27 לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת זקנך: 28 ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם וכתבת קעקע לא תתנו בכם אני יהוה: 29 אל תחלל את בתך להזנותה ולא תזנה הארץ ומלאה הארץ זמה: 30 את שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה: 31 אל תפנו אל האבת ואל הידענים אל תבקשו לטמאה בהם אני יהוה אלהיכם: 32 מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת מאלהיך אני יהוה: 33 וכי יגור אתך גר בארצכם לא תונו אתו: 34 כאזרח מכם יהיה לכם הגר הגר אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים הייתם בארץ מצרים אני יהוה אלהיכם: 35 לא תעשו עול במשפט במדה במשקל ובמשורה: 36 מאזני צדק אבני צדק איפת צדק והין צדק יהיה לכם אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים: 37 ושמרתם את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם אני יהוה:

CAP. XX. כ

1 וידבר יהוה אל משה לאמר: 2 ואל בני ישראל תאמר איש איש מבני ישראל ומן הגר הגר בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת עם הארץ ירגמהו באבן: 3 ואני אתן את פני באיש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו כי מזרעו נתן למלך למען טמא את מקדשי ולחלל את שם קדשי: 4 ואם העלם יעלימו עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא בתתו מזרעו למלך לבלתי המית אתו:

Verſio VULG. LAT.

27 Neq; in rotundũ attondebitis 28 comã: nec radetis barbã. Et ſup mortuo nõ incidetis carnẽ veſtrã neq; figuras aliquas aut ſtigmata facietis vobis. Ego 29 Dñs. Ne proſtituas filiã tuã, ne contaminetur terra, & im-30 pleatur piaculo. Sabbata mea cuſtodite, & Sanctuarium me-31 um metuite. Ego Domin⁹. Nõ declinetis ad magos, nec ab ariolis aliquid ſciſcitemini, ut polluamini per eos. Ego Do-32 min⁹ De⁹ veſter. Corã cano capite cõſurge, & honora perſonã ſenis: & time Dominũ Deũ tuum. Ego ſum Do-33 min⁹. Si habitaverit advena in terra veſtra, & morat⁹ fuerit inter vos, non exprobre-34 tis ei: Sed ſit inter vos quaſi indigena: & diligetis eum quaſi voſmetipſos: fuiſtis enim & vos advenæ in Terra Ægypti. Ego Domin⁹ De⁹ ve-35 ſter. Nolite facere iniquum aliquid in judicio, in regula, 36 in pondere, in menſura. Statera juſta, & æqua ſint pondera, juſtus modius, æquúſq; ſextari⁹. Ego Domin⁹ De⁹ veſter, qui eduxi vos de terra 37 Ægypti. Cuſtodite omnia præcepta mea, & univerſa judicia, & facite ea. Ego Dominus.

CAP. XX.

1 LOcutúſq; eſt Dominus ad 2 Moyſen, dicens. Hæc loquêris filiis Iſrael: Homo de filiis Iſrael, & de advenis qui habitant in Iſrael; ſi quis dederit de ſemine ſuo idolo Moloch, morte moriatur: popul⁹ ter-3 ræ lapidabit eum. Et ego ponã faciẽ meã contra illũ: ſuccidámq; eũ de medio populi ſui, eò quòd dederit de ſemine ſuo Moloch, & contaminaverit Sanctuariũ meũ, ac polluerit nomẽ ſanctum meum. 4 Quòd ſi negligens populus terræ, & quaſi parvipendens imperiũ meum, dimiſerit hominẽ qui dedit de ſemine ſuo Moloch, nec voluerit eum occidere;

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

27 Οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς ὑμῶν, οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος ὑμῶν. 28 Καὶ ἐντομίδας (τ) οὐ ποιήσετε ἐπὶ ψυχῇ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν· καὶ γράμματα στικτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν. (υ) ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 29 Οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέρα σου ἐκπορνεῦσαι αὐτήν· καὶ οὐκ ἐκπορνεύσει ἡ γῆ, καὶ ἡ γῆ (φ) πλησθήσεται ἀνομίας. 30 Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων μου φοβηθήσεσθε. ἐγώ εἰμι κύριος. 31 Οὐκ (χ) ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθοις, καὶ τοῖς ἐπαοιδοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε, ἐκμιανθῆναι ἐν αὐτοῖς. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 32 Ἀπὸ προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμήσεις πρόσωπον πρεσβυτέρου, καὶ φοβηθήσῃ τὸν θεόν σου. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 33 Ἐὰν δέ τις προσέλθῃ (ψ) ὑμῖν προσήλυτος ἐν 34 τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν, (ω) Ὡς ὁ αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος ὁ προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπήσεις αὐτὸν ὡς σεαυτόν· ὅτι προσήλυτοι ἐγενήθητε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ 35 θεὸς ὑμῶν. Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει, ἐν μέτροις καὶ ἐν σταθμίοις καὶ ἐν ζυγοῖς. Ζυ-36 γὰ δίκαια καὶ σταθμία δίκαια καὶ χοῦς δίκαιος (α) ἔσται ἐν ὑμῖν. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰ-37 γύπτου. Καὶ (ϐ) φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

Non facietis (h) ſiſoem ex coma 27 capitis veſtri: neq; corrumpetis (l) aſpectũ barbæ veſtræ. Et in- 28 ciſiones non facietis ſuper (m) animã in corpore veſtro: (n) & literas impreſſas non facietis in vobis. Ego ſum Domin⁹ De⁹ veſter. Non prophanabis filiã tuam 29 proſtituendo eã: & non fornicabitur terra, & terra implebitur (o) iniquitate. Sabbata mea cuſto- 30 dietis, & à ſanctis meis timebitis. Ego ſum Dominus. Non 31 ſequemini (p) ventriloquos, & incantatoribus non adhærebitis, ut inquinemini in eis. Ego ſum Domin⁹ Deus veſter. A facie ca- 32 ni exurges: & honorabis faciem ſenioris, Et timebis Deũ tuũ. Ego ſum Dominus Deus veſter. Si quis 33 autẽ advenerit vobis advena in terra veſtra; non affligetis eum; Tanquam indigena erit in vobis 34 proſelytus accedens ad vos; & diliges eum ſicut teipſum: quoniam proſelyti fuiſtis in terra Ægypto. Ego ſum Dominus Deus veſter. Non facietis injuſtum in ju- 35 dicio, in menſuris, & in ponderibus, & in ſtateris. Stateræ juſtæ 36 & pondera juſta, & congius juſtus erit in vobis. Ego ſum Domin⁹ Deus veſter, qui eduxi vos de terra Ægypti. Et cuſtodietis o- 37 mnẽ legẽ meã, & omnia præcepta mea, & facietis ea. Ego ſum Dominus Deus veſter.

MS.A. (τ) ἐπὶ ψυχῆς οὐ ποιήσετε ἐν (υ) ἐγὼ κύριος (φ) ἐμπλησθήσεται (χ) ἐπακολουθήσετε (ψ) προσήλυτος ὑμῖν ἐν (ω) Ὡς αὐτόχθων (α) ἔσται ὑμῖν. (ϐ) φυλάξασθε

ΚΕΦ. κ'.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-2 γων, Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, Ἐάν τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, (α) ἢ ἀπὸ τῶν γεγενημένων προσηλύτων (β) ἐν Ἰσραήλ, ὃς ἂν δῷ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανάτῳ θανατούσθω· τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς 3 λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις. Καὶ ἐγὼ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα μιάνῃ τὰ ἅγιά μου, καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα 4 τῶν ἡγιασμένων μοι. Ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐν τῷ δοῦναι αὐτὸν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ (γ) ἄρχοντι, τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν,

CAP. XX.

ET locutus eſt Dominus ad 1 Moyſen, Dicens; Et filiis Iſrael 2 loquêris; Si quis de filiis Iſrael, vel de iis qui facti ſunt proſelyti in Iſrael, quicunq; dederit de ſemine ſuo (a) principi, morte moriatur: gens quæ ſuper terram, lapidabunt eum in lapidibus. Et 3 ego ſtatuam faciem meam ſuper hominem illum: & perdam eum de populo ejus: quia de ſemine ſuo dedit principi, ut inquinaret ſancta mea, & prophanaret nomen ſanctificatorum mihi. Si autem (b) deſpectione 4 deſpexerint indigenæ terræ oculis ſuis ab homine illo, dum ille daret de ſemine ſuo principi, ut non occidant ipſum;

MS.A. (α) ἢ τῶν προσγεγενημένων προσηλύτων (β) ἐν τῷ Ἰσραήλ, ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τοῦ (γ) ἄρχοντι, μὴ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Ne nutriatis comam capitum veſtrorum, & 27 ne vitietis imi labii pilos in barbis veſtris, Et inciſiones pro anima *aliqua* ne faciatis in 28 carne veſtra, & ſcripturas punctorum ne faciatis vobis: ego ſum Dñs De⁹ veſter. Ne per- 29 mittas filiæ tuæ ſcortari, ut ne ſcortetur terra, & impleatur terra peccato. Sed cuſtodite 30 mandata mea, & ſanctuarium meũ veremini: Ego ſum Dñs. Ne eatis poſt magos & hario- 31 los, & ne conſulatis eos, ut ne polluamini in eis: ego ſum Dñs De⁹ veſter. A conſpectu ſenis 32 conſurge, & honora eum qui ſenior te eſt, & metue Deum tuum: ego ſum Dñs De⁹ tu⁹. Et 33 cùm habitaverit vobiſcum is qui convertitur ad me, ne ſitis ei moleſti: Sed ſicut vos & ex 34 vobis ſit. Et eos qui convertuntur ad me, & commorantur vobiſcum, diligite eos ut voſ. ipſos: quia vos etiam incolæ fuiſtis in terra Ægypti: ego ſum Dominus Deus veſter. Ne 35 faciatis iniquitatem in judicio, in ſtatera, & in pondere, & in menſura. Statera æquitatis, 36 & menſura æquitatis, & hemina æquitatis ſint vobis: ego ſum Dominus Deus veſter, qui extraxi vos è terra Ægypti. Cuſtodite omnia 37 præcepta mea, & omnia judicia mea, & exequimini ea: Ego ſum Dominus.

CAP. XX.

Sententia mortis apud omnes poſteritates ſervanda.

ET locutus eſt Dominus cum Moſe, Di- 1 xítq; ad eum; Dicito filiis Iſrael, Qui- 2 cunq; è filiis Iſrael & ex iis qui convertuntur ad me degentibus in Iſraele, projecerit ex ſemine ſuo in *mulierem* alienigenam, occidendo occidatur vir ejuſmodi: & populus terræ obruent eum lapidibus. Et ego dabo 3 furorem meum in viro illo, & perdam eum de medio populi ſui, eò quòd projecit ſemen ſuum in extraneam, ut pollueret ſanctuarium meum, & prophanaret nomen ſanctitatis meæ. Et ſi 4 avertant oculos ſuos populus terræ à viro illo qui projecit è ſemine ſuo in extraneam, nec interficiant eum;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
Targum ONKELOS.

27 Neq; in rotundũ attondebitis comã capitis veſtri: neq; lædes 28 comã barbæ tuæ. Et læſionem ſuper mortuũ non dabitis in carne veſtrã; & ſtigmata ſculpta non facietis in vobis: Ego 29 Dñs. Non prophanabis filiam tuã, ut facias eãm fornicari: & non fornicabitur terra, ne impleatur 30 terra ſcelere. Dies autẽ ſabbatorũ meorũ obſervabitis; & domũ ſanctuarii mei 31 metuite: Ego Dñs. Nolite declinare ad magos, & hariolos; nolite ſciſcitari *eos*, ut polluamini in eis: Ego Dñs De⁹ ve-32 ſter. Corã eo qui eſt doct⁹ in lege conſurges; & honorabis faciẽ ſenis: et timebis Deũ tuũ, 33 Ego Dñs. Si peregrinat⁹ fuerit vobiſcum peregrinus in terra 34 veſtra, non decipiatis eũ. Sicut indigena ex vobis erit vobis peregrin⁹ qui peregrinabitur apud vos, & diliges eum ſicut teipſum; quia peregrini fuiſtis in terra Ægypti: Ego Dñs De⁹ 35 veſter. Non facietis falſitatẽ in judicio: in regula, in põdere, et 36 in menſura. Statera recta pondera recta, menſura recta & modius rect⁹ erũt vobis: Ego Dñs De⁹ veſter, qui eduxi vos 37 de terra Ægypti. Cuſtodietiſque omnia legitima mea, & omnia judicia mea; & facietis ea: Ego Dominus.

CAP. XX.

1 LOcutuſq; eſt Domin⁹ cum 2 Moyſe dicens. Ad filios autem Iſrael dices: Vir vir de filiis Iſrael, & de advenis qui peregrinantur in Iſrael, qui dederit de ſemine ſuo idolo Moloch, occiſione occidetur: populus domus Iſrael lapidabit 3 eum lapidibus. Ego quoq; ponam iram meã in viro illo, & diſperdã illũ de medio populi ſui: quoniam de ſemine ſuo dedit Moloch; ut cõtaminaret ſanctuariũ meũ, & ut violaret 4 nomen ſanctũ meũ. Si autẽ avertẽtes averterint popul⁹ domus Iſrael oculos ſuos à viro illo, cũ dederit de ſemine ſuo Moloch: ut nõ interficiãt eum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.
VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

Neque in rotundum attondebitis angulum capitis veſtri, 27 neque corrumpetis angulum barbæ veſtræ. Et inciſionẽ pro 28 anima non dabitis in carne veſtra, neque ſcripturam ſtigmatum facietis in vobis; Ego Dominus. Ne polluas filiam 29 tuã proſtituendo eam, ut non fornicetur terra, et impleatur terra (f) ſcelere. Sabbata mea 30 ſervabitis, et ſanctuariũ meum reverebimini; Ego Dominus. Neque declinetis ad Pythones, et ariolos ne inquiratis, ut polluamini in eis; ego Dominus Deus veſter. Ante 32 canitiem conſurges, & honorabis faciem ſenis, et timebis à Deo tuo; Ego Dominus. Cùm 33 autẽ peregrinabitur vobiſcũ advena in terra veſtra, non affligetis eum. Sicut indigena 34 ex vobis, erit vobis advena peregrinans vobiſcum: diligeſq; eum ſicut te, quoniam peregrini fuiſtis in terra Ægypti: Ego Domin⁹ Deus tuus. Non ages perverſè in judi- 35 cio, in regula, in pondere, et in menſura. Stateræ juſtæ, pon- 36 dera juſta, Epha juſtum, & Hin juſtum erunt vobis: Ego Dominus Deus veſter, qui eduxi vos de terra Ægypti. Cuſtodietis igitur omnia mã- 37 data mea, et omnia judicia mea, et facietis ea: Ego Domin⁹.

CAP. XX.

ET locutus eſt Dominus 1 Moſi, dicens; Præterea 2 filiis Iſrael dices, Quicunque de domo Iſrael, aut de Advenis peregrinantibus in Iſrael dederit de ſemine ſuo Moloc, (a) morte morietur: populus terræ lapide lapidabunt eum. Ponamq; ego (b) faciem meam 3 in virum iſtum, & (c) exterminabo illum de medio populi ſui: quoniam de ſemine ſuo dedit Moloc, ut contaminaret ſanctuarium meũ, et prophanaret nomen ſanctitatis meæ. Si 4 autem abſcondendo abſconderit populus terræ oculos ſuos ab homine iſto cùm dat de ſemine ſuo Moloc, ut non interſiciat eum;

VER. SAM. (f) fornicatione. (a) occidendo occidatur: (b) furorem meum (c) extirpabo

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

27 ولا تجذوا زوايا روسكم* ولا تستاصل زوايا لحيتك* وخدشا علي ميت لا تجعلوا في ابدانكم*
28 وكتابة وسم لا تجعلوا فيكم* انا الله المعاقب* ولا تبذل ابنتك للفجور كيلا يفجر اهل الارض
29 فيمتلي فواحش* سبوتي فاحفظوها ومقدسي فدوقوه* انا الله سرفتهما* ولا تولوا الي المسعودين
30 والعرافين* ولا تطلبوا ان تعصوني بذلك* انا الله ربكم عالم الغيب* من بين يدي ذي
31 الشيبة قم* وبه وجه الشيخ* وخف ربك* انا الله المعاقب* واذا سكن غريب معكم في بلدكم فلا
32 تضطروه* وليكن لكم كصريح منكم الغريب الدخيل فيما بينكم* واحب له كما تحب لنفسك*
33 لانه طال ما كنتم غرباء في بلد مصر* انا الله ربكم اجمعين* لا تفعلوا غشا في الحكم*
34 ولا في المساحة* والوزن والمكيال* بل موازين عادلة* وصنجات عادلة* واكيال عادلة* واقساط
35 عادلة يكون لكم* انا الله ربكم العدل المخرج لكم من ارض مصر* واحفظوا جميع رسومي
36 واحكامي واعملوا بها* انا الله اجازيكم خيرا* الفصل العشرون* ثم كلم الله موسي قايلا* 1
37 مر بني اسرايل ايضا وقل لهم* اي انسان من بني اسرايل ومن الغرباء الدخلين فيما بينهم 2
يعطي من نسله للصنم* فليقتل قتلا* وهو ان يرجمه اهل بلده بالحجارة* وانا احل غضبي بذلك 3
الانسان فاقطعه من بين قومه اذ اعطي من نسله للصنم لكي ينجس مقدسي ويبذل اسمي
المقدس* وان تغافل اهل البلد تغافلا عن ذلك الانسان في اعطايه من نسله للصنم فلم يقتلوه 4

Neq; abjiciatis duos angulos capitis veſtri: & nè eradices angulos barbæ tuæ. 27 Et laniatũ pro mortuo ne efficiatis in corporib⁹ veſtris, & ſcripturã inuſtionis ne 28 faciatis in vobis: ego De⁹ caſtigans. Et ne 29 proſtituas filiam tuam ad fornicandũ, ne fornicentur habitatores terræ, & impleatur turpitudinibus. Sabbatha mea ſervate, 30 & ſanctuarium meum veneramini: ego Deus nobilitavi ambo. Et ne declinetis 31 ad magos & hariolos: & ne quæratis contradicere mihi in hoc: ego ſum Deus Dominus veſter ſciens abſentia. A con- 32 ſpectu habentis canos ſurge, & honora vultũ ſenis, & time Dominũ tuũ: ego Deus caſtigans. Et cùm habitaverit pere- 33 grin⁹ vobiſcũ in regione veſtra, ne lædatis eũ. Et ſit vobis tanquam indigena ex 34 vobis, advena qui eſt peregrin⁹ inter vos: & dilige eũ ſicuti diligis animam tuam: quoniam longũ fuit tempus quo fuiſtis advenæ in regione Ægypti: ego ſũ De⁹ Dominus veſtrûm omnium. Ne committatis 35 dolum in judicio, neque in dimenſione, & pondere, ac menſura: Sed ſtateræ æquæ, 36 & bilances æquæ, & menſuræ juſtæ, ac heminæ juſtæ erunt vobis: ego Deus Dominus veſter juſtiſſim⁹, educens vos è terra Ægypti. Et cuſtodite omnia præcepta 37 mea, & judicia mea, & operamini illa: ego Deus retribuam vobis bonum.

CAP. XX.

ALlocut⁹ eſt etiam De⁹ Muſæ, dicens; 1 Præcipe filiis Iſrail quoque, & dic illis; 2 Quicũq; homo ex filiis Iſrail, & ex advenis peregrinis inter eos dederit de de ſtirpe ſua idolo, occidatur occiſione: atq; hoc quidẽ ut lapident eũ incolæ patriæ ſuæ lapidib⁹. Et ego immittã furorem 3 meũ in hominẽ illũ, & abſcindã eũ de medio gentis ſuæ, cùm dederit de ſtirpe ſua idolo, ut coinquinaret ſanctuariũ meum, et violaret nomen ſanctũ meũ. Et ſi 4 diſſimulaverint incolæ patriæ diſſimulatione illo cũ homine, in eo quòd dederit de ſtirpe ſua idolo, nec interfecerint eum;

an ulum corrumpes non &, vestri capitis angulū circumdabitis Non
27 לא תקפו פאת ראשכם ולא תשחית את פאת
scripturam & : vestra carne in dabitis non animæ incisionē Et .tuæ barbæ
28 זקנך : ושרט לנפש לא תתנו בבשרכם וכתבת
polluas Ne .Dominus Ego .vobis in dabitis non exarationis
29 קעקע לא תתנו בכם אני יהוה : אל תחלל את
impleatur & ,terra fornicetur non & ,eam facias fornicari ut ,tuā filiam
בתך להזנותה ולא תזנה הארץ ומלאה
meā sanctuariū & ,custodietis mea Sabbatha machinatione terra
30 הארץ זמה : את שבתתי תשמרו ומקדשי
ad & ,pythones ad respiciatis Ne .Dominus Ego .metuetis
31 תיראו אני יהוה : אל תפנו אל האבת ואל
Dominus Ego .eis in vos polluendū ad ,quæratis ne sciolos
הידענים אל תבקשו לטמאה בהם אני יהוה
timebis & ,senis facies decorabis & ,consurges caniciei faciebus A .vester Deus
32 אלהיכם : מפני שיבה תקום והדרת פני זקן ויראת
peregrinus tecum fuerit peregrinatus cum Et .Dominus Ego .tuo Deo à
33 מאלהיך אני יהוה : וכי יגור אתך גר
erit ,vobis ex indigena Tanquam .eum populabitis non ,vestra terra in
34 בארצכם לא תונו אתו : כאזרח מכם יהיה
peregrini quia : te sicut eum diliges & : vobiscū peregrinans ,peregrin⁹ vobis
לכם הגר הגר אתכם ואהבת לו כמוך כי גרים
facietis Non .vester Deus Dominus Ego .Ægypti terra in fuistis
35 הייתם בארץ מצרים אני יהוה אלהיכם : לא תעשו
,justitiæ Stateræ .mensura in & ,pōdere in ,mensione in ,judicio in iniquitatē
36 עול במשפט במדה במשקל ובמשורה : מאזני צדק
Dominus Ego .vobis erit justum hin & ,justitiæ epha ,justitiæ lapides
אבני צדק איפת צדק והין צדק יהיה לכם אני יהוה
custodietis Et .Ægypti terra è vos feci exire qui ,vester Deus
37 אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ מצרים : ושמרתם
.Dominus Ego .ea facietis &,mea judicia omnia &,mea statuta omnia
את כל חקתי ואת כל משפטי ועשיתם אתם אני יהוה :

CAP. XX. כ

Israel filios ad Et : dicendo Moseh ad Dominus est locut⁹ Et
1 וידבר יהוה אל משה לאמר : ואל בני ישראל
2 peregrinante peregrino de & ,Israel filiis de vir Vir : dices
תאמר איש איש מבני ישראל ומן הגר הגר
.morietur moriendo ,Molech ipsi suo semine de dederit qui ,Israel in
בישראל אשר יתן מזרעו למלך מות יומת
meas facies dabo ego Et .lapide in eum lapident terræ Populus
3 עם הארץ ירגמהו באבן : ואני אתן את פני
quia : sui populi interiori ex eum faciam succidere & ,ipsum viro in
באיש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו כי
,meū sanctuariū contaminaret ut ,Molech ipsi dedit suo semine de
מזרעו נתן למלך למען טמא את מקדשי
absconderit abscondendo si Et .meæ sanctitatis nomen polluendum ad &
4 ולחלל את שם קדשי : ואם העלם יעלימו
suo semine de ipsū dando in ,illo viro à suos oculos terræ populus
עם הארץ את עיניהם מן האיש ההוא בתתו מזרעו
: eum interficiat non ut ,Molech
למלך לבלתי המית אתו :

Versio VULG. LAT.

27 Neq; in rotundū attondebitis
28 comā : nec radetis barbā. Et
sup mortuo nō incideritis carnē
vestrā neq; figuras aliquas aut
stigmata facietis vobis. Ego
29 Dñs. Ne prostituas filiā tuā,
ne contaminetur terra, & im-
30 pleatur piaculo. Sabbata mea
custodite, & Sanctuarium me-
31 um metuite. Ego Domin⁹. Nō
declinetis ad magos, nec ab
ariolis aliquid sciscitemini, ut
polluamini per eos. Ego Do-
32 min⁹ De⁹ vester. Corā cano
capite cōsurge, & honora
personā senis: & time Domi-
nū Deū tuum. Ego sum Do-
33 min⁹. Si habitaverit advena
in terra vestra, & morat⁹ fue-
rit inter vos, non exprobre-
34 tis ei : Sed sit inter vos quasi
indigena : & diligetis eum
quasi vosmetipsos: fuistis enim
& vos advenæ in Terra Æ-
gypti. Ego Domin⁹ De⁹ ve-
35 ster. Nolite facere iniquum
aliquid in judicio, in regula,
36 in pondere, in mensura. Sta-
tera justa, & æqua sint pon-
dera, justus modius, æquúsq;
sextari⁹. Ego Domin⁹ De⁹ ve-
ster, qui eduxi vos de terra
37 Ægypti. Custodite omnia præ-
cepta mea, & universa judi-
cia, & facite ea. Ego Domi-
nus.

CAP. XX.

1 Locutúsq; est Dominus ad
2 Moysen, dicens. Hæc loquêris
filiis Israel: Homo de filiis Is-
rael, & de advenis qui habi-
tant in Israel; si quis dederit
de semine suo idolo Moloch,
morte moriatur : popul⁹ ter-
3 ræ lapidabit eum. Et ego po-
nā faciē meā contra illū: suc-
cidámq; eū de medio populi
sui, eò quòd dederit de semi-
ne suo Moloch, & contamina-
verit Sanctuariū meū, ac pol-
luerit nomē sanctum meum.
4 Quòd si negligens populus
terræ, & quasi parvipendens
imperiū meum, dimiserit ho-
minē qui dedit de semine suo
Moloch, nec voluerit eum
occidere;

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

27 Οὐ ποιήσετε σισόην ἐκ τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς
ὑμῶν, οὐδὲ φθερεῖτε τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος ὑ-
28 μῶν. Καὶ ἐντομίδας (τ) οὐ ποιήσετε ἐπὶ ψυ-
χῇ ἐν τῷ σώματι ὑμῶν· καὶ γράμματα στι-
κτὰ οὐ ποιήσετε ἐν ὑμῖν. (υ) ἐγώ εἰμι κύρι-
29 ος ὁ θεὸς ὑμῶν. Οὐ βεβηλώσεις τὴν θυγατέ-
ρα σου ἐκπορνεῦσαι αὐτήν· καὶ οὐκ ἐκπορνεύ-
σει ἡ γῆ, καὶ ἡ γῆ (φ) πλησθήσεται ἀνομίας.
30 Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγί-
31 ων μου φοβηθήσεσθε. ἐγώ εἰμι κύριος. Οὐκ
(χ) ἐπακολουθήσετε ἐγγαστριμύθοις, καὶ τοῖς
ἐπαοιδοῖς οὐ προσκολληθήσεσθε, ἐκμιανθῆ-
ναι ἐν αὐτοῖς. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.
32 Ἀπὸ προσώπου πολιοῦ ἐξαναστήσῃ, καὶ τιμή-
σεις πρόσωπον πρεσβυτέρου, καὶ φοβηθήσῃ τὸν
33 θεόν σου. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Ἐὰν
δέ τις προσέλθῃ (ψ) ὑμῖν προσήλυτος ἐν
34 τῇ γῇ ὑμῶν, οὐ θλίψετε αὐτόν, (ω) Ὡς ὁ
αὐτόχθων ἐν ὑμῖν ἔσται ὁ προσήλυτος ὁ
προσπορευόμενος πρὸς ὑμᾶς, καὶ ἀγαπή-
σεις αὐτὸν ὡς σεαυτόν· ὅτι προσήλυτοι ἐ-
γενήθητε ἐν γῇ Αἰγύπτῳ. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ
35 θεὸς ὑμῶν. Οὐ ποιήσετε ἄδικον ἐν κρίσει,
ἐν μέτροις καὶ ἐν σταθμίοις καὶ ἐν ζυγοῖς. Ζυ-
36 γὰ δίκαια καὶ στάθμια δίκαια καὶ χοῦς δί-
καιος (α) ἔσται ἐν ὑμῖν. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ
θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰ-
37 γύπτου. Καὶ (ϐ) φυλάξεσθε πάντα τὸν νόμον
μου, καὶ πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιή-
σετε αὐτά. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

Non facietis (h) sisoem ex coma 27
capitis vestri: neq; corrumpetis
(l) aspectū barbæ vestræ. Et in- 28
cisiones non facietis super (m) a-
nimā in corpore vestro: (n) &
literas impressas non facietis in
vobis. Ego sum Domin⁹ De⁹ ve-
ster. Non prophanabis filiā tuam 29
prostituendo eā: & non fornica-
bitur terra, & terra implebitur
(o) iniquitate. Sabbata mea custo- 30
dietis, & à sanctis meis timebi-
tis. Ego sum Dominus. Non 31
sequemini (p) ventriloquos, & in-
cantatoribus non adhærebitis,
ut inquinemini in eis. Ego sum
Domin⁹ Deus vester. A facie ca- 32
ni exurges: & honorabis faciem
senioris, Et timebis Deū tuū. Ego
sum Dominus Deus vester. Si quis 33
autē advenerit vobis advena in
terra vestra; non affligetis eum;
Tanquam indigena erit in vobis 34
proselytus accedens ad vos; &
diliges eum sicut teipsum: quoni-
am proselyti fuistis in terra Ægy-
pto. Ego sum Dominus Deus ve-
ster. Non facietis injustum in ju- 35
dicio, in mensuris, & in ponderi-
bus, & in stateris. Stateræ justæ 36
& pondera justa, & congius ju-
stus erit in vobis. Ego sum Do-
min⁹ Deus vester, qui eduxi vos
de terra Ægypti. Et custodietis o- 37
mnē legē meā, & omnia præce-
pta mea, & facietis ea. Ego sum
Dominus Deus vester.

MS.A. (τ) ἐπὶ ψυχῆς οὐ ποιήσετε ἐν (υ) ἐγώ κύριος (φ) ἐμπλησθήσεται (χ) ἐπα-
κολουθήσετε (ψ) προσήλυτος ὑμῖν ἐν (ω) Ὡς αὐτόχθων (α) ἔσται ὑμῖν.
(ϐ) φυλάξασθε

ΚΕΦ. κ'.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-
2 γων, Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις, Ἐάν
τις ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, (α) ἢ ἀπὸ τῶν
γεγενημένων προσηλύτων (β) ἐν Ἰσραήλ, ὃς
ἂν δῷ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἄρχοντι, θανά-
τῳ θανατούσθω· τὸ ἔθνος τὸ ἐπὶ τῆς γῆς
3 λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις. Καὶ ἐγὼ
ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον
ἐκεῖνον, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, ὅτι
τοῦ σπέρματος αὐτοῦ ἔδωκεν ἄρχοντι, ἵνα
μιάνῃ τὰ ἅγιά μου, καὶ βεβηλώσῃ τὸ ὄνομα
4 τῶν ἡγιασμένων μοι. Ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερ-
ίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς τοῖς ὀφθαλ-
μοῖς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, ἐν τῷ
δοῦναι αὐτὸν τοῦ σπέρματος αὐτοῦ (γ) ἄρχον-
τι, τοῦ μὴ ἀποκτεῖναι αὐτόν,

CAP. XX.

Et locutus est Dominus ad 1
Moysen, Dicens; Et filiis Israel 2
loquêris; Si quis de filiis Israel,
vel de iis qui facti sunt proselyti
in Israel, quicunq; dederit de se-
mine suo (a) principi, morte mo-
riatur: gens quæ super terram, la-
pidabunt eum in lapidibus. Et 3
ego statuam faciem meam su-
per hominem illum: & perdam
eum de populo ejus: quia de se-
mine suo dedit principi, ut in-
quinaret sancta mea, & pro-
phanaret nomen sanctificatorum
mihi. Si autem (b) despectione 4
despexerint indigenæ terræ ocu-
lis suis ab homine illo, dum ille
daret de semine suo principi, ut
non occidant ipsum;

MS.A. (α) ἢ τῶν προσγεγενημένων προσηλύτων (β) ἐν τῷ Ἰσραήλ,
ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τοῦ (γ) ἄρχοντι, μὴ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

27 ܠܐ ܬܪܒܘܢ ܣܥܪܐ ܕܪܫܝܟܘܢ. ܘܠܐ ܬܚܒܠܘܢ ܦܐܬܐ ܕܕܩܢܟܘܢ܀ ܘܣܘܪܛܐ ܥܠ ܢܦܫܐ ܠܐ
28 ܬܬܠܘܢ ܒܒܣܪܟܘܢ. ܘܟܬܒܐ ܕܢܘܫܡܐ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܠܟܘܢ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ܀ ܠܐ
29 ܬܦܩ ܒܪܬܟ ܕܬܙܢܐ. ܕܠܐ ܬܙܢܐ ܐܪܥܐ. ܘܬܬܡܠܐ ܐܪܥܐ ܚܛܝܬܐ܀ ܐܠܐ ܛܪܘ ܦܘܩܕܢܝ. ܘܡܢ ܡܩܕܫܝ
30 ܕܚܠܘ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ܀ ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ ܒܬܪ ܚܪܫܐ ܘܐܣܝܐ. ܘܠܐ ܬܫܐܠܘܢ ܐܢܘܢ. ܕܠܐ ܬܬܛܡܐܘܢ ܒܗܘܢ.
31 ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ܀ ܡܢ ܩܕܡ ܣܒܐ ܩܘܡ. ܘܝܩܪ ܠܡܢ ܕܩܫܝܫ ܡܢܟ. ܘܕܚܠ ܡܢ
32 ܐܠܗܟ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ܀ ܘܡܐ ܕܢܥܡܪ ܥܡܟܘܢ ܐܝܢܐ ܕܡܬܬܦܢܐ ܠܘܬܝ.
33 ܠܐ ܬܥܝܩܘܢ ܠܗ܀ ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܢܬܘܢ ܘܡܢܟܘܢ ܢܗܘܐ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܬܦܢܝܢ ܠܘܬܝ ܘܥܡܪܝܢ
34 ܥܡܟܘܢ. ܐܚܒܘ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܢܦܫܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܦ ܐܢܬܘܢ ܬܘܬܒܐ ܗܘܝܬܘܢ ܒܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ.
35 ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ܀ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܥܘܠܐ ܒܕܝܢܐ: ܒܡܣܐܬܐ ܘܒܡܬܩܠܐ ܘܒܡܫܘܚܬܐ.
36 ܡܣܐܬܐ ܕܟܐܢܘܬܐ. ܘܡܟܝܠܬܐ ܕܟܐܢܘܬܐ. ܘܩܣܛܐ ܕܟܐܢܘܬܐ. ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ
37 ܐܠܗܟܘܢ. ܕܐܦܩܬܟܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ܀ ܛܪܘ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܝ ܘܟܠܗܘܢ ܕܝܢܝ.
ܘܥܒܕܘ ܐܢܘܢ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ. * ܫܠܡ * ܦܬܓܡܐ * ܕܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ *
1 ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗ܀ ܐܡܪ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܟܠ ܐܢܫ ܡܢ ܒܢܝ
2 ܐܝܣܪܝܠ: ܘܡܢ ܬܘܬܒܐ ܕܡܬܬܦܢܝܢ ܠܘܬܝ. ܕܥܡܪܝܢ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܕܢܪܡܐ ܡܢ ܙܪܥܗ
3 ܒܢܘܟܪܝܬܐ. ܡܡܬ ܢܡܘܬ ܓܒܪܐ ܗܘ. ܘܥܡܐ ܕܐܪܥܐ ܢܪܓܡܘܢܝܗܝ ܒܟܐܦܐ܀ ܘܐܢܐ
ܐܬܠ ܪܘܓܙܝ ܒܓܒܪܐ ܗܘ. ܘܐܘܒܕܝܘܗܝ ܡܢ ܓܘ ܥܡܗ. ܡܛܠ ܕܐܪܡܝ ܙܪܥܗ ܒܢܘܟܪܝܬܐ.
4 ܕܢܛܢܦ ܡܩܕܫܝ. ܘܢܛܢܦ ܫܡܐ ܕܩܘܕܫܝ܀ ܘܐܢ ܢܗܦܟܘܢ ܥܝܢܝܗܘܢ ܥܡܐ ܕܐܪܥܐ ܡܢ
ܓܒܪܐ ܗܘ: ܕܐܪܡܝ ܡܢ ܙܪܥܗ ܒܢܘܟܪܝܬܐ: ܘܠܐ ܢܩܛܠܘܢܝܗܝ܀

Ne nutriatis comam capitum vestrorum, & 27
ne vitietis imi labii pilos in barbis vestris,
Et incisiones pro anima *aliqua* ne faciatis in 28
carne vestra, & scripturas punctorum ne fa-
ciatis vobis: ego sum Dñs De⁹ vester. Ne per- 29
mittas filiæ tuæ scortari, ut ne scortetur terra,
& impleatur terra peccato. Sed custodite 30
mandata mea, & sanctuarium meū veremini:
Ego sum Dñs. Ne eatis post magos & hario- 31
los, & ne consulatis eos, ut ne polluamini in
eis: ego sum Dñs De⁹ vester. A conspectu senis 32
consurge, & honora eum qui senior te est, &
metue Deum tuum: ego sum Dñs De⁹ tu⁹. Et 33
cùm habitaverit vobiscum is qui convertitur
ad me, ne sitis ei molesti: Sed sicut vos & ex 34
vobis sit. Et eos qui convertuntur ad me, &
commorantur vobiscum, diligite eos ut vos-
ipsos: quia vos etiam incolæ fuistis in terra
Ægypti: ego sum Dominus Deus vester. Ne 35
faciatis iniquitatem in judicio, in statera, &
in pondere, & in mensura. Statera æquitatis, 36
& mensura æquitatis, & hemina æquitatis
sint vobis: ego sum Dominus Deus vester, qui
extraxi vos è terra Ægypti. Custodite omnia 37
præcepta mea, & omnia judicia mea, & ex-
equimini ea : Ego sum Dominus.

CAP. XX.

Sententia mortis apud omnes posteritates servanda.

Et locutus est Dominus cum Mose, Di- 1
xítq; ad eum; Dicito filiis Israel, Qui- 2
cunq; è filiis Israel & ex iis qui convertun-
tur ad me degentibus in Israele, projecerit
ex semine suo in *mulierem* alienigenam, oc-
cidendo occidatur vir ejusmodi : & populus
terræ obruent eum lapidibus. Et ego dabo 3
furorem meum in viro illo, & perdam eum
de medio populi sui, eò quòd projecerit se-
men suum in extraneam, ut pollueret sanctu-
arium meum, & prophanaret nomen sancti-
tatis meæ. Et si avertant oculos suos popu- 4
lus terræ à viro illo qui projecit è semine
suo in extraneam, nec interficiant eum;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

27 לא תקפון פאתא דרישיכון ולא
28 תחבל ית פאתא דדקנך: וחבול על
מיתלא לא תתנון בבסרכון ורושמין
חריתין לא תתנון בכון אנא יי:
29 לא תחיל ית ברתך לאטעיותה
ולא תטעי ארעא ותתמלי ארעא
30 עיצת חטאין: ית יומי שביאי די לי
תטרון ולבית מקדשי תהון דחלין
31 אנא יי: לא תתפנון בתר בדין
וזכורו לא תתבעון לאסתאבא
32 בהון אנא יי אלהכון: מן קדם
דספר באוריתא תקום ותהדר אפי
33 סבא ותדחל מאלהך אנא יי: וארי
יתגייר עמכון גיורא בארעכון לא
34 תונון יתיה: כיציבא מנכון יהי לכון
גיורא דיתגייר עמכון ותרחם ליה
כותך ארי דיירין הויתון בארעא
35 דמצרים אנא יי אלהכון: לא
תעבדון שקר בדין במשחתא
36 במתקלא ובמכלתא: מאזנון דקשוט
מתקלין דקשוט מכילן דקשוט
והינין דקשוט יהון לכון אנא יי
37 אלהכון די אפקית יתכון מארעא
דמצרים: ותטרון ית כל קימי וית
כל דיני ותעבדון יתהון אנא יי:
כ
1 ומליל יי עם משה למימר: ולבני
2 ישראל תימר גבר גבר מבני ישראל
ומן גיוריא דיתגיירון בישראל די
יתן מזרעיה למולך אתקטלא
יתקטל עם בית ישראל ירגמוניה
3 באבנא: ואנא אתן ית רוגזי בגברא
ההוא ואשיצי יתיה מגו עמיה ארי
מזרעיה יהב למולך בדיל לסאבא
ית מקדשי ולאחלא ית שמא
4 דקודשי: ואם מכבש יכבשון עמא
בית ישראל ית עיניהון מן גברא
ההוא בדיהב מזרעיה למולך בדיל דלא למקטל יתיה:

Targum ONKELOS.

27 Neq; in rotundū attondebitis
comā capitis vestri: neq; lædes
28 comā barbæ tuæ. Et læsionem
super mortuū non dabitis in
carne vestrā; & stigmata scul-
pta non facietis in vobis: Ego
29 Dñs. Non prophanabis filiam
tuā, ut facias eām fornicari: &
non fornicabitur terra, ne im-
30 pleatur terra scelere. Dies au-
tē sabbatorū meorū observa-
bitis; & domū sanctuarii mei
31 metuite: Ego Dñs. Nolite de-
clinare ad magos, & hariolos;
nolite sciscitari *eos*, ut pollua-
mini in eis: Ego Dñs De⁹ ve-
32 ster. Corā eo qui est doct⁹ in
lege consurges; & honorabis
faciē senis: et timebis Deū tuū,
33 Ego Dñs. Si peregrinat⁹ fuerit
vobiscum peregrinus in terra
34 vestra, non decipiatis eū. Sicut
indigena ex vobis erit vobis
peregrin⁹ qui peregrinabitur
apud vos, & diliges eum sicut
teipsum; quia peregrini fuistis
in terra Ægypti: Ego Dñs De⁹
35 vester. Non facietis falsitatē in
judicio: in regula, in pōdere, et
36 in mensura. Statera recta pon-
dera recta, mensura recta &
modius rect⁹ erūt vobis: Ego
Dñs De⁹ vester, qui eduxi vos
37 de terra Ægypti. Custodietis-
que omnia legitima mea, &
omnia judicia mea; & facie-
tis ea : Ego Dominus.

CAP. XX.

1 Locutusq; est Domin⁹ cum
2 Moyse dicens. Ad filios autem
Israel dices : Vir vir de filiis
Israel, & de advenis qui pe-
regrinantur in Israel, qui de-
derit de semine suo idolo Mo-
loch, occisione occidetur: po-
pulus domus Israel lapidabit
3 eum lapidibus. Ego quoq; po-
nam iram meā in viro illo, &
disperdā illū de medio popu-
li sui: quoniam de semine suo
dedit Moloch; ut cōtaminaret
sanctuariū meū, & ut violaret
4 nomen sanctū meū. Si autē a-
vertētes averterint popul⁹ do-
mus Israel oculos suos à viro
illo, cū dederit de semine suo
Moloch: ut nō interficiāt eum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

Neque in rotundum attondebitis angulum capitis vestri, 27
neque corrumpetis angulum barbæ vestræ. Et incisionē pro 28
anima non dabitis in carne vestra, neque scripturam stigmatum facietis in vobis; Ego
Dominus. Ne polluas filiam 29
tuā prostituendo eam, ut non fornicetur terra, et impleatur
terra (f) scelere. Sabbata mea 30
servabitis, et sanctuariū meum reverebimini; Ego Domi-
nus. Neque declinetis ad Py- 31
thones, et ariolos ne inquiratis, ut polluamini in eis; ego
Dominus Deus vester. Ante 32
canitiem consurges, & honorabis faciem senis, et timebis à
Deo tuo; Ego Dominus. Cùm 33
autē peregrinabitur vobiscū advena in terra vestra, non
affligetis eum. Sicut indigena 34
ex vobis, erit vobis advena peregrinans vobiscum : diliges
eum sicut te, quoniam peregrini fuistis in terra Ægypti: Ego Domin⁹ Deus tuus.
Non ages perverse in judi- 35
cio, in regula, in pondere, et in
mensura. Statera justa, pon- 36
dera justa, Epha justum, & Hin justum erunt vobis: Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de terra Ægypti.
Custodietis igitur omnia mā- 37
data mea, et omnia judicia mea, et facietis ea: Ego Domin⁹.

CAP. XX.

Et locutus est Dominus 1
Mosi, dicens; Præterea 2
filiis Israel dices, Quicunque de domo Israel, aut de Advenis peregrinantibus in Israel dederit de semine suo Moloc, (a) morte morietur : populus terræ lapide lapidabunt eum.
Ponamq; ego (b) faciem meam 3
in virum istum, & (c) exterminabo illum de medio populi sui: quoniam de semine suo dedit Moloc, ut contaminaret sanctuarium meū, et prophanaret nomen sanctitatis meæ. Si 4
autem abscondendo absconderit populus terræ oculos suos ab homine isto cùm dat de semine suo Moloc, ut non interficiat eum;

VER. SAM. (*f*) fornicatione. (*a*) occidendo occidatur: (*b*) furorem meum (*c*) extirpabo

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

27 ولا تحذفوا زوايا راسكم * ولا تستاصل زوايا لحيتك * وخدشا على ميت لا تجعلوا في ابدانكم *
28 وكتابة وسم لا تجعلوا فيكم * انا الله المعاقب * ولا تبذل ابنتك للفجور كيلا يفجر اهل الارض
29 فيمتلي فواحش * سبوتي فاحفظوها ومقدسي فوقروه * انا الله شرفتهما * ولا تولوا الى المسعودين
30 والعرافين * ولا تطلبوا ان تعصوني بذلك * انا الله ربكم عالم الغيب * من بين يدي ذي
31 الشيبة قم * وبر وجه الشيخ * وخف ربك * انا الله المعاقب * واذا سكن غريب معكم في بلدكم فلا
32 تضطروه * وليكن لكم كصريح منكم الغريب الدخيل فيما بينكم * واحبب له كما تحب لنفسك *
33 لانه طال ما كنتم غرباء في بلد مصر * انا الله ربكم اجمعين * لا تفعلوا غشا في الحكم *
34 ولا في المساحة * والوزن والمكيال * بل موازين عادلة * وصنجات عادلة * واكيال عادلة * واقساط
35 عادلة يكون لكم * انا الله ربكم العدل المخرج لكم من ارض مصر * واحفظوا جميع رسومي
36 واحكامي واعملوا بها * انا الله اجازيكم خيرا * الفصل العشرون * ثم كلم الله موسى قائلا *
37 مر بني اسرائيل ايضا وقل لهم * اي انسان من بني اسرائيل ومن الغرباء الدخلين فيما بينهم
1 يعطي من نسله للصنم * فليقتل قتلا * وهو ان يرجمه اهل بلده بالحجارة * وانا احل غضبي بذلك
2 الانسان * فاقطعه من بين قومه * اذ اعطى من نسله للصنم لكي ينجس مقدسي ويبذل اسمي
3 المقدس * وان تغافل اهل البلد تغافلا عن ذلك الانسان في اعطائه من نسله للصنم فلم يقتلوه *
4

Neq; abjiciatis duos angulos capitis ve- 27
stri : & nè eradices angulos barbæ tuæ.
Et laniatū pro mortuo ne efficiatis in cor- 28
porib⁹ vestris, & scripturā inustionis ne
faciatis in vobis: ego De⁹ castigans. Et ne 29
prostituas filiam tuam ad fornicandū, ne
fornicentur habitatores terræ, & impleatur turpitudinibus. Sabbatha mea servate, 30
& sanctuarium meum veneramini : ego
Deus nobilitavi ambo. Et ne declinetis 31
ad magos & hariolos: & ne quæratis contradicere mihi in hoc : ego sum Deus
Dominus vester sciens absentia. A con- 32
spectu habentis canos surge, & honora
vultū senis, & time Dominū tuū : ego
Deus castigans. Et cùm habitaverit pere- 33
grin⁹ vobiscū in regione vestra, ne lædatis eū. Et sit vobis tanquam indigena ex 34
vobis, advena qui est peregrin⁹ inter vos :
& dilige eū sicuti diligis animam tuam :
quoniam longū fuit tempus quo fuistis advenæ in regione Ægypti: ego sū De⁹ Do-
minus vestrûm omnium. Ne committatis 35
dolum in judicio, neque in dimensione, &
pondere, ac mensura : Sed stateræ æquæ, 36
& bilances æquæ, & mensuræ justæ, ac
heminæ justæ erunt vobis: ego Deus Dominus vester justissim⁹, educens vos è terra Ægypti. Et custodite omnia præcepta 37
mea, & judicia mea, & operamini illa :
ego Deus retribuam vobis bonum.

CAP. XX.

Allocut⁹ est etiam De⁹ Musā, dicens; 1
Præcipe filiis Israil queque, & dic illis ; 2
Quicūq; homo ex filiis Israil, & ex advenis peregrinis inter eos dederit de
de stirpe sua idolo, occidatur occisione :
atq; hoc quidē ut lapident eū incolæ patriæ suæ lapidib⁹. Et ego immittā furorem 3
meū in hominē illū, & abscindā eū de
medio gentis suæ, cùm dederit de stirpe
sua idolo, ut coinquinaret sanctuariū meum, et violaret nomen meū sanctū. Quòd 4
si dissimulaverint incolæ patriæ dissimulatione illo cū homine, in eo quòd dederit
de stirpe sua idolo, nec interfecerint eum;

ספר ויקרא : כ

;ejus familiam in & ,illum virum in meas facies ego ponam Et
5 ושמתי אני את־פני באיש ההוא ובמשפחתו
fornicandũ ad ,ipſum poſt fornicantes omnes & ,eum faciam ſuccidere &
והכרתי אתו ואת כל־הזנים אחריו לזנות
ad ſe verterit quæ anima Et .eorũ populi interiori ex ,Molech poſt
6 אחרי המלך מקרב עמם: והנפש אשר תפנה אל־
meas facies dabo & ,eos poſt fornicandũ ad divinos ad & ,pythones
האבת ואל־הידענים לזנות אחריהם ונתתי את־פני
.ſui populi interiori ex eum faciam ſuccidere & ,ipſam animam in
בנפש ההוא והכרתי אתו מקרב עמו:
.veſter Deus Dominus ego quia ,ſancti eritis & ,vos ſanctificabitis Et
7 והתקדשתם והייתם קדשים כי אני יהוה אלהיכם:
Dominus Ego .ea facietis & ,mea ſtatuta cuſtodietis Et
8 ושמרתם את־חקתי ועשיתם אתם אני יהוה
,ſuo patri maledixerit qui vir vir Quia .vos ſanctificans
9 מקדשכם: כי־איש איש אשר יקלל את־אביו
:maledixit ſuæ matri & ,ſuo Patri .morietur moriendo ,ſuæ matri &
ואת־אמו מות יומת אביו ואמו קלל
uxore cum adulteriũ commiſerit qui vir Et .eum in ejus ſanguines
10 דמיו בו: ואיש אשר ינאף את־אשת
morietur moriendo ,ſui ſocii uxore cum cõmiſerit adulteriũ qui ,viri
איש אשר ינאף את־אשת רעהו מות־יומת
uxore cum concubuerit qui vir Et .adultera & adulter
11 הנאף והנאפת: ואיש אשר ישכב את־אשת
.ipſi ambo morientur moriendo :revelavit ſui patris nuditatẽ ,ſui patris
אביו ערות אביו גלה מות־יומתו שניהם
moriendo ,ſua nuru cum concubuerit qui vir Et .eos in eorũ Sanguines
12 דמיהם בם: ואיש אשר ישכב את־כלתו מות
vir Et .eos in eorum Sanguines .fecerunt Confuſionẽ .ipſi ambo morientur
13 יומתו שניהם תבל עשו דמיהם בם: ואיש
abominationẽ ,mulieris concubitibus maſculo cum concubuerit qui
אשר ישכב את־זכר משכבי אשה תועבה
vir Et .eos in eorum Sanguines .morientur moriendo :ipſi ambo fecerunt
14 עשו שניהם מות יומתו דמיהם בם: ואיש
igne in :ipſa patratio ,ejus matrem & ,mulierem acceperit qui
אשר יקח את־אשה ואת־אמה זמה הוא באש
vir Et .veſtri medio in patratio erit non & ,eas & eum cõburent
15 ישרפו אתו ואתהן ולא־תהיה זמה בתוככם: ואיש
jumentum & :morietur moriendo ,jumento in ſuũ cõcubitũ dederit qui
אשר יתן שכבתו בבהמה מות יומת ואת־הבהמה
accumbendum ad ,animal omne ad acceſſerit quæ mulier Et .occidetis
16 תהרגו: ואשה אשר תקרב אל־כל־בהמה לרבעה
.morientur moriendo ;jumentum & ,mulierem occides & ,ei
אתה והרגת את־האשה ואת־הבהמה מות יומתו
filiam ſuam ſororem acceperit qui vir Et .eos in eorum Sanguines
17 דמיהם בם: ואיש אשר־יקח את־אחתו בת־
viderit ipſa & ,ejus nuditatem viderit & ,ſuæ matris filiam vel ,ſui patris
אביו או־בת־אמו וראה את־ערותה והיא תראה
.ſui populi filiorũ oculis in ſuccidentur & :hoc opprobrium ,ejus nuditatem
את־ערותו חסד הוא ונכרתו לעיני בני עמם
.portabit ſuam perverſitatem ;revelavit ſuæ ſororis Nuditatem
ערות אחתו גלה עונו ישא:

Verſio VULG. LAT.

5 Ponam faciem meam ſuper hominẽ illum, & ſuper cognationem ejus, ſuccidámque & ipſum, & omnes qui conſenſerunt ei ut fornicaretur cum Moloch, de medio populi ſui. 6 Anima, quæ declinaverit ad magos & ariolos, & fornicata fuerit cum eis, ponam faciem meam contra eam, & interficiam illam 7 de medio populi ſui. Sanctificamini & eſtote ſancti, quia ego ſum Dominus Deus ve- 8 ſter. Cuſtodite præcepta mea, & facite ea: Ego Dominus 9 qui ſanctifico vos. Qui maledixerit patri ſuo, aut matri, morte moriatur: patri, matríque maledixit, ſanguis ejus 10 ſit ſuper eum. Si mœchatus quis fuerit cum uxore alterius, & adulteriũ perpetraverit cũ cõjuge proximi ſui, morte moriantur & mœch⁹ & adul- 11 tera. Qui dormierit cũ noverca ſua, & revelaverit ignominiã patris ſui, morte moriantur ambo: ſanguis eorum ſit ſuper 12 eos. Si quis dormierit cum nura ſua, uterq; moriatur, quia ſcel⁹ operati ſũt: ſanguis eorũ 13 ſit ſuper eos. Qui dormierit cũ maſculo coitu fœmineo, uterq; operat⁹ eſt nefas, morte moriantur: ſit ſanguis eorum 14 ſuper eos. Qui ſupra uxorem filiam, duxerit matrem ejus, ſcel⁹ operat⁹ eſt: vivus ardebit cum eis, nec permanebit tantũ nefas in medio veſtri. 15 Qui cum jumento & pecore coierit, morte moriatur: pe- 16 cus quoque occidite. Mulier, quæ ſuccubuerit cuilibet jumento, ſimul interficietur cum eo: ſanguis eorũ ſit ſuper eos. 17 Qui acceperit ſororem ſuam, filiam patris ſui, vel filiã matris ſuæ, & viderit turpitudinem ejus, illáque conſpexerit fratris ignominiã: nefariam rem operati ſũt: occidentur in conſpectu populi ſui, eò quòd turpitudinem ſuam mutuò revelaverint, et portabunt iniquitatem ſuam.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

5 Καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ ἀπολῶ αὐτὸν, καὶ πάντας τοὺς ὁμονοοῦντας αὐτῷ, ὥστε ἐκπορνεύειν αὐτὸν εἰς τοὺς ἄρχοντας ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῶν. 6 Καὶ (δ) ψυχὴ ἣ ἂν ἐπακολουθήσῃ ἐγγαστριμύθοις ἢ ἐπαοιδοῖς, ὥστε ἐκπορνεῦσαι ὀπίσω αὐτῶν, ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐπὶ τὴν ψυχὴν ἐκείνην, καὶ ἀπολῶ αὐτὴν ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. 7 Καὶ ἔσεσθε ἅγιοι, (ε) ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 8 Καὶ φυλάξεσθε τὰ προστάγματά μου, καὶ ποιήσετε αὐτά. ἐγὼ 9 (ζ) κύριος ὁ ἁγιάζων ὑμᾶς. Ἄνθρωπος ἄνθρωπος, (η) ὃς ἂν κακῶς εἴπῃ τὸν πατέρα αὐτοῦ ἢ τὴν μητέρα αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθω. πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐ- 10 τοῦ κακῶς εἶπεν; ἔνοχος ἔσται. Ἄνθρωπος ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα ἀνδρὸς, ἢ ὃς ἂν μοιχεύσηται γυναῖκα τοῦ πλησίον, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ὁ μοιχεύων καὶ 11 ἡ μοιχευομένη. (θ) Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἀπεκάλυψε, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἀμφότεροι ἔνοχοί 12 εἰσι. (θ) Καὶ ἐάν τις κοιμηθῇ μετὰ νύμφης αὐτοῦ, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, 13 ἠσεβήκασι γὰρ, ἔνοχοί εἰσιν. Καὶ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ ἄρσενος κοίτην γυναικὸς, βδέλυγμα (ι) ἐποίησαν ἀμφότεροι, θανά- 14 τῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί εἰσιν. Ὃς ἂν λάβῃ γυναῖκα καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, ἀνόμημά ἐστιν, ἐν πυρὶ κατακαύσουσιν αὐτὸν καὶ 15 αὐτάς, καὶ οὐκ ἔσται (κ) ἀνομία ἐν ὑμῖν. Καὶ ὃς ἂν δῷ κοιτασίαν αὐτοῦ ἐν τετράποδι, θανάτῳ θανατούσθω, καὶ τὸ τετράπουν ἀπο- 16 κτενεῖτε. Καὶ γυνὴ, ἥτις προσελεύσεται πρὸς πᾶν κτῆνος βιβασθῆναι αὐτὴν (λ) ὑπ' αὐτοῦ, ἀποκτενεῖτε τὴν γυναῖκα καὶ τὸ κτῆνος, θανάτῳ θανατούσθωσαν, ἔνοχοί 17 εἰσιν. Ὃς ἂν λάβῃ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ ἐκ πατρὸς αὐτοῦ ἢ ἐκ μητρὸς αὐτοῦ, καὶ ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, καὶ αὕτη ἴδῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτοῦ, ὄνειδός ἐστιν, (μ) ἐξολοθρευθήσονται ἐνώπιον υἱῶν γένους αὐτῶν. ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς αὐτοῦ ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν κομιοῦνται.

5 Et ſtatuam faciem meam ſuper hominem illum, & cognationem ejus: & perdam eum, & omnes conſentientes ei, ut fornicaretur (c) ipſe in principes, de populo 6 ſuo. Et anima quæcunque ſecuta fuerit ventriloquos, aut incantatores, ut fornicetur poſt eos; ſtatuam faciem meam ſuper animam illam, & perdam eam de 7 populo ejus. Et eritis ſancti, quia ſanctus ego Dominus Deus ve- 8 ſter. Et cuſtodietis præcepta mea, & facietis ea. Ego Dominus qui 9 ſanctifico vos. Homo, homo, quicunque (d) maledixerit patrem ſuum, vel matrem ſuam; morte moriatur. Patrem ſuum, vel matrem ſuam maledixit? reus erit. 10 Homo quicunque adulteraverit uxorem viri, aut quicunque adulteraverit uxorem proximi; morte moriantur, qui adulterat, & 11 quæ adulteratur. Et ſi quis dormierit cum uxore patris ſui, turpitudinem patris ſui revelavit; morte moriantur: utrique rei 12 ſunt. Et ſi quis dormierit cum nuru ſua; morte moriantur utrique: impiè enim egerunt, rei ſunt. 13 Et quicunque cubuerit cum maſculo cubitum mulieris; abominationem fecerunt utrique: morte 14 moriantur, rei ſunt. Quicunque acceperit mulierem, & matrem ejus, iniquitas eſt: in igni comburent eum & eas; & non erit ini- 15 quitas in vobis. Et quicunque dederit concubitum ſuum in quadrupede; morte moriatur: & 16 quadrupedem occidetis. Et mulier quæcunq; acceſſerit ad omne pec⁹, aſcendi illam ab eo; interficietis mulierem & pecus: morte mori- 17 antur, rei ſunt. Quicunque acceperit ſororem ſuam ex patre ſuo, aut ex matre ſua, & viderit turpitudinem ejus, & ipſa viderit turpitudinem illius; improperium eſt: exterminabuntur in conſpectu filiorum (e) generis eorum: turpitudinem ſororis ſuæ revelavit; (f) peccatum accipient.

MS.A. (δ) ψυχὴ ἐὰν (ε) ὅτι ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ἅγιός εἰμι. Καὶ (ζ) κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἁγιάζων (η) ὃς εἴπῃ κακῶς τὸν (θ) Ἐάν τις (ι) ἐποίησαν, ἀμφότεροι θανατούσθωσαν (κ) ἀνόμημα (λ) ἀπ' αὐτοῦ, (μ) ἐξολεθρευθήσονται

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

5 Ponam ego iram meã in viro illo & in cognatione ipſi⁹, & perdã eum cum omnibus qui poſt eũ aberrant, eò quòd aberrent poſt 6 extraneam, de medio populi ſui. Et anima quæ abierit poſt magos & divinos, atque aberraverit poſt eos, dabo furorem meum in ejuſmodi anima, perdamq; eam de medio po- 7 puli ſui. Sanctificamini, & eſtote ſancti, quia 8 ego ſum Dñs Deus veſter. Cuſtodite mandata mea, & exequimini illa: ego ſum Dñs qui 9 ſanctifico vos. Et vir qui contumeliis affecerit patrẽ ſuum & matrem ſuam, morte plectatur: patrem ſuum matremq; ſuam contumeliis affecit, *ideo* ſanguis ejus ſuper ipſum. 10 Et vir qui mœchatus fuerit cum uxore alicujus, & adulterium conmiſerit cum uxore proximi ſui, morte plectantur tum adulter, cùm 11 adultera. Vir qui dormierit cum uxore patris ſui, ignominiam patris ſui detexit: *ideo* morte plectantur ambo, & ſanguis eorum ſit 12 ſuper ipſos. Homo qui dormierit cũ nuru ſua morte mulctẽtur ambo: quia peccatũ cõmi- 13 ſerũt, ſãguis eorũ ſit ſuper ipſos. Et qui cubaverit cum maſculo concubitu muliebri, abominationẽ cõmiſerũt: occidẽdo occidatur u- 14 terque, & ſãguis eorũ ſuper ipſos. Et qui duxerit uxorem & matrem ejus, ſcelus hoc eſt: igne comburent eum & ipſas: ut non ſit ſce- 15 lus inter vos. Et qui concubuerit cum jumento, morte mulctetur: quin & ipſum ju- 16 mentum lapidetur. Et mulier quæ acceſſerit ad jumentum ut aſſiliatur ab eo, occidite tam mulierem quàm jumentum: morte plectan- 17 tur, & ſanguis eorum ſit ſuper ipſos. Et qui duxerit ſororem ſuam filiam patris ſui aut filiam matris ſuæ, videritque turpitudinem ejus, & ipſa quoque viderit ejus turpitudinem, opprobrium eſt, pereant in præſentia popularium ſuorum: dedecus ſororis ſuæ retexit, crimen ſuum recipiant.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

5 ואשוי אנא ית־רוגזי בגברא
ההוא ובסעדוהי ואשיצי יתיה
וית כל־דטען בתרוהי למטעי
6 בתר מולך מגו עמהון: ואנש די
יתפני בתר בידין וזכורו למטעי
בתריהון ואתן ית־רוגזי באנשא
ההוא ואשיצי יתיה מגו עמיה:
7 ותתקדשון ותהון קדישין ארי אנא
8 אלהכון: ותטרון ית־קימי ותעבדון
יתהון אנא יי מקדשכון: ארי גבר
9 גבר די ילוט ית־אבוהי וית־אמיה
אתקטלא יתקטל אבוהי ואמיה
לט קטלא חיב: וגבר די יגוף ית־
10 אתת גבר די יגוף ית־אתת חבריה
אתקטלא־יתקטל גיפא וגיפתא:
11 וגבר די ישכוב ית־אתת אבוהי
ערייתא דאבוהי גלי אתקטלא־
יתקטלון תרויהון קטלא חיבין:
12 וגבר די ישכוב ית־כלתיה אתקטלא
יתקטלון תרויהון תבלא עבדו
13 קטלא חיבין: וגבר די ישכוב ית־
דכורא משכבי אתתא תועבתא
עבדו תרויהון אתקטלא יתקטלון
14 קטלא חיבין: וגבר די יסב ית־אתתא
וית־אמה עיצת חטאין היא בנורא
יוקדון יתיה ויתהן ולא־תהי עיצת
15 חטאין ביניכון: וגבר די יתן
שכובתיה בבעירא אתקטלא יתקטל
16 וית־בעירא תקטלון: ואתתא די
תקרב לות־בעירא למשלט בה
ותקטול ית־אתתא וית־בעירא
אתקטלא יתקטלון קטלא חיבין:
17 וגבר די יסב ית־אחתיה בת־אבוהי
או־בת־אמיה ויחזי ית־עריתה
והיא תחזי ית־עריתיה קלנא הוא
וישתיצון לעיני בני עמהון עריית
אחתיה גלי חוביה יקבל:

Targum ONKELOS.

5 Ponam ego furorem meum contra illum virum, & contra fautores ejus: & diſperdam eũ de medio populi ſui, & omnes qui errant poſt eum, ut erra- 6 rent poſt Moloch. Homo autem qui declinaverit ad magos & ariolos, ut erret poſt eos: dabo furorem meum in homine illo, & diſperdam e- 7 um de medio populi ſui. Et ſanctificabimini, & eritis ſancti: quia ego Dominus Deus 8 veſter. Cuſtodietiſq; legitima mea, & facietis ea: Ego Domi- 9 nus qui ſanctifico vos. Vir enim qui maledixerit patri ſuo & matri ſuæ, occiſione occidatur: patri enim ſuo & matri ſuæ maledixit, reus eſt mor- 10 tis. Et vir qui fornicatus fuerit cum uxore viri, & qui mœchatus fuerit cum uxore proximi ſui: interfectione interficientur adulter & adulte- 11 ra. Et vir qui coierit cum uxore patris ſui, turpitudinem patris ſui revelavit; occiſione occidentur ambo, rei ſunt 12 mortis. Vir autem qui concubuerit cum nuru ſuâ, occiſione occidentur ambo: ſcelus ope- 13 rati ſunt, rei ſunt mortis. Et vir qui concubuerit cum maſculo coitu muliebri, abominationem fecerunt ambo: occiſione occidentur, rei ſunt 14 mortis. Et vir qui acceperit uxorem cum matre ſuâ, ſcelus eſt: igni comburent eum & illas, & non erit ſcelus inter 15 vos. Vir autẽ qui coierit cum jumento, occiſione occidatur: 16 jumentũ quoque occidite. Et mulier quæ acceſſerit ad jumentũ, ut ſuccumbat ei, occides mulierẽ & jumentũ quoque: occiſione occidantur, rei 17 occiſionis ſunt. Et vir qui acceperit ſororem ſuã, filiã patris ſui aut filiã matris ſuæ, & viderit turpitudinem ejus, illa quoq; conſpexerit turpitudinẽ illius, ignominia eſt; & exterminabuntur coram oculis filiorum populi ſui: turpitudinẽ ſororis ſuæ diſcooperuit, iniquitatem ſuam ſuſcipiet.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

5 Tunc ponã ego (d) faciem meam in hominem iſtũ et in familiã ejus, et (e) exterminabo ipſum de medio populi ſui, et omnes fornicantes poſt ipſum, ut in fornicationẽ poſt Moloc 6 inducant. Animam quoq; quæ converterit ſe ad Pythones, et ariolos, ut fornicari faciat poſt illos, et ponam (f) faciẽ meã in animã iſtam atq; (g) exterminabo illam de medio 7 populi ſui. Ideò eritis ſancti, quia ſanct⁹ ego Domin⁹ Deus 8 veſter. Cuſtodietis igitur omnia mandata mea, et facietis ea, ego Dominus ſanctificans 9 vos. Cùm quis maledixerit patri ſuo aut matri ſuæ, (h) morte morietur: Patri ſuo, & matri ſuæ maledixit, ſanguis 10 ejus in eo. Vir autẽ qui adulteravit mulierem, vir qui adulteravit uxorem proximi ſui, (i) morte moriantur adul- 11 ter & adultera. Vir quoq; qui concubuerit cum uxore patris ſui, turpitudinem patris ſui revelavit, (k) morte morietur ambo; ſanguines eorum in eis. 12 Vir etiã qui concubuerit cum nuru ſua, (l) morte morientur ambo; (m) confuſionem fe- 13 cerunt: ſanguines eorũ in eis. Vir præterea qui concubuerit cum maſculo concubitib⁹ mulieris, abominationẽ fecerunt, morte morientur ambo; ſan- 14 guines eorũ in eis. Vir autem qui acceperit cum uxore matrem ejus, (n) ſcelus eſt; igne comburetis eum et eas, ut non 15 ſit ſcelus in medio veſtrĩ. Sed vir qui dederit concubitum ſuum beſtiæ, morte morietur; 16 beſtiã quoq; occidetis. Mulierem quoque quæ acceſſerit ad quãcunq; beſtiã ad ſuccumbendum illi, et occides mulierem illã et beſtiã: morte mo- 17 rientur; ſanguines eorũ in eis. Et vir qui acceperit ſororem ſuã, filiã patris ſui, aut filiã matris ſuæ, et viderit turpitudinem ejus, ipſa quoq; viderit turpitudinem illius, opprobriũ eſt, (o) exterminabuntur in oculis filiorũ populi ſui; turpitudinem ſororis ſuæ revelavit, iniquitatem ſuã portabit.

VER. SAM. (d) furorẽ meum (e) eradicabo (f) furorem meum (g) extirpabo (h) occiſione occidetur: (i) occiſione occidãtur (k) occiſione occidẽtur (l) occiſione occidẽtur (m) indignationem concitãrunt, (n) meretriciũ eſt; (o) extirpabũtur

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 *احللت غضبي بذلك الانسان وبمجانسيه *فاقطعه وجميع الطاغين بتبعه وراء الصنم من بين
6 قومهم *واي انسان ولي الى المسعودين والعرافين ليطغي الناس بتبعهم *احللت غضبي بذلك
7 8 الانسان فقطعه من بين قومه *فتقدسوا وكونوا مقدسين *لاني انا الله ربكم القدوس*
9 واحفظوا رسومي واعملوا بها *لاني انا الله مقدسكم *واي انسان لعن اباه وامه فليقتل قتلا*
10 لما لعن اباه وامه *فقد حل دمه *واي رجل زنا بزوجة رجل *او زنا بامراة صاحبه *فليقتل
11 الزاني والزانية قتلا* واي رجل ضاجع زوجة ابيه فقد كشف سوء ابيه *فليقتلا جميعا *فقد
12 13 حل دمهما *واي رجل ضاجع كنته *فليقتلا جميعا *ولما صنعا داهية حل دماؤهما *واي رجل
ضاجع ذكرا على فن مضاجعة النساء *فقد صنعا جميعا كريهة *وليقتلا *فقد حل دماؤهما*
14 *واي رجل اخذ امراة وامها *فذلك فاحشة فليحرق هو وهما على البذل *ولا تكن فيما بينكم
15 16 فاحشة *واي رجل جعل مضاجعته مع بهيمة *فليقتل قتلا *والبهيمة ايضا فاقتلوها *واية
امراة تقدمت الى بهيمة ليبروها *فاقتل المراة والبهيمة لما صنعا داهية *فقد حل دمهما بذلك*
17 *واية رجل اخذ اخته ابنة ابيه *او ابنة امه *فنظر الى سوءتها ونظرت الى سوءته *فذلك
عار *فليقطعا من حضرة قومهما *ولما كشف سوء اخته فقد حمل وزره*

5 *Immittã irã meã in hominẽ illũ, & in cognatos ejus, ſcindãq; eũ, & omnes errantes cũ eo poſt idolũ, à gente ſua. 6 Et quicũq; diverterit ad magos et divinos, ut ſeducat homines poſt eos, immittã furorẽ meũ in eũ hominẽ, et ſcindã illũ à populo 7 ſuo. Sãctificamini ergò, & eſtote ſancti, quia ego ſũ De⁹ Domin⁹ veſter ſanctus. 8 Et ſervate mandata mea, & exequimini 9 illa, quia ego ſum De⁹ ſãctificans vos. Et quicũq; maledixerit patri ſuo & matri ſuæ, occidatur occiſione: eò quòd maledixerit patri ſuo et matri ſuæ, jã licit⁹ fact⁹ eſt ſãguis ej⁹. 10 Et quicũq; fornicatus fuerit cũ uxore viri, aut fornicat⁹ fuerit cũ uxore proximi ſui, occidãtur fornicator et fornicatrix occiſione. 11 Et quicũq; vir cõcubuerit cũ uxore patris ſui, jã detexit turpitudinẽ patris ſui: interficiãtur ambo ſimul, nã licit⁹ eſt ſãguis amborũ. 12 Et quicũq; vir cõcubuerit cũ nuru ſua, interficiãtur ambo ſimul: & quãdoquidẽ cõmiſerunt perniciẽ æternã, licit⁹ fact⁹ eſt ſãguis utriuſq;. 13 Et quicũq; vir coierit cũ maſculo more coëundi cũ mulierib⁹, jam operati ſunt ſimul abominationẽ, & ambo interficiãtur: nã licit⁹ jã fact⁹ eſt ſãguis amborũ. 14 Et quicunq; ſumpſerit mulierẽ & matrẽ ejus, illud turpitudo eſt: cõburatur ipſe, & ambæ illæ promiſcuè; & ne ſit obſcœnitas inter vos. 15 Et quicũq; vir fecerit accubitum ſuum cum jumento, interficiatur interfectione; & jumentũ quoq; 16 occidite. Et quæcunq; mulier acceſſerit ad jumentum ut ſaliat eã, interfice mulierẽ & jumentum, eò quòd patraverint rẽ perniciosã: nã licit⁹ jã fact⁹ eſt ſanguis eorũ in hoc. 17 Et quicunque vir acceperit ſororẽ ſuam, filiam patris ſui, aut filiam matris ſuæ, viderit que ipſe turpitudinẽ ejus, & ipſa viderit turpitudinem illius: illud dedecus eſt, & abſcindantur ambo à conſpectu gentis ſuæ: & quoniam revelavit turpitudinem ſororis ſuæ, jam portavit iniquitatem ſuam.

ספר ויקרא : כא

,ejus nuditatē revelaverit & ,infirma muliere cum concubuerit qui .vir Et
18 וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִשְׁכַּב אֶת־אִשָּׁה דָּוָה וְגִלָּה אֶת־עֶרְוָתָהּ
succid: tur &,ej⁹ sanguinis venam revelaverit ipsa & ,nudaverit ejus venam
אֶת־מְקֹרָהּ הֶעֱרָה וְהִוא גִּלְּתָה אֶת־מְקוֹר דָּמֶיהָ וְנִכְרְתוּ
sororis & ,tuæ matris sororis nuditatē Et .sui populi interiori ex ipsi ambo
19 שְׁנֵיהֶם מִקֶּרֶב עַמָּם׃ וְעֶרְוַת אֲחוֹת אִמְּךָ וַאֲחוֹת
suam perversitatem ,nudavit suam carnem quia :discooperies non tui patris
אָבִיךָ לֹא תְגַלֵּה כִּי אֶת־שְׁאֵרוֹ הֶעֱרָה עֲוֺנָם
nuditatem ,sui patrui uxore cum concubuerit qui vir Et .portabunt
20 יִשָּׂאוּ׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר יִשְׁכַּב אֶת־דֹּדָתוֹ עֶרְוַת
.morientur atecknì ,portabunt suum peccatum : revelavit sui patrui
דֹּדוֹ גִּלָּה חֶטְאָם יִשָּׂאוּ עֲרִירִים יָמֻתוּ׃
Nuditatem .ipsa separatio ,sui fratris uxorem acceperit qui vir Et
21 וְאִישׁ אֲשֶׁר יִקַּח אֶת־אֵשֶׁת אָחִיו נִדָּה הִוא עֶרְוַת
omnia custodictis Et .erunt filiis absque ,revelavit sui fratris
22 אָחִיו גִּלָּה עֲרִירִים יִהְיוּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־כָּל־
evomet non & ;ea facietis & ,mea judicia omnia & ,mea statuta
חֻקֹּתַי וְאֶת־כָּל־מִשְׁפָּטַי וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְלֹא־תָקִיא
.ea in habitandū ad ,illuc vos faciens intrare ego quò ,terra vos
אֶתְכֶם הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה לָשֶׁבֶת בָּהּ׃
:vestris faciebus à emittens ego quam ,gentis statutis in ambuletis ne Et
23 וְלֹא תֵלְכוּ בְּחֻקֹּת הַגּוֹי אֲשֶׁר־אֲנִי מְשַׁלֵּחַ מִפְּנֵיכֶם
: vobis dixi Et .eis in arctatus sum & ,fecerunt ista omnia quia
24 כִּי אֶת־כָּל־אֵלֶּה עָשׂוּ וָאָקֻץ בָּם׃ וָאֹמַר לָכֶם
possidendū ad ,vobis eam dabo ego & ,eorum humum possidebitis Vos
אַתֶּם תִּירְשׁוּ אֶת־אַדְמָתָם וַאֲנִי אֶתְּנֶנָּה לָכֶם לָרֶשֶׁת
qui ,vester Deus Dominus Ego .melle & lacte fluentem terrā ,eam
אֹתָהּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־
animal inter facietis separare Et .populis à vos feci separarē
25 הִבְדַּלְתִּי אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים׃ וְהִבְדַּלְתֶּם בֵּין־הַבְּהֵמָה
non & ;mundā ad immundam avem inter & ,immundū ad mundum
הַטְּהֹרָה לַטְּמֵאָה וּבֵין־הָעוֹף הַטָּמֵא לַטָּהֹר וְלֹא־
quod omni in & ,volatili in & ,animali in vestras animas abominemini
תְשַׁקְּצוּ אֶת־נַפְשֹׁתֵיכֶם בַּבְּהֵמָה וּבָעוֹף וּבְכֹל אֲשֶׁר
eritis Et .immundū in vobis separavi quod ,humi reptabit
26 תִּרְמֹשׂ הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־הִבְדַּלְתִּי לָכֶם לְטַמֵּא׃ וִהְיִיתֶם
,populis à vos separavi & :Dominus ego sanctus quia ,sancti mihi
לִי קְדֹשִׁים כִּי קָדוֹשׁ אֲנִי יְהוָה וָאַבְדִּל אֶתְכֶם מִן־הָעַמִּים
,divinus vel ,pytho eis in fuerit cùm mulier sive vir Et .mihi existendum ad
27 לִהְיוֹת לִי׃ וְאִישׁ אוֹ־אִשָּׁה כִּי־יִהְיֶה בָהֶם אוֹב אוֹ יִדְּעֹנִי
.eos in eorum sanguines : eos obruent lapide In .morientur moriendo
מוֹת יוּמָתוּ בָּאֶבֶן יִרְגְּמוּ אֹתָם דְּמֵיהֶם בָּם׃

CAP. XXI. כא

,Aharon filios sacerdotes ad Dic : Moseh ad Dominus dixit Et
1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֱמֹר אֶל־הַכֹּהֲנִים בְּנֵי אַהֲרֹן
Quin.mo .suis populis in se cōtaminabit nō animā In : eos ad dices &
וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם לְנֶפֶשׁ לֹא־יִטַּמָּא בְּעַמָּיו׃ כִּי אִם־ 2
,suo filio in &,suo patre in & ,sua matre in ,eum ad propinquo ,sua carne in
לִשְׁאֵרוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו לְאִמּוֹ וּלְאָבִיו וְלִבְנוֹ
.suo fratre in & ,sua filia in &
וּלְבִתּוֹ וּלְאָחִיו׃

Versio VULG. LAT.

18 Qui coierit cū muliere in fluxu menstruo, & revelaverit turpitudinē ej⁹, ipsáq; aperuerit fontē sanguinis sui, interficientur
19 ambo de medio populi sui. Turpitudinem materteræ et amitæ tuæ nō discooperies : qui hoc fecerit, ignominiā carnis suæ nudavit ; portabunt ambo ini-
20 quitatē suā. Qui coierit cū uxore patrui, vel avunculi sui, & revelaverit ignominiā cognationis suæ, portabunt ambo peccatū suū : absq; liberis morien-
21 tur. Qui duxerit uxorē fratris sui, rem facit illicitā; turpitudinē fratris sui revelavit: absque
22 liberis erunt. Custodite leges meas, atq; judicia, & facite ea: ne & vos evomat terra quā in-
23 traturi estis & habitaturi. Nolite ambulare in legitimis nationū, quas ego expulsurus sum ante vos. Omnia enim hæc fe-
24 cerunt, & abominat⁹ sū eas. Vobis autē loquor, Possidete terrā eorū, quā dabo vobis in hæreditatē, terram fluentē lacte & melle. Ego Dn̄s De⁹ vester, qui separavi vos à cæteris populis.
25 Separate ergò & vos jumentum mūdū ab immundo, & avē mundam ab immunda : ne polluatis animas vestras in pecore, & avib⁹, & cunctis quæ moventur in terra, & quæ vobis ostendi esse
26 polluta. Eritis mihi sancti, quia sanct⁹ sū ego Dn̄s, & separavi vos à cæteris populis, ut essetis
27 mei. Vir, sive mulier, in quib⁹ pythonic⁹, vel divinationis fuerit spirit⁹, morte moriantur: lapidib⁹ obruent eos ; sanguis eorū sit super illos.

CAP. XXI.

1 Dixit quoque Dominus ad Moysen, Loquere ad sacerdotes filios Aaron, & dices ad eos; Ne contaminetur sacerdos in mortibus civium suorum,
2 Nisi tantùm in consanguineis, ac propinquis, id est, super patre, & matre, & filio, & filia, fratre quoque,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

18 Καὶ ἀνὴρ ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ γυναικὸς ἀποκαθημένης, καὶ ἀποκαλύψῃ τὴν ἀσχημοσύνην αὐτῆς, τὴν πηγὴν αὐτῆς ἀπεκάλυψε, καὶ αὕτη ἀπεκάλυψε τὴν ῥύσιν τοῦ αἵματος αὐτῆς, (μ) ἐξολοθρευθήσονται ἀμφότεροι (ν) ἐκ τῆς γενε-
19 ᾶς αὐτῶν. Καὶ ἀσχημοσύνην ἀδελφῆς πατρός σου, καὶ ἀδελφῆς μητρός σου οὐκ ἀποκαλύψεις· τὴν γὰρ οἰκειότητα (ξ) ἀπεκάλυψεν, ἁμαρτίαν
20 ἀποίσονται. Ὃς ἂν κοιμηθῇ μετὰ τῆς συγγενοῦς αὐτοῦ, ἀσχημοσύνην τῆς συγγενείας αὐτοῦ ἀπε-
21 κάλυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. Ὃς (ο) ἐὰν λάβῃ γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀκαθαρσία ἐστίν· ἀσχημοσύνην τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἀπεκά-
22 λυψεν, ἄτεκνοι ἀποθανοῦνται. Καὶ φυλάξασθε πάντα τὰ προστάγματά μου, καὶ τὰ κρίματά (π) μου, καὶ ποιήσετε αὐτά, καὶ οὐ μὴ προσοχθίσῃ (ρ) ὑμῖν ἡ γῆ, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑ-
23 μᾶς ἐκεῖ κατοικεῖν ἐπ᾽ αὐτῆς. Καὶ οὐχὶ πορεύεσθε τοῖς νομίμοις τῶν ἐθνῶν, οὓς (σ) ἐξαποστέλλω ἀφ᾽ ὑμῶν· ὅτι ταῦτα πάντα ἐποίησαν,
24 καὶ ἐβδελυξάμην αὐτούς. Καὶ εἶπα ὑμῖν, Ὑμεῖς κληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἐγὼ δώσω ὑμῖν αὐτὴν ἐν κτήσει, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὃς διώρισα
25 ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐθνῶν. Καὶ ἀφοριεῖτε αὐτοὺς ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν καθαρῶν καὶ ἀναμέσον τῶν κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων, (τ) καὶ ἀναμέσον τῶν πετεινῶν τῶν καθαρῶν καὶ τῶν ἀκαθάρτων. καὶ οὐ βδελύξετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν ἐν τοῖς κτήνεσι, καὶ ἐν τοῖς πετεινοῖς, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἑρπετοῖς τῆς (υ) γῆς, ἃ ἐγὼ ἀφώρισα
26 ὑμῖν ἐν ἀκαθαρσίᾳ. Καὶ (φ) ἔσεσθέ μοι ἅγιοι, ὅτι ἐγὼ ἅγιός εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἀφορίσας ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐ-
27 θνῶν, (χ) εἶναί μοι. Καὶ ἀνὴρ ἢ γυνὴ ὃς ἂν γένηται αὐτῶν ἐγγαστρίμυθος ἢ ἐπαοιδός, θανάτῳ θανατούσθωσαν ἀμφότεροι, λίθοις (ψ) λιθοβολήσετε αὐτούς, ἔνοχοί εἰσι.

18 Et vir quicunq; dormierit cum muliere menstruata, et revelaverit turpitudinē ejus; fontē ej⁹ revelavit, et ipsa revelavit fluxū sanguinis sui: exterminabuntur u-
19 triq; de progenie ipsorum. Et turpitudinē sororis patris tui, & sororis matris tuæ non revelabis : consanguinitatē enim revelavit;
20 peccatū reportabunt. Quicunq; dormierit cum (g) cognata sua, turpitudinē cognationis suæ revelavit; sine filiis morientur.
21 Quicunq; acceperit uxorem fratris sui, immunditia est: turpitudinem fratris sui revelavit; sine
22 filiis (h) morientur. Et custodite omnia præcepta mea, & judicia mea, & facietis ea: (i) & non exhorrescet vos terra, in quā ego introduco vos illuc ad habitandum super eā.
23 Et non ambulate legitimis gentiū, quos expello à vobis : quoniam hæc omnia fecerunt, & abominatus sum eos.
24 Et dixi vobis, Vos hæreditabitis terrā eorū: et ego dabo vobis eā in possessione, terram fluentē lac & mel. Ego Dominus De⁹ vester, qui distinxi vos ab omnib⁹ gen-
25 tibus. Et segregabitis vosmetipsos inter mediū pecorū mundorū, et inter mediū pecorum immundorum, et inter medium volucrum mundarū & immundarū. Et non execrabiles facietis animas vestras in pecorib⁹, et in volucrib⁹, et in omnib⁹ reptilib⁹ terræ, quæ ego segregavi vobis in immundi-
26 tiā. Et eritis mihi sancti, quia ego sanct⁹ sū Domin⁹ De⁹ vester: qui segregavi vos ex omnib⁹ genti-
27 b⁹, ut sitis mihi. Et vir aut mulier, quicunq; eorū fuerit ventriloquus, aut incantator; morte moriantur ambo: lapidibus lapidabitis eos ; rei sunt.

MS.A. (ν) ἐκ τοῦ γένους (ξ) ἀπεκάλυψας (ο) ἂν (π) μου ποιεῖν αὐτά, (ρ) ὑμᾶς (σ) ἐξαποστελῶ (τ) καὶ τῶν πετεινῶν τῶν ἀκαθάρτων καὶ τῶν καθαρῶν. καὶ οὐ (υ) γῆς· ἐγὼ (φ) ἔσεσθε ἐμοὶ (χ) εἶναι ἐμοί. (ψ) λιθοβολήσατε

ΚΕΦ. κα΄.

1 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Εἶπον τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Ἀαρών, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ἐν ταῖς ψυχαῖς οὐ (α) μιανθή-
2 σονται ἐν τῷ ἔθνει αὐτῶν, Ἀλλ᾽ ἢ ἐν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτῶν, ἐπὶ πατρὶ (β) καὶ μητρί, καὶ υἱοῖς καὶ θυγατράσιν, ἐπ᾽ ἀδελφῷ

CAP. XXI.

1 Et dixit Dominus ad Moysen, dicens, Dic sacerdotibus filiis Aaron, & dices ad eos, In animab⁹ non inquinabuntur in gente eo-
2 rum, Nisi in propinquo, qui proximus est eis; super patrem, & matrem, & filios, & filias; super fratrem,

MS.A. (α) μιανθήσεσθε (β) καὶ ἐπὶ μητρί, καὶ ἐπὶ υἱοῖς, καὶ ἐπὶ θυγατράσιν,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 Et qui concubuerit cum muliere menstruum patiente, & retexerit ejus ignominiam & fluxum menstrui ejus, & ipsa quoque detexerit profluvium sanguinis sui ; pereant ambo de
19 medio populi sui. Et dedecus sororis patris tui, & sororis matris tuæ ne detegas : con-
20 sanguineæ enim sunt, & crimen est. Et quicunq; dormierit cum uxore patrui sui, ignominiam patrui sui detexit : scelus suum reci-
21 piant, & absq; liberis moriantur. Vir si ducat uxorem fratris sui, scelus est: quia dedecus fratris sui detexit, absq; liberis moriantur.

De præceptis & judiciis.

22 Servate cuncta præcepta mea & judicia mea, & facite ea, ut non evomat vos terra ad quā ego sum vos introductur⁹ ut habitetis in illa.
23 Et ne ambuletis in lege gentiū quas ego sum expulsurus à conspectu vestro : quia enim hæc
24 omnia fecerunt, tædio mihi fuerunt : Et dixi vobis quòd vos jure hæreditario possidebitis terrā eorum, & ego eam dabo vobis, & possidebitis eam, terrā fluentem lacte & melle : ego sum Dn̄s Deus vester qui segregavi vos
25 à gentibus. Discrimen facite inter jumentū mundū & immundum, & inter volucre purū & impurum : & ne polluatis animas vestras in jumentis & in volucribus & in omni reptili terræ quæ segregavi vobis ad immūdi-
26 tiam. Et eritis sancti, quia ego Dn̄s sanctus sum, & selegi vos à populis, ut essetis mei.
27 Et vir sive mulier in quibus fuerint venefici aut harioli, occidēdo occidantur, & verò lapidib⁹ obruēt eos, & sanguis eorū erit super ipsos.

CAP. XXI.

Lex sacerdotum.

1 Et dixit Dn̄s ad Mosē, Dic sacerdotib⁹ filiis Aharonis ut super anima mortui non pollu-
2 antur in populo suo. Nonnisi in cognato suo sibi propinquo, in patre *scilicet* suo, & in ma-
3 tre sua, & in filio suo, & in filia sua, & in fratre suo,

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

18 וּגְבַר דִּי יִשְׁכּוֹב עִם אִתְּתָא מְסָאֲבָא וִיגַלֵּי יַת עֶרְיְתַהּ יַת קְלָנַהּ גַּלִּי וְהִיא תְּגַלֵּי יַת סוֹאֲבַת דְּמַהָא וְיִשְׁתֵּיצוּן תַּרְוֵיהוֹן מִגּוֹ עַמְּהוֹן׃
19 וְעֶרְיַת אֲחָת אִמָּךְ וַאֲחָת אֲבוּךְ לָא תְגַלֵּי אֲרֵי יַת קָרִיבֵיהּ גַּלִּי חוֹבֵיהוֹן יְקַבְּלוּן׃
20 וּגְבַר דִּי יִשְׁכּוֹב עִם אִתַּת אַח אֲבוּהִי עֶרְיְתָא דַּאֲח אֲבוּהִי גַּלִּי חוֹבֵיהוֹן יְקַבְּלוּן דְּלָא וְלַד יְמוּתוּן׃
21 וּגְבַר דִּי יִסַּב יַת אִתַּת אֲחוּהִי מְרַחֲקָא הִיא עֶרְיְתָא דַּאֲחוּהִי גַּלִּי דְּלָא וְלַד יְהוֹן׃
22 וְתִטְּרוּן יַת כָּל קְיָמַי וְיַת כָּל דִּינַי וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן וְלָא תְרוֹקֵן יָתְכוֹן אַרְעָא דִּי אֲנָא מַעֵיל יָתְכוֹן תַּמָּן לְמִתַּב בַּהּ׃
23 וְלָא תְהָכוּן בְּנִימוֹסֵי עַמְמַיָּא דִּי אֲנָא מַגְלֵי מִן קֳדָמֵיכוֹן אֲרֵי יַת כָּל אִלֵּין עֲבַדוּ וְרָחִיק מֵימְרִי יָתְהוֹן׃
24 וַאֲמָרִית לְכוֹן אַתּוּן תֵּירְתוּן יַת אַרְעֲהוֹן וַאֲנָא אֶתְּנִנַּהּ לְכוֹן לְמֵירַת יָתַהּ אֲרַע עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן דִּי אַפְרֵשִׁית יָתְכוֹן מִן עַמְמַיָּא׃
25 וְתַפְרְשׁוּן בֵּין בְּעִירָא דַּכְיָא לִמְסָאֲבָא וּבֵין עוֹפָא מְסָאֲבָא לְדַכְיָא וְלָא תְשַׁקְּצוּן יַת נַפְשָׁתְכוֹן בִּבְעִירָא וּבְעוֹפָא וּבְכֹל דִּי תַרְחֵשׁ אַרְעָא דִּי אַפְרֵשִׁית לְכוֹן לְסָאָבָא׃
26 וּתְהוֹן קֳדָמַי קַדִּישִׁין אֲרֵי קַדִּישׁ אֲנָא יְיָ וְאַפְרֵשִׁית יָתְכוֹן מִן עַמְמַיָּא לְמֶהֱוֵי פָלְחִין קֳדָמַי׃
27 וּגְבַר אוֹ אִתְּתָא אֲרֵי יְהֵי בְהוֹן בִּידִין אוֹ זְכוּרוּ אִתְקְטָלָא יִתְקַטְלוּן בְּאַבְנָא יִרְגְּמוּן יָתְהוֹן קַטְלָא חַיָּבִין׃

כא

1 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֱמַר לְכָהֲנַיָּא בְּנֵי אַהֲרֹן וְתֵימַר לְהוֹן עַל מִית לָא יִסְתָּאַב בְּעַמֵּיהּ׃
2 אֱלָהֵן לְקָרִיבֵיהּ דְּקָרִיב לֵיהּ לְאִמֵּיהּ וְלַאֲבוּהִי וְלִבְרֵיהּ וְלִבְרַתֵּיהּ וְלַאֲחוּהִי׃

Targum ONKELOS.

18 Vir autē qui coierit cū muliere immundâ, & discooperuerit turpitudinē ejus, ignominiā ejus revelavit ; ipsa quoq; discooperuit immunditiā sangui-
19 nis sui : & exterminabūtur ambo de medio populi sui. Turpitudinem sororis matris tuæ & sororis patris tui nō discooperies: quoniā cognatā suā discooperuit, peccatū suum suscipi-
20 ent. Vir autē qui coierit cum uxore patrui sui, turpitudinē patrui sui discooperuit : iniquitatē suā suscipient, absq; li-
21 beris morientur. Vir autē qui acceperit uxorem fratris sui, quasi menstruata est : turpitudinē fratris sui discooperuit,
22 absq; filiis erunt. Custodietísq; omnia legitima mea, & omnia judicia mea; & facietis ea : ut nō ejiciat vos terra, ad quā ego ītroduco vos ut habitetis in eâ.
23 Et non ambuletis in legitimis populorū, quos ego trāsmigrare faciā ante vos: quia omnia hæc fecerunt, & abominatū est
24 eos verbū meū. Vobis autē dixi, Vos possidebitis terrā eorū; & ego dabo eam vobis, ut possideatis eā, terrā fluentē lacte & melle: Ego Dn̄s De⁹ vester,
25 qui separavi vos de populis. Et separabitis inter animal mundum et immundū, & inter avē mundā & immundā : & non contaminabitis animas vestras in animalibus & in avibus, in omni quod reptat in terrâ, quæ separavi ut essent vobis im-
26 munda. Eritísq; corā me sancti; quia sanctus ego Dn̄s: & separavi vos de populis, ut servia-
27 tis corā me. Vir autē aut mulier in quib⁹ fuerint pythones vel divinationes, occisione occidentur : lapidibus obruent eos, rei mortis sunt.

CAP. XXI.

1 Dixítq; Dn̄s ad Moysen; Loquere ad sacerdotes filios Aaron: dicésq; eis; Nullus contaminetur sup mortuū in populo
2 suo. Nisi cōsanguineis suis, qui propinqui sunt ei : pro matre sua & pro patre suo ; & pro filio suo & pro filiâ suâ, & pro fratre suo.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VER. SAM.

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

18 Vir etiā qui concubuerit cum muliere menstruata, et revelaverit turpitudinem ejus, fontem turpitudinis; ipsa quoque retexerit fontē sanguinis sui, (p) exterminabuntur ambo de
19 medio populi sui. Turpitudinem sororis patris tui, & sororis matris tuæ non revelabis ; quia consanguineam nudavit; iniquitatem suum portabunt.
20 Præterea, quicunq; cubuerit cum uxore patrui sui, turpitudinem patrui sui revelavit ; peccatum suum portabunt, steriles morientur.
21 Cùm quis acceperit uxorem fratris sui, immunditia est; turpitudinem fratris sui revelavit, steriles erunt.
22 Custodietis igitur omnia mādata mea, et omnia judicia mea, facietisq; ea, ut non evomat vos terra in quā ego vos introduco ad habitandum in ea.
23 Et non ambulabitis in mandatis gentium quas ego ejicio à facie vestra; nam hæc omnia fecerunt, & tæduit me illarum.
24 Et dixi vobis, Vos possidebitis terram illarū, & ego dabo illā vobis in possessionem, terrā fluentem lacte & melle: ego Dominus Deus vester, qui separavi vos
25 de populis. Separabitis ergò animal mundū ab immundo, et volatile immundum à mundo, ut non faciatis abominabiles animas vestras in animalibus & volatilibus, & in omni quod repit super terrā, quod distinxi vobis ut im-
26 mundum esset. Et eritis mihi sancti; quoniam ego Dominus, qui segregavi vos de populis,
27 ut sitis mei. Vir autem, et mulier apud quos fuerit Pytho, aut ariolus, morte morientur: lapidib⁹ obruetis eos, sanguis eorum in eis.

CAP. XXI.

1 Et dixit Dominus Mosi, Loquere sacerdotibus filiis Aaron, dices autem eis;
2 Nullus in mortuo contaminabit se in populo suo. Præterquam in carne sua cognata sibi, in patre suo, & in matre sua, in filio suo, & filia suâ, in fratre suo.

VER. SAM. (p) extirpabuntur

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18 * وأيّ رجل ضاجع امرأة حائضا فكشف سوءها وعرّى ينبوعها * وهي كشفت ينبوع دمها * 18
19 فليقطعا جميعا من بين قومهما * وسوءة خالتك وعمّتك فلا تكشف * لأنّ من عرّى نسيبه فقد
20 حمل وزره * وأيّ رجل ضاجع زوجة عمّه فقد كشف سوءة عمّه * ولأنّهما حملا وزرهما يموتان
21 عقيمين * وأيّ رجل اخذ زوجة اخيه التي هي مبعدة منه * فلما كشف سوءة اخيه يموتان
22 عقيمان * فاحفظوا جميع رسومي واحكامي واعملوا بها * ولا يبددكم البلد الذي انا مدخلكم
23 اليه لتحوزوه * ولا تسيروا بسنن الامم الذين انا طاردهم من بين ايديكم * لانهم لما صنعوا
24 جميع هذه قليتهم * وقلت لهم حاكما انتم تحوزون بلدهم * وانا اعطيكم اياه حوزا * بلدا
25 يفيض اللبن والعسل * انا الله ربكم الذي افرزتكم من بين الامم * فميزوا البهيمة الطاهرة
من النجسة * والطائر الطاهر من النجس * ولا تنجسوا انفسكم بالبهيمة والطائر * وسائر ما يدب
26 على الارض الذي افرزته لكم للتنجيس * وكونوا لي مقدسين لاني انا الله القدوس افرزتكم
27 من الامم لتكونوا لي خاصة * واي رجل وامراة كان واحد منهما مسعودا او عرافا * فليقتلا
قتلا * وبالحجارة يرجمونهما * فقد حلّت دماؤهما * * الفصل الحادي والعشرون *
1 ثم قال الله لموسى * مر الائمة بني هرون وقل لهم * لا يتنجس كل واحد منكم بميت من قومه * 1
2 * الا بنسيبه الاقرب اليه * امه وابيه * وابنه وابنته * واخيه *

18 Et quicunq; vir concubuerit cum muliere menstruata, detexeritq; turpitudinē ejus, & nudaverit fontem ej⁹, & ipsa detexerit fontem sanguinis sui, abscindantur ambo simul à populo suo.
19 Et turpitudinem materteræ tuæ, & amitæ tuæ ne detegas: quoniā qui nudaverit consanguineā suā, jā portavit iniquitatem suā.
20 Et quicunq; vir concubuerit cū conjuge patrui sui, jā detexit turpitudinē patrui sui: & quia portaverūt ambo iniquitatē suam, morientur ambo orbi.
21 Et quicūq; vir acceperit uxorē fratris sui quæ est remota ab ipso, quandoquidē detexit turpitudinē fratris sui, morientur ambo orbi.
22 Custodite igitur omnia præcepta mea & judicia mea, & facite illa, & non disperget vos regio ad quā ego introducturus sū vos ut possideatis illam.
23 Et ne ambuletis per viam gentiū quas ego expulsurus sum è conspectu vestro. Quia enim fecerūt omnia hæc, execrat⁹ sū eos valdè :
24 Dixiq; eis tanquam judex, quòd vos possidebitis regionem eorū, & ego dabo vobis eam in possessionem: regionem manantem lacte & melle. Ego Deus Domin⁹ vester qui sepa-
25 ravi vos à gentib⁹. Separate ergò jumentū mūdū ab immūdo, & volatile mūdū ab immūdo: & ne inquinetis animas vestras in jumento, & volatili, & omni eo quod reptat super terrā, quæ separavi vobis ob immūditiam.
26 Et estote mihi sancti, quia ego De⁹ sanctus sejunxi vos à gentibus, ut essetis mihi peculiū.
27 Et quicūque vir aut mulier, quorum alter fuerit magus vel hariolus, interfectione interficiantur; & quidem lapidibus obruent eos : nam liciti facti sunt sanguines eorum.

CAP. XXI.

1 Item dixit Deus Musæ, Præcipe sacerdotibus filiis Haronis, & dic eis ; Ne contaminetur quisquam vestrûm in defuncto ex gente sua,
2 Nisi in consanguineo sibi propinquiore, matre suâ, & patre suo, & filio suo, & filiâ suâ, & fratre suo,

ספר ויקרא : כא

,viro fuit non quæ *eum ad* propinqua ,virgine sua sorore in Et
ולאחתו הבתולה הקרובה אליו אשר לא היתה לאיש 3
suis populis in dominus se contaminabit Non .contaminabitur ea in
לה יטמא : לא יטמא בעל בעמיו 4
angulū & ,suo capite in calvitium decalvabunt Non .se polluendū ad
להחלו : לא יקרחה קרחה בראשם ופאת 5
.incisionem incident non sua carne in & ,radent non suæ barbæ
זקנם לא יגלחו ובבשרם לא ישרטו שרטת :
quia ;sui Dei nomen polluent non & ,suo Deo erunt Sancti
קדשים יהיו לאלהיהם ולא יחללו שם אלהיהם כי את 6
.sanctitas erūt & ,facientes appropinquare ipsi ,sui Dei panem,Domini ignitiones
אשי יהוה לחם אלהיהם הם מקריבם והיו קדש :
repulsam mulierem & ,capient non prophanam &,meretricē Mulierem
אשה זנה וחללה לא יקחו ואשה גרושה 7
,eū sanctificabis Et .suo Deo ipse sanctus quia :accipient non suo viro à
מאישה לא יקחו כי קדש הוא לאלהיו : וקדשתו 8
quia ,tibi erit Sanctus .faciens appropinquare ipse tui Dei panem quia
כי את לחם אלהיך הוא מקריב קדש יהיה לך כי
cùm sacerdotis viri filia Et .vos sanctificans Dominus ego sanctus
קדוש אני יהוה מקדשכם : ובת איש כהן כי 9
.comburetur igne in .polluens ipsa suum patrem ,fornicari cœperit
תחל לזנות את אביה היא מחללת באש תשרף :
ejus caput super est effusum cujus ,suis fratrib⁹ *præ magnus* sacerdos Et
והכהן הגדול מאחיו אשר יוצק על ראשו 10
,vestes induendum ad suam manū *implevit* & ,unctionis oleum
שמן המשחה ומלא את ידו ללבש את הבגדים את
omnes super Et .scindet non suas vestes & ,nudabit non suū caput
ראשו לא יפרע ובגדיו לא יפרם : ועל כל 11
non sua matre in & ,suo patre *In* : ingredietur non mortui animas
נפשת מת לא יבא לאביו ולאמו לא
sanctuariū polluet neq; ,egredietur non sanctuario de Et .se cōtaminabit
יטמא : ומן המקדש לא יצא ולא יחלל את מקדש 12
.Dominus Ego .eū super sui Dei unctionis olei *corona* quia ,sui Dei
אלהיו כי נזר שמן משחת אלהיו עליו אני יהוה :
repulsam & ,Viduam :accipiet ejus *virginitatibus* in mulierem ipse Et
13 14 והוא אשה בבתוליה יקח : אלמנה וגרושה
virginem quinimo :accipiet non istas : meretricem ,prophanam &
וחללה זנה את אלה לא יקח כי אם בתולה
suum semen *prophanabit* non Et .mulierem accipiet suis populis è
מעמיו יקח אשה : ולא יחלל זרעו 15
est locutus Et .eum sanctificans Dominus ego quia ;suis populis in
בעמיו כי אני יהוה מקדשו : וידבר 16
:dicendo Aharon ad Loquere :dicendo ,Moseh ad Dominus
יהוה אל משה לאמר : דבר אל אהרן לאמר 17
non macula *eo in* fuerit cui ,suis generationibus in tuo semine de Vir
איש מזרעך לדרתם אשר יהיה בו מום לא
eo in cui vir omnis quia .sui Dei panem *faciendū accedere* ad accedet
יקרב להקריב לחם אלהיו : כי כל איש אשר בו 18
vel ,nasum simus vel ,claudus vel ,cæcus Vir .accedet non ,macula
מום לא יקרב איש עור או פסח או חרם או
.excrescens
שרוע :

Versio VULG. LAT.

3 Et sorore virgine quæ non est
4 nupta viro: Sed nec in principe populi sui contaminabi-
5 tur. Non radent caput, nec barbam, neq; in carnibus suis
6 facient incisuras. Sancti erunt Deo suo, & non polluent nomen ejus: incensum enim Domini, & panes Dei sui offerunt, & ideò sancti erunt.
7 Scortum & vile prostibulum non ducent uxorem, nec eam quæ repudiata est à marito: quia consecrati sunt Deo suo,
8 Et panes propositionis offerunt. Sint ergò sancti, quia & ego sanctus sum, Dominus,
9 qui sanctifico eos. Sacerdotis filia si deprehensa fuerit in stupro, & violaverit nomen patris sui, flammis exuretur.
10 Pontifex, id est, sacerdos maximus inter fratres suos, super cujus caput fusum est unctionis oleum, & cujus manus in sacerdotio consecratæ sunt, vestitúsq; est sanctis vestibus, caput suum non discooperiet,
11 vestimenta non scindet; Et ad omnem mortuum non ingredietur omninò: super patre quoque suo & matre non
12 contaminabitur. Nec egredietur de sanctis, ne polluat Sanctuarium Domini, quia oleum sanctæ unctionis Dei super e-
13 um est. Ego Dominus. Vir-
14 ginem ducet uxorem: Viduam autem & repudiatam, & sordidam, atque meretricem non accipiet, sed puellam de
15 populo suo: Ne commisceat stirpem generis sui vulgo gentis suæ: quia ego Dominus qui sanctifico eum.
16 Locutúsque est Dominus ad
17 Moysen, dicens; Loquere ad Aaron, Homo de semine tuo per familias qui habuerit maculam, non offeret panes Deo
18 suo, Nec accedet ad ministerium ejus: si cæcus fuerit, si claudus, si parvo vel grandi vel torto naso,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

3 Καὶ ἐπ' ἀδελφῇ παρθένῳ τῇ ἐγγιζούσῃ αὐτῷ, τῇ (γ) μὴ ἐκδεδομένῃ ἀνδρὶ, ἐπὶ ταύτῃ (δ) μιανθήσεται. 4 Οὐ μιανθήσεται ἐξάπινα ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ εἰς βεβήλωσιν αὐτοῦ. 5 Καὶ φαλάκρωμα οὐ (ε) ξυρηθήσεσθε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ νεκρῷ· καὶ τὴν ὄψιν τοῦ πώγωνος οὐ ξυρήσονται· καὶ ἐπὶ τὰς σάρκας αὐτῶν οὐ κατατεμοῦσιν ἐντομίδας. 6 Ἅγιοι ἔσονται τῷ θεῷ αὐτῶν, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ αὐτῶν· τὰς γὰρ θυσίας κυρίου δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτῶν αὐτοὶ προσφέρουσι, καὶ ἔσονται ἅγιοι. 7 Γυναῖκα πόρνην καὶ βεβηλωμένην οὐ λήψονται καὶ γυναῖκα ἐκβεβλημένην ἀπὸ ἀνδρὸς (ζ) αὐτῆς, ὅτι ἅγιός ἐστι κυρίῳ τῷ θεῷ 8 αὐτοῦ. Καὶ (η) ἁγιάσεις αὐτόν· τὰ δῶρα κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν οὗτος προσφέρει, ἅγιος ἔσται· ὅτι ἅγιος ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. 9 Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν βεβηλωθῇ τοῦ ἐκπορνεῦσαι, τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς αὐτῆς αὐτὴ βεβηλοῖ, ἐπὶ πυρὸς κατακαυθήσεται. 10 Καὶ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, τοῦ ἐπικεχυμένου ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τοῦ ἐλαίου τοῦ χριστοῦ, καὶ τετελειωμένου ἐνδύσασθαι τὰ ἱμάτια, τὴν κεφαλὴν οὐκ ἀποκιδαρώσει, καὶ τὰ ἱμάτια οὐ διαῤῥήξει, 11 Καὶ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰσελεύσεται, ἐπὶ πατρὶ αὐτοῦ οὐδὲ ἐπὶ μητρὶ 12 αὐτοῦ οὐ μιανθήσεται, Καὶ ἐκ τῶν ἁγίων οὐκ ἐξελεύσεται, καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἡγιασμένον τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι τὸ ἅγιον ἔλαιον τὸ χριστὸν τοῦ θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. ἐγὼ κύριος. 13 (θ) Οὗτος γυναῖκα παρθένον ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ 14 λήψεται. Χήραν δὲ (ι) καὶ ἐκβεβλημένην καὶ βεβηλωμένην καὶ πόρνην, ταύτας οὐ λήψεται, ἀλλ' ἢ παρθένον ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ λή- 15 ψεται γυναῖκα. Καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ σπέρμα αὐτοῦ ἐν τῷ λαῷ αὐτοῦ. ἐγὼ κύριος ὁ ἁ- 16 γιάζων αὐτόν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς 17 Μωυσῆν, λέγων, Εἶπον Ἀαρὼν, Ἄνθρωπος ἐκ τοῦ γένους σου εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, τινὶ (κ) ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται (λ) προσφέρειν τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ αὐτοῦ. 18 Πᾶς ἄνθρωπος (μ) ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος, οὐ προσελεύσεται· ἄνθρωπος (ν) τυφλὸς, ἢ χωλὸς, ἢ κολοβόριν, ἢ ὠτότμητος·

Et super sororem virginem, quæ propinqua est ei, quæ tradita non est viro: Super his inquinabi- 3
tur. Non (a) inquinabitur subitò in populo suo ad prophanationem suam. Et calvitium non rademini (b) caput super mortuum: & aspectum barbæ non radent: & super carnes suas non secabunt sectiones. Sancti erunt Deo suo, & non prophanabunt nomen Dei sui. Sacrificia enim Domini munera Dei sui, ipsi offerunt, & erunt sancti. Mulierem meretricem, & prophanam non accipient, & mulierem ejectam à viro suo: quoniam sanctus est Domino Deo suo. Et sanctificabis eum: munera Domini Dei vestri iste offert: sanctus erit; quoniam sanctus ego Dominus, qui sanctifico eos. Et filia hominis sacerdotis si prophanata fuerit ad fornicandum, nomen patris sui ista prophanat; super ignem comburetur. Et sacerdos (c) magnus ex fratribus suis, cui fusum est super caput ex oleo (d) Christo, & qui (e) consummat⁹ est ad induenda vestimenta, caput (f) non nudabit cidari, et vestimenta non scindet; Et ad omnem animam mortuam non introibit: super patrem suum, & super matrem suam non inquinabitur; Et de sanctis non exibit, & non prophanabit sanctificatum Dei sui: quoniam sanctum oleum Christum Dei super ipsum. Ego Dominus. Hic uxorem virginem de genere suo accipiet. Viduam autem, & ejectam, & prophanatam, & meretricem, has non accipiet; sed virginem ex populo suo, accipiet uxorem. Et non prophanabit semen suum in populo suo. Ego Dominus, qui sanctifico eum. Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens; Dic ad Aaron, Homo de genere tuo in progenies vestras, cuicunque fuerit in eo macula, non ingredietur ad offerendum munera Dei sui. Omnis homo, cui est in eo macula, non ingredietur: homo cæcus vel claudus, vel naso mutilato, vel auribus sectis;

MS.A. (γ) μὴ ἐγγιζούσῃ ἀνδρὶ, (δ) μιανθήσεσθαι * ἐξάπινα (ε) ξυρήσεται (ζ) αὐτῆς· ἅγιός ἐστιν τῷ κυρίῳ θεῷ (η) ἁγιάσει (θ) Οὗτος παρθένον (ι) καὶ ἐβδελυγμένην, καὶ βεβηλωμένην (κ) ἐὰν ἦν ἐν (λ) προσφέρων (μ) ᾧ ἐὰν ᾖ ἐν αὐτῷ (ν) χωλὸς, ἢ τυφλὸς,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA

[illegible]

* Et in sorore sua virgine sibi propinqua 3
quæ non fuerit maritata, polluetur. Ne 4
polluatur in magnate populi sui, ut ne
prophanetur. Et ne depilent depilationes in 5
capitibus suis, & pilos barbarum suarum in
imo labio ne râdant, & in carne sua ne incî-
dant incisuras. Sed sint sancti Deo suo, neque 6
prophanent nomen Dei sui, quoniam sacri-
ficia Domini, panem *videlicet* Dei sui ipsi
offerunt: Sint ergò sancti. Uxorem fornica- 7
riam & prophanam ne ducant, & mulierem
repudiatam à marito suo ne ducant, quia san-
ctus est Deo suo. Sanctifica eum quia, pa- 8
nem Dei tui ipse offert: sanctus sit apud te,
quia sanctus est: ego sum Dominus qui san-
ctifico vos. Et filia sacerdotis cùm cœperit 9
scortari, patrem suum ipsa prophanat: igne
comburatur. Et sacerdos major fratribus 10
suis, super cujus caput funditur oleum un-
ctionis, & qui perficit manus suas ad assu-
mendas vestes, caput suum ne detegat, &
vestimenta sua ne laceret: Et super ullam 11
animam mortui ne ingrediatur, & in patre
suo matreque suâ ne prophanetur: Et è san- 12
ctuario ne egrediatur, neve prophanet san-
ctuarium Dei sui, siquidem corona olei un-
ctionis Dei sui super ipsum est: ego sum
Dominus. Et hic idem uxorem virginem 13
ducat. Viduam verò & repudiatam & scorta- 14
tione prophanam, ullam *inquam* ex his ne
ducat: sed virginem ex populo suo ducat
uxorem. Ne prophanet semen suum in po- 15
pulo suo; quia ego sum Dominus sanctificans
eum. Et locutus est Dominus cum Mose, di- 16
xitque ad eum; Loquere cum Aharone, & 17
dic ei, Vir de semine tuo in generationibus
suis, qui habuerit in se vitium, ne accedat ad
offerendum panem Dei sui. Nam quicunque 18
habuerit in se vitium, ne accedat: homo
claudus, aut cæcus, aut simus, aut scissam
habens aurem;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

3 ולאחתיה בתולתא דקריבא ליה
די לא הות לגבר לה יסתאב : לא 4
יסתאב רבא בעמיה לאחלותיה :
5 לא ימרטון מרט ברישיהון ופאתא
דדקנהון לא יגלחון ובבשרהון לא
6 יחבלון חבול : קדישין יהון קדם
אלההון ולא יחלון שמא דאלההון
ארי ית קורבניא דיי קרבן אלההון
7 אנון מקרבין ויהון קדישין : איתתא
מטעיא ומחללא לא יסבון ואתתא
דמתרכא מבעלה לא יסבון ארי
8 קדיש הוא קדם אלהיה : ותקדשניה
ארי ית קרבן אלהך הוא מקרב
קדיש יהא לך ארי קדיש אנא יי
9 מקדשכון : ובת גבר כהן ארי תתחל
למטעי מקדושת אבוהא היא
10 מתחלא בנורא תתוקד : וכהנא
דיתרבא מאחוהי די יתרק על
רישיה משחא דרבותא ודיקרב ית
קרבניה למלבש ית לבושיא ית
רישיה לא ירבי פירוע ולבושוהי
11 לא יבזע : ועל כל נפשת מיתא לא
ייעול לאבוהי ולאמיה לא יסתאב :
12 ומן מקדשא לא יפוק ולא יחיל ית
מקדשא דאלהיה ארי כליל משח
13 רבות אלהיה עלוהי אנא יי : והוא
14 איתתא בבתולהא יסב : ארמלא
ומתרכא וחלילא מטעיא ית אלין
לא יסב אלהן בתולתא מעמיה
15 יסב איתתא : ולא יחל זרעיה בעמיה
16 ארי אנא יי מקדשיה : ומליל יי עם
17 משה למימר : מליל עם אהרן
למימר גבר מבנך לדריהון די יהא
ביה מומא לא יקרב לקרבא קורבן
18 אלהיה : ארי כל גבר די ביה מומא
לא יקרב גבר עויר או חגיר או חרים
או שריע :

3 Et pro sorore suâ virgine quæ
propinqua est ei, quæ non est
nupta viro: pro his contami-
4 nabitur. Non contaminetur
princeps in populo suo, ut nō
5 prophanet se. Non depilabunt
capita sua, & comā barbæ nō
tondebunt: & in carne suâ nō
6 incîdāt incisionē. Sancti erunt
in conspectu Dei sui, & non
violabunt nomē Dei sui: quia
oblationes Dñi Dei sui ipsi of-
7 ferunt, erúntq; sancti. Mulierē
meretricē & violatam non ac-
cipient in uxorē, & mulierem
quæ repulsa est à viro suo non
accipient: quoniā sanctus est
8 corā Deo suo. Sanctificabísq;
eum; quia oblationem Dei tui
ipse offert: sanct⁹ erit tibi; quia
sanctus sum, ego Dñs qui san-
9 ctifico vos. Filia autē viri sa-
cerdotis quæ violata fuerit for-
nicatione: sanctificationē pa-
tris sui ipsa violavit, igni com-
10 buretur. Sacerdos autē maxi-
mus qui unctus est de fratribus
suis, super cujus caput effusum
est oleum unctionis, & cujus
oblatio oblata est ut induatur
vestimentis; in capite suo non
nutriat comā; & vestiméta sua
11 non scindat. Et sup omnē ani-
mam mortui non ingrediatur:
pro patre suo & pro matre sua
12 non contaminetur. Et de san-
ctuario non egrediatur, neq;
prophanet sanctuariū Dei sui:
quia corona olei unctionis Dei
13 sui est super eū, Ego Dñs. Ipse
autē uxorē virginē accipiet.
14 Viduam autē & repudiatā, &
prophanatā meretricē non ac-
cipiet: nisi virginē de populo
15 suo accipiet uxorē. Et non pro-
phanabit semē suū in populo
suo: quia Ego Dominus sancti-
16 fico eum. Locutúsq; est Domi-
17 nus cū Moyse dicens. Loquere
cum Aarō, dicens: Vir de filiis
tuis in generationibus suis in
quo fuerit macula, non accedet
ut offerat oblationem Dei sui.
18 Omnis enim vir in quo fuerit
macula, non accedet: Vir cæ-
cus, aut claud⁹, aut diminutus,
aut superfluus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina:

Et sorore suâ virgine ei pro- 3
pinquâ, quæ non fuit viro; in
ea contaminabit se. Non con- 4
taminabit se dominus in po-
pulo suo ad seipsum propha-
nandum. Non decalvabunt 5
calvitium in capite suo, et an-
gulum barbæ suæ non radent,
neque in carne sua incident
incisionem. Sancti erunt Deo 6
suo, & non prophanabunt no-
men Dei sui; quoniam (a) sa-
crificia ignita Domini, panem
Dei sui ipsi offerunt, eruntq;
sancti. Mulierem meretricem, 7
& prophanam non accipient,
neq; mulierem repudiatam à
viro accipient; quia sanctus
est Deo suo. Sanctificabis ita- 8
que eum, quoniam panem Dei
tui ipse offert, sanctus erit
tibi; nam sanctus ego Domi-
nus sanctificans eos. Filia au- 9
tem hominis sacerdotis si pro-
phanaverit se ad fornican-
dum, patrem suum ipsa pro-
phanavit, igne comburetur.
Sacerdos verò magn⁹ præ fra- 10
tribus suis, super cujus caput
effusum est oleum unctionis,
& cujus manus consecrata est
ut induat vestimenta, caput
suum non nudabit, & vesti-
menta sua non disrumpet; Ne- 11
que ad ullam animam mortui
ingredietur: pro patre suo, et
pro matre sua non contami-
nabit se. Neq; de sanctuario 12
egredietur, ut non prophanet
sanctuarium Dei sui; quoniā
corona olei (b) unctionis Dei
sui super eum: Ego Dominus.
Ipse quoq; mulierē virginem 13
ducet. Viduā, et repudiatam, 14
et prophanam, et meretricem,
istas non ducet; sed virginem
de populo suo ducet uxorem.
Et non prophanabit semen su- 15
um in populo suo; quoniā ego
Dominus sanctificans eum. Et 16
locutus est Dominus Mosi, di-
cens, Loquere Aaroni, dicens; 17
Vir de semine tuo in genera-
tionibus suis in quo erit ma-
cula, non accedet ad offeren-
dum panem Dei sui. Nam vir 18
quicunq; in quo fuerit macu-
la non accedet, vir cæcus, aut
claudus, aut membris muti-
lus, aut excrescens,

VER. AM. (a) oblationes Domini, (b) excellentiæ

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 * واخته البكر القريبة اليه وهي التي لم تصر لرجل فبها يتنجس * ولا يتنجس بخطير في قومه فانها
4 تبذله * ولا ينتفوا نتفا من شعر روسهم وزوايا لحاهم لا يحلقوها وفي ابدانهم لا يخدشوا خدشا * 5
6 * وليكونوا قديسين لربهم * ولا يبذلوا اسمه * لانهم اذ هم مقربون قرابين الله ربهم الدايمة *
7 ويصيرون مقدسين * بامراة فاجرة ومبذولة لا يتزوجوا * وبامراة مطلقة من بعلها لا يتزوجوا *
8 فان كل واحد منهم مقدس لربه * فقدسه بالالزام * لانه يقرب قربان ربك الدايم * فليكن لك
9 مقدسا كما اني الله ربكم القدوس مقدسكم * واي ابنة رجل امام تبذلت فعهرت * فقد
10 فضحت اباها * فلتحرق بالنار * والامام الكبير من اخوته الذي يصب علي راسه دهن المسح
11 ويكمل واجبه بلبس الثياب * فلا يشعث راسه * وثيابه لا يخرقها * والي اي انسان ميت لا
12 يدخل * حتي انه بابيه وامه لا يتنجس * ومن القدس لا يخرج وراءهما * ولا يبذل تقديس ربه *
13 14 فانه لما صار تاج مسح ربه عليه * انا الله شرفته * وهو فلا يتزوج الا بامراة بكر * واما ارملة او
15 مطلقة ومبذولة او فاجرة فلا يتزوج باحداهن * الا بامراة بكر من قومه يتزوج * ولا يبذل
16 17 نسله بسواها من قومه * لاني الله ربكم مقدسه * ثم كلم الله موسي قائلا * مر هرون وقل له
18 اي رجل من نسلك علي مراتب اجيالهم يكن فيه عيب لا يتقدم ليقرب قربان ربه * اذ كل رجل
فيه عيب لا يتقدم فمن ذلك الاعمي والزمن والاخرس والكامخ *

Et sorore suâ virgine sibi proximiore, 3
estq; illa quæ non facta fuit viro: in hac
quidem polluetur. Et nè polluatur in vi- 4
ro nobili in populo suo, hoc enim propha-
nabit eum. Et nè vellicent vellicationem 5
de crinibus capitis sui, & angulos barba-
rum suarum nè radant, & in corporibus
suis nè ducant laniatus. Et sint sancti 6
Domino suo, & nè violent nomen ejus:
quoniam cùm ipsi offerant sacrificia Dei
Domini sui æterna, fient etiam sancti.
Mulierem adulteram et violatam nè du- 7
cant in matrimonium: & mulierem repu-
diatam à marito suo nè ducant in matri-
monium: nam quilibet eorum sanctus est
Domino suo. Sanctifica ergò eum assiduè, 8
quia offert sacrificium Domini tui juge:
sitque tibi sanctus, sicut ego Deus Domi-
nus vester sanctus, sanctificans sum vos.
Et quæcunq; filia viri sacerdotis prosti- 9
tuit se, atque fornicata est, jam dehone-
stavit patrem suum: comburatur igne. Et 10
sacerdos summus inter fratres suos, super
cujus caput infunditur oleum unctionis, et
qui perficit munus suum induendo se ve-
stibus: nè incultum sinat caput suum, et in-
dumenta sua nè scindat, Et ad ullum 11
hominem mortuum nè ingrediatur, & nè
cum patre quidem suo & matre suâ con-
taminetur,. Et de sanctuario non egredi- 12
atur post eos, & non prophanet sanctifica-
tionem Domini sui: quia quando positum
fuit diadema unctionis Domini sui super
eum, ego Deus nobilitavi illū. Et hic ipse 13
[illegible]
virginē. At verò viduam, aut repudia- 14
tam, ac violatam, et fornicariam, nullam
illarum ducat in matrimonium: sed mu-
lierem virginē ex gente sua ducat in ma-
trimonium: Et nè prophanet stirpē suam 15
per aliam mulierem de gente sua, quo-
niam ego Deus Dominus vester sanctificans e-
um. Locutus est etiam Deus cum Mose, 16
dicens: Manda Haroni, & dicito illi; 17
Quicunque vir de semine tuo in seriem
generationum suarum, in quo fuerit macu-
la, non accedet ad offerendam oblatio-
nem Domini sui: Omnis enim vir in quo est macula, non accedet. Et hic est cæcus, & mancus, & mutus, & claudus; 18

vel, gibbosus Vel. man⁹ fractio vel, pedis fractio eo in fuerit cui vir Vel
19 או איש אשר־יהיה בו שבר רגל או שבר יד: או־גבן או־ 20
contusus vel, perpetua scabies vel, purulēta scabies vel, suo oculo in albugo vel minutus
דק או תבלל בעינו או גרב או ילפת או מרוח
non, sacerdotis Aharon semine è, macula eo in cui vir Omnis. testiculo
21 אשך: כל־איש אשר־בו מום מזרע אהרן הכהן לא
panem eo in macula: Domini ignitiones faciendum appropinquare ad accedet
יגש להקריב את־אשי יהוה מום בו את לחם
sanctitatibus de sui Dei Panem. faciendum appropinquare ad accedet non sui Dei
22 אלהיו לא יגש להקריב: לחם אלהיו מקדשי
non velum ad Veruntamen .comedet sanctitatibus de & ,sanctitatum
23 הקדשים ומן־הקדשים יאכל: אך אל־הפרכת לא
polluet non & :eo in macula quia ,accedet non altare ad &, ingredietur
יבא ואל־המזבח לא יגש כי־מום בו ולא יחלל
Moseh est locutus Et .eos sanctificans Dominus ego quia ;mea sanctuaria
24 את־מקדשי כי אני יהוה מקדשם: וידבר משה
.Israel filios omnes ad &, ejus filios ad &, Aharon ad
אל־אהרן ואל־בניו ואל־כל־בני ישראל:

CAP. XXII. כב

ad &, Aharon ad Loquere :dicendo Moseh ad Dominus est locut⁹ Et
1 וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־אהרן ואל־ 2
nomen polluant non &, Israel filiorum sanctitatibus à separētur &, ej⁹ filios
בניו וינזרו מקדשי בני־ישראל ולא יחללו את־שם
:eos ad Dic .Dominus Ego .mihi *sanctificantes ipsi quæ* ,meæ sanctitatis
3 קדשי אשר הם מקדשים לי אני יהוה: אמר אלהם
vestro semine omni ex accesserit qui vir omnis ,vestris generationib⁹ In
לדרתיכם כל־איש אשר־יקרב מכל־זרעכם
ej⁹ immūditia &, Dño Israel filii sanctificaverint quas ,sanctificationes ad
אל־הקדשים אשר יקדישו בני־ישראל ליהוה וטמאתו
vir Vir .Dominus Ego .meis facieb⁹ à ipsa anima excidetur &, eū super
4 עליו ונכרתה הנפש ההוא מלפני אני יהוה: איש איש
comedet non sanctitatib⁹ *in* ,fluens vel ,*lepra infectus ipse* & Aharon semine è
מזרע אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל
cui vir vel ,animæ immundā omne *in* tangens Et. se mundet quo usque
עד אשר יטהר והנגע בכל־טמא־נפש או איש אשר־
omne *in* tetigerit qui vir vel .seminis *concubitus* eo ex egreditur
5 תצא ממנו שכבת־זרע: או־איש אשר יגע בכל־
omnem *ad* ,*ei fiat immunditia quo* hominem vel ,*ei fiat immunditia quo* reptile
שרץ אשר יטמא־לו או באדם אשר יטמא־לו לכל
,vesperā ad usq; erit immūda &, illud *in* tetigerit quæ Anima. ejus immunditiā
6 טמאתו: נפש אשר תגע־בו וטמאה עד־הערב
.aquis in suam carnem lavabit quinimo ,sanctificationibus de comedet non &
ולא יאכל מן־הקדשים כי אם־רחץ בשרו במים:
quia: sanctificationib⁹ de comedet postea & :se mundabit & ,sol *ingredietur* Et
7 ובא השמש וטהר ואחר יאכל מן־הקדשים כי
Ego .eo in se polluat ut, comedet non raptum & ,cadaver Et *ipse* ejus *panis*
8 לחמו הוא: נבלה וטרפה לא יאכל לטמאה־בה אני
,peccatum se super portabunt non & ,meam custodiam custodient Et .Dñs
9 יהוה: ושמרו את־משמרתי ולא־ישאו עליו חטא
.eos sanctificans Dominus Ego .eam polluerint cum ,eo in morientur &
ומתו בו כי יחללהו אני יהוה מקדשם:

Ver. VUL. LAT.

19 Si fracto pede, si manu, Si 20 gibb⁹, si lipp⁹, si albuginem habens in oculo, si jugē scabiē, si impetiginē in corpore, vel hernios⁹. 21 Oīs qui habuerit maculā de semine Arō sacerdotis, non accedet offerre hostias Dño, nec panes Deo suo. 22 Vescetur tamē panib⁹ qui offerūtur in Sanctuario, 23 Ita duntaxat, ut intra velū non ingrediatur, nec accedat ad altare, quia maculā habet, et contaminare non debet Sanctuariū meū. Ego Dñs qui sanctifico eos. 24 Locut⁹ est ergò Moyses ad Aaron, et ad filios ej⁹, et ad oēm Israel, cuncta quæ fuerant sibi imperata.

CAP. XXII.

1 Locut⁹ quoq; est Dñs ad 2 Moysen, dicens, Loquere ad Aaron et ad filios ej⁹, ut caveant ab his quæ consecrata sunt filiorum Israel, & non contaminent nomen sanctificatorū mihi, quæ ipsi offerunt. Ego Dñs. 3 Dic ad eos, et ad posteros eorū; Oīs homo, qui accesserit de stirpe vestra ad ea quæ consecrata sunt, et quæ obtulerunt filii Israel Dño, in quo est immunditia, peribit corā Dño. Ego sum Dñs. 4 Homo de semine Aaron, qui fuerit leprosus, aut patiens fluxū seminis, non vescetur de his quæ sanctificata sunt mihi, donec sanetur. Qui tetigerit immundū sup mortuo, et ex quo egreditur semen quasi 5 coit⁹, Et qui tangit reptile, et quodlibet immundū, cuj⁹ 6 tact⁹ est sordid⁹, Immundus erit usq; ad vesperū, et non vescetur his quæ sanctificata sunt: sed cū laverit carnē 7 suā aquā, Et occubuerit sol, tunc mundatus vescetur de sanctificatis, quia cib⁹ illius 8 est. Morticinū et captū à bestia non comedent, nec polluētur in eis. Ego sum Dñs. 9 Custodiant præcepta mea, ut non subjaceant peccato, et moriātur in Sanctuario, cùm polluerint illud. Ego Dñs qui sanctifico eos.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

19 (ξ) Ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ σύντριμμα χειρὸς, ἢ σύντριμμα ποδὸς, 20 Ἢ κυρτὸς, ἢ ἔφηλος, ἢ (ο) πτίλλος τοὺς ὀφθαλμοὺς· ἢ ἄνθρωπος (π) ᾧ ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ ψώρα ἀγρία, ἢ λειχὴν, ἢ μονόρχις. 21 Πᾶς (ρ) ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, (σ) οὐκ ἐγγιεῖ τοῦ προσενεγκεῖν τὰς θυσίας (τ) τοῦ θεοῦ σου, ὅτι μῶμος ἐν αὐτῷ· τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ οὐ προσελεύσεται προσενεγκεῖν. 22 Τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ τὰ ἅγια τῶν ἁγίων, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων φάγεται. 23 Πλὴν πρὸς τὸ καταπέτασμα οὐ προσελεύσεται, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐκ ἐγγιεῖ, ὅτι μῶμον ἔχει. καὶ οὐ βεβηλώσει τὸ ἅγιον τοῦ (υ) θεοῦ αὐτοῦ, ὅτι 24 ἐγώ εἰμι κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. Καὶ (φ) ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ.

19 Vel homo, cuicunque fuerit in eo confractio manûs, vel confractio pedis; 20 Vel gibbosus, vel (ε) ephelus, vel (h) maculosus oculos; vel homo, cui fuerit in eo scabies agrestis, vel impetigo, vel unic⁹ testiculus. 21 Omnis homo, cui est in eo macula ex semine Aaron sacerdotis, non appropinquabit ad offerendū sacrificia Deo suo, quoniā macula est in eo: munera Dei non ingredietur offerre. 22 Munera Dei, sancta sanctorū, et de sanctis comedet. 23 Tantummodò ad velamen non ingredietur, et ad altare non appropinquabit: quoniā maculā habet. Et non prophanabit sanctum Dei sui: quoniam ego sum Dominus, qui sanctifico eos. 24 Et locutus est Moyses ad Aaron, & filios ejus, & ad omnes filios Israel.

MS.A. (ξ) Ἄνθρωπος ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ (ο) πτίλος τοῖς ὀφθαλμοῖς, (π) ὃς ἂν ᾖ ἐν αὐτῷ (ρ) ὅς ἐστιν ἐν (σ) οὐ προσεγγιεῖ (τ) τῷ θεῷ (υ) θεοῦ, ὅτι (φ) ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν,

ΚΕΦ. κβʹ.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 2 Εἶπον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ· καὶ προσεχέτωσαν ἀπὸ τῶν (α) ἁγίων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὸ ὄνομα τὸ ἅγιόν μου, ὅσα αὐτοὶ ἁγιάζουσί μοι. ἐγὼ κύριος. 3 Εἶπον αὐτοῖς, Εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν πᾶς ἄνθρωπος, ὃς ἂν προσέλθῃ ἀπὸ (β) παντὸς τοῦ σπέρματος ὑμῶν πρὸς τὰ ἅγια, ὅσα ἂν ἁγιάζωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ (γ) ἐπ' αὐτῷ ᾖ, ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἀπ' ἐμοῦ. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 4 Καὶ ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ (δ) οὗτος λεπρᾷ ἢ γονορρυεῖ, τῶν ἁγίων οὐκ ἔδεται, ἕως ἂν καθαρισθῇ. καὶ ὁ ἁπτόμενος πάσης ἀκαθαρσίας ψυχῆς, ἢ ἄνθρωπος ᾧ ἂν ἐξέλθῃ ἐξ αὐτοῦ κοίτη (ε) σπέρματος, 5 Ἢ ὅστις ἂν ἅψηται παντὸς ἑρπετοῦ ἀκαθάρτου, ὃ μιανεῖ αὐτὸν, ἢ ἐπ' ἀνθρώπῳ, ἐν ᾧ μιανεῖ αὐτὸν κατὰ πᾶσαν ἀκαθαρσίαν αὐτοῦ· 6 Ψυχὴ (ζ) ἥτις ἐὰν ἅψηται αὐτῶν, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. οὐκ ἔδεται ἀπὸ τῶν ἁγίων, ἐὰν μὴ λούσηται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, 7 Καὶ δύῃ ὁ ἥλιος, καὶ καθαρὸς ἔσται· καὶ τότε φάγεται τῶν ἁγίων, ὅτι 8 (η) ἄρτος αὐτοῦ ἐστι. Θνησιμαῖον καὶ θηριάλωτον (θ) οὐ φάγεται, μιανθῆναι αὐτὸν ἐν αὐτοῖς. ἐγὼ κύριος. 9 Καὶ (ι) φυλάξονται τὰ φυλάγματά μου, ἵνα μὴ λάβωσι δι' αὐτὰ ἁμαρτίαν, καὶ ἀποθάνωσι (κ) δι' αὐτὰ, ἐὰν βεβηλώσωσιν αὐτά. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὁ ἁγιάζων αὐτούς.

CAP. XXII.

1 Et locut⁹ est Dominus ad Moysen, dicens, 2 Dic Aaron, & filiis ej⁹: et attendāt à sanctis filiorū Israel, et non prophanabunt nomen sanctū meū, quæcunq; ipsi sanctificāt mihi. Ego Domin⁹. 3 Dices illis, In progenies vestras omnis homo, quicunq; accesserit ab omni semine vestro ad sancta, quæcūque sanctificaverint filii Israel Domino, et fuerit immunditia ej⁹ in illo, exterminabitur anima illa à me. Ego Dominus De⁹ vester. 4 Et homo ex semine Aarō sacerdotis, et hic laborat leprâ, vel patitur fluorē seminis; de sanctis non comedet, donec mundat⁹ fuerit. Et quicunq; tetigerit omnē immunditiā animæ; vel homo cuicunque exierit ex eo cubit⁹ seminis; 5 Vel quicunq; tetigerit omne reptile immundum, quod inquinabit eum; vel super hominē, in quo inquinabit ipsum secundùm omnē immunditiā ej⁹: 6 Anima quæcunq; tetigerit ea, immunda erit usq; ad vesperā. Non edet de sanctis, nisi laverit corpus suum aquâ, 7 Et occiderit sol, et mund⁹ erit: et tunc edet de sanctis, quoniam panis ej⁹ est. 8 Morticinum, & à fera captum, non comedet ad inquinandum se in iis. Ego Domin⁹. 9 Et custodient custodias meas; ut non accipiant propter eas peccatum, et moriantur propter eas, si prophanaverint eas. Ego Dominus Deus, qui sanctifico eos.

MS.A. (α) ἁγίων υἱῶν (β) παντὸς σπέρματος (γ) ἐπ' αὐτῷ, ἐξολεθρευθήσεται (δ) οὗτος λεπρὸς, ἢ γονορρυής, (ε) σπέρματος, (ζ) Ὅστις ἥτις ἅψηται (η) ἄρτος ἐστὶν αὐτοῦ. (θ) οὐκ ἔδεται, (ι) φυλάξουσιν (κ) δι' αὐτὸ, ἐὰν οὖν βεβηλῶσιν

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 Aut is in quo fuerit fractio pedis, vel fractio 20 manûs: Aut curvus, aut pusillus, aut depilata habens supercilia, aut qui apertis oculis nihil videt, aut is qui habet albugines in oculis suis, aut in quo est scabies, aut gibbosus, aut unum habens testiculum: 21 Omnis *inquam* homo qui habuerit in se vitium de semine Aharonis sacerdotis, ne accedat ad offerendam oblationem Domini, quia vitium in ipso est. 22 Panem Dei sui in sancto sanctorū è sacris comedet; 23 Verùm intra velum januæ ne ingrediatur, & ad altare ne accedat, quia vitium in eo est: & ne prophanet sanctuarium meum; quia ego sum Dominus qui sanctifico eos. 24 Retulit ergò Moses *hæc* Aharoni & filiis ejus, omnibusque filiis Israel.

CAP. XXII.

1 Præterea locutus est Dominus cum Mose, 2 dixitque ad eum; Dic Aharoni & filiis ejus ut abstineant à sacris filiorum Israel, nec polluant nomen sanctitatis meæ, quoniam ipsi sanctificati sunt mihi: ego sum Dominus. 3 Dic eis in posteritates eorum, Quicunque tetigerit de universo semine vestro sacra quæ consecrant filii Israel Domino, immunditiâ suâ existente super ipsum, pereat anima illa è conspectu oculorum meorum: ego sum Dominus. 4 Ullus quispiam de semine Aharonis, dum leprosus est aut fluxū patiens, è sacris ne comedat donec mundetur. Et qui tetigerit quamcunq; immunditiam animæ, aut homo è quo exit semen cōcubitûs: 5 Aut homo qui tetigerit quodcunq; reptile quod est immundū, vel hominem qui fuerit immund⁹ in qualibet immunditia sua: 6 Omnis *inquam* anima quæ tetigerit eum, erit immunda usque ad vesperam, & non comedet de sacris, nisi laverit carnem suam aquis. 7 Et verò ad occasum solis mundabitur, ac tunc comedet è sacris, quia panis illius est. 8 Et cadaver laceratum à fera ne comedat, ut ne polluatur in ipso: ego sum Dñs. 9 Et custodiant observationes meas, ut ne recipiant super se peccata, & moriantur in iis, eò quòd polluerint animas suas: ego sum Dominus qui sanctifico eos.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

19 או גבר די יהי ביה תבר רגלא או
20 תבר ידא: או גבין או דוקא או חילין
בעיניה או גרבן או חזזן או מריס
21 פחדין: כל גבר די ביה מומא מזרעא
דאהרן כהנא לא יקרב לקרבא ית
קרבניא דיי מומא ביה ית קרבן
22 אלהיה לא יקרב לקרבא: קורבן
אלהיה מקדשי קודשיא ומן קודשיא
23 ייכול: ברם לפרוכתא לא ייעול
ולמדבחא לא יקרב ארי מומא ביה
ולא יחל ית מקדשי ארי אנא יי
24 מקדשהון: ומליל משה עם אהרן
ועם בנוהי ועם כל בני ישראל:
כב
1 ומליל יי עם משה למימר: מליל עם 2
אהרן ועם בנוהי ויפרשון מקודשיא
דבני ישראל ולא יחלון ית שמא
דקודשי די אנון מקדישין קדמי אנא
3 יי: אמר להון לדריכון כל גבר
די יקרב מכל בניכון לקודשיא די
יקדשון בני ישראל קדם יי
וסאובתיה עלוהי וישתיצי אנשא
4 ההוא מן קדמי אנא יי: גבר גבר
מזרעא דאהרן והוא סגיר או דאיב
בקודשיא לא ייכול עד די ידכי
ודיקרב בכל טמא נפשא או גבר
5 די תפוק מניה שכבת זרעא: או גבר
די יקרב בכל ריחשא די יסתאב
ליה או באנשא די יסתאב ליה לכל
6 סאובתיה: אנש די יקרב ביה ויהי
מסאב עד רמשא ולא ייכול מן
קודשיא אלהן אסחי בשריה במיא:
7 ובמעל שמשא וידכי ובתר כן ייכול
8 מן קודשיא ארי לחמיה הוא: נבילא
ותבירא לא ייכול לאסתאבא בה
9 אנא יי: ויטרון ית מטרת מימרי
ולא יקבלון עלוהי חובא וימותון
ביה ארי יחלוניה אנא יי מקדשהון:

Targum ONKELOS.

19 Aut vir in quo fuerit fractura 20 pedis; aut fractura manus. Aut gibbus aut lippus, aut albuginé habens in oculo: aut scabié habens, aut impetiginé; aut habens contritos testiculos. 21 Oīs vir de semine Aarō sacerdotis in quo est macula, non accedat ut offerat oblationes Dñi: macula enim est in eo, non accedat ut offerat oblationem Dei sui. 22 De sanctificatis autem quæ offeruntur Deo suo vescetur; & de sanctis sāctorū. 23 Veruntamē intra velū nō ingrediatur, neq; ad altare accedat, quia macula est in eo: nec violet sanctuaria mea; quia ego Dñs sanctifico eos. 24 Locutúsq; est Moyses cum Aarō, & cū filiis ej⁹: et cū omnib⁹ filiis Israel.

CAP. XXII.

1 Locutúsq; est Dñs cū Moyse dicēs. 2 Loquere cū Aarō & cū filiis ej⁹, ut separētur ab his quæ sanctificata sunt à filiis Israel, quæ ipsi sanctificant in conspectu meo; & non violabunt nomen sanctū meū: Ego Dñs. 3 Dic eis; Omnis vir de omni semine vestro in generationib⁹ vestris, qui tetigerit ea quæ sanctificata sunt corā Dño à filiis Israel, & immunditia ej⁹ est in eo: peribit homo ille à conspectu meo, Ego Dñs. 4 Vir vir de semine Aarō, qui fuerit leprosus aut patiēs fluxū seminis, non vescetur de his quæ sanctificata sūt, donec mundetur: & qui tetigerit oñe immūdū animæ, aut vir ex quo egreditur semen coitus. 5 Aut vir qui tetigerit oñe reptile quo immund⁹ fit: aut hominé quo immundus fit, juxta 6 omnē immunditā ejus. Homo qui tetigerit eū, erit immund⁹ usq; ad vesperā: & non comedet de sanctificatis, nisi laverit 7 carnē suā aquis. Et cum occubuerit sol & mundatus fuerit, comedet de his quæ sanctificata sunt, quoniam cibus illius 8 est. Morticiniū autē et quod confractū est à bestia, nō comedet, ne immūd⁹ fiat in eo; Ego Dñs. 9 Custodientq; custodiam verbi mei, ut non suscipiant pro eo peccatū, & moriantur in eo quando prophanaverint illud: Ego Dñs qui sanctifico eos.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

19 Aut vir in quo erit fractio 20 pedis, aut fractio manus, Aut gibbosus, aut (c) lippus, aut in cujus oculo est suffusio, aut jugis scabies, aut (d) impetigo, aut contusus testiculo. 21 Nullus vir in quo est macula de semine Aaron sacerdotis, offeret (e) sacrificia ignita Domini: macula est in eo, non accedet ad offerendum panem Dei sui. 22 De sanctitatibus sanctitatum et de sanctis, comedet. 23 Veruntamen ad velum non ingredietur, et ad altare non accedet, quia macula est in eo; ut non prophanet sanctuariū meum, quia ego Domin⁹ sanctificans eos. 24 Et locutus est Moses Aaroni, et filiis ejus, et omnibus filiis Israel.

CAP. XXII.

1 Locutus est præterea Dominus Mosi, dicens; 2 Loquere Aaroni, et filiis ejus, ut separentur à sanctitatibus filiorum Israel, et non prophanent nomen sanctitatis meæ in iis quæ ipsi sanctificant mihi: Ego Domin⁹. 3 Dic eis, In generationibus vestris, quicunque accesserit ex omni semine vestro ad sanctificationes quas sanctificaverunt filii Israel Domino dum immunditia ej⁹ est in eo, (a) exterminabitur anima illa à facie mea: Ego Dominus. 4 Quicunque de semine Aaronis leprosus fuerit, aut seminis fluxum patiens, sanctificata non comedet donec mundetur: quique tetigerit quodvis immundū animæ, aut vir à quo exierit concubitus seminis, 5 Aut vir qui tetigerit quodlibet reptile immundū quo contaminatus est, aut hominem qui contaminatus est in eo, secundùm omnē immunditiā ejus; 6 Anima quæ tetigerit ista, contaminata est usq; ad vesperā: ideò non cōedet de sanctificatis, nisi laverit carnem suā in aquis. 7 Cùm occiderit sol, tum munda erit; et postea comedet de sanctificatis, quia panis ejus est. 8 Morticinum, et à fera captum, non comedent, ad polluendū se in eo: Ego Dominus. 9 Sed custodient custodiam meam, ut non portent propter illud peccatū, et moriantur in eo, quoniam prophanaverunt eam: Ego Dominus sanctificans eos.

VER. SAM. (c) nanus, (d) fufures capitis, (e) oblationes (a) extirpabitur

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 او رجل به كسر رجل* او كسر يد* او احدب* او احمش* او من في عينيه وكت* او به جرب* او 20
حزاز او ادر* كذلك كل رجل فيه عيب من نسل هرون الامام* لا يتقدم ليقدم قرابين الله* ومهما 21
يكن ذلك العيب فيه* فقربان الله لا يتقدم ليقربه* لكن رزق ربه من خواص الاقداس وعوامها 22
ياكل* واما السجف فلا يدخل اليه* ولا يتقدم الى المذبح* اذ فيه عيب* ولا يبذل مقادسي* لاني 23
الله مقدسها* فامر موسى بذلك هرون وبنيه* وساير بني اسرائيل* * الفصل الثاني والعشرون * 24
ثم كلم الله موسى قايلا* مر هارون وبنيه بان يجانبوا اقداس بني اسرائيل* ولا يبذلوا ما سميته 1 2
قدسا مما هم مقدسوه لي* انا الله سرفته* قل لهم على مراجيلاتكم* اي رجل من نسلكم تقدم الى 3
الاقداس التي يقدسها بنو اسرائيل وهو في حد نجس يلزمه* فستعرض تلك النفس من عالمي*
لاني الله المعاقب* اي رجل من نسل هرون فيما هو ابرص او ذايب* فلا ياكل من الاقداس الى 4
ان يطهر* ومن مس نجس ميت* او خرجت منه مضاجعة نسل* او رجل دنا بكل دبيب سبيله 5
ان ينجس منه على سبيل نجاسة* فاي انسان دنا بشي من ذلك* فلينجس الى الليل* ولا ياكل 6
من الاقداس الى ان يغسل ذاته بالماء* فاذا غابت الشمس فقد طهر* وبعد ذلك ياكل من الاقداس* 7
لانه طعامه* والميتة والسقيمة فلا ياكلهما ويعصيني بذلك* انا الله المعاقب* فليحفظوا ما 8 9
استحفظهم* ولا يحملوا عليه وزرا فيهلكوا بسببه اذا هم يبذلوه* لاني انا الله مقدس ذلك*

19 Seu vir in quo est fractio pedis, aut fractio manûs, 20 Vel gibbosus, vel lusciosus, vel is in cujus oculis sunt albugines, aut in quo est scabies, vel impetigines, vel hernia: 21 Similiter omnis vir in quo fuerit vitium de stirpe Haronis sacerdotis, nè accedat ad offerenda sacrificia Dei: & quodcunque fuerit illud vitium in ipso, ad sacrificium Dei nè accedat ut offerat illud. 22 Attamen demensum Domini sui tam ex privatis sacrorū, quàm communib⁹, manducabit. 23 At verò ad velum non ingrediatur, neq; accedat ad altare, cùm sit in ipso macula: et non prophanet sanctuaria mea; quia ego sum Deus sanctificans illa. 24 Præcepit igitur Musa hæc Haroni & filiis ejus, atque omnibus filiis Israil.

CAP. XXII.

1 Item locut⁹ est De⁹ ad Musam, dicens; 2 Præcipe Haroni et filiis ejus, ut abstineant à sacris filiorū Israil, & non prophanent quod ego vocavi sanctum ex iis quæ ipsi sanctificant mihi: ego Deus nobilitavi illa. 3 Dic eis, In series generationum vestrarum quicunque vir de stirpe vestra accesserit ad sancta quæ sanctificabunt filii Israil dum obicem habet immundum sibi annexum, abscindetur anima illa à mundo meo, quia ego De⁹ castigans. 4 Quicunque vir ex stirpe Haronis, quamdiu fuerit leprosus, aut seminis fluxum patiens, non comedat de sacris donec mundetur. Et qui tetigerit immunditiam mortui, aut exierit ex eo coitus prolis: 5 Aut vir qui tetigerit quodlibet reptile quo solet quis contaminari pro ratione immunditiæ ejus: 6 Quicunque igitur homo tetigerit aliquid ex his, polluatur usq; ad noctem; et non comedat de sacris donec lavet seipsum aquâ. 7 Cúmque occiderit sol, jam mundatus est, & deinde comedet ex sacris, quia est cibus ejus. 8 Mortuum et ægrotum non manducet, nec contradicat mihi in hoc: ego sum Deus castigans. 9 Custodiant igitur quod monui eos, et non portent propter illud iniquitatem, pereántque causâ ipsius, violantes illud: quia ego sum Deus sanctificans illud.

ספר ויקרא: כב

,ſacerdotis Inquilinus .ſanctificationem comedet non extraneus omnis Et
10 וכל זר לא יאכל קדש תושב כהן
acquiſierit cùm ſacerdos Et .ſanctificationem comedet non mercenarius &
11 ושכיר לא יאכל קדש: וכהן כי יקנה
ipſi ,ejus domus natus & ,ea in comedet ipſe ,ſui argenti acquiſitione animã
נפש קנין כספו הוא יאכל בו ויליד ביתו הם
,extraneo viro fuerit cùm ſacerdotis filia Et .ejus cibo in comedent
12 יאכלו בלחמו: ובת כהן כי תהיה לאיש זר
cùm ſacerdotis filia Et .comedet non ſanctitatum elevatione in ipſa
13 הוא בתרומת הקדשים לא תאכל: ובת כהן כי
domum ad fuerit reverſa &,ei non ſemen & ,expulſa & ,vidua fuerit
תהיה אלמנה וגרושה וזרע אין לה ושבה אל בית
extraneus omnis Et .comedet ſui patris pane de ;ſuæ pueritiæ juxta,ſui patris
אביה כנעוריה מלחם אביה תאכל וכל זר
,ignorantia in ſanctitatem comederit cum vir Et .eo in comedet non
14 לא יאכל בו: ואיש כי יאכל קדש בשגגה
non Et .ſanctitatem ſacerdoti dabit & ,eã ſuper ejꝰ quintam addet &
15 ויסף חמשיתו עליו ונתן לכהן את הקדש: ולא
.Domino elevabunt quæ Iſrael filiorũ ſanctificata contaminabunt
יחללו את קדשי בני ישראל את אשר ירימו ליהוה:
eos comedendo in ,delicti perverſitatem ſeipſos facient portare Et
16 והשיאו אותם עון אשמה באכלם את
eſt locutus Et .eos ſanctificans Dominus ego Quia .eorum ſanctitates
17 קדשיהם כי אני יהוה מקדשם: וידבר
ad & ,Aharon ad Loquere :dicendo Moſeh ad Dominus
18 יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן ואל
vir Vir :eos ad dices & ,Iſrael filios omnes ad &,ejus filios
בניו ואל כל בני ישראל ואמרת אלהם איש איש
fecerit accedere qui ,Iſrael in peregrino à & ,Iſrael domo è
מבית ישראל ומן הגר בישראל אשר יקריב
quæ ſua ſpontanea omnia in & ,ſua vota omnia in ſuã appropinquationẽ
קרבנו לכל נדריהם ולכל נדבותם אשר
integrum veſtrâ voluntate Ad :aſcenſionem in Domino fecerint appropinquare
19 יקריבו ליהוה לעלה: לרצנכם תמים
,macula eo in quo Omne .capris in & ,agnis in ,bove in maſculum
20 זכר בבקר בכשבים ובעזים: כל אשר בו מום
vir Et .vobis erit beneplacitũ ad non quia ,facietis appropinquare non
21 לא תקריבו כי לא לרצון יהיה לכם: ואיש
vel ,votũ ſeparandum ad ,Domino pacificorum ſacrificium obtulerit cùm
כי יקריב זבח שלמים ליהוה לפלא נדר או
macula omnis;beneplacitũ ad erit integrum :pecore in vel ,bove in,devotionẽ ad
לנדבה בבקר או בצאן תמים יהיה לרצון כל מום
,ſcabies vel ,verruca vel,conciſum vel,fractum vel Cæcum .eo in erit non
22 לא יהיה בו: עורת או שבור או חרוץ או יבלת או גרב
ignitionem & :Domino illa facietis appropinquare non ,impetigo vel
או ילפת לא תקריבו אלה ליהוה ואשה
agnum & ,bovem Et .Domino altare ſuper his ex dabitis non
23 לא תתנו מהם על המזבח ליהוה: ושור ושה
.acceptabitur non votũ in & ,eum facies ſpontaneum,contractũ & excreſcentem
שרוע וקלוט נדבה תעשה אתו ולנדר לא ירצה:

Ver. VULG. LAT.

10 Omnis alienigena non comedet de ſanctificatis, inquilinꝰ ſacerdotis et mercenariꝰ non 11 veſcentur ex eis. Quem autẽ ſacerdos emerit, & qui vernaculꝰ domûs ejꝰ fuerit, hi com- 12 edent ex eis. Si filia ſacerdotis cuilibet ex populo nupta fuerit: de his quæ ſanctificata ſunt, & de primitiis non ve- 13 ſcetur. Sin autẽ vidua, vel repudiata, et abſq; liberis reverſa fuerit ad domũ patris ſui: ſicut puella conſueverat, alitur cibis patris ſui. Omnis alienigena comedendi ex eis 14 non habet poteſtatem. Qui comederit de ſanctificatis per ignorantiam, addet quintam partem cum eo quod comedit, & dabit ſacerdoti in ſan- 15 ctuariũ. Nec contaminabunt ſanctificata filiorũ Iſrael, quæ 16 offerunt Dño. Ne fortè ſuſtineant iniquitatẽ delicti ſui, cũ ſanctificata comederint. Ego 17 Dñs qui ſanctifico eos. Locutúſq; eſt Dñs ad Moyſen, di- 18 cens, Loquere ad Aaron et filios ejꝰ & ad omnes filios Iſrael, dicéſq; ad eos, Homo de domo Iſrael, & de advenis qui habitant apud vos, qui obtulerit oblationem ſuam, vel vota ſolvens, vel ſponte offerens, quidquid illud obtulerit in holocauſtũ Domi- 19 ni, Ut offeratur per vos, maſculꝰ immaculatus erit ex bo- 20 bus, et ovibꝰ, & ex capris. Si maculam habuerit, non offeretis, neque erit acceptabile. 21 Homo qui obtulerit victimã pacificorũ Domino, vel vota ſolvens, vel ſponte offerens, tam de bobꝰ quàm de ovibꝰ, immaculatum offeret, ut acceptabile ſit: oĩs macula non 22 erit in eo. Si cæcũ fuerit, ſi fractum, ſi cicatricem habens, ſi papulas, aut ſcabiem, aut impetiginem: non offeretis ea Dño, nec adolebitis ex eis 23 ſuper altare Dñi. Bovem & ovẽ, aure et caudâ amputatis, voluntariè offerre potes, votũ autẽ ex eis ſolvi non poteſt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

10 Καὶ πᾶς ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἅγια. πάροικος 11 ἱερέως, ἢ μισθωτὸς, οὐ φάγεται ἅγια. Ἐὰν δὲ ἱερεὺς κτήσηται ψυχὴν ἔγκτητον ἀργυρίου, οὗτος φάγεται (λ) ἐκ τῶν ἄρτων αὐτοῦ· καὶ οἱ οἰκογενεῖς 12 αὐτοῦ, καὶ οὗτοι φάγονται τῶν ἄρτων αὐτοῦ. Καὶ θυγάτηρ ἀνθρώπου ἱερέως ἐὰν γένηται ἀνδρὶ ἀλλο- 13 γενεῖ, αὐτὴ τῶν (μ) ἀπαρχῶν ἁγίων οὐ φάγεται. Καὶ θυγάτηρ ἱερέως ἐὰν γένηται (ν) χήρα ἢ ἐκβεβλημένη, σπέρμα δὲ (ξ) μὴ ἦν αὐτῇ, ἐπαναστρέψει ἐπὶ τὸν οἶκον τὸν πατρικὸν κατὰ τὴν νεότητα αὐτῆς· ἀπὸ τῶν ἄρτων τοῦ πατρὸς αὐτῆς φάγεται. καὶ πᾶς 14 ἀλλογενὴς οὐ φάγεται ἀπ' αὐτῶν. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν φάγῃ ἅγια κατ' ἄγνοιαν, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ ἐπ' (ο) αὐτὸ, καὶ δώσει τῷ 15 ἱερεῖ τὸ ἅγιον. Καὶ οὐ βεβηλώσουσι τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἃ αὐτοὶ (π) ἀφαιροῦσι τῷ κυρίῳ. 16 Καὶ ἐπάξουσιν ἐφ' ἑαυτοὺς ἀνομίαν πλημμελείας ἐν τῷ ἐσθίειν αὐτοὺς τὰ ἅγια αὐτῶν, ὅτι ἐ- 17 γὼ κύριος ὁ ἁγιάζων αὐτούς. Καὶ ἐλάλησε κύ- 18 ριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, καὶ πάσῃ συναγωγῇ Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, (ρ) ἢ τῶν προσηλύτων τῶν προσκειμένων πρὸς αὐτοὺς ἐν Ἰσραὴλ, ὃς ἂν προσενέγκῃ τὰ δῶρα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν ὁμολογίαν αὐτῶν, ἢ κατὰ πᾶσαν αἵρεσιν αὐτῶν, ὅσα ἂν προσενέγκωσι τῷ θεῷ εἰς ὁλο- 19 καύτωμα· Δεκτὰ ὑμῖν ἄμωμα ἄρσενα ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων καὶ ἐκ τῶν αἰγῶν. 20 Πάντα ὅσα ἂν ἔχῃ μῶμον ἐν αὐτῷ οὐ προσά- 21 ξουσι (σ) κυρίῳ, διότι οὐ δεκτὸν ἔσται ὑμῖν. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν προσενέγκῃ θυσίαν σωτηρίου τῷ κυρίῳ, διαστείλας (τ) εὐχὴν ἢ κατὰ αἵρεσιν ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, ἐκ τῶν βουκολίων ἢ ἐκ τῶν προβάτων, ἄμωμον ἔσται εἰς δεκτὸν, 22 πᾶς μῶμος οὐκ ἔσται ἐν αὐτῷ. Τυφλὸν ἢ συντετριμμένον ἢ γλωσσότμητον ἢ μυρμηκιῶντα ἢ ψωραγριῶντα ἢ λειχῆνας ἔχοντα, οὐ προσάξουσι (υ) ταῦτα τῷ κυρίῳ, καὶ εἰς κάρπωσιν οὐ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἐπὶ τὸ θυσια- 23 στήριον τῷ κυρίῳ. Καὶ μόσχον ἢ πρόβατον ὠτότμητον, ἢ κολοβόκερκον (φ) σφάγια ποιήσεις αὐτὰ σεαυτῷ, (χ) εἰς δὲ εὐχήν σου οὐ δεχθήσεται.

10 Et omnis alienigena non comedet ſancta. Inquilinus ſacerdotis, vel mercenarius, non comedet ſancta. 11 Si autem ſacerdos poſſederit animam emptam argento, hic edet de panibus ejus: et vernaculi ejus, & 12 hi edent de panibus ejus. Et filia hominis ſacerdotis, ſi fuerit viro alienigenæ, hæc de primitiis ſancti 13 non edet. Et filia ſacerdotis ſi facta fuerit vidua, vel ejecta, ſemen autem non fuerit ei, redibit in domum paternam ſecundùm juventutem ſuam, de panibus patris ſui comedet. Et omnis alienigena non comedet de 14 eis. Et homo, quicunque comederit ſancta per ignorantiam, & adjiciet quintas illius ſuper illud; & 15 dabit ſacerdoti ſanctum. Et non prophanabunt ſancta filiorum Iſrael, quæ ipſi ſegregant Domino. 16 Et inducent ſuper ſeipſos iniquitatem delicti, dum ipſi comedunt ſancta eorum, quia ego Dominus qui ſan- 17 ctifico eos. Et locutus eſt Domi- 18 nus ad Moyſen, dicens; Loquere ad Aaron, & filiis ejus, & omni ſynagogæ Iſrael; & dices ad eos, Homo, homo de filiis Iſrael, vel de proſelytis, qui adjecti ſunt ad eos in Iſrael, quicunque obtulerit munera ſua ſecundùm confeſſionẽ ſuã, vel ſecundùm omnem electionẽ ipſorũ, quæcunque obtulerint Domino in 19 holocauſtoma: Accepta vobis ſine macula, maſculina, ex armentis boum, vel ex ovibus, vel ex ca- 20 pris. Omnia, quæcunque habuerint maculam in ſe, non adducent Domino, proptereà quòd non accep- 21 tum erit vobis. Et homo, quicunque obtulerit ſacrificiũ ſalutaris Domino, diſtinguens votũ, vel ſecundùm electionem, vel in feſtivitatibus veſtris, ex armentis boum, vel ex ovibus, ſine macula erit ad placitum; 22 omnis macula non erit in eo. Cæcum, vel confractum, vel ſectum linguâ, vel formiculoſa, vel ſcabioſa, vel habentia impetigines, non adducent hæc Domino, & in hoſtiam non dabitis de eis ſuper altare Do- 23 mino. Et vitulum, aut ovem ſectam auribus, vel mutilatam caudâ, jugulata facies ea tibiipſi; in votum autem tuum non accipietur.

MS.A. (λ) ἐκ τῶν ἔργων αὐτοῦ· (μ) ἀπαρχῶν τῶν ἁγίων οὐ (ν) χήρα ἐκβεβλημένη, (ξ) μὴ ἦν αὐτῇ, (ο) αὐτὸ, δώσει (π) προσφέρουσιν (ρ) ἢ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν προσηλύτων (σ) κυρίῳ, ὅτι οὐ δεκτὸν ὑμῖν ἐστιν. (τ) εὐχὴν κατὰ αἵρεσιν ἐν ταῖς (υ) αὐτὰ (φ) σφάγια ἀποθήσεις αὐτὰ (χ) εἰς εὐχήν σου οὐ προσδεχθήσεται.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 11 ܘܟܠ ܢܘܟܪܝܐ ܠܐ ܢܐܟܘܠ ܩܘܕܫܐ. ܬܘܬܒܐ ܕܟܗܢܐ. ܘܐܓܝܪܐ ܠܐ ܢܐܟܘܠ ܩܘܕܫܐ. * ܘܟܗܢܐ.
ܡܐ ܕܩܢܐ ܢܦܫܐ. ܙܒܝܢ ܟܣܦܗ. ܢܐܟܘܠ ܡܢ ܠܚܡܗ. ܘܡܪܒܝ ܒܝܬܗ. ܗܢܘܢ ܢܐܟܠܘܢ
12 ܡܢ ܠܚܡܗ. * ܘܒܪܬܐ ܕܟܗܢܐ. ܡܐ ܕܗܘܬ ܠܓܒܪܐ ܢܘܟܪܝܐ. ܐܦ ܗܝ ܡܢ ܦܘܪܫܢܐ ܕܩܘܕܫܐ
13 ܠܐ ܬܐܟܘܠ. * ܘܒܪܬܐ ܕܟܗܢܐ. ܡܐ ܕܗܘܬ ܐܪܡܠܬܐ ܘܫܒܝܩܬܐ. ܘܝܠܕܐ ܠܝܬ ܠܗ. ܘܗܦܟܬ
ܠܒܝܬ ܐܒܘܗ. ܐܝܟ ܕܒܛܠܝܘܬܗ. ܡܢ ܠܚܡܐ ܕܐܒܘܗ ܬܐܟܘܠ. ܘܟܠ ܢܘܟܪܝܐ ܠܐ ܢܐܟܘܠ
14 ܩܘܕܫܐ. * ܘܓܒܪܐ ܡܐ ܕܐܟܠ ܩܘܕܫܐ ܒܛܘܥܝܘܬܐ. ܢܘܣܦ ܚܕ ܡܢ ܚܡܫܐ ܥܠܘܗܝ.
15 ܘܢܬܠܝܘܗܝ ܠܟܗܢܐ ܩܘܕܫܐ. * ܘܠܐ ܢܛܢܦܘܢ ܒܢܝ ܝܣܪܝܠ ܩܘܕܫܐ ܕܡܦܪܫܝܢ ܠܡܪܝܐ.
16 * ܘܢܩܒܠܘܢ ܥܠܝܗܘܢ ܥܘܠܐ ܘܚܛܗܐ. ܟܕ ܐܟܠܝܢ ܡܢ ܩܘܕܫܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܐܢܐ
ܡܪܝܐ ܕܡܩܕܫ ܠܗܘܢ. * ܢܡܘܣܐ ܕܢܕܪܐ ܘܕܩܘܪܒܢܐ ܕܢܩܪܒܘܢ ܕܠܐ ܡܘܡ ܠܡܪܝܐ *
17 18 * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܡܠܠ ܥܡ ܐܗܪܘܢ. ܘܥܡ ܒܢܘܗܝ. ܘܥܡ
ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܓܒܪ ܓܒܪ ܡܢ ܒܝܬ ܝܣܪܝܠ: ܘܡܢ ܐܝܠܝܢ
ܕܡܬܬܦܢܝܢ ܠܘܬܝ. ܕܥܡܪܝܢ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܩܪܒ ܩܘܪܒܢܗ ܡܢ ܟܠ ܢܕܪܝܗܘܢ. ܘܡܢ ܟܠ
19 ܦܘܪܫܢܝܗܘܢ. ܕܡܩܪܒܝܢ ܠܡܪܝܐ. ܠܝܩܕܐ ܕܫܠܡܐ. * ܠܡܬܩܒܠܘ. ܕܟܪܐ ܕܠܝܬ ܒܗ ܡܘܡܐ. ܡܢ
20 ܬܘܪܐ ܐܘ ܡܢ ܐܡܪܐ ܐܘ ܡܢ ܥܙܐ. * ܘܟܠ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܘܡܐ. ܠܐ ܬܩܪܒܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ
21 ܠܪܘܥܝܐ. * ܘܓܒܪܐ ܕܢܩܪܒ ܕܒܚܬ ܫܠܡܐ ܠܡܪܝܐ. ܘܢܦܪܘܫ ܢܕܪܐ ܐܘ ܦܘܪܫܢܐ: ܡܢ ܬܘܪܐ
22 ܐܘ ܡܢ ܥܢܐ: ܟܕ ܕܠܝܬ ܒܗ ܡܘܡܐ. ܢܬܩܒܠ. ܟܕ ܠܐ ܢܗܘܐ ܒܗ ܡܘܡܐ. * ܕܥܘܝܪ. ܐܘ
23 ܬܒܝܪ. ܐܘ ܕܐܚܝܕ ܓܪܒܐ. ܐܘ ܡܚܝܠ: ܐܘ ܕܓܪܒ. ܐܘ ܕܫܚܝܢ. ܠܐ ܬܩܪܒܘܢ. ܘܡܢܗܘܢ ܠܐ ܬܣܝܡܘܢ
ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܠܡܪܝܐ. * ܘܬܘܪܐ ܘܐܡܪܐ ܕܦܣܝܩ ܐܕܢܗ: ܐܘ ܕܓܕܝܡ ܕܘܢܒܗ. ܠܦܘܪܫܢܐ
ܬܥܒܕܝܘܗܝ. ܠܢܕܪܐ ܕܝܢ. ܠܐ ܢܬܩܒܠ.

10 Nullus alienigena comedat ſanctum: hoſpes ſacerdotis, & mercenarius ne comedat ſan- 11 ctum. Cùm autem ſacerdos emerit aliquem, is qui emptus eſt ejus pecuniâ, comedet de pane ipſius: & nati domi ejus, ipſi comedent 12 de pane ipſius: Et filia ſacerdotis cùm fuerit viro extraneo, etiam ipſa de ſeparatione 13 ſanctorũ non comedet. Et filia ſacerdotis cùm fuerit vidua aut repudiata, nec liberos habuerit, & redierit ad patrem ſuum, non ſecus ac in pueritia ſua de pane patris ſui comedet: omnis autem extraneus ne comedat ſanctum. 14 Et cùm quis comederit ſanctum per errorem, addat unam ex quinq; *partibus* ſuper illud, & 15 det ſacerdoti ſanctum. Ne igitur prophanent 16 filii Iſrael ſancta quæ ſeparant Domino, Tollantq; ſuper ſe ſcelus & peccata, comedentes de ſanctis ſuis: ego enim ſum Dñs ſanctificans eos. *Lex de votis & oblationibus, quod offerri debeant ſine macula Domino.*

17 Locutus eſt etiam Dominus cum Moſe, di- 18 xitque ad eum, Loquere cum Aharone & cum filiis ejus, cumque omnibus filiis Iſrael, & dic eis, Quicunq; de domo Iſrael, & ex iis qui convertuntur ad me degentibus in Iſraële, obtulerit munus ſuum ex omnibus votis veſtris, & ex omnibus ſeparationibus veſtris quas offertis Domino in holocauſtum 19 pacificum: Ad hoc ut ſit acceptum, *afferat* maſculum in quo nulla ſit macula ex bobus, 20 aut ex agnis, aut ex capris. Omne verò in quo aliquod fuerit vitium ne offeratis; quia 21 non erit vobis ad placationem. Et vir qui obtulerit ſacrificium pacificum Domino, & ſeparaverit votum vel ſeparationem ex bobus aut ex ovibus, cùm nullum habeat in ſe vitium: erit acceptum, dummodò nullum ſit in 22 eo vitium. Quod cæcum eſt, aut fractum, aut impetigine laborat, aut imbecillum eſt, aut ſcabioſum, aut ulceroſum, ne offeratis: ullum ex his ne ponatis ſuper altare Domino. 23 Bovem autem & agnum, cujus auris eſt fiſſa aut cauda decurtata, pro ſeparatione quidem facies: at verò pro voto non erit acceptus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

10 וכל חלוני לא ייכול קודשא
תותבא דכהנא ואגירא לא יכול
11 קודשא: וכהנא ארי יקני נפש קנין
כספיה הוא ייכול ביה וילידי ביתיה
12 אנון ייכלון בלחמיה: ובת כהנא
ארי תהי לגבר חלוני היא באפרשות
13 קודשיא לא תיכול: ובת כהנא ארי
תהי ארמלא ומתרכא ובר לית
לה ותתוב לבית אבוהא כרביתהא
מלחמא דאבוהא תיכול וכל חלוני
14 לא ייכול ביה: וגבר ארי ייכול
קודשא בשלו ויוסף חומשיה
עלוהי ויתן לכהנא ית קודשא:
15 ולא יחלון ית קודשיא דבני ישראל
16 ית די יפרשון קדם יי: ויקבלון
עליהון עוין וחובין במיכלהון
בסואבא ית קודשיהון ארי אנא יי
17 מקדשהון: ומליל יי עם משה
18 למימר: מליל עם אהרן ועם בנוהי
ועם כל בני ישראל ותימר להון
גבר גבר מבני ישראל ומן גיוריא
בישראל די יקריב קורבניה לכל
נדריהון ולכל נדבתהון די יקרבון
19 קדם יי לעלתא: לרעוא לכון שלים
דכורא בתוריא באמריא ובעזיא:
20 כל די ביה מומא לא תקרבון ארי
21 לא לרעוא יהי לכון: וגבר ארי
יקריב נכסת קודשיא קדם יי
לפרשא נדרא או לנדבתא
בתורי או בענא שלים יהי לרעוא
22 כל מומא לא יהי ביה: עויר או
תביר או פסיק או יבלן או גרבן
או חזזן לא תקרבון אלין קדם
יי וקורבנא לא תתנון מנהון על
23 מדבחא קדם יי: ותור ואמר
יתיר וחסיר נדבתא תעביד יתיה
ולנדרא לא יהי לרעוא:

10 Omnis autẽ extraneꝰ nõ comedet id ꝙ ſanctificatum eſt: inquilinꝰ ſacerdotis & mercenarius ejus non comedet illud ꝙ 11 ſanctificatũ eſt. Sacerdos autẽ ſi emerit animã pretio pecuniæ ſuæ, ipſa cõedet ex eo: vernaculi autẽ domꝰ ejꝰ, ipſi veſcẽtur 12 pane ſuo. Filia autẽ ſacerdotis ſi fuerit nupta viro alieno; ipſa nõ comedet de his quæ ſancti- 13 ficata & ſeparata ſunt. Et filia ſacerdotis ſi fuerit vidua vel repudiata, & filiꝰ nõ fuerit ei; & reverſa fuerit in domũ patris ſui, ſicut erat in pueritia ſua; de pane patris ſui cõedet: omnis autẽ extraneus nõ com- 14 edet ex eo. Vir autẽ qui comederit id ꝙ ſanctificatũ eſt per ignorantiã: addet quintã partẽ ſup illud ꝙ ſanctificatũ eſt, 15 & dabit ſacerdoti. Et nõ violabunt ea quæ ſanctificata ſunt à filiis Iſrael: quæ ſeparata 16 ſunt corã Dño. Et ſuſcipient ſup ea iniquitates & peccata; cum comederint ea & cũ contaminaverint ea quæ ſanctificata ſunt: quia ego Dñs ſancti- 17 fico eos. Locutúſq; eſt Dñs cum 18 Moyſe dicens. Loquere cũ Aarõ & cũ filiis ejꝰ, & cũ omnibus filiis Iſrael; & dices eis: Vir vir de domo Iſrael & de peregrinis qui habitãt in Iſrael, qui obtulerit oblationẽ ſuã omnibꝰ votis ſuis & omnibus oblationibꝰ ſpõtaneis ſuis, quæ obtulerint corã Dño in holo- 19 cauſtũ. Ut placabile ſit pro vobis: maſculꝰ integer erit ex bobus, aut ex agnis vel capris. 20 Omne in quo fuerit macula nõ offeretis: quia nõ erit pro vo- 21 bis placabile. Vir autẽ qui obtulerit victimã ſanctificationũ corã Dño, vota ſolvens aut ſponte offerẽs, de bobus aut de ovibꝰ: integrũ erit, ut ſit placabile; omnis macula nõ erit in 22 eo. Si cæcũ fuerit aut confractum, aut ſuccisũ aut papulas habens, aut ſcabiẽ, aut impetiginẽ; nõ offeretis ea corã Dño: neq; oblationẽ ponetis ex eis 23 ſup altare corã Dño. Bos & agnꝰ, ſi fuerit ſupfluꝰ vel diminutus: voluntariè facies eum, & pro voto non erit placabilis.

[illegible]

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

10 [illegible]
11 12 [illegible]
13 [illegible]
14 15 16 [illegible]
17 18 [illegible]
19 20 21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

10 [illegible]
11 12 13 [illegible]
14 15 16 [illegible]
17 18 [illegible]
19 20 21 [illegible]
22 23 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

10 *Nullus alienigena comedet ſanctum; inquilinus ſacerdotis, neq; mercenarius comedet ſanctam.* 11 *Cùm verò ſacerdos acquiſiverit animam acquiſitione argenti ſui, iſte comedet illud: Vernaculi quoq; come-* 12 *dent panem ejus. Filia autem ſacerdotis cum fuerit viro extraneo, oblationem elevationis ſanctificatorũ non com-* 13 *edet. Sed filia ſacerdotis cùm fuerit vidua, et repudiata, ſemenq; ipſi non fuerit, et reverſa fuerit ad domũ patris ſui, ſicut in pueritia ſua, de pane patris ſui comedet; ſed nullus alienigena comedet eum.* 14 *Vir quoq; qui comederit ſanctum per errorem, ſuperaddet quintam partem ejus, et dabit ſa-* 15 *cerdoti quod ſanctũ eſt. Itaque non prophanabunt ſanctificata filiorũ Iſrael, quæ ele-* 16 *vabunt Domino. Inducent enim in ſe ipſos (b) iniquitatem delicti, cum manducaverint ſanctificata eorum; nam ego Dominꝰ ſanctificans eos.* 17 *Et locutus eſt Dominus Moſi,* 18 *dicens; Loquere Aaroni, et filiis ejus, omnibuſq; filiis Iſrael; dices autem, eis Quicunq; de domo Iſrael, & de advenis peregrinantibꝰ in Iſrael qui obtulerit munꝰ ſuum ſecundùm omnia vota ſua, et ſecundùm ſpontanea ſua quæ offeruntur Domino in holo-* 19 *cauſtum. Pro arbitrio veſtro (c) immaculatum maſculum ex bobꝰ, ex agnis, et ex capris.* 20 *Nihil in quo fuerit macula, offeretis; non enim erit vobis* 21 *in expiationem. Cùm quis etiã offeret ſacrificiũ pacificorum Domino, ſoluturus votum aut ſpontaneã oblationem tam de bobus quàm de pecudibꝰ, (d) immaculata erunt ad expiationem: nulla macula erit in* 22 *eis. Cæcum, aut fractum, aut conciſum, aut verrucatum, aut ſcabioſum, aut impetiginoſum, non offeretis iſta Domino, neque dabitis ex iſtis (e) ſacrificia ignita ſuper al-* 23 *tare Domino. Bovem quidem & ovem membris excreſcentes, aut mutilos oblationem voluntariã facies, ſed in votum non acceptabuntur.*

VER. SAM. (b) reatum (c) integrum (d) integra (e) oblationes

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 11 * وكل اجنبي فلا ياكل قدسا * حتي ضيف الامام واجير لا ياكل قدسا * واي امام اشتري انسانا بماله
12 فهو ياكل منه * وكذلك ولدانه هم ياكلون من طعامه * واي ابنة امام تزوجت رجلا اجنبيا
13 فهي لا تاكل من رفايع الاقداس * واي ابنة امام صارت ارملة او مطلقة * ولا نسل لها * فلتعد
14 الي بيت ابيها كحكم صباها * ومن طعام ابيها تاكل * وساير الاجنبيين لا ياكلون منه * واي
15 انسان اكل شيا من الاقداس سهوا * فليرد عليه مثل خمسه * ويدفعه الي الامام عن القدس * ولا
16 يبتذلوا اقداس بني اسرايل وما يرفعونه لله * فيحملوا عنها ذنوبا واثاما * اذا اكلوا كذاك اقداسهم *
17 18 لاني الله مقدسهم * ثم كلم الله موسي قايلا * مر هرون وبنيه وساير الاسرايلية وقل لهم * اي رجل
من الاسرايلية او من الغرباء الداخلين فيها * شاء ان يقرب قربانا علي ضروب من نذورهم * او
19 تبرعهم الذي يقربونه لله صعيدة * فالمرضي منكم ان يكون صحيحا ذكرا من البقر والضان
20 والماعز * وما فيه عيب فلا تقربوه * فانه لا يرضي منكم * وكذلك اي انسان شاء ان يقرب ذبح
21 سلامة لله تسويغ نذرا او تبرعا من الغنم او من البقر * فالصحيح هو المرضي منه * لا يكن
22 فيه عيب * من عوراء * او مكسور * او مبتور او ذات ثؤلول * او جرب * او حزاز * فلا تقربوها
23 لله * ولا تجعلوا منها قربانا علي المذبح لله * واي ثور * او شاة عاهن * او قليط * فاصنعه علي جهة
التبرع * وعلي جهة النذر لا يرضي *

10 *Et omnis advena non comedat ſacrum, nedùm hoſpes ſacerdotis, nec mercenarius ejus comedat ſanctum.* 11 *Et quicunque ſacerdos emerit hominem pecuniâ ſuâ, ipſe comedet ex eo: & ſimiliter procreati ejus comedent ex cibo ipſius.* 12 *Et ſiqua filia ſacerdotis matrimonium contraxerit cum viro extraneo, ipſa non comedet ex holocauſtis ſacrorum.* 13 *Et quæcunque filia ſacerdotis facta fuerit vidua, aut repudiata, nec ſtirpem habuerit, revertatur ad domum patris ſui ſecundùm uſum pueritiæ ſuæ, & de cibo patris ſui comedat: omnes verò advenæ non veſcentur ipſo.* 14 *Et quicunque homo comederit aliquid ex ſacris per errorem, addat ſuper illud æquivalens quintæ ejus parti, & det illud ſacerdoti pro ſacro.* 15 *Et nè violent ſacra filiorum* 16 *Iſrail, & quod offerent Deo. Porténtque pro ipſis culpas et iniquitates, comedentes hoc pacto ſacra eorum: quoniam ego ſum Deus ſanctificans eos.* 17 *Locutus eſt quoque* 18 *Deus ad Muſam, dicens; Præcipe Haroni & filiis ejus, & reliquis Iſrailitis, & dic eis; Quicunque vir ex Iſrailitis, aut ex advenis ingredientibus inter eos, voluerit offerre ſacrificium diverſis modis ex votis ſuis, vel ex ſpontaneis ſuis quæ offerunt Deo in holocauſtum:* 19 *Acceptabitur quidem à vobis ſi fuerit integer maſculus ex bobus, & ovibus, & capris.* 20 *At id in quo fuerit vitium, nè offeratis illud, quoniam non acceptabitur à vobis.* 21 *Et ſimiliter quicunq; voluerit offerre ſacrificium pacis Deo ex dono, ex voto, vel ſponte, ex ovibus aut ex bobus: quod fuerit integrum acceptabitur ab ipſo: non ſit in eo vitium.* 22 *Monoculum, aut fractum, aut ſciſſum, vel habens verrucas, vel ſcabiem, vel impetiginem, nè offeratis Deo, et nè ponatis ex ipſis ſacrificium ſuper altare Deo.* 23 *Et quemcunque taurum, vel ovem apertè vitiatam, aut nanam, fac illam pro dono ſpontaneo: at verò pro voto non acceptabitur.*

ספר ויקרא : כג

facietis appropinquare non excisum & ,avulsum & ,contusum & ,Compressum
24 ומעוך וכתות ונתוק וכרות לא תקריבו
extranei filii manu de Et .facietis non vestra terra in & ,Domino
25 ליהוה ובארצכם לא תעשו : ומיד בן־נכר
quia ,istis omnibus ex vestri Dei panem facietis appropinquare non
לא תקריבו את־לחם אלהיכם מכל־אלה כי
vobis placeant non ;eis in macula ,eis in eorum corruptio
משחתם בהם מום בם לא ירצו לכם :
vel ,Bos :dicendo ,Mosch ad Dominus est locutus Et
26 27 וידבר יהוה אל־משה לאמר : שור או־
sub diebus septem fuerit & ,fuerit natus cùm capra vel ,agnus
כשב או־עז כי יולד והיה שבעת ימים תחת
appropinquationem in acceptabitur deinceps & ,octavo die à & ,sua matre
אמו ומיום השמיני והלאה ירצה לקרבן
non ejus filium & ipsum ,pecus vel bovem Et .Domino ignitionis
28 אשה ליהוה : ושור או־שה אתו ואת־בנו לא
confessionis sacrificium sacrificaveritis cum Et .una die in mactabitis
29 תשחטו ביום אחד : וכי־תזבחו זבח־תודה
comedetur ipsa die In .sacrificabitis vestrâ voluntatē ad ,Domino
30 ליהוה לרצנכם תזבחו : ביום ההוא יאכל
custodietis Et .Dominus Ego .mane usque eo ex relinquetis non
31 לא־תותירו ממנו עד־בקר אני יהוה : ושמרתם
polluetis non Et .Dominus Ego .ea facietis & ,mea præcepta
32 מצותי ועשיתם אתם אני יהוה : ולא תחללו את־
Ego .Israel filiorum medio in me sanctificabo & ,meæ sanctitatis nomen
שם קדשי ונקדשתי בתוך בני ישראל אני
,Ægypti terra è vos exire Faciens .vos sanctificans Dominus
33 יהוה מקדשכם : המוציא אתכם מארץ מצרים
.Dominus Ego .Deum in vobis existendum ad
להיות לכם לאלהים אני יהוה :

CAP. XXIII. כג

filios ad Loquere :dicendo ,Mosch ad Dominus est locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה לאמר : דבר אל־בני
2 vocabitis quos ,Domini Conventus :eos ad dices & ,Israel
ישראל ואמרת אלהם מועדי יהוה אשר־תקראו
diebus Sex .mei conventus ipsi Isti .sanctitatis convocationes eos
3 אתם מקראי קדש אלה הם מועדי : ששת ימים
convocatio ,requiei cessatio septima die in & :opificium fiet
תעשה מלאכה וביום השביעי שבת שבתון מקרא־
Domino ipsa Cessatio .facietis non functionem Omnem .sanctitatis
קדש כל־מלאכה לא תעשו שבת הוא ליהוה
convocationes ,Domini conventus Isti .vestris habitationibus cunctis in
4 בכל מושבתיכם : אלה מועדי יהוה מקראי
mense In .suo tempore statuto in eas vocabitis quas ,sanctitatis
5 קדש אשר־תקראו אתם במועדם : בחדש
transitus ,duas vesperas inter mensis decima quarta in ,primo
הראשון בארבעה עשר לחדש בין הערבים פסח
infermentatorū solēnitas ,hujus mensis die decima quinta in Et .Domino
6 ליהוה : ובחמשה עשר יום לחדש הזה חג המצות
.comedetis infermentata diebus Septem .Domino
ליהוה שבעת ימים מצות תאכלו :

Versio VULG. LAT.

24 Omne animal, quod vel contritis, vel tusis, vel sectis ablatísque testiculis est, non offeretis Domino, & in terra vestra hoc omninò ne faciatis. 25 De manu alienigenæ non offeretis panes Deo vestro, & quidquid aliud dare voluerit: quia corrupta & maculata sunt omnia: non suscipietis ea. 26 Locutúsque est Dominus ad Moysen, dicens, 27 Bos, ovis, & capra, cùm genita fuerint, septem diebus erunt sub ubere matris suæ: die autem octavo, & deinceps offerri poterunt Domino. 28 Sive illa bos, sive ovis, non immolabuntur unâ die 29 cum fœtibus suis. Si immolaveritis hostiam pro gratiarum actione Domino, ut possit esse placabilis, 30 Eodem die comedetis eam, non remanebit quidquam in mane alterius diei. Ego Dominus. 31 Custodite mandata mea, & 32 facite ea. Ego Dominus. Ne polluatis nomen meũ sanctũ, ut sanctificer in medio filiorũ Israel. Ego Dominus qui sanctifico vos, 33 Et eduxi de terra Ægypti, ut essem vobis in Deum. Ego Dominus.

CAP. XXIII.

1 Locutúsque est Dominus 2 ad Moysen, dicens, Loquere filiis Israel, & dices ad eos; Hæ sunt feriæ Domini, quas 3 vocabitis sanctas. Sex diebus facietis opus: dies septimus, quia sabbati requies est, vocabitur sanctus. Omne opus non facietis in eo. Sabbatum Domini est in cunctis 4 habitationibus vestris. Hæ sunt ergò feriæ Domini sanctæ, quas celebrare debetis 5 temporibus suis. Mense primo, quarta-decimâ die mensis ad vesperum, Phase Domini 6 est. Et quinta-decimâ die mensis hujus, solennitas azymorum Domini est. Septem diebus azyma comedetis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

24 Θλαδίαν καὶ ἐκτεθλιμμένον καὶ (‡) ἐκτομίαν καὶ ἀπεσπασμένον, (ω) οὐ προσάξεις αὐτὰ τῷ κυρίῳ, καὶ ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν οὐ ποιήσετε. 25 Καὶ ἐκ χειρὸς ἀλλογενοῦς οὐ προσοίσετε τὰ δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν ἀπὸ πάντων τούτων· (α) ὅτι φθάρματά ἐστιν ἐν αὐτοῖς, μῶμος ἐν αὐτοῖς, οὐ δεχθήσεται ταῦτα ὑμῖν. 26 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, 27 λέγων, Μόσχον ἢ πρόβατον ἢ αἶγα, ὡς ἂν τεχθῇ, καὶ ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας ὑπὸ τὴν μητέρα, τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ καὶ ἐπέκεινα δεχθήσεται εἰς δῶρα, κάρπωμα κυρίῳ. 28 Καὶ (β) μόσχον καὶ πρόβατον, αὐτὴν καὶ τὰ παιδία αὐτῆς, οὐ σφάξεις ἐν ἡμέρᾳ μιᾷ. 29 Ἐὰν δὲ θύσῃς θυσίαν εὐχὴν χαρμοσύνης κυρίῳ, εἰς δεκτὸν ὑμῖν θύσετε αὐτό. 30 Αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ βρωθήσεται· οὐκ ἀπολείψετε ἀπὸ τῶν κρεῶν εἰς τὸ πρωΐ. ἐγώ εἰμι 31 κύριος. Καὶ φυλάξετε τὰς ἐντολάς μου, καὶ 32 ποιήσετε αὐτάς. Καὶ οὐ βεβηλώσετε τὸ ὄνομα τοῦ ἁγίου, καὶ ἁγιασθήσομαι ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. ἐγὼ κύριος ὁ ἁγιάζων 33 ὑμᾶς, Ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός. ἐγὼ κύριος.

Cui sunt testiculi contriti, & 24 cui contusi, & execti, & avulsi, non offeres ea Domino: et super terram vestram non facietis. Et 25 de manu alienigenæ non offeretis munera Dei vestri ex omnibus his: quoniam vitia sunt in eis, macula in eis; non accipientur hæc vobis. Et locutus est Do- 26 minus ad Moysen, dicens, Vitu- 27 lum, aut ovem, aut capram, cùm natum fuerit, & erit septem diebus sub (a) matre: die autem octavo, & ultrà, accipietur in munera, hostiam Domino. Et vitulum, & ovem, ipsam 28 & filios ejus, non jugulabis in die uno. Si autem sacrificaveris 29 sacrificium votum gratiarum áctionis Domino, ad placitum vobis sacrificabitis illud. Illo ipso 30 die comedetur: non relinquetis de carnibus in mane. Ego sum 31 Dominus. Et custodietis mandata mea, & facietis ea. Et non 32 prophanabitis nomen sancti: & sanctificabor in medio filiorum Israel. Ego Dominus, qui sanctifico vos, Qui eduxi vos de ter- 33 ra Ægypti, ut sim vester Deus. Ego Dominus.

MS.A. (‡) ἐκτομίδα (ω) οὐ προσάξετε (α) ὅτι φθαρτά ἐστιν ἐν αὐτοῖς, οὐ δεχθήσεται (β) μόσχον ἢ πρόβατον, αὐτὴν ἢ τὰ

ΚΕΦ. κγʹ.

1 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Αἱ ἑορταὶ κυρίου ἃς καλέσετε αὐτὰς κλητὰς ἁγίας, αὗταί εἰσιν αἱ ἑορταί 3 μου. Ἓξ ἡμέρας ποιήσεις ἔργα, (α) τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα ἀνάπαυσις κλητὴ ἁγία τῷ κυρίῳ. πᾶν ἔργον οὐ ποιήσεις· σάββατά ἐστι τῷ (β) κυρίῳ ἐν πάσῃ 4 κατοικίᾳ ὑμῶν. Αὗται αἱ ἑορταὶ τῷ (γ) κυρίῳ κληταὶ ἅγιαι, ἃς καλέσετε 5 αὐτὰς ἐν τοῖς καιροῖς αὐτῶν. Ἐν τῷ πρώτῳ μηνὶ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνός, ἀναμέσον τῶν ἑσπερι- 6 νῶν πάσχα τῷ κυρίῳ. Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτὴ τῶν ἀζύμων τῷ κυρίῳ. ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε.

CAP. XXIII.

Et dixit Dominus ad Moy- 1 sen, dicens, Loquere ad filios Is- 2 rael, & dices ad eos; Solennia Domini, quæ vocabitis ea vocata sancta, ista sunt solennia mea. Sex diebus facies opera: septimo 3 autem die sabbata, requies vocata sancta Domino. Omne opus non facies. Sabbata sunt Domino in omni habitatione vestra. Hæ sunt solennitates Domino vo- 4 catæ sanctæ, quas vocabitis eas in temporibus earum. In primo 5 mense in quarta-decima die mensis inter medium vesperarum, Pascha Domino. Et in quinta-de- 6 cima die mensis hujus, solennitas azymorum Domino. Septem diebus azyma comedetis.

MS.A. (α) καὶ τῇ ἡμέρᾳ (β) κυρίῳ ὑμῶν ἐν πάσῃ (γ) κυρίῳ, καὶ αὗται * ἁγίας καλέσατε αὐτάς

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Et quod est contusum, & resectum, & ru- 24 ptum, ne offeratis Domino, neque sacrificetis in terra vestra. Et de manu filii alienige- 25 narum ne offeratis panem Dei vestri ex his omnibus, quia vitiosa sunt, & vitiũ est in eis: nec accipientur à vobis. Locutus est etiam 26 Dominus cum Mose, dixitq; ad eum; Bos, 27 aut agnus, aut hædus quum natus fuerit, maneat septem diebus post matrem suam: & ab octavo die ac deinceps grata erit oblatio ejus in munus Domino. Et bovem aut pecu- 28 dem, ipsam cum fœtu suo ne mactetis in die eodem. Et si mactaveritis victimam gratiarũ 29 actionis Domino, ita ut grata sit mactate eã. Et in eodemmet die comedatur, nec reserve- 30 tis ex ea in crastinum: Ego sum Dominus. Custodite mandata mea, & exequimini ea: 31 Ego sum Dominus. Et ne prophanetis nomen 32 sanctitatis meæ, ut sanctificer inter filios Israel: Ego sum Dominus sanctificans vos; Qui 33 eduxi vos è terra Ægypti, ut essem vobis Deus: Ego sum Dominus.

CAP. XXIII.
De festis diebus.

Et locutus est Dominus cum Mose, dixítq; 1 ad eum; Loquere cum filiis Israel, & dic 2 eis, Festivitates Domini quas vocabitis celebres ac sanctas, hæ sunt festivitates meæ.

De Sabbatho.

Sex diebus facietis opus, in die verò septimo 3 sabbatum erit & quies: sanctum sit Domino, & ullum opus ne feceritis: sabbathum sit Domino in cunctis habitationibus vestris. Hæ 4 sunt solennitates Domini celebres ac sanctæ, quas celebrabitis temporibus suis.

De Paschate.

Mense primo, quartadecimâ mensis inter 5 vesperas, pascha est Domino. Et quintadeci- 6 mâ hujus ejusdem mensis, festum azymorum est Domino: septem diebus azyma comedetis.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

24 ודימריס ודירסיס ודישליף ודי־
גויר לא תקרבון קדם יי ובארעכון
25 לא תעבדון : ומן בר עממיא לא
תקרבון ית־קורבן אלהכון מכל־
אלין ארי חבולהון בהון מומא
26 בהון לא לרעוא יהון לכון : ומליל
27 יי עם־משה למימר : תור או אמר
או־עזא ארי יתיליד ויהי שבעא
יומין בתר אמיה ומיומא תמינאה
ולהלא יתרעי לקרבא קרבנא
28 קדם יי : ותורתא או שיתא לה
ולברה לא תכסון ביומא חד :
29 וארי תכסון נכסת־תודתא קדם יי
30 לרעוא לכון תכסון : ביומא ההוא
יתאכל לא תשארון מניה עד־
31 צפרא אנא יי : ותטרון פקודי
32 ותעבדון יתהון אנא יי : ולא תחלון
ית־שמא דקודשי ואתקדש בגו
בני ישראל אנא יי מקדשכון :
33 דאפיק יתכון מארעא דמצרים
למהוי לכון לאלהא אנא יי :

כג

1 ומליל יי עם־משה למימר : מליל עם־
2 בני ישראל ותימר להון מועדיא
דיי די־תערעון יתהון מערעי קדיש
3 אלין אנון מועדי : שתא יומין
תתעבד עבידתא וביומא שביעאה
שבא שבתא מערע־קדיש כל־
עבידא לא תעבדון שבתא היא
4 קדם יי בכל מותבניכון : אלין
מועדיא דיי מערעי קדיש די־
5 תערעון יתהון בזמניהון : בירחא
קדמאה בארבעת עשרא לירחא
בין שמשיא פסחא קדם יי :
6 ובחמשת עשרא יומא לירחא הדין
חגא דפטיריא קדם יי שבעא יומין
פטירא תיכלון :

Targum ONKELOS.

24 Animal autẽ quod habet contritos vel tusos, aut enervatos aut sectos testiculos; non offeretis illud coram Dño: neq; in 25 terrâ vestrâ hoc facietis. Et de manu filii populorum non offeretis oblationem Deo vestro, ex omnib' his: quia corruptio eorum in eis est, macula est in eis; non erit placabile vo- 26 bis. Locutusq; est Domin' cum 27 Moyse dicens. Bos aut agnus aut capra cum nati fuerint, septem diebus erunt cum matre suâ: a die autem octavo & deinceps erunt acceptabiles, ut offerantur in oblationẽ co- 28 ram Domino. Bovem aut ovem non immolabitis una die cum 29 filio suo. Cum autem immolaveritis hostiam gratiarum actionis coram Domino: ut sit pro vobis placabilis, immolabitis 30 eam. Eadem die comedatur; non relinquatis ex ea usq; ma- 31 ne: Ego Dominus. Custodietisq; præcepta mea, & facie- 32 tis ea: Ego Dominus. Et non violabitis nomen sanctum meum, & sanctificabor in medio filiorum Israel: Ego Dominus 33 qui sanctifico vos. Qui eduxi vos de terrâ Ægypti, ut sim vobis in Deum: Ego Dominus.

CAP. XXIII.

1 Locutusq; est Dominus cum 2 Moyse dicens. Loquere cum filiis Israel, & dices ad eos; solennitates Domini quas vocabitis *vocationes sanctas*, hæ 3 sunt solennitates meæ. Sex diebus facies opus: die autem septimo sabbatum requiei est, vocatione sancta; omne opus non facietis in eo: sabbatũ est coram Domino in cunctis ha- 4 bitationibus vestris. Hæ sunt solennitates Domini, *vocationes sanctæ*, quas vocabitis in 5 temporib' suis. Mense primo, quartadecimâ mensis ad vesperam, Phase coram Domino 6 est. Quintadecima autem die mensis hujus, solennitas azymorum est coram Domino: septem diebus azyma comedetis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Compressum, & contusum, & 24 avulsum, & excisum non offeretis Domino, neque in ter- 25 ra vestra hæc facietis. De manu quoque filii alienigenæ non offeretis panem Dei vestri ex omnibus istis: quoniam corruptiones sunt in eis, macula in eis; non expiabunt vos. Et locutus est Dominus Mo- 26 si, dicens; Bos, aut agnus, 27 aut capra, cum nati fuerint, erunt septem diebus sub matre sua, atque à die octava & deinceps, acceptabuntur in munus (f) sacrificiorum ignitorum Domino. Neque bovem, neque ovem, 28 ipsos & fœtus ejus, immolabitis in uno die. Cùm etiam 29 sacrificabitis sacrificium laudis Domino, pro arbitrio vestro sacrificabitis illud. In 30 illo die comedetur, & nihil reliquum facietis ex eo usque ad mane: Ego Dominus. Custodietis igitur præcepta 31 mea, & facietis ea. Et non 32 prophanabitis nomen sanctitatis meæ, & sanctificabor in medio filiorũ Israel: Ego Dominus sanctificans eos, E- 33 duxi vos de terra Ægypti, ut essem vobis in Deum: Ego Dominus.

CAP. XXIII.

Et locutus est Dominus 1 Mosi, dicens; Loquere 2 filiis Israel, dices autem eis; Solemnitates Domini quas vocabitis convocationes sanctas, ista sunt solemnitates meæ. Sex diebus fiet opus, et 3 die septimo Sabbatum erit quietis, convocatio sancta: nullum opus facietis, Sabbatum erit Domino in omnibus habitationibus vestris. Istæ 4 autem sunt solemnitates Domini, convocationes sanctæ quas convocabitis in tempore suo. In mense primo, decimâ 5 quartâ die mensis inter duas vesperas, pascha erit Domino. Et decimâ quintâ die mensis 6 istius festum erit azymorum Domino: septem diebus azyma comedetis.

VER. SAM. (f) sacrificiorum Domino.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * والمرضوض * والمدقوق * والمنصل * والمقطوع * فلا تقربوها لله * وفي بلدكم فلا تصنعوها * ومن يد المرء
25 لا تقبلوا * قربان ربكم الدائم وفيه شي من هذه العيوب * لان فسادها معها * وهو العيب الذي
26 هو فيها * فلا يرضى منكم * ثم كلم الله موسى قايلا * اي عجل * او حمل * او جدي ولد * فليقم
27 28 سبعة ايام مع امه * ومن اليوم الثامن فصاعدا يرضى ان يقرب قربانا لله * والبقرة * والنعجة لا
29 30 تذبحوها وولدها في يوم واحد * واذا ذبحتم ذبح شكر لله * فعلى ما يرضى منكم اذبحوه * بان
31 يكون يوكل في ذلك اليوم فقط * ولا تبقوا منه الى الغداة * انا الله امرت بذلك * فاحفظوا وصاياي *
32 واعملوا بها * لاني الله اجازيكم خيرا * ولا تبذلوا اسم قدسي * بل اتقدس فيما بين بني اسرايل *
33 اني الله مقدسكم * المخرج لكم من ارض مصر لاكون لكم الها انا الله المعاقب *

* الفصل الثالث والعشرون *

1 2 * ثم كلم الله موسى قايلا * مر بني اسرايل
3 وقل لهم * اعياد الله التي يجب ان تسموها باسماء خاصة * هذه هي اعيادي * ستة ايام تصنع
الصنايع * وفي اليوم السابع عطلة هي سبت واسم مقدس * كل صناعة لا تعملوا * كذلك هي
4 سبت لله في جميع مساكنكم * وهذه اعياد الله التي اسماوها خاصة * التي يجب ان تسموها
5 6 خاصة في اوقاتها * في الشهر الاول * في اليوم الرابع عشر منه * بين الغروبين فصح لله * وفي اليوم
الخامس عشر من هذا الشهر حج الفطير لله * سبعة ايام يجب ان تاكلوا فطيرا *

Et contusum, & contritum, atque mutilatum cornibus, & exsectum nè offeratis 24 *Deo, & in patria vestra nè faciatis illa. Et de manu cujusquam ne accipiatis sa-* 25 *crificium Domini vestri sempiternũ, dum fuerit in ipso aliquod ex his vitiis, quia corruptio ejus cum ipso est, videlicet vitium ipsum quod est in illo; non enim acceptabitur à vobis. Tum locutus est De' ad* 26 *Musam, dicens; Quicunque vitulus,* 27 *aut agnus, vel hœdus natus fuerit, maneat septem dies cum matre sua: et à die octava et deinceps admittetur ut offeratur in sacrificium Deo. Et vaccam, atque a-* 28 *gnum ne mactetis cum filio suo in eadem die. Et cùm mactaveritis sacrificiũ gra-* 29 *tiarũ actionis Deo, tali modo ut acceptetur à vobis sacrificate illud: Ita ut com-* 30 *edatur in illa die tantùm, et non servetis ex ipso ad crastinum: ego Deus mandavi hoc. Custodite præcepta mea, &* 31 *exequimini illa; quia ego Deus retribuam vobis bonum. Et nè prophanetis nomen* 32 *sanctitatis meæ, sed sanctificer inter filios Israil, quia ego sum Deus sanctificator vester, Educens vos è terra Ægypti, ut* 33 *essem vobis Deus: ego Deus castigator.*

CAP. XXIII.

Præterea locutus est Deus ad Musam, 1 *dicens; Præcipe filiis Israil, & dic* 2 *eis; Festa Dei, quæ oportet ut appelletis nominibus particularibus, hæc sunt festa mea: Sex diebus facies opera, & in die* 3 *septimo otium est, sabbathum, & nomen sanctum, omne opus ne faciatis: hac ratione est sabbathum Deo in omnibus habitaculis vestris. Et hi sunt dies festi Dei,* 4 *quorum nomina præcipua sunt, quos oportet ut nominetis peculiariter temporibus suis. In mense primo, in die quartade-* 5 *cima ipsius, inter utrumque occasum, est Pascha Deo. Et in die quintadecima hu-* 6 *jus mensis solennitas est azymorum Deo. Septē diebus oportet ut comedatis azyma;*

functionem Omnem .vobis erit sanctitatis convocatio ,primo die In
7 ביום הראשון מקרא קדש יהיה לכם כל מלאכת
septem Domino ignitionem offeretis Et .facietis non servitutis
עבדה לא תעשו: והקרבתם אשה ליהוה שבעת 8
functionem Omnem .sanctitatis convocatio septimo die In .diebus
ימים ביום השביעי מקרא קדש כל מלאכת
:dicendo ,Mosch ad Dominus est locutus Et .facietis non servitutis
עבדה לא תעשו: וידבר יהוה אל משה לאמר: 9
ad fueritis ingressi Cum :eos ad dices & ,Israel filios ad Loquere
10 דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל
adducetis & ,ejus messem messueritis & ,vobis dans ego quam ,terram
הארץ אשר אני נתן לכם וקצרתם את קצירה והבאתם
agitabis Et .sacerdotem ad vestræ messis initii Homer
11 את עמר ראשית קצירכם אל הכהן: והניף את
cessationis crastino à :vestram voluntatē ad Domini facies ad Homer
העמר לפני יהוה לרצנכם ממחרת השבת
:Homer vos agitandi die in facietis Et .sacerdos illud elevabit
12 יניפנו הכהן: ועשיתם ביום הניפכם את העמר
ejus munus Et .Domino ascensionem in sui anni filium integrum agnum
13 כבש תמים בן שנתו לעלה ליהוה: ומנחתו
odorem Domino ignitionem ,oleo cum confusæ similæ decimas duas
שני עשרנים סלת בלולה בשמן אשה ליהוה ריח
,tostum & ,panem Et .Hin quartam vini ejus libamen Et .quietis
14 ניחח ונסכה יין רביעת ההין: ולחם וקלי
ad usque ,hujus diei corpus ad usq; comedetis non teneram spicam &
וכרמל לא תאכלו עד עצם היום הזה עד
seculi Statutum .vestri Dei appropinquationem vos adducere
הביאכם את קרבן אלהיכם חקת עולם
vobis numerabitis Et .vestris habitaculis cunctis in vestris generationibꝰ in
15 לדרתיכם בכל משבתיכם: וספרתם לכם
Septem .elevationis Homer vos adducere die à ,cessationis crastino à
ממחרת השבת מיום הביאכם את עמר התנופה שבע
septimi sabbati crastino à Usque .erunt consummatæ cessationes
16 שבתות תמימת תהיינה: עד ממחרת השבת השביעת
novum munus facietis appropinquare & :dies quinquaginta numerabitis
תספרו חמשים יום והקרבתם מנחה חדשה
Duo .elevationis panem adducetis vestris habitaculis Ex .Domino
17 ליהוה: ממושבתיכם תביאו לחם תנופה שתים
primitiæ coquentur fermento ,erunt similæ decimis duabus
שני עשרנים סלת תהיינה חמץ תאפינה בכורים
agnos septem panem super facietis appropinquare Et .Domino
18 ליהוה: והקרבתם על הלחם שבעת כבשים
,duo arietes & ,unus bovis filius juvencus Et .anni filios integros
תמימם בני שנה ופר בן בקר אחד ואילם שנים
odoris ignitio,eorum libamina &,eorū munus & ,Domino ascensio erunt
יהיו עלה ליהוה ומנחתם ונסכיהם אשה ריח
,peccatum in unum caprarum hircum facietis Et .Domino quietis
19 ניחח ליהוה: ועשיתם שעיר עזים אחד לחטאת
.pacificorum sacrificium in anni filios agnos duos &
ושני כבשים בני שנה לזבח שלמים:

Verſio VULG. LAT.

7 Dies primus erit vobis celeberrimꝰ, ſanctúſque: omne opꝰ ſervile non facietis in eo. 8 Sed offeretis ſacrificium in igne Dño ſepté diebꝰ. Dies autem ſeptimus erit celebrior et ſanctior: nullúmq; ſervile opꝰ 9 facietis in eo. Locutúſque eſt 10 Dñs ad Moyſé, dicens, Loquere filiis Iſrael, et dices ad eos; Cú ingreſſi fueritis terrá, quá ego dabo vobis, et meſſueritis ſegeté, feretis manipulos ſpicarú, primitias meſſis veſtræ, 11 ad ſacerdoté. Qui elevabit faſciculú corá Dño, ut acceptabile ſit pro vobis, altero die ſabbati, et ſanctificabit illum. 12 Atq; in eodé die quo manipulus conſecratur, cædetur agnꝰ immaculatꝰ annicꝰlꝰ in holo- 13 cauſtú Dñi. Et libamenta offerentur cum eo, duæ decimæ ſimilæ conſperſæ oleo in incenſú Dñi, odorémq; ſuaviſſimum: liba quoq; vini, quarta 14 pars hin. Pané, et polentá, & pultes non comedetis ex ſegete, uſque ad diem quá offeretis ex ea Deo veſtro. Præceptum eſt ſempiternum in generationibus, cunctíſque habitaculis 15 veſtris. Numerabitis ergò ab altero die Sabbati, in quo obtuliſtis manipulú primitiarum, ſeptem hebdoma- 16 das plenas, Uſque ad alteram diem expletionis hebdomadæ ſeptimæ, id eſt, quinquaginta dies: & ſic offeretis ſacrifi- 17 cium novum Domino Ex omnibus habitaculis veſtris, panes primitiarum duos de duabus decimis ſimilæ fermentatæ, quos coqueris in primi- 18 tias Domini. Offeretíſque cum panibus ſeptem agnos immaculatos anniculos, & vitulum de armento unum, & arietes duos, & erunt in holocauſtum cum libamentis ſuis, in odorem ſuaviſſimum 19 Domino. Facietis & hircum pro peccato, duóſque agnos anniculos hoſtias pacificorum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· 8 πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. Καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. (δ) καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· 9 πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. Καὶ ἐ- 10 λάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Εἶπον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ θερίζητε τὸν θερισμὸν αὐτῆς, καὶ (ε) οἴσετε τὸ δράγμα ἀπαρχὴν τοῦ θερισμοῦ ὑμῶν 11 πρὸς τὸν ἱερέα. Καὶ ἀνοίσει τὸ δράγμα ἔναντι κυρίου δεκτὸν ὑμῖν· τῇ ἐπαύριον τῆς πρώτης 12 ἀνοίσει (ζ) αὐτὸ ὁ ἱερεύς. Καὶ ποιήσετε ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐν ᾗ (η) ἂν φέρητε τὸ δράγμα, πρόβατον ἄμωμον ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα τῷ 13 κυρίῳ. Καὶ τὴν θυσίαν αὐτοῦ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ· θυσία τῷ κυρίῳ, ὀσμὴ εὐωδίας (θ) κυρίῳ· καὶ σπον- 14 δὴν αὐτοῦ τὸ τέταρτον τοῦ ἳν οἴνου. Καὶ ἄρτον, καὶ πεφρυγμένα χίδρα νέα οὐ φάγεσθε ἕως εἰς αὐτὴν τὴν ἡμέραν ταύτην, ἕως ἂν προσενέγκητε ὑμεῖς τὰ (ι) δῶρα τῷ θεῷ ὑμῶν. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ 15 κατοικίᾳ ὑμῶν. Καὶ ἀριθμήσετε (κ) ὑμῖν ἀπὸ τῆς ἐπαύριον τῶν σαββάτων, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἂν προσενέγκητε τὸ δράγμα τοῦ ἐπιθέμα- 16 τος, ἑπτὰ ἑβδομάδας ὁλοκλήρους, Ἕως τῆς ἐπαύριον τῆς (λ) ἐσχάτης ἑβδομάδος ἀριθμήσετε πεντήκοντα ἡμέρας, καὶ προσοίσετε θυσίαν 17 νέαν τῷ κυρίῳ. Ἀπὸ τῆς κατοικίας ὑμῶν προσοίσετε ἄρτους ἐπίθεμα, δύο ἄρτους· ἐκ δύο δεκάτων σεμιδάλεως ἔσονται, ἐζυμωμένοι πεφθήσονται (μ) πρωτογεννημάτων τῷ κυρίῳ. 18 Καὶ (ν) προσάξετε μετὰ τῶν ἄρτων ἑπτὰ ἀμνοὺς ἀμώμους ἐνιαυσίους, καὶ μόσχον ἕνα ἐκ (ξ) βουκολίου, καὶ κριοὺς δύο (ο) ἀμώμους, καὶ ἔσονται ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ· καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν (π) θυσία ὀσμὴ 19 εὐωδίας τῷ κυρίῳ. Καὶ ποιήσουσι (ρ) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους εἰς θυσίαν σωτηρίου μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ (σ) πρωτογεννήματος.

7 Et dies prima vocata ſancta erit vobis: omne opus ſervile non facietis. 8 Et adducetis holocauſtomata Domino ſeptem dies. Et dies ſeptima vocata ſancta erit vobis: omne opus ſervile non facietis. 9 Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, 10 Dic filiis Iſrael, & dices ad eos; Cùm intraveritis in terram, quam ego do vobis, et meſſueritis meſſem ejus, & feretis manipulū primitiam meſſis veſtræ ad ſacerdotem. 11 Et offeret manipulum coram Domino, acceptum vobis: craſtinâ die à prima offeret illum ſacerdos. 12 Et facietis in die, in quacunq; attuleritis manipulum, ovem ſine macula anniculam in holocauſtoma Domino. 13 Et ſacrificium ipſius, duas decimas ſimilæ refectæ in oleo: (ſacrificiū Domino, odor ſuavitatis Domino:) et libamen ejus, quartā partē In vini. 14 Et panem, et (a) fricta chidra nova non comedetis uſq; in hunc ipſum diem, quoaduſque obtuleritis vos munera Deo veſtro. Legitimum ſempiternum in progenies veſtras in omni habitatione veſtra. 15 Et numerabitis vobis à die craſtino (b) ſabbatorum, à die, quo obtuleritis (c) manipulum ſuperpoſitionis, ſeptem ſeptimanas (d) integras, 16 Uſque ad craſtinum ultimæ ſeptimanæ numerabitis quinquaginta dies, & offeretis ſacrificium novum Domino. 17 De habitatione veſtra offeretis panes, ſuperpoſitionem, duos panes: ex duabus decimis ſimilæ erunt: fermentati coquentur de primis frugibus Domino. 18 Et adducetis cum panibus ſeptem agnos ſine macula anniculos, & vitulum unum ex armento boū, & arietes duos ſine macula; & erunt holocauſtoma Domino: & ſacrificia eorum, & libamina eorum, ſacrificium odor ſuavitatis Domino. 19 Et facient hircum ex capris unum pro peccato, & duos agnos anniculos in ſacrificium ſalutaris cum panibus primæ frugis.

MS.A. (δ) καὶ ἡ ἑβδόμη ἡμέρα κλητὴ (ε) οἴσετε τὰ δράγματα ἀπαρχὴν (ζ) αὐτὰ (η) ἐὰν (θ) τῷ κυρίῳ· καὶ σπονδὴ αὐτῷ (ι) δῶρα τοῦ θεοῦ ὑμῶν. νόμιμον αἰώνιον ἐν πάσῃ (κ) ὑμεῖς ἀπὸ (λ) ἐσχάτης ἑβδόμης (μ) πρωτογεννημάτων (ν) προσάξει (ξ) βουκολίων (ο) ἀμώμους ἔσονται (σ) θυσίαν ὀσμὴν (ρ) χίμαρρον (σ) πρωτογεννήματος.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 Dies primus, celebris & ſanctus erit vobis, 8 & ullum opus ſervitutis ne feceritis. Et offerte munera Domino ſeptem diebus: & dies ſeptimus erit celebris ac ſanctus, & quodcunque opus ſervile ne feceritis.

De manipulo meſſis.

9 Et locutus eſt Dominus cum Moſe, dixítq; ad 10 eum; Loquere cum filiis Iſrael, & dic eis, Quum ingreſſi fueritis terram quam daturus ſum vobis, & meſſueritis meſſem ejus, afferte manipulum initii meſſis veſtræ ſacerdoti. 11 Qui ſeparabit manipulum coram Domino in beneplacitum, & poſt diem alterum ſepa- 12 rabit eum ſacerdos. Facietis etiam in die quo ſeparabitis manipulum, agnum anniculum in quo nulla ſit macula, holocauſtum pacificū 13 Domino. Ejuſq; munus erit duarum decimarum de duobus modiis ſimilaginis ſubactæ oleo, munus *inquam* Domino in odorem ſuffitûs: ejus verò libamen, vinum erit, quarta 14 pars heminæ. Et panem, necnon placentas frixas, atq; ſpicas toſtas ne comedatis uſq; ad diem quo attuleritis oblationem Deo veſtro: lege perpetuâ ad poſteritates veſtras in cunctis habitationibus veſtris. 15 Numerate autem vobis à die poſtero illi diei quo offeretis manipulum ſeparationis, ſex hebdomades, *quæ* 16 *quidem* integræ erunt vobis. Uſq; ad mediam hebdomadem ſeptimam numerate quinquaginta dies, & offerte farinam, de nova, Domi- 17 no. Ex habitationibus veſtris afferte panem ſeparationis: duæ placentæ ex duabus decimis ſimilaginis erunt, & fermentatæ co- 18 quentur primitiæ Domino. Et offerte præter panem, ſeptem agnos anniculos in quibus nullum ſit vitium, & juvencum unum bovinum, duoſque arietes: erunt ii holocauſtum pacificum Domino; ſimilago verò eorum, & libatio eorum *erit* oblatio in odorem ſuave- 19 olentiæ Domino. Facite quoque hircum unum caprarum pro peccatis, & duos agnos anniculos pro ſacrificio pacifico.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

7 ביומא קדמאה מערע קדיש יהי לכון כל עבידת פולחן לא תעבדון: 8 ותקרבון קרבנא קדם יי שבעא יומין ביומא שביעאה מערע קדיש כל עבידת פולחן לא תעבדון: 9 ומליל יי עם משה למימר: 10 מליל עם בני ישראל ותימר להון ארי תיעלון לארעא די אנא יהיב לכון ותחצדון ית חצדה ותיתון ית עומרא ריש חצדכון לות כהנא: 11 וירים ית עומרא קדם יי לרעוא לכון מבתר יומא טבא ירימניה כהנא: 12 ותעבדון ביום ארמתכון ית עומרא אמר שלים בר שתיה לעלתא קדם יי: 13 ומנחתיה תרין עשרונין סולתא דפילא במשח קרבנא קדם יי לאתקבלא ברעוא ונסכיה חמרא רבעות הינא: 14 ולחם וקלי ופירוכן לא תיכלון עד כרן יומא הדין עד איתואיכון ית קורבנא דאלהכון קים עלם לדריכון בכל מותבניכון: 15 ותמנון לכון מבתר יומא טבא מיום איתואיכון ית עמרא דארמותא שבע שבוען שלמן יהוין: 16 עד מבתר שבועתא שביעתא תמנון חמשין יומין ותקרבון מנחתא חדתא קדם יי: 17 ממותבניכון תיתון לחם ארמותא תרתין גריצן תרין עשרונין סולתא יהוין חמיע יתאפין בכורין קדם יי: 18 ותקרבון על לחמא שבעא אמרין שלמין בני שנא ותור בר תורי חד ודכרין תרין יהון עלתא קדם יי ומנחתהון ונסכיהון קרבן דמתקבל ברעוא קדם יי: 19 ותעבדון צפיר בר עזין חד לחטאתא ותרין אמרין בני שנא לנכסת קודשיא:

7 In die primo erit vobis vocatio ſancta: omne opus ſervile 8 non facietis. Et offeretis oblationé corā Dño, ſeptem diebus: in die ſeptimo vocatio ſancta erit vobis; omne opus 9 ſervile non facietis. Locutúſq; 10 eſt Dñs cum Moyſe dicens. Loquere cum filiis Iſrael, & dices ad eos; Cum ingreſſi fueritis terrā, quam ego dabo vobis, & meſſueritis meſſé ejus: afferetis manipulū primitiarum meſſis 11 veſtræ ad ſacerdoté. Et elevabit ſacerdos manipulum corā Dño, ut acceptabile ſit pro vobis: poſt diem feſtivitatis ele- 12 vabit eum ſacerdos. Facietíſq; in die quo elevatur manipulus, agnum integrum anniculum, in 13 holocauſtū corā Dño. Munus auté ejus erit duæ decimæ ſimilæ conſperſæ oleo, in oblationem corā Dño, ut ſuſcipiatur cum beneplacito: & libamentū ejus quarta pars hin vi- 14 ni. Pané auté & grana torrefacta et polentā nō comedetis, uſq; ad diem hanc; donec offeratis oblationem Dei veſtri: legitimum ſempiternū erit generationibus veſtris, in cunctis 15 habitationibus veſtris. Et numerabitis vobis ab altero die feſtivitatis, à die in quo offeretis manipulū elevationis, ſeptē 16 hebdomadas integras. Uſq; ad alterā dié expletionis hebdomadæ ſeptimæ, numerabitis quinquaginta dies: & afferetis 17 munus novum corā Dño. De habitationibus veſtris afferetis pané elevationis, duæ placentæ ex duabus decimis ſimilæ erunt, fermentatæ coquentur, 18 in primitias corā Dño. Offeretíſq; cum pane ſepté agnos integros anniculos; & vitulum de bobus unū, & arietes duos: erunt in holocauſtum coram Domino; & munera eorum & libamenta eorum, ut ſuſcipiatur oblatio voluntariè coram 19 Domino. Facietíſq; hircum vnum de capris, pro peccato: & duos agnos anniculos in hoſtiam ſanctificationum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

7 Die primo convocatio ſancti erit vobis: nullū opus ſervile facietis; 8 Sed offeretis (a) ſacrificia ignita Domino ſeptem diebus, et die ſeptimo convocatio erit ſancti: nullum opus ſervile facietis. 9 Locutuſq; eſt Dominus Moſi, dicens; 10 Loquere filiis Iſrael, dices autem eis; Cùm ingreſſi fueritis in terram quam ego dedi vobis, et meſſueritis meſſem ejꝰ, tum adducetis manipulum, primitias meſſis veſtræ ad ſacerdotem; 11 Et ventilabit manipulum coram Domino, ut ſit acceptabile pro vobis: à craſtina Sabbati ventilabit illum 12 ſacerdos. Facietis quoque eo die quo ventilabitis manipulum, agnum (b) immaculatum anniculū in holocauſtum Do- 13 mino: Et oblationem ejus, duas decimas ſimilæ conſperſæ oleo; (c) ſacrificium ignitū eſt Domino, odor ſuavitatis; libamen autem ejus vini quartam partem Hin. 14 Panem verò, et toſtam ſpicā, et (d) tenerā non comedetis uſque ad illum ipſum diem, quo obtuleritis munus Dei veſtri: præceptum eſt æternum in generationibus veſtris, in omnibus habitationibus veſtris. 15 Poſteà numerabitis vobis à craſtina Sabbati, à die quo obtuleritis manipulum ventilationis, ſeptem Sabbata integra erunt. 16 Uſque ad craſtinum Sabbati ſeptimi numerabitis quinquaginta dies, ut offeratis oblationem novam Domino. 17 De habitationibus veſtris adducetis panem ventilationis; duo panes duabus decimis ſimilæ erunt: fermento coquentur primitiæ Domino. 18 Et offeretis cum pane ſeptem agnos (e) immaculatos anniculos, et vitulum filium bovis unum, arietes etiā duos (f) immaculatos erunt holocauſtum Domino: oblatio inſuper eorum, et libamina eorum (g) ſacrificium erunt ignitum odoris 19 ſuavitatis Domino. Facietis quoque hircū caprarū, unum pro peccato, et duos agnos anniculos in ſacrificium pacificorum.

VER.SAM. (a) oblationem (b) integrum (c) oblatio (d) abſque gluma (e) integros (f) integros (g) oblatio

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 Et in prima die ex ipſis, nomen ſanctum erit vobis, & omne opus lucri ne faciatis. 8 Et offerte ſacrificia Deo in his ſeptem diebus, et dies ſeptimus eſt nomen ſanctum, & omne opus lucri ne faciatis. 9 Locutus eſt quoq; Deus cum Muſa, dicens; 10 Manda filiis Iſrail, & dicito illis; Cùm ingrediemini ad regionem quam ego daturus ſum vobis, metite ex ſegete ejus, et afferte manipulum primæ meſſis veſtræ ad ſacerdotem. 11 Movebitque illum coram Deo modo quo accepteur à vobis: & ſit motio ipſius in craſtina die otii. 12 Et offerte in die quâ movebitis eum, agnum integrum filium anni ſui, in holocauſtum Deo: 13 Et cum eo, ex frumento duas decimas ſimilæ ſubactæ oleo in ſacrificium acceptabile placabile Deo: & temperamentum ejus ex vino, quartam partem heminæ. 14 Panem verò, et hordeum torrefactum, & frumentum perfricatum, ne comedatis uſque ad illum ipſum diem, donec afferatis oblationem Domini veſtri: Præceptum ſempiternum in ſeriem generationum veſtrarum, in omnibus habitationibus veſtris. 15 Et numerate à craſtino otii, à die quâ afferetis manipulum motionis, ſeptem hebdomadas, quæ integræ erunt. 16 Et ad craſtinum ſabbathi ſeptimi, fiet omne quod numerabitis quinquaginta dies: & offerte oblationem novam Deo. 17 Afferentes de domiciliis veſtris panem ad motionem, panes duos de duabus decimis, qui ex ſimila erunt, & fermentati coquentur, eruntque primitiæ Deo. 18 Et offerte cum duobus panibus ſeptem agnos integros, filios unius anni: & taurum de bobus, & arietem, qui ambo erunt holocauſtum Deo: & triticum utriuſque, atque temperamentum utriuſque, ſacrificium acceptum, placabile apud Deum. 19 Et offerte quoque hœdum de capris in expiationem, & duos agnos filios unius anni in hoſtiam pacis.

faciet ad elevationem primitiarum panem ſuper eos ſacerdos elevabit Et
20 והניף הכהן אתם על לחם הבכרים תנופה לפני
ſacerdoti Domino erunt Sanctitas .agnis duobus ſuper Domini
יהוה על־שני כבשים קדש יהיו ליהוה לכהן׃
erit ſanctitatis Convocatio hujus diei corpore in vocabitis Et
21 וקראתם בעצם היום הזה מקרא־קדש יהיה
ſeculi Statutum .facietis non ſervitutis functionem Omnem .vobis
לכם כל־מלאכת עבדה לא תעשו חקת עולם
vos metendo in Et .veſtris generationibus in ,veſtris habitaculis cunctis in
22 בכל־מושבתיכם לדרתיכם׃ ובקצרכם
te metendo in tui agri angulum finietis non ,veſtræ terræ meſſem
את־קציר ארצכם לא־תכלה פאת שדך בקצרך
.eas relinquetis peregrino & afflicto :colliges non tuæ meſſis ſpicilegium &
ולקט קצירך לא תלקט לעני ולגר תעזב אתם
,Moſeh ad Dominus eſt locutus Et .veſter Deus Dominus Ego
23 אני יהוה אלהיכם׃ וידבר יהוה אל־משה
ſeptimo menſe In :dicendo ,Iſrael filios ad Loquere :dicendo
24 לאמר׃ דבר אל־בני ישראל לאמר בחדש השביעי
jubilationis memoriale ,requies vobis erit menſis una in
באחד לחדש יהיה לכם שבתון זכרון תרועה
,facietis non ſervitutis functionem Omnem .ſanctitatis convocatio
25 מקרא־קדש׃ כל־מלאכת עבדה לא תעשו
Dominus eſt locutus Et .Domino ignitionem facietis appropinquare &
26 והקרבתם אשה ליהוה׃ וידבר יהוה
hujus ſeptimi menſis decimo in Veruntamen :dicendo ,Moſeh ad
27 אל־משה לאמר׃ אך בעשור לחדש השביעי הזה
affligetis & ,vobis erit ſanctitatis Convocatio ipſe expiationum dies
יום הכפרים הוא מקרא־קדש יהיה לכם ועניתם
omnem Et .Domino ignitionem facietis accedere & ,veſtras animas
28 את־נפשתיכם והקרבתם אשה ליהוה׃ וכל־
ipſe expiationũ dies quia :hujus diei corpore in facietis non functionem
מלאכה לא תעשו בעצם היום הזה כי יום כפרים הוא
omnis Quia .veſtri Dei Domini facies ad vos ſuper expiandum ad
29 לכפר עליכם לפני יהוה אלהיכם׃ כי כל־
excidetur & ,iſtius die corpore in fuerit afflicta non quæ anima
הנפש אשר לא־תענה בעצם היום הזה ונכרתה
functionem omnem fecerit quæ anima omnis Et .ſuis populis è
30 מעמיה׃ וכל־הנפש אשר תעשה כל־מלאכה
medio ex ipſam animam faciam perdere & ,iſtius diei corpore in
בעצם היום הזה והאבדתי את־הנפש ההוא מקרב
ſeculi Statutum .facietis non functionem Omnem .ſui populi
31 עמה׃ כל־מלאכה לא תעשו חקת עולם
quietis Ceſſatio.veſtris habitationibus cunctis in,veſtris generationib⁹ in
32 לדרתיכם בכל משבתיכם׃ שבת שבתון
,veſpera in menſis nona In .veſtras animas affligetis & :vobis hic
הוא לכם ועניתם את־נפשתיכם בתשעה לחדש בערב
eſt locutus Et .veſtro ſabbatho ceſſabitis veſperam ad uſque veſpera à
33 מערב עד־ערב תשבתו שבתכם׃ וידבר
:dicendo ,Moſeh ad Dominus
יהוה אל־משה לאמר׃

Verſio VULG. LAT.

20 Cúmque elevaverit eos ſacerdos cum panibus primitiarum coram Domino, cedent 21 in uſum ejus. Et vocabitis hunc diem celeberrimum atque ſanctiſſimum : omne opus ſervile non facietis in eo. Legitimum ſempiternum erit in cunctis habitaculis, & 22 generationibus veſtris. Poſtquàm autem meſſueritis ſegetem terræ veſtræ, non ſecabitis eam uſque ad ſolum : nec remanentes ſpicas colligetis, ſed pauperibus et peregrinis dimittetis eas. Ego ſum Dominus Deus ve- 23 ſter. Locutúſque eſt Domi- 24 nus ad Moyſen dicens, Loquere filiis Iſrael; Menſe ſeptimo, primâ die menſis, erit vobis ſabbatum, memoriale, clangentibus tubis, & voca- 25 bitur ſanctum. Omne opus ſervile non facietis in eo, & offeretis holocauſtum Domi- 26 no. Locutúſque eſt Dominus 27 ad Moyſen, dicens; Decimo die menſis hujus ſeptimi, dies expiationum erit celeberrimus, & vocabitur ſanctus: affligetíſque animas veſtras in eo, & offeretis holocauſtum 28 Domino. Omne opus ſervile non facietis in tempore diei huj⁹: quia dies propitiationis eſt, ut propitietur vobis Do- 29 minus Deus veſter. Omnis anima, quæ afflicta non fuerit die hâc, peribit de populis 30 ſuis. Et quæ operis quidpiã fecerit, delebo eam de popu- 31 lo ſuo. Nihil ergò operis facietis in eo. Legitimum ſempiternum erit vobis in cunctis generationibus, & habi- 32 tationibus veſtris. Sabbatum requietionis eſt, & affligetis animas veſtras die nono menſis : A veſpera uſque ad veſperam celebrabitis ſabbata 33 veſtra. Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens;

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

20 Καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς μετὰ τῶν ἄρτων τοῦ (τ) πρωτογεννήματος ἐπίθεμα (υ) ἐναντίον κυρίου μετὰ τῶν δύο ἀμνῶν· ἅγια ἔσονται τῷ κυρίῳ. τῷ ἱερεῖ τῷ προσφέροντι αὐτὰ 21 αὐτῷ ἔσται. Καὶ καλέσετε ταύτην τὴν ἡμέραν κλητήν· ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσῃ τῇ κατοι- 22 κίᾳ ὑμῶν. Καὶ ὅταν θερίζητε τὸν θερισμὸν τῆς γῆς ὑμῶν, οὐ συντελέσετε τὸ λοιπὸν τοῦ θερισμοῦ τοῦ ἀγροῦ σου ἐν τῷ θερίζειν σε, καὶ τὰ ἀποπίπτοντα τοῦ θερισμοῦ σου οὐ συλλέξεις· τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ (φ) ὑπολείψεις αὐτά. ἐγὼ (χ) κύριος ὁ θεὸς 23 ὑμῶν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, 24 λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου μιᾷ τοῦ μηνὸς ἔσται ὑμῖν ἀνάπαυσις, μνημόσυνον σαλ- 25 πίγγων· κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. Πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· καὶ προσάξετε 26 ὁλοκαύτωμα (ψ) κυρίῳ. Καὶ ἐλάλησε 27 κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ἡμέρα ἐξιλασμοῦ· κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, καὶ προσάξετε 28 ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ. Πᾶν ἔργον οὐ (ω) ποιήσετε ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ· ἔστι γὰρ ἡμέρα ἐξιλασμοῦ αὕτη ὑμῖν, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ 29 ὑμῶν. Πᾶσα ψυχὴ, ἥτις μὴ ταπεινωθήσεται ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, (α) 30 ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. Καὶ πᾶσα ψυχὴ, ἥτις ποιήσει ἔργον ἐν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, ἀπολεῖται ἡ ψυχὴ 31 ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. Πᾶν ἔργον οὐ ποιήσετε. νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις κατοικίαις ὑμῶν. 32 Σάββατα σαββάτων ἔσται ὑμῖν· καὶ ταπεινώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. ἀπὸ ἐνάτης τοῦ μηνὸς, ἀπὸ ἑσπέρας ἕως ἑσπέρας σαββατιεῖτε τὰ σάββατα ὑμῶν. 33 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

Et (e) imponet ea ſacerdos cum panibus primæ frugis ſuperpoſitionem ante Dominum cum duobus agnis : ſancta erunt Domino. Sacerdoti offerenti illa, ei erunt. 20 Et vocabitis hanc diem (f) vocatam : ſancta erit vobis. Omne opus ſervile non facietis in ea. Legitimum ſempiternum in progenies veſtras in omni habitatione veſtra. 21 Et cùm meſſueritis meſſem terræ veſtræ, non conſummabitis reſiduum meſſis agri tui, dum tu metis : & quæ decidunt de meſſe tua, non colliges. Mendico, & proſelyto relinques ea. Ego Dominus Deus veſter. 22 Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens; 23 Loquere filiis Iſrael, dicens; Menſis ſeptimi unâ menſis erit vobis requies, memoriale (g) tubarum : vocata ſancta erit vobis. 24 Omne opus (h) ſervile non facietis : & adducetis holocauſtoma Domino. 25 Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, 26 Et decimâ menſis ſeptimi hujus, dies propitiationis : vocata ſancta erit vobis. Et humiliabitis animas veſtras, & adducetis holocauſtoma Domino. 27 Omne opus non facietis in hac ipſa die : eſt enim dies propitiationis hac vobis, ad propitiandum pro vobis, ante Dominum Deum veſtrum. 28 Omnis anima, quæcunque non humiliabitur in hac ipſa die, exterminabitur de populo ſuo. 29 Et omnis anima, quæcunque faciet opus in hac ipſa die, peribit anima illa de populo ſuo. 30 Omne opus non facietis. Legitimum ſempiternum in progenies veſtras in omnibus habitationibus veſtris. 31 Sabbata ſabbatorum erunt vobis : & humiliabitis animas veſtras. A nona menſis, à veſpera uſque ad veſperam ſabbatizabitis ſabbata veſtra. 32 Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, 33

MS.A. (τ) πρωτογεννήματος (υ) ἔναντι (φ) ὑπολείψῃ (χ) κύριος θεὸς (ψ) τῷ κυρίῳ. (ω) ποιήσετε αὐτῇ τῇ (α) ἐξολεθρευθήσεται

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

20 [illegible] 33

Et ſeparabit eos ſacerdos præter panem primitiarum, ſeparationem coram Dño, ſupra duos agnos : ſacra erunt coram Dño pro ſacerdote. 20 Et vocate diem iſtum Celebrem & ſanctum, & ullum opus ſervile ne faciatis. Lege ſempiternâ in generationes veſtras, in cunctis habitationib⁹ veſtris. 21 Cúmq; meſſueritis meſſem frugum veſtrarum, ne perfectè ſecetis margines agrorum veſtrorum in meſſe veſtra, & ſpicilegium meſſis veſtræ ne colligatis, ſed pauperib⁹, & iis qui convertuntur ad me relinquite ea: ego ſum Dñs De⁹ veſter. 22

De memoria clangoris.

Et locutus eſt Dominus cum Moſe dixitq; ad eum ; 23 Loquere cùm filiis Iſrael, & dic eis ; 24 In primo menſis, menſis *inquam* ſeptimi erit vobis quies, & memoria clangoris. Celebris ac ſanctus *dies* erit vobis : Et ullum opus ſervile ne feceritis: & offerte ſacrificium Dño. 25

De indulgentia.

Locutus eſt etiam Dominus cum Moſe, dixitq; ad eum ; Loquere cum filiis Iſrael, & dic eis ; 26 In decimo menſis hujus ſeptimi, dies eſt indulgentiæ : celebris ac ſanctus erit vobis: & humiliate animas veſtras, & offerte ſacrificia Dño. 27 Et ullum opus ne feceritis in hoc eodem die, quia dies eſt indulgentiæ ad indulgentiam impetrandam pro vobis apud Dominum Deum veſtrum. 28 Nam omnis anima quæ ſeſe non humiliaverit in hoc eodem die, peribit à populo ſuo. 29 Et omnis anima quæ fecerit quodlibet opus in hoc eodem die, peribit anima illa de medio populi ſui. 30 Omné igitur opus ne feceritis : lex eſto perpetua in generationes veſtras, in cunctis habitationib⁹ veſtris. 31 Sabbathum ſabbathorum eſt vobis, & humiliate animas veſtras. Nonâ die menſis, in veſpera, inter veſperas, à veſpera uſque ad veſperam ſabbathizate ſabbatha veſtra. 32

De feſto tabernaculorum.

Præterea locutus eſt Dominus cum Moſe, dixitque ad eum; 33

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

20 וירים כהנא יתהון על לחם
בכוריא ארמא קדם יי על תרין
אמרין קודשא יהון קדם יי לכהנא׃
21 ותערעון בכרן יומא הדין מערע
קדיש יהי לכון כל עבידת פולחן
לא תעבדון קים עלם בכל
מותבניכון לדריכון׃ ובמחצדכון
22 ית חצדא דארעכון לא תשצי
פאתא דחקלך בחצדך ולקטא
דחצדך לא תלקט לעניי ולגיורי
תשבוק יתהון אנא יי אלהכון׃
23 ומליל יי עם משה למימר׃ מליל
24 עם בני ישראל למימר בירחא
שביעאה בחד לירחא יהא לכון
ניחא דוכרן יבבא מערע קדיש׃
25 כל עבידת פולחן לא תעבדון
26 ותקרבון קורבנא קדם יי׃ ומליל
27 יי עם משה למימר׃ ברם
בעשרא לירחא שביעאה הדין
יומא דכפוריא הוא מערע קדיש
יהי לכון ותענון ית נפשתיכון
28 ותקרבון קרבנא קדם יי׃ וכל
עבידא לא תעבדון בכרן יומא
הדין ארי יומא דכפוריא הוא
לכפרא עליכון קדם יי אלהכון׃
29 ארי כל אנש די לא יתעני
בכרן יומא הדין וישתיצי מעמיה׃
30 וכל אנש די יעביד כל עבידא
בכרן יומא הדין ואוביד ית
31 אנשא ההוא מגו עמיה׃ כל
עבידא לא תעבדון קים עלם
32 לדריכון בכל מותבניכון׃ שבת
שבתא הוא לכון ותענון ית
נפשתכון בתשעה לירחא
ברמשא מרמשא עד רמשא
33 תנוחון ניחכון׃ ומליל יי עם
משה למימר׃

Targum ONKELOS.

20 Et elevabit eos ſacerdos cum pane primitiarum elevatione coram Domino, cum duobus agnis: ſanctificata erunt coram Domino, & ſacerdoti pertinebunt. 21 Et vocabitis hunc eundẽ diem, *vocatio* ſancta erit vobis; omne opus ſervile non facietis : legitimum ſempiternum erit, in cunctis habitationibus veſtris, & generationibus veſtris. 22 Et quando meſſueritis ſegetem terræ veſtræ, non conſummabis metere angulum agri tui cum meſſueris ; neq; colliges decidentes ſpicas meſſis tuæ : ſed pauperi & peregrino dimittes eas ; Ego Dominus Deus veſter. 23 Locutúſq; eſt Dominus cum Moyſe dicens. 24 Loquere cum filiis Iſrael, dicens: In menſe ſeptimo prima die menſis, erit vobis requies; memoriale clangoris, & 25 vocatio ſancta. Omne opus ſervile non facietis: & offeretis oblationem coram Domino. 26 Locutúſq; eſt Dominus 27 cum Moyſe dicens. Veruntamen in decima die menſis hujus ſeptimi dies expiationum erit, vocatio ſancta erit vobis; & affligetis animas veſtras: & offeretis oblationem coram 28 Domino. Et omne opus non facietis, in hac eadem die : quia dies expiationum eſt, ad propitiandum pro vobis corã Domino Deo veſtro. 29 Omnis enim homo qui non afflixerit ſe, in hac eadem die : exterminabitur de populo ſuo. 30 Et omnis homo qui fecerit omne opus, in hac eadem die : diſperdam hominem illum de 31 medio populi ſui. Nullum opus facietis in eo: legitimum ſempiternum erit generationibus veſtris, in cunctis habitationibus veſtris. 32 Sabbatum requietionis erit vobis, & affligetis animas veſtras: in die nono menſis ad veſperam, à veſpere uſq; ad veſperam requieſcetis in requie veſtra. 33 Locutúſq; eſt Dominus cum Moyſe dicens.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

20 [illegible] 33

VERSIO SAMARITANA.

20 [illegible] 33

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Et ventilabit ſacerdos ea cum pane primitiarum ventilatione, corã Domino cũ duob⁹ agnis; ſanctitas erunt Domino pro ſacerdote. 20 Et convocabitis in illo ipſo die, convocatio ſancta erit vobis; nullum opus ſervile facietis : præceptum eſt æternum in omnibus habitationib⁹ veſtris ad generationes veſtras. 21 Cùm verò meſſueritis meſſem terræ, non cõſummabis angulũ agri tui metendo, neq; ſpicilegium meſſis tuæ colliges: pauperi et advenæ relinques ea: ego Domin⁹ Deus tuus. 22 Et locutus eſt Domin⁹ Moſi, dicens ; 23 Loquere filiis Iſrael, dicens; Menſe ſeptimo, in prima menſis erit vobis requies, memoriale clangoris, convocatio ſancta. 24 Nullum opus ſervile facietis, ſed offeretis (h) ſacrificia ignita Domino. 25 Inſuper locutus eſt Dominus Moſi, dicens; 26 Præterea decimã menſis ſeptimi iſtius dies expiationum erit : convocatio ſancta erit vobis, & (i) affligetis animas veſtras, et offeretis (k) ſacrificia ignita Domino. 27 Nullumq; opus facietis in illo ipſo die; quia dies expiationum eſt ad expiandũ vos coram Domino Deo veſtro. 28 Quare omnis anima quæ non (l) fuerit afflicta in illo ipſo die, (m) exterminabitur de populis ſuis. 29 Omnis quoque anima quæ fecerit quodlibet opus in illo ipſo die, & perdam animam illam de medio populorũ ſuorum. 30 Nullum opus facietis: præceptum eſt æternum ad omnes generationes veſtras in omnibus habitationibus veſtris. 31 Sabbatum quietis erit vobis, ut (n) affligatis animas veſtras in nonã menſis ad veſperam : à veſpera ad veſperam celebrabitis Sabbatum veſtrum. 32 Locutus eſt adhuc Dominus Moſi, dicens; 33

VER. SAM. (h) ſacrificium Domino. (i) jejunio affligatis (k) ſacrificiũ Domino. (l) jejunaverit (m) extirpabitur (n) jejunio affligatis

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

20 *فيحرك منها ما يجب الامام مع رغيفي البكور تحريكا بين يدي الله* وليكن عن الحملين
21 وليكن قدسا لله يدفع الى الامام* وسموا ذات ذلك اليوم اسما مقدسا يكون لكم* وكل صنعة
22 مكسب لا تصنعوا* رسم الدهر في جميع مساكنكم على مر اجيالكم* واذا حصدتم زرع
ارضكم* فلا تستقص جهة ضيعتك في حصادك* وبيدر زرعك فلا تلقطه* للضعيف والغريب
23 24 اتركهما* انا الله ربكم اجازيكم خيرا* ثم كلم الله موسي قائلا* مر بني اسرايل وقل لهم*
25 في اليوم الاول من الشهر السابع يكون لكم عطلة* وبوقيف جلبة* واسم مقدس* وكل
26 27 صناعة مكسب لا تعملوا* وقربوا قربانا لله* ثم كلم الله موسي تكليما* اما العاشر من هذا الشهر
28 السابع فهو يوم الغفران* اسما مقدسا يكون لكم* واجيعوا انفسكم* وقربوا قربانا زيادة لله* وكل
عمل لا تعملوا في ذات هذا اليوم* لانه يوم غفران لكم* يستغفر فيه عنكم بين يدي الله
29 30 الاهكم* وكل انسان بالغ لا يصوم في ذات هذا اليوم* فينقطع من قومه* وكل انسان يصنع
31 شيا من العمل في ذات هذا اليوم* ابيد ذلك الانسان من بين قومه* كذاك شيا من الصنايع
32 لا تعملوا* رسم الدهر لاجيالكم في جميع مساكنكم* هي عطلة سبت لكم* ولتجيعوا انفسكم
33 من عشية التسعة في الشهر الي العشاء التالي له* وتعطلوا عطلتكم* ثم كلم الله موسي تكليما*

Movebitq; ex ipſis ſacerdos quod conveniet, unà cum duobus panibus primitiarũ, motione coram Deo : ſitque pro duobus agnis, & ſit ſacrum Deo, deturq; ſacerdoti. 20 Et vocate eundem illũ diem nomine ſancto, quod erit vobis: et omne opus lucri ne faciatis: ſtatutum ſæculi in omnibus habitaculis veſtris, in decurſum generationum veſtrarum. 21 Cumq; meſſueritis ſegetẽ terrarum veſtrarũ, ne exactè perquiras extremitatem ruris tui in meſſe tua: & decidua ſeminis tui ne colligas: imbecilli atq; peregrino omitte ambo: Ego Deus Domin⁹ veſter retribuam vobis bonum. 22 Itèm allocutus eſt Deus Muſam, dicens ; 23 Manda filiis Iſrail, et dic illis ; In prima die menſis ſeptimi, erit vobis otium ; & clangor tubæ reſonans, & nomen ſanctum. 24 Et omne opus lucri ne faciatis, & offerte ſacrificium Deo. 25 Locutus eſt etiam Deus ad Muſam locutionem. 26 At verò decimus hujus menſis ſeptimi eſt dies remiſſionis : nomen ſanctum erit vobis : & affligite fame animas veſtras, & ſacrificate ſacrificium, ſupererogationem Deo. 27 Et omne opus ne faciatis in hac ipſa die, quia eſt dies remiſſionis vobis, in quo venia poſtulabitur pro vobis coram Deo, Deo veſtro. 28 Et omnis homo puber qui non jejunabit in hac ipſamet die, abſcindetur à gente ſua. 29 Et omnis homo qui fecerit aliquod opus in hac eadem die, perdam hunc hominem de medio populi ſui. 30 Itaque ullum ex operibus ne faciatis, præcepto ſæculi ad generationes veſtras, in omnibus habitaculis veſtris. 31 Eſt otium ſabbathi vobis: & affligite fame voſmetipſos à veſpera noni diei menſis uſque ad veſperam ſubſequentem, & otiamini otium veſtrum. 32 Etiam allocutus eſt Deus Muſam his verbis; 33

ספר ויקרא: כד

menſis die decima quinta In :dicendo ,Iſrael filios ad Loquere
34 דבר אל־בני ישראל לאמר בחמשה עשר יום לחדש
.Domino diebus ſeptem *tegumentorum* ſolennitas ,hujus ſeptimi
השביעי הזה חג הסכות שבעת ימים ליהוה:
non *ſervitutis functionem Omnem* .ſanctitatis convocatio primo die In
35 ביום הראשון מקרא־קדש כל־מלאכת עבדה לא
:Domino *ignitionem facietis appropinquare* diebus Septem .facietis
36 תעשו: שבעת ימים תקריבו אשה ליהוה
offeretis & :vobis erit ſanctitatis convocatio octavo die in
ביום השמיני מקרא־קדש יהיה לכם והקרבתם
.facietis non *ſervitutis functionem Omnem* .*ipſa Retentio* .Domino ignitionẽ
אשה ליהוה עצרת הוא כל־מלאכת עבדה לא תעשו:
Convocationes *eos* vocabitis *quos* ,Domini *conventus* Iſti
37 אלה מועדי יהוה אשר־תקראו אתם מקראי
munus & ,aſcenſionem ,Domino *ignitionem faciendum accedere* ad ,ſanctitatis
קדש להקריב אשה ליהוה עלה ומנחה
ſabbatha Præter *.ſuo die in diei verbum* libamina &,*ſacrificium*
38 זבח ונסכים דבר־יום ביומו: מלבד שבתת
præter & ,veſtra vota omnia præter & ,veſtra dona præter & ,Domini
יהוה ומלבד מתנותיכם ומלבד כל־נדריכם ומלבד
quinta in Veruntamen .Domino *dabitis* quæ veſtra ſpontanea omnia
39 כל־נדבתיכם אשר תתנו ליהוה: אך בחמשה
,terræ proventum *vos colligendo in* ,ſeptimi menſis die decima
עשר יום לחדש השביעי באספכם את־תבואת הארץ
prima die In .diebus ſeptem Domini *tripudium tripudiabitis*
תחגו את־חג־יהוה שבעת ימים ביום הראשון
die in vobis capietis Et *.ceſſatio* octava die in & ,*ceſſatio*
40 שבתון וביום השמיני שבתון: ולקחתם לכם ביום
ligni ramum & ,palmarum *curvitates* ,decoris ligni fructum primo
הראשון פרי עץ הדר כפת תמרים וענף עץ־
veſtri Dei Domini facies ad lætabimini & ,torrentis ſalices &,*complicati*
עבת וערבי־נחל ושמחתם לפני יהוה אלהיכם
diebus ſeptem ,Domino *tripudium illud tripudiabitis* Et .diebus ſeptem
41 שבעת ימים: וחגתם אתו חג ליהוה שבעת ימים
ſeptimo menſe In .veſtris generationibus in *ſeculi* Statutum .anno in
בשנה חקת עולם לדרתיכם בחדש השביעי
Omnis .diebus ſeptem habitabitis *tegumentis* In *.illud tripudiabitis*
42 תחגו אתו: בסכת תשבו שבעת ימים כל־
ſciant ut *.tegumentis* in habitabunt Iſrael in indigena
43 האזרח בישראל ישבו בסכת: למען ידעו
,Iſrael filios *feci habitare tegumentis* in quia,veſtræ generationes
דרתיכם כי בסכות הושבתי את־בני ישראל
.veſter Deus Dominus Ego .Ægypti terra è eos *me educendo in*
בהוציאי אותם מארץ מצרים אני יהוה אלהיכם:
.Iſrael filios ad Domini *ſtatu ferias* Moſeh eſt locut⁹ Et
44 וידבר משה את־מעדי יהוה אל־בני ישראל:

CAP. XXIV. כד

:dicendo ,Moſeh ad DOMINUS eſt locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה לאמר:

Verſio VULG. LAT.

34 Loquere filiis Iſrael, A quintodecimo die menſis huj⁹ ſeptimi, erunt feriæ tabernaculorum ſeptem diebus Dño. 35 Dies prim⁹ vocabitur celeberrim⁹ atq; ſanctiſsimus: omne opus 36 ſervile non facietis in eo. Et ſeptem diebus offeretis holocauſta Domino. Dies quoque octavus erit celeberrimus atque ſanctiſsimus, & offeretis holocauſtum Domino: eſt enim cœtus atque collectæ: omne op⁹ ſervile non facietis 37 in eo. Hæ ſunt feriæ Dñi, quas vocabitis celeberrimas atque ſanctiſsimas, offeretiſq; in eis oblationes Dño, holocauſta et libamenta juxta ritum uniuſ38cujuſq; diei. Exceptis ſabbatis Dñi, doniſq; veſtris, et quæ offeretis ex voto, vel quæ 39 ſponte tribuetis Domino. A quinto-decimo ergò die menſis ſeptimi, quando congregaveritis omnes fructus terræ veſtræ, celebrabitis ferias Domini ſeptem diebus. Die primo & die octavo erit ſabba40tum, id eſt, requies. Sumetiſque vobis die primo fructus arboris pulcherrimæ, ſpathulaſque palmarum, & ramos ligni denſarum frondium, & ſalices de torrente, & lætabimini coram Domino 41 Deo veſtro. Celebrabitiſque ſolennitatem ejus ſeptem diebus per annum. Legitimum ſempiternum erit in generationibus veſtris. Menſe ſepti42mo feſta celebrabitis, Et habitabitis in umbraculis ſeptem diebus. Omnis, qui de genere eſt Iſrael, manebit in 43 tabernaculis: Ut diſcant poſteri veſtri, quòd in tabernaculis habitare fecerim filios Iſrael, cùm educerem eos de terra Ægypti. Ego Dñs Deus 44 veſter. Locutúſq; eſt Moyſes ſuper ſolennitatibus Dñi ad filios Iſrael.

CAP. XXIV.

1 ET locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

34 Λάλησον τοῖς ὑοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ἑορτὴ σκηνῶν ἑπτὰ ἡμέρας τῷ κυρίῳ. 35 Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη κλητὴ ἁγία· πᾶν 36 ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. Ἑπτὰ ἡμέρας προσάξετε (β) ὁλοκαυτώματα τῷ κυρίῳ, καὶ ἡ ἡμέρα ἡ ὀγδόη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν. καὶ προσάξετε (γ) ὁλοκαυτώματα κυρίῳ· ἐξόδιόν ἐστι. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ 37 ποιήσετε. Αὗται (δ) ἑορταὶ κυρίῳ, ἃς καλέσετε κλητὰς ἁγίας, ὥστε προσενέγκαι καρπώματα τῷ κυρίῳ, ὁλοκαυτώματα καὶ θυσίας αὐτοῦ, καὶ σπονδὰς αὐτοῦ τὸ καθ' ἡμέ38ραν εἰς ἡμέραν, Πλὴν τῶν σαββάτων κυρίου, καὶ πλὴν τῶν δομάτων ὑμῶν, καὶ πλὴν πασῶν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ πλὴν τῶν ἑκουσίων ὑ39μῶν, ἃ ἂν δῶτε τῷ κυρίῳ. Καὶ ἐν τῇ πεντεκαιδεκάτῃ (ε) ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου, ὅταν συντελέσητε τὰ (ζ) γεννήματα τῆς γῆς, ἑορτάσετε τῷ κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ ἀνάπαυσις, καὶ τῇ 40 ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἀνάπαυσις. Καὶ (η) λήψεσθε τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ καρπὸν ξύλου ὡραῖον, καὶ κάλλυνθρα φοινίκων, καὶ κλάδους (θ) ξύλου δασεῖς, καὶ ἰτέας, καὶ ἄγνου κλάδους ἐκ χειμάῤῥου, εὐφρανθῆναι ἔναντι κυ41ρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ἑπτὰ ἡμέρας τοῦ ἐνιαυτοῦ. Νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν· ἐν τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ ἑορτάσετε αὐτήν. 42 Ἐν σκηναῖς κατοικήσετε ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ αὐτόχθων ἐν Ἰσραὴλ κατοικήσει 43 ἐν σκηναῖς, Ὅπως ἴδωσιν αἱ γενεαὶ ὑμῶν, ὅτι ἐν σκηναῖς κατῴκισα τοὺς ὑοὺς Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ἐξαγαγεῖν με αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑ44μῶν. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰς ἑορτὰς κυρίου τοῖς ὑοῖς Ἰσραήλ.

Loquere filiis Iſrael, dicens, 34 Quinta-decima menſis ſeptimi hujus, ſolennitas tabernaculorum ſeptem dies Domino. Et dies pri35ma vocata ſancta: omne opus ſervile non facietis. Septem di36ebus adducetis holocauſtomata Domino. Et dies octava vocata ſancta erit vobis. Et adducetis holocauſtomata Domino: (i) Exodium eſt. Omne opus ſervile non facietis. Hæ ſolenni37tates Domino, quas vocabitis vocatas ſanctas, ad offerendum hoſtias Domino, holocauſtomata, & ſacrificia eorum, & libamina eorum, quod ſecundùm diem in diem, Præter ſabbata Domi38ni, & præter munera veſtra, & præter omnia vota veſtra, & præter ſpontanea veſtra, quæcunque dederitis Domino. Et in 39 quinta-decima die menſis ſeptimi hujus, cùm conſummaveritis genimina terræ, feſtum celebrabitis Domino ſeptem dies. Die primo requies, & die octavo requies. Et ſumetis die primo, 40 fructum ligni (k) ſpecioſum, & ſpatulas (l palmarum, & ramos ligni denſos, & ſalices, & agni ramos de torrente, ad (m) lætandum ante Dominum Deum veſtrum (n) Septem diebus anni. 41 Legitimum ſempiternum in progenies veſtras; In menſe ſeptimo ſolennitatem iſtam celebrabitis. In tabernaculis habitabitis ſeptem 42 dies. Omnis indigena in Iſrael, habitabit in tabernaculis, ut ſci43ant progenies veſtræ, quòd in tabernaculis habitare feci filios Iſrael, cùm educerem eos de terra Ægypti. Ego Dominus Deus veſter. Et locutus eſt Moyſes ſo44lennitates Domini filiis Iſrael.

MS.A. (β) ὁλοκαύτωμα τῷ (γ) ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ· (δ) αἱ ἑορταὶ τῷ κυρίῳ, (ε) τῇ ἡμέρᾳ (ζ) γεννήματα (η) λήμψεσθε τῇ πρώτῃ καρπὸν (θ) ξύλων

ΚΕΦ. κδ'.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

CAP. XXIV.

ET locutus eſt Dominus ad 1 Moyſen, dicens,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܥܒܕܘ. ܒܚܡܫܬܥܣܪ ܝܘܡܐ ܠܝܪܚܐ ܗܢܐ ܫܒܝܥܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܝܣܪܝܠ ܒܢܝ ܥܡ ܡܠܠ * 34
35 ܠܟܘܢ. ܢܗܘܐ ܘܩܕܝܫܐ ܩܪܝܐ. ܩܕܡܝܐ ܝܘܡܐ * .ܡܪܝܐ ܩܕܡ ܝܘܡܝܢ ܫܒܥܐ .ܕܡܛܠܠܐ ܚܓܐ
36 ܘܝܘܡܐ .ܠܡܪܝܐ ܩܘܪܒܢܐ ܩܪܒܘ .ܝܘܡܝܢ ܫܒܥܐ * .ܬܥܒܕܘܢ ܠܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܥܒܕ ܘܟܠ
ܘܟܠ .ܟܢܘܫܝܐ ܘܐܬܟܢܫܘ .ܠܡܪܝܐ ܩܘܪܒܢܐ ܘܩܪܒܘ .ܠܟܘܢ ܢܗܘܐ ܘܩܕܝܫܐ ܩܪܝܐ .ܬܡܝܢܝܐ
37 .ܘܩܕܝܫܐ ܩܪܝܐ ܐܢܘܢ ܕܬܩܪܘܢ ܕܡܪܝܐ ܥܐܕܐ ܐܢܘܢ ܗܠܝܢ * .ܬܥܒܕܘܢ ܠܐ ܕܦܘܠܚܢܐ ܥܒܕ
ܕܒܚܬܐ ܘܐܝܟ .ܘܢܣܟܐ .ܘܣܡܝܕܐ .ܘܫܠܡܐ .ܥܠܬܐ .ܠܡܪܝܐ ܩܘܪܒܢܐ ܒܗܘܢ ܘܬܩܪܒܘܢ
38 .ܕܩܘܪܒܢܝܟܘܢ ܡܢ ܘܣܛܪ .ܕܡܪܝܐ ܫܒܬܐ ܡܢ ܣܛܪ * .ܝܘܡܐ ܕܝܘܡ
.ܠܡܪܝܐ ܕܬܬܠܘܢ ܦܘܪܫܢܝܟܘܢ ܟܠܗ ܡܢ ܘܣܛܪ .ܢܕܪܝܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܢ ܘܣܛܪ
39 ܥܒܕܘ .ܐܪܥܐ ܥܠܠܬܗ ܕܟܢܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܟܕ :ܫܒܝܥܝܐ ܠܝܪܚܐ ܝܘܡܐ ܒܚܡܫܬܥܣܪ ܒܪܡ *
.ܢܝܚܐ .ܬܡܝܢܝܐ ܘܒܝܘܡܐ .ܫܒܬܐ .ܩܕܡܝܐ ܒܝܘܡܐ .ܝܘܡܝܢ ܫܒܥܐ ܠܡܪܝܐ ܥܐܕܐ
40 .ܘܐܣܐ .ܕܕܩܠܐ ܘܠܒܒܐ .ܐܬܪܘܓܐ .ܫܦܝܪܐ ܐܝܠܢܐ ܦܐܪܐ ܩܕܡܝܐ ܒܝܘܡܐ ܠܟܘܢ ܣܒܘ *
41 .ܐܝܣܪܝܠ ܕܒܝܬ ܟܠܟܘܢ ܝܘܡܝܢ ܫܒܥܐ .ܐܠܗܟܘܢ ܡܪܝܐ ܩܕܡ ܘܚܕܘ * .ܘܚܠܦܐ
.ܠܕܪܝܟܘܢ ܠܥܠܡ ܢܡܘܣܐ .ܒܫܢܬܐ ܝܘܡܝܢ ܫܒܥܐ .ܠܡܪܝܐ ܥܐܕܐ ܗܢܐ ܘܥܒܕܘܗܝ
42 ܐܝܣܪܝܠ ܕܒܝܬ ܟܠܗܘܢ .ܝܘܡܝܢ ܫܒܥܐ .ܬܒܘ ܒܡܛܠܠܐ * .ܥܒܕܘܗܝ ܫܒܝܥܝܐ ܒܝܪܚܐ
43 ܐܦܩܬ ܟܕ .ܐܝܣܪܝܠ ܠܒܢܝ ܐܘܬܒܬ ܕܒܡܛܠܠܐ .ܕܪܝܟܘܢ ܕܢܕܥܘܢ * .ܒܡܛܠܠܐ ܢܬܒܘܢ
44 ܐܝܣܪܝܠ ܠܒܢܝ ܡܘܫܐ ܘܐܡܪ * .ܐܠܗܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܢܐ ܐܢܐ .ܕܡܨܪܝܢ ܐܪܥܐ ܡܢ ܐܢܘܢ

.ܕܡܪܝܐ ܥܐܕܘܗܝ

* ܟܕ * ܩܦܠܐܘܢ

1 .ܠܗ ܘܐܡܪ .ܡܘܫܐ ܥܡ ܡܪܝܐ ܘܡܠܠ *

Loquere cum filiis Iſrael, & dic eis, In quintadecima menſis hujus ſeptimi, celebrate 34 feſtum tabernaculorum ſeptem diebus coram Domino. Dies primus, celebris ac ſan- 35 ctus erit vobis, & omne opus ſervile ne feceritis Septem diebus: & offerte ſacrifi- 36 cium Domino: & dies octavus, celebris ac ſanctus erit vobis: & offerte ſacrificium Domino: & congregamini, & ullum opus ſervile ne feceritis. Hæc ſunt feſta Domini 37 quæ vocabitis ſolennia & ſancta, & in quibus offeretis ſacrificia Domino, holocauſta pacifica, & farinam, & libamen, & victimas pro jure debito cuicunque diei; Præter 38 ſabbatha Domini, & præter oblationes veſtras, & præter dona veſtra, & præter omnia vota veſtra, ac præter omnem ſeparationem veſtram quam tribuitis Domino. Verunta- 39 men in quintodecimo menſis ſeptimi, quando colligetis proventus terræ, celebrate diem feſtum Domino ſeptem diebus. Primo die erit otium, & die octavo, requies. Capite 40 vobis in die primo fructus arborum pulchrarum, poma aurea, & medullas palmarum, & myrtum, & ſalices. Et lætamini 41 coram Domino Deo veſtro ſeptem diebus, ô cuncti Iſraelitæ, & celebrate diem hunc feſtum Domino, ſeptem diebus in anno, lege ſempiternâ in generationes veſtras: menſe ſeptimo celebrate eum. In tabernaculis ma- 42 nete ſeptem diebus: omnes Iſraelitæ maneant in tabernaculis: ut ſciant poſteri 43 veſtri quòd in tabernaculis manere fecerim filios Iſrael poſtquam eduxi eos è terra Ægypti: ego ſum Dñs Deus veſter. Retulit 44 ergò Moſes filiis Iſrael feſta Domini.

CAP. XXIV.

De Lucernæ:

LOcutuſque eſt Dominus cum Moſe, & 1 dixit ad eum;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

34 מלל עם בני ישראל למימר בחמשא
עשרא יומא לירחא שביעאה הדין
חגא דמטליא שבעא יומין קדם יי:
35 ביומא קדמאה מערע קדיש כל־
עבידת פולחן לא תעבדון: שבעא 36
יומין תקרבון קורבנא קדם יי ביומא
תמינאה מערע קדיש יהי לכון
ותקרבון קורבנא קדם יי כנישין
תהון כל עבידת פולחן לא תעבדון:
37 אלין מועדיא דיי די תערעון יתהון
מערעי קדיש לקרבא קורבנא קדם
יי עלתא ומנחתא נכסת קודשין
38 ונסוכין פתגם יום ביומיה: בר
משבתיא דיי ובר ממתנתיכון ובר
מכל נדריכון ובר מכל נדבתכון
39 די תתנון קדם יי: ברם בחמשא
עשרא יומא לירחא שביעאה
במכנשכון ית עללתא דארעא
תחגון ית חגא דיי שבעא יומין
ביומא קדמאה ניחא וביומא
40 תמינאה ניחא: ותסבון לכון ביומא
קדמאה פירי אילנא אתרוגין
ולולבין והדסין וערבין דנחל
41 ותחדון קדם יי אלהכון שבעא
יומין: ותחגון יתיה חגא קדם יי
שבעא יומין בשתא קים עלם
לדריכון בירחא שביעאה תחגון
42 יתיה: במטליא תתבון שבעא
יומין כל יציבא בישראל יתבון
43 במטליא: בדיל דידעון דריכון
ארי במטלת ענני אותבית ית בני
ישראל באפקותי יתהון מארעא
44 דמצרים אנא יי אלהכון: ומלל
משה ית סדר מועדיא דיי ואליפנון
לבני ישראל:

כד

1 ומלל יי עם משה למימר:

34 Loquere cum filiis Iſrael, dicens: In quinta decima die menſis ſeptimi hujus feſtivitas umbraculorum erit, ſeptẽ die35bus coram Domino. In die primo vocatio ſancta erit: omne op⁹ ſervile non facietis. 36 Septem diebus offeretis oblationes coram Domino: in die octava vocatio ſancta erit vobis, & offeretis oblationẽ corã Domino, collecti enim eritis; omne opus ſervile non facie37tis. Hæ ſunt ſolennitates Domini, quas vocabitis vocatione ſancta: ut offeratur oblatio coram Domino; holocauſtũ & munus, & hoſtia ſanctificationum, & libamenta, juxta ri38tum uniuſcujuſq; diei. Exceptis ſabbatis Dñi: & exceptis donis veſtris, et exceptis omnibus votis veſtris, & exceptis his quæ ſponte offeretis corã 39 Dño. Veruntamen in quintadecima die menſis ſeptimi, quando congregaveritis fruct⁹ terræ, ſolennizabitis ſolennitatem corã Dño ſeptem dieb⁹: in die primo erit requies, & in die octavo erit requies. 40 Sumetiſq; vobis in die primo fructum arboris citrei, & ſpatulas palmarum, & myrtum, & ſalices torrentis: & lætabimini coram Domino 41 Deo veſtro ſeptem diebus. Et ſolennizabitis hanc ſolennitatem coram Dño, ſeptem diebus per annum: legitimũ ſempiternum erit generationibus veſtris; in menſe ſeptimo cele42brabitis eã. In umbraculis habitabitis ſeptẽ diebus: omnes indigenæ in Iſrael habitabunt 43 in umbraculis. Ut ſciant generationes veſtræ, quia in umbraculo *nubium* habitare feci filios Iſrael, quando eduxi eos de terra Ægypti: Ego Do44minus Deus veſter. Locutúſq; eſt Moyſes ordinem ſolennitatum Domini: & docuit eas filios Iſrael.

CAP. XXIV.

1 LOcutúſque eſt Dominus cum Moyſe dicens.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Loquere filiis Iſrael, dicens; 34 Decimo quinto die menſis ſeptimi hujus, feſtum erit tabernaculorum ſeptem diebus Domino. Die prima convocatio 35 erit ſancta: nullum opus ſervile facietis. Septem diebus 36 offeretis (o) ſacrificia ignita Domino, die etiã octavã convocatio ſancta erit vobis, ut offeratis (p) ſacrificia ignita Domino: feſtum hoc eſt interdictionis, ideò nullũ opus ſervile facietis. Iſte ſunt ſolen- 37 nitates Domini quib⁹ convocabitis convocationes ſanctas ad offerendum (q) ſacrificia ignita Domino, holocauſtum, oblationem ſimilæ, ſacrificiũ, et libamina juxta ritum uniuſcujuſque diei: Præter Sab- 38 bata Domini, & præter omnia munera veſtra, et præter vota veſtra, & præter ſpontaneas veſtras oblationes quas dabitis Domino. Præterea, de- 39 cimo quinto die menſis ſeptimi, cum collegeritis proventum terræ, celebrabitis feſtum Domino ſeptem diebus, die primo requies erit, et die octavo requies. Sumetis autẽ vobis 40 die primo fructũ arboris ſpecioſum, ſpatulas palmarum, & ramos ligni (r) plectilis, et ſalices torrentis: & lætabimini coram Domino Deo veſtro ſeptem diebus. Celebrabi- 41 tis autem illud feſtũ Domino ſeptem diebus quotannis. Præceptum eſt æternũ in generationibus veſtris, menſe ſeptimo celebrabitis illud. In 42 tabernaculis habitabitis ſeptẽ diebus; omnis indigena in Iſrael habitabit in tabernaculis: ut ſciant generationes ve- 43 ſtræ quòd in tabernaculis habitare feci filios Iſrael cùm eduxi eos de terra Ægypti; Ego Dominus Deus veſter. Et 44 edixit Moſes ſolennitates Domini filiis Iſrael.

CAP. XXIIII.

ET locutus eſt Dominus 1 Moſi, dicens;

VER. SAm. (o) oblationem (p) oblationem (q) ſacrificium Domino; (r) denſi,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

34 * مر بني اسرايل وقل لهم * من اليوم الخامس عشر من هذا الشهر السابع حج المظال سبعة ايام
35 لله * في اليوم الاول اسم مقدس * كل صنعة مكسب لا تعملوا * وفي هذه السبعة الايام تقربوا قربانا 36
لله * وفي اليوم الثامن اسم مقدس يكون لكم * وقربوا قربانا زيادة لله * واسكنوا في قدسه * وكل
37 صناعة مكسب لا تعملوا * هذه اعياد الله التي تجب ان تسموها باسماء خاصة * وتقربوا فيها قرابين
38 لله * من صاعدة وذبح وبر وسراج واجب كل يوم في يومه * ما خلا سبوت الله * وما خلا عطاياكم
39 ونذوركم وتبرعكم التي تجعلونها لله * واما في اليوم الخامس عشر من الشهر السابع في اوان
جمعكم غلة الارض فلتحجوا حجا لله سبعة ايام * وفي اليوم الاول منها عطلة * وفي اليوم
40 الثامن عطلة * وخذوا لكم في اليوم الاول من ثمر شجر الاترج * ومن لب النخل * ومن اغصان
عود على صنعة الضفر * ومن غرب الوادي * وافرحوا به بين يدي الله ربكم سبعة ايام *
41 * وحجوا ذلك حجا لله سبعة ايام في السنة كذاك * رسم الدهر على مر اجيالكم * في الشهر السابع 42
تحجونه واجلسوا في المظال سبعة ايام لامري * وكل صريحي من بني اسرايل فليجلسوا في المظال *
43 * لكي يعلم اجيالكم اني انا الله ربكم اجلست بني اسرايل في ظلال من غمامي حين
44 اخرجتهم من ارض مصر * فخاطب موسي بني اسرايل باعياد الله *

* الفصل الرابع والعشرون *

1 * ثم كلم الله موسي قائلا *

Præcipe filiis Iſrail, et dic eis; A die quintadecima hujus menſis ſeptimi, ſolennitas 34 eſt Tabernaculorum ſeptem diebus Domino. In die prima nomen ſanctum eſt: o- 35 mne opus lucri nè faciatis. Et in his ſe- 36 ptem diebus offeretis ſacrificium Deo: & in die octava nomen ſanctum erit vobis: et offerte ſacrificia, ſupererogationẽ Deo: & manete in ſanctuario ejus: & omne opus lucri nè faciatis. Hi ſunt dies feſti 37 Dei, quos oportet ut nominetis nominibus peculiaribus, et offeratis in ipſis ſacrificia Deo ex holocauſtis, et victimis, et frumento, & temperamento vini, debito ſcilicet ſingulorũ dierum; Præter ſabbatha Dei, 38 & præter dona veſtra, & vota veſtra, & ſpontaneas conceſſiones veſtras quas facietis Deo. At verò in die decimaquinta 39 menſis ſeptimi, tempore quo colligetis annonã terræ, celebrate ſolennitatẽ Deo ſeptem diebus. Et in die prima ex ipſis, erit otium, & in die octava, otium. Et ſumite 40 vobis in die prima de fructibus arborum malorum aureorum, et de medulla palmarũ, et de ramis ligni textili artificio conſertis, & de populo fluviali: et lætamini in ipſa coram Deo Domino veſtro ſeptem diebus. Et celebrate hoc ſolennitatẽ Deo 41 ſeptem diebus in anno, hoc modo; præcepto ſæculi in ſeriem generationum veſtrarum. In menſe ſeptimo celebrabitis eam, 42 & ſedete in tabernaculis ſeptem diebus ad op⁹ meum. Et omnis indigena ex filiis Iſrail, ſedeat in tabernaculis: Ut ſciant 43 generationes veſtræ quòd ego Deus Dominus veſter ſedere fecerim filios Iſrail in umbra nubium mearum, quando eduxi eos è terra Ægypti. Sermonem fecit ergò 44 Muſa ad filios Iſrail de diebus feſtis Dei.

CAP XXIV.

1 ITem locutus eſt Deus ad Muſam, dicens;

contusum purū olivæ oleum te ad capiant & ,Israel filiis Præcipe
2 צַו אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִקְחוּ אֵלֶיךָ שֶׁמֶן זַיִת זָךְ כָּתִית
testimonii velum Extra .semper lucernā faciendū ascendere ad,luminari
3 לַמָּאוֹר לְהַעֲלֹת נֵר תָּמִיד׃ מִחוּץ לְפָרֹכֶת הָעֵדֻת
facies ad mane usque vespera à Aharon eam disponet conventus tentorio in
בְּאֹהֶל מוֹעֵד יַעֲרֹךְ אֹתוֹ אַהֲרֹן מֵעֶרֶב עַד־בֹּקֶר לִפְנֵי
candelabrū Super .vestris generationibus in seculi Statutum .semper Domini
4 יְהוָה תָּמִיד חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם׃ עַל הַמְּנֹרָה
accipies Et .semper Domini facies ad lucernas disponet mundum
5 הַטְּהֹרָה יַעֲרֹךְ אֶת־הַנֵּרוֹת לִפְנֵי יְהוָה תָּמִיד׃ וְלָקַחְתָּ
decimarum duarum :placentas duodecim eam coques & ,similam
סֹלֶת וְאָפִיתָ אֹתָהּ שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה חַלּוֹת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים
Sex .dispositionibus duabus eas pones Et .una placenta erit
6 יִהְיֶה הַחַלָּה הָאֶחָת׃ וְשַׂמְתָּ אוֹתָם שְׁתַּיִם מַעֲרָכוֹת שֵׁשׁ
super debis Et .Domini facies ad mundam mensam super dispositiones
7 הַמַּעֲרָכֶת עַל הַשֻּׁלְחָן הַטָּהֹר לִפְנֵי יְהוָה׃ וְנָתַתָּ עַל־
ignitio memoriale in panem ad erit & ,mundum thus dispositionem
הַמַּעֲרֶכֶת לְבֹנָה זַכָּה וְהָיְתָה לַלֶּחֶם לְאַזְכָּרָה אִשֶּׁה
Domini facies ad eum disponet sabbathi die in sabbathi die In .Domino
8 לַיהוָה׃ בְּיוֹם הַשַּׁבָּת בְּיוֹם הַשַּׁבָּת יַעַרְכֶנּוּ לִפְנֵי יְהוָה
,Aharon erit Et seculi fœdere Israel filiis à ,semper
9 תָּמִיד מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל בְּרִית עוֹלָם׃ וְהָיְתָה לְאַהֲרֹן
hoc sanctitatum sanctitas quia ,sancto loco in eum comedēt &,ejus filiis &
וּלְבָנָיו וַאֲכָלֻהוּ בְּמָקוֹם קָדֹשׁ כִּי קֹדֶשׁ קָדָשִׁים הוּא
mulieris filius est egressus Et .seculi statuto Domini ignitionibus de ei
10 לוֹ מֵאִשֵּׁי יְהוָה חָק־עוֹלָם׃ וַיֵּצֵא בֶּן־אִשָּׁה
:Israel filiorum medio in,Ægyptii viri filius ipse & ,Israelitidis
יִשְׂרְאֵלִית וְהוּא בֶּן־אִישׁ מִצְרִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
.Israelita vir & ,Israelitidis filius castrametatione in sunt jurgati &
וַיִּנָּצוּ בַּמַּחֲנֶה בֶּן הַיִּשְׂרְאֵלִית וְאִישׁ הַיִּשְׂרְאֵלִי׃
.maledixit & ,nomen Israelitidis mulieris filius nuncupavit Et
11 וַיִּקֹּב בֶּן־הָאִשָּׁה הַיִּשְׂרְאֵלִית אֶת־הַשֵּׁם וַיְקַלֵּל
filia Selomith ejus matris nomen & :Moseh ad eum adduxerunt Et
וַיָּבִיאוּ אֹתוֹ אֶל־מֹשֶׁה וְשֵׁם אִמּוֹ שְׁלֹמִית בַּת־
eis exponendum ad,custodia in eum posuerunt Et .Dan tribui Dibri
12 דִּבְרִי לְמַטֵּה־דָן׃ וַיַּנִּיחֻהוּ בַּמִּשְׁמָר לִפְרֹשׁ לָהֶם
:dicendo Moseh ad Dominus est locutus Et .Domini ore super
13 עַל־פִּי יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
omnes fulciant & ,castrametationem extra ad maledicum Educ
14 הוֹצֵא אֶת־הַמְקַלֵּל אֶל־מִחוּץ לַמַּחֲנֶה וְסָמְכוּ כָל־
omnis eum lapident & ,ejus caput super suas manus audientes
הַשֹּׁמְעִים אֶת־יְדֵיהֶם עַל־רֹאשׁוֹ וְרָגְמוּ אֹתוֹ כָּל־
cùm vir Vir :dicendo ,loquēris Israel filios ad Et .cœtus
15 הָעֵדָה׃ וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־
nomen nuncupans Et .suum peccatum portabit & ,suo Deo maledixerit
16 יְקַלֵּל אֱלֹהָיו וְנָשָׂא חֶטְאוֹ׃ וְנֹקֵב שֵׁם־
.cœtus omnis eum in lapidabunt Lapidando .morietur moriendo ,Domini
יְהוָה מוֹת יוּמָת רָגוֹם יִרְגְּמוּ־בוֹ כָּל־הָעֵדָה
.morietur ,nomen eum nuncupando in ,indigena sic,peregrinus Sicut
כַּגֵּר כָּאֶזְרָח בְּנָקְבוֹ־שֵׁם יוּמָת׃

Versio VULG. LAT.

2 Præcipe filiis Israel, ut afferant tibi oleum de olivis purissimum, ac lucidum, ad concinnandas lucernas jugiter,
3 Extra velum testimonii in tabernaculo fœderis. Ponétque eas Aaron à vespere usque ad mane coram Dño, cultu rituq; perpetuo in generationib⁹ vestris.
4 Super candelabrū mundissimum ponentur semper in
5 cōspectu Dñi. Accipies quoq; similā, et coques ex ea duodecim panes, qui singuli ha-
6 bebunt duas decimas. Quorū senos altrinsecus super mensam purissimam coram Dño
7 statues. Et pones super eos thus lucidissimum, ut sit panis in monimentum oblati-
8 onis Dñi. Per singula sabbata mutabuntur coram Dño suscepti à filiis Israel fœdere
9 sempiterno. Erúntq; Aaron & filiorum ejus, ut comedant eos in loco sancto: quia Sanctum sanctorum est de sacrificiis Domini jure perpetuo.
10 Ecce autem egressus filius mulieris Israelitidis, quem pepererat de viro Ægyptio inter filios Israel, jurgatus est in castris cum viro Is-
11 raelita. Cúmque blasphemâsset nomen, & maledixisset ei, adductus est ad Moysen. (Vocabatur autem mater ejus Salumith, filia Dabri
12 de tribu Dan.) Miserúntque eum in carcerem, donec nôssent quid juberet Dominus.
13 Qui locutus est ad Moysen,
14 Dicens, Educ blasphemum extra castra, & ponant omnes qui audierunt, manus suas super caput ejus, & lapidet
15 eum populus universus. Et ad filios Israel loquêris; Homo, qui maledixerit Deo suo, portabit peccatum su-
16 um. Et qui blasphemaverit nomen Dñi, morte moriatur: lapidibus opprimet eum omnis multitudo, sive ille civis, sive peregrinus fuerit. Qui blasphemaverit nomen Domini, morte moriatur.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

2 *Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ϗ λαβέτωσάν (α) σοι ἔλαιον ἐλάϊνον καθαρὸν κεκομμένον εἰς φῶς, καῦσαι λύχνον διαπαντὸς,
3 *Ἔξωθεν τοῦ καταπετάσματος ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. ϗ καύσουσιν αὐτὸ Ἀαρὼν ϗ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ (β) ἀπὸ ἑσπέρας ἕως πρωῒ ἐνώπιον κυρίου ἐνδελεχῶς, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς
4 γενεὰς ὑμῶν. Ἐπὶ τῆς λυχνίας τῆς καθαρᾶς καύσετε τοὺς λύχνους (γ) ἐναντίον κυρίου
5 ἕως εἰς τὸ πρωΐ. Καὶ λήψεσθε σεμίδαλιν, ϗ ποιήσετε αὐτὴν δώδεκα ἄρτους· δύο δεκάτων
6 ἔσται ὁ ἄρτος ὁ εἷς. Καὶ ἐπιθήσετε αὐτοὺς δύο θέματα, ἓξ ἄρτους τὸ ἓν θέμα ἐπὶ τὴν τράπε-
7 ζαν τὴν καθαρὰν ἔναντι κυρίου. Καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὸ θέμα λίβανον καθαρὸν ϗ ἅλα, ϗ ἔσονται εἰς ἄρτους εἰς ἀνάμνησιν προκεί-
8 μενα τῷ κυρίῳ. Τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων (δ) προθήσεται ἔναντι κυρίου διαπαντὸς ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διαθήκην αἰώνιον.
9 Καὶ ἔσται Ἀαρὼν ϗ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ. ϗ φάγονται αὐτὰ ἐν τόπῳ ἁγίῳ· ἔστι γὰρ ἅγια τῶν ἁγίων. τοῦτο (ε) αὐτῷ ἀπὸ τῶν θυσιαζομένων τῷ
10 κυρίῳ, νόμιμον αἰώνιον. Καὶ ἐξῆλθεν υἱὸς γυναικὸς Ἰσραηλίτιδος, ϗ οὗτος ἦν υἱὸς Αἰγυπτίου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· ϗ ἐμαχέσαντο ἐν τῇ παρεμβολῇ ὁ ἐκ τῆς Ἰσραηλίτιδος,
11 ϗ ὁ ἄνθρωπος ὁ Ἰσραηλίτης. Καὶ ἐπονομάσας (ζ) ὁ υἱὸς τῆς γυναικὸς τῆς Ἰσραηλίτιδος τὸ ὄνομα κατηράσατο. ϗ ἤγαγον αὐτὸν πρὸς Μωυσῆν. ϗ τὸ ὄνομα τῆς μητρὸς αὐτοῦ Σαλωμεὶθ θυγάτηρ (η) Δαβρεὶ ἐκ τῆς φυλῆς
12 Δάν. Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν (θ) εἰς φυλακὴν διακρῖναι αὐτὸν διὰ προστάγματος κυ-
13 ρίου. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν,
14 λέγων, Ἐξάγαγε τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ϗ ἐπιθήσουσιν πάντες οἱ ἀκούσαντες τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ϗ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν
15 πᾶσα ἡ συναγωγή. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λάλησον, ϗ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ἄνθρωπος ὃς ἐὰν καταράσηται θεὸν, ἁμαρ-
16 τίαν λήψεται. Ὀνομάζων δὲ τὸ ὄνομα κυρίου, θανάτῳ θανατούσθω· λίθοις λιθοβολείτω αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ Ἰσραήλ. ἐάν τε προσήλυτος ἐάν τε αὐτόχθων, ἐν τῷ ὀνομάσαι αὐτὸν τὸ ὄνομα κυρίου, τελευτάτω.

Præcipe filiis Israel; & sument tibi oleum de olivis mundum expressum ad lumen: ut ardeat lucerna semper, 2
Extra velum in tabernaculo testimonii. Et accendent (a) illud Aaron & filii ejus à vespera usque in mane coram Domino indesinenter: legitimū sempiternum in progenies vestras. 3
Super candelabrum mundum accendetis lucernas ante Dominum usque in mane. 4
Et sumetis similaginem, & facietis eam duodecim panes: de duabus decimis erit unus panis. 5
Et imponetis eos duas positiones: sex panes unam positionem super mensam mundam ante Dominum. 6
Et imponetis super positionem thus mundum, (b) & sal: & erunt in (c) panes ad rememorationem proposita Domino. 7
Die sabbatorum apponetur ante Dominum semper (d) coram filiis Israel, (e) testamentum sempiternum. 8
Et erunt Aaron & filiis ejus. Et edent ea in loco sancto: sunt enim sancta sanctorum. Hoc erit (f) eorum, de iis quæ offeruntur Domino, legitimum sempiternum. 9
Et exiit filius mulieris Israelitidis, & hic erat filius Ægyptii inter filios Israel: & rixati sunt in castris, is qui erat ex Israelitide, & homo Israelita. 10
Et cùm nominâsset filius mulieris Israelitidis (g) nomen, maledixit: & adduxerunt eum ad Moysen. Et nomen matris ejus Salomith filia Dabri de tribu Dan. 11
Et deposuerunt eum in custodiam, ut judicaretur de illo per præceptum Domini. 12
Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens, 13
Ejice illum, qui maledixit, extra castra: et imponent omnes qui audierunt, manus suas super caput ejus; & lapidabunt eum omnis synagoga. 14
Et filiis Israel loquere; & dices ad eos; (h) Homo, quicunque maledixerit Deum, peccatum accipiet. 15
Nominans autem nomen Domini, morte moriatur: lapidibus lapidet eum omnis synagoga Israel. Sive proselytus, sive indigena, cùm ipse nominat nomen Domini, moriatur. 16

MS.A (α) μοι (β) ἀπ' ἑσπέρας (γ) ἔναντι κυρίου ἕως πρωΐ. (δ) προθήσεται (ε) αὐτῶν (ζ) υἱὸς (η) Δαβρὶ (θ) ἐν φυλακῇ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * ܦܩܘܕ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ . ܘܢܝܬܘܢ ܠܟ ܡܫܚܐ ܕܙܝܬܐ ܕܟܝܐ ܕܟܬܝܫ . ܠܡܢܗܪܘ ܫܪܓܐ
3 ܐܡܝܢܐܝܬ . * ܠܒܪ ܡܢ ܦܪܣܐ ܕܬܪܥܐ ܕܣܗܕܘܬܐ ܒܡܫܟܢ ܙܒܢܐ . ܘܢܗܘܐ ܣܕܪ ܠܗܘܢ ܐܗܪܘܢ
4 ܡܢ ܪܡܫܐ ܘܥܕܡܐ ܠܨܦܪܐ . ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܡܝܢܐܝܬ . ܢܡܘܣܐ ܕܠܥܠܡ ܠܕܪܝܟܘܢ . * ܥܠ
5 ܡܢܪܬܐ ܪܒܬܐ . ܢܗܘܐ ܣܕܪ ܫܪܓܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܡܝܢܐܝܬ . * ܘܣܒ ܣܡܝܕܐ . ܘܐܦܐ ܬܪܬܥܣܪܐ
6 ܓܪܝܨܢ . ܡܢ ܬܪܝܢ ܥܣܪܘܢܝܢ ܬܗܘܐ ܓܪܝܨܬܐ ܚܕܐ . * ܘܣܕܪ ܐܢܝܢ ܬܪܝܢ ܣܕܪܝܢ . ܫܬ ܫܬ ܒܣܕܪܐ .
7 ܥܠ ܦܬܘܪܐ ܕܟܝܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ . ܐܡܝܢܐܝܬ . ܢܡܘܣܐ ܕܠܥܠܡ . ܠܕܪܝܟܘܢ . * ܘܣܝܡ ܥܠ
8 ܣܕܪܐ ܠܒܘܢܬܐ ܕܟܝܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ . ܘܬܗܘܐ ܠܠܚܡܐ ܠܕܘܟܪܢܐ . ܘܩܘܪܒܢܐ ܠܡܪܝܐ . * ܒܝܘܡܐ
ܕܫܒܬܐ ܢܗܘܐ ܣܕܪ ܠܗܘܢ ܐܗܪܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܡܝܢܐܝܬ . ܡܢ ܠܘܬ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ . ܩܝܡܐ
9 ܕܠܥܠܡ . * ܘܢܗܘܐ ܠܐܗܪܘܢ ܘܠܒܢܘܗܝ . ܘܢܐܟܠܘܢܝܗܝ ܒܐܬܪܐ ܩܕܝܫܐ . ܡܛܠ ܕܩܘܕܫ ܩܘܕܫܝܢ
ܗܘ ܠܗ ܡܢ ܩܘܪܒܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ . ܢܡܘܣܐ ܕܠܥܠܡ . * ܘܢܦܩ ܒܪܗ ܕܐܢܬܬܐ ܐܝܣܪܝܠܝܬܐ
10 [illegible]
11 [illegible]
12–16 [illegible]

Præcipe filiis Israel, afferantq; tibi oleū oleæ purū expressum, ad accendendas lucernas jugiter 2
Extra velū januæ testimonii in tabernaculo temporis. Sitq; disponens eas Aharon à vespera usq; ad matutinū corā Dño jugiter, lege perpetuâ in posteritates vestras. 3
Super candelabro magno disponet lucernas coram Domino jugiter. 4
Accipe quoq; similaginem, & pinse duodecim placentas, è duobus decimis erit placenta una. 5
Et dispone eas in duos ordines, senas in *quolibet* ordine, super mensa pura coram Domino semper, lege perpetuâ in posteritates vestras. 6
Et pone super ordines thus purū coram Domino: sitq; pro pane, monimento, atq; sacrificio Domino. 7
In die sexto disponet eas Aharon coram Domino jugiter, ex dono filiorū Israel. Statuto sempiterno 8
Pertinebit ad Aharonem & filios ejus, comedentq; illum in loco sancto, quoniam sanctum sanctorum est ipsi de oblationibus Domini, lege sempiternâ. 9

Crimen peccatorum: & blasphemia filii cujusdam Israelitica: & quomodo lata fuit in eum sententia mortis.

Egressus est autem filius mulieris Israelitidis (atq; hic filius hominis erat Ægyptii) in medium filiorum Israel: jurgatíq; sunt in castris filius Israelitidis, & quidam Israelita. 10
Et exprimens filius Israelitidis Nomē, blasphemavit. Adduxerunt ergò eum ad Mosen (nomen autē matris ejus erat Selomith, filia Debri de tribu Dan.) 11
Et clauserunt eum in custodia, ut explicaretur eis *sententia* ab ore Dñi. 12
Igitur locutus est Dñs cum Mose, dixitq; ad eum; 13
Educito eum qui blasphemavit extra castra, & omnes quotquot audierunt eum, ponant manus suas super caput ejus, & lapidibus obruant eum. 14
Et cum filiis Israel loquere, & dicito eis; Quicunq; homo cùm blasphemaverit Deum suum, recipiet peccatū suum. 15
Et quicunq; expresserit nomen Domini, occidendo occidetur, & lapidando lapidabunt eū universus cœtus. Tam is qui convertetur ad me, quàm filius Israel, cùm expresserit nomen meum, interficietur. 16

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אינקלוס

2 פַּקֵּד יַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְיִסְּבוּן לָךְ מְשַׁח
זֵיתָא דַכְיָא כְּתִישָׁא לְאַנְהָרָא לְאַדְלָקָא
3 בּוֹצִינַיָּא תְּדִירָא׃ מִבָּרָא לְפָרוּכְתָּא
דְסָהֲדוּתָא בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא יְסַדַּר יָתֵיהּ
אַהֲרֹן מֵרַמְשָׁא עַד צַפְרָא קֳדָם יְיָ
4 תְּדִירָא קְיָם עָלַם לְדָרֵיכוֹן׃ עַל
מְנָרְתָּא דַכְיְתָא יְסַדַּר יַת בּוֹצִינַיָּא
5 קֳדָם יְיָ תְּדִירָא׃ וְתִסַּב סוּלְתָּא וְתֵיפֵי
יָתַהּ תַּרְתָּא עַשְׂרֵי גְרִיצָן תְּרֵין
6 עֶסְרוֹנִין תְּהֵי גְרִיצְתָּא חֲדָא׃ וּתְשַׁוֵּי
יָתְהוֹן תַּרְתֵּין סִדְרִין שִׁית סִדְרָא עַל
7 פָּתוּרָא דַכְיָא קֳדָם יְיָ׃ וְתִתֵּן עַל סִדְרָא
לְבוֹנְתָּא דַכְיְתָא וּתְהֵי לְלַחְמָא
8 לְאַדְכָּרְתֵּהּ קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ בְּיוֹמָא
דְשַׁבְּתָא בְּיוֹמָא דְשַׁבְּתָא יְסַדְּרִנֵּיהּ
קֳדָם יְיָ תְּדִירָא מִן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קְיָם
9 עָלַם׃ וּתְהֵי לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי וְיֵיכְלוּנֵּיהּ
בַּאֲתַר קַדִּישׁ אֲרֵי קוֹדֶשׁ קוּדְשִׁין
הוּא לֵיהּ מִקֻּרְבָּנַיָּא דַּיְיָ קְיָם עָלַם׃
10 וּנְפַק בַּר־אִתְּתָא בַת יִשְׂרָאֵל וְהוּא
בַּר־גְּבַר מִצְרָאֵי בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְאִתְנַצִּיאוּ בְּמַשְׁרִיתָא בַּר אִתְּתָא
בַת־יִשְׂרָאֵל וְגַבְרָא בַּר־יִשְׂרָאֵל׃
11 וּפָרֵישׁ בַּר־אִתְּתָא בַת־יִשְׂרָאֵל יַת־
שְׁמָא וְאַרְגִּיז וְאַיְתִיאוּ יָתֵיהּ לְוָת־
מֹשֶׁה וְשׁוּם אִמֵּיהּ שְׁלוֹמִית בַּת־דִּבְרִי
12 לְשִׁבְטָא דְדָן׃ וְאַסְרוּהִי בְּבֵית מַטְּרָא
עַד דְּיִתְפָּרַשׁ לְהוֹן עַל־גְּזֵרַת מֵימְרָא
13 דַּיְיָ׃ וּמַלִּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה לְמֵימַר׃
14 אַפֵּיק יַת־דְּאַרְגֵּיז לְמִבָּרָא לְמַשְׁרִיתָא
וְיִסְמְכוּן כָּל־דִּשְׁמַעוּ יַת־יְדֵיהוֹן עַל־
רֵישֵׁיהּ וְיִרְגְּמוּן יָתֵיהּ כָּל־כְּנִשְׁתָּא׃
15 וְעִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּמַלֵּיל לְמֵימַר גְּבַר
גְּבַר אֲרֵי־יַרְגֵּיז קֳדָם־אֱלָהֵיהּ וִיקַבֵּל
16 חוֹבֵיהּ׃ וּדְיִפָרֵשׁ שְׁמָא דַּיְיָ אִתְקְטָלָא
יִתְקְטֵל מִרְגַּם יִרְגְּמוּן־בֵּיהּ כָּל־
כְּנִשְׁתָּא כְּגִיּוֹרָא כְּיַצִּיבָא בְּפָרָשׁוּתֵיהּ
שְׁמָא יִתְקְטֵיל׃

Targum ONKELOS:

2 Præcipe filiis Israel, ut tollant tibi oleum de olivis contusis purissimū, ut luceat: ut incen-
3 dantur lucernæ jugiter. Extra velum testimonii in tabernaculo fœderis, ordinabit eas Aarō à vespere usq; mane coram Dño jugiter: legitimum sempiternū erit in generatio-
4 nibus vestris. Super candelabrū mundissimū disponet lu-
5 cernas, corā Dño semper. Tolléssq; similam, & coques ex eâ duodecim placentas: ex duab⁹ decimis erit unaquæq; placen-
6 ta. Ponésq; eas duobus ordinibus, sex in ordine uno, super mensam mundissimā corā Do-
7 mino. Et pones super ordinē panis thus purissimū: & erit in monumentū panis oblatio-
8 nis corā Dño. Per singula sabbata ordinabit eum corā Domino jugiter, à filiis Israel pa-
9 cto sempiterno. Erítq; Aaron & filiis ejus, ut comedant eum in loco sancto: quia sanctum sanctorū est ei de oblationibus Domini, pacto sempiterno.
10 Egressúsq; est filius mulieris Israelitidis; ipse autē erat filius viri Ægyptii, in medio filiorū Israel: & rixati sunt in castris, filius mulieris Israelitidis, &
11 vir Israelita. Et explanavit filius mulieris Israelitidis nomen, & blasphemavit; & adduxerūt eum ad Moysen: nomē autem matris ejus erat Selomith filia
12 Dabri, de tribu Dan. Ligaveruntq; eum in carcere, donec exponeretur eis per sententiam
13 verbi Dñi. Locutúsq; est Dñs
14 cum Moyse dicens. Educ blasphemū extra castra, et imponāt omnes qui audierunt manus suas super caput ejus: & lapidabunt eū omnis congregatio.
15 Et cum filiis Israel loquêris dicens: Vir vir qui blasphemaverit coram Deo suo, suscipiet
16 iniquitatem suam. Et qui explanaverit nomen Domini, occisione occidetur; lapidatione lapidabunt eum omnis congregatio; tam advena quàm indigena cùm explanaverit nomen, interficiatur.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

2–16 [illegible]

VER. SAM.

2–16 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Præcipe filiis Israel ut accipiant tibi oleum olivæ purum contusum pro luminari, ad accendendas lucernas jugiter. 2
Extra velum testimonii in tabernaculo fœderis disponet illud Aaron, et filii ejus à vespera usq; ad mane corā Domino jugiter: præceptum est æternū in generationibus vestris. 3
Super candelabrū mundum disponet lucernas coram Domino usque mane. 4
Sumes quoq; similam, & coques ex ea duodecim placentas; duæ decimæ erūt in placenta una. 5
Et pones eas per duos ordines: sex in ordine super mensam mundam coram Domino. 6
Ponésq; super ordinem illum thus purum, eritq; pro pane in memoriale (a) sacrificiorum ignitorum Domino. 7
Unoquoq; die Sabbati disponet illū coram Domino jugiter: cum filiis Israel fœdus est sempiternum. 8
Pertinebit autem ad Aaronem, & ad filios ejus, & comedent eum in loco sancto, quoniam sanctitas sanctitatum est ei ex (b) sacrificiis ignitis Domini; (c) præceptū est æternum. 9
Et egressus est filius mulieris Israelitidis, ipse autem erat filius hominis Ægyptii, in mediū filiorum Israel, & rixati sunt in castris filius Israelitidis, et vir Israelita. 10
Sed filius mulieris Israelitidis execratus est Nomen, & maledixit, & adduxerunt eum ad Moysen: (Nomen autem matris ejus erat Salomith, filia Dabri de tribu Dan,) 11
Posueruntq; eum in custodiam, ut judicium esset iis juxta os Domini. 12
Et locutus est Dominus Mosi, dicens; 13
Educ maledicentem extra castra, ponantq; omnes qui audierunt, manus suas super caput ejus, lapidabúntque eum omnis congregatio. 14
Filiis autem Israel loquêris, dicens; Quicunque maledixerit Deo suo, portabit (d) peccatū suū. 15
Execransq; nomē Domini, (e) morte morietur; lapidando lapidabit eum omnis congregatio; tam advena quam indigena cùm execratus fuerit Nomen, (f) morietur. 16

VER. SAM. (a) oblationis (b) muneribus (c) portio est æterna. (d) reatum (e) occisione occidetur; (f) interficietur.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * اوص بني اسرايل ان ياتوك بدهن زيتون صاف من المدقوق للاضاءة يسرج به السرج دايما *
3 * خارج سجف الشهادة في خباء المحضر ينضده هرون من الليل الي الصبح بين يدي الله دايما *
4 رسم الدهر علي مر اجيالكم * وعلي المنارة الطاهرة ينضدها بين يدي الله دايما * وخذ سميذا
5 واخبز اثني عشر جردقة * وليكن كل جردقة من عشرين * وصيرها في صفين * في كل صف ست
6 منضدة علي المايدة الطاهرة بين يدي الله * واجعل علي المصفوفة لبانا ذكيا * وليكن علي
7 الخبز * فوحا مقربا لله * وفي كل يوم سبت ينضده بين يدي الله دايما من عند بني اسرايل * عهد
8 الدهر * ثم يرفع لهرون وبنيه لياكلوه في موضع مقدس * لانه لهم من خواص الاقداس من
9 قربان الله * رسم الدهر * ولما قام ابن امراة اسرايلية * وهو ابن رجل مصري فيما بين بني
10 اسرايل * تناص في المعسكر هذا ابن الاسرايلية والرجل الاسرايلي * وسب ابن الاسرايلية الاسم
11 وسبه * فاتوا به الي موسي * وكان اسم امه شلوميث ابنة دبري من سبط دان * فوضعوه في الحبس
12 ليتبين لهم امره عن فم الله * ثم كلم الله موسي قايلا * اخرج السابّ الي خارج المعسكر * وليسند
13 كل من سمعه ايديهم علي راسه * وليرجمه جميع اهل المحضر * ومر بني اسرايل وقل لهم * ايّ
14 انسان سبّ ربه فقد حمل وزرا عظيما * ومن سبّه كذلك فليقتل قتلا * وليرجمه جميع اهل
15 المحضر رجما * الغريب كالصريحي سواء ايهما سب الاسم فليقتل *
16

Manda filiis Israil ut afferant tibi oleum olivæ purum ex attrito, ad accendendum: ut aptentur ipso lucernæ semper. 2
Extra velū testimonii, in tabernaculo præsentiæ, disponet id Haron à nocte ad matutinum in conspectu Dei semper, statuto sæculi ad decursum generationum vestrarum. 3
Et super candelabrum mundum disponet eas ante Deum semper. 4
Et accipe similam, et confice ex ea duodecim panes: sit autem quilibet panis ex duabus decimis. 5
Et pone eos in duos ordines: in quolibet ordine sex, dispositos super mensa munda in conspectu Dei: 6
Et pone super ordinatos panes thus suavissimum sitq; super panem in odorem oblatum Deo. 7
Et in omni die sabbathi ordinabis eos coram Deo semper à filiis Israil, fœdere sempiterno. 8
Deinde tolletur pro Harone & filiis ejus, ut comedant illum in loco sancto, quia ipsorū est ex præcipuis sacris de sacrificio Dei, statuto sempiterno. 9
Cumq; surrexisset filius mulieris cujusdam Israelitidis, ipséque filius viri Ægyptii, inter filios Israil, jurgatus est in castris iste filius Israelitidis cum viro Israelita: 10
Et conviciatus est filius Israelitidis Nomen, & blasphemavit illud, adduxeruntque eum ad Musam: (erátque nomen matris ejus Salumith, filia Dabri de tribu Dan,) 11
Et posuerunt eum in carcere, ut appareret ipsis causa illius à Domino. 12
Tum locutus est Deus cum Musa, dicens; 13
Educ blasphemum extra castra, & imponant omnes qui audierunt eum, manus suas super caput ejus, lapident eum omnes homines præsentes. 14
Et præcipe filiis Israil, & dicito illis: Quicunque blasphemaverit Dominum suum, jam portavit iniquitatem illam maximam. 15
Et quicunque blasphemaverit illum hoc pacto, occisione occidatur; lapidéntque eum omnes homines præsentes lapidatione: Advena ac indigena pariter, uterüs eorum blasphemaverit Nomen, occidatur. 16

.moriatur moriendo ,hominis animam omnem percusserit cùm vir Et
17 ואיש כי יכה כל־נפש אדם מות יומת
vir Et .anima pro animam ,eam restituet,animalis animam *percutiens* Et
18 ומכה נפש־בהמה ישלמנה נפש תחת נפש: ואיש 19
.ei fiat sic ,fecit quod secundum :suũ proximũ in maculã dederit cùm
כי־יתן מום בעמיתו כאשר עשה כן יעשה לו:
quod Juxta .dente pro dentem,oculo pro oculum ,fractura pro fracturam
20 שבר תחת שבר עין תחת עין שן תחת שן כאשר
,animal *percutiens* Et .eum in dabitur sic ,hominem in maculam dederit
21 יתן מום באדם כן ינתן בו: ומכה בהמה
;vobis erit unum Judicium .moriatur ,hominem *percutiens* & :illud reddet
22 ישלמנה ומכה אדם יומת: משפט אחד יהיה לכם
est locutus Et .vester Deus Dominus ego quia :erit indigena sic peregrin⁹ sicut
23 כגר כאזרח יהיה כי אני יהוה אלהיכם: וידבר
,*castrametationi* extra ad maledicentem eduxerunt & ,Israel filios ad Moseh
משה אל־בני ישראל ויוציאו את־המקלל אל־מחוץ למחנה
præcepit quemadmodum fecerunt Israel filii Et .lapide eum obruerunt &
וירגמו אתו אבן ובני־ישראל עשו כאשר צוה
.Moseh Dominus
יהוה את־משה:

CAP. XXV. כה

filios ad Loquere :dicendo ,Sinai monte in Moseh ad Domin⁹ est locut⁹ Et
1 וידבר יהוה אל־משה בהר סיני לאמר: דבר אל־בני 2
ego quam ,terram ad fueritis ingressi Cùm :eos ad dices & ,Israel
ישראל ואמרת אלהם כי תבאו אל־הארץ אשר אני
seminabis annis Sex .Domino sabbathum terra sabbatizabit & ,vobis *dans*
3 נתן לכם ושבתה הארץ שבת ליהוה: שש שנים תזרע
.ejus *proventum* colliges & ,tuam vineam putabis annis sex & ,tuum agrũ
שדך ושש שנים תזמר כרמך ואספת את־תבואתה:
.Domino sabbathum ,terræ erit requiei *cessatio* ,septimo anno in Et
4 ובשנה השביעת שבת שבתון יהיה לארץ שבת ליהוה
tuæ messis *nascens Sponte* .putabis non tuã vineam & ,seres non tuum Agrum
5 שדך לא תזרע וכרמך לא תזמר: את ספיח קצירך
requiei annus :vindemiabis non tuarũ separationũ uvas & ,metes non
לא תקצור ואת־ענבי נזירך לא תבצר שנת שבתון
,tibi ,vescendum ad vobis terræ cessatio erit Et .terræ erit
6 יהיה לארץ: והיתה שבת הארץ לכם לאכלה לך
peregrinantibus,tuo advenæ & ,tuo mercenario & ,tuæ ancillæ & ,tuo servo &
ולעבדך ולאמתך ולשכירך ולתושבך הגרים
ejus provent⁹ omnis erit ;tua terra in *quæ viventi* & ,tuo animali Et.tecum
7 עמך: ולבהמתך ולחיה אשר בארצך תהיה כל־תבואתה
septem annos septem ,annorum *sabbatha* septem tibi numerabis Et.vescendũ ad
8 לאכל: וספרת לך שבע שבתת שנים שבע שנים שבע
quadraginta & novem ,annorum *sabbathorum* septem dies tibi erunt &:vicibus
פעמים והיו לך ימי שבע שבתת השנים תשע וארבעים
decima in ,septimo mense in jubilationis tubam facies transire Et .anni
9 שנה: והעברת שופר תרועה בחדש השבעי בעשור
.vestra terra universa in tubam facietis transire :expiationum die in ,mensis
לחדש ביום הכפרים תעבירו שופר בכל־ארצכם:

Ver. VUL. LAT.

17 Qui percusserit, & occiderit hominem, morte moriatur. 18 Qui percusserit animal, reddet vicariũ, id est, animam 19 pro anima. Qui irrogaverit maculã cuilibet civiũ suorum: sicut fecit, sic fiet ei. 20 Fracturã pro fractura, oculũ pro oculo, denté pro dente restituet. Qualem inflixerit maculã, talé sustinere coge- 21 tur. Qui percusserit jumentũ, reddet aliud. Qui percusserit 22 hominé, punietur. Æquũ judiciũ sit inter vos, sive peregrin⁹, sive civis peccaverit: quia ego sum Dñs Deus ve- 23 ster. Locutúsque est Moyses ad filios Israel: et eduxerũt eũ, qui blasphemaverat, extra castra, ac lapidibus oppresserunt. Fecerúntq; filii Israel, sicut præceperat Dñs Moysi.

CAP. XXV.

1 Locutúsq; est Domin⁹ ad Moysé in monte Sinai, 2 dicés; Loquere filiis Israel, et dices ad eos, Quando ingressi fueritis terrã quã ego dabo vobis, sabbatizes sab- 3 batum Dño. Sex annis seres agrũ tuũ, et sex annis putabis vineam tuã, colligésque 4 fruct⁹ ej⁹. Septimo auté anno sabbatum erit terræ, requietionis Dñi: agrum non seres, et vineã non putabis. 5 Quæ sponte gignit humus, non metes: et uvas primitiarũ tuarũ nõ colliges quasi vindemiã: ann⁹ enim requi- 6 etionis terræ est. Sed erunt vobis in cibũ, tibi et servo tuo, ancillæ & mercenario tuo, et advenæ, qui peregri- 7 nantur apud te. Jumétis tuis et pecoribus, oĩa quæ na- 8 scũtur præbebũt cibũ. Numerabis quoq; tibi septem hebdomadas annorũ, id est, septies septé, quæ simul faciunt annos quadraginta 9 novem. Et clanges buccinâ mense septimo, decimâ die mensis, propitiationis tépore in universa terra vestra.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

17 Καὶ (ι) ἄνθρωπος ὃς ἂν πατάξῃ ψυχὴν ἀνθρώπου, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω. 18 Καὶ ὃς ἂν πατάξῃ κτῆνος, καὶ ἀποθάνῃ, ἀποτισάτω 19 ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς. Καὶ ἐάν τις δῷ μῶμον τῷ πλησίον, ὡς ἐποίησεν αὐτῷ, ὡσαύτως ἀντιποιηθήσεται αὐτῷ. 20 Σύντριμμα ἀντὶ συντρίμματος, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, καθότι ἂν δῷ μῶμον τῷ ἀνθρώπῳ, 21 (κ) οὕτω δοθήσεται αὐτῷ. Ὃς ἂν πατάξῃ ἄν- 22 θρωπον, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω. Δικαίωσις μία ἔσται τῷ προσηλύτῳ (λ) καὶ τῷ ἐγχωρίῳ, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 23 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ ἐξήγαγον τὸν καταρασάμενον ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν ἐν λίθοις. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐποίησαν (μ) καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

17 *Et homo quicunque percusserit animã hominis, & mortuus fuerit; morte* 18 *moriatur. Et quicunq; percusserit pecus, & mortuum fuerit; reddat animam pro anima. Et si quis dederit* 19 *maculã proximo; sicut fecit ei, ita vicissim fiet ipsi. Cõtritioné pro con-* 20 *tritione, oculũ pro oculo, denté pro dente: quemadmodùm utiq; dederit maculã hominis ita dabitur ei. Qui-* 21 *cunq; percusserit hominé, & mortu⁹ fuerit; morte moriatur. (i) Justifi-* 22 *catio una erit proselyto, & indigenæ: quoniã ego sũ Dominus Deus vester. Et locutus est Moyses filiis* 23 *Israel. Et eduxerunt eũ, qui maledixit, extra castra: et lapidaverunt illum in lapidib⁹. Et filii Israel fecerunt, sicut præceperat Dominus Moysi.*

MS.A. (ι) ἄνθρωπος ἐὰν (κ) οὕτως (λ) καὶ ἐγχωρίῳ, (μ) καθὰ

ΚΕΦ. κέ.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῷ 2 ὄρει Σινᾶ, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς (α) αὐτούς, Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἀναπαύσεται ἡ γῆ, ἣν ἐγὼ δίδω- 3 μι ὑμῖν, σάββατα τῷ κυρίῳ. Ἓξ ἔτη σπερεῖς τὸν ἀγρόν σου, καὶ ἓξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμπελόν σου, καὶ 4 συνάξεις τὸν καρπὸν αὐτῆς. Τῷ δὲ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ σάββατα. ἀνάπαυσις ἔσται τῇ γῇ, σάββατα τῷ κυρίῳ. τὸν ἀγρόν σου οὐ σπερεῖς, καὶ τὴν ἄμπελόν 5 σου οὐ τεμεῖς, Καὶ τὰ αὐτόματα (β) ἀναβαίνοντα τοῦ ἀγροῦ σου οὐκ ἐκθερίσεις, καὶ τὴν σταφυλὴν τοῦ ἁγιάσματός (γ) σου οὐκ ἐκτρυγήσεις. ἐνιαυτὸς ἀ- 6 ναπαύσεως ἔσται τῇ γῇ. Καὶ ἔσται τὰ σάββατα τῆς γῆς βρώματά σοι, καὶ τῷ παιδί σου, καὶ τῇ παιδίσκῃ σου, καὶ τῷ μισθωτῷ σου, καὶ τῷ πα- 7 ροίκῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς σέ. Καὶ τοῖς κτήνεσί σου, καὶ τοῖς θηρίοις τοῖς ἐν τῇ γῇ σου ἔ- 8 σται πᾶν τὸ (δ) γέννημα αὐτῆς εἰς βρῶσιν. Καὶ ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἀναπαύσεις ἐτῶν, ἑπτὰ ἔτη ἑπτάκις· καὶ ἔσονταί σοι ἑπτὰ ἑβδομά- 9 δες ἐτῶν ἐννέα καὶ (ε) τεσσαράκοντα ἔτη. Διαγγελεῖτε σάλπιγγος φωνῇ ἐν πάσῃ τῇ γῇ (ζ) ὑμῶν ἐν τῷ μηνὶ τῷ (η) ἑβδόμῳ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνός. τῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἱλασμοῦ διαγγελεῖτε σάλπιγγι ἐν πάσῃ τῇ γῇ ὑμῶν.

CAP. XXV.

Et locutus est Dominus ad Moy- 1 *sen in monte Sina, dicens, Loquere* 2 *filiis Israel, & dices ad eos; Cũ introieritis in terrã, quã ego do vobis; & (a) requiescet terra, quã ego do vobis, Sabbata Domino. Sex annis* 3 *seminabis agrum tuum; & sex annis putabis vineam tuam, & congregabis fructũ ejus. Anno autem* 4 *septimo sabbata: requies erit terræ, Sabbata Domino. Agrum tuum non seminabis, & vineam tuam non putabis: Et quæ ab se surgunt de agro* 5 *tuo, non metes; & uvam (b) sanctificationis tuæ non vindemiabis. Annus requietis erit terræ. Et erunt* 6 *sabbata terræ (c) escæ tibi, & puero tuo, & ancillæ tuæ, & mercenario tuo, & inquilino, qui applicatus est ad te: Et pecoribus tuis, & bestiis,* 7 *quæ sunt in terra tua, erit omnis fructus ej⁹ in escam. Et enumerabis* 8 *tibiipsi septem requietes annorũ, septem annos septies. Et erunt tibi septé septimanæ annorũ, nové & quadraginta anni. Annuntiabitis tubæ voce* 9 *in omni terra vestra in mense septimo, decimâ mensis. Die propitiationis annuntiabitis tubâ in omni terra vestra.*

MS.A. (α) αὐτούς, Ἐὰν εἰσέλθητε (β) τὰ ἀναβαίνοντα (γ) μου (δ) γέννημά. (ε) τεσσεράκοντα ἔτη. Καὶ διαγγελεῖτε (ζ) ὑμῶν τῷ (ε) ἑβδόμῳ τοῦ μηνὸς τῇ δεκάτῃ. τῇ ἡμέρᾳ

Versio SIRIACA cum Interpretatione LATINA.

Et si quis occiderit quamcunq; animam hominis, 17 occidendo occidatur. Et qui interfecerit animã ju- 18 menti, restituat animam pro anima. Et si quis in- 19 ferat vitium in proximum suum, quale intulit vitium in proximum suum, tale inferatur in eum: Fra- 20 cturam pro fractura, oculum pro oculo, dentem pro dente: quale intulit vitium proximo suo, tale 21 inferatur ei. Et qui occiderit jumentum, reddat ipsum: Et qui occiderit animam, occidatur. Judici- 22 um idem sit vobis: tam erga eum qui convertitur ad me, quàm erga filiũ Israel, pari ratione fiat: ego sum Dñs Deus vester. Retulit ergò Moses ad filios 23 Israel: & educentes eum qui blasphemaverat extra castra, obruerunt eum lapidib⁹, & mortuus est. Feceruntq; filii Israel quemadmodum præcepit Dñs Mosi.

CAP. XXV.

Lex quâ indicitur *ut quiescat terra septimo quoque anno, cedatque in emolumentum pauperum. Et ut post annos quinquaginta retrocedat domino suo.*

Præterea locutus est Dñs cum Mose in monte 1 Sinai, & dixit ad eum; Loquere cum filiis Is- 2 rael, & dic eis; Cùm ingressi fueritis terram quam daturus sum vobis hæreditatem, sabbathizet terra sabbathum Dño. Sex annis seretis agros vestros, 3 & sex annis putabitis vineas vestras, & sex annis colligite provent⁹ vestros. Annus verò septimus 4 sabbathum sabbathorum sit terræ, sitq; apud vos sabbathũ Dño: agros vestros non seretis, & vineas vestras non putabitis, Et sponte nascens fru- 5 mentum messis vestræ non metetis, & uvas palmitum vestrorũ non colligetis: annus quietis sit terræ. Eritq; vobis sabbathum terræ in cibum, vobis, 6 & servis vestris, & ancillis vestris, & mercenariis vestris, & peregrinis habitantib⁹ vobiscum, Et ju- 7 mentis vestris, & bestiæ quæ est in terris vestris: erit inquam vobis totus provent⁹ in cibũ. Et nu- 8 merate vobis septé annos hebdomadarios, *hoc est* septem annos repetitos septem vicibus: eruntq; vobis dies septem annorum hebdomadalium, quadraginta novem anni. Et clangite buccinâ sonorâ 9 in decimo die mensis septimi: in die indulgentiæ clangite buccinâ in tota terra vestra.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

17 וגבר ארי יקטול כל נפשא דאנשא אתקטלא יתקטל: 18 ודיקטול נפש בעירא ישלמנה נפשא חלף נפשא: 19 וגבר ארי יתן מומא בחבריה כמא דעבד כן יתעבד ליה: 20 תברא חלף תברא עינא חלף עינא שנא חלף שנא כמא דיתן מומא באנשא כן יתיהב ביה: 21 ודיקטול בעירא ישלמנה ודיקטול אנשא יתקטל: 22 דינא חד יהא לכון כגיורא כיציבא יהא ארי אנא יי אלהכון: 23 ומליל משה עם בני ישראל ואפיקו ית דארגיז למברא למשריתא ורגמו יתיה אבנא ובני ישראל עבדו כמא די פקיד יי ית משה: כה

1 ומליל יי עם משה בטורא דסיני למימר: 2 מליל עם בני ישראל ותימר להון ארי תעלון לארעא די אנא יהיב לכון ותשמט ארעא שמטתא קדם יי: 3 שית שנין תזרע חקלך ושית שנין תכסח כרמך ותכנוש ית עללתה: 4 ובשתא שביעתא ניח שמטתא יהי לארעא שמטתא קדם יי חקלך לא תזרע וכרמך לא תכסח: 5 ית כתא דחצדך לא תחצד וית ענבי שבקך לא תקטוף שנת שמטתא יהי לארעא: 6 ותהי שמטת ארעא לכון למיכל לך ולעבדך ולאמתך ולאגירך ולתותבך דדירין עמך: 7 ולבעירך ולחיתא די בארעך תהא כל עללתה למיכל: 8 ותמני לך שבע שמטן דשנין שבע שנין שבע זמנין ויהון לך יומי שבע שמטן דשנין ארבעין ותשע שנין: 9 ותעבר שופר יבבא בירחא שביעאה בעשרא לירחא ביומא דכפוריא תעברון שופרא בכל ארעכון:

TARGUM ONKELOS.

17 Vir autem qui occiderit oém animã hominis, occisione oc- 18 cidatur. Et qui occiderit animã animalis, solvet eam: ani- 19 mã pro animâ. Vir autem qui posuerit maculã in proximo: 20 sicut fecit, sic fiet ei. Fracturã pro fractura, oculũ pro oculo, denté pro dente: qualé maculã posuerit in homine, talis fiet 21 in eo. Et qui occiderit animal, restituet illud: et qui occiderit 22 hominé occidatur. Judiciũ unũ erit vobis, tam peregrino quam indigenæ: quia ego Dñs 23 De⁹ vester. Locutusq; est Moyses cũ filiis Israel: et eduxerũt eum qui blasphemaverat extra castra, et lapidaverunt eũ lapidib⁹: filii auté Israel fecerunt, sicut præceperat Dominus Moysi.

CAP. XXV.

1 Locutusq; est Dñs cũ Moy- 2 se in monte Sinai, dicens. Loquere cum filiis Israel, et dices ad eos; Quando ingressi fueritis in terram, quam ego dabo vobis: dimittetur terra quie- 3 scere corã Dño. Sex annis seminabis agrũ tuũ, et sex annis putabis vineã tuã: et colliges 4 fruct⁹ ej⁹. Anno auté septimo requies remissionis erit terræ, remissio erit corã Dño: agrũ tuũ non seres, et vineam tuã 5 non putabis. Quæ sponte nascuntur messis tuæ non metes, & uvas quas tibi reliquisti nõ vindemiabis: ann⁹ enim remis- 6 sionis erit terræ. Eritq; remissio terræ vobis in cibum; tibi, et servo tuo, et ancillæ tuæ: et mercenario tuo, et inquilino 7 tuo, qui habitant tecũ. Jumentis quoque tuis, et bestiis quæ sunt in terra tua, erit oĩs fru- 8 ct⁹ ej⁹ in cibũ. Numerabísque tibi septé hebdomadas annorũ, septies septé annos: erũtq; tibi dies septé hebdomarũ annorũ, quadraginta et nové an- 9 ni. Et transire facies clangoré buccinæ per universã terram tuam, in mense septimo in decima die mensis, in die expiationum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VER. SAM.

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Et vir cùm percusserit, quãlibet animam hominis, morte 17 *interficiatur. Sed qui percus-* 18 *serit animam bestiæ, restituet eam, animã pro anima. Cùm* 19 *etiam aliquis dederit maculã proximo suo, sicut fecit; sic fiet ei. Fractio pro fractio-* 20 *ne, oculus pro oculo, dens pro dente; sicut dedit maculam homini, sic dabitur illi. Et* 21 *qui percusserit bestiam reddet eam, sed qui percusserit hominem, (g) morietur. Judi-* 22 *cium unum erit vobis: sicut advenæ sic erit indigenæ, quoniam ego Dominus Deus tuus. Locutus est auté Mo-* 23 *ses filiis Israel, & eduxerunt maledicentem extra castra, et lapidaverunt eum lapide: feceruntq; filii Israel sicut præceperat Dominus Mosi.*

CAP. XXV.

Post hæc locutus est Domi- 1 *nus Mosi in monte Sinai, dicens; Loquere filiis Israel,* 2 *dices autem eis; Cùm ingressi fueritis in terrã quam ego dedi vobis, Sabbatizabit terra Domino. Sex annis semina-* 3 *bis agrum tuum, & sex annis vindemiabis vineam tuam, et colliges proventum ejus. Sed* 4 *anno septimo Sabbatis quietis erit terræ, Sabbatum Domino; agrum tuum non seminabis, & vineam tuam non vindemiabis. Sponte nascentia mes-* 5 *sis tuæ non metes, et uvas (a) sanctificationis tuæ non amputabis: annus quietis erit terræ. Eritque Sabbatum* 6 *terræ vobis ad comedendum, tibi, & servis tuis, & ancillis tuis, & mercenariis tuis, & inquilinis peregrinantib⁹ tecum; Et jumentis tuis, &* 7 *feris quæ sunt in terra tua: erit omnis proventus ejus in cibum. Numerabis auté tibi* 8 *septé Sabbata annorum, septé annos septies: Eruntque tibi dies septem Sabbatorum annorum, quadraginta novem anni. Tunc transire facies* 9 *tubam clangoris mense septimo, decimâ mensis; in die expiationum transire facietis tubam per omnem terram vestram.*

VER. SAM. (g) interficietur. (a) coronæ tuæ

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * واي انسان قتل احدا من نفوس الناس * فليقتل قتلا * 18 ومن قتل بهيمة * فليسلم مثلها راسا
19 بدل راس * واي انسان جعل عيبا في احد من امته * فليصنع به كما صنع * للكسر بدل الكسر 20
والعين بدلها والسن بدلها * كما يجعل عيبا في انسان * كذلك يجعل فيه عليه * ومن ضرب بهيمة 21
فماتت * فليغرم * ومن ضرب انسانا فمات * فليقتل * وليكن لكم حكم واحد يتساوي فيه الدخيل 22
والصريحي * لاني انا الله ربكم الواحد * فكلم موسي بذلك بني اسرايل * واخرجوا الشاتم الي خارج 23
العسكر فرجموه بالحجارة * وصنعوا في ساير ما نزل عليهم * بما امر الله تعالي به موسي *

* الفصل الخامس والعشرون *

1 * ثم كلم الله موسي في طور سينين قايلا * مر بني 2
اسرايل وقل لهم * اذا تدخلون الي البلد الذي انا معطيكم * فعطلوا الارض عطلة لله * وليكن 3
ست سنين تزرع ضيعتك * وست سنين تدفق كرمك * وتجمع غلاتهما * وفي السنة السابعة عطلة 4
هي سبت لله * فلا تزرع ضيعتك * ولا تدفق كرمك * وخلف زرعك لا تحصده * والفارد من عنبك 5
فلا تقطفه * لانها سنة عطلة للارض * وليكن ما ينبت في الارض المعطلة لكم * ماكلا لك 6
ولعبدك * ولامتك * ولاجيرك * وضيفك المقيمين معك * ولبهايمك * وللوحش الذي في ارضك 7
يكون جميع غلاتها ماكلا * ثم احص سبع سني عطلة * وذلك سبع سنين سبع مرات * فيصير 8
جملة ذلك تسعا واربعين سنة * واضرب ببوق تجلب في اليوم العاشر من الشهر السابع * وهو 9
يوم الغفران * اضربوا فيه بالبوق في جميع بلدكم *

Et quicunque interfecerit aliquem ex animabus hominum, occidatur occisione. Et 17 18 *qui interfecerit jumentũ, tradat simile illi, caput pro capite. Et quicunq; fecerit vitiũ* 19 *in aliquo ex gente sua, fiat in ipso sicuti fecit: Pro fractura, fractura; & pro oculo,* 20 *alter; & pro dente, alter: Prout fecerit vitium in aliquo, sic fiet in ipso ad modum illius. Et qui percusserit jumentum,* 21 *& mortuum fuerit, teneatur ad illud. Et qui percusserit hominẽ, ac mortuus fuerit, interficiatur. Et sit vobis judicium unum,* 22 *in quo æquabitur peregrinus & indigena; quia ego sum Deus Dominus vester unus. Locutusque est adhæc Musa filios Israil:* 23 *et eduxerunt blasphemum extra castra, obrueruntque eum lapidibus, feceruntque quidquid delapsum est ad eos, quod scilicet præcepit Deus excelsus Musæ.*

CAP. XXV.

Locutus est quoque Deus cum Musa in 1 *monte Sinain, dicens; Præcipe filiis Israil,* 2 *& dicito illis; Quando ingrediemini in regionem quam ego daturus sum vobis, otiari facite terram otium Deo. Et quidem* 3 *sex annis seres agrum tuum; & sex annis putabis vineam tuam, & colliges fruges amborum. Et in anno septimo otium* 4 *est, sabbathum Deo: & non seres agrum tuum, nec putabis vineam tuam: Et suc-* 5 *cedaneum sementis tuæ ne metas, & dissitum ex uva tua ne colligas, quia est annus otii terræ. Et quod pullulabit in terra* 6 *otiante vobis, sit cibus tibi, & servo tuo, & ancillæ tuæ, mercenario tuo, & hospiti tuo degentibus tecum; Et ju-* 7 *mentis tuis, & bestiis quæ sunt in terra tua, erunt omnes fruges ejus in cibum. Deinde numera septem annos otii,* 8 *atque eos quidem septem annos septies: fietque summa eorum, quadraginta novem annorum. Et clange tubâ crepitante* 9 *in die decima mensis septimi, nempe die remissionis: clangite in ipsa tubis in tota regione vestra.*

libertatem vocabitis & , annorum quinquaginta annum sanctificabitis Et
10 וְקִדַּשְׁתֶּם אֵת שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה וּקְרָאתֶם דְּרוֹר
,vobis erit ipse Iobel .ejus habitatoribus cunctis terra in
בָּאָרֶץ לְכָל־יֹשְׁבֶיהָ יוֹבֵל הִוא תִּהְיֶה לָכֶם
suā familiam ad vir & ,suam apprehensionem ad Vir ; revertemini &
וְשַׁבְתֶּם אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ וְאִישׁ אֶל־מִשְׁפַּחְתּוֹ
.vobis erit annorum quinquaginta annus ipse Iobel .revertemini
11 תָּשֻׁבוּ׃ יוֹבֵל הִוא שְׁנַת הַחֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּהְיֶה לָכֶם
vindemiabitis neque,ej⁹ nascentia sponte metetis non & ,seretis Non
לֹא תִזְרָעוּ וְלֹא תִקְצְרוּ אֶת־סְפִיחֶיהָ וְלֹא תִבְצְרוּ
De .vobis erit sanctitas ,est Iobel·Quia .ejus separationes
12 אֶת־נְזִרֶיהָ׃ כִּי יוֹבֵל הִוא קֹדֶשׁ תִּהְיֶה לָכֶם מִן־
isto Iobel anno In .ejus proventum comedetis agro
13 הַשָּׂדֶה תֹּאכְלוּ אֶת־תְּבוּאָתָהּ׃ בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל הַזֹּאת
vendideritis cum Et .suam apprehensionem ad unusquisque revertemini
14 תָּשֻׁבוּ אִישׁ אֶל־אֲחֻזָּתוֹ׃ וְכִי־תִמְכְּרוּ
opprimatis ne ,tui proximi manu ē acquirere vel ,tuo proximo venditionē
מִמְכָּר לַעֲמִיתֶךָ אוֹ קָנֹה מִיַּד עֲמִיתֶךָ אַל־תּוֹנוּ
à emes Iobel post annorum numero In .suum fratrem vir
15 אִישׁ אֶת־אָחִיו׃ בְּמִסְפַּר שָׁנִים אַחַר הַיּוֹבֵל תִּקְנֶה מֵאֵת
multitudinis os Ad .tibi vendet proventuum annorū numero in :tuo proximo
16 עֲמִיתֶךָ בְּמִסְפַּר שְׁנֵי־תְבוּאֹת יִמְכָּר־לָךְ׃ לְפִי רֹב
annorum paucitatis os ad & ,ejus emptionem multiplicabis annorum
הַשָּׁנִים תַּרְבֶּה מִקְנָתוֹ וּלְפִי מְעֹט הַשָּׁנִים
.tibi vendens ipse proventuum numerum quia : ej⁹ emptionem minues
תַּמְעִיט מִקְנָתוֹ כִּי מִסְפַּר תְּבוּאֹת הוּא מֹכֵר לָךְ׃
timebis Et .suum proximum unusquisque decipietis non Et
17 וְלֹא תוֹנוּ אִישׁ אֶת־עֲמִיתוֹ וְיָרֵאתָ
,mea statuta facietis Et .vester Deus Dominus ego quia ,tuo Deo à
18 מֵאֱלֹהֶיךָ כִּי אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַעֲשִׂיתֶם אֶת־חֻקֹּתַי
terram super habitabitis & : ea facietis & , servabitis mea judicia &
וְאֶת־מִשְׁפָּטַי תִּשְׁמְרוּ וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וִישַׁבְתֶּם עַל־הָאָרֶץ
:saturitatē ad comedetis &,suum fructum terra dabit Et fiduciam ad
19 לָבֶטַח׃ וְנָתְנָה הָאָרֶץ פִּרְיָהּ וַאֲכַלְתֶּם לָשֹׂבַע
comedemus Quid ,dixeritis cum Et .eam super confidentiam ad habitabitis &
20 וִישַׁבְתֶּם לָבֶטַח עָלֶיהָ׃ וְכִי תֹאמְרוּ מַה־נֹּאכַל
? nostrū proventum colligemus neque,serem⁹ non en ? septimo anno in
בַּשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת הֵן לֹא נִזְרָע וְלֹא נֶאֱסֹף אֶת־תְּבוּאָתֵנוּ׃
faciet & , sexto anno in vobis meæ benedictioni præcipiā Et
21 וְצִוִּיתִי אֶת־בִּרְכָתִי לָכֶם בַּשָּׁנָה הַשִּׁשִּׁית וְעָשָׂת
,octavum annum Seretisque .annis tribus proventum
22 אֶת־הַתְּבוּאָה לִשְׁלֹשׁ הַשָּׁנִים׃ וּזְרַעְתֶּם אֵת הַשָּׁנָה הַשְּׁמִינִת
,nonum annum ad usque : veteri proventu de comedetis &
וַאֲכַלְתֶּם מִן־הַתְּבוּאָה יָשָׁן עַד הַשָּׁנָה הַתְּשִׁיעִת
vendetur non terra Et .vetus comedetis ,ejus fructus venire ad usque
23 עַד־בּוֹא תְּבוּאָתָהּ תֹּאכְלוּ יָשָׁן׃ וְהָאָרֶץ לֹא תִמָּכֵר
vos advenæ & ,peregrini Quoniam.terra mihi quia ,excisionem ad
לִצְמִתֻת כִּי־לִי הָאָרֶץ כִּי־גֵרִים וְתוֹשָׁבִים אַתֶּם
dabitis redemptionem vestræ apprehensionis terra omni in Et .me apud
24 עִמָּדִי׃ וּבְכֹל אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם גְּאֻלָּה תִּתְּנוּ
.terræ
לָאָרֶץ׃

Versio VULG. LAT.

10 Sanctificabísq; annum quinquagesimum, & vocabis remissionem cunctis habitatoribus terræ tuæ: ipse est enim jubileus. Revertetur homo ad possessionem suam, & unusquisque rediet ad familiam 11 pristinam: Quia jubileus est & quinquagesim⁹ annus. Non seretis, neq; metetis sponte in agro nascētia, et primitias vi-12 demiæ non colligetis, Ob sanctificationē jubilei, sed statim 13 oblata comedetis. Anno jubilei redient omnes ad possessi-14 ones suas. Quando vendes quidpiam civi tuo, vel emes ab eo, ne contristes fratrem tuum, sed juxta numerum an-15 norum jubilei emes ab eo, Et juxta supputationem frugum 16 vendet tibi. Quanto plures anni remanserint post jubileum, tanto crescet & pretium: & quanto minus temporis numeraveris, tanto minoris & emptio constabit: tempus 17 enim frugum vendet tibi. Nolite affligere contribules vestros, sed timeat unusquisque Deum suum, quia ego Dñs 18 Deus vester. Facite præcepta mea, & judicia custodite, & implete ea, ut habitare possitis in terra absque ullo pa-19 vore, Et gignat vobis humus fructus suos, quibus vescamini usque ad saturitatem, nullius impetum formidantes. 20 Quòd si dixeritis, Quid comedemus anno septimo, si non severimus, neque collegeri-21 mus fruges nostras? Dabo benedictionem meam vobis anno sexto, & faciet fructus tri-22 um annorum. Seretísque anno octavo, & comedetis veteres fruges usq; ad nonū annum: donec nova nascantur, edetis 23 vetera. Terra quoque non vendetur in perpetuum: quia mea est, & vos advenæ et co-24 loni mei estis, Unde cuncta regio possessionis vestræ sub redemptionis conditione vendetur.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

10 Καὶ (θ)ἁγιάσετε τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸν, καὶ διαβοήσετε ἄφεσιν ἐπὶ τῆς γῆς πᾶσι τοῖς κατοικοῦσιν αὐτήν. ἐνιαυτὸς ἀφέσεως σημασία αὕτη ἔσται ὑμῖν· καὶ ἀπελεύσεται (ι) εἷς ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ, καὶ ἕκαστος εἰς 11 τὴν πατριὰν αὐτοῦ ἀπελεύσεσθε. Ἀφέσεως σημασία αὕτη, τὸ ἔτος τὸ πεντηκοστὸν ἐνιαυτὸς ἔσται ὑμῖν. οὐ σπερεῖτε, (κ) οὐδὲ ἀμήσετε τὰ αὐτόματα ἀναβαίνοντα αὐτῆς, καὶ οὐ τρυ-12 γήσετε τὰ ἡγιασμένα αὐτῆς, Ὅτι ἀφέσεως σημασία ἐστίν. ἅγιον ἔσται ὑμῖν· ἀπὸ τῶν πεδί-13 ων φάγεσθε τὰ (λ)γεννήματα αὐτῆς. Ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως σημασίας αὐτῆς ἐπανελεύσε-14 ται εἰς τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ ἀποδῷ πρᾶσιν τῷ πλησίον σου, (μ)ἐὰν δὲ καὶ κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον σου, μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον. (ν)κατὰ ἀριθμὸν ἐτῶν μετὰ τὴν σημασίαν 15 κτήσῃ παρὰ τοῦ πλησίον, Κατὰ ἀριθμὸν ἐνι-16 αυτῶν γεννημάτων ἀποδώσεταί σοι. Καθότι ἂν πλεῖον τῶν ἐτῶν (ξ)πληθυνεῖ τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ, καὶ καθότι ἂν ἔλαττον τῶν ἐτῶν ἐλαττονώσει τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ· ὅτι ἀριθμὸν (ο)γεννημάτων 17 αὐτοῦ, οὕτως ἀποδώσεταί σοι. (π)Μὴ θλιβέτω ἄνθρωπος τὸν πλησίον. καὶ φοβηθήσῃ κύριον 18 τὸν θεόν σου. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Καὶ ποιήσετε πάντα τὰ δικαιώματά (ρ)μου, καὶ πάσας τὰς κρίσεις μου, καὶ φυλάξασθε, καὶ ποιήσετε (σ) αὐτὰ, καὶ (τ) κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς 19 πεποιθότες. Καὶ δώσει ἡ γῆ τὰ ἐκφόρια αὐτῆς, καὶ φάγεσθε εἰς πλησμονὴν, καὶ κατοική-20 σετε πεποιθότες ἐπ' αὐτῆς. (υ)Ἐὰν δὲ λέγητε, Τί φαγόμεθα ἐν τῷ ἔτει τῷ ἑβδόμῳ τούτῳ, ἐὰν μὴ σπείρωμεν μηδὲ συναγάγωμεν 21 τὰ (φ)γεννήματα ἡμῶν; Καὶ (χ)ἀποστελῶ τὴν εὐλογίαν μου ὑμῖν ἐν τῷ ἔτει τῷ ἕκτῳ, καὶ ποιήσει τὰ (ψ)γεννήματα αὐτῆς εἰς τὰ τρία 22 ἔτη. Καὶ σπερεῖτε τὸ ἔτος τὸ ὄγδοον, καὶ φάγεσθε ἀπὸ τῶν (ω)γεννημάτων παλαιὰ ἕως τοῦ ἔτους τοῦ ἐνάτου· ἕως ἂν ἔλθῃ τὸ (α)γέννημα 23 αὐτῆς, φάγεσθε παλαιὰ παλαιῶν. Καὶ ἡ γῆ οὐ πραθήσεται εἰς βεβαίωσιν· ἐμὴ γάρ ἐστιν ἡ γῆ, διότι προσήλυτοι καὶ πάροικοι ὑμεῖς ἐστε 24 ἐναντίον μου. Καὶ κατὰ πᾶσαν γῆν κατασχέσεως ὑμῶν, λύτρα δώσετε τῆς γῆς.

10 *Et sanctificabitis annū, quinquagesimū annum, & acclamabitis remissionē super terram omnibus inhabitantibus eam. Annus remissionis, significatio hæc erit vobis: & redibit unusquisq; in possessionē suam, & unusquisq; in (e) familiam suā redibitis. 11 Remissionis significatio hæc, annus quinquagesimus, annus erit vobis. Non seminabitis neque metetis, quæ ab se surgunt ex ea: neq; vindemiabitis sanctificata ejus, 12 Quoniā remissionis significatio est. Sanctum erit vobis: de campis comedetis fruct⁹ ejus. 13 In anno remissionis significationis ipsius redibit (f) rursus in possessionē suā. 14 Si autem (g) vendideris venditionē proximo tuo, si autē & emeris à proximo tuo; nō affligat homo proximū: secundùm numerū annorū post significationē emes à proximo; 15 Secundùm numerū annorū fructuū videt tibi. 16 Secundùm quod plus annorū, multiplicabit emptionē suā: & secundùm quod min⁹ annorū, minuet emptionē suā: quoniā numerum fructuum suorū, sic vendet tibi. 17 Non affliget homo proximum. Et timebis Dominum Deum tuum. Ego sum Domin⁹ De⁹ vester. 18 Et facietis omnes justificationes meas, & omnia judicia mea; & custodietis et facietis ea; et habitabitis super terrā fidentes. 19 Et dabit terra proventus suos; & comedetis ad saturitatē: & habitabitis fidentes super eā. 20 Si autē dicatis, Quid comedem⁹ in anno isto septimo, nisi seminaverimus, neque collegerimus fructus nostros? 21 Et mitto benedictionē meā vobis in anno sexto: & faciet fruct⁹ suos in tres annos. 22 Et seminabitis anno octavo: & comedetis de fructibus veteres usque ad annum nonum: quoadusq; venerit fructus ejus, comedetis veteres veterum. 23 Et terra nō venundabitur in (i) confirmationem: mea est enim terra, propter quod proselyti & incolæ vos estis ante me. 24 Et per omnem terram possessionis vestræ, (k) redemptionem dabitis terræ.

MS.A. (θ) ἁγιάσατε (ι) εἷς καὶ ἕκαστος (κ) οὐδὲ μὴ ἀμήσετε (λ) γεννήματα αὐτῆς· Ἔσω ἔτη τῆς ἀφέσεως· σημασία αὐτῇ ἐπαγγεύσεται ἕκαστος εἰς τὴν κτῆσιν αὐτοῦ. (μ)ἐὰν καὶ (ν)κατὰ ἀριθμὸν * ἐνιαυτῶν γεννημάτων ἀποδώσεταί (ξ)πληθύνῃ τὴν ἔγκτησιν αὐτοῦ, καθότι ἂν *ἐλαττονώσῃ τὴν κτῆσιν αὐτοῦ· (ο) γεννημάτων (π) Μὴ θλιψέτω (ρ) μου καὶ πάσας (σ) αὐτὰς, (τ)κατοικήσετε πεποιθότες. (υ) Ἐὰν λέγητε, (φ) γενήματα (χ) ἀποστελῶ (ψ) γενήματα (ω) γενημάτων (α)γένημα

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 *ܘܩܕܫܘ ܫܢܬܐ ܗܝ ܕܚܡܫܝܢ ܫܢܝܢ. ܘܩܪܘ ܚܐܪܘܬܐ ܒܐܪܥܐ. ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܝܗ. ܘܬܘܒܐ
11 ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܗܦܘܟܘ ܐܢܫ ܠܝܪܬܘܬܗ. ܘܐܢܫ ܠܫܪܒܬܗ. *ܘܬܘܒܐ. ܫܢܬܐ ܕܚܡܫܝܢ
ܫܢܝܢ ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܬܙܪܥܘܢ ܐܪܥܟܘܢ. ܘܠܐ ܬܚܨܕܘܢ ܥܠܠܬܗ. ܘܠܐ ܬܩܛܦܘܢ ܣܡܕܪܗ.
12 *ܡܛܠ ܕܬܘܒܐ ܗܝ. ܘܩܕܝܫܐ ܬܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܡܢ ܚܩܠܐ ܐܟܘܠܘ ܥܠܠܬܗ ܒܫܢܬܐ ܗܕܐ
14 ܕܬܘܒܐ. ܘܗܦܘܟܘ ܐܢܫ ܠܝܪܬܘܬܗ. *ܘܐܢ ܬܙܒܢ ܙܒܢܐ ܠܚܒܪܟ. ܐܘ ܬܙܒܢ ܡܢ ܚܒܪܟ.
15 ܠܐ ܬܥܠܒܘܢ ܚܕ ܠܚܕ. *ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܢܝܐ. ܒܬܪ ܬܘܒܐ ܙܒܢ ܡܢ ܚܒܪܟ. ܘܒܡܢܝܢܐ
16 ܕܫܢܝ ܥܠܠܬܐ. ܢܙܒܢ ܠܟ. *ܠܦܘܡ ܣܘܓܐܐ ܕܫܢܝܐ. ܬܣܓܐ ܙܒܢܬܗ. ܘܠܦܘܡ
ܙܥܘܪܝܐ ܕܫܢܝܐ. ܬܙܥܪ ܙܒܢܬܗ. ܡܛܠ ܕܡܢܝܢܐ ܕܥܠܠܬܐ ܗܘ ܙܒܢ ܠܟ.
17 *ܘܠܐ ܬܥܠܒܘܢ ܐܢܫ ܠܐܚܘܗܝ. ܘܕܚܠ ܡܢ ܐܠܗܟ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. *ܥܒܕܘ
18 19 ܦܘܩܕܢܝ. ܘܛܪܘ ܕܝܢܝ. ܘܥܒܕܘ ܐܢܘܢ. ܘܬܬܒܘܢ ܒܐܪܥܐ ܒܫܠܝܐ. *ܘܬܬܠ ܐܪܥܐ ܦܐܪܝܗ.
20 ܘܬܐܟܠܘܢ. ܘܬܣܒܥܘܢ. ܘܬܬܒܘܢ ܒܗ ܒܫܠܝܐ. *ܘܐܢ ܬܐܡܪܘܢ ܡܢܐ ܢܐܟܘܠ
21 ܒܫܢܬܐ ܫܒܝܥܝܬܐ: ܕܠܐ ܙܪܥܝܢ ܚܢܢ ܘܠܐ ܟܢܫܝܢ ܚܢܢ ܥܠܠܬܢ. *ܐܫܕܪ ܠܟܘܢ ܒܘܪܟܬܝ
22 ܒܫܢܬܐ ܫܬܝܬܝܬܐ. ܘܬܥܒܕ ܥܠܠܬܐ ܕܬܠܬ ܫܢܝܢ. *ܘܬܙܪܥܘܢ ܒܫܢܬܐ ܬܡܝܢܝܬܐ.
ܘܬܐܟܠܘܢ ܡܢ ܥܠܠܬܐ ܥܬܝܩܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܫܢܬܐ ܬܫܝܥܝܬܐ. ܥܕܡܐ ܕܬܐܬܐ ܥܠܠܬܐ.
23 ܗܘܝܬܘܢ ܐܟܠܝܢ ܥܬܝܩܬܐ. *ܘܐܪܥܐ ܫܪܝܪܐܝܬ ܠܐ ܬܙܕܒܢ ܠܥܠܡ. ܡܛܠ ܕܕܝܠܝ ܗܝ ܐܪܥܐ.
24 ܘܐܢܬܘܢ ܬܘܬܒܐ ܘܐܟܣܢܝܐ ܐܢܬܘܢ ܠܘܬܝ. *ܡܛܠ ܗܢܐ ܒܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܝܪܬܘܬܟܘܢ. ܦܘܪܩܢܐ ܕܐܪܥܐ ܗܘܝܬܘܢ
ܝܗܒܝܢ.

10 Et sanctificate annum illum, quinquagesimum *videlicet* annum, & proclamate libertatem in terra omnibus habitatoribus ejus: & reversio sit vobis, & redite quilibet ad hæreditatem suam, & unusquisque ad familiam suam. 11 Et reversio in anno quinquagesimo erit vobis: non seretis terrā vestrā, neq; metetis sponte nascens frumētū ejus, neq; vindemiabitis pampinos ejus. 12 Quoniā reversio est, & sanctum erit vobis: & de agro comedite proventus in anno isto reversionis: & redite unusquisque ad hæreditatem suam. 14 Et si vendideris venditionem aliquam socio tuo, aut si quid emeris à socio tuo, ne decipiatis alter alterum 15 In numero annorū. Post reversionē eme à socio tuo, & juxta numerū annorū proventûs, vendat tibi. 16 Juxta multitudinē annorū crescet venditio ejus, & juxta paucitatē annorū minuetur venditio ejus: nam pro ratione numeri annorū proventûs, vendet tibi. 17 Et ne fraudetis quisque fratrem suū, sed time Deū tuum: ego enim sum Domin⁹ De⁹ tuus. 18 Facite præcepta mea, & observate judicia mea, & exequimini ea, & 19 commoramini in terra cum quiete. Reddetque terra fructus suos, & comedetis atque saturabimini, & sedebitis in ea cum tranquillitate. 20 Quòd si dicatis, Quid comedemus in anno septimo, quandoquidē non serem⁹ neq; 21 colligemus provent⁹ ejus? Mittā vobis benedictiones meas in anno sexto, producetque 22 proventum trium annorum. Et seretis in anno octavo, & comedetis ex annona veteri usque ad annum nonum: quoad ingrediatur 23 annona, estote comedentes veterem. Terra verò in rei veritate non vendetur in perpetuum, quoniam mea est terra; vos autem in-24 colæ estis et peregrini apud me: Idcirco in universa terra hæreditatis vestræ, redemptionem terræ concedite.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

10 וּתְקַדְּשׁוּן יָת שְׁנַת חַמְשִׁין שְׁנִין
וְתִקְרוֹן חֵירוּתָא בְּאַרְעָא לְכָל־
יָתְבָהָא יוֹבֵלָא הִיא תְּהֵא לְכוֹן
וּתְתוּבוּן גְּבַר לְאַחְסַנְתֵּיהּ וּגְבַר
11 לְזַרְעִיתֵיהּ תְּתוּבוּן׃ יוֹבֵלָא הִיא שְׁנַת
חַמְשִׁין שְׁנִין תְּהֵי לְכוֹן לָא תִזְרְעוּן
וְלָא תַחְצְדוּן יָת כַּתָּהָא וְלָא תִקְטְפוּן
12 יָת־שִׁבְקָהָא׃ אֲרֵי יוֹבֵלָא הִיא
קוּדְשָׁא תְּהֵי לְכוֹן מִן חַקְלָא תֵּיכְלוּן
13 יָת־עֲלַלְתַּהּ׃ בִּשְׁתָּא דְיוֹבֵלָא הָדָא
14 תְּתוּבוּן גְּבַר לְאַחְסַנְתֵּיהּ׃ וַאֲרֵי־
תְזַבְּנוּן זְבִינִין לְחַבְרָךְ אוֹ תִזְבְּנִין מִיַּד
חַבְרָךְ לָא תוֹנוּן גְּבַר יָת־אֲחוּהִי׃
15 בְּמִנְיַן שְׁנַיָּא בָּתַר יוֹבֵלָא תִּזְבַּן
מִן חַבְרָךְ בְּמִנְיַן שְׁנֵי־עֲלַלְתָּא יְזַבֵּן
16 לָךְ׃ לְפוּם סְגִיאוּת שְׁנַיָּא תַּסְגֵּי
זְבִינוֹהִי וּלְפוּם זְעֵירוּת שְׁנַיָּא תַּזְעֵיר
זְבִינוֹהִי אֲרֵי מִנְיַן עֲלַלְתָּא הוּא מְזַבֵּן
17 לָךְ׃ וְלָא תוֹנוּן גְּבַר יָת־חַבְרֵיהּ
וְתִדְחַל מֵאֱלָהָךְ אֲרֵי אֲנָא יְיָ
18 אֱלָהֲכוֹן׃ וְתַעְבְּדוּן יָת קְיָמַי וְיָת דִּינַי
תִּטְּרוּן וְתַעְבְּדוּן יָתְהוֹן וְתֵיתְבוּן עַל־
19 אַרְעָא לְרוּחְצָן׃ וְתִתֵּן אַרְעָא אִבַּהּ
וְתֵיכְלוּן לְמִשְׂבַּע וְתֵיתְבוּן לְרוּחְצָן
20 עֲלַהּ׃ וַאֲרֵי תֵימְרוּן מָה נֵיכוּל בְּשַׁתָּא
שְׁבִיעֵתָא הָא לָא נִזְרַע וְלָא נִכְנוֹשׁ
21 יָת עֲלַלְתַּנָא׃ וַאֲפַקֵּד יָת־בִּרְכְתִי
לְכוֹן בְּשַׁתָּא שְׁתִיתָאָה וְתַעְבֵּד יָת
22 עֲלַלְתָּא לִתְלָת שְׁנִין׃ וְתִזְרְעוּן יָת
שַׁתָּא תְמִינָאָה וְתֵיכְלוּן מִן עֲלַלְתָּא
עַתִּיקָא עַד שַׁתָּא תְשִׁיעֵיתָא עַד־
מֵעַל עֲלַלְתַּהּ תֵּיכְלוּן עַתִּיקָא׃
23 וְאַרְעָא לָא תִתְזַבַּן לַחֲלוּטִין אֲרֵי־
דִילִי אַרְעָא אֲרֵי־דַיָּרִין
24 וְתוֹתָבִין אַתּוּן קֳדָמַי׃ וּבְכֹל
אֲרַע אַחְסַנְתְּכוֹן פּוּרְקָנָא תִּתְּנוּן
לְאַרְעָא׃

10 Et sanctificabitis annum quinquagesimum, et vocabitis libertatē in terrâ cunctis habitatoribus ejus: jubileus erit vobis; et revertetur unusquisque homo ad hæreditatem suam, & unusquisque revertetur 11 ad familiam suam. Jubileus est; annus quinquagesimus erit vobis: non seminabitis, neque metetis quæ sponte nascuntur in terrâ, neque putabitis reli-12 quias ejus. Quia jubileus est, sanctus erit vobis: de agro 13 comedetis fructus ejus. In anno jubilei hujus, revertemini unusquisque ad possessionem 14 suam. Et quando vendideris venditionem proximo tuo, aut quando emeris de manu proximi tui: non decipiat vir fra-15 trem suum. Juxta numerum annorum post jubileum emes à proximo tuo: juxta numerum annorum frugum vendet 16 tibi. Secundum multitudinem annorum multiplicabis emptionem, et secundum paucitatem annorum minues emptionem: quia numerum frugum 17 vendit tibi. Et non decipiet proximum vir suum; timebísque Deum tuum: quia ego 18 Dominus Deus vester. Et facietis legitima mea; et judicia mea custodietis, facietísq; ea: et habitabitis confidenter in 19 terrâ. Dabitq; terra fructum suum, et comedetis in saturitatem: et habitabitis confi-20 denter in eâ. Et si dixeritis; Quid manducabimus in anno septimo? ecce non seminabimus, nec colligemus fruct⁹ no-21 stros. Mandabo benedictionē meam vobis in anno sexto: et faciet fructus pro trib⁹ annis. 22 Seretisque anno octavo, & comedetis de fructu veteri: usque ad annū nonum, donec veniant fructus ejus, edetis ve-23 tera. Terra autem non vendetur in perpetuum; quia mea est terra: advenæ enim et co-24 loni estis vos coram me. Et in omni terra possessionis vestræ dabitis redemptionem terræ.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VER. SAM.

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

10 *Et sanctificabitis annum illū, annum nempe quinquagesimum, et prædicabitis (b) libertatem in terra omnibus habitantibus in ea: Jubilæus hic erit vobis. Tum revertemini unusquisque in possessionem suam, unusquisque etiam ad familiam suam revertemini. 11 Jubilæus hic est, annus quinquaginta annorum erit vobis: non seminabitis, neque metetis sponte nascentia ejus, neq; amputabitis (c) sanctificationes ejus: 12 Nam jubilæus hic sanctus erit vobis; agri proventum comedetis. 13 In anno quoque jubilæi istius revertemini unusquisque ad possessionem suam. 14 Cùm etiam vendideris aliquid proximo tuo, aut acquisiveris de manu proximi tui, non affligetis quisq; fratrem suum. 15 Juxta numerum annorum post jubilæum acquires de proximo tuo; juxta numerum annorū proventûs, vendet tibi. 16 Pro ratione multitudinis annorū, multiplicabis emptionē ejus, et pro ratione paucitatis annorū, diminues emptionē ejus; quoniam numerum proventûs ipse vendit tibi. 17 Itaq; nemo opprimet proximum suum; timebis enim Deum tuum: ego sum Dominus Deus vester. 18 Ideò facietis præcepta mea, & judicia mea servabitis, & facietis ea, habitabitisque super terram confidenter. 19 Et dabit terra fructum suum, et comedetis ad saturitatem, & habitabitis confidenter super eā. 20 Quòd si dixeritis, Quid comedem⁹ anno septimo; ecce non seminabimus, neque colligemus proventus nostros: 21 Tunc præcipiam benedictioni meæ pro vobis in anno sexto, & faciet proventū suum pro tribus annis. 22 Seminabitis verò anno octavo, & comedetis de proventu ejus veteri usque ad annum nonum; usq; quo venerit proventus ejus, comedetis veterem. 23 Terra igitur non vendetur absolutè, quoniam mea est terra; fuistis enim peregrini & inquilini apud me. 24 Ideò in omni terra possessionis vestræ, redemptionem dabitis terræ.

VER. SAM. (b) promulgationem (c) coronas ejus.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * وقدسوا هذه سنة الخمسين * وادوا بعتق في البلد لجميع اهله * فيكون لكم اطلاقا يرجع فيه
11 كل امري الي عشيرته والي حوزه * ومن شروط هذه سنة الاطلاق سنة الخمسين * ان لا تزرعوا فيها *
12 ولا تحصدوا خلفها * ولا تقطفوا فرادها * لانها سنة الاطلاق تكون لكم مقدسة * ومن الصحراء
13 14 تاكلون غلاتها مباحة * وفي هذه سنة الاطلاق يرجع كل امري الي حوزته * واذا بعت بيعا لصاحبك
15 او ابتعت منه * فلا يغبن كل واحد منكما اخاه * باحصاء سنين من بعد سنة الاطلاق تشتري من
16 صاحبك واحصاء غلاتها يبيعكها * فعلي قدر جملة السنين يجب ان يكثر له الثمن * وعلي
17 قدر قلتها يجوز ان يقل له * لانه انما يبيعك غلات تحصاه * ولا يغبن الواحد صاحبه * وخف ربك *
18 فاني الله ربكم المعاقب * واعملوا برسومي واحكامي واحفظوها * واسكنوا البلد واثقين بي
19 20 * تخرج لكم الارض ثمرها * فتاكلونه هنيا * وتقيموا بها واثقين * فان قلتم ما ناكل في السنة السابعة
21 اذ لا نزرع ولا نجمع غلاتها * فاني آمر ببركتي لكم في السنة السادسة * فتكفيكم غلاتها ثلاث سنين
22 * وتزرعون في السنة الثامنة وانتم تاكلون من غلاتها عتيقا الي السنة التاسعة * الي تجي غلاتها
23 24 تاكلون عتيقا * والارض فلا تبع نباتا لانها لي * وانما انتم سكان واضياف لي * وفي جميع بلد
حوزكم اجعلوا ولاية للارض *

10 Et sanctificate hunc annum quinquagesimum, et clamate libertatem in regione omnibus incolis ejus. Eritq; vobis remissio, ut redeat in ipso unusquisq; ad familiam 11 suam, & ad possessionem suam. Et ex conditionibus hujusce anni remissionis, anni scilicet quinquagesimi est, ut non seratis in ipso, neque metatis ejus succedanea, ne-12 que putetis uvam ejus dissitam: Quia annus est remissionis, erit vobis sanctus. 13 Et de campo comedetis fruges ejus liberè. Et in isto anno remissionis redibit unusquisq; 14 ad possessionem suam. Cúmque vendideris venditionem proximo tuo, vel emeris ab ipso, neuter vestrûm fraudet fratrē suum. 15 Numero annorum post annum remissionis emes à proximo tuo, & juxta numerum 16 proventûs eorum, vendet eum tibi. Igitur secundùm summam annorum oportet ut crescat ei pretiū, & secundùm paucitatem eorum decet ut minuatur ei: quandoquidē ipse vendit tibi proventus supputatos. 17 Et ne fraudet alter proximum suum, & time Dominum tuum: quia ego sum Deus 18 Dominus vester castigans. Et facite mandata mea & judicia mea, & servate illa, 19 & inhabitate regionem tuti in me. Educet vobis terra fructus suos, & comedetis eos 20 pacificè, & habitabitis in illa tuti. Et si dixeritis, Quid comedemus in anno septimo, si non severimus, neque collegerimus 21 fruges ejus? Ego mandabo benedictionem meam vobis anno sexto, & sufficient vo-22 bis fruges ejus tribus annis. Et seretis in anno octavo dum adhuc comedetis de frugibus ejus veteribus ad annum nonum: usque ad adventum frugum ejus, 23 comedetis veteres. Et terra ne vendatur in perpetuum, quia mea est: at verò vos in-27 colæ atque hospites estis mihi. Et in omni regione possessionis vestræ constituite curaturam terræ.

venerit & , ſua poſſeſſione de vendiderit &,tuꝰ frater fuerit attenuatꝰ Cū
25 כִּי־יָמוּךְ אָחִיךָ וּמָכַר מֵאֲחֻזָּתוֹ וּבָא
.ſui fratris venditionem redimet & ,eum ad propinquus illud redimens
גֹאֲלוֹ הַקָּרֹב אֵלָיו וְגָאַל אֵת מִמְכַּר אָחִיו׃
invenerit &,ejꝰ manus attigerit & ,redimens ei erit non cùm vir Et
26 וְאִישׁ כִּי לֹא יִהְיֶה־לּוֹ גֹּאֵל וְהִשִּׂיגָה יָדוֹ וּמָצָא
,ejꝰ venditionis annos computabit Et .ejus redemptionis ſufficientiam quaſi
27 כְּדֵי גְאֻלָּתוֹ׃ וְחִשַּׁב אֶת־שְׁנֵי מִמְכָּרוֹ
redibit & : ſibi vendidit qui viro excreſcens reſtituet &
וְהֵשִׁיב אֶת־הָעֹדֵף לָאִישׁ אֲשֶׁר מָכַר־לוֹ וְשָׁב
reddendi ſufficientiam ejꝰ manus invenerit non ſi Et .ſuā apprehenſionem ad
28 לַאֲחֻזָּתוֹ׃ וְאִם־לֹא מָצְאָה יָדוֹ דֵּי הָשִׁיב
: Iobel annum ad uſque ,illam ementis manu in ejꝰ venditio erit & ,ei
לוֹ וְהָיָה מִמְכָּרוֹ בְּיַד הַקֹּנֶה אֹתוֹ עַד שְׁנַת הַיּוֹבֵל
vir Et .ſuam poſſeſſionem ad revertetur & ,Iobel in egredietur &
29 וְיָצָא בַּיֹּבֵל וְשָׁב לַאֲחֻזָּתוֹ׃ וְאִישׁ
ejꝰ redemptio erit & ,muri civitatis habitationis domum vēdiderit cum
כִּי־יִמְכֹּר בֵּית־מוֹשַׁב עִיר חוֹמָה וְהָיְתָה גְּאֻלָּתוֹ
.ejꝰ redemptio erit diebus ,ejus venditionis annum conſummandū ad uſque
עַד־תֹּם שְׁנַת מִמְכָּרוֹ יָמִים תִּהְיֶה גְאֻלָּתוֹ׃
, integrum annum ſibi complendum ad uſque fuerit redempta non ſi Et
30 וְאִם לֹא־יִגָּאֵל עַד־מְלֹאת לוֹ שָׁנָה תְמִימָה
excisionem ad murus non cui ,civitate in quæ domus cōſurget &
וְקָם הַבַּיִת אֲשֶׁר־בָּעִיר אֲשֶׁר־לֹא חֹמָה לַצְּמִיתֻת
domus Et .Iobel in egredietur non :ejꝰ generationes in illam ementi
31 לַקֹּנֶה אֹתוֹ לְדֹרֹתָיו לֹא יֵצֵא בַּיֹּבֵל׃ וּבָתֵּי
terræ agrum ſuper ,undiquaque murus eis non quibus atriorum
הַחֲצֵרִים אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם חֹמָה סָבִיב עַל־שְׂדֵה הָאָרֶץ
civitatum Et .egredietur Iobel in & ,ei erit redemptio :reputabitur
32 יֵחָשֵׁב גְּאֻלָּה תִּהְיֶה־לּוֹ וּבַיֹּבֵל יֵצֵא׃ וְעָרֵי
.Levitis erit ſeculi redemptio,eorū poſſeſſionis urbiū domorū,Levitarū
הַלְוִיִּם בָּתֵּי עָרֵי אֲחֻזָּתָם גְּאֻלַּת עוֹלָם תִּהְיֶה לַלְוִיִּם׃
civitas &,domus venditio egredietur & ,Levitis à redimet qui Et
33 וַאֲשֶׁר יִגְאַל מִן־הַלְוִיִּם וְיָצָא מִמְכַּר־בַּיִת וְעִיר
,eorum poſſeſſio ipſa,Levitarum urbium domꝰ quia:Iobel in ejꝰ apprehēſionis
אֲחֻזָּתוֹ בַּיֹּבֵל כִּי בָתֵּי עָרֵי הַלְוִיִּם הִוא אֲחֻזָּתָם
non corū civitatum ſuburbii ager Et .Iſrael filiorum medio in
34 בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּשְׂדֵה מִגְרַשׁ עָרֵיהֶם לֹא
fuerit attenuatꝰ cùm Et .eis hoc ſeculi apprehenſio quia ,vendetur
35 יִמָּכֵר כִּי־אֲחֻזַּת עוֹלָם הוּא לָהֶם׃ וְכִי־יָמוּךְ
peregrinus ; eo in corroborabis &,tecum ejus manus nutaverit & ,tuus frater
אָחִיךָ וּמָטָה יָדוֹ עִמָּךְ וְהֶחֱזַקְתָּ בּוֹ גֵּר
;incremētū & uſuram eo cum à accipias Ne .tecum vivet & , advena &
36 וְתוֹשָׁב וָחַי עִמָּךְ׃ אַל־תִּקַּח מֵאִתּוֹ נֶשֶׁךְ וְתַרְבִּית
dabis non tuū Argentum .tecum tuꝰ frater vivet & :tuo Deo à timebis &
37 וְיָרֵאתָ מֵאֱלֹהֶיךָ וְחֵי אָחִיךָ עִמָּךְ׃ אֶת־כַּסְפְּךָ לֹא־תִתֵּן
Dominus Ego .tuum cibum dabis non incremento in &,uſurā ad ei
38 לוֹ בְּנֶשֶׁךְ וּבְמַרְבִּית לֹא־תִתֵּן אָכְלֶךָ׃ אֲנִי יְהוָה
vobis dandum ad ,Ægypti terra è vos feci exire qui ,veſter Deus
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר־הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לָתֵת לָכֶם
.Deum in vobis exiſtendum ad,Chenahan terram
אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן לִהְיוֹת לָכֶם לֵאלֹהִים׃

Verſio VULG. LAT.

25 Si attenuatus frater tuus, vendiderit poſſeſſiunculam ſuam, & voluerit propinquus ejus, poteſt redimere quod ille vendiderat. 26 Sin autem non habuerit proximum, & ipſe pretium ad redimendum potuerit invenire : 27 Computabuntur fructus ex eo tempore quo vendidit : & quod reliquum eſt, reddet emptori, ſicque recipiet poſſeſſionē ſuam. 28 Quòd ſi non invenerit manus ejꝰ ut reddat pretium, habebit emptor quod emerat, uſque ad annum jubileum. In ipſo enim omnis venditio redibit ad dominum, & ad poſſeſſorē priſtinum. 29 Qui vendiderit domum intra urbis muros, habebit licentiam redimendi, donec unus impleatur annus. 30 Si non redemerit, & anni circulus fuerit evolutus, emptor poſſidebit eā, & poſteri ejus in perpetuum, & redimi non poterit, etiam in jubileo. 31 Sin autem in villa fuerit domus, quæ muros non habet, agrorum jure vendetur, ſi antè redempta non fuerit in jubileo, revertetur ad dominum. 32 Ædes Levitarum, quæ in urbibus ſunt, ſemper poſſunt redimi. 33 Si redēptæ non fuerint, in jubileo revertētur ad dominos, quia domꝰ urbiū Levitarum pro poſſeſſionibus ſunt inter filios Iſrael. 34 Suburbana autem eorum non veneant, quia poſſeſſio ſempiterna eſt. 35 Si attenuatus fuerit frater tuꝰ, & infirmꝰ manu, & ſuſceperis eum quaſi advenam & peregrinū, & vixerit tecum. 36 Ne accipias uſuras ab eo, nec amplius quam dediſti. Time Deum tuum, ut vivere poſſit 37 frater tuus apud te. Pecuniam tuam non dabis ei ad uſuram, & frugum ſuperabun- 38 dantiam non exiges. Ego Dominus Deus veſter, qui eduxi vos de terra Ægypti, ut darem vobis terram Chanaan, & eſſem veſter Deus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

25 Ἐὰν δὲ πένηται ὁ ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ (β) ἀποδῶται ἀπὸ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ, καὶ ἔλθῃ ὁ (γ) ἀγχιστεύων ὁ ἐγγίζων αὐτῷ, καὶ λυτρώσεται τὴν 26 πρᾶσιν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τινι ὁ ἀγχιστεύων, (δ) καὶ εὐπορηθῇ τῇ χειρί, καὶ εὑρεθῇ αὐτῷ τὸ ἱκανὸν, λύτρα αὐτοῦ, 27 Καὶ συλλογιεῖται τὰ ἔτη τῆς πράσεως αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει ὃ ὑπερέχει τῷ ἀνθρώπῳ, ᾧ ἀπέδοτο (ε) αὐτὸ αὐτῷ, καὶ ἀπελεύσεται εἰς τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. 28 Ἐὰν δὲ (ζ) μὴ εὐπορηθῇ αὐτοῦ ἡ χεὶρ τὸ ἱκανὸν, ὥστε (η) ἀποδοῦναι αὐτῷ, καὶ ἔσται ἡ πρᾶσις τῷ κτησαμένῳ αὐτὰ ἕως τοῦ ἕκτου ἔτους τῆς ἀφέσεως, καὶ (θ) ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει, καὶ ἀπελεύσεται 29 εἰς (ι) τὴν κατάσχεσιν αὐτοῦ. Ἐὰν δέ τις ἀποδῶται οἰκίαν οἰκητὴν ἐν πόλει τετειχισμένῃ, καὶ ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς, ἕως πληρωθῇ ἐνιαυτὸς ἡμερῶν ἔσται ἡ λύτρωσις αὐτῆς. 30 Ἐὰν δὲ μὴ λυτρωθῇ ἕως ἂν πληρωθῇ αὐτῆς ἐνιαυτὸς ὅλος, κυρωθήσεται ἡ οἰκία ἡ οὖσα ἐν πόλει τῇ ἐχούσῃ τεῖχος, βεβαίως τῷ κτησαμένῳ αὐτὴν εἰς τὰς γενεὰς αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐξελεύσεται ἐν τῇ ἀφέσει. 31 Αἱ δὲ οἰκίαι αἱ ἐν ἐπαύλεσιν, αἷς (κ) οὐκ ἔστιν ἐν αὐταῖς τεῖχος κύκλῳ, πρὸς τὸν ἀγρὸν τῆς γῆς (λ) λογισθήσονται· λυτρωταὶ διαπαντὸς ἔσονται, 32 καὶ ἐν τῇ ἀφέσει ἐξελεύσονται. Καὶ αἱ πόλεις τῶν Λευιτῶν, οἰκίαι τῶν (μ) πόλεων κατασχέσεως αὐτῶν, λυτρωταὶ διαπαντὸς ἔσονται τοῖς 33 Λευίταις. Καὶ ὃς (ν) ἂν λυτρώσηται παρὰ τῶν Λευιτῶν, καὶ ἐξελεύσεται ἡ διάπρασις αὐτῶν οἰκιῶν πόλεως κατασχέσεως αὐτῶν ἐν τῇ ἀφέσει, ὅτι οἰκίαι τῶν πόλεων τῶν Λευιτῶν κατάσχεσις αὐτῶν ἐν 34 μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ οἱ ἀγροὶ ἀφωρισμένοι ταῖς πόλεσιν αὐτῶν οὐ πραθήσονται, ὅτι κατάσχεσις 35 αἰωνία τοῦτο αὐτῶν ἐστιν. Ἐὰν δὲ πένηται ὁ (ξ) ἀδελφός σου ὁ μετὰ σοῦ, καὶ ἀδυνατήσῃ ταῖς χερσὶ (ο) παρὰ σοί, ἀντιλήψῃ αὐτοῦ ὡς προσηλύτου καὶ παροίκου, καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου 36 μετὰ σοῦ. Οὐ λήψῃ παρ' αὐτοῦ τόκον, οὐδὲ ἐπὶ πλήθει· καὶ φοβηθήσῃ τὸν (π) θεόν σου. ἐγὼ 37 κύριος. καὶ ζήσεται ὁ ἀδελφός σου μετὰ σοῦ. Τὸ ἀργύριόν σου οὐ δώσεις αὐτῷ ἐπὶ τόκῳ, (ρ) καὶ ἐπὶ πλεονασμῷ οὐ δώσεις αὐτῷ τὰ βρώματά 38 σου. Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν Χαναὰν, ὥστε εἶναι ὑμῶν θεός.

25 Si autem (l) inopiâ laboret frater tuus, qui tecum, & vendiderit de poſſeſſione ſua, & venerit (m) propinquus, qui prope eſt ei; & redimet 26 venditionem fratris ſui. Si cui autem non fuerit propinquꝰ, & abundaverit manû, & inventum ipſi fuerit, quod ſatis ſit, redemptio ejus, 27 Et computabit annos venditionis ejus; & reddet, quod ſupereſt, homini, cui venditum erat illud ei; & redibit in poſſeſſionem ſuam. 28 Si autem non abundaverit ejus manus, quod ſatis eſt, ut reddat ei, & erit venditio ei, qui emit ea, uſque ad ſextum annum remiſſionis; & egredietur in remiſſione, & redibit in poſſeſſionem ſuam. 29 Si quis autem vendiderit domum habitabilem in civitate murata; & erit (n) redemptio ejus : donec compleatur annus dierum, erit redemptio ejus. 30 Si autem non fuerit redempta, dum impletus fuerit ejus annus totus, confirmabitur domus, quæ eſt in civitate habente murū, ſtabiliter ei, qui emit eā, in progenies ejus; & non egredietur in remiſſione. 31 Domus autem quæ in vicis, in quibus non eſt in eis murus in circuitu, ad agrum terræ cōputabuntur: redemptibiles ſemper erunt, & in remiſſione egredientur. 32 Et civitates Levitarum, domus civitatum poſſeſſionis eorum, redemptibiles ſemper erunt Levitis. 33 Et quicunque redemerit à Levitis, & egredietur venditio (o) ipſarum domorum civitatis poſſeſſionis eorum in remiſſione, quoniam domus civitatum Levitarum, poſſeſſio eorum in medio filiorum Iſrael. 34 Et agri ſegregati civitatibus eorum non vendentur, quoniā poſſeſſio æterna hoc eorum eſt. 35 Si autē (p) paupertate laboret frater tuus, qui tecum eſt, & non valeat manibus apud te, ſuſcipe eū tanquam proſelytū, & incolam, & vivet frater tuus tecum. 36 Non accipies ab eo uſuram, neque ſuper multiplicationem: & timebis Deum tuum. Ego Dominus. Et 37 vivet frater tuus tecum. Argentum tuum non dabis ei pro uſura, & pro excreſcentia non dabis ei 38 eſcas tuas. Ego Dominus Deus veſter, qui eduxi vos de terra Ægypto, ad dandum vobis terram Chanaan, ut ſim Deus veſter.

MS.A. (β) ἀποδώσεται (γ) ἀγχιστεύων ἐγγίζων ἔγγιστα αὐτοῦ, καὶ (δ) καὶ εὑρεθῇ τῇ χειρί, καὶ εὑρεθῇ (ε) αὐτὸν ἑαυτῷ, (ζ) μὴ εὑρεθῇ ἡ χεὶρ αὐτοῦ τὸ (η) ἀποδοῦναι αὐτά, καὶ (θ) ἐξελεύσεται τὴν ἄφεσιν, καὶ (ι) τὴν κατάπαυσιν αὐτοῦ. (κ) οὐκ ἔστιν αὐταῖς (λ) λογισθήτωσαν· (μ) πόλεων αὐτῶν κατασχέσεως, (ν) ἂν λυτρωσάμενος (ξ) ἀδελφός σου, καὶ ἀδυναμήσῃ (ο) παρὰ σοῦ, (π) θεόν. ἐγὼ (ρ) καὶ πλεονασμὸν οὐ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

25 Et ſi in paupertatē redactꝰ fuerit frater tuus, & vēdiderit partē hæreditatis ſuæ, veniat cōſanguineꝰ ejus ſibi propinquior, redimatq; 26 vēditionē fratris ſui. Quòd ſi nemo adſit qui redimat, & ille facultatē habuerit, & inve- 27 nerit quod ſufficiat redēptioni ſuæ : Supputet annos venditionis ſuæ, & reſtituat ſuperfluū viro qui emit ab eo, & revertatur ad 28 hæreditatē ſuā. Si verò non habuerit facultatē tantā ut ſatisfaciat illi, manebit vēditio firma ei qui emit ipſam, uſq; ad annū reverſionis : & exibit tēpore reverſionis; ille verò revertetur ad hæreditatē ſuā. 29 Et ſi quis vendat domiciliū in urbe muros habēte, habebit ius redimēdi eā uſq; ad finē anni emptionis ſuæ : à *certo* tēpore ad *certum* tempꝰ 30 erit facultas redimēdi eā. Si verò non redimatur donec finiat annus integer, manebit domꝰ *ejuſmodi quæ eſt* in urbe habēte muros firmiter ei qui emerat illam, eritq; poſteris ejꝰ, neq; egredietur ex ea tempore reverſio- 31 nis. Domꝰ autē plagarū quas non ambiūt muri, tāquā ager terræ reputabūtur, jus redemptionis habebūt, & tempore reverſionis em- 32 ptor egredietur. Quòd autē ad civitates Levitarū, & domos quæ ſunt in civitatibꝰ hæreditatis eorū, jus redimēdi perpetuū habe- 33 būt Levitæ. Et ſi quis ex Levitis redimat redēptionē, exibit *emptor* ab emptione domꝰ et civitatis hæreditatis ejꝰ tempore reverſionis : quoniā domꝰ quæ ſunt in civitatibꝰ Levitarū, ipſæ ſunt hæreditas eorū inter filios Iſra- 34 el. Ager verò qui fuerit in extremitatibꝰ civitatū eorū, nō vēdetur, quoniā is hæreditariꝰ eſt ipſis in æternū. 35 Et ſi ad inopiā redactus fuerit frater tuus, & inclinaverit manū ſuā tecū, ne teneas eū quaſi incolā & quaſi 36 peregrinū, ſed vivat tecum. Ne accipias ab eo conventiones & fœnꝰ : & time Deum tuum, 37 vivatq; frater tuꝰ tecum. Pecuniā tuā ne dederis ei cū pacto, & cū uſura ne dederis cibum tuum. 38 Ego ſum Dñs Deꝰ veſter qui eduxi vos è terra Ægypti, ut darem vobis terrā Chanaan, & eſſem vobis Deus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

25 אֲרֵי יִתְמַסְכַּן אֲחוּךְ וִיזַבִּין
מֵאַחְסַנְתֵּיהּ וְיֵיתֵי פָּרִיקֵיהּ דְּקָרִיב
לֵיהּ וְיִפְרוֹק יָת זְבִינֵי אֲחוּהִי׃ וּגְבַר 26
אֲרֵי לָא יְהֵי לֵיהּ פָּרִיק וְתַדְבֵּיק
יְדֵיהּ וְיִשְׁכַּח כְּמִסַּת פּוּרְקָנֵיהּ׃ וִיחַשֵּׁב 27
יָת שְׁנֵי זְבִינוֹהִי וְיָתֵיב יָת מוֹתָרָא
לִגְבַר דִּי זַבִּין לֵיהּ וִיתוּב לְאַחְסַנְתֵּיהּ
׃ וְאִם לָא אַשְׁכַּחַת יְדֵיהּ כְּמִסַּת 28
דְּיָתֵיב לֵיהּ וִיהוֹן זְבִינוֹהִי בְּיַד דִּזְבַן
יָתֵיהּ עַד שַׁתָּא דְיוֹבֵלָא וְיִפּוֹק
בְּיוֹבֵלָא וִיתוּב לְאַחְסַנְתֵּיהּ׃ וּגְבַר 29
אֲרֵי יְזַבִּין בֵּית מוֹתַב קַרְתָּא מַקְפָּא
שׁוּר וִיהֵי פּוּרְקָנֵיהּ עַד מִשְׁלַם שַׁתָּא
דִּזְבִינוֹהִי עִדָּן בְּעִדָּן יְהֵי פּוּרְקָנֵיהּ׃
וְאִם לָא יִתְפְּרֵק עַד מִשְׁלַם לֵיהּ 30
שַׁתָּא שְׁלֵמְתָּא וִיקוּם בֵּיתָא דִּי
בְקַרְתָּא דִּי לֵיהּ שׁוּרָא לַחֲלוּטִין
לְדִזְבַן יָתֵיהּ לְדָרוֹהִי לָא יִפּוֹק
בְּיוֹבֵלָא׃ וּבָתֵּי פַצִּיחַיָּא דִּי לֵית לְהוֹן 31
שׁוּר מַקַּף סְחוֹר סְחוֹר עַל חֲקַל
אַרְעָא יִתְחַשְּׁבוּן פּוּרְקָנָא יְהֵי לְהוֹן
וּבְיוֹבֵלָא יִפְּקוּן׃ וְקִרְוֵי לֵיוָאֵי בָּתֵּי 32
קִרְוֵי אַחְסַנְתְּהוֹן פּוּרְקַן עָלַם תְּהֵא
לְלֵיוָאֵי׃ וְדִי יִפְרוֹק מִן לֵיוָאֵי וְיִפְּקוּן 33
זְבִינֵי בֵיתָא וְקִרְוֵי אַחְסַנְתְּהוֹן
בְּיוֹבֵלָא אֲרֵי בָתֵּי קִרְוֵי לֵיוָאֵי הִיא
אַחְסַנְתְּהוֹן בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַחֲקַל 34
רְוַח קִרְוֵיהוֹן לָא יִזְדַּבַּן אֲרֵי אַחְסָנַת
עָלַם הוּא לְהוֹן׃ וַאֲרֵי יִתְמַסְכַּן אֲחוּךְ 35
וּתְמוּט יְדֵיהּ עִמָּךְ וְתַתְקֵף בֵּיהּ דַּיָּר
וְתוֹתָב וִיחֵי עִמָּךְ׃ לָא תִסַּב מִנֵּיהּ 36
חִבּוּלְיָא וְרִבִּיתָא וְתִדְחַל מֵאֱלָהָךְ
וִיחֵי אֲחוּךְ עִמָּךְ׃ יָת כַּסְפָּךְ לָא תִתֵּן 37
לֵיהּ בְּחִבּוּלְיָא וּבְרִבִּיתָא לָא תִתֵּן
מֵיכְלָךְ׃ אֲנָא יְיָ אֱלָהֲכוֹן דִּי אַפֵּקִית 38
יָתְכוֹן מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְמִתַּן לְכוֹן
יָת אַרְעָא דִּכְנַעַן לְמֶהֱוֵי לְכוֹן
לֶאֱלָהָא׃

25 Quando pauper factus fuerit frater tuus, et vendiderit de poſſeſſione ſuâ: veniet redemptor ejus qui propinquus eſt ei, & redimet quod frater ſuus 26 vendidit. Vir autem cui non fuerit redemptor: et attigerit manus ejus, et invenerit quātum ſufficit ad redemptionem 27 ejꝰ. Computabit annos venditionis, et reddet quod ampliꝰ fuerit viro cui vendidit: et revertetur 28 ad poſſeſſionē ſuā. Et ſi non invenerit manꝰ ejꝰ, quantum ſufficit ut reddat ei : erit illud quod vendidit in manu emptoris ejꝰ, uſq; ad annū jubilei: et egredietur in jubileo, et revertetur ad poſſeſſionem 29 ſuā. Vir autem qui vendiderit domū habitationis intra urbis murū, erit redemptio ejus donec impleatur annꝰ venditionis : tanto tempore erit redē- 30 ptio ejꝰ. Et ſi non fuerit redēpta, donec compleatur annus integer: erit domus quæ eſt in urbe murata illius qui emit eam in perpetuū, in generationibꝰ ſuis: nō egredietur in ju- 31 bileo. Ædes autē ruris, quæ non habet murū per circuitum, ſicut ager terræ exiſtimabuntur: redemptio erit eis, et in jubi- 32 leo egredientur. Et urbes Levitarū, et domꝰ urbiū poſſeſſionū ſuarū in æternū poſſunt redimi: redemptio enim ſem- 33 piterna erit Levitis. Et qui de Levitis redemerit, egredietur venditio domus et urbis poſſeſſionis ejus in jubileo : quia domꝰ urbium Levitarum ſunt poſſeſſio eorum, in medio fili- 34 orum Iſrael. Ager autē ſpatii urbium ſuarum non vendetur: quia poſſeſſio ſempiterna eſt 35 eis. Et quando pauper factꝰ fuerit frater tuus, & declinaverit manus ejus ad te: ſuſcipies eū, quaſi advenā et inquilinū, 36 et vivet tecum. Nō accipies ab eo uſurā neq; fœnꝰ; et timebis Deū tuū: et vivet frater tuꝰ te- 37 cū. Argentū tuum nō dabis ei ad uſurā : et pro fœnore non 38 dabis cibū tuū. Ego Dñs Deꝰ veſter, qui eduxi vos de terrâ Ægypti : ut darē vobis terram Chanaā; ut eſſē vobis in Deū.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VER. SAM.

TEXT ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

25 Quòd ſi attenuatus ſit frater tuus, & vendiderit poſſeſſionem ſuam; tum veniet redemptor ejus, propinquus eiꝰ, & redimet venditionem fra- 26 tris ſui. Sed cùm viro non fuerit redemptor, & aſſecuta fuerit manus ejus, atque invenerit quod ſatis eſt redempti- 27 oni ſuæ; Tum computabit annos venditionis ſuæ, & reſtituet quod ſupereſt homini cui vendidit, et redibit in poſ- 28 ſeſſionem ſuam. At ſi non inveniat manus ejus id quod ſatis eſt ut reſtituat ei, tum erit venditio ejus in manu acquirentis eam uſque ad annum jubilæi; ſed egredietur in anno jubilæi, & revertetur 29 in poſſeſſionem ſuam. Cùm etiam vir vendiderit domū, habitationem urbis muratæ, durabit redemptio ejus donec compleatur annus venditionis 30 ejus : dierum erit redemptio ejus. Quòd ſi non redimat donec completus fuerit annus integer, tum confirmabitur domꝰ quæ eſt in civitate murata in perpetuum ei qui acquiſivit eam in generationes 31 ejus : non egredietur in jubilæo. Domus autem quæ ſunt in vicis quibus non eſt murus in circuitu, juxta agrum terræ reputabuntur ; redemptio 32 erit ei, & in jubilæo egredietur. Quòd ad urbes Levitarum, domorum civitatum poſſeſſionis eorū redemptio per- 33 petua erit Levitis. Ideò qui redemerit à Levitis, egredietur de vendita domo, & civitate poſſeſſionis eorum in jubilæo, quoniā domus civitatū Levitarum ſunt poſſeſſio ipſorum in medio filiorum Iſrael. 34 Neque agri (d) ſuburbii civitatum eorum vendentur, 35 quoniam poſſeſſio æterna eſt eis. Prætereà cùm attenuatus fuerit frater tuꝰ, et vacillaverit manus ejꝰ tecum, confirmabis eum, peregrinum, et 36 inquilinum, frater enim tuus vivet tecum. Nè accipias ab eo (e) fœnus, & incrementum ; timebis enim Deum tu- 37 um : vivétque tecum frater tuus. Argentum tuum non dabis ei (f) in fœnus, & in in- 38 crementum non dabis cibum tuum. Ego Dominus Deus veſter qui eduxi vos de terra Ægypti, ut darem vobis terrā Chanaan, ut ſim vobis in Deū.

VER. SAM. (d) ſpatii (e) duplum, (f) in duplum,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 وإذا تماهن أخوك فباع شيئا من حوزه * فليأت وليه الأقرب إليه فيتولى بيع أخيه * وأي رجل
26 لم يكن له ولي فنالت يده فأصاب مقدار فكاكه * فليحسب سني بيعه * ويرد الفاضل إلى الرجل 27
28 الذي باعه * ويرجع إلى حوزه * وإن لم تنل يده مقدار ما يرد عليه * فليبق بيعه في يد المشتري
29 له إلى سنة الإطلاق * ويخرج فيها * ويرجع هو إلى حوزه * وأي رجل باع بيتا مسكنا في قرية لها
30 سور * فيكون بالخيار إلى انقضاء سنة من يوم بيعه * فيكون له فكاكه حولا * وإن لم يفككه إلى
أن تكمل له سنة تامة * فقد ثبت البيت الذي في القرية التي لها سور ثباتا للمشتري ولأجياله *
31 ولا يخرج في سنة الإطلاق * وبيوت الأرباض التي ليس لها سور يحيط بها * فمثل ضياع الأرض
32 تحسب بأن يكون لها ولاية * وتخرج في الإطلاق * وأما قرى اللاويين وبيوت قرى حوزهم * فلهم
33 أن يفكوها أبدا * فمن اشترى ذلك منهم * فليخرج عنه كل بيت مبيع وقرية حوزه في سنة
34 الإطلاق * لأن بيوتهم وقراهم هي حوزهم فيما بين بني إسرائيل * وضياع في قراهم لا تبع * لأنها
35 حوز الدهر لهم * وإذا تماهن أخوك ومالت يده معك فاشدده بأن يكون لك ساكنا وضيفا
36 فيعيش معك * ولا تأخذ منه عينة ولا ربا * وخف من ربك حتى يعيش معك * ولا تدفع إليه 37
38 ورقك وطعامك بعينة ولا بربا * لأني الله ربكم المخرج لكم من بلد مصر * أعطيكم بلد كنعان *
فأكون لكم إلها *

25 Cúmq; debilitatus fuerit frater tuus, vendideritq; aliquid è poſſeſſione ſua, veniat curator ejus ſibi propinquior, & curet 26 venditionem fratris ſui. Et quicunque homo non habuerit curatorem, & potuerit manus ejus, inveneritq; valorem redem- 27 ptionis ſuæ : Computet annos venditionis ſuæ, & reddat quod ſupereſt viro cui vendidit, & revertatur ad poſſeſſionem 28 ſuam. At ſi non attigerit manus ejus quantum reſtituat illi, maneat venditio ejus in manu emptoris ipſius uſque ad annum remiſſionis, & egredietur in ipſo, & ille re- 29 vertetur ad poſſeſſionem ſuam. Et quicunque vir vendiderit domum ſeu habitaculum in civitate habente murum, erit ad arbitrium ejus uſque ad finem anni à die venditionis ſuæ : habebit enim jus redi- 30 mendi eam ſpatio anni. Et niſi redemerit eam quouſque compleatur annus integer, jam remanſit domus quæ eſt in civitate habente murum, firma emptori & generationibus ejus : & non egredietur in an- 31 no remiſſionis. Domus autem pagorum non habentium murum eos circundantem, quaſi agri terræ computabuntur : ita ut ſit ipſis curatura, & egrediantur in dimiſſione. 32 Quòd autem ad civitates Levitarum, & domus civitatum poſſeſſionis eorum, jus 33 habent eas redimendi ſemper: Ac proinde qui emerit talia ab ipſis, exeat ab eo omnis domus vendita & civitas poſſeſſionis ejus in anno remiſſionis : quia domus eorum & civitates eorum ſunt poſſeſſio ipſorum in- 34 ter filios Iſrail. Et agri qui ſunt in civitatibus eorum, ne vendantur, quia ſunt do- 35 minium ſempiternum ipſorū. Cúmque debilitatus fuerit frater tuus, nutaveritque manus ejus tecum, corrobora eum per hoc, ut ſit tibi cohabitator & hoſpes, vivátque 36 tecū. Et ne accipias ab eo fœnus neque uſuram : & time Dominum tuū, ut vivat 37 tecum. Et ne des illi argentū tuum & cibum tuum in creditum neque cum uſura. 38 Quia ego Deus Dominus veſter educens vos de regione Ægypti, dabo vobis regionem Chanaan, eróque vobis Deus.

[illegible]

Versio VULG. LAT.

39 Si paupertate compulſus vendiderit ſe tibi frater tuus, non eum opprimes ſervitute famulorum. 40 Sed quaſi mercenarius & colonus erit: uſque ad annum jubileum operabitur apud te. 41 Et poſteà egredietur cum liberis ſuis, & revertetur ad cognationem & ad poſſeſſionẽ patrum ſuorũ. 42 Mei enim ſervi ſunt, & ego eduxi eos de terra Ægypti, non veneant conditione ſervorum. 43 Ne affligas eum per potentiam, ſed metuito Deum 44 tuum. Servus & ancilla ſint vobis de nationibus quæ in 45 circuitu veſtro ſunt. Et de advenis qui peregrinãtur apud vos, vel qui ex his nati fuerint in terra veſtra, hos habebitis 46 famulos. Et hæreditario jure tranſmittetis ad poſteros, ac poſſidebitis in æternum. Fratres autem veſtros filios Iſrael ne opprimatis per potenti- 47 am. Si invaluerit apud vos manꝰ advenæ atq; peregrini, & attenuatus frater tuus vendiderit ſe ei, aut cuiquam de 48 ſtirpe ejus; Poſt venditionem poteſt redimi. Qui voluerit ex fratribus ſuis, redimet eum, 49 Et patruus, & patruelis, & conſanguineus, & affinis. Sin autem & ipſe potuerit, redi- 50 met ſe, Supputatis duntaxat annis à tempore venditionis ſuæ uſq; ad annum jubileum: & pecuniâ, quâ venditus fuerat, juxta annorum numerum & rationem mercenarii ſup- 51 putatâ. Si plures fuerint anni qui remanent uſque ad jubileũ, ſecundùm hos reddet & 52 pretium. Si pauci, ponet rationem cum eo juxta annorum numerum, & reddet emptori quod reliquũ eſt anno- 53 rũ, Quibus antè ſervivit mercedibꝰ imputatis. Non affliget eum violenter in conſpectu tuo.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

39 Ἐὰν δὲ ταπεινωθῇ ὁ ἀδελφός σου παρὰ σοὶ, καὶ πραθῇ σοι, οὐ δουλεύσει σοι δουλείαν οἰκέτου. 40 (σ) Ὡς μισθωτὸς ἢ πάροικος ἔσται σοι· ἕως 41 τοῦ ἔτους τῆς ἀφέσεως ἐργᾶται παρὰ σοί. Καὶ ἐξελεύσεται τῇ ἀφέσει, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀπελεύσεται (τ) εἰς τὴν γενεὰν αὐτοῦ, εἰς 42 τὴν κατάσχεσιν τὴν πατρικὴν ἀποδραμεῖται. Διότι οἰκέται μου εἰσὶν οὗτοι, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰ- 43 γύπτου. οὐ πραθήσεται ἐν πράσει οἰκέτου. Οὐ κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ, καὶ φοβηθήσῃ 44 κύριον τὸν θεόν σου. Καὶ παῖς καὶ παιδίσκη ὅσοι ἂν γένωνταί σοι ἀπὸ τῶν ἐθνῶν ὅσοι κύκλῳ σου εἰσὶν, ἀπ' αὐτῶν (υ) κτήσεσθε δοῦλον 45 καὶ δούλην. Καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν τῶν παροίκων τῶν ὄντων ἐν ὑμῖν, ἀπὸ τούτων κτήσεσθε καὶ ἀπὸ τῶν συγγενῶν αὐτῶν, ὅσοι ἂν γένωνται ἐν τῇ γῇ 46 ὑμῶν, ἔστωσαν ὑμῖν εἰς κατάσχεσιν. Καὶ καταμεριεῖτε αὐτοὺς τοῖς τέκνοις ὑμῶν μεθ' ὑμᾶς· καὶ ἔσονται ὑμῖν κατόχιμοι εἰς τὸν αἰῶνα. (φ) τῶν δὲ ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕκαστος τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ οὐ (χ) κατατενεῖ αὐτὸν ἐν τοῖς 47 μόχθοις. Ἐὰν δὲ εὕρῃ ἡ χεὶρ τοῦ προσηλύτου ἢ τοῦ παροίκου τοῦ παρὰ σοὶ, καὶ ἀπορηθεὶς ὁ ἀδελφός σου πραθῇ τῷ προσηλύτῳ ἢ τῷ παροίκῳ τῷ παρὰ (ψ) σοὶ, ἢ ἐκ γενετῆς προσ- 48 ηλύτῳ, Μετὰ τὸ πραθῆναι αὐτῷ, λύτρωσις ἔσται αὐτῷ· εἷς τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ λυτρώσεται αὐ- 49 τόν. Ἀδελφὸς (ω) πατρὸς αὐτοῦ ἢ υἱὸς ἀδελφοῦ πατρὸς λυτρώσεται αὐτὸν, ἢ ἀπὸ τῶν οἰκείων τῶν σαρκῶν αὐτοῦ ἐκ τῆς (α) φυλῆς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. ἐὰν δὲ εὐπορηθεὶς ταῖς χερσὶ (ϐ) λυτρώσε- 50 ται ἑαυτὸν, Καὶ συλλογιεῖται πρὸς τὸν κεκτημένον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ἔτους οὗ ἀπέδοτο ἑαυτὸν αὐτῷ ἕως τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως. καὶ ἔσται τὸ ἀργύριον τῆς πράσεως αὐτοῦ ὡς μισθίου ἔτος ἐξ 51 ἔτους ἔσται μετ' αὐτοῦ. Ἐὰν δέ τινι (γ) πλεῖον τῶν ἐτῶν ᾖ, πρὸς ταῦτα ἀποδώσει τὰ λύτρα 52 αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀργυρίου τῆς πράσεως αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ ὀλίγον καταλειφθῇ ἀπὸ τῶν ἐτῶν εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ συλλογιεῖται αὐτῷ κατὰ τὰ ἔτη αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσει τὰ λύτρα αὐτοῦ 53 Ὡς μισθωτὸς ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἔσται μετ' αὐτοῦ. οὐ (δ) κατατενεῖς αὐτὸν ἐν τῷ μόχθῳ ἐνώπιόν σου.

Si autem humiliatus fuerit frater 39 *tuus apud te, & venditus fuerit tibi, non ſerviet tibi ſervitutem famuli. Tanquã mercenarius, vel* 40 *incola erit tibi: uſq; ad annum remiſſionis operabitur apud te. Et* 41 *egredietur (q) remiſſione, & filii ejus cum eo: & redibit ad progeniem ſuam; ad poſſeſſionem paternam recurret. Propterea quòd* 42 *famuli mei ſunt iſti, quos eduxi de terra Ægypti: non vendetur in venditione famuli. Non* 43 *diſtendes eũ in labore; & timebis Dominũ Deum tuũ. Et puer, &* 44 *ancilla, quicunq; fuerint tibi ex gentibus, quicunq; in circuitu tuo ſunt; ex eis emetis ſervũ, et ſervã. Et ex filiis incolarũ, qui ſunt in* 45 *vobis, ex his emetis, et ex cognatis eorũ quicunq; facti fuerint in terra veſtra, ſint vobis in poſſeſſionẽ: Et diſtribuetis eos filiis veſtris* 46 *poſt vos: & erunt vobis (r) poſſeſſi in æternũ. Ex fratribus autẽ veſtris filiis Iſrael, unuſquiſq; fratrẽ ſuum, non (ſ) diſtendet eũ in laboribus. Si autẽ invenerit ma-* 47 *nus proſelyti vel incolæ, qui apud te; & ad inopiam redactus frater tuus venditus fuerit proſelyto, vel incolæ, qui apud te; vel ex ſtirpe proſelyto; Poſtquàm vendi-* 48 *tus ei fuerit; redemptio erit ejus: unus fratrum eius redimet eum. Frater patris ejꝰ, vel filiꝰ fratris* 49 *patris redimet eũ; vel ex propinquis carnium ejus de tribu ejus redimet eum. Si autem abundans factus manibus, redimat ſeipſum, Et (t) computabit cum eo qui e-* 50 *mit eum, ab anno quo vendidit ſeipſum ei, uſq; ad annum remiſſionis. Et erit argentum venditionis ejus, tanquam (u) mercenarii: annum ex anno erit cum eo. Si* 51 *cui autem plus annorum fuerit; ad hæc reddet redemptionem ſuam de argento venditionis ſuæ. Si autem parum reſtet de annis* 52 *ad annum remiſſionis; & computabit ei ſecundùm annos ejus, & reddet redemptionem ſuam, Tanquam mercenarius. Annum* 53 *ex anno erit cum illo. Non affliges eum in labore coram te.*

MS.A. (σ) Ὡς ὁ μισθωτὸς (τ) εἰς τὴν γῆν ἑαυτοῦ, (υ) κτήσασθε (φ) τῶν ἀδελφῶν (χ) κατατενεῖ ἐν τοῖς (ψ) σοὶ ἐκ (ω) πατρὸς, ἢ υἱὸς (α) φυλῆς τῆς σαρκὸς αὐτοῦ λυτρώσεται αὐτόν. (ϐ) λυτρώσηται (γ) πλέον (δ) κατατενίσῃς

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et ſi ad paupertatem deveniat frater tuus, & 39 vendat ſe tibi, ne utaris eo more ſervorũ. Sed 40 veluti mercenariꝰ, & veluti hoſpes ſit apud te: uſq; ad annum reverſionis erit apud te. Ac tũ egredietur à te, ipſe, & filii ejꝰ cũ eo, 41 & revertetur ad familiã ſuã, & ad hæreditatẽ patrũ ſuorũ redibit. Quoniã ſervi mei ſũt, 42 quos eduxi è terra Ægypti, *ideo* non vendẽtur venditione ſervorũ. Neq; ſervire facies eum 43 ſervitutẽ durã, ſed time Deũ tuũ. At ſervi 44 veſtri & ancillæ veſtræ quos habueritis, ex gentibus quæ circũ vos ſũt, ex ipſis emetis ſervos & ancillas. Et præterea ex filiis pe- 45 regrinorũ habitãtiũ vobiſcũ, ex ipſis poſſidebitis, & ex familiis eorũ quæ vobiſcũ ſunt quas procreaverũt in terra veſtra, erũtque vobis in hæreditatem. Et hos hæreditario 46 jure tranſmittite ad filios veſtros poſt vos, ut eos hæreditario jure poſſideant: atque in perpetuum his ad ſervitium utemini, fratribus autem veſtris filiis Iſrael, ne utamini alter altero ad ſervitium durum. Et ſi in- 47 valuerint manꝰ hoſpitis & peregrini qui tecũ eſt, & in paupertatẽ redactꝰ fuerit frater tuus apud ipſũ, ſeq; vendiderit hoſpiti & peregrino qui tecũ eſt, aut alicui nato ex familia peregrini qui tecũ eſt: Poſtquã emptꝰ fue- 48 rit, jus redemptionis habebit: aliquis ex fratribꝰ ejꝰ redimet eũ. Vel certè patruꝰ ejꝰ, vel 49 filiꝰ patrui ejꝰ redimet eũ, vel proximꝰ ejꝰ carnalis ex ejꝰ familia, redimet eum. Demũ, ſi facultatẽ habuerit ſeſe redimẽdi, Supputabit 50 cũ emptore ſuo ab anno quo ſe vẽdidit ei uſq; ad annũ reverſionis, eritq; pecunia *quã dabit* emptori ſuo uſq; ad annum reverſionis, juxta numerum annorum: ſecundùm dies mercenarii agetur cum eo. Et ſi reſtẽt ad- 51 huc multi anni, ſecundùm illos reſtituat redẽptionẽ ſuã ex pecunia quâ emptꝰ eſt. Si ve- 52 rò pauci reſtẽt anni uſq; ad annũ reverſionis, ſubducat rationẽ cum eo, & pro ratione annorũ ſuorum reſtituat redẽptionẽ ſuã. Quẽ- 53 admodum cum mercenario per ſingulos annos agetur cum eo. Ne ſervire faciat eum ſæviter in præſentia tua.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

[illegible]

39 Si autem pauper factus fuerit frater tuus tecum, et vendiderit ſe tibi: non ſerviet tibi ſer- 40 vitute famulorum. Quaſi mercenarius et quaſi colonus erit tecum: uſque ad annum jubi- 41 lei ſerviet tibi. Egredieturque à te, ipſe et filii ejꝰ cum eo: et revertetur ad cognationem ſuam; et ad poſſeſſionem patrum 42 ſuorum revertetur. Quia ſervi mei ſunt, quos eduxi de terrâ Ægypti: non vendantur ven- 43 ditione ſervorum. Non ſerviat tibi ſervitute durâ: et time- 44 bis Deum tuum. Servus autem tuus et ancilla tua ſint tibi de *populis* qui ſunt in circuitu veſtro, ex eis poſſidebitis ſervos 45 & ancillas. De filiis quoque incolarum incircunciſorum qui habitant vobiſcum, ex eis poſſidebitis; et de cognationibus ſuis quæ ſunt vobiſcũ, quæ natæ ſunt in terrâ veſtrâ: 46 eruntq; vobis in poſſeſſionẽ. Et dimittetis eos in poſſeſſionẽ *hæreditariam* filiis veſtris poſt vos; in æternum ſerviant vobis: fratres autem veſtri filii Iſrael non ſerviant ſervitute durâ, neq; vir dominetur fra- 47 tris ſui graviter. Et quandò invaluerit manꝰ incircunciſi incolæ qui habitat apud te; & pauper factus fuerit frater tuꝰ apud illum: et vendiderit ſe incircunciſo incolæ qui eſt apud te, aut cuiquam de cognatio- 48 ne peregrini. Poſtquam venditus fuerit, redemptio erit ei: unꝰ de fratribus ſuis redi- 49 met eum. Aut patruus ejꝰ, aut filius patrui ſui, aut conſanguineus carnis ſuæ de cognatione ſuâ redimet eum: aut ſi value- 50 rit manus ejus, redimet ſe. Et computabit cum emptore ſuo ab anno quo vendidit ſe ei, uſque ad annum jubilei: et erit argentum venditionis ſuæ juxta numerum annorum; juxta 51 dies mercenarii erit cũ eo. Si plures fuerint anni, juxta eos reddet redemptionem ſuam. 52 Et ſi pauci anni remãſerit uſq; ad annũ jubilei, computabitur ei: juxta annos ejus reddet re- 53 dẽptionẽ ſuã. Sicut mercenariꝰ ſingulorũ annorum erit apud eum: nõn ſerviet ei violenter ante oculos tuos.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

Et cùm attenuatus fuerit fra- 39 *ter tuus tecum, vendideritque ſe tibi, non facies ſervire eum ſervitutem ſervi: Sicut mer-* 40 *cenarius, & inquilinus erit tecum; uſque ad annum jubilæi ſerviet tibi. Et egredie-* 41 *tur à te, ipſi, & filii ejus cum eo, redibitque ad familiã ſuam, & ad poſſeſſionem patrũ ſuorum revertetur. Quoniã* 42 *ſervi mei ſunt iſti quos eduxi de terra Ægypti; non vendentur venditione ſervili. Non* 43 *dominaberis ei cum (g) ſævitia, ſed timebis Deum tuum. Ex ſervis tuis, & ancillis tuis* 44 *quæ ſunt tibi ex gentibus finitimis comparabitis ſervum ſive ancillam. De filiis quoq;* 45 *incolarum qui peregrinantur apud vos comparabitis, & de familiis eorum qui ſunt vobiſcum, qui nati ſunt in terra veſtra; eruntque vobis in poſſeſſionem. Facietis quoque* 46 *vos poſſeſſores eorum pro filiis veſtris poſt vos in hæreditariam poſſeſſionem: in perpetuum facietis ſervire eos: ſed fratribus tuis filiis Iſrael, vir fratri ſuo non dominabitur cum (h) ſævitia. Cùm autem* 47 *aſſecuta fuerit manus peregrini et incolæ qui eſt tecum, attenuatúſque fuerit frater tuꝰ cum eo, vendideritq; ſe peregrino, et incolæ qui eſt tecum vel ſtirpi de familia peregrini. Poſtquam vendiderit ſe,* 48 *redemptio erit illi, unus de fratribus ejus redimet eum. Aut patruꝰ ejus, aut filius pa-* 49 *trui ejus redimet eum, aut de propinquis carnis ejus, de familia ejus redimet, eum: aut ſi aſſecuta fuerit manus ejus, tum redimet ſe. Supputabitq;* 50 *cum emptore ſuo ab anno quo vendidit ſe ei uſq; ad annum jubilæi; eritq; argentum venditionis ejꝰ ſecundùm numerum annorum: ſecundùm dies mercenarii fiet illi. Si* 51 *adhuc plurimi fuerint ex annis, pro ratione eorum reſtituet redemptionem ſuã de argento acquiſitionis ſuæ. Si* 52 *verò pauci ſuperſint ex annis uſque ad annum jubilæi, ſupputabit ei; pro ratione annorum ſuorum reſtituet redemptionem ſuam. Quaſi merce-* 53 *narius annuus erit cum eo: non dominabitur ei cum (i) ſævitia in oculis tuis.*

VER. SAM. (i) duritie, (h) duritie. (i) duritie

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Cúmq; debilitatus fuerit frater tuꝰ tecũ, 39 *vendideritque ſeipſum tibi; ne ſervire facias eũ ſervitutẽ mancipiorũ: Sed tanquã* 40 *mercenarius & hoſpes erit tecum, & uſq; ad annum remiſſionis ſerviet tibi. Deinde* 41 *egredietur à te, ipſe, ac filii ſui ſecum, reverteturq; ad familiã ſuã, et poſſeſſionem patrum ſuorum. Quoniam ſervi mei ſunt* 42 *quos ego eduxi è regione Ægypti, ne ergò vendantur venditione mancipiorum. Ne* 43 *domineris in eum cum depreſſione, et time Dominũ tuũ. Et ſervus tuꝰ & ancilla tua* 44 *quos habebis, ex gentibus quæ ſunt circa vos poßidebitis ſervos & ancillas. Atque* 45 *etiã ex incolis degentibꝰ vobiſcum, emetis, et ex ſtirpe ipſorum natâ in regione veſtra erunt vobis in poſſeßionem. Hæreditate* 46 *tranſmittetis eos ad filios veſtros, ut is qui hæreditate tranſmittit poſſeßionẽ; & utemini ſervitute eorum ſemper. At vero in quemquã fratrũ veſtrorum filiorũ Iſrail, nemo ex filiis Iſrail dominium exerceat in eum cum depreßione. Cúmq; potens factus* 47 *fuerit advena aut degens tecum, infirmatuſque fuerit frater tuus cum eo, & vendiderit ſeipſum advenæ aut habitanti tecũ, ſeu originibus familiæ peregrini: Poſt-* 48 *quam emptus fuerit, erit ei redemptio. Aliquis ex fratribus ejus redimet eum: Aut* 49 *patruꝰ ejus, aut filius patrui ejus, aut quis conſanguineus ipſiꝰ vel familiæ ejus redimet eum, vel certè poterit manus ejus, ſeſeque redimet: Rationẽ ſubducat cũ em-* 50 *ptore ſuo ab anno quo ſe vendidit ipſi, uſque ad annum remiſſionis, et ſubtrahat pretium emptionis ſuæ juxta numerum annorum; ſitque cum ipſo in eis, veluti diebus mercenarii. Quòd ſi ſuperſint multi anni,* 51 *ſecundùm ipſos reddet redemptionem ſuam, habitâ ratione pretii emptionis ſuæ. Si* 52 *autem ſuperfuerint ex ipſis pauci uſq; ad annũ remißionis, ponat rationẽ cum ipſo, et juxta illos reddet redemptionẽ ſuã. Et* 53 *in ſũma, oportet ut ſit cũ eo tanquã mercenarius annuus, et non exerceat dominiũ in illum cum depreßione in præſentia tua.*

ספר ויקרא׃ כו

,Iobel anno in egredietur & ,his in se redemerit non si Et
54 ואם־לא יגאל באלה ויצא בשנת היבל
mei servi ,servi Iſrael filii mihi Quia .ſecum ej' filii & ,ipſe
55 הוא ובניו עמו׃ כי־לי בני־ישראל עבדים עבדי
Dominus Ego .Ægypti terra è eos feci exire quos ,ipſi
הם אשר־הוצאתי אותם מארץ מצרים אני יהוה
.veſter Deus
אלהיכם׃

CAP. XXVI. כו

non ſtatuam & ,ſculptile & ,vana vobis facietis Non
1 לא־תעשו לכם אלילם ופסל ומצבה לא־
,veſtra terra in dabitis non ſpeculationis lapidem & ,vobis erigetis
תקימו לכם ואבן משכית לא תתנו בארצכם
.veſter Deus DOMINUS ego Quia .eum ſuper vos incurvandum ad
להשתחות עליה כי אני יהוה אלהיכם׃
.DOMINUS Ego .ambebitis meū ſanctuariū & ,cuſtodietis mea Sabbatha
2 את־שבתתי תשמרו ומקדשי תיראו אני יהוה׃
feceritis & ,ſervaveritis mea præcepta &,ambulaveritis meis decretis in Si
3 אם־בחקתי תלכו ואת־מצותי תשמרו ועשיתם
ſuū proventū terra dabit &;ſuo tēpore in veſtras pluvias dabo Et :ea
4 אתם׃ ונתתי גשמיכם בעתם ונתנה הארץ יבולה
, vindemiam tritura vobis aſſequetur Et .ſuū fructū dabit agri arbor &
5 ועץ השדה יתן פריו׃ והשיג לכם דיש את־בציר
,ſatietatem ad veſtrū panē comedetis & :ſementē apprehendet vindemia &
ובציר ישיג את־זרע ואכלתם לחמכם לשבע
;terra in pacem dabo Et .veſtra terra in fiduciam ad habitabitis &
6 וישבתם לבטח בארצכם׃ ונתתי שלום בארץ
è malam viventem faciam ceſſare & :exterrens non & ,jacebitis &
ושכבתם ואין מחריד והשבתי חיה רעה מן־
perſequemini Et .veſtra terra in tranſibit non gladius & ,terra
7 הארץ וחרב לא־תעבר בארצכם׃ ורדפתם
perſequētur Et .gladium ad veſtras facies ad cadent & :veſtros inimicos
8 את־איביכם ונפלו לפניכם לחרב׃ ורדפו
:perſequētur milliaria vobis ex centum & :centum ,quinque vobis ex
מכם חמשה מאה ומאה מכם רבבה ירדפו
me vertam Et .gladium ad veſtras facies ad veſtri inimici cadent &
9 ונפלו איביכם לפניכם לחרב׃ ופניתי
:vos faciam multiplicare & ,vos faciam fructificare & ,vos ad
אליכם והפריתי אתכם והרביתי אתכם
:veteraſcens vetus comedetis Et .vobiſcum meū pactum ſtatuam &
10 והקימתי את־בריתי אתכם׃ ואכלתם ישן נושן
meam habitationem ponam Et .egredi facietis novi facie à vetus &
11 וישן מפני חדש תוציאו׃ ונתתי משכני
ambulabo Et .vos mea anima reprobabit non & :veſtri medio in
12 בתוככם ולא־תגעל נפשי אתכם׃ והתהלכתי
mihi eritis vos & ;Deum in vobis ero & ,veſtri medio in
בתוככם והייתי לכם לאלהים ואתם תהיו־לי
.populum in
לעם׃

Verſio VULG. LAT.

54 Quòd ſi per hæc redimi non potuerit, anno jubileo egredietur cum liberis ſuis. 55 Mei enim ſunt ſervi, filii Iſrael, quos eduxi de terra Ægypti.

CAP. XXVI.

1 EGo Dominus Deus veſter. Non facietis vobis idolum & ſculptile, nec titulos erigetis, nec inſignem lapidem ponetis in terra veſtra, ut adoretis eum. Ego enim ſum Dominus Deus veſter. 2 Cuſtodite ſabbata meà & pavete ad Sanctuarium meum. Ego Dominus. 3 Si in præceptis meis ambulaveritis, & mandata mea cuſtodieritis, & feceritis ea, dabo vobis pluvias temporibus ſuis. 4 Et terra gignet germen ſuum, & pomis arbores replebuntur. 5 Apprehendet meſſium tritura vindemiam, & vindemia occupabit ſementem: & comedetis panem veſtrum in ſaturitate, & abſq; pavore habitabitis in terra veſtra. 6 Dabo pacem in finibus veſtris: dormietis, & non erit qui exterreat. Auferam malas beſtias: & gladius non tranſibit terminos veſtros. 7 Perſequemini inimicos veſtros, & corruent coram vobis. 8 Perſequentur quinque de veſtris centum alienos, & centum de vobis decem millia: cadent inimici veſtri gladio in conſpectu veſtro. 9 Reſpiciam vos, & creſcere faciam: multiplicabimini, & firmabo pactum meum vobiſcum. 10 Comedetis vetuſtiſſima veterum, & vetera novis ſupervenientibus projicietis. 11 Ponam tabernaculum meum in medio veſtri, & non abjiciet vos anima mea. 12 Ambulabo inter vos, & ero Deus veſter, voſque eritis populus meus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

54 Ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται (ε) κατὰ ταῦτα, ἐξελεύσεται (ζ) ἐν τῷ ἔτει τῆς ἀφέσεως αὐτὸς 55 καὶ τὰ παιδία αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ. Ὅτι ἐμοὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (η) οἰκέται εἰσίν, παῖδές μου οὗτοί εἰσιν, οὓς ἐξήγαγον ἐκ γῆς Αἰγύπτου.

54 Si autem non redimatur per hæc; egredietur in anno remiſſionis, ipſe & filii ejus cum eo. 55 Quia mihi filii Iſrael famuli ſunt: pueri mei hi ſunt, quos eduxi de terra Ægypti.

MS.A. (ε) μετὰ ταῦτα (ζ) ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς (η) οἰκέται, παῖδές μου

ΚΕΦ. κϛʹ.

1 ἘΓὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. οὐ ποιήσετε ὑμῖν αὐτοῖς χειροποίητα, οὐδὲ γλυπτά, οὐδὲ στήλην ἀναστήσετε ὑμῖν, οὐδὲ λίθον σκοπὸν θήσετε ἐν τῇ γῇ ὑμῶν προσκυνῆσαι 2 αὐτῷ. ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Τὰ σάββατά μου φυλάξεσθε, καὶ ἀπὸ τῶν ἁγίων 3 μου φοβηθήσεσθε. ἐγώ εἰμι κύριος. Ἐὰν τοῖς προστάγμασί μου πορεύησθε, καὶ τὰς ἐντολάς μου φυλάσσησθε, καὶ ποιήσητε αὐτάς, 4 Καὶ δώσω τὸν ὑετὸν ὑμῖν ἐν καιρῷ αὐτοῦ, καὶ ἡ γῆ δώσει τὰ (α) γεννήματα αὐτῆς, καὶ τὰ ξύλα τῶν πεδίων ἀποδώσει τὸν καρπὸν 5 αὐτῶν· Καὶ καταλήψεται ὑμῖν (β) ὁ ἀλοητὸς τὸν τρυγητόν, καὶ ὁ τρυγητὸς καταλήψεται τὸν σπόρον. καὶ φάγεσθε τὸν ἄρτον ὑμῶν εἰς πλησμονήν· καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας ἐπὶ τῆς γῆς ὑμῶν, καὶ πόλεμος οὐ διε- 6 λεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν. Καὶ δώσω εἰρήνην ἐν τῇ γῇ ὑμῶν· καὶ κοιμηθήσεσθε, καὶ οὐκ ἔσται ὑμᾶς ὁ ἐκφοβῶν. καὶ ἀπολῶ θηρία πονηρὰ ἐκ τῆς γῆς (γ) ὑμῶν. 7 Καὶ διώξεσθε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, καὶ πεσοῦν- 8 ται ἐναντίον ὑμῶν φόνῳ. Καὶ διώξονται ἐξ ὑμῶν πέντε ἑκατόν, καὶ ἑκατὸν ὑμῶν διώξονται μυριάδας· καὶ πεσοῦνται οἱ ἐχθροὶ 9 ὑμῶν ἐναντίον ὑμῶν μαχαίρᾳ. Καὶ ἐπιβλέψω ἐφ' ὑμᾶς, καὶ αὐξανῶ ὑμᾶς, καὶ πληθυνῶ ὑμᾶς, καὶ στήσω τὴν διαθήκην μου μεθ' 10 ὑμῶν. Καὶ φάγεσθε παλαιὰ καὶ παλαιὰ παλαιῶν, καὶ παλαιὰ ἐκ προσώπου νέων 11 ἐξοίσετε. Καὶ θήσω (δ) τὴν σκηνήν μου ἐν ὑμῖν, καὶ οὐ βδελύξεται ἡ ψυχή μου 12 ὑμᾶς. Καὶ ἐμπεριπατήσω ἐν ὑμῖν. καὶ ἔσομαι ὑμῶν θεός, καὶ ὑμεῖς ἔσεσθέ μοι λαός.

CAP. XXVI.

1 EGo Dominus Deus veſter. Non facietis vobiſipſis manu-facta, neq; ſculptilia, neq; titulum erigetis vobis, neque lapidem ſignum ponetis in terra veſtra ad adorandum illum. Ego ſum Dominus Deus veſter. 2 Sabbata mea cuſtodietis, & à ſanctis meis timebitis. Ego ſum Dominus. 3 Si in præceptis meis ambulaveritis, & mandata mea cuſtodieritis, & feceritis ea; 4 Et dabo pluviam vobis in tempore ſuo, & terra dabit genimina ſua, & ligna camporum reddent fructum ſuum: 5 Et comprehendet vobis trituratio vindemiã; & vindemia comprehendet ſationem: & manducabitis panem veſtrum ad ſaturitatem: & habitabitis cum ſecuritate ſuper terram veſtram, (a) & bellũ non pertranſibit per terram veſtram. 6 Et dabo pacē in terra veſtra: & dormietis, & non erit qui vos exterreat. Et exterminabo beſtias malas de terra veſtra. 7 Et perſequemini inimicos veſtros: & cadent in conſpectu veſtro cæde. 8 Et perſequentur ex vobis (b) quinque centum; & centum ex vobis perſequentur decem millia: & cadent inimici veſtri in conſpectu veſtro gladio. 9 Et reſpiciam ſuper vos: & augebo vos; & multiplicabo vos: & ſtatuam teſtamentum meũ vobiſcum. 10 Et manducabitis vetera, & vetera veterum: & ejicietis vetera à conſpectu novorum. 11 (c) Et ponam tabernaculum meum in vobis: et non abominabitur anima mea vos. 12 Et inambulabo inter vos. Et ero Deus veſter; & vos eritis mihi populus.

MS.A. (α) γενήματα (β) ὁ ἀμητὸς τὸν τρυγητόν, (γ) ὑμῶν,* καὶ πόλεμος οὐ διελεύσεται διὰ τῆς γῆς ὑμῶν. Καὶ διώξεσθε (δ) τὴν διαθήκην μου (ε) μου λαός.

Verſio SIRIACA cum Interpretatione LATINA.

54 55 [illegible]

* [illegible] *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 [illegible]

54 Quòd ſi non redimatur hiſce modis, egredietur in anno reverſionis, ipſe, et filii ejus cum eo. 55 Nam filii Iſrael mihi ſunt ſervi, ſervi mei ſunt, quos eduxi è terra Ægypti: ego ſum Dominus Deus veſter.

CAP. XXVI.

1 NE feceritis vobis cultus idolorum, & ſtatuas ne erigatis vobis, & lapides adorationum ne faciatis in terra veſtra, nec adoretis eos: ego ſum Dñs De' veſter. 2 Præcepta mea ſervate, & ſanctuarium meum reveremini: ego ſum Dominus.

Compenſatio operum bonorum.

3 Si in legibus meis ambulaveritis, & præcepta mea ſervaveritis, & feceritis ea; 4 Dabo pluvias veſtras ſuo tempore, & terra proferet proventus ſuos, & arbor campi reddet fructus ſuos: 5 Et apprehendet tritura vindemiam, & vindemia apprehendet ſementem, & comedetis panem atq; ſaturabimini, et ſedebitis in terra veſtra pacaté. 6 Daboque pacem in terra veſtra, et dormietis, nec erit qui terreat vos: & extinguam malam beſtiam de terra; & gladius non tranſibit in terra veſtra. 7 Et perſequemini hoſtes veſtros, cadentque ante vos gladio. 8 Et perſequētur quinq; ex vobis centũ, & cētũ ex vobis perſequētur myriades: & cadent hoſtes veſtri ante vos gladio. 9 Et convertar ad vos, et copioſos ac multos reddã vos, & ſtatuã fœdus meũ vobiſcum. 10 Et comedetis vetus inveteratum, & vetus è conſpectu novi educetis. 11 Et ponam tabernaculum meum inter vos, neque nauſeabit vos anima mea. 12 Et incedam inter vos, eroque vobis Deus, & vos eritis mihi populus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

54 ואם לא יתפרק באלין ויפוק בשתא דיובלא הוא ובנוהי עמיה׃ 55 ארי דילי בני ישראל עבדין עבדי אנון דאפקית יתהון מארעא דמצרים אנא יי אלהכון׃

כו

1 לא תעבדון לכון טעון וצלם וקמא לא תקימון לכון ואבן סגידא לא תתנון בארעכון למסגד עלה ארי אנא יי אלהכון׃ 2 ית יומי שביא דילי תטרון ולבית מקדשי תהון דחלין אנא יי׃ 3 אם בקימי תהכון וית פקודי תטרון ותעבדון יתהון׃ 4 ואתן מטריכון בעדנהון ותתן ארעא עללתה ואילן חקלא יתן אביה׃ 5 ויערע לכון דישא לקטפא וקטפא יערע לאפוקי בר זרעא ותיכלון לחמכון למשבע ותיתבון לרוחצן בארעכון׃ 6 ואתן שלמא בארעא ותשרון ולית דמניד ואבטל חיתא בישתא מן ארעא ודקטלין בחרבא לא יעידון בארעכון׃ 7 ותרדפון ית בעלי דבביכון ויפלון קדמיכון לחרבא׃ 8 וירדפון מנכון חמשא מאה ומאה מנכון לרבותא יערקון ויפלון בעלי דבביכון קדמיכון לחרבא׃ 9 ואתפני במימרי לאיטבא לכון ואפיש יתכון ואסגי יתכון ואקים ית קימי עמכון׃ 10 ותיכלון עתיקא דעתיק ועתיקא מן קדם חדתא תפנון׃ 11 ואתן משכני ביניכון ולא ירחק מימרי יתכון׃ 12 ואשרי שכנתי ביניכון ואהוי לכון לאלה ואתון תהון קדמי לעם׃

TARGUM ONKELOS.

54 Si autem per hæc non fuerit redemptus: egredietur in anno jubilei, ipſe & filii ejus cum eo. 55 Quia ſervi mei ſunt filii Iſrael, quos eduxi de terra Ægypti: Ego Dominus Deus veſter.

CAP. XXVI.

1 NOn facietis vobis idola, nec imaginem & ſtatuam erigetis vobis; & lapidem adorationis non facietis in terrâ veſtrâ, ut adoretis ſuper eum: quia ego Dominus Deus veſter. 2 Dies ſabbatorum meorum cuſtodite, & domum ſanctuarii mei metuite: Ego Dominus. 3 Si in legitimis meis ambulaveritis, & præcepta mea cuſtodieritis, & feceritis ea. 4 Dabo pluviam veſtram in temporibus ſuis: & dabit terra fructum ſuum, & arbor agri dabit poma ſua. 5 Et apprehendet vobis tritura vindemiam, et vindemia apprehendet pullulationem ſementis: & comedetis panem veſtram in ſaturitate; & habitabitis cõfidenter in terrâ veſtrâ. 6 Dabóque pacem in terrâ; & manebitis, & non erit qui commoveat vos: et ceſſare faciam beſtiam malam de terrâ; & occidentes gladio non tranſibũt per terram veſtram. 7 Et perſequemini inimicos veſtros: & corruent coram vobis in gladio. 8 Perſequentúrque quinq; ex vobis centum, & centum ex vobis fugabunt decem millia: & cadent inimici veſtri coram vobis in gladio. 9 Et aſpiciam vos in verbo meo ut benefaciam vobis; & creſcere vos faciam, & multiplicabo vos: & ſtatuam pactum meum vobiſcum. 10 Comedetíſque vetera veterum: & vetera propter nova efferetis. 11 Dabóque tabernaculum meum inter vos: & non abjiciet vos verbum meum. 12 Et habitare faciam majeſtatem meam inter vos, & ero vobis in Deum: & vos eritis coram me in populum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

54 55 [illegible]

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

54 55 [illegible]

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

54 Si verò non redimatur per iſta, egredietur in anno jubilæi, ipſe, et filii ejus cum eo. 55 Quoniã mihi ſunt filii Iſrael ſervi; ſervi mei ſunt quos eduxi de terra Ægypti: Ego Dominus Deus veſter.

CAP. XXVI.

1 NOn facietis vobis idola, et ſculptile; neque titulum erigetis vobis: lapidem quoque (a) in ſignum non ponetis vobis in terra veſtra ut adoretis illum, quoniam ego Dominus Deus veſter. 2 Sabbatha mea cuſtodietis, et ſanctuariũ meũ reverebimini: Ego Dominus. 3 Si in mandatis meis ambulaveritis, et præcepta mea cuſtodieritis, & feceritis ea; 4 Dabo quoque (b) pluviam veſtram in tempore ſuo, & dabit terra proventum ſuum, & lignum agri dabit fructum ſuum. 5 Aſſequeturq; pro vobis trituratio vindemiam, & vindemia aſſequetur ſementem: comedetiſque panē veſtrum ad ſaturitatem, & habitabitis confidenter in terra veſtra. 6 Dabo quoque pacē terra, & dormietis; nihilque erit terrefaciens; exterminabo enim beſtiam malã de terra, neque glad.' tranſibit per terram veſtram. 7 Sed perſequemini inimicos veſtros, & cadent ante vos gladio. 8 Et quinque ex vobis perſequentur centum; & centum ex vobis decē millia perſequentur; cadéntque inimici veſtri ante vos gladio. 9 Et (c) reſpiciam ad vos, et fructificare vos faciam, & multiplicabo vos, & confirmabo fœdus meum vobiſcum. 10 Et comedetis vetus veteraſcens; & vetera propter nova ejicietis. 11 Ponámque tabernaculum meum in medio veſtrûm, & non faſtidiet vos anima mea: 12 Sed ambulabo in medio veſtrî, et ero vobis in Deum, voſque eritis mihi in populum.

VER. SAM. (a) ad dirigendum (b) imbres veſtros (c) benevolus ero vobis,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

54 وَإِنْ لَمْ يَفْتَكَّ بِهٰذِهِ ٱلْأُمُورِ * فَلْيَخْرُجْ فِي سَنَةِ ٱلْإِطْلَاقِ هُوَ وَبَنُوهُ مَعَهُ * لِأَنَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَبِيدٌ لِي
55 إِذْ هُمْ عَبِيدِي ٱلَّذِينَ أَخْرَجْتُهُمْ مِنْ بَلَدِ مِصْرَ * أَنَا ٱللهُ رَبُّكُمْ *

* ٱلْفَصْلُ ٱلسَّادِسُ وَٱلْعِشْرُونَ *

1 وَلَا تَصْنَعُوا لَكُمْ أَوْثَانًا * وَمَنْحُوتًا وَنَصْبًا لَا تُقِيمُوا لَكُمْ * وَحَجَرًا مُزَخْرَفًا لَا تَصْنَعُوا فِي بَلَدِكُمْ
2 لِتَسْجُدُوا لَهُ * أَنَا ٱللهُ رَبُّكُمْ وَاحِدٌ * سُبُوتِي فَاحْفَظُوهَا * وَمَقْدِسِي فَهَابُوهُ * أَنَا ٱللهُ أُجَازِيكُمْ
3 4 خَيْرًا * ٱلْآنَ إِنْ سِرْتُمْ عَلَى رُسُومِي * وَحَفِظْتُمْ وَصَايَايَ وَعَمِلْتُمْ بِهَا * أُنْزِلُ غُيُوثَكُمْ فِي وَقْتِهَا *
5 وَأَخْرَجَتِ ٱلْأَرْضُ أَدَاهَا * وَشَجَرُ ٱلصَّحْرَاءِ يُخْرِجُ ثَمَرَهُ * حَتَّى يُدْرِكَ لَكُمُ ٱلدِّيَاسُ ٱلْقِطَافَ * وَٱلْقِطَافُ
6 يُدْرِكُ ٱلْبِذَارَ * وَتَأْكُلُوا طَعَامَكُمْ هَنِيئًا * وَتَقْعُدُوا وَاثِقِينَ فِي بَلَدِكُمْ * وَأَجْعَلُ ٱلسَّلَامَةَ فِي ٱلْأَرْضِ *
فَتَضْطَجِعُونَ وَلَيْسَ مُزْعِجٌ * وَأُعَطِّلُ شَرَّ ٱلْحَيَوَانِ ٱلْمُفْسِدِ مِنَ ٱلْأَرْضِ * وَسَيْفٌ لَا يَمُرُّ فِي بَلَدِكُمْ
7 8 وَإِذَا كَلَبْتُمْ أَعْدَاءَكُمْ * وَقَعُوا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ تَحْتَ سُيُوفِكُمْ * حَتَّى يَكْلُبَ مِنْكُمُ ٱلْخَمْسَةُ
9 مِائَةً * وَٱلْمِائَةُ مِنْكُمْ يَكْلُبُ رِبْوَةً * وَيَقَعُ أَعْدَاؤُكُمْ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَتَحْتَ أَسْيَافِكُمْ * وَأُقْبِلُ
10 إِلَيْكُمْ وَأُعِزُّكُمْ وَأُكَثِّرُكُمْ وَأَفِي بِعَهْدِي لَكُمْ * وَتَأْكُلُونَ ٱلْعَتِيقَ ٱلْمُعَتَّقَ * فَتُخْرِجُونَ
11 12 ٱلْعَتِيقَ مِنْ حَضْرَةِ ٱلْحَدِيثِ * وَأَجْعَلُ مَسْكَنِي فِيمَا بَيْنَكُمْ * وَلَا أَقْلِيكُمْ * وَأُسَيِّرُ نُورِي فِيمَا
بَيْنَكُمْ * وَأَكُونُ لَكُمْ إِلٰهًا * وَأَنْتُمْ تَكُونُونَ لِي حِزْبًا *

54 *Et niſi redemerit ſeſe his rebus, egrediatur in anno remiſſionis, ipſe, ac filii ejus cum eo: quoniam filii Iſrail ſervi ſunt mihi.* 55 *Cùm ipſi ſint ſervi mei quos eduxi de regione Ægypti: ego Deus Dominus veſter.*

CAP. XXVI.

1 *ET ne faciatis vobis ſimulachra: & ſculptile, ac titulum ne erigatis vobis: & lapidem elaboratum ne operemini in patria veſtra ut adoretis eum: ego Deus Dominus veſter unus.* 2 *Sabbatha mea ſervate, & ſanctuarium meum veremini: ego Deus retribuam vobis bonum.* 3 *Itaque ſi ambulaveritis ſecundùm ſtatuta mea, & cuſtodieritis mandata mea, & feceritis illa;* 4 *Deſcendere faciam imbres veſtros tempore ſuo, producetque terra proventus ſuos, & arbores campi proferent fructus ſuos:* 5 *Ita ut aſſequatur apud vos tritura vindemiam, & vindemia aſſequatur ſementem: & comedatis cibum veſtrum pacificè, & habitetis ſecuri in patria veſtra.* 6 *Et ponam tranquillitatem in terra, & cubabitis, nec erit qui terreat: & ceſſare faciam malignitatem beſtiæ vaſtantis de terra: et gladius non tranſibit per regionem veſtram.* 7 *Cúmque proſequemini inimicos veſtros, cadent coram vobis ſub gladio veſtro.* 8 *Ita ut quinque ex vobis perſequantur centũ, & centum ex vobis perſequantur decem millia: & cadent inimici veſtri ante vos, & ſub gladiis veſtris.* 9 *Et reſpiciam ad vos, faciamq; vos fœtificare, ac multiplicabo vos, & perſolvam fœdus meum vobis.* 10 *Et comedetis vetus inveteratum, educetiſq; vetus è conſpectu novi.* 11 *Et ponã domicilium meum inter vos, & non horrebo vos:* 12 *Et ambulare faciã ſplendorẽ meũ inter vos, et ero vobis Deus, et vos eritis mihi cœtus.*

terra è vos feci egredi qui , vester Deus DOMINUS Ego
13 אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם מארץ
,vestri jugi vectes confregi & : servi eis existendo non à , Ægypti
מצרים מהית להם עבדים ואשבר מטת עלכם
neque , mihi audieritis non si Et .firmiter vos feci incedere &
ואולך אתכם קוממיות : ואם־לא תשמעו לי ולא 14
meis decretis in si Et .ista præcepta omnia feceritis
15 תעשו את כל־המצות האלה : ואם־בחקתי
non ad ,vestra anima fuerit abominata mea judicia si & ;reprobaveritis
תמאסו ואם את־משפטי תגעל נפשכם לבלתי
ego Etiam :meũ pactum irritũ faciendum ad,mea præcepta omnia faciendum
16 עשות את־כל־מצותי להפרכם את־בריתי : אף־אני
phthisim , terrorem vos super faciã visitare &,vobis hæc faciam
אעשה־זאת לכם והפקדתי עליכם בהלה את־השחפת
seretis & :animam afficientes dolore & ,oculos cõsumentes ,febrem ardorem &
ואת־הקדחת מכלות עינים ומדיבת נפש וזרעתם
mea facie dabo Et .vestri inimici illud comedent &,vestrũ semen vacuum in
17 לריק זרעכם ואכלהו איביכם : ונתתי פני
[illegible] dominabuntur & : vestris inimicis coram cædemini & ,vos in
בכם ונגפתם לפני איביכם ורדו בכם
adusque si Et .vos persequens non & ,fugietis &,vos odio habentes
18 שנאיכם ונסתם ואין־רדף אתכם : ואם עד־
super septies vos corripiendum ad addam & ,mihi audieritis non hæc
אלה לא תשמעו לי ויספתי ליסרה אתכם שבע על־
dabo &,vestræ fortitudinis superbiam conteram Et. .vestra peccata
19 חטאתיכם : ושברתי את־גאון עזכם ונתתי
consumetur Et .æs sicut vestram terram &,ferrũ sicut vestros cœlos
20 את־שמיכם כברזל ואת־ארצכם כנחשה : ותם
lignum & , suam productionem vestra terra dabit non & ,vestra virtus vanũ in
לריק כחכם ולא־תתן ארצכם את־יבולה ועץ
nec,occursu in mecum ambulaveritis si Et .suum fructũ dabit non terræ
21 הארץ לא יתן פריו : ואם־תלכו עמי קרי ולא
,septies percussionem vos super addam & ,mihi audire volueritis
תאבו לשמע לי ויספתי עליכם מכה שבע
orbabit & , agri bestiam vos in mittam Et.vestra peccata juxta
22 כחטאתיכם : והשלחתי בכם את־חית השדה ושכלה
desolabuntur &:vos minuet ac,vestrum animal succidet & ,vos
אתכם והכריתה את־בהמתכם והמעיטה אתכם ונשמו
ambulaveritis sed,mihi fueritis eruditi nõ his in si Et .vestræ viæ
23 דרכיכם : ואם־באלה לא תוסרו לי והלכתם
occursu in vobiscum ego etiam ambulabo Et .occursive mecum
24 עמי קרי : והלכתי אף־אני עמכם בקרי
.vestra peccata super septies ego etiam vos percutiam &
והכיתי אתכם גם־אני שבע על־חטאתיכם :
colligemini &,fœderis vindictam vindicantẽ gladium vos super inducam Et
25 והבאתי עליכם חרב נקמת נקם־ברית ונאספתם
[illegible] ,vestri medio in pestilentiam mittam Et .vestras civitates ad
אל־עריכם ושלחתי דבר בתוככם ונתתם
.inimici manu in
ביד־אויב :

Versio VULG. LAT.

13 Ego Dominus Deus vester, qui eduxi vos de terra Ægyptiorum, ne serviretis eis: & qui confregi catenas cervicum vestrarum, ut incederetis erecti. 14 Quòd si non audieritis me, nec feceritis omnia 15 mandata mea, Si spreveritis leges meas, & judicia mea contempseritis, ut non faciatis ea quæ à me constituta sunt, & ad irritum 16 perducatis pactũ meum; Ego quoque hæc faciam vobis: Visitabo vos velociter in egestate, & ardore, qui conficiat oculos vestros, & consumat animas vestras. Frustrà seretis semẽtẽ, quæ ab hostib⁹ 17 devorabitur. Ponam faciem meam contra vos, & corruetis coram hostibus vestris, & subjiciemini his qui oderunt vos: fugietis, nemine perse-18 quente. Sin autem nec sic obedieritis mihi, addam correptiones vestras septuplùm 19 propter peccata vestra. Et conteram superbiam duritiæ vestræ: dabóque vobis cœlum desuper sicut ferrum, & 20 terram æneam. Consumetur incassùm labor vester, non proferet terra germen, nec ar-21 bores poma præbebunt. Si ambulaveritis ex adverso mihi, nec volueritis audire me, addam plagas vestras in septuplum propter peccata ve-22 stra. Immittámque in vos bestias agri, quæ consumant vos, & pecora vestra, & ad paucitatem cuncta redigant: desertæque fient viæ vestræ. 23 Quòd si nec sic volueritis recipere disciplinam, sed ambulaveritis ex adverso mi-24 hi: Ego quoque contra vos adversus incedam, & percutiam vos septies propter pec-25 cata vestra. Inducámque super vos gladium ultorem fœderis mei. Cúmque confugeritis in urbes, mittam pestilentiam in medio vestri: & trademini in manibus hostium.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

13 Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ὄντων ὑμῶν δούλων· ϗ συνέτριψα τὸν δεσμὸν τοῦ ζυγοῦ ὑμῶν, καὶ ἤγαγον ὑμᾶς μετὰ παῤῥησίας. 14 Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσητέ μου, μηδὲ ποιή-15 σητε τὰ προστάγματά μου ταῦτα, Ἀλλὰ ἀπειθήσητε αὐτοῖς, καὶ τοῖς κρίμασί μου προσοχθίσῃ ἡ ψυχὴ ὑμῶν, ὥστε ὑμᾶς μὴ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολάς μου, ὥστε διασκε-16 δάσαι τὴν διαθήκην μου, Καὶ ἐγὼ ποιήσω οὕτως ὑμῖν· ϗ (ζ) ἐπιστήσω ἐφ' ὑμᾶς τὴν ἀπορίαν, τήν τε ψώραν, καὶ (η) τὸν ἴκτερον σφακελίζοντα τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑμῶν, ϗ τὴν ψυχὴν ὑμῶν ἐκτήκουσαν· καὶ σπερεῖτε διακενῆς τὰ σπέρματα ὑμῶν, καὶ ἔδον-17 ται οἱ ὑπεναντίοι ὑμῶν. Καὶ ἐπιστήσω τὸ πρόσωπόν μου ἐφ' ὑμᾶς, καὶ πεσεῖσθε ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ διώξονται ὑμᾶς οἱ μισοῦντες ὑμᾶς, καὶ φεύξεσθε οὐ-18 δενὸς διώκοντος ὑμᾶς. Καὶ ἐὰν ἕως τούτου μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ προσθήσω τοῦ παιδεῦσαι ὑμᾶς ἑπτάκις ἐπὶ ταῖς ἁμαρ-19 τίαις ὑμῶν. Καὶ συντρίψω τὴν ὕβριν τῆς ὑπερηφανίας ὑμῶν· καὶ θήσω τὸν οὐρανὸν ὑμῖν σιδηροῦν, ϗ τὴν γῆν ὑμῶν ὡσεὶ χαλ-20 κῆν. Καὶ ἔσται εἰς κενὸν ἡ ἰσχὺς ὑμῶν· καὶ οὐ δώσει ἡ γῆ ὑμῶν τὸν σπόρον αὐτῆς, καὶ τὸ ξύλον τοῦ ἀγροῦ ὑμῶν οὐ δώσει τὸν καρ-21 πὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐὰν μετὰ ταῦτα (θ) πορεύησθε πλάγιοι, ϗ μὴ βούλησθε ὑπακούειν μου, προσθήσω ὑμῖν πληγὰς ἑπτὰ κατὰ τὰς ἁ-22 μαρτίας ὑμῶν. Καὶ (ι) ἀποστέλλω ἐφ' ὑμᾶς τὰ θηρία τὰ ἄγρια τῆς γῆς, καὶ κατέδεται ὑμᾶς, καὶ ἐξαναλώσει τὰ κτήνη ὑμῶν, καὶ ὀλιγοστοὺς (κ) ποιήσω ὑμᾶς, ϗ ἐρημω-23 θήσονται αἱ ὁδοὶ ὑμῶν. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐὰν μὴ παιδευθῆτε, ἀλλὰ (λ) πορεύησθε πρός 24 με πλάγιοι, Πορεύσομαι κἀγὼ μεθ' ὑμῶν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ πατάξω ὑμᾶς κἀγὼ 25 ἑπτάκις ἀντὶ τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν. Καὶ ἐπάξω ἐφ' ὑμᾶς μάχαιραν ἐκδικοῦσαν δίκην διαθήκης, καὶ καταφεύξεσθε εἰς τὰς πόλεις ὑμῶν· καὶ ἐξαποστελῶ θάνατον εἰς ὑμᾶς, καὶ παραδοθήσεσθε εἰς (μ) χεῖρας τῶν ἐχθρῶν.

Ego sum Dominus Deus vester, qui eduxi vos de terra Ægypti, cum essetis servi; & contrivi vinculum jugi vestri; & duxi vos cum fiducia. 14 *Si autem non obedieritis mihi, neque feceritis præcepta mea hæc,* 15 *Sed increduli fueritis illis, & judicia mea exhorruerit anima vestra, (d) ut non faciatis omnia mandata mea, ut dissipetis testamentum meum;* 16 *Et ego faciam sic vobis: & obfirmabo super (e) vos egestatem, & scabiem, & morbum regium (f) consumentem oculos vestros, & animam vestram liquefacientem. Et seminabitis frustra semina vestra; & comedent adversarii vestri.* 17 *Et obfirmabo faciem meam in vos: & cadetis ante inimicos vestros: (g) & persequentur vos, qui oderunt vos: & fugietis nemine persequente vos.* 18 *Et si usque adhuc non obedieritis mihi; & apponam castigare (h) vos septies in peccatis vestris.* 19 *Et conteram contumeliam superbiæ vestræ: & ponam cœlum vobis ferreum; & terram vestram tanquam æneam.* 20 *Et erit frustra fortitudo vestra: & non dabit terra vestra semen suum; & lignum agri vestri non dabit fructum suum.* 21 *Et si post hæc ambulaveritis obliqui, & nolueritis obedire mihi; adjiciam vobis plagas septem secundùm peccata vestra.* 22 *Et (ι) mitto in vos bestias agrestes terræ; & comedent vos, & consument pecora vestra: (k) & paucos faciam vos, & desertæ fient viæ vestræ.* 23 *Et in his si non eritis castigati, sed ambulaveritis erga me obliqui,* 24 *Ambulabo & ego vobiscum (l) furore obliquo: & percutiam vos & ego septies pro peccatis vestris.* 25 *Et inducam super vos gladium vindicantem vindictam testamenti; & confugietis in civitates vestras, & emittam mortem in vos; & trademini in manus inimicorum.*

MS.A. (ζ) ἐπισυστήσω (η) τὸν ἴκτερον, καὶ σφακελίζοντας τοὺς (θ) πορεύεσθε (ι) ἀποστελῶ (κ) ποιήσει (λ) πορεύσησθε (μ) χεῖρας ἐχθρῶν. Εἰς τὸ θλίψαι

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

13 [illegible]

14 15 [illegible]

16 [illegible]

17 18 19 20 21 22 23 24 25 [illegible]

Ego sum Dñs De⁹ vester qui eduxi vos è terra 13 Ægypti ne essetis ipsis servi, et fregi jugũ servitutis vestræ, & incedere vos feci staturâ protensâ.

Vltio & vindicta operum malorum.

Si verò me non audieritis, nec feceritis o- 14 mnia ista præcepta: Si leges meas spreveritis, 15 & judicia mea fastidierit anima vestra, nec feceritis omnia mandata mea, & fœdera mea abrogaveritis; Ego etiam hoc pacto faciam 16 vobis: visitabo vos phthisi, & leprâ, & elephantiasi, & fluxu consumente oculos, & liquefaciente animam: & seretis sẽmẽ vestrũ frustrà, comedentq; illud inimici vestri. Et 17 dabo iram meã in vobis, & profligabimini corã hostib⁹ vestris, & dominabuntur vobis osores vestri, & fugietis cùm nemo sit qui persequatur vos. Quòd si nec per ista obtẽ- 18 peraveritis mihi, iterũ castigabo vos septuplò plus propter peccata vestra. Et frangã fastũ 19 roboris vestri, reddamq; cœlum vestrũ instar ferri, & terram vestram instar æris. Et con- 20 sumetur fortitudo vestra in vanum, & terra vestra non dabit provent⁹ suos, & arbores terræ non reddent fructus suos. Quòd si am- 21 buletis mecũ contumaciter, nec velitis obedire mihi, addam super vos flagella in septuplum pro peccatis vestris. Immittãq; in vos 22 bestiam campi, & orbabit vos, perdetque jumẽta vestra, & imminuet vos, & desolabuntur viæ vestræ. Et si adhuc in his minimè e- 23 rudiamini, & incedatis mecum pertinaciter; Incedam etiam ego vobiscum pervicacitèr, 24 & percutiam vos ego quoque in septuplum propter peccata vestra. Et adducam super 25 vos gladium qui rependitur pro mercede fœderis, et aufugietis ad urbes vestras: et mittam in vos mortalitatem, et trademini in manum hostium vestrorum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

13 אנא יי אלהכון די אפקית יתכון
מארעא דמצרים מלמהוי להון
עבדין ותברית ניר עממיא מנכון
14 ודברית יתכון בחירותא : ואם לא
תקבלון למימרי ולא תעבדון ית כל
15 פקודיא האלין : ואם בקימי תקוצון
ואם ית דיני תרחק נפשכון בדיל
דלא למעבד ית כל פקודי
16 לאשניותכון ית קימי : אף אנא
אעביד דא לכון ואסער עליכון
ביהולתא שחפתא וקדחתא מחשכן
עינין ומפחן נפש ותזרעון לריקנו
זרעכון וייכלוניה בעלי דבביכון :
17 ואתן רוגזי בכון ותתברון קדם בעלי
דבביכון וירדון בכון סנאיכון
18 ותערקון ולית דרדיף יתכון : ואם עד
אלין לא תקבלון למימרי ואוסיף
למרדי יתכון שבע על חוביכון :
19 ואתבר ית יקר תוקפכון ואתן ית
שמיא דעליכון תקיפין כפרזלא
מלאחתא מטרא וארעא
דתחותיכון חסינא כנחשא מלמעבד
20 פירין : ויסוף לריקנו חילכון ולא
תתן ארעכון ית עללתה ואילן
21 ארעא לא יתן אביה : ואם תהכון
קדמי בקשיו ולא תיבון לקבלא
למימרי ואוסיף לאיתאה עליכון
22 מחא שבע כחוביכון : ואגרי בכון ית
חית ברא ותתכיל יתכון ותשיצי ית
בעירכון ותזעיר יתכון ויצדין
23 אורחתכון : ואם באלין לא תתרדון
24 למימרי ותהכון קדמי בקשיו : ואהך
אף אנא עמכון בקשיו ואלקי יתכון
25 אף אנא שבע על חוביכון : ואיתי
עליכון דקטלין בחרבא ויתפרעון
מנכון פורענותא על דעברתון על
פתגמי אוריתא ותתכנשון
לקרויכון ואגרי מותנא ביניכון ותתמסרון ביד־סנאה :

13 Ego Dñs De⁹ vester, qui eduxi vos de terrâ Ægypti, ne serviretis eis: et confregi jugũ populorũ ex vobis; et duxi vos 14 in libertate. Si autẽ non obedieritis verbo meo: nec feceritis omnia præcepta hæc, 15 Et si legitima mea spreveritis, et judicia mea abominata fuerit anima vestra: ut nõ faciatis omnia præcepta mea, ut 16 immutetis pactũ meum. Ego quoq; hæc faciã vobis, visitaboq; vos in conturbatione, egestate et ardore; obscurantib⁹ oculos, et expirare facientib⁹ animã: seminabitisq; in vanũ semẽ vestrũ, et cõedent illud 17 inimici vestri. Ponamq; iram meã contra vos, et conteremini corã inimicis vestris: et dominabuntur vestri qui oderũt vos; et fugietis nemine perse- 18 quente vos. Et si in his non obedieritis verbo meo: addã corripere vos septies sup peccata vestra. 19 Et conterã gloriã fortitudinis vestræ: daboque cœlos qui sunt sup vos fortes sicut ferrũ, ut nõ deferant pluviã; et terrã quæ est subter vos fortẽ sicut æs, nec faciet fruct⁹. 20 Consumeturq; incassũ fortitudo vestra: et non dabit terra germẽ suum, neq; arbor terræ 21 dabit fructũ suũ. Et si ambulaveritis corã me in duritiã, & nolueritis obedire verbo meo: addã inducere sup vos percussionẽ, septuplùm juxta peccata 22 vestra. Immittamq; in vos bestias agri, et absq; liberis facient vos; et consummabunt pecora vestra, et diminuent vos: 23 et desertæ erũt viæ vestræ. Et si in his non fueritis correpti verbo meo: et ambulaveritis 24 corã me in duritiã. Ambulabo ego durè vobiscũ: et ego quoque percutiã vos septies pro- 25 pter peccata vestra. Et inducã sup vos occisores gladio, & ulciscentur in vos ultionem, pro eo quod transgressi fuistis verba legis; et cõgregabimini in urbib⁹ vestris: et immittam pestilentiã in medio vestri; et trademini in manu hostis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

13 [illegible] 14 [illegible] 15 [illegible] 16 [illegible] 17 [illegible] 18 [illegible] 19 [illegible] 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible] 23 [illegible] 24 [illegible] 25 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

13 [illegible] 14 [illegible] 15 [illegible] 16 [illegible] 17 [illegible] 18 [illegible] 19 [illegible] 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible] 23 [illegible] 24 [illegible] 25 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

13 *Ego Domin⁹ Deus vester qui eduxi vos de terra Ægypti, nè essetis eis servi; et confregi (d) vectes jugi vestri, & (e) qui ambulare feci vos cũ* 14 *fiducia. At si non audieritis me, & non feceritis omnia mandata hæc;* 15 *Si præcepta mea (f) contempseritis, & si judicia mea fastidierit anima vestra, ita ut non faciatis omnia præcepta mea ad irritandum fœdus meum:* 16 *Ego etiam faciam hoc vobis; nempe (g) visitabo vos in morbo, cũ tabe, & ardore (h) consumentibus oculos, & cruciantibus animam; seminabitis quoque in vanum semen vestrum, nã comedent illud inimici vestri.* 17 *Ponam etiam (i) faciem meam contra vos, & (k) percutiemini coram inimicis vestris, & dominabuntur vobis qui oderunt vos: fugietis etiam, & nemo erit vos persequens.* 18 *Quòd si usq; ad hæc non audieritis me, tum addam castigare vos septies propter peccata vestra.* 19 *Frangamq; superbiam obfirmationis vestræ, dabóque cœlum vestrum sicut ferrum, terrámque vestram sicut æs.* 20 *Et consumetur in vanum virtus vestra, neq; dabit terra vestra proventum suum, neque lignum agri dabit fructum suum.* 21 *Quòd si ambulaveritis mecum (l) ex adverso, & non veneritis ad obediendum mihi, addam etiã plagã septies secundùm peccata vestra.* 22 *Mittam enim adversùm vos feram agri, et orbabit vos, exterminabitque animalia vestra, & diminuet vos, desertæq; fient viæ vestræ.* 23 *Quòd si per ista non estis mihi castigati, sed ambulaveritis mecum (m) ex adverso,* 24 *Ambulabo quoq; ego vobiscum (n) ex adverso, percutiámque vos etiam ego septies propter peccata vestra.* 25 *Et inducã super vos gladium ulciscentem vindictam fœderis, & colligemini ad civitates vestras, mittámque pestem in medium vestri, & trademini in manus inimici.*

VER. SAM. (d) virgas (e) adduxi vos *mecum* fœderatos. (f) nauseaveritis, (g) imittam super vos malum, (h) excæcantibus (i) iram (k) confringemini (l) protervè, (m) protervè, (n) pertinaciter,

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

13 * انا الله ربكم الذي اخرجتكم من بلد مصر من ان تكونوا لهم عبيدا * وكسرت متاريس اسركم *
14 15 وصيرتكم احرارا * فان لم تسمعوا لي وتطيعوا * ولم تعملوا بجميع هذه الوصايا * ورفضتم في رسومي *
16 وملت انفسكم احكامي لئلا تعملوا وصاياي * والان تفسخوا عهدي * انا ايضا اصنع بكم هذه
العقوبات * فاوكل بكم على سرعة من حمى السل والكاز ما يشخص عيونكم ويذبل نفوسكم
17 وتزرعون زرعكم للفراغ * او ياكله اعداوكم * واحل غضبي بكم * فتصدمون من بين ايدي
18 اعداكم * ويستولي عليكم شانيوكم * وتفرون ولا طالب لكم * وان لم تقبلوا مني مع هذه رديتكم
19 في التاديب سبعا على خطاياكم * واكسر اقتدار عزكم * واجعل سماءكم كالحديد * وارضكم
20 21 كالنحاس * وتفني قواكم فراغا * ولا تخرج ارضكم اداها * وشجر الصحراء لا يخرج ثمر * وان سلكتم
22 معي لجاجا * ولم تشاءوا ان تسمعوا لي * زدتكم ضربة هي سبع كخطاياكم * واطلقت فيكم حيوان
23 الصحراء * فيثكل منكم * ويقطع من بهائمكم * ويقلل عددكم * ويوحش طرقكم * وان لم تتادبوا
24 لي بهذه العقوبات * وسلكتم معي لجاجا * سرت انا ايضا معكم على اللجاج * وضربتكم بسبع على
25 خطاياكم * واجيبكم سيفا منتقما نقمة العهد * فتجتمعون الى قراكم * وابعث الوباء فيما
بينكم * وتسلمون بيد العدو *

Ego Deus Dominus vester qui eduxi vos 13 *è regione Ægypti, ne essetis ipsis servi, & confregi seras carceris vestri, & feci vos liberos.* 14 *At si non audieritis me, & obedieritis, & non feceritis omnia mandata hæc,* 15 *Et neglexeritis statuta mea, et abominatæ fuerint animæ vestræ judicia mea ut non operemini mandata mea, ac denique violaveritis pactũ meum;* 16 *Ego etiam exercebo in vobis has pœnas: dominari faciã in vos repente talem febrim phthisicã, & calidã, ut tumidos reddat oculos vestros, et debilitet animas vestras: & seretis semen vestrũ in cassũ, aut comedent illud inimici vestri.* 17 *Et immittã furorẽ meum in vos, & propulsabimini à conspectu inimicorũ vestrorũ, & dominabuntur in vos osores vestri, et fugietis nemine vos persequente.* 18 *Et si nihilominus non audieritis me, addã ad correptionẽ vestrã septuplum pro peccatis vestris:* 19 *Et frangã potentiam roboris vestri, & reddã cœlum vestrum quasi ferrum, & terram vestram quasi æs.* 20 *Et consumetur fortitudo vestra frustrà, & non producet terra vestra proventũ suum, & arbores campi non proferent fructus suos.* 21 *Et si ambulaveritis mecum pervicaciter, & nolueritis audire me, adjiciã vobis flagellum septuplicatũ juxta peccata vestra.* 22 *Et dimittam adversùm vos bestias campi, & orbabunt ex vobis, succidentq; ex jumentis vestris, & minuent numerum vestrum, & desolabuntur viæ vestræ.* 23 *Et nisi erudiamini mihi per hæc supplicia, & incedatis mecum torviter:* 24 *Incedam ego quoque vobiscum cum torvitate, & percutiam vos septuplum pro peccatis vestris.* 25 *Et retribuam vobis gladium ulciscentem ultionem fœderis, & convenietis ad urbes vestras, mittamque pestem inter vos, & trademini in manum inimici.*

vestrum panem mulieres decem coquēt &,panis. *virgam* vobis *me frangendo* In
26 בְּשִׁבְרִי לָכֶם מַטֵּה־לֶחֶם וְאָפוּ עֶשֶׂר נָשִׁים לַחְמְכֶם
non &,comedetis & : pondere in vestrū panē reddéntque ,uno clibano in
בְּתַנּוּר אֶחָד וְהֵשִׁיבוּ לַחְמְכֶם בַּמִּשְׁקָל וַאֲכַלְתֶּם וְלֹא
mecum ambulaveritis sed,*mihi* audieritis non hoc in si Et.saturabimini
27 תִשְׂבָּעוּ׃ וְאִם־בְּזֹאת לֹא תִשְׁמְעוּ לִי וַהֲלַכְתֶּם עִמִּי
vos corripiam & : *occursus fervore* in vobiscum ambulabo Et .*occursu in*
28 בְּקֶרִי׃ וְהָלַכְתִּי עִמָּכֶם בַּחֲמַת־קֶרִי וְיִסַּרְתִּי אֶתְכֶם
carnem comedetis Et .vestra peccata *super* septies ego etiam
29 אַף־אָנִי שֶׁבַע עַל־חַטֹּאתֵיכֶם׃ וַאֲכַלְתֶּם בְּשַׂר
dissipabo Et .comedetis vestrarū filiarum carnem &,vestrorū filiorū
30 בְּנֵיכֶם וּבְשַׂר בְּנֹתֵיכֶם תֹּאכֵלוּ׃ וְהִשְׁמַדְתִּי
ponam & : *vestra solis simulacra* succidam & ,vestra excelsa
אֶת־בָּמֹתֵיכֶם וְהִכְרַתִּי אֶת־חַמָּנֵיכֶם וְנָתַתִּי אֶת־
abominabitur &,*vestrarum contaminationum* cadavera super vestra cadavera
פִּגְרֵיכֶם עַל־פִּגְרֵי גִּלּוּלֵיכֶם וְגָעֲלָה
,*solitudinem* vestras civitates dabo Et .vos mea anima
31 נַפְשִׁי אֶתְכֶם׃ וְנָתַתִּי אֶת־עָרֵיכֶם חָרְבָּה
.vestræ quietis *odore in* odorabo non &,vestra sanctuaria desolabo &
וַהֲשִׁמּוֹתִי אֶת־מִקְדְּשֵׁיכֶם וְלֹא אָרִיחַ בְּרֵיחַ נִיחֹחֲכֶם׃
vestri inimici eam super obstupescéntque .terram ego desolabo Et
32 וַהֲשִׁמֹּתִי אֲנִי אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמְמוּ עָלֶיהָ אֹיְבֵיכֶם
evacuabo & ,gentes in dispergam vos Et .ea in *habitantes*
33 הַיֹּשְׁבִים בָּהּ׃ וְאֶתְכֶם אֱזָרֶה בַגּוֹיִם וַהֲרִיקֹתִי
erunt vestræ civitates &,desolata vestra terra .erit Et .gladium vos post
אַחֲרֵיכֶם חָרֶב וְהָיְתָה אַרְצְכֶם שְׁמָמָה וְעָרֵיכֶם יִהְיוּ
cunctis *suas cessationes* terra *volet* Tunc .*solitudo*
34 חָרְבָּה׃ אָז תִּרְצֶה הָאָרֶץ אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ כֹּל
cessabit Tunc .vestrorū inimicorū terra in *vos* &,fuerit desolata diebus
יְמֵי הֳשַׁמָּה וְאַתֶּם בְּאֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם אָז תִּשְׁבַּת
,fuerit desolata dieb⁹ Omnibus .*suas cessationes* *volet* & ,terra
35 הָאָרֶץ וְהִרְצָת אֶת־שַׁבְּתֹתֶיהָ׃ כָּל־יְמֵי הָשַּׁמָּה
vos habitando in,vestris *cessationibus* in cessavit non quibus ,requiescet
תִּשְׁבֹּת אֵת אֲשֶׁר לֹא־שָׁבְתָה בְּשַׁבְּתֹתֵיכֶם בְּשִׁבְתְּכֶם
molliciem inducam & ,vobis in *relictis* Et .*eam super*
36 עָלֶיהָ׃ וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם וְהֵבֵאתִי מֹרֶךְ
vox eos persequetur & : eorum inimicorum terris in ,eorum cor in
בִּלְבָבָם בְּאַרְצֹת אֹיְבֵיהֶם וְרָדַף אֹתָם קוֹל
.*persequens* non & ,cadent & , gladii fugam fugient &,impulsi folii
עָלֶה נִדָּף וְנָסוּ מְנֻסַת־חֶרֶב וְנָפְלוּ וְאֵין רֹדֵף׃
, gladii facie à tanquam suum fratrem in unusquisque impingent Et
37 וְכָשְׁלוּ אִישׁ־בְּאָחִיו כְּמִפְּנֵי־חֶרֶב
.*vestrorū inimicorū cōspect⁹ ad* erectio vobis erit non & : nō persequens &
וְרֹדֵף אָיִן וְלֹא־תִהְיֶה לָכֶם תְּקוּמָה לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃
.vestrorū inimicorū terra vos *comedet* & , gentibus in peribitis Et
38 וַאֲבַדְתֶּם בַּגּוֹיִם וְאָכְלָה אֶתְכֶם אֶרֶץ אֹיְבֵיכֶם׃
terris in ,*sua perversitate in* *contabescent* *vobis in* *reliqui* Et
39 וְהַנִּשְׁאָרִים בָּכֶם יִמַּקּוּ בַּעֲוֺנָם בְּאַרְצֹת
secum suorum patrum *iniquitatibus in* etiam & : vestrorū inimicorū
אֹיְבֵיכֶם וְאַף בַּעֲוֺנֹת אֲבֹתָם אִתָּם
.liquefient
יִמָּקּוּ׃

Versio VULG. LAT.

26 Postquàm confregero baculum panis vestri: ita ut decem mulieres in uno clibano coquent panes, & reddant eos ad pondus: & comedetis, & 27 non saturabimini. Sin autem nec per hæc audieritis me, sed ambulaveritis contra me: 28 Et ego incedam adversùs vos in furore contrario, & corripiam vos septem plagis pro29pter peccata vestra, Ita ut comedatis carnes filiorum vestrorum & filiarum vestrarū. 30 Destruam excelsa vestra, & simulachra confringam. Cadetis inter ruinas idolorum vestrorum, & abominabitur 31 vos anima mea; In tantum ut urbes vestras redigam in solitudinem, & deserta faciam Sanctuaria vestra, nec recipiam ultrà odorem suavissi32mum. Disperdámque terram vestram, & stupebunt super ea inimici vestri, cùm 33 habitatores illius fuerint. Vos autem dispergam in gentes & evaginabo post vos gladium, eritque terra vestra deserta, & civitates vestræ dirutæ. 34 Tunc placebunt terræ sabbata sua cunctis diebus solitudinis suæ, quando fue35ritis In terra hostili: sabbatizabit, & requiescet in sabbatis solitudinis suæ, eò quòd non requieverit in sabbatis vestris quando habitabatis in 36 ea. Et qui de vobis remanserint, dabo pavorem in cordibus eorum in regionibus hostium: terrebit eos sonitus folii volantis, & ita fugient quasi gladium: cadent, nul37lo persequente. Et corruent singuli super fratres suos quasi bella fugientes, nemo vestrûm inimicis audebit resi38stere. Peribitis inter gentes, & hostilis vos terra consu39met. Quòd si & de iis aliqui remanserint, tabescent in iniquitatib⁹ suis, in terra inimicorū suorū, et propter peccata patrū suorū & sua, affligentur.

Versio GRÆCA LXX. Interp. cum Translatione LATINA.

26 Ἐν τῷ θλίψαι ὑμᾶς σιτοδείᾳ ἄρτων, καὶ πέψουσι δέκα γυναῖκες τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν κλιβάνῳ ἑνὶ, καὶ ἀποδώσουσι τοὺς ἄρτους ὑμῶν ἐν σταθμῷ, καὶ φάγεσθε, καὶ οὐ 27 μὴ ἐμπλησθῆτε. Ἐὰν δὲ ἐπὶ τούτοις μὴ ὑπακούσητέ μου, καὶ (ν) πορεύησθε πρός με 28 πλάγιοι, Καὶ αὐτὸς πορεύσομαι μεθ' ὑμῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ, καὶ παιδεύσω ὑμᾶς ἐγὼ 29 ἑπτάκις κατὰ τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν. Καὶ φάγεσθε τὰς σάρκας τῶν υἱῶν ὑμῶν, καὶ τὰς 30 σάρκας τῶν θυγατέρων ὑμῶν φάγεσθε. Καὶ ἐρημώσω τὰς στήλας ὑμῶν, καὶ (ξ) ἐξολοθρεύσω τὰ ξύλινα χειροποίητα ὑμῶν, καὶ θήσω τὰ κῶλα ὑμῶν ἐπὶ τὰ κῶλα τῶν εἰδώλων ὑμῶν, καὶ προσοχθιεῖ ἡ ψυχή μου 31 ὑμῖν. Καὶ θήσω τὰς πόλεις ὑμῶν ἐρήμους, καὶ ἐξερημώσω τὰ ἅγια ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ ὀσφρανθῶ τῆς ὀσμῆς τῶν θυσιῶν 32 ὑμῶν. Καὶ ἐξερημώσω ἐγὼ τὴν γῆν ὑμῶν, καὶ θαυμάσονται ἐπ' αὐτῇ οἱ ἐχθροὶ 33 ὑμῶν, οἱ ἐνοικοῦντες ἐν αὐτῇ. Καὶ διασπερῶ ὑμᾶς εἰς τὰ ἔθνη, καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἐπιπορευομένη ἡ μάχαιρα, καὶ ἔσται ἡ γῆ ὑμῶν ἔρημος, καὶ αἱ πόλεις ὑμῶν 34 ἔσονται ἔρημοι. Τότε εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα (ο) αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς, καὶ ὑμεῖς ἔ35σεσθε Ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν· τότε σαββατιεῖ ἡ γῆ, καὶ εὐδοκήσει ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ἐρημώσεως αὐτῆς· σαββατιεῖ ἃ οὐκ ἐσαββάτισεν ἐν τοῖς σαββάτοις ὑμῶν, ἡ36νίκα κατῳκεῖτε αὐτήν. Καὶ τοῖς καταλειφθεῖσιν ἐξ ὑμῶν (π) ἐπάξω δουλείαν εἰς τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· καὶ διώξεται αὐτοὺς φωνὴ φύλλου φερομένου, καὶ φεύξονται ὡς φεύγοντες ἀπὸ πολέμου, καὶ πεσοῦνται οὐθενὸς διώ37κοντος. Καὶ ὑπερόψεται ὁ ἀδελφὸς τὸν ἀδελφὸν ὡσεὶ ἐν πολέμῳ, οὐθενὸς κατατρέχοντος· καὶ οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι τοῖς ἐχ38θροῖς ὑμῶν. Καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τοῖς ἔθνεσι, καὶ κατέδεται ὑμᾶς ἡ γῆ τῶν ἐχθρῶν ὑ39μῶν. Καὶ οἱ καταλειφθέντες ἀφ' ὑμῶν, καταφθαρήσονται διὰ τὰς (ρ) ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ διὰ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν· ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν τακήσονται.

26 In tribulando vos penuriâ panum, & coquent decem mulieres panes vestros in clibano uno; & reddent panes vestros in pondere: & comedetis, & non saturabimini. 27 Si autem in his non obedieritis mihi, & ambulaveritis erga me obliqui; 28 Et ipse ambulabo vobiscum in furore obliquo; & castigabo ego vos septies secundùm peccata vestra. 29 Et comedetis carnes filiorum vestrorum, & carnes filiarum vestrarum comedetis. 30 Et desolabo titulos vestros; & disperdam lignea manu-facta vestra; & ponam cadavera vestra super cadavera idolorum vestrorum: & exhorrescet anima mea vos. 31 Et ponam urbes vestras desertas; & desolabo sancta vestra: & non olfaciam odorem sacrificiorum vestrorum. 32 Et desolabo ego terram vestram: & mirabuntur super eam inimici vestri, inhabitantes in eâ. 33 Et dispergam vos in gentes: & consumet vos perambulans gladius: & erit terra vestra deserta; & civitates vestræ erunt desertæ. 34 Tunc (m)benè sentiet terra sabbata sua omnes dies desolationis suæ: & vos eritis In terra inimicorum vestrorum. 35 Tunc sabbatizabit terra; & benè sentiet terra sabbata sua omnes dies desolationis suæ: sabbatizabit, quæ non sabbitazavit in sabbatis vestris, quando inhabitabatis eam. 36 Et eis qui residui fuerint ex vobis superducam (n) servitutem in cor eorum in terra inimicorum suorum: & persequetur eos (o) vox folii volantis; & fugient, sicut fugientes de bello: & cadent nemine persequente. 37 Et despiciet frater fratrem, sicut in bello nemine incurrente: & non poteritis resistere inimicis vestris. 38 Et peribitis inter gentes: & comedet vos terra inimicorum vestrorum. 39 Et qui residui fuerint ex vobis, corrumpentur propter peccata sua, & propter peccata patrum suorum: in terra inimicorum suorum tabescent.

MS.A. (ν) πορεύησθε πλάγιοι (ξ) ἐξολοθρεύσω (ο) αὐτῆς καὶ πάσας (π) ἐπάξω δειλίαν εἰς (ρ) ἁμαρτίας ὑμῶν· ἐν τῇ γῇ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 *ܘܐܬܒܪ ܩܢܝܐ ܕܥܒܘܪܟܘܢ. ܘܢܐܦܝܢ ܥܣܪ ܢܫܝܢ ܠܚܡܟܘܢ ܒܬܢܘܪܐ ܚܕ. ܘܢܬܠܘܢ ܠܟܘܢ
27 ܠܚܡܐ ܒܡܬܩܠܐ. ܘܬܐܟܠܘܢ ܘܠܐ ܬܣܒܥܘܢ. *ܘܐܢ ܥܕ ܒܗܠܝܢ ܠܐ ܬܫܡܥܘܢ ܠܝ. ܘܬܗܠܟܘܢ
28 ܥܡܝ ܒܚܪܝܢܐ. *ܐܦ ܐܢܐ ܐܗܠܟ ܥܡܟܘܢ ܒܚܡܬܐ ܘܒܚܪܝܢܐ. ܘܐܪܕܝܟܘܢ ܫܒܥ ܥܦܝܦܐ
29 ܚܠܦ ܚܛܗܝܟܘܢ. *ܘܬܐܟܠܘܢ ܒܣܪܐ ܕܒܢܝܟܘܢ. ܘܒܣܪܐ ܕܒܢܬܟܘܢ ܬܐܟܠܘܢ. *ܘܐܚܪܘܒ
30 ܗܝܟܠܝܟܘܢ. ܘܐܘܒܕ ܦܬܟܪܝܟܘܢ. ܘܐܪܡܐ ܦܓܪܝܟܘܢ ܥܠ ܦܓܪܐ ܕܦܬܟܪܝܟܘܢ. ܘܬܣܠܐ
ܢܦܫܝ ܡܢܟܘܢ. *ܘܐܥܒܕ ܩܘܪܝܟܘܢ ܚܘܪܒܐ. ܘܐܚܪܒ ܡܩܕܫܟܘܢ. ܘܠܐ ܐܪܝܚ ܪܝܚܐ ܕܒܣܡܝܟܘܢ.
31 *ܘܐܚܪܘܒ ܐܦ ܐܢܐ ܠܐܪܥܐ. ܘܢܬܕܡܪܘܢ ܥܠܝܗ ܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ. ܕܥܡܪܝܢ ܒܗ. *ܘܠܟܘܢ
32 ܐܒܕܪ ܒܝܢ ܥܡܡܐ. ܘܐܫܠܘܦ ܒܬܪܟܘܢ ܚܪܒܐ. ܘܬܗܘܐ ܐܪܥܟܘܢ ܠܚܘܪܒܐ. ܘܩܘܪܝܟܘܢ
33 ܢܗܘܝܢ ܠܚܘܪܒܐ. *ܗܝܕܝܢ ܬܬܢܝܚ ܐܪܥܐ ܫܒܬܝܗ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܚܘܪܒܗ. ܟܕ ܐܢܬܘܢ
34 ܒܐܪܥܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ. ܗܝܕܝܢ ܬܬܢܝܚ ܐܪܥܐ ܘܬܬܒܣܡ ܒܫܒܬܝܗ. *ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ
35 ܕܚܘܪܒܗ ܬܬܢܝܚ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܢܝܚܬ ܒܫܒܬܝܟܘܢ. ܟܕ ܥܡܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܒܗ. *ܘܕܡܫܬܚܪܝܢ
36 ܒܟܘܢ. ܐܥܠ ܙܘܥܐ ܒܠܒܗܘܢ. ܒܐܪܥܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ. ܘܢܪܕܘܦ ܐܢܘܢ. ܩܠܐ ܕܛܪܦܐ
ܢܩܫܐ. ܘܢܥܪܩܘܢ. ܐܝܟ ܕܥܪܩܝܢ ܡܢ ܩܕܡ ܚܪܒܐ. ܘܢܦܠܘܢ. ܟܕ ܠܝܬ ܡܢ ܕܪܕܦ ܠܗܘܢ.
37 *ܘܢܬܬܩܠܘܢ ܓܒܪ ܒܐܚܘܗܝ. ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܕܡ ܚܪܒܐ. ܟܕ ܠܝܬ ܡܢ ܕܪܕܦ ܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܬܗܘܐ
38 ܠܗܘܢ ܡܩܘܡܬܐ ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ. *ܘܬܐܒܕܘܢ ܒܝܢ ܥܡܡܐ. ܘܬܐܟܠܟܘܢ ܐܪܥܐ
39 ܕܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ. *ܘܕܡܫܬܚܪܝܢ ܒܟܘܢ. ܢܬܡܣܘܢ ܒܚܘܒܝܗܘܢ ܒܐܪܥܐ
ܕܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ. ܐܦ ܒܚܛܗܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ ܗܢܘܢ ܢܬܡܣܘܢ.

26 Et frangā culmū frumenti vestri, & pinsent decem mulieres panem vestrū in uno clibano, dabuntque vobis pané in pondere, & comedetis & non saturabimini. 27 Et si adhuc in his non audieritis me, & ambulaveritis mecum contumaciter: 28 Etiam ego ambulabo vobiscū cum furore & contumaciâ, & castigabo vos septuplò plus propter peccata vestra. 29 Et comedetis carné filiorū vestrorū, & carnem filiarū vestrarū devorabitis. 30 Et destruā fana vestra, perdamq; idola vestra, & projiciam cadavera vestra super cadavera idolorum vestrorum, & fastidiet vos anima mea. 31 Et redigā urbes vestras in solitudinem, & desolabo sanctuariū vestrū, nec olfaciam odoré suffitûs vestri. 32 Et vastabo etiā ego terrā, & obstupescent super eam inimici vestri qui inhabitabunt illam. 33 Vos autem dispergam inter populos, & distringā post vos gladium, eritq; terra vestra in vastationem, & urbes vestræ fient in solitudinem. 34 Et tunc fruetur terra sabbathis suis cunctis diebus desolationis suæ, dū vos eritis in terra inimicorū vestrorū: tunc requiescet terra, & fruetur sabbathis suis. 35 Cunctis diebus desolationis suæ quiescet, eò quòd non quieverit in sabbathis vestris, cùm habitaretis in ea. 36 Qui autem superstites fuerint in vobis, indā pavorem in cor eorū in terris hostiū eorum, & propellet eos strepitus folii pulsantis, fugientque ac si fugerent à conspectu gladii, & corruent, nemine eos persequente: 37 Et impingent alter in alterum ut à conspectu gladii, cùm nemo sit qui persequatur eos, nec erit illis consistentia coram inimicis suis. 38 Et peribitis inter gentes, devorabitque vos terra inimicorū vestrorum. 39 Et qui superstites fuerint in vobis, tabescent in scelere suo in terra inimicorum suorum: quinetiam in scelere patrum suorum ipsi tabescent.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אנקלוס Targum Onkelos.

26 כַּד אֲתַבַּר לְכוֹן סְעֵיד מֵיכְלָא וְיֵיפְיָן
עֲשַׂר נְשִׁין לַחְמְכוֹן בְּתַנּוּרָא חַד
וִיתִיבָן לַחְמְכוֹן בְּמַתְקְלָא וְתֵיכְלוּן
27 וְלָא תִשְׂבְּעוּן׃ וְאִם בְּדָא לָא תְקַבְּלוּן
28 לְמֵימְרִי וּתְהָכוּן קֳדָמַי בְּקַשְׁיוּ׃ וַאֲהָךְ
עִמְּכוֹן בִּתְקוֹף רְגַז וְאַרְדֵּי יָתְכוֹן אַף
29 אֲנָא שְׁבַע עַל חוֹבֵיכוֹן׃ וְתֵיכְלוּן
בְּשַׂר בְּנֵיכוֹן וּבְשַׂר בְּנָתְכוֹן תֵּיכְלוּן׃
30 וְאֵישֵׁיצֵי יָת בָּמָתְכוֹן וְאֶקַצֵּץ יָת
חֲנִיסְנֵיסֵיכוֹן וְאֶתֵּן יָת פִּגְרֵיכוֹן עַל
פִּגְרֵי טַעֲוָתְכוֹן וִירַחֵק מֵימְרִי יָתְכוֹן׃
31 וְאֶתֵּן יָת קִרְוֵיכוֹן חָרְבָא וְאַצְדֵּי יָת
מַקְדְּשֵׁיכוֹן וְלָא אֲקַבֵּל בְּרַעֲוָא קֻרְבַּן
32 כְּנִישָׁתְכוֹן׃ וְאַצְדֵּי אֲנָא יָת אַרְעָא
וִיצַדּוּן עֲלַהּ בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן דְּיָתְבִין
33 בַּהּ׃ וְיָתְכוֹן אֲבַדַּר בֵּינֵי עַמְמַיָּא וַאֲגָרֵי
בָּתְרֵיכוֹן דְּקָטְלִין בְּחַרְבָּא וּתְהֵי
אַרְעֲכוֹן צַדְיָא וְקִרְוֵיכוֹן יְהֶוְיָן חָרְבָא׃
34 בְּכֵן תִּרְעֵי אַרְעָא יָת שְׁמִטָּהָא כָּל
יוֹמִין דִּצְדִיאַת וְאַתּוּן בַּאֲרַע בַּעֲלֵי
דְבָבֵיכוֹן בְּכֵן תַּשְׁמֵט אַרְעָא וְתַרְעֵי
35 יָת שְׁמִטָּהָא׃ כָּל יוֹמִין דִּצְדִיאַת
תַּשְׁמֵט יָת דִּי לָא שְׁמִיטַת בִּשְׁמִטֵּיכוֹן
36 כַּד הֲוֵיתוּן יָתְבִין עֲלַהּ׃ וּדְיִשְׁתַּאֲרוּן
בְּכוֹן וְאָעֵיל תַּבְרָא בְּלִבְּהוֹן
בְּאַרְעָתָא דְּסָנְאֵיהוֹן וְיִרְדּוֹף יָתְהוֹן
קָל טַרְפָא דְשָׁקֵיף וְיֵעֶרְקוּן כְּמֵעְרוֹק
מִן קֳדָם דְּקָטְלִין בְּחַרְבָּא וְיִפְּלוּן
37 וְלֵית דְּרָדֵיף׃ וְיִתַּקְלוּן גְּבַר בַּאֲחוּהִי
כְּמִקֳּדָם דְּקָטְלִין בְּחַרְבָּא וְרָדֵיף
לֵית וְלָא תְהֵי לְכוֹן סֵיעֲדָא קֳדָם
38 בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן׃ וְתֵיבְדוּן בֵּינֵי עַמְמַיָּא
וְתֵיגַמַּר יָתְכוֹן אֲרַע בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן׃
39 וּדְיִשְׁתַּאֲרוּן בְּכוֹן יִתְמַסְּוּן בְּחוֹבֵיהוֹן
בְּאַרְעָתָא בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן וְאַף בְּחוֹבֵי
אֲבָהָתְהוֹן בִּישַׁיָּא דַּאֲחִידִין בִּידֵיהוֹן
יִתְמַסְּוּן׃

26 Cum confregero vobis sustentationē cibi: et coquent decē mulieres panē vestrū in uno clibano; et reducent panē vestrū in pondere: et cōedetis, et 27 non saturabimini. Et si in hoc non obedieritis verbo meo: et ambulaveritis corā me in duri28tia. Ambulabo vobiscū in ira furoris: corripiamq; ego quoque vos septies propter pecca29ta vestra. Et cōedetis carnē filiorū vestrorū: et carnē filiarū 30 vestrarū comedetis. Et destruā excelsa vestra, et succidā simulachra vestra; et dabo cadavera vestra sup cadavera idolorū vestrorū: et abominabitur 31 vos verbū meū. Et dabo civitates vestras in solitudinē; et deserta faciā sanctuaria vestra: et nō suscipiā voluntariè obla32tionē cōgregationis vestræ. Et desertā ego faciā terrā: et deserti erunt sup ea inimici ve33stri, qui habitāt in ea. Vos autē dispergā inter populos; et immittā post vos occisores gladio: et erit terra vestra deserta; et civitates vestræ erunt in 34 solitudinē. Tunc cōplacebunt terræ requietiones ej⁹, cunctis dieb⁹ quib⁹ fuerit deserta, & vos in terra inimicorū vestrorū: tunc dimittetur terra quiescere, et cōplacebūt ei requie35tiones suæ. Cūctis dieb⁹ quib⁹ fuerit deserta, dimittetur quiescere: eō q̄ nō dimittebatur in annis requietionis vestræ, 36 quādo habitabatis in ea. Et qui de vobis remanserint, inducam pavorē in cordib⁹ eorū, in terrā hostiū suorū: et persequetur eos sonitus folii decidentis; et fugient sicut fugiūt à facie occisorū gladio, cadētq; nemine 37 persequētē. Et corruent unusquisq; in fratrē suū, quasi fugientes à facie occisorū gladio, nemine persequēte: et nō erit vobis resistentia ante inimicos 38 vestros. Et peribitis inter populos: et consumet vos terra 39 inimicorū vestrorū. Et qui reliqui fuerint ex vobis, tabescent iniquitatib⁹ suis, in terra inimicorū vestrorū: propter peccata quoq; pessima patrum suorum quæ apprehenderunt manibus suis, tabescent.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

26 ࠁࠔࠁࠓࠉ࠰ࠋࠊࠌ࠰ࠌࠈࠄ࠰ࠋࠇࠌ࠰ࠅࠀࠐࠅ࠰ࠏࠔࠓ࠰ࠍࠔࠉࠌ࠰ࠋࠇࠌࠊࠌ࠰ࠁࠕࠍࠅࠓ࠰ࠀࠇࠃ࠰ࠅࠄࠔࠉࠁࠅ࠰ࠋࠇࠌࠊࠌ࠰ࠁࠌࠔࠒࠋ࠰ࠅࠀࠊࠋࠕࠌ࠰ࠅࠋࠀ࠰ࠕࠔࠁࠏࠅ࠰
27 ࠅࠀࠌ࠰ࠁࠆࠀࠕ࠰ࠋࠀ࠰ࠕࠔࠌࠏࠅ࠰ࠋࠉ࠰ࠅࠄࠋࠊࠕࠌ࠰ࠏࠌࠉ࠰ࠁࠒࠓࠉ࠰
28 ࠅࠄࠋࠊࠕࠉ࠰ࠏࠌࠊࠌ࠰ࠁࠇࠌࠕ࠰ࠒࠓࠉ࠰ࠅࠉࠎࠓࠕࠉ࠰ࠀࠕࠊࠌ࠰ࠀࠐ࠰ࠀࠍࠉ࠰ࠔࠁࠏ࠰ࠏࠋ࠰ࠇࠈࠀࠕࠉࠊࠌ࠰
29 ࠅࠀࠊࠋࠕࠌ࠰ࠁࠔࠓ࠰ࠁࠍࠉࠊࠌ࠰ࠅࠁࠔࠓ࠰ࠁࠍࠕࠉࠊࠌ࠰ࠕࠀࠊࠋࠅ࠰
30 ࠅࠄࠔࠌࠃࠕࠉ࠰ࠀࠕ࠰ࠁࠌࠕࠉࠊࠌ࠰ࠅࠄࠊࠓࠕࠉ࠰ࠀࠕ࠰ࠇࠌࠍࠉࠊࠌ࠰ࠅࠍࠕࠕࠉ࠰ࠀࠕ࠰ࠐࠂࠓࠉࠊࠌ࠰ࠏࠋ࠰ࠐࠂࠓࠉ࠰ࠂࠋࠅࠋࠉࠊࠌ࠰ࠅࠂࠏࠋࠄ࠰ࠍࠐࠔࠉ࠰ࠀࠕࠊࠌ࠰
31 ࠅࠍࠕࠕࠉ࠰ࠀࠕ࠰ࠏࠓࠉࠊࠌ࠰ࠇࠓࠁࠄ࠰ࠅࠄࠔࠌࠅࠕࠉ࠰ࠀࠕ࠰ࠌࠒࠃࠔࠉࠊࠌ࠰ࠅࠋࠀ࠰ࠀࠓࠉࠇ࠰ࠁࠓࠉࠇ࠰ࠍࠉࠇࠇࠊࠌ࠰
32 ࠅࠄࠔࠌࠕࠉ࠰ࠀࠍࠉ࠰ࠀࠕ࠰ࠄࠀࠓࠑ࠰ࠅࠔࠌࠌࠅ࠰ࠏࠋࠉࠄ࠰ࠀࠉࠁࠉࠊࠌ࠰ࠄࠉࠔࠁࠉࠌ࠰ࠁࠄ࠰
33 ࠅࠀࠕࠊࠌ࠰ࠀࠆࠓࠄ࠰ࠁࠂࠅࠉࠌ࠰ࠅࠄࠓࠉࠒࠕࠉ࠰ࠀࠇࠓࠉࠊࠌ࠰ࠇࠓࠁ࠰ࠅࠄࠉࠕࠄ࠰ࠀࠓࠑࠊࠌ࠰ࠔࠌࠌࠄ࠰ࠅࠏࠓࠉࠊࠌ࠰ࠉࠄࠉࠅ࠰ࠇࠓࠁࠄ࠰
34 ࠀࠆ࠰ࠕࠓࠑࠄ࠰ࠄࠀࠓࠑ࠰ࠀࠕ࠰ࠔࠁࠕࠕࠉࠄ࠰ࠊࠋ࠰ࠉࠌࠉ࠰ࠄࠔࠌࠄ࠰ࠅࠀࠕࠌ࠰ࠁࠀࠓࠑ࠰ࠀࠉࠁࠉࠊࠌ࠰ࠀࠆ࠰ࠕࠔࠁࠕ࠰ࠄࠀࠓࠑ࠰ࠅࠄࠓࠑࠕ࠰ࠀࠕ࠰ࠔࠁࠕࠕࠉࠄ࠰
35 ࠊࠋ࠰ࠉࠌࠉ࠰ࠄࠔࠌࠄ࠰ࠕࠔࠁࠕ࠰ࠀࠕ࠰ࠀࠔࠓ࠰ࠋࠀ࠰ࠔࠁࠕࠄ࠰ࠁࠔࠁࠕࠕࠉࠊࠌ࠰ࠁࠔࠁࠕࠊࠌ࠰ࠏࠋࠉࠄ࠰
36 ࠅࠄࠍࠔࠀࠓࠉࠌ࠰ࠁࠊࠌ࠰ࠅࠄࠁࠀࠕࠉ࠰ࠌࠓࠊ࠰ࠁࠋࠁࠁࠌ࠰ࠁࠀࠓࠑࠕ࠰ࠀࠉࠁࠉࠄࠌ࠰ࠅࠓࠃࠐ࠰ࠀࠕࠌ࠰ࠒࠅࠋ࠰ࠏࠋࠄ࠰ࠍࠃࠐ࠰ࠅࠍࠎࠅ࠰ࠌࠍࠎࠕ࠰ࠇࠓࠁ࠰ࠅࠍࠐࠋࠅ࠰ࠅࠀࠉࠍ࠰ࠓࠃࠐ࠰
37 ࠅࠊࠔࠋࠅ࠰ࠀࠉࠔ࠰ࠁࠀࠇࠉࠅ࠰ࠊࠌࠐࠍࠉ࠰ࠇࠓࠁ࠰ࠅࠓࠃࠐ࠰ࠀࠉࠍ࠰ࠅࠋࠀ࠰ࠕࠄࠉࠄ࠰ࠋࠊࠌ࠰ࠕࠒࠅࠌࠄ࠰ࠋࠐࠍࠉ࠰ࠀࠉࠁࠉࠊࠌ࠰
38 ࠅࠀࠁࠃࠕࠌ࠰ࠁࠂࠅࠉࠌ࠰ࠅࠀࠊࠋࠄ࠰ࠀࠕࠊࠌ࠰ࠀࠓࠑ࠰ࠀࠉࠁࠉࠊࠌ࠰
39 ࠅࠄࠍࠔࠀࠓࠉࠌ࠰ࠁࠊࠌ࠰ࠉࠌࠒࠅ࠰ࠁࠏࠅࠍࠌ࠰ࠁࠀࠓࠑࠕ࠰ࠀࠉࠁࠉࠊࠌ࠰ࠅࠀࠐ࠰ࠁࠏࠅࠍࠕ࠰ࠀࠁࠕࠌ࠰ࠀࠕࠌ࠰ࠉࠌࠒࠅ࠰

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

26 Postquā confregero vobis baculum panis, coquent decem mulieres panem vestrum in clibano uno, & reddent panē vestrum in pondere; comedetisque, & non saturabimini. 27 Quòd si in hoc non audieritis me, sed ambulaveritis mecum (o) ex adverso, 28 Ambulabo quoque vobiscū in (p) furore contrario, & castigabo vos etiam ego septies propter peccata vestra. 29 Comedetis enim carnē filiorum vestrorū, & carnē filiarum vestrarum comedetis. 30 Et destruam excelsa vestra, & excidam vestra simulachra solis, & ponā cadavera vestra super cadavera idolorum vestrorum, & abominabitur vos anima mea. 31 Ponámque urbes vestras in solitudinem, et desolabo sanctuariū vestrum, nec olfaciam odorem suavitatum vestrarum. 32 Desolabo quoq; ego terram, & stupebunt super eam inimici vestri habitantes in ea. 33 Deinde vos dispergam in gentes, & evaginabo post vos gladium, eritq; terra vestra deserta, & urbes vestræ vastabuntur. 34 Tunc complacebit terra in sabbathis suis omnibus diebus vastitatis suæ, vósque eritis in terra inimicorum vestrorum: Tunc sabbathizabit terra, & complacebit in sabbathis suis. 35 Omnibus dieb⁹ desolationis suæ sabbatizabit, eò quòd non sabbatizavit in sabbathis vestris cum habitaretis in ea. 36 Residuis verò ex vobis, inducam mollitiem in cor eorum in terris inimicorum suorum; & persequetur eos sonus folii (q) agitati, & fugient fugā gladii; cadentq;, & non erit qui persequatur: 37 Et impingent alter in alterum, sicut à facie gladii, nullusq; erit persequens, nullaque erit in vobis consistentia in conspectu inimicorum vestrorum. 38 Sed peribitis in gentib⁹, et consumet vos terra inimicorum vestrorum. 39 Residui autem ex vobis (r) contabescent in iniquitatibus suis in terris inimicorum suorum; atque etiam propter iniquitates patrum suorum in sese (s) contabescent.

VER.SAM. (o) pervicaciter, (p) in æstu pertinaciæ, (q) decidentis, (r) cruciabuntur (s) cruciabuntur.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

26 * واكسر لكم معونة الطعام * ويخبز كثير من النساء طعاما في تنور واحد * ويردونه في الميزان *
27 وتاكلون ولا تشبعون * وان لم تسمعوا لي وتطيعوا بهذه العقوبات وسلكتم معي لجاجا * سرت انا 28
29 ايضا بعقوبة اللجاج * وادبتكم سبعا على خطاياكم * فتاكلون لحوم بنيكم وبناتكم * وابيد بيعكم * 30
31 واقطع اندادكم * والقي اجسادكم على اجساد طواغيتكم * واقليكم * واجعل قراكم خرابا * واوحش
32 مقادسكم * ولا اقبل ولا ارضي قربانكم * واوحش البلد منكم * ويستوحشون منه اعداوكم القاطنون
33 به * واذريكم فيما بين الامم * واجرد وراءكم السيف * فتصير ارضكم وحشة * وقراكم خرابا * حينئذ 34
تستوفي الارض عطلها طول ايام وحشتها وانتم في بلد اعدائكم * حينئذ تسبت الارض فتستوفي
35 عطلها * وسبب طول وحشتها ان تعطل * لما لم تعطلوها في عطلكم في مقامكم بها * والباقون 36
منكم ادخل الجبن في قلوبهم في بلدان اعدائهم * حتى انهم لو لحقهم صوت ورقة مندفعة
37 لهربوا كالهرب من السيف * ووقعوا وليس طالب هناك * ويعثر بعضهم ببعض كما يكون ذلك من
38 قبل السيف وليس هناك طالب ولا يكون لكم ثبات بين ايدي اعدائكم * وتبادون في الامم
39 ويعيثكم ارض اعدائكم * والباقون منكم يخشعون بذنوبهم في بلدان اعدائهم * وايضا
بذنوب ابائهم التي هي معهم يخشعون *

26 Et frangā vobis subsidiū cibi, et coquent multæ mulieres panē in clibano uno, & reddent illum in statera, et comedetis & non saturabimini. 27 Et nisi audieritis me, obedieritisq; per hæc supplicia, et ambulaveritis mecum pertinaciter: 28 Ambulabo ego etiam cum supplicio pervicaciæ: et corripiā vos septuplū pro peccatis vestris. 29 Et comedetis carnes filiorum vestrorum filiarūq; vestrarum. 30 Et destruam templa vestra, & abscindam simulachra vestra, et projiciam corpora vestra super corpora idolorū vestrorum, et abominabor vos. 31 Et faciam urbes vestras dirutās, et desolabo sanctuaria vestra, et non accipiam, nec gratum habebo sacrificium vestrum. 32 Et desertā vobis faciam regionem, et horrebunt ipsam inimici vestri degentes in illa. 33 Et dispergam vos inter gentes, et evaginabo post vos gladium, fietque terrā vestra deserta, et urbes vestræ dirutæ. 34 Tunc ulciscetur terra otiū suū omnib⁹ dieb⁹ solitudinis suæ: dū vos eritis in regione inimicorum vestrorum, tunc vastabitur terra, et ulciscetur otium suum: 35 Et causā diuturnæ solitudinis ejus, erit ut otietur, eò quòd otiari non fecistis eam in otio vestro, dum habitaretis in illa. 36 Et qui remanserint ex vobis, immittā pavorem in corda eorum in regionibus hostium eorum, ita ut si contigerit eis strepitus folii agitati, fugiant quasi fugerent gladium, et corruant, cùm non sit ibi insequens: 37 Et offendant alter in altero, ac si esset id à conspectu gladii, nec sit illic persequutor: nec erit vobis consistentia ante inimicos vestros. 38 Et disperdemini inter gentes, & consumet vos terra hostiū vestrorum. 39 Et superstites ex vobis supplicabunt pro delictis suis in regionibus inimicorum suorum: atq; etiam pro delictis patrum suorū, quæ secū sunt, supplicabunt.

suorum patrum Iniquitatem & ,suam iniquitatem confitebuntur Et
40 והתודו את־עונם ואת־עון אבתם
qua etiam & ; me in sunt prævaricati qua suâ prævaricatione juxta
במעלם אשר מעלו־בי ואף אשר־
.casu in eis cum ambulabo ego Etiam .casu in mecū ambulaverūt
41 הלכו עמי בקרי: אף־אני אלך עמם בקרי
eorum cor se humiliabit tunc vel:eorū inimicorū terrā in eos inducam Et
והבאתי אתם בארץ איביהם או־אז יכנע לבבם
,Jahacob mei pacti recordabor Et.suā iniquitatem *volent* tūc &,incircūcisū
42 הערל ואז ירצו את־עונם: וזכרתי את־בריתי יעקוב
,recordabor Abraham mei pacti etiam & , Ischac mei pacti etiam &
ואף את־בריתי יצחק ואף את־בריתי אברהם אזכר
,*suas cessationes volet* & ,eis ab relinquetur terra Et .ero memor terræ &
43 והארץ אזכר: והארץ תעזב מהם ותרץ את־שבתתיה
quòd eo in & quòd eo,suā iniquitatē *volent* ipsi &, eis ab *desolando in*
בהשמה מהם והם ירצו את־עונם יען וביען
,eorū anima est abominata mea decreta & ,reprobaverunt *mei judiciis in*
במשפטי מאסו ואת־חקתי געלה נפשם:
,eos reprobavi non suorū inimicorū terra in *eos existendo in istud quoq;* etiā Et
44 ואף־גם זאת בהיותם בארץ איביהם לא־מאסתים
meum pactū irritū faciendū ad,eos *conficiendos ad*,eos sum abominat⁹ non &
ולא־געלתים לכלתם להפר בריתי
eis recordabor Et .eorum Deus DOMINUS ego Quia : eis cum
45 אתם כי אני יהוה אלהיהם: וזכרתי להם
oculis in Ægypti terra è *eos feci exire* quos , primorum pacti
ברית ראשנים אשר הוצאתי־אתם מארץ מצרים לעיני
,decreta Hæc .Dominus Ego .Deum in eis *existendū ad* , gentium
46 הגוים להיות להם לאלהים אני יהוה: אלה החקים
filios inter &,se inter Dominus dedit quæ leges & , judicia &
והמשפטים והתורת אשר נתן יהוה בינו ובין בני
.Mosch *manu in*,Sinai monte in , Israel
ישראל בהר סיני ביד־משה:

CAP. XXVII. כז

,Israel filios ad Loquere : dicendo ,Mosch ad Domin⁹ est locut⁹ Et
1 וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל
2 animarū *tua ordinatione in votum separaverit cùm* Vir : eos ad dices &
ואמרת אלהם איש כי יפלא נדר בערכך נפשת
,annorum viginti filio à masculi ,tua *ordinatio* erit Et .DOMINO
3 ליהוה: והיה ערכך הזכר מבן עשרים שנה
secli quinquaginta tua *ordinatio* erit &,annorū sexaginta filiū ad usque &
ועד בן־ששים שנה והיה ערכך חמשים שקל
triginta tua *ordinatio* erit & ,*ipsa* fœmina si Et .sanctitatis *seclo in* argenti
4 כסף בשקל הקדש: ואם־נקבה הוא והיה ערכך שלשים
,annorū viginti filiū ad usq; &,annorum quinque filio à si Et .secli
5 שקל: ואם מבן־חמש שנים ועד בן־עשרים שנה
.secli decem , fœminæ & : secli viginti masculi tua *ordinatio* erit &
והיה ערכך הזכר עשרים שקלים ולנקבה עשרת שקלים:
,masculi tua *ordinatio* erit &,annorū quinq; filiū ad usq; &,mēsis filio à si Et
6 ואם מבן־חדש ועד בן־חמש שנים והיה ערכך הזכר
.argenti secli tres ,tua *ordinatio* fœminæ & :argēti secli quinque
חמשה שקלים כסף ולנקבה ערכך שלשת שקלים כסף:

Versio VULG. LAT.

40 Donec confiteantur iniquitates suas, & majorum suorum, quibus prævaricati sunt in me, & ambulaverunt 41 ex adverso mihi. / Ambulabo igitur & ego contra eos, & inducam illos in terram hostilem, donec erubescat incircumcisa mens eorum: tunc orabunt pro impietatibus 42 suis. Et recordabor fœderis mei, quod pepigi cum Jacob, & Isaac, & Abraham. Ter-43 ræ quoque memor ero : Quæ cùm relicta fuerit ab eis, complacebit sibi in sabbatis suis, patiens solitudinem propter illos. Ipsi verò rogabunt pro peccatis suis, eò quòd abjecerint judicia mea, & leges 44 meas despexerint. Et tamen etiam cùm essent in terra hostili, non penitus abjeci eos, neque sic despexi ut consumerentur, & irritum facerem pactum meum cum eis. Ego enim sum Dominus Deus eo-45 rum. Et recordabor fœderis mei pristini, quando eduxi eos de terra Ægypti in conspectu gentium, ut essem Deus eorum. Ego Dominus. Hæc sunt judicia atque præcepta & leges, quas dedit Dominus inter se & filios Israel in monte Sinai per manum Moysi.

CAP. XXVII.

1 LOcutúsq; est Dñs ad Moy-2 sen, dicens; Loquere filiis Israel, & dices ad eos, Homo qui votum fecerit, & spoponderit Deo animam suā, sub æ-3 stimatione dabit pretium. Si fuerit mascul⁹ à vigesimo anno usq; ad sexagesimū annum, dabit quaquaginta siclos argenti ad mensurā Sanctuarii. 4 Si mulier, triginta. A quin-5 to autem anno usque ad vigesimum, masculus dabit viginti siclos : fœmina decem. Ab 6 uno mense usque ad annum quintum, pro masculo dabuntur quinque sicli : pro fœmina, tres.

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

40 Καὶ ἐξαγορεύσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν, καὶ τὰς ἁμαρτίας τῶν πατέρων αὐτῶν, ὅτι παρέβησαν καὶ ὑπερεῖδόν με, καὶ ὅτι ἐπορεύθησαν 41 ἐναντίον (σ) μου πλάγιοι, Καὶ ἐγὼ ἐπορεύθην μετ' αὐτῶν ἐν θυμῷ πλαγίῳ· καὶ ἀπολῶ αὐτοὺς ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. τότε ἐντραπήσεται ἡ καρδία αὐτῶν ἡ ἀπερίτμητος, καὶ τότε εὐδοκήσουσι τὰς ἁμαρτίας αὐτῶν. 42 Καὶ μνησθήσομαι τῆς διαθήκης Ἰακώβ, καὶ τῆς διαθήκης Ἰσαάκ, καὶ τῆς διαθήκης 43 Ἀβραὰμ μνησθήσομαι· Καὶ τῆς γῆς μνησθήσομαι, (τ) καὶ ἡ γῆ ἐγκαταλειφθήσεται ἀπ' αὐτῶν. τότε προσδέξεται ἡ γῆ τὰ σάββατα αὐτῆς, ἐν τῷ ἐρημωθῆναι αὐτὴν δι' αὐτούς. καὶ αὐτοὶ προσδέξονται τὰς αὐτῶν ἀνομίας, ἀνθ' ὧν τὰ κρίματά μου ὑπερεῖδον, καὶ τοῖς προστάγμασί μου προσώχθισαν τῇ ψυχῇ αὐτῶν. 44 Καὶ οὐδ' ὡς ὄντων αὐτῶν ἐν τῇ γῇ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, οὐχ ὑπερεῖδον αὐτούς, οὐδὲ προσώχθισα αὐτοῖς ὥστε ἐξαναλῶσαι αὐτούς, τοῦ διασκεδάσαι τὴν διαθήκην μου τὴν πρὸς αὐτούς. (υ) ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος ὁ θεὸς αὐτῶν. 45 Καὶ μνησθήσομαι (φ) διαθήκης αὐτῶν τῆς προτέρας, ὅτε ἐξήγαγον αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας ἔναντι τῶν ἐθνῶν, τοῦ εἶναι αὐτῶν θεός. ἐγώ εἰμι κύριος. Ταῦτα τὰ κρίματά μου, καὶ τὰ προστάγματά μου, καὶ ὁ νόμος ὃν ἔδωκε κύριος ἀναμέσον αὐτοῦ καὶ ἀναμέσον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ, ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

MS.A. (σ) ἐμοῦ (τ) καὶ ἐγκαταλειφθήσεται ἡ γῆ ὑπ' αὐτῶν. (υ) ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος (φ) αὐτῶν τῆς διαθήκης τῆς

40 Et confitebuntur peccata sua, et peccata patrum suorum, quoniam prævaricati sunt, & despexerunt me, & quoniam ambulaverunt coràm me obliqui; 41 Et ego ambulavi cum eis in furore obliquo: & perdam eos in terra inimicorum eorum. Tunc confundetur cor eorum (p) incircumcisum; & tunc (q) bene sentient peccata sua. 42 Et recordabor testamenti Jacob, & testamenti Isaac, & testamenti Abraham recordabor: 43 Et terræ recordabor; & terra derelinquetur ab eis. Tunc accipiet terra sabbata sua, cùm ipsa desolata fuerit propter eos: & ipsi (r) accipient iniquitates suas, pro eo quòd judicia mea despexerunt, & præcepta mea exhorruerūt animo suo. 44 Veruntamen neq; cùm essent in terra inimicorum suorum, despexi eos: neq; exhorrui eos, ut delerem illos dissipando testamentū meū quod erga illos. Ego enim sum Dominus Deus eorum. 45 Et recordabor testamenti eorum prioris: cū eduxi eos de terra Ægypti, de domo servitutis, coram gentibus, ut sim eorum Deus. Ego sum Dominus. Hæc sunt judicia mea, & præcepta mea, & lex, quā dedit Dominus inter se, et inter filios Israel, in monte Sina in manu Moysis.

ΚΕΦ. ΚΖ'.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ-2 γων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς, Ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν ὥστε τιμὴν τῆς 3 ψυχῆς αὐτοῦ τῷ κυρίῳ, Ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος ἀπὸ εἰκοσαετοῦς (α) ἕως ἑξηκονταετοῦς, ἔσται αὐτοῦ ἡ τιμὴ πεντήκοντα δίδρα-4 χμα ἀργυρίου τῷ σταθμῷ τῷ ἁγίῳ. Τῆς δὲ θηλείας ἔσται ἡ συντίμησις τριάκοντα δί-5 δραχμα. Ἐὰν δὲ ἀπὸ πενταετοῦς (β) ἕως εἴκοσι ἐτῶν, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος εἴκοσι δίδραχμα· τῆς δὲ θηλείας, δέκα δίδραχμα. 6 Ἀπὸ δὲ μηνιαίου ἕως πενταετοῦς, ἔσται ἡ τιμὴ τοῦ ἄρσενος πέντε (γ) δίδραχμα· τῆς δὲ θηλείας, τρία δίδραχμα ἀργυρίου.

CAP. XXVII.

1 ET locutus est Dominus ad 2 Moysen, dicens; Loquere filiis Israel, & dices eis, Quicunq; voverit votum (a) tanquam pretium animæ suæ Domino; 3 Erit pretium masculi, à viginti annis usq; ad sexaginta annos, erit ejus pretiū quinquaginta didrachma argenti pondere ipso sancto. 4 Fœminæ autem erit æstimatio triginta didrachma. 5 Si autem à quinq; annis usq; ad viginti annos; erit pretium masculi viginti didrachma: fœminæ autem, decem didrachma. 6 Ab uno autē mense usq; ad quinq; annos; erit pretiū masculi quinque didrachma: fœminæ autem, tria didrachma argenti.

MS.A. (α) ἕως ἑξηκοστοῦ ἔτους, (β) ἕως εἰκοστοῦ ἔτους, ἔσω ἡ (γ) δίδραχμα ἀργυρίου· τῆς δὲ θηλείας, τρία δίδραχμα. Ἐὰν δὲ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

40 [illegible]
41 [illegible]
42 [illegible]
43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]
46 [illegible]
[illegible]
1 2 [illegible]
3 [illegible]
4 5 [illegible]
6 [illegible]

40 Et fatebuntur iniquitatē suā & iniquitatē patrū suorum, scelus *inquam* suum quod perpetrârunt in me: Et quia incesserunt mecum contumaciter, 41 Etiam ego incedam cum eis contumaciter, & adducā eos ad terrā hostiū suorū: & tūc frangetur cor eorū incircūcisū, ac tūc oblectabūtur iniquitate suâ. 42 Et recordabor fœderis mei quod cum Jacobo *pepigi*, & fœderis mei cum Isahac, & fœderis mei cum Abraham recordabor, & terræ recordabor. 43 Et terra deseretur ab eis, fruetur que sabbathis suis cùm privata fuerit eis: & ipsi delectabuntur iniquitate suâ, eò quòd contempserint judicia mea, & mandata mea fastidierit anima eorum. 44 Imò etiā quādo fuerunt in terra inimicorū suorū, non aspernatus sum eos, neq; repuli eos, nec perdidi eos, nec irritū feci pactū meū quod cū ipsis *pepigeram*: 45 Sed recordat⁹ sum erga eos pacti prædecessorū, quia ego sum Dñs De⁹ eorum qui eduxi eos è terra Ægypti in conspectu gentiū, & fui eis De⁹: ego sum Dñs. 46 Hæc sunt præcepta & leges ac judicia, quæ dedit Dñs inter se & filios Israel in monte Sinai per manū Mosis.

CAP. XXVII

Lex votorum, & animarum, ac domûs quæ redimitur pretio.

1 LOcut⁹ est etiā Dñs cum Mose, dixitq; ad eum; 2 Loquere cum filiis Israel, & dic eis; Cùm quis separaverit votum pretio animarum Dño, 3 Erit pretiū masculi à filio viginti annorū usq; ad filiū sexaginta annorum, erit *inquam* pretium ej⁹ quinquaginta siclorū argenti juxta siclum sanctuarii. 4 Si verò fuerit fœmina, erit pretium ejus triginta siclorum. 5 Quòd si à filio quinque annorum usque ad filium viginti annorum, erit pretium masculi viginti siclorum, & fœminæ decem siclorum. 6 Si verò à filio mensis usque ad filium quinq; annorum, erit pretium masculi quinque siclorum argenti, fœminæ verò trium siclorū.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

40 ויודון ית חוביהון וית חובי
אבהתהון בשקריהון דשקרו קדמי
ואף די הליכו קדמי בקשיו: אף־ 41
אנא אהך עמהון בקשיו ואעיל
יתהון בארע בעלי דבביהון או בכן
יתבר לבהון טפשא ובכן ירעון ית
חוביהון: ודכירנא ית קימי דעם 42
יעקוב ואף ית קימי דעם יצחק ואף
ית קימי דעם אברהם אנא דכיר
וארעא אנא דכיר: וארעא תתרטש 43
מנהון ותרעי ית שמטהא בדצדיאת
מנהון ואנון ירעון ית חוביהון לוטין
חלף ברכן איתיתי עליהון דבדיני קצו
וית קימי רחקת נפשהון: ואף ברם 44
בדא במהויהון בארע בעלי
דבביהון לא ארטשנון ולא
ארחיקנון לשיציותהון לאשנאה
קימי עמהון ארי אנא יי אלההון:
ודכרנא להון קים קדמאי די 45
אפקית יתהון מארעא דמצרים
לעיני עממיא למהוי להון לאלהא
אנא יי: אלין קימיא ודיניא ואוריתא 46
די יהב יי בין מימריה ובין בני
ישראל בטורא דסיני בידא דמשה:
כז
ומליל יי עם משה למימר: מליל עם 1 2
בני ישראל ותימר להון גבר ארי
יפריש נדר בפורסן נפשתא קדם
יי: ויהי פרסניה דדכרא מבר עשרין 3
שנין ועד בר שתין שנין ויהי
פרסניה חמשין סלעין דכסף בסלעי
קודשא: ואם נקבתא היא ויהי 4
פרסנה תלתין סלעין: ואם מבר 5
חמש שנין ועד בר עשרין שנין ויהי
פרסניה דדכרא עסרין סלעין
ולנקבתא עסר סלעין: ואם מבר 6
ירחא ועד בר חמש שנין ויהי
פרסניה דדכרא חמש סלעין דכסף
ולנקבתא פרסנה תלת סלעין דכסף:

TARGUM ONKELOS.

40 Et confitebuntur peccata sua, et peccata patrum suorū; propter prævaricationē quâ prævaricati sunt corā me: et quod ambulaverunt coram me in 41 duritiā. Ego quoq; incedā cum eis in duritia; et inducam eos in terram inimicorum suorū: aut tunc conteretur insipiens cor eorum, et tunc placabunt 42 pro iniquitatibus suis. Recordaborque fœderis mei ꝙ pepigi cum Jacob: et pacti mei quod pepigi cum Isaac, et etiam pacti mei quod pepigi cū Abraham ego recordabor, ter-43 ræ quoq; ego recordabor. Et terra relicta erit ab eis, et cōplacebit sibi requietionib⁹ suis, cū deserta fuerit ab eis; illi quoq; placabūt pro iniquitatib⁹ suis: maledictiones pro benedictionib⁹ inducā super eos; eò ꝙ abjecerint legitima mea, & judicia mea abominata sit 44 anima eorum. Attamen etiam cum essent in terra inimicorū suorum, non reliqui eos neque abjeci ut consumerem eos; ut immutem pactum meum cum eis: quia ego Dominus Deus 45 eorum. Et recordabor eis pacti priorum: quos eduxi de terrā Ægypti ante oculos populorum, ut essem eis in Deum, 46 Ego Dominus. Hæc sunt pacta & judicia, & leges; quæ dedit Domin⁹ inter verbum ejus, et inter filios Israel: in monte Sinai, per manum Moysi.

CAP. XXVII.

1 LOcutúsq; est Dñs cū Moy-2 se dicens. Loquere cū filiis Israel, et dices ad eos; Vir qui voverit votum, in æstimatione 3 animarū corā Dño. Si fuerit æstimatio masculi, à vigiti annis usq; ad sexagita annos: erit pretiū ej⁹, quinquaginta sicli 4 argēti in siclis sanctuarii. Et si fœmina fuerit: erit pretiū ejus 5 triginta sicli. Et ab ætate quinque annorū, usq; ad viginti annos; erit pretium masculi viginti sicli: et fœminæ decem 6 sicli. Et si fuerit ab ætate mensis, usque ad ætatem quinque annorum; erit pretium masculi quinque sicli: & fœminæ tres sicli argenti.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

40 41 42 43 44 45 46 1 2 3 4 5 6 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

40 41 42 43 44 45 46 1 2 3 4 5 6 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

40 *Et confitebuntur iniquitatem suā, et iniquitatē patrum suorum secundùm (t) prævaricationē quam prævaricati sunt adversùs me: atq; etiā quòd ambulaverunt mecum (u) ex* 41 *adverso, Ego etiam ambulabo cum eis (x) ex adverso, & introducam eos in terrā inimicorum suorū. Vel tunc humiliabitur cor eorū incircumcisum, & tunc expiabunt iniquitatem suam.* 42 *Sed recordabor fœderis mei cum Jacobo, atq; etiam fœderis mei cum Isaaco, insuper et fœderis mei cum Abrahamo recordabor,* 43 *terræ quoq; recordabor. Dum enim terra relinquetur ab eis, & complacebit in sabbathis suis ab ipsis desolata, tum ipsi exolvent iniquitatē suā: proptereà quòd judicia mea spreverunt, & præcepta mea abominata est anima eorū.* 44 *Atq; hoc insuper, dum erunt in terris inimicorum suorum non spernam eos, neque abominabor eos, ut consumam eos, & frangam fœd⁹ meum cum eis; quoniam ego Dominus Deus eorum.* 45 *Sed recordabor testamenti primi cùm eduxi eos de terra Ægypti in oculis gentium, ut essem eis in Deum: ego Dominus.* 46 *Hæc sunt præcepta, & judicia, & leges quas posuit Dominus inter se, et inter filios Israel in monte Sinai per manum Mosis.*

CAP. XXVII.

1 *ET locut⁹ est Domin⁹ Mosi, dicens;* 2 *Loquere filiis Israel, dices autem eis; Cùm quis (a) voto consecraverit animas Domino, juxta æstimationē tuam id faciet.* 3 *Erit autem æstimatio tua, masculi à viginti annis usq; ad sexaginta annos; pretium verò æstimationis tuæ, quinquaginta siclorum argenti juxta siclum sanctuarii.* 4 *Si verò fœmina fuerit, erit æstimatio tua triginta siclorum.* 5 *Si autem à quinque annis usq; ad viginti annos, erit æstimatio tua, masculi viginti siclorum; & fœminæ decem siclorum.* 6 *Si autem ab uno mense usque ad quinque annos, erit æstimatio tua, masculi quinque siclorū argenti; et fœminæ, æstimatio tua trium siclorū argenti.*

VER.SAM. (t) falsitatem quâ perfide egerunt (u) pervicaciter, (x) pertinaciter, (a) voto separaverit

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

40 * فان اقروا بذنوبهم وذنب ابائهم بنكثهم اذ نكثوا بي * وايضا بسلوكهم معي لجاجا ولم يتوبوا
41 * فانا ايضا اسير معهم باللجاج * وادخلهم بلدان اعدائهم اخرين الي ان يهزم قلبهم الغاش * او
42 الي ان يستوفوا ذنوبهم * واذكر عهدي الذي مع يعقوب * وايضا عهدي الذي مع اسحاق *
43 وايضا عهدي الذي مع ابراهيم اذكر لهم ولارضهم * الارض التي تركت منهم * واستوفت عطلها
باستخلائها منهم * وهم استوفوا ذنوبهم * هذا جزاؤهم ومن جزائهم * اذ زهدوا في احكامي * ورسومي
44 قلتها انفسهم * وايضا مع هذه الامور في كونهم في بلد اعدائهم لا ازهد فيهم * ولا اقليهم * ولا
45 افنيهم * ولا افسخ عهدي معهم * لاني انا الله ربهم * واذكر لهم عهد الاولين الذين اخرجتهم من
46 بلد مصر بحضرة الامم لاكون لهم الها * انا الله الصادق الوعد * هذه الرسوم والاحكام والدلايل
التي جعلها الله بينه وبين بني اسرايل في طور سينين على يد موسي *
1 * الفصل السابع والعشرون * ثم كلم الله موسي قايلا * مر بني اسرايل وقل لهم * اي
2
3 انسان نذر نذرا من النفوس لله فليقوم * فتكون قيمة الذكر من ابن عشرين سنة الي ستين
4 5 سنة * خمسين مثقال فضة بمثقال القدس * فان كانت انثي * فقيمتها ثلاثون * وان كان ابن
6 خمس سنين الي عشرين * فقيمة الذكر عشرون مثقالا * والانثي عشر * وان كان من ابن شهر
الي خمس سنين * فقيمة الذكر خمسة مثاقيل فضة * والانثي ثلثة *

40 *Quòd si confessi fuerint delicta sua, & delictum patrum suorū in prævaricatione sua quando prævaricati sunt in me, ac etiā ambulationem suam mecum protervè, nec tamen eos pœnituerit;* 41 *Ego quoq; incedam cum eis cū pervicacia, & introducam eos in regiones inimicorum suorum aliorum, quoad frangatur cor eorum dolosum, vel donec ulciscantur scelera eorum.* 42 *Et recordabor pacti mei quod cum Jacob, ac etiā pacti mei quod cū Ishac, atq; etiam pacti mei quod cum Ebrahim recordabor ipsis, & terræ eorū;* 43 *Terræ quæ derelicta est ab eis, et ulta est otium suū cùm deserta foret ab eis, & ipsi pœnas luerint culparum suarum. Hæc erit retributio eorum, et pars retributionis eorum, si neglexerint judicia mea, & præcepta mea abominatæ fuerint animæ eorum.* 44 *Et cum his quoq; rebus dum erunt in patria inimicorum suorum, non negligam eos, neque execrabor eos, neque dissolvam pactum meum cum ipsis: quia ego sum Deus Dominus eorum.* 45 *Et recordabor erga eos fœderis antecessorum quos eduxi è regione Ægypti in præsentia populorum, ut essem ipsis Deus: ego Deus verax in promisso.* 46 *Hæc sunt præcepta, et judicia, atq; signa quæ posuit Deus inter se & inter filios Israil in Monte Sinain per manum Musæ.*

CAP. XXVII.

1 *ITem locutus est Deus cum Musa, dicens;* 2 *Præcipe filiis Israil, & dic eis; Quicunque homo donaverit votum ex animabus Deo, æstimetur.* 3 *Erit autem æstimatio masculi à filio viginti annorum usque ad sexaginta annos, quinquaginta siclorum argenti juxta siclum sanctuarii.* 4 *Et si fuerit fœmina, æstimatio ejus erit triginta.* 5 *Quòd si fuerit filius quinque annorum ad viginti, æstimatio masculi erit viginti siclorum, & fœminæ decem.* 6 *Et si fuerit à filio unius mensis ad quinque annos, æstimatio masculi erit quinque siclorum argenti, & fœminæ trium.*

ספר ויקרא: כז

,tua ordinatio erit &,mascul' si , supra & annorum sexaginta filio à si Et
ואם מבן־ששים שנה ומעלה אם־זכר והיה ערכך 7
est alterius si Et .sicli decem ,fœminæ & : sicli quindecim
חמשה עשר שקל ולנקבה עשרה שקלים: ואם־מך 8
cum faciet ordinare &,sacerdote coram eū faciet stare &,tua ordinatione ab ipse
הוא מערכך והעמידו לפני הכהן והעריך אתו
.sacerdos eū faciet ordinare,vovētis man' apprehendet quod os Super .sacerdos
הכהן על־פי אשר תשיג יד הנדר יעריכנו הכהן:
,Domino appropinquationem eo ex facient appropinquare quo animal si Et
ואם־בהמה אשר יקריבו ממנה קרבן ליהוה 9
Non .sanctitas erit Domino eo ex dederit quo omne
כל אשר יתן ממנו ליהוה יהיה־קדש: לא 10
.bono in malum vel ,malo in bonum,illud cōmutabit neque,illud permutabit
יחליפנו ולא־ימיר אתו טוב ברע או־רע בטוב
,illud erit & ,animali in animal commutaverit commutando si Et
ואם־המר ימיר בהמה בבהמה והיה־הוא
, immundum animal omne si Et .sanctitas erit ejus cōmutatio &
ותמורתו יהיה־קדש: ואם כל־בהמה טמאה 11
statuet & ,DOMINO appropinquationē eo ex faciēt appropinquare non quo
אשר לא־יקריבו ממנה קרבן ליהוה והעמיד
bonum inter illud sacerdos ordinabit Et .sacerdotis aspectus ad animal
את־הבהמה לפני הכהן: והעריך הכהן אתה בין טוב 12
redimendo si Et .erit sic,sacerdos ō,tuā ordinationē juxta:malū inter &
ובין רע כערכך הכהן כן יהיה: ואם־גאל 13
cum vir Et .tuam ordinationem super ejus quintā addet &,illud redemerit
יגאלנה ויסף חמישתו על־ערכך: ואיש כי־ 14
sacerdos eā ordinabit & ,Domino sanctitatem suā domum sanctificaverit
יקדש את־ביתו קדש ליהוה והעריכו הכהן
sic , sacerdos eam ordinaverit quod secundū,malam inter & bonam inter
בין טוב ובין רע כאשר יעריך אתו הכהן כן
quintam addet & ,suā domum redemerit sanctificans si Et .constabit
יקום: ואם־המקדיש יגאל את־ביתו ויסף חמישית 15
agro de si Et .ipsi erit & , eum super tuæ ordinationis argenti
כסף־ערכך עליו והיה לו: ואם משדה 16
es ad tua æstimatio erit & ,Domino vir sanctificaverit suæ apprehensionis
אחזתו יקדיש איש ליהוה והיה ערכך לפי
.argenti siclis quinquaginta in hordeorum chomer semen ,ej' seminis
זרעו זרע חמר שעורים בחמשים שקל כסף:
.stabit tuā ordinationē juxta,suū agrū sanctificaverit Iobel anno ab Si
אם־משנת היבל יקדיש שדהו כערכך יקום: 17
sacerdos ei supputabit & ,suū agrum sanctificaverit Iobel post si Et
ואם־אחר היבל יקדיש שדהו וחשב־לו הכהן 18
; Iobel annum ad usque,residuorum annorum os super argentum
את־הכסף על־פי השנים הנותרת עד שנת היבל
redemerit redimendo si Et .tua ordinatione de diminuetur &
ונגרע מערכך: ואם־גאל יגאל את 19
tuæ ordinationis argenti quintam addet & ;eum sanctificans agrum
השדה המקדיש אתו ויסף חמשית כסף־ערכך
si & ,agrum redemerit non si Et .ei stabit & ,eum super
עליו וקם לו: ואם־לא יגאל את־השדה ואם 20
.ultrà redimetur non ;alteri viro agrum vendiderit
מכר את־השדה לאיש אחר לא יגאל עוד:

Verſio VULG. LAT.

7 Sexagenarius & ultrà, maſcul' dabit quindecim ſiclos: fœmina decem. 8 Si pauper fuerit, & æſtimationē reddere non valebit, ſtabit coram ſacerdote: & quantum ille æſtimaverit, & viderit eum poſſe reddere, 9 tantum dabit. Animal autem, quod immolari poteſt Domino, ſi quis voverit, ſanctum 10 erit. Et mutari non poterit, id eſt, nec melius malo, nec pejus bono: quòd ſi mutaverit, & ipſum quòd mutatum eſt, & illud pro quo mutatum eſt, 11 conſecratum erit Domino. Animal immundum, quod immolari Domino non poteſt, ſi quis voverit, adducetur ante 12 ſacerdotem. Qui judicans utrùm bonum an malū ſit, ſta- 13 tuet pretium. Quòd ſi dare voluerit is qui offert, addet ſupra æſtimationē quintam par- 14 tem. Homo ſi voverit domum ſuam, & ſanctificaverit Domino, conſiderabit eam ſacerdos, utrùm bona an mala ſit: et juxta pretiū, quod ab eo fuerit con- 15 ſtitutum, venumdabitur. Sin autem ille qui voverat, voluerit redimere eam, dabit quintam partē æſtimationis ſuprà, 16 & habebit domum. Quòd ſi agrū poſſeſſionis ſuæ voverit, & cōſecraverit Domino, juxta menſuram ſementis æſtimabitur pretium: ſi triginta modiis hordei ſeritur terra, quinquaginta ſiclis venumdetur argen- 17 ti. Si ſtatim ab anno incipientis jubilei voverit agrū, quanto valere poteſt, tanto æſtima- 18 bitur. Sin autem poſt aliquantum temporis; ſupputabit ſacerdos pecuniam juxta annorum, qui reliqui ſunt, numerū uſq; ad jubileum, & detrahe- 19 tur ex pretio. Quòd ſi voluerit redimere agrum ille qui voverat, addet quintam partem æſtimatæ pecuniæ, & poſſide- 20 bit eum. Sin autem noluerit redimere, ſed alteri cuilibet fuerit venumdatus, ultrà eum qui voverat redimere non poterit.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

7 Ἐὰν δὲ ἀπὸ ἑξήκοντα ἐτῶν καὶ ἐπάνω, ἐὰν μὲν ἄρσεν ᾖ, ἔσται ἡ (δ) τιμὴ αὐτοῦ πεντεκαίδεκα δίδραχμα ἀργυρίου· ἐὰν δὲ θήλεια, δέκα δίδραχμα. 8 Ἐὰν δὲ ταπεινὸς ᾖ τῇ τιμῇ, στήσεται ἐναντίον τοῦ ἱερέως· καὶ τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς. καθάπερ ἰσχύει ἡ χεὶρ τοῦ εὐξαμένου, τιμήσεται αὐτὸν ὁ ἱερεύς. 9 Ἐὰν δὲ ἀπὸ τῶν κτηνῶν τῶν προσφερομένων ἀπ᾽ αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, ὃς ἂν δῷ ἀπὸ τούτων τῷ κυρίῳ, ἔσται 10 ἅγιον. Οὐκ ἀλλάξει αὐτὸ καλὸν πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ. ἐὰν δὲ ἀλλάσσων ἀλλάξῃ αὐτὸ κτῆνος κτήνει, ἔσται αὐτὸ 11 καὶ τὸ (ε) ἄλλαγμα ἅγια. Ἐὰν δὲ πᾶν κτῆνος ἀκάθαρτον, ἀφ᾽ ὧν οὐ προσφέρεται ἀπ᾽ αὐτῶν δῶρον τῷ κυρίῳ, στήσει 12 τὸ κτῆνος (ζ) ἔναντι τοῦ ἱερέως. Καὶ (η) τιμήσεται αὐτὸ ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον καλοῦ καὶ ἀναμέσον πονηροῦ· καὶ καθότι ἂν (θ) τιμήσηται αὐτὸ ὁ ἱερεύς, οὕτω 13 στήσεται. Ἐὰν δὲ λυτρούμενος λυτρώσηται αὐτὸ, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς τὴν 14 τιμὴν αὐτοῦ. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν (ι) ἁγιάσῃ τὴν οἰκίαν αὐτοῦ (κ) ἁγίαν τῷ κυρίῳ, καὶ τιμήσεται αὐτὴν ὁ ἱερεὺς ἀναμέσον καλῆς καὶ ἀναμέσον πονηρᾶς· ὡς ἂν τιμήσηται αὐτὴν ὁ ἱερεύς, (λ) οὕτω σταθή- 15 σεται. Ἐὰν δὲ ὁ ἁγιάσας αὐτὴν (μ) λυτρῶται τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, προσθήσει ἐπ᾽ αὐτὸ τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ (ν) ἀργυρίου τῆς τιμῆς, καὶ 16 ἔσται αὐτῷ. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ ἁγιάσῃ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ, καὶ ἔσται ἡ τιμὴ κατὰ τὸν σπόρον αὐτοῦ, κόρου κριθῶν πεντήκοντα δίδραχμα ἀρ- 17 γυρίου. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, κατὰ τὴν τι- 18 μὴν αὐτοῦ στήσεται. Ἐὰν δὲ ἔσχατον μετὰ τὴν ἄφεσιν ἁγιάσῃ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, προσλογιεῖται αὐτῷ ὁ ἱερεὺς τὸ ἀργύριον ἐπὶ τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα, ἕως εἰς τὸν ἐνιαυτὸν τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀνθυφαιρεθήσεται ἀπὸ τῆς 19 συντιμήσεως αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ (ξ) λυτρῶται τὸν ἀγρὸν ὁ ἁγιάσας αὐτὸν, προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον τοῦ ἀργυρίου πρὸς τὴν τιμὴν 20 αὐτοῦ, καὶ ἔσται αὐτῷ. Ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται τὸν ἀγρὸν, καὶ ἀποδῶται τὸν ἀγρὸν ἀνθρώπῳ ἑτέρῳ, οὐκέτι μὴ λυτρώσηται αὐτόν.

Si autem à ſexaginta annis, & ſuprà; ſiquidem maſculus fuerit, erit pretium ejus quindecim didrachma argenti: ſi autem fœmina, decem didrachma. 8 *Si autem humilis fuerit pretio, ſtabit ante ſacerdotem: & æſtimabit eum ſacerdos. Sicut valet manus ejus, qui vovit; æſtimabit eum ſacerdos.* 9 *Si autem de pecoribus quæ offeruntur de eis munus Domino; quicunque dederit de eis Domino, erit ſanctū.* 10 *Non permutabit illud bonū malo, neque malū bono. Si autē permutans permutaverit illud, pecus pecori; ipſū & permutatio erunt ſancta.* 11 *Si autem omne pecus immundum, de quibus non offertur de eis munus Domino; ſtatuet pecus ante ſacerdotem.* 12 *Et æſtimabit illud ſacerdos inter bonum & inter malum: & prout æſtimaverit illud ſacerdos; ſic ſtatuetur.* 13 *Si autem redimens redemerit illud; adjiciet quintas ad pretium ejus.* 14 *Et homo, quicunque ſanctificaverit domum ſuam ſanctam Domino; & æſtimabit eam ſacerdos (b) inter bonam, & malam: quomodocunque æſtimaverit eam ſacerdos, ſic conſtabit.* 15 *Si autem qui (c) ſanctificavit eam, redimat domum ſuam; adjiciet ſuper illud quintas argenti pretii; & erit ei.* 16 *Si autem de agro poſſeſſionis ſuæ ſanctificaverit homo Domino; & erit pretium ſecundùm ſementem ejus, pro coro hordei quinquaginta didrachma argenti.* 17 *Si autem ab (d) anno remiſſionis ſanctificaverit agrum ſuum, ſecundùm pretium ejus ſtatuetur.* 18 *Si autem ultimo poſt remiſſionem ſanctificaverit agrum ſuum; computabit ei ſacerdos argentum ad annos, qui reſtant uſque ad annum remiſſionis; & ſubducetur ab æſtimatione illius.* 19 *Si autem redimat agrum is qui ſanctificavit eum, adjiciet quintas argenti ad pretium ejus; & erit ipſi.* 20 *Si autem non redimat agrum, & vendat agrum homini alteri; non ultrà redimet eum.*

MS.A. (δ) τιμὴ πεντεκαίδεκα (ε) ἄλλαγμα ἅγιον. (ζ) ἐναντίον (η) τιμήσει (θ) τιμήσεται ὁ ἱερεύς, οὕτως (ι) ἁγιάσει (κ) ἅγιον (λ) οὕτως (μ) λυτρώσηται (ν) ἀργυρίου, καὶ ἔσται (ξ) λυτροῦται

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܐܢ ܕܝܢ ܕܟܪܐ ܗܘ ܡܢ ܒܪ ܫܬܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܢܗܘܐ ܛܝܡܗ. ܚܡܫܬܥܣܪ ܡܬܩܠܝܢ 7
ܘܠܢܩܒܬܐ. ܥܣܪܐ ܡܬܩܠܝܢ. * ܐܢ ܡܣܟܢܐ ܗܘ ܡܢ ܕܢܫܠܡ. ܢܩܝܡܘܢܗ ܩܕܡ ܟܗܢܐ. 8
ܘܢܫܩܘܡ ܛܝܡܗ ܟܗܢܐ. ܐܝܟ ܕܡܫܟܚܐ ܐܝܕܗ ܕܗܘ ܕܢܕܪ ܢܕܪܐ. ܗܟܢܐ ܢܫܩܘܡ
ܛܝܡܗ ܟܗܢܐ. * ܐܢ ܒܥܝܪܐ ܗܘ. ܕܡܩܪܒܝܢ ܡܢܗ ܩܘܪܒܢܐ ܠܡܪܝܐ. ܟܠ ܕܢܬܠ ܡܢܗ. 9
ܩܕܝܫ ܢܗܘܐ ܠܡܪܝܐ. * ܠܐ ܢܫܚܠܦܝܘܗܝ ܛܒܐ ܒܒܝܫܐ. ܘܒܝܫܐ ܒܛܒܐ. ܘܐܢ ܡܫܚܠܦܘ 10
ܢܫܚܠܦ ܒܥܝܪܐ ܒܒܥܝܪܐ. ܗܘ ܘܚܘܠܦܗ. ܢܗܘܘܢ ܩܘܕܫܐ. * ܐܢ ܒܥܝܪܐ ܗܘ ܛܡܐܐ. ܕܠܐ 11
ܡܩܪܒܝܢ ܡܢܗ ܩܘܪܒܢܐ ܠܡܪܝܐ. ܢܩܝܡܘܢܗ ܠܒܥܝܪܐ ܩܕܡ ܟܗܢܐ.* ܘܢܫܩܘܡ ܛܝܡܗ 12
ܟܗܢܐ. ܒܝܢ ܛܒܬܐ ܠܒܝܫܬܐ. ܘܐܝܟ ܕܢܫܩܘܡ ܛܝܡܗ ܟܗܢܐ. ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ. * ܐܢ ܡܦܪܩ 13
ܢܦܪܩܝܘܗܝ. ܢܘܣܦ ܚܕ ܡܢ ܚܡܫܐ ܥܠ ܛܝܡܗ. * ܘܓܒܪܐ ܐܢ ܢܩܕܫ ܒܝܬܗ. ܩܘܕܫܐ 14
ܠܡܪܝܐ. ܢܫܩܘܡ ܛܝܡܗ ܟܗܢܐ ܒܝܢ ܛܒܬܐ ܠܒܝܫܬܐ. ܘܐܝܟ ܕܢܫܩܘܡ ܛܝܡܗ ܟܗܢܐ.
ܗܟܢܐ ܢܩܘܡ. * ܐܢ ܗܘ ܕܡܩܕܫ. ܢܦܪܘܩ ܒܝܬܗ. ܢܘܣܦ ܚܕ ܡܢ ܚܡܫܐ ܒܟܣܦܐ 15
ܕܛܝܡܗ ܥܠܘܗܝ. ܘܢܗܘܐ ܕܝܠܗ. * ܘܐܢ ܡܢ ܚܩܠܐ ܕܝܪܬܘܬܗ ܢܩܕܫ ܓܒܪܐ ܠܡܪܝܐ. ܢܗܘܐ 16
ܛܝܡܗ ܒܡܫܘܚܬܐ ܕܙܪܥܗ. ܒܝܬ ܙܪܥܐ ܕܟܘܪܐ ܕܣܥܪܐ. ܒܚܡܫܝܢ ܡܬܩܠܝܢ ܕܟܣܦܐ. * ܐܢ ܡܢ 17
ܫܢܬܐ ܕܫܘܒܩܢܐ. ܢܩܕܫ ܚܩܠܗ. ܐܝܟ ܛܝܡܗ ܢܩܘܡ. * ܐܢ ܡܢ ܒܬܪ ܫܘܒܩܢܐ ܢܩܕܫ 18
ܚܩܠܗ. ܢܚܫܘܒ ܠܗ ܟܗܢܐ ܟܣܦܐ ܥܠ ܡܢܝܢܐ ܕܫܢܝܐ ܕܫܪܟܢ ܥܕܡܐ ܠܫܢܬܐ ܕܫܘܒܩܢܐ.
ܘܢܬܒܨܪ ܡܢ ܛܝܡܗ. * ܘܐܢ ܡܦܪܩ ܢܦܪܘܩ ܚܩܠܐ. ܗܘ ܡܢ ܕܐܩܕܫ ܠܗ. ܢܘܣܦ 19
ܚܕ ܡܢ ܚܡܫܐ ܒܟܣܦܐ ܕܛܝܡܗ. ܥܠܘܗܝ. ܘܢܗܘܐ ܕܝܠܗ. * ܐܢ ܠܐ ܢܦܪܩܝܘܗܝ ܠܚܩܠܐ: 20
ܘܙܒܢܗ ܠܓܒܪܐ ܐܚܪܢܐ. ܬܘܒ ܠܐ ܢܬܦܪܩ.

Porrò ſi fuerit maſculus à filio ſexaginta annorum & ultra, erit pretium ejus quindecim ſiclorū, fœminæ verò decē ſiclorum. 7 Quòd 8 ſi pauperior fuerit quàm *ut ſolvere poſſit* pretiū, ſiſtent eum corā ſacerdote, præfinietq; pretiū ej' ſacerdos: & pro facultate ejus qui voverit votū, ſic præfiniet pretium ej' ſacerdos. Et ſi pecus fuerit de quo offerunt ſa- 9 crificium Dño, quicquid dabit ex eo, ſanctū erit Dño. Non commutabit ipſum bonum 10 cum malo, nec malum cum bono: & ſi commutando commutaverit animal cum animali, tam ipſum quàm id cum quo commutatum eſt, erunt ſacra. Si verò animal eſt im- 11 mundum de quo non offerunt ſacrificium Dño, ſiſtent animal corā ſacerdote: Et præ- 12 finiet pretium ejus ſacerdos inter bonum & malum, & prout præfiniet pretium ejus ſacerdos, ita fiet. Quòd ſi redimendo redimat 13 illud, addat unam ex quinque *partibus* ſuper pretium ejus. Et ſi quis conſecret domū ſuam 14 conſecrationem Dño, præfiniat pretium ejus ſacerdos inter bonam ac malā: & quemadmodum præfiniet pretium ejus ſacerdos, ita firmum manebit. Et ſi is qui conſecrat, redi- 15 mat domum ſuam, addat quintam partem pecuniæ pretii ejus ſuper ipſam, & pertinebit ad eum. Si verò ex agro hæreditatis ſuæ 16 conſecret quis Dño, erit pretium ejus pro ratione ſementis ejus. Spatium in quo ſeri poteſt corus hordei, *æſtimabitur* quinquaginta ſiclis argenteis. Et ſi ab anno reverſionis con- 17 ſecraverit agrum ſuum, juxta pretium ejus ita decernet. At ſi poſt reverſionem conſecrave- 18 rit agrum ſuum, ſupputet ei ſacerdos pecuniam ſecundùm annos qui reſtant uſq; ad annum reverſionis, & ſubtrahatur ex ejus pretio. Quòd ſi redimendo redimere voluerit 19 agrum is qui conſecrat illum, addat quintā partem pecuniæ pretii ejus ſuper ipſum, & erit ejus. At ſi non redemerit agrū, eumque 20 vendiderit alteri viro, non redimetur amplí'.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס — Targum ONKELOS.

ואם מבר־שתין שנין ולעילא אם 7
דכורא ויהי פרסניה חמש עסרי
סלעין ולנקבתא עשר סלעין:
ואם מסכן הוא מפורסניה 8
ויקימניה קדם כהנא ויפרוס יתיה
כהנא על־מימר די תדביק יד נדרא
יפרסניה כהנא: ואם בעירא די 9
יקרבון מנה קרבנא קדם יי כל די
יתן מנה קדם יי יהי קודשא: לא 10
יחליפניה ולא־יעבר יתיה טב
בביש או ביש בטב ואם חלפא
יחליף בעירא בבעירא ויהי הוא
וחלופיה יהי קודשא: ואם כל־ 11
בעירא מסאבא די לא יקרבון מנה
קורבנא קדם יי ויקים ית בעירא
קדם כהנא: ויפרוס כהנא יתה בין 12
טב ובין ביש כפרסן כהנא כן יהי:
ואם מפרק יפרקנה ויוסף חומשיה 13
על־פורסניה: וגבר ארי יקדיש ית 14
ביתיה קודשא קדם יי ויפרסניה
כהנא בין טב ובין ביש כמא די יפרוס
יתיה כהנא כן יקום: ואם דאקדיש 15
יפרוק ית ביתיה ויוסף חומש כסף
פרסניה עלוהי ויהי ליה: ואם 16
מחקל אחסנתיה יקדיש גבר קדם
יי ויהי פרסניה לפום זרעיה בית
זרע כור סעורין בחמשין סלעין
דכסף: אם משתא דיובלא יקדיש 17
חקליה כפורסניה יקום: ואם בתר 18
יובלא יקדיש חקליה ויחשב ליה
כהנא ית כספא על־פום שניא
דאשתארא עד שתא דיובלא
ויתמנע מפרסניה: ואם מפרק 19
יפרוק ית חקלא דאקדיש יתיה
ויוסף חומש כסף פרסניה עלוהי
ויקום ליה: ואם לא יפרוק ית 20
חקלא ואם זבין ית חקלא לגבר
אוחרן לא יתפרק עוד:

7 Si fuerit ab ætate ſexaginta annorū & deinceps, erit pretium maſculi quindecim ſicli: 8 & fœminæ decem ſicli. Et ſi fuerit pauper, & non poteſt reddere æſtimationem ſuam; ſtabit coram ſacerdote, & æſtimabit eum ſacerdos: quantum valuerit manus voventis, æſti- 9 mabit eum ſacerdos. Animal autem quod offerri poteſt in oblatione coram Dño: ſi quis obtulerit illud corā Dño, erit 10 ſanctū. Non immutabit illud; neq; permutabit bonum pro malo, aut malū pro bono: & ſi permutās permutaverit animal pro animali; ipſum & illud pro quo mutatū eſt, erit 11 ſanctū. Et ſi omne animal immundum fuerit, quod offerri non poteſt corā Dño: ſtatuet 12 animal corā ſacerdote. Et appretiabit illud ſacerdos, ſive ſit bonū ſive malū: juxta æſtimationem ſacerdotis, ita erit. 13 Et ſi redimens redemerit illud: addet quintam partē ſu- 14 per æſtimationem ejus. Vir autem qui ſanctificaverit domum ſuam ſanctificatione coram Domino; æſtimabit eam ſacerdos, ſive ſit bona ſive ſit mala: juxta æſtimationē ſacer- 15 dotis, ſic ſtatuetur. Et ſi ille qui ſanctificavit redemerit domū ſuā: addet quintā partē ſuper æſtimationem ejus, & habebit 16 eam. Et ſi de agro poſſeſſionis ſuæ ſanctificaverit vir coram Dño, erit pretiū ej' juxta menſurā ſemētis ej': ſi coro ordei ſeminetur, æſtimabitur quin- 17 quaginta ſiclis argenti. Si ab anno jubilei conſecraverit agrū ſuū: juxta æſtimationē 18 ejus ſtabit. Et ſi poſt jubileum conſecraverit agrum ſuū: ſupputabit ei ſacerdos argentum, juxta numerū annorū qui reliqui ſunt, uſq; ad annū jubilei: & diminuetur ex pretio ejus. 19 Si autē redimens redemerit agrū, ille qui conſecravit illū: addet quintā partē argenti ſuper æſtimationē ej', et habebit 20 eum. Et ſi nō redemerit agrū, & vendiderit agrum viro alteri: non redimetur ampliùs.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Si verò à ſexaginta annis & ſuprà; ſi maſculi, tua erit æſtimatio tua quindecim ſiclorum; fœminæ verò, decem ſiclorum. 7 *Si verò pauperior* 8 *fuerit æſtimatione tuā, ſtare facietis eum coram ſacerdote, tum æſtimabit eum ſacerdos; juxta id quod aſſequetur manus voventis, æſtimabit eum ſacerdos.* *Si autem animal* 9 *fuerit de quo offertur munus Domino, quidquid ex eo dabit Domino, erit ſanctum:* *Non* 10 *mutabit illud, neque commutabit bonū pro malo, aut malum pro bono: Si autem cōmutando commutaverit animal pro animali, ipſum et cōmutatio ejus erunt ſancta.* *Si* 11 *quodlibet animal fuerit immundum de quo non offertur mun' Domino, ſiſtet animal illud coram ſacerdote.* *Et æſti-* 12 *mabit illud ſacerdos inter bonum & inter malum; ſecundùm æſtimationē tuam ô ſacerdos, ſic erit.* *Si autem* 13 *redimendo redemerit illud, addet quintam partem ejus ſuper æſtimationem tuā.* *Cùm* 14 *etiam quis ſanctificaverit domum ſuam ſanctam Domino, æſtimabit eam ſacerdos inter bonam & inter malam: ſecundùm quod æſtimaverit eam ſacerdos, ita ſtatuetur.* *Si autem ſanctificans rede-* 15 *merit domum ſuam, addet quintam partem argenti æſtimationis tuæ ſuper eam, & illius erit.* *Si verò de agro* 16 *poſſeſſionis ſuæ ſanctificaverit quis Domino, erit æſtimatio tua pro ratione ſeminis ſui; ſemen Cori hordei pro quinquaginta ſiclis argenti.* *Si autem ab anno Jubilæi* 17 *ſanctificaverit agrum ſuum, ſecundùm æſtimationem tuā ſtatuetur.* *Quòd ſi poſt jubi-* 18 *læum ſanctificaverit agrum ſuum, computabit ei ſacerdos argentum pro ratione annorū reſiduorū uſq; ad annum jubilæi, & ſubducetur de æſtimatione tua.* *Et ſi redimendo* 19 *redimat agrum qui ſanctificavit illum, addet quintam partem argenti æſtimationis tuæ ſuper eum, & confirmabitur illi.* *Si autem non rede-* 20 *merit agrum, ſed vendiderit agrum homini alteri, non redimetur ampliùs.*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وان كان من ابن ستين سنة فصاعدا * فقيمة الذكر خمسة عشر مثقالا * والانثى عشر * وان 7 8
كان مهينا من القيمة فليوقف بين يدي الامام ويقومه * حسب ما تنال يد الناذر كذلك
يقومه الامام * وان كان بهيمة يصلح ان يقرب منها قربانا لله * فكل ما يجعل من ذلك لله يكون 9
قدسا لله بعينه * لا يبدله ويعين جيدا بردي * ولا رديا بجيد * فان غير بهيمة ببهيمة * فقد صار 10
هو وبديله قدسا * وان كانت بهيمة نجسة * او ما لا يقرب منه قربان لله * فليوقف بين يدي 11
الامام * فيقومها على جودتها * او رداءتها ويكون الاوجب كما قوم الامام * وان شاء فكاكها * 12 13
فليرد على القيمة خمسها * واي رجل اقدس بيته قدسا لله فليقومه الامام على جودته او رداءته * 14
وكما قومه كذلك يجب * فان شاء المقدس فكاك منزله * فليرد على قيمته خمسها ويكون له * وان 15 16
اقدس انسان لله شيا من ضيعة حوزه * فلتكن القيمة على قدر بذره * كل مبذر كر من
شعير بخمسين مثقال فضة * فان اقدس ضيعة من سنة الاطلاق * فالقيمة ثابتة بحالها * فان 17 18
اقدسها بعد سنة الاطلاق * فليحسب له الامام الدراهم على قدر السنين الباقيات الى سنة الاطلاق *
فينقص من قيمته * وان شاء مقدس الضيعة ان يفكها * فليرد على القيمة خمسها فتجب له * 19
* وان لم يفكها * وباعها الامام لرجل آخر * فلا تفك ابدا * 20

Et ſi fuerit à filio ſexaginta annorū & ſupra, æſtimatio maſculi erit quindecim ſiclorum, & fœminæ decem. 7 *Et ſi fuerit* 8 *impar æſtimationi, ſiſtatur ante ſacerdotem, & æſtimabit eū: quantū poterit man' voventis, tanti æſtimabit illū ſacerdos.* *Et* 9 *ſi fuerit animal idoneum ut offeratur ex ipſo ſacrificiū Deo, omne quod dicabitur ex hîs Deo, erit ſacrū Deo ipſummet.* *Non* 10 *mutabit illud, neq; cōmutabit bonum cum malo, nec malū cū bono. Et ſi cōmutaverit animal cū animali, factum eſt ipſū & illud cum quo cōmutatum eſt, ſacrum.* *Quòd ſi fuerit animal immundum, aut ex* 11 *quo non offertur Deo ſacrificiū, ſiſtatur corā ſacerdote:* *Æſtimabitq; illud juxta* 12 *bonitatē ej', vel improbitatē ipſi'; eritq; ratū prout æſtimaverit ſacerdos.* *Et ſi vo-* 13 *luerit redemptionē ej', addat ſuper æſtimationē illi' quintā partē.* *Et quicunq; cōſe-* 14 *cratione cōſecraverit domū ſuā Deo, æſtimet illā ſacerdos ſecundū bonitatem vel pravitatē ej': & quanti æſtimaverit eā, ſic ratū erit.* *Quòd ſi voluerit conſe-* 15 *crans redimere domū ſuā, addat ſuper æſtimationē ej' quintā ej' partē, & erit ipſius.* *Et ſi quis ſacraverit Deo partē agri* 16 *poſſeſſionis ſuæ, ſit æſtimatio juxta ſementē ej': quilibet locus in quo ſeminari poteſt Cor' hordei, æſtimabitur quinquaginta ſiclis argenti.* *Et ſi cōſecraverit agrū ſuum ab* 17 *anno remiſſionis, æſtimatio manens eſt in ſtatu ſuo.* *Quòd ſi cōſecravit eū poſt an-* 18 *nū remiſſionis, numeret ei ſacerdos pecuniā juxta annos reſiduos ad annū remiſſionis, detrahatq; de valore ipſi'.* *Et ſi vo-* 19 *luerit qui cōſecravit agrum, redimere illum, addat ſuper æſtimationē ej' quintā ipſius partē, & cedet ei.* *Et niſi redemerit* 20 *eum, vendideritq; illum ſacerdos alii viro, non redimetur unquam.*

ager ſicut ,Domino ſanctitas ,Jobel in eum exeundo in ager erit Et
21 וְהָיָה הַשָּׂדֶה בְּצֵאתוֹ בַיֹּבֵל קֹדֶשׁ לַיהוָה כִּשְׂדֵה
agrum ſi Et .ejus apprehenſio erit ſacerdoti : anathematis
22 הַחֵרֶם לַכֹּהֵן תִּהְיֶה אֲחֻזָּתוֹ׃ וְאִם אֶת־שְׂדֵה
ſanctificaverit ,ſuæ poſſeſſionis agro de non qui ,ſuæ emptionis
מִקְנָתוֹ אֲשֶׁר לֹא מִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ יַקְדִּישׁ
ad uſq; tuæ ordinationis numerum ſacerdos ei ſupputabit Et : Domino
23 לַיהוָה׃ וְחִשַּׁב־לוֹ הַכֹּהֵן אֵת מִכְסַת הָעֶרְכְּךָ עַד
ſanctitatem ,ipſa die in tuam ordinationem dabitque : Jobel annum
שְׁנַת הַיֹּבֵל וְנָתַן אֶת־הָעֶרְכְּךָ בַּיּוֹם הַהוּא קֹדֶשׁ
eum emit quem ad ager revertetur Jobel anno In .Domino
24 לַיהוָה׃ בִּשְׁנַת הַיּוֹבֵל יָשׁוּב הַשָּׂדֶה לַאֲשֶׁר קָנָהוּ
erit tua ordinatio omnis Et .terræ poſſeſſio ipſi quem ad ,eo ab
25 מֵאִתּוֹ לַאֲשֶׁר־לוֹ אֲחֻזַּת הָאָרֶץ׃ וְכָל־עֶרְכְּךָ יִהְיֶה
Veruntamen .Sechel erit obolorum Viginti .ſanctuarii ſeclo in
26 בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ עֶשְׂרִים גֵּרָה יִהְיֶה הַשָּׁקֶל׃ אַךְ־
ſanctificabit non ,animali in Domino primitiabitur quod primogenitũ
בְּכוֹר אֲשֶׁר יְבֻכַּר לַיהוָה בִּבְהֵמָה לֹא־יַקְדִּישׁ
ſi Et .ipſe Domino ,agnus ſive ,bos ſive : illud vir
27 אִישׁ אֹתוֹ אִם־שׁוֹר אִם־שֶׂה לַיהוָה הוּא׃ וְאִם
ejus quintam addet & ,tua æſtimatione in redimet & ,immundo animali in
בַּבְּהֵמָה הַטְּמֵאָה וּפָדָה בְעֶרְכֶּךָ וְיָסַף חֲמִשִׁתוֹ
Veruntamẽ .tua æſtimatione in vendetur &,redimatur non ſi & :eã ſuper
28 עָלָיו וְאִם־לֹא יִגָּאֵל וְנִמְכַּר בְּעֶרְכֶּךָ׃ אַךְ
quæ omnibus ex Domino vir occidet quam occiſionem omnem
כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יַחֲרִם אִישׁ לַיהוָה מִכָּל־אֲשֶׁר־
,vendetur non ejus poſſeſſionis agro ab & ,animali & ,homine ab ,ei
לוֹ מֵאָדָם וּבְהֵמָה וּמִשְּׂדֵה אֲחֻזָּתוֹ לֹא יִמָּכֵר
.Domino ipſum ſanctitatum ſanctitas anathema omne :redimetur neq;
וְלֹא יִגָּאֵל כָּל־חֵרֶם קֹדֶשׁ־קָדָשִׁים הוּא לַיהוָה׃
:redimetur non ,homine ab occidetur quod chærem Omne
29 כָּל־חֵרֶם אֲשֶׁר יָחֳרַם מִן־הָאָדָם לֹא יִפָּדֶה
,terræ ſemine de terræ decima omnis Et .morietur moriendo
30 מוֹת יוּמָת׃ וְכָל־מַעְשַׂר הָאָרֶץ מִזֶּרַע הָאָרֶץ
redimendo ſi Et .Domino ſanctitas ;illud Domino ,ligni fructu de
31 מִפְּרִי הָעֵץ לַיהוָה הוּא קֹדֶשׁ לַיהוָה׃ וְאִם־גָּאֹל
omnis Et .eam ſuper addet ejus quintã ,ſua decima de vir redemerit
32 יִגְאַל אִישׁ מִמַּעַשְׂרוֹ חֲמִשִׁיתוֹ יֹסֵף עָלָיו׃ וְכָל־
decimum ,virga ſub tranſibit quod omne ,pecoris & ,bovis decima
מַעְשַׂר בָּקָר וָצֹאן כֹּל אֲשֶׁר־יַעֲבֹר תַּחַת הַשָּׁבֶט הָעֲשִׂירִי
,malum ad bonum inter quæret Non .Domino .ſanctitas erit
33 יִהְיֶה־קֹּדֶשׁ לַיהוָה׃ לֹא יְבַקֵּר בֵּין־טוֹב לָרַע
,illud erit & ,illud cõmutaverit cõmutando ſi Et .illud permutabit non &
וְלֹא יְמִירֶנּוּ וְאִם־הָמֵר יְמִירֶנּוּ וְהָיָה־הוּא
præcepta Iſta .redimetur non ,ſanctitas erit ,ejus cõmutatio &
34 וּתְמוּרָתוֹ יִהְיֶה־קֹּדֶשׁ לֹא יִגָּאֵל׃ אֵלֶּה הַמִּצְוֺת
monte in ,Iſrael filios ad Moſeh Dominus præcepit quæ
אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּהַר
.Sinai
סִינָי׃

Verſio VULG. LAT.

21 Quia cùm jubilei venerit dies, ſanctificatus erit Domino, & poſſeſſio conſecrata ad jus
22 pertinet ſacerdotum. Si ager emptus eſt, & non de poſſeſſione majorum ſanctificatus
23 fuerit Domino; Supputabit ſacerdos juxta annorum numerum uſque ad jubilæum, pretium : & dabit ille qui
24 voverat eum, Domino. In jubileo autem revertetur ad priorem dominum, qui vendiderat eum, & habuerat in
25 ſorte poſſeſſionis ſuæ. Omnis æſtimatio ſiclo ſanctuarii ponderabitur. Siclus viginti obo-
26 los habet. Primogenita quæ ad Dominum pertinent, nemo ſanctificare poterit & vovere: ſive bos, ſive ovis fuerit, Do-
27 mini ſunt. Quod ſi immundum eſt animal, redimet qui obtulit, juxta æſtimationem tuam, & addet quintã partem pretii. Si redimere noluerit, vendetur alteri quantocumque à
28 te fuerit æſtimatum. Omne quod Domino conſecratur, ſive homo fuerit, ſive animal, ſive ager, non vendetur, nec redimi poterit. Quidquid ſemel fuerit conſecratum, ſanctum ſanctorum erit Domino.
29 Et omnis conſecratio, quæ offertur ab homine, non redimetur, ſed morte morie-
30 tur. Omnes decimæ terræ, ſive de frugibus, ſive de pomis arborum, Domini ſunt, & illi
31 ſanctificantur. Si quis autem voluerit redimere decimas ſuas, addet quintam partem
32 earum. Omnium decimarum bovis & ovis & capræ, quæ ſub paſtoris virga tranſeunt, quidquid decimum venerit, ſanctificabitur Domino.
33 Non eligetur nec bonum nec malum, nec altero commutabitur. Si quis mutaverit, & quod mutatum eſt, & pro quo mutatum eſt, ſanctificabitur Domino, & non redimetur.
34 Hæc ſunt præcepta, quæ mandavit Dominus Moyſi ad filios Iſrael in monte Sinai.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

21 Ἀλλ' ἔσται ὁ ἀγρὸς ἐξεληλυθυίας τῆς ἀφέσεως ἅγιος τῷ κυρίῳ, ὥσπερ ἡ γῆ ἡ ἀφωρισμένη τῷ ἱερεῖ ἔσται (ο) κατάσχεσις αὐ-
22 τοῦ. Ἐὰν δὲ ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ οὗ κέκτηται, ὃς οὐκ ἔστιν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ,
23 ἁγιάσῃ τῷ κυρίῳ, Λογιεῖται πρὸς αὐτὸν ὁ ἱερεὺς τὸ τέλος τῆς τιμῆς ἐκ τοῦ ἐνιαυτοῦ τῆς ἀφέσεως, καὶ ἀποδώσει τὴν τιμὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ (π) ἁγίαν τῷ κυρίῳ.
24 Καὶ ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῆς ἀφέσεως ἀποδοθήσεται ὁ ἀγρὸς τῷ ἀνθρώπῳ παρ' οὗ κέκτηται αὐτόν, οὗ ἦν ἡ κατάσχεσις τῆς γῆς.
25 Καὶ πᾶσα τιμὴ ἔσται σταθμίοις ἁγίοις· εἴ-
26 κοσι ὀβολοὶ ἔσται τὸ δίδραχμον. Καὶ πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν γένηται ἐν τοῖς κτήνεσί σου, ἔσται τῷ κυρίῳ, καὶ (ρ) οὐ καθαγιάσει αὐτὸ οὐδείς· ἐάν τε μόσχον, ἐάν τε πρό-
27 βατον, τῷ κυρίῳ ἐστίν. Ἐὰν δὲ τῶν τετραπόδων τῶν ἀκαθάρτων (σ) ἀλλάξῃ κατὰ τὴν τιμὴν αὐτοῦ, καὶ προσθήσει τὸ ἐπίπεμπτον πρὸς αὐτό, καὶ ἔσται αὐτῷ· ἐὰν δὲ μὴ λυτρῶται, πραθήσεται κατὰ τὸ τί-
28 μημα αὐτοῦ. Πᾶν δὲ ἀνάθεμα, ὃ (τ) ἂν ἀναθῇ ἄνθρωπος τῷ κυρίῳ ἀπὸ πάντων, ὅσα αὐτῷ ἐστιν, ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, καὶ ἀπὸ ἀγροῦ κατασχέσεως αὐτοῦ, οὐκ ἀποδώσεται, οὐδὲ λυτρώσεται. πᾶν ἀνάθεμα ἅγιον
29 ἁγίων ἔσται τῷ κυρίῳ. Καὶ πᾶν ὃ ἐὰν ἀνατεθῇ ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οὐ (υ) λυτρωθήσεται, ἀλλὰ θανάτῳ θανατωθήσεται.
30 Πᾶσα δεκάτη τῆς γῆς, ἀπὸ τοῦ σπέρματος τῆς γῆς, καὶ τοῦ καρποῦ τοῦ ξυλίνου, τῷ κυρίῳ (φ) ἐστίν, ἅγιον τῷ κυρίῳ. Ἐὰν
31 δὲ λυτρῶται λύτρῳ ἄνθρωπος τὴν δεκάτην αὐτοῦ, τὸ ἐπίπεμπτον προσθήσει (χ)
32 πρὸς αὐτόν, καὶ ἔσται αὐτῷ. Καὶ πᾶσα δεκάτη βοῶν, καὶ προβάτων, καὶ πᾶν ὃ ἂν ἔλθῃ ἐν τῷ ἀριθμῷ ὑπὸ τὴν ῥάβδον, τὸ δέ-
33 κατον ἔσται ἅγιον τῷ κυρίῳ. Οὐκ ἀλλάξεις καλὸν (ψ) πονηρῷ, οὐδὲ πονηρὸν καλῷ· ἐὰν δὲ ἀλλάσσων (ω) ἀλλάξῃς αὐτό, καὶ τὸ ἄλλαγμα αὐτοῦ ἔσται ἅγιον, οὐ λυτρωθήσεται.
34 Αὗταί εἰσιν αἱ ἐντολαί, ἃς ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ.

*

21 Sed erit ager poſtquam exierit remiſſio, ſanctus Domino: tanquam terra, quæ ſegregata eſt ſacerdoti, erit poſſeſſio ejus.
22 Si autem de agro quem acquiſivit, qui non eſt de agro poſſeſſionis ſuæ, ſanctificaverit Domino:
23 Supputabit erga eum ſacerdos finem pretii ex anno remiſſionis; & reddet pretium in die illa ſanctum Domino.
24 Et in anno remiſſionis reddetur ager homini, à quo acquiſivit eum, cujus erat poſſeſſio terræ. Et omne pretium erit ponderibus ſanctis:
25 Viginti oboli erit didrachma.
26 Et omne primogenitum, quodcunq; natum fuerit in pecoribus tuis, erit Domino; & nemo ſanctificabit illud: ſive vitulum, ſive ovem; Domino erit.
27 Si autem quadrupedum immundorum, permutabit juxta pretium ejus; & adjiciet quintas ad illud: & erit ipſi. Si autem non redimat, vendetur ſecundùm æſtimationem ejus.
28 Omnis autem (τ) conſecratio, quæcunque conſecraverit homo Domino de omnibus, quæ ipſi ſunt, ab homine uſque ad pecus, & de agro poſſeſſionis ſuæ; non vendetur, neque redimetur. Omnis conſecratio, ſanctum ſanctorum erit Domino.
29 Et omnis conſecratio, quæ conſecrata fuerit ab hominibus; non redimetur: ſed morte morietur.
30 Omnis decima terræ, de ſemine terræ, & fructu ligneo, Domino eſt, ſanctum Domino.
31 Si autem redimat redemptione homo decimam ſuam, quintam adjiciet ad illud: & erit ipſi.
32 Et omnis decima boum, & ovium, & quodcunque venerit in numerum ſub virga; decimum quodque erit ſanctum Domino.
33 Non permutabis bonum malo, neq; malum bono. Si autem permutans permutaveris illud; & permutatio ejus erit ſancta: non redimetur.
34 Hæc ſunt mandata, quæ mandavit Dominus Moyſi ad filios Iſrael in monte Sina.

MS.A. (ο) κατάσχεσις. Ἐὰν (π) ἅγιον (ρ) καθαγιάσει οὐθείς. (σ) ἀλλάξει (τ) ἐὰν (υ) λυτρώσεται, (φ) ἐστίν, * ἁγίων τῷ (χ) πρὸς αὐτό, (ψ) πονηρῷ· * ἐὰν δὲ (ω) ἀλλάξεις

* Λευιτικόν.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * ܐܠܐ ܢܗܘܐ ܚܩܠܐ. ܡܐ ܕܢܦܩ ܠܫܢܬܐ ܕܫܘܒܩܢܐ. ܩܘܕܫܐ ܠܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܚܩܠܐ ܕܚܪܡܐ. ܠܟܗܢܐ ܢܗܘܐ
22 ܝܪܬܘܬܐ. * ܘܐܢ ܚܩܠܐ ܗܘ ܕܙܒܝܢܬܐ: ܘܠܐ ܗܘܐ ܚܩܠܐ ܕܝܪܬܘܬܗ ܡܩܕܫ ܐܢܫ ܠܡܪܝܐ.
23 * ܢܚܫܘܒ ܟܗܢܐ ܕܡܘܗܝ ܥܕܡܐ ܠܫܢܬܐ ܕܫܘܒܩܢܐ. ܘܢܬܠ ܕܡܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܩܘܕܫܐ
24 ܠܡܪܝܐ. * ܘܒܫܢܬܐ ܕܫܘܒܩܢܐ. ܢܗܦܘܟ ܚܩܠܐ ܠܡܢ ܕܙܒܢܗ ܗܘܐ ܡܢܗ. ܠܡܢ ܕܕܝܠܗ ܗܘ
25 ܝܪܬܘܬܐ ܕܐܪܥܐ. * ܘܟܠܗܘܢ ܕܡܘܗܝ ܢܗܘܘܢ ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܥܣܪܝܢ ܡܥܝܢ ܗܘܐ ܡܬܩܠܐ.
26 * ܒܘܟܪܐ ܕܝܢ ܕܡܬܒܟܪ ܘܡܬܩܪܒ ܠܡܪܝܐ ܡܢ ܒܥܝܪܐ. ܠܐ ܢܩܕܫܘܢܝܗܝ ܒܪܢܫܐ. ܐܢ ܬܘܪܐ ܗܘ ܘܐܢ
27 ܐܡܪܐ. ܕܡܪܝܐ ܗܘ. * ܘܐܢ ܒܥܝܪܐ ܗܘ ܛܡܐܐ. ܢܬܦܪܩ ܒܕܡܘܗܝ. ܘܢܘܣܦ ܚܕ ܡܢ ܚܡܫܐ
28 ܥܠܘܗܝ. ܘܐܢ ܠܐ ܡܬܦܪܩ. ܢܙܕܒܢ ܒܕܡܘܗܝ. * ܒܪܡ ܕܝܢ ܟܠ ܚܪܡܐ ܕܢܚܪܡ ܓܒܪܐ ܠܡܪܝܐ:
ܡܢ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ: ܡܢ ܐܢܫܐ: ܘܡܢ ܒܥܝܪܐ: ܘܡܢ ܚܩܠܐ ܕܝܪܬܘܬܗ. ܠܐ ܢܙܕܒܢ ܘܠܐ
29 ܢܬܦܪܩ. ܟܠܗ ܚܪܡܐ. ܩܘܕܫ ܩܘܕܫܝܢ ܗܘ ܠܡܪܝܐ. * ܘܟܠ ܚܪܡܐ ܕܢܬܚܪܡ ܡܢ ܐܢܫܐ.
30 ܠܐ ܢܬܦܪܩ. ܐܠܐ ܡܬܩܛܠܘ ܢܬܩܛܠ. * ܘܟܠ ܡܥܣܪܐ ܕܐܪܥܐ: ܡܢ ܙܪܥܐ ܕܐܪܥܐ: ܘܡܢ ܦܐܪܐ
31 ܕܐܝܠܢܐ. ܕܡܪܝܐ ܗܘ. ܘܩܘܕܫܐ ܗܘ ܠܡܪܝܐ. * ܘܐܢ ܡܦܪܩ ܢܦܪܘܩ ܓܒܪܐ ܡܢ ܡܥܣܪܬܗ.
32 ܢܘܣܦ ܥܠܘܗܝ ܚܕ ܡܢ ܚܡܫܐ. * ܘܟܠ ܡܥܣܪܐ ܕܬܘܪܐ ܘܕܥܢܐ: ܟܠ ܕܥܒܪ ܬܚܝܬ ܫܒܛܐ
33 ܕܪܥܝܐ. ܢܗܘܐ ܩܘܕܫܐ ܠܡܪܝܐ. * ܠܐ ܢܒܩܐ ܒܝܬ ܛܒܐ ܠܒܝܫܐ. ܘܒܝܬ ܒܝܫܐ ܠܛܒܐ. ܘܠܐ
ܢܚܠܦܝܘܗܝ. ܘܐܢ ܡܚܠܦܘ ܢܚܠܦܝܘܗܝ. ܗܘ ܘܫܘܚܠܦܗ. ܢܗܘܐ ܩܘܕܫܐ. ܘܠܐ ܢܬܦܪܩ.
34 * ܗܠܝܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ ܥܠ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ.

* ܐܫܬܠܡ ܟܬܒܐ ܕܟܗܢܐ. ܕܐܝܬܘܗܝ ܬܠܝܬܝܐ ܕܐܘܪܝܬܐ. ܦܣܘܩܘܗܝ
ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܐܪܒܥ ܡܐܐ. ܘܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥܐ.

21 Sed erit ager, cùm exierit ad annum reverſionis, ſacer Domino: ſicut ager anathematis ſacerdoti cedet in hæreditatem.
22 Si verò agrum emptitium, non autem agrum hæreditarium conſecret quis Domino,
23 Supputet ſacerdos pretium ejus uſque ad annum reverſionis, dabitq; pretium ejus in die illo conſecrationem Domino.
24 In anno verò reverſionis revertetur ager ad eum à quo eum emerat, ad eum *ſcilicet* ad quem pertinet hæreditas terræ.
25 Totum autem pretium ejus fiet per ſiclum ſanctuarii: viginti autem obolorum eſt ſiclus.
26 At verò primogenitum quod jure primogenituræ dicatur Domino ex pecoribus, ne conſecret illud homo: ſi bos fuerit aut agnus, Domini eſt.
27 At ſi fuerit animal immundum, redimatur pretio, addatq; ſuper illud quintam partem: & niſi redimatur, vendatur pretio.
28 At verò omne anathema quod devoverit quiſpiam Domino ex omnibus quæ habet ſive hominem, ſive jumentum, ſive agrum hæreditatis ſuæ non vendetur, neque redimetur: omne anathema ſacroſanctum eſt Domino.
29 Nullum anathema quod dedicatum eſt ab homine, redimetur, ſed occidendo occidetur.
30 Omnis etiam decima terræ, tam de ſemine terræ, quàm de fructibus arborum, Domini eſt, & ſacra eſt Domino.
31 Et ſi redimere quis voluerit *aliquid* ex decima ſua, addat ſuper illud quintam partem.
32 Et omnis decima boum, & ovium, omniſque *animantis* quod tranſit ſub virga paſtoris, erit ſanctum Domino.
33 Non diſquirat inter bonum & malum, & inter malum & bonum, neve commutet illud: quòd ſi commutando commutaverit illud, tam hoc, quàm id cum quo commutatur, fiet ſanctum, nec redimetur.
34 Hæc ſunt præcepta quæ mandavit Dominus Moſi de filiis Iſrael in Monte Sinai.

Continentur hoc in libro Sacerdotum qui tertius eſt in Lege, verſus biſmille quadringenti quinquaginta quatuor.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

21 וִיהֵי חַקְלָא בְּמִפְּקֵיהּ בְּיוֹבְלָא
קוּדְשָׁא קֳדָם יְיָ כַּחֲקַל חֶרְמָא
22 לְכָהֲנָא תְּהֵי אַחְסַנְתֵּיהּ׃ וְאִם
יָת חֲקַל זְבִינוֹהִי דְּלָא מֵחֲקַל
23 אַחְסַנְתֵּיהּ יַקְדֵּישׁ קֳדָם יְיָ׃ וִיחַשֵּׁב
לֵיהּ כָּהֲנָא יָת נְסִיב פֻּרְסָנֵיהּ עַד
שַׁתָּא דְיוֹבְלָא וְיִתֵּין יָת פֻּרְסָנֵיהּ
בְּיוֹמָא הַהוּא קוּדְשָׁא קֳדָם יְיָ׃
24 בְּשַׁתָּא דְיוֹבְלָא יְתוּב חַקְלָא
לִדְזַבְנֵיהּ מִנֵּיהּ לִדְדִי לֵיהּ אַחְסָנַת
25 אַרְעָא׃ וְכָל פֻּרְסָנֵיהּ יְהֵי בְּסִלְעֵי
קוּדְשָׁא עֶשְׂרִין מָעִין יְהֵא סִלְעָא׃
26 בְּרַם בּוּכְרָא דִּי יִתְבַּכַּר קֳדָם יְיָ
בִּבְעִירָא לָא יַקְדֵּישׁ גְּבַר יָתֵיהּ אִם
27 תּוֹר אִם אִמַּר דַּיְיָ הוּא׃ וְאִם
בִּבְעִירָא מְסָאֲבָא וְיִפְרוֹק בְּפֻרְסָנֵיהּ
וְיוֹסֵף חוּמְשֵׁיהּ עֲלוֹהִי וְאִם לָא
28 יִתְפְּרִיק וְיִזְדַּבַּן בְּפֻרְסָנֵיהּ׃ בְּרַם
כָּל חֶרְמָא דִּי יַחֲרֵים גְּבַר קֳדָם יְיָ
מִכָּל דִּי לֵיהּ מֵאֱנָשָׁא וּבְעִירָא
וּמֵחֲקַל אַחְסַנְתֵּיהּ לָא יִזְדַּבַּן וְלָא
יִתְפָּרֵק כָּל חֶרְמָא קוּדֶשׁ קוּדְשִׁין
29 הוּא קֳדָם יְיָ׃ כָּל חֶרְמָא דִּי
יִתַּחְרַם מִן אֱנָשָׁא לָא יִתְפָּרֵק
30 אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל׃ וְכָל מַעְשַׂר
אַרְעָא מִזַּרְעָא דְאַרְעָא מִפֵּירֵי
אִילָנָא דַּיְיָ הוּא קוּדְשָׁא קֳדָם יְיָ׃
31 וְאִם מִפְרַק יִפְרוֹק גְּבַר מִמַּעַשְׂרֵיהּ
32 חוּמְשֵׁיהּ יוֹסֵף עֲלוֹהִי׃ וְכָל מַעְשַׂר
תּוֹרִין וְעָאן כֹּל דִּי יֶעְבַּר תְּחוֹת
חוּטְרָא עֲשִׂירָאָה יְהֵי קוּדְשָׁא
33 קֳדָם יְיָ׃ לָא יְבַקַּר בֵּין טַב לְבִישׁ
וְלָא יְחַלְּפִנֵּיהּ וְאִם חַלָּפָא
יְחַלְּפִנֵּיהּ וִיהֵי הוּא וְחִלּוּפֵיהּ
34 יְהֵי קוּדְשָׁא לָא יִתְפָּרַק׃ אִלֵּין
פִּקּוּדַיָּא דִּי פַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה לְוָת
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּטוּרָא דְסִינָי׃

21 Et cum egreſſus fuerit ager in jubileo, erit conſecratus coram Domino, ſicut ager anathematis: in poſſeſſionem ſacerdotis erit.
22 Et ſi agrum aliquis conſecravit coram Domino, quem emerat, qui non eſt de agro poſſeſſionis ſuæ.
23 Æſtimabit ſacerdos ſummam pretii ejus, uſque ad annum jubilei: & dabit pretium ejus in die illâ; ſanctum erit coram Domino.
24 In anno autem Jubilei revertetur ager ei à quo emit eum, cujus eſt poſ-
25 ſeſſio terræ. Omnis autem æſtimatio erit in ſiclis ſanctuarii: viginti obolos habet ſi-
26 clus. Veruntamen primogenitum quod ad Dominũ pertinet in pecoribus, nemo ſanctificabit illud: ſive bos fuerit
27 ſive agnus, Dñi enim eſt. Et ſi de animalibus immundis eſt, redimetur juxta æſtimationem ejus, & addet quintam partẽ ſuper illud: & ſi non fuerit redemptum, vendetur juxta æ-
28 ſtimationẽ ſuam. Veruntamen omne anathema, quod anathematizaverit vir coram Dño, de omnibus quæ ad eum pertinent, ab homine & jumento & ab agro poſſeſſionis ſuæ, non vendetur nec redimetur: omne anathema ſanctũ ſancto-
29 rum eſt corã Domino. Omne anathema quod anathematizatũ eſt ab homine, non redimetur: ſed occiſione occide-
30 tur. Et omnes decimæ terræ, de ſemine terræ, & de fructu arboris, Domini ſunt: ſanctæ
31 ſunt corã Dño. Et ſi redimens redemerit vir de decimis ſuis: addet quintam partem ſuper
32 eas. Omniſq; decimatio boum & ovium, omne decimũ quod tranſierit ſub virga, erit ſan-
33 ctificatũ corã Dño. Nõ requirat inter bonũ & malũ, neque cõmutet illud: ſi autem cõmutans cõmutaverit illud; illud & id pro quo cõmutatũ eſt, erit ſanctificatũ, non redime-
34 tur. Hæc ſunt præcepta quæ mandavit Dominus Moyſi ad filios Iſrael, in monte Sinai.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*21 [illegible]
**22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
**26 [illegible]
*27 [illegible]
**28 [illegible]
29 [illegible]

<:=:>

**30 [illegible]
31 [illegible]
**32 [illegible]
33 [illegible]

<:=:>

**34 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

*21 [illegible]
**22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
**26 [illegible]
27 [illegible]
**28 [illegible]
29 [illegible]
**30 [illegible]
31 [illegible]
**32 [illegible]
33 [illegible]
**34 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

21 *Erit autem ager cùm venerit dies jubilæi ſanctus Domino; ſicut ager conſecratus ſacerdoti erit poſſeſſio ejus.*
22 *Quòd ſi agrum acquiſitionis ſuæ, qui non eſt de agro poſſeſſionis ſuæ ſanctificaverit quis Domino;*
23 *Computabit ei ſacerdos numerum æſtimationis tuæ uſque ad annum jubilæi, dabitq; æſtimationem tuã in die illo ſanctam Domino.*
24 *In anno jubilæi revertetur ager ad eum à quo acquiſivit eum, ad eum cujus erat poſſeſſio terræ.*
25 *Omnis autem æſtimatio tua erit juxta ſiclum ſanctuarii: Siclus viginti obolorum erit.*
26 *Veruntamen omne primogenitum quod offertur Domino de animalib⁹, nemo ſanctificabit illud, ſive bovem ſive ovem; Domini eſt.*
27 *Si autem de animalibus immundis, tum redimet ſecundùm æſtimationem tuam, & addet quintam partem ſuper illud: ſi verò non redemerit, vendetur ſecundùm æſtimationem tuam.*
28 *Omne etiam anathema quod quis devovet Domino ex omni quod ad ipſum pertinet, ex homine, & pecore, et ex agro poſſeſſionis ſuæ non vendet, neq; redimet: Omne anathema ſanctum erit Domino.*
29 *Omne anathema quod devotum fuerit ab homine, non redimetur; (b) moriendo morietur.*
30 *Omnis decima terræ, de ſemine terræ, & de fructu arboris, Domini eſt: ſanctum eſt Domino.*
31 *Et ſi redimendo redemerit quis de decima ſua, quintam partem ejus addet ſuper eam.*
32 *Omnis quoque decima boum, et ovium, cujuſlibet trãſeuntis ſub virga, decimum erit ſanctum Domino.*
33 *Non diſcernet inter bonum et malum, neque commutabit illud: Si verò commutando cõmutaverit illud; ipſum, & commutatio ejus erunt ſancta: non redimetur.*
34 *Hæc ſunt præcepta quæ præcepit Dominus Moſi pro filiis Iſrael in monte Sinai.*

Iſte liber tertius ſectionum eſt centum et triginta.

VER. SAM. (b) occiſione occidetur.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

21 * ويكون عند خروجها من يد المشتري في سنة الاطلاق قدسا لله كضياع الصوافي * ويصير
22 للامام * وان اقدس لله من ضيعة اشتراها وليست له بحوز * فليحسب له الامام بقسط القيمة من
23 سنته الى سنة الاطلاق * فيدفعها في ذلك اليوم قدسا لله * وترجع الضيعة في سنة الاطلاق للبايع
24 الذي اشتراها منه الذي له رقبة الارض * وجميع قيمتك يكون بمثاقيل القدس * كل مثقال
25 عشرون دانقا * واما بكر يبكر لله من البهايم * فلا يحتاج ان يقدسه انسان * ان كان من الغنم
26 او هو من البقر * وان اقدس شيا من البهايم النجسة * فليفده بقيمته * ويرد عليها خمسها * وان لم
27 يفتكها * فليبع بقيمته * واما كل صواف يجعله الانسان لله من جميع ماله * من عبد وبهايم *
28 وضيعة حوز * فلا يباع ولا يفتك * بل يكون من خواص الاقداس لله * وكل مستحق
29 التلف من الناس * فلا يفدى * بل يقتل قتلا * وجميع اعشار الارض من حبها ومن ثمر الشجر
30 فهو لله قدسا * وان افتك انسان شيا من اعشاره * فليرد عليه خمس ثمنه * وجميع اعشار
31 البقر والغنم ما يجري منه تحت العصا * فالعشر منه يكون قدسا لله * لا يفحص عن جيد او
32 رديء * ولا يعين * فان عين * فقد صار هو وبديله قدسا لله * لا يفك * هذه الوصايا التي
33 امر الله بها موسى لبني اسرائيل في جبل سينا *
34 * تم السفر الثالث بحمد الله ومنه وكرمه * والحمد لله رب العالمين *

21 *Eritque cùm egredietur è manu ementis in anno remiſſionis, ſacer Deo ſicut agri ultronei, fietque ſacerdotis.*
22 *Et ſi conſecraverit Deo agrum aliquem quem emit, non autẽ erat poſſeſſionis ſuæ:*
23 *Computet ei ſacerdos rigorem pretii, ab anno ſuo uſque ad annum remiſſionis, tradatq; illud in ea die ſacratum Deo.*
24 *Redibitq; ager in anno remiſſionis ad venditorem à quo emerat illum, ad quem pertinebat proprietas terræ.*
25 *Et omnis æſtimatio tua erit in ſiclis ſanctuarii: quilibet ſiclus, viginti oboli.*
26 *Primogenitum autem quod offertur Deo ex animantibus, non eſt opus ut conſecret eum quiſpiam, ſive fuerit ex ovibus ſive ex bobus.*
27 *Et ſi conſecraverit ullum ex animantibus immundis, permutet illud cum valore ſuo, et addat ei quintam partem ipſius: & niſi redemerit illud, vendatur juxta valorem ejus.*
28 *Omne autem optione delectum quod conſtituet homo Deo ex omnibus quæ habet, ex ſervo, & animantibus, & agro dominii ſui, non vendetur, neque redimetur: ſed erit ex præcipuis ſacrorum Deo.*
29 *Et omnis perditus, qui meretur interire ex hominibus, nè redimatur, ſed occiſione occidatur.*
30 *Et omnes decimæ terræ ex leguminibus ejus, & ex fructibus arborum, ſunt Deo ſacræ.*
31 *Et ſi quis redemerit aliquid è decimis ſuis, addat ſuper illud quintam partem pretii ejus:*
32 *Et ex omnibus decimis boum & ovium tranſeuntium ſub baculo, decimum ex ipſis erit ſacrum Deo.*
33 *Non inveſtigabit de malo vel de bono, nec permutabit illud. Et ſi permutaverit illud, fiet ipſum & id in quod permutatum eſt, ſacrum Deo: non redimetur.*
34 *Hæc ſunt præcepta quæ mandavit Deus per Muſam filiis Iſraïl, in monte Sinai.*

Abſolutus eſt liber tertius cum laude Dei, ejuſque beneficio, ac munificentiâ:

Et laus Deo Domino creaturarum.

ספר במדבר : א

CAP. I. א

tabernaculo in ,Sinai deserto in Mosch ad Dominus est locutus Et
1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי בְּאֹהֶל
eos egrediendo ,secundo anno in ,secundi mensis una in ,conventus
מוֹעֵד בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בַּשָּׁנָה הַשֵּׁנִית לְצֵאתָם
cœtus omnis caput Tollite :dicendo ,Ægypti terra è
2 מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לֵאמֹר׃ שְׂאוּ אֶת־רֹאשׁ כָּל־עֲדַת
,nominum numero in ,suorum patrũ domui ,suas familias ad Israel filiorũ
בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת
,supra & ,annorum viginti filio A .sua capita ad masculũ omnẽ
3 כָּל־זָכָר לְגֻלְגְּלֹתָם׃ מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה
,suos exercitus ad eos visitabitis ,Israel in exercitum egredientẽ omnẽ
כָּל־יֹצֵא צָבָא בְּיִשְׂרָאֵל תִּפְקְדוּ אֹתָם לְצִבְאֹתָם
caput Vir .tribui vir vir erunt vobiscum Et .Aharon & tu
4 אַתָּה וְאַהֲרֹן׃ וְאִתְּכֶם יִהְיוּ אִישׁ אִישׁ לַמַּטֶּה אִישׁ רֹאשׁ
qui virorum nomina hæc Et .ipse suorum patrum domus
5 לְבֵית־אֲבֹתָיו הוּא׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר
,Simhon Ipsi .Sedeur filius Elisur ,Reuben Ipsi .vobiscum stabunt
6 יַעַמְדוּ אִתְּכֶם לִרְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ לְשִׁמְעוֹן
.Hãminadab filius Nachson ,Jehudah Ipsi .Saddai Suri filius Selumiel
7 שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃ לִיהוּדָה נַחְשׁוֹן בֶּן־עַמִּינָדָב׃
.Chelon filius Eliab ,Zebulun .Suhar filius Nethanel ,Issachar
8 9 לְיִשָּׂשכָר נְתַנְאֵל בֶּן־צוּעָר׃ לִזְבוּלֻן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃
,Menasseh .Hammihud filius Elisamah ,Ephraim Ipsi ,Joseph Filiis
10 לִבְנֵי יוֹסֵף לְאֶפְרַיִם אֱלִישָׁמָע בֶּן־עַמִּיהוּד לִמְנַשֶּׁה
,Dan .Ghidhoni filius Abidan,Binjamin Ipsi .Pedahsur filius Ghamliel
11 12 גַּמְלִיאֵל בֶּן־פְּדָהצוּר׃ לְבִנְיָמִן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃ לְדָן
,Ghad .Hochran filius Paghiel ,Aser .Hamisaddai filius Achihezer
13 14 אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ לְאָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ לְגָד
Isti .Henan filius Achirah ,Napthali .Dehuel filius Eliasaph
15 16 אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ לְנַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ אֵלֶּה
Israel millium capita ,suorum patrũ tribuum prælati ,cœtus convocati
קְרִיאֵי הָעֵדָה נְשִׂיאֵי מַטּוֹת אֲבוֹתָם רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל
qui ,istos viros Aharon & Moseh accepit Et .ipsi
17 הֵם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֵת הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר
una in fecerunt congregare cœtum omnem Et nominibus in sunt nuncupati
18 נִקְּבוּ בְּשֵׁמוֹת׃ וְאֵת כָּל־הָעֵדָה הִקְהִילוּ בְּאֶחָד
,suorũ patrũ domui ,suas familias super se adgenerarunt & :secundi mensis
לַחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי וַיִּתְיַלְדוּ עַל־מִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
.sua capita ad ,suprà & ,annorum viginti filio à ,nominum numero in
בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה לְגֻלְגְּלֹתָם׃
deserto in eos visitavit & ,Moseh Dominus præcepit Quemadmodum
19 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה וַיִּפְקְדֵם בְּמִדְבַּר
,eorum generationes ,Israel primogeniti Reuben filii fuerunt Et .Sinai
20 סִינָי׃ וַיִּהְיוּ בְנֵי־רְאוּבֵן בְּכֹר יִשְׂרָאֵל תּוֹלְדֹתָם
,sua capita ad ,nominum numero in ,suorũ patrũ domũ ad ,suas familias ad
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם
.exercitum egrediens omnis ,supra & ,annorũ viginti filio à mascul⁹ omnis
כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃

Versio VULG. LAT.

CAP. I.

1 LOcutúsque est Dñs ad Moysen in deserto Sinai in tabernaculo fœderis, primâ die mẽsis secundi, anno altero egressionis eorũ ex Ægypto, dicens; 2 Tollite summã universæ congregationis filiorũ Israel per cognationes & domos suas, & nomina singulorum, quidquid 3 sex⁹ est masculini A vigesimo anno & suprã, omniũm virorũ fortium ex Israel, & numerabitis eas per turmas 4 suas, tu & Aaron. Eruntq; vobiscũ principes tribuum ac domorũ in cognationi5bus suis, Quorum ista sunt nomina: De Reuben, Elisur 6 filius Sedeur. De Simeõ, Sa7lamiel filius Surisaddai. De Juda, Nahasson filius Ami8nadab. De Issachar, Natha9nael fili⁹ Suar. De Zabulon, 10 Eliab filius Helon. Filiorũ autẽ Joseph, de Ephraim, Elisama filius Ammiud. De Manasse, Gamaliel fili⁹ Pha11dassur. De Benjamin, Abi12dan fili⁹ Gedeonis. De Dan, Ahiezer filius Amisaddar. 13 De Aser, Phegiel fili⁹ Ochrã. 14 De Gad, Eliasaph fili⁹ Duel. 15 De Nephthali, Ahira filius 16 Enan. Hi nobilissimi principes multitudinis per trib⁹ & cognationes suas, & capita exercitûs Israel: 17 Quos tulerunt Moyses & Aaron cũ omni vulgi multitudine: 18 Et congregaverunt primo die mensis secundi, recẽsentes eos per cognationes & domos, ac familias, & capita, & nomina singulorum, à vigesimo anno & suprà, 19 Sicut præceperat Dñs Moysi. Numeratiq; sunt in deserto 20 Sinai. De Ruben primogenito Israelis per generationes & familias ac domos suas, & nomina capitũ singulorum, omne quod sexûs est masculini à vigesimo anno & supra, procedentium ad bellum;

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. α'.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Σινᾶ, ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου, ἔτους δευτέρου ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, λέγων, 2 Λάβετε ἀρχὴν πάσης (α) συναγωγῆς Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν· πᾶς ἄρσην 3 ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν δυνάμει Ἰσραὴλ, ἐπισκέψασθε αὐτοὺς σὺν δυνάμει αὐτῶν· σὺ 4 καὶ Ἀαρὼν ἐπισκέψασθε αὐτούς. Καὶ μεθ' ὑμῶν ἔσονται (β) ἕκαστος κατὰ φυλὴν ἑκάστου 5 ἀρχόντων, κατ' οἴκους πατριῶν ἔσονται. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἵτινες παραστήσονται μεθ' ὑμῶν. τῶν Ῥουβὴν, Ἐλι6σοὺρ υἱὸς (γ) Σεδιούρ. Τῶν Συμεὼν, Σαλα7μιὴλ υἱὸς Σουρισαδαΐ. Τῶν Ἰούδα, Ναασσὼν 8 υἱὸς Ἀμιναδάβ. Τῶν Ἰσσάχαρ, Ναθαναὴλ 9 υἱὸς Σωγάρ. Τῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς 10 Χαιλών. Τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ τῶν Ἐφραὶμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς (δ) Ἐμιούδ. Τῶν Μανασσῆ, Γα11μαλιὴλ υἱὸς (ε) Φαδασούρ. Τῶν Βενιαμὶν, 12 Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί. Τῶν Δὰν, Ἀχιέζερ 13 υἱὸς Ἀμισαδαΐ. Τῶν Ἀσὴρ, Φαγαιὴλ υἱὸς Ἐ14χράν. Τῶν Γὰδ, Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥαγουήλ. 15 Τῶν Νεφθαλὶ, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. Οὗτοι ἐ16πίκλητοι τῆς συναγωγῆς, ἄρχοντες τῶν φυλῶν κατὰ πατριὰς αὐτῶν, χιλίαρχοι Ἰσραήλ εἰσι. 17 Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τοὺς ἄνδρας τούτους τοὺς ἀνακληθέντας ἐξ ὀνόματος. 18 Καὶ (ζ) πᾶσαν τὴν συναγωγὴν συνήγαγον ἐν μιᾷ τοῦ μηνὸς τοῦ δευτέρου ἔτους· (η) καὶ ἐπηξονοῦσαν κατὰ γενέσεις αὐτῶν, κατὰ πατριὰς αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶν ἀρσενικὸν κατὰ 19 κεφαλὴν αὐτῶν, Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ· καὶ ἐπεσκέπησαν ἐν τῇ ἐ20ρήμῳ τοῦ Σινᾶ. Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν πρωτοτόκου Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

CAP. I.

1 ET locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sina, in tabernaculo testimonii, in una mensis secundi, anno secundo, egressis ipsis de terra Ægypti, dicens; 2 Sumite (a) principium omnis synagogæ Israel secundùm cognationes, secundùm domos patriarum eorum, secundùm numerũ ex nomine eorũ, (b) secundùm caput eorum. Omnis masculus 3 A viginti annis & suprà, omnis egrediens in virtute Israel, recognoscite eos cum virtute eorum: tu, & Aaron recognoscite eos. 4 Et vobiscum erunt unusquisque secundùm tribum uniuscujusque principum: secundùm domos patriarum erunt. 5 Et hæc sunt nomina virorum, qui quidem assistent vobiscum. Ex iis qui Ruben, Elisur filius Sediur. 6 Ex iis qui Symeon, Salamiel filius Surisadæ. 7 Ex iis qui Juda, Naasson filius Aminadab. 8 Ex iis qui Issachar, Nathanael fili⁹ Sogar. 9 Ex iis qui Zabulon, Eliab filius Chælon. 10 Ex filiis Joseph qui Ephræm, Elisama filius Emiud: ex iis qui Manasse, Gamaliel filius Phadasur. 11 Ex iis qui Benjamin, Abidan filius Gadeoni. 12 Ex iis qui Dan, Achiezer fili⁹ Amisadai. 13 Ex iis qui Aser, Phagaiel filius Echran. 14 Ex iis qui Gad, Elisaph fili⁹ Raguel. 15 Ex iis qui Nephthali, Achire filius Ænan. 16 Hi (c) evocati synagogæ, principes tribuum secundùm familias eorum, (d) chiliarchi Israel sunt. 17 Et sumpsit Moyses & Aaron viros hos evocatos ex nomine. 18 Et omnem synagogam congregaverunt in una mensis anni secundi: & (e) recensuerunt secundùm progenies eorum, secundùm familias eorũ, secundùm numerum nominum eorum, à viginti annis & suprà, omne masculinũ secundùm caput eorum, 19 Quemadmodùm præcepit Dominus Moysi: & recogniti sunt in deserto ipsius Sina. 20 Et fuerunt filii Ruben primogeniti Israel secundùm propinquitates eorum, secundùm populos eorũ, secundùm domos familiarum eorũ, secundùm numerum nominũ eorũ, secundùm caput eorum, omnia masculina à viginti annis & suprà, omnis egrediens in virtute,

MS.A. (α) Συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατ' οἴκους (β) ἕκαστος, ἕκαστος κατὰ (γ) Ἐδιούρ. (δ) Σεμιούδ. τῶν Μανασσῆ, (ε) Φαδασσούρ. Τῶν Βενιαμείν, (ζ) πᾶσαν συναγωγὴν ἐξεκκλησίασαν ἐν μιᾷ (η) καὶ ἐπεσκέπησαν κατὰ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܟܬܒܐ ܪܒܝܥܝܐ ܕܢܡܘܣܐ ܗܘ ܕܡܬܩܪܐ ܕܡܢܝܢܐ * * ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *
1 * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ ܒܡܕܒܪܐ ܕܣܝܢܝ ܒܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܒܚܕ ܒܝܪܚܐ ܐܚܪܢܐ. ܒܫܢܬܐ
2 ܐܚܪܬܐ ܕܡܦܩܗܘܢ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܣܒܘ ܚܘܫܒܢܐ
ܕܪܫܝܗܘܢ ܕܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ.
3 ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܟܠ ܕܟܪܐ ܠܓܓܘܠܬܗܘܢ. * ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ
4 ܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܬܡܢܐ ܐܢܘܢ ܒܚܝܠܗܘܢ. ܐܢܬ ܘܐܗܪܘܢ ܐܚܘܟ. * ܘܥܡܟܘܢ ܢܗܘܘܢ
5 ܓܒܪܐ ܓܒܪܐ ܡܢ ܚܕ ܫܒܛܐ. ܓܒܪܐ ܕܪܝܫܐ ܗܘ ܠܒܝܬ ܐܒܗܘܗܝ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܝܗܘܢ ܕܓܒܪܐ ܕܢܩܘܡܘܢ
6 ܥܡܟܘܢ. ܕܪܘܒܝܠ. ܐܠܝܨܘܪ ܒܪ ܫܕܐܘܪ. * ܕܫܡܥܘܢ. ܫܠܡܘܐܝܠ ܒܪ ܨܘܪܝܫܕܝ.
7 8 * ܕܝܗܘܕܐ. ܢܚܫܘܢ. ܒܪ ܥܡܝܢܕܒ. * ܕܐܝܣܟܪ. ܢܬܢܐܝܠ. ܒܪ ܨܘܥܪ. * ܕܙܒܘܠܘܢ. ܐܠܝܐܒ
9 10 ܒܪ ܚܠܘܢ. * ܕܒܢܝ ܝܘܣܦ ܕܐܦܪܝܡ. ܐܠܝܫܡܥ ܒܪ ܥܡܝܗܘܕ. ܕܡܢܫܐ. ܓܡܠܝܐܝܠ
11 12 ܒܪ ܦܕܗܨܘܪ. * ܕܒܢܝܡܝܢ. ܐܒܝܕܢ ܒܪ ܓܕܥܘܢܝ. * ܕܕܢ. ܐܚܝܥܙܪ ܒܪ ܥܡܝܫܕܝ. * ܕܐܫܝܪ.
13 14 ܦܓܥܐܝܠ ܒܪ ܥܟܪܢ. * ܕܓܕ. ܐܠܝܣܦ ܒܪ ܕܥܘܐܝܠ. * ܕܢܦܬܠܝ. ܐܚܝܪܥ ܒܪ ܥܝܢܢ.
15 16 * ܗܠܝܢ ܡܫܡܗܐ ܕܟܢܘܫܬܐ. ܪܘܪܒܢܐ ܕܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ: ܪܝܫܐ ܕܐܠܦܐ
17 ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܕܒܪܘ ܡܘܫܐ ܘܐܗܪܘܢ ܠܓܒܪܐ ܗܠܝܢ ܕܐܬܦܪܫܘ ܒܫܡܗܝܗܘܢ. * ܘܟܢܫܘ
18 ܠܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܒܚܕ ܒܝܪܚܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܬܝܚܣܘ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ.
19 ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܠܓܓܘܠܬܗܘܢ. * ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ
20 ܠܡܘܫܐ. ܘܡܢܐ ܐܢܘܢ ܒܡܕܒܪܐ ܕܣܝܢܝ. * ܘܗܘܘ ܒܢܘܗܝ ܕܪܘܒܝܠ ܒܘܟܪܗ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܟܠ ܕܟܪܐ
ܠܓܓܘܠܬܗܘܢ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ.

LIBER QUARTUS LEGIS,

qui vocatur Liber Numeri.

CAP. I.

1 ET locut⁹ est Dñs cũ Mose in deserto Sinai in tabernaculo temporis, primo *die* mensis secundi, anno secundo ab egressu filiorũ Israel de terra Ægypti, dixitq; ad eũ; 2 Tolle summã numeri capitũ universi cœt⁹ filiorũ Israel per familias suas, juxta domũ patrũ suorũ, cum numero nominũ, omnẽ masculũ per capita sua. 3 A filio viginti annorũ & supra, omnẽ egredientẽ ad militiã in Israele recẽsebis eos in militia sua, tu, & Aharõ frater tu⁹. 4 Vobiscũ autẽ erũt singuli viri ex *unaquaq;* Tribu, 5 quorũ quisq; erit caput dom⁹ patris sui. Hæc verò sunt nomina virorũ qui stabũt vobiscũ: 6 de *tribu* Rubil, Elisur fili⁹ Sedaur. De Simeõ, 7 Selamuel fili⁹ Sur-sadai. De Juda, Nahson fi8li⁹ Aminadab. De Isachar, Nathaniel fili⁹ Su9ar. De Zebolõ, Eliab fili⁹ Halum. De filiis Jo10seph & Aphrẽ, Elisema fili⁹ Amihud. De Ma11nasse, Gamaliel fili⁹ Pharsur. De Benjamẽ, A12bidã fili⁹ Gedeoni. De Dan, Ahiazar fili⁹ A13misadai. De Asir, Phagiel fili⁹ Achrã. De Gad, 14 Eliasaph fili⁹ Ravel. De Nephtali, Ahida fili⁹ 15 Ainan. Hi præclarissimi cœtûs, magnates in 16 Tribu dom⁹ patrũ suorũ, duces sunt milliũ Is17raelis. Duxerũt ergò Moses & Aharon viros 18 istos qui nominatim expressi sunt. Et congregaverũnt universum cœtum primo *die* mensis secundi: numeratiq; fuerunt per familias suas, juxta domum patrum suorum numero nominum, à filio viginti annorum & supra, 19 per capita sua, Quemadmodum præceperat Dominus Mosi. Numeravit autem eos in de20serto Sinai. Fuerũntq; filii Rubil primogeniti Israelis juxta generationes suas, per familias suas, perq; domos patrum suorum, juxta numerum nominum, omnis masculus per capita sua, à filio viginti annorum & supra, omnis egrediens ad militiam in Israele;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

א

1 ומליל יי עם משה במדברא דסיני
במשכן זמנא בחד לירחא תנינא
בשתא תניתא למפקהון מארעא
2 דמצרים למימר: קבילו ית חשבן
כל כנשתא דבני ישראל לזרעיתהון
לבית אבהתהון במנין שמהן כל
3 דכורא לגלגלתהון: מבר עשרין
שנין ולעילא כל נפק חילא בישראל
תמנון יתהון לחיליהון את ואהרן:
4 ועמכון יהון גברא גברא לשבטא
גבר ריש לבית אבהתוהי הוא:
5 ואלין שמהת גבריא די יקומון
עמכון לראובן אליצור בר שדיאור:
6 לשמעון שלמיאל בר צורי שדי:
7 ליהודה נחשון בר עמינדב:
8 9 לישׂשכר נתנאל בר צוער: לזבולן
10 אליאב בר חילן: לבני יוסף
לאפרים אלישמע בר עמיהוד
למנשה גמליאל בר פדה צור:
11 לבנימן אבידן בר גדעוני: לדן
12 אחיעזר בר עמי שדי: לאשר פגעיאל
13 בר עכרן: לגד אליסף בר דעואל:
14 15 לנפתלי אחירע בר עינן: אלין
16 מערעי כנשתא רברבי שבטי
אבהתהון רישי אלפיא דישראל
17 אנון: ונסיב משה ואהרן ית גבריא
18 האלין דאתפרשו בשמהן: וית כל
כנשתא כנשו בחד לירחא תנינא
ואתיחסו על זרעיתהון לבית
אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין
19 שנין ולעלא לגלגלתהון: כמא די
פקיד יי ית משה ומנגון במדברא
20 דסיני: והוו בני ראובן בוכרא
דישראל תולדתהון לזרעיתהון
לבית אבהתהון במנין שמהן
לגלגלתהון כל דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא:

Targum ONKELOS.

CAP. I.

1 LOcutúsq; est Dñs cũ Moyse in deserto Sinai, in tabernaculo fœderis: in prima die mẽsis secundi, in anno secundo egressionis eorũ de terra Ægy2pti, dicens. Suscipe summã oĩs cœtus filiorũ Israel, p cognationes suas & per domos patrũ suorũ: juxta numerũ nominũ eorũ, omniũ masculini sex⁹ p 3 capita eorũ. A viginti annis et supra, omnium egredientiũ ad exercitũ in Israel: numerabitis eos p turmas suas, tu & Aarõ. 4 Et vobiscũ erunt, unus vir de unaquãq; tribu: qui princeps 5 sit domus patrũ suorũ. Et hæc sunt nomina virorum, qui stabunt vobiscũ: De Ruben, Eli6sur filius Sedeur. De Simeon, 7 Selumiel filius Surisaddai. De Judâ, Naason fili⁹ Aminadab. 8 De Issachar, Nathanael filius 9 Suar. De Zabulon, Eliab filius 10 Helon. Filiorũ autẽ Joseph; de Ephraim, Elisama fili⁹ Amiud: de Manasse, Gamaliel filius 11 Phadasur. De Benjamin, Abi12dan filius Gedeonis. De Dan, 13 Ahiezer filius Amisaddai. De 14 Aser, Phegiel fili⁹ Ochran. De 15 Gad, Eliasaph fili⁹ Dehuel. De 16 Neptali, Aira filius Enan. Hi sunt nuncupati cõgregationis, principes tribuũ patrũ suorũ: 17 capita sunt milliũ Israel. Tulitque Moyses & Aaron viros istos, quorũ nomina exposita 18 sunt. Et omnẽ cœtũ congregaverunt, in prima die mensis secundi; & numerati sunt per familias suas, ac domos patrũ suorũ: juxta numerũ nominũ eorũ, à viginti annis & supra, 19 p capita eorũ. Sicut præcepit Dñs Moysi: numeravitq; eos in 20 deserto Sinai. Fueruntq; filii Ruben primogeniti Israel, per generationes suas & familias suas, p domos patrũ suorũ: per numerũ nominũ eorũ, p capita eorum; omnes masculi à viginti annis & supra, omnes egredientes ad exercitum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VERSIONIS SAM. Translatio Latina.

CAPUT I.

1 ET locutus est Dominus Mosi in deserto Sinai, in tabernaculo testimonii, in primâ mẽsis secundi, anno secundo postquam egressi sunt de terra Ægypti, dicens; 2 Accipite summam congregationis filiorum Israel secundùm familias eorum, secundùm domum patrũ eorũ cũ numero nominũ, omnẽ masculũ secundùm capita eorũ: 3 A filio viginti annorũ et supra, omnẽ exeuntẽ ad bellũ in Israel: recensebitis eos secundùm turmas suas, tu, & Aaron. 4 Et vobiscum erunt singuli per tribus; vir princeps domûs patrum suorũm aderit. 5 Hæc autem sunt nomina virorum qui adsistent vobis: pro Ruben, Elisur filius Sediur. 6 Pro Simeone, Salamiel filius Surisadai. 7 Pro Juda, Nahasson filius Aminadab. 8 Pro Issachar, Nathanael fili⁹ Suar. 9 Pro Zabulone, Eliab filius Helon. 10 Pro filiis Joseph, pro Ephraimo, Elisama filius Emiud: pro Manasse, Gamaliel filius Phadassur. 11 Pro Benjamin, Abidan filius Gideonis. 12 Pro Dan, Achiezer filius Amisadai. 13 Pro Aser, Phagajel filius Ochran. 14 Pro Gad, Elisaph filius Daguel. 15 Pro Nephtali, Ahira fili⁹ Ænan. 16 Hi fuerunt deputati à congregatione principes tribuum patrum suorum, capitã millium Israel erant ipsi. 17 Assumpsit autem Moses & Aaron homines istos qui de nomine evocati sunt. 18 Omnẽ etiam cõgregationem convocaverunt primâ mensis secundi, & (a) natales suos professi sunt secundùm familias suas, secundùm domũ patrũ suorũ cum numero nominum, à viginti annis et supra, secundùm capita sua. 19 Sicut præceperat Dominus Mosi, sic recensuit eos in deserto Sinai. 20 Fuerunt autẽ filii Ruben primogeniti Israel, per generationes suas, secundùm familias suas, secundũ domum patrum suorum cum numero nominum, per capita sua, omnis masculus à viginti annis & supra, omnis egrediens ad bellum,

VER. SAM. (a) ordinati sunt secundùm

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* بسم الله الرحمن الرحيم * السفر الرابع * وهو سفر العدد * الفصل الاول *
1 * وكلم الله موسي في برية سينين في خباء المحضر في اليوم الاول من الشهر الثاني من السنة
2 الثانية لخروجهم من بلد مصر قائلا * ارفعوا جملة بني اسرايل لعشايرهم وبيوت اباهم باحصاء
3 اسماء كل ذكر بجماجمهم * من ابن عشرين سنة فصاعدا * كل من يخرج الي جيش بني اسرايل
4 تحصيهم انت وهرون * وليكن معكم رجل من كل سبط * وذلك الرجل هو رييس بيت ابيه *
5 6 * وهذه اسماء الرجال الذين يقومون معكم * من راوبين اليصور بن شدياور * ومن سمعون
7 8 سلوميايل بن صوري شداي * ومن يهودا نحسون بن عميناداب * ومن يساخار نتنايل بن
9 10 صوعار * ومن زبولون الياب بن حيلون * ومن بني يوسف فمن افرايم اليساماع بن عميهود *
11 12 ومن منسا جمليايل بن فداصور * ومن بنيامين ابيذان بن جدعوني * ومن دان احيعازر بن
13 14 عمي شداي * ومن اشير فجعيايل بن عكران * ومن جاد الياساف بن دعوايل * ومن نفتالي
15 16 احيران بن عينان * هاولاء دعاة الجماعة اشراف اسباط اباهم * وهم روساء الوف بني اسرايل *
17 18 * فاخذ موسي وهرون هاولاء الرجال الذين شرحت اسماوهم * وجوق ساير الجماعة في اليوم
الاول في الشهر الثاني * فتناسبوا لعشايرهم وبيت اباهم باحصاء الاسماء من ابن عشرين سنة
19 20 فصاعدا بجماجمهم * كما امر الله موسي عدهم في برية سينين * فكان المعدودون كذلك من
بني راوبين بكر اسرايل *

IN NOMINE DEI MIsericordis Clementissimi.
LIBER QUARTUS, nempe Liber NUMERI.

CAPUT I.

1 ET locutus est Deus ad Musam in deserto Sinain, in tabernaculo præsentiæ, die primâ mensis secundi, anni secundi ab exitu eorum è regione Ægypti, dicens; 2 Tollite summam filiorum Israil in familias suas, & domos patrum suorum, cum numero nominũ cujuslibet masculi in capita sua. 3 A filio viginti annorum et deinceps, omnem qui egreditur ad exercitũ filiorum Israil, numerabis eos, tu, & Haron. 4 Sitque vobiscum vir ex singulis tribubus, isque vir sit princeps domûs patris 5 sui. Et hæc sunt nomina virorum qui aderunt vobiscum: Ex Raubin, Elisur filius 6 Sedianr. Et ex Simeon, Salumiail filius 7 Suri-Saddai. Et ex Jehudha, Nahsun 8 filius Amminadab. Et ex Issachar, Na9thanail filius Suar. Et ex Zabulon, Eliab 10 fili⁹ Hilun. Et ex filiis Joseph, ex Ephraim quidem Elisamaa filius Ammihud: ex Manasse verò, Gamaliail filius Phada11sur. Et ex Benjamin, Abidan filius Ge12deoni. Et ex Dan, Ahiazar filius Ammi13saddai. Et ex Asir, Fagajail filius A14chran. Et ex Gadh, Eliasaph filius Da15uail. Et ex Nephtali, Ahiran filius Ai16nan. Isti sunt nominatissimi cætûs, nobilissimi tribuum patrum suorum, & ipsi sunt capita millium filiorum Israil. 17 Sumpserunt ergò Musa et Haron hos vi18ros quorum narrata sunt nomina. Et congregaverunt totum cœtum in prima die, in mense secundo: desumptaque fuit genealogia eorum in stirpes eorum, & domum patrum suorum, cum numero nominum, à filio viginti annorum & su19pra, per capita eorum. Sicuti præceperat Deus Musæ, numeravit eos in deserto 20 Sinain. Fueruntque qui eo modo numerati sunt, ex filiis Raubin primogeniti Israil,

ספר במדבר : א

-quin & ,millia quadraginta & ſex ,Reuben virgæ eorum Viſitati
21 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה רְאוּבֵן שִׁשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ
,ſuas familias ad ,ſuas generationes ,Simhon filiis Iſſis .genti
22 מֵאוֹת׃ לִבְנֵי שִׁמְעוֹן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם
,ſua capita ad ,nominum numero in ejus viſitati ,ſuorum patrum domum ad
לְבֵית אֲבֹתָם פְּקֻדָיו בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת לְגֻלְגְּלֹתָם
egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à maſculus omnis
כָּל־זָכָר מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
quinquaginta & ,novem ,Simhon tribui eorum Viſitati .pugnam
23 צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה שִׁמְעוֹן תִּשְׁעָה וַחֲמִשִּׁים
eorum generationes Ghad Filiis .trecenti & ,millia
24 אֶלֶף וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ לִבְנֵי גָד תּוֹלְדֹתָם
,nominum numero in ,ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת
.exercitum egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à
מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃
,millia quadraginta & quinque ,Ghad tribui eorum Viſitati
25 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה גָד חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף
,eorum generationes ,Jehudah Filiis .quinquaginta & ſexcenti &
26 וְשֵׁשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ לִבְנֵי יְהוּדָה תּוֹלְדֹתָם
filio à ,nominum numero in ,ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן
eorum Viſitati .exercitum egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti
27 עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם
.ſexcenti & ,millia ſeptuaginta & ,quatuor ,Jehudah tribui
לְמַטֵּה יְהוּדָה אַרְבָּעָה וְשִׁבְעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃
domum ad ,ſuas familias ad ,eorum generationes ,Iſſachar Filiis
28 לִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
,annorum viginti filio à ,nominum numero in ,ſuorum patrum
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
,Iſſachar tribui eorum Viſitati .exercitum egrediens omnis ,ſupra &
29 וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר
Filiis .quadringenti & ,millia quinquaginta & ,quatuor
30 אַרְבָּעָה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ לִבְנֵי
,ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad ,eorum generationes Zebulun
זְבוּלֻן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à ,nominum numero in
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
quinquaginta & ſeptem ,Zebulun tribui eorum Viſitati .exercitum
31 צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה זְבוּלֻן שִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים
Ephraim filiis ,Joſeph Filiis .quadringenti & ,millia
32 אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם
numero in ,ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad ,eorū generationes
תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à ,nominum
שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
,millia quadraginta ,Ephraim tribui eorum Viſitati .exercitum
33 צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אֶפְרַיִם אַרְבָּעִים אֶלֶף
.quingenti &
וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃

Verſio VULG. LAT.

21 Quadraginta ſex millia 22 quingenti. De filiis Simeon per generationes et familias ac domos cognationū ſuarum recenſiti ſunt per nomina & capita ſingulorum, omne quod ſexûs eſt maſculini à vigeſimo anno & ſuprà, procedentium 23 ad bellum, Quinquaginta 24 novem millia trecenti. De filiis Gad per generationes et familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt per nomina ſingulorum à viginti annis et ſuprà, omnes qui ad bella 25 procederent, Quadraginta quinque millia ſexcenti 26 quinquaginta. De filiis Juda per generationes & familias ac domos cognationū ſuarum, per nomina ſingulorum à vigeſimo anno & ſuprà, omnes qui poterant ad bella proce- 27 dere, Recenſiti ſunt ſeptuaginta quatuor millia ſex- 28 centi. De filiis Iſſachar, per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum, per nomina ſingulorū à vigeſimo anno et ſuprà, omnes qui ad bel- 29 la procederent, Recenſiti ſunt quinquaginta quatuor 30 millia quadringenti. De filiis Zabulon per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt per nomina ſingulorū à vigeſimo anno et ſuprà, omnes qui poterant ad bella procedere, 31 Quinquaginta ſeptem mil- 32 lia quadringenti. De filiis Joſeph, filiorum Ephraim per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt per nomina ſingulorum à vigeſimo anno & ſuprà, omnes qui poterant ad 33 bella procedere, Quadraginta millia quingenti.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

21 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, ἓξ καὶ (θ) τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 22 Τοῖς υἱοῖς Συμεὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, 23 πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν, ἐννέα καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. 26 Τοῖς υἱοῖς Ἰούδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 27 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι. 28 Τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 29 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, τέσσαρες καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 30 Τοῖς υἱοῖς Ζαβουλὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 31 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες (ι) καὶ τετρακόσιοι. 32 Τοῖς υἱοῖς Ἰωσὴφ υἱοῖς Ἐφραὶμ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 33 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, (θ) τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. 34 Τοῖς υἱοῖς (κ) Μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, 35 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς (λ) Μανασσῆ, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ διακόσιοι. 36 Τοῖς υἱοῖς (μ) Βενιαμὶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

21 Recognitio eorū de tribu Ruben, ſex & quadraginta millia, & quingenti. 22 (f) Filiis Symeon ſecundū propinquitates eorū, ſecundū populos eorum, ſecūdū domos familiarū eorū, ſecundū numerū nominū eorū, ſecundū caput eorū, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute, 23 Recognitio eorum de tribu Symeon, novem & quinquaginta millia, & trecenti. 26 (g) Filiis Judà ſecundùm propinquitates eorū, ſecundū populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorū, ſecundū numerū nominū eorum, ſecundū caput eorū, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute, 27 Recognitio eorū de tribu Juda, quatuor & ſeptuaginta millia, & ſexcenti. 28 Filiis Iſſachar ſecundū propinquitates eorū, ſecundū populos eorū, ſecundū domos familiarū eorum, ſecundū numerū nominū eorū, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedēs in virtute, 29 Recognitio eorū de tribu Iſſachar, quatuor & quinquaginta millia, et quadringenti. 30 Filiis Zabulō ſecundùm propinquitates eorū, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorū, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedes in virtute, 31 Recognitio, eorum de tribu Zabulon, ſeptem & quinquaginta millia, & quadringenti. 32 Filiis Joſeph, filiis Ephram ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis, & ſuprà, omnis procedēs in virtute, 33 Recognitio eorum de tribu Ephræm, quadraginta millia, & quingenti. 34 Filiis Manaſſe ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundū domos familiarū eorū, ſecundū numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute, 35 Recognitio eorum de tribu Manaſſe, duo & viginti millia, & ducenti. 36 Filiis Benjamin ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute,

MS.A. (θ) τεσσεράκοντα (ι) καὶ πεντακόσιοι. (κ) Μαννασῆ (λ) Μαννασῆ, (μ) Βενιαμεὶν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܪܘܒܝܠ. ܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܚܡܫܡܐܐ. * ܘܒܢܝ ܫܡܥܘܢ
22 ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܟܠ ܕܟܪܐ
23 ܠܓܘܠܓܠܬܗܘܢ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ
24 ܕܫܒܛܐ ܕܫܡܥܘܢ. ܚܡܫܝܢ ܘܬܫܥܐ ܐܠܦܝܢ ܘܬܠܬܡܐܐ. * ܘܒܢܝ ܓܕ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ.
ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܟܠ ܕܟܪܐ ܠܓܘܠܓܠܬܗܘܢ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ
25 ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܓܕ. ܐܪܒܥܝܢ
26 ܘܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܫܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ. * ܘܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ
ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܚܝܠܐ
27 ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܫܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܫܬܡܐܐ.
28 * ܘܒܢܝ ܐܝܣܟܪ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ.
29 ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ
30 ܕܐܝܣܟܪ. ܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܐܪܒܥܡܐܐ. * ܘܒܢܝ ܙܒܘܠܘܢ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ.
ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ.
31 ܟܠ ܕܢܦܩ ܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܙܒܘܠܘܢ. ܫܒܥܐ ܘܚܡܫܝܢ ܐܠܦܝܢ.
32 ܘܐܪܒܥܡܐܐ. * ܘܒܢܝ ܝܘܣܦ. ܒܢܝ ܐܦܪܝܡ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ
ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܚܝܠܐ
33 ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܐܪܒܥܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܚܡܫ ܡܐܐ.

21 Numerus *inquam* eorum qui erant de tribu Rubil, fuit quadraginta ſex millium & quingentorū. 22 Filii Simeon per generationes ſuas, perque familias ſuas, juxta domos patrū ſuorum, & numerū nominū, omnis maſculus per capita ſua, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele: 23 Numerus *inquam* tribûs Simeonis, fuit quinquaginta novem millium & trecentorum. 24 Filii Gad per generationes ſuas, perque familias ſuas, juxta domos patrū ſuorū, juxta numerum nominū, omnis maſculus per capita ſua, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele: 25 Numerus *inquam* tribûs Gad, fuit quadraginta quinq; millium & ſexcentorum quinquaginta. 26 Filii Juda per generationes ſuas, perq; familias ſuas, juxta domos patrū ſuorum, & numerū nominū, à filio viginti annorū & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele: 27 Numerus *inquam* tribûs Juda, fuit ſeptuaginta quatuor millium & ſexingentorum. 28 Filii Iſachar per generationes ſuas, perq; familias ſuas, & domos patrum ſuorum, juxta numerum nominū, à filio viginti annorū & ſupra, omnis egrediens ad exercitū in Iſraele: 29 Numerus *inquam* tribus Iſachar, fuit quinquaginta quatuor millium & quadringentorum. 30 Filii Zebolon per generationes ſuas, perque familias ſuas, domoſq; patrum ſuorū, & numerum nominum, à filio viginti annorū & ſupra, omnis egrediens ad militiā in Iſraele: 31 Numerus *inquam* tribûs Zebolon, fuit quinquaginta ſeptē millium & quadringentorū. 32 Filii verò Joſeph, filii Aphrem per generationes ſuas, perque familias ſuas, & domos patrum ſuorum, ac numerū nominū, à filio viginti annorū & ſupra, omnis egrediens ad militiā in Iſraele: 33 Numer* *inquam* tribûs Aphrē, fuit quadraginta millium & quingētorū.

PARAPH. CHALD. *cum* VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS.

21 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דִרְאוּבֵן אַרְבְּעִין וְשִׁתָּא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃ 22 לִבְנֵי שִׁמְעוֹן תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן מִנְיָנוֹהִי בְּמִנְיַן שְׁמָהָן לְגֻלְגְּלָתְהוֹן כָּל דְּכוּרָא מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃ 23 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְשִׁמְעוֹן חַמְשִׁין וְתִשְׁעָה אַלְפִין וּתְלָת מְאָה׃ 24 לִבְנֵי גָד תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃ 25 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְגָד אַרְבְּעִין וְחַמְשָׁא אַלְפִין וְשִׁית מְאָה וְחַמְשִׁין׃ 26 לִבְנֵי יְהוּדָה תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃ 27 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דִיהוּדָה שַׁבְעִין וְאַרְבְּעָא אַלְפִין וְשִׁית מְאָה׃ 28 לִבְנֵי יִשָּׂשכָר תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃ 29 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְיִשָּׂשכָר חַמְשִׁין וְאַרְבְּעָא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ 30 לִבְנֵי זְבוּלֻן תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃ 31 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דִזְבוּלֻן חַמְשִׁין וְשַׁבְעָא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃ 32 לִבְנֵי יוֹסֵף לִבְנֵי אֶפְרַיִם תּוֹלְדָתְהוֹן לְזַרְעִיָתְהוֹן לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן בְּמִנְיַן שְׁמָהָן מִבַּר עַשְׂרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא כָּל נָפֵיק חֵילָא׃ 33 מִנְיָנֵיהוֹן לְשִׁבְטָא דְאֶפְרַיִם אַרְבְּעִין אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃

21 Numeratíque ſunt de tribu Ruben, quadraginta & ſex millia & quingenti. 22 De filiis Simeon, per generationes ſuas & familias ſuas, & per domos patrum ſuorum: recenſiti ſunt juxta numerum eorum, per capita eorū; omnes maſculi à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in exercitum. 23 Recenſitíque ſunt de tribu Simeon, quinquaginta & novem millia & trecenti. 24 De filiis Gad, per generationes ſuas per familias ſuas, per domos patrum ſuorum: juxta numerum nominū eorum, à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in exercitum. 25 Numeratíque ſunt de tribu Gad, quadraginta quinque millia & ſexcenti & quinquaginta. 26 De filiis Juda, per generationes ſuas per familias ſuas, per domos patrum ſuorum: juxta numerum nominum eorum à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in exercitum. 27 Recenſitíq; ſunt de tribu Juda, ſeptuaginta quatuor millia & ſexcenti. 28 De filiis Iſſachar, per generationes ſuas & familias ſuas, & domos patrum ſuorū: juxta numerum nominum eorum, à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in exercitum. 29 Numeratíq; ſunt de tribu Iſſachar quinquaginta quatuor millia & quadringenti. 30 De filiis Zabulon, per generationes ſuas & familias ſuas, et domos patrum ſuorū: per numerum nominum eorum à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in exercitum. 31 Numerati ſunt de tribu Zabulon, quinquaginta ſeptem millia & quadringenti. 32 De filiis Joſeph de filiis Ephraim, per generationes ſuas per familias ſuas, per domos patrū ſuorū: juxta numerum nominū eorū à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in exercitum. 33 Numerati ſunt de tribu Ephraim, quadraginta millia & quingenti.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

21 Recenſiti eorum de tribu Ruben, quadraginta ſex millia et quingenti. 22 De filiis Simeon, per generationes ſuas, ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domū patrum ſuorum, (b) recenſiti eorum cum numero nominum, ſecundùm capita ſua, omnis maſculus à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad bellum: 23 Recenſiti eorum de tribu Simeon, quinquaginta novem millia, et trecenti. 24 De filiis Gad, per generationes ſuas, ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domum patrum ſuorum, cum numero nominum, à viginti annis & ſuprà, omnis egrediens ad bellum: 25 Recenſiti eorū de tribu Gad, quadraginta quinq; millia et ſexcenti et quinquaginta. 26 De filiis Juda per generationes ſuas, ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domū patrum ſuorum, cum numero nominū, à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad bellum: 27 Recenſiti eorum de tribu Juda, ſeptuaginta quatuor millia et ſexcenti. 28 De filiis Iſſachar, generationes eorū, ſecundū familias eorum, ſecundùm domū patrum eorū, cum numero nominum, à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad bellum: 29 Recenſiti eorum de tribu Iſſachar, quinquaginta quatuor millia et quadringenti. 30 De filiis Zabulon, generationes eorū, ſecundùm familias eorum, ſecundùm domum patrum eorum, cum numero nominum, à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad bellū: 31 Recenſiti eorum de tribu Zabulon, quinquaginta ſeptem millia & quadringenti. 32 De filiis Joſeph: de filiis Ephraim, generationes eorum, ſecundùm familias eorum, ſecundùm domum patrum eorum, cum numero nominum, à viginti annis & ſupra, omnis egrediens ad bellum: 33 Recenſiti eorum de tribu Ephraim, quadraginta millia & quingenti.

VER. SAM. (b) negotiatio

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

*ستة واربعين الفا وخمسماية *	*Quadraginta ſex millia & quingenti.*	21
*والمعدودون كذلك من بني سمعون *	*Et qui numerati ſunt eodem modo ex f. Simeon,*	
*تسعة وخمسون الفا وثلثماية *	*Quinquaginta novem millia [illegible]centi.*	
*كذلك من بني جاد *	*Similiter ex filiis Gadh,*	
*خمسة واربعون الفا وستماية وخمسون *	*Quadraginta quinque millia & ſecenti quinquaginta.*	
*والمعدودون كذلك من بني يهودا *	*Et numerati ſimiliter ex filiis Jehudha,*	26
*اربعة وسبعون الفا وستماية *	*Septuaginta quatuor millia & ſexcenti.*	27
*والمعدودون كذلك من بني يساخار *	*Et numerati ſimiliter ex filiis Iſachar,*	28
*اربعة وخمسون الفا واربع ماية *	*Quinquaginta quatuor millia & quadringenti.*	29
*والمعدودون كذلك من بني زبولون *	*Et numerati ſimiliter de filiis Zabulon,*	30
*سبعة وخمسون الفا واربع ماية *	*Quinquaginta ſeptem millia & quadringenti.*	31
*والمعدودون كذلك من بني يوسف * فمن افرايم *	*Et numerati eodem modo ex filiis Joſeph: ex Ephraim quidem,*	32
*اربعون الفا وخمسماية *	*Quadraginta millia & quingenti.*	33

ספר במדבר : א

,quin & ,millia quadraginta & ſex ,Reuben virgæ eorum Viſitati
21 פקדיהם למטה ראובן ששה וארבעים אלף וחמש
,ſuas familias ad ,ſuas generationes ,Simhon filiis .genti
22 מאות: לבני שמעון תולדתם למשפחתם
,ſua capita ad ,nominum numero in ejus viſitati ,ſuorum patrum domum ad
לבית אבתם פקדיו במספר שמות לגלגלתם
egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à maſculus omnis
כל זכר מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
quinquaginta & ,novem ,Simhon tribui eorum Viſitati .pugnam
23 צבא: פקדיהם למטה שמעון תשעה וחמשים
,eorum generationes Ghad Filiis .trecenti & ,millia
24 אלף ושלש מאות: לבני גד תולדתם
,nominum numero in ,ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad
למשפחתם לבית אבתם במספר שמות
.exercitum egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à
מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא:
,millia quadraginta & quinque ,Ghad tribui eorum Viſitati
25 פקדיהם למטה גד חמשה וארבעים אלף
,eorum generationes ,Jehudah Filiis .quinquaginta & ſexcenti &
26 ושש מאות וחמשים: לבני יהודה תולדתם
filio à ,nominum numero in ,ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad
למשפחתם לבית אבתם במספר שמת מבן
eorum Viſitati .exercitum egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti
27 עשרים שנה ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם
.ſexcenti & ,millia ſeptuaginta & ,quatuor ,Jehudah tribui
למטה יהודה ארבעה ושבעים אלף ושש מאות:
domum ad ,ſuas familias ad ,eorum generationes ,Iſſachar Filiis
28 לבני יששכר תולדתם למשפחתם לבית
,annorum viginti filio à ,nominum numero in ,ſuorum patrum
אבתם במספר שמת מבן עשרים שנה
,Iſſachar tribui eorum Viſitati .exercitum egrediens omnis ,ſupra &
29 ומעלה כל יצא צבא: פקדיהם למטה יששכר
Filiis .quadringenti & ,millia quinquaginta & ,quatuor
30 ארבעה וחמשים אלף וארבע מאות: לבני
,ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad ,eorum generationes Zebulun
זבולן תולדתם למשפחתם לבית אבתם
egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à ,nominum numero in
במספר שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
quinquaginta & ſeptem ,Zebulun tribui eorum Viſitati .exercitum
31 צבא: פקדיהם למטה זבולן שבעה וחמשים
Ephraim filiis ,Joſeph Filiis .quadringenti & ,millia
32 אלף וארבע מאות: לבני יוסף לבני אפרים
numero in ,ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad ,eorũ generationes
תולדתם למשפחתם לבית אבתם במספר
egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à ,nominum
שמת מבן עשרים שנה ומעלה כל יצא
,millia quadraginta ,Ephraim tribui eorum Viſitati .exercitum
33 צבא: פקדיהם למטה אפרים ארבעים אלף
.quingenti &
וחמש מאות:

Verſio VULG. LAT.

21 Quadraginta ſex millia 22 quingenti. De filiis Simeon per generationes et familias ac domos cognationũ ſuarum recenſiti ſunt per nomina & capita ſingulorum, omne quod ſexûs eſt maſculini à vigeſimo anno & ſuprà, procedentium 23 ad bellum, Quinquaginta 24 novem millia trecenti. De filiis Gad per generationes et familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt per nomina ſingulorum à viginti annis et ſuprà, omnes qui ad bella 25 procederent, Quadraginta quinque millia ſexcenti 26 quinquaginta. De filiis Juda per generationes & familias ac domos cognationũ ſuarum, per nomina ſingulorum à vigeſimo anno & ſuprà, omnes qui poterant ad bella proce27dere, Recenſiti ſunt ſeptuaginta quatuor millia ſex28centi. De filiis Iſſachar, per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum, per nomina ſingulorũ à vigeſimo anno et ſuprà, omnes qui ad bel29la procederent, Recenſiti ſunt quinquaginta quatuor 30 millia quadringenti. De filiis Zabulon per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt per nomina ſingulorũ à vigeſimo anno et ſuprà, omnes qui poterant ad bella procedere, 31 Quinquaginta ſeptem mil32lia quadringenti. De filiis Joſeph, filiorum Ephraim per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt per nomina ſingulorum à vigeſimo anno & ſuprà, omnes qui poterant ad 33 bella procedere, Quadraginta millia quingenti.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

21 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, ἓξ ϗ (θ) τεσσαράκοντα χιλιάδες ϗ πεντακόσιοι. 22 Τοῖς υἱοῖς Συμεὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ϗ ἐπάνω, 23 πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Συμεὼν, ἐννέα ϗ 26 πεντήκοντα χιλιάδες ϗ τριακόσιοι. Τοῖς υἱοῖς Ἰούδα κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ϗ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπο27ρευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα, τέσσαρες ϗ ἑβδομήκοντα 28 χιλιάδες ϗ ἑξακόσιοι. Τοῖς υἱοῖς Ἰσσάχαρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ϗ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν 29 τῇ δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, τέσσαρες ϗ πεντήκοντα χιλιάδες 30 ϗ τετρακόσιοι. Τοῖς υἱοῖς Ζαβουλὼν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ϗ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ 31 δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, ἑπτὰ ϗ πεντήκοντα χιλιάδες (ι) ϗ τε32τρακόσιοι. Τοῖς υἱοῖς Ἰωσὴφ υἱοῖς Ἐφραὶμ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ϗ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν 33 τῇ δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, (θ) τεσσαράκοντα χιλιάδες ϗ πεντα34κόσιοι. Τοῖς υἱοῖς (κ) Μανασσῆ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ϗ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυ35νάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς (λ) Μανασσῆ, δύο ϗ τριάκοντα χιλιάδες ϗ διακό36σιοι. Τοῖς υἱοῖς (μ) Βενιαμὶν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς ϗ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει,

21 Recognitio eorũ de tribu Ruben, ſex & quadraginta millia, & quingenti. 22 (f) Filiis Symeon ſecundũ propinquitates eorũ, ſecundũ populos eorum, ſecũdũ domos familiarũ eorũ, ſecundũ numerũ nominũ eorũ, ſecundũ caput eorũ, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute, 23 Recognitio eorum de tribu Symeon, novem & quinquaginta millia, & trecenti. 26 (g) Filiis Judà ſecundùm propinquitates eorũ, ſecundũ populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorũ, ſecundũ numerũ nominũ eorum, ſecundũ caput eorũ, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute; 27 Recognitio eorũ de tribu Juda, quatuor & ſeptuaginta millia, & ſexcenti. 28 Filiis Iſſachar ſecundũ propinquitates eorũ, ſecundũ populos eorũ, ſecundũ domos familiarũ eorum, ſecundũ numerũ nominũ eorũ, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedẽs in virtute, 29 Recognitio eorũ de tribu Iſſachar, quatuor & quinquaginta millia, et quadringenti. 30 Filiis Zabulõ ſecundùm propinquitates eorũ, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorũ, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedes in virtute, 31 Recognitio, eorum de tribu Zabulon, ſeptem & quinquaginta millia, & quadringenti. 32 Filiis Joſeph, filiis Ephram ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis, & ſuprà, omnis procedẽs in virtute, 33 Recognitio eorum de tribu Ephrem, quadraginta millia, & quingenti. 34 Filiis Manaſſe ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundũ domos familiarũ eorũ, ſecundũ numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute, 35 Recognitio eorum de tribu Manaſſe, duo & viginti millia, & ducenti. 36 Filiis Benjamin ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute,

MS.A. (θ) τεσσεράκοντα (ι) ϗ πεντακόσιοι. (κ) Μαννασσῆ (λ) Μαννασσῆ, (μ) Βενιαμείν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܪܘܒܝܠ. ܐܪܒܥܝܢ ܘܫܬ ܐܠܦܝܢ ܘܚܡܫܡܐܐ. * ܒܢܝ ܫܡܥܘܢ
22 ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܟܠ ܕܟܪܐ
23 ܠܓܘܠܓܠܬܗܘܢ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ
24 ܕܫܒܛܐ ܕܫܡܥܘܢ. ܚܡܫܝܢ ܘܬܫܥ ܐܠܦܝܢ. ܘܬܠܬܡܐܐ. * ܒܢܝ ܓܕ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ.
ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܟܠ ܕܟܪܐ ܠܓܘܠܓܠܬܗܘܢ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ
25 ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܓܕ. ܐܪܒܥܝܢ
26 ܘܚܡܫ ܐܠܦܝܢ. ܘܫܬܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ. * ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ
ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ
27 ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܫܒܥܝܢ ܘܐܪܒܥ ܐܠܦܝܢ. ܘܫܬܡܐܐ.
28 * ܒܢܝ ܐܝܣܟܪ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ.
29 ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ
30 ܕܐܝܣܟܪ. ܚܡܫܝܢ ܘܐܪܒܥ ܐܠܦܝܢ. ܘܐܪܒܥܡܐܐ. * ܒܢܝ ܙܒܘܠܘܢ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ.
ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ.
31 ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܙܒܘܠܘܢ. ܚܡܫܝܢ ܘܫܒܥ ܐܠܦܝܢ.
32 ܘܐܪܒܥܡܐܐ. * ܒܢܝ ܝܘܣܦ. ܒܢܝ ܐܦܪܝܡ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ
ܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ
33 ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܐܪܒܥܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܚܡܫܡܐܐ.

21 Numerus *inquam* eorum qui erant de tribu Rubil, fuit quadraginta ſex millium & quingentorũ. 22 Filii Simeon per generationes ſuas, perque familias ſuas, juxta domos patrũ ſuorum, & numerũ nominũ, omnis maſculus per capita ſua, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele: 23 Numerus *inquam* tribûs Simeonis, fuit quinquaginta novem millium & trecentorum. 24 Filii Gad per generationes ſuas, perque familias ſuas, juxta domos patrũ ſuorũ, juxta numerum nominũ, omnis maſculus per capita ſua, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele: 25 Numerus *inquam* tribûs Gad, fuit quadraginta quinq; millium & ſexcentorum quinquaginta. 26 Filii Juda per generationes ſuas, perq; familias ſuas, juxta domos patrũ ſuorum, & numerũ nominũ, à filio viginti annorũ & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele: 27 Numerus *inquam* tribûs Juda, fuit ſeptuaginta quatuor millium & ſexingentorum. 28 Filii Iſachar per generationes ſuas, perq; familias ſuas, & domos patrum ſuorum, juxta numerum nominũ, à filio viginti annorũ & ſupra, omnis egrediens ad exercitũ in Iſraele: 29 Numerus *inquam* tribus Iſachar, fuit quinquaginta quatuor millium & quadringentorum. 30 Filii Zebolon per generationes ſuas, perque familias ſuas, domoſq; patrum ſuorũ, & numerum nominum, à filio viginti annorũ & ſupra, omnis egrediens ad militiã in Iſraele: 31 Numerus *inquam* tribûs Zebolon, fuit quinquaginta ſeptẽ millium & quadringentorũ. 32 Filii verò Joſeph, filii Aphrem per generationes ſuas, perque familias ſuas, & domos patrum ſuorum, ac numerũ nominũ, à filio viginti annorũ & ſupra, omnis egrediens ad militiã in Iſraele: 33 Numerꝰ *inquam* tribûs Aphré, fuit quadraginta milliũ & quingẽtorũ.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

21 מניניהון לשבטא דראובן ארבעין ושתא אלפין וחמש מאה: 22 לבני שמעון תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון מנינוהי במנין שמהן לגולגלתהון כל דכורא מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא: 23 מניניהון לשבטא דשמעון חמשין ותשעה אלפין ותלת מאה: 24 לבני גד תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא: 25 מניניהון לשבטא דגד ארבעין וחמשא אלפין ושית מאה וחמשין: 26 לבני יהודה תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא: 27 מניניהון לשבטא דיהודה שבעין וארבעא אלפין ושית מאה: 28 לבני יששכר תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא: 29 מניניהון לשבטא דיששכר חמשין וארבעא אלפין וארבע מאה: 30 לבני זבולן תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא: 31 מניניהון לשבטא דזבולן חמשין ושבעא אלפין וארבע מאה: 32 לבני יוסף לבני אפרים תולדתהון לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין שמהן מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק חילא: 33 מניניהון לשבטא דאפרים ארבעין אלפין וחמש מאה:

21 Numeratíque ſunt de tribu Ruben, quadraginta & ſex millia & quingenti. 22 De filiis Simeon, per generationes ſuas & familias ſuas, & per domos patrum ſuorum: recenſiti ſunt juxta numerum eorum, per capita eorũ; omnes maſculi à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in 23 exercitum. Recenſitíque ſunt de tribu Simeon, quinquaginta & novem millia & tre24centi. De filiis Gad, per generationes ſuas per familias ſuas, per domos patrum ſuorum: juxta numerum nominũ eorum, à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in 25 exercitum. Numeratíque ſunt de tribu Gad, quadraginta quinque millia & ſexcenti & 26 quinquaginta. De filiis Juda, per generationes ſuas per familias ſuas, per domos patrum ſuorum: juxta numerum nominum eorum à viceſimo anno & ſupra, omnes egredi27entes in exercitum. Recenſitíq; ſunt de tribu Juda, ſeptuaginta quatuor millia & ſex28centi. De filiis Iſſachar, per generationes ſuas & familias ſuas, & domos patrum ſuorũ: juxta numerum nominum eorum, à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in exerci29tum. Numeratíq; ſunt de tribu Iſſachar quinquaginta quatuor millia & quadringenti. 30 De filiis Zabulon, per generationes ſuas & familias ſuas, et domos patrum ſuorũ: per numerum nominum eorum à viceſimo anno & ſupra, omnes 31 egredientes in exercitum. Numerati ſunt de tribu Zabulon, quinquaginta ſeptem millia 32 & quadringenti. De filiis Joſeph de filiis Ephraim, per generationes ſuas per familias ſuas, per domos patrũ ſuorũ: juxta numerum nominũ eorũ à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in exerci33tum. Numerati ſunt de tribu Ephraim, quadraginta millia & quingenti.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*21 [illegible]
**22 [illegible]
*23 [illegible]
**24 [illegible]
*25 [illegible]
**26 [illegible]
*27 [illegible]
**28 [illegible]
*29 [illegible]
**30 [illegible]
*31 [illegible]
**32 [illegible]
*33 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

**21 [illegible]
**22 [illegible]
*23 [illegible]
**24 [illegible]
*25 [illegible]
**26 [illegible]
*27 [illegible]
**28 [illegible]
*29 [illegible]
**30 [illegible]
*31 [illegible]
**32 [illegible]
*33 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

21 *Recenſiti eorum de tribu Ruben, quadraginta ſex millia et quingenti.* 22 *De filiis Simeon, per generationes ſuas, ſecundùm familias ſuas, ſecundum domũ patrum ſuorum, (b) recenſiti eorum cum numero nominum, ſecundùm capita ſua, omnis maſculus à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad bellum:* 23 *Recenſiti eorum de tribu Simeon, quinquaginta novem millia, et trecenti.* 24 *De filiis Gad, per generationes ſuas, ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domum patrum ſuorum, cum numero nominum, à viginti annis & ſupra, omnis egrediens ad bellum:* 25 *Recenſiti eorũ de tribu Gad, quadraginta quinq; millia et ſexcenti et quinquaginta.* 26 *De filiis Juda per generationes ſuas, ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domũ patrum ſuorum, cum numero nominũ, à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad bellum:* 27 *Recenſiti eorum de tribu Juda, ſeptuaginta quatuor millia et ſexcenti.* 28 *De filiis Iſſachar, generationes eorũ, ſecundũ familias eorum, ſecundùm domũ patrum eorũ, cum numero nominum, à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad bellum:* 29 *Recenſiti eorum de tribu Iſſachar, quinquaginta quatuor millia et quadringenti.* 30 *De filiis Zabulon, generationes eorũ, ſecundùm familias eorum, ſecundùm domum patrum eorum, cum numero nominum, à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad bellũ:* 31 *Recenſiti eorum de tribu Zabulon, quinquaginta ſeptem millia & quadringenti.* 32 *De filiis Joſeph: de filiis Ephraim, generationes eorum, ſecundum familias eorum, ſecundùm domum patrum eorum, cum numero nominum, à viginti annis & ſupra, omnis egrediens ad bellum:* 33 *Recenſiti eorum de tribu Ephraim, quadraginta millia & quingenti.*

VER. SAM. (b) negotiatio

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

ستة واربعين الفا وخمسماية	*Quadraginta ſex millia & quingenti.*	21
والمعدودون كذلك من بني سمعون	*Et qui numerati ſunt eodem modo ex filiis Simeon,*	22
تسعة وخمسون الفا وثلثماية	*Quinquaginta novem millia & trecenti.*	23
كذلك من بني جاد	*Similiter ex filiis Gadh,*	24
خمسة واربعون الفا وستماية وخمسون	*Quadraginta quinque millia & ſexcenti quinquaginta.*	25
والمعدودون كذلك من بني يهودا	*Et numerati ſimiliter ex filiis Jehudha,*	26
اربعة وسبعون الفا وستماية	*Septuaginta quatuor millia & ſexcenti.*	27
والمعدودون كذلك من بني يساخار	*Et numerati ſimiliter ex filiis Iſachar,*	28
اربعة وخمسون الفا واربع ماية	*Quinquaginta quatuor millia & quadringenti.*	29
والمعدودون كذلك من بني زبولون	*Et numerati ſimiliter de filiis Zabulon,*	30
سبعة وخمسون الفا واربع ماية	*Quinquaginta ſeptem millia & quadringenti.*	31
والمعدودون كذلك من بني يوسف فمن افرايم*	*Et numerati eodem modo ex filiis Joſeph: ex Ephraim quidem,*	32
اربعون الفا وخمسماية	*Quadraginta millia & quingenti.*	33

domum *ad* ,ſuas familias *ad* ,*eorum* generationes ,Menaſſeh Filiis
34 לִבְנֵי מְנַשֶּׁה תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית
omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à nominum *numero in* ,ſuorũ patrũ
אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל
triginta & duo ,Menaſſeh *tribui* eorum *Viſitati* .*exercitum* egrediens
35 יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה מְנַשֶּׁה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים
,ſuas familias *ad* ,*eorum* generationes Binjamin Filiis .ducenti & millia
36 אֶלֶף וּמָאתָיִם׃ לִבְנֵי בִנְיָמִן תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם
,annorum viginti filio à ,nominum *numero in* ,ſuorũ patrum domum *ad*
לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה
,Binjamin *tribui* eorum *Viſitati* .*exercitum* egrediens omnis ,ſupra &
37 וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה בִנְיָמִן
,*eorũ* generationes,Dan Filiis .quadringenti & ,millia triginta & ,quinque
38 חֲמִשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ לִבְנֵי דָן תּוֹלְדֹתָם
viginti filio à nominum *numero in* ,ſuorũ patrũ domũ *ad* ,ſuas familias *ad*
לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים
tribui eorum *Viſitati* .*exercitum* egrediens omnis ,ſupra & ,annorum
39 שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה
,Aſer Filiis .ſeptingenti & ,millia ſexaginta & duo ,Dan
40 דָן שְׁנַיִם וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע מֵאוֹת׃ לִבְנֵי אָשֵׁר
numero in ,ſuorum patrum domũ *ad* ,ſuas familias *ad* ,*eorum* generationes
תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם בְּמִסְפַּר
.*exercitum* egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à ,nominũ
שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא צָבָא׃
.quingenti & ,millia quadraginta & ,unũ ,Aſer *tribum ad* eorũ *Viſitati*
41 פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה אָשֵׁר אֶחָד וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃
,ſuorũ patrũ domum *ad* ,ſuas familias *ad* ,*eorũ* generationes Naphtali *Filii*
42 בְּנֵי נַפְתָּלִי תּוֹלְדֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֵית אֲבֹתָם
egrediens omnis ,ſupra & ,annorum viginti filio à ,nominum *numero in*
בְּמִסְפַּר שֵׁמֹת מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כֹּל יֹצֵא
,millia quinquaginta & ,tria Naphtali *tribum ad* eorum *Viſitati* .*exercitũ*
43 צָבָא׃ פְּקֻדֵיהֶם לְמַטֵּה נַפְתָּלִי שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף
,Aharon & Moſeh *viſitavit* quos *viſitati* Iſti .quadringenti &
44 וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ אֵלֶּה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
domum *ad* unus vir : viri duodecim ,Iſrael *prælati* &
וּנְשִׂיאֵי יִשְׂרָאֵל שְׁנֵים עָשָׂר אִישׁ אִישׁ־אֶחָד לְבֵית־
domum *ad* Iſrael filiorum *viſitati* omnes fuerunt Et .fuerũt ſuorũ patrũ
45 אֲבֹתָיו הָיוּ׃ וַיִּהְיוּ כָּל־פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית
exercitum egrediens omnis,ſupra & ,annorum viginti filio à,ſuorũ patrũ
אֲבֹתָם מִבֶּן עֶשְׂרִים שָׁנָה וָמַעְלָה כָּל־יֹצֵא צָבָא
tria & ,millia ſexcenta ,*viſitati* omnes fuerunt Et .Iſrael in
46 בְּיִשְׂרָאֵל׃ וַיִּהְיוּ כָּל־הַפְּקֻדִים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת
,ſuorũ patrũ tribũ *ad* Levitæ Et .quinquaginta & quingenti & ,millia
47 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ וְהַלְוִיִּם לְמַטֵּה אֲבֹתָם
,Moſeh ad Dominus eſt locutus Et .eorũ medio in ſunt *viſitati* non
48 לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹכָם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
eorum *caput* & ,*viſitabis* non Levi *extenſionem* Veruntamen : dicendo
49 לֵּאמֹר׃ אַךְ אֶת־מַטֵּה לֵוִי לֹא תִפְקֹד וְאֶת־רֹאשָׁם
.Iſrael filiorum medio in ,*telles* non
לֹא תִשָּׂא בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃

Verſio VULG. LAT.

34 Porrò filiorum Manaſſe per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt per nomina ſingulorum à viginti annis & ſuprà, omnes qui poterant ad bella procedere, 35 Triginta duo millia ducenti. 36 De filiis Benjamin per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt nominib⁹ ſingulorum à vigeſimo anno & ſuprà, omnes qui poterant ad bella procedere, 37 Triginta quinque millia quadringenti. 38 De filiis Dan per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt nominibus ſingulorum à vigeſimo anno & ſuprà, omnes qui poterant ad bella procedere, 39 Sexaginta 40 duo millia ſeptingenti. De filiis Aſer per generationes & familias ac domos cognationum ſuarum recenſiti ſunt per nomina ſingulorum à vigeſimo anno & ſuprà, omnes qui poterant ad bella procedere, 41 Quadraginta millia & mille 42 quingenti. De filiis Nephthali per generationes & familias ac domos cognationũ ſuarum recenſiti ſunt nominibus ſingulorum à vigeſimo anno & ſuprà, omnes qui poterant ad bella procedere, 43 Quinquaginta tria millia quadringenti. 44 Hi ſunt, quos numeraverunt Moyſes & Aaron, & duodecim principes Iſrael, ſingulos per domos cognationũ ſuarum. 45 Fuerúntq; omnis numerus filiorum Iſrael per domos & familias ſuas à vigeſimo anno & ſuprà, qui poterant ad bella procedere, 46 Sexcenta tria millia virorum 47 quingenti quinquaginta. Levitæ autem in tribu familiarum ſuarum non ſunt numerati cum eis. 48 Locutúſque eſt Dominus ad Moyſen, dicens, 49 Tribum Levi noli numerare, neque pones ſummam eorum cum filiis Iſrael.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

37 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς (ν) Βενιαμὶν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. [24] Τοῖς υἱοῖς Γὰδ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ [25] δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Γὰδ, πέντε καὶ (θ) τεσσαράκοντα χιλιάδες 38 καὶ ἑξακόσιοι καὶ πεντήκοντα. Τοῖς υἱοῖς Δὰν κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ 39 ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν, δύο καὶ ἑξήκοντα 40 χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. Τοῖς υἱοῖς Ἀσὴρ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ 41 ἐκπορευόμενος ἐν τῇ δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ, μία καὶ (θ) τεσσαράκοντα 42 χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. Τοῖς υἱοῖς Νεφθαλὶ κατὰ συγγενείας αὐτῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ ἀριθμὸν ὀνομάτων αὐτῶν, κατὰ κεφαλὴν αὐτῶν, πάντα ἀρσενικὰ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος ἐν τῇ 43 δυνάμει, Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν ἐκ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, τρεῖς καὶ πεντήκοντα χιλιάδες 44 καὶ τετρακόσιοι. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις, ἣν (ξ) ἐπεσκέψαντο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, (ο) δώδεκα ἄνδρες· ἀνὴρ εἷς κατὰ φυλὴν μίαν, κατὰ 45 φυλὴν οἴκων (π) πατριᾶς ἦσαν. Καὶ ἐγένετο πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις (ρ) υἱῶν Ἰσραὴλ σὺν δυνάμει αὐτῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι 46 ἐν Ἰσραὴλ, Ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. 47 Οἱ δὲ Λευῖται (σ) ἐκ τῆς φυλῆς πατριᾶς αὐτῶν οὐκ ἐπεσκέπησαν ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ. 48 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ49γων, Ὅρα, τὴν φυλὴν Λευὶ οὐ συνεπισκέψῃ, καὶ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν οὐ λήψῃ (τ) ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραήλ.

Recognitio eorum de tribu Benjamin, quinque & triginta millia, & quadringenti. Filiis Gad ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute, Recognitio eorum de tribu Gad, quinque & quadraginta millia, & ſexcenti, & quinquaginta. Filiis Dan ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute, Recognitio eorum de tribu Dan, duo & ſexaginta millia, & ſeptingenti. Filiis Aſer ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute, Recognitio eorum de tribu Aſer, unum & quadraginta millia, & quingenti. Filiis Nephthali ſecundùm propinquitates eorum, ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm numerum nominum eorum, ſecundùm caput eorum, omnia maſculina à viginti annis & ſuprà, omnis procedens in virtute, Recognitio eorum de tribu Nephthali, tria & quinquaginta millia, & quadringenti. Hæc eſt recognitio, quam recognoverunt Moyſes & Aaron, & principes Iſrael, duodecim viri: vir unus ſecundùm tribum unam, ſecundùm tribum domorum ipſius familiæ fuerunt. Et fuit omnis recognitio filiorum Iſrael cu virtute eorum à viginti annis & ſuprà, omnis procedens ad ſtandu in acie in Iſrael, Sexcenta millia, & ter mille, & quingenti, & quinqua ginta. Levitæ autem de tribu famili eorum non fuerunt recogniti in fil Iſrael. Et locutus eſt Dominus Moyſen, dicens; Vide, tribum L ne ſimul recognoſcas, & numerum rũ ne ſumas in medio filiorũ Iſra.

MS.A. (ν) Βενιαμείν, (ξ) ἐπεσκέψατο (ο) δώδεκα ἄρχοντες· (π) πατριᾶς αὐτῶν ἦσαν. (ρ) τῶν υἱῶν (σ) ἐκ τῆς πατριᾶς αὐτῶν οὐ συνεπεσκέπησαν (τ) ἐμ μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

34 *ܒܢܝ̈ ܡܢܫܐ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝ̈ܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗ̈ܐ.
35 ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝ̈ܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. *ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ
36 ܕܡܢܫܐ. ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝ̈ܢ. ܘܡܐܬܝܢ. *ܒܢܝ̈ ܒܢܝܡܝܢ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ.
ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝ̈ܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗ̈ܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝ̈ܢ ܘܠܥܠ.
37 ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. *ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܬܠܬܝܢ ܘܚܡܫܐ
38 ܐܠܦܝ̈ܢ. ܘܐܪܒܥܡܐܐ. *ܒܢܝ̈ ܕܢ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝ̈ܗܘܢ.
ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗ̈ܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝ̈ܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ.
39 40 *ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܕܢ. ܫܬܝܢ ܘܬܠܬܐ ܐܠܦܝ̈ܢ. ܘܫܒܥܡܐܐ. *ܒܢܝ̈ ܐܫܝܪ
ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝ̈ܗܘܢ. ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗ̈ܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ
41 ܫܢܝ̈ܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. *ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܐܫܝܪ. ܐܪܒܥܝܢ ܘܚܕ
42 ܐܠܦܝ̈ܢ ܘܚܡܫܡܐܐ. *ܒܢܝ̈ ܢܦܬܠܝ ܠܬܘܠܕܬܗܘܢ. ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝ̈ܗܘܢ.
ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗ̈ܐ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝ̈ܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ.
43 44 *ܡܢܝܢܗܘܢ ܕܫܒܛܐ ܕܢܦܬܠܝ. ܚܡܫܝܢ ܘܬܠܬܐ ܐܠܦܝ̈ܢ ܘܐܪܒܥܡܐܐ. *ܗܠܝܢ ܡܢܝ̈ܢܐ
ܕܡܢܐ ܡܘܫܐ ܘܐܗܪܘܢ. ܘܪܘܪܒܢܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܬܪܥܣܪ ܓܒܪܝܢ ܚܕ ܚܕ ܓܒܪܐ ܡܢ ܒܝܬ
45 ܐܒܘܗܝ. *ܘܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܡܢܝ̈ܢܐ ܕܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܠܒܝܬ ܐܒܗܝ̈ܗܘܢ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ
46 ܫܢܝ̈ܢ ܘܠܥܠ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. *ܘܗܘܘ ܟܠܗܘܢ ܡܢܝ̈ܢܐ ܕܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ.
47 ܫܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܐܠܦܝ̈ܢ. ܘܚܡܫܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ. *ܘܠܘܝ̈ܐ ܕܝܢ ܠܫܒܛܐ ܕܐܒܗܝ̈ܗܘܢ. ܠܐ
48 ܐܬܡܢܝܘ ܒܝܢܬܗܘܢ. *ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ ܘܐܡܪ. *ܠܫܒܛܐ ܕܠܘܝ
49 ܠܐ ܬܡܢܐ. ܘܚܘܫܒܢܗܘܢ ܠܐ ܬܩܒܠ ܥܡ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ.

34 Filii Manaſſe per generationes ſuas, perqu familias ſuas, domos patrum ſuorum, & numerũ nominum, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele : 35 Numerus *inquam* tribûs Manaſſe, fu triginta duorum millium & ducentorum. 36 Filii Benjamin per generationes ſuas, perqu familias ſuas, domos patrum ſuorum, ac numerum nominum, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele : 37 Numerus *inquam* tribûs Benjamen, fuit triginta quinque millium & quadringentorum. 38 Filii Dan per generationes ſuas, perque familias ſuas, domos patrum ſuorum, & numerum nominum, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele : 39 Numerus *inquam* tribûs Dan, fuit ſexaginta trium millium & ſeptingentorum. 40 Filii Aſir per generationes ſuas, perque familias ſuas, domos patrum ſuorum, & numerum nominum, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad militiam in Iſraele : 41 Numerus *inquam* tribûs Aſir, quadraginta unius millium, & quingentorum. 42 Filii verò Nephtali per generationes ſuas, perque familias ſuas, domos patrum ſuorum, & numerum nominum, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad exercitum in Iſraele: 43 Numerus *inquam* tribûs Nephtali, fuit quinquaginta trium millium & quadringentorum. 44 Hi ſunt numeri quos numeravit Moſes & Aharon, & magnates Iſraelis, duodecim *videlicet* viri, ſinguli de domo patris ſui. 45 Fuerunt itaq; omnes numeri filiorum Iſrael per domos patrum ſuorum, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egredientis ad militiam in Iſraele : 46 Fuerunt *inquam* omnes numeri filiorum Iſrael, ſexcenta triginta millia, & quingenti quinquaginta. 47 Levitæ verò & tribus patrum ſuorum, non fuerunt numerati inter eos. 48 Locutuſque eſt Dominus cum Moſe, & dixit ad eum; 49 Tribum Levi ne numeres, & cenſum eorum ne tollas inter filios Iſrael.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

34 לבני מנשה תולדתהון לזרעיתהון
לבית אבהתהון במנין שמהן מבר
עשרין שנין ולעילא כל נפיק
35 חילא: מנייניהון לשבטא דמנשה
36 תלתין ותרין אלפין ומאתן: לבני
בנימן תולדתהון לזרעיתהון
לבית אבהתהון במנין שמהן
מבר עשרין שנין ולעילא כל נפיק
37 חילא: מנייניהון לשבטא דבנימן
תלתין וחמשא אלפין וארבע
38 מאה: לבני דן תולדתהון
לזרעיתהון לבית אבהתהון
במנין שמהן מבר עשרין שנין
39 ולעילא כל נפיק חילא: מנייניהון
לשבטא דדן שתין ותרין אלפין
40 ושבע מאה: לבני אשר תולדתהון
לזרעיתהון לבית אבהתהון במנין
שמהן מבר עשרין שנין ולעילא
41 כל נפיק חילא: מנייניהון לשבטא
דאשר ארבעין וחד אלפין וחמש
42 מאה: בני נפתלי תולדתהון
לזרעיתהון לבית אבהתהון
במנין שמהן מבר עשרין שנין
43 ולעילא כל נפיק חילא: מנייניהון
לשבטא דנפתלי חמשין ותלתא
44 אלפין וארבע מאה: אלין מנייניא
די מנא משה ואהרן ורברבי
ישראל תרי עשר גברין גברא
45 חד לבית אבהתוהי הוו: והוו כל־
מניני בני ישראל לבית אבהתהון
מבר עשרין שנין ולעילא כל־
46 נפיק חילא בישראל: והוו כל־
מנייניא שית מאה ותלתא אלפין
47 וחמש מאה וחמשין: וליואי
לשבטא דאבהתהון לא אתמניאו
48 ביניהון: ומליל יי עם משה למימר:
49 ברם ית שבטא דלוי לא תמני
וית חושבנהון לא תקביל בגו
בני ישראל:

Targum ONKELOS.

34 De filiis Manaſſe, per generationes ſuas & familias ſuas, & domos patrũ ſuorum : juxta numerum nominum eorum à viceſimo anno & ſupra, omnes 35 egredientes in exercitum. Numerati ſunt de tribu Manaſſe, triginta duo millia & ducenti. 36 De filiis Benjamin, per generationes ſuas & familias ſuas, & domos patrum ſuorum : juxta numerum nominum eorum à viceſimo anno & ſupra, omnes 37 egredientes in exercitum. Recenſiti ſunt de tribu Benjamin, triginta & quinq; millia & 38 quadringenti. De filiis Dan p generationes ſuas & familias ſuas, & domos patrum ſuorũ : juxta numerũ nominũ eorũ à viceſimo anno & ſupra, omnes 39 egredientes in exercitum. Recenſiti ſunt de tribu Dan, ſexaginta duo millia & ſeptingen40ti. De filiis Aſer, per generationes ſuas & familias ſuas, & domos patrũ ſuorũ : juxta numerum nominum eorum à viceſimo anno & ſupra , omnes 41 egredientes in exercitum. Numerati ſunt de tribu Aſer, quadraginta millia & mille & 42 quingenti. Filii Neptali, per generationes ſuas per familias ſuas, & domos patrum ſuorũ : juxta numerum nominum eorum à viginti annis & ſupra, omnes egredientes in exerci43tum. Numerati ſunt de tribu Neptali , quinquaginta tria 44 millia et quadringenti. Hi ſunt numerati , quos numeravit Moyſes & Aaron, et duodecim principes Iſrael : ſinguli per 45 domos patrum ſuorum. Fueruntq; omnes qui numerati ſunt de filiis Iſrael, per domos patrum ſuorum : à viceſimo anno & ſupra, omnes egredientes in exercitum in Iſrael. 46 Fuerunt omnes qui numerati ſunt, ſexcenta tria millia , & 47 quingenti et quinquaginta. Levitæ autem, in tribu patrum ſuorum, non ſunt numerati in48ter eos. Locutúſq; eſt Dominus 49 cum Moyſe dicens. Veruntamẽ tribũ Levi non numerabis, & ſummã eorum non ſuſcipies, in medio filiorum Iſrael.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

34 De filiis Manaſſe, generationes eorũ, ſecundùm familias eorũ, ſecundùm domum patrum eorum, cum numero nominum à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad ad bellum: 35 Recenſiti eorũ de tribu Manaſſe, triginta duo millia & ducenti. 36 De filiis Benjamin, generationes eorum ſecundùm familias eorum, ſecundùm domum patrum eorum, cum numero nominum à viginti annis et ſupra, omnis egrediens ad bellum: 37 Recenſiti eorum de tribu Benjamin, triginta quinq; millia et quadringenti. 38 De filiis Dan, generationes eorum ſecundum familias eorũ, ſecundùm domũ patrũ ſuorũ, cum numero nominũ, à filio viginti annorum & ſupra, omnis egrediens ad bellum : 39 Recenſiti eorum de tribu Dan, ſexaginta duo millia et ſeptingenti. 40 De filiis Aſer per generationes ſuas, ſecundùm familias ſuas, ſecũdùm domũ patrũ ſuorũ, cum numero nominũ, à filio viginti annorũ et ſupra, omnis egrediens ad bellũ: 41 Recenſiti eorũ de tribu Aſer, unum & quadraginta millia & quingenti. 42 De filiis Nephtali per generationes ſuas, ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domum patrum ſuorum, cum numero nominum à viginti annis & ſupra, omnis egrediens ad bellum: 43 Recenſiti eorum de tribu Nephtali, quinquaginta tria millia & quadringenti. 44 Hi ſunt recenſiti quos recenſuit Moſes, & Aaron, & principes Iſraelis: duodecim viri, vir unus pro tribu una, juxta tribum domûs patrum ſuorum fuerunt. 45 Fuerunt autẽ omnes recenſiti filiorum Iſrael per turmas ſuas à viginti annis & ſupra, omnis egrediens ad bellum in Iſrael; 46 Fuerunt igitur omnes recenſiti, ſexcenta tria millia, et quingenti quinquaginta. 47 Levitæ verò ſecundũ tribum patrum ſuorum recenſiti non fuerunt inter eos. 48 Et locutus eſt Dominus Moſi, dicens; 49 Tribum Levi nullo modò recenſebis, neque ſummam eorum capies in medio filiorum Iſrael.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

34 35 * ومن منسا * * اثنان وثلاثون الفا ومايتان *
36 37 * والمعدودون كذلك من بني بنيامين * * خمسة وثلاثون الفا واربع ماية *
38 39 * والمعدودون كذلك من بني دان * * اثنان وستون الفا وسبع ماية *
40 41 * والمعدودون كذلك من بني اشير * * احد واربعون الفا وخمس ماية *
42 43 * والمعدودون كذلك من بني نفتالي * * ثلاثة وخمسون الفا واربع ماية *
44 * هاولاء المعدودون الذين عدهم موسي وهارون واشراف بني اسرايل الاثنا عشر رجلا كل
45 واحد منهم شريف في بيت ابايه * وكان من عده منهم منسوبا الي بيت ابايه * من ابن
46 عشرين سنة فصاعدا * ممن يخرج في جيوشهم * فذلك جملهم ستماية الف وثلاثة الف
47 48 وخمس ماية وخمسون * واما اللاويون فلم يعدوا معهم لسبط اباءهم * ثم كلم الله موسي
49 قايلا * اما سبط لوي فلا تعده * ولا ترفع جملهم فيما بين بني اسرايل *

Ex Manaſſe verò, 34
Triginta duo millia & ducenti. 35
Et numerati ſimiliter ex filiis Benjamin, 36
Triginta quinque millia & quadringenti. 37
Et numerati ſimiliter ex filiis Dan, 38
Sexaginta duo millia & ſeptingenti. 39
Et numerati eo modo ex filiis Aſir, 40
Quadraginta unum millia & quingenti. 41
Et numerati ſic de filiis Nephtali, 42
Quinquaginta tria millia & quadringenti. 43

44 Iſti ſunt recenſiti quos numeravit Muſa, & Harôn, & Nobiles filiorum Iſrail, duodecim viri quorum quilibet erat nobiliſſimus in domo patrum ſuorum. 45 Et fuerunt ii quos numeravit ex ipſis, deſumpti per domum patrum ſuorum, à filio viginti annorum & ſupra, ex iis qui egrediuntur in exercitibus ſuis: 46 Fuit inquam ſumma eorum, ſexingenta millia, & tria millia, & quingenti quinquaginta. 47 At verò Levitæ non fuerunt numerati cum ipſis in tribum patrum ſuorum. 48 Præterea locutus eſt Deus cum Muſa, dicens; 49 Verùm tribum Levi ne numeres, neque tollas ſummam eorum inter filios Iſrail.

super &,teſtimonii tabernaculo ſuper Levitas *fac viſitare* tu Et
50 ואתה הפקד את־הלוים על־משכן העדת ועל־
tabernaculum portabunt Ipſi .ei quæ omnibus ſuper &,ejus vaſis omnibus
כל־כליו ועל כל־אשר־לו המה ישאו את־המשכן
tabernaculum circum & ,ei miniſtrabunt ipſi & ;ejus vaſa omnia &
ואת־כל־כליו והם ישרתהו וסביב למשכן
,Levitæ illud faciẽt deſcẽdere,tabernaculũ *proficiſcẽdo in* Et.caſtrametabũtur
51 יחנו׃ ובנסע המשכן יורידו אתו הלוים
propinquus extraneus & :Levitæ illud faciẽt ſtare,tabernaculũ *caſtrametãdo in* &
ובחנת המשכן יקימו אתו הלוים והזר הקרב
,ſuam *caſtrametationẽ ſuper vir* ,Iſrael filii caſtrametabũtur Et.morietur
52 יומת׃ וחנו בני ישראל איש על־מחנהו
caſtrametabũtur Levitæ Et .ſuos exercitus *ad* ſuũ vexillũ *ſuper* unuſquiſq; &
53 ואיש על־דגלו לצבאתם׃ והלוים יחנו
.Iſrael filiorum cœtũ ſuper *furor* erit non &,teſtimonii *tabernaculum circum*
סביב למשכן העדת ולא־יהיה קצף על־עדת בני ישראל
fecerunt Et .teſtimonii tabernaculi cuſtodiam Levitæ cuſtodient Et
54 ושמרו הלוים את־משמרת משכן העדות׃ ויעשו
.fecerunt ſic ,Moſeh Dominus præcepit quæ omnia juxta :Iſrael filii
בני ישראל ככל אשר צוה יהוה את־משה כן עשו׃

CAP. II. ב

Unuſquiſque :dicendo ,Aharon ad & Moſeh ad Dominus eſt locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר׃ איש 2
:Iſrael filii caſtrametabũtur,ſuorũ patrũ *domus* ſignis in,ſuũ vexillum *ſuper*
על־דגלו באתת לבית אבתם יחנו בני ישראל
caſtrametantes Et .caſtrametabuntur *conventus* tentorium circum regione è
3 מנגד סביב לאהל־מועד יחנו׃ והחנים
.ſuos exercitus *ad* Jehudah *caſtrametationis* vexillũ ,ortũ ad ,orientem ad
קדמה מזרחה דגל מחנה יהודה לצבאתם
;ejus exercitus Et.Hamminadab filius Nachſon ,Jehudah filiis *prælatus* Et
4 ונשיא לבני יהודה נחשון בן־עמינדב׃ וצבאו
caſtrametantes Et .ſexcenti & ,millia ſeptuaginta & quatuor ,eorũ *viſitati* &
5 ופקדיהם ארבעה ושבעים אלף ושש מאות׃ והחנים
filius Nethaniel ,Iſſachar filiis *prælatus* Et .Iſſachar tribus eum *ſuper*
עליו מטה יששכר ונשיא לבני יששכר נתנאל בן־
-quadrin& ,millia quinquaginta&quatuor,ejus *viſitati* &,ejus exercitus Et.Suhar
6 צוער׃ וצבאו ופקדיו ארבעה וחמשים אלף וארבע
.Chelon filius Eliab ,Zebulun filiis *prælatus* & ,Zebulun Tribus .genti
7 מאות׃ מטה זבולן ונשיא לבני זבולן אליאב בן־חלן׃
.quadringenti & ,millia quinquaginta & ſeptẽ,ejus *viſitati* &,ejus exercitus Et
8 וצבאו ופקדיו שבעה וחמשים אלף וארבע מאות׃
octoginta & ,millia centum ,Jehudah *caſtrametationi viſitati* Omnes
9 כל־הפקדים למחנה יהודה מאת אלף ושמנים
prius ,ſuos exercitus *ad* quadringenti & ,millia ſex & ,millia
אלף וששת־אלפים וארבע־מאות לצבאתם ראשנה
.ſuos exercitus *ad* auſtrum ad Reuben *caſtrametationis* Vexillũ.proficiſcẽtur
10 יסעו׃ דגל מחנה ראובן תימנה לצבאתם
,ejus exercitus Et .Sedeur filius Eliſur .Reuben *filiis prælatus* Et
11 ונשיא לבני ראובן אליצור בן־שדיאור׃ וצבאו
.quingenti & ,millia quadraginta & ſex ,ejus *viſitati* &
ופקדיו ששה וארבעים אלף וחמש מאות׃

Ver. VUL. LAT.

50 Sed cõſtitue eos ſup tabernaculũ teſtimonii et cuncta vaſa ejus, et quidquid ad ceremonias ꝑtinet. Ipſi portabunt tabernaculũ et oĩa utenſilia ejus: et erũt in miniſterio, ac ꝑ gyrũ tabernaculi metabũtur. 51 Cùm proficiſcendũ fuerit, deponent Levitæ tabernaculũ: cùm caſtrametandũ, erigent. Quiſquis externorũ acceſſerit, 52 occidetur. Metabuntur autẽ caſtra filii Iſrael unuſquiſq; ꝑ turmas et cuneos atq; exercitũ ſuũ. 53 Porrò Levitæ ꝑ gyrũ tabernaculi figent tẽtoria, ne fiat indignatio ſup multitudinẽ filiorũ Iſrael, & excubabunt in cuſtodiis 54 tabernaculi teſtimonii. Fecerũt ergò filii Iſrael juxta omnia quæ præceperat Dñs Moyſi. CAP. II.

1 Locutúſq; eſt Dominus ad Moyſẽ et Aarõ, dicens, 2 Singuli ꝑ turmas, ſigna, atq; vexilla, et domos cognationũ ſuarũ, caſtrametabũtur filii Iſrael, ꝑ gyrũ tabernaculi fœderis. 3 Ad Orientem Judas figet tentoria per turmas exercitûs ſui: eritque princeps filiorũ ejus Nahaſſon 4 filius Aminadab. Et oĩs de ſtirpe ejus ſumma pugnãtium, ſeptuaginta quatuor 5 millia ſexcenti. Juxta eũ caſtrametati ſunt de tribu Iſſachar, quorũ princeps fuit 6 Nathanael filius Suar. Et oĩs numerus pugnatorũ ejus, quinquaginta quatuor millia 7 quadringenti. In tribu Zabulõ princeps fuit Eliab fi- 8 lius Helon. Oĩs de ſtirpe ejus exercitus pugnatorum quinquaginta ſeptẽ millia qua- 9 dringẽti. Univerſi qui in caſtris Judæ annumerati ſunt, fuerũt centũ octoginta ſex millia quadringenti: et per turmas ſuas primi egrediẽ- 10 tur. In caſtris filiorũ Ruben ad Meridianam plagam erit princeps Eliſur filius Sedeur. 11 Et cũ eo exercitus pugnatorũ ejus qui numerati ſũt, quadraginta ſex millia quingenti.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

50 Καὶ σὺ ἐπίστησον τοὺς Λευίτας ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐπὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ ἐπὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ· (υ) ἀροῦσιν αὐτοὶ τὴν σκηνὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς· καὶ αὐτοὶ λειτουργήσουσιν ἐν (φ) αὐτῇ, καὶ κύκλῳ τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι. 51 Καὶ ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν σκηνὴν, καθελοῦσιν αὐτὴν οἱ Λευῖται, καὶ ἐν τῷ παρεμβάλλειν τὴν σκηνὴν, (χ) ἀναστήσουσι. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος, ἀποθανέτω. 52 Καὶ παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἀνὴρ ἐν τῇ (ψ) ἑαυτοῦ τάξει, καὶ ἀνὴρ κατὰ τὴν ἑαυτοῦ ἡγεμονίαν, σὺν δυνάμει αὐτῶν. 53 Οἱ δὲ Λευῖται (ω) παρεμβαλέτωσαν ἐναντίοι κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ἁμάρτημα ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. καὶ φυλάξουσιν οἱ Λευῖται αὐτοὶ τὴν φυλακὴν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 54 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα (α) ἃ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ καὶ Ἀαρὼν, οὕτως ἐποίησαν.

MS.A. (υ) αὐτοὶ ἀροῦσιν τὴν (φ) αὐτῇ, κύκλῳ (χ) ἀναστήσουσιν αὐτήν. καὶ (ψ) αὐτοῦ (ω) παρεμβαλέτωσαν (α) ὅσα ἐνετείλατο

Et tu conſtitue Levitas ſuper tabernaculũ teſtimonii, et ſuper omnia vaſa ejus, et ſuper omnia, quæcunq; ſunt in eo. Levabunt ipſi tabernaculum, & omnia vaſa ejus: et ipſi miniſtrabunt in eo, et in circuitu tabernaculi caſtrametabuntur. 51 *Et in promovendo tabernaculum, deponent ipſum Levitæ; et in collocando tabernaculum, erigent. Et alienigena qui acceſſerit, moriatur.* 52 *Et caſtrametabuntur filii Iſrael, vir in ſuo ipſius ordine, et vir ſecundùm ſuum ipſius principatum, cum virtute ipſorum.* 53 *Levitæ autem caſtrametentur adverſi in circuitu tabernaculi teſtimonii. Et non erit peccatum in filiis Iſrael. Et cuſtodiunt Levitæ ipſi cuſtodiã tabernaculi teſtimonii.* 54 *Et fecerunt filii Iſrael ſecundùm omnia quæ mandavit Dominus Moyſi & Aaron, ita fecerunt.*

ΚΕΦ. β'.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, 2 Ἄνθρωπος (α) ἐχόμενος αὐτοῦ κατὰ τάγμα, κατὰ σημαίας, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, (β) παρεμβαλέτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (γ) ἐναντίοι κύκλῳ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 3 (δ) Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες πρῶτοι κατὰ ἀνατολὰς, τάγμα παρεμβολῆς Ἰούδα σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰούδα, Ναασσὼν υἱὸς 4 Ἀμιναδάβ. Δύναμις αὐτοῦ (ε) οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ ἑβδομήκοντα χιλιάδες 5 καὶ ἑξακόσιοι. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ἰσσάχαρ, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἰσ- 6 σάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ. Δύναμις αὐτοῦ (ε) οἱ ἐπεσκεμμένοι, τέσσαρες καὶ πεντή- 7 κοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς Ζαβουλὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαι- 8 λών. Δύναμις αὐτοῦ (ε) οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ τετρακόσιοι. 9 Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι ἐκ (ζ) τῆς παρεμβολῆς Ἰούδα, (η) ἑκατὸν ὀγδοήκοντα χιλιάδες καὶ ἑξακισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι, σὺν δυνάμει 10 αὐτῶν (θ) πρῶτοι ἐξαροῦσι. Τάγμα παρεμβολῆς Ῥουβὴν πρὸς Λίβα (ι) δύναμις αὐτῶν, καὶ 11 ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ῥουβὴν, Ἐλισοὺρ υἱὸς (κ) Σεδιούρ. Δύναμις αὐτοῦ (ε) οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἓξ καὶ (λ) τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

MS.A. (α) ἐχόμενος κατὰ τάγμα αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὰς σημέας, (β) παρεμβαλέτωσαν (γ) ἐναντίον κυρίου (δ) Καὶ οὗτοι (ε) οἱ ἠριθμημένοι, (ζ) τῆς φυλῆς (η) ἑκατὸν καὶ ὀγδοήκοντα (θ) πρῶτοι ἀναζεύξουσιν. Τάγμα (ι) σὺν δυνάμει (κ) Ἐδιούρ. (λ) τεσσεράκοντα

CAP. II.

Et locutus eſt Dominus ad Moyſen & Aaron, dicens, 2 *Homo, contiguus ſecundùm ordinem ſuum, ſecundùm ſigna, ſecundùm domos familiarum ſuarum, caſtrametentur filii Iſrael ex adverſo: in circuitu tabernaculi teſtimonii caſtrametabuntur filii Iſrael.* 3 *Et caſtrametantes primi ad Orientem, ordo caſtrorum Juda cum virtute eorum: & princeps filiorum Juda, Naaſſon filius Aminadab.* 4 *Virtus ejus, ii, qui recogniti, quatuor et ſeptuaginta millia, et ſexcenti.* 5 *Et caſtrametantes juxtà de tribu Iſſachar: & princeps filiorum Iſſachar, Nathanael filius Sogar.* 6 *Virtus ejus, qui recogniti, quatuor & quinquaginta millia, & quadringenti.* 7 *Et caſtrametantes juxtà de tribu Zabulon: et princeps filiorum Zabulon, Heliab filius Chalon.* 8 *Virtus ejus, ii, qui recogniti, ſeptẽ & quinquaginta millia, & quadringenti.* 9 *Omnes recogniti de caſtris Juda, centum octuaginta millia, et ſex mille, & quadringenti; cum virtute ſua primi promovebunt.* 10 *(a) Ordines caſtrorum Ruben ad Africum virtus eorum: & princeps filiorũ Rubẽ Heliſur filius Sediur.* 11 *Virtus eorũ, ii, qui recogniti, ſex & quadraginta millia, & quingenti.*

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

50 Sed præfice Levitas tabernaculo teſtimonii, & omnibus vaſis ejus, & rebus quibuſq; quæ ſunt in eo. Ipſi portabunt tabernaculum & cuncta vaſa ejus, ipſiq; miniſtrabunt ei, & circa tabernaculum erunt caſtrametantes. 51 Et cùm proficiſcetur tabernaculum, inclinabũt illud Levitæ: cúmq; caſtrametabitur tabernaculũ, erigent illud Levitæ: & extraneus qui acceſſerit ad illud, occidetur. 52 Caſtrametabuntur autem filii Iſrael, unuſquiſq; in agmine ſuo, & quiſque in turma ſua, per exercitus ſuos. 53 Levitæ verò erunt manentes circa tabernaculum teſtimonii, ne accidat indignatio adverſùs congregationem filiorum Iſrael. Excubabunt ergò Levitæ in excubia tabernaculi teſtimonii. 54 Et fecerunt filii Iſrael quemadmodum præcepit Dñs Moſi, ſic *inquam* fecerunt.

CAP. II.

1 Locutus eſt etiam Dñs cum Moſe, & cum Aharone, dixitq; ad eos; 2 Unuſquiſq; ex filiis Iſrael in agmine ſuo, in locis domûs patrum ſuorũ caſtrametabitur: è regione & circum tabernaculũ temporis caſtra figet. 3 Qui verò caſtra ponẽt primi ad plagã Orientalem, erit turma caſtrorũ Judæ per exercitũ ſuũ: & princeps filiorũ Judæ, Nahſon filius Aminadab: 4 Et numerus exercitûs ejus, ſeptuaginta quatuor millia & ſexcenti. 5 Qui autem caſtrametabuntur prope illum, erunt tribus Iſachar: & princeps filiorũ Iſachar, Nathaniel filius Soar: 6 Et numerus exercitûs ejus, quinquaginta quatuor millia & quadringenti. 7 Et tribus Zebolon: princeps autem filiorum Zebolon, Eliab filius Halon: 8 Et numerus exercitûs ejus, quinquaginta ſeptem millia & quadringenti. 9 Totus numerus caſtrorum Judæ, centũ octoginta ſex millia & quadringenti, per exercitus ſuos: hi primò proficiſcentur. 10 Turma verò caſtrorum Rubil, ab Auſtro ꝑ exercitũ ſuũ: & princeps filiorũ Rubil, Eliſur filius Sedaur: 11 Et numerus exercitûs ejus, quadraginta ſex millia & quingenti.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

50 ואת מני ית ליואי על משכנא דסהדותא ועל כל־מנוהי ועל כל־די־ליה אנון יטלון ית משכנא וית כל־מנוהי ואנון ישמשוניה וסחור סחור למשכנא ישרון׃ 51 ובמטל משכנא יפרקון יתיה ליואי ובמשרי משכנא יקימון יתיה ליואי וחלוני דיקרב יתקטיל׃ 52 וישרון בני ישראל גבר על משריתיה וגבר על טקסיה לחיליהון׃ 53 וליואי ישרון סחור סחור למשכנא דסהדותא ולא־יהי רוגזא על־כנשתא דבני ישראל ויטרון ליואי ית מטרת משכנא דסהדותא׃ 54 ועבדו בני ישראל ככל די פקיד יי ית משה כן עבדו׃

ב

1 ומליל יי עם משה ועם אהרן למימר׃ 2 גבר על טקסיה באתון לבית אבהתהון ישרון בני ישראל מלקביל סחור סחור למשכן זמנא ישרון׃ 3 ודישרון קדומא מדינחא טקס משרית יהודה לחיליהון ורבא לבני יהודה נחשון בר עמינדב׃ 4 וחיליה ומניניהון שבעין וארבעה אלפין ושית מאה׃ 5 ודישרן סמיכין עלוהי שבטא דיששכר ורבא לבני יששכר נתנאל בר צוער׃ 6 וחיליה ומנינוהי חמשין וארבעא אלפין וארבע מאה׃ 7 שבטא דזבולן ורבא לבני זבולן אליאב בר חלון׃ 8 וחיליה ומנינוהי חמשין ושבעא אלפין וארבע מאה׃ 9 כל מניניא למשרית יהודה מאה ותמנן ושתא אלפין וארבע מאה לחיליהון בקדמיתא נטלין׃ 10 טקס משרית ראובן דרומא לחיליהון ורבא לבני ראובן אליצור בר שדיאור׃ 11 וחיליה ומנינוהי ארבעין ושתא אלפין וחמש מאה׃

Targum ONKELOS.

50 Tu autẽ conſtitue Levitas ſupertabernaculum teſtimonii, & ſuper omnia vaſa ejus, & ſuper omnia quæ ad illud pertinent: ipſi portabunt tabernaculũ & omnia vaſa ejus, & ipſi miniſtrabunt in eo: & per gyrum tabernaculi metabuntur. 51 Et cũ proficiſcetur tabernaculũ, deponẽt illud Levitæ; & quando collocabitur tabernaculũ, erigẽt illud Levitæ: extraneus autẽ qui acceſſerit, interficiatur. 52 Caſtrametabuntur autẽ filii Iſrael, unuſquiſq; per manſionẽ ſuam & unuſquiſq; juxta vexillũ ſuũ, per turmas eorũ. 53 Levitæ autẽ metabuntur per gyrum tabernaculi teſtimonii; & non erit indignatio ſuper congregationẽ filiorum Iſrael: & cuſtodient Levitæ cuſtodiã tabernaculi teſtimonii. 54 Feceruntq; filii Iſrael: juxtà omnia quæ præceperat Dominus Moyſi, ita fecerunt.

CAP. II.

1 Locutuſq; eſt Dominus cum 2 Moyſe & Aaron, dicens. Singuli juxta vexillum ſuum per ſigna & per domos patrũ ſuorum caſtrametabuntur filii Iſrael: per gyrũ contra tabernaculũ fœderis caſtrametabũtur. 3 Vexillũ caſtrorũ Juda erit ad Orientẽ per exercitus ſuos: & princeps filiorũ Juda, Naaſon 4 filius Aminadab. Et exercitus ejus & qui numerati ſunt ex eo, fuerunt ſeptuaginta qua- 5 tuor millia et ſexcẽti. Et qui caſtrametatur juxta eum, erit tribus Iſachar: & princeps filiorũ Iſachar, Nathanael filius Suar. 6 Et exercitus ejus & qui numerati ſunt ex eo, fuerunt quinquagita quatuor millia et qua- 7 dringenti. De tribu filiorum Zabulon, princeps fuit Eliab 8 filius Helon. Et exercitus ejus & qui numerati ſunt ex eo, fuerunt quinquaginta ſeptẽ mil- 9 lia & quadringenti. Omnes qui numerati ſunt de caſtris Juda, fuerunt centum & octoginta ſex millia & quadringẽti per turmas ſuas: primò pro- 10 ficiſcantur. Vexillum caſtrorũ Rubẽ erit ad Meridiẽ ꝑ turmas ſuas: et princeps filiorũ Rubẽ, 11 Eliſur filius Sedeur. Et exercitus ejus et qui numerati ſunt ex eo, quadraginta ſex millia et quingenti.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

50 *Tu autem conſtitue Levitas ſuper tabernaculũ teſtimonii, et ſuper omnia vaſa ejus, & ſuper omne quod ad ipſum pertinet: Illi portabunt tabernaculum, et omnia vaſa ejus; et ipſi miniſtrabunt illi, et circa tabernaculum caſtrametabuntur.* 51 *Cumq; deſcendendum erit tabernaculum, deſcendere facient illud Levitæ; et cùm requieſcet tabernaculum, erigent illud Levitæ: (c) alienigena autem accedens, (d) morietur.* 52 *Et caſtrametabuntur filii Iſrael unuſquiſq; ſecundùm caſtra ſua, et unuſquiſque juxta (e) latus ſuum per turmas ſuas.* 53 *Sed Levitæ caſtrametabuntur circa tabernaculum teſtimonii, et non erit indignatio ſuper congregationem filiorum Iſrael, et cuſtodiant Levitæ cuſtodiã tabernaculi teſtimonii.* 54 *Feceruntq; filii Iſrael ſecundùm omnia quæ præcepit Dominus Moſi, ſic fecerunt.*

CAP. II.

1 *Et locutus eſt Dominus Moſi et Aaroni, dicens;* 2 *unuſquiſq; ſecundùm vexilla ſua ſub ſignis juxta domũ patrum ſuorum caſtrametabitur; filii Iſrael ex adverſo in circuitu tabernaculi teſtimonii caſtrametabũtur.* 3 *Primùm autem caſtrametabitur ab Oriente (a) vexillum caſtri Juda per turmas ſuas, princepſq; filiorum Judæ erit Naaſſon filius Aminadab:* 4 *Et turmæ ejus, et recenſiti ejus, ſeptuaginta quatuor millia et ſexcenti.* 5 *Et caſtrametabitur juxta eos tribus Iſſachar, princepſq; filiorũ Iſſachar, Nathanael filius Sohar:* 6 *Turmæ autem ejus, & recenſiti ejus, quinquaginta quatuor millia et quadringenti.* 7 *Et tribus Zebulon; Princeps autem filiorum Zabulon, Eliab filius Helon:* 8 *Et turmæ ejus, et recenſiti ejus, quinquaginta ſeptem millia & quadringenti.* 9 *Omnes recenſiti de caſtris Juda, centũ octoginta et ſex millia et quadringenti, ſecundùm turmas ſuas, primùm proficiſcentur.* 10 *Vexillũ caſtrorũ Ruben ad Meridiem erit per turmas ſuas: princeps autem filiorũ Ruben, Eliſur filius Sediur:* 11 *Et turmæ ejus, et recenſiti ejus, quadraginta ſex millia & quingenti.*

VER. SAM. (c) extraneus (d) occidetur. (e) locum (a) floridum verſùs

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

50 * وانت فوكل اللاويين على مسكن الشهادة وانيته وجميع ماله * فهم يحملون المسكن
51 وجميع انيته * وهم يخدمونه * وحواليه ينزلون * وفي رحيله هم يحطونه * وفي نزوله ينصبونه *
52 واي اجنبي تقدم الي ذلك فليقتل * وينزل بنو اسرايل كل سبط في عسكره في مركز علي
53 جيوشهم * واللاويون ينزلون حوالي مسكن الشهادة * ليلا يكون سخط على جماعة بني
54 اسرايل * ويحفظ اللاويون ما استحفظوه من ذلك * فصنع بنو اسرايل بجميع ما امر الله به موسي
1 وهارون * الفصل الثاني * وكلم الله موسي وهارون قايلا * كل سبط في مركز 2
3 بعلامات لبيوت اباهم ينزل بنو اسرايل حذاء خباء الحضر * وحواليه ينزلون * والنازلون في المشرق
4 مركز عسكر يهودا لجيوشهم * ورييسهم نحسون بن عمي ناداب * وعدد جيشه اربعه وسبعون
5 6 الفا وستماية * والنازلون الي جانبه سبط يساخار * ورييسهم نثنايل بن صوغار * وعدد جيشه اربعه
7 8 وخمسون الفا واربع ماية * والي جانبه سبط زبولون * ورييسهم الياب بن حيلون * وعدد جيشه
9 سبعه وخمسون الفا واربع ماية * فذلك جميع عدد عسكر يهودا * ماية الف وثمانون الفا وسته
10 الف واربع ماية لجيوشهم وهم اولا يرحلون * مركز عسكر راوبين في الجنوب لجيوشهم ورييسهم *
11 اليصور بن سدياور * وعدد جيشه سته واربعون الفا وخمسماية *

50 *Et tu præfice Levitas habitaculo teſtimonii, & vaſis ejus, & omnibus quæ ipſius ſunt. Ipſi enim portabunt habitaculum, & omnia vaſa ejus, & ipſi miniſtrabunt ei, et circa illud habitabunt.* 51 *Et in ejus diſceſſu ipſi diſſolvent illud: et in ejus quiete, figent illud. Et quicunque advena acceſſerit ad illud, interficiatur.* 52 *Et caſtrametabuntur filii Iſrail, quælibet tribus in exercitu ſuo, in caſtris ſuis, per turmas ſuas.* 53 *Et Levitæ diverſabuntur circa habitaculum teſtimonii, ne ſit furor ſuper filios Iſrail: et cuſtodiant Levitæ quod admoniti ſunt circa hoc.* 54 *Fecerunt igitur filii Iſrail quidquid præcepit Deus Muſæ & Haroni.* CAP. II.

1 *Et allocutus eſt Deus Muſam et Haronẽ, dicens;* 2 *Unaquæque Tribus in meta ſua, ſub vexillis domorum patrum ſuorum caſtrametabuntur filii Iſrail, è regione tabernaculi præſentiæ & circa illud caſtrametabuntur.* 3 *Et qui caſtrametabuntur ad Orientem, erunt caſtra exercitûs filiorum Jehudha in turmas ſuas: et princeps eorum, Nahſun filius Amminadhab:* 4 *Et numerus exercitûs ejus, ſeptuaginta quatuor millia & ſexingenti.* 5 *Et qui caſtrametabuntur ad latus ejus, tribus Iſſachar: et princeps eorum, Nathanail filius Suar:* 6 *Et numerus exercitûs ejus, quinquaginta quatuor millia & quadringenti.* 7 *Et ad latus ejus, tribus Zabulon: et princeps eorum, Eliab filius Hilun:* 8 *Et numerus exercitûs ejus, quinquaginta ſeptem millia et quadringenti.* 9 *Atque hic eſt totus numerus exercitûs Jehudha; centum millia, et octoginta millia, et ſex millia, et quadringenti, in turmas ſuas: et ipſi priùs caſtra movebunt.* 10 *Meta exercitûs Raubin ad Meridiẽ, in turmas ſuas: et princeps eorum, Eliſur filius Sediaur:* 11 *Et numerus exercitûs ejus, quadraginta ſex millia & quingenti.*

,Simhon filiis prælatus Et .Simhon tribus eum super castrametantes Et
12 והחונם עליו מטה שמעון ונשיא לבני שמעון
,novem ,eorum visitati &,ejus exercitus Et .Surisaddai filius Selumiel
13 שלמיאל בן־צורי שדי : וצבאו ופקדיהם תשעה
,Ghad filiis prælatus &:Ghad extensio Et .trecenti & millia quinquaginta &
14 וחמשים אלף ושלש מאות : ומטה גד ונשיא לבני גד
quinque ,eorum visitati & ,ejus exercitus Et .Rehuel filius Eliasaph
15 אליסף בן־רעואל : וצבאו ופקדיהם חמשה
visitati Omnes ,quinquaginta &,sexcenti & ,millia quadraginta &
16 וארבעים אלף ושש מאות וחמשים : כל־הפקדים
-quadrin&,millia quinquaginta &,unũ &,millia centũ,Reubẽ castrametationi
למחנה ראובן מאת אלף ואחד וחמשים אלף וארבע־
.proficiscentur secundi Et .suos exercitus ad quinquaginta & ,genti
מאות וחמשים לצבאתם ושנים יסעו :
medio in Levitarum castrametatio,conventus tentorium proficiscetur Et
17 ונסע אהל־מועד מחנה הלוים בתוך
unusquisque,proficiscentur sic ,castrametabũtur Quemadmodum .castrorum
המחנת כאשר יחנו כן יסעו איש
suos exercit⁹ ad Ephraĩ castrametationis Vexillũ.sua vexilla ad ,sua manu super
18 על־ידו לדגליהם : דגל מחנה אפרים לצבאתם
.Hammihud filius Elisamah Ephraim filiis prælatus Et ,mare ad
ימה ונשיא לבני אפרים אלישמע בן־עמיהוד :
.quingenti & millia quadraginta ,eorum visitati & ejus exercit⁹ Et
19 וצבאו ופקדיהם ארבעים אלף וחמש מאות :
filius Ghamliel ,Manasseh filiis prælatus & :Manasseh tribus eum super Et
20 ועליו מטה מנשה ונשיא לבני מנשה גמליאל בן־
,millia triginta & ,duo ,eorum visitati & ,ejus exercitus Et .Pedasur
21 פדהצור : וצבאו ופקדיהם שנים ושלשים אלף
filius Abidan Binjamin filiis prælatus Et.Binjamin tribus Et .ducenti &
22 ומאתים : ומטה בנימן ונשיא לבני בנימן אבידן בן־
,millia triginta & quinque ,eorum visitati &,ejus exercitus Et.Ghidhoni
23 גדעני : וצבאו ופקדיהם חמשה ושלשים אלף
,millia centum Ephraim castrametationi visitati Omnes .quadringenti &
24 וארבע מאות : כל־הפקדים למחנה אפרים מאת אלף
.proficiscentur tertii & :suos exercitus ad centum & ,millia octo &
ושמנת־אלפים ומאה לצבאתם ושלשים יסעו :
prælatus & :suos exercitus ad,aquilonem ad Dan castrametationis Vexillum
25 דגל מחנה דן צפנה לצבאתם ונשיא
,ejus exercitus Et .Hammisaddai filius Achihezer ,Dan filiis
26 לבני דן אחיעזר בן־עמי שדי : וצבאו
castrametantes Et.septingenti & millia sexaginta & ,duo ,eorum visitati &
27 ופקדיהם שנים וששים אלף ושבע מאות : והחנים
.Hocran filius Paghiel ,Aser filiis prælatus Et.Aser extensio eum super
עליו מטה אשר ונשיא לבני אשר פגעיאל בן־עכרן :
& ,millia quadraginta & ,unum ,eorum visitati & ,ejus exercitus Et
28 וצבאו ופקדיהם אחד וארבעים אלף וחמש
filius Achirah ,Naphtali filiis prælatus Et.Naphtali extensio Et.quingenti
29 מאות : ומטה נפתלי ונשיא לבני נפתלי אחירע בן־
,millia quinquaginta & ,tria ,eorum visitati &,ej⁹ exercitus Et .Henan
30 עינן : וצבאו ופקדיהם שלשה וחמשים אלף
.quadringenti &
וארבע מאות :

Versio VULG. LAT.

12 Juxta eum castrametati sunt
de tribu Simeon: quorũ prin-
ceps fuit Salamiel filius Suri-
13 saddai. Et cunct⁹ exercit⁹ pu-
gnatorũ ej⁹ qui numerati sunt,
quinquaginta novẽ millia tre-
14 centi. In tribu Gad princeps
15 fuit Eliasaph, fili⁹ Duel. Et cũ-
ct⁹ exercitus pugnatorũ ejus
qui numerati sunt, quadragin-
ta quinq; millia sexcenti quin-
16 quaginta. Omnes qui recẽsiti
sunt in castris Ruben, centum
quinquaginta millia & mille
quadringenti quinquaginta
per turmas suas : in secundo
17 loco proficiscẽtur. Levabitur
autem tabernaculũ testimonii
per officia Levitarũ & turmas
eorũ. Quomodò erigetur, ità
et deponetur. Singuli per lo-
ca et ordines suos proficiscen-
18 tur. Ad occidentalẽ plagã e-
runt castra filiorũ Ephraim,
quorũ princeps fuit Elisama
19 fili⁹ Ammiud. Cunct⁹ exercit⁹
pugnatorũ ejus qui numerati
sunt, quadraginta millia quin-
20 genti. Et cũ eis trib⁹ filiorum
Manasse, quorũ princeps fuit
21 Gamaliel fili⁹ Phadassur. Cun-
ctúsq; exercit⁹ pugnatorũ ejus
qui numerati sunt, triginta duo
22 millia ducenti. In tribu filiorũ
Benjamin princeps fuit Abi-
23 dan filius Gedeonis. Et cunct⁹
exercit⁹ pugnatorũ ej⁹ qui re-
censiti sunt, triginta quinque
24 millia quadringenti. Omnes
qui numerati sunt in castris E-
phraim, centũ octo millia cẽtũ
per turmas suas : tertii profi-
25 ciscentur. Ad Aquilonis partẽ
castrametati sunt filii Dan :
quorũ princeps fuit Ahiezer
26 fili⁹ Ammisaddai. Cunct⁹ exer-
cit⁹ pugnatorũ ej⁹ qui nume-
rati sunt, sexaginta duo millia
27 septingẽti. Juxta eũ fixêre tẽ-
toria de tribu Aser : quorũ prĩ-
ceps fuit Phegiel fili⁹ Ochran.
28 Cunct⁹ exercit⁹ pugnatorũ ej⁹
qui numerati sunt, quadragin-
29 ta millia et mille quingẽti. De
tribu filiorũ Nephthali prin-
ceps fuit Ahira filius Enam.
30 Cunctus exercitus pugnatorũ
ejus, quinquaginta tria millia
quadringenti.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

12 Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυ-
λῆς Συμεὼν, καὶ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Συ-
13 μεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Συρισαδαί. Δύναμις
αὐτοῦ (ε) οἱ ἐπεσκεμμένοι, ἐννέα κ̀ πεντή-
14 κοντα χιλιάδες κ̀ τριακόσιοι. Καὶ οἱ παρ-
εμβάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ Γάδ, κ̀ ὁ
ἄρχων τ῀ υἱῶν Γάδ, Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥαγουήλ.
15 Δύναμις αὐτ῀ (ε) οἱ ἐπεσκεμμένοι, πέντε κ̀
(λ) τεσσαράκοντα χιλιάδες κ̀ ἑξακόσιοι κ̀
16 πεντήκοντα. Πάντες (ε) οἱ ἐπεσκεμμένοι τ῀
παρεμβολῆς (μ) Ῥουβὴν, ἑκατὸν πεντήκον-
τα μία χιλιάδες κ̀ τετρακόσιοι κ̀ πεν-
τήκοντα, σὺν δυνάμει αὐτῶν (ν) δεύτεροι
17 ἐξαροῦσι. Καὶ ἀρθήσεται ἡ σκηνὴ τ῀ μαρ-
τυρίου, κ̀ ἡ παρεμβολὴ τ῀ Λευιτῶν (ξ) μέ-
σον τῶν παρεμβολῶν. (ο) ὡς κ̀ παρεμβα-
λοῦσιν, οὕτω κ̀ ἐξαροῦσιν ἕκαστος ἐχόμενος
18 (π) καθ' ἡγεμονίας. Τάγμα παρεμβολῆς
Ἐφραὶμ παρὰ θάλασσαν σὺν δυνάμει αὐ-
τῶν, κ̀ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐφραὶμ, Ἐλι-
19 σαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπε-
σκεμμένοι, (λ) τεσσαράκοντα χιλιάδες κ̀
20 πεντακόσιοι. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχό-
μενοι φυλῆς (ϛ) Μανασσῆ, κ̀ ὁ ἄρχων τῶν
υἱῶν (ϛ) Μανασσῆ, Γαμαλιὴλ υἱὸς Φαδασ-
21 σούρ. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, δύο
22 κ̀ τριάκοντα χιλιάδες κ̀ διακόσιοι. Καὶ οἱ
παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυλῆς (σ) Βενι-
αμὶν, κ̀ ὁ ἄρχων τῶν υἱῶν (σ) Βενιαμὶν,
23 Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐ-
πεσκεμμένοι, πέντε κ̀ τριάκοντα χιλιά-
24 δες κ̀ τετρακόσιοι. Πάντες (ε) οἱ ἐπε-
σκεμμένοι τ῀ παρεμβολῆς Ἐφραὶμ, ἑκα-
τὸν χιλιάδες κ̀ ὀκτακισχίλιοι κ̀ ἑκατὸν,
σὺν δυνάμει αὐτῶν (τ) τρίτοι ἐξαροῦσι.
25 Τάγμα παρεμβολῆς Δὰν πρὸς Βοῤῥᾶν
σὺν δυνάμει αὐτ῀, κ̀ ὁ ἄρχων τ῀ υἱῶν Δὰν,
26 Ἀχιέζερ υἱὸς (υ) Ἀμισαδαί. Δύναμις αὐ-
τοῦ (ε) οἱ ἐπεσκεμμένοι, δύο κ̀ ἑξήκοντα
27 χιλιάδες κ̀ ἑπτακόσιοι. Καὶ οἱ παρεμ-
βάλλοντες ἐχόμενοι αὐτοῦ φυλὴ Ἀσὴρ, κ̀ ὁ
ἄρχων τ῀ υἱῶν Ἀσὴρ, (φ) Φαγεὴλ υἱὸς Ἐ-
28 χράν. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπεσκεμμένοι, μία
κ̀ (λ) τεσσαράκοντα χιλιάδες κ̀ πεντακό-
29 σιοι. Καὶ οἱ παρεμβάλλοντες ἐχόμενοι φυ-
λῆς Νεφθαλὶ, κ̀ ὁ ἄρχων τ῀ υἱῶν Νεφθαλὶ,
30 Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. Δύναμις αὐτοῦ οἱ ἐπε-
σκεμμένοι, τρεῖς κ̀ πεντήκοντα χιλιάδες
κ̀ τετρακόσιοι.

Et castrametantes juxta eum de 12
tribu Symeon: & princeps filiorum
Symeon, Salamiel filius Surisadæ.
Virtus ejus, ii, qui recogniti, no- 13
vem & quinquaginta millia, &
trecenti. Et castrametantes juxta 14
eum tribus Gad: & princeps filio-
rum Gad, Helisaph filius Raguel.
Virtus ejus, ii, qui recogniti, quin- 15
que & quadraginta millia, &
sexcenti, & quinquaginta. Omnes 16
recogniti de castris Ruben, centum
quinquaginta unum millia, et qua-
dringenti, & quinquaginta; cum
virtute sua secundi promovebunt.
Et levabitur tabernaculum testi- 17
monii; et castra Levitarum medi-
um castrorum. Et sicut castrame-
tabuntur, ita et promovebunt, unus-
quisque juxtà, secundùm princi-
patus. Ordo castrorum Ephræm a- 18
pud mare cum virtute eorum : &
princeps filiorum Ephræm, Elisama
filius Emiud. Virtus eorum, ii, qui 19
recogniti, quadraginta millia, &
quingenti. Et castrametantes juxtà 20
de tribu Manasse : & princeps fi-
liorum Manasse, Gamaliel filius
Phadassur. Virtus ejus, ii, qui re- 21
cogniti, duo & triginta millia, &
ducenti. Et castrametantes juxtà 22
de tribu Benjamin: & princeps fi-
liorum Benjamin, Abidan fili⁹ Ga-
deoni. Virtus ejus, ii, qui recogni- 23
ti, quinque & triginta millia, &
quadringenti. Omnes qui recogniti 24
de castris Ephræm, centum millia,
& octo mille, & centum; cum vir-
tute sua tertii promovebunt. Ordo 25
castrorum Dan ad Aquilonem cum
virtute eorum : & princeps filio-
rum Dan, Achiezer filius Amisa-
dæ. Virtus ejus, ii, qui recogniti, duo 26
& sexaginta millia, & septingen-
ti. Et castrametantes juxta eum 27
tribus Aser : et princeps filiorum
Aser, Phageel filius Echran. Vir- 28
tus ejus, ii, qui recogniti, unum &
quadraginta millia, et quingenti.
Et castrametantes juxtà, de tribu 29
Nephthali : & princeps filiorum
Nephthali, Achire filius Ænan.
Virtus ejus, ii, qui recogniti, tria 30
et quinquaginta millia, et qua-
dringenti.

MS.A (μ) Ῥουβὴν, μία κ̀ πεντήκοντα κ̀ ἑκατὸν χιλιάδες (ν) δεύτεροι ἀναζεύξουσιν. (ξ) ἀνὰ μέσον τ῀ (ο) ὡς παρεμβάλλουσιν, οὕτως κ̀ ἀναζεύξουσιν (π) κατὰ τάγμα αὐτ῀. (ϛ) Μαννασσῆ, (σ) Βενιαμείν, (τ) τρίτοι ἀναζεύξουσιν. (υ) Σαμισαδαί. (φ) Φαγαιήλ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12–30 [illegible]

Et qui juxta eum castrametabuntur, erit tri- 12
bus Simeon : & princeps filiorum Simeon,
Selamuel filius Suri-Sadai: Et numerus exer- 13
citûs ejus, quinquaginta novem millia & tre-
centi. Tribus quoque Gad : & princeps fili- 14
orũ Gad, erat Eliasaph fili⁹ Ravel: Et numer⁹ 15
exercitûs ejus, quadraginta quinq; millia &
sexcenti quinquaginta. Totus numer⁹ castro- 16
rum Rubil, centũ quinquaginta unum millia
& quadringenti quinquaginta per exercitus
suos, post primos proficiscebãtur. Proficisce- 17
batur autem tabernaculũ temporis, exercitus
videlicet Levitarũ, in medio castrorũ: quem-
admodũ castrametabantur, ita proficisceban-
tur, unusquisque cum turma sua per exercitus
suos. Turma verò castrorum Aphrem, per ex- 18
ercitũ suum, ab Occidente *castrametabatur*:
& princeps filiorum Aphrem, Elisema filius
Amihud: Et numer⁹ exercitûs ej⁹, quadraginta 19
millia & quingẽti. Porrò, qui castrametabãtur 20
prope hunc, erat trib⁹ Manasse : & princeps
filiorũ Manasse, Gamaliel filius Pharsur: Et 21
numer⁹ exercitûs ejus, triginta duo millia &
ducenti. Et trib⁹ Benjamen : princeps autem 22
filiorũ Benjamen, Abidan filius Gedeoni: Et 23
numer⁹ exercitûs ej⁹, triginta quinque millia
& quadringenti. Universus numerus castro- 24
rum Aphrem, centum & octo millia & cen-
tum per exercitus suos: post secundos profi-
ciscentur. Turma verò castrorum Dan, ab A- 25
quilone per exercitus suos *castrametabitur* :
princeps autem filiorum Dan, Ahiasar fili⁹ A-
misadai: Et numer⁹ exercit⁹ ej⁹, sexaginta duo 26
millia & septingenti. Porrò, qui castrameta- 27
bãtur juxta eũ, erat trib⁹ Asir: & princeps fi-
liorũ Asir, Phagiel fili⁹ Achran: Et numer⁹ ex- 28
ercit⁹ ej⁹, quadragĩta unũ millia & quingẽti.
Trib⁹ quoque Nephtali: & princeps filiorum 29
Nephtali, Ahida fili⁹ Ainã: Et numer⁹ exerci- 30
t⁹ ej⁹, quinquagĩta tria millia & quadringẽti.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

12 ודי־שרן סמיכין עלוהי שבטא
דשמעון ורבא לבני שמעון
13 שלמיאל בר־צורי שדי : וחיליה
ומניניהון חמשין ותשע אלפין
14 ותלת מאה : ושבטא דגד ורבא
15 לבני גד אליסף בר־רעואל : וחיליה
ומניניהון ארבעין וחמשא אלפין
16 ושית מאה וחמשין : כל־מניניא
למשרית ראובן מאה וחמשין וחד
אלפין וארבע־מאה וחמשין
17 לחיליהון בתניתא נטלין : ונטל
משכן־זמנא משרית ליואי בגו
משריתא כמא די־שרן כן נטלין
18 גבר על־אתריה לטקסיהון : טקס
משרית אפרים לחיליהון מערבא
ורבא לבני אפרים אלישמע בר־
19 עמיהוד : וחיליה ומניניהון ארבעין
20 אלפין וחמש מאה : ודסמיכין עלוהי
שבטא דמנשה ורבא לבני מנשה
21 גמליאל בר־פדהצור : וחיליה
ומניניהון תלתין ותרין אלפין
22 ומאתן : ושבטא דבנימין ורבא לבני
23 בנימן אבידן בר־גדעוני : וחיליה
ומניניהון תלתין וחמשא אלפין
24 וארבע מאה : כל־מניניא למשרית
אפרים מאה ותמני אלפין ומאה
25 לחיליהון ותליתיתא נטלין : טקס
משרית דן צפונא לחיליהון ורבא
לבני דן אחיעזר בר־עמי שדי :
26 וחיליה ומניניהון שתין ותרין
27 אלפין ושבע מאה : ודישרן סמיכין
עלוהי שבטא דאשר ורבא לבני
28 אשר פגעיאל בר־עכרן : וחיליה
ומניניהון ארבעין וחד אלפין וחמש
29 מאה : ושבטא דנפתלי ורבא לבני
30 נפתלי אחירע בר־עינן : וחיליה
ומניניהון חמשין ותלתא אלפין
וארבע מאה :

Targum ONKELOS.

12 Et qui castametantur juxta eũ,
sunt viri tribus Simeon : &
princeps filiorum Simeon, Sa-
13 lamiel filius Surisaddai. Et ex-
ercitus ejus & qui numerati
sunt ex eo, fuerunt quinqua-
ginta novẽ millia & trecenti.
14 Et in tribu filiorum Gad, prin-
ceps fuit Eliasaph filius Re-
15 huel. Et exercitus ejus & qui
numerati sunt ex eo, fuerunt
quadraginta quinq; millia &
16 sexcenti & quinquaginta. O-
mnes qui recensiti sunt in ca-
stris Ruben, fuerunt centum
quinquaginta millia & mille
& quadringẽti & quinquagin-
ta, per turmas suas : secundò
17 proficiscantur. Et proficiscatur
tabernaculũ fœderis & castra
Levitarum in medio castrorũ:
quomodo castrametentur, ita
proficiscantur ; singuli in loco
18 suo, per vexilla sua. Vexillum
castrorum Ephraim per exer-
citum suum erit ad Occiden-
tem : & princeps filiorum E-
phraim, Elisama filius Amiud.
19 Et exercitus ejus & qui nume-
rati sunt ex eo, quadraginta
20 millia & quingenti. Et juxta
eum tribus Manasse : & prin-
ceps filiorũ Manasse, Gamaliel
21 filius Phadasur. Et exercitus
ejus & qui numerati sunt ex
eo, triginta duo millia & du-
22 centi. In tribu filiorum Benja-
min, princeps fuit Abidan fi-
23 lius Gideonis. Et exercitus ej⁹
& qui numerati sunt ex eo,
triginta quinq; millia & qua-
24 dringenti. Omnes qui nume-
rati sunt in castris Ephraim,
fuerunt centum octoginta mil-
lia & centum, per turmas suas:
25 tertiò proficiscantur. Vexillũ
castrorum Dan erit ad Aquilo-
nem, per turmas suas : & prin-
ceps filiorũ Dan, Ahiazer fili⁹
26 Ammisaddai. Et exercitus ejus
& qui numerati sunt ex eo, fu-
erunt sexaginta duo millia &
27 septingenti. Et qui castrametã-
tur juxta eũ trib⁹ Aser: & prin-
ceps filiorum Aser, Phegiel fi-
28 lius Ochran. Et exercitus ejus
& qui numerati sunt ex eo,
quadraginta millia & mille &
29 quingenti. Et juxta eum trib⁹
Neptali : & princeps filiorum
30 Neptali, Haira filius Enan. Et exercitus ejus & qui numerati sunt ex
eo, quinquaginta tria millia & quadringenti.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

12–30 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

12–30 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Castrametabitur autem juxta 12
eum tribus Simeon, princeps
verò filiorum Simeon, Sala-
miel filius Surisadai; Et tur- 13
mæ ejus, et recensiti ej⁹, quin-
quaginta novem millia et tre-
centi. Tribus quoque Gad, & 14
princeps filiorũ Gad, Elisaph
filius Daguel; Et turmæ ejus, 15
& recensiti ejus, quadraginta
quinque millia, & sexcenti
quinquaginta. Omnes recensi- 16
ti in castris Ruben, centum &
quinquaginta millia, et mille
quadringenti quinquaginta :
per turmas suas secundi pro-
ficiscebantur. Cùm proficisce- 17
tur tabernaculum testimonii,
castrum Levitarũ erit in me-
dio castrorum : sicut castra-
metabũtur ita proficiscentur,
unusquisq; ad (b) latus suum
secundùm vexilla sua. Ve- 18
xillum castrorũ Ephraim per
turmas suas erit ad Occiden-
tem, et princeps filiorum E- 19
phraim, Elisama fili⁹ Emiud;
Et turmæ ejus, & recensiti
ejus, quadraginta millia &
quingenti. Juxta eum erit 20
tribus Manasse, & prin-
ceps filiorum Manasse, Ga-
maliel filius Phadassur; Et 21
turmæ ejus, et recensiti ejus,
triginta duo millia & du-
centi. Tribus quoq; Benjamin, 22
& princeps filiorum Benja-
min, Abidan filius Gedeonis;
Et turmæ ejus, & recensiti 23
ejus, triginta quinque millia
& quadringenti. Omnes re- 24
censiti in castris Ephraim,
centum et octo millia et cen-
tum per turmas suas: & ter-
tii proficiscebantur. Vexillum 25
castrorum Dan ad Septentri-
onem erit per turmas suas, et
Princeps filiorum Dan, Achi-
ezer filius Amisadai; Et tur- 26
mæ ejus, & recensiti ejus, sex-
aginta duo millia et septin-
genti. Castrametabitur autem 27
juxta eum tribus Aser, &
princeps filiorum Aser, Pha-
gajel filius Ocbran; Et tur- 28
mæ ej⁹, et recensiti ejus, unum
& quadraginta millia &
quingenti. Tribus quoq; Neph- 29
tali, & princeps filiorum
Nephtali, Abira filius Ænan;
Et turmæ ejus, & recensiti 30
ejus, quinquaginta tria mil-
lia & quadringenti.

VER. SAM. (*b*) locum

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 13 * والنازلون الي جانبه سبط سمعون * وسريهم سلوميايل بن صوري سداي * وعدد جيشه
14 15 تسعه وخمسون الفا وثلثمايه * والي جانبه سبط جاد * وسريهم الياساف بن دعوايل * وعدد
16 جيشه خمسه واربعون الفا وستمايه وخمسون * فذلك جميع عسكر راوبين * مايه الف واحد
17 وخمسون الفا واربع مايه وخمسون بجيوشهم * يرحلون ثانيهم * ويرحل خباء المحضر عسكر
18 اللاويين في وسط العساكر * وكما هم ينزلون كذلك يرحلون * كل فرق في مكانه ومركزه * ومركز
19 عسكر افرايم بجيوشهم في المغرب * وسريهم اليساماع بن عميهود * وعدد جيشه اربعون الفا وخمس
20 21 مايه * والي جانبه سبط منسا وسريهم جمليايل بن فداصور * وعدد جيشه اثنان وثلثون الفا
22 23 ومايتان * والي جانبه سبط بنيامين * وسريهم ابيدان بن جدعوني * وعدد جيشه خمسه
24 وثلثون الفا واربع مايه * فذلك جميع عسكر افرايم * مايه الف وثمانيه الف ومايه بجيوشهم *
25 ويرحلون ثالثا * ومركز عسكر دان في الشمال بجيوشهم * وسريهم احيعازر بن عمي سداي *
26 27 * وعدد جيشه اثنان وستون الفا وسبع مايه * والي جانبه سبط اشير * وسريهم فجعيايل بن
28 29 عكران * وعدد جيشه احد واربعون الفا وخمس مايه * والي جانبه سبط نفتالي * وسريهم احيراع
30 بن عينان * وعدد جيشه ثلثه وخمسون الفا واربع مايه *

Et qui castrametabuntur ad latus ipsius, 12
tribus Simeon : & princeps eorum Salu-
miail filius Suri-saddai : Et numerus ex- 13
ercitûs ejus, quinquaginta novem millia
et trecenti. Et ad latus ejus, Tribus Gad: 14
et princeps eorum, Eliasaph filius Dauail:
Et numerus exercitûs ejus, quadraginta 15
quinque millia, & sexcenti quinquagin-
ta. Atq; hic est universus exercitus Rau- 16
bin, centum millia, viginti unum millia,
& quadringenti quinquaginta, in turmas
suas : proficiscentur secundi post eos. Et 17
proficiscetur tabernaculum præsentiæ, ex-
ercitus Levitarum, in medio exercituum :
& quomodo ipsi castrametabuntur, eodem
modo proficiscentur : unaquæque secta in
loco suo, & meta suâ. Et meta exerci- 18
tûs Ephraim in turmas suas, ad Occiden-
tem : & princeps eorum, Elisama filius
Ammihudh: Et numerus exercitûs ejus, 19
quadraginta millia & quingenti. Et ad 20
latus ipsius, Tribus Manasse : & princeps
eorum Gamaliail filius Phadasur: Et nu- 21
merus exercitûs ejus, triginta duo millia
& ducenti. Et ad latus ejus, Tribus Ben- 22
jamin: & princeps eorum, Abidhan filius
Gedeoni : Et numerus exercitûs ejus, tri- 23
ginta quinque millia & quadringenti.
Atque iste est totus exercitus Ephraim, 24
centum millia & octo millia, ac centum,
in turmas suas : & proficiscentur tertio
loco. Et meta exercitûs Dan, ad Aqui- 25
lonem, in turmas suas : & princeps eo-
rum, Abiazar filius Ammi-saddai: Et nu- 26
merus exercitûs ejus, sexaginta duo mil-
lia & septingenti. Et ad latus ejus, 27
Tribus Asir: & princeps eorum, Fagajail
filius Acbran : Et numerus exercitûs e- 28
jus, quadraginta unum millia & quin-
genti. Et ad latus ejus, Tribus Nephtali: 29
& princeps eorum, Abiraa filius Ainan:
Et numerus exercitûs ejus, quinquaginta 30
tria millia & quadringenti.

ספר במדבר : ג

quinquaginta & ,septē &,millia centum,Dan castrametationi visitati Omnes
31 כָּל־הַפְּקֻדִים לְמַחֲנֵה דָן מְאַת אֶלֶף וְשִׁבְעָה וַחֲמִשִּׁים
Isti .sua vexilla ad proficiscentur postremum ad ,sexcenti & ,millia
32 אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת לָאַחֲרֹנָה יִסְעוּ לְדִגְלֵיהֶם׃ אֵלֶּה
visitati omnes ,suorum patrum domum ad Israel filiorum visitati
פְּקוּדֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבֹתָם כָּל־פְּקוּדֵי
,millia tria & ,millia sexcenta ,suos exercitus ad castrorum
הַמַּחֲנֹת לְצִבְאֹתָם שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים
medio in sunt visitati non Levitæ Et .quinquaginta &,quingenti &
33 וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וַחֲמִשִּׁים׃ וְהַלְוִיִּם לֹא הָתְפָּקְדוּ בְּתוֹךְ
.Moseh Dominus præcepit quemadmodum ,Israel filiorum
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
,Moseh Dominus præcepit quæ omnia juxta :Israel filii fecerunt Et
34 וַיַּעֲשׂוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
unusquisque sunt profecti sic & ,sua vexilla ad sunt castrametati sic
כֵּן־חָנוּ לְדִגְלֵיהֶם וְכֵן נָסָעוּ אִישׁ
.suorum patrum domum super suas familias ad
לְמִשְׁפְּחֹתָיו עַל־בֵּית אֲבֹתָיו׃

CAP. III. ג

cum Dominus est locut⁹ die in ,Moseh & ,Aharon generationes istæ Et
1 וְאֵלֶּה תּוֹלְדֹת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹם דִּבֶּר יְהוָה אֶת־
Primogenitus :Aharon filiorū nomina hæc Et .Sinai monte in Moseh
2 מֹשֶׁה בְּהַר סִינָי׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־אַהֲרֹן הַבְּכֹר ׀
Aharon filiorum nomina Ista .Ithamar & ,Elhazar ,Abihu & ,Nadab
3 נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃ אֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי אַהֲרֹן
.sacerdotio fungendū ad eorū manum implevit quorum ,unctorum ,sacerdotum
הַכֹּהֲנִים הַמְּשֻׁחִים אֲשֶׁר־מִלֵּא יָדָם לְכַהֵן׃
eos faciendo accedere in,Domini facies ad Abihu & Nadab est mortuus Et
4 וַיָּמָת נָדָב וַאֲבִיהוּא לִפְנֵי יְהוָה בְּהַקְרִבָם
fuerunt non filii & ,Sinai deserto in Domini facies ad extraneum ignem
אֵשׁ זָרָה לִפְנֵי יְהוָה בְּמִדְבַּר סִינַי וּבָנִים לֹא־הָיוּ
.sui patris Aharō facies super Ithamar &,Elhazar sacerdotio est funct⁹& :eis
לָהֶם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר עַל־פְּנֵי אַהֲרֹן אֲבִיהֶם׃
extensionem appropinquare Fac :dicendo ,Moseh ad Dominus est locut⁹ Et
5 6 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ הַקְרֵב אֶת־מַטֵּה
.ei ministrabunt & ,sacerdotis Aharon facies ad eam facies stare & ,Levi
לֵוִי וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אַהֲרֹן הַכֹּהֵן וְשֵׁרְתוּ אֹתוֹ׃
tentorii facies ad cœtus omnis custodiam & ,ejus custodiam custodient Et
7 וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמַרְתּוֹ וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת כָּל־הָעֵדָה לִפְנֵי אֹהֶל
vasa omnia custodient Et .tabernaculi servitutē serviendū ad,conventus
8 מוֹעֵד לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן׃ וְשָׁמְרוּ אֶת־כָּל־כְּלֵי
serviendum ad ,Israel filiorum custodiam & conventus tentorii
אֹהֶל מוֹעֵד וְאֶת־מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לַעֲבֹד אֶת־
,dati:ej⁹ filiis & ,Aharon Levitas dabis Et .tabernaculi servitutē
9 עֲבֹדַת הַמִּשְׁכָּן׃ וְנָתַתָּה אֶת־הַלְוִיִּם לְאַהֲרֹן וּלְבָנָיו נְתוּנִם
ejus filios & Aharon Et .Israel filiis à ei ipsi dati
10 נְתוּנִם הֵמָּה לוֹ מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְאֶת־אַהֲרֹן וְאֶת־בָּנָיו
.morietur propinquans extraneus Et.suū sacerdotium custodient & ,visitabis
תִּפְקֹד וְשָׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנָּתָם וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃
:dicendo ,Moseh ad Dominus est locutus Et
11 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

Verſio VULG. LAT.

31 Omnes qui numerati ſunt in caſtris Dan, fuerunt centum quinquaginta ſeptem millia ſexcenti: et noviſſimi proficiſcentur. 32 Hic numer⁹ filiorum Iſrael, per domos cognationū ſuarum & turmas diviſi exercitûs, ſexcenta tria millia 33 quingenti quinquaginta. Levitæ autem non ſunt numerati inter filios Iſrael: ſic enim 34 præceperat Dn̄s Moyſi. Feceruntq; filii Iſrael juxta omnia quæ mandaverat Dn̄s. Caſtrametati ſunt per turmas ſuas, & profecti per familias ac domos patrum ſuorum.

CAP. III.

1 HÆ ſunt generationes Aaron & Moyſi, in die qua locutus eſt Dn̄s ad Moyſen in 2 monte Sinai. Et hæc nomina filiorum Aaron: primogenit⁹ ejus Nadab, deindè Abiu, & 3 Eleazar, & Ithamar. Hæc nomina filiorum Aaron ſacerdotum qui uncti ſunt, & quorum repletæ & conſecratæ manus ut ſacerdotio fungerentur. 4 Mortui ſunt enim Nadab & Abiu, cùm offerrent ignem alienum in conſpectu Dn̄i in deſerto Sinai, abſque liberis: functiq; ſunt ſacerdotio Eleazar & Ithamar coram 5 Aaron patre ſuo. Locutúſq; eſt Dn̄s ad Moyſen, dicens, 6 Applica tribum Levi, & fac ſtare in conſpectu Aaron ſacerdotis ut miniſtrent ei, & 7 excubent, Et obſervent quidquid ad cultum pertinet multitudinis coram tabernaculo 8 teſtimonii, Et cuſtodiant vaſa tabernaculi, ſervientes in 9 miniſterio ejus. Dabíſque dono Levitas Aaron & filiis ejus, quibus traditi ſunt à filiis 10 Iſrael. Aaron autem & filios ejus conſtitues ſuper cultum ſacerdotii. Externus, qui ad miniſtrandum acceſſerit, morietur. 11 Locutúſque eſt Dn̄s ad Moyſen, dicens,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

31 Πάντες (χ) οἱ ἐπεσκεμμένοι τῆς παρεμβολῆς Δὰν, (ψ) ἑκατὸν καὶ πεντηκονταεπτὰ χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι, ἔσχατοι ἐξαροῦσι κατὰ τάγμα αὐτῶν. 32 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν. πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν παρεμβολῶν σὺν ταῖς δυνάμεσιν αὐτῶν, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ (ω) τρισχίλιοι πεντακόσιοι πεντήκοντα. 33 Οἱ δὲ Λευῗται οὐ συνεπεσκέπησαν (α) ἐν αὐτοῖς, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. 34 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ (β) Ἰσραὴλ πάντα ὅσα συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ· οὕτω παρενέβαλον κατὰ τάγμα αὐτῶν, καὶ οὕτως ἐξῄεσαν ἕκαστος ἐχόμενοι κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν.

31 Omnes recogniti, de caſtris Dan, centum et quinquaginta ſeptem millia, et ſexcenti: ultimi promovebunt ſecundùm ordinem ſuum. 32 Hæc eſt recognitio filiorum Iſrael, ſecundùm domos familiarum eorum. Omnis recognitio caſtrorum cum virtutibus eorum, ſexcenta millia, et ter mille quingenti quinquaginta. 33 Levitæ autē non fuerunt ſimul recogniti in eis, ſicut mādavit Domin⁹ Moyſi. 34 Et fecerunt filii Iſrael omnia, quæcunq; præcepit Domin⁹ Moyſi. Sic caſtrametati ſunt ſecundùm ordinē ſuum: et ſic promoverunt unuſquiſq; juxtà, ſecundùm populos ſuos, ſecundùm domos familiarum ſuarum.

MS.A. (χ) οἱ ἀριθμηθέντες (ψ) ἑπτὰ καὶ πεντήκοντα καὶ ἑκατὸν χιλιάδες καὶ ἑξακόσιοι, σὺν δυνάμει αὐτῶν, ἔσχατοι ἀναζεύξουσιν κατὰ (ω) τρισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι καὶ πεντήκοντα. (α) αὐτοῖς, (β) Ἰσραὴλ, καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ· οὕτω

ΚΕΦ. γ΄.

1 Καὶ αὗται αἱ γενέσεις Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆ, ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐλάλησε κύριος τῷ Μωυσῇ (α) ἐν ὄρει Σινᾶ. 2 Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρών. πρωτότοκος Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, (β) Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. 3 Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Ἀαρὼν, οἱ (γ) ἱερεῖς οἱ ἠλειμμένοι, οὓς ἐτελείωσαν τὰς (δ) χεῖρας αὐτῶν ἱερατεύειν. 4 Καὶ ἐτελεύτησε Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἔναντι κυρίου, προσφερόντων αὐτῶν πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου, ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, καὶ παιδία οὐκ ἦν αὐτοῖς. καὶ ἱεράτευσεν Ἐλεάζαρ καὶ 5 Ἰθάμαρ μετ' Ἀαρὼν τοῦ πατρὸς αὐτῶν. Καὶ ἐ- 6 λάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάβε τὴν (ε) φυλὴν Λευῒ, καὶ στήσεις αὐτοὺς ἐναντίον Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καὶ λειτουργήσουσιν αὐτῷ, 7 καὶ φυλάξουσι τὰς φυλακὰς αὐτοῦ, Καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ 8 μαρτυρίου, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. Καὶ φυλάξουσι πάντα τὰ σκεύη τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ 9 κατὰ πάντα τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς. Καὶ δώσεις τοὺς Λευΐτας (ζ) Ἀαρὼν, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τοῖς ἱερεῦσι. (η) δεδομένοι δόμα οὗτοί 10 μοι εἰσὶν ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ Ἀαρὼν καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καταστήσεις ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ φυλάξουσι τὴν ἱερατείαν αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ κατὰ τὸν βωμὸν, (θ) καὶ ἔσω τοῦ καταπετάσματος. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ ἁπτόμενος, 11 ἀποθανεῖται. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

CAP. III.

1 ET hæ ſunt generationes Aaron et Moyſi, in qua die locut⁹ eſt Dominus Moyſi in monte Sina. 2 Et hæc ſunt nomina filiorū Aaron. Primogenit⁹ Nadab, et Abiud, Eleazar, et Ithamar. 3 Hæc ſunt nomina filiorum Aaron, ſacerdotes qui uncti ſunt, quorum conſummaverunt man⁹ eorum ſacerdotio fungi. 4 Et mortu⁹ eſt Nadab et Abiud ante Dominum, offerentib⁹ ipſis ignē alienum ante Dominū in deſerto Sina. Et filii non fuerunt eis. Et ſacerdotio funct⁹ eſt Eleazar et Ithamar cum Aaron patre ſuo. 5 Et locut⁹ eſt Domin⁹ ad Moyſen, dicens, 6 Accipe tribū Levi, et conſtitues eos in conſpectu Aaron ſacerdotis, et miniſtrabunt ei, et cuſtodient (a) cuſtodias ej⁹, 7 Et cuſtodias filiorū Iſrael ante tabernaculum teſtimonii, ad operandum opera tabernaculi. 8 Et cuſtodient omnia vaſa tabernaculi teſtimonii, & cuſtodias filiorum Iſrael ſecundùm omnia opera tabernaculi. 9 Et dabis Levitas Aarō et filiis ej⁹ ſacerdotib⁹. Dati mu⁹ bi mihi ſunt ex omnib⁹ filiis Iſrael. 10 Et Aarō, et filios ej⁹ cōſtitues ſuper tabernaculū teſtimonii. Et cuſtodient ſacerdotium ſuum, et omnia, quæ ad altare, et intra velum. Et (b) alienigena qui tetigerit, morietur. 11 Et locut⁹ eſt Dominus ad Moyſen, dicens,

MS.A. (α) ἐν τῷ ὄρει (β) καὶ Ἐλεάζαρ, (γ) ἱερεῖς καὶ οἱ (δ) χεῖρας τοῦ ἱερατεύειν. (ε) φυλὴν τοῦ Λευῒ, (ζ) Ἀαρὼν τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τοῖς (η) δόμα δεδομένοι οὗτοι μόνοι εἰσὶν (θ) καὶ τὰ ἔσω

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

31 * ܟܠܗܘܢ ܡܢܝܢܐ ܕܡܫܪܝܬܐ ܕܕܢ. ܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ ܘܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܬܡܐܐ. ܒܚܪܬܐ
32 ܢܫܩܠܘܢ ܠܛܟܣܝܗܘܢ. * ܗܠܝܢ ܡܢܝܢܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܟܠܗܘܢ
ܡܢܝܢܐ ܕܡܫܪܝܬܐ ܠܚܝܠܘܬܗܘܢ. ܫܬܡܐܐ ܐܠܦܝܢ ܘܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܚܡܫܡܐܐ ܘܚܡܫܝܢ.
33 * ܠܘܝܐ ܕܝܢ ܘܫܒܛܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ. ܠܐ ܐܬܡܢܝܘ ܥܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ.
34 * ܘܥܒܕܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܟܠ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ. ܘܗܟܢܐ ܫܩܠܝܢ
ܗܘܘ ܒܛܟܣܝܗܘܢ. ܘܗܟܢܐ ܫܪܝܢ ܗܘܘ. ܐܢܫ ܒܡܫܪܝܬܗ. ܠܒܝܬ ܐܒܘܗܝ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܓ *

1 * ܘܗܠܝܢ ܬܘܠܕܬܗ ܕܐܗܪܘܢ ܘܕܡܘܫܐ. ܒܝܘܡܐ ܕܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ ܒܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ.
2 * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܒܢܝ ܐܗܪܘܢ. ܒܘܟܪܗ ܢܕܒ ܘܐܒܝܗܘ. ܘܐܠܥܙܪ ܘܐܝܬܡܪ. * ܘܗܠܝܢ
3 ܫܡܗܐ ܕܒܢܝ ܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ. ܕܐܬܡܫܚܘ. ܘܡܠܝܘ ܐܝܕܝܗܘܢ ܠܟܘܡܪܘܬܐ. * ܘܡܝܬܘ ܢܕܒ
4 ܘܐܒܝܗܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܟܕ ܩܪܒܘ ܢܘܪܐ ܢܘܟܪܝܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܒܡܕܒܪܐ ܕܣܝܢܝ. ܘܒܢܝܐ ܠܐ ܗܘܘ
5 ܠܗܘܢ. ܘܟܗܢܘ ܐܠܥܙܪ ܘܐܝܬܡܪ ܩܕܡ ܐܗܪܘܢ ܐܒܘܗܘܢ. * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ.
6 ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܩܪܒ ܠܫܒܛܐ ܕܠܘܝ. ܘܐܩܝܡܝܘܗܝ ܩܕܡ ܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ. ܘܢܫܡܫܘܢܝܗ.
7 * ܘܢܛܪܘܢ ܡܛܪܬܗ. ܘܡܛܪܬܐ ܕܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܩܕܡ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܠܡܦܠܚ
8 ܦܘܠܚܢܐ ܕܡܫܟܢܐ. * ܘܢܛܪܘܢ ܟܠܗܘܢ ܡܐܢܘܗܝ ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܘܡܛܪܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.
9 ܠܡܦܠܚ ܦܘܠܚܢܐ ܕܡܫܟܢܐ. * ܘܬܬܠ ܠܠܘܝܐ. ܠܐܗܪܘܢ ܘܠܒܢܘܗܝ. ܡܘܗܒܬܐ
10 ܝܗܝܒܝܢ ܠܗ. ܡܢ ܒܝܬ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܠܐܗܪܘܢ ܘܠܒܢܘܗܝ ܦܩܘܕ. ܘܢܛܪܘܢ
11 ܟܘܡܪܘܬܗܘܢ. ܘܢܘܟܪܝܐ ܕܢܬܩܪܒ. ܢܬܩܛܠ. * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ.

31 Univerſus numerus caſtrorum Dan, centum quinquaginta ſeptem millia & ſexcenti: ultimi poſt turmas proficiſcentur. 32 Hi ſint numeri filiorum Iſrael per domos patrum ſuorum, univerſi *inquam* numeri caſtrorum per exercitus ſuos, ſexcenta tria millia, & quingenti quinquaginta. 33 Levitæ verò & tribus patrum eorum, non fuerit numerata inter filios Iſrael, quemadmodum præceperat Dominus Moſi. 34 Fecerunt itaque filii Iſrael quicquid mandaverat Dominus Moſi, ſic *inquam* fecerunt, & ſic proficiſcebantur per turmas ſuas, & ſic caſtrametabantur, unuſquiſque in caſtris ſuis, pro domo patris ſui.

CAP. III.

1 CÆterùm iſtæ ſunt generationes Aharonis & Moſis in die quo locutus eſt Dominus cum Moſe in monte Sinai. 2 Et hæc ſunt nomina filiorum Aharonis: Primogenitus ejus, Nadab, & Abihu, & Eliazar, & Ithamar. 3 Et hæc ſunt nomina filiorum Aharonis ſacerdotis, qui uncti fuerant, & perfecerant manus ſuas ad ſacerdotium. 4 Mortui ſunt autem Nadab & Abihu coram Dn̄o, cùm obtulerunt ignem peregrinum coram Dn̄o in deſerto Sinai, & filios non habuerunt: & ſacerdotio functi ſunt Eliazar & Ithamar filii Aharonis patris ſui. 5 Et locutus eſt Dn̄s cum Moſe, dixitq; ad eum; 6 Admove tribum Levi, & conſtitue eam coram Aharone ſacerdote ut miniſtrent ei, 7 Cuſtodiantq; cuſtodiam ejus, & cuſtodiam univerſi cœtûs coram Domino, ante tabernaculum temporis, ut exerceant miniſterium tabernaculi. 8 Præterea cuſtodient omnia vaſa tabernaculi temporis, & cuſtodiam filiorum Iſrael, ut obeant miniſterium tabernaculi. 9 Denique dabis ipſos Levitas Aharoni & filiis ejus: dono enim dati ſunt ei de medio filiorum Iſrael. 10 Aharoni verò & filiis ejus præcipe ut cuſtodiant ſacerdotium ſuum: & alienus qui acceſſerit, interficiatur. 11 Locutus eſt etiam Dn̄s cum Moſe, & ait illi;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

31 כָּל־מִנְיָנַיָּא לְמַשְׁרִיַת דָּן מְאָה
וְחַמְשִׁין וְשַׁבְעָא אַלְפִין וְשִׁית מְאָה
32 בְּבַתְרֵיתָא נָטְלִין לְטִקְסֵיהוֹן׃ אִלֵּין
מִנְיָנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְבֵית אֲבָהָתְהוֹן
כָּל־מִנְיָנֵי מַשְׁרִיָתָא לְחֵילֵיהוֹן שִׁית־
מְאָה וּתְלָתָא אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה
33 וְחַמְשִׁין׃ וְלֵיוָאֵי לָא אִתְמְנִיאוּ בְּגוֹ
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמָא דִי־פַקֵּיד יְיָ יָת־
34 מֹשֶׁה׃ וַעֲבַדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דִּי־
פַקֵּיד יְיָ יָת מֹשֶׁה כֵּן שָׁרַן לְטִקְסֵיהוֹן
וְכֵן נָטְלִין גְּבַר לְזַרְעִיתְהוֹן עַל־בֵּית
אֲבָהָתוֹהִי׃ ג
1 וְאִלֵּין תּוֹלְדָת אַהֲרֹן וּמֹשֶׁה בְּיוֹמָא
דְּמַלֵּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה בְּטוּרָא דְסִינָי׃
2 וְאִלֵּין שְׁמָהַת בְּנֵי־אַהֲרֹן בּוּכְרָא
נָדָב וַאֲבִיהוּא אֶלְעָזָר וְאִיתָמָר׃
3 אִלֵּין שְׁמָהַת בְּנֵי אַהֲרֹן כָּהֲנַיָּא
דְּאִתְרַבִּיאוּ דִּי־אִתְקָרַב קוּרְבָּנְהוֹן
4 לְשַׁמָּשָׁא׃ וּמִית נָדָב וַאֲבִיהוּא קֳדָם
יְיָ בְּקָרוֹבֵיהוֹן אֶשָּׁתָא נוּכְרֵיתָא
קֳדָם יְיָ בְּמַדְבְּרָא דְסִינַי וּבְנִין
לָא־הֲווֹ לְהוֹן וְשַׁמֵּשׁ אֶלְעָזָר
וְאִיתָמָר עַל־אַפֵּי אַהֲרֹן אֲבוּהוֹן׃
5 6 וּמַלֵּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ קָרֵיב
יָת־שִׁבְטָא דְלֵוִי וּתְקִים יָתֵיהּ קֳדָם
7 אַהֲרֹן כָּהֲנָא וִישַׁמְּשׁוּן יָתֵיהּ׃ וְיִטְּרוּן
יָת־מַטַּרְתֵּיהּ וְיָת־מַטְּרַת כָּל־
כְּנִשְׁתָּא קֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא לְמִפְלַח
8 יָת־פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא׃ וְיִטְּרוּן יָת־כָּל־
מָנֵי מַשְׁכַּן זִמְנָא וְיָת־מַטְּרַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל לְמִפְלַח יָת פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא׃
9 וְתִתֵּן יָת־לֵיוָאֵי לְאַהֲרֹן וְלִבְנוֹהִי
מְסִירִין יְהִיבִין אִנּוּן לֵיהּ מִן בְּנֵי
10 יִשְׂרָאֵל׃ וְיָת־אַהֲרֹן וְיָת־בְּנוֹהִי תְּמַנֵּי
וְיִטְּרוּן יָת־כְּהוּנַּתְהוֹן וְחִילוֹנַי
11 דְּיִקְרַב יִתְקְטֵל׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה
לְמֵימַר׃

31 Omnes qui numerati ſunt in caſtris Dan, fuerunt centum quinquaginta ſeptem millia & ſexcenti: noviſſimè proficiſcantur. 32 Hi ſunt qui numerati ſunt de filiis Iſrael per domos patrum ſuorum: omnes qui numerati ſunt in caſtris per exercitum ſuum, ſexcenta tria millia, & quingenti & quinquaginta. 33 Levitæ autem non ſunt numerati inter filios Iſrael: ſicut præceperat Dominus Moyſi. 34 Feceruntq; filii Iſrael: juxta omnia quæ præcepit Dn̄s Moyſi, ita caſtrametabantur per vexilla ſua, & ita proficiſcebantur; ſinguli per familias ſuas, & per domum patrum ſuorum.

CAP. III.

1 ET hæ ſunt generationes Aaron & Moyſi: in die qua locutus eſt Dn̄s *cum Moyſe* in 2 monte Sinai. Et hæc ſunt nomina filiorum Aaron, primogenitus ejus Nadab: & Abiu; 3 Eleazar, & Ithamar. Hæc nomina filiorum Aaron, ſacerdotū qui uncti ſunt: & quorum oblatio oblata eſt, ut miniſtrarent. 4 Mortuuſq; eſt Nadab & Abiu coram Domino, quando obtulerunt ignē alienum corā Domino in deſerto Sinai; & filii non fuerunt eis: & miniſtravit Eleazar & Ithamar in conſpectu Aaron patris ſui. 5 Locutuſq; eſt Dn̄s cū 6 Moyſe dicens. Applica tribū Levi, & ſtatue eam coram Aaron ſacerdote: & miniſtrabunt 7 ei. Et cuſtodient cuſtodiā ejus, & cuſtodiā omnis congregationis, ante tabernaculū fœderis: ut ſerviant in miniſterio 8 tabernaculi. Et cuſtodiant omnia vaſa tabernaculi fœderis, & cuſtodiā filiorū Iſrael: ut ſerviāt in miniſterio tabernaculi fœderis. 9 Dabiſq; Levitas Aaron & filiis ejus: cui dati traditiq; ſunt à filiis Iſrael. 10 Aaron autē & filios ejus conſtitues, ut cuſtodiant ſacerdotiū ſuū: alien⁹ autem qui acceſſerit, occidetur. 11 Locutuſq; eſt Dn̄s cum Moyſe dicens.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

31 ࠊࠋ ࠄࠐࠒࠅࠃࠉࠌ ࠋࠌࠇࠍࠄ ࠃࠍ ࠌࠀࠕ ࠀࠋࠐ ࠅࠔࠁࠏࠄ ࠅࠇࠌࠔࠉࠌ ࠀࠋࠐ ࠅࠔࠔ ࠌࠀࠅࠕ ࠋࠀࠇࠓࠍࠄ ࠉࠎࠏࠅ ࠋࠃࠂࠋࠉࠄࠌ
32 ࠀࠋࠄ ࠐࠒࠅࠃࠉ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠋࠁࠉࠕ ࠀࠁࠕࠌ ࠊࠋ ࠐࠒࠅࠃࠉ ࠄࠌࠇࠍࠅࠕ ࠋࠑࠁࠀࠕࠌ ࠔࠔ ࠌࠀࠅࠕ ࠀࠋࠐ ࠅࠔࠋࠔࠕ ࠀࠋࠐࠉࠌ ࠅࠇࠌࠔ ࠌࠀࠅࠕ ࠅࠇࠌࠔࠉࠌ
33 ࠅࠄࠋࠅࠉࠌ ࠋࠀ ࠄࠕࠐࠒࠃࠅ ࠁࠕࠅࠊ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠊࠀࠔࠓ ࠑࠅࠄ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠕ ࠌࠔࠄ
34 ࠅࠉࠏࠔࠅ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠊࠊࠋ ࠀࠔࠓ ࠑࠅࠄ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠕ ࠌࠔࠄ ࠊࠍ ࠇࠍࠅ ࠋࠃࠂࠋࠉࠄࠌ ࠅࠊࠍ ࠍࠎࠏࠅ ࠀࠉࠔ ࠋࠌࠔࠐࠇࠕࠉࠅ ࠏࠋ ࠁࠉࠕ ࠀࠁࠕࠉࠅ
1 ࠅࠀࠋࠄ ࠕࠅࠋࠃࠕ ࠀࠄࠓࠍ ࠅࠌࠔࠄ ࠁࠉࠅࠌ ࠃࠁࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠕ ࠌࠔࠄ ࠁࠄࠓ ࠎࠉࠍࠉ
2 ࠅࠀࠋࠄ ࠔࠌࠅࠕ ࠁࠍࠉ ࠀࠄࠓࠍ ࠄࠁࠊࠅࠓ ࠍࠃࠁ ࠅࠀࠁࠉࠄࠅࠀ ࠀࠋࠏࠆࠓ ࠅࠀࠉࠕࠌࠓ
3 ࠀࠋࠄ ࠔࠌࠅࠕ ࠁࠍࠉ ࠀࠄࠓࠍ ࠄࠊࠄࠍࠉࠌ ࠄࠌࠔࠇࠉࠌ ࠀࠔࠓ ࠌࠋࠀ ࠉࠃࠌ ࠋࠊࠄࠍ
4 ࠅࠉࠌࠕ ࠍࠃࠁ ࠅࠀࠁࠉࠄࠅࠀ ࠋࠐࠍࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠁࠄࠒࠓࠉࠁࠌ ࠀࠔ ࠆࠓࠄ ࠋࠐࠍࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠁࠌࠃࠁࠓ ࠎࠉࠍࠉ ࠅࠁࠍࠉࠌ ࠋࠀ ࠄࠉࠅ ࠋࠄࠌ ࠅࠉࠊࠄࠍ ࠀࠋࠏࠆࠓ ࠅࠀࠉࠕࠌࠓ ࠏࠋ ࠐࠍࠉ ࠀࠄࠓࠍ ࠀࠁࠉࠄࠌ
5 ࠅࠉࠃࠁࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋ ࠌࠔࠄ ࠋࠀࠌࠓ
6 ࠄࠒࠓࠁ ࠀࠕ ࠌࠈࠄ ࠋࠅࠉ ࠅࠄࠏࠌࠃࠕ ࠀࠕࠅ ࠋࠐࠍࠉ ࠀࠄࠓࠍ ࠄࠊࠄࠍ ࠅࠔࠓࠕࠅ ࠀࠕࠅ
7 ࠅࠔࠌࠓࠅ ࠀࠕ ࠌࠔࠌࠓࠕࠅ ࠅࠀࠕ ࠌࠔࠌࠓࠕ ࠊࠋ ࠄࠏࠃࠄ ࠋࠐࠍࠉ ࠀࠄࠋ ࠌࠅࠏࠃ ࠋࠏࠁࠃ ࠀࠕ ࠏࠁࠃࠕ ࠄࠌࠔࠊࠍ
8 ࠅࠔࠌࠓࠅ ࠀࠕ ࠊࠋ ࠊࠋࠉ ࠀࠄࠋ ࠌࠅࠏࠃ ࠅࠀࠕ ࠌࠔࠌࠓࠕ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠋࠏࠁࠃ ࠀࠕ ࠏࠁࠃࠕ ࠄࠌࠔࠊࠍ
9 ࠅࠍࠕࠕࠄ ࠀࠕ ࠄࠋࠅࠉࠌ ࠋࠀࠄࠓࠍ ࠅࠋࠁࠍࠉࠅ ࠍࠕࠅࠍࠉࠌ ࠍࠕࠅࠍࠉࠌ ࠄࠌࠄ ࠋࠅ ࠌࠀࠕ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ
10 ࠅࠀࠕ ࠀࠄࠓࠍ ࠅࠀࠕ ࠁࠍࠉࠅ ࠕࠐࠒࠃ ࠅࠔࠌࠓࠅ ࠀࠕ ࠊࠄࠍࠕࠌ ࠅࠄࠆࠓ ࠄࠒࠓࠁ ࠉࠅࠌࠕ
11 ࠅࠉࠃࠁࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋ ࠌࠔࠄ ࠋࠀࠌࠓ

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

31 *Omnes recenſiti caſtrorum Dan, centum quinquaginta ſeptem millia & ſexcenti: 32 poſtremi proficiſcebantur ſecundùm vexilla ſua. Iſti recenſiti ſunt de filiis Iſrael ſecundùm domum patrum ſuorum: Omnes recenſiti caſtrorum juxta turmas ſuas, ſexcenta tria millia, et quingenti quinquaginta. 33 Levitæ autem recenſiti non fuerunt inter filios Iſrael, ſicut præceperat Dominus Moſi. 34 Fecerunt autē filii Iſrael ſecundū omnia quæ præceperat Dominus Moſi: Sic caſtrametati ſunt ſecundùm vexilla ſua, & ſic profecti ſunt, unuſquiſque ſecundùm familias ſuas, per domum patrum ſuorum.*

CAP. III.

1 *IStæ autem ſunt generationes Aaronis & Moſis in die quo locutus eſt Dominus Moſi in monte Sinai. 2 Hæc quoque ſunt nomina filiorum Aaronis, primogenit⁹ Nadab, & Abihu, Eleazar & Ithamar. 3 Hæc ſunt nomina filiorum Aaronis ſacerdotum unctorum, (a) quorum conſecravit manū ut ſacerdotio fungerentur. 4 Mortui autem ſunt Nadab et Abihu cū offerrent ignem (b) alienum coram Domino in deſerto Sinai: filii autem non erant eis, ideò ſacerdotio functi ſunt Eleazar, & Ithamar coram Aarone patre ſuo. 5 Poſtea locutus eſt Dominus Moſi, dicens; 6 Appropinquare fac tribū Levi, ut conſtituas eam coram Aarone ſacerdote, miniſtrentque illi. 7 Et cuſtodiant cuſtodiam ejus, & cuſtodiā omnis congregationis corā tabernaculo teſtimonii, ad faciendum miniſterium tabernaculi. 8 Cuſtodient quoq; omnia vaſa tabernaculi teſtimonii, et cuſtodiam filiorum Iſrael, ad faciendum miniſterium tabernaculi. 9 Dabiſq; Levitas Aaroni, et filiis ejus: Dati ſunt, dati ſunt ei mihi de medio filiorū Iſrael. 10 Aaronem autem et filios ejus præficies, et cuſtodient ſacerdotium ſuum; nam (c) alienigena qui acceſſerit, (d) morietur. 11 Et locutus eſt Dominus Moſi, dicens;*

VER. SAm. (a) qui complêrunt locum ſuum (b) extraneum (c) extraneus (d) occidetur.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

31 * فذلك جميع عسكر دان * مائة وسبعة وخمسون الفا وستمائة * ويرحلون اخيرا لجيوشهم * هؤلاء
32 معدودون بني اسرائيل لبيوت آبائهم * جملة عدد العساكر لجيوشهم * ستمائة الف وثلاثة الاف
33 وخمسمائة وخمسون * واللاويون لم يحصوا في جملة بني اسرائيل كما امر الله موسى * ثم صنع
34 بنو اسرائيل جميع ما امر الله موسى * كذلك نزلوا في مراكزهم * وكذلك رحلوا * كل سبط
لعشائرهم على بيوت آبائهم * الفصل الثالث * وهذه نسبة قوم موسى 1
وهارون في وقت خطاب الله لموسى في برية سينين * وهذه اسماء بني هارون ناداب البكر * وابيهو 2
والعازار * وايثامار * هذه اسماء بني هارون الائمة الممسوحين الذين كمل واجبهم للامامة * ومات 3 4
ناداب وابيهو بين يدي الله لما قربا نارا غريبة بين يدي الله في برية سيناي * ولم يكن لهما
بنون * وام العازار وايثامار بحضرة هارون ابيهما * وكلم الله موسى قائلا * قدم سبط لوي 5 6
فقفهم بين يدي هارون الامام فيخدموه * ويحفظوا حفظه وحفظ الجماعة بين يدي خباء 7
المحضر * ويخدموا خدمة المسكن * ويحفظوا جميع آنية خباء المحضر * ويحفظ بني اسرائيل * 8
ويخدموا خدمة المسكن * وادفع اللاويين الى هارون وبنيه * مسلمون معطون هم له من 9
بني اسرائيل * ووكل هارون وبنيه على ان يحفظوا امامتهم * واي اجنبي تقدم اليها فليقتل * 10
11 * ثم كلم الله موسى قائلا *

31 *Atque iſte eſt univerſus exercitus Dan, centum quinquaginta ſeptem millia & ſexcenti: & proficiſcentur poſtremo loco, per turmas ſuas. 32 Hi ſunt recenſiti filiorum Iſrail in domos patrum ſuorum: ſumma numeri exercituum in turmas ſuas, ſexcenta millia, & tria millia, & quingenti quinquaginta. 33 Levitæ autem non fuerunt numerati inter ſummam filiorum Iſrail, ſicuti præcepit Deus Muſæ. 34 Fecerúntque filii Iſrail omnia quæ mandavit Deus Muſæ: eo modo diverſati ſunt in caſtris ſuis, atq; eo modo profecti ſunt: unaquæque tribus in familias ſuas, juxta domos patrum ſuorum.*

CAP. III.

1 *ATque hæc eſt genealogia gentis Muſæ & Haronis quo tempore collocutus eſt Deus cum Muſa in deſerto Sinain. 2 Et hæc ſunt nomina filiorum Haronis: Nadab primogenitus, & Abihu, & Eleazar, & Ithamar. 3 Hæc ſunt nomina filiorum Haronis ſacerdotum unctorum, quorum debitum expletum fuerat ad munus ſacerdotii. 4 Mortuique ſunt Nadab et Abihu in conſpectu Dei, eò quòd obtuliſſent ignem externum coram Deo in deſerto Sinai, nec fuerunt eis filii: functique ſunt ſacerdotio Eleazar & Ithamar in præſentia Haronis patris ſui. 5 Locutúſque eſt Deus cum Muſa, dicens; 6 Admove tribum Livi, & ſiſte illos ante Haronem ſacerdotem, ut famulentur ei, 7 Et cuſtodiant cuſtodiam ejus, et cuſtodiam congregationis ante tabernaculum præſentiæ: & miniſtrent miniſterium habitaculi, 8 Et cuſtodiant omnia vaſa tabernaculi præſentiæ, et cuſtodiam filiorum Iſrail, et miniſtrent miniſterium habitaculi. 9 Et da Levitas Haroni & filiis ejus: addicti atque donati ſunt ei de filiis Iſrail. 10 Et committe curam Haroni & filiis ejus cuſtodiendi ſacerdotium ſuum: & quicunque advena acceſſerit ad illud, occidatur. 11 Item locutus eſt Deus cum Muſa, dicens;*

ספר במדבר : ג

pro ,Iſrael filiorum medio è Levitas accepi ecce ego Et
וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תַּחַת 12
.Levitæ mihi erunt & :Iſrael filiis à *vulvæ apertione* primogenito omni
כָּל־בְּכוֹר פֶּטֶר רֶחֶם מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהָיוּ לִי הַלְוִיִּם׃
primogenitum omne *me percutere* die *in* ,primogenitum omne *mihi* Quia
כִּי לִי כָּל־בְּכוֹר בְּיוֹם הַכֹּתִי כָל־בְּכוֹר 13
.Iſrael in primogenitum omne mihi ſanctificavi ,Ægypti terra in
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם הִקְדַּשְׁתִּי לִי כָל־בְּכוֹר בְּיִשְׂרָאֵל
eit locutus Et .Dominus Ego .erunt *mihi* ,animal ad uſque homine Ab
מֵאָדָם עַד־בְּהֵמָה לִי יִהְיוּ אֲנִי יְהוָה׃ וַיְדַבֵּר 14
filios *Viſita* :dicendo ,Sinai deſerto in Moſeh ad Dominus
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה בְּמִדְבַּר סִינַי לֵאמֹר׃ פְּקֹד אֶת־בְּנֵי 15
maſculum Omnem .ſuas familias *ad* ,ſuorum patrum *domum ad* Levi
לֵוִי לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם כָּל־זָכָר
os ſuper Moſeh eos *viſitavit* Et .*eos viſitabis* ,ſupra & menſis filio à
מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה תִּפְקְדֵם׃ וַיִּפְקֹד אֹתָם מֹשֶׁה עַל־פִּי 16
,*ſuis nominibus in* Levi filii iſti fuerunt Et .erat juſſus quemadmodū ,Domini
יְהוָה כַּאֲשֶׁר צֻוָּה׃ וַיִּהְיוּ־אֵלֶּה בְנֵי־לֵוִי בִּשְׁמֹתָם 17
Gherſon filiorum nomina hæc Et .Merari & ,Chehath & ,Gherſon
גֵּרְשׁוֹן וּקְהָת וּמְרָרִי׃ וְאֵלֶּה שְׁמוֹת בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן 18
,ſuas familias *ad* Chehath filii Et .Simhi & ,Libni ,ſuas familias *ad*
לְמִשְׁפְּחֹתָם לִבְנִי וְשִׁמְעִי׃ וּבְנֵי קְהָת לְמִשְׁפְּחֹתָם 19
,ſuas familias *ad* Merari filii Et .Huzziel & ,Chebron ,Ishar & ,Hamram
עַמְרָם וְיִצְהָר חֶבְרוֹן וְעֻזִּיאֵל׃ וּבְנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם 20
.ſuorum patrum domum *ad* Levi familiæ *ipſæ* Iſtæ .Muſi & ,Machli
מַחְלִי וּמוּשִׁי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַלֵּוִי לְבֵית אֲבֹתָם׃
ipſæ Iſtæ .Simhi familia & ,Libni familia Gherſon *Ipſi*
לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי וּמִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְעִי אֵלֶּה הֵם 21
filio à maſculi omnis *numero in* eorum *Viſitati* .Gherſuni familiæ
מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי׃ פְּקֻדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־ 22
.quingenti & ,millia ſeptem ,eorum *viſitati* ;ſupra & ,menſis
חֹדֶשׁ וָמַעְלָה פְּקֻדֵיהֶם שִׁבְעַת אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃
.*mare* ad caſtrametabuntur tabernaculum poſt Gherſuni Familiæ
מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי אַחֲרֵי הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ יָמָּה׃ 23
cuſtodia Et .Lael filius Eliaſaph ,Gherſuni patris domus *prælatus* Et
וּנְשִׂיא בֵית־אָב לַגֵּרְשֻׁנִּי אֶלְיָסָף בֶּן־לָאֵל׃ וּמִשְׁמֶרֶת 24 25
tentorium & ,tabernaculum ,*conventus tentorio* in Gherſon filiorum
בְּנֵי־גֵרְשׁוֹן בְּאֹהֶל מוֹעֵד הַמִּשְׁכָּן וְהָאֹהֶל
,atrii *funda* Et .*conventus* tentorii oſtii *tegumentum* &,ejᵒ operimentum
מִכְסֵהוּ וּמָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְקַלְעֵי הֶחָצֵר 26
altare *ſuper* & ,tabernaculum *ſuper* quod atrii oſtii operimentum &
וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־הַמִּזְבֵּחַ
Chehath *ipſi* Et .ejus *ſervitium* omne ad ejus funes & ,undiquaque
סָבִיב וְאֵת מֵיתָרָיו לְכֹל עֲבֹדָתוֹ׃ וְלִקְהָת 27
,Chebroni familia &, Ishari familia & Hamrami familia
מִשְׁפַּחַת הָעַמְרָמִי וּמִשְׁפַּחַת הַיִּצְהָרִי וּמִשְׁפַּחַת הַחֶבְרֹנִי
numero In .Chehathi familiæ *ipſæ* Iſtæ .Huzzieli familia &
וּמִשְׁפַּחַת הָעָזִּיאֵלִי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי׃ בְּמִסְפַּר 28
,ſexcenti & ,millia octo ,ſupra & ,menſis filio à maſculi omnis
כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁמֹנַת אֲלָפִים וְשֵׁשׁ מֵאוֹת
.ſanctitatis cuſtodiam cuſtodientes
שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃

Verſio VULG. LAT.

12 Ego tuli Levitas à filiis Iſrael pro omni primogenito, qui aperit vulvam in filiis Iſrael, erúntque Levitæ mei.
13 Meum eſt enim omne primogenitum: ex quo percuſſi primogenitos in terra Ægypti, ſanctificavi mihi quidquid primum naſcitur in Iſrael: ab homine uſque ad pecus, mei
14 ſunt. Ego Dominus. Locutúſque eſt Dominus ad Moyſen in deſerto Sinai, dicens;
15 Numera filios Levi per domos patrum ſuorum & familias, omnem maſculum ab u-
16 no menſe & ſuprá. Numeravit Moyſes, ut præceperat
17 Dominus. Et inventi ſunt filii Levi per nomina ſua, Gerſon & Caath & Merari. Filii
18 Gerſon: Lebni & Semei. Fi-
19 lii Caath: Amram & Jeſaar,
20 Hebron & Oziel. Filii Me-
21 rari: Moholi & Muſi. De Gerſon fuêre familiæ duæ, Lebnitica, & Semeitica. Qua-
22 rum numeratus eſt populᵒ ſexûs maſculini ab uno menſe & ſuprá, ſeptem millia quin-
23 genti. Hi poſt tabernaculum metabuntur ad Occidentem,
24 Sub principe Eliaſaph filio
25 Laël. Et habebunt excubias
26 in tabernaculo fœderis, Ipſum tabernaculum & operimentum ejus, tentorium quod trahitur ante fores tecti fœderis, & cortinas atrii: tentoriū quoque quod appenditur in introitu atrii tabernaculi, & quidquid ad ritum altaris pertinet, funes tabernaculi, & omnia utenſilia e-
27 jus. Cognatio Caath habebit populos Amramitas & Jeſaaritas & Hebronitas & Ozielitas. Hæ ſunt familiæ Caathitarum recenſitæ per no-
28 mina ſua. Omnes generis maſculini ab uno menſe & ſuprá, octo millia ſexcenti, habebunt excubias Sanctuarii,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

12 (ι)Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ εἴληφα τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀντὶ παντὸς πρωτοτόκου διανοίγοντος μήτραν παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· λύτρα αὐτῶν ἔσονται, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται.
13 Ἐμοὶ γὰρ πᾶν πρωτότοκον. ἐν ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, (κ) ἡγίασα ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον ἐν Ἰσραήλ. ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους ἐμοὶ ἔσονται. ἐ-
14 γὼ κύριος. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυ-
15 σῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ, λέγων, Ἐπίσκεψαι τοὺς υἱοὺς Λευὶ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, κατὰ δήμους (λ)αὐτῶν. πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνι-
16 αίου καὶ ἐπάνω, (μ)ἐπισκέψασθε αὐτούς. Καὶ ἐπεσκέψαντο αὐτοὺς Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς (ν)κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξεν
17 αὐτοῖς κύριος. Καὶ ἦσαν οὗτοι (ξ)οἱ υἱοὶ Λευὶ ἐξ ὀνομάτων αὐτῶν· Γεδσὼν, Καὰθ, καὶ Με-
18 ραρί. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν υἱῶν Γεδ-
19 σὼν κατὰ δήμους αὐτῶν· Λοβενὶ καὶ Σεμεΐ. Καὶ υἱοὶ Καὰθ κατὰ δήμους αὐτῶν· (ο) Ἀμρὰμ καὶ
20 Ἰσαὰρ, Χεβρὼν καὶ Ὀζιήλ. (π)Καὶ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· Μοολὶ, καὶ (ρ)Μουσί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τῶν Λευιτῶν κατ' οἴκους πα-
21 τριῶν αὐτῶν. Τῷ Γεδσὼν δῆμος τοῦ Λοβενὶ, καὶ δῆμος τοῦ Σεμεΐ. οὗτοι δῆμοι τοῦ Γεδσών.
22 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν παντὸς ἀρσενικοῦ ἀπὸ μηνιαίου καὶ (σ) ἐπάνω, ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν, ἑπτακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι.
23 Καὶ οἱ υἱοὶ Γεδσὼν ὀπίσω τῆς σκηνῆς παρ-
24 εμβαλοῦσι(τ)παρὰ θάλασσαν. Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριᾶς τοῦ δήμου τοῦ Γεδσὼν, Ἐλισὰφ
25 υἱὸς Δαήλ. Καὶ ἡ φυλακὴ υἱῶν Γεδσὼν ἐν
26 τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, Ἡ σκηνὴ, καὶ τὸ κάλυμμα, καὶ τὸ κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, καὶ τὸ καταπέτασμα τῆς πύλης τῆς αὐλῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τῆς σκηνῆς, καὶ τὰ κατάλοιπα πάν-
27 των τῶν ἔργων αὐτοῦ. Τῷ Καὰθ δῆμος ὁ (υ) Ἀμρὰμ εἷς, καὶ δῆμος ὁ (φ) Ἰσαὰρ εἷς, καὶ δῆμος ὁ Χεβρὼν εἷς, καὶ δῆμος ὁ Ὀζιὴλ εἷς. οὗτοί (χ) εἰσιν οἱ δῆμοι τοῦ
28 Καὰθ κατὰ ἀριθμόν. Πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ὀκτακισχίλιοι καὶ ἑξακόσιοι, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων.

Et ecce ego aſſumpſi Levitas de medio filiorum Iſrael pro omni primogenito adaperiente vulvam à filiis Iſrael. Redemptiones eorum erunt: et erunt mihi Levitæ. 12
Mihi enim omne primogenitum. In qua die percuſſi omne primogenitum in terra Ægypti, ſanctificavi mihi omne primogenitum in Iſrael: ab homine uſque ad pecus, mihi erunt. Ego Dominus. 13
Et locutus eſt Dominus ad Moyſen in deſerto Sina, dicens, 14
Recognoſce filios Levi ſecundùm domos familiarum eorum, ſecundùm populos eorum. Omne maſculinum ab uno menſe & ſuprà, recognoſcite eos. 15
Et recognoverunt eos Moyſes & Aaron per vocem Domini, quemadmodùm præcepit eis Dominus. 16
Et fuerunt hi filii Levi ex nominibus eorum: (c) Gedſon, Caath, & Merari. 17
Et hæc ſunt nomina filiorum Gedſon ſecundùm populos eorum, Lobeni, & Semei. 18
Et filii Caath ſecundùm populos eorum, Amram, & Iſſaar, Chebron, & Oziel. 19
Et filii Merari ſecundùm populos eorum, Mooli, & Muſi. Hi ſunt populi Levitarum ſecundùm domos familiarum eorum. 20
Ipſi Gedſon populus ipſius Lobeni, & populᵒ ipſiᵒ Semei. Hi populi Gedſon. 21
Recognitio eorum ſecundùm numerum omnis maſculini ab uno menſe & ſuprà, recognitio eorum, ſeptem mille, & quingenti. 22
Et filii Gedſon poſt tabernaculum caſtrametabuntur ad Mare. 23
Et princeps domûs familiæ populi ipſius Gedſon, Heliſaph filius Dael. 24
Et cuſtodia filiorum Gedſon in tabernaculo teſtimonii, 25 *Ipſum tabernaculum, et operimentū, & cooperimentū oſtii tabernaculi teſtimonii, et tentoria atrii, et velamen portæ atrii, quod eſt ſuper tabernaculū, & reliqua omniū operū ejᵒ.* 26
Ipſi Caath populᵒ, qui Amrā, unᵒ; & populᵒ, qui Iſſaar, unᵒ; et populᵒ, qui Chebron, unᵒ; et populᵒ, qui Oziel, unus. Hi ſunt populi ipſiᵒ Caath, ſecundùm numerum. 27
Omne maſculinum ab 28 *uno menſe & ſuprà, octo mille & ſexcenti, cuſtodientes cuſtodias ſanctorum.*

MS.A (ι) Καὶ ἐγὼ ἰδοὺ ἤληφα (κ) ἡγιάσας (λ) αὐτῶν, κατὰ συγγενείας αὐτῶν. πᾶν (μ) ἀριθμήσονται αὐτούς. Καὶ ἠρίθμησεν (ν) κυρίου, καθὰ συνέταξεν (ξ) υἱοὶ (ο) Ἀμβρὰμ (π) καὶ οὗτοι υἱοὶ (ρ) Ὁμουσί. (σ) ἐπάνω, ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν, (τ) κατὰ θάλασσαν. (υ) Ἀμβρὰμ (φ) Σαὰρ (χ) εἰσιν δῆμοι

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 [illegible]
13 [illegible]
[illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
[illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
[illegible]
24 [illegible]
[illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]

Ecce ego accepi Levitas de medio filiorum Iſrael pro omni primogenito aperiéte quamcunque vulvam de filiis Iſrael, ut ſint mihi Levitæ; 12 Nam meum eſt omne primogenitum. In die quâ interfeci omnia primogenita quæ erant in terra Ægypti, conſecravi mihi omne primogenitum filiorum Iſrael: ab homine uſque ad animantia, mea erunt: Ego ſum Dominus. 13 Præterea locutus eſt Dominus cum 14 Moſe in monte Sinai, dixitq; ad eum; 15 Recenſe filios Levi per familias ſuas, & domos patrū ſuorum: omnem maſculum à filio menſis & ſupra, recenſebis. 16 Recenſuit itaque eos Moſes juxta verbū oris Domini, prout fuerat ei mandatum. 17 Fuerunt autem hi filii Levi per nomina ſua: Gerſon, & Cahath, & Merari. 18 Et hæc ſunt nomina filiorum Gerſon per familias ſuas: Lebni, & Semei. 19 Filii verò Cahath juxta familias ſuas, Amram, & Jeſhar, & Hebron, & Uziel. 20 Porrò filii Merari juxta familias ſuas, Mahli & Muſi. Hæ ſunt familiæ Levitarum juxta domos patrum ſuorum. 21 Ad Gerſonem *pertinebat* familia Lebni, & familia Semei: Hæ ſunt familiæ Gerſonis. 22 Et numerus eorum, numerando omnem maſculum à filio menſis & ſupra, ſeptem millia & quingenti. 23 Familia Gerſonis poſt tabernaculum caſtrametentur ab Occidente. 24 Et princeps domûs paternæ Gerſonis, Eliaſaph filius Eliab. 25 Et cuſtodia filiorum Gerſonis in tabernaculo temporis, erit tabernaculum, & velū januæ ejus, & tentorium ejus, & tentorium oſtii tabernaculi temporis: 26 Et vela atrii, & aulæum januæ atrii quod imminet tabernaculo & altari per ambitum: item ſuper funiculos ejus, cunctaq; ejus miniſteria *erit eorum cuſtodia*. 27 Ad Cahath verò *pertinet* familia Amram, & familia Jeſhar, & familia Hebrō, & familia Uziel: Hæ ſunt familiæ Cahath. 28 Porrò numerus eorum, numerando omnem maſculū à filio menſis & ſupra, octo millia & ſexcenti cuſtodientes cuſtodiam ſanctuarii.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

ואנא הא קריבית ית ליואי מגו בני 12
ישראל חלף כל בוכרא פתח ולדא
מבני ישראל ויהון משמשין קדמי
ליואי: ארי דילי כל בוכרא ביומא 13
דקטלית כל בוכרא בארעא דמצרים
אקדשית קדמי כל בוכרא בישראל
מאנשא עד בעירא דילי יהון אנא
יי: ומליל יי עם משה במדברא 14
דסיני למימר: מני ית בני לוי לבית 15
אבהתהון לזרעיתהון כל דכורא
מבר ירחא ולעילא תמנינון: ומנא 16
יתהון משה על מימרא דיי כמא די
אתפקד: והוו אלין בני לוי 17
בשמהתהון גרשון וקהת ומררי:
ואלין שמהת בני גרשון לזרעיתהון 18
לבני ושמעי: ובני קהת לזרעיתהון 19
עמרם ויצהר חברון ועזיאל: ובני 20
מררי לזרעיתהון מחלי ומושי אלין
אנון זרעית ליואי לבית אבהתהון:
לגרשון זרעית לבני וזרעית שמעי 21
אלין אנון זרעית גרשון: בניניהון 22
במנין כל דכורא מבר ירחא
ולעילא מניניהון שבעא אלפין
וחמש מאה: זרעית גרשון אחורי 23
משכנא ישרון מערבא: ורב בית 24
אבא לבית גרשון אליסף בר לאל:
ומטרת בני גרשון במשכן זמנא 25
משכנא ופרסא חופאיה ופרסא
דתרע משכן זמנא: וסרדי דרתא 26
וית פרסא דתרע דרתא די על
משכנא ועל מדבחא סחור סחור
וית אטונוהי לכל פולחניה:
ולקהת זרעית עמרם וזרעית יצהר 27
וזרעית חברון וזרעית עזיאל אלין
אנון זרעית קהת: במנין כל 28
דכורא מבר ירחא ולעילא תמניא
אלפין ושית מאה נטרי מטרתא
דקודשא:

Targum ONKELOS.

12 Ego autē ecce applicavi Levitas ad me de medio filiorum Iſrael, pro omni primogenito qui aperit vulvā de filiis Iſrael: miniſtrabuntq; Levitæ in
13 conſpectu meo. Meū eſt enim omne primogenitū: in die quo occidi omne primogenitū in terra Egypti, ſanctificavi corā me oñe primogenitū in Iſrael, ab homine uſq; ad pecus: mei
14 ſunt, ego Dñs. Locutúſq; eſt Dñs cum Moyſe, in deſerto Si-
15 nai, dicens. Numera filios Levi, p domos patrū ſuorū et familias ſuas: omnes maſculos ab uno menſe et ſupra nume-
16 rabitis eos. Numeravitq; eos Moyſes juxta verbū Dñi: ſicut
17 mandatū fuerat ei. Fuerūt autē hi filii Levi per nomina ſua;
18 Gerſō, et Caath, & Merari. Et hæc ſunt nomina filiorū Gerſon per familias ſuas; Lobni,
19 et Semei. Et filii Caath p familias ſuas; Amrā et Iſaar; et
20 Hebron, et Oziel. Filii autem Merari per familias ſuas, Mooli et Muſi: hæ ſunt familiæ Levitarū, per domos patrū ſu-
21 orū. De Gerſon fuit familia Lobni, et familia Semei: hæ
22 ſunt familiæ Gerſon. Numeratiq; ſunt ex eis juxta numerum omniū maſculorū, ab uno mēſe et ſupra: fuitq; numerᵒ eorum ſcptē millia & quingenti.
23 Familiæ Gerſō caſtrametabūtur poſt tabernaculum ad Oc-
24 cidentem. Et princeps domus patrum Gerſonitarum, Elia-
25 ſaph filius Lael. Sub cuſtodia autē filiorū Gerſō in tabernaculo fœderis erit tabernaculū et operimentum, quo tegetur, tentoriumq; ꝙ in oſtio taber-
26 naculi fœderis. Et cortinæ atrii, et tentoriū ꝙ eſt in oſtio atrii, ꝙ circuit altare et tabernaculū: et funiculi ejus, juxta
27 omnem cultū ejus. De Caath autē fuit familia Amram et familia Iſaar, & familia Hebron, & familia Oziel: hæ
28 ſunt familiæ Caath. Juxta numerum omnium maſculorum, ab uno menſe & ſupra: octo millia et ſexcenti, cuſtodientium cuſtodiam ſanctuarii.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*12 [illegible]
13 [illegible]
**14 [illegible]
*15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
*20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
*23 [illegible]
*24 [illegible]
*25 [illegible]
26 [illegible]
**27 [illegible]
28 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

*12 [illegible]
13 [illegible]
**14 [illegible]
*15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
*20 [illegible]
21 [illegible]
*22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
**27 [illegible]
28 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

Ego autem ecce accepi Levitas de medio filiorum Iſrael pro omni primogenito adaperiente vulvā inter filios Iſrael: redemptiones eorū erunt; eruntq; mihi Levitæ. 12
Nam meus eſt omnis primogenitus: in die quo (e) percuſſi omnem primogenitū in terra Ægypti, ſanctificavi mihi omne primogenitū in Iſrael, ab homine ad pecus; mei ſunt ut Dominus. 13
Et locutus eſt Dominus Moſi in deſerto Sinai, dicens; 14
Recenſe filios Levi ſecundùm domum patrum ſuorū, ſecundùm familias ſuas; omnem maſculū à filio menſis et ſupra, recenſebis eos. 15
Et recenſuit eos Moſes ſecundùm verbum Domini, ſicut præceperat ei. 16
Iſti autem fuerunt filii Levi cum nominibus ſuis, Gerſon, Caath, et Merari. 17
Hæc quoq; ſunt nomina filiorum Gerſon ſecundùm familias ſuas, Lobni et Semei. 18
Et filii Caath ſecundùm familias ſuas, Amrā, et Iſſar, Hebron, & Oziel. 19
Filii verò Merari ſecundùm familias ſuas, Moholi, & Muſi: Iſtæ ſunt familiæ Levi ſecundùm domū patrum ſuorum. 20
Gerſonis, familia Lobnitarū; et familia Semeitarum: Iſtæ ſunt familiæ Gerſonitarum. 21
Recenſiti autē eorum juxta numerum omnium maſculorum à filio menſis et ſupra, recenſiti eorum, ſeptē millia et quingenti. 22
Familia Gerſonitarum poſt tabernaculum caſtrametabitur ad Occidentem. 23
Princeps autem domûs patris Gerſonitarum, Eliaſaph filius Lael. 24
Cuſtodia verò filiorū Gerſon in tabernaculo teſtimonii, ipſum tabernaculum, et (f) tentoriū, et operimentū ejus, et velamē portæ tabernaculi teſtimonii, 25
Et tapetes ocellati atrii, et velamen portæ atrii quod eſt ſuper tabernaculum et ſuper altare in circuitu, et funes ejus pro omni miniſterio ejᵒ. 26
Caath verò, familia Amramitarū, et familia Iſſaaritarum, et familia Hebronitarū, et familia Ozielitarum. Iſtæ ſunt familiæ Caathitarū 27
Juxta numerū omnium maſculorum à filio menſis et ſupra, octo millia et ſexcenti, cuſtodientes cuſtodiam ſanctuarii. 28

VER. SAM. (e) occidi (f) tegumentum,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * فاني قد سرفت اللدوانيين من بني اسرايل بدل كل بكر اول بطن من بني اسرايل * فيصير
13 اللدوانيون لي * كما كان لي كل بكر في يوم اهلاكي كل بكر في بلد مصر اقدست لي كل بكر فيما
14 بين بني اسرايل من انسان الي بهيمة * كذاك يصير هاولاء * انا الله سرفتهم * ثم كلم الله موسي في
15 برية سينين قايلا * عد بني لوي لبيت اباهم وعسايرهم * كل ذكر من ابن شهر فصاعدا
16 17 تعدهم * فعدهم موسي علي قول الله كما امر * فهاولاء كانوا بنو لوي باسمايهم * جرسون * وقهات
18 19 ومراري * وهذان اسما ابني جرسون * لبني * وسمعي لقبايلهما * وبنو قهات لعسايرهم * عمرام
20 ويصهار * وحبرون * وعزيايل * وابنا مراري لعسايرهما * محلي * وموسي * هذه عساير اللدوانيين
21 22 لبيت اباهم * لجرسون عسير لبني * وعساير سمعي * هذه عسايرهم * عددهم باحصاء كل ذكر
23 من ابن شهر فصاعدا * سبعة الف وخمس ماية * وعسايرهم ينزلون وراء المسكن في المغرب *
24 25 وسيدهم الياساف بن لايل * وحفظهم من خباء الحضر * المسكن * والخباء * وغشاوه * وستر باب
26 خباء الحضر * وقلوع السرادق * وستر بابه الذي علي المسكن والمذبح مستديرا * واطنابها وساير
27 خدمتها * ولقهات عشير عمرام * وعشير يصهار * وعشير حبرون * وعشير عزيايل * هذه عساير
28 * باحصاء كل ذكر من ابن شهر فصاعدا * ثمانية الف وستماية * حافظوا حفظ القدس *

Quoniā jam nobilitavi Levitas inter filios Iſrail pro omni primogenito primi partûs ex filiis Iſrail; ideò Levitæ fient mei. 12
Quemadmodum fuit meum omne primogenitum in die quâ perdidi omne primogenitum in regione Ægypti, ſanctificavi mihi omne primogenitum inter filios Iſrail, ab homine uſque ad pecus: ita fient hi, ego Deus nobilitavi eos. 13
Etiā locutus eſt Deus ad Muſam in deſerto Sinain, dicens; 14
Recenſe filios Livi in domum patrum ſuorum, & familias ſuas: omnes maſculos à filio unius menſis & ſupra, numerabis. 15
Numeravit igitur eos Muſa juxta dictum Dei, quemadmodum præcepit. 16
Et hi fuerunt filii Livi per nomina ſua: Girſon, & Cahath, et Merari. 17
Et hæc ſunt duo nomina filiorum Girſon: Lebni, & Semei, juxta familias utriuſq;. 18
Et filii Cahath in familias ſuas, Amram, et Jeſhar, & Hebron, et Ozail. 19
Et duo filii Merari per familias ſuas, Mahli, & Muſi. Hæ ſunt familiæ Levitarum juxta domum patrum eorum. 20
Girſoni, familia Lebni, & familia Semei. Iſtæ ſunt familiæ eorum. 21
Numerus eorum, recenſendo omnem maſculum à filio unius menſis & ſupra, ſeptem millia & quingenti. 22
Et familiæ eorum caſtrametabuntur retrò habitaculum ad Occidentē. 23
Et princeps eorum, Eliaſaph filius Lail. 24
Et cuſtodia eorum circa tabernaculum præſentiæ, erit habitaculum, & tentorium, et tegmen ejᵒ, & cortina januæ tabernaculi præſentiæ, 25
Et vela atrii, et velamen januæ ejus, quod eſt ſuper habitaculum & altare per circuitum, & funiculi eorum, & reliquum eorum miniſterium. 26
Cahath autem habet familiam Amram, & familiam Jeſhar, & familiam Hebron, & familiam Oziail: Hæ ſunt familiæ ejus. 27
Numerando omnē 28 *maſculum à filio menſis & deinceps, octo millia & ſexcenti, cuſtodientes cuſtodiam ſanctuarii.*

tabernaculi *femur* *ſuper* caſtrametabuntur Chehath filiorum Familiæ
29 מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־קְהָת יַחֲנוּ עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן
Eliſaphan ,Chehathi *familiis* patris domus *prælatus* Et .*auſtrum* ad
30 תֵּימָנָה׃ וּנְשִׂיא בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי אֱלִיצָפָן
,candelabrum & ,menſa & ,arca eorum cuſtodia Et .Huzziel filius
31 בֶּן־עֻזִּיאֵל׃ וּמִשְׁמַרְתָּם הָאָרֹן וְהַשֻּׁלְחָן וְהַמְּנֹרָה
,*operimentum* & ,eis in miniſtrabunt quibus ,ſanctitatis vaſa & ,altaria &
וְהַמִּזְבְּחֹת וּכְלֵי הַקֹּדֶשׁ אֲשֶׁר יְשָׁרְתוּ בָּהֶם וְהַמָּסָךְ
Aharon filius Elhazar Levi *prælatorum prælatus* Et .ejus *ſervitium* omne &
32 וְכֹל עֲבֹדָתוֹ׃ וּנְשִׂיא נְשִׂיאֵי הַלֵּוִי אֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן
Merari *Ipſi* .ſanctitatis cuſtodiam cuſtodientium *præfectura* ,ſacerdotis
33 הַכֹּהֵן פְּקֻדַּת שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ׃ לִמְרָרִי
familiæ *ipſæ* Iſtæ .Muſi familia & ,Machli familia
מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי וּמִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי אֵלֶּה הֵם מִשְׁפְּחֹת
,ſupra & ,menſis filio à maſculi omnis *numero in* eorum *viſitati* Et .Merari
34 מְרָרִי׃ וּפְקֻדֵיהֶם בְּמִסְפַּר כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמָעְלָה
familiis patris domus *prælatus* Et .ducenti & ,millia ſex
35 שֵׁשֶׁת אֲלָפִים וּמָאתָיִם׃ וּנְשִׂיא בֵית־אָב לְמִשְׁפְּחֹת
caſtrametabatur tabernaculi *femur Super* .Abichail filius Suriel ,Merari
מְרָרִי צוּרִיאֵל בֶּן־אֲבִיחָיִל עַל יֶרֶךְ הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ
,tabernaculi *aſſeres* ,Merari filiorum cuſtodiæ *viſitatio* Et .aquilonem *ad*
36 צָפֹנָה׃ וּפְקֻדַּת מִשְׁמֶרֶת בְּנֵי מְרָרִי קַרְשֵׁי הַמִּשְׁכָּן
omne & ,ejus vaſa omnia & ,ejus baſes & ,eius columnæ & ,ejus vectes &
וּבְרִיחָיו וְעַמֻּדָיו וַאֲדָנָיו וְכָל־כֵּלָיו וְכֹל
,earum baſes & ,undiquaque atrii columnæ Et .ejus *ſervitium*
37 עֲבֹדָתוֹ׃ וְעַמֻּדֵי הֶחָצֵר סָבִיב וְאַדְנֵיהֶם
,*tabernaculi facies ad caſtrametantes* Et .earum funes & ,earum clavi &
38 וִיתֵדֹתָם וּמֵיתְרֵיהֶם׃ וְהַחֹנִים לִפְנֵי הַמִּשְׁכָּן
,Aharon & ,Moſeh orientem ad *conventus temporis facies ad* ,*anterius* ad
קֵדְמָה לִפְנֵי אֹהֶל־מוֹעֵד מִזְרָחָה מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן
filiorum cuſtodiam ad ,ſanctuarii cuſtodiam cuſtodientes ejus filii &
וּבָנָיו שֹׁמְרִים מִשְׁמֶרֶת הַמִּקְדָּשׁ לְמִשְׁמֶרֶת בְּנֵי
Levitarum *viſitati* Omnes .morietur *appropinquans* extraneus & :Iſrael
39 יִשְׂרָאֵל וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃ כָּל־פְּקוּדֵי הַלְוִיִּם
,eorum familias *ad* Domini *os ſuper* ,Aharon & ,Moſeh *viſitavit* quos
אֲשֶׁר פָּקַד מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן עַל־פִּי יְהוָה לְמִשְׁפְּחֹתָם
.millia viginti & duo ſupra & ,menſis filio à maſculus omnis
כָּל־זָכָר מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה שְׁנַיִם וְעֶשְׂרִים אָלֶף׃
primogenitum omnem *Viſita* :Moſeh ad Dominus dixit Et
40 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה פְּקֹד כָּל־בְּכֹר
numerum *tolle* & :ſupra & ,menſis filio à ,Iſrael *filiis* maſculum
זָכָר לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מִבֶּן־חֹדֶשׁ וָמַעְלָה וְשָׂא אֵת מִסְפַּר
Pro .Dominus Ego .mihi Levitas capies Et .eorum nominum
41 שְׁמֹתָם׃ וְלָקַחְתָּ אֶת־הַלְוִיִּם לִי אֲנִי יְהוָה תַּחַת
pro Levitarum animal & ,Iſrael filiis in primogenito omni
כָּל־בְּכֹר בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְאֵת בֶּהֱמַת הַלְוִיִּם תַּחַת
,Moſeh *viſitavit* Et .Iſrael filiorum animali in primogenito omni
42 כָּל־בְּכוֹר בְּבֶהֱמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּפְקֹד מֹשֶׁה
filiis in primogenitum omnem ,ei Dominus præcepit quemadmodum
כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ אֶת־כָּל־בְּכוֹר בִּבְנֵי
.Iſrael
יִשְׂרָאֵל׃

Verſio VULG. LAT.

29 Et caſtrametabuntur ad Meridianam plagam. 30 Princépſque eorum erit Eliſaphan filius Oziel. 31 Et cuſtodient arcam, menſámque, & candelabrum, altaria, & vaſa Sanctuarii, in quibus miniſtratur, & velum, cunctámque hujuſcemodi ſupellectilem. 32 Princeps autem principum Levitarum Eleazar filius Aaron ſacerdotis, erit ſuper excubitores cuſtodiæ Sanctuarii. 33 At verò de Merari erunt populi Moholitæ & Muſitæ recenſiti per nomina ſua. 34 Omnes generis maſculini ab uno menſe & ſuprà, ſex millia ducenti. 35 Princeps eorum Suriel filius Abihaiel: in plaga Septentrionali caſtrametabuntur. 36 Erunt ſub cuſtodia eorum tabulæ tabernaculi, & vectes, & columnæ, ac baſes earum, & omnia quæ ad cultum hujuſcemodi pertinent. 37 Columnæque atrii per circuitum cum baſibus ſuis, & paxilli cum funibus. 38 Caſtrametabuntur ante tabernaculum fœderis, id eſt, ad Orientalem plagam, Moyſes & Aaron cum filiis ſuis, habentes cuſtodiam Sanctuarii in medio filiorum Iſrael. Quiſquis alienus acceſſerit, morietur. 39 Omnes Levitæ, quos numeraverunt Moyſes & Aaron, juxta præceptum Domini per familias ſuas in genere maſculino à menſe uno & ſuprà, fuerunt viginti duo millia. 40 Et ait Dominus ad Moyſen, Numera primogenitos ſexûs maſculini de filiis Iſrael ab uno menſe & ſuprà, & habebis ſummam eorum. 41 Tolléſque Levitas mihi pro omni primogenito filiorum Iſrael, ego ſum Dominus: & pecora eorum pro univerſis primogenitis pecorum filiorum Iſrael. 42 Recenſuit Moyſes, ſicut præceperat Dominꝰ, primogenitos filiorum Iſrael.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

29 Οἱ δῆμοι τῶν υἱῶν Καὰθ παρεμβαλοῦσιν ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς κατὰ Λίβα. 30 Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου (ψ) πατριῶν τῶν δήμων τοῦ Καάθ, Ἐλισαφὰν υἱὸς Ὀζιήλ. 31 Καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἡ κιβωτὸς, καὶ ἡ τράπεζα, καὶ ἡ λυχνία, καὶ τὰ θυσιαστήρια, καὶ τὰ σκεύη τοῦ ἁγίου ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, καὶ τὸ κατακάλυμμα, καὶ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. 32 Καὶ ὁ ἄρχων (ω) ἐπὶ τῶν ἀρχόντων τῶν Λευιτῶν, Ἐλεάζαρ (α) ὁ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, καθεσταμένος φυλάσσειν τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων. 33 Τῷ Μεραρὶ δῆμος ὁ Μοολὶ, καὶ δῆμος (β) ὁ Μουσί. οὗτοί εἰσι δῆμοι τοῦ Μεραρί. 34 Ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ ἀριθμὸν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, ἑξακισχίλιοι καὶ πεντήκοντα. 35 Καὶ ὁ ἄρχων οἴκου πατριῶν τοῦ δήμου τοῦ Μεραρὶ, Σουριὴλ υἱὸς Ἀβιχαίλ. ἐκ πλαγίων τῆς σκηνῆς παρεμβαλοῦσι πρὸς Βορρᾶν. 36 Ἡ ἐπίσκεψις τῆς φυλακῆς υἱῶν Μεραρὶ, τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ τὰ ἔργα αὐτῶν, 37 Καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς (γ) πασσάλους, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν. 38 (δ) Οἱ παρεμβάλλοντες κατὰ πρόσωπον τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου (ε) ἀπὸ ἀνατολῆς, Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, φυλάσσοντες τὰς φυλακὰς τοῦ ἁγίου εἰς τὰς φυλακὰς τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ ὁ ἀλλογενὴς (ζ) ὁ ἁπτόμενος, ἀποθανεῖται. 39 Πᾶσα ἡ ἐπίσκεψις τῶν Λευιτῶν, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς κυρίου κατὰ δήμους αὐτῶν, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω, δύο καὶ εἴκοσι χιλιάδες. 40 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Ἐπίσκεψαι πᾶν πρωτότοκον ἄρσεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· (η) καὶ λάβετε τὸν ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος. 41 Καὶ λήψῃ τοὺς Λευίτας ἐμοὶ, ἐγὼ κύριος, ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων ἐν τοῖς κτήνεσι τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 42 Καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς ὃν τρόπον ἐνετείλατο (θ) κύριος πᾶν πρωτότοκον ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

29 *Populi filiorum Caath caſtrametabuntur à latere tabernaculi ad Africum.* 30 *Et princeps domûs familiarum populorum ipſius Caath, Heliſaphan filius Oziel.* 31 *Et cuſtodia eorum; arca, & menſa, & candelabrum, & altaria, & vaſa ſancti, quibúſque miniſtrabunt in ipſis, & coopcrimentum, & omnia opera eorum.* 32 *Et princeps ſuper principes Levitarum, Eleazar filius Aaron ſacerdotis, conſtitutus cuſtodire cuſtodias ſanctorum.* 33 *Ipſi Merari populus, qui Mooli; & populus, qui Muſi. Hi ſunt populi ipſius Merari.* 34 *Recognitio eorum ſecundùm numerum, omne maſculinum ab uno menſe & ſuprà, ſex mille, & quinquaginta.* 35 *Et princeps domûs familiarum populi Merari, Suriel filius Habichael. A latere tabernaculi caſtrametabuntur ad Aquilonem.* 36 *Recognitio cuſtodiæ filiorum Merari; capita tabernaculi, & vectes ejus, & columnas ejus, & baſes ejus, & omnia vaſa eorum, & opera eorum,* 37 *Et columnas atrii in circuitu, & baſes earum, & paxillos, & funes earum.* 38 *Caſtrametantes ad faciem tabernaculi teſtimonii ab Oriente, Moyſes, & Aaron, & filii ejus, cuſtodientes cuſtodias ſancti ad cuſtodias filiorum Iſrael. Et alienigena, qui tetigerit, morietur.* 39 *Omnis recognitio Levitarum, quos recognovit Moyſes & Aaron per vocem Domini ſecundùm populos eorum, omne maſculinum ab uno menſe & ſuprà, duo & viginti millia.* 40 *Et dixit Dominus ad Moyſen, dicens, Recognoſce omne primogenitum maſculinum filiorum Iſrael ab uno menſe & ſuprà: & accipite numerum ex nomine.* 41 *Et ſumes Levitas mihi, Ego Dominus, pro omnibus primogenitis filiorum Iſrael; & pecora Levitarum pro omnibus primogenitis in pecoribus filiorum Iſrael.* 42 *Et recognovit Moyſes, quemadmodùm mandavit Dominus, omne primogenitum in filiis Iſrael.*

MS.A (ψ) πατριῶν δήμων (ω) ὁ ἐπὶ (α) υἱὸς (β) ὁ Ὁμουσί. (γ) πασσάλους αὐτῶν, καὶ (δ) Καὶ οἱ (ε) ἀπὸ ἀνατολῶν, (ζ) ὁ προσπορευόμενος, (η) καὶ λάβε τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν ἐξ (θ) κύριος αὐτῷ πᾶν

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

29 * ܫܪܒܬܐ ܕܒܝܬ ܩܗܬ. ܢܫܪܘܢ ܥܠ ܣܦܪ̈ܝ ܡܫܟܢܐ ܡܢ ܬܝܡܢܐ. * ܘܪܝܫܐ ܕܒܝܬ
30 ܐܒܗܬܐ ܕܫܪܒܬܐ ܕܩܗܬ. ܐܠܝܨܦܢ ܒܪ ܥܘܙܝܠ. * ܘܡܛܪܬܗܘܢ. ܐܪܘܢܐ ܘܦܬܘܪܐ. ܘܡܢܪܬܐ.
31 ܘܡܕܒܚܐ. ܘܡܐܢܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܡܫܡܫܝܢ ܒܗܘܢ. ܘܦܪܣܐ ܕܬܪܥܐ. ܘܟܠܗ ܬܫܡܫܬܗ. * ܘܪܝܫܐ
32 ܕܪܝܫܐ ܕܠܘܝܐ. ܐܠܝܥܙܪ ܒܪܗ ܕܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ. ܦܩܝܕ ܥܠ ܢܛܘܪܝ ܡܛܪܬܐ ܕܩܘܕܫܐ. * ܘܠܡܪܪܝ.
33 ܫܪܒܬܐ ܕܡܚܠܝ. ܘܫܪܒܬܐ ܕܡܘܫܝ. ܗܠܝܢ ܐܢܝܢ ܫܪܒܬܐ ܕܡܪܪܝ. * ܘܡܢܝܢܗܘܢ ܒܡܢܝܢܐ
34 ܕܟܠ ܕܟܪܐ. ܡܢ ܒܪ ܝܪܚܐ ܘܠܥܠ. ܫܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܡܐܬܝܢ. * ܘܪܝܫܐ ܕܒܝܬ ܐܒܗܬܐ ܕܫܪܒܬܐ
35 ܕܡܪܪܝ. ܨܘܪܝܐܝܠ ܒܪ ܐܒܝܚܝܠ. ܥܠ ܣܦܪ̈ܝ ܡܫܟܢܐ ܢܫܪܘܢ ܡܢ ܓܪܒܝܐ.
36 * ܡܥܒܕܢܘܬܐ ܕܡܛܪܬܐ ܕܒܢܝ ܡܪܪܝ. ܕܦܐ ܕܡܫܟܢܐ. ܘܡܘܬܒܘܗܝ. ܘܥܡܘܕܘܗܝ. ܘܣܡܟܘܗܝ.
37 ܘܟܠܗܘܢ ܡܐܢܘܗܝ. ܘܟܠܗ ܬܫܡܫܬܗ. * ܘܥܡܘܕܐ ܕܕܪܬܐ. ܚܕܪ ܚܕܪ. ܘܣܡܟܝܗܘܢ.
38 ܘܐܣܛܘܢܝܗܘܢ. ܘܡܫܟܝܗܘܢ. * ܘܕܫܪܝܢ ܩܕܡ ܡܫܟܢܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ: ܩܕܡ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ
ܡܢ ܡܕܢܚܐ. ܡܘܫܐ. ܘܐܗܪܘܢ. ܘܒܢܘܗܝ ܕܢܛܪܝܢ ܡܛܪܬܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܥܠ ܡܛܪܬܐ ܕܒܢܝ
39 ܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܘܟܪܝܐ ܕܢܩܪܘܒ. ܢܬܩܛܠ. * ܟܠܗܘܢ ܡܢܝܢܐ ܕܠܘܝܐ. ܕܡܢܐ ܡܘܫܐ ܥܠ
40 ܦܘܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܟܠ ܕܟܪܐ ܡܢ ܒܪ ܝܪܚܐ ܘܠܥܠ. ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. * ܘܡܠܠ
ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܝ ܟܠܗܘܢ ܒܘܟܪܐ ܕܟܪܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܒܪ ܝܪܚܐ
41 ܘܠܥܠ. * ܘܣܒ ܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܝܗܘܢ. ܘܩܪܒ ܠܝ ܠܠܘܝܐ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ. ܚܠܦ
ܟܠܗܘܢ ܒܘܟܪܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܒܥܝܪܐ ܕܠܘܝܐ. ܚܠܦ ܟܠܗܘܢ ܒܘܟܪܐ ܕܒܥܝܪܐ ܕܒܢܝ
42 ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܡܢܐ ܡܘܫܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܗ ܡܪܝܐ. ܟܠܗܘܢ ܒܘܟܪܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.

29 Igitur familia domûs Cahath caſtra ponent prope margines tabernaculi ab Auſtro. 30 Princeps autem domûs patrum familiæ Cahath, erat Elizaphan filiꝰ Uziel. 31 Eorumq; cuſtodia erit arca, & menſa, & candelabrum, & altare, & inſtrumenta ſanctuarii quibus miniſtrant, & velū januæ, cum univerſo ejus miniſterio. 32 Princeps autem principum Levitarum, Eliazar filius Aharonis ſacerdotis præfectꝰ cuſtodientium cuſtodiam ſanctuarii. 33 Et ad Merari *pertinet* familia Mahli, & familia Muſi. Hæ ſunt familiæ Merari. 34 Numerus verò illorum, numerando omnem maſculum à filio menſis & ſupra, ſex millia & ducenti. 35 Caput autem domûs patrum familiæ Merari, Suriel filius Abihel, ad imam partem tabernaculi caſtrametabuntur ab Aquilone. 36 Officiū autem cuſtodiæ filiorum Merari, erunt aſſeres tabernaculi, & vectes ejus, & columnæ ejus, & fulcra ejus, & omnia vaſa ipſius, cum univerſo ipſius miniſterio. 37 Item columnæ atrii per ambitum, & funes earum, & fulcra earū, earumq; vela. 38 Porrò qui caſtrametabuntur ante tabernaculum ab Oriente, ante tabernaculum temporis, ad plagam Orientalem; erunt Moſes & Aharon atque filii ejus, obſervantes cuſtodiam ſanctuarii præter cuſtodiam filiorum Iſrael: & peregrinꝰ qui acceſſerit, occidetur. 39 Omnes numeri Levitarū quos recenſuit Moſes juxta verbum oris Dñi, omnis maſculus à filio menſis & ſupra, viginti duo millia. 40 Locutus eſt etiā Dñs cum Moſe, & ait illi; Recenſe omnes primogenitos mares filiorum Iſrael, à filio menſis & ſupra: 41 Et accipe numerum nominū eorum; offereſq; mihi Levitas (ego ſum Dñs) pro omnibus primogenitis filiorum Iſrael, & jumenta Levitarum pro omnibus primogenitis jumentorum filiorum Iſrael. 42 Recenſuit itaque Moſes, quemadmodum præceperat ei Dñs, omnes primogenitos filiorum Iſrael.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

29 וְזַרְעֲיַת בְּנֵי־קְהָת יִשְׁרוֹן עַל־צִידָא
30 דְּמַשְׁכְּנָא דָּרוֹמָא׃ וְרַב בֵּית־אַבָּא
לְזַרְעֲיַת קְהָת אֱלִיצָפָן בַּר־עֻזִּיאֵל׃
31 וּמַטַּרְתְּהוֹן אֲרוֹנָא וּפָתוֹרָא וּמְנָרְתָא
וּמַדְבְּחַיָּא וּמָנֵי קוּדְשָׁא דִּי יְשַׁמְּשׁוּן
בְּהוֹן וּפְרָסָא וְכֹל פֻּלְחָנֵיהּ׃
32 וְאַמַּרְכְּלָא דִּמְמַנָּא עַל־רַבְרְבֵי
לֵיוָאֵי אֶלְעָזָר בַּר־אַהֲרֹן כַּהֲנָא
דִּמְתְחוֹת יְדוֹהִי מְמַנַּן נָטְרֵי מַטְּרַת
33 קוּדְשָׁא׃ לִמְרָרִי זַרְעֲיַת מַחְלִי
וְזַרְעֲיַת מוּשִׁי אִלֵּין אִנּוּן זַרְעֲיַת
34 מְרָרִי׃ וּמִנְיָנֵיהוֹן בְּמִנְיַן כָּל־דְּכוּרָא
מִבַּר־יַרְחָא וּלְעֵילָא שִׁתָּא אַלְפִין
35 וּמָאתָן׃ וְרַב בֵּית־אַבָּא לְזַרְעֲיַת
מְרָרִי צוּרִיאֵל בַּר־אֲבִיחָיִל עַל־שְׁדָא
36 דְּמַשְׁכְּנָא יִשְׁרוֹן צִפּוּנָא׃ וּדְמָסִיר
לְמַטַּר בְּנֵי מְרָרִי דַּפֵּי מַשְׁכְּנָא
וְעַבְּרוֹהִי וְעַמּוּדוֹהִי וְסַמְכוֹהִי וְכָל־
37 מָנוֹהִי וְכֹל פֻּלְחָנֵיהּ׃ וְעַמּוּדֵי
דַּרְתָּא סְחוֹר־סְחוֹר וְסַמְכֵיהוֹן
38 וְסִכֵּיהוֹן וְאַטּוּנֵיהוֹן׃ וּדְיִשְׁרוֹן קֳדָם
מַשְׁכְּנָא קִדּוּמָא קֳדָם מַשְׁכַּן זִמְנָא
מַדִּינְחָא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן וּבְנוֹהִי נָטְרִין
מַטְּרַת מַקְדְּשָׁא לְמַטְּרַת בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְחִילוֹנַי דְּיִקְרַב יִתְקְטֵיל׃
39 כָּל־מִנְיָנֵי לֵיוָאֵי דִּי מְנָא מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן עַל־מֵימְרָא דַּיְיָ לְזַרְעֲיָתְהוֹן
כָּל־דְּכוּרָא מִבַּר־יַרְחָא וּלְעֵילָא
40 עַשְׂרִין וּתְרֵין אַלְפִין׃ וַאֲמַר יְיָ
לְמֹשֶׁה מְנֵי כָּל־בֻּכְרָא דִּכְרַיָּא לִבְנֵי
יִשְׂרָאֵל מִבַּר־יַרְחָא וּלְעֵילָא וְקַבֵּל
41 יָת מִנְיַן שְׁמָהָתְהוֹן׃ וּתְקָרֵיב יָת־
לֵיוָאֵי קֳדָמַי אֲנָא יְיָ חֲלַף כָּל־בֻּכְרָא
בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְיָת בְּעִירָא דְּלֵיוָאֵי
חֲלַף כָּל־בֻּכְרָא בִּבְעִירָא דִּבְנֵי
42 יִשְׂרָאֵל׃ וּמְנָא מֹשֶׁה כְּמָא דִּי פַקֵּיד
יְיָ יָתֵיהּ יָת כָּל־בֻּכְרָא בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

29 Familiæ filiorũ Caath caſtrametabuntur ad Meridianũ latus tabernaculi. 30 Et princeps domꝰ patrũ familiarũ Caath, Eliſaphã filiꝰ Oziel. 31 Eruntque ſub cuſtodia eorũ, arca et mẽſa, et candelabrũ et altaria, et vaſa quibꝰ miniſtratur in ſanctuario: et tentoriũ, et omne ꝙ ad ejꝰ cultũ pertinet. 32 Præpoſitꝰ autem qui conſtitutꝰ eſt ſuꝑ principes Levitarũ, Eleazar filiꝰ Aaron ſacerdotis: & ſub manu ejꝰ erũt conſtituti illi, qui cuſtodiũt cuſtodiã ſanctuarii. 33 De Merari fuit familia Mooli, et familia Muſi: hæ ſunt 34 familiæ Merari. Omneſq; maſculi qui numerati ſũt ex eo, ab uno menſe et ſuprà: ſex millia 35 et ducenti. Et princeps domus patris familiarũ Merari, Suriel filius Abihail: caſtrametabunturq; ad latus Aquilonare 36 tabernaculi. Hæc autẽ tradita ſunt in cuſtodiã filiorũ Merari: tabulæ tabernaculi; et vectes ejꝰ, et columnæ ejꝰ et baſes ejꝰ, et omnia vaſa ejus, et omnia quæ ad cultũ ejꝰ pertinent. 37 Et columnæ atrii ꝑ circuitũ, et baſes earũ: et paxilli 38 earũ, et funes earũ. Et qui caſtrametabuntur ante tabernaculum ad Orientalem plagam ante tabernaculũ fœderis, erunt Moyſes et Aaron et filii ſui, cuſtodientes cuſtodiã ſanctuarii, in cuſtodiã filiorũ Iſrael: Extraneꝰ autẽ qui acceſſe- 39 rit, occidetur. Omnes qui numerati ſunt de Levitis, quos numeravit Moyſes et Aarõ juxta verbũ Dñi, ꝑ familias ſuas: omnes maſculi ab uno mẽſe et ſupra, fuerũt viginti duo 40 millia. Dixitq; Dñs ad Moyſẽ, Numera omnes primogenitos maſculos de filiis Iſrael, ab uno menſe et ſupra: et ſuſcipe 41 ſummã nominũ eorum. Et applicabis Levitas in conſpectu meo, Ego Dñs, pro omni primogenito filiorũ Iſrael: et pecora Levitarũ, pro univerſis primogenitis pecorũ filiorum 42 Iſrael. Numeravitque Moyſes omnes primogenitos filiorum Iſrael, ſicut præceperat ei Dñs.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

29 * [illegible]
30 * [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 ** [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
38 * [illegible]
39 * [illegible]
40 ** [illegible]
41 [illegible]
42 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

29 * [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 ** [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
38 * [illegible]
39 * [illegible]
40 ** [illegible]
41 * [illegible]
42 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

29 *Familiæ filiorum Caath caſtrametabitur ad latus tabernaculi Auſtrale.* 30 *Princeps autem domûs patris familiæ Caathitarum, Eliſaphan filius Oziel. Cuſtodia autem eorum* 31 *erit, arca, & menſa, candelabrum, & altaria, et vaſa ſanctuarii cum quibꝰ miniſtrant; et velamen, et labrũ; et baſis ejꝰ, et omne miniſteriũ eorũ:* 32 *Princeps autem principũ Levitarũ erit Eleazar filius Aaronis ſacerdotis: Præfectura cuſtodientium cuſtodiam ſanctuarii erit illius.* 33 *Merari quoq; familia Mahalitarum, & familia Muſitarum: iſtæ ſunt familiæ Merari.* 34 *Recenſiti autem eorum, cum numero omnium maſculorum à menſe & ſupra, ſex millia & ducenti.* 35 *Princeps autem domûs patris familiæ Merari, Suriel filiꝰ Abihel: ad latus tabernaculi Septentrionale caſtrametabuntur.* 36 *Et (g) præfectura cuſtodiæ filiorũ Merari, aſſeres tabernaculi, & vectes ejus, & columnæ ejus, & baſes ejus, & omnia vaſa ejus, & omne miniſterium ejus,* 37 *Et columnæ atrii in circuitu, et baſes earum, et paxilli earum, & funes earum.* 38 *Caſtrametabuntur autem coram tabernaculo ad Orientem: ante, inquam, tabernaculum teſtimonii ad Orientem, Moſes, Aaron, et filii ejus, cuſtodientes cuſtodiam ſanctuarii pro cuſtodia filiorum Iſrael: extraneus verò qui acceſſerit, morietur.* 39 *Omnes recenſiti Levitarum quos recenſuit Moſes juxta verbum Domini, ſecundùm familias ſuas, omnis maſculus à menſe & ſupra, viginti duo millia.* 40 *Et locutus eſt Dominus Moſi, Recenſe omnem primogenitum maſculum filiorum Iſrael à menſe & ſupra, et accipe numerum nominum eorum.* 41 *Accipies autem Levitas pro me, ego Dominus; pro omni primogenito inter filios Iſrael: Beſtias quoque Levitarum pro omni primogenito beſtiarum filiorum Iſrael.* 42 *Et recenſuit Moſes, ſicut præceperat ei Dominus, omnem primogenitum inter filios Iſrael.*

VER.SAM. (g) negotiatio

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

29 * وعشايرهم ينزلون الي جانب المسكن في الجنوب * وشريف بيت ابوة عشاير قهات الصافان
30 بن عزيايل * وحفظهم الصندوق * والمايده * والمنار * والمذبح * واواني القدس التي يستخدمون
31 بها * والستر وجميع خدمتهم * وشريف اشراف اللدوانيين العازار بن هارون الامام * موكل بحافظي
32 حفاظ القدس * ولمراري عشير المحلي * وعشير موشي * هاتان عشيرتاه * عددهم باحصاء كل
33 ذكر من ابن شهر فصاعدا ستة الف ومايتان * وشريفهم صوريئيل بن ابيحايل * وينزلون الي
34 جانب المسكن الشمالي * ووكالة حفظ بني مراري تخاتج المسكن * وامهاجه * وعمده * وقواعده *
35 وكل انيته وخدمته * وعمد السرادق مستديرا * وقواعدها * واوتادها * واطنابها * والنازلون بين
36 يدي المسكن بين يدي خباء المحضر في المشرق * موسي وهارون وابناه * حافظي تحفظ
37 المسكن وتحفظ بني اسرايل * واي اجنبي تقدم الي ذلك فليقتل * فكذلك جميع عدد
38 اللدوانيين الذين عدهم موسي وهارون على قول الله لجيوشهم * اثنان وعشرون الفا * ثم قال
39 الله لموسي * عد كل بكر ذكر من بني اسرايل من ابن شهر فصاعدا * وارفع احصاء اسمايهم *
40 * وخذ لي اللدوانيين الذين شرفهم بدل كل بكر من بني اسرايل * وبهايمهم بدل كل بكر
41 من بهايم بني اسرايل * فعد موسي كما امر الله كل بكر في بني اسرايل *
42

29 *Et familiæ eorum caſtrametabuntur ad latus habitaculi, ad Meridiem.* 30 *Et princeps domûs gentis familiarum Cahath, Eliſaphan filius Ozail.* 31 *Et cuſtodia eorum erit arca, & menſa, & candelabrum, & altare, & utenſilia ſanctuarii quibus utuntur, & velum, & omne miniſterium eorum.* 32 *Et princeps principum Levitarum, Elazar filius Haronis ſacerdotis præfectus obſervantium cuſtodias ſanctuarii.* 33 *Merari verò habet familiam Mahli, & familiam Muſi: Hæ duæ ſunt familiæ ejus.* 34 *Numerus eorum, computando omnem maſculum à filio menſis & ſuprà, ſex millia & ducenti.* 35 *Et princeps eorum, Suriail filius Abihail: & caſtrametabuntur ad latus habitaculi Septentrionale.* 36 *Et cura cuſtodiæ filiorum Merari, erunt tabulæ habitaculi, & vectes ejus, & columnæ ejus, & baſes illius, & omnia vaſa ejus, atque miniſterium ejus,* 37 *Et columnæ velorum atrii per gyrum, & baſes eorum, & pali eorum, & funes eorum.* 38 *Et caſtrametantes ante habitaculum, coram tabernaculo præſentiæ ad Orientem, erunt Muſa & Haron, & duo filii ejus ſervantes cuſtodiam habitaculi, & cuſtodiam filiorum Iſrail. Et quicunque advena acceſſerit ad illud, interficiatur.* 39 *Itaque univerſus numerus Levitarum quos numeraverunt Muſa & Haron ſecundùm dictum Dei in turmas ſuas, viginti duo millia.* 40 *Tum dixit Deus Muſæ, Numera omnem primogenitum maſculum ex filiis Iſrail, à filio menſis & ſuprà, & tolle numerum nominum eorum.* 41 *Et accipe mihi Levitas quos nobilitavi, pro omni primogenito de filiis Iſrail; & jumenta eorum, pro omni primogenito ex jumentis filiorum Iſrail.* 42 *Numeravit ergò Muſa, ſicut præcepit ei Deus, omnem primogenitum in filiis Iſrail.*

mensis filio à nominum *numero in* masculus primogenitus omnis fuit Et
43 ויהי כל־בכור זכר במספר שמת מבן־חדש
septuaginta & ,tres ,millia viginti & ,duo ,eorum *visitatos* ad,supra &
ומעלה לפקדיהם שנים ועשרים אלף שלשה ושבעים
Cape :dicendo Mosch ad Dominus est locutus Et .ducenti &
44 ומאתים: וידבר יהוה אל־משה לאמר: קח 45
animal & ,Israel filiis in primogenito omni pro Levitas
את־הלוים תחת כל־בכור בבני ישראל ואת־בהמת
Et .Dominus Ego .Levitæ *mihi* erunt &,eorum animali pro Levitarum
46 הלוים תחת בהמתם והיו־לי הלוים אני יהוה: ואת
super superabundantium ,ducentorum &,septuaginta & ,trium *redemptiones*
פדויי השלשה והשבעים והמאתים העדפים על־
,quinque capies Et .Israel filiorum primogenito à Levitas
47 הלוים מבכור בני ישראל: ולקחת חמשת
Viginti .capies sanctuarii *siclo in* :capiti siclos quinque
חמשת שקלים לגלגלת בשקל הקדש תקח עשרים
redemptiones ejus filiis &,Aharon argentum dabis Et .Sechel *gerah*
48 גרה השקל: ונתתה הכסף לאהרן ולבניו פדויי
,redemptionis argentum Mosch accepit Et .eis *in superabundantium*
49 העדפים בהם: ויקח משה את כסף הפדיום
primogenito A .Levitarum redemptiones *super superabundantibus* ex
50 מאת העדפים על פדויי הלוים: מאת בכור
-tre & ,sexaginta & quinque ,argentum accepit Israel filiorum
בני ישראל לקח את־הכסף חמשה וששים ושלש
argentum Mosch dedit Et .sanctitatis *siclo in*,mille & ,centos
51 מאות ואלף בשקל הקדש: ויתן משה את־כסף
quemadmodum ,Domini *os super* ejus filiis & , Aharon redemptionum
הפדים לאהרן ולבניו על־פי יהוה כאשר
.Mosch Dominus præcepit
צוה יהוה את־משה:

CAP. IV. ד

Tolle :dicendo ,Aharon ad & Mosch ad Dominus est locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר: נשא 2
,suas familias *ad* ,Levi filiorum medio è Chehath filiorum *caput*
את־ראש בני קהת מתוך בני לוי למשפחתם
usque & ,supra & ,annorum triginta filio A .suorum patrum domum *ad*
3 לבית אבתם: מבן שלשים שנה ומעלה ועד
,exercitum ad ingredientem omnem ,annorum quinquaginta filium ad
בן־חמשים שנה כל־בא לצבא
filiorum *servitium* Hoc .*conventus tentorio in functionem faciendum ad*
4 לעשות מלאכה באהל מועד: זאת עבדת בני־
,Aharon veniet Et .sanctitatum *sanctitate* ,conventus tentorio in ,Chehath
5 קהת באהל מועד קדש הקדשים: ובא אהרן
velum facient descendere & ,*castrametationem proficiscendo in*,ej⁹ filii &
ובניו בנסע המחנה והורדו את פרכת
eam super ponent Et .testimonii arcam illo in operient &,operimenti
6 המסך וכסו־בה את ארן העדת: ונתנו עליו
,desuper *hyacinthi totum vestem* expandent & ,taxi pellis operimentū
כסוי עור תחש ופרשו בגד־כליל תכלת מלמעלה
.ejus vectes ponent &
ושמו בדיו:

Versio VULG. LAT.

43 Et fuerunt masculi per nomina sua, à mense uno et suprà, viginti duo millia ducenti septuaginta tres. 44 Locutúsque est Dominus ad 45 Moysen, dicens; Tolle Levitas pro primogenitis filiorum Israel, & pecora Levitarum pro pecoribus eorum: erúntque Levitæ mei. 46 Ego sum Dominus. In pretio autem ducentorum septuaginta trium, qui excedunt numerum Levitarum de primogenitis filiorū Is- 47 rael, Accipies quinque siclos per singula capita ad mensuram Sanctuarii. Siclus habet viginti obolos. 48 Dabísque pecuniā Aaron & filiis ejus, pretium eorū 49 qui suprà sunt. Tulit igitur Moyses pecuniam eorum qui fuerant ampliùs, & quos redemerant à Levitis, 50 Pro primogenitis filiorum Israel, mille trecentorum sexaginta quinque siclorum 51 juxta pondus Sanctuarii. Et dedit eam Aaron & filiis ejus, juxta verbū quod præceperat sibi Dominus.

CAP. IV.

1 Locutusq; est Dominus ad Moysen & Aaron, 2 dicens; Tolle summam filiorum Caath de medio Levitarum per domos & fa- 3 milias suas, A trigesimo anno & suprà, usque ad quinquagesimum annum, omnium qui ingrediuntur ut stent & ministrent in ta- 4 bernaculo fœderis. Hic est cultus filiorum Caath: Tabernaculū fœderis, et San- 5 ctum sanctorum Ingredientur Aaron & filii ejus, quando movenda sunt castra, & deponent velum quod pendet ante fores, involvéntque eo arcam testi- 6 monii. Et operient rursum velamine ianthinarum pellium, extendéntque desuper pallium totum hyacinthinum, & inducent vectes.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

43 Καὶ ἐγένοντο πάντα τὰ (ι) πρωτότοκα τὰ ἀρσενικὰ κατὰ ἀριθμὸν ἐξ ὀνόματος ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω ἐκ τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ εἴκοσι (κ) χιλιάδες καὶ τρεῖς καὶ ἑβδομήκοντα 44 καὶ διακόσιοι. Καὶ ἐλάλησε κύριος 45 πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάβε τοὺς Λευίτας ἀντὶ πάντων τῶν πρωτοτόκων (λ) υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ τὰ κτήνη τῶν Λευιτῶν ἀντὶ τῶν κτηνῶν αὐτῶν, καὶ ἔσονται ἐμοὶ οἱ Λευῖται. ἐγὼ 46 κύριος. Καὶ τὰ λύτρα τριῶν καὶ ἑβδομήκοντα καὶ διακοσίων οἱ πλεονάζοντες παρὰ τοὺς Λευίτας ἀπὸ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσρα- 47 ήλ. Καὶ λήψῃ πέντε σίκλους κατὰ κεφαλήν, κατὰ τὸ δίδραχμον τὸ ἅγιον λήψῃ, (μ) εἴκοσι 48 ὀβολοὺς τοῦ σίκλου. Καὶ δώσεις τὸ ἀργύριον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λύτρα τῶν πλεονα- 49 ζόντων ἐν αὐτοῖς. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὸ (ν) ἀργύριον τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων εἰς 50 τὴν ἐκλύτρωσιν τῶν Λευιτῶν, Παρὰ τῶν πρωτοτόκων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔλαβε τὸ (ξ) ἀργύριον, χιλίους τριακοσίους ἑξήκοντα πέν- 51 τε σίκλους, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον. Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὰ λύτρα τῶν πλεοναζόντων Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ φωνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

43 Et fuerunt omnia primogenita masculina secundùm numerū ex nomine ab uno mense & suprà, ex recognitione eorum, duo & viginti millia, & tres, & septuaginta, & ducenti. 44 Et locutus est Dominus ad Moysen, dicens, 45 Sume Levitas pro omnibus primogenitis filiorum Israel, & pecora Levitarum pro pecoribus eorum: & erunt mihi Levitæ. Ego 46 Dominus. Et redemptiones trium, & septuaginta, & ducentorum, qui superant ad Levitas ex primogenitis filiorum Israel. 47 Et accipies quinque siclos secundùm caput, juxta didrachmum sanctū accipies: viginti obolos ipsius si- 48 cli. Et dabis argentum Aaron et filiis ejus, redemptiones superantium in eis. 49 Et accepit Moyses argentum, redemptiones superantium ad redemptionem Levitarum, 50 A primogenitis filiorum Israel accepit argentum, mille trecentos sexaginta quinque siclos, juxta siclum sanctum. 51 Et dedit Moyses redemptiones eorum qui superabant, Aaron & filiis ejus, per vocem Domini, quemadmodùm præcepit Dominus Moysi.

MS.A. (ι) πρωτότοκα ἀρσενικὰ (κ) χιλιάδες τρεῖς (λ) τῶν υἱῶν (μ) εἴκοσι ὀβολοὶ ὁ σίκλος. (ν) ἀργύριον λύτρα (ξ) ἀργύριον, πέντε καὶ ἑξήκοντα καὶ τριακοσίους καὶ χιλίους, κατὰ τὸν

ΚΕΦ. Δ΄.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ 2 Ἀαρών, λέγων, Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν υἱῶν Καὰθ ἐκ μέσου υἱῶν Λευί, κατὰ δήμους 3 αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, (α) Ἀπὸ εἴκοσι καὶ πέντε ἐτῶν καὶ ἐπάνω ἕως πεντήκοντα ἐτῶν, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ἐν τῇ σκη- 4 νῇ τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ταῦτα τὰ ἔργα τῶν υἱῶν (β) Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. 5 ἅγιον τῶν ἁγίων. Καὶ (γ) εἰσελεύσεται Ἀαρὼν καὶ (δ) οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, ὅταν ἐξαίρῃ ἡ παρεμβολή, καὶ καθελοῦσι τὸ καταπέτασμα τὸ συσκιάζον, καὶ κατακαλύψουσιν ἐν αὐτῷ τὴν 6 κιβωτὸν τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ᾽ αὐτὸ κατακάλυμμα δέρμα ὑακίνθινον, καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ᾽ αὐτὴν ἱμάτιον ὅλον ὑακίνθινον ἄνωθεν, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς.

CAP. IV.

1 Et locutus est Dominus ad Moysen & Aaron, dicens, (a) 2 Sume caput filiorum Caath de medio filiorum Levi, secundùm populos eorum, secundùm domos familiarum eorum, 3 A (b) viginti & quinque annis & suprà, usq; ad quinquaginta annos: omnis ingrediens ministrare, facere omnia opera in tabernaculo testimo- 4 nii. Et hæc sunt opera filiorum (c) Caath in tabernaculo testimo- 5 nii. Sanctum sanctorum. Et ingredietur Aaron & filii ejus, cùm promovebunt castra: & deponent velum obumbrans, & cooperient in eo arcam testimonii. 6 Et super illud imponent cooperimentū pellem hyacinthinā; et injicient super eam vestimentū totum hyacinthinum desuper, & trajicient gestatoria.

MS.A. (α) Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω (β) Καὰθ * ἐκ μέσου υἱῶν Λευί, κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἐν τῇ σκηνῇ (γ) εἰσελεύσονται (δ) οἱ υἱοὶ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]
46 [illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]

43 Fueruntque omnes primogeniti mares juxta numerum nominum, à filio mensis & supra, numerus eorū *inquam* fuit, viginti duo millia & ducenti septuaginta tres. 44 Præterea locutus est Dominus cum Mose, dixitque ad eum; 45 Offer Levitas pro omnibus primogenitis filiorum Israel: & jumenta Levitarum pro jumentis eorum, eruntq; Levitæ mihi: ego sum Dominus. 46 Ad redimendos autem ducentos septuaginta tres, quibus primogeniti filiorum Israel excedunt Levitas: 47 Accipe quinos siclos ad singula capita, juxta siclum sanctuarii: accipe viginti obolos in siclum. 48 Et da pecuniam redemptionis eorum qui supersunt in ipsis, Aharoni & filiis ejus. 49 Accepit ergò Moses pecuniam redemptionis ab iis qui excedebant redemptionem Levitarum, 50 A primogenitis filiorum Israel. Accepit autem argenti mille trecentos & sexaginta sex siclos, juxta siclum sanctuarii. 51 Deditque Moses pecuniam redemptionis Aharoni & filiis ejus, juxta verbum oris Domini, quemadmodum præceperat Dominus Mosi.

CAP. IV.

1 Et locutus est Dominus cum Mose & cum Aharone, dixitque ad eos; 2 Capite summam filiorum Cahath de medio filiorum Levi, per familias suas, perque domos patrum suorum, 3 A filio triginta annorum & supra, usque ad filium quinquaginta annorum, omnium procedentium ad militiam, ut exequantur opus in tabernaculo temporis. 4 Hoc erit munus filiorum Cahath, quod in tabernaculo temporis, *nempe* in sancto sanctorum *obibunt*. 5 Et ingredietur Aharon cum filiis suis quando proficiscentur castra, deponentq; velum januæ protensum, eóq; tegent arcā testimonii. 6 Et expandent super eam operimentum pellis cæruleæ, & explicabunt pallium integrum flavo-sericeum desuper, ponentq; vectes ejus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס
Targum ONKELOS.

43 והוו כל־בוכריא דכריא במנין שמהן מבר־ירחא ולעילא למניניהון עשרין ותרין אלפין מאתן ושבעין ותלתא: 44 ומליל יי עם־משה למימר: 45 קרב ית־ליואי חלף כל־בוכרא בבני ישראל וית־בעירא דליואי חלף בעירהון ויהון משמשין קדמי ליואי אנא יי: 46 וית־פורקן מאתן שבעין ותלתא דיתירין על־ליואי מבוכריא דבני ישראל: 47 ותסב חמש חמש סלעין לגולגלתא בסלעי קודשא תסב עשרין מעין סלעא: 48 ותתן כספא לאהרן ולבנוהי פורקן דיתירין בהון: 49 ונסיב משה ית כסף פורקנהון מן דיתירין על פריקי ליואי: 50 מן בוכריא דבני ישראל נסיב ית־כספא אלף ותלת מאה ושתין וחמש סלעין בסלעי קודשא: 51 ויהב משה ית־כסף פריקיא לאהרן ולבנוהי על־מימרא דיי כמא די־פקיד יי ית־משה:

ד

1 ומליל יי עם־משה ולאהרן למימר: 2 קבילו ית־חושבן בני קהת מגו בני לוי לזרעיתהון לבית אבהתהון: 3 מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר־חמשין שנין כל־דאתי לחילא למעבד עבידתא במשכן זמנא: 4 דין פלחן בני־קהת במשכן זמנא קודש קודשיא: 5 ויעול אהרן ובנוהי במטל משריתא ויפרקון ית פרכתא דפרסא ויכסון בה ית ארונא דסהדותא: 6 ויתנון עלוהי חופאה דמשך ססגונא ויפרסון לבוש גמיר תכלא מלעילא וישוון אריחוהי:

43 Fueruntq; omnes masculi primogeniti, juxta numerū nominum eorū qui numerati sunt, ab uno mense et supra, viginti duo millia et ducenti et septu- 44 aginta & tres. Locutúsque est Dñs cum Moyse dicens. 45 Applica Levitas pro omni primogenito filiorū Israel, et pecora Levitarū pro pecoribus eorū: et ministrabunt Levitæ 46 corā me, Ego Dñs. Et à ducentis & septuaginta et trib⁹, qui excedunt numerum Levitarū, qui redimendi sunt de primo- 47 genitis filiorum Israel. Tolles quinq; siclos per singula capita, in siclis sanctuarii; viginti 48 obolos habet siclus. Dabisque argentū eorū qui redimendi sunt, qui excedunt Levitas, A- 49 aron et filiis ej⁹. Tulitq; Moyses argentum eorum qui fuerunt ampli⁹, quos redemerat à 50 Levitis. Pro primogenitis filiorum Israel tulit argenti mille et trecentos et sexaginta si- 51 clos, in siclis sanctuarii. Deditque Moyses argentū redemptorum Aaron & filiis ejus, juxta verbum Domini: sicut præceperat Dominus Moysi.

CAP. IV.

1 Locutúsque est Dñs cum Moyse et cum Aaron, dicens. 2 Suscipite summā filiorum Caath de medio filiorum Levi: per familias suas, per domos 3 patrum suorum. A triginta annis et supra, et usque ad quinquaginta annos: omnium qui veniunt per turmas, ut ministrent ministerium in taberna- 4 culo fœderis. Hic est cultus filiorum Caath in tabernaculo fœderis: sanctum sanctorum. 5 Ingredienturque Aaron & filii ejus, quando movenda sunt castra; & deponent velum quod pendet: & cooperient 6 eo arcam testimonii. Et ponent super illud velamen ex pellibus hyacinthinis; et expandent desuper pallium totum hyacinthinum; & ponent vectes ejus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]
46 [illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]

ד

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]
46 [illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]

ד

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

43 Fuerunt autem omnes primogeniti masculi, secundùm numerum nominum, à filio mensis & supra, juxta recensionem eorum, viginti duo millia & ducenti septuaginta tres. 44 Et locutus est Dominus Mosi, dicens; 45 Sume Levitas pro omnibus primogenitis filiorum Israel, & pecora Levitarum pro pecoribus eorum, eruntque mei Levitæ, ait Dominus. 46 Pro redemptionibus autem ducentorum & septuaginta trium qui abundant super Levitas ex primogenitis filiorum Israel, 47 Accipies quinos siclos per capita; juxta siclum sanctuarii accipies, siclū viginti obolorum. 48 Dabisq; argentum Aaroni & filiis ejus, redemptionem superabundantium in eis. 49 Et accepit Moses argentū redemptionis eorū ab his qui superabundabant ad redemptionem Levitarum; 50 De primogenitis filiorum Israel accepit (h) argentum, mille & trecentos sexaginta quinque, juxta siclū sanctuarii. 51 Deditq; Moses argentum redemptionum Aaroni & filiis ejus, juxta verbum Domini, sicut præceperat Dominus Mosi.

CAP. IIII.

1 Et locutus est Dominus Mosi & Aaroni, dicens; 2 Sume summam filiorum Kaath de medio filiorū Levi secundùm familias suas per domū patrum suorum, 3 A filio triginta annorum & supra, usque ad quinquaginta, omne euntem ad bellum, ut faciat opus in tabernaculo testimonii. 4 Hoc est ministerium filiorum Caath in tabernaculo testimonii, Sanctum Sanctorum. 5 Ingredietur autem Aaron & filii ejus cum proficiscentur castra, & descendere faciant velum operimenti, & operient cum eo arcam testimonii. 6 Et ponent super illud tegumenta pellium janthinarum, extendentq; super illud vestem totam hyacinthinam desuper, ponent quoque vectes ejus.

VER. SAM. (h) zuzim,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

43 * فكان كل بكر ذكر باحصاء اسمائهم كذلك اثنين وعشرين الفا ومائتين وثلاثة وسبعين * فكلم 44
45 الله موسي قائلا * خذ اللاويين بدل كل بكر من بني اسرائيل * وبهائم اللاويين بدل بهائمهم *
46 فيصيروا لي * انا الله شرفتهم * واما فداء المائتين والثلاثة والسبعين الزائدين علي اللاويين
47 من بكور بني اسرائيل * فخذ خمسة مثاقيل لكل جمجمة منهم فضة بمثقال القدس * كل
48 49 مثقال عشرون دانقا * وادفع الفضة الي هرون وبنيه فداء الفاضلين عليهم * فاخذ موسي
50 فضة الفداء من الزائدين علي مفدي اللاويين * من بكور بني اسرائيل اخذ تلك الفضة *
51 وهي الف وثلثماية وخمسة وستون مثقالا بمثقال القدس * ودفعها الي هرون وبنيه علي قول
الله كما امر *

* الفصل الرابع *

1 2 * ثم كلم الله موسي وهرون قائلا * ارفعا جملة بني قهات من بني لاوي بعشائرهم وبيوت
3 ابائهم * من ابن ثلاثين سنة فصاعدا الي ابن خمسين سنة كل من يدخل الي الجيش * ليعمل
4 5 صناعة في خباء المحضر * وهذه خدمة بني قهات في خباء المحضر خاص الاقداس * ويدخل
هرون وبنوه عند رحيل العسكر فيهبطون السجف المستور * ويغطون به صندوق الشهادة *
6 * ويجعلون عليه جلود دارش * ويبسطون ثوبا جملته اسمانجوني فوقه * ويصلحون اقوابه *

43 Fuerúntque omnes primogeniti masculi, recensitis nominibus eorum hoc pacto, viginti duo millia & ducenti septuaginta tres. 44 Locutúsque est Deus cum Musa, 45 dicens; Sume Levitas pro omni primogenito ex filiis Israil, & jumenta Levitarum pro jumentis eorum, fiantque mihi: ego Deus nobilitavi eos. 46 At verò pro ducentis septuaginta tribus excedentibus Levitas de primogenitis filiorum Israil, 47 Accipe quinque siclos per singula capita eorum argenteos, in siclo sanctuarii; quilibet siclus viginti obolorum: 48 Et da argentum Haroni & filiis ejus pro redemptione eorum qui excedunt illos. 49 Sumpsit igitur Musa argentum redemptionis ab excedentibus redemptos Levitarum; 50 A primogenitis filiorum Israil sumpsit illud argentum, fuitque mille trecenti sexaginta quinque sicli, in siclo Sanctuarii. 51 Et dedit illud Haroni & filiis ejus, juxta sermonem Dei, quemadmodum præceperat illi.

CAP. IV.

1 Et jam allocutus est Deus Musam & 2 Haronem, dicens; Tollite summam filiorum Cahath ex filiis Levi in familias suas, & domos patrum suorum, 3 A filio triginta annorum & suprà, usque ad filium quinquaginta annorum, omnis ingredientis ad exercitum, ut faciat opus aliquod in tabernaculo præsentiæ. 4 Et hoc est ministerium filiorum Cahath in tabernaculo præsentiæ, præcipuo sacrorum. 5 Ingredientur enim Haron & filii ejus ad discessum exercitûs, & parabunt velum coopertum, & tegent ipso arcam testimonii: 6 Et ponent super illud pelles subnigras, & extendent indumentum totum hyacinthinum super illud, & adaptabunt vectes ejus.

7 ועל שלחן הפנים יפרשו בגד תכלת ונתנו עליו את הקערת ואת הכפת ואת המנקית ואת קשות הנסך ולחם התמיד עליו יהיה׃ 8 ופרשו עליהם בגד תולעת שני וכסו אתו במכסה עור תחש ושמו את בדיו׃ 9 ולקחו בגד תכלת וכסו את מנרת המאור ואת נרתיה ואת מלקחיה ואת מחתתיה ואת כל כלי שמנה אשר ישרתו לה בהם׃ 10 ונתנו אתה ואת כל כליה אל מכסה עור תחש ונתנו על המוט׃ 11 ועל מזבח הזהב יפרשו בגד תכלת וכסו אתו במכסה עור תחש ושמו את בדיו׃ 12 ולקחו את כל כלי השרת אשר ישרתו בם בקדש ונתנו אל בגד תכלת וכסו אותם במכסה עור תחש ונתנו על המוט׃ 13 ודשנו את המזבח ופרשו עליו בגד ארגמן׃ 14 ונתנו עליו את כל כליו אשר ישרתו עליו בהם את המחתת את המזלגת ואת היעים ואת המזרקת כל כלי המזבח ופרשו עליו כסוי עור תחש ושמו בדיו׃ 15 וכלה אהרן ובניו לכסת את הקדש ואת כל כלי הקדש בנסע המחנה ואחרי כן יבאו בני קהת לשאת ולא יגעו אל הקדש ומתו אלה משא בני קהת באהל מועד׃ 16 ופקדת אלעזר בן אהרן הכהן שמן המאור וקטרת הסמים ומנחת התמיד ושמן המשחה פקדת כל המשכן וכל אשר בו בקדש ובכליו׃

Verſio VULG. LAT.

7 Menſam quoq; propoſitionis involvent hyacinthino pallio, et ponent cum ea thuribula, & mortariola, cyathos & crateras ad liba fundenda: panes ſemper in ea erunt. 8 Extendéntq; deſuper palliū coccineum, quod rurſum operient velamento ianthinarum pellium, & inducent vectes. 9 Sument & pallium hyacinthinum, quo operient candelabrum cum lucernis & forcipibus ſuis & emunctoriis & cunctis vaſis olei, quæ ad concinnandas lucernas neceſſaria ſunt. 10 Et ſuper omnia ponent operimentū ianthinarum pellium, & inducent vectes. 11 Nec non & altare aureum involvent hyacinthino veſtimento, & extendent deſuper operimentū ianthinarū pelliū, inducéntq; vectes. 12 Omnia vaſa, quibus miniſtratur in Sanctuario, involvent hyacinthino pallio, & extendent deſuper operimentū ianthinarum pellium, inducéntque vectes. 13 Sed & altare mundabunt cinere, & involvent illud purpureo veſtimento, 14 Ponéntque cum eo omnia vaſa, quibus in miniſterio ejus utuntur, id eſt, ignium receptacula, fuſcinulas ac tridentes, uncinos & batilla. Cuncta vaſa altaris operient ſimul velamine ianthinarum pellium, & inducent vectes. 15 Cúmque involverint Aaron et filii ejus Sanctuariū et omnia vaſa ejus in commotione caſtrorum, tunc intrabunt filii Caath ut portent involuta: et non tangent vaſa Sanctuarii, ne moriantur. Iſta ſunt onera filiorum Caath in tabernaculo fœderis. 16 Super quos erit Eleazar filius Aaron ſacerdotis, ad cujus curam pertinet oleum ad concinnandas lucernas, et compoſitionis incenſum, et ſacrificium, quod ſemper offertur, et oleum unctionis, et quidquid ad cultum tabernaculi pertinet, omniúmq; vaſorum quæ in Sanctuario ſunt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ ἐπὶ τὴν τράπεζαν τὴν προκειμένην ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον, καὶ τὰ τρυβλία, καὶ τὰς θυΐσκας, καὶ τοὺς κυάθους, καὶ τὰ σπονδεῖα ἐν οἷς σπένδει· καὶ οἱ ἄρτοι οἱ διαπαντὸς ἐπ' αὐτῆς ἔσονται. 8 Καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὴν ἱμάτιον κόκκινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὴν καλύμματι δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ (ε) διεμβαλοῦσι δι' αὐτῆς τοὺς ἀναφορεῖς. 9 Καὶ λήψονται ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσι τὴν λυχνίαν τὴν φωτίζουσαν, καὶ τοὺς λύχνους αὐτῆς, καὶ τὰς λαβίδας αὐτῆς, καὶ τὰς ἐπαρυστρίδας αὐτῆς, καὶ πάντα τὰ ἀγγεῖα τοῦ (ζ) ἐλαίου οἷς λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς. 10 Καὶ ἐμβαλοῦσιν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν αὐτὴν ἐπ' ἀναφορέων. 11 Καὶ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ χρυσοῦν ἐπικαλύψουσιν ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ (η) καλύψουσιν αὐτὸ καλύμματι (θ) δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. 12 Καὶ λήψονται πάντα τὰ σκεύη τὰ λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ἐν τοῖς ἁγίοις· καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς ἱμάτιον ὑακίνθινον, καὶ καλύψουσιν αὐτὰ καλύμματι (θ) δερματίνῳ ὑακινθίνῳ, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. (ι) 13 Καὶ τὸν καλυπτῆρα ἐπιθήσει ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ ἐπικαλύψουσιν ἐπ' αὐτὸ ἱμάτιον ὁλοπόρφυρον. 14 Καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπ' αὐτὸ πάντα τὰ (κ) σκεύη ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐπ' αὐτῷ ἐν αὐτοῖς, καὶ τὰ πυρεῖα, καὶ τὰς κρεάγρας, καὶ τὰς φιάλας, καὶ τὸν καλυπτῆρα, καὶ πάντα τὰ σκεύη τοῦ θυσιαστηρίου. καὶ ἐπιβαλοῦσιν ἐπ' αὐτὸ κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ (λ) διεμβαλοῦσι τοὺς ἀναφορεῖς αὐτοῦ. καὶ λήψονται ἱμάτιον πορφυροῦν, καὶ συγκαλύψουσι τὸν λουτῆρα καὶ τὴν βάσιν αὐτοῦ, καὶ ἐμβαλοῦσιν (μ) αὐτὸ εἰς κάλυμμα δερμάτινον ὑακίνθινον, καὶ ἐπιθήσουσιν ἐπὶ ἀναφορεῖς. 15 Καὶ συντελέσουσιν Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καλύπτοντες τὰ ἅγια, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ ἅγια, ἐν τῷ ἐξαίρειν τὴν παρεμβολήν. καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται (ν) υἱοὶ Καὰθ αἴρειν, καὶ οὐχ ἅψονται τῶν ἁγίων, ἵνα μὴ ἀποθάνωσι. ταῦτα ἀροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. 16 Ἐπίσκοπος Ἐλεάζαρ υἱὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, τὸ ἔλαιον τοῦ φωτὸς, καὶ τὸ θυμίαμα τῆς συνθέσεως, καὶ ἡ θυσία ἡ καθ' ἡμέραν, καὶ τὸ ἔλαιον τῆς χρίσεως, ἡ ἐπισκοπὴ ὅλης τῆς σκηνῆς, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ ἐν τῷ (ξ) ἁγίῳ, ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις.

7 *Et ſuper menſam propoſitam injicient ſuper eam veſtimentum totum purpureum, & patellas, & cochlearia, & cyathos, & libatoria, in quibus libat: & panes, qui ſemper ſuper eam erunt.* 8 *Et injicient ſuper eam veſtimentum coccineum, et operient eam operimento pelliceo hyacinthino, (d) et trajicient per eam geſtatoria.* 9 *Et ſument veſtimentum hyacinthinum, et operient candelabrum, quod lucet, et lucernas ejus, et forcipes ejꝰ, et receptacula ejus, & omnia vaſa olei, quibus miniſtrant in eis.* 10 *Et injicient illud & omnia vaſa ejus in operimentum pelliceum hyacinthinum, & imponent illud ſuper geſtatoria.* 11 *Et ſuper altare aureum (e) adoperient veſtimentum hyacinthinum, & operient illud operimento pelliceo hyacinthino, et trajicient geſtatoria ejus.* 12 *Et ſument omnia vaſa miniſtratoria, quibus miniſtrant in ipſis in ſanctis; & injicient in veſtimentum hyacinthinum, & operient ea operimento pelliceo hyacinthino: et imponent ſuper geſtatoria.* 13 *Et (f) opertorium imponet ſuper altare, et adoperient ſuper illud veſtem totam purpuream.* 14 *Et imponent ſuper illud omnia vaſa, quibus miniſtrant ſuper illud in eis, & ignium receptacula, & fuſcinulas, & phialas, & opertorium, & omnia vaſa altaris. Et injicient ſuper illud operimentum pelliceū hyacinthinum; & trajicient geſtatoria ejus. Et (g) ſument veſtimentum purpureum, & cooperient labrum, & baſim ejus; & injicient illud in operimentum pelliceum hyacinthinum: & imponent ſuper geſtatoria.* 15 *Et conſummabunt Aaron & filii ejus, operientes ſancta, & omnia vaſa ſancta, in promovendo caſtra. Et poſt hæc introibunt filii Caath, ad levandum: et non tangent ſancta, ut non moriantur. Hæc levabunt filii Caath in tabernaculo teſtimonii.* 16 *Viſitator Eleazar filius Aaron ſacerdotis; oleum luminis, & incenſum compoſitionis, & ſacrificium quotidianum, & oleum unctionis, ſuper-intendentia totius tabernaculi, et quæcunq; ſunt in eo in ſancto, in omnibus operibus.*

MS.A. (ε) διεμβαλοῦσιν τοὺς ἀναφορεῖς αὐτῆς. (ζ) ἐλαίου αὐτῆς ὅσοις λειτουργοῦσιν (η) ἐπικαλύψουσιν (θ) δέρματι ὑακινθίνῳ (ι) Καὶ ἐπιθήσεις τὸν καλυπτῆρα ἐπὶ τὸ (κ) σκεύη αὐτοῦ ὅσοις λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς, (λ) ἐμβαλοῦσιν (μ) αὐτὰ (ν) οἱ υἱοὶ (ξ) ἁγίῳ, καὶ ἐν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 Et ſuper menſam facierum expandent pallium flavo-ſericeū, & ponent in ea phialas, & calices, & libatoria, & cochlearia libationis perforata: & panis jugiter ſit ſuper eam. 8 Pandentque ſuper eam pannum coccineum, & operient eam tegumento pellium cæruleարum, ponentque vectes ejus. 9 Sument etiam pallium flavo-ſericeum, operientque candelabrum lucens, ejuſque lucernas, & munctoria ejus, & lances ejus, cunctaque vaſa olei quibus ei miniſtrant. 10 Et obvolvent ipſum & omnia vaſa ejus operimento pellium cærulearum, imponentq; vectibus ejus. 11 Et ſuper altare aureum expandent pannum integrum flavo-ſericeum, tegentque illud operimento pellium cærulearum, & inducent vectes ejus. 12 Et accipientes omnia inſtrumenta miniſterii, quibus miniſtrant ſanctuario, ponent ea in panno flavo-ſericeo, & operient illa tegumento pellium cærulearum, ponentq; ſuper vectes. 13 Et purgabunt altare, pandentque 14 ſuper illud pannum purpureum. Ponentque cum eo cuncta vaſa quibus miniſtrant ſuper illud: thuribula, & fuſcinulas, & radulas, & cola, cunctaque vaſa altaris: & expandent ſuper illud operimentum pellium cærulearum, ejuſque vectes inducent. 15 Cúmque finierint Aharon & filii ejus tectionem ſanctuarii, omniumq; vaſorum ſanctuarii, quando movenda erunt caſtra, tunc intrabunt filii-Cahath ad bajulandum, neque tamen attingant ſanctuarium, ne moriantur. Hæc ſunt onera filiorum Cahath, quæ in tabernaculo temporis *bajulabunt*. 16 Cura autem Eliazar filii Aharonis ſacerdotis, erit de oleo quod accendunt, & incenſo aromatico, & farinâ perpetuâ, & oleo unctionis. Curam habebit totius tabernaculi, & omnium quæ in eo ſunt, & ſanctuarii, ejuſque vaſorum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

7 Et ſup menſā panis propoſitionis expandēt palliū hyacinthinū: et ponent ſup eā thuribula et mortariola, et cyathos, et crateras libamentorū: et panes erunt ſup ea ſemp. 8 Et expandent ſup eam palliū coccineū, et cooperient eam coopertorio de pellibus hyacinthinis: et ponent vectes ejus. 9 Tollentq; palliū hyacinthinū; et cooperient candelabrū luminaris, et lucernas ejꝰ; et forcipes ejꝰ, et thuribula ejus: & omnia vaſa miniſterii ejꝰ, quibus utuntur in miniſterio ejꝰ. 10 Et ponēt illud, et oīa vaſa ejꝰ, in coopertoriū de pellibꝰ hyacinthinis: et ponēt ſup vectē. 11 Et ſup altare aureū extendent palliū hyacinthinū; et cooperient illud operimento de pellibꝰ hyacinthinis: et ponēt vectes ejus. 12 Et tollēt omnia vaſa miniſterii ejꝰ, quibꝰ miniſtrāt in ſanctuario, et ponent ea in pallio hyacinthino; et cooperient illud coopertorio pelliū hyacinthinarū: et ponēt ſuper vectem. 13 Colligentque cinerē de altari: et expandent ſup 14 illud pallium purpureum. Et ponent ſuper illud omnia vaſa ejus, quibꝰ miniſtrant ſup illud; thuribula et fuſcinulas, & batilla & phialas; omniáq; vaſa altaris: et extendent ſuper ea opertoriū hyacinthinarum pellium, et ponent vectes ejus. 15 Et conſummabit Aaron & filii ejus cooperire ſanctuarium & omnia vaſa ſanctuarii, quando movenda ſunt caſtra: & poſtea ingredientur filii Caath, ut portent ea; & non tangant ſancta, ut non moriantur: hæc ſunt onera filiorum Caath in tabernaculo fœderis. 16 Et quæ tradita ſunt Eleazar filio Aaron ſacerdotis, hæc ſunt; Oleum ad luminaria, & incenſum aromatum; & juge ſacrificium, & oleum unctionis: & ad curam ejus pertinet totum tabernaculum, & omnia quæ ſunt in ſanctuario, & vaſa ejus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VER. SAM.

TEXT. ET VER. SAM. Traſlatio Latina.

7 *E' ſuper menſam (a) propoſitionum extendent veſtem hyacinthinam; ponentq; ſuper tā catinos, & cochlearia, & emundatoria, & cyathos libationis: panis autem ſuper eam ſemper erit.* 8 *Extendent quoq; ſuper ea operimentum, veſtem coccineam; & tegent illam cum tegumento pellium janthinarum, ponéntque vectes ejus.* 9 *Accipient etiam veſtem hyacinthinā, & operient candelabrum luminaris, et lucernas ejus, & emunctoria ejus, & ſuppoſitoria ejus, et omnia vaſa olei cum quibus miniſtrant.* 10 *Ponentq; illud, & omnia vaſa ejus in tegumento pellium janthinarum, imponentq; ſuper vectem.* 11 *Super quoque altare aureum extendent veſtem hyacinthinam, et operient illud operimento pellium janthinarum, ponentq; vectes ejus.* 12 *Poſtea ſument omnia vaſa miniſterii cum quibus minſtrant in ſanctuario, et ponent in veſtem hyacinthinam, et operient ea cum operimento pellium janthinarum, et imponent ſuper vectē.* 13 *Et removebunt cineres ab altari, et extendent ſuper illud veſtem purpuream.* 14 *Ponentq; ſuper eam omnia vaſa ejus cum quibus miniſtrant ſuper illud, thuribula fuſcinulas, et (b) phialas, et crateres, omnia vaſa altaris: et extendent ſuper illud tegumentū pellium janthinarum, et ponent vectes ejus. Accipient quoq; veſtem purpuream, et tegent labrum, et baſim ejus, et injicient illud in operimentum pellium janthinarum, et imponent ſuper vectem.* 15 *Cùm autem perfecerit Aaron, et filii ejus tegere ſanctuariū et (c) vaſa ſanctuarii in promotione caſtrorum, tum poſtea venient filii Caath ad aſportandum; ſed non attingent ſanctuarium, ne moriantur. Hæc ſunt onera filiorū Caath in tabernaculo teſtimonii.* 16 *(d) Præfectura autē Eleazari filii Aaronis ſacerdotis, oleum erit luminaris, et incenſum aromatum, et oblatio perpetua, et oleum unctionis: cura totius tabernaculi, et omnium quæ ſunt in eo; in ſanctuario, & in vaſis ejus.*

VER. SAM. (a) acceptationis (b) ollas, (c) omnia (d) Negotiatio

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * وعلى المائدة الموجهة يبسطون ثوب اسمانجون * ويجعلون عليه القصاع والدروج والملاعق ومداهن الرش * والخبز الدائم يكون عليها * 8 ويبسطون عليها صبغ قرمز * ويغطوها بغشاء جلود دارس * ويصلحون اوتادها * 9 وليأخذوا ثوب اسمانجون فيغطوا به منارة الاضاءة وسائر آنيتها ودوات كلبتيها ومجامرها وجميع آنية دهنها التي يخدمونها بها * 10 ويجعلوها وجميع آنيتها في غشاء جلود دارس * ويضعوا ذلك على الدهق * 11 وعلى مذبح الذهب فليبسطوا ثوب اسمانجون * ويغطوه بغشاء جلود دارس * ويصلحون اوتاده * 12 وياخذوا جميع آنية الخدمة التي يخدمون بها في القدس * فيجعلوها في ثوب اسمانجون * ويغطوها بغشاء جلود دارس * ويضعوها على الدهق * 13 * ويرمدوا المذبح * ويبسطوا عليه ثوب ارجوان * 14 ويجعلوا عليه جميع آنيته التي يخدمون عليه بها * المجامر والمناشل والمجارف والكرانيب وسائر آنية المذبح * ويبسطوا عليه غشاء جلود دارس * ويصلحوا دهوقه * 15 فاذا فرغ هرون وبنوه من تغطية القدس وجميع آنيته عند رحيل العسكر * فعند ذلك يدخل بنو قهات فيحملوها * ولا يدنوا من القدس فيهلكون * هذه صفة حمل بني قهات لخباء المحضر * 16 ووكالة العازار بن هرون الامام * على دهن الاضاءة * وبخور الاصماغ * والبر الدائم * ودهن المسح * فذلك وكالة المسكن وجميع ما فيه من القدس وآنيته *

7 *Et ſuper menſam propoſitam extendent veſtimentum hyacinthinum, et ponent ſuper illo pollubra, & phialas, & cochlearia, & vaſa olei aſperſionis: & panis perpetuus erit ſuper illa.* 8 *Et extendent ſuper eam tincturam coccineam, et cooperient illam velamine pellium ſubnigrarum, & aptabunt vectes ejus.* 9 *Et ſumant operimentum hyacinthinum, tegántque illo candelabrum illuminationis, & cuncta vaſa ejus, & forcipes ejus, & thuribula ejus, & omnia vaſa unguenti ejus, quibus miniſtrant ei.* 10 *Et ponant ea cùm omnibus vaſis ejus in tegmine pellium ſubnigrarum, faciántque ea ſuper vectibus.* 11 *Et ſuper altare aureum extendant veſtē hyacinthi, et cooperiant illam velamine pellium ſubnigrarum, & aptent vectes ejus.* 12 *Et accipiant omnia vaſa miniſterii, quibus miniſtrant in ſanctuario, ponántque illa in veſte hyacinthina, & cooperiant ea tegmine pellium ſubnigrarum, ponántque illa ſuper vectibus.* 13 *Et repurgent altare cineribus, & extendant ſuper illud veſtimentum purpureum.* 14 *Et ponant ſuper illud omnia vaſa illius, quibus miniſtrant ſuper ipſum: thuribula, & extractoria, et palas, & forcipes, & reliqua vaſa altaris: & extendant ſuper illud velum pellium nigrarum, aptentque vectes ejus.* 15 *Cùmque finierint Haron et filii ejus contectionem ſanctuarii, et omnium vaſorum ejus, ad diſceſſum exercitûs, tunc ingredientur filii Cahath, & portabunt ea: & ne tangant ſanctuarium, ne pereant. Hāc ratione geſtabunt filii Cahath tabernaculum præſentiæ.* 16 *Et cura Eleazari filii Haronis ſacerdotis erit de oleo accenſionis, & incenſo gummi, & frumento perpetuo, & oleo unctionis: videlicet curā habitaculi, & omnium quæ in illo ſunt tam ſanctuarii, quàm vaſorum ejus.*

ספר במדבר : ד

excidatis Ne :dicendo ,Aharon ad & Moſeh ad Dñs eſt locutus Et
17 18 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן לֵאמֹר׃ אַל־תַּכְרִיתוּ
,eis facite hoc Et :Levitarum medio è Chehathi familiarum virgam
19 אֶת־שֵׁבֶט מִשְׁפְּחֹת הַקְּהָתִי מִתּוֹךְ הַלְוִיִּם׃ וְזֹאת עֲשׂוּ לָהֶם
,ſanctitatum ſanctitatem eos appropinquando In:morientur non &,vivent &
וְחָיוּ וְלֹא יָמֻתוּ בְּגִשְׁתָּם אֶת־קֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים
ſuū ſervitium ſuper virum virum :eos ponent &,venient ejꝰ filii & Aharon
אַהֲרֹן וּבָנָיו יָבֹאוּ וְשָׂמוּ אוֹתָם אִישׁ אִישׁ עַל־עֲבֹדָתוֹ
,ſanctitatem abſorbere juxta,videndū ad ingredietur non Et .ſuum onus ad &
20 וְאֶל־מַשָּׂאוֹ׃ וְלֹא־יָבֹאוּ לִרְאוֹת כְּבַלַּע אֶת־הַקֹּדֶשׁ
Tolle :dicendo ,Moſeh ad Dominus eſt locutꝰ Et.morientur &
21 22 וָמֵתוּ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ נָשֹׂא אֶת־
.ſuas familias ad,ſuorū patrū domum ad,ipſos etiam ,Gerſon filiorum caput
רֹאשׁ בְּנֵי גֵרְשׁוֹן גַּם־הֵם לְבֵית אֲבֹתָם לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
annorum quinquaginta filiū ad uſq; ,ſupra & ,annorum triginta filio A
23 מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה וָמַעְלָה עַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה
ſerviendum ad ,militiam militandum ad ingredientem omnem ,eos viſitabis
תִּפְקֹד אוֹתָם כָּל־הַבָּא לִצְבֹא צָבָא לַעֲבֹד
,Gerſuni familiarum ſervitium Hoc .conventus tentorio in ſervitium
24 עֲבֹדָה בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת הַגֵּרְשֻׁנִּי
& ,tabernaculi cortinas portabunt Et .onus in & ,faciendum ad
25 לַעֲבֹד וּלְמַשָּׂא׃ וְנָשְׂאוּ אֶת־יְרִיעֹת הַמִּשְׁכָּן וְאֶת־
illud ſuper quod taxi operimentum &:ejꝰ operimentū,conventus tentorium
אֹהֶל מוֹעֵד מִכְסֵהוּ וּמִכְסֵה הַתַּחַשׁ אֲשֶׁר־עָלָיו
,atrii ſindones Et .conventus tentorii oſtiū ad tegumentū & ,deſuper
26 מִלְמָעְלָה וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְאֵת קַלְעֵי הֶחָצֵר
ſuper & ,tabernaculum ſuper quod ,atrii portæ oſtii tegumentum &
וְאֶת־מָסַךְ פֶּתַח שַׁעַר הֶחָצֵר אֲשֶׁר עַל־הַמִּשְׁכָּן וְעַל־
.eorum ſervitii vaſa omnia & ,eorum funes & ,undiquaq; altare
הַמִּזְבֵּחַ סָבִיב וְאֵת מֵיתְרֵיהֶם וְאֶת־כָּל־כְּלֵי עֲבֹדָתָם
,Aharon os Super .facient & ,eis fiet quod omne Et
27 וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר יֵעָשֶׂה לָהֶם וְעָבָדוּ׃ עַל־פִּי אַהֲרֹן
omne ad ,Gerſuni filiorum ſervitium omne erit ejus filiorum &
וּבָנָיו תִּהְיֶה כָּל־עֲבֹדַת בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי לְכָל־
eos ſuper commendabitis Et .eorum ſervitium omne ad & ,eorum onus
מַשָּׂאָם וּלְכֹל עֲבֹדָתָם וּפְקַדְתֶּם עֲלֵהֶם
familiarum ſervitium Hoc .eorum onus omne cuſtodia in
28 בְּמִשְׁמֶרֶת אֵת כָּל־מַשָּׂאָם׃ זֹאת עֲבֹדַת מִשְׁפְּחֹת
manu in eorum cuſtodia & ,conventus tentorio in Gerſuni filiorum
בְּנֵי הַגֵּרְשֻׁנִּי בְּאֹהֶל מוֹעֵד וּמִשְׁמַרְתָּם בְּיַד
,ſuas familias ad ,Merari Filios .ſacerdotis Aharon filii Ithamar
29 אִיתָמָר בֶּן־אַהֲרֹן הַכֹּהֵן׃ בְּנֵי מְרָרִי לְמִשְׁפְּחֹתָם
,annorum triginta filio A .eos viſitabis ſuorum patrum domum ad
30 לְבֵית־אֲבֹתָם תִּפְקֹד אֹתָם׃ מִבֶּן שְׁלֹשִׁים שָׁנָה
omnem ,eos viſitabis annorum quinquaginta filium ad uſque & ,ſupra &
וָמַעְלָה וְעַד בֶּן־חֲמִשִּׁים שָׁנָה תִּפְקְדֵם כָּל־
hæc Et .conventus tentorii ſervitium ſerviendum ad,exercitum ad ingredientē
31 הַבָּא לַצָּבָא לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְזֹאת
Aſſeres .conventus tentorio in ,eorum ſervitium omne ad ,eorum oneris cuſtodia
מִשְׁמֶרֶת מַשָּׂאָם לְכָל־עֲבֹדָתָם בְּאֹהֶל מוֹעֵד קַרְשֵׁי
.ejus baſes & ejus columnæ & ,ejus vectes & ,tabernaculi
הַמִּשְׁכָּן וּבְרִיחָיו וְעַמּוּדָיו וַאֲדָנָיו׃

Verſio VULG. LAT.

17 Locutúſq; eſt Dominus ad Moyſen & Aaron, dicens, 18 Nolite perdere populum Caath de medio Levitarū: 19 Sed hoc facite eis, ut vivant, & non moriantur, ſi tetigerint Sancta ſanctorū. Aaron & filii ejus intrabūt, ipſiq; diſponent opera ſingulorū, & divident quid 20 portare quis debeat. Alii nullâ curioſitate videant quæ ſunt in Sanctuario, priuſquā involvantur: alioquin 21 moriẽtur. Locutúſque eſt Dominus ad Moy- 22 ſen, dicens, Tolle ſummam etiam filiorum Gerſon per domos ac familias & cog- 23 nationes ſuas; A triginta annis & ſuprà, uſq; ad annos quinquaginta. Numera omnes qui ingrediuntur & miniſtrant in tabernaculo 24 fœderis. Hoc eſt officium 25 familiæ Gerſonitarum; Ut portent cortinas tabernaculi, & tectū fœderis operimentum aliud, & ſuper omnia velamen ianthinum, tentoriúmque quod pendet in introitu tabernaculi fœ- 26 deris. Cortinas atrii, & velum in introitu quod eſt ante tabernaculum. Omnia quæ ad altare pertinent, funiculos, et vaſa miniſterii, 27 Jubente Aaron & filiis ejꝰ, portabunt filii Gerſon: & ſcient ſinguli cui debeant 28 oneri mancipari. Hic eſt cultus familiæ Gerſonitarū in taberculo fœderis, eruntq; ſub manu Ithamar 29 filii Aaron ſacerdotis. Filios quoque Merari per familias & domos patrum ſuorum 30 recenſebis; A triginta annis & ſuprà, uſq; ad annos quinquaginta, omnes qui ingrediuntur ad officium miniſterii ſui & cultum fœ- 31 deris teſtimonii. Hæc ſunt onera eorū: Portabunt tabulas tabernaculi, et vectes ejꝰ, colūnas ac baſes earū.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

17 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, 18 Μὴ (o) ὀλοθρεύσητε τῆς φυλῆς τοῦ 19 δήμου τὸν Καὰθ ἐκ μέσου τῶν Λευιτῶν. Τοῦτο ποιήσατε αὐτοῖς, καὶ ζήσονται καὶ οὐ μὴ ἀποθάνωσι, προσπορευομένων αὐτῶν πρὸς τὰ ἅγια τῶν ἁγίων· Ἀαρὼν καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ (π) προσπορευέσθωσαν, καὶ καταστήσουσιν αὐτοὺς ἕ- 20 καστον κατὰ τὴν ἀναφορὰν αὐτοῦ. Καὶ οὐ μὴ εἰσέλθωσιν ἰδεῖν ἐξάπινα (ρ) τὰ ἅγια, καὶ ἀπο- 21 θανοῦνται. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μω- 22 υσῆν, λέγων, Λάβε τὴν ἀρχὴν τῶν υἱῶν (σ) Γεδσὼν, καὶ τούτους κατ' οἴκους πατριῶν αὐ- 23 τῶν, κατὰ δήμους αὐτῶν. Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς (τ) ἐπίσκεψαι αὐτοὺς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν, (υ) ποιεῖν τὰ ἔργα αὐτοῦ ἐν τῇ 24 σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. Αὕτη ἡ λειτουργία τοῦ (φ) δήμου τοῦ Γεδσὼν, λειτουργεῖν καὶ αἴρειν. 25 Καὶ ἀρεῖ τὰς δέρρεις τῆς σκηνῆς, καὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὸ (χ) κάλυμμα αὐτῆς, καὶ τὸ κατακάλυμμα τὸ ὑακίνθινον τὸ ὂν (ψ) ἐπ' αὐτῆς ἄνωθεν, καὶ τὸ (χ) κάλυμμα τῆς θύ- 26 ρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, Καὶ τὰ ἱστία τῆς αὐλῆς, ὅσα ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ τὰ (ω) περισσὰ, καὶ πάντα τὰ σκεύη τὰ (α) λειτουργικὰ ὅσα λειτουργοῦσιν ἐν αὐτοῖς ποιήσουσι. 27 Κατὰ στόμα Ἀαρὼν καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἔσται ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσὼν κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας (β) αὐτῶν, καὶ κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν. καὶ ἐπισκέψῃ αὐτοὺς (γ) ἐξ ὀνομάτων 28 πάντα τὰ ἀρτὰ ὑπ' αὐτῶν. Αὕτη ἡ λειτουργία τῶν υἱῶν Γεδσὼν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ φυλακὴ αὐτῶν ἐν χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ 29 Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. Οἱ υἱοὶ Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, ἐπισκέψα- 30 σθε αὐτούς, Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς ἐπισκέψασθε αὐτοὺς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν τὰ ἔργα τῆς 31 σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ταῦτα τὰ φυλάγματα τῶν αἰρομένων ὑπ' αὐτῶν κατὰ πάντα τὰ ἔργα αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου· τὰς κεφαλίδας τῆς σκηνῆς, καὶ τοὺς (δ) μοχλοὺς, καὶ τοὺς στύλους αὐτῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῆς, καὶ τὸ (ε) κατακάλυμμα, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ οἱ στῦλοι αὐτῶν, καὶ τὸ (ζ) κατακάλυμμα τῆς θύρας τῆς σκηνῆς,

17 *Et locutus eſt Dominus ad Moyſen et Aaron, dicens, Nè extermi-* 18 *netis de (h) tribu populū Caath, de medio Levitarū. Hoc facite e-* 19 *is, et vivent, et non morientur, (i) accedentibus ipſis ad ſancta ſanctorū. Aaron & filii ejus accedant, & collocabunt eos unumquemq; ſecundùm geſtationē ſuam, Et non ingrediantur videre* 20 *confeſtim ſancta; et morientur.* 21 *Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, Accipe principium fi-* 22 *liorū Gedſon: & hos ſecundùm domos familiarū eorum, ſecundùm populos eorū, A quinq; &* 23 *viginti annis & ſuprà, uſq; ad quinquaginta annos recognoſce eos: omnis ingrediens miniſtrare, facere opera ejꝰ in tabernaculo teſtimonii. Hoc eſt miniſteriū po-* 24 *puli Gedſon, miniſtrare, & levare.* 25 *Et levabit pelles tabernaculi, et tabernaculū teſtimonii, et operimentū ejꝰ, et (k) cooperimentum hyacinthinū, quod eſt ſuper ipſū deſuper, & (l) operimentū oſtii tabernaculi teſtimonii,* 26 *Et tentoria atrii, quæcunq; ſuper tabernaculum teſtimonii, & quæ ſuperant, & omnia vaſa miniſtratoria, quæcunq; miniſtrāt in eis, faciant.* 27 *Juxta os Aaron, et filiorum ejꝰ, erit miniſteriū filiorū Gedſō, ſecundùm omnia miniſteria eorū, et ſecundùm omnia opera eorū. Et recognoſces eos ex nomine, omnia quæ levanda ſunt ab eis.* 28 *Hoc eſt miniſterium filiorum Gedſon in tabernaculo teſtimonii: et cuſtodia eorum in manu Ithamar filii Aaron ſacerdotis.* 29 *Filii Merari ſecundùm populos eorū, ſecundùm domos familiarum eorum, recognoſcite eos,* 30 *A quinq; et viginti annis et ſuprà, uſq; ad quinquaginta annos recognoſcite eos: omnis ingrediens miniſtrare opera tabernaculi teſtimonii.* 31 *Et hæ ſunt obſervationes eorū, quæ levantur ab eis ſecundùm omnia opera eorū in tabernaculo teſtimonii: (m) capitella tabernaculi, et vectes, et columnas ejus, et baſes ejꝰ: (n) et cooperimentū et baſes eorum, et columnæ eorum, & cooperimentum oſtii tabernaculi,*

MS.A. (o) ἐξολεθρεύσητε (π) εἰσπορευέσθωσαν, (ρ) τὸ ἅγιον, (σ) Γεδσὼν κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, Ἀπὸ (τ) ἐπισκέψασθε (υ) καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ (φ) δήμου Γεδσὼν, (χ) κατακάλυμμα (ψ) ἐπ' αὐτῆς (ω) περισσὰ αὐτῶν, καὶ (α) λειτουργικὰ αὐτῶν, καὶ ὅσα (β) αὐτῶν, κατὰ πάντα τὰ ἀρτὰ δι' αὐτῶν. (γ) ἐξ ὀνομάτων (δ) μοχλοὺς αὐτῆς, καὶ (ε) κατακάλυμμα τῆς σκηνῆς, καὶ (ζ) κάλυμμα

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]

Et locutꝰ eſt Dñs cum Moſe & cum Aharone, 17 dixitq; ad eos; Ne perdatis tribum familiæ 18 Cahath de medio Levitarum: Sed hoc facite 19 eis ac vivant, ne moriantur cùm introierint in Sancta ſanctorum. Aharon & filii ejus ingrediẽtur, & curā demandabũt unicuiq; eorū officii ſui atque oneris ſui. Et ne ingrediantur 20 ad videndū cùm tegetur ſanctuarium, ne moriantur. Locutus eſt etiam Dñs cum Moſe, & 21 ait illi; Sume quoque cenſum filiorum Gerſon 22 per familias ſuas, & domos patrum ſuorum. A filio viginti annorum & ſupra, uſque ad 23 filium quinquaginta annorum recenſebis eos, omnem accedẽtem ad pugnandū in exercitu, & exequendum miniſterium in tabernaculo temporis. Hoc eſt officium familiæ Gerſon in 24 miniſtrando & bajulando. Bajulabunt corti- 25 nas tabernaculi, & tabernaculū temporis, & velum januæ ipſius, & tegumentum cæruleum quod eſt ſuper illud supernè, & velum januæ tabernaculi temporis: Et vela atrii, & tegu- 26 mentū veſtibuli januæ atrii, quod eſt ſuper tabernaculū & ſuper altare per ambitum: funes etiam eorum, omniaq; inſtrumenta miniſterii ipſorū, *demum* quidquid facient & miniſtrabunt. A verbo oris Aharonis & filiorū ejus 27 pendebit totū officium filiorū Gerſon, quoad univerſum onus eorum, totumq; miniſterium ipſorum: & præficietis eis cuſtodiā ſuper univerſum onus eorū. Hoc eſt munus familiæ fi- 28 liorum Gerſon quod in tabernaculo temporis *obibunt*: & cuſtodia eorū erit per manū Ithamar filii Aharonis ſacerdotis. Filios quoque 29 Merari, per familias ſuas, perq; domos patrum ſuorū numerabis eos. A filio triginta annorū 30 & ſupra, uſque ad filiū quinquaginta annorū numerabis eos, omnẽ accedẽtem ad pugnandum in exercitu, & ad exercendū miniſteriū in tabernaculo temporis. Hæc autẽ eſt cuſto- 31 dia oneris eorū & univerſi eorū miniſterii in tabernaculo temporis. Aſſeres tabernaculi & vectes ejus, & columnæ ejus, & fulcra ipſius.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

17 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן לְמֵימַר׃
18 לָא תְשֵׁיצוֹן יָת שִׁבְטָא זַרְעִית קְהָת
19 מִגּוֹ לֵיוָאֵי׃ וְדָא עֲבִידוּ לְהוֹן וְיֵיחוֹן
וְלָא יְמוּתוּן בְּמִקְרַבְהוֹן לְקוֹדֶשׁ
קוּדְשַׁיָּא אַהֲרֹן וּבְנוֹהִי יֵעֲלוּן וִימַנּוּן
יָתְהוֹן גְּבַר גְּבַר עַל פֻּלְחָנֵיהּ
20 וּלְמַטּוּלֵיהּ׃ וְלָא יֵעֲלוּן לְמֶחֱזֵי כַּד
מְכַסַּן יָת מָנֵי קוּדְשָׁא וְלָא יְמוּתוּן׃
21 וּמַלִּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃
22 קַבֵּל יָת חֻשְׁבַּן בְּנֵי גֵרְשׁוֹן אַף
אִנּוּן לְבֵית אֲבָהַתְהוֹן לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃
23 מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָא עַד בַּר
חַמְשִׁין שְׁנִין תִּמְנֵי יָתְהוֹן כָּל דְּאָתֵי
לְחַיָּלָא חֵילָא לְמִפְלַח פּוּלְחָנָא
24 בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא׃ דֵּין פֻּלְחַן זַרְעִית
25 גֵּרְשׁוֹן לְמִפְלַח וּלְמִטַּל׃ וְיִטְּלוּן
יָת יְרִיעָת מַשְׁכְּנָא וְיָת מַשְׁכַּן
זִמְנָא חוֹפָאֵיהּ וְחוֹפָאָה דְּסַסְגוֹנָא
דִּי עֲלוֹהִי מִלְּעֵילָא וְיָת פְּרָסָא
26 דִּתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ וְיָת סְרָדֵי
דָּרְתָּא וְיָת פְּרָסָא דְּמַעֲלָנָא דִּתְרַע
דָּרְתָּא דִּי עַל מַשְׁכְּנָא וְעַל מַדְבְּחָא
סְחוֹר סְחוֹר וְיָת אֲטוּנֵיהוֹן וְיָת
כָּל מָנֵי פֻלְחָנְהוֹן וְיָת כָּל דְּיִתְמְסַר
27 לְהוֹן וְיִפְלְחוּן׃ עַל מֵימַר אַהֲרֹן
וּבְנוֹהִי יְהֵי כָּל פֻּלְחַן בְּנֵי גֵרְשׁוֹן
לְכָל מַטּוּלְהוֹן וּלְכָל פֻּלְחָנְהוֹן
וְתִמְנוֹן עֲלֵיהוֹן בְּמַטְּרָא יָת כָּל
28 מַטּוּלְהוֹן׃ דֵּין פּוּלְחַן זַרְעִית בְּנֵי
גֵרְשׁוֹן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וּמַטַּרְתְּהוֹן
בִּידָא דְּאִיתָמָר בַּר אַהֲרֹן
29 כַּהֲנָא׃ בְּנֵי מְרָרִי לְזַרְעֲיָתְהוֹן
לְבֵית אֲבָהַתְהוֹן תִּמְנֵי יָתְהוֹן׃
30 מִבַּר תְּלָתִין שְׁנִין וּלְעֵילָא וְעַד
31 בַּר חַמְשִׁין שְׁנִין תִּמְנִנּוּן כָּל דְּאָתֵי
לְחֵילָא לְמִפְלַח יָת פֻּלְחַן מַשְׁכַּן
31 זִמְנָא׃ וְדָא מַטְּרַת מַטּוּלְהוֹן לְכָל
פֻּלְחָנְהוֹן בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא דַּפֵּי
מַשְׁכְּנָא וְעַבְרוֹהִי וְעַמּוּדוֹהִי וְסַמְכוֹהִי׃

TARGUM ONKELOS.

17 Locutúſq; eſt Dñs cum Moy- 18 ſe & cum Aaron, dicens. Nolite conſumere tribū cognationū Caath, de medio Levita- 19 rum. Et hoc facite eis, ut vivāt & non moriantur, quando accedent ad ſancta ſanctorum: Aaron et filii ejꝰ intrabunt, & conſtituent eos unumquemq; ſuꝑ miniſteriū ſuū et ſuꝑ onꝰ 20 ſuū. Et non ingrediantur ad videndū, quando operiuntur vaſa ſanctuarii, ut non mori- 21 antur. Locutúſq; eſt Dñs cum 22 Moyſe dicens. Accipe quoque ſummā filiorū Gerſō ꝑ domus patrū ſuorū, ꝑ cognationes ſu- 23 as. A triginta annis & ſuprà, uſq; ad quinquaginta annos numerabis eos: omnes qui veniunt ad miniſtrandū per turmas ſuas in miniſterio taber- 24 naculi fœderis. Hoc eſt miniſterium cognationum Gerſon, 25 ut miniſtrent et portẽt. Portabúntq; cortinas tabernaculi, et tentorium tabernaculi fœderis; et opertoriū hyacinthinum ꝙ eſt ſuꝑ illud: & tentoriū oſtii tabernaculi fœderis. 26 Et cortinas atrii, et tentoriū ꝙ eſt in introitu oſtii atrii, ꝙ eſt ſuꝑ tabernaculū et ſuꝑ altare ꝑ circuitū; et funiculos eorū, et omnia vaſa miniſterii eorū: et omnia quæ eis tradita ſunt, 27 ut miniſtrent. Juxta verbū Aaron et filiorū ejꝰ erit oĩe miniſteriū filiorū Gerſon, ꝑ oĩa onera ſua, et per omnia miniſteria ſua: et conſtituetis ſuper eos in cuſtodia omnia onera 28 eorum. Hoc eſt miniſteriū cognationū filiorū Gerſon in tabernaculo fœderis: quorū cuſtodia erit in manu Ithamar fi- 29 lii Aaron ſacerdotis. Filios Merari per familias ſuas, et per domos patrū ſuorū nume- 30 rabis. A triginta annis et ſupra, uſq; ad quinquaginta annos numerabis eos: omnes qui veniunt per turmas, ut miniſtrent miniſteriū tabernaculi 31 fœderis. Et hæc eſt cuſtodia oneris eorū, juxta omne miniſteriū ſuū in tabernaculo fœderis: tabulæ tabernaculi, & vectes ejus, et columnæ ejus & baſes ejus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Et locutus eſt Dominus Moſi 17 *& Aaroni, dicens; Ne ex-* 18 *terminetis tribū familiæ Cathitarum de medio Levitarū. Hoc facite eis ut vivant, &* 19 *non moriantur. Cùm accedent ad Sancta Sanctorum Aaron & filii ejus, ingredientur, & applicabunt unumquemq; eorum ad miniſterium ſuum, et onus ſuum. Sed non ingredi-* 20 *antur ut intueantur cùm operitur ſanctuarium, ne moriantur. Et locutus eſt Domi-* 21 *nus Moſi, dicens; Tolle ſum-* 22 *mam filiorum Gerſon, etiam hos ſecundùm domum patrū ſuorum per familias ſuas. A* 23 *filio triginta annorum & ſupra, uſque ad filium quinquaginta annorum recenſebis eos, omnem euntē ut militet militiam, ut miniſtret miniſterium in tabernaculo teſtimonii. Hæc erit opus familiæ Gerſo-* 24 *nitarū, ad miniſtrandū, et ad portandum. Portabunt enim* 25 *cortinas tabernaculi, et tentorium teſtimonii, et operimentū ejus, operimentum janthinum quod eſt ſuper illud deſuper, & aulæum portæ tabernaculi teſtimonii, Et tapetes occella-* 26 *tos atrii, & aulæum oſtii portæ atrii quæ eſt juxta tabernaculum, & juxta altare in circuitu, & funes eorum, & omnia vaſa miniſterii eorum, & quidquid erit eis faciendum, (ſ) facient. Juxta* 27 *verbum Aaronis & filiorum ejus, fiet omne miniſterium filiorum Gerſonis in omnibus oneribus eorum, & in omni miniſterio eorum: committetis quoq; ipſorum cuſtodiæ omne onus eorū. Hoc erit mi-* 28 *niſterium familiæ filiorum Gerſonis in tabernaculo teſtimonii, & cuſtodia eorum ſub manu Ithamar filii Aaronis ſacerdotis. Filios Merari ſe-* 29 *cundùm familias ſuas, ſecundùm domum patrum ſuorum, recenſebis. A filio tri-* 30 *ginta annorum & ſupra, uſq; ad quinquaginta annos recenſebis eos, omnem euntem ad bellum, ad faciendum opus tabernaculi teſtimonii. Hæc eſt* 31 *autem functio oneris eorum in omni miniſterio eorum in tabernaculo teſtimonii, aſſeres tabernaculi, & vectes ejus, et columnæ ejus, et baſes ejus,*

VER.SAM.(ſ)miniſtrabunt.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 18 * ثم كلم الله موسي وهرون تكلما * لا تقطعا عشاير بني قهات من بين اللاويين * بل
19 اصنعوا بهم هذه الخلة التي يحيون بها ولا يهلكون بدنوهم الي خاص الاقداس * يدخل هرون وبنوه *
ويولونهم كل فريق منهم على خدمته وحمله * ولا يدخلوا فينظروا عند تغطية القدس 20
21 22 فيهلكون * وكلم الله موسي قائلا * ارفع جملة بني جرسون هم ايضا لبيت اباهم وعشايرهم
23 * من ابن ثلاثين سنة فصاعدا الي ابن خمسين سنة تعدهم * كل من يدخل للجيش لخدمة خباء
24 25 الحضر * وهذه خدمتهم عملا وحملا * يحملون شقاق المسكن * وخباء الحضر * وغشاءه وغشاء الدارس
26 الذي عليه من فوق * وستر خباء الحضر * وقلوع السرادق * وستر بابه التي على المسكن والمذبح
27 مستديره * واطنابها * وساير آنية خدمتها * وكل ما يصلح لها هم يخدمون فيه * على قول هرون
وبنيه * يكون جميع خدمة بني جرسون من حملهم وساير عملهم * وعدوا عليهم بحفظ جميع
28 حملهم * هذه خدمة عشاير بني جرسون في خباء الحضر * وحفظها على يد ايثامار بن هرون
29 30 الامام * وبني مراري لعشايرهم وبيوت اباهم تعدهم * من ابن ثلاثين سنة فصاعدا الي ابن
31 خمسين سنة * كل من يدخل للجيش للخدمة لخباء الحضر * وهذا حفظ حملهم * وساير عملهم في
خباء الحضر * الواح المسكن * وامهاجه * واعمدته * وقواعده *

Habuit quoque Deus cum Muſa et Harone 17 *ſermonem hujuſmodi: Ne ſcindatis fami-* 18 *lias filiorum Cahath à Levitis; Sed adhi-* 19 *bete erga illos hanc gratiam quâ vivant, nec pereant accedendo ad præcipuum ſacrorum. Ingrediatur Haron & filii ejus, & præficient ſingulas ſectas ex ipſis miniſterio ſuo, & oneri ſuo. Et ne intrent ut* 20 *videant cùm tegetur ſanctuarium, ne pereant. Et locutus eſt Deus cum Muſa, di-* 21 *cens; Extrahe ſummam filiorum Girſon* 22 *etiam, in domum patrum ſuorum, & familias ſuas, A filio triginta annorum &* 23 *ſupra, uſque ad filium annorum quinquaginta numerabis eos: omnem qui ingreditur ad exercitū in obſequium tabernaculi præſentiæ. Et iſtud eſt miniſterium eorum* 24 *quoad opus, & quoad onus. Geſtabunt* 25 *cortinas habitaculi, & tabernaculum præſentiæ, ejuſque velum, & velum pellis nigræ quod eſt ſuper illud deſuper, & tegumentum tabernaculi præſentiæ, Et vela* 26 *atrii, & cortinam januæ ejus, quæ ſunt ſuper habitaculum et altare circumquaque, & funiculos eorum, & reliqua inſtrumenta miniſterii eorum: denique quicquid pertinet ad illa, ipſi miniſtrabunt illud. Juxta dictum Haronis & filiorum* 27 *ejus erit omne miniſterium filiorū Girſon, quoad bajulationē eorum & cuncta opera ipſorum, & recenſete eis cuſtodiā omnium quæ portare debent. Hoc eſt miniſterium* 28 *familiarum filiorum Girſon in tabernaculo præſentiæ, & earum cuſtodia, per manum Ithamar filii Haronis ſacerdotis. Et* 29 *filios Merari per familias eorum, domoſq; patrum eorum numerabis, A filio triginta* 30 *annorum & ſupra, ad filium quinquaginta annorum: omnem ingredientem in turmam ad obſequiū tabernaculi præſentiæ. Et hæc* 31 *eſt cuſtodia oneris eorum, et omnium operum eorum in tabernaculo præſentiæ. Tabulæ habitaculi, & vectes ejus, & columnæ, ejus ac baſes ejus,*

,earũ funes & ,earũ clavi &,earũ baſes & ,undiquaque atrii columnæ Et
32 ועמודי החצר סביב ואדניהם ויתדתם ומיתריהם
viſitabitis nominibus in & ,earum ſervitio omni &,earum vaſis omnib⁹ cũ
לכל־כליהם ולכל עבדתם ובשמת תפקדו את־
,Merari filiorũ familiarum ſervitium Hoc .eorum oneris cuſtodiæ vaſa
כלי משמרת משאם: זאת עבדת משפחת בני מררי 33
Aharon filii Ithamar manu in ,conventus tentorio in ,eorum ſervitio omni
לכל־עבדתם באהל מועד ביד איתמר בן־אהרן
filios cœtus prælati & ,Aharon & ,Moſeh viſitavit Et .ſacerdotis
הכהן: ויפקד משה ואהרן ונשיאי העדה את־בני 34
triginta filio A .ſuorum patrum domum ad & ,ſuas familias ad ,Chehathi
הקהתי למשפחתם ולבית אבתם: מבן שלשים 35
ingredientẽ oẽm ,annorum quinquaginta filiũ ad uſq; & ,ſupra &,annorum
שנה ומעלה ועד בן־חמשים שנה כל־הבא
eorum viſitati fuerunt Et .conventus tentorio in ſervitium ad ,exercitum ad
לצבא לעבדה באהל מועד: ויהיו פקדיהם 36
Iſti .quinquaginta & ſeptingenti millia duo ,ſuas familias ad
למשפחתם אלפים שבע מאות וחמשים: אלה 37
quos ,conventus tentorio in ſervientis omnis ,Chehathi familiarum viſitati
פקודי משפחת הקהתי כל־העבד באהל מועד אשר
viſitati Et .Moſeh manu in DOMINI os ſuper Aharon &,Moſeh viſitavit
פקד משה ואהרן על־פי יהוה ביד־משה: ופקודי 38
.ſuorum patrum domum ad & ,ſuas familias ad ,Gerſon filiorum
בני גרשון למשפחותם ולבית אבתם:
quinquaginta filium ad uſque &,ſupra & ,annorum triginta filio A
39 מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן־חמשים
.conventus tentorio in ſervitium ad,exercitum ad ingrediens omnis ,annorũ
שנה כל־הבא לצבא לעבדה באהל מועד:
,ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad eorum viſitati fuerunt Et
40 ויהיו פקדיהם למשפחתם לבית אבתם
viſitati Iſti .triginta & ,ſexcenti & ,millia duo
אלפים ושש מאות ושלשים: אלה פקודי 41
viſitavit quos,convent⁹ tẽtorio in ſervientis omnis,Gerſon filiorũ familiarum
משפחת בני גרשון כל־העבד באהל מועד אשר פקד
filiorum familiarum viſitati Et .DOMINI os ſuper Aharon & , Moſeh
משה ואהרן על־פי יהוה: ופקודי משפחת בני 42
triginta filio A :ſuorum patrum domum ad ,ſuas familias ad Merari
מררי למשפחתם לבית אבתם: מבן שלשים 43
ingrediens omnis,annorũ quinquaginta filiũ ad uſque &,ſupra &,annorum
שנה ומעלה ועד בן־חמשים שנה כל־הבא
eorum viſitati fuerunt Et .conventus tentorio in ſervitium ad exercitum ad
לצבא לעבדה באהל מועד: ויהיו פקדיהם 44
viſitati Iſti .ducenti & millia tria ,eorum familias ad
למשפחתם שלשת אלפים ומאתים: אלה פקודי 45
DOMINI os ſuper Aharõ & Moſeh viſitavit quos,Merari filiorum familiarũ
משפחת בני מררי אשר פקד משה ואהרן על־פי יהוה
prælati &,Aharõ & ,Moſeh viſitavit quos viſitati Omnes .Moſeh manu in
ביד־משה: כל־הפקדים אשר פקד משה ואהרן ונשיאי 46
.ſuorũ patrum domum ad & ,ſuas familias ad , Levitas , Iſrael
ישראל את־הלוים למשפחתם ולבית אבתם:

Verſio VULG. LAT.

32 Columnas quoque atrii per circuitum cum baſibus & paxillis & funibus ſuis. Omnia vaſa & ſupellectilem ad numerum accipient, ſicque portabunt. 33 Hoc eſt officium familiæ Meraritarum & miniſterium in tabernaculo fœderis: eruntque ſub manu Ithamar filii Aaron ſacerdoris. 34 Recenſuerunt igitur Moyſes & Aaron & principes ſynagogæ filios Caath per cognationes & domos patrum ſuorum, 35 A triginta annis & ſuprà, uſque ad annum quinquageſimum, omnes qui ingrediuntur ad miniſterium tabernaculi fœderis. 36 Et inventi ſunt duo millia 37 ſeptingenti quinquaginta. Hic eſt numerus populi Caath, qui intrant tabernaculum fœderis: hos numeravit Moyſes & Aaron juxta ſermonem Domini per manum Moyſi. 38 Numerati ſunt & filii Gerſon per cognationes & domos patrum ſuorum, 39 A triginta annis & ſuprà, uſque ad quinquageſimum annum, omnes qui ingrediuntur ut miniſtrent in tabernaculo fœderis. 40 Et inventi ſunt duo 41 millia ſexcenti triginta. Hic eſt populus Gerſonitarum, quos numeraverunt Moyſes & Aaron juxta verbum Do- 42 mini. Numerati ſunt & filii Merari per cognationes & do- 43 mos patrũ ſuorum, A triginta annis & ſuprà, uſque ad annum quinquageſimum, omnes qui ingrediuntur ad explendos rit⁹ tabernaculi fœderis. 44 Et inventi ſunt tria millia 45 ducenti. Hic eſt numerus filiorum Merari, quos recenſuerunt Moyſes & Aaron juxta imperium Dñi per manum 46 Moyſi. Omnes qui recenſiti ſunt de Levitis, & quos recenſeri fecit ad nomen, Moyſes & Aaron & principes Iſrael, per cognationes & domos patrum ſuorum,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

32 Καὶ τοὺς στύλους τῆς αὐλῆς κύκλῳ, καὶ αἱ βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς στύλους τοῦ καταπετάσματος τῆς πύλης τῆς αὐλῆς, καὶ τὰς βάσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς πασσάλους αὐτῶν, καὶ τοὺς κάλους αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ λειτουργήματα αὐτῶν· ἐξ ὀνομάτων ἐπισκέψασθε αὐτούς, καὶ πάντα τὰ σκεύη τῆς φυλακῆς τῶν αἰρομένων ὑπ᾽ αὐτῶν. 33 Αὕτη ἡ λειτουργία δήμου υἱῶν Μεραρὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἐν 34 χειρὶ Ἰθάμαρ τοῦ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. Καὶ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς υἱοὺς Καὰθ κατὰ δήμους 35 αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν 36 καὶ (η) ποιεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, (θ) δισχίλιοι ἑπτακόσιοι πεντήκοντα. 37 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου Καάθ, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καθὰ ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ φωνῆς 38 κυρίου, ἐν χειρὶ Μωυσῆ. Καὶ ἐπεσκέπησαν (ι) υἱοὶ Γεδσὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους 39 πατριῶν αὐτῶν, Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω (κ) ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν καὶ ποιεῖν τὰ ἔργα ἐν 40 τῇ σκηνῇ τοῦ (λ) μαρτυρίου. Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δισχίλιοι ἑξακόσιοι τριά- 41 κοντα. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Γεδσών, πᾶς ὁ λειτουργῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν 42 διὰ φωνῆς κυρίου, ἐν χειρὶ Μωυσῆ. Ἐπεσκέπη δὲ καὶ δῆμος υἱῶν Μεραρὶ κατὰ δήμους 43 αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, Ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος λειτουργεῖν πρὸς 44 τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. (μ) Καὶ ἐγενήθη ἡ ἐπίσκεψις αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν, τρισχίλιοι καὶ δι- 45 ακόσιοι. Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις δήμου υἱῶν Μεραρί, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν διὰ 46 φωνῆς κυρίου, ἐν χειρὶ Μωυσῆ. Πάντες οἱ ἐπεσκεμμένοι, οὓς ἐπεσκέψατο Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ οἱ (ν) ἄρχοντες Ἰσραὴλ τοὺς Λευίτας, κατὰ (ξ) δήμους καὶ κατ᾽ οἴκους πατριῶν αὐτῶν,

Et columnas atrii in circuitu, et baſes earum, & columnas veli portæ atrii, & baſes earũ, & paxillos earum, et funes earum, & omnia vaſa earum, & omnia miniſteria earum: ex nomine recognoſcite eos, & omnia vaſa cuſtodiæ eorum, quæ levantur ab eis. 32
Hoc eſt miniſterium populi filiorum Merari in omnibus operibus eorum in tabernaculo teſtimonii in manu Ithamar filii Aaron ſacerdotis. 33
Et recognovit Moyſes et Aaron & principes Iſrael, filios Caath ſecundùm populos eorũ, ſecundùm domos familiarum eorum, 34
A quinq; & viginti annis & ſuprà, uſq; ad quinquaginta annos: omnis ingrediens miniſtrare & facere in tabernaculo teſtimonii. 35
Et fuit recognitio eorum ſecundùm populos eorũ, bis mille ſeptingenti quinquaginta. 36
Hæc eſt recognitio populi Caath: omnis qui miniſtrat in tabernaculo teſtimonii; ſicut recognovit Moyſes & Aaron, per vocem Domini in manu Moyſis. 37
Et recogniti ſunt filii Gedſon ſecundùm populos eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, 38
A quinq; & viginti annis & ſuprà, uſq; ad quinquaginta annos: omnis ingrediens miniſtrare & facere opera in tabernaculo teſtimonii. 39
Et fuit recognitio eorum ſecundùm populos eorũ, ſecundũ domos familiarum eorũ, bis mille ſexcenti triginta. 40
Hæc eſt recognitio populi filiorũ Gedſon: omnis miniſtrans in tabernaculo teſtimonii, quos recognovit Moyſes et Aaron, per vocẽ Domini in manu Moyſis. 41
Recogniti autẽ ſunt et popul⁹ filiorũ Merari ſecundũ populos eorũ, ſecundũ domos familiarũ eorum, 42
A quinq; & viginti annis & ſuprà, uſque ad quinquaginta annos, omnis ingrediens miniſtrare ad opera tabernaculi teſtimonii. 43
Et fuit recognitio eorũ ſecundũ populos eorũ, ſecundũ domos familiarum eorũ, ter mille, & ducenti. 44
Hæc eſt recognitio populi filiorũ Merari, quos recognovit Moyſes & Aaron, per vocẽ Domini in manu Moyſis. 45
Omnes recogniti, quos recognovit Moyſes & Aaron, & principes Iſrael, Levitas, ſecundùm populos, & ſecundùm domos familiarũ eorũ, 46

MS.A. (η) ποιεῖν τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τῆς (θ) δισχίλιοι διακόσιοι πεντήκοντα. (ι) οἱ υἱοὶ (κ) καὶ ἕως (λ) μαρτυρίου.* κατὰ δήμους (μ) Καὶ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις τῆς συγγενείας αὐτῶν κατ᾽ οἴκους (ν) ἄρχοντες υἱῶν Ἰσραὴλ (ξ) δήμους αὐτῶν, κατ᾽ οἴκους

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
38 [illegible]
39 [illegible]
40 [illegible]
41 [illegible]
42 [illegible]
43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]
46 [illegible]

Præterea columnæ atrii per circuitũ, & fulcra earũ, & paxilli earũ, & funes earũ, cum omnib⁹ inſtrumẽtis earũ, & univerſo ipſarũ miniſterio: nominatim recẽſete vaſa cuſtodiæ oneris eorũ. 32
Hoc eſt officiũ familiæ filiorũ Merari, & omne miniſteriũ ipſorũ in tabernaculo temporis, per manũ Ithamar filii Aharonis ſacerdotis. 33
Numeravit ergò Moſes & Aharõ atq; magnates congregationis filios Cahath per familias ſuas, perq; domos patrũ ſuorũ, 34
A filio triginta annorũ & ſupra, uſq; ad filiũ quinquaginta annorũ, omnẽ accedẽtem ad exercitũ pro miniſterio tabernaculi temporis. 35
Fuitq; numerus eorũ per familias ſuas, duo millia ſeptingenti quinquaginta. 36
Hi ſũt numeri familiæ Cahath, omnis miniſtrantis in tabernaculo temporis, quos numeravit Moſes & Aharõ juxta ſermonẽ oris Dñi, per manũ Moſis. 37
Porrò, numer⁹ filiorum Gerſõ per familias ſuas, & domos patrũ ſuorũ, 38
Ab eo qui natus erat triginta annos & ſupra, uſq; ad eum qui annos quinquaginta natus erat, omnis accedens ad exercitum, in miniſterium tabernaculi temporis: 39
Fuit *inquam* numer⁹ eorũ per familias ſuas, perque domos patrũ ſuorũ, duo millia ſexcenti triginta. 40
Iſti ſunt numeri familiæ filiorũ Gerſon, omnis miniſtrãtis in tabernaculo temporis, quos recẽſuit Moſes & Aharõ ex ſermone oris Domini. 41
At verò numer⁹ familiæ filiorũ Merari per familias ſuas, & domos patrũ ſuorũ, 42
A filio triginta annorũ & ſupra, uſq; ad filiũ quinquaginta annorum, omnis procedẽtis ad exercitũ, in miniſteriũ tabernaculi temporis: 43
Numer⁹ *inquam* eorũ per familias ſuas, perq; domos patrũ ſuorũ, fuit tria millia & ducẽti. 44
Hi ſunt numeri familiæ filiorũ Merari, quos numeravit Moſes & Aharõ juxta verbum oris Dñi, per manum Moſis. 45
Omnis itaq; numerus quem numeravit Moſes & Aharon cum magnatibus Iſraelis de Levitis per familias ſuas, & domos patrum ſuorum, 46

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

32 ועמודי דדרתא סחור סחור וסמכיהון וסכיהון ואטוניהון לכל־מניהון ולכל פלחנהון ובשמהן תמנון ית מני מטרת מטולהון: 33 דין פלחן זרעית בני מררי לכל־פלחנהון במשכן זמנא בידא דאיתמר בר־אהרן כהנא: 34 ומנא משה ואהרן ורברבי כנשתא ית בני קהת לזרעיתהון ולבית אבהתהון: 35 מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר־חמשין שנין כל־דאתי לחילא לפלחנא במשכן זמנא: 36 והוו מניניהון לזרעיתהון תרין אלפין שבע מאה וחמשין: 37 אלין מניני זרעית קהת כל־דפלח במשכן זמנא די מנא משה ואהרן על־מימרא דיי בידא דמשה: 38 ומניני בני גרשון לזרעיתהון ולבית אבהתהון: 39 מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר־חמשין שנין כל־דאתי לחילא לפולחנא במשכן זמנא: 40 והוו מניניהון לזרעיתהון לבית אבהתהון תרין אלפין ושית מאה ותלתין: 41 אלין מניני זרעית בני גרשון כל־דפלח במשכן זמנא די מנא משה ואהרן על־מימרא דיי: 42 ומניני זרעית בני מררי לזרעיתהון לבית אבהתהון: 43 מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר־חמשין שנין כל־דאתי לחילא לפלחנא במשכן זמנא: 44 והוו מניניהון לזרעיתהון תלתא אלפין ומאתן: 45 אלין מניני זרעית בני מררי די מנא משה ואהרן על־מימרא דיי בידא דמשה: 46 כל־מניניא די מנא משה ואהרן ורברבי ישראל ית ליואי לזרעיתהון ולבית אבהתהון:

32 Et columnæ atrii p circuitũ, & baſes earum, & paxilli, & funiculi earum; omniáq; vaſa earũ omnis miniſterii ſui: & per nomina conſtituetis vaſa 33 cuſtodiæ oneris eorũ. Hoc eſt miniſterium cognationis filiorũ Merari, juxta omne miniſteriũ eorũ in tabernaculo fœderis: p manũ Ithamar filii A- 34 aron ſacerdotis. Numeravítque Moyſes et Aaron & principes cõgregationis filios Caath, per famalias ſuas et domos 35 patrum ſuorũ. A triginta annis & ſupra, uſq; ad quinquaginta annos: omnes qui veniunt per turmas, ad miniſtrandũ in 36 tabernaculo fœderis. Fuerúntque qui numerati ſunt ex eis per familias ſuas, duo millia ſeptingenti & quinquagin- 37 ta. Hi ſunt qui numerati ſunt de cognatione Caath, omnes qui miniſtrabant in tabernaculo fœderis: quos numeravit Moyſes & Aaron, juxta verbũ 38 Dñi per manũ Moyſi. Numeratíq; ſunt filii Gerſon, per cognationes ſuas et per domos 39 patrum ſuorũ. A triginta annis et ſupra, uſq; ad quinquaginta annos: omnes qui veniunt per turmas, ad miniſtrandũ in tabernaculo fœderis. 40 Fuerúntq; qui numerati ſunt ex eis, p familias ſuas & domos patrũ ſuorũ, duo millia 41 ſexcenti & triginta. Hi ſunt qui numerati ſunt de familiis filiorũ Gerſon, omnes miniſtrantes in tabernaculo fœderis: quos numeravit Moyſes et 42 Aaron, juxta verbũ Dñi. Et qui numerati ſunt de familiis filiorũ Merari, per familias ſuas & per domos patrum ſu- 43 orum. A triginta annis et ſupra, uſq; ad quinquaginta annos: omnes qui veniunt per turmas ad miniſtrandũ in ta- 44 bernaculo fœderis. Fuerúntq; qui numerati ſunt ex eis p familias ſuas, tria millia et du- 45 centi. Hi ſunt qui numerati ſunt de familiis filiorũ Merari: quos numeravit Moyſes et Aaron, juxta verbũ Dñi p manũ 46 Moyſi. Omnes Levitæ numerati ſunt quos numeravit Moyſes et Aaron et principes Iſrael, per familias & per domos patrum ſuorum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM Tranſlatio Latina.

32 *Et columnæ atrii in circuitu, & baſes ejus, et paxilli ejus, & funes ejus cum omnibus vaſis ejus, & cum omni miniſterio eorum: de nomine autẽ receaſebitis omnia vaſa functionis oneris eorum.* 33 *Hoc eſt miniſterium familiæ filiorum Merari, ſecundùm omne miniſterium eorum in tabernaculo teſtimonii, ſub manu Ithamar filii Aaronis ſacerdotis.* 34 *Et recenſuit Moſes, & Aaron, et principes congregationis filios Caathitarum ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domũ patrum ſuorum,* 35 *A filio triginta annorũ & ſupra, uſque ad filiũ quinquaginta annorum, omnem euntem ad bellũ ad miniſtrandum in tabernaculo teſtimonii:* 36 *Et fuerunt recenſiti eorũ ſecundùm familias ſuas, mille ſeptingenti et quinquaginta.* 37 *Hi fuerunt recenſiti familiæ Caathitarum, omnis ſerviens in tabernaculo teſtimonii, quem recenſuit Moſes & Aaron juxta verbum Domini in manu Moſis.* 38 *Recenſiti autem filiorum Gerſonis ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domũ patrũ ſuorũ,* 39 *A filio triginta annorũ et ſupra, uſq; ad quinquaginta annos, omnis exiens ad bellũ ad miniſtrandum in tabernaculo teſtimonii:* 40 *Fuerunt inquam recenſiti eorũ ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domũ patrum ſuorum, mille ſexcenti et triginta.* 41 *Hi fuerunt recenſiti familiæ filiorum Gerſonis, omnis ſerviens in tabernaculo teſtimonii, quẽ recenſuit Moſes et Aaron, juxta verbum Domini.* 42 *Et recenſiti familiæ filiorum Merari ſecundùm familias ſuas, ſecundũ domũ patrũ ſuorũ* 43 *A filio triginta annorum et ſupra, uſque ad quinquaginta annos, omnis exiens ad bellum ad miniſtrandum in tabernaculo teſtimonii:* 44 *Fuerunt igitur recenſiti eorũ ſecundùm familias ſuas, tria millia, & ducenti.* 45 *Hi fuerunt recenſiti familiæ filiorum Merari quos recenſuit Moſes & Aaron, juxta verbum Domini per manum Moſis.* 46 *Omnes recenſiti quos recenſuit Moſes, & Aaron, et principes Iſrael, de Levitis ſecundùm familias ſuas, ſecundùm domum patrum ſuorum,*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

32 وعمد السرادق مستديرا * وقواعدها * واوتادها * واطنابها * وجميع آنيتها * وساير اعمالها * وعدّوا باسماء جميع آنية حفظ حملهم *

* *Columnæque tentorii circumcirca, & baſes ejus, ac pali ejus, ejuſque funiculi, & omnia inſtrumenta ipſius, cunctaque opera ejus, & recenſete nomina omnium vaſorum cuſtodiæ oneris eorum.* 32

33 هذه خدمة بني مراري في خباء المحضر على يد ايثامار بن هارون الامام *

* *Hoc eſt munus filiorum Merari in tabernaculo præſentiæ per manum Ithamar filii Haronis ſacerdotis.* 33

34 وعدّ موسي وهرون واشراف الجماعة بني قهات لعشايرهم لبيت آبايهم *

* *Numeraverunt igitur Muſa & Haron, principeſque congregationis, filios Cahath in familias eorum, in domum patrum eorum,* 34

35 من ابن ثلاثين سنة فصاعدا الي ابن خمسين سنة * كلّ الداخل للجيش لخدمة خباء المحضر *

* *A filio triginta annorum & ſupra, ad filium quinquaginta annorum, omnem ingredientem ad turmam in obſequium tabernaculi præſentiæ:* 35

36 وكان عددهم الفين وسبع مائة وخمسين *

* *Fuitque numerus eorum, duo millia & ſeptingenti quinquaginta.* 36

38 وعدّوا بني جرسون كذلك *

* *Et numeraverunt filios Girſon ſimiliter:* 38

40 فكان عددهم الفين وستماية وثلاثين *

* *Fuitque numerus eorum duo millia ſexcenti triginta.* 40

42 وعدّوا بني مراري *

* *Et numeraverunt filios Merari:* 42

44 فكان عددهم ثلاثة الاف ومايتين *

* *Fuitque numerus eorum, tria millia & ducenti.* 44

ספר במדבר : ה

,annorū quinquaginta filiū ad usque &,supra &,annorū triginta filio A
47 מבן שלשים שנה ומעלה ועד בן־החמשים שנה
tentorio in oneris *servitium & ,servitii servitium serviendū ad* ingrediens omnis
כל־הבא לעבד עבדת עבדה ועבדת משא באהל
quingenti & ,millia octo ,eorum *visitati* fuerunt Et .*convent⁹*
48 מועד: ויהיו פקדיהם שמנת אלפים וחמש מאות
virum ,Moseh *manu in* eos *visitavit* Domini *os Super* .octoginta &
49 ושמנים: על־פי יהוה פקד אותם ביד־משה איש
præcepit *quos* ,eorū numeratos &,suū onus *super* &,suū *servitium super virum*
איש על־עבדתו ועל־משאו ופקדיו אשר־צוה
.Moseh Dominus
יהוה את־משה:

CAP. V. ה

,Israel filiis Præcipe .dicendo ,Moseh ad Dominus est locut⁹ Et
1 וידבר יהוה אל־משה לאמר: צו את־בני ישראל
2 omnē &,*fluentem* omnē & ,leprosum omnem *castrametatione* ē emittant &
וישלחו מן־המחנה כל־צרוע וכל־זב וכל
extra *ad* ;emittetis fœminam ad usque masculo A .*animæ* immundū
3 טמא לנפש: מזכר עד־נקבה תשלחו אל־מחוץ
ego quorum ,sua castra polluent non & :eos emittetis *castrametationē*
למחנה תשלחום ולא יטמאו את־מחניהם אשר אני
eos emiserunt & , Israel filii sic fecerunt Et.eorū medio in *habitans*
4 שכן בתוכם: ויעשו־כן בני ישראל וישלחו אותם
,Moseh ad Dominus est locut⁹ Quemadmodū .*castrametationem* extra *ad*
אל־מחוץ למחנה כאשר דבר יהוה אל־משה
: dicendo ,Moseh ad Dominus est locut⁹ Et .Israel filii fecerunt sic
5 כן עשו בני ישראל: וידבר יהוה אל־משה לאמר:
peccatis omnib⁹ex fecerint cùm mulier sive Vir : Israel filios ad Loquere
6 דבר אל־בני ישראל איש או־אשה כי יעשו מכל־חטאת
anima deliquerit & ,Dominū in prævaricationē *prævaricandum ad* hominis
האדם למעל מעל ביהוה ואשמה הנפש
restituet &,fecerūt quod,suo peccato se cōfitebuntur Et .ipsa
7 ההוא: והתודו את־חטאתם אשר עשו והשיב את־
cui dabit &,illā super addet ej⁹ quintam & ,*ejus capite in* suum delictā
אשמו בראשו וחמישתו יסף עליו ונתן לאשר
,*cum ad* delictum *restituendum ad* ,*redimens* viro non si Et .*ei deliquit*
8 אשם לו: ואם־אין לאיש גאל להשיב האשם אליו
expiationum arietem præter ;*sacerdoti* ,DOMINO *redditum* delictum
האשם המושב ליהוה לכהן מלבד איל הכפרים
filiorū *sanctitatibus omnibus elevatio* omnis Et.*cum super eo in expiabit quo*
9 אשר יכפר־בו עליו: וכל־תרומה לכל־קדשי בני־
,ej⁹ sanctitates *viro* Et .erit ipsi ,sacerdoti offerent quam Israel
10 ישראל אשר־יקריבו לכהן לו יהיה: ואיש את־קדשיו
Dominus est locut⁹ Et .erit ipsi,sacerdoti dederit quod vir :erunt ipsi
11 לו יהיו איש אשר־יתן לכהן לו יהיה: וידבר יהוה
dices & ,Israel filios ad Loquere : dicendo ,Moseh ad
12 אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל ואמרת
fuerit prævaricata & ,ej⁹ uxor declinaverit cùm ,vir Vir : eos ad
אלהם איש איש כי־תשטה אשתו ומעלה
:prævaricationem eum in
בו מעל:

Versio VULG. LAT.

47 A triginta annis & suprà, usque ad annum quinquagesimum, ingredientes ad ministerium tabernaculi, & onera portanda, 48 Fuerunt simul octo millia quingenti 49 octoginta. Juxta verbum Domini recensuit eos Moyses, unumquemque juxta officium & onera sua, sicut præceperat ei Dominus.

CAP. V.

1 LOcutúsque est Dominus 2 ad Moysen, dicens, Præcipe filiis Israel, ut ejiciant de castris omnem leprosum, & qui semine fluit, pollutúsque 3 est super mortuo. Tam masculum, quàm fœminam ejicite de castris, ne contaminent ea cùm habitaverim 4 vobiscum. Fecerúntque ita filii Israel, & ejecerunt eos extra castra, sicut locutus e- 5 rat Dominus Moysi. Locutúsque est Dominus ad Moy- 6 sen, dicens, Loquere ad filios Israel; Vir, sive mulier, cùm fecerint ex omnibus peccatis, quæ solent hominibus accidere, & per negligentiam transgressi fuerint mandatum Domini, atque deli- 7 querint, Confitebuntur peccatum suum, & reddent ipsum caput, quintámque partem desuper, ei in quem 8 peccaverint. Sin autem non fuerit qui recipiat, dabunt Domino, & erit sacerdotis, excepto ariete, qui offertur pro expiatione, ut sit placa- 9 bilis hostia. Omnes quoque primitiæ, quas offerunt filii Israel, ad sacerdotem perti- 10 nent: Et quidquid in Sanctuarium offertur à singulis, et traditur manibus sacerdo- 11 tis, ipsius erit. Locutúsque est Dominus ad Moysen, di- 12 cens, Loquere ad filios Israel, & dices ad eos; Vir, cujus uxor erraverit, marítumque contemnens,

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

47 Ἀπὸ πέντε ϗ εἰκοσαετοῦς ϗ ἐπάνω ἕως πεντηκονταετοῦς, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος πρὸς τὸ ἔργον τῶν ἔργων, ϗ τὰ ἔργα τὰ αἰρόμενα ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ (ο) μαρτυρίου. 48 Καὶ ἐγενήθησαν οἱ ἐπισκεπέντες, ὀκτακισχίλιοι πεντακόσιοι ὀγδοήκοντα. 49 Διὰ φωνῆς (π) κυρίου ἐπεσκέψατο αὐτοὺς ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἄνδρα κατ' ἄνδρα ἐπὶ τῶν ἔργων αὐτῶν, ϗ ἐπὶ ὧν αἴρουσιν αὐτοί. ϗ ἐπεσκέπησαν, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ.

A quinque, & viginti annis, & suprà, usque ad quinquaginta annos: omnis ingrediens ad opus operum, & opera quæ levantur in tabernaculo testimonii. Et 48 fuerunt qui recogniti sunt, octo mille quingenti octuaginta. Per 49 vocem Domini recognovit eos in manu Moysi, virum ad virum super opera eorum, & super illa, quæ ipsi levant. Et recogniti sunt; quemadmodùm præcepit Dominus Moysi. 47

MS.A. (ο) μαρτυρίου. Ἐγενήθησαν οἱ ἐπεσκεμμένοι, ὀκτακισχίλιοι πεντακόσιοι ϗ πεντήκοντα. (π) κυρίου οὓς ἐπεσκέψατο

ΚΕΦ. έ.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 2 γων, Πρόσταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ϗ ἐξαποστειλάτωσαν (α) ἐκ τῆς παρεμβολῆς πάντα λεπρὸν, ϗ πάντα γονορρυῆ, ϗ πάν- 3 τα ἀκάθαρτον ἐπὶ ψυχῇ, Ἀπὸ ἀρσενικοῦ ἕως θηλυκοῦ, ἐξαποστείλατε ἔξω τῆς παρεμβολῆς, ϗ (β) οὐ μὴ μιανοῦσι τὰς παρεμβολὰς αὐτῶν, ἐν οἷς ἐγὼ καταγίνομαι ἐν αὐ- 4 τοῖς. Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· ϗ (γ) ἐξαπέστειλαν αὐτοὺς ἔξω τῆς παρεμβολῆς. καθὰ ἐλάλησε κύριος (δ) Μω- 5 υσῇ, οὕτως ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἐ- 6 λάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Ἀνὴρ ἢ γυνὴ, ὅστις (ε) ἂν ποιήσῃ ἀπὸ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν τῶν ἀνθρωπίνων, ϗ παριδὼν 7 παρίδῃ ϗ πλημμελήσῃ ἡ ψυχὴ ἐκείνη, Ἐξαγορεύσει τὴν ἁμαρτίαν, (ζ) ἣν ἐποίησε, ϗ ἀποδώσει τὴν πλημμέλειαν· τὸ κεφάλαιον, ϗ τὸ ἐπίπεμπτον αὐτοῦ προσθήσει ἐπ' αὐτὸ, 8 ϗ ἀποδώσει τίνι ἐπλημμέλησεν αὐτῷ. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ τῷ ἀνθρώπῳ (η) ὁ ἀγχιστεύων, ὥστε ἀποδοῦναι αὐτῷ τὸ πλημμέλημα πρὸς αὐτὸν, τὸ πλημμέλημα τὸ ἀποδιδόμενον (θ) κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ ἔσται, πλὴν τοῦ κριοῦ (ι) τοῦ ἱλασμοῦ, δι' οὗ ἐξιλάσεται ἐν αὐτῷ περὶ αὐτοῦ. 9 Καὶ πᾶσα (κ) ἀπαρχὴ κατὰ πάντα τὰ ἁγιαζόμενα ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ, ὅσα ἐὰν προσφέ- 10 ρωσι κυρίῳ, τῷ ἱερεῖ αὐτῷ ἔσται· Καὶ ἑκάστου τὰ ἡγιασμένα αὐτοῦ ἔσται· ϗ ἀνὴρ, ὃς ἂν 11 δῷ τῷ ἱερεῖ, αὐτῷ ἔσται. Καὶ ἐλάλησε κύ- 12 ριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ϗ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ἀνδρὸς ἀνδρὸς ἐὰν παραβῇ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, (λ) ϗ ὑπεριδοῦσα παρίδῃ αὐτὸν,

CAP. V.

ET locutus est Dominus ad 1 *Moysen, dicens, Præcipe filiis* 2 *Israel; & emittant è castris omnem leprosum, & omnem qui patitur fluorem sanguinis, & omnem immundum super anima: A masculino usq; ad fœmininum,* 3 *emittite extra castra; & non inquinabunt castra ipsorum, in quibus ego versor in eis. Et fecerunt sic filii Israel. Et* 4 *emiserunt eos extra castra: sicut locutus est Dominus Moysi, sic fecerunt filii Israel. Et locu-* 5 *tus est Dominus ad Moysen, dicens, Loquere filiis Israel, di-* 6 *cens; Vir, aut mulier, quicunq; fecerit ab (a) omnib⁹ peccatis humanis, & despiciens despexerit, & deliquerit (b) anima illa, An-* 7 *nuntiabit peccatum, quod fecit, & reddet delictum: caput, & quintas ejus adjiciet super illud; & reddet cui deliquit ei. Si* 8 *autem non fuerit homini (c) proximus, ita ut reddat illi delictum ad ipsum; delictum, quod redditur Domino, sacerdoti erit, excepto ariete propitiationis; per quem depropitiabit in illo pro eo. Et omnes primitiæ secundùm* 9 *omnia, quæ sanctificantur in filiis Israel, quæcunque offerent Domino, sacerdoti ipsi erunt: Et* 10 *cujusq; sanctificata, ipsius erunt; & vir, qui dederit sacerdoti, ei erit. Et locutus est Dominus ad* 11 *Moysen, dicens, Loquere filiis Is-* 12 *rael, & dices ad eos; Viri, viri si prævaricata fuerit uxor ejus, & despiciens despexerit eum,*

MS.A. (α) ἐκ τῆς συναγωγῆς πάντα (β) οὐ μιανοῦσιν (γ) ἐξαπέστειλαν ἔξω (δ) τῷ Μωυσῇ, (ε) ἐὰν ποιήσῃ ἀπὸ τῶν (ζ) ἣν ἥμαρτεν, ϗ (η) ἀγχιστεύων, (θ) τῷ κυρίῳ, (ι) τοῦ ἐξιλασμοῦ, (κ) ἀπαρχὴ ϗ πάντα (λ) ϗ παρίδῃ αὐτὸν ὑπεριδοῦσα, Καὶ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

47 * ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܘܥܕܡܐ ܠܒܪ ܚܡܫܝܢ ܫܢܝܢ. ܟܠ ܕܐܬܐ ܠܚܝܠܐ. ܠܡܥܒܕ
48 ܥܒܕܐ ܕܬܫܡܫܬܐ ܕܡܘܒܠܐ. ܒܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. * ܘܗܘܘ ܡܢܝܢܗܘܢ. ܬܡܢܝܐ ܐܠܦܝܢ.
49 ܘܚܡܫܡܐܐ ܘܬܡܢܝܐ. * ܥܠ ܦܘܡ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܢܐ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ. ܓܒܪ ܓܒܪ ܥܠ
ܦܘܠܚܢܗ. ܘܥܠ ܡܫܩܠܗ. ܘܡܢܐ ܐܢܘܢ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܗ *
1 * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܦܩܘܕ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܢܦܩܘܢ ܠܒܪ ܡܢ
2 ܡܫܪܝܬܐ. ܟܠ ܓܪܒ. ܘܟܠ ܕܕܐܒ. ܘܟܠ ܕܛܡܐ ܒܢܦܫܗ. * ܡܢ ܕܟܪܐ ܘܥܕܡܐ
3 ܠܢܩܒܬܐ. ܐܦܩܘ ܐܢܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܠܐ ܢܛܢܦܘܢ ܡܫܪܝܬܗܘܢ. ܕܐܢܐ ܫܪܐ ܐܢܐ
ܒܝܢܬܗܘܢ. * ܘܥܒܕܘ ܗܟܢܐ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܘܐܦܩܘ ܐܢܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܐܝܟ
4 ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܢܡܘܣܐ ܕܥܠ ܚܛܗܐ *
5 * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܐܡܪ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܓܒܪܐ ܐܘ ܐܢܬܬܐ: ܐܢ
6 ܢܥܒܕܘܢ ܡܢ ܟܠ ܚܛܗܐ ܕܒܢܝܢܫܐ: ܘܢܥܒܕܘܢ ܥܘܠܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܢܬܚܝܒ ܢܦܫܐ ܗܝ.
7 * ܘܢܘܕܘܢ ܚܛܗܝܗܘܢ ܕܥܒܕܘ. ܘܢܗܦܘܟ ܚܛܗܗ ܥܠ ܪܫܗ. ܘܚܘܡܫܐ ܢܘܣܦ
8 ܥܠܘܗܝ. ܘܢܦܪܘܥ ܠܡܢ ܕܠܘܬܗ ܗܘ ܚܛܗܐ. * ܘܐܢ ܠܝܬ ܠܗ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܩܪܝܒܐ. ܡܢ ܕܦܪܥ ܠܗ.
ܢܝܬܐ ܚܠܦ ܚܛܗܐ. ܚܠܦ ܢܦܫܗ. ܚܛܗܐ ܕܡܬܩܪܒ ܚܠܦܘܗܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܢܗܘܐ
9 ܠܟܗܢܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܕܟܪܐ ܕܚܘܣܝܐ. ܕܡܬܚܣܐ ܒܗ ܥܠܘܗܝ. * ܘܟܠܗ ܦܘܪܫܢܐ ܕܟܠܗܘܢ
10 ܩܘܕܫܐ ܕܡܩܪܒܝܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܟܗܢܐ. ܕܝܠܗ ܢܗܘܘܢ. * ܘܕܟܠ ܓܒܪ ܩܘܕܫܘܗܝ. ܕܝܠܗ ܢܗܘܘܢ.
11 ܘܓܒܪ ܕܢܬܠ ܠܟܗܢܐ. ܕܝܠܗ ܢܗܘܐ. * ܢܡܘܣܐ ܕܪܘܚ ܚܣܡܐ. * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ
12 ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܡܠܠ ܥܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܓܒܪ ܓܒܪ ܕܬܣܛܐ ܐܢܬܬܗ: ܘܬܥܘܠ ܒܗ ܥܘܠܐ:

A filio viginti annorū & supra, usq; ad filiū quinquaginta annorū: quicunq; veniebat ad excercitū ad peragendū op⁹ circa ministeriū bajulationis in tabernaculo temporis: 47
Numer⁹ *inquam* eorū fuit octo millia quingenti & octo. 48 Ex sententia oris Dn̄i numeravit eos per manū Mosis, unumquemq; super officiū suū, & super onus suum: Numeravit autem eos prout mandaverat Dn̄s Mosi. 49

CAP. V.

LOcutus est etiā Dn̄s cum Mose, & ait illi; 1 Præcipe filiis Israel ut expellant extra castra 2 omnē leprosū, & omnem qui fluxum patitur, omnéq; pollutū in anima sua. A masculo usq; 3 ad fœminā, expelletis eos extra castra, & ne polluant castra vestra, quoniā ego habito inter vos. Et fecerunt sic filii Israel, expulerūtque eos extra castra: & quemadmodū dixit Dn̄s Mosi, ita fecerunt filii Israel. 4

Lex de peccato.

Præterea locut⁹ est Dn̄s cum Mose, dixítq; 5 ad eum; Dic filiis Israel, Vir sive mulier, 6 si commiserint *aliquod* ex quibuscūq; peccatis hominū, & fecerint iniquitatē corā Dn̄o; condemnetur anima ejusmodi: Et confiteantur peccata sua quæ commiserunt, & recidat peccatū ej⁹ in caput suum, & quintam partē superaddat ei, reddatq; illi ad quem pertinet peccatum. 7 Verùm si non sit viro illi 8 quisquā consāguine⁹, afferat vice peccati pro seipso, peccatum quod offerri solet pro eo coram Dn̄o; eritq; sacerdotis: excepto ariete expiationis per quem fit expiatio pro illo. Et 9 omnis separatio omniū sacrorū quæ offerēt filii Israel sacerdoti, ipsi⁹ erunt. Et cujuslibet viri sancta, ipsius erunt: & quod quispiam dederit sacerdoti, ipsius erit. 10

Lex de spiritu Zelotypiæ.

Et locutus est Dominus cum Mose, dixítque 11 ad eum; Loquere cum filiis Israel, & dic eis; 12 Cujuscunque viri uxor cùm desipuerit, commiseritque in eum scelus,

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

47 מבר תלתין שנין ולעילא ועד בר־
חמשין שנין כל־דאתי למפלח
פלחן פלחנא ופלחן מטול במשכן
48 זמנא: והוו מניניהון תמניא אלפין
49 וחמש מאה ותמנן: על־מימרא דיי
מנא יתהון בידא דמשה גבר גבר
על־פלחניה ועל־מטוליה ומנינוהי
די־פקיד יי ית־משה:

ה

1 ומליל יי עם־משה למימר: פקיד ית־
2 בני ישראל וישלחון מן־משריתא
כל־דסגיר וכל־דדאיב וכל דמסאב
3 לטמי־נפשא דאנשא: מדכר עד־
נוקבא תשלחון למברא למשריתא
תשלחונון ולא יסאבון ית־
משריתהון די־שכנתי שריא ביניהון:
4 ועבדו־כן בני ישראל ושלחו יתהון
למברא למשריתא כמא די־מליל יי
עם־משה כן עבדו בני ישראל:
5 ומליל יי עם־משה למימר: מליל עם־
6 בני ישראל גבר או־אתתא ארי
יעבדון מכל־חובי אנשא לשקרא
שקר קדם יי ויחוב אנשא ההוא:
7 ויודון ית־חוביהון די עבדו ויתיב
ית־חובתיה ברישיה וחומשיה יוסף
8 עלוהי ויתן לדחב ליה: ואם־לית
לגבר פריק לאתבא חובתא ליה
חובתא דאתותב קדם־יי לכהנא
בר מדכר כפוריא די יכפר־ביה
9 עלוהי: וכל־אפרשותא לכל־
קודשיא דבני־ישראל די־יקרבון
10 לכהנא די־ליה יהי: וגבר ית־
מעשר־קודשיה די־ליה יהון גבר די
11 ־יתן לכהנא די־ליה יהי: ומליל יי
12 עם־משה למימר: מליל עם־בני
ישראל ותימר להון גבר גבר ארי־
תסטי אתתיה ותשקר ביה שקר:

47 A triginta annis & suprà, usq; ad quinquaginta annos: omnes qui ingrediuntur ad ministrādum ministerium cult⁹ et ministerium oneris in tabernaculo fœderis. 48 Fueruntque qui numerati sunt ex eis, octo millia & quingenti et octoginta. 49 Juxta verbum Dn̄i constituit eos per manum Moysi, unumquemq; sup ministeriū suū et sup on⁹ suū: et numerati sunt sicut præceperat Dn̄s Moysi.

CAP. V.

1 LOcutusq; est Dn̄s cū Moy- 2 se dicens, Præcipe filiis Israel, ut ejiciant de castris omnem leprosū, et omnem qui patitur fluxum seminis: et omnem qui pollutus est pollutione animæ. 3 A masculo usq; ad fœminam ejicietis, extra castra ejicietis eos: ut non contaminēt castra eorū; quia majestas mea habitat 4 inter eos. Fecerúntq; ita filii Israel, et ejecerunt eos extra castra: sicut locut⁹ fuerat Dn̄s cū Moyse, ita fecerunt filii Is- 5 rael. Locutúsq; est Dn̄s cum 6 Moyse dicens. Loquere cum filiis Israel: Vir aut mulier cū fecerint ex omnibus peccatis hominis, ut prævaricētur prævaricationē corā Dn̄o: et deli- 7 querit homo ille. Confitebuntur peccata sua, quæ fecerunt: & reddent ipsū caput quo peccaverunt, et quintā partē addent sup illud: et dabitur ei 8 cui peccaverūt. Et si non vixerit homo ille, neque habuerit propinquū cui reddatur illud in quo peccaverūt; illudq; reddetur pro peccato corā Dn̄o ad sacerdotē pertinet: excepto ariete expiationū, qui offertur 9 ut expiet sup eum. Et omnes primitiæ omniū sanctificatorū filiorū Israel, quæ offerunt sa- 10 cerdoti, ipsi⁹ erunt. Et decimæ sanctificatæ uniuscujusq;, ipsi⁹ erunt: et vir qui dederit sacer- 11 doti, ipsius erit. Locutusq; est 12 Dn̄s cū Moyse dicens. Loquere cū filiis Israel, et dices ad eos: vir cuj⁹ uxor erraverit, et prævaricata fuerit in eum prævaricationem.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]

VER. SAM.

47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]

TEXT ET VER. SAM
Translatio Latina.

A filio triginta annorum & supra, usque ad filium quinquaginta annorū, omnis egrediens ad faciendum opus ministerii, & opus oneris in tabernaculo testimonii: 47 *Fuerunt inquam recensiti eorum, octo millia & quingenti, & octoginta.* 48 *Iuxta verbum Domini recensuit eos in manu Mosis, unumquemque juxta ministerium suum, & onus suum, & munus suum, sicut præceperat Dominus Mosi.* 49

CAP. V.

ET locutus est Dominus 1 *Mosi, dicens;* 2 *Præcipe filiis Israil, ut emittant ex castris omnem leprosum, & omnem fluentem, & omnem pollutum super animam.* 3 *A masculo usque ad fœminā emittetis; extra castra emittetis eos, ut non polluant castra eorum, quia ego habito in medio eorum.* 4 *Et fecerunt sic filii Israel, & emiserunt eos extra castra sicut dixerat Dominus Mosi, ita fecerunt filii Israel.* 5 *Et locutus est Dominus Mosi, dicens;* 6 *Loquere filiis Israel, dicens; Vir aut mulier cùm fecerint ex omnibus peccatis hominis ad prævaricandum prævaricationem in Dominum, & deliquerit anima illa;* 7 *Tum confitebuntur peccatum suum quod fecerunt, et reddet delictum suum in capite suo, & quintam partē ejus addet super illud, dabitque ei adversùs quem deliquit.* 8 *Quòd si non est viro propinquus (a) cui restituatur delictum, delictū restitutum Domino, sacerdotis erit; præter arietem expiationū cum quo propitiabitur pro eo.* 9 *Omnis quoque oblatio elevationis inter omnes sanctificationes filiorum Israel quam offerent sacerdoti, ipsius erit.* 10 *Et cujusque sanctificationes, ipsius erunt: quicunque etiā dederit sacerdoti, ipsius erit.* 11 *Et locutus est Dominus Mosi,* 12 *dicens; Loquere filiis Israil, dicésque eis; Cùm cujuscunq; viri uxor declinaverit, & prævaricata fuerit adversùs eum prævaricationem;*

VER.SAM. (a) cujus manui

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

48 * وكان عدد اللاويين كذلك ثمانية آلاف وخمسماية وثمانين * على قول الله عدهم موسي *
49 كل فريق في عمله وحمله وعدده *

* الفصل الخامس *

1 * وكلم الله موسي قائلا * مر بني اسرائيل بان ينفوا من المعسكر كل ابرص * وكل دايب * وكل نجس
2 لميت * من ذكر الي انثي * فلينفوهم الي خارج المعسكر * ولا ينجسوا عسكرهم الذي انا ساكنه
3 فيما بينهم * فصنع كذلك بنو اسرائيل ونفوهم الي خارج المعسكر * كما امر الله موسي كذلك صنع
4 بنو اسرائيل * ثم كلم الله موسي قائلا * قل لبني اسرائيل * اي رجل او امراة يصنع شيا من خطايا
5 الناس * فينكث نكثا بعهد الله فياثم * ثم يقر بخطيئته التي صنعها * فليرد الظلامة براسها *
6 ويزد عليها خمسها * ويدفعها الي من ظلمه * وان لم يكن للمظلوم ولي ليرد الظلامة عليه
7 فلتكن الظلامة المردودة لله * وهي للامام سوي كبش الغفران * ويستغفر به عنه * وكل رفيعة
8 من جميع اقداس بني اسرائيل فللامام ادفعوها * له تكون * وكل امرئ يكون امر اقداسه
9 اليه * الي الامام يدفعها فتكون له * ثم كلم الله موسي قائلا * مر بني اسرائيل وقل لهم * اي
10 رجل حادت زوجته فخانت خيانة * بان ضاجعها رجل مضاجعة ارسال *

Fuitq; numerus Levitarum hoc pacto, octo millia quingenti & octoginta. 48 *Juxta dictum Dei numeravit eos Musa, unamquamq; sectam ad opus suum, & onus suum, numerumque suum.* 49

CAP. V.

ET allocutus est Deus Musam, dicens; 1 *Præcipe filiis Israil, ut expellant è castris* 2 *omnem leprosum, & omnē fluxū patientem, & omnē pollutū mortuo. A masculo* 3 *usque ad fœminam: expellant autem eos extra castra, & ne polluant exercitū suū quem ego inhabito inter eos. Feceruntq; sic* 4 *filii Israil, expuleruntque illos extra castra: sicuti præceperat Deus Musæ, ita fecerunt filii Israil. Item allocutus est* 5 *Deus Musam, dicens; Dic filiis Israil,* 6 *Quicunque vir seu mulier commiserit aliquod ex peccatis hominum, solveritque aliquatenus pactum Dei, & deliquerit,* *Ac postea confessus fuerit peccatum suum* 7 *quod fecit, restituat damnum idem numero, & addat super illud quintam ejus partem, detque illud ei cui damnum intulit. Et si non fuerit damnum patienti cu-* 8 *rator cui restituatur damnum, sit damnum illud quod restituetur, Deo, nempè sacerdoti; præter arietem veniæ per quem postulabitur venia pro ipso. Et omnem ob-* 9 *lationem ex omnibus sacris filiorum Israil, date sacerdoti; ipsius erit. Et cujuslibet* 10 *viri res consecratæ, ipsius sunt: sacerdoti dabit illas, eruntque ipsius. Item locu-* 11 *tus est Deus Musam, dicens; Manda fi-* 12 *liis Israil, & dic eis; Cujuscunque viri uxor erraverit, fraudemque commiserit, eò quòd concubuerit cum illa vir concubitu generationis,*

ספר במדבר׃ ה

oculis ab fuerit abſcōditū &,ſeminis *cubatione* ea cum vir *jacuerit* Et
13 וְשָׁכַב אִישׁ אֹתָהּ שִׁכְבַת־זֶרַע וְנֶעְלַם מֵעֵינֵי
non ipſa &,eam in non teſtis & ,fuerit polluta ipſa & ,latuerit & ,ſui viri
אִישָׁהּ וְנִסְתְּרָה וְהִיא נִטְמָאָה וְעֵד אֵין בָּהּ וְהִוא לֹא
fuerit zelatus & ,*zeli* ſpiritus eum ſuper tranſierit Et.fuerit deprehēſa
14 נִתְפָּשָׂה׃ וְעָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה וְקִנֵּא אֶת־
,*zeli* ſpiritus eū ſuper tranſierit vel:fuerit polluta ipſa &;ſuam uxorem
אִשְׁתּוֹ וְהִוא נִטְמָאָה אוֹ־עָבַר עָלָיו רוּחַ־קִנְאָה
faciet venire.Et :fuerit polluta non ipſa &,ſuam uxorem fuerit zelatus &
15 וְקִנֵּא אֶת־אִשְׁתּוֹ וְהִיא לֹא נִטְמָאָה׃ וְהֵבִיא
ejus appropinquationem adducet & ,ſacerdotem ad ſuam uxorem vir
הָאִישׁ אֶת־אִשְׁתּוֹ אֶל־הַכֹּהֵן וְהֵבִיא אֶת־קָרְבָּנָהּ
eam ſuper effundet non : hordeorum farinæ ephah decimam ,*eam ſuper*
עָלֶיהָ עֲשִׂירִת הָאֵיפָה קֶמַח שְׂעֹרִים לֹא־יִצֹק עָלָיו
;*ipſum*,zelotypiarū munus quia ,thus eam ſuper dabit non &,oleum
שֶׁמֶן וְלֹא־יִתֵּן עָלָיו לְבֹנָה כִּי־מִנְחַת קְנָאֹת הוּא
eam faciet appropinquare Et.*perverſitatē* memorantis memoriæ munus
16 מִנְחַת זִכָּרוֹן מַזְכֶּרֶת עָוֺן׃ וְהִקְרִיב אֹתָהּ
ſacerdos capiet Et .DOMINI *facies ad* eam ſtare faciet & ,ſacerdos
17 הַכֹּהֵן וְהֶעֱמִדָהּ לִפְנֵי יְהוָה׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן
pavimēto in erit qui pulvere de & ,*teſtæ* vaſe in ſanctas aquas
מַיִם קְדֹשִׁים בִּכְלִי־חָרֶשׂ וּמִן־הֶעָפָר אֲשֶׁר יִהְיֶה בְּקַרְקַע
ſacerdos faciet ſtare Et *aquā ad dabit* &,ſacerdos capiet,tabernaculi
18 הַמִּשְׁכָּן יִקַּח הַכֹּהֵן וְנָתַן אֶל־הַמָּיִם׃ וְהֶעֱמִיד הַכֹּהֵן
dabit & ,mulieris caput nudabit &,*Domini facies ad* mulierem
אֶת־הָאִשָּׁה לִפְנֵי יְהוָה וּפָרַע אֶת־רֹאשׁ הָאִשָּׁה וְנָתַן
manu in Et.*ipſa* zelotypiarū munus ;memoriæ munus ejus volas ſuper
עַל־כַּפֶּיהָ אֵת מִנְחַת הַזִּכָּרוֹן מִנְחַת קְנָאֹת הִוא וּבְיַד
eam adjurabit Et .*execrantes* amaræ aquæ erunt ſacerdotis
19 הַכֹּהֵן יִהְיוּ מֵי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים׃ וְהִשְׁבִּיעַ אֹתָהּ
ſi & ,tecum vir concubuit non Si :mulierem ad dicet & ,ſacerdos
הַכֹּהֵן וְאָמַר אֶל־הָאִשָּׁה אִם־לֹא שָׁכַב אִישׁ אֹתָךְ וְאִם־
amaris aquis ab iſto *libera*,tuo viro ſub immunditiam declinaſti non
לֹא שָׂטִית טֻמְאָה תַּחַת אִישֵׁךְ הִנָּקִי מִמֵּי הַמָּרִים
quia &,tuo viro ſub declinaſti *quia tu* Et *iſtis execrantibus*
20 הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה׃ וְאַתְּ כִּי שָׂטִית תַּחַת אִישֵׁךְ וְכִי
.tuum virum præter ſuum concubitum te in vir dedit & ,es polluta
נִטְמֵאת וַיִּתֵּן אִישׁ בָּךְ אֶת־שְׁכָבְתּוֹ מִבַּלְעֲדֵי אִישֵׁךְ׃
ſacerdos dicet &,maledictionis juramēto in mulierē ſacerdos adjurabit Et
21 וְהִשְׁבִּיעַ הַכֹּהֵן אֶת־הָאִשָּׁה בִּשְׁבֻעַת הָאָלָה וְאָמַר הַכֹּהֵן
medio in adjurationem in & ,maledictionē in te Dominus Det:mulierē ad
לָאִשָּׁה יִתֵּן יְהוָה אוֹתָךְ לְאָלָה וְלִשְׁבֻעָה בְּתוֹךְ
.intumeſcētē tuū uterū & ,cadens tuū femur Dominꝰ *dando in*,tui populi
עַמֵּךְ בְּתֵת יְהוָה אֶת־יְרֵכֵךְ נֹפֶלֶת וְאֶת־בִּטְנֵךְ צָבָה׃
uterum *inflandū ad*,tua viſcera in iſtæ *maledicentes* aquæ veniant Et
22 וּבָאוּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים הָאֵלֶּה בְּמֵעַיִךְ לַצְבּוֹת בֶּטֶן
ſcribet Et .amen, Amen : mulier dicet Et .femur faciendū cadere ad &
23 וְלַנְפִּל יָרֵךְ וְאָמְרָה הָאִשָּׁה אָמֵן אָמֵן׃ וְכָתַב אֶת־
amaras aquas ad delebit & ,libro in ſacerdos has maledictiones
הָאָלֹת הָאֵלֶּה הַכֹּהֵן בַּסֵּפֶר וּמָחָה אֶל־מֵי הַמָּרִים׃
.amaritudinem in maledictionē immittentes aquæ eā in *ingredientur &;maledicentes amaras aquas* mulieri dabit potū Et
24 וְהִשְׁקָה אֶת־הָאִשָּׁה אֶת־מֵי הַמָּרִים הַמְאָרְרִים וּבָאוּ בָהּ הַמַּיִם הַמְאָרְרִים לְמָרִים׃

Verſio VUL.LAT.

13 Dormierit cum altero viro, & hoc maritus deprehendere non quiverit, ſed latet adulterium, & teſtibus argui non poteſt, quia non eſt inventa in ſtupro: 14 Si ſpiritus zelotypiæ concitaverit virum contra uxorem ſuam, quæ vel polluta eſt, vel falſâ ſuſpicione appetitur, 15 Adducet eam ad ſacerdotem, & offeret oblationem pro illa, decimam partem ſati farinæ hordeaceæ: non fundet ſuper eam oleum, nec imponet thus: quia ſacrificium zelotypiæ eſt, & oblatio inveſtigans adulterium. 16 Offeret igitur eam ſacerdos, & ſtatuet coram Domino. 17 Aſſumétque aquam ſanctam in vaſe fictili, & pauxillum terræ de pauimento tabernaculi mittet in eam. 18 Cúmque ſteterit mulier in conſpectu Domini, diſcooperiet caput ejus, & ponet ſuper manus illius ſacrificium recordationis, & oblationem zelotypiæ: ipſe autem tenebit aquas amariſſimas, in quibus cum execratione maledicta congeſſit. 19 Adjurabítque eam, & dicet, Si non dormivit vir alienus tecum, & ſi non polluta es deſerto mariti thoro, non te nocebunt aquæ iſtæ amariſſimæ, in quas maledicta congeſſi. 20 Sin autem declináſti à viro tuo, atque polluta es, & concubuiſti cum altero viro; 21 His maledictionibus ſubjacebis: Det te Dominus in maledictionem, exemplúmque cunctorum in populo ſuo: putreſcere faciat femur tuum, & tumens uterus tuus diſrumpatur. 22 Ingrediantur aquæ maledictæ in ventrem tuum, & utero tumeſcente putreſcat femur. Et reſpondebit mulier, Amen, Amen. 23 Scribétque ſacerdos in libello iſta maledicta, & delebit ea aquis amariſſimis, in quas maledicta congeſſit. 24 Et dabit ei bibere. Quas cùm exhauſerit,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
cum Tranſlatione LATINA.

13 Καὶ κοιμηθῇ (μ) τις μετ' αὐτῆς κοίτην σπέρματος, καὶ λάθῃ ἐξ ὀφθαλμῶν τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς, καὶ κρύψῃ, (ν) αὐτὴ δὲ ᾖ μεμιασμένη, καὶ μάρτυς (ξ) μὴ ἦν μετ' αὐτῆς, καὶ αὐτὴ μὴ ᾖ συνειλημμένη, 14 Καὶ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, (ο) αὐτὴ δὲ μεμίανται· ἢ ἐπέλθῃ αὐτῷ πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, αὐτὴ δὲ μὴ ᾖ μεμιασμένη, 15 Καὶ ἄξει ὁ ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ πρὸς τὸν ἱερέα, (π) καὶ προσοίσει τὸ δῶρον περὶ αὐτῆς, τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ ἄλευρον κρίθινον· οὐκ ἐπιχεεῖ ἐπ' αὐτὸ ἔλαιον, οὐδὲ ἐπιθήσει ἐπ' αὐτὸ λίβανον· ἔστι γὰρ θυσία ζηλοτυπίας, θυσία μνημοσύνου, ἀναμιμνήσκουσα ἁμαρτίαν. 16 Καὶ προσάξει αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ 17 στήσει αὐτὴν ἔναντι κυρίου. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ὕδωρ καθαρὸν ζῶν ἐν ἀγγείῳ ὀστρακίνῳ, καὶ τῆς γῆς τῆς οὔσης ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ λαβὼν ὁ ἱερεὺς ἐμβαλεῖ εἰς 18 τὸ ὕδωρ. Καὶ στήσει ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἔναντι κυρίου, καὶ ἀποκαλύψει τὴν κεφαλὴν τῆς γυναικὸς, καὶ δώσει ἐπὶ τὰς χεῖρας αὐτῆς τὴν θυσίαν τοῦ μνημοσύνου, τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, ἐν δὲ τῇ χειρὶ τοῦ ἱερέως ἔσται τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ (ρ) τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. 19 Καὶ ὁρκιεῖ αὐτὴν ὁ ἱερεὺς, καὶ ἐρεῖ τῇ γυναικί, Εἰ μὴ κεκοίμηταί τις μετὰ σοῦ, εἰ μὴ παραβέβηκας μιανθῆναι (σ) ὑπὸ τὸν ἄνδρα τὸν σεαυτῆς, ἀθῷα ἴσθι ἀπὸ τοῦ ὕδατος τοῦ ἐλεγμοῦ 20 τοῦ ἐπικαταρωμένου τούτου. Εἰ δὲ σὺ παραβέβηκας ὕπανδρος οὖσα, ἢ μεμίανσαι, καὶ ἔδωκέ τις τὴν κοίτην αὐτοῦ ἐν σοί, πλὴν τοῦ ἀν21δρός σου· Καὶ ὁρκιεῖ ὁ ἱερεὺς τὴν γυναῖκα ἐν τοῖς ὅρκοις τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐρεῖ ὁ ἱερεὺς τῇ γυναικί, Δώη σε κύριος ἐν ἀρᾷ καὶ ἐνόρκιον ἐν μέσῳ τοῦ λαοῦ σου, ἐν τῷ δοῦναι κύριον τὸν μηρόν σου διαπεπτωκότα, καὶ τὴν κοιλίαν σου 22 πεπρησμένην. Καὶ εἰσελεύσεται τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο εἰς τὴν κοιλίαν σου πρῆσαι γαστέρα, καὶ διαπεσεῖν μηρόν σου. καὶ 23 ἐρεῖ ἡ γυνή, Γένοιτο, γένοιτο. Καὶ γράψει ὁ ἱερεὺς τὰς ἀρὰς ταύτας εἰς βιβλίον, καὶ ἐξαλείψει εἰς τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρω24μένου. Καὶ ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τοῦ ἐπικαταρωμένου· καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦ ἐλεγμοῦ.

13 Et cubuerit quis cum ea concubitum ſeminis, & latuerit ab oculis viri ſui, & abſconderit, ipſa autem ſit inquinata; & teſtis non ſit cum ea, & ipſa non ſit deprehenſa, 14 Et ſupervenerit ei ſpiritus zelandi, & zelet uxorem ſuam, ipſa autem inquinata eſt: vel ſupervenerit ei ſpiritus zelandi, & zelet uxorem ſuam, ipſa autem non ſit inquinata; 15 Et adducet homo uxorem ſuam ad ſacerdotem; & offeret munus pro ea, decimam œphi farinam hordeaceam: non effundet ſuper ipſam oleum; neq; imponet ſuper eam thus. Eſt enim ſacrificium zelotypiæ, ſacrificium memorialis, rememorans peccatum. 16 Et adducet eam ſacerdos, & ſtatuet eam ante Dominum. 17 Et ſumet ſacerdos aquam mundam viventem in vaſe teſtaceo, & de terra quæ eſt ſuper pavimentum tabernaculi teſtimonii: & ſumens ſacerdos injiciet in aquam. 18 Et ſtatuet ſacerdos mulierem ante Dominum; & revelabit caput mulieris; & dabit ſuper manus ejus ſacrificium memorialis, ſacrificium zelotypiæ: in manu autem ſacerdotis erit (d) aqua argutionis, quæ maledicitur, hujus. 19 Et adjurabit eam ſacerdos, & dicet mulieri, Si non concubuit quis tecum; ſi non prævaricata es, ut inquinareris ſub viro tuo; innocens eſto ab aqua argutionis, quæ maledicitur, hujus. 20 Si autem prævaricata es, cùm ſub viro ſis, vel inquinata es, & dedit quis concubitum ſuum in te præter virū tuū: 21 Et adjurabit ſacerdos mulierē in juramentis maledictionis hujꝰ, et dicet ſacerdos mulieri, Det te Dominus in maledictū, & (e) execramentū in medio populi tui, in dando Dominus femur tuū collapſum, & ventrē tuum diruptum. 22 Et ingredietur aqua quæ maledicitur hæc in ventrē tuū, ad dirumpendum uterum, & faciendum cadere femur tuum. Et dicet mulier, Fiat, fiat. 23 Et ſcribet ſacerdos maledicta hæc in libro, & delebit in aqua argutionis, quæ maledicitur. 24 Et potabit mulierē de aqua argutionis quæ maledicitur. Et intrabit in eam aqua, quæ maledicitur, argutionis.

MS.A. (μ) μετ' αὐτῆς τις (ν) αὐτὴ δὲ *μὴ ᾖ μεμιασμένη, (ξ) μὴ ᾖ καθ' αὐτῆς, (ο) αὐτὴ μεμίανται, (π) καὶ οἴσει (ρ) τὸ ἐπικαταρώμενον τοῦτο. (σ) πρὸς τὸν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 24 [illegible]

Et dormierit vir cum ea accubitu ſeminis, idque lateat oculos mariti ejꝰ, & occultū ſit ei, ipſa verò ſit immunda, & teſtis non adſit contra illam, & ipſa non ſit deprehenſa; 13
Invadat autem maritū ejꝰ ſpiritus zelotypiæ, & zelo concitetur contra uxorem ſuam, ſive ipſa contaminata fuerit, ſive non fuerit contaminata, aut invadat eum ſpiritus zelotypiæ, ac zelo concitetur adverſùs uxorē ſuā, tametſi non fuerit polluta: 14
Afferat vir ille oblationē ſuā ad ſacerdotē, unā ex decem partibꝰ modii farinæ hordeaceæ: at non fundat ſuper eā oleū, nec ponat ſuper eam thus, quoniā farina eſt Zelotypiæ, farina eſt memoriæ commemorans peccatū. 15
Accedere faciat eam ſacerdos, ſtetq; corā Dño. 16
Accipiatq; ſacerdos aquā ſanctā in vaſe fictili, & de pulvere qui eſt ad radices altaris capiat ſacerdos, & projiciat in aquā. 17
Deinde ſtatuat ſacerdos mulierē corā Dño, & nudet caput mulieris, ponatq; ſuper manꝰ ejus farinā memoriæ, farinā zelotypiæ, & in manu ſacerdotis ſint aquæ amaræ ſcrutatrices: 18
Et obteſtetur ſacerdos mulierē, dicatq; ad eā, Si non dormivit quiſquā tecū, neq; deſipuiſti, neq; te polluiſti *cum alio* præter maritū tuū; immunis eſto ab his aquis amaris ſcrutatricibꝰ. 19
Verùm ſi deſipuiſti *cum alio* præter maritū tuū, teq; polluiſti, & dormivit apud te vir alius quàm maritus tuꝰ; 20
Obteſtetur ſacerdos mulierē cum execrationibꝰ maledictionū, dicatq; ſacerdos mulieri, Det te Dñs in maledictionē & execrationē in medio populi tui, putreſcere faciat Dñs femora tua, & intumeſcere ventrē tuū: 21
Et ingrediantur aquæ iſtæ ſcrutatrices in uterū tuū, inflentq; viſcera tua, & putreſcere faciant femora tua, dicatq; mulier illa, Amē, amē. 22
Et ſcribat ſacerdos maledictiones iſtas in libro, eaſque deleat aquis ſcrutatricibꝰ. 23
Ac tum potū præbeat mulieri aquas amaras ſcrutrices: & ingrediētur in eam aquæ ſcrutatrices ad eam perſcrutandam. 24

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס
TARGUM ONKELOS.

13 וְיִשְׁכּוּב גְּבַר יָתַהּ שִׁכְבַת זַרְעָא וִיהֵי
מְכַסָּא מֵעֵינֵי בַעְלַהּ וּמִטַּמְרָא וְהִיא
מְסָאֲבָא וְסָהִיד לֵית בַּהּ וְהִיא לָא
14 אִתְּחַדַת׃ וְיִעְבַּר עֲלוֹהִי רוּחַ קִנְאָה
וִיקַנֵּי יָת אִתְּתֵיהּ וְהִיא אִסְתְּאָבַת אוֹ
עֲבַר עֲלוֹהִי רוּחַ קִנְאָה וִיקַנֵּי יָת
15 אִתְּתֵיהּ וְהִיא לָא מְסָאֲבָא׃ וְיַיְתֵי
גַבְרָא יָת אִתְּתֵיהּ לְוָת כַּהֲנָא וְיַיְתֵי
יָת קֻרְבָּנַהּ עֲלַהּ חַד מִן עַסְרָא
בִּתְלַת סְאִין קִמְחָא דְסַעֲרֵי לָא
יְרִיק עֲלוֹהִי מִשְׁחָא וְלָא יִתֵּן עֲלוֹהִי
לְבֻנְתָּא אֲרֵי מִנְחַת קִנְאָתָא הוּא
מִנְחַת דָּכְרָנָא מַדְכְּרַת חוֹבִין׃
16 וִיקָרֵיב יָתַהּ כַּהֲנָא וִיקִימִנַּהּ קֳדָם יְיָ׃
17 וְיִסַּב כַּהֲנָא מֵי כִיּוֹר בְּמָן דַּחֲסַף
וּמִן עַפְרָא דִּיהֵי בִּיסוֹדֵי מַשְׁכְּנָא
18 יִסַּב כַּהֲנָא וְיִתֵּן לְמַיָּא׃ וִיקִים כַּהֲנָא
יָת אִתְּתָא קֳדָם יְיָ וְיִפְרַע יָת רֵישָׁא
דְּאִתְּתָא וְיִתֵּן עַל יְדַהָא יָת מִנְחַת
דָּכְרָנָא מִנְחַת קִנְאָתָא הִיא וּבִידָא
19 דְּכַהֲנָא יְהוֹן מַיָּא מְרִירַיָּא מְלַטְטַיָּא׃
וְיוֹמֵי יָתַהּ כַּהֲנָא וְיֵימַר לְאִתְּתָא אִם
לָא שְׁכִיב גְּבַר יָתִיךְ וְאִם לָא סְטֵית
לְאִסְתַּאָבָא בַּר מִבַּעְלִיךְ הֲוַי זַכָּאָה
20 מִמַּיָּא מְרִירַיָּא מְלַטְטַיָּא הָאִלֵּין׃ וְאַתְּ
אֲרֵי סְטֵית בַּר מִבַּעְלִיךְ וַאֲרֵי
אִסְתְּאֵבְתְּ וִיהַב גְּבַר בִּיךְ יָת
21 שְׁכָבְתֵּיהּ בַּר מִבַּעְלִיךְ׃ וְיוֹמֵי כַּהֲנָא
יָת אִתְּתָא בְּמוֹמָתָא דִלְוָטָא וְיֵימַר
כַּהֲנָא לְאִתְּתָא יִתֵּן יְיָ יָתִיךְ לִלְוָט
וּלְמוֹמֵי בְּגוֹ עַמִּיךְ בִּדְיִתֵּן יְיָ יָת
יַרְכִּיךְ מִסְּיָא וְיָת מְעַיְכִי נְפִיחִין׃
22 וְיֵעֲלוּן מַיָּא מְלַטְטַיָּא הָאִלֵּין
בִּמְעַיְכִי לְאַפָּחָא מְעִין וּלְאַמְסָאָה
23 יַרְכִּין וְתֵימַר אִתְּתָא אָמֵן אָמֵן׃ וְיִכְתּוֹב
יָת לְוָטַיָּא הָאִלֵּין כַּהֲנָא בְּסִפְרָא
24 וְיִמְחוֹק לְמַיָּא מְרִירַיָּא׃ וְיַשְׁקֵי יָת
אִתְּתָא יָת מַיָּא מְרִירַיָּא מְלַטְטַיָּא
וְיֵיעֲלוּן בַּהּ מַיָּא מְלַטְטַיָּא לִמְרָר׃

13 Et concubuerit vir cum ea, coitu ſeminis: & occultū atque abſconditū fuerit ab oculis viri ſui, et ipſa eſt contaminata: & nullꝰ teſtis eſt contra eam, 14 neq; ipſa eſt deprehenſa. Aut ſpiritus zelotypiæ tranſierit ſuper eum, et zelaverit uxorē ſuā, et ipſa polluta fuerit: vel ſpiritꝰ zelotypiæ tranſierit ſup eum, & zelaverit uxorem ſuā, & ipſa non fuerit contamina15ta. Adducet vir uxorē ſuam ad ſacerdotē: et adducet cum ea oblationē ſuā, decimā partem triū ſatorū farinæ hordeaceæ: non effundet ſup eā oleū, nec ponet ſup eā thus; quia munꝰ zelotypiæ eſt, munꝰ recordationis commemorans peccata. 16 Offeretq; eā ſacerdos: & ſta17tuet eā corā Dño. Et tollet ſacerdos aquas luteris in vaſe fictili: & de pulvere, qui eſt in fundamento tabernaculi, tollet ſacerdos, et mittet eum in 18 aquas. Et ſtatuet ſacerdos mulierē corā Dño: et diſcooperiet caput mulieris, et ponet in manibꝰ ejꝰ munus recordationis, munꝰ zelotypiæ eſt: et in manu ſacerdotis erunt aquæ 19 amaræ maledictæ. Adjurabitque eam ſacerdos, et dicet mulieri; Si non concubuit vir tecum, et ſi non declináſti ut cōtaminata eſſes, excepto viro tuo: eris innoxia ab aquis iſtis 20 amariſſimis maledictis. Et ſi tu declináſti à viro tuo, et polluta es: et concubuit vir tecū, 21 excepto viro tuo. Adjurabítq; ſacerdos mulierem juramento maledictionis: et dicet ſacerdos mulieri; Dabit te Dñs in maledictionē et juramentū in medio populi tui: cùm dederit Dominus femur tuum putridum, et viſcera tua tumen22tia. Ingredienturq; aquæ iſtæ maledictæ in utero tuo, et tumere facient viſcera et computreſcere femur: et dicet mu23lier, Amen, Amen. Scribetque ſacerdos maledictiones has in libello: et delebit illas in a24quis amariſſimis. Et dabit bibere mulieri aquas amariſſimas et maledictas: ingredienturque in eam aquæ maledictæ in maledictionem.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 21 [illegible]
22 [illegible]
23 24 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

13 14 [illegible]
15 [illegible]
16 17 18 [illegible]
19 [illegible]
20 21 [illegible]
22 [illegible]
23 24 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

13 Et concubuerit homo cum ea concubitu ſeminis, abſconditúmque fuerit ab oculis viri ſui, & occultum fuerit: ipſa autem polluta eſt, et teſtis nullus eſt in eam, neque deprehenſa eſt. 14 Tranſiit tamen ſuper eum ſpiritus zelotypiæ, & zelatur uxorem ſuā, ipſa verò polluta eſt: vel tranſiit ſuper eum ſpiritus zelotypiæ, et zelatur uxorem ſuam, ipſa tamen polluta non eſt. 15 Tum adducet vir ille uxorem ſuā ad ſacerdotem, afferetq; munus ejus (b) pro ea; decimam Epha farinæ hordeaceæ: non effundet ſuper eam oleū, neq; ponet ſuper eam thus, quia oblatio zelotypiæ eſt, oblatio memorialis commemorans iniquitatem. 16 Et accedere faciet eam ſacerdos, ſiſtétque eam ante Dominum. 17 Poſteà accipiet ſacerdos aquas ſanctas in vaſe teſtaceo, et de pulvere qui erit in pavimento tabernaculi accipiet ſacerdos, et ponet in aquam. 18 Et ſiſtet ſacerdos mulierem ante Dominum, & denudabit caput mulieris, & ponet ſuper volas ejus oblationē memorialis, oblatio zelotypiæ hæc eſt: tunc in manu ſacerdotis erunt aquæ (c) amaræ (d) maledictionem afferentes. 19 Et adjurabit eam ſacerdos, & dicet mulieri; Si non concubuit vir tecum, & ſi non declinâſti ut pollueretis ſub viro tuo, munda eſto ab aquis amaris iſtis maledictionem aſſerentibus: 20 Tu autē ſi declinâſti ſub viro tuo, & ſi polluta es, et dedit vir in te concubitum ſuū præter virum tuum, 21 (Adjurabit inquam ſacerdos mulierem adjuratione maledictionis, dicétque ſacerdos mulieri;) Det te Dominꝰ in execrationem, & in adjurationē in medio populi tui, dando femur tuum (e) collapſū, et ventrem tuum intumeſcentem. 22 Ingredianturq; aquæ iſtæ (f) maledictionem aſſerentes in viſcera tua ad inflandū ventrē, & ad (g) dejiciendum femur; et dicet mulier, Amen, amen. 23 Deinde ſcribet execrationes iſtas ſacerdos in libro, & delebit in aquis amaris. 24 Et potabit mulierē aquis amaris (h) maledictionē aſſerentibꝰ, atq; ingredientur in eā aquæ (i) maledictionem aſſerentes in amaritudinem.

VER.SAM. (b) cum ea; (c) Probationis. (d) declaratrices. (e) putreſcens, (f) declaratrices (g) putrificiendum (h) declaratricibus, (i) declaratrices in declarationem.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * وخفي ذلك عن زوجها * واستترت وهي نجسة * وشاهد ليس عليها * وهي لم تضبط * وخطر بباله
14 راى غيرة * فغار عليها وهي نجسة * او عبر عليه روح الغيرة * فغار على زوجته وهي غير نجسة
15 * فليأت ذلك الرجل بزوجته الى الامام * ويأت بقربانها معها عشرية من دقيق الشعير * لا يصب
16 عليها دهنا * ولا يجعل فوقها لبانا * لانها قربان الغيرة يذكر بالذنوب * فيقدمها الامام * ويقيمها
17 بين يدي الله * ويأخذ الامام من الماء المقدس في آنية خزف * ومن التراب الذي يكون في عرصة
18 المسكن يأخذ ويلقي في الماء * ويقيمها بين يدي الله * ويكشف رأسها * ويجعل على يديها قربان
19 الذكر قربان الغيرة * وليمسك في يده الماء المر اللاعن * ويحلفها ويقول لها * ان كان رجل لم
20 يضاجعك * ولم تحيدي الى نجاسة غير زوجك * فابرئي من هذا الماء المر اللاعن * وان كنت
21 قد حدت الى غير زوجك * وتنجست به * وجعل غيره فيك مضاجعه * يحلفها على ذلك بيمين
الحرج ويقول لها * يجعلك الله مسبة ويمينا بين قومك بما يجعل الله وركك ساقطة وبطنك
22 وارما * وذلك اذا صار هذا الماء المر اللاعن في امعائك * فيرمي البطن ويسقط الورك * ويقول
23 24 المرأة امين امين * ويكتب الامام هذه اللعنات في كتاب * ويمحوه بالماء المر * ويسقيها الماء المر
اللاعن * فيستحيل فيها مرا *

13 Et latuerit hoc maritum ejus, ſeſéque celaverit cùm eſſet polluta, & teſtis non ſit adverſus eā, nec ipſa deprehenſa fuerit: 14 Et venerit in animū ejꝰ opinio zelotypiæ, zelaveritque eam, cùm ipſa reverà ſit immunda: vel tranſierit ſuper eum ſpiritus zelotypiæ, zelaveritq; uxorem ſuam, cùm ipſa non ſit immunda; 15 Ducat talis vir uxorem ſuam ad ſacerdotem, & ferat ſacrificium ejus cum ipſa, decimam partem vaibæ de farina hordei: non effundet ſuper eā oleum, nec ponet ſuper eā thus, quia eſt ſacrificium zelotypiæ, in memoriā reducens delicta. 16 Et admovebit eam ſacerdos, 17 ſiſtetque illam coram Deo. Et accipiet ſacerdos ex aqua ſanctificata, in vaſis argillæ: et ex pulvere qui erit in pavimento habitaculi accipiet, injicietq; in aquam. 18 Siſtátque eam ante Deum, & detegat caput ejus, ponátque ſuper manus ejus ſacrificium memoriæ, ſacrificium zelotypiæ, & teneat manu ſuâ aquam amaram maledicentem. 19 Et adjuret eam, & dicat illi; Si vir non concubuit tecum, nec declinâſti ad immunditiā alterius quàm mariti tui, ſana eſto ab hac aqua amara maledicente: 20 At ſi declinâſti ad alium præter maritum tuum, & polluta es cum eo, poſuitque alter præter illum in te concubitum ſuum; 21 Adjurabit eam hac de re jurejurando ſtricto, & dicet illi; Faciat te Deus contumeliam & juramentum inter populum tuum, per hoc quòd efficiet Deus fœmur tuum decidens, & uterum tuum tumidum. 22 Nam cùm fuerit hæc aqua amara maledicens in inteſtinis tuis, labefaciet uterum, & cadere faciet fœmur: & dicet mulier, Amen, amen. 23 Et ſcribet ſacerdos has maledictiones in libro, et delebit eas aquâ amarâ, 24 Et potabit eam aquâ amarâ maledicente, & vertetur in ipſa in amaritudinem.

elevabit &,zelotypiarũ munus mulieris manu è ſacerdos capiet Et
25 ולקח הכהן מיד האשה את מנחת הקנאת והניף
.altare ſuper eam *faciet appropinquare &*,*Domini facies ad* munus
את־המנחה לפני יהוה והקריב אתה אל־המזבח:
faciet ſuffire &,ejus memoria cum munere de ſacerdos *cõprehendet* Et
26 וקמץ הכהן מן־המנחה את־אזכרתה והקטיר
ei potũ dabit Et.aquas mulieri potũ dabit poſtea &,altare ſuper
27 המזבחה ואחר ישקה את־האשה את־המים: והשקה
prævaricatione fuerit prævaricata &,fuerit polluta ſi,erit Et .aquas
את־המים והיתה אם־נטמאה ותמעל מעל
,*amaras in maledictionem immittentes aquæ* eam in *ingredientur* &,ſuũ virũ in
באישה ובאו בה המים המאררים למרים
maledictioné in mulier erit & ;ej' femur cadet &,ej' uter' tumeſcet &
וצבתה בטנה ונפלה ירכה והיתה האשה לאלה
:ipſa munda ſed ,mulier fuit polluta non ſi Et .ſui populi *interiori* in
28 בקרב עמה: ואם־לא נטמאה האשה וטהרה הוא
quod ,zelotypiarum lex Hæc .ſemine ſeminabitur &,erit innocẽs &
29 ונקתה ונזרעה זרע: זאת תורת הקנאת אשר
quod viri Vel .fuerit polluta &,ſuo viro ſub mulier declinaverit
30 תשטה אשה תחת אישה ונטמאה: או איש אשר
ſtare fecerit &,ſui uxorem fuerit zelat' &,zelotypiæ ſpirit' *eũ ſuper tranſierit*
תעבר עליו רוח קנאה וקנא את־אשתו והעמיד
legem omnem ſacerdos ei fecerit & , *Domini facies ad* mulierem
את־האשה לפני יהוה ועשה לה הכהן את כל־התורה
portabit ipſa mulier & :iniquitate ab vir erit innocens Et .hanc
31 הזאת: ונקה האיש מעון והאשה ההוא תשא
.ſuam perverſitatem
את־עונה:

CAP. VI. ו

,Iſrael filios ad Loquere :dicendo ,Moſeh ad Dominus eſt locutus Et
1 2 וידבר יהוה אל־משה לאמר: דבר אל־בני ישראל
votum vovendo *mirificaverit* cũ mulier vel Vir :eos ad dices &
ואמרת אלהם איש או־אשה כי יפלא לנדר נדר
Acetum.ſe ſeparabit ſechar & vino A .DOMINO ſe ſeparandũ ad ,*ſeparati*
3 נזיר להזיר ליהוה: מיין ושכר יזיר חמץ
,bibet non *uvarum madefactionem omnẽ* & , bibet non ſechar acetum &,vini
יין וחמץ שכר לא ישתה וכל־משרת ענבים לא ישתה
,*ſuæ ſeparationis* diebus Omnibus.comedet non ſiccas & , *virides* uvas &
4 וענבים לחים ויבשים לא יאכל: כל ימי נזרו
non corticẽ ad uſq; & acinis ab , vini vite è fiet quod omni ab
מכל אשר יעשה מגפן היין מחרצנים ועד־זג לא
ſuper tranſibit non novacula,*ſuæ ſeparationis* voti diebus Omnibus .comedet
5 יאכל: כל־ימי נדר נזרו תער לא־יעבר על־
Sanctus .Domino ſe ſeparabit quibus dies *complendum ad uſque*,ej' caput
ראשו עד־מלאת הימם אשר־יזיר ליהוה קדש
ejus ſeparati diebus Omnibus .ſui capitis capilli *nuditatẽ magnificando*,erit
6 יהיה גדל פרע שער ראשו: כל־ימי הזירו
ſuæ matri &,ſuo Patri .veniet non mortui animam *ſuper*,DOMINO
7 ליהוה על־נפש מת לא יבא: לאביו ולאמו
ſeparatio quia ,*eos moriendo in* eis ſe polluet non , *ſuæ ſorori* &,ſuo *fratri*
לאחיו ולאחתו לא־יטמא להם במתם כי נזר
.ejus caput ſuper ſui Dei
אלהיו על־ראשו:

Verſio VULG. LAT.

25 Tollet ſacerdos de manu ej' ſacrificium zelotypiæ, & elevabit illud coram Domino, imponétq; illud ſuper altare: 26 ita duntaxat ut priùs Pugillũ ſacrificii tollat de eo quod offertur, & incendat ſuper altare: & ſic potũ det mulieri 27 aquas amariſſimas. Quas cùm biberit, ſi polluta eſt, & contẽpto viro adulterii rea, pertranſibunt eam aquæ maledictionis, & inflato ventre computreſcet femur: eritque mulier in maledictioné, & in exemplũ omni populo. 28 Quòd ſi polluta non fuerit, erit innoxia, & faciet liberos. 29 Iſta eſt lex zelotypiæ; Si declinaverit mulier à viro ſuo, et ſi polluta 30 fuerit, Maritúſque zelotypiæ ſpiritu concitat' adduxerit eã in conſpectu Dñi, & fecerit ei ſacerdos juxta omnia quæ ſcri31pta ſunt: Maritus abſq; culpa erit, & illa recipiet iniquitatem ſuam.

CAP. VI.

1 LOcutúſq; eſt Dñs ad Moy2ſen, dicens, Loquere ad filios Iſrael, & dices ad eos; Vir, ſive mulier, cùm fecerint votum ut ſanctificentur, & ſe voluerint Domino conſecra3re: A vino, & omni quod inebriare poteſt, abſtinebunt. Acetũ ex vino, & ex qualibet alia potione, & quidquid de uva exprimitur, non bibent: uvas recẽtes ſiccáſq; non com4edent Cunctis diebus quibus ex voto Dño conſecrantur: quidquid ex vinea eſſe poteſt, ab uva paſſa uſque ad aci5num, non comedent. Omni tempore ſeparationis ſuæ novacula non tranſibit per caput ejus, uſque ad completũ diem quo Dño conſecratur. Sanct' erit creſcente cæſarie capitis 6 ejus. Omni tempore conſecrationis ſuæ ſuper mortuum non ingredietur, 7 Nec ſuper patris quidem & matris & fratris ſororíſq; funere contaminabitur, quia conſecratio Dei ſui ſuper caput ejus eſt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

25 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ἐκ χειρὸς τῆς γυναικὸς τὴν θυσίαν τῆς ζηλοτυπίας, καὶ ἐπιθήσει τὴν θυσίαν ἔναντι κυρίου, καὶ προσοίσει αὐτὴν 26 (τ) πρὸς τὸ θυσιαστήριον. Καὶ δράξεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τῆς θυσίας τὸ μνημόσυνον αὐτῆς, καὶ (υ) ἀνοίσεται αὐτὸ ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ μετὰ ταῦτα ποτιεῖ τὴν γυναῖκα τὸ ὕδωρ. 27 Καὶ ἔσται (φ) ἐὰν ᾖ μεμιασμένη καὶ λήθῃ λάθῃ τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ εἰσελεύσεται εἰς αὐτὴν τὸ ὕδωρ τοῦ ἐλεγμοῦ τὸ ἐπικαταρώμενον, καὶ πρησθήσεται τὴν κοιλίαν, καὶ διαπεσεῖται ὁ μηρὸς αὐτῆς, καὶ ἔσται ἡ γυνὴ εἰς ἀρὰν τῷ λαῷ 28 αὐτῆς. Ἐὰν δὲ μὴ μιανθῇ ἡ γυνή, καὶ καθαρὰ ᾖ, καὶ ἀθῷα ἔσται καὶ ἐκσπερματιεῖ σπέρμα. 29 Οὗτος ὁ νόμος τῆς ζηλοτυπίας, ᾧ ἂν παραβῇ ἡ 30 γυνὴ ὕπανδρος οὖσα, καὶ μιανθῇ· Ἢ ἄνθρωπος (χ) ὃς ἐὰν ἐπέλθῃ ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα ζηλώσεως, καὶ ζηλώσῃ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ (ψ) στήσει τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει αὐτῇ ὁ ἱερεὺς πάντα τὸν νόμον τοῦτον, 31 Καὶ ἀθῷος ἔσται ὁ ἄνθρωπος ἀπὸ ἁμαρτίας· καὶ ἡ γυνὴ ἐκείνη λήψεται τὴν ἁμαρτίαν αὐτῆς.

Et ſumet ſacerdos de manu mulieris ſacrificiũ zelotypiæ; 25 *et imponet ſacrificium ante Dominũ: et offeret illud ad altare.* 26 *Et tollet pugillo ſacerdos de ſacrificio memoriale ejus; et offeret illud ſuper altare: & poſt hæc potabit mulierem de aqua.* 27 *Et erit, ſi fuerit inquinata, & latendo latuerit virum ſuum; & intrabit in eam aqua maledicta redargutionis: et (f) inflabitur ventrẽ, & decidet femur ejus: et erit mulier in maledictum populo ſuo.* 28 *Si autẽ nõ fuerit inquinatã mulier, et munda erit; & innocens erit, et ſeminare faciet ſemen.* 29 *Hæc eſt lex zelotypiæ, cuicunq; prævaricata fuerit mulier, quæ ſub viro eſt, et inquinata fuerit,* 30 *Aut homo cui ſupervenerit ſuper eum ſpiritus zelandi, et zelaverit uxorẽ ſuã.* 31 *Et ſtatuet uxorẽ ſuam ante Dominum; & faciet ei ſacerdos omnem legem hanc; Et innocens erit homo à peccato: & mulier illa accipiet peccatum ſuum.*

MS.A. (τ) ἐπὶ τὸ (υ) ἀνοίσει (φ) ἐὰν μὴ ᾖ μεμιαμμένη (χ) ᾧ ἐὰν (ψ) στήσει

ΚΕΦ. ϛʹ.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ2γων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ἀνὴρ ἢ γυνή, ὃς (α) ἂν μεγάλως εὔξηται εὐχὴν ἀφαγνίσασθαι ἁγνείαν κυ3ρίῳ, Ἀπὸ οἴνου καὶ σίκερα (β) ἁγνισθήσεται· καὶ ὄξος ἐξ οἴνου καὶ ὄξος ἐκ σίκερα οὐ πίεται· καὶ ὅσα κατεργάζεται ἐκ σταφυλῆς οὐ πίεται· καὶ σταφυλὴν πρόσφατον καὶ σταφίδα οὐ φάγεται. 4 Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ· ἀπὸ πάντων ὅσα γίνεται ἐξ ἀμπέλου, οἶνον ἀπὸ στεμφύλων ἕως γιγάρτου οὐ φάγεται. 5 Πάσας τὰς (γ) ἡμέρας τοῦ ἁγνισμοῦ· ξυρὸν οὐκ ἐπελεύσεται ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἕως ἂν πληρωθῶσιν αἱ ἡμέραι, (δ) ὅσας ηὔξατο κυρίῳ· ἅγιος 6 ἔσται τρέφων κόμην τρίχα κεφαλῆς. Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς κυρίῳ ἐπὶ πάσῃ ψυχῇ τετελευτηκυίᾳ οὐκ εἰσελεύσεται. 7 Ἐπὶ πατρὶ (ε) καὶ μητρί, καὶ ἐπ᾽ ἀδελφῷ καὶ ἐπ᾽ ἀδελφῇ, οὐ μιανθήσεται ἐπ᾽ αὐτοῖς, ἀποθανόντων αὐτῶν, ὅτι εὐχὴ θεοῦ αὐτοῦ ἐπ᾽ αὐτῷ ἐπὶ κεφαλῆς αὐτοῦ.

CAP. VI.

ET locutus eſt Dominus ad 1 *Moyſen, dicens, Loquere filiis Iſ*2*rael, et dices ad eos, Vir aut mulier, quicunq; (a) magnè voverit votum, purificandi puritatẽ Domino;* 3 *A vino & ſicera temperabit: & acetum ex vino, & acetum ex ſicera non bibet: & quæcunq; conficiuntur ex uva, non bibet: et uvã recentẽ & uvam paſſam non comedet* 4 *Omnibus diebus voti ſui: ab omnibus quæcunq; fiunt ex vite, vinum à corticibus uvæ, uſque ad acinum non comedet* 5 *Omnibus diebus purificationis. Novacula non ſuperveniet ſuper caput ejus, donec impleantur dies, quoſcunque vovit Domino. Sanct' erit nutriens comã capillum capitis* 6 *Omnib' dieb' voti Domino. Super omnẽ animam mortuam non ingredietur.* 7 *Super patrem, & matrem, & ſuper fratrem, & ſuper ſororem, non inquinabitur in eis; cum illi mortui fuerint: quoniam votum Dei ejus in eo ſuper caput ejus.*

MS.A. (α) ἐὰν (β) ἁγνισθήσεται· ἀπὸ οἴνου, καὶ ὄξος (γ) ἡμέρας τῆς εὐχῆς τοῦ ἁγνισμοῦ αὐτοῦ· ξυρὸν (δ) ἃς ηὔξατο (ε) καὶ ἐπὶ μητρί,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

25 Et accipiat ſacerdos è manib' mulieris farinã zelotypiæ, ſeparetq; farinã ante Dñm, & attollat eam ad altare. 26 Attollatque ſacerdos de farina memoriam ej', & efferat ad arã: 27 Ac tunc potandas præbeat aquas mulieri; quòd ſi polluerit ſeſe, & commiſerit ſcelus contra maritũ ſuũ, ingreſſæq; fuerint in eam aquæ ſcrutatrices, eamque perſcrutatæ fuerint, & inflat' fuerit uterus ej', & computruerint femora ej': erit mulier illa in maledictionem in medio populi ſui. 28 At verò ſi non fuerit polluta mulier illa, ſed munda eſt; innoxia erit, parietque maſculũ. 29 Hæc eſt lex zelotypiæ, cùm deſipuerit mulier *cum alio* præter maritũ ſuũ, ſeſeq; polluerit; 30 Aut cùm introierit in maritũ ſpirit' zelotypiæ, & zelo fuerit emulatus erga uxorẽ ſuã, & ſtatuerit uxorã corã Dño, & fecerit illi ſacerdos hanc univerſam legẽ. 31 Eritq; innocẽs vir ille à peccato, mulier verò illa recipiet peccatũ ſuũ.

CAP. VI.

Lex de Nazaræo.

1 LOcutúſq; eſt Dñs cum Moſe, & dixit ad 2 eum; Loquere cum filiis Iſrael, & dic eis, Vir ſive mulier qui ſeparationẽ fecerit; & voverit votũ abſtinẽtiæ, ſeſéque abdicaverit Dño; 3 A vino & à ſicera abſtinebit, acetũ vini, & acetũ ſiceræ non bibet omnẽq; macerationẽ uvarũ non bibet, & uvas recẽtes ac paſſas non comedet, 4 Cunctis dieb' abſtinẽtiæ ſuæ. Quicquid conficitur ex vite vini, à vinaceis uſque ad acinos, non comedet, 5 Cunctis dieb' abſtinẽtiæ ſuæ. Et novacula non tranſibit ſuper caput ej': donec expleãtur dies quibus abſtinẽtiã vovit Dño, ſanct' erit. Et nutriet capillos capitis ſui, 6 Cunctis dieb' quib' abſtinentiã vovit Dño. Et ſuper animã mortui non ingredietur. 7 Et in patre ſuo matreq; ſuâ, & in fratre ſuo, & ſorore ſuâ non polluet ſeſe in morte eorũ: quia corona Dei ſui eſt ſuper caput ejus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

25 ויסב כהנא מידא דאתתא ית מנחת
קנאתא וירים ית מנחתא קדם יי
ויקריב יתה למדבחא: 26 ויקמוץ
כהנא מן מנחתא ית אדכרתה
ויסיק למדבחא ובתר כן ישקי ית
אתתא ית מיא: 27 וישקנה ית מיא
ותהי אם אסתאבת ושקרת שקר
בבעלה ויעלון בה מיא מלטטיא
למרר ויפחון מעהא ותתמסי ירכה
ותהי אתתא ללוטא בגו עמה:
28 ואם לא אסתאבת אתתא ודכיא
היא ותפוק זכאה ותעדי עדוי: 29 דא
אוריתא דקנאתא די תסטי אתתא
בר מבעלה ותסתאב: 30 או גבר די
תעבר עלוהי רוח קנאה ויקני ית
אתתיה ויקים ית אתתא קדם יי
ויעביד לה כהנא ית כל אוריתא
הדא: 31 ויהי זכאה גברא מחובין
ואתתא ההיא תקבל ית חובה:

ו

1 ומליל יי עם משה למימר: 2 מליל עם
בני ישראל ותימר להון גבר או
אתתא ארי יפריש למדר נדר נזירא
למזר קדם יי: 3 מחמר חדת ועתיק
יזר חל דחמר חדת וחל דחמר
עתיק לא ישתי וכל מתרות ענבין
לא ישתי וענבין רטיבין ויבישין לא
ייכול: 4 כל ימי נזריה מכל דיתעביד
מגופנא דחמרא מפורצנין ועד
עצורין לא ייכול: 5 כל יומי נדר
נזריה מספר לא יעבר על רישיה
עד משלם יומיא דיזר קדם יי
קדיש יהי מרבי פרוע שער רישיה:
6 כל יומין דיזר קדם יי על נפשא
דמיתא לא יעול: 7 לאבוהי ולאמיה
לאחוהי ולאחתיה לא יסתאב
להון במותהון ארי נזרא דאלהיה
על רישיה:

TARGUM ONKELOS.

25 Tollétque ſacerdos de manu mulieris ſacrificiũ zelotypiæ: et elevabit mun' coram Dño; 26 et offeret illud in altari. Et tollet ſacerdos de munere plenũ pugillũ; et adolebit in altari: et poſtea dabit bibere mu27lieri aquas. Et cum propinaverit ei aquas, ſi illa polluta eſt, et prævaricavit prævaricationẽ contra maritũ ſuũ: ingredientur in eam aquæ maledictæ in maledictionẽ; et tumeſcent viſcera ej', et computreſcet femur ej': et erit mulier in maledictionem in medio 28 populi ſui. Si autẽ mulier non eſt polluta, ſed munda eſt: egredietur innoxia, et conci29piet conceptionẽ. Iſta eſt lex zelotypiæ: quando declinaverit mulier à viro ſuo, et conta30minata fuerit. Aut viri, ſuper quem tranſierit ſpiritus zelotypiæ, et zelaverit uxorẽ ſuã: ſtatuetq; uxorẽ corã Dño; facietq; ei ſacerdos juxta omnẽ 31 legẽ hanc. Et erit vir innocẽs à peccatis: et mulier illa recipiet iniquitatem ſuam.

CAP. VI.

1 LOcutúſq; eſt Dñs cũ Moy2ſe dicens. Loquere cum filiis Iſrael; et dices eis: Vir ſive mulier, cum fecerint votũ naza3ræi, ut ſeparetur corã Dño. A vino novo et veteri ſeparetur; acetũ ex vino novo, et acetum ex vino veteri non bibat: & quicquid de uvis exprimitur nõ bibat; uvas quoq; virides 4 et ſiccas non comedet. Cunctis diebus quibus fuerit nazaræus, de omnibus quæ fiunt de vite vini, à granulis uſq; 5 ad folliculos, nõ cõedat. Cunctis dieb' quib' ex voto fuerit nazaræ', novacula non tranſibit ſup caput ej': uſq, ad complemẽtũ dierũ quibus fuerit nazaræus corã Dño, ſact' erit; creſcere dimittet cæſariẽ ca6pillorũ capitis ſui. Cunctis dieb' quib' fuerit nazaræ' corã Dño, ſup animã mortui nõ in7gredietur. Neq; cõtaminabitur pro patre vel pro matre ſuâ, aut pro fratre vel ſorore ſuâ, ſi mortui fuerint: quia corona Dei ſui eſt ſuper caput ejus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

VER.SAM. (k) declaratrices in declarationem (l) putreſcet (a) vinoſum (b) corona

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

Accipiétque ſacerdos de ma- 25 *nu mulieris oblationem zelotypiæ, & ventilabit oblationẽ ante Dominum, et afferet eam* 26 *ad altare. Et elevabit ſacerdos de oblatione memoriale ejus, & adolebit ſuper altare; & poſtea potabit mulierem aquis:* 27 *Et bibendas dabit ei aquas. Continget autẽ ſi polluta eſt, & prævaricata fuerit prævaricationem in virum ſuũ, ut ingrediantur aquæ in eam (k) maledictionẽ afferentes in amaritudinem, intumeſcétque venter ejus, & (l) decidet femur ejus, eritq; mulier illa in execrationem in medio populi ſui.* 28 *Si verò polluta non eſt mulier illa, ſed munda eſt, & innocens erit, et procreabit liberos.* 29 *Hæc eſt lex zelotypiæ, & illius mulieris quæ declinavit ſub viro ſuo, & polluta fuit;* 30 *Vel viri ſuper quẽ tranſivit ſpiritus zelans, & zelotypiã motus eſt in uxorem ſuam, tum ſiſtet uxorem ante Dominum, et faciet ei ſacerdos juxta omnem legem iſtam.* 31 *Et innocens erit maritus ab iniquitate, ſed mulier iſta portabit iniquitatem ſuam.*

CAP. VI.

ET locutus eſt Dominus 1 *Moſi, dicens;* 2 *Loquere filiis Iſrael, dices autem eis; Vir aut mulier cùm ſeparaverit ſe ad vovendum votum Nazaræi ut ſe conſecret Domino,* 3 *A vino et ſicerã abſtinebit; acetum vini, & acetũ ſiceræ non bibet, & omne (a) expreſſum ex uvis non bibet; neque uvas virentes et ſiccas comedet.* 4 *Omnibus dieb' Nazaræatûs ſui ex omni quod fit ex vite vini, ab acinis uſq; ad corticem non comedet.* 5 *Omnibus diebus voti Nazaræatûs ſui novacula non tranſibit ſuper caput ejus: donec impleti fuerint dies quibus ſe conſecravit Domino, ſanctus erit, nutriens cæſariem capilli capitis ſui.* 6 *Omnibus diebus conſecrationis ſuæ Domino, ad animã mortui non ingredietur.* 7 *Pro patre ſuo, & pro matre ſua, & pro fratre ſuo, & pro ſorore ſua non contaminabit ſe cùm morientur, quoniam (b) conſecratio Dei ſui eſt ſuper caput ejus.*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 * وياخذ من يدها قربان الذكر * ويحركه بين يدي الله * ويقدمه الي المذبح * ويقبض منه * 26
ويقتر على المذبح * وبعد ذلك يسقيها الماء * فاذا سقاها * فان كانت قد نجست وخانت زوجها 27
خيانة * استحال فيها مرا * وورم بطنها * وسقطت وركها * وصارت مسبة فيما بين قومها * وان لم 28
تنجس بل هي طاهر * بريت وحملت حملا * هذه شريعة الغيرة * في ان تحيد امراة عن 29
زوجها فتنجس * او رجل يخطر بباله راي غيرة فيغار على زوجته * فليقفها بين يدي الله * 30
ويصنع بها الامام جميع ما في هذه الشريعة * حتى يبرا الرجل من الوزر * وتلك المراة تحمل 31
وزرها * * الفصل السادس * * وكلم الله موسي قايلا * مر بني 1 2
اسرايل وقل لهم * اي رجل او امراة سوغ نذر نسك لينسك لربه * فمن الخمر والمسكر 3
ينسك * حتى كل خمر وكل مسكر لا يشربه * وكل نقيع العنب لا يشربه * وعنبا رطبا ويابسا لا
ياكل * وطول ايام نسكه من كل ما يعمل من جفن الخمر * ومن الفرصن الي الزج لا ياكل * 4
* وطول ايام نذر نسكه لا يمر حالق على راسه * الي ان تتم الايام التي تنسكها لله يكون 5
مقدسا * ويربي فرع شعر راسه * وطول ايام نسكه لله * الي حضور ميت لا يدخل * حتى ابيه وامه * 6 7
واخيه واخته * لا ينجس بهم في موتهم * لان نسك ربه عليه *

Et accipiet de manu ejus ſacrificium memoriæ, & movebit illud coram Deo, admovebitque illud ad altare. 25 26 *Et accipiet pugillum ex ipſo, adolebitque illud ſuper altare, & poſtea potabit eam aquã.* 27 *Cumq; potaverit eam, ſi polluta fuerit, & cõmiſerit in maritũ ſuũ fraudẽ; mutabitur in ipſa in amaritudinẽ, intumeſcetq; uterus ejus, & cadet femur ejus, fietq; contumelia inter populũ ſuũ.* 28 *At ſi polluta non fuerit, ſed eſt pura, ſalva erit, & fœtum concipiet.* 29 *Iſta eſt lex zelotypiæ, ſi declinaverit mulier à marito ſuo, & polluta fuerit;* 30 *Vel ſi viro cuipiã venerit in mentem ſuſpicio zelotypiæ, zelaveritq; mulierem ſuã; ſiſtat eam ante Deum, & faciat in ipſa ſacerdos quicquid eſt in hac lege:* 31 *Ad hoc, ut innocens ſit vir à culpa, & illa mulier portet iniquitatem ſuam.*

CAP. VI.

ET allocutus eſt Deus Muſam, dicens; 1 2 *Præcipe filiis Iſrail, & dic eis; Quicunq; vir aut mulier ſponte emiſerit votum abſtinentiæ ut abſtineat Domino ſuo,* 3 *A vino & ab eo quod inebriare poteſt, abſtinebit; ita ut omne vinũ, & omne quod inebriat, non bibat: & omne quod fit per madefactionẽ uvarum, non bibat: & uvas recentes & ſiccas, non comedat.* 4 *Et longitudine dierum abſtinentiæ ſuæ, ex omnibus quæ fiunt ex vitib' vini, & ab acinis uſq; ad vinaccã, non comedat.* 5 *Et longitudine dierum voti abſtinentiæ ſuæ non tranſibit novacula ſuper caput ejus: donec cõpleantur dies quibus abſtinentiã vovit Deo, erit ſanct', & nutriet cæſariem comæ capitis ſui.* 6 *Et longitudine dierum abſtinentiæ ſuæ Deo, ad præſentiam mortui non ingredietur.* 7 *Adhuc & in patre ſuo, & matre ſuâ, & fratre ſuo, ac ſorore ſuâ non contaminabitur in morte eorum, quia abſtinentia Domini ſui ſuper ipſum eſt.*

fuerit mortu⁹ cùm Et .DOMINO ipſe ſanct⁹ ſui Nazaræat⁹ dieb⁹ Omnib⁹
8 כל ימי נזרו קדש הוא ליהוה: וכי ימות
9 radet &:ej⁹ Nazaræat⁹ caput polluerit & ,ſubitò momento in eū ſuper mortu⁹
מת עליו בפתע פתאם וטמא ראש נזרו וגלח
die in Et .illud radet ſeptima die in:ſuæ purificationis die in ſuū caput
10 ראשו ביום טהרתו ביום השביעי יגלחנו: וביום
,ſacerdotē ad,columbæ filios duos vel ,turtures duos adducet octava
השמיני יבא שתי תרים או שני בני יונה אל הכהן
,peccatum in unum ſacerdos faciet Et .conventus tentorii oſtium ad
11 אל פתח אהל מועד: ועשה הכהן אחד לחטאת
: animam ſuper peccavit quo de eū ſuper expiabit &;aſcenſionem in unum &
ואחד לעלה וכפר עליו מאשר חטא על הנפש
DOMINO ſeparabit Et .illa die in ſuum caput ſanctificabit &
12 וקדש את ראשו ביום ההוא: והזיר ליהוה את
dies & :culpam in ſui anni filium agnum adducet & ,ſui Nazaræat⁹ dies
ימי נזרו והביא כבש בן שנתו לאשם והימים
lex hæc Et .ej⁹ Nazaræat⁹ fuit pollut⁹ quoniam ,cadent primi
13 הראשנים יפלו כי טמא נזרו: וזאת תורת
oſtium ad ſeipſum adducet,ej⁹ Nazaræat⁹ dies complendi die In .ſeparati
הנזיר ביום מלאת ימי נזרו יביא אתו אל פתח
:DOMINO ſuam appropinquationē faciet appropinquare Et .conventus tentorii
14 אהל מועד: והקריב את קרבנו ליהוה
filiam unam agnam & ,aſcenſionem in unum integrum ſui anni filium agnum
כבש בן שנתו תמים אחד לעלה וכבשה אחת בת
.pacifica in perfectum unum arietem & ,peccatum in perfectam ſui anni
שנתה תמימה לחטאת ואיל אחד תמים לשלמים:
lagana & ,oleo cum confuſas placentas ,ſimilæ infermentatorū caniſtrum Et
15 וסל מצות סלת חלת בלולת בשמן ורקיקי
.eorum libamina & ,eorum munus & ;oleo in inuncta infermētatorum
מצות משחים בשמן ומנחתם ונסכיהם:
,ejus peccatum faciet & ,Domini facies ad ſacerdos faciet appropinquare Et
16 והקריב הכהן לפני יהוה ועשה את חטאתו
Domino pacificorum ſacrificium faciet arietem Et .illius aſcenſionē &
17 ואת עלתו: ואת האיל יעשה זבח שלמים ליהוה
.ej⁹ libamen & ejus munus ſacerdos faciet &,infermētatorū caniſtro ſuper
על סל המצות ועשה הכהן את מנחתו ואת נסכו:
capiet &,ſui Nazaræat⁹ caput convent⁹ tentorii oſtium Nazaræus radet Et
18 וגלח הנזיר פתח אהל מועד את ראש נזרו ולקח
ſacrificiū ſubter qui ignem ſuper dabit &;ſui Nazaræat⁹ capitis capillum
את שער ראש נזרו ונתן על האש אשר תחת זבח
placentā & ,ariete ab bullitum brachium ſacerdos capiet Et .pacificorum
19 השלמים: ולקח הכהן את הזרע בשלה מן האיל וחלת
volas ſuper dabit &,unum azymum laganum & ,caniſtro ē unam azymam
מצה אחת מן הסל ורקיק מצה אחד ונתן על כפי
ea agitabit Et .ejus Nazaræatus fuerit raſus poſtquam ſeparati
20 הנזיר אחר התגלחו את נזרו: והניף אותם
pectus ſuper ſacerdoti illud ſanctitas :Domini facies ad agitationem ſacerdos
הכהן תנופה לפני יהוה קדש הוא לכהן על חזה
.vinū ſeparatus bibat poſtea & :exaltationis armum ſuper &,elevationis
התנופה ועל שוק התרומה ואחר ישתה הנזיר יין:

Verſio VUL.LAT.

8 Omnibus diebus ſeparationis 9 ſuæ ſanctus erit Dño. Sin autem mortuus fuerit ſubitò quiſpiam coram eo, polluetur caput conſecrationis ejus: quod radet illicò in eadem die purgationis ſuæ, & rurſum ſeptima. 10 In octava autem die offeret duos turtures, vel duos pullos columbæ, ſacerdoti in in- 11 troitu fœderis teſtimonii. Faciétque ſacerdos unū pro peccato, & alterum in holocauſtum: & deprecabitur pro eo, quia peccavit ſuper mortuo: ſanctificabítque caput ejus in 12 die illo. Et conſecrabit Dño dies ſeparationis illius, offerens agnum anniculū pro peccato: ita tamen ut dies priores irriti fiant, quoniā polluta eſt ſancti- 13 ficatio ejus. Iſta eſt lex conſecrationis. Cùm dies, quos ex voto decreverat, complebuntur: adducet eum ad oſtium ta- 14 bernaculi fœderis, Et offeret oblationem ej⁹ Dño, agnum anniculū immaculatū in holocauſtū, & ovē anniculā immaculatā pro peccato; & arietē im- 15 maculatū, hoſtiā pacificā, Caniſtrū quoq; panū azymorū qui conſperſi ſint oleo, & lagana abſque fermento, uncta oleo, 16 ac libamina ſingulorū. Quæ offeret ſacerdos corā Dño, & faciet tam pro peccato, quàm in 17 holocauſtū. Arietē verò immolabit hoſtiā, pacificā Dño, offerés ſimul caniſtrū azymorū, & libamenta quæ ex more deben- 18 tur. Tunc radetur Nazaræ⁹ ante oſtium tabernaculi fœderis cæſarie conſecrationis ſuæ: tollétque capillos ejus, & ponet ſuper ignem, qui eſt ſuppoſitus ſacrificio pacificorum. 19 Et armū coctum arietis, tortámq; abſq; fermēto unā de caniſtro, & laganum azymum unum, & tradet in man⁹ Nazaræi, poſtquā raſum fuerit caput 20 ejus. Suſceptáq; rurſum ab eo, elevabit in conſpectu Dñi: & ſanctificata ſacerdotis erunt, ſicut pectuſculum, quod ſeparari juſſū eſt, & femur. Poſt hæc poteſt bibere Nazaræ⁹ vinum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

8 Πάσας τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς αὐτοῦ ἅγιος 9 ἔσται κυρίῳ. Ἐὰν δέ τις (ζ) ἀποθάνῃ ἐπ' αὐτῷ ἐξάπινα, παραχρῆμα μιανθήσεται ἡ κεφαλὴ εὐχῆς αὐτοῦ· καὶ ξυρήσεται τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ καθαρισθῇ· τῇ ἡ- 10 μέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ξυρηθήσεται. (η) Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ οἴσει δύο τρυγόνας, ἢ δύο (θ) νοσσοὺς περιστερῶν πρὸς τὸν ἱερέα, ἐπὶ 11 τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς μίαν περὶ ἁμαρτίας, καὶ μίαν εἰς ὁλοκαύτωμα. καὶ ἐξιλάσεται περὶ αὐτοῦ ὁ ἱερεὺς περὶ ὧν ἥμαρτε περὶ τῆς ψυχῆς· καὶ ἁγιάσει τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἐν ἐκείνῃ τῇ (ι) ἡ- 12 μέρᾳ, Ἧ ἡγιάσθη κυρίῳ, τὰς ἡμέρας τῆς εὐχῆς. καὶ προσάξει ἀμνὸν ἐνιαύσιον εἰς πλημμέλειαν. καὶ αἱ ἡμέραι (κ) αἱ πρότεραι ἄλογοι ἔσονται, ὅτι ἐμιάνθη (λ) ἡ κεφαλὴ εὐχῆς 13 αὐτοῦ. Καὶ οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου. ᾗ ἂν ἡμέρᾳ πληρώσῃ ἡμέρας εὐχῆς αὐτοῦ, προσοίσει αὐτὸς παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ 14 μαρτυρίου. Καὶ προσάξει τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ ἀμνὸν ἐνιαύσιον ἄμωμον ἕνα (μ) εἰς ὁλοκαύτωσιν, καὶ ἀμνάδα ἐνιαυσίαν (ν) μίαν ἄμωμον εἰς ἁμαρτίαν, καὶ (ξ) κριὸν ἕνα ἄ- 15 μωμον εἰς σωτήριον, Καὶ κανοῦν ἀζύμων σεμιδάλεως ἄρτους ἀναπεποιημένους ἐν ἐλαίῳ, καὶ λάγανα ἄζυμα κεχρισμένα ἐν ἐλαίῳ, 16 καὶ θυσίαν αὐτῶν, καὶ σπονδὴν αὐτῶν. Καὶ προσοίσει ὁ ἱερεὺς ἔναντι κυρίου, καὶ ποιήσει τὸ περὶ ἁμαρτίας αὐτοῦ, καὶ τὸ ὁλοκαύτωμα 17 αὐτοῦ. Καὶ τὸν κριὸν ποιήσει θυσίαν σωτηρίου (ο) τῷ κυρίῳ ἐπὶ τῷ κανῷ τῶν ἀζύμων. καὶ ποιήσει ὁ ἱερεὺς τὴν θυσίαν αὐτοῦ, καὶ τὴν σπον- 18 δὴν αὐτοῦ. Καὶ ξυρήσεται ὁ ηὐγμένος παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου τὴν κεφαλὴν τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσει τὰς τρίχας ἐπὶ τὸ πῦρ, ὅ ἐστιν (π) ὑπὸ τὴν θυ- 19 σίαν τοῦ σωτηρίου. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν βραχίονα ἑφθὸν ἀπὸ τοῦ κριοῦ, καὶ ἄρτον (ρ) ἕνα ἄζυμον ἀπὸ τοῦ κανοῦ, καὶ λάγανον ἄζυμον ἕν, καὶ ἐπιθήσει ἐπὶ τὰς χεῖρας τοῦ ηὐγμένου μετὰ τὸ ξυρήσασθαι αὐτὸν (σ) τὴν εὐχὴν αὐτοῦ. 20 Καὶ προσοίσει αὐτὰ ὁ ἱερεὺς ἐπίθεμα ἔναντι κυρίου· ἅγιον ἔσται τῷ ἱερεῖ ἐπὶ τοῦ στηθυνίου τοῦ ἐπιθέματος, καὶ ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ ἀφαιρέματος. καὶ μετὰ ταῦτα, πίεται ὁ ηὐγμένος οἶνον.

8 Omnibus diebus voti ſui ſanctus erit Domino. 9 Si quis autem mortuus fuerit ſuper eum repentè, ſtatim inquinabitur caput voti ejus; & radetur caput ſuum, quâ die mundabitur: die ſeptimo radetur. 10 Et die octavo feret duos turtures, vel duos pullos columbarum ad ſacerdotem, ad januas tabernaculi teſtimonii. 11 Et faciet ſacerdos unum pro peccato; & unum in holocauſtum. Et depropitiabit pro eo ſacerdos, de quibus peccavit pro anima: & ſanctificabit caput ſuum in die illa, 12 Quâ ſanctificatus eſt Domino, dies voti. Et adducet agnum anniculum in delictum. Et priores dies innumerati erunt; quoniam inquinatum fuit caput voti ejus. 13 Et hæc eſt lex ejus qui vovit. Quâcunque die impleverit dies voti ſui, offeret ipſe ad januas tabernaculi teſtimonii. 14 Et offeret munus ſuum Domino agnum anniculum ſine vitio unum in holocauſtoma, & agnam anniculam unam ſine vitio in peccatum, & arietem unum ſine vitio in ſalutare, 15 Et caniſtrum azymorum ſimilæ panes refectos in oleo, & lagana azyma uncta in oleo, & ſacrificium eorum, & libamen eorum. 16 Et offeret ſacerdos ante Dominum; & faciet quod pro peccato ejus, & holocauſtum ejus. 17 Et arietem faciet ſacrificium ſalutaris Domino ſuper caniſtro azymorum. Et faciet ſacerdos ſacrificium ejus, & libamen ejus. 18 Et radetur, qui vovit, ad januas tabernaculi teſtimonii caput voti ſui; & imponet capillos ſuper ignem, qui eſt ſub ſacrificio ſalutaris. 19 Et ſumet ſacerdos brachium coctum de ariete, & panem unum azymum de caniſtro, & laganum azymum unum: & imponet ſuper manus ejus, qui vovit; poſtquam ipſe raſus fuerit (b) votum ſuum. 20 Et offeret ea ſacerdos impoſitionē ante Dominū. Sanctū erit ſacerdoti ſuper pectuſculū impoſitionis, et ſuper brachiū demptionis. Et poſt hæc bibet, qui vovit, vinū.

MS.A. (ζ) θανάτῳ ἀποθάνῃ (η) Τῇ δὲ ἡμέρᾳ (θ) νεοσσοὺς (ι) ἡμέρᾳ Ἡγίασεν κυρίῳ πάσας τὰς (κ) αἱ πρότερον (λ) κεφαλὴ (μ) εἰς ὁλοκαύτωμα, (ν) ἄμωμον μίαν (ξ) κριὸν ἄμωμον (ο) κυρίῳ (π) ἐπὶ τὴν (ρ) ἄζυμον ἕνα (σ) τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

8 Cunctis dieb⁹ abſtinétiæ ſuæ ſanct⁹ eſt Dño. 9 Quòd ſi moriatur mortuus ſuper eum ſubitò, polluetur caput abſtinentiæ ej⁹: idcirco radet caput ſuū in die quo mundabitur, et quidē ad diē ſeptimū radet illud. 10 Die verò octavo afferat duos turtures aut duos pullos columbarū ad ſacerdotē, ad oſtiū tabernaculi temporis. 11 Offeretq; ſacerdos unū pro peccato, & alterū in holocauſtū pacificū, & expiabit eū ſacerdos pro peccato ꝙ commiſit in anima *mortui*, & conſecrabit caput ej⁹ in eodē illo die. 12 Et obſervabit corā Dño abſtinētiā dierū Nazaræatûs ſui: adducetq; agnum unū anniculum pro oblatione: dies verò priores irriti erunt, eò quòd polluta ſit ejus abſtinétia. 13 Hæc eſt lex Nazaræi. In die quo expirabunt dies abſtinétiæ ejus, adducēt eum ad oſtium tabernaculi temporis: 14 Offeretque ſacrificium ſuum Dño, agnum unum anniculum in quo nulla ſit macula, pro holocauſto: & offeret oviculā unā anniculā in qua non ſit macula, pro peccato: & arietē unum in quo nulla ſit macula, pro ſacrificio pacifico: 15 Caniſtrum quoq; infermētatorū, placētas ſimilaginis ſubactas oleo, cū farina eorū & libatione eorū. 16 Offeratq; illud ſacerdos corā Dño, & offerat peccatum ej⁹, atq; holocauſtum ej⁹ pacificum. 17 Arietē verò faciat pro ſacrificio pacifico Dño ultra caniſtrum azymi, faciatq; ſacerdos farinā ej⁹, & libationē ipſi⁹. 18 Radetque Nazaræ⁹, in oſtio tabernaculi tēporis, caput nazaræatûs ſui: tolletq; pilos capitis nazaræatûs ſui, & projiciet in ignem ſubjectum ſacrificio pacifico. 19 Et accipiés ſacerdos armum coctum ex ariete, & placētā unā infermētatā de caniſtro, & laganum unum infermētatum, imponet manib⁹ Nazaræi poſtquā raſerit Nazaræatum ſuum. 20 Et ſeparabit ea ſacerdos ſeparatione corā Dño: ſacra erunt ſacerdoti ultra pectuſculum ſeparationis, & ultra armum ſeparatinois: ac tunc bibet Nazaræus vinum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

8 כל יומי נזריה קדיש הוא קדם יי: 9 וארי ימות מיתא עלוהי בתכיף
שלו ויסאב ריש נזריה ויגלח רישיה
ביומא דדכותיה ביומא שביעאה
יגלחניה: 10 וביומא תמינאה ייתי
תרתין שפנינין או תרין בני יונה
לות כהנא לתרע משכן זמנא:
11 ויעביד כהנא חד לחטאתא וחד
לעלתא ויכפר עלוהי מדחב על
מיתא ויקדיש ית רישיה ביומא
ההוא: 12 ויזיר קדם יי ית יומי נזריה
וייתי אמר בר שתיה לאשמא
ויומיא קדמאי יבטלון ארי אסתאב
נזריה: 13 ודא אוריתא דנזירא
ביום משלם יומי נזריה ייתי יתיה
לתרע משכן זמנא: 14 ויקריב ית
קרבניה קדם יי אמר בר שתיה
שלים חד לעלתא ואמרתא חדא
בת שתה שלמתא לחטאתא ודכר
חד שלים לנכסת קודשיא: 15 וסל
פטיר סולתא גריצן דפילן במשח
ואספוגין פטירין דמשיחין במשח
16 ומנחתהון ונסכיהון: ויקריב כהנא
קדם יי ויעביד ית חטאתיה וית
17 עלתיה: וית דכרא יעביד נכסת
קודשיא קדם יי על סלא דפטיריא
ויעביד כהנא ית מנחתיה וית
18 נסכיה: ויגלח נזירא בתרע משכן
זמנא ית ריש נזריה ויסב ית שער
ריש נזריה ויתן על אשתא די
תחות דודא דנכסת קודשיא:
19 ויסב כהנא ית דרעא בשילא מן דכרא
וגריצתא פטירתא חדא מן סלא
ואספוג פטיר חד ויתן על ידי נזירא
בתר דיגלח ית נזריה: 20 וירים יתהון
כהנא ארמא קדם יי קודשא הוא
לכהנא על חדיא דארמותא ועל
שקא דאפרשותא ובתר כן ישתי
נזירא חמרא:

8 Cunctis diebus quibus fuerit Nazaræus, ſanctus erit coram 9 Dño. Et ſi quiſpiā mortu⁹ fuerit corā eo ſubitò ipſo ignorante, polluetur caput conſecrationis ej⁹: et tondebit caput ſuū in die emundationis ſuæ; in die ſeptimâ tondebit illud. 10 In die autem octava adducet duos turtures vel duos filios columbæ, ad ſacerdotē ad oſtiū tabernaculi fœderis. 11 Facietq; ſacerdos unū pro peccato, & unū in holocauſtū; et propitiabit pro eo qui peccavit ſup mortuo: et ſanctificabit caput ej⁹ in die illa. 12 Et conſecrabit corā Dño dies ſeparationis illius; et adducet agnum anniculū pro delicto: et dies priores fiant irriti; eo ꝙ polluta eſt ſanctificatio ej⁹. 13 Iſta eſt lex Nazaræi, in die in quo expleti fuerint dies ſanctificationis ej⁹, adduceturque ad oſtiū tabernaculi fœderis. 14 Et offeret oblationē ſuā corā Dño, agnū unū anniculū integrum in holocauſtum, et agnā unā integrā pro peccato: et arietē unū integrū in hoſtiam 15 ſanctificationū. Et caniſtrum azymorū, et placentas ex ſimilâ conſperſas oleo, et lagana azyma uncta oleo: et munera 16 ſua, et libamina ſua. Et offeret ea ſacerdos corā Dño: et faciet ſacrificiū pro peccato et holocauſtū ej⁹. 17 Et offeret arietem hoſtiæ ſanctificationum coram Dño, cum caniſtro azymorū: offeretq; ſacerdos mun⁹ et li- 18 bamentū ejus. Et tondebit in oſtio tabernaculi fœderis caput conſecrationis ſuæ: et tollet capillos capitis conſecrationis ſuæ; et ponet ſup ignem, qui eſt ſub lebete in quo coquuntur carnes hoſtiæ ſanctifi- 19 cationū. Tollétque ſacerdos brachiū coctū arietis; et placentam azymam unam de caniſtro, et laganum azymum unum: et ponet ſuper manus nazaræi, poſtquam totondit 20 caput conſecrationis ſuæ. Elevabitq; ea ſacerdos elevatione coram Domino: et ꝙ ſanctificatum eſt erit ſacerdotis, cum pectuſculo elevationis et cum femore ꝙ ſeparatū eſt: et poſtea bibet Nazaræus vinum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

VER SAM.

8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

8 Omnibus diebus Nazaræatûs 9 ſui ſanctus erit Domino. Si autem mortuus fuerit ſuper eum mortalis derepente derepente, et pollutum fuerit caput Nazaræatûs ejus, radet caput ſuū in die purificationis ſuæ; 10 die ſeptimo radet illud. Die verò octavo afferet duos turtures, aut duos pullos columbarum ſacerdoti ad portam tabernaculi teſtimonii. 11 Faciétque ſacerdos unum pro peccato, & alterum in holocauſtum, & expiabit eum de eo quòd peccavit in animam ſuam, & ſanctificabit caput ej⁹ in die illo. 12 Et conſecrabit Domino dies Nazaræatûs ſui, afferétque agnum anniculum pro delicto: Dies autē priores irriti erunt, quoniam pollutus fuit Nazaræatus ejus. 13 Hæc eſt autem lex Nazaræi; eo die quo impleti ſunt dies Nazaræatûs ejus, ſiſtet eum ad portam tabernaculi teſtimonii; 14 Et offeret munus ſuum Domino, agnum anniculum immaculatum unum in holocauſtum, et agnā unam anniculam immaculatam pro peccato, & arietem unum immaculatum in hoſtiā pacificam: 15 Et caniſtrum azymorum, ſimilam placentarum conſperſarum oleo, & lagana azyma inuncta oleo, & oblationem eorum, et libamina eorum. 16 Quæ offeret ſacerdos ante Dominum, & faciet peccatum ejus, et holocauſtum ejus. 17 Arietem etiam faciet in ſacrificium pacificorū Domino cum caniſtro azymorum, faciétq; ſacerdos oblationem ejus, & libamē ejus. 18 Poſteà radet Nazaræus ad portam tabernaculi teſtimonii caput Nazaræatûs ſui, & accipiet (c) cæſariem capitis Nazaræatûs ſui, imponetq; ſuper ignem qui eſt ſubter ſacrificiū pacificorum. 19 Accipiet etiam ſacerdos armum coctum de ariete, & placentam azymā unam de caniſtro, & laganum azymum unum, & imponet ſuper volam Nazaræi poſtquam abraſus fuerit Nazaræatus ejus. 20 Et ventilabit ea ſacerdos ventilatione ante Dominum, ſanctum hoc eſt; ſacerdotis erit præter pectuſculum ventilationis, & præter armum elevationis: & poſteà bibet Nazaræus vinū.

VER. SAM. (c) de cæſarie

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * كذلك كل ايام نسكه مقدس هو لله * فان مات معه ميت بغتة او عفلة * فقد قطع اول نسكه *
9 فليحلق راسه في يوم طهره * وذلك اليوم السابع يحلقه * وفي اليوم الثامن ياتي بسفنين * او 10
فرخي حمام الي الامام * الي باب خباء المحضر * يعمل احدهما ذكاة * والاخر صعيدة *
11 ويستغفر عنه مما اخطاء في امر ميت * ويقدس راسه في ذلك اليوم * وينسك لله ايام نسكه * وياتي بحمل ابن
12 سنته لقربان الاثم * والايام المتقدمة تسقط لما انقطع نسكه * وهذه سريعة الناسك * في يوم كمال
13 ايام نسكه ياتي بها الي باب خباء المحضر * فيقرب قربانه لله حملا ابن سنته صحيحا للصعيدة * ورخلا
14 ابنة سنتها صحيحة للذكاة * وكبشا صحيحا لذبح السلامة * وسل فطير جرادق فطير ملتوية بدهن *
15 ورقاق فطير ممسوح بدهن * والبر والمزاج الذي معها * فيقدمها الامام بين يدي الله * ويصنع
16 ذكاته وصعيدته * والكبش يصنعه ذبح السلامة لله مع سلة الفطير * ثم يصنع البر والمزاج اللذين
17 معها * ويحلق الناسك عند باب خباء المحضر شعر راسه * وياخذه ويلقيه على النار التي تحت ذبح
18 السلامة * وياخذ الامام الذراع مطبوخة من ذلك الكبش * وجردقة واحدة * ورقاقة واحدة من
19 الفطير * ويضع ذلك على كفي الناسك بعد حلقه شعره * ويحرك الجميع تحريكا بين يدي
20 الله * وليكن قدسا للامام مع قص التحريك وساق الرفيعة * وبعد ذلك يشرب الناسك خمرا *

Similiter omnib⁹ diebus abſtinentiæ ſuæ 8 ſanct⁹ eſt Deo. 9 Et ſi moriatur cum ipſo mortu⁹ aliquis ſubitò aut ex improviſo, jam obtruncatū eſt initiū abſtinentiæ ej⁹: quapropter radat caput ſuū in die purificationis ſuæ, et quidē die ſeptimâ radet illud. 10 Et in die octava afferet duos turtures, aut duos pullos columbarum ad ſacerdotē, ad oſtium tabernaculi præſentiæ: 11 Quorum unum faciet expiationem, alterum holocauſtum: veniamq; rogabit pro eo, eò quòd peccaverit in re mortui. 12 Sanctificabitq; caput ſuum in illa die, & abſtinebit Deo diebus abſtinentiæ ſuæ. Afferetque agnum filium ejuſdem anni in ſacrificium delicti: et dies antecedentes ſubtrahentur, eò quòd truncata ſit abſtinentia ejus. 13 Et iſta eſt lex abſtinentis: in die cōplementi dierū abſtinentiæ ſuæ, afferet ea ad oſtium tabernaculi præſentiæ. 14 Offeretque ſacrificium ſuū Deo, agnū filiū ejuſdē anni integrū in oblationē, et agnā anniculā integrā in expiationē, & arietē integrū in victimā pacis: 15 Et caniſtrū azymorum, placentarum azymorum ſubactarum oleo, & laganorum azymorum unctorum oleo, & triticū ac tēperamentū quæ cum ipſis ſunt. 16 Offeretq; ea ſacerdos corā Deo, facietq; expiationē ejus, atq; holocauſtum ipſius. 17 Et arietē faciet victimā pacis Deo unà cum caniſtro azymorū: deinde faciet triticū ac tēperamentū quæ cū ipſis ſunt. 18 Radetq; abſtinens apud januā tabernaculi præſentiæ, capillos capitis ſui, accipietque illos et projiciet eos ſuper ignē qui eſt ſub victima pacis. 19 Sumetq; ſacerdos brachium coctum de illo ariete, & placentā unam, & laganū unū de azymis, ponetq; ea ſuper utraq; vola abſtinentis poſt abraſionem crinium ej⁹: movebitq; omnia motione ante Deum. 20 Sintq; ſacra Sacerdoti unà cum pectore motionis & armo oblationis: et poſt hæc bibit abſtinens vinum.

ספר במדבר׃ ו

super DOMINO suā appropinquationē voverit qui Nazaræi lex Hæc
21 וזאת תורת הנזיר אשר ידר קרבנו ליהוה על־
,voverit quod ejus voti os juxta: ej° man° attinget quod præter, suā separationem
נזרו מלבד אשר־תשיג ידו כפי נדרו אשר ידר
,Mosch ad Dominus est locut° Et. sui Nazaræat° legem super ,faciet sic
כן יעשה על תורת נזרו׃ 22 וידבר יהוה אל־משה
benedicetis Sic: dicendo, ejus filios ad & Aharon ad Loquere : dicendo
לאמר׃ 23 דבר אל־אהרן ואל־בניו לאמר כה תברכו
:te custodiat &, Domin° tibi Benedicat .eis dicendo ,Israel filiis
את־בני ישראל אמור להם׃ 24 יברכך יהוה וישמרך׃
Dominus Elevet. tui misereatur &, te ad suas facies Dominus faciat Lucere
25 יאר יהוה פניו אליך ויחנך׃ 26 ישא יהוה
super meū nomen ponent Et .pacem tibi ponat & ,te ad suas facies
פניו אליך וישם לך שלום׃ 27 ושמו את־שמי על־
.eis benedicam ego & ,Israel filios
בני ישראל ואני אברכם׃

CAP. VII. ז

,illud unxit &,tabernaculum erigere Mosch complere die in fuit Et
1 ויהי ביום כלות משה להקים את־המשכן וימשח אתו
;ej° vasa omnia & ,altare & ,ej° vasa omnia &,illud sanctificavit &
ויקדש אתו ואת־כל־כליו ואת־המזבח ואת־כל־כליו
,Israel prælati fecerunt appropinquare Et .ea sanctificavit & ,ea unxit &
2 וימשחם ויקדש אתם׃ ויקריבו נשיאי ישראל
super stantes ipsi ,extensionum prælati ipsi ,suorū patrum domus capita
ראשי בית אבתם הם נשיאי המטת הם העמדים על־
sex ,Domini facies ad suā appropinquationem adduxerūt Et .visitatos
3 הפקדים׃ ויביאו את־קרבנם לפני יהוה שש־
,prælatis duobus super plaustrum,boves duodecim &,operimenti plaustra
עגלת צב ושני עשר בקר עגלה על־שני הנשאים
dixit Et .tabernaculi facies ad ea fecerunt accedere & ,uni bovem &
4 ושור לאחד ויקריבו אותם לפני המשכן׃ ויאמר
faciendū ad erunt & ,eis cum à Cape : dicendo ,Mosch ad Dominus
5 יהוה אל־משה לאמר׃ קח מאתם והיו לעבד
viro ,Levitis ea dabis Et .conventus tentorii opus
את־עבדת אהל מועד ונתתה אותם אל־הלוים איש
,bovem & ,plaustra Mosch accepit Et .sui servitii os juxta
6 כפי עבדתו׃ ויקח משה את־העגלת ואת־הבקר
quatuor & ,plaustra Duo .Levitas ad ea dedit&
7 ויתן אותם אל־הלוים׃ את שתי העגלות ואת ארבעת
quatuor Et .eorum servitii os juxta ,Ghersōn filiis dedit boves
8 הבקר נתן לבני גרשון כפי עבדתם׃ ואת ארבע
,eorum servitii os juxta ,Merari filiis dedit boves octo & ,plaustra
העגלת ואת שמנת הבקר נתן לבני מררי כפי עבדתם
:dedit non Chehath filiis Et .sacerdotis Aharon filii Ithamar manu in
9 ביד איתמר בן־אהרן הכהן׃ ולבני קהת לא נתן
fecerunt accedere Et .ferent humero in ,eos super sanctitatis servitium quia
10 כי־עבדת הקדש עלהם בכתף ישאו׃ ויקריבו
fecerūt accedere &,eum ungi die in altaris dedicationem prælati
הנשאים את חנכת המזבח ביום המשח אתו ויקריבו
.altaris facies ad suam appropinquationem prælati
הנשיאם את־קרבנם לפני המזבח׃

Versio VULG. LAT.

21 Ista est lex Nazaræi, cùm voverit oblationē suā Dño tempore consecrationis suæ, exceptis his quæ invenerit manus ejus. Juxta quod mente devoverat, ita faciet ad perfectionē sanctificationis suæ. 22 Locutúsque est Dñs ad Moysen, dicens, 23 Loquere Aaron & filiis ejus, Sic benedicetis 24 filiis Israel, & dicetis eis; Benedicat tibi Dñs, & custodiat 25 te. Ostendat Dñs faciē suam 26 tibi, & misereatur tui. Convertat Dñs vultū suū ad te, & 27 det tibi pacem. Invocabúntq; nomē meū super filios Israel, & ego benedicam eis.

CAP. VII.

1 Factum est autem in die quâ complevit Moyses tabernaculum, & erexit illud, unxítque & sanctificavit cum omnibus vasis, altare similiter & omnia 2 vasa ejus: Obtulerunt principes Israel & capita familiarū, qui erant per singulas tribus, præfectíq; eorum qui nume- 3 rati fuerant, Munera coram Dño, sex plaustra tecta cum duodecim bobus. Unum plaustrum obtulēre duo duces, & unum bovem singuli, obtulerúntq; ea in conspectu taber- 4 naculi, Ait autem Dominus 5 ad Moysen, Suscipe ab eis ut serviant in ministerio tabernaculi, & trades ea Levitis 6 juxta ordinē ministerii sui. Itaque cùm suscepisset Moyses plaustra & boves, tradidit eos 7 Levitis. Duo plaustra & quatuor boves dedit filiis Gerson, juxta id quod habebant neces- 8 sarium. Quatuor alia plaustra & octo boves dedit filiis Merari, secundùm officia & cultum suum, sub manu Ithamar 9 filii Aaron sacerdotis. Filiis autem Caath non dedit plaustra & boves: quia in Sanctuario serviūt, & onera pro- 10 priis portant humeris. Igitur obtulerunt duces in dedicationem altaris, die quâ unctum est, oblationē suā ante altare.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

21 Οὗτος ὁ νόμος τοῦ εὐξαμένου, ὃς ἂν εὔξηται κυρίῳ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ περὶ τῆς εὐχῆς, χωρὶς ὧν ἂν εὕρῃ ἡ χεὶρ αὐτοῦ, κατὰ δύναμιν (τ) τῆς εὐχῆς αὐτοῦ, ἣν ἂν εὔξηται (υ) κατὰ νόμον 22 ἁγνείας. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, 23 λέγων, Λάλησον Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, λέγων, Οὕτως εὐλογήσετε τοὺς υἱοὺς Ἰσρα- 24 ὴλ, (φ) λέγοντες αὐτοῖς, Εὐλογήσαι σε κύ- 25 ριος, καὶ φυλάξαι σε. Ἐπιφάναι κύριος τὸ 26 πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ, καὶ ἐλεήσαι σε. Ἐπάραι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ, καὶ 27 δῴη σοι (χ) εἰρήνην. Καὶ ἐπιθήσουσι τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ κύριος εὐλογήσω αὐτούς.

Hæc est lex ejus qui vovit, quicunq; voverit mun° suum Domino pro voto, absq; iis quæ invenerit manus ejus, secundùm potentiam voti sui, quod utiq; voverit juxta legē puritatis. Et lo- 22 *cut° est Dominus ad Moysen, dicens; Loquere Aaron, et filiis ej°,* 23 *dicens, Sic benedicetis filios Israel, dicentes eis; Benedicat te Do-* 24 *minus, et custodiat te. Illuminet* 25 *Domin° faciem tuā super te, & misereatur tui. Elevet Domin° fa-* 26 *ciē suā super te, et det tibi pacē. Et imponent nomen meum super* 27 *filios Israel, & ego Dominus benedicam eos.*

MS.A. (τ) εὐχῆς αὐτοῦ, ἧς ἂν (υ) κατὰ τὸν νόμον (φ) λέγοντες αὐτοῖς· Καὶ ἐπιθήσουσιν τὸ ὄνομά μου ἐπὶ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐγὼ κύριος εὐλογήσω αὐτούς. Εὐλογήσαι σε (χ) εἰρήνην. Καὶ ἐγένετο

ΚΕΦ. ζʹ.

1 Καὶ ἐγένετο (α) ᾗ ἡμέρᾳ συνετέλεσε Μωυσῆς, ὥστε ἀναστῆσαι τὴν σκηνὴν, καὶ ἔχρισεν αὐτὴν, καὶ ἡγίασεν αὐτὴν, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτῆς, καὶ τὸ θυσιαστήριον, καὶ πάντα τὰ σκεύη αὐτοῦ, καὶ ἔχρισεν αὐτὰ, καὶ ἡγίασεν αὐ- 2 τά. Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες Ἰσραὴλ, δώδεκα ἄρχοντες οἴκων πατριῶν αὐτῶν. (β) οὗτοι οἱ ἄρχοντες φυλῶν, οὗτοι οἱ (γ) παρεστη- 3 κότες ἐπὶ τῆς ἐπισκοπῆς. Καὶ ἤνεγκαν (δ) τὸ δῶρον αὐτῶν ἔναντι κυρίου, ἓξ ἁμάξας λαμπηνικὰς, καὶ δώδεκα βόας· ἅμαξαν παρὰ δύο ἀρχόντων, καὶ μόσχον παρὰ ἑκάστου· (ε) καὶ 4 προσήγαγον ἐναντίον τῆς σκηνῆς. Καὶ εἶπε 5 κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάβε παρ' αὐτῶν, καὶ ἔσονται πρὸς τὰ ἔργα τὰ λειτουργικὰ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις, ἑκάστῳ κατὰ τὴν αὐτοῦ λειτουργίαν. 6 Καὶ λαβὼν Μωυσῆς τὰς ἁμάξας καὶ τοὺς 7 βόας, ἔδωκεν αὐτὰ (ζ) τοῖς Λευίταις. Καὶ τὰς δύο ἁμάξας καὶ τοὺς τέσσαρας βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Γεδσὼν κατὰ τὰς λειτουργίας 8 αὐτῶν. Καὶ τὰς τέσσαρας ἁμάξας καὶ τοὺς ὀκτὼ βόας ἔδωκε τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ τὰς λειτουργίας αὐτῶν, διὰ Ἰθάμαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως. 9 Καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ (η) οὐ δέδωκεν, ὅτι τὰ λειτουργήματα τοῦ ἁγίου ἔχουσιν· ἐπ' ὤμων ἀροῦ- 10 σιν. Καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου, ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἔχρισεν αὐτὸ, καὶ προσήνεγκαν οἱ ἄρχοντες τὰ δῶρα αὐτῶν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου.

CAP. VII.

Et factum est quâ die consummavit Moyses, ut erigeret tabernaculū; et unxit illud, et sanctificavit illud, et omnia vasa ejus; et altare, et omnia vasa ejus: et unxit ea, et sanctificavit ea: Et 2 *obtulerunt principes Israel, duodecim principes domorū familiarū suarū. Hi sunt principes tribuū; hi assistētes super (a) recognitione. Et tulerunt mun° suum* 3 *ante Dominum, sex vehicula (b) lampenica, & duodecim boves: vehiculū à duob° principib°, & vitulū ab unoquoq;. Et adduxerunt ante tabernaculum. Et ait* 4 *Domin° ad Moysen, dicens, Acci-* 5 *pe ab eis, et erunt ad opera ministratoria tabernaculi testimonii: et dabis ea Levitis, unicuiq; secundùm ministerium ej°. Et su-* 6 *mens Moyses vehicula, et boves, dedit ea Levitis. Et duo vehicu-* 7 *la, et quatuor boves dedit filiis Gedson, secundū ministeria eorū. Et quatuor vehicula, et octo* 8 *boves dedit filiis Merari, secundū ministeria eorū, per Ithamar filium Aaron sacerdotis. Et filiis* 9 *Caath non dedit; quoniā ministeria ipsius sancti habent: super humeros levabunt. Et obtulerunt* 10 *principes in dedicationem altaris, in die quâ unxit illud: & obtulerunt principes munera sua è regione altaris.*

MS.A. (α) τῇ ἡμέρᾳ ᾗ συνετέλεσεν (β) οὗτοι ἄρχοντες (γ) οἱ ἐφεστηκότες (δ) τὰ δῶρα (ε) καὶ προσήνεγκαν ἐναντίον (ζ) Λευίταις. Τὰς (η) οὐκ ἔδωκαν,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]

Hæc est lex nazaræi qui voverit Dño oblationē pro nazaræatu suo, præter id quod possibile erit manib° ej°: juxta requisita ad votum ꝙ emiserit, sic faciet, secundùm legē nazaræatûs sui. *De benedictione.* Et locutus 22 est Dñs cum Mose, dixítque ad eum; Loque- 23 re cum Aharone & cum filiis ejus, & dic illis, Hoc pacto sitis benedicentes filiis Israel, dicite eis; Benedicat tibi Dñs, & custodiat 24 te: Illuminet Dñs vultum suum super te, te- 25 que vivificet: Attollat Dñs faciē suā super te, 26 faciatq; tibi pacē. Ponent ergò nomē meū super filios Israel, & ego benedicam eis. 27

CAP. VII. *Initiatio altaris.*

1 Factum est autē ut quo die absolvit Moses erectionē tabernaculi, ungeret illud, & sanctificaret illud unà cum omnib° vasis ej°: necnon altare, cunctáq; vasa ipsi° ungeret & consecraret. Et attulerunt magnates filiorū 2 Israel, capita domorū patrū suorū, qui principes erāt tribuū, qui præerāt censib°: Attu- 3 lerunt *inquam* oblationes suas corā Dño, sex plaustra instructa, & duodecim boves: plaustrum in duos quosq; principes, & bovem in singulos, adduxerúntq; ea ante tabernaculū. Et dixit Dñs ad Mosen, Accipe ab eis, sint- 4 5 que ad ministrādū cultum tabernaculi temporis: eaq; trade Levitis, unicuiq; pro ratione ministerii sui. Accipiens igitur Moses 6 boves ac plaustra, tradidit ea Levitis. Duo 7 plaustra & quatuor boves dedit filiis Gersō, prout requirebatur ministerio eorū. Et qua- 8 tuor plaustra cum octo bob° dedit filiis Merari pro necessitate ministerii eorū, per manum Ithamar filii Aharonis sacerdotis. Fili- 9 is verò Cahath nil dedit, quia ministerium sanctuarii erat ipsis injunctum, & humeris propriis portabant. Obtulerunt etiam prin- 10 cipes oblationem renovationis altaris: in die quâ unxerunt illud; obtulerunt *inquam* principes oblationes suas coram Domino.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

21 דא אוריתא דנזירא די ידר קרבניה קדם יי על נזריה בר מדתדביק ידיה כפום נדריה די ידר כן יעביד על אוריתא דנזיריה׃ 22 ומליל יי עם משה למימר׃ 23 מליל עם אהרן ועם בנוהי למימר כדין תברכון ית בני ישראל כד יימרון להון׃ 24 יברכנך יי ויטרנך׃ 25 ינהר יי שכנתיה עלך וירחם יתך׃ 26 יסב יי אפיה לותך וישוי לך שלם׃ 27 וישוון ית ברכת שמי על בני ישראל ואנא אברכנון׃

ז

1 והוה ביומא דשיצי משה לאקמא ית משכנא ורבי יתיה וקדיש יתיה וית כל מנוהי וית מדבחא וית כל מנוהי ורבנון וקדיש יתהון׃ 2 וקריבו רברבי ישראל רישי בית אבהתהון אנון רברבי שבטיא אנון דקימין על מנינא׃ 3 ואיתיאו ית קרבניהון קדם יי שית עגלן כיר מחפין ותרי עשר תורין עגלתא על תרין רברביא ותור לחד וקריבו יתהון לקדם משכנא׃ 4 ואמר יי למשה למימר׃ 5 קבל מנהון ויהון למפלח ית פלחן משכן זמנא ותתן יתהון לליואי גבר כמסת פלחניה׃ 6 ונסיב משה ית עגלתא וית תורי ויהב יתהון לליואי׃ 7 ית תרתין עגלן וית ארבעא תורי יהב לבני גרשון כמסת פלחנהון׃ 8 וית ארבע עגלן וית תמניא תורין יהב לבני מררי כמסת פלחנהון בידא דאיתמר בר אהרן כהנא׃ 9 ולבני קהת לא יהב ארי פולחן קודשא עליהון בכתפא נטלין׃ 10 וקריבו רברביא ית חנכת מדבחא ביומא דרביו יתיה וקריבו רברביא ית קרבנהון לקדם מדבחא׃

21 Ista est lex nazaræi, qui voverit oblationē suā corā Dño super consecratione suâ, exceptis his quæ invenerit manus ej°; juxta votū suū ꝙ vovit, ita faciet, juxta legē consecratio- 22 nis suæ. Locutusq; est Dñs cū 23 Moyse dicens. Loquere cum Aaron & cū filiis ej° dicens; Sic benedicetis filiis Israel: 24 dicetisque eis. Benedicat tibi 25 Dñs, et custodiat te. Ostendat Dñs majestatem suam tibi, & 26 misereatur tui. Auferat Dñs irā suā à te, et ponat tibi pa- 27 cem. Ponentq; benedictionem nominis mei sup filios Israel: & ego benedicam eis.

CAP. VII.

1 Factúmq; est in die quo cōplevit Moyses erigere tabernaculū, unxit illud et sanctificavit illud et omnia vasa ejus, altare quoque & omnia vasa ej°: et unxit ea, et sanctificavit 2 ea. Obtulerúntq; principes Israel, capita dom° patrū suorū: ipsi sunt principes tribuū, qui steterunt sup eos qui numerati 3 sunt. Obtuleruntq; oblationes suas corā Dño, sex plaustra tecta et duodecim boves; unum plaustrum pro duobus principib°, et bovē pro uno: obtu- 4 leruntq, corā tabernaculo. Et dixit Dñs ad Moysen dicens. 5 Suscipe ab eis, ut sint ad ministrandū ministeriū tabernaculi fœderis: et trades ea Levitis, juxta id ꝙ unicuiq; op° est 6 ad ministerium suū. Tulitque Moyses plaustra, et boves: & 7 tradidit Levitis. Duo plaustra & quatuor boves dedit filiis Gerson: juxta necessitatē mi- 8 nisterii sui. Et quatuor plaustra et octo boves dedit filiis Merari: juxta necessitatē ministerii sui, p manū Ithamar 9 filii Aaron sacerdotis. Filiis autem Caath nihil dedit: quia ministerium sanctuarii erat super eos, & humeris 10 portabant. Obtuleruntque principes in dedicationem altaris, in die quo unxerunt illud: obtulerúntq; principes oblationes suas ante altare.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Hæc est lex Nazaræi qui vovit munus suum Domino pro Nazaræatu suo, præter hoc quod assequetur manus ejus: pro ratione voti quod vovit, sic faciet secundùm legē Nazaræatûs sui. Et locutus est 22 *Dominus Mosi, dicens; Lo-* 23 *quere Aaroni, & filiis ejus, dicens; Sic benedicetis filiis Israel, dicendo illis; Bene-* 24 *dicat tibi Dominus, & custodiat te: Lucere faciat Domi-* 25 *nus (d) faciem suam super te, & misereatur tui: Attol-* 26 *lat Dominus faciem suam super te, & ponat super te pacem. Ponentque nomen me-* 27 *um super filios Israel, & ego benedicam eis.*

CAP. VII.

1 *Factúmque est in die quo perfecit Moses erectionē tabernaculi, ut ungeret illud, et sanctificaret illud, & omnia vasa ejus; & altare, & omnia vasa ejus: Unxit inquā ea, & sanctificavit ea. Tum* 2 *obtulerunt principes Israel, capita domûs patrum suorū, ipsi principes tribuum, ipsi præfecti super recensitos: Et* 3 *attulerunt munus suum coram Domino, sex plaustra (a) concamerata, & duodecim boves: plaustrum duo principes, & bovem unus; et obtulerunt ea ante tabernaculum. Et locutus est Dominus Mosi,* 4 5 *dicens; Accipe ab illis ut inserviant ministerio tabernaculi testimonii, dabisque ea Levitis, unicuiq; pro ratione ministerii sui. Et accepit Mo-* 6 *ses plaustra, et boves, deditq; illa Levitis. Duo plaustra, &* 7 *quatuor boves dedit filiis Gersonis pro ratione ministe-* 8 *rii eorum. Et quatuor plaustra, & octo boves dedit filiis Merari pro ratione ministerii eorum sub manu Ithamar filii Aaronis sacerdotis. Sed filiis* 9 *Caath non dedit, quoniā ministerium sanctuarii ad eos pertinet; super humeros portabunt. Et obtulerunt prin-* 10 *cipes in dedicatione altaris eo die quo inunxit illud; obtulerunt autem principes munus suum ante altare.*

VER. SAM (d) benevolentiam (a) militaria,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

21 * هذه شريعة من نذر ان يكون ناسكا * وقربانه لله عن نسكه * سوي ما تناله يده * وليكن ذلك
22 بمقدار مدة نسكه يضمه الي شريعة النسك * ثم كلم الله موسي قايلا * مر هرون وبنيه وقل لهم *
23 كذا فبركوا بني اسرايل مقولا لهم * يبارك فيك الله * ويحفظك * ويضي بنور وجهه عليك * ويرافك
24 25 * ويقبل بقصده اليك * ويصير لك السلم * فتلوا اسمي علي بني اسرايل * وانا ابارك عليهم *
26 27 * الفصل السابع * ولما كان يوم فراغ موسي من نصب المسكن * مسحه * وقدسه *
1 وجميع انيته * والمذبح * وجميع انيته * ومسحها * وقدسها * وقرب اشراف بني اسرايل روسا بيوت
2 اباهم الاسباط * وهم الحاضرون عددهم * فاتوا بقربانهم لله ست عجال مصببة * واثني عشر ثورا *
3 عجلة لكل شريفين * وثور لكل واحد * فقدموها بين يدي المسكن * فقال الله لموسي قولا
4 * خذها منهم * تكن لخدمة خباء المحضر * وادفعها الي كل فريق من اللاويين حسب خدمتهم
5 * فاخذ موسي العجل والبقر * فدفعها الي اللاويين * عجلتين منها واربع بقرات لبني جرسون
6 7 حسب خدمتهم * واربع عجلات وثمان بقرات لبني مراري حسب خدمتهم * والجميع علي يد ايثامار
8 بن هرون الامام * ولبني قهات لم يدفع شيا * لان خدمة القدس عليهم * انما يحملونه علي
9 اكتافهم * ولما قرب الاشراف دشن المذبح في يوم مسحه * وقدموا قرابينهم بين يدي المذبح *
10

Hæc est lex ejus qui voverit se fore abstinentē, nec non sacrificii ejus Deo pro abstinentia sua, præter ea quæ inveniet manus ejus. Atque id, juxta mensuram spatii abstinentiæ ej°, restringat illū ad legē abstinentiæ. Præterea locutus est Deus cum 22 *Musa, dicens; Manda Haroni & filiis e-* 23 *jus, & dic eis; Sic benedicite filiis Israil, dicentes illis: Benedicat tibi Deus, & cu-* 24 *stodiat te: Et accendat splendorem vultûs* 25 *sui super te, & propitietur tibi: Et addu-* 26 *cat propositum suam ad te, & faciat tibi pacem. Et recitabitis nomen meum super* 27 *filios Israil, & ego benedicam eis.*

CAP. VII.

1 *Cumque fuisset dies quâ finivit Musa erectionem habitaculi, unxit illud, & sanctificavit illud, et cuncta vasa ejus, et altare omniáq; vasa illius, & unxit ea, et sanctificavit illa. Obtuleruntque nobiles* 2 *filiorum Israil, principes domorum patrum suorum, tribuū, hi nempe quorum numerus præsens est: Attulerunt inquā sacrificium* 3 *suum Deo sex currus tectos, & duodecim boves: currum unum in binos principes, & bovem unum in singulos: obtuleruntq; ea ante habitaculum. Dixitq; Deus Musæ* 4 *sermonem. Accipe ea ab ipsis, ut sint pro* 5 *ministerio tabernaculi præsentiæ, & da ea unicuique sectæ Levitarum juxta ministerium eorum. Accepit igitur Musa currus* 6 *et boves, deditq; eos Levitis. Duos currus* 7 *ex ipsis, & quatuor boves, filiis Girson secundùm ministeriū eorū. Et quatuor, cur-* 8 *rus et octo boves, filiis Merari juxta ministeriū eorū: et omnia quidē per man° Ithamar filii Haronis sacerdotis. Et filiis Cahath nihil dedit, quia ministerium Sanctu-* 9 *arii ipsis incūbit, etenim portant illud super humeros suos. Cūmq; obtulissent principes* 10 *munus altaris in die unctionis ejus, obtulissentque sacrificia sua ante altare,*

ספר במדבר: ז

unus prælatus ',diem in unus Prælatus : Mosch ad DOMINUS dixit Et
11 ויאמר יהוה אל-משה נשיא אחד ליום נשיא אחד
.altaris dedicationẽ ad suã approquinquationem facient appropinquare diem in
ליום יקריבו את-קרבנם לחנכת המזבח:
Nachson,suã approquinquationem prima die in faciens appropinquare fuit Et
12 ויהי המקריב ביום הראשון את-קרבנו נחשון
,una argenti scutella ej' oblatio Et .Jehudah tribu é Hamminadab filius
13 בן-עמינדב למטה יהודה: וקרבנו קערת-כסף אחת
septuaginta argentea una phiala ,ejus pondus centum & triginta
שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים
confusa simila plenæ ipsæ ambæ , sanctitatis seclo in seclorum
שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
.suffitu plena auri decem , una Iola .munus in oleo cum
14 בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
.ascensioné in sui anni filius unus agnus ,unus aries ,bovis fili' un' Juvẽcus
15 פר אחד בן-בקר איל אחד כבש-אחד בן-שנתו לעלה:
16 boves pacificorum sacrificium in Et : peccatum in unus caprarum Hircus
17 שעיר-עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר
anni filii agni , quinque hirci duces ,quinque arietes , duo
שנים אילם חמשה עתודים חמשה כבשים בני-שנה
die In .Hamminadab filii Nachson appropinquatio Hæc .quinque
18 חמשה זה קרבן נחשון בן-עמינדב: ביום
.Issachar prælatus , Suhar filius Nethanel fecit appropinquare secunda
השני הקריב נתנאל בן-צוער נשיא יששכר:
triginta , unam argenti scutellam suam appropinquationẽ fecit Appropinquare
19 הקרב את-קרבנו קערת-כסף אחת שלשים
seclo in seclorũ septuaginta,argenteã unã phialam ,ej' pondus centum &
ומאה משקלה מזרק אחד כסף שבעים שקל בשקל
.munus in oleo cum confusa simila plenas ipsas ambas,sanctitatis
הקדש שניהם מלאים סלת בלולה בשמן למנחה:
unum Juvencum .suffitu plenum aureorũ decem unum Cochlear
20 21 כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת: פר אחד
.ascensionem in sui anni filium unum agnum , unum arietem ,bovis filium
בן-בקר איל אחד כבש-אחד בן-שנתו לעלה:
boves pacificorum sacrificium in Et : peccatum in unum caprarum Hircum
22 23 שעיר-עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר
anni filios agnos ,quinque duces hircos , quinque arietes , duos
שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני-שנה
tertia die In .Suhar filii Nethanel appropinquatio Hæc .quinque
24 חמשה זה קרבן נתנאל בן-צוער: ביום השלישי
scutella ejus Appropinquatio.Chelõ filius Eliab , Zebulun filiis prælatus
25 נשיא לבני זבולן אליאב בן-חלן: קרבנו קערת-
,argenti una phiala , ej' pondus centum & triginta , una argenti
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף
confusa simila plenæ ipsæ ambæ:sanctitatis seclo in seclorũ septuaginta
שבעים שקל בשקל הקדש שניהם מלאים סלת בלולה
.suffitu plenum aureorum decem unum Cochlear .munus in oleo cum
26 בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
.ascensioné in sui anni filius unus agnus ,unus aries ,bovis filius unus Juvẽcus
27 פר אחד בן-בקר איל אחד כבש-אחד בן-שנתו לעלה:

Verſio VULG. LAT.

11 Dixitque Dñs ad Moyſen, Singuli duces per ſingulos dies offerant munera in dedicationem altaris. 12 Primo die obtulit oblationem ſuam Nahaſſon filius Aminadab de tribu 13 Juda. Fuerúntque in ea, acetabulum argenteũ pondo centum triginta ſiclorum; phiala argentea habens ſeptuaginta ſiclos, juxta pondus Sanctuarii: utrumque plenum ſimilâ conſperſâ oleo in ſacrificium. 14 Mortariolum ex decem ſiclis aureis, 15 plenum incenſo. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocauſtum. 16 Hircúmq; pro peccato. 17 Et in ſacrificio pacificorũ boves duos, arietes quinque, hircos quinq;, agnos anniculos quinque. Hæc eſt oblatio Nahaſſon filii Aminadab. 18 Secundo die obtulit Nathanael filius Suar, dux de 19 tribu Iſſachar, Acetabulum argenteũ appendẽs centũ triginta ſiclos; phialam argenteam habẽtẽ ſeptuaginta ſiclos, juxta pondus Sanctuarii : utrumque plenum ſimilâ conſperſâ oleo 20 in ſacrificium. Mortariolum aureũ habẽs decẽ ſiclos, plenũ 21 incenſo. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculũ 22 in holocauſtũ. Hircúmque 23 pro peccato. Et in ſacrificio pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Nathanael filii Su-24 ar. Tertio die princeps filiorũ Zabulon, Eliab filius Helon, 25 Obtulit acetabulũ argenteum appẽdẽs centũ triginta ſiclos; phialã argenteã habentẽ ſeptuaginta ſiclos, ad pond' Sanctuarii: utrumque plenum ſimilâ conſperſâ oleo in ſacrificium. 26 Mortariolum aureum appendens decem ſiclos, plenum in-27 cenſo. Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocauſtum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

11 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἄρχων εἷς καθ᾽ ἡμέραν, ἄρχων καθ᾽ ἡμέραν προσοίσουσι τὰ δῶρα αὐτῶν εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν τοῦ θυσιαστηρίου. 12 Καὶ ἦν ὁ (θ) προσφέρων ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ τὸ δῶρον αὐτοῦ, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδὰβ, ἄρχων τῆς φυλῆς Ἰούδα. 13 Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἓν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς 14 θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη 15 θυμιάματος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. 16 Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτί-17 ας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. (κ) τοῦτο δῶρον Ναασσὼν υἱοῦ Ἀ-18 μιναδάβ. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ προσήνεγκε Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγὰρ, ὁ ἄρχων τῆς 19 φυλῆς Ἰσσάχαρ. Καὶ προσήνεγκε τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιη-20 μένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν 21 δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύ-22 σιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰ-23 γῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. Τοῦτο τὸ δῶ-24 ρον Ναθαναὴλ υἱοῦ Σωγάρ. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ζαβουλὼν, Ἐλιὰβ 25 υἱὸς Χαιλών. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιη-26 μένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. 27 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

Et dixit Dominus ad Moyſen, 11 Princeps unus (c) quotidiè, princeps quotidiè offerent dona ſua in dedicationem altaris. 12 Et fuit offerens in die prima donum ſuum, Naaſſon filius Aminadab, princeps tribûs Juda. 13 Et obtulit donum ſuum, patellam argenteam unam, triginta & centum pondus ejus; phialam unã argenteam, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctum: utraque plena ſimilæ refectæ in oleo ad ſacrificium. 14 Mortariolum unum decem aureorum, plenum incenſi. 15 Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum. 16 Et hircum ex capris unum pro peccato. 17 Et in ſacrificium ſalutaris, vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc eſt donum Naaſſon filii Aminadab. 18 Die ſecundâ obtulit Nathanael filius Sogar, princeps tribûs Iſſachar. 19 Et obtulit donum ſuum, patellam argenteam unã, triginta & centum pondus ejus; phialam unam argenteã, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctum: utraque plena ſimilæ refectæ in oleo in ſacrificium. 20 Mortariolum unum decẽ aureorum, plenum incenſi. 21 Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum. 22 Et hircum ex capris unum pro peccato. 23 Et in ſacrificium ſalutaris, vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc eſt donum Nathanael filii Sogar. 24 Die tertiâ princeps filiorum Zabulon, Heliab filius Chælon. 25 Donum ſuum, patellam argenteam unam, triginta & centum pondus ejus; phialam unam argenteam, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctum: utraque plena ſimilæ refectæ in oleo in ſacrificium. 26 Mortariolum unum decem aureorum, plenum incenſi. 27 Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum.

MS.A. (θ) προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ, Ναασσὼν (ι) χείμαρρον (κ) τοῦτο τὸ δῶρον

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]

Et ait Dñs ad Moſen, Singuli principes ſingulis diebus offerent oblationes ſuas ad renovationẽ altaris. 11 Factumq; eſt ut qui obtulit in primo die oblationẽ ſuam, fuerit Nahſon filius Aminadab princeps tribûs domûs Juda. 12 Ejus oblatio fuit pollubrum unum argenteũ, centum & triginta *ſiclorum* pondo: & colum unum argenteum ſeptuaginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii : ambo plena farinâ ſubactâ oleo, in oblationẽ. 13 Et calix unus decẽ *ſiclorum* aureus, & plenus aromatibus, 14 Et juvencus unus filius bovis, & aries unus, 15 & agnus unus anniculus, in holocauſtum; 16 Et hircus unus caprarum, pro peccato. 17 Pro ſacrificio verò pacifico, juvenci duo, & arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque: Hæc eſt oblatio Nahſon filii Aminadab. 18 Et in die ſecundo obtulit princeps tribûs Iſachar, Nathaniel fili' Soar. 19 Ejus oblatio fuit pollubrum unũ argenteũ, centũ ac triginta pondo :. & colum unũ argenteum ſeptuaginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii: utraque plena farinâ ſubactâ oleo, in oblationẽ; 20 Et calix unus decem *ſiclorum* aureus, & plenus aromatibus, 21 Et juvencus unus bovinus, & aries unus, & agnus unus anniculus, pro holocauſto; 22 Et hircus unus caprarum, pro peccato. 23 Pro ſacrificio autẽ pacifico, boves duo, & arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque : Hæc eſt oblatio Nathanielis filii Soar. 24 Et in die tertio obtulit princeps tribûs Zebolon, Eliab filius Halon. 25 Oblatio ejus fuit pollubrum unum argenteũ, cujus pondus erat centum ac triginta *ſiclorum* : & colum unum argenteũ ſeptuaginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii : ambo plena farinâ ſubactâ oleo, pro dono; 26 Et calix unus decem *ſiclorum* aureus, & plenus aromatibus; 27 Et juvencus unus bovinus, & aries unus, & agnus unus anniculus, pro holocauſto.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

11 ואמר יי למשה רבא חד ליומא
רבא חד ליומא יקרבון ית-קרבנהון
לחנכת מדבחא: והוה דמקריב 12
ביומא קדמאה ית-קרבניה נחשון
בר-עמינדב לשבטא דיהודה:
13 וקרבניה מגסתא דכסף חדא מאה
ותלתין סלעין הוי מתקלה מזרקא
חד כספא מתקליה שבעין סלעין
בסלעי קודשא תרויהון מלן
סלתא דפילא במשח למנחתא:
14 בזיכא חדא מתקל עסר סלעין היא
דדהב מליא קטורת בוסמיא:
15 תור חד בר-תורי דכר חד אמר-
16 חד בר-שתיה לעלתא: צפיר-בר-
17 עזין חד לחטאתא: ולנכסת קודשיא
תורין תרין דכרין חמשא גדיי
חמשא אמרין בני-שנה חמשא דין
קורבנא דנחשון בר-עמינדב:
18 ביומא תנינא קריב נתנאל בר-
19 צוער רבא שבטא דיששכר: קריב
ית-קורבניה מניסתא דכסף חדא
מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה
מורקא חד דכסף מתקליה שבעין
סלעין בסלעי קודשא תרויהון
מלאן סולתא דפילא במשח
20 למנחתא: בזיכא חדא מתקל עשר
סלעין היא דדהב מליא קטורת
21 בוסמין: תור חד בר תורי דכר חד
אמר חד בר שתיה לעלתא:
22 צפיר בר עזין חד לחטאתא:
23 ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין
חמשא גדיי חמשא אמרין בני שנה
24 חמשא דין קורבן נתנאל בר-צוער:
ביומא תליתאה רבא לבני זבולן
25 אליאב בר-חילון: קורבניה מניסתא
דכסף חדא מאה ותלתין סלעין
הוא מתקלה מורקא חד דכסף
מתקליה שבעין סלעין בסלעי
קודשא תרויהון מלאן סולתא
26 דפילא במשח למנחתא: בזיכא
חדא מתקל עשר סלעין היא דדהב מליא קטורת בוסמין:
27 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד בר שתיה לעלתא:

11 Dixitq; Dñs ad Moyſen: Singuli principes per ſingulos dies offerant oblationes ſuas in de-12 dicationẽ altaris. Qui autẽ obtulit primo die oblationẽ ſuã, fuit Naaſõ fili' Aminadab de 13 tribu Juda. Et oblatio ej' fuit acetabulũ argenteũ unũ, centũ et triginta ſiclos appendebat: phiala una argẽtea, appẽdens ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarii: ambo plena ſimilâ conſperſâ oleo pro munere. 14 Mortariolũ unũ aureũ appendens decẽ ſiclos auri, plenũ in-15 cenſo aromatũ. Vitulus un' de bob', aries un', agn' anniculus 16 un' in holocauſtũ. Hircus de capris un' pro peccato. Et in 17 ſacrificiũ ſãctificationũ obtulit boves duos, arietes quinq;, hœdos quinque, agnos anniculos quinq; : hæc eſt oblatio 18 Naaſon filii Aminadab. In die ſecundo obtulit Nathanael fi-19 li' Suar, princeps Iſachar. Obtulitq; oblationẽ ſuã, acetabulũ argenteũ unũ, centũ et triginta ſiclos appendebat: phialã unã argenteam, appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarii: ambo plena ſimila conſperſa oleo pro munere. 20 Mortariolum unum appendens decem ſiclos auri, plenũ 21 incenſo aromatum. Vitulum unum de bobus, arietem unũ, agnum anniculum unum in 22 holocauſtum. Hircum de capris unum pro peccato. 23 Et in victimam ſanctificationũ boves duos, arietes quinq; hœdos quinque, agnos anniculos quinque: hæc eſt oblatio Na-24 thanael filii Suar. In die tertio princeps filiorum Zabu-25 lon, Eliab fili' Helon. Obtulit oblationem ſuam, acetabulum argenteum unum, appendens centum & triginta ſiclos : phialam unam argenteam, appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarii : ambo plena ſimilâ conſperſâ 26 oleo pro munere. Mortariolum unum appendens decem ſiclos auri, plenum incenſo 27 aromatum. Vitulum unum de bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Dixitque Dominus Moſi, 11 Princeps unus per diem, princeps unus per diem offerent munus ſuum pro dedicatione altaris. 12 Obtulit autem die primo munus ſuum Nahaſſon filius Aminadab pro tribu Juda. 13 Munúſque ejus, fuit ſcutella argentea una, centum & triginta pondus ejus: phiala una argentea ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctuarii; ambæ plenæ ſimilâ conſperſâ oleo in oblationem. 14 Cochlear unum decem aureorum plenum incenſo, 15 Vitulus unus filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocauſtũ: 16 Et hircus caprarum unus pro peccato. 17 Et pro ſacrificio pacificorum boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque; hoc eſt munus Nahaſſon filii Aminadab. 18 Die ſecundo obtulit Nathanael filius Soar princeps Iſſachar: 19 Obtulit munus ſuum, ſcutellam argenteam unam, centum & triginta pondus ejus; phialam unam argenteam, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctuarii, ambæ plenæ farinâ conſperſâ oleo in oblationem. 20 Cochlear unum decem aureorum plenum incenſo. 21 Vitulum unum filium bovis, arietem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum. 22 Et hircum caprarum unum pro peccato. 23 Et pro ſacrificio pacificorum boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque; hoc eſt munus Nathanaelis filii Soar. 24 Die tertiâ princeps filiorum Zabulon, Eliab filius Helon. 25 Munus autem ejus, ſcutella argentea una, centum & triginta pondus ejus, phiala argentea una, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctuarii, ambæ plenæ ſimilâ conſperſâ oleo in oblationem. 26 Cochlear unum aureum decem ſiclorum plenum incenſo. 27 Vitulus unus filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocauſtum.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

11 * قال الله لموسى * سريف واحد في كل يوم يقرب قربانه دشنا للمذبح *
12 * فكان المقرب في اليوم الاول قربانه نحسون بن عميناداب من سبط يهودا *
13 * وكان قربانه قصعة من فضة وزنها مائة وثلاثون مثقالا * وكريب فضة وزنه سبعون مثقالا * كلاهما مملوان سميذا ملتوتا بدهن للهدية *
14 * ودرجا من ذهب وزنه عشر مثاقيل مملوا بخورا *
15 * وثورا من البقر * وكبشا * وحملا ابن سنته للصعيدة *
16 * وعتودا من المعز للذكاة *
17 * ولذبح السلامة بقرتين * وخمسة اكبش * وخمسة عتدان * وخمسة حملان بني سنة * هذا قربان نحسون بن عميناداب *
18 * وفي اليوم الثاني قرب قربانه نثنايل بن صوعار سريف بني يساخار مثل ذلك *
24 * وفي اليوم الثالث قرب اليآب بن حيلون سريف بني زبولون مثل ذلك *

Dixit Deus Muſæ, Princeps unus ſingulis diebus offeret ſacrificium ſuum, munus altari. 11
Fuitque qui obtulit primâ die ſacrificium ſuum, Nahſun filius Amminadhab de tribu Jehuda. 12
Et fuit ſacrificium ejus pollubrum ex argento, ponderis centum triginta ſiclorum; et phiala argentea, ponderis ſeptuaginta ſiclorum: utraq; plena ſimilâ ſubactâ oleo, in donum. 13
Et capſella aurea ponderis decem ſiclorum thure. 14
Et taurus de bobus, & aries, & agnus filius anni ſui, in holocauſtum. 15
Et hœdus de capris, in expiationem. 16
Et in victimam pacis, duæ vaccæ, & quinque arietes, & quinque hœdi, & quinque agni filii unius anni. Iſtud eſt ſacrificium Nahſun filii Amminadhab. 17
Et in die ſecunda obtulit ſacrificium ſuũ Nathanail filius Suar, princeps filiorum Iſſachar, ſimile prædicto. 18
Et in die tertia obtulit Eliab filius Hilon, princeps filiorum Zabulon, ſimile illi. 24

ספר במדבר : ז

boves pacificorum sacrificium in Et .peccatum in unus caprarum Hircus
28 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר 29
anni filii agni ,quinque duces hirci ,quinque arietes ,duo
שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
,quarta die In .Chelon filii Eliab appropinquatio Hæc .quinque
חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיאָב בֶּן־חֵלֹן׃ בַּיּוֹם הָרְבִיעִי 30
ej' Appropinquatio .Sedeur filius Elisur ,Reuben filiis prælatus
נָשִׂיא לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ קָרְבָּנוֹ 31
una phiala ,ejus pondus centum & triginta ,una argenti scutella
קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד
simila plenæ ipsæ ambæ;sanctitatis seclo in,seclorum septuaginta ,argenti
כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת
plenum,aureorum decem unum Cochlear .munus in oleo cum confusa
בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה 32
sui anni filius unus agnus ,unus aries ,bovis filius unus Juvencus .suffitu
קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ 33
sacrificium in Et .peccatum in unus caprarum Hircus .ascensionem in
לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח 34
35 agni ,quinque duces hirci ,quinque arietes ,duo boves pacificorum
הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים
die In .Sedeur filii Elisur appropinquatio Hæc .quinque anni filii
בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֱלִיצוּר בֶּן־שְׁדֵיאוּר׃ בַּיּוֹם 36
.Surisaddai filius Selumiel ,Simhon filiis prælatus ,quinta
הַחֲמִישִׁי נָשִׂיא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃
phiala,ej' pondus centum & triginta ,una argenti scutella ej' Appropinquatio
קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק 37
plenæ ipsæ ambæ;sanctitatis seclo in seclorum septuaginta argenti una
אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים
,aureorum decem unum Cochlear .munus in oleo cum confusa simila
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב 38
unus agnus ,unus aries ,bovis filius unus Juvencus .suffitu plenum
מְלֵאָה קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד 39
.peccatum in unus caprarum Hircus .ascensionem in ejus anni filius
בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ 40
aries ,quinque vervices ,duo boves pacificorū sacrificium in Et
וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים 41
appropinquatio Hæc :quinque anni filii agni ,quinque
חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן
,Ghad filiis prælatus sexta die In .Surisaddai filii Selumiel
שְׁלֻמִיאֵל בֶּן־צוּרִישַׁדָּי׃ בַּיּוֹם הַשִּׁשִּׁי נָשִׂיא לִבְנֵי גָד 42
,una argenti scutella ejus Appropinquatio .Dehuel filius Eliasaph
אֶלְיָסָף בֶּן־דְּעוּאֵל׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־כֶּסֶף אַחַת 43
septuaginta ,argenti una phiala ,ejus pondus centum & triginta
שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף שִׁבְעִים
confusa simila plenæ ipsæ ambæ : sanctitatis seclo in seclorum
שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
plenum ,aureorum decem unum Cochleare .munus in oleo cum
בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה 44
.suffitu
קְטֹרֶת׃

Verſio VULG. LAT.

28 Hircúmque pro peccato. 29 Et in ſacrificio pacificorum, boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc eſt oblatio Eliab filii Helon. 30 Die quarto princeps filiorum Ruben, Eliſur filius Sedeur, 31 Obtulit acetabulum argenteum appendés centum triginta ſiclos; phialam argenteam habenté ſeptuaginta ſiclos, ad pondus ſanctuarii: utrumque plenum ſimilâ conſperſâ oleo in ſacrificium. 32 Mortariolum aureū appendens decem ſiclos, plenum 33 incéſo. Bové de arméto, & arietem, & agnum anniculum 34 in holocauſtum. Hircúmque 35 pro peccato. Et in hoſtias pacificorum, boves duos, arietes quinque, hircos quinq;, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Eliſur filii Sedeur. 36 Die quinto princeps filiorum Simeon, Salamiel filius Suri- 37 ſaddai, Obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta ſiclos; phialam argenteam habentem ſeptuaginta ſiclos, ad pondus Sanctuarii: utrumque plenum ſimilâ conſperſâ oleo in ſacrificium. 38 Mortariolum aureum appédens decé ſiclos, plenum in- 39 cenſo. Bové de arméto, & arieté, & agnum anniculum 40 in holocauſtum. Hircúmque 41 pro peccato. Et in hoſtias pacificorum, boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Salamiel filii Su- 42 riſaddai. Die ſexto princeps filiorum Gad, Eliaſaph filius 43 Duel, Obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta ſiclos; phialam argenteam habenté ſeptuaginta ſiclos, ad pondus Sanctuarii: utrumque plenum ſimilâ conſperſâ oleo in ſacrificium. 44 Mortariolum aureum appendens decem ſiclos, plenum incenſo.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

28 Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρ-
29 τίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλιὰβ υἱοῦ
30 Χαιλών. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ ἄρχων τῶν
31 υἱῶν Ῥουβὴν, Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀνα-
32 πεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάμα-
33 τος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, (λ) ἀ-
34 μνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ
35 (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις (μ) δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισοὺρ υἱοῦ
36 Σεδιούρ. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ ἄρχων τῶν
37 υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς Σουρισαδαί. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσί-
38 αν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυ-
39 μιάματος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.
40 Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρ-
41 τίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Σαλαμι-
42 ὴλ υἱοῦ Σουρισαδαί. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Γάδ, Ἐλισὰφ υἱὸς Ῥα-
43 γουήλ. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπε-
44 ποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος.

Et hircum ex capris unum pro 28 *peccato. Et in ſacrificium ſa-* 29 *lutaris, vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc eſt donum Heliab filii Chælon. Die* 30 *quartâ princeps filiorum Ruben, Heliſur filius Sediur. Do-* 31 *num ſuum, patellam argenteam unam, triginta & centum pondus ejus; phialam unam argenteam, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctum: utraque plena ſimilæ refectæ in oleo ad ſacrificium. Mortariolum u-* 32 *num decem aureorum, plenum incenſi. Vitulum unum ex bo-* 33 *bus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum. Et* 34 *hircum ex capris unum pro peccato. Et in ſacrificium ſaluta-* 35 *ris, vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc eſt donum Heliſur filii Sediur. Die* 36 *quintâ princeps filiorum Symeon, Salamiel filius Suriſadæ. Donum ſuum, patellam argen-* 37 *team unam, triginta & centum pondus ejus; phialam unam argenteam, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctum: utraque plena ſimilæ refectæ in oleo ad ſacrificium. Mortariolum unum* 38 *decem aureorum, plenum incenſi. Vitulum unum ex bobus, ari-* 39 *etem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum. Et hir-* 40 *cum ex capris unum pro peccato. Et in ſacrificium ſalutaris,* 41 *vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc eſt donum Salamiel filii Suriſadæ. Die* 42 *ſextâ princeps filiorum Gad, Eliſaph filius Raguel. Donum* 43 *ſuum, patellam argenteam unam, triginta & centum pondus ejus; phialam unam argenteam, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctum: utraque plena ſimilæ refectæ in oleo ad ſacrificium. Mortariolum u-* 44 *num decem aureorum, plenum incenſi.*

MS.A (λ) ἀμνὸν ἐνιαύσιον (μ) δύο, * τράγους

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

28–44 [illegible]

Et hircus unus caprarum, pro peccato. Pro 28 ſacrificio autem pacifico, juvenci duo, & 29 arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque : Hæc eſt oblatio Eliab filii Halon. Et in die quarto obtulit prin- 30 ceps tribûs Rubil Eliſur filius Sedaur. Ob- 31 latio ejus fuit pollubrum unum argenteum, centum ac triginta pondo : & colum unum ſeptuaginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii : utraque plena farinâ ſubactâ oleo, pro munere. Et calix unus decem *ſiclorum* aureus, 32 & plenus aromatibus. Et juvencus unus bu- 33 bulus, & aries unus, & agnus unus anniculus, pro holocauſto. Et hircus unus capra- 34 rum pro peccato. Pro ſacrificio autem pa- 35 cifico, juvenci duo, & arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque: Hæc eſt oblatio Eliſur filii Sedaur. Quintâ 36 verò die obtulit princeps tribûs Simeon Selamuel filius Sur-ſadai. Ejus oblatio fuit 37 pollubrum unum argenteum, centum ac triginta pondo : & colum unum argenteum ſeptuaginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii : ambo plena farinâ ſubactâ oleo, pro munere. Et calix unus decem *ſiclorum* aureus, & ple- 38 nus aromatibus. Et juvencus unus filius bo- 39 vis, & aries unus, & agnus unus anniculus, pro holocauſto. Et hircus unus caprarum, 40 pro peccato. Pro ſacrificio autem pacifico, 41 juvenci duo, & arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque : Hæc eſt oblatio Selamuelis filii Surſadai. Die ſextâ 42 obtulit princeps tribûs Gad Eliaſaph filius Rauelis. Ejus oblatio fuit pollubrum unum 43 argenteum, centum ac triginta *ſiclorum* pondo : & colum unum argenteum ſeptuaginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii : utraque plena farinâ ſubactâ oleo, pro munere. Et calix 44 unus decem *ſiclorum* aureus, & plenus aromatibus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS.

צפיר בר עזין חד לחטאתא׃ 28
ולנכסת קודשיא תורין תרין 29
דכרין חמשא גדיי חמשא אמרין
בני שנה חמשא דֵּין קוּרְבַּן אֱלִיאָב
בַּר חֵילוֹן׃ בְּיוֹמָא רְבִיעָאָה רַבָּא 30
לִבְנֵי רְאוּבֵן אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר׃
קורבניה מניסתא דכסף חדא 31
מאה ותלתין סלעין הוה
מתקלה מורקא חד דכסף
מתקליה שבעין סלעין בסלעי
קודשא תרויהון מלן סולתא
דפילא במשח למנחתא׃ בזכא 32
חדא מתקל עשר סלעין היא דדהב
מליא קטורת בוסמין׃ תור חד בר 33
תורי דכר חד אמר חד בר שתיה
לעלתא׃ צפיר בר עזין חד 34
לחטאתא׃ ולנכסת קודשיא תורין 35
תרין דכרין חמשא גדיי חמשא
אמרין בני שנה חמשא דֵּין קוּרְבַּן
אֱלִיצוּר בַּר שְׁדֵיאוּר׃ בְּיוֹמָא 36
חֲמִישָׁאָה רַבָּא לִבְנֵי שִׁמְעוֹן שְׁלֻמִיאֵל
בַּר צוּרִישַׁדָּי׃ קורבניה מניסתא 37
דכסף חד מאה ותלתין סלעין הוה
מתקלה מורקא חד דכסף מתקליה
שבעין סלעין בסלעי קודשא
תרויהון מלן סולתא דפילא
במשח למנחתא׃ בזכא חדא מתקל 38
עשר סלעין היא דדהב מליא
קטורת בוסמין׃ תור חד בר תורי 39
דכר חד אמר חד בר שתיה
לעלתא׃ צפיר בר עזין חד 40
לחטאתא׃ ולנכסת קודשיא תורין 41
תרין דכרין חמשא גדיי חמשא
אמרין בני שנה חמשא דֵּין קוּרְבַּן
שְׁלֻמִיאֵל בַּר צוּרִישַׁדָּי׃ בְּיוֹמָא 42
שְׁתִיתָאָה רַבָּא לִבְנֵי גָד אֶלְיָסָף בַּר
דְּעוּאֵל׃ קורבניה מניסת דכסף חד 43
מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה
מורקא חד דכסף מתקליה שבעין
סלעין בסלעי קודשא תרויהון
מלן סולתא דפילא במשח
למנחתא׃ בזכא חדא מתקל עשר 44
סלעין היא דדהב מליא קטורת
בוסמין׃

28 Hircū unū de capris pro pec- 29 cato. Et in hoſtiam ſanctificationum boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque : hæc eſt oblatio Eliab filii 30 Helon. In die quarto prin- 31 ceps filiorum Ruben, Eliſur filius Sedeur. Obtulit oblationem ſuam, acetabulum argenteum unum appendens centum & triginta ſiclos : phialam argenteam unam, appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarii : ambo plena ſimilâ con- 32 ſperſâ oleo pro munere. Mortariolum unum appendens decem ſiclos auri, plenum 33 incenſo aromatum. Vitulum unum de bobus, arietem unum, agnum anniculum 34 unum in holocauſtum. Hircū de capris unum pro peccato. 35 Et in hoſtiam ſanctificationum boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque : hæc eſt oblatio Eliſur filii 36 Sedeur. In die quinto princeps filiorum Simeon, Selu- 37 miel filius Suriſaddai. Obtulit oblationem ſuam, acetabulum argenteum unum, appendens centum & triginta ſiclos : phialam unam argenteam, appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarii : ambo plena ſimilâ conſperſâ oleo pro munere. 38 Mortariolum unum appendens decem ſiclos auri, ple- 39 num incenſo aromatum. Vitulum unum de bobus, arietem unum, agnum anniculum 40 unum in holocauſtum. Hircum de capris unum pro pec- 41 cato. Et in ſacrificiū ſanctificationum obtulit boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque: hæc eſt oblatio Selumiel 42 filii Suriſaddai. In die ſexto princeps filiorum Gad, Elia- 43 ſaph filius Deuel. Obtulit oblationem ſuam, acetabulum argenteum unum, centum & triginta ſiclos appendebat: phialam unam argenteam appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarii : ambo plena ſimilâ conſperſâ oleo pro 44 munere. Mortariolū unū appendens decē ſiclos auri, plenum incenſo aromatum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

28–44 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

28–44 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Et hircus caprarum unus 28 *pro peccato. Et pro ſacrifi-* 29 *cio pacificorum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque : hoc eſt munus Eliab filii Helon. Die quartâ* 30 *princeps filiorum Ruben, Eliſur filius Sediur. Mu-* 31 *nus autem ejus, fuit ſcutella argentea una, centum & triginta pondus ejus; phiala una argentea ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctuarii: ambæ plenæ ſimilâ conſperſâ oleo in oblationem. Cochlear unum* 32 *aureum decem ſiclorum, plenum incenſo. Vitulus unus* 33 *filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocauſtum. Hircus ca-* 34 *prarum unus pro peccato. Et pro ſacrificio pacifico-* 35 *rum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque : hoc eſt munus Eliſur filii Sediur. Die* 36 *quinto princeps filiorum Simeonis, Salamiel filius Suriſadai. Munus autem e-* 37 *jus fuit ſcutella argentea una, centum & triginta pondus ejus; phiala una argentea ſeptuaginta ſiclorum juxta pondus ſanctuarii : ambæ plenæ ſimilâ conſperſâ oleo in oblationem. Cochlear unum au-* 38 *reum decem ſiclorum, plenum incenſo. Vitulus unus* 39 *filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocauſtum. Et hircus ca-* 40 *prarum unus pro peccato. Et pro ſacrificio pacifico-* 41 *rum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque : hoc eſt munus Salamiel filii Suriſadai. Die ſextâ princeps* 42 *filiorum Gad, Eliſaph filius Duel. Munus autem ejus,* 43 *ſcutella argentea una; centum & triginta pondus ejus; phiala una argentea ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctuarii : ambæ plenæ ſimilâ conſperſâ oleo in oblationem. Cochlear u-* 44 *num aureum decem ſiclorum, plenum incenſo.*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

30 *وَفِي ٱلْيَوْمِ ٱلرَّابِعِ قَرَّبَ إِلِيصُورُ بْنُ شَدْيَاوُرَ شَرِيفُ بَنِي رَاوبِينَ * مِثْلَ ذٰلِكَ*

Et in die quarta obtulit Eliſur filius Sadjaur, princeps filiorum Raubin, ut illud. 30

36 * وَفِي ٱلْيَوْمِ ٱلْخَامِسِ قَرَّبَ شَلُومِيائِيلُ بْنُ صُورِي شَدَّايْ شَرِيفُ بَنِي شِمْعُونَ * مِثْلَ ذٰلِكَ *

Et in die quinta obtulit Salumjail filius Suri-Saddai, princeps filiorum Simeon, ut illud. 36

42 *وَفِي ٱلْيَوْمِ ٱلسَّادِسِ قَرَّبَ إِلْيَاسَافُ بْنُ دَعْوَائِيلَ شَرِيفُ بَنِي جَادٍ * مِثْلَ ذٰلِكَ*

Et in die ſexta obtulit Eliaſaph filius Dauail, princeps filiorum Gadh, ſimile illi. 42

fui anni filius unus . agnus ,unus aries ,bovis filius unus Juvencus
45 פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־שנתו
pacificorum sacrificii in Et .peccatum in unus caprarum Hircus .ascensione in
46 לעלה: שעיר־עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים 47
anni filii agni ,quinque arietes ,quinque verveces ,duo boves
בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה
septima die In .Dehuel filii Eliasaph appropinquatio Hæc .quinque
48 חמשה זה קרבן אליסף בן־דעואל: ביום השביעי
scutella ej' Appropinquatio.Hamihud fili' Elisamah,Ephraim filiis prælatus
49 נשיא לבני אפרים אלישמע בן־עמיהוד: קרבנו קערת־
,argenti una phiala ;ejus pondus centum & triginta ,una argenti
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף
confusa simila plenæ ipsæ ambæ :sanctitatis seclo in seclorũ septuaginta
שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה
.suffitu plenum,aureorum decem unum Cochleare .munus in oleo cum
50 בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה קטרת:
sui anni filius unus agnus ,unus aries ,bovis filius unus Juvencus
51 פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־שנתו
pacificorum sacrificium in Et .peccatum in unus caprarum Hircus ,ascensione in
52 לעלה: שעיר־עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים 53
anni filii agni ,quinque arietes ,quinque verveces ,duo boves
בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה
,octava die In .Hammihud filii Elisamah appropinquatio Hæc .quinque
54 חמשה זה קרבן אלישמע בן־עמיהוד: ביום השמיני
scutella ej' Appropinquatio.Pedahsur fili' Ghamliel ,Menasseh filiis prælatus
55 נשיא לבני מנשה גמליאל בן־פדהצור: קרבנו קערת
,argenti una phiala ,ejus pondus centum & triginta ,una argenti
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף
simila plenæ ipsæ ambæ : sanctitatis seclo in ,seclorũ septuaginta
שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת
plenum ,aureorum decem unum Cochleare .munus in oleo cum confusa
56 בלולה בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה
sui anni filius unus agnus ,unus vervex ,bovis filius unus Juvenc' .suffitu
57 קטרת: פר אחד בן־בקר איל אחד כבש־אחד בן־שנתו
pacificorum sacrificium in Et .peccatum in unus caprarũ Hircus .ascensione in
58 לעלה: שעיר־עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים 59
anni filii agni ,quinque arietes ,quinque verveces ,duo boves
בקר שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני־שנה
,nona die In .Pedahsur filii Ghamliel appropinquatio Hæc .quinque
60 חמשה זה קרבן גמליאל בן־פדהצור: ביום התשיעי
scutella ej' Appropinquatio .Ghidhoni fili' Abidan ,Binjamin filiis prælatus
61 נשיא לבני בנימן אבידן בן־גדעני: קרבנו קערת
,argenti una phiala ,ejus pondus centum & triginta ,una argenti
כסף אחת שלשים ומאה משקלה מזרק אחד כסף
confusa simila plenæ ipsæ ambæ :sanctitatis seclo in seclorũ septuaginta
שבעים שקל בשקל הקדש שניהם ׀ מלאים סלת בלולה
plenum ,aureorum decem unum Cochleare .munus in oleo cum
62 בשמן למנחה: כף אחת עשרה זהב מלאה
.suffitu
קטרת:

Ver. VUL.LAT.

45 Bovem de armento, & arieté, & agnum anniculũ in holocaustum. 46 Hircúmq; pro peccato. 47 Et in hostias pacificorũ, boves duos, arietes quinq;, hircos quinq;, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Eliasaph filii Duel. 48 Die septimo princeps filiorũ Ephraim, Elisama filius Ammiud, 49 Obtulit acetabulum argenteum appendens centũ triginta siclos; phialam argenteam habenté septuaginta siclos, ad pondus Sanctuarii: utrumq; plenum similâ conspersâ oleo in sacrificium. 50 Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso. 51 Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum. 52 Hircúmq; pro peccato. 53 Et in hostias pacificorum, boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinq;. Hæc fuit oblatio Elisama filii Ammiud. 54 Die octavo princeps filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur, 55 Obtulit acetabulum argenteum appendens centum triginta siclos; phialam argenteam habentem septuaginta siclos, ad pondus Sanctuarii: utrumque plenum similâ conspersâ oleo in sacrificium. 56 Mortariolum aureum appendens decem siclos, plenum incenso. 57 Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocaustum. 58 Hircúmque pro peccato. 59 Et in hostias pacificorum, boves duos, arietes quinque, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Gamaliel filii Phadassur. 60 Die nono princeps filiorum Benjamin, Abidan filius Gedeonis, 61 Obtulit acetabulum argẽteum appẽdens centũ triginta siclos; phialã argenteã habentẽ septuaginta siclos, ad pód' Sãctuarii: utrũq; plenũ similâ conspersâ oleo in sacrificiũ. 62 Et mortariolũ aureũ appendens decem siclos, plenum incenso.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

45 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, (λ) ἀμνὸν ἕ- 46 να ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ (ι) χίμα- 47 ρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισὰφ υἱοῦ Ῥαγουήλ. 48 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἐ- 49 φραΐμ, Ἐλισαμὰ υἱὸς Ἐμιούδ. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀνα- 50 πεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. 51 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, (λ) ἀ- 52 μνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ (ν) 53 χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἐλισαμὰ υἱοῦ Ἐμιούδ. 54 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἄρχων τῶν υἱῶν (ξ) 55 Μανασσῆ, Γαμαλιὴλ υἱὸς (ο) Φαδασσούρ. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπε- 56 ποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. 57 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, (λ) ἀμνὸν 58 ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ (ι) χί- 59 μαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Γαμαλιὴλ υἱοῦ Φαδασσούρ. 60 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἐνάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν (ϖ) 61 Βενιαμίν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί. Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυ- 62 σίαν. Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος.

45 *Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum.* 46 *Et hircum ex capris unum pro peccato.* 47 *Et in sacrificium salutaris, vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc est donum Elisaph filii Raguel.* 48 *Die septimâ princeps filiorum Ephræm, Elisama filius Emiud.* 49 *Donum suum, patellam argenteam unam, triginta & centum pondus ejus; phialam unam argenteam, septuaginta siclorum juxta siclum sanctum: utraque plena similæ refectæ in oleo ad sacrificium.* 50 *Mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi.* 51 *Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum.* 52 *Et hircum ex capris unum pro peccato.* 53 *Et in sacrificium salutaris, vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc est donum Elisama filii Emiud.* 54 *Die octavâ princeps filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur.* 55 *Donum suum, patellã argenteam unam, triginta & centum pondus ejus; phialam unam argenteam, septuaginta siclorum juxta siclum sanctum: utraque plena similæ refectæ in oleo ad sacrificium.* 56 *Mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi.* 57 *Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocaustum.* 58 *Et hircum ex capris unum pro peccato.* 59 *Et in sacrificium salutaris, vitulas duas, arietes quinq;, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc est donum Gamaliel filii Phadassur.* 60 *Die nonâ princeps filiorum Benjamin, Abidan filius Gadeoni.* 61 *Donũ suũ, patellam argenteam unã, triginta & centum pondus ejus; phialã unam argenteam, septuaginta siclorum juxta siclum sanctũ: utraq; plena similæ refectæ in oleo ad sacrificium.* 62 *Mortariolum unum decem aureorum, plenum incensi.*

MS.A. (ν) χείμαρρον (ξ) Μαννασσῆ, (ο) Φαδασούρ. (ϖ) Βενιαμήν,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

45 * ܘܬܘܪܐ ܚܕ ܒܪ ܒܩܪܐ. ܘܕܟܪܐ ܚܕ. ܘܐܡܪܐ ܚܕ ܒܪ ܫܢܬܗ. ܠܥܠܬܐ. * ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ.
46 ܠܚܛܗܬܐ. * ܘܠܕܒܚܐ ܕܫܠܡܐ. ܬܘܪܐ ܬܪܝܢ. ܘܕܟܪܐ ܚܡܫܐ. ܘܓܕܝܐ ܚܡܫܐ. ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ
47 ܫܢܬܐ. ܚܡܫܐ. ܗܢܘ ܩܘܪܒܢܗ ܕܐܠܝܣܦ ܒܪ ܪܥܘܐܝܠ. * ܘܒܝܘܡܐ ܕܫܒܥܐ. ܩܪܒ
48 ܪܝܫ ܫܒܛܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܐܠܝܫܡܥ ܒܪ ܥܡܝܗܘܕ. * ܩܘܪܒܢܗ. ܦܝܠܐ ܚܕ ܕܣܐܡܐ. ܡܐܐ
49 ܘܬܠܬܝܢ ܡܬܩܠܗ. ܘܩܣܛܐ ܚܕ ܕܣܐܡܐ. ܡܢ ܫܒܥܝܢ ܡܬܩܠܝܢ. ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ.
ܬܪܘܝܗܘܢ ܡܠܝܢ ܣܡܝܕܐ ܕܦܝܠܐ ܒܡܫܚܐ. ܠܩܘܪܒܢܐ. * ܘܟܣܐ ܚܕܐ ܡܢ ܥܣܪܐ ܕܕܗܒܐ.
50 ܡܠܝܐ ܒܣܡܐ. * ܘܬܘܪܐ ܚܕ ܒܪ ܒܩܪܐ ܘܕܟܪܐ ܚܕ. ܘܐܡܪܐ ܚܕ ܒܪ ܫܢܬܗ. ܠܥܠܬܐ. * ܘܨܦܝܪܐ
51 ܚܕ ܕܥܙܐ. ܠܚܛܗܬܐ. * ܘܠܕܒܚܐ ܕܫܠܡܐ. ܬܘܪܐ ܬܪܝܢ. ܘܕܟܪܐ ܚܡܫܐ. ܘܓܕܝܐ ܚܡܫܐ. ܘܐܡܪܐ
52 ܒܢܝ ܫܢܬܐ. ܚܡܫܐ. ܗܢܘ ܩܘܪܒܢܗ ܕܐܠܝܫܡܥ ܒܪ ܥܡܝܗܘܕ. * ܘܒܝܘܡܐ ܕܬܡܢܝܐ.
53 ܩܪܒ ܪܝܫ ܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܓܡܠܝܐܝܠ ܒܪ ܦܪܨܘܪ. * ܩܘܪܒܢܗ. ܦܝܠܐ ܚܕ ܕܣܐܡܐ. ܡܐܐ
54 ܘܬܠܬܝܢ ܡܬܩܠܗ. ܘܩܣܛܐ ܚܕ ܕܣܐܡܐ. ܡܢ ܫܒܥܝܢ ܡܬܩܠܝܢ. ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ.
55 ܬܪܘܝܗܘܢ ܡܠܝܢ ܣܡܝܕܐ ܕܦܝܠܐ ܒܡܫܚܐ. ܠܩܘܪܒܢܐ. * ܘܟܣܐ ܚܕܐ ܡܢ ܥܣܪܐ ܕܕܗܒܐ.
56 ܡܠܝܐ ܒܣܡܐ. * ܘܬܘܪܐ ܚܕ ܒܪ ܒܩܪܐ. ܘܕܟܪܐ ܚܕ. ܘܐܡܪܐ ܚܕ ܒܪ ܫܢܬܗ. ܠܥܠܬܐ. * ܘܨܦܝܪܐ
57 ܚܕ ܕܥܙܐ. ܠܚܛܗܬܐ. * ܘܠܕܒܚܐ ܕܫܠܡܐ. ܬܘܪܐ ܬܪܝܢ. ܘܕܟܪܐ ܚܡܫܐ. ܘܓܕܝܐ ܚܡܫܐ. ܘܐܡܪܐ
58 ܒܢܝ ܫܢܬܐ. ܚܡܫܐ. ܗܢܘ ܩܘܪܒܢܗ ܕܓܡܠܝܐܝܠ ܒܪ ܦܪܨܘܪ. * ܘܒܝܘܡܐ ܕܬܫܥܐ. ܩܪܒ ܪܝܫ
59 ܫܒܛܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܐܒܝܕܢ ܒܪ ܓܕܥܘܢܝ. * ܩܘܪܒܢܗ. ܦܝܠܐ ܚܕ ܕܣܐܡܐ. ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ
60 ܡܬܩܠܝܢ. ܘܩܣܛܐ ܚܕ ܕܣܐܡܐ. ܡܢ ܫܒܥܝܢ ܡܬܩܠܝܢ. ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܬܪܘܝܗܘܢ ܡܠܝܢ
61 ܣܡܝܕܐ ܕܦܝܠܐ ܒܡܫܚܐ. ܠܩܘܪܒܢܐ. * ܘܟܣܐ ܚܕܐ ܡܢ ܥܣܪܐ ܕܕܗܒܐ. ܡܠܝܐ ܒܣܡܐ.
62

45 Et juvencus unus filius bovis, & aries unus, 46 & agnus unus anniculus, pro holocausto. 47 Et hircus unus caprarum, pro peccato. Pro sacrificio autem pacifico, juvenci duo, & arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque. Hæc est oblatio Eliasaph filii Ravelis. 48 In die septimo obtulit princeps tribûs Aphrem, Elisema filius Amihud. 49 Ejus oblatio fuit pollubrum unum argenteũ, centum ac triginta pondo: & colum unum argenteum septuaginta siclorum in siclo sanctuarii: utraque plenâ farinâ subacta oleo, pro oblatione. 50 Et calix unus decem *siclorum* aureus, & plenus aromatibus. 51 Et juvencus unus bubulus, & aries unus, & agnus unus anniculus pro holocausto. 52 Et hirc' unus caprarũ, pro peccato. 53 Pro sacrificio autem pacifico, juvenci duo, & arietes quinq; & hœdi quinq; & agni anniculi quinque. Hoc est mun' Elisama filii Amihud. 54 Et in die octavo obtulit princeps tribûs Manasse, Gamaliel fili' Pharsur. 55 Ejus oblatio fuit pollubrum unum argenteum, centum ac triginta pondo: & colum unum argenteum septuaginta siclorum in siclo sanctuarii: ambo plena farinâ subactâ oleo, pro munere. 56 Et calix unus decem *siclorum* aureus, & plenus aromatibus. 57 Et juvencus unus filius bovis, & aries unus, & agnus unus anniculus, pro holocausto. 58 Et hircus unus caprarum pro pro peccato. 59 Pro sacrificio verò pacifico, juvenci duo, & arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque. Hæc est oblatio Gamalielis filii Pharsur. 60 Et in die nono obtulit princeps tribûs Benjamen, Abidan fili' Gedeoni. 61 Oblatio ejus fuit pollubrum unum argenteum, centum ac triginta siclorum: & colum unum argenteum septuaginta siclorum in siclo sanctuarii: utraque plena farinâ subactâ oleo, pro oblatione. 62 Et calix unus decem *siclorum* aureus, & plenus aromatibus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

45 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד
בר־שתיה לעלתא: צפיר־בר עזין 46
חד לחטאתא: ולנכסת קודשיא 47
תורין תרין דכרין חמשא גדיי
חמשא אמרין בני־שנה חמשא
דין קרבן אליסף בר־דעואל: ביומא 48
שביעאה רבא לבני אפרים
אלישמע בר־עמיהוד: קורבניה 49
מניסתא דכסף חדא מאה ותלתין
סלעין הוה מתקלה מורקא חד
דכסף מתקליה שבעין סלעין
בסלעי קודשא תרויהון מלן
סולתא דפילא במשח למנחתא:
בוכא חדא מתקל עשר סלעין היא 50
דדהב מליא קטורת בוסמין: תור 51
חד בר־תורי דכר חד אמר־חד בר־
שתיה לעלתא: צפיר בר עזין חד 52
לחטאתא: ולנכסת קודשיא תורי 53
תרין דכרין חמשא גדיי חמשא
אמרי בני־שנה חמשא דין קרבן
אלישמע בר עמיהוד: ביומא 54
תמינאה רבא לבני מנשה גמליאל
בר־פדהצור: קורבניה מניסתא 55
דכסף חדא מאה ותלתין סלעין
הוה מתקלה מורקא חד דכסף
מתקליה שבעין סלעין בסלעי
קודשא תרויהון מלן סולתא
דפילא במשח למנחתא: בוכא 56
חדא מתקל עשר סלעין היא
דדהב מליא קטורת בוסמין: תור 57
חד בר תורי דכר חד אמר חד בר־
שתיה לעלתא: צפיר בר עזין חד 58
לחטאתא: ולנכסת קודשיא תורין 59
תרין דכרין חמשא גדיי חמשא
אמרין בני שנה חמשא דין קרבן
גמליאל בר־פדה צור: ביומא 60
תשיעאה רבא לבני בנימן אבידן
בר־גדעוני: קורבניא מניסתא 61
דכסף חדא מאה ותלתין סלעין
הוה מתקלה מורקא חד דכסף
מתקליה שבעין סלעין בסלעי
קודשא תרויהון מלן סולתא
דפילא במשח למנחתא: בוכא 62
חדא מתקל עשר סלעין היא
דדהב מליא קטורת בוסמין:

Targum ONKELOS.

45 Vitulum unum de bobus, arietem unum, agnum anniculum 46 unum in holocaustũ. Hircum de capris unum pro peccato. 47 Et in victimam sanctificationum boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque: hæc est oblatio Eliasaph filii Deuel. 48 In die septimo princeps filiorum Ephraim, Elisama filius 49 Amiud. Obtulit oblationem suã, acetabulũ argenteũ unũ, appendens centum & triginta siclos: phialam unam auream, appendenté septuaginta siclos in siclis sanctuarii: ambo plena similâ conspersâ oleo pro 50 munere. Mortariolum unum appendens decem siclos auri, plenum incenso aromatum. 51 Vitulum unum de bobus, arietem unum, agnum unum anni- 52 culum in holocaustũ. Hircum unum de capris pro peccato. 53 Et in hostiam sanctificationũ boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque: hæc est obla- 54 tio Elisama filii Amiud. In die octavo princeps filiorum Manasse, Gamaliel filius Pha- 55 dasur. Obtulit oblationem suam, acetabulum argenteum unum, appendens centum & triginta siclos: phialam argenteam unam, appendenté septuaginta siclos in siclis sanctuarii: ambo plena similâ con- 56 spersâ oleo pro munere. Mortariolum unum appendens decem siclos auri, plenum in- 57 censo aromatum. Vitulum unum de bobus, arietem unũ, agnum anniculum unum in 58 holocaustum. Hircum de ca- 59 pris unum pro peccato. Et in hostiam sanctificationum boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque: hæc est oblatio Gamaliel filii Pha- 60 dasur. In die nono princeps filiorum Benjamin, Abidan 61 filius Gedeonis. Obtulit oblationem suam, acetabulum argenteum unum, appendens centum & triginta siclos: phialam unam argenteam, appendentem septuaginta siclos in siclis sanctuarii: ambo plena similâ conspersâ oleo pro 62 munere. Mortariolum unum aureum appendens decem siclos, plenum incenso aromatum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

* 45 [illegible]
46 [illegible]
* 47 [illegible]
** 48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]
52 [illegible]
* 53 [illegible]
** 54 [illegible]
55 [illegible]
56 [illegible]
57 [illegible]
58 [illegible]
59 [illegible]
** 60 [illegible]
61 [illegible]
62 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

* 45 [illegible]
46 [illegible]
* 47 [illegible]
** 48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
* 51 [illegible]
52 [illegible]
* 53 [illegible]
** 54 [illegible]
55 [illegible]
56 [illegible]
57 [illegible]
58 [illegible]
59 [illegible]
** 60 [illegible]
61 [illegible]
62 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

45 *Vitulus unus filius bovis, aries unus agnus unus anniculus in holocaustum.* 46 *Et hircus caprarum unus pro peccato.* 47 *Et pro sacrificio pacificorum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque: hoc est munus Elisaph filii Duel.* 48 *Die septimâ princeps filiorum Ephraim, Elisama filius Amiud.* 49 *Munus autem ejus, scutella argentea una, centum & triginta pondus ejus; phiala una argentea septuaginta siclorum juxta siclum sanctuarii: ambæ plenæ similâ conspersâ oleo in oblationem.* 50 *Cochlear unum aureum decem siclorum, plenum incenso.* 51 *Vitulus unus filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocaustum.* 52 *Et hircus caprarum unus pro peccato.* 53 *Et pro sacrificio pacificorum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque: hoc est munus Elisamæ filii Amiud.* 54 *Die octavâ princeps filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur.* 55 *Munus autem ejus fuit scutella argentea una, centum & triginta pondus ejus; phiala una argentea septuaginta siclorum juxta siclum sanctuarii: ambæ plenæ similâ conspersâ oleo in oblationem.* 56 *Cochlear unum decem aureorum, plenum incenso.* 57 *Vitulus unus filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocaustum.* 58 *Et hircus caprarum unus pro peccato.* 59 *Et pro sacrificio pacificorum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque: hoc est munus Gamaliel filii Phadassur.* 60 *Die nonâ princeps filiorum Benjamin, Abidan filius Gedeonis.* 61 *Munus autem ejus fuit scutella argentea una, centum & triginta pondus ejus; phiala una argentea septuaginta siclorum juxta siclum sanctuarii: ambæ plenæ similâ conspersâ oleo in oblationem.* 62 *Cochlear unum decem aureorum, plenum incenso.*

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

48 * وفي اليوم السابع قرب اليسماع بن عميهود شريف سبط افرايم * مثل ذلك *

48 *Et in die septima obtulit Elisama filius Ammihud, princeps filiorum Ephraim, simile illi.*

54 * وفي اليوم الثامن قرب جمليايل بن فداصور شريف سبط منسا * مثل ذلك *

54 *Et in die octava obtulit Gamaliail filius Fadasur, princeps filiorum Manasse, ut illud.*

60 * وفي اليوم التاسع قرب ابيدان بن جدعوني شريف سبط بنيامين * مثل ذلك *

60 *Et in die nona obtulit Abidan filius Gedeoni princeps, filiorum Benjamin, simile illi.*

ſui anni filius unus agnus ,unus vervex ,bovis filius unus Juvencus
63 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
pacificorum ſacrificiũ in Et :peccatum in unus caprarum Hircus .aſcenſionẽ in
64 65 לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים
anni filii agni ,quinque arietes ,quinque vervices ,duo boves
בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
.decima die In .Ghidhoni filii Abidan appropinquatio Hæc .quinque
66 חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲבִידָן בֶּן־גִּדְעֹנִי׃ בַּיּוֹם הָעֲשִׂירִי
ſcutella ei⁹ appropinquatio .Hamiſaddai fili⁹ Achiheſer ,Dan filiis prælatus
67 נָשִׂיא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־
argenti una phiala ,ejus pondus centum & triginta ,una argenti
כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
conſperſa ſimila plenæ ipſæ ambæ :ſanctitatis ſiclo in ſiclorũ ſeptuaginta
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
.ſuffitu plenum ,aureorum decem unum Cochleare .munus in oleo cum
68 בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃
ſui anni filius unus agnus ,unus aries ,bovis filius unus Juvencus
69 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
pacificorum ſacrificii in Et .peccatum in unus caprarum Hircus .aſcenſionẽ in
70 71 לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים
anni filii agni ,quinque arietes ,quinque vervices ,duo boves
בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
undecima die In .Hamiſaddai filii Achiheſer oblatio Hæc .quinque
72 חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן אֲחִיעֶזֶר בֶּן־עַמִּישַׁדָּי׃ בְּיוֹם עַשְׁתֵּי עָשָׂר
ſcutella ei⁹ appropinquatio .Hochran fili⁹ Paghiel ,Aſer filiis prælatus ,die
73 יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־
,argenti una phiala ,ejus pondus centum & triginta ,una argenti
כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
ſimila plenæ ipſæ ambæ ;ſanctitatis ſiclo in ,ſiclorũ ſeptuaginta
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת
plenum ,aureorum decem unum Cochleare .munus in oleo cum conſuſa
74 בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה
ſui anni filius unus agnus ,unus aries ,bovis filius unus Juvenc⁹ .ſuffitu
75 קְטֹרֶת׃ פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ
pacificorum ſacrificiũ in Et .peccatum in unus caprarũ Hircus .aſcenſionẽ in
76 77 לְעֹלָה׃ שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּאת׃ וּלְזֶבַח הַשְּׁלָמִים
anni filii agni ,quinque arietes ,quinque vervices ,duo boves
בָּקָר שְׁנַיִם אֵילִם חֲמִשָּׁה עַתֻּדִים חֲמִשָּׁה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
duodecima die In .Hochran filii Paghiel appropinquatio Hæc .quinque
78 חֲמִשָּׁה זֶה קָרְבַּן פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ בַּיּוֹם שְׁנֵים עָשָׂר
ſcutella ei⁹ appropinquatio .Henan fili⁹ Achirah ,Naphthali filiis prælatus ,die
79 יוֹם נָשִׂיא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ קָרְבָּנוֹ קַעֲרַת־
,argenti una phiala ,ejus pondus centum & triginta ,una argenti
כֶּסֶף אַחַת שְׁלֹשִׁים וּמֵאָה מִשְׁקָלָהּ מִזְרָק אֶחָד כֶּסֶף
conſperſa ſimila plenæ ipſæ ambæ :ſanctitatis ſiclo in ſiclorũ ſeptuaginta
שִׁבְעִים שֶׁקֶל בְּשֶׁקֶל הַקֹּדֶשׁ שְׁנֵיהֶם מְלֵאִים סֹלֶת בְּלוּלָה
.ſuffitu plenum ,aureorum decem unum Cochleare .munus in oleo cum
80 בַשֶּׁמֶן לְמִנְחָה׃ כַּף אַחַת עֲשָׂרָה זָהָב מְלֵאָה קְטֹרֶת׃
.aſcenſionẽ in ei⁹ anni fili⁹ unus agnus ,unus aries ,bovis filius unus Juvenc⁹
81 פַּר אֶחָד בֶּן־בָּקָר אַיִל אֶחָד כֶּבֶשׂ־אֶחָד בֶּן־שְׁנָתוֹ לְעֹלָה׃

Verſio VULG. LAT.

63 Bovẽ de armento, & arietẽ, & agnum anniculũ in holocauſtum. 64 Hircúmque pro peccato. 65 Et in hoſtias pacificorũ, boves duos, arietes quinq;, hircos quinque, agnos anniculos quinque. Hæc fuit oblatio Abidã filii Gedeonis. 66 Die decimo princeps filiorũ Dan, Ahiezer fili⁹ Ammiſaddai, 67 Obtulit acetabulũ argenteũ appendens centum triginta ſiclos; phialam argenteã habentẽ ſeptuaginta ſiclos, ad pond⁹ Sanctuarii: utrũq; plenũ ſimilâ cõſperſã oleo in ſacrificiũ. 68 Mortariolũ aureũ appendens decem ſiclos, plenũ incenſo. 69 Bovẽ de armento, & arietẽ, & agnũ anniculũ in holocauſtũ. 70 Hircúmq; pro peccato. 71 Et in hoſtias pacificorũ, boves duos, arietes quinque, hircos quinq;, agnos anniculos quinq;. Hæc fuit oblatio Ahiezer filii Ammiſaddai. 72 Die undecimo princeps filiorũ Aſer, 73 Phegiel fili⁹ Ochrã, Obtulit acetabulũ argenteũ appendens centũ triginta ſiclos; phialã argenteã habentem ſeptuagina ſiclos, ad pond⁹ Sanctuarii: utrumque plenum ſimilâ cõſperſã oleo in ſacrificium. 74 Mortariolum aureum appendẽs decẽ ſiclos, plenum incenſo. 75 Bovẽ de armento, & arietẽ, & agnum anniculum in holocauſtum. 76 Hircúmq; pro peccato. 77 Et in hoſtias pacificorum, boves duos, arietes quinq;, hircos quinq;, agnos anniculos quinq;. Hæc fuit oblatio Phegiel filii Ochrã. 78 Die duodecimo princeps filiorum Nephthali, 79 Ahira fili⁹ Enan, Obtulit acetabulum argenteum appendẽs centũ triginta ſiclos; phialam argenteam habentem ſeptuaginta ſiclos, ad pondus Sanctuarii: utrumq; plenũ ſimilâ oleo conſperſã in ſacrificium. 80 Mortariolum aureum appendens decem ſiclos, plenum incenſo. 81 Bovem de armento, & arietem, & agnum anniculum in holocauſtum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

63 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, (λ) ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. 64 Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. 65 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον (ρ) Ἀβιδὰν υἱοῦ Γαδεωνί. 66 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Δὰν, Ἀχιέζερ υἱὸς Ἀμισαδαί. 67 Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. 68 Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. 69 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν 70 ἕνα (σ) ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. 71 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιέζερ υἱοῦ Ἀμισαδαί. 72 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑνδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Ἀσὴρ, (τ) Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. 73 Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. 74 Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλήρη θυμιάματος. 75 Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν (υ) 76 ἐνιαύσιον ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα. Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. 77 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Φαγεὴλ υἱοῦ Ἐχράν. 78 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ δωδεκάτῃ ἄρχων τῶν υἱῶν Νεφθαλὶ, Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰνάν. 79 Τὸ δῶρον αὐτοῦ, τρυβλίον ἀργυροῦν ἕν, τριάκοντα καὶ ἑκατὸν ὁλκὴ αὐτοῦ· φιάλην μίαν ἀργυρᾶν, ἑβδομήκοντα σίκλων κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· ἀμφότερα πλήρη σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν. 80 Θυΐσκην μίαν δέκα χρυσῶν, πλή81ρη θυμιάματος. Μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνὸν ἕνα ἐνιαύσιον εἰς ὁλοκαύτωμα.

63 Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum. 64 Et hircum ex capris unum pro peccato. 65 Et in ſacrificium ſalutaris, vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc eſt donum Abidan filii Gadeoni. 66 Die decimâ princeps filiorum Dan, Achiezer filius Amiſadæ. 67 Donum ſuum, patellam argenteam unam, triginta & centum pondus ejus; phialam unam argenteam, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctum: utraque plena ſimilæ refectæ in oleo ad ſacrificium. 68 Mortariolum unum decem aureorum, plenum incenſi. 69 Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum. 70 Et hircum ex capris unum pro peccato. 71 Et in ſacrificium ſalutaris, vitulas duas, arietes quinque, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc eſt donum Achiezer filii Amiſadæ. 72 Die undecimâ princeps filiorum Aſer, Phageel filius Echran. 73 Donum ſuum, patellam argenteam unam, triginta & centum pondus ejus; phialam unam argenteam, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctum: utraque plena ſimilæ refectæ in oleo ad ſacrificium. 74 Mortariolum unum decem aureorum, plenum incenſi. 75 Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum anniculum unum in holocauſtum. 76 Et hircum ex capris unum pro peccato. 77 Et in ſacrificium ſalutaris, vitulas duas, arietes quinq;, hircos quinque, agnas anniculas quinque. Hoc eſt donum Phageel filii Echran. 78 Die duodecimâ princeps filiorum Nephthali, Achire filius Ænan. 79 Munus ſuum, patellam argenteam unã, triginta & centum pondus ejus; phialã unam argenteam, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctũ: utraq; plena ſimilæ refectæ in oleo ad ſacrificium. 80 Mortariolum unum decem aureorum, plenum incenſi. 81 Vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnum anniculum unum in holocauſtum.

MS.A. (ρ) Ἀβειδὰν (σ) ἐνιαύσιον ἄμωμον εἰς (τ) Φαγαιὴλ (υ) ἐνιαύσιον εἰς

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

63 64 *ܘܬܘܪܐ ܚܕ ܒܪ ܒܩܪܐ܂ ܘܕܟܪܐ ܚܕ܂ ܘܐܡܪܐ ܚܕ ܒܪ ܫܢܬܗ܂ ܠܥܠܬܐ܂ *ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ܂ ܠܚܛܗܐ܂
65 *ܘܠܕܒܚܬܐ ܕܫܠܡܐ܂ ܬܘܪܝܢ ܬܪܝܢ܂ ܘܕܟܪܐ ܚܡܫܐ܂ ܘܓܕܝܐ ܚܡܫܐ܂ ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܐ܂ ܚܡܫܐ܂
66 ܗܢܘ ܩܘܪܒܢܗ ܕܐܒܝܕܢ ܒܪ ܓܕܥܘܢ܂ *ܘܒܝܘܡܐ ܕܥܣܪܐ܂ ܩܪܒ ܪܫ ܫܒܛܐ ܕܕܢ܂ ܐܚܝܥܙܪ
67 ܒܪ ܥܡܝܫܕܝ܂ *ܩܘܪܒܢܗ܂ ܦܝܠܟܐ ܚܕ ܕܣܐܡܐ܂ ܡܢ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܡܬܩܠܝܢ ܡܬܩܠܗ܂ ܘܡܫܝܠܐ ܚܕ
ܕܣܐܡܐ ܡܢ ܫܒܥܝܢ ܡܬܩܠܝܢ ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ܂ ܬܪܝܗܘܢ ܟܕ ܡܠܝܢ ܣܡܝܕܐ ܕܦܝܠܐ
68 ܒܡܫܚܐ܂ ܠܩܘܪܒܢܐ܂ *ܘܟܣܐ ܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ ܕܕܗܒܐ܂ ܘܡܠܝܐ ܒܣܡܐ܂ *ܘܬܘܪܐ ܚܕ
69 70 ܒܪ ܒܩܪܐ܂ ܘܕܟܪܐ ܚܕ܂ ܘܐܡܪܐ ܚܕ ܒܪ ܫܢܬܗ܂ ܠܥܠܬܐ܂ *ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ܂ ܠܚܛܗܐ܂ *ܘܠܕܒܚܬܐ
71 ܕܫܠܡܐ܂ ܬܘܪܝܢ ܬܪܝܢ܂ ܘܕܟܪܐ ܚܡܫܐ܂ ܘܓܕܝܐ ܚܡܫܐ܂ ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܐ܂ ܚܡܫܐ܂ ܗܢܘ
72 ܩܘܪܒܢܗ ܕܐܚܝܥܙܪ ܒܪ ܥܡܝܫܕܝ܂ *ܘܒܝܘܡܐ ܕܚܕܥܣܪ܂ ܩܪܒ ܪܫ ܫܒܛܐ ܕܐܫܝܪ܂ ܦܓܥܐܝܠ
73 ܒܪ ܥܟܪܢ܂ *ܩܘܪܒܢܗ܂ ܦܝܠܟܐ ܚܕ ܕܣܐܡܐ܂ ܡܢ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܡܬܩܠܗ܂ ܘܡܫܝܠܐ ܚܕ
ܕܣܐܡܐ܂ ܡܢ ܫܒܥܝܢ ܡܬܩܠܝܢ ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ܂ ܬܪܝܗܘܢ ܟܕ ܡܠܝܢ ܣܡܝܕܐ ܕܦܝܠܐ
74 ܒܡܫܚܐ܂ ܠܩܘܪܒܢܐ܂ *ܘܟܣܐ ܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ ܕܕܗܒܐ܂ ܡܠܝܐ ܒܣܡܐ܂ *ܘܬܘܪܐ ܚܕ ܒܪ
75 76 ܒܩܪܐ܂ ܘܕܟܪܐ ܚܕ܂ ܘܐܡܪܐ ܚܕ ܒܪ ܫܢܬܗ܂ ܠܥܠܬܐ܂ *ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ܂ ܠܚܛܗܐ܂ *ܘܠܕܒܚܬܐ
77 ܕܫܠܡܐ܂ ܬܘܪܝܢ ܬܪܝܢ܂ ܘܕܟܪܐ ܚܡܫܐ܂ ܘܓܕܝܐ ܚܡܫܐ܂ ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܐ܂ ܚܡܫܐ܂ ܗܢܘ
78 ܩܘܪܒܢܗ ܕܦܓܥܐܝܠ ܒܪ ܥܟܪܢ܂ *ܘܒܝܘܡܐ ܕܬܪܥܣܪ܂ ܩܪܒ ܪܫ ܫܒܛܐ ܕܢܦܬܠܝ܂
79 ܐܚܝܕܥ ܒܪ ܥܝܢܢ܂ *ܩܘܪܒܢܗ܂ ܦܝܠܟܐ ܚܕ ܕܣܐܡܐ܂ ܡܢ ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܡܬܩܠܗ܂ ܘܡܫܝܠܐ
ܚܕ ܕܣܐܡܐ܂ ܡܢ ܫܒܥܝܢ ܡܬܩܠܝܢ ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ܂ ܬܪܝܗܘܢ ܟܕ ܡܠܝܢ ܣܡܝܕܐ ܕܦܝܠܐ
80 ܒܡܫܚܐ܂ ܠܩܘܪܒܢܐ܂ *ܘܟܣܐ ܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ ܕܕܗܒܐ܂ ܡܠܝܐ ܒܣܡܐ܂ *ܘܬܘܪܐ ܚܕ ܒܪ
81 ܒܩܪܐ܂ ܘܕܟܪܐ ܚܕ܂ ܘܐܡܪܐ ܚܕ ܒܪ ܫܢܬܗ܂ ܠܥܠܬܐ܂

63 Et juvencus unus filius bovis, & aries unus, & agnus unus anniculus, pro holocauſto. 64 Et hircus unus caprarum, pro peccato. 65 Pro ſacrificio verò pacifico, duo juvenci, & arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque. Hæc eſt oblatio Abidan filii Gedeoni. 66 Die verò decimâ obtulit princeps tribûs Dan, Ahiazar filius Amiſadai. 67 Ejus oblatio fuit pollubrum unum argenteum, centum ac triginta ſiclorum pondo: & colum unum argenteum ſeptuaginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii: utraque plena farinâ ſubactâ oleo, pro munere: 68 Et calix unus decem *ſiclorum* aureus, & plenus aromatibus: 69 Et juvencus unus filius bovis, & aries unus, & agnus unus anniculus, pro holocauſto: 70 Et hircus unus caprarum, pro peccato. 71 Pro ſacrificio autem pacifico, juvenci duo, & arietes quinque, & agni anniculi quinque. Hæc eſt oblatio Ahiazar filii Amiſadai. 72 Die undecimo obtulit princeps tribûs Aſir, Phagiel filius Achran. 73 Ejus oblatio fuit pollubrum unum argenteum, centum ac triginta pondo: & colum unum argenteum ſeptuaginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii: ambo plena farinâ ſubactâ oleo, pro munere: 74 Et calix unus decem *ſiclorum* aureus, plenus aromatibus: 75 Et juvencus unus bubulus, & aries unus, & agnus unus anniculus, pro holocauſto: 76 Et hircus unus caprarum, pro peccato. 77 Pro ſacrificio autem pacifico, juvenci duo, & arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque. Hæc eſt oblatio Phagiel filii Achran. 78 Die verò duodecimâ obtulit princeps tribûs Nephtali, Ahida filius Ainan. 79 Ejus oblatio fuit pollubrum unum argenteum, cujus pondus erat centum ac triginta ſiclorum in ſiclo ſanctuarii: utraque plena farinâ ſubactâ oleo, in oblationem: 80 Et calix unus decem *ſiclorum* aureus, plenus aromatibus: 81 Et juvencus unus filius bovis, & aries unus, & agnus unus anniculus pro holocauſto:

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

63 תור חד בר תורי דכר חד אמר חד
64 בר שתיה לעלתא: צפיר בר עזין
65 חד לחטאתא: ולנכסת קודשיא
תורין תרין דכרין חמשא גדיי
חמשא אמרין בני שנה חמשא
66 דֵין קֻרְבַּן אֲבִידָן בַּר־גִּדְעוֹנִי: בְּיוֹמָא
עֲשִׂירָאָה רַבָּא לִבְנֵי דָן אֲחִיעֶזֶר בַּר־
67 עַמִּי שַׁדָּי: קורבניה מניסתא דכסף
חדא מאה ותלתין סלעין הוה
מתקלה מורקא חד דכסף
מתקליה שבעין סלעין בסלעי
קודשא תרויהון מלן סולתא
68 דפילא במשח למנחתא: בזכא
חדא מתקל עשר סלעין היא דדהב
69 מליא קטורת בוסמין: תור חד בר
תורי דכר חד אמר־חד בר שתיה
70 לעלתא: צפיר־בר עזין חד
71 לחטאתא: ולנכסת קודשיא תורין
תרין דכרין חמשא גדיי חמשא
אמרין בני שנה חמשא דֵין קֻרְבַּן
72 אֲחִיעֶזֶר בַּר־עַמִּי שַׁדָּי: בְּיוֹמָא חַד־
עֲשַׂר יוֹמִין רַבָּא לִבְנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל
73 בַּר־עָכְרָן: קורבניה מניסתא דכסף
חדא מאה ותלתין סלעין הוה
מתקלה מורקא חד דכסף מתקליה
שבעין סלעין בסלעי קודשא
תרויהון מלן סולתא דפילא
74 במשח למנחתא: בזכא חד מתקל
עשר סלעין היא דדהב מליא
75 קטורת בוסמין: תור חד בר תורי
דכר חד אמר חד בר־שתיה
76 לעלתא: צפיר־בר עזין חד
77 לחטאתא: ולנכסת קודשיא תורין
תרין דכרין חמשא גדיי חמשא
אמרין בני שנה חמשא דֵין קוּרְבַּן
78 פַּגְעִיאֵל בַּר־עָכְרָן: בְּיוֹמָא תְּרֵי־עֲשַׂר
יוֹמִין רַבָּא לִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר־
79 עֵינָן: קורבניה מנסתא דכסף חדא
מאה ותלתין סלעין הוה מתקלה
מורקא חד דכסף מתקליה שבעין
סלעין בסלעי קודשא תרויהון
מלן סולתא דפילא במשח
80 למנחתא: בזכא חדא משקל עשר
81 סלעין היא דדהב מליא קטורת
בוסמין: תור חד בר־תורי דכר
חד אמר־חד בר־שתיה לעלתא:

63 Vitulum unum de bobus, arietem unum, agnum anniculum unum in holocauſtum. 64 Hircum de capris unum pro peccato. 65 Et in ſacrificiũ ſanctificationum obtulit boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque: hæc eſt oblatio Abidan filii Gedeonis. 66 In die decimo princeps filiorum Dan, Ahiezer filius Amiſaddai. 67 Obtulit oblationem ſuam, acetabulum argenteum unum centum & triginta ſiclos appendebat: phialam unam argenteam, appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarii: ambo plena ſimilâ conſperſâ oleo pro munere. 68 Mortariolum unum aureum appendens decem ſiclos, plenum incenſo aromatum. 69 Vitulum unum de bobus, arietem unum, agnum anniculum unum in holocauſtum. 70 Hircum de capris pro peccato. 71 Et in victimam ſanctificationum boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque: hæc eſt oblatio Ahiezer filii Amiſaddai. 72 In die ũdecimo princeps filiorum Aſer, Phegiel filius Ochran, 73 Obtulit oblationem ſuam, acetabulum argenteum unum, appendens centum & triginta ſiclos: phialam unam argenteam, appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarii: ambo plena ſimilâ conſperſâ oleo pro munere. 74 Mortariolum unum appendens decem ſiclos auri, plenum incenſo aromatum. 75 Vitulum unum de bobus, arietem unum, agnum unum anniculum in holocauſtum. 76 Hircum unum de capris pro peccato. 77 Et in hoſtiam ſanctificationum boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque: hæc eſt oblatio Phegiel filii Ochran. 78 In die duodecimo princeps filiorum Neptali, Ahira filius Enan. 79 Obtulit oblationem ſuam, acetabulum argenteum unum, appendens centum & triginta ſiclos: phialam argenteam unam appendentem ſeptuaginta ſiclos in ſiclis ſanctuarii: ambo plena ſimilâ conſperſâ oleo pro munere. 80 Mortariolũ unũ appendens decẽ ſiclos auri, plenum incenſo aromatũ. 81 Vitulũ unum de bobus, arietem unũ, agnum anniculum unum in holocauſtum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

63 ࠐࠓ·ࠀࠇࠃ·ࠁࠍ·ࠁࠒࠓ·ࠀࠉࠋ·ࠀࠇࠃ·ࠊࠁࠔ·ࠀࠇࠃ·ࠁࠍ·ࠔࠍࠕࠅ·ࠋࠏࠋࠄ·
64 ࠔࠏࠉࠓ·ࠏࠆࠉࠌ·ࠀࠇࠃ·ࠋࠇࠈࠀࠕ·
65 ࠅࠋࠆࠁࠇ·ࠄࠔࠋࠌࠉࠌ·ࠁࠒࠓ·ࠔࠍࠉࠌ·ࠀࠉࠋࠉࠌ·ࠇࠌࠔࠄ·ࠏࠕࠅࠃࠉࠌ·ࠇࠌࠔࠄ·ࠊࠁࠔࠉࠌ·ࠁࠍࠉ·ࠔࠍࠄ·ࠇࠌࠔࠄ·ࠆࠄ·ࠒࠓࠁࠍ·ࠀࠁࠉࠃࠍ·ࠁࠍ·ࠂࠃࠏࠅࠍࠉ·
66 ࠁࠉࠅࠌ·ࠄࠏࠔࠉࠓࠉ·ࠍࠔࠉࠀ·ࠋࠁࠍࠉ·ࠃࠍ·ࠀࠇࠉࠏࠆࠓ·ࠁࠍ·ࠏࠌࠉࠔࠃࠉ·
67 ࠒࠓࠁࠍࠅ·ࠒࠏࠓࠕ·ࠊࠎࠐ·ࠀࠇࠕ·ࠔࠋࠔࠉࠌ·ࠅࠌࠀࠄ·ࠌࠔࠒࠋࠄ·ࠌࠆࠓࠒ·ࠀࠇࠃ·ࠊࠎࠐ·ࠔࠁࠏࠉࠌ·ࠔࠒࠋ·ࠁࠔࠒࠋ·ࠄࠒࠃࠔ·ࠔࠍࠉࠄࠌ·ࠌࠋࠀࠉࠌ·ࠎࠋࠕ·ࠁࠋࠅࠋࠄ·ࠁࠔࠌࠍ·ࠋࠌࠍࠇࠄ·
68 ࠊࠐ·ࠀࠇࠕ·ࠏࠔࠓࠄ·ࠆࠄࠁ·ࠌࠋࠀࠄ·ࠒࠈࠓࠕ·
69 ࠐࠓ·ࠀࠇࠃ·ࠁࠍ·ࠁࠒࠓ·ࠀࠉࠋ·ࠀࠇࠃ·ࠊࠁࠔ·ࠀࠇࠃ·ࠁࠍ·ࠔࠍࠕࠅ·ࠋࠏࠋࠄ·
70 ࠔࠏࠉࠓ·ࠏࠆࠉࠌ·ࠀࠇࠃ·ࠋࠇࠈࠀࠕ·
71 ࠅࠋࠆࠁࠇ·ࠄࠔࠋࠌࠉࠌ·ࠁࠒࠓ·ࠔࠍࠉࠌ·ࠀࠉࠋࠉࠌ·ࠇࠌࠔࠄ·ࠏࠕࠅࠃࠉࠌ·ࠇࠌࠔࠄ·ࠊࠁࠔࠉࠌ·ࠁࠍࠉ·ࠔࠍࠄ·ࠇࠌࠔࠄ·ࠆࠄ·ࠒࠓࠁࠍ·ࠀࠇࠉࠏࠆࠓ·ࠁࠍ·ࠏࠌࠉࠔࠃࠉ·
72 ࠁࠉࠅࠌ·ࠏࠔࠕࠉ·ࠏࠔࠓ·ࠉࠅࠌ·ࠍࠔࠉࠀ·ࠋࠁࠍࠉ·ࠀࠔࠓ·ࠐࠂࠏࠉࠀࠋ·ࠁࠍ·ࠏࠊࠓࠍ·
73 ࠒࠓࠁࠍࠅ·ࠒࠏࠓࠕ·ࠊࠎࠐ·ࠀࠇࠕ·ࠔࠋࠔࠉࠌ·ࠅࠌࠀࠄ·ࠌࠔࠒࠋࠄ·ࠌࠆࠓࠒ·ࠀࠇࠃ·ࠊࠎࠐ·ࠔࠁࠏࠉࠌ·ࠔࠒࠋ·ࠁࠔࠒࠋ·ࠄࠒࠃࠔ·ࠔࠍࠉࠄࠌ·ࠌࠋࠀࠉࠌ·ࠎࠋࠕ·ࠁࠋࠅࠋࠄ·ࠁࠔࠌࠍ·ࠋࠌࠍࠇࠄ·
74 ࠊࠐ·ࠀࠇࠕ·ࠏࠔࠓࠄ·ࠆࠄࠁ·ࠌࠋࠀࠄ·ࠒࠈࠓࠕ·
75 ࠐࠓ·ࠀࠇࠃ·ࠁࠍ·ࠁࠒࠓ·ࠀࠉࠋ·ࠀࠇࠃ·ࠊࠁࠔ·ࠀࠇࠃ·ࠁࠍ·ࠔࠍࠕࠅ·ࠋࠏࠋࠄ·
76 ࠔࠏࠉࠓ·ࠏࠆࠉࠌ·ࠀࠇࠃ·ࠋࠇࠈࠀࠕ·
77 ࠅࠋࠆࠁࠇ·ࠄࠔࠋࠌࠉࠌ·ࠁࠒࠓ·ࠔࠍࠉࠌ·ࠀࠉࠋࠉࠌ·ࠇࠌࠔࠄ·ࠏࠕࠅࠃࠉࠌ·ࠇࠌࠔࠄ·ࠊࠁࠔࠉࠌ·ࠁࠍࠉ·ࠔࠍࠄ·ࠇࠌࠔࠄ·ࠆࠄ·ࠒࠓࠁࠍ·ࠐࠂࠏࠉࠀࠋ·ࠁࠍ·ࠏࠊࠓࠍ·
78 ࠁࠉࠅࠌ·ࠔࠍࠉࠌ·ࠏࠔࠓ·ࠉࠅࠌ·ࠍࠔࠉࠀ·ࠋࠁࠍࠉ·ࠍࠐࠕࠋࠉ·ࠀࠇࠉࠓࠏ·ࠁࠍ·ࠏࠉࠍࠍ·
79 ࠒࠓࠁࠍࠅ·ࠒࠏࠓࠕ·ࠊࠎࠐ·ࠀࠇࠕ·ࠔࠋࠔࠉࠌ·ࠅࠌࠀࠄ·ࠌࠔࠒࠋࠄ·ࠌࠆࠓࠒ·ࠀࠇࠃ·ࠊࠎࠐ·ࠔࠁࠏࠉࠌ·ࠔࠒࠋ·ࠁࠔࠒࠋ·ࠄࠒࠃࠔ·ࠔࠍࠉࠄࠌ·ࠌࠋࠀࠉࠌ·ࠎࠋࠕ·ࠁࠋࠅࠋࠄ·ࠁࠔࠌࠍ·ࠋࠌࠍࠇࠄ·
80 ࠊࠐ·ࠀࠇࠕ·ࠏࠔࠓࠄ·ࠆࠄࠁ·ࠌࠋࠀࠄ·ࠒࠈࠓࠕ·
81 ࠐࠓ·ࠀࠇࠃ·ࠁࠍ·ࠁࠒࠓ·ࠀࠉࠋ·ࠀࠇࠃ·ࠊࠁࠔ·ࠀࠇࠃ·ࠁࠍ·ࠔࠍࠕࠅ·ࠋࠏࠋࠄ·

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

63 Vitulus unus filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocauſtum. 64 Et hircus caprarum unus pro peccato. 65 Et pro ſacrificio pacificorum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque; hoc eſt munus Abidan filii Gedeonis. 66 Die decimâ princeps filiorum Dan, Achiezer filius Amiſade. 67 Munus autem ejus fuit ſcutella argentea una, centum & triginta pondus ejus; phiala una argentea, ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctuarii, ambæ plenæ ſimilâ conſperſâ oleo in oblationem. 68 Cochlear unum decem aureorũ plenum incenſo. 69 Vitulus unus filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocauſtum. 70 Et hircus caprarum unus pro peccato. 71 Et pro ſacrificio pacificorum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque; hoc eſt munus Achiezer filii Amiſade. 72 Die undecimâ princeps filiorum Aſer, Phagajel filius Ochran. 73 Munus autem ejus fuit ſcutella argentea una, centum & triginta pondus ejus; phiala una argentea ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctuarii, ambæ plenæ ſimilâ conſperſâ oleo in oblationem. 74 Cochlear unum aureum ſiclorum decem, plenum incenſo. 75 Vitulus unus filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocauſtum. 76 Et hircus caprarum un⁹ pro peccato. 77 Et pro ſacrificio pacificorum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque: hoc eſt munus Phagajel filii Ochran. 78 Die duodecimâ princeps filiorum Nephtali, Ahira filius Ænan. 79 Munus autem ejus fuit ſcutella argentea una, centum & triginta pondus ejus; phiala una argentea ſeptuaginta ſiclorum juxta ſiclum ſanctuarii, ambæ plenæ ſimilâ conſperſâ oleo in oblationem. 80 Cochlear unum aureum decem ſiclorum, plenum incenſo. 81 Vitulus unus filius bovis, aries unus, agnus unus anniculus in holocauſtum.

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

66 * وَفِي اليَوْمِ العَاشِرِ قَرَّبَ اَحِيعَازَرُ بْنُ عَمِّي شَدَّايَ سَرِيفُ بَنِي دَانٍ * مِثْلَ ذٰلِكَ *

Et in die decima obtulit Ahiezer filius Ammi-ſadai, princeps filiorum Dan, ut illud. 66

72 * وَفِي اليَوْمِ الاَحَدَ عَشَرَ قَرَّبَ فَغْعِيائِيلُ بْنُ عَكْرَانَ سَرِيفُ بَنِي اَسِيرٍ * مِثْلَ ذٰلِكَ *

Et in die undecima obtulit Fazhajil filius Achran, princeps filiorum Aſir, ut illud. 72

78 * وَفِي اليَوْمِ الثَّانِي عَشَرَ قَرَّبَ اَحِيرَاعُ بْنُ عَيْنَانَ سَرِيفُ بَنِي نَفْتَالِي * مِثْلَ ذٰلِكَ *

Et in die duodecima obtulit Abira filius Ainan, princeps filiorum Nephtali, ut illud. 78

boves pacificorum ſacrificiū in Et :peccatum in unus caprarum Hircus 82
82 שעיר עזים אחד לחטאת: ולזבח השלמים בקר
83 arni filii agni ,quinque arietes ,quinque vervecces ,duo
שנים אילם חמשה עתדים חמשה כבשים בני שנה
dedicatio Hæc .Henan filii Achirah appropinquatio hæc :quinque
84 חמשה זה קרבן אחירע בן עינן: זאת חנכת
argenti ſcutellæ :Iſrael prælatis à ipſum ungi die in altaris
המזבח ביום המשח אתו מאת נשיאי ישראל קערת כסף
aurei cochlearia ,duodecim argenti phialæ ,duodecim
שתים עשרה מזרקי כסף שנים עשר כפות זהב
argenti una ſcutella centum & Triginta .duodecim
85 שתים עשרה: שלשים ומאה הקערה האחת כסף
,millia duo ,vaſorum argentum Omne .unum fuſorium ,ſeptuaginta &
ושבעים המזרק האחד כל כסף הכלים אלפים
duodecim auri Cochlearia .ſanctitatis ſiclo in quadringenti &
86 וארבע מאות בשקל הקדש: כפות זהב שתים עשרה
aurū Omne .ſanctitatis ſiclo in cochleare decem decem ,ſuffitu plena
מלאת קטרת עשרה עשרה הכף בשקל הקדש כל זהב
duodecim aſcenſionē in boves Omnes .centum & viginti cochlearium
87 הכפות עשרים ומאה: כל הבקר לעלה שנים עשר
,duodecim anni filii agni ,duodecim arietes ,juvenci
פרים אילם שנים עשר כבשים בני שנה שנים עשר
boves omnes Et .peccatum in duodecim caprarum hirci & ,eorū munus &
88 ומנחתם ושעירי עזים שנים עשר לחטאת: וכל בקר
,ſexaginta arietes ,juvenci quatuor & viginti pacificorum ſacrificii
זבח השלמים עשרים וארבעה פרים אילם ששים
dedicatio Hæc .ſexaginta anni filii agni ,ſexaginta duces hirci
עתדים ששים כבשים בני שנה ששים זאת חנכת
,conventꝰ tentorium ad Moſch ingrediēdo in Et .eum ungi poſt altaris
89 המזבח אחרי המשח אתו: ובבא משה אל אהל מועד
,propitiatorio deſuper ſe ad reſpōdentē vocem audiebat & ,ſecū loquēdū ad
לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפרת
.eum ad loquebatur & :Cherubim duos inter ab teſtimonii arcā ſuper quod
אשר על ארן העדת מבין שני הכרבים וידבר אליו:

CAP. VIII. ח

,Aharon ad Loquere :dicendo ,Moſch ad Dominus eſt locutus Et
1 וידבר יהוה אל משה לאמר: דבר אל אהרן
2 facierū regione è ,lucernas te faciendo aſcendere In :eum ad dices &
ואמרת אליו בהעלתך את הנרת אל מול פני
regione è :Aharon ſic fecit Et .lucernæ ſeptem lucebunt ,candelabri
3 המנורה יאירו שבעת הנרות: ויעש כן אהרן אל מול
Dominus præcepit quēadmodū ,ejꝰ lucernas aſcēdere fecit candelabri facierū
פני המנורה העלה נרתיה כאשר צוה יהוה
,ejus femur ad uſq; aurum ductile : candelabri opus hoc Et .Moſch
4 את משה: וזה מעשה המנרה מקשה זהב עד ירכה
fecit videre quem ,aſpectū Secundū .ipſum ductile ejus florem ad uſque
עד פרחה מקשה הוא כמראה אשר הראה
Dominus eſt locutꝰ Et .candelabrum fecit ſic ,Moſch Dominus
5 יהוה את משה כן עשה את המנרה: וידבר יהוה
:dicendo Moſch ad
אל משה לאמר:

Verſio VULG. LAT.

82 Hircúmque pro peccato. 83 Et in hoſtias pacificorū, boves duos, arietes quinq;, hircos quinque, agnos anniculos quinq;. Hæc fuit oblatio Ahira filii Enan. 84 Hæc in dedicatione altaris oblata ſunt à principibꝰ Iſrael, in die quâ conſecratū eſt: Acetabula argentea duodecim, phialæ argenteæ duodecim, mortariola aurea duodecim: 85 Ita ut centū triginta ſiclos argenti haberet unum acetabulū, & ſeptuaginta ſiclos haberet una phiala: id eſt, in cōmune vaſorum omniū ex argento, ſicli duo millia quadringēti, pondere Sāctuarii. 86 Mortariola aurea duodecim plena incenſo, denos ſiclos appendentia pondere Sanctuarii: id eſt, ſimul auri ſicli centū viginti. 87 Boves de armento in holocauſtū duodecim, arietes duodecim, agni anniculi duodecim, & libamenta eorū; hirci duodecim pro peccato. 88 In hoſtias pacificorū, boves viginti quatuor, arietes ſexaginta, hirci ſexaginta, agni anniculi ſexaginta. Hæc oblata ſunt in dedicatione altaris, quando unctū eſt. 89 Cúmq; ingrederetur Moyſes tabernaculū fœderis, ut conſuleret oraculū, audiebat vocē loquētis ad ſe de propitiatorio, ꝙ erat ſuper arcā teſtimonii inter duos Cherubim: unde & loquebatur ei.

CAP. VIII.

1 Locutúſq; eſt Dñs ad Moyſē, 2 dicēs, Loquere Aaron, & dices ad eū; Cùm poſueris ſeptē lucernas, candelabrum in auſtrali parte erigatur. Hoc igitur præcipe, ut lucernæ contra Boreā è regione reſpiciāt ad menſā panū propoſitionis: contra eā partē, quā candelabrū reſpicit, lucere debebunt. 3 Fecitq; Aaron, et impoſuit lucernas ſup candelabrū, ut præceperat Dñs Moyſi. 4 Hæc autē erat factura candelabri, ex auro ductili, tam medius ſtipes, quàm cūcta quæ ex utroq; calamorum latere naſcebātur: juxta exemplū ꝙ oſtendit Dñs Moyſi, ita operatus eſt candelabrū. 5 Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

82 Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. 83 Καὶ εἰς θυσίαν σωτηρίου δαμάλεις δύο, κριοὺς πέντε, τράγους πέντε, ἀμνάδας ἐνιαυσίας πέντε. τοῦτο τὸ δῶρον Ἀχιρὲ υἱοῦ Αἰνάν. 84 Οὗτος ὁ ἐγκαινισμὸς τοῦ θυσιαστηρίου ᾗ ἡμέρᾳ ἔχρισεν αὐτὸ, παρὰ τῶν ἀρχόντων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· τρυβλία ἀργυρᾶ (φ) δώδεκα, φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα, θυΐσκαι χρυσαῖ δώδεκα. 85 Τριάκοντα καὶ ἑκατὸν σίκλων τὸ τρυβλίον τὸ ἕν, καὶ ἑβδομήκοντα σίκλων ἡ φιάλη ἡ μία. πᾶν τὸ ἀργύριον τῶν σκευῶν, δισχίλιοι καὶ τετρακόσιοι (χ) σίκλοι· σίκλοι, ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ. 86 Θυΐσκαι χρυσαῖ δώδεκα, πλήρεις (ψ) θυμιάματος. πᾶν τὸ χρυσίον τῶν θυΐσκων, εἴκοσι καὶ ἑκατὸν χρυσοῖ. 87 Πᾶσαι αἱ (ω) βόες αἱ εἰς ὁλοκαύτωσιν, μόσχοι δώδεκα, κριοὶ δώδεκα, ἀμνοὶ ἐνιαύσιοι (α) δώδεκα, καὶ αἱ θυσίαι αὐτῶν, καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν· καὶ χίμαροι ἐξ αἰγῶν δώδεκα περὶ ἁμαρτίας. 88 Πᾶσαι αἱ βόες εἰς θυσίαν σωτηρίου, δαμάλεις εἰκοσιτέσσαρες, κριοὶ ἑξήκοντα, τράγοι (β) ἑξήκοντα ἐνιαύσιοι, ἀμνάδες ἑξήκοντα ἐνιαύσιοι ἄμωμοι. αὕτη ἡ (γ) ἐγκαίνωσις τοῦ θυσιαστηρίου, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ μετὰ τὸ χρῖσαι αὐτόν. 89 Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι Μωυσῆν εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαλῆσαι αὐτῷ, καὶ ἤκουσε τὴν φωνὴν κυρίου λαλοῦντος πρὸς αὐτὸν ἄνωθεν τοῦ ἱλαστηρίου, ὅ ἐστιν ἐπὶ τῆς κιβωτοῦ τοῦ μαρτυρίου, ἀναμέσον τῶν δύο (δ) χερουβίμ· καὶ ἐλάλει πρὸς αὐτόν.

82 Et hircum ex capris unū pro peccato. 83 Et in ſacrificium ſalutaris, vitulas duas, arietes quinq;, hircos quinque, agnas anniculas quinq;. Hoc eſt donum Achire filii Ænan. 84 Hæc eſt dedicatio altaris quâ die unxit illud, à principibus filiorum Iſrael: patellæ argenteæ duodecim, phialæ argenteæ duodecim, mortariola aurea duodecim. 85 Triginta et centū ſiclorum patella una, & ſeptuaginta ſiclorum phiala una. Omne argentum vaſorum, bis mille, & quadringenti ſicli. Sicli in ſiclo ſancto. 86 Mortariola aurea duodecim, plena incenſi. Omne aurum mortariolorum, viginti et centum aurei. 87 Omnes boves quæ in holocauſtoſim, vituli duodecim, arietes duodecim, agni anniculi duodecim, & ſacrificia eorum, et libamina eorum: et hirci ex capris duodecim pro peccato. 88 Omnes boves in ſacrificiū ſalutaris, vitulæ viginti quatuor, arietes ſexaginta, hirci ſexaginta (d) anniculi, agnæ ſexaginta anniculæ immaculatæ. Hæc eſt dedicatio altaris, (e) poſtquā implevit manꝰ ſuas, et poſtquā unxit eum. 89 In ingrediendo Moyſes in tabernaculum teſtimonii ad loquendum ei, et audiebat vocē Domini loquentis ad ſe deſuper propitiatorio, quod eſt ſuper arcā teſtimonii inter duos Cherubim. Et loquebatur ad eum.

MS.A. (φ) δώδεκα, * θυΐσκαι (χ) σίκλοι, ἐν τῷ (ψ) θυμιάματος * φιάλαι ἀργυραῖ δώδεκα· ἡ θυΐσκη ἐν τῷ σίκλῳ τῷ ἁγίῳ. πᾶν (ω) βόες εἰς (α) δώδεκα, αἱ (β) ἑξήκοντα, ἀμνάδες ἑξήκοντα ἐνιαύσιαι (γ) ἐγκαίνησις (δ) χερουβείμ·

ΚΕΦ. η'.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 2 Λάλησον τῷ Ἀαρὼν, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, Ὅταν ἐπιθῇς τοὺς λύχνους ἐκ μέρους, κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας φωτιοῦσιν οἱ ἑπτὰ λύχνοι. 3 Καὶ ἐποίησεν οὕτως Ἀαρών. ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους κατὰ πρόσωπον τῆς λυχνίας ἐξῆψε τοὺς λύχνους αὐτῆς, καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 4 Καὶ αὕτη ἡ κατασκευὴ τῆς λυχνίας· στερεὰ χρυσῆ, ὁ (α) καυλὸς αὐτῆς, καὶ τὰ κρίνα αὐτῆς στερεὰ ὅλη· κατὰ τὸ εἶδος ὃ ἔδειξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησε τὴν λυχνίαν. 5 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

CAP. VIII.

1 Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, 2 Loquere ad Aaron; et dices ad eum, Cùm impoſueris lucernas à parte, ſecundùm faciē candelabri lucebunt ſeptē lucernæ. 3 Et fecit ſic Aarō. Ab una parte ſecundùm faciem candelabri accendit lucernas ejꝰ, ſicut præcepit Dominus Moyſi. 4 Et hæc eſt ſtructura candelabri: ſolidum aureum, ſtipes ejus; et lilia ejus, ſolidum totum: ſecundùm ſpeciem, quam oſtendit Dominus Moyſi, ſic fecit candelabrum. 5 Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens,

MS.A. (α) καυλὸς, καὶ τὰ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

82 *ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ. ܠܚܛܗܐ. *ܘܠܕܒܚܐ ܕܫܠܡܐ. ܬܘܪܐ ܬܪܝܢ. ܘܕܟܪܐ ܚܡܫܐ. ܘܓܕܝܐ
83 ܚܡܫܐ. ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܐ. ܚܡܫܐ. ܗܢܘ ܩܘܪܒܢܗ ܕܐܚܝܕܐ ܒܪ ܥܝܢܢ. *ܗܢܘ ܩܘܪܒܢܐ 84
ܕܚܘܕܬܐ ܕܡܕܒܚܐ. ܒܝܘܡܐ ܕܐܬܡܫܚ. ܡܢ ܠܘܬ ܪܘܪܒܢܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܦܝܠܘܣܐ ܬܪܥܣܪ ܕܣܐܡܐ.
ܘܡܫܝܠܐ ܬܪܥܣܪ ܕܣܐܡܐ. ܘܟܦܐ ܬܪܥܣܪ ܕܕܗܒܐ. *ܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܗܘܐ ܡܬܩܠܗ ܕܦܝܠܘܣܐ 85
ܚܕ ܕܣܐܡܐ. ܘܫܒܥܝܢ ܕܡܫܝܠܐ ܚܕ. ܟܠܗ ܣܐܡܐ ܕܡܐܢܐ. ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܐܪܒܥܡܐܐ.
ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ. *ܘܟܦܐ ܕܕܗܒܐ ܬܪܥܣܪ. ܕܡܠܝܢ ܒܣܡܐ. ܥܣܪܐ ܥܣܪܐ ܗܘܐ ܡܬܩܠܗ 86
ܕܟܦܐ ܚܕܐ ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܟܠܗ ܕܗܒܐ ܕܟܦܐ. ܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ. *ܘܟܠܗܘܢ 87
ܬܘܪܐ ܠܥܠܬܐ. ܬܪܥܣܪ. ܘܕܟܪܐ ܬܪܥܣܪ. ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܐ ܬܪܥܣܪ. ܘܣܡܝܕܗܘܢ. ܘܨܦܝܪܝ
ܥܙܐ ܬܪܥܣܪ. ܠܚܛܗܐ. *ܘܟܠܗܘܢ ܬܘܪܐ. ܠܕܒܚܐ ܕܫܠܡܐ. ܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥܐ. ܘܕܟܪܐ 88
ܫܬܝܢ. ܘܓܕܝܐ ܫܬܝܢ. ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܐ. ܫܬܝܢ. ܗܢܘ ܚܘܕܬܗ ܕܡܕܒܚܐ. ܡܢ ܒܬܪ
ܕܐܬܡܫܚ. *ܘܡܐ ܕܥܠ ܡܘܫܐ ܠܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܫܡܥ ܩܠܐ ܕܡܡܠܠ ܥܡܗ. ܡܢ ܥܠ ܚܘܣܝܐ 89
ܕܥܠ ܩܒܘܬܐ ܕܣܗܕܘܬܐ. ܡܢ ܒܝܬ ܬܪܝܢ ܟܪܘܒܝܢ. ܘܡܠܠ ܥܡܗ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܚ * * ܕܠܘܝܐ ܓܒܝܐ.

1 *ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. *ܡܠܠ ܥܡ ܐܗܪܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܐ ܕܡܕܠܩ ܐܢܬ
2 ܫܪܓܐ ܠܘܩܒܠ ܦܐ ܡܢܪܬܐ. ܢܗܘܘܢ ܡܢܗܪܝܢ ܫܒܥܐ ܫܪ̈ܓܝܢ. *ܘܥܒܕ ܗܟܢܐ
3 ܐܗܪܘܢ. ܫܒܥܐ ܫܪ̈ܓܝܢ ܠܘܩܒܠ ܦܐ ܡܢܪܬܐ. ܘܐܕܠܩ ܫܪ̈ܓܝܗ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ.
4 *ܗܢܘ ܥܒܕܗ ܕܡܢܪܬܐ. ܕܢܣܝܟܐ ܗܘܬ ܕܕܗܒܐ. ܡܢ ܥܩܪܗ ܘܥܕܡܐ ܠܪܫܗ. ܢܣܝܟܐ ܗܘ
5 ܗܘܬ ܐܝܟ ܚܙܘܐ ܕܚܘܝ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܗܢܘ ܥܒܕܗ ܕܡܢܪܬܐ. *ܓܒܝܬܐ ܕܠܘܝܐ. *ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ.

82 Et hircus unus caprarum, pro peccato. 83 Pro ſacrificio verò pacifico, juvenci duo, & arietes quinque, & hœdi quinque, & agni anniculi quinque. Hæc eſt oblatio Ahida filii Ainan. 84 Hoc eſt munus renovationis altaris in die quo fuit unctum, *oblatum* à magnatibus Iſraelis: pollubra duodecim argentea, & cola duodecim argētea, et calices duodecim aurei. 85 Centum ac triginta erat pondꝰ pollubri unius argentei: & ſeptuaginta, coli unius: totum argentum vaſorum, bis mille & quadringenti, juxta ſiclū ſanctuarii. 86 Calices vero aurei duodecim pleni aromatibus: decē ſiclorum erat quilibet calix, in ſiclo ſanctuarii: totū aurum calicum, centum ac viginti. 87 Omnes verò juvenci pro holocauſto, duodecim, & arietes duodecim, & agni anniculi duodecim, cum eorum ſimilagine: & hirci caprarum, duodecim pro peccato. 88 Omnes autem juvenci pro ſacrificio pacifico, viginti quatuor, & arietes ſexaginta, & hœdi ſexaginta, & agni anniculi ſexaginta. Hæc eſt renovatio altaris poſtquam fuit unctum. 89 Cúmq; intrâſſet Moſes in tabernaculū temporis, audivit vocem loquentē ſecum: è propitiatorio ꝙ eſt ſuper arcam teſtimonii, ex inter duo Cherubim eſt eū allocuta.

CAP. VIII. *De Lucerna.*

1 PRæterea locutus eſt Dominus cum Moſe, dixitq; ad eum; 2 Loquere cum Aharone, & dic illi; Cùm accenderis lucernam coram facie candelabri, ſint ardentes ſeptem lucernæ. 3 Fecitq; ſic Aharon ſeptem lucernas ante faciem candelabri, & accendit lucernas ejus, quemadmodū præcepit Dominus Moſi. 4 Atq; hoc erat opus candelabri quod fuſurâ erat aureâ: ab ejus baſi uſque ad verticem ipſius, fuſura erat, juxta viſionem quam oſtenderat Dominus Moſi. Hoc *inquam* eſt opus candelabri. *Selectio Levitarum.*

5 Locutus eſt etiam Dñs cum Moſe, & ait illi;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

82 צפיר בר עזין חד לחטאתא:
83 ולנכסת קודשיא תורין תרין דכרין
חמשא גדיי חמשא אמרין בני שנה
חמשא דין קורבן אחירע בר עינן:
84 דא חנכת מדבחא ביומא דרביאו
יתיה מן רברבי ישראל מגיסי
כספא תרתא עסרי מזרקי כספא
תרי עסר בזיכי דדהבא תרתא
85 עסרי: מאה ותלתין סלעין הוו
מתקלא דמגסתא חדא דכספא
ושבעין דמזרקא חד כל כסף מניא
תרין אלפין וארבע מאה בסלעי
86 קודשא: בזיכי דדהבא תרתא עסרי
מלין קטורת בסמיא מתקל עסר
סלעין הוי מתקלא דבזיכא בסלעי
קודשא כל דהב בזיכיא מאה
87 ועשרין: כל תורי לעלתא תרי
עסר תורין דכרין תרי עסר אמרין
בני שנא תרי עסר ומנחתהון
וצפירי בר עזי תרי עסר לחטאתא:
88 וכל תורי לנכסת קודשיא עשרין
וארבעה תורין דכרין שתין גדין
שתין אמרין בני שנא שתין דא
חנוכת מדבחא בתר דרביאו יתיה:
89 וכד עליל משה למשכן זמנא
למללא עמיה ושמע ית קלא
דמתמלל עמיה מעלוי כפורתא
די על ארונא דסהדותא מבין
תרין כרוביא ומתמלל עמיה:

ח

1 ומליל יי עם משה למימר: מלל
2 עם אהרן ותימר ליה באדלקותך
ית בוציניא לקביל אפי מנרתא
יהון מנהרין שבעא בוציניא: ועבד 3
כן אהרן לקביל אפי מנרתא אדלק
בוצינהא כמא די פקיד יי ית משה:
ודין עובד מנרתא נגידא דהב עד 4
שדה עד שושנהא נגידא היא כחיזו
די אחזי יי ית משה כן עבד ית
מנרתא: ומליל יי עם משה למימר: 5

82 Hircū de capris unū pro peccato. 83 Et in hoſtiā ſanctificationū boves duos, arietes quinque, hœdos quinque, agnos anniculos quinque: hæc eſt oblatio Ahira filii Enan. 84 Iſta eſt dedicatio altaris, in die qua unxerunt illud, à principibus Iſrael: oblatā ſunt acetabula argenteā duodecim, phialæ argenteæ duodecim, mortariola aurea duodecim. 85 Centū & triginta ſiclos argenti appendebat acetabulū unū, & ſeptuaginta appendebat phiala una: omne argētū vaſorū, duo millia & quadringēti ſicli, in ſiclis ſanctuarii. 86 Mortariola aurea duodecim plena incenſo aromatū, unumquodq; mortariolū appendebat decem ſiclos auri, in ſiclis ſanctuarii: omne aurū mortariolorū fuit centū & viginti ſicli. 87 Oēs boves in holocauſtū fuerūt duodecim, arietes duodecim, agni anniculi duodecim, & munera eorū: & hirci caprarū duodecim pro peccato. 88 Omneſq; boves in hoſtiā ſanctificationum viginti & quatuor boves fuerūt: arietes ſexaginta, hœdi ſexaginta, agni anniculi ſexaginta: hæc eſt dedicatio altaris, poſtquam unxerunt illud. 89 Cùmq; ingrederetur Moyſes in tabernaculū fœderis, ad loquendū cum eo: audiebat vocem loquentis ſecum, deſuper propitiatorio quod eſt ſuper arcam teſtimonii, de medio duorum Cherubim: loquebaturq; cum eo.

CAP. VIII.

1 Locutúſq; eſt Dominꝰ cum 2 Moyſe dicens. Loquere cum Aaron, & dices ad eum: Cùm accenderis lucernas, contra faciem candelabri lucebunt 3 ſeptem lucernæ. Fecítque ita Aaron, contra faciem candelabri accendit lucernas: ſicut præceperat Dominus Moyſi. 4 Hæc autem erat factura candelabri, ex auro ductili *erat*, ab haſtili ejus uſq; ad lilium ejus erat ductile: juxta viſionem quam oſtendit Dominꝰ Moyſi, 5 ita fecit candelabrum. Locutúſq; eſt Dominus cum Moyſe dicens:

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*82 83 **84 *85 86 87 88 89 **1 2 3 4 **5 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

*82 83 **84 *85 86 87 88 89 **1 2 3 4 **5 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

82 Et hircus caprarum unus pro peccato. 83 Et pro ſacrificio pacificorum, boves duo, arietes quinque, hirci quinque, agni anniculi quinque; hoc eſt munus Abiræ filii Ænan. 84 Hæc fuit dedicatio altaris ex principibus Iſraelis in die quo unctum eſt; ſcutellæ argenteæ duodecim, phialæ argenteæ duodecim, cochlearia aurea duodecim. 85 Centum et triginta ſiclorum, ſcutella una argentea; & ſeptuaginta, phiala una: omne argentum vaſorum, duo millia & quadringenti, juxta ſiclum ſanctuarii. 86 Cochlearia aurea duodecim plena incenſo. Unumquodque cochlear decem juxta ſiclum ſanctuarii: omne aurum cochlearium, centum & viginti. 87 Omnes boves in holocauſtum, duodecim vituli, arietes duodecim, & oblatio eorum; & hirci caprarum duodecim pro peccato. 88 Et omnes boves ſacrificii pacificorū, viginti quatuor vituli, arietes ſexaginta, hirci ſexaginta, agni anniculi ſexaginta; hæc fuit dedicatio altaris poſtquam (b) unctum eſt. 89 Cùm verò ingrediebatur Moſes in tabernaculum teſtimonii, ut loqueretur cum eo, tum audiebat vocem loquentis ad ſe de propitiatorio quod erat ſuper arcam teſtimonii inter duos Cherubim, loquebatúrque ad eum.

CAP. VIII.

1 ET locutus eſt Dominus 2 Moſi, dicens; Loquere Aaroni, diceſq; ei, Cùm accendes lucernas ante faciem candelabri, lucebunt ſeptem lucernæ. 3 Sicq; fecit Aaron ante faciem candelabri, accendit lucernas ejus ſicut præceperat Dominus Moſi. 4 Hæc autem erat factura candelabri, ductile erat ex auro; uſque ad haſtile ſuum, & flores ſuos, ductile erat: Sicut exemplar quod oſtenderat Dominus Moſi, ſic fecit candelabrum. 5 Deinde locutus eſt Dominus Moſi, dicens;

VER. SAM. (b) unxit illud.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

*هذه جملة دسن المذبح في يوم مسحه من أشراف بني اسرايل * من قصاع الفضة اثنا 84
عشر * ومن كرانيب الفضة اثنا عشر * ومن دروج الذهب اثنا عشر * كل قصعة من مايه وثلثين 85
مثقال فضة * وكل كرنيب من سبعين * فذلك جميع فضة الآنية الفي مثقال واربع مايه مثقال
بمثقال القدس * ودروج الذهب الاثنا عشر المملوءة بخورا * كل درج منها من عشر مثاقيل 86
بمثقال القدس * فذلك جميع ذهب الدروج مايه وعشرين مثقالا * وجميع بقر الصعيدة اثنا 87
عشر * والكباش اثنا عشر * والحملان بدوسنة اثنا عشر * والبر معهم * والعتدان اثنا عشر للذكاة *
*وجميع بقر ذبايح السلامة اربع وعشرون * وستون كبشا * وستون عتودا * وستون حملا بدوسنة * هذا 88
دسن المذبح بعد ما مسح * وكان موسي اذا دخل خباء المحضر ليكلم يسمع الصوت يخاطبه من 89
فوق الغشاء الذي علي صندوق الشهادة من بين الكروبيين فيخاطبه * الفصل الثامن * 1
*ثم كلم الله موسي قايلا * مر هارون وقل له * اذا اسرجت السرج فالي ما يلي وجه المنارة 2
تضيء سبعتها * فصنع هارون كذلك واسرج سرج المنارة الي ما يلي وجهها كما امر الله موسي * 3
*وهذه صناعة المنارة * مصمتة من ذهب * حتي ارجلها وسوسنها مصمتة * بالمنظر الذي 4
اري الله موسي كذلك صنعها * ثم كلم الله موسي قايلا * 5

84 Hæc eſt ſumma munerū altaris in die unctionis ejus, oblatorum à principibꝰ filiorum Iſrail. Ex pollubris argenteis, duodecim; & ex phialis argenteis, duodecim; & ex capſellis aureis, duodecim. 85 Omne pollubrum conſtabat ex centū & triginta ſiclis argenti; & qualibet phiala, ex ſeptuaginta. Itaq; totū argentū vaſorū, duo millia ſiclorū, et quadringenti ſicli, in ſiclo ſanctuarii. 86 Et capſellæ aureæ duodecim, plenæ thuris: qualibet capſella ex ipſis conſtabat ex decem ſiclis, in ſiclo ſanctuarii. Itaq; totum aurum capſellarum, fuit centum viginti ſicli. 87 Et omnes boves holocauſti, duodecim, & hirci duodecim, & agni anniculi duodecim, & frumentum cum ipſis; & hœdi duodecim in expiationem. 88 Et omnes boves victimarum pacis, viginti quatuor, & ſexaginta arietes, & ſexaginta hœdi, & ſexaginta agni filii unius anni. Hoc fuit munꝰ altaris poſtquā unctū eſt. 89 Cùmque ingrederetur Muſa tabernaculū præſentiæ ut loqueretur, audiebat vocem illam colloquentem ſecum deſuper velo quod erat ſuper arcā teſtimonii, ex inter duo Cherubim, loquebaturque cum eo.

CAP. VIII.

1 PRæterea locutus eſt Dꝰ cum Muſa, dicens; 2 Præcipe Haroni, & dic ei; Cùm aptaveris lucernas ad eam partem ad quā reſpicit facies candelabri, accendes eas ſeptem. 3 Fecitq; Haron ita, & aptavit lucernas candelabri ad eam partē in quam reſpicit facies ejꝰ, ſicuti præcepit Dꝰ Muſæ. 4 Et hoc eſt artificiū candelabri: ſolidum erat ex auro; imò etiam pedes ejus & lilia ejꝰ ſolida: juxta viſionem quā oſtendit Deus Muſæ, ita fabricavit illud. 5 Item locutus eſt Deus ad Muſam, dicens;

ספר במדבר : ח

.eos purificabis & ,Israel filiorum medio è Levitas Cape
קח את־הלוים מתוך בני ישראל וטהרת אתם׃ 6
: peccati aquas eos super Sparge. eos purificandū ad ,eis facies sic Et
7 וכה־תעשה להם לטהרם הזה עליהם מי חטאת
,sua vestimēta lavent & ,suā carnem omnē super novaculā faciēt transire &
והעבירו תער על־כל־בשרם וכבסו בגדיהם
conspersam similam ,ej⁹ munus &,bovis filiū juvēcū capiēt Et.se purificabūt &
8 והטהרו׃ ולקחו פר בן־בקר ומנחתו סלת בלולה
.peccatum in capies bovis filium secundum juvencum & ,oleo cum
בשמן ופר־שני בן־בקר תקח לחטאת׃
facies cōgregare & ,conventus tentorii facies ad Levitas facies appropinquare Et
9 והקרבת את־הלוים לפני אהל מועד והקהלת
facies ad Levitas facies appropinquare Et .Israel filiorum cœtum omnem
10 את־כל־עדת בני ישראל׃ והקרבת את־הלוים לפני
faciet elevare Et.Levitas super suas manus Israel filii fulcient & : Domini
11 יהוה וסמכו בני־ישראל את־ידיהם על־הלוים׃ והניף
,Israel filiis à Domini conspectus ad elevationē Levitas Aharon
אהרן את־הלוים תנופה לפני יהוה מאת בני ישראל
fulcient Levitæ Et .Domini servitutem serviendum ad erunt &
12 והיו לעבד את־עבדת יהוה׃ והלוים יסמכו את־
& ,peccatum unum fac Et ,juvencorū caput super suas manus
ידיהם על ראש הפרים ועשה את־האחד חטאת ואת־
facies stare Et .Levitas super expiandū ad ,Domino ascensionem unum
13 האחד עלה ליהוה לכפר על־הלוים׃ והעמדת
agitatione eos facies agitare & :ej⁹ filiorū facies ad &,Aharō facies ad Levitas
את־הלוים לפני אהרן ולפני בניו והנפת אתם תנופה
,Israel filiorum medio è Levitas facies dividere Et .Domino
14 ליהוה׃ והבדלת את־הלוים מתוך בני ישראל
serviendum ad Levitæ ingredientur postea Et .Levitæ mihi erūt &
15 והיו לי הלוים׃ ואחרי־כן יבאו הלוים לעבד את־
Quia .elevationem eos facies elevare & ,eos purificabis & :conventus tentorio
16 אהל מועד וטהרת אתם והנפת אתם תנופה׃ כי
omnis apertione pro ,Israel filiorum medio è mihi ipsi dati : dati
נתנים נתנים המה לי מתוך בני ישראל תחת פטרת כל־
meus Quia .mihi eos accepi ,Israel filiis à omni primogenito vulvæ
17 רחם בכור כל מבני ישראל לקחתי אתם לי׃ כי לי
me percutere die in : animali in & homine in,Israel filiis in primogenit⁹ omnis
כל־בכור בבני ישראל באדם ובבהמה ביום הכתי
.mihi eos sanctificavi ; Ægypti terra in primogenitum omne
כל־בכור בארץ מצרים הקדשתי אתם לי׃
.Israel filiis in primogenito omni pro Levitas cepi Et
18 ואקח את־הלוים תחת כל־בכור בבני ישראל׃
filiorum medio è ejus filiis & ,Aharon datos Levitas dedi Et
19 ואתנה את־הלוים נתנים לאהרן ולבניו מתוך בני
conventus tentorio in Israel filiorum servitutem serviendum ad ,Israel
ישראל לעבד את־עבדת בני־ישראל באהל מועד
,plaga Israel filiis in sit non & : Israel filios super expiandum ad &
ולכפר על־בני ישראל ולא יהיה בבני ישראל נגף
.sanctitatem ad Israel filii accedendo in
בגשת בני־ישראל אל־הקדש׃

Versio VULG. LAT.

6 Tolle Levitas de medio filiorum Israel, & purificabis eos, 7 Juxta hunc ritū : Aspergantur aquâ lustrationis, & radant omnes pilos carnis suæ. Cúmque laverint vestimenta 8 sua, & mundati fuerint, Tollent bovem de armentis, & libamentum ejus similam oleo conspersam : bovem autem alterum de armento tu 9 accipies pro peccato. Et applicabis Levitas coram tabernaculo fœderis, convocatâ omni multitudine filiorum 10 Israel. Cúmque Levitæ fuerint coram Domino, ponent filii Israel manus suas super 11 eos. Et offeret Aaron Levitas, munus in conspectu Domini à filiis Israel, ut serviant 12 in ministerio ejus. Levitæ quoque ponent manus suas super capita boū, è quib⁹ unū facies pro peccato, & alterum in holocaustum Domini, ut de13 preceris pro eis. Statuésque Levitas in conspectu Aaron & filiorum ejus, & consecra14 bis oblatos Domino. Ac separabis de medio filiorū Israel, 15 ut sint mei. Et posteà ingredientur tabernaculum fœderis, ut serviant mihi. Sicq; purificabis & consecrabis eos in oblationem Dñi : quoniā dono donati sunt mihi à filiis 16 Israel. Pro primogenitis quæ aperiunt omnem vulvam in 17 Israel, accepi eos. Mea sunt enim omnia primogenita filiorum Israel, tam ex hominibus quàm ex jumentis. Ex die quo percussi omne primogenitum in terra Ægypti, sanctificavi 18 eos mihi. Et tuli Levitas pro cunctis primogenitis filiorum 19 Israel : Tradidíque eos dono Aaron & filiis ejus de medio populi, ut serviant mihi pro Israel in tabernaculo fœderis, & orent pro eis, ne sit in populo plaga, si ausi fuerint accedere ad Sanctuarium.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

6 Λάβε τοὺς Λευΐτας ἐκ (β) μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφαγνιεῖς αὐτούς. 7 Καὶ (γ) οὕτω ποιήσεις αὐτοῖς τὸν ἁγνισμὸν αὐτῶν· (δ) περιῤῥανεῖς αὐτοὺς ὕδωρ ἁγνισμοῦ· καὶ ἐπελεύσεται ξυρὸν (ε) ἐπὶ πᾶν τὸ σῶμα αὐτῶν, καὶ πλυνοῦσι τὰ ἱμάτια αὐτῶν, καὶ καθαροὶ 8 ἔσονται. Καὶ λήψονται μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, καὶ τούτου θυσίαν σεμίδαλιν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ· καὶ μόσχον ἐνιαύσιον ἐκ βο9 ῶν λήψῃ περὶ ἁμαρτίας. Καὶ προσάξεις τοὺς Λευΐτας ἔναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ συνάξεις πᾶσαν συναγωγὴν 10 υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ προσάξεις τοὺς Λευΐτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἐπιθήσουσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς Λευΐτας. 11 Καὶ ἀφοριεῖ Ἀαρὼν τοὺς Λευΐτας ἀπόδομα ἔναντι κυρίου παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ 12 ἔσονται ὥστε ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα κυρίου. Οἱ δὲ Λευῖται ἐπιθήσουσι τὰς (ζ) χεῖρας ἐπὶ τὰς κεφαλὰς τῶν μόσχων· καὶ ποιήσεις τὸν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, καὶ τὸν ἕνα εἰς ὁλοκαύτωμα 13 κυρίῳ ἐξιλάσασθαι περὶ αὐτῶν. Καὶ στήσεις τοὺς Λευΐτας ἔναντι κυρίου, καὶ ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς (η) ἀπόδομα ἔναντι κυρίου. 14 Καὶ διαστελεῖς τοὺς Λευΐτας ἐκ μέσου υἱῶν 15 Ἰσραήλ· καὶ (θ) ἔσονταί μοι. Καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσονται οἱ Λευῖται ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ καθαριεῖς αὐτοὺς, καὶ ἀποδώσεις αὐτοὺς ἔναντι κυρίου· ὅτι ἀπόδομα ἀποδεδομένοι οὗ16 τοί μοι εἰσὶν ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραήλ· Ἀντὶ τῶν διανοιγόντων πᾶσαν μήτραν πρωτοτόκων πάντων ἐκ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ εἴ17 ληφα αὐτοὺς ἐμοί. Ὅτι ἐμοὶ πᾶν πρωτότοκον (ι) ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ (κ) ἀπὸ ἀνθρώπων ἕως κτήνους. ᾗ ἡμέρᾳ ἐπάταξα πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτου, ἡγίασα αὐ18 τοὺς ἐμοὶ, Καὶ ἔλαβον τοὺς Λευΐτας ἀντὶ 19 παντὸς πρωτοτόκου ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέδωκα τοὺς Λευΐτας ἀπόδομα δεδομένους Ἀαρὼν καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ ἐκ μέσου υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐργάζεσθαι τὰ ἔργα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐξιλάσκεσθαι περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ οὐκ ἔσται ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ (λ) προσεγγίζων πρὸς τὰ ἅγια.

Sume Levitas de medio filiorum 6 Israel, & purificabis eos. Et sic 7 facies eis purificationem eorum : Asperges eos aquâ purificationis; & superveniet novacula super omne corpus eorum, & lavabunt vestimenta sua : & mundi erunt. Et sument vitulum unum 8 ex bobus, & hujus sacrificium similam refectam in oleo. Et vitulum anniculum ex bobus sume pro peccato. Et adduces 9 Levitas ante tabernaculum testimonii : & congregabis omnem synagogam filiorum Israel. Et 10 adduces Levitas ante Dominum: & imponent filii Israel manus suas super Levitas. Et segregabit 11 Aaron Levitas, munus ante Dominum à filiis Israel : & erunt, ut operentur opera Domini. Levitæ autem imponent 12 manus super capita vitulorum : & facies unum pro peccato, & unum in holocaustum Domino ad exorandū pro eis. Et statues Le13 vitas ante Dominum, & ante Aaron, & ante filios ejus : & donabis illos donum ante Dominū. Et distingues Levitas de medio 14 filiorum Israel : & erunt mihi. Et post hæc ingredientur Levitæ 15 ad operandum opera tabernaculi testimonii: & mundabis eos, & donabis eos ante Dominū : quoniā donū, donati hi mihi sunt de medio filiorū Israel : Pro adaperientib⁹ omnē vulvā primogenitis 16 omnib⁹ ex filiis Israel sumpsi eos mihi. Quoniam mihi omne pri17 mogenitum in filiis Israel ab hominibus usque ad pecus. Quā die percussi omne primogenitum in terra Ægypti, sanctificavi eos mihi : Et sumpsi Levitas pro om18 ni primogenito in filiis Israel. Et donavi Levitas donum, do19 natos Aaron & filiis ejus de medio filiorum Israel, ad operandum opera filiorum Israel in tabernaculo testimonii, & propitiandum pro filiis Israel : Et non erit in filiis Israel (a) accedens ad sancta.

MS.A. (β) μέσου τῶν υἱῶν (γ) οὕτως ποιήσεις τὸν ἁγνίασμον (δ) περιρανεῖς (ε) ἐπὶ τὸ (ζ) χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ (η) ἀπόδομα κυρίῳ. Καὶ (θ) ἔσονται ἐμοί. (ι) ἐξ υἱῶν (κ) ἀπὸ ἀνθρώπου (λ) προσεγγίζων τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πρὸς

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 [illegible]

Sume Levitas de medio filiorum Israel; & 6 purifica eos. Hoc modo fac illis, & purifica 7 eos, Sparge super eos aquas peccati, & transire faciant novaculā super totā carnē suam, laventque vestimenta sua, & sese purificent. Deinde sumant juvencum unum filium bo8 vis, cum oblatione sua, *nempe* pollubro uno pleno farinâ subactâ oleo : & juvencum alterum filiū bovis offer pro peccato. Et acce9 dere fac Levitas ante tabernaculum temporis, & congrega totum cœtum filiorum Israel. Et admove Levitas coram Dño, impo10 nentque filii Israel manus suas super Levitas. Et separabit Aharon Levitas separatio11 nem coram Domino ex parte filiorum Israel : eruntque ad obeundum ministerium Domini. Et Levitæ ponent manus suas 12 super caput juvenci : & fac unum pro peccato, & alterum in holocaustum Domino, ut indulgentia impetretur pro Levitis. Et 13 statue Levitas ante Aharonem & filios ejus, ut separet eos separationem Domino. Et 14 separa Levitas è medio filiorum Israel, eruntque mei Levitæ. Et post hæc ingredi15 entur Levitæ, ac ministrabunt in tabernaculo temporis. Itaque purifica eos, & separa eos separationem coram Domino. Quoniam dono sunt mihi donati de medio 16 filiorum Israel, *idcirco* pro omni aperiente vulvam inter mares filiorum Israel, dedicavi eos mihi. Quoniam mea sunt omnia 17 primogenita filiorum Israel, ab hominibus usque ad jumenta : in die quo occîdi omnia primogenita quæ erant in terra Ægypti, consecravi eos mihi. Et obtuli Levitas 18 pro primogenitis filiorum Israel. Et dedi 19 ipsos Levitas dono Aharoni & filiis ejus è medio filiorum Israel, ad obeundum ministerium filiorum Israel in tabernaculo temporis, & ad expiandum pro filiis Israel, & ne contingat inter filios Israel mors repentina, quū accesserint filii Israel ad sanctuariū.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

קריב ית־ליואי מגו בני ישראל 6
ותדכי יתהון׃ וכדין תעביד להון 7
לדכיותהון אדי עליהון מיא
דחטאתא ויעברון מספר על־כל־
בשרהון ויחורון לבושיהון וידכון׃
ויסבון תור בר־תורי ומנחתיה 8
סולתא דפילא במשח ותור תנין
בר־תורי תסב לחטאתא׃ ותקריב 9
ית־ליואי לקדם משכן זמנא ותכנוש
ית־כל־כנשתא דבני ישראל׃
ותקריב ית־ליואי קדם יי ויסמכון 10
בני־ישראל ית־ידיהון על־ליואי׃
וירים אהרן ית־ליואי ארמא קדם 11
יי מן בני ישראל ויהון למפלח ית־
פלחנא דיי׃ וליואי יסמכון ית־ידיהון 12
על ריש תוריא ויעביד ית־חד
חטאתא וית־חד עלתא קדם יי
לכפרא על־ליואי׃ ותקים ית־ליואי 13
קדם אהרן וקדם בנוהי ותרים
יתהון ארמא קדם יי׃ ותפריש ית 14
ליואי מגו בני ישראל ויהון משמשין
קדמי ליואי׃ ובתר־כן יעלון ליואי 15
למפלח ית־משכן זמנא ותדכי
יתהון ותרים יתהון ארמא׃ ארי 16
אפרשא מפרשין אנון לי מגו בני
ישראל חלף פתח כל־ולדא בוכרא
כולא מבני ישראל קריבית יתהון
קדמי׃ ארי דילי כל־בכרא בבני 17
ישראל באנשא ובבעירא ביומא
דקטלית כל־בכרא בארעא
דמצרים אקדשית יתהון קדמי׃
וקריבית ית־ליואי חלף כל־בוכרא 18
בבני ישראל׃ ויהבית ית־ליואי 19
מסירין לאהרן ולבנוהי מגו בני
ישראל למפלח ית־פלחן בני־
ישראל במשכן זמנא ולכפרא על־
בני ישראל ולא יהי בבני ישראל
מותא במקרב בני־ישראל לקדשא׃

Targum ONKELOS.

6 Applica Levitas de medio filiorum Israel: & mundabis eos. 7 Et ita facies eis ut mundentur; Asperge super eos aquas lustrationis : & transire facient novaculam super omnem carnem suam; & lavabunt vestimenta sua, & mundi erunt. 8 Tollentque vitulum de bobus, & munus ejus erit simila conspersa oleo : bovem autem secundum tolles de bobus pro 9 peccato. Applicabisque Levitas coram tabernaculo fœderis : & congregabis omnem 10 cœtum filiorum Israel. Et applicabis Levitas coram Domino : & imponent filii Israel manus suas super Levi11 tas. Elevabitque Aaron Levitas elevatione corā Dño à filiis Israel : & erunt ministrantes 12 ministeriū Dñi. Levitæ autem imponent manus suas super caput boum : & faciat unum pro peccato & unum in holocaustum coram Domino, ad propitiandum super Levitas. 13 Statuesque Levitas in conspectu Aaron & in conspectu filiorum ejus : & elevabis eos elevatione in conspectu Domi14 ni. Et separabis Levitas de medio filiorū Israel : ut sint ministrantes Levitæ coram me. 15 Et posteà ingredientur Levitæ, ut ministrent in tabernaculo fœderis: & mundabis eos, & elevabis eos elevatione. 16 Quoniam separatione separati sunt mihi, de medio filiorum Israel: pro omni primogenito aperiente omnem vulvam de filiis Israel, applicavi eos 17 *coram me*. Quia meum est omne primogenitum in filiis Israel, in hominibus & in jumentis : in die quo interfeci omne primogenitum in terrâ Ægypti, sanctificavi eos co18 ram me. Applicavique Levitas pro omni primogenito fi19 liorum Israel. Dedique Levitas *traditos* Aaron & filiis ejus, de medio filiorum Israel: ut serviant pro filiis Israel in tabernaculo fœderis, ad propitiandum pro filiis Israel : ut non sit in filiis Israel mors, cum accesserint ad sanctuariū.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Accipe Levitas de medio filiorum Israel, et purificabis eos. 6 *Sic autem facies eis ut purifices eos : asperge super eos aquas expiationis, & transire faciant novaculam super omnem carnem suam, laventque vestimenta sua, et mundi erunt.* 7 *Accipient etiam vitulum de armento, & oblationem ejus similam conspersam oleo; & vitulum alterum de armento accipies (a) pro peccato.* 8 *Et accedere facies Levitas ante tabernaculum testimonii, & convocabis omnē congregationem filiorum Israel.* 9 *Et accedere facies Levitas ante Dominum, imponentq; filii Israel manus suas super Levitas.* 10 *Et offeret Aaron Levitas ventilatione coram Domino de filiis Israel, ut possint operari ministeria Domini.* 11 *Levitæ autem imponent manus suas super caput vitulorum, (b) facies q; unum pro peccato, & alterum holocaustum Domino ad expiandum Levitas.* 12 *Sistesq; Levitas coram Aarone, & coram filiis ejus, & ventilabis eos ventilationem Domino.* 13 *Separabisq; Levitas de medio filiorum Israel, meiq; erunt Levitæ.* 14 *Postea ingredientur Levitæ ad faciendū ministeriū tabernaculi testimonii, purificabisq; eos, & ventilabis eos ventilationem.* 15 *Quoniam dati sunt, illi mihi de medio filiorum Israel; pro omni primogenito aperiente vulvam inter filios Israel accepi illos mihi.* 16 *Meus est enim omnis primogenitus ex filiis Israel, ex hominibus, & ex bestiis : à die quo percussi omnem primogenitum in terra Ægypti, sanctificavi illos mihi.* 17 *Et accepi Levitas pro omni primogenito ex filiis Israel.* 18 *Dediq; Levitas donum Aaroni & filiis ejus de medio filiorum Israel ad faciendum ministerium filiorum Israel in tabernaculo testimonii, & ad expiandum filios Israel, ut non sit inter filios Israel plaga cùm accedent filii Israel ad sanctuarium.* 19

VER. SAM. (a) in expiationem. (b) faciétque

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * قدم اللاويين من بني اسرائيل فطهرهم * وكذا فاصنع لهم من تطهيرهم * انضح عليهم
7 من ماء الذكاة * ويمروا بالموسي على ابدانهم * ويغسلوا ثيابهم ويتطهروا * ويقربوا ثورا من البقر
8 ومعه برسميذ ملتوت بدهن * وثورا اخر من البقر خذه للذكاة * وقدمهم بين يدي خباء المحضر
9 وجوف جماعة بني اسرائيل * وقدمهم بين يدي الله * ويسند بنو اسرائيل ايديهم عليهم *
10 * ويرفعهم هارون رفا بين يدي الله من بين بني اسرائيل * فيكونوا يخدمون خدمة الله *
11 * واللاويون يسندون ايديهم على ارؤس الثورين * واصنع احدهما ذكاة * والاخر صعيدة لله *
12 واستغفر عنهم * وقفهم بين يدي هرون وبنيه * وارفعهم رفا لله * واعزلهم من بني اسرائيل *
13 14 ويكونوا لي * وبعد ذلك يدخل اللاويون ليخدموا خباء المحضر وقد طهرتهم ورفعتهم رفا * لانهم
15 16 مجعولون لي من بني اسرائيل * بدل كل بكر فاتح بطن من بني اسرائيل اخذتهم لي * كما كان لي كل
17 بكر مما بين بني اسرائيل من انسان الى بهيمة * وذلك اني في يوم اهلاكي كل بكر في بلد مصر
18 قدستهم لي * كذلك اخذت اللاويين بدلهم * وجعلتهم لهارون وبنيه من بين بني اسرائيل *
19 * ليخدموا خدمتهم في خباء المحضر ويستغفروا عنهم ولا يحل بهم وباء اذا هم تقدموا للقدس *

Admove Levitas de filiis Israil, et munda eos : sic autē age cum eis quoad mundationem ipsorum. 6 *Sparge super eos de aqua expiationis, & ducant novaculā super corpora sua, laventque vestes suas, et mundentur.* 7 *Et offerant taurum de bobus, et cum ipso frumentū similæ subactæ oleo: Et taurum alterum de bobus accipe in expiationem.* 8 *Et accedere fac illos ante tentorium præsentiæ : et congrega cœtum filiorum Israil.* 9 *Et approxima illos coram Deo, & imponent filii Israil manus suas super eos.* 10 *Et circunducet eos Haron circunductione coram Deo de filiis Israil, eruntque ministrantes ministerium Dei.* 11 *Et Levitæ imponent manus suas capitibus utriusque tauri: Et fac unum eorum expiationem, & alterum holocaustum Deo, & veniam postula pro ipsis.* 12 *Et siste eos ante Haronem et filios ejus, & circunduc eos circunductione Deo.* 13 *Et separa illos à filiis Israil, & erunt mihi.* 14 *Et post hæc ingrediantur Levitæ ad serviendum tabernaculo præsentiæ, cùm jam mundaveris eos, & circunduxeris illos.* 15 *Ipsi enim facti sunt mihi ex filiis Israil pro omni primogenito aperiente uterum : ex filiis Israil accepi eos mihi.* 16 *Quemadmodum meum erat omne primogenitum ex filiis Israil ab homine ad jumentum, (Atque id quidem, quia in die quâ perdidi omne primogenitum in regione Ægypti, sanctificavi eos mihi)* 17 *Sic accepi Levitas pro eis, & constitui eos Haroni et filiis ejus de medio filiorum Israil :* 18 *Ut exerceant ministerium filiorum Israil in tabernaculo præsentiæ, & veniam postulent pro eis, & non grassetur in eis pestis siquando ipsi accesserint ad sanctuarium.* 19

Versio VULG. LAT.

.Levitis Israel filiorum cœtus omnis &,Aharon &,Moseh fecit Et.
20 ויעש משה ואהרן וכל־עדת בני־ישראל ללוים
fecerunt sic ,Levitis Moseh Dominus præcepit quæ omnia Juxta
ככל אשר־צוה יהוה את־משה ללוים כן־עשו
,sua vestimenta laverunt &,Levitæ se purificaverũt Et .Israel filii eis
21 להם בני־ישראל: ויתחטאו הלוים ויכבסו בגדיהם
eos super expiavit & :Domini facies ad elevationẽ eos Aharon fecit elevare &
וינף אהרן אתם תנופה לפני יהוה ויכפר עליהם
servitium ad Levitæ sunt ingressi postea Et .eos purificandos ad,Aharon
22 אהרן לטהרם: ואחרי־כן באו הלוים לעבד את־
:ejus filiorum aspectum ad &,Aharon facies ad conventus tentorio in suum servitium
עבדתם באהל מועד לפני אהרן ולפני בניו
fecerunt sic ,Levitis super Moseh Dominus præcepit quemadmodum
כאשר צוה יהוה את־משה על־הלוים כן עשו
:Levitis quod Hoc .dicendo ,Moseh ad Dominus est locutus Et .eis
23 24 להם: וידבר יהוה אל־משה לאמר: זאת אשר ללוים
militandum ad ingreditur ,supra & ,annorum viginti & quinque filio à
מבן חמש ועשרים שנה ומעלה יבוא לצבא
annorum quinquaginta filio à Et .conventus tentorii ministerio in militiam
25 צבא בעבדת אהל מועד: ומבן חמשים שנה
ministrabit Et .ultra serviet non & ,servitii exercitu ab revertetur
26 ישוב מצבא העבדה ולא יעבד עוד: ושרת את־
servitium & ,custodiam custodiendũ ad conventus tentorio in suis fratrib⁹ cum
אחיו באהל מועד לשמר משמרת ועבדה
.eorum custodiis in Levitis facies Sic .serviet non
לא יעבד ככה תעשה ללוים במשמרתם:

20 Fecerúntque Moyses & Aaron, & omnis multitudo filiorum Israel super Levitis quæ præceperat Dominus 21 Moysi. Purificatíq; sunt, & laverunt vestimenta sua. Elevavítq; eos Aaron in conspectu Dñi, et oravit pro eis, 22 Ut purificati ingrederentur ad officia sua in tabernaculum fœderis coram Aaron & filiis ejus. Sicut præceperat Dominus Moysi de Levitis, 23 ita factum est. Locutúsque est Dominus ad Moysen, di- 24 cens; Hæc est lex Levitarum, A viginti quinque annis & suprà, ingredientur ut ministrent in tabernaculo 25 fœderis. Cúmque quinquagesimum annum ætatis impleverint, servire cessabunt. 26 Erúntque ministri fratrum suorum in tabernaculo fœderis, ut custodiant quæ sibi fuerint commendata, opera autem ipsa non faciant. Sic dispones Levitis in custodiis suis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

20 Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν καὶ (μ) πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ τοῖς Λευΐταις καθὰ ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ τῶν Λευϊτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐ- 21 τοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἡγνίσαντο οἱ Λευῖται, (ν) καὶ ἐπλύναντο τὰ ἱμάτια· καὶ ἀπέδωκεν αὐτοὺς Ἀαρὼν ἀπόδομα ἔναντι κυρίου, καὶ ἐξιλάσατο περὶ αὐτῶν Ἀαρὼν 22 ἀφαγνίσασθαι αὐτούς. Καὶ μετὰ ταῦτα (ξ) εἰσῆλθον οἱ Λευῖται λειτουργεῖν τὴν λειτουργίαν αὐτῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ἔναντι Ἀαρὼν, καὶ ἔναντι τῶν υἱῶν αὐτοῦ· καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ περὶ 23 τῶν Λευϊτῶν, οὕτως ἐποίησαν αὐτοῖς. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 24 (ο) Τοῦτό ἐστι τὸ περὶ τῶν Λευϊτῶν, ἀπὸ πέντε καὶ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, (π) εἰσελεύσονται ἐνεργεῖν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ- 25 τυρίου. Καὶ ἀπὸ πεντηκονταετοῦς ἀποστήσεται ἀπὸ τῆς λειτουργίας (ρ) καὶ οὐκ ἐργᾶται ἔτι. 26 Καὶ λειτουργήσει ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου φυλάσσειν φυλακὰς, ἔργα δὲ οὐκ ἐργᾶται. οὕτως ποιήσεις τοῖς Λευΐταις ἐν ταῖς φυλακαῖς αὐτῶν.

Et fecit Moyses, & Aaron, & 20 omnis synagoga filiorum Israel Levitis, secundùm quæ præcepit Dominus Moysi de Levitis, ita fecerunt eis filii Israel. Et puri- 21 ficati sunt Levitæ, & laverunt vestimenta: & donavit eos Aaron donum ante Dominum; & exoravit pro eis Aaron ad purificandos eos. Et post hæc in- 22 trârunt Levitæ ad ministrandum ministerium suum in tabernaculo testimonii ante Aaron, & ante filios ejus: sicut præcepit Dominus Moysi de Levitis, sic fecerunt eis. Et locutus est 23 Dominus ad Moysen, dicens, Hoc (b) est, quod de Levitis: 24 à quinto & vigesimo anno & suprà, introibunt (c) operari in tabernaculo testimonii. Et à 25 quinquagenario recedet à ministratione, & non operabitur ultrà. Et ministrabit frater ejus 26 in tabernaculo testimonii, (d) custodire custodias: opera autem non operabitur. Sic facies Levitis in custodiis eorum.

MS.A· (μ) πᾶσα συναγωγὴ (ν) καὶ ἔπλυναν τὰ ἱμάτια αὐτῶν· καὶ ἀπέδωκαν (ξ) εἰσήλθοσαν (ο) τοῦτ᾽ ἔστιν (π) εἰσελεύσονται λειτουργεῖν λειτουργίαν ἐν ἔργοις ἐν τῇ (ρ) καὶ οὐχὶ

CAP. IX. ט

,secundo anno in Sinai deserto in Moseh ad Dominus est locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה במדבר־סיני בשנה השנית
facient Et :dicendo ,primo mense in Ægypti terra è eos egrediendo
2 לצאתם מארץ מצרים בחדש הראשון לאמר: ויעשו
-quarta In .suo statuto tempore in transitum Israel filii
3 בני־ישראל את־הפסח במועדו: בארבעה
ipsum facietis ,vesperas duas inter isto mense in die decima
עשר־יום בחדש הזה בין הערבים תעשו אתו
,ejus judicia omnia juxta &,ejus statuta omnia Juxta.suo statuto tempore in
במעדו ככל־חקתיו וככל־משפטיו
faciendum ad ,Israel filios ad Moseh est locutus Et .ipsum facietis
4 תעשו אתו: וידבר משה אל־בני ישראל לעשת
decima quarta-in ,primo in transitum fecerunt Et .transitum
5 הפסח: ויעשו את־הפסח בראשון בארבעה עשר
quæ omnia Juxta .Sinai deserto in vesperas duas inter mensis .die
יום לחדש בין הערבים במדבר סיני ככל אשר
fuit Et .Israel filii fecerunt sic ,Moseh Dominus præcepit
6 צוה יהוה את־משה כן עשו בני ישראל: ויהי
potuerunt non & ,hominis animam ad immundi erant qui homines
אנשים אשר היו טמאים לנפש אדם ולא־יכלו
,Moseh facies ad appropinquaverunt &:ipsa die in transitum facere
לעשת־הפסח ביום ההוא ויקרבו לפני משה
.ipsa die in Aharon aspectus ad &
ולפני אהרן ביום ההוא:

CAP. IX.

1 Locutus est Dominus ad Moysen in deserto Sinai, anno secundo postquàm egressi sunt de terra Ægypti, men- 2 se primo, dicens; Faciant filii Israel Phase in tempore 3 suo, Quarta-decimâ die mensis hujus ad vesperam, juxta omnes ceremonias & 4 justificationes ejus. Præcepítque Moyses filiis Israel ut 5 facerent Phase. Qui fecerunt tempore suo: quartadecimâ die mensis ad vesperam, in monte Sinai. Juxta omnia quæ mandaverat Dominus Moysi, fecerunt filii 6 Israel. Ecce autem quidam immundi super anima hominis, qui non poterant facere Phase in die illo, accedentes ad Moysen & Aaron,

ΚΕΦ. Θ'.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ ἐν τῷ ἔτει τῷ δευτέρῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐν 2 τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, λέγων, Εἶπον, καὶ ποιείτωσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πάσχα καθ᾽ 3 ὥραν αὐτοῦ, Τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου πρὸς ἑσπέραν, ποιήσεις αὐτὸ (α) κατὰ καιρούς· κατὰ τὸν νόμον αὐτοῦ, καὶ κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτοῦ ποιήσεις 4 αὐτό. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς 5 Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πάσχα Ἐναρχομένου τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς ἐν τῇ (β) ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ. καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως ἐποίη- 6 σαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Καὶ παρεγένοντο οἱ ἄνδρες οἳ ἦσαν ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, καὶ οὐκ ἠδύναντο ποιῆσαι τὸ πάσχα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ· καὶ προσῆλθον ἐναντίον Μωυσῇ καὶ Ἀαρὼν ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ.

CAP. IX.

Et locutus est Dominus ad 1 Moysen in deserto Sina in anno secundo, egressis ipsis de terra Ægypti, in mense primo, dicens; Dic, & faciant filii Israel Pa- 2 scha juxta tempus ejus, Quartâ 3 & decimâ die mensis primi ad vesperam, facies illud secundùm tempora: secundùm legem ejus, & secundùm constitutionem ejus, facies illud. Et locu- 4 tus est Moyses filiis Israel, ut facerent Pascha Incipiente 5 quartâ & decimâ die mensis in deserto Sina. Sicut præcepit Dominus Moysi, ita fecerunt filii Israel. Et affuerunt viri, 6 qui erant immundi super animam hominis, & non potuerant facere Pascha in die illa. Et accesserunt ante Moysen & Aaron in die illa.

MS.A. (α) κατὰ καιρὸν αὐτοῦ· κατὰ τὸν (β) ἐρήμῳ Σινᾶ.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Fecerunt itaque Moses & Aharon, atque universa congregatio filiorum Israel Levitis quemadmodum præcepit Dominus Mosi de Levitis, sic inquam fecerunt eis filii Israel. 20
Et purificaverunt sese Levitæ, & laverunt vestimenta sua, separavitque Aharon Levitas separationem coram Domino, & expiavit illos Aharon, & purificavit illos. 21 Et deinde ingressi sunt Levitæ ad obeundum ministerium suum in tabernaculo temporis coram Aharone, & coram filiis ejus: & quemadmodum præcepit Dominus Mosi de Levitis, ita fecerunt iis filii Israel. 22 Et locutus est Dominus cum Mose, dixitque ad eum; 23 Hæc erit lex Levitis: A filio viginti quinque annorum & supra, veniet ut adscribatur in militiam, ad ministerium tabernaculi temporis. 24 A filio autem quinquaginta annorum revertetur ab exercitu ministerii, & ampliùs non serviet. 25 Sed serviet fratribus suis in observanda custodia, nullum autem opus faciet. Sic age cum Levitis in observationibus eorum. 26

CAP. IX.
De Paschate.

Et locutus est Dominus cum Mose in deserto Sinai, anno secundo ab exitu filiorum Israel ex Ægypto, mense primo, dixitque ad eum; 1 Celebrent filii Israel Pascha suo tempore. 2 Quartadecima die mensis hujus inter vesperas celebrent illud in tempore suo: juxta omnia præcepta ejus, & juxta omnia ipsius judicia celebrent illud. 3 Itaque dixit Moses ad filios Israel, ut celebrarent Pascha 4 In quartadecima die mensis primi inter vesperas, in deserto Sinai. 5 Quemadmodum præcepit Dominus Mosi, sic fecerunt filii Israel. Homines verò quosdam, qui polluti erant in anima hominum, non admiserunt ad celebrandum Pascha in die illa. 6

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum Onkelos.

20 ועבד משה ואהרן וכל כנשתא דבני ישראל לליואי ככל די פקיד יי ית משה לליואי כן עבדו להון 21 בני ישראל: ואדכיאו ליואי וחורו לבושיהון וארים אהרן יתהון ארמא קדם יי וכפר עליהון אהרן 22 לדכיותהון: ובתר כן עלו ליואי למפלח ית פולחנהון במשכן זמנא קדם אהרן וקדם בנוהי כמא די פקיד יי ית משה על ליואי כן 23 עבדו להון: ומליל יי עם משה 24 למימר: דא די לליואי מבר חמש ועשרין שנין ולעילא ייתי לחילא 25 חילא בפולחן משכן זמנא: ומבר חמשין שנין יתוב מחיל פלחנא 26 ולא יפלח עוד: וישמש עם אחוהי במשכן זמנא למטר מטרא ופולחנא לא יפלח כדין תעביד לליואי במטרתהון:

ט

1 ומליל יי עם משה במדברא דסיני בשתא תניתא למפקהון מארעא 2 דמצרים בירחא קדמאה למימר: ויעבדון בני ישראל ית פסחא 3 בזמניה: בארבעת עסרא יומא בירחא הדין בין שמשיא תעבדון יתיה בזמניה ככל גזרתיה וככל 4 דחזי ליה תעבדון יתיה: ומליל משה עם בני ישראל למעבד פסחא: 5 ועבדו ית פסחא בניסן בארבעת עסרא יומא לירחא בין שמשיא במדברא דסיני ככל די פקיד יי ית 6 משה כן עבדו בני ישראל: והוו גבריא די הוו מסאבין לטמי נפשא דאנשא ולא יכילו למעבד פסחא ביומא ההוא וקריבו קדם משה וקדם אהרן ביומא ההוא:

20 Fecítque Moyses & Aaron & omnis congregatio filiorũ Israel super Levitis, juxta omnia quæ præceperat Dñs Moysi de Levitis, ita fecerunt eis filii 21 Israel. Et mundati sunt Levitæ, & lavaverunt vestimenta sua, & elevavit eos Aaron elevatione corã Dño: et expiavit eos Aaron, ut emundarentur. 22 Et postea ingressi sunt Levitæ ad ministrandũ ministeriũ suũ in tabernaculo fœderis, corã Aaron et coram filiis ejus: sicut præceperat Domin⁹ Moysi super Levitis, ita fecerunt eis. 23 Locutusque est Dominus cum 24 Moyse dicens. Ista est lex Levitarum: à viginti quinque annis & supra, ingredientur ut per turmas suas serviant in 25 tabernaculo fœderis. Et à quinquaginta annis, revertentur ab exercitu ministrantium: et non servient amplius. 26 Ministrabúntque cum fratribus suis in tabernaculo fœderis, ut custodiant custodiam; & servitute non serviant: ita facies Levitis in custodiis suis.

CAP. IX.

1 Locutúsque est Dominus cum Moyse in deserto Sinai, in anno secundo egressionis eorum de terrâ Ægypti, in 2 mense primo, dicens. Faciant filii Israel Phase in tempore 3 suo. In quartadecima die mensis hujus ad vesperam facietis illud, in tempore suo: Juxta omnem ritum suum & juxta omnia quæ ei pertinent, 4 facietis illud. Locutúsque est Moyses cum filiis Israel, ut fa- 5 cerent Phase. Fecerúntque Phase in mense Nisã, in quarta decima die mensis ad vesperam, in deserto Sinai: juxta omnia que præceperat Dñs Moysi, ita fecerunt filii Israel. 6 Fueruntque quidam viri qui erant immundi pro immunditia animæ hominis, et non potuerunt facere Phase in die illo: accesserúntq; in cõspectũ Moysi & in conspectum Aaron in die illo.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Fecitq; Moses, & Aaron, & 20 omnis congregatio filiorũ Israel Levitis secundùm omnia quæ præceperat Domin⁹ Mosi de Levitis, sic fecerunt eis filii Israel. Et (c) purificaverũt 21 se Levitæ, & laverunt vestimenta sua, et ventilavit Aaron eos ventilatione ante Dominum, & expiavit eos Aaron ut mundi essent. Et post 22 ea ingressi sunt Levitæ ut facerent ministerium suum in tabernaculo testimonii coram Aarone, & coram filiis ejus: sicut præceperat Dominus Mosi de Levitis, sic fecerunt eis. Et locutus est Dominus 23 Mosi, dicens; Hoc est quod 24 de Levitis, à viginti quinque annis & supra, ingredietur ad militandam militiam in ministerio tabernaculi testimonii. Sed à quinquaginta an- 25 nis, revertetur de militia ministerii, & non serviet amplius. (d) Ministrabit autem 26 fratribus suis in tabernaculo testimonii ut custodiat custodiam, sed ministerium non faciet. Sic (e) facies Levitis in custodiis eorum.

CAP. IX.

Et locutus est Dominus 1 Mosi in deserto Sinai, anno secundo egressus eorum de terra Ægypti, mense primo, dicens; Facient autem filii 2 Israel Pascha in tempore suo. Decimaquartâ die, in mense 3 isto, inter duas vesperas facient illud in temporib⁹ ejus: secundùm omnia præcepta ejus, & secundùm omnia judicia ejus facietis illud. Lo- 4 cutusq; est Moses filiis Israel ut facerent Pascha. Et fece- 5 runt Pascha in primo, in decimaquartâ die mensis, inter duas vesperas in deserto Sinai: secundùm omnia quæ præceperat Dominus Mosi, sic fecerunt filii Israel. Affue- 6 runt autem viri qui polluti erant super animam hominis, & non potuerant facere Pascha in illo die: tunc accesserunt ante Mosen, & ante Aaronem in illo die;

VER. SAM. (c) expiaverunt (d) Docebit autem fratres suos (e) facietis

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

20 * فصنع موسي وهارون في جماعة بني اسرايل للدوابيين كجميع ما امر الله به موسي في
21 سببهم * كذاك صنعا بهم * فتذكوا وغسلوا ثيابهم * ورفعهم هرون رفعا بين يدي الله * واستغفر
22 عنهم * وطهرهم * وبعد ذلك دخلوا ليخدموا خباء المحضر بين يدي هرون وبنيه * كجميع
23 24 ما امر الله موسي بسببهم كذاك صنعا بهم * ثم كلم الله موسي تكليما * هذا رسم للدوابيين *
25 من ابن خمس وعشرين سنة فصاعدا يدخل للجيش لخدمة خباء المحضر * ومن ابن
26 خمسين سنة يرجع عنه فلا يخدمه ابدا * لكن يخدمه اخوته * ويحفظ خباء المحضر واما خدمته
الاولي فلا يعانها * كذا فاصنع بهم في حفظهم * * الفصل التاسع *
1 * وقبل ذلك كلم الله موسي في برية سيناي * في السنة الثانية لخروجهم من ارض مصر * في
2 3 الشهر الاول قايلا * ليصنع بنو اسرايل الفصح في وقته * في اليوم الرابع عشر من هذا الشهر
4 بين العروبين فليصنعوه في وقته * بجميع رسومه واحكامه فليصنعوه * فكلم موسي بني اسرايل
5 في عمل الفصح * فعملوه في الشهر الاول في اليوم الرابع عشر منه بين العروبين في برية سيناي *
6 كجميع ما امر الله موسي صنع بنو اسرايل * فكان فيهم اناس تنجسوا بميت من الناس * فلم
يجز لهم ان يصنعوا الفصح في ذلك اليوم * فتقدموا فيه بين يدي موسي وهرون *

Fecerunt igitur Musa & Haron in cœtu filiorum Israil Levitis secundùm omnia quæ præcepit Deus de ipsis, ita fecerunt eis. 20 *Et expiati sunt, & laverunt vestimenta sua, & circunduxit eos Haron circunductione in conspectu Dei, veniámque postulavit pro eis, & mundavit illos.* 21 *Et postea ingressi sunt ut ministrarent tabernaculo præsentiæ coram Harone & filiis ejus: secundùm omnia quæ præcepit De⁹ Musæ de re ipsorum, sic fecerunt eis.* 22 *Etiam allocutus est Deus Musã locutione:* 23 *Hæc est constitutio Levitarum: à filio viginti quinque annorum & deinceps, ingredietur in turmã ad ministerium tabernaculi præsentiæ:* 24 *Et à filio quinquaginta annorum revertetur ab ipso, nec serviet ei unquam:* 25 *Sed servient ei fratres ejus. Custodiet quidẽ tabernaculum præsentiæ, at ministerio suo primo ne det operam. Sic facito illis in custodia eorum.* 26

CAP. IX.

Et ante hæc locut⁹ est Deus cum Musa in deserto Sinai, anno secundo ab exitu eorum è terra Ægypti, mense primo, dicens; 1 *Agant filii Israil Pascha tempore suo.* 2 *In die quartadecima ex hoc mense, inter utrumq; occasum agant illud tempore suo: secundùm omnes ritus ejus, & judicia ejus agant illud.* 3 *Locutus est ergò Musa cum filiis Israil de faciendo Paschate.* 4 *Et fecerunt illud mense primo, die quartadecimâ ex ipso, inter utrumque occasum, in deserto Sinai: secundùm omnia quæ mandavit De⁹ Musæ, fecerunt filii Israil.* 5 *Fuerunt autem nonnulli inter eos, qui inquinati fuerant in mortuo ex hominibus, unde non licebat eis facere Pascha in illa die: accesserunt igitur in ipsa die ante Musam & Haronem,* 6

.hominis animā ad immundi Nos :eum ad ipſi homines dixerunt Et
7 וַיֹּאמְרוּ הָאֲנָשִׁים הָהֵמָּה אֵלָיו אֲנַחְנוּ טְמֵאִים לְנֶפֶשׁ אָדָם
Domini appropinquationem faciendum appropinquare non ad, diminuemur quid Ad
לָמָּה נִגָּרַע לְבִלְתִּי הַקְרִב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה
:Moſeh eos ad dixit Et ?Iſrael filiorum medio in ſuo ſtatuto tēpore in
בְּמֹעֲדוֹ בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 8 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם מֹשֶׁה
ad Dominus eſt locut' Et.vobis Dñs præcipiat quid audiam & ,State
עִמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מַה־יְצַוֶּה יְהוָה לָכֶם׃ 9 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
cùm vir Vir :dicendo ,Iſrael filios ad Loquere :dicendo Moſeh
מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ 10 דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר אִישׁ אִישׁ כִּי־
vel ,vobis longinqua via in vel ,animam ad immundus fuerit
יִהְיֶה טָמֵא ׀ לָנֶפֶשׁ אוֹ בְדֶרֶךְ רְחֹקָה לָכֶם אוֹ
quarta in,ſecundo menſe In.Domino tranſitū faciet&,veſtris generationib'
לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה פֶסַח לַיהוָה׃ 11 בַּחֹדֶשׁ הַשֵּׁנִי בְּאַרְבָּעָה
infermentatis ſuper :ipſum facient veſperas duas inter die decima
עָשָׂר יוֹם בֵּין הָעַרְבַּיִם יַעֲשׂוּ אֹתוֹ עַל־מַצּוֹת
os & ;manè uſque eo ex facient reliquū Non.illud comedēt amaritudinib'&
וּמְרֹרִים יֹאכְלֻהוּ׃ 12 לֹא־יַשְׁאִירוּ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר וְעֶצֶם
.illud facient Peſach ſtatutum omne ſecundum :eo in confringent non
לֹא יִשְׁבְּרוּ־בוֹ כְּכָל־חֻקַּת הַפֶּסַח יַעֲשׂוּ אֹתוֹ׃
facere ceſſaverit &,fuerit non via in &,mundus ipſe qui vir Et
13 וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־הוּא טָהוֹר וּבְדֶרֶךְ לֹא־הָיָה וְחָדַל לַעֲשׂוֹת
appropinquationem quia:ſuis populis è ipſa anima excidetur & ,tranſitum
הַפֶּסַח וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמֶּיהָ כִּי ׀ קָרְבַּן
vir portabit ſuū peccatū;ſuo ſtatuto tēpore in fecit accedere non Domini
יְהוָה לֹא הִקְרִיב בְּמֹעֲדוֹ חֶטְאוֹ יִשָּׂא הָאִישׁ
Peſach fecerit &,peregrinus vobiſcum fuerit peregrinatus cùm Et .ipſe
הַהוּא׃ 14 וְכִי־יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר וְעָשָׂה פֶסַח
.faciet ſic ejus judicium ſecundum &,Peſach ſtatutum ſecundum;Domino
לַיהוָה כְּחֻקַּת הַפֶּסַח וּכְמִשְׁפָּטוֹ כֵּן יַעֲשֶׂה
die in Et .terræ indigenæ &,peregrino &,vobis erit unum Statutum
חֻקָּה אַחַת יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר וּלְאֶזְרַח הָאָרֶץ׃ 15 וּבְיוֹם
:teſtimonii :tentorio tabernaculum nubes operuit ,tabernaculum erigendi
הָקִים אֶת־הַמִּשְׁכָּן כִּסָּה הֶעָנָן אֶת־הַמִּשְׁכָּן לְאֹהֶל הָעֵדֻת
.mane uſque ignis aſpectus ſicut tabernaculum ſuper erit veſpera in &
וּבָעֶרֶב יִהְיֶה עַל־הַמִּשְׁכָּן כְּמַרְאֵה־אֵשׁ עַד־בֹּקֶר׃
.nocte ignis aſpectus & ,illud operiet Nubes :ſemper erit Sic
16 כֵּן יִהְיֶה תָמִיד הֶעָנָן יְכַסֶּנּוּ וּמַרְאֵה־אֵשׁ לָיְלָה׃
proficiſcebantur ea poſt & ,tentorio deſuper nubem ſuſtolli os ad Et
17 וּלְפִי הֵעָלֹת הֶעָנָן מֵעַל הָאֹהֶל וְאַחֲרֵי כֵן יִסְעוּ
caſtrametabantur ibi ,nubes ibi manebat quo loco in & :Iſrael filii
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִמְקוֹם אֲשֶׁר יִשְׁכָּן־שָׁם הֶעָנָן שָׁם יַחֲנוּ
,Iſrael filii proficiſcebantur Domini os ſuper .Iſrael filii
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 18 עַל־פִּי יְהוָה יִסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
habitaret quibus ,diebus Omnibus :caſtrametabantur Domini os ſuper &
וְעַל־פִּי יְהוָה יַחֲנוּ כָּל־יְמֵי אֲשֶׁר יִשְׁכֹּן
nubem prolongando in Et .caſtrametabantur ,tabernaculum ſuper nubes
הֶעָנָן עַל־הַמִּשְׁכָּן יַחֲנוּ׃ 19 וּבְהַאֲרִיךְ הֶעָנָן
Iſrael filii cuſtodiebant & ,multis diebus tabernaculum ſuper
עַל־הַמִּשְׁכָּן יָמִים רַבִּים וְשָׁמְרוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־
.proficiſcebantur non & ,Domini cuſtodiam
מִשְׁמֶרֶת יְהוָה וְלֹא יִסָּעוּ׃

Verſio VULG. LAT.

7 Dixerunt eis, Immundi ſumus ſuper anima hominis. Quarè fraudamur ut non valeamus oblationem offerre Domino in tempore ſuo inter filios 8 Iſrael? Quibus reſpondit Moſes, State, ut conſulam quid præcipiat Dominus de vobis. 9 Locutúſque eſt Dominus ad 10 Moyſen, dicens, Loquere filiis Iſrael; Homo qui fuerit immundus ſuper anima, ſive in via procul in gente veſtra, fa- 11 ciat Phaſe Domino In menſe ſecundo, quartadecimâ die menſis ad veſperam: cum azymis & lactucis agreſtibus 12 comedent illud. Non relinquent ex eo quidpiam uſque manè, & os ejus non confringent, omnem ritum Phaſe 13 obſervabunt. Si quis autem & mundus eſt, & in itinere non fuit, & tamen non fecit Phaſe, exterminabitur anima illa de populis ſuis, quia ſacrificiū Domino non obtulit tempore ſuo: peccatum ſuum ipſe por- 14 tabit. Peregrinus quoq; & advena ſi fuerint apud vos, facient Phaſe Domino juxta ceremonias & juſtificationes ejus. Præceptū idem erit apud vos tam advenæ quàm indi- 15 genæ. Igitur die quâ erectum eſt tabernaculū, operuit illud nubes. A veſpere autem ſuper tentorium erat quaſi ſpecies 16 ignis uſque mané. Sic fiebat jugiter: per diem operiebat illud nubes, & per noctem 17 quaſi ſpecies ignis. Cúmque ablata fuiſſet nubes, quæ tabernaculum protegebat, tunc proficiſcebantur filii Iſrael: & in loco ubi ſtetiſſet nubes, 18 ibi caſtrametabantur. Ad imperium Dñi proficiſcebantur, & ad imperium illi' figebant tabernaculū. Cunctis diebus quibus ſtabat nubes ſuper tabernaculum, manebant in 19 eodem loco. Et ſi eveniſſet ut multo tempore maneret ſuper illud, erant filii Iſrael in excubiis Domini, & non proficiſcebantur,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες ἐκεῖνοι (γ) πρὸς αὐτόν, Ἡμεῖς ἀκάθαρτοι ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου· μὴ οὖν ὑστερήσωμεν (δ) προσενέγκαι τὸ δῶρον κυρίῳ κατὰ καιρὸν αὐτοῦ ἐν μέσῳ υἱῶν 8 Ἰσραήλ; Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς, Στῆτε αὐτοῦ, καὶ ἀκούσομαι τί ἐντελεῖται κύριος 9 περὶ ὑμῶν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς 10 Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, λέγων, Ἄνθρωπος ἄνθρωπος, ὃς ἐὰν γένηται ἀκάθαρτος ἐπὶ ψυχῇ ἀνθρώπου, ἢ ἐν ὁδῷ (ε) μακρὰν ὑμῖν, ἢ ἐν ταῖς γενε- 11 αῖς ὑμῶν, καὶ ποιήσει τὸ πάσχα (ζ) κυρίῳ Ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ ἐν τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ (η) ἡμέρᾳ· τὸ πρὸς ἑσπέραν ποιήσουσιν αὐτό, ἐπ' ἀζύμων καὶ πικρίδων φά- 12 γονται αὐτό. Οὐ καταλείψουσιν ἀπ' αὐτοῦ εἰς τὸ πρωΐ, καὶ ὀστοῦν οὐ (θ) συντρίψουσιν ἀπ' αὐτοῦ· κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα ποιήσουσιν αὐ- 13 τό. Καὶ ἄνθρωπος ὃς (ι) ἐὰν καθαρὸς ᾖ, καὶ ἐν ὁδῷ μακρὰν οὐκ ἔστι, καὶ ὑστερήσῃ (κ) ποιῆσαι τὸ πάσχα, (λ) ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, ὅτι τὸ δῶρον κυρίῳ οὐ προσήνεγκε κατὰ τὸν καιρὸν αὐτοῦ· ἁμαρτίαν αὐτοῦ λήψεται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 14 Ἐὰν δὲ προσέλθῃ πρὸς ὑμᾶς προσήλυτος ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, καὶ (μ) ποιήσῃ τὸ πάσχα κυρίῳ, κατὰ τὸν νόμον τοῦ πάσχα, καὶ κατὰ τὴν σύνταξιν (ν) αὐτοῦ ποιήσει αὐτό· νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν, καὶ τῷ προσηλύτῳ, καὶ τῷ αὐτόχθονι τῆς 15 γῆς. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐστάθη ἡ σκηνή, ἐκάλυψεν ἡ νεφέλη τὴν σκηνήν, τὸν οἶκον τοῦ μαρτυρίου. καὶ τὸ ἑσπέρας ἦν (ξ) ἐπὶ τῆς σκη- 16 νῆς ὡς εἶδος πυρὸς ἕως πρωΐ. Οὕτως ἐγίνετο διαπαντός· ἡ νεφέλη ἐκάλυπτεν αὐτὴν ἡμέρας, καὶ εἶδος πυρὸς τὴν νύκτα. 17 Καὶ ἡνίκα ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς, καὶ μετὰ ταῦτα (ο) ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ ἐν τῷ τόπῳ οὗ ἂν ἔστη ἡ νεφέλη, ἐκεῖ (π) 18 παρενέβαλον οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Διὰ προστάγματος κυρίου παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι. πάσας τὰς ἡμέρας ἐν αἷς σκιάζει ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσ- 19 ραήλ. Καὶ ὅταν ἐφέλκηται ἡ νεφέλη ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἡμέρας πλείους, καὶ φυλάξονται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν φυλακὴν τοῦ θεοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐξάρωσι.

Et dixerunt viri illi ad eū, Nos 7 immundi ſuper animā hominis. Nunquid igitur fraudandi erimus offerre donum Domino juxta temp' ſuum in medio filiorum Iſrael? Et dixit ad eos Moyſes, 8 State iſtic, & audiā quid præcipiet Dominus de vobis. Et locu- 9 tus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, Loquere filiis Iſrael, dicens, 10 Homo, homo, quicunq; fuerit immundus ſuper animam hominis, vel in via longè à vobis, vel in generationibus veſtris, & faciet Paſcha Domino In menſe ſecun- 11 do in quarto & decima die: ad veſperā facient illud, ſuper azyma, & picridas comedent illud. Non relinquent de eo in manè, et 12 os non confringent de eo: ſecundùm legē ipſius Paſcha facient illud. Et (a) homo quicunq; mun- 13 dus fuerit, & in via longè non eſt, & defuerit facere Paſcha; exterminabitur anima illa de populo ſuo, quia donum Domino nō obtulit juxta temp' ejus: peccatum ſuum accipiet homo ille. Si 14 autē acceſſerit ad vos proſelytus in terra veſtra, et fecerit Paſcha Domino; ſecundùm legem ipſius Paſcha, et ſecundùm cōſtitutionem ejus faciet illud. Lex una erit vobis, & proſelyto, & indigenæ terræ. Et die quâ ſtatutum 15 eſt tabernaculum, texit nubes tabernaculum, (b) domum teſtimonii. Et veſperè erat ſuper tabernaculum velut ſpecies ignis uſq; mané. Ità fiebat ſemper: nubes 16 tegebat illud die, & ſpecies ignis nocte. Et cùm aſcendiſſet nu- 17 bes à tabernaculo, & poſteà promovebant filii Iſrael: & in loco ubicunq; ſteterat nubes, ibi caſtra collocabant filii Iſrael. Per 18 præceptum Domini caſtra (c) collocabunt filii Iſrael, & per præceptum Domini promovebunt. Omnes dies in quibus obumbrat nubes ſuper tabernaculum, in caſtris erunt filii Iſrael. Et quando 19 (d) protraxerit nubes ſuper tabernaculum dies plures; & cuſtodient filii Iſrael cuſtodiam Dei, & non promovebunt.

MS.A. (γ) πρὸς αὐτούς, (δ) ὥστε προσενέγκαι (ε) μακρὰν ἢ ἐν ὑμῖν, (ζ) τῷ κυρίῳ (η) ἡμέρᾳ· πρὸς (θ) συντρίψεται (ι) ἂν (κ) τοῦ ποιῆσαι (λ) ἐξολεθρευθήσεται (μ) ποιήσει (ν) αὐτοῦ οὕτως ποιήσει (ξ) ἐπὶ τῆς γῆς ὡς (ο) ἀπῆρον (π) παρενέβαλλον

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܓܒܪܐ ܗܢܘܢ. ܚܢܢ ܛܡܐܝܢ ܚܢܢ ܒܢܦܫܐ ܕܒܪܢܫܐ. ܠܡܢܐ ܡܬܟܠܝܢܢ ܕܠܐ 7
ܢܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܕܡܪܝܐ ܒܙܒܢܗ. ܒܝܢܬ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. *ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ. 8
ܩܘܡܘ ܠܟܘܢ ܒܕܘܟܬܟܘܢ. ܘܐܫܡܥ ܡܢܐ ܦܩܕ ܡܪܝܐ ܥܠܝܟܘܢ. *ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. 9
ܘܐܡܪ ܠܗ. *ܡܠܠ ܥܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܓܒܪ ܓܒܪ ܡܢ ܕܢܗܘܐ ܛܡܐ 10
ܒܢܦܫܐ. ܐܘ ܒܐܘܪܚܐ ܗܘ ܪܚܝܩܬܐ. ܐܘ ܒܕܪܝܟܘܢ. ܢܥܒܕ ܦܨܚܐ ܠܡܪܝܐ. *ܒܐܪܒܥܣܪ ܒܝܪܚܐ 11
ܬܪܝܢܐ ܒܝܢ ܪܡܫܐ. ܢܥܒܕܘܢܝܗ. ܥܠ ܦܛܝܪܐ ܘܡܪܪܐ ܢܐܟܠܘܢܝܗ. *ܠܐ ܢܫܒܩܘܢ ܡܢܗ ܠܨܦܪܐ. 12
ܘܓܪܡܐ ܠܐ ܢܬܒܪܘܢ ܒܗ. ܐܝܟ ܟܠܗ ܢܡܘܣܐ ܕܦܨܚܐ ܢܥܒܕܘܢܝܗ. *ܘܓܒܪܐ ܕܕܟܐ ܗܘ. ܘܠܐ 13
ܗܘܐ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܠܐ ܥܒܕ ܦܨܚܐ ܒܙܒܢܗ. ܬܐܒܕ ܢܦܫܐ ܗܝ ܡܢ ܥܡܗ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܩܪܒ ܩܘܪܒܢܗ
ܕܡܪܝܐ ܒܙܒܢܗ. ܚܛܗܐ ܢܩܒܠ ܓܒܪܐ ܗܘ. *ܘܡܐ ܕܢܬܬܘܬܒ ܥܡܟܘܢ ܐܢܫ ܕܡܬܦܢܐ ܠܘܬܝ. 14
ܘܢܥܒܕ ܦܨܚܐ ܠܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܢܡܘܣܐ ܕܦܨܚܐ. ܘܐܝܟ ܕܝܢܘܗܝ. ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ. ܢܡܘܣܐ ܚܕ
ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܠܓܝܘܪܐ ܘܠܝܠܝܕܐ ܕܐܪܥܐ. *ܘܒܝܘܡܐ ܕܐܬܩܡ ܡܫܟܢܐ. 15
ܚܦܬܗ ܥܢܢܐ ܠܡܫܟܢܐ ܕܙܒܢܐ. ܘܠܦܪܣܐ ܕܬܪܥܐ ܕܣܗܕܘܬܐ. ܘܒܪܡܫܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܥܠ ܡܫܟܢܐ.
ܐܝܟ ܚܙܘܐ ܕܢܘܪܐ ܥܕܡܐ ܠܨܦܪܐ. *ܘܗܟܢܐ ܗܘܐ ܗܘܐ ܐܡܝܢܐܝܬ. ܘܥܢܢܐ ܡܟܣܝܐ ܗܘܬ ܠܗ 16
ܒܐܝܡܡܐ. ܘܚܙܘܐ ܕܢܘܪܐ ܒܠܠܝܐ. *ܘܡܐ ܕܡܣܬܠܩܐ ܗܘܬ ܥܢܢܐ ܡܢ ܡܫܟܢܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܫܩܠܝܢ 17
ܗܘܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܒܐܬܪܐ ܕܫܪܝܐ ܗܘܬ ܬܡܢ ܥܢܢܐ. ܬܡܢ ܫܪܝܢ ܗܘܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. *ܘܥܠ 18
ܦܘܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܫܩܠܝܢ ܗܘܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܥܠ ܦܘܡܗ ܕܡܪܝܐ ܫܪܝܢ ܗܘܘ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ
ܕܫܪܝܐ ܗܘܬ ܥܢܢܐ ܥܠ ܡܫܟܢܐ. ܫܪܝܢ ܗܘܘ. *ܘܡܐ ܕܡܓܪܐ ܗܘܬ ܥܢܢܐ ܥܠ ܡܫܟܢܐ. 19
ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܢܛܪܝܢ ܗܘܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܛܪܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܫܩܠܝܢ.

Dixerúntque ad eos viri illi, Nos polluti 7 ſumus in anima hominis, cur prohibemur, nec offerimus oblationem Dñi tempore ſuo inter filios Iſrael? Ait illis Moſes, State in 8 loco veſtro, & audiam quid præcipiat Dominus de vobis. Locutus eſt ergò Dñs cum 9 Moſe, & dixit ad eum; Loquere cum filiis 10 Iſraël, & dic eis; Unuſquiſque cùm fuerit contaminatus in anima, vel in via eſt longinqua, aut in habitaculis veſtris; celebret Paſcha Dño. Quartâ decimâ menſis ſecun- 11 di, inter veſperas celebrent illud: ſuper azymo & amaritudine comedant illud. Nihil re- 12 linquant ex eo uſque mane, & os non frangant in eo: juxta omnem ritum Paſchatis celebrent illud. Homo verò qui mundus eſt, 13 nec fuerit in via, & non celebrârit Paſcha in tempore ſuo; pereat anima illa de populo ſuo, eò quòd non obtulerit oblationem Dñi tempore ſuo: peccatum recipiet vir hujuſmodi. Et cùm demorat' fuerit vobiſcū is qui 14 ad me convertitur, feceritque Paſcha Dño; juxta præceptum Paſchatis, & juxta judicia ejus, ita faciet. Lex eadem ſit vobis, & ei qui convertitur ad me, atque hoſpiti terræ. Por- 15 rò, quo die erectum fuit tabernaculum, obtexit nubes tabernaculum temporis & velum januæ teſtimonii: & in eadem veſpera facta eſt ſuper tabernaculum quaſi ſpecies ignis uſque ad matutinum. Sic fiebat ſemper, & nu- 16 bes tegebat illud interdiu, & ſpecies ignis noctu. Cúmque ſuſtolleretur nubes à taber- 17 naculo, tunc proficiſcebantur filii Iſrael: & in loco in quo reſidebat nubes, ibi caſtrametabantur filii Iſrael. Et quidem ad verbum oris 18 Dñi proficiſcebantur filii Iſrael, & ad verbum oris Dñi caſtrametabantur: cunctis diebus quibus manebat nubes ſuper tabernaculum, reſidebant. Cúmque moram fa- 19 ceret nubes ſupèr tabernaculum diebus multis, obſervabant filii Iſrael cuſtodiam Domini, nec proficiſcebantur.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

7 וַאֲמַרוּ גֻבְרַיָּא הָאִנּוּן לֵיהּ אֲנַחְנָא
מְסָאֲבִין לִטְמֵי נַפְשָׁא דֶאֱנָשָׁא לְמָה
נִתְמְנַע בְּדִיל דְּלָא לְקָרָבָא יָת
קֻרְבָּנָא דַייָ בִּזְמָנֵיהּ בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
8 וַאֲמַר לְהוֹן מֹשֶׁה אוֹרִיכוּ עַד דְּאֶשְׁמַע
מָה דְּאִתְפַּקַּד מִן קֳדָם יְיָ עַל דִּלְכוֹן׃
9 וּמַלֵּל יְיָ עִם מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ 10 מַלֵּל עִם
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר גְּבַר גְּבַר אֲרֵי
יְהֵי מְסָאַב לִטְמֵי נַפְשָׁא דֶאֱנָשָׁא
אוֹ בְאוֹרַח רְחִיקָא לְכוֹן אוֹ לְדָרֵיכוֹן
וְיַעְבֵּיד פִּסְחָא קֳדָם יְיָ׃ 11 בְּיַרְחָא תִנְיָנָא
בְּאַרְבְּעַת עַסְרָא יוֹמָא בֵּין שִׁמְשַׁיָּא
יַעְבְּדוּן יָתֵיהּ עַל פַּטִּיר וּמְרָרִין
יֵיכְלוּנֵיהּ׃ 12 לָא יַשְׁאֲרוּן מִנֵּיהּ עַד
צַפְרָא וְגַרְמָא לָא יְתַבְּרוּן בֵּיהּ כְּכָל
גְּזֵירַת פִּסְחָא יַעְבְּדוּן יָתֵיהּ׃ 13 וְגַבְרָא
דְּהוּא דְכֵי וּבְאוֹרַח לָא הֲוָה וְיִתְמְנַע
לְמֶעְבַּד פִּסְחָא וְיִשְׁתֵּיצֵי אֱנָשָׁא
הַהוּא מֵעַמֵּיהּ אֲרֵי קֻרְבָּנָא דַייָ לָא
קָרֵיב בִּזְמָנֵיהּ חוֹבֵיהּ יְקַבֵּל גַּבְרָא
הַהוּא׃ 14 וַאֲרֵי יִתְגַּיַּר עִמְּכוֹן גִּיּוֹרָא
וְיַעְבֵּיד פִּסְחָא קֳדָם יְיָ כִּגְזֵירַת פִּסְחָא
וּכְדִחְזֵי לֵיהּ כֵּן יַעְבֵּיד קְיָמָא חַד יְהֵא
לְכוֹן וּלְגִיּוֹרַיָּא וּלְיַצִּיבָא דְאַרְעָא׃
15 וּבְיוֹמָא דְּאִתָּקַם יָת מַשְׁכְּנָא חֲפָא
עֲנָנָא יָת מַשְׁכְּנָא לְמַשְׁכְּנָא
דְסַהֲדוּתָא וּבְרַמְשָׁא הֲוֵי עַל
מַשְׁכְּנָא כְּחֵיזוּ אֶשָּׁתָא עַד צַפְרָא׃
16 כֵּן הֲוֵי תְדִירָא עֲנָנָא חָפֵי לֵיהּ וְחֵיזוּ
אֶשָּׁתָא בְּלֵילְיָא׃ 17 וּלְפוּם אִסְתַּלָּקוּת
עֲנָנָא מֵעִלָּוֵי מַשְׁכְּנָא וּבָתַר כֵּן נָטְלִין
בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבְאַתְרָא דְּשָׁרֵי תַמָּן
עֲנָנָא תַמָּן שָׁרַן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 18 עַל
מֵימְרָא דַייָ נָטְלִין בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְעַל
מֵימְרָא דַייָ שָׁרַן כָּל יוֹמִין דְּשָׁרֵי
עֲנָנָא עַל מַשְׁכְּנָא שָׁרַן׃ 19 וּבְאוֹרְכוּת
עֲנָנָא עַל מַשְׁכְּנָא יוֹמִין סַגִּיאִין
וְיִטְּרוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת מַטְּרַת מֵימְרָא דַייָ וְלָא נָטְלִין׃

Targum Onkelos.

7 Atq; dixerunt ei viri illi; Nos ſumus immundi pollutione animæ hominis: quare prohibemur ut non offeram' oblationē Dñi in tempore ſuo, in 8 medio filiorū Iſrael? Dixítque eis Moyſes: Expectate donec audiā, quid præcipiat Dñs ſuper veſtrâ. 9 Locutúſq; eſt Dñs cū 10 Moyſe dicens. Loquere cum filiis Iſrael, dicens: Vir vir ex vobis aut de generationib' veſtris, qui fuerit immund' pollutione animæ hominis aut in viâ longinquâ, faciet Phaſe 11 corā Dño. In menſe ſecundo, in quarta decima die menſis ad veſperā facient illud: cum azymis et herbis amaris come- 12 dent illud. Non relinquent ex eo uſq; mane, et os non confringent in eo: juxta omnē ri- 13 tum Phaſe facient illud. Vir autē qui fuerit mund', et in itinere non fuerit, et deſierit facere Phaſe; exterminabitur homo ille de populo ſuo: quia oblationē Dñi non obtulit in tēpore ſuo, peccatū ſuū ſuſcipi- 14 et vir ille. Et quando peregrinat' fuerit apud vos peregrinus, et fecerit Phaſe corā Dño; juxta ritū Phaſe, et ſicut ei pertinet, ita faciet: præceptū unū erit vobis; et peregrinis, atque 15 indigenis terræ. In die autem qua erectū eſt tabernaculum, cooperuit nubes tabernaculū teſtimonii: et in veſpere erat ſuper tabernaculū quaſi viſio 16 ignis, uſq; mane. Sic erat jugiter; nubes operiebat illud: 17 et viſio ignis per noctē. Et cū elevata fuiſſet nubes deſuper tabernaculum, poſtea proficiſcebantur filii Iſrael: et in loco ubi manebat nubes, ibi 18 manebant filii Iſrael. Per verbum Dñi proficiſcebantur filii Iſrael, et per verbū Dñi caſtrametabātur: cunctis dieb' quibus manebat nubes ſuper tabernaculū, manebant illi. Et quā- 19 do longo tempore manebat nubes ſuper tabernaculū, et diebus multis: cuſtodiebant filii Iſrael cuſtodiam verbum Dñi, et non proficiſcebantur.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

Dixeruntq; ad eum viri iſti, 7 Nos polluti ſumus ſuper animā mortui, quare reſecamur, ut non offeramus munus Domino in temporibus ſuis in medio filiorum Iſrael? Et 8 dixit eis Moſes, Subſiſtite, et audiā quid præceperit Dominus vobis. Et locut' eſt Domi- 9 nus Moſi, dicens; Loquere fili- 10 is Iſrael, dicens; Quicunque fuerit pollutus ſuper animā, aut in via longinqua à vobis, aut à generationibus veſtris, faciet etiam paſcha Domino. Menſe ſecundo, decimâ quar- 11 tâ die, inter duas veſperas facient illud; cum azymis et amaritudinibus comedent illud. Nihil reſiduum facient 12 de eo uſque ad mane, neque os confringent in eo: ſecundùm omnia præcepta Paſchatis facient illud. Vir autem qui 13 mundus erit, & in via non fuerit, et (a) omittet facere Paſcha, exterminabitur anima illa de populis ſuis, quoniam munus Domini non obtulit in temporibus ſuis: peccatum ſuum portabit vir ille. Cùm etiam cōmorabitur vo- 14 biſcum peregrinus, feceritq; Paſcha Domino, ſecundùm præcepta Paſchatis, et ſecundùm judicia ejus, ſic faciet: præceptum unum erit vobis, et peregrino, & indigenæ terræ. In die verò quo erectum eſt 15 tabernaculum, operuit nubes tabernaculum verſus tentorium teſtimonii; veſpere autem erat ſuper tabernaculum ſicut ſpecies ignis uſque mane. Sic fuit ſemper; nubes tege- 16 bat illud, & ſpecies ignis nocte. Ubi autem aſcendiſſet nu- 17 bes à tabernaculo, poſt hæc proficiſcebantur filii Iſrael: in loco verò in quo requieſcebat nubes, ibi caſtrametabantur filii Iſrael. Juxta os Do- 18 mini proficiſcebantur filii Iſrael, & juxta os Domini caſtrametabantur: omnibus diebus quibus requieſcebat nubes ſuper tabernaculū, caſtrametabantur. ~~Cùm autem~~ mo- 19 rabatur nubes ſuper tabernaculum diebus multis, cuſtodiebant filii Iſrael cuſtodiam Domini, & non proficiſcebantur.

VER. SAM. (a) ſpernet

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وقالوا نحن انجاس من الناس. فلا نمنع ان نقرب مثل قربان الله في وقته فيما بين بني 7
اسرائيل * قال لهم موسى تقفوا حتى اسمع ما يامر الله به فيكم * فكلم الله موسى قائلا * مر 8 9
بني اسرائيل وقل لهم اي انسان كان نجسا من ميت، او في سفر منكم او من اجيالكم * 10
فليصنع فسحا لله * في الشهر الثاني في اليوم الرابع عشر منه بصعوده في وقته ومع فطير 11
ومرار ياكلونه * ولا يبقوا منه شيئا الى الغداة ولا يكسروا منه عظما وكسائر سنن الفصح 12
فليصنعوه * واي رجل كان طاهرا ولم يكن على سفر وامتنع ان يعمل الفصح فيقطع 13
ذلك الانسان من بين قومه اذ لم يقرب قربان الله في وقته فقد حمل ذلك الرجل وزره * وان 14
دخل فيكم دخيل فليصنع فصحا لله كرسم الفصح وحكمه كذلك يصنع اذ شريعة واحدة
يجب ان تكون لكم للدخيل وصريح الامة * وفي يوم نصب المسكن غطا الغمام على خباء 15
الشهادة * وفي الليل يكون عليه كمنظر نار الى الغداة * كذلك يكون دائما. الغمام يغطيه 16
نهارا ومنظر النار ليلا * وعلى قدر ارتفاع الغمام عن الخباء فبعد ذلك يرحل بنو اسرائيل وفي 17
اي موضع يسكن الغمام ثم ينزل بنو اسرائيل * عن امر الله يرحل بنو اسرائيل وعن امر 18
ينزلون فهم طول مدة ما يسكن الغمام على المسكن مقيمون * وان طال الغمام على 19
المسكن اياما كثيرة فيحفظ بنو اسرائيل حفظ الله ولا يرحلوا.

* Dixerúntque, Nos immundi ſumus propter homines, ne prohibeamur offerre ut 7 oblationem Dei tempore ſuo, inter filios Iſrail. Dixit eis Muſa, Manete ut audiam 8 quid præcipiat Deus de vobis. Locutuſq; 9 eſt Deus cum Muſa, dicens; Præcipe fi- 10 liis Iſrail, & dicito illis; Quicunque homo fuerit immundus propter mortuum, aut fuerit in itinere tam ex vobis, quam ex progenieb' veſtris, faciat Paſcha Deo. In menſe ſecundo in die quartadecima i- 11 pſius facient illud tempore ſuo: & cum azymis, atque amaritudinibus comedent illud. Et ne relinquant ex eo quidquam 12 in craſtinum, & ne frangant ex eo os ullum, & juxta cunctos ritus Paſchatis agant illud. Et quicunq; vir fuerit mun- 13 dus, nec fuerit in itinere, & abſtinuerit à celebrando Paſchate; abſcindetur homo ille de medio gentis ſuæ, eò quòd non obtulerit ſacrificium Deo tempore ſuo: jam enim portavit talis homo iniquitatem ſuam. Et ſi ingreſſus fuerit inter vos alie- 14 nigena, faciet Paſcha Deo: ſecundùm ceremoniam Paſchatis et judicium ejus, ſic faciat: quandoquidem eandē legem convenit eſſe vobis, alienigenæ, & indigenæ populi. Et in die erectionis habitaculi o- 15 peruit nubes tabernaculum teſtimonii, & nocte erat ſuper illud quaſi aſpectus ignis uſque mane. Sic erat jugiter: Nubes ope- 16 riebat illud die, & aſpectus ignis nocte. Et ſecundùm elevationem nubium è ta- 17 bernaculo, ita deinde proficiſcebantur filii Iſrail: & ubicunque quieſcebat nubes, ibi diverſabantur filii Iſrail. Ad 18 imperium Dei proficiſcebantur filii Iſrail, & ad juſſum ejus diverſabantur. Nam quanto temporis intervallo quieſcebat nubes ſuper habitaculum, tanto manebant: At ſi perſiſtebat nubes ſuper ha- 19 bitaculo multos dies, obſervabant filii Iſrail excubias Dei, & non diſcedebant.

,tabernaculum ſuper numeri diebus nubes eſſet cum erat Et
20 ויש אשר יהיה הענן ימים מספר על־המשכן
.proficiſcebantur Domini os ſuper & caſtrametabantur Domini os ſuper
על־פי יהוה יחנו ועל־פי יהוה יסעו׃
nubes ſuſtollebatur & ,mane uſque veſpera à nubes eſſet cum erat Et
21 ויש אשר יהיה הענן מערב עד־בקר ונעלה הענן
,nubes ſuſtollebatur & ,nocte & ,die vel :proficiſcebantur & ,mane in
בבקר ונסעו או יומם ולילה ונעלה הענן
prolongando in ,diebus vel ,menſe vel ,duobus dieb' Vel .proficiſcebantur &
22 ונסעו׃ או־ימים או־חדש או־ימים בהאריך
caſtrametabantur ,illud ſuper manendum ad ,tabernaculum ſuper nubem
הענן על־המשכן לשכן עליו יחנו
.proficiſcebantur cum ſuſtolli in & :proficiſcebantur non & ,Iſrael filii
בני־ישראל ולא יסעו ובהעלתו יסעו׃
DOMINI os ſuper & ,caſtrametabantur DOMINI os ſuper
23 על־פי יהוה יחנו ועל־פי יהוה
DOMINI os ſuper ſervabant DOMINI cuſtodiam :proficiſcebantur
יסעו את־משמרת יהוה שמרו על־פי יהוה
.Moſch manu in
ביד־משה׃

CAP. X. י

duas tibi Fac :dicendo ,Moſch ad DOMINUS eſt locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃ עשה לך שתי
2 tibi erunt & ,eas facies ductile ;argenti tubas
חצוצרת כסף מקשה תעשה אתם והיו לך
clangent Et .caſtrorum profectionem ad & ,cœtus convocationem ad
3 למקרא העדה ולמסע את־המחנות׃ ותקעו
conventus tentorii oſtium ad cœtus omnis te ad convenient & ,eis in
בהן ונועדו אליך כל־העדה אל־פתח אהל מועד׃
capita ,principes te ad convenient & ,clanxerint una in ſi Et
4 ואם־באחת יתקעו ונועדו אליך הנשיאים ראשי
proficiſcentur & ,ovationem clangetis Et .Iſrael millium
5 אלפי ישראל׃ ותקעתם תרועה ונסעו
vociferationem clangetis Et .orientem ad caſtrametantium caſtra
6 המחנות החנים קדמה׃ ותקעתם תרועה
:meridiem ad caſtrametantium caſtra proficiſcentur & ,ſecundo
שנית ונסעו המחנות החנים תימנה
faciendo congregare in Et .ſuis profectionibus in clangent ovationem
7 תרועה יתקעו למסעיהם׃ ובהקהיל
filii Et .taratantarizabitis non & ,clangetis ,congregationem
8 את־הקהל תתקעו ולא תריעו׃ ובני
vobis erunt & :tubis in clangent ſacerdotis Aharon
אהרן הכהנים יתקעו בחצצרות והיו לכם
bellum ad venietis quando Et .veſtras generationes in ſeculi ſtatutum in
9 לחקת עולם לדרתיכם׃ וכי־תבאו מלחמה
taratantarizabitis & ,vos coarctantem coarctatorem ſuper veſtra terra in
בארצכם על־הצר הצרר אתכם והרעתם
eritis ſalvi & ;veſtri Dei Domini aſpectus ad memorabimini & ,tubis in
בחצצרת ונזכרתם לפני יהוה אלהיכם ונושעתם
.veſtris inimicis ab
מאיביכם׃

Verſio VULG. LAT.

20 Quot dieb' fuiſſet nubes ſuper tabernaculum. Ad imperium Dñi erigebant tentoria, & ad imperium illius deponebant. 21 Si fuiſſet nubes à veſpere uſq; manè, & ſtatim diluculò tabernaculum reliquiſſet, proficiſcebantur: & ſi poſt diem & noctem receſſiſſet, diſſipabant tentoria. 22 Si verò biduo aut uno menſe vel longiori tempore fuiſſet ſuper tabernaculum, manebant filii Iſrael in eodem loco, & non proficiſcebantur: ſtatim autem ut receſſiſſet, movebant caſtra. 23 Per verbum Domini figebant tentoria, & per verbum illius proficiſcebantur: erántque in excubiis Dñi juxta imperium ej' per manum Moyſi.

CAP. X.

1 Locutúſq; eſt Dñs ad Moyſen, 2 dicens, Fac tibi duas tubas argenteas ductiles, quib' convocare poſſis multitudinem quando movenda ſunt 3 caſtra. Cúmq; increpueris tubis, cõgregabitur ad te omnis turba ad oſtium tabernaculi 4 fœderis. Si ſemel clangueris, venient ad te principes, & 5 capita multitudinis Iſrael. Si autẽ prolixior atque conciſus clangor increpuerit, movebunt caſtra primi qui ſunt ad 6 Orientalem plagam. In ſecundo autem ſonitu & pari ululatu tubæ, levabunt tentoria qui habitant ad Meridiem. Et juxta hunc modum reliqui facient, ululantibus tubis in 7 profectionem. Quando autem congregandus eſt populus, ſimplex tubarum clangor 8 erit, & non conciſè ululabunt. Filii autem Aaron ſacerdotes clangent tubis: eritque hoc legitimum ſempiternum in generationibus ve9ſtris. Si exieritis ad bellum de terra veſtra contra hoſtes qui dimicant adverſùm vos, clangetis ululantibus tubis, & erit recordatio veſtri corã Dño Deo veſtro, ut eruamini de manibus inimicorum veſtrorum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

20 Καὶ ἔσται ὅταν (ρ) σκεπάζῃ ἡ νεφέλη ἡμέρας ἀριθμῷ ἐπὶ τῆς σκηνῆς, διὰ φωνῆς κυρίου παρεμβαλοῦσι, καὶ διὰ προστάγματος κυρίου (σ) ἀπαροῦσι. 21 Καὶ ἔσται ὅταν γένηται ἡ νεφέλη ἀφ' ἑσπέρας ἕως πρωῒ, καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη τὸ πρωῒ, καὶ ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ (τ) νυκτός. 22 Μηνὸς ἡμέρας πλεοναζούσης τῆς νεφέλης σκιαζούσης ἐπ' αὐτῆς, παρεμβαλοῦσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, 23 καὶ οὐ μὴ ἀπάρωσιν. Ὅτι διὰ προστάγματος κυρίου ἀπαροῦσι. τὴν φυλακὴν κυρίου (υ) ἐφυλάξαντο διὰ προστάγματος κυρίου ἐν χειρὶ Μωυσῆ.

20 Et erit cùm texerit nubes dies numero ſuper tabernaculum, per vocem Domini in caſtris erunt: & per præceptum Domini promovebunt. 21 Et erit, cùm fuerit nubes à veſpera uſque ad manè, & aſcenderit nubes manè; & promovebunt die, vel nocte. 22 (e) Menſe diei, abundante nube obumbrante ſuper illud, in caſtris erunt filii Iſrael, et nõ promovebunt. 23 Quoniam per præceptum Domini promovebunt. Cuſtodiam Domini cuſtodierunt, per præceptum Domini manu Moyſi.

MS.A. (ρ) σκεπάσῃ (σ) ἐξαροῦσιν. (τ) νυκτός. Καὶ ἀναβῇ ἡ νεφέλη, ἀπαροῦσιν ἡμέρας ἢ μηνὸς ἡμέρας· πλεοναζούσης ἐπ' αὐτῆς, παρεμβάλωσιν (υ) ἐφύλαξαν

ΚΕΦ. ι'.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, 2 λέγων, Ποίησον σεαυτῷ δύο σάλπιγγας ἀργυρᾶς· ἐλατὰς ποιήσεις αὐτάς· καὶ ἔσονταί σοι ἀνακαλεῖν τὴν συναγωγὴν, 3 καὶ ἐξαίρειν τὰς παρεμβολάς. Καὶ σαλπιεῖς ἐν αὐταῖς, καὶ συναχθήσεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ 4 μαρτυρίου. Ἐὰν δὲ ἐν μιᾷ σαλπίσωσι, προσελεύσονται πρὸς σὲ πάντες οἱ ἄρ5χοντες ἀρχηγοὶ Ἰσραήλ. Καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ 6 αἱ παρεμβάλλουσαι ἀνατολάς· Καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν δευτέραν, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ παρεμβάλλουσαι (α) Λίβα· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τρίτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ (β) παρεμβάλλουσαι παρὰ θάλασσαν· καὶ σαλπιεῖτε σημασίαν τετάρτην, καὶ ἐξαροῦσιν αἱ παρεμβολαὶ αἱ (γ) παρεμβάλλουσαι πρὸς Βορρᾶν. Σημασίᾳ σαλπιοῦσιν ἐν τῇ ἐξάρσει αὐτῶν. 7 Καὶ ὅταν συναγάγητε τὴν συναγωγὴν, 8 σαλπιεῖτε, καὶ οὐ σημασίᾳ. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἀαρὼν οἱ ἱερεῖς σαλπιοῦσιν ταῖς σάλπιγξι. καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον εἰς 9 τὰς γενεὰς ὑμῶν. Ἐὰν δὲ ἐξέλθητε εἰς πόλεμον ἐν τῇ γῇ ὑμῶν πρὸς τοὺς ὑπεναντίους τοὺς ἀνθεστηκότας ὑμῖν, (δ) καὶ σημανεῖτε ταῖς σάλπιγξι, καὶ ἀναμνησθήσεσθε ἔναντι κυρίου, καὶ διασωθήσεσθε ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν.

CAP. X.

Et locut' eſt Domin' ad Moyſen, 1 dicens, 2 Fac tibi duas tubas argenteas: ductiles: facies eas: & erunt tibi ad revocandam ſynagogam, & promovenda caſtra. 3 Et clanges in illis: & congregabitur omnis (a) ſynagoga ad oſtium tabernaculi teſtimonii. 4 Si autem in (b) una clangent; accedent ad te omnes principes (c) Duces Iſrael. 5 Et clangetis ſignificationem: & promovebunt caſtra applicantia ad Orientem. 6 Et clangetis ſignificationem ſecundam: & promovebunt caſtra applicantia ad Africum. Et clangetis ſignificationem tertiam: et promovebunt caſtra applicantia juxta Mare. Et clangetis ſignificationem quartam: & promovebunt caſtra applicantia ad Aquilonem. Significatione clangent in promotione eorum. 7 Et quando (d) congregabitis ſynagogam, clangetis, & non ſignificatione. 8 Et filii Aaron ſacerdotes clangent tubis. Et erit vobis legitimum ſempiternum in progenies veſtras. 9 Si autem exibitis in bellum in terra veſtra erga adverſarios, qui ſteterunt contra vos; & ſignificabitis tubis: & erit recordatio veſtri coram Domino; & ſalvabimini de inimicis veſtris.

MA.S. (α) Νότον· (β) παρεμβάλλουσαι θάλασσαν· (γ) παρεμβάλλουσαι Βορρᾶν. (δ) καὶ σαλπιεῖτε ταῖς

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]

[illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

20 Quandoque verò manebat nubes diebus numeroſis ſuper tabernaculum, ad verbum oris Domini reſidebant in caſtris, & ad verbum oris Domini proficiſcebantur. 21 Aliquando etiam manebat nubes ſuper tabernaculum à veſpera uſque ad matutinum, & ſuſtollebatur nubes manè, ac proficiſcebantur: aut die ac nocte, *ac tum* ſuſtollebatur nubes, & proficiſcebantur. 22 Aut diebus, aut menſibus, aut de momento ad momentum: quamdiu protrahebat nubes moram ſuper tabernaculum, tamdiu morabantur filii Iſrael, nec proficiſcebantur; cum verò ſuſtollebatur nubes, proficiſcebantur. 23 Ad verbum oris Domini caſtrametabantur, & ad verbum oris Domini proficiſcebantur; & excubias Domini obſervabant, juxta verbum oris Domini per manum Moſis.

CAP. X.

1 Locutus eſt etiam Dominus cum Moſe, 2 dixitque ad eum; Fac tibi duas tubas argenteas, ductiles fac eas: & inſerviant tibi ad convocandum cœtum, & ad movenda caſtra. 3 Clangent enim iis, & recipiet ſeſe ad te univerſus cœtus ad oſtium tabernaculi temporis. 4 Et quidem ſi unâ clanxerint, ſe recipient ad te magnates & capita millium Iſraelis. 5 Tubâ verò canent, & proficiſcentur caſtra quæ ſita ſunt ad Orientem. 6 Canent etiam tubâ ſecundò, & proficiſcentur caſtra quæ jacent ad Meridiem: tubâ clangent in profectionibus ſuis. 7 Cùm autem congregabitis cœtum, clangite, & ne canatis. 8 Filii autem Aharonis ſacerdotis clangent tubis: eruntque vobis lex perpetua in poſteritates veſtras. 9 Et ſi adveniat bellum in terram veſtram, adverſus aggreſſores qui vos aggrediuntur, canite tubis, & fiet veſtri memoria coram Domino Deo veſtro, & eruemini ab hoſtibus veſtris.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

20 ואית דהוי עננא יומין דמנין על־משכנא על־מימרא דיי שרן ועל־מימרא דיי נטלין׃ 21 ואית דהוי עננא מרמשא ועד־צפרא ומסתלק עננא בצפרא ונטלין או יימם וליליי ומסתלק עננא ונטלין׃ 22 או־תרין־יומין או־ירחא או־עדן בעדן באורכות עננא על־משכנא למשרי עלוהי שרן בני־ישראל ולא נטלין ובאסתלקותיה נטלין׃ 23 על־מימרא דיי שרן ועל־מימרא דיי נטלין ית־מטרת מימרא־דיי נטרין על־מימרא דיי בידא דמשה׃

20 Et ſi erat nubes ſuper tabernaculum diebus paucis: juxta verbum Domini manebant, et juxta verbum Domini pro21ficiſcebantur. Et aliquando erat nubes à veſpere uſq; mane; et elevabatur nubes mane, & proficiſcebantur: aut poſt diem & noctẽ elevabatur nu22bes, et proficiſcebantur. Aut duobus diebus, vel uno menſe aut longiori tempore, tanto tempore quanto manebat nubes ſuper tabernaculum, manebant filii Iſrael et non proficiſcebantur: et quando ele23vabatur, proficiſcebantur. Juxta verbum Dñi manebant, & juxta verbum Dñi proficiſcebantur: cuſtodiam verbi Dñi cuſtodiebant, juxta verbum Domini per manum Moyſi.

י

1 ומלל יי עם־משה למימר׃ 2 עביד לך תרתין חצוצרן דכסף נגיד תעביד יתהין ויהוין לך לארעא כנשתא ולאטלא ית־משריתא׃ 3 ויתקעון בהין ויזדמנון לותך כל־כנשתא לתרע משכן זמנא׃ 4 ואם־בחדא יתקעון ויזדמנון לותך רברביא רישי אלפיא דישראל׃ 5 ותתקעון יבבתא ויטלון משריתא דשרן קדומא׃ 6 ותתקעון יבבתא תנינות ויטלון משריתא דשרן דרומא יבבא יתקעון למטלניהון׃ 7 ובמכנש ית־קהלא תתקעון ולא תיבבון׃ 8 ובני אהרן כהניא יתקעון בחצוצרתא ויהוין לכון לקים עלם לדריכון׃ 9 וארי־תיעלון לאגחא־קרבא בארעכון על־מעיקי דמעיקין לכון ותיבבון בחצוצרתא ויעול־דכרניכון לטבא קדם יי אלהכון ותתפרקון מסנאיכון׃

CAP. X.

1 Locutúſq; eſt Dñs cũ Moy2ſe dicens. Fac tibi duas tubas de argento, ductili facies eas: et erunt tibi ad convocandam congregationẽ, et ad moven3da caſtra. Et clangent cum eis: et conveniet ad te omnis congregatio, ad oſtiũ tabernaculi 4 fœderis. Et ſi cum unâ clanguerint: conveniẽt ad te prin5cipes capita milliũ Iſrael. Clãgetiſq; ululatione: et movebũt caſtra illi, qui ſunt ad Ori6entalẽ plagã. Clangetíſq; iterũ ululatione; et movebunt caſtra illi, qui habitãt ad Auſtralẽ plagã: ululatione clangent 7 in profectione ſuâ. Et quando congreganda eſt eccleſia, clã8getis et non ululabitis. Filii autem Aaron ſacerdotes clangent tubis: et erit vobis in legitimum ſempiternum, in genera9tionibus veſtris. Et quando ingreſſi fueritis ad præliandum in terra veſtrâ, contra hoſtes qui tribulant vos, clangetis tubis: ut veniat recordatio veſtri in bonum coram Domino Deo veſtro; ut eruamini de inimicis veſtris.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

20 *Sed fiebat ut cùm eſſet nubes dieb' paucis ſuper tabernaculum, ut juxta os Domini caſtrametarentur, & juxta os Domini proficiſcerentur.* 21 *Fiebat etiam ut cùm eſſet nubes à veſpera uſque mane, & aſcenderet nubes mane, ut proficiſcerentur; vel diem et noctem, & aſcendebat nubes, tum proficiſcebantur.* 22 *At cùm duos dies, aut menſem, aut dies protrahebat nubes commorationem ſuper tabernaculum, caſtrametabantur filii Iſrael, & non proficiſcebantur; cùm autem aſcenderet, proficiſcebantur.* 23 *Juxta os Domini caſtrametabantur, et juxta os Domini proficiſcebantur. Cuſtodias Domini cuſtodiebant juxta os Domini ſub manu Moſis.*

CAP. X.

1 *Et locutus eſt Dominus Moſi, dicens;* 2 *Fac tibi duas tubas argenteas, ductiles facies eas: eruntq; tibi in convocationem congregationis, et ad promovenda caſtra.* 3 *Et clangent cum eis, & convocabitur ad te omnis congregatio ad oſtium tabernaculi teſtimonii.* 4 *Si autem in unâ clanxerint, tum convenient ad te principes, capita millium Iſrael.* 5 *Cùm autem clangetis conciſum ſonum, proficiſcentur caſtra eorum qui metati ſunt ad Orientem.* 6 *Et cùm clangetis cõciſum ſonũ ſecundò, tum proficiſcẽtur caſtra eorum qui metati ſunt ad Septentrionem: conciſum ſonum clangent in profectionibus ſuis.* 7 *Sed cùm convocabitis convocationem, clangetis; verùm ſonum non frangetis.* 8 *Filii autem Aron ſacerdotes clangent cum tubis, eritq; vobis in præceptum perpetuum in generationibus veſtris.* 9 *Cùm verò exibitis ad bellum in terra veſtra adverſùs hoſtem coarctantem vos, tum conciſo ſono clangetis cum tubis, & recordatio erit veſtrî ante Dominum Deum veſtrum, & ſalvabimini ab inimicis veſtris.*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

20 * وربما كان الغمام اياما تحصاه علي المسكن * فهم علي قول الله ينزلون * وعلي قوله يرحلون *
21 * وربما كان الغمام من المساء الي الصباح ثم يرتفع بالغداة فيرحلون * او نهارا وليلا ثم يرتفع
22 فيرحلون * او يومين * او شهرا * او حولا * اذا طالت مدة الغمام علي المسكن فسكن
23 عليه * فبنو اسرائيل مقيمون غير راحلين * وفي ارتفاعه يرحلون * كذلك علي قول الله ينزلون *
وعلي قوله يرحلون * يحفظون ما استحفظهم من قوله بيد موسي *

* الفصل العشرون *

1 * وكلم الله موسى قائلا * اصنع بوقين من فضة مصمتين يكونان لك لدعوة الجماعة وترحيل
2 العساكر * وان ضرب بهما اجتمع اليك كل الجماعة الي باب خباء المحضر * وان ضرب باحدهما
3 4 اجتمع اليك الاشراف رؤساء الوف بني اسرائيل * وانفخوا نفخة مجلبة يرحل بها العساكر
5 النازلة في المشرق * وانفخوا نفخة مجلبة ثانية يرحل بها العساكر النازلة في الجنوب * كذلك
6 ينفخون نفخا لرحيلهم * وفي تجويق الجوق * فانفخوا نفخا ولا تجلبوا * وبنو هرون الائمة
7 8 يضربون بالابواق * وليكن ذلك لكم رسم الدهر علي مر اجيالكم * واذا دخلتم الي حرب في
9 بلدكم مع العدو المعادي لكم فجلبوا بالابواق * فاذا بوقتم بين يدي الله ربكم تغاثون من
اعدائكم *

20 *Et quandoque manebat nubes numeratis diebus ſuper habitaculum: & ipſi juxta ſermonem Dei caſtra figebant, & juxta ſermonem illius proficiſcebantur.* 21 *Et aliquando erat nubes à veſpere uſque mane, ac deinde elevabatur in matutino, & proficiſcebantur: ſivè diem ac noctem, ac deinde ſuſtollebatur, ac proinde caſtra movebant.* 22 *Sive duas dies, ſive menſem, ſive annum: quoties durabat intervallum nubis ſuper habitaculum, manebátque ſuper illud, etiam filii Iſrail perſiſtentes erant, nec diſcedebant: cùm autem tollebatur, diſcedebant.* 23 *Itaque ad dictũ Dei caſtrametabantur, & ad dictum ejus diſcedebant, obſervantes ſermonem quem mandaverat obſervari ab eis per manũ Muſæ.*

CAP. X.

1 *Et allocutus eſt Deus Muſam, dicens;* 2 *Conſice duas buccinas ex argento fuſiles, quæ erunt tibi ad vocandum cœtum, & ad movendos exercitus.* 3 *Et ſi canatur ambabus, conveniet ad te tota congregatio ad oſtium tabernaculi præſentiæ.* 4 *Et ſi canatur alterâ ex ipſis, congregabuntur ad te principes, capita millium filiorũ Iſrail.* 5 *Et flate flatum varium, eoque proficiſcentur exercitus diverſantes ad Orientem:* 6 *Et flate flatum varium ſecundâ vice, eoque proficiſcentur exercitus diverſantes ad Meridiem: iſtiuſmodi flatu flabunt ad diſceſſum eorum.* 7 *In collectione autem turmæ, flate ſimpliciter, & ne varietis cantum.* 8 *Et filii Haronis ſacerdotes canent buccinis: ſitq; id vobis præceptum ſempiternum in fluxum generationum veſtrarum.* 9 *Cùmque ingreſſi fueritis ad prælium in regione veſtra cum hoſte vobis infenſo, permiſcete ſonitum tubarũ: nam cùm cecineritis tubâ coram Deo Domino veſtro, adjuvabimini contra inimicos veſtros.*

capitibus in & ,vestris *statutis temporibus* in & ,vestræ lætitiæ die in Et
10 וביום שמחתכם ובמועדיכם ובראשי
;vestris *ascensionibus* super ,tubis in clangetis & ,vestrorum mensium
חדשכם ותקעתם בחצצרת על עלתיכם
memoriam in vobis erunt & :vestrorum pacificorum sacrificiis super &
ועל זבחי שלמיכם והיו לכם לזכרון
fuit Et .vester Deus Dominus ego *:vestri Dei facies ad*
לפני אלהיכם אני יהוה אלהיכם׃ ויהי 11
sustulit se ,*mense in* vigesima in ,secundo mense in secundo anno in
בשנה השנית בחדש השני בעשרים בחדש נעלה
Israel filii sunt profecti Et .testimonii tabernaculo *desuper* nubes
הענן מעל משכן העדת׃ ויסעו בני־ישראל 12
deserto in nubes mansit & :Sinai deserto è suas profectiones *ad*
למסעיהם ממדבר סיני וישכן הענן במדבר
.Moseh *manu in* Domini *os super* *primis in* sunt profecti Et.Paran
פארן׃ ויסעו בראשנה על־פי יהוה ביד־משה׃ 13
primis in Jehudah filiorum *castrametationis* vexillum est profectum Et
ויסע דגל מחנה בני־יהודה בראשנה 14
.Hamminadab filius Nachson ejus exercitum super Et.suos exercitus *ad*
לצבאתם ועל־צבאו נחשון בן־עמינדב׃
.Suhar filius Nethanel ,Issachar filiorum *extensionis* exercitum super Et
ועל־צבא מטה בני יששכר נתנאל בן־צוער׃ 15
.Chelon filius Eliab ,Zebulun filiorum *extensionis* exercitum super Et
ועל־צבא מטה בני זבולן אליאב בן־חלן׃ 16
,Gherson filii sunt profecti & ;tabernaculum *est factum descendere* Et
והורד המשכן ונסעו בני־גרשון 17
vexillum est profectum Et .tabernaculum portantes Merari filii &
ובני מררי נשאי המשכן׃ ונסע דגל 18
Elisur ejus exercitum super Et .suos exercitus *ad* Reuben *castrametationis*
מחנה ראובן לצבאתם ועל־צבאו אליצור 19
Simhon filiorum *extensionis* exercitum super Et .Sedeur filius
בן־שדיאור׃ ועל־צבא מטה בני שמעון
filiorum *extensionis* exercitum super Et .Surisaddai filius Selumiel
שלמיאל בן־צורישדי׃ ועל־צבא מטה בני־ 20
Chehathitæ sunt profecti Et .Dehuel filius Eliasaph Ghad
גד אליסף בן־דעואל׃ ונסעו הקהתים 21
ad usque ,tabernaculum fecerunt stare & :sanctuarium portantes
נשאי המקדש והקימו את־המשכן עד־
Ephraim filiorum *castrametationis* vexillum est profectum Et.*eos veniendum*
באם׃ ונסע דגל מחנה בני־אפרים 22
.Hammihud filius Elisamah ejus exercitum super & :suos exercitus *ad*
לצבאתם ועל־צבאו אלישמע בן־עמיהוד׃
.Pedatsur filius Ghamliel Manasseh filiorum *extensionis* exercitū super Et
ועל־צבא מטה בני מנשה גמליאל בן־פדהצור׃ 23
filius Abidan ,Binjamin filiorum *extensionis* exercitum super Et
ועל־צבא מטה בני בנימן אבידן בן־ 24
colligens ,Dan filiorum *castrametationis* vexillum est profectum Et.Ghidhoni
גדעוני׃ ונסע דגל מחנה בני־דן מאסף 25
filius Achihezer ejus exercitū super Et.suos exercitus *ad* castra omnia
לכל־המחנת לצבאתם ועל־צבאו אחיעזר בן־
.Hammisaddai
עמישדי׃

Versio VULG. LAT.

10 Si quando habebitis epulum, & dies festos, & calendas, canetis tubis super holocaustis, & pacificis victimis, ut sint vobis in recordationem Dei vestri. Ego Dominus 11 Deus vester. Anno secundo, mense secundo, vigesimâ die mensis, elevata est nubes de tabernaculo fœderis. 12 Profectíque sunt filii Israel per turmas suas de deserto Sinai, & recubuit nubes in 13 solitudine Pharan. Moverúntque castra primì juxta imperium Domini in manu 14 Moysi. Filii Juda per turmas suas: quorum princeps erat Nahasson filius Amina- 15 dab. In tribu filiorum Issachar fuit princeps Natha- 16 nael filius Suar. In tribu Zabulon erat princeps Eli- 17 ab filius Helon. Depositúmque est tabernaculum, quod portantes egressi sunt filii 18 Gerson & Merari. Profectíque sunt & filii Ruben, per turmas & ordinem suum: quorum princeps erat 19 Helisur filius Sedeur. In tribu autem filiorum Simeon, princeps fuit Salamiel 20 filius Surisaddai. Porrò in tribu Gad erat princeps E- 21 liasaph filius Duel. Profectíque sunt & Caathitæ portantes Sanctuarium. Tamdiu tabernaculum portabatur, donec venirent ad ere- 22 ctionis locum. Moverunt castra & filii Ephraim per turmas suas, in quorum exercitu princeps erat Elisa- 23 ma filius Ammiud. In tribu autem filiorum Manasse princeps fuit Gamaliel filius 24 Phadassur. Et in tribu Benjamin erat dux Abidan fi- 25 lius Gedeonis. Novissimi castrorum omnium profecti sunt filii Dan per turmas suas, in quorum exercitu princeps fuit Ahiezer filius Ammisaddai.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

10 Καὶ ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐφροσύνης ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς νεομηνίαις ὑμῶν, σαλπιεῖτε ταῖς σάλπιγξιν ἐπὶ τοῖς ὁλοκαυτώμασι, καὶ ἐπὶ ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ὑμῶν· καὶ ἔσαι ὑμῖν ἀνάμνησις ἔναντι τοῦ θεοῦ ὑμῶν. ἐγὼ κύριος ὁ 11 θεὸς ὑμῶν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐνιαυτῷ τῷ δευτέρῳ ἐν τῷ μηνὶ τῷ δευτέρῳ εἰκάδι τοῦ μηνὸς, ἀνέβη ἡ νεφέλη ἀπὸ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 12 Καὶ ἐξῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ σὺν ἀπαρτίαις αὐτῶν ἐν τῇ (ε) ἐρήμῳ Σινᾶ. καὶ ἔστη ἡ νεφέλη ἐν τῇ ἐρήμῳ τοῦ Φαράν. 13 Καὶ ἐξῆραν πρῶτοι διὰ φωνῆς κυρίου 14 ἐν χειρὶ Μωυσῆ, Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς (ζ) υἱῶν Ἰούδα πρῶτοι σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ναασσὼν υἱὸς Ἀμιναδάβ. 15 Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἰσ- 16 σάχαρ, Ναθαναὴλ υἱὸς Σωγάρ. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ζαβου- 17 λὼν, Ἐλιὰβ υἱὸς Χαιλών. Καὶ καθελοῦσι τὴν σκηνὴν, καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Γεδσὼν, καὶ οἱ υἱοὶ (η) Μεραρὶ, οἱ αἴ- 18 ροντες τὴν σκηνήν. Καὶ ἐξῆραν τάγμα παρεμβολῆς Ῥουβὴν σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, 19 Ἐλισοὺρ υἱὸς Σεδιούρ. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, Σαλαμιὴλ 20 υἱὸς Σουρισαδαΐ. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Γάδ, Ἐλισὰφ ὁ τοῦ Ῥα- 21 γουήλ. Καὶ ἐξαροῦσιν οἱ υἱοὶ Καὰθ αἴροντες τὰ ἅγια· καὶ στήσουσι τὴν σκη- 22 νὴν ἕως παραγένωνται. Καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς Ἐφραὶμ σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως 23 αὐτῶν, Ἐλισαμὰ υἱὸς (†) Σεμιούδ. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν (θ) Μα- 24 νασσῆ, Γαμαλιὴλ ὁ τοῦ Φαδασσούρ. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν (ι) Βενι- 25 αμὶν, Ἀβιδὰν ὁ τοῦ Γαδεωνί. Καὶ ἐξαροῦσι τάγμα παρεμβολῆς υἱῶν Δὰν ἔσχατοι πασῶν τῶν παρεμβολῶν σὺν δυνάμει αὐτῶν· καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως αὐτῶν, Ἀχιέζερ ὁ τοῦ (κ) Ἀμισαδαΐ.

Et in diebus lætitiæ vestræ, 10 *& in solennitatibus vestris, & in Neomeniis vestris, clangetis tubis super holocaustomata, & super sacrificia salutarium vestrorum: & erit vobis rememoratio coram Deo vestro. Ego Dominus Deus vester. Et factum est in an-* 11 *no secundo, in mense secundo, vigesimâ mensis, ascendit nubes à tabernaculo testimonii. Et promoverunt filii Is-* 12 *rael cum vasis suis in deserto Sina: & stetit nubes in deserto Pharan. Et promove-* 13 *runt primi per vocem Domini in manu Moysi, Et pro-* 14 *moverunt ordo castrorum filiorum Juda primi cum virtute sua: & super virtutem eorum, Naasson filius Aminadab. Et super virtutem tri-* 15 *bûs filiorum Issachar, Nathanael filius Sogar. Et super* 16 *virtutem tribûs filiorum Zabulon, Eliab filius Chelon. Et* 17 *deponent tabernaculum: & promovebunt filii Gedson, & filii Merari, qui sunt levantes tabernaculum. Et promo-* 18 *verunt ordo castrorum Ruben cum virtute sua: & super virtutem eorum, Elisur filius Sediur. Et super virtutem* 19 *tribûs filiorum Symeon, Salamiel filius Surisade. Et su-* 20 *per virtutem tribûs filiorum Gad, Helisaph filius Raguel. Et promovebunt filii Caath,* 21 *levantes sancta: & stare facient tabernaculum, quoadusque accesserint. Et promo-* 22 *vebunt ordo castrorum Ephram cum virtute sua: & super virtutem eorum, Elisama filius Semiud. Et super* 23 *virtutem tribûs filiorum Manasse, Gamaliel filius Phadassur. Et super virtutem tribûs* 24 *filiorum Benjamin, Abidan filius Gadeoni. Et promovebunt* 25 *ordo castrorum filiorum Dan, ultimi omnium castrorum cum virtute sua: & super virtutem eorum, Achiezer filius Amisadai.*

MS.A. (ε) ἐρήμῳ τοῦ Σινᾶ. (ζ) τῶν υἱῶν (η) Μεραρὶ αἴροντες (†) Ἐμιούδ. (θ) Μανασσῆ, (ι) Βενιαμεὶν, Ἀβιδὰν υἱὸς Γαδεωνί. (κ) Μισαδαΐ.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 [illegible] 11 [illegible] 12 [illegible] 13 [illegible] 14 [illegible] 15 [illegible] 16 [illegible] 17 [illegible] 18 [illegible] 19 [illegible] 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible] 23 [illegible] 24 [illegible] 25 [illegible]

Item in die gaudiorum vestrorum, & initii 10 mensium vestrorum, & solennitatum vestrarum, clangite tubis super holocausta vestra & super sacrificia vestra pacifica, fientque vobis in memoriam apud Deum vestrum: ego sum Dñs Deus vester. Factum est autem 11 anno secundo, decimâ *die* mensis secundi, sublata est nubes à tabernaculo testimonii. Et profecti sunt filii Israel per profectiones 12 suas è deserto Sinai, substititq; nubes in deserto Pharan. Profecti sunt autem primo lo- 13 co juxta verbum oris Domini, internuntio Mose; Profecti sunt *inquam* primò, turma 14 castrorum filiorum Juda, & exercitus eorum: dux autem exercitûs, erat Nahson filius Aminadab. Et dux exercitûs tribûs filiorum 15 Isachar, Nathaniel filius Soar: Et dux exer- 16 citûs tribûs filiorum Zebolon, Eliab filius Halon. Et deposuerunt tabernaculum, & 17 profecti sunt filii Gerson & filii Merari portitores tabernaculi. Profecta est etiam tur- 18 ma castrorum Rubil & exercitus eorum: dux autem exercitûs, erat Elisur filius Sedaur. Et dux exercitûs tribûs filiorum Simeon, 19 Selamuel filius Sursadai. Et dux exercitûs 20 tribûs filiorum Gad, Eliasaph filius Rauelis. Proficiscebantur autem filii Cahath portito- 21 res tabernaculi, erigebantque tabernaculum donec *isti* venirent. Deinde profecta est 22 turma castrorum Aphrem per exercitum suum: princeps autem exercitûs, erat Elisema filius Amihud. Et princeps exercitûs 23 tribûs Manasse, Gamaliel filius Phassur. Et 24 princeps exercitûs tribûs Benjamen, Abidan filius Gedeoni. Tum proficiscebatur 25 turma castrorum filiorum Dan, cogebatque omnia agmina & copias eorum: dux autem exercitûs tribûs filiorum Dan, erat Ahiazar filius Amisadai.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

10 וביום חדותכון ובמועדיכון ובריש ירחיכון ותתקעון בחצוצרת על עלותכון ועל נכסת קודשיכון ויהון לכון לדכרנא קדם אלהכון אנא יי אלהכון׃ 11 והוה בשתא תניתא בירחא תנינא בעסרין לירחא אסתלק עננא מעלוי משכנא דסהדותא׃ 12 ונטלו בני־ישראל למטלניהון ממדברא דסיני ושרא עננא במדברא דפארן׃ 13 ונטלו בקדמיתא על־מימרא דיי בידא דמשה׃ 14 ונטל טקס משרית בני־יהודה בקדמיתא לחיליהון ועל־חיליה נחשון בר־עמינדב׃ 15 ועל־חילא שבטא דבני יששכר נתנאל בר צוער׃ 16 ועל־חילא שבטא דבני זבולן אליאב בר־חילון׃ 17 ומתפרק משכנא ונטלין בני־גרשון ובני מררי נטלי משכנא׃ 18 ונטל טקס משרית ראובן לחיליהון ועל־חיליה אליצור בר־שדיאור׃ 19 ועל־חילא שבטא דבני שמעון שלמיאל בר־צורי שדי׃ 20 ועל־חילא שבטא דבני־גד אליסף בר־דעואל׃ 21 ונטלין בני קהת נטלי מקדשא ומקימין ית־משכנא עד־מיתיהון׃ 22 ונטל טקס משרית בני־אפרים לחיליהון ועל־חיליה אלישמע בר־עמיהוד׃ 23 ועל־חילא שבטא דבני מנשה גמליאל בר־פדה־צור׃ 24 ועל־חילא שבטא דבני בנימן אבידן בר־גדעוני׃ 25 ונטל טקס משרית בני־דן מכניש לכל־משריתא לחיליהון ועל־חיליה אחיעזר בר־עמישדי׃

Targum ONKELOS.

10 Et in die lætitiæ vestræ & in solennitatibus vestris, et in kalendis vestris, clangetis tubis super holocaustis vestris, & super hostiis sanctificationum vestrarum: et erunt vobis in recordationem coram Deo vestro; Ego Domi- 11 nus Deus vester. Et factum est in anno secundo, in mense secundo, in vicesima die mensis: elevata est nubes desuper tabernaculum testi- 12 monii. Profectique sunt filii Israel per mansiones suas, à deserto Sinai: & mansit nubes in deserto Pharan. 13 Profectique sunt primò: juxta verbum Domini per ma- 14 num Moysi. Discessitque primò vexillum castrorum filiorum Juda, per turmas suas: & super exercitum ejus erat princeps, Naason filius Ami- 15 nadab. Et super exercitum tribus filiorum Isachar, fuit 16 Nathanael filius Suar. Et super exercitum tribus filiorum Zabulon, fuit Eliab fili- 17 us Helon. Depositumque est tabernaculum: & profecti sunt filii Gerson & filii Merari, portantes tabernacu- 18 lum. Discessitq; vexillum castrorum Ruben, per turmas suas: & super exercitum ejus erat princeps, Eli- 19 sur filius Sedeur. Et super exercitum tribus filiorum Simeon fuit princeps, Selumi- 20 el filius Surisaddai. Et super exercitum tribus filiorum Gad, fuit Eliasaph filius 21 Duel. Profectique sunt filii Caath, portantes sanctuarium: et erigebatur taberna- 22 culum donec venirent. Profectumque est vexillum castrorum filiorum Ephraim, per turmas suas: et super exercitum ejus fuit princeps, Elisama filius Amiud. 23 Et super exercitum tribus filiorum Manasse, Gamaliel fi- 24 lius Phadasur. Et super exercitum tribus filiorum Benjamin, fuit Abidan filius Ge- 25 deonis. Profectúmque est vexillum castrorum filiorum Dan per turmas suas, recolligens omnia castra: & super exercitum ejus fuit princeps, Ahiezer filius Amisaddai.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

10 [illegible] 11 [illegible] 12 [illegible] 13 [illegible] 14 [illegible] 15 [illegible] 16 [illegible] 17 [illegible] 18 [illegible] 19 [illegible] 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible] 23 [illegible] 24 [illegible] 25 [illegible]

VER. SAM.

10 [illegible] 11 [illegible] 12 [illegible] 13 [illegible] 14 [illegible] 15 [illegible] 16 [illegible] 17 [illegible] 18 [illegible] 19 [illegible] 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible] 23 [illegible] 24 [illegible] 25 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

In die quoq; lætitiæ vestræ, & in solennitatib⁹ vestris, et in capitib⁹ mensium vestrorū, clangetis cum tubis super holocausta vestra, & super sacrificia pacificorū vestrorū, & erunt vobis in memoriale ante Dominum Deū vestrum: Ego Dominus Deus vester. Et locutus est Domin⁹ Mosi, dicens: Satis est vobis habitâsse in monte isto, revertimini, et proficiscimini, & venite in montem Amorrhæorū, et ad omnes vicinos ejus in campestria, in montes, et in planiciem, ad Meridiē, et ad litt⁹ maris. Terra Chananæorū, et Libani usque ad fluviū magnum, fluviū Euphratis: Videte, dedi ante faciem vestrā terrā illam: ingredimini, et possidete terrā quam juravi patribus vestris, Abrahæ, Isaaco, & Jacob, me daturum semini eorū post eos. Et factū 11 *est anno secundo, mense secundo, vicesimâ mensis, ut ascēderet nubes de tabernaculo testimonii. Itaque profecti sunt filii* 12 *Israel secundùm profectiones suas de deserto Sinai, et mansit nubes in deserto Pharan. Et* 13 *profecti sunt primi juxta mandatū Domini per manū Mosis: Profectum inquam, est vexillū* 14 *castrorū filiorum Juda primū secundū turmas suas; & super exercitū ejus Naasson filius Aminadab. Et super exerci-* 15 *tum tribûs filiorum Issachar, Nathanael filius Soar. Et super* 16 *exercitū trib⁹ filiorū Zabulon, Eliab filius Helon. Postea de-* 17 *positum est tabernaculū; profectiq; filii Gerson et filii Merari, portaverunt tabernaculū. Tum profectū est vexillū fi-* 18 *liorū Ruben per turmas suas, et super exercitum ejus, Elisur filius Sedeur. Et super exerci-* 19 *tum tribûs filiorum Simeonis, Salamiel filius Surisadai. Et* 20 *super exercitum tribûs filiorū Gad, Eliasaph filius Duel. Tum* 21 *profecti sunt Caathitæ portantes sanctuarium: stare autem fecerunt tabernaculum, donec ipsi advenirent. Deinde pro-* 22 *fectum est vexillum castrorū filiorum Ephraim per turmas suas, & super exercitum ejus, Elisama filius Emiud. Super* 23 *exercitum verò tribûs filiorū Manasse, Gamaliel filius Phadassur. Et super exercitum tri-* 34 *bûs filiorum Benjamin, Abidan filius Gedeonis. Et profectū est* 25 *vexillum castrorum filiorum Dan, colligens omnia castra per exercitus suos: et super exercitum ejus, Achiezer filius Amisade.*

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * وفي يوم فرحكم واعيادكم وروس شهوركم فاضربوا بالابواق على صعايدكم وذبايح سلامتكم * فيكون لكم ذكرا بين يدي الله ربكم * انا الله ربكم امرت بذلك * 11 ولما كان في الشهر الثاني من السنة الثانية في عشرين منه ارتفع الغمام عن مسكن الشهادة * 12 فرحل بنو اسرايل الي مراحلهم من برية سيناي * وسكن الغمام في برية فاران * 13 فكان اول رحلتهم عن امر الله بيد موسي * 14 ان رحل عسكر مركب يهوذا على المقدمة بجيوشهم * وعلي جيوشه نحسون 15 بن عميناداب * وعلي جيش سبط يساحار نثنايل بن صوعار * 16 وعلي جيش سبط زبولون الياب بن 17 حيلون * ثم فصل المسكن * فرحل بنو جرسون وبنو مراري حامليه * 18 ثم رحل مركز عسكر راوبين بجيوشهم * وعلي جيشه اليصور بن شدياور * 19 وعلي جيش سبط شمعون شلوميايل بن صوري شداي * 20 وعلي جيش سبط جاد الياساف بن دعوايل * 21 ثم رحل القهاتيون حاملي المقدس * وقد نصب المسكن الي مجيهم * 22 ثم رحل مركز عسكر افرايم بجيوشهم * وعلي جيشه 23 اليشماع بن عميهود * وعلي جيش سبط منسا جمليايل بن فداصور * 24 وعلي جيش سبط بنيامين ابيذان بن جدعوني * 25 ثم رحل عسكر دان على ساقة ساير العساكر بجيوشهم * وعلي جيشه احيعازر بن عمي شداي *

Et in die lætitiæ vestræ, et festis vestris, et 10 *principiis mensium vestrorum, clangite tubis super holocausta vestra & sacrificia vestra pacifica, eritq; vobis ad memoriam in conspectu Dei Domini vestri: ego De⁹ Domin⁹ vester precepi hoc. Cùmque fu-* 11 *isset mensis secundus anni secundi, in vigesima die ex ipso, elevata est nubes de habitaculo testimonii. Profectique sunt* 12 *filii Israil per diversoria sua è deserto Sinai, et quievit nubes in deserto Pharan. Fuit autem primus discessus eorum* 13 *de mandato Dei per manum Musæ, ut* 14 *discesserit exercitus castrorum filiorum Ihudha in fronte per turmas suas: et super turmis ejus, Nahson filius Amminadhab. Et super exercitu tribûs Issachar,* 15 *Nathanail filius Suar. Et super exercitu* 16 *tribûs Zabulon, Eliab filius Hilon. Dein-* 17 *de dissolutū est habitaculum, profectique sunt filii Gerson & filii Merari gestantes illud. Posteà discesserunt castra exerci-* 18 *tûs Rubin per turmas suas: et super exercitum ejus, Elisur filius Sedhiaur. Et* 19 *super exercitum tribûs Simeon, Salumjail fili⁹ Suri-Saddai. Et super exercitū tri-* 20 *bûs Gad, Eliasaph filius Dauail. Deinde* 21 *castra moverunt Cahathitæ gestantes sanctuarium: et jam erectum erat habitaculum ad adventum ipsorum. Posteà dis-* 22 *cesserunt castra exercitûs Ephraim per turmas suas: & super exercitum ejus, Elisamaas filius Ammihud. Et super ex-* 23 *ercitu tribûs Manasse, Gamaliel filius Phadassur. Et super exercitu tribûs Ben-* 24 *jamin, Abidan filius Gedeoni. Postremò pro-* 25 *fectus est exercitus Dan ad calcem omnium exercituum, per turmas suas: super exercitum ejus, Ahiezer filius Ammi-Saddai.*

super Et ,Hocran filius Paghiel ,Aser filiorum *extensionis* exercitum super Et
26 וְעַל־צְבָא מַטֵּה בְּנֵי אָשֵׁר פַּגְעִיאֵל בֶּן־עָכְרָן׃ וְעַל־
27 profectiones Istæ .Henan filius Achirah, Naphtali filiorũ *extensionis* exercitum
28 צְבָא מַטֵּה בְּנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בֶּן־עֵינָן׃ אֵלֶּה מַסְעֵי
Chobab ad Moseh dixit Et .sunt profecti & :suos exercitus *ad* Israel filiorum
29 בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְצִבְאֹתָם וַיִּסָּעוּ׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לְחֹבָב
locum ad nos *Proficiscentes* :Moseh socerum Midianitæ Rehuel filium
בֶּן־רְעוּאֵל הַמִּדְיָנִי חֹתֵן מֹשֶׁה נֹסְעִים אֲנַחְנוּ אֶל־הַמָּקוֹם
tibi benefaciemus &,nobiscum *Ito* .vobis dabo eum ,Dominus dixit *quem*
אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה אֹתוֹ אֶתֵּן לָכֶם לְכָה אִתָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ
,ibo Non :eum ad dixit Et .Israel super bonum est locutus Dominus quia
30 כִּי־יְהוָה דִּבֶּר־טוֹב עַל־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לֹא אֵלֵךְ
quæso Ne :dixit Et .ibo meam cognationẽ ad &,meam terram ad *quinimo*
31 כִּי אִם־אֶל־אַרְצִי וְאֶל־מוֹלַדְתִּי אֵלֵךְ׃ וַיֹּאמֶר אַל־נָא
nobis *eris &*,deserto in *nostrũ castrametari* nosti idcirco quia :nos derelinquas
תַּעֲזֹב אֹתָנוּ כִּי עַל־כֵּן יָדַעְתָּ חֲנֹתֵנוּ בַּמִּדְבָּר וְהָיִיתָ לָּנוּ
quod ,hoc bonum erit &,nobiscum *iveris cùm* ,erit Et .*oculos in*
32 לְעֵינָיִם׃ וְהָיָה כִּי־תֵלֵךְ עִמָּנוּ וְהָיָה הַטּוֹב הַהוּא אֲשֶׁר
monte è sunt profecti Et .tibi benefaciemus & ,nobiscum Dominus benefaciet
33 יֵיטִיב יְהוָה עִמָּנוּ וְהֵטַבְנוּ לָךְ׃ וַיִּסְעוּ מֵהַר
eos ante *proficiscens* Domini fœderis arca &:dierum trium via Domini
יְהוָה דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים וַאֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה נֹסֵעַ לִפְנֵיהֶם
Domini nubes Et .requiem eis explorandum ad ,dierum trium via
34 דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים לָתוּר לָהֶם מְנוּחָה׃ וַעֲנַן יְהוָה
,arca *proficiscendo in* erat Et .*castrametatione* de *eos proficiscendo in* ,die in eos super
35 עֲלֵיהֶם יוֹמָם בְּנָסְעָם מִן־הַמַּחֲנֶה׃ וַיְהִי בִּנְסֹעַ הָאָרֹן
fugiant & ,tui inimici dispergantur & ,Domine Surge :Moseh dicebat &
וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה קוּמָה יְהוָה וְיָפֻצוּ אֹיְבֶיךָ וְיָנֻסוּ
Domine Revertere *:dicet eam quiescendo in* Et .*tuis faciebus* à te habentes odio
36 מְשַׂנְאֶיךָ מִפָּנֶיךָ׃ וּבְנֻחֹה יֹאמַר שׁוּבָה יְהוָה
.Israel millium millia decem
רִבְבוֹת אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃

CAP. XI. יא

audivit & :Domini auribus in *fuit malum, injustè conquerentes ut* populus fuit Et
1 וַיְהִי הָעָם כְּמִתְאֹנְנִים רַע בְּאָזְנֵי יְהוָה וַיִּשְׁמַע
comedit & ,Domini ignis eis in *exarsit* & ,ejus *nasus* est iratus & ,Dominus
יְהוָה וַיִּחַר אַפּוֹ וַתִּבְעַר־בָּם אֵשׁ יְהוָה וַתֹּאכַל
oravit & ,Moseh ad populus clamavit Et .*castrametationis* extremitate in
2 בִּקְצֵה הַמַּחֲנֶה׃ וַיִּצְעַק הָעָם אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְפַּלֵּל
loci nomen vocavit Et .ignis est absorptus & ;Dominum ad Moseh
3 מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה וַתִּשְׁקַע הָאֵשׁ׃ וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם
.DOMINI ignis eis in *exarsit* quia ;*Incendium* ,ipsius
הַהוּא תַּבְעֵרָה כִּי־בָעֲרָה בָם אֵשׁ יְהוָה׃
:concupiscentiam concupiverunt ,ejus *interiori in quæ* promiscua collectio Et
4 וְהָאסַפְסֻף אֲשֶׁר בְּקִרְבּוֹ הִתְאַוּוּ תַּאֲוָה
Quis :dixerunt & ,Israel filii *etiam* fleverunt & ,sunt reversi &
וַיָּשֻׁבוּ וַיִּבְכּוּ גַּם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמְרוּ מִי
Ægypto in *comedermus quem piscis* Recordamur? carnẽ nos faciet cõedere
5 יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר׃ זָכַרְנוּ אֶת־הַדָּגָה אֲשֶׁר־נֹאכַל בְּמִצְרַיִם
& ,*serri* & ,peponum & cucumerum ;gratis
חִנָּם אֵת הַקִּשֻּׁאִים וְאֵת הָאֲבַטִּחִים וְאֶת־הֶחָצִיר וְאֶת־
.alliorum & ,ceparum
הַבְּצָלִים וְאֶת־הַשּׁוּמִים׃

Ver. VUL. LAT.

26 In tribu autẽ filiorũ Aser erat
princeps Phegiel fili⁹ Ochrã.
27 Et in tribu filiorũ Nephthali
princeps fuit Ahira fili⁹ Enã.
28 Hæc sunt castra, et profectiones
filiorũ Israel per turmas
suas, quando egrediebantur.
29 Dixitq; Moyses Hobab filio
Raguel Madianitæ, cognato
suo; Proficiscimur ad locum,
quẽ Dñs daturus est nobis: veni
nobiscũ, ut benefaciam⁹ tibi:
quia Dñs bona promisit Israeli.
30 Cui ille respondit, Non
vadam tecum, sed revertar in
terrã meã, in qua natus sum.
31 Et ille, Noli, inquit, nos relinquere:
tu enim nôsti in quib⁹
locis p desertũ castra ponere
debeamus, et eris ductor noster.
32 Cúmq; nobiscũ veneris,
quidquid optimũ fuerit ex opib⁹,
quas nobis traditur⁹ est
33 Dñs, dabimus tibi. Profecti
sunt ergò de monte Dñi viã
triũ dierum, arcáque fœderis
Dñi præcedebat eos, per dies
tres providens castrorũ locũ.
34 Nubes quoq; Dñi sup eos erat
35 p diẽ cũ incederẽt. Cúmque
elevaretur arca, dicebat
Moyses, Surge Dñe, & dissipentur
inimici tui; et fugiant
qui oderunt te, à facie tua.
36 Cùm autẽ deponeretur, aiebat,
Revertere, Dñe, ad multitudinem
exercitûs Israel.

CAP. XI.

1 Intereà ortum est murmur
populi, quasi dolentium pro
labore, contra Dñm. Quod
cùm audisset Dñs, irat⁹ est.
Et accensus in eos ignis Domini
devoravit extremam
2 castrorũ partem. Cúmq; clamâsset
popul⁹ ad Moysen, oravit
Moyses ad Dominum,
3 & absorptus est ignis. Vocavítq;
nomen loci illi⁹, Incensio:
eò ꝙ incensus fuisset cõ-
4 tra eos ignis Domini. Vulg⁹
quippe promiscuũ, ꝙ ascenderat
cũ eis, flagravit desiderio,
sedens & flens, junctis sibi
pariter filiis Israel, & ait,
Quis dabit nobis ad vescendũ
carnes? Recordamur pi-
5 sciũ quos comedebam⁹ in Ægypto
gratis: in mentẽ nobis
veniũt cucumeres, et pepones,
porríq; et cepe, et allia.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

26 Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως φυλῆς υἱῶν Ἀσήρ,
27 (λ)Φαγεὴλ υἱὸς Ἐχράν. Καὶ ἐπὶ τῆς δυνάμεως
φυλῆς υἱῶν Νεφθαλί, (μ)Ἀχιρὲ υἱὸς Αἰ-
28 νάν. Αὗται αἱ στρατιαὶ υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἐξ-
29 ῆραν σὺν δυνάμει αὐτῶν. Καὶ εἶπε Μωυσῆς
τῷ Ὀβὰβ υἱῷ Ῥαγουὴλ τῷ Μαδιανίτῃ (ν)
τῷ γαμβρῷ Μωυσῆ, Ἐξαίρομεν ἡμεῖς εἰς
τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, Τοῦτον δώσω ὑμῖν·
δεῦρο μεθ' ἡμῶν, καὶ εὖ σε ποιήσομεν,
ὅτι κύριος ἐλάλησε καλὰ περὶ Ἰσραήλ.
30 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, Οὐ πορεύσομαι, (ξ)
ἀλλὰ εἰς τὴν γῆν μου, καὶ εἰς τὴν γενεάν μου.
31 Καὶ εἶπε, Μὴ ἐγκαταλίπῃς ἡμᾶς, (ο) οὗ
ἕνεκεν ἦσθα μεθ' ἡμῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἔσῃ
32 ἐν ἡμῖν πρεσβύτης. Καὶ ἔσται ἐὰν πορευθῇς
μεθ' ἡμῶν, καὶ ἔσται τὰ ἀγαθὰ (π) ἐκεῖνα
ὅσα ἂν ἀγαθοποιήσῃ κύριος ἡμᾶς, καὶ
33 εὖ σε ποιήσομεν. Καὶ ἐξῆραν ἐκ τοῦ ὄρους
κυρίου ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν. καὶ ἡ (ρ)κιβωτὸς
τῆς διαθήκης κυρίου προεπορεύετο προτέρα
αὐτῶν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν κατασκέψασθαι
35 αὐτοῖς ἀνάπαυσιν. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ
ἐξαίρειν τὴν κιβωτόν, καὶ εἶπε Μωυσῆς, Ἐξεγέρθητι
(σ) κύριε, καὶ διασκορπισθήτωσαν
οἱ ἐχθροί σου, φυγέτωσαν πάντες οἱ μι-
36 σοῦντές σε. Καὶ ἐν τῇ καταπαύσει εἶπεν,
Ἐπίστρεφε κύριε χιλιάδας μυριάδας
34 ἐν τῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἡ νεφέλη ἐγένετο
σκιάζουσα ἐπ' αὐτοῖς ἡμέρας, ἐν τῷ ἐξαίρειν
αὐτοὺς ἐκ τῆς παρεμβολῆς.

Et super virtutem tribûs filio- 26
rum Aser, Phageel filius Echran.
Et super virtutem tribûs filiorum 27
Nephthali, Achire filius Ænan.
Hæ sunt acies filiorum Israel: & 28
promoverunt cum virtute sua. Et 29
dixit Moyses ipsi (e) Obab filio
Raguel Madianiti socero Moysi,
Promovemus nos in locum, quem
dixit Dominus, Hunc dabo vobis:
Veni nobiscum, & bene tibi
faciemus, quoniam Dominus locutus
est bona de Israel. Et dixit 30
ad eum, Non ibo: sed ad terram
meam, & ad progeniem meam.
Et dixit, Ne derelinquas nos, 31
quoniam fuisti nobiscum in deserto;
& eris in nobis presbyter.
Et erit, si iveris nobiscum, & e- 32
runt bona illa quæcunque benefaciet
nobis Dominus; & bene tibi
faciemus. Et promoverunt à 33
monte Domini viam trium dierum.
Et arca testamenti Domini
præcedebat prior eis viam trium
dierum ad explorandum eis requietem.
Et factum est in promo- 35
vendo arcam, & dixit Moyses;
Exurge Domine, & dissipentur
inimici tui: fugiant omnes, qui o-
dio habent te. Et in requiete di- 36
xit, Revertere Domine, millia, de-
cem millia in Israel. Et (f) nu- 34
bes fuit obumbrans super eos die,
dum promoverent ipsi è castris.

MS.A. (λ) Φαγαιήλ (μ) Ἀχειρὲ (ν) γαμβρῷ (ξ) ἀλλ' εἰς (ο) οὐκ ἕνεκεν (π) ἐκεῖνα ἃ ἂν (ρ) κιβωτὸς διαθήκης (σ) κύριε, διασκορπισθήτωσαν

ΚΕΦ. ια'.

1 Καὶ ἦν ὁ λαὸς γογγύζων πονηρὰ ἔναντι
κυρίου. καὶ ἤκουσε κύριος, καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ.
καὶ ἐξεκαύθη ἐν αὐτοῖς πῦρ παρὰ κυρίου,
καὶ κατέφαγε μέρος τι τῆς παρεμβολῆς.
2 Καὶ ἐκέκραξεν ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν. καὶ
ηὔξατο Μωυσῆς πρὸς κύριον, καὶ ἐκόπα-
3 σε τὸ πῦρ. Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου
ἐκείνου, Ἐμπυρισμός· ὅτι ἐξεκαύθη
4 ἐν (α) αὐτοῖς παρὰ κυρίου. Καὶ ὁ ἐπίμικτος
ὁ ἐν αὐτοῖς (β) ἐπεθύμησεν ἐπιθυμίαν·
καὶ καθίσαντες ἔκλαιον καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ,
καὶ εἶπαν, Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα;
5 Ἐμνήσθημεν τοὺς ἰχθύας, οὓς ἠσθίομεν ἐν
Αἰγύπτῳ δωρεάν, καὶ τοὺς (γ) σικύους, καὶ
τοὺς πέπονας, καὶ τὰ πράσα, καὶ τὰ (δ)
κρόμμυα, καὶ τὰ σκόρδα.

CAP. XI.

Et erat populus murmurans 1
mala ante Dominum. Et audivit
Dominus, & indignatus est irâ.
Et accensus est in eis ignis à Domino,
& devoravit partem quandam
castrorum. Et clamavit po- 2
pulus ad Moysen. Et oravit
Moyses ad Dominum, & cessavit
ignis. Et vocatum est nomen 3
loci illius, Incendium: quia accensus
est in eis à Domino. Et 4
promiscuus qui erat in eis, concupivit
concupiscentiam: &
sedentes flebant & filii Israel,
& dicebant, Quis nos cibabit
carnibus? Recordati sumus pi- 5
scium, quos edebamus in Ægypto
gratis, & cucumerum, & peponum,
& porrorum, & ceparum,
& alliorum.

MA.S. (α) αὐτοῖς πῦρ παρὰ (β) ἐπεθύμησε (γ) σικύας, (δ) κρόμυα,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 * ܘܥܠ ܚܝܠܐ ܕܫܒܛܐ ܕܐܫܝܪ܇ ܦܓܥܐܝܠ ܒܪ ܥܟܪܢ܀ * ܘܥܠ ܚܝܠܐ ܕܫܒܛܐ ܕܢܦܬܠܝ܇ ܐܚܝܕܐ
27 ܒܪ ܥܝܢܢ܀ * ܗܠܝܢ ܡܫܩܠܢܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܚܝܠܘܬܗܘܢ܀ * ܘܐܡܪ ܡܘܫܐ ܠܚܘܒܒ
28 ܒܪ ܪܥܘܐܝܠ ܡܕܝܢܝܐ ܚܡܘܗܝ ܕܡܘܫܐ܇ ܫܩܠܝܢܢ ܠܐܬܪܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ܇ ܠܗ ܐܬܠ ܠܟܘܢ܀
29 ܬܐ ܥܡܢ܇ ܘܢܛܐܒ ܠܟ܇ ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܡܠܠ ܛܒܬܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ܀ * ܘܐܡܪ ܠܗ܇ ܠܐ
30 ܐܙܠ ܐܠܐ ܠܐܪܥܝ܇ ܘܐܙܠ ܐܢܐ ܠܐܬܪܐ ܕܐܬܝܠܕܬ ܒܗ܀ * ܐܡܪ ܠܗ ܡܘܫܐ܇ ܠܐ ܬܫܒܩܢ܇ ܡܛܠ ܕܝܕܥ
31 ܐܢܬ ܡܕܡ ܡܫܪܝܢ ܒܡܕܒܪܐ܇ ܘܬܗܘܐ ܠܢ ܐܝܟ ܥܝܢܐ܀ * ܘܐܢ ܬܐܙܠ ܥܡܢ܆ ܡܢ ܗܘ
32 ܛܒܬܐ ܕܢܛܐܒ ܠܢ ܡܪܝܐ܇ ܢܛܐܒ ܠܟ܀ * ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܛܘܪܗ ܕܡܪܝܐ܇ ܡܪܕܐ ܕܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ܀
33 ܘܐܪܘܢܐ ܕܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ ܫܩܝܠ ܗܘܐ ܩܕܡܝܗܘܢ ܡܪܕܐ ܕܚܕ ܝܘܡ܇ ܠܡܛܝܒܘ ܠܗܘܢ ܒܝܬ
ܡܫܪܝܐ܀ * ܘܥܢܢܗ ܕܡܪܝܐ ܡܛܠܠ ܗܘܐ ܥܠܝܗܘܢ ܒܐܝܡܡܐ܇ ܟܕ ܫܩܠܝܢ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ܀ * ܘܗܘܐ
34 ܟܕ ܫܩܠ ܐܪܘܢܐ܇ ܐܡܪ ܡܘܫܐ܇ ܩܘܡ ܡܪܝܐ܇ ܘܢܬܒܕܪܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܟ܇ ܘܢܥܪܩܘܢ ܣܢܐܝܟ
35 ܡܢ ܩܕܡܝܟ܀ * ܘܟܕ ܢܚ܇ ܐܡܪ܇ ܬܘܒ ܡܪܝܐ܇ ܠܘܬ ܪܒܘܬܐ܇ ܘܠܘܬ ܐܠܦܝܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܀ 36

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܐ *

1 * ܘܗܘܐ ܥܡܐ ܡܪܛܢ ܗܘܐ ܒܝܫܐ܇ ܘܐܬܒܐܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ܇ ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ܇ ܘܐܬܚܡܬ ܪܘܓܙܗ܇
2 ܘܝܩܕܬ ܒܗܘܢ ܢܘܪܗ ܕܡܪܝܐ܇ ܘܐܟܠܬ ܒܣܘܦܗ ܕܡܫܪܝܬܐ܀ * ܘܩܥܘ ܥܡܐ ܠܘܬ ܡܘܫܐ܇
3 ܘܨܠܝ ܡܘܫܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ܇ ܘܫܠܝܬ ܢܘܪܐ܀ * ܘܩܪܐ ܫܡܗ ܕܐܬܪܐ ܗܘ ܝܩܕܬܐ܇ ܡܛܠ ܕܝܩܕܬ
4 ܒܗܘܢ ܢܘܪܗ ܕܡܪܝܐ܀ * ܘܚܠܛܐ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܝܢܬܗܘܢ܇ ܪܓܘ ܪܓܬܐ܇ ܘܗܦܟܘ ܐܦ
5 ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ܇ ܘܒܟܘ܇ ܘܐܡܪܝܢ܇ ܡܢܘ ܢܘܟܠܢ ܒܣܪܐ܀ * ܐܬܕܟܪܢ ܠܢܘܢܐ ܕܐܟܠܝܢ ܗܘܝܢ
ܒܡܨܪܝܢ܇ ܡܓܢ܇ ܘܩܛܘܬܐ ܘܦܩܘܣܬܐ܇ ܘܟܪܬܐ܇ ܘܒܨܠܐ܇ ܘܬܘܡܐ܀

Et dux exercitûs tribûs Asir, Phagiel filius 26
Achran. Et dux exercitûs tribûs Nephtali, 27
Ahida filius Ainan. Hæ sunt profectiones 28
filiorum Israel per exercitus suos. Et dixit 29
Moses ad Hobab filium Rauelis Medianitam
socerum Mosis, Proficiscimur ad regionem
de qua dixit Dominus, Ipsam dabo
vobis: veni nobiscum, & bene tibi erit; nam
Dominus locutus est bonum de Israele. Re- 30
spondit ei, Non vadam nisi ad terram meam,
vadam ad locum ubi sum natus. Ait illi 31
Moses, Ne deseras nos: tu enim nôsti habitationem
nostram in deserto, erísque nobis
charus ut oculi. Et si abieris nobiscum, ex 32
eo bono quod largiturus est nobis Dominus,
largiemur tibi. Itaq; profecti sunt de monte 33
Domini itinere trium dierum, & arca fœderis
Domini profecta est ante eos itinere diei
unius, ut præpararet eis mansionẽ. Et nubes 34
Domini super ipsos erat interdiu quando
proficiscebantur è castris. Factúmq; est ut 35
cùm discessisset arca, dixerit Moses, Surge
Domine, & confringantur osores tui, &
fugiant inimici tui à conspectu tuo. Cùm 36
vero quievisset, dixerit, Convertere Domine
ad myriades & ad millia Israelis.

CAP. XI.

Cúmque murmurâssent populus, displicuit 1
coram Domino, audivítque Dominus, &
æstuavit furor ejus, & incensus est in eis ignis
Domini, devoravítque ambientes castrorum
extremitates. Et clamaverunt populus ad 2
Mosen, oravítque Moses coram Domino, &
sedatus est ignis. Vocavítque nomen loci 3
illius, Incendium, eò quòd incensus esset in
eos ignis Domini. Plebs quippe promiscua 4
quæ erat inter eos, concupierunt concupiscentiã,
& denuò flere fecerunt filios Israel,
dicentes; O quis pascat nos carnibus? Re- 5
cordati sumus piscium quos comedebam⁹ in
Ægypto gratis, & cucumerum, & peponum,
& porrorum, & ceparum, & allii.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

26 וְעַל־חֵילָא שִׁבְטָא דִבְנֵי אָשֵׁר
פַּגְעִיאֵל בַּר־עָכְרָן׃ וְעַל־חֵילָא שִׁבְטָא 27
דִבְנֵי נַפְתָּלִי אֲחִירַע בַּר־עֵינָן׃ אִלֵּין 28
מַטְלָנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְחֵילֵיהוֹן וּנְטַלוּ׃
29 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְחוֹבָב בַּר־רְעוּאֵל
מִדְיָנָאָה חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה נָטְלִין
אֲנַחְנָא לְאַתְרָא דִי אֲמַר יְיָ יָתֵיהּ
אֶתֵּן לְכוֹן אֱתָא עִמָּנָא וְנוֹטֵיב לָךְ
אֲרֵי־יְיָ מַלֵּל לְאַיְתָאָה טָבָא עַל־
30 יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר לֵיהּ לָא אֵיזֵיל אֱלָהֵן
31 לְאַרְעִי וּלְיַלָּדוּתִי אֵיזֵיל׃ וַאֲמַר לָא
כְעַן תִּשְׁבּוֹק יָתָנָא אֲרֵי עַל־כֵּן יְדַעְתָּ
כַּד־הֲוֵינָא שָׁרַן בְּמַדְבְּרָא וּגְבוּרָן
דְאִתְעֲבִידָא לָנָא חֲזֵיתָא בְעֵינָךְ׃
32 וִיהֵי אֲרֵי־תֵיזֵיל עִמָּנָא וִיהֵי טָבָא
הַהוּא דִי יוֹטֵיב יְיָ עִמָּנָא וְנוֹטֵיב לָךְ׃
33 וּנְטַלוּ מִטּוּרָא דְאִתְגְּלִי עֲלוֹהִי יְקָרָא
דַיְיָ מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין וַאֲרוֹן קְיָמָא
דַיְיָ נָטֵיל קֳדָמֵיהוֹן מַהֲלַךְ תְּלָתָא
יוֹמִין לְאַתְקָנָאָה לְהוֹן אֲתַר בֵּית
34 מֵישְׁרֵי׃ וַעֲנַן יְקָרָא דַיְיָ עֲלֵיהוֹן
בִּימָמָא בְּמִטַּלְהוֹן מִן־מַשְׁרִיתָא׃
35 וַהֲוָה בְּמִטַּל אֲרוֹנָא וַאֲמַר מֹשֶׁה
אִתְגְּלִי יְיָ וְיִתְבַּדְּרוּן סָנְאָךְ וְיֵעֶרְקוּן
36 בַּעֲלֵי־דְבָבָךְ מִן־קֳדָמָךְ׃ וּבְמִשְׁרוֹהִי
אֲמַר תּוּב יְיָ שְׁרִי בִיקָרָךְ בְּגוֹ רִבְוָת
אַלְפַיָּא דְיִשְׂרָאֵל׃ יא
1 וַהֲוָה עַמָּא כַּד־מִסְתַּקְּפִין בִּישׁ קֳדָם
יְיָ וּשְׁמִיעַ קֳדָם־יְיָ וּתְקֵיף רֻגְזֵיהּ
וּדְלֵיקַת בְּהוֹן אֶשָּׁתָא מִן־קֳדָם־יְיָ
2 וְשֵׁיצִיאַת בִּסְיָפֵי מַשְׁרִיתָא׃ וּצְוַח
עַמָּא עַל־מֹשֶׁה וְצַלִּי מֹשֶׁה קֳדָם־יְיָ
3 וְאִשְׁתְּקַעַת אֶשָּׁתָא׃ וּקְרָא שְׁמָא
דְאַתְרָא הַהוּא דְלֵיקְתָא אֲרֵי־
דְלֵיקַת בְּהוֹן אֶשָּׁתָא מִן־קֳדָם־יְיָ׃
4 וְעַרְבְרְבִין דִי בֵינֵיהוֹן שְׁאִילוּ
שְׁאֶלְתָּא וְתָבוּ וּבְכוֹ אַף בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
5 וַאֲמַרוּ מַן יוֹכְלִנָּנָא בִּשְׂרָא׃ דְּכִירִין
אֲנַחְנָא יָת־נוּנַיָּא דַהֲוֵינָא אָכְלִין בְּמִצְרַיִם מַגָּן יָת בּוֹצִינַיָּא וְיָת אֲבַטִּיחַיָּא וְכַרְתֵי וּבוֹצְלֵי וְתוּמֵי׃

26 Et sup exercitũ trib⁹ filiorum
Aser, fuit Phegiel fili⁹ Ochrã.
27 Et sup exercitũ trib⁹ filiorum
Neptali, fuit Ahira fili⁹ Enan.
28 Hæ sunt profectiones filiorum
Israel: profectiq; sunt per tur-
29 mas suas. Dixitq; Moyses ad
Obab filiũ Raguel Madianitã,
socerum Moysi: Proficiscimur
nos ad locũ de quo dixit Dñs,
quòd daret eũ nobis: veni nobiscũ,
& benefaciem⁹ tibi; quia
Dñs locut⁹ est, ut adduceret bo-
30 na super Israel. Dixitq; ei, Non
vadam: sed ad terrã meã, & ad
31 cognationẽ meã ibo. Et ait; Ne,
obsecro, derelinquas nos: tu
enim nôsti, quomodo castrametati
sum⁹ in deserto; & magnalia
quæ facta sunt nobis vi-
32 disti oculis tuis. Eritq; si veneris
nobiscum: benefaciem⁹ tibi
de bono illo, quo Dñs benefa-
33 ciet nobis. Profectiq; sunt de
monte in quo revelata est gloria
Dñi, itinere triũ dierũ: &
arca fœderis Dñi præcedebat
eos itinere triũ dierũ, ut præ-
34 pararet eis locũ mansionis. Et
nubes gloriæ Dñi obumbrabat
sup eos per diẽ: quando profi-
35 ciscebantur de castris. Et factũ
est cum levaretur arca, dicebat
Moyses: Revelare Dñe; ut dispẽgãtur
hostes tui, & fugiant ini-
36 mici tui à facie tuâ. Et cũ resideret,
dicebat: Revertere Dñe;
habita cũ gloria tua in medio
multitudinis millium Israel.

CAP. XI.

1 Eratq; popul⁹ quasi murmurantes
mala corã Dño: & auditũ
est corã Dño, & iratus est
furor ej⁹; & accensus est in eis
ignis a facie Dñi, & devoravit
2 extremam partẽ castrorũ. Clamavitq;
popul⁹ ad Moysen: &
oravit Moyses coram Dño, &
3 absorpt⁹ est ignis. Appellavitq;
nomen loci illius, Incensio: eò
quòd accensus fuisset in eos
4 ignis à facie Dñi. Et promiscui
qui erãt inter eos, petierũt petitionẽ:
& reversi sunt filii Israel
& ploraverunt, atq; dixerũt;
Quis dabit nobis carnes ad
5 vescendũ? Memores sum⁹ piscium,
quos cõedebam⁹ in Ægypto
gratis: & cucumerum, & peponum; & porrorum & cæparum, & alliorum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

Et super exercitũ trib⁹ filio- 26
rũ Aser, Phagajel fili⁹ Ochrã.
Et super exercitũ tribûs filio- 27
rũ Nephtali, Achira fili⁹ Ænan.
Hæ sunt profectiones fi- 28
liorũ Israel per turmas suas
cùm proficiscebãtur. Et dixit 29
Moses Hobab filio Raguel
Madianitæ socero Mosis, Proficiscimur
nos ad locum de
quo dixit Dominus, Hunc dabo
vobis. Veni nobiscũ, et benefaciem⁹
tibi, quia Dominus
locutus est bonũ super Israel.
Et respondit ei, Non ibo sed 30
(a) ad terrã meã, et ad cognationẽ
meã ibo. Dixit verò, Ne 31
quæso, derelinquas nos; nam
ideò nôsti castrametationes
nostras in deserto, et fuisti nobis
(b) pro oculis. Fietq; cùm 32
iveris nobiscũ, et acciderit bonũ
illud quod benefaciet Dominus
nobis, ut benefaciamus
etiam tibi. Et profecti sunt à 33
monte Domini viã trium dierũ:
arca autẽ fœderis Domini
proficiscebatur ante illos viã
trium dierũ, ut exploraret eis
(c) requiem. Et nubes Domini 34
erat super eos diu cùm proficiscebantur
de castris. Cùm 35
autẽ proficiscebatur arca, dicebat
Moses; Surge Domine, et
dispergãtur inimici tui, et fugiant
qui oderunt te à facie
tua. Cùm verò quiesceret, (d) 36
dicebat; Revertere Domine,
myriades millium Israel.

CAP. XI.

Postea fuit populus velut 1
(a) cõquerens de malis in
aurib⁹ Domini, et audivit Domin⁹,
et exarsit ira ej⁹, accensusq;
est in eos ignis Domini,
et consumpsit partẽ castrorũ.
Et clamavit popul⁹ ad Mosen, 2
oravitq; Moses Dominũ, et (b)
absorptus est ignis. Et vocavit 3
nomẽ loci isti⁹, Tabbera, quoniam
exarserat in eos ignis
Domini. Vulg⁹ autem promi- 4
scuũ quod erat in medio ejus
concupivit concupiscentiam,
sederuntq; et fleverunt etiam
filii Israel, et dixerunt (c) quis
nos comedere faciet carne.
Recordamur piscium quos cõ- 5
edim⁹ in Ægypto gratis, cucumerũ,
et peponum, et porrorũ,
et ceparum, et alliorum.

VER. SAM. (a) ad ostia mea, (b) in necessariis. (c) castrametationem. (d) dictum est; (a) vociferans (b) extinct⁹ (c) utinam

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

26 * وعلي جيش سبط اشير فغعيايل بن عكران* وعلي جيش سبط نفتالي احيراع بن عينان* هذه 27
28 مراحل بني اسرايل بجيوشهم* فلما رحلوا* قال موسي لحوباب بن رعوايل المديني حميه انا راحلون 29
الي الموضع الذي قال الله اعطيكم اياه* فتعال معنا نحسن اليك* فان الله قد وعد آل اسرايل
30 خيرا* قال لا امضي الا الي ارضي ومولدي* قال يا هذا لا تتركنا* فانك تعلم انك في طول 31
مقامنا في البرية كنت لنا كابصارنا* فان سرت معنا فاي خير يحسن الله به الينا نحسن اليك 32
33 منه* فرحلوا من جبل الله مسافة ثلاثة ايام* وصندوق عهده يسير بين ايديهم مسافة تلك
34 الثلاثة الايام ليختار لهم مستقرا* وغمامه عليهم نهارا اذا رحلوا من المعسكر* وكان الرسم عند 35
36 رحيل الصندوق ان يقول موسي* قم يا رب تتبدد اعداوك* ويهرب شانيوك من بين يديك* وان
يقول عند نزوله* رد يا رب نورك الي ربوات الوف اسرايل* *الفصل الحادي عشر*
1 * وكان القوم كمغتني الشر بين يدي الله* فسمع الله ذلك واشتد غضبه* واشتعلت نار فاحرقت
2 في طرف العسكر* فصرخ القوم الي موسي* فدعا ربه* فغارت النار* وسمي ذلك الموضع المشتعلة 3
4 لما اشتعلت فيهم نار الرب* واللفيف الذين فيما بينهم تشهوا شهوة* فرجع بنو اسرايل ايضا
5 معهم* فبكوا وقالوا من يطعمنا لحما* فذكرنا السمك الذي كنا ناكله بمصر مجانا* والقثاء*
والبطيخ* والكراث* والبصل* والثوم*

Et super exercitu tribûs Asir, Phagajail 26
filius Achran. Et super exercitu tribûs 27
Nephtali, Ahira filius Ainan. Ista sunt 28
diversoria filiorum Israil per turmas suas.
Cumque castra movissent, Dixit Mu- 29
sa ad Hobab filium Rauail Medianitæ
cognatum suum, Sanè profecturi sumus
ad locum quem dixit Deus, Dabo vobis eum:
veni nobiscum, benefaciemus tibi; nam
Deus pollicitus est stirpi Israil bonum.
Respondit, Non ibo nisi ad terrã meam et 30
locum meum natalem. Dixit, Heus vir, 31
ne deseras nos: tu quidem nôsti quòd
quamdiu mansimus in deserto, fueris nobis
velut oculi nostri: Quòd si ieris nobis- 32
cum, ex quocunque bono quod fecerit De⁹
erga nos, erga te faciemus. Profecti sunt 33
igitur de monte Dei itinere trium dierũ,
& arca fœderis ejus ibat ante eos itinere
illarum trium dierum, ut seligeret ipsis
mansionem. Et verò nubes erat super il- 34
lis per diem quando proficiscebantur è
castris. Eratq; consuetudo, ut discedente 35
arcâ, diceret Musa, Surge O Domine, &
dissipabuntur inimici tui, et fugient osores
tui à conspectu tuo. Et ut diceret cũ qui- 36
escente, Converte O Domine, splendorem
tuum ad myriades millium Israil.

CAP. XI.

Erat autem populus quasi intent⁹ malo 1
coram Deo. Audivitque Deus hoc, &
invaluit furor ejus, & incensus est ignis
ejus, combussitque in extremitate exercitûs.
Clamavitque populus ad Musam, et 2
deprecatus est Dominum suum, & absorptus
est ignis. Et vocavit illum locum, 3
Incensionem: eò quòd incensus sit in ipsis
ignis Domini. Et turba promiscua quæ e- 4
rat inter eos, flagravit cupiditate quadam:
reversiq; sunt filii Israil etiam cum
ipsis, luxerũntque, & dixerunt; Quis cibabit
nos carne? Recordati enim sumus 5
piscium quos edebamus in Ægypto gratis,
& cucumerum, & peponum, et porrorum,
& ceparum, & alliorum.

.noſtri oculi man ad præterquam omne non ,arida noſtra anima nunc Et
וְעַתָּה נַפְשֵׁנוּ יְבֵשָׁה אֵין כֹּל בִּלְתִּי אֶל־הַמָּן עֵינֵינוּ׃ 6
.bdellii oculus ſicut ejus oculus &,ipſum coriandri ſemen ſicut man Et
וְהַמָּן כִּזְרַע־גַּד הוּא וְעֵינוֹ כְּעֵין הַבְּדֹלַח׃ 7
vel ,molis in molebant & ,colligebant & ,populus Diſcurrebant
שָׁטוּ הָעָם וְלָקְטוּ וְטָחֲנוּ בָרֵחַיִם אוֹ 8
.ſubcinericiis illud faciebant &,cacabo in coquebant &,mortario in conterebāt
דָכוּ בַּמְּדֹכָה וּבִשְּׁלוּ בַּפָּרוּר וְעָשׂוּ אֹתוֹ עֻגוֹת
ros deſcendendo in Et .olei viroris ſapor ſicut ejus ſapor erat Et
וְהָיָה טַעְמוֹ כְּטַעַם לְשַׁד הַשָּׁמֶן׃ וּבְרֶדֶת הַטַּל 9
audivit Et .eum ſuper man deſcendet ,nocte caſtrametationem ſuper
עַל־הַמַּחֲנֶה לָיְלָה יֵרֵד הַמָּן עָלָיו׃ וַיִּשְׁמַע 10
oſtium ad virum ,ſuas familias ad flentem populum Moſeh
מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בֹּכֶה לְמִשְׁפְּחֹתָיו אִישׁ לְפֶתַח
Moſeh oculis in & ,vehementer Domini naſus eſt iratus Et .ſui tentorii
אָהֳלוֹ וַיִּחַר־אַף יְהוָה מְאֹד וּבְעֵינֵי מֹשֶׁה
malefeciſti quid Ad :Dominum ad Moſeh dixit Et .fuit malum
רָע׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לָמָה הֲרֵעֹתָ 11
ponendum ad,tuis oculis in gratiam inveni non quid ad Et ?tuo ſervo
לְעַבְדֶּךָ וְלָמָּה לֹא־מָצָתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ לָשׂוּם
concepi ego Num ?me ſuper hujus populi omnis onus
מַשָּׂא כָּל־הָעָם הַזֶּה עָלָי׃ הֶאָנֹכִי הָרִיתִי אֵת 12
dicas quod ,eum genui ego num ?hunc populum omnem
כָּל־הָעָם הַזֶּה אִם־אָנֹכִי יְלִדְתִּיהוּ כִּי־תֹאמַר
nutricius portabit quemadmodum ,tuo ſinu in eum Porta:me ad
אֵלַי שָׂאֵהוּ בְחֵיקֶךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא הָאֹמֵן אֶת־
Unde ?ejus patribus juraſti quam humum ſuper ſugentem
הַיֹּנֵק עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתָּ לַאֲבֹתָיו׃ מֵאַיִן 13
me ſuper flebunt quia ?huic populo univerſo dandum ad ,caro mihi
לִי בָּשָׂר לָתֵת לְכָל־הָעָם הַזֶּה כִּי־יִבְכּוּ עָלַי
ego potero Non .comedamus & ,carnem nobis Da :dicendo
לֵאמֹר תְּנָה־לָּנוּ בָשָׂר וְנֹאכֵלָה׃ לֹא־אוּכַל אָנֹכִי 14
gravis quia ;hunc populum univerſum ferre ſolus
לְבַדִּי לָשֵׂאת אֶת־כָּל־הָעָם הַזֶּה כִּי כָבֵד
,occidendo quæſo me occide :mihi faciens tu ita ſi Et .me præ
מִמֶּנִּי׃ וְאִם־כָּכָה אַתְּ־עֹשֶׂה לִּי הָרְגֵנִי נָא הָרֹג 15
meo malo in videam ne & ,tuis oculis in gratiam inveni ſi
אִם־מָצָאתִי חֵן בְּעֵינֶיךָ וְאַל־אֶרְאֶה בְּרָעָתִי׃
ſeptuaginta mihi Collige :Moſeh ad Dominus dixit Et
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה אֶסְפָה־לִּי שִׁבְעִים 16
,populi ſeniores ipſi quod noſti quos ,Iſrael ſenioribus è viros
אִישׁ מִזִּקְנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָדַעְתָּ כִּי־הֵם זִקְנֵי הָעָם
ibi ſtabunt & ;conventus tentorium ad eos capies & :ej⁹ præfectos &
וְשֹׁטְרָיו וְלָקַחְתָּ אֹתָם אֶל־אֹהֶל מוֹעֵד וְהִתְיַצְּבוּ שָׁם
ſpiritu de reſervabo & :ibi tecum loquar & deſcendam Et .tecum
עִמָּךְ׃ וְיָרַדְתִּי וְדִבַּרְתִּי עִמְּךָ שָׁם וְאָצַלְתִּי מִן־הָרוּחַ 17
,populi onere in tecum portabunt &:eos ſuper ponam & ,te ſuper qui
אֲשֶׁר עָלֶיךָ וְשַׂמְתִּי עֲלֵיהֶם וְנָשְׂאוּ אִתְּךָ בְּמַשָּׂא הָעָם
ſoli tibi tu portabis non &
וְלֹא־תִשָּׂא אַתָּה לְבַדֶּךָ׃

Verſio VULG. LAT.

6 Anima noſtra arida eſt, nihil aliud reſpiciunt oculi noſtri niſi Man. 7 Erat autem Man quaſi ſemen coriandri, coloris bdellii. 8 Circuibátque populus, & colligens illud, frangebat molâ, ſive terebat in mortario, coquens in olla, & faciens ex eo tortulas ſaporis quaſi panis oleati. 9 Cúmque deſcenderet nocte ſuper caſtra ros, deſcendebat pariter & Man. 10 Audivit ergò Moyſes flentem populum per familias, ſingulos per oſtia tentorii ſui. Iratúſque eſt furor Domini valdé: ſed & Moyſi intoleranda res viſa eſt. 11 Et ait ad Dominum, Cur afflixiſti ſervum tuum? quarè non invenio gratiam coram te? & cur impoſuiſti pondus univerſi populi hujus ſuper me? 12 Nunquid ego concepi omnem hanc multitudinem, vel genui eam, ut dicas mihi; Porta eos in ſinu tuo ſicut portare ſolet nutrix infantulum, & defer in terram, pro qua jurâſti patribus eorum? 13 Undè mihi carnes ut dem tantæ multitudini? flent contra me, dicentes, Da nobis carnes ut comedamus. 14 Non poſſum ſolus ſuſtinere omnem hunc populum, quia gravis eſt mihi. 15 Sin aliter tibi videtur, obſecro ut interficias me, & inveniam gratiam in oculis tuis, ne tantis afficiar malis. 16 Et dixit Dominus ad Moyſen, Congrega mihi ſeptuaginta viros de ſenibus Iſrael, quos tu nôſti quòd ſenes populi ſint ac magiſtri: & duces eos ad oſtium tabernaculi fœderis, faciéſque ibi ſtare tecum, 17 Ut deſcendam & loquar tibi: & auferam de ſpiritu tuo, tradámque eis, ut ſuſtentent tecum onus populi, & non tu ſolus graveris.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

6 Νυνὶ δὲ ἡ ψυχὴ ἡμῶν κατάξηρος. οὐδὲν πλὴν εἰς τὸ μάννα οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν. 7 Τὸ δὲ μάννα ὡσεὶ σπέρμα κορίου ἐστὶ, καὶ τὸ εἶδος (ε) αὐτοῦ εἶδος κρυστάλλου. 8 Καὶ διεπορεύετο ὁ λαὸς, καὶ συνέλεγον, καὶ ἤληθον αὐτὸ ἐν τῷ μύλῳ, καὶ ἔτριβον ἐν τῇ θυΐᾳ, καὶ ἧψον αὐτὸ ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ ἐποίουν αὐτὸ ἐγκρυφίας. καὶ ἦν ἡ ἡδονὴ αὐτοῦ ὡσεὶ γεῦμα ἐγκρὶς ἐξ ἐλαίου. 9 Καὶ ὅταν κατέβη ἡ δρόσος ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν νυκτὸς, κατέβαινε τὸ μάννα ἐπ' αὐτῆς. 10 Καὶ ἤκουσε Μωυσῆς κλαιόντων αὐτῶν κατὰ δήμους αὐτῶν, (ζ) ἕκαστον ἐπὶ τῆς θύρας αὐτοῦ. καὶ ἐθυμώθη ὀργῇ κύριος σφόδρα· καὶ ἔναντι Μωυσῆ ἦν πονηρόν. 11 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον, Ἱνατί ἐκάκωσας τὸν θεράποντά σου, καὶ διατί οὐχ εὕρηκα χάριν ἐναντίον σου, ἐπιθεῖναι (η) τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ τούτου ἐπ' ἐμέ; 12 Μὴ ἐγὼ ἐν γαστρὶ ἔλαβον (θ) πάντα τὸν λαὸν τοῦτον, ἢ ἐγὼ (ι) ἔτεκον αὐτούς; ὅτι λέγεις μοι, Λάβε (κ) αὐτὸν εἰς τὸν κόλπον σου, ὡσεὶ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλάζοντα, (λ) εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσας τοῖς πατράσιν αὐτῶν; 13 (μ) Πόθεν μοι κρέα δοῦναι παντὶ τῷ λαῷ τούτῳ; ὅτι κλαίουσιν (ν) ἐπ' ἐμοὶ, λέγοντες, Δὸς ἡμῖν κρέα, ἵνα φάγωμεν. 14 Οὐ δυνήσομαι ἐγὼ μόνος φέρειν τὸν λαὸν τοῦτον, ὅτι (ξ) βαρύτερόν μοι ἐστὶ τὸ ῥῆμα τοῦτο. 15 Εἰ δ' οὕτω σὺ ποιεῖς μοι, ἀπόκτεινόν με ἀναιρέσει, εἰ εὕρηκα ἔλεος παρὰ σοὶ, ἵνα μὴ ἴδω τὴν κάκωσίν μου. 16 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Συνάγαγέ μοι ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων Ἰσραὴλ, (ο) οὓς αὐτὸς σὺ οἶδας, ὅτι οὗτοί εἰσι πρεσβύτεροι τοῦ λαοῦ καὶ γραμματεῖς αὐτῶν· καὶ ἄξεις αὐτοὺς (π) πρὸς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ στήσονται ἐκεῖ μετὰ σοῦ. 17 Καὶ καταβήσομαι, καὶ λαλήσω ἐκεῖ μετὰ σοῦ, καὶ ἀφελῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ ἐπὶ σοὶ, καὶ ἐπιθήσω ἐπ' αὐτούς· καὶ συναντιλήψονται μετὰ σοῦ τὴν ὁρμὴν τοῦ λαοῦ, καὶ οὐκ οἴσεις αὐτοὺς σὺ μόνος.

6 *Nunc autem anima noſtra arida. Nihil præter in manna oculi noſtri.* 7 *Manna autem quaſi ſemen (a) coriandri eſt, & ſpecies ejus ſpecies cryſtalli.* 8 *Et perambulabat populus, & colligebant, & molebant illud in mola, & conterebant in mortario, & coquebant illud in ollæ, & faciebant illud ſubcineritia. Et erat ſuavitas ejus tanquam quod guſtatur, laganum (b) ex oleo.* 9 *Et quando deſcendebat ros ſuper caſtra nocte, deſcendebat manna ſuper ea.* 10 *Et audivit Moyſes plorantes illos ſecundùm populos ſuos, unumquemque ad oſtium ſuum. Et indignatus eſt irâ Dominus valdè: & coram Moyſe fuit malum.* 11 *Et dixit Moyſes ad Dominum, ut quid afflixiſti ſervum tuum, & quarè non inveni gratiam coram te, imponendo impetum populi hujus ſuper me?* 12 *Nunquid ego in utero concepi omnem populum hunc? aut ego peperi eos? quoniam dicis mihi, Accipe illum in ſinum tuum, quaſi tollat nutrix lactantem, in terram quam jurâſti patribus eorum?* 13 *Undè mihi carnes ad dandum omni populo huic? quoniam plorant ſuper me, dicentes, Da nobis carnes, ut edamus.* 14 *Non potero ego ſolus ferre populum hunc: quia (c) gravius eſt mihi verbum hoc.* 15 *Si autem ſic tu facis mihi, occide me interemptione, ſi inveni miſericordiam apud te, ut non videam afflictionem meam.* 16 *Et dixit Dominus ad Moyſen, Congrega mihi ſeptuaginta viros de ſenioribus Iſrael, quos tu ipſe nôſti, quòd hi ſunt ſeniores populi, & ſcribæ eorum: & adduces eos ad tabernaculum teſtimonii, & ſtabunt illic tecum.* 17 *Et deſcendam, & loquar ibi tecum. Et auferam de ſpiritu, qui eſt in te, & ſuperponam ſuper eos: & ſuſtinebunt tecum impetum populi, & non portabis eos tu ſolus.*

MS.A. (ε) αὐτοῦ ὡς εἶδος (ζ) ἕκαστος κατὰ τὴν θύραν αὐτοῦ. (η) τὴν ὀργὴν (θ) τὸν πάντα λαὸν (ι) τέτοκα (κ) αὐτοὺς (λ) εἰς γῆν (μ) Πόθεν κρέα (ν) ἐπ' ἐμὲ, (ξ) βαρύ μοι (ο) οὓς σὺ αὐτὸς οἶδας, (π) εἰς τὴν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 Et nunc ecce languida eſt anima noſtra, & nihil ſuppetit præter Manna quod eſt ob oculos noſtros. 7 Manna verò quaſi ſemen erat coriandri, candidum, & oculus (*nempe fulgor*) ejus ſimilis oculo chryſtalli. 8 Et circumeuntes populus, colligebant illud, molebantque illud molâ, & conterebant illud in mortario, & coquebant illud in olla, conficiebantque ex eo placentam cujus ſapor ſimilis erat ſapori *placentæ* ſubactæ oleo. 9 Et cùm deſcenderet ros ſuper caſtra noctu, deſcendebat ſuper eum Manna. 10 Audivit ergò Moſes populum flentem per familias ſuas, unumquemque in oſtio tabernaculi ſui: & exarſit ira Domini, & in oculis quoque Moſis intoleranda res fuit. 11 Dixitque Moſes ad Dominum, Domine mi, quare malum intuliſti ſervo tuo? & quare non inveni miſericordiam in oculis tuis, ut rejeceris in me totum pondus populi hujus? 12 Num ego concepi hunc univerſum populum? aut nunquid ego totum ipſum genui, ut dicas mihi, Geſtita eum in ſinu tuo quemadmodum geſtitat nutritius infantem, ad terram pro qua juravi patribus eorum? 13 Unde mihi caro ut dem huic univerſo populo flenti ad me, atque dicenti, Da nobis carnem ut manducemus? 14 Non poſſum ferre ſolus hunc univerſum populum, quia gravior me eſt. 15 Si ita mecum agas, interfice me nece, ſi inveni miſericordiam in oculis tuis, & ne videam malum meum. 16 Et ait Dominus ad Moſen, Convoca mihi ſeptuaginta viros ex ſenioribus Iſraelis quos tu nôſti eſſe capita populi ejuſque ſcribas, & adduc eos ad tabernaculum temporis, ſintque illic tecum parati: 17 Deſcendamque, & loquar tecum ibi, detrahamque de ſpiritu qui ſuper te eſt, & ponam ſuper eos, ferentque tecum onus populi hujus, & non feres tu ſolus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

וּכְעַן נַפְשָׁנָא תְּאִיבָא לֵית כָּל־מִדַּעַם 6
אֱלָהֵן לְמַנָּא עֵינָנָא׃ וּמַנָּא כְּבַר זְרַע 7
גִּידָא הוּא וְחֶזְוֵיהּ כְּחֵיזוּ בְּדוּלְחָא׃
שָׁיְטִין עַמָּא וְלָקְטִין דְּצָבֵי טָחֵין 8
בְּרֵיחַיָּא אוֹ דְּצָבֵי דָאֵיךְ בִּמְדוֹכְתָּא
וּמְבַשְּׁלִין לֵיהּ בְּקִדְרָא וְעָבְדִין
יָתֵיהּ גְּרִיצָן וַהֲוָה טַעְמֵיהּ כִּטְעַם
דְּלִישׁ בְּמִשְׁחָא׃ וְכַד נָחֵית טַלָּא 9
עַל־מַשְׁרִיתָא לֵילְיָא נָחֵית מַנָּא
עֲלוֹהִי׃ וּשְׁמַע מֹשֶׁה יָת עַמָּא בָּכַן 10
לְזַרְעֲיָתְהוֹן גְּבַר בִּתְרַע מַשְׁכְּנֵיהּ
וּתְקֵיף רוּגְזָא דַיְיָ לַחֲדָא וּבְעֵינֵי
מֹשֶׁה בִּישׁ׃ וַאֲמַר מֹשֶׁה קֳדָם־ 11
יְיָ לְמָה אַבְאֵישְׁתָּא לְעַבְדָּךְ וּלְמָה
לָא־אַשְׁכַּחִית רַחֲמִין קֳדָמָךְ לְשַׁוָּאָה
יָת־מַטּוֹל כָּל־עַמָּא הָדֵין עֲלָי׃ הַאַב 12
אֲנָא לְכָל־עַמָּא הָדֵין וְאִם־בְּנַי
אִנּוּן דַּאֲמַרְתְּ לִי סוֹבַרְהִי בְּתוּקְפָךְ
כְּמָא דִּמְסוֹבַר תּוּרְבְּיָנָא יָת־יַנְקָא
עַל אַרְעָא דְּקַיֵּימְתָּא לַאֲבָהָתוֹהִי׃
מְנָן לִי בִּשְׂרָא לְמִתַּן לְכָל־עַמָּא 13
הָדֵין אֲרֵי־בָכַן עֲלַי לְמֵימַר הַב־
לָנָא בִּשְׂרָא וְנֵיכוּל׃ לֵית־אֲנָא 14
יָכֵיל בִּלְחוֹדִי לְסוֹבָרָא יָת־כָּל־
עַמָּא הָדֵין אֲרֵי יַקִּיר מִנִּי׃ וְאִם־ 15
כְּדֵין אַתְּ־עָבֵד לִי קְטוֹלְנִי כְעַן
קְטוֹל אִם־אַשְׁכַּחִית רַחֲמִין
קֳדָמָךְ וְלָא אֶחֱזֵי בְּבִישְׁתִּי׃ וַאֲמַר 16
יְיָ לְמֹשֶׁה כְּנוֹשׁ־קֳדָמַי שַׁבְעִין
גַּבְרָא מִסָּבֵי יִשְׂרָאֵל דִּי יְדַעְתְּ
אֲרֵי אִנּוּן סָבֵי עַמָּא וְסָרְכוֹהִי
וְתִדְבַּר יָתְהוֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא
וְיִתְעַתְּדוּן תַּמָּן עִמָּךְ׃ וְאֶתְגְּלֵי 17
וַאֲמַלֵּל עִמָּךְ תַּמָּן וַאֲרַבֵּי מִן־רוּחָא
דִּי עֲלָךְ וַאֲשַׁוֵּי עֲלֵיהוֹן וִיסוֹבְרוּן
עִמָּךְ בְּמַטּוֹל עַמָּא וְלָא־תְסוֹבַר אַתְּ
בִּלְחוֹדָךְ׃

Targum ONKELOS.

6 Nunc autem anima noſtra eſt deſiderans, nihil aliud reſpiciunt oculi noſtri niſi Man. 7 Erat autem Man quaſi ſemen coriandri: & color ejus quaſi 8 color bdellii. Diſpergebatur populus & colligebant illud, & qui volebat frangebat mola, & qui volebat terebat in mortario; & coquebant illud in olla, & faciebant ex eo placentas: & erat ſapor ejus, quaſi 9 ſapor panis oleati. Cúmque deſcenderet ros nocte ſuper caſtra, deſcendebat Man ſuper 10 eum. Audivítque Moyſes populū flentē per familias ſuas; ſingulos in oſtio tabernaculi ſui: iratuſq; eſt furor Dñi valde; & in oculis Moyſi diſplicuit. 11 Dixítque Moyſes coram Dño; Quare malefeciſti ſervo tuo? & cur non inveni miſericordiā in conſpectu tuo: ut poneres onus oīs populi huj⁹ 12 ſuper me? Nunquid pater ego ſum univerſi populi huj⁹? aut filii mei ſunt illi: ut dicas mihi, Porta eum in fortitudine tua, ſicut portat nutrix lactentem, ſuper terram de qua ju- 13 râſti patribus ſuis? Unde habeo carnem, ut dem univerſo populo huic? quia flent contra me, dicentes; Da nobis 14 carnem, ut manducemus. Non poſſum ego ſolus ſuſtinere omnem populum hunc: quia gra- 15 vior me eſt. Et ſi ita tu facies mihi, interfice me obſecro, ſi inveni miſericordiam in oculis tuis: & non videbo malū 16 meum. Dixítq; Domin⁹ Moyſi; Congrega coram me ſeptuaginta viros de ſenioribus filiorum Iſrael: quos tu nôſti quòd ſint ſenes populi, & præfecti ejus: & duces eos ad tabernaculum fœderis, & 17 ſtabunt ibi tecum. Et revelabor, & loquar tecum ibi: & augebo de ſpiritu qui eſt ſuper te, & ponam ſuper eos: & ſuſtinebunt tecum onus populi; & non ſuſtinebis tu ſolus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

6 *Nunc autem anima noſtra arida eſt,(d) nihil præterquam ad Manna ocul⁹ noſter.* 7 *Manna verò erat quaſi ſemen coriandri, et aſpectus ejus quaſi aſpectus Bdellii.* 8 *Perambulabat autem populus, & colligebat, molebatque cum molis, aut conterebat cum mortario, & coquebat in olla, faciebatq; cum eo ſubcinericios: erat autem ſapor ejus ſicut ſapor lagani ex oleo.* 9 *Cùm verò deſcendebat ros ſuper caſtra noctu, deſcendebat Manna ſuper eum.* 10 *Et audivit Moſes populum flentem per familias ſuas, unuſquiſque ad portam tabernaculi ſui, exarſitq; ira Domini valdè, diſplicuit etiam oculis Moſis.* 11 *Dixitq; Moſes Domino, Quare afflixiſti ſervum tuum, & quare non inveni gratiam in oculis tuis, ut poneres onus omnis populi iſtius ſuper me?* 12 *Egóne concepi omnem populum iſtum? num ego genui eum, quòd dicis mihi, Porta illum in ſinu tuo ſicut portat alumnus lactentem, in terram quam jurâſti patribus ejus?* 13 *Unde mihi caro ad dandū univerſo huic populo; nam plorant poſt me, dicentes; Da nobis carnem ut manducemus.* 14 *Non potero ego ſolus portare univerſum populum iſtum, quia gravior me eſt.* 15 *Si autem ita facis mihi, occidendo me quæſo, occide: ſi quoque inveni gratiam in oculis tuis, non videam afflictionem meam.* 16 *Et dixit Dominus Moſi, Collige mihi ſeptuaginta viros de (e) ſenioribus Iſrael, quos nôſti (f) ſeniores eſſe populi, & (g) præfectos ejus, duceſq; eos ad tabernaculum teſtimonii, & ſtabunt ibi tecum.* 17 *Et deſcendam, & loquar tecum ibi, ſeponamq; de ſpiritu qui eſt ſuper te, & ponam ſuper eos, portabuntq; tecum onus populi, ut non portes illud tu ſolus.*

VER. SAM. (d) non eſt ſufficientia, ſolùm ad Manna aſpectus noſter. (e) ſapientibus (f) ſapientes (g) ſcribas

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * والآن فنفوسنا يابسة اذ ليس لنا شي * وانما عيوننا الي المن ممدودة * وكان المن كبزر الكزبرة * 7
ولونه كلون اللولو * يطوف القوم فيلتقطونه * ويطحنون منه في الرحا * او يدقون بالمدق * 8
ويطبخون منه في البرام * ويصنعون منه ملالا * ويكون طعمه حلاوة بدسم * وعند نزول الطل على 9
العسكر ليلا ينزل المن عليه * فلما سمع موسي القوم يبكون لعشايرهم كل امري على باب خبايه * 10
اشتد غضب الله جدا * وساء ذلك موسي * قال موسي لم ابليت عبدك * ولم لم اجد حظا عندك * 11
اذ صيرت كلفة جميع هولاء القوم علي * هل انا حملتهم ام ولدتهم * اذ قلت لي سسهم كانك 12
تحملهم في حجرك كما تحمل الحاضن الرضيع * الي البلد الذي اقسمت لاباءهم عليه * من اين 13
لي لحم لاعطاء هذا الجمع * اذ يبكون فيقولون اعطنا لحما ناكله * لست اطيق انا وحدي 14
ان اسوسهم * بل هو ثقيل علي * وان كنت الزمتنيه عقوبة فاجعلها اماتتي * ان وجدت حظا 15
عندك * ولا اري بليتي * فقال الله لموسي * اجمع لي سبعين رجلا من شيوخ بني اسرايل الذين 16
تعلم انهم شيوخهم وعرفاوهم * وخذهم الي خباء الحضر يقفوا ثم معك حتي اجلي خطابي *
* فاخاطبك هناك * وافيدهم من النور الذي على وجهك * واجعله عليهم * فيعاونوك على 17
سياسة القوم * ولا تسوسهم انت وحدك *

6 * *Et modò animæ noſtræ aridæ ſunt, cùm nihil habeamus, & quidem oculi noſtri ad Man ſint protenſi.* 7 *Erat autem Man veluti ſemen coriandri, & color ejus velut color unionum.* 8 *Vagabatur populus, colligebátque illud, & molebant ex eo molâ, aut tundebant illud piſtillo, & coquebant ex eo in ollis, & faciebant ex eo placentas: eratq; ſapor ejus dulcedo cum ſuavitate.* 9 *Et ad deſcenſum roris ſuper caſtra noctu, deſcendebat Man ſuper eum.* 10 *Cumque audîſſet Muſa populum lugentes per familias ſuas, unumquemque ad oſtiū tentorii ſui, invaluit furor Dei valdè, & diſplicuit id Muſæ.* 11 *Dixit Muſa, Quare tentâſti famulum tuum? et cur non inveni fortunam apud te, ut poſueris pondus totius populi hujus ſuper me?* 12 *Num ego concepi eos, aut parturii eos, ut dixeris mibi; Duc eos, ac ſi portares eos in ſinu tuo, quemadmodū portat nutrix lactentē, ad regionem de qua jurâſti patribus eorum?* 13 *Unde mibi caro ut dem huic populo flenti, ac dicenti; Da nobis carnem ad manducandum.* 14 *Non poſſum ego ſolus regere eos, ſed grave mihi eſt.* 15 *Quòd ſi me aſtringis ab hoc in pœnam, verte eam mibi in mortem, ſi reperi ſortem apud te, & non videam miſeriam meam.* 16 *Dixit Deus Muſæ, Congrega mihi ſeptuaginta viros ex ſenioribus filiorum Iſrail, quos noveris eſſe ſeniores eorum ac principaliores eorum, & duc illos ad tabernaculum præſentiæ, maneántque ibi tecum donec revelem colloquium meum.* 17 * *Loquar enim tecum illic, & impertiar eis de ſplendore qui eſt ſuper vultu tuo, ponámque eum ſuper illos, & adjuvabunt te in gubernatione populi, & non reges eos tu ſolus.*

ספר במדבר : יא

comedetis & ,craſtinum in vos Sanctificate :dices populum ad Et
וְאֶל־הָעָם תֹּאמַר הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר וַאֲכַלְתֶּם 18
Quis :dicendo ,Domini auribus in fleviſtis quia :carnem
בָּשָׂר כִּי בְּכִיתֶם בְּאָזְנֵי יְהוָה לֵאמֹר מִי
dabit & ?Ægypto in nobis bonum quia,carnem nos faciet comedere
יַאֲכִלֵנוּ בָּשָׂר כִּי־טוֹב לָנוּ בְּמִצְרָיִם וְנָתַן
,comedetis una die Non .comedetis & ,carnem vobis Dominus
יְהוָה לָכֶם בָּשָׂר וַאֲכַלְתֶּם׃ לֹא יוֹם אֶחָד תֹּאכְלוּן 19
,diebus decem neque ,diebus quinque neque ,duobus diebus neque
וְלֹא יוֹמָיִם וְלֹא חֲמִשָּׁה יָמִים וְלֹא עֲשָׂרָה יָמִים
egrediatur quo uſque dierum menſem ad Uſque.diebus viginti neque
וְלֹא עֶשְׂרִים יוֹם׃ עַד חֹדֶשׁ יָמִים עַד אֲשֶׁר־יֵצֵא 20
reprobaſtis quòd eo :diſperſionem in vobis ſit & ,veſtro naſo de
מֵאַפְּכֶם וְהָיָה לָכֶם לְזָרָא יַעַן כִּי־מְאַסְתֶּם אֶת־
quid Ad :dicendo ,ejus facies ad fleviſtis & ;veſtri interiori in qui ,Dominum
יְהוָה אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וַתִּבְכּוּ לְפָנָיו לֵאמֹר לָמָּה
Sexcenti ,Moſeh dixit Et ?Ægypto ex ſumus egreſſi hoc
זֶּה יָצָאנוּ מִמִּצְרָיִם׃ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה שֵׁשׁ־מֵאוֹת 21
Carnem ,dixiſti tu & :ejus interiori in ego cujus ,populus pedites mille
אֶלֶף רַגְלִי הָעָם אֲשֶׁר אָנֹכִי בְּקִרְבּוֹ וְאַתָּה אָמַרְתָּ בָּשָׂר
mactabitur bos & pecus Num .dierum menſem comedent & ,eis dabo
אֶתֵּן לָהֶם וְאָכְלוּ חֹדֶשׁ יָמִים׃ הֲצֹאן וּבָקָר יִשָּׁחֵט 22
,eis congregabitur maris piſces omnes Si ?eis inveniet & ,eis
לָהֶם וּמָצָא לָהֶם אִם אֶת־כָּל־דְּגֵי הַיָּם יֵאָסֵף לָהֶם
manus Num :Moſeh ad Dominus dixit Et ?eis inveniet &
וּמָצָא לָהֶם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֲיַד 23
an ,meum verbum tibi eveniat an videbis Nunc ?abbreviabitur Domini
יְהוָה תִּקְצָר עַתָּה תִרְאֶה הֲיִקְרְךָ דְבָרִי אִם־
verba populum ad eſt locutus & ,Moſeh eſt egreſſus Et .non
לֹא׃ וַיֵּצֵא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶל־הָעָם אֵת דִּבְרֵי 24
eos fecit ſtare &,populi ſenioribus è viros ſeptuaginta collegit Et .Domini
יְהוָה וַיֶּאֱסֹף שִׁבְעִים אִישׁ מִזִּקְנֵי הָעָם וַיַּעֲמֵד אֹתָם
eſt locutus & ,nube in Dominus deſcendit Et .tentorii circuitibus
סְבִיבֹת הָאֹהֶל׃ וַיֵּרֶד יְהוָה בֶּעָנָן וַיְדַבֵּר 25
ſeptuaginta ſuper dedit &,eum ſuper qui ſpiritu de reſervavit &,eum ad
אֵלָיו וַיָּאצֶל מִן־הָרוּחַ אֲשֶׁר עָלָיו וַיִּתֵּן עַל־שִׁבְעִים
,prophetaverunt &,ſpirit⁹ eos ſuper quieſcere juxta,fuit Et .ſeniores viros
אִישׁ הַזְּקֵנִים וַיְהִי כְּנוֹחַ עֲלֵיהֶם הָרוּחַ וַיִּתְנַבְּאוּ
nomen ;caſtrametatione in viri duo remanſerunt Et.addiderunt non &
וְלֹא יָסָפוּ׃ וַיִּשָּׁאֲרוּ שְׁנֵי־אֲנָשִׁים בַּמַּחֲנֶה שֵׁם 26
,ſpiritus eos ſuper requievit &,Medad ſecundi nomen &,Eldad unius
הָאֶחָד אֶלְדָּד וְשֵׁם הַשֵּׁנִי מֵידָד וַתָּנַח עֲלֵהֶם הָרוּחַ
prophetabant & :tentorium ad erant egreſſi non & ,conſcriptis in ipſi &
וְהֵמָּה בַּכְּתֻבִים וְלֹא יָצְאוּ הָאֹהֱלָה וַיִּתְנַבְּאוּ
Eldad :dixit & ,Moſeh nunciavit &,puer cucurrit Et.caſtrametatione in
בַּמַּחֲנֶה׃ וַיָּרָץ הַנַּעַר וַיַּגֵּד לְמֹשֶׁה וַיֹּאמַר אֶלְדָּד 27
Jehoſuah reſpondit Et .caſtrametatione in prophetantes Medad &
וּמֵידָד מִתְנַבְּאִים בַּמַּחֲנֶה׃ וַיַּעַן יְהוֹשֻׁעַ 28
,Moſeh mi Domine:dixit &,ejus electis ex Moſeh miniſter Nun filius
בִּן־נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה מִבְּחֻרָיו וַיֹּאמַר אֲדֹנִי מֹשֶׁה
.eos prohibe
כְּלָאֵם׃

Verſio VULG. LAT.

18 Populo quoque dices, Sanctificamini; cras comedetis carnes: ego enim audivi vos dicere, Quis dabit nobis eſcas carnium? bene nobis erat in Ægypto. Ut det vobis Dominus carnes, & comedatis; 19 Non uno die, nec duobus, vel quinque aut decem, nec viginti quidem, 20 Sed uſque ad menſem dierum, donec exeat per nares veſtras, & vertatur in nauſeam, eò quòd repuleritis Dominum, qui in medio veſtrì eſt, & fleveritis coram eo, dicentes, Quarè egreſſi 21 ſumus ex Ægypto? Et ait Moyſes, Sexcenta millia peditum hujus populi ſunt. Et tu dicis, Dabo eis eſum carnium menſe integro? 22 Numquid ovium & boum multitudo cædetur, ut poſſit ſufficere ad cibum? vel omnes piſces maris in unum congregabuntur, ut eos ſatient? 23 Cui reſpondit Dominus, Numquid manus Domini invalida eſt? Jam nunc videbis utrùm me⁹ 24 ſermo opere compleatur. Venit igitur Moyſes, & narravit populo verba Domini, congregans ſeptuaginta viros de ſenibus Iſrael, quos ſtare fe- 25 cit circa tabernaculum. Deſcendítque Dominus per nubem, & locutus eſt ad eum, auferens de ſpiritu qui erat in Moyſe, & dans ſeptuaginta viris. Cúmque requieviſſet in eis Spiritus, prophetaverunt, nec ultrà ceſſave- 26 runt. Remanſerant autem in caſtris duo viri, quorum unus vocabatur Eldad, & alter Medad, ſuper quos requievit Spiritus: nam & ipſi deſcripti fuerant, & non exierant ad 27 tabernaculum. Cúmque prophetarent in caſtris, cucurrit puer, & nuntiavit Moyſi, dicens; Eldad & Medad pro- 28 phetant in caſtris. Statim Joſue filius Nun, miniſter Moyſi, & electus è pluribus, ait; Domine mi Moyſes, prohibe eos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

18 Καὶ τῷ λαῷ ἐρεῖς, Ἁγνίσασθε εἰς αὔριον, καὶ φάγεσθε κρέα· ὅτι ἐκλαύσατε ἔναντι κυρίου, λέγοντες, Τίς ἡμᾶς ψωμιεῖ κρέα; ὅτι καλὸν (ρ) ἡμῖν ἐστιν ἐν Αἰγύπτῳ. καὶ δώσει κύριος ὑμῖν (σ) φαγεῖν κρέα, καὶ 19 φάγεσθε κρέα. Οὐχ ἡμέραν μίαν φάγεσθε, οὐδὲ δύο, οὐδὲ πέντε ἡμέρας, οὐδὲ δέ- 20 κα ἡμέρας, οὐδὲ εἴκοσι ἡμέρας, Ἕως μηνὸς ἡμερῶν φάγεσθε, ἕως ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν μυκτήρων ὑμῶν· καὶ ἔσται ὑμῖν εἰς χολέραν, ὅτι ἠπειθήσατε κυρίῳ, ὅς ἐστιν ἐν ὑμῖν, καὶ ἐκλαύσατε ἐναντίον αὐτοῦ, λέγοντες, Ἱνατί ἡμῖν ἐξελθεῖν ἐξ Αἰγύπτου; 21 Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Ἑξακόσιαι χιλιάδες πεζῶν ὁ λαός, ἐν οἷς εἰμι ἐν αὐτοῖς· καὶ σὺ εἶπας, (τ) Κρέα δώσω αὐτοῖς φαγεῖν, 22 καὶ φάγονται μῆνα ἡμερῶν. Μὴ πρόβατα καὶ βόες σφαγήσονται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει αὐτοῖς; ἢ πᾶν τὸ ὄψος τῆς θαλάσσης (υ) συναχθήσεται αὐτοῖς, καὶ ἀρκέσει 23 αὐτοῖς; Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, (φ) Μὴ χεὶρ κυρίου οὐκ ἐξαρκέσει; ἤδη γνώσῃ εἰ ἐπικαταλήψεταί σε ὁ λόγος μου 24 ἢ οὔ. Καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς, καὶ ἐλάλησε πρὸς τὸν λαὸν τὰ ῥήματα κυρίου. καὶ συνήγαγεν ἑβδομήκοντα ἄνδρας ἀπὸ τῶν πρεσβυτέρων τοῦ λαοῦ, καὶ ἔστησεν αὐτοὺς 25 κύκλῳ τῆς σκηνῆς. Καὶ κατέβη κύριος ἐν νεφέλῃ, καὶ (χ) ἐλάλησε πρὸς αὐτόν. καὶ παρείλατο ἀπὸ τοῦ πνεύματος τοῦ (ψ) ἐπ᾽ αὐτῷ, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοὺς ἑβδομήκοντα ἄνδρας τοὺς πρεσβυτέρους. ὡς δὲ ἐπανεπαύσατο (ω) πνεῦμα ἐπ᾽ αὐτούς, καὶ ἐπροφήτευσαν, καὶ οὐκ ἔτι 26 προσέθεντο. Καὶ κατελείφθησαν δύο ἄνδρες ἐν τῇ παρεμβολῇ, ὄνομα τῷ ἑνὶ Ἐλδάδ, καὶ ὄνομα τῷ δευτέρῳ Μωδάδ· καὶ ἐπανεπαύσατο ἐπ᾽ αὐτοὺς (α) πνεῦμα· καὶ οὗτοι ἦσαν τῶν καταγεγραμμένων, καὶ οὐκ ἦλθον (β) πρὸς τὴν σκη- 27 νήν· Καὶ ἐπροφήτευσαν ἐν τῇ παρεμβολῇ. Καὶ προσδραμὼν ὁ νεανίσκος, ἀπήγγειλε (γ) Μωυσῇ· καὶ εἶπε, λέγων, Ἐλδὰδ καὶ Μωδὰδ προφητεύουσιν ἐν τῇ 28 παρεμβολῇ. Καὶ ἀποκριθεὶς Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, ὁ παρεστηκὼς Μωυσῇ ὁ (δ) ἐκλεκτός, εἶπε, Κύριε Μωυσῆ, κώλυσον αὐτούς.

Et populo dices, Purificamini in craſtinum, & comedetis carnes: quoniam ploráſtis ante Dominum, dicentes, Quis nos cibabit carnibus? quia bonum eſt nobis in Ægypto. Et dabit vos Dominus carnes ad edendum, & edetis carnes. 18 *Non diem unum edetis, neque duos, neque quinque dies, neque decem dies, neque viginti dies.* 19 *Uſque ad menſem dierum edetis, donec exeat è naribus veſtris; & erit vobis in (d) choleram; quoniam increduli fuiſtis Domino, qui eſt in vobis: & ploráſtis ante eum, dicentes, ut quid nobis exire de Ægypto?* 20 *Et dixit Moyſes, Sexcenta millia peditum populus, in quibus ſum in eis: & tu dixiſti, Carnes dabo eis comedere, & comedent menſem dierum.* 21 *Numquid oves & boves occidentur illis, & ſufficient illis? Aut omne (e) edulium maris congregabitur eis, & ſufficiet eis?* 22 *Et dixit Dominus ad Moyſen, Numquid manus Domini non ſufficiet? Jam cognoſces, ſi (f) ſupercomprehendet te verbum meum, an non.* 23 *Et egreſſus eſt Moyſes, et locut⁹ eſt ad populum verba Domini. Et cōgregavit ſeptuaginta viros de ſenioribus populi: & ſtatuit eos in circuitu tabernaculi.* 24 *Et deſcendit Dominus in nube, & locutus eſt ad eum. Et abſtulit de ſpiritu qui ſuper ipſum, & ſuperpoſuit ſuper ſeptuaginta viros ſeniores. ut autem requievit ſpiritus ſuper eos, et prophetârūt, & non ultrà (g) adjecerunt.* 25 *Et remanſerunt duo viri in caſtris, nomen uni Heldad, & nomen ſecundo Modad: & requievit ſuper eos ſpiritus: & hi erant ex deſcriptis, & non venerant ad tabernaculum: Et prophetârunt in caſtris.* 26 *Et accurrens adoleſcens, annunciavit Moyſi: & dixit, dicens, Heldad & Modad prophetant in caſtris.* 27 *Et reſpondens Jeſus Nave, qui adſtabat Moyſi (h) electus ille, dixit, (i) Domine Moyſes, prohibe eos.* 28

MS.A. (ρ) ὑμῖν (σ) κρέα φαγεῖν, (τ) Κρέας δώσω αὐτοῖς, καὶ (υ) Συναχθήσεται, καὶ (φ) Μὴ ἡ χεὶρ κυρίου οὐχὶ ἐξαρκέσει; (χ) ἐλάλησεν κύριος πρὸς (ψ) ἐπ᾽ αὐτοῦ, (ω) ἐπ᾽ αὐτοὺς τὸ πνεῦμα, (α) τὸ πνεῦμα· (β) εἰς τὴν (γ) τῷ Μωυσῇ· (δ) ἐκλεκτὸς αὐτοῦ, εἶπεν, Κύριέ μου Μωυσῆ,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܐܡܪ ܡܘܫܐ ܠܥܡܐ. ܐܬܩܕܫܘ ܠܡܚܪ ܕܬܐܟܠܘܢ ܒܣܪܐ. ܡܛܠ ܕܒܟܝܬܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ * 18
ܘܐܡܪܬܘܢ. ܡܢ ܢܘܟܠܢ ܒܣܪܐ. ܡܛܠ ܕܛܒ ܗܘܐ ܠܢ ܒܡܨܪܝܢ. ܘܢܬܠ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ
ܒܣܪܐ ܕܬܐܟܠܘܢ. * ܠܐ ܚܕ ܝܘܡ ܬܐܟܠܘܢܗ. ܘܠܐ ܬܪܝܢ ܝܘܡܝܢ. ܘܠܐ ܚܡܫܐ ܝܘܡܝܢ. ܘܐܦܠܐ ܥܣܪܐ 19
ܝܘܡܝܢ. ܘܠܐ ܥܣܪܝܢ ܝܘܡܝܢ. * ܥܕܡܐ ܠܝܪܚ ܝܘܡܝܢ ܬܐܟܠܘܢܗ. ܥܕܡܐ ܕܢܦܘܩ ܡܢ 20
ܢܚܝܪܝܟܘܢ. ܘܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܠܬܘܟܡܐ. ܡܛܠ ܕܐܣܠܝܬܘܢ ܠܡܪܝܐ ܕܒܝܢܬܟܘܢ. ܘܒܟܝܬܘܢ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪܬܘܢ. ܠܡܢܐ ܗܢܐ ܢܦܩܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. * ܘܐܡܪ ܡܘܫܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܫܬܡܐܐ 21
ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ ܪܓܠܝܐ: ܥܡܐ ܕܐܢܐ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܘܐܢܬ ܐܡܪܬ. ܕܒܣܪܐ ܐܬܠ ܠܗܘܢ ܕܢܐܟܠܘܢ.
ܝܪܚ ܝܘܡܝܢ. * ܐܢ ܥܢܐ ܘܬܘܪܐ ܡܬܢܟܣܝܢ ܠܗܘܢ. ܡܢܐ ܥܒܕܝܢ ܠܗܘܢ. ܘܐܢ ܠܟܠܗܘܢ 22
ܢܘܢܐ ܕܝܡܐ ܡܬܟܢܫܝܢ ܠܗܘܢ. ܠܐܝܕܐ ܡܣܦܩܝܢ ܠܗܘܢ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܐܝܕܗ 23
ܕܡܪܝܐ ܡܣܦܩܐ. ܗܫܐ ܬܚܙܐ ܐܢ ܗܘܐ ܡܠܬܝ ܐܘ ܠܐ. * ܘܢܦܩ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܥܡܐ 24
ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܡܪܝܐ. ܘܟܢܫ ܫܒܥܝܢ ܓܒܪܝܢ ܡܢ ܣܒܐ ܕܥܡܐ. ܘܐܩܝܡ ܐܢܘܢ ܚܕܪܘܗܝ
ܕܡܫܟܢܐ. * ܘܢܚܬ ܡܪܝܐ ܒܥܢܢܐ. ܘܡܠܠ ܥܡܗ. ܘܦܪܫ ܡܢ ܪܘܚܐ ܕܥܠܘܗܝ. ܘܣܡ 25
ܥܠ ܫܒܥܝܢ ܓܒܪܝܢ ܣܒܐ. ܘܟܕ ܫܪܬ ܥܠܝܗܘܢ ܪܘܚܐ. ܐܬܢܒܝܘ. ܘܠܐ ܐܘܣܦܘ. * ܘܐܫܬܚܪܘ 26
ܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܒܡܫܪܝܬܐ. ܫܡܗ ܕܚܕ ܐܠܕܕ: ܘܫܡܗ ܕܬܪܝܢ ܡܝܕܕ. ܘܫܪܬ ܥܠܝܗܘܢ
ܪܘܚܐ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܟܬܝܒܝܢ ܗܘܘ. ܘܠܐ ܐܬܘ ܠܡܫܟܢܐ. ܘܐܬܢܒܝܘ ܒܡܫܪܝܬܐ. * ܘܪܗܛ 27
ܛܠܝܐ ܘܚܘܝ ܠܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܠܕܕ ܘܡܝܕܕ ܗܐ ܡܬܢܒܝܢ ܒܡܫܪܝܬܐ. * ܘܥܢܐ 28
ܗܘܫܥ ܒܪ ܢܘܢ ܡܫܡܫܢܗ ܕܡܘܫܐ ܡܢ ܛܠܝܘܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝ ܡܘܫܐ ܟܠܝ ܐܢܘܢ.

Dixit autem Moſes ad populum, Sanctificamini cras ut comedatis carnem: fleviſtis enim coram Dño, atque dixiſtis, O quis paſcat nos carnibus? nam melius erat nobis in Ægypto: dabitque vobis Dñs carnem ut edatis. 18 Non die uno comedetis eam; neque duob⁹ diebus, nec quinque diebus, neque decem diebus, neque viginti diebus. 19 Uſque ad menſem dierum comedetis eam, donec exeat è naribus veſtris, fiatq; vobis cruditas: eò quòd ſpreveritis Dominum qui eſt inter vos, & fleveritis coram Domino, atque dixeritis, Cur heu egreſſi ſumus ex Ægypto? 20 Dixitq; Moſes coram Domino, Sexcenta millia virorum peditum eſt populus inter quos ego ſum, & tu dixiſti, Carnem dabo eis ut comedant menſe dierum. 21 Si oves boveſq; mactentur illis, quid facient ipſis? & ſi omnes piſces maris capiantur eis, ad quem uſque gradum ſufficient illis? 22 Reſpondit Dominus Moſi, Manus Dñi ſupplebit: modò videbis utrùm eveniat ſermo me⁹, an non. 23 Egreſſus itaque Moſes, retulit populo ſermones Domini: & congregans ſeptuaginta viros de ſenioribus populi, ſtatuit eos circa tabernaculum. 24 Deſcenditq; Dominus in nube, & locutus eſt cum eo: & detrahens de ſpiritu qui erat ſuper eum, poſuit ſuper ſeptuaginta viros ſeniores: cúmq; requieviſſet ſuper eos ſpirit⁹, prophetaverunt, & non perrexerunt. 25 Remanſerant autem duo viri in caſtris; nomen unius, Eldad, & nomen alterius, Midad; requievitq; ſuper eos ſpiritus, (nam ipſi quoque ſcripti fuerant, at non venerant ad tabernaculum,) & prophetaverunt in caſtris. 26 Et cucurrit adoleſcens, & indicavit Moſi, dixitq; ad eum, Eldad & Midad, en prophetant in caſtris! 27 Et reſpondens Huſa filius Nun miniſter Moſis ab adoleſcentia ſua, dixit ad eum, Mi Moſe, prohibe eos. 28

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

וּלְעַמָּא תֵּימַר אִזְדַּמְּנוּ לִמְחַר 18
וְתֵיכְלוּן בִּסְרָא אֲרֵי בְּכֵיתוּן קֳדָם יְיָ
לְמֵימַר מַאן יוֹכְלִנָנָא בִּסְרָא אֲרֵי־
טָב לָנָא בְּמִצְרַיִם וְיִתֵּן יְיָ לְכוֹן בִּסְרָא
וְתֵיכְלוּן: לָא יוֹמָא חַד תֵּיכְלוּן וְלָא 19
תְּרֵין־יוֹמִין וְלָא חַמְשָׁא יוֹמִין וְלָא
עַסְרָא יוֹמִין וְלָא עַסְרִין יוֹמִין: עַד 20
יְרַח יוֹמִין עַד דִּי תִתְקוּצוּן בֵּיהּ וִיהֵי
לְכוֹן לְתַקְלָא חֲלָף דְּקַצְתוּן יָת־
מֵימְרָא דַּייָ דִּשְׁכִנְתֵּיהּ שָׁרְיָא
בֵּינֵיכוֹן וּבְכֵיתוּן קֳדָמוֹהִי לְמֵימַר
לְמָה דְּנַן נְפַקְנָא מִמִּצְרָיִם: וַאֲמַר 21
מֹשֶׁה שִׁית־מְאָה אַלְפִין גַּבְרָא־
רַגְלָאָה עַמָּא דִּי אֲנָא בֵּינֵיהוֹן וְאַתְּ
אֲמַרְתְּ בִּסְרָא אֶתֵּן לְהוֹן וְיֵיכְלוּן יְרַח
יוֹמִין: הֲעָן וְתוֹרִין יִתְנַכְסוּן לְהוֹן 22
הֲיִסְפְּקוּן לְהוֹן אִם יָת כָּל־נוּנֵי יַמָּא
יִתְכַּנְשׁוּן לְהוֹן הֲיִסְפְּקוּן לְהוֹן:
וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הֲמֵימְרָא דַּייָ יִתְעַכַּב 23
כְּעַן תֶּחֱזֵי הַיְעָרְעִנָּךְ פִּתְגָמִי אִם לָא:
וּנְפַק מֹשֶׁה וּמַלֵּל עִם עַמָּא יָת 24
פִּתְגָמַיָּא דַּייָ וּכְנַשׁ שַׁבְעִין גַּבְרָא
מִסָּבֵי עַמָּא וַאֲקִים יָתְהוֹן סַחֲרָנוּת
מַשְׁכְּנָא: וְאִתְגְּלִי יְיָ בַּעֲנָנָא וּמַלֵּל 25
עִמֵּיהּ וְרַבִּי מִן רוּחָא דִּי עֲלוֹהִי וִיהַב
עַל־שַׁבְעִין גַּבְרָא סָבַיָּא וַהֲוָה כַּד
שְׁרַת עֲלֵיהוֹן רוּחַ נְבוּאָה וּמִתְנַבְּאִין
וְלָא פָסְקִין: וְאִשְׁתְּאָרוּ תְּרֵין גֻּבְרִין 26
בְּמַשְׁרִיתָא שׁוּם חַד אֶלְדָּד וְשׁוּם
תִּנְיָנָא מֵידָד וּשְׁרַת עֲלֵיהוֹן רוּחַ־
נְבוּאָה וְאִנּוּן בִּכְתִיבַיָּא וְלָא נְפַקוּ
לְמַשְׁכְּנָא וּמִתְנַבְּאִין בְּמַשְׁרִיתָא:
וּרְהַט עוּלֵימָא וְחַוִּי לְמֹשֶׁה וַאֲמַר 27
אֶלְדָּד וּמֵידָד מִתְנַבְּאִין בְּמַשְׁרִיתָא:
וַאֲתֵיב יְהוֹשֻׁעַ בַּר־נוּן מְשׁוּמְשָׁנֵיהּ 28
דְּמֹשֶׁה מֵעוּלֵימוּהִי וַאֲמַר רִבּוֹנִי
מֹשֶׁה אֶסַּרְנוּן:

18 Populo quoq; dices, Præparamini in craſtinū, et comedetis carnem: quia ploraſtis coram Dño, dicentes; Quis dabit nobis carnem ad manducandum? bene enim erat nobis in Ægypto: dabítq; Dñs vobis carnē, 19 et comedetis. Nō uno die, nec duobus: nec quinque diebus, nec decem diebus, nec 20 viginti diebus. Sed uſque ad menſem dierū, donec in faſtidium eam habeatis, & ſit vobis in ſcandalum: eò quòd in faſtidium fuit vobis verbū Domini, cujus majeſtas habitat inter vos; & ploraſtis coram eo, dicentes; ut quid egreſſi 21 ſumus de Ægypto? Et ait Moyſes: Sexcenta millia virorum ſunt populi hujus, inter quos ego habito: et tu dixiſti, Dabo eis carnem, ut comedant 22 menſe dierū. Nunquid ſi oves et boves occidantur eis, ſufficient eis? aut ſi omnes piſces maris congregentur eis, nunquid 23 ſufficient eis? Dixítque Dominus ad Moyſen; Nunquid verbū Dñi impeditur? nunc videbis utrū accidat tibi ver- 24 bum meū, annon. Egreſſuſq; eſt Moyſes, et locut⁹ eſt cū populo verba Dñi: et congregavit ſeptuaginta viros de ſeniorib⁹ populi; et ſtatuit eos per 25 circuitum tabernaculi. Revelatúſq; eſt Dñs in nube, et locutus eſt cū eo: et auxit de ſpiritu qui erat in eo; et dedit ſup ſeptuaginta viros ſeniores: factúmq; eſt, cū requieviſſet in eis ſpirit⁹ prophetiæ; prophetaverunt, et nequaquā ceſſave- 26 runt. Remanſerāt autē duo viri in caſtris, nomē uni⁹ Eldad, et nomen ſecundi Medad, et requievit ſup eos ſpiritus prophetiæ; & ipſi erant deſcripti; & non exierant ad taberna- 27 culum: et prophetabant in caſtris. Cucurrit autem puer; & narravit Moyſi, & ait: Eldad & Medad prophetant in ca- 28 ſtris. Reſponditque Joſue filius Nun, miniſter Moyſi à pueritiâ ſuâ, et ait: Domine mi Moyſes, mitte eos in carcerem.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

** 18 [illegible] 19 [illegible] 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible] ** 23 [illegible] 24 [illegible] * 25 [illegible] 26 [illegible] 27 [illegible] * 28 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

** 18 [illegible] 19 [illegible] 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible] ** 23 [illegible] 24 [illegible] * 25 [illegible] * 26 [illegible] 27 [illegible] 28 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Ad populum autem dices, Sāctificate vos die craſtinā, ut manducetis carnem: quoniam fleviſtis in aurib⁹ Domini, dicendo, Quis faciet nos comedere carnem? nam bene nobis erat in Ægypto: dabit igitur Dominus vobis carnem, & comedetis. 18 *Non diem unum comedetis, & non duos dies, & non quinque dies, & non decem dies, neq; viginti dies.* 19 *Uſque ad menſem dierū, donec exeat de naribus veſtris, ſitq; vobis in nauſeam, (h) eò quòd ſpreviſtis Dominum qui eſt in medio veſtri, et fleviſtis ante faciē ej⁹, dicendo, Quare egreſſi ſumus ex Ægypto?* 20 *Dixit autem Moſes, Sexcenta millia peditum populus in cujus medio ego ſum; tu verò dixiſti, Carnem dabo eis, & comedent menſem dierum.* 21 *Numquid oves et boves jugulabuntur eis, ut ſufficiat illis? Si piſces omnes maris colligantur illis, ſufficiéntne illis?* 22 *Reſponditq; Domin⁹ Moſi, Num manus Domini abbreviata eſt? tu videbis an accidat tibi verbum meum, nécne.* 23 *Egreſſuſq; eſt Moſes, et dixit populo verba Domini: et congregavit ſeptuaginta viros de (i) ſenioribus populi, & ſtatuit eos in circuitu tabernaculi.* 24 *Tum deſcendit Dominus in nube, locutuſq; eſt illi, & ſeparavit de ſpiritu qui erat ſuper eum, & dedit ſuper ſeptuaginta viros (k) ſeniores: factúmque eſt cum requieſceret ſuper eos ſpiritus, ut prophetarent, ſed non ultra (l) addiderunt.* 25 *Et relicti ſunt duo viri in caſtris; nomen unius, Eldad, et nomen alterius, Modad: requievit quoq; ſuper eos ſpiritus, ipſi enim erat inter deſcriptos; quanquam egreſſi non eſſent ad tabernaculum, prophetârunt in caſtris.* 26 *Cucurritque puer, et nuntiavit Moſi, dicens; Eldad et Modad prophetant in caſtris.* 27 *Et reſpondit Joſue filius Nun miniſter Moſis ex electis ejus, & dixit, Domine mi Moſes, prohibe illos.* 28

VER. SAM. *(h)* videte, *(i)* ſapientibus *(k)* ſapientes: *(l)* congregati ſunt,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وقل للقوم * استعدّوا لغد حتي تاءكلوا لحما * لاجل ما بكيتم بين يدي الله وقلتم * من 18
يطعمنا لحما * وما كان اصلح مصر لنا * يعطيكم الله لحما تاءكلونه * لا يوم * ولا اثنين * ولا 19
خمسة * ولا عشرة * ولا عشرين * الا الي ايام شهر * الي ان يخرج من انفكم ويصير لكم هراء * لاجل 20
ما رفضتم في نور الله الذي فيما بينكم * وبكيتم بين يديه وقلتم * لم اخرجتنا من مصر *
* قال موسي ستماية الف راجل القوم الذين انا فيما بينهم * وانت قلت اني اعطيهم لحما 21
ياءكلونه شهرا * فمن اغنا بهم * اغنم وبقر يذبح لهم فيكفيهم * او جميع سمك البحر يحاس لهم 22
فيقنعهم * فقال الله لموسي * هل قدرة الله تقصر * الآن تنظر ايوافيكم كلامي ام لا * خرج 23 24
موسي واخبر القوم بجميع كلام الله * وجمع سبعين رجلا من شيوخهم * ووقفهم حوالي
الخباء * فتجلّي ملاك الله في الغمام * وخاطبه الله * وافاد من النور الذي عليه * وجعل ذلك علي 25
السبعين رجلا الشيوخ * فلما استقر عليهم ذلك النور تنبّوا * ولم يحتاجوا الي عوده * وبقي رجلان 26
في المعسكر * اسم احدهما الداد * واسم الثاني ميداد * فاستقرت عليهما النبوه * وهما من
المكتوبين * لم يخرجا الي الخباء بل تنبيا في المعسكر * فاحضر غلام * فاخبر موسي وقال * الداد 27
وميداد متنبيان في المعسكر * فاجابه يوشع بن نون خادم موسي من تلاميذه وقال * يا سيدي 28
يا موسي احبسهما *

Et dic populo, Præparamini in craſtinum ut comedatis carnem: pro eo quòd planxiſtis coram Deo, & dixiſtis; Quis cibabit nos carne? & quanto melior erat nobis Ægyptus? dabit vobis Deus carnem quam comedatis. 18 *Non unâ die, nec duobus, nec quinque, nec decem, nec viginti,* 19 *ſed ad dies menſis; Donec exeat è naribus veſtris, & fiat vobis in ſqualorem, eò quòd deſpexeritis ſplendorem Dei qui eſt inter vos, & fleveritis coram eo, & dixeritis; Quare eduxit nos de Ægypto?* 20 *Dixit Muſa, Sexcenta millia peditum populus inter quos ego ſum, & tu dixiſti, Equidem dabo eis carnem ad edendum menſe.* 21 *Quis ſatisfaciet eis? num oves et boves jugulabuntur ipſis, et ſufficient eis? An omnes piſces maris congregabuntur ipſis, et ſatisfacient eis?* 22 *Dixit Deus Muſæ, Num potentia Dei abbreviata eſt? nunc videbis utrùm eveniat vobis ſermo meus, an non.* 23 *Et egreſſus eſt Muſa, et narravit populo totum ſermonem Dei, & collegit ſeptuaginta viros ex ſenioribus eorum, & conſtituit eos circa tabernaculum.* 24 *Et apparuit angelus Dei in nube, & allocutus eſt illum Deus, impertitúſque eſt de ſplendore qui erat ſuper eum, & poſuit illum ſuper ſeptuaginta viros ſeniores. Cumq; quieviſſet ſuper eis ille ſplendor, prophetârunt, & non eguerunt iterationis.* 25 *Remanſerant autem duo viri in caſtris; nomen unius eorum, Eldadh, & nomen ſecundi, Midadh, quievitque ſuper eos prophetia: & ambo erant ex iis qui ſcripti fuerant, at non exierunt ad tabernaculū, ſed prophetârunt in caſtris.* 26 *Accurrit ergò puer, nuntiavitque Muſæ, ac dixit; Eldadh & Midadh ſunt prophetantes in caſtris.* 27 *Et reſpondit ei Juſa filius Nun, famulus Muſæ, de diſcipulis ejus, et ait; O Domine mi, O Muſa, cohibe utrumque.* 28

ספר במדבר : יב

populum omnem det quis Et?mihi tu zelans Num :Moſeh ei dixit Et
29 וַיֹּאמֶר לוֹ מֹשֶׁה הַמְקַנֵּא אַתָּה לִי וּמִי יִתֵּן כָּל־עַם
ſe collegit Et ?eos ſuper ſuũ ſpiritũ Dominus det quòd ,prophetas Domini
30 יְהוָה נְבִיאִים כִּי־יִתֵּן יְהוָה אֶת־רוּחוֹ עֲלֵיהֶם׃ וַיֵּאָסֵף
eſt profect⁹ ventus Et .Iſrael ſeniores & ipſe ,caſtrametationem ad Moſeh
31 מֹשֶׁה אֶל־הַמַּחֲנֶה הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְרוּחַ נָסַע
caſtrametationem ſuper dimiſit &,mari è coturnices abripuit &,Dño à
מֵאֵת יְהוָה וַיָּגָז שַׂלְוִים מִן־הַיָּם וַיִּטֹּשׁ עַל־הַמַּחֲנֶה
:caſtrametationis circuitus ,illuc diei via circiter & huc diei via circiter
כְּדֶרֶךְ יוֹם כֹּה וּכְדֶרֶךְ יוֹם כֹּה סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה
die tota populus ſurrexit Et .terræ facies ſuper cubitis duob⁹ fere &
32 וּכְאַמָּתַיִם עַל־פְּנֵי הָאָרֶץ׃ וַיָּקָם הָעָם כָּל־הַיּוֹם
:coturnicem collegerunt & ,craſtini die tota & ,nocte tota & ipſa
הַהוּא וְכָל־הַלַּיְלָה וְכֹל יוֹם הַמָּחֳרָת וַיַּאַסְפוּ אֶת־הַשְּׂלָו
expandendo ſibi expanderunt Et .cumulos decem collegit diminuens
הַמַּמְעִיט אָסַף עֲשָׂרָה חֳמָרִים וַיִּשְׁטְחוּ לָהֶם שָׁטוֹחַ
antequam ,eorum dentes inter ipſa adhuc Caro .caſtrametationis circuitus
33 סְבִיבוֹת הַמַּחֲנֶה׃ הַבָּשָׂר עוֹדֶנּוּ בֵּין שִׁנֵּיהֶם טֶרֶם
populo in Domin⁹ percuſſit &,populũ in eſt irat⁹ Domini naſus &,eſſet conciſa
יִכָּרֵת וְאַף יְהוָה חָרָה בָעָם וַיַּךְ יְהוָה בָּעָם
Chibroth ,ipſius loci nomen vocavit Et.valde magna percuſſione
34 מַכָּה רַבָּה מְאֹד׃ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא קִבְרוֹת
Chibroth De .concupiſcentes populum ſepelierunt ibi quia :Hattaavah
35 הַתַּאֲוָה כִּי־שָׁם קָבְרוּ אֶת־הָעָם הַמִּתְאַוִּים׃ מִקִּבְרוֹת
.Chaſeroth in fuerunt &,Chaſeroth in popul⁹ ſunt profecti Hattaavah
הַתַּאֲוָה נָסְעוּ הָעָם חֲצֵרוֹת וַיִּהְיוּ בַּחֲצֵרוֹת׃

CAP. XII. יב

uxoris occaſiones ſuper Moſeh in Aharon &,Miriam eſt locuta Et
1 וַתְּדַבֵּר מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל־אֹדוֹת הָאִשָּׁה
:dixerũt Et.acceperat Æthiopiſſam uxorẽ quia :ceperat quam Æthiopiſſæ
2 הַכֻּשִׁית אֲשֶׁר לָקָח כִּי־אִשָּׁה כֻשִׁית לָקָח׃ וַיֹּאמְרוּ
nobis etiam Nonne ?Dominus eſt locut⁹ Moſeh in certè tantùm Nunquid
הֲרַק אַךְ־בְּמֹשֶׁה דִּבֶּר יְהוָה הֲלֹא גַּם־בָּנוּ
omni præ valde manſuetus Moſeh vir Et .Dominus audivit Et?eſt locut⁹
3 דִבֵּר וַיִּשְׁמַע יְהוָה׃ וְהָאִישׁ מֹשֶׁה עָנָו מְאֹד מִכֹּל
ſtatim Dominus dixit Et .humi facies ſuper qui homine
4 הָאָדָם אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה פִּתְאֹם
ad vos tres Egredimini :Miriam ad & ,Aharon ad & ,Moſeh ad
אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־מִרְיָם צְאוּ שְׁלָשְׁתְּכֶם אֶל־
Dominus deſcendit Et .ipſi tres ſunt egreſſi Et .conventus tentorium
5 אֹהֶל מוֹעֵד וַיֵּצְאוּ שְׁלָשְׁתָּם׃ וַיֵּרֶד יְהוָה
;Miriam & ,Aharon vocavit & tentorii oſtium ſtetit &,nubis colũna in
בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וַיִּקְרָא אַהֲרֹן וּמִרְיָם
fuerit Si :mea verba nunc Audite :dixit Et .ipſi ambo ſunt egreſſi &
6 וַיֵּצְאוּ שְׁנֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר שִׁמְעוּ־נָא דְבָרָי אִם־יִהְיֶה
loquar ſomnio in :ipſam notus eum ad viſione in Dominus,veſter propheta
נְבִיאֲכֶם יְהוָה בַּמַּרְאָה אֵלָיו אֶתְוַדָּע בַּחֲלוֹם אֲדַבֶּר־
ipſe fidelis mea domo omni in ,Moſeh meus ſervus ſic Non .eo in
7 בּוֹ׃ לֹא־כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל־בֵּיתִי נֶאֱמָן הוּא׃

Ver. VUL. LAT.

29 At ille; Quid, inquit, æmularis pro me? quis tribuat ut oĩs populus prophetet, & det 30 eis Dñs Spiritũ ſuũ? Reverſúſque eſt Moyſes, & majores 31 natu Iſrael in caſtra. Vent⁹ autem egrediens à Dño arreptans trans mare coturnices detulit, & demiſit in caſtra itinere quantum uno die confici poteſt, ex omni parte caſtrorũ per circuitũ, volabántque in aere duob⁹ cubitis al-32 titudine ſuper terrã. Surgens ergò popul⁹ toto die illo, & nocte, ac die altero, cõgregavit coturnicũ, qui parũ, decẽ coros: & ſiccaverunt eas per 33 gyrũ caſtrorũ. Adhuc carnes erant in dentib⁹ eorũ, nec defecerat hujuſcemodi cib⁹: & ecce furor Domini concitatus in populũ, percuſſit eũ plagâ 34 magnâ nimis. Vocatúſq; eſt ille locus, Sepulchra concupiſcentiæ: ibi enim ſepelierunt populũ qui deſideraverat. Egreſſi autem de Sepulchris concupiſcentiæ, venerunt in Haſeroth, & manſerunt ibi.

CAP. XII.

1 Locutáque eſt Maria & Aaron contra Moyſen propter 2 uxorem ejus Æthiopiſſam. Et dixerunt, Num per ſolũ Moyſen locutus eſt Dominus? Nónne & nobis ſimiliter eſt locutus? Quod cùm audiſſet 3 Dominus, (Erat enim Moyſes vir mitiſſimus ſuper omnes homines qui morabantur 4 in terra.) Statim locutus eſt ad eum, & ad Aaron & Mariam, Egredimini vos tantùm tres ad tabernaculum fœde-5 ris. Cúmque fuiſſent egreſſi, Deſcendit Dominus in columna nubis, & ſtetit in introitu tabernaculi vocans Aaron & Mariam. Qui cùm iſ-6 ſent, Dixit ad eos, Audite ſermones meos: Si quis fuerit inter vos propheta Domini, in viſione apparebo ei, vel per ſomnium loquar ad il-7 lum. At non talis ſervus me⁹ Moyſes, qui in omni domo mea fideliſſimus eſt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

29 Καὶ (ε) εἶπε Μωυσῆς αὐτῷ, Μὴ ζηλοῖς ἐμέ; καὶ τίς δῴη πάντα τὸν λαὸν κυρίου προφήτας, ὅταν δῷ κύριος τὸ πνεῦμα αὐτοῦ 30 ἐπ᾽ αὐτούς; Καὶ ἀπῆλθε Μωυσῆς εἰς τὴν παρεμβολὴν αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσ-31 ραήλ. Καὶ πνεῦμα ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ ἐξεπέρασεν ὀρτυγομήτραν (ζ) ἀπὸ τῆς θαλάσσης· καὶ ἐπέβαλεν ἐπὶ τὴν παρεμβολὴν ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, καὶ ὁδὸν ἡμέρας ἐντεῦθεν, κύκλῳ τῆς παρεμβολῆς, ὡσεὶ (η) δί-32 πηχυ ἀπὸ τῆς γῆς. Καὶ ἀναστὰς ὁ λαὸς ὅλην τὴν ἡμέραν, καὶ ὅλην τὴν νύκτα, καὶ ὅλην τὴν ἡμέραν (θ) τὴν ἐπαύριον, καὶ συνήγαγον τὴν ὀρτυγομήτραν· ὁ τὸ ὀλίγον, συνήγαγε δέκα κόρους· καὶ ἔψυξαν ἑαυτοῖς ψυγμοὺς κύ-33 κλῳ τῆς παρεμβολῆς. Τὰ κρέα ἔτι ἦν ἐν τοῖς ὀδοῦσιν αὐτῶν πρὶν ἢ ἐκλείπειν· καὶ κύριος ἐθυμώθη εἰς τὸν λαόν, καὶ ἐπάταξε (ι) κύριος τὸν λαὸν πληγὴν μεγάλην σφόδρα. 34 Καὶ ἐκλήθη τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Μνήματα τῆς ἐπιθυμίας· ὅτι ἐκεῖ ἔθαψαν τὸν λαὸν τὸν ἐπιθυμητήν. ἀπὸ Μνημάτων (κ) ἐπιθυμίας ἐξῆρεν ὁ λαὸς εἰς Ἀσηρώθ· καὶ ἐγένετο ὁ λαὸς ἐν Ἀσηρώθ.

Et dixit Moyſes ei, Nunquid 29 (k) æmularis me? Et quis det omnem populum Domini prophetas, cùm dederit Dominus ſpiritum ſuum ſuper eos? Et 30 abiit Moyſes in caſtra, ipſe & ſeniores Iſrael. Et ſpiritus ex-31 iit à Domino, & (l) tranſtulit coturnicem à mari: & injecit ſuper caſtra, viam diei hinc, & viam diei hinc, in circuitu caſtrorum, quaſi bicubitum à terra. Et exurgens populus totam 32 diem, & totam noctem, & totam diem craſtinam; & congregavit coturnicem: qui parum, congregavit decem coros: & refrigeraverunt ſibi refrigeria in circuitu caſtrorum. Carnes ad-33 huc erant in dentib⁹ eorũ, antequàm deficerent: et Domin⁹ indignat⁹ eſt in populum, & percuſſit (m) Dominus populum plagam magnam valdè. Et vocatum eſt 34 nomen loci illius, Sepulchra concupiſcentiæ: quia illic ſepelierunt populum concupitorem. A Sepulchris concupiſcentiæ promovit populus in Aſeroth: & fuit populus in Aſeroth.

MS.A. (ε) εἶπεν αὐτῷ Μωυσῆς, Μὴ ζηλοῖς σύ μοι; καὶ (ζ) ἀπὸ θαλάσσης· (η) δίπηχυν (θ) τῇ ἐπαύριον, (ι) κύριος ἐν τῷ λαῷ πληγὴν (κ) τῆς ἐπιθυμίας

ΚΕΦ. ιβ΄.

1 Καὶ ἐλάλησε Μαριὰμ καὶ Ἀαρὼν κατὰ Μωυσῆ, ἕνεκεν τῆς γυναικὸς τῆς Αἰθιοπίσσης (α) ἣν ἔλαβε Μωυσῆς, ὅτι 2 γυναῖκα Αἰθιόπισσαν ἔλαβε. Καὶ εἶπαν, Μὴ Μωυσῇ μόνῳ (β) λελάληκε κύριος; οὐχὶ (γ) καὶ ἡμῖν ἐλάλησε; καὶ ἤκουσε κύ-3 ριος. Καὶ ὁ ἄνθρωπος Μωυσῆς πραῢς σφόδρα παρὰ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς 4 ὄντας ἐπὶ τῆς γῆς. Καὶ εἶπε κύριος παραχρῆμα πρὸς Μωυσῆν, (δ) καὶ Ἀαρών, καὶ Μαριάμ, Ἐξέλθετε ὑμεῖς οἱ τρεῖς εἰς τὴν 5 σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· Καὶ ἐξῆλθον οἱ τρεῖς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου. καὶ κατέβη κύριος ἐν στύλῳ νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐκλήθησαν Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ· καὶ ἐξήλθοσαν ἀμφότεροι. 6 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ἀκούσατε τῶν λόγων μου. ἐὰν γένηται προφήτης ὑμῶν κυρίῳ, ἐν ὁράματι αὐτῷ γνωσθήσομαι, καὶ ἐν ὕπνῳ 7 λαλήσω αὐτῷ. Οὐχ (ε) οὕτως ὁ θεράπων μου Μωυσῆς, ἐν ὅλῳ τῷ οἴκῳ μου πιστός ἐστι.

CAP. XII.

Et locuta eſt Maria & Aaron contra Moyſen, propter uxorem Æthiopiſſam, quam ſumpſit Moyſes; quoniam uxorem Æthiopiſſam ſumpſit. Et dixerunt, 2 Nunquid ſoli Moyſi locutus eſt Dominus? Nónne & nobis locutus eſt? Et audivit Dominus. Et homo Moyſes manſuetus val-3 dè præter omnes homines qui eſſent ſuper terram. Et dixit Do-4 minus ſtatim ad Moyſen, & Aaron, & Mariam, Exite vos tres ad tabernaculum teſtimonii. Et 5 exierunt ipſi tres ad tabernaculũ teſtimonii. Et deſcendit Dominus in columna nubis, et ſtetit ſuper oſtium tabernaculi teſtimonii. Et vocati ſunt Aaron et Maria; et exierunt ambo. Et dixit ad e-6 os, Audite verba mea. Si fuerit propheta ex vobis Domino, in viſione ei agnoſcar, et in ſomno loquar ei. Non ſic famulus meus 7 Moyſes; in tota domo mea fidelis eſt.

MS.A. (α) ἧς ἔλαβεν (β) ἐλάλησεν (γ) καὶ ἐν ὑμῖν (δ) καὶ Μαριάμ, καὶ Ἀαρών, Ἐξέλθατε (ε) οὕτως ὡς ὁ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Ait illi Moſes, Ne mihi zelum concitaveris: 29 ô quis reddat univerſum populum Dñi prophetas, quia ſcilicet, dederat Dominus ſpiritũ ſuum ſuper illos. Deinde ingreſſus eſt Moſes 30 in caſtra, ipſe atque ſeniores Iſraelis. Et ven-31 tus profectus à conſpectu Domini, & educens coturnices è mari, projecit ſuper caſtra, itinere diei hinc, & itinere diei illinc circum caſtra, & ferè duob⁹ cubitis ſuper faciem terræ. Surrexitq; populus totâ die illâ, totâq; nocte, 32 & totâ die ſequenti, & collegerunt coturnices: qui parum collegit, collegit decem acervos; & expanderunt ſibi expanſiones circa caſtra. Dum caro eſſet adhuc inter dentes 33 eorum, & nondum tranſiſſet, invaluit furor Domini ſuper populum, & percuſſit Dominus populum plagâ admodum magnâ. Vocavitq; 34 nomen loci illius, Sepulchra concupiſcentiæ, eò quòd ibi ſepeliſſent populum qui flagraverat concupiſcentiâ. De Sepulchris concu-35 piſcentiæ profecti ſunt populus ad Haſeroth, & manſerunt in Haſeroth.

CAP. XII.

Oblocuta eſt autem Maria & Aharon de 1 Moſe ob cauſam mulieris Æthiopiſſæ quam duxerat; nam uxorem Æthiopiſſam duxerat: Et dicunt, Num cum Moſe tantùm locutus 2 eſt Dominus? en etiam nobiſcum locutus eſt: Audivitq; Dominus. Vir autem Moſes 3 humillimus erat omnium hominum qui erant ſuper terrã. Et ait Dominus ex improviſo ad 4 Moſen & ad Aharonem & ad Mariam, Egredimini vos tres ad tabernaculum temporis: & egreſſi ſunt ipſi tres. Deſcenditque Do-5 minus in columna nubis, ac ſtetit in oſtio tabernaculi temporis, & vocavit Aharonem & Mariam, egreſſique ſunt ipſi duo. Et ait 6 illis Dominus, Audite nunc ſermones meos. Si fiat prophetia veſtra, ego Dominus in viſione appareo vobis, & in ſomnio loquor vobiſcum. At non ſic ſervus meus Moſes, ſed 7 in tota domo mea fidelis eſt.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

29 וַאֲמַר לֵיהּ מֹשֶׁה הַקְנָאֲתִי אַתְּ מְקַנֵּי
לִי רְעֵינָא פוֹן דִּיהוֹן כָּל־עַמָּא דַיְיָ
נְבִיאִין אֲרֵי יִתֵּן יְיָ יָת רוּחַ נְבוּאֲתֵיהּ
30 עֲלֵיהוֹן׃ וְאִתְכְּנֵשׁ מֹשֶׁה לְמַשְׁרִיתָא
31 הוּא וְסָבֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְרוּחָא נְטַל מִן
קֳדָם יְיָ וְאַפְרַח שְׂלָיו מִן־יַמָּא וּרְמָא
עַל־מַשְׁרִיתָא כִּמְהַלַךְ יוֹמָא לְכָא
וּכְמַהֲלַךְ יוֹמָא לְכָא סְחוֹר־סְחוֹר
לְמַשְׁרִיתָא וּכְרוּם־תַּרְתֵּין אַמִּין עַל־
32 אַפֵּי אַרְעָא׃ וְקָם עַמָּא כָּל־יוֹמָא
הַהוּא וְכָל־לֵילְיָא וְכָל יוֹמָא
דְּבַתְרוֹהִי וּכְנַשׁוּ יָת־שְׂלָיו דְּאַזְעַר
כְּנַשׁ עַשְׂרָא דְגוֹרִין וּשְׁטַחוּ לְהוֹן
מַשְׁטִיחִין סְחוֹר־סְחוֹר לְמַשְׁרִיתָא׃
33 בִּסְרָא עַד־כְּעַן בֵּין שִׁנֵּיהוֹן עַד לָא
פְּסַק וְרֻגְזָא דַיְיָ תְּקֵיף בְּעַמָּא וּקְטַל
34 יְיָ בְּעַמָּא קְטוֹל סַגִּי לַחֲדָא׃ וּקְרָא
יָת־שְׁמָא דְאַתְרָא הַהוּא קִבְרֵי
דְּמַשְׁאֲלֵי אֲרֵי־תַמָּן קְבַרוּ יָת־עַמָּא
35 דְּשָׁאִילוּ׃ מִקִּבְרֵי דְמַשְׁאֲלֵי נְטַלוּ
עַמָּא לַחֲצֵרוֹת וַהֲווֹ בַּחֲצֵרוֹת׃
יב
1 וּמַלִּילַת מִרְיָם וְאַהֲרֹן בְּמֹשֶׁה עַל־
עֵסַק אִתְּתָא שַׁפִּירְתָּא דִּנְסֵיב אֲרֵי־
אִתְּתָא שַׁפִּירְתָּא דִּנְסֵיב רַחִיק׃
2 וַאֲמַרוּ הֲלְחוֹד בְּרַם עִם־מֹשֶׁה מַלֵּיל
יְיָ הֲלָא אַף עִמָּנָא מַלֵּיל וּשְׁמִיעַ קֳדָם־
3 יְיָ׃ וְגַבְרָא מֹשֶׁה עִנְוְתָן לַחֲדָא מִכָּל
4 אֱנָשָׁא דִּי עַל־אַפֵּי אַרְעָא׃ וַאֲמַר
יְיָ בִּתְכֵּיף לְמֹשֶׁה וּלְאַהֲרֹן וּלְמִרְיָם
פּוּקוּ תְלָתֵיכוֹן לְמַשְׁכַּן זִמְנָא וּנְפַקוּ
5 תְלָתֵיהוֹן׃ וְאִתְגְּלִי יְיָ בְּעַמּוּדָא
דַעֲנָנָא וְקָם בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא וּקְרָא
6 אַהֲרֹן וּמִרְיָם וּנְפַקוּ תַּרְוֵיהוֹן׃ וַאֲמַר
שְׁמַעוּ־כְעַן פִּתְגָמַי אִם־יְהוֹן לְכוֹן
נְבִיאִין אֲנָא־יְיָ בְּחֶזְוָן אֲנָא מִתְגְּלֵי־
לֵיהּ בְּחֶלְמִין אֲנָא־מְמַלֵּל עִמְּהוֹן׃
7 לָא־כֵן עַבְדִּי מֹשֶׁה בְּכָל־בֵּיתִי מְהֵימַן הוּא׃

TARGUM ONKELOS.

29 Dixítque ei Moyſes; Nunquid æmularis tu æmulationem meam? vellẽ ꝙ omnis populus Dñi prophetarent; et ꝙ daret Dñs ſpiritũ prophetiæ ſuæ 30 ſup eos. Collectuſq; eſt Moyſes in caſtra: ipſe, et ſeniores 31 Iſrael. Ventus autẽ egreſſus eſt à facie Dñi, et volare fecit coturnices de mari: et projecit eas juxta caſtra itinere uni⁹ diei hinc, et itinere uni⁹ diei illinc, per circuitũ caſtrorũ: et quaſi altitudine duorũ cubitorũ ſup 32 faciẽ terræ. Surrexítq; populus toto die illo et totâ nocte, ac toto die ſequenti, et collegerũt coturnices; qui minus collegit, congregavit decem acervos: et extenderunt eas ꝑ gyrũ ca-33 ſtrorũ. Adhuc erat caro in dentib⁹ eorũ, antequã deficeret: & furor Dñi irat⁹ eſt contra populũ, et occîdit Dñs in populo occiſione magnâ valde. 34 Vocavítq; nomẽ loci illi⁹, Sepulchra deſiderantiũ: quia ibi ſepelierũt populũ qui deſide-35 ravit. De ſepulchris deſiderantiũ profect⁹ eſt popul⁹ in Aſeroth: et manſerunt in Aſeroth.

CAP. XII.

1 Locutáq; eſt Maria et Aharõ contra Moyſen, propter uxorẽ pulchrã quã acceperat: quoniam uxorẽ pulchrã quam 2 accepit, repulit. Dixeruntque; Nunquid cum ſolo Moyſe locutus eſt Dñs? nonne etiã nobiſcũ locutus eſt? & auditum 3 eſt coram Dño. Vir autẽ Moyſes erat mitis valde: præ omnibus hominibus, qui erant ſu-4 per faciẽ terræ. Dixítque Dñs repente, ad Moyſen et Aaron, et Mariã; Egredimini vos tres ad tabernaculũ fœderis: et e-5 greſſi ſunt illi tres. Et revelat⁹ eſt Dñs in columnâ nubis, et ſtetit in oſtio tabernaculi: & vocavit Aarõ & Mariam; & 6 egreſſi ſunt ambo. Et ait, Audite nunc ſermones meos: Si fuerint in vobis prophetæ, ego Dominus in viſionibus apparebo eis, ꝑ ſomnia loquar eis. 7 Non eſt ita ſerv⁹ me⁹ Moyſes: in oñi populo meo fidelis eſt.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina

29 Dixitque illi Moſes, Num æmularis tu pro me? Et (m) quis dabit univerſum populũ prophetas eſſe? eò quòd dederit Dominus ſpiritum ſuum ſuper eos. 30 Et recepit ſe Moſes in caſtra, ipſe, & (n) ſeniores Iſrael. 31 Tum ſpiritus profect⁹ eſt à Domino, & tranſtulit coturnicem à mari, diffuditq; in caſtra velut itinere diei hinc, & velut itinere diei illinc circum caſtra, & velut duos cubitos ſuper faciẽ terræ. 32 Et ſurrexit populus toto die iſto, & totâ nocte, & toto die craſtino, & collegerunt coturnices: qui minimum, collegit decem Coros; & mactatione mactaverunt eas circum caſtra. 33 Caro adhuc erat inter dentes eorum, antequam conciſa eſſet, et ira Domini exarſit in populum, et (o) percuſſit Dominus populum (p) plagâ magnâ valdè. 34 Et vocatum eſt nomen loci iſtius, Sepulchra (q) concupiſcentiæ, quoniam ibi ſepelierunt populum concupiſcentem. 35 De ſepulchris concupiſcentiæ profectus eſt populus in Haſeroth, & manſerunt in Haſeroth.

CAP. XII.

1 Et locuta eſt Maria, & Aaron in Moſen propter uxorem Æthiopiſſam quã acceperat; nam uxorem Æthiopiſſã acceperat. 2 Et dixerunt, Nunquid tantùm per Moſen locutus eſt Dominus? nonne etiam per nos locutus eſt? & audivit Dominus. 3 Vir autem (a) Moſes manſuet⁹ erat valdè, præ omnibus hominibus qui erant ſuper faciem terræ. 4 Dixitq; Dominus repentè Moſi, & Aaroni, & Mariæ; Egredimini vos tres ad tabernaculum teſtimonii; et egreſſi ſunt illi tres. 5 Et deſcendit Dominus in columna nubis, et ſtetit ad portam tabernaculi, & vocavit Aaronem et Mariam, & egreſſi ſunt ambo. 6 Quibus dixit, Audite nunc verba mea. ſi fuerit veſtrûm propheta Domini, in viſione (b) apparebo ei, & in ſomnio loquar cum illo. 7 Non ita de ſervo meo Moſe, in omni domo mea fidelis eſt.

VER.SAM. (m) utinam detur (n) ſapientes (o) occidit (p) occiſione (q) deſiderii, (a) ejus (b) notum faciendo

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* قال له موسي * هل تغار لي * ليت جميع امة الله صاروا انبياء بان يجعل من نوره ونبوته عليهم * 29
* فلما انضم موسي الي العسكر هو وشيوخ بني اسرايل * هبت ريح من عند الله * فقطعت سلوي 30 31
من البحر والقته علي العسكر مسير يوم كذا يمنة ويسرة حواليه * ارتفاعه من الارض مثل ذراعين *
* فاقام القوم باقي يومهم وليلتهم وطول نهار غدهم * جمعوا السلوي * اقلهم جمع عشر انابير * 32
فسطحوها لهم سطحا حوالي العسكر * اللحم بعد بين اسنانهم قبل ان يمضغوه * اذا اشتد غضب 33
الله عليهم * فضربهم ضربة عظيمة جدا * وسمي ذلك الموضع قبور الشهوة * لانهم دفنوا فيها 34
القوم المشتهين * ورحلوا منه الي حصيروث * * الفصل الثاني عشر * * فلما اقاموا 1
بها * تكلمت مريم وهرون في موسي بسبب الامراة الحبشية التي تزوجها * لانه كان قد اعتزل
عنها * فقالا ان كان من اجل النبوة * افتراه وحده فقط خاطبه الله * اليس قد خاطبنا ايضا * 2
وسمع الله ذلك * وكان موسي رجلا خاشعا جدا * اكثر من جميع الناس الذين علي وجه الارض * 3
* فقال الله علي غفلة لموسي وهرون ومريم * اخرجوا ثلاثتكم الي خباء الحضر * فخرجوا ثلاثتهم * 4
* فتجلي ملاك الله بعمود غمام * قام علي باب الخباء ونادي * يا هرون ويا مريم * فخرجا كلاهما * 5
* قال اسمعا كلامي * ان يكن نبيكما انا الله تعرفت به في رويا * او خاطبته في حلم * فليس 6
كذاك عبدي موسي * بل في جميع امتي ثقة هو * 7

29 Dixit ei Muſa, Nam æmularis mihi? utinā tota gens Dei fierent prophetæ, ponendo de lumine ſuo & de prophetia ſua ſuper eos. 30 Cúmq; ſe recepiſſet Muſa ad exercitum, ipſe, ac ſenes filiorum Iſraiil, 31 Flavit ventus de conſpectu Dei, tranſtulitque coturnices è mari, & projecit eos ſuper caſtra itinere unius diei ſic dextrorſum & ſiniſtrorſū circa illa; & elevabantur à terra quaſi duobus cubitis. 32 Et manſit populus reliquâ die ac nocte ſuâ, & totâ die craſtinâ, collegeruntq; coturnices. Minimus eorum collegit decem cumulos: & extenderunt eos ſibi extenſionem circa caſtra. 33 Caro adhuc erat inter dentes eorum, antequam mandiſſent eam, & ecce invaluit furor Dei adverſùs eos, & percuſſit eos percuſſione magnâ valdè. 34 Vocavitq; nomen illius loci, Sepulchra concupiſcentiæ, quia ſepelierunt in eis populũ concupiſcentem: & profecti ſunt ex iis ad Haſiroth. CAP. XII.

1 Cumque manſiſſent in illa, oblocuta eſt Maria & Haron in Muſam propter mulierem Æthiopiſſam cum qua conjugatus fuerat, quia ſeparaverat ſe ab ea. 2 Et dixerunt, Sanè ſi de prophetia agitur, an fortè ipſum tantummodo allocutus eſt Deus? nonne allocutus eſt nos etiam? Et audivit hoc Deus. 3 Erat autem Muſa vir humilis nimis, pluſquā omnes homines qui ſunt ſuper faciem terræ. 4 Et ait Deus derepente Muſæ, & Haroni, & Mariæ; Egredimini vos tres ad tabernaculum præſentiæ: Et egreſſi ſunt ipſi tres. 5 Apparuitque Angelus Dei in columna nubis, ſtetit ſuper oſtium tabernaculi, & clamavit; O Haron & ô Maria, & exierunt ambo ſimul. 6 Ait, Audite ſermonem meum; Si fuerit propheta alteruter veſtrûm, ego Deus notificavi me illi per viſionem, aut allocutus ſum eum in ſomnio. 7 At non ſic ſervo meo Muſæ, ſed apud totam gentem meam certum eſt

ספר במדבר: יג

ænigmatibus in non & viſione & ,eo in loquar os ad Ore
8 פה אל־פה אדבר־בו ומראה ולא בחידת
loqui timuiſtis non cur Et .contemplabitur Domini ideam &
ותמנת יהוה יביט ומדוע לא יראתם לדבר
.abiit & ,eos in DOMINI naſus eſt iratus Et ?Moſeh in meū ſervū in
בעבדי במשה: ויחר־אף יהוה בם וילך: 9
leproſa Miriam ecce & ,tentorio deſuper receſſit nubes Et
10 והענן סר מעל האהל והנה מרים מצרעת
.leproſa ecce & ,Miriam ad Aharon reſpexit &:nix ſicut
כשלג ויפן אהרן אל־מרים והנה מצרעת:
nunc ne ,mi DOMINE me In :Moſeh ad Aharon dixit Et
11 ויאמר אהרן אל־משה בי אדני אל־נא
.peccavimus quia &,egimus ſtultè quia ,peccatum nos ſuper ponas
תשת עלינו חטאת אשר נואלנו ואשר חטאנו:
matrice de egreſſione ejus in qui :mortuus ſicut ſit nunc Ne
12 אל־נא תהי כמת אשר בצאתו מרחם
Moſeh clamavit Et .ejus carnis dimidium conſumitur &,ſuæ matris
13 אמו ויאכל חצי בשרו: ויצעק משה
eam nunc ſana ,quæſo Deus :dicendo ,DOMINUM ad
אל־יהוה לאמר אל נא רפא נא לה:
ſpuendo ejus pater Et :Moſeh ad DOMINUS dixit Et
14 ויאמר יהוה אל־משה ואביה ירק
Excludatur ? diebus ſeptem erubuiſſet nonne ,ejus facies in ſpuiſſet
ירק בפניה הלא תכלם שבעת ימים תסגר
colligetur poſtea & ,caſtrametationem extra ab diebus ſeptem
שבעת ימים מחוץ למחנה ואחר תאסף:
.diebus ſeptem caſtrametationem extra ab Miriam eſt excluſa Et
15 ותסגר מרים מחוץ למחנה שבעת ימים
.Miriam congregari uſque eſt profectus non populus Et
והעם לא נסע עד־האסף מרים:

CAP. XIII. יג

ſunt caſtrametati & ,Chaſeroth è populus ſunt profecti poſtea Et
1 ואחר נסעו העם מחצרות ויחנו
:dicendo ,Moſeh ad DOMINUS eſt locutus Et .Paran deſerto in
2 במדבר פארן: וידבר יהוה אל־משה לאמר:
quam ,Chenaan terram explorent & viros tibi Mitte
3 שלח־לך אנשים ויתרו את־ארץ כנען אשר
extenſioni unum virum unum Virum .Iſrael filiis dans ego
אני נתן לבני ישראל איש אחד איש אחד למטה
eos miſit Et .eis in prælatum omnem ,mittetis ſuorum patrum
4 אבתיו תשלחו כל נשיא בהם: וישלח אתם
capita viri ipſi univerſi :Domini os ſuper Paran deſerto è Moſeh
משה ממדבר פארן על־פי יהוה כלם אנשים ראשי
Extenſioni .eorum nomina hæc Et .illi Iſrael filiorum
5 בני־ישראל המה: ואלה שמותם למטה
.Chori filius Saphat ,Simhon Extenſioni .Zacchur filius Sammuah,Reuben
6 ראובן שמוע בן־זכור: למטה שמעון שפט בן־חורי:
.Jephunneh filius Chaleb ,Jehudah Extenſioni
7 למטה יהודה כלב בן־יפנה:

NUMERI. Verſio VULG. LAT.

8 Ore enim ad os loquor ei: & palam,& non per ænigmata & figuras Dominum videt. Quarè ergò non timuiſtis detrahere ſervo meo 9 Moyſi? Iratúſque contra eos, 10 abiit. Nubes quoque receſſit quæ erat ſuper tabernaculum: & ecce Maria apparuit candens leprâ quaſi nix. Cúmque reſpexiſſet eam Aaron & vidiſſet perfuſam leprâ, 11 Ait ad Moyſen, Obſecro, domine mi, ne imponas nobis hoc peccatum quod 12 ſtultè commiſimus. Ne fiat hæc quaſi mortua, & ut abortivũ quod projicitur de vulva matris ſuæ. Ecce jam medium carnis ejus devoratum eſt à 13 lepra. Clamavítque Moyſes ad Dominum, dicens, Deus, 14 obſecro, ſana eam. Cui reſpondit Dominus, Si pater ejus ſpuiſſet in faciem illius, nónne debuerat ſaltem ſeptem diebus rubore ſuffundi? Separetur ſeptem diebus extra caſtra, & poſteà revocabitur. 15 Excluſa eſt itaq; Maria extra caſtra ſeptem diebus: & populus non eſt motus de loco illo, donec revocata eſt Maria.

CAP. XIII.

1 PRofectúſque eſt populus de Haſeroth, fixis tentoriis in 2 deſerto Pharan. Ibíque locutus eſt Dominus ad Moyſen, 3 dicens, Mitte viros, qui conſiderent terram Chanaan, quam datur⁹ ſum filiis Iſrael, ſingulos de ſingulis tribubus, 4 ex principibus. Fecit Moyſes quod Dominus imperaverat, de deſerto Pharan mittens principes viros: quorum iſta 5 ſunt nomina. De tribu Ruben, Sammua filium Zechur. 6 De tribu Simeon, Saphat fi- 7 lium Huri. De tribu Juda, Caleb filium Jephone.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

8 Στόμα κατὰ στόμα λαλήσω αὐτῷ ἐν εἴδει, καὶ οὐ δι' αἰνιγμάτων, καὶ τὴν (ζ) δόξαν κυρίου εἶδε· καὶ διατί οὐκ ἐφοβήθητε 9 καταλαλῆσαι κατὰ τοῦ θεράποντός μου Μωυσῆ; Καὶ ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἐπ' αὐτοῖς, 10 καὶ (η) ἀπῆλθεν. Καὶ ἡ νεφέλη (θ) ἀπέστη ἀπὸ τῆς σκηνῆς· καὶ ἰδοὺ Μαριὰμ λεπρῶσα ὡσεὶ χιών. καὶ ἐπέβλεψεν Ἀαρὼν (ι) ἐπὶ Μαριάμ, καὶ ἰδοὺ λεπρῶσα. 11 Καὶ εἶπεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν, Δέομαι κύριε· μὴ συνεπιθῇ ἡμῖν ἁμαρτίαν, διότι ἠγνοήσαμεν καθ' ὅτι 12 ἡμάρτομεν. Μὴ (κ) γένηται ὡσεὶ ἴσον θανάτῳ, ὡσεὶ ἔκτρωμα ἐκπορευόμενον ἐκ μήτρας μητρὸς, καὶ κατεσθίει τὸ ἥμισυ 13 τῶν σαρκῶν αὐτῆς. Καὶ ἐβόησε Μωυσῆς πρὸς κύριον, λέγων, Ὁ θεὸς δέομαί 14 σου· ἴασαι αὐτήν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Εἰ ὁ πατὴρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἐντραπήσεται ἑπτὰ ἡμέρας; (λ) ἀφορισθήτω ἑπτὰ ἡμέρας ἔξω τῆς παρεμβο- 15 λῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται. Καὶ ἀφωρίσθη Μαριὰμ ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας. καὶ ὁ λαὸς οὐκ ἐξῆρεν, ἕως (μ) ἐκαθαρίσθη Μαριάμ.

Os ad os loquar ei, in ſpecie, 8 & non per ænigmata: & gloriam Domini vidit. Et quarè 9 non timuiſtis detrahere ſervo meo Moyſi? Et ira (a) furo- 10 ris Domini ſuper eos: & abiit. Et nubes diſceſſit à tabernaculo: & ecce Maria leproſa, ſicut nix. Et reſpexit Aaron ſuper Mariam; & ecce leproſa. Et ait Aaron ad Moyſen, Pre- 11 cor, domine: nè impoſueris nobis peccatum; quoniam ignoravimus, quoniam peccavimus. Nè fiat tanquam æqua- 12 le morti, ut abortus ejectus de vulva matris, & comedit dimidium carnium ejus. Et cla- 13 mavit Moyſes ad Dominum, dicens, Deus, precor te: ſana eam. Et dixit Dominus ad 14 Moyſen, Si pater ejus expuens expuiſſet in faciem ejus; non confundetur ſeptem dies? Segregetur ſeptem diebus extra caſtra, & poſt hæc ingredietur. Et ſegregata eſt Maria 15 extra caſtra ſeptem diebus. Et populus non promovit, quoadusque mundata eſt Maria.

MS.A. (ζ) δόξαν μου εἶδεν· (η) ἀπῆλθον. (θ) ἀπῆλθεν (ι) πρὸς Μαριάμ, (κ) γένοιτο (λ) ἀφορισθήσεται ἔξω (μ) καθαρίσθη

ΚΕΦ. ιγ'.

1 ΚΑὶ μετὰ ταῦτα ἐξῆρεν ὁ λαὸς ἐξ Ἀσηρὼθ, καὶ (α) παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρή- 2 μῳ τοῦ Φαράν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς 3 Μωυσῆν, λέγων, Ἀπόστειλον σεαυτῷ ἄνδρας, καὶ κατασκεψάσθωσαν τὴν γῆν τῶν Χαναναίων, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν· ἄνδρα ἕνα κατὰ φυλὴν, κατὰ δήμους πατριῶν αὐτῶν ἀποστελεῖς αὐτοὺς, πάντα ἀρχηγὸν ἐξ αὐτῶν. 4 Καὶ (β) ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς ἐκ τῆς ἐρήμου Φαρὰν διὰ φωνῆς κυρίου. πάντες ἄνδρες ἀρχηγοὶ υἱῶν Ἰσραὴλ οὗτοι· καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν. 5 Τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, (γ) Σαμουὴλ υἱὸς (δ) 6 Ζαχούρ. Τῆς φυλῆς Συμεὼν, Σαφὰτ υἱὸς 7 Σουρί. Τῆς φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ.

CAP. XIII.

ET poſt hæc promovit popu- 1 lus ex Aſeroth, & caſtrametati ſunt in deſerto Pharan. Et 2 locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, Mitte tibi viros: & conſiderent terram Chananæorum, quam ego do filiis Iſra- 3 el in poſſeſſionem; virum unum per tribum: ſecundùm populos familiarum eorum mittes eos, omnem ducem ex eis. Et emiſit 4 eos Moyſes è deſerto Pharan per vocem Domini. Omnes viri duces filiorum Iſrael hi: et hæc nomina eorum. De tribu 5 Ruben, Samuel filius Zachur. De tribu Symeon, Saphat fi- 6 lius Suri. De tribu Juda, Cha- 7 leb filius Jephonne.

MS.A. (α) παρενέβαλεν (β) ἀπέστειλεν (γ) Σαμαλιὴλ (δ) Ζαχού.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Ab ore ad os loquor cum eo; per viſum, & 8 non per figuram; & gloriam Domini vidit: quare non veriti eſtis obloqui in ſervum meum Moſen? Et excanduit ira Do- 9 mini adverſùs eos, & abiit. Et nubes re- 10 ceſſit à tabernaculo, & ecce Maria leproſa facta eſt veluti nix: & converſus Aharon ad Mariam, vidit eam leproſam eſſe. Di- 11 xítque Aharon ad Moſen, Obſecro te domine mi, ne reputes nobis peccatum, quòd ſtultè egerimus, quódque peccaverimus. Et ne ſimus veluti mortuus qui egreſſus 12 eſt ex utero matris ſuæ, cujus dimidia caro corroſa eſt. Clamavit itaque Moſes ad 13 Dominum, ac dixit; Quæſo Deus ſana illam. Et ait Dominus ad Moſen, Si pater 14 ejus ſputum expuiſſet in faciem ejus, deceret eam rubore ſuffundi ſeptem diebus. Sedeat ſeptem diebus extra caſtra, ac tunc ingredietur. Sedit ergò Maria extra caſtra 15 ſeptem diebus: & populus non ſunt profecti donec regreſſa eſſet Maria.

CAP. XIII.

ET tunc diſceſſerunt populus de Haſe- 1 roth, & caſtrametati ſunt in deſerto Pharan. Et locutus eſt Dominus cum Moſe, 2 dixítque ad eum; Mitte viros ut explorent 3 terram Chanaan quam ego ſum daturus filiis Iſrael: ſingulos viros è *qualibet* tribu patrum ſuorum, mitte; omnes præcipuos qui ſunt inter eos. Miſit ergò eos Moſes 4 de deſerto Pharan juxta verbum oris Domini: omnes viri *illi* principes erant Iſraelis. Hæc autem nomina eorum: De tribu 5 Rubil, Semu filius Zachor. De tribu Si- 6 meon, Saphat filius Hadi. De tribu Juda, 7 Caleb filius Jophna.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LAT.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

8 ממלל עם ממלל ממללנא
עמיה בחיזו ולא בחידן
ובדמות יקרא דיי מסתכל
ומא דין לא דחלתון
למללא בעבדי במשה:
9 ותקיף רוגזא דיי בהון
10 ואסתלק: ועננא אסתלק
מעלוי משכנא והא מרים
חורא כתלגא ואתפני אהרן
11 למרים והא סגירא: ואמר
אהרן למשה בבעו רבוני
לא כען תשוי עלנא חובא
12 דאטפשנא ודסרחנא: לא
כען תתרחק דאמביננא ארי
אחתנא היא צלי כען על
בשרא מיתא הדין דבה
13 ויתסי: וצלי משה קדם יי
למימר אלהא בבעו אסי
14 כען יתה: ואמר יי למשה
ואילו אבוהא מנזף נזף בה
הלא תתכלם שבעא יומין
תסתגר שבעא יומין מברא
למשריתא ובתר כן
15 תתכנש: ואסתגרת מרים
מברא למשריתא שבעא
יומין ועמא לא נטל עד
דאתכנשת מרים:

יג

1 ובתר כן נטלו עמא מחצרות
ושרו במדברא דפארן:
2 ומליל יי עם משה למימר:
3 שלח לך גברין ויאללון ית
ארעא דכנען די אנא יהב
לבני ישראל גברא חד
גברא חד לשבטא
דאבהתוהי תשלחון כל
4 רבא דבהון: ושלח יתהון
משה ממדברא דפארן על
מימרא דיי כלהון גברין
5 רישי בני ישראל אנון: ואלין
6 שמהתהון לשבטא דראובן שמוע בר זכור: לשבטא
7 דשמעון שפט בר חורי: לשבטא דיהודה כלב בר יפנה:

8 Verbo ad verbum loquor cum eo, p viſioné, et non per ænigmata; ſimilitudinem gloriæ Dñi contemplatur: et quare non timuiſtis loqui contra ſervum 9 meũ Moyſé? Iratúſq; eſt furor Dñi contra eos, & 10 abiit. Nubes auté elevata eſt deſuper tabernaculũ; et ecce Maria erat alba quaſi nix: Reſpexitq; Aarõ Mariam, et ecce erat leproſa. 11 Dixitq; Aarõ ad Moyſen: Obſecro Dñe mi, ne imponas nunc nobis peccatũ; quia inſipienter et in- 12 iquè egimus. Ne obſecro ſeparetur hæc à nobis: quia ſoror noſtra eſt; ora obſecro, ſuper carné mortuam hanc, quæ eſt in ea, 13 ut ſanetur. Oravítq; Moyſes coram Domino, dicens: Deus, obſecro, ſana 14 eam nunc. Dixitque Dominus ad Moyſen; Et ſi pater ejus increpans increpaſſet eam, nonne erubeſceret ſeptem diebus? Recludatur ſeptem diebus extra caſtra, & poſtea revocabitur. 15 Recluſáque eſt Maria extra caſtra ſeptem diebus: populus autem non eſt profectus, donec revocata eſt Maria.

CAP. XIII.

1 ET poſthæc profect⁹ eſt populus de Aſeroth: et caſtrametati ſunt in deſerto 2 Pharan. Locutúſque eſt Dominus cum Moyſe di- 3 cens. Mitte tibi viros, ut explorent terram Chanaan; quam ego dabo filiis Iſrael: ſingulos viros de unaquaque tribu patrum ſuorum mittetis, omnem principem qui in eis eſt. 4 Miſítque eos Moyſes à deſerto Pharan, juxta verbũ Dñi: omnes hi viri capita 5 filiorũ Iſrael erant. Et hæc 6 ſunt nomina eorũ: De tribu Ruben, Semua fili⁹ Zachur. De tribu Simeon, 7 Saphat fili⁹ Hori. De tribu Juda, Caleb fili⁹ Jephone.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

Os ad os (c) loquar illis in viſione, 8 & non in (d) ænigmatibus, et (e) ſimilitudinib⁹ Dominũ conſpiciet: quare igitur non timuiſtis loqui adverſùs ſervum meum Moſen? Et exarſit ira Domini in eos, & 9 abiit; Nubéſque receſſit à taber- 10 naculo: tum ecce Maria leproſa erat ſicut nix; reſpexitque Aaron in Mariam, at ecce leproſa erat. Dixitq; Aaron Moſi, Obſecro do- 11 mine mi, ne quæſo, ponas ſuper nos peccatum quod ſtultè egimus, & quod peccavimus: Nè ſit quæſo, 12 velut (f) mortuus; cujus, cùm egreditur de matrice matris ſuæ, jam conſumpta eſt dimidia pars carnis ejus. Et clamavit Moſes 13 ad Dominũ, dicens; (g) Deus quæſo, ſana nunc illam. Reſpondítq; 14 Dominus Moſi, Si (h) pater ejus expuendo expuiſſet in faciem ejus, nonne ſeptem dies (i) pudore confunderetur? concludatur ſeptem dies extra caſtra, & poſteà revocabitur. Et concluſa eſt Maria ex- 15 tra caſtra ſeptẽ diebus, populúſq; profectus non eſt donec revocaretur Maria.

CAP XIII.

ET poſtea profectus eſt populus 1 ex Haſeroth, & caſtrametati ſunt in deſerto Pharan. Tum dixit Moſes filiis Iſrael, Veniſtis uſque ad montẽ Amorrhæorũ quem Dominus Deus noſter dedit nobis. Vide, dedit Domin⁹ Deus tuus ante faciem tuam terrã: aſcende, poſſide, ſicut locutus eſt Dominus Deus patrum tuorum; vade, ne timeas, neque (a) terrearis. Et acceſſerunt ad Moſen, & dixerunt, Mittam⁹ viros ante faciem noſtram, ut perſcrutentur nobis terram, & referant nobis verbum, viam per quam aſcendemus, & urbes ad quas ibimus. Et placuit res iſta in oculis Moſis. Et locut⁹ eſt Domin⁹ Mo- 2 ſi, dicens; Mitte viros, ut explo- 3 rent terrã Chanaan quam ego dedi filiis Iſrael: unumquemq; virum pro tribu patrum ſuorum mittes, omnes principes inter eos. Mi- 4 ſitq; eos Moſes de deſerto Pharan juxta mandatum Domini; omnes viri illi capita erant filiorũ Iſrael. Hæc autem ſunt nomina eorum: 5 de tribu Ruben, Samua Zecur. De 6 tribu Simeonis, Saphat filius Huri. De tribu Juda, Caleb filius 7 Jephone.

VER. SAM. (c) locutus ſum (d) ſimilitudinibus, (e) elucidationem Domini (f) occiſus; (g) O Potens, pulcher, (h) in adductione ipſius expuendo expuatur (i) perficerentur? (a) humilieris.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * اني بغير واسطة اخاطبه ورويا لا باحاديث وصور الله المخلوقة له يراها * فما بالكما لم تخافا
9 ان تكلما في عبدي موسي * فاشتد غضب الله عليهما * فارتفع نوره * فكما زال الغمام عن 10
الخباء * فاذا بمريم بيضا كالثلج * فلما التفت هرون الي مريم * فاذا هي برصا * فقال لموسي يا 11
سيدي لا تجعل علينا خطية فيما جهلنا واخطانا * ولا تبق هذه كسقط خرج من بطن امه * 12
وقد هرا نصف جسمه * فدعا موسي ربه قايلا * اللهم فاشفها * فقال الله له * ولو ان اباها بصق في 13 14
وجهها الم يجب ان تستحي منه سبعة ايام * فلتبق كذاك في خارج المعسكر * وبعد ذلك تنضم
اليه * فوقفت مريم في خارج المعسكر ولم يرحل القوم الي حين انضمامها * الفصل الثالث عشر * 15
* وبعد ذلك رحل القوم من حصيروث ونزلوا في برية فاران * ثم كلم الله موسي تكليما * ابعث 1 2
برجال يرودوا بلد كنعان الذي انا معطيه لبني اسرايل * رجلا واحدا من سبط اباه فابعثوه 3
كل شريف منهم * فبعث بهم موسي في برية فاران علي قول الله * وكلهم رجال روسا بني اسرايل * 4
* وهذه اسماوهم * من سبط راوبين شموع بن زكور * ومن سبط شمعون شافاط بن حوري * ومن 5 6
سبط يهوذا كالب بن يفنا * 7

Me ſine medio colloqui cum eo, & viſio- 8 nes non per ænigmata ac figuras Dei ipſi creatas, illum videre. Quæ igitur veſtra mens eſt, ut non timueritis loqui adverſùs ſervum meum Muſam? Et inva- 9 luit ira Dei in utrumque, ſublatuſque eſt ſplendor ejus. Et ſtatim ac diſceſſit nubes 10 de tabernaculo, ecce Mariam albã ſicut nive: Cúmque converſus eſſet Haron ad Mariã, ecce erat leproſa. Dixitq; ad Mu- 11 ſam, O domine mi, ne conſtituas adverſùs nos peccatũ pro eo quod inſipienter commiſimus atque peccavim⁹: Et ne maneat 12 hæc tanquã abortivus qui exiit è ventre matris ſuæ, dimidio corpore jã putrido. Quare deprecat⁹ eſt Muſa Dominũ ſuũ, 13 dicens; De⁹, ſana illã. Ait illi De⁹, Et ſi 14 pater ejus expuiſſet in faciem ejus, nonne oporteret ut erubeſceret ab ipſo ſeptẽ diebus? maneat ſic extra caſtra, & poſtea recipiet ſe ad illa. Manſit ergò Maria extra 15 caſtra, nec diſceſſit popul⁹ uſq; ad tempus reverſionis ejus. CAP. XIII.

POſthæc diſceſſit popul⁹ ex Haſiroth, & 1 verſati ſũt in deſerto Pharan. Præterea 2 locutus eſt Deus cũ Muſa ſermone: Mitte 3 viros ad explorandã regionẽ Chanaan quã ego daturus ſũ filiis Iſrail: virum unũ de tribu patrum ſuorum mittite eos, omnẽ principem ex ipſis. Miſit itaq; eos 4 Muſa per deſertũ Pharan juxta dictum Dei: & erant omnes viri principes filiorũ Iſrail. Et hæc nomina eorũ. De tribu 5 Raubin, Samua filius Zaçur. Et de tribu 6 Simeon, Saphat filius Huri. Et de tribu 7 Ihudha, Calib filius Jefouna.

ספר במדבר : יג

8 Hoseah , Ephraim Extensioni .Joseph filius,Ighal ,Issachar Extensioni
לְמַטֵּה יִשָּׂשכָר יִגְאָל בֶּן־יוֹסֵף׃ לְמַטֵּה אֶפְרָיִם הוֹשֵׁעַ 9
Extensioni .Raphu filius Palti , Biniamin Extensioni .Nun filius
10 בִּן־נוּן׃ לְמַטֵּה בִנְיָמִן פַּלְטִי בֶּן־רָפוּא׃ לְמַטֵּה
11 extensioni , Joseph Extensioni .Sodi filius Gaddiel ,Zebulon
זְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בֶּן־סוֹדִי׃ לְמַטֵּה יוֹסֵף לְמַטֵּה 12
.Ghemalli filius Hammiel ,Dan Extensioni .Susi filius Ghaddi,Menasseh
מְנַשֶּׁה גַּדִּי בֶּן־סוּסִי׃ לְמַטֵּה דָן עַמִּיאֵל בֶּן־גְּמַלִּי׃ 13
,Naphtali Extensioni .Michael filius Sethur , Aser Extensioni
14 לְמַטֵּה אָשֵׁר סְתוּר בֶּן־מִיכָאֵל׃ לְמַטֵּה נַפְתָּלִי
15 .Machi filius Gheuel , Ghad Extensioni .Vopsi filius Nachbi
נַחְבִּי בֶּן־וָפְסִי׃ לְמַטֵּה גָד גְּאוּאֵל בֶּן־מָכִי׃ 16
explorandū ad Moseh misit quos virorum nomina Ista
17 אֵלֶּה שְׁמוֹת הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־שָׁלַח מֹשֶׁה לָתוּר
.Jehosuah ,Nun filio Hoseah Moseh appellavit Et .terram
אֶת־הָאָרֶץ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן יְהוֹשֻׁעַ׃
: Chenahan terram explorandum ad Moseh eos misit Et
18 וַיִּשְׁלַח אֹתָם מֹשֶׁה לָתוּר אֶת־אֶרֶץ כְּנָעַן
.montem ascendetis & :meridie in hac Ascendite : eos ad dixit &
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם עֲלוּ זֶה בַּנֶּגֶב וַעֲלִיתֶם אֶת־הָהָר׃
habitantem populum & , ipsa quid terram videbitis Et
19 וּרְאִיתֶם אֶת־הָאָרֶץ מַה־הִוא וְאֶת־הָעָם הַיֹּשֵׁב
.multus an ipse paucus num , debilis an ipse robustus num , ea super
עָלֶיהָ הֶחָזָק הוּא הֲרָפֶה הַמְעַט הוּא אִם־רָב׃
: mala an , ipsa bona num ea in habitans ipse qua terra quid Et
20 וּמָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־הוּא יֹשֵׁב בָּהּ הֲטוֹבָה הִוא אִם־רָעָה
an , castris in num , eis in habitans ipse quibus urbes quid &
וּמָה הֶעָרִים אֲשֶׁר־הוּא יוֹשֵׁב בָּהֵנָּה הַבְּמַחֲנִים אִם־
sit num,macra an , ipsa pinguis num ,terra quid Et .munitionibus in
21 בְּמִבְצָרִים׃ וּמָה הָאָרֶץ הַשְּׁמֵנָה הִוא אִם־רָזָה הֲיֵשׁ
.terræ fructu è capite & , vos roborate Et .non an lignum ea in
בָּהּ עֵץ אִם־אַיִן וְהִתְחַזַּקְתֶּם וּלְקַחְתֶּם מִפְּרִי הָאָרֶץ
exploraverunt & ascenderunt Et .uvarum primitiarum dies dies &
22 וְהַיָּמִים יְמֵי בִּכּוּרֵי עֲנָבִים׃ וַיַּעֲלוּ וַיָּתֻרוּ
.Chamath ingrediendo Rechob ad usque Sin deserto à terram
אֶת־הָאָרֶץ מִמִּדְבַּר־צִן עַד־רְחֹב לְבֹא חֲמָת׃
, Sesai Achiman ibi Et.Chebron ad usque venit &,meridie in ascenderunt Et
23 וַיַּעֲלוּ בַנֶּגֶב וַיָּבֹא עַד־חֶבְרוֹן וְשָׁם אֲחִימַן שֵׁשַׁי
ante est ædificata annis septem Chebron Et .Hanach nati Talmai &
וְתַלְמַי יְלִידֵי הָעֲנָק וְחֶבְרוֹן שֶׁבַע שָׁנִים נִבְנְתָה לִפְנֵי
inde exciderunt & , botri torrentem ad usque venerunt Et .Ægypti Sohan
24 צֹעַן מִצְרָיִם׃ וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיִּכְרְתוּ מִשָּׁם
,duobus in pertica in illā portaverūt,unum uvarum botrum & , sarmentum
זְמוֹרָה וְאֶשְׁכּוֹל עֲנָבִים אֶחָד וַיִּשָּׂאֻהוּ בַמּוֹט בִּשְׁנָיִם
vocavit ipsi Loco .ficubus de & , malogranatis de &
25 וּמִן־הָרִמֹּנִים וּמִן־הַתְּאֵנִים׃ לַמָּקוֹם הַהוּא קָרָא
filii inde absciderunt quem , botri causa super , botri Vallem
נַחַל אֶשְׁכּוֹל עַל אֹדוֹת הָאֶשְׁכּוֹל אֲשֶׁר־כָּרְתוּ מִשָּׁם בְּנֵי
.dierum quadraginta fine à,terram explorando ab sunt reversi Et .Israel
26 יִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשֻׁבוּ מִתּוּר הָאָרֶץ מִקֵּץ אַרְבָּעִים יוֹם׃

Verſio VULG. LAT.

8 De tribu Iſſachar, Igal filium 9 Joſeph. De tribu Ephraim, 10 Oſee filium Nun. De tribu Benjamin, Phalti filium Raphu. 11 De tribu Zabulon, Geddiel filium Sodi. 12 De tribu Joſeph, ſceptri Manaſſe, Gaddi filium Suſi. 13 De tribu Dan, 14 Ammiel filium Gemalli. De tribu Aſer, Sthur filium Michael. 15 De tribu Nephthali, 16 Nahabi filium Vapſi. De tribu Gad, Guel filium Machi. 17 Hæc ſunt nomina virorum, quos miſit Moyſes ad conſiderandam terram : vocavítque Oſee filium Nun, Joſue. 18 Miſit ergò eos Moyſes ad conſiderandam terram Chanaan, & dixit ad eos ; Aſcendite per meridianā plagam. Cúmque veneritis ad montes, 19 Conſiderate terram, qualis ſit ; & populum qui habitator eſt ejus: utrùm fortis ſit an infirmus : ſi pauci numero 20 an plures : Ipſa terra, bona an mala : urbes quales, muratæ an abſque muris : 21 Humus, pinguis an ſterilis, nemoroſa an abſque arboribus. Confortamini, & afferte nobis de fructibus terræ. Erat autem tempus quando jam præcoquæ uvæ veſci poſſunt. 22 Cúmque aſcendiſſent, exploraverunt terram à deſerto Sin, uſque Rohob intrantibus Emath. 23 Aſcenderúntque ad meridiem, & venerunt in Hebron, ubi erant Achiman & Siſai & Tholmai filii Enac. Nam Hebron ſeptem annis ante Tanim urbem Ægypti 24 condita eſt. Pergenteſque uſque ad Torrentem botri, abſciderunt palmitem cum uva ſua, quem portaverunt in vecte duo viri. De malis quoque granatis & de ficis loci 25 illius tulerunt. Qui appellatᵒ eſt Neheleſcol, id eſt, Torrens botri, eò quòd botrum portâſſent inde filii Iſrael. 26 Reverſique exploratores terræ poſt quadraginta dies, omni regione circuitâ,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

8 Τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, (ε) Ἰλαὰλ υἱὸς Ἰωσήφ. 9 Τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ, Αὐσὴ υἱὸς 10 Ναυή. Τῆς φυλῆς (ζ) Βενιαμὶν, Φαλ11τὶ υἱὸς Ῥαφού. Τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, 12 Γουδιὴλ υἱὸς Σουδί. Τῆς φυλῆς Ἰωσὴφ τῶν υἱῶν (η) Μανασσῆ, Γαδδὶ υἱὸς Σουσί. 13 Τῆς φυλῆς Δὰν, Ἀμιὴλ υἱὸς Γαμαλί. 14 Τῆς φυλῆς Ἀσὴρ, Σαθοὺρ υἱὸς Μιχαήλ. 15 Τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, (θ) Ναβὶ υἱὸς Σα16βί. Τῆς φυλῆς Γὰδ, Γουδιὴλ υἱὸς (ι) 17 Μακχί. Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν. καὶ ἐπωνόμασε Μωυσῆς τὸν Αὐσὴ 18 υἱὸν Ναυὴ, Ἰησοῦν. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν Χαναὰν, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀνάβητε ταύτῃ τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀναβήσεσθε εἰς τὸ 19 ὄρος, Καὶ ὄψεσθε τὴν γῆν τίς ἐστι, καὶ τὸν λαὸν τὸν ἐγκαθήμενον ἐπ' αὐτῆς. (κ) εἰ ἰσχυρός ἐστιν ἢ ἀσθενὴς, (λ) ἢ ὀλίγοι εἰσὶν 20 ἢ πολλοί. Καὶ τίς ἡ γῆ εἰς ἣν οὗτοι ἐγκάθηνται (μ) ἐπ' αὐτῆς, ἢ καλή ἐστιν ἢ πονηρά· καὶ τίνες αἱ (ν) πόλεις ἃς οὗτοι κατοικοῦσιν ἐν αὐταῖς, εἰ ἐν τειχή21ρεσιν ἢ ἐν ἀτειχίστοις. Καὶ τίς ἡ γῆ, ἢ πίων ἢ παρειμένη· εἰ ἔστιν ἐν αὐτῇ δένδρα ἢ οὔ· καὶ προσκαρτερήσαντες, λήψεσθε ἀπὸ τῶν καρπῶν τῆς γῆς. καὶ αἱ ἡμέραι, 22 ἡμέραι ἔαρος, πρόδρομοι σταφυλῆς. Καὶ ἀναβάντες κατεσκέψαντο τὴν γῆν ἀπὸ τῆς ἐρήμου Σὶν ἕως (ξ) Ῥοὸβ, εἰσπορευομένων 23 Αἰμάθ. Καὶ ἀνέβησαν κατὰ τὴν ἔρημον, (ο) καὶ ἀπῆλθον ἕως Χεβρὼν, καὶ ἐκεῖ (π) Ἀχιμὰν, καὶ Σεσὶ, καὶ Θελαμὶ, γενεαὶ Ἐνάχ. καὶ Χεβρὼν ἑπτὰ ἔτεσιν ᾠκοδομήθη πρὸ 24 τῆς Τάνιν Αἰγύπτου. Καὶ ἤλθοσαν ἕως φάραγγος βότρυος, καὶ κατεσκέψαντο αὐτήν· καὶ ἔκοψαν ἐκεῖθεν κλῆμα καὶ βότρυν σταφυλῆς ἕνα ἐπ' αὐτοῦ, καὶ (ρ) ἦραν αὐτὸν ἐπ' ἀναφορεῦσι, καὶ ἀπὸ τῶν ῥοῶν, καὶ ἀπὸ 25 τῶν (σ) συκῶν. Καὶ τὸν τόπον ἐκεῖνον ἐπωνόμασαν Φάραγξ βότρυος, διὰ τὸν βότρυν, ὃν ἔκοψαν ἐκεῖθεν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 26 Καὶ (τ) ἀπέστρεψαν ἐκεῖθεν κατασκεψάμενοι τὴν γῆν μετὰ (υ) τεσσαράκοντα ἡμέρας.

De tribu Iſſachar, Ilaal filius 8 Joſeph. De tribu Ephræm, Auſe filius Naue. 9 De tribu Benjamin, Phalti filius Raphu. 10 De 11 tribu Zabulon, Gudiel filius Sudi. De tribu Joſeph filiorum Manaſſe, Gaddi filius Suſi. 12 De tribu Dan, Amiel filius 13 Gamali. De tribu Aſer, Sathur filius Michael. 14 De tribu 15 Nephthali, Nabi filius Sabi. De 16 tribu Gad, Gudiel filius Macchi. Hæc nomina virorum, quos 17 miſit Moyſes ad conſiderandam terram. Et cognominavit Moyſes Auſe filium Naue, Jeſum. Et miſit eos Moyſes ad 18 explorandam terram Chanaan; & dixit ad eos, Aſcendite iſtâ eremo, & aſcendetis in montem: Et videbitis terram, 19 quæ ſit; & populum, qui inſidet ſuper eam: ſi fortis eſt, an infirmus; ſi pauci ſunt, an multi. Et quæ terra, in qua iſti 20 inſident ſuper eam: utrùm bona eſt, an mala: & quæ civitates, in quibus iſti habitant in eis; ſi in muratis, vel in non muratis. Et quæ terra, utrùm pin- 21 guis, an macra; ſi ſunt in ea arbores, an non. Et conſtanter agentes, ſumetis de fructibus terræ. Et dies erant dies veris, præcurſores uvæ. Et aſcenden- 22 tes conſideraverunt terram à deſerto Sin uſque Roob, intrantibus Æmath. Et aſcen- 23 derunt ſecundùm deſertum, & abierunt uſque Chebron. Et ibi Achiman, & Seſſi, & Thelami, progenies Enach. Et Chebron ſeptem annis ædificata eſt ante Tanim Ægypti. Et vene- 24 runt uſque ad vallem botri; & conſideraverunt eam: & abſciderunt indè palmitem, & botrum uvæ unum ſuper eum: & tulerunt illum ſuper geſtatoria: & de malis punicis, & de ficubus. Et locum illum cogno- 25 minaverunt, Vallis botri, propter botrum, quem abſciderunt indè filii Iſrael. Et reverterunt 26 indè, cùm conſiderâſſent terram, poſt quadraginta dies.

MS. A. (ε) Ἰγὰλ (ζ) Βενιαμεὶν, (η) Μαννασσῆ, (θ) Ναβὰ υἱὸς Ἰαβί. (ι) Μαχί. (κ) ἢ ἰσχυρός (λ) εἰ ὀλίγοι (μ) ἐπ' αὐτὴν, εἰ καλή (ν) πόλεις εἰς ἃς (ξ) Ῥοὼβ, (ο) καὶ ἦλθον (π) Ἀχικὰμ, καὶ Σεμεῒ, καὶ Θελαμεῒ, γενεαὶ Ἐνάκ. (ρ) ἦρον (σ) Συκῶν. Τὸν (τ) ἐπέστρεψαν (υ) τεσσαράκοντα

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8–26 [illegible]

De tribu Iſachar, Negael filius Joſeph. 8 De 9 tribu Aphrem, Hoſa filius Nun. De tri- 10 bu Benjamen, Phalti filius Daphu. De tri- 11 bu Zebolon, Gadiel filius Suri. De tribu 12 Joſeph, tribu Manaſſe, Gadi filius Suſi. De 13 tribu Dan, Gamaliel filius Gamli. De 14 tribu Aſir, Sathur filius Malchiel. De tri- 15 bu Nephtali, Nahbi filius Vopſi. De tribu 16 Gad, Guojel filius Machir. Hæc ſunt no- 17 mina virorum quos miſit Moſes ad explorandam terram, appellavitque Moſes Hoſa filium Nun, Jeſum. Et miſit eos Moſes ad 18 explorandam terram Chanaan, dixítque ad eos, Aſcendite hoc pacto ad Auſtrum, & conſcendite montem. Et conſiderate 19 terram quid ea ſit, & populum in ea degentem, num fortis ſit an debilis, num exiguus ſit an copioſus. Et qualis ſit terra 20 quam incolunt, pinguíſne ſit, num ſint in ea arbores, an non. Et forti eſtote animo, 21 & accipite de fructibus terræ : dies autem *illi* dies erant præcocium uvarum. Aſcenderunt itaque, & exploraverunt ter- 22 ram à deſerto Sin uſque ad Rehob quæ eſt in ingreſſu ad Hamath. Et aſcenderunt 23 ad Auſtrum, & venerunt uſque ad Hebron, ibique erant Ahiman, & Siſai, & Tulmai, filii gigantum. Hebron autem exſtructa fuerat ſeptem annis ante Soan quæ eſt in Ægypto. Et venerunt uſque ad 24 torrentem botri, indeque decerpſerunt palmitem ac botrum unum uvarum, & portaverunt cum vecte inter duos, & *acceperunt* de malogranatis & de ficubus. 25 Locum autem illum vocaverunt, Torrentem botri, propter botrum quem decerpſerunt inde filii Iſrael. Et reverſi ſunt ab 26 exploratione terræ poſt quadraginta dies.

PARAPH.CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

לְשִׁבְטָא דְיִשָּׂשכָר יִגְאָל בַּר־יוֹסֵף׃ 8
לְשִׁבְטָא דְאֶפְרָיִם הוֹשֵׁעַ בַּר־נוּן׃ 9
לְשִׁבְטָא דְבִנְיָמִין פַּלְטִי בַּר־רָפוּא׃ 10
לְשִׁבְטָא דִזְבוּלֻן גַּדִּיאֵל בַּר־סוֹדִי׃ 11
לְשִׁבְטָא דְיוֹסֵף לְשִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה 12
גַּדִּי בַּר־סוּסִי׃ לְשִׁבְטָא דְדָן עַמִּיאֵל 13
בַּר־גְּמַלִּי׃ לְשִׁבְטָא דְאָשֵׁר סְתוּר 14
בַּר־מִיכָאֵל׃ לְשִׁבְטָא דְנַפְתָּלִי נַחְבִּי 15
בַּר־וָפְסִי׃ לְשִׁבְטָא דְגָד גְּאוּאֵל בַּר־ 16
מָכִי׃ אִלֵּין שְׁמָהַת גֻּבְרַיָּא דִּי־שְׁלַח 17
מֹשֶׁה לְאַלָּלָא יָת־אַרְעָא וּקְרָא מֹשֶׁה
לְהוֹשֵׁעַ בַּר־נוּן יְהוֹשֻׁעַ׃ וּשְׁלַח יָתְהוֹן 18
מֹשֶׁה לְאַלָּלָא יָת־אַרְעָא דִכְנָעַן
וַאֲמַר לְהוֹן סַקוּ דָא בְּדָרוֹמָא
וְתִסְּקוּן לְטוּרָא׃ וְתֶחֱזוֹן יָת־אַרְעָא 19
מָה הִיא וְיָת־עַמָּא דְּיָתֵיב עֲלַהּ
הַתַּקִּיף הוּא אִם־חַלָּשׁ הַזְּעֵיר הוּא
אִם־סַגִּי׃ וּמָה אַרְעָא דִּי־הוּא יָתֵיב 20
בַּהּ הֲטָבָא הִיא אִם־בִּישָׁא וּמָה
קִרְוַיָּא דִּי־הוּא יָתֵיב בְּהֵן הַבִּפְצִחִין
אִם־בִּכְרַכִּין׃ וּמָה אַרְעָא הַעֲתִירָא 21
הִיא אִם־מִסְכֵּינָא הַאִית בַּהּ אִילָנִין
אִם־לָא וְתִתַּקְּפוּן וְתִסְּבוּן מֵאִבָּא
דְאַרְעָא וְיוֹמַיָּא יוֹמֵי בִּכּוּרֵי עִנְבִין׃
וּסְלִיקוּ וְאַלִּילוּ יָת־אַרְעָא מִמַּדְבְּרָא 22
דְצִין עַד־רְחוֹב לְמֵטֵי חֲמָת׃ וּסְלִיקוּ 23
בְדָרוֹמָא וַאֲתָא עַד־חֶבְרוֹן וְתַמָּן
אֲחִימַן שֵׁשַׁי וְתַלְמַי בְּנֵי גִּבָּרַיָּא
וְחֶבְרוֹן שְׁבַע שְׁנִין אִתְבְּנִיאַת קֳדָם
טָנֵס דְּמִצְרָיִם׃ וַאֲתוֹ עַד־נַחְלָא 24
דְאַתְכָּלָא וּקְצוֹ מִתַּמָּן עוּבַרְתָּא
וְאַתְכַּל עִנְבִין חַד וּנְטַלוּהִי בַּאֲרִיחָא
בִּתְרֵין וּמִן־רִמּוֹנַיָּא וּמִן־תְּאֵנַיָּא׃
לְאַתְרָא הַהוּא קְרָא נַחְלָא דְאַתְכָּלָא 25
עַל עֵסַק אַתְכָּלָא דִּי־קְצוֹ מִתַּמָּן בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל׃ וְתָבוּ מִלְּאַלָּלָא יָת־אַרְעָא 26
מִסּוֹף אַרְבְּעִין יוֹמִין׃

8 De tribu Iſſachar, Igal filius 9 Joſeph. De tribu Ephraim, O- 10 ſee filiᵒ Nun. De tribu Benja- 11 min, Phalti filius Raphu. De tribu Zabulon, Gaddiel filius 12 Sodi. De tribu Joſeph, de tribu Manaſſe; Gaddi filius Suſi. 13 De tribu Dan, Amiel filius 14 Gemali. De tribu Aſer, Sethur 15 filius Michael. De tribu Ne- 16 ptali, Naabi filius Vapſi. De tribu Gad, Geüel filius Machi. 17 Hæc ſunt nomina virorū, quos miſit Moyſes ad explorandā terram : vocavitq; Moyſes O- 18 ſee filium Nun, Joſue. Et miſit eos Moyſes, ad explorandam terram Chanaan : et dixit ad eos; Aſcendite hac per meridiem; et aſcendetis ad monté. 19 Et videbitis terram, qualis eſt: et populum qui habitat in ea; utrum fortis ſit, an infirmus; 20 utrum pauci ſint, an multi. Et qualis ſit terra, in quá habitat; utrum bona ſit, an mala : & quales urbes, in quibus habitat; ſi ſunt abſque muris, an 21 muratæ. Et qualis eſt terra, ſi eſt abundans an ſterilis; & ſi ſunt in ea arbores, an non; & confortabimini, et tolletis de fructibus terræ : Dies autem erant quando primæ uvæ ma- 22 tureſcunt. Aſcenderuntque, & exploraverunt terram : à deſerto Sin uſque Roob, ad in- 23 troitum Emath. Aſcenderuntque ad Meridiem, & venerunt uſque ad Hebron : et ibi erant Haiman, Seſai & Tolmai, filii gigantum : & Hebron ſeptem annis antequam Thanes 24 Ægypti condita eſt. Et venerunt uſque ad torrentem botri, et abſciderunt inde palmitem, & botrum unū uvarum ; & portaverunt eum duo viri in vecte : de malis quoque granatis, & de ficis. 25 Appellatúſque eſt locus ille, Torrens botri : propter botrum quem abſciderūt inde fi- 26 lii Iſrael. Reverſique ſunt ab exploratione terræ, poſt quadraginta dies.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

8–26 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

8–26 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

De tribu Iſſachar, Igael filius 8 Joſeph. De tribu Ephraim, 9 Joſue filius Nun. De tribu 10 Benjamin, Phalti filiᵒ Raphu. De tribu Zabulon, Gediel fi- 11 lius Sodi. De tribu Joſeph, 12 de tribu Manaſſe, Gaddi filiᵒ Suſi. De tribu Dan, Amiel fi- 13 lius Gamali. De tribu Aſer, 14 Sathur filius Michael. De 15 tribu Nephtali, Nahabi filius Vapſi. De tribu Gad, Guel 16 filius Mecbi. Hæc ſunt nomi- 17 na virorum quos miſit Moſes ad explorandum terram: vocavitque Moſes Joſue filium Nun, Joſue. Miſit igitur 18 eos ad explorandam terram Chanaan, Dixitque illis; Aſcendite hàc per Meridiē, aſcendetis quoque in montem. Et conſiderabitis terram quæ- 19 nam illa ſit, & populum habitantem in ea; num fortis eſt an infirmus, num paucus an multus. Et quænā terra eſt 20 quam inhabitat, num bona an mala: & quænam urbes quas inhabitat, num (b) in caſtris, an in munitionibus : Et quæ- 21 nam terra, num pinguis an macra; an ſint in ea arbores, necne. Confortabimini autē, et decerpetis de fructu terræ : dies autem illi erant dies primitiarum uvarum. Iverunt 22 autem, & venerunt; & exploraverunt terram à deſerto Sin uſque (c) Rehob, venientibus Hemath. Et aſcende- 23 runt per Meridiem, & venerunt uſque Hebron, & ibi Achiman, & Siſai, & Tolmai, filii Anach. Hebron autē ſeptem annis ædificata eſt (d) ante Sohan Ægypti. Et ve- 24 nerunt uſque ad torrentem Æſchol, & abſciderunt inde palmitem, & botrum uvarum unum, quem cum vecte duo ferebant, & de malis punicis, & de ficubus. Locum illum 25 vocaverunt, Torrentem Æſchol, propter botrum quē abſciderant inde filii Iſrael. Et 26 reverſi ſunt ab exploratione terræ poſt finem quadraginta dierum.

VER.SAM. *(b)* ſtratæ an excelſæ: *(c)* Plateam, *(d)* è regione climatis

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * ومن سبط يساخار يغال بن يوسف * ومن سبط افرايم هوسيع بن نون * ومن سبط بنيامين
9
10 فلطي بن رافو * ومن سبط زبولون جدايل بن سودي * ومن ساير سبط يوسف من سبط منسا
11
12 جدي بن سوسي * ومن سبط دان عميايل بن جملي * ومن سبط اسير ستور بن مكايل * ومن
13
14 سبط نفتالي نحبي بن وفسي * ومن سبط جاد جاوايل بن ماخي * وهذه اسماء الرجال الذين بعث
15
16 بهم موسي ليرتادوا البلد. وسمي موسي هوسيع بن نون يهوسوع * ولما بعث بهم موسي ليرتادوا
17 بلد كنعان * قال لهم اصعدوا اولا الي الداروم * ثم اصعدوا الي الجبل * وانظروا الي البلد
18
19 والشعب المقيم بها اهو شديد ام مسترخ اقليل هو ام كثير * وما الارض التي هو ساكنها اجيدة
20 هي ام رديه * وما القري التي هو ساكنها اارياض ام حصون * وماهية الارض اهي سمينة ام
21 مهزولة وهل فيها شجر مغروس ام لا * وتشددوا وخذوا من ثمرها. وهذا الفصل ايام باكور ايام
العنب * فصعدوا وارتادوا البلد من برية صين الي رحوب الي حماة * فصعدوا اولا الي الداروم
22
23 وجاووا الي حبري وثم احيمان وسيساي وتلماي بنو الجبابرة * وكانت حبري قد بنيت قبل منبر
مصر بسبع سنين * وجاووا الي وادي العنقود * وقطعوا من ثم حبلة وعنقود عنب واحدا وحملوه
24
25 بالدهق فيما بين اثنين ومن الرمان ومن التين * فلذلك سمي الموضع وادي العنقود بسبب
26 العنقود الذي قطعه من ثم بنو اسرايل * ورجعوا من روم البلد بعد اربعين يوما

Et de tribu Iſſachar, Jeghal filius Joſeph. 8 Et de tribu Ephraim, Hoſia filius Nun. Et 9 de tribu Benjamin, Phalti filius Raſu. Et 10 de tribu Zabulon, Gadjail filius Sudi. Et 11 de tota tribu Joſeph, de tribu Manaſſe, 12 Gaddi filius Suſi. Et de tribu Dan, Amjail 13 filiᵒ Gemalli. Et de tribu Aſir, Sethur filiᵒ 14 Michail. Et de tribu Nephtali, Nabbi filiᵒ 15 Vaphſi. Et de tribu Gad, Gauail filius 16 Machi. Et hæc ſunt nomina virorū quos 17 miſit Muſa ad explorandā regionē. Et appellavit Muſa Hoſiā filiū Nun, Jobuſua. Cùmq; miſiſſet eos Muſa ad explorandā regionē Chanaan, dixit eis; 18 Aſcendite priùs ad Meridiem; deinde aſcendite ad montē, Et conſiderate regionē, & populū commorantem in illa, utrū 19 ſit fortis an debilis, utrum paucus ſit an copioſus. Et qualiſnam ſit terra quam 20 ipſe inhabitat, utrum bona ſit an mala: & qualeſnam ſint urbes in quibus ipſe habitat, num ſuburbia an arces. Qualita- 21 tem etiam terræ, pinguiſne ſit an macra: & utrùm ſint in ea arbores plantatæ, an non: & roboremini, & accipite de fructibus ejus, quippe hæc tempeſtas dies eſt primitiarum, dies uvarum. Aſcen- 22 derunt igitur, & explorârunt regionem à deſerto Sin ad Rehob, ad Hamat. Et a- 23 ſcenderunt priùs ad Meridiem, & venerunt ad Hebri: ibique erant Ahiman, & Siſai, & Tolmai, filii gigantum. Et verò Hebri ædificata jam fuerat ante metropolim Ægypti ſeptem annis. Veneruntque 24 ad vallem botri, & abſciderunt inde palmitem ac botrum uvarum unum, & portaverunt eum vecte inter duos, & de malis punicis, & de ficubus. Propterea vocatus eſt ille locus, Vallis 25 botri, propter botrum quem abſciderunt illinc filii Iſrael. Et reverſi ſunt ab 26 exploratione regionis poſt quadraginta dies.

ספר במדבר: יג

omnem ad & , Aharon ad & , Moſeh ad venerunt &,abierunt Et
וַיֵּלְכוּ וַיָּבֹאוּ אֶל־מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן וְאֶל־כָּל־ 27
: Cades in Paran deſertum in Iſrael filiorum cœtum
עֲדַת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־מִדְבַּר פָּארָן קָדֵשָׁה
eos videre fecerunt & ,cœtui omni & , *verbum* eis *converterunt* &
וַיָּשִׁיבוּ אֹתָם דָּבָר וְאֶת־כָּל־הָעֵדָה וַיַּרְאוּם אֶת־
ad Venimus : dixerunt & ,ei narraverunt Et .terræ fructum
פְּרִי הָאָרֶץ׃ וַיְסַפְּרוּ־לוֹ וַיֹּאמְרוּ בָּאנוּ אֶל־ 28
, *ipſa* melle & lacte fluens etiam & : nos miſiſti quam terram
הָאָרֶץ אֲשֶׁר שְׁלַחְתָּנוּ וְגַם זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ הִוא
: terra in *habitans* , populus fortis *quia Exceptio* .ejus fructus hic &
וְזֶה־פִּרְיָהּ׃ אֶפֶס כִּי־עַז הָעָם הַיֹּשֵׁב בָּאָרֶץ 29
Hanach *nates* etiam & ; valde magnæ munitæ urbes &
וְהֶעָרִים בְּצֻרוֹת גְּדֹלֹת מְאֹד וְגַם־יְלִדֵי הָעֲנָק
, Chittæus & ,*meridiei* terra in *habitans* Hamalech .ibi vidimus
רָאִינוּ שָׁם׃ עֲמָלֵק יוֹשֵׁב בְּאֶרֶץ הַנֶּגֶב וְהַחִתִּי 30
habitans Chenahanæus & , monte in habitans Emoræus & ,Jebuſæus &
וְהַיְבוּסִי וְהָאֱמֹרִי יוֹשֵׁב בָּהָר וְהַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב
populum Caleb tacere fecit Et .Iarden *manum ſuper* &,mare *ſuper*
עַל־הַיָּם וְעַל יַד הַיַּרְדֵּן׃ וַיַּהַס כָּלֵב אֶת־הָעָם 31
quia ,eam *hereditabimus* & ,aſcendamus Aſcendendo:dixit & , Moſeh *ad*
אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר עָלֹה נַעֲלֶה וְיָרַשְׁנוּ אֹתָהּ כִּי־
aſcenderunt qui viri Et .ei prævalebimus prævalendo
יָכוֹל נוּכַל לָהּ׃ וְהָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־עָלוּ 32
robuſtus quia ; populum ad aſcendere poterimus Non : dixerunt ,eo cum
עִמּוֹ אָמְרוּ לֹא נוּכַל לַעֲלוֹת אֶל־הָעָם כִּי־חָזָק
exploraverunt quam , terræ infamiam *exire fecerunt* Et .*nobis præ ipſe*
הוּא מִמֶּנּוּ׃ וַיֹּצִיאוּ דִּבַּת הָאָרֶץ אֲשֶׁר תָּרוּ 33
ea in tranſivimus qua Terra : dicendo ,Iſrael *filios ad eam*
אֹתָהּ אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הָאָרֶץ אֲשֶׁר עָבַרְנוּ בָהּ
omnis & ; *ipſa* ſuos habitatores *comedens* terra , eam explorandum ad
לָתוּר אֹתָהּ אֶרֶץ אֹכֶלֶת יוֹשְׁבֶיהָ הִוא וְכָל־
.menſurarum viri ,ejus medio in vidimus quem populus
הָעָם אֲשֶׁר־רָאִינוּ בְתוֹכָהּ אַנְשֵׁי מִדּוֹת׃
de Hanac filios *pavore conſternantes* vidimus ibi Et
וְשָׁם רָאִינוּ אֶת־הַנְּפִילִים בְּנֵי עֲנָק מִן־ 34
ſic & , locuſtæ ſicut noſtris oculis in fuimus & : *terrore conſternantibus*
הַנְּפִלִים וַנְּהִי בְעֵינֵינוּ כַּחֲגָבִים וְכֵן
.eorum oculis in eramus
הָיִינוּ בְּעֵינֵיהֶם׃

Verſio VULG. LAT.

27 Venerunt ad Moyſen & Aaron & ad omnem cœtum filiorum Iſrael in deſertum Pharan, quod eſt in Cades. Locutíque eis & omni multitudini oſtenderunt fructus terræ. 28 Et narraverunt, dicentes, Venimus in terram, ad quam miſiſti nos, quæ reverà fluit lacte & melle, ut ex his fructibus cognoſci poteſt. 29 Sed cultores fortiſſimos habet, & urbes grandes atque muratas. Stirpem Enac vidimus ibi. 30 Amalec habitat in Meridie, Hethæus, & Jebuſæus, & Amorrhæus in montanis: Chananæus verò moratur juxta mare & circa fluenta Jordanis. 31 Inter hæc Caleb compeſcens murmur populi, qui oriebatur contra Moyſen, ait; Aſcendamus, & poſſideamus terram, quoniam poterimus obtinere eam. 32 Alii verò, qui fuerunt cum eo, dicebant; Nequaquàm ad hunc populum valemus aſcendere, quia fortior nobis eſt. 33 Detraxerúntque terræ, quam inſpexerant, apud filios Iſrael, dicentes; Terra, quam luſtravimus, devorat habitatores ſuos: populus, quem aſpeximus, 34 proceræ ſtaturæ eſt. Ibi vidimus monſtra quædam filiorum Enac de genere giganteo: quibus comparati, quaſi locuſtæ videbamur.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

27 Καὶ πορευθέντες ἦλθον πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, εἰς τὴν ἔρημον Φαρὰν Κάδης· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς ῥῆμα καὶ πάσῃ (φ) συναγωγῇ, καὶ ἔδειξαν τὸν καρπὸν τῆς γῆς. 28 Καὶ διηγήσαντο αὐτῷ, καὶ εἶπαν, (χ) Ἤλθαμεν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν ἀπέστειλας ἡμᾶς, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ οὗτος ὁ καρπὸς αὐτῆς. 29 Ἀλλ' ἢ ὅτι θρασὺ τὸ ἔθνος τὸ (ψ) κατοικοῦν ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις ὀχυραὶ τετειχισμέναι μεγάλαι σφόδρα. καὶ τὴν γενεὰν (ω) Ἐνὰχ ἑωράκαμεν ἐκεῖ. 30 Καὶ Ἀμαλὴκ κατοικεῖ ἐν τῇ γῇ τῇ πρὸς Νότον· καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖ ἐν τῇ ὀρεινῇ· καὶ ὁ Χαναναῖος κατοικεῖ παρὰ θάλασσαν, καὶ παρὰ τὸν Ἰορδάνην ποταμόν. 31 Καὶ κατεσιώπησε Χάλεβ τὸν λαὸν πρὸς Μωυσῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Οὐχὶ, ἀλλὰ ἀναβάντες ἀναβησόμεθα, καὶ (α) κατακληρονομήσομεν αὐτὴν, ὅτι δυνατοὶ δυνησόμεθα πρὸς αὐτούς. 32 Καὶ οἱ ἄνθρωποι οἱ συναναβάντες (β) μετ' αὐτοῦ, εἶπαν, Οὐκ ἀναβαίνομεν, ὅτι οὐ μὴ δυνώμεθα ἀναβῆναι πρὸς τὸ ἔθνος, ὅτι (γ) ἰσχυρότερον ἡμῶν ἐστι μᾶλλον. 33 Καὶ ἐξήνεγκαν ἔκστασιν τῆς γῆς ἣν κατεσκέψαντο αὐτὴν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, λέγοντες, Τὴν γῆν ἣν παρήλθομεν αὐτὴν κατασκέψασθαι, γῆ κατέσθουσα τοὺς κατοικοῦντας ἐπ' αὐτῆς ἐστι· καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὃν ἑωράκαμεν ἐν αὐτῇ, ἄνδρες ὑπερμήκεις. 34 Καὶ ἐκεῖ ἑωράκαμεν τοὺς γίγαντας, καὶ ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν ὡσεὶ ἀκρίδες· ἀλλὰ καὶ οὕτως ἦμεν ἐνώπιον αὐτῶν.

27 Et profecti venerunt ad Moyſen, & Aaron, & ad omnem ſynagogam filiorum Iſrael, in deſertum Pharan Cades. Et reſponderunt eis verbum & omni ſynagogæ; & oſtenderunt fructum terræ. 28 Et narraverunt ei, & dixerunt, Venimus in terram, in quam miſiſti nos, terram fluentem lac & mel: & hic fructus ejus. 29 Niſi quòd audax eſt gens, quæ habitat ſuper eam; & civitates munitæ muratæ, magnæ valdé. Et progeniem Enach vidimus ibi. 30 Et Amalec habitat in terra, quæ ad Auſtrum. Et Chettæus, & Eueus, & Jebuſæus, & Amorrhæus habitat in montana. Et Chananæus habitat juxta mare, & juxta Jordanem flumen. 31 Et tacere fecit Chaleb populum erga Moyſen: & dixit ei, Nequaquam, ſed aſcendentes (a) aſcendemus, & hæreditabimus eam: quoniam valentes valebimus erga eos. 32 Et homines qui ſimul aſcenderant cum eo, dixerunt, Non aſcendemus: quoniam non poterimus aſcendere ad gentem, quia fortior eſt nobis magis. 33 Et protulerunt (b) pavorem terræ, quam exploraverunt eam, ad filios Iſrael, dicentes, Terram, quam tranſivimus eam explorare, terra comedens eos, qui habitant ſuper eos, eſt. Et omnis populus, quem vidimus in ea, viri prælongi. 34 Et ibi vidimus gigantes, & eramus in conſpectu (e) eorum, ſicut locuſtæ: ſed & ſic eramus coram illis.

MS.A. (φ) τῇ συναγωγῇ, (χ) Ἤλθομεν (ψ) κατοικοῦν τὴν γῆν, καὶ αἱ πόλεις (ω) Αἰνὰκ (α) κατακληρονομήσωμεν (β) μετ' αὐτῶν, (γ) ἰσχυρότερόν ἐστιν ἡμῶν μᾶλλον.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

27 ܀ *ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܡܘܫܐ ܘܠܘܬ ܐܗܪܘܢ. ܘܠܘܬ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܀
ܠܡܕܒܪܐ ܕܦܪܢ ܠܪܩܡ ܀ ܘܐܦܢܝܘܗܝ ܦܬܓܡܐ ܠܗ. ܘܠܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ.
28 ܘܚܘܝܘ ܐܢܘܢ ܦܐܪܐ ܕܐܪܥܐ. *ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܗܘܢ. ܘܐܡܪܘ. ܐܙܠܢ ܠܐܪܥܐ ܕܫܕܪܬܢ.
29 ܘܐܦ ܪܕܝܐ ܚܠܒܐ ܘܕܒܫܐ. ܘܗܠܝܢ ܦܐܪܝܗ̇. * ܒܪܡ ܕܝܢ ܥܫܝܢ ܥܡܐ ܕܝܬܒ
30 ܒܐܪܥܐ. ܘܩܘܪܝܐ ܥܫܝܢܢ ܘܪܘܪܒܢ. ܘܐܦ ܒܢܝ ܓܢܒܪܐ ܚܙܝܢ ܬܡܢ. * ܥܡܠܝܩ
ܝܬܒ ܒܐܪܥܐ ܕܬܝܡܢܐ. ܘܚܬܝܐ ܘܝܒܘܣܝܐ ܘܐܡܘܪܝܐ ܀ ܝܬܒܝܢ ܥܠ ܝܡܐ ܘܥܠ
31 ܝܘܪܕܢܢ. * ܘܫܬܩ ܟܠܒ ܠܥܡܐ ܡܢ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ. ܡܣܩ ܢܣܩ ܘܢܐܪܬܝܗ̇.
32 ܡܛܠ ܕܡܫܟܚܝܢ ܚܢܢ ܠܗ̇. * ܘܓܒܪܐ ܕܣܠܩܘ ܥܡܗ. ܐܡܪܝܢ. ܠܐ ܡܫܟܚܝܢܢ
33 ܠܡܣܩ ܠܘܬ ܥܡܐ. ܡܛܠ ܕܥܫܝܢ ܗܘ ܡܢܢ. * ܘܐܦܩܘ ܛܢܦܘܬܐ ܕܐܪܥܐ ܗܢܘܢ ܕܐܠܠܘܗ̇
ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗܘܢ. ܐܪܥܐ ܕܥܒܪܢ ܒܗ̇ ܘܐܠܠܢܝܗ̇. ܐܪܥܐ ܐܟܠܐ ܥܡܘܪܝܗ̇
34 ܗܝ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܚܙܝܢ ܒܓܘܗ̇ ܓܒܪܐ ܐܢܘܢ ܕܡܫܘܚܬܐ. * ܘܬܡܢ ܚܙܝܢ ܓܢܒܪܐ ܒܢܝ ܓܢܒܪܐ ܡܢ ܓܢܒܪܐ. ܘܗܘܝܢ ܒܥܝܢܝ ܢܦܫܢ
ܐܝܟ ܩܡܨܐ. ܘܗܟܢܐ ܗܘܝܢ ܒܥܝܢܝܗܘܢ.

Et venientes ad Moſen, & ad Aharonem, atque univerſam congregationem filiorum Iſrael, ad deſertum Pharan ad Recem, reſponſum dederunt ei & univerſæ congregationi, & oſtenderunt eis fructus terræ. 27 Et narraverunt eis, ac dixerunt; Ivimus ad terram ad quam nos miſiſti, & quidem fluit lacte & melle, & hi ſunt fructus ejus. 28 Veruntamen fortis eſt populus qui terram incolit, & urbes munitæ ſunt & maximæ: quin & filios gigantum vidimus ibi. 29 Amalec commoratur in terra Auſtrali; & Hethæi, & Jebuſæi, & Amoræi commorantur ſecus mare & ſecus Jordanem. 30 Compeſcuit autem Caleb populum à Moſe, dicens; Aſcendamus omnino, & poſſidebimus eam, nam pollemus viribus in eam. 31 Viri autem qui cum eo aſcenderant, dicebant, Non poſſumus aſcendere contra populum, quia fortior eſt nobis. 32 Et divulgârunt famam terræ hi qui eam exploraverant, filiis Iſrael; & aiunt illis, Terra per quam tranſivimus, quamque exploravimus, terra devorans habitatores ſuos eſt; totuſque populus quem vidimus in ipſa, viri ſunt *proceræ* ſtaturæ. 33 Ibi quoque vidimus gigantes filios gigantum de gigantibus, fuimuſque in oculis noſtris quaſi locuſtæ; ſic *inquam* fuimus, in oculis eorum. 34

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LAT.

תרגום אונקלוס TARG. ONKEL.

27 וַאֲזַלוּ וַאֲתוֹ לְוָת מֹשֶׁה
וּלְוָת אַהֲרֹן וּלְוָת כָּל־
כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמַדְבְּרָא דְפָארָן לִרְקַם
וַאֲתִיבוּ יָתְהוֹן פִּתְגָּמָא וְיָת
כָּל־כְּנִשְׁתָּא וְאַחְזִיאוּנוּן יָת
28 אִבָּא דְאַרְעָא׃ וְאִשְׁתָּעִיאוּ
לֵיהּ וַאֲמַרוּ אֲתֵינָא לְאַרְעָא
דִּי שְׁלַחְתָּנָא וְאַף עָבְדָא
חֲלַב וּדְבַשׁ הִיא וְדֵין אִבַּהּ׃
29 לְחוֹד אֲרֵי תַקִּיף עַמָּא
דְּיָתֵיב בְּאַרְעָא וְקִרְוַיָּא
כְּרִיכָן רַבְרְבָן לַחֲדָא וְאַף
בְּנֵי גִבָּרָא חֲזֵינָא תַמָּן׃
30 עֲמַלְקָאָה יָתֵיב בְּאַרַע
דָּרוֹמָא וְחִתָּאָה וִיבוּסָאָה
וֶאֱמוֹרָאָה יָתֵיב בְּטוּרָא
וּכְנַעֲנָאָה יָתֵיב עַל־יַמָּא
31 וְעַל כֵּיף יַרְדְּנָא׃ וַאֲצֵית
כָּלֵב יָת־עַמָּא לְמֹשֶׁה וַאֲמַר
מִסַּק נִסַּק וְנֵירַת יָתַהּ אֲרֵי
32 מִכַּל נְכוּל לַהּ׃ וְגֻבְרַיָּא
דִּי־סְלִיקוּ עִמֵּיהּ אֲמַרוּ לָא
נְכוּל לְמִסַּק לְוָת־עַמָּא
אֲרֵי תַקִּיף הוּא מִנַּנָא׃
33 וְאַפִּיקוּ שׁוּם בִּישׁ עַל־
אַרְעָא דִּי אַלִּילוּ יָתַהּ
לְוָת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר
אַרְעָא דִּי עֲבַרְנָא בַהּ
לְאַלָּלָא יָתַהּ אַרְעָא
מְקַטְּלָא יָתְבַהָא הִיא
וְכָל־עַמָּא דִּי־חֲזֵינָא
בְגַוַּהּ אֱנָשִׁין דִּמְשַׁחַן׃
34 וְתַמָּן חֲזֵינָא יָת־גִּבָּרַיָּא
בְּנֵי עֲנָק מִן־גִּבָּרַיָּא וַהֲוֵינָא
בְּעֵינֵי נַפְשָׁנָא כְּקַמְצִין וְכֵן
הֲוֵינָא בְּעֵינֵיהוֹן׃

27 Et abierunt, & venerunt ad Moyſen & ad Aaron, & ad omnem cœtũ filiorũ Iſrael, in deſertum Pharan in Cades: & retulerunt eis verba, & omni cœtui; & oſtenderunt eis 28 fructum terræ. Et narraverunt ei, atque dixerunt; Venimus in terram ad quam miſiſti nos: et fluit lacte & melle, & hic eſt fructus ej⁹. 29 Sed populus qui habitat in eâ, fortis eſt: & civitates muratæ & grandes valde; filios quoque gigantum vidimus ibi. 30 Amalech habitat in terrâ auſtrali: & Ethæus, & Jebuſæus & Amorræus habitant in monte; & Chananæus habitat juxta mare, & juxta 31 ripam Jordanis. Et ſilere fecit Caleb populum propter Moyſen: & ait; Aſcendẽtes aſcendemus & poſſidebimus eam; quoniam poterimus 32 obtinere eam. Viri autem qui aſcenderunt cum eo, dixerunt; Non poterimus aſcendere ad populum: quia fortior 33 nobis eſt. Et detraxerunt terræ, quam exploraverant, apud filios Iſrael dicentes: Terra per quam tranſivimus, ut exploraremus eam, terra occidens habitatores ſuos eſt; & in omni populo quem vidimus in eâ, erant viri magnæ ſtaturæ. 34 Ibique vidimus gigantes filios Enac, de gigantibus: & videbamur apud noſmetipſos quaſi locuſtæ; & ſic fuimus in oculis eorum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

27 Iverunt igitur, & venerunt ad Moſen, & Aaronem, & ad omnem congregationem filiorũ Iſrael in deſertum Pharan in Cades, retuleruntque eis rem, & omni cœtui, et oſtenderunt illis fructum terræ. 28 Narraveruntque ei, & dixerunt; Venimus in terram ad quam miſiſti nos; hæc certè, fluit lacte & melle: En fructus ejus! 29 Tantummodò fortis eſt popul⁹ qui habitat in terra, urbes quoque ſunt munitæ, & magnæ valdè; filios etiam Anach vidimus ibi. 30 Amalec habitat in terra ad Meridiem: Hethæi verò et Hevæi, & Jebuſæi, & Amorrhæi habitant in monte; ſed Chananæi habitant juxta mare, & ad latus Iordanis. 31 Et (e) compeſcuit Caleb populum adverſùm Moſen, dixitque ei; Aſcendendo aſcendemus, & poſſidebimus eam, quia prævalendo prævalebimus ei. 32 Sed viri qui aſcenderant cum eo, dixerunt; Non poterimus aſcendere ad populũ iſtum, quoniam fortior eſt ille nobis. 33 Et evulgaverunt infamiam terræ quam exploraverant filiis Iſrael, dicendo; Terra per quam tranſivimus ad explorandam eam, terra eſt conſumens habitantes in ea; omniſque populus quem vidimus in medio ejus, homines ſunt proceræ ſtaturæ. 34 Ibi quoquè vidimus gigantes, filios Anach de gigantibus; & fuimus in oculis noſtris ſicut locuſtæ, & ſic fuimus in oculis eorum. Tum murmuraverunt filii Iſrael in tentoriis ſuis, & dixerunt; Cùm odiſſet nos Dominus, eduxit nos de terra Ægypti, ut daret nos in manum Amorrhæorum ad diſperdendum nos: 27 Quò nos aſcendemus? cum fratres noſtri (f) liqueſcere fecerint cor noſtrum, dicendo; Populus major eſt, & numeroſior nobis; urbes magnæ ſunt, & munitæ uſque (g) ad cœlos, atque etiam 28 filios Anach vidimus ibi. Et dixit Moſes filiis Iſrael, Ne (h) conſternemini, neque 29 timeatis ab iis; Dominus Deus veſter qui incedit ante faciem veſtram, ipſe 30 pugnabit pro vobis ſecundùm omnia quæ fecit vobiſcum in Ægypto in oculis veſtris, & in deſerto. 31 Nam vidiſti quod portat (i) te Dominus Deus tuus ſicut portat vir filium ſuum, per omnem viam quam iviſtis, uſque dum veniretis ad locum iſtum: 32 ſed propter rem iſtam non creditis Domino Deo veſtro qui incedit 33 ante faciem veſtram per viam, ut inquirat vobis locum pro caſtrametationibus veſtris; in igne per noctem ad illuminandum vos in via quam ambulatis, & in nube per diem.

VER. SAM (*e*) quietavit (*f*) humiliaverint (*g*) in altum, (*h*) deſolati ſitis, (*i*) nos

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

27 *وساروا حتي جاوا الي موسي وهرون وساير جماعة بني اسرايل الي برية فاران الي رقيم *فاجابوهما
28 بالخبر وساير الجماعة * واروهم ثمر الارض *وقصوا عليه وقالوا * صرنا الي البلد الذي بعثت
29 بنا اليه * وحقا انه يفيض اللبن والعسل * وهذا ثمره * الا ان القوم المقيمين به عزيزون *
30 والقري حصينة عظيمة جدا * وراينا ثم ايضا اولاد الجبابرة * والعمالقة مقيمون ببلد
الداروم * والحيثيون واليبوسيون والاموريون مقيمون في الجبل * والكنعانيون مقيمون على
31 البحر * وعلي شاطي الاردن * فاسكت كالب القوم الي قول موسي وقال * بل نصعد صعودا
32 ونحوزهم * فانا نطيقهم * والقوم الذين صعدوا معه قالوا * لا نطيق ان نصعد الي القوم * لانهم
33 اشد منا * واخرجوا شناعة على البلد الذي راموه الي بني اسرايل وقالوا * البلد الذي مررنا
34 فيه هو بلد يهلك اهله * وجميع القوم الذين رايناهم فيه ذوو مساحة * وراينا ثم العلوج
بني الجبابرة من علوجهم * فصرنا في عيوننا كالجراد * وكذلك كنا في عيونهم *

Et ambulârunt, donec veniſſent ad Muſam & Haronem, totumq; cœtum filiorum Iſrail, ad deſertum Pharan in Racim. Et retulerunt utriq; nuntium, totique cœtui, & oſtenderunt eis fructus terræ. 27 Et narraverunt ipſi cœtui, *& dixerunt; Ivimus ad regionem ad quam miſiſti nos, & verè manat lacte & melle, & hi ſunt fructus ejus. 28 Attamen populi degentes in ea, fortes ſunt, & urbes munitæ ac magnæ nimis, & vidimus ibi quoque filios gigantum. 29 Et Amalecitæ habitant in regione Meridionali: & Hethæi, & Jebuſæi, & Amoræi habitant in monte, & Chananæi commorantur ad mare & ad littus Jordanis. 30 Acquieſcere autem fecit Calib populum ſermoni Muſæ, & ait; Imò aſcendemus aſcenſione, & poſſidebimus illos, quoniam valemus adverſùs eos. 31 Homines verò qui abierant cum ipſo, dixerunt; Non valemus aſcendere ad populum, quia fortiores nobis ſunt. 32 Et evulgârunt execrationem de regione quam explorârunt, apud filios Iſrail, ac dixerunt; Regio per quam tranſivimus, eſt regio perdens incolas ſuas, & univerſus populus quem vidimus in ipſa, ſunt magnæ menſuræ. 33 Et vidimus ibi robuſtos filios gigantum ex fortiſſimis eorum; & facti ſumus in oculis noſtris quaſi locuſtæ, & tales fuimus in oculis eorum. 34*

ספר במדבר: יד

CAP. XIV. יד

Fleverunt &,ſuam vocem dederunt & ,cœtus omnis elevavit Et
1 ותשא כל־העדה ויתנו את־קולם ויבכו
Aharon ſuper &,Moſch *ſuper* murmuraverūt Et .ipſa nocte in populus
2 העם בלילה ההוא: וילנו על־משה ועל־אהרן
Utinam :cœtus omnis eos ad dixerunt & ,Iſrael filii omnes
כל בני ישראל ויאמרו אלהם כל־העדה לו־
.eſſemus mortui utinā ,hoc deſerto in vel ; Ægypti terra in eſſem' mortui
מתנו בארץ מצרים או במדבר הזה לו־מתנו:
cadendum ad ,hanc terram ad nos facit venire Dominus quid ad Et
3 ולמה יהוה מביא אתנו אל־הארץ הזאת לנפל
bonum nonne ? prædam in *erunt* noſtri parvuli & noſtræ uxores,gladio in
בחרב נשינו וטפנו יהיו לבז הלוא טוב
:ſuū fratrem ad unuſquiſque dixerunt Et ?Ægyptum in reverti nobis
4 לנו שוב מצרימה: ויאמרו איש אל־אחיו
Aharō & Moſch *cecidit* Et .Ægyptum in revertamur & ,*caput Demus*
5 נתנה ראש ונשובה מצרימה: ויפל משה ואהרן
.Iſrael filiorum *cœtus concionis omnis facies ad* ,ſuas facies ſuper
על־פניהם לפני כל־קהל עדת בני ישראל:
explorantibus de Jephunneh filius Chaleb & ,Nun filius Jehoſuah Et
6 ויהושע בן־נון וכלב בן־יפנה מן־התרים
cætum omnem ad dixerunt Et .ſua veſtimenta ſciderunt ,terram
7 את־הארץ קרעו בגדיהם: ויאמרו אל־כל־עדת
explorandū ad *ea in tranſivimus quā* Terra : dicendo ,Iſrael filiorū
בני־ישראל לאמר הארץ אשר עברנו בה לתור
Dominus nobis in *volens* Si .valde *valde* terra bona ,eam
8 אתה טובה הארץ מאד מאד: אם־חפץ בנו יהוה
quæ terram,nobis eā *dabit* & ,hanc terram ad nos faciet venire &
והביא אתנו אל־הארץ הזאת ונתנה לנו ארץ אשר־
ne Dominum in Veruntamen .melle & lacte fluens *ipſa*
9 הוא זבת חלב ודבש: אך ביהוה אל־
noſter panis quia;terræ populum timeatis ne vos & : rebelles ſitis
תמרדו ואתם אל־תיראו את־עם הארץ כי לחמנו
ne ,nobiſcum Dominus & ,eis *deſuper* eorum *umbra* Receſſit .*ipſi*
הם סר צלם מעליהם ויהוה אתנו אל־
.lapidibus *in* eos *obruere cœtus* omnis *dixerunt* Et .eos timeatis
10 תיראם: ויאמרו כל־העדה לרגום אתם באבנים
filiis omnes ad conventus tentorio in eſt viſa Domini gloria Et
וכבוד יהוה נראה באהל מועד אל־כל־בני
me *ſpernent* quò Uſque : Moſch ad Dominus dixit Et .Iſrael
11 ישראל: ויאמר יהוה אל־משה עד־אנה ינאצני
quæ ,ſignis omnibus in *me in* credent non quò uſque &,iſte popul'
העם הזה ועד־אנה לא־יאמינו בי בכל האתות אשר
faciam & ,cum expellam & ,peſte in eū Percutiam ?ej' *interiori* in feci
12 עשיתי בקרבו: אכנו בדבר ואורשנו ואעשה
.Dominum ad Moſch dixit Et .*eo præ robuſtam* &,magnam gentē in te
13 אתך לגוי־גדול ועצום ממנו: ויאמר משה אל־יהוה
iſtum populum tua *virtute* in feciſti aſcendere quòd,Ægyptii audient Et
ושמעו מצרים כי־העלית בכחך את־העם הזה
,ejus *interiori* e
מקרבו:

Verſio VULG. LAT.

CAP. XIV.

1 IGitur vociferās omnis turba flevit nocte illâ. 2 Et murmurati ſunt contra Moyſen & Aaron cuncti filii Iſrael, 3 dicentes; Utinam mortui eſſemus in Ægypto : & in hac vaſta ſolitudine utinam pereamus, & non inducat nos Dominus in terram iſtam, ne cadamus gladio, & uxores ac liberi noſtri ducantur captivi. Nónne melius eſt reverti in 4 Ægyptum? Dixerúntque alter ad alterum , Conſtituamus nobis ducem , & revertamur in Ægyptum. 5 Quo audito Moyſes & Aaron ceciderunt proni in terram coram omni multitudine filiorum Iſrael. 6 At verò Joſue filius Nun, & Caleb filius Iephone, qui & ipſi luſtraverant terram , 7 ſciderunt veſtimenta ſua. Et ad omnem multitudinem filiorum Iſrael locuti ſunt, Terra, quam circuivimus, valdè 8 bona eſt. Si propitius fuerit Dominus,inducet nos in eam, & tradet humum lacte & 9 melle manantem. Nolite rebelles eſſe contra Dominum : neque timeatis populum terræ hujus, quia ſicut panem ita eos poſſumus devorare. Receſſit ab eis omne præſidium : Dominus nobiſcum eſt, 10 nolite metuere. Cúmque clamaret omnis multitudo, & lapidibus eos vellet opprimere, apparuit gloria Domini ſuper tectum fœderis cunctis filiis 11 Iſrael. Et dixit Dominus ad Moyſen , Uſquequò detrahet mihi populus iſte ? Quouſq; non credent mihi , in omnibus ſignis quæ feci coram eis? 12 Feriam igitur eos peſtilentiâ, atque conſumam : te autem faciam principem ſuper gentem magnam , & fortiorem 13 quàm hæc eſt. Et ait Moyſes ad Dominum , Ut audiant Ægyptii, de quorum medio eduxiſti populum iſtum,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ιδʹ.

1 ΚΑὶ ἀναλαβοῦσα πᾶσα ἡ συναγωγὴ, (α) ἐνέδωκε φωνήν· καὶ ἔκλαιεν ὁ λαὸς ὅλην τὴν νύκτα ἐκείνην. 2 Καὶ διεγόγγυζον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· καὶ εἶπαν πρὸς αὐτοὺς πᾶσα ἡ συναγωγή, 3 Ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, ἢ ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ, εἰ ἀπεθάνομεν. καὶ ἵνα τί κύριος εἰσάγει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην πεσεῖν ἐν πολέμῳ; αἱ γυναῖκες ἡμῶν καὶ τὰ (β) παιδία ἔσονται εἰς διαρπαγήν. νῦν οὖν (γ) βέλτιόν ἐστιν ἀποστραφῆναι 4 εἰς Αἴγυπτον. Καὶ εἶπαν ἕτερος τῷ ἑτέρῳ, Δῶμεν ἀρχηγὸν, καὶ ἀποστρέψωμεν εἰς Αἴγυπτον. 5 Καὶ ἔπεσε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἐπὶ πρόσωπον ἐναντίον πάσης συναγωγῆς 6 υἱῶν Ἰσραήλ. Ἰησοῦς δὲ ὁ τοῦ Ναυὴ, καὶ Χάλεβ ὁ τοῦ Ἰεφοννὴ τῶν κατασκεψαμένων τὴν γῆν, διέῤῥηξαν τὰ ἱμάτια 7 αὐτῶν. Καὶ εἶπαν πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραὴλ, λέγοντες, Ἡ γῆ ἣν κατεσκεψάμεθα αὐτὴν, ἀγαθή ἐστι σφόδρα σφόδρα. 8 Εἰ αἱρετίζει ἡμᾶς κύριος, εἰσάξει ἡμᾶς εἰς τὴν γῆν ταύτην, καὶ δώσει αὐτὴν ἡμῖν· γῆ ἥ- 9 τις ἐστὶ ῥέουσα γάλα καὶ μέλι. Ἀλλὰ ἀπὸ τοῦ κυρίου μὴ ἀποστάται γίνεσθε. ὑμεῖς δὲ μὴ φοβηθῆτε τὸν λαὸν τῆς γῆς, ὅτι κατάβρωμα ἡμῖν ἐστιν· ἀφέστηκε γὰρ ὁ καιρὸς ἀπ' αὐτῶν. ὁ δὲ κύριος ἐν ἡμῖν· μὴ φοβη- 10 θῆτε αὐτούς. Καὶ εἶπε πᾶσα ἡ συναγωγὴ καταλιθοβολῆσαι αὐτοὺς ἐν λίθοις. καὶ ἡ δόξα κυρίου ὤφθη (δ) ἐν τῇ νεφέλῃ ἐπὶ τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου (ε) πᾶσι τοῖς 11 υἱοῖς Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἕως τίνος παροξύνει με ὁ λαὸς οὗτος; καὶ ἕως τίνος οὐ πιστεύουσί μοι (ζ) ἐπὶ πᾶσι τοῖς σημείοις, οἷς ἐποίησα ἐν αὐ- 12 τοῖς; Πατάξω αὐτοὺς θανάτῳ, καὶ ἀπολῶ αὐτούς· καὶ ποιήσω σε καὶ τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου εἰς ἔθνος μέγα, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ 13 τοῦτο. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς κύριον, Καὶ ἀκούσεται Αἴγυπτος, ὅτι (η) ἀνήγαγες τῇ ἰσχύϊ σου τὸν λαὸν τοῦτον ἐξ αὐτῶν.

CAP. XIV.

1 *ET reſumens omnis ſynagoga, edidit vocem : & flevit populus totam noctem illam.* 2 *Et murmuraverunt in Moyſen & Aaron omnes filii Iſrael : & dixerunt ad eos omnis ſynagoga,* 3 *utinam mortui eſſemus in terra Ægypto ; vel in deſerto hoc, (a) ſi mortui eſſemus. Et ut quid Dominus introducit nos in terram hanc ad cadendum in bello ? uxores noſtræ, & parvuli erunt in direptionem. Nunc igitur melius eſt reverti in Ægyptum.* 4 *Et dixerunt alter alteri, Demus ducem, & revertamur in Ægyptum.* 5 *Et cecidit Moyſes & Aaron in faciem ante omnem ſynagogam filiorum Iſrael.* 6 *Jeſus autem filius Naue, & Chaleb filius Jephonne, de iis qui exploraverunt terram, diſciderunt veſtimenta ſua.* 7 *Et dixerunt ad omnē ſynagogā filiorum Iſrael, dicentes, Terra quā exploravimus eā, bona eſt valdè valdé.* 8 *Si eligit nos Dominus, introducet nos in terram hanc, & dabit eam nobis: terra, quæ quidem eſt fluens lac & mel.* 9 *Sed à Domino nolite fieri apoſtatæ. Vos autem nè timueritis populum terræ ; quoniam cibus nobis ſunt. Abſceſſit enim tempus ab eis : Dominus autem in nobis : nolite timere eos.* 10 *Et ait omnis ſynagoga lapidare eos in lapidibus. Et gloria Domini apparuit in nube ſuper tabernaculum teſtimonii omnibus filiis Iſrael.* 11 *Et dixit Dominus ad Moyſen, Quouſque irritat me populus iſte ? & quouſq; non credent mihi in omnibus ſignis, quæ feci in eis ?* 12 *Percutiam eos morte, & perdam eos:& faciam te, et (b) domum patris tui in gentem magnam, & multò magis quàm hæc.* 13 *Et dixit Moyſes ad Dominum, Et audiet Ægyptus, quòd eduxiſti fortitudine tuâ populum hunc ex eis.*

MS.A. (α) ἔδωκεν (β) παιδία ἡμῶν εἰς διαρπαγὴν ἔσονται. (γ) βέλτιον ἡμῖν ἐστιν (δ) ἐν νεφέλῃ (ε) ἐν πᾶσιν (ζ) ἐν πᾶσιν τοῖς θαυμασίοις, οἷς (η) ἀνήγαγες ἐν ἰσχύϊ

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

*ܦܘܠܓܐ * ܝܕ*

1 * ܘܐܪܝܡܬ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܝܗܒܘ ܩܠܗܘܢ ܒܒܟܝܬܐ. ܘܒܟܐ ܥܡܐ ܒܠܠܝܐ ܗܘ ܒܟܝܬܐ ܪܒܬܐ. 2 * ܘܪܛܢܘ ܒܝܘܡܐ ܗܘ ܥܠ ܡܘܫܐ. ܘܥܠ ܐܗܪܘܢ. ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. ܐܠܘ ܡܝܬܢ ܗܘܝܢ ܒܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܒܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܐܘ ܒܡܕܒܪܐ ܗܢܐ. ܐܠܘ ܡܝܬܢ. 3 * ܠܡܢܐ ܡܥܠ ܠܢ ܡܪܝܐ ܠܐܪܥܐ ܗܕܐ ܕܢܦܠ ܒܚܪܒܐ. ܘܢܫܝܢ ܘܛܠܝܢ ܢܗܘܘܢ ܠܒܙܬܐ. ܦܩܚ ܗܘܐ ܠܢ ܟܕ ܝܬܒܝܢ ܗܘܝܢ ܒܡܨܪܝܢ. 4 * ܘܐܡܪܘ ܐܢܫ ܠܐܚܘܗܝ. ܢܥܒܕ ܠܢ ܪܝܫܐ. ܘܢܗܦܘܟ ܠܡܨܪܝܢ. 5 * ܘܢܦܠܘ ܡܘܫܐ ܘܐܗܪܘܢ ܥܠ ܐܦܝܗܘܢ ܩܕܡ ܟܠܗ ܟܢܫܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. 6 * ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ. ܘܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ. ܡܢ ܡܥܩܒܢܐ ܕܐܪܥܐ. ܨܪܘ ܢܚܬܝܗܘܢ. 7 * ܘܐܡܪܘ ܠܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܐܪܥܐ ܕܥܒܪܢ ܒܗ ܠܡܥܩܒܗ. ܛܒܐ ܗܝ ܐܪܥܐ ܛܒ ܛܒ. 8 * ܐܢ ܨܒܐ ܒܢ ܡܪܝܐ: ܘܡܥܠ ܠܢ ܠܐܪܥܐ ܗܕܐ. ܘܝܗܒ ܠܢ ܐܪܥܐ ܕܪܕܝܐ ܚܠܒܐ ܘܕܒܫܐ. 9 * ܒܪܡ ܒܡܪܝܐ ܠܐ ܬܡܪܕܘܢ. ܘܐܢܬܘܢ ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢ ܥܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܡܛܠ ܕܠܚܡܢ ܐܢܘܢ. ܥܒܪ ܓܝܪ ܚܝܠܗܘܢ ܡܢܗܘܢ. ܘܡܪܝܐ ܥܡܢ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢܗܘܢ. 10 * ܘܐܡܪܘ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܠܡܪܓܡ ܐܢܘܢ ܒܟܐܦܐ. ܘܐܬܚܙܝ ܫܘܒܚܗ ܕܡܪܝܐ ܒܥܢܢܐ ܒܡܫܟܢ ܙܒܢܐ ܠܥܝܢܝ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. 11 * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܢܪܓܙܘܢܢܝ ܥܡܐ ܗܢܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܐܡܬܝ ܠܐ ܢܗܝܡܢܘܢ ܒܝ ܒܟܠܗܘܢ ܐܬܘܬܐ ܕܥܒܕܬ ܒܝܢܬܗܘܢ. 12 * ܐܡܚܐ ܐܢܘܢ ܒܡܘܬܢܐ. ܘܐܘܒܕ ܐܢܘܢ. ܘܐܥܒܕܟ ܠܥܡܐ ܪܒܐ ܘܥܫܝܢܐ ܡܢܗܘܢ. 13 * ܘܐܡܪ ܡܘܫܐ ܠܡܪܝܐ. ܢܫܡܥܘܢ ܡܨܪܝܐ ܕܡܢ ܒܝܢܬܗܘܢ ܐܦܩܬ ܒܚܝܠܟ ܠܥܡܐ ܗܢܐ.

CAP. XIV.

1 ITaque vociferans univerſa congregatio, extulerūt vocē ſuā cū fletu, & flevit popul' nocte illâ fletu magno. 2 Et murmurātes in illo die adverſùs Moſen & adverſùs Aharonem omnes filii Iſrael, dixerunt eis univerſa turba; O utinā mortui eſſemus per manū Dñi in terra Ægypti, vel certè in deſerto iſto ô utinam mortui eſſemus. 3 Quare introducit nos Dñs in terram hanc ut occumbamus gladio, & uxores noſtræ ac familiæ noſtræ ſint prædæ? præſtantius erat nobis quando morabamur in Ægypto. 4 Dixeruntque alter ad fratrē ſuum, Venite faciamus nobis ducem, & revertamur in Ægyptum. 5 Corruerunt autem Moſes & Aharon ſuper facies ſuas corā univerſo cœtu congregationis filiorū Iſrael. 6 Et Jeſu fili' Nun, necnon Caleb filius Jophna *qui fuerant* de exploratoribus terræ, laceraverunt veſtes ſuas; 7 Et dixerunt univerſæ congregationi filiorū Iſrael, Terra per quam tranſivimus ad explorandam eam, optima terra eſt valdé. 8 Si gratos nos habeat Dñs, cùm introducet nos in terrā iſtam, tùm dabit nobis terrā illā quæ fluit lacte & melle. 9 Modò contra Dñm ne rebelletis : vos verò ne formidetis populū terræ, quia panis noſter ſunt : recedet enim robur eorum ab eis, & Dñs nobiſcū eſt, ne formidetis eos. 10 Dixerunt autē univerſa turba ut obruerēt eos lapidibus. Verùm gloria Dñi apparuit in nube in tabernaculo temporis in conſpectu omnium filiorum Iſrael. 11 Dixitq; Dñs ad Moſen, Uſquequo ad iracundiam provocabunt me populus iſte ? & uſquequo non credent mihi in omnibus ſignis quæ feci inter eos? 12 Percutiam illos mortalitate, & perdam eos, faciamq; te in gentē majorem & robuſtiorem ipſis. 13 Ait autem Moſes ad Dñm, Audient Ægyptii de quorū medio eduxiſti in fortitudine tua populum iſtum,

---

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

TARGUM ONKELOS.

יד

1 ואריםת כל־כנשתא ויהבו ית
קלהון ובכו עמא בליליא ההוא:
2 ואתרעמו על־משה ועל־אהרן כל
בני ישראל ואמרו להון כל־כנשתא
לוי דמיתנא בארעא דמצרים או
במדברא הדין לוי דמיתנא:
3 ולמה יי מעל יתנא לארעא הדא
למפל בחרבא נשנא וטפלנא
יהון לבזא הלא טב לנא דנתוב
4 למצרים: ואמרו גבר לאחוהי
5 נמני רישא ונתוב למצרים: ונפל
משה ואהרן על־אפיהון קדם כל־
6 קהל כנשתא דבני ישראל: ויהושע
בר־נון וכלב בר־יפנה מן־מאללי
7 ית־ארעא בזעו לבושיהון: ואמרו
לכל־כנשתא דבני־ישראל למימר
ארעא די עברנא בה לאללא יתה
8 טבא ארעא לחדא לחדא: אם־
רעוא בנא קדם־יי ויעל יתנא
לארעא הדא ויתנה לנא ארעא די
9 היא עבדא חלב ודבש: ברם
במימרא דיי לא־תמרדון ואתון
לא־תדחלון מן־ית־עמא דארעא
ארי בידנא מסירין אנון עדא
תוקפהון מנהון ומימרא־דיי
10 בסעדנא לא־תדחלון מנהון: ואמרו
כל־כנשתא למרגם יתהון באבניא
ויקרא דיי אתגלי במשכן זמנא לכל־
11 בני ישראל: ואמר יי למשה עד־
אימתי יהון מרגזין קדמי עמא הדין
ועד־אימתי לא־יהימנון במימרי
בכל אתיא די עבדית ביניהון:
12 אמחנון במותא ואשיצנון ואעבד
13 יתך לעם־רב ותקיף מנהון: ואמר
משה קדם־יי וישמעון מצראי ארי־
אסקתא בחילך ית־עמא הדין
מביניהון:

CAP. XIV.

1 ELevavítq;omnis cœtus vocem ſuam, et flevit omnis po- 2 pulus in nocte illâ. Et murmurati ſunt contra Moyſen et contra Aaron omnes filii Iſrael: et dixerunt eis oīs congregatio;utinam mortui eſſem' in terrâ Ægypti ; aut in deſerto hoc utinam mortui eſſemus. 3 Quare ergo inducit nos Dñs in terrâ hanc, ut cadamus gladio; et uxores noſtræ et parvuli noſtri erunt in prædâ?nonne melius eſt nobis, ut reverta- 4 mur in Ægyptum ? Dixítque unuſquiſq; ad fratrē ſuū:Conſtituam' principē, et reverta- 5 mur in Ægyptum. Et cecidit Moyſes et Aaron ſuper faciem ſuam, coram omni cœtu con- 6 gregationis filiorū Iſrael. Joſue autē fili' Nun et Caleb filius Jephone,de exploratorib' terræ ; ſciderunt veſtimenta 7 ſua. Et dixerunt ad omnem congregationē filiorū Iſrael , dicentes:Terra per quā tranſivimus, ut exploraremus eam, 8 bona terra eſt valde nimis. Si voluntas *coram Domino* fuerit nobiſcū,introducet nos in terrā hanc ; et tradet eam nobis: terrā quæ fluit lacte et melle. 9 Veruntamē nolite eſſe rebelles contra verbū Dñi:neq; vos timeatis populū terræ ; quia in manu noſtrâ traditi ſunt : receſſit ab iis fortitudo eorū, et verbum Dñi eſt in adjutorium noſtrum , nolite metue- 10 re eos. Dixeruntque omnis congregatio,ut lapidarent eos lapidibus : et gloria Domini revelata eſt in tabernaculo fœderis,omnibus filiis Iſrael. 11 Dixitque Dominus ad Moyſen ; uſquequo provocabunt me ad iracundiam populus iſte ? & uſquequo non credent verbo meo, in omnibus 12 ſignis quæ feci inter eos ? Feriam eos peſtilentia, & conſumam eos : & faciā te in populū magnū et fortiorem eis. 13 Dixitq;Moyſes corā Dño:Audient Ægyptii de quorū medio aſcendere feciſti populū iſtū in virtute tua.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT.ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

CAP. XIV.

1 *ET levavit omnis congregatio, & dedit vocem ſuam, flevitque populus nocte iſtâ.* 2 *Et murmuraverunt adverſùs Moſen, & adverſùs Aaronē omnes filii Iſrael; dixeruntq; illis omnis congregatio, utinam mortui eſſemus in terra Ægypti, vel in hoc deſerto utinam mortui eſſemus.* 3 *Et quare Domin' introduxit nos in terram iſtam ut concidamus gladio, uxores noſtræ, & parvuli noſtri ſint in prædā?nonne meli' eſſet nobis reverti in Ægyptū ?* 4 *Dixeruntq; unus ad alterum, Statuamus ducē, & revertamur in Ægyptum.* 5 *Tum ceciderunt Moſes et Aaron ſuper facies ſuas coram omni cœtu congregationis filiorum Iſrael.* 6 *Et Joſue filius Nun, & Caleb filius Jephone ex exploratoribus terræ ruperunt veſtimenta ſua.* 7 *Et dixerunt omni congregationi filiorum Iſrael hæc verba; Terra per quam tranſivimus ad explorandū eam, bona eſt terra valdè valdè.* 8 *Si complacet in nobis Dominus, introducet nos in terram iſtam, & dabit illam nobis, terram fluentem lacte & melle.* 9 *Tantùm in Dominum ne rebelletis, neque timeatis populum terræ, quia panis noſter ſunt : receſſit umbra corū ab eis, ſed Dominus nobiſcum eſt, ne timeatis eos.* 10 *Loquebatur autē omnis congregatio de iis obruendis lapidibus. Tum gloria Domini apparuit in tabernaculo teſtimonii omnibus filiis Iſrael.* 11 *Et dixit Domin' Moſi, uſquequò contemnet me populus iſte, & uſquequò non credet mihi in omnibus ſignis quæ feci in medio ejus?* 12 *Percutiam eos (a) peſte, & expellam eos ; faciam verò te, et domū patris tui in gentem majorem et robuſtiorem iſtâ.* 13 *Dixitque Moſes Domino, At audiet Ægyptus : aſcendere enim feciſti cum virtute tua populum iſtum de medio ejus.*

VER.SAM. (a) morte,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* الفصل الرابع عشر *

1 * فرفع الجماعة اصواتهم * وبكوا في تلك الليلة * 2 وتذمر علي موسي وهارون جماعة بني اسرايل * وقالوا لهم يا ليتنا متنا في بلد مصر * يا ليتنا متنا في هذا البر * 3 ولا يدخلنا الله الي ذلك البلد * فنقطع بالسيف * ويصير نساونا ارامل * واطفالنا غنيمة * الان الاصلح لنا الرجوع الي مصر * 4 ثم قال بعضهم لبعض * نولي روسا * ونرجع الي مصر * 5 فوقع موسي وهرون علي وجوههما بحضرة جوق جماعة بني اسرايل * 6 ويوسع بن نون وكاليب بن يفنا من رايدي البلد خرقا ثيابهما * 7 وقالا لجماعة بني اسرايل قولا * البلد الذي مررنا فيه لنرومه بلد جيد جدا جدا * 8 ان كان لله مراد فينا ادخلناه ووهبه لنا * بلد يفيض اللبن والعسل * 9 اما علي الله فلا تتذمروا * ولا تخافوا اهل البلد * فانهم طعامنا * وسيزول ظلهم عنهم * والله معنا * فلا تخافوهم * 10 فكاد جميع الشعب ان يرجموهما بالحجارة * ثم ظهر نور الله في خباء المحضر لجميع بني اسرايل * 11 وقال الله لموسي * الي كم يعصوني هاولاء القوم * والي كم لا يومنون بي مع جميع الايات التي صنعتها فيما بينهم * 12 يستحقون ان اضربهم بالوباء واقرضهم واجعلك امة اعظم واكثر منهم * 13 قال موسي لله * فيسمع ذلك المصريون الذين اصعدت هاولاء من بينهم بقدرتك *

CAP. XIV.

1 *ELevavit ergò turba voces ſuas,et fleverunt eâ nocte.* 2 *Et murmuravit de Muſa & de Harone congregatio filiorum Iſrail,& dixerunt eis,O utinàm mortui eſſemus in regione Ægypti : O utinàm moriamur in iſto deſerto ,* 3 *Potiùs quàm introducat nos Deus in regionem illam, ne concidamur gladio,et fiant uxores noſtræ viduæ,& infantes noſtri præda : ſed certè melius eſt nobis redire in Ægyptum.* 4 *Et dixerunt alter ad alterum, Præficiamus principes noſtros, & revertamur in Ægyptum.* 5 *Et corruerunt Muſa & Haron ſuper facies ſuas coram turma cœtûs filiorū Iſrail.* 6 *Juſaa verò fili' Nun,& Calib filius Jeſonna de exploratoribus regionis, conſciderunt veſtimenta ſua.* 7 *Et dixerunt cœtui filiorum Iſrail ſermonem ; Regio per quam tranſivimus ut exploraremus eam,eſt regio bona valdè valdé.* 8 *Si fuerit Deo placitum in nobis , introducet nos in eam , & dabit illam nobis , regionem manantem lacte & melle.* 9 *Verùm adverſùs Deum ne murmuretis, & ne timeatis habitatores regionis : nam cibus noſter ſunt, & evaneſcet umbra eorum ab ipſis, & Deus nobiſcum eſt, ne ergò timeatis eos.* 10 *Parùm verò abfuit quin totus populus peterent utrumque lapidibus. Tum apparuit ſplendor Dei in tabernaculo præſentiæ omnibus filiis Iſrail.* 11 *Et dixit Deus Muſæ, Uſquequò reſiſtent mihi populus iſte? & quouſque non credent in me poſt omnia miracula quæ patravi inter eos ?* 12 *Merentur ut percutiam eos peſte, & conſumam eos, & conſtituam te in gentē majorem & copioſiorem iſt.* 13 *Ait Muſa ad Deum, Audient hoc Ægyptii, è quorū medio eduxiſti iſtos cum potentia tua;*

ספר במדבר : יד

Domine tu quòd audierunt hujus terræ habitatorem ad dicent Et
14 ואמרו אל־יושב הארץ הזאת שמעו כי־אתה יהוה
, Domine tu visus oculo in oculo quòd ,istius populi interiore in
בקרב העם הזה אשר־עין בעין נראה אתה יהוה
eorum facies ad ambulans tu nubis columna in & ,eos super stans tua nubes &
ועננך עמד עלהם ובעמד ענן אתה הלך לפניהם
populum facis mori Et .nocte ignis columna in & , die
15 יומם ובעמוד אש לילה: והמתה את־העם
audierunt quæ gentes dicent & ,unum virum tanquã istum
הזה כאיש אחד ואמרו הגוים אשר־שמעו את־
introducere Dominus posse non Pre .dicendo ,tuum auditũ
16 שמעך לאמר: מבלתי יכלת יהוה להביא
eos mactavit & ,eis juravit quam terram in istum populum
את־העם הזה אל־הארץ אשר־נשבע להם וישחטם
, Domini fortitudo obsecro magnificetur nunc Et .deserto in
17 במדבר: ועתה יגדל־נא כח אדני
mult & ,narium longus Dominus : dicendo ,es locutus quemadmodum
18 כאשר דברת לאמר: יהוה ארך אפים ורב־
non mundando &:prævaricationẽ & ,iniquitatẽ portans , misericordia
חסד נשא עון ופשע ונקה לא
super & ,tertios super ,filios super patrum iniquitatẽ visitans,mundabit
ינקה פקד עון אבות על־בנים על־שלשים ועל־
magnitudinem juxta istius populi iniquitati obsecro Parce .quartos
19 רבעים: סלח־נא לעון העם הזה כגדל
Ægypto ab huic populo pepercisti quemadmodũ &,tuæ misericordiæ
חסדך וכאשר נשאתה לעם הזה ממצרים
.tuum verbũ secundũ Peperci : Dominus dixit Et .huc usque ad &
20 ועד־הנה: ויאמר יהוה סלחתי כדברך:
omnis Domini gloria implebitur & ,ego vivens profectò Et
21 ואולם חי־אני וימלא כבוד־יהוה את־כל־
& ,meã gloriam videntes viri omnes Quia .terra
22 הארץ: כי כל־האנשים הראים את־כבדי ואת־
jam me tentaverunt &,deserto in &,Ægypto in feci quæ ,mea signa
אתתי אשר־עשיתי במצרים ובמדבר וינסו אתי זה
terram viderint Si : mea voce in audierunt non & , vicibus decem
23 עשר פעמים ולא שמעו בקולי: אם־יראו את־הארץ
.eam videbunt non,me irritantes omnes & ; eorum patrib' juravi quam
אשר נשבעתי לאבתם וכל־מנאצי לא יראוה:
implevit & ,eo cum alter spiritus fuit mercede,Chaleb meum servum Et
24 ועבדי כלב עקב היתה רוח אחרת עמו וימלא
ej' semen & ,illuc est ingressus quam terram in eũ introducã & ,me post
אחרי והביאתיו אל־הארץ אשר־בא שמה וזרעו
Cras : profundo in habitat Chenahanæus &,Hamalechita Et .eam hæreditabit
25 יורשנה: והעמלקי והכנעני יושב בעמק מחר
.Suph maris via desertum in vobis proficiscimini & faciem vertite
פנו וסעו לכם המדבר דרך ים־סוף:
Usque : dicendo , Aharon ad & ,Moseh ad Dominus est locutus Et
26 27 וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר: עד־
,me super murmurantes ipsi qui istum malum cœtum ad quo
מתי לעדה הרעה הזאת אשר המה מלינים עלי את־
? audivi ,me super murmurantes ipsi qui Israel filiorũ murmurationes
תלנות בני ישראל אשר המה מלינים עלי שמעתי:

Verſio VULG. LAT.

14 Et habitatores terræ hujus, qui audierunt, quòd tu, Domine, in populo iſto ſis, & facie videaris ad faciem, & nubes tua protegat illos, & in columna nubis præcedas eos per diem, & in columna ignis per noctem: 15 Quòd occideris tantam multitudinem quaſi unum hominem, & dicant; 16 Non poterat introducere populum in terram, pro qua juraverat: Idcircò occidit eos in ſolitudine. 17 Magnificetur ergò fortitudo Domini ſicut juráſti, 18 dicens, Dominus patiens & multæ miſericordiæ, auferens iniquitatem & ſcelera, nullúmque innoxium derelinquens, qui viſitas peccata patrum in filios in tertiam & 19 quartam generationem. Dimitte, obſecro, peccatum populi hujus ſecundùm magnitudinem miſericordiæ tuæ, ſicut propitius fuiſti egredientibus de Ægypto uſque 20 ad locum iſtum. Dixítque Dominus, Dimiſi juxta ver- 21 bum tuum. Vivo ego, & implebitur gloriâ Domini 22 univerſa terra. Attamen omnes homines qui viderunt majeſtatem meam, & ſigna quæ feci in Ægypto & in ſolitudine, & tentaverunt me jam per decem vices, nec obe- 23 dierunt voci meæ, Non videbunt terram pro qua juravi patribus eorum; nec quiſquam ex illis qui detraxit 24 mihi, intuebitur eam. Servum meum Caleb, qui plenus alio ſpiritu ſecutus eſt me, inducam in terram hanc, quam circuivit: & ſemen ejus 25 poſſidebit eam. Quoniam Amalecites & Chananæus habitant in vallibus: cras movete caſtra, & revertimini in ſolitudinem per viam Maris rubri. 26 Locutúſq; eſt Dñs ad Moyſen 27 & Aaron, dicens, Uſquequò multitudo hæc peſſima murmurat contra me? querelas filiorum Iſrael audivi.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

14 Ἀλλὰ ϗ πάντες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ τῆς γῆς ταύτης ἀκηκόασιν, ὅτι σὺ εἶ κύριος ἐν τῷ λαῷ τούτῳ, ὅστις (θ) ὀφθαλμοῖς κατ᾽ ὀφθαλμοὺς ὀπτάζῃ κύριε, ϗ ἡ νεφέλη σου ἐφέστηκεν ἐπ᾽ αὐτῶν, ϗ ἐν στύλῳ νεφέλης σὺ πορεύῃ πρότερος αὐτῶν τὴν ἡμέραν, ϗ ἐν στύλῳ πυρὸς τὴν νύκτα. 15 Καὶ ἐκτρίψεις τὸν λαὸν τοῦτον ὡσεὶ ἄνθρωπον ἕνα. ϗ ἐροῦσι τὰ ἔθνη ὅσοι ἀκηκόασι τὸ ὄνομά σου, λέγοντες, 16 Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον (ι) εἰσαγαγεῖν τὸν λαὸν τοῦτον εἰς τὴν γῆν ἣν ὤμοσεν αὐτοῖς, κατέστρωσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ. 17 Καὶ νῦν ὑψωθήτω (κ) ἡ ἰσχύς σου κύριε, ὃν 18 τρόπον εἶπας, λέγων, Κύριος μακρόθυμος, ϗ πολυέλεος, ϗ ἀληθινὸς, ἀφαιρῶν ἀνομίας ϗ ἀδικίας ϗ ἁμαρτίας, ϗ καθαρισμῷ οὐ καθαριεῖ τὸν ἔνοχον, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἕως τρίτης ϗ 19 τετάρτης γενεᾶς. Ἄφες τὴν ἁμαρτίαν τῷ λαῷ τούτῳ κατὰ τὸ μέγα ἔλεός σου, καθάπερ ἵλεως ἐγένου αὐτοῖς ἀπ᾽ Αἰγύπτου ἕως 20 τοῦ νῦν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἵλεως αὐτοῖς εἰμι κατὰ τὸ ῥῆμά σου. 21 Ἀλλὰ ζῶ ἐγὼ ϗ ζῶν τὸ ὄνομά μου, ϗ ἐμ- 22 πλήσει ἡ δόξα κυρίου πᾶσαν τὴν γῆν. Ὅτι πάντες οἱ ἄνδρες οἱ ὁρῶντες τὴν δόξαν μου, ϗ τὰ σημεῖα ἃ ἐποίησα ἐν Αἰγύπτῳ, ϗ ἐν τῇ (λ) ἐρήμῳ, ϗ ἐπείρασάν με τοῦτο δέκατον, ϗ οὐκ εἰσήκουσαν τῆς φωνῆς μου, 23 (μ) Ἦ μὴν οὐκ ὄψονται τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν· ἀλλ᾽ ἢ τὰ τέκνα αὐτῶν ἅ ἐστι μετ᾽ ἐμοῦ ὧδε, ὅσοι οὐκ οἴδασιν ἀγαθὸν (ν) οὐδὲ κακὸν, πᾶς νεώτερος ἄπειρος, τούτοις δώσω τὴν γῆν. πάντες δὲ οἱ (ξ) παροξύναντές με, οὐκ ὄψονται 24 αὐτήν. Ὁ δὲ παῖς μου Χάλεβ, (ο) ὅτι πνεῦμα ἕτερον ἐν αὐτῷ, ϗ ἐπηκολούθησέ (π) μοι, εἰσάξω αὐτὸν εἰς τὴν γῆν εἰς ἣν εἰσῆλθεν ἐκεῖ, 25 ϗ τὸ σπέρμα αὐτοῦ κληρονομήσει αὐτήν. Ὁ δὲ Ἀμαλὴκ ϗ ὁ Χαναναῖος κατοικοῦσιν ἐν τῇ κοιλάδι. αὔριον ἐπιστράφητε ϗ ἀπάρατε ὑμεῖς εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρυ- 26 θράν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν ϗ 27 Ἀαρὼν, λέγων, Ἕως τίνος τὴν συναγωγὴν τὴν πονηρὰν ταύτην; ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐναντίον μου, τὴν γόγγυσιν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἣν ἐγόγγυσαν περὶ ὑμῶν, ἀκήκοα.

Sed & omnes qui habitant ſuper terram hanc, audierunt, quia tu es Dominus in populo hoc, qui quidem oculis ad oculos aſpiciaris, Domine; & nubes tua ſtat ſuper eos, & in columna nubis tu incedis prior eis die, & in columna ignis nocte. 14 *Et conteres populum hunc, tanquam hominem unum. Et dicent gentes, quæcunq; audierunt nomen tuum, dicentes,* 15 *Eò quòd non poſſet Domin' introducere populum hunc in terram, quam juraverat eis; proſtravit eos in deſerto.* 16 *Et nunc exaltetur fortitudo tua, Domine, quemadmodùm dixiſti, dicens;* 17 *Dominus longanimis, & multùm miſericors, et verax, auferens iniquitates, & injuſtitias, & peccata, & mundatione non mundabit reum, reddens peccata patrum ſuper filios uſq; ad tertiã & quartam progeniem.* 18 *Dimitte peccatũ populo huic ſecundùm magnam miſericordiã tuã; ſicut propitius fuiſti eis ab Ægypto uſque nunc.* 19 *Et dixit Dominus ad Moyſen, Propitius eis ſum juxta verbum tuũ.* 20 *Sed vivo ego, (c) & Vivens nomen meũ, & implebit gloria Domini omnem terrã.* 21 *Quia omnes viri videntes gloriã meã, & ſigna, quæ feci in Ægypto, & in deſerto, & tentaverunt me jam decies, et non exaudierunt vocẽ meã;* 22 *Profectò non videbunt terrã, quã juravi patribus eorũ: ſed filii eorũ, qui ſunt mecũ hîc, quicunq; nõ noverunt bonũ neque malũ, omnis junior inexpertus; his dabo terrã. Omnes autẽ irritantes me, non videbunt eam.* 23 *Puer autẽ meus Chaleb, quoniam ſpiritus alius in eo, (d) et obſecutus eſt mihi, inducã eũ in terrã, in quã intravit illuc: & ſemen ejus hæreditabit eã.* 24 *Amalec autem & Chananæus habitant in convalle. Cras revertimini, & promovete vos in deſertũ, viã, (e) mare rubrũ.* 25 *Et ait Dominus ad Moyſen & Aaron, dicens,* 26 *Quouſq; ſynagogã malã hanc? quæ ipſi murmurant contra me, murmuratione filiorum Iſrael, quã murmuraverunt de vobis, audivi.* 27

MS.A. (θ) ὀφθαλμοὺς (ι) εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν (κ) ἡ χεὶρ σου (λ) ἐρήμῳ ταύτῃ, ϗ (μ) Εἰ μὴν (ν) ἢ κακὸν, (ξ) παροξύνοντές (ο) ὅτι ἐγενήθη πνεῦμα (π) μοι, ϗ εἰσάξω

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 [illegible]

14 Dicentq; habitores terræ hujus, qui audierunt quòd tu Dñe ſis in medio huj' populi, quòd oculo ad oculũ apparueris Dñe, & nubes tua ſtet ſuper eos, & in columna nubis præceſſeris eos interdiu, & in columna ignis noctu. 15 Et cùm interfeceris populum iſtum quaſi hominẽ unũ, dicẽt gentes quæ audierunt nomẽ tuũ; 16 Quia non potuit Dñs introducere populũ iſtũ in terrã pro qua juraverat patrib' eorũ; idcirco mactavit eos in deſerto. 17 Nunc ergò magnificetur fortitudo tua Dñe, quemadmodũ locut' es, ac dixiſti; 18 Dñe, longus eſt ſpiritus tuus, & multa bonitas tua, & remittens iniquitatem atque peccatũ, at juſtificando non juſtificans, viſitans delicta patrũ ſuper filios, & ſuper filios filiorũ, & ſuper tertiã & quartã generationẽ. 19 Dimitte ergò ſcelus populi hujus ſecundùm multitudinẽ bonitatũ tuarũ, prout pepercisti eis ab Ægypto uſque modó. 20 Dixit Dñs ad Moſen, Peperci eis juxta verbũ tuũ. 21 Veruntamẽ vivo ego: impleta quidẽ eſt gloriâ Dñi univerſa terra. 22 At omnes viri qui viderunt gloriã meã, & ſigna quæ feci in Ægypto, & in deſerto, & tentaverũt me, en jam decẽ vicib', nec audierũt vocẽ meã; 23 Si viderint terrã quã juramẽto ſũ pollicit' patrib' eorũ; omnes irritatores mei non videbunt eã. 24 Serv' autẽ meus Caleb, propterea quòd fuit ſpirit' me' cum eo, & perfecit poſt me, illum introducã in terrã quã ingreſſus eſt, & ſemen ejus poſſidebit illã, 25 Nec non Amalecitas, et Chananæos degentes in monte. Cras convertimini, & diſcedite ad ſolitudinẽ ad viã maris Suph. 26 Locutuſque eſt Dñs cum Moſe & cum Aharone, & dixit ad eos; 27 Uſquequo cœtus iſte malus murmurabunt coram me? murmurationem quam murmurant coram me filii Iſrael, audivi.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

14 ויימרון ליתיב ארעא הדא דשמעו
ארי את יי דשכנתך שריא בגו עמא
הדין די בעיניהון חזו שכינת יקרא
דיי ועננך מטיל עליהון ובעמודא
דעננא את מדבר קדמיהון בימָמא
15 ובעמודא דאשתא בליליא: ותקטל
ית עמא הדין כגברא חד ויימרון
עממיא די שמעו ית שמע גבורתך
16 למימר: מדלית יוכלא קדם יי
לאעלא ית עמא הדין לארעא
17 דקיים להון וקטלנון במדברא: וכען
סגי כען חילא מן קדם יי כמא די
18 מלילתא למימר: יי מרחיק רגז
ומסגי למעבד טבון וקשוט שביק
לעוין ולמרוד ולחובין סלח
לדתיבין לאוריתיה ודלא תיבין לא
מזכי מסער חובי אבהן על בנין
מרדין על דר תליתאי ועל דר
19 רביעאי: שבוק כען לחובי עמא הדין
כסגיאות טבותך וכמא די שבקתא
20 לעמא הדין ממצרים ועד כען: ואמר
21 יי שבקית כפתגמך: וברם קים אנא
22 ומליא יקרא דיי ית כל ארעא: ארי
כל גובריא דחזו ית יקרי וית אתותי
די עבדית במצרים ובמדברא
ונסיאו קדמי דנן עסר זמנין ולא
23 קבילו למימרי: אם יחזון ית ארעא
די קיימית לאבהתהון וכל דארגיזו
24 קדמי לא יחזונה: ועבדי כלב חלף
דהות רוח אוחרי עמיה ואשלים
בתר דחלתי ואעלניה לארעא די
על לתמן ובנוהי יתרכונה:
25 ועמלקאה וכנענאה יתיב במישרא
מחר אתפנו וטולו לכון למדברא
26 אורח ימא דסוף: ומליל יי עם משה
27 ולאהרן למימר: עד אמתי לכנשתא
בישתא הדא די אנון מתרעמין
עלי ית תורעמת בני ישראל די
אנון מתרעמין עלי שמיע קדמי:

14 Et dicent habitantib' in terra hac: qui audierũt ꝙ tu Dñe cũ majeſtate tua habitas in medio populi huj': qui oculis ſuis vidit majeſtatem gloriæ tuæ Dñe, et nubes tua obumbrat ſup eos, et in columna nubis tu præcedis eos per diẽ, et in co- 15 lumna ignis p noctẽ. Et ſi occideris populũ hunc, quaſi virũ unũ: dicẽt populi, qui audierũt famã fortitudinis tuæ, di- 16 centes. Eò ꝙ non erat poteſtas corã Dño, ad introducẽdũ populũ hunc in terrã pro qua juravit eis: ideo occidit eos in de- 17 ſerto. Nunc autẽ, magnificetur obſecro, fortitudo corã te Dñe: 18 ſicut locut' es, dicens. Dñs patiens et *multa* faciens *bona & veritatẽ*, dimittens iniquitates rebellionẽ et ſcel': parcens eis qui convertuntur ad legem ej', et eos qui non convertũtur nõ juſtificat; viſitans peccata patrũ in filios rebelles, in generationẽ tertiã et in quartã. 19 Dimitte obſecro, peccata populi huj', ſecundũ multitudinẽ bonitatis tuæ: et ſicut dimiſiſti populo huic, ab Ægypto et 20 uſq; nunc. Dixitq; Dñs; Dimiſi 21 juxta verbũ tuũ. Veruntamen vivo ego: et implebitur gloriâ 22 Dñi oĩs terra. Quia omnes viri qui viderunt gloriã meã, & ſigna mea quæ feci in Ægypto et in deſerto: et tentaverunt corã me jã decẽ vicib', et non 23 obedierunt verbo meo. Si videbũt terrã, pro qua juravi patrib' ſuis: et omnes qui irritaverũt corã me, nõ videbũt eã. 24 Servũ autẽ meũ Caleb, eò ꝙ fuit cũ eo ali' ſpirit', et perfectè ſecutus eſt timorem meum introducam in terram ad quam ingreſſus eſt; & filii 25 ſui poſſidebunt eam. Amalechites autẽ et Chananæus habitant in valle: cras revertimini et movete caſtra in ſolitudi- 26 nẽ per viã maris rubri. Locutuſq; eſt Dñs cũ Moyſe et Aarõ, 27 dicens. Uſque quò congregatio hæc peſſima murmurabũt contra me? Murmuratio filiorũ Iſrael, quam ipſi murmurant contra me, audita eſt coram me.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

14 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

14 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Dicentque habitatoribus terræ iſtius, qui audierunt quod tu Domine es in medio populi iſtius, quòd oculo in oculo conſpectus ſis Domine, nubeſq; tua ſtet ſuper eos: in columna nubis incedas ante illos per diem, & in columna ignis per noctem. 14 *Si occideris populum iſtum tanquam unum hominem, dicent inquã, gentes quæ audierunt famam tuam in hunc modum;* 15 *Eò quòd non potuit Domin' introducere populum iſtum in terram quam juravit eis, mactavit eos in deſerto.* 16 *Nunc autẽ magnificetur quæſo, virtus Domini mei, ſicut locutus es, dicens;* 17 *Dominus tardus eſt ad irã, et multus miſericordiâ et veritate; aufert iniquitatẽ, et prævaricationẽ, & peccatum: illi innocens eſt inocens; viſitat iniquitatẽ patrum ſuper filios; & ſuper tertiam et quartam generationem.* 18 *Dimitte quæſo, iniquitatem populi iſtius ſecundùm magnitudinem miſericordiæ tuæ, ſicut (b) condonâſti populo huic, ab Ægypto & huc uſque.* 19 *Et reſpondit Dominus, Dimiſi ſecundùm verba tua.* 20 *Et certè vivo ego, repletque gloria Domini univerſam terram.* 21 *Quoniam omnes homines qui viderunt gloriam meam, & ſigna mea quæ feci in Ægypto, & in deſerto, & tentaverunt me jam decem vicibus, et non audierunt vocem meam;* 22 *Si videant terrã quam juravi patribus eorum me daturum eis: Omnes enim contemptores mei non videbunt eam.* 23 *Servum autem meum Caleb, quoniam fuit ſpiritus alter cum eo, & obſecutus eſt mihi, introducam in terram quam ingreſſus eſt, & ſemen ejus poſſidebit eam.* 24 *Amalecita autem, & Chananeus habitat in valle: cras revertimini, & proficiſcimini in deſertum per viam maris rubri.* 25 *Et locutus eſt Dominus Moſi et Aaroni, dicens;* 26 *Quouſque congregationem iſtam malam quæ murmurat contra me? murmura filiorum Iſrael quæ murmuraverunt contra me, audivi.* 27

VER.SAM. *(b)* portâſti populum hunc

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 * ويقولون مع اهل هذا البلد الذين سمعوا انك الله نورك فيما بين هولاء القوم يرونه عينا
15 بعين * وغمامك مقيم عليهم * وبعمود غمام يسيرين ايديهم نهارا وبعمود نار ليلا * فاذا قتلتهم
16 اجمعين كرجل واحد * قال جميع الامم الذين سمعوا اخبارك هذه قولا * مما لم يطق الرب ان
17 يدخل هولاء القوم الي البلد الذي وعدهم به قتلهم في البر * والان يبين عظم قدرتك يا
18 رب كما قلت لي * انك الله طويل الامهال * كثير الفضل * غافر الذنب والجرم * ويبري * ولا يبري
19 مطالب بذنوب الاباء مع البنين * والثوالث * والروابع * اصفح ذنب هولاء القوم بكثر فضلك *
20 وكما احتملت لهم من مصر الي الان * قال الله له * لقد صفحت لهم المعاجلة كما
21 22 سالت * ولكن وبقاي الدايم ونوري الذي يملا جميع الارض * ان جميع الرجال الذين راوا
كرمي واياتي التي صنعتها في مصر وفي البرية * واستكموني هذه المرة العاشرة * ولم يقبلوا امري
23 24 * لا راوا البلد الذي اقسمت عليه لاباهم * وكذلك كل من عصاني لا يراه * واما عبدي كالب
جزاء ما كان له راي اخر اتبع به طاعتي * لادخلنه الي البلد الذي صار اليه * ولنسله يورثه
25 * والان فالعمالقة والكنعانيون مقيمون في المرج * فولوا في غد وارحلوا الي البرية الي طريق بحر
26 27 القلزم * ثم كلم الله موسي وهارون تكليما * الي كم ابقي هذه الجماعة الردية التي تدمر الامة
علي * ولقد سمعت تذمر بني اسرايل الذي تذمروه علي *

Et dicent cum incolis hujus regionis qui audierunt, quòd te Deum, nempè ſplendorem tuum inter populum hunc videant oculatim: et nubes tua conſideat ſuper eos; & in columna nubis gradiaris ante eos diu, et in columna ignis noctu. 14 *Cùm ergò occideris eos omnes quaſi virum unum, dicent omnes gentes quæ audierunt famam hanc tuam, ſermonẽ* hujuſmodi; 15 *Eò quòd non valuit Dominus introducere populum iſtũ in regionẽ quã promiſerat eis, occîdit eos in deſerto.* 16 *Et nunc appareat magnitudo potentiæ tuæ, O Domine, quemadmodũ dixiſti mihi.* 17 *Tu enim es De' diuturnæ patientiæ, abundans gratiis, cõdonans culpam et delictum, et juſtificans, & nequaquam juſtificans: exigens ſcelera patrũ à filiis, et nepotibus, et abnepotibus.* 18 *Remitte culpam hujus populi multitudine gratiæ tuæ, et eã ratione quâ tolerâſti eos ab Ægypto uſque modò.* 19 *Dixit Deus ad illum, Jam remiſi eis accelerationem pœnæ ſicut petiſti.* 20 *Veruntamen per durationem meam ſempiternam, & per ſplendorem meũ qui replet totam terram,* 21 *Omnes viri qui viderunt gloriam meam et ſigna mea quæ feci in Ægypto, & in deſerto, & tentaverunt me hâc vice decimâ, et non ſuſceperunt præceptum meum;* 22 *Non videbunt regionem de qua juravi patribus eorum: et ſimiliter omnis qui contradixerit mihi, non videbit eam.* 23 *At verò ſervum meum Calib, pro eo quòd habuerit aliam ſententiã quâ ſectatus eſt obedientiam meam, introducam omnino in regionem ad quam ivit, & ſtirpi ſuæ relinquet illam in hæreditatem.* 24 *Et nunc Amalecitæ & Chananæi commorantur in prato: convertimini ergò cras, & proficiſcimini ad deſertũ, ad viã maris rubri.* 25 *Deinde allocutus eſt Deus Muſam, & Haronem ſermone* hujuſmodi; 26 *Quouſq; conſervabo hunc cœtum pravũ, qui murmurare fecit plebẽ meã cõtra me? Et jam audivi murmurationem filiorũ Iſrail quã murmuraverunt adverſum me.* 27

quemadmodum non si , Dominus dicit ,ego Vivens : eos ad Dic
28 אמר אלהם חי־אני נאם־יהוה אם־לא כאשר
isto deserto In .vobis fecero sic ,meis auribus in estis locuti
29 דברתם באזני כן אעשה לכם׃ במדבר הזה
vestrum numerū omnē ad vestri visitati omnes & ,vestra cadavera cadent
יפלו פגריכם וכל־פקדיכם לכל־מספרכם
.me super murmurâstis qui , supra & , annorum viginti filio à
מבן עשרים שנה ומעלה אשר הלינתם עלי׃
,meam manum elevavi quam , terram ad fueritis ingressi vos Si
30 אם־אתם תבאו אל־הארץ אשר נשאתי את־ידי
Jehosuah &,Jephunneh filium Chaleb nisi ,ea in vos faciendū habitare ad
לשכן אתכם בה כי אם־כלב בן־יפנה ויהושע
: erit prædam in , dixistis quam vestram pubem Et .Nun filium
31 בן־נון׃ וטפכם אשר אמרתם לבז יהיה
.ea in abhorruistis quam terram scient & , eos introducam &
והביאתי אתם וידעו את־הארץ אשר מאסתם בה׃
erunt vestri filii Et .isto deserto in ,cadent ,vos ,vestra cadavera Et
32 ופגריכם אתם יפלו במדבר הזה׃ ובניכם יהיו
33 ,vestras fornicationes portabūt & ,annis quadraginta deserto in pascentes
רעים במדבר ארבעים שנה ונשאו את־זנותיכם
quibus dierum numero In .deserto in vestra cadavera consumi ad usque
34 עד־תם פגריכם במדבר׃ במספר הימים אשר־
diem , anno diem ;diebus quadraginta terram explorâstis
תרתם את־הארץ ארבעים יום יום לשנה יום
cognoscetis &,annis quadraginta vestras iniquitates portabitis , anno
לשנה תשאו את־עונתיכם ארבעים שנה וידעתם
hoc non Si .sum locutus Dominus Ego .meam frustrationem
35 את־תנואתי׃ אני יהוה דברתי אם־לא זאת
deserto in,me super convenientibus isti malo cœtui omni fecero
אעשה לכל־העדה הרעה הזאת הנועדים עלי במדבר
Mosch misit quos viri Et .morientur ibi &,cōsumētur isto
36 הזה יתמו ושם ימתו׃ והאנשים אשר־שלח משה
eā super fecerūt murmurare & sunt reversi &,terram explorandum ad
לתור את־הארץ וישבו וילונו עליו
.terram super malam famam educendo ,cœtum omnem
את־כל־העדה להוציא דבה על־הארץ׃
percussione in,malam terræ famam educentes ,illi viri sunt mortui Et
37 וימתו האנשים מוצאי דבת־הארץ רעה במגפה
,Jephunneh filius Chaleb &,Nun filius Jehosuah Et .Domini facies ad
38 לפני יהוה׃ ויהושע בן־נון וכלב בן־יפנה
.terram explorandū ad euntibus ipsis viris ex vixerūt
חיו מן־האנשים ההם ההלכים לתור את־הארץ׃
: Israel filios omnes ad ista verba Mosch est locut' Et
39 וידבר משה את־הדברים האלה אל־כל־בני ישראל
ascēderūt &,matutino in manicaverunt Et .valde populus luxerunt &
40 ויתאבלו העם מאד׃ וישכמו בבקר ויעלו
quem locum ad ascendemus &,nos Ecce :dicendo montis caput ad
אל־ראש־ההר לאמר הננו ועלינו אל־המקום אשר־
.peccavimus quia ,Dominus dixit
אמר יהוה כי חטאנו׃

Versio VULG. LAT.

28 Dic ergò eis, Vivo ego, ait Dominus : sicut locuti estis audiente me, sic faciam vobis.
29 In solitudine hac jacebunt cadavera vestra. Omnes qui numerati estis à viginti annis & suprà, & murmurâstis contra
30 me, Non intrabitis terram, super quam levavi manū meā ut habitare vos facerem: præter Caleb filium Jephone, &
31 Josue filium Nun. Parvulos autem vestros, de quibus dixistis quòd prædæ hostibus forent, introducam : ut videant terram, quæ vobis displi-
32 cuit. Vestra cadavera jace-
33 bunt in solitudine. Filii vestri erunt vagi in deserto annis quadraginta, & portabunt fornicationem vestram, donec consumantur cadavera pa-
34 trum in deserto. Juxta numerum quadraginta dierum, quibus considerâstis terram : annus pro die imputabitur. Et quadraginta annis recipietis iniquitates vestras, & sci-
35 etis ultionem meam. Quoniam sicut locutus sum, ita faciam omni multitudini huic pessimæ, quæ consurrexit adversùm me: in solitudine hac de-
36 ficiet, & morietur. Igitur omnes viri, quos miserat Moyses ad contemplandam terram, & qui reversi murmurare fecerant contra eum omnem multitudinem, detrahentes terræ quòd esset mala,
37 Mortui sunt atque percussi in
38 conspectu Domini. Josue autem filius Nun, & Caleb filius Jephone, vixerunt ex omnibus qui perrexerant ad con-
39 siderandam terram. Locutúsque est Moyses universa verba hæc ad omnes filios Israel: & luxit populus nimis.
40 Et ecce manè primo surgentes ascenderunt verticem montis, atque dixerunt, Parati sumus ascendere ad locum, de quo Dominus locutus est : quia peccavimus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

28 Εἶπον αὐτοῖς, Ζῶ ἐγὼ, λέγει κύριος· (ρ) ἦ μὴν ὃν τρόπον (σ) λελαλήκατε εἰς τὰ ὦτά μου, οὕτω ποιήσω ὑμῖν. 29 Ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ πεσεῖται τὰ κῶλα ὑμῶν· καὶ πᾶσα ἡ ἐπισκοπὴ ὑμῶν, καὶ οἱ κατηριθμημένοι ὑμῶν ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὅσοι ἐγόγγυζαν ἐπ' ἐμοί· 30 Εἰ ὑμεῖς εἰσελεύσεσθε εἰς τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐξέτεινα τὴν χεῖρά μου κατασκηνῶσαι ὑμᾶς ἐπ' αὐτῆς. ἀλλ' ἢ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ, καὶ 31 Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, Καὶ τὰ παιδία, ἃ εἴπατε (τ) ἐν διαρπαγῇ ἔσεσθαι, εἰσάξω αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν· καὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν, ἣν ὑμεῖς ἀπέστητε ἀπ' αὐτῆς. 32 Καὶ τὰ κῶλα ὑμῶν πεσεῖται ἐν τῇ 33 ἐρήμῳ ταύτῃ. Οἱ δὲ υἱοὶ ὑμῶν ἔσονται νεμόμενοι ἐν τῇ ἐρήμῳ (υ) τεσσαράκοντα ἔτη. καὶ ἀνοίσουσι τὴν (φ) πορνείαν ὑμῶν, ἕως ἂν ἀναλωθῇ τὰ κῶλα ὑμῶν ἐν 34 τῇ ἐρήμῳ, Κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, ὅσας κατεσκέψασθε τὴν γῆν (υ) τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἡμέραν τοῦ ἐνιαυτοῦ λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας ὑμῶν (υ) τεσσαράκοντα ἔτη· καὶ γνώσεσθε τὸν θυ-35 μὸν τῆς ὀργῆς μου. Ἐγὼ κύριος ἐλάλησα, (χ) Ἦ μὴν οὕτω ποιήσω τῇ συναγωγῇ τῇ πονηρᾷ ταύτῃ, τῇ (ψ) ἐπισυνισταμένῃ ἐπ' ἐμέ. ἐν τῇ ἐρήμῳ ταύτῃ ἐξαναλωθήσονται, καὶ ἐκεῖ ἀποθα-36 νοῦνται. Καὶ οἱ ἄνθρωποι, οὓς ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν γῆν, καὶ παραγενηθέντες διεγόγγυσαν κατ' αὐτῆς πρὸς τὴν συναγωγὴν ἐξενέγκαι ῥήματα πονηρὰ 37 περὶ τῆς γῆς· Καὶ ἀπέθανον οἱ ἄνθρωποι οἱ κατείπαντες πονηρὰ κατὰ τῆς γῆς ἐν τῇ 38 πληγῇ ἔναντι κυρίου. Καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ καὶ Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ ἔζησαν ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων τῶν πεπορευμένων κατα-39 σκέψασθαι τὴν γῆν. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τὰ ῥήματα ταῦτα πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσ-40 ραήλ· καὶ ἐπένθησεν ὁ λαὸς σφόδρα. Καὶ ὀρθρίσαντες τοπρωῒ ἀνέβησαν (ω) εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους, λέγοντες, Ἰδοὺ οἵδε ἡμεῖς ἀναβησόμεθα εἰς τὸν τόπον ὃν εἶπε κύριος, ὅτι ἡμάρτομεν.

28 *Dic eis, Vivo ego, dicit Dominus : si non quemadmodùm locuti estis in aures meas, sic faciam vobis.* 29 *In eremo hac cadent cadavera vestra: & omnis recognitio vestra, & qui ex vobis enumerati sunt à vigesimo anno & suprà, quicunque murmuraverunt super me:* 30 *Si vos ingrediemini in terram, super quam extendi manum meam ad collocandum vos super eam. Sed Chaleb filius Jephonne, & Jesus filius Naue,* 31 *Et parvuli, quos dixistis in direptionem futuros, inducam eos in ipsam terram: et hæreditate possidebunt terram, (f) quam vos abscessistis ab ea.* 32 *Et cadavera vestra cadent in deserto hoc.* 33 *Filii autem vestri erunt vagi in deserto quadraginta annos: & (g) reportabunt fornicationem vestram; quoadusque consumpta fuerint cadavera vestra in deserto,* 34 *Juxta numerum dierum, quibuscunque considerâstis terram quadraginta diebus: diem (h) anno accipietis peccata vestra quadraginta annos: & cognoscetis furorē iræ meæ.* 35 *Ego Dominus locutus sum, Si non sic fecero synagogæ malæ huic, quæ consurrexerit super me. In deserto hoc absumentur, & illic morientur.* 36 *Et homines quos miserat Moyses ad explorandam terram, & cùm advenissent, murmuraverunt contra eam ad synagogam, proferendo verba mala de terra:* 37 *Et mortui sunt homines, qui oblocuti sunt mala contra terram in plaga ante Dominum.* 38 *Et Jesus filius Naue, & Chaleb filius Jephonne vixerunt, ex hominibus illis, qui iverunt explorare terram.* 39 *Et locutus est Moyses omnia verba hæc ad omnes filios Israel. Et luxit populus valdè.* 40 *Et surgentes manè ascenderunt in cacumen montis, dicentes, Ecce jam nos ascendemus in locum, quem dixit Dominus: quoniam peccavimus.*

MS.A. (ρ) εἰ μὴ (σ) λελαλήκατε, οὕτως ποιήσω (τ) εἰς διαρπαγὴν ἔσεσθαι, εἰσάξω (υ) τεσσεράκοντα (φ) πορνείαν αὐτῶν, ἕως ἀναλωθῇ (χ) Εἰ μὴν (ψ) ἐπισυνεσταμένη (ω) ἐπὶ τὴν

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

28 * ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܝ ܐܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬܘܢ ܩܕܡܝ. ܗܟܢܐ ܐܥܒܕ ܠܟܘܢ. * ܒܡܕܒܪܐ
29 ܗܢܐ ܢܦܠܘܢ ܫܠܕܝܟܘܢ. ܘܒܟܠܗ ܡܢܝܢܟܘܢ. ܘܒܟܠܗ ܣܘܟܡܟܘܢ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ
ܘܠܥܠ. ܥܠ ܕܐܪܛܢܬܘܢ ܥܠܝ. * ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܐܪܥܐ ܕܐܪܝܡܬ ܐܝܕܝ ܕܐܫܪܝܟܘܢ ܒܗ. ܐܠܐ 30
ܠܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ. ܘܠܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ. * ܘܫܪܒܬܟܘܢ ܕܐܡܪܬܘܢ ܠܒܙܬܐ ܢܗܘܘܢ. ܘܒܢܝܟܘܢ ܕܠܐ 31
ܝܕܥܝܢ ܝܘܡܢܐ ܛܒܬܐ ܘܒܝܫܬܐ. ܗܢܘܢ ܢܥܠܘܢ ܠܐܪܥܐ. ܘܐܥܠ ܐܢܘܢ. ܘܢܕܥܘܢܗ ܠܐܪܥܐ
ܕܐܣܠܝܬܘܢ. * ܘܫܠܕܝܟܘܢ ܕܝܠܟܘܢ ܢܦܠܘܢ ܒܡܕܒܪܐ ܗܢܐ. * ܘܒܢܝܟܘܢ ܢܗܘܘܢ ܪܥܝܢ ܒܡܕܒܪܐ 32 33
ܗܢܐ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ. ܘܢܩܒܠܘܢ ܙܢܝܘܬܟܘܢ. ܥܕܡܐ ܕܢܫܬܠܡܘܢ ܫܠܕܝܟܘܢ ܒܡܕܒܪܐ ܗܢܐ.
* ܒܡܢܝܢܐ ܕܝܘܡܬܐ ܕܐܬܓܫܬܘܢ ܠܐܪܥܐ. ܐܪܒܥܝܢ ܝܘܡܝܢ. ܝܘܡܐ ܚܠܦ ܫܢܬܐ ܬܩܒܠܘܢ 34
ܚܛܗܝܟܘܢ. ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ. ܘܬܕܥܘܢ ܕܥܠ ܕܐܪܛܢܬܘܢ ܩܕܡܝ. * ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܡܪܬ ܕܗܟܢܐ 35
ܐܥܒܕ ܠܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܒܝܫܬܐ ܗܕܐ ܕܐܙܕܡܢܘ ܩܕܡܝ. ܒܡܕܒܪܐ ܗܢܐ ܢܫܬܠܡܘܢ.
ܘܬܡܢ ܢܡܘܬܘܢ. * ܘܓܒܪܐ ܕܫܕܪ ܡܘܫܐ ܠܡܓܫܘ ܐܪܥܐ. ܘܗܦܟܘ ܐܪܛܢܘ ܥܠܘܗܝ ܠܟܠܗ 36
ܟܢܘܫܬܐ: ܕܢܦܩܘ ܛܒܐ ܒܝܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. * ܘܡܝܬܘ ܓܒܪܐ ܕܐܦܩܘ ܛܒܐ ܒܝܫܐ 37
ܥܠ ܐܪܥܐ. ܒܡܘܬܐ ܕܡܢ ܫܠܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ. ܘܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ. 38
ܚܝܘ ܡܢ ܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܕܐܙܠܘ ܠܡܓܫܘ ܐܪܥܐ. * ܘܐܡܪ ܡܘܫܐ ܦܬܓܡܐ 39
ܗܠܝܢ ܠܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܝܬܒ ܥܡܐ ܒܐܒܠܐ ܪܒܐ. * ܘܩܕܡܘ 40
ܒܨܦܪܐ. ܘܣܠܩܘ ܠܪܝܫ ܛܘܪܐ. ܘܐܡܪܘ ܗܐ ܣܠܩܝܢܢ ܠܐܬܪܐ ܕܐܡܪ ܠܢ ܡܪܝܐ.
ܡܛܠ ܕܚܛܝܢ.

Dic eis, Vivus ego sum, ait Dominus, si non ut dixistis coram me, sic faciam vobis. 28
In solitudine hac corruent cadavera vestra cum toto numero vestro totoque censu vestro, à filio viginti annorum & supra, eò quòd murmuraveritis adversùs me. 29
Non ingrediemini in terram pro qua levaveram manum meam ut collocarem vos in ea, præter Caleb filium Jophna, & Jesum filium Nun. 30
Familiæ verò vestræ quas dixistis in prædam futuras, & filii vestri qui ignorāt hodie bonum ac malum, ipsi ingredientur terram : & adducam eos, agnoscentque terram quam respuistis. 31
Et cadavera vestra, vestra *inquam*, corruent in ista solitudine. 32
Filii autem vestri erunt pascentes in deserto hoc quadraginta annis, recipientque scortationem vestram, donec absumantur cadavera vestra in isto deserto. 33
Juxta numerum dierum quibus explorâstis terram, quadraginta *nempe* diebus, diem pro anno, recipietis iniquitatē vestrā, *nempe* quadraginta annis: et scietis quòd quia murmurâstis coram me, 34
Ego Dn̄s dixi me ita facturum universæ congregationi huic pessimæ *vestrûm* qui convenistis ante me: in ista solitudine consumentur, ibidemque morientur. 35
Et viri quos miserat Moses ad explorandā terrā, reversique excitaverant adversùs eum murmur totius congregationis evulgātes famā pessimā de terra. 36
Viri *inquam* illi qui evulgaverant infamiam de terra, mortui sunt morte subitâ coram Domino. 37
Jesus autem filius Nun, & Caleb filius Jophna vixerunt ex viris illis qui abierant ad explorandam terram. 38
Retulit ergò Moses sermones istos ad omnes filios Israel: sederuntque populus in luctu magno. 39
Mane verò consurgentes ascenderūt in cacumē montis, & dixerunt, Ecce ascendimus ad locū de quo dixit nobis Dominus ; nam peccavimus. 40

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

28 אמר להון קים אנא אמר יי אם־
לא כמא די מללתון קדמי כן
29 אעביד לכון׃ במדברא הדין יפלון
פגריכון וכל מניניכון לכל־
חשבנכון מבר עשרין שנין ולעלא
30 די אתרעמתון עלי׃ אם אתון
תעלון לארעא דיקימית במימרי
לאשראה יתכון בה אלהן כלב בר
31 יפנה ויהושע בר נון׃ וטפלכון
די אמרתון לבזא יהי ואעיל יתהון
וידעון ית ארעא די קצתון בה׃
32 ופגריכון דילכון יפלון במדברא
33 הדין׃ ובניכון יהון מאחרין
במדברא ארבעין שנין ויקבלון
ית חוביכון עד דיסופון פגריכון
34 במדברא׃ במנין יומיא די
אלילתון ית ארעא ארבעין יומין
יומא לשתא יומא לשתא תקבלון
ית חוביכון ארבעין שנין ותדעון
35 ית דאתרעמתון עלי׃ אנא יי גזרית
במימרי אם לא דא אעביד לכל־
כנשתא בישתא הדא דאזדמנו עלי
36 במדברא הדין יסופון ותמן ימותון׃
וגבריא די שלח משה לאללא
ית ארעא ותבו וארעימו עלוהי
37 ית כל כנשתא לאפקא שום ביש
על ארעא׃ ומיתו גבריא דאפיקו
שום ביש על ארעא במותנא
38 קדם יי׃ ויהושע בר נון וכלב בר
יפנה אתקימו מן גבריא האנון
39 דאזלו לאללא ית ארעא׃ ומליל
משה ית פתגמיא האלין לכל
בני ישראל ואתאבלו עמא לחדא׃
40 ואקדימו בצפרא וסליקו לריש
טורא למימר הא אנחנא
סלקין לאתרא די אמר יי ארי
חבנא׃

28 Dic eis; vivo ego, dicit Dominus; quòd sicut locuti estis corā me, sic faciam vobis. 29 In solitudine hâc cadent cadavera vestra, & omnes qui numerati sunt ex vobis juxta omnem numerationem vestram, à viginti annis et supra : quia murmurâstis contra me. 30 Si vos intrabitis in terram, pro qua juravi in verbo meo, ut habitare facerem vos in eā : præter Caleb filium Jephone, et Josue filium 31 Nun. Parvulos autem vestros, de quibus dixistis, quòd essent in prædā; introducā, et cognoscent terrā, quæ displicuit vo-32 bis. Cadavera autē vestra ca-33 dent in deserto hoc. Et filii vestri morabūtur in solitudine quadraginta annis, et suscipiēt iniquitates vestras: donec cōsumantur cadavera vestra in 34 deserto. Juxtà numerū dierū quib⁹ explorâstis terrā, quadraginta dieb⁹: dies pro anno supputabitur, et recipietis iniquitates vestras quadraginta annis : et scietis quòd murmurâ-35 stis contra me. Ego Dn̄s decrevi in verbo meo : si non hoc faciā omni cōgregationi pessimæ, quia convenerunt contra me: in solitudine hac cōsumē-36 tur, et ibi morientur. Viri autē quos misit Moyses ad explorādā terrā; reversi sunt, et fecerūt murmurare contra eū omnem congregationem; ut detrahe-37 rent terræ. Et mortui sunt viri, qui detraxerūt terræ, peste co-38 rā Dn̄o. Josue autē fili⁹ Nun, & Caleb filius Jephone, vixerunt ex viris, qui abierunt 39 ad explorandam terram. Locutúsque est Moyses verba hæc cum omnibus filiis Israel : & luxit populus valde. 40 Surrexerúntque manè; & ascenderunt ad verticem montis, dicentes : Ecce nos ascendimus ad locum, de quo dixit Dominus, quia peccavimus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

28–40 [illegible]

VER. SAM.

28–40 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

28 *Dic eis, Vivo ego, dicit Dominus, nisi quemadmodum locuti estis in auribus meis, sic fecerim vobis.* 29 *In deserto isto cadent cadavera vestra; omnesq; recensiti vestri secundùm numerū vestrum, à viginti annis et suprà, qui murmurâstis adversùs me.* 30 *Si vos ingrediamini in terrā de quā levavi manum meam ut habitare facerem vos in ea, præter Caleb filium Jephone, & Josuam filium Nun.* 31 *Parvulos autem vestros de quib⁹ dixistis, In prædam erunt, introducam, & cognoscent terram quam sprevistis.* 32 *Sed cadavera vestra cadent in deserto isto.* 33 *Filii verò vestri erunt pastores in deserto quadraginta annis, portabúntque (c) fornicationes vestras, donec consumantur corpora vestra in deserto.* 34 *Pro numero dierum quib⁹ explorâstis terram, quadraginta diebus, dies quisq; erit pro anno: portabitis iniquitatē vestrā quadraginta annis, & cognoscetis (d) ultionem meam.* 35 *Ego Dominus locutus sum, nisi hoc fecerim omni congregationi huic malæ convenientium adversùm me, in deserto isto consumentur, & ibi morientur:* 36 *Homines autem quos miserat Moses ad explorandam terrā, & reversi fuerant, quique ad murmur concitaverant contra eum universam congregationem proferendo verba ignominiosa adversùs terram.* 37 *Mortui sunt homines illi diffamatores terræ in plaga ante Dominum.* 38 *Sed Josue filius Nun, & Caleb filius Jephone vixerunt ex hominibus illis qui iverant exploratum terrā.* 39 *Locutúsque est Moses verba hæc omnibus filiis Israil, & luxit populus valdè.* 40 *Surrexerunt tamen manè, et ascenderunt in verticem montis, dicentes; Ecce nos ascendimus ad locum de quo dixit Dominus; quia peccavimus. Sed dixit Domin⁹ Mosi, Dic eis, Ne ascendatis, neque præliemini; quia ego non sum in medio vestrî, ut non (e) percutiamini coram inimicis vestris.*

VER. SAM. (c) turpitudines (d) compensationem (e) confringamini

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

28 * الا قل لهم * وبقائي الدائم يقول الله لاصنعن بكم كما قلتم بحضرتي * وفي هذا البر يقع
29 اجسادكم من معدود ومحصي منكم من ابن عشرين سنة فصاعدا كما تذمرتم علي * وان
30 انتم دخلتم الى البلد الذي اقسمت بامري ان اعطيه ابراهيم واسحاق ويعقوب * الا كالب بن
31 يفنا ويوشع بن نون * واطفالكم الذين قلتم انهم يصيرون غنيمة * فاني ادخلهم حتى يعرفوا
32 33 البلد الذي زهدتم فيه * واما اجسادكم انتم فتقع في هذا البلد * وبنوكم يهيمون
34 تائهين في البر اربعين سنة * فيرمون طغيانكم الى فناء اجسادكم فيه * باحصاء الايام التي
رستم فيها البلد اربعين يوما لكل يوم سنة تحملون اوزاركم تمام اربعين سنة * فتعرفون
35 موضع اعتنائي * انا الله قلت ذلك * واصنعه بجميع هذه الجماعة الردية المجتمعة علي * في هذا
36 البر يفنون بالموت * والرجال الذين بعث بهم موسى ليرودوا البلد * فرجعوا ودمروا عليه الجماعة
37 38 واخرجوا شناعة الارض * فمات اوليك الرجال بالصدام بين يدي الله * ويوشع بن نون وكالب بن
39 يفنا عاشا من جملة الرجال الذين مضوا فراموا البلد * ولما كلم موسى بهذا الكلام جماعة
40 بني اسرايل حزن القوم جدا * وادلجوا في الغداة * فصعدوا الى راس الجبل * وقالوا ها نحن
صاعدون الى الموضع الذي امرنا الله بالصعود اليه * فقد اخطانا *

28 *Sed dic eis, Per durationem meā æternā, ait Deus, faciam omnino vobis quemadmodū dixistis in præsentia mea:* 29 *Et in hoc deserto decident corpora vestrûm qui numerati ac recensiti estis à filio viginti annorū & supra, sicuti murmurâstis de me.* 30 *Et si vos ingrediemini in regionē quā juravi per mandatū meū daturū me Ebrahimo, & Ishac, & Jacobo, præter Calib, filiū Jefonna, & Jusaa filiū Nun,* 31 *Et infantes vestros quos dixistis faciendos esse prædā. Eos enim introducā, ut cognoscāt regionē quā despexistis.* 32 *At verò corpora vestra cadent in regione ista.* 33 *Et filii vestri manebunt errantes in solitudine quadraginta annis, rejicientq; errorē vestrum in consumptionē corporum vestrorum in ipsa.* 34 *Juxta numerū dierū quibus explorâstis regionem, quadraginta diebus: anno pro qualibet die portabitis scelera vestra, integro spatio quadraginta annorum; & cognoscetis locū molestiæ meæ.* 35 *Ego Deus dixi hoc, & faciā illud in universo cœtu isto pravo congregato adversùm me: In hoc deserto consumentur morte.* 36 *Et viri quos miserat Musa ad explorandā regionem, reversiq; fuerant, ac murmurare fecerant contra eū turbam, & produxerant contumeliam terræ;* 37 *Mortui sunt ii viri nece subitâ coram Deo.* 38 *Et Jusaa filius Nun, & Calib filius Jefonna vixêre ex summa virorum qui abierant, & exploraverant regionem.* 39 *Cùmque locutus fuisset Musa hunc sermonem ad congregationem filiorum Israil, contristatus est populus vehementer.* 40 *Et surgentes summo mane, ascenderunt ad verticem montis, & dixerunt; Ecce nos ascendimus ad locum ad quem præcepit nobis Deus ascendere; jam enim peccavimus.*

hoc & ? Domini os transgredientes vos hoc quid Ad,Moseh dixit Et

41 וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה לָמָּה זֶּה אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־פִּי יְהוָה וְהִוא

DOMINUS non quia , ascendatis Ne .prosperabitur non

42 לֹא תִצְלָח׃ אַל־תַּעֲלוּ כִּי אֵין יְהוָה

Quia .vestrorum inimicorum facies ad percutiamini ne & : vestro interiori in

43 בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִּנָּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃ כִּי

quia :gladio in cadetis &,vestras facies ad ibi Chenahanæus &,Hamalechita

הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי שָׁם לִפְנֵיכֶם וּנְפַלְתֶּם בֶּחָרֶב כִּי־

Dominus erit non & , Dominum post à estis reversi idcirco

עַל־כֵּן שַׁבְתֶּם מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְלֹא־יִהְיֶה יְהוָה

arca Et .montis caput ad ascendendum ad sunt angariati Et .vobiscum

44 עִמָּכֶם׃ וַיַּעְפִּלוּ לַעֲלוֹת אֶל־רֹאשׁ הָהָר וַאֲרוֹן

.castrametationis interiore de recesserunt non Mosch & , Domini fœderis

בְּרִית־יְהוָה וּמֹשֶׁה לֹא־מָשׁוּ מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה׃

: ipso monte in habitans Chenahanæus & Hamalechita descendit Et

45 וַיֵּרֶד הָעֲמָלֵקִי וְהַכְּנַעֲנִי הַיֹּשֵׁב בָּהָר הַהוּא

.Chormah ad usque eos contriverunt & ,eos percusserunt &

וַיַּכּוּם וַיַּכְּתוּם עַד־הַחָרְמָה׃

CAP. XV. טו

,Israel filios ad Loquere : dicendo ,Mosch ad Dominus est locut⁹ Et

1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל

2 ,vestrarum habitationũ terram ad fueritis ingressi Cùm : eos ad dices &

וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי תָבֹאוּ אֶל־אֶרֶץ מוֹשְׁבֹתֵיכֶם

,ascensionem ,Domino ignitionem feceritis Et .vobis dans ego quas

3 אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לָכֶם׃ וַעֲשִׂיתֶם אִשֶּׁה לַיהוָה עֹלָה

vel devotione in vel votum mirificandum ad , sacrificium vel

אוֹ־זֶבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ בִנְדָבָה אוֹ

de Domino quietis odorem faciendum ad ,vestris statutis temporib⁹ in

בְּמֹעֲדֵיכֶם לַעֲשׂוֹת רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה מִן־

faciens appropinquare faciet appropinquare Et .pecore de vel bove

4 הַבָּקָר אוֹ מִן־הַצֹּאן׃ וְהִקְרִיב הַמַּקְרִיב

permixtam decimam similæ , munus Domino suã appropinquationẽ

קָרְבָּנוֹ לַיהוָה מִנְחָה סֹלֶת עִשָּׂרוֹן בָּלוּל

Hin quartum libamen in vini Et .olei Hin quarto cum

5 בִּרְבִעִית הַהִין שָׁמֶן׃ וְיַיִן לַנֶּסֶךְ רְבִיעִית הַהִין

.uno agno sacrificium in vel , ascensionem super facies

תַּעֲשֶׂה עַל־הָעֹלָה אוֹ לַזָּבַח לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד׃

confusum , decimarum duarum similæ munus facies arietem in Vel

6 אוֹ לָאַיִל תַּעֲשֶׂה מִנְחָה סֹלֶת שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים בְּלוּלָה

Hin tertium libamen in vini Et .Hin tertium , oleo cum

7 בַשֶּׁמֶן שְׁלִשִׁית הַהִין׃ וְיַיִן לַנֶּסֶךְ שְׁלִשִׁית הַהִין

filium feceris cùm Et .Domino quietis odorem facies appropinquare

8 תַּקְרִיב רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְכִי־תַעֲשֶׂה בֶן־

.Domino pacifica vel ,votũ mirificandũ ad ,sacrificiũ vel ,ascensionẽ bovis

בָּקָר עֹלָה אוֹ־זָבַח לְפַלֵּא־נֶדֶר אוֹ־שְׁלָמִים לַיהוָה׃

,decimarum trium similam munus bovis filiũ super faciet appropinquare Et

9 וְהִקְרִיב עַל־בֶּן־הַבָּקָר מִנְחָה סֹלֶת שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים

libamen in facies appropinquare vinum Et .Hin dimidium oleo cum confusam

10 בָּלוּל בַּשֶּׁמֶן חֲצִי הַהִין׃ וְיַיִן תַּקְרִיב לַנֶּסֶךְ

.Domino quietis odoris ignitionem , Hin dimidium

חֲצִי הַהִין אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃

Versio VULG. LAT.

41 Quibus Moyses, Cur, inquit, transgredimini verbum Dñi, ꝙ vobis non cedet in prospe- 42 rum? Nolite ascendere: non enim est Dñs vobiscũ: ne corruatis coram inimicis vestris. 43 Amalecites & Chananæus ante vos sunt, quorũ gladio corruetis, eò quòd nolueritis acquiescere Dño, nec erit Dñs 44 vobiscum. At illi contenebrati ascenderunt in verticẽ montis. Arca autẽ testamẽti Dñi & Moyses non recesse- 45 runt de castris. Descendítque Amalecites & Chananæus, qui habitabat in monte: & percutiens eos atq; concidẽs, persecut⁹ est eos usq; Horma.

CAP. XV.

1 Locut⁹ est Dñs ad Moysen, 2 dicens, Loquere ad filios Israel, & dices ad eos; Cùm ingressi fueritis terrã habitationis vestræ, quam ego dabo vo- 3 bis, Et feceritis oblationẽ Dño in holocaustũ, aut victimam, vota solvẽtes, vel sponte offerentes munera, aut in solennitatib⁹ vestris adolẽtes odorẽ suavitatis Dño, de bob⁹ si- 4 ve de ovib⁹: Offeret quicũq; immolaverit victimã, sacrificiũ similæ, decimã partẽ ephi, conspersæ oleo, quod mensurã habebit quartã partẽ hin. 5 Et vinũ ad liba fundẽda ejusdẽ mensuræ dabit in holocaustum sive in victimam. Per 6 agnos singulos Et arietes erit sacrificiũ similæ duarũ decimarũ, quæ conspersa sit oleo 7 tertiæ partis hin. Et vinum ad libamẽtũ tertiæ partis ejusdẽ mensuræ offeret in odorem 8 suavitatis Dño. Quando verò de bobus feceris holocaustum aut hostiã, ut impleas votum vel pacificas victimas, 9 Dabis per singulos boves similæ tres decimas conspersæ oleo, quod habeat medium 10 mensuræ hin. Et vinum ad liba fundenda ejusdẽ mensuræ in oblationẽ suavissimi odoris Domino.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

41 Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Ἱνατί ὑμεῖς παραβαίνετε τὸ ῥῆμα κυρίου; οὐκ εὔοδα ἔσται ὑμῖν. 42 Μὴ ἀναβαίνετε, οὐ γάρ ἐστι κύριος μεθ' ὑμῶν· καὶ πεσεῖσθε πρὸ προσώπου τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. 43 (α) Ὅτι ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ἐκεῖ ἔμπροσθεν ὑμῶν, καὶ πεσεῖσθε μαχαίρᾳ, οὗ εἵνεκεν ἀπεστράφητε ἀπειθοῦντες κυρίῳ, καὶ οὐκ ἔσται κύριος ἐν ὑμῖν. 44 Καὶ διαβιασάμενοι, ἀνέβησαν (β) ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους. ἡ δὲ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου καὶ Μωυσῆς οὐκ ἐκινήθησαν (γ) ἐκ τῆς παρεμβολῆς· 45 (δ) Καὶ κατέβη ὁ Ἀμαλὴκ καὶ ὁ Χαναναῖος ὁ ἐγκαθήμενος ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ, καὶ (ε) ἐτρέψαντο αὐτούς, καὶ κατέκοψαν αὐτοὺς ἕως (ζ) Ἑρμάν· καὶ ἀπεστράφησαν εἰς τὴν παρεμβολήν.

41 Et dixit Moyses, ut quid vos transgredimini verbum Domini? Non prospera erunt vobis. 42 Nolite ascendere: non enim est Dominus vobiscum: & cadetis ante faciem inimicorum vestrorum. 43 Quoniam Amalec & Chananeus illic adversùs vos: & cadetis gladio, eò quòd aversi estis, increduli Domino: & non erit Dominus in vobis. 44 Et vim facientes ascenderũt super cacumen montis. Arca autem testamenti Domini, et Moyses, non se moverunt de castris. 45 Et descendit Amalec, & Chananæus, qui insidebat in monte illo; et fugaverunt eos, et conciderunt eos usq; Herman. Et reversi sunt in castra.

MS. A. (α) Ὅτι Ἀμαλὴκ (β) ἐπὶ κορυφὴν (γ) ἐκ μέσου τῆς (δ) Κατέβη δὲ (ε) ἐτρέψατο (ζ) Ἑρμά·

ΚΕΦ. ιε΄.

1 Καὶ (α) εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ὅταν εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν τῆς (β) κατοικήσεως ὑμῶν, ἣν ἐγὼ δίδωμι ὑμῖν, 3 Καὶ (γ) ποιήσεις ὁλοκαυτώματα κυρίῳ, ὁλοκάρπωμα ἢ θυσίαν, μεγαλῦναι εὐχήν, ἢ καθ' ἑκούσιον, ἢ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν ποιῆσαι ὀσμὴν εὐωδίας (δ) τῷ κυρίῳ, εἰ μὲν ἀπὸ τῶν βοῶν ἢ ἀπὸ τῶν προβάτων· 4 Καὶ προσοίσει ὁ προσφέρων τὸ δῶρον αὐτοῦ κυρίῳ, θυσίαν σεμιδάλεως δέκατον τοῦ οἰφὶ (ε) ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ τοῦ 5 ἴν. Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τέταρτον τοῦ ἴν ποιήσετε ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως, ἢ ἐπὶ τῆς θυσίας. τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ ποιήσεις τοσοῦτο, 6 κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας τῷ κυρίῳ. Καὶ τῷ κριῷ, ὅταν ποιῆτε αὐτὸν εἰς ὁλοκαύτωμα ἢ εἰς (ζ) θυσίαν, ποιήσεις θυσίαν σεμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεποιημένης 7 ἐν ἐλαίῳ τὸ τρίτον τοῦ ἴν Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ τρίτον τοῦ ἴν προσοίσετε εἰς ὀσμὴν 8 εὐωδίας κυρίῳ. Ἐὰν δὲ ποιῆτε ἀπὸ τῶν (η) βοῶν εἰς ὁλοκαύτωσιν ἢ εἰς θυσίαν, μεγα- 9 λῦναι εὐχήν, ἢ εἰς σωτήριον κυρίῳ, Καὶ προσοίσει ἐπὶ τοῦ μόσχου θυσίαν σεμιδάλεως τρία δέκατα (θ) ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ 10 ἥμισυ τοῦ ἴν. Καὶ οἶνον εἰς σπονδὴν τὸ ἥμισυ τοῦ ἴν, κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ.

CAP. XV.

1 Et ait Dominus ad Moysen, 2 dicens, Loquere filiis Israel, et dices ad eos; Cùm ingressi fueritis in terrã habitationis vestræ, quã ego do vobis, 3 Et (a) facies holocaustomata Domino, oblationem, vel sacrificiũ, ad magnificandũ votum, aut secundùm voluntatẽ, aut in solennitatibus vestris ad faciendum odorẽ suavitatis Domino, sive de bobus, sive de pe- 4 coribus; Et offeret offerens munus suũ Domino, sacrificiũ similæ decimã ipsius œphi, refectæ in 5 oleo in quarta In. Et vinũ in libamen, quartã In facietis super holocaustosim, vel super sacrificiũ. Agno uni (b) facies tantum, oblationem, odorẽ suavitatis Do- 6 mino. Et arieti, cùm feceritis eũ in holocaustoma, vel in sacrificium, facies sacrificiũ similæ duas decimas refectæ in oleo tertiam 7 In. Et vinum in libamen tertiam In offeretis in odorem suavitatis 8 Domino. Si autẽ feceritis de bobus in holocaustosim, vel in sacrificium, ad magnificandũ vo- 9 tum, vel in salutare Domino, Et offeret super vitulum, sacrificiũ, similæ tres decimas refectæ in 10 oleo dimidium In. Et vinum in libamen, dimidium In, oblationem, odorem suavitatis Domino.

MS.A. (α) ἐλάλησεν (β) κατασχέσεως (γ) ποιήσητε κάρπωμα κυρίῳ, ὁλοκαυτώματα ἢ θυσίαν, (δ) κυρίῳ, (ε) πεφυραμένης ἐν τετάρτῳ τοῦ ἴν ἐλαίῳ. Καὶ (ζ) θυσίαν, * σεμιδάλεως δύο δέκατα ἀναπεφυραμένης ἐν (η) βοῶν, ποιῆσαι εἰς ὁλοκαύτωμα ἢ εἰς (θ) ἀναπεφυραμένης

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

41 [illegible]
42 [illegible]
43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]

[illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]

41 Et ait illis Moses, Quare trangressi estis verbum oris Domini? propterea *rem propositam* non perducetis ad extremum. 42 Ne ascendatis, quia nequaquam adest vobis Dominus, ut non conteramini coram hostibus vestris. 43 Nam Chananæi, & Amalecitæ sunt illic ante vos, & corruetis gladio, eò quòd recesseritis à vestigiis Domini, nec aderit vobis Dominus. 44 Attamen cœperunt ascendere ad cacumen montis: arca verò fœderis Domini & Moses non recesserunt de medio castrorum. 45 Descenderunt autem Amalecitæ & Chananæi qui habitabant in monte illo, & interfecerunt eos, & persecuti sunt eos usque ad Horma.

CAP. XV.

1 Locutus est etiam Dominus cum Mose, 2 dixitque ad eum; Loquere cum filiis Israel, & dic eis; Cùm ingressi fueritis terram habitationis vestræ, quam ego sum vobis daturus in hæreditatem; 3 Offerte oblationem Domino, holocaustum aut sacrificium: separate votum aut separationem: vel certè in solennitatibus vestris, & facite odorem suffitûs Domino de bobus & de capris. 4 Offerat autem is qui offeret oblationem suam Domino, farinæ similaginis decimam partem subactam quartâ parte heminæ olei. 5 Et vinum pro libatione, quartam partem heminæ offer super holocaustum, aut pro sacrificio agni unius, 6 Aut pro ariete uno: & facite oblationem similaginis duas decimas subactas olei tertiâ parte heminæ. 7 Et vinum pro libamine tertiam partem heminæ offer in odorem suffitûs Domino. 8 Quòd si offeras filium bovis in holocaustum pacificum Domino aut victimam, & hoc ut separes votum vel pacificum Domino; 9 Offer super filium bovis pro oblatione, similaginis tres decimas subactas olei dimidiâ heminâ. 10 Vinum quoque offer pro libamine dimidiam heminam, oblationem in odorem suffitûs Domino.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

41 וַאֲמַר מֹשֶׁה לְמָה דְּנַן אַתּוּן עָבְרִין עַל־גְּזֵירַת מֵימְרָא דַיְיָ וְהִיא לָא תַצְלַח׃ 42 לָא תִסְּקוּן אֲרֵי לֵית שְׁכִנְתָּא דַיְיָ בֵּינֵיכוֹן וְלָא תִתַּבְּרוּן קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן׃ 43 אֲרֵי עֲמַלְקָאָה וּכְנַעֲנָאָה תַמָּן קֳדָמֵיכוֹן וְתִפְּלוּן בְּחַרְבָּא אֲרֵי עַל־כֵּן תַּבְתּוּן מִבָּתַר פֻּלְחָנָא דַיְיָ וְלָא יְהֵי מֵימְרָא דַיְיָ בְּסַעְדְּכוֹן׃ 44 וְאַרְשַׁעוּ לְמִסַּק לְרֵישׁ טוּרָא וַאֲרוֹן קְיָמָא דַיְיָ וּמֹשֶׁה לָא עֲדוֹ מִגּוֹ מַשְׁרִיתָא׃ 45 וּנְחַת עֲמַלְקָאָה וּכְנַעֲנָאָה דְּיָתֵיב בְּטוּרָא הַהוּא וּמְחוֹנוּן וְטָרְדוּנוּן עַד חָרְמָה׃

טו

1 וּמַלִּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ 2 מַלֵּל עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי תֵעֲלוּן לַאֲרַע מוֹתְבָנֵיכוֹן דִּי אֲנָא יָהֵיב לְכוֹן׃ 3 וְתַעְבְּדוּן קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ עֲלָתָא אוֹ נִכְסַת קֻדְשַׁיָּא לְאַפְרָשָׁא נִדְרָא אוֹ בְנִדְבְתָא אוֹ בְּמוֹעֲדֵיכוֹן לְמֶעְבַּד לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא קֳדָם יְיָ מִן־תּוֹרֵי אוֹ מִן־עָנָא׃ 4 וִיקָרֵיב דִּמְקָרֵיב קֻרְבָּנֵיהּ קֳדָם יְיָ מִנְחָתָא סֻלְתָּא עִשְׂרוֹנָא דְּפִילָא בִּרְבַעוּת הִינָא מִשְׁחָא׃ 5 וְחַמְרָא לְנִסְכָּא רַבְעוּת הִינָא תַּעְבֵּיד עַל־עֲלָתָא אוֹ לְנִכְסַת־קוּדְשַׁיָּא לְאִמְּרָא חַד׃ 6 אוֹ לְדִכְרָא תַּעְבֵּיד מִנְחָתָא סֻלְתָּא תְּרֵין עֶסְרוֹנִין דְּפִילָא בִּמְשַׁח תַּלְתּוּת הִינָא׃ 7 וְחַמְרָא לְנִסְכָּא תַּלְתּוּת הִינָא תְּקָרֵיב לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃ 8 וַאֲרֵי תַעְבֵּיד בַּר־תּוֹרֵי עֲלָתָא אוֹ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא לְאַפְרָשָׁא נִדְרָא אוֹ נִכְסַת קוּדְשַׁיָּא קֳדָם יְיָ׃ 9 וִיקָרֵיב עַל־בַּר־תּוֹרֵי מִנְחָתָא סֻלְתָּא תְּלָתָא עֶסְרוֹנִין דְּפִיל בִּמְשַׁח פַּלְגוּת הִינָא׃ 10 וְחַמְרָא תְּקָרֵיב לְנִסְכָּא פַּלְגוּת הִינָא קֻרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃

41 Dixítque Moyses; Quare vos transgredimini decretum verbi Dñi? et hoc non proderit. 42 Non ascendatis; quia nõ est majestas Dñi inter vos: ne conteramini coram inimicis vestris. 43 Amalechites autẽ et Chananæ⁹ ibi sunt ante vos; et corruetis gladio: eò quòd reversi estis à cultu Dñi; et non erit verbum 44 Dñi in adjutoriũ vestrum. Et impiè egerunt, ut ascenderent in verticẽ montis: arca autem pacti Dñi et Moyses non recesserunt de medio castrorũ. 45 Descendítq; Amalechites et Chananæ⁹, qui habitabat in monte illo: et percusserunt eos et persecuti sunt eos usque Horma.

CAP. XV.

1 Locutúsq; est Dñs cũ Moyse dicens. 2 Loquere cum filiis Israel, et dices ad eos: Cum ingressi fueritis in terrã habitationis vestræ, quam ego dabo 3 vobis. Et feceritis oblationem coram Dño, holocaustum aut hostiam sanctificatã; pro solutione voti, aut sponte, aut ꝙ fit in solennitatib⁹ vestris; ut suscipiatur cũ beneplacito corã Dño, de bobus aut de ovibus. 4 Offeret, qui obtulerit oblationẽ suã corã Dño, pro munere decimam similæ, conspersæ 5 quarta parte hin olei. Et vinũ pro libamento quartam partem hin, offerent in holocaustum aut victimam sanctificationum: per agnos singulos. 6 Aut per singulos arietes facies munus, duas decimas similæ, cõspersæ tertia parte hin olei. 7 Et vinum pro libamento, tertiam partem hin: offeres ut suscipiatur cum beneplacito 8 coram Domino. Et quando feceris vitulum, in holocaustum aut in hostiam sanctificatam: pro solutione voti aut victimam sanctificationum co- 9 ram Domino. Offeret super vitulum munus, tres decimas similæ, conspersæ oleo dimi- 10 diæ partis hin. Et vinum offeres pro libamento, dimidiam partẽ hin: oblatio est quæ suscipitur voluntariè corã Dño.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

41 [illegible]
42 [illegible]
43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

41 [illegible]
42 [illegible]
43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

41 Dixit ergò Moses, ut quid transgredimini mandatũ Domini? hoc prosperè non succedet. 42 Ne ascendatis, nam non est Dominus in medio vestri, ut non (g) percutiamini coram 43 inimicis vestris. Amalecita enim, & Chananeus sunt ibi ante vos, concidetisq; gladio: quoniam recessistis à Domino, ideo non erit Dominus vobiscum. 44 Audacter tamen contenderunt ascendere in verticem montis; arca autem fœderis Domini & Moses non moverunt se de medio castrorum. 45 Descendit autem Amalecita et Chananeus qui habitat in monte isto obviàm eis, & persecuti sunt eos sicut facta fuerant verba; et percusserunt eos, & contriverunt eos usque Horma; et reversi sunt in castra.

CAP. XV.

1 Et locutus est Dominus 2 Mosi, dicens; Loquere filiis Israil, dicésque eis; Cùm veneritis in terram habitationum vestrarum quã ego dabo 3 vobis, Et feceritis (a) sacrificium ignitum Domino, holocaustum, aut sacrificiũ, ut (b) solvatis vota; vel in spontaneis oblationibus, vel in solennitatibus vestris, ut faciatis odorem (c) suavitatis Domino 4 de bobus vel de ovibus: Tum offeret offerens munus suum Domino oblationẽm similæ, decimam conspersã cum quarta 5 parte Hin olei. Vini quoque in libationem quartam partẽ Hin facies in holocaustũ aut 6 in sacrificium pro, agno uno. Vel pro ariete facies oblationem, similæ duas decimas conspersæ cum olei tertia par- 7 te Hin. Vini verò in libationem tertiam Hin offeres odorem (d) suavitatis Domino. 8 Cùm autẽ facies de bobus holocaustum, aut sacrificium ad (e) solvendum votum, aut 9 pacifica Domino; Tum offeret præter vitulum oblationẽ, similæ tres decimas conspersæ 10 cum olei dimidio Hin. Vini etiam offeres in libationẽ dimidium Hin, sacrificium ignitum odoris suavis Domino.

VER. SAM. (g) confriogamini (a) oblationem Domino, (b) separetis (c) beneplaciti (d) beneplaciti (e) separandum

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

41 * قَالَ لَهُمْ مُوسَي * لَا تَتَجَاوَزُوا أَمْرَ ٱللّٰهِ * فَإِنَّهَا لَا تَنْجَحُ * 42 فَلَا تَصْعَدُوا إِنَّ ٱللّٰهَ لَيْسَ مَعَكُمْ * وَلَا تَنْصَدِمُوا بَيْنَ يَدَيْ أَعْدَائِكُمْ * 43 لِأَنَّ ٱلْعَمَالِقِيِّينَ وَٱلْكَنْعَانِيِّينَ ثَمَّ بَيْنَ أَيْدِيكُمْ * فَتُقْطَعُونَ بِٱلسَّيْفِ لِأَنَّكُمْ رَجَعْتُمْ عَنْ طَاعَةِ ٱللّٰهِ * وَلَا يَكُونُ ٱللّٰهُ عَوْنَكُمْ * 44 فَٱعْتَدُّوا وَصَعِدُوا إِلَي رَأْسِ ٱلْجَبَلِ * وَصُنْدُوقُ عَهْدِ ٱللّٰهِ وَمُوسَي لَمْ يَزُولَا فِي وَسَطِ ٱلْمُعَسْكَرِ * 45 فَنَزَلَ ٱلْعَمَالِقَةُ وَٱلْكَنْعَانِيُّونَ ٱلْمُقِيمُونَ فِي ذٰلِكَ ٱلْجَبَلِ * فَضَرَبُوهُمْ وَحَطَمُوهُمْ إِلَي حُرْمَا *

* اَلْفَصْلُ ٱلْخَامِسُ عَشَرَ *

1 * ثُمَّ خَاطَبَ ٱللّٰهُ مُوسَي قَائِلًا * 2 مُرْ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَقُلْ لَهُمْ * إِذَا دَخَلْتُمْ إِلَي بَلَدِ سُكْنَاكُمُ ٱلَّذِي أَنَا مُعْطِيكُمْ هُنَاكَ * 3 فَقَرَّبْتُمْ قُرْبَانًا لِلّٰهِ صَعِيدَةً * أَوْ ذَبْحَ تَسْوِيغٍ * نَذْرًا أَوْ تَبَرُّعًا فِي أَعْيَادِكُمْ * وَأَرَدْتُمْ أَنْ يَكُونَ مَقْبُولًا مَرْضِيًّا عِنْدَ ٱللّٰهِ مِنَ ٱلْبَقَرِ أَوْ مِنَ ٱلْغَنَمِ * 4 فَلْيُقَرِّبْ صَاحِبُ ذٰلِكَ ٱلْقُرْبَانِ مَعَهُ لِلّٰهِ مِنَ ٱلْبُرِّ عُشْرَ سَمِيذٍ مَلْتُوتًا بِرُبْعِ قِسْطِ دُهْنٍ * 5 وَخَمْرًا لِلْمِزَاجِ رُبْعَ قِسْطٍ * يُصْعِدُهُ مَعَ ٱلصَّعِيدَةِ أَوْ مَعَ ٱلذَّبْحِ لِلْحَمَلِ ٱلْوَاحِدِ * 6 وَلِلْكَبْشِ قَرِّبْ مِنَ ٱلْبُرِّ عُشْرَيْ سَمِيذٍ مَلْتُوتَيْنِ بِثُلْثِ قِسْطِ دُهْنٍ * 7 وَخَمْرًا لِلْمِزَاجِ ثُلْثَ قِسْطٍ تُقَرِّبُهُ مَقْبُولًا مَرْضِيًّا عِنْدَ ٱللّٰهِ * 8 وَإِنْ صَنَعْتَ مِنَ ٱلْبَقَرِ صَعِيدَةً * أَوْ ذَبْحًا * أَوْ تَسْوِيغَ نَذْرٍ أَوْ سَلَامَةً لِلّٰهِ * 9 فَقَرِّبْ مَعَهُ مِنَ ٱلْبُرِّ ثَلَاثَةَ أَعْشَارِ سَمِيذٍ مَلْتُوتَةٍ بِنِصْفِ قِسْطِ دُهْنٍ * 10 وَخَمْرًا لِلْمِزَاجِ نِصْفَ قِسْطٍ مَقْبُولًا مَرْضِيًّا عِنْدَ ٱللّٰهِ *

41 Dixit eis Musa, Ne transgrediamini mandatum Dei, non enim prosperè succedet. 42 Ne ascendatis, quia Deus non est vobiscum, ut ne prosternamini coram inimicis vestris. 43 Quia Amalecitæ et Chananei sunt ibi ante vos, & concidemini gladio, quoniam recessistis ab obedientia Dei, & non erit Deus auxilium vestrum. 44 Parârunt autem se, ascenderúntque ad verticem montis: & arca fœderis Dei, et Musa perstiterunt in medio castrorum. 45 Descenderunt ergò Amalecitæ & Chananei degentes in eo monte, & percusserunt illos, et contriverunt eos ad Horma.

CAP XV.

1 Collocutus est etiam Deus cum Musa, 2 dicens; Præcipe filiis Israil, & dic eis; Cùm ingressi fueritis in regionem habitationis vestræ, quam ego daturus sum vobis illic, 3 Et obtuleritis sacrificiũ Deo, holocaustum aut victimam gratuitam, ex voto aut dono, in solennitatibus vestris: & volueritis ut sit acceptum placabile apud Deum, de bobus, vel de ovibus: 4 Offerat domin⁹ illius sacrificii cum ipso Deo de frumento decimam similæ subactam quartâ parte heminæ olei, & vinum pro temperamento, quartam partẽ heminæ. 5 Elevétque illud cum holocausto aut cum victima, pro agno uno. 6 Pro ariete verò offer ex frumento duas decimas similæ subactas tertiâ parte heminæ olei: 7 Et vinum pro temperamento, tertiam partem heminæ offeres, acceptum placabile apud Deum. 8 Et si feceris de bobus holocaustum, aut victimam, aut donum voti aut pacis Deo; 9 Offer cum ipso de frumento tres decimas similæ subactas dimidiâ heminâ olei. 10 Et vinum offer pro temperamento mediam heminam, acceptum placabile apud Deum.

pecudi vel ,uni verveci vel ,uni bovi fiet Sic
11 כָּכָה יֵעָשֶׂה לַשּׁוֹר הָאֶחָד אוֹ לָאַיִל הָאֶחָד אוֹ־לַשֶּׂה
facietis sic ,facietis quem numerū Secundū .capris in vel agnis in
12 בַכְּבָשִׂים אוֹ בָעִזִּים׃ כַּמִּסְפָּר אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כָּכָה תַּעֲשׂוּ
sic faciet indigena Omnis .eorū numerum secundum uni
13 לָאֶחָד כְּמִסְפָּרָם׃ כָּל־הָאֶזְרָח יַעֲשֶׂה־כָּכָה אֶת־
cùm Et .Domino quietis odoris ignitionem faciendo accedere ,ista
14 אֵלֶּה לְהַקְרִיב אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וְכִי־
vestri medio in qui vel ,peregrinus vobiscum fuerit peregrinatus
יָגוּר אִתְּכֶם גֵּר אוֹ אֲשֶׁר־בְּתוֹכְכֶם
; Domino quietis odoris ignitionem fecerit & ,vestras generationes ad
לְדֹרֹתֵיכֶם וְעָשָׂה אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ לַיהוָה
vobis unum statutum ,congregatio O .faciet sic ,facietis quemadmodū
15 כַּאֲשֶׁר תַּעֲשׂוּ כֵּן יַעֲשֶׂה׃ הַקָּהָל חֻקָּה אַחַת לָכֶם
,vos sicut ,vestras generationes ad seculi statutum :peregrinanti peregrino &
וְלַגֵּר הַגָּר חֻקַּת עוֹלָם לְדֹרֹתֵיכֶם כָּכֶם
unum judicium & ,una Lex .Domini facies ad erit peregrinus sic
16 כַּגֵּר יִהְיֶה לִפְנֵי יְהוָה׃ תּוֹרָה אַחַת וּמִשְׁפָּט אֶחָד
ad Dominus est locut⁹ Et .vobiscū peregrinanti peregrino &,vobis erit
17 יִהְיֶה לָכֶם וְלַגֵּר הַגָּר אִתְּכֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
: eos ad dices & ,Israel filios ad Loquere : dicendo ,Moseh
18 מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
.illuc vos faciens ingredi ego quam terram ad vos ingrediendo In
בְּבֹאֲכֶם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֲנִי מֵבִיא אֶתְכֶם שָׁמָּה׃
.Domino elevationem elevabitis ,terræ pane de vos edendo in ,erit Et
19 וְהָיָה בַּאֲכָלְכֶם מִלֶּחֶם הָאָרֶץ תָּרִימוּ תְרוּמָה לַיהוָה׃
:elevationem elevabitis placentam ,vestrarum conspersionum Principium
20 רֵאשִׁית עֲרִסֹתֵכֶם חַלָּה תָּרִימוּ תְרוּמָה
principio De .eam elevabitis sic ,areæ elevationem juxta
21 כִּתְרוּמַת גֹּרֶן כֵּן תָּרִימוּ אֹתָהּ׃ מֵרֵאשִׁית
.vestras generationes ad,elevationē Domino dabitis vestrarū cōspersionū
עֲרִסֹתֵיכֶם תִּתְּנוּ לַיהוָה תְּרוּמָה לְדֹרֹתֵיכֶם׃
quæ ,ista præcepta omnia feceritis non &,erraveritis cùm Et
22 וְכִי תִשְׁגּוּ וְלֹא תַעֲשׂוּ אֵת כָּל־הַמִּצְוֹת הָאֵלֶּה אֲשֶׁר־
Dominus præcepit quæ Omnia .Moseh ad Dominus est locut⁹
23 דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה׃ אֵת כָּל־אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
ultra & Dominus præcepit qua die à ,Moseh manu in vos ad
אֲלֵיכֶם בְּיַד־מֹשֶׁה מִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה וָהָלְאָה
fuerit factum cœtus oculis ab si ,erit Et .vestras generationes ad
24 לְדֹרֹתֵיכֶם׃ וְהָיָה אִם מֵעֵינֵי הָעֵדָה נֶעֶשְׂתָה
ascensione in unum bovis filium juvencū cœtus omnis facient &,errore in
לִשְׁגָגָה וְעָשׂוּ כָל־הָעֵדָה פַּר בֶּן־בָּקָר אֶחָד לְעֹלָה
,judicium secundū ej⁹ libamen &,ej⁹ munus &,Domino quietis odorem in
לְרֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה וּמִנְחָתוֹ וְנִסְכּוֹ כַּמִּשְׁפָּט
super sacerdos expiabit Et .peccatum in unum caprarum hircum &
25 וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד לְחַטָּת׃ וְכִפֶּר הַכֹּהֵן עַל־
.ipsa ignorantia quia ,eis parcetur & ,Israel filiorum cœtum omnem
כָּל־עֲדַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְנִסְלַח לָהֶם כִּי־שְׁגָגָה הִוא
suum peccatum & ,Domino ignitionem,suā appropinquationē adduxerunt ipsi Et
וְהֵם הֵבִיאוּ אֶת־קָרְבָּנָם אִשֶּׁה לַיהוָה וְחַטָּאתָם
.suo errore super Domino coram
לִפְנֵי יְהוָה עַל־שִׁגְגָתָם׃

Verſio VULG. LAT.

11 Sic facies 12 Per ſingulos boves & arietes & 13 agnos & hœdos. Tam indigenæ quàm pere- 14 grini Eodem ritu of- 15 ferent ſacrificia. Unum præceptum erit atque judicium tam vobis quàm advenis terræ. 16 Locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, 17 Loquere filiis Iſrael, & 18 dices ad eos; Cùm veneritis in terram, quam 19 dabo vobis, Et comederitis de panibus regionis illius, ſeparabitis 20 primitias Domino De cibis veſtris. Sicut de areis primitias ſeparatis, 21 Ita & de pulmentis dabitis primitiva Domino. 22 Quòd ſi per ignorantiam prætererieritis quidquam horum, quæ locutus eſt Dominus ad 23 Moyſen, Et mandavit per eum ad vos, à die quâ cœpit jubere & ul- 24 trà, Oblitáque fuerit facere multitudo: offeret vitulum de armento, holocauſtum in odorem ſuaviſſimum Domino, & ſacrificium ejus ac liba, ut ceremoniæ poſtulant, hircúmque 25 pro peccato. Et rogabit ſacerdos pro omni multitudine filiorum Iſrael; & dimittetur eis: quoniam non ſponte peccaverunt; nihilominùs offerentes incenſum Domino pro ſe & pro peccato atque errore ſuo.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

11 12 (ι) Οὕτω ποιήσεις τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, ἢ τῷ κριῷ τῷ ἑνὶ, ἢ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ ἐκ τῶν προβάτων ἢ ἐκ τῶν αἰγῶν. κατὰ τὸν (κ) ἀριθμὸν ὧν ἐὰν ποιήσητε, οὕτως ποιήσετε 13 τῷ ἑνὶ, κατὰ τὸν ἀριθμὸν αὐτῶν. Πᾶς ὁ αὐ- 14 τόχθων Ποιήσει οὕτως τοιαῦτα προσενέγκαι καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. Ἐὰν δὲ προσήλυτος ἐν ὑμῖν προσγένηται ἐν τῇ γῇ ὑμῶν, ἢ ὃς ἂν γένηται ἐν ὑμῖν ἐν ταῖς γενεαῖς ὑμῶν, καὶ (λ) ποιήσει κάρπωμα ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ὃν τρόπον ποιεῖτε ὑμεῖς, (μ) οὕτω ποιήσει ἡ συναγωγὴ κυρίῳ. Νόμος εἷς ἔσται ὑμῖν καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσκειμένοις ἐν ὑμῖν, νόμος αἰώνιος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. ὡς ὑμεῖς, καὶ ὁ 15 προσήλυτος ἔσται ἔναντι κυρίου. Νόμος εἷς ἔσται καὶ δικαίωμα ἓν ἔσται ὑμῖν καὶ τῷ 16 προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν ὑμῖν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 17 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς 18 αὐτοὺς, Ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι ὑμᾶς εἰς τὴν 19 γῆν, εἰς ἣν ἐγὼ εἰσάγω ὑμᾶς ἐκεῖ, Καὶ ἔσται ὅταν ἔσθητε ὑμεῖς ἀπὸ τῶν ἄρτων τῆς γῆς, ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα ἀφόρισμα (ν) κυρίῳ, ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν. (ξ) 20 Ἄρτον ἀφοριεῖτε ἀφαίρεμα αὐτό. ὡς ἀφαί- 21 ρεμα (ο) ἀπὸ ἅλω, Οὕτως ἀφελεῖτε (π) αὐτὸν, ἀπαρχὴν φυράματος ὑμῶν, καὶ δώσετε κυρίῳ ἀφαίρεμα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν. 22 Ὅταν δὲ διαμάρτητε καὶ μὴ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐλάλησε κύ- 23 ριος πρὸς Μωυσῆν, Καθὰ συνέταξε (ρ) κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν χειρὶ Μωυσῆ, ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς συνέταξε κύριος πρὸς ὑμᾶς 24 καὶ ἐπέκεινα εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν, Καὶ ἔσται ἐὰν ἐξ ὀφθαλμῶν τῆς συναγωγῆς γενηθῇ ἀκουσίως, καὶ ποιήσει πᾶσα ἡ συναγωγὴ μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν ἄμωμον εἰς ὁλοκαύτωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, καὶ θυσίαν τούτου καὶ σπονδὴν αὐτοῦ κατὰ τὴν (σ) σύνταξιν, καὶ 25 χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας. Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἀφεθήσεται αὐτοῖς, ὅτι ἀκούσιόν ἐστι· καὶ αὐτοὶ ἤνεγκαν τὸ δῶρον αὐτῶν κάρπωμα κυρίῳ περὶ τῆς ἁμαρτίας αὐτῶν ἔναντι κυρίου, περὶ τῶν ἀκουσίων αὐτῶν.

11 12 Sic facies Vitulo uni, aut arieti uni, aut agno uni ex ovibus, vel ex capris: juxta numerum eorū, quæ feceritis, ſic facietis uni, juxta numerum eorum. 13 Omnis 14 indigena Faciet ſic iſta, offerendo oblationes in odorem ſuavitatis Domino. Si autem proſelytus in vobis advenerit in terra veſtra, vel quicunq; factus fuerit in vobis in generationibus veſtris; & faciet oblationem, odorem ſuavitatis Domino, quemadmodū facitis vos, ſic faciet. (c) Synagoga Domino. Lex una erit vobis, & proſelytis, qui appoſiti ſunt in vobis; lex æterna in progenies veſtras. Sicut vos, etiā proſelytus 15 erit corā Domino. Lex una erit, & juſtificatio una erit vobis, & 16 proſelyto appoſito in vobis. Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, 17 dicens, Loquere filiis Iſrael, & 18 dices ad eos, In ingrediendo vos in terram, in quam ego induco 19 vos illuc, Et erit, quando comedetis vos de panibus terræ; demetis demptionem, ſegregationem Domino, primitias conſperſionis veſtræ. 20 Panem ſegregabitis, demptionē ipſum. Sicut dem- 21 ptionem ab area, Sic demite ipſum, primitias conſperſionis veſtræ, & dabitis Domino demptionem in progenies veſtras. 22 Quando autem peccaveritis, & non feceritis omnia mandata hæc, quæ locutus eſt Dominus ad 23 Moyſen, Sicut præcepit Dominus ad vos in manu Moyſi, à die, quā præcepit Dominus ad vos, & 24 ultrà in progenies veſtras, Et erit, ſi ab oculis ſynagogæ factum fuerit aliquid non ſponte, & faciet omnis ſynagoga vitulum unum ex bobus immaculatum in holocauſtoma in odorem ſuavitatis Domino, & ſacrificium bujus, & libamen ejus juxta conſtitutionem, & hircum 25 ex capris unum pro peccato. Et exorabit ſacerdos pro omni ſynagoga filiorum Iſrael, et remittetur eis, quoniā nō ſpontaneū eſt: & ipſi obtulerunt munus ſuum, oblationem Domino pro peccato ſuo ante Dominum pro non ſpontaneis ſuis.

MS.A. (ι) Οὕτως (κ) ἀριθμὸν ὃν ποιήσητε, οὕτως (λ) ποιήσῃ (μ) οὕτως (ν) τῷ κυρίῳ, ἀπαρχῶν (ξ) Ἄρτον ἀφαίρεμα ἀφοριεῖτε αὐτό. (ο) ἀπὸ ἅλωνος, (π) αὐτὸν, ἄρτον ἀπαρχῆς φυράματος (ρ) κύριος ὑμῖν (σ) σύνταξιν αὐτοῦ, καὶ χείμαρρον

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 12 *ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܠܬܘܪܐ ܚܕ ܘܠܕܟܪܐ ܚܕ. ܐܘ ܠܐܡܪܐ ܡܢ ܥܢܐ ܐܘ ܡܢ ܥܙܐ. *ܐܝܟ ܡܢܝܢܐ ܕܬܥܒܕܘܢ
ܐܝܟܢܘ. ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܠܚܕ ܚܕ ܡܢ ܡܢܝܢܗܘܢ. *ܟܠܗܘܢ ܝܠܝܕܝ ܒܝܬܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܢܥܒܕܘܢ ܗܠܝܢ 13
ܗܟܢܐ. ܘܢܩܪܒܘܢ ܩܘܪܒܢܝܗܘܢ ܠܪܝܚܐ ܕܒܣܡܐ ܠܡܪܝܐ. *ܘܐܢ ܢܬܬܘܬܒ ܥܡܟܘܢ ܐܢܫ ܕܡܬܩܪܒ 14
ܠܘܬܝ. ܐܘ ܒܝܢܬܟܘܢ ܒܫܪܒܬܟܘܢ. ܘܢܥܒܕ ܩܘܪܒܢܐ ܕܪܝܚܐ ܕܒܣܡܐ ܠܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕܝܢ
ܐܢܬܘܢ. ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ. *ܢܡܘܣܐ ܚܕ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܠܐܝܢܐ ܕܡܬܩܪܒ ܠܘܬܝ ܕܥܡܪ 15
ܥܡܟܘܢ. ܢܡܘܣܐ ܕܠܥܠܡ ܠܫܪܒܬܟܘܢ. ܐܝܟܢܐ ܕܡܬܩܪܒ ܠܘܬܝ ܐܝܟܘܬܟܘܢ ܢܗܘܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ.
*ܢܡܘܣܐ ܚܕ ܘܕܝܢܐ ܚܕ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܩܪܒܝܢ ܠܘܬܝ ܕܥܡܪܝܢ ܥܡܟܘܢ. 16
*ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. *ܡܠܠ ܥܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܐ 17 18
ܕܥܠܬܘܢ ܠܐܪܥܐ ܕܐܢܐ ܡܥܠ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܠܬܡܢ. *ܡܐ ܕܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܠܚܡܐ ܕܐܪܥܐ. ܦܪܘܫܘ 19
ܦܘܪܫܢܐ ܠܡܪܝܐ. *ܡܢ ܪܫܝܬ ܠܝܫܬܟܘܢ. ܓܪܝܨܬܐ ܦܪܘܫܘ. ܐܝܟ ܦܘܪܫܢܐ ܕܐܕܪܐ. ܗܟܢܐ ܦܪܘܫܘܗ. 20
*ܪܫܝܬ ܠܝܫܬܟܘܢ ܗܒܘ ܦܘܪܫܢܐ ܠܡܪܝܐ. ܠܫܪܒܬܟܘܢ. *ܘܐܢ ܬܛܥܘܢ ܘܠܐ ܬܥܒܕܘܢ 21 22
ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܠܝܢ ܕܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. *ܟܠܡܕܡ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܒܐܝܕ 23
ܡܘܫܐ. ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܘܠܗܠ. ܠܫܪܒܬܟܘܢ. *ܘܐܢ ܡܢ ܩܕܡ ܥܝܢܝܗ ܕܟܢܘܫܬܐ 24
ܐܬܥܒܕܬ ܛܘܥܝܬܐ. ܢܩܪܒܘܢ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. ܬܘܪܐ ܚܕ ܒܪ ܒܩܪܐ ܠܥܠܬܐ. ܠܪܝܚܐ ܕܒܣܡܐ
ܠܡܪܝܐ. ܘܣܡܝܕܗ ܘܢܣܟܗ. ܐܝܟ ܕܙܕܩ ܠܗ. ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ ܠܚܛܗܐ. *ܘܢܚܣܐ ܟܗܢܐ 25
ܥܠ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܢܫܬܒܩ ܠܗܘܢ: ܡܛܠ ܕܛܘܥܝܬܐ ܗܝ. ܘܗܢܘܢ
ܐܝܬܝܘ ܩܘܪܒܢܝܗܘܢ ܩܘܪܒܢܐ ܠܡܪܝܐ. ܘܕܒܚܘ ܕܒܚܬܐ ܠܡܪܝܐ ܥܠ ܫܠܘܬܗܘܢ.

Sic facite juvenco uni, & arieti uni, aut agno uni ex ovibus vel ex capris. 11 12 Juxta numerum quem facietis, ſecundùm eundē numerum facite unicuique. 13 Omnes domeſtici Iſraelis faciant iſta ſic, offerantq; oblationes ſuas in odorē ſuffit⁹ Dño. 14 Et ſi commoretur vobiſcū is qui ad me convertitur, aut inter vos in generationes veſtras, feceritque oblationē odoris ſuaveolētiæ Dño: quemadmodū facitis vos, ſic faciat. 15 Lex eadē ſit vobis & ei qui convertitur ad me commoranti vobiſcū, lex pepetua in generationes veſtras: is qui convertitur ad me, ſimilis erit vobis corā Dño. 16 Lex eadē & judicium idē ſit vobis atq; iis qui convertuntur ad me commorātib⁹ vobiſcū. 17 Et locutus eſt Dñs cū Moſe, dixitq; ad eū; 18 Loquere cū filiis Iſrael, & dic eis, Cùm ingreſſi fueritis terrā ad quā ego ſum vos introductur⁹, 19 Quando comedetis de pane terræ, ſeparate ſeparationem Dño De primitiis paſtarū veſtrarū: 20 placētā ſeparate: juxta ſeparationē areæ, ſic ſeparate eam. 21 Primitias paſtarū veſtrarū date ſeparationē Dño, in generationes veſtras. 22 Quòd ſi obliviſcamini, nec faciatis hæc omnia præcepta quæ locut⁹ eſt Domin⁹ cum Moſe; 23 Omnia *inquam* quæ mandavit Domin⁹ ad vos per manū Moſis, à die quo mandavit Dominus ac deinceps, in generationes veſtras: 24 Et quidē ſi à conſpectu oculorū congregationis fact⁹ eſt error, offerāt univerſa congregatio juvencū unū filiū bovis pro holocauſto, in odorē ſuffitûs Dño, cum farina ejus & libamine ejus, modo ipſi debito: & hircū unum caprarū pro peccato. 25 Veniamq; precetur ſacerdos pro univerſa congregatione filiorum Iſrael, & condonabitur eis, quandoquidem error eſt, & ipſi attulerunt oblationes ſuas ſacrificium Domino, & pro peccato victimam Domino propter ignorantias ſuas.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

11 כדין יתעבד לתורא חד או לדכרא
חד או־לאמר באמריא או בעזיא׃
12 כמנין די תעבדון כדין תעבדון לחד
13 כמנינהון׃ כל־יציבא יעבד־כדין
ית אלין לקרבא קרבן דמתקבל־
14 ברעוא קדם יי׃ וארי־יתגייר עמכון
גיורא או די־ביניכון לדריכון
ויעבד קורבן דמתקבל־ברעוא
קדם יי כמא די־תעבדון כן יעביד׃
15 קהלא קימא חד לכון ולגיוריא
דיתגיירון קים עלם לדריכון כותכון
16 כגיורא יהי קדם־יי׃ אוריתא חדא
ודינא חדא יהי לכון ולגיוריא
17 דיתגיירון עמכון׃ ומליל יי עם־משה
18 למימר׃ מליל עם־בני ישראל
ותימר להון במעלכון לארעא די
19 אנא מעיל יתכון לתמן׃ ויהי
במיכלכון מלחמא דארעא תפרשון
20 אפרשותא קדם־יי׃ ריש עצותכון
חלתא תפרשון אפרשותא כמא־
דמפרשין מן־אדרא כן תפרשון
21 יתה׃ מריש עצותכון תתנון קדם־יי
22 אפרשותא לדריכון׃ וארי תשתלון
ולא תעברון ית כל־פקודיא האלין
23 די־מליל יי עם־משה׃ ית כל־די
פקיד יי לותכון בידא דמשה מן־
יומא די פקיד יי ולהלא לדריכון׃
24 ויהי אם מעיני כנשתא אתעבידת
לשלו ויעבדון כל־כנשתא תור
בר־תורי חד לעלתא לאתקבלא
ברעוא קדם־יי ומנחתיה ונסכיה
כדחזי וצפיר־בר עזי חד לחטאתא׃
25 ויכפר כהנא על־כל־כנשתא דבני
ישראל וישתבק להון ארי־שלותא
היא ואנון איתיו ית־קורבנהון
קרבנא קדם־יי וחובתהון קדם יי
על־שלותהון׃

11 Sic facies per ſingulos boves, & per ſingulos arietes: & per ſingulos agnos in agnis, aut in 12 capris. Juxta numerum quem facietis; ſic facietis unicuique, 13 juxta numerū eorum. Sic faciet omnis indigena, quando obtulerit ex his oblationem quæ ſuſcipitur voluntariè co- 14 ram Domino. Et quando peregrinatus fuerit apud vos peregrinus, aut qui fuerit inter vos per generationes veſtras; & fecerit oblationem quæ ſuſcipitur voluntariè coram Domino: ſicut feceritis, ita fa- 15 ciet. Una congregatio, & unus ritus erit vobis, & peregrinis qui peregrinantur: ſtatuto ſempiterno in generationibus veſtris; ſicut vos, ita erit pere- 16 grinus corā Dño. Lex una, & judiciū unū erit vobis: & advenis, qui peregrinantur apud 17 vos. Locutúſq; eſt Domin⁹ ad 18 Moyſen dicens. Loquere cum filiis Iſrael; & dices ad eos; Cùm ingreſſi fueritis in terrā, 19 in quā ego induco vos. Et cōederitis de pane terræ: ſeparabitis ſeparationem corā Dño. 20 In primitias ciborū veſtrorū ſeparabitis placentā: ſicut ſeparant ſeparationē de areā, ſic 21 ſeparabitis eam. De primitiis ciborū veſtrorū dabitis ſeparationē corā Dño, in genera- 22 tionib⁹ veſtris. Et quando ignoraveritis, & non feceritis omnia præcepta hæc: quæ lo- 23 cut⁹ eſt Dñs cū Moyſe. Omnia quæ mandavit Dñs ad vos per manū Moyſi: à die quâ præcepit Dñs & deinceps, per ge- 24 nerationes veſtras. Eritq; ſi ab oculis congregationis aliquid latuerit, & p ignorantiā factū fuerit: offeret omnis congregatio vitulū de bobus unū in holocauſtū, ut ſuſcipiatur voluntariè corā Dño; & munus ejus & libamentū ej⁹ ſicut decet: & hircū de capris unum 25 pro peccato. Et propitiabit ſacerdos pro omni congregatione filiorū Iſrael, & dimittetur eis: quia ignorantia eſt; & ipſi obtulerūt oblationem ſuā corā Dño, & ſacrificiū pro peccato ſuo corā Dño pro ignorantiâ ſuâ.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

11 Sic fiet: bovi uni, aut arieti u- 12 ni, aut pecudi de agnis vel de capris. Secundùm numerum eorū quæ facietis, ſic (f) facietis uni pro numero eorum. 13 Omnis indigena faciet ſic iſta, ut offerat ſacrificiū ignitum odoris ſuavis Domino. 14 Cùm etiam peregrinatus fuerit vobiſcum peregrinus, aut qui eſt in medio veſtrî in generationibus veſtris, fecerítq; ſacrificium ignitum odoris ſuavis Domino; ſicut facitis, ſic fa- 15 ciet. O congregatio, præceptū unum erit vobis, et peregrino peregrināti. Præceptū eſt æternum iū generationib⁹ veſtris: ut vobis, ita peregrino erit co- 16 ram Domino. Lex una, et judicium unum erit vobis, et peregrino peregrinanti vobiſcū. 17 Præterea locutus eſt Dominus 18 Moſi, dicens; Loquere filiis Iſrael: dices autem eis; Cùm veneritis in terram in quam 19 ego vos introduco: Tum quando comedetis de pane terræ, offeretis oblationē ele- 20 vationis Domino. Primitias conſperſionū veſtrarum, placentam offeretis oblationem elevationis; juxta oblationem elevationis areæ, ita offeretis 21 eam. De primitiis conſperſionum veſtrarū dabitis Domino oblationem elevationis in 22 generationibus veſtris. Cúmq; erraveritis, & non feceritis omnia præcepta hæc quæ lo- 23 cut⁹ eſt Domin⁹ Moſi, Omnia quæ præcepit Dominus vobis per manum Moſis à die quo præcepit Dominus, et ultrà in 24 progenies veſtras; Cùm inquam, ab oculis congregationis perpetratum quid fuerit per errorem, faciet omnis cōgregatio vitulum de bobus unum in holocauſtum in odorem ſuavitatis Domino; oblationemq; ejus, et libationem ej⁹ ſecundùm conſuetudinē, 25 et hircum caprarū unum pro peccato. Et expiabit ſacerdos omnem congregationem filiorum Iſrael, et dimittetur eis, quoniam error eſt: Ipſiq; adduxerunt munus ſuum (g) ſacrificium ignitum Domino, et (h) hoſtiam ſuam pro peccato coram Domino pro errore ſuo.

VER.SAM. (f) facies (g) munus (h) expiationem corā Domino pro errore ſuo.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 12 *كذا يصنع مع كل ثور* ومع كل كبش* ومع كل راس من الحمل او من الماعز* بحسب احصاء ما
13 تعدون منها* كذاك اصنعوا مع كل واحد من المحصيات* كذا يصنع كل صريحي اذا قرب
14 قربانا مقبولا مرضيا عند الله* واي دخيل دخل معكم* او سكن فيما بينكم على مر اجيالكم*
15 فعمل قربانا اراد ان يكون مقبولا مرضيا عند الله* فكما تصنعون لذاك فليصنع* يا ايها الجوق*
رسم واحد يكون لكم وللغريب الدخيل* رسم الدهر على مر اجيالكم* كما ان الغريب مثلكم
16 17 بين يدي الله* كذاك شريعة وحكم واحد يكون لكم وللغريب الدخيل فيما بينكم* ثم
18 كلم الله موسى قائلا* مر بني اسرائيل وقل لهم* اذا دخلتم الى البلد الذي انا مدخلكم
19 20 اليه* فمتى ما اكلتم من طعامه* فارفعوا رفيعة* اول عجينكم* جردقة ترفعوها رفيعة*
21 22 كرفيعة البيدر ترفعونها* من اول عجينكم اجعلوا لله رفيعة على مر اجيالكم* وان سهوتم
23 فلم تعملوا هذه الوصايا التي امر الله بها موسى* من جميع ما امر الله به على يد موسى منذ
24 يوم ابتداء بالامر وهلم الى اجيالكم* فان كان السهو عن عيون الجماعة* فليصنعوا ثورا من
25 البقر صعيدة مقبولا مرضيا لله* ومعه بر ومزاج كما يجب* وعتودا من الماعز للذكاة* ويستغفر
الامام عن جماعة بني اسرائيل فيغفر لهم* اذ ذلك سهو فاتوا بصعيدتهم قربانا لله* وذكاتهم
*على سهوهم

11 Sic fiet cum omni bove, & cum omni ariete, & cum ſingulis agnis, aut capris. 12 Juxta numerū ej⁹ quod offeretis ex ipſis, ſic facite cū unoquoq; ex numeratis. 13 Ita faciet quilibet indigena cùm obtulerit ſacrificiū acceptū placabile apud Deum. 14 Et quicunq; advena ingreſſus fuerit vobiſcum, vel habitaverit inter vos in ſeriem progenierum veſtrarū, fecerítq; ſacrificiū quod velit eſſe acceptū placabile apud Deū: quemadmodū facietis, ita faciet. 15 O turba, præceptū unū erit vobis & peregrino alienigenæ; præceptū ſempiternū in ſeriem generationū veſtrarum. Quemadmodum peregrinus eſt ſicut vos corā Deo, 16 Ita lex, & judiciū idem erit vobis & peregrino alienigenæ inter vos. 17 Item locut⁹ eſt Deus cū Muſa, dicens; 18 Impera filiis Iſrail, & dicito illis; Cùm ingreſſi fueritis in regionem ad quā ego introductur⁹ ſum vos; 19 Quando comedetis ex ejus eſca, attollite elevationem 20 Primæ maſſæ veſtræ: placentā attolletis eā in elevationem: non ſec⁹ ac elevationē ſementis attolletis eam. 21 Ex prima maſſa veſtra facite Deo oblationem in ſeriem generationū veſtrarū. 22 Quòd ſi erraveritis, & non executi fueritis iſta mandata quæ præcepit Deus Muſæ. 23 Ex omnibus iis quæ mandavit Deus per manum Muſæ, à die quā cœpit præcipere & impoſterùm ad generationes veſtras: 24 Si fuerit error ab oculis cœtûs, faciant vitulum ex bobus pro holocauſto, acceptū placabilem Deo, & cùm eo triticum & temperamentum, uti convenit: & hœdum de capris in expiationem. 25 Et veniam poſtulabit ſacerdos pro congregatione filiorum Iſrail, & dimittetur eis cùm illud fuerit error; attulerintque holocauſtum ſuum ſacrificium Deo, & expiationem ſuam pro errore ſuo.

Verſio VULG. LAT.

26 Et dimittetur univerſæ plebi filiorum Iſrael, & advenis qui peregrinantur inter eos: quoniam culpa eſt omnis populi 27 per ignorantiam. Quòd ſi anima una neſciens peccaverit, offeret capram anniculam pro 28 peccato ſuo. Et deprecabitur pro ea ſacerdos, quòd inſcia peccaverit coram Domino: impetrabítque ei veniam, & dimittetur illi. 29 Tam indigenis quàm advenis una lex erit omnium, qui peccaverint ignorantes. 30 Anima verò, quæ per ſuperbiam aliquid commiſerit, ſive civis ſit ille, ſive peregrinus, (quoniam adverſus Dominum rebellis fuit) 31 peribit de populo ſuo. Verbum enim Domini contempſit, & præceptum illius fecit irritum: idcircò delebitur, & portabit iniquitatem ſuam. 32 Factum eſt autem, cùm eſſent filii Iſrael in ſolitudine, & inveniſſent hominem colligentem ligna in die Sabbati, 33 Obtulerunt eum Moyſi & Aaron 34 & univerſæ multitudini. Qui recluſerunt eum in carcerem, neſcientes quid ſuper eo facere deberent. 35 Dixítque Dominus ad Moyſen, Morte moriatur homo iſte, obruat eum lapidibus omnis turba extra 36 caſtra. Cúmq; eduxiſſent eum foràs, obruerunt lapidibus: & mortuus eſt, ſicut præceperat 37 Dominus. Dixit quoque Dominus 38 ad Moyſen, Loquere filiis Iſrael, & dices ad eos, Ut faciant ſibi fimbrias per angulos palliorum, ponentes in 39 eis vittas hyacinthinas: Quas cùm viderint, recordentur omnium mandatorum Domini, nec ſequantur cogitationes ſuas & oculos per res varias fornicantes,

ספר במדבר : טו

26 ונסלח לכל עדת בני ישראל ולגר הגר בתוכם כי לכל העם בשגגה׃
27 ואם נפש אחת תחטא בשגגה והקריבה עז בת שנתה לחטאת׃
28 וכפר הכהן על הנפש השגגת בחטאה בשגגה לפני יהוה לכפר עליו ונסלח לו׃
29 האזרח בבני ישראל ולגר הגר בתוכם תורה אחת יהיה לכם לעשה בשגגה׃
30 והנפש אשר תעשה ביד רמה מן האזרח ומן הגר את יהוה הוא מגדף ונכרתה הנפש ההוא מקרב עמה׃
31 כי דבר יהוה בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת הנפש ההוא עונה בה׃
32 ויהיו בני ישראל במדבר וימצאו איש מקשש עצים ביום השבת׃
33 ויקריבו אתו המצאים אתו מקשש עצים אל משה ואל אהרן ואל כל העדה׃
34 ויניחו אתו במשמר כי לא פרש מה יעשה לו׃
35 ויאמר יהוה אל משה מות יומת האיש רגום אתו באבנים כל העדה מחוץ למחנה׃
36 ויציאו אתו כל העדה אל מחוץ למחנה וירגמו אתו באבנים וימת כאשר צוה יהוה את משה׃
37 ויאמר יהוה אל משה לאמר׃
38 דבר אל בני ישראל ואמרת אלהם ועשו להם ציצת על כנפי בגדיהם לדרתם ונתנו על ציצת הכנף פתיל תכלת׃
39 והיה לכם לציצת וראיתם אתו וזכרתם את כל מצות יהוה ועשיתם אתם ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם אשר אתם זנים אחריהם׃

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

26 Καὶ (τ) ἀφεθήσεται κατὰ πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ τῷ (υ) προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ πρὸς ὑμᾶς, ὅτι παντὶ τῷ λαῷ ἀκούσιον. 27 Ἐάν τε ψυχὴ μία ἁμάρτῃ ἀκουσίως, προσάξει αἶγα μίαν ἐνιαυσίαν περὶ ἁμαρτίας. 28 Καὶ ἐξιλάσεται ὁ ἱερεὺς περὶ τῆς ψυχῆς τῆς ἀκουσιασθείσης, καὶ ἁμαρτούσης ἀκουσίως ἔναντι κυρίου, ἐξιλάσασθαι περὶ (φ) αὐτοῦ. 29 Τῷ ἐγχωρίῳ ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς νόμος εἷς ἔσται αὐτοῖς, ὃς (χ) ἐὰν ποιήσῃ ἀκουσίως. 30 Καὶ ψυχὴ ἥτις (ψ) ποιήσῃ ἐν χειρὶ ὑπερηφανίας ἀπὸ τῶν αὐτοχθόνων ἢ ἀπὸ τῶν προσηλύτων, τὸν θεὸν οὗτος (ω) παροξυνεῖ· ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς, 31 Ὅτι τὸ ῥῆμα κυρίου ἐφαύλισε, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ διεσκέδασεν. ἐκτρίψει ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη, ἡ ἁμαρτία αὐτῆς ἐν αὐτῇ. 32 Καὶ ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ εὗρον ἄνδρα συλλέγοντα ξύλα (α) τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. 33 Καὶ προσήγαγον αὐτὸν οἱ (β) εὑρόντες συλλέγοντα ξύλα τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν καὶ πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν υἱῶν Ἰσραήλ. 34 Καὶ ἀπέθεντο αὐτὸν εἰς φυλακήν, οὐ γὰρ συνέκριναν τί ποιήσωσιν (γ) αὐτόν. 35 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Θανάτῳ θανατούσθω ὁ ἄνθρωπος· λιθοβολήσατε αὐτὸν λίθοις πᾶσα ἡ συναγωγή. 36 Καὶ ἐξήγαγον αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἔξω τῆς παρεμβολῆς· καὶ ἐλιθοβόλησεν αὐτὸν πᾶσα ἡ συναγωγὴ (δ) λίθοις ἔξω τῆς παρεμβολῆς, (ε) καθὰ συνέταξε κύριος 37 τῷ Μωυσῇ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 38 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Καὶ ποιησάτωσαν ἑαυτοῖς κράσπεδα ἐπὶ τὰ πτερύγια τῶν ἱματίων αὐτῶν εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν· καὶ ἐπιθήσετε ἐπὶ τὰ κράσπεδα τῶν πτερυγίων 39 κλῶσμα ὑακίνθινον. Καὶ ἔσται ὑμῖν ἐν τοῖς κρασπέδοις, καὶ ὄψεσθε αὐτά· καὶ μνησθήσεσθε πασῶν τῶν ἐντολῶν κυρίου, καὶ ποιήσετε αὐτάς· καὶ οὐ διαστραφήσεσθε ὀπίσω τῶν διανοιῶν ὑμῶν, (ζ) καὶ τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν, ἐν οἷς ὑμεῖς ἐκπορνεύετε ὀπίσω αὐτῶν,

Et dimittetur (d) per omnem ſynagogam filiorum Iſræl, & proſelyto appoſito ad vos: quoniã omni populo non ſpontaneum. 27 Quòd ſi anima una peccavit non ſponte; offeret caprã unã anniculã pro peccato. 28 Et exorabit ſacerdos pro anima, quæ non ſponte egit, et peccavit nõ ſponte ante Dominum, (e) exorare pro eo. 29 Indigenæ in filiis Iſrael, & proſelyto appoſito in vobis, lex una erit eis; quicunq; fecerit nõ ſponte. 30 Et anima, quæcunq; fecerit in manu (f) ſuperbiæ de indigenis, vel de proſelytis, Deũ hic (g) exacerbavit: exterminabitur anima illa de populo ſuo; 31 Quoniã verbũ Domini contempſit, et mandata ejus diſperdidit. Extritione exteretur anima illa; peccatũ ejus in ea. 32 Et erant filii Iſrael in deſerto; et invenerunt hominẽ colligentẽ ligna die Sabbatorũ. 33 Et adduxerunt eũ illi, qui invenerunt colligentẽ ligna die Sabbatorũ, ad Moyſen, et Aaron, et ad omnẽ ſynagogã filiorum Iſrael. 34 Et depoſuerunt eũ in cuſtodia. Non enim decreverant, quid facturi eſſent eũ. 35 Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, Morte moriatur homo: lapidate eum lapidibus omnis ſynagoga. 36 Et eduxerunt eum omnis ſynagoga extra caſtra: et lapidavit eũ omnis ſynagoga lapidibus extra caſtra; ſicut præcepit Dominus Moyſi. 37 Et ait Dominus ad Moyſen, dicens, 38 Loquere filiis Iſrael, & dices ad eos, Et faciant ſibi fimbrias ſuper alas veſtimentorum ſuorum in progenies ſuas: & imponetis ſuper fimbrias alarum vittam hyacinthinam. 39 Et erit vobis in fimbriis; & aſpicietis eas: & recordabimini omnium mandatorum Domini, & facietis ea: & non pervertemini poſt cogitationes veſtras, & oculos in quibus vos fornicamini poſt eos:

MS.A. (τ) ἀφεθήσεται πᾶσα ἡ συναγωγὴ υἱῶν (υ) προσηλύτῳ καὶ τῷ προσπορευομένῳ πρὸς (φ) αὐτοῦ· καὶ ἀφεθήσεται αὐτῷ. Τῷ (χ) ἂν (ψ) ποιήσει (ω) παροξυνεῖ, καὶ ἐξολεθρευθήσεται (α) ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ σαββάτου. (β) εὑρόντες αὐτὸν συλλέγοντα τὰ ξύλα πρὸς Μωυσῆν (γ) αὐτῷ. (δ) ἐν λίθοις (ε) καθὰ ἐλάλησεν κύριος πρὸς Μωυσῆν. (ζ) καὶ ὀπίσω τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 Et condonabitur eis, *nempe* univerſæ congregationi filiorũ Iſrael, necnon iis qui convertuntur ad me degentibꝰ in Iſraele, quia 27 totius eſt populi error. Si verò anima una peccet per errorem, offerat capram anniculam pro peccato. 28 Veniamq; poſtulet ſacerdos pro anima quæ peccavit peccato erroris corã Domino: venia *inquam*, poſtulabitur pro eo, & condonabitur ei. 29 Tam filiis Iſrael, quã iis qui convertuntur ad me degentibus apud me, lex eadem erit vobis quoad illum qui *aliquid* commiſerit per errorem. 30 Anima verò quæ *aliquid* fecerit manu ſuperbâ, tam ex vobis, quàm ex iis qui convertuntur ad me: in conſpectu Dñi quẽ blaſphemavit, pereat anima illa de populo ſuo. 31 Nã ſprevit ſermones Domini, ejuſq; præcepta irrita fecit: pereat *inquam*, anima ejuſmodi, & ſcelus ejus in ipſam. 32 Erant autem filii Iſrael in deſerto, & invenerunt hominem quendam colligentẽ ligna die ſabbathi. 33 Obtulerũt ergò eũ ii qui eum invenerant colligentem ligna, ad Moſen & ad Aharonem, & ad omnem cœtum. 34 Et clauſerunt eum in carcere, eò quòd nondum declaratum eſſet quid fieret de eo. 35 Dixítque Dñs ad Moſen, Morte mulctetur *talis* homo, & lapidibus obruant eum univerſa congregatio extra caſtra. 36 Itaque eduxerunt eum univerſa congregatio extra caſtra, & obruerunt eum lapidibus, & mortuus eſt, quemadmodum præceperat Dominus Moſi.

Lex de fimbriis.

37 Locutus eſt etiam Dñs cum Moſe, dixítque 38 ad eum; Loquere cum filiis Iſrael, & dic eis ut faciant ſibi fimbrias ſuper oras veſtimentorum ſuorũ in generationes ſuas, ponántque in fimbriis extremitatum eorum filum hyacinthinum. 39 Erúntque vobis fimbriæ, ut videntes eas recordemini omnium præceptorũ Domini Dei veſtri, & faciatis ea, nec ſeducamini poſt corda veſtra, & poſt cogitationes veſtras, poſt quas vos aberratis.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

26 Dimitteturq; omni cõgregationi filiorũ Iſrael, & advenis qui peregrinantur inter eos: quia ignorantia eſt omnis populi. 27 Et ſi vir unus peccaverit per ignorantiã: offeret caprã anniculã pro peccato. 28 Et propitiabit ſacerdos pro homine qui ignoraverit, quando peccaverit ꝑ ignorantiã corãDño: 29 & dimittetur ei. Lex una erit indigenæ in filiis Iſrael & advenis qui peregrinantur inter eos, omni qui fecerit per ignorantiã. 30 Vir autẽ qui fecerit aliquid per ſuperbiã, de indigenis & peregrinis; Dominũ ipſe irritat: & peribit homo 31 ille de medio populi ſui. Quia verbũ Domini contempſit, & præcepta ejus fecit irrita: conſummatione conſummabitur homo ille, iniquitas ejus in eo 32 erit. Erántque filii Iſrael in ſolitudine: & invenerunt virum colligentem ligna in die 33 Sabbati. Et adduxerunt eũ, qui invenerant eum colligentem ligna, ad Moyſen & Aaron, & ad omnem congregationem. 34 Et ligaverunt eum in carcere: quia non erat decretum quid 35 fieret de eo. Dixitq; Dñs ad Moyſen; occiſione occidatur vir ille: omnis congregatio lapident illum lapidibus extra 36 caſtra. Et adduxerunt eum omnis congregatio extra caſtra, & lapidaverunt eum lapidibus, & mortuus eſt: ſicut præceperat Dominus Moyſi. 37 Dixitque Dominus ad Moy- 38 ſen dicens. Loquere cum filiis Iſrael, & dices ad eos; ut faciant ſibi fimbrias in angulis veſtimentorum ſuorum, per generationes ſuas: & ponent in fimbriis quæ ſunt in angulis filum hyacinthinum. 39 Erúntque vobis fimbriæ: ut videatis eas, & recordemini omnium mandatorum Domini, & faciatis ea: & non fornicemini poſt cogitationem cordis veſtri, & poſt viſionem oculorum veſtrorum; poſt quæ vos erratis ſequentes ea.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

26 Et dimittetur univerſæ congregationi filiorum Iſrael, et peregrino peregrinanti in medio eorum: quia univerſo populo per errorem id accidit. *27 Si verò anima una peccaverit per errorem, tum offeret caprã anniculã pro peccato. 28 Et expiabit ſacerdos animam illam quæ erravit peccando per errorem coram Domino, exorabitq; pro ea, & dimittetur ei. 29 Indigenæ de filiis Iſrael, & peregrino peregrinanti in medio eorũ, lex una erit vobis cùm agent per errorẽ. 30 Anima autẽ quæ egerit cùm manu excelſa, ſive de indigenis, ſive de peregrinis, Dominũ illa cõtumeliâ affecit: exterminabitur anima illa de medio populorũ ſuorũ. 31 Eò quòd verbũ Domini contempſit, & præcepta ejus irritavit, exterminando exterminabis animam illam; iniquitas ejus in ea. 32 Cùm autem eſſent filii Iſrael in deſerto, invenerunt hominẽ colligentem ligna in die ſabbati. 33 Et adduxerunt eum qui invenerant colligentem ligna, ad Moſen, et ad Aaronem, et ad univerſam congregationem. 34 Et poſuerunt eum in cuſtodia, quia non erat explicatum quid faciendum eſſet illi. 35 Et dixit Dominus Moſi, Moriendo morietur homo ille, obruite eum lapidibus omnis congregatio extra caſtra. 36 Itaque eduxerunt eum omnis congregatio extra caſtra, & obruerunt eum lapidibus, mortuuſq; eſt, ſicut præceperat Dominus Moſi. 37 Poſtea locutus eſt Dominus Moſi, dicens; 38 Loquere filiis Iſrael, diceſq; eis, ut faciant ſibi fimbrias ſuper (i) alas veſtimentorum ſuorum in generationibus ſuis, ponantq; ſuper fimbriam alæ filum hyacinthinum. 39 Erunt autem vobis in fimbrias, videbitiſque eas, & recordabimini omnium mandatorum Domini ut faciatis ea, & non (k) inquiratis poſt cor veſtrum, & poſt oculos veſtros, poſt quos vos fornicamini.*

VER. SAM. (i) extremitates (k) velitis

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

26 Et dimittetur congregationi filiorũ Iſrail, & peregrino alienigenæ inter eos, cùm tota turba ſit in errore. 27 Et ſi peccaverit homo unus per errorem, offerat ovem filiã ejuſdẽ anni in expiationem. 28 Petetq; veniã ſacerdos pro homine illo errante propter peccatũ ſuũ per errorem corã Deo: & remittetur ei, atq; condonabitur illi. 29 Indigenæ ex filiis Iſrail, & peregrino alienigenæ inter eos, lex eadem erit vobis quoad eũ qui peccaverit per errorem. 30 Quicunq; verò fecerit id manu elatâ, ſive indigena, ſive advena, ipſe eſt abjiciens Dominũ ſuũ: ideo excindatur talis homo de medio populi ſui. 31 Eò quòd deſpexerit ſermonem Dei, & violaverit mandatũ ejus: excindatur inquã, homo ille exciſione, & iniquitas ejus ſuper ipſũ. 32 Cùmq; manſiſſent filii Iſrail in deſerto, invenerunt virũ colligentẽ ligna in die ſabbathi. 33 Obtuleruntq; hi qui repererant illũ colligentem ligna, Muſæ & Haron & toti cœtui. 34 Et poſuerunt eum in carcere, quia nondũ explicatũ fuerat eis quid fieret de ipſo. 35 Dixit ergò Deus Muſæ, Occidatur vir occiſione; hoc eſt, obruant eum lapidibus univerſa congregatio extra caſtra. 36 Quare eduxerunt eũ extra caſtra, & obruerunt eũ lapidibꝰ donec mortuus eſſet, ſicuti præcepit Deꝰ Muſæ. 37 Dixitque Deus Muſæ ſermonem; 38 Manda filiis Iſrail, & dic eis ut faciant ſibi tænias ſuper extremitatibus palliorum ſuorum per ſeriem progenierum ſuarum, ponantque ſuper tænias extremitatum ligulam hyacinthinam. 39 Eritque hoc vobis tæniæ patentes, ut videatis illas, & recordemini omnium mandatorũ Dei, & exequamini ea, & non ſtudeatis ſequi corda veſtra, & oculos veſtros, poſt quos vos ſeducimini.

ספר במדבר׃ יו

ſancti ſitis & mea præcepta omnia faciatis & ,recordemini Ut
40 למען תזכרו ועשיתם את־כל־מצותי והייתם קדשים
vos eduxi qui , veſter Deus Dominus Ego .veſtro Deo
41 לאלהיכם׃ אני יהוה אלהיכם אשר הוצאתי אתכם
Dominus Ego .Deum in vobis exiſtendum ad ,Ægypti terra è
מארץ מצרים להיות לכם לאלהים אני יהוה
.veſter Deus
אלהיכם׃

CAP. XVI. יו

Abiram &,Dathan &,Levi filii Chehath filii Ishar filius Corach cepit Et
1 ויקח קרח בן־יצהר בן־קהת בן־לוי ודתן ואבירם
facies in ſurrexerunt Et .Reuben filii Peleth filius On & , Eliab filii
2 בני אליאב ואון בן־פלת בני ראובן׃ ויקמו לפני
prælati , ducenti & ,quinquaginta Iſrael filiis è viri & ,Moſeh
משה ואנשים מבני־ישראל חמשים ומאתים נשיאי
,Moſeh ſuper ſe congregaverunt Et .nominis viri , conventus vocati cœtus
3 עדה קראי מועד אנשי־שם׃ ויקהלו על־משה
cœtus omnis quia ,vobis Multum : eos ad dixerunt & ,Aharon ſuper &
ועל־אהרן ויאמרו אלהם רב־לכם כי כל־העדה
ſuper vos elevatis cur Et .Dominus eorū medio in &,ſancti ipſi univerſi
כלם קדשים ובתוכם יהוה ומדוע תתנשאו על־
.ſuas facies ſuper cecidit &,Moſeh audivit Et ? Domini congregationem
4 קהל יהוה׃ וישמע משה ויפל על־פניו׃
Mane : dicendo , ejus cœtum omnem ad & , Corach ad eſt locutus Et
5 וידבר אל־קרח ואל־כל־עדתו לאמר בקר
faciet appropinquare &,ſanctū & , ei qui Domin⁹ faciet notū &
וידע יהוה את־אשר־לו ואת־הקדוש והקריב
: facite Hoc .ſe ad faciet accedere ,eo in elegerit quem & , ſe ad
6 אליו ואת אשר יבחר־בו יקריב אליו׃ זאת עשו
eis in date Et .ejus cœtus omnis & ,Corach thuribula vobis Capite
7 קחו־לכם מחתות קרח וכל־עדתו׃ ותנו בהן
vir erit Et .cras Domino coram ſuffitum eis ſuper ponite &,ignem
אש ושימו עליהן קטרת לפני יהוה מחר והיה האיש
.Levi filii vobis Multum .ſanctus ipſe , Dominus elegerit quem
אשר־יבחר יהוה הוא הקדוש רב־לכם בני לוי׃
parū Num .Levi filii quæſo Audite : Corach ad Moſeh dixit Et
8 ויאמר משה אל־קרח שמעו־נא בני לוי׃ המעט
9 ,Iſrael cœtu à vos Iſrael Deus fecerit ſeparare quòd ,vobis de
מכם כי־הבדיל אלהי ישראל אתכם מעדת ישראל
tabernaculi ſervitium ſerviendum ad,ſe ad vos faciendū appropinquare ad
להקריב אתכם אליו לעבד את־עבדת משכן
fecit appropinquare Et:eis miniſtrādū ad ,cœtu coram ſtandum ad &,Domini
10 יהוה ולעמד לפני העדה לשרתם׃ ויקרב
etiam quæſivitis & ,tecum Levi filios tuos fratres omnes & , te
אתך ואת־כל־אחיך בני־לוי אתך ובקשתם גם־
,Dominū ſuper convenientes,tuus cœtus omnis & ,tu Idcirco ? ſacerdotium
11 כהנה׃ לכן אתה וכל־עדתך הנעדים על־יהוה
? eum ſuper murmurâſtis quia ,iſtud quid Aharon &
ואהרן מה־הוא כי תלונו עליו׃

NUMERI.
Verſio VULG. LAT.

40 Sed magis memores præceptorū Dñi faciant ea, ſintque ſancti Deo ſuo. 41 Ego Dominus Deus veſter, qui eduxi vos de terra Ægypti, ut eſſem Deus veſter.

CAP. XVI.

1 ECce autē Core filius Iſaar, filii Caath, filii Levi, & Dathan atq; Abiron filii Eliab, Hon quoq; filius Pheleth de filiis Ruben, 2 Surrexerunt contra Moyſen, aliiq; filiorū Iſrael ducenti quinquaginta viri proceres ſynagogæ, & qui tempore concilii per nomina vocabantur. 3 Cúmq; ſtetiſſent adverſùm Moyſen & Aaron, dixerūt, Sufficiat vobis, quia omnis multitudo ſanctorū eſt, & in ipſis eſt Dominus: Cur elevamini ſuper populū Dñi? 4 Quod cùm audiſſet Moyſes, cecidit pronus in faciem: 5 Locutúſq; ad Core & ad omnem multitudinem, Manè, inquit, notū faciet Dominus qui ad ſe pertineant, & ſanctos applicabit ſibi: & quos elegerit, appropinquabunt ei. 6 Hoc igitur facite: Tollat unuſquiſq; thuribula ſua, tu Core, 7 & omne concilium tuum: Et hauſto cras igne, ponite deſuper thymiama coram Domino: & quemcunque elegerit, ipſe erit ſanctus. Multùm erigimini filii Levi. 8 Dixítq; rurſum ad Core, Audite filii Levi: 9 Num parum vobis eſt, quòd ſeparavit vos Deus Iſrael ab omni populo, & junxit ſibi, ut ſerviretis ei in cultu tabernaculi, & ſtaretis coram frequentiâ populi, & miniſtraretis ei? 10 Idcircò ad ſe fecit accedere te & omnes fratres tuos filios Levi, ut vobis etiam ſacerdotium vendicetis, 11 Et omnis globus tuus ſtet contra Dominum? quid eſt enim Aaron ut murmuretis contra eum?

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

40 Ὅπως ἂν μνησθῆτε καὶ ποιήσητε πάσας τὰς ἐντολάς μου, καὶ ἔσεσθε ἅγιοι τῷ θεῷ ὑμῶν. 41 Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ ἐξαγαγὼν ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, εἶναι ὑμῶν θεός. ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν.

ΚΕΦ. ιϛ΄.

1 Καὶ ἐλάλησε Κορὲ υἱὸς (†) Ἰσαὰρ υἱοῦ Καὰθ υἱοῦ Λευὶ, καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὶ Ἐλιὰβ, καὶ (α) Αὐν υἱὸς Φαλὲθ υἱοῦ Ῥουβήν. 2 Καὶ ἀνέστησαν ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἄνδρες τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πεντήκοντα καὶ διακόσιοι, ἀρχηγοὶ συναγωγῆς σύγκλητοι βουλῆς, καὶ ἄνδρες ὀνομαστοί. 3 Συνέστησαν ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ (β) εἶπαν, Ἐχέτω ὑμῖν ὅτι πᾶσα ἡ συναγωγὴ πάντες ἅγιοι, καὶ ἐν αὐτοῖς κύριος. καὶ διατί κατανίστασθε ἐπὶ τὴν συναγωγὴν κυρίου; 4 Καὶ ἀκούσας Μωυσῆς, ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον. 5 Καὶ ἐλάλησε πρὸς Κορὲ καὶ πρὸς πᾶσαν αὐτοῦ τὴν συναγωγὴν, λέγων, Ἐπέσκεπται καὶ ἔγνω ὁ θεὸς τοὺς ὄντας αὐτοῦ καὶ τοὺς (γ) ἁγίους, καὶ προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν· (δ) καὶ οὓς ἐξελέξατο ἑαυτῷ, προσηγάγετο πρὸς ἑαυτόν. 6 Τοῦτο ποιήσατε· λάβετε ὑμῖν (ε) αὐτοῖς πυρεῖα Κορὲ, καὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ (ζ) αὐτοῦ, 7 Καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπίθετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα ἔναντι κυρίου αὔριον· καὶ ἔσται ὁ ἀνὴρ (η) ὃν ἐκλέλεκται κύριος, οὗτος ἅγιος. ἱκανούσθω ὑμῖν υἱοὶ Λευί. 8 Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ, Εἰσακούσατέ μου υἱοὶ Λευί. 9 Μὴ μικρόν ἐστι τοῦτο ὑμῖν, ὅτι (θ) διέστειλεν ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ὑμᾶς ἐκ συναγωγῆς Ἰσραὴλ, καὶ προσηγάγετο ὑμᾶς πρὸς ἑαυτὸν λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς κυρίου, καὶ παρίστασθαι ἔναντι (ι) τῆς σκηνῆς λατρεύειν αὐτοῖς; 10 Καὶ προσηγάγετό σε καὶ πάντας τοὺς ἀδελφούς σου υἱοὺς Λευὶ μετὰ σοῦ, καὶ ζητεῖτε καὶ ἱερατεύειν; 11 Οὕτως σὺ καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή σου ἡ συνηθροισμένη πρὸς τὸν θεόν. καὶ Ἀαρὼν τίς ἐστιν, ὅτι διαγογγύζετε κατ' αὐτοῦ;

40 Ut recordemini, & faciatis omnia mandata mea: & eritis ſancti Deo veſtro. 41 Ego Dominus Deus veſter, qui eduxi vos de terra Ægypti, ut ſim veſter Deus. Ego Dominus Deus veſter.

CAP. XVI.

1 ET locutus eſt Core filius Iſaar filii Caath filii Levi, & Dathan & Abiron filii Heliab, & Ayn filius Phaleth filii Ruben. 2 Et inſurrexerunt contra Moyſen, & viri de filiis Iſrael quinquaginta & ducenti, duces ſynagogæ, ſenatores concilii, & viri nominati. 3 Coiverunt ſuper Moyſen, & Aaron, & (a) dixerunt, Sufficiat vobis, quia omnis ſynagoga, omnes ſancti, & in ipſis Dominus. Et quarè conſurgitis ſuper ſynagogam Domini? 4 Et audiens Moyſes cecidit in faciem. 5 Et locutus eſt ad Core, & ad omnem illius ſynagogam, dicens, Conſideravit, & (b) novit Deus eos, qui ipſius ſunt, & ſanctos, & adduxit ad ſe: & quos elegit ſibi, adduxit ad ſe. 6 Hoc facite: Sumite vobis ipſis thuribula, Core, & omnis ſynagoga ejus, 7 Et imponite ſuper ea ignem, & imponite ſuper ea incenſum ante Dominum cras: & erit ille vir quem elegit Dominus, hic ſanctus. (c) Sufficiat vobis, filii Levi. 8 Et dixit Moyſes ad Core, Exaudite me filii Levi. 9 Nunquid puſillum eſt hoc vobis, quòd diſtinxit Deus Iſrael vos de ſynagoga Iſrael, & adduxit vos ad ſe miniſtrare miniſteria tabernaculi Domini, & aſſiſtere ante (d) tabernaculum ad miniſtrandum eis? 10 Et adduxit te, & omnes fratres tuos filios Levi tecum: & quæritis etiam ſacerdotio fungi? 11 Sic tu, & omnis ſynagoga tua congregata erga Deū. Et Aarō quis eſt, quia obmurmuratis contra eū?

MS.A. (†) Ἰσσαὰρ (α) Αὐνὰν (β) εἶπαν πρὸς αὐτοὺς, Ἐχέτω (γ) ἁγίους προσηγάγετο (δ) καὶ οὓς οὐκ ἐξελέξατο ἑαυτῷ, οὐ προσηγάγετο (ε) ἑαυτοῖς (ζ) ἑαυτοῦ, (η) ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος, (θ) διέστειλεν ὑμᾶς ὁ θεὸς Ἰσραὴλ ἐκ (ι) τῆς συναγωγῆς λατρεύειν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

40 * ܘܐܝܟܢܐ ܕܬܥܗܕܘܢ ܘܬܥܒܕܘܢ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܝ. ܘܬܗܘܘܢ ܩܕܝܫܝܢ ܠܐܠܗܟܘܢ. * ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ
41 ܐܠܗܟܘܢ. ܕܐܦܩܬܟܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܕܐܗܘܐ ܠܟܘܢ ܐܠܗܐ. ܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܘ *

ܥܠܬܐ ܕܦܠܓܘܬܗ ܕܩܘܪܚ ܘܕܟܠܗ ܟܢܘܫܬܗ. ܟܕ ܐܬܦܠܓܘ ܥܠ ܡܪܝܐ. ܘܒܠܥܬ ܐܢܘܢ
ܐܪܥܐ. ܘܡܢܗܘܢ ܐܬܘܩܕܘ ܒܝܩܕܢܐ ܕܢܘܪܐ. * ܘܐܬܦܠܓ ܩܘܪܚ ܒܪ ܝܫܗܪ ܒܪ ܩܗܬ ܒܪ ܠܘܝ. 1
ܘܕܬܢ ܘܐܒܝܪܡ ܒܢܝ ܐܠܝܐܒ. ܘܐܘܢ ܒܪ ܦܠܬ ܒܪ ܪܘܒܝܠ. * ܘܩܡܘ ܥܠ ܡܘܫܐ. ܘܥܡܗܘܢ 2
ܓܒܪܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ ܪܫܐ ܕܟܢܘܫܬܐ. ܕܡܬܩܪܝܢ ܠܙܒܢܐ ܓܒܪܐ ܕܫܡܐ.
* ܘܐܬܟܢܫܘ ܥܠ ܡܘܫܐ. ܘܥܠ ܐܗܪܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܠܐ ܣܓܝ ܠܟܘܢ. ܕܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ 3
ܩܕܝܫܝܢ. ܘܡܪܝܐ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܐܠܐ ܕܬܬܪܝܡܘܢ ܥܠ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܫܡܥ ܡܘܫܐ. 4
ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ. * ܘܡܠܠ ܥܡ ܩܘܪܚ. ܘܥܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܗ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 5
ܨܦܪܐ ܢܚܘܐ ܡܪܝܐ ܡܢ ܕܝܠܗ ܗܘ. ܘܩܕܝܫܐ ܢܩܪܒ ܠܘܬܗ. ܘܐܝܢܐ ܕܓܒܐ ܠܗ. ܢܩܪܒ
ܠܘܬܗ. * ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ. ܣܒܘ ܠܟܘܢ ܡܚܬܝܬܐ ܩܘܪܚ. ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܗ. * ܘܣܝܡܘ 6
ܒܗܝܢ ܢܘܪܐ. ܘܣܝܡܘ ܒܗܝܢ ܒܣܡܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܡܚܪ. ܘܓܒܪܐ ܕܓܒܐ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܗܘ 7
ܢܗܘܐ ܩܕܝܫܐ. ܣܓܝ ܠܟܘܢ ܒܢܝ ܠܘܝ. * ܘܐܡܪ ܬܘܒ ܡܘܫܐ ܠܩܘܪܚ. ܫܡܥܘ ܐܦ ܒܢܝ ܠܘܝ. 8
* ܠܐ ܣܦܩ ܠܟܘܢ. ܕܦܪܫܟܘܢ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܪܒܟܘܢ 9
ܠܘܬܗ. ܠܡܦܠܚ ܦܘܠܚܢܐ ܕܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܡܩܡ ܩܕܡ ܟܢܘܫܬܐ ܠܡܫܡܫܘ
ܐܢܘܢ. * ܘܩܪܒܟ ܠܟ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܐܚܝܟ ܒܢܝ ܠܘܝ ܥܡܟ. ܐܠܐ ܒܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܐܦ ܟܗܢܘܬܐ. 10
* ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܢܬ ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܟ. ܐܬܟܢܫܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܡܚܪ. ܘܐܗܪܘܢ ܡܢܘ ܕܬܪܛܢܘܢ ܥܠܘܗܝ. 11

40 Et ut memineritis, & faciatis omnia mandata mea, ſitiſq; ſancti Deo veſtro. 41 Ego ſum Dñs Deus veſter qui eduxi vos è terra Ægypti, ut eſſem vobis Deus: ego ſum Dñs Deus veſter.

CAP. XVI.

Locus diſſidii Corah totiuſque cœtûs ejus, quando diſſederunt à Domino, & deglutivit eos terra, & quidam eorum combuſti fuerunt incendio ignis.

1 DIſſedit autem Corah filius Jeſhar, filii Cahath, filii Levi, & Dathan & Abiram filii Eliab, & Avan filius Phelath, filii Rubil, 2 Et inſurrexerunt contra Moſen, unà cum *aliis* viris de filiis Iſrael, ducentis quinquaginta capitibus cœtûs, qui vocabantur ad tempus, viris celebribus. 3 Congregatiq; ſunt adverſùs Moſen & adverſùs Aharonem, & dixerunt eis, Nonne ſat vobis eſt quòd univerſa congregatio ſancti ſint, & Dominus ſit inter eos, ſed vultis efferri ſuper univerſam congregationem Domini? 4 Quo audito, Moſes cecidit ſuper faciem ſuam: 5 Et locutus eſt cum Corah, cumq; univerſa ipſius congregatione, dixitq; ad eos, Manè oſtendet Dominus quis ſit ejus: & qui ſanctus fuerit, accedet ad eum; & is qui electus fuerit ab ipſo, accedet ad eum. 6 Sic facite, Accipite vobis thuribula, tu Corah & univerſa congregatio tua; 7 Et ponite in ea ignem, imponiteq; iis aromata corā Domino cras: & vir quem eliget ſibi Dominus, ipſe erit ſanctus: ſufficiat vobis filii Levi. 8 Dixit etiam Moſes ad Corah, Audite quoque filii Levi; 9 Nonne ſufficit vobis quòd ſegregârit vos Deus Iſrael ex tota congregatione filiorum Iſrael, & admoverit vos ad ſe, ut fungeremini miniſterio tabernaculi Domini, & ut ſtaretis ante congregationem ad famulandum illis? 10 Admoverit inquam te, omneſq; fratres tuos filios Levi tecum, ſed ambitis etiam ſacerdotium? 11 Propterea tu & omnis cœtus tuus convenite coram Domino cras. Aharon verò quid eſt, ut murmuretis in eum?

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

40 בדיל דתדכרון ותעבדון ית־כל־
פקודי ותהון קדישין קדם אלהכון׃
41 אנא יי אלהכון די אפקית יתכון
מארעא דמצרים למהוי לכון
לאלה אנא יי אלהכון׃

יו

1 ואתפליג קרח בר־יצהר בר־קהת
בר־לוי ודתן ואבירם בני אליאב
2 ואון בר־פלת בני ראובן׃ וקמו
לאפי משה וגבריא מבני־ישראל
מאתן וחמשין רברבי כנשתא
3 מערעי זמן אנשין דשמא׃ ואתכנשו
על־משה ועל־אהרן ואמרו להון
סגי־לכון ארי כל־כנשתא כלהון
קדישין וביניהון שריא שכנתא
דיי ומא־דין אתון מתרברבין על־
4 קהלא דיי׃ ושמע משה ונפל על־
5 אפוהי׃ ומליל עם־קרח ועם־כל־
כנשתיה למימר בצפרא ויהודע
יי ית־דכשר־ליה וית־דקדיש ויקרב
לקדמוהי וית די יתרעי־ביה יקריב
6 לשמושיה׃ דא עבידו סבו־לכון
7 מחתין קרח וכל־כנשתיה׃ והבו
בהון אשתא ושוו עליהון קטרת־
בסמין קדם יי מחר ויהי גברא
דיתרעי יי הוא קדיש סגי־לכון בני
8 לוי׃ ואמר משה לקרח שמעו־כען
9 בני לוי׃ הזעיר לכון ארי־אפריש
אלהא דישראל יתכון מכנשתא
דישראל לקרבא יתכון לקדמוהי
למפלח ית־פולחן משכנא דיי
ולמקם קדם כנשתא לשמשותהון׃
10 וקריב יתך וית־כל־אחך בני־לוי
עמך ובען אתון בען אף כהונתא
11 רבתא׃ בכן את וכל־כנשתך
דאזדמנתון על־יי ואהרן מה־הוא
ארי אתרעמתון עלוהי׃

Targum ONKELOS.

40 Ut recordemini, & faciatis omnia præcepta mea: & ſitis ſancti coram Deo veſtro. 41 Ego Dominus Deus veſter, qui eduxi vos de terrâ Ægypti; ut eſſem vobis in Deum: Ego Dominus Deus veſter.

CAP. XVI.

1 ET diviſus eſt Chore, filius Iſaar filii Caath filii Levi: & Dathan & Abiram filii Eliab, & On filius Pheleth filii Ruben. 2 Et ſurrexerunt in conſpectu Moyſi, & viri ex filiis Iſrael ducenti & quinquaginta: principes congregationis, qui in tempore concilii per nomina vocabantur. 3 Et congregati ſunt adverſus Moyſen & adverſus Aaron, & dixerūt eis, Sufficiat vobis: quoniā univerſi viri congregationis omnes ſunt ſancti, & inter eos habitat majeſtas Dñi: & cur vos elevamini ſuper eccleſiam Dñi? 4 Et audivit Moyſes, & cecidit in faciē ſuam. 5 Locutuſq; eſt cū Chore, & cū omni congregatione ejus, dicens: Manè notum faciet Dñs quis eſt qui ad ſe pertineat, & qui ſanctus ſit ut accedat in cōſpectu ejus: & quēcunq; elegerit, applicabit ad miniſteriū ſuū. 6 Hoc facite: Tollite vobis thuribula, Chore & oīs congregatio ej⁹. 7 Et ponite in eis ignem, & mittite in eis incenſū aromatū coram Dño cras; & vir quem eliget Domin⁹, ipſe erit ſanctus: 8 ſufficit vobis filii Levi. Dixitq; Moyſes ad Chore: Audite nunc filii Levi. 9 Nunquid parū vobis eſt, quod ſeparavit vos Deus Iſrael ab omni congregatione Iſrael, ut applicaret vos in cōſpectu ſuo: ut ſerviretis in miniſterio tabernaculi Dñi; & ut ſtaretis corā congregatione, ad 10 miniſtrandum pro eis. Et applicavit te, & omnes fratres tuos filios Levi tecum: & quæritis vos ſacerdotiū magnum? 11 Propterea tu & omnis congregatio tua conveniſtis contra Dominum: quid eſt enim Aaron, quia murmurâſtis contra eum?

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*40 [illegible]
41 [illegible]

**1 [illegible]
*2 [illegible]
3 [illegible]
*4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
**8 [illegible]
*9 [illegible]
*10 [illegible]
11 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

*40 [illegible]
41 [illegible]

**1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
**8 [illegible]
*9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

40 Ut recordemini, & faciatis omnia mandata mea, ſanctique ſitis Deo veſtro. 41 Ego Dominus Deus veſter qui eduxi vos de terra Ægypti, ut eſſem vobis in Deum: ego Dominus Deus veſter.

CAP. XVI.

1 ET accepit Core filius Iſaar, filii Caath, filii Levi, Dathan quoq; & Abiram filii Eliab, & On filius Pheleth filii Ruben; 2 Et ſurrexerunt contrà Moſen: viri etiam de filiis Iſrael ducenti et quinquaginta, principes congregationis, (a) deputati conventûs, homines nominis. 3 Et congregaverunt ſe contra Moſen, & contra Aaronem, dixeruntq; eis, Sufficiat vobis quòd in univerſa congregatione omnes ſancti ſunt, & in medio eorum Dominus: quare ergò extollimini adverſùs cōgregationem Domini? 4 Ut audivit Moſes, cecidit in faciem ſuam, 5 Locutuſq; eſt Coreo, et univerſæ congregationi ejus, dicens; Manè manifeſtabit Dominus qui ſui ſint, et ſanctū appropinquare faciet ad ſe: quemque elegit ſibi, appropinquare faciet ad ſe. 6 Hoc facite, accipite vobis thuribula, Core, et omnis cōgregatio ej⁹, 7 Et date in illis ignē, et ponite ſuper illa incenſum coram Domino craſtinâ die, eritq; vir ille quem elegit Dominus, ipſe ſanctus: ſufficiat hoc vobis filii Levi. 8 Et dixit Moſes ad Core, audite quæſo, filii Levi; 9 Parúmne eſt præ vobis quòd ſeparavit Deus Iſrael vos de congregatione Iſraelis, ut accedere vos faceret ad ſe ad faciendum miniſterium tabernaculi Domini, ut ſtaretis ante congregationem, & miniſtraretis ei. 10 Accedere quoq; fecit te, & omnes fratres tuos filios Levi tecum, quòd petatis etiam ſacerdotium? 11 (b) Ideò tu, & cuncta congregatio tua conveniſtis contra Dominum: Aaron enim quid eſt, quod murmurâſtis contra eum?

VER. SAM. (a) vocati ad tempus, (b) Pulchrè

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

40 * لكي تذكروا ذلك دايما وتعملوا جميع وصاياي * فتكونوا مقدسين لربكم * انا الله
41 ربكم الذي اخرجتكم من بلد مصر لاكون لكم الها * انا الله ربكم الدايم البقاء *
* الفصل السادس عشر * ويقدم قورح بن يصهار بن قهات بن لاوي * وداثان وابيرام 1
ابنا الياب * واون بن فالت بنو راوبين * فقاموا امام موسي * واناس من بني اسرايل خمسون 2
ومايتان اشراف الجماعة * دعاة محضر * ذوو اسماء * فتجمعوا على موسي وهرون وقالوا لهما * 3
ما حسبكما رياسة * اذ الجماعة كلهم مقدسون * وفيما بينهم نور الله * فما بالكما تسرفان على جوق
الله * وسمع ذلك موسي * ووقع على وجهه يلتمس الوحي * فكلم قورح وكل جموعه وقال لهم * 4 5
غدا يعرف الله من هو له * ومن المقدس فيقربه اليه * ومن يختار يقربه اليه * اصنعوا حلة * خذوا 6
مجامر يا قورح وكل جموعه * واجعلوا عليها نارا * والقوا فيها بخورا بين يدي الله غدا * فاي 7
رجل اختار الله فهو المقدس * حسبكم ذلك يا بني لاوي * ثم قال لهم موسي * اسمعوا 8
يا بني لاوي * اقليل عندكم اذا فرزكم اله اسرايل من جماعتكم * فقربكم اليه 9
لتخدموا خدمة مسكنه * وتقفوا بين يدي الجماعة تخدموهم * فكذلك قربك وساير اخوتك 10
بني لاوي معك * حتى طلبتم الامامة ايضا * كذلك انت وكل جمعك المجتمعون على الله * 11
وهرون من هو حتى تتذمروا عليه *

40 Ut recordemini hujus rei ſemper, & faciatis omnia præcepta mea, & ſitis ſancti Domino veſtro. 41 Ego Deus Dominus veſter, qui eduxi vos, è regione Ægypti, ut eſſem vobis Deus. Ego Deus Dominus veſter æternè manens.

CAP. XVI.

1 ACceſſit autem Corah filius Jeſhar filii Cahath, filii Livi, & Dathan atque Abiram filii Eliab, & Un filius Phaleth, filii Raubin, 2 Et ſteterunt coram Muſa: itemq; nonnulli ex filiis Iſrail, nempe *ducenti & quinquaginta, nobiliores cœtûs, præclariores concilii, & famâ celeberrimi. 3 Seque turmatim collegerunt adverſùs Muſam & Haronem, atque dixerunt eis; Nonne ſatis dominati eſtis, cùm tota congregatio ſit ſancta, & inter ipſos ſit ſplendor Dei? quare ergò dominamini vos duo turbæ Dei? 4 Audivit autem id Muſa, & cecidit ſuper faciem ſuam (quærens revelationem,) 5 Et locutus eſt ad Corah, omneſq; turmas ejus, & ait illis; Cras notificabit Deus quis ejus ſit, & quiſnam ſit ſanctus, admovebitque eum ad ſe: & quem elegerit, approximabit ſibi. 6 Facite rem, Accipite thuribula ô Corah & omnes turmæ ejus, 7 Et imponite illis ignem, & injicite in ea thus coram Deo cras: & quemcunque virum elegerit Deus, ille ſanctus eſt: ſufficiat vobis hoc ô filii Livi. 8 Etiam ait illis Muſa, Audite ô filii Livi; 9 Num parum apud vos eſt quòd ſeparaverit vos Deus Iſrail è congregatione veſtra, & adjunxerit vos ſibi ut miniſtraretis miniſterium habitaculi ſui, & ſtaretis ante cœtum ut ſerviretis eis? 10 Sic inquam te admoverit omneſque fratres tuos filios Livi tecum, ut etiam propterea affectetis ſacerdotium 11 Tu & omnis turba tua congregati contra Deum? & Haron quis eſt, ut muſſitetis contra eum?*

ספר במדבר : יו

.El'ab filios Abiram & Dathan vocandum ad Moſeh miſit Et
12 וישלח משה לקרא לדתן ולאבירם בני אליאב
nos feceris aſcendere quòd parum Num .aſcendemus Non : dixerunt &
13 ויאמרו לא נעלה : המעט כי העליתנו
;deſerto in nos mori *faciendum ad* , melle & lacte fluente terra è
מארץ זבת חלב ודבש להמיתנו במדבר
Etiam ? gerendo principatum etiam ,nos ſuper te facis principem quia
כי־תשתרר עלינו גם־השתרר : 14 אף
dediſti *&*,nos feciſti venire melle & lacte fluentem terram ad non
לא אל־ארץ זבת חלב ודבש הביאתנו ותתן־
iſtorum virorum oculos *Num* .vineæ & agri hæreditatem nobis
לנו נחלת שדה וכרם העיני האנשים ההם
ad dixit & ; valde Moſeh *ira fuit* Et .aſcendemus Non ? *evelles*
15 תנקר לא נעלה : ויחר למשה מאד ויאמר אל־
eis ab unum aſinum Non .eorum *munus* ad reſpicias Ne :Dominum
יהוה אל־תפן אל־מנחתם לא חמור אחד מהם
ad Moſeh dixit Et .eis ex uni malefeci neque , *abſtuli*
16 נשאתי ולא הרעתי את־אחד מהם : ויאמר משה אל־
,ipſi & tu , Domino coram eſtote *tuus cœtus* omnis & , Tu : Corach
קרח אתה וכל־עדתך היו לפני יהוה אתה והם
dabitis & ,*ſuum thuribulum* unuſquiſque capite Et .cras Aharon &
17 ואהרן מחר : וקחו איש מחתתו ונתתם
unuſquiſque Domino coram facietis appropinquare &,ſuffitum eis *ſuper*
עליהם קטרת והקרבתם לפני יהוה איש
Aharon & , tu & *thuribula* *ducenta* & ,quinquaginta ,*ſuum thuribulum*
מחתתו חמשים ומאתים מחתת ואתה ואהרן
,ſuam acerram unuſquiſque ceperunt Et .*ſuum thuribulum* unuſquiſque
18 איש מחתתו : ויקחו איש מחתתו
ſteterunt & :ſuffitum eis *ſuper* poſuerunt &,ignem eis *ſuper* *dederunt* &
ויתנו עליהם אש וישימו עליהם קטרת ויעמדו
fecit congregare Et .Aharon & , Moſeh & , *conventus tentorii* oſtium
19 פתח אהל מועד ומשה ואהרן : ויקהל
tentorii oſtium ad congregationem univerſam Corach eos *ſuper*
עליהם קרח את־כל־העדה אל־פתח אהל
.*cœtum univerſum ad* Domini gloria eſt conſpecta & : *conventus*
מועד וירא כבוד־יהוה אל־כל־העדה :
: dicendo ,Aharon ad & , Moſeh ad Dominus eſt locutus Et
20 וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר :
.*momentũ juxta* eos conſumam & ,iſtius *cœtus* medio è vos Separate
21 הבדלו מתוך העדה הזאת ואכלה אתם כרגע :
omnis ſpirituum Deus ,Deus :dixerũt &,ſuas facies ſuper *ceciderunt* Et
22 ויפלו על־פניהם ויאמרו אל אלהי הרוחת לכל־
eſt locut⁹ Et ?*ſeviebit ira cœtum omnem ſuper* & ,*peccabit* unus vir ,carnis
23 בשר האיש אחד יחטא ועל כל־העדה תקצף : וידבר
: dicendo , *cœtum* ad Loquere .dicendo ,Moſeh ad Dominus
24 יהוה אל־משה לאמר : דבר אל־העדה לאמר
.Abiram & ,Dathan ,Corach tabernaculi circuitu à *Aſcendite*
העלו מסביב למשכן־קרח דתן ואבירם :
eum poſt *iverunt* Et .Abiram & Dathan ad *ivit* & ,Moſeh ſurrexit Et
25 ויקם משה וילך אל־דתן ואבירם וילכו אחריו
.Iſrael ſeniores
זקני ישראל :

Verſio VULG. LAT.

12 Miſit ergò Moyſes ut vocaret Dathan et Abiron filios Eliab. Qui reſponderunt, Non venimus. 13 Numquid parum eſt tibi, quòd eduxiſti nos de terra, quæ lacte & melle manabat, ut occideres in deſerto, niſi & dominat⁹ fueris noſtrî? 14 Reverà induxiſti nos in terrã, quæ fluit rivis lactis & mellis, & dediſti nobis poſſeſſiones agrorum & vinearum. An & oculos noſtros vis eruere? 15 Non venimus. Iratúſq; Moyſes valdè, ait ad Dominum; Ne reſpicias ſacrificia eorum: tu ſcis quòd ne aſellum quidem unquam acceperim ab eis, nec afflixerim quempiam eorum. 16 Dixítque ad Core, Tu, & omnis congregatio tua ſtate ſeorſùm coram Domino, & Aaron die craſtino ſeparatim. 17 Tollite ſinguli thuribula veſtra, & ponite ſuper ea incenſum, offerentes Domino ducenta quinquaginta thuribula. Aaron quoque teneat 18 thuribulum ſuum. Quod cùm feciſſent, ſtantibus Moyſe & 19 Aaron, Et coacervâſſent adverſùm eos omnem multitudinem ad oſtium tabernaculi, apparuit cunctis gloria Domini. 20 Locutúſque Dominus 21 ad Moyſen & Aaron, ait; Separamini de medio congregationis hujus, ut eos repentè 22 diſperdam. Qui ceciderunt proni in faciem, atque dixerunt; Fortiſſime Deus ſpirituum univerſæ carnis, num uno peccante, contra omnes 23 ira tua deſæviet? Et ait Do-24 minus ad Moyſen, Præcipe univerſo populo, ut ſeparetur à tabernaculis Core, & Da-25 than & Abiron. Surrexítque Moyſes, & abiit ad Dathan & Abiron: & ſequentibus eum ſenioribus Iſrael,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

12 Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς καλέσαι Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοὺς Ἐλιάβ· καὶ εἶπαν, Οὐκ ἀναβαίνομεν. 13 Μὴ μικρὸν τοῦτο, ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν τῇ ἐρήμῳ, ὅτι κατάρχεις 14 ἡμῶν; Ἄρχων εἶ· καὶ σὺ εἰς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι εἰσήγαγες ἡμᾶς, καὶ ἔδωκας ἡμῖν κλῆρον ἀγροῦ καὶ ἀμπελῶνας. τοὺς ὀφθαλμοὺς τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων ἂν ἐξέ-15 κοψας. οὐκ ἀναβαίνομεν. Καὶ ἐβαρυθύμησε Μωυσῆς σφόδρα, καὶ εἶπε πρὸς κύριον, Μὴ πρόσχῃς εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν. οὐκ ἐπιθύμημα οὐδενὸς αὐτῶν εἴληφα, οὐδὲ ἐκά-16 κωσα οὐδένα αὐτῶν. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Κορὲ, Ἁγίασον τὴν συναγωγήν σου, καὶ γίνεσθε ἕτοιμοι ἔναντι κυρίου (κ) σὺ καὶ Ἀαρὼν 17 καὶ αὐτοὶ αὔριον. Καὶ λάβετε ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, καὶ ἐπιθήσετε ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα, καὶ προσάξετε ἔναντι κυρίου ἕκαστος τὸ πυρεῖον αὐτοῦ, πεντήκοντα καὶ διακόσια πυρεῖα, καὶ σὺ καὶ Ἀαρὼν ἕκαστος τὸ πυρεῖον 18 αὐτοῦ. Καὶ ἔλαβεν ἕκαστος τὸ πυρεῖον (λ) αὐτοῦ, καὶ ἐπέθηκαν ἐπ' αὐτὰ πῦρ, καὶ ἐπέβαλον ἐπ' αὐτὰ θυμίαμα· καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου Μω-19 υσῆς καὶ Ἀαρών. Καὶ ἐπισυνέστησεν ἐπ' αὐτοὺς (μ) Κορὲ τὴν πᾶσαν αὐτοῦ συναγωγὴν παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πάσῃ τῇ 20 συναγωγῇ. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς 21 Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, Ἀποσχίσθητε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξ-22 αναλώσω αὐτοὺς εἰσάπαξ. Καὶ ἔπεσαν ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν, καὶ εἶπαν, Θεὸς, θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκός· εἰ ἄνθρωπος εἷς ἥμαρτεν, ἐπὶ πᾶσαν τὴν 23 συναγωγὴν (ν) ὀργὴ κυρίου; Καὶ ἐλά-24 λησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τῇ συναγωγῇ, λέγων, Ἀναχωρήσατε κύκλῳ ἀπὸ τῆς συναγωγῆς (ξ) 25 Κορέ. Καὶ ἀνέστη Μωυσῆς, καὶ ἐπορεύθη πρὸς Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν, καὶ συνεπορεύθησαν μετ' αὐτοῦ πάντες οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ.

12 *Et miſit Moyſes vocare Dathan & Abiron filios Heliab: Et di-* 13 *xerunt, Non aſcendimus. Nunquid puſillum hoc, quoniam eduxiſti nos in terram fluentem lac & mel, interficere nos in eremo, quoniam præes nobis?* 14 *(e) Princeps es: & tu in terram fluentem lac & mel induxiſti nos: et dediſti nobis ſortẽ agri, & vineas: oculos hominum illorũ (f) utique abſcidiſti. Non* 15 *aſcendimus. Et graviter tulit Moyſes valdè: & dixit ad Dominum, Nè attendas ad ſacrificium eorum. Non deſiderium ullius eorum ſumpſi, neque afflixi quenquam eorum.* 16 *Et dixit Moyſes ad Core, Sanctifica ſynagogam tuam; & ſitis parati ante Dominum tu & Aaron, & ipſi cras.* 17 *Et ſumite unuſquiſque thuribulum ſuum; & imponetis ſuper ea incenſum: & adducetis unuſquiſque ante Dominum thuribulum ſuum, quinquaginta & ducenta thuribula, & tu, & Aaron, unuſquiſque thuribulum ſuum.* 18 *Et ſumpſit unuſquiſque thuribulum ſuum, & impoſuerunt ſuper ea ignem; & injecerunt in ea incenſum. Et ſteterunt apud januas tabernaculi teſtimonii Moyſes, & Aaron.* 19 *Et coacervavit adverſùs eos Core univerſam ſuam ſynagogã apud oſtium tabernaculi teſtimonii. Et apparuit gloria Domini univerſæ ſynagogæ.* 20 *Et locutus eſt Dominus ad* 21 *Moyſen & Aaron, dicens, Abſcedite de medio ſynagogæ iſtius: & conſumam eos (g) confeſtim.* 22 *Et ceciderunt in faciem ſuam, & dixerunt, Deus, Deus ſpirituum, & univerſæ carnis: Si homo unus peccavit, ſuper omnẽ ſynagogam ira Domini?* 23 *Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, di-* 24 *cens, Loquere ſynagogæ, dicens; Secedite in circuitu à ſynagoga Core.* 25 *Et ſurrexit Moyſes, & ivit ad Dathan, & Abiron: & iverunt ſimul cum eo omnes ſeniores Iſrael.*

MS.A. (κ) σὺ καὶ αὐτοὶ, καὶ Ἀαρὼν αὔριον. (λ) αὐτοῦ, καὶ *ἐπέβαλον (μ) Κορὲ πᾶσαν αὐτοῦ τὴν Συναγωγὴν παρὰ τὰς θύρας τῆς (ν) ἡ ὀργὴ (ξ) Κορὲ καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρών. Καὶ ἀνέστη

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

12 *ܘܫܕܪ ܡܘܫܐ ܠܡܩܪܐ ܠܕܬܢ ܘܠܐܒܝܪܡ ܒܢܝ ܐܠܝܐܒ. ܘܐܡܪܘ. ܠܐ ܣܠܩܝܢܢ. *ܠܐ ܣܦܩ ܠܟܘܢ
13 ܕܐܦܩܬܘܢܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܪܕܝܐ ܚܠܒܐ ܘܕܒܫܐ. ܠܡܩܛܠܢ ܒܡܕܒܪܐ. ܐܠܐ ܡܬܪܘܪܒܝܢ
14 ܐܢܬܘܢ ܥܠܝܢ ܐܦ ܡܬܪܘܪܒܘ. *ܘܠܐܪܥܐ ܕܡܪܕܝܐ ܚܠܒܐ ܘܕܒܫܐ ܠܐ ܐܥܠܬܢ. ܘܠܐ ܝܗܒܬ ܠܢ
15 ܝܪܬܘܬܐ ܕܚܩܠܐ ܘܕܟܪܡܐ. ܐܦ ܐܢ ܥܝܢܝܗܘܢ ܕܓܒܪܐ ܗܠܝܢ ܬܥܘܪ. ܠܐ ܣܠܩܝܢܢ. *ܘܐܬܟܪܝ ܠܗ ܛܒ ܠܡܘܫܐ.
ܘܐܡܪ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܠܐ ܬܬܦܢܐ ܠܘܬ ܩܘܪܒܢܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܦܠܐ ܚܡܪܐ ܕܚܕ ܡܢܗܘܢ ܢܣܒܬ.
16 ܘܠܐ ܐܒܐܫܬ ܠܚܕ ܡܢܗܘܢ. *ܘܐܡܪ ܡܘܫܐ ܠܩܘܪܚ. ܐܢܬ ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܟ ܗܘܘ
17 ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܐܢܬ ܘܐܢܘܢ. ܘܐܗܪܘܢ. ܡܚܪ. *ܣܒܘ ܟܠ ܓܒܪ ܦܝܪܡܗ. ܘܣܝܡܘ ܒܗܘܢ ܢܘܪܐ.
ܘܣܝܡܘ ܒܗܘܢ ܒܣܡܐ. ܘܩܪܒܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܟܠ ܓܒܪ ܦܝܪܡܗ. ܡܐܬܝܢ ܘܚܡܫܝܢ ܦܝܪܡܝܢ.
18 ܘܐܢܬ ܘܐܗܪܘܢ. ܟܠ ܓܒܪ ܦܝܪܡܗ. *ܘܢܣܒܘ ܟܠ ܓܒܪ ܦܝܪܡܗ. ܘܣܡܘ ܒܗܘܢ ܢܘܪܐ. ܘܣܡܘ
19 ܒܗܘܢ ܒܣܡܐ. ܘܩܡܘ ܡܘܫܐ ܘܐܗܪܘܢ ܠܘܬ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. *ܘܟܢܫ ܥܠܝܗܘܢ ܩܘܪܚ
ܠܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. ܠܬܪܥܐ ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܘܐܬܓܠܝ ܫܘܒܚܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܟܠܗ
20 ܟܢܘܫܬܐ. *ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܥܡ ܐܗܪܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. *ܐܬܦܪܫܘ ܡܢ
21 ܓܘ ܟܢܘܫܬܐ. ܗܕܐ. ܘܐܘܒܕ ܐܢܘܢ ܒܚܕܐ ܫܥܐ. *ܘܢܦܠܘ ܥܠ ܐܦܝܗܘܢ. ܘܐܡܪܘ. ܐܠܐ
22 ܐܠܗܐ ܕܪܘܚܐ ܕܟܠ ܒܣܪ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܚܛܐ: ܘܥܠ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܗܘܐ ܪܘܓܙܐ.
23 *ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. *ܡܠܠ ܥܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
24 ܐܣܬܠܩܘ ܡܢ ܚܕܪܘܗܝ ܕܡܫܟܢܗ ܕܩܘܪܚ ܘܕܕܬܢ ܘܕܐܒܝܪܡ. *ܘܩܡ ܡܘܫܐ ܘܐܙܠ ܠܘܬ ܕܬܢ
25 ܘܐܒܝܪܡ. ܘܐܙܠܘ ܒܬܪܗ ܩܫܝܫܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ.

Miſit autem Moſes ad vocandum Dathan & Abiram filios Eliab: qui dixerunt, Non aſcendemus. 12 Nonne ſufficit vobis extraxiſſe 13 nos è terra fluente lacte & melle, ut occideretis nos in deſerto, ſed etiam ſuperbè attollimini ſuper nos? Et ad terrã manantem 14 lacte & melle nos minimè introduxiſti, neque dediſti nobis hæreditatem agrorum & vinearum. Etiamſi oculos noſtros excæcaveris, non aſcendemus. Ægrè admodum tulit 15 *hoc* Moſes, & ait corã Domino, Ne reſpicias ad oblationes eorum: nam nec aſinum ullius ex ipſis tuli, nec ulli eorum malum intuli. Et 16 dixit Moſes ad Corah, Tu, & univerſus cœtus tu⁹ adeſte coram Dño: tu *inquam*, & ipſi, atque Aharon cras. Sumite quiſq; thuribulum 17 ſuũ, & ponite in ea ignem, ponitéque in ea aromata, & offerte coram Domino quilibet thuribulum ſuum, ducenta quinquaginta thuribula, & tu, & Aharon quiſque thuribulum ſuum. Itaque ſumentes unuſquiſque 18 thuribulũ ſuum, poſuerunt in ea ignem, & impoſuerunt aromata: ſteteruntque Moſes & Aharon ante tabernaculũ temporis. Et con- 19 gregavit ſuper eos Corah totam congregationẽ ad oſtiũ tabernaculi temporis. Et apparuit gloria Domini ſuper univerſam congregationem. Et locutus eſt Dominus cum 20 Moſe & cum Aharone, dixitq; ad eos; Re- 21 cedite de medio cœtûs hujus, & perdam eos unicâ horâ. Procidentes autem in facies ſuas, 22 dixerunt, Fortiſſime Deus ſpirituum univerſæ carnis, homo unus cùm pecccaverit, adverſùs totum cœtum erit indignatio? Lo- 23 cutuſque eſt Dominus cum Moſe, & dixit 24 ad eum; Loquere cum univerſa congregatione, & dic eis, Recedite à confinibus tabernaculi Corah & Dathan & Abiram. 25 Surrexitque Moſes, & abiit ad Dathan & Abirã, abieruntq; poſt eũ ſeniores Iſraelis.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

12 ושלח משה למקרי לדתן
ולאבירם בני אליאב ואמרו לא
13 נסק : הזעיר ארי אסקתנא מארעא
עבדא חלב ודבש לקטלותנא
במדברא ארי־אתרברבת עלנא
14 אף־אתרברבא : ברם לא לארעא
עבדא חלב ודבש אעילתנא ויהבתא־
לנא אחסנת חקלין וכרמין העיני
גבריא האנון תשלח לעורא לא
15 נסק : ותקיף למשה לחדא ואמר
קדם יי לא־תקבל ברעוא קרבנהון
לא חמרא דחד מנהון שחרית ולא
16 אבאישית ית־חד מנהון : ואמר
משה לקרח את וכל־כנשתך הוו
זמינין לקדם יי את ואנון ואהרן
17 מחר : וסבו גבר מחתיתיה ותתנון
עליהון קטורת־בסמין ותקרבון
קדם יי גבר מחתיתיה מאתן
וחמשין מחתין ואת ואהרן גבר
18 מחתיתיה : ונסיבו גבר מחתיתיה
ויהבו עליהון אשתא ושויאו
עליהון קטורת בוסמין וקמו בתרע
19 משכן זמנא ומשה ואהרן : ואכנש
עליהון קרח ית־כל־כנשתא לתרע
משכן זמנא ואתגלי יקרא דיי
20 לכל־כנשתא : ומליל יי עם־
21 משה ולאהרן למימר : אתפרשו
מגו כנשתא הדא ואשיצי יתהון
22 כשעה : ונפלו על־אפיהון ואמרו
אל אלה רוחיא לכל־בשרא גברא
חד ייחוב ועל כל־כנשתא יהי
23 רוגזא : ומליל יי עם־משה למימר :
24 מליל עם־כנשתא למימר אסתלקו
מסחור־סחור למשכנא־דקרח
25 דתן ואבירם : וקם משה ואזל
לות־דתן ואבירם ואזלו בתרוהי
סבי ישראל :

12 Miſitque Moyſes, ut vocarent Dathan & Abirã filios Eliab: & dixerunt, Non aſcendemus. 13 Nunquid parũ eſt, quòd aſcendere nos feciſti de terrâ fluente lacte & melle, ut occideres nos in ſolitudine: niſi quod etiam eleveris contra nos? 14 Utiq; neq; in terram fluentem lacte & melle induxiſti nos, nec dediſti nobis poſſeſſionẽ agrorũ & vinearum: ſi oculos virorũ illorũ excæcaveris, non 15 aſcendemus. Iratúſq; eſt Moyſes valdè; & ait coram Dño, Non recipias voluntariè oblationem eorum: nullius enim ex eis aſinum tuli, neq; cui- 16 quam ex eis malefeci. Dixítq; Moyſes ad Chore; Tu & omnis congregatio tua, eſtote parati coram Domino: tu & illi, & 17 Aaron, cras. Et tollat unuſquiſq; thuribulũ ſuũ; & ponite ſuper ea incẽſum aromatũ, & offerte corã Dño ſinguli thuribulũ ſuũ, ducẽta et quinquaginta thuribula: tu quoq; & Aaron unuſquiſque teneat 18 thuribulum ſuum. Tulerúntq; ſinguli thuribulũ ſuũ, & poſuerunt ſuper ea ignem, & poſuerunt in eis incenſum aromatũ: & ſteterunt in oſtio tabernaculi fœderis, Moyſes 19 quoq; & Aaron. Et congregavit contra eos Chore omnem congregationẽ ad oſtiũ tabernaculi fœderis: & revelata eſt 20 gloria Dñi omni cœtui. Locutuſq; eſt Dñs cum Moyſe & 21 Aaron, dicens. Separamini de medio congregationis hujus: 22 ut diſperdã eos ſubitò. Et ceciderunt in faciem ſuam, & dixerunt; Deus, Deus ſpirituũ univerſæ carnis: nunquid ſi unus vir peccaverit, ſuper omnẽ congregationẽ erit in- 23 dignatio? Locutuſq; eſt Dñs 24 cum Moyſe dicens. Loquere cum congregatione, dicens: Recedite à circuitu tabernaculi Chore, Dathan & Abirã. 25 Surrexitque Moyſes, & abiit ad Dathan & Abiram: & abierunt poſt eum ſeniores Iſrael.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Et miſit Moſes vocatum Dathan & Abiram filios Eliab, 12 *qui dixerunt, Non aſcendemus. Parúmne eſt quòd e-* 13 *duxiſti nos de terra fluente lac et mel, ut faceres nos mori in deſerto, quòd principatum tibi vendicas ſuper nos, etiam principem agendo?* 14 *Nunquid in terram fluentem lac & mel introduxiſti nos? & dediſti nobis hæreditatem agri, aut vineæ? num oculos hominum iſtorum erues? non* 15 *aſcendemus. Et irat⁹ eſt Moſes valdè; dixitq; Domino, Ne reſpicias ad oblationem eorum, nihil deſiderabile ab iis accepi, neque malum quid feci uni ex iis.* 16 *Et dixit Moſes ad Core, Tu, et omnis congregatio tua eſtote coram Domino; tu, & ipſi, & Aaron craſtinâ die.* 17 *Accipite quoque unuſquiſque thuribulũ ſuum, et ponite ſuper illa incenſum: afferetis igitur ante Dominũ unuſquiſque thuribulum ſuum, ducenta et quinquaginta thuribula: Tu autem, et Aaron, uterque thuribulũ ſuum.* 18 *Et acceperunt unuſquiſque thuribulum ſuum, & dederunt in eis ignẽ, et poſuerunt ſuper ea incenſum, & ſteterunt ad portam tabernaculi teſtimonii: Moſes quoque & Aaron.* 19 *Et congregavit contra eos Core omnem congregationem ad portam tabernaculi teſtimonii, tum apparuit gloria Domini omni congregationi.* 20 *Et locutus eſt Dominus Moſi & Aaroni, dicens;* 21 *Separate vos de medio congregationis iſtius, ut conſumã illos in momento.* 22 *Et ceciderunt in facies ſuas, dixeruntq;, Fortiſſime Deus ſpirituum omnis carnis, vir unus peccavit, & contra omnem congregationem iraſcêris?* 23 *Et locutus eſt Dominus Moſi, di-* 24 *cens; Loquere congregationi, dicens; Diſcedite à circuitu tabernaculi Core, Dathan, et Abiram.* 25 *Tum ſurrexit Moſes, et abiit ad Dathan et Abiram, et iverunt poſt eum (c) ſeniores Iſrael.*

VER. SAM. (c) ſapientes

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

12 13 *ثم بعث موسي يدعوا بداثان وابيرام ابني الياب * فقالا لا نصير اليك * افقليل ان اصعدتنا
14 من بلد يفيض اللبن والعسل لتقتلنا في البرية حتي تراءس علينا ايضا تراؤسا * وايضا لم
تدخلنا الي بلد يفيض لبنا وعسلا * ولا اعطيتنا حقلة اوكرما * فلو فقدت هولايك القوم
15 يقلع عيونهم لم نصر اليك * فاشتد ذلك علي موسي فقال * اللهم لا تقبل هديتهما * ودل
16 به علي اني لم اسخر لاحدهما حمارا * فضلا عن ان اسي الي احدهما * ثم قال موسي لقورح *
17 انت وجموعك احضروا بين يدي الله مع هرون غدا * وليأخذ كل رجل مجمرة * والقوا
عليها بخورا * وقدموها بين يدي الله خمسين ومايتي مجمرة * وانت وهرون * وكل واحد منهم
18 يقدم مجمرته * فاخذ كل واحد مجمرته * وجعلوا فيها نارا * والقوا عليها بخورا * ووقفوا علي
19 باب خباء المحضر * وموسي وهارون * وجوف عليهم قورح جميع الجماعة الي باب خباء المحضر *
20 21 فظهر نور الله لجميعهم * وكلم الله موسي وهرون يكلمهما * ان انفردتم من بين هذه الجماعة
22 افنيتهم كطرفة * ووقعا علي وجهيهما وقالا * يا قادر يا اله ارواح كل بشر * ارجل واحد يخطي وعلي
23 24 سائر الجماعة تسخط * فكلم الله موسي قائلا * مر الجماعة وقل لهم * ارتفعوا عن حوالي مساكن
25 قورح وداثان وابيرام * فقام موسي ومضي الي داثان وابيرام * ومضي معه شيوخ بني اسرائيل *

Deinde miſit Muſa ad vocandũ Dathan & Abirã ambos filios Eliab. Et dixerunt, Non veniemus ad te. 12 *Num parva res eſt te abſtraxiſſe nos à regione manante lacte & melle ad occidendũ nos in deſerto, ut exerceas in nos quoque dominiũ?* 13 *Et nondũ introduxeris nos in patriã manantem lacte & melle, nec dederis nobis poſſeſſionem, aut vineã? Etiãſi intentes illis hominib⁹ evulſionem oculorũ ſuorũ, non veniem⁹ ad te.* 14 *Moleſtũ fuit hoc Muſæ, & ait; De⁹, ne acceptes donũ amborũ, & oſtende per hoc quòd ego nentri⁹ aſinũ angariaverim, nedũ læſerim quempiã eorũ.* 15 *Poſtea dixit Muſa ad Corah, Tu, & turbæ tuæ adeſte corã Deo cũ Harone cras.* 16 *Et ſumat quilibet vir thuribulũ ſuũ, & projicite ſuper ea thus, & offerte illa in cõſpectũ Dei, ducenta ac quinquaginta thuribula: & tu, atq; Haron, & unuſquiſq; ex illis offerat thuribulũ ſuũ.* 17 *Accepit igitur unuſquiſq; thuribulũ ſuũ, & poſuerunt in eis ignẽ, & projecerunt ſuper eũ incenſũ, & ſteterunt ad oſtiũ tabernaculi præſentiæ; necnon Muſa, atq; Haron.* 18 *Et congregavit contra eos Corah totũ cœtũ ad jannã tabernaculi præſentiæ: apparuitq; ſplendor Dei omnib⁹.* 19 *Locutuſq; eſt De⁹ cũ Muſa & Harone locutionẽ;* 20 *Si ſeceſſeritis è medio iſti⁹ cõgregationis, cõſumã eos quaſi ictu oculi.* 21 *Et ceciderunt ambo in facies ſuas, & dixerunt; O potens, ô De⁹ ſpirituũ omnis carnei, anne vir unus peccabit, & toti cœtui indignaberis?* 22 *Et locut⁹ eſt Deus cum Muſa dicens; Præcipe cõgregationi, &* 23 24 *dic eis; Recedite à locis contiguis habitationi Corah & Dathan & Abiram.* 25 *Surrexitque Muſa, & abiit ad Dathan & Abiram, abieruntque cum illo ſeniores filiorum Iſrael.*

virorum tentoriis desuper quæso Recedite :dicendo,cœtum ad est locutꝰ Et
26 וידבר אל־העדה לאמר סורו נא מעל אהלי האנשים
fortè ne ,eis quæ omnia in attingatis ne & ,istorum impiorum
הרשעים האלה ואל־תגעו בכל־אשר להם פן־
,Corach tabernaculo desuper ascẽderũt Et .eorũ peccatis omnibꝰ in cõsumamini
27 תספו בכל־חטאתם : ויעלו מעל משכן־קרח
sunt egressi Abiram & ,Dathan Et .circuitu è Abiram & ,Dathan
דתן ואבירם מסביב ודתן ואבירם יצאו
,eorum filii & ,eorum uxores & ,suorum tabernaculorũ ostium stantes
נצבים פתח אהליהם ונשיהם ובניהם
Dominus quia scietis hoc In :Moseh dixit Et .eorum familia &
28 וטפם : ויאמר משה בזאת תדעון כי־יהוה
.meo corde de non quod ,hæc opera omnia faciendum ad ,me misit
שלחני לעשות את כל־המעשים האלה כי־לא מלבי :
,hominis omnis visitatione & ,isti morientur hominis omnis mortem juxta Si
29 אם־כמות כל־האדם ימתון אלה ופקדת כל־האדם
creationem si Et .me misit Dominus non ,eos super visitabitur
30 יפקד עליהם לא יהוה שלחני : ואם־בריאה
deglutiverit & ,suum os terra aperuerit & ,Dominus creaverit
יברא יהוה ופצתה האדמה את־פיה ובלעה
scietis & ,infernũ in viventes descẽderint & ,eis quæ omnia & ,eos
אתם ואת־כל־אשר להם וירדו חיים שאלה וידעתם
tũ cõsummare ut fuit Et .Dominum isti viri irritaverunt quòd
31 כי נאצו האנשים האלה את־יהוה : ויהי ככלתו
quæ humus se rupit & ,ista verba omnia loqui
לדבר את כל־הדברים האלה ותבקע האדמה אשר
& ,eos deglutivit & ,suum os terra aperuit Et .eis sub
32 תחתיהם : ותפתח הארץ את־פיה ותבלע אתם ואת־
.substantiã omnem & ,Corach ipsi qui hominem omnem & ,eorũ domos
בתיהם ואת כל־האדם אשר לקרח ואת כל־הרכוש :
operuit & :infernũ in viventes eis qui omnes & ,ipsi descenderũt Et
33 וירדו הם וכל־אשר להם חיים שאלה ותכס
omnis Et .congregationis medio è perierunt & ,terra eos super
34 עליהם הארץ ויאבדו מתוך הקהל : וכל־
:dixerunt Quia .eorũ vocẽ ad fugerunt ,eorum circuitu qui Israel
ישראל אשר סביבתיהם נסו לקלם כי אמרו
,Domino à est egressus ignis Et .terra nos deglutiat fortè Ne
35 פן־תבלענו הארץ : ואש יצאה מאת יהוה
.suffitum facientes accedere viros ducentos & quinquaginta comedit &
ותאכל את החמשים ומאתים איש מקריבי הקטרת :
Elhazar ad Dic :dicendo Moseh ad Dominus est locutus Et
36 37 וידבר יהוה אל־משה לאמר : אמר אל־אלעזר
,combustionem inter ab acerras tollat & ,sacerdotem Aharon filium
בן־אהרן הכהן וירם את־המחתת מבין השרפה
Thuribula .sunt sanctificatæ quia ,ultra disperge ignem &
38 ואת־האש זרה־הלאה כי קדשו : את מחתות
laquearium extensiones ea facient Et .eorũ animabꝰ in istorum peccatorum
החטאים האלה בנפשתם ועשו אתם רקעי פחים
,Domino coram eas fecerunt appropinquare Quia .altari opertorium
צפוי למזבח כי־הקריבם לפני־יהוה
.Israel filiis signum in erunt & ,sunt sanctificatæ &
ויקדשו ויהיו לאות לבני ישראל :

Versio VULG. LAT.

26 Dixit ad turbam, Recedite à tabernaculis hominum impiorum, & nolite tangere quæ ad eos pertinent, ne involvamini 27 in peccatis eorum. Cúmque recessissent à tentoriis eorum per circuitum, Dathan & Abiron egressi stabant in introitu papilionum suorum, cum uxoribus & liberis, omníque fre- 28 quentia. Et ait Moyses, In hoc scietis, quòd Dominus miserit me, ut facerẽ universa quæ cernitis, & non ex pro- 29 prio ea corde protulerim. Si consuetâ hominum morte interierint, & visitaverit eos plaga, quâ & cæteri visitari solent, non misit me Domi- 30 nus. Sin autem novam rem fecerit Dominus, ut aperiens terra os suum deglutiat eos & omnia quæ ad illos pertinent, descenderíntque viventes in infernum, scietis quòd blas- 31 phemaverint Dominum. Confestim igitur ut cessavit loqui, dirupta est terra sub pedibus 32 eorum. Et aperiens os suum devoravit illos cum tabernaculis suis & universa substan- 33 tia eorum. Descenderúntque vivi in infernum operti humo, & perierunt de medio multi- 34 tudinis. At verò omnis Israel, qui stabat per gyrum, fugit ad clamorem pereuntium, di- 35 cens; Ne fortè & nos terra deglutiat. Sed & ignis egressus à Domino, interfecit ducentos quinquaginta viros, qui offe- 36 rebant incensum. Locutúsque est Dominus ad Moysen, di- 37 cens; Præcipe Eleazaro filio Aaron sacerdoti, ut tollat thuribula quæ jacent in incendio, & ignem huc illúcque dis- 38 pergat: quoniam sanctificata sunt In mortibus peccatorum: producátque ea in laminas, & affigat altari, eò quòd oblatum sit in eis incensum Domino, & sanctificata sint, ut cernant ea pro signo et monimento filii Israel.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

26 Καὶ ἐλάλησε πρὸς τὴν συναγωγὴν, λέγων, Ἀποσχίσθητε ἀπὸ τῶν σκηνῶν τῶν ἀνθρώπων τῶν σκληρῶν τούτων, καὶ μὴ ἅπτεσθε ἀπὸ (ο) πάντων ὧν ἐστὶν αὐτοῖς, μὴ συναπόλησθε ἐν πάσῃ τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτῶν. 27 Καὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς σκηνῆς (π) Κορὲ κύκλῳ. καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν ἐξῆλθον, καὶ εἱστήκεισαν παρὰ τὰς θύρας (ρ) τῶν σκηνῶν αὐτῶν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν, καὶ τὰ τέκνα 28 αὐτῶν, καὶ ἡ ἀποσκευὴ αὐτῶν. Καὶ εἶπε Μωυσῆς, Ἐν τούτῳ γνώσεσθε ὅτι κύριος ἀπέστειλέ με ποιῆσαι πάντα τὰ ἔργα ταῦ- 29 τα, ὅτι οὐκ ἀπ' ἐμαυτοῦ. Εἰ κατὰ θάνατον πάντων ἀνθρώπων ἀποθανοῦνται οὗτοι, εἰ καὶ κατ' ἐπίσκεψιν πάντων ἀνθρώπων ἐπισκοπὴ ἔσται αὐτῶν, οὐχὶ κύριος (σ) ἀπέσταλκέ με. 30 Ἀλλ' ἢ ἐν φάσματι δείξει κύριος, καὶ ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καταπίεται αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ καταβήσονται ζῶντες εἰς ᾅδου· καὶ γνώσεσθε, ὅτι παρώξυναν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι τὸν 31 κύριον. Ὡς δὲ ἐπαύσατο λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους, ἐρράγη ἡ γῆ 32 (τ) ὑποκάτω αὐτῶν. Καὶ ἠνοίχθη ἡ γῆ, καὶ κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ πάντας τοὺς ἀνθρώπους τοὺς ὄντας 33 μετὰ Κορὲ, καὶ τὰ κτήνη αὐτῶν. Καὶ κατέβησαν αὐτοὶ, (υ) καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῶν ζῶντα εἰς ᾅδου· καὶ ἐκάλυψεν αὐτοὺς ἡ γῆ, καὶ ἀπώ- 34 λοντο ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ οἱ κύκλῳ αὐτῶν ἔφυγον ἀπὸ τῆς φωνῆς αὐτῶν, (φ) ὅτι λέγοντες, Μήποτε 35 καταπίῃ ἡμᾶς ἡ γῆ. Καὶ πῦρ ἐξῆλθε παρὰ κυρίου, καὶ κατέφαγε τοὺς πεντήκοντα καὶ διακοσίους ἄνδρας τοὺς προσφέροντας τὸ 36 θυμίαμα. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυ- 37 σῆν, Καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν Ἀαρὼν τὸν ἱερέα, Ἀνέλεσθε τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ ἐκ μέσου τῶν κατακεκαυμένων, καὶ τὸ πῦρ τὸ ἀλλότριον τοῦτο σπεῖρον ἐκεῖ, ὅτι ἡγίασαν 38 τὰ πυρεῖα τῶν ἁμαρτωλῶν τούτων ἐν ταῖς ψυχαῖς αὐτῶν, καὶ ποίησον αὐτὰ λεπίδας ἐλατὰς περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, ὅτι προσηνέχθησαν ἔναντι κυρίου καὶ ἡγιάσθησαν· καὶ ἐγένοντο εἰς (χ) σημεῖον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

Et locutus est ad synagogam, dicens, Separamini à tabernaculis hominum durorum istorum, & nolite tangere ab omnibus quæ sunt eis: ne simul pereatis in omni peccato eorum. 26 *Et secesserunt à tabernaculo Core in circuitu. Et Dathan, & Abiron egressi sunt, & steterunt ad januas tabernaculorum suorum, & uxores eorum, & filii eorum, & apparatus eorum.* 27 *Et dixit Moyses, In hoc cognoscetis, quia Dominus misit me facere omnia opera hæc; quia non à meipso.* 28 *Si secundùm mortem omnium hominum moriantur hi, si & secundùm visitationem omnium hominum, visitatio erit eorum; non Dominus misit me.* 29 *Sed in (h) visione ostendet Dominus: & aperiens terra os suum absorbebit eos, & domos eorum, & tabernacula eorum, & quæcunque sunt eis: & descendent viventes in infernum. Et cognoscetis, quia exacerbaverunt homines isti Dominum.* 30 *Ut autem cessavit loquens omnia verba hæc, disrupta est terra de sub eis.* 31 *Et aperta est terra, & deglutivit eos, & domos eorum, & omnes homines qui erant cum Core, & pecora eorum.* 32 *Et descenderunt ipsi, & quæcunque sunt eorum, viventia in infernum. Et operuit eos terra, & perierunt de medio synagoge.* 33 *Et omnis Israel qui in circuitu eorum, fugerunt à voce eorum: quia dicentes, Ne fortè absorbeat nos terra.* 34 *Et ignis exiit à Domino: & devoravit quinquaginta illos, & ducentos viros, qui offerebant incensum.* 35 *Et dixit Dominus ad Moysen;* 36 *(k) Et ad Eleazarum filium Aaron sacerdotem, Tollite thuribula ærea de medio exustorum: & ignem alienum hunc semina ibi, quia sanctificaverant thuribula Peccatorum istorum in (l)* 37 *animabus suis: & fac eas laminas ductiles circumpositionem altari: quoniam oblata sunt ante Dominum, & sanctificata sunt: & facta sunt in signum filiis Israel.* 38

MS.A. (ο) πάντων ὅσα ἐστὶν (π) Κορὲ καὶ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν κύκλῳ. καὶ Δαθὰν (ρ) τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν, (σ) ἀπέστειλέν με. (τ) ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτῶν. (υ) καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, ζῶντες εἰς (φ) ὅτι εἶπαν, λέγοντες, (χ) σημεῖον ἐν τοῖς

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 [illegible]
37 [illegible]
38 [illegible]

Et allocutus est universam congregationem, 26 dixitque ad eos; Recedite à tabernaculis hominum istorum peccatorum, & ne accedatis ad ullam rem quæ ad eos pertinet, ne percutiamini in peccatis eorum. Recesserunt igitur 27 à tabernaculo Corah & Dathan & Abiram. Dathan verò & Abiram egressi sunt erecti ad ostium tentoriorum suorum, unà cum uxoribꝰ suis, & liberis suis, & familiâ suâ. Et 28 ait Moses, In hoc scietis quòd Dominus miserit me ad facienda cuncta hæc opera, non autem ex mente mea. Si juxta mortem cæte- 29 rorum hominum moriantur isti, & jussus idem ac cæteris hominibus jubeatur in eos, nequaquam Dominus misit me. At si rem no- 30 vam creaverit Dominus, aperiatque terra os suum, & deglutiat eos, eos *inquam*, & omnia quæ ad ipsos pertinent, & vivi ruant ad inferos; scietis quòd irritârint homines isti Dominũ. Cúmq; finẽ fecisset Moses dicendi 31 hos omnes sermones, aperta est terra quæ sub ipsis erat: Aperuitq; terra os suum, & de- 32 glutivit eos, eos *inquam*, ipsorumq; domos, omnesq; homines qui cũ Corah erant, & universam possessionem eorũ. Et descenderunt 33 ipsi, cũ rebus omnibꝰ ad eos pertinentibꝰ, vivi in inferos; & operta est terra super eos, & interierunt de medio congregationis. Omnes 34 autem filii Israel qui circũ illos erant, fugerunt à clamore eorum, ac dixerunt, Ne fortè deglutiat nos terra. Præterea egressus est 35 ignis à conspectu Dñi, devoravitq; ducentos quinquaginta viros qui offerebant thymiamata. Et locutꝰ est Dñs cum Mose, dixitque 36 ad eum; Dic ad Eliazar filium Aharonis 37 sacerdotis, Tolle thuribula de medio combustorum, & ignem abjice procul; nam sanctificata sunt Thuribula scelestorum ho- 38 rum per animas ipsorum, & fac ea laminas tenues in lininentum altaris: nam obtulerunt ea coram Domino, & consecrata sunt: eruntque in signum inter filios Israel.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

26 ומליל עם כנשתא למימר זורו כען
מעלוי משכני גבריא חיביא האלין
ולא תקרבון בכל די להון דלמא
27 תלקון בכל חוביהון : ואסתלקו
מעלוי משכנא דקרח דתן ואבירם
מסחור סחור ודתן ואבירם נפקו
קימין בתרע משכניהון ונשיהון
28 ובניהון וטפלהון : ואמר משה בדא
תדעון ארי יי שלחני למעבד ית
כל עובדיא האלין ארי לא מרעותי :
29 אם כמותא דכל אנשא ימותון אלין
וסערא דכל אנשא יסתער עליהון
30 לא יי שלחני : ואם בריה יברי יי
ופתחת ארעא ית פומה ותבלע
יתהון וית כל די להון ויחתון כד
חיין לשאול ותדעון ארי ארגיזו
31 גבריא האלין קדם יי : והוה כד
שיצי למללא ית כל פתגמיא
האלין ואתבזעת ארעא די
32 תחותיהון : ופתחת ארעא ית פומה
ובלעת יתהון וית אנש בתיהון וית
כל אנשא די לקרח וית כל קנינא :
33 ונחתו אנון וכל די להון כד חיין
לשאול וחפת עליהון ארעא ואבדו
34 מגו קהלא : וכל ישראל די
בסחרניהון ערקו לקלהון ארי
אמרו דלמא תבלעננא ארעא :
35 ואשתא נפקת מן קדם יי ואכלת
ית מאתן וחמשין גבריא מקרבי
36 קטורת בסמיא : ומליל יי עם משה
37 למימר : אמר לאלעזר בר אהרן
כהנא ויפריש ית מחתיתא מבין
יקידיא וית אשתא ירחיק להלאה ארי
38 אתקדשא : ית מחתית חיביא האלין
דאתחיבו בנפשתיהון ויעבדון
יתהין רדידין טסין חופאה למדבחא
ארי קריבונון קדם יי ואתקדשא
ויהוין לאת לבני ישראל :

Targum ONKELOS.

26 Locutusq; est cum congregatione, dicens; Recedite nunc à tabernaculis virorũ peccatorũ istorũ; & non tangatis omnia quæ eorũ sunt: ne percutiamini in omnibus peccatis eorum. 27 Et ascenderunt à tabernaculo Chore & Dathan & Abiram, per circuitũ: Dathan autem & Abiram egressi stabant in ostio tabernaculorũ suorum; uxores quoq; eorũ & filii eorum, & fa- 28 miliæ eorum. Dixitq; Moyses: In hoc scietis quia Dñs misit me, ut facerem omnia opera hæc: & non ex voluntate mea. 29 Si morte omnium hominũ isti mortui fuerint, & visitatione omnium hominum visitabitur super eos: non misit me Dñs. 30 Et si rem novam fecerit Dñs; & aperuerit terra os suum, & deglutierit eos, & omnia sua; & descẽderint vivi in infernũ: scietis quòd ad iracundiã provocaverũt viri isti Dominum. 31 Et factum est, cum cessasset loqui omnia verba hæc: dirupta 32 est terra quæ erat sub eis. Et aperuit terra os suum, & devoravit eos, & viros domus suæ: & omnes viros Chore, & uni- 33 versam substantiã. Et descenderunt illi vivi in infernum & omnia sua: & operuit super eos terra, & perierunt de me- 34 dio ecclesiæ. Omnis autem Israel, qui stabat in circuitu eorum, fugerunt à clamore eorum: quia dixerunt; Ne fortè 35 deglutiat nos terra. Ignis autem egressus est à facie Domini: & combussit ducentos & quinquaginta viros, qui offere- 36 bant incensum aromatum. Locutusq; est Dominus cum Moy- 37 se dicens. Dic Eleazaro filio Aaron sacerdoti, ut separet thuribula de medio combustorum, & ignem dispergat huc & illuc: quia sanctifica- 38 ta sunt. Thuribula peccatorum horum, qui peccaverunt in animabus suis; & facient ea laminas ductiles, quibus cooperiatur altare; quia obtulerunt ea coram Domino, & sanctificata sunt: & sint in signum filiis Israel.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina

Et locutus est congregationi, 26 *dicens; Recedite quæso, à tabernaculis virorum pessimorum istorum, neque attingite quicquam quod ipsorũ est, ne consumamini propter omnia peccata eorum. Et recesserunt* 27 *à tabernaculis Core, Dathan & Abiram, è circuitu; sed Dathan & Abiram egressi sunt consistentes ad portam tabernaculorum suorum, uxores quoque eorum, & filii eorum, & parvuli eorum. Et* 28 *dixit Moses, In hoc cognoscetis quòd Dominꝰ misit me, ut facerem hæc omnia opera, quia non ex corde meo. Si* 29 *quemadmodum moriũtur omnes homines moriũtur isti, & visitatione omnium hominum visitetur super illos, Dominꝰ non misit me: Sed si cre-* 30 *atione creaverit Dominus, et aperuerit terra os suũ, et absorpserit eos, et omnia quæ ad ipsos pertinent, descenderintque viventes in infernum; tunc cognoscetis quòd viri illi contempserunt Dominum. Factumq; est cùm absolvit* 31 *loqui omnia verba ista, & disrupta est terra quæ erat subter eos; Aperuitq; terra os* 32 *suum, & absorpsit eos, & domos eorum, & omnem hominem qui pertinebat ad Core, & omnem substantiam: Et* 33 *descenderunt illi, & omnia quæ erant ipsorum, vivi in infernum, et operuit eos terra, et perierunt de medio congregationis. Omnis autem* 34 *Israel qui erat circum illos fugit ad vocem eorum; dicebant enim, Ne forte absorbeat nos terra. Ignis quoque e-* 35 *gressus est à Domino, et consumpsit ducentos et quinquaginta viros offerentes incensum. Postea locutus est Domi-* 36 *nus Mosi, dicens; Dic Elea-* 37 *zaro filio Aaronis sacerdotis ut tollat thuribula de medio combustionis, & ignem (d) expellat ultrà, quia sanctificata sunt. Thuribula pecca-* 38 *torum istorum in animas suas; ideò facient ex eis laminas ductiles, opertorium altari, quia obtulerunt ea corã Domino, et sanctificata sunt; eruntq; in signum filiis Israel.*

VER. SAM. (*d*) extraneum ultrà,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

26 * فكلم الجماعة وقال لهم اجتنبوا اخبية هولاء القوم الظالمين * ولا تدنوا بشي مما هو لهم
27 كي لا تتساقوا بجميع خطاياهم * فارتفعوا عن حوالي مسكن قورح وداثان وابيرام * وهما خرجا
28 ايضا وانتصبا على ابواب خيمهما * ونساوهما وبنوهما واطفالهما لينظروا ما يكون * فقال موسى
29 بهذه تعلمون ان الله بعث بي لاعمل جميع هذه الاعمال * وليس ذلك من تلقاء نفسي * ان مات
30 هولاء كموت كل الناس وطولبوا كمطالبتهم * فليس الله بعث بي * وان خلق الله خلقا بان تفتح
الارض فاها فتبلعهم وجميع مالهم فينزلون احياء الى الثرى * علمتم ان هولاء قد عصوا
31 الله * فكان عند فراغه من قول هذا الكلام ان انشقت الارض التي تحتهم * وفتحت فاها فابتلعتهم
32 وبيوتهم * وكل انسان لقورح وجميع السبح * فنزلوا هم وجميع مالهم احياء الى الثرى * وتطبقت
33 عليهم الارض * وبادوا من جميع الجوق * وجميع بني اسرائيل الذين حواليهم هربوا من شدة
34 صوتهم * قالوا كيلا تبتلعنا الارض * وان خرجت من عند الله * فاحرقت المايتين والخمسين
35 رجلا مقربي البخور * وكلم الله موسى قايلا * مر العازار بن هرون الامام * بان يرفع المجامر من بين
36 يدي المحرقين * ويذري النار هناك * لانها قد تقدست * واما مجامر اوليك الخاطيين على
37 نفوسهم * فيصنعوها صفايح رقاقا غشا للمذبح * فانهم لما قدموها بين يدي الله قد
38 تقدست * وتصير علامة لبني اسرائيل *

Et locutus est ad cœtum, & ait illis; Recedite à tentoriis istorum hominum perversorum, et ne tangatis quicquam ex iis quæ ipsorũ sunt, ne absumamini in omnibus peccatis eorum. 26 *Itaque recesserunt à locis contiguis habitaculo Corah, & Dathan, & Abiram: & ipsi quoque ambo exierunt, steteruntq; ad januas tentoriorum suorum, & uxores utriusque, et filii atque infantes eorum, ut viderent quid futurum esset.* 27 *Ait autem Musa, Per hoc scietis quòd Deus miserit me ad facienda omnia hæc opera, & non fuerit hoc ex arbitratu meo;* 28 *Si moriantur isti secundùm mortem omnium hominum, & eadem ab his ratio exigatur quæ exigitur ab illis, Deus non misit me:* 29 *Sin autem novum quid creaverit Deus, ita ut aperiat terra os suum, & deglutiat eos, & omnia bona eorum, descendantq; vivi ad pulverem; scietis hos rebelles esse Deo.* 30 *Factúmque est ut cessante illo dicere hujusmodi sermonem, discinderetur terra quæ sub eis erat,* 31 *Aperiretq; os suum, atque deglutiret eos, ac domos eorum, & omnem hominem pertinentem ad Corah, omnémque supellectilem:* 32 *Descenderintque ipsi, & omnia bona sua, vivi in pulverem, & cooperta sit super eos terra, et perierint ex tota turba.* 33 *Et omnes filii Israil qui erant circa illos, fugerunt præ vehementia vocis eorum; dicentes, Ne deglutiat nos terra.* 34 *Et ignis egressus est à Deo, & combussit ducentos et quinquaginta viros offerentes incensum.* 35 *Et allocutus est Deus Musam, dicens;* 36 *Manda Eleazaro filio Haronis sacerdoti, ut tollat thuribula de medio combustorum, et spargat ignem illuc, quoniam sanctificata sunt.* 37 *At verò thuribula eorum qui peccârunt in animas suas, facient ea laminas tenues in tegimen altaris: nam quandoquidem obtulerunt ea coram Deo, jam sanctificata sunt; fiéntque signum filiis Israil.* 38

quibus æris acerras sacerdos Elbazar cepit &
39 ויקח אלעזר הכהן את מחתות הנחשת אשר
.altari operimentum eas extenderunt & :combusti fecerant appropinquare
הקריבו השרפים וירקעום צפוי למזבח:
,alienus vir appropiet non quod propter ,Israel filiis Memoriale
40 זכרון לבני ישראל למען אשר לא־יקרב איש זר
coram suffitum faciendum suffire ad ,ipse Aharon semine de non qui
אשר לא מזרע אהרן הוא להקטיר קטרת לפני
quemadmodum,ejus cœtus sicut &,Corach sicut sit non & ,Domino
יהוה ולא־יהיה כקרח וכעדתו כאשר
omnis murmuraverunt Et .ei Moseh manu in Dominus est locutus
דבר יהוה ביד־משה לו: 41 וילנו כל־
,Aharon super & ,Moseh super crastino à Israel filiorum cœtus
עדת בני־ישראל ממחרת על־משה ועל־אהרן
,fuit Et .Domini populum fecistis mori Vos :dicendo
לאמר אתם המתם את־עם יהוה: 42 ויהי
respexissent & ,Aharon super & ,Moseh super cœtus se congregando in
בהקהל העדה על־משה ועל־אהרן ויפנו
gloria est conspecta & ,nubes illud operuit ecce & ,conventus tentorium ad
אל־אהל מועד והנה כסהו הענן וירא כבוד
.conventus tentorii facies ad Aharon & ,Moseh venit Et .Domini
יהוה: 43 ויבא משה ואהרן אל־פני אהל מועד:
medio è vos Tollite :dicendo ,Moseh ad Dominus est locutus Et
44 וידבר יהוה אל־משה לאמר: 45 הרמו מתוך
super ceciderunt Et .momento fermè eos consumam & ,hujus cœtus
העדה הזאת ואכלה אתם כרגע ויפלו על־
da & ,acerram Cape :Aharon ad Moseh dixit Et .suas facies
פניהם: 46 ויאמר משה אל־אהרן קח את־המחתה ותן־
ad citò fac abire & ,suffitum pone & ,altari desuper ignem ea super
עליה אש מעל המזבח ושים קטרת והולך מהרה אל־
,Domini faciebus à iræ fervor est egressus quia :eos super expia & ,cœtum
העדה וכפר עליהם כי־יצא הקצף מלפני יהוה
,Moseh est locutus quemadmodum ,Aharon accepit Et.percussio incepit
החל הנגף: 47 ויקח אהרן כאשר דבר משה
:populo in percussio inceperat ecce & ,congregationis medium ad cucurrit &
וירץ אל־תוך הקהל והנה החל הנגף בעם
inter stetit Et .populum super expiavit & ,suffitum dedit &
ויתן את־הקטרת ויכפר על־העם: 48 ויעמד בין־
mortui fuerunt Et .percussio est cohibita & ,viventes inter & mortuos
המתים ובין החיים ותעצר המגפה: 49 ויהיו המתים
mortuos præter ,genti septin- & ,millia quatuordecim percussione in
במגפה ארבעה עשר אלף ושבע מאות מלבד המתים
ostium ad Moseh ad Aharon est reversus Et .Corach verbum super
על־דבר־קרח: 50 וישב אהרן אל־משה אל־פתח
.est cohibita percussio & :conventus tentorii
אהל מועד והמגפה נעצרה:

CAP. XVII. יז

:dicendo ,Moseh ad Dominus est locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה לאמר:

Verſio VULG. LAT.

39 Tulit ergò Eleazar ſacerdos thuribula ænea, in quibus obtulerant hi quos incendium devoravit, & produxit ea in 40 laminas, affigens altari: Ut haberent poſteà filii Iſrael, quibus commonerentur, ne quis accedat alienigena, & qui non eſt de ſemine Aaron, ad offerendum incenſum Domino, ne patiatur ſicut paſſus eſt Core, & omnis congregatio ejus, loquente Domino ad Moyſen. 41 Murmuravit autem omnis multitudo filiorum Iſrael ſequenti die contra Moyſen & Aaron, dicens; Vos interfeciſtis populum Domini. 42 Cúmque oriretur ſeditio, & tumul- 43 tus increſceret, Moyſes & Aaron fugerunt ad tabernaculum fœderis. Quod, poſtquàm ingreſſi ſunt, operuit nubes, & apparuit gloria Do- 44 mini. Dixítque Dominus ad 45 Moyſen, Recedite de medio hujus multitudinis, etiam nunc delebo eos. Cúmque jacerent 46 in terra, Dixit Moyſes ad Aaron; Tolle thuribulum, & hauſto igne de altari, mitte incenſum deſuper, pergens citò ad populum ut roges pro eis: jam enim egreſſa eſt ira à Do- 47 mino, & plaga deſævit. Quod cùm feciſſet Aaron & cucurriſſet ad mediam multitudi- 48 num, obtulit thymiama: Et ſtans inter mortuos ac viventes, pro populo deprecatus 49 eſt, & plaga ceſſavit. Fuerunt autem qui percuſſi ſunt, quatuordecim millia hominum & ſeptingenti, abſque his qui pe- 50 rierant in ſeditione Core. Reverſúſque eſt Aaron ad Moyſen ad oſtiũ tabernaculi fœderis, poſtquàm quievit interitus.

CAP. XVII.

1 ET locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens;

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

39 Καὶ ἔλαβεν Ἐλεάζαρ ὑιὸς Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τὰ πυρεῖα τὰ χαλκᾶ, ὅσα προσήνεγκαν οἱ κατακεκαυμένοι, καὶ προσέθηκαν 40 αὐτὰ περίθεμα τῷ θυσιαστηρίῳ, Μνημόσυνον τοῖς ὑιοῖς Ἰσραὴλ, ὅπως ἂν μὴ προσέλθῃ μηδεὶς ἀλλογενὴς, ὃς οὐκ ἔστιν ἐκ τοῦ σπέρματος Ἀαρὼν, ἐπιθεῖναι θυμίαμα ἔναντι κυρίου, καὶ οὐκ ἔσται ὥσπερ Κορὲ, καὶ ἡ ἐπισύστασις αὐτοῦ, καθὰ ἐλάλησε κύριος ἐν 41 χειρὶ (↓) Μωυσῆ αὐτῷ. Καὶ ἐγόγγυσαν οἱ ὑιοὶ Ἰσραὴλ τῇ ἐπαύριον ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγοντες, Ὑμεῖς ἀπεκτάγκατε 42 τὸν λαὸν κυρίου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἐπισυ- 43 στρέφεσθαι τὴν συναγωγὴν Ἐπὶ Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, καὶ ὥρμησαν ἐπὶ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου· καὶ τήνδε ἐκάλυψεν αὐτὴν ἡ νεφέλη, καὶ ὤφθη ἡ δόξα κυρίου· καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν κατὰ πρόσωπον 44 τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, λέγων, 45 Ἐκχωρήσατε ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς ταύτης, καὶ ἐξαναλώσω αὐτοὺς εἰσάπαξ. 46 καὶ ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον αὐτῶν. Καὶ εἶπε Μωυσῆς πρὸς Ἀαρὼν, Λάβε τὸ πυρεῖον, καὶ ἐπίθες ἐπ' αὐτὸ πῦρ ἀπὸ τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ ἐπίβαλε ἐπ' αὐτὸ θυμίαμα, καὶ ἀπένεγκε τὸ τάχος εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἐξίλασαι περὶ αὐτῶν· ἐξῆλθε γὰρ ὀργὴ ἀπὸ προσώπου κυρίου, ἦρκται 47 θραύειν τὸν λαόν. Καὶ ἔλαβεν Ἀαρὼν καθάπερ ἐλάλησεν αὐτῷ Μωυσῆς, καὶ ἔδραμεν εἰς τὴν συναγωγήν. καὶ ἤδη ἐνῆρκτο ἡ θραῦσις ἐν τῷ λαῷ. (ω) καὶ ἐπέβαλε τὸ θυμίαμα, καὶ ἐξιλάσατο 48 περὶ τοῦ λαοῦ. Καὶ ἔστη ἀναμέσον τῶν τεθνηκότων καὶ τῶν ζώντων, καὶ 49 ἐκόπασεν ἡ θραῦσις. Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ θραύσει τεσσαρεσκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι, χωρὶς 50 τῶν τεθνηκότων ἕνεκεν Κορέ. Καὶ ἐπέστρεψεν Ἀαρὼν πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐκόπασεν ἡ θραῦσις.

MS.A. (↓) Μωυσῇ. Καὶ (ω) καὶ ἔλαβεν, καὶ ἐπέβαλεν

ΚΕΦ. ιζ'.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

Et ſumpſit Eleazar filius Aaron ſacerdotis thuribula ærea, quæcunque obtulerant ii qui ſunt exuſti: & addiderunt ea circum-poſitionem altari, 40 *Memoriale filiis Iſrael, ut non accedat ullus alienigena, qui non eſt de ſemine Aaron, imponere incenſum ante Dominum: & (m) non erit, ſicut Core, & conſpiratio ejus: ſicut locutus eſt Dominus in manu Moyſi ipſi.* 41 *Et murmuraverunt filii Iſrael poſtridiè contra Moyſen & Aaron, dicentes, Vos occidiſtis populum Domini.* 42 *Et factum eſt,* 43 *cùm irrueret ſynagoga Super Moyſen & Aaron, & cum impetu iverunt ad tabernaculum teſtimonii. Illud verò obtexit nubes, & apparuit gloria Domini. Et intravit Moyſes & Aaron ad faciem tabernaculi teſtimonii.* 44 *Et locutus eſt Dominus ad Moyſen &* 45 *Aaron, dicens, Diſcedite de medio ſynagogæ iſtius: & conſumam eos confeſtim. Et ceciderunt in faciem ſuam.* 46 *Et ait Moyſes ad Aaron, Sume thuribulum, & impone ſuper illud ignem ab altari: & injice ſuper illud incenſum, & effer velociter in caſtra: & exora pro eis. Exiit enim ira à facie Domini: cœpit vulnerare populum.* 47 *Et ſumpſit Aaron, ſicut locutus eſt ei Moyſes, & cucurrit ad ſynagogam. Et jam inceperat (n) vulneratio in populo. Et injecit incenſum, &* 48 *exoravit pro populo. Et ſtetit inter medium mortuorum & vivorum; & ceſſavit plaga.* 49 *Et fuerunt mortui in plaga quatuor & decem millia, & ſeptingenti, præter eos qui mortui erant propter Core.* 50 *Et reverſus eſt Aaron ad Moyſen ad oſtium tabernaculi teſtimonii, & ceſſavit plaga.*

CAP. XVII.

1 *ET locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens;*

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

39 * ܘܢܣܒ ܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ ܡܚܬܝܬܐ ܕܢܚܫܐ ܕܩܪܒܘ ܝܩܝܕܐ. ܘܪܩܥ ܐܢܘܢ ܛܣܐ ܠܡܕܒܚܐ.
40 *ܘܕܘܟܪܢܐ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܠܐ ܢܬܩܪܒ ܓܒܪܐ ܢܘܟܪܝܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܙܪܥܗ ܕܐܗܪܘܢ.
ܠܡܣܡ ܒܣܡܐ ܕܒܣܡܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܐܝܟ ܩܘܪܚ. ܘܐܝܟ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܗ.
41 ܕܦܬܚܬ ܐܪܥܐ ܦܘܡܗ ܘܒܠܥܬܗ ܐܢܘܢ: ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ. *ܘܐܪܛܢܘ ܟܠܗ
ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܚܪ ܝܘܡܐ. ܥܠ ܡܘܫܐ ܘܥܠ ܐܗܪܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ
42 ܩܛܠܬܘܢ ܠܥܡܗ ܕܡܪܝܐ. *ܘܟܕ ܐܬܟܢܫܬ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܥܠ ܡܘܫܐ ܘܥܠ ܐܗܪܘܢ.
43 ܐܬܦܢܝܘ ܠܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܘܚܙܘ ܕܟܣܝܗ ܥܢܢܐ. ܘܐܬܚܙܝ ܫܘܒܚܗ ܕܡܪܝܐ. *ܘܐܬܐ ܡܘܫܐ
44 ܘܐܗܪܘܢ ܩܕܡ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. *ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܥܡ ܐܗܪܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
45 *ܐܬܦܪܫܘ ܡܢ ܓܘ ܟܢܘܫܬܐ ܗܕܐ. ܘܐܘܒܕ ܐܢܘܢ ܒܚܕܐ ܫܥܐ. ܘܢܦܠܘ ܥܠ ܐܦܝܗܘܢ. *ܘܐܡܪ
46 ܡܘܫܐ ܠܐܗܪܘܢ. ܣܒ ܦܝܪܡܐ. ܘܣܝܡ ܒܗ ܢܘܪܐ. ܘܣܝܡ ܒܗ ܒܣܡܐ. ܘܐܘܒܠ ܒܥܓܠ
ܠܡܫܪܝܬܐ. ܘܚܣܐ ܥܠܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܢܦܩ ܪܘܓܙܐ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܫܪܝ ܡܘܬܢܐ ܕܡܢ
47 ܚܛܦܐ ܒܥܡܐ. *ܘܢܣܒ ܐܗܪܘܢ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܡܘܫܐ. ܘܪܗܛ ܠܗ ܠܓܘ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܚܙܐ ܕܫܪܝ
48 ܡܘܬܢܐ ܕܡܢ ܚܛܦܐ ܒܥܡܐ. ܘܣܡ ܒܣܡܐ. ܘܚܣܐ ܥܠ ܥܡܐ. *ܘܩܡ ܒܝܬ ܡܝܬܐ ܠܚܝܐ.
49 ܘܐܬܟܠܝ ܡܘܬܢܐ ܕܡܢ ܚܛܦܐ. *ܘܗܘܘ ܕܡܝܬܘ ܒܡܘܬܢܐ ܕܡܢ ܚܛܦܐ. ܐܪܒܥܣܪ ܐܠܦܝܢ.
50 ܘܫܒܥܡܐܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܕܡܝܬܘ ܒܦܠܓܘܬܗ ܕܩܘܪܚ. *ܘܗܦܟ ܐܗܪܘܢ ܠܘܬ ܡܘܫܐ ܠܬܪܥܐ
ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܘܐܬܟܠܝ ܡܘܬܢܐ ܕܡܢ ܚܛܦܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܬܡ *
1 *ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ.

39 Accepit itaque Eliazar ſacerdos thuribula ænea quæ obtulerant combuſti, & extenuavit ea in laminas pro altari, 40 In monumentum filiis Iſrael, ut ne accedat ullus peregrinus qui non fuerit de ſemine Aharonis, ad ponendum incenſum aromatum coram Dño, neve ſit veluti Corah & velut univerſus cœtus ejus, quos aperiens terra os ſuum deglutivit, quemadmodum dixerat Dñs per manum Moſis. 41 Et murmuraverunt univerſa congregatio filiorũ Iſrael poſterâ die contra Moſen & contra Aharonem, & dixerunt eis; Vos interfeciſtis populum Dñi. 42 Cúmque congregatus fuiſſet totus cœtus adverſùs Moſen et adverſùs Aharonem, converſi ad tabernaculum temporis, 43 viderunt opertum illud fuiſſe nube, & apparuiſſe gloriam Dñi. Venitque Moſes & Aharon ante tabernaculum temporis. 44 Et locutus eſt Dñs cum Moſe & cum Aharone, dixitq; 45 ad eos; Recedite de medio cœtûs hujus, perdamq; eos unicâ horâ: prociderunt autem in facies ſuas. 46 Dixitq; Moſes ad Aharoné, Sume thuribulum, & pone in illud ignem, ponetq; in illud incenſum, & defer citò ad caſtra, & veniã poſtula pro eis: nam egreſſus eſt furor à conſpectu Dñi, & jam cœpit mors ſubita in populo. 47 Sumpſit itaq; Aharon prout dixit ei Moſes, & cucurrit in mediam congregationem: videnſq; cœpiſſe jam mortem ſubitã in populo, poſuit incenſum, & veniam poſtulavit pro populo. 48 Stetítque inter mortuos & vivos, & cohibita eſt mors ſubita. 49 Fuerunt autem qui obierunt morte ſubitâ, quatuordecim millia et ſeptingenti, præter eos qui mortui fuerant in diſſidio Corah. 50 Reverſuſq; eſt Aharon ad Moſen ad oſtium tabernaculi temporis, & cohibita eſt mors ſubita.

CAP. XVII.

1 PRæterea locutus eſt Dominus cum Moſe, & dixit ad eum;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

39 ונסיב אלעזר כהנא ית מחתית
נחשא די קריבו יקידיא ורדידונון
חופאה למדבחא: 40 דכרנא
לבני ישראל בדיל דלא יקרב
גבר חלוני די לא מזרעא דאהרן
הוא לאסקא קטורת בוסמין
קדם יי ולא יהי כקרח וככנשתיה
כמא די מליל יי בידא דמשה ליה:
41 ואתרעמו כל כנשתא דבני
ישראל מיומא דבתרוהי על משה
ועל אהרן למימר אתון גרמתון
42 דמית עמא דיי: והוה באתכנשות
כנשתא על משה ועל אהרן
ואתפניאו למשכן זמנא והא
חפהי עננא ואתגלי יקרא דיי:
43 ועל משה ואהרן לקדם משכן
44 זמנא: ומליל יי עם משה למימר:
45 אתפרשו מגו כנשתא הדא ואשיצי
יתהון כשעא ונפלו על אפיהון:
46 ואמר משה לאהרן סב ית
מחתיתא והב עלה אשתא מעלוי
מדבחא ושוי קטורת בוסמיא
ואוביל בפריע לכנשתא וכפר
עליהון ארי נפק רוגזא מן קדם
47 יי שרי מותנא: ונסיב אהרן כמא
דמליל משה ורהט לגו קהלא
והא שרי מותנא בעמא ויהב
48 ית קטורת בוסמיא וכפר על
עמא: וקם בין מתיא ובין
49 חייא ואתכליו מותנא: והוו דמיתו
במותנא ארבעת עשר אלפין
50 ושבע מאה בר ממיתו על פלגתא
דקרח: ותב אהרן למשה
לתרע משכן זמנא ומותנא
אתכלי:

יז

1 ומליל יי עם משה למימר:

39 Tulítq; Eleazar ſacerdos thuribula ænea, quæ obtulerunt qui combuſti fuerant: et produxerunt ea in coopertoriũ al- 40 taris. In memoriam filiis Iſrael, ut non accedat vir extrane⁹, qui non eſt de ſemine Aaron, ad adolendum incenſum aromatum coram Dño: ut non ſit ſicut Chore, et ſicut congregatio ejus; ſicut locutus eſt Dñs 41 per manum Moyſi. Murmuraverunt autem omnis congregatio filiorum Iſrael ſequenti die contra Moyſen & contra Aaron, dicentes: Vos effeciſtis, ut moreretur populus Do- 42 mini. Et factum eſt, cùm congregaretur cœtus contra Moyſen et contra Aaron, reſpexerunt ad tabernaculum fœderis, et ecce operuit illud nubes: et 43 revelata eſt gloria Domini. Et venit Moyſes et Aaron ante 44 tabernaculum fœderis. Locutúſque eſt Dñs cum Moyſe di- 45 cens. Separamini de medio congregationis hujus, et conſummabo eos nunc: et ceciderunt 46 ſuper facies ſuas. Dixítq; Moyſes ad Aaron; Tolle thuribulum, et pone in eo ignem ab altari, et pone incenſum aromatum; et fer citò ad congregationem, et ora pro eis: quia egreſſa eſt ira à facie Do- 47 mini, incœpit peſtis. Tulítq; Aaron, ſicut locutus fuerat Moyſes; et cucurrit ad medium congregationis, et ecce cœperat peſtis in populo: et poſuit incenſum aromatum, 48 et oravit pro populo. Et ſtetit inter mortuos et inter vivos: 49 et ceſſavit peſtis. Fuerunt autem qui mortui ſunt in peſte, quatuordecim millia et ſeptingenti: abſque his qui mortui 50 ſunt in ſchiſmate Chore. Reverſúſque eſt Aaron ad Moyſen, ad oſtium tabernaculi fœderis: et peſtis ceſſaverat.

CAP. XVII.

1 LOcutúſq; eſt Dominus cum Moyſe dicens.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

39 *Et accepit Eleazar filius Aaronis ſacerdotis thuribula ænea quæ obtulerant combuſti, & diduxit ea in opertorium* 40 *altaris. Memoriale filiis Iſrael, ut non accedat vir (e) alienigena qui non eſt de ſemine Aaronis ad adolendum incenſum coram Domino, ne ſit ſicut Core, & ſicut congregatio ejus, quemadmodum locutus eſt Dominus ipſi per manum Moſis.* 41 *Et murmuraverunt omnis congregatio filiorum Iſrael (f) poſtridie adverſus Moſen, & adverſus Aaronem, dicentes; Vos occidiſtis populum Domini.* 42 *Sed factum eſt cum congregaretur congregatio in Moſen & in Aaron, ut aſpicerent ad tabernaculum teſtimonii, et ecce operiebat illud nubes, apparuitq; gloria Domini.* 43 *Tunc venit Moſes, & Aaron ante tabernaculum teſtimonii.* 44 *Et locutus eſt Dominus Moſi, dicens;* 45 *Tollite vos de medio congregationis iſtius, & conſumam eos in momento: cecideruntq; ſuper facies ſuas.* 46 *Et dixit Moſes Aaroni, Accipe thuribulum, & pone ſuper illud ignem de altari, pone quoq; incenſum, atque ito confeſtim ad congregationem, et expia illam; nam egreſſa eſt indignatio à facie Domini, incipit plaga.* 47 *Et accepit Aaron ſicut locutus fuerat Moſes, & cucurrit in medium congregationis, at ecce inceperat plaga in populum, poſuitq; incenſum, et expiavit populum.* 48 *Et ſtetit inter mortuos, & inter viventes; & cohibita eſt plaga.* 49 *Mortui autẽ ſunt per plagã, quatuordecim millia et ſeptingenti, præter eos qui mortui ſunt propter verbũ Core.* 50 *Poſtea reverſus eſt Aaron ad Moſen ad portam tabernaculi teſtimonii; ceſſavitq; plaga.*

CAP. XVII.

1 *ET locutus eſt Dominus Moſi, dicens;*

VER.SAM. (e) extraneus (f) poſtea

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

39 * فاخذ العازار الامام المجامر النحاس التي قدمها المحرقون * فاروها صفائح للمذبح * ذكرا لبني 40
اسرائيل * لكي لا يتقدم رجل اجنبي ممن ليس هو من نسل هرون ليبخر بخورا بين يدي
الله * ولا يكون كقورح وكجموعه * كما ارسل الله على يد موسي فيه * وتذمرت جماعة بني اسرائيل 41
من غد على موسي وهرون قائلين * انتما قتلتما خلقا من امة الله * ولما تجمعوا عليهما التفتوا 42
الى خباء المحضر * فاذا بنور الله قد ظهر في الغمام * فتقدم موسي وهرون بين يدي خباء 43
المحضر * وكلم الله موسي وهرون قائلا * ان ارتفعتما من بين هذه الجماعة افنيهم كطرفة * 44 45
فوقعا على وجوههما * وقال موسي لهرون * خذ المجمرة * واجعل عليها نارا من فوق المذبح * 46
والق بخورا * واذهب به مسرعا الى الجماعة * واستغفر لهم * فان السخط قد خرج من بين
يدي الله * وقد بدا بهم الصدم * فاخذ ذلك هرون كما قال موسي * واحضر الى وسط الجوق * 47
فاذا الوباء قد ابتداء بهم * فبخر البخور واستغفر لهم * ووقف بين الاحياء والموتي * فارتفع الوباء * 48
* وكان عدة من مات بذلك الوباء اربعة عشر الفا وسبعماية * سوى من مات بسبب قورح 49
ورجع هرون الى موسي الى باب خباء المحضر * وقد انكسر الوباء * 50

* الفصل السابع عشر *

1 * وكلم الله موسي قائلا *

39 *Accepit ergò Eleazar ſacerdos thuribula ænea quæ obtulerant combuſti, & attenuárunt illa in laminas pro altari.* 40 *In memoriam filiis Iſrail, ut ne accedat quiſpiam alienus ex his qui non fuerint de ſtirpe Haronis, ad adolendum thus coram Deo, & ne ſit veluti Corah et turmæ ejus, quemadmodum miſit Deus per manum Muſæ.* 41 *Et murmuravit cœtus filiorum Iſrail alterâ die de Muſa & Harone, dicentes; Vos occidiſtis homines de gente Dei.* 42 *Cùmque congregati fuiſſent adverſùs utrumque, verterunt ſe ad tabernaculum præſentiæ, & ecce ſplendor Dei jam apparuerat in nube.* 43 *Acceſſerunt autem Muſa & Haron ante tabernaculum præſentiæ.* 44 *Locutúſque eſt Deus ad Muſam & Haronem, dicens;* 45 *Si receſſeritis de medio turbæ hujus, conſumam eos quaſi ictu oculi: corruerunt autem ambo in facies ſuas.* 46 *Dixitque Muſa ad Haronem, Accipe thuribulum, & pone ſuper illud ignem deſuper altare deſumptũ, & injice thus, & fer illud feſtinus ad cœtum, & veniam poſtula pro eis: nam ira jam prodiit à conſpectu Dei, & jam cœpit in eis mors ſubita.* 47 *Sumpſit ergò illud Haron, ut dixit Muſa, & accurrit ad medium turmæ, et ecce peſtis jam cœperat in eis: quare adolevit incenſum, veniamq; precatus eſt eis.* 48 *Stetitque inter viventes & mortuos, & ſublata eſt peſtis.* 49 *Fuit autem numerus eorum qui mortui ſunt eã peſte, quatuordecim millium & ſeptingentorum, præter eos qui mortui ſunt ob cauſam Corah.* 50 *Et reverſus eſt Haron ad Muſam ad oſtium tabernaculi præſentiæ, cùm jam reſtricta eſſet peſtis.*

CAP. XVII.

1 *LOcutúſque eſt Deus cum Muſa, dicens;*

domum ad virgam virgam eis cum a cape & ,Israel filios ad Loquere
דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְקַח מֵאִתָּם מַטֶּה מַטֶּה לְבֵית 2
duodecim ,eorum patrum domum ad eorum prælatis omnibus ab ,patris
אָב מֵאֵת כָּל־נְשִׂיאֵהֶם לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר
nomen Et .ejus virga super scribes ejus nomen Viri .virgas
מַטּוֹת אִישׁ אֶת־שְׁמוֹ תִּכְתֹּב עַל־מַטֵּהוּ׃ וְאֵת שֵׁם 3
domus caput ad una virga quia :Levi virga super scribes Aharon
אַהֲרֹן תִּכְתֹּב עַל־מַטֵּה לֵוִי כִּי מַטֶּה אֶחָד לְרֹאשׁ בֵּית
quo :testimonio coram conventus tentorio in eas dimittes Et .eorū patrum
אֲבוֹתָם׃ וְהִנַּחְתָּם בְּאֹהֶל מוֹעֵד לִפְנֵי הָעֵדוּת אֲשֶׁר 4
ejus virga,eo in elegero quem vir erit Et .ibi vobis conveniā
אִוָּעֵד לָכֶם שָׁמָּה׃ וְהָיָה הָאִישׁ אֲשֶׁר אֶבְחַר־בּוֹ מַטֵּהוּ 5
,Israel filiorum murmurationes me desuper faciam quiescere & ,gemmescet
יִפְרָח וַהֲשִׁכֹּתִי מֵעָלַי אֶת־תְּלֻנּוֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
,Israel filios ad Moseh est locutus Et .vos super murmurantes ipsi quibus
אֲשֶׁר הֵם מַלִּינִם עֲלֵיכֶם׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל 6
virgam ,unam prælato ,virgam eorum principes universi eum ad dederunt &
וַיִּתְּנוּ אֵלָיו כָּל־נְשִׂיאֵיהֶם מַטֶּה לְנָשִׂיא אֶחָד מַטֶּה
virga & :virgas duodecim ,suorum patrum domum ad ,unam prælato
לְנָשִׂיא אֶחָד לְבֵית אֲבֹתָם שְׁנֵים עָשָׂר מַטּוֹת וּמַטֵּה
coram virgas Moseh posuit Et .eorum virgarum medio in Aharon
אַהֲרֹן בְּתוֹךְ מַטּוֹתָם׃ וַיַּנַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֹּת לִפְנֵי 7
ad Moseh venit & ,crastino à fuit Et .testimonii tentorio in ,Domino
יְהוָה בְּאֹהֶל הָעֵדֻת׃ וַיְהִי מִמָּחֳרָת וַיָּבֹא מֹשֶׁה אֶל־ 8
:Levi domus Aharon virga floruerat ecce & ,testimonii tentorium
אֹהֶל הָעֵדוּת וְהִנֵּה פָּרַח מַטֵּה־אַהֲרֹן לְבֵית לֵוִי
eduxit Et.amygdalas tribuerat &,florē florere fecerat &,gemmā protulerat &
וַיֹּצֵא פֶרַח וַיָּצֵץ צִיץ וַיִּגְמֹל שְׁקֵדִים׃ וַיֹּצֵא 9
:Israel filios omnes ad Domini faciebus à virgas omnes Moseh
מֹשֶׁה אֶת־כָּל־הַמַּטֹּת מִלִּפְנֵי יְהוָה אֶל־כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ad Dominus dixit Et .suam virgam unusquisq; acceperūt &,viderūt &
וַיִּרְאוּ וַיִּקְחוּ אִישׁ מַטֵּהוּ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־ 10
,custodiam ad testimonio coram Aharon virgam Converte :Moseh
מֹשֶׁה הָשֵׁב אֶת־מַטֵּה אַהֲרֹן לִפְנֵי הָעֵדוּת לְמִשְׁמֶרֶת
non &,me desuper eorū murmurationes finies & :rebellionis filiis signum in
לְאוֹת לִבְנֵי־מֶרִי וּתְכַל תְּלוּנֹּתָם מֵעָלַי וְלֹא
sic ,ei Dominus præcepit quemadmodum :Moseh fecit Et .morientur
יָמֻתוּ׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ כֵּן 11
,expiravimus Ecce :dicendo ,Moseh ad Israel filii dixerunt Et .fecit
עָשָׂה׃ וַיֹּאמְרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר הֵן גָּוַעְנוּ 12
ad accedens accedens Omnis .periimus nos omnes ,periimus
אָבַדְנוּ כֻּלָּנוּ אָבָדְנוּ׃ כֹּל הַקָּרֵב הַקָּרֵב אֶל־ 13
?expirando consumimur Nunquid .morietur ,Domini tabernaculum
מִשְׁכַּן יְהוָה יָמוּת הַאִם תַּמְנוּ לִגְוֹעַ׃

CAP. XVIII. יח

tui patris domus & ,tui filii & ,Tu :Aharon ad Dominus dixit Et
וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־אַהֲרֹן אַתָּה וּבָנֶיךָ וּבֵית־אָבִיךָ 1
portabitis tecū tui filii & ,tu & :sanctuarii iniquitatem portabitis tecum
אִתָּךְ תִּשְׂאוּ אֶת־עֲוֺן הַמִּקְדָּשׁ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ תִּשְׂאוּ
.vestri sacerdotii perversitatem
אֶת־עֲוֺן כְּהֻנַּתְכֶם׃

Verſio VULG. LAT.

2 Loquere ad filiós Iſrael, & accipe ab eis virgas ſingulas per cognationes ſuas, à cunctis principibus tribuum, virgas duodecim, & uniuſcujuſque nomen ſuperſcribes virgæ ſuæ. 3 Nomen autem Aaron erit in tribu Levi, & una virga cunctas ſeorſùm familias 4 continebit. Ponéſque eas in tabernaculo fœderis coram teſtimonio, ubi loquar ad te. 5 Quem ex his elegero, germinabit virga ejus: & cohibebo à me querimonias filiorum Iſrael, quibus contra vos 6 murmurant. Locutúſque eſt Moyſes ad filios Iſrael: & dederunt ei omnes principes virgas per ſingulas tribus: fuerúntque virgæ duodecim 7 abſque virga Aaron. Quas cùm poſuiſſet Moyſes coram Domino in tabernaculo teſti-8 monii; Sequenti die regreſſus invenit germinâſſe virgam Aaron in domo Levi: & turgentibus gemmis eruperant flores, qui, foliis dilatatis, in amygdalas deformati ſunt. 9 Protulit ergò Moyſes omnes virgas de conſpectu Domini ad cunctos filios Iſrael: vidérúntque & receperunt ſinguli 10 virgas ſuas. Dixítq; Dominus ad Moyſen, Refer virgam Aaron in tabernaculum teſtimonii, ut ſervetur ibi in ſignum rebellium filiorum Iſrael: & quieſcant querelæ eorum à 11 me, ne moriantur. Fecítque Moyſes, ſicut præceperat Do-12 minus. Dixerunt autem filii Iſrael ad Moyſen, Ecce conſumpti ſumus, omnes perivi-13 mus. Quicunque accedit ad tabernaculum Domini, moritur. Num uſque ad internecionem cuncti delendi ſumus?

CAP. XVIII.

1 Dixítque Dominus ad Aaron; Tu, & filii tui, & domus patris tui tecum, portabitis iniquitatem Sanctuarii: & tu & filii tui ſimul ſuſtinebitis peccata ſacerdotii veſtri.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, ϗ λάβε παρ' αὐτῶν ῥάβδον, ῥάβδον κατ' οἴκους (α) πατριῶν παρὰ πάντων τῶν ἀρχόντων αὐτῶν, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα (β) ῥάβδους, ϗ ἑκάστου τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς (γ) ῥάβδου. 3 Καὶ τὸ ὄνομα Ἀαρὼν ἐπίγραψον ἐπὶ τῆς ῥάβδου Λευί. (δ) ἔστι γὰρ ῥάβδος μία 4 κατὰ φυλὴν οἴκου πατριῶν αὐτῶν δώσουσι. Καὶ θήσεις αὐτὰς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, κατέναντι τοῦ μαρτυρίου, ἐν οἷς γνωσθήσομαί 5 σοι ἐκεῖ. Καὶ ἔσται ὁ ἄνθρωπος ὃν ἂν ἐκλέξωμαι αὐτὸν, ἡ ῥάβδος αὐτοῦ ἐκβλαστήσει. ϗ (ε) περιελῶ ἀπ' ἐμοῦ τὸν γογγυσμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, (ζ) ἃ αὐτοὶ γογγύζουσιν ἐφ' ὑμῖν. 6 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. ϗ ἔδωκαν αὐτῷ πάντες οἱ ἄρχοντες αὐτῶν ῥάβδον· τῷ ἄρχοντι τῷ ἑνὶ ῥάβδον (η) κατ' ἄρχοντα, κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, δώδεκα ῥάβδους. ϗ ἡ ῥάβδος Ἀαρὼν ἀνὰ μέσον τῶν 7 ῥάβδων αὐτῶν. Καὶ ἀπέθηκε Μωυσῆς τὰς ῥάβδους ἔναντι κυρίου ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρ-8 τυρίου. Καὶ ἐγένετο τῇ ἐπαύριον, ϗ εἰσῆλθε Μωυσῆς ϗ Ἀαρὼν (θ) ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἰδοὺ ἐβλάστησεν ἡ (ι) ῥάβδος Ἀαρὼν εἰς οἶκον Λευὶ, (κ) ϗ ἐξήνεγκε βλαστὸν, ϗ ἐξήνθησεν ἄνθη, ϗ ἐβλάστησε 9 κάρυα. Καὶ ἐξήνεγκε Μωυσῆς πάσας τὰς ῥάβδους ἀπὸ προσώπου κυρίου πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ. καὶ εἶδον, ϗ ἔλαβον ἕ-10 καστος τὴν ῥάβδον αὐτοῦ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἀπόθες τὴν ῥάβδον Ἀαρὼν ἐνώπιον τῶν μαρτυρίων εἰς διατήρησιν, (λ) σημεῖον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνηκόων· ϗ παυσάσθω ὁ γογγυσμὸς αὐτῶν ἀπ' ἐμοῦ, ϗ οὐ μὴ 11 ἀποθάνωσι. Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν, (μ) καθὰ συνέταξε κύριος τῷ 12 Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, Ἰδοὺ ἐξανηλώμεθα, ἀπολώλαμεν, παρανηλώμεθα. 13 Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τῆς σκηνῆς κυρίου, ἀποθνήσκει. ἕως εἰς τέλος ἀποθάνωμεν;

Loquere filiis Iſrael: & accipe ab eis virgam, virgam ſecundùm domos familiarum, ab omnibus principibus eorum, ſecundùm domos familiarum eorum, duodecim virgas: & uniuſcujuſque nomen ejus ſcribe in virga. Et nomen Aaron ſcribe in virga Levi: eſt enim virga una: ſecundùm tribum domûs familiarum ſuarum dabunt. Et pones eas in tabernaculo teſtimonii, è regione teſtimonii: in quibus agnoſcar tibi illic. Et erit, homo quem elegero eum, virga ejus germinabit. Et (a) auferam à me murmurationem filiorū Iſrael, quæ ipſi murmurant ſuper vos. Et locutus eſt Moyſes filiis Iſrael. Et dederunt ei omnes principes eorum virgam: principi uni virgam ſecundùm principem, ſecundùm domos familiarum eorum, duodecim virgas. Et virga Aaron inter virgas eorum. Et depoſuit Moyſes virgas ante Dominum in tabernaculo teſtimonii. Et factum eſt poſtridiè, & intravit Moyſes & Aaron in tabernaculo teſtimonii. Et ecce germinavit virga Aaron in (b) domum Levi, & protulit germen, & effloruit flores, & germinavit (c) nuces. Et protulit Moyſes omnes virgas à facie Domini ad omnes filios Iſrael. Et viderunt & ſumpſerunt unuſquiſque virgam ſuam. Et dixit Dominus ad Moyſen, Depone virgam Aaron in conſpectu teſtimoniorum in conſervationem, ſignum filiis inobedientium: & ceſſet murmuratio eorum à me, & non moriantur. Et fecit Moyſes & Aaron, ſicut præcepit Dominus Moyſi; ita fecerunt. Et dixerunt filii Iſrael ad Moyſen, dicentes, Ecce abſumpti ſumus, periimus, conſumpti ſumus. Omnis tangens tabernaculum Domini, moritur. Uſque in finem moriemur?

MS.A. (α) πατριῶν αὐτῶν παρὰ (β) ῥάβδους· ἑκάστου (γ) ῥάβδου αὐτοῦ. Καὶ τὸ ὄνομα * αὐτοῦ ἐπίγραψον (δ) ἔστιν ῥάβδος (ε) περιελῶ ἀπὸ σοῦ τὸν (ζ) ὅσα αὐτοὶ (η) κατὰ ἄρχοντα, (θ) εἰς τὴν σκηνὴν (ι) ῥάβδος ἡ Ἀαρὼν (κ) ϗ ἐξήνθησεν βλαστὸν, (λ) εἰς σημεῖον (μ) ὅσα συνέταξεν

ΚΕΦ. ιη'.

1 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀαρὼν, λέγων, Σὺ ϗ οἱ υἱοί σου ϗ ὁ οἶκος τοῦ πατρός (α) σου λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῶν ἁγίων, καὶ σὺ ϗ οἱ υἱοί σου λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας ὑμῶν.

MS.A. (α) σου μετὰ σοῦ λήμψεσθε

CAP. XVIII.

1 Et ait Dominus ad Aaron, dicens; Tu, & filii tui, & domus patris (a) tui, accipietis peccata ſanctorum: & tu, & filii tui accipietis peccata ſacerdotii veſtri.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܠܠ ܥܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܣܒ ܡܢܗܘܢ ܫܒܛܐ ܫܒܛܐ ܠܒܝܬ ܐܒܗܬܐ. ܡܢ ܟܠܗ 2
ܟܠ ܪܘܪܒܢܝܗܘܢ ܠܒܝܬ ܐܒܗܬܗܘܢ. ܬܪܬܥܣܪ ܫܒܛܝܢ. ܐܢܫ ܫܡܗ ܟܬܘܒ ܥܠ
ܫܒܛܗ. * ܘܫܡܗ ܕܐܗܪܘܢ. ܟܬܘܒ. ܥܠ ܫܒܛܐ ܕܠܘܝ. ܡܛܠ ܕܚܕ ܚܕ ܫܒܛܐ ܠܒܝܬ 3
ܐܒܗܝܗܘܢ. * ܘܣܝܡ ܐܢܘܢ ܒܡܫܟܢ ܙܒܢܐ ܩܕܡ ܣܗܕܘܬܐ: ܕܡܬܘܥܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܬܡܢ. 4
* ܘܢܗܘܐ ܓܒܪܐ ܕܐܬܪܥܐ ܒܗ. ܢܦܪܥ ܫܒܛܗ. ܘܐܥܒܪ ܡܢܝ ܪܛܢܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. 5
ܕܡܪܛܢܝܢ ܥܠܝܟܘܢ. * ܘܐܡܪ ܡܘܫܐ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܝܗܒܘ ܠܗ ܟܠܗܘܢ ܪܘܪܒܢܝܗܘܢ 6
ܫܒܛܐ ܫܒܛܐ ܠܪܝܫܐ. ܠܟܠܗܘܢ ܫܪܒܬܗܘܢ. ܬܪܬܥܣܪ ܫܒܛܝܢ. ܘܫܒܛܐ ܕܐܗܪܘܢ
ܒܝܢܝ ܫܒܛܝܗܘܢ. * ܘܣܡ ܐܢܘܢ ܡܘܫܐ ܠܫܒܛܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܒܓܘ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ 7
ܕܣܗܕܘܬܐ. * ܘܠܝܘܡܐ ܕܒܬܪܗ. ܥܠ ܡܘܫܐ ܠܡܫܟܢܐ ܕܣܗܕܘܬܐ. ܘܚܙܐ ܕܐܦܪܥ ܫܒܛܐ 8
ܕܐܗܪܘܢ. ܕܒܝܬ ܠܘܝ. ܘܐܦܩ ܛܪܦܐ ܘܥܒܕ ܠܘܙܐ. * ܘܐܦܩ ܡܘܫܐ ܠܟܠܗܘܢ ܫܒܛܐ 9
ܡܢ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ ܠܘܬ ܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܚܙܘ. ܘܢܣܒܘ ܓܒܪ ܫܒܛܗ. * ܘܐܡܪ 10
ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܐܗܦܟ ܫܒܛܗ ܕܐܗܪܘܢ ܩܕܡ ܣܗܕܘܬܐ. ܕܬܬܢܛܪ ܠܐܬܐ. ܠܒܢܝܐ ܡܡܪܡܪܢܐ.
ܘܢܫܠܐ ܪܛܢܗܘܢ ܡܢܝ. ܘܠܐ ܢܡܘܬܘܢ. * ܘܥܒܕ ܡܘܫܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܗ ܡܪܝܐ. ܗܟܢܐ ܥܒܕ. 11 12
* ܘܐܡܪܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܘܫܐ. ܗܐ ܫܠܡܢ ܘܐܒܕܢ. ܘܟܠܢ ܣܦܢܢ. * ܘܟܠ ܕܡܬܩܪܒ 13
ܠܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܐܬ. ܘܗܐ ܐܦ ܚܢܢ ܩܪܝܒܝܢ ܠܡܣܦ. * ܦܨܠܐ * ܝܚ *
* ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܐܗܪܘܢ. ܐܢܬ ܘܒܢܝܟ ܘܒܝܬ ܐܒܘܟ ܥܡܟ. ܣܒܘܠܘ ܚܘܒܘܗܝ ܕܡܩܕܫܐ. 1
ܘܐܢܬ ܘܒܢܝܟ ܥܡܟ. ܣܒܘܠܘ ܚܘܒܐ ܕܟܗܢܘܬܟܘܢ.

2 Loquere cum filiis Iſrael, & accipe ab eis ſingulas virgas per domos patrū, à cunctis *ſcilicet*, magnatibus eorū per domos patrū ſuorum, duodecim virgas: & cujuſque nomen ſcribe ſuper virgam ipſius. 3 Nomen verò Aharonis ſcribe ſuper virgā Levi: nam ſingulæ virgæ ad domū patrum eorū *pertinent*. 4 Et pone eas in tabernaculo temporis corā teſtimonio, ubi convenire vos *conſuevi*. 5 Fietque ut vir qui mihi gratus erit, germinet ejus virga: & amovebo à me murmurationē filiorū Iſrael quâ murmurant adverſùm vos. 6 Dixit *hæc* igitur Moſes filiis Iſrael, dederuntque ei cuncti magnates eorū ſingulas virgas pro *quolibet* principe, juxta cunctas familias ſuas, duodecim virgas: & virga Aharonis *erat* inter virgas eorū. 7 Et poſuit Moſes virgas coram Domino intra tabernaculū temporis teſtimonii. 8 Poſtero autem die ingreſſus eſt Moſes in tabernaculū teſtimonii, viditq; germinâſſe virgā Aharonis, domûs *videlicet*, Levi, & produxiſſe folia, & concreviſſe in amygdala. 9 Protulitque Moſes cunctas virgas è tabernaculo temporis ad omnes filios Iſrael: quas cū vidiſſent, acceperunt unuſquiſq; virgā ſuā. 10 Ait autem Dominus ad Moſen, Reſtitue virgam Aharonis ante teſtimoniū, ut reſervetur in ſignum pro filiis irritatoribus, ut ceſſet murmur eorū à me, & non moriantur. 11 Fecit itaq; Moſes quemadmodum præcepit ei Dominus, ſic fecit. 12 Et dixerunt filii Iſrael ad Moſen, Ecce conſumpti ſumus, interivimus, & actū eſt de nobis omnibus: 13 Et *quandoquidem* quiſquis acceſſerit ad tabernaculū Domini, morietur: ecce nos quoq; proximi ſumus conſumptioni.

CAP. XVIII.

1 Dixit etiam Dominus ad Aharonem, Tu, & filii tui, & familia tua tecum ferte iniquitatem ſanctuarii: tu quoque, & filii tui tecum ferte culpam ſacerdotii veſtri.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

2 מַלֵּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְסַב מִנְּהוֹן
חֻטְרָא חֻטְרָא לְבֵית אַבָּא מִן כָּל־
רַבְרְבָנֵיהוֹן לְבֵית אֲבָהַתְהוֹן תְּרֵי
עֲסַר חֻטְרִין גְּבַר יָת שְׁמֵיהּ תִּכְתּוֹב
3 עַל־חֻטְרֵיהּ׃ וְיָת שְׁמָא דְאַהֲרֹן
תִּכְתּוֹב עַל־חֻטְרָא דְלֵוִי אֲרֵי חֻטְרָא
4 חַד לְרֵישׁ בֵּית אֲבָהַתְהוֹן׃ וְתַצְנְעִנּוּן
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא קֳדָם סַהֲדוּתָא דַּאֲזַמֵּן
5 מֵימְרִי לְכוֹן תַּמָּן׃ וִיהֵי גַּבְרָא דִּי
אֶתְרְעֵי בֵיהּ חֻטְרֵיהּ יְנֵעֵי וַאֲנִיחַ מִן
קֳדָמַי יָת תּוּרְעֲמַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל דִּי
6 אִנּוּן מִתְרַעֲמִין עֲלֵיכוֹן׃ וּמַלִּיל מֹשֶׁה
עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וִיהַבוּ לֵיהּ כָּל־
רַבְרְבָנֵיהוֹן חֻטְרָא לְרַבָּא חַד חֻטְרָא
לְרַבָּא חַד לְבֵית אֲבָהַתְהוֹן תְּרֵי
עֲסַר חֻטְרִין וְחֻטְרָא דְאַהֲרֹן בְּגוֹ
7 חֻטְרֵיהוֹן׃ וְאַצְנַע מֹשֶׁה יָת חֻטְרַיָּא
8 קֳדָם יְיָ בְּמַשְׁכְּנָא דְסַהֲדוּתָא׃ וַהֲוָה
בְּיוֹמָא דְבַתְרוֹהִי וְעַל מֹשֶׁה לְמַשְׁכְּנָא
דְסַהֲדוּתָא וְהָא נְעָא חֻטְרָא דְאַהֲרֹן
לְבֵית לֵוִי וְאַפֵּיק לַבְלְבִין וַאֲנִיץ נֵץ
9 וּכְפֵית שִׁגְדִין׃ וְאַפֵּיק מֹשֶׁה יָת כָּל־
חֻטְרַיָּא מִן קֳדָם יְיָ לְוָת כָּל־בְּנֵי
יִשְׂרָאֵל וְאִשְׁתְּמוֹדָעוּ וּנְסִיבוּ גְּבַר
10 חֻטְרֵיהּ׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה אֲתֵיב יָת
חֻטְרָא דְאַהֲרֹן לִקְדָם סַהֲדוּתָא
לְמַטְּרָא לְאָת לְעַמָּא סַרְבָנָא וִיסוּפַן
תּוּרְעֲמַתְהוֹן מִן קֳדָמַי וְלָא יְמוּתוּן׃
11 וַעֲבַד מֹשֶׁה כְּמָא דִי פַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ כֵּן
12 עֲבַד׃ וַאֲמַרוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֹשֶׁה
לְמֵימַר הָא מִנַּנָא קְטַלַת חַרְבָּא הָא
מִנַּנָא בְּלַעַת אַרְעָא וְהָא מִנַּנָא
13 מִיתוּ בְּמוֹתָנָא׃ כָּל דְּקָרֵיב מִקְרַב
לְמַשְׁכְּנָא דַּיְיָ מָאֵית הָא אֲנַחְנָא
סָפִין לִמְמָת׃ יח
1 וַאֲמַר יְיָ לְאַהֲרֹן אַתְּ וּבְנָךְ וּבֵית אֲבוּךְ
עִמָּךְ תְּסַלְּחוּן עַל־חוֹבֵי מַקְדְּשָׁא וְאַתְּ
וּבְנָךְ עִמָּךְ תְּסַלְּחוּן עַל־חוֹבֵי כְהֻנַּתְכוֹן׃

Targum ONKELOS.

2 Loquere cum filiis Iſrael, et accipe ab eis virgas ſingulas per domos patrū ab omnibus principibus eorū, duodecim virgas per domos patrū ſuorū: et nomē uniuſcujuſq; ſcribes ſup virga ejus. 3 Nomē autē Aaron ſcribes ſuper virgam Levi: quia virga una erit principi domus 4 patrū ſuorū. Reponeſq; eas in tabernaculo fœderis corā teſtimonio, ubi conſtituā verbū 5 meum vobis. Et virū quem elegero, virga ejus germinabit: et ceſſare faciā à me querimonias filiorū Iſrael, quibus ipſi mur-6 murant contra vos. Locutúſq; eſt Moyſes cum filiis Iſrael; et dederunt ei oēs principes eorum ſingulas virgas ꝑ ſingulos principes, per domos patrum ſuorū; duodecim virgas: et virga Aaron erat in medio virga-7 rum eorū. Et repoſuit Moyſes virgas corā Dño, in taberna-8 culo teſtimonii. Et factū eſt in ſequenti die, ingreſſus eſt Moyſes in tabernaculū teſtimonii; et ecce germinavit virga Aarō in domo Levi: et produxit ramos, et eruperant flores; et for-9 matæ ſunt amygdalæ. Et protulit Moyſes oēs virgas de conſpectu Dñi, ad cunctos filios Iſrael: & cognoverunt & acceperunt ſinguli virgas ſuas. 10 Dixítq; Dñs ad Moyſen; Refer virgā Aaron corā teſtimonio, in cuſtodiā et in ſignū populo rebelli: ut ceſſet murmuratio eorū à facie mea, et non 11 moriantur. Fecítq; Moyſes: ſicut præceperat ei Dñs, ita fecit. 12 Dixerunt autem filii Iſrael ad Moyſen, dicentes: Ecce ex nobis interfecti ſunt gladio, & ecce aliquos ex nobis deglutivit terra, et ecce aliqui ex no-13 bis mortui ſunt peſte. Omnis qui accedit ad tabernaculum Domini moritur: num morte conſumendi ſumus?

CAP. XVIII.

1 Dixítq; Dominus ad Aaron; Tu, et filii tui et domus patris tui tecum, propitiabitis ſup delicta ſanctuarii: et tu et filii tui tecum expiabitis ſuper peccata ſacerdotii veſtri.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

2 Loquere filiis Iſrael, et accipe ab iis virgam, virgam ſecundùm domum patris, ab omnibus principibus eorum ſecundùm domum patrum ſuorum, duodecim virgas: uniuſcujuſq; nomen ſcribes ſuper 3 virgam ſuam. Nomen quoq; Aaronis ſcribes ſuper virgam Levi; nam virga una erit pro capite domûs patrū ſuorum. 4 Poſtea pones eas in tabernaculo teſtimonii corā teſtimonio quò te conveniā. 5 Fietq; ut viri illius quem elegero, virga ejus floreat: atq; ita quieſcere faciā à me murmura filiorum Iſrael quæ obmurmurant in 6 vos. Locutuſq; eſt Moſes filiis Iſrael, et dederunt ei omnes principes eorum, unuſquiſque princeps virgam ſecundùm domum patrum ſuorum, duodecim virgas; virga autem Aaronis erat in medio virga-7 rum eorum. Et poſuit Moſes virgas coram Domino in ta-8 bernaculo teſtimonii. Poſtridie autem venit Moſes ad tabernaculum teſtimonii, et ecce floruerat virga Aaronis pro domo Levi, & protulerat germen, et effloruerat flores, et (a) tulerat amygdalas 9 maturas. Et produxit Moſes omnes virgas à conſpectu Domini ad omnes filios Iſrael, & viderunt, & acceperunt quiſque virgam ſuam. 10 Tum dixit Dominus Moſi, Repone virgam Aaronis coram teſtimonio ad cuſtodiam in ſignum filiis rebellionis, ut ceſſare facias murmura eorū 11 à me, & non moriantur. Et fecit Moſes ſicut præceperat 12 Dominus ei, ſic fecit. Dixeruntq; filii Iſrael Moſi hæc verba, Ecce expiramus, perimus, 13 omnes nos perimus. Quicunque accedendo acceſſerit ad tabernaculum Domini, morietur: nunquid conſumimur (b) ut expiremus?

CAP. XVIII.

1 Et dixit Dominus Aaroni, Tu, et filii tui, et domus patris tui tecum portabitis iniquitatem ſanctuarii: Tu quoq;, et filii tui tecum portabitis iniquitatem ſacerdotii veſtri.

VER. SAM. (a) tribuerat (b) conſumendo?

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* مر بني اسرائيل * وخذ منهم عصي لكل بيت أب من اشرافهم * لبيوت آبائهم * يكون ذلك اثني 2
عشر عصا * واكتب كل رجل على عصاه * واسم هرون فاكتبه على عصا لاوي * لانك انما 3
تاخذ عصا واحدة لجملة بيوت آبائهم * ودعها في خباء المحضر بين يدي الشهادة التي احضرك 4
عندها هنالك * فالرجل الذي اختاره يفرع عصاه حتى اهدي عني تذمر بني اسرائيل الذين 5
هم يتذمرون عليكم * فكلم موسى بني اسرائيل * فدفع اليه كل اشرافهم عصا من كل 6
شريف لبيوت آبائهم * اثني عشر عصا وعصي هارون فيما بينهم * فوضعها موسى بين يدي 7
الله في خباء الشهادة * فلما كان من غد دخل موسى في خباء الشهادة * فاذا قد فرعت عصي 8
هرون التي هي لبيت لاوي * فاخرجت فروعا * واورقت نوارا * وعقدت لوزا * ثم اخرج موسى 9
جميع العصي من بين يدي الله الى جميع بني اسرائيل * فنظر كل واحد الى عصاه فاخذها *
* ثم قال الله لموسى * رد عصا هرون بين يدي الشهادة * تكون حفظ علامة لذوي الخلف * 10
فيعفى تذمرهم عني * ولا يهلكوا * فصنع موسى بما امره الله من ذلك * ثم قال بنو اسرائيل لموسى * 11 12
هوذا قد توفي منا * وباد منا * فكلنا هالكون * واذا كان كل من تقدم الى مسكن الله يهلك 13
فها نحن فانون متوفون *   * الفصل الثامن عشر *   * فقال الله لهرون * 1
انت وابناك وآل ابيك معك تحملون وزر المقدس * وانت وابناك معك تحملان وزر امامتكم *

2 Præcipe filiis Iſrail, & accipe ab eis baculum per ſingulas domos patris, à principibus eorum per domos patrum ſuorum, eruntque ii duodecim baculi: & ſcribe nomen cujuſlibet viri ſuper baculo ſuo. 3 Et nomen Haronis ſcribe ſuper baculo Livi. Nam accipies baculum unum pro 4 qualibet domo patrum eorum. Et relinque eos in tabernaculo præſentiæ coram teſtimonio apud quod tibi adſum illic. 5 Et vir quem elegero, germinabit baculus ejus: ut mitigē à me muſſitationē filiorū 6 Iſrail qui muſſitant adverſùm vos. Locutus eſt igitur Muſa ad filios Iſrail, & dederunt ei omnes principes eorū baculū ab unoquoque principe per domos patrum ſuorum, duodecim baculos: & baculus 7 Haronis inter eos. Poſuitque eos Muſa 8 coram Deo in tabernaculo teſtimonii. Et cùm fuiſſet altera dies, introivit Muſa in tabernaculum teſtimonii, & ecce germinaverat baculus Haronis qui erat pro domo Livi, & emiſerat frondes, & produxerat flores, & concreverat in amygdalas. 9 Deinde eduxit Muſa cunctos baculos è conſpectu Dei ad omnes filios Iſrail: & inſpexit unuſquiſque baculum 10 ſuum, ſumpſitq; illum. Tum dixit Deus Muſæ, Repone baculum Haronis ante teſtimonium, ſitque conſervatio ſigni rebellibus, ceſſetque murmuratio eorum de me, 11 & non pereant. Feciteque Muſa quod 12 præcepit ei Deus quoad hoc. Deinde dixerunt filii Iſrail ad Muſam, Ecce mortui jam ſunt quidam ex nobis, & perierunt alii: omnes ergò peribimus. 13 Et quandoquidem quiſquis accedit ad habitaculum Dei, perit: igitur nos conſumendi, ac morituri ſumus.

CAP. XVIII.

1 Ait autem Deus Haroni, Tu, et duo filii tui, ac familia patris tui tecum portabitis culpam ſanctuarii: & tu, ac duo filii tui tecum portabunt crimen ſacerdotii veſtri.

ספר במדבר : יח

fac appropinquare,tui patris virgam ,Levi extenſionem,tuos fratres etiam Et
2 וְגַם אֶת־אַחֶיךָ מַטֵּה לֵוִי שֵׁבֶט אָבִיךָ הַקְרֵב
tecum tui filii & ,tu & :tibi miniſtrent & ,te ſuper ſe copulent & ,tecum
אִתָּךְ וְיִלָּווּ עָלֶיךָ וִישָׁרְתוּךָ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ אִתָּךְ
cuſtodiam & ,tuam cuſtodiam cuſtodient Et .teſtimonii tentorio coram
3 לִפְנֵי אֹהֶל הָעֵדֻת׃ וְשָׁמְרוּ מִשְׁמַרְתְּךָ וּמִשְׁמֶרֶת
non altare ad & ,ſanctitatis vaſa ad veruntamen :tentorii omnis
כָּל־הָאֹהֶל אַךְ אֶל־כְּלֵי הַקֹּדֶשׁ וְאֶל־הַמִּזְבֵּחַ לֹא
.vos etiam ipſi etiam morientur non & ,appropinquabunt
יִקְרָבוּ וְלֹא־יָמֻתוּ גַם־הֵם גַּם־אַתֶּם׃
omni in conventus tentorii cuſtodiam cuſtodient &,te ſuper copulabuntur Et
4 וְנִלְווּ עָלֶיךָ וְשָׁמְרוּ אֶת־מִשְׁמֶרֶת אֹהֶל מוֹעֵד לְכֹל
.vos ad appropinquabit non extraneus Et .tentorii ſervitio
עֲבֹדַת הָאֹהֶל וְזָר לֹא־יִקְרַב אֲלֵיכֶם׃
non & ,altaris cuſtodiam & ,ſanctitatis cuſtodiam cuſtodietis Et
5 וּשְׁמַרְתֶּם אֵת מִשְׁמֶרֶת הַקֹּדֶשׁ וְאֵת מִשְׁמֶרֶת הַמִּזְבֵּחַ וְלֹא־
tuli ecce ego Et .Iſrael filios ſuper iræ fervor amplius erit
6 יִהְיֶה עוֹד קֶצֶף עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲנִי הִנֵּה לָקַחְתִּי אֶת־
datos donum vobis ,Iſrael filiorum medio è Levitas veſtros fratres
אֲחֵיכֶם הַלְוִיִּם מִתּוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֶם מַתָּנָה נְתֻנִים
tui filii & ,tu Et .conventus tentorii ſervitium faciendum ad ,Domino
7 לַיהוָה לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת אֹהֶל מוֹעֵד׃ וְאַתָּה וּבָנֶיךָ
,altaris rem omnem ad veſtrum ſacerdotium cuſtodietis tecum
אִתְּךָ תִּשְׁמְרוּ אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם לְכָל־דְּבַר הַמִּזְבֵּחַ
.veſtrũ ſacerdotiũ dabo doni ſervitium :ſervietis & ,velum intra ab &
וּלְמִבֵּית לַפָּרֹכֶת וַעֲבַדְתֶּם עֲבֹדַת מַתָּנָה אֶתֵּן אֶת־כְּהֻנַּתְכֶם
ad Dominus eſt locutus Et .morietur ,appropinquans extraneus Et
8 וְהַזָּר הַקָּרֵב יוּמָת׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
mearum elevationum cuſtodiam tibi dedi ecce ,ego Et :Aharon
אַהֲרֹן וַאֲנִי הִנֵּה נָתַתִּי לְךָ אֶת־מִשְׁמֶרֶת תְּרוּמֹתָי
ungendum ad eas dedi tibi Iſrael filiorum ſanctitates omnes ad
לְכָל־קָדְשֵׁי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לְךָ נְתַתִּים לְמָשְׁחָה
ſanctitatum ſanctitate de tibi erit Hoc .ſeculi ſtatutum in tuis filiis &
9 וּלְבָנֶיךָ לְחָק־עוֹלָם׃ זֶה־יִהְיֶה לְךָ מִקֹּדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים
omne ad & ,eorum munus omne ad ,eorum appropinquatio omnis :igne de
מִן־הָאֵשׁ כָּל־קָרְבָּנָם לְכָל־מִנְחָתָם וּלְכָל־
ſanctitas ,mihi reddent quæ eorum delictum omne ad &,eorum peccatum
חַטָּאתָם וּלְכָל־אֲשָׁמָם אֲשֶׁר יָשִׁיבוּ לִי קֹדֶשׁ
eam comedes ſanctitatum ſanctitate In .tuis filiis & ,hoc tibi ſanctitatum
10 קָדָשִׁים לְךָ הוּא וּלְבָנֶיךָ׃ בְּקֹדֶשׁ הַקֳּדָשִׁים תֹּאכְלֶנּוּ
tibi hoc Et .tibi erit ſanctitas ,eam comedet maſculus omnis
11 כָּל־זָכָר יֹאכַל אֹתוֹ קֹדֶשׁ יִהְיֶה־לָּךְ׃ וְזֶה־לְּךָ
tibi Iſrael filiorum elevationes omnes ad ,eorum doni elevatio
תְּרוּמַת מַתָּנָם לְכָל־תְּנוּפֹת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְךָ
mundus Omnis .ſeculi ſtatutũ in tecum tuis filiab' &,tuis filiis & ,eas dedi
נְתַתִּים וּלְבָנֶיךָ וְלִבְנֹתֶיךָ אִתְּךָ לְחָק־עוֹלָם כָּל־טָהוֹר
omnem &,muſti olei pinguedinem Omnem .eam comedet tua domo in
12 בְּבֵיתְךָ יֹאכַל אֹתוֹ׃ כֹּל חֵלֶב יִצְהָר וְכָל־
Domino dabunt quod eorum initium ,frumenti & ,muſti pinguedinem
חֵלֶב תִּירוֹשׁ וְדָגָן רֵאשִׁיתָם אֲשֶׁר־יִתְּנוּ לַיהוָה
.ea dedi tibi
לְךָ נְתַתִּים׃

Verſio VULG. LAT.

2 Sed & fratres tuos de tribu Levi,et ſceptrũ patris tui ſume tecũ, præſtóque ſint, & miniſtrent tibi : tu auté & filii tui miniſtrabitis in tabernaculo teſtimonii. 3 Excubabúntq; Levitæ ad præcepta tua, & ad cuncta opera tabernaculi : ita duntaxat, ut ad vaſa Sanctuarii & ad altare non accedant, ne & illi moriantur, & vos pereatis ſimul. 4 Sint autem tecum, & excubent in cuſtodiis tabernaculi, & in omnibus ceremoniis ej'. Alienigena non miſcebitur vobis. 5 Excubate in cuſtodia Sanctuarii, & in miniſterio altaris : ne oriatur indignatio ſuper filios Iſrael. 6 Ego dedi vobis fratres veſtros Levitas de medio filiorum Iſrael, & tradidi donum Domino, ut ſerviant in miniſteriis tabernaculi ejus. 7 Tu autem & filii tui cuſtodite ſacerdotium veſtrum : & omnia quæ ad cultum altaris pertinent, & intra velum ſunt, per ſacerdotes adminiſtrabuntur. Si quis externus acceſſerit, occidetur. 8 Locutúſque eſt Dominus ad Aaron, Ecce dedi tibi cuſtodiam primitiarum mearum. Omnia quæ ſanctificantur à filiis Iſrael, tradidi tibi & filiis tuis pro officio ſacerdotali, legitima ſempiterna. 9 Hæc ergò accipies de his, quæ ſanctificantur & oblata ſunt Domino. Omnis oblatio, & ſacrificium, & quidquid pro peccato atque delicto redditur mihi, & cedit in Sancta ſanctorum, tuum erit, et filiorum tuorum. 10 In Sanctuario comedes illud : mares tantùm edent ex eo, quia conſecratum eſt tibi. 11 Primitias autem, quas voverint et obtulerint filii Iſrael, tibi dedi, et filiis tuis, ac filiabus tuis, jure perpetuo. Qui mundus eſt in domo tua, veſcetur eis. 12 Omnem medullam olei, et vini, ac frumenti, quidquid offerunt primitiarum Domino, tibi dedi.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ τοὺς ἀδελφούς σου φυλὴν Λευὶ δῆμον τοῦ πατρός σου προσάγαγε πρὸς σεαυτὸν, καὶ (β) προστεθήτωσάν σοι, καὶ λειτουργείτωσάν σοι· καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ ἀπέναντι τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 3 Καὶ φυλάξονται τὰς φυλακάς σου, καὶ τὰς φυλακὰς τῆς (γ) σκηνῆς· πλὴν πρὸς τὰ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ πρὸς τὸ θυσιαστήριον οὐ προσελεύσονται, καὶ οὐκ ἀποθανοῦνται καὶ οὗτοι καὶ ὑμεῖς. 4 Καὶ προστεθήσονται πρὸς σὲ, καὶ φυλάξονται τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, κατὰ πάσας τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς. καὶ ὁ ἀλλογενὴς οὐ προσελεύσεται πρὸς σέ. 5 Καὶ φυλάξεσθε τὰς φυλακὰς τῶν ἁγίων, καὶ τὰς φυλακὰς τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ οὐκ (δ) ἔσται θυμὸς ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 6 Καὶ ἐγὼ εἴληφα τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν τοὺς Λευίτας ἐκ μέσου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ δόμα δεδομένον κυρίῳ, λειτουργεῖν τὰς λειτουργίας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 7 Καὶ σὺ καὶ οἱ υἱοί σου μετὰ σοῦ διατηρήσετε τὴν ἱερατείαν ὑμῶν, κατὰ πάντα τρόπον τοῦ θυσιαστηρίου, καὶ τὸ ἔνδοθεν τοῦ καταπετάσματος· καὶ λειτουργήσετε τὰς λειτουργίας δόμα τῆς ἱερατείας ὑμῶν. καὶ ὁ ἀλλογενὴς ὁ προσπορευόμενος, ἀποθανεῖται. 8 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ἀαρὼν, (ε) Καὶ ἰδοὺ ἐγὼ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν (ζ) ἀπαρχῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων μοι παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας, καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ σὲ νόμιμον αἰώνιον. 9 Καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμένων ἁγίων τῶν καρπωμάτων ἀπὸ πάντων τῶν δώρων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάντων τῶν θυσιασμάτων αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας αὐτῶν, καὶ ἀπὸ πασῶν τῶν (η) ἁμαρτιῶν αὐτῶν, ὅσα ἀποδιδόασί μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων, σοὶ ἔσται καὶ τοῖς υἱοῖς σου. 10 Ἐν τῷ ἁγίῳ τῶν ἁγίων φάγεσθε αὐτά· πᾶν ἀρσενικὸν φάγεται αὐτά σὺ καὶ οἱ υἱοί σου. ἅγια ἔσται σοι. 11 Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν ἀπαρχῶν δομάτων αὐτῶν, ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιθεμάτων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ νόμιμον αἰώνιον. πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. 12 Πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου, καὶ πᾶσα (θ) ἀπαρχὴ οἴνου, σίτου, ἀπαρχὴ αὐτῶν ὅσα ἂν δῶσι τῷ κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά. Τὰ (ι) πρωτογεννήματα πάντα ὅσα ἐν τῇ γῇ αὐτῶν, ὅσα ἂν ἐνέγκωσι κυρίῳ, σοὶ ἔσται.

2 Et fratres tuos tribum Levi domum patris tui aſſume ad te; & adjungantur tibi, & miniſtrent tibi : & tu, & filii tui tecum coram tabernaculo teſtimonii. 3 Et (b) cuſtodient cuſtodias tuas, & cuſtodias tabernaculi. Tantummodò ad vaſa ſancta, & ad altare non accedent : & non morientur & hi, & vos. 4 Et addentur ad te, & cuſtodient cuſtodias tabernaculi teſtimonii, ſecundùm omnia miniſteria tabernaculi. Et alienigena non accedet ad te. 5 Et cuſtodietis cuſtodias ſanctorũ, & cuſtodias altaris : et non (c) erit furor in filios Iſrael. 6 Et ego accepi fratres veſtros Levitas de medio filiorum Iſrael, (d) dationem datam Domino, ad miniſtranda miniſteria tabernaculi teſtimonii. 7 Et tu, & filii tui tecum conſervabitis ſacerdotium veſtrum, ad omnem modum altaris, et quod eſt intra velum : & miniſtrabitis miniſteria, (e) dationem ſacerdotii veſtri. Et alienigena accedens, morietur. 8 Et locutus eſt Dominus ad Aaron, Et ecce ego dedi vobis conſervationem primitiarum, de omnibus quæ ſanctificata ſunt mihi à filiis Iſrael : tibi dedi ea in (f) honorem, & filiis tuis poſt te, legitimum ſempiternum. 9 Et hoc ſit vobis de ſanctificatis ſanctis oblationibus, de omnibus muneribus eorum, & de omnibus ſacrificiis eorum, & de omni delicto eorum, & de omnibus peccatis eorum : quæcunque reddunt mihi de omnibus ſanctis, tibi erunt & filiis tuis. 10 In ſancto ſanctorum comedetis ea : omne maſculinum comedet ea, tu, & filii tui. Sancta erunt tibi. 11 Et hoc erit vobis de primitiis dationum eorum, de omnibus impoſitionibus filiorum Iſrael : tibi dedi ea, & filiis tuis, et filiabus tuis tecum, legitimũ ſempiternum. Omnis mundus in domo tua edet ea. 12 Omnis primitia olei, & omnis primitia vini, (g) tritici, primitia eorum, quæcunque dederint Domino; tibi dedi ea. (h) Primogenita omnia, quæcunque in terra eorum, quæcunque attulerint Domino; tibi erunt.

MS.A. (β) προστεθήτωσαν, καὶ (γ) σκηνῆς σου· πλὴν (δ) ἔσται ἔτι θυμὸς (ε) Καὶ ἐγὼ ἰδοὺ (ζ) ἀπαρχῶν μου ἀπὸ (η) ἁμαρτιῶν, ὅσα (θ) ἀπαρχὴ σίτου καὶ οἴνου, ἀπαρχὴ (ι) πρωτογεννήματα

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

2 Et fratres quoque tuos, tribum Levi, tribum patris tui aſſumes tecum, ut conſocientur tibi, miniſtrentque tibi : & tu ac filii tui tecum eritis coram tabernaculo temporis teſtimonii. 3 Et cuſtodiant cuſtodiam tuam, & cuſtodiam totius tabernaculi; verùm vaſa ſanctuarii & vaſa altaris ne tangant, ut ne moriantur cùm ipſi tùm vos. 4 Conſociabuntur inquam tibi, & cuſtodient cuſtodiam tabernaculi temporis, totiuſque miniſterii tabernaculi, & alienus non accedet ad vos. 5 Itaque cuſtodite cuſtodiam ſanctuarii & cuſtodiam altaris, ut ampliùs nulla ſit indignatio contra filios Iſrael. 6 Et ego ecce promovi fratres veſtros Levitas de medio filiorum Iſrael (dono *enim* dediti ſunt Domino) ad obeundum miniſterium tabernaculi temporis. 7 Tu verò, & filii tui tecum cuſtodite ſacerdotium veſtrum, cunctoſque ritus altaris: & intra velum januæ fungimini miniſterio, munere *ſcilicet*, quod dedi ſacerdotio veſtro: & alienus qui acceſſerit, occidatur. 8 Dixit etiam Dominus ad Aharonem, Ecce ego dedi tibi cuſtodiam ſeparationum mearum, & omnia ſancta filiorum Iſrael tibi dedi ob unctionem, tibi *inquam*, & filiis tuis tecum, lege perpetuâ. 9 Horum autem ſanctitas ſanctificabitur ab igne : Omnis eorum oblatio, & omnis eorum farina, omniaque peccata eorum, & cuncta illorum ſacrificia quæ mihi offerent, ſancta ſanctorum erunt tibi & filiis tuis. 10 In ſancto ſanctorum comedetis illud, quilibet maſculus comedet illud, ſanctũ erit tibi. 11 Hæc igitur eſt ſeparatio donorũ veſtrorũ. Omnes etiã ſeparationes filiorũ Iſrael tibi cõceſſi & filiis ac filiab' tuis tecũ, lege perpetuâ; quicunq; mund' fuerit in domo tua, cõedet illud. 12 Omné pinguediné olei, omnéq; adipé fruméti & vini, necnon primitias eorum quas tribuent Domino, tibi conceſſi.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

2 וְאַף יָת אֲחָךְ שִׁבְטָא דְלֵוִי שִׁבְטָא דַאֲבוּךְ קָרֵיב לְוָתָךְ וְיִתּוֹסְפוּן עֲלָךְ וִישַׁמְשׁוּנָךְ וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ קֳדָם מַשְׁכְּנָא דְסָהֲדוּתָא׃ 3 וְיִטְּרוּן מַטְּרָתָךְ וּמַטְּרַת כָּל מַשְׁכְּנָא בְּרַם לְמָנֵי קֻדְשָׁא וּלְמַדְבְּחָא לָא יִקְרְבוּן וְלָא־יְמוּתוּן אַף אִנּוּן אַף אַתּוּן׃ 4 וְיִתּוֹסְפוּן עֲלָךְ וְיִטְּרוּן יָת־מַטְּרַת מַשְׁכַּן זִמְנָא לְכֹל פּוּלְחַן מַשְׁכְּנָא וְחִילוֹנַי לָא־יִקְרַב לְוָתְכוֹן׃ 5 וְתִטְּרוּן יָת מַטְּרַת קֻדְשָׁא וְיָת מַטְּרַת מַדְבְּחָא וְלָא־יְהֵי עוֹד רֻגְזָא עַל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ 6 וַאֲנָא הָא קָרֵיבִית יָת־אֲחֵיכוֹן לֵיוָאֵי מִגּוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְכוֹן מַתְּנָן יְהִיבִין קֳדָם־יְיָ לְמִפְלַח יָת־פּוּלְחַן מַשְׁכַּן זִמְנָא׃ 7 וְאַתְּ וּבְנָךְ עִמָּךְ תִּטְּרוּן יָת־כְּהֻנַּתְכוֹן לְכָל־פִּתְגָּם מַדְבְּחָא וּלְמִגָּו לְפָרֻכְתָּא וְתִפְלְחוּן פּוּלְחַן מַתְּנָא אֶתֵּן יָת־כְּהֻנַּתְכוֹן וְחִילוֹנַי דְּיִקְרַב יִתְקְטִיל׃ 8 וּמַלִּיל יְיָ לְאַהֲרֹן וַאֲנָא הָא יְהָבִית לָךְ יָת־מַטְּרַת אַפְרָשׁוּתַי לְכָל־קֻדְשַׁיָּא דִבְנֵי־יִשְׂרָאֵל לָךְ יְהַבְתִּינוּן לִרְבוּ וְלִבְנָךְ לִקְיָם עָלַם׃ 9 דֵּין יְהֵי לָךְ מִקֹּדֶשׁ קֻדְשַׁיָּא מוֹתַר מִן־אֶשָּׁתָא כָּל־קֻרְבָּנֵיהוֹן לְכָל־מִנְחָתְהוֹן וּלְכָל־חַטָּוָתְהוֹן וּלְכָל־אֲשָׁמֵיהוֹן דִּי יְתִיבוּן קֳדָמַי קֹדֶשׁ קֻדְשִׁין דִּילָךְ הוּא וְלִבְנָךְ׃ 10 בְּקֹדֶשׁ קֻדְשִׁין תֵּיכְלוּנֵיהּ כָּל־דְּכוּרָא יֵיכוּל יָתֵיהּ קֻדְשָׁא יְהֵי־לָךְ׃ 11 וְדֵין לָךְ אַפְרָשׁוּת מַתְּנָתְהוֹן לְכָל־אֲרָמוּת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָךְ יְהַבְתִּנּוּן וְלִבְנָךְ וְלִבְנָתָךְ עִמָּךְ לִקְיָם עָלַם כָּל־דְּדַכֵּי בְּבֵיתָךְ יֵיכוּל יָתֵיהּ׃ 12 כֹּל טוּב מְשַׁח וְכָל־טוּב חֲמַר וַעֲבוּר רֵאשִׁיתְהוֹן דִּי־יִתְּנוּן קֳדָם־יְיָ לָךְ יְהַבְתִּינוּן׃

TARGUM ONKELOS.

2 Fratres quoque tuos de tribu Levi patris tui applica ad te, ut adhæreant tibi & miniſtrent tibi : & tu, & filii tui tecũ, eritis corã tabernaculo teſtimonii. 3 Et cuſtodient cuſtodiam tuam, & cuſtodiam totius tabernaculi : ſed ad vaſa ſanctuarii & ad altare non accedant, ut non moriantur tam illi quàm vos. 4 Et adhærebunt tibi, & cuſtodient cuſtodiã tabernaculi fœderis, juxta omne miniſteriũ tabernaculi : & alien' non accedat ad vos. 5 Cuſtodiéntq; cuſtodiã ſanctuarii, & cuſtodiã altaris : ut non ſit ultrà indignatio ſuper filios Iſrael. 6 Et ecce ego applicavi fratres veſtros Levitas, de medio filiorũ Iſrael : & dedi eos dono vobis coram Domino, ut miniſtrent miniſterium tabernaculi fœderis. 7 Tu autẽ & filii tui tecũ cuſtodietis ſacerdotiũ veſtrũ, juxta omné ritũ altaris, & intra velum miniſtrabitis : miniſteriũ doni dabo ſacerdotiũ veſtrũ; & extrane' qui acceſſerit, occidetur. 8 Locutuſque eſt Dñs cum Aaron : Ecce ego dedi tibi cuſtodiam primitiarũ mearum : omnia quæ ſanctificata ſunt à filiis Iſrael, tibi tradidi ea pro unctione, & filiis tuis, in pactũ ſempiternũ. 9 Hoc erit tibi de ſancto ſanctorũ, quod remanet de omnibus quæ oblata ſunt in igne: juxta omnia munera eorũ, & juxta omnia quæ pro peccato offeruntur, & pro delicto eorũ reddent coram me; ſanctũ ſanctorũ erit tibi & filiis tuis. 10 In ſancto ſanctorum comedetis illud : omnis maſculus comedet illud, ſanctum erit tibi. 11 Et hæ primitiæ munerũ eorũ, juxta omnia quæ obtulerint filii Iſrael : tibi tradidi ea, & filiis tuis & filiab' tuis tecũ, fœdere ſempiterno : omnis qui mundus fuerit in domo tua comedet ea. 12 Omne optimũ olei, & omne optimũ vini & frumenti, & primitias eorum quas dabunt filii Iſrael coram Domino, tibi dedi eas.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

2 Atq; etiam fratres tuos, tribũ Levi, tribum patris tui accedere fac ad te (a) adhærcántque tibi ut miniſtrent tibi : Tu verò, & filii tui tecum eritis corã tabernaculo teſtimonii. 3 Et cuſtodient cuſtodiã tuam, et cuſtodiam omnis tabernaculi : tantùm ad vaſa ſancta, & ad altare non accedent, ut non moriantur, & hi, et vos. 4 Adjungenturq; tibi, et cuſtodient cuſtodiã tabernaculi teſtimonii ſecundùm omne miniſterium tabernaculi : (b) alienigena autem non accedet ad vos. 5 Cuſtodietis igitur cuſtodiã ſanctitatis, et cuſtodiam altaris, et non erit ampliùs indignatio ſuper filios Iſrael. 6 Ego autẽ, ecce accepi fratres (c) tuos Levitas de medio filiorum Iſrael: vobis dono dati ſunt à Domino ad faciendum miniſteriũ tabernaculi teſtimonii. 7 Tu verò, et filii tui tecum cuſtodietis ſacerdotium veſtrum ſecundùm omne negotium altaris, et id quod eſt intra velum : præſtabitiſq; miniſteriũ iſtud; nam dono dedi ſacerdotium veſtrum: (d) Alienigena autem qui acceſſerit, (e) morietur. 8 Et locutus eſt Domin' Aaroni; Ego autem, ecce dedi tibi cuſtodiã oblationũ elevatarũ mearum ex omnib' ſanctificationibus filiorũ Iſrael : tibi dedi illas propter unctionem, filiiſq; tuis in (f) præceptũ æternum. 9 Hoc erit tuũ de ſanctitatib' ſanctitatum ex (g) igne: omne munus eorum, ſive in omni oblatione eorum, ſive in omni ſacrificio pro peccato eorũ, ſive in omni ſacrificio pro delicto eorum, quib' ſe reos cõſitẽtur mihi: ſanctum ſanctorum hoc erit tibi, et filiis tuis. 10 In ſancto ſanctorũ manducabis illud; omnis maſcul' comedet illud: ſanctum erit tibi. 11 Hoc autem erit tuum; elevatio doni eorũ in omni ſacrificio ventilationis filiorum Iſrael : tibi dedi illa, et filiis tuis, et filiab' tuis tecum in (h) præceptum æternum: omnis mundus in domo tua veſcetur illis. 12 Omnẽ pinguedinem (i) olei, omnemq; (k) pinguedinẽ muſti et frumenti, primitias eorum quas dabunt Domino, tibi dedi.

VER. SAM. (a) adjunganturq; (b) extraneus (c) veſtros (d) Extrane' (e) occidetur. (f) portionem æternam. (g) oblatione: (h) portionem æternam: (i) recentis, (k) liquorem aridi aut veteris,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * وايضا اخوتك سبط لوي سبط ابيك قدمهم اليك فينضافوا اليك ويخدموك * وانت وابناك معك فقط بين يدي خباء الشهادة * 3 ويحفظوا حفظك وحفظ كل المضرب * لكن لا يتقدموا الى آلة القدس والمذبح لئلا يموتوا هم وانتم * 4 والمنضافون اليك يحفظون حفظ خباء المحضر وجميع خدمته * واجنبي لا يتقدم اليكم * 5 وليحفظوا حفظ المقدس * وحفظ المذبح * ولا يكون زيادة سخط على بني اسرائيل * 6 فاني انا اخذت اخوتكم اللاويين من بين بني اسرائيل * وجعلتهم هبة لكم لله * ليخدموا خدمة خباء المحضر * 7 وانت وبنوك معك تحفظون امامتكم لجميع امور المذبح * وداخل السجف فتخدمونه * فقد جعلت امامتكم خدمة موهوبة * والاجنبي يتقدم اليها فليقتل * 8 ثم كلم الله هرون فقال * اني قد اعطيتك حفظ رفائعي * من جميع اقداس بني اسرائيل اعطيتك اياها مسحا وبنيك رسم الدهر * 9 هذا يكون لك من خواص الاقداس * من بعد المحرق من جميع قرابينهم وبرهم وذكاتهم وقربان الاثم * الذي ياتوني به فهو من خواص الاقداس لك ولبنيك * 10 وبخاص الطهر تاكله * كل ذكر ياكل منه * كذاك يكون لك قدسا * 11 وهذه لك * رفائع عطيتهم من جميع محركات بني اسرائيل لك جعلتها ولبنيك ولبناتك معك رسم الدهر * وكل طاهر في منزلك ياكلها * 12 وجميع اجود الدهن والعصير والبر * اوائلها التي يجعلونها لله قد جعلتها لك *

2 Et fratres quoque tuos tribum Livi, tribũ patris tui admove ad te, & adjungantur tibi, & miniſtrent tibi : tu verò ac duo filii tui tecum ſoli eritis *ante tabernaculũ teſtimonii. 3 Et obſervent cuſtodiam tuam, & cuſtodiam totius tabernaculi : ſed non accedant ad inſtrumenta ſanctuarii et altaris, ne moriantur ipſi et vos. 4 Et adjuncti tibi obſervabunt cuſtodiã tabernaculi præſentiæ, & omne miniſterium ejus : & alienigena non accedet ad vos. 5 Et obſervent cuſtodiam ſanctuarii, & cuſtodiam altaris: et non erit ampliùs ira ſuper filios Iſrail. 6 Ego ſiquidẽ accepi fratres veſtros Levitas de medio filiorum Iſrail, & feci eos donũ vobis Deo, ut miniſtrent miniſterium tabernaculi præſentiæ. 7 Et tu ac filii tui tecum cuſtodietis ſacerdotium veſtrum in omnibus rebus altaris, & intra velũ ſervietis illi. Iam enim conſtitui ſacerdotium veſtrum; miniſterium dono datum : et quicunque advena acceſſerit ad illud, interficiatur. 8 Item allocut' eſt De' Haronem, & ait; Equidem dedi tibi obſervationẽ elevationum mearũ, ex omnibus ſacris filiorum Iſrail dedi eam tibi ad unctionem, & filiis tuis, conſtitutione ſempiternâ. 9 Hoc erit tuum ex præcipuis ſacrorum:* Poſt ſublatum *holocauſtum ex omnibus ſacrificiis eorum, & tritico eorum, & expiatione eorum, & ſacrificio delicti : quod afferent mihi, erit ex præcipuis ſacrorũ tibi & filiis tuis. 10 Et in præcipuo* loco *puritatis comedes illud, omnis maſculus comedet ex eo : ſic erit tibi ſacrum. 11 Hæc etiam tibi erunt : oblationes muneris eorum ex omnibus agitatis filiorum Iſrail, tibi conſtitui & filiis tuis & filiabus tuis tecum, præcepto ſempiterno : & omnis purus in domo tua comedet ea. 12 Et optima quæque olei, & muſti, & frumenti, primitias quas conſtituunt Deo, jam feci tuas:*

tibi ,Domino *adducent* quas eorum terra in quæ omnium Primitiæ
13 בכורי כל־אשר בארצם אשר־יביאו ליהוה לך
consecratio Omnis .*illud* comedet ,tua domo in mundus Omnis .erit
יהיה כל־טהור בביתך יאכלנו׃ כל־חרם 14
quam carni omni vulvæ apertio Omnis .erit tibi ,Israel in
15 בישראל לך יהיה׃ כל־פטר רחם לכל־בשר אשר־
Sed .tibi erit ,*animali in & homine in* ,Domino *facient appropinquare*
יקריבו ליהוה באדם ובבהמה יהיה־לך אך
animalis primogenitum & ,hominis primogenitum redimes redimendo
פדה תפדה את בכור האדם ואת בכור־הבהמה
:*tua ordinatione in* redimes mensis filio à ej' redēptiones Et .redimes immundi
16 הטמאה תפדה׃ ופדויו מבן־חדש תפדה בערכך
.*ipse* obolorum Viginti .sanctitatis *siclo in* ,siclis quinque ,*argento*
כסף חמשת שקלים בשקל הקדש עשרים גרה הוא׃
capræ primogenitū vel ,ovis primogenitum vel bovis primogenitum Sed
17 אך בכור־שור או־בכור כשב או־בכור עז
& ,altare *super* sparges eorū Sanguinem .*ipsi* Sāctificatio .redimes non
לא תפדה קדש הם את־דמם תזרק על־המזבח ואת־
eorum caro Et .Domino quietis odorē in *ignitionem*,facies suffire eorū adipē
18 חלבם תקטיר אשה לריח ניחח ליהוה׃ ובשרם
.erit tibi dexter armus sicut & ,elevationis pectus sicut ,tibi erit
יהיה־לך כחזה התנופה וכשוק הימין לך יהיה׃
Israel filii facient elevare quas ,sanctificationum elevationes Omnes
19 כל ׀ תרומת הקדשים אשר ירימו בני־ישראל
.*seculi* statutum in ,tecum tuis filiabus & ,tuis filiis & ,tibi dedi ,Domino
ליהוה נתתי לך ולבניך ולבנתיך אתך לחק־עולם
.tecum tuo semini & ,tibi ,*Domini facies ad illud* seculi salis Pactum
ברית מלח עולם הוא לפני יהוה לך ולזרעך אתך׃
pars & ,*hæreditabis* non eorum terra In :Aharon ad Dominus dixit Et
20 ויאמר יהוה אל־אהרן בארצם לא תנחל וחלק
tua hæreditas & ,tua pars Ego .eorum medio in tibi erit non
לא־יהיה לך בתוכם אני חלקך ונחלתך
decimam omnem dedi ecce ,Levi filiis Et .Israel filiorum medio in
21 בתוך בני ישראל׃ ולבני לוי הנה נתתי כל־מעשר
servientes ipsi *quo* eorum *servitio* pro ,hæreditatem in Israel in
בישראל לנחלה חלף עבדתם אשר־הם עבדים את־
Israel filii amplius appropinquabūt non Et .*conventus tentorii servitium*
22 עבדת אהל מועד׃ ולא־יקרבו עוד בני ישראל
ipse Levita *serviet* Et .*moriendum ad peccatum ferendū ad* ,*conventus tentorium* ad
23 אל־אהל מועד לשאת חטא למות׃ ועבד הלוי הוא
statuto ,eorum iniquitatē portabunt ipsi & ,*conventus tentorii servitium*
את־עבדת אהל מועד והם ישאו עונם חקת
hæreditabunt non Israel filiorum medio in Et .vestras generationes *in seculi*
עולם לדרתיכם ובתוך בני ישראל לא ינחלו
elevabunt quam ,Israel filiorum decimam Quia .hæreditatem
24 נחלה׃ כי את־מעשר בני־ישראל אשר ירימו
dixi Idcirco .hæreditatē in Levitis dedi ,elevationem Domino
ליהוה תרומה נתתי ללוים לנחלה על־כן אמרתי
.hæreditatem *hæreditabunt* non Israel filiorum medio in :eis
להם בתוך בני ישראל לא ינחלו נחלה׃

Versio VULG. LAT.

13 Universa frugum initia, quas gignit humus, & Domino deportantur, cedent in usus tuos: qui mundus est in domo tua, 14 vescetur eis. Omne quod ex voto reddiderint filii Israël, 15 tuum erit. Quidquid primum erumpit è vulva cunctæ carnis, quam offerunt Domino, sive ex hominibus, sive de pecoribus fuerit, tui juris erit; ita duntaxat, ut pro hominis primogenito pretium accipias, & omne animal quod immundū 16 est, redimi facias, Cujus redemptio erit post unum mensem, siclis argenti quinque, pondere Sanctuarii. Siclus viginti obolos habet. 17 Primogenitum autem bovis & ovis & capræ non facies redimi, quia sanctificata sunt Domino: sanguinem tantùm eorum fundes super altare, & adipes adolebis in suavissimum odorem 18 Domino. Carnes verò in usum tuum cedent: sicut pectusculum consecratum, & armus dexter, 19 tua erunt. Omnes primitias Sanctuarii, quas offerunt filii Israël Domino, tibi dedi, & filiis ac filiabus tuis, jure perpetuo. Pactum salis est sempiternum coram Domino, ti- 20 bi ac filiis tuis. Dixítque Dominus ad Aaron, In terra eorum nihil possidebitis, nec habebitis partem inter eos: ego pars & hæreditas tua in medio 21 filiorum Israël. Filiis autem Levi dedi omnes decimas Israëlis in possessionem, pro ministerio quo serviunt mihi in 22 tabernaculo fœderis: Ut non accedāt ultrà filii Israël ad tabernaculū, nec committāt pec- 23 catū mortiferū, Solis filiis Levi mihi in tabernaculo serviētib', & portantib' peccata populi. Legitimū sempiternū erit in generationib' vestris. Nihil 24 aliud possidebunt, Decimarum oblatione contenti, quas in usus eorum & necessaria separavi.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

13 Πᾶς καθαρὸς ἐν τῷ οἴκῳ σου ἔδεται αὐτά. 14 Πᾶν ἀνατεθεματισμένον (κ) ἐν υἱοῖς Ἰσ- 15 ραὴλ, σοὶ ἔσται. Καὶ πᾶν διανοῖγον μήτραν ἀπὸ πάσης σαρκὸς, ὅσα προσφέρουσι κυρίῳ ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους, σοὶ ἔσται. Ἀλλ᾽ ἢ λύτροις λυτρωθήσεται τὰ πρωτότοκα τῶν ἀνθρώπων, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν 16 κτηνῶν τῶν ἀκαθάρτων λυτρώσῃ. Καὶ ἡ λύτρωσις αὐτοῦ, ἀπὸ μηνιαίου· ἡ συντίμησις πέντε σίκλων, κατὰ τὸν σίκλον τὸν ἅγιον· 17 εἴκοσι ὀβολοί εἰσι. Πλὴν πρωτότοκα μόσχων καὶ πρωτότοκα προβάτων καὶ πρωτότοκα αἰγῶν οὐ λυτρώσῃ· ἅγιά ἐστι· καὶ τὸ αἷμα αὐτῶν προσχεεῖς πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ τὸ στέαρ ἀνοίσεις κάρπωμα εἰς ὀσμὴν 18 εὐωδίας κυρίῳ. Καὶ τὰ κρέα ἔσται σοί, καθὰ καὶ τὸ στηθύνιον τοῦ ἐπιθέματος· (λ) καὶ κατὰ τὸν βραχίονα τὸν δεξιὸν, (μ) σοὶ ἔσται. 19 Πᾶν ἀφαίρεμα τῶν ἁγίων ὅσα ἐὰν ἀφέλωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κυρίῳ, δέδωκά σοι καὶ τοῖς υἱοῖς σου καὶ ταῖς θυγατράσι σου μετὰ σοῦ, νόμιμον αἰώνιον. Διαθήκη ἁλὸς αἰωνίου ἐστὶν ἔναντι κυρίου, σοὶ καὶ τῷ σπέρ- 20 ματί σου μετὰ σέ. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Ἀαρὼν, Ἐν τῇ γῇ αὐτῶν οὐ κληρονομήσεις, καὶ μερὶς οὐκ ἔσται σοι ἐν αὐτοῖς, ὅτι ἐγὼ μερίς σου καὶ κληρονομία σου ἐν 21 μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἰδοὺ δέδωκα πᾶν ἐπιδέκατον ἐν Ἰσραὴλ ἐν κλήρῳ ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν αὐτῶν, ὅσα αὐτοὶ λειτουργοῦσι λειτουργίαν 22 ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. Καὶ οὐ προσελεύσονται ἔτι οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου λαβεῖν ἁμαρτίαν θανα- 23 τηφόρον. Καὶ λειτουργήσει ὁ Λευίτης αὐτὸς τὴν λειτουργίαν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου· καὶ αὐτοὶ λήψονται τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, νόμιμον αἰώνιον εἰς τὰς γενεὰς αὐτῶν. Καὶ ἐν μέσῳ (ν) υἱῶν Ἰσραὴλ 24 οὐ κληρονομήσουσι κληρονομίαν. Ὅτι τὰ ἐπιδέκατα τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ὅσα (ξ) ἐὰν ἀφορίσωσι κυρίῳ, ἀφαίρεμα δέδωκα τοῖς Λευίταις ἐν κλήρῳ. Διὰ τοῦτο εἴρηκα αὐτοῖς, Ἐν μέσῳ (ο) υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ κληρονομήσουσι κλῆρον.

Omnis mundus in domo tua e- 13 *det ea. Omne consecratum in fi-* 14 *liis Israel, tibi erit. Et omne ada-* 15 *periens vulvam de omni carne, quæcunque offerunt Domino ab homine usque ad pecus, tibi erit. Sed redemptionibus redimentur primogenita hominum: & primogenita pecorum immundorum redimes.* 16 *Et redemptio ejus, ab uno mense: æstimatio quinq; siclorum; juxta siclum sanctū viginti oboli sunt.* 17 *Veruntamen primogenita vitulorum, & primogenita ovium, & primogenita caprarum non redimes. Sancta sunt. Et sanguinem eorum effundes ad altare: & adipem offeres oblationem in odorem suavitatis Domino.* 18 *Et carnes erunt tibi, sicut etiam pectusculum impositionis; & ad brachium dextrum, tibi erit.* 19 *Omnis demptio sanctorum, quæcunque dempserint filii Israel Domino; dedi tibi, & filiis tuis, & filiabus tuis tecum, legitimum sempiternum. Testamentum (i) salis sempiterni est ante Dominum, tibi & semini tuo post te.* 20 *Et locutus est Dominus ad Aaron, In terra eorum non hæreditabis, & pars non erit tibi in eis: quoniam ego pars tua, & hæreditas tua in medio filiorum Israel.* 21 *Et filiis Levi ecce dedi omnem decimam in Israel in sorte pro ministeriis eorum, quæcunque ipsi ministrant, ministerium in tabernaculo testimonii.* 22 *Et non accedant ultrà filii Israel in tabernaculum testimonii ad accipiendum peccatum mortiferum.* 23 *Et ministrabit Levita ipse ministerium tabernaculi testimonii, & ipsi accipient peccata eorum, legitimum sempiternum in progenies eorum. Et in medio filiorum Israel non hæreditabunt hæreditatem.* 24 *Quoniam decimas filiorū Israel, quæcunq; segregaverint Domino, demptionē dedi Levitis in sorte. Propterea dixi eis, In medio filiorum Israel non hæreditabunt sortem.*

MS.A. (κ) ἐν τοῖς υἱοῖς (λ) καὶ τὸν (μ) ἔσται σοι. (ν) τῶν υἱῶν (ξ) ἂν (ο) τῶν υἱῶν

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 * ܒܘܟܪܐ ܕܟܠ ܕܐܝܬ ܒܐܪܥܗܘܢ ܕܡܝܬܝܢ ܠܡܪܝܐ. ܠܟ ܢܗܘܐ. ܘܟܠ ܡܢ ܕܕܟܐ ܒܒܝܬܟ
14 ܢܐܟܘܠܝܗܝ. * ܘܟܠ ܚܪܡܐ ܕܒܐܝܣܪܝܠ. ܠܟ ܢܗܘܐ. * ܘܟܠ ܦܬܚ ܡܪܒܥܐ ܕܡܢ ܟܠ ܒܣܪ
15 ܕܢܩܪܒܘܢ ܠܡܪܝܐ. ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܘܡܢ ܒܥܝܪܐ. ܠܟ ܢܗܘܐ. ܒܪܡ ܡܦܪܩ ܬܦܪܘܩ ܒܘܟܪܝܗܘܢ
ܕܒܢܝܢܫܐ. ܘܒܘܟܪܗ ܕܒܥܝܪܐ ܛܡܐܐ ܬܦܪܘܩ. * ܘܦܘܪܩܢܗ ܡܢ ܒܪ ܝܪܚܐ ܘܠܥܠ. ܬܦܪܘܩ 16
ܒܕܡܝܐ ܕܟܣܦܐ. ܚܡܫܐ ܡܬܩܠܝܢ ܒܡܬܩܠܐ ܕܩܘܕܫܐ. ܥܣܪܝܢ ܡܥܝܢ ܗܘܐ ܡܬܩܠܐ.
* ܒܪܡ ܒܘܟܪܐ ܕܬܘܪܐ ܘܒܘܟܪܐ ܕܥܙܐ ܘܒܘܟܪܐ ܕܐܡܪܐ. ܠܐ ܬܦܪܘܩ. ܡܛܠ ܕܩܘܕܫܐ ܐܢܘܢ. 17
ܘܕܡܗܘܢ ܙܪܘܩ ܥܠ ܡܕܒܚܐ. ܘܬܪܒܗܘܢ ܐܣܩ ܩܘܪܒܢܐ ܠܡܕܒܚܐ ܠܪܝܚܐ ܕܒܣܡܐ ܠܡܪܝܐ.
18 * ܘܒܣܪܗܘܢ ܢܗܘܐ ܠܟ: ܐܝܟ ܚܕܝܐ ܕܦܪܫܘܬܐ. ܘܐܝܟ ܫܩܐ ܕܝܡܝܢܐ. ܠܟ ܢܗܘܐ. * ܟܠܗ
19 ܦܪܫܘܬܐ ܕܩܘܕܫܐ ܕܡܦܪܫܝܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܝܐ. ܝܗܒܬ ܠܟ ܘܠܒܢܝܟ ܘܠܒܢܬܟ
ܥܡܟ. ܒܢܡܘܣܐ ܕܠܥܠܡ. ܩܝܡܐ ܗܘ ܕܡܠܚܐ ܕܠܥܠܡ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܠܟ ܘܠܒܢܝܟ ܥܡܟ.
20 * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܐܗܪܘܢ. ܒܐܪܥܗܘܢ ܠܐ ܬܐܪܬ. ܘܡܢܬܐ ܠܐ ܬܗܘܐ ܠܟ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܐܠܐ
ܡܢܬܟ ܘܝܪܬܘܬܟ ܒܝܢܝ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܦܪܫܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܘܩܘܕܫܘܗܝ. * ܘܠܒܢܝ 21
ܠܘܝ ܗܐ ܝܗܒܬ ܟܠܗܘܢ ܡܥܣܪܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܝܪܬܘܬܐ. ܚܠܦ ܬܫܡܫܬܗܘܢ.
ܕܗܢܘܢ ܡܫܡܫܝܢ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. * ܘܠܐ ܢܬܩܪܒܘܢ ܬܘܒ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܫܟܢ 22
ܙܒܢܐ. ܘܠܐ ܢܩܒܠܘܢ ܚܛܗܐ ܘܢܡܘܬܘܢ. * ܘܢܫܡܫܘܢ ܠܘܝܐ ܬܫܡܫܬܐ ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. 23
ܘܗܢܘܢ ܢܩܒܠܘܢ ܥܘܠܗܘܢ. ܢܡܘܣܐ ܕܠܥܠܡ ܠܕܪܝܗܘܢ. ܘܒܝܢܝ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܐ
ܢܐܪܬܘܢ ܝܪܬܘܬܐ. * ܡܥܣܪܐ ܕܡܦܪܫܝܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܝܐ. ܝܗܒܬ ܠܠܘܝܐ ܝܪܬܘܬܐ. 24
ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܕܒܝܢܝ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܐ ܢܐܪܬܘܢ ܝܪܬܘܬܐ.

13 Primitia omnis quæ est in terra ipsorum, quam afferent Domino, tua erit: & quicunq; mundus fuerit in domo tua, comedet eam. 14 Omne etiam anathema in Israele, tuum erit. 15 Omne deniq; aperiens vulvam ex omni carne, quod offerent Domino, sive ex hominibus fuerit sive ex animantibus, tuum erit. Veruntamen redimendo redimes primogenita hominum, & primogenita animantis immundi redimes. 16 Ejus autem redemptionem à filio mensis & supra redimes pretio argenti, *nempe* quinq; siclis in siclo sanctuarii: viginti verò obolorum est siclus. 17 At verò primogenita boum, & primogenita caprarum, & primogenita agnorum ne redimas, quia sancta sunt: sed sanguinem eorum sparge super altare, & adipem illorum eleva in oblationem ad altare pro odore suffitûs Domino. 18 Caro autem eorum tua sit, sicut pectusculum separationis, & sicut armus dexter, tua sit. 19 Omnem separationem sacrorum quæ separant filii Israel Domino, dedi tibi & filiis ac filiabus tuis tecum, lege perpetuâ, fœdus est salis perpetuum coram Domino tibi & filiis tuis tecum. 20 Et dixit Dñs ad Aharonem, In terra eorum nihil possidebis, & pars non erit tibi inter eos: sed pars tua & possessio tua inter filios Israel, erunt separationes Dñi ejusq; sacra. 21 Filiis verò Levi, ecce dedi cunctas decimas filiorum Israel in possessionem pro ministerio eorum, eò quòd ipsi fungantur ministerio tabernaculi temporis. 22 Et ampliùs non accedent filii Israel ad tabernaculum temporis, ne recipiant peccatum, & moriantur. 23 At exequentur Levitæ ministerium tabernaculi temporis, & ipsi ferent iniquitatem suam, lege sempiternâ in generationes suas: & inter filios Israel nullam obtinebunt hæreditatem. 24 Decimas quas separant filii Israel Domino, dedi Levitis hæreditatem: propterea dixi eis quòd inter filios Israel nullam obtinebunt hæreditatem.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

13 בכורי כל־די בארעהון די־ייתון
קדם־יי די־לך יהי כל־דדכי בביתך
ייכלניה׃ כל־חרמא בישראל דילך 14
יהי׃ כל־פתח ולדא לכל־בסרא די־ 15
יקרבון קדם־יי באנשא ובבעירא
יהי־לך ברם מפרק תפרוק ית
בוכרא דאנשא וית בוכרא דבעירא
מסאבא תפרוק׃ ופרקניה מבר־ 16
ירחא תפרוק בפרסניה כסף חמשא
סלעין בסלעי קודשא עסרין מעין
הוא׃ ברם בוכרא דתורא או־ 17
בוכרא דאמרא או בוכרא דעזא
לא תפרוק קודשא אנון ית־דמהון
תזרוק על־מדבחא וית תרביהון
תסיק קרבן דמתקבל ברעוא קדם־
יי׃ ובשרהון יהי־לך כחדיא 18
דארמותא וכשקא דימינא דילך
יהי׃ כל־אפרשות קודשיא די־יפרשון 19
בני־ישראל קדם־יי יהבית לך
ולבנך ולבנתך עמך לקים עלם קים
מלח עלם היא קדם יי לך ולבנך
עמך׃ ואמר יי לאהרן בארעהון לא 20
תחסין וחולק לא־יהי לך ביניהון
מתנן די־יהבית לך אנון חולקך
ואחסנתך בגו בני ישראל׃ ולבני 21
לוי הא יהבית כל־מעשר בישראל
לאחסנא חלף פולחנהון די־אנון
פלחין ית־פולחן משכן זמנא׃ ולא־ 22
יקרבון עוד בני ישראל למשכן
זמנא לקבלא חובא לממת׃ ויפלחון 23
ליואי אנון ית־פולחן משכן זמנא
ואנון יקבלון חוביהון קים עלם
לדריכון ובגו בני ישראל לא יחסנון
אחסנא׃ ארי ית־מעשרא דבני־ 24
ישראל די יפרשון קדם־יי
אפרשותא יהבית לליואי לאחסנא
על־כן אמרית להון בגו בני ישראל
לא יחסנון אחסנא׃

Targum ONKELOS.

13 Primitiæ omnium quæ in terra sua nascuntur, quas offerunt coram Domino, tuæ erunt: omnis qui mund' fuerit in do- 14 mo tua, vescetur eis. Omne anathema in Israel tuum erit. 15 Omne quod aperit vulvam omnis carnis quam offerunt coram Domino, de homine & jumento & de pecoribus, tuum erit: sed redimens redimes primogenitum hominis; primogenitum quoque animalis 16 immundi redimes. Et redemptio ejus erit ab ætate unius mensis; redimesque pretio quinq; siclorum argento in siclis sanctuarii: viginti obolos 17 habens siclus. Sed primogenitū bovis & agni, aut primogenitū capræ nō redimes, sancta sunt: sanguinem eorū asperges sup altare, & adipes eorū adolebis, ut oblatio suscipiatur vo- 18 luntariè corā Dño. Carnes autē eorū erūt tibi: sicut pectusculum elevationis, & sicut ar- 19 mus dexter, tua erunt. Omnes primitias sanctificatas, quas oferūt filii Israel corā Dño, tibi dedi; & filiis tuis & filiabus tuis tecum, pacto sempiterno: pactum æternum salis est coram Domino, tibi & filiis tuis 20 tecum. Dixitque Dominus ad Aaron, In terra eorū non possidebis, neque pars erit tibi inter eos: dona quæ dedi tibi, illa sunt pars tua & hæreditas tua, in medio filiorum Israel. 21 Filiis autem Levi ecce dedi omné decimā in Israel in possessioné, pro ministerio suo quo ipsi ministrant ministerium ta- 22 bernaculi fœderis. Et nō accedant ultrà filii Israel ad tabernaculū fœderis: ne suscipiant 23 peccatū ad mortem. Ministrabuntq; ipsi Levitæ ministerium tabernaculi fœderis; & ipsi suscipient peccatū eorū: pacto sempiterno in generationibus vestris; et in medio filiorū Israel non possidebunt hæreditatē. 24 Quia decimas filiorum Israel, quas separant coram Domino, dedi Levitis in possessionem: ideò dixi eis; In medio filiorum Israel non possidebunt possessionem.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

13 Primitiæ omnium quæ sunt in terra (l) eorū quas offerent Domino, tuæ erunt: omnis mundus in domo tua vescetur illis. 14 *Omne anathema in filiis Israel, tuum erit.* 15 *Omne adaperiens vulvam in omni carne quod offerent Domino de homine & de bestiis, tuū erit; tantū redimendo redimes primogenitū hominis; primogenitum quoque bestiæ immundæ, redimes.* 16 *Redemptionem autem ejus à filio unius mensis redimes juxta æstimationem tuam, argento quinq; siclorum secundùm siclū sanctuarii: viginti obolorum ille est.* 17 *Verùm primogenitum bovis, vel primogenitum ovis, aut primogenitum capræ non redimes; sancta sunt: sanguinem eorū fundes super altare, & pinguedinē eorū adolebis: sacrificium est ignitum, odor (m) suavitatis* 18 *Domino. Caro verò eorum tua erit; sicut pectusculum ventilationis, & sicut armus dexter, tua erit.* 19 *Omnis oblatio sanctificationū quam elevabunt filii Israel Domino, dedi tibi, & filiis tuis, & filiabus tuis tecū in (n) præceptū æternū: fœdus salis est æternum corā Domino, tibi & semini tuo tecum.* 20 *Et dixit Dominus Aaroni, In terra eorum nihil possidebis, neq; pars erit tibi in medio eorū: egò pars tua, & possessio tua in medio filiorū Israel.* 21 *Filiis autem Levi ecce dedi omnes decimas Israelis in possessionem (o) pro ministerio eorū quod præstāt in ministerio tabernaculi testimonii.* 22 *Itaq; non appropinquabunt ampliùs filii Israel tabernaculo testimonii ut ferant peccatū quo (p) moriantur.* 23 *Facietque Levi ipse ministeriū tabernaculi testimonii, ipsique portabunt peccata eorū. Præceptū est æternum in generationibus vestris, & in medio filiorū Israel, non possidebūt hæreditatem;* 24 *Quia decimas filiorum Israel quas elevabunt Domino in oblationem, dedi Levitis in possessionem: Ideo dixi quòd in medio filiorum Israel non possidebunt hæreditatem.*

VER. SAM. (l) vestri (m) beneplaciti (n) portionem æternam: (o) mercedem ministerii (p) occidantur.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * وبكور كلما في رباعهم التي ياتون بها لله تكون لك * وكل طاهر في منزلك ياكله * وكل صواف
14 في الاسرائيلية تكون لك * وكل اول بطن من كل بشر الذي يقدمونه لله من انسان 15
وبهيمة يكون لك * لكن يجب ان تفدي بكور الناس وبكور البهيمة النجسة * وفداء 16
الناس من ابن شهر بقيمته خمسة مثاقيل فضة بمثقال القدس * وهو عشرون دانقا * واما بكور 17
البقر والضان والماعز فلا تفدها * فانها مقدسة * رش دمها على المذبح * وقتر شحمها قربانا مقبولا
مرضيا عند الله * ولحمها يكون لك * كقص التحريك والساق اليمني يكون لك * وسائر رفائع 18 19
الاقداس التي يرفعها بنو اسرائيل لله * جعلتها لك ولبنيك ولبناتك معك رسم الدهر * عهد
ثبات الدهر هو لله ولنسلك من بعدك * ثم قال الله له * في رباعهم لا تنحل * ولا يكن لك 20
قسم فيما بينهم * فاني قد صرت قسمك ونحلتك فيما بين بني اسرائيل * ولبني ليوي قد جعلت 21
كل عشر من آل اسرائيل نحلة بدل خدمتهم التي يخدمون خباء المحضر * ولا يتقدم ايضا بنو 22
اسرائيل الى خباء المحضر * فيحملوا وزرا ويهلكون * ويخدم اللاويون وحدهم خباء المحضر * وهم 23
يحملون وزرهم * رسم الدهر على مر اجيالهم * وفيما بين بني اسرائيل لا ينحلوا نحلة * فان 24
اعشار بني اسرائيل التي يرفعونها لله رفيعة جعلتها للاوانية نحلة * فلذلك قلت له * فيما بين
بني اسرائيل لا ينحلوا نحلة *

13 Et primogenita omnium quæ habent in ruribus suis, quæ offerunt Deo, erunt tua: et omnis mundus in domicilio tuo comedet illa. 14 *Et omnia spontanea quæ sunt in Israilitis, erunt tua.* 15 *Et omnis primus fœtus ex omni carneo, quem offerent Deo ex homine et pecore, erit tuus. Convenit tamen ut redimas primogenitos hominum, et primogenita pecoris immundi.* 16 *Et quidem redemptio hominum à filio unius mensis pro valore ejus, sunt quinque sicli argenti in siclo sanctuarii, qui est viginti obolorum.* 17 *At verò primogenita boum & ovium et caprarum, ne redimas, quoniā sancta sunt: sparge sanguinem eorum super altare, & adole adipem illorum sacrificium acceptum placabile apud Deum,* 18 *Et caro eorum erit tua: sicut pectus agitationis & armus dexter, tua erit.* 19 *Et omnes elevationes sacrorum quas elevabunt filii Israil Deo, tibi dedi, & filiis tuis, ac filiabus tuis tecum, præcepto sempiterno: pactum durationis sæculi est Deo, & stirpi tuæ post te.* 20 *Dixit quoque illi Deus, In ruribus eorum nil possideas, & ne sit tibi portio inter eos. Ego enim factus sum portio tua, & hæreditas tua inter filios Israil.* 21 *Filiis verò Livi jam constitui omnem decimam stirpis Israil in possessionē pro ministerio eorū quo ministrant tabernaculo præsentiæ.* 22 *Et ne accedant ultrà filii Israil ad tabernaculum præsentiæ, et portent scelus, ac pereant.* 23 *At servient Levitæ soli tabernaculo præsentiæ, et ipsi portabunt culpam illius: præceptum sempiternum in seriem generationum eorum, & inter filios Israil ne possideant possessionem:* 24 *Quia decimas filiorum Israil quas offerent Deo oblationem, statui stirpi Leviticæ in possessionem: nam idcirco dixi ei; Inter filios Israil ne possideatis possessionem.*

ספר במדבר : יט

loquêris Levitas ad Et .dicendo,Moseh ad Dominus est locutus Et
25 וידבר יהוה אל־משה לאמר : ואל־הלוים תדבר 26
,decimam Israel filiis à acceperitis Cum :eos ad dices &
ואמרת אלהם כי תקחו מאת בני־ישראל את־המעשר
ea ex elevabitis &,vestram hæreditatem in eis ex vobis dedi quam
אשר נתתי לכם מאתם בנחלתכם והרמתם ממנו
vobis reputabitur Et .decima è decimam ,Domini elevationem
27 תרומת יהוה מעשר מן־המעשר : ונחשב לכם
.torculari de plenitudo sicut & ,area de frumentū sicut ,vestra elevatio
תרומתכם כדגן מן־הגרן וכמלאה מן־היקב :
,vestris decimis omnibus de Domini elevationem vos etiam elevabitis Sic
28 כן תרימו גם־אתם תרומת יהוה מכל מעשרתיכם
elevationem ea ex dabitis & :Israel filiis à capietis quas
אשר תקחו מאת בני ישראל ונתתם ממנו את־תרומת
elevabitis vestris donis omnibus Ex .sacerdoti Aharon Domini
29 יהוה לאהרן הכהן : מכל מתנתיכם תרימו את
ejus sanctificationem ,ejus adipe omni de ,Domini elevationem omnem
כל־תרומת יהוה מכל־חלבו את־מקדשו
,eo ex ejus pinguedinem *vos elevando In* :eos ad dices Et .eo ex
30 ממנו : ואמרת אלהם בהרימכם את־חלבו ממנו
.torcularis *proventus* sicut & ,areæ *proventus* sicut Levitis reputabitur &
ונחשב ללוים כתבואת גרן וכתבואת יקב :
merces quia :vestra domus &,vos ,loco omni in illum comedetis Et
31 ואכלתם אתו בכל־מקום אתם וביתכם כי־שכר
portabitis non Et .*conventus tentorio* in vestro *servitio* pro vobis *ipse*
32 הוא לכם חלף עבדתכם באהל מועד : ולא־תשאו
Et .eo ex ejus pinguedinem vos *elevando in* ,peccatum illo super
עליו חטא בהרימכם את־חלבו ממנו ואת־
.moriemini non &,polluetis non Israel filiorum sanctificationes
קדשי בני־ישראל לא תחללו ולא תמותו :

CAP. XIX. יט

:dicendo ,Aharon ad & ,Moseh ad Dominus est locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה ואל־אהרן לאמר :
:dicendo ;Dominus præcepit quod ,legis statutum Hoc
2 זאת חקת התורה אשר־צוה יהוה לאמר
,*integram* rufam *juvencam* te ad *capient* Et :Israel filios ad Loquere
דבר אל־בני ישראל ויקחו אליך פרה אדמה תמימה
.jugum *eam super* ascendit non quam ,macula *ea in* non *cui*
אשר אין־בה מום אשר לא־עלה עליה על :
ad eam educet & :sacerdoti Elhazar eam dabitis Et
3 ונתתם אתה אל־אלעזר הכהן והוציא אתה אל־
Elhazar capiet Et .eum ante eam mactabit & ,*castrametationem* extra
4 מחוץ למחנה ושחט אתה לפניו : ולקח אלעזר
faciem regione é sparget & ,suo digito in ejus sanguine de sacerdos
הכהן מדמה באצבעו והזה אל־נכח פני
comburet Et .vicibus septem ejus sanguine de ,*conventus tentorii*
5 אהל־מועד מדמה שבע פעמים : ושרף את־
ejus sanguinem & ,ejus carnem & ,ejus pellem ,ejus oculis in *juvencam*
הפרה לעיניו את־ערה ואת־בשרה ואת־דמה
.comburet ejus fimo *super*
על־פרשה ישרף :

Versio VULG. LAT.

25 Locutúsque est Dominus ad 26 Moysen, dicens, Præcipe Levitis, atque denuntia: Cùm acceperitis à filiis Israel decimas, primitias earum offerte Domino, id est, decimam partem deci- 27 mæ, Ut reputetur vobis in oblationem primitivorum, tam de areis quàm de tor- 28 cularibus: Et universis quorum accipitis primitias, offerte Domino, & date Aa- 29 ron sacerdoti. Omnia quæ offeretis ex decimis, & in donaria Domini separabitis, 30 optima & electa erunt. Dicésque ad eos, Si præclara & meliora quæque obtuleritis ex decimis, reputabitur vobis quasi de area & torculari dederitis primitias. 31 Et comedetis eas in omnibus locis vestris, tam vos quàm familiæ vestræ: quia pretium est pro ministerio, quo servitis in tabernaculo 32 testimonii. Et non peccabitis super hoc, egregia vobis & pinguia reservantes, ne polluatis oblationes filiorum Israel, & moriamini.

CAP. XIX.

1 Locutúsque est Dominus ad Moysen & Aaron, di- 2 cens, Ista est religio victimæ quam constituit Dominus. Præcipe filiis Israel, ut adducant ad te vaccam rufam ætatis integræ, in qua nulla sit macula, nec por- 3 taverit jugum. Tradetísque eam Eleazaro sacerdoti: qui eductam extra castra, immolabit in conspectu omnium. 4 Et tingens digitum in sanguine ejus, asperget contra fores tabernaculi septem vi- 5 cibus, Comburétque eam cunctis videntibus, tam pelle & carnibus ejus quàm sanguine & fimo flammæ traditis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

25 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 26 γων, Καὶ τοῖς Λευΐταις λαλήσεις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ τὸ ἐπιδέκατον, ὃ δέδωκα ὑμῖν παρ' αὐτῶν ἐν κλήρῳ, καὶ ἀφελεῖτε ὑμεῖς ἀπ' αὐτοῦ ἀφαίρεμα κυρίῳ ἐπιδέκα- 27 τον ἀπὸ τοῦ ἐπιδεκάτου. Καὶ λογισθήσεται ὑμῖν τὰ ἀφαιρέματα ὑμῶν ὡς (π) σῖτος 28 ἀπὸ ἅλω, καὶ ἀφαίρεμα ἀπὸ ληνοῦ. Οὕτως (ρ) ἀφελεῖτε αὐτοὺς καὶ ὑμεῖς ἀπὸ πάντων τῶν ἀφαιρεμάτων κυρίου ἀπὸ πάντων τῶν ἐπιδεκάτων ὑμῶν, ὅσα (σ) ἐὰν λάβητε παρὰ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. καὶ δώσετε ἀπ' αὐτῶν ἀφαίρεμα κυρίῳ Ἀαρὼν 29 τῷ ἱερεῖ. Ἀπὸ πάντων τῶν δομάτων ὑμῶν ἀφελεῖτε ἀφαίρεμα (τ) κυρίῳ, ἢ ἀπὸ πάντων τῶν ἀπαρχῶν τὸ ἡγιασμέ- 30 νον ἀπ' αὐτοῦ. (υ) Καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ὅταν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ, καὶ λογισθήσεται τοῖς Λευΐταις (φ) ὡς γέννημα ἀπὸ ἅλω, καὶ ὡς γέννημα ἀπὸ 31 ληνοῦ. Καὶ ἔδεσθε αὐτὸ ἐν παντὶ τόπῳ ὑμεῖς (χ) καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, ὅτι μισθὸς οὗτος ὑμῖν ἐστιν ἀντὶ τῶν λειτουργιῶν ὑ- 32 μῶν τῶν ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου. Καὶ οὐ λήψεσθε δι' αὐτὸ ἁμαρτίαν, ὅτι ἂν ἀφαιρῆτε τὴν ἀπαρχὴν ἀπ' αὐτοῦ. καὶ τὰ ἅγια τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ οὐ βεβηλώσετε, ἵνα μὴ ἀποθάνητε.

Et locutus est Dominus ad Moy- 25 sen, dicens, Et Levitis loquê- 26 ris: & dices ad eos, Si acceperitis à filiis Israel decimam, quam dedi vobis ab eis in sorte, & demetis vos de ea demptionem Domino, decimam de decima. Et computabuntur vobis 27 demptiones vestræ: sicut triticum de area, & demptio à torculari. Sic demetis (k) eos & 28 vos ab omnibus demptionibus Domini ab omnibus decimis vestris, quascunque acceperitis à filiis Israel. Et dabitis de eis demptionem Domino Aaron sacerdoti. Ab omnibus datis vestris demetis 29 demptionem Domino, vel de omnibus primitiis quod (l) sanctificatum est de eo. Et dices ad e- 30 os, Cùm dempseritis primitiam de eo, & computabitur Levitis tanquam genimen ab area, & tanquam genimen à torculari. Et 31 comedetis illud in omni loco, vos, & domus vestræ: quoniam merces hæc vobis est pro ministeriis vestris in tabernaculo testimonii. Et propter hoc non acci- 32 pietis peccatum, eò quòd dempseritis primitiam ab eo. Et sancta filiorum Israel non prophanabitis, ut non moriamini.

MS.A. (π) σῖτος ἀφ' ἅλωνος, καὶ ὡς ἀφαίρεμα (ρ) ἀφαιρεῖτε καὶ (σ) ἂν (τ) κυρίῳ, ἀπὸ (υ) Καὶ ἐρεῖτε πρὸς (φ) ὡς γένημα ἀπὸ ἅλωνος, καὶ ὡς γένημα (χ) καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ οἱ οἶκοι

ΚΕΦ. ιθʹ.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ 2 Ἀαρών, λέγων, Αὕτη ἡ διαστολὴ τοῦ νόμου, ὅσα συνέταξε κύριος, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ λαβέτωσαν πρὸς σὲ δάμαλιν πυρρὰν ἄμωμον, ἥτις οὐκ ἔχει (α) ἐν αὐτῇ μῶμον, καὶ ᾗ οὐκ 3 ἐπεβλήθη ἐπ' αὐτὴν ζυγός. Καὶ δώσεις αὐτὴν πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα· καὶ ἐξάξουσιν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν, καὶ σφάξουσιν αὐτὴν ἐνώπιον αὐτοῦ. Καὶ λήψεται Ἐλεάζαρ ἀπὸ 4 τοῦ αἵματος αὐτῆς, καὶ ῥανεῖ ἀπέναντι τοῦ προσώπου τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου ἀπὸ 5 τοῦ αἵματος αὐτῆς ἑπτάκις. Καὶ κατακαύσουσιν αὐτὴν ἐναντίον αὐτοῦ· καὶ τὸ (β) δέρμα καὶ τὰ κρέα αὐτῆς καὶ τὸ αἷμα αὐτῆς σὺν τῇ κόπρῳ αὐτῆς κατακαυθήσεται.

CAP. XIX.

Et locutus est Dominus ad 1 Moysen & Aaron, dicens, Hæc 2 est distinctio legis, quæcunque constituit Dominus, dicens, Loquere filiis Israel, & (a) accipient ad te juvencam rufam sine vitio, quæ non habet in se vitium, & cui non est superpositum super eam jugum. Et dabis eam ad E- 3 leazarum sacerdotem, & ejicient eam extra castra in locum mundum, & occident eam in conspectu ejus. Et accipiet Eleazar 4 de sanguine ejus: & asperget contra faciem tabernaculi testimonii de (b) sanguine ejus septies. Et cremabunt eam in conspectu 5 ejus: & pelles & carnes ejus, & sanguis ejus cum stercore ejus comburetur.

MS.A. (α) ἐν ἑαυτῇ (β) δέρμα αὐτῆς καὶ τὰ κρέα καὶ τὸ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

25 ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܘܥܡ ܠܘܝܐ ܡܠܠ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܐ ܕܢܣܒܝܢ 26
ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܥܣܪܐ ܕܝܗܒܬ ܠܟܘܢ ܡܢܗܘܢ ܒܝܪܬܘܬܟܘܢ. ܦܪܘܫܘ ܡܢܗܘܢ
ܦܪܘܫܘܬܐ ܠܡܪܝܐ. ܡܥܣܪܐ ܡܢ ܡܥܣܪܐ. * ܘܢܬܚܫܒ ܠܟܘܢ ܦܪܘܫܘܬܟܘܢ. ܐܝܟ ܥܒܘܪܐ ܡܢ 27
ܐܕܪܐ. ܘܐܝܟ ܦܪܘܫܘܬܐ ܡܢ ܡܥܨܪܬܐ. * ܗܟܢܐ ܦܪܘܫܘ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܦܪܘܫܘܬܐ ܠܡܪܝܐ. ܡܢ 28
ܟܠܗܘܢ ܡܥܣܪܝܟܘܢ. ܕܢܣܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܬܬܠܘܢ ܡܢܗܘܢ ܦܪܘܫܘܬܐ
ܕܡܪܝܐ. ܠܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ ܘܠܒܢܘܗܝ. * ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܡܘܗܒܬܟܘܢ ܦܪܘܫܘ ܟܠܗ ܦܪܘܫܘܬܐ 29
ܠܡܪܝܐ ܡܢ ܟܠܗ ܬܪܒܐ. ܩܘܕܫܗ ܡܢܗ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܐ ܕܦܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ 30
ܬܪܒܗ ܡܢܗ. ܢܬܚܫܒ ܠܠܘܝܐ ܐܝܟ ܥܠܠܬܐ ܕܐܕܪܐ. ܘܐܝܟ ܥܠܠܬܐ ܕܡܥܨܪܬܐ.
31 ܘܬܐܟܠܘܢܝܗܝ ܒܟܠ ܐܬܪ. ܐܢܬܘܢ ܘܒܢܝ ܒܬܝܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܓܪܐ ܗܘ ܠܟܘܢ. ܚܠܦ
32 ܬܫܡܫܬܟܘܢ ܕܒܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. * ܘܠܐ ܬܩܒܠܘܢ ܡܛܠܬܗ ܚܛܗܐ. ܡܐ ܕܦܪܫܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܬܪܒܗ ܡܢܗ. ܘܩܘܕܫܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܐ ܬܛܘܫܘܢ. ܘܠܐ ܬܡܘܬܘܢ. * ܦܣܘܩܐ * ܫܡ *
1 * ܥܠ ܕܒܚܐ ܫܠܡܐ ܘܕܘܟܝܐ * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܥܡ ܐܗܪܘܢ. ܘܐܡܪ
2 ܠܗܘܢ. * ܗܢܐ ܦܘܪܫܢܐ ܘܢܡܘܣܐ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ. ܐܡܪ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.
ܘܢܝܬܘܢ ܠܟ ܬܘܪܬܐ ܣܘܡܩܬܐ ܓܡܝܪܬܐ. ܕܠܝܬ ܒܗ ܡܘܡܐ. ܕܠܐ ܣܠܩ ܥܠܝܗ ܢܝܪܐ.
3 * ܘܬܬܠܘܢܝܗ ܠܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܘܢܦܩܝܗ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܢܟܘܣܝܗ ܩܕܡܘܗܝ. * ܘܢܣܒ
4 ܐܠܝܥܙܪ ܡܢ ܕܡܗ ܒܨܒܥܗ. ܘܢܕܘܐ ܠܘܩܒܠ ܐܦܝ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܡܢ ܕܡܗ. ܫܒܥ
5 ܙܒܢܝܢ. * ܘܢܘܩܕܝܗ ܠܬܘܪܬܐ ܩܕܡܘܗܝ. ܘܡܫܟܗ ܘܕܡܗ ܘܒܣܪܗ. ܥܡ ܦܪܬܗ ܢܘܩܕ.

Præterea locut⁹ est Dñs cum Mose, dixitq; ad 25 eum; Loquere cum Levitis, & dic eis, Quan- 26 do accipietis à filiis Israel decimas, quas dedi vobis ab ipsis hæreditatem, separate ex eis separationem Domino, decimam *videlicet*, ex decimis. Et reputabitur vobis separatio 27 vestra quasi frumentum areæ, & quasi separatio torcularis. Pari modo separate vos etiam 28 separationem Domino ex omnibus decimis vestris quas accipietis à filiis Israel, et date ex eis separationem Domini Aharoni sacerdoti & filiis ejus. In cunctis donis vestris separate 29 omnem separationem Domino ex pinguiori quaque re, *nempe* sanctitatem ejus ex ipsa. Dixit etiam ad eos, Cùm separaveritis pin- 30 guedinem ejus ex ipsa, reputabitur Levitis quasi proventus areæ, & quasi proventus torcularis. Et comedite eam quolibet in loco, 31 vos, ac domestici vestri: quoniam hæc est merces vestra pro ministerio vestro quod in tabernaculo temporis *exercetis*. Nec recipie- 32 tis propter eam peccatum, ubi separaveritis pinguedinem ejus ex ipsa: & sacra filiorum Israel ne contaminetis, ne moriamini.

CAP. XIX.

De sacrificiis pacificis, & purificatione.

Præterea locutus est Dominus cum Mose 1 & cum Aharone, dixitq; ad eos; Hæc est 2 separatio & lex quam præcepit Dominus, dicens; Dicito filiis Israel, afferántq; tibi vaccam rubram perfectam, in qua nullum sit vitium super quam non fuit impositum jugum. Et date eam Eliazar sacerdoti, educátq; eam 3 extra castra, & mactet illam in præsentia sua. Tollátque Eliazar de sanguine ejus digito 4 suo, & spargat contra faciem tabernaculi temporis de sanguine ejus septem vicibus. Et amburat vaccam in præsentia sua; & pel- 5 lem ejus, & sanguinem ejus, & carnem ejus unâ cum ipsius fimo, comburat.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

25 ומליל יי עם משה למימר : ולליואי
26 תמליל ותימר להון ארי תסבון מן
בני ישראל ית מעשרא די יהבית
לכון מנהון באחסנתכון ותפרשון
מניה אפרשותא קדם יי מעשרא
27 מן מעשרא : ותתחשיב לכון
אפרשותכון כעבורא מן אדרא
28 וכמלאתא מן מעצרתא : כן תפרשון
אף אתון אפרשותא קדם יי מכל
מעסרתיכון די תסבון מן בני
ישראל ותתנון מניה ית אפרשותא
29 קדם יי לאהרן כהנא : מכל
מתנתיכון תפרשון ית כל אפרשותא
דיי מכל שופריה ית מקדשיה
30 מניה : ותימר להון באפרשותכון
ית שופריה מניה ויתחשב לליואי
כעללת אדרא וכעללת מעצרתא :
31 ותיכלון יתיה בכל אתר אתון ואנש
בתיכון ארי אגרא הוא לכון חלף
32 פולחנכון במשכן זמנא : ולא
תקבלון עלוהי חובא באפרשותכון
ית שופריה מניה וית קודשיא
דבני ישראל לא תחללון ולא
תמותון : יט
1 ומליל יי עם משה ולאהרן למימר :
2 דא גזירת אוריתא די פקיד יי
למימר מליל עם בני ישראל
ויסבון לך תורתא סמקתא שלמתא
די לית בה מומא די לא סליק עלה
3 נירא : ותתנון יתה לאלעזר כהנא
ויפיק יתה למברא למשריתא ויכוס
4 יתה קדמוהי : ויסב אלעזר כהנא
מדמה באצבעיה וידי לקבל אפי
משכן זמנא מדמה שבע זמנין :
5 ויוקיד ית תורתא לעינוהי ית
משכה וית בסרה וית דמה על
אוכלה יוקיד :

25 Locutusque est Dominus cum 26 Moyse dicens. Loquere quoque cum Levitis, & dices eis: Cùm acceperitis à filiis Israel decimas, quas ex eis dedi vobis in possessionem vestram: separabitis ex eis separationem coram Domino decimam 27 partem decimæ. Et reputabitur vobis separatio vestra: quasi frumentum de area, & 28 quasi vinum de torculari. Sic separabitis & vos separationem coram Domino, ex omnibus decimis vestris quas accipietis à filiis Israel: & dabitis ex eis primitias coram Dño 29 Aaron sacerdoti. Ex omnibus quæ vobis dantur, separabitis omnem separationem *Domini*: ex omni quod optimum fuerit, & sanctificatum ex eo. 30 Dicesque eis: Quando separaveritis optimum ejus ex eo, reputabitur Levitis quasi fructus areæ, & quasi fructus tor- 31 cularis. Comedetisq; illud in omni loco, vos & viri domus vestræ: quia pretium est vobis pro ministerio vestro in 32 tabernaculo fœderis. Et non recipietis super illud peccatum, cùm separaveritis optimum ejus ex eo: & ea quæ sanctificata sunt à filiis Israel non prophanabitis, & non moriemini.

CAP. XIX.

1 Locutusque est Dominus cum Moyse & Aaron, dicens. 2 Hoc est decretum legis, quod præcepit Dominus dicens: Loquere cum filiis Israel, ut adducant ad te vaccam rufam integram, in qua nulla sit macula, super quam non positum 3 est jugum. Et dabitis eam Eleazar sacerdoti: & adducet eam extra castra, & immolabit 4 eam in conspectu suo. Et tollet Eleazar sacerdos de sanguine ejus digito suo: & aspergat contra faciem tabernaculi fœderis de sanguine ej⁹ 5 septies. Et comburet vaccam ante oculos suos: tam pellem quàm carnē ej⁹, sanguinē quoque ej⁹ cum fimo ej⁹ comburet.

[illegible]

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

25 ** ࠅࠉࠃࠁࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋ ࠌࠔࠄ ࠋࠀࠌࠓ * 26 ࠅࠀࠋ ࠄࠋࠅࠉࠌ ࠕࠃࠁࠓ ࠅࠀࠌࠓࠕ ࠀࠋࠉࠄࠌ ࠊࠉ ࠕࠒࠇࠅ ࠌࠀࠕ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠀࠕ ࠄࠌࠏࠔࠓ ࠀࠔࠓ ࠍࠕࠕࠉ ࠋࠊࠌ ࠌࠀࠕࠌ ࠁࠍࠇࠋࠕࠊࠌ ࠅࠄࠓࠌࠕࠌ ࠌࠌࠍࠅ ࠕࠓࠅࠌࠕ ࠉࠄࠅࠄ ࠌࠏࠔࠓ ࠌࠍ ࠄࠌࠏࠔࠓ * 27 ࠅࠍࠇࠔࠁ ࠋࠊࠌ ࠕࠓࠅࠌࠕࠊࠌ ࠊࠃࠂࠍ ࠌࠍ ࠄࠂࠓࠍ ࠅࠊࠌࠋࠀࠄ ࠌࠍ ࠄࠉࠒࠁ * 28 ࠊࠍ ࠕࠓࠉࠌࠅ ࠂࠌ ࠀࠕࠌ ࠕࠓࠅࠌࠕ ࠉࠄࠅࠄ ࠌࠊࠋ ࠌࠏࠔࠓࠕࠉࠊࠌ ࠀࠔࠓ ࠕࠒࠇࠅ ࠌࠀࠕ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠅࠍࠕࠕࠌ ࠌࠌࠍࠅ ࠀࠕ ࠕࠓࠅࠌࠕ ࠉࠄࠅࠄ ࠋࠀࠄࠓࠍ ࠄࠊࠄࠍ * 29 ࠌࠊࠋ ࠌࠕࠍࠕࠉࠊࠌ ࠕࠓࠉࠌࠅ ࠀࠕ ࠊࠋ ࠕࠓࠅࠌࠕ ࠉࠄࠅࠄ ࠌࠊࠋ ࠇࠋࠁࠅ ࠀࠕ ࠌࠒࠃࠔࠅ ࠌࠌࠍࠅ * 30 ࠅࠀࠌࠓࠕ ࠀࠋࠉࠄࠌ ࠁࠄࠓࠉࠌࠊࠌ ࠀࠕ ࠇࠋࠁࠅ ࠌࠌࠍࠅ ࠅࠍࠇࠔࠁ ࠋࠋࠅࠉࠌ ࠊࠕࠁࠅࠀࠕ ࠂࠓࠍ ࠅࠊࠕࠁࠅࠀࠕ ࠉࠒࠁ * 31 ࠅࠀࠊࠋࠕࠌ ࠀࠕࠅ ࠁࠊࠋ ࠌࠒࠅࠌ ࠀࠕࠌ ࠅࠁࠉࠕࠊࠌ ࠊࠉ ࠔࠊࠓ ࠄࠅࠀ ࠋࠊࠌ ࠇࠋࠐ ࠏࠁࠃࠕࠊࠌ ࠁࠀࠄࠋ ࠌࠅࠏࠃ * 32 ࠅࠋࠀ ࠕࠔࠀࠅ ࠏࠋࠉࠅ ࠇࠈࠀ ࠁࠄࠓࠉࠌࠊࠌ ࠀࠕ ࠇࠋࠁࠅ ࠌࠌࠍࠅ ࠅࠀࠕ ࠒࠃࠔࠉ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠋࠀ ࠕࠇࠋࠋࠅ ࠅࠋࠀ ࠕࠌࠅࠕࠅ

ࠉࠈ

1 ** ࠅࠉࠃࠁࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋ ࠌࠔࠄ ࠅࠀࠋ ࠀࠄࠓࠍ ࠋࠀࠌࠓ * 2 ࠆࠀࠕ ࠇࠒࠕ ࠄࠕࠅࠓࠄ ࠀࠔࠓ ࠑࠅࠄ ࠉࠄࠅࠄ ࠋࠀࠌࠓ ࠃࠁࠓ ࠀࠋ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠅࠉࠒࠇࠅ ࠀࠋࠉࠊ ࠐࠓࠄ ࠀࠃࠌࠄ ࠕࠌࠉࠌࠄ ࠀࠔࠓ ࠀࠉࠍ ࠁࠄ ࠌࠅࠌ ࠀࠔࠓ ࠋࠀ ࠏࠋࠄ ࠏࠋࠉࠄ ࠏࠋ * 3 ࠅࠍࠕࠕࠌ ࠀࠕࠄ ࠀࠋ ࠀࠋࠏࠆࠓ ࠄࠊࠄࠍ ࠅࠄࠅࠑࠉࠀ ࠀࠕࠄ ࠀࠋ ࠌࠇࠅࠑ ࠋࠌࠇࠍࠄ ࠅࠔࠇࠈ ࠀࠕࠄ ࠋࠐࠍࠉࠅ * 4 ࠅࠋࠒࠇ ࠀࠋࠏࠆࠓ ࠄࠊࠄࠍ ࠌࠃࠌࠄ ࠁࠀࠑࠁࠏࠅ ࠅࠄࠆࠄ ࠀࠋ ࠍࠊࠇ ࠐࠍࠉ ࠀࠄࠋ ࠌࠅࠏࠃ ࠌࠃࠌࠄ ࠔࠁࠏ ࠐࠏࠌࠉࠌ * 5 ࠅࠔࠓࠐ ࠀࠕ ࠄࠐࠓࠄ ࠋࠏࠉࠍࠉࠅ ࠀࠕ ࠏࠓࠄ ࠅࠀࠕ ࠁࠔࠓࠄ ࠅࠀࠕ ࠃࠌࠄ ࠏࠋ ࠐࠓࠔࠄ ࠉࠔࠓࠐ

VERSIO SAMARITANA.

25 26 27 28 29 30 31 32 [illegible]

ࠉࠈ

1 2 3 4 5 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

Insuper locutus est Dominus 25 Mosi, dicens; Levitis autem 26 loquêris, et dices illis; Cùm accipietis de filiis Israel decimas quas dedi vobis ab eis pro hæreditate vestra, tunc tolletis ex illis oblationem elevationis Domino, decimas de decimis. Et reputabitur 27 vobis elevatio vestra sicut frumentum ex area, et sicut plenitudo de torculari. Sic 28 etiam elevabitis vos elevationem Domini de omnibus decimis vestris quas accipietis de filiis Israel, dabitisq; ex iis elevationem Domini, Aaroni sacerdoti. De omnibus 29 donis vestris elevabitis omnē elevationem Domini, ex omni (q) pinguedine ejus sanctificationem ejus ex ipsa. Dicés- 30 que illis; Cùm elevabitis pinguedinem ejus ex eo, hoc reputabitur Levitis tanquam proventus areæ, et tanquam proventus torcularis. Et co- 31 edetis illud in omni loco, vos, et domus vestræ, quia merces hæc est vobis (r) pro ministerio vestro in tabernaculo testimonii. Tunc non portabitis 32 propter hoc peccatū cùm elevabitis pinguedinem ejus ex eo: Sanctificationes igitur filiorū Israel non prophanabitis, et non moriemini.

CAP. XIX.

Locutusq; est Dominus 1 Mosi et Aaroni, dicens; Hoc 2 est præceptū legis quam præcepit Dominus, dicens; Dic filiis Israel, ut adducant ad te vitulam rufam immaculatā in qua non est macula, et super quam non ascenderit jugum. Tradetisq; illam Elea- 3 zaro sacerdoti, educétq; illā extra castra, et mactabit illā ante illum. Accipiétque E- 4 leazar sacerdos de sanguine ejus cum digito suo, et asperget contra faciem tabernaculi testimonii de sanguine ejus septem vicibus. Et combur- 5 curabit vitulam in oculis suis, pellem ejus, et carnem ejus; sanguinem quoq; ejus cum stercore ejus, comburet.

VER. SAM. (q) liquore ejus···· ab eo. (r) ministerii

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

25 * وكلم الله موسي قايلا * ومر اللاويين وقل لهم * اذا تاخذون من بني اسرايل الاعشار التي 26
جعلتها لكم منهم كحلتكم * فارفعوا منها رفيعة لله عشرا من العشر * وذلك ان تحسب لكم 27
رفايعكم كالبر لبني اسرايل من البذار * وكالسلافة من المعاصر * كذلك ترفعون انتم ايضا 28
رفيعة لله من بني اسرايل * واعطوا رفيعة الله منها لهرون الامام * وليكن ما ترفعونه لله من 29
جميع عطاياكم اجودها واخصها منها * وقل لهم * اذا رفعتم اجوده منه صار الباقي لكم يا 30
لاويون كغلة بني اسرايل من البذار والعصير * وجاز لكم ان تاكلوه في كل موضع انتم 31
واهلوكم * لانه اجرتكم بدل خدمتكم خباء الحضر * ولا تحملوا بسببه وزرا عند رفعكم 32
اجوده منه * واقداس بني اسرايل لا تبذلوا * ولا تهلكوا *

* الفصل التاسع عشر *

1 * وكلم الله موسي تكليما * هذا رسم الشريعة التي امر الله بها * مر بني اسرايل بان ياتوك ببقرة 2
صفرا صحيحة * ما ليس فيها عيب * مما لم يقع عليها نير * وادفعوها الي العازار الامام * يخرجها 3
الي خارج المعسكر * ويذبحها بحضرته * وياخذ من دمها باصبعه * وينضح مقابل وجه خباء 4
الحضر سبع مرات * ويامر باحراقها بحضرته * جلدها مع لحمها ودمها وفرثها * 5

Et locutus est Deus cum Musa, dicens; 25 Præcipe etiam Levitis, & dic eis; Cùm 26 acceperitis à filiis Israil decimas quas constitui vobis ab eis quasi possessionem vestram, offerte ex eis oblationem Deo, decimam ex decima. Siquidem censebuntur 27 vobis oblationes vestræ sicuti frumentum filiis Israil ex seminibus, et sicuti mustum ex torcularibus. Similiter offeretis vos 28 etiam oblationem Deo, à filiis Israil, & date oblationem Dei ex ipsa, Haroni sacerdoti. Sit autem quod offeretis Deo ex 29 omnibus donis vestris, optimum & præcipuum ex ipsis. Et dic illis; Cùm obtule- 30 ritis optimum ex ipso, reliquum fiet vestrum, O Levitæ, sicuti fruges filiorum Israil de seminibus, & mustum: Et licebit 31 vobis comedere illud in omni loco, vobis & domesticis vestris: quia merces vestræ est pro ministerio vestro quod impenditis tabernaculo præsentiæ. Et ne portetis 32 propter illud iniquitatem, cùm obtuleritis optimum ex eo. Et sacra filiorum Israil ne prophanetis, & ne pereatis.

CAP. XIX.

Et allocutus est Deus Musam locuti- 1 one: Hoc est præceptum legis, quam 2 præcepit Deus; Manda filiis Israil, ut afferant tibi vaccam flavam integram in qua non sit vitium, ex iis super quas non cecidit jugum: Et date illam Eleazaro 3 sacerdoti, qui educet eam extra castra, et mactabit illam in conspectu suo. Sumetq; 4 ex sanguine ipsius digito suo, aspergétque contra faciem tabernaculi præsentiæ ex ipso septem vicibus. Et mandabit combu- 5 ri eam in conspectu suo, corium ejus cum carne ipsius, & sanguinem ejus, ac ventrem ejus.

ספר במדבר : יט

:vermiculi coccum & hyſſopum & ,*cedri* lignum ſacerdos capiet Et
ולקח הכהן עץ ארז ואזוב ושני תולעת: 6
ſuas veſtes lavabit Et ,*juvencæ* combuſtionis medium ad projiciet &
והשליך אל־תוך שרפת הפרה: וכבס בגדיו 7
:*caſtrametationem* ad veniet poſtea & ,*aquis in* ſuam carnem *abluet* &,ſacerdos
הכהן ורחץ בשרו במים ואחר יבא אל־המחנה
eam comburens Et .veſperam ad uſque ſacerdos erit immundus &
וטמא הכהן עד־הערב: והשרף אתה 8
,*aquis in* ſuam carnem *abluet* & ,*aquis* in ſua veſtimenta lavabit
יכבס בגדיו במים ורחץ בשרו במים
cinerem mundus vir colliget Et .veſperam ad uſque erit immundus &
וטמא עד־הערב: ואסף איש טהור את אפר 9
erit & :mundo loco in *caſtrametationem* extra *ab* ponet & ,*juvencæ*
הפרה והניח מחוץ למחנה במקום טהור והיתה
peccatum ,ſeparationis aquas in cuſtodiam ad Iſrael filiorum *cœtui*
לעדת בני־ישראל למשמרת למי נדה חטאת
,ſua veſtimenta *juvencæ* cinerem colligens lavabit Et .*ipſa*
הוא: וכבס האסף את־אפר הפרה את־בגדיו 10
peregrino & ;Iſrael filiis erit Et .veſperam ad uſq; erit immund' &
וטמא עד־הערב והיתה לבני ישראל ולגר
mortuum *in* Tangens .*ſeculi* ſtatutum in ,eorum medio in peregrinanti
הגר בתוכם לחקת עולם: הנגע במת 11
Ipſe .diebus ſeptem erit immundus & ,hominis animæ *omni*
לכל־נפש אדם וטמא שבעת ימים: הוא 12
.erit mundus ſeptima die in & ,tertia die in,eo in ſe purificabit
יתחטא־בו ביום השלישי וביום השביעי יטהר
non ſeptima die in & ,tertia die in ſe purificaverit non ſi Et
ואם־לא יתחטא ביום השלישי וביום השביעי לא
qui hominis *anima in* mortuum tangens Omnis .erit mundus
יטהר: כל־הנגע במת בנפש האדם אשר־ 13
Domini tabernaculum ,fuerit purificatus non & ,fuerit mortuus
ימות ולא יתחטא את־משכן יהוה
ſeparationis aqua quia :Iſrael ex illa anima excidetur & :polluit
טמא ונכרתה הנפש ההוא מישראל כי מי נדה
.eo in ejus immunditia adhuc ,erit immundus,eum ſuper eſt aſperſa non
לא־זרק עליו טמא יהיה עוד טמאתו בו:
ingrediens omnis ,*tentorio* in fuerit mortuus cum Homo .lex Hæc
זאת התורה אדם כי־ימות באהל כל־הבא 14
ſeptem erit immundum ,tentorio in quod omne & ,*tentorium* ad
אל־האהל וכל־אשר באהל יטמא שבעת
parvum panni fruſtum conjunctũ non cui apertum vas omne Et .diebus
ימים: וכל כלי פתוח אשר אין־צמיד פתיל 15
facies ſuper tetigerit qui omnis Et .*illud* immundum ,*illud ſuper*
עליו טמא הוא: וכל אשר־יגע על־פני 16
vel ,hominis os *in* vel ,mortuum *in* vel ,gladio occiſum *in* agri
השדה בחלל־חרב או במת או־בעצם אדם או
immundo capient Et .diebus ſeptem erit immundus ;ſepulchrum *in*
בקבר יטמא שבעת ימים: ולקחו לטמא 17
vivas aquas eum ſuper *dabit* & *peccati* combuſtionis pulvere de
מעפר שרפת החטאת ונתן עליו מים חיים
.vaſe in
אל־כלי:

Verſio VULG. LAT.

6 Lignum quoque cedrinum, & hyſſopum, coccúmq; bis tinctum ſacerdos mittet in flammam, quæ vaccam vorat. 7 Et tunc demum, lotis veſtibus & corpore ſuo, ingredietur in caſtra, commaculatúſque erit uſque ad veſperum. 8 Sed & ille qui combuſſerit eam, lavabit veſtimenta ſua & corpus, & immundus erit uſque ad veſperum. 9 Colliget autem vir mundus cineres vaccæ, & effundet eos extra caſtra in loco puriſſimo, ut ſint multitudini filiorum Iſrael in cuſtodiam, & in aquam aſperſionis: quia pro peccato vacca 10 combuſta eſt. Cúmque laverit, qui vaccæ portaverat cineres, veſtimenta ſua, immundus erit uſque ad veſperum. Habebunt hoc filii Iſrael, & advenæ qui habitant inter eos, ſanctum jure per- 11 petuo. Qui tetigerit cadaver hominis, & propter hoc ſeptem diebus fuerit immundus, 12 Adſpergetur ex hac aqua die tertio & ſeptimo, & ſic mundabitur. Si die tertio aſperſus non fuerit, ſeptimo non 13 poterit emundari. Omnis qui tetigerit humanæ animæ morticinum, & aſperſus hâc commiſtione non fuerit, polluet tabernaculum Domini, & peribit ex Iſrael: quia aquâ expiationis non eſt aſperſus, immundus erit, & manebit 14 ſpurcitia ejus ſuper eum. Iſta eſt lex hominis qui moritur in tabernaculo: Omnes qui ingrediuntur tentorium illius, & univerſa vaſa quæ ibi ſunt, polluta erunt ſeptem diebus. 15 Vas, quod non habuerit operculum, nec ligaturam deſu- 16 per, immundum erit. Si quis in agro tetigerit cadaver occiſi hominis, aut per ſe mortui, ſive os illius, vel ſepulchrum, immundus erit ſeptem die- 17 bus. Tolléntque de cineribus combuſtionis atque peccati, & mittent aquas vivas ſuper eos in vas.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

6 Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς ξύλον κέδρινον καὶ ὕσσωπον καὶ κόκκινον, καὶ ἐμβαλοῦσιν εἰς μέσον τοῦ κατακαύματος τῆς δαμάλεως. 7 Καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ὁ ἱερεύς, καὶ λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμβολήν, καὶ ἀκά- 8 θαρτος ἔσται ὁ ἱερεὺς ἕως ἑσπέρας. Καὶ ὁ κατακαίων αὐτήν, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται τὸ σῶμα (γ) αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος 9 ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ συνάξει ἄνθρωπος καθαρὸς τὴν σποδὸν τῆς δαμάλεως, καὶ ἀποθήσει ἔξω τῆς παρεμβολῆς εἰς τόπον καθαρόν· καὶ ἔσται τῇ συναγωγῇ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς διατήρησιν· ὕδωρ ῥαντισμοῦ ἅ- 10 γνισμά ἐστι. Καὶ ὁ συνάγων (δ) τὴν σποδιὰν τῆς δαμάλεως, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. καὶ ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τοῖς προσηλύτοις (ε) προσκειμένοις νόμιμον αἰώνιον. 11 Ὁ ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος πάσης ψυχῆς ἀνθρώπου, ἀκάθαρτος ἔσται ἑπτὰ (ζ) 12 ἡμέρας. Οὗτος ἁγνισθήσεται (η) τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ (θ) καθαρὸς ἔσται· ἐὰν δὲ μὴ ἀφαγνισθῇ τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, 13 οὐ καθαρὸς ἔσται. Πᾶς ὁ ἁπτόμενος τοῦ τεθνηκότος (ι) ἀπὸ ψυχῆς ἀνθρώπου, ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, τὴν σκηνὴν κυρίου ἐμίανεν. ἐκτριβήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐξ Ἰσραήλ, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ (κ) περιερραντίσθη ἐπ᾽ αὐτόν. ἀκάθαρτός ἐστιν· 14 ἔτι ἡ ἀκαθαρσία αὐτοῦ ἐν αὐτῷ ἐστι. Καὶ οὗτος ὁ νόμος· ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ ἐν οἰκίᾳ, πᾶς ὁ εἰσπορευόμενος εἰς τὴν οἰκίαν, καὶ ὅσα ἐστὶν ἐν τῇ οἰκίᾳ, ἀκάθαρτα 15 ἔσται ἑπτὰ ἡμέρας. Καὶ πᾶν σκεῦος ἀνεῳγμένον (λ) ὅσα οὐχὶ δεσμὸν καταδέ- 16 δεται ἐπ᾽ αὐτῷ, ἀκάθαρτά ἐστι. Καὶ πᾶς ὃς ἂν ἅψηται (μ) ἐπὶ προσώπου τοῦ πεδίου τραυματίου ἢ νεκροῦ ἢ ὀστέου (ν) ἀνθρωπίνου ἢ μνήματος, ἑπτὰ ἡμέρας ἀκά- 17 θαρτος ἔσται. Καὶ λήψονται τῷ ἀκαθάρτῳ ἀπὸ τῆς σποδιᾶς τῆς κατακεκαυμένης τοῦ ἁγνισμοῦ, καὶ ἐκχεοῦσιν ἐπ᾽ αὐτὴν ὕδωρ ζῶν εἰς σκεῦος.

Et accipiet ſacerdos lignum cedrinum, & hyſſopum, & coccinum, & (c) immittent in medium combuſtionis juvencæ. 7 *Et lavabit veſtimenta ſua ſacerdos, & lavabit corpus ſuum aquâ, & poſteà introibit in caſtra: & immundus erit ſacerdos uſque ad veſperam.* 8 *Et qui comburit eam, lavabit veſtimenta ſua, & lavabit (d) corpus ſuum: & immundus erit uſque ad veſperam.* 9 *Et congregabit homo mundus cinerem juvencæ, & reponet extra caſtra in locum mundum: & erit ſynagogæ filiorum Iſrael in conſervationem: aqua aſperſionis purificatio eſt.* 10 *Et qui congregat cinerem juvencæ, lavabit veſtimenta ſua: & immundus erit uſque ad veſperam. Et erit filiis Iſrael, & proſelytis, qui (e) apponuntur, legitimum æternum.* 11 *Qui tetigerit mortuum de (f) omni anima hominis, immundus erit ſeptem diebus.* 12 *Hic purificabitur die tertio, & die ſeptimo: & mundus erit. Si autem non fuerit purificatus die tertio, & die ſeptimo; non erit mundus.* 13 *Omnis qui tetigerit mortuum ab omni anima hominis, ſi mortuus fuerit, & non fuerit purificatus; tabernaculum Domini polluit. Exterminabitur anima illa ex Iſrael, quoniam aqua aſperſionis non circumaſperſa eſt ſuper eum: immundus eſt; adhuc immunditia ejus in eo eſt.* 14 *Et hæc eſt lex: Homo ſi mortuus fuerit in domo, omnis ingrediens in domum, & quæcunque ſunt in domo, immunda erunt ſeptem diebus.* 15 *Et omne vas apertum quæcunque non habent alligaturam alligatam ſuper eo, immunda ſunt.* 16 *Et omnis qui tetigerit ſuper faciem campi (g) vulneratum, aut mortuum, aut os hominis, aut monumentum, ſeptem diebus immundus erit.* 17 *Et ſument (h) immundo de cinere (i) ejus, quæ combuſta eſt, purificationis: & effundent ſuper eam aquam viventem in vaſe.*

MS.A (γ) αὐτοῦ ὕδατι, καὶ (δ) τὴν σποδὸν (ε) προσκειμένοις ἐμ μέσῳ ὑμῶν νόμιμον (ζ) ἡμέρας * ἕως ἑσπέρας. (η) καὶ τῇ (θ) καθαρός ἐστιν· (ι) ἀπὸ πάσης ψυχῆς (κ) περιερραντίσθη (λ) ὅσα οὐκ ἔχει δεσμὸν καταδέδεται (μ) ἐπὶ πρόσωπον τοῦ πεδίου (ν) ἀνθρώπου

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 *ܘܢܣܒ ܟܗܢܐ ܩܝܣܐ ܕܐܪܙܐ. ܘܙܘܦܐ ܘܨܒܥܐ ܕܙܚܘܪܝܬܐ. ܘܢܪܡܐ ܒܓܘ ܝܩܕܢܗ ܕܬܘܪܬܐ.
7 *ܘܢܚܠܠ ܡܐܢܘܗܝ ܟܗܢܐ. ܘܢܣܚܐ ܒܣܪܗ ܒܡܝܐ. ܘܗܝܕܝܢ ܢܥܘܠ ܠܡܫܪܝܬܐ. ܘܢܗܘܐ
8 ܛܡܐ ܟܗܢܐ ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ. * ܘܡܢ ܕܡܘܩܕ ܠܗ ܠܬܘܪܬܐ. ܢܚܠܠ ܡܐܢܘܗܝ.
9 ܘܢܣܚܐ ܒܣܪܗ ܒܡܝܐ. ܘܢܗܘܐ ܛܡܐ ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ. * ܘܢܟܢܫ ܓܒܪܐ ܕܟܝܐ. ܩܛܡܗ
ܕܬܘܪܬܐ. ܘܢܪܡܝܘܗܝ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܟܝܐ. ܘܢܗܘܐ ܢܛܝܪ ܠܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ
10 ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܛܪܬܐ ܠܡܝܐ ܕܪܣܣܐ. ܡܛܠ ܕܚܛܗܐ ܗܘ. *ܘܢܚܠܠ ܡܐܢܘܗܝ. ܗܘ
ܕܟܢܫ ܩܛܡܗ ܕܬܘܪܬܐ. ܘܢܗܘܐ ܛܡܐ ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ. ܘܢܗܘܐ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐܝܠܝܢ
11 ܕܡܬܬܘܣܦܝܢ ܠܘܬܝ ܕܥܡܪܝܢ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܢܡܘܣܐ ܠܥܠܡ. * ܘܡܢ ܕܩܪܒ ܠܡܝܬܐ ܕܟܠ
12 ܢܦܫܐ ܕܒܪܢܫܐ. ܢܗܘܐ ܛܡܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. *ܘܢܪܣ ܥܠܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ. ܘܒܝܘܡܐ
ܕܫܒܥܐ. ܘܢܬܕܟܐ. ܘܐܢ ܠܐ ܢܪܣ ܥܠܘܗܝ ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ. ܘܒܝܘܡܐ ܕܫܒܥܐ. ܠܐ ܢܬܕܟܐ.
13 * ܘܟܠ ܕܢܩܪܘܒ ܠܡܝܬܐ ܕܟܠ ܢܦܫܐ ܕܒܪܢܫܐ ܕܡܝܬܐ: ܘܠܐ ܢܪܣ ܥܠܘܗܝ. ܠܡܫܟܢܗ
ܕܡܪܝܐ ܛܡܐ. ܬܐܒܕ ܢܦܫܐ ܗܝ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ ܕܡܝܐ ܕܪܣܣܐ ܠܐ ܪܣ ܥܠܘܗܝ. ܥܘܕ
14 ܢܗܘܐ ܛܡܐ. ܘܛܢܦܘܬܗ ܒܗ. * ܗܢܘ ܢܡܘܣܐ ܕܒܪܢܫܐ ܡܐ ܕܡܐܬ ܒܡܫܟܢܐ. ܟܠ ܕܥܐܠ
15 ܠܡܫܟܢܐ. ܘܟܠ ܕܒܡܫܟܢܐ ܗܘ. ܢܗܘܐ ܛܡܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. *ܘܟܠ ܡܐܢܐ ܕܢܗܘܐ ܦܬܝܚ.
16 ܘܠܐ ܗܘܐ ܚܝܕ. ܛܡܐ ܢܗܘܐ. * ܘܟܠ ܕܢܩܪܘܒ ܥܠ ܐܦܝ ܚܩܠܐ ܠܩܛܝܠ ܣܝܦܐ ܐܘ ܠܡܝܬܐ.
17 ܐܘ ܠܓܪܡܐ ܕܒܪܢܫܐ ܐܘ ܠܩܒܪܐ. ܢܗܘܐ ܛܡܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. * ܘܢܣܒܘܢ ܠܐܝܢܐ ܕܛܡܐ.
ܡܢ ܥܦܪܐ ܕܝܩܕܬܐ ܕܚܛܗܐ. ܘܢܪܡܘܢ ܥܠܘܗܝ ܡܝܐ ܚܝܐ ܒܡܐܢܐ.

Et accipiat ſacerdos lignum cedrinum, & hyſſopum, atq; tincturam coccineam, projiciatq; in rogum vaccæ. 7 Deinde lavet ſacerdos veſtimenta ſua, abluatq; carnem ſuam aquis, ac tunc regrediatur ad caſtra, ſitq; pollutus ſacerdos uſq; ad veſperam. 8 Et is qui comburet vaccam, eluat veſtimenta ſua, lavetque carnem ſuam aquis, ſitq; immundus uſq; ad veſperam. 9 Et colligat vir qui mundus eſt, cinerem vaccæ, eumq; projiciat extra caſtra in locum mundum, & reſervetur univerſæ congregationi filiorum Iſrael in cuſtodiam pro aquis ſparſoriis, quoniam peccatum eſt. 10 Eluat etiam veſtimenta ſua is qui colliget cinerem vaccæ, ſitque immundus uſque ad veſperam. Sitque *hoc* filiis Iſrael & iis qui convertuntur ad me commorantibus inter eos, lex perpetua. 11 Et is qui tetigerit mortuum cujuſlibet animæ humanæ, erit immundus ſeptem diebus. 12 Quapropter aſpergat ſuper ſe in die tertio & in die ſeptimo, & mundabitur: ſin auté aſpergat ſup ſe in die tertio, & in die ſeptimo non mundabitur. 13 Quicunq; enim tetigerit mortuum cujuſlibet animi hominis qui mortuus fuerit, nec aſperſerit ſe, tabernaculũ Dñi polluit; pereat anima ejuſmodi ex Iſraele: nam quia aquis aſperſoriis minimè ſe aſperſit, adhuc erit immundus, & immunditia ejus in ipſo *manebit*. 14 Hæc eſt lex hominis quando morietur in tentorio; Quicunq; ingredietur tentoriũ, & quicunq; in tentorio eſt, erit immund' ſeptem diebus. 15 Omne quoq; vas quod fuerit apertũ, nec fuerit illitum, immundum. 16 Et quicunq; tetigerit ſuper faciem campi cæſum gladio, aut *aliter* mortuum, aut os humanum, aut ſepulchrum, erit immundus ſeptem diebus. 17 Quare accipient pro eo qui immundus eſt de pulvere incendii peccati, ponentque ſuper ipſum *pulverem* aquas vivas in vaſe.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

6 ויסב כהנא אעא דארזא ואיזובא
וצבע זהורי וירמי לגו יקידת
7 תורתא: ויצבע לבושוהי כהנא
ויסחי בסריה במיא ובתר כן יעול
למשריתא ויהי מסאב כהנא עד־
8 רמשא: ודמוקיד יתה יצבע
לבושוהי במיא ויסחי בסריה במיא
9 ויהי מסאב עד רמשא: ויכנוש גבר
דכי ית קטמא דתורתא ויצנע מברא
למשריתא באתר דכי ותהי
לכנישתא דבני ישראל למטרא
10 למי אדיותא חטאתא היא: ויצבע
דכניש ית־קטמא דתורתא ית־
לבושוהי ויהי מסאב עד רמשא
ותהי לבני ישראל ולגיורי דיתגיירון
11 ביניכון לקים עלם: דיקרב במיתא
לכל נפשא דאנשא ויהי מסאב
12 שבעא יומין: הוא ידי עלוהי ביומא
תליתאה וביומא שביעאה ידכי
ואם לא ידי עלוהי ביומא תליתאה
13 וביומא שביעאה לא ידכי: כל־
דיקרב במיתא בנפשא דאנשא די־
ימות ולא ידי עלוהי ית משכנא דיי
סאיב וישתיצי אנשא ההוא
מישראל ארי מי אדיותא לא
אזדריקו עלוהי מסאב יהי עוד
14 סאובתיה ביה: דא אוריתא אנש
ארי ימות במשכנא כל־דעליל
למשכנא וכל־די במשכנא יהי
15 מסאב שבעא יומין: וכל מן דחסף
פתיח דלית מגופת שיע מקף עלוהי
16 מסאב הוא: וכל די יקרב על־
אפי חקלא בקטיל חרבא או
במיתא או בגרמא דאנשא או
בקברא יהי מסאב שבעא יומין:
17 ויסבון לדמסאב מעפר יקידת
חטאתא ויתן עלוהי מי מבוע למן:

Targum ONKELOS.

6 Et tollet ſacerdos lignum cedri, & hyſſopum & coccinum: & mittet in medio combuſti- 7 onis vaccæ. Lavabítq; ſacerdos veſtimenta ſua, & lavabit carnem ſuam aquis; & poſtea ingredietur in caſtra: & erit ſacerdos pollutus uſq; ad ve- 8 ſperam. Et qui combuſſerit eam, lavabit veſtimenta ſua aquis, & lavabit carnem ſuam aquis: & erit immundus uſq; 9 ad veſperam. Colliget autem vir mundus cinerem vaccæ, & reponet extra caſtra in loco mundo: & erit cœtui filiorum Iſrael in cuſtodiam & in aquã aſperſionis, pro peccato enim 10 eſt. Et qui collegerit cinerem vaccæ lavabit veſtimenta ſua, & erit immundus uſq; ad veſperam: & erit filiis Iſrael, & peregrinis qui peregrinantur inter vos, in ritum perpetuum. 11 Qui tetigerit morticinium univerſæ animæ hominis: erit 12 immundus ſeptem diebus. Et in die tertio aſpergetur ex hac aqua, & in die ſeptimo mundabitur: & ſi non fuerit aſperſus in die tertio, in ſeptimo nõ 13 mundabitur. Omnis qui tetigerit morticinium animæ hominis qui mortu' fuerit, & nõ fuerit aſperſus, tabernaculum Dñi polluit; & exterminabitur homo ille de Iſrael: quia aquâ aſperſionis non fuit aſperſus, immũd' eſt; adhuc immũditia 14 ej' in eo eſt. Iſta eſt lex hominis qui mortu' fuerit in tabernaculo: omnis qui ingreditur in tabernaculũ, & omne quod eſt in tabernaculo, erit immun- 15 dum ſeptem diebus. Et omne vas fictile apertum, quod non habet operculũ luteũ per circuitum ej' deſup, erit immun- 16 dum. Et omnis qui tetigerit ſuper faciem agri occiſum hominem gladio, aut mortuum; ſive os hominis, aut ſepulcrũ: immundus erit ſeptem diebus. 17 Tolléntque pro immundo de cinere combuſtionis hoſtiæ pro peccato: & mittet ſuper eum aquas fontis in vaſe.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

6 *Accipietq; ſacerdos lignum cedrinum, et hyſſopum, et (a) filũ coccineum, et projiciet in medium combuſtionis vitulæ.* 7 *Et lavabit veſtimenta ſua ſacerdos, et abluet carnem ſuam in aqua, et poſtea ingredietur in caſtra, immunduſq; erit ſacerdos uſque ad veſperam.* 8 *Qui etiam combuſſerit eam, lavabit veſtimenta ſua in aqua, et abluet carnem ſuã in aqua, immunduſq; erit uſque ad veſperã.* 9 *Colliget autem vir mund' cinerem vaccæ, et reponet extra caſtra in loco puro: Eritque congregationi filiorum Iſrael in cuſtodiam pro aquis ſeparationis, purificatio hoc eſt pro peccato.* 10 *Lavabit etiam qui collegit cinerem vaccæ veſtimenta ſua, immunduſq; erit uſq; ad veſperam: Eritque filiis Iſrael, et peregrino peregrinanti in medio (b) eorum, in præceptum æternum.* 11 *Qui (c) tetigerit cadaver cujuſcunq; animæ hominis, immund' erit ſeptem diebus.* 12 *Iſte purificabit ſe cum eo die tertio, et die ſeptimo, et mũdabitur: Quòd ſi non purificaverit ſe die tertio, neque die ſeptimo mundabitur.* 13 *Quicunq; (d) tetigerit cadaver animæ hominis qui mortuus fuerit, et non purificaverit ſe, tabernaculum Domini contaminavit: exterminabitur anima illa ex Iſrael, quoniam aqua ſeparationis aſperſa non eſt ſuper eum: immund' erit, adhuc immunditia ejus eſt in eo.* 14 *Hæc autem eſt lex hominis qui mortuus fuerit in tabernaculo: quicunque ingreditur tabernaculum, et quicunq; eſt in tabernaculo, immund' erit ſeptem dieb'.* 15 *Omne quoq; vas apertũ ſuper quo neq; eſt (e) operculum, neq; linteus, immundum erit.* 16 *Quicunq; etiam (f) tetigerit ſuper ſuperficiem agri occiſum gladio, aut mortuũ, aut oſſa hominis, aut ſepulchrũ, immundus erit ſeptem diebus.* 17 *Sument autem pro immundo de pulvere combuſtionis pro peccato, ponentq; ſuper eum aquas vivas in vaſe.*

VER. SAM. (*a*) duos vermes, (*b*) veſtri, (*c*) appropinquaverit mortuo (*d*) appropinquaverit ad (*e*) vinculum, (*f*) appropinquaverit

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * ثم ياخذ عود ارز * وصعتر * وصبغ قرمز * فيلقي ذلك في وسط حريقها * ويغسل ثيابه حذاء
7 الامام * ويرحض بدنه بالماء * وبعد ذلك يدخل الى المعسكر * وينجس الى الليل * ومحرقها يغسل 8
ثيابه بالماء * ويرحض بدنه بالماء * وينجس الى الغروب * ويجمع رجل طاهر رماد البقرة * ويضعه 9
في خارج المعسكر في موضع طاهر * ويكون لجماعة بني اسرائيل محفوظة لماء النضح * وهي
ذكاه * ويغسل الجامع رمادها ثيابه * وينجس الى الليل * ويكون لبني اسرائيل وللغريب الدخيل 10
فيما بينهم رسم الدهر * ومن دنا بميت من جميع انفس الناس * فلينجس سبعة ايام * وهو 11 12
يتذكى منه في اليوم الثالث والسابع فيطهر * وان لم يتذك فيهما فلا يطهر * ومن دنا بميت 13
من نفوس الناس الذين يموتون ولا يتذكى * فقد نجس مسكن الله ان يدخله * وينقطع
ذلك الانسان من بين الجوق * اذ لم يرش عليه ماء النضح فهو نجس لذلك * ونجاسته عليه
ابدا * وهذه الشريعة * اي انسان مات في خباء * فكل ما فيه * وكل من دخل اليه ينجس 14
سبعة ايام * وكل اناء مفتوح ليس عليه صمام معقد * فهو نجس * وكل من دنا على وجه 15 16
الصحراء بقتيل سيف * او ميت * او عظم انسان * او قبر * ينجس سبعة ايام * وليوخذ له من 17
رماد حريق البقرة * ويصب عليه ماء نبيع في اناء *

6 *Poſtea accipiet lignum cedrinum, & hyſſopũ, et tincturam cocci, projicietque illa in medium incendium ejus.* 7 *Et lavabit veſtimenta ſua è regione ſacerdotis, et lavabit corpus ſuum aquâ, & poſtea ingredietur in caſtra, & immundus erit uſque ad noctem.* 8 *Et comburens eam, lavabit veſtes ſuas aquâ, abluétque corpus ſuum aquâ, & polluetur uſque ad occaſum.* 9 *Colligétque vir mundus cinerem vaccæ, et ponet illum extra caſtra in loco mundo. Et erit cœtui filiorum Iſrail in cuſtodiam pro aqua aſperſionis, eſtque expiatio.* 10 *Et lavabit collector cineris ejus veſtimenta ſua, polluetúrque uſque ad noctem. Et erit filiis Iſrail, & peregrino alienigenæ inter eos, præceptum ſempiternum.* 11 *Et qui tetigerit mortuũ ex omnibus animab' hominum, immundus ſit ſeptem diebus.* 12 *Et ipſe expiabit ſe ab eo in die tertio & ſeptimo, & mundabitur. Et niſi expiaverit ſe in illis duobus diebus, non mundabitur.* 13 *Et qui tetigerit mortuum ex animabus hominum qui moriuntur, nec expiatus fuerit, jam fœdavit habitaculum Dei, ſi ingrediatur illud: et abſcindetur homo ille de medio turbæ, cùm non aſperſa ſit ſuper eum aqua aſperſionis: & propterea ipſe immundus eſt, & immunditia ejus erit ſuper eum ſemper.* 14 *Et verò iſta eſt lex; Quicunque homo mortuus fuerit in tentorio, quidquid eſt in illo & omnis qui ingreſſus fuerit illud, polluetur ſeptẽ diebus.* 15 *Et omne vas apertum non habens operculum alligatum, eſt immundum.* 16 *Et omnis qui tetigerit ſuper faciem campi occiſum gladio, aut mortuum, aut os humanum, aut ſepulchrum, polluetur ſeptem diebus.* 17 *Et ſumatur ei de cinere incendii vaccæ, infundatúrque ſuper illum aqua fontis in vas.*

ספר במדבר: כ

ſuper ſparget & ,mundus vir aquis in intinget & ,hyſſopum capiet Et

18 וְלָקַח אֵזוֹב וְטָבַל בַּמַּיִם אִישׁ טָהוֹר וְהִזָּה עַל־

ibi fuerunt quæ animas ſuper & ,vaſa omnia ſuper & ,tentorium

הָאֹהֶל וְעַל־כָּל־הַכֵּלִים וְעַל־הַנְּפָשׁוֹת אֲשֶׁר הָיוּ־שָׁם

ſepulchrum in vel ,mortuum in vel ,occiſum in vel ,os in tangentem ſuper &

וְעַל־הַנֹּגֵעַ בַּעֶצֶם אוֹ בֶחָלָל אוֹ בַמֵּת אוֹ בַקָּבֶר׃

ſeptima die in & ,tertia die in immundum ſuper mundꝰ aſperget Et

19 וְהִזָּה הַטָּהֹר עַל־הַטָּמֵא בַּיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי

aquis in ſe abluet &,ſua veſtimẽta lavabit & ,ſeptima die in eum mũdabit &

וְחִטְּאוֹ בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וְכִבֶּס בְּגָדָיו וְרָחַץ בַּמַּיִם

purificaverit non &,fuerit immũdꝰ qui vir Et .veſpera in erit mundꝰ &

20 וְטָהֵר בָּעָרֶב׃ וְאִישׁ אֲשֶׁר־יִטְמָא וְלֹא יִתְחַטָּא

ſanctuarium quia :congregationis medio è ipſa anima excidetur &

וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִתּוֹךְ הַקָּהָל כִּי אֶת־מִקְדַּשׁ

ipſe immundꝰ,eum ſuper aſperſa eſt non ſeparationis aqua ;polluit Dñi

יְהוָה טִמֵּא מֵי נִדָּה לֹא־זֹרַק עָלָיו טָמֵא הוּא׃

lavabit,ſeparationis aquã ſpargens Et ſeculi ſtatutum in eis erit Et

21 וְהָיְתָה לָהֶם לְחֻקַּת עוֹלָם וּמַזֵּה מֵי־הַנִּדָּה יְכַבֵּס

uſque erit immundus ,ſeparationis aquas in tangens & ,ſua veſtimenta

בְּגָדָיו וְהַנֹּגֵעַ בְּמֵי הַנִּדָּה יִטְמָא עַד־

erit immundum ,immũdus illud in tetigerit quod omne Et .veſperam ad

22 הָעָרֶב׃ וְכֹל אֲשֶׁר־יִגַּע־בּוֹ הַטָּמֵא יִטְמָא

.veſperam ad uſque erit immunda tangens anima Et

וְהַנֶּפֶשׁ הַנֹּגַעַת תִּטְמָא עַד־הָעָרֶב׃

CAP. XX. כ

,primo menſe in ,Sin deſerto cœtus omnis ,Iſrael filii venerunt Et

1 וַיָּבֹאוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־הָעֵדָה מִדְבַּר־צִן בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן

eſt ſepulta & ,Miriam ibi eſt mortua Et .Cades in populus ſedit &

וַיֵּשֶׁב הָעָם בְּקָדֵשׁ וַתָּמָת שָׁם מִרְיָם וַתִּקָּבֵר

,Moſeh ſuper ſunt congregati & :cœtui aqua erat non Et .ibi

2 שָׁם׃ וְלֹא־הָיָה מַיִם לָעֵדָה וַיִּקָּהֲלוּ עַל־מֹשֶׁה

,dixerunt & ,Moſeh cum populus eſt jurgatus Et .Aharon ſuper &

3 וְעַל־אַהֲרֹן׃ וַיָּרֶב הָעָם עִם־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ

.Domino coram noſtri fratres expirando in obiviſſemus utinam Et:dicendo

לֵאמֹר וְלוּ גָוַעְנוּ בִּגְוַע אַחֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃

,iſtud deſertum in Domini congregationem venire feciſtis quid ad Et

4 וְלָמָה הֲבֵאתֶם אֶת־קְהַל יְהוָה אֶל־הַמִּדְבָּר הַזֶּה

nos feciſtis aſcendere quid ad Et ?noſtra jumenta & ,nos ,ibi moriendum ad

5 לָמוּת שָׁם אֲנַחְנוּ וּבְעִירֵנוּ׃ וְלָמָה הֶעֱלִיתֻנוּ

locum non ,iſtum malum locum ad nos deducendum ad ,Ægypto ex

מִמִּצְרַיִם לְהָבִיא אֹתָנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הָרָע הַזֶּה לֹא מְקוֹם

?bibendum ad eſt non aqua & ;malogranati & ,vitis &,ficus &,ſementis

זֶרַע וּתְאֵנָה וְגֶפֶן וְרִמּוֹן וּמַיִם אַיִן לִשְׁתּוֹת׃

tentorii oſtium ad congregationis faciebus à Aharon & ,Moſeh venit Et

6 וַיָּבֹא מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִפְּנֵי הַקָּהָל אֶל־פֶּתַח אֹהֶל

Domini gloria eſt conſpecta & :ſuas facies ſuper ceciderunt & ,conventus

מוֹעֵד וַיִּפְּלוּ עַל־פְּנֵיהֶם וַיֵּרָא כְבוֹד־יְהוָה

.dicendo ,Moſeh ad Dominus eſt locutus Et .eos ad

7 אֲלֵיהֶם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃

Ver. VULG. LAT.

18 In quibus cùm homo mundus tinxerit hyſſopum, aſperget ex eo omne tentoriũ, et cunctam ſupellectilem, & homines hujuſcemodi contagione pollutos. 19 Atq; hoc modo mundꝰ luſtrabit immundũ tertio et ſeptimo die. Expiatúſq; die ſeptimo, lavabit & ſe & veſtimenta ſua, et immundꝰ erit uſque ad veſperũ. 20 Si quis hoc ritu non fuerit expiatus, peribit anima illiꝰ de medio Eccleſiæ: quia ſanctuariũ Dñi polluit, et non eſt aquâ luſtrationis aſperſus. 21 Erit hoc præceptũ legitimũ ſempiternũ. Ipſe quoq; qui aſpergit aquas, lavabit veſtimenta ſua: Omnis qui tetigerit aquas expiationis, immundꝰ erit uſq; ad veſperum. 22 Quidquid tetigerit immundꝰ, immundũ faciet: et anima, quæ horũ quidpiam tetigerit, immunda erit uſq; ad veſperũ.

CAP. XX.

1 Venerúntque filii Iſrael, & omnis multitudo in deſertum Sin, menſe primo: & manſit populꝰ in Cades. Mortuáq; eſt ibi Maria, et ſepulta in eodem loco. 2 Cúmque indigeret aquâ populꝰ, convenerũt adverſum Moyſen et Aaron. 3 Et verſi in ſeditionem, dixerunt; Utinàm periiſſemꝰ inter fratres noſtros coram Dño. 4 Cur eduxiſtis Eccleſiã Dñi in ſolitudinem, ut & nos & noſtra jumenta moriamur? 5 Quarè nos feciſtis aſcendere de Ægypto, & adduxiſtis in locũ iſtũ peſſimũ, qui ſeri non poteſt, qui nec ficum gignit, nec vineas, nec malogranata, inſuper & aquã non habet ad bibendũ? 6 Ingreſſúſq; Moyſes et Aaron, dimiſsâ multitudine, tabernaculũ fœderis, corruerunt proni in terrã, clamaverúntq; ad Dñm, atq; dixerunt; Dñe Deꝰ, audi clamorẽ hujꝰ populi, et aperi eis theſaurũ tuũ fontẽ aquæ vivæ, ut ſatiati ceſſet murmuratio eorũ. Et apparuit gloria Dñi ſuper eos. 7 Locutúſq; eſt Dominꝰ ad Moyſen, dicens,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

18 Καὶ λήψεται ὕσσωπον, καὶ βάψει εἰς τὸ ὕδωρ ἀνὴρ καθαρὸς, καὶ (ξ) περιῤῥανεῖ ἐπὶ τὸν οἶκον, καὶ ἐπὶ τὰ σκεύη, καὶ ἐπὶ τὰς ψυχὰς, ὅσαι (ο) ἂν ὦσιν ἐκεῖ, καὶ ἐπὶ τὸν ἡμμένον τοῦ ὀστέου τοῦ ἀνθρωπίνου, (π) ἢ τοῦ τραυματίου, ἢ τοῦ τεθνηκότος, ἢ τοῦ μνήματος. 19 Καὶ (ρ) περιῤῥανεῖ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸν ἀκάθαρτον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ καὶ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ ἀφαγνισθήσεται (σ) τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, καὶ πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, καὶ λούσεται ὕδατι, καὶ ἀκάθαρτος 20 ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ ἄνθρωπος ὃς ἂν μιανθῇ, καὶ μὴ ἀφαγνισθῇ, (τ) ἐξολοθρευθήσεται ἡ ψυχὴ ἐκείνη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, ὅτι τὰ ἅγια κυρίου ἐμίανεν, ὅτι ὕδωρ ῥαντισμοῦ οὐ (υ) περιεῤῥαντίσθη 21 ἐπ' αὐτόν, ἀκάθαρτός ἐστι. Καὶ ἔσται ὑμῖν νόμιμον αἰώνιον· καὶ ὁ (φ) περιῤῥαίνων ὕδωρ ῥαντισμοῦ, πλυνεῖ τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ὁ ἁπτόμενος τοῦ ὕδατος τοῦ ῥαντισμοῦ, 22 ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας. Καὶ παντὸς οὗ ἐὰν ἅψηται αὐτοῦ ὁ ἀκάθαρτος, ἀκάθαρτον ἔσται· (χ) καὶ ψυχὴ ἡ ἁπτομένη, ἀκάθαρτος ἔσται ἕως ἑσπέρας.

18 *Et ſumet hyſſopum, & tinget in aqua vir mundus: & circumaſperget ſuper domum, & ſuper vaſa, & ſuper animas, quæcunque fuerint ibi, & ſuper eum qui tetigit os hominis, aut cæſum, aut mortuum, aut monumentum.* 19 *Et circumaſperget mundus ſuper immundum in die tertio, & in die ſeptimo: et purificabitur die ſeptimo, & lavabit veſtimenta ſua, & lavabit aquâ; & immundus erit uſque ad veſperam.* 20 *Et homo, quicunque inquinatus fuerit, & non fuerit purificatus; exterminabitur anima illa de medio ſynagogæ: quoniam ſancta Domini inquinavit; quoniam aqua aſperſionis non circumaſperſa eſt ſuper eum: immundus eſt.* 21 *Et erit vobis legitimum ſempiternum. Et qui circumaſpergit aquam aſperſionis, lavabit veſtimenta ſua: et qui tetigerit aquã aſperſionis, immundus erit uſque ad veſperã.* 22 *Et omne quodcunque tetigerit illud immundus, immundum erit: (k) & anima quæ tetigerit, immunda erit uſque ad veſperam.*

MS.A. (ξ) περιρανεῖ (ο) ἐὰν (π) ἢ τοῦ τραύματος, (ρ) περιρανεῖ (σ) ἐν τῇ (τ) ἐξολεθρευθήσεται (υ) περιεραντίσθη (φ) περιραίνων (χ) καὶ ἡ ψυχὴ

ΚΕΦ. κ'.

1 Καὶ ἦλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πᾶσα ἡ συναγωγὴ, εἰς τὴν ἔρημον Σὶν, ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ, καὶ κατέμενεν ὁ λαὸς ἐν Κάδης. καὶ ἐτελεύτησεν ἐκεῖ Μαριὰμ, 2 καὶ ἐτάφη ἐκεῖ. Καὶ οὐκ ἦν ὕδωρ τῇ συναγωγῇ. (α) καὶ ἠθροίσθησαν ἐπὶ Μωυσῆν 3 καὶ Ἀαρών. Καὶ ἐλοιδορεῖτο ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, (β) Ὄφελον ἀπεθάνομεν ἐν τῇ ἀπωλείᾳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν 4 ἔναντι κυρίου. Καὶ ἵνα τί ἀνηγάγετε τὴν συναγωγὴν κυρίου εἰς τὴν ἔρημον ταύτην 5 ἀποκτεῖναι ἡμᾶς, καὶ τὰ κτήνη ἡμῶν; Καὶ ἵνα τί τοῦτο; ἀνηγάγετε ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου παραγενέσθαι εἰς τὸν τόπον τὸν πονηρὸν τοῦτον· τόπος οὗ οὐ (γ) σπείρεται, οὐδὲ συκαῖ, οὐδὲ 6 ἄμπελοι, οὔτε ῥοαὶ, οὔτε ὕδωρ ἐστὶ πιεῖν. Καὶ ἦλθε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν ἀπὸ προσώπου τῆς συναγωγῆς ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ (δ) ἔπεσον ἐπὶ πρόσωπον. καὶ 7 ὤφθη ἡ δόξα κυρίου πρὸς αὐτούς. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

CAP. XX.

1 *Et venerunt filii Iſrael, omnis ſynagoga in deſertum Sin in menſe primo: et permanſit populus in Cades. Et mortua eſt ibi Maria: & ſepulta eſt ibi.* 2 *Et non erat aqua ipſi ſynagogæ. Et congregati ſunt ſuper Moyſen & Aaron.* 3 *Et maledixit populus erga Moyſen, dicentes, Utinam mortui eſſemus in perditione fratrum noſtrorum ante Dominũ.* 4 *Et ut quid eduxiſtis ſynagogam Domini in deſertum hoc, ad occidendos nos, & pecora noſtra?* 5 *Et quare hoc? Eduxiſtis nos de Ægypto, ut adveniremus in locũ malum hunc: locus, ubi non ſeminatur: neque ficus, neque vites, neque mala punica, neque aqua eſt ad bibendum.* 6 *Et venit Moyſes & Aaron à facie ſynagogæ ſuper oſtium tabernaculi teſtimonii: & ceciderunt in faciem. Et apparuit gloria Domini ad eos.* 7 *Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens,*

MS.A. (α) καὶ συνηθροίσθησαν (β) Ὄφελον ἀπωλόμεθα ἐν τῇ (γ) σπείρεται, (δ) ἔπεσαν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܢܣܒ ܙܘܦܐ ܘܢܨܒܘܥ ܒܡܝܐ. ܓܒܪܐ ܕܕܟܐ. ܘܢܪܣ ܥܠ ܡܫܟܢܐ ܘܥܠ ܟܠܗܘܢ ܡܐܢܐ. ܘܥܠ ܟܠ 18

ܢܦܫܬܐ ܕܐܝܬ ܗܘܝ ܬܡܢ. ܘܥܠ ܟܠ ܡܢ ܕܩܪܒ ܠܓܪܡܐ ܐܘ ܠܩܛܝܠܐ. ܐܘ ܠܡܝܬܐ ܐܘ ܠܩܒܪܐ.

* ܘܢܪܣ ܕܕܟܐ ܥܠ ܛܡܐܐ ܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ. ܘܒܝܘܡܐ ܕܫܒܥܐ. ܘܡܐ ܕܪܣ ܥܠܘܗܝ ܒܝܘܡܐ 19

ܕܫܒܥܐ. ܢܚܠܠ ܡܐܢܘܗܝ. ܘܢܣܚܐ ܒܡܝܐ. ܘܢܕܟܐ ܒܪܡܫܐ. * ܘܓܒܪܐ ܕܢܗܘܐ ܛܡܐ. 20

ܘܠܐ ܢܬܕܟܐ ܬܐܒܕ ܢܦܫܐ ܗܝ ܡܢ ܓܘ ܟܢܘܫܬܗ. ܡܛܠ ܕܠܡܩܕܫܗ ܕܡܪܝܐ

ܛܡܐ. ܡܝܐ ܕܪܣܣܐ ܠܐ ܐܪܣ ܥܠܘܗܝ. ܛܡܐ ܗܘ. * ܘܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܢܡܘܣܐ ܕܠܥܠܡ. ܘܡܢ ܕܪܐܣ 21

ܡܝܐ ܕܪܣܣܐ. ܢܚܠܠ ܡܐܢܘܗܝ. ܘܡܢ ܕܩܪܒ ܠܡܝܐ ܕܪܣܣܐ. ܢܗܘܐ ܛܡܐ ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ.

* ܘܟܠ ܕܢܩܪܘܒ ܒܗ ܛܡܐܐ. ܢܗܘܐ ܛܡܐ. ܘܢܦܫܐ ܕܬܩܪܘܒ ܒܗ. ܬܗܘܐ ܛܡܐܐ ܥܕܡܐ 22

ܠܪܡܫܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟ * ܕܥܠ ܟܐܦܐ ܕܡܝܐ *

* ܘܐܬܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܠܡܕܒܪܐ ܕܨܝܢ ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ. ܘܝܬܒ ܥܡܐ 1

ܒܪܩܡ. ܘܡܝܬܬ ܬܡܢ ܡܪܝܡ. ܘܐܬܩܒܪܬ ܬܡܢ. * ܘܠܐ ܗܘܘ ܡܝܐ ܠܥܡܐ ܕܢܫܬܐ. 2

ܘܐܬܟܢܫܘ ܥܡܐ ܥܠ ܡܘܫܐ ܘܥܠ ܐܗܪܘܢ. * ܘܐܬܚܪܝ ܥܡܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܥܡ ܐܗܪܘܢ. ܘܐܡܪܘ 3

ܠܗܘܢ. ܐܠܘ ܡܝܬܝܢ ܗܘܝܢ. ܒܡܘܬܐ ܕܐܚܝܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܠܡܢܐ ܐܝܬܝܬܘܢ ܟܢܘܫܬܗ 4

ܕܡܪܝܐ ܠܡܕܒܪܐ ܗܢܐ. ܕܢܡܘܬ ܬܡܢ ܚܢܢ ܘܒܥܝܪܢ. * ܘܠܡܢܐ ܐܣܩܬܘܢܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ: 5

ܘܐܝܬܝܬܘܢܢ ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ ܒܝܫܐ. ܠܐ ܐܬܪܐ ܕܙܪܥܐ ܘܠܐ ܕܓܦܬܐ. ܘܠܐ ܕܬܐܢܐ ܘܠܐ ܕܪܘܡܢܐ.

ܘܐܦܠܐ ܡܝܐ ܐܝܬ ܠܡܫܬܐ. * ܘܐܬܐ ܡܘܫܐ ܘܐܗܪܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܟܢܘܫܬܐ. ܠܬܪܥܐ ܕܡܫܟܢ 6

ܙܒܢܐ. ܘܢܦܠܘ ܥܠ ܐܦܝܗܘܢ. ܘܐܬܓܠܝ ܥܠܝܗܘܢ ܫܘܒܚܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ 7

ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ.

18 Capietq; hyſſopũ, intingetq; in aquas vir qui mundꝰ fuerit, & ſparget ſup tentoriũ, & ſup vaſa, & ſuper omnes animas quæ illic erant, necnon ſup omnẽ eum qui tetigit os, aut occiſum, aut mortuũ, aut ſepulchrũ. 19 Sparget itaq; mundꝰ ſup immundũ in die tertio, & in die ſeptimo: & poſtquã aſperſerit eũ in die ſeptimo, lavabit veſtimẽta ſua, abluetq; ſe aquis, & mundabitur ad veſperã. 20 Vir autẽ qui fuerit pollutꝰ, nec aſperſus fuerit, pereat anima illa de medio congregationis ſuæ, eò quòd ſanctuariũ Dñi polluerit: aquas ſparſorias non aſperſit ſup ſe, immundꝰ eſto. 21 Erit hoc igitur vobis ſtatutũ perpetuũ. Et is qui ſparſerit aquas ſparſorias, lavabit veſtiméta ſua: & qui tetigerit aquas ſparſorias, erit immundꝰ uſq; ad veſperã. 22 Et omne ꝙ tetigerit immundus, erit immundum: & anima quæ tetigerit eum, erit immunda uſque ad veſperam.

CAP, XX.

De Petra aquarum.

1 Et venerunt filii Iſrael, univerſa *ſcilicet* congregatio ad deſertum Sin, menſe primo, manſitq; populus in Recem: & mortua eſt ibi Maria, ibidemq; ſepulta. 2 Non erant autem aquæ populo ut biberet, quare congregati ſunt populus adverſus Moſen & adverſus Aharonem: 3 Et jurgati ſunt populus cum Moſe & cum Aharone, & dixerunt ad eos, O utinam mortui eſſemꝰ morte fratrum noſtrorum coram Dño. 4 Quare adduxiſtis cœtum Dñi ad deſertum iſtud, ut ibi moreremur nos & jumenta noſtra? 5 Et quare aſcendere nos feciſtis ex Ægypto, & adduxiſtis nos ad locum iſtum peſſimum qui nec locus eſt ſeminis, nec vitium, nec ficuum, nec granatorum: imo nec aquæ ſunt in eo ad bibendum? 6 Venerunt itaque Moſes & Aharon à conſpectu congregationis ad oſtium tabernaculi temporis, & prociderunt in facies ſuas, & apparuit ſuper eos gloria Domini. 7 Locutus eſt etiam Dominus cum Moſe, dixitque ad eum;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

18 וְיִסַּב אֵזוֹבָא וְיִטְבּוֹל בְּמַיָּא גְּבַר

דְּכֵי וְיַדֵּי עַל־מַשְׁכְּנָא וְעַל־כָּל־

מָנַיָּא וְעַל־נַפְשָׁתָא דִּי־הֲווֹ תַמָּן

וְעַל־דִּיקְרַב בְּגַרְמָא אוֹ בִקְטִילָא

19 אוֹ בְמִיתָא אוֹ בְקִבְרָא׃ וְיַדֵּי

דַּכְיָא עַל־מְסָאֲבָא בְּיוֹמָא תְלִיתָאָה

וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וִידַכֵּינֵּיהּ בְּיוֹמָא

שְׁבִיעָאָה וִיצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וְיַסְחֵי

20 בְמַיָּא וְיִדְכֵּי בְרַמְשָׁא׃ וּגְבַר דִּי־

יִסְתָּאַב וְלָא־יַדֵּי עֲלוֹהִי וְיִשְׁתֵּיצֵי

אֲנָשָׁא הַהוּא מִגּוֹ קְהָלָא אֲרֵי יַת־

מַקְדְּשָׁא דַיְיָ סָאֵב מֵי אַדָּיוּתָא לָא־

21 אִזְדְּרִיקוּ עֲלוֹהִי מְסָאַב הוּא׃ וּתְהֵי

לְהוֹן לִקְיַם עָלַם וּדְיַדֵּי מֵי אַדָּיוּתָא

יְצַבַּע לְבוּשׁוֹהִי וּדְיִקְרַב בְּמֵי

22 אַדָּיוּתָא יְהֵי מְסָאַב עַד־רַמְשָׁא׃ וְכֹל

דִּי־יִקְרַב־בֵּיהּ מְסָאֲבָא יְהֵי־מְסָאַב

וֶאֱנָשׁ דְּיִקְרַב יְהֵי מְסָאַב עַד־רַמְשָׁא׃

כ

1 וַאֲתוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל כָּל־כְּנִישְׁתָּא

לְמַדְבְּרָא דְצִן בְּיַרְחָא קַדְמָאָה וִיתֵיב

עַמָּא בִּרְקָם וּמִיתַת תַּמָּן מִרְיָם

2 וְאִתְקְבַרַת תַּמָּן׃ וְלָא הֲוָה מַיָּא

לִכְנִשְׁתָּא וְאִתְכְּנִשׁוּ עַל־מֹשֶׁה וְעַל־

3 אַהֲרֹן׃ וּנְצָא עַמָּא עִם־מֹשֶׁה וַאֲמַרוּ

לְמֵימַר וּלְוַי דְּמִתְנָא בְּמוֹתָא

4 דַּאֲחָנָא קֳדָם יְיָ׃ וּלְמָה אַיְתִיתוּן

יַת־קְהָלָא דַיְיָ לְמַדְבְּרָא הָדֵין

לִמְמַת תַּמָּן אֲנַחְנָא וּבְעִירָנָא׃

5 וּלְמָא אַסֵּקְתּוּנָא מִמִּצְרַיִם לְאַיְתָאָה

יָתָנָא לְאַתְרָא בִישָׁא הָדֵין לָא אֲתַר

כְּשַׁר לְבֵית־זְרַע וְאַף לָא־תְאֵינִין

וְגוּפְנִין וְרִמּוֹנִין וּמַיָּא לֵית לְמִשְׁתֵּי׃

6 וְעַל מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן מִן־קֳדָם קְהָלָא

לִתְרַע מַשְׁכַּן זִמְנָא וּנְפַלוּ עַל־

אַפֵּיהוֹן וְאִתְגְּלִי יְקָרָא דַיְיָ לְהוֹן׃

7 וּמַלִּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה לְמֵימַר׃

18 Et tollet hyſſopũ, et tinget eũ in aquis homo mundꝰ: et aſperget ſup tabernaculũ, et ſup oĩa vaſa; et ſup animas quæ erunt ibi: & ſup omnẽ qui tetigerit os, aut occiſũ; ſive mortuũ, aut 19 ſepulchrũ. Aſpergétq; homo mundꝰ ſup immundum, in die tertio et in die ſeptimo: & mundabit eũ in die ſeptimo; et lavabit veſtimenta ſua, et ipſe lavabitur aquâ, et mundabitur 20 in veſpere. Et vir qui fuerit immundꝰ, et non fuerit aſperſus; exterminabitur homo ille de medio eccleſiæ: quia ſanctuariũ Dñi polluit; aqua aſperſionis non fuit aſperſa ſup 21 eũ, immundꝰ erit. Et erit eis in legitimũ ſempiternum: & qui aſperſerit aquã aſperſionis, lavabit veſtimenta ſua; et qui tetigerit aquã aſperſionis, erit 22 immundꝰ uſq; ad veſperam. Et omne ꝙ tetigerit immundus, erit immundũ: et homo qui tetigerit illud, erit immundus uſque ad veſperam.

CAP. XX.

1 Veneruntq; filii Iſrael omniſque congregatio in deſertum Sin menſe primo, & habitavit populus in Cades: & mortua eſt ibi Maria, & ſe- 2 pulta eſt ibi. Et non erant aquæ congregationi: & congregati ſunt contra Moyſen 3 & contra Aaron. Et objurgatus eſt populus contra Moyſen: & dixerunt; Utinam mortui eſſemus, quando mortui ſunt fratres noſtri coram Dño. 4 Cur adduxiſtis eccleſiam Dñi in ſolitudinem hanc: ut moriamur hic, nos et jumenta no- 5 ſtra? Et quare nos feciſtis aſcendere de Ægypto, ut duceretis in locum hunc peſſimum: ubi non eſt locus aptus ad ſeminandum, ubi non ſunt ficus & vites, & malogranata; & a- 6 qua non eſt ad bibendum? Ingreſſiq; ſunt Moyſes & Aaron oſtiũ tabernaculi fœderis, à facie eccleſiæ; et corruerunt ſuper facies ſuas: & revelata eſt 7 eis gloria Dñi. Locutuſque eſt Dñs cum Moyſe dicens.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

18 [illegible]

19 [illegible]

20 [illegible]

21 [illegible]

22 [illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

5 [illegible]

6 [illegible]

7 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

18 [illegible]

19 [illegible]

20 [illegible]

21 [illegible]

22 [illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

5 [illegible]

6 [illegible]

7 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

18 *Et accipiet hyſſopũ, et immerget in aquã vir mundꝰ, aſpergétq; ſuper tabernaculũ, et ſuper vaſa, et ſuper animas quæ fuerint ibi, et ſuper eũ qui (g) tetigerit oſſa, aut occiſum, aut mortuum, aut ſepulchrum.* 19 *Et aſperget mundus ſuper immundum die tertio, et die ſeptimo, et expiabit eum die ſeptimo; poſtea lavabit veſtimenta ſua, et abluet ſe aquâ, mundúſq; erit in veſpera.* 20 *Vir autem qui immundꝰ fuerit, et non purificaverit ſe, exterminabitur anima illa de medio congregationis, quoniam ſanctuariũ Domini contaminavit: aqua ſeparationis aſperſa non eſt ſuper eum, immundus eſt.* 21 *Eritq; vobis in præceptum æternum. Qui autem aſperſerit aquas ſeparationis lavabit veſtimenta ſua: et qui tetigerit aquas ſeparationis, immundus erit uſq; ad veſperam.* 22 *Omne etiam quod tetigerit immundus, immundum erit: anima quoque quæ tetigerit ipſum, immunda erit uſque ad veſperam.*

CAP. XX.

1 *Poſtea venerunt filii Iſrael, omnis congregatio in deſertum Sin, in menſe primo, manſitq; populus in Cades. Mortua autem ibi eſt Maria, et ibi ſepulta.* 2 *Porrò non fuerunt aquæ congregationi, ideò convenerunt adverſus Moſen, et adverſus Aaron.* 3 *Jurgatuſq; eſt populus cum Moſe, et dixerunt in hæc verba; At utinam (a) expiraſſemus cùm expiraverũt fratres noſtri coram Domino.* 4 *Et quare venire feciſtis congregationẽ Domini in deſertum iſtud ut ibi moriamur, nos, et jumenta noſtra?* 5 *Et quare aſcendere nos feciſti de Ægypto, ad introducendũ nos in locũ malum iſtum, non locũ ſeminis, ficuum, et vinearum, et malogranatorum; ne aquæ quidem ſunt ad bibendum.* 6 *Tunc exiit Moſes et Aaron à conſpectu congregationis ad portam tabernaculi teſtimonii, et ceciderunt ſuper facies ſuas, apparuitq; gloria Domini ſuper eos.* 7 *Locutúſq; eſt Dominus Moſi, dicens;*

VER. SAM. (g) appropinquaverit ad (a) conſumpti eſſemus cum conſumerentur

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وياخذ رجل طاهر شيا من صعتر * ويغمسه في ذلك الماء * وينضح منه على الخباء * وعلى جميع 18

الآنية والنفوس التي كانت فيه * وعلى الداني بالعظم * او بالقتيل * او الميت * او القبر * كذاك 19

ينضح الطاهر على النجس في اليوم الثالث والسابع * فاذا ذكاه في اليوم السابع غسل ثيابه *

وارحض بالماء * وطهر في العشاء * واي رجل نجس كذاك * ولم يتذك * فيقطع ذلك الانسان 20

من بين الجوق * لما نجس مقدس الله * اذ دخله ولم ينضح عليه ماء النضح * فهو نجس * ويكون 21

لكم هذا رسم الدهر * وناضح ماء النضح يغسل ثيابه * ومن لامس ماء النضح ينجس الى الليل *

* وكل ما لامسه النجس ينجس * فان كان انسان دانيه فلينجس الى الليل * * الفصل العشرون * 22

* ثم جاء بنو اسرائيل اجمعون الى برية صين في الشهر الاول * واقام القوم في رقيم * وماتت هناك 1

مريم ودفنت * ولم يكن ماء للجماعة * فتحزبوا على موسى وهرون * ولما خاصم القوم موسى 2 3

قالوا * يا ليتنا توفينا بوفاة اخوتنا بين يدي الله * ولم جئتما بجوق الله الى هذه البرية نموت 4

فيها نحن وبهائمنا * ولم اصعدتمونا من مصر * تجيئان بنا الى هذا الموضع الردي * موضع لا زرع 5

فيه * ولا جفن * ولا تين * ولا رمان * حتى ماء الشرب ليس فيه * فاقبل موسى وهارون 6

هاربين من بين يدي الجوق الى باب خباء المحضر * ووقعا على اوجههما * فظهر نور الله

لهما * ثم كلم الله موسى تكليما * 7

18 *Et accipiat homo mundus parum hyſſopi, & intingat illud in aquam illam, et ſpargat ex ea ſuper tentorium, & ſuper omnia vaſa, et animas quæ erant in ipſo, et ſuper eum qui tetigit os, aut homicidium, aut mortuum, aut ſepulchrum.* 19 *Similiter ſparget mundus ſuper immundum die tertiâ et ſeptimâ. Cùmque expiaverit eum die ſeptimâ, lavabit veſtimenta ſua, et lavabit ſe aquâ, et mundabitur in veſpera.* 20 *Et quicunque vir inquinatus eſt hoc modo, et non expiavit ſe, abſcindatur talis homo de medio turbæ, eò quòd fœdaverit ſanctuarium Dei: cùm ingreſſus fuerit in illud, & non aſperſa ſit ſuper eum aquâ aſperſionis; eſt enim immundus.* 21 *Et erit id vobis præceptum ſempiternum. Et qui ſparſit aquã aſperſionis, lavabit veſtimenta ſua: & qui tetigit aquam aſperſionis, polluatur uſque ad noctem.* 22 *Et quicquid tetigerit immundus, contaminabitur: & ſi quis homo tetigerit eum, immundus ſit uſque ad noctem.*

CAP. XX.

1 *Deinde venerunt filii Iſraïl omnes ad deſertum Sin menſe primo, & permanſit populus in Racim, & mortua eſt ibi Maria, et ſepulta eſt.* 2 *Et non erat aqua turbæ, congregatique ſunt adverſus Muſam et Haronem.* 3 *Cùmque rixatus eſſet populus cum Muſa, dixerunt; O utinam mortui eſſemus morte fratrum noſtrorum in conſpectu Dei.* 4 *Et cur duxiſtis vos duo turbam Dei in hoc deſertum, ut in eo moreremur, nos, & jumenta noſtra?* 5 *Et cur extraxiſtis nos ab Ægypto, et duxiſtis nos in hunc locum peſſimum, locũ in quo non eſt ſemen, nec vites, nec ficus, nec mala punica; imò ne aqua quidem ad bibendum eſt in eo?* 6 *Itaque venerunt Muſa et Haron fugientes à conſpectu turbæ ad oſtiũ tabernaculi præſentiæ, & cecidêre in facies ſuas: apparuitque ſplendor Dei ambobus.* 7 *Tum locutus eſt Deus cùm Muſa locutione;*

ספר במדבר׃ כ

Aharon & ,tu ,cœtum fac congregare & ,virgam Accipe
8 קַח אֶת־הַמַּטֶּה וְהַקְהֵל אֶת־הָעֵדָה אַתָּה וְאַהֲרֹן
ſuas aquas dabit & ,eorū oculis in petram ad loquimini & ,tuus frater
אָחִיךָ וְדִבַּרְתֶּם אֶל־הַסֶּלַע לְעֵינֵיהֶם וְנָתַן מֵימָיו
dabis potum & ,petra è aquas eis educes Et
וְהוֹצֵאתָ לָהֶם מַיִם מִן־הַסֶּלַע וְהִשְׁקִיתָ אֶת־
virgam Moſeh accepit Et .eorum jumenta & ,cœtui
9 הָעֵדָה וְאֶת־בְּעִירָם׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה אֶת־הַמַּטֶּה
fecerunt congregare Et .ei præcepit quemadmodum ,DOMINI conſpectu à
10 מִלִּפְנֵי יְהוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּהוּ׃ וַיַּקְהִלוּ
dixit & ,petræ facies ad congregationem ,Aharon & ,Moſeh
מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן אֶת־הַקָּהָל אֶל־פְּנֵי הַסָּלַע וַיֹּאמֶר
educemus hac petra de num :rebelles nunc Audite :eis
לָהֶם שִׁמְעוּ־נָא הַמֹּרִים הֲמִן־הַסֶּלַע הַזֶּה נוֹצִיא
percuſſit & ,ſuam manum Moſeh elevavit Et .aquas vobis
11 לָכֶם מָיִם׃ וַיָּרֶם מֹשֶׁה אֶת־יָדוֹ וַיַּךְ אֶת־
,multæ aquæ ſunt egreſſæ & ;vicibus duabus ſua virga in petram
הַסֶּלַע בְּמַטֵּהוּ פַּעֲמָיִם וַיֵּצְאוּ מַיִם רַבִּים
ad DOMINUS dixit Et .eorum jumentum & ,cœtus bibit &
12 וַתֵּשְׁתְּ הָעֵדָה וּבְעִירָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
me ſanctificādū ad,me in credidiſtis non quod eò :Aharon ad & ,Moſeh
מֹשֶׁה וְאֶל־אַהֲרֹן יַעַן לֹא־הֶאֱמַנְתֶּם בִּי לְהַקְדִּישֵׁנִי
congregationem introducetis non idcirco ,Iſrael filiorum oculis in
לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָכֵן לֹא תָבִיאוּ אֶת־הַקָּהָל
jurgii aquæ Iſtæ .eis dedi quam terram in iſtam
13 הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נָתַתִּי לָהֶם׃ הֵמָּה מֵי מְרִיבָה
ſe ſanctificavit & ,DOMINO cum Iſrael filii ſunt jurgati quibꝰ
אֲשֶׁר־רָבוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־יְהוָה וַיִּקָּדֵשׁ
regem ad Cades è legatos Moſeh miſit Et .eis in
14 בָּם׃ וַיִּשְׁלַח מֹשֶׁה מַלְאָכִים מִקָּדֵשׁ אֶל־מֶלֶךְ
omnem noſti Tu :Iſrael tuus frater dixit Sic :Edom
אֱדוֹם כֹּה אָמַר אָחִיךָ יִשְׂרָאֵל אַתָּה יָדַעְתָּ אֵת כָּל־
,Ægyptum in noſtri patres deſcenderunt Et .nos invenit quæ fatigationem
15 הַתְּלָאָה אֲשֶׁר מְצָאָתְנוּ׃ וַיֵּרְדוּ אֲבֹתֵינוּ מִצְרַיְמָה
,Ægyptii nobis malefecerūt &:multis diebus Ægypto in ſedimus &
וַנֵּשֶׁב בְּמִצְרַיִם יָמִים רַבִּים וַיָּרֵעוּ לָנוּ מִצְרַיִם
.noſtris patribus &
וְלַאֲבֹתֵינוּ׃

Verſio VULG. LAT.

8 Tolle virgam, & congrega populum, tu & Aaron frater tuus, & loquimini ad petram coram eis, & illa dabit aquas. Cúmque eduxeris aquã de petra, bibet omnis multitudo & jumenta ejus. 9 Tulit igitur Moyſes virgam, quæ erat in conſpectu Domini, ſicut 10 præceperat ei, Congregatâ multitudine ante petram; dixítque eis, Audite rebelles & increduli: Num de petra hac vobis aquam poterimus ejicere? 11 Cúmque elevâſſet Moyſes manum, percutiens virgâ bis ſilicem, egreſſæ ſunt aquæ largiſſimæ, ita ut populus biberet & jumenta. 12 Dixítque Dominus ad Moyſen & Aaron, Quia non credidiſtis mihi, ut ſanctificaretis me coram filiis Iſrael, non introducetis hos populos in terram, 13 quam dabo eis. Hæc eſt aqua Contradictionis, ubi jurgati ſunt filii Iſrael contra Dominum, & ſanctificatus eſt in eis. 14 Miſit intereà nuntios Moyſes de Cades ad regem Edom, qui dicerent, Hæc mandat frater tuus Iſrael; Nôſti omnem laborem qui ap- 15 prehendit nos, Quo modo deſcenderint patres noſtri in Ægyptum, & habitaverimꝰ ibi multo tempore, afflixeríntque nos Ægyptii, & patres noſtros.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

8 Λάβε τὴν (ε) ῥάβδον σου, καὶ ἐκκλησίασον τὴν συναγωγὴν σὺ καὶ Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου, καὶ λαλήσατε πρὸς τὴν πέτραν ἐναντίον αὐτῶν, καὶ δώσει τὰ ὕδατα αὐτῆς, καὶ ἐξοίσετε αὐτοῖς ὕδωρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ ποτιεῖτε τὴν συναγωγὴν, καὶ τὰ κτήνη αὐ- 9 τῶν. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς τὴν ῥάβδον τὴν ἀπέναντι κυρίου, καθὰ 10 συνέταξε κύριος. Καὶ ἐξεκκλησίασε Μωυσῆς καὶ Ἀαρὼν τὴν συναγωγὴν ἀπέναντι τῆς πέτρας, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἀκούσατέ μου οἱ ἀπειθεῖς· μὴ ἐκ τῆς πέτρας 11 ταύτης ἐξάξομεν ὑμῖν ὕδωρ; Καὶ ἐπάρας Μωυσῆς τὴν χεῖρα αὐτοῦ, ἐπάταξε τὴν πέτραν τῇ ῥάβδῳ δίς· καὶ ἐξῆλθεν ὕδωρ πολὺ, καὶ ἔπιεν ἡ συναγωγὴ, καὶ τὰ 12 κτήνη αὐτῶν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν καὶ Ἀαρὼν, Ὅτι οὐκ ἐπιστεύσατε ἁγιάσαι με ἐναντίον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, διὰ τοῦτο οὐκ εἰσάξετε ὑμεῖς τὴν συναγωγὴν ταύτην εἰς τὴν γῆν ἣν (ζ) 13 δέδωκα αὐτοῖς. (η) Τοῦτο τὸ ὕδωρ Ἀντιλογίας, ὅτι ἐλοιδορήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἔναντι κυ- 14 ρίου, καὶ ἡγιάσθη ἐν αὐτοῖς. Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς ἀγγέλους ἐκ Κάδης πρὸς βασιλέα Ἐδὼμ, λέγων, Τάδε λέγει ὁ ἀδελφός σου Ἰσραὴλ, Σὺ ἐπίστῃ πάντα τὸν 15 μόχθον τὸν εὑρόντα ἡμᾶς. Καὶ κατέβησαν οἱ πατέρες ἡμῶν εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρῳκήσαμεν (θ) ἐν Αἰγύπτῳ ἡμέρας πλείους, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν.

Sume virgam tuam, & convoca ſynagogam, tu & Aaron frater tuus; & loquimini ad petram coram eis: & dabit aquas ſuas; & proferetis ipſis aquam de petra, & potabitis ſynagogam et pecora eorum. 9 *Et ſumpſit Moyſes virgam quæ ante Dominum, ſicut præcepit Dominus.* 10 *Et evocavit Moyſes et Aaron ſynagogam ante petram; et dixit ad eos, Audite me increduli: Nunquid ex petra hac educemus vobis aquam?* 11 *Et extollens Moyſes manum ſuam, percuſſit petram virgâ bis. Et exiit aqua multa: et bibit ſynagoga, et pecora eorum.* 12 *Et dixit Dominus ad Moyſen et Aaron, Quia non credidiſtis ſanctificare me in conſpectu filiorum Iſrael, propterea non inducetis vos ſynagogam hanc in terram, quam dedi eis.* 13 *Hæc aqua Contradictionis: quia maledixerunt filii Iſrael ante Dominum, et ſanctificatus eſt in ipſis.* 14 *Et miſit Moyſes nuntios è Cades ad regem Edom, dicens; Hæc ait frater tuus Iſrael, Tu nôſti omnem laborem qui invenit nos.* 15 *Et deſcenderunt patres noſtri in Ægyptum: et incolæ fuimus in Ægypto dies plures: et afflixerunt nos Ægyptii, et patres noſtros.*

MS.A. (ε) ῥάβδον, καὶ (ζ) ἔδωκα (η) Τοῦτο ὕδωρ (θ) εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι ἡμέρας πλείους, καὶ τοὺς

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

8 * ܣܒ ܠܟ ܚܘܛܪܐ. ܘܟܢܘܫ ܟܢܘܫܬܐ. ܐܢܬ. ܘܐܗܪܘܢ ܐܚܘܟ. ܘܡܠܠܘ
ܥܡ ܟܐܦܐ ܠܥܝܢܝܗܘܢ. ܘܬܬܠ ܡܝ̈ܗ. ܘܐܦܩ ܠܗܘܢ ܡܝ̈ܐ ܡܢ
9 ܟܐܦܐ. ܘܐܫܩܝ ܠܟܢܘܫܬܐ. ܘܠܒܥܝܪܗܘܢ. * ܘܢܣܒ ܡܘܫܐ ܚܘܛܪܐ ܡܢ
10 ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܗ. * ܘܟܢܫ ܡܘܫܐ ܘܐܗܪܘܢ ܠܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܠܘܬ
ܟܐܦܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܫܡܥܘ ܗܫܐ ܡܡܪܡܪܢܐ܆ ܡܢ ܗܕܐ ܟܐܦܐ. ܢܦܩ ܠܟܘܢ
11 ܡܝ̈ܐ. * ܘܐܪܝܡ ܡܘܫܐ ܐܝܕܗ. ܘܡܚܝܗ ܠܟܐܦܐ ܒܚܘܛܪܗ ܬܪܬܝܢ ܙܒܢܝ̈ܢ.
12 ܘܢܦܩܘ ܡܝ̈ܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܐܫܬܝܘ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܒܥܝܪܗܘܢ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ
ܠܡܘܫܐ ܘܠܐܗܪܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܗܝܡܢܬܘܢ ܒܝ. ܠܡܩܕܫܘܬܢܝ ܩܕܡ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ.
13 ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܐ ܬܥܠܘܢ ܠܟܢܘܫܬܐ ܗܕܐ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܗܘܢ. * ܗܠܝܢ
14 ܐܢܘܢ ܡܝ̈ܐ ܕܡܨܘܬܐ. ܕܐܬܚܪܝܘ ܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܩܕܡ ܡܪܝܐ: ܘܐܬܩܕܫ ܒܗܘܢ. * ܘܫܕܪ
ܡܘܫܐ ܐܝܙܓܕ̈ܐ ܡܢ ܪܩܡ ܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܐܕܘܡ. ܘܐܡܪ ܠܗ: ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܐܚܘܟ ܐܝܣܪܝܠ.
15 ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܟܠܗ ܥܡܠܐ ܕܐܫܟܚܢ. * ܘܢܚܬܘ ܐܒܗ̈ܬܢ ܠܡܨܪܝܢ: ܘܝܬܒܢ
ܒܡܨܪܝܢ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝ̈ܐܐ. ܘܐܒܐܫܘ ܠܢ ܡܨܪܝ̈ܐ ܘܠܐܒܗ̈ܬܢ.

Sume tibi virgam, & congrega cœtum, tù, & Aharon frater tuus; & loquere ſuper petram in conſpectu eorum, & dabit aquas ſuas: & educ eis aquas de petra, & pota cœtum, eorumque jumenta. 9 Sumpſit ergò Moſes virgam à conſpectu Domini, quemadmodum præcepit ei. 10 Et congregans Moſes & Aharon totum cœtum ad petram, dixit eis; Audite modò irritatores, Ex hac petra educemus vobis aquas? 11 Elevavítque Moſes manum ſuam, & percuſſit petram virgâ ſuâ duabus vicibus, & effluxerunt aquæ multæ, biberuntque populus univerſus & jumenta eorum. 12 Et ait Dominus ad Moſen & ad Aharonem, Eò quòd non credideritis in me, ut me ſanctificaretis coram filiis Iſrael, propterea non introducetis congregationem iſtam in terram quam dedi eis. 13 Hæ ſunt aquæ contentionis pro quibus contenderunt filii Iſrael coram Domino, & ſanctificatus eſt in eis. 14 Præterea miſit Moſes nuntios ex Recem ad regem Edom *hiſce mandatis*, Sic ait frater tuus Iſrael, Tu nôſti cunctum laborem qui contigit nobis; 15 Deſcenderunt patres noſtri in Ægyptum, & manſimus in Ægypto diebus multis, & vexârunt nos Ægyptii, patreſque noſtros.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LAT.

תרגום אונקלוס Targ. ONKELOS.

8 טוֹל יָת־חוּטְרָא וְאַכְנֵישׁ
יָת־כְּנִשְׁתָּא אַתְּ
וְאַהֲרֹן אֲחוּךְ וּתְמַלְּלוּן
עִם־כֵּיפָא לְעֵינֵיהוֹן וְיִתֵּן
מוֹהִי וְתַפֵּיק לְהוֹן מַיָּא
מִן־כֵּיפָא וְתַשְׁקֵי יָת־
כְּנִשְׁתָּא וְיָת־בְּעִירְהוֹן׃
9 וּנְסֵיב מֹשֶׁה יָת־חוּטְרָא
מִן־קֳדָם יְיָ כְּמָא־דִי
10 פַקְדֵּיהּ׃ וְאַכְנִישׁוּ מֹשֶׁה
וְאַהֲרֹן יָת־קְהָלָא לִקְדָם
כֵּיפָא וַאֲמַר לְהוֹן שְׁמַעוּ־
כְעַן סָרְבָנַיָּא הֲמִן־כֵּיפָא
הָדֵין נַפֵּיק לְכוֹן מַיָּא׃
11 וַאֲרֵים מֹשֶׁה יָת־יְדֵיהּ
וּמְחָא יָת־כֵּיפָא בְּחוּטְרֵיהּ
תַּרְתֵּין זִמְנִין וּנְפַקוּ מַיָּא
סַגִּיאֵי וּשְׁתִיאַת כְּנִשְׁתָּא
12 וּבְעִירְהוֹן׃ וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה
וּלְאַהֲרֹן חֲלָף דְלָא
הֵימַנְתּוּן בְּמֵימְרִי לְקַדָּשׁוּתִי
לְעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּכֵן לָא
תַעֲלוּן יָת־קְהָלָא הָדֵין
לְאַרְעָא דִּי־יְהָבִית לְהוֹן׃
13 אִנּוּן מֵי מַצּוּתָא דִנְצוֹ
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל קֳדָם־יְיָ
14 וְאִתְקַדַּשׁ בְּהוֹן׃ וּשְׁלַח
מֹשֶׁה אִזְגַּדִּין מֵרְקַם לְוָת־
מַלְכָּא דֶאֱדוֹם כִּדְנַן
אֲמַר אֲחוּךְ יִשְׂרָאֵל אַתְּ
יְדַעְתְּ יָת־כָּל־עָקְתָא
15 דִּי אַשְׁכַּחְתָּנָא׃ וּנְחַתוּ
אֲבָהָתָנָא לְמִצְרַיִם וִיתֵיבְנָא
בְּמִצְרַיִם יוֹמִין סַגִּיאִין
וְאַבְאִישׁוּ לָנָא מִצְרָאֵי
וְלַאֲבָהָתָנָא׃

8 Tolle virgam, & congrega cœtum tu & Aaron frater tuus; et loquimini ad petram ante oculos eorum; & dabit aquas ſuas: & educes eis aquam de petra; & potabis eos aqua, & adaquabis jumenta eo- 9 rum. Tulitque Moyſes virgam à facie Domini: ſicut 10 præceperat ei. Congregaverúntque Moyſes et Aaron eccleſiam ante petram: Dixitque eis, Audite nunc rebelles; nunquid de petra hac educemus vobis a- 11 quam? Elevavítque Moyſes manum ſuam, & percuſſit bis petram virga ſua: & egreſſæ ſunt aquæ multæ; & bibit cœtus, & jumenta eo- 12 rum. Dixitque Dominus ad Moyſen & Aaron: Quia non credidiſtis verbo meo, ut ſanctificaretis me ante oculos filiorum Iſrael: ideo non introducetis congregationem hanc in terram quam dedi eis. 13 Hæ ſunt aquæ jurgii, quia jurgati ſunt filii Iſrael coram Domino: & ſanctificatus 14 eſt in eis. Miſitque Moyſes nuncios de Cades ad regem Idumeæ: Hæc dicit frater tuus Iſrael; Tu cognoviſti omnem tribulationem quæ inve- 15 nit nos. Deſcenderúntque patres noſtri in Ægyptum, et habitavimus in Ægypto diebus multis: & afflixerunt nos Ægyptii, & patres noſtros.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

8 [illegible] 9 [illegible] 10 [illegible] 11 [illegible] 12 [illegible] 13 [illegible] 14 [illegible] 15 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

8 [illegible] 9 [illegible] 10 [illegible] 11 [illegible] 12 [illegible] 13 [illegible] 14 [illegible] 15 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

8 *Accipe virgam, & congrega congregationem, tu, & Aaron frater tuus; & loquimini petræ in oculis eorum, & dabit aquas ſuas, educéſque illis aquas de petra, & potabis congregationem, & jumenta eorum.* 9 *Tunc accepit Moſes virgam à conſpectu Domini ſicut præceperat ei.* 10 *Congregaverunt igitur Moſes & Aaron congregationem ad conſpectum petræ, & dixit eis; Audite nunc rebelles, num de petra iſta educemus vobis aquas?* 11 *Et extollens Moſes manum ſuam percuſſit petram cum virga ſua duabus vicibus, & egreſſæ ſunt aquæ multæ, bibitque congregatio, & jumenta eorum.* 12 *Dixit inſuper Dominus Moſi & Aaroni, Eò quòd non credidiſtis mihi ut ſanctificaretis me in oculis filiorum Iſrael, ideo non introducetis congregationem iſtam in terram quam dedi eis.* 13 *Iſtæ ſunt aquæ contentionis pro quibus contenderunt filii Iſrael cum Domino, & ſanctificatus eſt in eis. Tunc dixit Moſes, Deſpota Domine, tu cœpiſti oſtendere ſervo tuo magnitudinem tuam, & manum tuam fortem. Quis enim Deus in cœlis, & in terra qui fecerit ſecundùm opera tua, & ſecundùm virtutes tuas? Transeam quæſo, & videam terram illam bonam quæ eſt trans Jordanem, montem illum bonum, atque Libanum. Sed dixit Dominus Moſi, Sufficiat tibi, ne addas loqui mihi ampliùs de hac re. Aſcende ad verticem (b) collis, & attolle oculos tuos, ad Occidentem, ad Aquilonem, ad Meridiem, & Orientem, & contemplare oculis tuis; non enim tranſibis Jordanem iſtum. Præcipe etiam Joſuæ filio Nun, & conforta eum, & corrobora eum; nam ipſe tranſibit ante populum iſtum: ipſe quoque dividet iis in hæreditatem terram quam videbis. Locutus eſt præterea Dominus Moſi, dicens; Sufficiat vobis (c) circuire montem iſtum, convertite vos ad Septentrionē. Populo verò præcipe, dicens; Vos tranſitis per fines fratrum veſtrorum filiorum Eſau habitantium in (d) Seir; formidabunt autem vos, ideo cuſtodietis vos plurimùm. Ne conſeratis cum eis prælium; non enim tradam vobis de terra eorum in hæreditatem, ne veſtigium quidem plantæ pedis, quoniam in hæreditatem Eſau tradidi montem (e) Seir. Cibū emetis ab eis argento ut comedatis, aquas etiam emetis ab iis argento ut bibatis.* 14 *Poſtea miſit Moſes nuntios de Cades ad regem Edom, Sic dicit frater tuus Iſrael, Tu cognoviſti omnem laborem qui apprehendit nos.* 15 *Deſcenderunt enim patres noſtri in Ægyptū, & habitavimus in Ægypto multis diebus, et malè tractaverunt nos Ægyptii, & patres noſtros.*

VER. SA. *(b) ſpeculationis, (c) circumeuntibus* (d) Gablah; (e) Gablah.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

8 *خذ العصا *واجمع الجماعة انت وهرون اخوك *وقولا للصخر بحضرتهم ان يخرج ماوه فلتخرج لهم
9 المياه من الصخر *وتسقيهم وبهائمهم *فاخذ موسي العصا من بين يدي الله كما امر *وجمع
10 موسي وهرون القوم الي حضرة الصخر *فقال لهم اسمعوا يا عصاة *من هذا الصخر الحجر
11 نخرج لكم ماء *ورفع يده *وضرب الصخر بعصاه مرتين *فخرج ماء كثير شربت منه الجماعة
12 وبهائمهم *فقال الله لموسي وهرون *كما لم تومناهم بي وتقدساني بحضرة بني اسرايل *كذاك لا
13 تدخلان هذا الجوق الي البلد الذي اقسمت عليه لهم *ذلك ماء الخصومة الذي خاصم بنو
14 اسرايل رسولي ربهم بسببه *فتعظم فيهم *ثم بعث موسي برسل من رقيم الي ملك ادوم *كذا
15 قال اخوك اسرايل *انت عالم بجميع المصايب التي نالتنا *وان اباءنا نزلوا مصر *فاقمنا بمصر
مدة طويلة *فاساء المصريون بنا وباباينا *

8 *Sume baculum, & congrega cœtum, tu, & Haron frater tuus, & dicite ambo ad petrã in præſentia eorũ ut exeat aqua ejus, et exibunt ipſis aquæ ex petra, et adaquabunt eos et jumenta eorũ.* 9 *Accepitq; Muſa baculum à conſpectu Dei ſicut præceperat ei:* 10 *Et congregavit Muſa & Haron turbã ante conſpectum petræ, dixitq; eis; Audite, ô rebelles: Ex hac rupe ſaxea educemus vobis aquã.* 11 *Levavitque manum ſuam, & percuſſit petram baculo ſuo duabus vicibus, & exiit aqua copioſa, bibitq; ex eâ cœtus, & jumenta eorũ.* 12 *Dixit autẽ Deus Muſæ & Haroni, Quemadmodum non feciſtis eos credere in me, nec ſanctificâſtis me corã filiis Iſrail, ſic non introducetis hanc turbã ad regionem pro qua juravi eis.* 13 *Ea eſt aqua contentionis, cujus cauſâ contenderunt filii Iſrail cum ambobus apoſtolis Domini ſui, & magnificatus eſt in eis.* 14 *Item legavit Muſa nuntios de Racim ad regem Adum, dicens; Sic ait frater tuus Iſrail, Tu nôſti omnia accidentia quæ evenerunt nobis,* 15 *Et quòd patres noſtri deſcenderint in Ægyptum, et manſerimus in Ægypto longo intervallo, læſerintque Ægyptii nos & patres noſtros.*

ספר במדבר: כ

;angelum misit & ,nostrā vocem audivit & ,Dominum ad clamavim⁹ Et
16 ונצעק אל־יהוה וישמע קלנו וישלח מלאך
extremi civitate Cades in nos ecce Et .Ægypto ex nos eduxit &
ויצאנו ממצרים והנה אנחנו בקדש עיר קצה
agro in transibimus non ;tua terra in obsecro Transeamus .tui termini
17 גבולך׃ נעברה־נא בארצך לא נעבר בשדה
;ambulabimus regis via :putei aquas bibemus neque ;vinea in &
ובכרם ולא נשתה מי באר דרך המלך נלך
transeamus quo usque ,sinistram vel ,dexteram declinabimus non
לא נטה ימין ושמאול עד אשר־נעבר
forte ne,me per transibis Non :Edom eum ad dixit Et .tuum terminum
18 גבלך׃ ויאמר אליו אדום לא תעבר בי פן־
:Israel filii eum ad dixerunt Et .tui occursum in egrediar gladio in
19 בחרב אצא לקראתך׃ ויאמרו אליו בני־ישראל
,meæ acquisitiones &,ego biberimus tuas aquas si & :ascendemus trita via In
במסלה נעלה ואם־מימיך נשתה אני ומקני
.transibo meis pedib⁹ in ,verbum non Tantum .earū venditionē dabo &
ונתתי מכרם רק אין־דבר ברגלי אעברה׃
ej⁹ occursum in Edom est egressus Et .transibis Non :dixit Et
20 ויאמר לא תעבר ויצא אדום לקראתו
Israel dare Edom renuit Et .forti manu in & ,gravi populo in
21 בעם כבד וביד חזקה׃ וימאן אדום נתן את־ישראל
,Cades è sunt profecti Et .eo desuper Israel declinavit & :suo termino in transire
22 עבר בגבלו ויט ישראל מעליו׃ ויסעו מקדש
Dominus dixit Et .montem Hor cœtus omnis ,Israel filii venerūt &
23 ויבאו בני־ישראל כל־העדה הר ההר׃ ויאמר יהוה
,Edom terræ terminum super ,monte Hor in ,Aharon ad & ,Moseh ad
אל־משה ואל־אהרן בהר ההר על־גבול ארץ־אדום
ingredietur non quia ;suos populos ad Aharon Colligetur :dicendo
24 לאמר׃ יאסף אהרן אל־עמיו כי לא יבא
fueritis rebelles quòd eò ,Israel filiis dedi quam ,terram ad
אל־הארץ אשר נתתי לבני ישראל על אשר־מריתם
Elhazar & ,Aharon Accipe .jurgii aquis in meo ori
25 את־פי למי מריבה׃ קח את־אהרן ואת־אלעזר
fac expoliare Et .montem Hor eos fac ascendere &,ejus filium
26 בנו והעל אתם הר ההר׃ והפשט
:ej⁹ filium Elhazar eas facies induere & ,suas vestes Aharon
את־אהרן את־בגדיו והלבשתם את־אלעזר בנו
,Moseh fecit Et .ibi morietur & ,colligetur Aharon &
27 ואהרן יאסף ומת שם׃ ויעש משה
oculis in,montem Hor ad ascenderunt &,Dominus præcepit quemadmodū
כאשר צוה יהוה ויעלו אל־הר ההר לעיני
,suas vestes Aharon Moseh fecit expoliare Et .cœtus omnis
28 כל־העדה׃ ויפשט משה את־אהרן את־בגדיו
Aharon est mortu⁹ Et.ej⁹ filium Elhazar eas fecit induere &
וילבש אתם את־אלעזר בנו וימת אהרן
viderunt Et.monte de Elhazar & Moseh descendit &:montis capite in ibi
29 שם בראש ההר וירד משה ואלעזר מן־ההר׃ ויראו
diebus triginta Aharon fleverunt & :Aharon obiisset quòd ,cœtus omnis
כל־העדה כי גוע אהרן ויבכו את־אהרן שלשים יום
.Israel domus omnis
כל בית ישראל׃

Verſio VULG. LAT.

16 Et quomodò clamaverimus ad Dominum, & exaudierit nos, miſeritq; angelum, qui eduxerit nos de Ægypto. Ecce in urbe Cades, quæ eſt in extremis 17 finibus tuis, poſiti, Obſecramus, ut nobis tranſire liceat per terram tuam. Non ibimus per agros, nec per vineas: non bibemus aquas de puteis tuis, ſed gradiemur viâ publicâ, nec ad dexteram nec ad ſiniſtram declinantes, donec 18 tranſeamus terminos tuos. Cui reſpondit Edom, Non tranſibis per me, alioquin armatus 19 occurram tibi. Dixerúntq; filii Iſrael, Per tritam gradiemur viam: & ſi biberimus aquas tuas nos & pecora noſtra, dabimus quod juſtum eſt: nulla erit in pretio difficultas, tan20 tùm velociter tranſeamus. At ille reſpondit, Non tranſibis. Statimq; egreſſus eſt obvius, cum infinita multitudine, & 21 manu forti, Nec voluit acquieſcere deprecanti, ut concederet tranſitum per fines ſuos: quam ob rem divertit ab eo Iſrael. 22 Cúmque caſtra moviſſent de Cades, venerũt in montẽ Hor, qui eſt in finibus terræ Edom: 23 Ubi locutus eſt Dominus ad 24 Moyſen, Pergat, inquit, Aaron ad populos ſuos: non enim intrabit terram, quã dedi filiis Iſrael, eò quòd incredulus fuerit ori meo, ad Aquas contra25 dictionis. Tolle Aaron & filiũ ej⁹ cũ eo, et duces eos in mon26 tẽ Hor. Cúmq; nudaveris patrẽ veſte ſuâ, indues eâ Eleazarum filiũ ejus. Aaron collige27 tur, et morietur ibi. Fecit Moyſes, ut præceperat Dominus: & aſcenderunt in montẽ Hor co28 râ omni multitudine. Cúmque Aaron ſpoliâſſet veſtibus ſuis, induit eis Eleazarũ filiũ ejus. 29 Illo mortuo in montis ſupercilio, deſcendit cum Eleazaro. 30 Omnis autẽ multitudo videns occubuiſſe Aaron, flevit ſuper eo triginta diebus per cunctas familias ſuas.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

16 Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον, ϗ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, ϗ ἀποστείλας ἄγγελον, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου. ϗ νῦν ἐσμὲν ἐν Κάδης πόλει, ἐκ μέρους τῶν ὁρίων 17 σου. Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς σου· οὐ διελευσόμεθα δι' ἀγρῶν, οὐδὲ δι' ἀμπελώνων, οὐδὲ πιόμεθα ὕδωρ ἐκ λάκκου σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα. οὐκ ἐκκλινοῦμεν δεξιὰ οὐδὲ εὐώνυμα, ἕως ἂν παρέλθωμεν τὰ ὅριά 18 σου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Ἐδὼμ, Οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ· εἰ δὲ μὴ, ἐν πολέμῳ ἐξ19 ελεύσομαι εἰς συνάντησίν σοι. Καὶ λέγουσιν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, Παρὰ τὸ ὄρος παρελευσόμεθα· ἐὰν δὲ τοῦ ὕδατός σου πίωμεν (ι) ἐγώ τε ϗ τὰ κτήνη μου, δώσω τιμήν σοι. ἀλλὰ τὸ πρᾶγμα οὐδέν ἐστι· παρὰ τὸ ὄρος 20 (κ) παρελευσόμεθα. Ὁ δὲ εἶπεν, Οὐ διελεύσῃ δι' ἐμοῦ. ϗ ἐξῆλθεν Ἐδὼμ εἰς συνάντησιν (λ) αὐτῷ ἐν ὄχλῳ βαρεῖ, ϗ ἐν χει21 ρὶ ἰσχυρᾷ. Καὶ οὐκ ἠθέλησεν Ἐδὼμ δοῦναι τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ. ϗ 22 ἐξέκλινεν Ἰσραὴλ ἀπ' αὐτοῦ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης· ϗ παρεγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ 23 πᾶσα ἡ συναγωγὴ εἰς Ὢρ τὸ ὄρος. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν ϗ Ἀαρὼν ἐν Ὢρ τῷ ὄρει ἐπὶ τῶν ὁρίων γῆς Ἐδὼμ, λέ24 γων, Προστεθήτω Ἀαρὼν πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ, ὅτι οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν ἣν (μ) δέδωκα τοῖς υἱοῖς (ν) Ἰσραὴλ, διότι παρωξύ25 νατέ με ἐπὶ τοῦ ὕδατος τῆς Λοιδορίας. Λάβε τὸν (ξ) Ἀαρὼν ϗ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ϗ ἀνάβασον αὐτοὺς εἰς Ὢρ τὸ ὄρος, (ο) ἐναν26 τι πάσης τῆς συναγωγῆς. Καὶ ἔκδυσον Ἀαρὼν τὴν στολὴν αὐτοῦ, ϗ ἔνδυσον Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. ϗ Ἀαρὼν προστεθεὶς, ἀποθανέτω 27 ἐκεῖ. Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς, καθὰ συνέταξε κύριος αὐτῷ· ϗ ἀνεβίβασεν (π) αὐτὸν εἰς Ὢρ τὸ ὄρος, ἐναντίον πάσης τῆς συναγωγῆς. 28 Καὶ ἐξέδυσε τὸν Ἀαρὼν τὰ ἱμάτια αὐτοῦ, ϗ 29 ἐνέδυσεν αὐτὰ Ἐλεάζαρ τὸν υἱὸν αὐτοῦ. Καὶ ἀπέθανεν (ρ) Ἀαρὼν ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους. ϗ κατέβη Μωυσῆς ϗ Ἐλεάζαρ ἐκ τοῦ 30 ὄρους. Καὶ εἶδε πᾶσα ἡ συναγωγὴ ὅτι ἀπελύθη Ἀαρὼν, ϗ ἔκλαυσαν τὸν Ἀαρὼν τριάκοντα ἡμέρας πᾶς οἶκος Ἰσραήλ.

Et exclamavimus ad Dominũ, et 16 *exaudivit Domin⁹ vocẽ noſtrã: et mittens Angelũ, eduxit nos de Ægypto. Et nunc ſum⁹ in Cades civitate, à parte finium tuorum.* 17 *Tranſibimus per terrã tuã: non pertranſibim⁹ per agros, neq; per vineas; neq; bibem⁹ aquã de lacu tuo. Viã regiã ibimus. Non declinabimus in dextera neque in ſiniſtra; quoadusq; præterierimus fines tuos.* 18 *Et dixit ad eũ Edom, Non pertranſibis per me. Si autẽ non, in bello egrediar in occurſũ tibi.* 19 *Et dicunt ei filii Iſrael, Juxta montẽ tranſibimus. Si autẽ de aqua tua biberimus et ego, et pecora mea, dabo pretiũ tibi. Sed res nulla eſt; juxta montẽ tranſibimus.* 20 *At ille dixit, Non pertranſibis per me. Et exiit Edõ obviã ei in turba gravi, et in manu forti.* 21 *Et non voluit Edõ dare ipſi Iſrael tranſire per fines ſuos.* 22 *Et declinavit Iſrael ab eo. Et promoverunt è Cades. Et advenerunt filii Iſrael, omnis ſynagoga in Or montẽ.* 23 *Et dixit Dominus ad Moyſen & Aaron in Or monte ſuper fines terræ Edõ, dicens,* 24 *Apponatur Aarõ ad populũ ſuũ; quia non introibitis in terrã, quã dedi filiis (a) Iſrael, quoniã exacerbâſtis me ſuper aquã Maledictionis.* 25 *Sume Aaron, & Eleazarum filium ejus: et fac eos aſcendere in Or montem, coram omni ſynagoga.* 26 *Et exue Aaron ſtolã ejus, & indue Eleazarum filium ejus. Et Aaron appoſitus moriatur ibi.* 27 *Et fecit Moyſes, ſicut conſtituit Dominus ei: et aſcendere eum fecit in Or montem, coram omni ſynagoga.* 28 *Et exuit Aaron veſtimentis ejus, & induit ea Eleazarum filium ejus.* 29 *Et mortuus eſt Aaron ſuper cacumen montis. Et deſcendit Moyſes & Eleazar de monte.* 30 *Et vidit omnis ſynagoga; quia (b) dimiſſus eſt Aaron, & fleverunt Aaron triginta dies, omnis domus Iſrael.*

MS.A. (ι) ἐγὼ δὲ ϗ (κ) πορευόμεθα. (λ) αὐτοῦ (μ) ἔδωκα (ν) Ἰσραὴλ ἐν κατασχέσει, διότι (ξ) Ἀαρὼν τὸν ἀδελφόν σου, ϗ (ο) ἐναντίον (π) αὐτοὺς (ρ) Ἀαρὼν ἐκεῖ ἐπὶ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Oravim⁹ autẽ corã Dño, audivítq; vocẽ noſtrã, & mittens angelũ, eduxit nos ex Ægypto: & ecce ſum⁹ in Recẽ urbe quæ eſt in extremitate limitũ tuorũ. 16 Nunc tranſire liceat per terrã tuã: non tranſibim⁹ per ullũ agrũ aut vineã, neq; bibem⁹ ex aquis puteorũ: ſed per viã regiã ibim⁹, & non declinabim⁹ ad dexteram neq; ad ſiniſtrã, donec tranſierim⁹ fines tuos. 17 Reſpondit ei Edõ, Ne tranſeas per limites meos, ne cum gladio egrediar in occurſũ tuũ. 18 Dixerũt ad eũ filii Iſrael, Per ſemitã aſcendemus, & ſi ex aquis tuis biberim⁹ nos & jumenta noſtra, dabim⁹ pretium illarũ; noſtris tantummodo pedibus tranſibim⁹. 19 Ait illis Edom, Non tranſibitis: egreſſuſq; eſt Edõ in occurſum eorũ cũ populo magno, & manu robuſtâ. 20 Noluit ergò Edom permittere filiis Iſrael ut tranſirẽt per fines ſuos: quare deflexit Iſrael ab ipſo. 21 Et profecti ex Recẽ, venerũt filii Iſrael, tot⁹ *videlicet*, cœt⁹ ad motẽ Hor. 22

Obitus Aharonis.

Dixitq; Dñs ad Moſen & ad Aharonem in monte Hor, in finib⁹ terræ Edõ; 23 Colligat ſe Aharõ ad populũ ſuũ: non enim ingredietur in terrã quã dedi filiis Iſrael, eò quòd exacerbâſtis verbũ oris mei ad aquas contentionis, neq; ſanctificâſtis me in aquis in præſentia eorũ. 24 Duc Aharonẽ & Eliazar filiũ ej⁹, & aſcẽdere fac eos ad montem Hor. 25 Et exue Aharonẽ veſtib⁹ ſuis, eaſq; indue Eliazar filiũ ej⁹: Aharõ verò colligetur, & morietur illic. 26 Fecit itaq; Moſes quemadmodum præcepit ei Dñs, & aſcẽderũt in montẽ Hor, vidẽte totâ congregatione. 27 Et exuit Moſes Aharonẽ veſtib⁹ ej⁹, & induit eas Eliazar filiũ ej⁹: mortu⁹ eſt illic Aharõ in monte Hor, & deſcẽdit Moſes cũ Eliazar de monte. 28 Vidẽtes autẽ tot⁹ cœt⁹ mortuũ eſſe Aharonẽ, fleverũt Aharonẽ triginta dieb⁹ omnes Iſraelitæ. 29

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

16 וצלינא קדם יי וקביל צלותנא ושלח מלאכא ואפקנא ממצרים והא אנחנא ברקם קרתא דבסטר תחומך: 17 נעבר כען בארעך לא נעבר בחקל ובכרם ולא נשתי מי גוב אורח מלכא נזיל לא נסטי לימינא ולסמאלא עד דנעבר תחומך: 18 ואמר ליה אדומאה לא תעבר בתחומי דלמא בקטלין בחרבא אפוק לקדמותך: 19 ואמרו ליה בני ישראל באורח כבישא נסק ואם מימך נשתי אנא ובעירי ואתן דמיהון לחוד לית פתגם דביש ברגלי אעבר: 20 ואמר לא תעבר ונפק אדומאה לקדמותיה בחיל רב ובידא תקיפא: 21 וסריב אדומאה למשבק ית ישראל למעבר בתחומיה וסטא ישראל מלותיה: 22 ונטלו מרקם ואתו בני ישראל כל כנשתא להור טורא: 23 ואמר יי למשה ולאהרן בהור טורא על תחום ארעא דאדום למימר: 24 יתכניש אהרן לעמיה ארי לא יעול לארעא דיהבית לבני ישראל על דסרבתון על מימרי למי מצותא: 25 דבר ית אהרן וית אלעזר בריה ואסיק יתהון להור טורא: 26 ואשלח ית אהרן ית לבושוהי ותלבשינון ית אלעזר בריה ואהרן יתכניש וימות תמן: 27 ועבד משה כמא די פקיד יי וסליקו להור טורא לעיני כל כנשתא: 28 ואשלח משה ית אהרן ית לבושוהי ואלביש יתהון ית אלעזר בריה ומית אהרן תמן בריש טורא ונחת משה ואלעזר מן טורא: 29 וחזו כל כנשתא ארי מית אהרן ובכו ית אהרן תלתין יומין כל בית ישראל:

16 Et oravim⁹ corã Dño, et ſuſcepit orationem noſtram; & miſit angelum, & eduxit nos de Ægypto: & ecce nos ſumus in urbe Cades, quæ eſt in latere termini tui. 17 Tranſeam⁹ nunc per terram tuam; non tranſibim⁹ p agrum & *vineam*, neq; bibem⁹ aquam ciſternæ: p viam regiã ambulabim⁹, non declinabim⁹ ad dextram neq; ad ſiniſtram, donec 18 tranſeam⁹ terminum tuũ. Dixítq; eis Edom; nõ pertranſibis terminũ meũ: ne fortè cũ occidentibus gladio egrediar in 19 occurſum tuũ. Dixerúntq; ei filii Iſrael, per viam tritã aſcendem⁹: & ſi aquas tuas biberimus ego et jumenta mea, dabo pretium earũ: nihilq; mali erit, tantùm tranſibo pedibus meis. 20 Et ait, Non pertranſibis: egreſſúſq; eſt Edom in occurſũ ej⁹, cum exercitu multo et manu 21 forti. Et noluit Edõ dimittere Iſrael tranſire p terminũ ſuũ: 22 et divertit ab eo Iſrael. Profectíq; ſunt de Cades: et venit oĩs congregatio filiorũ Iſrael 23 in montẽ Hor. Dixítq; Dñs ad Moyſen et Aaron in monte Hor, juxta terminũ terræ Edõ, 24 dicens. Colligatur Aaron ad populum ſuũ; quia non ingredietur terram, quam dedi filiis Iſrael: eò quòd rebellâſtis in verbum meum ad aquas jurgii. 25 Tolle Aaron, & Eleazarum filium ejus: & aſcendere fac eos 26 in montem Hor. Et exues Aaron veſtimenta ejus, & indues ea Eleazarum filium ejus: Aaron autem colligatur & mori27 atur ibi. Fecítq; Moyſes ſicut præceperat Dñs: & aſcenderũt in montem Hor, ante oculos 28 omnis congregationis. Et exuit Moyſes Aaron veſtimenta ej⁹, & induit ea Eleazarum filium ejus; et mortuus eſt ibi Aaron, in vertice montis: & deſcendit Moyſes & Eleazarus de 29 monte. Vidítq; omnis cœtus quòd mortuus eſſet Aaron: & fleverunt ſuper Aaron triginta diebus, omnis domus Iſrael.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

Clamavimúſque ad Dominũ, 16 *et exaudivit vocem noſtram, miſſoq; angelo, eduxit nos de Ægypto: At ecce nos ſumus in Cades civitate quæ eſt ad extremitatem finium tuorum:* 17 *Tranſeamus, quæſum⁹, per terram tuam: Non tranſibimus per agrum, & vineam, neque bibemus aquas puteorum: viã (f) regiam ibimus, non deflectemus ad dexteram aut ſiniſtram, donec præterierimus fines tuos.* 18 *Reſpondit verò illi Edom, Non tranſibis per me, ne cum gladio egrediar obviàm tibi.* 19 *Iterum dixerunt ei filii Iſrael, Per (g) viã tritam aſcendemus: Quòd ſi de aquis tuis biberimus, ego, & pecora mea, dabo pretium earum: tantùm ne ſit aliquid, pedibus meis tranſeam.* 20 *Sed reſpondit, Non tranſibis: egreſſúſque eſt Edom in occurſum ejus cum populo gravi, et cum manu forti,* 21 *Renuit igitur Edom dare Iſraeli tranſitũ per fines ſuos; ideo declinavit Iſrael ab eo.* 22 *Profectiq; ſunt de Cades, & venerunt filii Iſrael, omnis congregatio in (h) Hor montem.* 23 *Locutus eſt autem Dominus Moſi et Aaroni in monte (i) Hor juxta fines terræ Edom in hunc modum;* 24 *Colligetur Aaron ad populũ ſuum; non enim ingredietur terrã quam dedi filiis Iſrael, quoniã rebelles fuiſtis ori meo ad aquas contentionis.* 25 *Accipe Aaronem, & Eleazarum filium ejus, & aſcendere fac eos in (k) Hor montẽ.* 26 *Et exue Aaronem veſtibus ſuis, induas verò iis Eleazarum filium ejus: Aaron enim colligetur, & morietur ibi.* 27 *Fecit autẽ Moſes ſicut præceperat Dominus, fecitque eum aſcendere in (l) Hor montem in oculis omnis congregationis.* 28 *Poſteà exuit Moſes Aaronem veſtibus ſuis, et induit eis Eleazarum filium ejus, mortuúſque eſt ibi Aaron in vertice montis; tum deſcendit Moſes, & Eleazar de monte.* 29 *Videns autẽ omnis congregatio quòd expirâſſet Aaron, fleverunt Aaronem triginta diebus tota domus Iſrael.*

VER.SAM. (f) profectionis (g) petram (h) Montani (i) Montani (k) Montani (l) Montani

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 * فدعونا الله * فسمع صوتنا * وبعث برسول * واخرجنا من مصر * وها نحن في قرية رقيم في طرف
تخمك * 17 نريد ان نجوز في بلدك * ولسنا نميل الي ضيعة ولا كرم * ولا نشرب ماء صهريج * لكننا
نسير في طريق الجادة * لا نميل عنه ولا يسرة * الي ان نجوز تخمك * 18 قال له الاحمري * لا تجز
في تخمي كيلا اخرج بالسيف بلقاءك * 19 قال له بنو اسرايل * نصعد في المحجة * وان شربنا لك
ماء نحن وماشيتنا دفعنا ثمنه اليك * وليس امر الا ان نجوز فقط * 20 قال لا تجز كذاك * وخرج
ادوم بلقاءهم بشعب عظيم ويد شديدة * 21 فلما ابي ادوم ان يترك الاسرايليين يجوزون في تخمه
مالوا عنه * 22 فرحلوا من رقيم وجاءت جماعتهم الي جبل هور * 23 فقال الله لموسي وهرون في جبل
هور عند تخم بلد ادوم قولا * 24 ينضم هرون الي قومه * لانه لا يدخل البلد الذي اعطيته
بني اسرايل * كما قلت حين خالفتما امري في ماء الخصومة * 25 خذ هرون والعازار ابنه * واصعدهما
الي جبل هور * 26 واسلخ هرون ثيابه * والبسها العازار ابنه * وهرون ينضم ويموت هناك * 27 فصنع
موسي كما امر الله * فصعدوا الي جبل هور بحضرة الجماعة * 28 وسلخ موسي ثياب هرون * والبسها
العازار ابنه * ومات هرون هناك في راس الجبل * ونزل موسي والعازار من الجبل * 29 فلما رات
الجماعة ان هرون قد مات * بكي عليه ثلاثين يوما جميع آل اسرايل *

Et invocaverimus Deum, audieritque 16 *vocem noſtram, miſeritque nuntium, & eduxerit nos ex Ægypto. Et ecce ſumus in civitate Racim, in extremitate terminorũ tuorum:* 17 *Volumus tranſire per regionem tuam, & non digrediemur ad rus, neque vineam, nec bibemus aquam ciſternæ; ſed ambulabimus in via publica, non declinantes dextrorſum, neq; ſiniſtrorſum, quouſq; tranſeamus terminos tuos.* 18 *Dixit ei Rubeus, Ne tranſeas per terminos meos, ne exeam cum gladio in occurſum tuũ.* 19 *Dixerunt ad eum filii Iſrail, Aſcendemus per viam apertam, & ſi biberimus tibi aquam, nos, & armenta noſtra, dabimus pretium ejus tibi. Et nullum nobis eſt negotium, ſed tranſibimus tantùm.* 20 *Ait, Ne tranſeas hoc pacto. Et exiit Adum obviã eis magno cum populo, & manu forti.* 21 *Cúmque renuiſſet Adum permittere Iſraelitis ut tranſirent per fines ſuos, declinârunt ab eo.* 22 *Et profecti ſunt de Racim, et venit cœt⁹ eorũ in montẽ Hor.* 23 *Dixitq; Deus Muſæ & Haroni in monte Hor, apud terminos regionis Adum, hunc ſermonem;* 24 *Congregetur Haron ad gentem ſuam; non enim intrabit regionem quam dedi filiis Iſrail, ſicuti dixi quando contradixiſtis præcepto meo in aqua contentionis.* 25 *Accipe Haronem et Eleazarum filium ejus, et duc utrumque ad montem Hor,* 26 *Et exue Haronem veſtibus ſuis, et indue eis Eleazarum filium ejus; et Haron colligetur ac morietur ibi.* 27 *Fecitque Muſa ſicuti præcepit ei Deus. Aſcenderuntq; ad montem Hor in præſentia turbæ.* 28 *Et detraxit Muſa veſtes Haronis, et veſtivit eis Eleazarum filium ejus; et mortuus eſt Haron ibi in vertice montis, deſcenditque Muſa, et Eleazar de monte.* 29 *Cúmque vidiſſet turba Haronem mortuum eſſe, flevit eum triginta diebus tota ſtirps Iſrail.*

ספר במדבר: כא

CAP. XXI. כא

venisset quod ,meridiem habitans Harad rex Chenahanæus audivit Et
וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ־עֲרָד יֹשֵׁב הַנֶּגֶב כִּי בָּא 1
eo ex captivavit & ,Israel in pugnavit &:exploratorum via Israel
יִשְׂרָאֵל דֶּרֶךְ הָאֲתָרִים וַיִּלָּחֶם בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּשְׁבְּ מִמֶּנּוּ
dando Si : dixit & ,Domino votum Israel vovit Et .captivitatem
שֶׁבִי: וַיִּדַּר יִשְׂרָאֵל נֶדֶר לַיהוָה וַיֹּאמַר אִם־נָתֹן 2
.eorum urbes anathematisabo & ,mea manu in istum populum dederis
תִּתֵּן אֶת־הָעָם הַזֶּה בְּיָדִי וְהַחֲרַמְתִּי אֶת־עָרֵיהֶם:
,Chenahanæum dedit & ,Israel vocem in Dominus audivit Et
וַיִּשְׁמַע יְהוָה בְּקוֹל יִשְׂרָאֵל וַיִּתֵּן אֶת־הַכְּנַעֲנִי 3
loci nomen vocavit Et .eorum urbes & ,eos anathematisavit &
וַיַּחֲרֵם אֶתְהֶם וְאֶת־עָרֵיהֶם וַיִּקְרָא שֵׁם־הַמָּקוֹם
circumeundum ad,Suph maris via monte Hor de sunt profecti Et .Anathema
חָרְמָה: וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר דֶּרֶךְ יַם־סוּף לִסְבֹב 4
est locut' Et .via in populi anima est abbreviata & : Edom terram
אֶת־אֶרֶץ אֱדוֹם וַתִּקְצַר נֶפֶשׁ־הָעָם בַּדָּרֶךְ: וַיְדַבֵּר 5
nos fecistis ascendere quid Ad : Moseh in & ,Deum in populus
הָעָם בֵּאלֹהִים וּבְמֹשֶׁה לָמָה הֶעֱלִיתֻנוּ
,aqua neque panis non quia ?deserto in moriendum ad ,Ægypto ex
מִמִּצְרַיִם לָמוּת בַּמִּדְבָּר כִּי אֵין לֶחֶם וְאֵין מַיִם
Dominus misit Et .levissimo pane in abhorret nostra anima &
וְנַפְשֵׁנוּ קָצָה בַּלֶּחֶם הַקְּלֹקֵל: וַיְשַׁלַּח יְהוָה 6
.populum momorderunt & ,ignitos serpentes populum in
בָּעָם אֵת הַנְּחָשִׁים הַשְּׂרָפִים וַיְנַשְּׁכוּ אֶת־הָעָם
populus venit Et .Israel ex multus populus est mortuus Et
וַיָּמָת עַם־רָב מִיִּשְׂרָאֵל: וַיָּבֹא הָעָם 7
,Dominum in sumus locuti quia,Peccavimus:dixerunt & ,Moseh ad
אֶל־מֹשֶׁה וַיֹּאמְרוּ חָטָאנוּ כִּי־דִבַּרְנוּ בַיהוָה
nos desuper faciet recedere & ,DOMINUM ad Ora .te in &
וָבָךְ הִתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וְיָסֵר מֵעָלֵינוּ
dixit Et .populo pro Moseh oravit Et .serpentem
אֶת־הַנָּחָשׁ וַיִּתְפַּלֵּל מֹשֶׁה בְּעַד הָעָם: וַיֹּאמֶר 8
eum pone & ,Saraph tibi Fac : Moseh ad Dominus
יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲשֵׂה לְךָ שָׂרָף וְשִׂים אֹתוֹ
fecit Et .vivet & ,eum videbit & ,morsus omnis erit Et .vexillum super
עַל־נֵס וְהָיָה כָּל־הַנָּשׁוּךְ וְרָאָה אֹתוֹ וָחָי: וַיַּעַשׂ 9
si fuit & : vexillum super eum posuit & ,æneum serpentem Moseh
מֹשֶׁה נְחַשׁ נְחֹשֶׁת וַיְשִׂמֵהוּ עַל־הַנֵּס וְהָיָה אִם־
,æneum serpentem ad aspiciebat & ,virum serpens mordebat
נָשַׁךְ הַנָּחָשׁ אֶת־אִישׁ וְהִבִּיט אֶל־נְחַשׁ הַנְּחֹשֶׁת
.Oboth in sunt castrametati & ,Israel filii sunt profecti Et.vivebat &
וָחָי: וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּאֹבֹת: 10
Habarim cumulis in sunt castrametati & ,Oboth ex sunt profecti Et
וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי הָעֲבָרִים 11
.solis ortu ab ,Moab facies super quod deserto in
בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי מוֹאָב מִמִּזְרַח הַשָּׁמֶשׁ:

Verſio VULG. LAT.

CAP. XXI.

1 Quod cùm audîſſet Chananæus rex Arad, qui habitabat ad Meridiem, veniſſe ſcilicèt Iſrael per exploratorū viam, pugnavit contra illum: & victor exiſtens, duxit ex eo
2 prædam. At Iſrael voto ſe Domino obligans, ait, Si tradideris populum iſtum in manu mea, delebo urbes ejus.
3 Exaudivítque Dominus preces Iſrael, & tradidit Chananæum, quem ille interfecit ſubverſis urbibus ejus: & vocavit nomen loci illius,
4 Horma, id eſt, anathema. Profecti ſunt autem & de monte Hor, per viam quæ ducit ad Mare rubrum, ut circumirent terram Edom. Et tædere cœpit populum itineris ac labo-
5 ris. Locutúſque contra Deum & Moyſen, ait, Cur eduxiſti nos de Ægypto, ut moreremur in ſolitudine? Deeſt panis, non ſunt aquæ: anima noſtra jam nauſeat ſuper cibo
6 iſto leviſſimo. Quamobrèm miſit Dominus in populum ignitos ſerpentes, ad quorum plagas & mortes plu-
7 rimorum, Venerunt ad Moyſen, atque dixerunt; Peccavimus, quia locuti ſumus contra Dominum & te: ora ut tollat à nobis ſerpentes. Oravítque Moyſes pro popu-
8 lo. Et locutus eſt Dominus ad eum, Fac ſerpentem æneum; & pone eum pro ſigno: qui percuſſus aſpexerit eum,
9 vivet. Fecit ergò Moyſes SERPENTEM ÆNEUM, & poſuit eum pro ſigno: quem cùm percuſſi aſpicerent, ſa-
10 nabantur. Profectíque filii Iſrael caſtrametati ſunt in
11 Oboth. Unde egreſſi fixêre tentoria in Jeabarim, in ſolitudine, quæ reſpicit Moab contra Orientalem plagam.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. κα΄.

1 Καὶ ἤκουσεν ὁ (α) Χαναναῖος βασιλεὺς Ἀρὰδ ὁ κατοικῶν κατὰ τὴν ἔρημον, ὅτι ἦλθεν Ἰσραὴλ ὁδὸν (β) Ἀθαρείν, καὶ ἐπολέμησε πρὸς Ἰσραήλ, καὶ (γ) κατεπρονό-
2 μευσεν ἐξ αὐτῶν αἰχμαλωσίαν. Καὶ ηὔξατο Ἰσραὴλ εὐχὴν κυρίῳ, καὶ εἶπεν, Ἐάν μοι παραδῷς τὸν λαὸν τοῦτον ὑποχείριον, ἀναθεματιῶ αὐτὸν καὶ τὰς πόλεις
3 αὐτοῦ. Καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς Ἰσραήλ, καὶ παρέδωκε (δ) τὸν Χαναναῖον ὑποχείριον αὐτοῦ, καὶ ἀνεθεμάτισεν αὐτὸν, καὶ τὰς πόλεις αὐτοῦ. καὶ (ε) ἐπεκάλεσαν τὸ
4 ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, Ἀνάθεμα. Καὶ ἀπάραντες ἐξ Ὢρ τοῦ ὄρους ὁδὸν ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθρὰν, περιεκύκλωσαν (†) γῆν Ἐδώμ. καὶ ὠλιγοψύχησεν ὁ λαὸς ἐν τῇ ὁ-
5 δῷ. Καὶ κατελάλει ὁ λαὸς πρὸς τὸν θεὸν καὶ κατὰ Μωυσῆ, λέγοντες, (ζ) Ἱνατί τοῦτο ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, (η) ἀποκτεῖναι ἐν τῇ ἐρήμῳ; ὅτι οὐκ ἔστιν ἄρτος, οὐδὲ ὕδωρ· ἡ δὲ ψυχὴ ἡμῶν προσώχθισεν ἐν τῷ ἄρτῳ τῷ διακένῳ τούτῳ.
6 Καὶ ἀπέστειλε κύριος εἰς τὸν λαὸν τοὺς ὄφεις τοὺς θανατοῦντας, καὶ ἔδακνον τὸν λαὸν, καὶ ἀπέθανε λαὸς πολὺς τῶν υἱῶν
7 Ἰσραήλ. Καὶ παραγενόμενος ὁ λαὸς πρὸς Μωυσῆν, ἔλεγον, Ὅτι (θ) ἡμάρτομεν, ὅτι κατελαλήσαμεν κατὰ τοῦ κυρίου, καὶ κατὰ σοῦ. εὖξαι οὖν πρὸς κύριον, καὶ ἀφελέτω ἀφ' ἡμῶν τὸν ὄφιν. καὶ ηὔξατο Μωυσῆς
8 πρὸς κύριον περὶ τοῦ λαοῦ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ποίησον σεαυτῷ ὄφιν, καὶ θὲς αὐτὸν ἐπὶ σημείου. καὶ ἔσται ἐὰν δάκῃ ὄφις ἄνθρωπον, πᾶς ὁ δεδηγμένος ἰδὼν
9 αὐτὸν ζήσεται. Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ὄφιν χαλκοῦν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν ἐπὶ σημείου. καὶ ἐγένετο ὅταν (ι) ἔδακνεν ὄφις ἄνθρωπον, καὶ ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὸν ὄφιν τὸν χαλ-
10 κοῦν, καὶ ἔζη. Καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ,
11 καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβώθ. Καὶ ἐξάραντες ἐξ (κ) Ὠβὼθ, καὶ παρενέβαλον ἐν (λ) Ἀχαλγαὶ ἐκ τοῦ πέραν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον Μωὰβ, κατ' ἀνατολὰς (μ) ἡλίου.

CAP. XXI.

1 *Et audivit Chananæus rex Arad, qui habitabat ad deſertū; quia venit Iſrael viam Atharin: & bellavit adverſùs Iſrael, & prædatus eſt ex eis captivitatem.*
2 *Et vovit Iſrael votum Domino, & dixit, Si mihi tradideris populum iſtum ſubjectum; (a) anathemabo illum, & civitates ejus.*
3 *Et exaudivit Dominus vocem Iſrael; & tradidit Chananæum ſubjectum ejus. Et anathemavit eum, & civitates ejus. Et vocatum eſt nomen loci illius, Anathema.*
4 *Et promoventes ex Or monte viam ad mare rubrum, circumierunt terram Edom. Et animum abjecit populus in via;*
5 *Et detrahebat populus ad Deum, & adverſùs Moyſen, dicentes, ut quid hoc? Eduxiſti nos de Ægypto, ad occidendum in deſerto: quoniam non eſt panis, neque aqua. Anima autem noſtra (b) exhorruit in pane inani hoc.*
6 *Et miſit Dominus in populum ſerpentes mortem afferentes. Et mordebant populum; & mortuus eſt populus multus de filiis Iſrael.*
7 *Et adveniens populus ad Moyſen, dicebant, Quia peccavimus, quia malè locuti ſumus contra Dominum, & contra te. Ora ergò ad Deum, & auferat à nobis ſerpentem. Et oravit Moyſes ad Dominum pro populo.*
8 *Et dixit Dominus ad Moyſen, Fac tibi ſerpentem; & pone eum (c) ſuper ſignum. Et erit, ſi momorderit ſerpens hominem, omnis qui morſus fuerit, aſpiciens eum, vivet.*
9 *Et fecit Moyſes ſerpentem æneum: & ſtatuit eum ſuper ſignum. Et factum eſt, quando momordit ſerpens hominem; & aſpexit in ſerpentem æneum, & vivebat.*
10 *Et promoverunt filii Iſrael, et caſtrametati ſunt in Oboth.*
11 *Et elevantes ex Oboth, (d) et caſtra collocaverunt in Achalgai trans in eremo, quæ eſt ad faciem Moab, ad Ortum ſolis.*

MS.A. (α) Χαναναῖος (β) Ἀθαρείμ, (γ) κατεπρονόμευσαν (δ) τὸν Χαναναῖον ὑποχείριον αὐτῷ (ε) ἐπεκάλεσεν (†) τὴν γῆν (ζ) Ἱνατί; ἐξηγάγετε ἡμᾶς (η) ἀποκτεῖναι ἡμᾶς ἐν (θ) ἡμαρτήκαμεν, (ι) ἔδακεν (κ) Ὠβώθ, παρενέβαλον (λ) Ἀχελγαὶ τοῦ πέραν (μ) ἡλίου. Ἐκεῖθεν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܐ *

* ܘܫܡܥ ܟܢܥܢܝܐ ܡܠܟܐ ܕܓܕܪ ܕܝܬܒ ܒܬܝܡܢܐ. ܕܐܬܐ ܝܣܪܝܠ ܒܐܘܪܚܐ ܕܓܫܘܫܐ. 1
ܘܐܬܟܬܫ ܥܡ ܝܣܪܝܠ. ܘܫܒܐ ܡܢܗܘܢ ܫܒܝܬܐ. * ܘܢܕܪ ܝܣܪܝܠ ܢܕܪܐ ܠܡܪܝܐ. 2
ܘܐܡܪ. ܐܢ ܡܫܠܡܘ ܬܫܠܡ ܥܡܐ ܗܢܐ ܒܐܝܕܝ. ܐܚܪܡ ܩܘܪܝܗܘܢ. * ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ 3
ܩܠܗ ܕܝܣܪܝܠ. ܘܐܫܠܡ ܠܟܢܥܢܝܐ ܒܐܝܕܝܗܘܢ. ܘܩܛܠܘ ܐܢܘܢ. ܘܐܚܪܡܘ ܐܢܘܢ
ܥܡ ܩܘܪܝܗܘܢ. ܘܩܪܐ ܫܡܗ ܕܐܬܪܐ ܗܘ ܚܪܡܐ.
ܥܠ ܚܘܝܐ ܕܢܚܫܐ.
* ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܛܘܪ ܗܘܪ ܒܐܘܪܚܐ ܕܝܡܐ ܕܣܘܦ. ܠܡܚܕܪܘ ܠܐܪܥܐ ܕܐܕܘܡ. ܘܐܬܥܩܬ 4
ܢܦܫܗ ܕܥܡܐ ܒܐܘܪܚܐ. * ܘܐܪܛܢ ܥܡܐ ܥܠ ܐܠܗܐ ܘܥܠ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪܘ. ܠܡܢܐ 5
ܐܣܩܬܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܕܢܡܘܬ ܒܡܕܒܪܐ. ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܠܚܡܐ. ܘܠܐ ܡܝܐ. ܘܢܦܫܢ ܩܢܛܬ
ܒܠܚܡܐ ܨܥܘܪܐ. * ܘܫܕܪ ܡܪܝܐ ܥܠ ܥܡܐ ܚܘܘܬܐ ܚܪܝܦܬܐ. ܘܢܟܬܘܗܝ ܠܥܡܐ. ܘܡܝܬܘ 6
ܥܡܐ ܣܓܝܐܐ ܡܢ ܝܣܪܝܠ. * ܘܐܬܘ ܥܡܐ ܠܘܬ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܚܛܝܢ ܕܐܪܛܢ ܥܠ 7
ܡܪܝܐ ܘܥܠܝܟ. ܨܠܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܢܥܒܪ ܡܢܢ ܚܘܘܬܐ. ܘܨܠܝ ܡܘܫܐ ܥܠ ܥܡܐ.
* ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܥܒܕ ܠܟ ܚܘܝܐ ܚܪܝܦܐ ܕܢܚܫܐ. ܘܣܝܡܝܗܝ ܥܠ ܐܬܐ. ܘܟܠ ܡܢ 8
ܕܢܟܬܗ ܚܘܝܐ. ܢܚܙܝܘܗܝ. ܘܢܚܐ. * ܘܥܒܕ ܡܘܫܐ ܚܘܝܐ ܕܢܚܫܐ. ܘܣܡܗ ܥܠ ܐܬܐ. 9
ܘܡܐ ܕܢܟܬ ܚܘܝܐ ܠܓܒܪܐ. ܚܙܐ ܒܚܘܝܐ ܕܢܚܫܐ. ܘܚܝܐ. * ܘܫܩܠܘ ܒܢܝ ܝܣܪܝܠ. 10
ܘܫܪܘ ܒܐܘܒܘܬ. * ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܐܘܒܘܬ. ܘܫܪܘ ܒܡܒܘܥܐ ܕܥܒܪܝܐ. ܒܡܕܒܪܐ ܕܩܕܡ ܡܘܐܒ. 11
ܡܢ ܡܕܢܚܐ. ܡܢ ܡܕܢܚ ܫܡܫܐ.

CAP. XXI.

1 Audiens autem Chananæus rex Godar qui habitabat ad Auſtrum, quòd veniſſet Iſrael per viam exploratorum, pugnavit cum Iſraele, & abduxit ex eis captivitatem.
2 Et vovit Iſrael votum Domino, ac dixit, Si tradens tradideris populum iſtum in manus meas, devovebo civitates eorum.
3 Audivitque Dominus vocem Iſraelis, tradiditq; Chananæos in manib⁹ eorũ: & necaverunt eos, & anathematizaverunt eos unà cum civitatib⁹ eorũ, & vocaverunt nomẽ loci illius, Horma.

De ſerpente æneo.

4 Et profecti ſunt de monte Hor per viam maris Suph ut circuirent terram Edom, & tædio affecta eſt anima populi in via.
5 Et murmuraverunt populus contra Deum & contra Moſen, ac dixerunt; Cur aſcendere nos feciſti ex Ægypto, ut moreremur in deſerto? nam nec panis eſt nec aqua, & anima noſtra faſtidivit panẽ parvũ.
6 Miſit igitur Dominus ſuper populũ ſerpentes immanes, & momorderunt populum: & mortui ſunt populus multus ex Iſraele.
7 Et venerunt populus ad Moſen, & dixerunt ei; Peccavimus, eò quòd murmuraverimus contra Dominum & contra te, ora coram Domino ut amoveat à nobis ſerpentes: oravitq; Moſes pro populo.
8 Et dixit Domin⁹ ad Moſen, Fac tibi ſerpentem immanẽ æneũ, & pone illum in ſignũ: & quicunque morſus fuerit à ſerpente, aſpiciat eum, ac vivet.
9 Fecit itaque Moſes ſerpentem æneum, poſuitque in ſignum: cúmque morderet ſerpens aliquem, intuebatur ſerpentem æneum, & vivebat.
10 Deinde profecti ſunt filii Iſrael, & caſtra fixerunt in Oboth.
11 Et ſolventes ex Oboth, caſtra fixerunt ad fontem Hebræorũ, in deſerto ꝙ eſt è regione Moab ab Oriente, ab Orientali plaga ſolis.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

כא

ושמע כנענאה מלכא דערד 1
יתיב דרומא ארי אתא ישראל
אורח מאלליא ואגיח קרבא
בישראל ושבא מניה שביא:
וקים ישראל קים קדם יי ואמר 2
אם ממסר תמסר ית עמא הדין
בידי ואגמר ית קרויהון: וקביל
יי צלותיה דישראל ומסר ית 3
כנענאה וגמר יתהון וית קרויהון
וקרא שמא דאתרא חרמה:
ונטלו מהור טורא אורח ימא 4
דסוף לאקפא ית ארעא דאדום
ועקת נפשא דעמא בארחא:
ואתרעם עמא במימרא דיי 5
ועם משה נצו למא אסקתונא
ממצרים לממת במדברא ארי
לית לחמא ולית מיא ונפשנא
עקת במנא הדין דמיכליה
קליל: וגרי יי בעמא ית חיון קלן 6
ונכיתו ית עמא ומית עם סגי
מישראל: ואתא עמא למשה 7
ואמרו חבנא ארי אתרעמנא
קדם יי ועמך נצינא צלי קדם
יי ויעדי מננא ית חויא וצלי
משה על עמא: ואמר יי 8
למשה עביד לך קליא ושוי
יתיה על את ויהי כל דיתנכית
ויחזי יתיה ויתקים: ועבד משה 9
חויא דנחשא ושויה על את והוי
כד נכית חויא ית גברא ומסתכל
לחויא דנחשא ומתקים: ונטלו בני 10
ישראל ושרו באבות: ונטלו 11
מאבות ושרו במגזת עבראי
במדברא די על אפי מואב ממדנח
שמשא:

CAP. XXI.

1 Et audivit Chananæus rex Arad, qui habitabat ad Meridiem, quòd veniebat Iſrael per viam exploratorum: & inivit bellum contra Iſrael, & captivavit ex eis captivitatem.
2 Vovitque Iſrael coram Domino votum, & ait: Si tradens tradideris populum iſtū in manu mea, deſtruam urbes
3 ejus. Et ſuſcepit Dominus orationem Iſraelis, & tradidit Chananæum in manu eorum; & deſtruxit eos, & urbes eorum: & appellavit no-
4 men loci, Horma. Profectique ſunt de monte Hor per viam maris rubri, ut circuirent terram Edom: et fatigata eſt anima populi in via.
5 Et murmuravit populus coram Domino, & objurgati ſunt cum Moyſe dicentes: Quare aſcendere nos feciſti de Ægypto, ut moreremur in ſolitudine? non enim eſt panis, neque aqua; & anima noſtra fatigata eſt cum Manna
6 iſto cibo leviſſimo. Et miſit Dominus in populum ſerpentes ignitos, & mormorderunt populum: & mortuus eſt po-
7 pulus plurimus de Iſrael. Venitque populus ad Moyſen, & dixerunt Peccavimus, quia murmuravimus coram Domino & objurgati ſumus tecum; ora coram Domino, ut auferat à nobis ſerpentes: & oravit
8 Moyſes pro populo. Dixitque Dominus ad Moyſen; Fac tibi ignitum ſerpentem, et pone eum pro ſigno: & omnis qui morſus fuerit, & aſpexerit
9 eum, vivet. Et fecit Moyſes ſerpentem æneum, & poſuit eum pro ſigno: & quando mordebat ſerpens virū, aſpiciebat ſerpentem æneum, &
10 vivebat. Profectique ſunt filii Iſrael: & caſtrametati
11 ſunt in Oboth. Et profecti ſunt de Oboth: & caſtrametati ſunt juxta vadum tranſeuntium, in *deſerto* quòd eſt contra Moab, ad orientem Solis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

ࠊࠀ

** ࠅࠉࠔࠌࠏ ࠄࠊࠍࠏࠍࠉ ࠌࠋࠊ ࠏࠓࠃ ࠉࠔࠁ ࠄࠍࠂࠁ ࠊࠉ ࠁࠀ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠃࠓࠊ ࠄࠀࠕࠓࠉࠌ ࠅࠉࠋࠇࠌ ࠁࠉࠔࠓࠀࠋ ࠅࠉࠔࠁ ࠌࠌࠍࠅ ࠔࠁࠉ: 1
* ࠅࠉࠃࠓ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠍࠃࠓ ࠋࠉࠄࠅࠄ ࠅࠉࠀࠌࠓ ࠀࠌ ࠍࠕࠍ ࠕࠕࠍ ࠀࠕ ࠄࠏࠌ ࠄࠆࠄ ࠁࠉࠃࠉ ࠅࠄࠇࠓࠌࠕࠉ ࠀࠕ ࠏࠓࠉࠄࠌ: 2
* ࠅࠉࠔࠌࠏ ࠉࠄࠅࠄ ࠁࠒࠅࠋ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠅࠉࠕࠍ ࠀࠕ ࠄࠊࠍࠏࠍࠉ ࠁࠉࠃࠅ ࠅࠉࠇࠓࠌ ࠀࠕࠄࠌ ࠅࠀࠕ ࠏࠓࠉࠄࠌ ࠅࠉࠒࠓࠀ ࠔࠌ ࠄࠌࠒࠅࠌ ࠇࠓࠌࠄ: 3
** ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠄࠓ ࠄࠄࠓ ࠃࠓࠊ ࠉࠌ ࠎࠅࠐ ࠋࠎࠁࠁ ࠀࠕ ࠀࠓࠑ ࠀࠃࠅࠌ ࠅࠕࠒࠑࠓ ࠍࠐࠔ ࠄࠏࠌ ࠁࠃࠓࠊ: 4
ࠅࠉࠃࠁࠓ ࠄࠏࠌ ࠁࠀࠋࠄࠉࠌ ࠅࠁࠌࠔࠄ ࠋࠌࠄ ࠄࠏࠋࠉࠕࠍࠅ ࠌࠌࠑࠓࠉࠌ ࠋࠌࠅࠕ ࠁࠌࠃࠁࠓ ࠊࠉ ࠀࠉࠍ ࠋࠇࠌ ࠅࠀࠉࠍ ࠌࠉࠌ ࠅࠍࠐࠔࠍࠅ ࠒࠑࠄ ࠁࠋࠇࠌ ࠄࠒࠋࠒࠋ: 5
* ࠅࠉࠔࠋࠇ ࠉࠄࠅࠄ ࠁࠏࠌ ࠀࠕ ࠄࠍࠇࠔࠉࠌ ࠄࠔࠓࠐࠉࠌ ࠅࠉࠍࠔࠊࠅ ࠀࠕ ࠄࠏࠌ ࠅࠉࠌࠕ ࠏࠌ ࠓࠁ ࠌࠉࠔࠓࠀࠋ: 6
* ࠅࠉࠁࠀ ࠄࠏࠌ ࠀࠋ ࠌࠔࠄ ࠅࠉࠀࠌࠓࠅ ࠇࠈࠀࠍࠅ ࠊࠉ ࠃࠁࠓࠍࠅ ࠁࠉࠄࠅࠄ ࠅࠁࠊ ࠄࠕࠐࠋࠋ ࠀࠋ ࠉࠄࠅࠄ ࠅࠉࠎࠓ ࠌࠏࠋࠉࠍࠅ ࠀࠕ ࠄࠍࠇࠔ ࠅࠉࠕࠐࠋࠋ ࠌࠔࠄ ࠁࠏࠃ ࠄࠏࠌ: 7
** ࠅࠉࠀࠌࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋ ࠌࠔࠄ ࠏࠔࠄ ࠋࠊ ࠔࠓࠐ ࠅࠔࠉࠌ ࠀࠕࠅ ࠏࠋ ࠍࠎ ࠅࠄࠉࠄ ࠊࠋ ࠄࠍࠔࠅࠊ ࠅࠓࠀࠄ ࠀࠕࠅ ࠅࠇࠉ: 8
* ࠅࠉࠏࠔ ࠌࠔࠄ ࠍࠇࠔ ࠍࠇࠔࠕ ࠅࠉࠔࠉࠌࠄࠅ ࠏࠋ ࠄࠍࠎ ࠅࠄࠉࠄ ࠀࠌ ࠍࠔࠊ ࠄࠍࠇࠔ ࠀࠕ ࠀࠉࠔ ࠅࠄࠁࠉࠈ ࠀࠋ ࠍࠇࠔ ࠄࠍࠇࠔࠕ ࠅࠇࠉ: 9
* ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠀࠅࠁࠕ: 10
* ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠀࠅࠁࠕ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠏࠉࠉ ࠄࠏࠁࠓࠉࠌ ࠁࠌࠃࠁࠓ ࠀࠔࠓ ࠏࠋ ࠐࠍࠉ ࠌࠅࠀࠁ ࠌࠌࠆࠓࠇ ࠄࠔࠌࠔ: 11
** ࠅࠉࠀࠌࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋ ࠌࠔࠄ ࠀࠋ ࠕࠑࠓ ࠀࠕ ࠌࠅࠀࠁ ࠅࠀࠋ ࠕࠕࠂࠓ ࠁࠌ ࠌࠋࠇࠌࠄ ࠊࠉ ࠋࠀ ࠀࠕࠍ ࠋࠊ ࠌࠀࠓࠑࠅ ࠉࠓࠔࠄ ࠊࠉ ࠋࠁࠍࠉ ࠋࠅࠈ ࠍࠕࠕࠉ ࠀࠕ ࠏࠓ ࠉࠓࠔࠄ:

VERSIO SAMARITANA.

ࠊࠀ

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM: Tranſlatio Latina:

CAP. XXI.

1 *Audiens autem Chananæ⁹ rex Arad habitans ad Meridiem, quòd veniebat Iſrael per viam (a) Atharim, pugnavit adverſùs Iſraele, abduxitque ab eo captivos.*
2 *Tunc vovit Iſrael votum Domino, dicens; Si tradendo tradideris populum hunc in manum meam, tum anathematizabo urbes eorum.*
3 *Et exaudivit Dominus vocē Iſraelis, tradiditque Chananæum in manum ejus; ideò anathematizavit eos, & urbes eorum, vocavitque nomen iſtius loci,*
4 *Horma. Poſthæc profecti ſunt de (b) Hor monte viam maris rubri ut circumirent Edom: tunc anguſtiata eſt anima populi in via.*
5 *Locutúſque eſt populus in Deum, et in Moſen, Quare eduxiſti nos de Ægypto ut moreremur in deſerto? non enim eſt nobis panis, nec aqua, tædétque animã noſtrã panis iſtius leviſſimi.*
6 *Tunc immiſit Dominus in populum ſerpentes ignitos, qui momorderunt populum, mortuúſque eſt populus mult⁹ ex Iſraele.*
7 *Tunc venit popul⁹ ad Moſen, et dixerunt; Peccavimus, nam locuti ſumus in Dominum, & in te; intercede ad Dominum ut auferat à nobis ſerpentes: interceſſitq; Moſes pro popu-*
8 *lo. Et dixit Dominus Moſi, Fac tibi (c) ſerpentem, & pone illum (d) ſuper vexillum: fiétque ut omnis morſus qui conſpexerit eum, vivat.*
9 *Fecit igitur Moſes ſerpentē æneum, & poſuit eum (e) ſuper vexillum. Fiebat autem ſi momordiſſet ſerpens aliquem, & intueretur in ſerpentem æneum, ut viveret.*
10 *Poſthæc profecti ſunt filii Iſrail, et caſtrametati ſunt in Oboth.*
11 *Profectíque ex Oboth caſtrametati ſunt in (f) cumulis Haabarim, in deſerto quod eſt è conſpectu Moab ad Orientem ſolem. Tum dixit Dominus Moſi, Ne hoſtiliter agas cum Moab, neque prælieris cum eo: non enim dedi tibi de terra ejus in hæreditatem, ſed filiis Lot dedi (g) Ar in poſſeſſionem.*

VER. SAM. (a) explorantium, (b) Montani (c) ignitum, (d) in ſpectaculum: (e) in ſpectaculum. (f) viculis (g) Arſha

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الحادي والعشرون *

*ثم سمع الكنعاني ملك عراد المقيم في الداروم * بان بني اسرايل قد جاوا طريق اثاريم* 1
حاربهم وسبي منهم سبيا *فنذر الاسرايلية نذرا لله وقالوا * ان اسلمت هاولاء القوم في يدي 2
جعلت قراهم صوافي *فسمع الله دعاء آل اسرايل *واسلم في ايديهم الكنعاني *فجعلوهم وقراهم 3
صوافي *وسمي ذلك الموضع حرما *ثم رحلوا من جبل هور طريق بحر القلزم *ليستديروا ببلد 4
ادوم *فضجرت نفوسهم في الطريق *فتكلموا في الله وفي موسي وقالوا * لم اصعدتنا من مصر 5
لنموت في البرية * اذ ليس لنا خبز ولا ماء * وقد سئمت نفوسنا الطعام الخفيف *فبعث الله في القوم 6
حيات محرقة لسعتهم * فمات منهم قوم كثيرون * فجاوا الي موسي فقالوا * قد اخطانا اذ 7
تكلمنا في الله وفيك * ادع الله ان يزيل عنا الحيات * فدعا لهم موسي * فقال الله له * اصنع 8
محرقا *وارفعه علي علم *فكل ملسوع يلتفت اليه تائبا يبقي *فصنع موسي ثعبانا من نحاس* 9
وجعله علي علم * فكان اي انسان لدغه ثعبان والتفت الي ذلك * يبقي حيا * ثم رحل بنو 10
اسرايل من ثم * ونزلوا في اوبوت * ورحلوا من اوبوت * وحطوا في بلاقع العبرين في البر الذي 11
بحضرة مواب من مشرق الشمس.

CAP. XXI.

1 *Deinde audivit Chananæus rex Arad habitans in Meridie, filios Iſrail jam veniſſe ad iter Atharim, pugnavitque contra eos, & captivitatem duxit ab eis.*
2 *Voverunt autem Iſraelitæ votum Deo, & dixerunt; Si tradideris hunc populum in manum meã, faciã urbes ejus vota ſpontanea.*
3 *Exaudivitque Deus preces familiæ Iſrail, et tradidit in man⁹ eorũ Chananæum: feceruntque eos & urbes eorum vota ſpontanea, & vocat⁹ eſt locus ille, Horma.*
4 *Deinde profecti ſunt è monte Hor per viã maris Rubri, ut perluſtrarent regionem Adum, et tæduit animas eorum in itinere.*
5 *Et locuti ſunt de Deo & de Muſa, atque dixerunt; Quare extraxiſti nos ex Ægypto, ut moreremur in deſerto, cùm non ſit nobis panis nec aqua, & jam nauſeãrint animæ noſtræ cibum levem?*
6 *Miſit ergò Deus in populum ſerpentes urentes, qui momorderunt eos: & mortua eſt ex eis turba multa.*
7 *Veneruntque ad Muſam, atque dixerunt; Jam peccavimus obloquentes in Deum & in te; precare Deum ut transferat à nobis ſerpentes: Oravitq; pro eis Muſa.*
8 *Et dixit ei Deus, Fac ſerpentem ignitum, et attolle eum ſuper vexillum: et omnis morſus qui convertetur ad eum pœnitens, ſuperſtes erit.*
9 *Fecit ergò Muſa ſerpentem ex ære, poſuitq; illũ ſuper vexillum: et fiebat ut quicunq; vir quem mordebat ſerpens, et convertebatur pœnitens ad illũ, maneret vivus.*
10 *Deinde profecti ſunt filii Iſrail inde, et diverſati ſunt in Oboth.*
11 *Et diſceſſerunt ex Oboth, et quieverunt in ſolitudinibus [illegible] in deſerto quod eſt è regione Moab, ex parte ortûs ſolis.*

ספר במדבר׃ כא

Inde . Zered *torrente* in ſunt caſtrametati & ,ſunt profecti Inde
12 מִשָּׁם נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ בְּנַחַל זָרֶד׃ מִשָּׁם 13
quod , Arnon *tranſitu à* ſunt caſtrametati & ,ſunt profecti
נָסָעוּ וַיַּחֲנוּ מֵעֵבֶר אַרְנוֹן אֲשֶׁר
terminus Arnon Quia .Emoræi termino à egrediens ,deſerto in
בַּמִּדְבָּר הַיֹּצֵא מִגְּבֻל הָאֱמֹרִי כִּי אַרְנוֹן גְּבוּל
dicetur Idcirco .Emoræum inter & , Moab inter , Moab
מוֹאָב בֵּין מוֹאָב וּבֵין הָאֱמֹרִי׃ עַל־כֵּן יֵאָמַר 14
& , *turbine in Vaheb* , DOMINI bellorum libro in
בְּסֵפֶר מִלְחֲמֹת יְהוָה אֶת־וָהֵב בְּסוּפָה וְאֶת־
declinavit quæ torrentium effuſio Et .Arnon *torrentes*
הַנְּחָלִים אַרְנוֹן׃ וְאֶשֶׁד הַנְּחָלִים אֲשֶׁר נָטָה 15
inde Et .Moab termino innititur & , Har habitationem ad
לְשֶׁבֶת עָר וְנִשְׁעַן לִגְבוּל מוֹאָב׃ וּמִשָּׁם 16
: Moſeh ad Dominus dixit *quem* puteus *Hic* .Beer in
בְּאֵרָה הִוא הַבְּאֵר אֲשֶׁר אָמַר יְהוָה לְמֹשֶׁה
cecinit Tunc .*aquas* eis dabo & , populum *Collige*
אֱסֹף אֶת־הָעָם וְאֶתְּנָה לָהֶם מָיִם׃ אָז יָשִׁיר 17
.ei *reſpondete ,putee* Aſcende : hoc *canticum* Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת עֲלִי בְאֵר עֱנוּ־לָהּ׃
populi *ſpontanei* eum *exciderunt* , principes eum foderunt Puteum
בְּאֵר חֲפָרוּהָ שָׂרִים כָּרוּהָ נְדִיבֵי הָעָם 18
Mathanah de Et .Mathanah in deſerto de Et .ſuis *fulcris* in, legiſlatore *in*
בִּמְחֹקֵק בְּמִשְׁעֲנֹתָם וּמִמִּדְבָּר מַתָּנָה׃ וּמִמַּתָּנָה 19
valle Bamoth de Et .Bamoth Nachaliel de & , Nachaliel
נַחֲלִיאֵל וּמִנַּחֲלִיאֵל בָּמוֹת׃ וּמִבָּמוֹת הַגַּיְא 20
facies ſuper reſpicit & , collis *capite* , Moab agro in quæ
אֲשֶׁר בִּשְׂדֵה מוֹאָב רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וְנִשְׁקָפָה עַל־פְּנֵי
Sichon ad *legatos* Iſrael miſit Et .ſolitudinis
הַיְשִׁימֹן׃ וַיִּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל מַלְאָכִים אֶל־סִיחֹן 21
non , tuam terram *in* Tranſibo : dicendo , Emoræi regem
מֶלֶךְ־הָאֱמֹרִי לֵאמֹר׃ אֶעְבְּרָה בְאַרְצֶךָ לֹא 22
aquas bibemus Non .vineam *in &* , agrum in declinabimus
נִטֶּה בְּשָׂדֶה וּבְכֶרֶם לֹא נִשְׁתֶּה מֵי
tranſeamus *quo uſque* , *ibimus* regis via in : putei
בְאֵר בְּדֶרֶךְ הַמֶּלֶךְ נֵלֵךְ עַד אֲשֶׁר־נַעֲבֹר
.tuum terminum
גְּבֻלֶךָ׃

Verſio VULG. LAT.

12 Et inde moventes, venerunt ad torrentem Zared. 13 Quem relinquentes caſtrametati ſunt contra Arnon, quæ eſt in deſerto, & prominet in finibus Amorrhæi. Siquidem Arnon terminus eſt Moab, dividens Moabitas & Amorrhæos. 14 Unde dicitur in libro bellorum Domini; Sicut fecit in Mari rubro, ſic faciet in torrentib' Arnon. 15 Scopuli torrentium inclinati ſunt, ut requieſcerent in Ar, & recumberent in finibus Moabitarum. 16 Ex eo loco apparuit puteus, ſuper quo locutus eſt Dominus ad Moyſen; Congrega populum, et dabo ei aquam. 17 Tunc cecinit Iſrael carmen iſtud; Aſcendat puteus. Concinebant; 18 Puteus, quem foderunt principes, & paraverunt duces multitudinis in datore legis, & in baculis ſuis. De ſolitudine, 19 Matthana. De Matthana in Nahaliel: de Nahaliel in 20 Bamoth. De Bamoth, vallis eſt in regione Moab, in vertice Phaſga, quod reſpicit contra deſertum. 21 Miſit autem Iſrael nuntios ad Sehon regem Amorrhæorum, dicens; 22 Obſecro, ut tranſire mihi liceat per terram tuam: non declinabimus in agros & vineas; non bibemus aquas ex puteis: viâ regiâ gradiemur, donec tranſeamus terminos tuos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

12 Καὶ ἐκεῖθεν ἀπῆραν, καὶ παρενέβαλον εἰς φάραγγα (ν) Ζαρέδ. 13 Καὶ ἐκεῖθεν ἀπάραντες, παρενέβαλον εἰς τὸ πέραν Ἀρνῶν ἐν τῇ ἐρήμῳ, τὸ ἐξέχον ἀπὸ τῶν ὁρίων τῶν Ἀμορραίων· ἔστι γὰρ Ἀρνῶν ὅρια Μωὰβ, ἀναμέσον Μωὰβ καὶ ἀναμέσον τοῦ Ἀμορραίου. 14 Διὰ τοῦτο λέγεται ἐν (ξ) βιβλίῳ, Πόλεμος τοῦ κυρίου τὴν Ζωὸβ ἐφλόγισε, καὶ τοὺς χειμάῤῥους Ἀρνῶν. 15 Καὶ τοὺς χειμάῤῥους κατέστησε κατοικίσαι Ἢρ. καὶ πρόσκειται τοῖς ὁρίοις Μωάβ. 16 Καὶ ἐκεῖθεν τὸ φρέαρ· (ο) τοῦτο φρέαρ, ὃ εἶπε κύριος πρὸς (π) Μωυσῆν, Συνάγαγε τὸν λαὸν, καὶ δώσω αὐτοῖς ὕδωρ πιεῖν. 17 Τότε ᾖσεν Ἰσραὴλ τὸ ᾆσμα τοῦτο ἐπὶ τοῦ φρέατος, 18 Ἐξάρχετε αὐτῷ φρέαρ, Ὤρυξαν αὐτὸ ἄρχοντες, ἐξελατόμησαν αὐτὸ βασιλεῖς ἐθνῶν ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτῶν, ἐν τῷ κυριεῦσαι αὐτῶν. καὶ ἀπὸ φρέατος εἰς (ρ) Μανθαναείν, 19 Καὶ ἀπὸ (ρ) Μανθαναεὶν εἰς Νααλιὴλ, καὶ ἀπὸ Νααλιὴλ εἰς Βαμώθ, 20 Καὶ ἀπὸ Βαμὼθ εἰς (σ) Ἰανὴν, ἥ ἐστιν ἐν τῷ πεδίῳ Μωὰβ, ἀπὸ κορυφῆς τοῦ λελαξευμένου, τὸ βλέπον κατὰ πρόσωπον τῆς ἐρήμου. 21 Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς πρέσβεις πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἀμοῤῥαίων, λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων, 22 Παρελευσόμεθα διὰ τῆς γῆς (τ) σου, τῇ ὁδῷ πορευσόμεθα· οὐκ ἐκκλινοῦμεν οὔτε εἰς ἀγρὸν, οὔτε εἰς (υ) ἀμπελῶνα· οὐ πιόμεθα ὕδωρ ἐκ φρέατός σου· ὁδῷ βασιλικῇ πορευσόμεθα, (φ) ἕως παρέλθωμεν τὰ ὅριά σου.

12 *Et indè promoverunt, & caſtrametati ſunt in convalle Zared.* 13 *Et indè promoventes, caſtrametati ſunt trans Arnon in (e) eremo, quod extat à limitibus Amorrhæorum. Eſt enim Arnon limes (f) Moab, inter Moab & inter Amorrhæum.* 14 *Propterea dicitur in libro, (g) Bellum Domini ipſam Zoob inflammavit, & torrentes Arnon,* 15 *Et torrentes conſtituit inhabitare Er: Et adjacet finibus Moab.* 16 *Et indè puteus: Hic eſt puteus, quem dixit Dominus ad Moyſen, Congrega populum, & dabo eis aquam bibere.* 17 *Tunc cecinit Iſrael canticum hoc ſuper puteum, (h) Præcinite illi puteum;* 18 *Foderunt illum principes; exciderunt illum reges gentium in regno ipſorum, dum dominarentur eis. Et à puteo in (i) Manthanain.* 19 *Et à Manthanain in Naaliel. Et à Naaliel in Bamoth.* 20 *Et à Bamoth in (k) Janen, quæ eſt in campo Moab, à vertice exciſi, quod ſpectat ad faciem deſerti.* 21 *Et miſit Moyſes legatos ad Seon regem Amorrhæorum, verbis pacificis, dicens,* 22 *Tranſibimus per terram tuam, viâ incedemus: non declinabimus neque in agrum, neque in vineam. Non bibemus aquam de puteo tuo: viâ regiâ incedemus, quoadusque tranſierimus fines tuos.*

MS.A. (ν) Ζαρέ. (ξ) βίβλῳ, Πόλεμος κυρίου τὴν Ζοὸβ (ο) τοῦτό ἐστιν τὸ φρέαρ, (π) Μωυσῆν, * καὶ δώσω (ρ) Μανθανείν, (σ) Νάπην, (τ) σου, ὁδῷ (υ) ἀμπελῶνά σου· οὐ (φ) ἕως ἂν παρέλθωμεν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 * ܘܡܢ ܬܡܢ ܫܩܠܘ. ܘܫܪܘ ܒܢܚܠܐ ܕܙܪܕ. * ܘܡܢ ܬܡܢ ܫܩܠܘ. ܘܫܪܘ ܒܥܒܪܐ ܕܐܪܢܘܢ. 13
ܒܡܕܒܪܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܬܚܘܡܐ ܕܐܡܘܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܐܪܢܘܢ ܬܚܘܡܐ ܗܘ ܕܡܘܐܒܝܐ ܒܝܬ
ܡܘܐܒܝܐ ܠܒܝܬ ܐܡܘܪܝܐ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܡܬܐܡܪ ܒܣܦܪܐ ܕܩܪܒܘܗܝ ܕܡܪܝܐ. ܫܠܗܒܝܬܐ 14
ܒܥܠܥܠܐ. ܘܒܢܚܠܐ ܕܐܪܢܘܢ. * ܘܐܬܩܢ ܢܚܠܐ ܕܨܠܝܢ ܗܘܘ ܠܡܥܡܪܐ ܕܥܪ. ܘܡܣܬܡܟܝܢ 15
ܗܘܘ ܠܬܚܘܡܐ ܕܡܘܐܒܝܐ. * ܘܬܡܢ ܒܐܪܐ. ܗܝ ܒܐܪܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܟܢܘܫ ܠܝ 16
ܥܡܐ. ܘܐܬܠ ܠܗܘܢ ܡܝܐ.

Indéque profecti, caſtra poſuerunt in valle Zedar. 12 Inde quoque profecti, caſtrametati ſunt ad alteram ripam Arnon, in deſerto quod excurrit ex finibus Amoræorum: quoniam Arnon limes eſt Moabitarum inter Moabitas, & inter Amoræos. 13 Propterea dicitur in libro bellorum Domini; Flamma in turbine, & in valle Arnon. 14 Et inſtauravit valles quæ ſe flectebant ad habitationem Ad, & innitebantur terminis Moabitarum. 15 Et illic eſt puteus, ille *ſcilicet*, puteus de quo dixit Dominus ad Moſen, Congrega mihi populum, & dabo eis aquas. 16

* ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܥܠ ܒܐܪܐ *

Canticum de puteo.

17 * ܗܝܕܝܢ ܫܒܚ ܐܝܣܪܝܠ ܬܫܒܘܚܬܐ ܗܕܐ. ܣܩܝ ܒܐܪܐ. ܥܢܘ ܠܗ. * ܒܐܪܐ ܕܚܦܪܘܗ 18
ܪܘܪܒܢܐ. ܘܟܪܘܗ ܪܝܫܢܐ ܕܥܡܐ. ܘܒܫܒܛܝܗܘܢ ܚܘܝܘܗ. ܘܡܢ ܡܕܒܪܐ ܐܬܢܓܕܬ
ܠܡܬܢܐ. * ܘܡܢ ܡܬܢܐ. ܠܢܚܠܐܝܠ. ܘܡܢ ܢܚܠܐܝܠ. ܠܒܡܘܬ. * ܘܡܢ ܒܡܘܬ ܠܢܚܠܐ 19 20
ܕܒܚܩܠܐ ܕܡܘܐܒ. ܠܪܝܫ ܪܡܬܐ ܕܡܬܚܙܝܐ ܠܘܩܒܠ ܝܫܝܡܘܢ. * ܘܫܕܪ ܐܝܣܪܝܠ ܐܝܙܓܕܐ 21
ܠܘܬ ܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܐܥܒܪ ܒܐܪܥܟ. ܘܠܐ ܢܣܛܐ ܒܚܩܠܐ 22
ܘܒܟܪܡܐ. ܘܠܐ ܢܫܬܐ ܡܝܐ ܕܓܘܒܐ. ܐܠܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܡܠܟܐ ܢܐܙܠ. ܥܕܡܐ
ܕܢܥܒܪ ܬܚܘܡܟ.

Tunc cecinit Iſrael canticum iſtud, Aſcende puteus; canite ei, 17 Puteus quem foderunt magnates, & excavaverunt principes populi, & baculis ſuis indicaverunt. 18 Et de ſolitudine derivatus eſt ad Mathne. De Mathne autem ad Nahlajel, & de Nahlajel ad Bemoth. 19 De Bemoth verò vallis quæ eſt in agro Moab, ad verticem collis qui cernitur è regione Aſimon. 20 Et miſit Iſrael nuntios ad Sihon regem Amoræorum, dixitque ad eum; 21 Tranſibo per terram tuam, & non declinabimus per agrum aut vineam, nec bibemus ex aquis puteorum, ſed viâ regis incedemus, donec tranſierimus terminos tuos. 22

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LAT.

תרגום אונקלוס TARG. ONKELOS.

12 מִתַּמָּן נְטַלוּ וּשְׁרוֹ בְּנַחְלָא
זָרֶד׃ 13 מִתַּמָּן נְטַלוּ וּשְׁרוֹ
מֵעִבְרָא דְאַרְנוֹן דִּי בּ
בְמַדְבְּרָא דְּנָפֵק מִתְּחוּם
אֱמוֹרָאָה אֲרֵי אַרְנוֹן
תְּחוּם מוֹאָב בֵּין מוֹאָב
וּבֵין אֱמוֹרָאָה׃ 14 עַל־כֵּן
יִתְאֲמַר בְּסִפַר קְרָבִין
דַּעֲבַד־יְיָ עַל־יַמָּא־
דְסוּף וּגְבוּרָן דַּעֲל־
נַחֲלֵי אַרְנוֹן׃ 15 וְשִׁפּוּךְ
נַחֲלַיָּא דְּמִדַּבְּרִין לְקֳבֵל
לְחַיַּת וּמִסְתְּמִיךְ לִתְחוּם
מוֹאָב׃ 16 וּמִתַּמָּן אִתְיְהִיבַת
לְהוֹן בֵּירָא הִיא בֵירָא
דִּי אֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה כְּנוֹשׁ
יָת־עַמָּא וְאֶתֵּן לְהוֹן מַיָּא׃
17 בְּכֵן שַׁבַּח יִשְׂרָאֵל יָת־
תֻּשְׁבַּחְתָּא הָדָא סַקִּי
בֵירָא שַׁבַּחוּ לַהּ׃ 18 בֵּירָא
דְּחַפְרוּהָ רַבְרְבַיָּא כְּרוּהָ
רֵישֵׁי עַמָּא סָפְרַיָּא בְּחֻטְרֵיהוֹן
וּמִמַּדְבְּרָא אִתְיְהִיבַת לְהוֹן׃
19 וּמִדְּאִתְיְהִיבַת לְהוֹן
נַחְתָּא עִמְּהוֹן לְנַחֲלַיָּא
וּמִנַּחֲלַיָּא סָלְקָא עִמְּהוֹן
לְרָמָתָא׃ 20 וּמֵרָמָתָא
לְחֵילַיָּא דִּי בַּחֲקַלֵי מוֹאָב
רֵישׁ רָמָתָא וּמִסְתַּכְיָא
עַל־אַפֵּי בֵית־יְשִׁימוֹן׃
21 וּשְׁלַח יִשְׂרָאֵל אִזְגַּדִּין
לְוָת־סִיחוֹן מַלְכָּא־
דֶאֱמוֹרָאָה לְמֵימַר׃
22 אֶעְבַּר בְּאַרְעָךְ לָא נִסְטֵי
בַּחֲקַל וּבִכְרַם לָא נִשְׁתֵּי
מֵי גוֹב בְּאוֹרַח מַלְכָּא
נֵיזִיל עַד דִּי־נֶעְבַּר
תְּחוּמָךְ׃

12 Inde moverunt caſtra: & caſtrametati ſunt in torrente Zared. 13 Inde profecti ſunt: & caſtrametati ſunt trans torrentem Arnon, qui eſt in deſerto, qui egreditur à termino Amorræi: quia Arnon terminus eſt Moab, inter Moab & inter Amorræum. 14 Propterea dicitur, in libro bellorum quæ fecit Dominus in mari rubro: Et magnalia in torrentibus Arnon. 15 Effuſióque torrentium, qui ducuntur contra Har, conjungitur termino Moab. 16 Et inde datus eſt eis puteus: ipſe eſt puteus de quo dixit Dominus Moyſi; Congrega populum, & dabo eis aquam. 17 Tunc cecinit Iſrael carmen iſtud: Aſcende puteus, canite ei. 18 Puteus quem foderunt principes, quem exciderunt principes populi, & ſcribæ in baculis ſuis: qui datus eſt eis ex deſerto. 19 Ex eo tempore quo datus eſt eis, deſcendit cum eis ad torrentes: & de torrentibus aſcendit cum eis ad collem. 20 Et de colle ad vallem quæ eſt in agris Moab, in verticem collis; & proſpicit contra Beth-jeſimoth. 21 Miſit autem Iſrael nuncios ad Seon regem Amorræi, dicens. 22 Tranſibo per terram tuam, non declinabimus per agrum neque per vineam, nec bibemus aquam ciſternæ: via regia gradiemur, donec tranſeamus terminum tuum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

12 *Indeq; profecti caſtrametati ſunt in valle Zared. Et locutus eſt Dominus Moſi, dicens; Tu tranſis hodiè (h) Ar terminũ Moab, ut accedas è regione filiorum Ammon: ne hoſtiliter agas cum eis, neque prælieris cum eis, quoniã non dedi de terra filiorũ Ammon tibi in hæreditatem; quoniã filiis Lot dedi eã in hæreditatē.* 13 *Et profecti ſunt de valle Zared, et caſtrametati ſunt trans Arnon qui eſt ſecundùm deſertum, ſeſe extendens ad fines Amorrhæorũ: Arnon enim termin' eſt Moab, inter Moab & inter Amorrhæos.* 14 *Ideo dictũ eſt in libro bellorum Domini; (i) Ad Vaheb in mari rubro, & (k) ad torrentes Arnon.* 15 *Qui poſſidere fecit eos, quique inclinavit ad habitandam urbem, & innixus eſt finib' Moab.* 16 *Et inde ad puteum: ille eſt puteus ubi Domin' dixit Moſi, Congrega mihi populum, ut dem illis aquas.* 17 *Tunc cecinit Iſrael canticum iſtud, Aſcende puteus, (l) canite illi.* 18 *Puteus, foderunt eum principes, foderunt eum (m) duces populi cum (n) legiſlatore, & cum baculis ſuis. E deſerto in Mathana,* 19 *Et de Mathana in (o) Nahaleel, et de (p) Nahaleel in (q) Bamoth.* 20 *Et de (r) Bamoth in vallem quæ eſt in agro Moab, ad verticem (ſ) collis qui reſpicit versùs ſolitudinem. Tum dixit Dominus Moſi, Surgite, proficiſcimini, et tranſite vallem Arnon. Vide, tradidi in manum tuam Sihon regem Heſebon Amorrhæum, & terram ejus. Incipe poſſidere, atque infer illi bellum: incipe hâc die dare pavorem tuum & terrorem tuum ſuper faciem populorum qui ſunt ſub toto cœlo, qui audientes famam tuã, contremiſcent, et à facie tua ut parturientes, dolore conſternabuntur.* 21 *Miſit igitur Iſrael nuntios ad Sihon regem Amorrhæum verbis pacificis, dicentes;* 22 *Tranſeam per terram tuam, per viam (t) regiam ibimus, non declinabo ad dexteram aut ad ſiniſtram, non divertam in agrum aut in vineam. Cibum argento vendes mihi, ut comedam; & aquas argento dabis mihi, ut bibam; tantùm tranſeam pedibus meis, ſicut fecerunt mihi filii Eſau habitantes in (v) Seir, & Moabitæ habitantes in (x) Ar.*

VER. SAM. *(h)* Arſha *(i)* Cum tonitru *(k)* cum concuſſionibus Arnon. *(l)* affixerunt ſe de eo. *(m)* intelligentes è populo *(n)* pa illo, *(o)* rivos, *(p)* rivis *(q)* excelſa. *(r)* excelſis *(ſ)* ſpeculæ quæ *(t)* profectionis *(v)* Gabhla, *(x)* Arſha.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * ورحلوا من ثم * ونزلوا في وادي زرد * ورحلوا من ثم * ونزلوا في ارنون الذي في البرية * 13
الخارج عن تخم الاموريين لان ارنون هو الحد بين ماب والاموريين * ولذلك يقال في كتاب 14
ملاحم الله * من الدرادير القلزم * ومن الاودية ارنون * ومصب الاودية الذي ميله الي عمارة 15
عار * واسند الي تخم ماب * ورحلوا من ثم الي البير * وهي البير التي قال الله لموسي عنها * اجمع 16
القوم حتي اعطيهم ماء * حينيذ انشا اسرايل هذه الانشاء فقالوا * اصعدي يا بير * تجاوبوا لها 17
* وبير حفرها الروساء وكراها * نبل القوم رسموها بعوكاتهم * ثم رحلوا من تلك البرية * الي 18
ذات العطاء * ومن ذات العطاء الي الوادي * ومن ذلك الوادي الي ذات الكنايس * ومن ثم 19 20
الي الوادي الذي في بلد ماب عند راس القلعة المطلة علي وجه السماوة * ثم بعث الاسرايلية 21
برسل الي سحون ملك الاموريين قايلين * اريد ان اجوز في بلدك ولسنا نميل الي ضيعة ولا 22
كرم * ولا نشرب ماء صهريج * بل في طريق الجادة نسير الي ان نجوز في تخمك *

12 * *Et profecti ſunt illinc, & commorati ſunt in valle Zered.* 13 *Et profecti ſunt inde, diverſatique ſunt in Arnon quæ eſt in ſolitudine, quæq; eſt extra terminos Amoræorum: quia Arnon eſt terminus inter Moab & Amoræos.* 14 *Et propterea dicitur in libro præliorum Dei; Ex voraginibus, Mare rubrum; & ex torrentibus, Arnon:* 15 *Et oſtium fluviorum cujus flexus eſt ad ædificium Aar, & incumbit terminis Moab.* 16 *Et profecti ſunt inde ad puteum, illum nempe, puteum de quo dixit Deus Muſæ; Convoca turbam, ut dem eis aquam.* 17 *Tunc compoſuerunt filii Iſrail hæc carmina, & dixerunt; Aſcende ô puteus, reſpondete alternatim de eo,* 18 *Et puteus quem foderunt Principes, atque excavârunt; nobiliores populi ſignaverunt eum baculis ſuis.* * *Deinde profecti ſunt ab eo deſerto ad locum conceſſionis.* 19 *Et à loco conceſſionis ad vallem,* 20 *Et ab ea valle ad locum templorum, Et exinde ad vallem quæ eſt in regione Moab, apud verticem arcis quæ ſupereminet ſuperficiei campi.* 21 *Poſt hæc miſerunt Iſrailitæ nuntios ad Sihon regem Amoræorum, dicentes;* 22 *Volo tranſire per regionem tuam, & non declinabimus ad rus nec ad vineam, neque bibemus aquam ciſternæ, ſed in publica via gradiemur, donec pertranſeamus fines tuos.*

ספר במדבר : כא

collegit Et .suo termino in transire Israel Sichon dedit non Et
23 ולא־נתן סיחן את־ישראל עבר בגבלו ויאסף
Israel occursum in est egressus &,suũ populũ omnem Sichon
סיחן את־כל־עמו ויצא לקראת ישראל
.Israel in pugnavit & ;Iahas in venit Et .desertum in
המדברה ויבא יהצה וילחם בישראל:
,ej' terram hereditavit & : gladii os ad Israel eum percussit Et
24 ויכהו ישראל לפי־חרב ויירש את־ארצו
terminus fortis quia ; Hammon filios ad usque ,Jabboc ad usque Arnon ab
מארנן עד־יבק עד־בני עמון כי עז גבול
: istas civitates omnes Israel accepit Et .Hammon filiorũ
25 בני עמון: ויקח ישראל את כל־הערים האלה
,Chesbon in Emoræi urbibus omnibus in Israel habitavit &
וישב ישראל בכל־ערי האמרי בחשבון
regis Sichon civitas Chesbon Quia .ejus filiabus omnib' in &
26 ובכל־בנתיה: כי חשבון עיר סיחן מלך
acceperat & ,prius Moab regem in pugnaverat ipse Et .ipsa Emoræi
האמרי הוא והוא נלחם במלך מואב הראשון ויקח
dicent Idcircò .Arnon ad usque ej' manu è ej' terram omnem
27 את־כל־ארצו מידו עד־ארנן: על־כן יאמרו
.Sichon civitas præparetur &,ædificetur :Chesbon Ingredimini:parabolizantes
המשלים באו חשבון תבנה ותכונן עיר סיחון:
;Sichon civitate è flamma :Chesbon de est egressus ignis Quia
28 כי־אש יצאה מחשבון להבה מקרית סיחן
Væ .Arnon Bamoth dominos ,Moab Har comedit
29 אכלה ער מואב בעלי במות ארנן: אוי־
,evasores ej' filios dedit :Chemos popule perîsti ,Moab tibi
לך מואב אבדת עם־כמוש נתן בניו פליטם
eorũ jugum Et .Sichon Emoræi regi captivitatẽ in ej' filias &
30 ובנתיו בשבית למלך אמרי סיחון: ונירם
,Nophach ad usque fecimus desolare Et .Dibon ad usque Chesbon , periit
אבד חשבון עד־דיבן ונשים עד־נפח
.Emoræi terra in Israel habitavit Et .Medeba ad usque quæ
31 אשר עד־מידבא: וישב ישראל בארץ האמרי:
: ejus filias ceperunt & , Jahazer explorandũ ad Moseh misit Et
32 וישלח משה לרגל את־יעזר וילכדו בנתיה
via ascenderunt &,respexerunt Et .ibi qui Emoræum expulit &
33 ויורש את־האמרי אשר־שם: ויפנו ויעלו דרך
,eorum occursum in Basan rex Ogh est egressus Et .Basan
הבשן ויצא עוג מלך־הבשן לקראתם
Dominus dixit Et .Edrehi bellum ad ejus populus omnis &,ipse
34 הוא וכל־עמו למלחמה אדרעי: ויאמר יהוה
, cum dedi tua manu in quia , eum timeas Ne : Moseh ad
אל־משה אל־תירא אתו כי בידך נתתי אתו
quemadmodum , ei facies & : ejus terram & , ejus populũ omnem &
ואת־כל־עמו ואת־ארצו ועשית לו כאשר
.Chesbon in habitans qui , Emoræi regi Sichon fecisti
עשית לסיחן מלך האמרי אשר יושב בחשבון:

Versio VULG. LAT.

23 Qui concedere noluit ut transiret Israel per fines suos: quin potiùs exercitu congregato, egressus est obviàm in desertum, & venit in Jasa, pugnavitque contra eum. 24 A quo percussus est in ore gladii, & possessa est terra ejus ab Arnon usque Jeboc, & filios Ammon: quia forti præsidio tenebantur termini Ammonitarum. 25 Tulit ergò Israel omnes civitates ejus, & habitavit in urbibus Amorrhæi, in Hesebon scilicet, & viculis ejus. 26 Urbs Hesebon fuit Sehon regis Amorrhæi, qui pugnavit contra regem Moab: & tulit omnem terram, quæ ditionis illius fuerat, usque Arnon. 27 Idcircò dicitur in Proverbio, Venite in Hesebon, ædificetur, & construatur civitas Sehon. 28 Ignis egressus est de Hesebon, flamma de oppido Sehon, & devoravit Ar Moabitarum, & habitatores excelsorum Arnon. 29 Væ tibi Moab, perîsti popule Chamos. Dedit filios ejus in fugam, & filias in captivitatem, regi Amorrhæorum Sehon. 30 Jugum ipsorum disperiit ab Hesebon usque Dibon, lassi pervenerunt in Nophe, & usque Medaba. 31 Habitavit itaque Israel in terra Amorrhæi. 32 Misitque Moyses qui explorarent Jazer: cujus ceperunt viculos, & possederunt habitatores. 33 Verterúntque se, & ascenderunt per viam Basan, & occurrit eis Og rex Basan cum omni populo suo, pugnaturus in Edrai. 34 Dixitque Dominus ad Moysen, Ne timeas eum, quia in manu tua tradidi illum, & omnem populum, ac terram ejus: faciésque illi sicut fecisti Sehon regi Amorrhæorum habitatori Hesebon.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

23 Καὶ οὐκ ἔδωκε Σηὼν τῷ Ἰσραὴλ παρελθεῖν διὰ τῶν ὁρίων αὐτοῦ· καὶ συνήγαγε Σηὼν πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐξῆλθε παρατάξασθαι τῷ Ἰσραὴλ εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἦλθεν εἰς Ἰασσὰ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραήλ. 24 Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰσραὴλ φόνῳ μαχαίρας, καὶ κατεκυρίευσαν τῆς γῆς αὐτοῦ ἀπὸ Ἀρνῶν ἕως Ἰαβὸκ, ἕως υἱῶν Ἀμμὰν, ὅτι Ἰαζὴρ ὅρια υἱῶν Ἀμμάν ἐστι. 25 Καὶ ἔλαβεν Ἰσραὴλ πάσας τὰς πόλεις ταύτας, καὶ κατῴκησεν Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι τῶν Ἀμορραίων, ἐν Ἐσεβὼν, καὶ ἐν πάσαις ταῖς συγκυρούσαις (✝) αὐτῇ. 26 Ἔστι γὰρ Ἐσεβὼν, πόλις Σηὼν τοῦ βασιλέως τῶν (ω) Ἀμορραίων ἐστίν. καὶ οὗτος ἐπολέμησε βασιλέα Μωὰβ τὸ πρότερον, καὶ (α) ἔλαβον πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, ἀπὸ Ἀροὴρ ἕως Ἀρνῶν. 27 Διὰ τοῦτο ἐροῦσιν οἱ (β) αἰνιγματισταὶ, Ἔλθετε εἰς Ἐσεβὼν, ἵνα οἰκοδομηθῇ καὶ κατασκευασθῇ 28 πόλις Σηὼν, Ὅτι πῦρ ἐξῆλθεν ἐξ Ἐσεβὼν, φλὸξ ἐκ πόλεως Σηὼν, καὶ κατέφαγεν 29 ἕως Μωὰβ, καὶ κατέπιε στήλας Ἀρνῶν. Οὐαί σοι Μωὰβ, ἀπώλου λαὸς Χαμὼς, ἀπεδόθησαν οἱ υἱοὶ αὐτῶν διασώζεσθαι, καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν αἰχμάλωτοι τῷ βασιλεῖ 30 τῶν (γ) Ἀμορραίων Σηών. Καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται, Ἐσεβὼν ἕως Δαιβών· καὶ αἱ (δ) γυναῖκες ἔτι προσεξέκαυσαν πῦρ ἐπὶ 31 Μωάβ. Κατῴκησε δὲ Ἰσραὴλ ἐν πάσαις ταῖς 32 πόλεσι τῶν Ἀμορραίων. Καὶ ἀπέστειλε Μωυσῆς κατασκέψασθαι τὴν Ἰαζὴρ, καὶ (ε) κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐξέβαλον τὸν Ἀμορραῖον (ζ) τὸν κατοικοῦντα 33 ἐκεῖ. Καὶ ἐπιστρέψαντες, ἀνέβησαν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν. καὶ ἐξῆλθεν Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς, καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἐδραείν. 34 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Μὴ φοβηθῇς αὐτὸν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτὸν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ ποιήσεις αὐτῷ καθὼς ἐποίησας τῷ Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβών.

23 Et non dedit Seon ipsi Israel transire per fines suos. Et congregavit Seon omnem populum suum; & exiit congredi cum Israel in desertum: & venit in Jassa, & congressus est cum Israel. 24 Et percussit eum Israel nece gladii; & dominati sunt terræ ejus ab Arnon usque Jaboc, usque ad filios Ammon, quoniam Jazer termini filiorũ Ammon sunt. 25 Et cepit Israel omnes civitates has. Et habitavit Israel in omnibus civitatibus Amorrhæorum, in Esebon, & in omnibus pertinentibus ad eam. 26 Est enim Esebon, civitas Seon regis Amorrhæorum est. Et hic debellaverat regem Moab anteà: & (k) ceperant omnem terram ejus ab Aroer usque Arnon. 27 Propterea dicent (l) ænigmatistæ; Venite in Esebon, ut ædificetur, & construatur civitas Seon. 28 Quoniam ignis processit de Esebon, flamma de civitate Seon; & devoravit usque Moab, & absorbuit columnas Arnon. 29 Væ tibi Moab, periisti popule Chamos: Venditi sunt filii eorum, ut servarentur: & filiæ eorum captivæ regi Amorrhæorum Seon. 30 Et semen eorum peribit, Esebon usque Dæbon. Et mulieres adhuc succenderunt ignem in Moab. 31 Habitavit autem Israel in omnibus civitatibus Amorrhæorum. 32 Et misit Moyses ad considerandam Jazer; & ceperunt eam, & vicos ejus: & ejecerunt Amorrhæum habitantem ibi. 33 Et revertentes ascenderunt viam quæ in Basan. Et exiit Og rex Basan in occursum eis, & omnis populus ejus in prælium in Edrain. 34 Et dixit Dominus ad Moysen, Ne timueris eum: quoniam in manus tuas tradidi eum, & omnem populum ejus, & omnem terram ejus: & facies ei, sicut fecisti Seon regi Amorrhæorum, qui habitabat in Esebon.

MS.A. (✝) αὐταῖς. (ω) Ἀμορραίων. καὶ (α) ἔλαβεν (β) Ἐνιγματισταὶ, Ἔλθατε (γ) Ἀμορραίων. Καὶ (δ) γυναῖκες αὐτῶν ἔτι (ε) κατελάβετο (ζ) τὸν ὄντα ἐκεῖ.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

23 [illegible]

24 [illegible]

25 [illegible]

26 [illegible]

27 [illegible]

28 [illegible]

29 [illegible]

30 [illegible]

31 [illegible]

32 [illegible]

33 [illegible]

34 [illegible]

23 At non permisit Sihon Israeli ut pertransiret fines suos: quin congregavit Sihon totum exercitum suum, & egressus est in occursum Israeli ad desertum, & venit in Jahos, & pugnavit contra Israelem. 24 Et percussit eum Israel acie gladii, & possederunt terram ejus ab Arnon usque ad Jaboc, usque ad filios Amon: fortes enim erant limites filiorum Amon. 25 Et occupavit Israel has omnes civitates, & habitavit Israel in omnibus civitatibus Amoræorum; in Hesbon, & in cunctis pagis ejus. 26 Nam Hesbon urbs erat Sihonis regis Amoræorum. Et iste pugnaverat contra regem Moab primùm, & occupaverat universam terram ejus, à terminis ipsius usque ad Arnon. 27 Propterea ferunt in proverbiis, Ingredimini Hesbon, ut ædificetur & instauretur urbs Sihon. 28 Ignis enim egressus fuerat ex Hesbon, & flamma ex oppido Sihon, & devoraverat Ad Moabitarum, & cultores excelsorum Arnon. 29 Væ tibi Arnon, væ tibi Moab, periisti popule Chomos dans filios tuos in arrham, & filias tuas in prædam Sihoni regi Amoræorum. 30 Agri verò Hesbon perierunt usque ad Ribon, & desolati sunt usque ad Nebah, quæ est in deserto. 31 Habitavit itaque Israel in terra Amoræorum. 32 Misitque Moses ad explorandum Jazir: & subjugatis oppidis ejus, peremit Amoræos qui erant illic. 33 Et reversi ascenderunt in terram Mathnin: egressusque est Og rex Mathnin in occursum eorum; ipse, & universus populus ejus ad prælium in Ardei. 34 Et dixit Dominus ad Mosen, Ne formides eum; nam in manus tuas tradam eum, & universum populum ejus, totamque terram ipsius: fac autem ei quemadmodum fecisti Sihoni regi Amoræorum qui habitabat in Hesbon.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

23 ולא שבק סיחון ית ישראל למעבר
בתחומיה וכנש סיחון ית כל
עמיה ונפק לקדמות ישראל
למדברא ואתא ליהץ ואגיח קרבא
24 בישראל: ומחהי ישראל לפתגם
דחרב וירית ית ארעיה מארנונא
עד יובקא עד בני עמון ארי תקיף
25 תחום דבני עמון: וכבש ישראל ית
כל קרויא האלין ויתיב ישראל
בכל קרוי אמוראה בחשבון ובכל
26 כפרנהא: ארי חשבון קרתא דסיחון
מלכא דאמוראה היא והוא אגח
קרבא במלכא דמואב קדמאה
ונסיב ית כל ארעיה מידיה עד
27 ארנון: על כן יימרון מתליא עלו
לחשבון תתבני ותשתכלל קרתא
28 דסיחון: ארי קדום תקיף כאשא
נפק מחשבון עבדי קרבא
בשלהובית מקרתא דסיחון קטילו
עמא דשרו בלחית מואב כומריא
דפלחין בית דחלא רמתא דארנון:
29 וי לכון מואבאי אבדתון עמא
דפלחין לכמוש מסר בנוהי צירין
ובנתיה בשביא למלכא דאמוראה
30 סיחון: ומלכו פסקת מחשבון עדא
שולטן מדיבון וצדיאו עד נופח
31 דסמיך עד מידבא: ויתיב ישראל
32 בארע אמוראה: ושלח משה
לאללא ית יעזר וכבשו כפרנהא
ותריך ית אמוראה די תמן:
33 ואתפניאו וסליקו לאורח מתנן
ונפק עוג מלכא דמתנן לקדמותהון
הוא וכל עמיה לאגחא קרבא
34 לאדרעי: ואמר יי למשה לא תדחל
מניה ארי בידך מסרית יתיה וית
כל עמיה וית ארעיה ותעביד ליה
כמא די עבדת לסיחון מלכא
דאמוראה דיתיב בחשבון:

23 Et non dimisit Seon transire Israel per terminum suum: & congregavit Seon omnem populum suum, & egressus est in occursum Israel in desertum; & venit in Jassa: & iniit bel-24lum cum Israel. Et percussit eũ Israel in ore gladii: et possederunt terrã ej' ab Arnon usque Joboc usq; ad filios Amon; quia fortis erat terminus filiorum 25 Amon. Et cepit Israel omnes civitates istas: & habitavit Israel in omnibus civitatibus Amorræi, in Esebon & in om-26nibus viculis ej'. Quia Esebon civitas erit Seon regis Amorræi: et ipse iniit præliũ cum rege Moab primũ, et tulit omnẽ terrã ej' de manu ej' usq; Ar-27non. Idcirco dicebant in proverbiis, Venite in Esebõ: ædificetur et construatur civitas 28 Seon. Quia ventus urens fortis sicut ignis egress' est de Esebon, et facientes præliũ sicut flamma de civitate Seon: occiderunt populũ qui habitabat in Har Moab, et sacerdotes qui ministrabant in domo deorum 29 altarium Arnon. Væ vobis Moabitæ; periisti popule qui serviebatis Chamos: tradidit filios suos obsides, et filias suas in captivitatẽ, regi Amorræorum 30 Seõ. Et regnũ cessavit ab Esebon, ablata est potestas à Dibon: et vastaverunt usq; Nophe, ꝙ est conjunctum ad Me-31daba. Habitavitq; Israel in ter-32ra Amorræi. Et misit Moyses ad explorandũ Jazer, et ceperunt viculos ejus: et ejecit A-33morræum qui erat ibi. Et declinaverunt et ascenderunt ꝑ viam Basan: & egressus est Og rex Basan et omnis populus ejus in occursum eorum, ut iniret prælium in Edrai. 34 Dixitque Dominus ad Moysen, Ne timeas eum; quia in manu tua tradidi eum, & omnem populum ejus, & terram ejus: & facies ei sicut fecisti Seon regi Amorræorum, qui habitabat in Esebon.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

23 [illegible]

24 [illegible]

25 [illegible]

26 [illegible]

27 [illegible]

28 [illegible]

29 [illegible]

30 [illegible]

31 [illegible]

32 [illegible]

33 [illegible]

34 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

23 [illegible]

24 [illegible]

25 [illegible]

26 [illegible]

27 [illegible]

28 [illegible]

29 [illegible]

30 [illegible]

31 [illegible]

32 [illegible]

33 [illegible]

34 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

23 Sed non tradidit Sihon Israeli transitum per fines suos. Tum dixit Dominus Mosi, Vide, cœpi tradere ante faciẽ tuam Sihon, & terram ejus: Incipe possidere ut possideas terram ejus. Collegit itaque Sihon omnem populum suum, & egressus est in occursum Israeli in desertum, venitq; Jassam, & pugnavit contra Israelem. 24 Sed percussit eum Israel, & filios ejus, et omnẽ populũ ejus in ore gladii, possederúntque terram ejus ab Arnon usque Jaboc, usque ad filios Ammon; muniti enim erant fines Ammon. 25 Cepit etiam Israel omnes urbes istas, & habitavit Israel in omnibus urbibus Amorrhæi, in Hesebon, & in omnib' vicis ejus. 26 Hesebon enim erat civitas Sihon regis Amorrhæi; ipse autem (y) pugnaverat in regem Moab antea, & acceperat omnem terram ejus de manu ejus usque Arnon. 27 Ideo dicebant (z) proverbio loquentes, Veni Hesebon, ædificetur, & construatur civitas Sihon. 28 Ignis enim egressus est de Hesebon, flamma de civitate Sihon, consumpsit usque Moab, (a) dominos excelsorũ Arnon. 29 Væ tibi Moab, periisti (b) popule Chamos; dedit filios suos (c) in fugam, & filias suas in captivitate regi Amorrhæo Sihon. 30 Jaculati enim sumus in eos ruinam ab Hesbon usque Dibon, & posuimus in prædam Nophe, ignem super Medaba. 31 Habitavit itaque Israel in urbibus Amorrhæi. 32 Posteà misit Moses exploratum Jazer, & ceperunt villas ejus, expuleruntq; Amorrhæum qui erat ibi. 33 Deinde conversi ascenderunt viam (d) Basan, & egressus est Og rex (e) Basan in occursum eorum, ipse, & omnis populus ejus ad prælium in Edrai. 34 Tunc dixit Dominus Mosi, Ne reformides eum, nam in manum tuam tradidi illum, & omnem populum ejus, & terram ejus; faciésque illi sicut fecisti Sihon regi Amorrhæo qui habitabat in Hesebon.

VER.SAM (y) qui (z) dominatores, (a) possidentes in excelsis (b) popule, tanquam stultè, (c) qui evaserant, (d) Batanææ, (e) Batanææ

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * فلم يدع سيحون بني اسرايل يجوزون في تخمه * فجمع جميع قومه * وخرج للقايهم الي البرية *
24 حتى وافى يهص فحاربهم * فقتله آل اسرايل بحد السيف * وحازوا بلده من ارنون الي يبوق الي بني
25 عمون * اذ كان تخمهم شديدا عليه * واخذوا جميع هذه القرى * وسكنوا في جميع قرى الاموريين *
26 في حسبون ورساتيقها * وذلك ان حسبون هي سرير سيحون ملك الاموريين * وهو كان حارب
27 ملك ماب الاول * فاخذ جميع بلده من يده الي ارنون * ولذلك يقول الممثلون * ادخلوا الي
28 حسبون حتى تبنا وتهياء قرية سيحون * لان نارا خرجت من حسبون * ولهيب من قرية سيحون *
29 فاكلت عار ماب واصحاب بيع ارنون * فويلك يا ماب * كيف بدت يا شعب كموش * لقد جعل
30 بنيه اسارى * وبناته سبيا لسيحون ملك الاموريين * وزال سماءهم من حسبون الي ديبون *
31 32 ووحش الي نوفح التي عند ميدابا * ولما اقام اسرايل في بلد الاموريين * بعث موسى بقوم
33 يرومون يعزير * فملكوا رساتيقها * وقرضوا الاموري الذي فيها * ثم ولوا وصعدوا في طريق
34 البثنية * فخرج عوج ملك البثنية للقايهم هو وجميع قومه للحرب الي اذرعات * فقال الله لموسى
لا تخفه فاني مسلمه بيدك * وجميع قومه وبلده * فاصنع به كما صنعت بسيحون ملك الاموريين
المقيم في حسبون *

23 At non permisit Sihon filiis Israil transire per fines suos, sed convocavit totã gentem suã, egressusq; est in occursũ eorũ ad desertum, quousq; veniret ad Jabas, et prælium cõmitteret cũ eis. 24 Trucidavit autem eum progenies Israil acie gladii: & possederunt regionem ejus ab Arnon ad Jaboc, ad filios Ammon; siquidem horum limes difficilis erat ipsis. 25 Ceperuntq; omnes hos pagos, & habitaverunt in omnibus pagis Amoræorum, in Hasbon, & in suburbanis ejus. 26 Nam Hasbon est thronus Sihon regis Amoræorum: & iste pugnârat cum rege Moab primò, ceperatq; universã regionem ejus è manu ipsius usque ad Arnon. 27 Et idcircò dicunt qui proverbio utuntur; Ingredimini ad Hasbon, ut ædificetur, & aptetur civitas Sihon. 28 Nam ignis egressus est ex Hasbon, & flãma è civitate Sihon devoravitq; Aar Moab, & dominos templorum Arnon. 29 Væ tibi, ô Moab; quomodo periisti, ô popule Camos? jam reddidit filios ejus mancipia, et filias ejus prædam Sihoni regi Amoræorum. 30 Et periit vestigium eorum ab Hasbon usque ad Dibon, et vastatus est usque ad Nophah quæ est prope Midaba. 31 Cumq; commoratus esset Israil in regione Amoræorũ, 32 Misit Musa homines ad explorandum Jaazir: et expugnaverunt castella ejus, et exciderunt Amoræum qui erat in eis. 33 Deinde reversi sunt, et ascenderunt per viam Bathniæ, egressusq; est Og rex Bathniæ in occursum eorum, ipse, et totus populus ejus ad bellũ, in Adraat. 34 Dixit autem Deus ad Musam; Ne timeas illum, quia ego traditurus sum eum in manum tuam, et universam gentem ipsius, ac regionem ejus; fac itaque illi sicuti fecisti Sihoni regi Amoræorum habitanti in Hasbon.

non quod adeo,ej' populū omnem &,ej' filios &,eum percusserūt Et
35 וַיַּכּוּ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָיו וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי
.ejus terram hæreditārunt & :superstes ei remansit
הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ׃

CAP. XXII. כב

Moab transitibus in sunt castrametati & , Israel filii sunt profecti Et
1 וַיִּסְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבוֹת מוֹאָב
omnia Sippor filius Balac vidit Et .Jerecho Jarden transitu à
מֵעֵבֶר לְיַרְדֵּן יְרֵחוֹ׃ 2 וַיַּרְא בָּלָק בֶּן־צִפּוֹר אֵת כָּל־
populi faciebus à Moab timuit Et .Emorzo Israel fecit quæ
אֲשֶׁר־עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לָאֱמֹרִי׃ 3 וַיָּגָר מוֹאָב מִפְּנֵי הָעָם
.Israel filiorum faciebus à Moab angustiatus est &:ipse multus quia ,valde
מְאֹד כִּי רַב־הוּא וַיָּקָץ מוֹאָב מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
congregatio lingent Nunc : Midian seniores ad Moab dixit Et
4 וַיֹּאמֶר מוֹאָב אֶל־זִקְנֵי מִדְיָן עַתָּה יְלַחֲכוּ הַקָּהָל
Balac Et .agri virorem bos lambit sicut,nostros circuit' omnes
אֶת־כָּל־סְבִיבֹתֵינוּ כִּלְחֹךְ הַשּׁוֹר אֵת יֶרֶק הַשָּׂדֶה וּבָלָק
legatos misit Et .illo tempore in Moab ipsi rex Sippor filius
בֶּן־צִפּוֹר מֶלֶךְ לְמוֹאָב בָּעֵת הַהִוא׃ 5 וַיִּשְׁלַח מַלְאָכִים
filiorū terra flumen super quæ ,Pethor in Behor filium Bilham ad
אֶל־בִּלְעָם בֶּן־בְּעֹר פְּתוֹרָה אֲשֶׁר עַל־הַנָּהָר אֶרֶץ בְּנֵי־
,Ægypto ex est egressus popul' Ecce : dicendo ,ei vocandum ad ,sui populi
עַמּוֹ לִקְרֹא־לוֹ לֵאמֹר הִנֵּה עַם יָצָא מִמִּצְרַיִם
.mei regione è habitans ipse & ; terræ oculum operuit ecce
הִנֵּה כִסָּה אֶת־עֵין הָאָרֶץ וְהוּא יֹשֵׁב מִמֻּלִי׃
ipsum quia , istum populum mihi execrare obsecro ito nunc Et
6 וְעַתָּה לְכָה־נָּא אָרָה־לִּי אֶת־הָעָם הַזֶּה כִּי־עָצוּם
:terra è eum expellam & ,eum percutere potero fortè si ; me præ ipse
הוּא מִמֶּנִּי אוּלַי אוּכַל נַכֶּה־בּוֹ וַאֲגָרְשֶׁנּוּ מִן־הָאָרֶץ
,fueris execratus quem & :benedictum ,benedixeris quem , novi quia
כִּי יָדַעְתִּי אֵת אֲשֶׁר־תְּבָרֵךְ מְבֹרָךְ וַאֲשֶׁר תָּאֹר
divinationes &,Midian seniores & Moab seniores iverunt Et .erit maledictus
יוּאָר׃ 7 וַיֵּלְכוּ זִקְנֵי מוֹאָב וְזִקְנֵי מִדְיָן וּקְסָמִים
.Balac verba eum ad sunt locuti &,Bilham ad venerūt Et.eorū manu in
בְּיָדָם וַיָּבֹאוּ אֶל־בִּלְעָם וַיְדַבְּרוּ אֵלָיו דִּבְרֵי בָלָק׃
vobis referam & ,nocte hic Pernoctate : eos ad dixit Et
8 וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לִינוּ פֹה הַלַּיְלָה וַהֲשִׁבֹתִי אֶתְכֶם
principes māserunt Et .me ad Dominus loquetur quemadmodum ,verbum
דָּבָר כַּאֲשֶׁר יְדַבֵּר יְהוָה אֵלָי וַיֵּשְׁבוּ שָׂרֵי־
qui :dixit & ,Bilham ad Deus venit Et .Bilham cum Moab
מוֹאָב עִם־בִּלְעָם׃ 9 וַיָּבֹא אֱלֹהִים אֶל־בִּלְעָם וַיֹּאמֶר מִי
: Deum ad Bilham dixit Et ? tecum , isti viri
הָאֲנָשִׁים הָאֵלֶּה עִמָּךְ׃ 10 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־הָאֱלֹהִים
populus Ecce : me ad misit Moab rex Sippor filius Balac
בָּלָק בֶּן־צִפֹּר מֶלֶךְ מוֹאָב שָׁלַח אֵלָי׃ 11 הִנֵּה הָעָם
nunc : terræ oculum operuit , Ægypto ex egrediens
הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם וַיְכַס אֶת־עֵין הָאָרֶץ עַתָּה
,eo cum pugnare possim fortè si , eum mihi execrare , ito
לְכָה קָבָה־לִּי אֹתוֹ אוּלַי אוּכַל לְהִלָּחֶם בּוֹ
.eum expellam &
וְגֵרַשְׁתִּיו׃

Versio VULG. LAT.

35 Percusserunt igitur & hunc cum filiis suis, universúmque populum ejus usque ad internecionem,& possederunt terram illius.

CAP. XXII.

1 PRofectíq; castrametati sunt in campestribus Moab , ubi trans Jordanem Jericho sita 2 est. Videns autem Balac filius Sephor omnia quæ fecerat 3 Israel Amorrhæo , Et quòd pertimuissent eum Moabitæ, & impetū ejus ferre non pos- 4 sent, Dixit ad majores natu Madian ; Ita delebit hic populus omnes, qui in nostris finibus commorantur, quo modo solet bos herbas usque ad radices carpere. Ipse erat eo 5 tempore rex in Moab. Misit ergò nuntios ad Balaam filiū Beor ariolum, qui habitabat super flumen terræ filiorum Ammon, ut vocarent eum, & dicerent ; Ecce egressus est populus ex Ægypto, qui operuit. superficiem terræ, sedens 6 contra me. Veni igitur, & maledic populo huic, quia fortior me est : si quo modo possim percutere & ejicere eum de terra mea. Novi enim quòd benedictus sit cui benedixeris, & maledictus in quē 7 maledicta congesseris. Perrexerúntq; seniores Moab, & majores natu Madian, habentes divinationis pretiū in manibus. Cúmq; venissent ad Balaā, & narrâssent ei omnia 8 verba Balac : Ille respondit, Manete hîc nocte, & respondebo quidquid mihi dixerit Dominus. Manentibus illis apud Balaam, venit Deus, & 9 ait ad eum ; Quid sibi volunt 10 homines isti apud te? Respondit , Balac filius Sephor rex Moabitarum misit ad me, 11 Dicens ; Ecce populus qui egressus est de Ægypto, operuit superficiē terræ: veni, & maledic ei , si quo modo possim pugnans abigere eum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

35 Καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλιπεῖν αὐτοῦ ζωγρείαν, καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν (θ) αὐτοῦ.

Et percussit eum, & filios ejus, & omnem populum ejus eousque, ut non relinqueretur de eo vivens ; & hæreditaverunt terram ejus. 35

MS.A. (θ) αὐτῶν.

ΚΕΦ. κβ'.

1 ΚΑὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ παρὰ τὸν Ἰορ- 2 δάνην κατὰ Ἱεριχώ. Καὶ ἰδὼν Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ πάντα ὅσα ἐποίησεν Ἰσραὴλ τῷ 3 Ἀμοῤῥαίῳ, Καὶ ἐφοβήθη Μωὰβ τὸν λαὸν σφόδρα ὅτι πολλοὶ ἦσαν· καὶ προσώχθισε 4 Μωὰβ ἀπὸ προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε Μωὰβ τῇ γερουσίᾳ Μαδιὰμ, Νῦν ἐκλείξει ἡ συναγωγὴ αὕτη πάντας τοὺς κύκλῳ ἡμῶν, ὡσεὶ (α) ἐκλείξαι ὁ μόσχος τὰ χλωρὰ ἐκ τοῦ πεδίου. καὶ Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ βασιλεὺς Μωὰβ ἦν κατὰ τὸν καιρὸν 5 ἐκεῖνον. Καὶ ἀπέστειλε πρέσβεις πρὸς Βαλαὰμ υἱὸν (β) Βεὼρ Φαθουρὰ, ὅ ἐστιν ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ γῆς υἱῶν λαοῦ αὐτοῦ, καλέσαι αὐτὸν, λέγων, Ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ἰδοὺ κατεκάλυψε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, 6 καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου. Καὶ νῦν δεῦρο (γ) ἄρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον, (δ) ὅτι ἰσχύει οὗτος ἢ ἡμεῖς, ἐὰν δυνώμεθα πατάξαι ἐξ αὐτῶν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτοὺς ἐκ τῆς γῆς· ὅτι (ε) οἶδα οὓς ἐὰν εὐλογήσῃς σὺ, εὐλόγηνται, 7 καὶ οὓς ἂν καταράσῃ σὺ, κεκατήρανται. Καὶ ἐπορεύθη ἡ γερουσία Μωὰβ, καὶ ἡ γερουσία Μαδιὰμ, καὶ τὰ μαντεῖα ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν· καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαὰμ, καὶ εἶ- 8 παν αὐτῷ τὰ ῥήματα Βαλάκ. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Καταλύσατε αὐτοῦ τὴν νύκτα, καὶ ἀποκριθήσομαι ὑμῖν πράγματα ἃ ἂν λαλήσῃ κύριος πρὸς μέ. καὶ κατέμειναν οἱ ἄρχοντες Μωὰβ παρὰ Βαλαάμ. Καὶ ἦλθεν ὁ θεὸς πρὸς Βαλαὰμ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, 9 Τί οἱ ἄνθρωποι οὗτοι παρὰ σοί; Καὶ εἶ- 10 πε Βαλαὰμ πρὸς τὸν θεὸν, Βαλὰκ υἱὸς Σεπφὼρ, βασιλεὺς Μωὰβ, (ζ) ἀπέ- 11 στειλεν αὐτοὺς πρὸς με, Λέγων, Ἰδοὺ λαὸς ἐξελήλυθεν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ (η) κεκάλυφε τὴν ὄψιν τῆς γῆς, καὶ οὗτος ἐγκάθηται ἐχόμενός μου. καὶ νῦν δεῦρο ἄρασαί μοι αὐτὸν, εἰ ἄρα δυνήσομαι πατάξαι αὐτὸν, καὶ ἐκβαλῶ αὐτὸν (θ) ἀπὸ τῆς γῆς.

CAP. XXII.

ET promoventes filii Israel 1 castrametati sunt (a) ad Occidentem Moab juxta Jordanem contra Jericho. Et ut vidit Ba- 2 lac filius Sephor omnia quæcunque fecerat Israel Amorrhæo, Et Moab timuit populum illum 3 valdè, quoniam multi erant : & exhorruit Moab à facie filiorum Israel. Et dixit Moab 4 senioribus Madiam , Nunc ablinget synagoga hæc omnes, qui in circuitu nostro, sicut ablingeret vitulus virentia de campo. Et Balac filius Sephor rex Moab erat in tempore illo. Et 5 misit legatos ad Balaam filium Beor in Phatura, quod est super flumen terræ filiorum populi illius ad vocandum eum, dicens , Ecce populus exivit de Ægypto; & ecce cooperuit aspectum terræ: & hic sedet juxta me. Et nunc veni, maledic 6 mihi populum hunc, quoniam (b) prævalet hic quàm nos, si possimus percutere de eis , & ejiciam eos de terra : quia scio, quoscunque benedixeris tu, benedicti sunt; & quoscunq; maledixeris tu, maledicti sunt. Et 7 iverunt seniores Moab, & seniores Madiam : & (c) divinationes in manibus eorum. Et venerunt ad Balaam :& dixerunt ei verba Balac. Et dixit ad 8 eos, Quiescite hîc nocte ; & respondebo vobis res, quascunque locutus fuerit Dominus ad me. Et manserunt principes Moab apud Balaam. Et venit Deus ad Balaam, & dixit ei, Quid ho- 9 mines isti, qui penes te ? Et di- 10 xit Balaam ad Deum, Balac filius Sephor rex Moab misit eos ad me, Dicens, Ecce populus exiit 11 de Ægypto, & cooperuit faciem terræ: & hic sedet juxta me. Et nunc veni , maledic mihi eum, si fortè potero percutere eum, & ejiciam eum de terra.

MS. A. (α) ἐκλίξει (β) Βαιὼρ Βαθουρὰ, ὅς ἐστιν (γ) κατάρασαί μοι (δ) ὅτι ἰσχυρότερός μου ἐστὶν, ἐὰν (ε) οἶδα ὅτι οὓς ἂν εὐλογῇς σὺ, (ζ) ἀπέστειλεν ἀγγέλους πρὸς (η) ἐκάλυψεν (θ) ἐκ τῆς

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

35 * ܘܩܛܠܘܗܝ ܠܗ ܘܠܒܢܘܗܝ ܘܠܟܠܗ ܥܡܗ ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܠܗ ܫܪܝܕܐ. ܘܝܪܬܘ ܐܪܥܗ.

* ܦܣܘܩܐ * ܟܒ *

1 * ܘܫܩܠܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܫܪܘ ܒܥܪܒܬܐ ܕܡܘܐܒ: ܕܥܠ ܝܘܪܕܢܢ ܕܐܝܪܝܚܘ.
2 * ܢܒܝܘܬܗ ܕܒܠܥܡ * ܘܚܙܐ ܒܠܩ ܒܪ ܨܦܘܪ. ܟܠ ܕܥܒܕ ܐܝܣܪܝܠ ܠܐܡܘܪܝܐ. * ܘܕܚܠܘ
3 ܡܘܐܒܝܐ ܡܢ ܩܕܡ ܥܡܐ ܛܒ. ܡܛܠ ܕܣܓܝ ܗܘܐ ܛܒ. ܘܐܬܥܝܩܘ ܡܘܐܒܝܐ ܡܢ
ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܡܪ ܡܘܐܒ ܠܣܒܐ ܕܡܕܝܢ. ܗܫܐ ܢܠܚܟ ܟܢܫܐ ܗܢܐ ܠܟܠܢ
4 ܕܚܕܪܝܢ. ܐܝܟ ܕܠܚܟ ܬܘܪܐ ܝܘܪܩܐ ܕܚܩܠܐ. ܘܒܠܩ ܒܪ ܨܦܘܪ ܡܠܟܐ ܗܘܐ ܕܡܘܐܒܝܐ ܒܗܘ ܙܒܢܐ.
5 * ܘܫܕܪ ܐܝܙܓܕܐ ܠܘܬ ܒܠܥܡ ܒܪ ܒܥܘܪ ܦܫܘܪܐ ܕܥܠ ܢܗܪܐ. ܒܐܪܥܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ.
ܠܡܩܪܝܘܗܝ. ܘܢܐܡܪܘܢ ܠܗ. ܗܐ ܥܡܐ ܢܦܩ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܘܚܦܝܗ ܠܐܦܝ ܐܪܥܐ. ܘܗܐ ܫܪܝܢ
6 ܠܘܩܒܠܝ. * ܘܗܫܐ ܬܐ ܠܘܛ ܠܝ ܠܥܡܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܥܫܝܢ ܗܘ ܡܢܝ. ܕܠܡܐ ܢܫܟܚ
ܢܩܛܘܠ ܡܢܗ. ܘܢܘܒܕܝܘܗܝ ܡܢ ܐܪܥܐ. ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܐܢܐ. ܕܠܡܢ ܕܡܒܪܟ ܐܢܬ
7 ܡܒܪܟ ܗܘ. ܘܠܡܢ ܕܠܐܛ ܐܢܬ ܠܝܛ ܗܘ. * ܘܐܙܠܘ ܣܒܐ ܕܡܘܐܒ ܘܣܒܐ ܕܡܕܝܢ. ܘܩܘܣܡܝܗܘܢ
8 ܒܐܝܕܝܗܘܢ. ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܒܠܥܡ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܡܠܘܗܝ ܕܒܠܩ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܒܘܬܘ
ܗܪܟܐ ܒܠܠܝܐ ܗܢܐ. ܘܐܗܦܘܟ ܠܟܘܢ ܦܬܓܡܐ ܐܝܟ ܕܢܐܡܪ ܠܝ ܡܪܝܐ. ܘܩܘܝܘ ܪܘܪܒܢܐ ܕܡܘܐܒ ܠܘܬ
9 ܒܠܥܡ. * ܘܐܬܐ ܐܠܗܐ ܠܘܬ ܒܠܥܡ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܢܘ ܓܒܪܐ ܗܠܝܢ ܕܠܘܬܟ. * ܘܐܡܪ ܒܠܥܡ
10 ܠܐܠܗܐ. ܒܠܩ ܒܪ ܨܦܘܪ ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒ ܫܕܪ ܠܘܬܝ. * ܘܐܡܪ ܠܝ. ܗܐ ܥܡܐ ܢܦܩ ܡܢ ܡܨܪܝܢ.
11 ܘܚܦܝܗ ܠܐܦܝ ܐܪܥܐ. ܘܗܫܐ ܬܐ ܠܘܛ ܠܝ ܠܗ. ܕܠܡܐ ܐܫܟܚ ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡܗ. ܘܐܛܪܕܝܘܗܝ.

Itaq; interfecerunt eum, & filios ejus, & universum populum ejus, nec reliquerunt ei superstitem, possederúntq; terram ejus. 35

CAP. XXII.

DEinde profecti sunt filii Israel, & castrametati sunt in Arboth Moab, quæ est secus Jordanem Jericho. 1

Prophetia Belaam.

Vidit autem Balac filius Zephor quicquid fecerat Israel Amoræis. Et metuerunt Moabitæ à conspectu populi valdè, quia multus erat admodúm : & contristati sunt Moabitæ propter filios Israel. Dixítque Moab senioribus Median , Nunc depascent cœtus iste omnes qui circum nos sunt, quemadmodum depascit bos viridia campi. Balac autem erat filius Sephor regis Moabitarum in eo tempore. Misitque nuntios ad Belaam filium Beor interpretem qui secus flumen *habitabat*, in terrâ filiorum Amon, ut advocarent eum, & dicerent ei, En populus *quidam* egressus est ex Ægypto, & operuit superficiem terræ, & ecce castrametantur è regione mei. Igitur veni, maledic mihi populum istum, quia potentior me est : fortè poterimus interficere *aliquot* ex ipso, & perdere eum de terra; novi enim quòd is cui tu benedixeris, sit benedictus; & is cui tu maledixeris, sit maledictus. Abierunt itaque seniores Moab & seniores Median, divinationes suas manib' suis *portantes* : & adeuntes Belaam, retulerunt ei verba Balac. Respondit autem eis, Manete hìc in nocte ista, & reddam vobis responsum quale mihi dixerit Dominus. Manserunt ergò magnates Moab apud Belaam. Venítq; Deus ad Belaam, & dixit ad eum, Qui sunt viri qui apud te sunt ? Ait Belaam ad Deum, Balac filius Sephor regis Moab misit causâ mei, & dixit mihi; En populus *quidam* egressus est ex Ægypto, & operuit superficiem terræ : nunc veni, maledicito eum mihi, fortè valebo dimicare cum eo, & perdere eum. 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

35 וּמְחוֹ יָתֵיהּ וְיָת בְּנוֹהִי וְיָת כָּל עַמֵּיהּ
עַד דְּלָא אִשְׁתְּאַר לֵיהּ מְשֵׁיזֵיב
וִירִיתוּ יָת אַרְעֵיהּ׃
כב
1 וּנְטַלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּשְׁרוֹ בְּמֵישְׁרַיָּא
דְּמוֹאָב מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא דִירֵיחוֹ׃
2 וַחֲזָא בָלָק בַּר צִפּוֹר יָת כָּל דִּי עֲבַד
3 יִשְׂרָאֵל לֶאֱמוֹרָאֵי׃ וּדְחֵיל מוֹאֲבָאָה
מִן קֳדָם עַמָּא לַחֲדָא אֲרֵי סַגִּי הוּא
וְעָקַת לְמוֹאֲבָאֵי מִן קֳדָם בְּנֵי
4 יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר מוֹאָב לְסָבֵי מִדְיָן
כְּעַן יְשֵׁיצוּן קְהָלָא יָת כָּל סַחְרָנַנָא
כְּמָא דִמְלַחֵיךְ תּוֹרָא יָת יְרוֹקָא
דְחַקְלָא וּבָלָק בַּר צִפּוֹר מַלְכָּא
5 לְמוֹאָב בְּעִדָּנָא הַהִיא׃ וּשְׁלַח
אִזְגַדִּין לְוָת בִּלְעָם בַּר בְּעוֹר לִפְתוֹר
אֲרָם דְּעַל פְּרָת אֲרַע בְּנֵי עַמֵּיהּ
לְמִקְרֵי לֵיהּ לְמֵימַר הָא עַמָּא נְפַק
מִמִּצְרַיִם הָא חֲפָא יָת עֵין שִׁמְשָׁא
6 דְאַרְעָא וְהוּא שָׁרֵי מִלְּקִבְלִי׃ וּכְעַן
אֱתָא כְעַן לוּט לִי יָת עַמָּא הָדֵין
אֲרֵי תַקִּיף הוּא מִנִּי מָאִים אֵיכּוּל
לְאַגָּחָא בֵיהּ קְרָב וְאֶתָרְכִנֵּיהּ מִן
אַרְעָא אֲרֵי יְדַעְנָא יָת דִּי תְבָרֵךְ
7 מְבָרַךְ וְדִי תְלוּט לִיט׃ וַאֲזַלוּ סָבֵי
מוֹאָב וְסָבֵי מִדְיָן וְקִסְמַיָּא בִּידֵיהוֹן
וַאֲתוֹ לְוָת בִּלְעָם וּמַלִּילוּ עִמֵּיהּ
8 פִּתְגָמֵי בָלָק׃ וַאֲמַר לְהוֹן בִּיתוּ הָכָא
בְּלֵילְיָא וַאֲתֵיב יָתְכוֹן פִּתְגָמָא כְּמָא
דִּי מַלֵּיל יְיָ עִמִּי וְאוֹרִיכוּ רַבְרְבֵי
9 מוֹאָב עִם בִּלְעָם׃ וַאֲתָא מֵימַר מִן
קֳדָם יְיָ לְוָת בִּלְעָם וַאֲמַר מַן גֻּבְרַיָּא
10 הָאִלֵּין דְּעִמָּךְ׃ וַאֲמַר בִּלְעָם קֳדָם יְיָ
בָּלָק בַּר צִפּוֹר מַלְכָּא דְמוֹאָב שְׁלַח
11 לְוָתִי׃ הָא עַמָּא דִנְפַק מִמִּצְרַיִם וַחֲפָא
יָת עֵין שִׁמְשָׁא דְאַרְעָא כְּעַן אֱתָא
לוּט לִי יָתֵיהּ מָאִים אֵיכּוּל לְאַגָּחָא
בֵיהּ קְרָב וְאֶתָרְכִנֵּיהּ׃

35 Percusserúntque eum & filios ejus, & universum populum ejus ; donec nullus remaneret ei qui evadere possit : & possederunt terram ejus.

CAP. XXII.

1 PRofectíque sunt filii Israel: & castrametati sunt in campestribus Moab, citra Jordanem 2 Jericho. Et vidit Balac, filius Sephor, omnia quæ fecerat Is- 3 rael Amorræo. Et timuit Moab valde à conspectu populi , quia multus erat : et angustiatus est Moab à facie filiorum 4 Israel. Díxitque Moab senioribus Madian, Nunc consummabunt cœtus hic omnia quæ in circuitu nostro sunt, sicut lambit bos herbam agri : Balac autem fili' Sephor erat rex Moabitarum in illo tempore. 5 Et misit nuncios ad Balaam filium Beor in Petor Syriæ quæ est juxta Euphratem, in terrâ filiorum populi sui, ut vocarent eum : dicentes; Ecce populus egressus est de Ægypto, ecce operuit terram, ita ut radii solis non possint eam pertingere; & ipse habitat contra 6 me. Et nunc veni obsecro, maledic pro me populo huic, quia fortior me est; si fortè possim pugnare contra eum, & ejicere eum de terra : novi enim quòd benedictus sit cui benedixeris, & maledictus cui ma- 7 ledixeris. Abierúntque senes Moab & senes Madian, et pretium divinationis in manibus eorum : & venerunt ad Balaam, & locuti sunt cum eo ver- 8 ba Balac. Dixitque eis ; Manete hîc nocte hac, & respondebo vobis verbum sicut locutus fuerit Dñs mecum: expectaveruntque principes Moab apud 9 Balaam. Et venit verbum à facie Dñi ad Balaam: & ait; Qui 10 sunt viri isti qui sunt tecum? Et dixit Balaam coram Dño: Balac fili' Sephor rex Moab misit 11 ad me, dicens. Ecce populus egressus est de Ægypto, et cooperuit terrā, ita ut sol nō possit eā ptingere: nunc veni maledic ei pro me; si fortè potero pugnare contra eū, et ejicere eū.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

35 * ࠅࠉࠊࠅ ࠀࠕࠅ ࠅࠀࠕ ࠁࠍࠉࠅ ࠅࠀࠕ ࠊࠋ ࠏࠌࠅ ࠏࠃ ࠁࠋࠕࠉ ࠄࠔࠀࠉࠓ ࠋࠅ ࠔࠓࠉࠃ ࠅࠉࠉࠓࠔࠅ ࠀࠕ ࠀࠓࠑࠅ׃

ࠊࠁ

1 ** ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠏࠓࠁࠅࠕ ࠌࠅࠀࠁ ࠌࠏࠁࠓ ࠋࠉࠓࠃࠍ ࠉࠓࠇࠅ׃
2 ** ࠅࠉࠓࠀ ࠁࠋࠒ ࠁࠍ ࠑࠐࠅࠓ ࠀࠕ ࠊࠋ ࠀࠔࠓ ࠏࠔࠄ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠋࠀࠌࠅࠓࠉ׃
3 * ࠅࠉࠂࠓ ࠌࠅࠀࠁ ࠌࠐࠍࠉ ࠄࠏࠌ ࠌࠀࠃ ࠊࠉ ࠓࠁ ࠄࠅࠀ ࠅࠉࠒࠑ ࠌࠅࠀࠁ ࠌࠐࠍࠉ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ׃
4 ࠅࠉࠀࠌࠓ ࠌࠅࠀࠁ ࠀࠋ ࠆࠒࠍࠉ ࠌࠃࠉࠍ ࠏࠕࠄ ࠉࠋࠇࠊࠅ ࠄࠒࠄࠋ ࠀࠕ ࠊࠋ ࠎࠁࠉࠁࠕࠉࠍࠅ ࠊࠋࠇࠊ ࠄࠔࠅࠓ ࠀࠕ ࠉࠓࠒ ࠄࠔࠃࠄ ࠅࠁࠋࠒ ࠁࠍ ࠑࠐࠅࠓ ࠌࠋࠊ ࠋࠌࠅࠀࠁ ࠁࠏࠕ ࠄࠄࠉࠀ׃
5 * ࠅࠉࠔࠋࠇ ࠌࠋࠀࠊࠉࠌ ࠀࠋ ࠁࠋࠏࠌ ࠁࠍ ࠁࠏࠅࠓ ࠐࠕࠅࠓࠄ ࠀࠔࠓ ࠏࠋ ࠄࠍࠄࠓ ࠀࠓࠑ ࠁࠍࠉ ࠏࠌࠅ ࠋࠒࠓࠀ ࠋࠅ ࠋࠀࠌࠓ ࠄࠍࠄ ࠏࠌ ࠉࠑࠀ ࠌࠌࠑࠓࠉࠌ ࠄࠍࠄ ࠊࠎࠄ ࠀࠕ ࠏࠉࠍ ࠄࠀࠓࠑ ࠅࠄࠅࠀ ࠉࠔࠁ ࠌࠌࠋࠉ׃
6 ࠅࠏࠕࠄ ࠋࠊࠄ ࠍࠀ ࠀࠓࠄ ࠋࠉ ࠀࠕ ࠄࠏࠌ ࠄࠆࠄ ࠊࠉ ࠏࠑࠅࠌ ࠄࠅࠀ ࠌࠌࠍࠉ ࠀࠅࠋࠉ ࠀࠅࠊࠋ ࠍࠊࠄ ࠁࠅ ࠅࠀࠂࠓࠔࠍࠅ ࠌࠍ ࠄࠀࠓࠑ * ࠊࠉ ࠉࠃࠏࠕࠉ ࠀࠕ ࠀࠔࠓ ࠕࠁࠓࠊ ࠌࠁࠓࠊ ࠅࠀࠔࠓ ࠕࠀࠓ ࠉࠅࠀࠓ׃
7 ** ࠅࠉࠋࠊࠅ ࠆࠒࠍࠉ ࠌࠅࠀࠁ ࠅࠆࠒࠍࠉ ࠌࠃࠉࠍ ࠅࠒࠎࠌࠉࠌ ࠁࠉࠃࠌ ࠅࠉࠁࠀࠅ ࠀࠋ ࠁࠋࠏࠌ ࠅࠉࠃࠁࠓࠅ ࠀࠋࠉࠅ ࠃࠁࠓࠉ ࠁࠋࠒ׃
8 * ࠅࠉࠀࠌࠓ ࠀࠋࠉࠄࠌ ࠋࠉࠍࠅ ࠐࠄ ࠄࠋࠉࠋࠄ ࠅࠄࠔࠁࠕࠉ ࠀࠕࠊࠌ ࠃࠁࠓ ࠊࠀࠔࠓ ࠉࠃࠁࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠉ ࠅࠉࠔࠁࠅ ࠔࠓࠉ ࠌࠅࠀࠁ ࠏࠌ ࠁࠋࠏࠌ׃
9 * ࠅࠉࠁࠀ ࠀࠋࠄࠉࠌ ࠀࠋ ࠁࠋࠏࠌ ࠅࠉࠀࠌࠓ ࠌࠉ ࠄࠀࠍࠔࠉࠌ ࠄࠀࠋࠄ ࠏࠌࠊ׃
10 * ࠅࠉࠀࠌࠓ ࠁࠋࠏࠌ ࠀࠋ ࠄࠀࠋࠄࠉࠌ ࠁࠋࠒ ࠁࠍ ࠑࠐࠅࠓ ࠌࠋࠊ ࠌࠅࠀࠁ ࠔࠋࠇ ࠀࠋࠉ ࠋࠀࠌࠓ׃
11 * ࠄࠍࠄ ࠄࠏࠌ ࠄࠉࠅࠑࠀ ࠌࠌࠑࠓࠉࠌ ࠅࠉࠊࠎ ࠀࠕ ࠏࠉࠍ ࠄࠀࠓࠑ ࠅࠏࠕࠄ ࠋࠊࠄ ࠒࠁࠄ ࠋࠉ ࠀࠕࠅ ࠀࠅࠋࠉ ࠀࠅࠊࠋ ࠋࠄࠋࠇࠌ ࠁࠅ ࠅࠂࠓࠔࠕࠉࠅ׃

VERSIO SAMARITANA.

35 * ࠅࠒࠈࠋࠅ ࠉࠕࠄ ࠅࠉࠕ ࠁࠍࠅࠄࠉ ࠅࠉࠕ ࠊࠋ ࠏࠌࠄ ࠏࠃ ࠃࠋࠀ ࠀࠔࠕࠀࠓ ࠋࠄ ࠔࠓࠉࠃ ࠅࠉࠓࠕࠅ ࠉࠕ ࠀࠓࠏࠄ׃

ࠊࠁ

1 ** ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠌࠉࠔࠓࠉ ࠌࠅࠀࠁ ࠌࠏࠁࠓ ࠋࠉࠓࠃࠍࠀ ࠉࠓࠉࠇࠅ׃
2 ** ࠅࠇࠆࠉ ࠁࠋࠒ ࠁࠓ ࠑࠐࠅࠓ ࠉࠕ ࠊࠋ ࠃࠏࠁࠃ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠋࠀࠌࠅࠓࠀࠉ׃
3 * [illegible]
4 * [illegible]
5 * [illegible]
6 * [illegible]
7 ** [illegible]
8 * [illegible]
9 * [illegible]
10 * [illegible]
11 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Percusserunt igitur eum, & omnem populum ejus donec non relinqueretur ei superstes, & possederunt terram ejus. 35

CAP. XXII.

POstea profecti sunt filii Israel, & castrametati sunt in planicie Moab trans Jordanem Jericho. Videns autem Balac fili' Sephor omnia quæ fecerat Israel Amorrhæo, Timuit Moab valde à facie populi, quoniam multus erat, & tædio affectus est propter filios Israel. Dixit igitur Moab senioribus Madian, Nunc lambet congregatio ista quidquid est circa nos sicut lambit bos gramen agri. Balac autem filius Sephor rex erat Moab in tempore illo. Ideo misit nuntios ad Balaā filium Beor, (a) Phatură quæ est juxta fluviū in terra filiorū Hāmon, ut vocarent eū, dicendo; En popul' egress' est ex Ægypto, et ecce operit superficiem terræ, ipséque habitat è regione mei. Nunc autem veni quæso, maledic mihi populo huic, nam ille fortior me est ; fortasse potero percutere illum, & expellam eum de terra : Cognovi enim quòd, cui benedixeris, benedictus est ; & cui maledixeris, maledictus est. Iverunt ergò seniores Moab, & seniores Madian ; divinationis verò eorum pretium erat in manu eorum : & venerunt ad Balaam, dixerúntque illi verba Balac. Dixit autem eis, Pernoctate hìc hâc nocte, & referam vobis rem sicut loquetur Dominus mihi: manserunt igitur principes Moab cum Balaam. Postea venit Deus ad Balaam, dixitque, Qui sunt viri isti apud te ? Respondítq; Balaam Deo, Balac filius Sephor rex Moab misit ad me; Ecce populus egressus est de Ægypto, & operuit superficiem terræ : Nunc autem veni, maledic mihi illi, fortasse potero pugnare cum eo, & expellam eum. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

VER.SAM. (a) Phasuram

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

35 * فقتلوه وبنيه وجميع قومه * حتى لم يبق له شريد * وحازوا بلده *

* الفصل الثاني والعشرون *

1 * ثم رحلوا فنزلوا في بيداء ماب التي على اردن ريحا * ولما راى بالاق بن صفور ما صنع اسرائيل
2 بالاموريين * حذر المابيون من قبل القوم جدا اذ هم كثيرون * وضجروا منهم * وقال لشيوخ
3 مديان * الآن سيلحس هذا الجوق كلما حوالينا كلحس الثور خضر الصحراء * وبالاق بن صفور
4 ملكهم في ذلك الوقت * فبعث برسل الى بلعام بن بعور * الى فاثور التي على الفرات بلد قومه
5 ليدعوا به * وقال له * هذا الشعب الذي خرج من مصر قد غطى ظهر الارض * وهو جالس
6 مقابلي * فالآن تعال فالعنه لي * اذ هو اعظم مني * فلعلي استطيع ان احاربه واطرده من
7 بلدي * لاني اعلم ان من تبارك عليه مبارك * ومن تلعنه يلعن * فمضى شيوخ ماب ومديان
8 بفالات معهم * حتى وافوا بلعام * فاخبروه بكلام بالاق * قال لهم * بيتوا ههنا الليلة ارد عليكم
9 جوابا كما يقول الله لي * فاقام روساء ماب عند بلعام * فوافى امر الله بلعام * وقال له مفتشا * من
10 هولاء القوم الذين عندك * قال * ان بالاق بن صفور ملك ماب بعث بهم الي يقولون عنه * ان
11 الذين خرجوا من مصر قد غطوا ظهر الارض * فالآن تعال وسبهم لي * لعلي استطيع ان
احاربهم فاطردهم *

Interfecerunt ergò eum, & filios ejus, cunctamque gentem ipsius, ita ut non remanserit ei profuga ; & possederunt regionem ejus. 35

CAP. XXII.

POstea profecti sunt, & diversati sunt in deserto Moab quod est secus Jordanem Riha. Cúmq; vidisset Balac filius Sephor quod fecerat Israil Amoræo, Expaverunt Moabitæ à conspectu populi valdè, quòd essent multi ; eorumque tædio affecti sunt. Quare dixit senioribus Median; Nunc carpet ista turba quicquid circa nos est sicuti carpit bos herbam campi. Et Balac filius Sephor erat rex eorum eo tempore. Misitq; nuntios ad Balaam filiū Beor, ad Phatur quæ est secus Eufratem, regionem gentis suæ, ut vocarent eum;& ait illi, Iste populus qui exiit ex Ægypto, jam operuit dorsum terræ, et sedet ex adverso mihi. Et nunc veni, & maledic eum mihi, cùm sit major me, si fortè possim pugnare cum eo, & expellere illum è regione mea. Scio enim quòd is cui benedixeris, benedictus est, et cui maledixeris, maledicitur. Abierunt ergò seniores Moab et Median cum auguriis secum delatis, *donec pervenissent ad Balaam; nuntiaveruntque ei sermonem Balac. Dixit eis, Pernoctate hìc nocte istâ, et dabo vobis responsum, quemadmodum dicet mihi Deus. Manserunt itaque principes Moab apud Balaam. Venitque mandatum Dei ad Balaam, et ait illi interrogans* ut judex ; *Quinam sunt hi homines qui sunt apud te ? Ait, Balac filius Sephor rex Moab misit eos ad me, ut dicerent nomine ipsius, Quòd qui egressi sunt ex Ægypto, jam operuerunt dorsum terræ; veni modò, et conviciare mihi illos, ut fortè possim dimicare cum illis, et ejicere eos.* 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

ספר במדבר: כב

execraberis non : eis cum pergas Ne : Bilham ad Deus dixit Et
12 ויאמר אלהים אל בלעם לא תלך עמהם לא תאר
,matutino in Bilham surrexit Et ,ipse benedictus quia ,populum
13 את העם כי ברוך הוא: ויקם בלעם בבקר
renuit quia ;vestram terram ad Ite : Balac principes ad dixit &
ויאמר אל שרי בלק לכו אל ארצכם כי מאן
,Moab principes surrexerunt Et .vobiscum eundum ad me dare Dominus
14 יהוה לתתי להלך עמכם: ויקומו שרי מואב
.nobiscum ire Bilham Renuit : dixerunt & : Balac ad venerunt &
ויבאו אל בלק ויאמרו מאן בלעם הלך עמנו:
honoratos & ,multos principes mittere ,Balac adhuc addidit Et
15 ויסף עוד בלק שלח שרים רבים ונכבדים
dixit Sic : ei dixerunt & ;Bilham ad venerunt Et .illis præ
16 מאלה: ויבאו אל בלעם ויאמרו לו כה אמר
.me ad veniendo à te prohibeas quæso Ne : Sippor filius Balac
בלק בן צפור אל נא תמנע מהלך אלי:
,me ad dixeris quæ omnia & ; valde te honorabo honorando Quia
17 כי כבד אכבדך מאד וכל אשר תאמר אלי
.hunc populum mihi execrare obsecro abi Et .faciam
אעשה ולכה נא קבה לי את העם הזה:
mihi dederit Si : Balac servos ad dixit & , Bilham respondit Et
18 ויען בלעם ויאמר אל עבדי בלק אם יתן לי
os transgredi potero non ,auro &,argento suæ domus plenitudinem Balac
בלק מלא ביתו כסף וזהב לא אוכל לעבר את פי
.magnum vel parvum faciendum ad ,mei Dei Domini
יהוה אלהי לעשות קטנה או גדולה:
quid sciam & ;nocte vos etiam hoc in quæso sedete nunc Et
19 ועתה שבו נא בזה גם אתם הלילה ואדעה מה
Bilham ad Deus venit Et .mecum loqui Dominus addat
20 יסף יהוה דבר עמי: ויבא אלהים אל בלעם
vade ,surge ,viri venerunt ,te ad vocandum ad Si : ei dixit & , nocte
לילה ויאמר לו אם לקרא לך באו האנשים קום לך
.facies illud ,te ad loquar quod verbum tamen Et .eis cum
אתם ואך את הדבר אשר אדבר אליך אתו תעשה:
ivit & :suam asinam stravit & ,matutino in Bilham surrexit Et
21 ויקם בלעם בבקר ויחבש את אתנו וילך
ambulans quod Dei nasus est iratus Et .Moab principibus cum
22 עם שרי מואב: ויחר אף אלהים כי הולך
ipse & ;illi adversarium in ,via in Domini Angelus stetit & ,ipse
הוא ויתיצב מלאך יהוה בדרך לשטן לו והוא
asina vidit Et .secum ejus pueri duo & ,suam asinam super equitans
23 רכב על אתנו ושני נעריו עמו: ותרא האתון
evaginatum ejus gladium & , via in stantem Domini angelum
את מלאך יהוה נצב בדרך וחרבו שלופה
:agrum in ibat & ,via è asina declinavit & ;ejus manu in
בידו ותט האתון מן הדרך ותלך בשדה
.viam eam faciendum declinare ad ,asinam Bilham percussit &
ויך בלעם את האתון להטתה הדרך:
,hinc sepes : vinearum semita in Domini Angelus stetit Et
24 ויעמד מלאך יהוה במשעול הכרמים גדר מזה
.inde sepes &
וגדר מזה:

Versio VULG. LAT.

12 Dixítque Deus ad Balaam, Noli ire cum eis, neque maledicas populo: quia bene-
13 dictus est. Qui manè consurgens dixit ad principes, Ite in terram vestram, quia prohibuit me Dominus venire
14 vobiscum. Reversi principes dixerunt ad Balac, Noluit
15 Balaam venire nobiscum. Rursum ille multò plures et nobiliores quàm antè miserat, mi-
16 sit. Qui cùm venissét ad Balaã, dixerunt; Sic dicit Balac filius Sephor, Ne cuncteris venire
17 ad me: Paratus sum honorare te, & quidquid volueris dabo tibi: veni, & maledic po-
18 pulo isti. Respondit Balaam, Si dederit mihi Balac plenam domum suam argenti & auri, non potero immutare verbum Domini Dei mei, ut vel plus, vel mi-
19 nus loquar. Obsecro ut hîc maneatis etiam hâc nocte, & scire queam quid mihi rursum respondeat Domi-
20 nus. Venit ergò Deus ad Balaam nocte, & ait ei, Si vocare te venerunt homines isti, surge, & vade cum eis: ita duntaxat, ut quod tibi præcepero, facias.
21 Surrexit Balaam manè, & stratâ asinâ suâ profectus est
22 cum eis. Et iratus est Deus. Stetítque angelus Domini in via contra Balaam, qui insidebat asinæ, & duos pueros habebat
23 secum. Cernens asina angelum stantem in via, evaginato gladio, avertit se de itinere, & ibat per agrum. Quam cùm verberaret Balaam, & vellet ad semi-
24 tam reducere, Stetit angelus in angustiis duarum maceriarum, quibus vineæ cingebantur.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

12 Καὶ εἶπεν ὁ Θεὸς πρὸς Βαλαάμ, Οὐ πορεύσῃ μετ᾽ αὐτῶν, οὐδὲ καταράσῃ τὸν
13 λαόν· ἔστι γὰρ εὐλογημένος. Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τοπρωῒ, εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ, Ἀποτρέχετε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν, οὐκ ἀφίησί με ὁ Θεὸς πορεύε-
14 σθαι μεθ᾽ ὑμῶν. Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ, ἦλθον πρὸς Βαλάκ, καὶ (ι) εἶπαν, Οὐ θέλει Βαλαὰμ πορευθῆναι μεθ᾽ ἡ-
15 μῶν. Καὶ προσέθετο (κ) Βαλὰκ ἔτι ἀποστεῖλαι ἄρχοντας πλείους, καὶ ἐντιμοτέρους τού-
16 των. Καὶ ἦλθον πρὸς Βαλαάμ, καὶ λέγουσιν αὐτῷ, Τάδε λέγει Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφώρ· Ἀξιῶ σε μὴ ὀκνήσῃς ἐλθεῖν πρός
17 με. Ἐντίμως γὰρ τιμήσω σε, (λ) καὶ ὅσα ἐὰν εἴπῃς, ποιήσω σοι· καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν λαὸν τοῦτον.
18 Καὶ ἀπεκρίθη Βαλαάμ, καὶ εἶπε τοῖς ἄρχουσι Βαλάκ, Ἐὰν δῷ μοι Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου (μ) καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ Θεοῦ, ποιῆσαι αὐτὸ μικρὸν ἢ
19 μέγα ἐν τῇ διανοίᾳ μου. Καὶ νῦν ὑπομείνατε αὐτοῦ καὶ ὑμεῖς τὴν νύκτα ταύτην, καὶ γνώσομαι τί προσθήσει κύριος λαλῆ-
20 σαι πρός με. Καὶ ἦλθεν ὁ Θεὸς πρὸς Βαλαὰμ νυκτὸς, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Εἰ καλέσαι σε πάρεισιν οἱ ἄνθρωποι οὗτοι, ἀναστὰς ἀκολούθησον αὐτοῖς· ἀλλὰ τὸ ῥῆμα ὃ ἐ-
21 ὰν λαλήσω πρὸς σὲ, τοῦτο ποιήσεις. Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ τοπρωῒ, ἐπέσαξε τὴν ὄνον αὐτοῦ, καὶ ἐπορεύθη μετὰ (ν) τῶν ἀρ-
22 χόντων Μωάβ. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ ὁ Θεὸς, ὅτι (ξ) ἐπορεύθη αὐτός· καὶ ἀνέστη ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ (ο) διαβαλεῖν αὐτόν. καὶ αὐτὸς ἐπιβεβήκει ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, καὶ οἱ δύο παῖδες αὐτοῦ μετ᾽
23 αὐτοῦ. Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ Θεοῦ ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν ῥομφαίαν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἐξέκλινεν ἡ ὄνος ἐκ τῆς ὁδοῦ, καὶ ἐπορεύετο εἰς τὸ πεδίον. καὶ ἐπάταξε τὴν ὄνον ἐν τῇ ῥάβδῳ αὐτοῦ * τοῦ εὐθῦναι αὐτὴν ἐν τῇ ὁδῷ.
24 Καὶ ἔστη ὁ ἄγγελος τοῦ Θεοῦ ἐν ταῖς αὔλαξι (π) τῶν ἀμπέλων, φραγμὸς ἐντεῦθεν καὶ φραγμὸς ἐντεῦθεν.

Et dixit Deus ad Balaam, Non eas cum illis, neque maledicas populum: est enim benedictus. 12
Et exurgens Balaam manè; dixit principibus Balac; Revertite ad (d) Dominum vestrum: non sinit me Deus ire vobiscum. 13
Et exurgentes principes Moab, venerunt ad Balac; & dixerunt, Non vult Balaam ire nobiscum. 14
Et adjecit adhuc Balac mittere principes plures, & honoratiores istis. 15
Et venerunt ad Balaam; & dicunt ei, Hæc dicit Balac filius Sephor: Oro te, nè cuncteris venire ad me. 16
Honoratè enim honorabo te; & quæcunque dixeris, faciam tibi: & veni, maledic mihi populum hunc. 17
Et respondit Balaam, & dixit principibus Balac; Si dederit mihi Balac plenam domum suam argento & auro, non potero prævaricare verbum Domini Dei, (e) faciendo illud pusillum vel magnum in mente mea. 18
Et nunc sustinete hîc & vos nocte hâc, & sciam quid adjiciet Dominus loqui ad me. 19
Et venit Deus ad Balaam nocte, & ait illi; Si vocare te venerunt homines hi, exurgens sequere eos: sed verbum quodcunque locutus fuero ad te, hoc facies. 20
Et exurgens Balaam manè stravit asinam suam: & abiit cum principibus Moab. 21
Et iratus est animatione Deus, quia ibat ipse. Et insurrexit angelus Dei (f) differre eum. Et ipse inscenderat super asinam suã; et duo pueri ejus cum eo. 22
Et cùm vidisset asina angelum Dei resistentem in via, & gladium evaginatum in manu ejus; & declinavit asina de via, & ibat in campum. Et percussit asinam in virga (g) sua, ut corrigeret eam in via. 23
Et stetit angelus Dei in sulcis vinearum; maceriâ hinc, & maceriâ hinc. 24

MS.A. (ι) εἶπον αὐτῷ, (κ) ἔτι Βαλάκ (λ) καὶ πάντα ὅσα (μ) ἢ χρυσίου, (ν) τῶν ἀνδρῶν Μωάβ. (ξ) ἐπορεύετο (ο) ἐνδιαβάλλειν αὐτόν. * ἐπὶ τῆς ὄνου αὐτοῦ, (π) τῶν ἀμπελώνων,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]

Ait Deus ad Belaam, Ne abeas cum eis neve maledicas populo, quia est benedictus. 12
Surgens itaque Belaam manè, dixit ad magnates Balac, Ite in terram vestram: non enim vult Dominus permittere mihi ut vadam vobiscum. 13
Quare surgentes magnates Moab venerunt ad Balac, & inquiunt ei, Noluit Belaam venire nobiscum. 14
Reversus est autem iterum Balac, & misit legatos majores & honoratiores istis. 15
Qui cùm adiissent Belaam, dixerunt ei, Sic ait Balac filius Sephor, Ne cuncteris venire ad me; 16
Nam honoribus decorabo te maximis, & quicquid dixeris mihi, faciam; & veni, maledic mihi populum istum. 17
Respondit Belaam, dixítque legatis Balac, Si dederit mihi Balac plenam domum argento aut auro, non potero præterire verbum oris Domini Dei mei de ulla re parva, neque magnâ. 18
Nunc igitur manete vos etiam, hîc in nocte ista, & sciam quid addat Dominus loqui mecum. 19
Venit autem Deus noctu ad Belaam, dixítque ad eum, Quandoquidem ad vocandum te venerunt viri isti, surge, vade cum eis: duntaxat sermonem quem dixero tibi, ipsum exequere. 20
Surrexit itaque Belaam manè, stravítque asinam suam, abiítque cum magnatibus Moab. 21
Et excanduit ira Dei in ipsum, eò quòd abiisset: stetítque angelus Domini in via, ut esset ei adversarius; ipse verò insidebat asino suo, & duo juvenes ejus erant cum eo. 22
Videns autem asina angelum Domini stantem in via, & gladium suum districtum manu suâ tenentem, declinavit asina de via, ivitque in agrum: & verberavit Belaam asinam, ut reduceret eam in viam. 23
Stetit autem angelus Domini in semita vineæ, ubi sepes erat hinc, & sepes illinc. 24

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

12 ואמר יי לבלעם לא תיזיל עמהון
לא תלוט ית עמא ארי בריך הוא:
13 וקם בלעם בצפרא ואמר לרברבי
בלק אזילו לארעכון ארי לית
רעוא קדם יי למשבקי למיזל
14 עמכון: וקמו רברבי מואב ואתו
לות בלק ואמרו סריב בלעם למיתי
15 עמנא: ואוסיף עוד בלק למשלח
16 רברבין סגיאין ויקירין מאלין: ואתו
לות בלעם ואמרו ליה כדנן אמר
בלק בר צפור לא כען תתמנע
17 מלמיתי לותי: ארי יקרא איקרנך
לחדא וכל די תימר לי אעביד
ואתא כען לוט לי ית עמא הדין:
18 ואתיב בלעם ואמר לעבדי בלק
אם יתן לי בלק מלי ביתיה כסף
ודהב לית לי רשו למעבר על
גזירת מימרא דיי אלהי למעבד
19 זעירתא או רבתא: וכען אוריכו כען
הכא אף אתון בליליא ואדע מה
20 יוסף יי למללא עמי: ואתא מימר
מן קדם יי לבלעם בליליא ואמר
ליה אם למקרי לך אתו גבריא קום
איזיל עמהון וברם ית פתגמא די
21 אמלל עמך יתיה תעבד: וקם בלעם
בצפרא וזריז ית אתניה ואזל עם
22 רברבי מואב: ותקיף רוגזא דיי ארי
אזיל הוא ואתעתד מלאכא דיי
בארחא לסטן ליה והוא רכיב על
23 אתניה ותרין עולמוהי עמיה: וחזת
אתנא ית מלאכא דיי מעתד
בארחא וחרביה שליפא בידיה
וסטת אתנא מן ארחא ואזלת
בחקלא ומחא בלעם ית אתנא
24 לאסטיותה לארחא: וקם מלאכא
דיי בשביל כרמיא אתרא דגדירא
מכא וגדירא מכא:

12 Dixitq; Deus ad Balaam; Non vadas cum eis: nec maledicas
13 populo; quia benedict' est. Et surrexit Balaam mane; et dixit principib' Balac, Ite in terram vestram: quoniam non est voluntas coram Deo, ut dimittat
14 me ire vobiscum. Et surrexerunt principes Moab, & venerunt ad Balac: et dixerunt; noluit Balaam venire nobiscum.
15 Et addidit rursus Balac, mittere principes plures & nobi-
16 liores istis. Et venerunt ad Balaam: & dixerunt ei, Hæc dicit Balac filius Sephor; Ne desinas, obsecro, venire ad me.
17 Quia honore honorabo te valde; & omnia quæ dixeris mihi faciam: & veni nunc, ma-
18 ledic pro me populo huic. Respondítque Balaam, & ait servis Balac; si dederit mihi Balac plenam domum suam argenti & auri: non habeo facultatem transgrediendi decretum verbi Domini Dei mei, ut faciam rem minimam
19 aut magnam. Nunc autem expectate obsecro etiam vos hic nocte hac: ut sciam quid rursus Dominus loquatur mecum.
20 Venitque verbum à facie Domini ad Balaam, nocte: & ait ei; Si ut vocarent te venerunt viri isti, surge, vade cum eis: veruntamen quodcunque verbum loquar tecum, illud faci-
21 es. Surrexitque Balaam manè, & stravit asinam suam: & ab-
22 iit cum principibus Moab. Et iratus est furor Domini, eò quod ille abiisset: & stetit angelus Domini in via, ut adversaretur ei: & ipse sedebat super asinam suam, & duo pue-
23 ri ejus ibant cum eo. Viditque asina angelum Domini stantem in via, & gladius ejus evaginatus erat in manu sua; & declinavit asina à via, & ibat per agrum: & percussit Balaam asinam, ut inclinaret eam ad
24 viam. Et stetit angelus Domini in semita vinearum, ubi sepes erat ex utraque parte.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Et dixit Deus Balaamo, Non ibis cum eis, neque maledices populo huic, nam benedictus est. 12
Surrexit igitur Balaam manè, dixitq; principib' Balac, Abite in terram vestram, nam renuit Dominus concedere mihi ut eam vobiscum. 13
Et surrexerunt Principes Moab, & venerunt ad Balac, dixeruntque; Renuit Balaam venire nobiscum. 14
Et addidit iterũ Balac mittere principes plures, & honoratiores istis. 15
Qui venerunt ad Balaam, & dixerunt illi; Sic dicit Balac filius Sephor, Ne quæso, cuncteris venire ad me; 16
Nam honorando honorabo te plurimùm, & quidquid dixeris mihi, faciã: veni ergò quæso, maledic mihi populo huic. 17
Respondit verò Balaam, & dixit servis Balac; Si daret mihi Balac plenam domum suam argento, aut auro, non potero transgredi verbũ Domini Dei mei, faciendo rem parvam aut magnam. 18
Nunc igitur manete quæso, hîc vos etiã hâc nocte, & cognoscam quid iterum mihi dicet Dominus. 19
Tunc venit angelus Domini ad Balaam noctu, & dixit ei; Si ad vocandum te venerunt viri illi, surge, ito cum illis, sed tantummodò verbũ quod dixero tibi illud facies. 20
Surrexit igitur Balaam manè, & stravit asinam suam, & ivit cum principibus Moab. 21
Sed exarsit ira Domini, eò quòd abiret; stetitque angelus Domini in via ut adversaretur illi: ipse autem insidebat asinæ suæ, & duo pueri ejus erant cum eo. 22
Vidit autem asina angelum Domini stantem in via, & gladium exertum in manu ejus, ideò declinavit asina de via, & gradiebatur per agrum: sed percutiebat Balaam asinã ut reflecteret eam in viam. 23
Tum stetit angelus Domini in semita vinearum, maceria erat hinc, & maceria illinc. 24

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 13 * قال له * لا تمض مع هولاء * ولا تلعن الشعب * فانه مبارك * فقام بالغداة * وقال لرؤساء بالاق *
امضوا الى بلدكم * لان الله نهاني عن ان امضي معكم * فقام رؤساء ماب وجاوا الى بالاق 14
وقالوا * قد ابى بلعام ان يجي معنا * وعاود بالاق ايضا بعث رؤساء اجل واعظم من اوليك 15
* فجاوا الى بلعام وقالوا له * كذا قال بالاق بن صفور لم تمتنع من المصير الي * فاني ساكرمك 16 17
جدا * وكل ما تقول لي اصنعه * وتعال فالعن لي هولاء القوم * فاجاب بلعام قواد بالاق وقال لهم * 18
لو اعطاني بالاق مل بيته فضة وذهبا لم استطع ان اجاوز امر الله ربي فاعمل صغيرا او كبيرا
* والان اقيموا ايضا انتم هنا الليلة * حتى انظر ما يعاوده الله خطابي به * ووافى امر الله بلعام 19 20
ليلا وقال له * ان كان هولاء القوم جاوا ليدعوك فقم فامض معهم * لكن الامر الذي اقوله لك
اصنعه فقط * فقام بالغداة واسرج اتانه * ومضى مع رؤساء بالاق * ثم اشتد غضب الله لمضيه 21 22
طامعا * فوقف ملاك الله في الطريق ليحيده عن ذلك * وهو راكب على اتانه * ومعه غلاماه * ولما 23
رات الاتان ملاك الله قايما في الطريق * وسيفه مصلت بيده * مالت عن الطريق * وسارت في
الضياع فضربها * بلعام ليردها الى الطريق * ثم وقف ملاك الله في زقاق الكروم * وهناك جدار 24
عنه وجدار يسره *

Dixit ei, Ne vadas cum istis, & ne maledicas populo, quia benedictus est. 12
Surrexit ergò manè, & dixit principibus Balac; Ite in patriam vestram, quia Deus interdixit mihi ne abirem vobiscum. 13
Itaque surrexerunt principes Moab, & venerunt ad Balac, & dixerunt; Renuit Balaã venire nobiscum. 14
Et iteravit Balac denuò, misitque principes honestiores & majores illis. 15
Veneruntque ad Balaam, & dixerunt ei; Sic ait Balac filius Sephor; Quare cunctaris venire ad me? 16
Ego enim honorabo te valdè, & quicquid dixeris mihi, agam; & veni, maledic mihi hunc populum. 17
Respondit Balaam ducibus Balac, & ait illis; Etiamsi dederit mihi Balac plenam domum suam argento & auro, non potero transgredi præceptum Dei Domini mei, et facere quid parvum aut magnum. 18
Et nunc manete etiã vos hîc nocte istâ, ut videam quid respondeat Deus allocutioni meæ hac de re. 19
Venit igitur præceptum Dei ad Balaam noctu, & dixit ei; Si homines isti venerunt ad vocandum te, surge, & vade cum ipsis; sed rem quam dicam tibi, fac tantùm. 20
Surrexitque manè, & stravit asinam suam, abiitque cum principibus Balac. 21
Et invaluit ira Dei, eò quòd abiisset ex aviditate; stetitque angelus Dei in via, ut averteret eum ab ea re; ipse verò insidebat asinæ suæ, habebatque secum duos pueros suos. 22
Cúmque vidisset asina angelum Dei stantem in via, & gladium ejus evaginatum in manum ejus, declinavit à via, & abiit per agros. Verberavit autem eam Balaam, ut reduceret illam ad viam. 23
Iterum stetit angelus Domini in calle vinearum, & erat ibi paries dextrorsùm, et paries sinistrorsùm. 24

coarct

,parietem ad se coartavit &,Domini angelum asina vidit Et
25 ותרא האתון את־מלאך יהוה ותלחץ אל־הקיר
.eam percutere addidit &:parietem ad Bilham pedem compressit &
ותלחץ את־רגל בלעם אל־הקיר ויסף להכתה׃
,angusto loco in stetit & : transire Domini Angelus addidit Et
26 ויסף מלאך־יהוה עבור ויעמד במקום צר
vidit Et .sinistram &,dexteram declinandum ad via non quo
אשר אין־דרך לנטות ימין ושמאול׃ 27 ותרא
est irat' Et .Bilham sub cubavit & , Domini angelum asina
האתון את־מלאך יהוה ותרבץ תחת בלעם ויחר־
aperuit Et .baculo in asinam percussit & ,Bilham nasus
אף בלעם ויך את־האתון במקל׃ 28 ויפתח
,tibi feci Quid : Bilham ad dixit & ;asinæ os Dominus
יהוה את־פי האתון ותאמר לבלעם מה־עשיתי לך
Bilham dixit Et ? pedibus tribus jam me percussisti quia
כי הכיתני זה שלש רגלים׃ 29 ויאמר בלעם
,mea manu in gladius esset Utinam .me in irrisum fecisti Quia : asinam ad
לאתון כי התעללת בי לו יש־חרב בידי
Nonne : Bilham ad asina dixit Et .te occidissem nunc quia
כי עתה הרגתיך׃ 30 ותאמר האתון אל־בלעם הלוא
.hanc diem ad usque te existente ab me super equitâsti Quam ? tua asina ego
אנכי אתנך אשר־רכבת עלי מעודך עד־היום הזה
detexit Et .Non:dixit Et.hic tibi facere consuevi cõsuescendo Num
ההסכן הסכנתי לעשות לך כה ויאמר לא׃ 31 ויגל
stantem Domini angelum vidit & ,Bilham oculos Dominus
יהוה את־עיני בלעם וירא את־מלאך יהוה נצב
, se inclinavit & : ejus manu in districtum ejus gladium & , via in
בדרך וחרבו שלפה בידו ויקד
,Domini angelus eum ad dixit Et .suis facies ad se incurvavit &
וישתחו לאפיו׃ 32 ויאמר אליו מלאך יהוה
Ecce ? pedibus tribus jam tuam asinam percussisti quid Super
על־מה הכית את־אתנך זה שלוש רגלים הנה
me vidit Et .me coram via est perversa quia;adversariũ in sum egressus ego
אנכי יצאתי לשטן כי־ירט הדרך לנגדי׃ 33 ותראני
declinâsset Nisi .pedibus tribus jam meis faciebus declinavit &,asina
האתון ותט לפני זה שלש רגלים אולי נטתה
.vivificâssem ipsam &,occidissem te etiam nunc quia,meis faciebus à
מפני כי עתה גם־אתכה הרגתי ואותה החייתי׃
quod,sciebam non quia ;Peccavi : Domini Angelum ad Bilham dixit Et
34 ויאמר בלעם אל־מלאך יהוה חטאתי כי לא ידעתי כי
,tuis oculis in malum est si nunc Et .via in mei occursum in stans tu
אתה נצב לקראתי בדרך ועתה אם־רע בעיניך
cum Vade : Bilham ad Domini Angelus dixit Et .mihi revertar
אשובה לי׃ 35 ויאמר מלאך יהוה אל־בלעם לך עם־
.loqueris illud ,te ad loquar quod verbum tantùm Et .viris
האנשים ואפס את־הדבר אשר־אדבר אליך אתו תדבר
quia ,Balac audivit Et .Balac principibus cum Bilham abiit Et
וילך בלעם עם־שרי בלק׃ 36 וישמע בלק כי
, Moab civitatem in ejus occursum in est egressus &,Bilham venit
בא בלעם ויצא לקראתו אל־עיר מואב
.termini extremo in quæ ,Arnon termini super quæ
אשר על־גבול ארנן אשר בקצה הגבול׃

Versio VULG. LAT.

25 Quem videns asina, iunxit se parieti, & attrivit sedentis pedem. At ille iterùm verberabat eam: 26 Et nihilominùs angelus ad locum angustum transiens, ubi nec ad dexteram nec ad sinistram poterat deviare, obvius stetit. 27 Cúmque vidisset asina stantem angelũ, concidit sub pedibus sedentis: qui iratus, vehementiùs 28 cædebat fuste latera ejus. Aperuitq; Dominus os asinæ, & locuta est; Quid feci tibi? cur percutis me ecce jam tertiò? 29 Rèspondit Balaã, Quia commeruisti, & illusisti mihi: utinam haberem gladium, ut te 30 percuterẽ. Dixit asina, Nonne animal tuum sum, cui semper sedere consuevisti usque in præsentem diem? dic quid simile unquã fecerim tibi. At 31 ille ait, Nunquam. Protinus aperuit Dominus oculos Balaam, & vidit angelum stantẽ in via evaginato gladio, adoravitque eum pronus in terrã. 32 Cui angelus, Cur, inquit, tertiò verberas asinam tuam? Ego veni ut adversarer tibi, quia perversa est via tua, mi-33 hique contraria. Et nisi asina declinâsset de via, dans locum resistenti, te occidissẽ, & illa 34 viveret. Dixit Balaam, Peccavi, nesciens quòd tu stares contra me: & nunc si displicet tibi ut vadam, revertar. 35 Ait angelus, Vade cum istis, & cave ne aliud, quàm præcepero tibi, loquaris. Ivit igi-36 tur cum principibus. Quod cùm audisset Balac, egressus est in occursum ejus in oppido Moabitarum, quod situm est in extremis finibus Arnon.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
cum Translatione LATINA.

25 Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ, προσέθλιψεν ἑαυτὴν πρὸς τὸν τοῖχον, καὶ ἀπέθλιψε τὸν πόδα Βαλαὰμ πρὸς τὸν τοῖχον. καὶ προσέθετο ἔτι μαστίξαι αὐτήν. 26 Καὶ προσέθετο ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, καὶ ἀπελθὼν ὑπέστη ἐν τόπῳ στενῷ, εἰς ὃν οὐκ ἦν ἐκκλῖναι δεξιὰν οὐδὲ ἀριστεράν. 27 Καὶ ἰδοῦσα ἡ ὄνος τὸν ἄγγελον τοῦ θεοῦ, συνεκάθισεν ὑποκάτω Βαλαάμ. καὶ ἐθυμώθη Βαλαάμ, καὶ ἔτυπτε τὴν ὄνον τῇ ῥάβδῳ. 28 Καὶ ἤνοιξεν ὁ θεὸς τὸ στόμα τῆς ὄνου, (ρ) καὶ λέγει τῷ Βαλαάμ, (σ) Τί ἐποίησά σοι, ὅτι πέπαικάς με (τ) τρίτον τοῦτο; 29 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῇ ὄνῳ, Ὅτι ἐμπέπαιχάς μοι, καὶ εἰ εἶχον μάχαιραν ἐν τῇ (υ) χειρὶ, 30 ἤδη ἂν ἐξεκέντησά σε. Καὶ λέγει ἡ ὄνος τῷ Βαλαάμ, Οὐκ ἐγὼ ἡ (φ) ὄνος σου ἐφ' ἧς ἐπέβαινες (χ) ἀπὸ νεότητός σου, ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας; μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά (ψ) σοι οὕτως; ὁ δὲ 31 εἶπεν, Οὐχί. Ἀπεκάλυψε δὲ ὁ θεὸς τοὺς ὀφθαλμοὺς Βαλαάμ, καὶ ὁρᾷ τὸν (ω) ἄγγελον κυρίου ἀνθεστηκότα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ τὴν μάχαιραν ἐσπασμένην ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ κύψας προσεκύνησε τῷ προσώπῳ 32 αὐτοῦ. (α) Καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ, Διατί ἐπάταξας τὴν ὄνον σου τοῦτο τρίτον; καὶ ἰδοὺ ἐγὼ ἐξῆλθον εἰς διαβολήν σου, ὅτι οὐκ ἀστεία ἡ ὁδός σου ἐναντίον μου. καὶ ἰδοῦσά με ἡ ὄνος, ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ, (β) 33 τρίτον τοῦτο. Καὶ εἰ μὴ (γ) ἐξέκλινεν, νῦν οὖν σὲ μὲν ἀπέκτεινα, ἐκείνην δ' 34 ἂν περιεποιησάμην. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῷ ἀγγέλῳ κυρίου, Ἡμάρτηκα, οὐ γὰρ ἠπιστάμην, ὅτι σύ μοι ἀνθέστηκας (δ) ἐν τῇ ὁδῷ εἰς συνάντησιν. καὶ νῦν εἰ μή σοι (ε) 35 ἀρκέσει, ἀποστραφήσομαι. Καὶ εἶπεν ὁ ἄγγελος τοῦ θεοῦ πρὸς Βαλαάμ, Συμπορεύθητι μετὰ τῶν ἀνθρώπων· πλὴν τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν εἴπω πρὸς σὲ, τοῦτο φυλάξῃ λαλῆσαι. καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μετὰ τῶν 36 ἀρχόντων Βαλάκ. Καὶ ἀκούσας Βαλάκ, ὅτι ἥκει Βαλαάμ, ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτῷ, εἰς πόλιν Μωάβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τῶν ὁρίων Ἀρνῶν, ἥ ἐστιν ἐκ μέρους τῶν ὁρίων.

Et cùm vidisset asina angelum 25 Dei; compressit se ad parietem, & compressit pedem Balaam ad parietem. Et adjecit adhuc cædere eam. Et apposuit angelus 26 Dei: & abiens substitit in loco angusto, in quo non fuit declinare in dexteram neque sinistram. Et cùm vidisset asina an- 27 gelum Dei; concidit sub Balaam. Et iratus est Balaam, & percutiebat asinam virgâ. Et 28 aperuit Deus os asinæ: & ait ad Balaam, Quid feci tibi, quia percussisti me tertiò hoc? Et ait Balaam asinæ, Quia il- 29 lusisti mihi: & si habuissem gladium in (b) manu, jam transfixissem te. Et ait asina ad Bala- 30 am, Nonne ego sum asina tua, super quam inscendisti à juventute tua usque ad hodiernam diem? Nunquid despectione despiciens feci sic tibi? At ille dixit, Non. Revelavit autem Deus 31 oculos Balaam: & videt angelum Domini resistentem in via, & gladium evaginatum in manu ejus; & procumbens adoravit (i) facie suâ. Et dixit ei 32 angelus Dei, Cur percussisti asinam tuam tertiò hoc? Et ecce ego exii in dilationem tuam: quia non est (k) urbana via tua ante me. Et cùm vidisset me asina, declinavit à me tertiò hoc. Et nisi declinâsset, nunc sa- 33 nè te quidem interfecissem; illam verò incolumem conservâssem. Et dixit Balaam an- 34 gelo Domini, Peccavi: non enim sciebam, quia tu mihi resistebas in via in occursum. Et nunc si tibi (l) non satisfaciet, revertar. Et dixit angelus Dei ad Bala- 35 am, Vade simul cum hominibus: tantummodò verbum, quodcunque dixero ad te, hoc observabis loqui. Et ivit Balaam cum principibus Balac. Et audiens Balac 36 quia venit Balaam, exiit in occursum ei in civitatem Moab, quæ est super fines Arnon, quæ est à parte finium.

MS.A. (ρ) καὶ εἶπεν τῷ (σ) τί πεποίηκά σοι, (τ) τοῦτο τρίτον; (υ) χειρί μου, ἤδη (φ) ὄνος, ἐφ' (χ) ἐκ νεότητος, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης; (ψ) σοι τοῦτο; (ω) ἄγγελον τοῦ θεοῦ ἀνθεστηκότα (α) Καὶ λέγει αὐτῷ (β) τοῦτο τρίτον. (γ) ἐξέκλινεν ἀπ' ἐμοῦ, νῦν σὲ μὲν (δ) εἰς συνάντησίν μοι ἐν τῇ ὁδῷ. καὶ (ε) ἀρέσκει,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܘܚܙܬ ܐܬܢܐ ܠܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܬܚܒܨܬ ܒܣܘܪܐ. ܘܚܒܨܬܗ ܠܪܓܠܗ ܕܒܠܥܡ ܒܣܘܪܐ. 25
ܘܐܘܣܦ ܬܘܒ ܠܡܡܚܝܘܬܗ̇. *ܘܐܘܣܦ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܘܥܒܪ. ܘܩܡ ܒܐܬܪܐ ܐܠܝܨܐ. ܐܝܟܐ 26
ܕܠܝܬ ܐܘܪܚܐ ܠܡܣܛܐ ܠܝܡܝܢܐ. ܘܠܐ ܠܣܡܠܐ. *ܘܚܙܬ ܐܬܢܐ ܠܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܪܒܥܬ 27
ܬܚܝܬ ܒܠܥܡ. ܘܐܬܚܡܬ ܒܠܥܡ ܘܡܚܝܗ̇ ܠܐܬܢܐ ܒܚܘܛܪܐ. *ܘܦܬܚ ܡܪܝܐ. 28
ܦܘܡܗ̇ ܕܐܬܢܐ. ܘܐܡܪܬ ܠܒܠܥܡ. ܡܢܐ ܥܒܕܬ ܠܟ ܕܡܚܝܬܢܝ ܗܐ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ. *ܘܐܡܪ 29
ܒܠܥܡ ܠܐܬܢܐ. ܕܐܡܝܩܬ ܒܝ. ܘܐܠܘ ܐܝܬ ܗܘܐ ܣܝܦܐ ܒܐܝܕܝ. ܗܫܐ ܩܛܠܬܟܝ ܗܘܝܬ
ܠܟܝ. *ܘܐܡܪܬ ܐܬܢܐ ܠܒܠܥܡ. ܠܐ ܗܘܝܬ ܐܬܢܟ. ܕܪܟܒ ܗܘܝܬ ܥܠܝ ܡܢ ܛܠܝܘܬܟ 30
ܘܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܕܠܡܐ ܡܥܕ ܥܒܕܬ ܠܟ ܗܟܢܐ. ܐܡܪ ܠܗ̇ ܠܐ. *ܘܓܠܐ ܡܪܝܐ 31
ܥܝܢܘܗܝ ܕܒܠܥܡ. ܘܚܙܐ ܠܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܩܐܡ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܣܝܦܗ ܫܠܝܦ ܘܐܚܝܕ ܒܐܝܕܗ.
ܘܒܪܟ ܘܣܓܕ ܥܠ ܐܦܘܗܝ. *ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܠܡܢܐ ܡܚܝܬ ܠܐܬܢܟ ܗܐ ܬܠܬ 32
ܙܒܢܝܢ. ܗܐ ܐܢܐ ܢܦܩܬ ܕܐܗܘܐ ܠܟ ܣܛܢܐ. ܡܛܠ ܕܐܬܪܝܨܬ ܐܘܪܚܟ ܠܘܩܒܠܝ. *ܘܚܙܝܬܢܝ ܐܬܢܐ. 33
ܘܣܛܬ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܗܐ ܬܠܬ ܙܒܢܝܢ. ܘܐܠܘ ܠܐ ܣܛܬ ܡܢ ܩܕܡܝ. ܗܫܐ ܠܟ ܩܛܠܬ
ܗܘܝܬ. ܘܠܗ̇ ܐܚܝ ܗܘܝܬ. *ܘܐܡܪ ܒܠܥܡ ܠܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܚܛܝܬ. ܠܐ ܝܕܥ ܗܘܝܬ 34
ܕܐܢܬ ܩܐܡ ܠܘܩܒܠܝ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܗܫܐ ܐܢ ܒܝܫ ܒܥܝܢܝܟ. ܐܗܦܘܟ. *ܘܐܡܪ ܡܠܐܟܗ 35
ܕܡܪܝܐ ܠܒܠܥܡ. ܙܠ ܥܡ ܓܒܪܐ. ܒܪܡ ܡܠܬܐ ܕܐܡܪ ܐܢܐ ܠܟ ܗܝ ܥܒܕ. ܘܐܙܠ
ܒܠܥܡ ܥܡ ܪܘܪܒܢܐ ܕܒܠܩ. *ܘܫܡܥ ܒܠܩ ܕܐܬܐ ܒܠܥܡ. ܘܢܦܩ ܠܐܘܪܥܗ ܠܡܕܝܢܬܐ 36
ܕܡܘܐܒ ܕܒܬܚܘܡܐ ܕܐܪܢܘܢ ܕܒܣܛܪ ܬܚܘܡܐ.

25 Vidénsque asina angelum Domini, compressit se ad parietem, pressítque pedem Belaam ad parietem: at ille rursus verberavit eam. 26 Iterum quoque angelus Domini transiens stetit in loco angusto, ubi non erat via declinandi ad dexteram neque ad sinistram. 27 Et cùm vidisset asina angelum Domini, succubuit sub Belaam: & irâ percitus Belaam, percussit asinam fusti. 28 Aperuítque Dominus os asinæ, & dixit ad Belaam; Quid feci tibi quòd me percusseris jam tribus vicibus? 29 Respondit Belaam asinæ, Quia illusisti mihi: & si haberem gladium in manibus meis, modò te occiderem. 30 Ait asina ad Belaam, Annon ego sum asina tua cui tu insidere consuevisti à pueritia tua usque ad hodiernum diẽ? num feci unquam tibi tale quicquam? Ait illi; Minimé. 31 Retexit autem Dominus oculos Belaam, & vidit angelum Domini stantem in via; & gladium suum districtum manu suâ tenentem: & genuflectens adoravit super faciem suam. 32 Et dixit ad eum angelus Domini, Cur verberâsti asinam tuã jam tribus vicibus? en ego egressus sum ut essem tibi adversarius, eò quòd direxeris viã contra me. 33 Et videns me asina, deflexit à me jam tribus vicibus: & nisi deflexisset à me, nunc te occidissẽ, ipsam verò servâssem. 34 Dixit Belaam ad angelum Domini, Peccavi; ignorabam quòd tu stares adversùm me in via: nunc si ingratum est in oculo tuo, revertar. 35 Ait angelus Domini ad Belaam, Vade cum viris, duntaxat sermonem quem dixero tibi, ipsum facito. Abiit ergò Belaam cum magnatibus Balac. 36 Audiens autem Balac venisse Belaam, egressus est in occursum ejus ad urbem Moab quæ est in finibus Arnon, in extremis finibus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס
TARGUM ONKELOS.

25 וחזת אתנא ית מלאכא דיי ודחיקת
לכותלא ודחיקת ית רגלא דבלעם
לכותלא ואוסיף למִמחַהּ׃ 26 ואוסיף
מלאכא דיי למעבר וקם באתר
עק די לית אורח למסטי לימינא
ולסמלא׃ 27 וחזת אתנא ית מלאכא
דיי ורבעת תחות בלעם ותקיף
רוגזא דבלעם ומחא ית אתנא
בחטרא׃ 28 ופתח יי ית פומא דאתנא
ואמרת לבלעם מה עבדית לך ארי
מחיתני דנן תלת זמנין׃ 29 ואמר בלעם
לאתנא ארי חיכת בי אילופון אית
חרבא בידי ארי כען קטלתיך׃
30 ואמרת אתנא לבלעם הלא אנא
אתנך דרכבת עלי מאיתך עד
יומא הדין המילף אליפנא למעבד
לך כדין ואמר לא׃ 31 וגלא יי ית עיני
בלעם וחזא ית מלאכא דיי מעתד
בארחא וחרביה שליפא בידיה
32 וכרע וסגיד לאפוהי׃ ואמר ליה
מלאכא דיי על מה מחיתא ית
אתנך דנן תלת זמנין הא אנא
נפקית למסטן ארי גלי קדמי דאת
33 רעי למיזל בארחא לקבלי׃ וחזתני
אתנא וסטת מן קדמי דנן תלת
זמנין אילופון לא סטת מן קדמי
34 ארי כען אף יתך קטלית ויתה
קיימית׃ ואמר בלעם למלאכא דיי
חבית ארי לא ידעית דאת מעתד
לקדמותי באורחא וכען אם ביש
35 בעינך אתוב לי׃ ואמר מלאכא דיי
לבלעם איזיל עם גבריא ולחוד ית
פתגמא די אמלל עמך יתיה תמלל
36 ואזל בלעם עם רברבי בלק׃ ושמע
בלק ארי אתא בלעם ונפק
לקדמותיה לקרתא דמואב די על
תחום ארנון די בסטר תחומא׃

25 Et vidit asina angelum Dñi, et strinxit se cum pariete, et constrinxit pedem Balaam ad parietem: & addidit percutere 26 eam. Et addidit angelus Domini transire: & stetit in loco angusto, ubi non erat via ut declinaret ad dexteram ne-27 que ad sinistram. Viditque asina angelum Domini, et concidit sub Balaam: et iratus est furor Balaam, et percussit asinam 28 baculo. Et aperuit Domin' os asinæ: et dixit ad Balaam, Quid feci tibi, quia percussisti me 29 jam tribus vicibus? Et ait Balaam ad asinam; Quia illusisti mihi: utinam esset gladius in manu mea, qui nunc occidis-30 sem te. Dixitque asina ad Balaam; Nonne ego sum asina tua, super quam sedisti ex quo esse cœpisti usq; in diem hanc? nunquid consuetudine consuevi sic facere tibi? et ait, Non. 31 Aperuítque Dominus oculos Balaam: et vidit angelum Domini stantem in via; et gladius ejus evaginatus erat in manu sua: et incurvatus est, & 32 adoravit in faciem suam. Dixitque ei angelus Domini; Cur percussisti asinam tuã jam tertia vice? ecce ego egressus sum ut adversarer tibi; quia notum est coram me quòd tu volebas 33 ire per viam contra me. Viditque me asina, et declinavit à facie mea jam tertia vice: et nisi declinâsset à facie mea, nunc enim te quoque occidissem, & 34 eam reservassem. Dixitque Balaam ad angelum Domini, Peccavi; quia nesciebam quod tu stares in occursum meum in via: nunc autem si displicet 35 *in oculis tuis*, revertar. Et ait angelus Domini ad Balaam, Vade cum viris; sed verbum quod locutus fuero tecum, illud loquaris: & abiit Balaam 36 cum principibus Balac. Et audivit Balac quòd veniebat Balaam: & egressus est in occursum ejus in urbẽ Moab, quæ est juxta terminum Arnõn, quæ est in latere termini.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Videns autem asina angelum 25 *Domini compressit se ad parietem, compressit quoque pedem Balaam ad parietem, qui iterum percussit eam. Sed* 26 *angel' Domini denuò transivit, & stetit in loco angustiæ, in quo non erat via ad declinandũ ad dexteram aut sinistram. Videns verò asina* 27 *angelum Domini, succubuit sub Balaamo; tunc exarsit ira Balaami, & percussit asinam virgâ. Et aperuit Dominus* 28 *os asinæ, dixitque Balaamo, Quid feci tibi, quòd percussisti me his tribus vicibus? Respondit verò Balaã asinæ,* 29 *Quia illusisti mihi: utinam esset gladius in manu mea, certè nunc occiderem te. Di-* 30 *xit autẽ asina Balaamo, Nónne ego sum asina tua, cui insedisti (b) ex quo tu es usque in hunc diem? num (c) consuescendo consuevi facere tibi sic? respondítque, Non. Et* 31 *revelavit Domin' oculos Balaam, viditque angelum Domini stantem in via, exertúmque gladium in manu ejus; Tunc inclinavit se, & prostravit se in faciem suam. Et dixit ei angelus Domini,* 32 *Quare percussisti asinam tuã jam tribus vicibus? ecce ego egressus sum ut adversarer tibi, displicet enim mihi iter tuũ. Vidit autẽ me asina ista,* 33 *et declinavit à facie mea, jam tertiâ vice quòd si non declinâsset à facie mea, certè nunc etiam te interfecis-* 34 *sem, illam autem vivam conservâssem. Respondit verò Balaam angelo Domini, Peccavi, quia non cognovi quòd tu stares obviàm mihi in via: nunc autem si mala* 35 *res est in oculis tuis, revertar. Dixit autem angelus Domini Balaamo, Abi cum hominibus illis: Veruntamen verbum quod dixero tibi, hoc sollicitus esto loqui. Abivit igitur* 36 *Balaam cum principibus Balac. Audiens autem Balac quòd veniebat Balaã, egressus est in occursum ejus ad civitatem Moab quæ est juxta fines Arnon in extremitate finium.*

VER. SAM. (*b*) à principatu tuo (*c*) intelligendo intellexi

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فلما راته ازدحمت مع الحايط * فضغطت رجل بلعام الي الحايط * فزاد في ضربها * ثم عاود 25 26
ملاك الله * فجاز ووقف في موضع ماليس طريق يمال عنه اليه يمنة اويسرة * فلما راته ربضت 27
تحت بلعام * فاشتد غضبه * فضربها بالعصا * ففتح الله فاها * فقالت لبلعام * ماذا صنعت بك اذ 28
ضربتني هذه المرة الثالثة * قال لانك تراوغت بي * ولو كان في يدي سيف لكنت قد قتلتك 29
* قالت الست اتانك التي ركبتني مذ كنت الي اليوم * هل عودتك ان اصنع بك كذا 30
قال لا * ثم كشف الله عن بصر بلعام * فراي الملاك واقفا في الطريق وسيفه مصلت بيده * 31
فخر بين يديه ساجدا * فقال له لم ضربت اتانك ثلاث دفعات * وانا خرجت ان احيدك * ان 32
تورطت الطريق حذاي * حتي راتني الان فمالت عني هذه الدفعة الثالثة * ولو لم تمل 33
عني لقتلتك الان وابقيتها * قال له * قد اخطات * ولم اعلم انك واقف تلقايي في الطريق * 34
والان فان ساءك مضيي رجعت * قال امض مع القوم * والقول الذي اقوله لك قله فقط * 35
فمضي معهم * فلما سمع بالاق بمجيي بلعام خرج تلقاءه الي مدينة ماب على تخم ارنون 36
التي في طرفه *

Cúmque vidisset eum, compressit se ad 25 *parietem, & pressit pedem Balaam ad parietem; quare adjecit verberare eam. Item reversus est angelus Dei,* 26 *& transiit ac stetit in loco in quo non erat via declinandi à se dextrorsùm aut sinistrorsùm. Cúmque vidisset* 27 *eum asina, corruit sub Balaam; & invaluit furor ejus, verberavitque illam fuste. Aperuit autem Deus os ejus,* 28 *& ait ad Balaam; Quid feci tibi, ut verberares me hâc vice tertiâ? Dixit, Quia in cœno me volutâsti; &* 29 *si fuisset in manu mea gladius, jam occidissem te. Ait, Nónne asina tua sum,* 30 *quam conscendisti à quo fui usque ad hanc diem? num consuevi sic agere tecum? Ait, Non. Tum detexit De-* 31 *us visum Balaam, & vidit angelum stantem in itinere, & gladium ejus evaginatum in manu ejus; procidit ergò coram illo adorans. Ait autem illi, Cur* 32 *verberâsti asinam tuam tribus vicibus, cùm ego exierim ut diverterem te? Et quidem occlusa est via coram me, Ita* 33 *ut viderit me asina, & declinârit à me hâc tertiâ vice; & nisi declinâsset à me, interfecissem te nunc, & servâssem illam. Dixit ei, Jam peccavi, et* 34 *nesciebam te stare adversùm me in itinere; et nunc si displicet tibi discessus meus, revertar. Ait illi; Vade* 35 *cum turba, sermonem quem dicam tibi, profer tantummodò: abiítque cum illis. Cùm verò audîsset Balac adven-* 36 *tum Balaam, egressus est in occursum ejus ad civitatem Moab, ad terminos Arnon quæ est in limitibus ipsius Balac.*

ספר במדבר : כג

vocandū ad, te ad misi mittendo Nonne : Bilham ad Balac dixit Et
37 ויאמר בלק אל־בלעם הלא שלח שלחתי אליך לקרא־
? te honorare potero non verè An ? me ad ivisti non quid Ad ? te ad
לך למה לא־הלכת אלי האמנם לא אוכל כבדך :
valendo nūquid : nunc te ad veni Ecce : Balac ad Bilham dixit Et
38 ויאמר בלעם אל־בלק הנה־באתי אליך עתה היכל
illud, meo ore in Deus posuerit quod Verbum ? quicquā loqui potero
אוכל דבר מאומה הדבר אשר ישים אלהים בפי אתו
.Husoth civitatem sunt ingressi & :Balac cum Bilham ivit Et .loquar
39 אדבר : וילך בלעם עם־בלק ויבאו קרית חצות :
principes ad & , Bilham ad misit & ;pecudem & ,bovem Balac mactavit Et
40 ויזבח בלק בקר וצאן וישלח לבלעם ולשרים
,Bilham ipsum Balac accepit & ,matutino in fuit Et .eo cum qui
41 אשר אתו : ויהי בבקר ויקח בלק את־בלעם
.populi extremum inde vidit & :Bahal Bamoth eum fecit ascendere &
ויעלהו במות בעל וירא משם קצה העם :

CAP. XXIII. כג

para & ; altaria septem hoc in mihi Ædifica:Balac ad Bilham dixit Et
1 ויאמר בלעם אל־בלק בנה־לי בזה שבעה מזבחת והכן
Balac fecit Et .arietes septem & , juvencos septem hoc in mihi
2 לי בזה שבעה פרים ושבעה אילים : ויעש בלק
Bilham & , Balac ascendere fecit & ; Bilham est locutus quemadmodum
כאשר דבר בלעם ויעל בלק ובלעם
Sta :Balac ad Bilham dixit Et .altari in arietem & , juvencum
3 פר ואיל במזבח : ויאמר בלעם לבלק התיצב
,mei occursum in Dominus occurrat fortè si : ibo & ,tuam ascensionem super
על־עלתך ואלכה אולי יקרה יהוה לקראתי
occurrit Et.sublatus abiit Et.tibi nūtiabo & ,me fecerit videre quod verbū &
4 ודבר מה־יראני והגדתי לך וילך שפי : ויקר
altaria Septem : eum ad dixit & ,Bilham ad Deus
אלהים אל־בלעם ויאמר אליו את־שבעת המזבחת
Dominus posuit Et .altari in arietem & ,juvencū feci ascendere & ,ordinavi
5 ערכתי ואעל פר ואיל במזבח : וישם יהוה
.loquēris sic & , Balac ad Revertere : dixit & ,Bilham ore in verbum
דבר בפי בלעם ויאמר שוב אל־בלק וכה תדבר :
omnes & , ipse suum ascensum super stans ecce Et .eum ad est reversus Et
6 וישב אליו והנה נצב על־עלתו הוא וכל־
Aram De : dixit & ,suam parabolam tulit Et .Moab principes
7 שרי מואב : וישא משלו ויאמר מן־ארם
execrare , abi : Orientis montibus de , Moab rex Balac me adduxit
ינחני בלק מלך־מואב מהררי־קדם לכה ארה־
non maledicam Quid : Israel detestare ito & ,Jahacob mihi
8 לי יעקב ולכה זעמה ישראל : מה אקב לא
? Dominus est detestatus non detestabor quid & ? Deus ei maledixit
קבה אל ומה אזעם לא זעם יהוה :
illā intuebor collibus de & ,eum videbo petrarum capite de Quia
9 כי־מראש צרים אראנו ומגבעות אשורנו
.reputabitur non gentibus in & ,habitabit solum ad populus En
הן־עם לבדד ישכן ובגוים לא יתחשב :

Versio VULG. LAT.

37 Dixítq; ad Balaam, Misi nuntios ut vocarent te: cur non statim venisti ad me? an quia mercedem adventui tuo reddere nequeo? 38 Cui ille respondit, Ecce adsum: numquid loqui potero aliud, nisi quod Deus posuerit in ore meo? 39 Perrexerunt ergò simul, et venerunt in urbem, quæ in extremis regni ejus finibus erat. 40 Cúmq; occidisset Balac boves & oves, misit ad Balaam, & principes qui cum eo erant, 41 munera. Mane autem facto duxit eum ad excelsa Baal, & intuitus est extremam partem populi.

CAP. XXIII.

1 Dixítq; Balaam ad Balac, Ædifica mihi hîc septem aras, & para totidem vitulos, ejusdémq; numeri arietes? 2 Cúmque fecisset juxta sermonem Balaam, imposuerunt simul vitulum & arietem super aram. 3 Dixítq; Balaam ad Balac, Sta paulisper juxta holocaustū tuum, donec vadam, si fortè occurrat mihi Dn̄s: & quodcunque imperaverit, loquar tibi. 4 Cúmque abiisset velociter, occurrit illi Deus. Locutúsq; ad eum Balaam; Septem, inquit, aras erexi, & imposui vitulum & arietem desuper. 5 Dn̄s autem posuit verbum in ore ejus, & ait; Revertere ad Balac, & hæc loquêris. 6 Reversus invenit stantem Balac juxta holocaustum suum, & omnes principes Moabitarum. 7 Assumptâq; parabolâ suâ, dixit; De Arā adduxit me Balac rex Moabitarum, de montibus Orientis: Veni, inquit, & maledic Jacob: propera, & detestare Israel. 8 Quo modo maledicam, cui non maledixit Deus? Quâ ratione detester, quem Dominus non detestatur? 9 De summis silicibus videbo eum, & de collibus considerabo illum. Populus solus habitabit, & inter gentes non reputabitur.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

37 Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαὰμ, Οὐχὶ ἀπέστειλα πρὸς σὲ καλέσαι σε; διατί οὐκ ἤρχου πρός με; ὄντως οὐ δυνήσομαι τιμῆσαί σε. 38 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, Ἰδοὺ ἥκω πρὸς σὲ νῦν. δυνατὸς ἔσομαι λαλῆσαί τι; τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν ἐμβάλῃ ὁ Θεὸς (ζ) εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο λαλήσω. 39 Καὶ ἐπορεύθη Βαλαὰμ μετὰ Βαλὰκ, καὶ ἦλθον εἰς πόλεις ἐπαύλεων. 40 Καὶ ἔθυσε Βαλὰκ πρόβατα καὶ μόσχους, καὶ ἀπέστειλε τῷ Βαλαὰμ καὶ τοῖς ἄρχουσι τοῖς μετ' αὐτοῦ. 41 Καὶ ἐγενήθη πρωΐ. καὶ παραλαβὼν Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ, ἀνεβίβασεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν στήλην τοῦ Βαὰλ, καὶ ἔδειξεν αὐτῷ ἐκεῖθεν μέρος τι τοῦ λαοῦ.

37 Et dixit Balac ad Balaā, Nonne misi ad te vocare te? Quarè nō veniebas ad me? Verè nō potero honorare te. 38 Et ait Balaā ad Balac, Ecce venio ad te nunc, Potens ero loqui quippiā? Verbum, quodcunq; injecerit Deus in os meū; (m) hoc loquar. 39 Et profectus est Balaā cum Balac, et venerunt in civitates (n) platearum. 40 Et sacrificavit Balac oves, et vitulos, et misit ad Balaam, et ad principes, qui cum eo. 41 Et factum est mane: et assumens Balac ipsū Balaam, ascendere eum fecit ad (o) statuam Baal: & indè ostendit ei partem quandā populi.

MS.A. (ζ) εἰς τὴν καρδίαν μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι.

ΚΕΦ. κγ'.

1 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ τῷ Βαλὰκ, Οἰκοδόμησόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ βωμοὺς, καὶ ἑτοίμασόν μοι ἐνταῦθα ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς. 2 Καὶ ἐποίησε Βαλὰκ ὃν τρόπον εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ· καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. 3 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, Παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας (α) σου, καὶ πορεύσομαι εἴ μοι φανεῖται ὁ Θεὸς ἐν συναντήσει, καὶ ῥῆμα ὃ ἐάν μοι δείξῃ, ἀναγγελῶ σοι. καὶ παρέστη Βαλὰκ ἐπὶ τῆς θυσίας αὐτοῦ. 4 Καὶ Βαλαὰμ ἐπορεύθη ἐπερωτῆσαι τὸν Θεόν. καὶ ἐπορεύθη εὐθεῖαν καὶ ἐφάνη ὁ Θεὸς τῷ Βαλαάμ. καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλαὰμ, Τοὺς ἑπτὰ βωμοὺς ἡτοίμασα, καὶ ἀνεβίβασα μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν. 5 Καὶ ἐνέβαλεν ὁ Θεὸς ῥῆμα εἰς τὸ στόμα Βαλαὰμ, καὶ εἶπεν, Ἐπιστραφεὶς πρὸς Βαλὰκ, (β) οὕτω λαλήσεις. 6 Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν. καὶ ὅδε ἐφεστήκει ἐπὶ τῶν ὁλοκαυτωμάτων αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ μετ' αὐτοῦ. καὶ ἐγενήθη πνεῦμα Θεοῦ ἐπ' αὐτῷ. 7 Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, Ἐκ Μεσοποταμίας μετεπέμψατό με Βαλὰκ βασιλεὺς Μωὰβ ἐξ ὀρέων ἀπ' ἀνατολῶν, λέγων, Δεῦρο ἄρασαί μοι τὸν Ἰακὼβ, καὶ δεῦρο ἐπικατάρασαί μοι τὸν Ἰσραήλ. 8 Τί (γ) ἀράσωμαι ὃν μὴ ἀρᾶται (δ) κύριος; ἢ τί (ε) καταράσωμαι ὃν μὴ καταρᾶται ὁ Θεός; 9 Ὅτι ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ὄψομαι αὐτὸν, καὶ (ζ) ἀπὸ βουνῶν προσνοήσω αὐτόν. ἰδοὺ λαὸς μόνος κατοικήσει, καὶ ἐν (η) ἔθνεσιν οὐ συλλογισθήσεται.

CAP. XXIII.

1 Et dixit Balaā ad Balac, Ædifica mihi hîc septē aras, et para mihi hîc septè vitulos, & septē arietes. 2 Et fecit Balac, quemadmodū dixit ei Balaam: et obtulit vitulum et arietē super aram. 3 Et dixit Balaam ad Balac, Assiste super sacrificiū tuum: et ibo, si apparebit mihi Deus in occursu: et verbū quodcunq; mihi ostenderit, annuntiabo tibi. Et (a) astitit Balac super sacrificiū suum. 4 Et Balaam ivit interrogare Deum: et ivit rectá. Et apparuit Deus ipsi Balaam. Et dixit ad eum Balaā, Septem aras paravi, et ascendere feci vitulum et arietem super arā. 5 Et immisit Deus verbum in os Balaam; & dixit, Reversus ad Balac, sic loquêris. 6 Et reversus est ad eum. Et ecce ille stabat super holocaustomata sua, et omnes principes Moab cum eo. Et factus est spiritus Domini super illum. 7 Et assumens parabolam suam, dixit, Ex Mesopotamia accersivit me Balac rex Moab, ex montibus ab Oriente, dicens; Veni, maledic mihi Jacob; & veni, supermaledic mihi Israel. 8 Quid maledicam, quē non maledicit Dominus; vel quid supermaledicam, quem non supermaledicit Deus? 9 Quoniam de vertice montium intuebor eum, et à collibus intelligam eū. Ecce populus solus habitabit, & in gentibus non reputabitur.

MS.A. (α) σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι (β) οὕτως (γ) ἀράσομαι (δ) ὁ κύριος; (ε) καταράσομαι (ζ) ἀπὸ τῶν βουνῶν (η) ἔθνεσιν * συλλογισθήσεται.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

37 [illegible]
38 [illegible]
39 [illegible]
40 [illegible]
41 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

37 Dixítq; Balac ad Belaam, Jam misi pro te ut te accesserem, quomodo non venisti ad me? num fortè putabas non satis mihi virium esse ad honorandum te? 38 Respondit Belaam ad Balac, Ecce veni ad te, num autem ullatenus potero quicquam dicere? nonnisi eum sermonem quem posuerit Deus in ore meo, dicam. 39 Et abiit Belaam cum Balac, introduxítque eum in urbē Haseroth. 40 Et mactans Balac boves et oves, misit ad Belaam et ad magnates qui cum eo erant. 41 Mane autem facto, duxit Balac Belaamum, & ascendere fecit eum ad Bemoth Baal, & vidit inde extremitatem populi.

CAP. XXIII.

1 Dixítq; Belaam ad Balac, Extrue mihi hîc septem aras, & para mihi hîc septem boves & septem arietes. 2 Fecítque Balac quemadmodum dixerat ei Belaam: extulítque Balac & Belaam boves & arietes ad aras. 3 Et ait Belaam ad Balac, Sta hîc apud sacrificia tua, & ego vadam, si fortè occurrat Dominus in occursum meum; & sermonem quem ostenderit mihi, indicabo tibi: & abiit sinceré. 4 Apparuit ergò Deus Belaamo: dixítq; ad eum *Belaam*, Septem aras paravi, & extuli boves atque arietes ad aras. 5 Posuitq; Dominus verbum in ore Belaam, & ait ad illum, Vade ad Balac, & sic loquere. 6 Venit ergò ad eum stantem propè sacrificia sua, cum omnibus principibus Moab. 7 Et assumens proverbium suum, dixit, De Aram duxit me Balac rex Moabitarum, de montibus Orientis; & dixit mihi, Veni, maledic mihi Jacobum; & veni, 8 perde mihi Israelem. Cur maledicam ei cui non maledixit Deus? & cur perdam eum quem non perdidit Dominus? 9 Nam de cacumine montium vidi eum, & de collibus intuitus sum eum: en populus est seorsum habitans, & inter populos non computatur.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

37 ואמר בלק לבלעם הלא משלח שלחית לותך למקרי לך למה לא אתיתא לותי הבקושטא הויתא אמר לית אנא יכיל ליקרותך : 38 ואמר בלעם לבלק הא אתיתי לותך כען המיכל יכילנא למללא מדעם פתגמא דישוי יי בפומי יתיה אמלל : 39 ואזל בלעם עם בלק ואתו לקרית מחוזוהי : 40 ונכס בלק תורין ועאן ושלח לבלעם ולרברביא די עמיה : 41 והוה בצפרא ודבר בלק ית בלעם ואסקיה לרמת דחלתיה וחזא מתמן קצת מן עמא : כג

1 ואמר בלעם לבלק בנה לי הכא שבעא מדבחין ואתקין לי הכא שבעא תורין ושבעא דכרין : 2 ועבד בלק כמא די מליל בלעם ואסיק בלק ובלעם תור ודכר על כל מדבח : 3 ואמר בלעם לבלק אתעתד על עלתך ואיהך מאים יערע מימר מן קדם יי לקדמותי ופתגמא דיחוינני ואחוי לך ואזל יחידי : 4 וערע מימר מן קדם יי לות בלעם ואמר ליה ית שבעא מדבחין סדרית ואסקית תור ודכר על כל מדבחא : 5 ושוי יי פתגמא בפומא דבלעם ואמר תוב לות בלק וכדין תמלל : 6 ותב לותיה והא מעתד על עלתיה הוא וכל רברבי מואב : 7 ונטל מתליה ואמר מן ארם דברני בלק מלכא דמואב מטורי מדינחא אתא לוט לי יעקב ואתא תריך לי ישראל : 8 מה אלוטיה דלא לטיה אל ומה אתרכיה דלא תרכיה יי : 9 ארי מריש טוריא חזיתיה ומרמתא סכיתיה הא עמא בלחודיהון עתידין דיחסנון עלמא ובעממיא לא יתדנון גמירא :

Targum ONKELOS.

37 Dixítque Balac ad Balaam; Nónne mittens misi ad te, ut vocarem te? cur non venisti ad me? nunquid verè dicebas, quod non poteram honorare te? 38 Dixítq; Balaam ad Balac, Ecce nunc venio ad te; nunquid possum loqui aliquid? verbum enim quod Dominus posuerit 39 in ore meo, illud loquar. Abiítq; Balaam cum Balac: & venerunt in urbem provinciæ 40 ejus. Et occidit Balac oves & boves: & misit ad Balaam, & ad principes qui erant cum 41 eo. Et facto mane, tulit Balac Balaam, & duxit eum in excelsa Dei sui: & vidit inde extremam partem populi.

CAP. XXIII.

1 Dixítq; Balaam ad Balac; Ædifica mihi hîc septem aras: & para mihi hîc septē boves 2 & septem arietes. Et fecit Balac, sicut locut⁹ fuerat Balaam: & obtulerunt Balac & Balaā bovē & arietem super unamquamque aram. 3 Dixitque Balaam ad Balac; Sta juxta holocaustum tuum: & ibo, si fortè occurrat sermo à facie Dn̄i in occursū meū; & verbū quod indicaverit mihi, nunciabo tibi: 4 abiitq; solus. Et occurrit verbū à facie Dn̄i ad Balaam: & dixit ei; septem aras disposui, & obtuli bovem & arietem super aram. 5 Posuitq; Dn̄s verbū in ore Balaam: & ait, Revertere ad Balac, & sic loquêris. 6 Reversusq; est ad eū; et ecce ille stabat juxta holocaustū suum, & omnes principes 7 Moab. Et assumpsit parabolā suā, & ait: De Aram duxit mē Balac rex Moab, de montibus Orientis; veni inquit, maledic pro me Jacob; & veni, projice 8 à me Israelē. Quid maledicā, cui non maledixit Deus? & quid projiciam, quem non 9 projecit Dominus? A vertice enim montium intueor eum; & de collibus considero eum: ecce populus solus possidebit seculum, & in gentibus non existimabunt consumptionē.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

37 [illegible]
38 [illegible]
39 [illegible]
40 [illegible]
41 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

37 [illegible]
38 [illegible]
39 [illegible]
40 [illegible]
41 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

37 Et dixit Balaamo, Nonne mittendo miserā ad te ut accerserem te? quare non venisti ad me? num certè non possū te honorare? 38 Respondit autem Balaam ipsi Balac, En veni ad te nunc, nunquid potero loqui quicquam? Verbum quod posuerit Deus in ore meo, illud sollicitus ero loqui. 39 Et perrexit Balaam cum Balac, & introduxit eum in civitatem (d) visionum. 40 Tum sacrificavit Balac boves, & oves, & misit Balaamo, & principibus qui erant cum eo. 41 Factoque mane, accepit Balac Balaamum, & ascendere fecit eum excelsa Baal, ut videret inde extremam partem populi.

CAP XXIII.

1 Posthæc dixit Balaam ad Balac, Fac mihi hic septem altaria; para mihi quoq; hic septem vitulos, & septē arietes. 2 Et fecit Balac sicut locutus fuerat Balaam; imposuerúntque Balac et Balaā vitulum & arietem super altare. 3 Tum dixit Balaam ad Balac, Subsiste juxta holocausta tua; abibo autem, fortasse occurret Deus obviàm mihi, & verbum quod ostenderit mihi, renuntiabo tibi. Abiit igitur (a) in colliculum. 4 Et invenit angel⁹ Domini Balaamum, dixitque illi; Septem altaria disposui, & imposui vitulum, & arietem super altare. 5 Tum posuit angel⁹ Domini verbum in ore Balaami, postea dixit, Revertere ad Balac, sicque loquêris. 6 Itaque reversus est ad eum: En autem stabat juxta holocausta sua, ipse, & omnes principes Moab. 7 Assumpsit autem parabolam suam, & dixit; Ex Mesopotamia accersivit me Balac rex Moab, de montibus Orientis: Veni, maledic mihi Jacobo; Ac veni, (b) detestare Israelem. 8 Cur maledicam cui non maledixit Deus? et cur (c) detestabor, non detestante Domino? 9 Nā de vertice (d) petrarum videbo illum, & de collibus (e) contemplabor illum: Iste populus solitarius habitabit, & inter gentes non reputabit se.

VER. SAM. (d) mysteriorū suorum. (a) insidians. (b) devasta (c) devastabo, (d) fortium (e) cantabo illum:

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

37 * فقال بالاق لبلعام * الم ارسل اليك من قبل هذه ادعوك ولم تصر الي * اتراني لست اقدر على اكرامك * 38 قال * والان اذ قد صرت اليك اتراني استطيع ان اقول شيا الا ما يلقنيه الله * 39 ومضا جميعا الي ان جاا الي قرية حوصوت * 40 وذبح بقرا وغنما وبعث بذلك الي بلعام والي الروساء الذين معه * 41 فلما كان بالغداة اخذ بالاق بلعام * فاصعده الي بعض بيع معبوده * فنظر من ثم بعض القوم *

* الفصل الثالث والعشرون *

1 * فقال * ابن لي ههنا سبعة مذابح * واعدد لي ههنا سبعة ثيران * وسبعة اكبش * 2 فصنع ذلك * وقربا ثورا وكبشا على كل مذبح * 3 ثم قال له * قف عند قربانك * وامضي انا فلعلي يوافيني امر الله * واي قول لقنيه اخبرتك به * ومضي في هدوء * 4 فلما وافاه امر الله قال * يا رب اني قد نصبت سبعة مذابح * وقربت كبشا وثورا على كل مذبح * 5 فلقنه الله كلاما فقال * ارجع الي بالاق * وقل كذا * 6 فرجع اليه * فاذا به واقفا عند قربانه هو وجميع روساء ماب * 7 فضرب مثله وقال * من ارام سيرني بالاق ملك ماب * من جبال المشرق * قايلا تعال فالعن لي يعقوب * وذم لي آل اسرايل * 8 كما اسب من لم يسبه الله * وما اذم من لم يذممه الله * 9 وانا اراه من رووس الجبال * والحظه من اليفاع * انه شعب سيسكن فرادي * ولا يحسب مع ساير الامم *

37 Dixit autem Balac ad Balaā, Nonne misi ad te alterā vice ante istā ad accersendū te, & non venisti ad me? An putas quòd non valeam honorare te? 38 Ait, Et nunc cùm jam venerim ad te, num putas quòd possim dicere quicquam nisi quod suggeret mihi Deus? 39 Abieruntque ambo simul, donec venirent ad civitatem Hosoth: 40 Jugulavitque boves & oves, & misit eas ad Balaam, & ad principes qui cum eo erant. 41 Cúmque fuisset mane, duxit Balac Balaam, & assumpsit eum ad quædam templa dei sui, viditque inde partem populi.

CAP. XXIII.

1 Et ait, Construe mihi hîc septem altaria, & præpara mihi hîc septem vitulos, & septem arietes. 2 Fecitque hoc, & obtulêre ambo bovem & arietem super quolibet altari. 3 Deinde ait illi, Mane apud sacrificiū tuum, & ego ibo, ut forte adveniat mihi præceptum Dei: & quemcunque sermonem significaverit mihi, nuntiabo tibi: abiitque tranquillé. 4 Cúmque advenisset illi mandatum Dei, dixit; O Domine, equidem construxi septem altaria, & obtuli arietem & bovem super quolibet altari. 5 Et significavit ei Deus sermonem, & ait; Revertere ad Balac, & dicito sic. 6 Reversusque est ad illum, & ecce stabat prope sacrificium suum, ipse atque omnes principes Moab. 7 Protulitque proverbium suum, & ait; De Aram adduxit me Balac rex Moab, de montibus Orientis, dicens; Veni, et maledic mihi Jacob, & conviciare mihi stirpem Israil. 8 Quomodo conviciabor quem non conviciatus est Deus? & quomodo detraham cui non detraxit Deus? 9 Et ego video illū de summitatibus montium, & percipio illum è collibus quòd sit populus qui habitabit seorsim, nec numerabitur cum cæteris gentibus.

ספר במדבר׃ כג

? Israel quarti numerum & ,Jahacob pulverem numerabit Quis
10 מִי מָנָה עֲפַר יַעֲקֹב וּמִסְפָּר אֶת־רֹבַע יִשְׂרָאֵל
meum novissimum sit & ,rectorum morte mea anima Moriatur
תָּמֹת נַפְשִׁי מוֹת יְשָׁרִים וּתְהִי אַחֲרִיתִי
? mihi fecisti Quid : Bilham ad Balac dixit Et .ipse sicut
כָּמֹהוּ׃ וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם מֶה עָשִׂיתָ לִי 11
.benedicendo benedixisti ecce & ,te accepi meis inimicis *maledicendum Ad*
לָקֹב אֹיְבַי לְקַחְתִּיךָ וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ בָרֵךְ׃
,meo ore in Dominus posuerit quod Nonne : dixit & ,respondit Et
12 וַיַּעַן וַיֹּאמַר הֲלֹא אֵת אֲשֶׁר יָשִׂים יְהוָה בְּפִי
obsecro *Ito* : Balac eum ad dixit Et *? loquendum ad* ,custodiam illud
אֹתוֹ אֶשְׁמֹר לְדַבֵּר׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו בָּלָק לְךָ־נָּא 13
ejus extremū sed ,inde eum videas quò ,alium locum ad mecum
אִתִּי אֶל־מָקוֹם אַחֵר אֲשֶׁר תִּרְאֶנּוּ מִשָּׁם אֶפֶס קָצֵהוּ
.inde *mihi* ei maledic & : videas non ipsum totum & ,videas
תִרְאֶה וְכֻלּוֹ לֹא תִרְאֶה וְקָבְנוֹ־לִי מִשָּׁם׃
ædificavit & : Pisghah *caput ad* ,speculatorum agrum eum tulit Et
14 וַיִּקָּחֵהוּ שְׂדֵה צֹפִים אֶל־רֹאשׁ הַפִּסְגָּה וַיִּבֶן
.altari in arietem & ,juvencum *ascendere fecit* & ,altaria septem
שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וַיַּעַל פָּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃
ego & ,tuum holocaustū *super* hic Sta : Balac ad dixit Et
15 וַיֹּאמֶר אֶל־בָּלָק הִתְיַצֵּב כֹּה עַל־עֹלָתֶךָ וְאָנֹכִי
posuit & ,Bilham *ad* Dominus occurrit Et .hic occurram
אִקָּרֶה כֹּה׃ וַיִּקָּר יְהוָה אֶל־בִּלְעָם וַיָּשֶׂם 16
.loquêris sic & ,Balac ad Revertere :dixit & :ejus ore in verbum
דָּבָר בְּפִיו וַיֹּאמֶר שׁוּב אֶל־בָּלָק וְכֹה תְדַבֵּר׃
principes & ,suum *ascensum super stans ipse* ecce & ,eum ad venit Et
17 וַיָּבֹא אֵלָיו וְהִנּוֹ נִצָּב עַל־עֹלָתוֹ וְשָׂרֵי
? Dominus est locutus Quid : Balac ei dixit Et .eo cum Moab
מוֹאָב אִתּוֹ וַיֹּאמֶר לוֹ בָּלָק מַה־דִּבֶּר יְהוָה׃
ausculta ,audi & ,Balac Surge : dixit & ,suā parabolā *tulit* Et
18 וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר קוּם בָּלָק וּשֲׁמָע הַאֲזִינָה
filius & ; mentiatur ut Deus vir Non .Sippor ipsius fili *me ad*
עָדַי בְּנוֹ צִפֹּר׃ לֹא אִישׁ אֵל וִיכַזֵּב וּבֶן־ 19
non & ,est locutus & ?faciet non & ,dixit ipse *an* :eū pœniteat ut ,hominis
אָדָם וְיִתְנֶחָם הַהוּא אָמַר וְלֹא יַעֲשֶׂה וְדִבֶּר וְלֹא
non & ; benedixit & : accepi *benedicere* Ecce ? illud stabiliet
יְקִימֶנָּה׃ הִנֵּה בָרֵךְ לָקָחְתִּי וּבֵרֵךְ וְלֹא 20
vidit non & ,Jahacob in iniquitatē aspexit Non .eam *avertam*
אֲשִׁיבֶנָּה׃ לֹא־הִבִּיט אָוֶן בְּיַעֲקֹב וְלֹא־רָאָה 21
triumphus & ,secum ejus Deus Dominus .Israel in *laborem*
עָמָל בְּיִשְׂרָאֵל יְהוָה אֱלֹהָיו עִמּוֹ וּתְרוּעַת
indefatigationes Sicut .Ægypto ex eos *educens Deus* .*eo in* regis
מֶלֶךְ בּוֹ׃ אֵל מוֹצִיאָם מִמִּצְרָיִם כְּתוֹעֲפֹת 22
divinatio non & ,Jahacob in augurium non Quia .ei unicornis
רְאֵם לוֹ׃ כִּי לֹא־נַחַשׁ בְּיַעֲקֹב וְלֹא־קֶסֶם 23
Quid : Israeli & ,Jahacob ipsi dicetur *tempus Secundùm* .Israel in
בְּיִשְׂרָאֵל כָּעֵת יֵאָמֵר לְיַעֲקֹב וּלְיִשְׂרָאֵל מַה־
? Deus est operatus
פָּעַל אֵל׃

Versio VULG. LAT.

10 Quis dinumerare possit pulverem Jacob, & nosse numerum stirpis Israel? Moriatur anima mea morte justorum, & fiant novissima mea horum similia. 11 Dixítque Balac ad Balaam, Quid est hoc quod agis? Ut malediceres inimicis meis vocavi te: & tu è contrario 12 benedicis eis. Cui ille respondit, Num aliud possum loqui, nisi quod jusserit Dominus? 13 Dixit ergò Balac, Veni mecum in alterum locū unde partem Israel videas, & totū videre non possis: inde male- 14 dicito ei. Cúmq; duxisset eum in locū sublimem, super verticem montis Phasga, ædificavit Balaam septem aras, & impositis 15 suprà vitulo atq; ariete, Dixit ad Balac; Sta hîc juxta holocaustum tuū, donec ego obvius 16 pergam. Cui cùm Dominus occurrisset, posuissétque verbum in ore ejus, ait, Revertere ad Balac, & hæc loquêris ei. 17 Reversus invenit eum stantem juxta holocaustum suum, & principes Moabitarum cum eo. Ad quem Balac; Quid, inquit, locutus est Dominus? 18 At ille assumptâ parabolâ suâ, ait; Sta Balac, & ausculta, audi 19 fili Sephor: Non est Deus quasi homo, ut mentiatur: nec ut filius hominis, ut mutetur. Dixit ergò, & non faciet? Lo- 20 cutus est, & non implebit? Ad benedicendum adductus sum, benedictionem prohibere non 21 valeo. Non est idolum in Jacob, nec videtur simulachrum in Israel: Dominus Deus ejus cum eo est, & clangor victoriæ 22 regis in illo. Deus eduxit illum de Ægypto, cujus fortitudo si- 23 milis est rhinocerotis. Non est auguriū in Jacob, nec divinatio in Israel. Temporibus suis dicetur Jacob & Israeli, quid operatus sit Deus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

10 Τίς ἐξηκριβάσατο τὸ σπέρμα Ἰακὼβ, καὶ τίς ἐξαριθμήσεται δήμους Ἰσραήλ; ἀποθάνοι ἡ ψυχή μου ἐν ψυχαῖς δικαίων, καὶ γένοιτο τὸ σπέρμα μου ὡς τὸ σπέρμα 11 τούτων. Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαὰμ, Τί (θ) πεποίηκάς μοι; εἰς κατάρασιν ἐχθρῶν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ (ι) εὐλόγηκας 12 εὐλογίαν. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, Οὐχὶ (κ) ὅσα ἂν ἐμβάλῃ ὁ θεὸς εἰς τὸ στόμα μου, τοῦτο φυλάξω λαλῆσαι; 13 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Βαλὰκ, Δεῦρο ἔτι μετ᾽ ἐμοῦ εἰς τόπον ἄλλον ἐξ οὗ οὐκ (λ) ὄψει αὐτὸν ἐκεῖθεν, ἀλλ᾽ ἢ μέρος τι αὐτοῦ (μ) ὄψει, πάντας δὲ οὐ μὴ ἴδῃς, καὶ κατά- 14 ρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν. Καὶ παρέλαβεν αὐτὸν εἰς ἀγροῦ σκοπιὰν ἐπὶ κορυφὴν λελαξευμένου. καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ ἑπτὰ βωμοὺς, καὶ ἀνεβίβασε μόσχον καὶ κριὸν 15 ἐπὶ τὸν βωμόν. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλὰκ, Παράστηθι ἐπὶ τῆς θυσίας σου, ἐγὼ δὲ πορεύσομαι ἐπερωτῆσαι τὸν θεόν. 16 Καὶ συνήντησεν ὁ θεὸς τῷ Βαλαὰμ, καὶ ἐνέβαλε ῥῆμα εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ, καὶ εἶπεν, (ν) Ἀποστράφηθι πρὸς Βαλὰκ, καὶ τάδε 17 λαλήσεις. Καὶ ἀπεστράφη πρὸς αὐτόν· καὶ ὁ δὲ ἐφειστήκει ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες Μωὰβ μετ᾽ αὐτοῦ. καὶ εἶπεν αὐτῷ Βαλὰκ, Τί ἐλά- 18 λησε κύριος; Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, Ἀνάστηθι Βαλὰκ, καὶ ἄκουε, ἐνώτισαι μάρτυς υἱὸς Σεπφώρ. 19 Οὐχ ὡς ἄνθρωπος ὁ θεὸς διαρτηθῆναι, οὐδ᾽ ὡς υἱὸς ἀνθρώπου ἀπειληθῆναι. αὐτὸς εἴπας, οὐχὶ ποιήσει; λαλήσει, καὶ οὐχὶ ἐμ- 20 μενεῖ; Ἰδοὺ εὐλογεῖν παρείλημμαι· εὐλο- 21 γήσω, καὶ οὐ μὴ ἀποστρέψω. Οὐκ ἔσται μόχθος ἐν Ἰακὼβ, οὐδὲ ὀφθήσεται πόνος ἐν Ἰσραήλ. κύριος ὁ θεὸς αὐτοῦ μετ᾽ αὐτοῦ, (ξ) τὰ ἔνδοξα ἀρχόντων ἐν αὐτῷ. 22 (ο) Θεὸς ὁ ἐξαγαγὼν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύ- 23 πτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ. Οὐ γάρ ἐστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακὼβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραήλ· κατὰ καιρὸν ῥηθήσεται Ἰακὼβ, καὶ τῷ Ἰσραήλ, τί ἐπιτελέσει ὁ θεός.

Quis investigabit semen Jacob? & quis dinumerabit populos Israel? Moriatur anima mea inter animas justorum: & fiat semen meum, ut semen (b) isto- 10
rum. Et dixit Balac ad Balaam, Quid fecisti mihi? ad maledictionem inimicorum meorum vocavi te, & ecce benedixisti 11
benedictionem? Et dixit Balaam ad Balac, Nonne quæcunque miserit Deus in os meum, hoc observabo loqui? Et dixit 12
ad eum Balac, Veni adhuc mecum in locum aliū, de quo non videbis eum indè: sed partem quandā ej^9 videbis, omnes autem non videbis: & maledic mihi eum indè. Et assumpsit eum in 13
agri speculam in verticem excisi. Et ædificavit ibi septem aras: & imposuit vitulum & arietem super aram. Et dixit 14
Balaam ad Balac, Assiste super sacrificium tuum: ego autem ibo interrogare Deum. Et oc- 15
currit Deus ipsi Balaam, & immisit verbum in os ejus; & dixit, Revertere ad Balac, & hæc loquêris. Et reversus est ad 16
eum. Et ecce ille stabat super holocaustosim suam, & omnes principes Moab cum eò. Et di- 17
xit ei Balac, Quid locutus est Dominus? Et assumens parabolam suam, dixit, Exurge Balac, & audi: auribus percipe testis 18
filius Sephor. Non quasi homo, (c) Deus suspenditur; neque quasi filius hominis, minas patitur. Ipse cùm dixerit, nónne faciet? Loquetur, et non permanebit? Ecce ad benedicendum as- 19
sumptus sum: benedicam, et non avertam. Non erit labor in Ja- 20
cob, neque videbitur dolor in Israel. Dominus Deus ejus cum eo; præclara principum (d) in 21
eo. Deus, qui eduxit eum de Ægypto, sicut gloria unicornis ei. 22
Non est enim auguratio in Jacob, neque divinatio in Israel. In tempore dicetur Jacob, et ipsi Israel, quid perficiet Deus. 23

MS.A. (θ) ἐποίησάς (ι) εὐλόγησας (κ) ὅσα ἐμβάλῃ (λ) ὄψῃ (μ) ὄψῃ, (ν) Ἀποστράφητι (ξ) τὰ δὲ ἔνδοξα (ο) Ὁ θεὸς ὁ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]

Quis potest numerare summam Jacobi, & numerum quartæ partis Israelis? moriatur anima mea morte rectorum inter eos, sitque finis meus illorum similis. 10
Ait Balac ad Belaam, Quid fecisti mihi? ad maledicendos inimicos meos accersivi te, & ecce benedicens benedicis eis. 11
Respondit Belaam, ac dixit, Id quod ponit Dominus in ore meo, illud idem servo ad loquendum. 12
Dixit ad eum Balac, Veni mecum ad alium locum, ut eum inde aspicias: attamen postremam ejus partem videbis, totum verò non videbis, & maledic eum mihi inde. 13
Duxit itaq; eum ad agrum specularum, ad verticem collis, & extructis septem aris, extulit boves & arietes super aras. 14
Et dixit Belaam ad Balac, Sta hîc prope sacrificia tua, & ego pergam eò usque. 15
Apparuit ergò Dominus Belaamo, & posuit verbum in ore ejus, & dixit ad eum, Vade ad Balac, & ita dicas ei. 16
Venítque ad eum dum staret prope sacrificia sua, & principes Moab cum ipso. Dixítque ad eum Balac, Quid ait Dominus? 17
Et extulit proverbium suum, ac dixit, Surge Balac, & audi, & ausculta testimonium meum, fili Sephor. 18
Deus non est homo ut mentiatur, neque filius hominis ut consulat: ipse dicit, ac facit; & verbum ejus permanet in sæcula. 19
En ad benedicendum adductus sum, & benedictionem haud revocabo. 20
Non video iniquitatem in Jacob, nec aspicio fraudem in Israele: Dominus Deus ejus cū ipso est, & gloria regis ejus in ipso. 21
Deus qui eduxit eos ex Ægypto, robore & altitudine suâ. 22
Non enim est omen contra Jacob, neque divinatio contra Israelem. In simili tempore dicetur Jacobo & Israeli, Quid operetur Deus? 23

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS.

10 מן יכול למימני דעדקיא דבית יעקב דאמיר עליהון יסגון כעפרא דארעא או חדא מארבע משריתא דישראל תמות נפשי מותא דקשיטיא ותהי סופי כותהון׃ 11 ואמר בלק לבלעם מה עבדת לי למילט סנאי דברתך והא ברכא מברכת להון׃ 12 ואתיב ואמר הלא ית די שוי יי בפומי יתיה אטר למללא׃ 13 ואמר ליה בלק אתא כען עמי לאתר אוחרן דתחזניה מתמן לחוד קצתיה תחזי וכוליה לא תחזי ותלוטיה לי מתמן׃ 14 ודבריה לחקל סכותא לריש רמתא ובנא שבעא מדבחין ואסיק תור ודכר על־כל־מדבחא׃ 15 ואמר לבלק אתעתד הכא על־עלתך ואנא אתמטי עד־כא׃ 16 וערע מימר מן־קדם יי לבלעם ושוי פתגמא בפומיה ואמר תוב לות בלק וכדין תמלל׃ 17 ואתא לותיה והוא מעתד על־עלתיה ורברבי מואב עמיה ואמר ליה בלק מה־מלל יי׃ 18 ונטל מתליה ואמר קום בלק ושמע אצית למימרי בר־צפור׃ 19 לא כמלי בני־אנשא מימר אלהא בני־אנשא אמרין ומכדבין ואף לא כעובדי בני־בשרא דאנון גזרין למעבד ותיבין ומתמלכין דהוא אמר ועביד וכל־מימריה מתקים׃ 20 הא ברכן קבלית ואברכניה לישראל ולא אתיב ברכתי מניה׃ 21 אסתכלית לית פלחי גלולין בדבית יעקב ואף לא עבדי ליאות שקר בישראל מימרא דיי אלההון בסעדהון ושכינת מלכהון ביניהון׃ 22 אלהא דאפקנון ממצרים תוקפא ורומא דיליה׃ 23 ארי לא נחשיא צבן דייטב לדבית יעקב ואף לא קסמיא רען ברבות בית־ישראל כעדן יתאמר ליעקב ולישראל מה עבד אלהא׃

10 Quis poterit numerare parvulos domus Iacob; de quibus dictum est, quod multiplicabuntur sicut pulvis terræ, aut unum ex quatuor castris Israel? moriatur anima mea morte rectorū ejus; & sit finis meus 11 sicut illorū. Dixítq; Balac ad Balaam; Quid hoc fecisti mihi? ut malediceres inimicis meis duxi te; & ecce benedictione 12 benedixisti eis. Et respondit, & ait: utiq; quod posuerit Dominus in ore meo, illud obser- 13 vabo ut loquar. Dixítq; ei Balac; Veni obsecro nunc mecum in alterū locum, unde eū videre poteris; tantummodo extremā partem ejus videbis, & totum non videbis: & maledic 14 inde ei pro me. Et adduxit eū in agrum speculæ, in verticem collis: & ædificavit septē aras; & obtulit bovem & arietem 15 super unamquāq; arā. Dixítq; ad Balac; Sta hîc juxta holocaustum tuum: ego autē acce- 16 dam illuc usq,. Et occurrit verbū à facie Domini ipsi Balaā; & posuit sermonē in ore ejus: & ait, Revertere ad Balac, & 17 sic loquêris. Et venit ad eum, & ecce ipse stabat juxta holocaustū suū, & principes Moab cum eo: & dixit ei Balac; Quid 18 locut^9 est Domin^9? Et assumpsit parabolā suā, & ait: Surge Balac, & audi; ausculta verbū 19 meum, fili Sephor: Non sicut verba filiorū hominū est sermo Dei; filii hominū dicunt, & mentiuntur; nec juxta opera filiorū carnis, qui decernunt facere & inito consilio mutātur ab eo: quòd ipse dixit, nonne faciet? omne enim verbū ejus 20 confirmabitur. Ecce benedictiones accepi, ad benedicendum Israel; & non prohibebo 21 benedictionē meā ab eis. Intueor, quoniā non sunt serviētes idolis in domo Iacob, neq; operātes falsitatē in Israel: verbū Dñi Dei sui est in adjutoriū eorū, & majestas regis sui 22 est inter eos. De^9 qui eduxit eos de Ægypto, ipse fortitudo & 23 celsitudo sua est. Nō enim placent auguria in domo Iacob; neq; divinationes volūt multitudo domus Israel: in tempore dicetur Iacob & Israeli, quid operatus sit Deus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Quis numerabit pulverem Jacob, & (f) numerabit sobolem Israelis; moriatur anima mea (g) morte justorum, sitq; novissimum meum sicut ipse. 10
Tunc dixit Balac Balaamo, Quid fecisti mihi; ut malediceres inimicis meis accepi te, at ecce benedixisti benedicendo. 11
Respondit autem, & dixit; Nonne quod posuerit Dominus in ore meo, hoc sollicitus ero dicere? 12
Dixitque ei Balac, Veni quæso, mecum in locum alterum; videbis eum inde, tantummodò extremam partem ejus vidisti, nec totum vidisti, & inde mihi maledic illi. 13
Assumpsit igitur eum in agrum speculatorum ad verticem (h) Phasga, & ædificavit septem altaria, imposuitque vitulum, & arietem super altare. 14
Et dixit ad Balac, Subsiste juxta holocausta tua, ego verò occurram illuc. 15
Sed vocavit angelus Domini Balaamum, posuitque verbum in ore ej^9, dixitque, Revertere ad Balac, sicque loquaris. 16
Venit igitur ad eum, at ecce stabat juxta holocausta sua, principésque Moab erant cum illo: Et dixit ei Balac, Quid locutus est Dominus? 17
Tunc assumpsit parabolam suam, et dixit; Surge Balac, & audi, ausculta testimonium meum, fili Sephor. 18
Non est homo Deus ut mentiatur, & filius hominis ut pœniteat ipsum. Ipse dixit, & non faciet? loquetur, & non præstabit illud? 19
Ecce ad benedicendum assumptus sum; benedicam, & non avertam illam. 20
Non aspexi iniquitatem in Jacob, neque vidi prævaricationem in Israel: Dominus Deus ejus est cum eo, et clangor regis in eo. 21
(i) Deus eduxit eos ex Ægypto, (k) sicut robur unicornis est ei, 22
Non est enim augurium in Jacob, neque divinatio in Israel. Sicut hoc tempore dicetur Jacob & Israeli, Quid fecit Deus? 23

VER. SAM. (f) eloquetur accubitum (g) mortibus cantantibus, (h) speculæ, (i) Potens (k) volatus altitudinis est ei.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 * يا من يعد نسل يعقوب * ويحصي ذرية اسرائيل * اسالك ان تموت نفسي موت المستقيمين * ويكون آخري مثلهم * 11 قال له بالاق * ماذا صنعت بي * دعوتك لتسب اعدائي * فاذا بك تبارك فيهم * 12 فاجابه وقال له * الا ان ما يلقيه الله احفظه واقوله * 13 قال * تعال معي الى موضع آخر تنظر منه * لكنك تنظر بعضه لا كله * فلعلك تستطيع ان تسبه * 14 فاخذه الى الصيعة المسروة على راس القلعة * فبني هناك سبعة مذابح * وقرب ثورا وكبشا على كل مذبح * 15 وقال له * قف ههنا عند قربانك * وانا القى من ههنا * 16 فوافى امر الله بلعام * ولقنه كلاما فقال * ارجع الى بالاق وقل كذا * 17 فجاء اليه وهو واقف عند قربانه * ورؤساء ماب معه * قال ماذا قال الله * 18 فضرب مثله وقال * قم يا بالاق * واسمع وانصت لقولي يا ابن صفور * 19 ليس القادر كالناس فيكذب * ولا كبني آدم فيندم * اتراه يقول ولا يفعل * او يتكلم كلاما ولا يقوم مقامه * 20 * الآن بركات قد قبلتها فابارك فيهم * ولا اردها * 21 مما لم يبصر غلا في آل يعقوب * ولا دغلا في اسرائيل * 22 فالله ربهم معهم * وصحابة الملك لهم * القادر المخرج لهم من مصر كارق الريم مانع عنهم * 23 ولا طيرة تحيك في آل يعقوب * ولا قسامة توثر في آل اسرائيل * وانما يقال لهم ما صنع القادر فقط *

O quis numeret stirpem Jacob, & computet generationē Israil? Rogo te ut moriatur anima mea morte justorū, & sit finis me^9 similis ipsorū. 10
Dixit illi Balac, Quid fecisti mihi? vocavi te ut convitiareris inimicos meos, & ecce tu benedicis eis. 11
Respondit ei, ac dixit illi; Nónne quod significat mihi De^9, servabo, & dicam? 12
Ait, Veni mecū ad aliū locum ex quo videbis eum, verùm videbis partem ipsi^9, non totū: si fortè possis imprecari illi. 13
Duxitq; eū ad castellum excelsum, super verticem arcis: & ædificavit ibi septem altaria, obtulitq; bovem & arietē super unoquoque altari. 14
Et ait illi, Sta hîc apud sacrificiū tuū & ego obvius ibo istâc. 15
Venit ergò mandatum Dei ad Balaam, & significavit ei sermonem, & ait; Revertere ad Balac, & dicito sic. 16
Venit ergò ad eum stantem apud sacrificium suū, & principes Moab cum illo. Ait, Quid inquit Deus? 17
Protulitq; parabolam suam, & dixit; Surge ô Balac & audi, atq; ausculta sermonem meū, ô fili Sephor. 18
Non est Potentissimus sicut homines ut mentiatur, neq; sicut filii Adam ut pœniteat se. Num dicit, & non operatur? aut profert sermonem, & non subsistit loco? 19
Non nisi benedictionibus quas accepi, benedicam illis, & non revocabo eas. 20
Eò quòd non viderit fraudem in stirpe Jacob, neq; dolū in progenie Israil, ideo Deus Dominus eorum cum ipsis est, & amicitia Regis pro ipsis est. 21
Potens, qui eduxit eos ex Ægypto, tanquā vigilantissim^9 rhinoceros protegit eos: 22
Nec est auspiciū quod officiat progeniei Jacob, nec ars pythonica quæ valeat in stirpē Israil. Et quidem dicetur eis; Quid fecerit Potentanium? 23

ספר במדבר : כד

.se elevabit minor leo sicut & ,surget major leo sicut populus En

24 הֶן־עָם כְּלָבִיא יָקוּם וְכַאֲרִי יִתְנַשָּׂא

.biberit occisorum sanguinem & ,prædam comederit donec ,cubabit Non

לֹא יִשְׁכַּב עַד־יֹאכַל טֶרֶף וְדַם־חֲלָלִים יִשְׁתֶּה׃

,ei maledicas non maledicendo Etiam : Bilham ad Balac dixit Et

25 וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם גַּם־קֹב לֹא תִקֳּבֶנּוּ

ad dixit & ,Bilham respondit Et .ei benedicas non benedicēdo etiam

26 גַּם־בָּרֵךְ לֹא תְבָרְכֶנּוּ׃ וַיַּעַן בִּלְעָם וַיֹּאמֶר אֶל־

loquetur quod Omne ,dicendo te ad sum locutus Nonne : Balac

בָּלָק הֲלֹא דִּבַּרְתִּי אֵלֶיךָ לֵאמֹר כֹּל אֲשֶׁר־יְדַבֵּר

,obsecro Ito : Bilham ad Balac dixit Et ?faciam illud,Dominus

27 יְהוָה אֹתוֹ אֶעֱשֶׂה׃ וַיֹּאמֶר בָּלָק אֶל־בִּלְעָם לְכָה־נָּא

: Dei oculis in *rectum fuerit* fortè si ,alium locum ad te *capiam*

אֶקָּחֲךָ אֶל־מָקוֹם אַחֵר אוּלַי יִישַׁר בְּעֵינֵי הָאֱלֹהִים

,Pehor *caput* Bilham Balac *cepit* Et .inde *mihi* ei *maledices &*

28 וְקַבֹּתוֹ לִי מִשָּׁם׃ וַיִּקַּח בָּלָק אֶת־בִּלְעָם רֹאשׁ הַפְּעוֹר

Ædifica :Balac ad Bilham dixit Et *solitudinis facies super respiciens*

29 הַנִּשְׁקָף עַל־פְּנֵי הַיְשִׁימֹן׃ וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק בְּנֵה־

,juvencos septem *hoc in* mihi fac præparare & ;altaria septem *hoc in* mihi

לִי בָזֶה שִׁבְעָה מִזְבְּחֹת וְהָכֵן לִי בָּזֶה שִׁבְעָה פָרִים

: Bilham dixit quemadmodum ,Balac fecit Et .arietes septem &

30 וְשִׁבְעָה אֵילִים׃ וַיַּעַשׂ בָּלָק כַּאֲשֶׁר אָמַר בִּלְעָם

.altari in arietem & juvencum *fecit ascendere* &

וַיַּעַל פַּר וָאַיִל בַּמִּזְבֵּחַ׃

CAP. XXIIII. כד

benedicendum ad Domini oculis in bonum quòd ,Bilham vidit Et

1 וַיַּרְא בִּלְעָם כִּי טוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְבָרֵךְ אֶת־

: auguriorum occursum in ,*vice in vice* sicut *abiit* non & ; Israeli

יִשְׂרָאֵל וְלֹא־הָלַךְ כְּפַעַם־בְּפַעַם לִקְרַאת נְחָשִׁים

,suos oculos Bilham elevavit Et .*suas facies* desertum ad posuit &

2 וַיָּשֶׁת אֶל־הַמִּדְבָּר פָּנָיו׃ וַיִּשָּׂא בִלְעָם אֶת־עֵינָיו

spiritus eum super fuit & :suas tribus *ad* habitantem Israel vidit &

וַיַּרְא אֶת־יִשְׂרָאֵל שֹׁכֵן לִשְׁבָטָיו וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ

ipsius filius Bilham Dixit : ait & ,suam parabolā *tulit* Et .Dei

3 אֱלֹהִים׃ וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר נְאֻם בִּלְעָם בְּנוֹ

eloquia audiens Dixit .*oculo occlusus* vir dixit & ,Behor

4 בְעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֻם הָעָיִן׃ נְאֻם שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־

.*oculis discoopertus* & ,cadens ,*videbit sibi sufficientis* visionem qui : Dei

אֵל אֲשֶׁר מַחֲזֵה שַׁדַּי יֶחֱזֶה נֹפֵל וּגְלוּי עֵינָיִם׃

! Israel tua habitacula ,Jahacob tua *tentoria* sunt *bona* Quàm

5 מַה־טֹּבוּ אֹהָלֶיךָ יַעֲקֹב מִשְׁכְּנֹתֶיךָ יִשְׂרָאֵל׃

plantavit *tentoria* sicut ;flumen *super* horti sicut,sunt extensa torrētes Sicut

6 כִּנְחָלִים נִטָּיוּ כְּגַנֹּת עֲלֵי נָהָר כַּאֲהָלִים נָטַע

,ejus situlis è aqua Fluet .aquas *super* cedri sicut ,Dominus

7 יְהוָה כַּאֲרָזִים עֲלֵי־מָיִם׃ יִזַּל־מַיִם מִדָּלְיָו

elevabitur & ;ej⁹ rex ,Agag *præ* exaltabitur & :multis aquis in ej⁹ semē &

וְזַרְעוֹ בְּמַיִם רַבִּים וְיָרֹם מֵאֲגַג מַלְכּוֹ וְתִנַּשֵּׂא

.ejus regnum

מַלְכֻתוֹ׃

Versio VULG. LAT.

24 Ecce populus ut leæna consurget, & quasi leo erigetur: non accubabit donec devoret prædam, & occisorum sanguinem bibat. 25 Dixítque Balac ad Balaam, Nec maledicas ei, 26 nec benedicas. Et ille ait, Nónne dixi tibi, quòd quidquid mihi Deus imperaret, 27 hoc facerem? Et ait Balac ad eum, Veni & ducam te ad alium locum: si fortè placeat Deo ut inde maledicas eis. 28 Cúmque duxisset eum super verticem montis Phogor, qui 29 respicit solitudinem, Dixit ei Balaam; Ædifica mihi hîc septem aras, & para totidem vitulos, ejusdémque numeri 30 arietes. Fecit Balac ut Balaam dixerat: imposuítque vitulos & arietes per singulas aras.

CAP. XXIV.

1 Cúmque vidisset Balaam, quòd placeret Domino ut benediceret Israeli, nequaquā abiit, ut antè perrexerat, ut augurium quæreret: sed dirigens contra desertum vultum 2 suum, Et elevans oculos, vidit Israel in tentoriis commorantem per tribus suas: Et ir- 3 ruente in se spiritu Dei, Assumptâ parabolâ, ait; Dixit Balaam filius Beor; dixit homo, cujus obturatus est ocu- 4 lus; Dixit auditor sermonum Dei, qui visionem Omnipotentis intuitus est, qui cadit, & sic aperiuntur oculi ejus; 5 Quàm pulchra tabernacula tua Jacob, & tentoria tua 6 Israel! Ut valles nemorosæ, ut horti juxta fluvios irrigui, ut tabernacula quæ fixit Dominus, quasi cedri prope 7 aquas. Fluit aqua de situla ejus, & semen illius erit in aquas multas. Tolletur propter Agag, rex ejus, & auferetur regnum illius.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

24 Ἰδοὺ λαὸς ὡς σκύμνος ἀναστήσεται, καὶ ὡς λέων (π) γαυρωθήσεται· οὐ κοιμηθήσεται ἕως φάγῃ θήραν, καὶ αἷμα τραυματιῶν πίεται. 25 Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ, Οὔτε κατάραις καταράσῃ μοι αὐτόν, οὔτε εὐλογῶν μὴ εὐλογήσῃς αὐτόν. 26 (ρ) Καὶ ἀποκριθεὶς Βαλαάμ, εἶπε τῷ Βαλάκ, Οὐκ ἐλάλησά σοι, λέγων, Τὸ ῥῆμα ὃ ἐὰν λαλήσῃ ὁ Θεός, τοῦτο ποιήσω; 27 Καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ, Δεῦρο παραλάβω σε εἰς τόπον ἄλλον, εἰ ἀρέσει τῷ Θεῷ, καὶ κατάρασαί μοι αὐτὸν ἐκεῖθεν. 28 Καὶ παρέλαβε Βαλὰκ τὸν Βαλαὰμ (σ) ἐπὶ κορυφὴν τοῦ Φογώρ, τὸ παρατεῖνον εἰς τὴν ἔρημον. 29 Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ, Οἰκοδόμησόν μοι ὧδε ἑπτὰ βωμούς, καὶ ἑτοίμασόν μοι 30 ὧδε ἑπτὰ μόσχους, καὶ ἑπτὰ κριούς. Καὶ ἐποίησε Βαλὰκ καθάπερ εἶπεν αὐτῷ Βαλαάμ. καὶ ἀνήνεγκε μόσχον καὶ κριὸν ἐπὶ τὸν βωμόν.

24 *Ecce populus sicut catulus leonis exurget; & sicut leo, exultabit: non dormiet, donec comedat prædā, et sanguinē cæsorū bibat.* 25 *Et dixit Balac ad Balaam, Neque maledictionibus maledicas mihi eum, neque benedicens benedicas eum.* 26 *Et respondens Balaam, dixit ad Balac; Nonne locutus sum tibi, dicens, Verbum quodcunque locutus fuerit Dominus, hoc faciam?* 27 *Et ait Balac ad Balaam, Veni, assumam te in locum alium; si placebit Deo, & maledic mihi eum indé.* 28 *Et assumpsit Balac ipsum Balaam in verticem Phogor, quod extenditur in desertum.* 29 *Et ait Balaam ad Balac, Ædifica mihi hîc septem aras: & para mihi hîc septem vitulos, & septem arietes.* 30 *Et fecit Balac, sicut dixit ei Balaam. Et obtulit vitulam, & arietem super aram.*

MS.A. (π) γαυριωθήσεται· (ρ) Ἀποκριθεὶς δὲ (σ) ἐπὶ τὴν κορυφὴν

ΚΕΦ. κδʹ.

1 Καὶ ἰδὼν Βαλαὰμ ὅτι καλόν ἐστιν ἐναντίον κυρίου εὐλογεῖν τὸν Ἰσραήλ, οὐκ ἐπορεύθη κατὰ τὸ (α) εἰωθὸς αὐτῷ εἰς συνάντησιν τοῖς οἰωνοῖς, καὶ ἀπέστρεψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ εἰς τὴν 2 ἔρημον. Καὶ ἐξάρας Βαλαὰμ τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτοῦ, καθορᾷ τὸν Ἰσραὴλ ἐστρατοπεδευκότα κατὰ φυλάς· καὶ ἐγένετο ἐπ' 3 αὐτῷ πνεῦμα Θεοῦ. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε, Φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς (β) Βεώρ, φησὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ (γ) 4 ἀληθινῶς ὁρῶν, Φησὶν ἀκούων (δ) λόγια ἰσχυροῦ, ὅστις ὅρασιν Θεοῦ εἶδεν ἐν ὕπνῳ· (ε) ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. 5 Ὡς (ζ) καλοὶ οἱ οἶκοί σου Ἰακώβ, αἱ 6 σκηναί σου Ἰσραήλ. Ὡσεὶ νάπαι σκιάζουσαι, καὶ ὡσεὶ παράδεισοι ἐπὶ ποταμῷ, καὶ ὡσεὶ σκηναί, ἃς ἔπηξε (η) κύριος, καὶ ὡσεὶ κέδροι παρ' ὕδατα. 7 Ἐξελεύσεται ἄνθρωπος ἐκ τοῦ σπέρματος αὐτοῦ, καὶ κυριεύσει ἐθνῶν πολλῶν· καὶ ὑψωθήσεται ἢ Γὼγ (θ) βασιλεία, καὶ αὐξηθήσεται (ι) βασιλεία αὐτοῦ.

CAP. XXIV.

1 *Et videns Balaam, quia bonum est in conspectu Domini benedicere Israel; non ivit sicut (a) consuetum ei erat, in occursum auspiciis: & convertit faciem suam in desertum.* 2 *Et elevans Balaam oculos suos, videt Israel castrametatum per tribus. Et factus est super eum spiritus Dei.* 3 *Et assumens parabolam suam, dixit, Dicit Balaam filius Beor, dicit homo verè videns,* 4 *Dicit audiens eloquia ipsius Fortis, qui quidem visionem Dei vidit in somno: revelati oculi ejus;* 5 *Quàm bonæ domus tuæ Jacob, tabernacula tua* 6 *Israel! Sicut nemora umbrantia, & sicut paradisi super flumen, & sicut tabernacula quæ fixit Dominus, & sicut cedri juxta aquas.* 7 *Exibit homo de semine ejus: & dominabitur gentibus multis. Et (b) exaltabitur Gog regnum: & crescet regnum ejus.*

MS.A. (α) εἰωθὸς εἰς (β) Βεώρ, (γ) ἀληθινὸς (δ) λόγια Θεοῦ ἰσχυροῦ, (ε) ἀπεκαλυμμένοι (ζ) καλοὶ οἶκοί σου (η) κύριος, ὡσεὶ (θ) βασιλεία αὐτοῦ, καὶ (ι) ἡ βασιλεία

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 [illegible]

25 [illegible]

26 [illegible]

27 [illegible]

28 [illegible]

29 [illegible]

30 [illegible]

[illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

5 [illegible]

6 [illegible]

7 [illegible]

24 En populus ut leo consurgit, & veluti leo sese attollit: non dormiet donec comedat prædam, & sanguinem occisorum bibat. 25 Dixit autem Balac ad Belaam, Ne maledicas ei maledictionibus, nec benedictionibus benedicas ei. 26 Respondit Belaam, & ait ad Balac, Nónne dixi tibi quòd quicquid dixerit mihi Dominus, illud idem facturus essem? 27 Et dixit Balac ad Belaam, Veni, ducam te ad alium locum; forte placebit in oculis Domini, & inde maledic eum mihi. 28 Duxit ergò Balac Belaamum ad verticem Peor qui cernitur ex adverso Asimon. 29 Et ait Belaam ad Balac, Extrue mihi hîc septem aras, & para mihi hic septem boves & septem arietes. 30 Fecítque Balac quemadmodum dixerat ei Belaam, & elevavit boves & arietes super aras.

CAP. XXIIII.

1 Videns autem Belaam quòd gratum esset in oculis Domini benedicere Israeli, non abiit ut cæteris vicibus ad sciendum omen, sed vertit ad desertum faciem suam. 2 Et elevans Belaam oculos suos, vidit Israelem habitantem per tribus suas. Et factus est super eum spiritus Dei, 3 Extulítque proverbium suum, ac dixit, Dic Belaam fili Beor, dic vir cujus detectus est oculus, 4 Dic qui audisti eloquium Dei, & visionem Dei vidisti cùm esses dejectus, apertos tamen oculos haberes. 5 Quàm pulchrum est habitaculum tuum, Jacob; & tabernacula tua, Israel! 6 Veluti valles nemorosæ, & sicut paradisi super flumen, & sicut tentorium quod plantavit Dominus, & sicut cedri secus aquas. 7 Egredietur vir de filiis ejus, & semen ejus in aquis multis, & extolletur præ Agag rege, & exaltabitur regnum

---

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS.

24 הָא עַמָּא כְּלֵיתָא שָׁרֵי וּכְאַרְיָא
יִתְנַטַּל לָא יִשְׁרֵי בְּאַרְעֵיהּ עַד
דְּיִקְטוֹל קְטוֹל וְנִכְסֵי עַמְמַיָּא יֵירַת׃
25 וַאֲמַר בָּלָק לְבִלְעָם אַף מֵילַט לָא
תְלוּטִנּוּן אַף בָּרָכָא לָא תְבָרְכִנּוּן׃
26 וַאֲתֵיב בִּלְעָם וַאֲמַר לְבָלָק הֲלָא
מַלֵּלִית עִמָּךְ לְמֵימַר כֹּל דִּי־מַלֵּל יְיָ
27 יָתֵיהּ אַעְבֵּד׃ וַאֲמַר בָּלָק לְבִלְעָם
אֱתָא כְעַן אֲדַבְּרִנָּךְ לַאֲתַר אוֹחֲרָן
אִם יְהֵי רַעֲוָא מִן קֳדָם יְיָ וּתְלוּטֵיהּ
28 לִי מִתַּמָּן׃ וּדְבַר בָּלָק יָת־בִּלְעָם
רֵישׁ רָמְתָא דְּמִסְתַּכְיָא עַל־אַפֵּי
29 בֵּית־יְשִׁימוֹן׃ וַאֲמַר בִּלְעָם לְבָלָק
בְּנֵי־לִי הָכָא שִׁבְעָא מַדְבְּחִין
וְאַתְקֵין לִי הָכָא שִׁבְעָא תוֹרִין
30 וְשִׁבְעָא דִכְרִין׃ וַעֲבַד בָּלָק כְּמָא
דִּי־אֲמַר בִּלְעָם וְאַסֵּיק תּוֹר וּדְכַר
עַל־כָּל־מַדְבְּחָא׃ כד
1 וַחֲזָא בִּלְעָם אֲרֵי תַקִּין קֳדָם יְיָ
לְבָרָכָא יָת־יִשְׂרָאֵל וְלָא־הֲלַךְ כִּזְמַן
בִּזְמַן אֱלָהִין לִקְדָמוּת נַחֲשַׁיָּא וְשַׁוִּי
לָקֳבֵיל־עֶגְלָא דַּעֲבַדוּ־יִשְׂרָאֵל־
2 בְּמַדְבְּרָא אַפּוֹהִי׃ וּזְקַף בִּלְעָם יָת־
עֵינוֹהִי וַחֲזָא יָת־יִשְׂרָאֵל שָׁרַן
לְשִׁבְטוֹהִי וּשְׁרַת־עֲלוֹהִי רוּחַ־
3 נְבוּאָה מִן־קֳדָם־יְיָ׃ וּנְטַל מַתְלֵיהּ
וַאֲמַר אֲמַר בִּלְעָם בְּרֵיהּ בְּעוֹר
4 וַאֲמַר גַּבְרָא דְּשַׁפִּיר חָזֵי׃ אֲמַר
דִּשְׁמַע מֵימַר מִן קֳדָם־אֵל וְחֵזוּ מִן
קֳדָם־שַׁדַּי חָזֵי שְׁכִיב וּמִתְגְּלֵי־לֵיהּ׃
5 מַה־טָּבָא אַרְעָךְ יַעֲקֹב בֵּית מֵישְׁרָךְ
6 יִשְׂרָאֵל׃ כְּנַחְלִין דְּמִדַּבְּרִין כְּגִינַּת
שַׁקְיָא דְּעַל פְּרָת כְּבֻסְמַיָּא דִּנְצִיב
יְיָ כְּאַרְזִין דִּנְצִיבִין עַל־מַיָּא׃
7 יִסְגֵּי מַלְכָּא דְּיִתְרַבָּא מִבְּנוֹהִי
וְיִשְׁלוֹט בְּעַמְמִין סַגִּיאִין וְיִתְקוֹף
מֵאֲגַג מַלְכֵּיהּ וְתִתְנַטַּל מַלְכוּתֵיהּ׃

24 Ecce populus ut leæna habitabit, & sicut leo exaltabitur: non habitabit in terra sua, donec occîdat occisionem; & substantias populorum hæreditabit. 25 Dixitque Balac ad Balaā; Neq; maledicas ei, neq; 26 benedicas. Respondítq; Balaam, & dixit ad Balac: Nonne locutus fui tecum, dicens; Quodcunq; loquetur Dominus, illud faciam? 27 Dixitq; Balac ad Balaā; Veni nunc, ducam te in alterum locum: si fortè erit voluntas corā Domino, ut maledicas ei inde pro 28 me. Et duxit Balac Balaam in verticē collis, qui respicit con- 29 tra faciē Beth-jessimō. Dixitq; Balaam ad Balac; Ædifica mihi hîc septem aras, & para mihi hic septem boves, & septem 30 arietes. Et fecit Balac sicut dixerat Balaam: & obtulit bovem & arietem super unaquaque ara.

CAP. XXIV.

1 Viditq; Balaam, quòd placeret coram Domino ut benediceret Israeli; & non abiit sicut antea, ut auguria quæreret: sed posuit faciem suam ad vitulum quem fecerāt 2 filii Israel in deserto. Et levavit Balaam oculos, & vidit Israel commorantem per tribus suas: & quievit super eum spiritus prophetiæ à facie Do- 3 mini. Et assumpsit parabolam suam, & ait: dicit Balaam filius Beor; & dicit vir qui pul- 4 chrè vidit. Dicit, qui audit verbum à facie Dei: qui visionem à facie omnipotentis videt; cadens, & revelatur ei. 5 Quam bona est terra tua Jacob, & dom⁹ habitationis tuæ 6 Israel! Sicut torrentes diffluentes; sicut hortus irriguus, qui est juxta Euphratem: sicut aromata quæ plantavit Dominus; sicut cedri quæ plantātæ sunt 7 juxta aquas. Crescet rex qui ungetur de filiis suis, & dominabitur populorum multorum: & roborabitur magis quam Agag rex ejus, & elevabitur regnum illius.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

24 [illegible]

25 [illegible]

26 [illegible]

27 [illegible]

28 [illegible]

29 [illegible]

30 [illegible]

[illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

5 [illegible]

6 [illegible]

7 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

24 [illegible]

25 [illegible]

26 [illegible]

27 [illegible]

28 [illegible]

29 [illegible]

30 [illegible]

[illegible]

1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

5 [illegible]

6 [illegible]

7 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

24 *En populus sicut catulus leonis exurget, et sicut leo extollet se; non (l) cubabit donec devoraverit prædam, et sanguinē occisorū biberit.* 25 *Dixit autem Balac Balaamo, Etiam maledicendo ne maledicas illi, atque etiam benedicendo ne benedicas illi.* 26 *Respondit verò Balaam, et dixit ad Balac, Nonne dixi in hunc modum; Omne verbum quod loquetur Dominus, illud faciā?* 27 *Tum dixit Balac Balaamo, Ito quæso, ducam te in locum alium: fortasse rectum erit in oculis Dei, ut mihi maledicas illi inde.* 28 *Et duxit Balac Balaamum ad verticem Phogor qui respicit versùs solitudinem.* 29 *Dixitq; Balaam ad Balac, Ædifica mihi hîc septem altaria, & præparato mihi hîc septem vitulos, & septem arietes.* 30 *Fecitq; Balac ut dixerat Balaā, et imposuit vitulum, et arietem super altare.*

CAP. XXIIII.

1 *Videns autem Balaam quòd placeret Domino ut benediceret Israeli, non ivit ut antea solebat in occursum auguriorum, sed posuit versùs desertum faciem suam.* 2 *Sustulitq; Balaam oculos suos, & vidit Israelem habitantem per tribus suas, fuitque super eum spiritus Dei.* 3 *Tunc assumens parabolam suam, dixit; (a) Dicit Balaam filius Beor, (b) dicit inquam, homo apertos oculos habens,* 4 *Qui visionem (c) omnipotentis vidit, qui cadit oculos discoopertus.* 5 *Quàm bona sunt tabernacula tua, Jacob, & habitacula tua, Israel!* 6 *Sicut valles nemorosæ, sicut horti juxta fluvium, sicut tabernacula quæ tetendit Domin⁹, sicut cedri juxta aquas.* 7 *(d) Fluet aqua de situla ejus, et (e) semen ejus in aquas multas; extolleturque præ Gog rex ejus, & exaltabitur regnum ejus.*

VER. SAM. (l) dormiet (a) Fidelis (b) fidelis: (c) campestrem (d) stillans (e) brachium.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 وهو شعب كاللبوة يقوم * وكأسد يرتفع ولا يضطجع الى ان ياكل الفريسة * ويشرب دم الصرعى *
25 قال له بالاق * اذ لا تسبه سبا فلا تبارك عليه بركة * 26 فاجابه قائلا * الم اقل لكم ان كلما
يقوله الله فاصنعه * قال * تعال احذك الى موضع اخر * فلعله ان يسهل من عند الله سبه * فتسبه 27
لي من هناك * فاخذه الى راس الرابية المطلعة على وجه السماوة * قال ابن لي سبعة مذابح * 28 29
واعدد لي سبعة ثيران * وسبعة اكبش * فصنع كما قال له * وقربا ثورا وكبشا على المذبح * 30

* الفصل الرابع والعشرون *

1 فلما راى بلعام ان الاصلح عند الله تبريك الاسرائيلية * لم يمض كالمرتين الاولين في
طلب الفالات * واقبل بوجهه الى برهم * فلما مد بصره وراهم نازلين على نظام اسباطهم * 2
حلت عليه نبوة الله * فضرب مثله وقال * قل يا بلعام بن بعورا * وقل يا ايها الرجل الحديد 3
البصر * وقل يا سامع اقوال القادر * وناظر مناظر الكافي * وهو نايم * وهو مفتوح العينين * ما 4 5
اجود اخبيتك يا نسل يعقوب * ومنازلكم يا آل اسرائيل * فهي كاودية ممدودة * وكجنات على نهر * 6
وكمضارب ضربها الله * وكأرز على ماء * يطل الماء من دواليه * وعقبه في ماء غزير * ويرتفع 7
من اغاغ ملكه * ويسامى مملكته *

24 *Et ipse populus est qui ut leæna consurgit, & ut leo erigitur, & non cubabit donec comedat prædam; & bibat sanguinem prostratorum.* 25 *Dixit ei Balac, Cùm non maledicas ei malectione, ne benedicas ei benedictione.* 26 *Respondit ei, dicens; Nónne dixi tibi, quòd quicquid dicet Deus, faciam?* 27 *Ait, Veni, ducam te ad alium locum; utrùm fortè facilis reddatur à Deo maledictio ejus, & maledices illum mihi inde.* 28 *Duxitque eum ad summitatem collis qui respicit faciem solitudinis.* 29 *Ait, Ædifica mihi septem altaria, & para mihi septem boves, & septem arietes.* 30 *Fecitq; sicut dixit ei, & obtulerunt ambo bovem & arietem super quolibet altari.*

CAP. XXIV.

1 *Cum autem vidisset Balaam præstantius esse apud Deum benedicere Israelitas, non abiit ut duabus primis vicibus ad quærenda omina, sed convertit faciem suam ad desertum eorum.* 2 *Cùmque extendisset faciem suam, & vidisset eos habitantes secundùm ordinem tribuum suarum; descendit super eum prophetia Dei.* 3 *Protulitq; proverbium suum, & ait, Dic ô Balaam fili Beor, & dic ô vir aciei obtutûs,* 4 *Et dic ô auditor sermonum Potentis, & videns visiones Satisfactoris, qui dormit & habet oculum apertum.* 5 *Quàm bona tentoria tua, ô stirps Jacob, & habitacula vestra, ô progenies Israil!* 6 *Sunt enim veluti valles protensæ, & velut viridaria secus flumen, & ut tentoria quæ fixit Deus, & quasi cedri secus aquas.* 7 *Profluit aqua è vase ejus, & planta ejus in aqua copiosa, & exaltabitur præ Agag rex ejus, & extolletur regnum ejus.*

Comedet .ei unicornis *indefatigationes* ſicut : Ægypto ex eum *educens* Deus
8 אֵל מוֹצִיאוֹ מִמִּצְרַיִם כְּתוֹעֲפֹת רְאֵם לוֹ יֹאכַל
tranſfiget ſuis ſagittis & ,exoſſabit eorum oſſa & :ejus *anguſtiatores* gentes
גּוֹיִם צָרָיו וְעַצְמֹתֵיהֶם יְגָרֵם וְחִצָּיו יִמְחָץ׃
? eum ſuſcitabit quis ,major leo ut & ,leo ſicut accubuit ,ſe Incurvavit
9 כָּרַע שָׁכַב כַּאֲרִי וּכְלָבִיא מִי יְקִימֶנּוּ
eſt iratus Et *maledictus* tibi maledicentes & : *benedictus* tibi Benedicentes
10 מְבָרֲכֶיךָ בָרוּךְ וְאֹרְרֶיךָ אָרוּר׃ וַיִּחַר־
Balac dixit & ,ſuas *volas* *comploſit* & ,Bilham *in* Balac *naſus*
אַף בָּלָק אֶל־בִּלְעָם וַיִּסְפֹּק אֶת־כַּפָּיו וַיֹּאמֶר בָּלָק
benedixiſti ecce & ,te vocavi meis inimicis maledicendũ Ad : Bilham ad
אֶל־בִּלְעָם לָקֹב אֹיְבַי קְרָאתִיךָ וְהִנֵּה בֵּרַכְתָּ
.tuum locum ad tibi fuge nunc Et .vicibus tribus jam benedicendo
11 בָרֵךְ זֶה שָׁלֹשׁ פְּעָמִים׃ וְעַתָּה בְּרַח־לְךָ אֶל־מְקוֹמֶךָ
.gloria à Dominus te *prohibuit* ecce & ,te honorabo Honorando : Dixi
אָמַרְתִּי כַּבֵּד אֲכַבֶּדְךָ וְהִנֵּה מְנָעֲךָ יְהוָה מִכָּבוֹד׃
,*tuos legatos ad* etiam Nonne :Balac ad Bilham dixit Et
12 וַיֹּאמֶר בִּלְעָם אֶל־בָּלָק הֲלֹא גַּם אֶל־מַלְאָכֶיךָ
Balac mihi dederit Si : dicendo ,ſum locutus ,me ad miſiſti quos
13 אֲשֶׁר־שָׁלַחְתָּ אֵלַי דִּבַּרְתִּי לֵאמֹר׃ אִם־יִתֶּן־לִי בָלָק
os tranſgredi potero non ,auro & ,argento *ſue domus plenitudinẽ*
מְלֹא בֵיתוֹ כֶּסֶף וְזָהָב לֹא אוּכַל לַעֲבֹר אֶת־פִּי
loquetur quod :meo corde è malum vel bonum *faciendum ad* ,Domini
יְהוָה לַעֲשׂוֹת טוֹבָה אוֹ רָעָה מִלִּבִּי אֲשֶׁר־יְדַבֵּר
.meum populum ad *vadens* ego ecce nunc Et ? loquar illud ,Dominus
14 יְהוָה אֹתוֹ אֲדַבֵּר׃ וְעַתָּה הִנְנִי הוֹלֵךְ לְעַמִּי
tuo populo iſte populus eſt facturus quod ,tibi conſulam ,*Ito*
לְכָה אִיעָצְךָ אֲשֶׁר יַעֲשֶׂה הָעָם הַזֶּה לְעַמְּךָ
Dixit : ait & ,ſuam parabolam *tulit* Et .*dierum* *noviſſimo* in
15 בְּאַחֲרִית הַיָּמִים׃ וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ וַיֹּאמַר נְאֻם
Dixit *oculo* *occluſus* vir *ait* & ,Behor ipſius filius Bilham
16 בִּלְעָם בְּנוֹ בְעֹר וּנְאֻם הַגֶּבֶר שְׁתֻם הָעָיִן׃ נְאֻם
ſibi ſufficientis Viſionem .Altiſſimi ſcientiã ſciens & ,Dei eloquia audiens
שֹׁמֵעַ אִמְרֵי־אֵל וְיֹדֵעַ דַּעַת עֶלְיוֹן מַחֲזֵה שַׁדַּי
; nunc non & ,eum Videbo *oculis diſcoopertus* & ,cadens ,videbit
17 יֶחֱזֶה נֹפֵל וּגְלוּי עֵינָיִם׃ אֶרְאֶנּוּ וְלֹא עַתָּה
virga ſurget & ,Jahacob ex ſtella Inceſſit .propè non & ,eum intuebor
אֲשׁוּרֶנּוּ וְלֹא קָרוֹב דָּרַךְ כּוֹכָב מִיַּעֲקֹב וְקָם שֵׁבֶט
.Seth filios omnes deſtruet & ,Moab *angulos* tranſfiget & ,Iſrael ex
מִיִּשְׂרָאֵל וּמָחַץ פַּאֲתֵי מוֹאָב וְקַרְקַר כָּל־בְּנֵי־שֵׁת׃
; ejus inimicis Sehir poſſeſſio erit & ,poſſeſſa Edom erit Et
18 וְהָיָה אֱדוֹם יְרֵשָׁה וְהָיָה יְרֵשָׁה שֵׂעִיר אֹיְבָיו
faciet perdere & ,Jahacob de dominabitur Et .virtutem *faciens* Iſrael &
19 וְיִשְׂרָאֵל עֹשֶׂה חָיִל׃ וְיֵרְדְּ מִיַּעֲקֹב וְהֶאֱבִיד
,ſuam parabolam *tulit* & : Hamalec vidit Et .civitate de ſuperſtitem
20 שָׂרִיד מֵעִיר׃ וַיַּרְא אֶת־עֲמָלֵק וַיִּשָּׂא מְשָׁלוֹ
ad uſque ejus noviſſimum & ,Hamalec gentium Principium : dixit &
וַיֹּאמַר רֵאשִׁית גּוֹיִם עֲמָלֵק וְאַחֲרִיתוֹ עֲדֵי
.*perditionem*
אֹבֵד׃

Verſio VULG. LAT.

8 Deus eduxit illum de Ægypto, cujus fortitudo ſimilis eſt rhinocerotis. Devorabunt gentes hoſtes illius, oſſáque eorum confringent, & perforabunt ſagittis. 9 Accubans dormivit ut leo, & quaſi leæna, quã ſuſcitare nullꝰ audebit. Qui benedixerit tibi, erit & ipſe benedictꝰ: qui maledixerit, in maledictione reputabitur. 10 Iratúſque Balac contra Balaam, comploſis manibꝰ, ait, Ad maledicẽdũ inimicis meis vocavi te, quibus è contrario 11 tertiò benedixiſti: Revertere ad locũ tuũ. Decreverã quidẽ magnificè honorare te, ſed Dñs privavit te honore diſpoſito. 12 Reſpondit Balaam ad Balac, Nónne nuntiis tuis, quos mi- 13 ſiſti ad me, dixi; Si dederit mihi Balac plenã domũ ſuam argenti & auri, non potero præterire ſermonẽ Dñi Dei mei, ut vel boni quid vel mali proferam ex corde meo: ſed quidquid Dñs dixerit, hoc lo- 14 quar? Verũtamen pergens ad populũ meũ, dabo conſilium, quid populꝰ tuus populo huic 15 faciat extremo tempore. Sumptã igitur parabolã, rurſũ ait, Dixit Balaam filiꝰ Beor; dixit homo, cujus obturatꝰ eſt ocu- 16 lus; Dixit auditor ſermonum Dei, qui novit doctrinam Altiſſimi, & viſiones Omnipotentis videt, qui cadens aper- 17 tos habet oculos; Videbo eum, ſed non modò: intuebor illũ, ſed non propè. ORIETUR STELLA ex Jacob, & conſurget virga de Iſrael: & percutiet duces Moab, vaſta- 18 bítque omnes filios Seth. Et erit Idumæa poſſeſſio ejus; hæreditas Seir cedet inimicis ſuis: Iſrael verò fortiter aget. 19 De Jacob erit qui dominetur, & perdat reliquias civitatis. 20 Cúmque vidiſſet Amalech, aſſumens parabolã, ait; Principiũ gentiũ Amalech, cujus extrema perdentur.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

8 (κ) Θεὸς ὡδήγησεν αὐτὸν ἐξ Αἰγύπτου, ὡς δόξα μονοκέρωτος αὐτῷ. ἔδεται ἔθνη ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ τὰ πάχη αὐτῶν ἐκμυελιεῖ, καὶ ταῖς βολίσιν αὐτοῦ κατατοξεύσει ἐχθρόν. 9 Κατακλιθεὶς ἀνεπαύσατο ὡς λέων, καὶ ὡς σκύμνος· τίς ἀναστήσει αὐτόν; οἱ εὐλογοῦντές σε, (λ) εὐλόγηνται· καὶ οἱ καταρώ- 10 μενοί σε, κεκατήρανται. Καὶ ἐθυμώθη Βαλὰκ ἐπὶ Βαλαάμ, καὶ συνεκρότησε ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. καὶ εἶπε Βαλὰκ πρὸς Βαλαάμ, (μ) Καταρᾶσθαι τὸν ἐχθρόν μου κέκληκά σε, καὶ ἰδοὺ εὐλογῶν εὐλόγησας (ν) τρίτον τοῦ- 11 το. Νῦν οὖν φεῦγε εἰς τὸν τόπον σου. εἶπα, Τιμήσω σε, καὶ νῦν ἐστέρησέ σε κύριος τῆς 12 δόξης. Καὶ εἶπε Βαλαὰμ πρὸς Βαλάκ, Οὐχὶ καὶ τοῖς ἀγγέλοις σου οὓς ἀπέστειλας 13 πρός με, ἐλάλησα, λέγων; Ἐάν μοι δῷ Βαλὰκ πλήρη τὸν οἶκον αὐτοῦ ἀργυρίου καὶ χρυσίου, οὐ δυνήσομαι παραβῆναι τὸ ῥῆμα κυρίου ποιῆσαι αὐτὸ καλὸν ἢ πονηρὸν παρ' ἐμαυτοῦ· (ξ) ὅσα ἂν εἴπῃ ὁ θεός, ταῦτα 14 ἐρῶ. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἀποτρέχω εἰς τὸν τόπον μου. δεῦρο, συμβουλεύσω σοι, τί ποιήσει ὁ λαὸς οὗτος τὸν λαόν σου ἐπ' ἐσχάτου τῶν 15 ἡμερῶν. Καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπε, Φησὶ Βαλαὰμ υἱὸς (ο) Βεώρ, φη- 16 σὶν ὁ ἄνθρωπος ὁ ἀληθινῶς ὁρῶν, Ἀκούων λόγια θεοῦ, ἐπιστάμενος (π) ἐπιστήμην παρὰ ὑψίστου, καὶ ὅρασιν θεοῦ ἰδὼν ἐν ὕπνῳ· (ρ) ἀποκεκαλυμμένοι οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ. 17 Δείξω αὐτῷ, καὶ οὐχὶ νῦν· μακαρίζω, καὶ οὐκ ἐγγίζει. ἀνατελεῖ ἄστρον ἐξ Ἰακώβ, (σ) ἀναστήσεται ἄνθρωπος ἐξ Ἰσραήλ· καὶ θραύσει τοὺς ἀρχηγοὺς Μωάβ, καὶ προνο- 18 μεύσει πάντας (τ) υἱοὺς Σήθ. Καὶ ἔσται Ἐδὼμ κληρονομία, καὶ ἔσται κληρονομία Ἡσαῦ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ. καὶ Ἰσραὴλ ἐποίησεν 19 ἐν ἰσχύϊ. Καὶ ἐξεγερθήσεται ἐξ Ἰακώβ, 20 καὶ ἀπολεῖ σωζόμενον ἐκ πόλεως. Καὶ ἰδὼν τὸν Ἀμαλήκ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, Ἀρχὴ ἐθνῶν Ἀμαλήκ, καὶ τὸ σπέρμα αὐτῶν ἀπολεῖται.

8 *Deus deduxit eum ex Ægypto, ſicut gloria unicornis ei. Comedet gentes inimicorum ſuorum, & craſſitudines eorum emedullabit, & jaculis ſuis ſagittabit inimicum.* 9 *Recumbens requievit ut leo, & ut catulus leonis: quis excitabit eum? Qui benedicunt te, benedicti ſunt: & qui maledicunt te, maledicti ſunt.* 10 *Et iratus eſt Balac ſuper Balaam, & plauſum dedit manibus ſuis. Et dixit Balac ad Balaam, Maledicere inimicum meum vocavi te, & ecce benedicens benedixiſti jam tertiò.* 11 *Nunc ergò fuge in locum tuum. Dixi, Honorabo te, & nunc fraudavit te Dominus honore.* 12 *Et dixit Balaam ad Balac; Nónne & nuntiis tuis, quos miſiſti ad me, locutus ſum, dicens,* 13 *Si mihi dederit Balac plenam domum ſuam argento, & auro, non potero tranſgredi verbum Domini, facere illud bonum aut malum apud me ipſum: quæcunque dixerit Deus, hæc dicam?* 14 *Et ecce nunc recurro in locum meum. Veni, conſilium dabo tibi, quid faciet populus hic populum tuum in noviſſimo dierum.* 15 *Et aſſumens parabolam ſuam, dixit; Dicit Balaam filius Beor, dicit homo verè videns,* 16 *Audiens eloquia Dei, ſciens ſcientiam (c) ab Altiſſimo, & viſionem Dei videns in ſomno: revelati oculi ejus.* 17 *(d) Oſtendam ei & non modò: (e) beatifico, & non appropinquat. Orietur ſtella ex Jacob: exurget (f) homo ex Iſrael: & (g) percutiet duces Moab, & (h) prædabitur omnes filios Seth.* 18 *Et (i) erit Edom hæreditas: & erit hæreditas Eſau inimicus ejus. Et Iſrael fecit in fortitudine.* 19 *Et exurget ex Jacob, & perdet eum, qui ſalvatur, de civitate.* 20 *Et videns Amalec, & aſſumens parabolam ſuam, dixit; Initium gentium Amalec, et ſemen eorum peribit.*

MS.A. (κ) Ὁ θεὸς (λ) ηὐλόγηνται· (μ) καταράσασθαι (ν) τοῦτο τρίτον. (ξ) ὅσα ἐὰν εἴπῃ μοι ὁ θεός, (ο) Βαιώρ, (π) ἐπιστήμην ὑψίστου, (ρ) ἀπηκαλυμμένοι (σ) καὶ ἀναστήσεται (τ) τοὺς υἱοὺς

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

8 Dei qui eduxit eos ex Ægypto robore & altitudine ſuâ. Devorabit populus ejus hoſtes ſuos, & oſſa eorum confringet, & dorſa eorum concidet. 9 Cubavit & dormivit ut leo, & ut catulus leonis, & quis excitet eum? benedicentes tibi, benedicti erunt, & maledicẽtes tibi, maledicti. 10 Excanduit autem ira Balac adverſùs Belaam; & comploſis manibus, ait Balac ad Belaam; Ad maledicendos hoſtes meos vocavi te, & ecce tu benedicẽdo benedicis eis jam tribus vicibus. 11 Nunc egredere, vade tibi in patriam tuam: dixeram me honoribꝰ te affecturum, ſed ecce privavit te Dominꝰ honore. 12 Reſpondit Belaam, dixitque ad Balac, Ecce legatis quoque tuis quos ad me miſeras, dixeram; 13 Etiamſi dederit mihi Balac plenam domũ ſuã argento vel auro, non potero tranſgredi verbũ oris Domini, & facere ex corde meo bonum aut malum: ſed quod mihi dixerit Dominꝰ, illud idẽ loquar. 14 Nunc en pergo ad terram meam, ſed veni ut conſilium dem tibi quid facturus ſit populus iſte populo tuo in fine dierũ. 15 Proferens itaq; proverbium ſuum, ait, Dic Belaam fili Beor, dic vir cujus patens eſt oculus; 16 Dic qui audîſti ſermonem Dei, & noviſti mentem Altiſſimi, & viſionem Dei vidiſti cùm eſſes dejectus & apertos haberes oculos. 17 Vidi eum, ſed non jamdiu; & inſpexi eum, ſed non eſt proximus. Orietur ſtella ex Iacob, & ſurget princeps ex Iſraël, & perdet gigantes Moab, & ſubjugabit omnes filios Seth. 18 Eritq; Adum hæreditas ejus; & Seir poſſeſſio inimicorum ejus, ipſius erit: & Iſrael vires acquiret. 19 Deſcendet autem ex Iacob, et perdet eum qui evadet ex urbe. 20 Deinde vidit Amalec, et proferens proverbium ſuum, ait; Caput populorum Amalec, ac finis ejus peribit in æternum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

8 אלהא דאפיקנון ממצרים תוקפא
ורומא דיליה ייכלון בני ישראל
נכסי עממיא סנאיהון ובבזת
מלכיהון יתפנקון וארעהון יחסנון׃
9 ינוח ישרי בתקוף כאריא וכליתא
דלית מלכו דיזעזעניה בריכך יהון
10 בריכין וליטך יהון ליטין׃ ותקיף
רגזא דבלק לבלעם ושקפנון לידוהי
ואמר בלק לבלעם למילט סנאי
קריתך והא ברכא מברכת להון דנן
11 תלת זמנין׃ וכען איזיל לך לאתרך
אמרית יקרא איקרנך והא מנעך יי
12 מן יקר׃ ואמר בלעם לבלק הלא
אף לאזגדך די שלחת לותי מללית
13 למימר׃ אם יתן לי בלק מלי ביתיה
כסף ודהב לית לי רשו למעבר על
גזירת מימרא דיי למעבד טבתא
או בישתא מרעותי די ימלל יי יתיה
14 אמלל׃ וכען הא אנא אזיל לעמי
אתא אמלכנך מה דתעביד ואחוי
לך מה דיעביד עמא הדין לעמך
15 בסוף יומיא׃ ונטל מתליה ואמר
אמר בלעם בריה בעור ואמר גברא
16 דשפיר חזי׃ אמר דשמע מימר מן
קדם אל וידע מדע מן קדם עלאה
חיזו מן קדם שדי חזי שכיב ומתגלי
17 ליה׃ חזיתיה ולא כען סכיתיה ולא
איתוהי קריב כד יקום מלכא
מיעקב ויתרבא משיחא מישראל
ויקטול רברבי מואב וישלוט בכל
18 בני אנשא׃ ויהי אדום ירתא ויהי
ירתא שעיר לבעלי דבבוהי וישראל
19 יצלח בנכסין׃ ויחות חד מדבית
יעקב ויובד משיזיב מקרית עממיא׃
20 וחזא ית עמלקאה ונטל מתליה
ואמר ריש קרביא דישראל הוה
עמלק וסופיה לעלמא ייבד׃

Targum ONKELOS.

8 Deus qui eduxit eos de Ægypto, fortitudo & altitudo ejus fũt: devorabit domꝰ Iſrael ſuperbias populorũ inimicorũ ſuorũ, & præda regũ eorũ delectabũtur, et terrã eorũ poſſi- 9 debũt. Requieſcet habitabítq; in fortitudine quaſi leo et quaſi leæna, & non erit regnum quod commoveat eũ: benedicentes tibi erũt benedicti, & maledicẽtes tibi erũt maledi- 10 cti. Iratũſq; eſt furor Balac contra Balaã; & comploſis manibꝰ ſuis, dixit Balac ad Balaã; ut malediceres inimicis meis duxi te; & ecce benedictione benedixiſti eis jam tertiò. 11 Nunc autẽ vade in locum tuũ: decreverã enim honorare te, et ecce privavit te Dñs hono- 12 re. Dixítq; Balaã ad Balac: Nõne etiã nunciis quos miſiſti 13 ad me, locutꝰ ſũ, dicens. Si dederit mihi Balac domũ ſuã plenã argẽto & auro: nõ eſt mihi facultas tranſgrediendi decretũ verbi Dñi, ut faciã bonũ aut malũ ex voluntate mea: quodcunq; locutus fuerit Dñs, il- 14 lud loquar? Et nunc, ecce ego vado ad populũ meum: veni, conſulã tibi quid facies; & indicabo tibi quid faciet populꝰ hic populo tuo in fine dierũ. 15 Et aſſumpſit parabolã ſuam, & ait: Dicit Balaam filiꝰ Beor; & dicit vir qui pulchrè videt. 16 Dicit ille qui audit verbum à facie Dei, & ſciens ſcientiã à conſpectu excelſi: qui videt viſionẽ à facie omnipotẽtis; qui 17 cadit, & revelatur ei. Video eũ, et nõ modò; intueor eũ, ſed non eſt prope: cùm conſurget rex de domo Jacob, et ungetur Chriſtꝰ de domo Iſrael; & occîdet principes Moab, & dominabitur omniũ filiorũ ho- 18 minũ. Et erit Idumæa hæreditas, & erit Seir hæreditas inimicis ſuis: Iſrael autẽ proſpe- 19 rabitur in ſubſtãtia. Et deſcẽdet unꝰ de domo Jacob, et perdet eũ qui evaſerit de civitate 20 populorũ. Et vidit Amalech; & aſſumpſit parabolã ſuã, & ait: Principiũ bellorũ Iſrael fuit Amalech, & extrema ejus in æternum perdentur.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

8 *(f) Deus eduxit eum ex Ægypto, ſicut (g) robur unicornis eſt illi: comedet gentes hoſtes ſuos, et oſſa eorum exoſſabit, et ſagittis ſuis tranſfiget.* 9 *Incurvans ſe accubuit ut leo, & ſicut catulus leonis: quis ſuſcitabit illum? Benedicentes tibi benedicti erunt, & maledicentes tibi, maledicti erunt.* 10 *Tunc exarſit ira Balac in Balaam, & plauſit manibus: Dixitq; Balac Balaamo: ad maledicendum inimicũ meis vocavi te, at ecce benedixiſti benedicendo jam tribus vicibus.* 11 *Nunc autem fuge in locum tuum: dixeram, Honorando honorabo te, ſed ecce privavit te Dominus gloriã.* 12 *Reſpondit verò Balaam ad Balac, Nónne etiam legatis quos miſiſti mihi dixeram in hunc modum.* 13 *Si dares mihi Balac plenam domũ ſuam argento, aut auro, non potero tranſgredi verbum Domini ad faciendum bonũ aut malum de corde meo; quod dixerit mihi Dominus, hoc dicam?* 14 *Nunc ergò abeo ad populum meum: Veni, et prædicam tibi quid facturus ſit populus iſte populo tuo in noviſſimo dierum.* 15 *Aſſumpſit itaque parabolam ſuam, et dixit, (h) Dicit Balaam filius Beor, (i) dicit inquam, homo oculos apertos habens,* 16 *(k) Dicit audiens eloquia Dei, et ſciens ſcientiam excelſi; qui viſionem (l) Omnipotentis vidit, qui cadit oculis diſcoopertus.* 17 *Videbo illum, ſed non modò; (m) contemplabor illum, ſed non propè. Orietur ſtella ex Jacob, et ſurget virga ex Iſraele, & tranſfiget ſtultos Moab, & (n) verticem omnium filiorum Seth.* 18 *Erit etiam Edom poſſeſſa, eritq; poſſeſſa Eſau ab inimicis ſuis; Iſrael autem faciet fortiter.* 19 *Et deſcendet de Jacob qui perdet reſiduum de civitate.* 20 *Videns quoque Amalec, aſſumpſit parabolam ſuam, & dixit; Initium gentium Amalec, & noviſſimum ejus donec perdatur.*

VER.SAM. (f) Potens (g) volatus altitudinis (h) Fidelis (i) fidelis (k) Fidelis (l) campeſtrem (m) cantabo (n) altitudinem

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 القادر المخرج لهم من مصر كارق الريم مانع عنهم * فهو ياكل اعداءه من الامم * وعظامهم
يعرق * وسهامه تدنيهم * واذا جثا وربض فهو كاسد او كلبوة * من ذا يثيره * المبارك فيك مبارك * 9
10 ولاعنك ملعون * فاشتد غضب بالاق على بلعام * وصفق كفيه حردا وقال له * انما دعوتك
11 لتسب اعدائي * فاذا قد باركت فيهم هذه المرة الثالثة * فالان انصرف الى موضعك * لقد كنت
12 13 عزمت ان اكرمك * فمنعك الله من الكرامة * قال له الم اقل لرسلك الذين بعثت بهم الي * لو
اعطاني بالاق ملء بيته فضة او ذهبا * لم استطع ان اتجاوز امر الله * فاعمل جيده او رديه من
14 رايي * انما اقول الذي يقوله الله فقط * والان ها انا منصرف الى قومي * تعال حتى اعرفك
15 ما يصنع هولاء القوم بقومك في اخر الايام * فضرب مثله وقال * قل يا بلعام بن بعور * وقل
16 يا ايها الرجل الحديد البصر * قل يا سامع اقوال القادر * وعارف معرفة العالي * وناظر مناظر الكافي *
17 وهو نايم * وهو مفتوح العينين * اري امرا وليس هو موجودا الان * والحظه وهو غير قريب * ان
يطلع كوكب من آل يعقوب * ويقوم قضيب من آل اسرائيل * فيوهن جهات مواب ويزلزل ساير
18 19 بني شيث * ويكون ادوم مفترضا * وكذلك سعير وساير اعدائه * واسرائيل يزداد ايدا * والذي
20 يستولي من آل يعقوب يبيد الشريد من القرى * ثم راى عماليق * فضرب مثله وقال * اول
امة عماليق واخرها الى اباده *

8 *Potens qui eduxit eos ex Ægypto, quaſi vigilantiſſimus rhinoceros arcet ab eis: ipſe comedet inimicos ſuos ex gentibus, & oſſa eorum comedet: & ſagittæ ejus tabe conficient eos.* 9 *Et cùm cubuerit atque jacuerit, eſt veluti leo aut veluti leæna: quis eſt qui ſuſcitet eum? Benedicens tibi benedictus eſt, & maledicens tibi, maledictus.* 10 *Invaluit autem ira Balac adverſùs Balaam, impegitque volas ſuas præ indignatione, & ait illi; Vocavi te ut malediceres hoſtibus meis, & ecce benedixiſti eis hâc tertiâ vice.* 11 *Et nunc vade in locum tuum: Decreveram quidem honorare te, ſed privavit te Deus honore.* 12 *Dixit ei, Nónne dixi nuntiis tuis quos miſiſti ad me;* 13 *Etiamſi dederit mihi Balac plenam domum ſuam argento vel auro, non potero præterire mandatum Dei, & facere bonum vel malum ex ſententia mea, ſed dicam quod dicet Deus tantùm?* 14 *Et modò ecce ego abeo ad gentẽ meã, veni ut notificem tibi quid facturꝰ ſit populꝰ iſte populo tuo in fine dierum.* 15 *Protulit ergò proverbium ſuum, & ait; Dic ô Balaam fili Beor, & dic ô vir acutiobtutûs,* 16 *Dic ô auditor ſermonum Potentis, & ſciens ſcientiam Altiſſimi, & videns viſiones Satisfactoris, qui dormiens eſt & habet oculum apertum.* 17 *Video rem, & non eſt exiſtens modò; & aſpicio illam, & non eſt propinqua: nam emittetur ſtella de ſtirpe Jacob, ſurgetque virga ex progenie Iſrail, & debilitabit regiones Moab, & concutiet omnes filios Seth.* 18 *Et erit Adum conſumptus, & eodem modo Seir, omneſque inimici ejus: Iſrail verò creſcet in robore.* 19 *Et qui dominabitur de ſtirpe Jacob, perdet profugam è civitatibus.* 20 *Deinde vidit Amalec, & protulit parabolam ſuam, & ait, Principium gentis Amalec, & finis ejus in interitum.*

est Robustum : dixit & ,suam parabolam *tulit* & ,Chenæum vidit Et
21 וירא את הקיני וישא משלו ויאמר איתן
descendum ad erit Quinimo .tuũ nidum petra in pone & ,tuũ habitaculũ
22 מושבך ושים בסלע קנך: כי אם יהיה לבער
: dixit & ,suam parabolam assumpsit Et .te *captivet* Assur donec ,Cain
23 קין עד מה אשור תשבך: וישא משלו ויאמר
,Chittim *manu* de naves Et *? ista eum ponendo à* vivet quis ,Væ
24 אוי מי יחיה משמו אל: וצים מיד כתים
.perditionem ad usque ipse etiam & ,Heber affligent & ,Assur affligent &
וענו אשור וענו עבר וגם הוא עדי אבד:
Balac etiam & ;suum locum ad est reversus & ,abiit & ,Bilham surrexit Et
25 ויקם בלעם וילך וישב למקמו וגם בלק
.suam viam in ivit
הלך לדרכו:

CAP. XXV. כה

filias ad fornicari populus cœpit & ,Sitthim in Israel *sedit* Et
1 וישב ישראל בשטים ויחל העם לזנות אל בנות
,populus comedit &:suorũ deorũ sacrificia ad populũ vocaverũt Et .Moab
2 מואב: ותקראן לעם לזבחי אלהיהן ויאכל העם
: Pehor Bahal ipsi Israel se conjunxit Et .earum diis se incurvavit &
3 וישתחוו לאלהיהן: ויצמד ישראל לבעל פעור
ad Dominus dixit Et .Israel in Domini *nasus* est iratus &
4 ויחר אף יהוה בישראל: ויאמר יהוה אל
Domino eos *fac suspendere* & ,populi *capita omnia* Cape :Moseh
משה קח את כל ראשי העם והוקע אותם ליהוה
.Israel ab Domini *nasi* ira avertetur & ,sole coram
נגד השמש וישב חרון אף יהוה מישראל:
unusquisque Occidite : Israel judices ad Moseh dixit Et
5 ויאמר משה אל שפטי ישראל הרגו איש
filiis de vir ecce Et .Pehor Bahal ipsi *conjugantes sese* suos viros
6 אנשיו הנצמדים לבעל פעור: והנה איש מבני
oculis in Midianitidẽ suos fratres ad fecit appropinquare &,venit Israel
ישראל בא ויקרב אל אחיו את המדינית לעיני
flentes ipsi & : Israel filiorum *cœtus* omnis oculis in & ,Moseh
משה ולעיני כל עדת בני ישראל והמה בכים
Aharon filii Elhazar filius Pinechas vidit Et .*conventus tentorii* ostium
7 פתח אהל מועד: וירא פינחס בן אלעזר בן אהרן
.sua manu in lanceam accepit & ,*cœtus* medio è surrexit & ,sacerdotis
הכהן ויקם מתוך העדה ויקח רמח בידו:
transfixit & ,*lupanar ad* Israel virum post est ingressus Et
8 ויבא אחר איש ישראל אל הקבה וידקר את
,ejus *vulvam* in mulierem & ,Israel virum ,ipsos ambos
שניהם את איש ישראל ואת האשה אל קבתה
mortui fuerunt Et .Israel filiis *desuper* plaga se restrinxit &
9 ותעצר המגפה מעל בני ישראל: ויהיו המתים
ad Dominus est locutus Et .millia viginti & ,quatuor ,plaga in
10 במגפה ארבעה ועשרים אלף: וידבר יהוה אל
: dicendo ,Moseh
משה לאמר:

Versio VULG. LAT.

21 Vidit quoque Cinæum : & assumptâ parabolâ, ait; Robustum quidem est habitaculũ tuum : sed si in petra posueris
22 nidum tuum, Et fueris electus de stirpe Cin, quamdiu poteris permanere? Assur enim capiet
23 te. Assumptâque parabolâ iterũm locutus est; Heu, quis victurus est, quando ista fa-
24 ciet Deus? Venient in trieribus de Italia, superabunt Assyrios, vastabúntque Hebræos, & ad extremum etiam ipsi pe-
25 ribunt. Surrexítque Balaam, & reversus est in locum suum: Balac quoque viâ, quâ venerat, rediit.

CAP. XXV.

1 Morabatur autem eo tempore Israel in Settim & fornicatus est populus cum filiabus
2 Moab, Quæ vocaverunt eos ad sacrificia sua. At illi comederunt & adoraverunt deos ea-
3 rum : Initiatúsque est Israel Beelphegor. Et iratus Do-
4 minus, Ait ad Moysen; Tolle cunctos principes populi, & suspende eos contra Solem in patibulis : ut avertatur fu-
5 ror meus ab Israel. Dixítque Moyses ad Judices Israel, Occîdat unusquisque proximos suos, qui initiati sunt Beelphe-
6 gor. Et ecce unus de filiis Israel intravit coram fratribus suis ad scortum Madianitidem, vidente Moyse, & omni turbâ filiorum Israel, qui flebant ante fores tabernaculi.
7 Quod cùm vidisset Phinees filius Eleazari filii Aaron sacerdotis, surrexit de medio multitudinis, & arrepto pu-
8 gione, Ingressus est post virum Israelitem in lupanar, & perfodit ambos simul, virum scilicet & mulierem in locis genitalibus. Cessavítque plaga à
9 filiis Israel. Et occisi sunt viginti quatuor millia hominum.
10 Dixítque Dominus ad Moysen,

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

21 Καὶ ἰδὼν τὸν Κεναῖον, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, Ἰσχυρὰ ἡ κατοικία σου· καὶ ἐὰν θῇς ἐν πέτρᾳ τὴν νοσσιάν
22 σου, Καὶ ἐὰν γένηταί τῷ (υ) Βεὼρ νοσσιὰ πανουργίας, Ἀσσύριοι αἰχμαλωτεύσουσί
23 σε. Καὶ ἰδὼν τὸν Ὢγ, καὶ ἀναλαβὼν τὴν παραβολὴν αὐτοῦ, εἶπεν, Ὢ ὤ, τίς ζήσε-
24 ται, ὅταν θῇ ταῦτα ὁ Θεός; Καὶ ἐξελεύσεται ἐκ χειρῶν (φ) Κιτιαίων, καὶ κακώσουσιν Ἀσσοὺρ, καὶ κακώσουσιν Ἑβραίους, καὶ αὐτοὶ
25 ὁμοθυμαδὸν ἀπολοῦνται. Καὶ ἀναστὰς Βαλαὰμ ἀπῆλθεν ἀποστραφεὶς εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. καὶ Βαλὰκ ἀπῆλθε πρὸς ἑαυτόν.

Et videns Cenæum, & assumens 21 parabolam suam, dixit, Fortis habitatio tua : & si posueris in petra nidum tuum, Et si fuerit 22 (k)ipsi Beor nidus astutiæ; Assyrii captivum te ducent. Et videns Og, & assumens parabo- 23 lam suam, dixit; Heu heu, quis vivet, cùm posuerit hæc Deus? Et exibunt de manu Citiæorum, 24 & affligent Assur, & affligent Hebræos: & ipsi (l) pariter peribunt. Et exurgens Balaam 25 abiit reversus in locum suum. Et Balac abiit ad seipsum.

MS.A. (υ) Βαιὼρ (φ) Κητιαίων,

ΚΕΦ. κε΄.

1 Καὶ κατέλυσεν Ἰσραὴλ ἐν Σαττὶν, καὶ ἐβεβηλώθη ὁ λαὸς ἐκπορνεῦσαι εἰς τὰς
2 θυγατέρας Μωάβ. Καὶ ἐκάλεσαν αὐτοὺς εἰς τὰς θυσίας τῶν εἰδώλων αὐτῶν, καὶ ἔφαγεν ὁ λαὸς τῶν θυσιῶν αὐτῶν, καὶ (α) προσεκύ-
3 νησαν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, (β) Καὶ ἐτελέσθη Ἰσραὴλ τῷ Βεελφεγώρ. καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος τῷ Ἰσραήλ.
4 Καὶ εἶπε κύριος (γ) τῷ Μωυσῇ, Λάβε πάντας τοὺς ἀρχηγοὺς τοῦ λαοῦ, καὶ παραδειγμάτισον αὐτοὺς (δ) κυρίῳ κατέναντι (ε) τοῦ ἡλίου, καὶ ἀποστραφήσεται ὀργὴ θυμοῦ κυρίου ἀπὸ Ἰσραήλ.
5 Καὶ εἶπε Μωυσῆς ταῖς φυλαῖς Ἰσραὴλ, Ἀποκτείνατε ἕκαστος τὸν οἰκεῖον αὐτοῦ τὸν
6 τετελεσμένον τῷ Βεελφεγώρ. Καὶ ἰδοὺ ἄνθρωπος τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐλθὼν προσήγαγε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ πρὸς τὴν Μαδιανῖτιν (ζ) ἐναντίον Μωυσῆ, καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ, αὐτοὶ δὲ ἔκλαιον παρὰ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου.
7 Καὶ ἰδὼν Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως, ἐξανέστη ἐκ μέσου τῆς συναγωγῆς, καὶ λαβὼν σειρομάστην ἐν τῇ χειρὶ,
8 Εἰσῆλθεν ὀπίσω τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου εἰς τὴν κάμινον, καὶ ἀπεκέντησεν ἀμφοτέρους, τόν τε ἄνθρωπον τὸν Ἰσραηλίτην, καὶ τὴν γυναῖκα διὰ τῆς μήτρας αὐτῆς. καὶ ἐπαύσατο ἡ πληγὴ (η) ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ.
9 Καὶ ἐγένοντο οἱ τεθνηκότες ἐν τῇ πληγῇ,
10 τέσσαρες καὶ εἴκοσι χιλιάδες. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,

CAP. XXV.

Et mansit Israel in Sattin: & 1 pollutus est populus, ut fornicaretur in filias Moab. Et voca- 2 verunt eos ad sacrificia idolorum suorum : & manducavit populus de sacrificiis eorum, & adoravit idola eorum: Et conse- 3 cratus est Israel ipsi Beelphegor. Et iratus est furore Dominus in Israel. Et dixit Dominus Moy- 4 si, Accipe omnes principes populi, & (a) ostenta eos Domino contra Solem, & avertetur ira furoris Domini ab Israel. Et di- 5 xit Moyses tribubus Israel, Occidite unusquisque proximum suum, qui consecratus est ipsi Beelphegor. Et ecce homo de fi- 6 liis Israel veniens adduxit fratrem suum ad Madianitidem in conspectu Moysi, & in conspectu omnis synagogæ filiorum Israel. Ipsi autem flebant ad ostium tabernaculi testimonii. Et 7 videns Phinees filius Eleazari filii Aaron sacerdotis, exsurrexit de medio synagogæ: et capiens (b) syromasten in manu, Ingressus 8 est post hominem Israelitam (c) in caminum, & transfodit utrosque, hominem Israelitam & mulierem per vulvam ejus. Et cessavit plaga à filiis Israel. Et fuerunt mortui in plaga, qua- 9 tuor & viginti millia. Et lo- 10 cutus est Dominus ad Moysen, dicens,

MS.A. (α) προσεκύνησεν (β) Καὶ ἐτελέσθησαν τῷ (γ) πρὸς Μωυσῆν, Λάβε τοὺς (δ) τῷ κυρίῳ (ε) τοῦ λαοῦ, καὶ (ζ) ἔναντι (η) ἀπὸ τῶν υἱῶν

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܘܚܙܐ ܠܩܝܢܝܐ. ܘܐܪܝܡ ܡܬܠܗ. ܘܐܡܪ. ܥܫܝܢ ܡܥܡܪܟ. ܘܣܝܡ ܒܫܘܥܐ ܩܢܟ. 21
*ܐܢ ܢܗܘܐ ܠܒܥܘܪܐ ܩܝܢ. ܥܕܡܐ ܠܐܬܘܪ ܢܫܒܘܢܟ. *ܘܐܪܝܡ ܡܬܠܗ. ܘܐܡܪ. ܘܝ ܠܡܢ 22
ܕܚܐܐ. ܡܐ ܕܥܒܕ ܗܠܝܢ ܐܠܗܐ. *ܘܠܓܝܘܢܐ ܢܦܩܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܟܬܝܐ. ܘܢܫܥܒܕܘܢ 23 24
ܠܐܬܘܪ. ܘܢܫܥܒܕܘܢ ܠܥܒܪܝܐ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܠܥܠܡ ܢܐܒܕܘܢ. *ܘܩܡ ܒܠܥܡ. ܘܐܙܠ ܘܗܦܟ 25
ܠܐܬܪܗ. ܘܐܦ ܒܠܩ ܐܙܠ ܠܐܘܪܚܗ. *[illegible] * ܟܗ *

*ܘܝܬܒ ܐܝܣܪܝܠ ܒܫܛܝܡ. ܘܫܪܝ ܥܡܐ ܠܡܙܢܝܘ ܥܡ ܒܢܬ ܡܘܐܒ. *ܘܩܪܝ ܠܥܡܐ 1 2
ܠܕܒܚܐ ܕܐܠܗܝܗܝܢ. ܘܐܟܠ ܥܡܐ. ܘܣܓܕܘ ܠܐܠܗܝܗܝܢ. *ܘܐܫܬܡܠܝ ܐܝܣܪܝܠ 3
ܠܒܥܠ ܦܥܘܪ. ܘܐܬܚܡܬ ܪܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. *ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. 4
ܕܒܪ ܠܟܠܗܘܢ ܪܝܫܝ ܥܡܐ. ܘܦܪܣܝ ܐܢܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܠܘܩܒܠ ܫܡܫܐ. ܘܬܬܦܢܐ
ܚܡܬܐ ܕܪܘܓܙܗ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. *ܘܐܡܪ ܡܘܫܐ ܠܕܝܢܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܩܛܘܠܘ ܓܒܪ 5
ܓܒܪܘܗܝ. ܐܝܠܝܢ ܕܐܫܬܡܠܝܘ ܠܒܥܠ ܦܥܘܪ. *ܘܗܐ ܓܒܪܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. 6
ܐܬܐ ܘܩܪܒ ܠܘܬ ܐܚܘܗܝ ܠܡܕܝܢܝܬܐ. ܩܕܡ ܡܘܫܐ. ܘܩܕܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ
ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܗܢܘܢ ܒܟܝܢ ܗܘܘ ܠܬܪܥܐ ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. *ܘܚܙܐ ܦܝܢܚܣ ܒܪ 7
ܐܠܥܙܪ ܒܪ ܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ. ܘܩܡ ܡܢ ܓܘ ܟܢܘܫܬܐ. ܘܢܣܒ ܪܘܡܚܐ ܒܐܝܕܗ. *ܘܥܠ 8
ܒܬܪ ܓܒܪܐ ܒܪ ܐܝܣܪܝܠ ܠܩܘܒܬܐ. ܘܕܩܪ ܐܢܘܢ ܠܬܪܝܗܘܢ. ܠܓܒܪܐ ܒܪ ܐܝܣܪܝܠ
ܘܠܐܢܬܬܐ ܒܟܪܣܗ. ܒܩܘܒܬܐ. ܘܐܬܟܠܝ ܡܘܬܢܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. *ܘܗܘܘ 9
ܗܢܘܢ ܕܡܝܬܘ ܒܡܘܬܢܐ ܥܣܪܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. *ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. 10
ܘܐܡܪ ܠܗ.

Vidit etiam Cinæos, & protulit proverbium 21 suum, & ait, Munitum est domicilium tuũ, & positus in rupe nidus tuus. Etiamsi ad spi- 22 cilegium *(id est, extremam ruinam)* fuerit Cin, usque ad Assur captivum te ducent. Pro- 23 tulit quoq; proverbium suum & ait, Heu quis vivet cùm ista Deus intulerit? Et legiones e- 24 gredientur è terra Chithæorum, & subjugabunt Assur, & subjicient Hebræos, & ipsi demum peribunt in æternum. Surrexitque Be- 25 laam, & reversus abiit in patriam suam, & Balac quoque perrexit ad viam suam.

CAP. XXV.

Commoratus est autem Israel in Sitim, 1 cœpítque populus fornicari cum filiabus Moab. Et invitaverunt illæ populum ad 2 sacrificia deorum suorum : & comederunt populus, & adoraverunt deos earum. Et 3 plenè adhæsit Israel Beel-Pheor. Et incensus est furor Domini in filios Israel. Dixitq; 4 Dominus ad Mosen, Duc omnes principes populi, eosque palam expone coram Domino in conspectu solis, & avertetur ira furoris ejus à filiis Israel. Dixítque Moses judi- 5 cibus Israelis, Trucidate quisque viros suos, eos qui adhæserunt Beel-Pheor. Ecce autem 6 vir de filiis Israel veniens accessit ante fratres suos, & ingressus est ad Medianitidem *quandam* in præsentia Mosis, & in præsentia totius cœtûs filiorum Israel, qui flebant ad ostium tabernaculi temporis. Vidítque eum 7 Phinehes filius Eliazar filii Aharonis sacerdotis, & surgens è medio cœtu, sumpsit hastam manu suâ. Et ingressus post virum 8 Israelitam in cubiculum, confodit ambos, virum *scilicet*, Israelitam, & mulierem per uterum ejus in cubiculo, & cohibita est mors subita ab Israele. Fuerunt autem qui obi- 9 erunt morte subitâ, viginti quatuor millia. Et locutus est Dominus cum Mose, dixítque 10 ad eum;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

21 וחזא ית שלמאה ונטל מתליה ואמר תקיף בית מותבך ושוי בכרך תקיף מדורך: 22 ארי אם יהי לשיצאה שלמאה עד מה אתוראה ישבנך: 23 ונטל מתליה ואמר ווי לחיביא דייחון כד יעביד אלהא ית אלין: 24 וסיען יצטרחן מכתאי ויענון לאתור וישתעבדון לעבר פרת ואף אנון לעלמא ייבדון: 25 וקם בלעם ואזל ותב לאתריה ואף בלק אזל לאורחיה:

כה

1 ויתיב ישראל בשטין ושרי עמא למטעי בתר בנת מואב: 2 וקראה לעמא לדבחי טעותהון ואכל עמא וסגידו לטעותהון: 3 ואתחבר ישראל לבעלא פעור ותקיף רוגזא דיי בישראל: 4 ואמר יי למשה דבר ית כל רישי עמא ודון וקטול דחיב קטול קדם יי לקביל שמשא ויתוב תקוף רוגזא דיי מישראל: 5 ואמר משה לדיני ישראל קטולו גבר גברוהי דאתחברו לבעלא פעור: 6 והא גברא מבני ישראל אתא וקריב לות אחוהי ית מדיניתא לעיני משה ולעיני כל כנישתא דבני ישראל ואנון בכן בתרע משכן זמנא: 7 וחזא פנחס בר אלעזר בר אהרן כהנא וקם מגו כנישתא ונסיב רומחא בידיה: 8 ועל בתר גברא בר ישראל לקבתא ובזע ית תרויהון ית גברא בר ישראל וית אתתא למעהא ואתכליאו מותנא מעל בני ישראל: 9 והוו דמיתו במותנא עשרין וארבעא אלפין: 10 ומליל יי עם משה למימר:

Targum ONKELOS.

21 Et vidit Salamæũ; & assumpsit parabolam suam, & ait : Robusta est domus habitationis tuæ, ponéque in civitate for-
22 tissima habitaculum tuum. Si enim fuerit Salamæus in consummationem, *quousque* As-
23 syrius captivabit te. Et assumpsit parabolam suam, & ait : Væ peccatoribus qui vixerint quando Dominus faciet hæc.
24 Et naves venient *à Cethæis*, & affligent Assyriam, & subjicient trans flumen Euphratem : & illi quoque in æter-
25 num peribunt. Surrexitque Balaam; & abiit, & reversus est in locum suum : Balac quoque abiit in viam suam.

CAP. XXV.

1 Morabatur autem Israel in Setim : & cepit populus for-
2 nicari cum filiabus Moab. Et vocaverunt populum ad sacrificia idolorum suorum: & comedit popul⁹, & adoraverũt ido-
3 la eorũ. Conjunctusq; est Israel cultorib⁹ Beelphegor : & irat⁹ est furor Domini contra Israel.
4 Et dixit Dominus Moysi, Tolle omnes principes populi; & judica, & occide illum qui reus fuerit mortis, coram Domino contra solem : ut avertatur ira furoris Domini ab Israel.
5 Dixitque Moyses judicibus Israel : Occidat unusquisque viros suos, qui conjuncti sunt
6 cultorib⁹ Beelphegor. Et ecce vir de filiis Israel venit, & attulit ad fratres suos Madianitidem, ante oculos Moysi & ante oculos omnis congregationis filiorum Israel : & illi flebant in ostio tabernaculi
7 fœderis. Et vidit Phinees filius Eleazar filii Aaron sacerdotis : & surrexit de medio congregationis, & tulit lance-
8 am in manu sua. Et venit post virum Israelitem in lupanar, & perfodit ambos; virum scilicet Israelitem, & mulierem per ventrem suum : & cessa-
9 vit pestis à filiis Israel. Fueruntq; qui mortui sunt in peste,
10 viginti & quatuor millia. Locutusq; est Dominus cum Moyse dicens.

[illegible]

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible] 21
[illegible] 22
[illegible] 23
[illegible] 24
[illegible] 25

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10

VERSIO SAMARITANA.

[illegible] 21
[illegible] 22
[illegible] 23
[illegible] 24
[illegible] 25

[illegible]

[illegible] 1
[illegible] 2
[illegible] 3
[illegible] 4
[illegible] 5
[illegible] 6
[illegible] 7
[illegible] 8
[illegible] 9
[illegible] 10

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Videns quoque Cinæum, as- 21 *sumpsit parabolam suam, & dixit, (n) Fortis est habitatio tua, pone etiam in petra nidũ tuum. Etiamsi fuerit in com-* 22 *bustionem Cain, (o) discedet ex Assur incola tuus. Item* 23 *assumpsit parabolam suam, & dixit, Eheu, quis subsistet cùm desolabitur eum (p) Deus. E-* 24 *ducet eos de manu Cethim, affligent Assur, affligent etiam Hebrum, atque etiam (q) ipsũ donec pereat. Postea surrexit* 25 *Bilaam, & abivit, reversusque est in locum suum: atque etiam Balac abivit viam suam.*

CAP. XXV.

Cum autem moraretur 1 *Israel in Setim, tum cœpit populus fornicari cum filiabus Moab. Vocaveruntq;* 2 *populum ad sacrificia deorũ suorum; & comedit populus, & adoraverunt deos earum. Et consecrati sunt ex filiis* 3 *Israel ipsi Beelphegor, exarsitque ira Domini adversùs Israelem. Ideo dixit Dominus* 4 *Mosi, Dic ut occidant viros consecratos Beelphegor, & avertetur furor iræ Domini ab Israele. Dixit igitur Moses* 5 *judicibus Israel, Occidite unusquisq; viros suos consecratos Beelphegor. Ecce autem* 6 *quidam ex filiis Israel venit, & (a) adduxit ad fratres suos Madianitidem ante oculos Mosis, & ante oculos universæ congregationis filiorũ Israel : ipsi autem flebant ad portam tabernaculi testimonii. Ut vidit Phinees filius* 7 *Eleazari, filii Aaronis sacerdotis, & surrexit de medio congregationis, & accepit lanceam in manu sua. Et in-* 8 *gressus est post virum Israelitam in lupanar, & transfixit ambos, virum Israelitam, et mulierem per pudenda ejus: cohibitáque est plaga à filiis Israel. Mortuique sunt* 9 *ex plaga, viginti quatuor millia. Postea dixit Domi-* 10 *nus Mosi in hæc verba,*

VER. SAM. (n) Profunda (o) testis ex Assur reditus tuus. (p) Potens. (q) ipse testis peribit. (a) appropinquavit ad fratres suos cum Madianitidi

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

*ثم رأى القينيين * فضرب مثله وقال * سيكون مسكنك صلبا * ويصير في الصخر وكرك * وإذا 21 22
يكون وقت لنفي القينيين منكم * يسبي منهم الموصليون * ثم ضرب مثله فقال * ويل لمن 23
يحيى إذا صيره القادر * والذاهبين من فرضة قبرس يعذب الموصليين والعبرانيين * وهم أيضا 24
إلى الإبادة * ثم قام بلعام * فمضى راجعا إلى موضعه * وبالاق أيضا مضى إلى سبيله * 25

*الفصل الخامس والعشرون *

*ثم أقام الإسرائيلية في شطين * وبدأ القوم في أن يزنوا ببنات مآب * فدعون القوم إلى ذبائح 1 2
معبوداتهن * فأكلوا منها * وسجدوا لها * فلازم آل إسرائيل فعور الصنم * واشتد غضب الله 3
عليهم * فقال الله لموسى * خذ معك رؤساء القوم * واصلبهم لله حذاء الشمس * ترجع حدة 4
غضبه عن آل إسرائيل * فقال موسى لحكامهم * ليقتل كل رجل من في ناحيته من ملازمي فعور 5
الصنم * وإذا رجل من بني إسرائيل قد أقبل * وقدم إلى ما بينهم امرأة مدينية بحضرة 6
موسى وجماعتهم * وهم يبكون عند باب خباء المحضر * فلما رأى فنحاس بن العازار بن هرون 7
الإمام * قام من وسط الجماعة * وأخذ رمحا في يده * ودخل وراءه إلى القبة * فطعنهما الرجل 8
والامرأة في بطنها * فانحبس الوباء عن بني إسرائيل * فكان عدد من مات بالوباء أربعة وعشرون 9
ألفا * وكلم الله موسى قائلا * 10

Deinde vidit Cinæos, tulitque proverbium 21 *suum, & ait; Erit habitatio tua solida, & fiet in petra cubile tuum. Et quando* 22 *fuerit tempus expellendi Cinæos à vobis, captivabunt ex eis Musolæi. (i. Assyrii.) Item protulit parabolam suam, & dixit;* 23 *Væ illi qui vivet quando faciet id Potens. Et qui se surripient è portu Cypri,* 24 *vexabunt Musolæos, & Hebræos: & ipsi quoque erunt in interitum. Deinde* 25 *surrexit Balaam, & abiit rediens ad locum suum: & Balac etiam abiit ad semitam suam.*

CAP XXV.

Commorati sunt etiã Israilitæ in Settin, & cœpit populus scortari cum filia- 1 *bus Moab. Quæ vocaverunt populum* 2 *ad sacrificia deorum suorum, comederuntque ex illis, & adoraverunt eos. Adhæsitq; progenies Israil Phæor idolo: et* 3 *invaluit furor Dei in illos. Dixitque De⁹* 4 *ad Musam; Sume tecum principes populi, & crucifige eos Deo ex adverso solis, & amovebitur vis furoris ejus à stirpe Israil. Dixitque Musa ad judices eo-* 5 *rum, Interficiat unusquisque vir eos qui in parte sua reperiuntur ex adhærentibus Phæor idolo. Et ecce vir de filiis Israil* 6 *venit, adduxitque inter eos mulierem Medianitidem, in præsentia Musæ & congregationis eorum, ipsis lugentibus apud ostium tabernaculi præsentiæ. Quod* 7 *cùm vidisset Phinhas filius Elazar filii Haron sacerdotis, surrexit de medio congregationis, sumpsitq; lanceam manu suâ. Et ingressus est post illum in fornicem, &* 8 *confodit utrumque, virum ac mulierem in ventre ipsius mulieris: et repressa est pestis à filiis Israil. Fuit autem numerus eo-* 9 *rum qui mortui sunt peste, viginti quatuor millia. Et locutus est Deus ad Musam,* 10 *dicens;*

fecit averti ſacerdotis Aharon filii Elhazar filius Pinechas
11 פינחס בן־אלעזר בן־אהרן הכהן השיב את־
meum zelum ipſum zelando in ,Iſrael filiis deſuper meum fervorem
חמתי מעל בני־ישראל בקנאו את־קנאתי
Idcirco .meo zelo in Iſrael filios conſumpſi non & :corū medio in
בתוכם ולא־כליתי את־בני־ישראל בקנאתי׃ לכן 12
ei ſemini & ,ei erit Et .pacem meum pactum ei dans ego Ecce :dic
אמר הנני נתן לו את־בריתי שלום׃ והיתה לו ולזרעו 13
ſuo Deo eſt zelatus quòd pro ,ſeculi ſacerdotii pactum ,eum poſt
אחריו ברית כהנת עולם תחת אשר קנא לאלהיו
percuſſi Iſrael viri nomen Et .Iſrael filios ſuper expiavit &
14 ויכפר על־בני ישראל׃ ושם איש ישראל המכה
prælatus ,Salu filius Zimri ,Midianitide cum eſt percuſſus qui
אשר הכה את־המדינית זמרי בן־סלוא נשיא
,Midianitidis occiſæ mulieris nomen Et .Simhon ipſi patris domus
15 בית־אב לשמעני׃ ושם האשה המכה המדינית
ipſe Midian in patris domus ,gentium caput ;Sur filia Coſbi
כזבי בת־צור ראש אמות בית־אב במדין הוא׃
anguſtiis Affice :dicendo ,Moſeh ad Dominus eſt locutus Et
16 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃ צרור את־ 17
vos ipſi anguſtiis afficiētes Quia .eos percutietis & ,Midianitas
18 המדינים והכיתם אותם׃ כי צררים הם לכם
,Pehor verbum ſuper vobis fecerunt fraudem quibus ,ſuis fraudibus in
בנכליהם אשר־נכלו לכם על־דבר־פעור
die in percuſſæ ,eorum ſororis Midian prælati filiæ Coſbi verbum ſuper &
ועל־דבר כזבי בת־נשיא מדין אחתם המכה ביום־
.Pehor verbum ſuper plagæ
המגפה על־דבר פעור׃

CAP. XXVI. כו

ad & ,Moſeh ad Dominus dixit & ,plagam poſt fuit Et
1 ויהי אחרי המגפה ויאמר יהוה אל־משה ואל
caput Tollite :dicendo ,ſacerdotis Aharon filium Elhazar
2 אלעזר בן־אהרן הכהן לאמר׃ שאו את־ראש
,ſupra & ,annorum viginti filio à ,Iſrael filiorum cœtus univerſi
כל־עדת בני־ישראל מבן עשרים שנה ומעלה
.Iſrael in exercitum egredientis omnis ,ſuorum patrum domum ad
לבית אבתם כל־יצא צבא בישראל׃
campeſtribus in eis cum ſacerdos Elhazar & Moſeh eſt locutus Et
3 וידבר משה ואלעזר הכהן אתם בערבת
,annorum viginti filio A :dicendo ,Jerecho Jarden ſuper ,Moab
4 מואב על־ירדן ירחו לאמר׃ מבן עשרים שנה
filiis & Moſeh Dominus præcepit quemadmodum ,ſupra &
ומעלה כאשר צוה יהוה את־משה ובני
primogenitus Reuben .Ægypti terra è egredientibus Iſrael
5 ישראל היצאים מארץ מצרים׃ ראובן בכור
Pallu .Chanochitarum familia Chanoch ;Reuben Filii :Iſrael
ישראל בני ראובן חנוך משפחת החנכי לפלוא
Charmi .Cheſronitarum familia Cheſron .Palluitarum familia
6 משפחת הפלאי׃ לחצרן משפחת החצרוני לכרמי
.Charmitarum familia
משפחת הכרמי׃

Verſio VULG. LAT.

11 Phinees filius Eleazari filii Aaron ſacerdotis avertit iram meā à filiis Iſrael :
quia zelo meo commotus
eſt contra eos, ut non ipſe
delerē filios Iſrael in zelo
12 meo. Idcircò loquere ad
eum, Ecce do ei pacem fœderis
13 mei. Et erit tam ipſi
quàm ſemini ejus pactū ſacerdotii
ſempiternum, quia
zelatus eſt pro Deo ſuo, &
expiavit ſcelus filiorum
14 Iſrael. Erat autem nomen
viri Iſraelitæ, qui occiſus
eſt cum Madianitide, Zambri
filius Salu, dux de cognatione
& tribu Simeonis.
15 Porrò mulier Madianitis,
quæ pariter interfecta eſt,
vocabatur Cozbi, filia Sur
principis nobiliſſimi Madianitarū.
16 Locutúſq; eſt Dominus
ad Moyſen, dicens,
17 Hoſtes vos ſentiant Madia-
18 nitæ, & percutite eos. Quia
& ipſi hoſtiliter egerunt
contra vos, & decepēre inſidiis
per idolum Phogor,
& Cozbi filiā ducis Madiā
ſororē ſuam, quæ percuſſa
eſt in die plagæ pro ſacrilegio
Phogor.

CAP XXVI.

1 POſtquàm noxiorum ſanguis
effuſus eſt, dixit Dominus
ad Moyſen & Eleazarū
filiū Aaron ſacerdotem;
2 Numerate omnē ſummā filiorū
Iſrael à viginti annis
& ſuprà, per domos & cognationes
ſuas, cunctos qui
poſſūt ad bella procedere.
3 Locuti ſūt itaq; Moyſes &
Eleazar ſacerdos in campeſtrib⁹
Moab ſuper Jordanē
contra Jericho, ad eos qui
4 erant A viginti annis &
ſuprà, ſicut Domin⁹ imperaverat,
quorū iſte eſt nu-
5 merus. Ruben primogenit⁹
Iſrael. Huj⁹ fili⁹, Henoch,
à quo familia Henochitarū:
& Phallu, à quo familia
6 Phalluitarū. Et Heſrō, à quo
familia Heſronitarum: &
Charmi, à quo familia
Charmitarum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

11 Φινεὲς υἱὸς Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως κατέπαυσε τὸν θυμόν μου ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, ἐν τῷ ζηλῶσαί μου τὸν ζῆλον ἐν αὐτοῖς, καὶ οὐκ ἐξανήλωσα τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῷ ζήλῳ μου.
12 Οὕτως εἶπον, Ἰδοὺ ἐγὼ δίδωμι (ϑ) αὐτῷ διαθήκην εἰρήνης.
13 Καὶ ἔσται αὐτῷ καὶ τῷ σπέρματι αὐτοῦ (ι) μετ' αὐτὸν διαθήκη ἱερατείας αἰωνία, ἀνθ' ὧν ἐζήλωσε τῷ θεῷ αὐτοῦ, καὶ ἐξιλάσατο
14 περὶ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Τὸ δὲ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τοῦ Ἰσραηλίτου τοῦ πεπληγότος, ὃς ἐπλήγη μετὰ τῆς Μαδιανίτιδος, Ζαμβρὶ, υἱὸς (κ) Σαλμὼν, ἄρχων οἴκου (λ) πα-
15 τριᾶς τῶν Συμεών. Καὶ ὄνομα τῇ γυναικὶ τῇ Μαδιανίτιδι τῇ πεπληγυίᾳ, Χασβὶ, θυγάτηρ Σοὺρ, ἄρχοντος ἔθνους (μ) Ὀμμὼθ, οἴκου πατριᾶς ἐστὶ τῶν Μαδιάμ.
16 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,
17 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Ἐχθραίνετε τοῖς Μαδιηναίοις καὶ πατάξατε
18 αὐτοὺς, Ὅτι ἐχθραίνουσιν αὐτοὶ ὑμῖν ἐν δολιότητι, ὅσα δολιοῦσιν ὑμᾶς διὰ Φογὼρ, καὶ διὰ Χασβὶ θυγατέρα ἄρχοντος Μαδιὰμ (ν) ἀδελφὴν αὐτῶν, τὴν πεπληγυῖαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς πληγῆς διὰ Φογώρ.

11 *Phinees filius Eleazari filii Aaronis ſacerdotis ſedavit furorem meū à filiis Iſrael, dum ego zelarē zelū in eos, & non conſumpſi filios Iſrael in zelo meo.* 12 *Sic dicito, Ecce ego do ei teſtamentum pacis.* 13 *Et erit ei & ſemini ejus poſt eum teſtamentum ſacerdotii ſempiternum pro eo, quod zelavit Deo ſuo, & depropitiavit pro filiis Iſrael.* 14 *Nomen autem hominis Iſraelitæ illius percuſſi, qui percuſſus eſt cum Madianitide, Zam'ri filius Salmon, princeps domûs familiæ filiorum Symeon.* 15 *Et nomen mulieri Madianitidi illi percuſſæ, Chasbi filiæ Sur principis gentis (d) Ommoth, (e) domûs familiæ eſt Madiam.* 16 *Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens,* 17 *Loquere filiis Iſrael, dicens; Hoſtes ſitis Madianitis, & percutite eos.* 18 *Quoniam hoſtes ipſi ſunt vobis in dolo, quæcunque decipiunt vos per Phogor, & per Chasbi filiam principis Madiam ſororem eorum, quæ percuſſa eſt in die plagæ propter Phogor.*

MS.A. (ϑ) αὐτῷ τὴν διαθήκην μου διαθήκην εἰρήνης. Καὶ (ι) μετ' αὐτοῦ (κ) Σαλὼ, (λ) πατριᾶς Συμεών. (μ) Σομμὼθ, (ν) τὴν ἀδελφὴν

ΚΕΦ. κϛ'.

1 ΚΑὶ ἐγένετο μετὰ τὴν πληγὴν, καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς (α) Μωυσῆν καὶ Ἐλεάζαρ
2 τὸν ἱερέα, λέγων, Λάβε τὴν ἀρχὴν (β) πάσης συναγωγῆς υἱῶν Ἰσραὴλ ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν, πᾶς ὁ ἐκπορευόμενος παρατάξασθαι ἐν
3 Ἰσραήλ. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ (γ) Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐπὶ τοῦ
4 Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ, λέγων, Ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ οἱ ἐξελθόντες
5 ἐξ Αἰγύπτου· Ῥουβὴν πρωτότοκος Ἰσραήλ. υἱοὶ δὲ Ῥουβὴν Ἐνὼχ, καὶ δῆμος τοῦ Ἐνώχ·
6 τῷ Φαλλοῦ, δῆμος τοῦ Φαλλουΐ. Τῷ Ἀσρὼν, δῆμος τοῦ Ἀσρωνί· τῷ Χαρμὶ, δῆμος τοῦ Χαρμί.

CAP. XXVI.

1 *ET factum eſt poſt plagam, & locutus eſt Dominus ad Moyſen, & Eleazarum ſacerdotem,* 2 *dicens, Accipe (a) principium totius ſynagogæ filiorum Iſrael à viginti annis & ſuprà, ſecundùm domos familiarum eorum: omnis qui procedit ad ſtandum in acie in Iſrael.* 3 *Et locutus eſt Moyſes & Eleazar (b) ſacerdos in Araboth Moab ſuper Jordanem contra Hiericho, dicens,* 4 *A viginti annis & ſuprà, quemadmodùm conſtituit Dominus Moyſi. Et filii Iſrael, qui exierunt ex Ægypto;* 5 *Ruben primogenitus Iſrael. Filii autem Ruben Enoch, & populus ipſius Enoch. Ipſi (c) Phallu, populus Phallui.* 6 *Ipſi Aſron, populus Aſroni: ipſi Charmi, populus Charmi.*

MS.A. (α) Μωυσῆν, * λέγων, καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, λέγων, (β) πάσης τῆς συναγωγῆς (γ) Ἐλεάζαρ μετ' αὐτῶν ἐν Ἀραβὼθ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 *ܦܢܚܣ ܒܪ ܐܠܝܥܙܪ ܒܪ ܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ. ܐܗܦܟ ܚܡܬܝ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܛܢ ܛܢܢܝ
12 ܒܝܢܬܗܘܢ. ܘܠܐ ܐܘܒܕܬ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܛܢܢܝ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܬ. ܗܐ ܝܗܒ ܐܢܐ
13 ܠܗ ܩܝܡܐ ܕܫܠܡܐ. * ܘܢܗܘܐ ܠܗ ܘܠܒܢܘܗܝ ܡܢ ܒܬܪܗ. ܩܝܡܐ ܕܟܗܢܘܬܐ ܠܥܠܡ.
14 ܚܠܦ ܕܛܢ ܠܐܠܗܗ. ܘܚܣܐ ܥܠ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܫܡܗ ܕܓܒܪܐ ܒܪ ܐܝܣܪܝܠ ܩܛܝܠܐ.
15 ܕܐܬܩܛܠ ܥܡ ܡܕܝܢܝܬܐ. ܙܡܪܝ ܒܪ ܣܠܘ. ܪܫ ܒܝܬ ܐܒܗܬܐ ܕܫܒܛܐ ܕܫܡܥܘܢ. * ܘܫܡܗ
ܕܐܢܬܬܐ ܡܕܝܢܝܬܐ. ܟܘܙܒܝ ܒܪܬ ܨܘܪ. ܪܝܫ ܐܘܡܬܐ ܕܒܝܬ ܐܒܘܗ̇. ܒܡܕܝܢ ܗܘ ܗܘܐ.
16 17 * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܐܥܝܩ ܠܡܕܝܢܝܐ. ܘܩܛܘܠ ܐܢܘܢ. * ܡܛܠ
18 ܕܡܥܝܩܝܢ ܠܟܘܢ. ܒܢܟܠܝܗܘܢ ܕܐܬܢܟܠܘ ܠܟܘܢ ܒܦܬܓܡܐ ܕܦܥܘܪ: ܘܒܦܬܓܡܐ
ܕܟܘܙܒܝ ܒܪܬ ܪܫܐ ܕܡܕܝܢ ܚܬܗܘܢ. ܕܐܬܩܛܠܬ ܒܝܘܡܐ ܕܡܘܬܢܐ ܕܡܢ ܫܠܝ. ܒܦܬܓܡܐ
ܕܦܥܘܪ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܘ *

1 * ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܡܘܬܢܐ ܕܡܢ ܫܠܝ. ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ ܘܠܐܠܝܥܙܪ ܒܪ ܐܗܪܘܢ
2 ܟܗܢܐ. * ܩܒܠܘ ܚܘܫܒܢܐ ܕܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ
3 ܘܠܥܠ. ܒܒܝܬ ܐܒܗܝܗܘܢ. ܟܠ ܕܢܦܩ ܒܚܝܠܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܘܡܠܠܘ ܡܘܫܐ.
4 ܘܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ ܥܡܗܘܢ. ܒܥܪܒܬܐ ܕܡܘܐܒ ܕܥܠ ܝܘܪܕܢܢ ܕܐܝܪܝܚܘ. * ܘܡܢܐ ܐܢܘܢ ܡܘܫܐ
ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ ܘܠܥܠ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܘܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܕܢܦܩܘ ܡܢ
5 ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ.* ܪܘܒܝܠ. ܒܘܟܪܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ. ܚܢܘܟ. ܫܪܒܬܐ ܕܚܢܘܟ. ܦܠܘ.
6 ܫܪܒܬܐ ܕܦܠܘ. * ܚܨܪܘܢ. ܫܪܒܬܐ ܕܚܨܪܘܢ. ܟܪܡܝ. ܫܪܒܬܐ ܕܟܪܡܝ.

11 Phinehes filius Eliazar filii Aharonis ſacerdotis avertit furorem meum à filiis Iſrael, & zelatus eſt zelum meum inter eos, nec perdidi filios Iſrael zelo meo. 12 Propterea dixi, Ecce do ei fœdus pacis. 13 Eritq; ipſius & filiorum ejus poſt ipſum fœdus ſacerdotii in æternum, eò quòd zelatus fuerit pro Deo ſuo, veniámq; impetraverit filiis Iſrael. 14 Nomen autem viri Iſraelitæ occiſi, qui occiſus fuerat cum Medianitide, erat Zamri filius Salu principis familiarum tribûs Simeon. 15 Nomen verò mulieris Medianitidis, Chosbi filia Sur: & princeps gentis familiæ ipſius *mulieris* in Median erat iſte. 16 Locutus eſt etiam Dominus cum Moſe, dixítq; ad eum; 17 Affige Medianitas, & trucida eos. 18 Nam ipſi vos affligunt fraude ſuâ quâ deceperunt vos in negotio Peor, & in negotio Chosbi filiæ principis Median ſororis eorum, quæ occîſa fuit in die cladis ſubitæ pro negotio Peor.

CAP. XXVI.

1 FActum eſt autem poſt mortalitatem ſubitam, ut diceret Dominus ad Moſen & ad Eliazar filium Aharonis ſacerdotis; 2 Capite ſupputationem totius cœtûs filiorum Iſrael à filio viginti annorum & ſuprà, per familias eorum, omnem procedentem ad militiam in Iſraele. 3 Loquuti ſunt ergò Moſes & Eliazar ſacerdos cum eis in Arboth Moab quæ eſt ſecus Jordanem Jericho. 4 Et numeravit eos Moſes à filio viginti annorum & ſuprà, quemadmodum præceperat Dominus Moſi. Itaque filii Iſrael egreſſi è terra Ægypti, 5 Sunt Rubil primogenitus Iſraelis: filii verò Rubil, Henoch, *à quo* familia Henochitarum: Phalu, *unde* familia Phaluitarum: 6 Heſron, *à quo* familia Heſronitarum: Charmi, *à quo* familia Charmitarum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

11 פנחס בר־אלעזר בר־אהרן כהנא
אתיב ית־חמתי מעל בני־ישראל
בדקני ית־קנאתי ביניהון ולא־
שיציתי ית־בני־ישראל בקנאתי׃
12 בכן אמר הא־אנא גזר ליה ית־
13 קימי שלם׃ ותהי ליה ולבנוהי
בתרוהי קים כהונת עלם חלף
די קני קדם אלהיה וכפר על־
14 בני ישראל׃ ושום גברא בר־
ישראל קטילא די אתקטיל עם־
מדיניתא זמרי בר־סלוא רב בית־
15 אבא לבית שמעון׃ ושום אתתא
דאתקטילת מדיניתא כזבי בת־
צור ריש אמי בית־אבא במדין
16 הוא׃ ומליל יי עם־משה
17 למימר׃ אעיק ית־מדינאי ותקטיל
18 יתהון׃ ארי מעיקין אנון לכון
בנכליהון די־נכילו לכון על־עסק
פעור ועל־עסק כזבי בת־רבא
דמדין אחתהון דאתקטילת ביומא־
דמותנא על־עסק פעור׃

כו

1 והוה בתר מותנא ואמר יי למשה
ולאלעזר בר־אהרן כהנא למימר׃
2 קבילו ית־חושבן כל־כנשתא
דבני־ישראל מבר עסרין שנין
ולעלא לבית אבהתהון כל־
3 נפק חילא בישראל׃ ומליל משה
ואלעזר כהנא ואמרו למימני יתהון
במישריא דמואב על־ירדנא
4 דיריחו למימר׃ מבר עסרין שנין
ולעלא כמא די־פקיד יי ית־משה
ובני ישראל די־נפקו מארעא
5 דמצרים׃ ראובן בוכרא דישראל
בני ראובן חנוך זרעית חנוך לפלוא
6 זרעית פלוא׃ לחצרון זרעית
חצרון לכרמי זרעית כרמי׃

11 Phinees filius Eleazari filii Aaron ſacerdotis avertit iram meam à filiis Iſrael, cùm zelaverit zelum meum in medio eorum: ut non conſumerem 12 filios Iſrael zelo meo. Idcircò dic ei: Ecce ego ſtatuo illi 13 pacem fœderis mei. Eritque ei, & filiis ejus poſt eum, pactum ſacerdotii ſempiternum: eò quòd zelatus eſt coram Deo ſuo, & placavit pro filiis Iſrael. 14 Nomen autem viri Iſraelitæ occiſi, qui occiſus eſt cùm Madianitide, erat Zamri filius Salu, principis domus paternæ de tribu Simeonis. 15 Et nomen mulieris Madianitidis quæ occiſa eſt, erat Cozbi filia Sur: qui erat princeps nationis domus paternæ in Ma- 16 dian. Locutuſque eſt Domi- 17 nus cum Moyſe dicens. Affige Madianitas, & *occide* eos. 18 Quia ipſi afflixerunt vos inſidiis ſuis quibus inſidiati ſunt contra vos per idolum Phogor, & per Cozbi filiam principis Madian ſororem ſuam, quæ occiſa eſt in die peſtis propter Phogor.

CAP. XXVI.

1 ET factum eſt poſt peſtem, dixit Dominus ad Moyſen, & ad Eleazarum filium Aaron ſa- 2 cerdotis, dicens. Accipite ſummam omnis cœtus filiorum Iſrael, à viginti annis & ſupra per domos patrum ſuorum: omnium egredientium in ex- 3 ercitum in Iſrael. Locutuſque eſt Moyſes & Eleazarus ſacerdos, decreveruntque numerare eos in campeſtribus Moab, 4 juxta Jordanem Hiericho. A viginti annis & ſupra; ſicut Dominus præceperat Moyſi & filiis Iſrael, qui egreſſi ſunt 5 de terra Ægypti. Ruben primogenitus Iſrael: filii Ruben; de Enoch, fuit familia Enochitarum; de Phalu, familia 6 Phaluitarum. De Eſron, familia Eſronitarum: de Charmi, familia Charmitarum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

11 *Phinees filius Eleazari filii Aaronis ſacerdotis avertit furorem meum à filiis Iſrael, quum zelatus eſt zelum meum in medio eorum, ut non conſumerem filios Iſrael in zelo meo.* 12 *Ideo dic, Ecce do illi fœdus meum pacis,* 13 *et ſit illi, & ſemini ejus poſt eum fœdus ſacerdotii perpetuū, eò quòd zelatus eſt pro Deo ſuo, & expiavit filios Iſrael.* 14 *Nomen autem viri Iſraelitæ percuſſi, qui percuſſus eſt cum Madianitide, erat Zamri filius Salu, princeps familiæ Simeonitarum.* 15 *Nomen verò mulieris percuſſæ Madianitidis, erat (b) Chozbith filia Sur: Dux erat ille populorum domûs paternæ in Madian.* 16 *Et locutus eſt Dominus Moſi, dicens;* 17 *Premite Madianitas ut percutiatis eos:* 18 *Nam illi facti ſunt vobis hoſtes fraudibus ſuis quas machinati ſunt adverſùs vos juxta verbū Peor, & juxta verbum Chozbi filiæ principis Madian ſororis eorum, percuſſæ in die plagæ propter negotium Peor.*

CAP. XXVI.

1 *FActum eſt autem poſt plagam, ut loqueretur Dominus Moſi & Eleazaro filio Aaronis ſacerdotis, dicens;* 2 *Tollite ſummam univerſæ congregationis filiorū Iſrael, à filio viginti annorum & ſupra, per domos patrum ſuorum, omnium egredientium ad bellum in Iſraele.* 3 *Locutus eſt igitur Moſes, & Eleazar ſacerdos cum illis in planitie Moab, juxta Jordanem Jericho, dicendo.* 4 *A filio viginti annorum & ſupra, ſicut præcepit Dominus Moſi: Filii autem Iſrael qui egreſſi ſunt ex Ægypto.* 5 *Ruben primogenitus Iſrael: filii verò Ruben, Henoch, familia Henochitarum: De Phallu, familia Phalluitarum.* 6 *De Heſron, familia Heſronitarum: De Charmi, familia Charmitarum.*

VER. SAM. (b) Chozbi

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * إن فينحاس بن العازار بن هرون الامام * رد حميتي عن بني اسرايل بغيرته لي فيما بينهم
12 حتى لم افنهم بعقابي * فلذلك قل لهم اني معطيه عهدي سلاما * يكون له ولنسله بعده *
13
14 عهد امامة الدهر * بدل ما غار لربه * وكفر عن بني اسرايل * وكان اسم الرجل الاسرايلي
15 المقتول الذي قتل مع المدينية زمري بن سالو سريف بيت ابايه للسمعوني * واسم المراة
16 المدينية المقتولة كزبي بنت صور * وهو رييس اهل بيت من امة مدين * وكلم الله موسي قايلا *
17 * حاصر المدينين حتى تقتلوهم * لانهم اعداء لكم باغتيالهم الذي اغتالوكم به بسبب
18 فعور وبسبب كزبي بنت سريف مديان اختهم المقتولة في يوم الوباء بسبب فعور *

* الفصل السادس والعشرون *

1 * ولما كان بعد الوباء * قال الله لموسي مكلما * وللعازار بن هرون الامام * ارفعا جملة جماعة بني
2 اسرايل من ابن عشرين سنة فصاعدا لبيوت ابايهم * كل من يخرج في جيوشهم * فامر موسي
3 العازار الامام باحصايهم في بيدا ماب على اردن ريحا * من ابن عشرين سنة فصاعدا * كما كان امر
4 الله موسي وبني اسرايل الخارجين من بلد مصر * فكان من راوبين بكر اسرايل عشيرة
5 الحنوخيين * وعشيرة الفلويين * وعشيرة الحصرونيين * وعشيرة الكرميين *
6

11 *Quia Phinhas filius Eleazar filii Haron ſacerdotis avertit excandeſcentiam meam à filiis Iſrail zelo ſuo erga me inter eos, ita ut non conſumpſerim illos ſupplicio meo:* 12 *Propterea dic eis me daturum illi fœdus meum in pacem,* 13 *Quod erit ipſi et ſtirpi ejus poſt illum, fœdus ſacerdotii ſempiterni, pro eo quòd zelaverit pro Domino ſuo, et expiaverit filios Iſrail.* 14 *Erat autem nomen viri Iſrailitæ interfecti qui occîſus eſt cum Medianitide, Zamri filius Salu, princeps familiæ ſuæ, de tribu Simeon.* 15 *Et nomen mulieris Medianitidis interfectæ, Chozbi filia Sur, & ipſe erat princeps familiæ inter gentem ſuam in Median.* 16 *Et allocutus eſt Deus Muſam, dicens;* 17 *Obſide Medianitas, ut occidatis eos,* 18 *Quia hoſtes ſunt vobis propter dolum quo deceperunt vos per Pheor, et per Chozbi filiam principis Median ſororis ſuæ occîſæ in die peſtis propter Pheor.*

CAP. XXVI.

1 *CUm verò tranſacta eſſet peſtis, dixit Deus ad Muſam ſermonem, et ad Eleazarum filium Haronis ſacerdotis;* 2 *Tollite ſummam cœtûs filiorum Iſrail à filio viginti annorum & ſuprà in familias ſuas, omnem egredientem ad turmas eorum.* 3 *Præcepit ergò Muſa Eleazaro ſacerdoti numerationem eorum in deſerto Moab ſuper Jordane Riha.* 4 *A filio viginti annorum & ſuprà, quemadmodum præceperat Deus Muſæ, & filiis Iſrail egredientibus è regione Ægypti.* 5 *Fuitque ex Raubin primogenito Iſrail familia Enochitarum, & familia Phaluitarum,* 6 *Et familia Heſronitarum, & familia Carmitarum.*

ספר במדבר : כו

tria ,eorum numerati fuerunt Et .Reubenitarum familiæ Iſtæ
7 אלה משפחת הראובני ויהיו פקדיהם שלשה
,Pallu filii Et .triginta & ,ſeptingenti & ,millia quadraginta &
8 וארבעים אלף ושבע מאות ושלשים : ובני פלוא
.Abiram & ,Dathan & ,Nemuel ,Eliab filii Et .Eliab
9 אליאב : ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם
Moſeh ſuper ſunt rixati qui ,cætus vocati Abiram & ,Dathan Ipſe
הוא דתן ואבירם קרואי העדה אשר הצו על משה
.Dominum ſuper eos rixando in ,Corach cætu in Aharon ſuper &
ועל אהרן בעדת קרח בהצתם על יהוה :
,Corach & ,eos deglutivit & ,ſuum os terra aperuit Et
10 ותפתח הארץ את פיה ותבלע אתם ואת קרח
ducentos & ,quinquaginta ignem comedendo in ,cætum moriendo in
במות העדה באכל האש את חמשים ומאתים
.ſunt mortui non Corach filii Et .ſignum in fuerunt & ,viros
11 איש ויהיו לנס : ובני קרח לא מתו :
.Nemuelitarum familia Nemuel ,ſuas familias ad Simhon Filii
12 בני שמעון למשפחתם לנמואל משפחת הנמואלי
.Jachinitarum familia Jachin .Jaminitarum familia Jamin
לימין משפחת הימיני ליכין משפחת היכיני :
.Saulitarum familia Saul .Zerachitarum familia Zerach
13 לזרח משפחת הזרחי לשאול משפחת השאולי :
,millia viginti & duo ,Simhonitarum familiæ Iſtæ
14 אלה משפחת השמעני שנים ועשרים אלף
familia Sephon .ſuas familias ad Ghad Filii .ducenti &
15 ומאתים : בני גד למשפחתם לצפון משפחת
familia Suni .Chaggitarum familia Chaggi .Sephonitarum
הצפוני לחגי משפחת החגי לשוני משפחת
familia Heri .Oznitarum familia Ozni .Sunitarum
16 השוני : לאזני משפחת האזני לערי משפחת
familia Areli .Aroditarum familia Arod .Heritarum
17 הערי : לארוד משפחת הארודי לאראלי משפחת
,ſuos viſitatos ad Ghad filiorum familiæ Iſtæ .Arelitarum
18 האראלי : אלה משפחת בני גד לפקדיהם
,Jehudah Filii .quingenti & ,millia quadraginta
19 ארבעים אלף וחמש מאות : בני יהודה
.Chenahan terra in Onan & Her eſt mortuus Et .Onan & Her
ער ואונן וימת ער ואונן בארץ כנען :
familia Selah ,ſuas familias ad Jehudah filii fuerunt Et
20 ויהיו בני יהודה למשפחתם לשלה משפחת
familia Zerach .Parſitarum familia Peres .Selanitarum
השלני לפרץ משפחת הפרצי לזרח משפחת
.Cheſronitarum familia Cheſron ,Peres filii fuerunt Et .Zarchitarum
21 הזרחי : ויהיו בני פרץ לחצרן משפחת החצרני
Jehudah familiæ Iſtæ .Chamulitarum familia Chamul.
22 לחמול משפחת החמולי : אלה משפחת יהודה
Filii .quingenti & ,millia ſeptuaginta & ſex ,ſuos viſitatos ad
23 לפקדיהם ששה ושבעים אלף וחמש מאות : בני
Puvah :Tholahitarum familia Tholah ,ſuas familias ad Iſſachar
יששכר למשפחתם תולע משפחת התולעי לפוה
.Puvahitarum familia
משפחת הפוני :

Verſio VULG. LAT.

7 Hæ ſunt familiæ de ſtirpe Ruben: quarũ numerus inventus
eſt, quadraginta tria millia &
8 ſeptingẽti triginta. Filiꝰ Phal-
9 lu, Eliab. Hujus filii, Namuel
& Dathã & Abiron. Iſti ſunt
Dathã & Abirõ principes populi, qui ſurrexerunt contra
Moyſen & Aarõ in ſeditione
Core, quando adverſũs Domi-
10 nũ rebellaverũt: Et aperiens
terra os ſuũ devoravit Core,
morientibꝰ plurimis, quando
cõbuſſit ignis ducentos quinquaginta viros. Et factum eſt
11 grãde miraculũ, Ut, Core pereunte, filii illius non perirent.
12 Filii Simeon per cognationes
ſuas: Namuel, ab hoc familia
Namuelitarum: Iamin, ab hoc
familia Iaminitarum: Iachin,
ab hoc familia Iachinitarum.
13 Zare, ab hoc familia Zareitarum: Saul, ab hoc familia Sau-
14 litarum. Hæ ſunt familiæ de
ſtirpe Simeon, quarum omnis
numerus fuit, viginti duo mil-
15 lia ducenti. Filii Gad per cognationes ſuas: Sephon, ab hoc
familia Sephonitarum: Aggi,
ab hoc familia Aggitarũ: Suni, ab hoc familia Sunitarũ.
16 Ozni, ab hoc familia Oznitarum: Her, ab hoc familia He-
17 ritarum. Arod, ab hoc familia
Aroditarum: Ariel, ab hoc fa-
18 milia Arielitarum. Iſtæ ſunt
familiæ Gad, quarum omnis
numerꝰ fuit, quadraginta mil-
19 lia quingenti. Filii Iuda, Her
& Onã, qui ambo mortui ſunt
20 in terra Chanaan. Fuerúntq;
filii Juda, per cognationes ſuas: Sela, à quo familia Selaitarum: Phares, à quo familia
Phareſitarum: Zare, à quo fa-
21 milia Zareitarum. Porrò filii
Phares: Heſron, à quo familia
Heſronitarũ: & Hamul, à quo
22 familia Hamulitarũ. Iſtæ ſunt
familiæ Juda, quarũ omnis numerꝰ fuit, ſeptuaginta ſex mil-
23 lia quingẽti. Filii Iſſachar per
cognationes ſuas: Thola, à quo
familia Tholaitarũ: Phua, à
quo familia Phuaitarũ.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

7 Οὗτοι δῆμοι Ῥυβήν. ϗ ἐγένετο ἡ ἐπίσκεψις
αὐτῶν, τρεῖς ϗ (δ) τεσσαράκοντα χιλιάδες
8 ϗ ἑπτακόσιοι ϗ (ε) τριάκοντα. Καὶ υἱοὶ
9 Φαλλὰ, Ἐλιάβ. Καὶ υἱοὶ Ἐλιάβ, Ναμουήλ,
ϗ Δαθὰν, ϗ Ἀβειρών· οὗτοι ἐπίκλητοι τῆς
συναγωγῆς. οὗτοί εἰσιν οἱ (ζ) ἐπισυστάντες
ἐπὶ Μωυσῆν ϗ Ἀαρὼν ἐν τῇ συναγωγῇ
10 Κορὲ, ἐν τῇ ἐπισυστάσει κυρίου. Καὶ ἀνοίξασα
ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς, κατέπιεν αὐτοὺς ϗ
Κορὲ, ἐν τῷ θανάτῳ τῆς συναγωγῆς αὐτοῦ,
ὅτε κατέφαγε τὸ πῦρ τοὺς πεντήκοντα ϗ
11 διακοσίους, ϗ ἐγενήθησαν ἐν σημείῳ. Οἱ δὲ
12 υἱοὶ Κορὲ οὐκ ἀπέθανον. Καὶ οἱ υἱοὶ (η) Συμεὼν,
ὁ δῆμος τῶν υἱῶν Συμεών· τῷ Ναμουὴλ,
δῆμος ὁ Ναμουηλί· τῷ Ἰαμὶν, δῆμος
ὁ Ἰαμινί· τῷ Ἰαχὶν, (θ) δῆμος Ἰαχινί.
13 Τῷ Ζαρὰ, δῆμος ὁ Ζαραΐ· τῷ Σαοὺλ, δῆμος
14 ὁ Σαουλί. Οὗτοι δῆμοι Συμεὼν ἐκ
τῆς ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο ϗ εἴκοσι χιλιάδες
19 ϗ διακόσιοι. Υἱοὶ δὲ Ἰούδα, Ἢρ ϗ (ι) Αὐνάν.
ϗ ἀπέθανον Ἢρ ϗ Αὐνὰν ἐν γῇ
20 Χαναάν. Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Ἰούδα κατὰ δήμους
αὐτῶν· τῷ (κ) Σηλὼμ, δῆμος ὁ Σηλωνί·
τῷ Φαρὲς, δῆμος ὁ Φαρεσί· τῷ Ζαρὰ,
21 δῆμος ὁ Ζαραΐ. Καὶ ἐγένοντο οἱ υἱοὶ
Φαρὲς, τῷ Ἀσρὼν, δῆμος ὁ Ἀσρωνί· τῷ
22 (λ) Ἰαμοὺν, δῆμος ὁ (μ) Ἰαμουνί. Οὗτοι
δῆμοι τοῦ Ἰούδα κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν αὐτῶν, ἓξ
ϗ ἑβδομήκοντα χιλιάδες ϗ πεντακόσιοι.
23 Καὶ υἱοὶ Ἰσσάχαρ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Θωλᾶ,
δῆμος ὁ Θωλαΐ· τῷ Φουᾶ, δῆμος ὁ
24 Φουαΐ. Τῷ Ἰασοὺβ, δῆμος ὁ Ἰασουβί· τῷ
25 (ν) Σαμρὰμ, δῆμος ὁ (ξ) Σαμραμί. Οὗτοι
δῆμοι Ἰσσάχαρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν,
τέσσαρες ϗ ἑξήκοντα χιλιάδες ϗ τετρακόσιοι.
26 Υἱοὶ Ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ
Σαρὲδ, δῆμος ὁ Σαρεδί· τῷ Ἀλλὼν, δῆμος
ὁ Ἀλλωνί· τῷ Ἀλλήλ, δῆμος ὁ Ἀλ-
27 ληλί. Οὗτοι δῆμοι Ζαβουλὼν ἐξ ἐπισκέψεως
αὐτῶν, ἑξήκοντα χιλιάδες ϗ πεντακόσιοι.
15 Υἱοὶ Γὰδ κατὰ δήμους αὐτῶν· (ο) τῷ
Σαφὼν, δῆμος ὁ Σαφωνί· τῷ Ἀγγὶ, δῆμος
ὁ Ἀγγί· τῷ Σουνὶ, δῆμος ὁ Σουνί.
16 Τῷ Ἀζενὶ, δῆμος ὁ Ἀζενί· τῷ Ἀδδὶ,
17 δῆμος ὁ Ἀδδί. Τῷ Ἀροαδὶ, δῆμος
ὁ (π) Ἀροαδί· τῷ Ἀριὴλ, δῆμος ὁ Ἀριηλί.

Hi ſunt populi Ruben. Et fuit 7
recognitio eorum, tria & quadraginta millia, & ſeptingenti,
& triginta. Et filii Phallu, He- 8
liab. Et filii Heliab, Namuel, & 9
Dathan, & Abiron: hi nominati
ſynagogæ. Hi ſunt, qui conjuraverunt ſuper Moyſen & Aaron,
in ſynagoga Core, in conjuratione
Domini. Et aperiens terra os ſu- 10
um, deglutivit eos, & Core in
morte ſynagogæ ejus, quando devoravit ignis quinquaginta &
ducentos: & facti ſunt in ſignum. Filii autem Core non ſunt 11
mortui. Et filii Symeon, populus 12
filiorum Symeon: ipſi Namuel,
populus qui Namueli: ipſi Jamin, populus qui Jamini: ipſi Jachin, populus Jachini. Ipſi Zare, 13
populus qui Zarai: ipſi Saul, populus qui Sauli. Hi ſunt populi 14
Symeon ex recognitione eorum,
duo & viginti millia, & ducenti. (d) Filii autem Juda, Er, & 19
Aynan. Et mortui ſunt Er & Aynan in terra Chanaan. Et fuerunt 20
filii Juda ſecundùm populos eorum: ipſi Selom, populus qui Seloni: ipſi Phares, populus qui
Phareſi: ipſi Zara, populus qui
Zarai. Et fuerunt filii Phares: 21
ipſi Aſron, populus qui Aſroni:
ipſi Jamun, populus qui Jamuni.
Hi ſunt populi Juda, ſecundùm 22
recognitionem eorum, ſex & ſeptuaginta millia, & quingenti.
Et filii Iſſachar ſecundùm popu- 23
los eorum: ipſi Thola, populus qui
Tholai: ipſi Phua, populus qui
Phuai. Ipſi Jaſub, populus qui 24
Jaſubi: ipſi Samram, populus qui
Samrami. Hi populi Iſachar ex 25
recognitione eorum, quatuor &
ſexaginta millia, & quadringenti. Filii Zabulon ſecundùm popu- 26
los eorum: ipſi Sared, populus qui
Saredi: ipſi Allon, populus qui
Alloni: ipſi Allel, populus qui
Alleli. Hi populi Zabulon ex re- 27
cognitione eorum, ſexaginta millia, & quingenti. Filii Gad ſe- 15
cundùm populos eorum: ipſi Saphon, populus qui Sapheni: ipſi
Angi, populus qui Angi: ipſi Suni, populus qui Suni. Ipſi Azeni, 16
populus qui Azeni: ipſi Addi,
populus qui Addi. Ipſi Aroadi, populus qui Aroadi: ipſi Ariel, populus qui Arieli. 17

MS.A (δ) τεσσεράκοντα (ε) πεντήκοντα. (ζ) ἐπισάντες (η) Συμεὼν, δῆμος (θ) δῆμος ὁ Ἰαχινί. (ι) Αὐνὰν, ϗ Σηλὼν, ϗ Φαρὲς, ϗ Ζαρά. ϗ ἀπέθανεν (κ) Σηλὼν, (λ) Ἰαμουὴλ, (μ) Ἰαμουηλί. (ν) Ἀμβρὰν, (ξ) Ἀμβραμεί. (ο) τῷ * Σαφωνί· (π) Ἀροαδί· * Οὗτοι δῆμοι Γὰδ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 Hæ ſunt familiæ Rubil: fuitque numerus eorum quadraginta tria millia, & ſeptingenti
8 triginta. Porrò filii Phalu, Eliab. Et filii
9 Eliab, Nebuel, & Dathan, & Abiram inſigniores cœtûs, qui diſcederant adversùs Moſen
& adversùs Aharonem in congregatione
10 Corah. Diſcederant enim à Domino, Aperuítque terra os ſuum, & deglutivit eos unà
cum Corah in morte congregationis, cùm devoravit ignis ducentos quinquaginta viros,
11 factiq; ſunt exemplum. Filii autem Corah
12 non ſunt mortui. Filii Simeon per familias
ſuas, Jamuel, *à quo* familia Jamuelitarum:
Jamni, *à quo* familia Jamnitarum: Jachin, *à*
13 *quo* familia Jachinitarum: Zarah, *à quo* familia Zarahitarum: Saul, *à quo* familia Saulitarum.
14 Iſtæ ſunt familiæ Simeon, viginti
15 duo millia & ducenti. Filii Gad per familias
ſuas: Sephion, *à quo* familia Sephionitarum: Hagi, *à quo* familia Hagitarum: Suni,
16 *unde* familia Sunitarum: Ozni, *unde* familia
Oznitarum: Adi, *unde* familia Aditarum:
17 Arudi, unde familia Aruditarum: Adil,
18 unde familia Adilitarum. Iſtæ ſunt familiæ
filiorum Gad juxta numerum ſuum, quadra-
19 ginta millia & quingenti. Filii Juda, Ir &
Onan: mortui ſunt autem Ir & Onan in
20 terra Chanaan. Fuerúntque filii Juda per
familias ſuas; Sela, *unde* familia Selaitarum: Phares, *unde* familia Phareſitarum:
21 Zara, *unde* familia Zarahitarum. Fuerúntque filii Phares, Heſron, *unde* familia Heſronitarum: Hamul, *unde* familiæ Hamu-
22 litarum. Iſtæ ſunt familiæ filiorum Juda
juxta numerum ſuum, ſeptuaginta ſex millia
23 & quingenti. Filii Iſachar per familias ſuas:
Tola, *à quo* familia Tolaitarum: Phua, *à*
quo familia Phuitarum:

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

7 אלין זרעית ראובן והוו מניניהון
ארבעין ותלתא אלפין ושבע מאה
8 ותלתין : ובני פלוא אליאב :
9 ובני אליאב נמואל ודתן ואבירם
הוא דתן ואבירם מערעי
כנשתא דאתכנשו על משה ועל
אהרן בכנשתא דקרח ב
10 באתכנושיהון על יי : ופתחת
ארעא ית פומה ובלעת יתהון וית
קרח במותא דכנשתא כד
אכלת אשתא ית מאתן וחמשין
11 גברא והוו לאת : ובני קרח לא
12 מיתו : בני שמעון לזרעיתהון
לנמואל זרעית נמואל לימין זרעית
13 ימין ליכין זרעית יכין : לזרח
זרעית זרח לשאול זרעית שאול :
14 אלין זרעית שמעון עסרין ותרין
15 אלפין ומאתן : בני גד
לזרעיתהון לצפון זרעית צפון
לחגי זרעית חגי לשוני זרעית
16 שוני : לאזני זרעית אזני לערי
17 זרעית ערי : לארוד זרעית
ארודי לאראלי זרעית אראלי :
18 אלין זרעית בני גד למניניהון
19 ארבעין אלפין וחמש מאה : בני
יהודה ער ואונן ומית ער ואונן
20 בארעא דכנען : והוו בני
יהודה לזרעיתהון לשלה
זרעית שלה לפרץ זרעית פרץ
21 לזרח זרעית זרח : והוו
בני פרץ לחצרון זרעית חצרון
22 לחמול זרעית חמול : אלין
זרעית יהודה למניניהון שבעין
ושתא אלפין וחמש מאה :
23 בני יששכר לזרעיתהון ת
תולע זרעית תולע לפוה זרעית
פוני :

Targum ONKELOS.

7 Hæ ſunt familiæ Reuben: &
fuit numerus earum quadraginta tria millia, & ſeptin-
8 genti, & triginta. Filii autem
9 Phalu, Eliab. Et filii Eliab, Namuel, & Dathan & Abiram:
ipſi ſunt Dathan & Abiram,
qui vocabantur ad conſilium,
qui congregati ſunt contra
Moyſen & contra Aaron in
congregatione Chore; quando
congregati ſunt contra Domi-
10 num. Et aperuit terra os ſuum,
& deglutivit eos, & Chore; in
morte congregationis: quando combuſſit ignis ducentos &
quinquaginta viros; & facti
11 ſunt in ſignum. Filii autem
12 Chore non ſunt mortui. Filii
Simeon per familias ſuas: de
Namuel, fuit familia Namuelitarum; de Jamin, familia Jaminitarum: de Jachin, familia
13 Jachinitarum. De Zare, familia Zareitarum: de Saul, fami-
14 lia Saulitarum. Hæ ſunt familiæ Simeon: quarum numerus
fuit viginti duo millia, & du-
15 centi. Filii Gad per cognationes ſuas: de Sephon, familia
Sephonitarum; de Aggi, familia Aggitarum: de Suni, fami-
16 lia Sunitarum. De Oſni, familia Oſnitarum: de Heri, fami-
17 lia Heritarum. De Arod, familia Aroditarum: de Areli, fa-
18 milia Arelitarum. Hæ ſunt familiæ filiorum Gad: quarum
numerus fuit quadraginta mil-
19 lia & quingenti. Filii Juda, Her
& Onan: & mortui ſunt Her
& Onan in terra Chanaan.
20 Fueruntque filii Juda per cognationes ſuas: de Sela, familia Selaitarum; de Phares, familia Phareſitarum: de Zare,
21 familia Zareitarum. Fueruntq;
filii Phares; de Eſron, familia
Eſronitarum: de Amul, fami-
22 lia Amulitarum. Hæ ſunt familiæ Juda, quarum numerus fuit
ſeptuaginta & ſex millia, &
23 quingenti. Filii Iſachar per familias ſuas; de Thola, familia
Tholaitarum: de Phua, familia Phuaitarum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Iſtæ ſunt familiæ Rubenita- 7
rum. Fuerunt autem recenſiti
eorum quadraginta tria millia & ſeptingenti & triginta. Filii Phallu, Eliab. Et filii 8
Eliab, Namuel, Dathan, 9
& Abirom: hic eſt Dathan &
Abirom deputati congregationis, qui convenerunt adverſùs Moſen & Aaronem in
congregatione Core, cùm (a)
congregaverunt ſe adverſùs
Dominum. Et aperuit terra os 10
ſuum, abſorpſitque eos terra,
cùm mortua eſt congregatio,
& devoravit ignis Core &
ducentos & quinquaginta
viros, qui facti ſunt in (b) ſignũ. Sed filii Core mortui non 11
ſunt. Filii Simeonis per fami- 12
lias Simeonitarum: De Namuel, familia Namuelitarũ:
De Jamin familia Jaminitarum: De Jacin, familia Jacinitarum: De Zare, familia 13
Zareitarum: De Saul, familia
Saulitarum. Iſtæ ſunt familiæ 14
Simeonitarum, viginti duo
millia & ducenti. Filii Gad 15
per familias ſuas: De Sephon,
familia Sephonitarũ: De Agi,
familia Agitarum: De Suni,
familia Sunitarum: De Azni 16
familia Aznitarum: De Adi,
familia Aditarum: De Arodi, 17
familia Aroditarum: De Aruli, familia Aulitarum. Iſtæ 18
ſunt familiæ Gad juxta recenſionem eorum, quadraginta millia & quingenti. Filii 19
Juda, Her, & Onan, ſed mortuus eſt Her, & Onan in
terra Chanaan. Fuerunt au- 20
tem filii Juda juxta familias
ſuas: De Sala, familia Salaitarum: De Phares, familia
Phareſitarum: De Zare, familia Zareitarum. Fuerunt quo- 21
que filii Phares: De Heſron,
familia Heſronitarum: Ex
Hamuel, familia Hamuelitarum. Iſtæ ſunt familiæ Ju- 22
da juxta recenſionem eorum,
ſeptuaginta & ſex millia
& quingenti. Filii Iſſachar 23
per familias ſuas: De Thola,
familia Tholaitarum: De
Phua, familia Phuitarum.

VER. SAM. (a) teſtarentur (b) fugam.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * فكان عدد عساير راوبين هذه ثلثة واربعين الفا وسبع مائة وثلثين * وابن فلو الياب * وبنو 8
9 الياب نموايل وداثان وابيرام * هما داثان وابيرام داعيا الجماعة الذين تلفقوا على موسي وهرون
10 في جماعة قورح * وكان ذلك بين يدي الله * ففتحت الارض فاها * فابتلعتهما مع قورح في
11 وقت موت تلك الجماعة * واكلت النار الخمسين ومايتي رجل * فصاروا علما * وبنو قورح لم
12 13 يموتوا * وبنو سمعون لعسايرهم عساير النمواليين * وعساير اليامينيين * وعساير الياخينيين * وعساير
14 الزرحيين * وعساير الشاوليين * فكان عدد عساير سمعون هذه * اثنين وعشرين الفا ومايتين *
15 16 * وبنو جاد لعسايرهم عساير الصفونيين * وعساير الحجيين * وعساير السونيين * وعساير الازنيين *
17 18 وعساير العيريين * وعساير الاروديين * وعساير الاراليليين * وكان عدد عساير جاد
19 20 هذه * اربعين الفا وخمسماية * وابناء يهودا اولا عير واونان * وماتا في بلد كنعان * ثم
صار بنو يهودا لعسايرهم عساير السلانيين * وعساير الفرصيين * وعساير الزرحيين *
21 22 * وبنو فارص عساير الحصرونيين * وعساير الحامولين * فكان عدد عساير يهودا
23 هذه * ستة وسبعين الفا وخمس مائة * بنو يساخار لعسايرهم عساير التولاعيين * وعساير
الفويين *

Et fuit numerus harum familiarum Raubin, quadraginta tria millia, & ſeptingenti triginta. Et filius Phallu, Eliab. 7 8
Et filii Eliab, Namuail, & Dathan & Abiram. Hi duo ſunt Dathan, & Abiram convocatores cœtûs, qui irruerant contra Muſam & Haronem in congregatione Corah, fuitque illud in conſpectu Dei. 9
Aperuitque terra os ſuum, & deglutivit utrumque cum Corah, in tempore mortis congregationis illius: devoravitque ignis ducentos quinquaginta viros, & facti ſunt ſignum. 10
Et filii Corah non ſunt mortui. 11
Et filii Simeon in familias ſuas, familiæ Namualitarum, & familiæ Jaminitarum, & familiæ Jachinitarum, 12
Et familiæ Zarahitarum, & familiæ Saulitarum. 13
Fuitque numerus familiarum Simeonis prædictarum, viginti duo millia ac ducenti. 14
Et filii Gad in familias ſuas, familiæ Sephonitarum, & familiæ Haggitarum, & familiæ Sunitarum, 15
Et familiæ Oznitarum, & familiæ Iritarum, 16
Et familiæ Aroditarum, & familiæ Arailitarum. 17
Fuitque numerus familiarum Gad iſtarum, quadraginta millia & quingenti. 18
Et filii Ihudha, primò Jir & Onan, & mortui ſunt ambo in regione Chanaan. 19
Deinde facti ſunt filii Ihudha in familias ſuas, familiæ Silanitarum, & familiæ Phareſitarum, & familiæ Zarehitarum. 20
Et filii Phares, familiæ Heſronitarum, 21
& familiæ Hamulitarum.
Fuitque numerus familiarũ Ihudha iſtarum, ſeptuaginta ſex millia et quingenti. 22
Filii Iſſachar in familias ſuas, familiæ Thalaitarum, & familiæ Phuitarum; 23

.Simronitarum familia Simron .Jaſubitarum familia Jaſub
24 לְיָשׁוּב מִשְׁפַּחַת הַיָּשֻׁבִי לְשִׁמְרֹן מִשְׁפַּחַת הַשִּׁמְרֹנִי׃
,millia ſexaginta & ,quatuor ,ſuos *viſitatos ad* Iſſachar familiæ Iſtæ
25 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת יִשָּׂשכָר לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף
familia Sered .ſuas familias *ad* Zebulun Filii .trecenti &
26 וּשְׁלֹשׁ מֵאוֹת׃ בְּנֵי זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְסֶרֶד מִשְׁפַּחַת
familia Jachleel .Elonitarum familia Elon .Sarditarum
הַסַּרְדִּי לְאֵלוֹן מִשְׁפַּחַת הָאֵלֹנִי לְיַחְלְאֵל מִשְׁפַּחַת
ſexaginta ,ſuos *viſitatos ad* Zebulonitarum familiæ Iſtæ .Jachleelitarum
27 הַיַּחְלְאֵלִי׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת הַזְּבוּלֹנִי לִפְקֻדֵיהֶם שִׁשִּׁים
,Menaſſeh ,ſuas familias *ad* Joſeph Filii .quingenti & ,millia
28 אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ בְּנֵי יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם מְנַשֶּׁה
Machir Et .Machiritarū familia Machir ,Menaſſeh Filii .Ephraim &
29 וְאֶפְרָיִם׃ בְּנֵי מְנַשֶּׁה לְמָכִיר מִשְׁפַּחַת הַמָּכִירִי וּמָכִיר
filii Iſti .Ghilhaditarum familia Ghilhad .Ghilhad genuit
30 הוֹלִיד אֶת־גִּלְעָד לְגִלְעָד מִשְׁפַּחַת הַגִּלְעָדִי׃ אֵלֶּה בְּנֵי
familia Chelec .Ihezritarum familia Ihezer .Ghilhad
גִלְעָד אִיעֶזֶר מִשְׁפַּחַת הָאִיעֶזְרִי לְחֵלֶק מִשְׁפַּחַת
familia Sechem & :Aſrielitarum familia Aſriel Et .Chelechitarū
31 הַחֶלְקִי׃ וְאַשְׂרִיאֵל מִשְׁפַּחַת הָאַשְׂרִאֵלִי וְשֶׁכֶם מִשְׁפַּחַת
Chepher & :Semidaitarum familia Semidah Et .Sechemitarum
32 הַשִּׁכְמִי׃ וּשְׁמִידָע מִשְׁפַּחַת הַשְּׁמִידָעִי וְחֵפֶר
fuerunt non Chepher filio Selophchad Et .Chepheritarum familia
33 מִשְׁפַּחַת הַחֶפְרִי׃ וּצְלָפְחָד בֶּן־חֵפֶר לֹא־הָיוּ
,Machlah ;Selophchad filiarum nomen Et ,filiæ *quinimo* ,filii ipſi
לוֹ בָּנִים כִּי אִם־בָּנוֹת וְשֵׁם בְּנוֹת צְלָפְחָד מַחְלָה
familiæ Iſtæ .Tirſah & ,Milchah ,Choglah ,Nohah &
34 וְנֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה וְתִרְצָה׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת
-ſeptin & ,millia quinquaginta & duo ,eorum *viſitati* & ,Menaſſeh
מְנַשֶּׁה וּפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וַחֲמִשִּׁים אֶלֶף וּשְׁבַע
familia Suthelach .ſuas familias *ad* Ephraim filii Iſti .genti
35 מֵאוֹת׃ אֵלֶּה בְנֵי־אֶפְרַיִם לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּתֶלַח מִשְׁפַּחַת
familia Thachan .Bachritarum familia Becher .Suthalchitarum
הַשֻּׁתַלְחִי לְבֶכֶר מִשְׁפַּחַת הַבַּכְרִי לְתַחַן מִשְׁפַּחַת
.Heranitarum familia Heran .Suthelach filii iſti Et .Thachanitarū
36 הַתַּחֲנִי׃ וְאֵלֶּה בְּנֵי שׁוּתָלַח לְעֵרָן מִשְׁפַּחַת הָעֵרָנִי׃
triginta & ,duo ,ſuos *viſitatos ad* Ephraim filiorum familiæ Iſtæ
37 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־אֶפְרַיִם לִפְקֻדֵיהֶם שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים
Filii .ſuas familias *ad* Joſeph filii Iſti .quingenti & ,millia
38 אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת אֵלֶּה בְנֵי־יוֹסֵף לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ בְּנֵי
Aſbel .Balhitarum familia Belah .ſuas familias *ad* Binjamin
בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְבֶלַע מִשְׁפַּחַת הַבַּלְעִי לְאַשְׁבֵּל
Sephupham .Achiramitarum familia Achiram .Aſbelitarum familia
39 מִשְׁפַּחַת הָאַשְׁבֵּלִי לַאֲחִירָם מִשְׁפַּחַת הָאֲחִירָמִי׃ לִשְׁפוּפָם
.Chuphamitarum familia Chupham .Sephuphamitarum familia
מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּפָמִי לְחוּפָם מִשְׁפַּחַת הַחוּפָמִי׃
Nahaman :Arditarum familia ;Nahaman & ,Arde ,Belah filii fuerunt Et
40 וַיִּהְיוּ בְנֵי־בֶלַע אַרְדְּ וְנַעֲמָן מִשְׁפַּחַת הָאַרְדִּי לְנַעֲמָן
;ſuas familias *ad* Binjamin filii Iſti .Nahamitarum familia
41 מִשְׁפַּחַת הַנַּעֲמִי׃ אֵלֶּה בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם
.centi -ſex & ,millia quadraginta & ,quinque ,eorum *viſitati* &
וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְשֵׁשׁ מֵאוֹת׃

Verſio VUL. LAT.

24 Iaſub, à quo familia Iaſubitarū: Semrā, à quo familia Semranitarū. 25 Hæ ſūt cognationes Iſſachār, quarū numerus fuit, ſexaginta quatuor millia trecenti. 26 Filii Zabulō p̄ cognationes ſuas: Sared, à quo familia Sareditarū: Elon, à quo familia Elonitarū: Ialel, à quo familia Ialelitarū. 27 Hæ ſūt cognationes Zabulō, quarū numerus fuit, ſexaginta millia quingēti. 28 Filii Joſeph per cognationes ſuas, Manaſſe & Ephraim. 29 De Manaſſe ort⁹ eſt Machir, à quo familia Machiritarū. Machir genuit Galaad, à quo familia Galaaditarū. 30 Galaad habuit filios: Jezer, à quo familia Jezeritarū: & Helec, à quo familia Helecitarū. 31 Et Aſriel à quo familia Aſrielitarum: & Seché, à quo familia Sechemitarū. 32 Et Semida, à quo familia Semidaitarū: et Hepher, à quo familia Hepheritarū. 33 Fuit autē Hepher pater Salphaad, qui filios non habebat, ſed tātùm filias, quarū iſta ſunt nomina: Maala, & Noa, & Hegla, & Melcha, & Therſa. 34 Hæ ſunt familiæ Manaſſe, & numerus earū, quinquaginta duo millia ſeptingēti. 35 Filii autē Ephraim p̄ cognationes ſuas, fuerūt hi: Suthala, à quo familia Suthalaitarū: Becher, à quo familia Becheritarū: Thehen, à quo familia Thehenitarū. 36 Porrò fili⁹ Suthala fuit Herā, à quo familia Heranitarū. 37 Hæ ſūt cognationes filiorū Ephraī, quarū numerus fuit, triginta duo millia quingenti. Iſti ſunt filii Joſeph per familias ſuas. 38 Filii Benjamī in cognationib⁹ ſuis: Bela, à quo familia Belaitarū: Aſbel, à quo familia Aſbelitarū: Ahirā, à quo familia Ahiramitarū. 39 Suphā, à quo familia Suphamitarū: Huphā, à quo familia Huphamitarum. 40 Filii Bela, Hered, & Noëman. De Hered, familia Hereditarum: de Noëmā, familia Noëmanitarū. 41 Hi ſunt filii Benjamin p̄ cognationes ſuas, quorum numer⁹ fuit, quadraginta quinq; millia ſexcenti.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

[18] Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Γὰδ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, (ρ) τέσσαρες καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. [44] Υἱοὶ Ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Ἰαμὶν, δῆμος ὁ Ἰαμινί· τῷ (σ) Ἰεσοῦ, δῆμος ὁ Ἰεσουί· τῷ [45] Βαριὰ, δῆμος ὁ Βαριαΐ. Τῷ Χοβὲρ, δῆμος ὁ Χοβερί· τῷ Μελχιὴλ, δῆμος ὁ Μελχιηλί. [46] Καὶ τὸ ὄνομα (τ) θυγατρὸς Ἀσὴρ, [47] Σάρα. Οὗτοι δῆμοι Ἀσὴρ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ τεσσαράκοντα χιλιάδες [28] (υ) καὶ τετρακόσιοι. Υἱοὶ Ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν, (φ) Μανασσῆ καὶ Ἐφραΐμ. 29 Υἱοὶ (χ) Μανασσῆ· τῷ Μαχὶρ, δῆμος ὁ Μαχιρί. καὶ Μαχὶρ ἐγέννησε τὸν Γαλαάδ· 30 τῷ Γαλαάδ, δῆμος ὁ Γαλααδί. Καὶ οὗτοι υἱοὶ Γαλαάδ· Ἀχιέζερ, δῆμος ὁ Ἀχιεζερί· τῷ (ψ) Χελὲγ, δῆμος ὁ (ω) Χελεγί. 31 Τῷ Ἐσριὴλ, δῆμος ὁ Ἐσριηλί· 32 τῷ Συχὲμ, δῆμος ὁ Συχεμί. Τῷ Συμαὲρ, δῆμος ὁ Συμαερί· καὶ τῷ Ὀφὲρ, δῆμος ὁ Ὀφερί. 33 Καὶ τῷ Σαλπαὰδ υἱῷ Ὀφὲρ, οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ υἱοὶ, ἀλλ' ἢ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων Σαλπαάδ· Μααλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ Ἐγλὰ, καὶ Μελχὰ, καὶ Θερσά. 34 Οὗτοι δῆμοι (α) Μανασσῆ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, (β) δύο καὶ πεντήκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι. 35 Καὶ οὗτοι υἱοὶ Ἐφραΐμ· τῷ Σουθαλὰ, δῆμος ὁ (γ) Σουθαλαΐ· τῷ Τανὰχ, δῆμος ὁ Ταναχί. 36 Οὗτοι υἱοὶ (δ) Σουταλὰ· 37 τῷ Ἐδὲν, δῆμος ὁ Ἐδενί. Οὗτοι δῆμοι Ἐφραΐμ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, δύο καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. οὗτοι δῆμοι υἱῶν Ἰωσὴφ κατὰ δήμους αὐτῶν. 38 Υἱοὶ (ε) Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Βαλὲ, δῆμος ὁ (ζ) Βαλί· τῷ Ἀσυβὴρ, δῆμος ὁ Ἀσυβηρί· τῷ (η) Ἰαχιρὰν, δῆμος ὁ (θ) Ἰαχιρανί. 39 Τῷ Σωφὰν, δῆμος ὁ Σωφανί. 40 Καὶ (ι) ἐγένοντο οἱ υἱοὶ Βαλὲ, (κ) Ἀδὰρ, καὶ Νοεμάν· τῷ Ἀδὰρ, δῆμος ὁ Ἀδαρί· καὶ τῷ Νοεμὰν, δῆμος ὁ Νοεμανί. 41 Οὗτοι υἱοὶ (λ) Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, πέντε καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι.

[18] Hi populi filiorum Gad ex recognitione eorum, quatuor & quadraginta millia, & quingenti. [44] Filii Aſer ſecundùm populos eorum: ipſi Jamin, populus qui Jamini: ipſi Jeſu, populus qui Jeſui: ipſi Baria, populus qui [45] Bariai. Ipſi Chober, populus qui Choberi: ipſi Melchiel, populus [46] qui Melchieli. Et nomen filiæ [47] Aſer, Sara. Hi populi Aſer ex recognitione eorum, tria & quadraginta millia, & quadringenti. [28] Filii Joſeph ſecundùm populos eorum, Manaſſe & Ephræm. 29 Filii Manaſſe: ipſi Machir, populus qui Machiri. Et Machir genuit Galaad: ipſi Galaad, populus qui Galaadi. 30 Et hi filii Galaad: Achiezer, populus qui Achiezeri: ipſi Cheleg, 31 populus qui Chelegi. Ipſi Eſriel, populus qui Eſrieli: ipſi Sychem, 32 populus qui Sychemi. Ipſi Symaer, populus qui Symaeri: & ipſi Opher, populus qui Opheri. 33 Et ipſi Salpaad filio Opher non fuerunt ei filii, ſed filiæ. Et hæc nomina filiarum Salpaad: Mala, & Nua, & Egla, & Melcha, & Therſa. 34 Hi populi Manaſſe ex recognitione eorum, duo & quinquaginta millia, & ſeptingenti. 35 Et hi filii Ephræm: ipſi Suthala, populus qui (ε) Suthalan: ipſi Tanach, populus qui Tanachi. 36 Hi filii Suthala: ipſi Eden, populus qui Edeni. 37 Hi filii Ephræm ex recognitione eorum, duo & triginta millia, & quingenti. Hi populi filiorum Joſeph ſecundùm populos eorum. 38 Filii Benjamin ſecundùm populos eorum: ipſi Bale, populus qui Bali: ipſi Aſyber, populus qui Aſyberi: ipſi Iachiran, populus qui Iachirani. 39 Ipſi Sophan, populus qui Sophani. 40 Et fuerunt filii Bale, Adar, & Noeman: ipſi Adar, populus qui Adari: & ipſi Noeman, populus qui Noemani. 41 Hi filii Benjamin ſecundùm populos eorum ex recognitione eorum, quinque & triginta millia, & quingenti.

MS.A. (ρ) τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τετρακισχίλιοι καὶ πεντακόσιοι. (σ) Ἰεσουί, (τ) τῆς θυγατρὸς (υ) καὶ ἑξακόσιοι. (φ) Μαννασσῆ (χ) Μαννασσῆ (ψ) Χεβὲκ, (ω) Χεβεκί. (α) Μαννασσῆ (β) δύο καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι. (γ) Θουσαλαΐ (δ) Θουσαλά· (ε) Βενιαμεὶν (ζ) Βαλεΐ· (η) Ἀχιεράν, (θ) Ἀχιερανί. (ι) ἐγένοντο υἱοὶ (κ) Ἀδὲρ καὶ Νοεμά· * δῆμος ὁ Νοεμανί. (λ) Βενιαμείν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 *ܠܝܫܘܒ. ܫܪܒܬܐ ܕܝܫܘܒܝܐ. ܠܫܡܪܘܢ. ܫܪܒܬܐ ܕܫܡܪܘܢܝܐ. *ܗܠܝܢ ܫܪܒܬܐ ܕܐܝܣܟܪ ܠܡܢܝܢܗܘܢ.
25 ܫܬܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܬܠܬܡܐܐ. * ܒܢܝ̈ ܙܒܘܠܘܢ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܣܪܕ. ܫܪܒܬܐ ܕܣܪܕܝܐ.
26 ܠܐܠܘܢ. ܫܪܒܬܐ ܕܐܠܘܢܝܐ. ܠܢܚܠܐܝܠ. ܫܪܒܬܐ ܕܢܚܠܐܝܠܝܐ. *ܗܠܝܢ ܫܪܒܬܐ ܕܙܒܘܠܘܢ ܠܡܢܝܢܗܘܢ.
27 ܫܬܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܚܡܫܡܐܐ. * ܒܢܝ̈ ܝܘܣܦ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܡܢܫܐ ܘܐܦܪܝܡ. * ܒܢܝ̈
28 ܡܢܫܐ. ܠܡܟܝܪ. ܫܪܒܬܐ ܕܡܟܝܪ. ܘܡܟܝܪ ܐܘܠܕ ܠܓܠܥܕ. ܠܓܠܥܕ. ܫܪܒܬܐ ܕܓܠܥܕܝܐ. *ܘܗܠܝܢ
29 ܒܢܝ̈ ܓܠܥܕ. ܝܙܝܪ. ܫܪܒܬܐ ܕܝܙܝܪ. ܚܠܩ. ܫܪܒܬܐ ܕܚܠܩ. *ܐܣܕܐܝܠ. ܫܪܒܬܐ ܕܐܣܕܐܝܠ.
30 ܫܟܝܡ. ܫܪܒܬܐ ܕܫܟܝܡ. *ܫܡܝܕܥ. ܫܪܒܬܐ ܕܫܡܝܕܥ. ܚܘܦܪ. ܫܪܒܬܐ ܕܚܘܦܪ. *ܘܨܠܦܚܕ
31 ܒܪ ܚܘܦܪ. ܠܐ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢܝ̈ܐ. ܐܠܐ ܒܢܬܐ. ܘܫܡܗܝܢ ܕܒܢܬܗ ܕܨܠܦܚܕ. ܡܚܠܐ. ܘܢܘܥܐ.
32 ܘܚܓܠܐ. ܘܡܠܟܐ. ܘܬܪܨܐ. *ܗܠܝܢ ܫܪܒܬܐ ܕܡܢܫܐ. ܘܡܢܝܢܗܘܢ. ܚܡܫܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ
33 ܘܫܒܥܡܐܐ. * ܒܢܝ̈ ܐܦܪܝܡ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܫܘܬܠܚ. ܫܪܒܬܐ ܕܫܘܬܠܚ. ܒܟܪ. ܫܪܒܬܐ
34 ܕܒܟܪ. ܬܚܢ. ܫܪܒܬܐ ܕܬܚܢ. * ܘܗܠܝܢ ܒܢܘܗܝ ܕܫܘܬܠܚ. ܥܕܢ. ܫܪܒܬܐ ܕܥܕܢ. * ܗܠܝܢ
35 ܫܪܒܬܐ ܕܒܢܝ̈ ܐܦܪܝܡ ܠܡܢܝܢܗܘܢ. ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. ܘܚܡܫܡܐܐ. ܗܠܝܢ ܒܢܝ̈
36 ܝܘܣܦ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. *ܒܢܝ̈ ܒܢܝܡܝܢ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܒܠܥ. ܫܪܒܬܐ ܕܒܠܥ. ܐܫܒܠ.
37 ܫܪܒܬܐ ܕܐܫܒܠ. ܐܚܝܪܡ. ܫܪܒܬܐ ܕܐܚܝܪܡ. * ܫܦܘܦܡ. ܫܪܒܬܐ ܕܫܦܘܦܡ. *ܘܗܘܘ
38 ܒܢܘܗܝ ܕܒܠܥ. ܚܘܦܝܡ. ܫܪܒܬܐ ܕܚܘܦܝܡ. ܐܪܕ ܘܢܥܡܢ. ܫܪܒܬܐ ܕܐܪܕ. ܠܢܥܡܢ
39 ܫܪܒܬܐ ܕܢܥܡܢ. * ܗܠܝܢ ܒܢܝ̈ ܒܢܝܡܝܢ ܠܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ
40
41 ܘܫܬܡܐܐ.

24 Iaſub, *unde* familia Iaſubitarum: Semron, *unde* familia Semronitarū. 25 Iſtæ ſūt familiæ Iſachar juxta numerū ſuum, ſexaginta quatuor millia & trecenti. 26 Filii Zebolon per familias ſuas, Sedar, *unde* familia Sedaritarum: Alun, *unde* familia Alunitarum: Nahlael, *unde* familia Nahlaelitarum. 27 Iſtæ ſunt familiæ Zebolon juxta cenſum ſuum, ſexaginta millia & quingenti. 28 Filii Joſeph per familias ſuas, Manaſſe & Aphrem. 29 Filii verò Manaſſe, Machir, *à quo* familia Machiritarū. Machir autē genuit Gelaad, & à Gelaad familia Gelaaditarum. 30 Porrò hi ſunt filii Gelaad, Jazir, *unde* familia Jaziritarū: Halac, *unde* familia Halacitarum: 31 Aſdael, *unde* familia Aſdaelitarum: Sechim, *unde* familia Sechimitarū: 32 Semida, *unde* familia Semidaitarum: Hophar, *unde* familia Hopharitarū. 33 Salphehad verò filius Hophar non habuit filias, ſed filios: & nomina filiarum Salphehad, Mahla, & Joa, & Hagla, & Melcha, & Terſa. 34 Hæ ſunt familiæ Manaſſis, & numerus eorum, quinquaginta duo millia & ſeptingenti. 35 Filii Aphrem per familias ſuas, Sutelah, *à quo* familia Sutelahitarum: Bochar, *à quo* familia Bocharitarum: Tohan, *à quo* familia Tohanitarum. 36 Hi verò ſunt filii Sutelah, Adan, *unde* familia Adanitarum. 37 Iſtæ ſunt familiæ filiorum Aphrem juxta numerum ſuum, triginta duo millia & quingenti. Hi ſunt filii Joſeph per familias ſuas. 38 Filii Benjamin per familias ſuas, Bala, *à quo* familia Balaitarū: Aſbel, *unde* familia Aſbelitarū: Ahiram, *unde* familia Ahiramitarū: 39 Sopham *unde* familia Sophamitarū. 40 Fuerūt autē filii Bala, Hophim, *unde* familia Hophimitarum: Ador & Naaman: *ab illo fuit* familia Adoritarum, à Naaman familia Naamanitarū. 41 Hi ſunt filii Benjamin juxta numerum ſuum, quadraginta quinq; millia & ſexcenti.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

24 לְיָשׁוּב זַרְעִית יָשׁוּב לְשִׁמְרוֹן זַרְעִית
שִׁמְרוֹן׃ 25 אִלֵּין זַרְעֲיָת יִשָּׂשכָר
לְמִנְיָנֵיהוֹן שִׁתִּין וְאַרְבְּעָה אַלְפִין
וּתְלָת מְאָה׃ 26 בְּנֵי זְבוּלוּן לְזַרְעֲיָתְהוֹן
לְסֶרֶד זַרְעִית סֶרֶד לְאֵלוֹן זַרְעִית
אֵלוֹן לְיַחְלְאֵל זַרְעִית יַחְלְאֵלִי׃
27 אִלֵּין זַרְעֲיָת זְבוּלוּן לְמִנְיָנֵיהוֹן שִׁתִּין
אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה׃ 28 בְּנֵי יוֹסֵף
לְזַרְעֲיָתְהוֹן מְנַשֶּׁה וְאֶפְרָיִם׃ 29 בְּנֵי
מְנַשֶּׁה לְמָכִיר זַרְעִית מָכִיר וּמָכִיר
אוֹלֵיד יַת גִּלְעָד לְגִלְעָד זַרְעִית
גִּלְעָד׃ 30 אִלֵּין בְּנֵי גִלְעָד אִיעֶזֶר זַרְעִית
אִיעֶזֶר לְחֵלֶק זַרְעִית חֵלֶק׃
31 וְאַשְׂרִיאֵל זַרְעִית אַשְׂרִיאֵלִי וְשֶׁכֶם
זַרְעִית שֶׁכֶם׃ 32 וּשְׁמִידָע זַרְעִית
שְׁמִידָע וְחֵפֶר זַרְעִית חֵפֶר׃
33 וּצְלָפְחָד בַּר חֵפֶר לָא הֲווֹ לֵיהּ
בְּנִין אֱלָהֵן בְּנָן וְשׁוּם בְּנַת צְלָפְחָד
מַחְלָה וְנוֹעָה חָגְלָה מִלְכָּה
וְתִרְצָה׃ 34 אִלֵּין זַרְעֲיָת מְנַשֶּׁה
וּמִנְיָנֵיהוֹן חַמְשִׁין וּתְרֵין אַלְפִין
וּשְׁבַע מְאָה׃ 35 אִלֵּין בְּנֵי אֶפְרַיִם
לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְשׁוּתֶלַח זַרְעִית
שׁוּתֶלַח לְבֶכֶר זַרְעִית בֶּכֶר לְתַחַן
זַרְעִית תַּחַן׃ 36 וְאִלֵּין בְּנֵי שׁוּתֶלַח לְעֵרָן
זַרְעִית עֵרָן׃ 37 אִלֵּין זַרְעֲיָת בְּנֵי
אֶפְרַיִם לְמִנְיָנֵיהוֹן תְּלָתִין וּתְרֵין
אַלְפִין וַחֲמֵשׁ מְאָה אִלֵּין בְּנֵי יוֹסֵף
לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃ 38 בְּנֵי בִנְיָמִן לְזַרְעֲיָתְהוֹן
לְבֶלַע זַרְעִית בֶּלַע לְאַשְׁבֵּל זַרְעִית
אַשְׁבֵּל לַאֲחִירָם זַרְעִית אֲחִירָם׃
39 לִשְׁפוּפָם זַרְעִית שְׁפוּפָם לְחוּפָם
זַרְעִית חוּפָם׃ 40 וַהֲווֹ בְּנֵי בֶלַע אַרְדְּ
וְנַעֲמָן זַרְעִית הָאַרְדִּי לְנַעֲמָן זַרְעִית
נַעֲמָן׃ 41 אִלֵּין בְּנֵי בִנְיָמִן לְזַרְעֲיָתְהוֹן
וּמִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין וַחֲמְשָׁא אַלְפִין
וְשִׁית מְאָה׃

24 De Jaſub, familia Jaſubitarum: de Semron, familia Semronitarum. 25 Hæ ſunt familiæ Iſachar, quarum numerus fuit ſexaginta quatuor millia, & trecenti. 26 Filii Zabulon per cognationes ſuas: de Sared, familia Sareditarum; De Elon, familia Elonitarum: de Jaleel, familia Jaleelitarum. 27 Hæ ſunt cognationes Zabulon: quarum numerus fuit ſexaginta millia, & quingenti. 28 Filii Joſeph per cognationes ſuas, Manaſſe & Ephraim. 29 Filii Manaſſe; de Machir, familia Machiritarum, & Machir genuit Galaad: de Galaad, familia Galaaditarum. 30 Iſti ſunt filii Galaad; de Jezer familia Jezeritarum: de Elech, familia Elechitarum. 31 De Aſriel, familia Aſrielitarum: de Sechem, familia Sechemitarum. 32 De Semida, familia Semidaitarum: de Epher, familia Epheritarum. 33 Salphaad autem filius Epher non habuit filios ſed filias: & nomen filiarum Salphaad; Maala & Noa, Egla, Melcha & Therſa. 34 Hæ ſunt familiæ Manaſſe: & fuit numerus earum quinquaginta duo millia, & ſeptingenti. 35 Iſti ſunt filii Ephraim, per familias ſuas: de Sutala, familia Sutalaitarum; de Becher, familia Becheritarum: de Theen, familia Theenitarum. 36 Iſti ſunt filii Sutala: de Heran, familia Heranitarum. 37 Hæ ſunt cognationes filiorum Ephraim; quarum numerus fuit triginta duo millia, & quingenti: Iſti ſunt filii Joſeph, per familias ſuas. 38 Filii Benjamin per cognationes ſuas: de Bale familia Baleitarum; de Aſbel, familia Aſbelitarum: de Achiram, familia Achiramitarum. 39 De Sephupham, familia Sephuphamitarum: de Hupham, familia Huphamitarum 40 Fueruntq; filii Bale, Arde & Naaman: de Arde familia Ardeitarum; de Naaman, familia Naamanitarum. 41 Hi ſunt filii Benjamin per cognationes ſuas, quarum numerus fuit quadraginta quinque millia, & ſexcenti.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*24 [illegible]
*25 [illegible]
**26 [illegible]
*27 [illegible]
**28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
*31 [illegible]
*32 [illegible]
*33 [illegible]
34 [illegible]
**35 [illegible]
36 [illegible]
*37 [illegible]
**38 [illegible]
*39 [illegible]
*40 [illegible]
*41 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

*24 [illegible]
*25 [illegible]
**26 [illegible]
27 [illegible]
**28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
**35 [illegible]
*36 [illegible]
37 [illegible]
**38 [illegible]
*39 [illegible]
*40 [illegible]
*41 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

*24 De Joſub, familia Joſubitarum: De Samron, familia Samronitarum: 25 Iſtæ ſunt familiæ Iſſachar juxta recenſionem eorum, ſexaginta quatuor millia & trecenti. 26 Filii Zabulon per familias ſuas: De Sared, familia Sareditarum: De Alon, familia Alonitarum: De Jahlel, familia Jahalelitarum. 27 Iſtæ ſunt familiæ Zabulon juxta recenſionem eorum, ſexaginta millia & quingenti. 28 Filii Joſeph per familias ſuas, Manaſſe & Ephraim. 29 Filii Manaſſe: De Machir, familia Machiritarum. Machir autem genuit Galaad, de quo familia Galaaditarum. 30 Iſti ſunt filii Galaad; Aëazer, familia Aëazeritarum: De Helec, familia Helecitarum: 31 Et Aſroel, familia Aſroelitarum: Et Sichem, familia Sichemitarum: 32 Et Semida, familia Semidaïtarū: Et Hepher, familia Hepheritarū. 33 Salphaad autē filius fuit Hepher: non fuerunt illi filii, ſed filiæ. Nomen verò filiarum Salphaad, Maala, & Noa, & Egla, & Melcha, & Therſa. 34 Iſtæ ſunt familiæ Manaſſe juxta recenſionem eorum, quinquaginta duo millia & ſeptingenti. 35 Hi autem ſunt filii Ephraim per familias ſuas: De Suthala, familia Suthalitharum: De Bacher, familia Bacheritarum: De Taham, familia Thahamitarum. 36 Hi ſunt filii Suthalæ: De Eden, familia Edenitarum. 37 Iſtæ ſunt familiæ filiorum Ephraim juxta recenſionem eorum, triginta duo millia & quingenti. Iſti ſunt filii Joſeph juxta familias ſuas. 38 Filii Benjamin per familias ſuas: De Bale, familia Baleïtarum: De Aſbal, familia Aſbalitarum: De Achiram, familia Achiramitarum. 39 De Supham, familia Suphamitarum: De Hupham, familia Huphamitarum. 40 De Ared, familia, Areditarum: De Noëman, familia Noëmanitarum. 41 Iſti ſunt filii Benjamin juxta familias ſuas, ſecundùm recenſionem eorum, quadraginta quinque millia & ſexcenti.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * وعساير الياسوبيين * وعساير السمرونيين * فكان عدد عساير يساخار هذه * اربعة وستين الفا
25 وثلثماية * بنو زبولون لعسايرهم عساير السرديين * وعساير الايلونيين * وعساير الحلاليين * فكان
26
27 عدد عساير زبولون هذه * ستين الفا وخمسماية * وابنا يوسف لعسايرهم منسا وافرايم * فبنو منسا
28
29 عساير الماخيريين * وعساير الجلعاديين من جلعاد بن ماخير بن منسا * وبنو جلعاد عساير
30 الايعزريين * وعساير الحلقيين * وعساير الاسرايليين * وعساير الشكميين * وعساير الشميداعيين *
31
32 وعساير الحفريين * وصلفحاد بن حفر لم يكن له بنون * بل كان له بنات * واسماهن محلا *
33 ونوعا * وحجلا * وملكا * وترصا * فكان عدد عساير منسا * هذه اثنين وخمسين الفا وسبع ماية *
34 * وبنو افرايم لعسايرهم عساير السوتلحيين * وعساير البخريين * وعساير التاحنيين * وعساير
35 العيرانيين من عيران بن سوتلح * فكان عدد عساير بني افرايم هذه * اثنين وثلثين الفا
36 وخمسماية * هولاء اولاد يوسف لعسايرهم * وبنو بنيامين وعسايرهم عساير البالعيين * وعساير
37 الاشبليين * وعساير الاحيراميين * وعساير السوفاميين * وعساير الحوفاميين * وعساير
38 الارديين * وعساير النعمانيين من بالع * فكان عدد عساير بنيامين هذه * خمسة واربعين
39 الفا وستماية *
40
41

24 Et familiæ Jaſubitarum, et familiæ Semronitarum. 25 Fuitque numerus familiarum Iſſachar iſtarum, ſexaginta quatuor millia & trecenti. 26 Filii Zabulon in familias ſuas, familiæ Sareditarum, & familiæ Ailunitarum, & familiæ Jahlaïlitarum. 27 Fuitque numerus familiarum Zabulon dictarum, ſexaginta millia & quingenti. 28 Et duo filii Joſeph per familias ſuas, Manaſſe, & Ephraim. 29 Filii verò Manaſſe ſunt familiæ Machiritarum, & familiæ Galaaditarum de Galaad filio Machir, filii Manaſſe: 30 Et filii Galaad, familiæ Jazeritarum, & familiæ Helcitarum, 31 Et familiæ Aſerjaïlitarum, & familiæ Sechemitarum, 32 Et familiæ Semidaïtarum, & familiæ Hepheritarum. 33 Porro Salſahad filius Hiphar non habuit filios, ſed habuit filias: & nomina earum Mahla, & Noa, & Hagla, & Melca, & Terſa. 34 Fuitque numerus harum familiarum Manaſſe, quinquaginta duo millia & ſeptingenti. 35 Et filii Ephraim in familias ſuas, familiæ Sutalahitarum, & familiæ Bachritarum, & familiæ Tahanitarum, 36 Et familiæ Iranitarum ex Iran filio Sutalah. 37 Fuitq; numerus familiarum filiorum Ephraim prædictarum, triginta duo millia & quingenti. Hi ſunt filii Joſeph in familias ſuas. 38 Filii verò Benjamin, & familiæ eorum, ſunt familiæ Balaïtarum, & familiæ Aſbilitarum, & familiæ Ahiramitarum, 39 Et familiæ Suphamitarum, & familiæ Huphamitarum, 40 Et familiæ Areditarum, & familiæ Naëmanitarum ex Bale. 41 Fuitque numerus familiarum Benjamin prædictarum, quadraginta quinque millia & ſexcenti.

ספר במדבר : כו

.Suchamitarum familia Sucham :ſuas familias ad ,Dan filii Iſti
42 אֵלֶּה בְנֵי־דָן לְמִשְׁפְּחֹתָם לְשׁוּחָם מִשְׁפַּחַת הַשּׁוּחָמִי
Suchamitarum familiæ Omnes .ſuas familias ad Dan familiæ Iſtæ
43 אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת דָּן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ כָּל־מִשְׁפְּחֹת הַשּׁוּחָמִי
.quadringenti & ,millia ſexaginta & ,quatuor ,ſuos viſitatos ad
לִפְקֻדֵיהֶם אַרְבָּעָה וְשִׁשִּׁים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃
.Imnahitarum familia Imnah .ſuas familias ad Aſer Filii
44 בְּנֵי אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם לְיִמְנָה מִשְׁפַּחַת הַיִּמְנָה
.Berihitarum familia Berihah .Iſvitarum familia Iſvi
לְיִשְׁוִי מִשְׁפַּחַת הַיִּשְׁוִי לִבְרִיעָה מִשְׁפַּחַת הַבְּרִיעִי׃
Malchiel .Chebritarum familia Cheber ,Berihah Filiis
45 לִבְנֵי בְרִיעָה לְחֵבֶר מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרִי לְמַלְכִּיאֵל
Iſtæ .Serach Aſer filiæ nomen Et .Malchielitarum familia
46 47 מִשְׁפַּחַת הַמַּלְכִּיאֵלִי׃ וְשֵׁם בַּת־אָשֵׁר שָׂרַח׃ אֵלֶּה
quinquaginta & tria ,ſuos viſitatos ad Aſer filiorum familiæ
מִשְׁפְּחֹת בְּנֵי־אָשֵׁר לִפְקֻדֵיהֶם שְׁלֹשָׁה וַחֲמִשִּׁים
Jachſel .ſuas familias ad Naphtali filii .quadringenti & ,millia
48 אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם לְיַחְצְאֵל
Jeſer .Ghunitarum familia Ghuni .Jachſelitarum familia
49 מִשְׁפַּחַת הַיַּחְצְאֵלִי לְגוּנִי מִשְׁפַּחַת הַגּוּנִי׃ לְיֵצֶר
Iſtæ .Sillemitarum familia Sillem .Jeſritarum familia
50 מִשְׁפַּחַת הַיִּצְרִי לְשִׁלֵּם מִשְׁפַּחַת הַשִּׁלֵּמִי׃ אֵלֶּה
,quinque ,eorum viſitati & ,ſuas familias ad Naphtali familiæ
מִשְׁפְּחֹת נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם וּפְקֻדֵיהֶם חֲמִשָּׁה
filiorum viſitati Iſti .quadringenti & ,millia quadraginta &
51 וְאַרְבָּעִים אֶלֶף וְאַרְבַּע מֵאוֹת׃ אֵלֶּה פְּקוּדֵי בְּנֵי
.triginta & ,ſeptingenti ,mille & ,millia ſexcenta ,Iſrael
יִשְׂרָאֵל שֵׁשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וָאָלֶף שְׁבַע מֵאוֹת וּשְׁלֹשִׁים׃
dividetur Iſtis :dicendo ,Moſeh ad Dominus eſt locutus Et
52 53 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ לָאֵלֶּה תֵּחָלֵק
multiplicabis Multo .nominum numero in hæreditate in terra
54 הָאָרֶץ בְּנַחֲלָה בְּמִסְפַּר שֵׁמוֹת׃ לָרַב תַּרְבֶּה
Viro .ejus hæreditatem diminues pauco & ,ejus hæreditatem
נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט תַּמְעִיט נַחֲלָתוֹ אִישׁ
ſorte in Veruntamen .ejus hæreditas dabitur ejus viſitatorum os ad
55 לְפִי פְקֻדָיו יֻתַּן נַחֲלָתוֹ׃ אַךְ־בְּגוֹרָל
ſuorum patrum extenſionum nomina ad ,terra dividetur
יֵחָלֵק אֶת־הָאָרֶץ לִשְׁמוֹת מַטּוֹת־אֲבֹתָם
ejus hæreditas dividetur ſortis os Super .accipient hæreditatem
56 יִנְחָלוּ׃ עַל־פִּי הַגּוֹרָל תֵּחָלֵק נַחֲלָתוֹ
.ſuas familias ad Levitarum viſitati iſti Et .parvum ad multum inter
57 בֵּין רַב לִמְעָט׃ וְאֵלֶּה פְקוּדֵי הַלֵּוִי לְמִשְׁפְּחֹתָם
.Chehathitarum familia Chehath ,Gherſonitarum familia Gherſon
לְגֵרְשׁוֹן מִשְׁפַּחַת הַגֵּרְשֻׁנִּי לִקְהָת מִשְׁפַּחַת הַקְּהָתִי
,Levitarum familiæ Iſtæ .Meraritarum familia Merari
58 לִמְרָרִי מִשְׁפַּחַת הַמְּרָרִי׃ אֵלֶּה מִשְׁפְּחֹת לֵוִי
,Machlitarum familia ,Chebronitarum familia ,Libnitarum familia
מִשְׁפַּחַת הַלִּבְנִי מִשְׁפַּחַת הַחֶבְרֹנִי מִשְׁפַּחַת הַמַּחְלִי
genuit Chehath Et .Chorchitarum familia ,Muſitarum familia
מִשְׁפַּחַת הַמּוּשִׁי מִשְׁפַּחַת הַקָּרְחִי וּקְהָת הוֹלִד
.Hamram
אֶת־עַמְרָם׃

Verſio VULG. LAT.

42 Filii Dan per cognationes ſuas: Suham, à quo familia Suhamitarum. Hæ ſunt cognationes Dan per familias ſuas. 43 Omnes fuére Suhamitæ, quorũ numerus erat, ſexaginta quatuor millia quadringenti. 44 Filii Aſer per cognationes ſuas: Jemna, à quo familia Jemnaitarum: Jeſſui, à quo familia Jeſſuitarum: Brie, à quo familia Brieitarum. 45 Filii Brie: Heber, à quo familia Heberitarũ: & Melchiel, à quo familia Melchielitarum. 46 Nomen autẽ 47 filiæ Aſer, fuit Sara. Hæ cognationes filiorum Aſer, & numerus eorũ, quinquaginta tria millia quadringenti. 48 Filii Nephthali p cognationes ſuas: Jeſiel, à quo familia Jeſielitarum: Guni, à quo familia Gunitarum. 49 Jeſer, à quo familia Jeſeritarum: Sellem, à quo familia Sellemitarum. 50 Hæ ſunt cognationes filiorum Nephthali p familias ſuas: quorum numerꝰ, quadraginta quinque millia quadringenti. 51 Iſta eſt ſumma filiorum Iſrael, qui recenſiti ſunt, ſexcenta millia, & mille ſeptingenti triginta. 52 Locutúſq; eſt Dñs ad Moyſen, 53 dicens; Iſtis dividetur terra juxta numerum vocabulorum 54 in poſſeſſiones ſuas. Pluribus majorem partem dabis, & paucioribus minorem: ſingulis, ſicut nunc recenſiti ſunt, 55 tradetur poſſeſſio: Ita duntaxat ut ſors terram tribubus 56 dividat & familiis. Quidquid ſorte contigerit, hoc vel plures accipiant, vel pauciores. 57 Hic quoq; eſt numerus filiorum Levi per familias ſuas: Gerſon, à quo familia Gerſonitarum: Caath, à quo familia Caathitarum: Merari, à quo familia Meraritarum. 58 Hæ ſunt familiæ Levi: Familia Lobni, familia Hebroni, familia Moholi, familia Muſi, familia Core. At verò Caath genuit Amram.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

42 Καὶ υἱοὶ Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ (μ) Σαμὲ, δῆμος ὁ (ν) Σαμεΐ. Οὗτοι δῆμοι Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν. 43 Πάντες οἱ δῆμοι Σαμεῒ κατ' ἐπισκοπὴν αὐτῶν, τέσσαρες καὶ ἑξήκοντα χιλιάδες (ξ) καὶ τετρακόσιοι. [48] Υἱοὶ Νεφθαλὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Ἀσιὴλ, δῆμος ὁ Ἀσιηλί· τῷ (ο) Γαυνὶ, δῆμος ὁ (π) Γαυνί. 49 Τῷ (ρ) Ἰεσὲρ, δῆμος ὁ (σ) Ἰεσερί· τῷ Σελλὴμ, δῆμος ὁ Σελλημί. 50 Οὗτοι δῆμοι Νεφθαλὶ ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, (τ) τεσσαράκοντα χιλιάδες καὶ τριακόσιοι. 51 Αὕτη ἡ ἐπίσκεψις υἱῶν Ἰσραὴλ, ἑξακόσιαι χιλιάδες καὶ χίλιοι καὶ ἑπτακόσιοι καὶ τριάκοντα. 52 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 53 Τούτοις μερισθήσεται ἡ γῆ, κληρονομεῖν ἐξ ἀριθμοῦ ὀνομάτων. 54 Τοῖς πλείοσι πλεονάσεις τὴν κληρονομίαν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσεις τὴν κληρονομίαν αὐτῶν· ἑκάστῳ καθὼς ἐπεσκέπησαν, δοθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. 55 Διὰ κλήρων μερισθήσεται ἡ γῆ τοῖς ὀνόμασι· κατὰ φυλὰς πατριῶν αὐτῶν κληρονομήσουσιν. 56 Ἐκ τοῦ κλήρου μεριεῖς τὴν κληρονομίαν αὐτῶν ἀναμέσον πολλῶν καὶ ὀλίγων. 57 Καὶ υἱοὶ Λευὶ κατὰ δήμους αὐτῶν· τῷ Γεδσὼν, δῆμος ὁ Γεδσωνί· τῷ Καὰθ, δῆμος ὁ Καὰθί· τῷ Μεραρὶ, δῆμος ὁ Μεραρί. 58 Οὗτοι δῆμοι υἱῶν Λευί· δῆμος ὁ Λοβενὶ, (υ) δῆμος ὁ Χεβρωνὶ, δῆμος ὁ Κορὲ, καὶ δῆμος ὁ Μουσί. καὶ Καὰθ ἐγέννησε τὸν (φ) Ἀμράμ.

Et filii Dan ſecundùm populos eorum: ipſi Same, populus qui Samei. Hi populi Dan ſecundùm populos eorum. 43 *Omnes populi Samei ſecundùm recognitionem eorum, quatuor & ſexaginta millia, & quadringenti.* [48] *Filii Nephthali ſecundùm populos eorum: ipſi Aſiel, populus qui Aſieli: ipſi Gayni, populus qui Gayni.* 49 *Ipſi Jeſer, populus qui Jeſeri: ipſi Sellem, populus qui Sellemi.* 50 *Hi populi Nephthali ex recognitione eorum, quadraginta millia, & treceuti.* 51 *Hæc eſt recognitio filiorum Iſrael, ſexaginta millia, & mille, & ſeptingenti, & triginta.* 52 *Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens,* 53 *His dividetur terra, ad hæreditandum ex numero nominum.* 54 *Iis, qui plures ſunt, multiplicabis hæreditatem; & iis, qui pauciores, minues hæreditatem eorum: unicuique, ſicut recogniti ſunt, dabitur hæreditas eorum.* 55 *Per ſortes diſtribuetur terra nominibus: ſecundùm tribus familiarum ſuarum hæreditabunt.* 56 *Ex ſorte diſtribues hæreditatem eorum inter multos & paucos.* 57 *Et filii Levi ſecundùm populos eorum: ipſi Gedſon, populus qui Gedſoni: ipſi Caath, populꝰ qui Caathi: ipſi Merari, populus qui Merari.* 58 *Hi populi filiorum Levi: populus qui Lobeni, populus qui (f) Chebroni, populus qui Core, & populus qui Muſi. Et Caath genuit Amram.*

MS.A. (μ) Σαμειδὴ, (ν) Σαμειδηί. (ξ) καὶ ἑξακόσιοι. (ο) Γωυνὶ, (π) Γωυνί. (ρ) Ἰεσρὶ, (σ) Ἰεσρί· (τ) πέντε καὶ τεσσεράκοντα χιλιάδες (υ) καὶ δῆμος ὁ Χεβρὼν, καὶ δῆμος ὁ Ὁμουσί, καὶ δῆμος ὁ Κορέ. Καὶ Καὰθ (φ) Ἀμβεάμ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

42 * ܘܒܢܝ ܕܢ ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ. ܫܘܚܡ. ܫܪܒܬܐ ܕܫܘܚܡ ܗܠܝܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܕܢ ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ.
43 * ܟܠܗܝܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܫܘܚܡ ܠܡܢܝܢܗܘܢ. ܫܬܝܢ ܘܐܪܒܥܐ ܐܠܦܝܢ ܘܐܪܒܥܡܐܐ. * ܘܒܢܝ ܐܫܝܪ
44 ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ. ܝܡܢܐ. ܫܪܒܬܐ ܕܝܡܢܐ. ܝܫܘܐ. ܫܪܒܬܐ ܕܝܫܘܐ. ܝܫܘܝ. ܫܪܒܬܐ ܕܝܫܘܝ.
45 ܒܪܝܥܐ. ܫܪܒܬܐ ܕܒܪܝܥܐ. * ܘܒܢܝ ܒܪܝܥܐ. ܚܒܪ. ܫܪܒܬܐ ܕܚܒܪ. ܡܠܟܝܐܝܠ. ܫܪܒܬܐ
46 ܕܡܠܟܝܐܝܠ. * ܘܫܡܐ ܕܒܪܬ ܐܫܝܪ ܣܪܚ. * ܗܠܝܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܒܢܝ ܐܫܝܪ ܠܡܢܝܢܗܘܢ. ܚܡܫܝܢ
47 ܘܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܐܪܒܥܡܐܐ. * ܒܢܝ ܢܦܬܠܝ ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ. ܢܚܫܐܝܠ. ܫܪܒܬܐ
48 ܕܢܚܫܐܝܠ. ܓܘܢܝ. ܫܪܒܬܐ ܕܓܘܢܝ. * ܝܨܪ. ܫܪܒܬܐ ܕܝܨܪ. ܫܠܝܡ. ܫܪܒܬܐ ܕܫܠܝܡ.
49 * ܗܠܝܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܒܢܝ ܢܦܬܠܝ ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ. ܘܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ
50 ܐܠܦܝܢ ܘܐܪܒܥܡܐܐ. * ܗܠܝܢ ܡܢܝܢܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܫܬܡܐܐ ܐܠܦܝܢ ܘܐܠܦ
51 ܘܫܒܥܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ. * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܠܗܠܝܢ ܬܬܦܠܓ
52 ܐܪܥܐ ܒܝܪܬܘܬܐ ܒܡܢܝܢܐ ܕܫܡܗܐ. * ܠܣܓܝܐܐ ܐܣܓܐ ܝܪܬܘܬܗܘܢ. ܘܠܙܥܘܪܐ ܐܙܥܪ
53 ܝܪܬܘܬܗܘܢ. ܐܢܫ ܐܝܟ ܡܢܝܢܗ ܢܣܒ ܝܪܬܘܬܗ. * ܒܪܡ ܒܦܣܐ ܬܬܦܠܓ ܐܪܥܐ.
54 ܘܐܝܟ ܫܡܗܐ ܕܫܒܛܐ ܕܐܒܗܬܗܘܢ ܢܐܪܬܘܢ. * ܒܦܣܐ ܬܬܦܠܓ ܝܪܬܘܬܗܘܢ ܒܝܬ ܣܓܝܐܐ
55 ܠܙܥܘܪܐ. * ܗܠܝܢ ܡܢܝܢܐ ܕܠܘܝܐ ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ: ܓܪܫܘܢ. ܫܪܒܬܐ ܕܓܪܫܘܢ. ܩܗܬ.
56 ܫܪܒܬܐ ܕܩܗܬ. ܡܪܪܝ. ܫܪܒܬܐ ܕܡܪܪܝ. * ܗܠܝܢ ܫܪ̈ܒܬܐ ܕܠܘܝܐ. ܫܪܒܬܐ ܕܠܒܢܝ.
57 ܫܪܒܬܐ ܕܚܒܪܘܢ. ܫܪܒܬܐ ܕܡܚܠܝ. ܫܪܒܬܐ ܕܡܘܫܝ. ܫܪܒܬܐ ܕܩܘܪܚ. ܘܩܗܬ
58 ܐܘܠܕ ܠܥܡܪܡ.

42 Et filii Dan per familias ſuas, Soham, *à quo* familia Sohamitarum. Iſtæ ſunt familiæ Dan juxta familias ſuas. 43 Omnes familiæ Soham juxta numerum ſuum, ſexaginta millia & quadringenti. 44 Filii Aſir per familias ſuas, Jemna, *à quo* familia Jemnitarum: Jeſua, *à quo* familia Jeſuaïtarum: Jaſui, *à quo* familia Jaſuitarũ: Beria, *à quo* familia Beriaïtarũ. 45 Filii autem Beria, Heber, *à quo* familia Heberitarum: Malchiel, *à quo* familia Malchielitarũ. 46 Nomen verò filiæ Aſir, Sarah. 47 Iſtæ ſunt familiæ filiorũ Aſir juxta numerum ſuum, quinquaginta tria millia & quadringenti. 48 Filii Nephtali per familias ſuas, Nahſaël, *unde* familia Nahſaëlitarum: Guni *unde* familia Gunitarum: 49 Jaſar *unde* familia Jaſaritarum: Salim, *unde* familia Salimitarum. 50 Iſtæ ſunt familiæ filiorum Nephtali ſecundùm familias ſuas: & numerus eorum, quadraginta quinq; millia & quadringenti. 51 Omnes itaq; cenſus filiorũ Iſrael, ſexcenta millia, mille, & ſeptingenti triginta. 52 Et locutꝰ eſt Dominꝰ cũ Moſe, dixitq; ad eum; 53 Iſtis diſtribuatur terra in hæreditatem juxta numerum nominum. 54 Pluribus multiplicabis hæreditatem, & paucioribus diminues hæreditatem: quiſq; juxta numerum ſuum accipiet hæreditatem ſuam. 55 Veruntamen ſorte dividatur terra, & juxta nomina tribuum patrum ſuorum hæreditatem accipiant. 56 Per ſortes dividatur hæreditas inter multos & paucos. 57 Verùm hi ſunt numeri Levitarum per familias ſuas: Gerſon *à quo* familia Gerſonitarum: Cahath, *à quo* familia Cahathitarum: Merari, *à quo* familia Meraritarum. 58 Iſtæ ſunt familiæ Levitarum: familia Lebnitarum, familia Hebronitarum, familia Mahlitarum, familia Muſitarum, familia Corahitarum. Cahath verò genuit Amram.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS.

42 אִלֵּין בְּנֵי־דָן לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְשׁוּחָם
זַרְעִית שׁוּחָם אִלֵּין זַרְעֲיַת דָּן
43 לְזַרְעֲיָתְהוֹן׃ כָּל־זַרְעֲיַת שׁוּחָם
לְמִנְיָנֵיהוֹן שִׁתִּין וְאַרְבַּע אַלְפִין
44 וְאַרְבַּע מְאָה׃ בְּנֵי אָשֵׁר
לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְיִמְנָה זַרְעִית יִמְנָה
לְיִשְׁוִי זַרְעִית יִשְׁוִי לִבְרִיעָה זַרְעִית
45 בְּרִיעָה׃ לִבְנֵי בְרִיעָה לְחֶבֶר
זַרְעִית חֶבֶר לְמַלְכִּיאֵל זַרְעִית
46 מַלְכִּיאֵל׃ וְשׁוּם בַּת־אָשֵׁר סָרַח׃
47 אִלֵּין זַרְעֲיַת בְּנֵי־אָשֵׁר לְמִנְיָנֵיהוֹן
חַמְשִׁין וּתְלָתָא אַלְפִין וְאַרְבַּע
48 מְאָה׃ בְּנֵי נַפְתָּלִי לְזַרְעֲיָתְהוֹן
לְיַחְצְאֵל זַרְעִית יַחְצְאֵל לְגוּנִי זַרְעִית
49 גּוּנִי׃ לְיֵצֶר זַרְעִית יֵצֶר לְשִׁלֵּם
50 זַרְעִית שִׁלֵּם׃ אִלֵּין זַרְעֲיַת נַפְתָּלִי
לְזַרְעֲיָתְהוֹן וּמִנְיָנֵיהוֹן אַרְבְּעִין
וְחַמְשָׁא אַלְפִין וְאַרְבַּע מְאָה׃
51 אִלֵּין מִנְיָנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שִׁית־מְאָה
וְחַד אַלְפִין שְׁבַע מְאָה וּתְלָתִין׃
52 וּמַלֵּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה לְמֵימַר׃
53 לְאִלֵּין תִּתְפְּלֵג אַרְעָא בְּאַחְסָנָא
54 בְּמִנְיַן שְׁמָהָן׃ לְסַגִּיאֵי תַּסְגוֹן
אַחְסַנְתְּהוֹן וְלִזְעִירֵי תַּזְעֲרוּן
אַחְסַנְתְּהוֹן גְּבַר לְפוּם־מִנְיָנוֹהִי
55 תִּתְיְהֵיב אַחְסַנְתֵּיהּ׃ בְּרַם־
בְּעַדְבָּא תִּתְפְּלֵג יָת־אַרְעָא
לִשְׁמָהָן שִׁבְטֵי־אֲבָהָתְהוֹן יַחְסְנוּן׃
56 עַל־פּוּם עַדְבָּא תִּתְפְּלֵג אַחְסַנְתְּהוֹן
57 בֵּין־סַגִּיאֵי לִזְעִירֵי׃ וְאִלֵּין מִנְיָנֵי
לֵיוָאֵי לְזַרְעֲיָתְהוֹן לְגֵרְשׁוֹן זַרְעִית
גֵּרְשׁוֹן לִקְהָת זַרְעִית קְהָת לִמְרָרִי
58 זַרְעִית מְרָרִי׃ אִלֵּין זַרְעֲיַת לֵוִי
זַרְעִית לִבְנִי זַרְעִית חֶבְרוֹן זַרְעִית
מַחְלִי זַרְעִית מוּשִׁי זַרְעִית קֹרַח
וּקְהָת אוֹלֵיד יָת־עַמְרָם׃

42 Iſti ſunt filii Dan, per cognationes ſuas; de Suham familia Suhamitarum: hæ ſunt familiæ Dan, per cognationes ſuas. 43 Omnes qui numerati ſunt de familia Suham, fuerunt ſexaginta quatuor millia, & quadringenti. 44 Filii Aſer, per cognationes ſuas: de Jemna, familia Jemnaitarum; de Jeſvi, familia Jeſvitarum; de Beria, familia Bereitarum. 45 Filiorum Beriæ; de Heber, familia Heberitarum: de Malchiel, familia Malchielitarum. 46 Nomen autem filiæ Aſer fuit Sara. 47 Hæ ſunt familiæ filiorum Aſer: quarum numerus fuit quinquaginta tria millia, & quadringenti. 48 Filii Neptali, per cognationes ſuas; de Jaſiel, familia Jaſielitarum: de Guni, familia Gunitarum. 49 De Jaſer, familia Jaſeritarum: de Silem, familia Silemitarum. 50 Iſtæ ſunt cognationes Neptali, per familias ſuas: & numerus earum fuit quadraginta quinque millia, & quadringenti. 51 Hi ſunt filii Iſrael qui numerati ſunt, ſexcenta millia & mille, & ſeptingenti & triginta. 52 Locutuſque eſt Dominus cum Moyſe dicens. 53 Iſtis divides terram in poſſeſſionem, juxta numerum nominum eorum. 54 Pluribus majorem poſſeſſionem dabis; & paucioribus minorem poſſeſſionem dabis: unicuique juxta numeratos ſuos dabitur poſſeſſio ejus. 55 Veruntamen per ſortem dividetur terra: per nomina tribuum patrum ſuorum poſſidebitur. 56 Per ſortem dividetur poſſeſſio eorum, ſive plures ſive pauci ſunt. 57 Iſti ſunt filii Levi per familias ſuas: de Gerſon, familia Gerſonitarum; de Caath, familia Caathitarum: de Merari, familia Meraritarum. 58 Iſtæ ſunt familiæ Levi; familia Lobni, familia Ebron, familia Mooli, familia Muſi, familia Chore: Caath autem genuit Amram.

[illegible]

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

42 [illegible]
43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]
46 [illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]
52 [illegible]
53 [illegible]
54 [illegible]
55 [illegible]
56 [illegible]
57 [illegible]
58 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

42 [illegible]
43 [illegible]
44 [illegible]
45 [illegible]
46 [illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]
52 [illegible]
53 [illegible]
54 [illegible]
55 [illegible]
56 [illegible]
57 [illegible]
58 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

42 *Iſti ſunt filii Dan per familias ſuas. De Suham, familia Suhamitarũ. Iſtæ ſunt familiæ Dan juxta familias ſuas.* 43 *Omnes familiæ Suhamitarũ, & recenſiti eorum, ſexaginta quatuor millia & quadringenti.* 44 *Filii Aſer per familias ſuas: De Jemna, familia Jemnitarum: De Jeſua, familia Jeſuatarum: De Baria, familia Bariatarum:* 45 *De Heber, familia Heberitarum: De Melchiel, familia Melchielitarum.* 46 *Nomen autem filiæ Aſer fuit Sara.* 47 *Iſtæ ſunt familiæ filiorum Aſer juxta recenſionem eorum, quinquaginta tria millia & quadringenti.* 48 *Filii Nephtali per familias ſuas: De Jehaſel familia Jehaſelitarum: De Guni, familia Gunitarum:* 49 *De Jeſer, familia Jeſeritarum: De Salom, familia Salomitarum.* 50 *Iſtæ ſunt familiæ Nephtali juxta familias ſuas, & recenſionẽ eorũ, quadraginta quinq; millia et quadringenti.* 51 *Iſti ſunt recenſiti filiorum Iſrael, ſexcenta millia, & mille ſeptingenti, et triginta.* 52 *Poſt hæc locutus eſt Dominus Moſi, dicens;* 53 *Iſtis dividetur terra in hæreditatem ſecundùm numerum nominum.* 54 *Iis qui plures ſunt, multiplicabis hæreditatem eorum; & iis qui pauciores ſunt, minues hæreditatem eorum: unicuiq; pro ratione recenſitorum ſuorũ, dabitur hæreditas ſua.* 55 *Attamen ſorte dividetur terra: Juxta nomina tribuum patrum ſuorum hæreditatem ſortientur.* 56 *Secundũ ſortem dividetur hæreditas inter multos & paucos.* 57 *Iſti ſunt autẽ recenſiti Levitarum per familias eorum: De Gerſone, familia Gerſonitarũ: De Caath, familia Caathitarum: De Merari, familia Meraritarum.* 58 *Iſtæ ſunt familiæ filiorum Levi; familia Lobnitarum, & familia Hebronitarum, & familia Mahalitarum, & familia Coreitarum, & familia Muſitatarum. Caath autem genuit Amram.*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

42 * وبنو دان لعشايرهم عشاير السوحاميين * وما تعشر منها * فكان عدد ذلك اربعة وستين
43 الفا واربع مائة * وبنو اشير لعشايرهم عشاير اليمنيين * وعشاير اليسويين * وعشاير
44 البريعيين * وعشاير الحبريين * وعشاير الملكائيليين من بريعا * وكان اسم ابنة اشير
45 46 سارح * فكان عدد عشاير اشير هذه ثلاثة وخمسين الفا واربع مائة * وبنو نفتالي لعشايرهم
47 48 عشاير الحصائيليين * وعشاير الجونيين * وعشاير اليصريين * وعشاير الشليميين * فكان
49 عدد عشاير نفتالي هذه * خمسة واربعون الفا واربع مائة * فذلك جملة عدد بني اسرائيل
50 51 ستماية الف والف واحد وسبع مائة وثلاثون * وكلم الله موسى قائلا * لهولاء يجب ان
52 53 تقسم الارض نحلة باحصاء اسمائهم * فللكثير تكثر نحلته * وللقليل تقللها * كل سبط
54 على قدر عدده يعطى نحلته * لكن يقسم البلد بالسهم باسماء اسباط ابائهم * وعلى
55 قدر السهم تقسم نحلتهم بين كثير وقليل * وهذه اعداد لوي لعشايرهم * عشاير
56 57 الجرسونيين * وعشاير القهاثيين * وعشاير المراريين * وعشاير اللبنيين
58 وعشاير الحبرونيين * وعشاير المحليين * وعشاير الموشيين * وعشاير القرحيين * وقهاث
ولد عمرام *

42 *Et filii Dan in familias ſuas, familiæ Suhamitæ, & familiæ quæ deſcenderunt ex eis.* 43 *Fuitque numerus earum, ſexaginta quatuor millia & quadringenti.* 44 *Et filii Aſir per familias ſuas, familiæ Jemnitarum, & familiæ Jaſuitarum, & familiæ Beriitarum,* 45 *Et familiæ Heberitarum, et familiæ Melcaïlitarum ex Berjaa.* 46 *Et erat nomen filiæ Aſir, Sareh.* 47 *Fuitque numerus familiarum Aſir prædictarum, quinquaginta tria millia & quadringenti.* 48 *Et filii Nephtali in familias ſuas. familiæ Jahſaïlitarum, & familiæ Gunitarum,* 49 *Et familiæ Jeſeritarum, & familiæ Salimitarum.* 50 *Fuitque numerus familiarum Nephtali iſtarum, quadraginta quinque millia & quadringenti.* 51 *Hæc igitur eſt ſumma numeri filiorum Iſrail, ſexcenta millia, & mille viri, ſeptingenti triginta.* 52 *Et allocutus eſt Deus Muſam, dicens;* 53 *His oportet ut dividatur terra in poſſeſſionem ſecundùm numerum nominum eorum.* 54 *Et quidem multis multiplicabis poſſeſſionem eorum, & paucis minorabis illam, cuilibet tribui juxta numerum ſuum tribuetur poſſeſſio.* 55 *Sed tamen dividetur terra ſortibus per nomina tribuum patrum eorum.* 56 *Et juxta ſortem eorum dividetur poſſeſſio eorum inter multos, & paucos.* 57 *Et hi ſunt numeri Livi per cognationes ſuas: familiæ Gerſonitarum, & familiæ Cahathitarum, & familiæ Meraritarum.* 58 *Et reliquæ familiæ eorum ſunt familiæ Lebnitarum, et familiæ Hebronitarum, & familiæ Mahlitarum, & familiæ Muſitarum, & familiæ Corahitarum. Genuitque Cahath Amramum.*

eam peperit quam ,Levi filia Jochebed ,Hamram uxoris nomen Et
59 ושם אשת עמרם יוכבד בת לוי אשר ילדה אתה
,Moſeh & ,Aharon Hamram ipſi peperit Et .Ægypto in Levi ipſi
ללוי במצרים ותלד לעמרם את אהרן ואת משה
& ,Nadab Aharon ipſi eſt natus Et.eorum ſororem Miriam &
60 ואת מרים אחתם: ויולד לאהרן את נדב ואת
,Abihu &,Nadab eſt mortu⁹ Et .Ithamar & ,Elhazar ,Abihu
61 אביהוא את אלעזר ואת איתמר: וימת נדב ואביהוא
fuerunt Et .Domini facies ad alienum ignem eos faciendo appropinquare in
62 בהקריבם אש זרה לפני יהוה: ויהיו
,menſis filio à maſculus omnis ,millia viginti & ,tria ,eorum viſitati
פקדיהם שלשה ועשרים אלף כל זכר מבן חדש
non quia :Iſrael filiorum medio in ſunt viſitati non quia :ſupra &
ומעלה כי לא התפקדו בתוך בני ישראל כי לא
viſitati Iſti .Iſrael filiorum medio in hæreditas eis fuit data
63 נתן להם נחלה בתוך בני ישראל: אלה פקודי
Iſrael filios viſitaverunt qui ,ſacerdotis Elhazar & ,Moſeh
משה ואלעזר הכהן אשר פקדו את בני ישראל
quiſquam fuit non iſtis in Et .Jerecho Jarden ſuper ,Moab campeſtribus in
64 בערבת מואב על ירדן ירחו: ובאלה לא היה איש
filios viſitaverunt qui ,ſacerdotis Aharon & Moſeh viſitatis de
מפקודי משה ואהרן הכהן אשר פקדו את בני
Moriendo :eis Dominus dixit Quia .Sinai deſerto in Iſrael
65 ישראל במדבר סיני: כי אמר יהוה להם מות
quinimo ,quiſquam eis ex fuit ſuperſtes non Et.deſerto in morientur
ימתו במדבר ולא נותר מהם איש כי אם
.Nun filius Jehoſuah &,Jephunneh filius Caleb
כלב בן יפנה ויהושע בן נון:

CAP. XXVII. כז

,Gilhad filii ,Chepher filii,Selophchad filiæ appropinquaverunt Et
1 ותקרבנה בנות צלפחד בן חפר בן גלעד
hæc & :Joſeph filii Menaſſeh familiis ;Menaſſeh filii ,Machir filii
בן מכיר בן מנשה למשפחת מנשה בן יוסף ואלה
,Milcha & ,Choglah & ,Nohah ,Machlah ,ejus filiarum nomina
שמות בנתיו מחלה נעה וחגלה ומלכה
,ſacerdotis Elhazar facies ad & ,Moſeh facies ad ſteterunt Et .Thirſah &
2 ותרצה: ותעמדנה לפני משה ולפני אלעזר הכהן
:dicendo ,conventus tentorii oſtium ,cœtus omnis & ,prælatorum facies ad &
ולפני הנשאם וכל העדה פתח אהל מועד לאמר:
cœtus medio in fuit non ipſe & ,deſerto in eſt mortuus noſter Pater
3 אבינו מת במדבר והוא לא היה בתוך העדה
ſuo peccato in quia :Corach cœtu in Dominum ſuper convenientium
הנועדים על יהוה בעדת קרח כי בחטאו
nomen diminuetur Quid Ad .ei fuerunt non filii & ,eſt mortuus
4 מת ובנים לא היו לו: למה יגרע שם
nobis Da ?filius ei non quia ,ejus familiæ medio de noſtri patris
אבינו מתוך משפחתו כי אין לו בן תנה לנו
Moſeh fecit accedere Et .noſtri patris fratrum medio in poſſeſſionem
5 אחזה בתוך אחי אבינו: ויקרב משה את
.Domini facies ad earum judicium
משפטן לפני יהוה:

Verſio VULG. LAT.

59 Qui habuit uxorem Jochabed filiam Levi, quæ nata eſt ei in Ægypto. Hæc genuit Amram viro ſuo filios, Aaron, & Moyſen, & Mariam ſororẽ eorũ. 60 De Aaron orti ſunt Nadab & Abiu, & Eleazar & Ithamar: 61 Quorum Nadab & Abiu mortui ſunt, cùm obtuliſſent ignem alienum coram Domino. 62 Fuerúntq; omnes qui numerati ſunt, viginti tria millia generis maſculini, ab uno menſe & ſuprá: quia non ſunt recenſiti inter filios Iſrael, nec eis cũ cæteris data poſſeſſio eſt. 63 Hic eſt numerus filiorum Iſrael, qui deſcripti ſunt à Moyſe & Eleazaro ſacerdote, in campeſtrib⁹ Moab ſupra Jordanem contra Jericho. 64 Inter quos, nullus fuit eorum qui antè numerati ſunt à Moyſe & Aaron in deſerto Sinai. 65 Prædixerat enim Dñs, quòd omnes morerentur in ſolitudine. Nullúſq; remanſit ex eis, niſi Caleb filius Jephone, & Joſue filius Nun.

CAP. XXVII.

1 ACceſſerunt autem filiæ Salphaad, filii Hepher, filii Galaad, filii Machir, filii Manaſſe, qui fuit filius Joſeph: quarum ſunt nomina, Maala, & Noa, & Hegla, & Melcha, & Therſa. 2 Steterúntque coram Moyſe & Eleazaro ſacerdote, & cunctis principibus populi, ad oſtium tabernaculi fœderis, atque dixerunt; 3 Pater noſter mortuus eſt in deſerto, nec fuit in ſeditione, quæ concitata eſt contra Dominum ſub Core, ſed in peccato ſuo mortuus eſt: hic nõ habuit mares filios. Cur tollitur nomẽ illius de familia ſua, quia non habuit filium? Date nobis poſſeſſionem inter cognatos patris noſtri. 4 Retulítque Moyſes cauſam earum ad judicium Domini.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

59 Τὸ δὲ ὄνομα τῆς γυναικὸς (χ) αὐτοῦ Ἰωχαβὲδ, θυγάτηρ Λευὶ, ἣ ἔτεκε τούτους τῷ Λευὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἔτεκε τῷ (ψ) Ἀμβρὰμ τὸν Ἀαρὼν καὶ Μωυσῆν, καὶ Μαριὰμ 60 τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν. (ω) Καὶ ἐγεννήθησαν τῷ Ἀαρὼν, ὅ, τε Ναδὰβ, καὶ Ἀβιοὺδ, καὶ 61 Ἐλεάζαρ, καὶ Ἰθάμαρ. Καὶ ἀπέθανε Ναδὰβ καὶ Ἀβιοὺδ ἐν τῷ προσφέρειν αὐτοὺς πῦρ ἀλλότριον ἔναντι κυρίου ἐν τῇ ἐρήμῳ 62 Σινᾶ. Καὶ ἐγενήθησαν ἐξ ἐπισκέψεως αὐτῶν, τρεῖς καὶ εἴκοσι χιλιάδες, πᾶν ἀρσενικὸν ἀπὸ μηνιαίου καὶ ἐπάνω· οὐ γὰρ συνεπεσκέπησαν (α) ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅτι οὐ δίδοται αὐτοῖς κλῆρος ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰσ63ραήλ. Καὶ αὕτη ἡ ἐπίσκεψις Μωυσῆ καὶ Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, οἳ ἐπεσκέψαντο τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ, ἐπὶ 64 τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ. Καὶ ἐν τούτοις οὐκ ἦν ἄνθρωπος τῶν ἐπεσκεμμένων ὑπὸ Μωυσῆ καὶ Ἀαρὼν, οὓς ἐπεσκέψαντο 65 τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ Σινᾶ. Ὅτι (β) εἶπε κύριος αὐτοῖς, Θανάτῳ ἀποθανοῦνται ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ οὐ κατελείφθη ἐξ αὐτῶν οὐδὲ εἷς, πλὴν Χαλὲβ υἱὸς Ἰεφοννὴ, καὶ (γ) Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή.

59 Nomen autem uxoris ejus, Iochabed, filia Levi, quæ genuit iſtos ipſi Levi in Ægypto: & genuit ipſi Amram Aaron, & Moyſen, & Mariam ſororem 60 eorum. Et nati ſunt ipſi Aaron, Nadab, & Abiud, & Eleazar, & Ithamar. 61 Et mortuus eſt Nadab, & Abiud, in offerendo eos ignem alienum ante Dominum 62 in deſerto Sina. Et fuerunt ex recognitione eorum, tria & viginti millia, omne maſculinum ab uno menſe & ſuprà. Non enim recogniti ſunt in medio filiorum Iſrael: quia non datur eis 63 ſors in medio filiorum Iſrael. Et hæc eſt recognitio Moyſis, & Eleazari ſacerdotis: qui recognoverunt filios Iſrael in Araboth Moab, ſuper Jordanem contra 64 Jericho. Et in his non fuit homo ex iis qui recogniti fuerant ſub Moyſe, & Aaron, quos recognoverunt filios Iſrael in de65ſerto Sinai. Quoniam dixit Dominus eis, Morte morientur in deſerto. Et non remanſit ex eis ullus, niſi Chaleb filius Jephone, & Jeſus filius Naue.

MS.A. (χ) Ἀμβρὰμ Ἰωχαβὲθ, (ψ) Ἀμβρὰμ (ω) Καὶ ἐτέχθησαν (α) ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, (β) εἶπεν * αὐτοῖς, (γ) Ἰησοῦς υἱὸς Ναυή.

ΚΕΦ. κζ'.

1 Καὶ προσελθοῦσαι αἱ θυγατέρες Σαλπαὰδ υἱοῦ Ὀφὲρ, υἱοῦ Γαλαὰδ, υἱοῦ Μαχὶρ, τοῦ δήμου (α) Μανασσῆ, τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ, καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα αὐτῶν, (β) Μααλὰ, καὶ Νουὰ, καὶ (γ) Ἐγλὰ, καὶ Μελχὰ, 2 καὶ Θερσὰ, Καὶ στᾶσαι ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων, καὶ ἔναντι (δ) πάσης συναγωγῆς ἐπὶ τῆς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ 3 μαρτυρίου, λέγουσιν, Ὁ πατὴρ ἡμῶν ἀπέθανεν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ αὐτὸς οὐκ ἦν ἐν μέσῳ τῆς συναγωγῆς τῆς ἐπισυστάσης ἔναντι κυρίου ἐν τῇ συναγωγῇ Κορὲ, ὅτι δι' ἁμαρτίαν αὐτοῦ ἀπέθανε, καὶ υἱοὶ οὐκ ἐγένοντο αὐτῷ. μὴ ἐξαλειφθήτω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς ἡμῶν ἐκ μέσου τοῦ δήμου αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ υἱός· δότε ἡμῖν κατάσχεσιν (ε) ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς ἡ4μῶν. Καὶ προσήγαγε Μωυσῆς τὴν κρίσιν αὐτῶν ἔναντι κυρίου.

CAP. XXVII.

1 ET accedentes filiæ Salpaad, filii Opher, filii Galaad, filii Machir, populi Manaſſe de filiis Joſeph: & hæc nomina eorum, Maala, & Nua, & Egla, & Melcha, & Therſa; 2 Et ſtantes ante Moyſen, & ante Eleazarum ſacerdotem, & ante principes, et ante omnem ſynagogam ad oſtium tabernaculi teſtimonii, dicunt; 3 Pater noſter mortuus eſt in deſerto, & ipſe non fuit in medio ſynagogæ conjurantis contra Dominum in ſynagoga Core: quoniam propter peccatum ſuum mortuus eſt: & filii non fuerunt ei. Nè deleatur nomen patris noſtri de medio populi ſui: quoniam non eſt ei filius. Date nobis poſſeſſionem in medio fratrum patris noſtri. 4 Et retulit Moyſes judicium earum ante Dominum.

MS.A. (α) Μανναση, (β) Μαλὰ, (γ) Αἰγλὰ, (δ) πάσης τῆς συναγωγῆς (ε) ἐμ μέσῳ τῶν ἀδελφῶν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

59 * ܘܫܡܐ ܕܐܢܬܬܗ ܕܥܡܪܡ. ܝܘܟܒܪ ܒܪܬ ܠܘܝ. ܗܝ ܕܐܬܝܠܕܬ ܠܠܘܝ ܒܡܨܪܝܢ. ܘܝܠܕܬ ܠܥܡܪܡ ܠܐܗܪܘܢ ܘܠܡܘܫܐ. ܘܠܡܪܝܡ ܚܬܗܘܢ.
60 * ܘܐܬܝܠܕܘ ܠܐܗܪܘܢ. ܢܕܒ ܘܐܒܝܗܘ. ܘܐܠܝܥܙܪ ܘܐܝܬܡܪ.
61 * ܘܡܝܬܘ ܢܕܒ ܘܐܒܝܗܘ. ܟܕ ܩܪܒܘ ܢܘܪܐ ܢܘܟܪܝܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ.
62 * ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܗܘܢ. ܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ. ܟܠ ܕܟܪܐ. ܡܢ ܒܪ ܝܪܚܐ ܘܠܥܠ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܡܢܝܘ ܒܝܢܝ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܬܝܗܒܬ ܠܗܘܢ ܝܪܬܘܬܐ ܒܝܢܝ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.
63 * ܗܠܝܢ ܡܢܝܢܐ ܕܡܢܐ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܕܡܢܘ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܥܪܒܬܐ ܕܡܘܐܒ ܥܠ ܝܘܪܕܢܢ ܕܝܪܝܚܘ.
64 * ܘܒܗܠܝܢ ܠܐ ܗܘܐ ܓܒܪܐ ܡܢ ܡܢܝܢܐ ܕܡܢܐ ܡܘܫܐ ܘܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ. ܕܡܢܘ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܡܕܒܪܐ ܕܣܝܢܝ.
65 * ܡܛܠ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܪܝܐ. ܕܡܡܬ ܢܡܘܬܘܢ ܒܡܕܒܪܐ. ܘܠܐ ܢܫܬܚܪ ܡܢܗܘܢ ܐܢܫ. ܐܠܐ ܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ. ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ.

[illegible]

1 * ܘܩܪܒܘ ܒܢܬܗ ܕܨܠܦܚܕ ܒܪ ܚܦܪ ܒܪ ܓܠܥܕ ܒܪ ܡܟܝܪ ܒܪ ܡܢܫܐ. ܡܢ ܫܪܒܬܐ ܕܡܢܫܐ ܒܪ ܝܘܣܦ. ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܝܗܝܢ ܕܒܢܬܗ. ܡܚܠܐ ܘܢܘܥܐ. ܘܚܓܠܐ ܘܡܠܟܐ. ܘܬܪܨܐ.
2 * ܘܩܡ ܩܕܡ ܡܘܫܐ. ܘܩܕܡ ܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܘܩܕܡ ܪܘܪܒܢܐ. ܘܩܕܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. ܠܬܪܥܐ ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܘܐܡܪܝ.
3 * ܐܒܘܢ ܡܝܬ ܒܡܕܒܪܐ. ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܓܘ ܟܢܘܫܬܐ ܗܝ ܕܐܬܟܢܫܬ ܥܠ ܡܪܝܐ. ܒܟܢܘܫܬܗ ܕܩܘܪܚ. ܡܛܠ ܕܒܚܛܗܘܗܝ ܡܝܬ. ܘܒܢܝܐ ܠܐ ܗܘܘ ܠܗ.
4 * ܠܡܢܐ ܢܬܛܠܩ ܫܡܗ ܕܐܒܘܢ ܡܢ ܓܘ ܫܪܒܬܗ. ܕܠܝܬ ܠܗ ܒܪܐ. ܗܒܘ ܠܢ ܝܪܬܘܬܐ ܒܝܬ ܐܚܐ ܕܐܒܘܢ.
5 * ܘܩܪܒ ܡܘܫܐ ܕܝܢܗܝܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ.

59 Et nomen uxoris Amram, Jochabar filia Levi, quæ nata eſt ipſi Levi in Ægypto, peperitque ipſi Amramo Aharonem, & Moſen, & Mariam ſororem eorum. 60 Natique ſunt Aharoni Nadab, & Abihu, & Eliazar, & Ithamar. 61 Mortui ſunt autem Nadab & Abihu cùm obtulerunt ignem exterum coram Domino. 62 Fuit autem numerus eorum, viginti tria millia, omnis *videlicet*, maſculus à filio menſis & ſuprá. Non enim numerati fuerant inter filios Iſrael, quia non data fuerat eis hæreditas inter filios Iſrael. 63 Iſti ſunt numeri *deſcripti* per Moſen & Eliazar ſacerdotem, qui numeraverant filios Iſrael in Araboth Moab quæ eſt ſecus Jordanem Jericho. 64 Et inter iſtos nullus fuit ex eo numero quo Moſes & Aharon ſacerdos recenſuerant filios Iſrael in deſerto Sinai. 65 Nam dixerat eis Dominus, Nece interficientur in deſerto, nec remanebit ex eis quiſquam, niſi Caleb filius Jophna, & Jeſus filius Nun.

CAP. XXVII.

Locus de Salphehad.

1 ACceſſerunt autem filiæ Salphehad, filii Hophar, filii Gelaad, filii Machir, filii Manaſſe, de tribu Manaſſe filii Joſeph: & hæc ſunt nomina filiarum ejus, Mahla, & Joa, & Hagla, & Melcha, & Terſa: 2 Steteruntque coram Moſe, & coram Eliazar ſacerdote & coram magnatibus, & coram univerſo cœtu, ad oſtium tabernaculi temporis, & dixerunt; 3 Pater noſter mortuus eſt in deſerto, nec fuit inter congregationem illam quæ inſurrexit adverſùs Dominum, congregationem *ſcilicet*, Corah. Quia ergò in peccatis ſuis mortuus eſt, & liberos non habuit, 4 Cur deleatur nomẽ patris noſtri de medio cognationis ſuæ eò ꝙ filiũ non habuerit? Da nobis hæreditatẽ inter fratres patris noſtri. 5 Retulit ergò Moſes cauſã illarũ ad Dñm.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

59 ושום אתת עמרם יוכבד בת לוי דילידת יתה ללוי במצרים וילידת לעמרם ית אהרן וית משה וית מרים אחתהון: 60 ואתיליד לאהרן ית נדב וית אביהוא ית אלעזר וית איתמר: 61 ומית נדב ואביהוא בקרוביהון אשתא נוכריתא קדם יי: 62 והוו מניניהון עסרין ותלתא אלפין כל דכורא מבר ירחא ולעילא ארי לא אתמניאו בגו בני ישראל ארי לא אתיהבת להון אחסנא בגו בני ישראל: 63 אלין מניני משה ואלעזר כהנא די מנו ית בני ישראל במשריא דמואב על ירדנא דירחו: 64 ובאלין לא הוה גבר ממניני משה ואהרן כהנא די מנו ית בני ישראל במדברא דסיני: 65 ארי אמר יי להון ממת ימותון במדברא ולא אשתאר מנהון אנש אלהן כלב בר יפנה ויהושע בר נון:

כז

1 וקריבא בנת צלפחד בר חפר בר גלעד בר מכיר בר מנשה לזרעית מנשה בר יוסף ואלין שמהת בנתיה מחלה נועה וחגלה ומלכה ותרצה: 2 וקמא קדם משה וקדם אלעזר כהנא וקדם רברביא וכל כנשתא בתרע משכן זמנא למימר: 3 אבונא מית במדברא והוא לא הוה בגו כנשתא דאזדמנו על יי בכנשתא דקרח ארי בחוביה מית ובנין לא הוו ליה: 4 למא יתמנע שמא דאבונא מגו זרעיתיה ארי לית ליה בר הב לנא אחסנא בגו אחי אבונא: 5 וקריב משה ית דיניהן קדם יי:

59 Et nomen uxoris Amram, Jocabed filia Levi, quæ nata eſt ei in Ægypto: & peperit ex Amram Aaron & Moyſen, & 60 Mariam ſororem eorum. De Aaron autem nati ſunt Nadab & Abiu, Eleazar & Ithamar. 61 Mortuuſq; eſt Nadab & Abiu, cùm obtuliſſent ignem alie62num coram Domino. Et fuit numerus eorum, viginti tria millia; omnium maſculorum ab uno menſe & ſupra: quia non fuerunt numerati in medio filiorum Iſrael; neque enim data eſt eis poſſeſſio in 63 medio filiorum Iſrael. Hi ſunt quos numeraverunt Moyſes & Eleazar ſacerdos: quando numeraverunt filios Iſrael in campeſtribus Moab, 64 juxta Jordanem Hierico. Et in his non fuit vir eorum, qui numerati ſunt â Moyſe & Aaron ſacerdote: qui numeraverunt filios Iſrael in deſerto Sy65nai. Dixerat enim Dominus, quòd morte morerentur in ſolitudine: & nullus vir remanſit ex eis; niſi Caleb filius Jephone, & Joſue filius Nun.

CAP. XXVII.

1 ACceſſerunt autem filii Salphaad filii Epher filii Galaad, filii Machir filii Manaſſe; de cognationibus Manaſſe filii Joſeph: & hæc ſunt nomina filiarum ejus; Maala & Noa, & Egla & Melcha, & 2 Therſa. Et ſteterunt coram Moyſe & Eleazaro ſacerdote, & coram principibus & omni cœtu, in oſtio taberna3culi fœderis, dicentes. Pater noſter mortuus eſt in deſerto: & ipſe non fuit in medio congregationis eorũ qui convenerunt contra Dominum in congregatione Chore: quia in peccato ſuo mortuus 4 eſt, & non fuerunt ei filii. Cur tollitur nomen patris noſtri de medio congregationis ſuæ, quia non habet filium? da nobis poſſeſſionem inter fratres 5 patris noſtri. Retulitque Moyſes cauſam earum coram Domino.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

59 Nomen autem uxoris Amram erat Jochabed filia Levi, quæ nata eſt ipſi Levi in Ægypto; genuit verò ipſi Amram Aaronem, & Moſen, & Mariam ſororem eorum. 60 Natus eſt quoq; Aaroni Nadab, & Abihu, Eleazar, et Ithamar. 61 Sed mortui ſunt Nadab & Abihu cùm offerrent ignem (d) alienum coram Domino. 62 Fuerunt autem recenſiti eorum, viginti tria millia, omnes maſculi à filio unius menſis & ſuprà: Non enim recenſiti ſunt in medio filiorum Iſrael, eò quòd non eſt data illis hæreditas inter filios Iſrael. 63 Hi ſunt recenſiti à Moſe, & Eleazaro ſacerdote, qui recenſuerunt filios Iſrael in valle Moab juxta Jordanem Jericho. 64 Inter iſtos autem nullus fuit de recenſitis à Moſe, & Aarone ſacerdote qui recenſuerunt filios Iſrael in deſerto Sinai. 65 Dixerat enim de eis Dominus, Moriendo morientur in deſerto, neq; ſupererit quiſquam ex illis præter Caleb filium Jephone, & Joſuam filium Nun.

CAP. XXVII.

1 ACceſſerunt autem filiæ Salphaad, filii Hepher, filii Galaad, filii Machir, filii Manaſſe, de familia Manaſſe filii Joſeph. Hæc verò ſunt nomina filiarũ ejus, Maala, et Noa, Hegla, Melcha, & Terſa. 2 Stiterunt igitur ſe corã Moſe & Eleazaro ſacerdote, et coram principibus, et univerſã congregatione ad portam tabernaculi teſtimonii, dicentes; 3 Pater noſter mortuus eſt in deſerto, nec tamen ipſe fuit in congregatione eorũ qui convenerunt adverſùs Dominum in conventu Core, ſed in peccato ſuo mortuus eſt pater noſter, neq; filii fuerunt ei. 4 Quare excidetur nomen patris noſtri de medio familiæ ſuæ, eò quòd non fuit illi filius? Date nobis poſſeſſionem hæreditatis in medio fratrum patris noſtri. 5 Detulit autem Moſes cauſam illarum ante Dominum.

VER.SAM. (d) extraneum

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

59 * وكان اسم امراة عمرام يوحابد ابنة لاوي التي ولدت للاوي بمصر * فولدت لعمرام هرون * وموسي * ومريم اختهما *
60 وولد لهرون ناداب * وابيهو * والعازار * وايثامار *
61 ومات ناداب وابيهو لما قربا نارا غريبة بين يدي الله *
62 فكان عددهم ثلاثة وعشرين الفا * كل ذكر من ابن شهر فصاعدا * لم يعدوا في جملة بني اسرايل * اذ لم يعطوا نحلة في وسطهم *
63 هاولاء معدودو موسي والعازار الامام * اللذان عدا بني اسرايل في بيدا ماب على اردن يريحا *
64 ولم يكن فيهم رجل من معدودي موسي وهرون الامام * اذ عدا بني اسرايل في برية سينا *
65 لان الله حكم عليهم بان يموتوا في البرية * ولم يبق منهم رجل الا كاليب بن يفنا * ويوسع بن نون *

* الفصل السابع والعشرون *

1 * ثم تقدم بنات صلفحاد بن حفر * بن جلعاد * بن ماخير * بن منسا من عشاير منسي بن يوسف * اللاتي اسماهن محلا * ونوعا * وحجلا * وملكا * وترصا *
2 فقمن بين يدي موسي والعازار الامام والاشراف وساير الجماعة عند باب خباء المحضر قايلات *
3 ان ابانا مات في البرية * وهو لم يكن في جملة الجماعة الذين تجمعوا على الله مع قورح * وانه بخطيته مات * ولم يخلف بنين *
4 ولم ينقص اسم ابينا من بين عشيرته * اذ ليس له ابن * فاعطنا نحلة فيما بين اعمامنا *
5 فرفع موسي حكمهن الى الله *

59 Erátque nomen uxoris Amram, Jochabad filia Livi, quæ nata eſt ipſi Livi in Ægypto. Genuit ergò Amramo Haronem, & Muſam, et Mariam ſororem utriuſque. 60 Et nati ſunt Haroni Nadhab, & Abihu, et Elazar, & Ithamar. 61 Et mortui ſunt Nadhab & Abihu, quando obtulerunt ignem exterum in conſpectu Dei. 62 Fuitq; numerus eorum, viginti tria millia, omnium videlicet, maſculorum à filio unius menſis et ſuprà, qui non fuêre numerati inter ſummam filiorum Iſrail, cùm non data fuerit ipſis poſſeſſio in medio eorum. 63 Hi ſunt qui numerati ſunt à Muſa, & Elazaro ſacerdote, qui numeravêre filios Iſrail in campeſtribus Moab ſecus Jordanem Jeriha. 64 Et non fuit inter eos ullus ex iis qui recenſiti fuerant à Muſa et Harone ſacerdote, quando recenſuerunt ambo filios Iſrail in deſerto Sinai: 65 Quia Deus condemnaverat eos ut morerentur in ſolitudine; et non remanſit ex eis quiſpiam, niſi Calib filius Jefonna, & Juſaa filius Nun.

CAP. XXVII.

1 POſthæc acceſſerunt filiæ Salphehad filii Hifar, filii Galaad, filii Machir, filii Manaſſe, de familiis Manaſſe filii Joſeph, quarum nomina ſunt Mahla, et Noa, et Hagla, et Melca, et Terſa. 2 Steterúntque coram Muſa et Elazar ſacerdote, et principibus, et reliquo cœtu, prope jannam tabernaculi præſentiæ, dicentes; 3 Sanè pater noſter mortuus eſt in deſerto, at ipſe non fuit in numero congregationis eorum qui convenerant contra Deum cum Corah: et quidem in peccato ſuo mortuus eſt, et non reliquit filios. 4 At quare delebitur nomen patris noſtri de cognatione ſua quòd non ſit illi filius? Da igitur nobis poſſeſſionem inter patruos noſtros. 5 Detulitque Muſa judicium earum ad Deum.

ספר במדבר: כז

Selophchad filiæ Rectum :dicendo ,Moſch ad Dominus dixit Et
6 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ כֵּן בְּנוֹת צְלָפְחָד 7
fratrum medio in hæreditatis apprehenſionem eis dabis Dando loquentes
דֹּבְרֹת נָתֹן תִּתֵּן לָהֶם אֲחֻזַּת נַחֲלָה בְּתוֹךְ אֲחֵי
.eas ad earum patris hæreditatem facies tranſire & :earum patris
אֲבִיהֶם וְהַעֲבַרְתָּ אֶת־נַחֲלַת אֲבִיהֶן לָהֶן׃
filius &,fuerit mortuꝰ cum Vir :dicendo ,loquêris Iſrael filios ad Et
8 וְאֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תְּדַבֵּר לֵאמֹר אִישׁ כִּי־יָמוּת וּבֵן
ſi Et .ejus filiam ad ejus hæreditatem facietis tranſire & ,ei non
אֵין לוֹ וְהַעֲבַרְתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְבִתּוֹ׃ וְאִם־ 9
ſi Et .ejus fratribus ejus hæreditatem dabitis & ,filia ei non
אֵין לוֹ בַּת וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לְאֶחָיו׃ וְאִם־ 10
.ejus patris fratribus ejus hæreditatem dabitis & ,fratres ei non
אֵין לוֹ אַחִים וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לַאֲחֵי אָבִיו׃
,ejus carni ejus hæreditatem dabitis & ,ejus patris fratres non ſi Et
11 וְאִם־אֵין אַחִים לְאָבִיו וּנְתַתֶּם אֶת־נַחֲלָתוֹ לִשְׁאֵרוֹ
filiis erit & :eam hæreditabit & ;ejus familia de ,eum ad propinquæ
הַקָּרֹב אֵלָיו מִמִּשְׁפַּחְתּוֹ וְיָרַשׁ אֹתָהּ וְהָיְתָה לִבְנֵי
Dominus præcepit quemadmodum ,judicii ſtatutum in Iſrael
יִשְׂרָאֵל לְחֻקַּת מִשְׁפָּט כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה
montem in Aſcende :Moſch ad Dominus dixit Et .Moſch
אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה עֲלֵה אֶל־הַר 12
.Iſrael filiis dedi quam terram vide & ;iſtum Habarim
הָעֲבָרִים הַזֶּה וּרְאֵה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃
quemadmodum ;tu etiam ,tuos populos ad colligêris & ,eam videbis Et
13 וְרָאִיתָה אֹתָהּ וְנֶאֱסַפְתָּ אֶל־עַמֶּיךָ גַּם־אָתָּה כַּאֲשֶׁר
meo ori fuiſtis rebelles Quemadmodum .tuus frater Aharon eſt collectus
נֶאֱסַף אַהֲרֹן אָחִיךָ׃ כַּאֲשֶׁר מְרִיתֶם פִּי 14
aquis in me faciendum ſanctificare ad ,cœtus jurgio in ,Sin deſerto in
בְּמִדְבַּר־צִן בִּמְרִיבַת הָעֵדָה לְהַקְדִּישֵׁנִי בַמַּיִם
eſt locutus Et .Sin deſerti Cades jurgii aquæ Iſtæ.eorum oculis in
לְעֵינֵיהֶם הֵם מֵי־מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן׃ וַיְדַבֵּר 15
Deus Dominus Viſitet :dicendo ,Dominum ad Moſch
מֹשֶׁה אֶל־יְהוָה לֵאמֹר׃ יִפְקֹד יְהוָה אֱלֹהֵי 16
egrediatur Qui .cœtum ſuper virum ,carnis omnis ſpirituum
הָרוּחֹת לְכָל־בָּשָׂר אִישׁ עַל־הָעֵדָה׃ אֲשֶׁר־יֵצֵא 17
,eos educat qui & ;eorum conſpectus ad ingrediatur qui & ;eorum facies ad
לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יָבֹא לִפְנֵיהֶם וַאֲשֶׁר יוֹצִיאֵם
,pecus ſicut ,Domini cœtus ſit non & :eos introducat qui &
וַאֲשֶׁר יְבִיאֵם וְלֹא תִהְיֶה עֲדַת יְהוָה כַּצֹּאן
:Moſch ad Dominus dixit Et .paſtor eis non cui
אֲשֶׁר אֵין־לָהֶם רֹעֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה 18
fulcies & ;eo in ſpiritus cui virum ,Nun filium Jehoſuah tibi Cape
קַח־לְךָ אֶת־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אִישׁ אֲשֶׁר־רוּחַ בּוֹ וְסָמַכְתָּ
Elhazar facies ad eum facies ſtare Et .eum ſuper tuam manum
אֶת־יָדְךָ עָלָיו׃ וְהַעֲמַדְתָּ אֹתוֹ לִפְנֵי אֶלְעָזָר 19
.eorum oculis in ei præcipies & ;cœtus omnis facies ad & ,ſacerdotis
הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל־הָעֵדָה וְצִוִּיתָה אֹתוֹ לְעֵינֵיהֶם׃
filiorum cœtus omnis audiant ut ,eum ſuper tuo ſplendore de dabis Et
20 וְנָתַתָּה מֵהוֹדְךָ עָלָיו לְמַעַן יִשְׁמְעוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי
.Iſrael
יִשְׂרָאֵל׃

Verſio VULG. LAT.

5 6 Qui dixit ad eum; Juſtam rem poſtulant filiæ Salphaad: da eis poſſeſſionem inter cognatos patris ſui, & ei in hæreditatē ſuccedāt. 7 8 Ad filios autē Iſrael loquêris hæc; Homo cùm mortuꝰ fuerit abſq; filio, ad filiam ejus tranſibit hæreditas. 9 Si filiā non habuerit, habebit ſucceſſores fratres 10 ſuos. Quòd ſi & fratres non fuerint, dabitis hæreditatem fratribus patris 11 ejus. Sin autem nec patruos habuerit, dabitur hæreditas his qui ei proximi ſunt. Eritq; hoc filiis Iſrael ſanctum lege perpetuā, ſicut præcepit Dominꝰ Moy-12 ſi. Dixit quoq; Dominus ad Moyſen, Aſcende in montem iſtum Abarim, & contemplare inde terram, quā daturꝰ ſum filiis Iſrael. 13 Cúmque videris eam, ibis & tu ad populum tuum, ſicut ivit frater tuus Aaron. 14 Quia offendiſtis me in deſerto Sin in contradictione multitudinis, nec ſanctificare me voluiſtis coram ea ſuper aquas. Hæ ſunt aquæ Contradictionis in Cades 15 deſerti Sin. Cui reſpondit 16 Moyſes, Provideat Dominus Deus ſpirituum omnis carnis, hominem, qui ſit ſu-17 per multitudinem hanc: Et poſſit exire & intrare ante eos, & educere eos vel introducere: ne ſit populus Domini ſicut oves abſq; pa-18 ſtore. Dixitq; Dominus ad eum, Tolle Joſue filiū Nun, virum in quo eſt Spiritus, & pone manum tuam ſuper 19 eum. Qui ſtabit coram Eleazaro ſacerdote & omni 20 multitudine. Et dabis ei præcepta cunctis videntibus, & partem gloriæ tuæ, ut audiat eum omnis ſynagoga filiorum Iſrael.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

5 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων,
6 Ὀρθῶς θυγατέρες Σαλπαὰδ λελαλήκασι. Δόμα δώσεις αὐταῖς κατάσχεσιν κληρονομίας ἐν μέσῳ ἀδελφῶν πατρὸς αὐτῶν, καὶ περιθήσεις τὸν κλῆρον τοῦ πατρὸς αὐτῶν
7 αὐταῖς. Καὶ τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ λαλήσεις,
8 λέγων, Ἄνθρωπος ἐὰν ἀποθάνῃ καὶ υἱὸς μὴ ᾖ αὐτῷ, περιθήσετε τὴν κληρονομίαν
9 αὐτοῦ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ μὴ ᾖ θυγάτηρ αὐτῷ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ
10 ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν αὐτῷ ἀδελφοὶ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ ἀ-
11 δελφῷ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Ἐὰν δὲ μὴ ὦσιν ἀδελφοὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, δώσετε τὴν κληρονομίαν τῷ οἰκείῳ τῷ ἔγγιστα αὐτοῦ ἐκ τῆς φυλῆς αὐτοῦ, κληρονομῆσαι τὰ αὐτοῦ· καὶ ἔσται τοῦτο τοῖς (η) υἱοῖς Ἰσραὴλ δικαίωμα κρίσεως, καθὰ
12 συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ ἐν τῷ (θ) πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τοῦτο τὸ ὄρος Ναβαὺ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναὰν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς
13 υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν κατασχέσει. Καὶ ὄψει αὐτὴν, καὶ προστεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου καὶ σὺ, καθὰ προσετέθη Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός
14 σου ἐν Ὢρ τῷ ὄρει. Διότι παρέβητε τὸ ῥῆμά μου ἐν τῇ ἐρήμῳ (ι) Σὶν, ἐν τῷ ἀντιπίπτειν τὴν συναγωγὴν (κ) ἁγιάσαι με, οὐχ ἡγιάσατέ με ἐπὶ τῷ ὕδατι (λ) ἔναντι αὐτῶν (μ) τοῦτ᾽ ἔστι τὸ ὕδωρ (ν) Ἀντιλογίας
15 ἐν Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. Καὶ εἶπε
16 Μωυσῆς πρὸς κύριον, Ἐπισκεψάσθω κύριος ὁ θεὸς τῶν πνευμάτων καὶ πάσης σαρκὸς ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς συναγω-
17 γῆς ταύτης, Ὅστις ἐξελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις εἰσελεύσεται πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ ὅστις ἐξάξει αὐτοὺς, καὶ ὅστις εἰσάξει αὐτοὺς, καὶ οὐκ ἔσται ἡ συναγωγὴ κυρίου, (ξ) ὡσεὶ πρόβατα οἷς
18 οὐκ ἔστι ποιμήν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάβε πρὸς σεαυτὸν (ο) Ἰησοῦν υἱὸν Ναυὴ, ἄνθρωπον ὃς ἔχει πνεῦμα ἐν ἑαυτῷ, καὶ ἐπιθήσεις τὰς χεῖράς σου ἐπ᾽ αὐτόν.
19 Καὶ στήσεις αὐτὸν ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐντελῇ αὐτῷ (π) ἔναντι
20 πάσης συναγωγῆς. Καὶ (ρ) ἐντελῇ περὶ αὐτοῦ ἐναντίον αὐτῶν· καὶ δώσεις τῆς δόξης σου ἐπ᾽ αὐτὸν, ὅπως ἂν εἰσακούσωσιν (σ) αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ.

Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens; Rectè filiæ Salphaad locutæ ſunt, Datum dabis eis poſſeſſionem hæreditatis in medio fratrum patris earum: & appones ſortem patris earum eis. Et filiis Iſrael loquêris, dicens, Homo ſi mortuus fuerit, & filius non fuerit ei; apponetis hæreditatem ejus filiæ ejus. Si autem non fuerit ei filia; dabitis hæreditatem fratri ejus. Si autem non fuerint ei fratres, dabitis hæreditatem fratri patris ejus. Si autem non fuerint fratres patris ejus; dabitis hæreditatem domeſtico, qui propinquior ſit ei de tribu ejus, ad hæreditandum ea, quæ illius. Et erit hoc filiis Iſrael juſtificatio judicii: ſicut conſtituit Dominus Moyſi. Et dixit Dominus ad Moyſen, Aſcende in (a) montem iſtum, qui trans Jordanem. hic eſt mons Nabau; & vide terram Chanaan, quam ego do filiis Iſrael in poſſeſſionem. Et videbis eam, & apponêris ad populum tuum & tu; ſicut appoſitus eſt Aaron frater tuus in Or monte. Propterea quòd tranſgreſſi eſtis verbum meum in deſerto Sin: cùm reſiſteret (b) ſynagoga ſanctificare me, non ſanctificâſtis me ſuper aquā ante eos. Hæc eſt aqua Contradictionis in Cades in deſerto Sin. Et dixit Moyſes ad Dominum, Provideat Dominus Deus ſpirituum, & omnis carnis, hominem ſuper ſynagogam hanc: Qui egrediatur ante faciem eorum, & qui ingrediatur ante faciem eorum: & qui educat eos, & qui inducat eos: & non erit ſynagoga Domini ſicut oves, quibus non eſt paſtor. Et locutus eſt Dominus ad Moyſen, dicens, Accipe ad teipſum Jeſum filium Nave, hominem qui habet (c) ſpiritum in ſeipſo: & impones manus tuas ſuper eum. Et ſtatues eum in conſpectu Eleazari ſacerdotis, et mandabis ei in conſpectu omnis ſynagogæ. (d) Et mandabis de eo coram eis: et dabis de (e) gloria tua ſuper eum, ut exaudiant eū filii Iſrael. 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

MS.A. (η) υἱοῖς * δικαίωμα (θ) πέραν *, τοῦτο ὄρος Ναβαὺ, (ι) Σινᾶ, (κ) τοῦ ἁγιάσαι (λ) ἐναντίον (μ) τοῦτο δέ ἐστιν (ν) Ἀντιλογίας Κάδης (ξ) ὡς (ο) τὸν Ἰησοῦν (π) ἐναντίον (ρ) ἔντειλαι (σ) αὐτοῦ υἱοὶ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 7 * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ܂ * ܫܦܝܪ ܐܡܪ̈ܝ ܒܢܬܗ ܕܨܠܦܚܕ܂ ܗܒ ܠܗܝܢ ܐܚܕܐ ܘܝܪܬܘܬܐ܂
ܒܝܬ ܐܚ̈ܐ ܕܐܒܘܗܝܢ܂ ܘܐܥܒܪ ܠܗܝܢ ܝܪܬܘܬܐ ܕܐܒܘܗܝܢ܂ * ܘܐܡܪ ܠܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ܂ 8
ܓܒܪܐ ܡܢ ܕܢܡܘܬ ܘܒܪܐ ܠܝܬ ܠܗ܂ ܗܒܘ ܝܪܬܘܬܗ ܠܒܪܬܗ܂ * ܘܐܢ ܠܝܬ ܠܗ ܒܪܬܐ܂ ܗܒܘ 9
ܝܪܬܘܬܗ ܠܐܚܘܗܝ܂ * ܘܐܢ ܠܝܬ ܠܗ ܐܚ̈ܐ܂ ܗܒܘ ܝܪܬܘܬܗ ܠܐܚ̈ܝ ܐܒܘܗܝ܂ * ܘܐܢ ܠܝܬ ܠܗ ܕܕ̈ܐ܂ 10 11
ܗܒܘ ܝܪܬܘܬܗ ܠܐܝܢܐ ܕܩܪܝܒ ܠܗ ܡܢ ܫܪܒܬܗ܂ ܘܢܐܪܬܝܘܗܝ܂ ܘܬܗܘܐ ܠܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ
ܢܡܘܣܐ ܕܕܝܢܐ܂ ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ܂ * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ܂ ܣܩ ܠܛܘܪܐ ܗܢܐ 12
ܕܥܒܪ̈ܝܐ܂ ܘܚܙܝܗ ܠܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ ܕܝܗܒ ܐܢܐ ܠܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ܂ * ܚܙܝܗ܂ ܘܬܬܟܢܫ ܐܦ 13
ܐܢܬ ܠܥܡܟ܂ ܐܝܟ ܕܐܬܟܢܫ ܐܗܪܘܢ ܐܚܘܟ܂ * ܡܛܠ ܕܐܡܪܡܪܬܘܢ ܡܠܬܐ ܕܦܘܡܝ ܒܡܕܒܪܐ 14
ܕܨܝܢ܂ ܒܚܪܝܢܐ ܕܟܢܘܫܬܐ܂ ܘܠܐ ܩܕܫܬܘܢܢܝ ܒܡ̈ܝܐ ܠܥܝܢܝܗܘܢ܂ ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܡ̈ܝܐ
ܕܚܪܝܢܐ ܕܪܩܡ܂ ܒܡܕܒܪܐ ܕܨܝܢ܂ * ܘܡܠܠ ܡܘܫܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ܂ ܘܐܡܪ܂ * ܢܣܥܘܪ ܡܪܝܐ 15 16
ܐܠܗܐ ܕܪܘ̈ܚܐ ܕܟܠ ܒܣܪ܂ ܓܒܪܐ ܚܕ ܥܠ ܟܢܘܫܬܐ܂ * ܕܢܦܘܩ ܩܕܡܝܗܘܢ܂ ܘܢܥܘܠ 17
ܩܕܡܝܗܘܢ܂ ܘܢܦܩ ܐܢܘܢ܂ ܘܢܥܠ ܐܢܘܢ܂ ܕܠܐ ܬܗܘܐ ܟܢܘܫܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܝܟ ܥܢܐ ܕܠܝܬ
ܠܗ ܪܥܝܐ܂ * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ܂ ܕܒܪ ܠܟ ܠܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ܂ ܓܒܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܪܘܚܐ܂ 18
ܘܣܝܡ ܐܝܕܟ ܥܠܘܗܝ܂ * ܘܐܩܝܡܝܗܝ ܩܕܡ ܐܠܥܙܪ ܟܗܢܐ܂ ܘܩܕܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ܂ 19
ܘܦܩܕܝܗܝ ܠܥܝܢܝܗܘܢ܂ * ܘܗܒ ܡܢ ܫܘܒܚܟ ܥܠܘܗܝ܂ ܕܢܫܡܥܘܢ ܡܢܗ ܟܠܗ 20
ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ܂

Et dixit Dominus ad Moſen, Rectè dixerunt filiæ Salphehad; da illis poſſeſſionem & hæreditatem inter fratres patris earum, & ſubſtitue eis hæreditatem patris earum. Dic præterea filiis Iſrael, Cùm quiſpiam mortuus fuerit, nec habuerit filium, date hæreditatem ipſius filiæ ejus. Quòd ſi filiam non habuerit, date ipſius hæreditatem fratribus ejus. Si verò non habeat fratres, date ejus hæreditatem patruis ejus. Quòd ſi patruos non habeat, date hæreditatem ipſius ei qui propinquior eſt illi de cognatione ſua, & is hæres ejus erit. Sitq; hoc filiis Iſrael lex judicii quemadmodum præcepit Dominus Moſi. Dixit etiam Dominus ad Moſen, Aſcende in montem iſtum Hebræorum, & aſpice terrā Chanaan quam daturꝰ ſum filiis Iſrael. Aſpice illam, & colligere tu quoque ad populum tuum, quemadmodum collectus eſt Aharon frater tuus. Eò quòd exacerbâſtis verbum oris mei in deſerto Sin, in contentione cœtûs, & non ſanctificâſtis me in aquis in conſpectu eorum. Eæ ſunt aquæ contentionis Recem in deſerto Sin. Locutúſque eſt Moſes coram Domino, & ait; Præficiat Dominus Deus ſpirituum univerſæ carnis, virum unum ſuper congregationem, Qui egrediatur ante eos, quique ingrediatur ante eos: quique educat eos, & introducat illos, ut non ſit cœtus Domini velut oves quæ paſtorem non habent. Ait autem Dominus ad Moſen, Duc tibi Jeſum filium Nun, virum in quo ſpiritus adeſt, & pone manum tuam ſuper eum. Et ſtatue illum ante Eliazar ſacerdotem, & ante univerſum cœtum, & præfice eum in præſentia illorum. Da quoque de gloria tua ſuper eum, ut obediant ei univerſus cœtus filiorum Iſrael. 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS.

6 ואמר יי עם משה למימר: יאות 7
בנת צלפחד ממללן מתן תתן
להון אחדת אחסנא בגו אחי
אבוהן ותעבר ית אחסנת אבוהן
להן: ועם בני ישראל תמלל 8
למימר גבר ארי ימות וברא לית
ליה ותעברון ית אחסנתיה
לברתיה: ואם ליתליה ברתא 9
ותתנון ית אחסנתיה לאחוהי:
10 ואם ליתליה אחין ותתנון ית
אחסנתיה לאחי אבוהי: ואם 11
לית אחין לאבוהי ותתנון ית
אחסנתיה לקריביה דקריב ליה
מזרעיתיה ויירת יתה ותהי לבני
ישראל לגזרת דין כמא די פקיד
יי ית משה: ואמר יי למשה 12
סק לטורא דעבראי הדין וחזי ית
ארעא די יהבית לבני ישראל:
ותחזי יתה ותתכנש לעמך אף 13
את כמא דאתכניש אהרן אחוך:
כמא דסרבתון על מימרי 14
במדברא דצין במצות כנשתא
לקדשותי במיא לעיניהון אנון מי
מצות רקם מדברא דצין:
15 16 ומליל משה קדם יי למימר: ימני יי
אלה רוחיא לכל בסרא גברא
17 על כנשתא: די יפוק קדמיהון
ודי יעול קדמיהון ודי יפקנון ודי
יעלנון ולא תהי כנשתא דיי
18 כענא די לית להין רעי: ואמר יי
למשה דבר לך ית יהושע בר נון
גבר די רוח נבואה ביה ותסמוך
19 ית ידך עלוהי: ותקים יתיה
לקדם אלעזר כהנא ולקדם כל
כנשתא ותפקד יתיה לעיניהון:
20 ותתן מזיוך עלוהי בדיל די יקבלון
מניה כל כנשתא דבני ישראל:

6 Et ait Dñs ad Moyſen dicens: 7 Rectè loquūtur filiæ Salphaad: da eis poſſeſſioné hæreditatis inter fratres patris earū: & transferes ad eas hæreditatem 8 patris earū. Et cū filiis Iſrael loquêris dicens: Si mortuus fuerit vir, & filius ei non fuerit; transferetis poſſeſſionem ejus ad filiam ſuam. 9 Et ſi non fuerit ei filia: dabitis poſſeſſionem ejus fra-10 tribus ſuis. Et ſi non habuerit fratres: dabitis poſſeſſioné 11 ejus fratribꝰ patris ſui. Si autem pater ejus non habuerit fratres: dabitis poſſeſſionem ejꝰ conſanguineo qui propinquior eſt ei de cognatione ſua, & hæreditabit eam: & erit filiis Iſrael in decretum judicii; ſicut præcepit 12 Dominus Moyſi. Dixitque Dominus ad Moyſen; Aſcende in montem iſtū Abarim: & vide terrā, quam dedi filiis Iſ-13 rael. Videbiſque eā, & colligêris quoque tu ad populum tuum: ſicut collectus eſt 14 Aaron frater tuus. Quia prævaricati eſtis in verbum meum in deſerto Sin, in contradictione congregationis, nec ſanctificâſtis me in aquis ante oculos eorū: hæ ſunt aquæ contradictionis in 15 Cades deſerti Sin. Locutuſque eſt Moyſes coram Domino, 16 dicens. Conſtituat Dominus Deus ſpirituum omnis carnis virum ſuper cœtum. 17 Qui egrediatur ante eos, & qui ingrediatur ante eos; & qui educat eos, & qui inducat eos: ut non ſit cœtus Dñi ſicut oves quibus non eſt pa-18 ſtor. Dixitque Dominus ad Moyſen, Tolle Joſue filium Nun, virum in quo eſt ſpiritus prophetiæ: & impones 19 manum tuam ſuper eum. Et ſtatues eum coram Eleazaro ſacerdote, & coram omni cœtu: & præcipies ei ante 20 oculos eorum. Dabiſque de ſplendore tuo ſuper eo: ut obediant ei omnis congregatio filiorum Iſrael.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Reſponditque Dominus Moſi 6 dicens; (a) Rem juſtam filiæ 7 Salphaad locutæ ſunt: Dando dabis illis poſſeſſionem hæreditatis in medio fratrum patris earum, & transfire facies hæreditatem patris earū ad eas. Ad filios quoque 8 Iſrael loquêris, dicens; Cùm quis mortuus fuerit, & filius non fuerit ei, tunc dabitis hæreditatem ejus filiæ ſuæ. Si 9 verò non fuerit ei filia, tunc dabitis hæreditatē ejus fratribus ejus. Quòd ſi non fu-10 erint ei fratres, tum dabitis hæreditatem ejus fratribus patris ejus. Quòd ſi non fue-11 rint fratres patri ejus, tū dabitis hæreditatem ejus propinquo ejus, qui proximè accedit ad eum ex familia ipſius, & ſuccedet ei. Eritq; hoc filiis Iſrael in legem judicii ſicut præcepit Dominus Moſi. Poſtea locutus eſt Dominus 12 Moſi, dicens; Aſcende in montem iſtum Abarim, & conſpice terram quam dedi filiis Iſrael. Videbis igitur illam, & 13 colligêris ad populum tuum tu quoq; ſicut collectus eſt Aaron frater tuus. Quia rebel-14 lâſtis contra verba mea in deſerto Sin, in (b) contradictione congregationis ad me ſanctificandum in aquis ante oculos eorum: Hæ ſunt aquæ (c) contradictionis in Kades deſerti Sin. Dixit verò Moſes 15 Domino in hunc modū, Con-16 ſtituat Dominus Deus ſpirituum omnis carnis virum ſuper congregationē, Qui egredia-17 tur ante eos, & qui ingrediatur ante eos; qui etiam educat eos, & introducat eos, ut non ſit congregatio Domini ſicut oves quibus non eſt paſtor. Et dixit Dominus Moſi, 18 Aſſume tibi Joſuā filiū Nun, virū cui ineſt ſpiritus, ponéſque manum tuam ſuper eum. Siſteſq; illū coram Eleazaro 19 ſacerdote, & coram univerſa congregatione; & dabis illi mandata ante oculos illorum. Pones quoque de gloria tua 20 ſuper eum, & propterea audient illum univerſa congregatio filiorum Iſrael.

VER.SAM. (a) Pulchrè (b) provocatione (c) provocationis

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 7 * فقال الله لموسي تكلما * لنعم ما قال بنات صلفحاد * اعطهن حوز نحلة فيما بين اعمامهن *
وانقل نحلة ابيهن لهن * ومر بني اسرائيل وقل لهم * ايما رجل مات وليس له ابن فانقلوا 8
نحلته لابنته * فان لم تكن له ابنة فاعطوا نحلته لاخوته * فان لم يكن له اخوة فاعطوها 9 10
لاعمامه * فان لم يكن له اعمام * فاعطوها لنسيبه الاقرب اليه من عشيرته فيحوزها * 11
وليكن ذلك لبني اسرائيل رسم حكم * كما امر الله موسي * ولما قال الله لموسي اصعد الي 12
جبل العبريين هذا * وانظر بلد كنعان الذي انا معطيه لبني اسرائيل * فاذا رايته 13
فانضم الي قومك انت ايضا * كما انضم هرون اخوك * كما خالفتما امري في برية صين عند 14
خصومة الجماعة * فلم تقدساني بذلك الماء بحضرتهم * ولذلك سمي ماء خصومة رقيم في برية
صين * قال موسي بين يدي الله * ان شئت ذلك يا رب يا اله الارواح من كل البشر فاستخلف 15 16
رجلا على الجماعة * يخرج بين يديهم * ويدخل بين يديهم * ويخرجهم * ويدخلهم * لئلا 17
يبقوا كغنم ليس لهم راع * فقال الله لموسي * خذ يوشع بن نون * فانه رجل فيه فضل * 18
واسند يدك عليه * وقفه بين يدي العازار الامام وسائر الجماعة * ومر بحضرتهم * واجعل 19 20
عليه من بهائك * لكي يقبل منه جماعة بني اسرائيل *

Dixitque Deus Muſæ ſermonem, Verum 6 quidem eſt quod dixêre filiæ Salphehad; 7 da illis poſſeſſionem hæreditatis inter patruos earum, & transfer hæreditatem patris earum ad illas. Et præcipe filiis Iſ-8 rail, & dic eis; Quicunque vir mortuus fuerit non habens filium, transferte hæreditatem ejꝰ ad filias ipſiꝰ. Quòd ſi non 9 fuerit ei filia, date hæreditatem ejus fratribus ejus. Quòd ſi nec fratres habue-10 rit, date illam patruis ejus. Quòd ſi 11 non fuerint ei patrui, date illam cognato ſuo ſibi proximiori de familia ſua, ut hæreditet eam: & ſit hoc filiis Iſrail præceptum judicii, quemadmodum præcepit Deus Muſæ. Interim dixit Deꝰ ad Mu-12 ſam, Aſcende ad montem Abarin iſtum, & intuere regionem Chanaan quam ego daturus ſum filiis Iſrail. Et cùm intui-13 tus fueris eam, colligêre ad gentem tuam tu quoque, ſicuti collectus eſt Haron frater tuus: Quemadmodum contradixiſtis 14 mandato meo in deſerto Sin ad altercationem populi, & non ſanctificâſtis me in ea aqua coram illis: & propterea appellata eſt, Aqua altercationis Racim in deſerto Sin. Ait Muſa in conſpectu Dei, 15 Si velis hoc, O Domine, O Deus ſpiritu-16 um omnium hominum, ſubſtitue virum ſuper turbam, Qui exeat ante eos, et in-17 grediatur ante illos, & introducat atque educat eos, ne maneant veluti oves quæ non habent paſtorem. Dixit Deꝰ ad Mu-18 ſam, Aſſume Juſaa filium Nun, eſt enim vir in quo eſt virtus, & impone manum tuam ſuper eum, Et ſiſte illum coram 19 Elazaro ſacerdote, & univerſo cœtu, & præcipe illi coram eis. Et pone ſuper eum 20 ex ſplendore tuo, ut audiat illum congregatio filiorum Iſrail.

ספר במדבר׃כח

judicio in ei petet & ,stabit sacerdotis Elhazar facies ad Et
21 וְלִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן יַעֲמֹד וְשָׁאַל לוֹ בְּמִשְׁפַּט
ejus os super & ,egredientur ejus os Super .Domino coram Urim
הָאוּרִים לִפְנֵי יְהוָה עַל־פִּיו יֵצְאוּ וְעַל־פִּיו
.cœtus omnis & ,eo cum Israel filii omnes & ,ipse ,ingredientur
יָבֹאוּ הוּא וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אִתּוֹ וְכָל־הָעֵדָה׃
accepit Et .ei Dominus præcepit quemadmodum Moscheh fecit Et
22 וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֹתוֹ וַיִּקַּח
omni coram & ,sacerdote Elhazar coram eum fecit stare & ,Jehosuah
אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיַּעֲמִדֵהוּ לִפְנֵי אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי כָּל־
quemadmodum,ei præcepit &,eum super suas manus fulcivit Et .cœtu
23 הָעֵדָה׃ וַיִּסְמֹךְ אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיְצַוֵּהוּ כַּאֲשֶׁר
.Mosceh manu in Dominus est locutus
דִּבֶּר יְהוָה בְּיַד־מֹשֶׁה׃

CAP. XXVIII. כח

filiis Præcipe :dicendo ,Moscheh ad Dominus est locutus Et
1 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ 2 צַו אֶת־בְּנֵי
,meum panem ,meam Appropinquationem :eos ad dices & ,Israel
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם אֶת־קָרְבָּנִי לַחְמִי
faciendum appropinquare ad ,custodietis meæ quietis odorem meis ignitionibus
לְאִשַּׁי רֵיחַ נִיחֹחִי תִּשְׁמְרוּ לְהַקְרִיב
quam ignitio Hæc :eos ad dices Et .suo statuto tempore in mihi
3 לִי בְּמוֹעֲדוֹ׃ וְאָמַרְתָּ לָהֶם זֶה הָאִשֶּׁה אֲשֶׁר
,integros anni filios Agnos .Domino facietis appropinquare
תַּקְרִיבוּ לַיהוָה כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְמִימִם
facies unum Agnum .jugem ascensionem ,diem ad duos
4 שְׁנַיִם לַיּוֹם עֹלָה תָמִיד׃ אֶת־הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה
.duas vesperas inter facies secundum agnum & ,matutino in
בַבֹּקֶר וְאֵת הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבָּיִם׃
,contuso oleo in confusæ ,munus in similæ Ephah decimam Et
5 וַעֲשִׂירִית הָאֵיפָה סֹלֶת לְמִנְחָה בְּלוּלָה בְּשֶׁמֶן כָּתִית
odorem in ,Sinai monte in facta jugis Ascensio .Hin quartum
6 רְבִיעִת הַהִין׃ עֹלַת תָּמִיד הָעֲשֻׂיָה בְּהַר סִינַי לְרֵיחַ
agnum ad Hin quartum ejus libamen Et .Domino ignitio ,quietis
7 נִיחֹחַ אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכּוֹ רְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ
Et .Domino sechar libamen fac libare sanctitate in :unum
8 הָאֶחָד בַּקֹּדֶשׁ הַסֵּךְ נֶסֶךְ שֵׁכָר לַיהוָה׃ וְאֵת
,matutini munus sicut ,duas vesperas inter facies secundum agnum
הַכֶּבֶשׂ הַשֵּׁנִי תַּעֲשֶׂה בֵּין הָעַרְבַּיִם כְּמִנְחַת הַבֹּקֶר
die in Et .Domino quietis odoris ignitionem facies ejus libamẽ sicut &
9 וּכְנִסְכּוֹ תַּעֲשֶׂה אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה׃ וּבְיוֹם
similæ decimas duas & ,integros anni filios agnos duos ,sabbathi
הַשַּׁבָּת שְׁנֵי־כְבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה תְּמִימִם וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת
sabbathi Ascensionem .ejus libamen & ,oleo cum confusæ munus
10 מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן וְנִסְכּוֹ׃ עֹלַת שַׁבַּת
.ejus libamen & ,jugem ascensionem super,ejus sabbatho in
בְּשַׁבַּתּוֹ עַל־עֹלַת הַתָּמִיד וְנִסְכָּהּ׃

Versio VULG.

LAT.

21 Pro hoc, si quid agendum
erit, Eleazar sacerdos
consulet Dominum. Ad
verbum ejus egredietur &
ingredietur ipse, & omnes
filii Israel cum eo, & cætera
22 multitudo. Fecit Moyses,
ut præceperat Dominus.
Cúmque tulisset Josue, statuit
eum coram Eleazaro
sacerdote & omni frequentia
23 populi. Et impositis capiti
ejus manibus, cuncta
replicavit quæ mandaverat
Dominus.

CAP. XXVIII.

1 Dixit quoq; Dominus ad
2 Moysen, Præcipe filiis Israel,
& dices ad eos; Oblationem
meam & panes,
et incensum odoris suavissimi
offerte per tempora sua.
3 Hæc sunt sacrificia quæ offerre
debetis: Agnos anniculos
immaculatos duos
quotidiè in holocaustum
4 sempiternum. Unum offeretis
manè, & alterum ad vesperum.
5 Decimam partem
ephi similæ, quæ conspersa
sit oleo purissimo, & habeat
quartam partem hin.
6 Holocaustum juge est quod
obtulistis in monte Sinai
in odorem suavissimum in-
7 censi Domini. Et libabitis
vini quartam partem hin
per agnos singulos in San-
8 ctuario Domini. Alterúmq;
agnum similiter offeretis ad
vesperam, juxta omnem ritum
sacrificii matutini, &
libamentorum ejus, oblationem
suavissimi odoris
9 Domino. Die autem sabbati
offeretis duos agnos
anniculos immaculatos, &
duas decimas similæ oleo
conspersæ in sacrificio, &
10 liba, Quæ ritè funduntur
per singula sabbata in holocaustum
sempiternum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

cum Translatione LATINA.

21 Καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως στήσεται,
καὶ (τ) ἐπερωτήσουσιν αὐτὸν τὴν κρίσιν τῶν
δήλων ἔναντι κυρίου. ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ
ἐξελεύσονται, καὶ ἐπὶ τῷ στόματι αὐτοῦ εἰσελεύσονται
αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὁμοθυμαδὸν,
22 καὶ πᾶσα ἡ συναγωγή. Καὶ
ἐποίησε Μωυσῆς, καθὰ ἐνετείλατο αὐτῷ
κύριος· καὶ λαβὼν τὸν Ἰησοῦν ἔστησεν
αὐτὸν (υ) ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως,
23 καὶ ἐναντίον πάσης συναγωγῆς. Καὶ ἐπέθηκε
τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν, καὶ
συνέστησεν αὐτὸν καθάπερ συνέταξε κύριος
τῷ Μωυσῇ.

Et in conspectu Eleazari sacerdotis 21
statuetur; & interrogabunt
eum judicium (f) manifestorum
ante Dominum. In
ore ejus exibunt, & in ore ejus
introibunt, ipse, & filii
Israel pariter, & omnis synagoga.
Et fecit Moyses, sicut præcepit 22
ei Dominus. Et assumens
Jesum statuit eum in conspectu
Eleazari sacerdotis, & in conspectu
omnis synagogæ. Et imposuit 23
manus suas super eum:
& (g) commendavit eum; sicut
præcepit Dominus Moysi.

MS.A. (τ) ἐπερωτήσωσιν (υ) ἔναντι

ΚΕΦ. κη'.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν,
2 λέγων, Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ
ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, λέγων, Τὰ δῶρά μου
δόματά μου καρπώματά μου εἰς ὀσμὴν
εὐωδίας (α) διατηρήσετε προσφέρειν
3 ἐμοὶ ἐν ταῖς ἑορταῖς μου. Καὶ ἐρεῖς πρὸς
αὐτοὺς, Ταῦτα τὰ καρπώματα ὅσα
προσάξετε κυρίῳ, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἀμώμους
δύο τὴν ἡμέραν εἰς ὁλοκαύτωσιν
4 ἐνδελεχῶς. Τὸν ἀμνὸν τὸν ἕνα (β) ποιήσεις
τὸ πρωΐ, καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον
5 (γ) ποιήσεις τὸ πρὸς ἑσπέραν. Καὶ
ποιήσεις τὸ δέκατον τοῦ οἰφὶ σεμίδαλιν εἰς
θυσίαν ἀναπεποιημένην ἐν ἐλαίῳ ἐν τετάρτῳ
6 τοῦ ἴν. Ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ,
ἡ γινομένη ἐν τῷ ὄρει Σινᾶ εἰς ὀσμὴν
7 εὐωδίας κυρίῳ. Καὶ (δ) σπονδὴν αὐτοῦ
τὸ τέταρτον τοῦ ἴν τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί. ἐν
τῷ ἁγίῳ σπείσεις σπονδὴν σίκερα κυρίῳ.
8 Καὶ τὸν ἀμνὸν τὸν δεύτερον ποιήσεις τὸ
πρὸς ἑσπέραν· κατὰ τὴν θυσίαν αὐτοῦ καὶ
κατὰ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ ποιήσετε εἰς ὀσμὴν
9 εὐωδίας κυρίῳ. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων
προσάξετε δύο ἀμνοὺς ἐνιαυσίους
ἀμώμους, καὶ δύο δέκατα (ε) σεμιδάλεως
ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ εἰς θυσίαν καὶ
10 σπονδὴν, Ὁλοκαύτωμα σαββάτων ἐν
τοῖς σαββάτοις, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως
τῆς διαπαντὸς, καὶ τὴν σπονδὴν αὐτοῦ.

CAP. XXVIII.

ET locutus est Dominus ad 1
Moysen, dicens, Præcipe filiis 2
Israel, & dices ad eos, dicens;
Munera mea, data mea, oblationes
meas in odorẽ suavitatis, observabitis
offerre mihi in solennitatibus
meis. Et dices ad eos, 3
Hæ sunt oblationes, quas adducetis
Domino, agnos anniculos
sine macula duos die in
holocaustosim jugiter. Agnum 4
unum facies manè, & agnum
secundum facies ad vesperam.
Et facies decimam Oephi similaginem 5
in sacrificium refectam
in oleo in quarta In. Holocaustoma 6
continuationis: facta in
monte Sina in odorem suavitatis
Domino. Et libamen ejus, 7
quartam In agno uni. In sancto
libabis libamen sicera Domino.
Et agnum secundum 8
facies ad vesperam: juxta sacrificium
ejus, & juxta libamen
ejus facietis in odorem
suavitatis Domino. Et die sabbatorum 9
offeretis duos agnos
anniculos sine macula, & duas
decimas similaginis refectæ
in oleo in sacrificium, & libamen:
Holocaustoma sabbatorum 10
in sabbatis super holocaustosim
jugem, & libamen ejus.

MS. A. (α) διατηρήσατε προσφέρειν μοι (β) ποιήσεται τοπρωΐ, (γ) ποιήσεται (δ) σπονδὴ (ε) σεμιδάλεως εἰς θυσίαν ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ, καὶ σπονδὴν Ὁλοκαυτώματος σαββάτου ἐν τοῖς

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * ܘܩܕܡ ܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ ܢܩܘܡ. ܘܢܗܘܐ ܫܐܠ ܠܗ ܢܡܘܣܐ ܕܫܘܐܠܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ.
ܥܠ ܡܐܡܪ ܦܘܡܗ ܢܗܘܘܢ ܢܦܩܝܢ. ܘܥܠ ܡܐܡܪ ܦܘܡܗ ܢܗܘܘܢ ܥܐܠܝܢ. ܗܘ ܘܟܠܗܘܢ
22 ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ. ܘܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. * ܘܥܒܕ ܡܘܫܐ ܐܝܟ ܕܦܩܕܗ ܡܪܝܐ. ܘܕܒܪ
23 ܠܝܫܘܥ. ܘܐܩܝܡܗ ܩܕܡ ܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܘܩܕܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. * ܘܣܡ ܐܝܕܗ
ܥܠܘܗܝ. ܘܦܩܕܗ. ܐܝܟ ܕܡܠܠ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ.

Et ante Eliazar sacerdotem stabit, qui petet pro eo legem interrogationis coram Domino. 21
Ad verbum oris ejus erunt egredientes, & ad verbum oris ejus erunt ingredientes, tam ipse, quàm omnes filii Israel cum
ipso, & universus cœtus. Fecitque Moses 22
quemadmodum præcepit ei Dominus, duxítque Jesum, & statuit eum coram Eliazar sacerdote,
& coram universa congregatione.
Posuítque manum suam super eum, & præfecit 23
illum, quemadmodum locutus fuerat Dominus per manum Mosis.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܚ *

1 2 * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܦܩܘܕ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ.
ܩܘܪܒܢܝ ܘܠܚܡܐ ܕܩܘܪܒܢܝ. ܘܪܝܚܐ ܕܒܣܡܐ. ܢܗܘܘܢ ܢܛܪܝܢ ܘܡܩܪܒܝܢ ܠܝ ܒܙܒܢܝܗܘܢ.
3 * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܢܐ ܩܘܪܒܢܐ ܕܬܗܘܘܢ ܡܩܪܒܝܢ ܠܡܪܝܐ. ܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܐ ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ
4 ܡܘܡܐ. ܬܪܝܢ ܒܝܘܡܐ. ܠܡܥܠܬܐ ܫܠܡܬܐ. ܐܡܝܢܐܝܬ. * ܐܡܪܐ ܚܕ ܩܪܒ ܒܨܦܪܐ. ܘܐܡܪܐ ܐܚܪܢܐ
5 ܩܪܒ ܒܝܢܝ ܪܡܫܐ. * ܘܚܕ ܡܢ ܥܣܪܐ ܒܣܐܬܐ ܣܡܝܕܐ ܠܩܘܪܒܢܐ ܕܦܝܠܐ ܒܡܫܚܐ ܕܥܨܝܪܐ.
6 ܪܘܒܥܐ ܕܗܝܢܐ. * ܡܥܠܬܐ ܫܠܡܬܐ ܐܡܝܢܝܬܐ. ܕܐܬܥܒܕܬ ܒܛܘܪܐ ܕܣܝܢܝ. ܠܪܝܚܐ ܕܒܣܡܐ.
7 ܩܘܪܒܢܐ ܠܡܪܝܐ. * ܘܢܣܟܗ ܕܝܠܗ ܕܚܡܪܐ ܪܘܒܥܐ ܕܗܝܢܐ ܠܐܡܪܐ ܚܕ. ܒܩܘܕܫܐ
8 ܢܬܢܣܟ ܢܣܟܐ ܕܚܡܪܐ ܥܬܝܩܐ. ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܐܡܪܐ ܐܚܪܢܐ ܥܒܕ ܒܝܢܝ ܪܡܫܐ. ܐܝܟ
9 ܩܘܪܒܢܐ ܕܨܦܪܐ ܘܐܝܟ ܢܣܟܗ. ܥܒܕ ܩܘܪܒܢܐ ܠܪܝܚܐ ܕܒܣܡܐ ܠܡܪܝܐ. * ܘܒܝܘܡܐ
ܕܫܒܬܐ. ܐܡܪܐ ܬܪܝܢ ܒܢܝ ܫܢܬܐ. ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܘܡܐ. ܘܬܪܝܢ ܥܣܪܘܢܝܢ ܕܣܡܝܕܐ
10 ܠܩܘܪܒܢܐ ܕܦܝܠܐ ܒܡܫܚܐ. ܥܡ ܢܣܟܗ. * ܡܥܠܬܐ ܫܠܡܬܐ ܕܫܒܬܐ ܒܫܒܬܐ. ܠܒܪ
ܡܢ ܡܥܠܬܐ ܫܠܡܬܐ ܐܡܝܢܝܬܐ. ܘܢܣܟܗ.

CAP. XXVIII.

LOcutus est etiam Dominus cum Mose, 1
dixítque ad eum; Præcipe filiis Israel, & 2
dic eis, Sacrificia mea, & panem sacrificiorum
meorum, & odorem suffitûs custodiant
& offerant mihi temporibus suis. Et dic 3
eis, Hoc est sacrificium quod offeretis Domino:
Agnos anniculos in quibus nulla sit
macula duos indies pro holocausto pacifico,
jugitér. Agnum unum offer in matutino, 4
& agnum alterum offer inter vesperas.
Unam ex decem *partibus* modii similaginis 5
pro oblatione subactæ in olei expressi
quartâ parte heminæ. Holocaustum 6
pacificum juge, quod factum est. in monte
Sinai in odorem suffitûs, sacrificium Domino.
Ejus autem libatio, *nempè* vini quarta 7
pars heminæ pro agno uno, in sanctuario
libabitur libatio *vini* veteris, coram Domino.
Agnum verò alterum fac inter vesperas: 8
juxta sacrificium matutinum, & juxta
libamen ejus, fac oblationem in odorem suffitûs
Domino. Die verò sabbathi agnos 9
duos anniculos in quibus nullum sit vitium,
& duas decimas similaginis oblationis subactæ
oleo, unà cum ipsius libamine. Holocaustum 10
pacificum sabbathi, *fiet* in sabbatho,
ultra holocaustum pacificum juge, & libamen
ejus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

21 וְלִקֳדָם אֶלְעָזָר כַּהֲנָא יְקוּם וְיִשְׁאַל
לֵיהּ בְּדִין אוּרַיָּא קֳדָם יְיָ עַל־
מֵימְרֵיהּ יְהוֹן נָפְקִין וְעַל־מֵימְרֵיהּ
יְהוֹן עָלִין הוּא וְכָל־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
22 עִמֵּיהּ וְכָל־כְּנִשְׁתָּא׃ וַעֲבַד מֹשֶׁה
כְּמָא דִּי־פַקֵּיד יְיָ יָתֵיהּ וּדְבַר יָת־
יְהוֹשֻׁעַ וַאֲקִימֵיהּ קֳדָם אֶלְעָזָר
23 כַּהֲנָא וְקֳדָם כָּל־כְּנִשְׁתָּא׃ וּסְמַךְ
יָת־יְדוֹהִי עֲלוֹהִי וּפַקְדֵיהּ כְּמָא דִּי־
מַלֵּיל יְיָ בִּידָא דְמֹשֶׁה׃

כח

1 וּמַלֵּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ 2 פַּקֵּיד
יָת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן
יָת־קֻרְבָּנִי לְחֵים־סִדּוּר לְקֻרְבָּנַי
לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא תִּטְּרוּן לְקָרָבָא
3 קֳדָמַי בְּזִמְנֵיהּ׃ וְתֵימַר לְהוֹן
דֵּין קֻרְבָּנָא דִּי תְקָרְבוּן קֳדָם יְיָ
אִמְּרִין בְּנֵי־שְׁנָא שַׁלְמִין תְּרֵין
4 לְיוֹמָא עֲלָתָא תְדִירָא׃ יָת־אִמְּרָא
חַד תַּעְבֵּיד בְּצַפְרָא וְיָת אִמְּרָא
5 תִּנְיָנָא תַּעְבֵּיד בֵּין שִׁמְשַׁיָּא׃ וַחֲדָא
מִן־עַסְרָא בִּתְלַת־סְאִין סֻלְתָּא
לְמִנְחָתָא דְּפִילָא בִּמְשַׁח כְּתִישָׁא
6 רַבְעוּת הִינָא׃ עֲלָתָא תְדִירָא
דְּאִתְעֲבִידָא בְּטוּרָא דְסִינַי
לְאִתְקַבָּלָא בְרַעֲוָא קֻרְבָּנָא קֳדָם
7 יְיָ׃ וְנִסְכֵּיהּ רַבְעוּת הִינָא לְאִמְּרָא
חַד בְּקֻדְשָׁא יִתְנַסַּךְ נְסוּךְ דַּחֲמַר
8 עַתִּיק קֳדָם יְיָ׃ וְיָת אִמְּרָא תִּנְיָנָא
תַּעְבֵּיד בֵּין שִׁמְשַׁיָּא כְּמִנְחַת צַפְרָא
וּכְנִסְכֵּיהּ תַּעְבֵּיד קֻרְבַּן דְּמִתְקַבַּל
9 בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ׃ וּבְיוֹמָא דְשַׁבְּתָא
תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי־שְׁנָא שַׁלְמִין וּתְרֵין
עֶשְׂרוֹנִין סֻלְתָּא דְמִנְחָתָא דְּפִילָא
10 בִּמְשַׁח וְנִסְכֵּיהּ׃ עֲלַת שַׁבְּתָא
דְּתִתְעֲבֵיד בְּשַׁבְּתָא עַל־עֲלָתָא
תְדִירָא וְנִסְכַּהּ׃

21 Et coram Eleazaro sacerdote
stabit, ut consulat pro eo in
judicio illuminationis coram
Domino: ad verbum ejus
egredientur & ad verbum ejus
ingredientur, ipse & omnes
filii Israel cum eo, & omnis
22 cœtus. Fecitque Moyses sicut
ei præceperat Dominus: &
tulit Josue, & statuit eum coram
Eleazaro sacerdote, &
23 coram omni cœtu. Et imposuit
manus suas super eum, &
præcepit ei: sicut locutus fuerat
Dñs per manum Moysi.

CAP. XXVIII.

1 LOcutusque est Dominus
2 cum Moyse dicens. Præcipe
filiis Israel, & dices ad eos:
Oblationem meam panémque
statutum in oblationes meas, ut
suscipiatur voluntariè, observabitis,
ut offeratis coram me
3 in tempore suo. Dicesque ad
eos; Hæc est oblatio quam
offeretis coram Domino:
agnos anniculos immaculatos
duos quotidie in holocaustum
4 sempiternum. Agnum unum
offeres manè, & agnum alte-
5 rum offeres ad vesperam. Et
decimam partem trium satorum
similæ pro munere, quæ
conspersa sit oleo contuso, ha-
6 bens quartam partem hin. Holocaustum
juge est: quod factum
est in monte Sinai, ut
oblatio suscipiatur voluntariè
7 coram Domino. Et libamen
ejus erit quarta pars hin, per
agnos singulos: in sanctuario
libabitur libamine vini vete-
8 ris coram Domino. Et alterum
agnum offeres ad vesperam:
juxta munus matutinum,
& juxta libamen ejus facies;
oblatio est quæ suscipitur vo-
9 luntariè coram Domino. In
die autem sabbati offeretis
duos agnos anniculos immaculatos:
& duas decimas similæ
conspersæ oleo pro mu-
10 nere, & libamen ejus. Holocaustum
est quod fit per singula
sabbata: præter juge holocaustum,
& libamen ejus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

Coram etiam Eleazaro sacerdote 21
sistet se, ut interroget illum
de judicio (d) Urim ante
Dominũ: juxta verbum ejus
egredietur, & juxta verbum
ejus ingredietur, ipse, & omnes
filii Israel cum eo, et
universa congregatio. Et fecit 22
Moses sicut præceperat illi
Dominus. Accepit itaq; Josuã,
& stitit illum ante Eleazarum
sacerdotem, & ante universam
congregationem. Et 23
imposuit manum suam super
illum, deditq; illi mandata, sicut
locutus fuerat Dominus
per manũ Mosis. Postea dixit
illi, Oculi tui viderũt quid
fecerit Dominus duobus regibus
istis; sic faciet Dominus
omnibus regnis per quæ transis:
ne timeas eos quoniam
Dominus Deus vester pugnat
pro vobis.

CAP. XXVIII.

LOcutus est præterea Dominus 1
Mosi, dicens; Præcipe filiis Israel, 2
dices autem eis; Munera mea, panem meũ
pro sacrificio ignito in odorẽ
(a) suavitatis meæ soliciti
eritis offerre mihi in tempori-
bus suis. Dices etiã illis, Hoc 3
est sacrificium ignitum quod
offeretis Domino, agnos anniculos
immaculatos duos per
diem in holocaustũ juge. A- 4
gnum unũ facies mane, et agnũ
secundũ facies inter duas
vesperas. Decimã quoq; Epha 5
farinæ in oblationẽ conspersæ
oleo cum quarta parte hin.
Holocaustũ est juge quod fa- 6
ctum est in monte Sinai in odorem
(b) suavitatis, sacrificium
ignitũ Domino. Libamen 7
autem ejus, quartam partem
Hin pro agno uno: in sanctuario
liba libamen, Siceram Domino.
Alterum verò agnũ fa- 8
cies inter duas vesperas; juxta
oblationem matutinã et juxta
libamen ejus, facies: Sacrificium
est ignitum in odorem
(c) suavitatis Domino. Die 9
verò Sabbati duos agnos anniculos
immaculatos, et duas
decimas similæ in oblationem
conspersæ oleo pro ariete uno,
& libamen ejus. Holocau- 10
stum est uniuscujusq; Sabbati
præter holocaustum juge,
& libamina ejus.

VER. SAM. (d) Elucidationum (a) beneplaciti (b) beneplaciti, (c) beneplaciti

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

21 * وليكن وقوفه بين يدي العازار الامام * حتي يسل في حوايجه هيئة الانوار بين يدي الله *
22 ويدخلوا عن امر الله ويخرجوا * هو وبنو اسرايل وساير الجماعة * فعمل موسي بما امر الله به *
23 فاخذ يوسع * ووقفه بين يدي العازار الامام وساير الجماعة * واسند يديه عليه * واوصاه كما
قال الله له *

Sitque assistentia ejus coram Elazaro sacerdote, 21
ut petat in negotiis ejus qualitatem
declarationum in conspectu Dei, &
ingrediantur ex jussu Dei, & egrediantur,
tam ipse, quàm filii Israil, & universa
turba. Fecit ergò Musa quod mandavit 22
illi Deus, sumpsitq; Jusua, & statuit eum
ante Elazarum sacerdotem, et totam congregationem.
Imposuitque manus suas 23
super eum, præcepitque ei, prout dixerat
illi Deus.

* الفصل الثامن والعشرون *

1 2 * وكلم الله موسي قايلا * مر بني اسرايل وقل لهم * قرباني دايمي مقبولي مرضي احفظوه لتقربوه
3 لي في وقته * وبين لهم ان المرضي الذي تقربونه حملان ابنا سنة في كل يوم * قربان دايم
4 5 * احدهما بالغداة * والاخر بين الغروبين * وعشر ويبة سميذ من البر ملتوت بربع قسط
6 من دهن مطحون * صعيدة دايمة * كما صنعت في برية سينا * مقبولة مرضية عند الله *
7 8 * ومعه من المزاج ربع قسط لكل حمل * يرش في القدس رشا من عتيقة لله * واذا صنعت
الحمل الثاني بين الغروبين * فكصعيدة الغداة ومزاجها اصنعه * قربانا مقبولا مرضيا عند
9 الله * وفي يوم السبت حملان ابنا سنة صحيحان * ومعهما عشران من البر سميذا ملتوتا بدهن *
10 ومزاجه * ذلك قربان سبت بسبت * مع القربان الدايم ومزاجه *

CAP. XXVIII.

ALlocutúsque est Deus Musam, di- 1
cens; Impera filiis Israil, & dic e- 2
is; Sacrificium meum, perpetuum meum,
acceptum meum, & placabile meum observate,
ut offeratis illud mihi tempore
suo. Et indica eis quòd placabile illud 3
quod offeretis, erunt duo agni filii unius
anni, singulis diebus sacrificium sempiternum:
Unum eorum mane, et alterum in- 4
ter utrumq; occasum. Et decimam par- 5
tem Vaibæ similæ ex tritico, subactæ
quartâ parte Kesti ex oleo molito. Holo- 6
caustum sempiternum, quale factum fuit
in deserto Sinai, acceptum placabile apud
Deum. Et cum eo temperamentum, quar- 7
tam partem Kesti pro quolibet agno, ut
sparsione spargatur in sanctuario ex vino
veteri, Deo. Cúmque feceritis agnum se- 8
cundum inter utrumque occasum, juxta
oblationem matutinam ac temperamentum
illius fac illum, sacrificium acceptum
placabile apud Deum. Et in die sabbathi 9
duos agnos anniculos integros, et cum eis
duas decimas triticeæ similæ subactæ o-
leo, et temperamentum ejus. Illud est sa- 10
crificium cujuslibet sabbathi, cum sacrificio
perpetuo & temperamento ejus.

,Domino *ascensionem facietis accedere* vestrorum mensium capitibus in Et
וּבְרָאשֵׁי חָדְשֵׁיכֶם תַּקְרִיבוּ עֹלָה לַיהוָה 11
anni filios agnos ,unum arietem & ,duos bovis filios juvencos
פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה
confusæ munus similæ decimas tres Et *integros* septem
שִׁבְעָה תְּמִימִם׃ וּשְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה בְּלוּלָה 12
munus similæ decimas duas & ,unum juvencum *ad* oleo *in*
בַשֶּׁמֶן לַפָּר הָאֶחָד וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים סֹלֶת מִנְחָה
similæ decimam *decimam* Et .*unum* arietem *ad* oleo *in confusæ*
בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לָאַיִל הָאֶחָד׃ וְעִשָּׂרֹן עִשָּׂרוֹן סֹלֶת 13
,quietis *odor Ascensio* .unum agnum *ad* oleo *in confusæ munus*
מִנְחָה בְּלוּלָה בַשֶּׁמֶן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד עֹלָה רֵיחַ נִיחֹחַ
,juvencum *ad* erit Hin *dimidium* eorum libamina Et .Domino *ignitio*
אִשֶּׁה לַיהוָה׃ וְנִסְכֵּיהֶם חֲצִי הַהִין יִהְיֶה לַפָּר 14
ascensio hæc :vini, agnum *ad* Hin *quartum* & ,arietem *ad* Hin *tertium* &
וּשְׁלִישִׁת הַהִין לָאַיִל וּרְבִיעִת הַהִין לַכֶּבֶשׂ יָיִן זֹאת עֹלַת
unus caprarum hircus Et .anni menses *in* ejus mense in ,mensis
חֹדֶשׁ בְּחָדְשׁוֹ לְחָדְשֵׁי הַשָּׁנָה׃ וּשְׂעִיר עִזִּים אֶחָד 15
.ejus libamen & ,fiet *jugem ascensionem* super ,Domino *peccatum in*
לְחַטָּאת לַיהוָה עַל־עֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃
Pesach ,mensis die quartadecima *in* primo mense in Et
וּבַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ פֶּסַח 16
Septem *tripudium* istius mensis die quintadecima in Et .Domino
לַיהוָה׃ וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הַזֶּה חָג שִׁבְעַת 17
sanctitatis convocatio prima die In .*edetur* infermentata diebus
יָמִים מַצּוֹת יֵאָכֵל׃ בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן מִקְרָא־קֹדֶשׁ 18
ignitionem facietis appropinquare Et .facietis non servitutis *functionem omnem*
כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ׃ וְהִקְרַבְתֶּם אִשֶּׁה 19
,unum arietem & ,duos bovis filios juvencos ,Domino *ascensionem*
עֹלָה לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר שְׁנַיִם וְאַיִל אֶחָד
eorum *munus* Et .vobis erunt *integri* ,*anni filios* agnos septem &
וְשִׁבְעָה כְבָשִׂים בְּנֵי שָׁנָה תְּמִימִם יִהְיוּ לָכֶם׃ וּמִנְחָתָם 20
,juvencum *ad* decimas tres ;oleo in *perfusam* similam
סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר
facies decimam *Decimam* .facietis arietem *ad* decimas duas &
וּשְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל תַּעֲשׂוּ׃ עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן תַּעֲשֶׂה 21
peccati hircum Et .agnis septem *unum* agnum *ad*
לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים׃ וּשְׂעִיר חַטָּאת 22
,*matutini ascensionem* Præter .vos *super* expiandum ad ,unum
אֶחָד לְכַפֵּר עֲלֵיכֶם׃ מִלְּבַד עֹלַת הַבֹּקֶר 23
ista Sicut .ista facietis ,*jugem ascensionem* in quod
אֲשֶׁר לְעֹלַת הַתָּמִיד תַּעֲשׂוּ אֶת־אֵלֶּה׃ כָּאֵלֶּה 24
quietis odoris *ignitionis panis* ;diebus septem ,diem *ad* facietis
תַּעֲשׂוּ לַיּוֹם שִׁבְעַת יָמִים לֶחֶם אִשֵּׁה רֵיחַ־נִיחֹחַ
die in Et .ejus libamen & ,fiet *jugem ascensionem* super ,Domino
לַיהוָה עַל־עוֹלַת הַתָּמִיד יֵעָשֶׂה וְנִסְכּוֹ׃ וּבַיּוֹם 25
servitutis *functionem Omnem* :vobis erit sanctitatis convocatio septima
הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה
.facietis non
לֹא תַעֲשׂוּ׃

Versio VULG. LAT.

11 In calendis autem offeretis holocaustum Domino, vitulos de armento duos, arietem unum, agnos anniculos se- 12 ptem immaculatos, Et tres decimas similæ oleo conspersæ in sacrificio per singulos vitulos: & duas decimas similæ oleo conspersæ 13 per singulos arietes. Et decimam decimæ similæ ex oleo in sacrificio per agnos singulos. Holocaustum suavissimi odoris atque incensi est 14 Domino. Libamenta autẽ vini, quæ ꝑ singulas fundẽda sũt victimas, ista erũt: media pars hin per singulos vitulos, tertia per arietẽ, quarta per agnum. Hoc erit holocaustũ ꝑ omnes menses, qui sibi anno vertente 15 succedũt. Hirc⁹ quoq; offeretur Dño pro peccatis in holocaustũ sempiternũ cũ libamẽ- 16 tis suis. Mense autem primo, quartadecimâ die mensis, Pha- 17 se Dñi erit, Et quintadecimâ die solennitas: septẽ diebus 18 vescentur azymis. Quarũ dies prima venerabilis & sancta erit: omne opus servile non fa- 19 cietis in ea. Offeretisq; incensum holocaustũ Dño, vitulos de armento duos, arietẽ unũ, agnos anniculos immaculatos 20 septẽ: Et sacrificia singulorũ ex simila quæ conspersa sit oleo, tres decimas ꝑ singulos vitulos, & duas decimas ꝑ arie- 21 tẽ, Et decimã decimæ ꝑ agnos singulos: id est, ꝑ septẽ agnos. 22 Et hircũ pro peccato unũ, ut 23 expietur pro vobis, Præter holocaustum matutinũ quod 24 semper offeretis. Ita facietis ꝑ singulos dies septẽ dierum in fomitem ignis, & in odorem suavissimum Domino, qui surget de holocausto, & de 25 libationibus singulorum. Dies quoque septimus celeberrimus & sanctus erit vobis: omne opus servile non facietis in eo.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

11 Καὶ ἐν ταῖς (ζ) νεομηνίαις προσάξετε ὁλοκαύτωμα τῷ κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν (η) δύο, καὶ κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ 12 ἀμώμους. Τρία δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκατα σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης 13 ἐν ἐλαίῳ τῷ κριῷ τῷ ἑνί. Δέκατον δέκατον σεμιδάλεως ἀναπεποιημένης ἐν ἐλαίῳ τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, θυσίαν ὀσμὴν εὐ- 14 ωδίας κάρπωμα κυρίῳ. Ἡ σπονδὴ (θ) αὐτῶν τὸ ἥμισυ τοῦ ἲν ἔσται τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί· καὶ τὸ τρίτον τοῦ ἲν ἔσται τῷ κριῷ τῷ ἑνί· καὶ τὸ τέταρτον τοῦ ἲν ἔσται τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ οἴνου. Τοῦτο τὸ ὁλοκαύτωμα μῆνα 15 ἐκ μηνὸς εἰς τοὺς μῆνας τοῦ ἐνιαυτοῦ. Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας κυρίῳ, ἐπὶ τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς ποιηθήσεται, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτοῦ. 16 Καὶ ἐν τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ (κ) μηνὸς πάσχα κυρίῳ. 17 Καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τούτου ἑορτή. ἑπτὰ ἡμέρας ἄζυμα ἔδεσθε. 18 Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. 19 Καὶ προσάξετε (λ) ὁλοκαυτώματα κάρπωμα κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, (μ) ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτά· ἄμωμοι 20 ἔσονται ὑμῖν. Καὶ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ 21 τῷ (ν) ἑνί. Δέκατον δέκατον ποιήσεις τῷ 22 ἀμνῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. Καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν (ξ) ἕνα περὶ ἁμαρτίας, 23 ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν· Πλὴν τῆς (ο) ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντὸς τῆς πρωϊνῆς, ὅ ἐστιν ὁλοκαύτωμα ἐνδελεχισμοῦ. 24 Ταῦτα κατὰ ταῦτα ποιήσετε τὴν ἡμέραν εἰς (π) τὰς ἑπτὰ ἡμέρας, δῶρον κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, ἐπὶ τοῦ ὁλοκαυτώματος τοῦ διαπαντὸς ποιήσεις τὴν 25 σπονδὴν αὐτοῦ. Καὶ (ρ) ἡμέρα ἡ ἑβδόμη κλητὴ ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε ἐν αὐτῇ.

Et in Neomeniis offeretis holocaustoma Domino, vitulos ex bobus duos, & arietem unum, agnos anniculos septem sine 11 *macula. Tres decimas similaginis refectæ in oleo vitulo uni, & duas decimas similaginis refectæ in oleo arieti uni. De-* 12 13 *cimam, decimam similaginis conspersæ in oleo agno uni, sacrificium, odorem suavitatis, oblationem Domino. Libamen* 14 *eorum, dimidium In erit vitulo uni: et tertia In erit arieti uni: & quarta In erit agno uni, vini. Hoc est holocaustoma mensem ex mense in menses anni. Et* 15 *hircum è capris unum pro peccato Domino; super holocaustosim jugem fiet, & libamen ejus. Et in mense primo, quar-* 16 *tâ & decimâ die mensis, Pascha Domino. Et quintâ & de-* 17 *cimâ die mensis hujus, solennitas. Septem diebus azyma edetis. Et dies prima cele-* 18 *bris sancta erit vobis: Omne opus servile non facietis. Et* 19 *offeretis holocaustomata, oblationem Domino, vitulos ex bobus duos, arietem unum, agnos anniculos septem: sine macula erunt vobis. Et sacrificium eo-* 20 *rum similago conspersa in oleo: tres decimæ vitulo uni, & duæ decimæ arietũ uni. De-* 21 *cimam, decimam facies agno uni, septem istis agnis. Et hir-* 22 *cum ex capris unum pro peccato, ad depropitiandum pro vobis; Præter holocaustosim ju-* 23 *gem matutinam, quod est holocaustoma continuationis. Hæc* 24 *secundum hæc facietis die in septem dies, munus, oblationem in odorem suavitatis Domino; super holocaustoma juge facies libamen ejus. Et* 25 *dies septima vocata sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis in ea.*

MS.A. (ζ) νουμηνίαις προσάξετε ὁλοκαυτώματα κυρίῳ, (η) δύο, κριὸν (θ) αὐτῷ (ι) χείμαῤῥον (κ) μηνὸς * τούτου ποιηθήσεται ἑορτή. * Καὶ ἡ ἡμέρα ἡ πρώτη (λ) ὁλοκαύτωμα (μ) ἑπτὰ ἀμνοὺς ἐνιαυσίους * * ἔσονται ὑμῖν. Καὶ ἡ θυσία (ν) ἑνὶ ποιήσεται. Δέκατον (ξ) ἕνα, ἐξιλάσασθαι (ο) ὁλοκαυτώσεως διαπαντὸς (π) τὰς * δύο ἡμέρας, (ρ) ἡ ἡμέρα

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]

Initio quoq; mensium vestrorum offerte holocausta pacifica Domino, juvencos bovinos duos, & arietem unum, & agnos anniculos septem, in quibus nullum sit vitium. 11 Et tres decimas similaginis oblationis, subactæ oleo, pro juvenco uno: & duas decimas similaginis, subactæ oleo, pro ariete uno. 12 Et decimam unam similaginis, quæ pro oblatione est, subactæ oleo, pro agno uno: holocaustum pacificum in odorem suffitûs Domino. 13 Eorum autem libamen vinum, media pars heminæ erit pro juvenco, & tertia pars heminæ erit pro ariete, & quarta pars heminæ pro agno. Hoc est holocaustum pacificum initii mensium anni. 14 Et hircus unus caprarum pro peccato Domino, præter holocaustum pacificum fiet semper unà cum libamine suo. 15 In quartadecima mensis primi Pascha est Domino. 16 Et in decimaquinta ejusdem mensis, solennitas: septem diebus azymum comedetur. 17 Dies primus celebris erit ac sanctus, & ullum opus servile ne feceritis. 18 Et offerte oblationes, holocausta pacifica Domino, juvencos filios bovis duos, & arietem unum, & agnos anniculos septem: tales ut nulla sit in iis macula erunt vobis. 19 Et eorum oblationem, *nempè* similaginis subactæ oleo tres decimas pro juvenco, & duas decimas pro ariete facietis, 20 Et decimam unam pro agno uno: sic facite septem agnis. 21 Denique hœdum unum pro peccato ad expiandum pro vobis. 22 Præter holocaustum pacificum matutinum, holocaustum pacificum semper facietis. 23 Hæc eritis facientes per singulos dies, septem diebus. Oblatio panis in odorem suffitûs Domino, præter holocaustum Domino jugiter fiet unà cum libamine suo. 24 Dies autem septimus celebris ac sanctus erit vobis, & omne opus servile non facietis. 25

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

11 וּבְרֵישֵׁי יַרְחֵיכוֹן תְּקָרְבוּן עֲלָתָא
קֳדָם יְיָ תּוֹרִין בְּנֵי תוֹרֵי תְּרֵין וּדְכַר
חַד אִמְּרִין בְּנֵי שְׁנָא שִׁבְעָא שַׁלְמִין׃
12 וּתְלָתָא עֶשְׂרוֹנִין סוּלְתָּא מִנְחָתָא
דְּפִילָא בִּמְשַׁח לְתוֹרָא חַד וּתְרֵין
עֶשְׂרוֹנִין סוּלְתָּא מִנְחָתָא דְּפִילָא
13 בִּמְשַׁח לְדִכְרָא חַד׃ וְעִסְרוֹנָא
עִסְרוֹנָא סוּלְתָּא מִנְחָתָא דְּפִילָא
בִּמְשַׁח לְאִמַּר חַד עֲלָתָא לְאִתְקַבָּלָא
14 בְּרַעֲוָא קֻרְבָּנָא קֳדָם יְיָ׃ וְנִסְכֵּיהוֹן
פַּלְגוּת הִינָא יְהֵי לְתוֹרָא וּתְלָתוּת
הִינָא לְדִכְרָא וְרַבְעוּת הִינָא
לְאִמְּרָא חַמְרָא דָּא עֲלַת רֵישׁ יַרְחָא
בְּאִתְחַדָּתוּתֵיהּ כֵּן לְכָל־רֵישֵׁי יַרְחֵי
15 שַׁתָּא׃ וּצְפִיר בַּר־עִזֵּי חַד לְחַטָּאתָא
קֳדָם יְיָ עַל־עֲלַת תְּדִירָא יִתְעֲבֵד
16 וְנִסְכֵּיהּ׃ וּבְיַרְחָא קַדְמָאָה בְּאַרְבְּעַת
עַסְרָא יוֹמָא לְיַרְחָא פִּסְחָא קֳדָם־
17 יְיָ׃ וּבַחֲמֵשַׁת עַסְרָא יוֹמָא לְיַרְחָא
הָדֵין חַגָּא שִׁבְעָא יוֹמִין פַּטִּיר יִתְאֲכִל
18 ׃ בְּיוֹמָא קַדְמָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ כָּל־
19 עֲבִידַת פּוּלְחָן לָא תַעְבְּדוּן׃ וּתְקָרְבוּן
קֻרְבָּנָא עֲלָתָא קֳדָם־יְיָ תּוֹרִין בְּנֵי־
תוֹרֵי תְּרֵין וּדְכַר חַד וְשִׁבְעָא אִמְּרִין
בְּנֵי שְׁנָא שַׁלְמִין יְהוֹן לְכוֹן׃
20 וּמִנְחַתְהוֹן סוּלְתָּא דְּפִילָא בִּמְשַׁח
תְּלָתָא עֶשְׂרוֹנִין לְתוֹרָא וּתְרֵין
21 עֶשְׂרוֹנִין לְדִכְרָא תַּעְבְּדוּן׃ עֶשְׂרוֹנָא
עֶשְׂרוֹנָא תַּעְבֵּיד לְאִמְּרָא חַד כֵּן
22 לְשִׁבְעָא אִמְּרִין׃ וּצְפִירָא דְחַטָּאתָא
23 חַד לְכַפָּרָא עֲלֵיכוֹן׃ בַּר מֵעֲלַת צַפְרָא
דְּהִיא עֲלַת תְּדִירָא תַּעְבְּדוּן יָת־אִלֵּין׃
24 כְּאִלֵּין תַּעְבְּדוּן לְיוֹמָא שִׁבְעָא יוֹמִין
לְחֵם קֻרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם יְיָ
עַל־עֲלַת תְּדִירָא יִתְעֲבֵיד וְנִסְכֵּיהּ׃
25 וּבְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי
לְכוֹן כָּל־עֲבִידַת פּוּלְחָן לָא תַעְבְּדוּן׃

11 Et in principiis mensium vestrorum offeretis holocaustum coram Domino: vitulos de bobus duos, arietem unum; agnos anniculos immaculatos 12 septem. Et tres decimas similæ conspersæ oleo pro munere, per singulos vitulos: & duas decimas similæ conspersæ oleo 13 pro munere, per arietem. Et singulas decimas similæ conspersæ oleo, ꝑ singulos agnos: holocaustum est, ut oblatio suscipiatur voluntariè coram 14 Domino. Et libamen eorũ erit dimidia pars hin vini per singulos vitulos, et tertia pars hin per arietem, et quarta pars hin per singulos agnos: hoc est holocaustum exordii mensis in neomenia ejus; sic erit per omnes kalendas mensium anni. 15 Et hircus de capris unus pro peccato offeretur coram Dño: præter juge holocaustum & li- 16 bamen ejus. Et in mense primo, quartadecima die mensis, 17 Phase erit coram Domino. Et in quintadecima die mensis hujus solennitas est: septem diebus azymum comedetur. 18 In die prima erit invocatio sancta: omne opus servile non 19 facietis. Offeretisq; oblationẽ holocausti coram Dño; vitulos de bobus duos, & arietẽ unũ: & septẽ agnos anniculos; im- 20 maculati erunt vobis. Et in munus eorum, tres decimas similæ conspersæ oleo per singulos vitulos, et duas decimas ꝑ ari- 21 etẽ offeretis. Singulas decimas offeretis per singulos agnos: similiter erit ꝑ septem agnos. 22 Et hircum pro peccato unum, ad propitiandum pro vobis. 23 Præter holocaustum matutinum, quod est holocaustum ju- 24 ge, facietis hæc. Sicut hæc facietis per singulos dies, septem diebus; panis oblationis est, qui suscipitur voluntariè coram Domino: præter holocaustum juge et libamen ejus 25 fiet. Et in die septimo invocatio sancta erit vobis: omne opus servile non facietis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

** 11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
** 16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
* 20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
* 25 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

** 11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
** 16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
* 20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
** 24 [illegible]
25 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

In principiis quoque mensium vestrorum offeretis holocaustum Domino, vitulos ex armentis duos, & arietem unum, agnos anniculos septem 11 *immaculatos. Et tres decimas similæ in oblationem conspersæ oleo pro uno vitulo, & duas decimas similæ in oblationem conspersæ oleo pro ariete uno.* 12 *Et singulas decimas similæ in oblationẽ conspersæ oleo pro singulis agnis.* 13 *Holocaustum est odoris (d) suavitatis, sacrificium ignitum Domino. Libamina autem eorum, dimidium Hin vini pro vitulo uno, & tertia pars Hin pro ariete, & quarta pars Hin vini pro agno uno. Hoc est holocaustum (e) singulorum mensium per menses anni.* 14 *Hircum verò de capris unum pro peccato præter holocaustum juge Domino facies, & libamina eorum.* 15 *In mense primo, decimâ quartâ die mensis, pascha erit Domino.* 16 *Decimâ quintâ autem die mensis istius festum erit; septem diebus azyma comedetis.* 17 *Die primo convocatio erit sancta; nullum opus servile facietis.* 18 *Sed offeretis sacrificium ignitũ holocaustum Domino, vitulos de armentis duos, & arietem unum, & septem agnos anniculos. Immaculata hæc erunt vobis.* 19 *Oblationem autem eorum, similæ conspersæ oleo tres decimas pro vitulo, duas verò decimas pro ariete facietis.* 20 *Et singulas decimas agno uni pro septẽ agnis istis.* 21 *Hircum quoque de capris unum pro peccato ad expiandum vos.* 22 *Præter holocaustum matutinum quod est in holocaustũ juge, facitis ista.* 23 *Sic facietis per singulos dies septem dierum: panis est sacrificii igniti in odorem (f) suavitatis Domino. Præter holocaustum juge, & libamina eorum, fiant ista.* 24 *Die autem septimo convocatio sancta erit vobis; nullum opus servile facietis.* 25

VER. SAM. (*d*) beneplaciti, (*e*) mensis in acumine ejus (*f*) beneplaciti

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

11 *وفي رؤوس شهوركم قربان صعيدة لله ثوران من البقر * وكبش * وسبعة حملان ابناء سنة اصحاء *
12 13 * وثلثة اعشار من البر سميذا ملتوتا بدهن لكل ثور * وعشران للكبش * وعشر لكل حمل * كذاك
14 الصعيدة المقبولة المرضية لله * ومزاجها نصف قسط لكل ثور * وثلث قسط للكبش * وربع قسط
15 للحمل * هذا قربان شهر بشهر لشهور السنة * وعتود من الماعز ذكاه لله * ومع قربان الدائم يقرب
16 17 ذلك ومزاجه * وفي الشهر الاول في اليوم الرابع عشر منه فصح لله * وفي اليوم الخامس عشر
18 منه حج سبعة ايام * يوكل فيها فطير * في اليوم الاول منها اسم مقدس * كل صناعة مكسب
19 لا تعملوا * وقربوا قربانا صعيدة لله ثورين من البقر * وكبشا * وسبعة حملان بني سنة صحاحا
20 21 * ومعها من البر سميذا ملتوتا بدهن * ثلثة اعشار لكل ثور وعشران للكبش * وعشر لكل
22 23 حمل من السبعة * وعتود لله ذكاه ليستغفر عنكم * ماخلا قربان الغداة قربان الدائم
24 الثاني تقربون هذه * ومثلها قربوا في كل يوم من السبعة الايام قربانا مقبولا مرضيا
25 لله * مع قربان الدائم ومزاجه * وفي اليوم السابع اسم مقدس يكون لكم * كل صنعة
مكسب لا تصنعوا *

Et in principiis mensium vestrorum, sacrificium holocausti Dei erunt duo vituli ex bobus, & aries, & septem agni anniculi integri. 11 *Et tres decimæ similæ ex frumento subactæ oleo pro quolibet vitulo, & duæ decimæ pro ariete:* 12 *Et decima cuilibet agno. Talis erit oblatio accepta placabilis Deo.* 13 *Et temperamentum eorum erit media pars Kesti uncuique bovi, & tertia pars Kesti arieti, & quarta pars Kesti agno. Hoc est sacrificium singulorum mensium per menses anni.* 14 *Et hœdus ex capris in expiationem Deo, qui cum sacrificio sempiterno offeretur simul cum libamine suo.* 15 *Et in mense primo, in die decimaquarta ex ipso, Phase erit Deo.* 16 *Et in die quintadecima ex ipso, solennitas est septem diebus, in quibus comedetur azymum.* 17 *In prima die ex eis, nomen sanctum est; omne opus lucri ne faciatis.* 18 *Et offerte sacrificium holocaustum Deo, duos vitulos ex bobus, & arietem, & septem agnos filios unius anni integros.* 19 *Et cum eis ex tritico similam subactam oleo, tres decimas cuilibet bovi, & duas decimas arieti,* 20 *Et decimam singulis agnis ex septem:* 21 *Et hœdum in expiationem, ut venia vobis impetretur.* 22 *Præter sacrificium matutinum, sacrificium sempiternum secundum, offeretis hæc.* 23 *Et eis similia offerte quolibet die ex septem diebus, sacrificium acceptum, gratum Deo, simul cum sacrificio sempiterno, ejusque temperamento.* 24 *Et in die septima, nomen sanctum erit vobis; omne opus lucri ne faciatis.* 25

ספר במדבר: כט

Domino novum munus vos faciendo appropinquare in ,primitiarum die in Et
וביום הבכורים בהקריבכם מנחה חדשה ליהוה 26
annum : vobis erit sanctitatis convocatio ,vestris hebdomadis in
בשבעתיכם מקרא קדש יהיה לכם כל
ascensionem facietis accedere Et .facietis non servitutis functionem
מלאכת עבדה לא תעשו: והקרבתם עולה 27
,unum arietem ,duos bovis filios juvencos , Domino quietis odoré in
לריח ניחח ליהוה פרים בני בקר שנים איל אחד
perfusam similam eorum munus Et .anni filios agnos septem
שבעה כבשים בני שנה: ומנחתם סלת בלולה 28
arieté ad decimas duas ,unum juvencū ad decimas tres , oleo in
בשמן שלשה עשרנים לפר האחד שני עשרנים לאיל
.agnis septem ,unum agnum ad decimam Decimam .unum
האחד: עשרון עשרון לכבש האחד לשבעת הכבשים: 29
ascensionem Præter .vos super expiandum ad unum caprarum Hircum
שעיר עזים אחד לכפר עליכם: מלבד עלת 30 31
.corū libamina & ,vobis erunt Integri .facietis ej⁹ munus & ,jugem
התמיד ומנחתו תעשו תמימם יהיו לכם ונסכיהם:

CAP. XXIX. כט

.vobis erit sanctitatis cōvocatio ,mensis una in ,septimo mense in Et
ובחדש השביעי באחד לחדש מקרא קדש יהיה לכם 1
.vobis erit triumphi dies :facietis non servitutis functionem Omnem
כל מלאכת עבדה לא תעשו יום תרועה יהיה לכם:
,unum bovis filiū juvencū ,Domino quietis odoré in ascensionem facietis Et
ועשיתם עלה לריח ניחח ליהוה פר בן בקר אחד 2
corū munus Et .integros septem anni filios agnos ,unum arieté
איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם: ומנחתם 3
decimas duas,juvencū ad decimas tres ,oleo in confusam similam
סלת בלולה בשמן שלשה עשרנים לפר שני עשרנים
.agnis septem unum agnum ad unam decimam Et .arieté ad
לאיל: ועשרון אחד לכבש האחד לשבעת הכבשים: 4
Præter .vos super expiandū ad ,peccatorium unum caprarum hircum Et
ושעיר עזים אחד חטאת לכפר עליכם: מלבד 5 6
,ejus munus & ,jugem ascensionem & ,ejus munus & ,mensis ascensionem
עלת החדש ומנחתה ועלת התמיד ומנחתה
.DOMINO ignitio ,quietis odorem in ,eorū judiciū juxta ,eorū libamina &
ונסכיהם כמשפטם לריח ניחח אשה ליהוה:
,vobis erit sanctitatis convocatio,hujus septimi mensis decima in Et
ובעשור לחדש השביעי הזה מקרא קדש יהיה לכם 7
.facietis non functionem Omnem .vestras animas affligetis &
ועניתם את נפשתיכם כל מלאכה לא תעשו:
filiū juvencum quietis odorem DOMINO ascensioné facietis appropinquare Et
והקרבתם עלה ליהוה ריח ניחח פר בן 8
integri :septem anni filios agnos ,unum arietem ,unum bovis
בקר אחד איל אחד כבשים בני שנה שבעה תמימם
tres ,oleo in confusam similam eorum munus Et .vobis erunt
יהיו לכם: ומנחתם סלת בלולה בשמן שלשה 9
.unum arietem ad decimas duas ,juvencū ad decimas
עשרנים לפר שני עשרנים לאיל האחד:

NUMERI. Ver. VULG. LAT.

26 Dies etiā primitivorū, quando offeretis novas fruges Domino, expletis hebdomadib⁹, venerabilis & sancta erit: omne opus servile non facietis 27 in ea. Offeretísq; holocaustū in odoré suavissimū Domino, vitulos de armento duos, arietem unum, & agnos anniculos 28 immaculatos septem. Atq; in sacrificiis eorum, similæ oleo conspersæ tres decimas per singulos vitulos, per arietes 29 duas, Per agnos decimam decimæ, qui simul sunt agni se- 30 ptem. Hircū quoque, Qui mactatur pro expiatione: præter holocaustum sempiternum & 31 liba ejus. Immaculata offeretis omnia cum libationibus suis.

CAP. XXIX.

1 MEnsis etiam septimi prima dies venerabilis & sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis in ea, quia dies 2 clangoris est & tubarum. Offeretísq; holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulum de armento unum, arietem unum, & agnos anniculos 3 immaculatos septem. Et in sacrificiis eorum, similæ oleo conspersæ tres decimas per singulos vitulos, duas decimas 4 per arietem; Unam decimam per agnum, qui simul 5 sunt agni septem. Et hircum pro peccato, qui offertur in 6 expiationem populi. Præter holocaustum calendarum cum sacrificiis suis, & holocaustū sempiternum cum libationib⁹ solitis. Eisdem ceremoniis offeretis in odorem suavissimū, 7 incensum Dño. Decima quoq; dies mensis hujus septimi erit vobis sancta atq; venerabilis, & affligetis animas vestras: omne opus servile non facie- 8 tis in ea. Offeretísq; holocaustum Domino in odoré suavissimum, vitulum de armento unum, arietem unum, agnos anniculos immaculatos septé. 9 Et in sacrificiis eorum, similæ oleo conspersæ tres decimas per singulos vitulos, duas decimas per arietem;

Versio GRÆCA LXX. Interp. Cum Translatione LATINA.

26 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῶν νέων, ὅταν προσφέρητε θυσίαν νέαν κυρίῳ τῶν ἑβδομάδων, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. 27 Καὶ προσάξετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχους ἐκ βοῶν δύο, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ ἀμώμους. 28 Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, ϗ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί. 29 Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. 30 καὶ (ι) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα Περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν· πλὴν τοῦ (σ) ὁλοκαυτώματος τοῦ διαπαντός. ϗ τὴν 31 θυσίαν αὐτῶν ποιήσετέ μοι, Ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν, (τ) ϗ τὰς σπονδὰς αὐτῶν.

Et die novorum, quando offeretis sacrificium novum Domino hebdomadum, celebris sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis. Et adducetis holocau- 26 27 stomata in odore suavitatis Domino, vitulos ex bobus duos, arietem unum, agnos anniculos septē sine macula. Sacrificiū eorum 28 similago refecta in oleo: tres decimas vitulo uni, & duas decimas arieti uni. Decimā, decimā 29 agno uni, septē istis agnis. Et hircum ex capris unum Pro pecca- 30 to, ad depropitiandum pro vobis; præter holocaustoma juge. Et sacrificium eorū facietis mihi, Si- 31 ne macula erunt vobis, & libamina eorum.

MS.A. (σ) ὁλοκαυτώματος τῆς νεομηνίας· ϗ ἡ θυσία αὐτῶν, ϗ τὸ ὁλοκαύτωμα τοῦ διαπαντός. (τ) ϗ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν.

ΚΕΦ. κθ'.

1 Καὶ τῷ μηνὶ τῷ ἑβδόμῳ, μιᾷ τοῦ μηνός, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν. πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε· ἡμέρα σημασίας 2 ἔσται ὑμῖν. Καὶ ποιήσετε ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, μόσχον ἕνα ἐκ βοῶν, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους ἑπτὰ 3 ἀμώμους. Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, ϗ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ 4 ἑνί. Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνί, 5 τοῖς ἑπτὰ ἀμνοῖς. Καὶ χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν· 6 Πλὴν τῶν ὁλοκαυτωμάτων τῆς νεομηνίας· ϗ αἱ θυσίαι αὐτῶν, ϗ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν, ϗ τὸ ὁλοκαύτωμα τὸ (α) διαπαντός. ϗ αἱ θυσίαι αὐτῶν ϗ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ. 7 Καὶ τῇ δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τούτου, ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν. ϗ κακώσετε τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ϗ πᾶν (β) ἔργον οὐ ποιήσετε. 8 Καὶ προσοίσετε (γ) ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν (δ) εὐωδίας κυρίῳ, καρπώματα κυρίῳ, μόσχον ἐκ βοῶν ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους 9 ἑπτὰ ἄμωμοι ἔσονται ὑμῖν. Ἡ θυσία αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνί, ϗ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνί.

CAP. XXIX.

ET mense septimo, unâ mensis, 1 celebris sancta erit vobis. Omne opus servile non facietis: dies (a) significationis erit vobis. Et fa- 2 cietis holocaustomata in odorem suavitatis Domino, vitulum unum ex bobus, arietem unum, agnos anniculos septem sine macula. Sacrificium eorum simi- 3 lago refecta in oleo: tres decimas vitulo uni, & duas decimas arieti uni. Decimam deci- 4 mam agno uni, septem istis agnis. Et hircum ex capris unum pro 5 peccato, ad depropitiandum pro vobis; Præter holocaustomata 6 Neomeniæ: & sacrificia eorum, & libamina eorum, & holocaustoma juge. Et sacrificia eorum, & libamina eorum, juxta ritum eorum in odorem suavitatis Domino. Et decimâ mensis 7 hujus, celebris sancta erit vobis. Et affligetis animas vestras, & omne opus non facietis. Et of- 8 feretis holocaustomata in odorem suavitatis Domino, oblationes Domino, vitulum ex bobus unum, arietem unum, agnos anniculos septem: sine macula erunt vobis. Sacrificium eorum simila- 9 go conspersa in oleo: tres decimas vitulo uni, & duas decimas arieti uni;

MS.A. (α) διαπαντός· αἱ (β) ἔργον λατρευτὸν οὐ (γ) ὁλοκαύτωμα εἰς (δ) εὐωδίας, κάρπωμα, μόσχον

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

Dies etiam primitivorum, quando offeretis 26 farinā ex nova segete Dño in hebdomadibus vestris, celebris & sanctus erit vobis: & omne opus servile non facietis. Et offerte holo- 27 causta pacifica in odorē suffitûs Domino, juvencos filios bovis duos, & arietem unum, & agnos anniculos septem: Et eorum oblationé, 28 nempe similaginis subàctæ oleo tres decimas pro juvenco uno, & duas decimas pro ariete uno, Et decimam unam pro agno uno: sic fa- 29 cietis septem illis agnis. Præterea hœdū unū 30 caprarū, ut venia postuletur pro vobis, Præ- 31 ter holocaustum pacificum sempiternum ejusq; farinam, eritis facientes, in quibus nullum sit vitium, unà cum eorum libatione.

CAP. XXIX.

IN prima autem die mensis septimi, celebris 1 & sanctus dies erit vobis: & omne opus servitutis ne feceritis, dies clangoris erit vobis. Et facite holocausta pacifica in odorem suffi- 2 tûs Domino, juvencum unum filium bovis, & arietem unum, & agnos anniculos septem in quibus nullum sit vitium. Et eorum oblatio 3 erit simila subacta oleo, tres decimæ pro bove uno, & duæ decimæ pro ariete uno, Et de- 4 cima una pro agno uno; eodemq; modo septé agnis. Et hircum unum caprarum pro pecca- 5 to, ut expietur pro vobis. Præter holocaustum 6 pacifici initii mensis ejusq; libamē, holocaustum pacificum sempiternum, & eorum farinam atq; libamen juxta ritum eorum, in odorem suffitûs, sacrificiā Domino. Et in die de- 7 cima mensis hujus septimi, celebris & sancta dies erit vobis: & omne opus servitutis ne feceritis. Et offerte holocausta pacifica Do- 8 mino in odorem suffitûs, juvencum unum filium bovis, & arietem unum, & agnos anniculos septem, in quibus nullum sit vitium. Et eorum oblatio erit simila subacta oleo, 9 tres decimæ cuilibet juvenco, & duæ decimæ cuilibet arieti,

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

וביומא דבכוריא בקרוביכון 26
מנחתא חדתא קדם יי בעצרתיכון
מערע קדיש יהי לכון כל עבידת
פולחן לא תעבדון: ותקרבון עלתא 27
לאתקבלא ברעוא קדם יי תורין
בני תורי תרין ודכר חד שבעא
אמרין בני שנא: ומנחתהון סולתא 28
דפילא במשח תלתא עסרונין
לתורא חד תרין עסרונין לדכרא
חד: עסרונא עסרונא לאמרא חד 29
לשבעא אמרין: צפיר בר עזין חד 30
לכפרא עליכון: בר מעלת תדירא 31
ומנחתיה תעבדון שלמין יהון לכון
ונסכיהון:

כט

ובירחא שביעאה בחד לירחא 1
מערע קדיש יהא לכון כל עבידת
פולחן לא תעבדון יום יבבא יהא
לכון: ותעבדון עלתא לאתקבלא 2
ברעוא קדם יי תור בר תורי חד
דכר חד אמרין בני שנא שבעא
שלמין: ומנחתהון סולתא דפילא 3
במשח תלתא עסרונין לתורא
תרין עסרונין לדכרא: ועסרונא חד 4
לאמרא חד לשבעא אמרין: וצפיר 5
בר עזי חד חטאתא לכפרא עליכון:
בר מעלת ירחא ומנחתה ועלת 6
תדירא ומנחתה ונסכיהון כדחזי
להון לאתקבלא ברעוא קרבנא
קדם יי: ובעסרא לירחא שביעאה 7
הדין מערע קדיש יהי לכון ותענון
ית נפשתיכון כל עבידתא לא
תעבדון: ותקרבון עלתא קדם יי 8
לאתקבלא ברעוא תור בר תורי
חד דכר חד אמרין בני שנא שבעא
שלמין יהון לכון: ומנחתהון סולתא 9
דפילא במשח תלתא עסרונין
לתורא תרין עסרונין לדכרא חד:

26 In die autem primitivorum, quando offeretis munus novū coram Dño, in expletione hebdomadarum vestrarum, invocatio sancta erit vobis; omne 27 opus servile non facietis. Et offeretis holocaustum, ut suscipiatur voluntariè corā Domino; vitulos de bobus duos, & arietem unum, & septem 28 agnos anniculos. Et pro munere eorum, tres decimas similæ conspersæ oleo per singulos vitulos, et duas decimas per 29 singulos arietes. Et singulas decimas p singulos agnos, per 30 septem agnos. Hircum de capris unum, ad propitiandum 31 pro vobis. Præter holocaustum juge, & munus ejus offeretis: immaculati erunt vobis, & libamina eorum.

CAP. XXIX.

1 ET in mense septimo, in primâ die mensis, invocatio sancta erit vobis; omne opus servile non facietis: dies clango- 2 ris erit vobis. Facietisq; holocaustum, ut suscipiatur voluntariè coram Dño; vitulum de bobus unum, arietem unum, agnos anniculos immaculatos 3 septem. Et in munere eorum similæ conspersæ oleo tres decimas per vitulum unum, duas 4 decimas per arietem. Et singulas decimas p singulos agnos: 5 sic facietis p septem agnos. Et hircum de capris unū pro peccato: ad propitiandum pro vo- 6 bis. Præter holocaustum kalendarum, & munus ejus; & holocaustum juge, & munus ejus; & libamina eorum, sicut eis convenit: ut oblatio suscipiatur voluntariè coram Do- 7 mino. Et in decima die mensis hujus septimi invocatio sancta erit vobis; affligetisque animas vestras: omne opus servi- 8 le non facietis. Et offeretis holocaustum coram Dño, ut suscipiatur voluntariè; vitulum de bob⁹ unū, arieté unū, agnos anniculos septem; immaculati 9 erunt vobis. Et in munere eorum, tres decimas similæ conspersæ oleo p vitulū unū, duas decimas per arietem unum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

In die primitiarum cùm of- 26 feretis oblationem novam Domino in hebdomadibus vestris, convocatio sancta erit vobis; nullum opus servile facietis. Sed offeretis holo- 27 caustum, sacrificium ignitum in odorem (g) suavitatis Domino, vitulos de armentis duos, & arietem unum, agnos anniculos septem: Immaculata hæc erunt vobis. Et oblationem eorum, similæ 28 conspersæ oleo tres decimas pro vitulo uno, & duas decimas pro ariete uno. Et singulas decimas agno uni pro 29 septem agnis istis. Hircum 30 quoque de capris unum pro peccato ad expiandum vos. Præter holocaustum juge, & 31 oblationem ejus, facietis (hæc immaculata erunt vobis) & libamina ejus.

CAP. XXIX.

IN mense autem septimo, in 1 prima mensis convocatio sancta erit vobis: nullum opus servile facietis, dies clangoris erit vobis. Sed facie- 2 tis holocaustum in odorem suavitatis Domino, vitulum filium bovis unum, arietem unum, agnos anniculos septem immaculatos. Et obla- 3 tionem eorum, similæ conspersæ oleo tres decimas pro vitulo, & duas decimas pro ariete. Et singulas decimas 4 agno uni pro septem agnis. Hircum quoque de capris u- 5 num pro peccato ad expiandum vos. Præter holocau- 6 stum Neomeniæ, & oblationem ejus, & holocaustum juge, oblationémque ejus, & libamina ejus juxta consuetudinem eorum; in odorem suavitatis sacrificium est ignitum Domino. Decimā 7 quoque mensis septimi istius convocatio sancta erit vobis; tum (a) affligetis animas vestras, nullúmque opus facietis. Sed offeretis holocau- 8 stum Domino in odorem suavitatis, vitulum de armentis unum, & arietem unum, agnos anniculos septem: hæc immaculata erunt vobis. Et 9 oblationem eorum, similæ conspersæ oleo tres decimas pro vitulo, & duas decimas pro ariete uno.

VER. SAM. (g) beneplaciti (a) jejunare facietis

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

26 * وفي يوم البكور في تقريبكم براجديدا لله بعد اسابيعكم * اسم مقدس يكون لكم * كل
27 صناعة مكسب لا تصنعوا * وقربوا صعيده مقبوله مرضيه لله ثورين من البقر * وكبشا * وسبعة حملان
28 بني سنة * ومعها من البر سميذا ملتوتا بدهن * ثلاثة اعشار لكل ثور * وعشران للكبش
29 30 31 * وعشر لكل حمل من السبعة * وعتودا من الماعز ليستغفر عنكم * ما خلا القربان الدايم وبره
تقربوا ذلك * وصحاحا فلتكن لكم * ومزاجها *

* الفصل التاسع والعشرون *

1 * وفي اليوم الاول من الشهر السابع اسم مقدس يكون لكم وكل صناعة مكسب لا تصنعوا * ويوم
2 جلبة فليكن لكم * وقربوا صعيده مقبوله مرضيه لله ثورا واحدا * وكبشا * وسبعة حملان بني سنة
3 4 صحاحا * ومعها من البر سميذ ملتوت بدهن * ثلاثة اعشار للثور * وعشران للكبش * وعشر لكل
5 6 حمل من السبعة * وعتودا من الماعز ليستغفر عنكم * ما خلا قربان الشهر وبره * والقربان الدايم
7 وبره * ومزاجها كالسبيل * مقبوله مرضيه مقربه لله * وفي العاشر منه اسم مقدس فليكن لكم * واجيعوا
8 نفوسكم * وكل عمل لا تعملوا * وقربوا صعيده لله مقبوله مرضيه ثورا واحدا * وكبشا * وسبعة حملان بني
9 سنة صحاحا * ومعها من البر سميذا ملتوتا بدهن * ثلاثة اعشار للثور * وعشران للكبش *

Et in die primitiarum, cùm offeretis triti- 26 cum novum Deo post hebdomadas vestras, nomen sanctum erit vobis; omne opus lucri ne faciatis. Et offerte oblationem ac- 27 ceptam placabilem Deo, duos vitulos de bobus, & arietem, & septem agnos anniculos. Et cum ipsis ex tritico similam sub- 28 actam oleo, tres decimas cuilibet vitulo, & duas decimas arieti, Et decimam sin- 29 gulis agnis ex septem: Et hœdum ex capris, 30 ut venia postuletur pro vobis. Ultra sacri- 31 ficium sempiternum & frumentum ejus offeretis hæc, quæ quidem integra erunt vobis, cum temperamento eorum.

CAP. XXIX.

ET in die primo mensis septimi, nomen 1 sanctum erit vobis; & omne opus lucri ne faciatis, & dies clangoris sit vobis. Et offerte holocaustum acceptum, gratum 2 Deo, vitulum unum, & arietem, ac septem agnos anniculos integros. Et cum eis de 3 tritico similam subactam oleo, tres decimas pro vitulo, & duas decimas pro ariete, Et decimam pro quolibet agno ex 4 septem: Et hœdum ex capris, ut venia 5 petatur pro vobis: Ultra sacrificium men- 6 struum, ac frumentum ejus, & sacrificium sempiternum, & triticum ejus, ac temperamentū eorū secundū morē, accepta, placabilia, oblata Deo. Et in decimo ex 7 ipso, nomen sanctum sit vobis; & esurire facite vosmetipsos; & omne opus ne faciatis: Et offerte holocaustum Deo ac- 8 ceptum placabile, vitulum unum, atque arietem, et septem agnos anniculos integros. Et cum eis ex tritico similam sub- 9 actam oleo, tres decimas pro vitulo, & duas decimas pro ariete.

ספר במדבר: כט

.agnis septem *unum* agnum *ad* decimam *Decimam*

10 עִשָּׂרוֹן עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְשִׁבְעַת הַכְּבָשִׂים:

,expiationum *peccatum* præter ,*peccatorium* unum caprarum Hircum

11 שְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד חַטַּאת הַכִּפֻּרִים

decimaquinta in Et .*eorum* libamina & ,ejᵒ *munus* & ,*jugem ascensionem* &

12 וְעֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם: וּבַחֲמִשָּׁה עָשָׂר

.vobis erit sanctitatis convocatio ,septimi mensis die

יוֹם לַחֹדֶשׁ הַשְּׁבִיעִי מִקְרָא־קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָכֶם

tripudium tripudiabitis & :facietis non servitutis *functionem* *Omnem*

כָּל־מְלֶאכֶת עֲבֹדָה לֹא תַעֲשׂוּ וְחַגֹּתֶם חַג

ascensionem facietis appropinquare Et .diebus septem DOMINO

13 לַיהוָה שִׁבְעַת יָמִים: וְהִקְרַבְתֶּם עֹלָה

bovis filios juvencos ,Domino quietis *odoris* *ignitionem*

אִשֵּׁה רֵיחַ נִיחֹחַ לַיהוָה פָּרִים בְּנֵי־בָקָר

: quatuordecim *anni* *filios* agnos ,duos arietes ,tredecim

שְׁלֹשָׁה עָשָׂר אֵילִם שְׁנַיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר

,oleo in *perfusam* similam eorum *munus* Et .erunt *integri*

14 תְּמִימִם יִהְיוּ: וּמִנְחָתָם סֹלֶת בְּלוּלָה בַשָּׁמֶן

,juvencis tredecim *unum* juvencum *ad* decimas tres

שְׁלֹשָׁה עֶשְׂרֹנִים לַפָּר הָאֶחָד לִשְׁלֹשָׁה עָשָׂר פָּרִים

decimam Et .arietibus duobus ,*unum* arietem *ad* decimas duas

15 שְׁנֵי עֶשְׂרֹנִים לָאַיִל הָאֶחָד לִשְׁנֵי הָאֵילִם: וְעִשָּׂרוֹן

.agnis quatuordecim ,*unum* agnum *ad* decimam

עִשָּׂרוֹן לַכֶּבֶשׂ הָאֶחָד לְאַרְבָּעָה עָשָׂר כְּבָשִׂים:

: *jugem ascensionem* præter ,*peccatorium* unum caprarum hircum Et

16 וּשְׂעִיר־עִזִּים אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד

bovis filios juvencos ,secunda die in Et .ejᵒ libamen & ,ejus *munus*

17 מִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וּבַיּוֹם הַשֵּׁנִי פָּרִים בְּנֵי־בָקָר

quatuordecim *anni* *filios* agnos ,duos arietes ,duodecim

שְׁנֵים עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר

,arietes *ad* ,juvencos *ad* eorū libamina & ,eorum *munus* Et .*integros*

18 תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם

caprarum hircum Et .*judicium* secundùm,eorum *numero in* ,agnos *ad* &

19 וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר־עִזִּים

.eorū libamina & ,ejus *munus* & ,*jugem ascensionem* præter ; *peccatorium* unum

אֶחָד חַטָּאת מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכֵּיהֶם:

,duos arietes ,undecim juvencos tertia die in Et

20 וּבַיּוֹם הַשְּׁלִישִׁי פָּרִים עַשְׁתֵּי־עָשָׂר אֵילִם שְׁנָיִם

,eorum *munus* Et .*integros* quatuordecim *anni* *filios* agnos

21 כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר תְּמִימִם: וּמִנְחָתָם

,eorū *numero in* agnos *ad* & ,arietes *ad* ,juvencos *ad* eorū libamina &

וְנִסְכֵּיהֶם לַפָּרִים לָאֵילִם וְלַכְּבָשִׂים בְּמִסְפָּרָם

,*jugem ascensionem* præter ,unum *peccati* hircum Et .*judicium* juxta

22 כַּמִּשְׁפָּט: וּשְׂעִיר חַטָּאת אֶחָד מִלְּבַד עֹלַת הַתָּמִיד

juvencos quarta die in Et .ejus libamen & ,ejus *munus* &

23 וּמִנְחָתָהּ וְנִסְכָּהּ: וּבַיּוֹם הָרְבִיעִי פָּרִים

quatuordecim *anni* *filios* agnos ,duos arietes ,decem

עֲשָׂרָה אֵילִם שְׁנָיִם כְּבָשִׂים בְּנֵי־שָׁנָה אַרְבָּעָה עָשָׂר

.*integros*

תְּמִימִם:

Verſio VULG. LAT.

10 Decimam decimæ per agnos ſingulos, qui ſunt ſimul agni 11 ſeptem. Et hircum pro peccato, abſque his quæ offerri pro delicto ſolent in expiationem, & holocauſtum ſempiternum, cum ſacrificio & 12 libaminibus eorum. Quintadecimâ verò die menſis ſeptimi, quæ vobis ſancta erit atque venerabilis, omne opus ſervile non facietis in ea, ſed celebrabitis ſolennitatem Domino ſe13 ptem diebus. Offeretíſq; holocauſtum in odorem ſuaviſſimum Domino, vitulos de armento tredecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim.
14 Et in libamentis eorum, ſimilæ oleo conſperſæ tres decimas per vitulos ſingulos, qui ſunt ſimul vituli tredecim: & duas decimas arieti uni, id eſt, ſimul arietibus 15 duobus. Et decimam decimæ agnis ſingulis, qui ſunt ſimul agni quatuordecim.
16 Et hircum pro peccato, abſque holocauſto ſempiterno, & ſacrificio, & liba17 mine ejus. In die altero offeretis vitulos de armento duodecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos 18 quatuordecim. Sacrificiáque & libamina ſingulorum per vitulos & arietes & 19 agnos ritè celebrabitis. Et hircum pro peccato, abſque holocauſto ſempiterno, ſacrificióque, & libamine ejus.
20 Die tertio offeretis vitulos undecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos 21 quatuordecim. Sacrificiáque & libamina ſingulorum per vitulos & arietes & 22 agnos ritè celebrabitis. Et hircum pro peccato, abſque holocauſto ſempiterno, ſacrificióque, & libamine ejus.
23 Die quarto offeretis vitulos decem, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

10 Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, εἰς 11 τοὺς ἑπτὰ ἀμνούς. Καὶ (ε) χίμαῤῥον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας, ἐξιλάσασθαι περὶ ὑμῶν· πλὴν τὸ περὶ τῆς ἁμαρτίας τῆς ἐξιλάσεως, καὶ ἡ ὁλοκαύτωσις ἡ διαπαντός. ἡ θυσία αὐτῆς, καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῆς κατὰ τὴν σύγκρισιν εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κάρπωμα 12 κυρίῳ. Καὶ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ ἑβδόμου τούτου ἐπίκλητος ἁγία ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε. καὶ (ζ) ἑορτάσατε αὐτὴν ἑορτὴν κυρίῳ ἑπτὰ ἡμέρας. 13 Καὶ (η) προσάξετε ὁλοκαυτώματα κάρπωμα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ, τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ μόσχους ἐκ βοῶν τρεῖς καὶ δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυ14 σίους τεσσαρεσκαίδεκα· ἄμωμοι ἔσονται. Αἱ θυσίαι αὐτῶν σεμίδαλις ἀναπεποιημένη ἐν ἐλαίῳ· τρία δέκατα τῷ μόσχῳ τῷ ἑνὶ, τοῖς τρισκαίδεκα μόσχοις· καὶ δύο δέκατα τῷ κριῷ τῷ ἑνὶ, ἐπὶ τοὺς δύο κριούς. (θ) 15 Δέκατον δέκατον τῷ ἀμνῷ τῷ ἑνὶ, ἐπὶ 16 τοὺς (ι) τέσσαρας καὶ δέκα ἀμνούς. Καὶ (ε) χίμαῤῥον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ 17 θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ μόσχους δώδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ 18 δέκα ἀμώμους. Ἡ θυσία αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ (ε) χί19 μαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. (κ) 20 Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ μόσχους ἕνδεκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους τέσσαρας καὶ δέκα ἀ21 μώμους. Ἡ θυσία (λ) αὐτῶν καὶ ἡ σπονδὴ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν 22 σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ (ε) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι 23 αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ τετάρτῃ μόσχους δέκα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους (ι) τέσσαρας καὶ δέκα ἀμώμους.

Decimam, decimam agno uni, 10 *in ſeptem iſtos agnos. Et hir-* 11 *cum ex capris unum pro peccato, ad depropitiandum pro vobis; præter illud, quod pro peccato depropitiationis, & holocauſtoſis jugis. Sacrificium ejus, & libamen ejus juxta ritum in odorem ſuavitatis, oblatio Domino. Et quintadecimâ die* 12 *menſis ſeptimi hujᵒ, celebris ſancta erit vobis: omne opus ſervile non facietis. Et celebrate eam, ſolennitatem Domino ſeptem diebus. Et adducite holocauſto-* 13 *mata, oblationem in odorem ſuavitatis Domino, die primâ vitulos ex bobus tres & decem, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim: ſine macula erunt. Sacrificia eorum ſimilago conſperſa in oleo: tres de-* 14 *cimas vitulo uni, tredecim iſtis vitulis; & duas decimas arieti uni, in duos iſtos arietes. Decimam, decimam agno uni, in* 15 *quatuordecim iſtos agnos. Et* 16 *hircum ex capris unum pro peccato; præter holocauſtoſim jugem, ſacrificia eorum, & libamina eorum. Et die ſecundâ* 17 *vitulos duodecim, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim ſine macula. Sacrificium eorum,* 18 *& libamen eorum, vitulis, & arietibus, & agnis, juxta numerum eorum, juxta ritum eorum. Et hircum ex capris unum* 19 *pro peccato; præter holocauſtoſim jugem, ſacrificia eorum, & libamina eorum. Die tertiâ vi-* 20 *tulos undecim, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim ſine macula. Sacrificium eorum,* 21 *& libamen eorum, vitulis, & arietibus, & agnis, juxta numerum eorum, juxta ritum eorum. Et hircum ex capris unum* 22 *pro peccato; præter holocauſtoſim jugem, ſacrificia eorum, & libamina eorum. Die quartâ* 23 *vitulos decem, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim ſine macula.*

MS. A. (ε) χείμαῤῥον (ζ) ἑορτάσετε (η) προσάξετε (θ) Καὶ δέκατον (ι) τεσσαρεσκαίδεκα (κ) Καὶ τῇ (λ) αὐτῶν * τοῖς μόσχοις

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

10 11 *ܘܥܣܪܘܢܐ ܚܕ ܠܐܡܪܐ ܚܕ. ܘܗܟܢܐ ܠܫܒܥܬܗܘܢ ܐܡܪ̈ܐ. *ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ ܚܠܦ ܚܛܗܐ.

12 ܣܓܝ ܡܢ ܥܠܬܐ ܕܚܘܣܝܐ. ܥܠܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܕܐܡܝܢܐ. ܘܣܡܝܕܗܘܢ ܘܢܣܟܝܗܘܢ. *ܘܒܚܡܫܬܥܣܪ

ܒܝܪܚܐ ܗܢܐ ܫܒܝܥܝܐ. ܥܐܕܐ ܘܩܕܝܫܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ. ܘܟܠ ܥܒܕ ܕܦܘܠܚܢܐ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ.

13 ܘܥܒܕܘ ܥܐܕܐ ܠܡܪܝܐ ܫܒܥܐ ܝܘܡܝܢ. *ܘܩܪܒܘ ܥܠܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ. ܩܘܪܒܢܐ ܕܪܝܚܐ ܕܒܣܡܐ

ܠܡܪܝܐ. ܬܘܪ̈ܐ ܒܢܝ̈ ܒܩܪܐ ܬܠܬܥܣܪ. ܘܕܟܪ̈ܐ ܬܪ̈ܝܢ. ܘܐܡܪ̈ܐ ܒܢܝ̈ ܫܢܬܐ ܐܪܒܥܬܥܣܪ.

14 ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܘܡܐ. *ܘܩܘܪܒܢܗܘܢ ܣܡܝܕܐ ܕܦܝܠܐ ܒܡܫܚܐ. ܬܠܬܐ ܥܣܘܪ̈ܝܢ ܠܬܘܪܐ

ܚܕ. ܘܗܟܢܐ ܠܬܠܬܥܣܪ ܬܘܪ̈ܝܢ. ܘܬܪ̈ܝܢ ܥܣܘܪ̈ܝܢ ܠܕܟܪܐ ܚܕ. ܘܗܟܢܐ ܠܬܪ̈ܝܢ ܕܟܪ̈ܝܢ.

15 16 *ܘܥܣܪܘܢܐ ܚܕ ܠܐܡܪܐ ܚܕ. ܘܗܟܢܐ ܠܐܪܒܥܬܥܣܪ ܐܡܪ̈ܝܢ. *ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ ܠܚܛܗܐ. ܣܓܝ

17 ܡܢ ܥܠܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ. ܘܣܡܝܕܗ ܘܢܣܟܗ. *ܘܒܝܘܡܐ ܕܬܪܝܢ. ܬܘܪ̈ܐ ܒܢܝ̈ ܒܩܪܐ ܬܪܥܣܪ.

18 ܘܕܟܪ̈ܐ ܬܪ̈ܝܢ. ܘܐܡܪ̈ܐ ܒܢܝ̈ ܫܢܬܐ ܐܪܒܥܬܥܣܪ. ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܘܡܐ. *ܘܣܡܝܕܗܘܢ

19 ܘܢܣܟܝܗܘܢ ܕܬܘܪ̈ܐ ܘܕܕܟܪ̈ܐ ܘܕܐܡܪ̈ܐ. ܒܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܝܢܗܘܢ. *ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ ܚܠܦ

20 ܚܛܗܐ. ܣܓܝ ܡܢ ܥܠܬܐ ܡܫܡܠܝܬܐ ܕܐܡܝܢܐ. ܘܣܡܝܕܗ ܘܢܣܟܗ. *ܘܒܝܘܡܐ ܕܬܠܬܐ. ܬܘܪ̈ܐ

21 ܚܕܥܣܪ ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܘܡܐ. *ܘܣܡܝܕܗܘܢ ܘܢܣܟܝܗܘܢ ܕܬܘܪ̈ܐ ܘܕܕܟܪ̈ܐ ܘܕܐܡܪ̈ܐ.

22 ܒܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܝܢܗܘܢ. *ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ ܚܠܦ ܚܛܗܐ. ܣܓܝ ܡܢ ܥܠܬܐ

23 ܡܫܡܠܝܬܐ ܕܐܡܝܢܐ. ܘܣܡܝܕܗ ܘܢܣܟܗ. *ܘܒܝܘܡܐ ܕܐܪܒܥܐ. ܬܘܪ̈ܐ ܥܣܪܐ. ܘܕܟܪ̈ܐ ܬܪ̈ܝܢ.

ܘܐܡܪ̈ܐ ܒܢܝ̈ ܫܢܬܐ ܐܪܒܥܬܥܣܪ. ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܘܡܐ.

Et decima una agno uni, ſic ſeptem 10 agnis. Et hircum unum caprarum pro pec- 11 cato, præter holocauſtum expiationis, holocauſtum pacificum ſempiternum, eorumque farinam & libamen. In *die* quo- 12 que decima quinta menſis hujus ſeptimi, celebris ac ſanctus *dies* erit vobis, & omne opus ſervile non facietis: agetis autem feſtum Domino ſeptem diebus. Et 13 offerte holocauſta pacifica, ſacrificium odoris ſuffitûs Domino, juvencos filios bovis tredecim, & arietes duos, & agnos anniculos quatuordecim, in quibus nullæ ſint maculæ. Et oblatio eorum 14 ſimila ſubacta oleo, tres decimæ juvenco uni, eodémque modo tredecim juvencis: & duæ decimæ arieti uni, itidémque duobus arietibus: Et decima una agno uni, 15 pariterque quatuordecim agnis. Et hir- 16 cum unum caprarum pro peccato, præter holocauſtum pacificum, ejuſque farinam & libamen. Et in die ſecundo ju- 17 vencos bovinos duodecim, & arietes duos, & agnos anniculos quatuordecim, in quibus nullum ſit vitium. Præterea 18 farinam & libamen juvencorum & arietum & agnorum, juxta numerum ſuum & pro ritu ſuo. Et hircum unum ca- 19 prarum pro peccato, præter holocauſtum pacificum ſempiternum, ejuſque farinam & libamen. Die tertio boves undecim in 20 quibus nulla ſit macula. Necnon fari- 21 nam atque libamen boum & arietum & agnorum juxta numerum & ritum eorum. Et hircum unum caprarum pro 22 peccatis, præter holocauſtum pacificum juge, ejuſque farinam & libamen. Die 23 quarto boves decem, & arietes duos, & agnos anniculos quatuordecim, in quibus nulla ſit macula.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תַּרְגּוּם אוּנְקְלוֹס Targum ONKELOS.

10 עִסְרוֹנָא עִסְרוֹנָא לְאִמְּרָא חַד כֵּן

11 לְשִׁבְעָא אִמְּרִין: צְפִיר־בַּר־עִזִּין חַד

חַטָּאתָא בַּר מֵחַטָּאתָא דְכִפּוּרַיָּא

וַעֲלָתָא תְדִירָא וּמִנְחָתַהּ וְנִסְכֵּיהוֹן:

12 וּבַחֲמִשַּׁת עַסְרָא יוֹמָא לְיַרְחָא

שְׁבִיעָאָה מְעָרַע קַדִּישׁ יְהֵי לְכוֹן כָּל־

עֲבִידַת פֻּלְחָן לָא תַעְבְּדוּן וּתְחַגּוּן

13 חַגָּא קֳדָם יְיָ שִׁבְעָא יוֹמִין: וּתְקָרְבוּן

עֲלָתָא קוּרְבַּן דְּמִתְקַבַּל בְּרַעֲוָא קֳדָם

יְיָ תּוֹרִין בְּנֵי־תוֹרֵי תְּלַת עֲסַר דִּכְרִין

תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי־שְׁנָא אַרְבְּעָה עֲסַר

14 שַׁלְמִין יְהוֹן: וּמִנְחַתְהוֹן סוּלְתָּא

דְּפִילָא בִּמְשַׁח תְּלָתָא עִסְרוֹנִין

לְתוֹרָא חַד לִתְלָתָא עֲסַר תּוֹרִין

תְּרֵין עִסְרוֹנִין לְדִכְרָא חַד לִתְרֵין

15 דִּכְרִין: וְעִסְרוֹנָא עִסְרוֹנָא לְאִמְּרָא

16 חַד לְאַרְבְּעָה עֲסַר אִמְּרִין: וּצְפִיר־

בַּר־עִזִּין חַד חַטָּאתָא בַּר מֵעֲלַת

17 תְּדִירָא מִנְחָתַהּ וְנִסְכַּהּ: וּבְיוֹמָא

תִנְיָנָא תּוֹרִין בְּנֵי־תוֹרֵי תְּרֵי עֲסַר

דִּכְרִין תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי־שְׁנָא

18 אַרְבְּעָא עֲסַר שַׁלְמִין: וּמִנְחַתְהוֹן

וְנִסְכֵּיהוֹן לְתוֹרִין לְדִכְרִין וּלְאִמְּרִין

19 בְּמִנְיָנֵיהוֹן כִּדְחָזֵי: וּצְפִיר־בַּר־עִזִּין

חַד חַטָּאתָא בַּר מֵעֲלַת תְּדִירָא

20 וּמִנְחָתַהּ וְנִסְכֵּיהוֹן: וּבְיוֹמָא

תְלִיתָאָה תּוֹרִין חַד־עֲסַר דִּכְרִין

תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי־שְׁנָא אַרְבְּעָא

21 עֲסַר שַׁלְמִין: וּמִנְחַתְהוֹן וְנִסְכֵּיהוֹן

לְתוֹרִין לְדִכְרִין וּלְאִמְּרִין בְּמִנְיָנֵיהוֹן

22 כִּדְחָזֵי: וּצְפִירָא דְחַטָּאתָא חַד בַּר

מֵעֲלַת תְּדִירָא וּמִנְחָתַהּ וְנִסְכַּהּ:

23 וּבְיוֹמָא רְבִיעָאָה תּוֹרִין עַסְרָא

דִּכְרִין תְּרֵין אִמְּרִין בְּנֵי־שְׁנָא

אַרְבְּעָא עֲסַר שַׁלְמִין:

10 Et ſingulas decimas per ſingulos agnos: ſic fiet per ſeptem 11 agnos. Hircum de capris unum pro peccato: abſque ſacrificio quod offertur pro peccato in expiationibus, & holocauſtum ſempiternum; & munus ejus, & libamina eo12 rum. Et in quintadecima die menſis ſeptimi invocatio ſancta erit vobis; omne opus ſervile non facietis: & celebrabitis ſolennitatem coram Do13 mino ſeptem diebus. Et offeretis holocauſtum oblationis ꝙ ſuſcipitur voluntariè coram Domino; vitulos de bobus tredecim, arietes duos, agnos anniculos quatuorde14 cim, immaculati erunt. Et in munere eorum tres decimas ſimilæ conſperſæ oleo, per unumquemque vitulum tredecim vitulorum; duas deci15 mas per unumquemque arietem duorum arietum. Et ſingulas decimas per unumquemque agnum quatuordecim 16 agnorum. Et hircum de capris unum pro peccato: præter holocauſtum juge, & munus ejus, 17 & libamen ejus. Et in die ſecundo offeretis vitulos de bobus duodecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos 18 quatuordecim. Et munera eorum & libamina eorum, per vitulos, & per arietes & per agnos, ſicut decet juxta nu19 merum eorum. Et hircum de capris unum pro peccato: præter holocauſtum ſempiternum; & munus ejus, & libamina eo20 rum. Et in die tertio offeretis vitulos de bobus undecim, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim. 21 Et munus eorum & libamina eorum, per vitulos, & per arietes & per agnos, ſicut decet 22 juxta numerum eorum. Et hircum pro peccato unum: abſq; jugi holocauſto; & munere 23 ejus, & libamine ejus. In die autem quarto offeretis vitulos decem, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

Et ſingulas decimas agno uni 10 *pro ſeptem agnis. Hircum* 11 *quoque de capris unum pro peccato præter ſacrificiū pro peccato expiationum, et holocauſtum juge, & oblationem ejus, & libamina ejus. Decimâ verò quintâ die menſis* 12 *ſeptimi hujᵒ convocatio ſancta erit vobis: nullum opus ſervile facietis, ſed feſtum celebrabitis Domino ſeptem diebus. Offeretis etiam holo-* 13 *cauſtum, ſacrificium ignitum in odorē ſuavitatis Domino, vitulos filios bovis tredecim, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim: hæc immaculata erunt vobis. Et obla-* 14 *tionem eorum, ſimilæ conſperſe oleo tres decimas unicuiq; vitulo in tredecim vitulos, & duas decimas unicuique arieti in duos arietes. Et ſingu-* 15 *las decimas unicuique agno in quatuordecim agnos, et libamina eorū. Hircum quoq;* 16 *de capris unum pro peccato, præter holocauſtum juge, & oblationem ejus, & libamina ejus. Die autem ſecundo, vi-* 17 *tulos filios bovis duodecim, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim immaculatos. Et oblationem eorum, & liba-* 18 *mina eorum, vitulis arietibus & agnis juxta numerum eorum pro conſuetudine. Hir-* 19 *cum quoque de capris unum pro peccato, præter holocauſtum juge, & oblationem ejᵒ, & libamina ejus. Die verò* 20 *tertiâ, vitulos undecim, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim immaculatos. Et oblationem eorum, & li-* 21 *bamina eorum, vitulis arietibus & agnis juxta numerū eorum pro conſuetudine. Hir-* 22 *cum quoque de capris unum pro peccato præter ſacrificiū juge, et oblationē ejus, et libamina ejus. Et die quartâ,* 23 *vitulos decem, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim immaculatos.*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

10 11 * وعشر لكل حمل من السبعة * وعتود من الماعز للذكاة * ماخلا ذكاة الغفران * وقربان الدائم *

12 وبرهما * ومزاجهما * وفي اليوم الخامس عشر منه فليكن لكم اسم مقدس * وكل صناعة مكسب

13 لا تعملوا * وحجوا حجا لله سبعة ايام * وقربوا قربانا مقبولا مرضيا عند الله ثلاثة عشر ربا من البقر

14 وكبشين * واربعة عشر حملان بني سنة صحاحا * ومعها من البر سميذ ملتوت بدهن * ثلاثة اعشار

15 لكل رب من الثلاثة عشر * وعشران لكل كبش من الكبشين * وعشر لكل حمل من الاربعة

16 17 عشر * وعتود من الماعز للذكاة * سوى القربان الدائم * وبره ومزاجه * وفي اليوم الثاني اثنا

18 عشر ربا وكبشان * واربعة عشر حملا بنو سنة صحاح * وبرها ومزاجها للربوب وللكبشين والحملان

19 20 باحصائها على السبيل * وعتود للذكاة * سوى القربان الدائم * وبره ومزاجه * وفي

21 اليوم الثالث احد عشر ربا * وكبشان * واربعة عشر حملا بنو سنة صحاح * وبرها

22 ومزاجها للربوب وللكبشين والحملان باحصائها على السبيل * وعتود للذكاة * سوى

23 القربان الدائم * وبره ومزاجه * وفي اليوم الرابع عشرة ربوب * وكبشان * واربعة عشر

حملا بنو سنة صحاح *

Et decimā pro unoquoque agno ex ſeptem. 10 *Et hædum ex capris in expiationem, præ-* 11 *ter expiationem indulgentiæ, & ſacrificium ſempiternum, ac frumentum utriuſque, eorumque temperamentum. Et in die* 12 *quintadecima ex ipſo, ſit vobis nomen ſanctum; & omne opus lucri ne faciatis, & celebrate ſolennitatem Deo ſeptem diebus. Et offerte ſacrificium acceptum placabile* 13 *apud Deum, tredecim vitulos de bobus, & duos arietes, & quatuordecim agnos filios unius anni integros. Et cum ipſis ex* 14 *frumento ſimilam ſubactam oleo, tres decimas cuilibet ex duobus arietibus, Et de-* 15 *cimam unam unicuique agno ex quatuordecim. Et hædum ex capris in expiatio-* 16 *nem, præter ſacrificium ſempiternum; & frumentum ejus, ac temperamentum ipſius. Et in die ſecundo, duodecim vitulos, &* 17 *duos arietes, & quatuordecim agnos anniculos integros. Et triticum eorum, atque* 18 *temperamentum eorum, pro vitulis, & duobus arietibus, atque agnis, juxta numerum eorum, de more. Et hædum* 19 *pro expiatione, ultra ſacrificium perpetuum; & triticum ejus, & temperamentum ipſius. Et in die tertio, un-* 20 *decim vitulos, & duos arietes, & quatuordecim agnos anniculos integros. Et triticum eorum, atque tempera-* 21 *mentum eorum pro vitulis, & duobus arietibus, atque agnis, juxta numerum eorum, de more. Et hædum pro expi-* 22 *atione, ultra ſacrificium perpetuum; & triticum ejus, & temperamentum ipſius. Et in die quarto, decem vitulos,* 23 *& duos arietes, & quatuordecim agnos anniculos integros.*

ספר במדבר: כט

,arietes ad ,juvencos ad eorum libamina & ,eorum Munus
24 מנחתם ונסכיהם לפרים לאילם
unum caprarum hircum Et .judicium juxta ,eorum numero in ,agnos ad &
25 ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר־עזים אחד
.ejus libamen & ,ejus munus ,jugem ascensionem præter ,peccatorium
חטאת מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה:
filios agnos ,duos arietes ,novem juvencos quinta die in Et
26 וביום החמישי פרים תשעה אילם שנים כבשים בני־
,corū libamina &,corū munus Et .integros quatuordecim anni
27 שנה ארבעה עשר תמימם: ומנחתם ונסכיהם
.judicium juxta ,eorum numero in ,agnos ad & ,arietes ad ,juvencos ad
לפרים לאילם ולכבשים במספרם כמשפט:
,ejus munus & ,jugem ascensionem præter ,unum peccati hircum Et
28 ושעיר חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה
arietes ,octo juvencos sexta die in Et .ejus libamen &
29 ונסכה: וביום הששי פרים שמנה אילם
.integros quatuordecim anni filios agnos ,duos
שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר תמימם:
,agnos ad & ,arietes ad ,juvencos ad,eorū libamina &,eorū munus Et
30 ומנחתם ונסכיהם לפרים לאילם ולכבשים
præter ,unum peccati hircum Et .judicium juxta ,eorū numero in
31 במספרם כמשפט: ושעיר חטאת אחד מלבד
septima die in Et .ejus libamina &,ejus munus ,jugem ascensionem
32 עלת התמיד מנחתה ונסכיה: וביום השביעי
quatuordecim anni filios agnos ,duos arietes ,septem juvencos
פרים שבעה אילם שנים כבשים בני־שנה ארבעה עשר
,arietes ad ,juvencos ad ,eorū libamina &,eorū munus Et .integros
33 תמימם: ומנחתם ונסכהם לפרים לאילם
peccati hircum Et .eorū judicium juxta,eorū numero in ,agnos ad &
34 ולכבשים במספרם כמשפטם: ושעיר חטאת
.ej⁹ libamen & ,ejus munus ,jugem ascensionem præter ,unum
אחד מלבד עלת התמיד מנחתה ונסכה:
servitutis [illegible] omnem .vobis erit retentio octava die In
35 ביום השמיני עצרת תהיה לכם כל־מלאכת עבדה
odoris ignitionem ascensionem facietis appropinquare Et .facietis non
36 לא תעשו: והקרבתם עלה אשה ריח
anni filios agnos ,unum arietem,unum juvencum :DOMINO quietis
ניחח ליהוה פר אחד איל אחד כבשים בני־שנה
,juvencum ad eorū libamina &,eorum Munus .integros septem
37 שבעה תמימם: מנחתם ונסכיהם לפר
hircum Et .judicium juxta ,eorum numero in ,agnos ad & ,arietem ad
38 לאיל ולכבשים במספרם כמשפט: ושעיר
.ej⁹ libamē &,ej⁹ munus & ,jugem ascensionem præter ,unum peccati
חטאת אחד מלבד עלת התמיד ומנחתה ונסכה:
,vestra vota præter,vestris statutis tempor.b⁹ in DOMINO facietis Ista
39 אלה תעשו ליהוה במועדיכם לבד מנדריכם
,vestris muneribus & ,vestris ascensionibus in ,vestra spontanea &
ונדבתיכם לעלתיכם ולמנחתיכם
.vestris pacificis & ,vestris libaminibus &
ולנסכיכם ולשלמיכם:

Versio VULG. LAT.

24 Sacrificiáque & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè celebrabi-
25 tis. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificióque ejus & li-
26 bamine. Die quinto offeretis vitulos novem, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuordecim.
27 Sacrificiáque & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè cele-
28 brabitis. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificióque e-
29 jus & libamine. Die sexto offeretis vitulos octo, arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuorde-
30 cim. Sacrificiáque & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè ce-
31 lebrabitis. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificióque e-
32 jus & libamine. Die septimo offeretis vitulos septem, & arietes duos, agnos anniculos immaculatos quatuor-
33 decim. Sacrificiáque & libamina singulorum per vitulos & arietes & agnos ritè
34 celebrabitis. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacrificióque ejus
35 & libamine. Die octavo, qui est celeberrimus, omne
36 opus servile non facietis, Offerentes holocaustum in odorem suavissimum Domino, vitulum unum, arietem unum, agnos anniculos imma-
37 culatos septem. Sacrificiáque & libamina singulorum per vitulos & arietes &
38 agnos ritè celebrabitis. Et hircum pro peccato, absque holocausto sempiterno, sacri-
39 ficióq; ejus & libamine. Hæc offeretis Domino in solennitatibus vestris: præter vota & oblationes spontaneas in holocausto, in sacrificio, in libamine, & in hostiis pacificis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

24 Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐ-
25 τῶν. Καὶ (ε) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ
26 αὐτῶν. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ πέμπτῃ μόσχους ἐννέα, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους (ι) τέσ-
27 σαρας καὶ δέκα ἀμώμους. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐ-
28 τῶν, κατὰ τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ (ε) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ
29 θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἕκτῃ μόσχους ὀκτώ, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους (μ) δεκατέσσαρας ἀμώ-
30 μους. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν
31 σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ (ε) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι
32 αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν. Τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ μόσχους ἑπτά, κριοὺς δύο, ἀμνοὺς ἐνι-
33 αυσίους (ν) δεκατέσσαρας ἀμώμους. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τοῖς μόσχοις καὶ τοῖς κριοῖς καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ
34 τὴν σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ (ε) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ
35 αὐτῶν. Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ὀγδόῃ ἐξόδιον ἔσται ὑμῖν· πᾶν ἔργον λατρευτὸν οὐ ποιήσετε
36 ἐν αὐτῇ. Καὶ προσάξετε (ξ) ὁλοκαυτώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας καρπώματα τῷ κυρίῳ· μόσχον ἕνα, κριὸν ἕνα, ἀμνοὺς ἐνιαυσίους
37 ἑπτὰ ἀμώμους. Αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπονδαὶ αὐτῶν τῷ μόσχῳ καὶ τῷ κριῷ καὶ τοῖς ἀμνοῖς κατὰ ἀριθμὸν αὐτῶν, κατὰ τὴν
38 σύγκρισιν αὐτῶν. Καὶ (ε) χίμαρον ἐξ αἰγῶν ἕνα περὶ ἁμαρτίας· πλὴν τῆς ὁλοκαυτώσεως τῆς διαπαντός· αἱ θυσίαι αὐτῶν καὶ αἱ σπον-
39 δαὶ αὐτῶν. Ταῦτα ποιήσετε (ο) κυρίῳ ἐν ταῖς ἑορταῖς ὑμῶν, πλὴν τῶν εὐχῶν ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν, καὶ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰς θυσίας ὑμῶν, καὶ τὰς σπονδὰς ὑμῶν, καὶ τὰ σωτήρια ὑμῶν.

Sacrificia eorum, & libamina eorum, vitulis, & arietibus, & agnis, juxta numerum eorum, juxta ritum eorum. Et hircum 24
ex capris unum pro peccato; præter holocaustosim jugem, sacrificia eorum, & libamina 25
eorum. Die quintâ vitulos novem, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim sine macu- 26
la. Sacrificia eorum, & libamina eorum, vitulis, & arietibus, & agnis, juxta numerum 27
eorum, juxta ritum eorum. Et hircum ex capris unum pro peccato; præter holocaustosim jugem, sacrificia eorum, & li- 28
bamina eorum. Die sextâ vitulos octo, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim sine 29
macula. Sacrificia eorum, & libamina eorum, vitulis, & arietibus, & agnis, juxta numerum eorum, juxta ritum eo- 30
rum. Et hircum ex capris unum pro peccato; præter holocaustosim jugem, sacrificia eorum, 31
& libamina eorum. Die septimâ vitulos septem, arietes duos, agnos anniculos quatuordecim sine macula. Sacrificia eo- 32
rum, & libamina eorum, vitulis, & arietibus, & agnis, juxta numerum eorum, juxta 33
ritum eorum. Et hircum ex capris unum pro peccato; præter holocaustosim jugem, sacrificia eorum, & libamina eorum. 34
Et die octavâ (b) Exodium erit vobis. Omne opus servile 35
non facietis in ea. Et adducetis holocaustomata in odorem suavitatis, oblationes Domino, vitulum unum, arietem 36
unum, agnos anniculos septem sine macula. Sacrificia eorum, & libamina eorum, vitulo, 37
& arieti, & agnis, juxta numerum eorum, juxta ritum eorum. Et hircum ex capris unum 38
pro peccato; præter holocaustosim jugem, sacrificia eorum, & libamina eorum. Hæc facietis 39
Domino in solennitatibus vestris; (c) exceptis votis vestris, & spontanea vestra, & holocaustomata vestra, & sacrificia vestra, & libamina vestra, & salutaria vestra.

MS.A. (μ) τεσσαρεσκαίδεκα (ν) τεσσαρεσκαίδεκα (ξ) ὁλοκαυτώματα καρπώματα εἰς ὀσμὴν εὐωδίας κυρίῳ (ο) τῷ κυρίῳ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 * ܘܩܘܪܒܢܗܘܢ ܘܢܣܟܝܗܘܢ ܕܬܘܪܐ. ܘܕܕܟܪܐ. ܘܕܐܡܪܐ. ܒܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܝܟ ܢܡܘܣܗܘܢ. * ܘܨܦܝܪܐ
25 ܚܕ ܕܥܙܐ ܠܚܛܗܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܥܠܬܐ ܕܫܠܡܐ ܐܡܝܢܬܐ. ܘܩܘܪܒܢܗ ܘܢܣܟܗ. * ܘܒܝܘܡܐ 26
ܕܚܡܫܐ ܬܘܪܐ ܬܫܥܐ. ܘܕܟܪܐ ܬܪܝܢ. ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܗܘܢ ܐܪܒܥܣܪ. ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܘܡܐ.
27 * ܘܩܘܪܒܢܗܘܢ ܘܢܣܟܝܗܘܢ ܕܬܘܪܐ ܘܕܕܟܪܐ ܘܕܐܡܪܐ. ܒܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܝܟ ܢܡܘܣܗܘܢ. * ܘܨܦܝܪܐ
28 ܚܕ ܕܥܙܐ ܠܚܛܗܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܥܠܬܐ ܕܫܠܡܐ ܐܡܝܢܬܐ. ܘܩܘܪܒܢܗ ܘܢܣܟܗ. * ܘܒܝܘܡܐ 29
ܕܫܬܐ ܬܘܪܐ ܬܡܢܝܐ. ܘܕܟܪܐ ܬܪܝܢ. ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܗܘܢ ܐܪܒܥܣܪ. ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܘܡܐ.
30 * ܘܩܘܪܒܢܗܘܢ ܘܢܣܟܝܗܘܢ ܕܬܘܪܐ ܘܕܕܟܪܐ ܘܕܐܡܪܐ. ܒܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܝܟ ܢܡܘܣܗܘܢ. * ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ
31 ܕܥܙܐ ܠܚܛܗܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܥܠܬܐ ܕܫܠܡܐ ܐܡܝܢܬܐ. ܘܩܘܪܒܢܗ ܘܢܣܟܗ. * ܘܒܝܘܡܐ 32
ܕܫܒܥܐ ܬܘܪܐ ܫܒܥܐ. ܘܕܟܪܐ ܬܪܝܢ. ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܗܘܢ ܐܪܒܥܣܪ. ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܘܡܐ.
33 * ܘܩܘܪܒܢܗܘܢ ܘܢܣܟܝܗܘܢ ܕܬܘܪܐ ܘܕܕܟܪܐ ܘܕܐܡܪܐ. ܒܡܢܝܢܗܘܢ. ܐܝܟ ܢܡܘܣܗܘܢ. * ܘܨܦܝܪܐ
34 ܚܕ ܕܥܙܐ ܠܚܛܗܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܥܠܬܐ ܕܫܠܡܐ ܐܡܝܢܬܐ. ܘܩܘܪܒܢܗ ܘܢܣܟܗ. * ܘܒܝܘܡܐ 35
ܕܬܡܢܝܐ ܬܗܘܘܢ ܟܢܝܫܝܢ. ܘܟܠ ܥܒܕ ܕܦܘܠܚܢܐ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ. * ܘܩܪܒܘ ܥܠܬܐ ܕܫܠܡܐ. 36
ܩܘܪܒܢܐ ܠܪܝܚܐ ܒܣܝܡܐ ܠܡܪܝܐ. ܬܘܪܐ ܚܕ ܒܪ ܒܩܪܐ. ܘܕܟܪܐ ܚܕ. ܘܐܡܪܐ ܒܢܝ ܫܢܬܗܘܢ ܫܒܥܐ.
ܕܠܝܬ ܒܗܘܢ ܡܘܡܐ. * ܘܩܘܪܒܢܗܘܢ ܘܢܣܟܝܗܘܢ ܕܬܘܪܐ ܘܕܕܟܪܐ ܘܕܐܡܪܐ. ܒܡܢܝܢܗܘܢ. 37
ܐܝܟ ܢܡܘܣܗܘܢ. * ܘܨܦܝܪܐ ܚܕ ܕܥܙܐ ܠܚܛܗܐ. ܣܛܪ ܡܢ ܥܠܬܐ ܕܫܠܡܐ ܐܡܝܢܬܐ. ܘܩܘܪܒܢܗ 38
ܘܢܣܟܗ. * ܗܠܝܢ ܬܥܒܕܘܢ ܠܡܪܝܐ ܒܥܐܕܝܟܘܢ. ܣܛܪ ܡܢ ܢܕܪܝܟܘܢ. ܘܣܛܪ 39
ܡܢ ܦܘܪܫܢܝܟܘܢ. ܘܥܠܘܬܟܘܢ ܕܫܠܡܐ: ܘܩܘܪܒܢܝܟܘܢ ܘܢܣܟܝܟܘܢ ܘܩܘܪܒܢܝܟܘܢ.

Et farinam ac libamen boum & arietum & 24
agnorum, juxta numerum & ritum eorum.
Et hircum unum caprarum pro peccato, 25
præter holocaustum pacificum sempiternum,
ejusq; farinam & libamen. Die quinto, ju- 26
vencos novem, & arietes duos, & agnos anniculos quatuordecim, in quibus nullum sit vi-
tium. Et farinam ac libamen juvencorum 27
& arietum & agnorum, pro numero & ritu
eorum. Et hircum unum caprarum pro pec- 28
cato, præter holocaustum pacificum sempiternum, ejusq; farinam & libamen. Die 29
sexto, juvencos octo, & arietes duos, & agnos
anniculos quatuordecim, in quibus nulla sit
macula. Et farinam atque libamen juvenco- 30
rum & arietum atque agnorum, pro eorum
numero & ritu. Et hircum unum caprarum 31
pro peccato, præter holocaustum pacificum
perpetuum, ejusq; farinam & libamen. Die 32
septimo, juvencos septem, & arietes duos, &
agnos anniculos quatuordecim, in quibus
nulla sit macula. Et farinam atq; libamen 33
juvencorum & arietum & agnorum, pro numero ac ritu eorum. Et hircum unum capra- 34
rum pro peccato, præter holocaustum pacificum sempiternum, ejusq; farinam & libamen. Octavo demum die, congregamini, et 35
ullum opus servile ne faciatis. Sed offerte 36
holocausta pacifica, sacrificium in odorem
suffitûs Domino, juvencum unum bovinum,
et arietem unum, et agnos anniculos quatuor
in quibus nullum sit vitium. Et farinam ac 37
libamen juvencorum et arietum atque agnorum, juxta eorum numerum ac ritum. Et hir- 38
cum unum caprarum pro peccato, præter
holocaustum pacificum sempiternum, ejusq;
farinam et libamen. Hæc facite Domino in 39
solennitatibus vestris, præter vota vestra, et
præter separationes vestras, et holocausta
vestra pacifica, et farinam, & libamina, et oblationes vestras.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

24 מנחתהון ונסכיהון לתורין לדכרין
25 ולאמרין במניניהון כד חזי: וצפיר
בר עזין חד חטאתא בר מעלת
26 תדירא מנחתה ונסכה: וביומא
חמישאה תורין תשעה דכרין תרין
אמרין בני־שנה ארבעה עשר
27 שלמין: ומנחתהון ונסכיהון לתורי
לדכרי ולאמרי במניניהון כד־
28 חזי: וצפירא דחטאתא חד בר
מעלת תדירא ומנחתה ונסכה:
29 וביומא שתיתאה תורין תמניא
דכרין תרין אמרין בני־שנא
30 ארבעה עסר שלמין: ומנחתהון
ונסכיהון לתורי לדכרי ולאמרי
31 במניניהון כד־חזי: וצפירא
דחטאתא חד בר מעלת תדירא
32 מנחתא ונסכהא: וביומא שביעאה
תורין שבעא דכרין תרין אמרין
בני־שנה ארבעה עסר שלמין:
33 ומנחתהון ונסכיהון לתורי לדכרי
ולאמרי במניניהון כד־חזי להון:
34 וצפירא דחטאתא חד בר מעלת
35 תדירא מנחתא ונסכה: ביומא
תמינאה כנישין תהי לכון כל־
עבידת פולחן לא תעבדון:
36 ותקרבון עלתא קרבן דמתקבל
ברעוא קדם יי תור חד דכר חד
אמרין בני־שנה שבעא שלמין:
37 מנחתהון ונסכיהון לתורא לדכרא
ולאמרין במניניהון כד־חזי:
38 וצפירא דחטאתא חד בר מעלת
39 תדירא ומנחתה ונסכה: אלין
תעבדון קדם יי במועדיכון בר
מנדריכון ונדבתיכון לעלותכון
ולמנחתיכון ולנסכיכון ולנכסת
קדשיכון:

24 Et munus eorum & libamina
eorum, per vitulos, & per arietes & per agnos, sicut decet
25 juxta numerum eorum. Et
hircum de capris unum pro
peccato: absque jugi holocausto, & munere ejus, & liba-
26 mine ejus. Et in die quinto
offeretis vitulos novem, arietes duos, agnos anniculos im-
27 maculatos quatuordecim. Et
munus eorum & libamina eorum, per vitulos, & p arietes
et per agnos, sicut decet juxta
28 numerum eorum. Et hircum
unum pro peccato: absque jugi holocausto, & munere ejus,
29 & libamine ej⁹. Et in die sexto vitulos octo, arietes duos,
agnos anniculos immaculatos
30 quatuordecim. Et munus eorum & libamina eorum, per
vitulos, & per arietes & per
agnos, sicut decet juxta nume-
31 rum eorum. Et hircum unum
pro peccato: absque jugi holocausto, & munere ejus, &
32 libamine ejus. Et in die septimo vitulos septem, arietes duos, agnos anniculos immacula-
33 tos quatuordecim. Et munus
eorum & libamina eorum, per
vitulos, & per arietes & per
agnos, sicut decet juxta nume-
34 rum eorum. Et hircum unum
pro peccato: absque jugi holocausto, & munere ejus, &
35 libamine ejus. In die octavo
collectæ erunt vobis: omne
36 opus servile non facietis. Et
offeretis holocaustum in oblationem quæ suscipitur voluntarie coram Domino, vitulum
unum, arietem unum, agnos
anniculos immaculatos septé.
37 Et munus eorum & libamina
eorum, per vitulum, & per arietem & per agnum, sicut de-
38 cet juxta numerum eorum. Et
hircum pro peccato unum:
absque jugi holocausto, & munere ejus, & libamine ejus.
39 Hæc offeretis coram Domino
in solennitatibus vestris: præter vota vestra & oblationes
spontaneas vestras, in holocaustis vestris, & in muneribus vestris, et in libaminibus
vestris, & in hostiis sanctificatis vestris.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET SAM. VER. Translatio Latina.

Et oblationem eorum, et liba- 24
mina eorum, vitulis, arietib⁹
& agnis juxta numerum eo-
rum pro consuetudine. Hir- 25
cum quoque de capris unum
pro peccato, præter holocau-
stum juge, et oblationem ejus,
& libamina ejus. Et die 26
quintâ, vitulos novem, arie-
tes duos, agnos anniculos
quatuordecim immaculatos. Et oblationem eorum et 27
libamina eorum, vitulis, arie-
tibus, & agnis, juxta nume-
rum eorum pro consuetudine.
Hircum quoque de capris u- 28
num pro peccato, præter sa-
crificium juge, & oblationem
ejus. Et die sextâ, vitulos 29
octo, arietes duos, agnos an-
niculos quatuordecim imma-
culatos. Et oblationē eorū, et 30
libamina eorum, vitulis, arie-
tib⁹, et agnis, juxta numerū
eorū pro consuetudine. Hir- 31
cum quoque de capris unum
pro peccato, præter sacrificium
juge, & oblationem ejus, &
libamina ejus. Et die septi- 32
mâ, vitulos septem, arietes
duos, agnos anniculos qua-
tuordecim immaculatos. Et 33
oblationē eorum, et libamina
eorū, vitulis, arietibus, & a-
gnis, juxta numerum eorum
pro consuetudine. Hircum 34
quoque de capris unum pro
peccato, præter holocaustum
jugē, & oblationem ejus, &
libamina ejus. Die autem 35
octavo, solennitas erit vo-
bis; nullum opus servile fa-
cietis. Sed offeretis holocau- 36
stum, sacrificium ignitum in
odorem suavitatis Domino;
vitulum unum, arietē unum,
agnos anniculos septem im-
maculatos. Et oblationem 37
eorum, & libamina eorum,
vitulo, arieti, & agnis, jux-
ta numerum eorum pro con-
suetudine. Hircum quoque 38
de capris unum pro peccato,
præter holocaustum juge, &
oblationem ejus, & libami-
na ejus. Hæc facietis Do- 39
mino in solennitatibus ve-
stris, præter vota vestra, &
spontanea vestra in holocau-
stis vestris, & in oblationibus
vestris, & in libaminibus
vestris, & in pacificis ve-
stris.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * برها ومراجها للربوب والكبشين والحملان باحصائها على السبيل * وعتود من الماعز للذكاة *
25 سوى القربان الدائم * وبره ومراجه * وفي اليوم الخامس تسعة ربوب * وكبشان * واربعة عشر حملا 26
27 بنو سنة صحاح * وبرها ومراجها للربوب والكبشين والحملان باحصائها على السبيل * وعتود للذكاة
28 سوى قربان الدائم * وبره ومراجه * وفي اليوم السادس ثمانية ربوب * وكبشان * واربعة عشر حملا 29
بنو سنة صحاح * وبرها ومراجها للربوب والكبشين والحملان باحصائها على السبيل * وعتود 30
31 للذكاة سوى صعيدة الدائمة برها ومراجها * وفي اليوم السابع سبعة ربوب * وكبشان * واربعة 32
عشر حملا بنو سنة صحاح * وبرها ومراجها للربوب والكبشين والحملان باحصائها على سبيلها 33
34 * وعتود للذكاة سوى قربان الدائم * وبره ومراجه * وفي اليوم الثامن فليكن لكم مكث 35
في القدس * وكل صناعة مكسب لا تعملوا * وقربوا صعيدة قربانا مقبولا مرضيا لله ربا واحدا * 36
وكبشا * وسبعة حملان بني سنة صحاحا * وبرها ومراجها للرب والكبش والحملان باحتسابها 37
38 على السبيل * وعتود للذكاة سوى قربان الدائم * وبره ومراجه * هذا ما تقربون 39
لله في اعيادكم ماخلا نذوركم وتبرعكم من صواعده * وهدايا * ومراج * وذبح *
وسلامة *

Frumentum eorum, ac temperamentum e- 24
orum, pro vitulis, & duobus arietibus, &
agnis, juxta numerum eorum, de more: Et 25
hædum ex capris in expiationem, præter
sacrificium sempiternum; & triticum, ac
temperamentū ejus. Et in die quinto, novē 26
vitulos, & duos arietes, et quatuordecim
agnos anniculos integros. Et triticū atque 27
temperamentum eorum pro vitulis, & duobus arietibus, atque agnis juxta numerum
eorum, de more: Et hædum in expiationem 28
ultra sacrificium sempiternum, & frumentum ejus, & vinum ejus temperatum.
Et in die sexto, octo vitulos, & duos a- 29
rietes, & quatuordecim agnos anniculos
integros. Et triticum eorum, ac temperiem 30
eorum pro vitulis & duobus arietibus &
agnis, juxta numerum eorum, de more: Et 31
hædum in expiationem, præter holocaustum sempiternum, frumentum ejus, &
temperamentum ipsius. Et in die se- 32
ptimo, septem vitulos, & duos arietes,
& quatuordecim agnos anniculos inte-
gros. Et frumentum eorum, ac tempera- 33
mentum eorum pro vitulis & duobus a-
rietibus atque agnis, juxta numerum eo-
rum, de more: Et hædum in expiationem, 34
præter sacrificium sempiternum, et triticum ejus, ac temperamentum ipsius. Et 35
in die octavo sit vobis mora in sanctuario;
et omne opus lucri ne faciatis. Et offerte 36
holocaustum, sacrificium acceptum gratum Deo, vitulum unum, et arietem, et se-
ptem agnos anniculos integros. Cum tritico 37
eorum, ac temperamento eorum pro vitulo
et ariete atque agnis, juxta numerum eo-
rum, de more: Et hædum in expiationem, 38
ultra sacrificium sempiternum, et triticum
ejus, ac temperiem ipsius. Hoc est quod 39
offeretis Deo in festis vestris, ultra vota
vestra, et concessiones vestras, ex holocaustis, et muneribus, et temperamento, et
victimâ, et pacifico.

ספר במדבר: ל

CAP. XXX. ל

præcepit quæ omnia secundùm ,Israel filios ad Moseh dixit Et
1 ויאמר משה אל־בני ישראל ככל אשר־צוה
extensionum capita ad Moseh est locutus Et .Moseh Dominus
2 יהוה את־משה: וידבר משה אל־ראשי המטות
.DOMINUS præcepit quod *verbum* Hoc : dicendo ,Israel filios ad
לבני ישראל לאמר זה הדבר אשר צוה יהוה:
,juramentum juraverit vel ,Domino votum voverit cùm Vir
3 איש כי־ידר נדר ליהוה או־השבע שבעה
omne Secundū.suū verbū polluet non,suā animam super ligamen ligando
לאסר אסר על־נפשו לא יחל דברו ככל־
,DOMINO votū voverit cùm mulier Et .faciet ,suo ore de *egrediens*
4 היצא מפיו יעשה: ואשה כי־תדר נדר ליהוה
audierit Et : *suis pueritiis* in sui patris domo in ligamine se ligaverit &
5 ואסרה אסר בבית אביה בנעריה: ושמע
,suā animā super se ligavit quo ,ejus ligamē &,ejus votū ej⁹ pater
אביה את־נדרה ואסרה אשר אסרה על־נפשה
ligamen omne & : sua vota omnia *stabunt &* :ejus pater ei *obsurduerit* &
והחריש לה אביה וקמו כל־נדריה וכל־אסר
annihilaverit si Et .*stabit* ,suam animam super se ligavit quo
6 אשר־אסרה על־נפשה יקום: ואם־הניא
quibus ,ej⁹ ligamina & ,ej⁹ vota omnia *se audire* die in illud ejus pater
אביה אתה ביום שמעו כל־נדריה ואסריה אשר־
quia ,ei parcet Dominus & : *stabit* non ,suam animā super se ligavit
אסרה על־נפשה לא יקום ויהוה יסלח־לה כי־
ej⁹ vota & ,*viro fuerit existendo* si Et .illud ejus pater *annihilavit*
7 הניא אביה אתה: ואם־היו תהיה לאיש ונדריה
: suā animā super se ligavit quibus ,*suorum labiorum prolatio* vel ,eām super
עליה או מבטא שפתיה אשר אסרה על־נפשה:
; ej⁹ vota *stabunt &* ,ei *obsurduerit &* , *se audire* die in ,ejus vir audivit Et
8 ושמע אישה ביום שמעו והחריש לה וקמו נדריה
stabunt , suam animam super se ligavit quibus ejus ligamina &
ואסרה אשר־אסרה על־נפשה יקמו:
infregerit & , illud *annihilaverit* ,ejus *virum audire* die in si Et
9 ואם ביום שמע אישה יניא אותה והפר את־
se ligavit quibus ,ejus labiorū *prolationem* & ,eam super quod,ejus votū
נדרה אשר עליה ואת מבטא שפתיה אשר אסרה
viduæ votum Et .ei parcet DOMINUS & ,suā animā super
10 על־נפשה ויהוה יסלח־לה: ונדר אלמנה
.eam super *stabit* ,suam animā super se ligavit quo omne , *expulsæ* &
וגרושה כל אשר־אסרה על־נפשה יקום עליה:
super ligamine se ligaverat vel , voverat sui viri *domi* si Et
11 ואם־בית אישה נדרה או־אסרה אסר על־
non , ei *obsurduerat* & ,ejus vir audierat Et : juramento in suā animam
12 נפשה בשבעה: ושמע אישה והחרש לה לא
quo ligamen omne & ;ejus vota omnia *stabunt &* : illud *annihilaverit*
הניא אתה וקמו כל־נדריה וכל־אסר אשר־
.*stabit* ,suam animam super se ligavit
אסרה על־נפשה יקום:

Versio VULG. LAT.

CAP. XXX.

1 NArravítque Moyses filiis Israel omnia quæ ei 2 Dominus imperârat. Et locutus est ad principes tribuum filiorum Israël, Iste est sermo quem præ- 3 cepit Dominus. Si quis virorum votum Domino voverit, aut se constrinxerit juramento: non faciet irritū verbū suū; sed omne quod promisit, im- 4 plebit. Mulier si quidpiam voverit, & se constrinxerit juramento, quæ est in domo patris sui, & in ætate adhuc puellari: si cognoverit pater votum quod pollicita est, & juramentum quo obligavit animam suam, & tacuerit, 5 voti rea erit. Quidquid pollicita est & juravit, 6 opere complebit. Sin autem, statim ut audierit, contradixerit pater: & vota & juramenta ejus irrita erunt, nec obnoxia tenebitur sponsioni, eò quòd contradixerit pater. 7 Si maritum habuerit, & voverit aliquid, & semel de ore ejus verbum egrediens animam ejus ob- 8 ligaverit juramento; Quo die audierit vir, & non contradixerit, voti rea erit, reddétq; quodcunque pro- 9 miserat. Sin autem audiens statim contradixerit, & irritas fecerit pollicitationes ejus, verbáque quibus obstrinxerat animam suam: propitius erit ei Dominus. 10 Vidua & repudiata quidquid voverint, reddent. 11 Uxor in domo viri cùm se voto constrinxerit & jura- 12 mento, Si audierit vir, & tacuerit, nec contradixerit sponsioni, reddet quodcunque promiserat.

Versio GRÆCA LXX. Interp. cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. λʹ.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ (α) πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος 2 τῷ Μωυσῇ. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τοὺς ἄρχοντας τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ, λέγων, Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος. 3 Ἄνθρωπος ἄνθρωπος ὃς ἂν εὔξηται εὐχὴν (β) κυρίῳ, ἢ ὀμόσῃ ὅρκον, ἢ ὁρίσηται ὁρισμῷ περὶ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ, οὐ βεβηλώσει τὸ ῥῆμα αὐτοῦ· πάντα ὅσα ἂν ἐξέλθῃ ἐκ τοῦ 4 στόματος αὐτοῦ, ποιήσει. Ἐὰν δὲ (γ) εὔξηται γυνὴ εὐχὴν κυρίῳ, ἢ ὁρίσηται ὁρισμὸν ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἐν τῇ νεότητι αὐτῆς, καὶ ἀκούσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς ὁρισμοὺς αὐτῆς, οὓς ὁρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῆς ὁ πατήρ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ 5 αὐτῆς, Καὶ πάντες οἱ ὁρισμοὶ οὓς ὡρίσατο κατὰ 6 τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐτῇ. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ πατὴρ αὐτῆς ᾗ ἂν ἡμέρᾳ (δ) ἀκούσῃ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς καὶ τοὺς (ε) ὁρισμοὺς, οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ στήσονται· καὶ κύριος καθαριεῖ 7 αὐτήν, ὅτι ἀνένευσεν ὁ πατὴρ αὐτῆς. Ἐὰν δὲ γενομένη γένηται ἀνδρί, (ζ) καὶ αἱ εὐχαὶ αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτῇ κατὰ τὴν διαστολὴν τῶν χειλέων αὐτῆς, (η) οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς 8 αὐτῆς, Καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, καὶ (θ) οὕτω στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ (ι) ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς 9 αὐτῆς, στήσονται. Ἐὰν δὲ ἀνανεύων ἀνανεύσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ᾗ (κ) ἐὰν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ οἱ (λ) ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενοῦσιν, (μ) ὅτι ὁ ἀνὴρ ἀνένευσεν (ν) 10 ἀπ᾽ αὐτῆς· καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν. Καὶ εὐχὴ χήρας καὶ ἐκβεβλημένης (ξ) ὅσα ἐὰν εὔξηται κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, μενοῦσιν αὐ- 11 τῇ. Ἐὰν δὲ ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς ἡ εὐχὴ αὐτῆς, ἢ ὁ ὁρισμὸς κατὰ τῆς ψυχῆς 12 αὐτῆς μεθ᾽ ὅρκου, Καὶ ἀκούσῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, καὶ παρασιωπήσῃ αὐτῇ, καὶ μὴ ἀνανεύσῃ αὐτῇ, καὶ στήσονται πᾶσαι αἱ εὐχαὶ αὐτῆς, καὶ πάντες οἱ (ο) ὁρισμοὶ αὐτῆς οὓς ὡρίσατο κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, στήσονται κατ᾽ αὐτῆς.

CAP. XXX.

ET locutus est Moyses filiis Israel secundùm omnia quæcunque mandavit Dominus Mosi. Et 2 locutus est Moyses ad principes tribuū filiorū Israel, dicens, Hoc est verbum, quod præcepit Dominus. 3 Homo, homo quicunque voverit votum Domino, aut juraverit juramentum, aut definierit definitione de anima sua; non prophanabit verbum suum: omnia, quæcunque exierint de ore ejus, faciet. 4 Si autem voverit mulier votum Domino, aut definierit definitionem in domo patris sui in juventute sua, & audierit pater ejus vota ejus, & definitiones ejus, quas definivit (a) adversùs animam suam, & tacuerit pater ejus, & stabunt omnia vota ejus; 5 Et omnes definitiones, quas definivit adversùs animam suam, manebunt ei. 6 Si autem abnuens abnuerit pater ejus, quâcunq; die audierit omnia vota ejus, et definitiones, quas definivit adversùs animam suam; non stabunt: & Dominus emundabit eam, quia abnuit pater ejus. 7 Si autem (b) facta fuerit viro, & vota ejus super eam, secundùm distinctionem labiorum ejus, (c) quas definivit adversùs animam suam; 8 Et audierit vir ejus, & tacuerit ei quâcunq; die audierit: & ita stabunt omnia vota ejus; & definitiones ejus, quas definivit adversùs animam suam, stabunt. 9 Si autem abnuens abnuerit vir ejus quâcunq; die audierit; omnia vota ejus, & definitiones ejus, quas definivit adversùs animam suam, non manebunt: quoniam vir abnuit (d) ab ea: & Dominus mundabit eam. 10 Et votum viduæ, expulsæq;, quæcunque voverit adversùs animam suam, manebunt ei. 11 Si autem in domo viri ejus votum ejus, aut definitio adversùs animam ejus cum jurejurando, 12 Et audierit vir ejus, & tacuerit ei, & non abnuerit ei: & stabunt omnia vota ejus; & omnes definitiones ejus, quas definivit adversùs animam suam, stabunt adversùs eam.

MS. A. (α) πάντα ἃ ἐνετείλατο (β) τῷ κυρίῳ, (γ) γυνὴ εὔξηται εὐχὴν (δ) ἀκούσῃ τὰς (ε) ὁρισμοὺς αὐτῆς, οὓς (ζ) καὶ εὐχὴ αὐτῆς (η) ὅσα (θ) οὕτως (ι) ὡρισμοὶ (κ) ἂν (λ) ὡρισμοὶ (μ) ὅτι ἀνὴρ (ν) ἐπ᾽ αὐτῆς, (ξ) ὅσ᾽ ἂν (ο) ὡρισμοὶ οὓς

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܠ *

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 [illegible]

CAP. XXX.

REtulítque Moses filiis Israel omnia quæ 1 præceperat Dominus Mosi. Et locutus est 2 Moses cum principibus tribuum filiorum Israel, dixítque ad eos, Hic est sermo quem præcepit mihi Dominus. Cùm voverit vir 3 aliquis, votum Domino, & asseverârit juramento, & obligatione constrinxerit animam suam, ne irritum faciat verbum suum, *sed* juxta id quod egressum est ex ejus ore, faciat. Cùm autem voverit mulier votum Domino, 4 & obligatione astrinxerit animam suam in pueritia sua, domi patris sui: Audiat autem 5 pater ejus votum & vinculum quo animam suam obligavit, sileatq; ei pater ejus: rata erunt omnia vota & vincula quibus animam suam obstrinxit. Quòd si irrita faciat ea pa- 6 ter ipsius in die quâ audierit omnia vota ejus, & vincula quibus animam suam obstrinxit, non erunt rata: & Dominus parcet ei, quòd irrita fecerit ea pater illius. Si verò 7 fuerit marito dum super se habet vota sua, aut prolationem labiorum suorum quo se ipsa astrinxit: Audiat autem maritus ejus 8 cuiq; audierit die, & taceat; rata erunt omnia vota: & vincula quibus se ipsam astrinxit, subsistent. Verùm si quâ die audivit maritus ejus, infirmavit illa, irrita erit vota & pro- 9 lationes labiorū ejus, quibus se obstrinxit: & Dñs parcet ei. Votū verò viduæ & repu- 10 diatæ, & omne quo se ipsam astrinxerit, ratum erit super eam. At si domi mariti sui votum 11 emiserit, aut vinculo aliquo seipsam obligaverit cū juramento; Audiat q; maritus ejus, ac 12 taceat, nec infirmet ea; subsistent omnia vota: & omnia vincula quibus se ipsam obstrinxit, subsistent.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

ל

1 ואמר משה לבני ישראל ככל די־
פקיד יי ית משה: ומליל משה
2 עם רישי שבטיא לבני ישראל
למימר דין פתגמא די פקיד יי:
3 גבר ארי־ידר נדר קדם יי או יקים
קים למיסר אסר על נפשיה לא
יבטיל פתגמיה ככל די יפוק
4 מפומיה יעבד: ואתתא ארי־
תדר נדר קדם יי ותיסר אסר
בבית אבוהא ברביותהא:
5 וישמע אבוהא ית נדרה ואסרה
די אסרת על נפשה וישתוק לה
אבוהא ויקומון כל נדרהא וכל
אסרי די אסרת על נפשה יקומון:
6 ואם אעדי אבוהא יתהון
ביומא דשמע כל נדרהא ואסרהא
די אסרת על נפשה לא יקומון
ומן קדם יי ישתבק לה ארי
אעדי אבוהא יתהון: ואם
7 מהוה תהוי לגבר ונדרהא עלה
או פירוש ספותהא די אסרת על
8 נפשה: וישמע בעלה ביומא
דישמע וישתוק לה ויקומון נ
נדרהא ואסרהא די אסרת על
9 נפשה יקומון: ואם ביומא די
שמע בעלה אעדי יתהון ויבטל
ית נדרהא די עלה וית פרוש
ספותהא די אסרת על נפשה
ומן קדם יי ישתבק לה:
10 ונדר ארמלא ומתרכא כל די
אסרת על נפשה יקום עלה: ואם
11 בית בעלה נדרת או אסרת אסר
על נפשה בקיום: וישמע בעלה
12 וישתוק לה לא אעדי יתהון ויקומון
כל נדרהא וכל אסר די אסרת
על נפשה יקום:

Targum ONKELOS,

CAP. XXX.

1 ET dixit Moyses filiis Israel, juxta omnia quæ præcepit 2 Dominus Moysi. Locutusq; est Moyses cum principib⁹ tribuum filiorum Israel, dicens: Iste est sermo, quem præcepit Do- 3 minus. Si vir voverit votum coram Domino, aut juraverit juramentū ut constringat vinculo animam suam; non faciet irritum verbum suum: sed juxta omnia quæ egressa sunt ab ore 4 ejus, faciet. Mulier autem si voverit votum coram Domino: & constrinxerit se vinculo in domo patris sui, in pueritiâ 5 suâ. Et pater ej⁹ audierit votū ejus, & vinculum ejus quo obligavit animam suam, & tacuerit pater ejus: confirmata erunt omnia vota ejus; & omnia vincula, quibus obligavit animam suam, firma 6 erunt. Si autem contradixerit ei pater ejus, in die qua audierit: omnia vota ejus, & vincula ejus quibus obligavit animam suam, non erunt confirmata: & à facie Domini dimittetur ei; eò quòd pater 7 ejus contradixerit ei. Et si fuerit nupta viro, & votum voverit: aut protulerit labiis suis, quo obligavit animam suam. 8 Et audierit maritus ejus, & in die quo audierit, tacuerit: confirmata erunt vota ejus, & vincula ejus quibus obligavit 9 animam suam. Et si in die quo audierit maritus ejus, contradixerit *eis*: irrita faciet vota ejus quæ habet, & verbum labiorum ejus quo obligavit animam suam: & à facie Domi- 10 ni dimittetur ei. Omne autem votum viduæ & repudiatæ, quo obligavit animam suam, 11 firmum erit. Et si in domo mariti sui promisit: aut obligavit animam suam vinculo jura- 12 menti. Et audivit vir ejus, & tacuit; neq; contradixerit *eis*: confirmata erunt omnia vota ejus; et *omne vinculū, quo* obligavit animā suā, *firmum erit*.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

CAP. XXX.

PRæterea locutus est Mo- 1 ses filiis Israel, secundùm omnia quæ præceperat Dominus Mosi. Dixitque Moses 2 (a) capitibus tribuum filiorū Israel, in hunc modum, Hoc est verbum quod præcepit Dominus; Homo cùm vo- 3 verit votum Domino, aut juraverit juramento se ligaturum vinculum super animam suam, non (b) prophanabit verba sua: secundùm omnia quæ egressa sunt ex ore ejus, faciet. Mulier quoque cùm 4 voverit votum Domino, & se ligaverit vinculo in domo patris sui in pueritia sua; Audieritque pater ejus vota 5 ejus, & vincula ejus quibus adstrinxit animam suam, & siluerit pater ejus, tum stabilia erunt omnia vota ejus, & vincula ejus quibus adstrinxit animam suam, confirmabuntur. Si autem irritando 6 irritaverit pater ejus illud in die quo audivit; omnia vota ejus, & vincula ejus quibus adstrinxit animam suam, non confirmabuntur: Dominus parcet illi, nam irritavit pater ejus illud. Quòd si nu- 7 pserit viro, & votorum rea fuerit, aut protulerit labiis suis quo adstrinxerit animam suam, Audiverit autem ma- 8 ritus ejus; in die quo audiverit, & tacuerit, stabilia erunt vota ejus: et vincula ejus quib⁹ astrinxit animam suam, confirmabuntur. Si 9 verò in die quo audivit maritus ejus abnuerit illud, tum irritabit vota ejus quorum rea fuerit, aut quod prolatum est labiis ejus quo adstrinxit animam suam, parcétque illi Dominus. Votum autem vi- 10 duæ, & repudiatæ, omne quo adstrinxerit animam suam, stabile erit illi. Quòd 11 si in domo mariti sui voverit, aut adstrinxerit vinculo animam suam cum juramento, Audiverit autem maritus e- 12 jus, & siluerit, non irritabit illud, sed stabilia erunt omnia vota ejus: omnia quoque vincula ejus quibus adstrinxit animam suam, confirmabuntur.

VER. SAM. (*a*) consummatis (*b*) solvet

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* الفصل الثلثون *

1 * فقال موسي لبني اسرايل جميع ما امر الله به * ثم كلم موسي روساء الاسباط الذين لبني 2
3 اسرايل قايلا * هذا الامر الذي امر الله به * اي رجل نذر نذرا لله * او حلف يمينا ليعقد عقدا
4 على نفسه * فلا يبذل قوله * بل يعمل بما خرج من فيه * فاية امراة نذرت نذرا لله * او عقدت
5 عقدا في بيت ابيها في حال صباها * فسمع ابوها نذرها وعقدها الذي عقدته على نفسها *
6 فامسك عنها * فقد ثبت جميع نذورها * وكل عقد عقدته على نفسها * وان نهرها ابوها في يوم
سماعه ذلك * فكل نذورها وعقدها الذي عقدته على نفسها غير ثابت * والله يغفر لها اذا
7 انتهرها ابوها * وان صارت لرجل ونذورها عليها * او لفظ شفتيها الذي عقدته على نفسها *
8 * وسمع بعلها في اي يوم سمع ذلك * فامسك عنها * فقد ثبتت نذورها * وعقودها التي
9 عقدتها على نفسها تثبت * وان انتهرها زوجها في يوم سماعه * فقد فسخ نذرها الذي جعلته
10 عليها * ولفظ شفتيها الذي عقدت على نفسها * والله يصفح عنها * ونذر الارملة والمطلقة *
11 ومبلغ ما عقدته على نفسها * ثابت عليها * وان كانت نذرت في بيت بعلها * او عقدت
12 يمين عقدا * فسمع ذلك بعلها وامسك عنها ولم ينهرها * فقد ثبتت نذورها * وكل عقد
عقدته على نفسها *

CAP. XXX.

DIxitque Musa filiis Israil quidquid 1 præcepit ei Deus. Et locutus est Musa cū 2 principib⁹ tribuū filiorū Israil, dicens; Hoc est præceptum quod mandavit Deus, Quicunq; vir voverit votū Deo, aut ju- 3 raverit jusjurandū ut astringat sese aliquâ obligatione, ne abroget sermonē suū, sed exequatur quod processit ex ore suo. Et quæcunq; mulier voverit votū Deo, aut 4 obligaverit se aliquâ obligatione in domo patris sui, in statu adolescentiæ suæ; Au- 5 dieritque pater ejus votū ipsius atq; obligationem ipsius quâ astrinxit sese, & continuerit se ab ea: jam confirmata sunt cuncta vota illius, atque omnis obligatio quâ seipsam constrinxit. Quòd si incre- 6 pavit illā pater ejus die quâ id audivit; omnia vota atque obligationes ipsius quibus seipsam constrinxit, irrita sunt: & Deus dimittet ei, cùm pater ejus illā increpaverit. Et si fiat viro dum ejus vo- 7 ta aut prolatio labiorū ejus quâ seipsam obligaverat, sunt super eam, Audieritque 8 maritus ejus; quâcunque demum die id audierit, contineritque se ab illa, firma jam reddita sunt vota ipsius; atque obligationes quibus sese astrinxerat, firmatæ sunt. Quòd si increpaverit eam maritus 9 ejus die quâ audivit, jam irritum factum est votum ipsius quod sibi ipsa imposuerat, atque prolatio labiorum ejus quâ se obligaverat: & Deus propitiabitur illi. Votum verò viduæ & repudiatæ, & 10 omne quo se constrinxerit, validum est. Et si voverat in domo mariti sui, aut 11 obligaverat se cum juramento aliquâ obligatione; Audiverit, id maritus ejus, & 12 continuit se ab ea, nec increpaverit eam: jam confirmata sunt vota ejus, & omnis obligatio quâ seipsam constrinxit.

ספר במדבר: לא

egreſſio omnis ,ſe audire die in ejus vir ea infregerit infringendo ſi Et
13 ואם־הפר יפר אתם אישה ביום שמעו כל־מוצא
ejus Vir.erit ſtabilis nõ,ej' animæ ligamine in & ,ej' votis in ejus labiorum
שפתיה לנדריה ולאסר נפשה לא יקום אישה
juramentũ omne & ,votũ Omne .ei parcet Dominus & ,ea infregit
14 הפרם ויהוה יסלח־לה׃ כל־נדר וכל־שבעת
.illud infringet ejus vir &,illud ſtabiliet ej' vir ,animã affligendũ ad,ligaminis
אסר לענת נפש אישה יקימנו ואישה יפרנו׃
ſtabiliet & ,diem in die de ejus vir ei obſurduerit obſurdeſcendo ſi Et
15 ואם־החרש יחריש לה אישה מיום אל־יום והקים
,eĩ ſuper quæ ejus ligamina omnia vel ,ejus vota omnia
את־כל־נדריה או את־כל־אסריה אשר עליה
ſi Et .ſe audire die in ,ei obſurduit quia :ea ſtabiliet
16 הקים אתם כי־החרש לה ביום שמעו׃ ואם
.ſuã perverſitatem portabit & ,ſe audire poſt ,ea infregerit infringendo
הפר יפר אתם אחרי שמעו ונשא את־עונה׃
inter Moſeh DOMINUS præcepit quæ ſtatuta Iſta
17 אלה החקים אשר צוה יהוה את־משה בין
domo ejus pueritiis in ej' filiã ad ,patrem inter ,ejus uxorem ad ,virum
איש לאשתו בין־אב לבתו בנעריה בית
.ejus patris
אביה׃

CAP. XXXI. לא

ultionem Ulciſcere :dicendo ,Moſeh ad Dominus eſt locut' Et
1 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃ נקם נקמת
2 .tuos populos ad colligêris poſtea ,Midianitis de Iſrael filiorũ
בני ישראל מאת המדינים אחר תאסף אל־עמיך׃
vobiſcum ex vos Accingite :dicendo ,populum ad Moſeh eſt locut' Et
3 וידבר משה אל־העם לאמר החלצו מאתכם
Domini ultionem dandum ad ,Midian ſuper ſint & ,militiã ad viri
אנשים לצבא ויהיו על־מדין לתת נקמת־יהוה
extenſionibus omnibus ,extenſioni mille ,extenſioni Mille .Midian in
4 במדין׃ אלף למטה אלף למטה לכל מטות
Iſrael millibus ex ſunt traditi Et .exercitum ad mittetis Iſrael
5 ישראל תשלחו לצבא׃ וימסרו מאלפי ישראל
.exercitus accincti millia duodecim ,extenſionem ad mille
אלף למטה שנים־עשר אלף חלוצי צבא׃
& eos ,exercitum ad extenſioni mille Moſeh eos miſit Et
6 וישלח אתם משה אלף למטה לצבא אתם ואת־
,ſanctitatis vaſa & :exercitum ad ſacerdotis Elhazar filium Pinechas
פינחס בן־אלעזר הכהן לצבא וכלי הקדש
,Midian ſuper militaverunt Et .ejus manu in ovationis tubæ &
7 וחצצרות התרועה בידו׃ ויצבאו על־מדין
omnem occiderunt & :Moſeh Dominus præcepit quemadmodum
כאשר צוה יהוה את־משה ויהרגו כל־
,eorum occiſis ſuper occiderunt Midian reges Et .maſculum
8 זכר׃ ואת־מלכי מדין הרגו על־חלליהם
quinque ,Rebah & ,Chur & ,Sur & ,Rechem & ,Evi
את־אוי ואת־רקם ואת־צור ואת־חור ואת־רבע חמשת
.gladio in occiderunt Behor filium Bilham & ;Midian reges
מלכי מדין ואת בלעם בן־בעור הרגו בחרב׃

Verſio VULG. LAT.

13 Sin autem extemplò contradixerit, non tenebitur promiſſionis rea: quia maritus contradixit, & Dominus ei propitius erit. 14 Si voverit, & juramento ſe conſtrinxerit, ut per jejunium, vel cæterarum rerum abſtinentiam, affligat animam ſuam, in arbitrio viri erit ut faciat, ſive non faciat. 15 Quòd ſi audiens vir tacuerit, & in alteram diem diſtulerit ſententiam: quidquid voverat atq; promiſerat, reddet: quia ſtatim ut audivit, tacuit. 16 Sin autem contradixerit poſtquàm reſcivit, portabit ipſe iniquitatem ejus. 17 Iſtæ ſunt leges, quas conſtituit Dñs Moyſi, inter virum & uxorem, inter patrem & filiam, quæ in puellari adhuc ætate eſt, vel quæ manet in parentis domo.

CAP. XXXI.

1 Locutúſq; eſt Dominus 2 ad Moyſen, dicens; Ulciſcere priùs filios Iſrael de Madianitis, & ſic colligêris 3 ad populũ tuum. Statimq; Moyſes, Armate, inquit, ex vobis viros ad pugnam, qui poſſint ultionem Domini expetere de Madianitis. 4 Mille viri de ſingulis tribubus eligantur ex Iſrael qui 5 mittantur ad bellum. Dederúntque millenos de ſingulis tribubus, id eſt, duodecim millia expeditorum ad 6 pugnam. Quos miſit Moyſes cum Phinees filio Eleazari ſacerdotis: vaſa quoq; ſancta, & tubas ad clangen- 7 dum tradidit ei. Cúmque pugnâſſent contra Madianitas atque viciſſent, omnes 8 mares occiderunt, Et reges eorum, Evi, & Recem, & Sur, & Hur, & Rebe, quinque principes gentis: Balaam quoque filium Beor interfecerunt gladio.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

13 Ἐὰν δὲ περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, ᾗ ἂν ἡμέρᾳ ἀκούσῃ, πάντα ὅσα (π) ἐὰν ἐξέλθῃ ἐκ τῶν χειλέων αὐτῆς κατὰ τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ κατὰ τοὺς ὁρισμοὺς τοὺς κατὰ τῆς ψυχῆς αὐτῆς, οὐ μενεῖ αὐτῇ· ὁ ἀνὴρ αὐτῆς 14 περιεῖλε, καὶ κύριος καθαριεῖ αὐτήν. Πᾶσα εὐχὴ καὶ πᾶς ὅρκος δεσμοῦ (ρ) κακῶσαι ψυχὴν, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς στήσει αὐτῇ, καὶ ὁ ἀνὴρ 15 αὐτῆς περιελεῖ. Ἐὰν δὲ σιωπῶν παρασιωπήσῃ αὐτῇ ἡμέραν ἐξ ἡμέρας, καὶ στήσει αὐτῇ πάσας τὰς εὐχὰς αὐτῆς, καὶ τοὺς (σ) ὁρισμοὺς τοὺς ἐπ᾽ αὐτῆς στήσει αὐτῇ, ὅτι 16 ἐσιώπησεν αὐτῇ τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἤκουσεν. Ἐὰν δὲ (τ) περιελὼν περιέλῃ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς μετὰ τὴν ἡμέραν ἣν ἤκουσε, καὶ λήψεται τὴν ἁμαρ- 17 τίαν αὐτοῦ. Ταῦτα τὰ δικαιώματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, ἀναμέσον ἀνδρὸς (υ) καὶ γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ ἀναμέσον πατρὸς καὶ θυγατρὸς ἐν νεότητι ἐν οἴκῳ πατρός.

13 Si autem circumauferens circumauferat vir ejus, quâcunque die audierit, omnia quæcunque exierint ex labiis ej' ſecundũ vota ej', et ſecundũ definitiones, quæ adverſùs animã ejus, non manebunt ei: vir ejus circumabſtulit, et Dominus mundabit eam. 14 Omne votum, et omne jusjurandum vinculi (e) affligere animam, vir ejus ſtatuet ei; et vir ejus circumauferet. 15 Si autem tacens tacuerit ei, diem ex die, et ſtatuet ei omnia vota ejus; et definitiones quæ ſuper ipſam, ſtatuet ei, quoniam tacuit ei, die quã audivit. 16 Si autẽ circumauferens circumauferat vir ejus poſt diẽ quã audivit, et accipiet peccatũ ſuũ. 17 Hæ ſunt juſtificationes, quaſcunq; mandavit Dominus Moyſi inter virum et uxorem ejus, et inter patrem et filiã in juventute in domo patris.

MS.A. (π) ἂν (ρ) κακῶσαι αὐτὴν, ὁ (σ) ὁρισμοὺς αὐτῆς ἐπ᾽ αὐτῇ, (τ) περιαίρων περιέλῃ αὐτῆς (υ) καὶ ἀναμέσον γυναικὸς

ΚΕΦ. λα΄.

1 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέ- 2 γων, Ἐκδίκει τὴν ἐκδίκησιν (α) υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ τῶν Μαδιανιτῶν, καὶ ἔσχατον προσ- 3 τεθήσῃ πρὸς τὸν λαόν σου. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, λέγων, Ἐξοπλίσατε ἐξ ὑμῶν ἄνδρας, καὶ παρατάξασθε ἔναντι κυρίου ἐπὶ (β) Μαδιὰν, ἀποδοῦναι ἐκδίκη- 4 σιν παρὰ τοῦ κυρίου τῇ (γ) Μαδιάν. Χιλίους ἐκ (δ) φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς, ἐκ πασῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἀποστείλατε παρατά- 5 ξασθαι. Καὶ ἐξηρίθμησαν ἐκ τῶν χιλιάδων Ἰσραὴλ χιλίους ἐκ φυλῆς, δώδεκα χιλιά- 6 δες· ἐνωπλισμένοι εἰς παράταξιν. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Μωυσῆς χιλίους ἐκ (ε) φυλῆς, χιλίους ἐκ φυλῆς σὺν δυνάμει αὐτῶν, καὶ Φινεὲς υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως· καὶ τὰ σκεύη τὰ ἅγια, καὶ αἱ σάλπιγγες 7 τῶν σημασιῶν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν. Καὶ παρετάξαντο ἐπὶ (β) Μαδιὰν, καθὰ ἐνετείλατο κύριος (ζ) Μωυσῇ. καὶ ἀπέκτειναν 8 πᾶν ἀρσενικόν. Καὶ τοὺς βασιλεῖς (η) Μαδιὰν ἀπέκτειναν ἅμα τοῖς τραυματίαις αὐτῶν· καὶ τὸν Εὐὶν, καὶ τὸν (θ) Ῥοκὸν, καὶ τὸν Σοὺρ, καὶ τὸν Οὒρ, καὶ τὸν Ῥοβὸκ, πέντε βασιλεῖς (γ) Μαδιάν. καὶ τὸν Βαλαὰμ υἱὸν (ι) Βεὼρ ἀπέκτειναν (κ) ἐν ῥομφαίᾳ σὺν τοῖς τραυματίαις αὐτῶν.

CAP. XXXI.

1 Et locutus eſt Dominus ad 2 Moyſen, dicens, Ulciſcere ultionẽ filiorum Iſrael de Madianitis; et poſtremò apponêris ad populum tuum. 3 Et locutus eſt Moyſes ad populum, dicens, Armate ex vobis viros; et militate corã Domino ſuper Madian, ad reddendã vindictã à Domino ipſi Madiã. 4 Mille ex tribu, mille ex tribu, ex omnib' tribub' filiorum Iſrael, mittite ad militandum. 5 Et enumerârunt ex millibus Iſrael, mille ex tribu, duodecim millia armati ad militiã. 6 Et miſit eos Moyſes mille ex tribu, mille ex tribu, cum virtute eorum, et Phinees filium Eleazari filii Aaron ſacerdotis. Et vaſa ſancta, et tubæ ſignificationum in manibus eorum. 7 Et militaverunt ſuper Madian, ſicut præcepit Dominus Moyſi. Et occiderunt omne maſculinum. 8 Et reges Madian interfecerunt ſimul cum cæſis eorum, et Evin, et Rhocon, et Sur, et Ur, et Rhoboc, quinque reges Madian. Et Balaam filium Beor interfecerunt in gladio cum cæſis eorum.

MS.A. (α) τῶν υἱῶν (β) Μαδιὰμ, (γ) Μαδιάμ. (δ) φυλῆς, καὶ χιλίους (ε) φυλῆς, καὶ χιλίους (ζ) τῷ Μωυσῇ. (η) Μαδιὰμ (θ) Ῥοκὸμ, (ι) Βαιὼρ (κ) ἐν ῥομφαίαις σὺν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13–17 [illegible]

1–8 [illegible]

13 Sed ſi planè infirmaverit ea, & prohibuerit eam in die quo audivit: quæcunque egreſſa ſunt è labiis ejus quoad vota & obligationes quibus ſeipſam obſtrinxit, haud firma erunt, eò quòd maritus ejus irrita fecerit ea: & Dñs parcet illi. 14 Omnia vota, omniáq; juramenta obligationum quæ animam lædunt, maritus ejus confirmabit, & maritus ejus infirmabit. 15 Quòd ſi planè taceat maritus ejus de die in diẽ, ſubſiſtent omnia vota omnéſq; obligationes quibus animam ſuam devinxit, eò quòd tacuerit maritus ejus in die quo audivit. 16 Sin autẽ irrita penitùs faciat ea poſtquã audierit, ipſe recipiet peccatum ejus. 17 Hæ ſunt leges quas mandavit Domin' Moſi inter virum & uxorem ejus, & inter patrem ac filiam ejus dum adhuc puella eſt in domo patris ſui.

CAP: XXXI.

1 Locutus eſt etiam Dominus cum Moſe, dixítq; ad eum; 2 Ulciſcar vindictã filiorũ Iſrael de Medianitis, & tunc colligêris ad populum tuum. 3 Ait igitur Moſes ad populum, Inſtruite viros ex vobis ad prælium, ut procedant adverſùs Medianitas, ſumantq; ultionẽ Domini de Medianitis. 4 Millenos ex unaquaq; tribu, ex omnibus tribubus filiorũ Iſrael, mittite ad prælium. 5 Quare delecti fuerunt è tribub' filiorũ Iſrael milleni ex unaquaq; tribu, duodecim videlicet, millia armati ad bellum. 6 Miſitq; eos Moſes, mille ex ſingulis tribubus, nempe duodecim millia armatos; eos inquam, & Phinehes filium Eliazar ſacerdotis ad præliũ: & vaſa ſancta, necnon buccinæ clangoris erant in manu ejus. 7 Bellũ itaq; commiſerunt cum Median, quemadmodum præceperat Dñs Moſi, & trucidârunt omnẽ maſculum. 8 Reges quoque Median interfecerunt cum occiſis eorũ, nempe Aui, & Recem, & Sur, & Hur, & Reba, quinq; reges Medianitas: & Belaam filium Beor interfecerunt gladio.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

13 ואם בטלא יבטיל יתהון בעלה ביומא דשמע כל אפקות ספותהא לנדרהא ולאסר נפשה לא יקומון בעלה בטלנון ומן קדם יי ישתבק לה׃ 14 כל נדר וכל קיומת אסר לסגפא נפש בעלה יקימנון ובעלה יבטלנון׃ 15 ואם משתק ישתוק לה בעלה מיום ליום ויקים ית כל נדרהא או ית כל אסרהא די עלה קים יתהון ארי שתיק לה ביומא דשמע׃ 16 ואם בטלא יבטל יתהון בתר דשמע ויקבל ית חובה׃ 17 אלין קימיא די פקיד יי ית משה בין גברא לאתתיה בין אבא לברתיה ברביותהא בית אבוהא׃

לא

1 ומליל יי עם משה למימר׃ 2 אתפרע פורענות בני ישראל מן מדינאי בתר כן תתכנש לעמך׃ 3 ומליל משה עם עמא למימר זריזו מנכון גברין לחילא ויהון על מדין למתן פורענות דין עמא דיי במדין׃ 4 אלפא לשבטא אלפא לשבטא לכל שבטיא דישראל תשלחון לחילא׃ 5 ואתבחרו מאלפיא דישראל אלפא לשבטא תרי עסר אלפין מזרזי חילא׃ 6 ושלח יתהון משה אלפא לשבטא לחילא יתהון וית פינחס בר אלעזר כהנא לחילא ומני קודשא וחצוצרת יבבתא בידיה׃ 7 ואתחילו על מדין כמא דפקיד יי ית משה וקטלו כל דכורא׃ 8 וית מלכי מדין קטלו על קטיליהון ית אוי וית רקם וית צור וית חור וית רבע חמשא מלכי מדין וית בלעם בר בעור קטלו בחרבא׃

13 Si autem maritus ej' irrita fecerit ea, in die quo audierit, omnia quæ protulit labiis ſuis in votis ſuis, & in obligatione animæ ſuæ, non erunt firma: marit' enim ej' irrita fecit ea, & à facie Dñi dimittetur ei. 14 Omne votum & omne juramentũ vinculi ad affligendam animam, maritus ejus confirmabit ea & marit' ejus irrita faciet ea. 15 Si autem tacens tacuerit marit' ej' de die in diẽ: confirmabit omnia vota ejus, aut omnia vincula quibus ſe obligavit: confirmabit ea; quia 16 tacuit in die qua audivit. Si autem irrita fecit ea, poſtquam audierat: recipiet ille iniqui- 17 tatem ejus. Iſta ſunt præcepta quæ mandavit Dñs Moyſi, inter virum & uxorem ej': & inter patrem & filiam ſuam, in pueritia ejus in domo patris ſui.

CAP. XXXI.

1 Locutúſque eſt Dominus 2 cum Moyſe dicens. Ulciſcere filios Iſrael de Madianitis: & poſtea colligêris ad populum 3 tuum. Locutúſque eſt Moyſes cum populo dicens; Armate ex vobis viros in exercitum: ut ſint contra Madiã, ut ulciſcantur populum Domini de Ma- 4 dianitis. Mille de ſingulis tribub', per omnes tribus Iſrael, 5 mittetis in exercitum. Et electi ſunt de millibus Iſrael mille de unaquaque tribu: duodecim millia armatorum ad ex- 6 ercitum. Et miſit eos Moyſes in exercitum mille de unaquâque tribu, & Phinees filium Eleazari ſacerdotis, & vaſa ſancta & tubas clangoris in manu 7 ejus. Duxeruntque exercitum contra Madian, ſicut præceperat Dominus Moyſi: & occi- 8 derunt omnem maſculum. Reges quoque Madian occiderunt ſuper interfectos eorum; Evi & Recem, & Sur & Hur, & Rebee; quinque reges Madian: Balaam quoque filium Beor occiderunt gladio.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

13–17 [illegible]

1–8 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

13–17 [illegible]

1–8 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

13 Si autem irritando irritaverit illa vir ejus in die quo audiverit, nulla quæ egreſſa ſunt ex labiis ejus in votis ejus & in vinculo animæ ejus, confirmabuntur: Vir ejus irritavit ea, ideo Dominus parcet illi. 14 Omne votum, & omne juramentum aſtringens ad afflictionem animæ, vir ejus confirmabit illud, & vir ejus irritabit illud. 15 Si verò ſilendo ſiluerit illi vir ejus de die in diem, tum confirmabit omnia vota ejus, vel omnia vincula ejus quæ ſunt ſuper eam; confirmabit illa, quia ſiluit illi eo die quo audivit. 16 Quòd ſi irritando irritaverit ea poſtquam intellexerit, (c) feret iniquitatem ſuam. 17 Hæc ſunt præcepta quæ præcepit Dominus Moſi inter virum et uxorem ejus, inter patrem et filiam ejus, dum eſt in pueritia ſua, & in domo patris ſui.

CAP XXXI.

1 Poſtea locutus eſt Dominus Moſi, dicens; 2 Vindicando vindicabis filios Iſrael de Madianitis, & poſteà colligêris ad populum tuum. 3 Et locutus eſt Moſes populo, dicens; (a) Expedite de vobis viros ad militiã qui ſtent adverſùs Madian, ut ſumant ultionẽ Domini de Madian. 4 De unaquaque tribu mille ex omnibus tribubus Iſrael, mittetis ad bellum. 5 Et (b) traditi ſunt de millibus Iſrael mille per tribum, duodecim millia (c) expeditorum ad bellum. 6 Et miſit eos Moſes millenos per tribum ad bellũ, eos, & Phinees filium Eleazari ſacerdotis ad bellum; vaſa autem ſancta, & tubæ clangoris erant in manu ejus. 7 Pugnaverunt igitur adverſùs Madian ſicut præceperat Dominus Moſi, & occiderunt omnem maſculum. 8 Reges quoque Madian occiderunt cum cæſis eorum, Evi, & Recem, & Sur, & Hur, & Rebe, quinque reges Madian; Balaam etiam filium Beor occiderunt gladio.

VER. SAM. (c) recipiet (a) Armate (b) declarati (c) armatorum

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * وان فسخ ذلك في يوم سماعه به * فكل ما خرج من شفتيها من عهود ونذور على نفسها فغير ثابت * ولما فسخها بعلها فالله يغفر لها * 14 وكذاك كل نذر وكل يمين تعقد لعذاب النفس * فبعلها يثبت ذلك * وبعلها يبطله * 15 وان امسك عنها من يوم الى يوم * فقد ثبت جميع نذورها * وعقودها التي عليها ثبتها * لما امسك عنها في يوم سماعه بذلك * 16 فان فسخ ذلك بعد ما سمع به * فقد حمل وزرها * 17 هذه الرسوم التي امر الله بها موسى * فيما بين الرجل وزوجته دايما * وفيما بين الاب وابنته * في حال صباها * وهي في منزله *

* الفصل الحادي والثلثون *

1 * وكلم الله موسى قايلا * 2 انتقم نقمة بني اسرايل من المدينيين * وبعد ذلك تنضم الى قومك * 3 * فقال موسى لقومه * جردوا منكم رجالا للجيش يغزون الى مدين * ليحلوا نقمة الله بهم * 4 الفا من كل سبط من اسباط بني اسرايل تبعثون بهم للغزو * 5 فاختير من الوف آل اسرايل الف من كل سبط * فصاروا اثني عشر الفا مجردين للغزو * 6 فبعث بهم موسى وفنحاس بن العازار بن هرون الامام للغزو * وآنية القدس * وابواق الجلبة بيده * 7 وغزوا مدين كما امر الله موسى * وقتلوا كل رجل * 8 وقتلوا خمسة املاك مدين مع قتلاهم * وهم اوي * وراقم * وصور * وحور * ورابع * وايضا بلعام بن باعور قتلوه بالسيف *

13 Quòd ſi irrita fecit hæc in die quâ audivit illa, quidquid exivit è labiis ejus ex obligationibus & votis quibus ſe ipſa obligârat, eſt invalidum; & quandoquidem irrita fecit ea maritus ejus, Deus condonabit illi. 14 Et ſimiliter omne votum & omne jusjurandũ quo ſe obligat affligendi ſeipſam, maritus ejus confirmabit illud, & maritus ejus annullabit illud. 15 At ſi contineat ſe ab illa de die in diem, jam confirmavit omnia vota ipſius; & obligationes quas illa ſibi impoſuit, ipſe confirmavit; quandoquidẽ retraxit ſe ab ea in die quâ id audivit. 16 Sin autem irritum fecit illud poſtquam id audivit, jam portavit crimen ejus. 17 Hæc ſunt præcepta quæ mandavit Deus Muſæ inter virum & uxorem ejus ſemper, & inter patrem ac filiam ejus tempore pueritiæ ſuæ, dum adhuc eſt in domo ipſius.

CAP. XXXI.

1 Locutuſq; eſt Deus cum Muſa, dicens; 2 Ulciſcere ultionem filiorum Iſrail à Medianitis, & poſtea aggregaberis genti tuæ. 3 Ait Muſa populo ſuo, Ciete ex vobis viros ad bellum, ut pugnent contra Median, & ſumant vindictam Dei ab ipſis. 4 Mille ex unaquaque tribu de tribubus filiorum Iſrail, mittetis ad bellum. 5 Igitur ſegregati fuerunt è millibus ſtirpis Iſrail, mille ex qualibet tribu; factique ſunt duodecim millia accincti ad prælium. 6 Miſitque eos Muſa, & Finhas filium Elazar filii Haronis ſacerdotem ad prælium, & is vaſa ſanctuarii & tubas clangoris manu ſuâ geſtabat. 7 Pugnaverunt ergò contra Median, ſicuti præceperat Deus Muſæ, & occiderunt omnem virum. 8 Et interfecerunt quinque reges Median cum interfectis eorum, nempe Aui, & Racem, & Sur, & Hur, & Rabee; quin & Balaam filium Beor interfecerunt gladio.

&,corũ pubem &,Midian uxores Iſrael filii captivaverunt Et
9 וישבו בני־ישראל את־נשי מדין ואת־טפם ואת
eorũ virtutem omnem &,eorũ acquiſitionẽ omnem & ,eorum animal omne
כל־בהמתם ואת־כל־מקנהם ואת־כל־חילם
omnes &,ſuis habitationib⁹ in eorũ urbes omnes Et .ſunt prædati
10 בזזו: ואת כל־עריהם במושבתם ואת כל־
ſpolium omne ceperunt Et .igne in cõbuſſerunt ,eorum arces
11 טירתם שרפו באש: ויקחו את־כל־השלל
adduxerunt Et .animali in & homine in ,capturam omnem &
12 ואת כל־המלקוח באדם ובבהמה: ויבאו
,Iſrael filiorum cœtum ad &,ſacerdotem Elhazar ad & ,Moſeh ad
אל־משה ואל־אלעזר הכהן ואל־עדת בני־ישראל
,caſtrametationem ad ſpolium & ,capturam &,captivitatem
את־השבי ואת־המלקוח ואת־השלל אל־המחנה
ſunt egreſſi Et .Jerecho Jarden ſuper quæ Moab campeſtria ad
13 אל־ערבת מואב אשר על־ירדן ירחו: ויצאו
cœtus prælati omnes & ,ſacerdos Elhazar & ,Moſeh
משה ואלעזר הכהן וכל־נשיאי העדה
Moſeh ira ferbuit Et .caſtrametationem extra ad ,eorum occurſum in
14 לקראתם אל־מחוץ למחנה: ויקצף משה
venientes ,centenorum principes & ,millium principes ,virtutis viſitatos ſuper
על פקודי החיל שרי האלפים ושרי המאות הבאים
:Moſeh eos ad dixit Et .belli exercitu de
15 מצבא המלחמה: ויאמר אליהם משה
filiis fuerunt ecce Ipſæ ? perforatam omnem vivificâſtis Nonne
16 החייתם כל־נקבה: הן הנה היו לבני
Dominum in prævaricationẽ dandum ad ,Bilham verbo in Iſrael
ישראל בדבר בלעם למסר־מעל ביהוה
nunc Et .DOMINI cœtu in plaga fuit & ; Pehor verbo ſuper
17 על־דבר־פעור ותהי המגפה בעדת יהוה: ועתה
virum cognoſcentem mulierem omnẽ & ; pube in maſculum omnẽ occidite
הרגו כל־זכר בטף וכל־אשה ידעת איש
mulieribus in pubem omnem Et .occidite maſculi concubitum ad
18 למשכב זכר הרגו: וכל הטף בנשים
.vobis vivificate ,maſculi concubitũ cognoverunt non quæ
אשר לא־ידעו משכב זכר החיו לכם:
occidens omnis :diebus ſeptem caſtrametationẽ extra ab caſtrametamini vos Et
19 ואתם חנו מחוץ למחנה שבעת ימים כל הרג
,tertia die in vos purificabitis,occiſum in tangens omnis & ,animam
נפש וכל נגע בחלל תתחטאו ביום השלישי
,veſtimentũ omne Et .veſtra captivitas & vos ,ſeptima die in &
20 וביום השביעי אתם ושביכם: וכל־בגד
.purificabitis ligni vas omne &,caprarum opus omne & ,pellis vas omne &
וכל־כלי־עור וכל־מעשה עזים וכל־כלי־עץ תתחטאו:
: bellum ad venientes ,exercitus viros ad ſacerdos Elhazar dixit Et
21 ויאמר אלעזר הכהן אל־אנשי הצבא הבאים למלחמה
: Moſeh DOMINUS præcepit quod legis ſtatutum Hoc
זאת חקת התורה אשר־צוה יהוה את־משה:
,ferrum ,æs ,argentum & ,aurum Veruntamen
22 אך את־הזהב ואת־הכסף את־הנחשת את־הברזל
: plumbum & ,ſtannum
את־הבדיל ואת־העפרת:

Verſio VULG. LAT.

9 Ceperúntq; mulieres eorum, & parvulos, omniáque pecora, & cunctam ſupellectilem: quidquid habere potuerant, 10 depopulati ſunt. Tam urbes quàm viculos & caſtella flamma 11 ma conſumpſit. Et tulerunt prædam, & univerſa quæ ceperãt tam ex hominib⁹, quàm 12 ex jumentis. Et adduxerunt ad Moyſen, & Eleazarum ſacerdotem, & ad omnem multitudinem filiorum Iſrael: reliqua autẽ utenſilia portaverunt ad caſtra in campeſtrib⁹ Moab juxta Jordanem contra 13 Jericho. Egreſſi ſunt autem Moyſes & Eleazar ſacerdos, et omnes principes ſynagogæ, in occurſum eorum extra ca- 14 ſtra. Iratúſq; Moyſes princip⁹ exercit⁹, tribunis, & centurionib⁹ qui venerant de bel- 15 lo, Ait; Cur fœminas reſer- 16 vâſtis? Nónne iſtæ ſunt quæ deceperũt filios Iſrael ad ſuggeſtionem Balaã, & prævaricari vos fecerunt in Dño ſuper peccato Phogor, unde & per- 17 cuſſus eſt populus? Ergò cunctos interficite quidquid eſt generis maſculini, etiã in parvulis: & mulieres, quæ noverunt viros in coitu, jugu- 18 late. Puellas autem & omnes fœminas virgines reſer- 19 vate vobis. Et manete extra caſtra ſeptem diebus. Qui occiderit hominem, vel occiſum tetigerit, luſtrabitur 20 die tertio & ſeptimo. Et de omni præda, ſive veſtimentũ fuerit, ſive vas, & aliquid in utenſilia præparatũ, de caprarũ pellib⁹, & pilis, & ligno, expi- 21 abitur. Eleazar quoq; ſacerdos ad viros exercit⁹ qui pugnaverãt, ſic locut⁹ eſt; Hoc eſt præceptũ legis, ꝙ mandavit Dñs 22 Moyſi. Aurum, & argentũ, & æs, & ferrum, & plumbum, & ſtannum,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ (λ) ἐπρονόμευσαν τὰς γυναῖκας (β) Μαδιὰν, ϗ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, ϗ τὰ κτήνη αὐτῶν, ϗ πάντα τὰ (μ) ἔγκτητα αὐτῶν· ϗ τὴν δύναμιν αὐτῶν ἐπρονόμευ- 10 σαν. Καὶ πάσας τὰς πόλεις αὐτῶν τὰς ἐν ταῖς κατοικίαις αὐτῶν, ϗ τὰς ἐπαύλεις 11 αὐτῶν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. Καὶ ἔλαβον πᾶσαν τὴν προνομὴν αὐτῶν, ϗ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῶν ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους. 12 Καὶ ἤγαγον πρὸς Μωυσῆν ϗ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, ϗ πρὸς πάντας (ν) υἱοὺς Ἰσραὴλ, τὴν αἰχμαλωσίαν, ϗ τὰ σκῦλα, ϗ τὴν προνομὴν εἰς τὴν παρεμβολὴν εἰς Ἀραβὼθ Μωὰβ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου 13 κατὰ Ἱεριχώ. Καὶ ἐξῆλθε Μωυσῆς ϗ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς ϗ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἔξω τῆς 14 παρεμβολῆς. Καὶ ὠργίσθη Μωυσῆς ἐπὶ τοῖς ἐπισκόποις τῆς δυνάμεως, χιλιάρχοις ϗ ἑκατοντάρχοις τοῖς ἐρχομένοις ἐκ τῆς 15 παρατάξεως τοῦ πολέμου. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Μωυσῆς, Ἱνατί ἐζωγρήσατε πᾶν θῆλυ; 16 Αὗται γὰρ ἦσαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ κατὰ τὸ ῥῆμα Βαλαὰμ τοῦ ἀποστῆσαι ϗ ὑπεριδεῖν τὸ ῥῆμα κυρίου, ἕνεκεν Φογώρ· ϗ ἐγένετο ἡ πληγὴ 17 ἐν τῇ συναγωγῇ κυρίου. Καὶ νῦν ἀποκτείνατε πᾶν ἀρσενικὸν ἐν πάσῃ τῇ ἀπαρτίᾳ, (ξ) πᾶσαν γυναῖκα, ἥτις ἔγνω κοίτην ἄρ- 18 σενος, (ο) ἀποκτείνατε. Καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν τῶν γυναικῶν, ἥτις (π) οὐκ οἶδε κοί- 19 την ἄρσενος, ζωγρήσατε αὐτάς. Καὶ ὑμεῖς (ρ) παρεμβάλετε ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἑπτὰ ἡμέρας. πᾶς ὁ ἀνελὼν ϗ ὁ ἁπτόμενος τοῦ τετρωμένου ἁγνισθήσεται τῇ ἡμέρᾳ τῇ τρίτῃ, ϗ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ 20 ὑμεῖς ϗ ἡ αἰχμαλωσία ὑμῶν. Καὶ πᾶν περίβλημα ϗ πᾶν σκεῦος δερμάτινον, ϗ πᾶσαν ἐργασίαν ἐξ αἰγείας, ϗ πᾶν σκεῦ- 21 ος ξύλινον ἀφαγνιεῖτε. Καὶ εἶπεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς πρὸς τοὺς ἄνδρας τῆς δυνάμεως τοὺς ἐρχομένους ἐκ τῆς παρατάξεως τοῦ πολέμου, Τοῦτο τὸ δικαίωμα τοῦ νόμου ὃ 22 συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. Πλὴν (σ) τοῦ χρυσίου ϗ τοῦ ἀργυρίου ϗ χαλκοῦ ϗ σιδήρου ϗ μολίβου ϗ κασσιτέρου·

Et prædati ſunt mulieres Madiã, et ſupellectilẽ eorũ, et pecora eorũ, et omnia quæ poſſederãt. Et virtutẽ eorũ deprædati ſunt. 9 *Et omnes civitates eorum, quæ in habitationibus eorũ, et villas eorum ſuccenderunt in igni.* 10 *Et tulerunt omnem prædam eorum, & omnia ſpolia eorum ab homine uſque ad pecus.* 11 *Et adduxerunt ad Moyſen, & ad Eleazarum ſacerdotem, & ad omnes filios Iſrael, captivitatem, & ſpolia, & prædam in caſtra in Araboth Moab, quæ eſt ſuper Jordanem contra Hiericho.* 12 *Et egreſſus eſt Moyſes, et Eleazar ſacerdos, et omnes principes ſynagogæ in occurſum eis extra caſtra.* 13 *Et iratus eſt Moyſes in viſitatores virtutis, chiliarchos, & centuriones, qui veniebant ex acie belli.* 14 *Et dixit eis Moyſes; Ut quid vivificâſtis omne fœmininum?* 15 *Hæ enim (a) fuerunt filiis Iſrael ſecundùm verbum Balaam, ut recedere facerent, & deſpicere verbum Domini (b) propter Phogor: & facta eſt plaga in ſynagoga Domini.* 16 *Et nunc interficite omne maſculinum in omni (c) multitudine: omnem mulierem, quæ novit concubitum maſculi, interficite.* 17 *Et omnem multitudinem mulierum, quæ non novit concubitum maſculi, vivificate eas.* 18 *Et vos caſtrametamini extra caſtra ſeptem diebus. Omnis, qui interfecerit, & tetigerit vulneratum, purificabitur die tertiâ, & die ſeptimâ, vos, & captivitas veſtra.* 19 *Et omne indumentum, & omne vas pelliceum, & omnem facturam ex caprina, & omne vas ligneum purificabitis.* 20 *Et dixit Eleazar ſacerdos ad viros virtutis, qui veniebant ab acie belli; Hæc eſt legis juſtificatio, quam præcepit Dominus Moyſi.* 21 *(d) Præter aurum, & argentum, & æs, & ferrum, & plumbum, & ſtannum;* 22

MS.A. (λ) προενόμευσαν (μ) ἐνκτήματα (ν) τοὺς υἱοὺς (ξ) ϗ πᾶσαν (ο) ἀποκτενεῖτε. (π) οὐκ ἔγνω κοίτην (ρ) παρεμβαλεῖτε (σ) τοῦ ἀργυρίου ϗ τοῦ χρυσίου

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]

Et captivas duxerunt filii Iſrael mulieres Medianitarum, atque liberos eorum: & omnia jumenta eorum, omnemque eorum poſſeſſionem, & omnes eorum opes, diripuerunt. 9 Omnes autem civitates habitationis eorum, omnéſque eorum planities, igne combuſſerunt. 10 Et abductâ univerſâ prædâ tam hominum quàm jumentorum, 11 Adduxerunt eam ad Moſen, & ad Eliazar ſacerdotem, & ad univerſum cœtum filiorum Iſrael, captivos *inquam*, & prædam atque ſpolia, ad Araboth Moab quæ eſt ſecus Jordanem Jericho. 12 Et egreſſus eſt Moſes & Eliazar ſacerdos, omnéſque magnates congregationis in occurſum eorum extra caſtra. 13 Et iratus eſt Moſes adverſùs imperatores exercitûs, nempe tribunos & centuriones qui venerant è prælio belli. 14 Dixítque ad eos Moſes, Cur ſervâſtis omnes mulieres, 15 Cùm ipſæ fuerint ſcandalo filiis Iſrael juxta verbum Belaam, ita ut rebellarent, & ſcelus perpetrarent contra Dominum in negotio Peor, fieretque mors ſubita in cœtu Domini? 16 Nunc interficite omnes pueros maſculos: & omnem mulierẽ quæ novit concubitum maſculorum, interficite. 17 Omnem autem pubem mulierum quæ non nôrunt maris concubitum, ſervate vobis vivam. 18 Vos verò manete extra caſtra ſeptem diebus: ſuper omnem qui occîdit animam, & omnem qui tetigit occîſum, ſpargite in die tertio & in die ſeptimo, tam vos quàm captivos veſtros. 19 Et omne indumentum, & quodcunque vas pelliceum, & omne vas pileum, omneque vas ligneum, aſpergite. 20 Et ait Eliazar ſacerdos ad viros bellicos qui venerant è prælio, Hoc eſt præceptum legis quod mandavit Dominus Moſi. 21 Veruntamen aurum, & argentum, & æs, & ferrum, & ſtannum, & plumbum, 22

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

ושבו בני־ישראל ית־נשי מדין 9
וית־טפלהון וית־כל־בעיריהון וית־
כל־גיתיהון וית־כל־נכסיהון בזו:
וית כל־קרויהון במותבניהון וית 10
כל־בית סגדתהון אוקידו בנורא:
ושבו ית־כל־עדאה וית־כל־דברתא 11
באנשא ובבעירא: ואיתיו לות 12
משה ולות־אלעזר כהנא ולות־
כנשתא דבני־ישראל ית־שביא
וית־דברתא וית־עדאה למשריתא
למשריא דמואב די על־ירדנא
דיריחו: ונפקו משה ואלעזר כהנא 13
וכל־רברבי כנשתא לקדמותהון
למברא למשריתא: ורגיז משה על 14
דממנן על־חילא רבני אלפין ורבני
מאותא דאתו מחיל קרבא: ואמר 15
להון משה הקימתון כל־נקבא:
הא אנין הואה לבני ישראל בעצת 16
בלעם לשקרא־שקר קדם־יי על־
עסק פעור והות מותנא בכנשתא
דיי: וכען קטולו כל־דכורא בטפלא 17
וכל־אתתא דידעת גבר למשכב
דכורא קטולו: וכל טפלא בנשיא 18
די לא־ידעו משכבי דכורא קימו
לכון: ואתון שרו מברא למשריתא 19
שבעא יומין כל דיקטל נפשא וכלי
דיקרב בקטילא תדון עלוהי ביומא
תליתאה וביומא שביעאה אתון
ושביכון: וכל־לבוש וכל־מאן 20
דמשך וכל־עובד מעזי וכל־מאן
דאע תדון עלוהי: ואמר אלעזר 21
כהנא לגברי חילא דאתו לקרבא
דא גזרת אוריתא די־פקיד יי ית־
משה: ברם ית־דהבא וית־כספא 22
ית־נחשא ית־ברזלא ית־אבצא
וית־אברא:

9 Et captivaverunt filii Iſrael mulieres Madianitarum, & parvulos eorum: & omnia jumenta eorum & omnia pecora eorum, cunctámque ſupellectilem eorum deprædati ſunt. 10 Et omnes urbes eorum in habitationibus ſuis, & omne templũ adorationis eorũ ſuc- 11 cenderunt igni. Ceperuntque omne ſpolium & omnem prædam, ex hominibus & jumen- 12 tis. Et adduxerunt ad Moyſen & ad Eleazarum ſacerdotem, & ad cœtum filiorum Iſrael, captivitatem & prædam & ſpolium in caſtra, in campeſtribus Moab juxta Jordanem 13 Hiericho. Egreſſiq; ſunt Moyſes & Eleazar ſacerdos, & omnes principes congregationis in occurſum eorum, extra 14 caſtra. Et iratus eſt Moyſes contra duces exercitus, tribunos & centuriones, qui vene- 15 rant de militiâ belli. Dixitque eis Moyſes: Nunquid reſer- 16 vaſtis omnem fœminam? Ecce ipſæ fuerunt filiis Iſrael in conſilio Balaam, ut prævaricarentur prævaricationem coram Domino ſuper Phogor: et fuit peſtis in congregatione 17 Domini. Nunc autem occidite omnem maſculum in parvulis: & omnem mulierem, quæ cognovit virum coitu maſculi, 18 occidite. Et omnes parvulas mulieres, quæ non cognoverunt coitum maſculi, reſervate 19 vobis. Vos autem manete extra caſtra ſeptem dieb⁹: omnis qui occîdit animam, & qui tetigit occiſum, aſpergatur die tertio, et in die ſeptimo; vos & ea quæ cepiſtis aſperſi eri- 20 tis. Et omne veſtimentum & omne vas pelliceum, & omne quod fit ex pilis caprarum, & omne vas ligneum, aſperſa 21 erunt. Dixitque Eleazar ſacerdos ad viros exercitus, qui venerant de bello: Hoc eſt decretum legis, quod præcepit 22 Domin⁹ Moyſi. Aurum autem & argentum, & æs, & ferrum, & ſtannum, & plumbum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Et captivas abduxerunt filii Iſrael mulieres Madian, & parvulos eorum, et omnia jumenta eorum, & omnia pecora eorum, & omnem ſubſtantiam eorum deprædati ſunt. 9 *Omnes quoque urbes eorum cum habitationibus eorum, & omnes arces eorum, igne combuſſerunt.* 10 *Ceperúntque omnia ſpolia, & omnem prædam, tam de hominibus quàm de jumentis,* 11 *Et adduxerunt ad Moſen, & ad Eleazarum ſacerdotem, & ad univerſam congregationem filiorum Iſrael, captivos, & prædam, et ſpolia in caſtra ad vallẽ Moab quæ eſt juxta Jordanem Jericho.* 12 *Egreſſúſque eſt Moſes, & Eleazar ſacerdos, & omnes principes congregationis in occurſum eorum extra caſtra.* 13 *Iratúſque eſt Moſes in præfectos exercitûs, chiliarchos, et centuriones revertentes de militia belli.* 14 *Dixitque eis Moſes, Quare conſervâſtis omnes fœminas?* 15 *Illæ, illæ fuerunt filiis Iſrael per verbum Balaam in occaſionẽ prævaricationis adverſùs Dominum in cauſa Phogor, unde facta eſt plaga in congregationẽ Domini.* 16 *Nunc autem occidite omnẽ maſculum inter parvulos: omnem quoque mulierem quæ cognovit virum concubitu maſculi, occidite.* 17 *Omnes verò parvulas ex mulierib⁹ quæ non cognoverunt concubitum maſculi, conſervate vobis.* 18 *Vos autem caſtrametamini extra caſtra ſeptẽ diebus: Quicunque occiderit animam, et quicunque tetigerit cadaver, expiabitis vos die tertio, & die ſeptima; vos, & captivitas veſtra.* 19 *Omne quoque veſtimentum, & omnia vaſa pellicea, omne etiam opus ex capris, & omnia vaſa lignea, expiabitis.* 20 *Poſteà dixit Moſes Eleazaro ſacerdoti, Dic viris militiæ qui iverunt ad bellum, Hoc eſt præceptum legis quam præcepit Dominus.* 21 *Sanè aurum, & argentum, & æs, & ferrum, & ſtannum, & plumbum;* 22

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 **وسبي بنو اسرائيل نساء مديان* واطفالهم * وجميع بهائمهم * ومواشيهم* واثاثهم غنموه* وجميع *
10 قراهم مع مساكنهم وقصورهم احرقوها بالنار* واخذوا جميع السلب والفي من الناس والبهايم 11
12 *وجاوا الي موسي والعازار الامام وجماعة بني اسرائيل بالسبي والفي والنهب الي المعسكر الي بيدا
13 ماب التي علي اردن ريحا* فخرج موسي والعازار الامام واشراف الجماعة للقائهم الي خارج المعسكر
14 *وسخط موسي علي الموكلين بالجيش روساء الالاف* وروساء المين* وقال لهم موسي* هل 15
16 ابقيتم كل انثي * اليس هن كن مطغيات لبني اسرائيل بقول بلعام حتي اوقعوا نكثا
17 بالله بسبب فغور * فحل الوبا بجماعة الله * فالان اقتلوا كل ذكر من الاطفال * وكل
18 امراة عرفت مضاجعة الرجل * وسائر اطفال النساء اللواتي لم يعرفن مضاجعة الرجال
19 استبقوهن لكم * وانتم فانزلوا في خارج المعسكر سبعة ايام كل من قتل نفسا* وكل من دنا
20 بقتيل * وليتذكوا في اليوم الثالث وفي اليوم السابع * انتم وسبيكم * وكل ثوب * وانية من
21 جلود * ومعمول من المرعزي * وانية خشب ذكوه* ثم قال العازار الامام للرجال الغزاة الجايين
22 من الحرب * هذا رسم الشريعة التي امر الله بها موسي * اما الذهب * والفضة* والنحاس* والحديد *
والقلعي * والاسرب *

Et captivas duxerunt filii Iſrail mulieres Medjan, & infantes eorum; & cuncta jumenta eorum, & armenta eorum, & ſupellectilem eorum, deprædati ſunt. 9 *Et urbes eorum, cum habitaculis eorum, & arcibus eorum, exuſſerunt igni.* 10 *Et acceperunt omnem prædam & ſpolia, tam hominũ quàm jumentorum,* 11 *Et venerunt ad Muſam & Elazar ſacerdotem, & cœtum filiorum Iſrail cum captivitate & ſpoliis & prædâ, ad caſtra in deſertum Moab quod eſt ſecus Jordanem Riha.* 12 *Et egreſſi ſunt Muſa & Elazar ſacerdos, ac principes populi in occurſum eorum extra caſtra.* 13 *Iratuſque eſt Muſa contra præfectos exercitûs, capita millenorum, & capita centenorum.* 14 *Et ait illis Muſa,* 15 *Annon ſervâſtis omnem fœminam? Nonne ipſæ fuerunt ſeductrices filiorum Iſrail, ſuadente Balaam, ita ut commiſerint prævaricationem in Deum propter Phçor, & graſſata ſit peſtis in congregatione Dei?* 16 *Ergò interficite omnem maſculum ex infantibus, & omnẽ mulierẽ quæ agnovit accubitum viri.* 17 *Omnes verò puellas mulierum quæ non noverunt accubitum virorum, ſervate vobis.* 18 *Et vos commoramini extra caſtra ſeptem diebus, omnis qui occîdit animam, & omnis qui tetigit occîſum, & expientur in die tertio et in die ſeptimo: Vos ac prædam veſtram,* 19 *Omnemque veſtem, ac vaſa coriacea, & confectum ex pilis caprarum, & vaſa lignea, expiate illa.* 20 *Dixit etiam Elazar ſacerdos hominibus bellatoribus venientibus ex prælio; Iſtud eſt mandatum legis quam præcepit Deus Muſæ.* 21 *Aurum quidem & argentum, & æs, ac ferrum, atque plumbum, ac ſtannum,* 22

ספר במדבר : לא

igne in facietis transire ,ignem in ingredietur quod *verbum* Omne
23 כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר־יָבֹא בָאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בָאֵשׁ
quod omne &:purificabitur *separationis aquis in* Veruntamen .mundabitur &
וְטָהֵר אַךְ בְּמֵי נִדָּה יִתְחַטָּא וְכֹל אֲשֶׁר
lavabitis Et *aquis in* facietis transire ,ignem in ingredietur nō
24 לֹא־יָבֹא בָּאֵשׁ תַּעֲבִירוּ בַּמָּיִם׃ וְכִבַּסְתֶּם
intrabitis postea & ; eritis mundi & ,septima die in vestra vestimenta
בִּגְדֵיכֶם בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי וּטְהַרְתֶּם וְאַחַר תָּבֹאוּ
: dicendo ,Moseh ad DOMINUS dixit Et .*castrametationem* ad
25 אֶל־הַמַּחֲנֶה׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃
,tu ,*animali in &* ,*homine in*,captivitatem *capturæ caput* Tolle
26 שָׂא אֵת רֹאשׁ מַלְקוֹחַ הַשְּׁבִי בָּאָדָם וּבַבְּהֵמָה אַתָּה
dimidiabis Et .*cœtus* patrum *capita* & ,sacerdos Elhazar &
27 וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן וְרָאשֵׁי אֲבוֹת הָעֵדָה׃ וְחָצִיתָ
,*exercitum* ad *exeuntes* bellum *capessentes* inter *capturam*
אֶת־הַמַּלְקוֹחַ בֵּין תֹּפְשֵׂי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא
à DOMINO censum facies *levare* Et .*cœtum* omnem inter &
28 וּבֵין כָּל־הָעֵדָה׃ וַהֲרֵמֹתָ מֶכֶס לַיהוָה מֵאֵת
animam unam ,*exercitum* ad *egredientibus* *belli* viris
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים לַצָּבָא אֶחָד נֶפֶשׁ
è & ,asinis ex & ,*bove* è & ,*homine* ex : quingentis è
מֵחֲמֵשׁ הַמֵּאוֹת מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבָּקָר וּמִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־
sacerdoti Elhazar *dabis* & ; capietis eorum medio de Et .*pecore*
29 הַצֹּאן׃ מִמַּחֲצִיתָם תִּקָּחוּ וְנָתַתָּה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
Israel filiorum dimidio è Et .DOMINI *elevationem*
30 תְּרוּמַת יְהוָה׃ וּמִמַּחֲצִת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
,*homine* ex ,quinquaginta è *apprehensum* *unum* capies
תִּקַּח אֶחָד אָחֻז מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם
: animali omni ex ,*pecore* è & ,asinis ex ,*bove* ex
מִן־הַבָּקָר מִן־הַחֲמֹרִים וּמִן־הַצֹּאן מִכָּל־הַבְּהֵמָה
tabernaculi custodiam custodientibus Levitis eos dabis &
וְנָתַתָּה אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן
quemadmodum ,sacerdos Elhazar & ,Moseh fecit Et .Domini
31 יְהוָה׃ וַיַּעַשׂ מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר
residuum ,*captura* fuit Et .Moseh Dominus præcepit
32 צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיְהִי הַמַּלְקוֹחַ יֶתֶר
sexcenta ,*pecus* ,*exercitus* populus sunt prædati quam ,prædæ
הַבָּז אֲשֶׁר בָּזְזוּ עַם הַצָּבָא צֹאן שֵׁשׁ־מֵאוֹת
,boves Et .millia quinque & ,millia septuaginta & ,millia
33 אֶלֶף וְשִׁבְעִים אֶלֶף וַחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים׃ וּבָקָר
,unus ,asini Et .millia septuaginta & duo
34 שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים אָלֶף׃ וַחֲמֹרִים אֶחָד
quæ ,mulieribus è *hominis anima* Et .millia sexaginta &
35 וְשִׁשִּׁים אָלֶף׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם מִן־הַנָּשִׁים אֲשֶׁר
triginta & duæ ,*anima omnis* ,masculi coitum cognoverunt non
לֹא־יָדְעוּ מִשְׁכַּב זָכָר כָּל־נֶפֶשׁ שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים
.millia
אָלֶף׃

Versio VULG. LAT.

23 Et omne quod potest transire per flammas, igne purgabitur. Quidquid autem ignem non potest sustinere, aquâ expiationis sanctificabitur. 24 Et lavabitis vestimenta vestra die septimo, & purificati posteà castra intrabitis. 25 Dixit quoque Dominus ad Moysen, 26 Tollite summam eorū quæ capta sunt, ab homine usq; ad pecus, tu & Eleazar sacerdos & principes vulgi. 27 Dividésq; ex æquo prædam, inter eos qui pugnaverunt egressique sunt ad bellum, & inter omnē reliquam multitudinem. 28 Et separabis partem Domino ab his qui pugnaverunt & fuerunt in bello, unam animam de quingentis, tam ex hominibus quàm ex bobus & asinis & ovibus. 29 Et dabis eam Eleazaro sacerdoti, quia primitiæ Domini 30 sunt. Ex media quoque parte filiorum Israel accipies quinquagesimum caput hominum, & boum, & asinorum, & ovium, cunctorum animantium, & dabis ea Levitis, qui excubāt in custodiis tabernaculi 31 Domini. Fecerūntq; Moyses & Eleazar, sicut præceperat Dominus. 32 Fuit autem præda, quam exercitus ceperat, ovium sexcenta septuaginta quinq; millia. 33 Boum septuaginta duo mil- 34 lia. Asinorum sexaginta 35 millia & mille. Animæ hominum sexûs fœminei, quæ non cognoverant viros, triginta duo millia.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

23 Πᾶν πρᾶγμα ὃ διελεύσεται ἐν πυρὶ, ϗ καθαρισθήσεται, ἀλλ' ἢ τῷ ὕδατι τοῦ ἁγνισμοῦ ἁγνισθήσεται· ϗ πάντα (τ) ὅσα ἐὰν μὴ διαπορεύηται διὰ πυρὸς, (υ) διελεύσεται δι' ὕδατος. 24 Καὶ πλυνεῖσθε τὰ ἱμάτια τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ, ϗ καθαρισθήσεσθε· ϗ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεσθε 25 εἰς τὴν παρεμβολήν. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 26 Λάβε τὸ κεφάλαιον τῶν σκύλων τῆς αἰχμαλωσίας ἀπὸ ἀνθρώπου ἕως κτήνους σὺ καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ ἄρχοντες τῶν 27 πατριῶν τῆς συναγωγῆς. Καὶ διελεῖτε τὰ σκῦλα ἀναμέσον τῶν πολεμιστῶν τῶν (φ) ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν, ϗ ἀναμέσον πάσης συν- 28 αγωγῆς. Καὶ ἀφελεῖτε (χ) τέλος κυρίῳ παρὰ τῶν ἀνθρώπων τῶν πολεμιστῶν τῶν (ψ) ἐκπεπορευμένων εἰς τὴν παράταξιν, μίαν ψυχὴν ἀπὸ πεντακοσίων, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ϗ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, ϗ ἀπὸ τῶν βοῶν, ϗ ἀπὸ τῶν προβάτων, καὶ ἀπὸ τῶν ὄνων. καὶ ἀπὸ 29 τοῦ ἡμίσους αὐτῶν λήψεσθε. Καὶ δώσεις Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ τὰς ἀπαρχὰς κυ- 30 ρίου. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους τοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ λήψῃ ἕνα (ω) ἀπὸ πεντήκοντα ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, ϗ ἀπὸ τῶν βοῶν, ϗ ἀπὸ τῶν προβάτων, ϗ ἀπὸ τῶν ὄνων, ϗ ἀπὸ πάντων τῶν κτηνῶν· ϗ δώσεις αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς ἐν τῇ 31 σκηνῇ κυρίου. Καὶ ἐποίησε Μωυσῆς ϗ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καθὰ συνέταξε κύ- 32 ριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ ἐγενήθη τὸ πλεόνασμα τῆς προνομῆς ὃ (α) προενόμευσαν οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ, ἀπὸ τῶν προβάτων, ἑξακόσιαι χιλιάδες ϗ (β) 33 ἑβδομήκοντα ϗ πέντε χιλιάδες· Καὶ βόες, δύο ϗ ἑβδομήκοντα χιλιάδες· 34 (γ) Καὶ ὄνοι, μία ϗ ἑξήκοντα χι- 35 λιάδες· Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων ἀπὸ τῶν γυναικῶν αἳ οὐκ ἔγνωσαν κοίτην ἀνδρὸς, (δ) πᾶσαι ψυχαὶ, δύο ϗ τριάκοντα χιλιάδες.

Omnis res, quæ pertransibit 23 *in (ε) igni; & mundabitur; sed & aquâ purificationis purificabitur. Et omnia quæcunque non transeunt per ignem, transibunt per aquam. Et lavabitis vestimenta die se-* 24 *ptimâ; & mundabimini: & post hæc ingredimini in castra. Et locutus est Dominus* 25 *ad Moysen, dicens; Accipe* 26 *(f) caput spoliorum captivitatis ab homine usque ad pecus, tu & Eleazar sacerdos, & principes familiarum synagogæ. Et dividetis spolia inter* 27 *bellatores, qui processerunt in aciem, & inter omnem synagogam. Et demetis tribu-* 28 *tum Domino ab hominibus bellatoribus, qui processerunt in aciem, unam animam de quingentis, ex hominibus, & ex pecoribus, & ex bobus, & ex ovibus, & ex asinis: et de dimidio eorum sumetis. Et dabis Eleazaro sacerdoti* 29 *primitias Domini. Et de* 30 *dimidio quod filiorum Israel, sumes unum de quinquaginta, ex hominibus, et ex bobus, et ex ovibus, et ex asinis, et ex omnibus pecoribus. Et dabis ea Levitis custodientibus custodias in tabernaculo Domini. Et fecit Moyses, &* 31 *Eleazar sacerdos; sicut præcepit Dominus Moysi. Et* 32 *fuit abundantia prædæ, quam prædati sunt viri bellatores: ex ovibus, sexcenta millia, & septuaginta, & quinque millia. Et boves, duo &* 33 *septuaginta millia. Et asini,* 34 *unum et sexaginta millia. Et* 35 *animæ hominum ex mulieribus, quæ non noverunt concubitum viri, omnes animæ, duo & triginta millia.*

MS.A. (τ) ὅσα μὴ διαπορεύεται (υ) * οὐ διελεύσεται (φ) ἐκπορευομένων (χ) τὸ τέλος (ψ) ἐκπορευομένων (ω) ἀπὸ τῶν πεντήκοντα (α) ἐπρονόμευσαν (β) ἑβδομήκοντα χιλιάδες καὶ πεντακισχίλια· Καὶ βοῶν, δύο (γ) Καὶ ὄνων, (δ) πᾶσα ψυχὴ,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

23 * ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܥܐܠ ܠܢܘܪܐ. ܐܥܒܪܘܗܝ ܒܢܘܪܐ ܘܢܬܕܟܐ. ܘܡܝܐ ܕܪܣܣܐ. ܪܘܣܘ
ܥܠܘܗܝ. ܘܟܠ ܕܠܐ ܥܒܪ ܒܢܘܪܐ. ܐܥܒܪܘܗܝ ܒܡܝܐ.* ܘܚܠܠܘ ܡܐܢܝܟܘܢ ܒܝܘܡܐ ܫܒܝܥܝܐ. 24
25 ܘܬܬܕܟܘܢ. ܘܗܝܕܝܢ ܥܘܠܘ ܠܡܫܪܝܬܐ. * ܘܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ.
26 * ܣܒ ܚܘܫܒܢܐ ܕܒܙܬܐ ܘܕܫܒܝܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܘܕܒܥܝܪܐ. ܐܢܬ ܘܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܘܪ̈ܫܝ
27 ܐܒܗ̈ܬܐ ܕܟܢܘܫܬܐ. * ܘܦܠܓܘܗ ܠܒܙܬܐ ܒܝܬ ܓܒܪ̈ܐ ܩܪܒܬܢ̈ܐ ܕܢܦܩܘ ܠܩܪܒܐ. ܘܒܝܬ
28 ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. * ܘܦܪܘܫܘ ܡܟܣܐ ܠܡܪܝܐ. ܡܢ ܓܒܪ̈ܐ ܩܪܒܬܢ̈ܐ ܕܢܦܩܘ ܠܩܪܒܐ.
ܘܡܢ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ. ܚܕܐ ܢܦܫܐ ܡܢ ܚܡܫܝܢ. ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܘܡܢ ܬܘܪ̈ܐ ܘܡܢ ܚܡܪ̈ܐ
29 30 ܘܡܢ ܥܢܐ. ** ܘܡܢ ܦܠܓܘܬܗܘܢ. ܣܒ ܚܕ ܡܢ ܚܡܫܝܢ. ܡܢ ܒܢܝܢܫܐ ܘܡܢ ܬܘܪ̈ܐ. ܘܡܢ
ܚܡܪ̈ܐ ܘܡܢ ܥܢܐ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܒܥܝܪܐ. ܘܗܒ ܐܢܘܢ ܠܠܘܝ̈ܐ ܕܢܛܪܝܢ ܡܛܪܬܐ ܕܡܫܟܢܗ
31 32 ܕܡܪܝܐ. * ܘܥܒܕ ܡܘܫܐ ܘܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. * ܘܗܘܬ ܒܙܬܐ
33 ܘܫܒܝܬܐ ܕܒܙܘ ܥܡܐ ܘܚܝܠܐ. ܥܢܐ ܫܬܡܐܐ ܘܫܒܥܝܢ ܘܚܡܫܐ ܐܠܦܝܢ. * ܘܬܘܪ̈ܐ ܫܒܥܝܢ
34 35 ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ. * ܘܚܡܪ̈ܐ ܫܬܝܢ ܘܚܕ ܐܠܦܝܢ. * ܘܢܦܫܬܐ ܕܒܢܝܢܫܐ ܡܢ ܢܫܐ ܕܠܐ ܝܕܥ
ܡܫܟܒܐ ܕܕܟܪܐ. ܟܠܗܘܢ ܢܦܫܬܐ. ܬܠܬܝܢ ܘܬܪܬܝܢ ܐܠܦܝܢ

23 Et quicquid ingreditur fornacem, traducite per ignem, & mundabitur: & aquam aspersionis spargite super illud. Quicquid autem non transit per ignem, 24 immergite in aquas. Et abluite vestimenta vestra in die septimo, & mundabimini, ac tunc ingredimini in ca- 25 stra. Locutúsque est Dominus cum 26 Mose, & dixit ad eum; Cape censum spoliorum & prædæ, tam hominum quàm jumentorum, tu, & Eliazar sacerdos, & principes patrum congregationis. 27 Et dividite spolia inter viros bellatores qui egressi sunt in prælium, & inter totū cœ- 28 tū. Et separate vectigal Dn̄o à viris belligeris qui egressi sunt in præliū, & ab universa congregatione, *nempe* animam unam ex quinquaginta, tam ex hominibus, quàm 29 ex bobus, & asinis, & ovibus. 30 **Et ex portione eorum tolle unum ex quinquaginta, tam ex hominibus, quàm bobus, & asinis, & ovibus, omnique jumento: & da ea Levitis qui custodiunt custodiam tabernaculi Domi- 31 ni. Fecit itaque Moses & Eliazar sacerdos quemadmodum præcepit Do- 32 minus Mosi. Fuerunt autem spolia & præda quam diripuerunt populus & exercitus, ovium sexcenta septuaginta 33 quinque millia: Et boum, septuagin- 34 ta duo millia: Et asinorum, sexaginta 35 unum millia. Animæ verò hominum ex mulieribus quæ non noverant concubitum marium, omnes animæ fuerunt, triginta duo millia.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

23 כָּל־מִדְּעַם דְּמִתְעַל בְּנוּרָא
תַּעְבְּרוּנֵיהּ בְּנוּרָא וְיִדְכֵּי בְּרַם
בְּמֵי אַדָּיוּתָא יִתַּדֵּי וְכֹל דִּי לָא־
מִתְּעַל בְּנוּרָא תַּעְבְּרוּנֵיהּ
24 בְּמַיָּא׃ וּתְחַוְּרוּן לְבוּשֵׁיכוֹן בְּיוֹמָא
שְׁבִיעָאָה וְתִדְכּוּן וּבָתַר כֵּן
25 תֵּיעֲלוּן לְמַשְׁרִיתָא׃ וַאֲמַר יְיָ
26 עִם מֹשֶׁה לְמֵימַר׃ קַבֵּיל יָת
חוּשְׁבַּן דַּבְרַת שִׁבְיָא בַּאֲנָשָׁא
וּבִבְעִירָא אַתְּ וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא
27 וְרֵישֵׁי אֲבָהָת כְּנִשְׁתָּא׃ וְתַפְלֵג
יָת־דִּבְרַתָּא בֵּין גֻּבְרֵי מְגִיחֵי
קְרָבָא דִּנְפַקוּ לְחֵילָא וּבֵין
28 כָּל־כְּנִשְׁתָּא׃ וְתַפְרֵשׁ נְסִיבָא
קֳדָם־יְיָ מִן גֻּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא
דִּנְפַקוּ לְחֵילָא חַד נַפְשָׁא
מֵחֲמֵשׁ מְאָה מִן־אֲנָשָׁא
וּמִן־תּוֹרֵי וּמִן־חֲמָרֵי וּמִן־עָנָא׃
29 מִפַּלְגוּתְהוֹן תִּסְּבוּן וְתִתֵּן
לְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא אַפְרָשׁוּתָא
30 קֳדָם־יְיָ׃ וּמִפַּלְגוּת בְּנֵי־
יִשְׂרָאֵל תִּסַּב חַד דְּאִתְּחַד
מִן־חַמְשִׁין מִן־אֲנָשָׁא מִן־
תּוֹרֵי מִן־חֲמָרֵי וּמִן־עָנָא
מִכָּל־בְּעִירָא וְתִתֵּן יָתְהוֹן
לְלֵוָאֵי נָטְרֵי מַטְּרַת מַשְׁכְּנָא
31 דַּיְיָ׃ וַעֲבַד מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר כַּהֲנָא
כְּמָא דִּי־פַקֵּד יְיָ יָת־מֹשֶׁה׃
32 וַהֲוָת דִּבְרַתָּא שְׁאָר בִּזָּא דִּי
בְזוֹ עַמָּא דִּי־נְפַקוּ לְחֵילָא
עָנָא שִׁית מְאָה וְשַׁבְעִין וְחַמְשָׁא
33 אַלְפִין׃ וְתוֹרֵי שַׁבְעִין וּתְרֵין
34 אַלְפִין׃ וַחֲמָרֵי שִׁתִּין וְחַד
35 אַלְפִין׃ וְנַפְשָׁא דַאֲנָשָׁא מִן־
נְשַׁיָּא דִּי לָא־יְדַעָא מִשְׁכְּבֵי
דְכוּרָא כָּל־נַפְשָׁא תְּלָתִין וּתְרֵין
אַלְפִין׃

23 Et quicquid potest transire per ignem, transferetis per ignem, et mundabitur; veruntamen aqua aspersionis aspergetur: & omne quod non potest intrare in ignem, transferetis per a- 24 quam. Et lavabitis vestimenta vestra in die septimo, & mundabimini: & postea intrabitis in ca- 25 stra. Dixitque Dominus ad 26 Moysen dicens. Tolle summam prædæ captivitatis, ab homine usque ad pecus: tu & Eleazar sacerdos, & principes patrum congre- 27 gationis. Et divides prædam inter viros bellatores, qui egressi sunt in exercitum: & inter omnem con- 28 gregationem. Et separabis partem coram Domino, à viris bellatoribus qui egressi sunt ad exercitum, unam animam de quingentis: de hominibus, & de bobus, & de asinis, et de 29 ovibus. De medietate eorum tolletis: & dabis Eleazaro sacerdoti, primiti- 30 as coram Domino. Et de mediâ parte filiorum Israel tolles unum de quinquaginta, ex hominibus & ex bobus, ex asinis, & ex ovibus, & ex omni jumento: & dabis ea Levitis custodientibus custodi- 31 am tabernaculi Domini. Fecitque Moyses & Eleazar sacerdos, sicut præceperat 32 Dominus Moysi. Fuitque præda & reliqua spolia, quæ populus qui egressi sunt in prælium expoliaverant, ovium sexcenta septu- 33 aginta quinque millia. Et boum septuaginta duo mil- 34 lia. Et asinorum unum & 35 sexaginta millia. Et animæ hominum, ex mulieribus quæ non cognoverant concubitum masculi, omnes animæ triginta duo millia.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET SAM. VER. Translatio Latina.

23 Rem omnem quæ ingreditur ignem, transire facietis per ignem, & mundabitur: nihilo tamen minus per aquas separationis expiabitur. Sed quidquid non ingredietur ignem, transire facietis per aquas. 24 Lavabitis etiam vestimenta vestra die septimo ut mundemini, & postea ingrediemini castra. Dixit igitur Eleazar sacerdos viris militiæ qui iverant ad bellum, Hoc est præceptum legis quam præcepit Dominus Mosi. Sanè aurum, & argentum, & æs, & ferrum, & stannum & plumbum; rem omnem quæ ingreditur ignem, transire facietis per ignē, et mundabitur: nihilo tamen minus in aquis separationis expiabitur. Sed quidquid non ingreditur ignem, transire facietis per aquas. Lavabitis etiam vestimenta vestra die septimo, et mundi eritis; et postea ingrediemini castra. 25 Deinde locutus est Dominus Mosi, dicens; 26 Tolle summam spoliorum captivitatis, tam de hominibus quàm de bestiis, tu, & Eleazar sacerdos, et capita quoque patrum congregationis. 27 Postea bipartiêris prædam inter bellatores qui egressi sunt ad bellum, et inter universam congregationem. 28 Dimes quoque partem Domino de viris militiæ qui egressi sunt ad bellum, animā unam de quingentis, de hominibus, & de bobus, & de asinis, et de pecudibus, de omnibus bestiis. 29 De media parte eorum sumes, et dabis Eleazaro sacerdoti elevationem Domino. 30 De media quoque parte filiorum Israel sumes portionem unā ex quinquaginta, de hominibus, et de bobus, et de asinis, & de pecudibus, de omnibus bestiis: Dabisque illa Levitis custodientibus custodiam tabernaculi Domini. 31 Et fecit Moses, et Eleazar sacerdos sicut præceperat Dominus Mosi. 32 Fuit autem præda, residuum deprædationis quam deprædati sunt populus militiæ, pecudum sexcenta et septuaginta quinque millia. 33 Boum verò, septuaginta duo millia. 34 Asinorum autem, unum & sexaginta millia. 35 Et animarum hominis de mulieribus quæ non cognoverant concubitum masculi, omnium animarum, triginta duo millia.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * فكل شي يمكن ان يدخل منه النار اجيزوه في النار فيطهر * وليذك ايضا بماء النضح *
24 وكل ما لا يدخل في النار اجيزوه في الماء * واغسلوا ثيابكم في اليوم السابع واطهروا * وبعد ذلك
25 26 تدخلون الي العسكر * ثم قال الله لموسي تكليما * ارفع جملة ما في السبي من الناس والبهايم *
27 انت والعازار الامام * وروساء الجماعة * واقسم ذلك بين اهل الحرب الخارجين للغزو * وبين ساير
28 الجماعة * وارفع مكسا لله من اهل الحرب الذين خرجوا للغزو * راسا واحدا من كل خمس مائة
29 من الناس * والبقر * والحمير * والغنم * خذوا ذلك من قسمهم رفيعة لله * وارفعوا ذلك الي العازار
30 الامام * وخذوا من قسم بني اسرايل واحدا من خمسين من الناس * والبقر * والحمير * والغنم *
31 وساير البهايم * وارفع ذلك الي اللاويين حافظي حفظ مسكن الله * فصنع موسي والعازار
32 الامام كما امر الله موسي * فكان الفي جملة الغنيمة التي غنمها قوم الغزو * عدد الغنم
33 34 منه ستماية الف وخمسة وسبعون الفا * وعدد البقر اثنان وسبعون الفا * وعدد الحمير احد
35 وستون الفا * ومن الناس من النساء اللواتي لم يعرفن مضاجعة الرجال اثنان
وثلاثون الفا *

23 Et omne quod potest transire per ignem; traducite illud in ignem, & purgabitur; & expietur etiam aquâ aspersionis. 24 Et omne quod non ingreditur in ignē, traducite per aquam. Et lavate vestimenta vestra die septimâ, & mundamini, & postea ingrediemini ad copias. 25 Deinde dixit deus Musæ sermonem, 26 Tolle summam rerum quæ sunt in præda, hominum & jumentorum, tu, et Elazar sacerdos, & principes congregationis: 27 Et divide illas inter eos qui exierunt ad prælium, & inter totum cœtum. 28 Et tolle vectigal Deo à bellatoribus qui exierunt ad pugnam, caput unum ex quingentesimo quoque, tam ex hominibus, quàm bobus, & asinis, & ovibus. 29 Accipite ea ex sorte eorum in oblationem Deo, & tollite illa ad Elazar sacerdotem. 30 Et accipite de sorte filiorum Israil unum ex quinquaginta, tam ex hominibus, quàm bobus, & asinis, atque ovibus, & reliquis jumentis; & tolle hæc ad Levitas custodientes custodiam habitaculi Dei. 31 Fecerunt itaque Musa & Elazar sacerdos sicuti præcepit Dn̄s Musæ. 32 Fueruntque spolia, summa prædæ quam deprædati sunt homines prælii, numerus quidem ovium ex illis spoliis, sexcenta millia & septuaginta quinque millia: 33 Et numerus boum, septuaginta duo millia: 34 Et numerus asinorum, sexaginta & unum millia. 35 Ex hominibus verò, nempe *mulieribus quæ non noverunt accubitum virorum, triginta duo millia,*

pecudum numerus, *exercitum in egredientium* portionis dimidium fuit Et
36 וַתְּהִי הַמֶּחֱצָה חֵלֶק הַיֹּצְאִים בַּצָּבָא מִסְפַּר הַצֹּאן
, millia ſeptem & , millia triginta & , millia trecenta
שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף וְשִׁבְעַת אֲלָפִים
, *pecore* è Domino cenſus fuit Et .quingentæ &
37 וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וַיְהִי הַמֶּכֶס לַיהוָה מִן־הַצֹּאן
.millia triginta & ſex , boves Et .ſeptuaginta & , quinque , ſexcentæ
38 שֵׁשׁ מֵאוֹת חָמֵשׁ וְשִׁבְעִים׃ וְהַבָּקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף
, aſini Et .ſeptuaginta & duo , Domino eorum cenſus Et
39 וּמִכְסָם לַיהוָה שְׁנַיִם וְשִׁבְעִים׃ וַחֲמֹרִים
unus , Domino eorū cenſus Et .quingenti & millia triginta
שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת וּמִכְסָם לַיהוָה אֶחָד
eorū cenſus &:millia ſedecim *hominis* animæ Et .ſexaginta &
40 וְשִׁשִּׁים׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם שִׁשָּׁה עָשָׂר אֶלֶף וּמִכְסָם
cenſum Moſeh dedit Et .animæ triginta & duæ , Domino
41 לַיהוָה שְׁנַיִם וּשְׁלֹשִׁים נָפֶשׁ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־מֶכֶס
præcepit quemadmodum , ſacerdoti Elhazar Domini *elevationis*
תְּרוּמַת יְהוָה לְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן כַּאֲשֶׁר צִוָּה
dimidiavit quod , Iſrael filiorum dimidio è Et .Moſeh Dominus
42 יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וּמִמַּחֲצִית בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר חָצָה
cœtus dimidium fuit Et .*militantibus* viris à Moſeh
43 מֹשֶׁה מִן־הָאֲנָשִׁים הַצֹּבְאִים׃ וַתְּהִי מֶחֱצַת הָעֵדָה
ſeptem , millia triginta & , millia trecenta , *pecore* è
מִן־הַצֹּאן שְׁלֹשׁ־מֵאוֹת אֶלֶף וּשְׁלֹשִׁים אֶלֶף שִׁבְעַת
.millia triginta & ſex , boves Et .quingentæ & , millia
44 אֲלָפִים וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וּבָקָר שִׁשָּׁה וּשְׁלֹשִׁים אָלֶף׃
hominis animæ Et .quingenti & , millia triginta , aſini Et
45 וַחֲמֹרִים שְׁלֹשִׁים אֶלֶף וַחֲמֵשׁ מֵאוֹת׃ וְנֶפֶשׁ אָדָם
46 Iſrael filiorum dimidio è Moſeh *cepit* Et .millia ſedecim
47 שִׁשָּׁה עָשָׂר אָלֶף׃ וַיִּקַּח מֹשֶׁה מִמַּחֲצִת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
: *animali* ex & , *homine* ex quinquaginta è *unum detentum*
אֶת־הָאָחֻז אֶחָד מִן־הַחֲמִשִּׁים מִן־הָאָדָם וּמִן־הַבְּהֵמָה
, Domini tabernaculi cuſtodiam cuſtodientibus Levitis ea dedit &
וַיִּתֵּן אֹתָם לַלְוִיִּם שֹׁמְרֵי מִשְׁמֶרֶת מִשְׁכַּן יְהוָה
acceſſerunt Et .Moſeh Dominus præcepit quemadmodum
48 כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וַיִּקְרְבוּ
, *millium principes* , *exercitus* millibus in qui , *viſitati* Moſeh ad
אֶל־מֹשֶׁה הַפְּקֻדִים אֲשֶׁר לְאַלְפֵי הַצָּבָא שָׂרֵי הָאֲלָפִים
tulerunt tui Servi : Moſeh ad dixerunt Et .*centenorum principes* &
49 וְשָׂרֵי הַמֵּאוֹת׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־מֹשֶׁה עֲבָדֶיךָ נָשְׂאוּ
non &:noſtra manu in qui *belli* virorum *caput*
אֶת־רֹאשׁ אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר בְּיָדֵנוּ וְלֹא־
Domini *appropinquationem fecim⁹ appropinquare* Et .*vir* eo ex *eſt deſideratus*
50 נִפְקַד מִמֶּנּוּ אִישׁ׃ וַנַּקְרֵב אֶת־קָרְבַּן יְהוָה
infixorium , *brachiale* & , *periſcelidem* , *auri* vas , invenit quod *vir*
אִישׁ אֲשֶׁר מָצָא כְלִי־זָהָב אֶצְעָדָה וְצָמִיד טַבַּעַת
.*Domini facies ad* noſtras animas ſuper expiandū ad , vulvæ formā & , *tornatile*
עָגִיל וְכוּמָז לְכַפֵּר עַל־נַפְשֹׁתֵינוּ לִפְנֵי יְהוָה׃
vas omne , eis *cum* à aurum ſacerdos Elhazar & , Moſeh *cepit* Et
51 וַיִּקַּח מֹשֶׁה וְאֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶת־הַזָּהָב מֵאִתָּם כֹּל כְּלִי
.operis
מַעֲשֶׂה׃

Verſio VULG. LAT.

36 Datáque eſt media pars his qui in prælio fuerant, ovium, trecenta triginta ſeptē millia quingentæ. 37 E quibus in partem Domini ſupputatæ ſunt oves ſexcentæ 38 ſeptuaginta quinque. Et de bobus triginta ſex millibus, boves ſeptuaginta & 39 duo. De aſinis triginta millibus quingentis, aſini 40 ſexaginta unus. De animabus hominum ſedecim millibus, ceſſerunt in partem Domini triginta duæ 41 animæ. Tradiditq; Moyſes numerum primitiarum Domini Eleazaro ſacerdoti, ſicut fuerat ei imperatū, 42 Ex media parte filiorum Iſrael, quam ſeparaverat, his qui in prælio fuerant. 43 De media verò parte quæ contigerat reliquæ multitudini, id eſt, de ovibus trecentis triginta ſeptem mil- 44 libus quingentis, Et de bobus triginta ſex millibus, 45 Et de aſinis triginta milli- 46 bus quingentis, Et de hominibus ſedecim millibus, 47 Tulit Moyſes quinquageſimum caput, & dedit Levitis, qui excubabant in tabernaculo Domini, ſicut 48 præceperat Domin⁹. Cúmque acceſſiſſent principes exercitûs ad Moyſen, & tribuni, centurionéſque, di- 49 xerunt; Nos ſervi tui recenſuimus numerū pugnatorum, quos habuimus ſub manu noſtra: & ne unus 50 quidem defuit. Ob hanc cauſam offerimus in donariis Domini ſinguli quod in præda auri potuimus invenire, periſcelides & armillas, annulos & dextralia, ac murænulas, ut depreceris pro nobis Dominum. 51 Suſceperúntque Moyſes & Eleazar ſacerdos, omne aurūm in diverſis ſpeciebus,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

36 Καὶ ἐγενήθη τὸ ἡμίσευμα ἡ μερὶς τῶν (ε) ἐκπεπορευμένων εἰς τὸν πόλεμον ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ τῶν προβάτων, (ζ) τριακόσιαι καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτα- 37 κισχίλια καὶ πεντακόσια. Καὶ ἐγένετο τὸ τέλος κυρίῳ ἀπὸ τῶν προβάτων, 38 ἑξακόσιαι ἑβδομήκοντα πέντε. Καὶ βόες, ἓξ καὶ τριάκοντα χιλιάδες, καὶ τὸ 39 τέλος κυρίῳ, δύο καὶ ἑβδομήκοντα. Καὶ ὄνοι, τριάκοντα χιλιάδες καὶ πεντακόσιοι, καὶ τὸ τέλος κυρίῳ, εἷς καὶ ἑξή- 40 κοντα. Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώπων, (η) ἑκκαίδεκα χιλιάδες, καὶ τὸ τέλος αὐτῶν 41 κυρίῳ, δύο καὶ τριάκοντα ψυχαί. Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὸ τέλος κυρίῳ τὸ ἀφαίρεμα τοῦ θεοῦ Ἐλεάζαρ τῷ ἱερεῖ, (θ) καθὰ συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ. 42 Ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, οὓς διεῖλε Μωυσῆς ἀπὸ τῶν ἀν- 43 δρῶν τῶν πολεμιστῶν. Καὶ ἐγένετο τὸ ἡμίσευμα (ι) ἀπὸ τῆς συναγωγῆς ἀπὸ τῶν προβάτων, (κ) τριακόσιαι καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια καὶ πεν- 44 τακόσια· Καὶ βόες, ἓξ καὶ τριάκοντα 45 χιλιάδες· Ὄνοι, τριάκοντα χιλιάδες 46 καὶ πεντακόσιοι· Καὶ ψυχαὶ ἀνθρώ- 47 πων, ἓξ καὶ δέκα χιλιάδες. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς ἀπὸ τοῦ ἡμισεύματος τῶν υἱῶν (λ) Ἰσραὴλ τὸ ἓν ἀπὸ τῶν πεντήκοντα, ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ ἀπὸ τῶν κτηνῶν, καὶ ἔδωκεν αὐτὰ τοῖς Λευίταις τοῖς φυλάσσουσι τὰς φυλακὰς τῆς σκηνῆς κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ 48 Μωυσῇ. Καὶ προσῆλθον πρὸς Μωυσῆν πάντες οἱ καθεσταμένοι εἰς τὰς χιλιαρχίας τῆς δυνάμεως, χιλίαρχοι καὶ ἑκατόν- 49 ταρχοι, καὶ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν, Οἱ παῖδές σου εἰλήφασι τὸ κεφάλαιον τῶν ἀνδρῶν τῶν πολεμιστῶν τῶν (μ) παρ' ἡμῖν, καὶ οὐ διαπεφώνηκεν ἀπ' αὐτῶν οὐδὲ εἷς. 50 Καὶ προσενηνόχαμεν τὸ δῶρον κυρίῳ, ἀνὴρ ὃ εὗρε σκεῦος (ν) χρυσοῦν καὶ χλιδῶνα καὶ ψέλλιον καὶ δακτύλιον καὶ περιδέξιον καὶ ἐμπλόκιον, ἐξιλάσασθαι περὶ ἡ- 51 μῶν ἔναντι κυρίου. Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρ' αὐτῶν πᾶν σκεῦος εἰργασμένον.

36 *Et fuit dimidium, pars eorum qui proceſſerunt in prælium, ex numero ovium, trecenta & triginta millia & ſeptem millia, & quingentæ.* 37 *Et fuit tributum Domino ex ovibus, ſexcentæ ſeptuaginta quinque.* 38 *Et boves, ſex & triginta millia; & tributum Domino, duo & ſeptuaginta.* 39 *Et aſini, triginta millia & quingenti; et tributum Domino, unus & ſexaginta.* 40 *Et animæ hominum, ſex & decem millia; et tributum eorum Domino, duæ & triginta animæ.* 41 *Et dedit Moyſes tributum Domino, demptionem Dei, Eleazaro ſacerdoti; ſicut præcepit Dominus Moyſi.* 42 *De dimidio filiorum Iſrael, quos diſtinxit Moyſes à viris bellatoribus.* 43 *Et fuit dimidium à ſynagoga, ex ovibus, trecenta & triginta millia, & ſeptem millia & quingentæ:* 44 *Et boves, ſex & triginta millia:* 45 *Aſini, triginta millia & quingenti.* 46 *Et animæ hominum, ſex & decem millia.* 47 *Et ſumpſit Moyſes ex dimidio, quod filiorum Iſrael, unum ex quinquaginta, ex hominibus, & ex pecoribus: & dedit ea Levitis cuſtodientibus cuſtodias tabernaculi Domini, quemadmodùm præcepit Dominus Moyſi.* 48 *Et acceſſerunt ad Moyſen omnes qui conſtituti erant ſuper millia virtutis, chiliarchi & centuriones: & dixerunt ad Moyſen;* 49 *Pueri tui acceperunt caput virorum bellatorum qui apud nos: & non diſſonuit ex eis ullus.* 50 *Et obtulimus munus Domino, vir, quod invenit, vas aureum, & torquem, & viriolam, & annulum, & dextrale, & catenulam, ad depropitiandum pro nobis ante Dominum.* 51 *Et accepit Moyſes, & Eleazar ſacerdos aurum ab eis, omne vas factum.*

MS.A. (ε) ἐκπορευομένων (ζ) τριακόσιαι χιλιάδες καὶ τριάκοντα χιλιάδες καὶ ἑπτακισχίλια (η) ἓξ καὶ δέκα (θ) καθάπερ (ι) τὸ τῆς (κ) τριακόσιαι χιλιάδες καὶ τριάκοντα χιλιάδες (λ) Ἰσραὴλ ἓν ἀπὸ (μ) παρ' ἡμῶν, (ν) χρυσοῦν χλιδῶνα καὶ ψέλιον

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

36 * ܘܗܘܬ ܦܠܓܘܬܐ ܡܢܬܐ ܕܢܦܩܘ ܠܩܪܒܐ. ܡܢܝܢܐ ܕܥܢܐ ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥܐ
37 ܐܠܦܝܢ ܘܚܡܫܡܐܐ. * ܘܗܘܐ ܡܟܣܐ ܠܡܪܝܐ. ܡܢ ܥܢܐ. ܫܬܐ ܐܠܦܝܢ ܘܫܒܥܡܐܐ
38 ܘܚܡܫܝܢ. * ܘܬܘܪܐ ܬܠܬܝܢ ܘܫܬܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܡܟܣܗܘܢ ܠܡܪܝܐ. ܫܒܥܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ.
39 * ܘܚܡܪܐ ܬܠܬܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܚܡܫܡܐܐ. ܘܡܟܣܗܘܢ ܠܡܪܝܐ. ܫܬܡܐܐ ܘܥܣܪܐ.
40 * ܘܢܦܫܬܐ ܕܒܢܝ̈ܢܫܐ ܫܬܬܥܣܪ ܐܠܦܝܢ. ܘܡܟܣܗܘܢ ܠܡܪܝܐ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܥܣܪܝܢ ܢܦܫܢ.
41 * ܘܝܗܒ ܡܘܫܐ ܡܟܣܐ ܕܦܪܫܘܬܐ ܕܡܪܝܐ. ܠܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ.
42 * ܡܢ ܦܠܓܘܬܐ ܕܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܕܦܠܓ ܒܝܢܬܗܘܢ ܡܘܫܐ. ܡܢ ܓܒܪܐ ܕܢܦܩܘ ܠܩܪܒܐ.
43 * ܘܗܘܬ ܦܠܓܘܬܐ ܕܟܢܘܫܬܐ ܡܢ ܥܢܐ. ܬܠܬܡܐܐ ܘܬܠܬܝܢ ܘܫܒܥܐ ܐܠܦܝܢ. ܘܚܡܫܡܐܐ.
44 45 * ܘܬܘܪܐ ܬܠܬܝܢ ܘܫܬܐ ܐܠܦܝܢ. * ܘܚܡܪܐ ܬܠܬܝܢ ܐܠܦܝܢ ܘܚܡܫܡܐܐ. * ܘܢܦܫܬܐ ܕܒܢܝ̈
46 47 ܐܢܫܐ ܫܬܬܥܣܪ ܐܠܦܝܢ. * ܘܢܣܒ ܡܘܫܐ ܡܢ ܦܠܓܘܬܐ ܕܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ. ܚܕ ܡܢ ܚܡܫܝܢ
[illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]

Fuit autem portio, pro parte eorum qui 36 proceſſerunt ad bellum, ovium trecenta triginta ſeptem millia & quingentæ. Et 37 fuit vectigal pro Domino, de ovibus ſex millia ſeptingentæ quinquaginta. De bobus 38 autem, triginta ſex millibus, vectigal Domini fuerunt, ſeptingenti & viginti. Et de 39 aſinis, triginta millibus & quingentis, vectigal Domini, fuerunt ſexcenti ac decem. Et de animabus hominum ſexdecim milli- 40 bus, vectigal Domini, fuerunt trecentæ ac viginti animæ. Deditque Moſes vectigal ſe- 41 parationis Domini Eliazar ſacerdoti, quemadmodum præceperat Dominus Moſi, Ex 42 portione filiorum Iſrael quam partitus fuerat inter eos Moſes, à viris qui proceſſerant ad bellum. Fuit autem portio congregatio- 43 nis, de ovibus, trecenta triginta ſeptem millia & quingentæ. Boum verò, triginta ſex 44 millia. Et aſinorum, triginta millia & 45 quingenta. Et animarum hominum, ſex- 46 decim millia. Et accepit Moſes ex portio- 47 ne filiorum Iſrael unum ex quinquaginta, tam ex hominibus quàm ex jumentis, deditq; ea Levitis cuſtodientibus cuſtodiam tabernaculi Domini, quemadmodum præceperat Dominus Moſi. Acceſſerunt autem ad 48 Moſen viri qui præfecti erant ſuper millia exercitûs, *nempe* tribuni & centuriones; Et dixerunt ad Moſen, Servi tui recenſuerunt 49 viros exercitûs, belligeros qui nobiſcum ſunt, & non deſideratur è nobis vir ullus. Et attulimus oblationem Domini quæ quiſq; 50 reperit, vaſa aurea, periſcelides, & dextralia, & annulos, & inaures, atque murenulas, ut veniam poſtularemus pro animabus noſtris coram Domino. Accepit itaque Moſes 51 & Eliazar ſacerdos aurum ab eis, omnia *ſcilicet*, vaſa fabrefacta.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

36 והות פלגותא חולק גבריא די־
נפקו לחילא מנין ענא תלת־
מאה ותלתין ושבעא אלפין
37 וחמש מאה: והות נסיבא קדם־יי
מן ענא שית מאה שבעין וחמש:
38 ותורי תלתין ושתא אלפין
ונסיבהון קדם־יי שבעין ותרין:
39 וחמרי תלתין אלפין וחמש מאה
40 ונסיבהון קדם־יי שתין וחד: ונפשא
דאנשא שתא עסר אלפין ונסיבהון
קדם־יי תלתין ותרין נפשן:
41 ויהב משה ית־נסיב אפרשותא
קדם־יי לאלעזר כהנא כמא די־
42 פקיד יי ית־משה: ומפלגות בני
ישראל די פלג משה מן־גבריא
43 די־נפקו לחילא: והות פלגות
כנשתא מן־ענא תלת מאה
ותלתין ושבעא אלפין וחמש
44 מאה: ותורי תלתין ושתא אלפין:
45 וחמרי תלתין אלפין וחמש מאה:
46 ונפשא דאנשא שתא עסר אלפין:
47 ונסיב משה מפלגות בני־ישראל
ית־דאתחד חד מן־חמשין מן־
אנשא ומן־בעירא ויהב יתהון
לליואי נטרי מטרת משכנא דיי
48 כמא די־פקיד יי ית־משה: וקריבו
לות־משה די־ממנן על אלפי חילא
49 רבני אלפין ורבני מאותא: ואמרו
למשה עבדך קבילו ית־חושבן
גברי מגיחי־קרבא די עמנא
50 ולא־שנא מננא אנש: וקריבנא
ית־קרבנא קדם־יי גבר די אשכח
מאן דדהב שירין ושבכין עזקן
קדשין ומחוך לכפרא על־נפשתנא
51 קדם יי: ונסיב משה ואלעזר
כהנא ית־דהבא מנהון כל מאן
דעובדא:

36 Fuit autem numerus dimidiæ partis, virorum qui egreſſi ſunt in exercitum: ovium trecenta & triginta ſeptem 37 millia & quingentæ. Et fuit pars quæ aſſumpta eſt coram Domino ex ovibus, ſexcenta 38 & ſeptuaginta & quinque. Et boves fuerunt triginta ſex millia: & pars quæ aſſumpta eſt corā Domino, ſeptuaginta 39 duo. Et aſini triginta millia & quingenti: & pars quæ ex eis aſſumpta eſt coram Do- 40 mino, fuit ſexaginta unus. Et animæ hominum ſedecim millia: & pars quæ aſſumpta eſt coram Domino, fuit triginta 41 duæ animæ. Deditque Moyſes partem quæ ſeparata eſt coram Domino Eleazaro ſacerdoti: ſicut præceperat Domi- 42 nus Moyſi. Et de media parte filiorum Iſrael, diviſit Moyſes à viris qui egreſſi ſunt in ex- 43 ercitum. Fuitq; dimidia pars congregationis de ovibus, trecenta & triginta & ſeptem 44 millia, & quingentæ. Et boves, 45 triginta ſex millia. Et aſini, triginta millia & quingenti. 46 Et animæ hominum, ſedecim 47 millia. Et tulit Moyſes de media parte filiorum Iſrael unum de quinquaginta, quod aſſumptum eſt de hominibus & pecoribus: & dedit ea Levitis cuſtodientibus cuſtodiam tabernaculi Domini; ſicut præ- 48 ceperat Dominus Moyſi. Acceſſeruntque ad Moyſen illi qui conſtituti erant ſuper millia exercitus, tribuni & 49 centuriones. Et dixerunt ad Moyſen; Servi tui ſuſceperunt numerū virorum pugnatorum qui ſunt nobiſcum: & non defuit vir ex nobis. 50 Offerimuſq; oblationem Domini, quicunque invenit vas aureum, periſcelides & armillas, annulos, & dextralia ac murenulas: ad propitiandū coram Domino pro animabus 51 noſtris. Tulitque Moyſes & Eleazar ſacerdos aurum ex eis, omne vas fabrefactum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

36 *Fuit igitur dimidium, portio eorum qui egreſſi fuerant ad bellum, numerus pecudum, trecenta & triginta ſeptem millia & quingentæ.* 37 *Portio autem Domini de pecudibus, ſexcentæ & ſeptuaginta quinque.* 38 *Boum verò, triginta ſex millia; & portio ex iis pro Domino, ſeptuaginta duo.* 39 *Et aſinorum, triginta millia & quingenti; & portio ex iis pro Domino, unus & ſexaginta.* 40 *Animarum deniq; hominis, ſexdecim millia; & portio ex iis pro Domino, triginta duæ animæ.* 41 *Dedit autem Moſes portionem oblationis Domini Eleazaro ſacerdoti, ſicut præceperat Dominus Moſi.* 42 *Porro de media parte filiorum Iſrael quam bipertitus eſt Moſes de viris qui militaverant,* 43 *Dimidia inquam, pars illa fuit pro congregatione, pecudum trecenta, & triginta ſeptē millia, & quingentæ.* 44 *Boum autem, triginta ſex millia.* 45 *Et aſinorum, triginta millia & quingenti.* 46 *Animarum hominis, ſexdecim millia.* 47 *Accepit itaque Moſes de media parte filiorum Iſrael partem unam de quinquaginta, tam de hominibus quàm de beſtiis, & dedit illa Levitis cuſtodientibus cuſtodiam tabernaculi Domini, quemadmodum præceperat Dominus Moſi.* 48 *Tum acceſſerunt ad Moſen qui præfecti erant millibus exercitûs, Chiliarchæ, & Centuriones,* 49 *Dixeruntque Moſi; Servi tui tulerunt ſummam militum qui ſunt in manu noſtra, & ne unus quidem ex iis deſideratus fuit.* 50 *Ideo obtulimus munus Domino, unuſquiſque quod invenit, vaſa aurea, periſcelides, & armillas, annulum, torquem, & cingulum ad expiandas animas noſtras coram Domino.* 51 *Accepit autem Moſes & Eleazar ſacerdos aurum ab iis, omnia vaſa elaborata.*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

36 * فكان نصف ذلك وهو نصيب الذين خرجوا للغزو * عدد الغنم ثلثماية الف وسبعة وثلاثين
37 38 الفا وخمس ماية * فكان عدد المكس لله من الغنم ستماية وخمسة وسبعين راسا * واذ البقر
39 ستة وثلاثون الفا * فمكسها لله اثنان وسبعون * واذ الحمير ثلاثون الفا
40 وخمس ماية * فمكسها لله واحد وستون * واذ الناس ستة عشر الفا * فمكسها لله اثنان وثلاثون
41 42 راسا * فرفع موسى المكس المرفوع لله الى العازار الامام * كما امر الله * وعدد قسم بني
43 44 اسرائيل الذي قسمه موسى من القوم الغزاة * كان ذلك من الغنم ثلثماية الف وسبعة وثلاثين
45 46 الفا وخمس ماية * ومن البقر ستة وثلاثين الفا * ومن الحمير ثلاثين الفا وخمس ماية * ومن
47 الناس ستة عشر الفا * فاخذ موسى من ذلك واحدا من الخمسين من الناس والبهايم * ودفعه
48 الى اللاويين حافظي حفظ مسكن الله * كما امر * ثم تقدم الى موسى الموكلون بالوف
49 الجيش * رؤساء الالوف * ورؤساء المئين * فقالوا له * ان عبيدك رفعوا جملة اهل الحرب الذين
50 معنا * فلم يفقد منا رجل * وقد قربنا قربانا لله كل رجل ما وجد * انية ذهب من دملج * وسوار
51 وحلقة * وتركي * وحقاب لنستغفر عن نفوسنا بين يدي الله * فقبض موسى والعازار الامام
الذهب منهم * كل انية مصوغة *

36 *Horum ergò pars dimidia, hoc eſt, ſors eorum qui exierunt ad bellum, fuit quoad numerum quidem ovium, trecenta millia, & triginta ſeptem millia & quingentæ.* 37 *Quare numerus vectigalis Dei ex ovib⁹ fuit, ſexcentorū & ſeptuaginta quinque capitū.* 38 *Et quandoquidē boves erant triginta ſex millia; igitur vectigal eorū Deo fuerunt, ſeptuaginta duo.* 39 *Et quoniam aſini erant triginta millia & quingenti; ideo vectigal eorū Deo fuerunt, ſexaginta & unus.* 40 *Et ſiquidem homines erant ſexdecim millia; itaq; vectigal eorum Deo fuerunt, triginta duo capita.* 41 *Suſtulit ergò Muſa vectigal quod pro Deo ſublatum erat, ad Elazar ſacerdotem, ſicuti præceperat ei Deus.* 42 *Numerus autem partis filiorū Iſrail, quam diviſit Muſa à viris bellatoribus,* 43 *Fuit ex ovibus trecenta millia, & triginta ſeptē millia & quingentæ:* 44 *Et ex bob⁹ triginta ſex millia:* 45 *Et ex aſinis, triginta millia & quingenti:* 46 *Et ex hominibus, ſexdecim millia.* 47 *Accepitque Muſa ex his, unum de quinquaginta, tam ex hominibus quàm jumentis, deditque ea Levitis cuſtodientibus cuſtodiā habitaculi Dei, uti mandaverat illi.* 48 *Deinde acceſſerunt ad Muſā præpoſiti millium exercitûs, principes millenorū, & principes centenorū,* 49 *Et dixerunt ei; Famuli quidē tui ſumpſerunt ſummam militum qui fuêre nobiſcū, & non defuit ex nobis vir.* 50 *Et jam attulimus ſacrificium Deo, quilibet noſtrûm quod reperit, vaſa auri de brachialibus, armillis, inauribus, murenulis, & cingulis auro diſcriminatis; ut veniam poſtules pro animabus noſtris coram Deo.* 51 *Acceperunt igitur Muſa & Elazar ſacerdos aurum ab ipſis, omnia vaſa aurificio opere elaborata.*

ספר במדבר: לב

Domino obtulerunt quod ,elevationis aurum omne fuit Et
52 ויהי כל־זהב התרומה אשר הרימו ליהוה
principibus è ,sicli quinquaginta & ,septingenti ,millia sedecim
ששה עשר אלף שבע־מאות וחמשים שקל מאת שרי
sunt prædati exercitus Viri .centenorum principibus à & ,millium
53 האלפים ומאת שרי המאות: אנשי הצבא בזזו
à aurum sacerdos Elhazar & Moseh accepit Et .sibi vir
54 איש לו: ויקח משה ואלעזר הכהן את־הזהב מאת
,conventus tentorium in illud introduxerūt & ;centenorum & ,millium principibus
שרי האלפים והמאות ויבאו אתו אל־אהל מועד
.Domini facies ad Israel filiis memoriam
זכרון לבני־ישראל לפני יהוה:

CAP. XXXII. לב

:valdè fortis ,Ghad filiis & ,Reuben filiis erat multa acquisitio Et
1 ומקנה רב היה לבני ראובן ולבני־גד עצום מאד
locus ecce & ,Ghilhad terram & ,Jahazer terram viderunt &
ויראו את־ארץ יעזר ואת־ארץ גלעד והנה המקום
dixerunt & ,Reuben filii & ,Ghad filii venerunt Et .acquisitionis locus
2 מקום מקנה: ויבאו בני־גד ובני ראובן ויאמרו
: dicendo ,cœtus prælatos ad & ,sacerdotem Elhazar ad & ,Moseh ad
אל־משה ואל־אלעזר הכהן ואל־נשיאי העדה לאמר:
,Elhaleh & ,Chesbon & ,Nimrah & ,Jahazer & ,Dibon & ,Hatharoth
3 עטרות ודיבן ויעזר ונמרה וחשבון ואלעלה
Dominus percussit quam Terra .Behon & ,Nebo & ,Sebam &
4 ושבם ונבו ובען: הארץ אשר הכה יהוה
.acquisitio tuis servis & ; ipsa acquisitionis terra ,Israel cœtus facies ad
לפני עדת ישראל ארץ מקנה הוא ולעבדיך מקנה:
detur ,tuis oculis in gratiam invenimus Si : dixerunt Et
5 ויאמרו אם־מצאנו חן בעיניך יתן את־
nos facias transire ne : possessionem in tuis servis hæc terra
הארץ הזאת לעבדיך לאחזה אל־תעברנו את־
: Reuben filios ad & ,Ghad filios ad Moseh dixit Et .Jarden
6 הירדן: ויאמר משה לבני־גד ולבני ראובן
?hic sedebitis vos & ,bellum ad ingredientur vestri fratres Num
האחיכם יבאו למלחמה ואתם תשבו פה:
ad transeundo à ,Israel filiorum cor frangetis quid ad Et
7 ולמה תניאון את־לב בני ישראל מעבר אל־
,vestri patres fecerunt Sic ?Dominus eis dedit quam terram
8 הארץ אשר־נתן להם יהוה: כה עשו אבתיכם
.terram videndum ad Barneah Cades de eos me mittendo in
בשלחי אתם מקדש ברנע לראות את־הארץ:
fregerunt & ,terram viderunt & ,Botri torrentē ad usq; ascenderūt Et
9 ויעלו עד־נחל אשכול ויראו את־הארץ ויניאו
dedit quam ,terram ad veniendum non ad ,Israel filiorum cor
את־לב בני ישראל לבלתי־בא אל־הארץ אשר־נתן
,juravit & ; illa die in Domini nasus est iratus Et .Dominus eis
10 להם יהוה: ויחר־אף יהוה ביום ההוא וישבע
: dicendo
לאמר:

Verſio VULG. LAT.

52 Pondo ſedecim millia, ſeptingentos quinquaginta ſiclos, à tribunis & centu-
53 rionibus. Unuſquiſque enim quod in præda rapuerat, ſuum
54 erat. Et ſuſceptum intulerunt in tabernaculum teſtimonii, in monimentum filiorum Iſrael coram Domino.

CAP. XXXII.

1 Filii autem Ruben & Gad habebant pecora multa, & erat illis in jumentis infinita ſubſtantia. Cúmque vidiſſent Jazer & Galaad aptas animalibus alendis ter-
2 ras, Venerunt ad Moyſen, & ad Eleazarum ſacerdotem, & principes multitudinis,
3 atque dixerunt; Ataroth, & Dibon, & Jazer, & Nemra, Heſebon, & Eleale, & Saban, & Nebo, & Be-
4 on, Terra, quam percuſſit Dominus in conſpectu filiorum Iſrael, regio uberrima eſt ad paſtum animalium: & nos ſervi tui habemus
5 jumenta plurima: Precamúrque, ſi invenimus gratiam coram te, ut des nobis famulis tuis eam in poſſeſſionem, nec facias nos tranſire
6 Jordanem. Quibus reſpondit Moyſes, Numquid fratres veſtri ibunt ad pugnam, & vos hîc ſedebitis?
7 Cur ſubvertitis mentes filiorum Iſrael, ne tranſire audeant in locum, quem eis da-
8 turus eſt Dominus? Nónne ita egerunt patres veſtri, quando miſi de Cadeſbarne ad explorandam terram?
9 Cúmque veniſſent uſque ad Vallem botri, luſtratâ omni regione, ſubverterunt cor filiorum Iſrael, ut non intrarent fines, quos eis Dominus
10 dedit. Qui iratus juravit, dicens;

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

52 Καὶ ἐγένετο πᾶν τὸ χρυσίον τὸ ἀφαίρεμα ὃ ἀφεῖλον κυρίῳ, (ξ) ἑκκαίδεκα χιλιάδες καὶ ἑπτακόσιοι καὶ πεντήκοντα σίκλοι παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν
53 ἑκατοντάρχων. Καὶ οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἐπρονόμευσαν ἕκαστος ἑαυτῷ.
54 Καὶ ἔλαβε Μωυσῆς καὶ Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς τὸ χρυσίον παρὰ τῶν χιλιάρχων καὶ παρὰ τῶν ἑκατοντάρχων, καὶ εἰσήνεγκεν αὐτὰ εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, μνημόσυνον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἔναντι κυρίου.

M.SA. (ξ) ἑξ καὶ δέκα.

52 Et fuit omne aurum, demptio quam dempſerunt Domino, ſexdecim millia & ſeptingenti & quinquaginta ſicli, à chiliarchis, et à centurioni-
53 bus. Et viri bellatores (g) prædati ſunt, unuſquiſque
54 ſibi. Et accepit Moyſes, & Eleazar ſacerdos aurum à chiliarchis, & à centurionibus, & intulit ea in tabernaculum teſtimonii, memoriale filiorum Iſrael coram Domino.

ΚΕΦ. λβ′.

1 Καὶ κτήνη πλῆθος ἦν τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γάδ, (α) πλῆθος σφόδρα. καὶ εἶδον τὴν χώραν Ἰαζὴρ, καὶ τὴν χώραν Γαλαάδ· καὶ ἦν ὁ τόπος, τό-
2 πος κτήνεσι. Καὶ προσελθόντες οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ εἶπαν πρὸς Μωυσῆν καὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα καὶ πρὸς (β) τοὺς ἄρχοντας τῆς συναγωγῆς, λέ-
3 γοντες, (γ) Ἀταρὼθ, καὶ Δαιβὼν, καὶ Ἰαζὴρ καὶ (δ) Ναμρὰ, καὶ Ἐσεβὼν, καὶ Ἐλεαλὴ, καὶ Σεβαμὰ, καὶ Ναβαῦ,
4 καὶ (ε) Βαιὰν, Τὴν γῆν ἣν (ζ) παραδέδωκε κύριος (η) ἐνώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, (θ) γῆ κτηνοτρόφος ἐστὶ, καὶ τοῖς
5 παισί σου κτήνη ὑπάρχει. (ι) Καὶ ἔλεγον, Εἰ εὕρομεν χάριν (κ) ἐνώπιόν σου, δοθήτω ἡ γῆ αὕτη (λ) τοῖς οἰκέταις σου ἐν κατασχέσει, καὶ μὴ διαβιβάσῃς ἡμᾶς
6 τὸν Ἰορδάνην. Καὶ εἶπε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν, Οἱ ἀδελφοὶ ὑμῶν πορεύονται (μ) εἰς τὸν πόλε-
7 μον, καὶ ὑμεῖς καθήσεσθε αὐτοῦ; Καὶ ἵνα τί διαστρέφετε (ν) τὰς διανοίας τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μὴ (ξ) διαβῆναι εἰς τὴν γῆν,
8 ἣν κύριος δίδωσιν αὐτοῖς; Οὐχ οὕτως ἐποίησαν οἱ πατέρες ὑμῶν, ὅτε ἀπέστειλα αὐτοὺς ἐκ Κάδης Βαρνὴ κατανοῆ-
9 σαι τὴν γῆν· Καὶ ἀνέβησαν φάραγγα βότρυος, καὶ κατενόησαν τὴν γῆν, καὶ ἀπέστησαν τὴν καρδίαν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὅπως μὴ εἰσέλθωσιν εἰς τὴν γῆν, ἣν ἔδωκεν
10 (ο) κύριος αὐτοῖς; Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὤμοσε, λέγων,

CAP. XXXII.

1 Et pecora (a) multitudo erat filiis Ruben, & filiis Gad, multitudo valdè. Et viderunt regionem Jazer & regionem Galaad: & erat
2 locus ille, locus pecoribus. Et accedentes filii Ruben, & filii Gad, dixerunt ad Moyſen & ad Eleazarum ſacerdotem, & ad principes ſynagogæ, dicentes,
3 Atharoth & Dæbon, & Jazer, & Namra, & Eſebon, & Eleale, & Sebama, & Nabay, & Bean,
4 Terram quam tradidit Dominus in conſpectu filiorum Iſrael, terra pecorum nutrix eſt: & pueris tuis ſunt pecora.
5 Et dicebant, Si invenimus gratiam in conſpectu tuo; detur terra iſta famulis tuis in poſſeſſionem: et nè traducas nos Jordanem.
6 Et dixit Moyſes filiis Gad, & filiis Ruben, Fratres veſtri eunt in bellū: et vos ſedebitis hîc?
7 Et ut quid pervertitis mentes filiorum Iſrael, ut non tranſeant in terram, quam Dominus dat eis?
8 Nónne ſic fecerunt patres veſtri, quando miſi eos è Cades Barne ad conſiderandam terram:
9 Et aſcenderunt vallem Botri, et conſideraverunt terram: Et averterunt cor filiorum Iſrael, ut non introirent in terram, quam dedit Dominus eis?
10 Et iratus eſt furore Dominus in die illa, et juravit, dicens,

MS.A.. (α) πλῆθος πολὺ σφόδρα. (β) τοὺς ἄνδρας τῆς (γ) Ἀταρώθ, (δ) Ἀμβράμ, (ε) Βαμὰ, (ζ) παρέδωκεν (η) ἐνώπιον υἱῶν (θ) κτηνοτρόφος γῆ ἐστιν, (ι) Καὶ ἐλέγοσαν, (κ) ἐναντίον (λ) τοῖς παισίν σου (μ) εἰς πόλεμον, (ν) τὰς καρδίας τῶν (ξ) ἀναβῆναι (ο) αὐτοῖς κύριος;

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

52 [illegible]
53 [illegible]
54 [illegible]

CAP. XXXII.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]

52 Fuitque totum aurum ſeparationis quam ſeparaverant Domino, ſexdecim millia ſeptingenta quinquaginta ſiclorum, *oblatum* à tri-
53 bunis & centurionibus. Viri autem exercitûs rapuerunt unuſquiſque ſibi.
54 Accipiens igitur Moſes & Eliazar ſacerdos aurum à tribunis & à centurionibus, intulerunt illud in tabernaculum, in monimentum filiorum Iſrael coram Domino.

CAP. XXXII.

1 Itaque armenta maxima fuerunt filiis Rubil & filiis Gad, atque copioſiſsima: & videntes Jazir & terram Gelaad eſſe locum commodum receptaculo armentorum,
2 Venerunt filii Rubil & filii Gad, dixeruntque ad Moſen & ad Eliazar ſacerdotem, & ad magnates congregationis;
3 Atroth, & Ribon, & Jazir, & Nemra, & Nobu, & Hesbon, & Elala, & Seba, & Baon,
4 Terra quam deſtruxit Dominus coram filiis Iſrael, terra eſt commoda receptaculo armentorum, & ſervi tui habent armenta.
5 Et ſubjunxerunt, Si invenimus favorem apud te, detur terra iſta ſervis tuis in hæreditatem, & ne tranſire nos facias Jordanem.
6 Ait Moſes ad filios Rubil & ad filios Gad, Fratres veſtri egredientur ad bellum, & vos ſedebitis hîc?
7 Cur frangitis animos fratrum veſtrorum filiorum Iſrael, quominùs tranſeant ad terram quam dedit eis Dominus?
8 Sic fecerunt patres veſtri quando miſi eos de Recem ſuperba ad explorandam terram.
9 Et aſcendentes uſque ad torrentem Botri, conſideraverunt terram, & fregerunt animos filiorum Iſrael, quominùs ingrederentur in terram quam dedit eis Do-
10 minus. Et exarſit ira Domini adversùs eos eodem die, juravitque, ac dixit;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

52 והוה כל־דהב אפרשותא די
אפרישו קדם־יי שתת עסר־
אלפין שבע־מאה וחמשין סלעין
מן רבני אלפין ומן רבני מאותא:
53 גברי דחילא בזו גבר לנפשיה:
54 ונסיב משה ואלעזר כהנא ית־
דהבא מן רבני אלפין ומאותן
ואיתיאו יתיה למשכן זמנא דכרנא
לבני־ישראל קדם־יי:
לב
1 ובעיר סגי הוה לבני ראובן ולבני־
גד תקיף לחדא וחזו ית־ארע יעזר
וית־ארע גלעד והא אתרא אתר
כשר לבית־בעיר: 2 ואתו בני־גד
ובני ראובן ואמרו למשה
ולאלעזר כהנא ולרברבי כנשתא
למימר: 3 מכללתא ומלבשתא
וכומרין דבית־נמרין ובית־חשבני
ובעל־דבון וסימא וקבורתא
דמשה ובעון: 4 ארעא די מחא יי
קדם כנשתא דישראל ארע כשרא
לבית־בעיר היא ולעבדך אית
בעיר: 5 ואמרו אם־אשכחנא
רחמין בעינך תתיהיב ית־ארעא
הדא לעבדך לאחסנא לא
תעברננא ית־ירדנא: 6 ואמר משה
לבני־גד ולבני ראובן האחיכון
יעלון לאגחא קרבא ואתון תתבון
הכא: 7 ולמה תונון ית־לבא דבני
ישראל מלמעבר לארעא דיהב
להון יי: 8 כדין עבדו אבהתכון כד
שלחית יתהון מרקם גיאה למחזי
ית־ארעא: 9 וסליקו עד־נחלא
דאתכלא וחזו ית־ארע ואוניאו ית־
לבא דבני ישראל בדיל דלא למעל
לארעא דיהב להון יי: 10 ותקיף רוגזא
דיי ביומא ההוא וקים למימר:

Targum ONKELOS.

52 Fuítq; omne aurum ſeparationis, quod ſeparaverunt corā Dño, ſedecim millia ſeptingenti & quinquaginta ſicli ex
53 tribunis & centurionibus. Viri autem exercitus deprædati
54 ſunt ſinguli ſibimet. Tulítq; Moyſes & Eleazar ſacerdos aurum de tribunis & centurionibus: & intulerunt illud in tabernaculum fœderis, in monimentum filiorum Iſrael coram Domino.

CAP. XXXII.

1 Pecora autem multa erant filiis Ruben & filiis Gad plurima nimis: viderúntq; terram Jazer, & terram Galaad; & ecce locus erat aptus pecori-
2 bus. Venerúntq; filii Gad, & filii Reuben: & dixerunt ad Moyſen, & ad Eleazarum ſacerdotem, & ad principes cœ-
3 tus, dicentes. Maclalta & Malbaſta, et ſacerdotes dom⁹ Nimrin, & domus Eſebon, & *Baal-Dibon*: & *Sima*, & *ſepulchrum*
4 *Moyſis*, & Beon. Terra cujus habitatores percuſſit Dominus in conſpectu congregationis Iſrael, terra apta eſt pecoribus: & ſervis tuis ſunt pecora.
5 Dixerúntque, Si invenim⁹ gratiam in oculis tuis, detur terra hæc ſervis tuis in poſſeſſionē, nec facias nos tranſire Jorda-
6 nem. Dixitq; Moyſes filiis Gad & filiis Ruben: Nunquid fratres veſtri ibunt ad pugnam,
7 & vos ſedebitis hîc? Quare ergo ſubvertitis cor filiorum Iſrael: ut non tranſeant in terram, quam dedit eis Domi-
8 nus? Sic fecerunt patres veſtri: quando miſi eos de Cades Barne, ad contemplandam
9 terram. Et aſcenderunt uſque ad torrentem Botri, & viderunt terram; & ſubverterunt cor filiorum Iſrael: ut non ingrederentur in terram,
10 quam dedit eis Dominus. Et iratus eſt furor Domini in die illa: & juravit, dicens.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

52 [illegible]
53 [illegible]
54 [illegible]

לב

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

52 [illegible]
53 [illegible]
54 [illegible]

לב

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

52 *Fuitq; aurum oblationis quā dem; ſerunt pro Domino, ſexdecim millia, & ſeptingenti quinquaginta ſicli de Chiliarchis, & Centurionibus.*
53 *Milites deprædati fuerant unuſquiſque ſibi.*
54 *Accepit igitur Moſes & Eleazar ſacerdos aurum iſtud de Chiliarchis & Centurionibus, & attulerunt illud in tabernaculum teſtimonii, in memoriale filiis Iſrael coram Domino.*

CAP. XXXII.

1 *Pecora autem multa erant filiis Ruben, & filiis Gad, & dimidiæ tribui Manaſſe, copioſa valdè: Et viderunt terram Jazer, et terrā Galaad, et ecce locus, locus erat peco-*
2 *rum. Ideo venerunt filii Gad, & filii Ruben, & dimidia tribus Manaſſe, & locuti ſunt Moſi, & Eleazaro ſacerdoti, & principibus congregationis, dicentes;*
3 *Atharoth, & Dibon, & Jazer, & Namra, & Heſebon, & Eleale, & Sebama, & Nebo, & Boan.*
4 *Terra iſta quam (a) percuſſit Dominus in conſpectu congregationis Iſrael, terra eſt pecorum; ſervis autem tuis ſunt pecora.*
5 *Dixerunt præterea, Si invenimus gratiam in oculis tuis, detur terra iſta ſervis tuis in poſſeſſionē, & ne facias nos tranſire Jordanem.*
6 *Reſpondit autem Moſes filiis Ruben, & filiis Gad, & dimidiæ tribui Manaſſe; Nunquid fratres veſtri ibunt ad bellum, & vos hîc ſedebitis?*
7 *Et quare (b) frangitis cor filiorum Iſrael, ne tranſeant in terram quam dedit illis Domi-*
8 *nus? Sic fecerunt patres veſtri cùm miſi eos de Cades-Barne, ad contemplandam*
9 *terram; Aſcenderunt enim uſque ad vallem Eſchol, & viderunt terram: poſtea ruperunt cor filiorum Iſrail, ne ingrederentur terram quam dedit eis Dominus.*
10 *Ideo exarſit ira Domini in illa die, & juravit, dicens;*

VER. SAM. (*a*) ſubegit (*b*) humiliatis

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

52 * وكان جملة ذهب الرفيعة الذي رفعوه لله ستة عشر الفا وسبع ماية وخمسين مثقالا * من
53 54 روساء الالوف وروساء المين * واما ساير اهل الحرب فما غنم واحد منهم كان له * ولما اخذ موسي
والعازار الامام الذهب من روساء الالوف وروساء المين * اتيا به الي خباء المحضر * ذكرا لبني
اسرايل بين يدي الله *

* الفصل الثاني والثلثون *

1 * وماشية كثيرة كانت لبني راوبين وبني جاد عظيمة جدا * فراوا بلد يعزير وبلد جلعاد *
2 فاذا بهما موضع ماشية * فجاء بنوا جاد وبنوا راوبين * وقالوا لموسي والعازار الامام واشراف
3 الجماعة * ان عطاروث * وديبون * ويعزير * ونمرا * وحسبون * والعالا * وسبام * ونبو * وبعون *
4 * البلد الذي فتحه الله بين ايدي بني اسرايل هو بلد يصلح للماشية * ولعبيدك ماشية
5 6 * فان وجدنا حظا عندك يدفع الينا هذا البلد نحلة * ولا تجزنا الاردن * قال لهم * هل اخوتكم
7 يمضون الي الحرب * وانتم تجلسون هاهنا * ولم تخذلون قلوب بني اسرايل من المصير الي البلد
8 الذي امر الله بالمصير اليه * كذلك صنع اباوكم حين بعث بهم من رقيم برنيع ليروا
9 البلد * فبلغوا الي وادي العنقود * وراوه وخذلوا قلوب بني اسرايل من ان يدخلوا الي
10 البلد الذي اعطاهم الله * فاشتد غضب الله في ذلك الوقت * واقسم قايلا *

52 *Fuitq; ſumma auri oblationis, quod obtulerunt Deo, ſexdecim millia & ſeptingenti quinquaginta ſicli, à ducibus millenorū, & ducibus centenorum.*
53 *Cæteri autem milites, quod quiſq; deprædatus eſt, ſibi retinuêre.*
54 *Cúmque accepiſſent Muſa & Elazar ſacerdos aurum à ducibus millenorum & à ducibus ducentorū, tulerunt illud ad tabernaculū præſentiæ, in memoriam filiorum Iſrail in conſpectu Dei.*

CAP. XXXII.

1 *Et armenta multa erant filiis Raubin & filiis Gadh, magna nimis. Videruntq; regionem Jazir & regionem Galaad, & ecce erat in utraq; locus pro armentis.*
2 *Et venerunt filii Gadh & filii Raubin, dixeruntque Muſæ & Elazar ſacerdoti, & principibus populi,*
3 *Sanè Atarotb, & Dibon, & Jazir, & Nemra, & Heſbon, & Elaala, & Scbam, & Nebo, & Baon,*
4 *Regio quam expugnavit Deus ante filios Iſrail, eſt regio apta armentis: & ſervi tui habent armenta.*
5 *Si ergò invenimus fortunam apud te, detur nobis hæc regio in poſſeſſionem, & ne facias nos tranſire Jordanem.*
6 *Ait illis, Num fratres veſtri ibunt ad bellum, & vos ſedebitis hîc?*
7 *Et cur terretis corda filiorum Iſrail quin abeant in regionem ad quam præcepit Deus ut abirent?*
8 *Ita fecerunt patres veſtri quando miſi eos de Racim-Barnee ut explorarent regionem;*
9 *Pervenerunt enim ad vallem botri, videruntque illam, & terruerunt corda filiorum Iſrail, quo minùs ingrederentur in regionem quam dedit eis Deus.*
10 *Invaluitque ira Dei in illo tempore, & juravit dicens,*

vigintì filio à Ægypto ex *ascendentes* homines viderint Si
11 אִם־יִרְאוּ הָאֲנָשִׁים הָעֹלִים מִמִּצְרַיִם מִבֶּן עֶשְׂרִים
,Abraham juravi quam *humum* ,suprà & ,annorum
שָׁנָה וָמַעְלָה אֵת הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם
Caleb Præter .me post compleverunt non quia :Jahacob & ,Ischac
12 לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב כִּי לֹא־מִלְאוּ אַחֲרָי׃ בִּלְתִּי כָּלֵב
compleverunt quia :Nun filium Jehosuah & ,Cenizæi Jephunneh filium
בֶּן־יְפֻנֶּה הַקְּנִזִּי וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן כִּי מִלְאוּ
,Israel in Domini *nasus* est iratus Et .Dominum post
13 אַחֲרֵי יְהוָה׃ וַיִּחַר־אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל
omnis *consumi usque* ,annis quadraginta deserto in eos fecit vagari &
וַיְנִעֵם בַּמִּדְבָּר אַרְבָּעִים שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־
ecce Et .Domini oculis in malum *faciens* generatio
14 הַדּוֹר הָעֹשֶׂה הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וְהִנֵּה
,peccatorum hominum multiplicatio vestris patribus pro surrexistis
קַמְתֶּם תַּחַת אֲבֹתֵיכֶם תַּרְבּוּת אֲנָשִׁים חַטָּאִים
.Israel in Domini *nasi* iram super adhuc *addendum ad*
לִסְפּוֹת עוֹד עַל חֲרוֹן אַף־יְהוָה אֶל־יִשְׂרָאֵל׃
eum *dimittendum ad* adhuc addet & ,ejus *posterioribus* à fueritis aversi *Cùm*
15 כִּי תְשׁוּבֻן מֵאַחֲרָיו וְיָסַף עוֹד לְהַנִּיחוֹ
accesserunt Et .hunc populum omnem *corrumpetis* & ;deserto in
16 בַּמִּדְבָּר וְשִׁחַתֶּם לְכָל־הָעָם הַזֶּה׃ וַיִּגְּשׁוּ
,hic *nostræ acquisitioni* ædificabimus *pecoris Maceries* :dixerunt & ,eum ad
אֵלָיו וַיֹּאמְרוּ גִּדְרֹת צֹאן נִבְנֶה לְמִקְנֵנוּ פֹּה
filiorum facies ad properantes accingemur nos Et *nostræ pubi* urbes &
17 וְעָרִים לְטַפֵּנוּ׃ וַאֲנַחְנוּ נֵחָלֵץ חֻשִׁים לִפְנֵי בְּנֵי
:eorum locum ad eos introducamus *si quò usque* ,Israel
יִשְׂרָאֵל עַד אֲשֶׁר אִם־הֲבִיאֹנֻם אֶל־מְקוֹמָם
.terræ *habitatorum faciebus à munitionis* urbibus in *nostra pubes sedebit* &
וְיָשַׁב טַפֵּנוּ בְּעָרֵי הַמִּבְצָר מִפְּנֵי יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃
,*Israel filios hæreditare usque* ,nostras domos ad revertemur Non
18 לֹא נָשׁוּב אֶל־בָּתֵּינוּ עַד הִתְנַחֵל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
transitu à eis cum hæreditatem accipiemus non Quia .*suam hæreditatē virum*
19 אִישׁ נַחֲלָתוֹ׃ כִּי לֹא נִנְחַל אִתָּם מֵעֵבֶר
Jarden *transitu à* nos ad nostra hæreditas venit quia ,ultra & ,Jarden
לַיַּרְדֵּן וָהָלְאָה כִּי בָאָה נַחֲלָתֵנוּ אֵלֵינוּ מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
verbum feceritis Si :Moseh eos ad dixit Et .orientem ad
20 מִזְרָחָה׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם מֹשֶׁה אִם־תַּעֲשׂוּן אֶת־הַדָּבָר
transierit Et .bellum ad *Domini facies ad* vos accinxeritis si ,hoc
21 הַזֶּה אִם־תֵּחָלְצוּ לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה׃ וְעָבַר
cum expellere ejus usque Domini facies ad Jarden accinctus omnis vobis
לָכֶם כָּל־חָלוּץ אֶת־הַיַּרְדֵּן לִפְנֵי יְהוָה עַד הוֹרִישׁוֹ
postea & *Domini facies ad* terra subjicietur Et :*suis faciebus à* suos inimicos
22 אֶת־אֹיְבָיו מִפָּנָיו׃ וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵי יְהוָה וְאַחַר
erit & ,Israel à & *Domino à* innocentes eritis & ,revertemini
תָּשֻׁבוּ וִהְיִיתֶם נְקִיִּם מֵיְהוָה וּמִיִּשְׂרָאֵל וְהָיְתָה
non Et .*Domini facies ad* possessionem in vobis ista terra
23 הָאָרֶץ הַזֹּאת לָכֶם לַאֲחֻזָּה לִפְנֵי יְהוָה׃ וְאִם־לֹא
quod vestrum peccatum scitote & :Domino peccastis ecce ,sic feceritis
תַעֲשׂוּן כֵּן הִנֵּה חֲטָאתֶם לַיהוָה וּדְעוּ חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר
inveniet .vos
תִּמְצָא אֶתְכֶם׃

Verſio VULG. LAT.

11 Si videbunt homines iſti, qui aſcenderunt ex Ægypto, à viginti annis & ſuprà, terram, quam ſub juramento pollicitus ſum Abraham, Iſaac, & Jacob: & noluerunt ſequi
12 me, Præter Caleb filium Jephone Cenezæum, & Joſue filium Nun: iſti impleverunt
13 voluntatem meam. Iratúſque Dominus adverſum Iſrael, circumduxit eum per deſertum quadraginta annis, donec conſumeretur univerſa generatio, quæ fecerat malũ in conſpectu
14 ejus. Et ecce, inquit, vos ſurrexiſtis pro patribus veſtris, incrementa & alumni hominũ peccatorũ, ut augeretis furo-
15 rem Dñi contra Iſrael. Quòd ſi nolueritis ſequi eum, in ſolitudine populum derelinquet, & vos cauſa eritis necis omni-
16 um. At illi propè accedentes, dixerunt; Caulas ovium fabricabimus, & ſtabula jumentorũ, parvulis quoque noſtris
17 urbes munitas. Nos autem ipſi armati & accincti pergemus ad præliũ ante filios Iſrael, donec introducam⁹ eos ad loca ſua. Parvuli noſtri, & quidquid habere poſſum⁹, erunt in urbibus muratis, propter ha-
18 bitatorum inſidias. Non revertemur in domos noſtras, uſque dum poſſideant filii Iſrael
19 hæreditatẽ ſuã. Nec quidquam quærem⁹ trans Jordanem, quia jam habemus noſtrã poſſeſſionem in Orientali ejus plaga.
20 Quibus Moyſes ait, Si facitis quod promittitis, expediti per-
21 gite corã Dño ad pugnam; Et omnis vir bellator armat⁹ Jordanem tranſeat, donec ſubver-
22 tat Dñs inimicos ſuos, Et ſubjiciatur ei omnis terra. Tunc eritis inculpabiles apud Dominum & apud Iſrael, & obtinebitis regiones, quas vultis,
23 coram Domino. Sin autem quod dicitis, non feceritis, nulli dubium eſt, quin peccetis in Deũ: & ſcitote, quoniã peccatum veſtrũ apprehendet vos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

11 Εἰ ὄψονται οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ἀναβάντες ἐξ Αἰγύπτου ἀπὸ εἰκοσαετοῦς καὶ ἐπάνω, οἱ ἐπιστάμενοι τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακὸν, τὴν γῆν ἣν (π) ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ, οὐ γὰρ συνεπηκολούθησαν ὀπίσω μου,
12 Πλὴν Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννὴ ὁ διακεχωρισμένος, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, ὅτι συνεπηκολούθησαν ὀπίσω κυρίου.
13 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ· καὶ (ρ) κατερέμβευσεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ (σ) τεσσαράκοντα ἔτη, (τ) ἕως ἐξανηλώθη πᾶσα ἡ γενεὰ, οἱ ποιοῦντες τὰ πονηρὰ ἔναντι κυρίου.
14 Ἰδοὺ ἀνέστητε ἀντὶ τῶν πατέρων ὑμῶν, (υ) σύντριμμα ἀνθρώπων ἁμαρτωλῶν, προσθεῖναι ἔτι ἐπὶ τὸν θυμὸν τῆς ὀργῆς κυρίου ἐπὶ Ἰσραήλ.
15 Ὅτι ἀποστραφήσεσθε ἀπ᾽ αὐτοῦ προσθεῖναι ἔτι καταλιπεῖν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, καὶ ἀνομήσετε εἰς ὅλην τὴν συναγωγὴν ταύτην.
16 Καὶ προσῆλθον αὐτῷ, καὶ ἔλεγον, Ἐπαύλεις προβάτων (φ) οἰκοδομήσομεν ὧδε τοῖς κτήνεσιν ἡμῶν, καὶ πόλεις ταῖς (χ) ἀποσκευαῖς ἡμῶν.
17 Καὶ ἡμεῖς ἐνοπλισάμενοι (ψ) προφυλακὴν πρότεροι τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕως ἂν ἀγάγωμεν αὐτοὺς εἰς τὸν ἑαυτῶν τόπον· καὶ κατοικήσει ἡ ἀποσκευὴ ἡμῶν ἐν πόλεσι τετειχισμέναις διὰ τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν.
18 Οὐ μὴ ἀποστραφῶμεν εἰς τὰς οἰκίας ἡμῶν, ἕως ἂν καταμερισθῶσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ.
19 Καὶ οὐκέτι (ω) κληρονομήσομεν ἐν αὐτοῖς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου καὶ ἐπέκεινα, ὅτι ἀπέχομεν τοὺς κλήρους ἡμῶν ἐν τῷ πέραν
20 τοῦ Ἰορδάνου ἐν ἀνατολαῖς. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Μωυσῆς, Ἐὰν ποιήσητε κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο, ἐὰν (α) ἐξοπλίσησθε ἔναντι κυρίου
21 εἰς πόλεμον, Καὶ παρελεύσεται ὑμῶν πᾶς (β) ὁπλίτης τὸν Ἰορδάνην ἔναντι κυρίου, (γ) ἕως ἂν ἐκτριβῇ ὁ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἀπὸ
22 προσώπου αὐτοῦ, Καὶ κατακυριευθῇ ἡ γῆ ἔναντι κυρίου· καὶ μετὰ ταῦτα ἀποστραφήσεσθε, καὶ ἔσεσθε ἀθῷοι ἔναντι (δ) κυρίου, καὶ ἀπὸ Ἰσραήλ· καὶ ἔσται ἡ γῆ αὕτη ὑμῖν ἐν κατασχέσει ἔναντι κυρίου.
23 Ἐὰν δὲ μὴ ποιήσητε οὕτως, ἁμαρτήσεσθε ἔναντι κυρίου· καὶ γνώσεσθε τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ὅταν ὑμᾶς καταλάβῃ τὰ κακά.

11 *Si videbunt homines hi qui aſcenderunt ex Ægypto, à viginti annis & ſuprà, qui cognoſcunt bonum & malum, terram quam juravi ipſi Abraham, et Iſaac, & Jacob: non enim ſecuti ſunt poſt*
12 *me, Præter Chaleb filius Jephonne, ille (b) ſegregatus, & Ieſus filius Naue: quoniam ſimul ſecuti*
13 *ſunt poſt Dominũ. Et irat⁹ eſt furore Dominus adverſùs Iſrael, & (c) circumagitavit eos in deſerto quadraginta annos, donec cõſumpta eſt omnis generatio, facientes maligna in conſpectu Domini.*
14 *Ecce ſurrexiſtis pro patribus veſtris, (d) contritio hominũ peccatorum, ad adjiciendum adhuc ad furorem iræ domini ſuper Iſ-*
15 *rael. Quoniam avertetis vos ab eo, adjiciendo adhuc derelinquere eum in deſerto: & iniquè facietis in totam ſynagogam hanc.*
16 *Et acceſſerunt ei, & dixerunt, Caulas ovium ædificabimus hîc pecoribus noſtris, & civitates (e)*
17 *impedimentis noſtris; Et nos armati in (f) prima acie priores filiis Iſrael; quoadusque adduxerimus eos in ſuũ ipſorum locum. Et habitabunt impedimenta noſtra in civitatibus muratis propter eos,*
18 *qui inhabitant terrã. Non revertemur ad domos noſtras; quoadusq; diſtributi fuerint filii Iſrael, unusquiſq; in hæreditatẽ ſuã.*
19 *Et non ultra hæreditabimus in eis à regione trans Iordanem, & ſuprà; quia obtinemus ſortes noſtras in*
20 *tranſitu Iordanis in Oriente. Et dixit ad eos Moyſes, Si feceritis juxta verbum hoc, ſi arma ſumpſeritis ante Dominum in præ-*
21 *lium, Et tranſibit ex vobis omnis armatus Iordanem ante Dominum, quoadusque contritus fue-*
22 *rit hoſtis ejus à facie ejus, Et ſubjecta fuerit terra ante Dominum; & poſt hæc revertimini, & eritis innocentes ante Dominum, & ab Iſrael; & erit terra hæc vobis in poſſeſſionem ante Do-*
23 *minum. Si autem non feceritis ita; peccabitis ante Dominum: & cognoſcetis peccatum veſtrum, quando vos cõprehenderint mala.*

MS.A. (π) ὤμοσα Ἀβραὰμ (ρ) κατερέμβευσεν (σ) τεσσεράκοντα (τ) ἕως ἂν ἐξαναλώθη (υ) σύστρεμμα (φ) οἰκοδομήσωμεν (χ) κατασκευαῖς (ψ) προφυλακὴ (ω) κληρονομήσωμεν ἑαυτοῖς (α) ἐξοπλισθήσεσθε (β) ὁπλιστὴς (γ) ὡς ἂν (δ) κυρίου ἀπὸ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * ܕܠܐ ܢܚܙܘܢ ܓܒܪ̈ܐ ܕܣܠܩܘ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܡܢ ܒܪ ܥܣܪܝܢ ܫܢ̈ܝܢ ܘܠܥܠ. ܐܪܥܐ ܕܝܡܝܬ ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܐܝܣܚܩ ܘܠܝܥܩܘܒ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܡܠܝܘ ܒܬܪܝ܀
12 * ܣܛܪ ܡܢ ܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ ܩܢܙܝܐ. ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܕܫܡܠܝܘ ܒܬܪ ܡܪܝܐ܀
13 * ܘܐܬܚܡܬ ܪܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܛܥܝ ܐܢܘܢ ܒܡܕܒܪܐ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢ̈ܝܢ. ܥܕܡܐ ܕܫܠܡ ܟܠܗ ܫܪܒܬܐ ܕܓܒܪ̈ܐ ܕܥܒܕܘ ܒܝܫܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ܀
14 * ܘܗܐ ܩܡܬܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܝܘܡܢܐ ܚܠܦ ܐܒܗ̈ܝܟܘܢ. ܬܪ̈ܒܝܬܐ ܕܓܒܪ̈ܐ ܚܛܝ̈ܐ. ܕܬܘܣܦܘܢ ܬܘܒ ܚܡܬܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ܀
15 * ܘܐܢ ܬܬܗܦܟܘܢ ܬܘܒ ܡܢ ܒܬܪ ܡܪܝܐ. ܬܘܒ ܢܛܥܐ ܐܢܘܢ ܒܡܕܒܪܐ. ܘܬܚܒܠܘܢ ܠܟܠܗ ܥܡܐ ܗܢܐ܀
16 * ܘܩܪܒܘ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪܘ. ܚܘܛܪ̈ܐ ܕܥܢܐ ܢܒܢܐ ܗܪܟܐ ܠܒܥܝܪܢ. ܘܩܘܪ̈ܝܐ ܠܛܠܝܢ܀
17 * ܘܚܢܢ ܢܙܕܪܙ ܘܢܐܙܠ ܩܕܡ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܥܕܡܐ ܕܢܥܠ ܐܢܘܢ ܠܐܬܪܗܘܢ. ܘܢܬܒܘܢ ܛܠܝܢ ܒܩܘܪ̈ܝܐ ܥܫܝܢܬܐ ܡܢ ܩܕܡ ܥܡܘܪ̈ܝ ܐܪܥܐ܀
18 * ܠܐ ܢܗܦܘܟ ܠܒܬ̈ܝܢ ܥܕܡܐ ܕܢܐܪܬܘܢ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܐܢܫ ܝܪܬܘܬܗ܀
19 * ܘܠܐ ܢܐܪܬ ܥܡܗܘܢ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܘܠܗܠ. ܡܛܠ ܕܡܛܬ ܝܪܬܘܬܢ ܠܢ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܡܢ ܡܕܢܚܐ܀
20 * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ. ܐܢ ܬܥܒܕܘܢ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ. ܘܬܙܕܪܙܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܠܩܪܒܐ܀
21 * ܘܢܥܒܪ ܟܠ ܙܪܝܙ ܡܢܟܘܢ ܝܘܪܕܢܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܘܒܕ ܒܥܠܕܒܒ̈ܘܗܝ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ܀
22 * ܘܬܬܟܒܫ ܐܪܥܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܬܗܦܟܘܢ ܘܬܗܘܘܢ ܙܟܝ̈ܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܘܩܕܡ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܬܗܘܐ ܐܪܥܐ ܗܕܐ ܠܟܘܢ ܠܝܪܬܘܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ܀
23 * ܘܐܢ ܠܐ ܬܥܒܕܘܢ ܗܟܢܐ. ܚܛܝܬܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܕܥܘ ܕܚܛܗ̈ܝܟܘܢ ܢܕܪܟܢܟܘܢ܀

11 Non videbunt viri qui aſcenderunt ex Ægypto, ab eo qui natus eſt annos viginti & ſuprà, terram pro qua juravi Abrahæ Iſahac & Iacobo, eò quòd non plenè ſint me ſecuti:
12 Præter Caleb filium Jophana Cenezæum, & Jeſum filium Nun, qui plenè ſecuti ſunt Dominum.
13 Et excanduit ira Domini adverſùs Iſraelem, & vagari fecit eos per deſertum quadraginta annis, quouſque conſumeretur tota generatio virorum qui malum commiſerant coram Domino.
14 Et ecce ſurrexiſtis etiam vos hodiè loco patrum veſtrorum, alumni virorum peccatorum, ut augeretis ampliùs furorem Domini contra Iſraelem.
15 Et ſi avertamini iterum à Domino, iterum quoque vagari vos faciet in deſerto, & inferetis deſtructionem univerſo huic populo.
16 Et accedentes ad eum, dixerunt, Caulas ovium ædificabimus hîc armentis noſtris, & civitates pubi noſtræ.
17 Nos autem armati ibimus ante filios Iſrael, donec introducamus eos in regionem ſuam: pubes verò noſtra manebit in civitatibus munitis, *ut tuti ſint* à conſpectu incolarum terræ.
18 Non revertemur ad domos noſtras, donec obtineat filii Iſrael quiſque hæreditatem ſuam.
19 Nec quicquam poſſidebimus cum eis ab altera Jordanis ripa & ultrà, quandoquidem recepimus hæreditatem noſtram à tranſitu Jordanis Orientali.
20 Ait illis Moſ.s, Si feceritis rem iſtam, & armati coram Domino ad prælium,
21 Tranſierit vos omnes Jordanem accincti coram Domino, quoad abſumat hoſtes ſuos à conſpectu ſuo,
22 Et ſubigatur terra coram Domino: tunc revertimini, & eritis innoxii apud Dominum & apud Iſraelem, eritque vobis terra iſta in hæreditatem coram Domino.
23 Si verò non ſic feceritis, peccabitis in Dominum, & ſcitote quòd peccata veſtra aſſequentur vos.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

11 אִם יֶחֱזוּן גֻּבְרַיָּא דִּסְלִיקוּ מִמִּצְרַיִם מִבַּר עַסְרִין שְׁנִין וּלְעֵילָא יָת אַרְעָא דִּי קַיֵּימִית לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אֲרֵי לָא אַשְׁלִימוּ בָּתַר דַּחְלְתִי׃
12 אֱלָהֵן כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה קְנִזָּאָה וִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן אֲרֵי אַשְׁלִימוּ בָּתַר דַּחְלְתָא דַיְיָ׃
13 וּתְקֵיף רוּגְזָא דַיְיָ בְּיִשְׂרָאֵל וְאַטְלְטִלִינוּן בְּמַדְבְּרָא אַרְבְּעִין שְׁנִין עַד דִּסַף כָּל דָּרָא דַּעֲבַד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ׃
14 וְהָא קַמְתּוּן בָּתַר אֲבָהָתְכוֹן תַּלְמִידֵי גֻּבְרַיָּא חַיָּבַיָּא לְאוֹסָפָא עוֹד עַל תְּקוֹף רוּגְזָא דַיְיָ עַל יִשְׂרָאֵל׃
15 אֲרֵי תְתוּבוּן מִבָּתַר דַּחְלְתֵיהּ וְיוֹסֵף עוֹד לְאַשְׁהָיוּתְהוֹן בְּמַדְבְּרָא וּתְחַבְּלוּן לְכָל עַמָּא הָדֵין׃
16 וּקְרִיבוּ לְוָתֵיהּ וַאֲמַרוּ חַטְרִין דְּעָן נִבְנֵי לִבְעִירַנָא הָכָא וְקִרְוִין לְטַפְלָנָא׃
17 וַאֲנַחְנָא נִזְדָּרֵיז מַבְעִין קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד דִּי נָעֵלִנּוּן לְאַתְרְהוֹן וְיִתֵּב טַפְלָנָא בְּקִרְוִין כְּרִיכָן מִן קֳדָם יָתְבֵי אַרְעָא׃
18 לָא נְתוּב לְבָתַּנָא עַד דְּיַחְסְנוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל גְּבַר אַחְסַנְתֵּיהּ׃
19 אֲרֵי לָא נַחְסֵין עִמְּהוֹן מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא וּלְהָלְאָה אֲרֵי קַבֵּילְנָא אַחְסַנְתָּנָא לַנָא מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא מַדִּנְחָא׃
20 וַאֲמַר לְהוֹן מֹשֶׁה אִם תַּעְבְּדוּן יָת פִּתְגָּמָא הָדֵין אִם תִּזְדָּרְזוּן קֳדָם עַמָּא דַיְיָ לִקְרָבָא׃
21 וְיִעְבַּר לְכוֹן כָּל דִּמְזָרַז יָת יַרְדְּנָא קֳדָם עַמָּא דַיְיָ עַד דִּיתָרֵיךְ יָת בַּעֲלֵי דְבָבוֹהִי מִן קֳדָמוֹהִי׃
22 וְתִתְכְּבֵישׁ אַרְעָא קֳדָם עַמָּא דַיְיָ וּבָתַר כֵּן תְּתוּבוּן וּתְהוֹן זַכָּאִין מִן קֳדָם יְיָ וּמִיִּשְׂרָאֵל וּתְהֵי אַרְעָא הָדָא לְכוֹן לְאַחְסָנָא קֳדָם יְיָ׃
23 וְאִם לָא תַעְבְּדוּן כֵּן הָא חַבְתּוּן קֳדָם יְיָ וְדָעוּ חוֹבַתְכוֹן דִּי תַשְׁכַּח יָתְכוֹן׃

11 Si viderint viri qui aſcenderunt de Ægypto, à viginti annis & ſuprà, terram pro qua juravi ut darem eam Abraham Iſaac & Iacob: quia non fuerunt perfecti in timore meo.
12 Præter Caleb filium Jephone Cenezæum, & Joſue filium Nun: quia perfecti fuerunt
13 in timore Domini. Et iratus eſt furor Dñi contra Iſrael, & morari fecit eos in deſerto quadraginta annis: donec conſumeretur univerſa generatio, quæ fecerat malum co-
14 ram Domino. Et ecce ſurrexiſtis pro patribus veſtris, diſcipuli virorum peccatorum: ut augeatis rurſus furorẽ Do-
15 mini contra Iſrael. Si enim reverſi fueritis à timore ejus, addet iterum relinquere eos in ſolitudine: & damnum in-
16 feretis omni populo huic. Acceſſeruntque ad eum, & dixerunt; Caulas ovium ædificabimus hic pecoribus noſtris, &
17 urbes familiæ noſtræ. Nos autem armabimur expediti ante fratres noſtros, donec introducamus eos in locum ſuũ: & habitabunt parvuli noſtri in civitatibus munitis propter
18 habitatores terræ. Non enim revertemur in domos noſtras, donec ſinguli filiorum Iſrael poſſideant hæreditatem ſuam.
19 Non enim poſſidebimus cum eis trans Jordanem & ultra: quia ſuſcepimus hæreditatem noſtram citra Jordanem ad
20 Orientem. Dixitq; eis Moyſes; Si feceritis verbum hoc: & ſi armati ieritis ante popu-
21 lum Domini ad pugnam. Et tranſierit omnis armatus ex vobis Jordanem ante populũ Domini: donec ejiciat inimi-
22 cos ſuos à conſpectu ejus. Et ſubjiciatur terra coram populo Domini, poſtea revertemini; & eritis innoxii in conſpectu Domini, et apud Iſrael: erítq; terra hæc vobis in poſ-
23 ſeſſionem coram Domino. Si autem non feceritis ſic, ecce peccâſtis corã Dño: & ſcitote peccatũ veſtrũ, ꝗ inveniet vos

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

11 *Si videant viri illi qui aſcenderunt ex Ægypto à filio viginti annorum et ſupra, terram de qua juravi Abrahã, Iſaac, & Jacob; non enim perfectè ſecuti ſunt me.*
12 *Præter Caleb filium Jephone, Cenezæum, & Jehoſuam filiũ Nun: nam perfectè ſecuti ſunt Dominum.*
13 *Ideo exarſit ira Domini in Iſraelem, & circumagitavit eos per deſertum quadraginta annis, donec conſumeretur omnis iſta generatio quæ malum fecerat in oculis Domini.*
14 *Ecce tamen inſurrexiſtis pro patribus veſtris, progenies hominum peccatorum, ut augeretis adhuc furorem iræ Domini ſuper Iſraelem.*
15 *Cùm averteritis vos ab eo, iterum adhuc (c) deſeret eum in deſerto, et perdetis univerſum populum iſtum.*
16 *Sed acceſſerunt ad eum, & dixerunt; Caulas pecudibus ædificabimus hîc, & urbes parvulis noſtris.*
17 *Nos autem accingemus feſtinantes ante faciem filiorum Iſraelꝫ donec introduxerimus eos in locum ſuum; ſed manebunt parvuli noſtri in urbibus munitionis propter incolas terræ.*
18 *Non revertemur in domos noſtras donec poſſederint filii Iſrael unuſquiſque poſſeſſionem ſuam.*
19 *Non enim hæreditabimus cum eis trans Jordanem & ultrà; quoniam evenit hæreditas noſtra nobis cis Jordanem ad Orientem.*
20 *Reſponditque eis Moſes, Si feceritis rem hanc, ſi accinxeritis vos ante faciem Domini ad bellum.*
21 *Et tranſierit omnis expeditus ex vobis Jordanem ante Dominum donec (d) expuleritis inimicos ſuos à facie ſua.*
22 *Subjectáque fuerit terra ante Dominum, poſtea verò revertamini, tum (e) innocentes declarabimini à Domino, & ab Iſraele, eritque terra iſta vobis in poſſeſſionem coram Domino.*
23 *Si autem non feceritis ita, ecce peccabitis in Dominum, & cognoſcetis peccatum veſtrum quod apprehendet vos.*

VER. SAM. (c) errare faciet (d) perdiderit (e) puri

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * إن لا يرى الرجال الذين صعدوا من مصر من ابن عشرين سنة فصاعدا البلد الذي
12 اقسمت ان اعطيه ابراهيم واسحاق ويعقوب * اذ لم يتبعوا طاعتي * الا كالب بن يفنا القنزي *
13 ويوشع بن نون * فانهما اتبعا طاعة الله * واشتد غضبه عليهم فتيههم في البرية اربعين سنة
14 الى ان فني جميع الجيل الذي فعل الشر بين يديه * وها انتم قد قمتم مقام ابائكم على
15 تعليم الناس الخاطئين لتزيدوا ايضا في شدة غضب الله على اسرائيل * لانكم ان رجعتم
16 عن طاعته زاد في تركهم في البرية * فتهلكون هؤلاء القوم * اذا اسرعوا عنكم * فتقدموا
17 اليه وقالوا انا نبني حظاير لمواشينا هاهنا * وقرى لاطفالنا * ونخرج مسرعين بين يدي بني
18 اسرائيل الى ان نوصلهم الى مكانهم * فتقيم اطفالنا في قرى حصينة من قبل اهل البلد * لا نرجع
19 الى بيوتنا الى ان يحوز كل سبط من بني اسرائيل نحلته * لانا لا نحوز معهم شيا من عبر الاردن
20 الى هناك * اذا قبضنا نحلتنا من عبر الاردن شرقيا * قال لهم موسى * ان صنعتم هذا الامر *
21 وخرجتم بين يدي الله في الجيش * وعبر كل مجرد منكم الاردن بين يديه * الى ان يفرض
22 اعداءه بين يديه * فاذا فتح البلد بين ايديهم فبعد ذلك ترجعون * تكونوا ابرياء عند
23 الله وعند الاسرائيلية * ويكون هذا البلد حوزا لكم بين يديه * وان لم تصنعوا كذلك فقد
اخطاتم لله * فاعرفوا خطاياكم اذا نالكم عقوبة *

11 *Certè non videbunt viri qui aſcenderunt ex Ægypto, à filio viginti annorũ & ſuprà, regionem quàm juravi me daturum Ebrahim, Iſhac, & Jacob, eò quòd non ſequuti ſint obedientiã meã;*
12 *Niſi Calib filius Jefonna Cenezeus, & Juſaa filius Nun: hi enim duo adhæſerunt obedientiæ Dei.*
13 *Cúmque invaluiſſet furor ejus in illos, errare fecit eos in deſerto quadraginta annos, uſquedũ conſumpta eſſet tota generatio quæ commiſerat malum in conſpectu ejus.*
14 *Et ecce vos ſurrexiſtis vice patrum veſtrorum conformati documento hominum peccatorum, ut adaugeretis adhuc vehementiam iræ Dei adverſùs filios Iſrail.*
15 *Quoniam ſi regrediamini ab obedientia ipſius, addet relinquere eos in deſerto: & perdetis hunc populum, etiamſi contrahantur à vobis.*
15 *Acceſſerunt autem ad eum, & dixerunt; Nos ædificabimus caulas hîc armentis noſtris, & urbes infantibus noſtris:*
17 *Et exibimus ad bellum impigri ante filios Iſrail, donec perducamus eos ad locũ eorum: & morabuntur infantes noſtri in urbibus munitis à facie habitatorum regionis.*
18 *Non revertemur ad domos noſtras, quouſq; poſſideat unuſquiſque ex filiis Iſrail hæreditatem ſuam.*
19 *Non enim poſſidebimus cum eis ex altera parte Jordanis ultrà illuc, cùm jam acceperimus poſſeſſionem noſtram à tranſitu Jordanis Orientem verſùs.*
20 *Ait illis Muſa, Si feceritis hanc rem, & exieritis in conſpectu Dei cum exercitu,*
21 *Tranſieritq; omnis expeditus ex vobis Jordanem ante eum, donec conſumat inimicos ſuos in conſpectu ſuo:*
22 *Cùm expugnata fuerit regio ante eos, ex poſtea reverſi fueritis, eritis innocentes apud Deum & apud Iſrailitas, & erit hæc regio poſſeſſio veſtra in conſpectu ejus.*
23 *Si autem non feceritis ſic, jam peccâſtis in Deum: & ſcitote peccata veſtra quando advenerit vobis ſupplicium.*

ספר במדבר : לב

:veſtro pecori maceries & ,veſtræ pubi civitates vobis Ædificate
24 בְּנוּ־לָכֶם עָרִים לְטַפְּכֶם וּגְדֵרֹת לְצֹנַאֲכֶם
Reuben filii & ,Ghad filii dixit Et .facietis veſtro ore ex egrediens &
25 וְהַיֹּצֵא מִפִּיכֶם תַּעֲשׂוּ: וַיֹּאמֶר בְּנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן
meus dominus quemadmodũ ,facient tui Servi :dicendo ,Moſeh ad
אֶל־מֹשֶׁה לֵאמֹר עֲבָדֶיךָ יַעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר אֲדֹנִי
omnia & ,veſtra acquiſitio ,noſtræ uxores ,noſtri Parvuli .præcipit
26 מְצַוֶּה: טַפֵּנוּ נָשֵׁינוּ מִקְנֵנוּ וְכָל־
tranſibunt tui ſervi Et .Ghilhad urbibus in ibi erunt noſtra animalia
27 בְּהֶמְתֵּנוּ יִהְיוּ־שָׁם בְּעָרֵי הַגִּלְעָד: וַעֲבָדֶיךָ יַעַבְרוּ
quemadmodum ,bellum ad Domini facies ad exercitus accinctus omnis
כָּל־חֲלוּץ צָבָא לִפְנֵי יְהוָה לַמִּלְחָמָה כַּאֲשֶׁר
ſacerdoti Elhazar ,Moſch eis præcepit Et .loquens meus domin⁹
28 אֲדֹנִי דֹּבֵר: וַיְצַו לָהֶם מֹשֶׁה אֵת אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן
extenſionum patrum capitibus & ,Nun filio Jehoſuah &
וְאֵת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן וְאֶת־רָאשֵׁי אֲבוֹת הַמַּטּוֹת
filii tranſierint Si :eos ad Moſch dixit Et .Iſrael filiis
29 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה אֲלֵהֶם אִם־יַעַבְרוּ בְנֵי־
accinctus omnis ,Jarden vobiſcum Reuben filii & Ghad
גָד וּבְנֵי־רְאוּבֵן אִתְּכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן כָּל־חָלוּץ
,veſtram facies ad terra fuerit ſubjecta & ,Domini facies ad bellum ad
לַמִּלְחָמָה לִפְנֵי יְהוָה וְנִכְבְּשָׁה הָאָרֶץ לִפְנֵיכֶם
non ſi Et .poſſeſſionem in Ghilhad terram eis dabitis &
30 וּנְתַתֶּם לָהֶם אֶת־אֶרֶץ הַגִּלְעָד לַאֲחֻזָּה: וְאִם־לֹא
terra in veſtri medio in poſſidebunt & ,vobiſcum accincti tranſierint
יַעַבְרוּ חֲלוּצִים אִתְּכֶם וְנֹאחֲזוּ בְתֹכְכֶם בְּאֶרֶץ
:dicendo ,Reuben filii & ,Ghad filii reſponderunt Et .Chenahan
31 כְּנָעַן: וַיַּעֲנוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לֵאמֹר אֵת
Nos .faciemus ſic ,tuos ſervos ad Dominus eſt locutus Quæ
32 אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֶל־עֲבָדֶיךָ כֵּן נַעֲשֶׂה: נַחְנוּ
nobiſcum & ,Chenahan terram Domini facies ad accincti tranſibimus
נַעֲבֹר חֲלוּצִים לִפְנֵי יְהוָה אֶרֶץ כְּנָעַן וְאִתָּנוּ
Moſch eis dedit Et .Jarden tranſitu à noſtræ hæreditatis poſſeſſio
33 אֲחֻזַּת נַחֲלָתֵנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן: וַיִּתֵּן לָהֶם מֹשֶׁה
Joſeph filii Menaſſeh tribui dimidiæ & ,Reuben filiis & ,Ghad filiis
לִבְנֵי־גָד וְלִבְנֵי רְאוּבֵן וְלַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה בֶן־יוֹסֵף
regis Hogh regnum & ,Emoræi regis Sichon regnum
אֶת־מַמְלֶכֶת סִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי וְאֶת־מַמְלֶכֶת עוֹג מֶלֶךְ
circumquaque terræ urbes ,terminis cum ,ſuis urbibus terram ,Baſan
הַבָּשָׁן הָאָרֶץ לְעָרֶיהָ בִּגְבֻלֹת עָרֵי הָאָרֶץ סָבִיב:
& ,Hatharoth & ,Dibon Ghad filii ædificaverũt Et
34 וַיִּבְנוּ בְנֵי־גָד אֶת־דִּיבֹן וְאֶת־עֲטָרֹת וְאֵת
.Joghbehah & ,Jahezer & ,Sophan ,Hathroth Et :Haroer
35 עֲרֹעֵר: וְאֶת־עַטְרֹת שׁוֹפָן וְאֶת־יַעְזֵר וְיָגְבֳּהָה:
maceries & ,munitionis urbes ,Haran domum & ,Nimrah domum Et
36 וְאֶת־בֵּית נִמְרָה וְאֶת־בֵּית הָרָן עָרֵי מִבְצָר וְגִדְרֹת
Elhaleh & ,Cheſbon ædificaverunt Reuben filii Et .pecoris
37 צֹאן: וּבְנֵי רְאוּבֵן בָּנוּ אֶת־חֶשְׁבּוֹן וְאֶת־אֶלְעָלֵא
.Chiriathaim &
וְאֶת קִרְיָתָיִם:

Verſio VULG. LAT.

24 Ædificate ergò urbes parvulis
veſtris, & caulas & ſtabula
ovibus ac jumentis: & quod
25 polliciti eſtis, implete. Dixe-
rúntque filii Gad & Ruben ad
Moyſen; Servi tui ſumus, fa-
ciemus quod jubet dominus
26 noſter. Parvulos noſtros, & mu-
lieres, & pecora, ac jumenta
relinquem⁹ in urbibus Galaad:
27 Nos autem famuli tui omnes
expediti pergemus ad bellum,
28 ſicut tu, domine, loqueris. Præ-
cepit ergò Moyſes Eleazaro
ſacerdoti, & Joſue filio Nun,
& principibus familiarum per
tribus Iſrael, & dixit ad eos;
29 Si tranſierint filii Gad & filii
Ruben vobiſcum Jordanem,
omnes armati ad bellum co-
ram Domino, & vobis fuerit
terra ſubjecta: date eis Galaad
30 in poſſeſſionem. Sin autem no-
luerint tranſire armati vobiſcũ
in terrā Chanaā, inter vos ha-
bitandi accipiant loca. Reſpō-
derúntq; filii Gad, et filii Ruben;
31 Sicut locut⁹ eſt dominus ſervis
32 ſuis, ita faciemus: Ipſi armati
pergemus coram Domino in
terram Chanaan, & poſſeſſio-
nem jam ſuſcepiſſe nos confi-
33 temur trans Jordanem. Dedit
itaque Moyſes filiis Gad &
Ruben, & dimidiæ tribui Ma-
naſſe filii Joſeph, regnum
Sehon regis Amorrhæi, &
regnum Og regis Baſan, &
terram eorum cum urbibus
34 ſuis per circuitum. Igitur
extruxerunt filii Gad, Di-
35 bon, & Aaroth, & Aroër, Et
Etroth, & Sophan, & Jazer, &
36 Jegbaa, Et Bethnemra, & Be-
tharan, urbes munitas, & caulas
37 pecoribus ſuis. Filii verò Ru-
ben ædificaverunt Heſebon,
& Eleale, & Cariathaim,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

24 Καὶ οἰκοδομήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς πόλεις τῇ
ἀποσκευῇ ὑμῶν, ϗ ἐπαύλεις τοῖς κτήνεσιν
ὑμῶν· ϗ τὸ ἐκπορευόμενον ἐκ τοῦ στόματος
25 ὑμῶν ποιήσετε. Καὶ εἶπαν (ε) υἱοὶ Ῥουβὴν ϗ
(ζ) υἱοὶ Γὰδ πρὸς Μωυσῆν, λέγοντες, Οἱ
παῖδές σου ποιήσουσι καθὰ ὁ κύριος (η) ἡ-
26 μῶν ἐντέλλεται. Ἡ ἀποσκευὴ (θ) ἡμῶν, ϗ αἱ
γυναῖκες ἡμῶν, ϗ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν
27 ἔσονται ἐν ταῖς πόλεσι Γαλαάδ. Οἱ δὲ παῖ-
δές σου παρελεύσονται πάντες ἐνωπλισμέ-
νοι (ι) ϗ ἐκτεταγμένοι ἔναντι κυρίου εἰς τὸν
28 πόλεμον, ὃν τρόπον ὁ κύριος λέγει. Καὶ
συνέστησεν αὐτοῖς Μωυσῆς Ἐλεάζαρ τὸν
ἱερέα, ϗ Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, ϗ τοὺς ἄρχοντας
πατριῶν τῶν φυλῶν Ἰσραήλ. καὶ εἶπε πρὸς
29 αὐτοὺς Μωυσῆς, Ἐὰν διαβῶσιν οἱ υἱοὶ Ῥου-
βὴν (κ) ϗ οἱ υἱοὶ Γὰδ μεθ' ὑμῶν τὸν Ἰορδά-
νην, πᾶς ἐνωπλισμένος εἰς πόλεμον ἔναντι
κυρίου, ϗ κατακυριεύσητε τῆς γῆς ἀπέναντι
ὑμῶν, ϗ δώσετε αὐτοῖς τὴν γῆν Γαλαὰδ
30 ἐν κατασχέσει. Ἐὰν δὲ μὴ διαβῶσιν ἐνω-
πλισμένοι μεθ' ὑμῶν (λ) εἰς τὸν πόλεμον
ἔναντι κυρίου, ϗ διαβιβάσετε τὴν ἀποσκευ-
ὴν αὐτῶν, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν, ϗ τὰ
κτήνη αὐτῶν πρότερα ὑμῶν εἰς γῆν Χα-
ναὰν, ϗ συγκατακληρονομηθήσονται ἐν ὑ-
31 μῖν ἐν τῇ γῇ Χαναάν. Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ
υἱοὶ Ῥουβὴν ϗ οἱ υἱοὶ Γὰδ, λέγοντες, Ὅσα
ὁ κύριος λέγει τοῖς (μ) θεράπουσιν, οὕτω ποι-
32 ήσομεν ἡμεῖς. Διαβησόμεθα (ν) ἐνωπλισμένοι
ἔναντι κυρίου εἰς γῆν Χαναὰν, ϗ δώσετε τὴν
κατάσχεσιν ἡμῖν ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου.
33 Καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ,
ϗ τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν, ϗ (ξ) τῷ ἡμίσει φυ-
λῆς (ο) Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσὴφ, τὴν βασιλείαν
Σηὼν βασιλέως (π) Ἀμορραίων, ϗ τὴν βασι-
λείαν Ὢγ βασιλέως τῆς Βασὰν, τὴν γῆν
ϗ τὰς πόλεις σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς, πό-
34 λεις τῆς γῆς κύκλῳ. Καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ
Γὰδ τὴν Δαιβὼν, ϗ τὴν Ἀταρὼθ, ϗ τὴν Ἀ-
35 ροήρ, (ρ) Καὶ τὴν Σοφὰρ, ϗ τὴν Ἰαζὴρ, ϗ ὕ-
36 ψωσαν αὐτὰς, Καὶ τὴν (σ) Ναμρὰμ, ϗ τὴν Βαι-
θαρὰν, πόλεις (τ) ὀχυρὰς, ϗ ἐπαύλεις προ-
37 βάτων. Καὶ οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν ᾠκοδόμησαν τὴν
Ἐσεβὼν, ϗ (υ) Ἐλεάλην, ϗ Καριαθαΐμ,

Et ædificabitis vobiſmetipſis ci- 24
vitates impedimentis veſtris, &
caulas pecoribus veſtris. Et
quod procedit ex ore veſtro, fa-
cietis. Et dixerunt filii Ruben, 25
et filii Gad, ad Moyſen, dicen-
tes; Pueri tui facient ſecundùm
quæ dominus noſter mandat.
Impedimenta noſtra, et uxores 26
noſtræ, et omnia pecora noſtra e-
runt in civitatibus Galaad. Pue- 27
ri autē tui tranſibunt omnes ar-
mati, et ordinati ante Domi-
num in prælium; quemadmodùm
dominus ait. Et (g) commenda- 28
vit eis Moyſes Eleazarum ſa-
cerdotem, & Ieſum filium Naue,
& principes familiarum tribuũ
Iſrael. Et dixit ad eos Moyſes,
Si tranſierint filii Ruben, & fi- 29
lii Gad, vobiſcum Iordanē, om-
nis armatus in prælium ante Do-
minum, & ſubjeceritis terram
ante vos; & dabitis eis terram
Galaad in poſſeſſionem. Si autē 30
non tranſierint armati vobiſcum
in prælium ante Dominum; &
traducetis impedimenta eorum,
et uxores eorum, et pecora eorũ
priora vobis in terrā Chanaan,
& cohæreditabunt in vobis in
terra Chanaan. Et reſponderunt 31
filii Ruben, & filii Gad, dicen-
tes; Quæcunque dominus di-
cit ſervis, ſic faciem⁹ nos. Tranſ- 32
ibimus armati ante Dominum
in terram Chanaan.: & da-
bitis poſſeſſionem nobis (h) trans
Iordanem. Et dedit eis Moy- 33
ſes, filiis Gad, & filiis Ruben,
& (i) dimidiæ tribui Manaſ-
ſe filiorũ Ioſeph, regnũ Seon re-
gis Amorrhæorum, & regnum
Og regis Baſan, terram & ci-
vitates cum finibus ejus, civita-
tes terræ in circuitu. Et ædifi- 34
cārunt filii Gad Dæbon, &
Ataroth, & Aroer, Et Sophar, 35
et Iazer; et exaltaverunt eas:
Et Namram, et Betharan, civi- 36
tates munitas, et caulas ovium.
Et filii Ruben ædificaverunt E- 37
ſebon, et Elealem, et Cariatham,

MS. A. (ε) οἱ υἱοὶ (ζ) οἱ υἱοὶ (η) ἡμῖν (θ) ἡμῶν, καὶ πάντα τὰ κτήνη ἡμῶν, ϗ αἱ γυναῖκες ἡμῶν ἔσονται (ι) ἐκτεταγμένοι (κ) ϗ υἱοὶ (λ) εἰς πόλεμον (μ) θεράπουσιν αὐτοῦ, οὕτως ποιήσομεν (ν) ἔναντι κυρίου ἐνωπλισμένοι εἰς τὴν γῆν (ξ) τῷ ἥμισυ (ο) Μαννασσῆ (π) τῶν Ἀμορραίων, (ρ) Καὶ τὴν* γῆν Σωφὰρ, (σ) Ναμβρὰμ, ϗ τὴν Βαιθαρρὰ, (τ) ὀχυρὰς, * πόλεις προβάτων. (υ) Ἐλεάλη, ϗ Καριαθαΐμ, Καὶ τὴν Βαιμὼ, ϗ τὴν Βεελμεὼν,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 *ܒܢܘ ܠܟܘܢ ܩܘܪܝܐ ܠܛܠܝܘܬܟܘܢ. ܘܚܛܝܪܐ ܠܒܥܝܪܟܘܢ. ܘܡܕܡ ܕܢܦܩ ܡܢ ܦܘܡܟܘܢ. ܥܒܕܘ.
25 *ܘܐܡܪܘ ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ ܘܒܢܝ ܓܕ ܠܡܘܫܐ. ܥܒܕܝܟ ܢܥܒܕܘܢ ܐܝܟ ܕܡܪܢ ܦܩܕ. * ܛܠܝܢ
26 ܘܢܫܝܢ ܘܒܢܝܢ ܘܩܢܝܢܢ ܘܟܠܗ ܒܥܝܪܢ. ܢܗܘܘܢ ܒܩܘܪܝܐ ܕܓܠܥܕ. * ܘܥܒܕܝܟ ܢܥܒܪܘܢ
27 ܟܠ ܡܙܪܙܝܢ ܒܚܝܠܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܠܩܪܒܐ. ܐܝܟ ܕܡܪܢ ܐܡܪ. * ܘܦܩܕ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ.
28 ܠܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ ܘܠܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ. ܘܠܪܝܫܝ ܫܒܛܐ ܕܐܒܗܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܡܪ
29 ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ. ܐܢ ܥܒܪܝܢ ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ ܘܒܢܝ ܓܕ ܥܡܟܘܢ ܝܘܪܕܢܢ ܟܕ ܡܙܪܙܝܢ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ ܠܩܪܒܐ. ܘܬܬܟܒܫ ܐܪܥܐ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܘܬܬܠܘܢ ܠܗܘܢ ܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ ܠܝܪܬܘܬܐ. * ܘܐܢ
30 ܠܐ ܢܥܒܪܘܢ ܥܡܟܘܢ ܟܕ ܡܙܪܙܝܢ. ܢܐܪܬܘܢ ܥܡܟܘܢ ܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. * ܘܥܢܘ ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ
31 ܘܒܢܝ ܓܕ. ܘܐܡܪܘ ܠܡܘܫܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܥܒܕܘܗܝ. ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ. * ܚܢܢ
32 ܢܥܒܪ ܟܕ ܡܙܪܙܝܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܠܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. ܘܕܝܠܢ ܬܗܘܐ ܐܘܚܕܢܐ ܕܝܪܬܘܬܢ. ܠܥܒܪܐ
33 ܕܝܘܪܕܢܢ. * ܘܝܗܒ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܠܒܢܝ ܓܕ ܘܠܒܢܝ ܪܘܒܝܠ ܘܠܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ
ܕܡܢܫܐ ܒܪ ܝܘܣܦ. ܡܠܟܘܬܗ ܕܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ. ܘܡܠܟܘܬܗ ܕܥܘܓ ܡܠܟܐ
34 ܕܡܬܢܝܢ. ܐܪܥܐ ܟܠܗ. ܘܩܘܪܝܗ ܒܬܚܘܡܝܗ. ܘܩܘܪܝܐ ܕܐܪܥܐ ܕܚܕܪܝܗ ܚܕܪ. * ܘܒܢܘ
35 ܒܢܝ ܓܕ ܠܪܝܒܘܢ. ܘܠܥܛܪܘܬ. ܘܠܥܕܘܝܪ. ܘܠܥܛܪܘܬ ܫܘܦܡ. ܘܠܝܥܙܝܪ. ܘܠܝܓܒܗܐ.
36 * ܘܠܒܝܬ ܢܡܪܐ. ܘܠܒܝܬ ܗܪܢ. ܩܘܪܝܐ ܥܫܝܢܬܐ. ܘܚܛܝܪܐ ܕܥܢܐ. * ܘܒܢܝ ܪܘܒܝܠ
37 ܒܢܘ ܠܚܫܒܘܢ. ܘܠܐܠܥܠܐ. ܘܠܩܪܝܬܝܡ. ܘܠܝܥܒܘܩ.

Extruite vobis civitates pro pube veſtra, 24
& ſepta pro pecoribus veſtris, quodque
egreſſum eſt ex ore veſtro, facite. Re- 25
ſponderunt filii Rubil & filii Gad Moſi,
Servi tui facient quemadmodum Dominus
noſter jubet. Pubes noſtra, & uxores 26
noſtræ, liberi noſtri, & armenta no-
ſtra, necnon cuncta jumenta noſtra ma-
nebunt in civitatibus Gelaad: Servi 27
autem tui tranſibunt armati cum exer-
citu coram Domino ad pugnam, quem-
admodum Dominus noſter dixit. Et 28
mandatum de iis omnibus reliquit Moſes
Eliazar ſacerdoti, & Jeſu filio Nun, atque
principibus tribuum patrum filiorum Iſra-
el. Dixítque ad eos Moſes, Si tranſie- 29
rint filii Rubil & filii Gad vobiſcum Jor-
danem inſtructi coram Domino ad pu-
gnam, & ſubjecta fuerit terra in conſpectu
veſtro; dabitis eis terram Gelaad in hæ-
reditatem. Si verò non tranſierint vo- 30
biſcum armati, hæreditate capient vobiſ-
cum terram Chanaan. Reſponderunt fi- 31
lii Rubil & filii Gad, & dixerunt ad Mo-
ſen, Quemadmodum dixit Dominus ſer-
vis ſuis, ita faciemus. Nos tranſibimus 32
accincti coram Domino ad pugnam in
terram Chanaan, & noſtræ poſſeſſio
hæreditatis erit cis Jordanem. Igitur de- 33
dit Moſes filiis Rubil, & filiis Gad, & di-
midiæ tribui Manaſſe filii Joſeph, regnum
Sihon regis Amoræorum, & regnum Og
regis Mathnin, terram univerſam, ejuſque
civitates, cum terminis ejus, necnon op-
pida terræ illi adjacentia. Ædificave- 34
runt itaq; filii Gad Ribon, & Atroth, &
Aduir, Et Atroth-Sopham, & Iazir, & Ja- 35
begha, Et Beth-nemra, & Beth-haran, 36
civitates munitas, & ſepta gregum. Filii verò Rubil ædificaverunt Heſbon, & Elala, & Curiathim, & Jaboc, 37

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

24 בְּנוֹ לְכוֹן קִרְוִין לְטַפְלְכוֹן וַחֲטְרִין
לְעָנְכוֹן וּדְיִפּוֹק מִפּוּמְכוֹן תַּעְבְּדוּן:
25 וַאֲמַר שִׁבְטָא דִבְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן
לְמֹשֶׁה לְמֵימַר עַבְדָּךְ יַעְבְּדוּן כְּמָא
26 דִי־רִבּוֹנִי מְפַקֵּד: טַפְלָנָא נְשָׁנָא
גֵּיתָנָא וְכָל־בְּעִירָנָא יְהוֹן תַּמָּן בְּקִרְוֵי
27 גִלְעָד: וְעַבְדָּךְ יַעְבְּרוּן כָּל־מְזָרְזֵי
חֵילָא קֳדָם־עַמָּא דַייָ לִקְרָבָא
28 כְּמָא דִי־רִבּוֹנִי מְמַלֵּל: וּפַקֵּיד
לְהוֹן מֹשֶׁה יָת אֶלְעָזָר כַּהֲנָא
וְיָת יְהוֹשֻׁעַ בַּר־נוּן וְיָת־רֵישֵׁי אֲבָהָת
29 שִׁבְטַיָּא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל: וַאֲמַר מֹשֶׁה
לְהוֹן אִם־יַעְבְּרוּן בְּנֵי־גָד וּבְנֵי־
רְאוּבֵן עִמְּכוֹן יָת־יַרְדְּנָא כָּל־
דִּמְזָרַז לִקְרָבָא קֳדָם־עַמָּא דַייָ
וְתִתְכְּבֵישׁ אַרְעָא קֳדָמֵיכוֹן וְתִתְּנוּן
לְהוֹן יָת־אַרְעָא דְגִלְעָד לְאַחְסָנָא:
30 וְאִם־לָא יַעְבְּרוּן מְזָרְזִין עִמְּכוֹן
וְיַחְסְנוּן בֵּינֵיכוֹן בְּאַרְעָא דִכְנָעַן:
31 וַאֲתִיבוּ בְנֵי־גָד וּבְנֵי רְאוּבֵן לְמֵימַר
יָת דִּי מַלֵּיל יְיָ לְעַבְדָּךְ כֵּן נַעְבֵּיד:
32 נַחְנָא נֶעְבַּר מְזָרְזִין קֳדָם עַמָּא דַייָ
לְאַרְעָא דִכְנָעַן וְעִמָּנָא אֲחֻדַּת
אַחְסַנְתָּנָא מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא:
33 וִיהַב לְהוֹן מֹשֶׁה לִבְנֵי־גָד וְלִבְנֵי
רְאוּבֵן וּלְפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה
בַר־יוֹסֵף יָת־מַלְכוּת סִיחוֹן מַלְכָּא
דֶאֱמוֹרָאָה וְיָת־מַלְכוּת עוֹג מַלְכָּא
דְמַתְנָן אַרְעָא לְקִרְוָהָא בִּתְחוּמִין
34 קִרְוֵי אַרְעָא סְחוֹר סְחוֹר: וּבְנוֹ
בְנֵי־גָד יָת־דִּיבוֹן וְיָת־עֲטָרוֹת וְיָת
35 עֲרוֹעֵר: וְיָת־עַטְרוֹת שׁוֹפָן וְיָת־
36 יַעְזֵר וְיָגְבְּהָה: וְיָת־בֵּית נִמְרָה
וְיָת־בֵּית הָרָן קִרְוִין כְּרִיכָן
37 וְחוּטְרִין דְּעָן: וּבְנֵי רְאוּבֵן בְּנוֹ
יָת־חֶשְׁבּוֹן וְיָת־אֶלְעָלֵא וְיָת
קִרְיָתָיִם:

24 Ædificate vobis urbes parvu-
lis veſtris, & caulas ovib⁹ ve-
ſtris: & facietis juxta id quod
25 egreſſũ eſt de ore veſtro. Di-
xeruntq; tribus filiorum Gad
& filii Ruben ad Moyſen, di-
centes: Servi tui facient, ſicut
26 dñs noſter jubet. Parvuli no-
ſtri & uxores noſtræ, & peco-
ra noſtra, & omnia jumenta
noſtra, erunt ibi in urbibus
27 Galaad. Et omnes ſervi tui
tranſibunt armati in exercitũ
ante populum Domini ad
bellum: ſicut loquitur do-
28 minus noſter. Præcepitque
de eis Moyſes Eleazaro
Sacerdoti, & Joſue filio Nun,
& principib⁹ patrũ tribuum
29 filiorũ Iſrael. Et dixit Moyſes
ad eos; Si tranſierint filii Gad
& filii Reuben vobiſcum
Jordanem omnes armati ad
bellum coram populo Do-
mini, ſubjectáque fuerit ter-
ra in conſpectu veſtro: da-
bitis eis terrā Galaad in
30 poſſeſſionē. Et ſi non tranſie-
rint armati vobiſcũ: ſuſcipi-
ent poſſeſſionem inter vos in
31 terrā Chanaan. Reſponde-
runtque filii Gad & filii
Reuben, dicentes: Sicut lo-
cutus eſt Dominus ſervis
32 tuis, ita faciemus. Nos tranſ-
ibimus armati ante po-
pulum Domini in terram
Chanaan: & nobiſcum ma-
net poſſeſſio noſtra trans
33 Jordanem. Deditque eis
Moyſes, filiis videlicet Gad
& filiis Reuben, & di-
midiæ tribui Manaſſe filii Jo-
ſeph, regnum Seon regis
Amorræi, & regnum Og regis
Baſan: terram cum urbibus
ſuis per terminos urbium ter-
34 ræ per circuitum. Ædifica-
runtque filii Gad Dibon &
35 Ataroth, & Aroer. Et Ata-
roth Sophan, & Jazer, &
36 Jagbeha. Et Bethnimra &
Betharan, urbes munitas
37 & caulas ovium. Filii au-
tem Reuben ædificaverunt
Eſebon & Eleale, & Caria-
thaim.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

24–37 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

24–37 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

Ædificate vobis urbes pro 24
parvulis veſtris, et caulas pro
pecudibus veſtris: Quod igi-
tur egreſſum eſt ex ore veſtro,
facietis. Dixerunt autem fi- 25
lii Ruben, & filii Gad, et di-
midia tribus Manaſſe Moſi
in hunc modum; Servi tui
facient ſicut dominus meus
præcepit: Parvuli noſtri, 26
& uxores noſtræ, & pecora
noſtra, & jumenta noſtra e-
runt hic in urbibus Galaad;
Servi verò tui tranſibunt, o- 27
mnis expeditus ad bellũ, ante
Dominum ad pugnam, ſicut
Dominus meus locutus eſt.
Et præcepit de eis Moſes E- 28
leazaro ſacerdoti, & Joſue
filio Nun, & capitibus patrũ
tribuum filiorum Iſrael, Di- 29
xitque Moſes illis; Si tranſ-
eant filii Ruben, & filii Gad,
& dimidia tribus Manaſſe
vobiſcum Jordanem, omnis
expeditus ad bellum ante
Dominum, ſubjiciaturq; ter-
ra in conſpectu veſtro, tunc
dabitis illis terram Galaad in
poſſeſſionem. Si verò non 30
tranſierint expediti vobiſcũ,
tunc poſſeſſio illis dabitur in
medio veſtrî in terra Chana-
an. Reſponderúntque filii 31
Ruben, & filii Gad, & dimi-
dia tribus Manaſſe, dicentes;
Quod locutus eſt Dominus
ſervis tuis, ſic faciemus. Nos 32
tranſibimus expediti ante Do-
minum in terram Chanaan, ut
nobis rata ſit poſſeſſio hære-
ditatis noſtræ cis Jordanem.
Dedit itaque illis Moſes, fi- 33
liis Ruben, & filiis Gad, &
dimidiæ tribui Manaſſe fi-
lii Joſeph, regnum Sihon re-
gis Amorrhæi, & regnum
Og regis (f) Baſan, terram
cum urbibus ſuis, cum finibus
urbium terræ per circuitum.
Ædificaverunt autem filii 34
Gad, Dibon, & Ataroth, &
Aroër, Et Atroth-ſaphim, 35
& Jazer, & (g) Jegbaha,
Et Beth-nemera, & Beth-a- 36
ren, urbes munitas, caulas
quoque pecudibus. Filii ve- 37
rò Ruben ædificaverunt He-
ſebon, & Elealam, & Caria-
thaïm,

VER. SAM. (f) Batanæa, (g) excelſa ejus,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * وابنوا لكم قرى لاطفالكم * وحظاير لاغنامكم * وما خرج من فمكم تصنعوه * فقالوا له
25 عبيدك يصنعون كما يامرهم سيدنا * اطفالنا * ونساونا * ومواشينا * وساير بهايمنا يقيمون في بلد
26 الجرس * وعبيدك يعبر منهم كل مجرد للجيش بين يدي الله للحرب كما قال سيدنا * فامر لهم
27 موسي بذلك العازار الامام * ويوسع بن نون * ورووساء اباء جماعة بني اسرايل * وقال ان عبروا
28 معكم الاردن كل رجل مجرد للحرب بين يدي الله حتي يفتح البلد بين ايديكم * فاعطوهم
29 بلد جرس حوزا * وان لم يعبروا مجردين معكم * فليحوزوا فيما بينكم في بلد كنعان *
30 * فاجابوه وقالوا جميعا * ما امر الله به عبيدك فانا صانعوه * فنحن نعبر مجردين بين يدي
31 الله الي بلد كنعان * حتي يحصل لنا حوز نحلتنا من عبر الاردن * فاعطي موسي بني جاد
32 وبني راوبين * ونصف سبط منسا بن يوسف * بلد مملكة سيحون ملك الاموريين * وبلد
33 مملكة عوج ملك البثنية * كل الارض مع قراها التي علي تخومها مستديرا * فبني بنو جاد
34 ديبون * وعطاروث * وعروعير * وعطروث سوفان * ويعزير * ويغبها * وبيت نمرا * وبيت هارون
35 قرية حصينة * وحظاير غنم * وبنو راوبين بنوا حسبون * والعالا * وقرياثايم *
36
37

* Itaque ædificate vobis urbes pro infanti- 24
bus veſtris, & caulas pro ovibus veſtris,
& quod exiit ex ore veſtro, facite. Di- 25
xerunt ei, Servi tui facient quod præcipit
eis dominus noſter. Infantes noſtri, & 26
mulieres noſtræ, & armenta noſtra, &
omnia jumenta noſtra commorabuntur in
regione Gjares: Et ex ſervis tuis tranſi- 27
bit omnis accinctus ad exercitum in con-
ſpectu Dei ad bellũ, ſicut ait dominus
noſter. Commendavit ergò eos Muſa hac 28
de re Elazaro ſacerdoti, & Juſaa filio
Nun, & principibus patrum congrega-
tionis filiorum Iſrail, Et ait; Si tranſie- 29
rint vobiſcũ Jordanē omnes viri accin-
cti ad prælium in cōſpectu Dei, donec ex-
pugnetur regio ante vos, date illis regionē
Gjares in poſſeſſionem. Quòd ſi non tranſ- 30
ierint accincti vobiſcũ, hæreditent inter
vos in regione Chanaan. Reſponderunt ei, 31
& dixerunt ſimul; Quod præcepit
Deus famulis tuis, facturi ſumus. Et nos 32
quidem tranſibimus expediti coram Deo
ad regionē Chanaā, ut acquiram⁹ domi-
niũ poſſeſſionis noſtræ à tranſitu Jorda-
nis. Dedit ergò Muſa filiis Gadh, & filiis 33
Raubin, & dimidiæ tribui Manaſſe filii
Joſeph, regionē regni Sihon regis Amo-
ræorũ, & regionem regni Og regis Bath-
niæ, omnem terrā cum urbibus ejus quæ
erant intra terminos ipſius circunquaque.
Itaque ædificaverunt filii Gadh Dibon, 34
& Ataroth, & Aruir, Et Atroth-So- 35
phan, & Iazir, & Jegbaha, Et Beth- 36
Nemra, & Beth-Haron urbem munitam:
& caulas pecorum. Et filii Raubin ædifi- 37
caverunt Heſbon, & Elala, & Caria-
thaïm,

: Sibmah & ,nomine verſis Mehon Bahal & ,Nebo Et
38 וְאֶת־נְבוֹ וְאֶת־בַּעַל מְעוֹן מוּסַבֹּת שֵׁם וְאֶת־שִׂבְמָה
.ædificaverunt quas urbium nomina nominibus *in* vocaverunt &
וַיִּקְרְאוּ בְשֵׁמֹת אֶת־שְׁמוֹת הֶעָרִים אֲשֶׁר בָּנוּ׃
expulit & ;eã ceperunt & ,Ghilhad in Menaſſeh filii ,Machir filii *iverunt* Et
39 וַיֵּלְכוּ בְּנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה גִּלְעָדָה וַיִּלְכְּדֻהָ וַיּוֹרֶשׁ
Machir Ghilhad Moſeh dedit Et .ea in qui Emoræum
40 אֶת־הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־בָּהּ׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה אֶת־הַגִּלְעָד לְמָכִיר
,*ivit* Menaſſeh filius Jair Et .ea in habitavit & ,Menaſſeh filio
41 בֶּן־מְנַשֶּׁה וַיֵּשֶׁב בָּהּ׃ וְיָאִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה הָלַךְ
Nobach Et .Jair Chavoth eas vocavit & ;eorum villas accepit &
42 וַיִּלְכֹּד אֶת־חַוֺּתֵיהֶם וַיִּקְרָא אֶתְהֶן חַוֺּת יָאִיר׃ וְנֹבַח
.*ſuo nomine in* Nobach *et* vocavit & :ejus *filias* & Chenath cepit & ,*ivit*
הָלַךְ וַיִּלְכֹּד אֶת־קְנָת וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ וַיִּקְרָא לָה נֹבַח בִּשְׁמוֹ׃

CAP. XXXIII. לג

Ægypti terra è ſunt egreſſi qui Iſrael filiorum profectiones Iſtæ
1 אֵלֶּה מַסְעֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר יָצְאוּ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
Moſeh ſcripſit Et .Aharon & ,Moſeh *manu in* ,ſuos exercitus *ad*
2 לְצִבְאֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־
,eorũ profectiones iſtæ Et .Domini *os ſuper* eorũ profectiones *ad* eorũ exitus
מוֹצָאֵיהֶם לְמַסְעֵיהֶם עַל־פִּי יְהוָה וְאֵלֶּה מַסְעֵיהֶם
quinta in primo menſe in Rahameſes è ſunt profecti Et .eorũ exitus *ad*
3 לְמוֹצָאֵיהֶם׃ וַיִּסְעוּ מֵרַעְמְסֵס בַּחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן בַּחֲמִשָּׁה
filii ſunt egreſſi Peſach craſtino à ,primi menſis die decima
עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ הָרִאשׁוֹן מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח יָצְאוּ בְנֵי־
Ægyptii Et .Ægyptiorum omnium oculis in ,excelſa manu in Iſrael
4 יִשְׂרָאֵל בְּיָד רָמָה לְעֵינֵי כָּל־מִצְרָיִם׃ וּמִצְרַיִם
,primogenitũ omnem ,eis *in* Dominus percuſſerat quos *ſepelientes*
מְקַבְּרִים אֵת אֲשֶׁר הִכָּה יְהוָה בָּהֶם כָּל־בְּכוֹר
Iſrael filii ſunt profecti Et .judicia Dominus fecit eorum diis in &
5 וּבֵאלֹהֵיהֶם עָשָׂה יְהוָה שְׁפָטִים׃ וַיִּסְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
,Succoth de ſunt profecti Et .Succoth in ſunt caſtrametati & Rahameſes è
6 מֵרַעְמְסֵס וַיַּחֲנוּ בְּסֻכֹּת׃ וַיִּסְעוּ מִסֻּכֹּת
ſunt profecti Et .deſerti extremo in quæ ,Etham in ſunt caſtrametati &
7 וַיַּחֲנוּ בְאֵתָם אֲשֶׁר בִּקְצֵה הַמִּדְבָּר׃ וַיִּסְעוּ
; Bahalſephon *facies ſuper* quæ ,Pihachiroth *ſuper eſt reverſus &*,Etham de
מֵאֵתָם וַיָּשָׁב עַל־פִּי הַחִירֹת אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בַּעַל צְפוֹן
,*Achiroth faciebus* de ſunt profecti Et.Migdol *aſpect*ᵒ *ad* ſũt caſtrametati &
8 וַיַּחֲנוּ לִפְנֵי מִגְדֹּל׃ וַיִּסְעוּ מִפְּנֵי הַחִירֹת
dierum trium viã ambulaverũt & : deſertũ in maris *medio in* tranſierũt &
וַיַּעַבְרוּ בְתוֹךְ־הַיָּם הַמִּדְבָּרָה וַיֵּלְכוּ דֶּרֶךְ שְׁלֹשֶׁת יָמִים
,Marah de ſunt profecti Et .Marah in ſunt caſtrametati &,Etham *deſerto in*
9 בְּמִדְבַּר אֵתָם וַיַּחֲנוּ בְּמָרָה׃ וַיִּסְעוּ מִמָּרָה
,aquarum *oculi* duodecim Elim in Et .Elim in venerunt &
וַיָּבֹאוּ אֵילִמָה וּבְאֵילִם שְׁתֵּים עֶשְׂרֵה עֵינֹת מַיִם
,Elim ex ſunt profecti Et .ibi ſunt caſtrametati &,palmæ ſeptuaginta &
10 וְשִׁבְעִים תְּמָרִים וַיַּחֲנוּ־שָׁם׃ וַיִּסְעוּ מֵאֵילִם
,Suph mari è ſunt profecti Et .Suph mare *ſuper* ſunt caſtrametati &
11 וַיַּחֲנוּ עַל־יַם־סוּף׃ וַיִּסְעוּ מִיַּם־סוּף
,Sin deſerto à ſunt profecti Et .Sin deſerto in ſunt caſtrametati &
12 וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר־סִין׃ וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר־סִין
.Dophcah in ſunt caſtrametati &
וַיַּחֲנוּ בְּדָפְקָה׃

Verſio VULG. LAT.

38 Et Nabo, & Baalmeon verſis nominibus,Sabama quoque : imponentes vocabula urbibus,quas extruxerant. 39 Porrò filii Machir, filii Manaſſe perrexerunt in Galaad, & vaſtaverunt eam interfecto Amorrhæo habitatore ejᵒ. 40 Dedit ergò Moyſes terrã Galaad Machir filio Manaſſe,quĩ habitavit in ea. 41 Jair autẽ filius Manaſſe abiit & occupavit vicos ejᵒ, quos appellavit Havoth Jair,id eſt, Villas Jair. 42 Nobe quoq; perrexit, & apprehendit Chanath cũ viculis ſuis : vocavitque eam ex nomine ſuo Nobe.

CAP.XXXIII.

1 HÆ ſunt manſiones filiorũ Iſrael, qui egreſſi ſunt de Ægypto per turmas ſuas in manu Moyſi & Aaron, 2 Quas deſcripſit Moyſes juxta caſtrorũ loca, quæ Domini juſſione mutabant. 3 Profecti igitur de Rameſſe menſe primo, quintadecimâ die menſis primi, alterâ die Phaſe, filii Iſrael in manu excelſa, videntibᵒ cunctis Ægyptiis, 4 Et ſepelientibᵒ primogenitos, quos percuſſerat Dominus (nam & in diis eorũ exercuerat ultionẽ,) 5 Caſtrametati ſunt in Soccoth. 6 Et de Soccoth venerunt in Etham,quæ eſt in extremis finibus ſolitudinis. 7 Inde egreſſi venerunt contra Phihahiroth, quæ reſpicit Beelſephon, & caſtrametati ſunt ante Magdalũ. 8 Profectique de Phihahiroth, tranſierunt per mediũ mare in ſolitudinẽ : & ambulantes tribᵒ diebᵒ per deſertum Ethã,caſtrametati ſunt in 9 Mara. Profectiq; de Mara venerunt in Elim, ubi erant duodecim fontes aquarũ, & palmæ ſeptuaginta : ibique 10 caſtrametati ſunt. Sed & inde egreſſi,fixerunt tentoria ſuper Mare rubrum. Profectique de 11 Mari rubro,Caſtrametati ſunt in deſerto Sin. 12 Unde egreſſi, venerunt in Daphca.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

38 Καὶ τὴν Βεελμεὼν, περικεκυκλωμένας, καὶ τὴν Σεβαμά· καὶ ἐπωνόμασαν κατὰ τὰ ὀνόματα αὐτῶν 39 τὰ ὀνόματα τῶν πόλεων, ἃς ᾠκοδόμησαν. Καὶ ἐπορεύθη υἱὸς (φ) Μαχὶρ υἱοῦ Μανασσῆ Γαλαὰδ, καὶ ἔλαβεν αὐτὴν, καὶ ἀπώλεσε τὸν Ἀ- 40 μορραῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν αὐτῇ. Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τὴν Γαλαὰδ τῷ (χ) Μαχὶρ υἱῷ Μα- 41 νασσῆ, καὶ κατῴκησεν ἐκεῖ. (ψ) Καὶ Ἰαῒρ ὁ τοῦ Μανασσῆ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὰς ἐπαύλεις αὐτῶν, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπαύλεις (ω) Ἰ- 42 αΐρ. Καὶ Ναβαῦ ἐπορεύθη, καὶ ἔλαβε τὴν (α) Καὰθ καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ ἐπωνόμασεν αὐτὰς Ναβὼθ ἐκ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ.

Et Beelmeon, circundatas, & Sebama. Et cognominaverunt ſecundùm nomina ſua nomina civitatum,quas ædificaverunt. 38 *Et ivit filius Machir, filii Manaſſe Galaad, & cepit eam, & perdidit Amorrhæum habitantem in ea.* 39 *Et dedit Moyſes Galaad ipſi Machir filio Manaſſe:et habitavit ibi.* 40 *Et Jair filiᵒ Manaſſe ivit, & cepit caulas eorum, & cognominavit ea, Caulas Jair.* 41 *Et Nabay ivit, & cepit Caath, & pagos ejus: & cognominavit eos Naboth ex nomine ſuo.* 42

MS.A.(φ)Μαχεὶρ υἱοῦ Μανασσῆ εἰς Γαλαάδ,(χ)Μαχεὶρ υἱῷ Μανασσῆ, (ψ) Καὶ Ἰαεὶρ ὁ τοῦ Μανασσῆ (ω) Ἰαήρ. (α)Κανάθ

Κεφ. λγ΄.

1 ΚΑὶ οὗτοι οἱ σταθμοὶ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ὡς ἐξῆλθον ἐκ γῆς Αἰγύπτου σὺν δυνάμει αὐ- 2 τῶν ἐν χειρὶ Μωυσῆ καὶ Ἀαρών. Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὰς (α) ἀπάρσεις αὐτῶν, καὶ τοὺς σταθμοὺς αὐτῶν, διὰ ῥήματος κυρίου. καὶ οὗτοι 3 (β) σταθμοὶ τῆς πορείας αὐτῶν. (γ) Ἀπῆραν ἐκ Ῥαμεσσῆ τῷ μηνὶ τῷ πρώτῳ τῇ πεντεκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. τῇ ἐπαύριον τοῦ πάσχα ἐξῆλθον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν χειρὶ ὑψηλῇ ἐναντίον πάντων τῶν Αἰγυπτίων. 4 Καὶ οἱ Αἰγύπτιοι ἔθαπτον ἐξ αὐτῶν τοὺς τεθνηκότας πάντας (δ) οὓς ἐπάταξε κύριος, πᾶν πρωτότοκον ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν ἐποίησε τὴν ἐκδίκησιν κύρι- 5 ος. (ε) Καὶ ἀπάραντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐκ 6 Ῥαμεσσῆ, παρενέβαλον εἰς Σοκχώθ. Καὶ ἀπάραντες ἐκ Σοκχὼθ, παρενέβαλον εἰς 7 Βουθὰν, ὅ ἐστι μέρος τι τῆς ἐρήμου. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Βουθὰν, καὶ παρενέβαλον (ζ) ἐπὶ τὸ στόμα Εἰρὼθ, ὅ ἐστιν ἀπέναντι (η) Βεελσεπφὼν, καὶ 8 παρενέβαλον ἀπέναντι Μαγδώλου. Καὶ ἀπῆραν ἀπέναντι Εἰρὼθ, καὶ διέβησαν μέσον τῆς θαλάσσης εἰς τὴν ἔρημον· καὶ ἐπορεύθησαν ὁδὸν τριῶν ἡμερῶν διὰ τῆς ἐρήμου αὐτοὶ, καὶ 9 παρενέβαλον ἐν Πικρίαις. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Πικριῶν, καὶ ἦλθον εἰς (θ) Αἰλίμ. καὶ ἐν (ι) Αἰλὶμ δώδεκα πηγαὶ (κ) ὑδάτων, καὶ ἑβδομήκοντα στελέχη φοινίκων, καὶ παρενέβα- 10 λον ἐκεῖ παρὰ τὸ ὕδωρ. Καὶ ἀπῆραν ἐξ (λ) Αἰλὶμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ θάλασσαν ἐρυθράν. καὶ ἀπῆραν ἀπὸ θαλάσσης ἐρυ- 11 θρᾶς, Καὶ παρενέβαλον (μ) εἰς τὴν ἔρημον 12 Σίν. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς (ν) ἐρήμου Σὶν, καὶ παρενέβαλον εἰς (ξ) Ῥαφακά.

CAP. XXXIII.

ET hæ ſunt manſiones filiorũ Iſrael, ex quo exierunt de terra Ægypti cum virtute ſua in manu Moyſi, & Aaron. 1 *Et ſcripſit Moyſes promotiones eorum, & manſiones eorum per verbum Domini. Et hæ ſunt manſiones itineris eorum.* 2 *Promoverunt de Rameſſe menſe primo,quintadecimâ die menſis primi. Poſtridiè ipſius Paſchæ exierunt filii Iſrael in manu excelſa coram omnibᵒ Ægyptiis.* 3 *Et Ægyptii ſepeliebant mortuos ex ipſis,omnes quos percuſſerat Dominus, omne primogenitum in terra Ægypto: & in diis eorum fecerat ultionem Dominus.* 4 *Et promovẽtes filii Iſrael de Rameſſe, caſtrametati ſũt in Socchoth.* 5 *Et promovẽtes de Socchoth,caſtrametati ſũt in Buthã: quæ eſt pars quædã deſerti.* 6 *Et promoverũt de Buthan:et caſtrametati ſunt ad os Iroth,quod eſt cõtra Beelſephon: & (a) caſtrametati ſũt è regione Magdoli.* 7 *Et promoverũt cõtra Iroth,& trãſierunt mediũ maris in deſertũ. Et iverũt viã triũ dierũ per deſertũ ipſi: et caſtrametati ſunt in Amaritudinibᵒ.* 8 *Et promoverunt de Amaritudinibᵒ: et venerũt in Ælim. Et in Ælim duodecim fontes aquarũ, et ſeptuaginta arbores palmarũ:et caſtrametati ſũt ibi apud aquã.* 9 *Et promoverũt de Ælim: et caſtrametati ſũt ſuper Mare rubrũ.* 10 *Et promoverũt à Mari rubro:Et caſtrametati ſũt in deſerto Sin.* 11 *Et promoverunt è deſerto Sin: & caſtrametati ſunt in Raphaca.* 12

MS.A (α) ἐπάρσεις (β) οἱ σταθμοὶ (γ) Καὶ ἀπῆραν (δ) ὅσους (ε) Ἀπάραντες (ζ) ἐπὶ στόμα (η) Βεελσεφὼν, (θ) Αἰλείμ. (ι) Αἰλεὶμ (κ) ὑδάτων *ὑδάτων, καὶ (λ) Αἰλείμ, (μ) ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ (ν) ἐρήμου, καὶ (ξ) Ῥαφακάν.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

38 [illegible]
39 [illegible]
40 [illegible]
41 [illegible]
42 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]

Et Nobu, & Baalmon, quæ jam nomen obtinebant, itemque Sebma : & vocaverunt nomina earum juxta nomina civitatum quas extruxerunt. 38 Abierunt etiam filii Machir filii Manaſſe in Gelaad, & obſederunt eam, & peremerunt Amoræos qui erant in ea. 39 Deditque Moſes Gelaad ipſi Machir filio Manaſſe, & habitavit in ea, 40 Et Jair filius Manaſſe abiit, & ſubjugavit oppidula earum, & vocavit ea Oppidula Jair, uſque in hodiernum diem. 41 Nechah etiam abiit, & ſubjugavit Cith ejuſque oppidula, & vocavit eam ex nomine ſuo, Nechah. 42

CAP. XXXIII.

Profectiones filiorum Iſrael.

IStæ ſunt profectiones filiorum Iſrael qui egreſſi ſunt è terra Ægypti juxta exercitus ſuos per manum Moſis & Aharonis. 1 Et ſcripſit Moſes egreſſus eorum & profectiones eorum ex verbo oris Domini. Et hi ſunt egreſſus eorum & profectiones eorum. 2 Itaque profecti ſunt de Reamſis decimo quinto menſis primi poſt paſcha : Egreſſi autem ſunt filii Iſrael per manum Domini in præſentia omnium Ægyptiorum, 3 Dum Æyptii ſepelirent primogenitos quos interfecerat inter eos Dominus : quin & in deos eorum exercuit Dominus judicium. 4 Et profecti ſunt filii Iſrael de Reamſis,& caſtrametati ſunt in Sochoth. 5 Et profecti de Sochoth,caſtra fixerunt in Otham quæ eſt in extremitatibus deſerti. 6 Et profecti de Otham, caſtrametati ſunt ad oſtia foſſæ quæ eſt è regione Baalſephon, & caſtra poſuerunt ante Magdol. 7 Et ſolventes ab oſtiis foſſæ, abierũt per mediũ mare ad deſertum: & procedẽtes itinere triũ dierũ per deſertũ Otham,caſtrametati ſunt in Morath. 8 Et profecti de Morath,venerunt ad Olim. 9 Porrò in Olim erant duodecim fontes aquarum,& ſeptuaginta palmæ,ibique caſtra poſuerunt. Et profecti de Olim, caſtrametati ſunt ſecᵒ mare Suph. 10 Et diſcedentes è mari Suph, caſtra fixerunt in deſerto Sin. 11 Et profecti è deſerto Sin, caſtrametati ſunt in Raphca. 12

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

38 וְיָת נְבוֹ וְיָת בְּעֵל מְעוֹן מַקְּפָן שְׁמָהָן וְיָת שִׂבְמָה וּקְרוֹ בִּשְׁמָהָן יָת שְׁמָהַת קִרְוַיָּא דִּי בְנוֹ׃ 39 וַאֲזַלוּ בְּנֵי מָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה לְגִלְעָד וְכַבְשׁוּהָ וְתָרִיךְ יָת אֱמוֹרָאָה דִּי בַהּ׃ 40 וִיהַב מֹשֶׁה יָת גִּלְעָד לְמָכִיר בַּר מְנַשֶּׁה וִיתִיב בַּהּ׃ 41 וְיָאִיר בַּר מְנַשֶּׁה אֲזַל וּכְבַשׁ יָת כַּפְרָנֵיהוֹן וּקְרָא יַתְהֵין כַּפְרָנֵי יָאִיר׃ 42 וְנֹבַח אֲזַל וּכְבַשׁ יָת קְנָת וְיָת כַּפְרָנָהָא וּקְרָא לַהּ נֹבַח בִּשְׁמֵיהּ׃

לג

1 אִלֵּין מַטְּלָנֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל דִּי נְפַקוּ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְחֵילֵיהוֹן בִּידָא דְמֹשֶׁה וְאַהֲרֹן׃ 2 וּכְתַב מֹשֶׁה יָת מַפְּקָנֵיהוֹן לְמַטְּלָנֵיהוֹן עַל מֵימְרָא דַיְיָ וְאִלֵּין מַטְּלָנֵיהוֹן לְמַפְּקָנֵיהוֹן׃ 3 וּנְטַלוּ מֵרַעְמְסֵס בְּיַרְחָא קַדְמָאָה בַּחֲמִשָּׁא עַסְרָא יוֹמָא לְיַרְחָא קַדְמָאָה מִבָּתַר פִּסְחָא נְפַקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּרֵישׁ גְּלֵי לְעֵינֵי כָּל מִצְרָיִם׃ 4 וּמִצְרָאֵי מְקַבְּרִין יָת דִּי קְטַל יְיָ בְּהוֹן כָּל בּוּכְרָא וּבְטַעֲוָתְהוֹן עֲבַד יְיָ דִּינִין׃ 5 וּנְטַלוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל מֵרַעְמְסֵס וּשְׁרוֹ בְּסֻכּוֹת׃ 6 וּנְטַלוּ מִסֻּכּוֹת וּשְׁרוֹ בְאֵיתָם דִּי בִסְטַר מַדְבְּרָא׃ 7 וּנְטַלוּ מֵאֵיתָם וְתָב עַל פּוּם חִירָתָא דִּי קֳדָם בְּעֵל צְפוֹן וּשְׁרוֹ קֳדָם מִגְדּוֹל׃ 8 וּנְטַלוּ מִן פּוּם חִירָתָא וַעֲבַרוּ בְגוֹ יַמָּא לְמַדְבְּרָא וַאֲזַלוּ מַהֲלַךְ תְּלָתָא יוֹמִין בְּמַדְבְּרָא דְאֵיתָם וּשְׁרוֹ בְּמָרָה׃ 9 וּנְטַלוּ מִמָּרָה וַאֲתוֹ לְאֵילִים וּבְאֵילִים תְּרֵי עֲסַר מַבּוּעִין דְּמַיִן וְשַׁבְעִין דִּקְלִין וּשְׁרוֹ תַמָּן׃ 10 וּנְטַלוּ מֵאֵילִים וּשְׁרוֹ עַל יַמָּא דְסוּף׃ 11 וּנְטַלוּ מִיַּמָּא דְסוּף וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְסִין׃ 12 וּנְטַלוּ מִמַּדְבְּרָא דְסִין וּשְׁרוֹ בְּדָפְקָה׃

38 Et Nebo et Baalmeõ verſis nominibᵒ,et Sabama : et vocaverunt nominibᵒ urbes quas ædificaverãt. 39 Et abierunt filii Machir filii Manaſſe in Galaad,et ſubjecerunt eam:et ejecerunt Amorræum qui ibi erat. 40 Deditq; Moyſes Galaad Machir filio Manaſſe : et habitavit in ea. 41 Jair quoq; filiᵒ Manaſſe abiit, et ſubjecit vicos ejᵒ:et vocavit eos,Vicos Jair. 42 Nobe autem abiit, et ſubjecit Chanath et vicos ejus : et vocavit eam ex nomine ſuo,Nobe.

CAP. XXXIII.

1 HÆ ſunt manſiones filiorũ Iſrael,qui egreſſi ſunt de terrâ Ægypti p turmas ſuas, in manu Moyſi et Aaron. 2 Deſcripſitque Moyſes exitus eorum per profectiones eorum,juxta verbum Dñi:et hæ ſunt profectiones eorũ juxta exitus eorum. 3 Profectiq; ſunt de Ramaſes in menſe primo, quintadecima die menſis primi : alterâ die Phaſe egreſſi ſunt filii Iſrael palã, ante oculos omniũ Ægyptiorũ. 4 Ægyptii autem ſepeliebant omnes primogenitos quos occiderat Dñs in eis: & in idolis eorũ fecit Dñs judicia. 5 Profectiq; ſunt filii Iſrael de Rameſes : et caſtrametati 6 ſunt in Sochoth. Et profecti ſunt de Sochoth: & caſtrametati ſũnt in Ethã, quæ eſt in la7tere deſerti. Et profecti ſunt de Ethan, et reverſi ſunt contra Phiairoth , quæ eſt ante Beelſephon : et caſtrametati 8 ſunt ante Magdalum. Et profecti ſunt de *Phiairoth*,et trãſierunt per mediũ maris in deſertũ:et abierunt itinere trium dierũ per ſolitudinẽ Ethan, et 9 caſtrametati ſunt in Mara. Et profecti ſunt de Mara,et venerunt in Elim: et in Elim erant duodecim fontes aquarum, et ſeptuaginta palmæ, et manſe10runt ibi. Et profecti ſunt de Elim:et caſtrametati ſũt juxta 11 mare rubrum. Et profecti ſunt de mari rubro: et caſtrametati 12 ſunt in deſerto Sin. Et profecti ſunt de deſerto Sin: et caſtrametati ſunt in Dephca.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

38 [illegible]
39 [illegible]
40 [illegible]
41 [illegible]
42 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

38 [illegible]
39 [illegible]
40 [illegible]
41 [illegible]
42 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]

TEXT ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

Et Nebo,et Baalmon(b) verſis nominibus,et Sebama. Appellaveruntq; nominibus nomina urbium quas ædificaverunt. 38 *Iverunt autem filii Machir filii Manaſſe in Galaad, ceperuntq; eam,et expulerunt Amorrhæum qui erat in ea.* 39 *Ideo dedit Moſes Galaad ipſi Machir filio Manaſſe,& habitavit in ea.* 40 *Jair quoq; filius Manaſſe ivit, & cepit vicos eorum, & vocavit illos,Vicos Jair.* 41 *Nobe etiam ivit, & cepit Canath cũ oppidulis ſuis, vocavitq; eam Nobe de nomine ſuo.* 42

CAP. XXXIII.

ISta ſunt itinera filiorum Iſrael ex quo egreſſi ſunt de terra Ægypti, per turmas ſuas,in manu Moſis et Aaronis. 1 *Scripſit enim Moſes egreſſiones eorũ, ſecundùm itinera eorũ juxta verbũ Domini;hæc ſunt autẽ itinera eorũ juxta egreſſiones eorũ.* 2 *Profecti ſunt igitur de Rameſſes menſe primo,decimo quinto die menſis primi: Poſtridie Paſchatis egreſſi ſunt filii Iſrael cum manu excelſa,in oculis omnium Ægyptiorum.* 3 *Ægyptii autem ſepeliebant quos percuſſerat Dominus ex iis,omnes primogenitos: In deos etiam eorum fecerat Dominus judicia.* 4 *Deinde profecti ſunt filii Iſrael de Rameſſes, & caſtrametati ſunt in Sucoth.* 5 *Et profecti ſunt de Sucoth,& caſtrametati ſunt in Etham qui eſt in extremitate deſerti.* 6 *Poſtea profecti ſunt ex Etham, & manſerunt juxta Phihahiroth qui eſt è regione Baalſephon, & caſtrametati ſunt ante Magdal.* 7 *Profecti ſunt autem de Phihahiroth,et tranſierunt per medium maris in deſertũ, iveruntq; iter trium dierum per deſertum Ethã,et caſtrametati ſunt in Mara.* 8 *Profectiq; ſunt ex Mara,& venerunt in Elim: In Elim autẽ erant duodecim fontes aquarum, & ſeptuaginta palmæ : ibique caſtrametati ſunt.* 9 *Et profecti ſunt ex Elim, & caſtrametati ſunt juxta mare rubrum.* 10 *Deinde profecti ſunt è mari rubro,& caſtrametati ſunt in deſerto Sin.* 11 *Profectique de deſerto Sin,caſtrametati ſunt in Daphca.* 12

VER.SAM. (b) in circuitu earum ibi,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

38 * وبنوا * واعل معون معوله اسماهن * وسبما * وذلك انهم سموا القري التي بنوا بما شاوا * ثم
39 مضي بنو ماخير بن منسا الي جرس فملكوها * وطردوا الاموريين الذي فيها * واعطي موسي
40 الجرس لماخير بن منسا * فسكن فيها * ومضي يائير بن منسا * وفتح سوادهن * وسماه سواد يائير *
41 * ومضي نوبح * وفتح قنات وسوادها * وسماها نوبح علي اسمه *
42 * الفصل الثالث والثلثون *
1 * وهذه مراحل بني اسرايل اذ خرجوا من بلد مصر علي جيوشهم بيد موسي وهرون * فكتب
2 موسي خروجهم الي مراحلهم علي قول الله * وهذه مراحلهم لخروجهم * رحلوا من عين شمس
3 في الشهر الاول * في اليوم الخامس عشر منه * وذلك غد الفصح * فخرج بنو اسرايل بيد
4 رفيعة بحضرة جميع المصريين * وهم يدفنون الذين قتلهم الله فيهم من الابكار * وصنع احكاما
5 بمعبوداتهم * ورحلوا من عين شمس * ونزلوا في سكوت * ورحلوا من ثم * ونزلوا في طرف
6 البرية * ورحلوا من ثم * ونزلوا في فوهة حيروث التي بحضرة باعل صفون * ونزلوا بين يدي
7 مجدول * ورحلوا من ثم * وعبروا في وسط البحر الي البرية * ثم ساروا مسافة ثلاثة ايام في برية ايثام *
8 ونزلوا في المرة * ورحلوا منها * وجاوا الي ايليم * وكان فيها اثنا عشر عين ماء وسبعون نخلة *
9 فنزلوا هناك * ورحلوا منها * ونزلوا علي بحر القلزم * ورحلوا من ثم * ونزلوا في برية سين * ورحلوا
10 منها * ونزلوا في دفقا
11
12

Et Nebo, & Baal-Maon, mutatis earum nominibus, & Sebma. Atque id quidem quia nominârunt civitates quas fabricaverant,prout voluerunt. 38 *Deinde abierunt filii Machir filii Manaſſe in Gjares, & expugnârunt eam,ejecerũntque Amoræum qui erat in illa.* 39 *Et dedit Muſa Gjares Machir filio Manaſſe, habitavitque in illa.* 40 *Abiitque Jair filius Manaſſe,& expugnavit caſtella ejus, appellavitque ea,Caſtella Jair.* 41 *Et abiit Nobah, et expugnavit Canath & ſuburbia ejus,et vocavit ea Nobah juxta nomen ſuum.* 42

CAP. XXXIII.

ATque hæ ſunt manſiones filiorum Iſraël quando egreſſi ſunt de regione Ægypti in turmas ſuas per manum Muſæ & Haronis. 1 *Scripſit enim Muſa exitum eorum in manſiones ſuas, juxta ſermonem Dei: et iſtæ ſunt manſiones eorum ab exitu eorũ.* 2 *Profecti ſunt ex Ain-ſemes menſe primo, die quintadecimâ ipſius,hoc eſt poſterâ die Phaſe:exierunt autem filii Iſraël manu elata coram omnibus Ægyptiis,* 3 *Dum ipſi ſepelirent quos interfecerat Deus in ipſis ex primogenitis: fecitque judicia in deos eorum.* 4 *Et profecti ſunt ex Ain-ſemes, & diverſati ſunt in Socoth.* 5 *Et profecti ſunt inde, & caſtrametati ſunt in Itham, in extremitate ſolitudinis.* 6 *Et diſceſſerunt illinc, & commorati ſunt in faucibus Hiroth, quæ eſt ex adverſo Baal-ſephon, et caſtrametati ſunt ante Magdol.* 7 *Et profecti ſunt inde, & tranſierunt per medium mare ad deſertum.* 8 *Poſtea ambulârunt itinere trium dierum per deſertum Itham, diverſatique ſunt in Mara.* *Et diſceſſerunt inde, & venerũntque ad Ilim: erant autem in illa duodecim fontes aquæ, & ſeptuaginta palmæ, commoratique ſunt ibi.* 9 *Et profecti ſunt ex ea, et diverſati ſunt ad mare rubrum.* 10 *Et diſceſſerunt illinc, commoratique ſunt in deſerto Sin.* 11 *Et profecti ſunt ex eo, et caſtrametati ſunt in Dofca.* 12

ספר במדבר: לג

sunt profecti Et .Alus in sunt castrametati &,Dophcah è sunt profecti Et
13 וַיִּסְעוּ מִדָּפְקָה וַיַּחֲנוּ בְּאָלוּשׁ׃ וַיִּסְעוּ 14
populo aqua ibi erat non Et.Rephidim in sunt castrametati &,Alus ex
מֵאָלוּשׁ וַיַּחֲנוּ בִּרְפִידִם וְלֹא־הָיָה שָׁם מַיִם לָעָם
deserto in sunt castrametati &,Rephidim è sunt profecti Et .bibendum ad
15 לִשְׁתּוֹת׃ וַיִּסְעוּ מֵרְפִידִם וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַּר
Chibroth in sunt castrametati & ,Sinai deserto è sunt profecti Et .Sinai
16 סִינָי׃ וַיִּסְעוּ מִמִּדְבַּר סִינָי וַיַּחֲנוּ בְּקִבְרֹת
sunt castrametati & ,Hatthaavah Chibroth è sunt profecti Et.Hatthaavah
17 הַתַּאֲוָה׃ וַיִּסְעוּ מִקִּבְרֹת הַתַּאֲוָה וַיַּחֲנוּ
.Rithmah in sunt castrametati &,Chaseroth è sunt profecti Et.Chaseroth in
18 בַּחֲצֵרֹת׃ וַיִּסְעוּ מֵחֲצֵרֹת וַיַּחֲנוּ בְּרִתְמָה׃
.Peres Rimmon in sunt castrametati &,Rithmah è sunt profecti Et
19 וַיִּסְעוּ מֵרִתְמָה וַיַּחֲנוּ בְּרִמֹּן פָּרֶץ׃
sūt profecti Et.Libnah in sūt castrametati &,Peres Rimmō è sūt profecti Et
20 וַיִּסְעוּ מֵרִמֹּן פָּרֶץ וַיַּחֲנוּ בְּלִבְנָה׃ וַיִּסְעוּ 21
,Rissah è sunt profecti Et .Rissah in sunt castrametati & ,Libnah è
22 מִלִּבְנָה וַיַּחֲנוּ בְּרִסָּה׃ וַיִּסְעוּ מֵרִסָּה
sūt castrametati&,Chehelath è sūt profecti Et.Chehelath i sūt castrametati&
23 וַיַּחֲנוּ בִּקְהֵלָתָה׃ וַיִּסְעוּ מִקְּהֵלָתָה וַיַּחֲנוּ
.Charadah i sūt castrametati &,Sepher mōte è sūt profecti Et .Sepher mōte i
24 בְּהַר־שָׁפֶר׃ וַיִּסְעוּ מֵהַר־שָׁפֶר וַיַּחֲנוּ בַּחֲרָדָה׃
sūt profecti Et.Macheloth in sūt castrametati &,Charadah è sūt profecti Et
25 וַיִּסְעוּ מֵחֲרָדָה וַיַּחֲנוּ בְּמַקְהֵלֹת׃ וַיִּסְעוּ
;Tachath è sunt profecti Et .Tachath in sunt castrametati & ,Macheloth è
27 מִמַּקְהֵלֹת וַיַּחֲנוּ בְּתָחַת׃ וַיִּסְעוּ מִתָּחַת
sūt castrametati &,Tarach è sūt profecti Et .Tarach in sunt castrametati &
28 וַיַּחֲנוּ בְּתָרַח׃ וַיִּסְעוּ מִתָּרַח וַיַּחֲנוּ
.Chasmonah in sunt castrametati &,Mithcah è sunt profecti Et .Mithcah in
29 בְּמִתְקָה׃ וַיִּסְעוּ מִמִּתְקָה וַיַּחֲנוּ בְּחַשְׁמֹנָה׃
sūt profecti Et .Moseroth i sūt castrametati &,Chasmonah è sūt profecti Et
30 וַיִּסְעוּ מֵחַשְׁמֹנָה וַיַּחֲנוּ בְּמֹסֵרוֹת׃ וַיִּסְעוּ 31
,Benejaachā è sūt profecti Et.Jaachā Bene in sūt castrametati&,Moseroth è
32 מִמֹּסֵרוֹת וַיַּחֲנוּ בִּבְנֵי יַעֲקָן׃ וַיִּסְעוּ מִבְּנֵי יַעֲקָן
,Ghidghad Chor è sunt profecti Et .Ghidghad Chor in sunt castrametati & .
33 וַיַּחֲנוּ בְּחֹר הַגִּדְגָּד׃ וַיִּסְעוּ מֵחֹר הַגִּדְגָּד
,Jothbatha ex sunt profecti Et .Jothbatha in sunt castrametati &
34 וַיַּחֲנוּ בְּיָטְבָתָה׃ וַיִּסְעוּ מִיָּטְבָתָה
,Habronah ex sunt profecti Et .Habronah in sunt castrametati &
35 וַיַּחֲנוּ בְּעַבְרֹנָה׃ וַיִּסְעוּ מֵעַבְרֹנָה
,Hesionghaber ex sunt profecti Et .Hesionghaber in sunt castrametati &
36 וַיַּחֲנוּ בְּעֶצְיֹן גָּבֶר׃ וַיִּסְעוּ מֵעֶצְיֹן גָּבֶר
,Cades è sunt profecti Et .Cades *ipsa* ,Sin deserto in sunt castrametati &
37 וַיַּחֲנוּ בְמִדְבַּר־צִן הִוא קָדֵשׁ׃ וַיִּסְעוּ מִקָּדֵשׁ
Aharō ascendit Et .Edō terræ extremo in ,monte Hor in sūt castrametati &
38 וַיַּחֲנוּ בְּהֹר הָהָר בִּקְצֵה אֶרֶץ אֱדוֹם׃ וַיַּעַל אַהֲרֹן
anno in ,ibi est mortuus &,Domini *os super* montem Hor ad sacerdos
הַכֹּהֵן אֶל־הֹר הָהָר עַל־פִּי יְהוָה וַיָּמָת שָׁם בִּשְׁנַת
mense in ,Ægypti terra è Israel *filios egrediendo* quadragesimo
הָאַרְבָּעִים לְצֵאת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּחֹדֶשׁ
centum &,viginti &,trium *filius* Aharon Et .mensis una in quinto
39 הַחֲמִישִׁי בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ׃ וְאַהֲרֹן בֶּן־שָׁלֹשׁ וְעֶשְׂרִים וּמְאַת
.monte Hor in *ipsum moriendo in*,annorum
שָׁנָה בְּמֹתוֹ בְּהֹר הָהָר׃

Versio VULG. LAT.

13 Profectiq; de Daphca, castrametati sunt in Alus. 14 Egressiq; de Alus, in Raphidim fixére tentoria, ubi populo defuit aqua ad bibendũ. 15 Profectiq; de Raphidim, castrametati sunt in deserto Sinai. 16 Sed & de solitudine Sinai egressi, venerunt ad sepulchra Concupiscentiæ. 17 Profectiq; de sepulchris Concupiscentiæ, castrametati sũt in Haseroth. 18 Et de Haseroth, venerũt in Rethma. 19 Profectiq; de Rethma, castrametati sunt in Remmomphares. 20 Unde egressi, venerũt in Lebna. 21 De Lebna, castrametati sunt in Ressa. 22 Egressiq; de Ressa, venerunt in Ceelatha. 23 Unde profecti, castrametati sunt in mõte Sepher. 24 Egressi de monte Sepher, venerunt in Arada. 25 Inde proficiscentes, castrametati sunt in Maceloth. 26 Profectiq; de Maceloth, venerunt in Thahath. 27 De Thahath, castrametati sunt in Thare. 28 Unde egressi, fixére tentoria in Methca. 29 Et de Methca, castrametati sunt in Hesmona. 30 Profectique de Hesmona, venerunt in Moseroth. 31 Et de Moseroth, castrametati sunt in Benejaacan. 32 Profectique de Benejaacan, venerunt in montem Gadgad. 33 Unde profecti, castrametati sunt in Jetebatha. 34 Et de Jetebatha, venerunt in Hebrona. 35 Egressiq; de Hebrona, castrametati sũt in Asiongaber. 36 Inde profecti, venerunt in desertum Sin, hæc est Cades. 37 Egressiq; de Cades, castrametati sunt in monte Hor, in extremis finibus terræ Edom. 38 Ascenditque Aaron sacerdos in montem Hor, jubente Domino: & ibi mortuus est anno quadragesimo egressionis filiorum Israel ex Ægypto, mense quinto, primâ die mensis, 39 Cùm esset annorum centum viginti trium.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

13 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαφακὰ, καὶ παρενέβαλον ἐν Αἰλούς. 14 Καὶ ἀπῆραν ἐξ Αἰλοὺς, καὶ παρενέβαλον ἐν (ο) Ῥαφιδίν· καὶ οὐκ ἦν ἐκεῖ ὕδωρ τῷ λαῷ πιεῖν. 15 Καὶ ἀπῆραν ἐκ (π) Ῥαφιδὶν, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ (ρ) Σινᾶ. 16 Καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σινᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας. 17 Καὶ ἀπῆραν ἐκ μνημάτων τῆς ἐπιθυμίας, καὶ παρενέβαλον ἐν Ἀσηρώθ. 18 Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἀσηρὼθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥαθαμᾶ. 19 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥαθαμᾶ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ῥεμμὼν Φαρές. 20 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Ῥεμμὼν Φαρὲς, καὶ παρενέβαλον (σ) εἰς Λεβωνᾶ. 21 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Λεβωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς (τ) Ῥεσσάν. 22 Καὶ ἀπῆραν ἐκ (υ) Ῥεσσὰν, καὶ παρενέβαλον εἰς (φ) Μακελλάθ. 23 Καὶ ἀπῆραν ἐκ (χ) Μακελλὰθ, καὶ παρενέβαλον (ψ) εἰς Σαφάρ. 24 Καὶ ἀπῆραν ἐκ (ω) Σαφὰρ, 25 καὶ παρενέβαλον (α) εἰς Χαραδάθ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Χαραδὰθ, καὶ παρενέβαλον εἰς 26 Μακηλάθ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μακηλὼθ, καὶ 27 παρενέβαλον εἰς Καταάθ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Καταὰθ, καὶ παρενέβαλον εἰς (β) Ταράθ. 28 Καὶ ἀπῆραν ἐκ (γ) Ταρὰθ, καὶ παρενέβα- 29 λον εἰς Μαθεκκά. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μαθεκ- 30 κὰ, καὶ παρενέβαλον εἰς (δ) Σελμωνᾶ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ (ε) Σελμωνᾶ, καὶ παρενέβαλον 31 εἰς Μασουρούθ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Μασουροὺθ, 32 καὶ παρενέβαλον εἰς (ζ) Βαναία. Καὶ ἀπῆραν ἐκ (η) Βαναία, καὶ παρενέβαλον (θ) εἰς 33 τὸ ὄρος Γαδγάδ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ τοῦ ὄρους Γαδγὰδ, καὶ παρενέβαλον εἰς (ι) Ἐτεβαθά. 34 Καὶ ἀπῆραν ἐξ (κ) Ἐτεβαθὰ, καὶ παρενέ- 35 βαλον εἰς Ἑβρωνά. Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ἑβρω- 36 νὰ, καὶ παρενέβαλον εἰς Γεσιὼν Γάβερ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γεσιὼν Γάβερ, καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ ἐρήμῳ Σίν. καὶ ἀπῆραν ἐκ τῆς ἐρήμου Σὶν, καὶ παρενέβαλον εἰς τὴν ἔρημον Φαράν· αὕτη ἐστὶ Κάδης. 37 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Κάδης, καὶ παρενέβαλον εἰς Ὢρ τὸ ὄρος πλη- 38 σίον γῆς Ἐδώμ. Καὶ ἀνέβη Ἀαρὼν ὁ (λ) ἱερεὺς διὰ προστάγματος κυρίου, καὶ ἀπέθανεν ἐκεῖ ἐν τῷ (μ) τεσσαρακοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐκ γῆς Αἰγύπτου τῷ μηνὶ 39 τῷ πέμπτῳ μιᾷ τοῦ μηνός. Καὶ Ἀαρὼν ἦν τριῶν καὶ εἴκοσι καὶ ἑκατὸν ἐτῶν, ὅτε ἀπέθνησκεν ἐν Ὢρ τῷ ὄρει.

Et promoverunt de Raphaca: & castrametati sunt in Ælus. 13 *Et promoverunt ex Ælus: & castrametati sunt in Raphidin. Et non erat ibi aqua populo bibere.* 14 *Et promoverunt de Raphidin: et castrametati sũt in deserto Sina.* 15 *Et promoverunt è deserto Sina: & castrametati sunt in monumentis Concupiscentiæ.* 16 *Et promoverunt de monumentis Concupiscentiæ: & castrametati sunt in Aseroth.* 17 *Et promoverunt de Aseroth: & castrametati sunt in Rathama.* 18 *Et promoverunt de Rathama: & castrametati sunt in Remmon Phares.* 19 *Et promoverunt de Remmon Phares: & castrametati sũt in Lebona.* 20 *Et promoverunt de Lebona: & castrametati sunt in Ressan.* 21 *Et promoverunt de Ressan: & castrametati sunt in Macellath.* 22 *Et promoverunt de Macellath: & castrametati sunt in Saphar.* 23 *Et promoverunt de Saphar: & castrametati sũt in Charadath.* 24 *Et promoverũt de Charadath: & castrametati sunt in Maceloth.* 25 *Et promoverunt de Maceloth: & castrametati sunt in Cataath.* 26 *Et promoverunt de Cataath: & castrametati sũt in Tarath.* 27 *Et promoverũt de Tarath: et castrametati sunt in Mathecca.* 28 *Et promoverunt de Mathecca: & castrametati sunt in Selmona.* 29 *Et promoverunt de Selmona: & castrametati sũt in Masurath.* 30 *Et promoverũt de Masurath: et castrametati sũt in Banæa.* 31 *Et promoverũt de Banæa: et castrametati sũt in mõte Gadgad.* 32 *Et promoverũt de mõte Gadgad: et castrametati sũt in Etebatha.* 33 *Et promoverũt de Etebatha: et castrametati sunt in Ebrona.* 34 *Et promoverũt de Ebrona: et castrametati sũt in Gesiõ Gaber.* 35 *Et promoverũt de Gesion Gaber: et castrametati sũt in deserto Sin.* 36 *Et promoverũt è deserto Sin: et castrametati sũt in deserto Pharan. Hæc est Cades.* *Et promoverũt è Cades: et castrametati sũt in Or monte prope terrã Edom.* 37 *Et ascendit Aaron sacerdos per præceptũ Domini: et mortuus est ibi in quadragesimo anno exitus filiorũ Israel de terra Ægypti, mense quinto, unã mensis.* 38 *Et Aaron erat trium & viginti & centũ annorũ, quando mortuus est in Or monte.* 39

MS.A. (ο) Ῥαφιδείν· (π) Ῥαφιδεὶν, (ρ) τῇ Σινᾶ. (σ) ἐν (τ) Ῥεσσά. (υ) Ῥεσσά, (φ) Μακελάθ. (χ) Μακελλὰθ, (ψ) ἐν Ἀρσαφάρ. (ω) * Σαρσαφὰρ, (α) ἐπὶ (β) Θαράθ. (γ) Θαρὰθ, (δ) Ἀσελμωνᾶ. (ε) Ἀσελμωνᾶ, (ζ) Βανικάν. (η) Βανικὰν, (θ) εἰς ὄρος (ι) Ἰεταβαθάν. (κ) Ἰεταβαθὰν, (λ) ἱερεὺς * πλησίον τοῦ ὄρους διὰ (μ) τεσσαρακοστῷ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܪܦܩܐ. ܘܫܪܘ ܒܐܠܘܫ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܐܠܘܫ. ܘܫܪܘ ܒܪܦܝܕܝܢ. ܘܠܐ 14
15 ܗܘܘ ܠܗܘܢ ܬܡܢ ܡܝܐ ܠܥܡܐ ܠܡܫܬܐ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܪܦܝܕܝܢ. ܘܫܪܘ ܒܡܕܒܪܐ ܕܣܝܢܝ. *ܘܫܩܠܘ 16
17 ܡܢ ܡܕܒܪܐ ܕܣܝܢܝ. ܘܫܪܘ ܒܩܒܪܐ ܕܪܓܬ ܪܓܝܓܬܐ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܩܒܪܐ ܕܪܓܬ ܪܓܝܓܬܐ. 18
19 ܘܫܪܘ ܒܚܨܪܘܬ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܚܨܪܘܬ. ܘܫܪܘ ܒܪܬܡܐ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܪܬܡܐ. ܘܫܪܘ ܒܪܡܘܢ
20 ܦܪܨ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܪܡܘܢ ܦܪܨ. ܘܫܪܘ ܒܠܒܢܐ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܠܒܢܐ. ܘܫܪܘ ܒܪܣܐ. 21
22 *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܪܣܐ. ܘܫܪܘ ܒܩܗܠܬ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܩܗܠܬ. ܘܫܪܘ ܒܛܘܪܐ ܕܫܦܪ. 23
24 *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܫܦܪ. ܘܫܪܘ ܒܚܪܕܐ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܚܪܕܐ. ܘܫܪܘ ܒܡܩܗܠܘܬ. 25
26 *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܡܩܗܠܘܬ. ܘܫܪܘ ܒܬܚܬ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܬܚܬ. ܘܫܪܘ ܒܬܪܚ. 27
28 *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܬܪܚ. ܘܫܪܘ ܒܡܬܩܐ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܡܬܩܐ. ܘܫܪܘ ܒܚܫܡܘܢܐ. 29
30 *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܚܫܡܘܢܐ. ܘܫܪܘ ܒܡܣܪܘܬ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܡܣܪܘܬ. ܘܫܪܘ ܒܒܢܝ
31 ܝܥܩܢ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܒܢܝ ܝܥܩܢ. ܘܫܪܘ ܒܚܘܪ ܓܕܓܕ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܚܘܪ ܓܕܓܕ. 32
33 ܘܫܪܘ ܒܝܛܒܬ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܝܛܒܬ. ܘܫܪܘ ܒܥܒܪܘܢܐ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܥܒܪܘܢܐ. 34
35 ܘܫܪܘ ܒܥܨܝܘܢ ܓܒܪ. *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܥܨܝܘܢ ܓܒܪ. ܘܫܪܘ ܒܡܕܒܪܐ ܕܨܝܢ ܗܝ ܗܝ ܪܩܡ. 36
37 *ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܪܩܡ. ܘܫܪܘ ܒܛܘܪ ܚܘܪ ܛܘܪܐ ܕܒܣܦܪ ܐܪܥܐ ܕܐܕܘܡ. *ܘܣܠܩ ܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ 38
ܠܛܘܪܐ ܕܚܘܪ ܥܠ ܡܐܡܪܐ ܕܡܪܝܐ. ܘܡܝܬ ܬܡܢ. ܒܫܢܬ ܐܪܒܥܝܢ ܕܡܦܩܗܘܢ ܕܒܢܝ
39 ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ. ܒܚܕ ܒܝܪܚܐ. *ܘܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ ܒܪ ܡܐܐ ܗܘܐ
ܘܥܣܪܝܢ ܘܬܠܬ ܫܢܝܢ. ܟܕ ܡܝܬ ܒܛܘܪ ܚܘܪ.

Et profecti de Raphca, castra fixerunt in Alus. 13 Et profecti de Alus, castrametati sunt in Rephidin: & non erant ibi aquæ populo ad bibendum, 14 Et profecti de Rephidin, castrametati sunt in deserto Sinai. 15 Et profecti è deserto Sinai, castra fixerunt in sepulchris flagrantiũ concupiscentiâ. 16 Et profecti de sepulchris flagrantiũ concupiscentiâ, castrametati sunt in Hasroth. 17 Et profecti de Hasroth, castrametati sunt in Rethma. 18 Et profecti de Rethma, castrametati sunt in Remon-Pares. 19 Et profecti de Remon-Pares, castrametati sunt in Lebna. 20 De Lebna proficiscentes, castra posuerunt in Resa. 21 Profecti de Resa, castrametati sunt in Cahlath. 22 De Cahlath proficiscentes, castra fixerũt in monte Sophar. 23 Et proficiscentes de monte Sophar, castrametati sunt in Hadda. 24 Et profecti de Hadda, castra posuerũt in Machaloth. 25 De Machaloth profecti, castrametati sunt in Tohath. 26 Et proficiscentes de Tohath, castrametati sunt in Tarah. 27 De Tarah solventes, castra fixerunt in Methca. 28 Et de Methca solventes, castra moverunt in Hasmona. 29 Et profecti de Hasmona, castra posuerunt in Masroth. 30 De Masroth proficiscentes, castrametati sunt in Bene-Jacan. 31 Profecti de Bene-Jacan, castra posuerunt in Hor-gadgad. 32 Et proficiscentes de Hor-gadgad, castrametati sunt in Jatbath. 33 Et pofecti de Jatbath, castrametati sunt in Achrona. 34 De Achrona solventes, castra fixerunt in Isinu-gabar. 35 De Isinu-gabar profecti, castrametati sunt in deserto Sin, quæ est Cades. 36 Et solventes de Cades, castra moverunt ad montem Hor qui est in finibus terræ Adum. 37 Ascendit autem Aharon sacerdos juxta verbum oris Domini ad montem Hor, & mortuus est ibi anno quadragesimo ab egressu filiorum Israel ex Ægypto, mense primo, primâ *die* mensis. 38 Aharon verò sacerdos natus erat centum ac viginti tres annos, quando mortuus est in monte Hor. 39

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

13 וּנְטַלוּ מִדָּפְקָה וּשְׁרוֹ בְּאָלוּשׁ׃
14 וּנְטַלוּ מֵאָלוּשׁ וּשְׁרוֹ בִּרְפִידִם וְלָא הֲווֹ תַמָּן מַיָּא לְעַמָּא לְמִשְׁתֵּי׃
15 וּנְטַלוּ מֵרְפִידִם וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְסִינָי׃
16 וּנְטַלוּ מִמַּדְבְּרָא דְסִינָי וּשְׁרוֹ בְּקִבְרֵי דְמַשְׁאֲלֵי׃
17 וּנְטַלוּ מִקִּבְרֵי דְמַשְׁאֲלֵי וּשְׁרוֹ בַּחֲצֵרוֹת׃
18 וּנְטַלוּ מֵחֲצֵרוֹת וּשְׁרוֹ בְּרִתְמָה׃
19 וּנְטַלוּ מֵרִתְמָה וּשְׁרוֹ בְּרִמּוֹן פֶּרֶץ׃
20 וּנְטַלוּ מֵרִמּוֹן פֶּרֶץ וּשְׁרוֹ בְּלִבְנָה׃
21 וּנְטַלוּ מִלִּבְנָה וּשְׁרוֹ בְּרִסָּה׃
22 וּנְטַלוּ מֵרִסָּה וּשְׁרוֹ בִּקְהֵלָתָא׃
23 וּנְטַלוּ מִקְּהֵלָתָא וּשְׁרוֹ בְּהַר־שֶׁפֶר׃
24 וּנְטַלוּ מֵהַר־שֶׁפֶר וּשְׁרוֹ בַּחֲרָדָה׃
25 וּנְטַלוּ מֵחֲרָדָה וּשְׁרוֹ בְּמַקְהֵלוֹת׃
26 וּנְטַלוּ מִמַּקְהֵלוֹת וּשְׁרוֹ בְּתָחַת׃
27 וּנְטַלוּ מִתָּחַת וּשְׁרוֹ בְּתָרַח׃
28 וּנְטַלוּ מִתָּרַח וּשְׁרוֹ בְּמִתְקָה׃
29 וּנְטַלוּ מִמִּתְקָה וּשְׁרוֹ בְּחַשְׁמוֹנָה׃
30 וּנְטַלוּ מֵחַשְׁמוֹנָה וּשְׁרוֹ בְּמוֹסֵרוֹת׃
31 וּנְטַלוּ מִמּוֹסֵרוֹת וּשְׁרוֹ בִּבְנֵי יַעֲקָן׃
32 וּנְטַלוּ מִבְּנֵי יַעֲקָן וּשְׁרוֹ בְּחֹר הַגִּדְגָּד׃
33 וּנְטַלוּ מֵחֹר הַגִּדְגָּד וּשְׁרוֹ בְּיָטְבָתָה׃
34 וּנְטַלוּ מִיָּטְבָתָה וּשְׁרוֹ בְּעַבְרוֹנָה׃
35 וּנְטַלוּ מֵעַבְרוֹנָה וּשְׁרוֹ בְּעֶצְיוֹן גֶּבֶר׃
36 וּנְטַלוּ מֵעֶצְיוֹן גֶּבֶר וּשְׁרוֹ בְּמַדְבְּרָא דְצִן הִיא רְקַם׃
37 וּנְטַלוּ מֵרְקַם וּשְׁרוֹ בְּהוֹר טוּרָא בְּסִיפֵי אַרְעָא דֶאֱדוֹם׃
38 וּסְלֵיק אַהֲרֹן כַּהֲנָא לְהוֹר טוּרָא עַל־מֵימְרָא דַייָ וּמִית תַּמָּן בִּשְׁנַת אַרְבְּעִין לְמִפַּק בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם בְּיַרְחָא חֲמִישָׁאָה בְּחַד לְיַרְחָא׃
39 וְאַהֲרֹן בַּר־מְאָה וְעַסְרִין וּתְלָת שְׁנִין כַּד־מִית בְּהוֹר טוּרָא׃

13 Profectiq; sunt de Dephca: & 14 castrametati sunt in Alus. Et profecti sunt de Alus: & castrametati sunt in Raphidim, & non erant ibi aquæ ut biberet 15 populus. Profectique sunt de Raphidim: et castrametati sunt 16 in deserto Sinai. Profectique sunt de deserto Sinai: & castrametati sunt in sepulchris con- 17 cupiscentium. Et profecti sunt de sepulchris concupiscentiũ: & castrametati sunt in Ase- 18 roth. Et profecti sunt de Aseroth: & castrametati sunt in 19 Rethma. Et profecti sunt de Rethma: et castrametati sunt in 20 Remonphares. Profectiq; sunt de Remonphares: & castra- 21 metati sunt in Lebna. Et profecti sunt de Lebna: & castra- 22 metati sunt in Resa. Et profecti sunt de Resa: & castrametati 23 sunt in Cehalata. Profectique sunt de Cehalata: & castrametati sunt in monte Sapher. 24 Et profecti sunt de monte Sapher: & castrametati sunt in 25 Harada. Profectiq; sunt de Harada: & castrametati sunt in 26 Maceloth. Et profecti sunt de Maceloth: & castrametati sunt 27 in Taath. Profectique sunt de Taath: & castrametati sunt in 28 Thare. Profectique sunt de Thare: & castrametati sunt in 29 Metcha. Et profecti sunt de Metcha: & castrametati sunt 30 in Asemona. Et profecti sunt de Asemona: & castrametati 31 sunt in Moseroth. Profectiq; sunt de Moseroth: & castra- 32 metati sunt in Benejacan. Profectiq; sunt de Benejacan: & castrametati sunt in monte 33 Gadgad. Profectique sunt de Monte Gadgad: & castrame- 34 tati sunt in Jetbatha. Et profecti sunt de Jetbatha: & ca- 35 strametati sunt in Ebrona. Et profecti sunt de Ebrona: & castrametati sunt in Asionga- 36 ber. Et profecti sunt de Asiongaber: & castrametati sunt in deserto Sin, hæc est Cades. 37 Et profecti sunt de Cades: & castrametati sunt in mõte Hor, 38 in finibus terræ Edom. Ascenditque Aaron sacerdos in montem Hor, juxta verbum Domini, & mortuus est ibi: in anno quadragesimo egressionis filiorum Israel de terra Ægypti, in mense quinto in primâ die 39 mensis. Aaron autem centum viginti trium annorum ætatis erat, quando mortuus est in monte Hor.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

13 *ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠃࠐࠒࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠀࠋࠅࠔ * 14 ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠀࠋࠅࠔ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠓࠐࠉࠃࠌ ࠅࠋࠀ ࠄࠉࠄ ࠔࠌ ࠌࠉࠌ ࠋࠏࠌ ࠋࠔࠕࠅࠕ : 15 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠓࠐࠉࠃࠌ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠌࠃࠁࠓ ࠎࠉࠍࠉ : 16 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠌࠃࠁࠓ ࠎࠉࠍࠉ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠒࠁࠓࠕ ࠄࠕࠀࠅࠄ : 17 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠒࠁࠓࠕ ࠄࠕࠀࠅࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠇࠑࠓࠕ : 18 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠇࠑࠓࠕ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠓࠕࠌࠄ : 19 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠓࠕࠌࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠓࠌࠍ ࠐࠓࠑ : 20 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠓࠌࠍ ࠐࠓࠑ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠋࠁࠍࠄ : 21 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠋࠁࠍࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠓࠎࠄ : 22 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠓࠎࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠒࠄࠋࠕࠄ : 23 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠒࠄࠋࠕࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠄࠓ ࠔࠐࠓ : 24 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠄࠓ ࠔࠐࠓ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠇࠓࠃࠄ : 25 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠇࠓࠃࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠌࠒࠄࠋࠕ : 26 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠌࠒࠄࠋࠕ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠕࠇࠕ : 27 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠕࠇࠕ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠕࠓࠇ : 28 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠕࠓࠇ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠌࠕࠒࠄ : 29 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠌࠕࠒࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠇࠔࠌࠍࠄ : 30 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠇࠔࠌࠍࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠌࠎࠓࠅࠕ : 31 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠌࠎࠓࠅࠕ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠁࠍࠉ ࠉࠏࠒࠍ : 32 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠁࠍࠉ ࠉࠏࠒࠍ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠇࠓ ࠄࠂࠃࠂࠃ : 33 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠇࠓ ࠄࠂࠃࠂࠃ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠉࠈࠁࠕࠄ : 34 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠉࠈࠁࠕࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠏࠁࠓࠍࠄ : 35 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠏࠁࠓࠍࠄ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠏࠑࠉࠍ ࠂࠁࠓ : 36 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠏࠑࠉࠍ ࠂࠁࠓ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠌࠃࠁࠓ ࠑࠍ ࠄࠉࠀ ࠒࠃࠔ : 37 * ࠅࠉࠎࠏࠅ ࠌࠒࠃࠔ ࠅࠉࠇࠍࠅ ࠁࠄࠓ ࠄࠄࠓ ࠁࠒࠑࠄ ࠀࠓࠑ ࠀࠃࠅࠌ : 38 * ࠅࠉࠏࠋ ࠀࠄࠓࠍ ࠄࠊࠄࠍ ࠀࠋ ࠄࠓ ࠄࠄࠓ ࠏࠋ ࠐࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠅࠉࠌࠕ ࠔࠌ ࠁࠔࠍࠕ ࠄࠀࠓࠁࠏࠉࠌ ࠋࠑࠀࠕ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠌࠀࠓࠑ ࠌࠑࠓࠉࠌ ࠁࠇࠃࠔ ࠄࠇࠌࠉࠔࠉ ࠁࠀࠇࠃ ࠋࠇࠃࠔ : 39 * ࠅࠀࠄࠓࠍ ࠁࠍ ࠔࠋࠔ ࠅࠏࠔࠓࠉࠌ ࠅࠌࠀࠕ ࠔࠍࠄ ࠁࠌࠕࠅ ࠁࠄࠓ ࠄࠄࠓ :

VERSIO SAMARITANA.

13 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠃࠐࠒࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠀࠋࠅࠔ * 14 ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠀࠋࠅࠔ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠓࠐࠉࠃࠌ ࠅࠋࠀ ࠄࠅࠄ ࠕࠌࠍ ࠌࠉࠌ ࠋࠏࠌࠄ ࠋࠌࠔࠕࠉ : 15 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠓࠐࠉࠃࠌ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠌࠃࠁࠓ ࠎࠉࠍࠉ : 16 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠌࠃࠁࠓ ࠎࠉࠍࠉ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠒࠁࠓࠕ ࠄࠕࠀࠅࠄ : 17 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠒࠁࠓࠕ ࠄࠕࠀࠅࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠇࠑࠓࠕ : 18 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠇࠑࠓࠕ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠓࠕࠌࠄ : 19 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠓࠕࠌࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠓࠌࠍ ࠐࠓࠑ : 20 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠓࠌࠍ ࠐࠓࠑ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠋࠁࠍࠄ : 21 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠋࠁࠍࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠓࠎࠄ : 22 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠓࠎࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠒࠄࠋࠕࠄ : 23 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠒࠄࠋࠕࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠈࠅࠓ ࠔࠐࠓ : 24 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠈࠅࠓ ࠔࠐࠓ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠇࠓࠃࠄ : 25 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠇࠓࠃࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠌࠒࠄࠋࠕ : 26 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠌࠒࠄࠋࠕ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠕࠇࠕ : 27 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠕࠇࠕ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠕࠓࠇ : 28 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠕࠓࠇ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠌࠕࠒࠄ : 29 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠌࠕࠒࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠇࠔࠌࠍࠄ : 30 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠇࠔࠌࠍࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠌࠎࠓࠅࠕ : 31 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠌࠎࠓࠅࠕ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠁࠍࠉ ࠉࠏࠒࠍ : 32 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠁࠍࠉ ࠉࠏࠒࠍ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠈࠅࠓ ࠄࠂࠃࠂࠃ : 33 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠈࠅࠓ ࠄࠂࠃࠂࠃ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠉࠈࠁࠕࠄ : 34 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠉࠈࠁࠕࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠏࠁࠓࠍࠄ : 35 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠏࠁࠓࠍࠄ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠏࠑࠉࠍ ࠂࠁࠓ : 36 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠏࠑࠉࠍ ࠂࠁࠓ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠌࠃࠁࠓ ࠑࠍ ࠄࠉࠀ ࠒࠃࠔ : 37 * ࠅࠍࠈࠋࠅ ࠌࠒࠃࠔ ࠅࠔࠓࠅ ࠁࠈࠅࠓ ࠈࠅࠓࠄ ࠁࠎࠐࠉ ࠀࠓࠏ ࠀࠃࠅࠌ : 38 * ࠅࠎࠋࠒ ࠀࠄࠓࠍ ࠊࠄࠍࠄ ࠋࠈࠅࠓ ࠈࠅࠓࠄ ࠏࠋ ࠌࠉࠌࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠅࠌࠉࠕ ࠕࠌࠍ ࠁࠔࠍࠕ ࠀࠓࠁࠏࠉࠍ ࠋࠌࠐࠒ ࠁࠍࠉ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠌࠀࠓࠏ ࠌࠑࠓࠉࠌ ࠁࠉࠓࠇࠀ ࠇࠌࠉࠔࠀࠄ ࠁࠇࠃ ࠋࠉࠓࠇࠀ : 39 * ࠅࠀࠄࠓࠍ ࠁࠓ ࠌࠀࠄ ࠅࠏࠎࠓࠉࠍ ࠅࠕࠋࠕ ࠔࠍࠉࠍ ࠁࠌࠉࠕࠄ ࠁࠈࠅࠓ ࠈࠅࠓࠄ :

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Postea profecti sunt de Daphca, & castrametati sunt in Elis. 13 *Et profecti ex Elis, castrametati sunt in Raphidim: Non erant autem ibi aquæ populo ad bibendum.* 14 *Et profecti sunt de Raphidim, & castrametati sunt in deserto Sinai.* 15 *Item profecti sunt de deserto Sinai, & castrametati sunt in sepulchris (a) concupiscentiæ.* 16 *Insuper profecti sunt de sepulchris concupiscentiæ, & castrametati sunt in Haseroth.* 17 *Præterea profecti sunt de Haseroth, et castrametati sunt in Rethma.* 18 *Profectiq; de Rethma, castrametati sunt in Remmon-Phares.* 19 *Profecti verò de Remmon-Phares, castrametati sunt in Lebona.* 20 *Profecti autem de Lebona, castrametati sunt in Ressa.* 21 *Deinde profecti de Ressa, castrametati sunt in Celatha.* 22 *Et profecti sunt de Celatha, & castrametati sunt in monte Sepher.* 23 *Et profecti sunt de monte Sepher, & castrametati sunt in Harada.* 24 *Profecti quoq; de Harada, castrametati sunt in Maceloth.* 25 *Profectiq; de Maceloth, castrametati sunt in Thabath.* 26 *Profecti item de Thabath, castrametati sunt in Thare.* 27 *Profecti etiam de Thare, castrametati sunt in Metheca.* 28 *Et profecti sunt de Metheca, & castrametati sunt in Hesmona.* 29 *Et profecti de Hesmona, castrametati sunt in Masiroth.* 30 *Deinde profecti sunt de Masiroth, et castrametati sũt in Bene-jaacan.* 31 *Profecti quoq; de Bene-jaacan, castrametati sũt monte Gadzada.* 32 *Profecti etiã de monte Gadgada, castrametati sunt in Jetebata.* 33 *Et profecti de Jetebata, castrametati sũt in Hebrona.* 34 *Postea profecti de Hebrona, castrametati sunt in Asiongaber.* 35 *Profectiq; de Asiongaber, castrametati sũt in deserto Sin, hæc est Cades.* 36 *Deinde profecti de Cades, castrametati sunt in monte (b) Hor, ad extremitatem terræ Edom.* 37 *Ascendit autem Aaron sacerdos in montem (c) Hor juxta verbum Domini, ibiq; mortuus est, anno quadragesimo exitũs filiorum Israel de terra Ægypti, in mense quinto, in prima mensis.* 38 *Aaron autem natus erat annos centum & viginti tres cum mortuus est in monte (d) Hor.* 39

VER. SAM. (*a*) desiderii (*b*) montani, (*c*) montani (*d*) montani,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * ورحلوا منها * ونزلوا في الوس * ورحلوا منها * ونزلوا في رفيديم * ولم يكن ثم ماء للقوم يشربوه * 14
15 * ورحلوا منها * ونزلوا في برية سيناء * ورحلوا منها * ونزلوا في مقابر المشتهين * ورحلوا منها * 16
17 ونزلوا في حصيروث * ورحلوا منها * ونزلوا في رثما * ورحلوا من ثم * ونزلوا في رمون فارص * ورحلوا 18
19 منها * ونزلوا في لبنا * ورحلوا منها * ونزلوا في رسا * ورحلوا منها * ونزلوا في قهيلاتا * ورحلوا منها * 20 21
22 ونزلوا في جبل سافر * ورحلوا منها * ونزلوا في حرادا * ورحلوا منها * ونزلوا في مقهيلوث * ورحلوا 23
24 منها * ونزلوا في تاحث * ورحلوا منها * ونزلوا في تارح * ورحلوا منها * ونزلوا في متقا * ورحلوا 25
26 منها * ونزلوا في حشمونا * ورحلوا منها * ونزلوا في موسيروث * ورحلوا منها ونزلوا في بني 27
28 يعقان * ورحلوا منها * ونزلوا في حور الجدجاد * ورحلوا منها * ونزلوا في يطباث * ورحلوا 29 30
31 منها * ونزلوا في عبرونا * ورحلوا منها * ونزلوا في عصيون جابر * ورحلوا منها * ونزلوا في 32
33 برية سين * هي رقيم * ورحلوا منها * ونزلوا في جبل هور * في طرف بلد ادوم * فصعد 34
35 هرون الامام الى جبل هور * فمات ثم بامر الله في سنة اربعين لخروج بني اسرايل من 36
37 بلد مصر * في اليوم الاول من الشهر الخامس * وكان له مايه وثلث وعشرون سنة لما 38
39 مات هناك *

Et profecti inde, diversati sunt in Alus. 13 *Et discesserunt ex ea, & commorati sunt Rafidim: & non erat ibi aqua populo, ut biberent.* 14 *Et profecti sunt ex ea, atque diversati in deserto Sinai.* 15 *Et discesserunt ex eo, atque castrametati sunt in sepulchris concupiscentium.* 16 *Et profecti ex eis, morati sunt in Hasiroth.* 17 *Et discesserunt illinc, et manserunt in Rethma.* 18 *Et discesserunt inde, commoratique sunt in Remmon-Phares.* 19 *Et profecti sunt ex ea, diversatique in Lebna.* 20 *Et discedentes ex ea, castrametati sunt in Ressa.* 21 *Et profecti ex ea, manserunt in Cahilatha.* 22 *Et discedentes ex ea, commorati sunt in monte Sapher.* 23 *Et profecti inde, castrametati sunt in Haradha.* 24 *Et profecti ex ea, manserunt in Machiloth.* 25 *Et discesserunt ex ea, atque manserunt in Tahath.* 26 *Profectique ex ea, diversati sunt in Tareh.* 27 *Et discedentes ex ea, commorati sunt in Methca.* 28 *Et profecti sunt ex ea, manseruntque in Hasmuna.* 29 *Et ex ea castra moventes, diversati sunt in Masiroth.* 30 *Inde profecti, manserunt in Bani-Jaacan.* 31 *Et discedentes ex ea, commorati sunt in Hor-Gadgad.* 32 *Profectique sunt ex ea, atque diversati in Jetbath.* 33 *Et discedentes ex ea, manserunt in Abrona.* 34 *Et profecti ex ea, commorati sunt in Azion Gaber.* 35 *Et profecti sunt ex ea, diversatique sunt in deserto Sin, hoc est Racim.* 36 *Et profecti ex eo, manserunt in monte Hor, in ora regionis Adum.* 37 *Ascenditque Aaron sacerdos ad montem Hor, & mortuus est ibi jussu Dei, anno quadragesimo ab exitu filiorum Israel de regione Ægypti, die primo mensis quinti:* 38 *Habebat autem centum viginti tres annos quando mortuus est illic.* 39

terra in ,meridie in *habitans ipse* & ,Harad rex Chenahanæus audivit Et
40 וַיִּשְׁמַע הַכְּנַעֲנִי מֶלֶךְ עֲרָד וְהוּא־יֹשֵׁב בַּנֶּגֶב בְּאֶרֶץ
,monte Hor de sunt profecti Et .Israel *filios veniendo in* ,Chenahan
41 כְּנָעַן בְּבֹא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּסְעוּ מֵהֹר הָהָר
,Salmonah è sunt profecti Et .Salmonah in sunt castrametati &
42 וַיַּחֲנוּ בְּצַלְמֹנָה׃ וַיִּסְעוּ מִצַּלְמֹנָה
sunt castrametati &,Punon è sunt profecti Et.Punon in sunt castrametati&
43 וַיַּחֲנוּ בְּפוּנֹן׃ וַיִּסְעוּ מִפּוּנֹן וַיַּחֲנוּ
Hije in sunt castrametati & ,Oboth ex sunt profecti Et .Oboth in
44 בְּאֹבֹת׃ וַיִּסְעוּ מֵאֹבֹת וַיַּחֲנוּ בְּעִיֵּי
sunt castrametati &,Hijim ex sunt profecti Et.Moab termino in hahabarim
45 הָעֲבָרִים בִּגְבוּל מוֹאָב׃ וַיִּסְעוּ מֵעִיִּים וַיַּחֲנוּ
sunt castrametati & ,Ghad Dibon è sunt profecti Et .Ghad Dibon in
46 בְּדִיבֹן גָּד׃ וַיִּסְעוּ מִדִּיבֹן גָּד וַיַּחֲנוּ
:Diblathaimah Halmon ex sunt profecti Et .Diblathaimah Halmon in
47 בְּעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה׃ וַיִּסְעוּ מֵעַלְמֹן דִּבְלָתָיְמָה
sunt profecti Et .Nebo *facies ad* Habarim montibus in sunt castrametati &
48 וַיַּחֲנוּ בְּהָרֵי הָעֲבָרִים לִפְנֵי נְבוֹ׃ וַיִּסְעוּ
Jarden *super* Moab campestribus in sunt castrametati &,Habarim montib' è
מֵהָרֵי הָעֲבָרִים וַיַּחֲנוּ בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל יַרְדֵּן
Abel ad usq; jesimoth Beth à Jarden *super* sunt castrametati Et .Jerecho
49 יְרֵחוֹ׃ וַיַּחֲנוּ עַל־הַיַּרְדֵּן מִבֵּית הַיְשִׁמֹת עַד אָבֵל
Moseh ad Dominus est locutus Et .Moab campestribus in ,Sittim
50 הַשִּׁטִּים בְּעַרְבֹת מוֹאָב׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה
filios ad Loquere :dicendo ,Jerecho Jarden *super* ,Moab campestribus in
51 בְּעַרְבֹת מוֹאָב עַל־יַרְדֵּן יְרֵחוֹ לֵאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי
ad Jarden *transeuntes* vos Cum :eos ad dices & ,Israel
יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־
,*vestris faciebus* à terræ habitatores omnes *expelletis* Et .Chenahan terram
52 אֶרֶץ כְּנָעַן׃ וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־כָּל־יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם
eorum conflatilium imagines omnes & :eorum *picturas omnes* *perdetis* &
וְאִבַּדְתֶּם אֵת כָּל־מַשְׂכִּיֹּתָם וְאֵת כָּל־צַלְמֵי מַסֵּכֹתָם
,*terram* expelletis Et .*vastabitis* eorum excelsa omnia & ,perdetis
53 תְּאַבֵּדוּ וְאֵת כָּל־בָּמוֹתָם תַּשְׁמִידוּ׃ וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ
hæreditandum ad ,terram dedi vobis quoniam .ea in habitabitis &
וִישַׁבְתֶּם־בָּהּ כִּי לָכֶם נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ לָרֶשֶׁת
.vestras familias *ad* ,*sorte in* terram accipietis hæreditate Et .eam
54 אֹתָהּ׃ וְהִתְנַחַלְתֶּם אֶת־הָאָרֶץ בְּגוֹרָל לְמִשְׁפְּחֹתֵיכֶם
diminuetis pauco & ,ejus hæreditatem multiplicabitis Multo
לָרַב תַּרְבּוּ אֶת־נַחֲלָתוֹ וְלַמְעַט תַּמְעִיט אֶת־
extensiones Ad .erit ei ,sors *ibi ei* egredietur *quod ad*,ej' hæreditatẽ
נַחֲלָתוֹ אֶל אֲשֶׁר־יֵצֵא לוֹ שָׁמָּה הַגּוֹרָל לוֹ יִהְיֶה לְמַטּוֹת
expuleritis non si Et .capietis hæreditatem ,vestrorum patrum
55 אֲבֹתֵיכֶם תִּתְנֶחָלוּ׃ וְאִם־לֹא תוֹרִישׁוּ אֶת־
,eis ex *facietis residuum quod* erit & ,*vestris faciebus* à terræ habitatores
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ מִפְּנֵיכֶם וְהָיָה אֲשֶׁר תּוֹתִירוּ מֵהֶם
afficiet angustiis &;vestris laterib' in spinas in &,vestris oculis in *sicis* in
לְשִׂכִּים בְּעֵינֵיכֶם וְלִצְנִינִם בְּצִדֵּיכֶם וְצָרְרוּ
,erit Et .*ea in habitantes vos qua* ,terram super vos
56 אֶתְכֶם עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בָּהּ׃ וְהָיָה
.vobis faciam ,eis facere *sum imaginatus* quemadmodum
כַּאֲשֶׁר דִּמִּיתִי לַעֲשׂוֹת לָהֶם אֶעֱשֶׂה לָכֶם׃

Versio VULG. LAT.

40 Audivítq; Chananæus rex Arad, qui habitabat ad Meridiem, in terram Chanaan venisse 41 filios Israel. Et profecti de monte Hor, castrametati sunt 42 in Salmona. Unde egressi, venerunt 43 in Phunon. Profectíque de Phunon, castrametati 44 sunt in Oboth. Et de Oboth, venerunt in Ijeabarim, quæ est in finibus Moabitarum. 45 Profectíq; de Ijeabarim, fixêre 46 tentoria in Dibongad. Unde egressi, castrametati sunt 47 in Helmondeblathaim. Egressíq; de Helmondeblathaim, venerunt ad montes Abarim 48 contra Nabo. Profectíq; de montibus Abarim, transierunt ad campestria Moab, supra Jordanem 49 contra Jericho. Ibíq; castrametati sunt de Bethsimoth usq; ad Abelsatim in planioribus locis Moabitarũ, 50 Ubi locutus est Dominus ad 51 Moysen, Præcipe filiis Israel, & dic ad eos; Quando transieritis Jordanem, intrantes 52 terram Chanaan, Disperdite cunctos habitatores terræ illius: confringite titulos, & statuas comminuite, atque 53 omnia excelsa vastate, Mundantes terram, & habitantes in ea. Ego enim dedi vobis 54 illam in possessionem, Quam dividetis vobis sorte. Pluribus dabitis latiorem, & paucis angustiorem. Singulis, ut sors ceciderit, ita tribuetur hæreditas. Per tribus & familias possessio dividetur. 55 Sin autem nolueritis interficere habitatores terræ: qui remanserint, erunt vobis quasi clavi in oculis, & lanceæ in lateribus, & adversabuntur vobis in terra habitationis 56 vestræ: Et quidquid illis cogitaveram facere, vobis faciam.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

40 Καὶ ἀκούσας ὁ Χανανὶς βασιλεὺς Ἀρὰδ, καὶ οὗτος κατῴκει ἐν γῇ Χαναὰν, ὅτε εἰσεπορεύοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. 41 Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὢρ τοῦ ὄρους, καὶ παρενέβαλον (υ) εἰς Σελμωνά. 42 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Σελμωνᾶ, καὶ παρενέβαλον εἰς Φινώ. 43 Καὶ ἀπῆραν ἐκ Φινώ, καὶ παρενέβαλον ἐν Ὠβώθ. 44 Καὶ ἀπῆραν ἐξ Ὠβὼθ, καὶ παρενέβαλον ἐν Γαῒ, ἐν τῷ πέραν ἐπὶ τῶν 45 ὁρίων Μωάβ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γαῒ, καὶ 46 παρενέβαλον εἰς Δαιβὼν Γάδ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Δαιβὼν Γὰδ, καὶ παρενέβαλον 47 (ξ) ἐν Γελμὼν Δεβλαθαίμ. Καὶ ἀπῆραν ἐκ Γελμὼν Δεβλαθαὶμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ τὰ ὄρη τὰ Ἀβαρεὶμ, ἀπέναντι 48 Ναβαῦ. Καὶ ἀπῆραν ἀπὸ ὀρέων Ἀβαρεὶμ, καὶ παρενέβαλον ἐπὶ δυσμῶν Μωάβ, ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ. 49 Καὶ παρενέβαλον παρὰ τὸν Ἰορδάνην ἀναμέσον Αἰσιμὼθ, ἕως (ο) Βελσὰ τὸ κατὰ δυσμὰς 50 Μωάβ. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ (π) παρὰ τοῦ 51 Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν 52 Χαναάν. Καὶ ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν τῇ γῇ πρὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἐξαρεῖτε τὰς σκοπιὰς αὐτῶν, καὶ πάντα τὰ εἴδωλα τὰ χωνευτὰ αὐτῶν ἀπολεῖτε αὐτὰ, καὶ πάσας 53 τὰς στήλας αὐτῶν ἐξαρεῖτε. Καὶ (ρ) ἀπολεῖτε πάντας τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν, καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ, ὑμῖν γὰρ δέ54δωκα τὴν γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ. Καὶ κατακληρονομήσετε τὴν (σ) γῆν αὐτῶν ἐν κλήρῳ κατὰ φυλὰς ὑμῶν· τοῖς πλείοσι πληθυνεῖτε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν, καὶ τοῖς ἐλάττοσιν ἐλαττώσετε τὴν κατάσχεσιν αὐτῶν. εἰς ὃ ἂν ἐξέλθῃ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, ἐκεῖ αὐτοῦ ἔσται, κατὰ φυλὰς πατριῶν 55 ὑμῶν κληρονομήσετε. Ἐὰν δὲ μὴ ἀπολέσητε τοὺς κατοικοῦντας ἐπὶ τῆς γῆς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσται (τ) οὓς ἐὰν καταλίπητε ἐξ αὐτῶν, σκόλοπες ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, καὶ βολίδες ἐν ταῖς πλευραῖς ὑμῶν, καὶ ἐχθρεύσουσιν ὑμῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἐφ᾽ ἣν ὑμεῖς κατ56οικήσετε. Καὶ ἔσται καθότι διεγνώκειν ποιῆσαι αὐτοὺς, ποιήσω ὑμᾶς.

Et audiens Chananæus rex Arad. Et hic habitabat in terra Chanaan; quando ingrediebantur filii Israel. 40 *Et promoverunt de Or monte: & castrametati sunt in Selmona.* 41 *Et promoverunt de Selmona: & castrametati sunt in Phino.* 42 *Et promoverunt è Phino: & castrametati sunt in Oboth.* 43 *Et promoverunt de Oboth: & castrametati sunt in Gai, in ulteriore super fines Moab.* 44 *Et promoverunt de Gai: & castrametati sunt in Dæbon Gad.* 45 *Et promoverunt è Dæbon Gad: & castrametati sunt in Gelmon Deblathæm.* 46 *Et promoverunt è Gelmon Deblathæm: & castrametati sunt super montes Abarim contra Nabay.* 47 *Et promoverunt è montibus Abarim: & castrametati sunt (b) ad Occasum Moab, super Jordanem contra Hiericho.* 48 *Et castrametati sunt apud Jordanem inter Æsimoth usque (c) Belsa, quæ ad Occasum Moab.* 49 *Et locutus est Dominus ad Moysen super Occasum Moab apud Jordanem contra Hiericho, dicens;* 50 *Loquere filiis Israel, & dices ad eos, Vos transitis Jordanem in terram Chanaan.* 51 *Et perdetis omnes habitantes in terra ante faciem vestram: & auferetis speculas eorum, & omnia idola, fusilia eorum perdetis ea: & omnes statuas eorum auferetis.* 52 *Et perdetis omnes inhabitantes terram; & inhabitabitis in ea: Vobis enim dedi terram eorum in sortem.* 53 *Et hæreditabitis terram eorum in sorte per tribus vestras: iis, qui sunt plures, multiplicabitis possessionem eorum; & iis, qui pauciores, minuetis possessionem eorum. Ad quodcunque exierit nomen ejus; ibi illius erit: per tribus familiarum vestrarum hæreditabitis.* 54 *Si autem non perdideritis habitantes super terram à facie vestra; & erunt, quoscunque reliqueritis ex eis, aculei in oculis vestris, & jacula in costis vestris: & adversabuntur vobis super terram, in qua vos habitabitis.* 55 *Et erit, sicut decreveram facere illos, faciam vos.* 56

MS.A. (υ) ἐν (ξ) εἰς (ο) Βελσαττὶμ κατὰ (π) ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου (ρ) ἀπολεῖτε τοὺς (σ) γῆν κληρωτὶ κατὰ (τ) ὅσους ἂν

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

40 ܘܫܡܥ ܟܢܥܢܝܐ ܡܠܟܐ ܕܓܕܪ ܕܝܬܒ ܒܬܝܡܢܐ ܕܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. ܟܕ ܐܬܘ ܒܢܝ
41 ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܗܘܪ. ܘܫܪܘ ܒܨܠܡܘܢܐ. * ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܨܠܡܘܢܐ.
42 43 ܘܫܪܘ ܒܦܝܢܘܢ. * ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܦܝܢܘܢ. ܘܫܪܘ ܒܐܘܒܘܬ. * ܘܫܩܠܘ ܡܢ
44 45 ܐܘܒܘܬ. ܘܫܪܘ ܒܥܝܢܐ ܕܥܒܪܝܐ. * ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܥܝܢܐ ܕܥܒܪܝܐ. ܘܫܪܘ ܒܪܝܒܘܢ
46 47 ܓܕ. * ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܪܝܒܘܢ ܓܕ. ܘܫܪܘ ܒܒܥܠܡܘܢ ܕܒܠܬܝܡ. * ܘܫܩܠܘ
48 ܡܢ ܒܥܠܡܘܢ ܕܒܠܬܝܡ. ܘܫܪܘ ܒܛܘܪܐ ܕܥܒܪܝܐ ܕܩܕܡ ܢܒܘ. * ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܥܒܪܝܐ.
49 ܘܫܪܘ ܒܥܪܒܘܬܐ ܕܡܘܐܒ ܥܠ ܝܘܪܕܢܢ ܕܝܪܝܚܘ. * ܘܫܪܘ ܥܠ ܝܘܪܕܢܢ ܡܢ ܒܝܬ ܐܫܝܡܘܢ
50 ܥܕܡܐ ܠܐܒܠ ܫܛܝܢ ܕܒܥܪܒܘܬܐ ܕܡܘܐܒ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ ܒܥܪܒܘܬܐ ܕܡܘܐܒ ܕܥܠ
51 ܝܘܪܕܢܢ ܕܝܪܝܚܘ. * ܡܠܠ ܥܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܬܘܢ ܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ
52 ܝܘܪܕܢܢ ܠܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. * ܘܬܘܒܕܘܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܝܗ ܕܐܪܥܐ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܘܬܘܒܕܘܢ
ܟܠܗܘܢ ܦܘܠܚܢܝܗܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܨܠܡܐ ܕܡܬܟܬܐ ܕܝܠܗܘܢ ܬܘܒܕܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܒܝܬ ܦܘܠܚܢܐ ܕܝܠܗܘܢ ܬܥܩܪܘܢ.
53 54 * ܘܬܐܪܬܘܢ ܠܐܪܥܐ. ܘܬܬܒܘܢ ܒܗ. ܡܛܠ ܕܠܟܘܢ ܝܗܒܬܗ ܠܐܪܥܐ ܠܡܐܪܬܗ. * ܘܐܪܬܘ
ܐܪܥܐ ܒܦܣܐ ܠܫܪܒܬܟܘܢ. ܠܣܓܝܐܐ ܐܣܓܘ ܝܪܬܘܬܗܘܢ. ܘܠܙܥܘܪܐ ܐܒܨܪܘ ܝܪܬܘܬܗܘܢ.
55 ܠܟܠ ܐܢܫ ܕܢܦܩ ܠܗ ܦܣܐ. ܠܗ ܢܗܘܐ. ܒܫܪܒܬܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ ܬܐܪܬܘܢ. * ܘܐܢ ܠܐ ܬܘܒܕܘܢ ܠܥܡܘܪܝܗ
ܕܐܪܥܐ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܐܝܠܝܢ ܕܬܫܒܩܘܢ ܡܢܗܘܢ ܣܟܐ ܒܥܝܢܝܟܘܢ
56 ܘܡܚܛܐ ܒܓܒܝܟܘܢ. ܘܢܐܠܨܘܢܟܘܢ ܒܐܪܥܐ ܕܐܢܬܘܢ ܥܡܪܝܢ ܒܗ. * ܘܢܗܘܐ ܐܝܟ ܕܐܬܪܥܝܬ
ܠܡܥܒܕ ܠܗܘܢ. ܐܥܒܕ ܠܟܘܢ.

40 Et audivit Chananæus rex Godar, qui habitabat in plaga Meridionali terræ Chanaan, adventum filiorum Israel. 41 Et profecti sunt de monte Hor, & castra posuerunt in Salmona. 42 De Salmona profecti, castrametati sũt in Phinon. 43 Et proficiscentes de Phinon, castra posuerunt in Oboth. 44 De Oboth solventes, castrametati sunt ad fontem Hebræorũ. 45 Et profecti sunt de fonte Hebræorum, & castra posuerunt in Ribon-Gad. 46 Et profecti de Ribon Gad, castrametati sunt in Baalmon-Deblathim. 47 Et profecti de Baalmon-Deblathim, castra fixerunt in monte Hebræorum qui est è regione Nobu. 48 Et profecti de monte Hebræorum, castra fixerunt in Arboth-Moab secus Jordanem Jericho. 49 Posuerunt autem castra secus Jordanem à Beth-Asimon usque ad Obal-Setim quæ est in Arboth-Moab. 50 Et ait Dominus ad Mosen in Arboth-Moab quæ est secus Jordanem Jericho, 51 Loquere cum filiis Israel, & dic eis, Vos transituri estis Jordanem, *ut introëatis* in terram Chanaan; 52 Igitur perdetis omnes incolas terræ à conspectu vestro, & perdetis omnes cultus, cunctaq; simulachra fusilium eorum perdetis, & omnia excelsa eorum eradicabitis. 53 Et hæreditate possidebitis terram, & habitabitis in ea: vobis enim dedi terram illam ut eam hereditario possideatis. 54 Terram autem possidete per sortes familiarum vestrarum: multis augete hæreditatem, & paucis imminuite hæreditatem. Unaquæque tribuum patrum vestrorum, quæ sibi continget sortem possidebunt. 55 Quòd si non perdideritis incolas illius terræ à conspectu vestro, qui remanebunt ex ipsis erunt clavi in oculis vestris, & lanceæ in temporibus vestris, & angent vos in terra quam inhabitabitis. 56 Et ut decreveram facere illis, vobis faciam.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

40 וּשְׁמַע כְּנַעֲנָאָה מַלְכָּא דַעֲרָד וְהוּא־
יָתֵיב בְּדָרוֹמָא בְּאַרְעָא דִכְנַעַן בְּמֵיתֵי
41 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּנְטַלוּ מֵהוֹר טוּרָא
42 וּשְׁרוֹ בְּצַלְמוֹנָה׃ וּנְטַלוּ מִצַּלְמוֹנָה
43 וּשְׁרוֹ בְּפוּנֹן׃ וּנְטַלוּ מִפּוּנֹן
44 וּשְׁרוֹ בְּאֹבוֹת׃ וּנְטַלוּ מֵאֹבוֹת
וּשְׁרוֹ בִּמְגִיזַת עֲבָרָאֵי בִּתְחוּם מוֹאָב׃
45 וּנְטַלוּ מִמְּגִיזָתָא וּשְׁרוֹ בְּדִיבוֹן גָּד׃
46 וּנְטַלוּ מִדִּיבוֹן גָּד וּשְׁרוֹ בְּעַלְמוֹן
47 דִּבְלָתָיְמָה׃ וּנְטַלוּ מֵעַלְמוֹן
דִּבְלָתָיְמָה וּשְׁרוֹ בְּטוּרֵי דַעֲבָרָאֵי
48 דִּקְדָם נְבוֹ׃ וּנְטַלוּ מִטּוּרֵי דַעֲבָרָאֵי
וּשְׁרוֹ בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב עַל יַרְדְּנָא
49 דִירֵיחוֹ׃ וּשְׁרוֹ עַל־יַרְדְּנָא מִבֵּית
יְשִׁימוֹת עַד מֵישַׁר שִׁטִּין בְּמֵישְׁרַיָּא
50 דְמוֹאָב׃ וּמַלֵּיל יְיָ עִם מֹשֶׁה בְּמֵישְׁרַיָּא
דְמוֹאָב עַל־יַרְדְּנָא דִירֵיחוֹ לְמֵימַר׃
51 מַלֵּיל עִם־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן
אֲרֵי־אַתּוּן עָבְרִין יָת־יַרְדְּנָא לְאַרְעָא
52 דִכְנָעַן׃ וּתְתָרְכוּן יָת־כָּל־יָתְבֵי
אַרְעָא מִן קֳדָמֵיכוֹן וּתְאַבְּדוּן יָת כָּל־
בֵּית סִגְדַּתְהוֹן וְיָת כָּל־צַלְמֵי
מַתְּכָתְהוֹן תְּאַבְּדוּן וְיָת כָּל־בָּמָתְהוֹן
53 תְּשֵׁיצוּן׃ וּתְתָרְכוּן יָת־יָתְבֵי אַרְעָא
וְתִתְּבוּן בַּהּ אֲרֵי לְכוֹן יְהָבִית יָת־
54 אַרְעָא לְמֵירַת יָתַהּ׃ וְתַחְסְנוּן יָת־
אַרְעָא בְּעַדְבָּא לְזַרְעֲיָתְכוֹן לְסַגִּיאֵי
תַּסְגּוּן יָת־אַחְסַנְתְּהוֹן וְלִזְעֵירֵי
תַּזְעֲרוּן יָת־אַחְסַנְתֵּיהּ לִדְיִפּוֹק לֵיהּ
תַּמָּן עַדְבָא דִּילֵיהּ יְהֵי לְשִׁבְטֵי
55 אֲבָהָתְכוֹן תַּחְסְנוּן׃ וְאִם לָא תְתָרְכוּן
יָת־יָתְבֵי אַרְעָא מִן־קֳדָמֵיכוֹן וִיהֵי
דְּתַשְׁאֲרוּן מִנְּהוֹן לְסִיעָן נָטְלָן זֵין
לְקִבְלֵיכוֹן וּלְמַשְׁרְיָן מַקְּפָן לְכוֹן
וִיעִיקוּן לְכוֹן עַל־אַרְעָא דִּי אַתּוּן
56 יָתְבִין בַּהּ׃ וִיהֵי כְּמָא דִי־חֲשֵׁבִית
לְמֶעְבַּד לְהוֹן אַעְבֵּיד לְכוֹן׃

Targum ONKELOS.

40 Et audivit Chananæus rex Arad, & ipse habitabat ad meridiem in terra Chanaan, quando veniebant filii Israel. 41 Profectique sunt de monte Hor: & castrametati sunt in Salmona. 42 Et profecti sunt de Salmona: & castrametati sunt 43 in Phunon. Et profecti sunt de Phunon: & castrametati 44 sunt in Oboth. Et profecti sunt de Oboth: & castrametati sunt juxta vada transeuntium, in termino Moab. 45 Profectique sunt de Hiim: & castrametati sunt in Dibon-gad. 46 Profectique sunt de Dibongad: & castrametati sunt in 47 Elmon Deblathaim. Et profecti sunt de Elmon Deblathaim: & castrametati sunt in monte Abarim, contra Nabo. 48 Profectiq; sunt de monte Abarim: & castrametati sunt in campestribus Moab, juxta Jordanem Hiericho. 49 Castrametatique sunt juxta Jordanem de Beth-jesimoth usque ad convallem Setim, in campestrib' 50 Moab. Locutusq; est Dñs cum Moyse in campestribus Moab, juxta Jordanem Hiericho, di51cens. Loquere cum filiis Israel, & dices ad eos: Quando transieritis Jordanem, ad ter52ram Chanaan. Ejicietis habitatores terræ à conspectu vestro; & disperdetis omne templum adorationis eorum: & omnes statuas conflatiles eorum disperdetis; & omnia ex53celsa eorũ vastabitis. Et possidebitis terrã, & habitabitis in ea: quia vobis dedi terram ut 54 possideatis eam. Possidebitisq; terrã sorte per cognationes vestras; pluribus augebitis possessionem suam, & paucioribꝰ diminuetis possessionem suam; unicuiq; ubi sors ei exierit, ibi dabitur possessio ejus: per tribꝰ patrum vestrorũ possidebitis. 55 Si autem non ejeceritis habitatores terræ à conspectu vestro: qui remanserint ex eis, erunt in turmas assumentes arma contra vos, & in castra circundantia vos: & angustiabunt vos in terra in qua vos 56 habitabitis. Et erit, sicut cogitavi facere illis, sic vobis faciam.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Tunc audivit Chananeus rex Arad, (ipse autem habitabat ad Meridiẽ in terra Chanaan) venire filios Israel. 40 *Et profecti sunt de monte (e) Hor & castrametati sunt in Salmona.* 41 *Et profecti sunt de Salmona, & castrametati sunt in Phinan.* 42 *Rursus profecti sunt de Phinan, & castrametati sũt in Oboth.* 43 *Profectiq; ex Oboth, castrametati sunt in (f) Je-abarim ad fines Moab.* 44 *Deinde profecti de (g) Jim, castrametati sunt in Dibõ-Gad.* 45 *Profecti quoq; de Dibõ-Gad, castrametati sunt in Helmon-Deblathima.* 46 *Et profecti sunt Helmon-Deblathima, & castrametati sunt in montibus Abarim è regione Nebo.* 47 *Profecti insuper de montibus Abarim, castrametati sunt in valle Moab juxta Jordanem Jericho.* 48 *Et castrametati sunt prope Iordanẽ à Beth-jesimoth usque ad Abel-Satim in valle Moab.* 49 *Locutus autem est Dominus Mosi in valle Moab juxta Jordanem Jericho, dicens;* 50 *Loquere filiis Israel, dices autem eis; Cùm vos transieritis Jordanem in terram Chanaan,* 51 *Tũ expelletis omnes incolas terræ à facie vestra, destructis quoq; omnes (h) speculas eorum, (i) omnia etiam idola eorum conflatilia perdetis, & omnia excelsa eorũ vastabitis.* 52 *(k) Possidebitis igitur terrã, et habitabitis in ea; vobis enim dedi terrã illam ut possideatis eam.* 53 *Possessionẽ autem terræ inibitis per sortẽ secundùm familias vestras: pluribus augebis hæreditatem eorum, paucioribus verò minues hæreditatem eorum; locus qui cuiq; evenerit sorte, illius erit. Per tribus patrem vestrorum hereditatem capietis.* 54 *Si verò non expuleritis habitatores terræ à facie vestra, tum continget ut quos eorum reliqueritis, sint in aculeos oculis vestris, & in (l) jacula lateribus vestris, affligantq; vos super terrã in qua vos habitabitis.* 55 *Evenietq; ut quemadmodum cogitavi facere illis, faciam vobis.* 56

VER.SAM. (e) montan (f) viculis (g) viculis (h) quietudines (i) omnia etiam simulachra idolorum eorum (k) Expelletis à terra, (l) hamos

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

40 ثم كان خبر ما سمع هناك الكنعاني ملك عراد * وهو ساكن الداروم في بلد كنعان * بمجي
41 42 بني إسرائيل * ورحلوا منها ونزلوا في صلمونا * ورحلوا منها ونزلوا في فونون * ورحلوا منها ونزلوا
43 44 في أبوت * ورحلوا منها * ونزلوا في عيي المجاز * في بلد مآب * ورحلوا منها ونزلوا في ديبون جاد *
45 46 47 ورحلوا منها ونزلوا في علمون دبلاثايما * ورحلوا منها * ونزلوا في جبال عبرين * بين يدي
48 نبو * ورحلوا منها * ونزلوا في بيدا مآب * على أردن ريحا * فنزلوا على الأردن من بيت يسموت
49 50 إلى مرج سطين * وذلك ببيدا مآب * وكلم الله موسى في بيدا مآب * على أردن ريحا قائلا * مر بني
51 52 إسرائيل وقل لهم * إنكم جائزون الأردن إلى بلد كنعان * فاقرضوا جميع أهل البلد من
53 بين أيديكم * وأبيدوا جميع مزخرفاتهم * وأصنام مسبوكاتهم * وبيعهم تفقدوها * وإذا
54 قرضوهم فاسكنوا البلد * فإني قد أعطيتكم إياه * وورثوه بأسهم لعشائركم * للكثير
كثروا نحلته * وأقلوها للقليل * ومن خرج له السهم في أي موضع كان * فليكن له وعلى
55 أسباط آبائكم تورثوه * وإن لم تقرضوا أهل البلد من بين يديكم * فيصير من تبقونه
منهم كإبر في عيونكم * وكمسال في جنوبكم * يضايقونكم في البلد الذي أنتم مقيمون
56 فيه * فيكون مثل ما قصدت أن أصنعه بهم أصنعه بكم *

Accidit etiam ~~fama~~ quam audivit illic Chananæus rex Arad, ille nimirum, qui Meridiem occupat in regione Chanaan, venisse scilicet, filios Israil. 40 *Profectiq; sunt inde, & castrametati in Salmona.* 41 *Et discedentes ex ea, manserunt in Phunon.* 42 *Et profecti ex ea, commorati sunt in Obeth.* 43 *Et ex ea profecti, castrametati sunt in Ai transitu, in regione Moab.* 44 *Et profecti ex ea, manserunt in Dibon-Gadh.* 45 *Et discedentes ex ea, diversati sunt in Almon-Deblathaïma.* 46 *Profectique ex ea, commorati sunt in montibus Abarin corã Nebo.* 47 *Et discesserunt illinc, & castrametati sunt in solitudine Moab, secus Jordanem Riha.* 48 *Diversatique sunt secus Jordanem à Beth-Jesimoth usque ad pratum Settin, eaque est solitudo Moab.* 49 *Locutúsque est Deus ad Musam in solitudine Moab prope Jordanem Riba, dicens;* 50 *Præcipe filiis Israil, & dic eis; Vos transituri estis Jordanem ad regionem Chanaan,* 51 *Consumite omnes habitatores regionis è conspectu vestro, et perdite omnia opera eorum elaborata, & simulachra fusilium eorum, & templa eorum destruite.* 52 *Et cùm consumpseritis eos, habitate in regione: jam enim dedi vobis illam.* 53 *Et dividite eam sortibꝰ in familias vestras: multis multiplicate possessionem, et minuite eam paucis. Et qualis cuicunque locus sorte prodierit, is ejus sit: et juxta tribus patrum vestrorum, dividite illam.* 54 *Quòd si non consumpseritis incolas regionis à conspectu vestro, fient hi quos servabitis ex eis, quasi acus in oculis vestris, & velut styli in lateribus vestris, coarctantes vos in regione in qua commoraturi estis.* 55 *Et fiet, quemadmodum proposueram agere cum illis, agam vobiscum.* 56

ספר במדבר : לד

CAP. XXXIV. לד

;Iſrael filiis Præcipe :dicendo,Moſeh ad Dominus eſt locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה לאמר׃ 2 צו את־בני ישראל
,terra ea,Chenahan terram ad venientes vos Cùm :eos ad dices &
ואמרת אלהם כי־אתם באים אל־הארץ כנען זאת הארץ
erit Et .ſuos terminos ad Chenahan terra;hæreditatē in vobis cadet quæ
אשר תפל לכם בנחלה ארץ כנען לגבלתיה׃ 3 והיה
terminꝰ vobis erit Et.Edom manus ſuper Sin deſerto à meridiei angulus vobis
לכם פאת־נגב ממדבר־צן על־ידי אדום והיה לכם גבול
terminꝰ vobis circumdabitur Et .orientem ad ſalis maris extremo ab,meridiei
נגב מקצה ים־המלח קדמה׃ 4 ונסב לכם הגבול
ejus exitus erunt Et.Sin ad tranſibit & ,ſcorpionū aſcenſum ad ,meridie à
מנגב למעלה עקרבים ועבר צנה והיה תוצאתיו
tranſibit & ,Addar Chaſar egredietur & ;Barneah Cades in meridie à
מנגב לקדש ברנע ויצא חצר־אדר ועבר
erunt &: Ægypti torrentem ad Haſmon ab terminꝰ circumdabitur Et.Haſmon ad
עצמנה׃ 5 ונסב הגבול מעצמון נחלה מצרים והיו
terminꝰ & ,magnū mare vobis erit &,maris terminꝰ Et.mare ad ejꝰ egreſſus
תוצאתיו הימה׃ 6 וגבול ים והיה לכם הים הגדול וגבול
à,aſſignati terminꝰ vobis erit iſte Et maris terminꝰ vobis erit iſte
זה־יהיה לכם גבול ים׃ 7 וזה־יהיה לכם גבול צפון מן־
limitabitis monte Hor Ab .montem Hor vobis limitabitis magno mari
הים הגדל תתאו לכם הר ההר׃ 8 מהר ההר תתאו
egredietur Et .Sedad ad termini exitus erunt Et .Chamath ingrediendum ad
לבא חמת והיו תוצאת הגבל צדדה׃ 9 ויצא
vobis erit Iſte .Henan Chaſar ejus exitus erunt & :Ziphron ad terminus
הגבל זפרנה והיו תוצאתיו חצר עינן זה־יהיה לכם
Chaſar à ,orientem ad terminum in vobis limitabitis Et .aquilonis terminꝰ
גבול צפון׃ 10 והתאויתם לכם לגבול קדמה מחצר
Riblah ad Sepham à terminus deſcendet Et .Sepham ad uſq; Henan
עינן שפמה׃ 11 וירד הגבל משפם הרבלה
maris humerum ſuper percutiet & ,terminus deſcendet & :Hain oriente ab
מקדם לעין וירד הגבל ומחה על־כתף ים־
erunt & ,Jarden ad terminus deſcendet Et .orientem ad Chinereth
כנרת קדמה׃ 12 וירד הגבול הירדנה והיו
ſuos terminos ad terra vobis erit Iſta .ſalis mare ejus exitus
תוצאתיו ים המלח זאת תהיה לכם הארץ לגבלתיה
,terra Hæc :dicendo ,Iſrael filiis Moſeh præcepit Et.circumquaq;
סביב׃ 13 ויצו משה את־בני ישראל לאמר זאת הארץ
dandam ad,Dñs præcepit quam ,ſorte in eam capietis hæreditatem quam
אשר תתנחלו אתה בגורל אשר צוה יהוה לתת
filiorū extenſio acceperunt Quia .extenſionis dimidio & ,extenſionibus novem
לתשעת המטות וחצי המטה׃ 14 כי לקחו מטה בני
Ghaditarum filiorum extenſio & ,ſuorum patrum domum ad Reuben tarum
הראובני לבית אבתם ומטה בני־הגדי
acceperunt ,Menaſſeh tribus dimidia & :ſuorum patrum domum ad;
לבית אבתם וחצי מטה מנשה לקחו
acceperunt ,extenſionis dimidium & ,extenſiones Duæ .ſuam hæreditatem
נחלתם׃ 15 שני המטות וחצי המטה לקחו
ortum ad orientem ad Jerecho Jarden trajectu à ſuam hæreditatem
נחלתם מעבר לירדן ירחו קדמה מזרחה׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. XXXIV.

1 LOcutúſq; eſt Dñs ad Moy- 2 ſen,dicens,Præcipe filiis Iſrael, & dices ad eos; Cùm ingreſſi fueritis terram Chanaan, & in poſſeſſionē vobis ſorte ceciderit, 3 his finibꝰ terminabitur. Pars Meridiana incipiet à ſolitudine Sin, quæ eſt juxta Edom: & habebit terminos contra Orientē 4 Mare ſalſiſſimū. Qui circuibunt auſtralē plagā per aſcenſum Scorpionis, ita ut tranſeāt in Senna, & perveniant à Meridie uſq; ad Cadesbarne, unde egredientur confinia ad villam nomine Adar, & tendent uſq; 5 ad Aſemona. Ibitq; per gyrū terminus ab Aſemona uſque ad torrentē Ægypti, & Maris 6 magni littore finietur. Plaga autē Occidentalis à Mari magno incipiet;et ipſo fine claude- 7 tur. Porrò ad Septentrionalē plagā à Mari magno termini incipient, pervenientes uſq; ad 8 montē altiſſimū, A quo veniēt in Emath uſq; ad terminos Se- 9 dada: Ibúntq; confinia uſq; ad Zephrona, & villā Enan. Hi erunt termini in parte Aquilo- 10 nis. Inde metabuntur fines contra Orientalē plagā de villa E- 11 nan uſq; Sephama, Et de Sephama deſcendent termini in Rebla contra fontē Daphnim: inde pervenient contra Orientē 12 ad mare Cenereth, Et tendent uſq; ad Jordanē, & ad ultimū ſalſiſſimo claudētur Mari. Hanc habebitis terrā ꝑ fines ſuos in 13 circuitu. Præcepitq; Moyſes filiis Iſrael,dicens; Hæc erit terra, quam poſſidebitis ſorte, & quā juſſit Dñs dari novē tribu- 14 bꝰ, & dimidiæ tribui. Tribus enim filiorū Ruben per familias ſuas, & tribꝰ filiorū Gad juxta cognationum numerum, media 15 quoq; tribꝰ Manaſſe, Id eſt, duæ ſemis tribus, acceperunt partē ſuā trans Jordanē contra Jericho ad Orientalem plagam.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. λδ'.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, 2 λέγων, Ἔντειλαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτοὺς, Ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε εἰς τὴν γῆν Χαναὰν, αὕτη ἔσται ὑμῖν εἰς κληρονομίαν, 3 γῆ Χαναὰν σὺν τοῖς ὁρίοις αὐτῆς. Καὶ ἔσται ὑμῖν τὸ κλίτος τὸ πρὸς Λίβα ἀπὸ ἐρήμου Σὶν ἕως ἐχόμενον Ἐδὼμ, καὶ ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια πρὸς Λίβα ἀπὸ μέρους τῆς θαλάσσης 4 τῆς ἁλυκῆς ἀπὸ ἀνατολῶν. Καὶ κυκλώσει ὑμᾶς τὰ ὅρια ἀπὸ Λιβὸς πρὸς ἀνάβασιν Ἀκραβὶν, καὶ παρελεύσεται Ἐννὰκ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ πρὸς Λίβα Κάδης τοῦ Βαρνὴ, καὶ ἐξελεύσεται εἰς ἔπαυλιν Ἀρὰδ, καὶ παρ- 5 ελεύσεται (α) Ἀσεμωνᾶ. Καὶ κυκλώσει τὰ ὅρια ἀπὸ (β) Ἀσεμωνᾶ (γ) χειμάῤῥουν Αἰγύ- 6 πτου, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος ἡ θάλασσα. Καὶ τὰ ὅρια τῆς θαλάσσης ἔσται (δ) ὑμῖν, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ, τοῦτο ἔσται ὑμῖν (ε) τὰ ὅρια 7 τῆς θαλάσσης. Καὶ τοῦτο ἔσται ὑμῖν τὰ ὅρια πρὸς Βοῤῥᾶν· ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης καταμετρήσετε ὑμῖν αὐτοῖς (ζ) παρὰ τὸ ὄ- 8 ρος τὸ ὄρος. Καὶ ἀπὸ τοῦ ὄρους τὸ ὄρος (η) καταμετρήσετε αὐτοῖς, εἰσπορευομένων εἰς (θ) Ἐμὰθ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ τὰ ὅρια (ι) 9 Σαραδάκ. Καὶ ἐξελεύσεται τὰ ὅρια (κ) Δεφρωνὰ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ (λ) Ἀρσεναΐν· 10 τοῦτο ἔσται ὑμῖν ὅρια ἀπὸ Βοῤῥᾶ. Καὶ καταμετρήσετε ὑμῖν (μ) αὐτοῖς τὰ ὅρια ἀνατολῶν 11 ἀπὸ (ν) Ἀρσεναΐν Σεπφαμάρ. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἀπὸ Σεπφαμὰρ Βηλὰ ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ πηγὰς, καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια Βηλὰ ἐπὶ νώτου θαλάσσης Χενέρεθ ἀπὸ 12 ἀνατολῶν. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος θάλασσα ἡ ἁλυκή. Αὕτη ἔσται ὑμῖν ἡ γῆ καὶ τὰ ὅρια 13 αὐτῆς κύκλῳ. Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Αὕτη ἡ γῆ ἣν κατακληρονομήσετε αὐτὴν μετὰ κλήρου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος δοῦναι αὐτὴν ταῖς ἐννέα φυ- 14 λαῖς καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς (ξ) Μανασσῆ. Ὅτι ἔλαβε φυλὴ υἱῶν Ῥουβὴν, καὶ φυλὴ υἱῶν Γὰδ κατ' οἴκους πατριῶν αὐτῶν· καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς (ο) Μανασσῆ ἀπέλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν. 15 Δύο φυλαὶ καὶ ἥμισυ φυλῆς ἔλαβον τοὺς κλήρους αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ ἀπὸ Νότου (π) κατ' ἀνατολάς.

MS.A. (α) Ἀσελμωνᾶ. (β) Σελμωνᾶ (γ) χείμαῤῥον (δ) ὑμῖν, θάλασσα (ε) τὸ ὅριον (ζ) παρὰ τὸ ὄρος. Καὶ ἀπὸ (η) καταμετρηθήσεται (θ) Αἰμὰθ, (ι) Σαλαδάκ. (κ) Ζεφρωνὰ, (λ) Ἀσερναΐν· (μ) ἑαυτοῖς (ν) Ἀσερναΐν (ξ) Μαννασσῆ. (ο) Μαννασσῆ (π) πρὸς ἀνατολάς.

CAP. XXXIV.

ET locutus eſt Dominus ad 1 Moyſen, dicens; Præcipe filiis Iſ- 2 rael, et dices ad eos, Vos ingredimini in terrã Chanaan: Hæc erit vobis in hæreditatē, terra Chanaan cum finibꝰ ejus. Et erit vo- 3 bis latus, quod ad Africū, à deſerto Sin uſq; ad contiguū Edō; et erunt vobis fines ad Africum à parte Maris ſalſi ab Oriente. Et circundabunt vos fines ab 4 Africo ad aſcenſum Acrabin, et pertranſibunt Ennach: et erit tranſitus ejus ad Africū, Cades ipſius Barne; et exibit in villam Arad, et tranſibit Aſemona. Et 5 circundabunt fines ab Aſemona torrentem Ægypti: et erit exitus ejus Mare. Et fines Maris erunt 6 vobis: Mare magnum terminabit. Hoc (a) erit vobis fines Maris. Et 7 hoc erit vobis fines ad Aquilonem: A Mari magno dimetiemini vobis ipſis (b) apud montem, montem. Et à monte montem di- 8 metiemini vobis ipſis, ingredientibus in Emath: et erit exitus ejus fines Saradac. Et egredien- 9 tur fines Dephrona: et erit exitus ejus Arſenain. Hoc erit vobis fines ab Aquilone. Et dimetiemi- 10 ni vobis ipſis fines Orientis ab Arſenain Sepphamar. Et deſcen- 11 dent fines à Sepphamar Bela ab Oriente ad fontes: et deſcendent fines Bela ſuper dorſum maris Chenereth ab Oriente. Et deſcen- 12 dent fines ad Iordanem: et erit exitus Mare ſalſum. Hæc erit vobis terra, et fines ejus in circuitu. Et mandavit Moyſes fi- 13 liis Iſrael, dicens, Hæc eſt terra, quam hæreditabitis eam cum ſorte, quemadmodùm præcepit Dominus dare eam novem tribubus, et dimidiæ tribui Manaſſe. Quoniam accepit tribus filio- 14 rum Ruben, et tribus filiorum Gad ſecundùm domos familiarum eorum: et dimidia tribus Manaſſe receperunt ſortes ſuas. Duæ tribus, et dimidium 15 tribûs acceperunt ſortes ſuas trans Iordanem contra Hiericho ab Auſtro ad Orientem.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]

CAP. XXXIV.

ET locutus eſt Dominus cum Moſe, di- 1 xitq; ad eum; Præcipe filiis Iſrael, & dic 2 eis, Vos ingreſſuri eſtis in terram Chanaan. Hæc eſt terra quæ dividetur vobis in hæreditatem, terra Chanaan cum limitibꝰ ſuis. Erit 3 autē vobis latꝰ Auſtrale à deſerto Sin, prope terminum Adum. Eritq; vobis terminꝰ Me- 4 ridionalis à Suph mari ſalſo ab Oriente, & circuibit terminꝰ veſter à Meridie ad acclivitatem Sepharvim, & tranſibit uſq; ad Sin, erúntq; exitus ejus à Meridie ad Recem ſuperbam, & egredietur ſuper Haſor-Edar, penetrabítq; ad Aſmon: Et flectetur terminus ab 5 Aſmon ad torrentē Ægypti, & erunt exitꝰ ejꝰ uſq; ad mare. Terminꝰ verò maritimꝰ *(id eſt, Occiduus,)* erit vobis mare magnum ejuſq; 6 limes: is erit vobis terminus maritimus. Hic 7 autē erit vobis limes Septentrionalis: à mari magno limites aſſignabitis vobis uſq; ad montem Hor, Et à monte Hor circumſcribe- 8 tis limites uſq; ad ingreſſum Hamath, & excurret terminus ad Sedad, Et exibit terminꝰ 9 ad Zephron, excurretq; ad Haſor-Ainan. Hic erit vobis limes Septentrionalis. Aſſignabitis 10 etiam vobis limitem Orientalē ab Haſor-Ainan ad Sopham, Deſcendétq; limes de So- 11 pham ad Deblath ab Orientali parte In, & deſcendet limes, & innitetur lateri maris Cenarath ab Oriente, Pergetq; limes ad Jorda- 12 nē, & erūt egreſſus ejus ad mare ſalſū. Hæc erit vobis terra cum finibꝰ ſuis per circuitū.

Præcepit itaq; Moſes filiis Iſrael, & dixit 13 ad eos, Hæc eſt terra quam ſortibꝰ dividetis, quam juſſit Dominus dari novem tribubꝰ & dimidiæ tribui. Nam acceperant tribus filio- 14 rum Rubil per familias ſuas, & tribus filiorū Gad per familias ſuas, atq; dimidia tribꝰ Manaſſe, acceperant *inquam*, hæreditatem ſuam. Duæ tribus & dimidia tribus acceperant 15 hæreditatem ſuam cis Jordanem Jericho, ab anteriori parte, ab Oriente.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

לד

1 ומליל יי עם משה למימר׃ 2 פקיד ית בני ישראל ותימר להון ארי אתון עלין לארעא דכנען דא ארעא די תתפלג לכון באחסנא ארעא דכנען לתחומהא׃ 3 ויהי לכון רוח דרומא ממדברא דצן על תחומי אדום ויהי לכון תחום דרומא מסיפי ימא דמלחא קדומא׃ 4 ויסחר לכון תחומא מדרומא למסקנא דעקרבים ויעבר לצין ויהון מפקנוהי מדרומא לרקם גיאה ויפוק לחצר אדר ויעבר לעצמון׃ 5 ויסחר תחומא מעצמון לנחלא דמצרים ויהון מפקנוהי למערבא׃ 6 ותחום מערבא ויהי לכון ימא רבא ותחומא דין יהי לכון תחום מערבא׃ 7 ודין יהי לכון תחום צפונא מן ימא רבא תכונון לכון הור טורא׃ 8 מהור טורא תכונון למעלי חמת ויהון מפקנוהי דתחומא לצדד׃ 9 ויפוק תחומא לזפרון ויהון מפקנוהי לחצר עינן דין יהי לכון תחום צפונא׃ 10 ותכונון לכון לתחום קדומא מחצר עינן לשפם׃ 11 ויחות תחומא משפם לרבלה ממדנח לעין ויחות תחומא וימטי על כיף ים גינסר קדומא׃ 12 ויחות תחומא לירדנא ויהון מפקנוהי ימא דמלחא דא תהי לכון ארעא לתחומהא סחור סחור׃ 13 ופקד משה ית בני ישראל למימר דא ארעא די תחסנון יתה בעדבא די פקד יי למתן לתשעת שבטין ופלגות שבטא׃ 14 ארי קבילו שבטא דבני ראובן לבית אבהתהון ושבטא דבני גד לבית אבהתהון ופלגות שבטא דמנשה קבילו אחסנתהון׃ 15 תרין שבטין ופלגות שבטא קבילו אחסנתהון מעברא לירדנא דירחו קדומא מדנחא׃

Targum ONKELOS.

CAP. XXXIV.

1 LOcutuſq; eſt Dominꝰ cum 2 Moyſe dicens. Præcipe filiis Iſrael, & dices ad eos; Quando ingreſſi fueritis in terrã Chanaan: hæc eſt terra quæ ſorte cadat vobis in poſſeſſionem, terra Chanaan per terminos 3 ejus. Eritq; vobis plaga auſtralis, à deſerto Sin juxta Edom: & erit vobis terminus auſtralis, à finibꝰ maris ſalis ad Ori- 4 entem. Et circuibit vos terminꝰ ab auſtro per aſcenſū ſcorpionum, & tranſibit in Sin; & erunt exitus ejus, ab auſtro in Cades-Barne: & egredietur in Aſaradar, & pertranſi- 5 bit in Aſemon. Et circuibit terminus ab Aſemon, ad torrentem Ægypti: & erunt exi- 6 tus ejus ad *Occidentem*. Terminus autem Occidentalis erit vobis mare magnum, & terminus ejus: hic erit vobis ter- 7 minꝰ Occidentalis. Hic autem erit vobis terminꝰ ſeptentrionalis: à mari magno contra 8 montem Hor. Et à monte Hor uſque ad introitum Hemath: & erunt exitus termini in Se- 9 dada. Et egredietur terminus in Zephron, & erunt exitꝰ ejus uſque ad Aſarenan: Iſte erit 10 vobis terminus Aquilonis. Deſcribetiſque vobis terminum Orientalem, ab Aſarenan in 11 Sephan. Et deſcendet terminus à Sephan in Rebla, ab Oriente fontis: & deſcendet terminus, & pertinget ad littus maris Geneſar ad Orien- 12 tem. Et deſcendet terminus ad Jordanem; & erunt exitus ejus in mare ſalis: Hæc erit vobis terra per terminos ejus in cir- 13 cuitu. Præcepitq; Moyſes filiis Iſrael, dicens: Hæc erit terra quam poſſidebitis ſorte, quam juſſit Dñs dari novem tribubꝰ 14 & dimidiæ tribui. Tribꝰ enim filiorum Reuben, & tribus filiorum Gad, & dimidia tribus Manaſſe, ſuſceperunt poſſeſſionem ſuam juxta cognationes ſuas per domos patrum ſuo- 15 rum. Duæ tribꝰ & dimidia acceperunt hæreditatē ſuā trans Jordanē ad Orientalē plagā.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT.ET VER.SAM Tranſlatio Latina.

CAP. XXXIV.

LOcutus eſt præterea Do- 1 minus Moſi, dicens; Præ- 2 cipe filiis Iſrael, dices autem eis; Cùm vos ingreſſi fueritis in terra Chanaan (illa eſt terra quæ cadet vobis in hæreditatem, terra Chanaan, ſecundū fines ſuos) Tum erit vobis 3 plaga Meridiana à deſerto Sin juxta (a) latera Edom; erit inquam, vobis terminus Meridianus ab extremo maris ſalſi uſq; in Orientem. Circumibit 4 igitur vobis terminus à Meridie in aſcenſum Acrabim, & tranſitum Senna; eritq; exitus ejus à Meridie in Cades-barne, & egredietur verſus (b) vicum Adar, tranſibitq; per Aſemona. Circumibit præterea 5 terminus ab Aſemona in fluvium Ægypti, & exitus ejus erit verſus Occidentem. Ter- 6 minus autem Occidentis erit vobis mare magnum; terminꝰ iſte erit vobis terminus Occidentis. Hic etiā erit vobis ter- 7 minus Septentrionalis; à mari magno deſignabitis vobis montem (c) Hor. Atq; à monte 8 (d) Hor deſcribetis viam Emath; eruntq; exitus ejus, fines Serada. Et egredietur ter- 9 minꝰ verſus Zephron, eritque exitus ejus, oppidum Ænan. Hic erit vobis terminus Septentrionalis. Deſignabitis etiā 10 vobis terminum Orientis ab (e) oppido Ænan uſq; (f) Sephama. Deſcendetq; terminus 11 à (g) Sephama uſque Reblam ab Oriente Ain: deſcendet inquam, terminus iſte, et pertinget ad latꝰ maris (h) Cenereth verſus Orientem. Deſcendet 12 præterea terminus iſte in Jordanem, & erit exitus ejus mare ſalſum. Hæc erit vobis terra juxta terminos ſuos in circuitu. Deinde præcepit Mo- 13 ſes filiis Iſrael, dicens; Hæc eſt terra quam ſorte poſſidebitis, quam præcepit Dominus dari novem tribubus, & dimidiæ tribui. Quoniam acceperunt 14 tribus filiorum Ruben per domos patrum ſuorum, & tribus filiorum Gad per domos patrum ſuorū, & dimidia tribus Manaſſe, acceperunt hæreditatem ſuam. Duæ tribꝰ, 15 & dimidia tribus acceperunt hæreditatem ſuam cis Jordanem-Jericho ad Orientem.

VER.SAM. (a) loca (b) atrium (c) montani. (d) montani (e) atrio (f) Apamiani. (g) Apamiā (h) Geneſar

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * الفصل الرابع والثلثون * وكلم الله موسي قايلا * مر بني اسرايل وقل لهم انكم
2 داخلون الي ارض كنعان * فهذه حدود البلد الذي يحصل لكم نحلة * فيبتدي لكم
3 الحد الجنوبي من برية سين الي جانب ادوم * فيكون من طرف البحيرة الميتة الشرقي * ثم
4 يستدير لكم الحد الجنوبي الي عقربين * ويعبر الي صين * فيكون خروجه الي جنوب رقيم برنع *
5 ويخرج الي رفح * ويصير الي مازل * ويستدير من مازل الي وادي العريش * ويكون خروجه الي
6 البحر * والحد الغربي يكون لكم البحر الكبير وتخمه * وهذا يكون لكم الحد الشمالي * من
7 البحر الكبير تحدون الي جبل هور * ومنه الي حماة * فيكون خروجه الي صداد * ويخرج الي
8 زفرون * وينتهي الي حصار عينان * وتحدون لكم الحد الشرقي * من حصار عينان الي فامية *
9 * وينحدر من فامية الي دفنه من شرقي العين وينحدر ويضرب الي جانب بحر جنسر شرقا * وينزل
10 الي الاردن * ويكون خروجه الي البحيرة الميتة * هذه تكون لكم حدود البلد مستديرا *
11 * فامر موسي بني اسرايل عن قول الله * هذا البلد المحدود تتوزعوه بسهام كما امر الله ان
12 يعطي لتسعة اسباط ونصف * اذ كان سبط راوبين * وسبط جاد * ونصف سبط منسا قد اخذوا
13 لبيوت ابايهم * هذان السبطان والنصف اخذوا نحلهم من عبر اردن ريحا الشرقي *
14
15

CAP. XXXIV.

LOcutus eſt etiam Deus cum Muſa, di- 1 cens; Manda filiis Iſrail, & dicito 2 illis; Quia vos ingreſſuri eſtis in terram Chanaan, hi ſunt termini regionis quam habebitis in poſſeſſionem. Incipiet ergò 3 vobis terminus Meridionalis à deſerto Sin, ad latus Adum, eritque ab ora lacûs mortui Orientali. Tum flectetur vobis 4 Meridies uſque ad duos ſcorpiones, & tranſibit uſque ad Sin, eritque exitus ejus ad Auſtrum Racim-Barne, egredietúrque uſque ad Reſah, procedétque ad Mazel: Et flectetur à Mazel uſque ad vallem 5 Alaris, eritque exitus ejus ad mare. Ter- 6 minus autem Occidentalis erit vobis mare magnum, & fines ejus. Et iſte erit 7 vobis terminus Septentrionalis: A mari magno terminos ponetis uſque ad montem Har, Et ab eo uſque ad Hamat, eritque 8 exitus ejus ad Sadad, Egredietúrque ad 9 Zefron, & perveniet ad arcem Inan. Et 10 conſtituetis vobis terminum Orientalem ab arce Inan ad Phamia, Et tendet à 11 Phamia ad Dafna ex parte Orientali fontis, & deſcendet pergétque ad latus maris Geneſar ad Orientē. Deſcendetq; ad Jor- 12 danem, et erit exitus ejus ad lacum mortuum. Hi erunt vobis termini regionis circuncirca. Præcepitque Muſa filiis Iſrail 13 ex dicto Dei; Iſta eſt regio terminis circunſcripta, quam dividetis ſortibus ſicuti mandavit Deus, ut daretur novem tribubus ac dimidiæ: Cùm tribus Raubin, & 14 tribus Gadh, atque dimidia tribus Manaſſe, jam acceperint pro domibus patrum ſuorum. Hæ duæ tribus ac dimidia ac- 15 ceperunt poſſeſſionem ſuam à ripa Jordanis-Rha Orientali.

16 ,virorum nomina Ista :dicendo ,Mosch ad Dominus est locut' Et
וידבר יהוה אל־משה לאמר׃ אלה שמות האנשים 17
filius Jehosuah &,sacerdos Elhazar :terram vobis hæreditabunt qui
אשר־ינחלו לכם את־הארץ אלעזר הכהן ויהושע בן־
hæreditandum ad capietis extensione ex unū prælatum unum prælatum Et.Nun
18 נון׃ ונשיא אחד נשיא אחד ממטה תקחו לנחל את־
fili' Caleb ,Jehudah Extensioni .virorum nomina ista Et .terram
19 הארץ׃ ואלה שמות האנשים למטה יהודה כלב בן־
.Hammihud filius Semuel ,Simhon filiorum extensioni Et .Jephunneh
20 יפנה׃ ולמטה בני שמעון שמואל בן־עמיהוד׃
,Dan filiorum extensioni Et .Chislon filius Elidad,Binjamin Extensioni
21 22 למטה בנימן אלידד בן־כסלון׃ ולמטה בני־דן
,Menasseh filiorum extensioni,Joseph filiis .Joghli filius Bucchi prælatus
23 נשיא בקי בן־יגלי׃ לבני יוסף למטה בני־מנשה
prælatus ,Ephraim filiorum extensioni Et .Ephod filius Channiel prælatus
24 נשיא חניאל בן־אפד׃ ולמטה בני־אפרים נשיא
Elisaphan prælatus,Zebulun filiorū extensioni Et .Siphtan filius Chemuel
25 קמואל בן־שפטן׃ ולמטה בני־זבולן נשיא אליצפן
filius Palthiel prælatus ,Issachar filiorum extensioni Et .Parnach filius
26 בן־פרנך׃ ולמטה בני־יששכר נשיא פלטיאל בן־
.Selomi filius Achiud prælatus ,Aser filiorum extensioni Et .Hazzan
27 עזן׃ ולמטה בני־אשר נשיא אחיהוד בן־שלמי׃
Isti .Hammihud filius Pedahel prælatus ,Napthali filiorum extensioni Et
28 29 ולמטה בני־נפתלי נשיא פדהאל בן־עמיהוד׃ אלה
.Chenahan terra in Israel filios faciendū hæreditare ad Dñs præcepit quib'
אשר צוה יהוה לנחל את־בני־ישראל בארץ כנען׃

CAP. XXXV. לה

,Jerecho Jardē super,Moab campestribus in Mosch ad Dñs est locutus Et
1 וידבר יהוה אל־משה בערבת מואב על־ירדן ירחו
hæreditate de Levitis dabunt & ,Israel filiis Præcipe :dicendo
2 לאמר׃ צו את־בני ישראל ונתנו ללוים מנחלת
dabitis earū circuit' civitatib' suburbana&:habitādū ad urbes suæ possessionis
אחזתם ערים לשבת ומגרש לערים סביבתיהם תתנו
erunt earum suburbana &;habitandum ad eis urbes erunt Et .Levitis
3 ללוים׃ והיו הערים להם לשבת ומגרשיהם יהיו
,urbium suburbana Et.corū bestiæ omni&,eorum acquisitioni & eorum animali
4 לבהמתם ולרכשם ולכל חיתם׃ ומגרשי הערים
.circumquaq; cubiti mille,forinsec' &,urbis pariete à , Levitis dabitis quæ
אשר תתנו ללוים מקיר העיר וחוצה אלף אמה סביב׃
,cubito in millia duo orientis angulum urbem extra ab metiemini Et
5 ומדתם מחוץ לעיר את־פאת־קדמה אלפים באמה
millia duo ,maris angulum & ,cubito in millia duo ,meridiei angulum &
ואת־פאת־נגב אלפים באמה ואת־פאת־ים אלפים
hoc:medio in civitas Et.cubito in millia duo aquilonis angulum & ,cubito in
באמה ואת פאת צפון אלפים באמה והעיר בתוך זה
,Levitis dabitis quas urbes Et .urbium suburbana eis erit
6 יהיה להם מגרשי הערים׃ ואת הערים אשר תתנו ללוים
:homicida illuc fugiendum ad,dabitis quas ,refugii urbes sex
את שש־ערי המקלט אשר תתנו לנס שמה הרצח
.urbes duas & quadraginta dabitis eas super &
ועליהם תתנו ארבעים ושתים עיר׃

Versio VULG. LAT.

16 Et ait Dñs ad Moysen, 17 Hæc sunt nomina virorum qui terram vobis divident, Eleazar sacerdos, & Josue filius Nun, 18 Et singuli principes de tribubus singulis, 19 Quorū ista sunt vocabula: De tribu Juda, Caleb fili' Jephonē. 20 De tribu Simeon, Samuel filius Ammiud. 21 De tribu Benjamin, Elidad filius Chaselon. 22 De tribu filiorū Dan, Bocci fili' Jogli. 23 Filiorū Joseph, de tribu Manasse, Hanniel fili' Ephod. 24 De tribu Ephraim, Camuel filius Sephthan. 25 De tribu Zabulon, Elisaphan fili' Pharnach. 26 De tribu Issachar, dux Phaltiel filius Ozan. 27 De tribu Aser, Ahiud fili' Salomi. 28 De tribu Nephthali, 29 Phedael fili' Ammiud. Hi sūt, quib' præcepit Dñs, ut dividerēt filiis Israel terrā Chanaā.

CAP. XXXV.

1 HÆc quoq; locutus est Dominus ad Moysen in campestribus Moab supra Jordanem, 2 contra Jericho; Præcipe filiis Israel, ut dent Levitis de possessionibus suis 3 Urbes ad habitandum, & suburbana earū per circuitum: ut ipsi in oppidis maneant, & suburbana sint pecoribus ac jumentis: 4 Quæ à muris civitatum forinsecus, per circuitū, mille passuum spatio tendentur. 5 Contra Orientem duo millia erūt cubiti, & contra Meridiem similiter erunt duo millia: ad mare quoque, quod respicit ad Occidentem, eadem mensura erit, & Septentrionalis plaga æquali termino finietur: eruntque urbes in medio, & foris suburbana. 6 De ipsis autem oppidis, quæ Levitis dabitis, sex erunt in fugitivorum auxilia separata, ut fugiat ad ea qui fuderit sanguinem: & exceptis his, alia quadraginta duo oppida,

Versio GRÆCA LXX. Interp. cum Translatione LATINA.

16 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, 17 Ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν, οἳ κληρονομήσουσιν ὑμῖν τὴν γῆν· Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς καὶ 18 (ρ) Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυή. Καὶ ἄρχοντα ἕνα ἐκ φυλῆς λήψεσθε κατακληρονομῆσαι ὑμῖν τὴν 19 γῆν. Καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν ἀνδρῶν· τῆς 20 φυλῆς Ἰούδα, Χάλεβ υἱὸς Ἰεφοννή. Τῆς φυλῆς Συμεὼν, Σαλαμιὴλ υἱὸς (σ) Σεμιούδ. 21 Τῆς φυλῆς (τ) Βενιαμὶν, Ἐλδὰδ υἱὸς Χα- 22 σλών. Τῆς φυλῆς Δὰν, ἄρχων (υ) Βακχὶρ 23 υἱὸς Ἐγλί. Τῶν υἱῶν Ἰωσὴφ φυλῆς υἱῶν (φ) Μανασσῆ, ἄρχων Ἀνιὴλ υἱὸς (χ) Σουφί. 24 Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἐφραὶμ, ἄρχων Καμουὴλ 25 υἱὸς Σαβαθάν. Τῆς φυλῆς Ζαβουλὼν, ἄρχων 26 Ἐλισαφὰν υἱὸς Φαρνάχ. Τῆς φυλῆς υἱῶν 27 Ἰσσάχαρ, ἄρχων Φαλτιὴλ υἱὸς Ὀζᾶ. Τῆς φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ, ἄρχων (ψ) Ἀχιὼρ υἱὸς Σελε- 28 μί. Τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ, ἄρχων Φαδαὴλ 29 υἱὸς (ω) Ἰαμιούδ. (α) Τούτοις ἐνετείλατο κύριος (β) καταμερίσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Χαναάν.

Et locutus est Domin' ad Moysen, dicens; 17 Hæc sunt nomina virorū; qui in hæreditatem sortietur vobis terram: Eleazar sacerdos, et Jesus fili' Nave. 18 Et principem unū de tribu assumetis ad sortiendū vobis terram. 19 Et hæc sunt nomina virorum. De tribu Juda, Chaleb filius Jephonne. 20 De tribu Symeon, Salamiel filius Semiud. 21 De tribu Benjamin, Eldad filius Chaslon. 22 De tribu Dan, princeps Bacchir filius Egli. 23 De filiis Joseph, de tribu filiorū Manasse, princeps Aniel filius Suphi. 24 De tribu filiorum Ephræm, princeps Camuel filius Sabathan. 25 De tribu Zabulon, princeps Elisaphan filius Pharnach. 26 De tribu filiorū Issachar, princeps Phaltiel filius Oza. 27 De tribu filiorū Aser, princeps Achior filius Selemi. 28 De tribu Nephthali, princeps Phadael filius Jamiud. 29 His mandavit Dominus distribuere filiis Israel in terra Chanaan.

MS.A. (ρ) Ἰησοῦς υἱὸς Ναυή. (σ) Ἐμιούδ. (τ) Βενιαμείν, (υ) Βοκκὶ υἱὸς Ἐκλί. (φ) Μαννασσῆ, (χ) Οὐφίδ. (ψ) Ἀχιὼβ (ω) Ἀμιούδ. (α) Οὗτοι οἷς ἐνετείλατο (β) καταμερίσαι τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ

Κεφ. λε'.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ παρὰ τὸν Ἰορδάνην κατὰ 2 Ἱεριχὼ, λέγων, Σύνταξον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, καὶ δώσουσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ τῶν κλήρων 3 κατασχέσεως αὐτῶν Πόλεις κατοικεῖν· καὶ τὰ προάστεια τῶν πόλεων κύκλῳ αὐτῶν δώσουσι τοῖς Λευίταις. Καὶ (α) ἔσονται αὐτοῖς αἱ πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφορίσματα αὐτῶν ἔσται τοῖς κτήνεσιν (β) αὐτῶν, καὶ πᾶσι τοῖς τετράποσιν αὐ- 4 τῶν. Καὶ τὰ συγκυροῦντα τῶν πόλεων, ἃς δώσετε τοῖς Λευίταις, ἀπὸ τείχους τῆς πόλεως καὶ 5 ἔξω δισχιλίους πήχεις κύκλῳ. Καὶ μετρήσεις ἔξω τῆς πόλεως τὸ κλίτος τὸ πρὸς ἀνατολὰς δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς λίβα δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς θάλασσαν δισχιλίους πήχεις, καὶ τὸ κλίτος τὸ πρὸς βορρᾶν δισχιλίους πήχεις. καὶ ἡ πόλις μέσον τούτου ἔσται ὑμῖν, καὶ τὰ ὅμορα τῶν 6 πόλεων. Καὶ τὰς (γ) πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις, τὰς ἓξ πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων ἃς δώσετε φυγεῖν ἐκεῖ τῷ φονεύσαντι, καὶ πρὸς ταύταις (δ) τεσσαράκοντα καὶ δύο πόλεις.

CAP. XXXV.

1 ET locutus est Dominus ad Moysen super Occasum Moab apud Iordanem contra Hiericho, 2 dicens, Præcipe filiis Israel: & dabunt Levitis de sortibus possessionis ipsorum Civitates habi- 3 tare: & suburbia civitatum in circuitu earum dabunt Levitis. Et erunt civitates eis ad habitandum: et (a) segregationes earum erūt pecorib' eorū, et omnibus quadrupedibus eorū. 4 Et pertinentia ad civitates, quæ dabitis Levitis, à muro civitatis et extra, bis mille cubitos in circuitu. 5 Et metieris extra civitatem latus, quod est ad Orientem, bis mille cubitos: & latus, quod est ad Africum, bis mille cubitos: & latus, quod est ad Mare, bis mille cubitos: & latus, quod est ad Aquilonem, bis mille cubitos. 6 Et civitas medium (b) hujus erit vobis, & confinia civitatū. Et civitates dabitis Levitis, sex ipsas civitates refugiorū; quas dabitis fugere illò homicidam: & ad has, quadraginta & duas civitates.

MS.A. (α) ἔσονται αἱ πόλεις αὐτοῖς κατοικεῖν, (β) αὐτῶν. * Καὶ τὰς (γ) πόλεις ἃς δώσετε (δ) τεσσεράκοντα

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 Locutus est etiam Domin' cum Mose, & dixit ad eum; 17 Hæc sunt nomina virorum qui hæredes instituent vos terræ, Eliazar sacerdos, & Iesus filius Nun. 18 Singulos quoque principes ab unaquaque tribu sumite, ut dividant vobis terram. 19 Hæc verò sunt nomina principium virorum. De tribu Juda, Caleb filius Jophana. 20 De tribu Simeon, Selamuel filius Amihud. 21 De tribu Benjamin, Eldad filius Caslon. 22 De tribu Dan, Baci filius Jagli. 23 De tribu Joseph, de tribu Manasse, Nahlael filius Ephod. 24 De tribu Aphrem, Cemuel filius Sephtan. 25 De tribu Zebolon, Elisaphan filius Pharnach. 26 De tribu Isachar, Phetael filius Asur. 27 De tribu Asur, Ahihud fili' Salomi. 28 De tribu Nephtali, Phedael filius Amihud. 29 Hos præfecit Dominus ut hæredes instituerent filios Israel in terra Canaan.

CAP. XXXV.

1 PRæterea locutus est Dominus cum Mose in Arboth-Moab quæ est secus Jordanem Jericho, dixítque ad eum; 2 Præcipe filiis Israel ut dent Levitis de hæreditate possessionis suæ oppida ad habitandum, & agros oppidorum qui circum ea sunt, dent Levitis. 3 Erúntque eis oppida ad habitandum: agri autem eorum *oppidorum* erunt pro jumentis eorum, & armentis eorum, cunctísque eorum animantibus. 4 Porrò agri oppidorum quos dabitis Levitis, à muro oppidi forinsecùs mille cubitis circunquaque *porrigentur*. 5 Dimetire quoque foris extra oppidum ad latus Orientale, duo millia cubitorum; & ad latus Australe; duo millia cubitorū; & ad lat' Occidentale, duo millia cubitorū; & ad latus Septentrionale, duo millia cubitorum; oppido medium locum tenente. Hæc erit vobis oppidorum extensio. 6 Et de oppidis quæ dabitis Levitis, sex oppida refugii erunt vobis, ut illuc fugiat possit homicida qui proximum suum invitus occiderit. Et iis adjicite quadraginta duo oppida;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

16 ומליל יי עם משה למימר׃ 17 אלין שמהת גבריא די יחסנון לכון ית ארעא אלעזר כהנא ויהושע בר נון׃ 18 ורבא חד רבא חד משבטא תסבון לאחסנא ית ארעא׃ 19 ואלין שמהת גבריא לשבטא דיהודה כלב בר יפנה׃ 20 ולשבטא דבני שמעון שמואל בר עמיהוד׃ 21 לשבטא דבנימן אלידד בר כסלון׃ 22 ולשבטא דבני דן רבא בקי בר יגלי׃ 23 לבני יוסף לשבטא דבני מנשה רבא חניאל בר אפוד׃ 24 ולשבטא דבני אפרים רבא קמואל בר שפטן׃ 25 לשבטא דבני זבולן רבא אליצפן בר פרנך׃ 26 ולשבטא דבני יששכר רבא פלטיאל בר עזן׃ 27 ולשבטא דבני אשר רבא אחיהוד בר שלומי׃ 28 ולשבטא דבני נפתלי רבא פדהאל בר עמיהוד׃ 29 אלין די פקיד יי לאחסנא ית בני ישראל בארעא דכנען׃

לה

1 ומליל יי עם משה במישריא דמואב על ירדנא דירחו למימר׃ 2 פקיד ית בני ישראל ויתנון לליואי מאחסנת אחודתהון קרוין למתב ורוח לקרויא סחרניהון תתנון לליואי׃ 3 ויהון קרויא להון למתב ורוחיהון יהון לבעיריהון ולקניניהון ולכל חיותהון׃ 4 ורוחי קרויא די תתנון לליואי מכותל קרתא ולברא אלף אמין סחור סחור׃ 5 ותמשחון מברא לקרתא ית רוח קדומא תרין אלפין אמין וית רוח דרומא תרין אלפין אמין וית רוח מערבא תרין אלפין אמין וית רוח צפונא תרין אלפין אמין וקרתא במציעא דין יהי להון רוחי קרויא׃ 6 וית קרויא די תתנון לליואי ית שית קרוי שזבותא די תתנון למערק תמן קטולא ועליהון תתנון ארבעין ותרתין קרוין׃

Targum ONKELOS.

16 Locutúsq; est Dñs cum Moyse 17 dicens. Hæc sunt nomina virorū, qui divident vobis possessiones terræ: Eleazar sacerdos, 18 & Josue fili' Nun. Et principē unū de unaquaq; tribu tolletis ad dividendas possessiones ter- 19 ræ. Et hæc sūt nomina virorū: de tribu Juda, Caleb filius Je- 20 phone. De tribu filiorū Simeon, Samuel fili' Amiud. 21 De tribu Benjamin, Elidad fili' Ca- 22 selon. De tribu filiorum Dan 23 princeps, Bocci fili' Jogli. Filiorū Joseph; de tribu filiorum Manasse princeps, Hanniel fili' 24 Ephod. De tribu filiorū Ephraim princeps, Camuel filius Se- 25 ptan. De tribu filiorū Zabulon princeps, Elisaphan filius 26 Parnach. Et de tribu filiorum Isachar princeps, Paltiel filius 27 Azan. Et de tribu filiorū Aser princeps, Ahiud filius Selomi. 28 Et de tribu filiorum Neptali princeps, Phadael filius Ami- 29 ud. Isti sunt quibus præcepit Dñs, ut dividerent possessiones filiis Israel in terra Chanaan.

CAP. XXXV.

1 LOcútusq; est Dñs cū Moyse in campestrib' Moab, supra 2 Jordanē Hiericho, dicens. Præcipe filiis Israel, ut dent Levitis de hæreditate possessionū suarū urbes ad habitandū: et suburbana urbiū quæ sunt p circuitū earū dabitis Levitis. 3 Eruntq; urbes eis ad habitandū: et suburbana earū erunt jumētis suis et pecorib' suis, & 4 omnib' animalib' suis. Et suburbana urbiū quæ dabitis Levitis, à muro civitatis et forinsecus, erunt mille cubitorū per 5 circuitū. Et metiemini extra urbē ad plagā orientalē duo millia cubitorū, et ad plagam Australē duo millia cubitorū, et ad plagā Occidentalē duo millia cubitorū, et ad plagā Septentrionalē duo millia cubitorū, et urbs erit sita in medio: Hæc erūt vobis suburbana 6 urbiū. Et de urbib' quas dabitis Levitis; sex erūt urbes refugii, quas dabitis ut fugiat illuc homicida: et exceptis his dabitis alias quadragīta duas urbes.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VER.SAM.

TEXT.ET VER. SAM. Translatio Latina.

16 Dixit etiam Dominus Mosi in 17 hunc modū; Ista sunt nomina virorum qui divident vobis terram in hæreditatem, Eleazar sacerdos, & Josue filius 18 Nun. Principem etiam unum, principem unum de unaquaque tribu accipietis ad vobis 19 dividendam terram. Hæc sunt autē nomina virorum illorū: de tribu Juda, Caleb filius 20 Jephone. De tribu filiorū Simeonis, Samuel filius Ammi- 21 ud. De tribu Benjamin, Aldad filius Chaselon. 22 De tribu Dan, princeps Bachi filius 23 Jegli. Filiis Joseph; de tribu filiorum Manasse, princeps 24 Hanael filius Ephod. Et de tribu filiorum Ephraim, prin- 25 ceps Camuel filius Sephtan. Et de tribu filiorum Zabulon, princeps Elisaphā filius Phar- 26 nac. Et de tribu filiorum Issachar, princeps Phalatiel 27 filius Ozan. Et de tribu filiorum Aser, princeps Abiod fi- 28 lius Salmi. Et de tribu filiorum Nephtali, princeps Phe- 29 dael filius Ammiud. Isti sunt quibus præcepit Dominus ut dividerent hæreditatem filiis Israel in terra Chanaan.

CAP. XXXV.

1 PRæterea locutus est Dominus Mosi in valle Moab juxta Jordanem Jericho, 2 dicens; Præcipe filiis Israel ut tradant Levitis de hæreditate possessionis suæ urbes ad habitandum: Suburbana quoq; urbibus circum ipsas dabitis 3 Levitis. Urbes autē illæ erunt eis in habitationē; suburbana verò eorum erunt pro jumentis, & pro substantia eorum, & pro omnibus bestiis eorum. 4 Et suburbana urbium quas dabitis Levitis, erunt à muro civitatis extrinsecus, mille cu- 5 bitorū per circuitum. Dimetiemini igitur extra urbem à plaga Orientali, duo millia cubitorum, & à plaga Meridiana, duo millia cubitorum, & à plaga Occidentali, duo millia cubitorum, & à plaga Septentrionali, duo millia cubitorum; urbs autem erit in medio. Hæc erunt vobis subur- 6 bana urbium. De urbibus autem quas dabitis Levitis sex erunt refugii, quas dabitis ut fugiat illuc homicida: Dabitis etiam præter has quadraginta duas urbes.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 17 * ثم كلم الله موسى تكليما * هذه اسماء الرجال الذين يقسمون لكم البلد * العازار الامام * ويوسع
18 19 بن نون * وشريفا من كل سبط خذوه ليقسم البلد * وهذه اسماوهم * من سبط يهوذا كاليب بن
20 21 يفنا * ومن سبط شمعون سموايل بن عميهود * ومن سبط بنيامين اليداد بن كسلون * ومن سبط
22 23 24 دان بقي بن يجلي * ومن بني يوسف من سبط منسا حنايل بن ايفود * ومن سبط افرايم قموايل
25 26 بن سفطان * ومن سبط زبولون اليصافان بن فرناخ * ومن سبط يساخار فلطيايل بن عزان * ومن
27 28 سبط اشير احيهود بن شلومي * ومن سبط نفتالي فدهايل بن عميهود * هاولا الذين امر الله
29 ان يقسموا لبني اسرايل بلد كنعان * الفصل الخامس والثلثون * وكلم الله موسى في 1
2 بيداء ماب * على اردن ريحا قايلا * مر بني اسرايل ان يعطوا للاويين من نحلة حوزهم قرى
3 يسكنوها * وافنية لها حواليها يعطوهم اياها * فتكون القرى مواضع سكنى لهم * وافنيتها
4 لبهايمهم * وسرحهم * وساير حيوانهم * وافنية القرى التي تعطوها اللاويين من خارج حايط
5 القرية * الف ذراع مستديرا * ثم امسحوا من خارج القرية الى المشرق الفي ذراع * والى جهة
الجنوب الفي ذراع * والى جهة المغرب الفي ذراع * والى جهة الشمال الفي ذراع * والقرية في وسطها *
6 فذلك يكون لهم افنية القرى * والقرى التي تعطوها اللاويين * منها ست قرى الحمى *
التي تعزلوها ليهرب اليها القاتل * واضيفوا اليها اثنين واربعين قرية *

16 Item allocutus est Deus Musam sermone hujusmodi; 17 Ista sunt nomina virorum qui divident vobis regionem: Elazar sacerdos, & Jusa filius Nun. 18 Et principem ab unaquaque tribu accipite, ut dividat regionē. 19 Atque hæc sunt nomina eorum: Ex tribu Ihudha, Calib filius Jefonna: 20 Et de tribu Simeon, Samuail filius Amihudh. 21 Et ex tribu Benjamin, Elidad filius Keslon. 22 Et de tribu Dan, Bocci filius Jagli. 23 Et ex filiis Joseph, de tribu Manasse, Hannail filius Ifod. 24 Et de tribu Ephraim, Camuail filius Seftan. 25 Et de tribu Zabulon, Elisafan filius Fernach. 26 Et de tribu Issachar, Phaletjail filius Azzan. 27 Et de tribu Asir, Ahihud filius Salomi. 28 Et de tribu Neftali, Phedahail filius Ammihud. 29 Hi sunt quibus præcepit Deus ut dividerent filiis Israil regionem Chanaan.

CAP. XXXV.

1 ET allocutus est Deus Musam in campestribus Moab ad Jordanem Riha, 2 dicens; Manda filiis Israil ut dent Levitis de possessione hæreditatis suæ civitates quas inhabitent; & plateas earum quæ sunt circa illas, dabitis eis. 3 Eruntq; civitates loca habitationis pro ipsis, & plateæ earum pro jumentis illorum, & armentis eorum, cunctisq; animantibus eorum. 4 Et plateæ civitatum quas dabitis Levitis extra murum urbis, erunt mille cubiti per circuitū. 5 Præterea dimetimini extra civitatem ad partem Orientalem, duo millia cubitorum; et ad partē Meridionalē, duo millia cubitorum; et ad partem Occidentalem, duo millia cubitorum; & ad partem Septentrionalem, duo millia cubitorum; eritq; civitas in medio eorum: illud verò spatium erit eis pro plateis civitatum. 6 Et ex urbib' quas dabitis Levitis, sex erunt urbes confugii, quas separabitis, ut fugiat ad eas homicida. Et adjungite illis quadraginta duas urbes.

ספר במדבר : לה

,ipsas,urbes octo & quadraginta ,Levitis dabitis quas urbes Omnes
7 כָּל־הֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ לַלְוִיִּם אַרְבָּעִים וּשְׁמֹנֶה עִיר אֶתְהֶן
,Israel filiorum possessione de dabitis quas urbes Et .earum suburbana &
8 וְאֶת־מִגְרְשֵׁיהֶן׃ וְהֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתְּנוּ מֵאֲחֻזַּת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל
et juxta vir :diminuetis pauco à & ,multiplicabitis multo à
מֵאֵת הָרַב תַּרְבּוּ וּמֵאֵת הַמְעַט תַּמְעִיטוּ אִישׁ כְּפִי
Dñs est locut' Et .Levitis suis urbib' ex dabit ,hæreditabūt quam suæ hæreditatis
9 נַחֲלָתוֹ אֲשֶׁר יִנְחָלוּ יִתֵּן מֵעָרָיו לַלְוִיִּם׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה
:eos ad dices & ,Israel filios ad Loquere :dicendo Moseh ad
10 אֶל־מֹשֶׁה לֵּאמֹר׃ דַּבֵּר אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם
facietis contingere & :Chenahan terram ad Jarden transeuntes vos Cùm
11 כִּי אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן אַרְצָה כְּנָעַן׃ וְהִקְרִיתֶם
,homicida illuc fugiet & ;vobis erunt receptus civitates ;civitates vobis
לָכֶם עָרִים עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם וְנָס שָׁמָּה רֹצֵחַ
receptum ad civitates vobis erunt Et .ignorantia in animam percutiens
12 מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה׃ וְהָיוּ לָכֶם הֶעָרִים לְמִקְלָט
.judicium ad cœtus facies ad eum stare usq; ,interfector morietur nō & ,redemptore à
מִגֹּאֵל וְלֹא יָמוּת הָרֹצֵחַ עַד־עָמְדוֹ לִפְנֵי הָעֵדָה לַמִּשְׁפָּט׃
.vobis erunt receptus urbes sex ,dabitis quas urbes Et
13 וְהֶעָרִים אֲשֶׁר תִּתֵּנוּ שֵׁשׁ־עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה לָכֶם׃ אֵת
14 dabitis urbes tres & ,Jarden transitu à dabitis urbes Tres
שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן וְאֵת שְׁלֹשׁ הֶעָרִים תִּתְּנוּ
,peregrino & ,Israel Filiis .erunt evasionis urbes :Chenahan terra in
15 בְּאֶרֶץ כְּנָעַן עָרֵי מִקְלָט תִּהְיֶינָה׃ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וְלַגֵּר
,receptum ad istæ urbes sex erunt eorum medio in incolæ &
וְלַתּוֹשָׁב בְּתוֹכָם תִּהְיֶינָה שֵׁשׁ־הֶעָרִים הָאֵלֶּה לְמִקְלָט
vase in si Et .ignorantia in animam percutiens omnis illuc fugiendum ad
16 לָנוּס שָׁמָּה כָּל־מַכֵּה־נֶפֶשׁ בִּשְׁגָגָה׃ וְאִם־בִּכְלִי
morietur moriendo :ipse homicida,fuerit mortu' &,eum percusserit ferri
בַרְזֶל הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת
,eum percusserit eo in ,moriatur quo ,manus lapide in si Et .homicida
17 הָרֹצֵחַ׃ וְאִם בְּאֶבֶן יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בָּהּ הִכָּהוּ
vase in Vel .homicida morietur moriendo :ipse interfector,fuerit mortu' &
18 וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ׃ אוֹ בִּכְלִי
:ipse homicida,moriatur &,eū percusserit eo in moriatur quo ,manus ligni
עֵץ־יָד אֲשֶׁר־יָמוּת בּוֹ הִכָּהוּ וַיָּמֹת רֹצֵחַ הוּא
interficiet ipse sanguinis Redemptor .homicida morietur moriendo
19 מוֹת יוּמַת הָרֹצֵחַ׃ גֹּאֵל הַדָּם הוּא יָמִית אֶת־
odio in si Et .eum interficiet ipse se in ipsum obviando in :homicidam
20 הָרֹצֵחַ בְּפִגְעוֹ־בוֹ הוּא יְמִתֶנּוּ׃ וְאִם־בְּשִׂנְאָה
Vel .fuerit mortuus & ;insidiis in eum super projecerit vel ,eum impulerit
21 יֶהְדֳּפֶנּוּ אוֹ־הִשְׁלִיךְ עָלָיו בִּצְדִיָּה וַיָּמֹת׃ אוֹ
morietur moriendo ,fuerit mortu' & sua manu in eā percusserit inimicitia in
בְאֵיבָה הִכָּהוּ בְיָדוֹ וַיָּמֹת מוֹת־יוּמַת
,homicidam interficiet sanguinis Propinquus :ipse homicida :percutiens
הַמַּכֶּה רֹצֵחַ הוּא גֹּאֵל הַדָּם יָמִית אֶת־הָרֹצֵחַ
vel ,eum impulerit inimicitia absque momento in si Et .se in ipsum obviando in
22 בְּפִגְעוֹ־בוֹ׃ וְאִם־בְּפֶתַע בְּלֹא־אֵיבָה הֲדָפוֹ אוֹ־
.insidiis absque vas omne eū super projecerit
הִשְׁלִיךְ עָלָיו כָּל־כְּלִי בְּלֹא צְדִיָּה׃

Versio VULG. LAT.

7 Id est, simul quadraginta octo 8 cum suburbanis suis. Ipsæq; urbes, quæ dabûtur de possessionib' filiorum Israel, ab his qui plus habent, plures auferentur: & qui minus, pauciores. Singuli juxta mensuram hæreditatis suæ dabunt oppida Levitis. 9 Ait Dñs ad Moysen; 10 Loquere filiis Israel, & dices ad eos; Quando transgressi fueritis Jordanem in terram Chanaan, 11 Decernite quæ urbes esse debeant in præsidia fugitivorū, qui nolentes sanguinem fuderint. 12 In quibus cùm fuerit profugus, cognatus occisi non poterit eum occidere, donec stet in conspectu multitudinis, & causa illius 13 judicetur. De ipsis autē urbibus, quæ ad fugitivorum sub- 14 sidia separantur, Tres erunt trans Jordanem, & tres in ter- 15 ra Chanaan, Tam filiis Israel, quā advenis, atq; peregrinis, ut confugiat ad eas qui nolens 16 sanguinem fuderit. Si quis ferro percusserit, & mortuus fuerit qui percussus est: reus erit homicidii, & ipse morie- 17 tur. Si lapidem jecerit, et ict' occubuerit: similiter punietur. 18 Si ligno percussus interierit: percussoris sanguine vindica- 19 bitur. Propinquus occisi, homicidam interficiet: statim ut apprehenderit e- 20 um, interficiet. Si per odium quis hominem impulerit, vel jecerit quidpiam 21 in eum per insidias: Aut cùm esset inimicus, manu percusserit, & ille mortuus fuerit: percussor homicidii reus erit. Cognatus occisi statim ut invenerit eum, jugulabit. 22 Quod si fortuitù, & absque odio,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

7 Πάσας τὰς (ε) πόλεις δώσετε τοῖς Λευίταις (δ) τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ πόλεις· ταύτας, 8 καὶ τὰ προάστεια αὐτῶν. Καὶ τὰς πόλεις ἃς δώσετε ἀπὸ τῆς κατασχέσεως (ζ) υἱῶν Ἰσραήλ, ἀπὸ τῶν τὰ πολλὰ, πολλά· καὶ ἀπὸ τῶν ἐλαττόνων, ἐλάττω· ἕκαστος κατὰ τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ ἣν κατακληρονομήσουσι, δώσουσιν 9 ἀπὸ τῶν πόλεων τοῖς Λευίταις. Καὶ ἐλάλη- 10 σε Κύριος πρὸς Μωυσῆν, λέγων, Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην εἰς γῆν Χα- 11 ναάν. Καὶ διαστελεῖτε ὑμῖν αὐτοῖς πόλεις· φυγαδευτήρια ἔσται ὑμῖν φυγεῖν ἐκεῖ τὸν φονευτήν, (ο) πᾶς ὁ πατάξας ψυχὴν ἀκουσίως. 12 Καὶ ἔσονται αἱ πόλεις ὑμῖν φυγαδευτήρια (π) ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, καὶ οὐ μὴ ἀποθάνῃ ὁ φονεύων ἕως ἂν στῇ ἔναντι τῆς συν- 13 αγωγῆς εἰς κρίσιν. Καὶ αἱ πόλεις, ἃς δώσετε τὰς ἓξ πόλεις, φυγαδευτή- 14 ρια ἔσονται ὑμῖν. Τὰς τρεῖς πόλεις (ρ) δώσετε πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τὰς τρεῖς πόλεις 15 δώσετε ἐν γῇ Χαναάν. Φυγαδεῖον ἔσται τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ὑμῖν ἔσονται αἱ πόλεις αὗται εἰς φυγαδευτήριον, (σ) φυγεῖν ἐκεῖ παν- 16 τὶ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως. Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει σιδήρου πατάξῃ αὐτὸν, καὶ τελευτήσῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευ- 17 τής. Ἐὰν δὲ ἐν λίθῳ ἐκ χειρὸς ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονευτής. 18 Ἐὰν δὲ ἐν σκεύει ξυλίνῳ ἐκ χειρὸς ἐξ οὗ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, πατάξῃ αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, φονευτής ἐστι, (τ) θανάτῳ θανατούσθω ὁ φο- 19 νευτής. Ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα, οὗτος ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα· ὅταν συναντήσῃ αὐτῷ, 20 οὗτος ἀποκτενεῖ αὐτόν. Ἐὰν δὲ δι᾽ ἔχθραν ὤσῃ αὐτὸν, καὶ (υ) ἐπιρρίψῃ ἐπ᾽ αὐτὸν πᾶν 21 σκεῦος ἐξ ἐνέδρου, καὶ ἀποθάνῃ, Ἢ διὰ μῆνιν ἐπάταξεν αὐτὸν τῇ χειρὶ, καὶ ἀποθάνῃ, θανάτῳ θανατούσθω ὁ πατάξας, φονευτής ἐστι, θανάτῳ θανατούσθω ὁ φονεύων. ὁ ἀγχιστεύων τὸ (φ) αἷμα ἀποκτενεῖ τὸν φονεύσαντα ἐν τῷ 22 συναντῆσαι αὐτῷ. Ἐὰν δὲ (χ) ἐξάπινα, οὐ δι᾽ ἔχθραν ὤσῃ αὐτὸν, ἢ (ψ) ἐπιρρίψῃ ἐπ᾽ αὐτὸν πᾶν σκεῦος, οὐκ ἐξ ἐνέδρου,

Omnes civitates (c) dabitis Levitis, quadraginta & octo civitates; has & suburbia earum. 7 Et civitates, quas dabitis de 8 possessione filiorum Israel, ab iis, qui multa, multa; & à minoribus, minora: unusquisq; secundū hæreditatem suam, quam hæreditabunt, dabunt de civitatib' ipsis Levitis. Et locut' est Dominus 9 ad Moysen, dicens; Loquere filiis 10 Israel, et dices ad eos; Vos transitis Jordanem in terram Chanaan. Et distinguetis vobis ipsis 11 civitates. Refugia erunt vobis, fugere illò homicidam: omnis, qui percussit animam non sponté. Et 12 erunt civitates vobis refugia à (d) vindicante sanguinem: & non morietur is, qui occidit, quoadusq; stet in conspectu synagogæ in judicium. Et civitates, quas 13 dabitis, sex ipsas civitates, refugia erūt vobis. Tres civitates da- 14 bitis trans Jordanem: & tres civitates dabitis in terra Chanaan. Refugium erit filiis Israel, & 15 proselyto, & incolæ, qui in vobis. Erunt civitates istæ in refugiū, ad refugiendum illuc omni percutienti animam non sponté. Si 16 autem in vase ferri percusserit eum, & mortuus fuerit; homicida est: morte moriatur homicida. Si autem in lapide ex manu, 17 in quo morietur in eo, percusserit eum, & mortuus fuerit; homicida est: morte moriatur homicida. Si autem in vase ligneo ex 18 manu, ex quo morietur in eo, percusserit eum, & mortuus fuerit; homicida est: morte moriatur homicida. Qui vindicat sanguinē, 19 ipse interficiet homicidam: cùm occurrerit ei iste, interficiet eum. Si autem propter inimicitiam im- 20 pulerit eū, & projecerit in eum quodcunque vas ex insidiis, & mortuus fuerit: Vel propter odi- 21 um percussit eum manu, & mortuus fuerit; morte moriatur is, qui percussit: homicida est, morte moriatur homicida. Qui vindicat sanguinem, interficiet homicidam, cùm occurrerit ei. Si au- 22 tem repentè, non propter inimicitiam impulerit eum; vel projecerit in eum quodcunq; vas, non ex insidiis,

MS.A. (ε) πόλεις ἃς δώσετε (ζ) τῶν υἱῶν (ο) πᾶς πατάξας (π) ἀπὸ ἀγχιστεύοντος (ρ) δώσετε ἐν τῷ πέραν (σ) φεύγειν (τ) θανάτῳ ἀποθανεῖται ὁ (υ) ἐπιρίψῃ (φ) αἷμα πατάξει τὸν (χ) ἐξαπίνης, (ψ) ἐπιρρίψῃ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܦܢܝܬܗܝܢ. ܐܢܝܢ. ܐܪܒܥܝܢ ܘܬܡܢܐ ܩܘܪܝܐ. ܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܐ ܕܬܬܠܘܢ ܠܠܘܝܐ. * 7
ܘܡܢ. ܡܢ ܣܓܝܐܐ ܐܣܓܘ. ܡܢ ܝܪܬܘܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܩܘܪܝܐ ܕܬܬܠܘܢ ܐܢܝܢ 8
ܒܨܝܪܐ ܐܒܨܪܘ. ܐܢܫ ܐܝܟ ܡܫܘܚܬ ܝܪܬܘܬܗ ܕܝܪܬ. ܢܬܠ ܡܢ ܩܘܪܘܗܝ ܠܠܘܝܐ. * ܘܡܠܠ 9
ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. * ܡܠܠ ܥܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. * ܡܐ ܕܥܒܪܬܘܢ 10 11
ܝܘܪܕܢܢ ܠܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. ܛܝܒܘ ܠܟܘܢ ܩܘܪܝܐ ܠܡܥܘܩܐ. ܕܢܗܘܝܢ ܠܟܘܢ. ܕܢܥܪܘܩ
ܠܬܡܢ ܩܛܘܠܐ. ܗܘ ܕܢܩܛܘܠ ܢܦܫܐ ܒܛܥܝܘ. * ܘܢܗܘܝܢ ܠܟܘܢ ܗܠܝܢ ܩܘܪܝܐ. 12
ܠܡܥܘܩܐ ܡܢ ܬܒܥ ܕܡܐ ܕܙܕܩܐ. ܘܠܐ ܢܬܩܛܠ ܩܛܘܠܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܩܘܡ ܩܕܡ ܟܢܘܫܬܐ
ܒܕܝܢܐ. * ܘܩܘܪܝܐ ܕܬܬܠܘܢ ܐܢܝܢ. ܫܬ ܩܘܪܝܐ ܕܡܥܘܩܐ ܢܗܘܝܢ ܠܟܘܢ. * ܬܠܬ 13 14
ܩܘܪܝܐ ܗܒܘ. ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܬܠܬ ܩܘܪܝܐ ܗܒܘ. ܒܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. ܩܘܪܝܐ ܕܡܥܘܩܐ
ܢܗܘܝܢ. * ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐܝܢܐ ܕܡܬܦܢܐ ܠܘܬܝ. ܘܠܐܝܠܝܢ ܕܥܡܪܝܢ ܒܝܢܬܟܘܢ. 15
ܢܗܘܝܢ ܠܟܘܢ ܫܬ ܗܠܝܢ ܩܘܪܝܐ. ܠܕܘܟܬ ܡܥܘܩܐ. ܕܢܥܪܘܩ ܠܬܡܢ ܟܠ ܕܩܛܠ ܢܦܫܐ
ܒܛܥܝܘ. * ܘܐܢ ܒܡܐܢܐ ܕܦܪܙܠܐ ܢܡܚܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܢܡܘܬ. ܘܢܡܘܬ. ܩܛܘܠܐ ܗܘ. ܡܬܩܛܠܘ 16
ܢܬܩܛܠ ܩܛܘܠܐ ܗܘ. * ܘܐܢ ܒܟܐܦܐ ܕܐܝܕܐ ܢܡܚܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܢܡܘܬ. ܘܢܡܘܬ. ܡܬܩܛܠܘ 17
ܢܬܩܛܠ ܩܛܘܠܐ ܗܘ. * ܐܘ ܒܡܐܢܐ ܕܩܝܣܐ ܕܐܝܕܐ ܢܡܚܝܘܗܝ ܐܝܟ ܕܢܡܘܬ. ܘܢܡܘܬ. ܩܛܘܠܐ 18
ܗܘ. ܡܬܩܛܠܘ ܢܬܩܛܠ ܩܛܘܠܐ ܗܘ. * ܬܒܥ ܕܡܐ ܕܙܕܩܐ. ܗܘ ܢܩܛܘܠ ܠܩܛܘܠܐ. ܐܡܬܝ ܕܢܦܓܥ 19
ܒܗ. * ܘܐܢ ܒܣܢܐܬܐ ܢܡܚܝܘܗܝ. ܐܘ ܒܢܟܠܐ ܢܫܕܐ ܥܠܘܗܝ ܡܕܡ. ܘܢܡܘܬ. * ܐܘ ܡܢ 20 21
ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܢܡܚܝܘܗܝ ܒܐܝܕܗ ܐܝܟ ܕܢܡܘܬ. ܘܢܡܘܬ. ܩܛܘܠܐ ܗܘ. ܡܬܩܛܠܘ ܢܬܩܛܠ. * ܬܒܥ
ܕܡܐ ܕܙܕܩܐ. ܗܘ ܢܩܛܘܠ ܠܩܛܘܠܐ. ܐܡܬܝ ܕܢܦܓܥ ܒܗ. * ܘܐܢ ܡܢ ܫܠܝܐ ܕܠܐ 22
ܒܥܠܕܒܒܘܬܐ ܢܕܚܝܘܗܝ. ܐܘ ܢܫܕܐ ܥܠܘܗܝ ܟܠ ܡܐܢ ܕܠܐ ܨܒܝܢܐ.

Ita ut oppida omnia quæ dabitis Levitis, 7 sint quadraginta octo oppida, unâ cum spatiis eorum. Et oppida quæ dabitis ex hæredi- 8 tate filiorum Israel, à pluribus plura dabitis, & à paucioribus pauca: quisque pro ratione hæreditatis quam possidet, dabit Levitis de oppidis suis. Locutus est etiam Dominus cum 9 Mose, dixitque ad eum; Loquere cum filiis 10 Israel, & dic eis; Cùm transieritis Jorda- 11 nem ad terram Chanaan, parate vobis oppida ad refugium, quæ vobis ad hoc inservient, ut eò confugiat homicida qui interfecerit animam per errorem. Et erunt vobis ejus- 12 modi oppida asylum ab ulciscente vindictam sanguinis: & non interficietur homicida, donec stet coram cœtu in judicio. De oppi- 13 dis autem quæ dabitis, sex oppida refugii erunt vobis. Tria oppida date trans Jorda- 14 nem, & tria oppida date in terra Chanaan: oppida refugii erunt Filiis Israel, & ei qui 15 convertetur ad me, atque iis qui commorantur inter vos. Et erunt vobis sex oppida ista in locum refugii, ut ad ea confugiat quicunque animam interfecerit per errorem. Quòd 16 si instrumento ferreo percussit eum ut moreretur, & *reverâ* mortuus est, homicida est: nece interficiatur homicida ille. Et si lapi- 17 de manu *jacto* feriat eum ad hoc ut moriatur, & quidem moriatur, morte mulctetur homicida ille. Aut instrumento ligneo manu 18 *arrepto* percutiat eum ut moriatur, & moriatur, homicida est: morte plectatur homicida ille. Ultor ipse vindictæ sanguinis inter- 19 ficiet homicidam, quandocunque offenderit eum. Et si odio percusserit eum, aut fraudu- 20 lenter *aliquid* jecerit in eum, & moriatur, homicida est: Ex inimicitia percussit eum 21 manu suá ut moreretur, & mortuus est; homicida est, morte mulctetur. Ultor ipse vindictæ sanguinis interficiet homicidam, quandocunque offenderit eum. Si verò subitò absque 22 inimicitia percusserit eum, aut injecerit in eum quodcunque instrumentum sine dolo,

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum Onkelos.

7 כָּל־קִרְוַיָּא דִּי תִתְּנוּן לְלֵיוָאֵי אַרְבְּעִין וְתַמְנֵי קִרְוִין יָתְהֵין וְיָת רְוַחֵיהֵן׃ 8 וְקִרְוַיָּא דִּי תִתְּנוּן מֵאַחֻסָנַת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן סַגִּיאֵי תַּסְגּוֹן וּמִן זְעִירֵי תַּזְעֲרוּן גְּבַר כְּפוּם אַחְסַנְתֵּיהּ דִּי יַחְסְנוּן יִתֵּן מִקִּרְווֹהִי לְלֵיוָאֵי׃ 9 וּמַלִּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה לְמֵימָר׃ 10 מַלֵּל עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְתֵימַר לְהוֹן אֲרֵי אַתּוּן עָבְרִין יָת־יַרְדְּנָא לְאַרְעָא דִכְנָעַן׃ 11 וּתְזַמְּנוּן לְכוֹן קִרְוִין קִרְוֵי שֵׁיזָבָא יְהֶוְיָן לְכוֹן וְיֵעְרוֹק לְתַמָּן קָטוֹלָא דְּיִקְטוֹל נַפְשָׁא בְּשָׁלוּ׃ 12 וִיהוֹן לְכוֹן קִרְוַיָּא לְשֵׁיזָבָא מִגָּאֵל דְּמָא וְלָא יְמוּת קָטוֹלָא עַד דִּיקוּם קֳדָם כְּנִשְׁתָּא לְדִינָא׃ 13 וְקִרְוַיָּא דִּי תִתְּנוּן שִׁית קִרְוֵי שֵׁיזָבָא יְהֶוְיָן לְכוֹן׃ 14 יָת תְּלָת קִרְוַיָּא תִּתְּנוּן מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא וְיָת תְּלָת קִרְוַיָּא תִּתְּנוּן בְּאַרְעָא דִכְנָעַן קִרְוֵי שֵׁיזָבָא יְהֶוְיָן׃ 15 לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּלְגִיּוֹרַיָּא וּלְתוֹתָבַיָּא דְּבֵינֵיהוֹן יְהֶוְיָן שִׁית קִרְוַיָּא הָאִלֵּין לְשֵׁיזָבָא לְמֵעְרַק לְתַמָּן כָּל דְּיִקְטוֹל נַפְשָׁא בְּשָׁלוּ׃ 16 וְאִם בְּמָאן דְּפַרְזְלָא מַחְהִי וְקַטְלֵיהּ קָטוֹלָא הוּא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל קָטוֹלָא׃ 17 וְאִם בְּאַבְנָא מְלֵי יְדָא דְּהִיא כְּמִסַּת דִּימוּת בַּהּ מַחְהִי וְקַטְלֵיהּ קָטוֹלָא הוּא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל קָטוֹלָא׃ 18 אוֹ בְּמָאן דְּאָע מְלֵי יְדָא דְּהוּא כְּמִסַּת דִּימוּת בֵּיהּ מַחְהִי וְקַטְלֵיהּ קָטוֹלָא הוּא אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל קָטוֹלָא׃ 19 גָּאֵל דְּמָא הוּא יִקְטוֹל יָת קָטוֹלָא כַּד אִתְחַיַּב לֵיהּ מִן דִּינָא הוּא יִקְטְלִנֵּיהּ׃ 20 וְאִם בִּדְבָבוּ דְחָהִי אוֹ רְמָא עֲלוֹהִי בְּכִמְנָא וְקַטְלֵיהּ׃ 21 אוֹ בִדְבָבוּ מַחְהִי בִידֵיהּ וְקַטְלֵיהּ אִתְקְטָלָא יִתְקְטֵל מַחְיָא קָטוֹלָא הוּא גָּאֵל דְּמָא יִקְטוֹל יָת קָטוֹלָא כַּד אִתְחַיַּב לֵיהּ מִן דִּינָא׃ 22 וְאִם בִּתְכֵף בְּלָא דְבָבוּ דְחָהִי אוֹ רְמָא עֲלוֹהִי כָּל־מָאן בְּלָא כְמַן לֵיהּ׃

7 Omnes urbes quas dabitis Levitis erunt quadraginta octo, 8 cum suburbanis earum. Urbes autē quas dabitis de possessione filiorū Israel; ab his qui plures habent, plures auferetis; & ab his qui minus habēt, pauciores auferetis: unusquisq; juxta hæreditatē suā quam possidebūt, dabunt de urbib' suis Le- 9 vitis. Locutusq; est Dñs cum 10 Moyse dicens. Loquere cum filiis Israel, & dices ad eos: Quando vos trāsgressi fueritis Jordanem in terrā Chanaan. 11 Constituetis vobis urbes; urbes refugii erunt vobis: ut fugiat illuc homicida, qui occiderit 12 animā p ignorantiā. Eruntq; vobis urbes in refugiū propter consanguineum occisi: ut non moriatur homicida, donec stet in conspectu cœtus in judicio. 13 Et de urbib' quas dabitis, sex 14 urbes refugii erūt vobis. Tres urbes dabitis trans Jordanē, et tres urbes dabitis in terra Cha- 15 naan: urbes refugii erūt. Filiis Israel, & peregrinis et advenis qui sūt inter eos, erūt sex urbes istæ in refugiū: ut fugiat illuc oīs qui occiderit animā p igno- 16 rantiā. Si autē ferro percussit eū, & occīdit eum, homicida est: occisione occidetur occi- 17 sor. Et si lapide qui manu tollitur, pcussit eū, & occīdit eū, & ipse lapis sufficiēs est ut moriatur qui eo pcussus fuerit, homicīda est pcussor: occisione 18 occidetur occisor: Si autē lignū qp manu tollitur est sufficiens ut moriatur qui eo pcussus fuerit, qui occidit eo homicīda est: occisione occidetur occi- 19 sor. Propinqu' occisi occidet homicīdā: quando condēnat' fuerit in judicio, ipse interficiet 20 eū. Et si p odiū impulerit eū: aut p insidias jaculatus fuerit quippiā in eū, & occiderit eū. 21 Aut p inimicitias pcussit eum manu sua, & occiderit eū; occisione occidetur pcussor, homicīda est: consanguine' occisi occīdet homicidā, quādo con- 22 dēnat' fuerit. Et si fortuitu & absq; odio pcussit eū: aut projecit in eū oēe telū absq; insidiis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

7 ࠊࠋ·ࠄࠏࠓࠉࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠕࠕࠍࠅ·ࠋࠋࠅࠉࠌ·ࠀࠓࠁࠏࠉࠌ·ࠅࠔࠌࠍࠄ·ࠏࠉࠓ·ࠀࠕࠄࠍ·ࠅࠀࠕ·ࠌࠂࠓࠔࠉࠄࠍ: 8 ࠅࠄࠏࠓࠉࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠕࠕࠍࠅ·ࠌࠀࠇࠆࠕ·ࠁࠍࠉ·ࠉࠔࠓࠀࠋ·ࠌࠀࠕ·ࠄࠓࠁ·ࠕࠓࠁࠅ·ࠅࠌࠀࠕ·ࠄࠌࠏࠈ·ࠕࠌࠏࠉࠈࠅ·ࠀࠉࠔ·ࠊࠐࠉ·ࠍࠇࠋࠕࠅ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠍࠇࠋࠅ·ࠉࠕࠍ·ࠌࠏࠓࠉࠅ·ࠋࠋࠅࠉࠌ: 9 ࠅࠉࠃࠁࠓ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋ·ࠌࠔࠄ·ࠋࠀࠌࠓ: 10 ࠃࠁࠓ·ࠀࠋ·ࠁࠍࠉ·ࠉࠔࠓࠀࠋ·ࠅࠀࠌࠓࠕ·ࠀࠋࠄࠌ·ࠊࠉ·ࠀࠕࠌ·ࠏࠁࠓࠉࠌ·ࠀࠕ·ࠄࠉࠓࠃࠍ·ࠀࠓࠑࠄ·ࠊࠍࠏࠍ: 11 ࠅࠄࠒࠓࠉࠕࠌ·ࠋࠊࠌ·ࠏࠓࠉࠌ·ࠏࠓࠉ·ࠌࠒࠋࠈ·ࠕࠄࠉࠉࠍࠄ·ࠋࠊࠌ·ࠅࠍࠎ·ࠔࠌࠄ·ࠓࠑࠇ·ࠌࠊࠄ·ࠍࠐࠔ·ࠁࠔࠂࠂࠄ: 12 ࠅࠄࠉࠅ·ࠋࠊࠌ·ࠄࠏࠓࠉࠌ·ࠋࠌࠒࠋࠈ·ࠌࠂࠀࠋ·ࠅࠋࠀ·ࠉࠌࠅࠕ·ࠄࠓࠑࠇ·ࠏࠃ·ࠏࠌࠃࠅ·ࠋࠐࠍࠉ·ࠄࠏࠃࠄ·ࠋࠌࠔࠐࠈ: 13 ࠅࠄࠏࠓࠉࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠕࠕࠍࠅ·ࠔࠔ·ࠏࠓࠉ·ࠌࠒࠋࠈ·ࠕࠄࠉࠉࠍࠄ·ࠋࠊࠌ: 14 ࠀࠕ·ࠔࠋࠔ·ࠄࠏࠓࠉࠌ·ࠕࠕࠍࠅ·ࠌࠏࠁࠓ·ࠋࠉࠓࠃࠍ·ࠅࠀࠕ·ࠔࠋࠔ·ࠄࠏࠓࠉࠌ·ࠕࠕࠍࠅ·ࠁࠀࠓࠑ·ࠊࠍࠏࠍ·ࠏࠓࠉ·ࠌࠒࠋࠈ·ࠕࠄࠉࠉࠍࠄ: 15 ࠋࠁࠍࠉ·ࠉࠔࠓࠀࠋ·ࠅࠋࠂࠓ·ࠅࠋࠕࠅࠔࠁ·ࠁࠕࠅࠊࠌ·ࠕࠄࠉࠉࠍࠄ·ࠔࠔ·ࠄࠏࠓࠉࠌ·ࠄࠀࠋࠄ·ࠋࠌࠒࠋࠈ·ࠋࠍࠅࠎ·ࠔࠌࠄ·ࠊࠋ·ࠌࠊࠄ·ࠍࠐࠔ·ࠁࠔࠂࠂࠄ: 16 ࠅࠀࠌ·ࠁࠊࠋࠉ·ࠁࠓࠆࠋ·ࠄࠊࠄࠅ·ࠅࠉࠌࠕ·ࠓࠑࠇ·ࠄࠅࠀ·ࠌࠅࠕ·ࠉࠅࠌࠕ·ࠄࠓࠑࠇ: 17 ࠅࠀࠌ·ࠁࠀࠁࠍ·ࠉࠃ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠌࠅࠕ·ࠁࠄ·ࠄࠊࠄࠅ·ࠅࠉࠌࠕ·ࠓࠑࠇ·ࠄࠅࠀ·ࠌࠅࠕ·ࠉࠅࠌࠕ·ࠄࠓࠑࠇ: 18 ࠀࠅ·ࠁࠊࠋࠉ·ࠏࠑ·ࠉࠃ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠌࠅࠕ·ࠁࠅ·ࠄࠊࠄࠅ·ࠅࠉࠌࠕ·ࠓࠑࠇ·ࠄࠅࠀ·ࠌࠅࠕ·ࠉࠅࠌࠕ·ࠄࠓࠑࠇ: 19 ࠂࠀࠋ·ࠄࠃࠌ·ࠄࠅࠀ·ࠉࠌࠉࠕ·ࠀࠕ·ࠄࠓࠑࠇ·ࠁࠐࠂࠏࠅ·ࠁࠅ·ࠄࠅࠀ·ࠉࠌࠉࠕࠍࠅ: 20 ࠅࠀࠌ·ࠁࠔࠍࠀࠄ·ࠉࠄࠃࠐࠍࠅ·ࠀࠅ·ࠄࠔࠋࠉࠊ·ࠏࠋࠉࠅ·ࠁࠑࠃࠉࠄ·ࠅࠉࠌࠕ: 21 ࠀࠅ·ࠁࠀࠉࠁࠄ·ࠄࠊࠄࠅ·ࠁࠉࠃࠅ·ࠅࠉࠌࠕ·ࠌࠅࠕ·ࠉࠅࠌࠕ·ࠄࠌࠊࠄ·ࠓࠑࠇ·ࠄࠅࠀ·ࠂࠀࠋ·ࠄࠃࠌ·ࠉࠌࠉࠕ·ࠀࠕ·ࠄࠓࠑࠇ·ࠁࠐࠂࠏࠅ·ࠁࠅ: 22 ࠅࠀࠌ·ࠁࠐࠕࠏ·ࠁࠋࠀ·ࠀࠉࠁࠄ·ࠄࠃࠐࠅ·ࠀࠅ·ࠄࠔࠋࠉࠊ·ࠏࠋࠉࠅ·ࠊࠋ·ࠊࠋࠉ·ࠁࠋࠀ·ࠑࠃࠉࠄ:

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Urbes omnes quas dabitis 7 Levitis, quadraginta & octo urbes erunt, ipsas & suburbana earū. Quòd ad urbes quas 8 dabitis de possessione filiorum Israel, ab eo qui plures habet, plures accipietis; ab eo verò qui pauciores, diminuetis: unusquisq; pro ratione possessionis suæ quā possidet, dabit de urbibus suis Levitis. Deinde 9 locutus est Dominus Mosi dicens, Loquere filiis Israel, di- 10 ces autem eis, Cùm transieritis Iordanem in terram Chanaan, Tum constituetis vobis 11 civitates: civitates refugii erunt vobis, quò fugiet homicida qui percussit animam per errorem. Erunt autem vobis 12 urbes illæ in refugium à propinquo, ut non moriatur homicida donec steterit se in conspectum congregationis ad judicium. Urbesq; quas dabi- 13 tis, sex urbes erunt refugii vobis. Tres urbes dabitis cis 14 Iordanem, tres quoq; urbes dabitis in terra Chanaan: Urbes refugii erunt. Filiis Israel, 15 & peregrino, & inquilino in medio eorum erunt sex illæ urbes in refugiū, ut illuc fugiat quicunq; percusserit animam per errorem. Quòd si 16 cum instrumento ferreo percusserit eum, & mortuus fuerit, homicida est: morte morietur homicida. Si verò lapi- 17 de ex manu quo moriatur, percusserit eum, & mortuus fuerit; homicida est: morte morietur homicida. Si quoq; instru- 18 mento ligneo ex manu quo moriatur percusserit eum, & mortuus fuerit; homicida est: morte morietur homicida. Vindex sanguinis ipse inter- 19 ficiet homicidam: cùm occurrerit ei, ipse interficiet eum. Quòd si per odium impule- 20 rit eum, aut ipse immiserit quodcunq; adversùs eum ex (a) industria, & mortuus fuerit; Aut per inimicitiam per- 21 cusserit eum manu suâ, & mortuus fuerit, morte morietur percussor; homicida est: vindex sanguinis interficiet homicidā cùm occurrerit ei. Si verò derepentè sine inimi- 22 citia impulerit eum, aut immiserit adversùs illum quodcunque vas sine (b) proposito,

VER. SAM. (a) insidiis, (b) insidiis,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 *فيصير جميع القرى التي تعطونهم ثماني واربعين قرية * وافنيتها * فهذه القرى التي 8
تعطونهم من حوزة بني اسرايل * فمن اخذ كثيرا فكثروا * ومن اخذ قليلا فقللوا * وليعط
9 كل رجل على قدر نحلته * وكلّم الله موسي قايلا * مر بني اسرايل وقل لهم * اذا انتم جزتم الاردن 10
11 الي بلد كنعان * فسموا لكم ذلك قرى حمي * يهرب اليها كل قاتل قتل نفسا سهوا * فيكون 12
تلك القرى حمية من الولي * ولا يقتل حتي يقوم بين يدي الجماعة * فيحكموا عليه
13 بذلك * والقرى التي تعزلوها قرى حمي * فلتكن لكم ثلث منها من عبر الاردن * وثلث 14
15 منها في بلد كنعان * تكون قرى حمي لبني اسرايل والغريب الدخيل فيما بينكم *
16 يهرب اليها كل من قتل نفسا سهوا * واما ان كان ضربه بآنية حديد فقتله * فهو قاتل يستحق
17 القتل * وان ضربه بحجر مقبوض بمقدار ما يموت به فقتله * فهو قاتل يستحق القتل * او 18
19 ضربه بآلة خشب مقبوض بمقدار ما يموت به فقتله * فهو قاتل يستحق القتل * وولي الدم
20 هو يقتله اذا صادفه بحق * وان دفعه بشناة * او طرح عليه شيا بتعمد فقتله * او ضربه 21
22 بيده بعداوة فقتله * فهو قاتل يستحق القتل * وولي الدم يقتله اذا فاجاه بحق * وان دفعه
بغتة بلا بغضة * او طرح عليه آلة بغير تعمد *

Fiéntque omnes urbes quas dabitis eis, 7 *quadraginta octo urbes, cum plateis earū. Hæ igitur sunt urbes quas dabitis eis de* 8 *possessione filiorum Israil. Et qui multum accepit, det multum: et qui accepit parum, det parum, ita ut det unusquisque juxta possessionem suam. Locutúsque est Deus* 9 *cum Musa, dicens; Præcipe filiis Israil,* 10 *& dic eis; Cùm vos transieritis Jordanem ad regionē Chanaan, Nominate has* 11 *vobis urbes refugii, ut fugiat ad eas omnis homicida qui occíderit animam per errorem. Ejusmodi enim urbes defendent* 12 *eum à protectore, & non occîdetur, donec stet coram cœtu, & judicent illum in ea re. Et ex urbibus quas segregabitis ad* 13 *urbes confugii, Sint vobis tres à transitu* 14 *Jordanis, & tres in regione Chanaan: ut sint urbes confugii filiis Israil, et pere-* 15 *grino advenæ inter vos, fugiátque ad illas quicunq; occíderit animam inadvertenter. Verùm si percusserit eum instru-* 16 *mentis ferreis, occideritque illum, est homicida dignus nece. Et si percusserit e-* 17 *um lapide pugillari, talis mensuræ ut per illum mori posset, interfeceritque eum, est homicida dignus occisione. Vel percusse-* 18 *rit eum instrumento ligneo pugillari, talis mensuræ ut per illud mori posset, & occîderit eum, est homicida nece dignus. Et* 19 *protector sanguinis ipse interficiet eum (cùm inciderit ĩn illum) justé. Et si im-* 20 *pulerit eum per odium, aut projecerit super eum aliquid consultò, & occîderit e-* 21 *um; Aut percusserit eum manu suâ ex inimicitia, & interfecerit eum, homicida est dignus occisione: & protector sanguinis interficiet eum (cùm offenderit illum) justè. Quòd si impulerit eum ex impro-* 22 *viso absq; inimicitia, vel projecerit in eum instrumentum aliquod non consultò,*

ספר במדבר : לו

fecerit cadere & ,videre absque eo in moriatur quo lapide omni in Vel
23 או בכל־אבן אשר־ימות בה בלא ראות ויפל
:ej' malum quærens neque ,ei inimic' non ipse &,fuerit mortu'&,eum super
עליו וימת והוא לא־אויב לו ולא מבקש רעתו׃
super sanguinis redemptorem inter &,percutientem inter cætus judicabunt &
24 ושפטו העדה בין המכה ובין גאל הדם על
manu è homicidam cætus eruent Et .ista judicia
25 המשפטים האלה׃ והצילו העדה את־הרצח מיד
quò ,sui receptus civitatem ad cætus eũ faciẽt redire &,sanguinis redẽptoris
גאל הדם והשיבו אתו העדה אל־עיר מקלטו אשר־
eum unxit quem ,magnum sacerdotem mori usque ea in manebit & ,illuc fugit
נס שמה וישב בה עד־מות הכהן הגדל אשר־משח אתו
terminum ,homicida fuerit egressus egrediendo si Et .sanctitatis oleo in
26 בשמן הקדש׃ ואם־יצא יצא הרצח את־גבול
sanguinis redempter eum invenerit Et :illuc fugerit quò sui receptus urbis
27 עיר מקלטו אשר ינוס שמה׃ ומצא אתו גאל הדם
,homicidam sanguinis redẽptor occiderit &,sui recept' urbis terminũ extra ab
מחוץ לגבול עיר מקלטו ורצח גאל הדם את־הרצח
sacerdotem mori usque manebit sui receptus civitate in Quia .sanguis ei non
28 אין לו דם׃ כי בעיר מקלטו ישב עד־מות הכהן
terram ad homicida revertetur ,magnum sacerdotem mori post Et .magnum
הגדל ואחרי מות הכהן הגדל ישוב הרצח אל־ארץ
,vestras generationes ad judicii statutũ in vobis ista erũt Et.suæ possessionis
29 אחזתו׃ והיו אלה לכם לחקת משפט לדרתיכם
testium os ad ,animam percutiens Omnis .vestris habitationib' omnib' in
30 בכל מושבתיכם׃ כל־מכה־נפש לפי עדים
moriendum ad animam in respondebit non unus testis Et .homicidam occidet
ירצח את־הרצח ועד אחד לא־יענה בנפש למות׃
:moriendũ ad impi' ipse qui ,homicidæ animæ expiationẽ accipietis non Et
31 ולא־תקחו כפר לנפש רצח אשר־הוא רשע למות
civitatem ad fugiendũ ad expiationẽ accipietis nõ Et.morietur moriẽdo quia
32 כי־מות יומת׃ ולא־תקחו כפר לנוס אל־עיר
non Et .sacerdotem mori usque ,terra in habitatum revertendum ad ,sui receptus
33 מקלטו לשוב לשבת בארץ עד־מות הכהן׃ ולא־
iste sanguis quia ,ea in vos qua terram impie vitiabitis
תחניפו את־הארץ אשר אתם בה כי הדם הוא
qui sanguini propitiatio fiet non terræ & :terram impietate maculabit
יחניף את־הארץ ולארץ לא־יכפר לדם אשר
terram polluet non Et.illius effundentis sanguine in quinimo,ea in est effus'
34 שפך־בה כי־אם בדם שפכו׃ ולא תטמא את־הארץ
ego quia ,ejus medio in habitans ego cujus ea in habitantes vos qua
אשר אתם ישבים בה אשר אני שכן בתוכה כי אני
.Israel filiorum medio in habitans Domin'
יהוה שכן בתוך בני ישראל׃

CAP. XXXVI. לו

Machir filii Ghilhad filiorum familiæ patrum capita accesserunt Et
1 ויקרבו ראשי האבות למשפחת בני־גלעד בן־מכיר
Mosis facies ad sunt locuti & :Joseph filiorum familiis è ,Menasseh filii
בן־מנשה ממשפחת בני יוסף וידברו לפני משה
.Israel filiis patrum capitum prælatorum facies ad &
ולפני הנשאים ראשי אבות לבני ישראל׃

Verſio VULG. LAT.

23 Et inimicitiis, quidquam horum fecerit, 24 Et hoc audiente populo fuerit comprobatum, atq; inter percuſſorẽ & propinquũ ſanguinis quæſtio ventilata: 25 Liberabitur innocens de ultoris manu, & reducetur p ſententiã in urbẽ, ad quam confugerat, manebitq; ibi, donec ſacerdos magnus, qui oleo ſancto unctus eſt, moriatur. 26 Si interfector extra fines urbium, quæ exulib' deputatæ 27 ſunt, Fuerit inventus, & percuſſus ab eo, qui ultor eſt ſanguinis: abſq; noxa erit qui eũ 28 occiderit. Debuerat enim profug' uſq; ad mortẽ Pontificis in urbe reſidere: poſtquã autẽ ille obierit, homicida revertetur in terrã ſuã. 29 Hæc ſempiterna erũt, & legitima in cunctis habitationib' veſtris. 30 Homicida ſub teſtib' punietur: ad unius teſtimonium nullus condemnabitur. 31 Non accipietis pretium ab eo qui reus eſt ſanguinis, ſtatim & ipſe morietur. 32 Exules & profugi ante mortẽ Pontificis nullo modo in urbes ſuas reverti poterũt. 33 Ne polluatis terrã habitationis veſtræ, quæ inſontium cruore maculatur: nec aliter expiari poteſt, niſi p ejus ſanguinẽ, qui alterius ſanguinem 34 fuderit. Atque ita emundabitur veſtra poſſeſſio, me commorante vobiſcum. Ego enim ſum Dominus qui habito inter filios Iſrael.

CAP. XXXVI.

1 ACceſſerunt autem & principes familiarum Galaad, filii Machir, filii Manaſſe, de ſtirpe filiorum Joſeph: locutique ſunt Moyſi coram principibus Iſrael,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

23 Ἢ παντὶ λίθῳ, ἐν ᾧ ἀποθανεῖται ἐν αὐτῷ, οὐκ εἰδὼς, καὶ ἐπιπέσῃ ἐπ' αὐτὸν, καὶ ἀποθάνῃ, αὐτὸς δὲ οὐκ ἐχθρὸς αὐτοῦ ἦν, οὐδὲ ζητῶν 24 κακοποιῆσαι αὐτόν· Καὶ κρινεῖ ἡ Συναγωγὴ ἀναμέσον τοῦ πατάξαντος καὶ ἀναμέσον τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, κατὰ τὰ 25 κρίματα ταῦτα. Καὶ ἐξελεῖται ἡ Συναγωγὴ τὸν φονεύσαντα ἀπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, (ω) καὶ ἀποκαταστήσουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου αὐτοῦ, οὗ κατέφυγε· καὶ κατοικήσει ἐκεῖ ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃν ἔχρισαν αὐτὸν τῷ 26 ἐλαίῳ τῷ ἁγίῳ. Ἐὰν δὲ ἐξόδῳ ἐξέλθῃ ὁ φονεύσας τὰ ὅρια τῆς πόλεως εἰς ἣν κατέ- 27 φυγεν ἐκεῖ, Καὶ εὕρῃ αὐτὸν ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ἔξω τῶν ὁρίων τῆς πόλεως καταφυγῆς αὐτοῦ, καὶ φονεύσῃ ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα τὸν 28 φονεύσαντα, οὐκ ἔνοχός ἐστι. Ἐν γὰρ τῇ πόλει τῆς (α) καταφυγῆς κατοικείτω ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας· καὶ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν τὸν ἱερέα τὸν μέγαν, ἐπαναστραφήσεται ὁ φονεύσας εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως αὐτοῦ. 29 Καὶ ἔσται ταῦτα ὑμῖν εἰς δικαίωμα κρίματος εἰς τὰς γενεὰς ὑμῶν ἐν πάσαις ταῖς κα- 30 τοικίαις ὑμῶν. Πᾶς πατάξας ψυχὴν, διὰ μαρτύρων (β) φονεύσεις τὸν φονεύσαντα· καὶ μάρτυς εἷς οὐ μαρτυρήσει ἐπὶ ψυχὴν ἀποθα- 31 νεῖν. Καὶ οὐ λήψεσθε λύτρα (γ) περὶ ψυχῆς παρὰ τοῦ φονεύσαντος τοῦ ἐνόχου ὄντος ἀναι- 32 ρεθῆναι· θανάτῳ γὰρ θανατωθήσεται. Οὐ λήψεσθε λύτρα τοῦ φυγεῖν εἰς πόλιν τῶν φυγαδευτηρίων, τοῦ πάλιν κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, 33 ἕως ἂν ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας. Καὶ οὐ μὴ φονοκτονήσητε τὴν (δ) γῆν εἰς ἣν ὑμεῖς κατοικεῖτε· τὸ γὰρ αἷμα τοῦτο φονοκτονεῖ τὴν γῆν, (ε) καὶ οὐκ ἐξιλασθήσεται ἡ γῆ ἀπὸ τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχυθέντος ἐπ' αὐτῆς, ἀλλ' ἐπὶ 34 τοῦ αἵματος τοῦ ἐκχέοντος. Καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν ἐφ' ἧς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς, ἐφ' ἧς ἐγὼ (ζ) κατασκηνῶ ἐν ὑμῖν· ἐγὼ γάρ εἰμι κύριος κατασκηνῶν ἐν μέσῳ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ.

23 Vel omni lapide, in quo morietur in eo, non ſciens, & inciderit ſuper eum, & mortuus fuerit, ipſe autẽ non inimicus ejus erat, nec quærens malefacere ei; 24 Et judicabit ſynagoga inter eum qui percuſſit, & inter eum qui vindicat ſanguinem, ſecundùm judicia hæc. 25 Et eximet ſynagoga homicidam à vindicante ſanguinem: & reſtituent eum ſynagoga in civitatem refugii ejus, quò confugit. Et habitabit ibi, quoadusq; mortuus fuerit ſacerdos magnus; quem unxerunt eum oleo ſancto. 26 Si autem exitu exeat homicida fines civitatis, in quam confugit illuc, 27 & invenerit eum is, qui vindicat ſanguinem, extra fines civitatis refugii ejus, & vindicans ſanguinem occiderit homicidam; non erit reus. 28 Nam in civitate refugii habitet; quoadusque mortuus fuerit ſacerdos magnus. Et poſtquàm mortuus fuerit ſacerdos magnus; revertetur homicida in terram poſſeſſionis ſuæ. 29 Et erunt hæc vobis in juſtificationem judicii in progenies veſtras in omnibus habitationibus veſtris. 30 Omnis, qui percuſſerit animã, per teſtes occides homicidam. Et teſtis unus non teſtabitur in animam, ut moriatur. 31 Et non accipietis redemptiones pro anima ab homicida, qui reus eſt moriendi: morte enim morietur. 32 Non accipietis redemptiones ad fugiendum in civitatem refugiorum; ut rurſus inhabitet in terra, quoadusque mortuus fuerit ſacerdos magnus. 33 Et non contaminetis terram, in qua vos habitatis. Sanguis enim hic cõtaminat terrã: & non expiabitur terra à ſanguine effuſo ſuper eam, niſi per ſanguinem ejus qui fudit. 34 Et (ε) non polluetis terrã, ſuper quã habitatis ſuper eã, ſuper quã ego commoror in vobis. Ego enim ſum Dominus commorans in medio filiorum Iſrael.

MS.A. (ω) καὶ εἰς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου ἀποκαταστήσει αὐτὸν ἡ Συναγωγὴ, οὗ κατέφυγεν· (α) καταφυγῆς αὐτοῦ κατοικείτω (β) φονεύσει (γ) ἐπὶ ψυχῆς (δ) γῆν ἐφ' ἧς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπ' αὐτῆς· (ε) καὶ οὐ μὴ (ζ) κατασκηνῶ ἐπ' αὐτῆς·

Κεφ. λϛʹ.

1 Καὶ προσῆλθον οἱ (α) ἄρχοντες φυλῆς υἱῶν Γαλαὰδ υἱοῦ (β) Μαχὶρ υἱοῦ Μανασσῆ ἐκ τῆς φυλῆς υἱῶν Ἰωσὴφ, καὶ ἐλάλησαν ἔναντι Μωυσῆ, καὶ ἔναντι Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἔναντι τῶν ἀρχόντων οἴκων πατριῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ,

CAP. XXXVI.

1 ET acceſſerunt principes tribûs filiorũ Galaad, filii Machir, filii Manaſſe, de tribu filiorum Joſeph: et locuti ſunt corã Moyſe, & coram Eleazaro ſacerdote, & coram principibus domorum familiarum filiorum Iſrael,

MS.A. (α) ἄρχοντες πατριῶν φυλῆς (β) Μαχεὶρ υἱοῦ Μαννασσῆ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

23 Aut quemque lapidẽ necis *inferendæ capacẽ*; ipſo non vidente, jecerit in eum ac mortuus fuerit, nec tamen fuerit inimicus ejus, neque malum ejus intenderet; 24 Judicet congregatio inter homicidã, & vindicem ultionis ſanguinis ſuper cauſis hujuſmodi. 25 Liberétq; congregatio homicidam à vindice ultionis ſanguinis, & remittat eum congregatio ad civitatẽ refugii, ad quam confugerat: & manebit in ea quoad moriatur ſumm' ſacerdos qui unct' eſt oleo ſanctitatis, 26 Quòd ſi egrediatur homicida extra limitem civitatis refugii, ad quam perfugerat, 27 Reperiátq; illum vindex ultionis ſanguinis extra limites civitatis refugii, & interficiat vindex ultionis ſanguinis homicidam; nulla erit in eum actio. 28 Propterea in civitate refugii commoretur, donec moriatur ſummus ſacerdos: & cùm mortuus fuerit ſumm' ſacerdos, revertetur homicida in terrã hæreditatis ſuæ. 29 Sint autem vobis hæc legi ſempiternæ ad generationes veſtras, in cunctis locis habitationis veſtræ. 30 Quicunque interfecerit animã, ad depoſitionem teſtiũ interficiatur talis homicida: at teſtis un' non teſtificabitur adverſùs animam ut moriatur. 31 Et ne recipiatis munus pro anima homicidæ qui reus eſt mortis, ſed morte plectatur. 32 Neve receperitis munus, quatenus fugere ſibi liceat ad *aliquam* civitatem refugii, & abiens cõmoretur in terra *illa* quoad moriatur ſacerdos magnus. 33 Et ne polluatis terrã in qua vos habitatis; nam ſanguis terram polluit, & terra in qua ſanguis effuſus eſt, non expiabitur, niſi effundatur in ea ſanguis ejus qui illum effudit. 34 Ne igitur contaminetis terram in qua vos degitis, quam ego inhabito: ego enim ſum Dominus qui habito inter filios Iſrael.

CAP, XXXVI.

1 ACceſſerunt autem capita patrum familiæ filiorũ Gelaad, filii Machir, filii Manaſſe, de familia Manaſſe filii Joſeph, & locuti ſunt coram Moſe, & coram Eliazar ſacerdote, & coram magnatibus congregationis, capitibus patrum filiorum Iſrael;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

23 או בכל־אבנא דהיא כמסת די־מות
בה בלא חזי ורמא עלוהי וקטליה
והוא לא־סני ליה ולא תבע
24 בישתיה׃ וידונון כנשתא בין מחיא
ובין גאל דמא על־דיניא האלין׃
25 וישזבון כנשתא ית־קטולא מיד
גאל דמא ויתיבון יתיה כנשתא
לקרית שיזבותיה די־ערק לתמן
ויתיב בה עד־די־מות כהנא רבא
26 די־רבי יתיה במשח קודשא׃ ואם־
מפק יפוק קטולא ית־תחום קרית
27 שיזבותיה די־ערק לתמן׃ וישכח
יתיה גאל דמא מברא לתחום
קרית שיזבותיה ויקטול גאל דמא
28 ית־קטולא לית ליה דם׃ ארי בקרית
שיזבותיה יתיב עד־די־מות כהנא
רבא ובתר די־מות כהנא רבא יתוב
29 קטולא לארע אחסנתיה׃ ויהון
אלין לכון לגזירת דין לדריכון בכל
30 מותבניכון׃ כל־דיקטול־נפשא
לפום סהדין יקטול ית־קטולא
וסהיד חד לא־יסהיד באנשא
31 למקטל׃ ולא־תקבלון ממון על־
אנש קטול די־הוא חיב למקטל
32 ארי אתקטלא יתקטל׃ ולא־תקבלון
ממון למערוק לקרית שיזבותיה
למתוב למתב בארעא עד־דימות
33 כהנא׃ ולא־תחיבון ית־ארעא די
אתון בה ארי דמא הוא מחיב ית־
ארעא ולארעא לא־מתכפר על־דם
זכאי דאתשד בה אלהן בדם
34 אשדיה׃ ולא תסאבון ית־ארעא די
אתון יתבין בה די שכנתי שריא
בגוה ארי אנא יי שכנתי־שריא בגו
בני־ישראל׃ לו
1 וקריבו רישי אבהתא לזרעית בני־
גלעד בר־מכיר בר־מנשה מזרעית
בני יוסף ומלילו קדם משה וקדם
רברביא רישי אבהתא לבני ישראל׃

23 Aut percuſſit eum omni lapide qui ſufficiens eſt ad occidendũ in eo, & projecit in eũ percuſſore non vidente, & occidit eum: & ille non erat inimicus 24 ej', nec quærebat malũ illi. Judicabit cœtus inter percuſſorẽ & inter propinquũ ſanguinis, 25 juxta judicia hæc. Et liberabit cœt' occiſorẽ de manu cõſanguinei occiſi: & reducent illũ in urbẽ refugii ſui, ad quã fugerat: & habitabit in ea donec moriatur ſacerdos magnus, qui 26 unctus eſt oleo ſancto. Si autẽ egrediens egreſſ' fuerit homicida termino urbis refugii ſui, 27 ad quã fugerat. Et invenerit eũ propinqu' ſanguinis extra terminum urbis refugii ſui: & occiderit conſanguineus occiſi homicidã, non erit re' ſangui- 28 nis. In urbe enim refugii ſui manebit, donec moriatur ſacerdos magn': et poſtquã mortu' fuerit ſacerdos magn', revertetur occiſor in terrã poſ- 29 ſeſſionis ſuæ. Et erunt hæc vobis in decretũ judicii in generationibus veſtris, in cunctis 30 habitationib' veſtris. Omnis qui occiderit animã, per teſtes occidatur homicida: & un' teſtis non teſtificabitur in morte 31 hominis. Et non accipietis pecuniã pro homine homicida, qui eſt reus occiſionis: ſed oc- 32 ciſione occidetur. Neq; accipiatis pecuniam ab eo qui fugit in urbẽ refugii: ut revertatur, & habitet in terra, donec mo- 33 riatur ſacerdos. Neq; contaminetis terrã in qua vos habitatis; quia ſanguis contaminat terrã: & terra non expiabitur à ſanguine innocente, qui effuſus eſt in ea; niſi p ſanguinẽ ej' 34 qui effudit eum. Et non polluatis terrã in qua vos habitatis; quia majeſtas mea manet in medio ej': quia ego Dominus; & majeſtas mea habitat in medio filiorum Iſrael.

CAP. XXXVI.

1 ACceſſerunt autẽ principes patrũ familiarũ filiorũ Galaad filii Machir filii Manaſſe, de cognatione filiorum Joſeph: et locuti ſunt coram Moyſe & coram ducibus, & principibus patrum filiorum Iſrael.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VER. SAM.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

23 Aut quemvis lapidem quo moriatur quem non viderat, cecideritq; ſuper eum et moriatur, ipſe autem non erat illi inimicus, neque quærebat illi malè facere; 24 Tunc judicabunt congregatio inter percuſſorem, & inter vindicem ſanguinis juxta judicia iſta. 25 Liberabuntque congregatio percuſſorem de manu vindicis ſanguinis, & reverti facient eum congregatio ad urbem refugii ſui quò fugerat, & in ea habitabit uſque ad mortem ſacerdotis magni qui unctus eſt oleo ſancto. 26 Si autem egrediendo egreſſus fuerit homicida fines urbis refugii ſui ad quã confugerat, 27 Deprehenderitq; eum vindex ſanguinis extra fines urbis refugii ſui, occideritque vindex ſanguinis homicidam, ſanguinis non erit reus. 28 Nam in civitate refugii ſui habitabit, donec moriatur ſacerdos magnus: poſtquã autem mortuus fuerit ſacerdos magnus, revertetur homicida in terram poſſeſſionis ſuæ. 29 Hæc autem erunt vobis in legem judicii in generationibus veſtris per omnes habitationes veſtras. 30 Quicunq; percutiet animã, (c) in ore teſtium occidetur homicida ille; nec teſtis unus teſtabitur in animam ut moriatur. 31 Neque accipietis pretium redemptionis pro anima homicidæ qui reus eſt mortis, ſed morte morietur. 32 Neque accipietis pretium ut quis fugiat in urbem refugii ſui, quo revertatur ad habitandum in terra, uſquedum mortuus fuerit ſacerdos magnus. 33 Ut non contaminetis terrã in qua habitatis; ſanguis enim iſte contaminat terram: neq; terræ fiet expiatio propter ſanguinẽ qui effuſus eſt in ea, niſi per ſanguinem illius qui effudit. 34 Non polluetis igitur terram in qua habitatis, quia ego habito in medio ejus: Ego enim ſũ Domin' habitans in medio filiorũ Iſrael.

CAP. XXXVI.

1 ACceſſerunt autẽ principes patrũ familiæ filiorũ Galaad, filii Machir, filii Manaſſe, de familiis filiorum Joſeph, locutiq; ſunt in conſpectu Moſis, & in conſpectu principum, capitum patrum filiorum Iſrael;

VER. SAM. (c) ſecundũ teſtes

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * او اوقع عليه اي حجر كان بلا علم فمات * وهو في ذلك ليس بعدو له * ولا طالب سو * فلتحكم
24 الجماعة بين القاتل وبين ولي الدم بهذه الاحكام * وتخلص هذا القاتل من هذا الولي * وترده
25 الي قرية حماه التي هرب اليها * ويقيم فيها الي حين موت الامام الكبير الذي مسح بدهن
26 القدس * وان هو خرج عن حد قرية حماه التي هرب اليها * فوجده الولي خارج حد قرية حماه
27 فقتله * فلا ثار له * فليجلس في قرية حماه الي ان يموت الامام الكبير * وبعد ذلك يرجع الي ارض
28 حوزه * فلتكن هذه لكم رسوم حكم علي مر اجيالكم * في جميع مساكنكم * كل من
29 30 قتل نفسا عامدا * فبقول شاهدين فاقتلوه * فاما شاهد واحد فلا يشهد عليه فيقتل * ولا تاخذوا
31 دية عن نفس قاتل يجب عليه القتل * بل قتلا يقتل * ولا تاخذوا منه ايضا دية فيهربوه الي
32 بعض قري الحمي * فيعود فيسكن البلد بعد موت الامام * ولا تدنسوا البلد الذي
33 انتم فيه * لان الدم يدنسه * ولا يغفر له الدم الذي سفكه الا بدم سافكه * ولا تنجسوا
34 البلد الذي انتم مقيمون به الذي نوري ساكن فيه * فاني الله نوري ساكن فيما
بين بني اسرايل * * الفصل السادس والثلثون *
1 * ثم تقدم روساء اباء عشيرة بني جلعاد بن ماخير بن منسا من عشاير بني يوسف * فقالوا
بين يدي موسي وروساء اباء بني اسرايل *

23 Vel cadere fecerit ſuper illum qualemcunque lapidem inſcius, et mortuus fuerit, tamen ipſe in hoc non eſt inimicus ejus, nec volens malum illius; 24 Judicet congregatio inter occiſorem et inter protectorem ſanguinis, in hujuſcemodi cauſis. 25 Et liberet hunc occiſorem ab hoc protectore, et remittat eum ad urbem confugii ſui ad quam aufugerat, et maneat in illa uſq; ad tempus mortis ſacerdotis magni qui unct' eſt oleo ſanctitatis. 26 Et ſi ipſe egrediatur extra terminum urbis confugii ſui ad quam fugerat, 27 Inveniátque illum protector extra terminum urbis refugii ſui, atq; interficiat eum; non habebit jus vindictæ. 28 Sedeat ergò in urbe refugii ſui, quouſque moriatur ſacerdos magnus, & poſtea revertetur in terram poſſeſſionis ſuæ. 29 Et ſint vobis hæc præcepta judicii per decurſum generationum veſtrarum in omnibus habitationibus veſtris. 30 Omnis qui occîderit animam conſultò, ad dictũ duorum teſtium interficite eum; at verò teſtis unus non teſtificabitur contra eum, ut occîdatur. 31 Et ne accipiatis mulctam pro anima homicidæ qui dignus eſt nece, ſed occiſione occîdatur. 32 Et ne accipiatis etiam ab eo mulctam, et fugere faciatis eum ad aliquam ex urbibus confugii, ut revertatur et habitet in regione poſt mortem ſacerdotis. 33 Et ne coïnquinetis regionem in qua eſtis, quia ſanguis coïnquinat eam; et non remittetur illi homicidæ ſanguis quem fudit, niſi per ſanguinem effundentis illum. 34 Et ne contaminetis regionem in qua commoramini, in qua ſplendor meus habitat: ego enim ſum Deus, cujus ſplendor habitans eſt inter filios Iſrail,

CAP. XXXVI.

1 ET acceſſerunt principes patrum familiarum filiorum Gelaad, filii Machir, filii Manaſſe de familiis filiorum Joſeph, & dixerunt coram Muſa, & principibus patrum filiorum Iſrail;

terram dandum ad, Dominus præcepit meo Domino :dixerunt Et
2 ויאמרו את־אדני צוה יהוה לתת את־הארץ
,Domino in est præceptū meo dño & :Israel filiis sorte in hæreditatem in
בנחלה בגורל לבני ישראל ואדני צוה ביהוה
uni erunt Et.ej⁹ filiab⁹ nostri fratris Selophchad hæreditatē dandum ad
3 לתת את־נחלת צלפחד אחינו לבנתיו: והיו לאחד
,earum hæreditas diminuetur & ,uxores in Israel filiorum virgarum filiis de
מבני שבטי בני־ישראל לנשים ונגרעה נחלתן
quib⁹ ,extensionis hæreditatem super addetur & ,nostrorū patrum hæreditate de
מנחלת אבתינו ונוסף על נחלת המטה אשר
Jobel fuerit si Et.diminuetur nostræ hæreditatis sorte de & :eis erunt
4 תהיינה להם ומגרל נחלתנו יגרע: ואם־יהיה היבל
quibus extensionis hæreditatem super earū hæreditas addetur & ,Israel filiis
לבני ישראל ונוספה נחלתן על נחלת המטה אשר
diminuetur nostrorum patrum extensionis hæreditate de & :eis erunt
תהיינה להם ומנחלת מטה אבתינו יגרע
,Domini os super Israel filiis Moseh præcepit Et.earū hæreditas
5 נחלתן: ויצו משה את־בני ישראל על־פי יהוה
quod verbum Hoc .loquentes Joseph filiorū extensio Rectum:dicendo
6 לאמר כן מטה בני־יוסף דברים: זה הדבר אשר־
ipsarum oculis in Bono :dicendo ,Selophchad filiabus Dominus præcepit
צוה יהוה לבנות צלפחד לאמר לטוב בעיניהם
erunt suorum patrum extensionis familiæ veruntamen :uxores in erunt
תהיינה לנשים אך למשפחת מטה אביהם תהיינה
ad extensione de Israel filiorum hæreditas gyrabitur non Et .uxores in
7 לנשים: ולא־תסב נחלה לבני ישראל ממטה אל־
filii adhærebunt suorū patrū extensionis hæreditate in unusquisq; quia:extensionem
מטה כי איש בנחלת מטה אבתיו ידבקו בני
,Israel filiorum extensionibus de hæreditatē hæreditans filia omnis Et .Israel
8 ישראל: וכל־בת ירשת נחלה ממטות בני ישראל
ut ,uxorem in erit sui patris extensionis familia de uni
לאחד ממשפחת מטה אביה תהיה לאשה למען
gyretur non Et.suorū patrū hæreditatē un⁹quisq; Israel filii hæreditate accipiāt
9 יירשו בני ישראל איש נחלת אבתיו: ולא־תסב
suæ hæreditate in unusquisq; quia :aliam extensionem in extensione de hæreditas
נחלה ממטה למטה אחר כי־איש בנחלתו
Dñs præcepit Quemadmodum .Israel filiorū extensiones adhærebunt
10 ידבקו מטות בני ישראל: כאשר צוה יהוה את־
,Tirsah ,Machlah fuerunt Et .Selophchad filiæ fecerunt sic ,Moseh
11 משה כן עשו בנות צלפחד: ותהיינה מחלה תרצה
earū patruorum filiis ,Selophchad filiæ Nohah & ,Milcah & ,Choglah &
וחגלה ומלכה ונעה בנות צלפחד לבני דדיהן
:uxores in fuerunt ,Joseph filii Menassen filiorum familiis De .uxores in
12 לנשים: ממשפחת בני־מנשה בן־יוסף היו לנשים
Ista .earum patris familiæ extensionem super earum hæreditas fuit &
13 ותהי נחלתן על־מטה משפחת אביהן: אלה
ad Moseh manu in Dominus præcepit quæ ,judicia & ,præcepta
המצות והמשפטים אשר צוה יהוה ביד־משה אל־
Jerecho Jarden super ,Moab campestribus in Israel filios
בני ישראל בערבת מואב על ירדן ירחו:

Versio VULG. LAT.

2 Atq; dixerũt; Tibi dño nostro, præcepit Dñs, ut terrã sorte divideres filiis Israel, & ut filiabus Salphaad fratris nostri dares possessionem debi- 3 tam patri. Quas si alterius tribûs homines uxores acceperint, sequetur possessio sua, & translata ad aliam tribum, de nostra hæreditate 4 minuetur. Atque ita fiet, ut cùm jubileus, id est, quinquagesimus annus remissionis advenerit, confundatur sortium distributio, & aliorum posses- 5 sio ad alios transeat. Respondit Moyses filiis Israel, et Domino præcipiente, ait; Rectè tribus filiorum Joseph locuta 6 est. Et hæc lex super filiabus Salphaad à Domino promulgata est: Nubant quibus volunt, tantùm ut suæ tribûs 7 hominibus: Ne commisceatur possessio filiorum Israel de tribu in tribum. Omnes enim viri ducent uxores de 8 tribu & cognatione sua. Et cunctæ fœminæ de eadẽ tribu maritos accipient: ut hæreditas permaneat in familiis; 9 Nec sibi misceantur tribus, sed 10 ita maneant, Ut à Domino separatæ sunt. Fecerúntque filiæ Salphaad, ut fuerat impe- 11 ratum. Et nupserunt, Maala, & Thersa, & Hegla, & Melcha, & Noa, filiis patrui sui, 12 De familia Manasse, qui fuit fili⁹ Joseph: & possessio, quæ illis fuerat attributa, mansit in tribu & familia patris earum. 13 Hæc sunt mandata atque judicia, quæ mandavit Dominus per manum Moysi ad filios Israel, in campestribus Moab supra Jordanem contra Jericho.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

2 Καὶ εἶπαν, Τῷ κυρίῳ ἡμῶν ἐνετείλατο κύριος ἀποδοῦναι τὴν γῆν τῆς κληρονομίας ἐν κλήρῳ τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· καὶ τῷ κυρίῳ (γ)συνέταξε κύριος δοῦναι τὴν κληρονομίαν Σαλπαὰδ τοῦ ἀδελφοῦ ἡμῶν ταῖς θυγατράσιν 3 αὐτοῦ. Καὶ ἔσονται ἑνὶ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραὴλ γυναῖκες· καὶ ἀφαιρεθήσεται ὁ κλῆρος αὐτῶν ἐκ τῆς κατασχέσεως τῶν πατέρων ἡμῶν, καὶ (δ)προστεθήσεται εἰς κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἐκ τοῦ κλήρου τῆς 4 κληρονομίας ἡμῶν ἀφαιρεθήσεται. Ἐὰν δὲ γένηται ἡ (ε) ἄφεσις τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, καὶ προστεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν κληρονομίαν τῆς φυλῆς, οἷς ἂν γένωνται γυναῖκες, καὶ ἀπὸ τῆς κληρονομίας φυλῆς πατριᾶς ἡμῶν ἀφαι- 5 ρεθήσεται ἡ κληρονομία αὐτῶν. Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ διὰ προστάγματος κυρίου, λέγων, Οὕτως φυλὴ υἱῶν 6 Ἰωσὴφ λέγουσι. Τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ συνέταξε κύριος ταῖς θυγατράσι Σαλπαάδ, λέγων, Οὗ (ζ)ἀρέσκῃ ἐναντίον αὐτῶν, ἔστωσαν γυναῖκες, πλὴν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῶν ἔστωσαν 7 (η) γυναῖκες. Καὶ οὐχὶ περιστραφήσεται κληρονομία τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἀπὸ φυλῆς ἐπὶ φυλήν, ὅτι ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ τῆς φυλῆς τῆς πατριᾶς αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ 8 υἱοὶ Ἰσραήλ. Καὶ πᾶσα θυγάτηρ ἀγχιστεύουσα (θ) κληρονομίαν ἐκ τῶν φυλῶν υἱῶν Ἰσραήλ, (ι) ἑνὶ τῶν ἐκ τοῦ δήμου τοῦ πατρὸς αὐτῆς ἔσονται γυναῖκες, ἵνα ἀγχιστεύσωσιν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος τὴν κληρονομίαν τὴν πατρικὴν 9 αὐτοῦ. (κ)Καὶ οὐ περιστραφήσεται ὁ κλῆρος ἐκ φυλῆς ἐπὶ φυλὴν ἑτέραν, ἀλλ' ἕκαστος ἐν τῇ κληρονομίᾳ αὐτοῦ προσκολληθήσονται οἱ 10 υἱοὶ Ἰσραήλ. Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος (λ) Μωυσῇ, οὕτως ἐποίησαν (μ) θυγατράσι 11 Σαλπαάδ. Καὶ ἐγένοντο (ν) Θερσὰ καὶ Ἐγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Νοὰ καὶ Μααλὰ θυγατέρες 12 Σαλπαάδ, τοῖς ἀνεψιοῖς αὐτῶν, Ἐκ τοῦ (ξ) δήμου τοῦ Μανασσῆ υἱῶν Ἰωσὴφ ἐγενήθησαν (ο) γυναῖκες. καὶ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν ἐπὶ τὴν φυλὴν δήμου τῆς πατριᾶς 13 αὐτῶν. Αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ἃ ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ ἐπὶ δυσμῶν Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.
*

2 Et dixerũt; Domino nostro mandavit Dominus assignare terram hæreditatis in sorte filiis Israel: & domino præcepit Dominus dare hæreditatem Salpaad fratris nostri filiabus ejus. 3 Et erunt uni tribuum filiorũ Israel uxores. Et auferetur sors earum de possessione patrum nostrorum, & addetur ad hæreditatem tribûs, quibus factæ fuerint uxores: & de sorte hæreditatis nostræ auferetur. 4 Si autem fuerit (a) remissio filiorum Israel; & addetur hæreditas earum super hæreditatem tribûs, quibus factæ fuerint uxores: & ab hæreditate tribus familiæ nostræ auferetur hæreditas earum. 5 Et mandavit Moyses filiis Israel per præceptũ Domini, dicens; Sic tribus filiorum Joseph dicunt. 6 Hoc est verbum quod constituit Domin⁹ filiabus Salpaad, dicens; Cujus placuerit coram eis, sint uxores: tantummodò è populo patris sui sint uxores. 7 Et non circumvertetur hæreditas filiis Israel à tribu in tribum: quoniam unusquisq; in hæreditate trib⁹ familiæ suæ conjungentur filii Israel. 8 Et omnis filia vendicãs hæreditatẽ ex tribub⁹ filiorũ Israel, uni eorum, qui de populo patris sui, erunt uxores; ut vendicent filii Israel unusquisque hæreditatem paternam suam. 9 Et non circumvertetur sors à tribu in tribum aliam, sed unusquisque in hæreditate sua conjungentur filii Israel. 10 Quemadmodum præcepit Dominus Moysi; sic fecerunt (b) filiabus Salpaad. 11 Et fuerunt Thersa, & Egla, & Melcha, & Nua, & Malaa filiæ Salpaad, consobrinis suis, 12 De populo Manasse filiorum Joseph factæ fuerunt uxores. Et facta est hæreditas earum ad tribum populi patris earum. 13 Hæc sunt mandata, & justificationes, & judicia, quæ mandavit Dominus in manu Moysi super Occasum Moab super Jordanem contra Hiericho.

MS.A. (γ)συνέταξεν δοῦναι κύριος τὴν (δ)προστεθήσονται εἰς τὴν κληρονομίαν (ε) *ἀφαιρέσεως (ζ)ἀρέσκῃ (η)γυναῖκες. Οὐχὶ (θ) κληρονομίαν υἱῶν (ι)ἑνὶ τῷ (κ) Καὶ * περιστραφήσεται κλῆρος (λ) πρὸς Μωυσῆν, (μ) θυγατέρες (ν) Μαλαὰ καὶ Θερσὰ καὶ Αἰγλὰ καὶ Μελχὰ καὶ Νοὰ θυγατέρες (ξ) δήμου Μανασσῆ (ο) αὐτοῖς γυναῖκες.
* Ἀριθμοί.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 *ܘܐܡܪܘ. ܠܡܪܢ. ܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܬܠ ܐܪܥܐ ܒܦܣ̈ܐ ܠܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܡܪܢ ܐܬܦܩܕ
3 ܡܢ ܡܪܝܐ: ܕܢܬܠ ܝܪܬܘܬܗ ܕܨܠܦܚܕ ܐܚܘܢ ܠܒܢܬܗ. * ܘܐܢ ܢܗܘ̈ܝܢ ܠܚܕ ܡܢ ܫܒܛܐ
ܕܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܢܫ̈ܐ. ܬܬܒܨܪ ܝܪܬܘܬܗܝܢ ܡܢ ܝܪܬܘܬܐ ܕܐܒܘܗܝܢ. ܘܬܬܬܘܣܦ ܥܠ ܝܪܬܘܬܐ
4 ܕܫܒܛܐ ܕܢܗܘ̈ܝܢ ܠܗܘܢ. ܘܡܢ ܦܣܐ ܕܝܪܬܘܬܢ ܬܬܒܨܪ. * ܘܐܢ ܢܗܘܐ ܫܘܒܩܢܐ ܠܒܢ̈ܝ
ܐܝܣܪܝܠ. ܬܬܬܘܣܦ ܝܪܬܘܬܗܝܢ ܥܠ ܝܪܬܘܬܐ ܕܫܒܛܐ ܕܢܗܘ̈ܝܢ ܠܗܘܢ. ܘܡܢ ܝܪܬܘܬܐ ܕܫܒܛܐ
5 ܕܐܒܘܗܝܢ. ܬܬܒܨܪ ܝܪܬܘܬܗܝܢ. * ܘܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܡܠܬܐ ܕܦܘܡܗ
6 ܕܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ: ܫܦܝܪ ܡܡܠܠ ܫܒܛܐ ܕܒܢ̈ܝ ܝܘܣܦ. * ܗܢܐ ܦܬܓܡܐ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܥܠ
ܒܢ̈ܬܗ ܕܨܠܦܚܕ. ܘܐܡܪ. ܠܕܨܒܝܢ ܒܥܝ̈ܢܝܗܝܢ ܢܗܘ̈ܝܢ ܢܫ̈ܐ. ܒܪܡ ܠܫܒܛܐ ܕܫܪܒܬܐ
7 ܕܐܒܘܗܝܢ ܢܗܘ̈ܝܢ. * ܘܠܐ ܬܬܟܪܟ ܝܪܬܘܬܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܫܒܛܐ ܠܫܒܛܐ ܐܚܪܢܐ.
8 ܐܠܐ ܓܒܪ ܒܝܪܬܘܬܐ ܕܫܒܛܐ ܕܐܒܘܗܝ ܢܩܦܘܢ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܟܠ ܒܪܬܐ ܕܝܪܬܐ ܝܪܬܘܬܐ
ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܚܕ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܝܬ ܐܒܘܗ ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܐ. ܕܢܐܪܬܘܢ ܒܢ̈ܝ
9 ܐܝܣܪܝܠ ܓܒܪ ܝܪܬܘܬܐ ܕܐܒܗ̈ܘܗܝ. * ܘܠܐ ܬܬܟܪܟ ܝܪܬܘܬܐ ܡܢ ܫܒܛܐ ܠܫܒܛܐ ܐܚܪܢܐ. ܐܠܐ ܓܒܪ
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]

[illegible]

2 Et dixerunt, Domino nostro præcepit Dominus, ut per sortes daretur filiis Israel terra in hæreditatem: & domino nostro jussum est à Domino ut hæreditatẽ Salphehad fratris nostri daret filiabus ejus. 3 Quòd si fiant alicui de tribub⁹ filiorum Israel uxores, minuetur hæreditas earum ab earum patris hæreditate, & adjicitur hæreditati illarum tribuum quibus fient *uxores*, atque ita de sorte hæreditatis nostræ diminuetur. 4 Cúmq; advenerit annus reversionis filiis Israel, accedet hæreditas earum ad hæreditatem tribuum quibuscum matrimoniũ inibunt, & de hæreditate tribûs patris earum, ipsarũ hæreditas detrahetur. 5 Præcepit itaque Moses filiis Israel ex verbo oris Domini, & dixit, Rectè loquitur tribus filiorum Joseph. 6 Hic est sermo quem præcepit Dominus de filiabus Salphehad, dicens; Cuicunque libuerit in oculis earum, nubant: verùm tribui familiæ patris sui nubant. 7 Et *sic* non devolvetur hæreditas filiorum Israel à tribu ad tribũ aliam, sed quilibet ex filiis Israel hæreditati tribûs patris sui hærebit. 8 Et quæcunque filia hæreditatem possederit in tribu filiorum Israel, alicui ex tribu dom⁹ patris sui nubat, ut possideat quisque filiorũ Israel hæreditatem patris sui, 9 Et non provolvatur hæreditas à tribu ad tribũ aliã, sed unusquisque de tribub⁹ filiorum Israel hæreditati suæ adhærebit. 10 Quemadmodũ Dñs præcepit Mosi, ita fecerunt filiæ Salphehad. 11 Nupserúntque Mahla, & Tersa, & Hagla, & Melcha, & Joa, filiæ Salphehad filiis patruorũ suorum; 12 *Videlicet*, familiis filiorum Manasse filii Joseph nupserunt, & accessit hæreditas earum ad tribum familiæ patris sui. 13 Hæc sunt præcepta & leges atq; judicia quæ præcepit Dominus per Mosen super filios Israel in Arboth-Moab quæ est secus Jordanem Jericho.

* *Continentur hoc in libro Numerorum, qui locum in Lege quartum occupat, versus ter mille quingenti ac viginti unus.*

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

2 ואמרו ית רבוני פקד יי למתן ית
ארעא באחסנא בעדבא לבני
ישראל ורבוני אתפקד במימרא דיי
למתן ית אחסנת צלפחד אחונא
3 לבנתיה: ויהוין לחד מבני שבטיא
בני ישראל לנשין ותתמנע
אחסנתהין מאחסנת אבהתנא
ותתוסף על אחסנת שבטיא די
יהוין להון ומעדב אחסנתנא
4 יתמנע: ואם יהי יובלא לבני
ישראל ותתוסף אחסנתהין על
אחסנת שבטא די תהוין להון
ומאחסנת שבטא דאבהתנא יתמנע
5 אחסנתהן: ופקיד משה ית בני
ישראל על מימרא דיי למימר יאות
6 שבטא דבני יוסף ממללין: דין
פתגמא די פקיד יי לבנת צלפחד
למימר לדתקין בעיניהן תהוין
לנשין ברם לזרעית שבטא דאבוהן
7 תהוין לנשין: ולא תסחר אחסנא
לבני ישראל משבטא לשבטא ארי
גבר באחסנת שבטא דאבהתוהי
8 ידבקון בני ישראל: וכל ברתא
ירתת אחסנא משבטיא דבני ישראל
לחד מזרעית שבטא דאבוהא תהי
לאנתו בדיל דירתון בני ישראל
9 גבר אחסנת אבהתוהי: ולא תסחר
אחסנא משבטא לשבטא אוחרנא
ארי גבר באחסנתיה ידבקון שבטי
10 דבני ישראל: כמא די פקיד יי ית
11 משה כן עבדו בנת צלפחד: והואה
מחלה תרצה וחגלה ומלכה ונועה
בנת צלפחד לבני אחי אבוהן
12 לנשין: מזרעית בני מנשה בר יוסף
הואה לנשין והות אחסנתהן על שבטא זרעית אבוהן: אלין 13
פקודיא ודיניא די פקיד יי בידא דמשה לות בני ישראל
במישריא דמואב על ירדנא דירחו:

2 Atq; dixerunt, Dñs meus præcepit, ut daretur terra per sortem in possessioné filiis Israel: & dño meo mandatũ est per verbũ Dñi, ut daretur possessio Salphaad fratris nostri filiabus 3 ejus. Eruntq; uxores alicui de filiis tribuũ filiorũ Israel: & minuetur possessio eorũ à possessione patrũ nostrorũ; & addetur ad possessioné tribus cui fuerint uxores, & de sorte hæ- 4 reditatis nostræ minuetur. Et cum fuerit jubilæ⁹ filiis Israel, addetur possessio earũ ad possessioné tribus cui fuerint uxores: & de possessione trib⁹ patrũ nostrorũ minuetur posses- 5 sio earũ. Præcepitq; Moyses filiis Israel juxta verbũ Dñi, dicens: Recte trib⁹ filiorũ Joseph 6 loquitur. Iste est sermo quem præcepit Dñs super filiab⁹ Salphaad, dicens; Quib⁹ placuerit in oculis suis sint uxores: verũtamen hominibus cognationis 7 trib⁹ patris sui sint uxores. Et non transferatur hæreditas filiorũ Israel de tribu in tribũ: sed singuli possessioni trib⁹ patrum suorũ adhærebunt filii Is- 8 rael. Et oĩs filia hæres possessionis de tribu filiorũ Israel, uni de familia trib⁹ patris sui sit in uxorem: ut hæreditent filii Israel singuli possessionem patrũ 9 suorum. Et non transferatur possessio de una tribu in aliam tribum: sed unusquisq; tribuum filiorum Israel adhæreat 10 possessioni suæ. Sicut præceperat Dominus Moysi, ita fece- 11 runt filiæ Salphaad. Et fuerunt in uxores Maala & Thersa & Egla & Melcha, & Noa, filiæ 12 Salphaad, filiis patrui sui. In cognatione filiorum Manasse filii Joseph fuerunt in uxores: & fuit possessio earum in tri- 13 bu familiæ patris earum. Hæc sunt præcepta & judicia, quæ mandavit Dñs per Moysen filiis Israel, in campestrib⁹ Moab, juxta Jordanem Hiericho.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

2 Et dixerunt, Domino meo præcepit Dominus ut sorte daret terram in hæreditatem filiis Israel; at dominus meus præcepit per Dominum dare possessionem Salphaad fratris nostri filiabus ejus. 3 Itaq; nubentibus illis alicui de filiis tribuum filiorum Israel, tunc auferetur hæreditas earum de hæreditate patrum nostrorum, & addetur hæreditati tribûs cui nupserint, & de sorte hæreditatis nostræ minuetur. 4 Quumq; advenerit jubilæus filiis Israel, tunc addetur hæreditas earum hæreditati tribûs cui nupserint, & de hæreditate tribûs patrum nostrorum minuetur hæreditas earum. 5 Præcepit igitur Moses filiis Israel juxta sermonem Domini, dicens; Rectè tribus filiorum Joseph locuta est. 6 Hæc est res quam præcepit Dominus filiabus Salphaad, dicens; Ut placitum fuerit in oculis earum sint in uxores; veruntamen familiæ tribûs patris sui sint in uxores. 7 Ut non circumagatur hæreditas filiorum Israel de tribu in tribum: unusquisque enim filiorum Israel hæreditati patrum suorum adhærebunt. 8 Omnis ideo filia possidens hæreditatem de tribubus filiorum Israel, alicui de familia tribûs patris sui erit in uxorem, ut possideant filii Israel singuli hæreditatem patrum suorum. 9 Et non circumagatur hæreditas de tribu in tribum aliam, sed unusquisq; ex tribub⁹ filiorũ Israel hæreditati suæ adhæreant. 10 Sicut præcepit Dominus Mosi, sic fecerunt filiæ Salphaad. 11 Nupserũt itaq; Maala, et Noa, Egla, Melcha, & Tersa filiæ Salphaad filiis patruorum suorũ. 12 Iis qui erant de familia filiorum Manassis filii Joseph fuerunt in uxores, pertinuitque hæreditas earum ad tribũ de 13 familia patris earũ. Hæc sunt mandata, & judicia quæ præcepit Dominus per manũ Mosis filiis Israel in valle Moab juxta Jordanem Jericho.

Iste Liber quartus, sectionũ est centum & octodecim.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * إن الله أمر سيدنا أن يعطي البلد نحلة بسهام في إسرائيل * وأمرت أيضا بأن تدفع نحلة
صلفحاد أخينا إلى بناته * فنخاف أن يصرن نساء لواحد من أسباط بني إسرائيل * فينقص 3
نحلتهن من نحلة آبائنا وتزيد على حصة السبط الذي يتزوجن منه * فيكون سهم نحلتنا
منقوصا * ولو جاء يوافي الإطلاق بني إسرائيل لبقيت حصصهن مزيدة على حصة السبط الذي 4
يتزوجن منه * والحصة من حصتنا * فأمر موسى بني إسرائيل عن قول الله وقال لهم * لنعم ما 5
قال سبط ولد يوسف * وهذا ما أمر الله به في حكم بنات صلفحاد * يتزوجن ممن حسن 6
عندهن * لكن يجب أن يكون من عشيرة سبط أبيهن * حتى لا تدور هذه النحلة لبني 7
إسرائيل من سبط إلى سبط * بل يلزم كل سبط منهم نحلة آبائه * وكذلك حكم كل بنت ترث 8
نحلة من أسباط بني إسرائيل * فلتكن لأحد عشيرة سبط آبائها زوجة * لكي يرث كل سبط
منهم نحلة آبائه * ولا تدور أية نحلة كانت من سبط إلى سبط آخر * بل يلزم كل سبط من 9
بني إسرائيل نحلته * فصنع بنات صلفحاد كما أمر الله به موسى * فصارت محلا وترصا وحجلا 10 11
وملكا ونوعا بنات صلفحاد أزواجا لبني أعمامهن * الذين من عشيرة بني منسا بن 12
يوسف * فبقيت نحلتهن في عشيرة سبط أبيهن * هذه الوصايا والأحكام التي أمر الله بها 13
موسى في بيداء مآب على أردن ريحا *

* تم السفر الرابع * وهو سفر عدد بني إسرائيل * والحمد لله دائما أبدا *

2 *Deus mandavit domino nostro ut regionem per sortes daret in possessionem filiis Israil: & jussum quoque tibi fuit ut dares possessionem Salphehad fratris nostri filiabus ejus.* 3 *Timemus ergò ne fiant uxores cuipiam ex tribubus filiorum Israil, et deficiat possessio earum ex possessione patrum nostrorum, & adjungatur sorti ejus tribûs ex qua nubent, fiátque sors possessionis nostræ manca.* 4 *Vel saltem cùm advenerit remissio filiis Israil, manebit omnino pars earum adjecta portioni tribûs ex qua nubent, & dempta ex portione nostra.* 5 *Præcepit igitur Musa filiis Israil ex sermone Dei, & ait illis, Rectum est quod dixit tribus filiorum Joseph.* 6 *Et hoc est quod mandavit Deus in causa filiarum Salphehad; Nubant ei qui placuerit ipsis, sed oportet ut sit ex tribu patrum earum:* 7 *Ne vagetur hæc possessio inter filios Israil à tribu ad tribum, sed adhæreat unaquæque tribus eorum possessioni patrum suorum.* 8 *Et simile esto judicium cujuslibet filiæ quæ hæreditabit possessionem ab aliqua tribu filiorum Israil. Fiat enim alicui ex familia tribûs patrum suorum conjux, ut hæreditet quælibet tribus ex eis possessionem patrum suorum.* 9 *Et non vagetur ulla possessio, quæcunque illa fuerit, ab una tribu ad aliam tribum, sed adhæreat unaquæque tribus ex filiis Israil possessioni suæ.* 10 *Fecerunt ergò filiæ Salphehad quod præcepit Deus Musæ.* 11 *Et factæ sunt Mahla, & Tersa, & Hagla, & Melca, & Noa filiæ Salphehad, uxores filiis patruorum suorum,* 12 *Qui erat ex familia filiorum Manassis filii Josephi; mansitque possessio earum in familia tribûs patris sui.* 13 *Ista sunt præcepta & judicia quæ mandavit Deus Musæ in deserto Moab prope Jordanem Riha.*

Finis libri quarti, libri videlicet,
Numeri filiorum Israil.
Laus Deo perenni & sempiternæ.

ספר אלה הדברים : א

CAP. I. א

Israel omnem ad Moseh est locutus quæ verba Ista
אֵלֶּה הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל 1
,Paran inter ,Suph *contra* planicie in ,deserto in ,Jarden *transitu in*
בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּמִּדְבָּר בָּעֲרָבָה מוֹל סוּף בֵּין־פָּארָן
Vndecim .Dizahab & ,Chaseroth & ,Laban & ,Tophel inter &
וּבֵין־תֹּפֶל וְלָבָן וַחֲצֵרֹת וְדִי זָהָב׃ אַחַד עָשָׂר 2
.Barneah Cades ad usque ,Sehir montis *via* ,Choreb à diebus
יוֹם מֵחֹרֵב דֶּרֶךְ הַר־שֵׂעִיר עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃
,mensis una in ,mense undecimo in anno quadragesimo in fuit Et
וַיְהִי בְּאַרְבָּעִים שָׁנָה בְּעַשְׁתֵּי־עָשָׂר חֹדֶשׁ בְּאֶחָד לַחֹדֶשׁ 3
præcepit quæ omnia secundùm ,Israel filios ad Moseh est locutus
דִּבֶּר מֹשֶׁה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל כְּכֹל אֲשֶׁר צִוָּה
regem Sichon *eum percussisse Post* .eos ad ei Dominus
יְהוָה אֹתוֹ אֲלֵהֶם׃ אַחֲרֵי הַכֹּתוֹ אֵת סִיחֹן מֶלֶךְ 4
,Basan regem Ogh & ,Chesbon in *habitans* qui ,Emoræorum
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן וְאֵת עוֹג מֶלֶךְ הַבָּשָׁן
terra in Jarden *transitu In* .Edrehi in Astaroth in *habitans* qui
אֲשֶׁר־יוֹשֵׁב בְּעַשְׁתָּרֹת בְּאֶדְרֶעִי׃ בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בְּאֶרֶץ 5
:dicendo ,hanc legem explanare Moseh *voluit* ,Moab
מוֹאָב הוֹאִיל מֹשֶׁה בֵּאֵר אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת לֵאמֹר׃
Multum :dicendo ,Choreb in nos ad est locutus noster Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ דִּבֶּר אֵלֵינוּ בְּחֹרֵב לֵאמֹר רַב־ 6
,vobis proficiscimini & vos Vertite .isto monte in habitâsse vobis
לָכֶם שֶׁבֶת בָּהָר הַזֶּה׃ פְּנוּ וּסְעוּ לָכֶם 7
,solitudine in,ejus vicinos omnes ad & ,Emoræum montem *venite* &
וּבֹאוּ הַר הָאֱמֹרִי וְאֶל־כָּל־שְׁכֵנָיו בָּעֲרָבָה
,Chenahanæi terra :maris *portu* in &,meridie in &,planicie in &,monte in
בָהָר וּבַשְּׁפֵלָה וּבַנֶּגֶב וּבְחוֹף הַיָּם אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
Vide .Perath flumen ,magnum flumen ad usque Lebanon &
וְהַלְּבָנוֹן עַד־הַנָּהָר הַגָּדֹל נְהַר־פְּרָת׃ רְאֵה 8
terram possidete & ,ingredimini :terram *vestras facies ad* dedi
נָתַתִּי לִפְנֵיכֶם אֶת־הָאָרֶץ בֹּאוּ וּרְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ
,Ischac ,Abraham ,vestris patribus Dominus juravit quam
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
dixi Et .eos post eorum semini & ,eis *dandum ad* ,Jahacob &
וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם וּלְזַרְעָם אַחֲרֵיהֶם׃ וָאֹמַר 9
.vos ferre solus *potero* Non :dicendo ,illo tempore in vos ad
אֲלֵכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר לֹא־אוּכַל לְבַדִּי שְׂאֵת אֶתְכֶם׃
stellæ sicut hodie *vos* ecce & ,vos multiplicavit vester Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הִרְבָּה אֶתְכֶם וְהִנְּכֶם הַיּוֹם כְּכוֹכְבֵי 10
.multitudine in cœlorum
הַשָּׁמַיִם לָרֹב׃

Versio VULG. LAT.

CAP. I.

1 HÆc sunt verba, quæ locutus est Moyses ad omnem Israel trans Jordanem in solitudine campestri, contra Mare rubrum, inter Pharan & Thophel & Laban & Haseroth, ubi auri est plurimum. 2 Undecim diebus de Horeb per viam montis Seir usq; ad Cadesbarne. 3 Quadragesimo anno, undecimo mense, primâ die mensis, locutus est Moyses ad filios Israel omnia quæ præceperat illi Dominus, ut 4 diceret eis: Postquàm percussit Sehon regem Amorrhæorum, qui habitabat in Hesebon: & Og regem Basan, qui mansit in Astaroth, & in E5drai, Trans Jordanem in terra Moab. Cœpitque Moyses ex6planare legem, & dicere, Dominus Deus noster locutus est ad nos in Horeb, dicens; Sufficit vobis quod in hoc mon7te mansistis. Revertimini, & venite ad montem Amorrhæorum, & ad cætera, quæ ei proxima sunt, campestria atque montana & humiliora loca contra Meridiem, & juxta littus Maris, terram Chananæorum, & Libani usque ad flumen magnum Euphraten. 8 En, inquit, tradidi vobis: ingredimini & possidete eam, super qua juravit Dominus patribus vestris, Abraham, Isaac, & Jacob, ut daret illam eis, & semini eorum post eos. 9 Dixique vobis illo in tempo10re, Non possum solus sustinere vos: quia Dominus Deus vester multiplicavit vos, & estis hodiè sicut stellæ cœli, plurimi.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

Κεφ. α΄.

1 (α) ΟὟτοι οἱ λόγοι οὓς ἐλάλησε Μωυσῆς παντὶ Ἰσραὴλ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῇ ἐρήμῳ πρὸς δυσμαῖς πλησίον τῆς (β) ἐρυθρᾶς θαλάσσης ἀναμέσον Φαρὰν Τοφὸλ, καὶ Λοβὸν, καὶ Αὐλὼν, καὶ καταχρύσεα. 2 Ἕνδεκα ἡμερῶν ἐκ Χωρὴβ ὁδὸς ἐπ' ὄρος Σηεὶρ ἕως 3 Κάδης Βαρνή. Καὶ ἐγενήθη ἐν τῷ (γ) τεσσαρακοστῷ ἔτει ἐν τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ μιᾷ τοῦ μηνὸς, ἐλάλησε Μωυσῆς πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο 4 κύριος αὐτῷ πρὸς αὐτοὺς, Μετὰ τὸ πατάξαι (δ) Σηὼν βασιλέα (ε) Ἀμορραίων τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἐσεβὼν, καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασὰν τὸν κατοικήσαντα ἐν Ἀ5σταρὼθ καὶ ἐν (ζ) Ἐδραῒν, Ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν γῇ Μωὰβ, ἤρξατο Μωυσῆς 6 διασαφῆσαι τὸν νόμον τοῦτον, λέγων, Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐλάλησεν ἡμῖν ἐν Χωρὴβ, λέγων, Ἱκανούσθω ὑμῖν κατοικεῖν ἐν 7 τῷ ὄρει τούτῳ. Ἐπιστράφητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς καὶ εἰσπορεύεσθε εἰς ὄρος Ἀμορραίων, καὶ πρὸς πάντας τοὺς περιοίκους Ἀραβὰ, εἰς ὄρος καὶ πεδίον, καὶ πρὸς Λίβα, καὶ παραλίαν γῆν Χαναναίων, καὶ Ἀντιλίβανον ἕως τοῦ ποταμοῦ τοῦ (η) μεγάλου ποταμοῦ Εὐ8φράτου. Ἴδετε, (θ) παραδέδωκεν ἐνώπιον ὑμῶν τὴν γῆν, (ι) εἰσπορευθέντες κληρονομήσατε τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν ὑμῶν τῷ Ἀβραὰμ, (κ) καὶ Ἰσαὰκ, καὶ Ἰακὼβ, δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν 9 μετ' αὐτούς. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ 10 καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, Οὐ δυνήσομαι μόνος φέρειν ὑμᾶς. κύριος ὁ θεὸς (λ) ὑμῶν ἐπλήθυνεν ὑμᾶς, καὶ ἰδοὺ ἐστε σήμερον ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

CAP. I.

1 *HÆc sunt verba, quæ locutus est Moyses omni Israel trans Jordanem in deserto (a) ad Occidentem prope rubrum Mare, inter Pharan Tophel, & Lobon, & Aulon, & auri-fodinas.* 2 *Undecim dierum ex Choreb via super montem Seir usque Cades Barne.* 3 *Et factum est in quadragesimo anno, in undecimo mense, unâ mensis, Locutus est Moyses ad omnes filios Israel juxta omnia, quæcunque mandavit Dominus ei ad eos;* 4 *Postquàm percussit Seon regem Amorræorum habitantem in Esebon, & Og regem Basan habitantem in Astaroth, & in Edraim,* 5 *Trans Jordanem in terra Moab: cœpit Moyses declarare legem hanc, dicens;* 6 *Dominus Deus noster locutus est nobis è Choreb, dicens, (b) Sufficiat vobis habitare in monte hoc.* 7 *Revertimini, & promovete vos, & ingredimini in montem Amorrhæorum, & ad omnes accolas Araba, in monte & campo, & ad Africum, & maritimam terram Chananæorum, & Antilibanum, usq; ad flumen magnum, flumen Euphratem.* 8 *Videte; (c) tradidit in conspectu vestro terram: ingressi hæreditate terram, quam juravi patribus vestris Abraham, et Isaac, & Jacob, dare eis, & semini eorum post eos.* 9 *Et dixi ad vos in tempore illo, dicens;* 10 *Non potero solus portare vos. Dominus Deus vester multiplicavit vos: & ecce estis hodiè, velut sydera cœli multitudine.*

MS. A. Δευτερονόμιον. (α) Καὶ οὗτοι (β) ἐρυθρᾶς (*) ἀναμέσον (γ) τεσσερακοστῷ (δ) τὸν Σηὼν (ε) τῶν Ἀμορραίων (ζ) Ἐδραεὶν, (η) μεγάλου Εὐφράτου. (θ) παραδέδωκα (ι) εἰσελθόντες (κ) καὶ τῷ Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰακὼβ, (λ) ἡμῶν

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܐܢܘܢ ܢܡܘܣܐ *
* ܣܦܪܐ ܕܚܡܫܐ ܕܐܘܪܝܬܐ *
* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

1 *ܘܗܠܝܢ ܦܬܓܡܐ ܕܐܡܪ ܡܘܫܐ ܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܒܡܕܒܪܐ ܒܥܪܒܐ
ܠܘܩܒܠ ܣܘܦ. ܒܝܬ ܦܪܢ ܘܒܝܬ ܬܘܦܠ. ܘܠܒܢܢ ܘܚܨܪܘܬ ܘܕܝܙܗܒ. * ܡܪܕܐ ܕܚܕܥܣܪ 2
ܝܘܡܝܢ ܡܢ ܚܘܪܝܒ ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܕܣܥܝܪ. ܘܥܕܡܐ ܠܪܩܡ ܕܓܐܝܐ. * ܘܗܘܐ ܒܫܢܬ ܐܪܒܥܝܢ 3
ܒܝܪܚܐ ܕܚܕܥܣܪ. ܒܚܕ ܒܝܪܚܐ. ܡܠܠ ܡܘܫܐ ܥܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܟܠ ܡܕܡ ܕܦܩܕܗ
ܡܪܝܐ ܠܘܬܗܘܢ. * ܡܢ ܒܬܪ ܕܩܛܠܘ ܠܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܒܚܫܒܘܢ. 4
ܘܠܥܘܓ ܡܠܟܐ ܕܡܬܢܝܢ. ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܒܥܫܬܪܘܬ ܘܒܐܕܪܥܝ. * ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܒܐܪܥܐ 5
ܕܡܘܐܒ. ܫܪܝ ܡܘܫܐ ܡܦܫܩ ܢܡܘܣܐ ܗܢܐ ܘܐܡܪ. * ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܐܡܪ ܠܢ ܒܚܘܪܝܒ. 6
ܣܓܝ ܠܟܘܢ ܕܝܬܒܬܘܢ ܒܛܘܪܐ ܗܢܐ. * ܐܬܦܢܘ ܘܫܩܘܠܘ ܠܟܘܢ. ܘܥܘܠܘ ܠܛܘܪܐ 7
ܕܐܡܘܪܝܐ. ܘܠܟܠܗ ܚܕܪܘܗܝ. ܠܥܪܒܐ ܘܠܛܘܪܐ ܘܠܫܦܠܐ ܘܠܬܝܡܢܐ ܘܠܣܦܪ ܝܡܐ.
ܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢܝܐ ܘܠܠܒܢܢ. ܥܕܡܐ ܠܢܗܪܐ ܪܒܐ ܢܗܪܐ ܦܪܬ. * ܚܙܘ ܕܝܗܒܬ 8
ܩܕܡܝܟܘܢ ܐܪܥܐ. ܥܘܠܘ ܘܐܚܘܢܘ ܐܪܥܐ ܕܝܡܐ ܡܪܝܐ ܠܐܒܗܝܟܘܢ. ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܐܝܣܚܩ
ܘܠܝܥܩܘܒ. ܠܡܬܠ ܠܗܘܢ ܘܠܙܪܥܗܘܢ ܒܬܪܗܘܢ. * ܘܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. 9
ܠܐ ܡܫܟܚ ܐܢܐ ܒܠܚܘܕܝ ܕܐܣܝܒܪܟܘܢ. * ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܐܣܓܝ ܐܢܘܢ ܘܐܝܬܝܟܘܢ 10
ܝܘܡܢܐ ܣܓܝܐܐ ܐܝܟ ܟܘܟܒܝ ܫܡܝܐ.

REPETITIO LEGIS, LIBER QUINTUS LEGIS.

CAP. I.

1 HI autem sunt sermones quos dixit Moses ad universum Israelem cis Jordanem, in deserto, in Araba, è regione Suph, inter Pharan, & Beth-tophel, & Libanum, & Hasroth, & Dizahab, 2 Itinere undecim dierum ab Horib versùs montem Seir, & usque ad Recem superbam. 3 Et factum est anno quadragesimo, mense undecimo, primo die mensis, ut loqueretur Moses cum filiis Israel omnia quæ præceperat ei Dominus de ipsis: 4 Postquam interfecerunt Sihon regem Amoræorum qui habitabat in Hesbon, & Og regem Mathnin qui habitabat in Astaroth & in Ardei: 5 Cis Jordanem in terra Moab, cœpit Moses explanare legem istam, ac dicere; 6 Dominus Deus noster dixit nobis in Horib, Sat supérque mansistis in monte isto: 7 Convertimini, & discedentes ingredimini ad montem Amoræorum & ad omnia *loca* illi circunjacentia, ad Araba, & ad montem, & ad vallem, & ad Meridiem, & ad oras maritimas, terram Chananæorum, & Libanum, usque ad fluvium magnum, fluvium Euphratem. 8 Videte quòd dederim ante vos terram: ingredimini, & possidete terram quam juravit Dominus patribus vestris Abrahæ Isahac & Jacobo daturum se eis & semini eorum post eos. 9 Et dixi vobis in eodem illo tempore, 10 Non possum ego solus vos sustinere. Dominus Deus vester vos multiplicavit, & reddidit vos hodiè numerosos quasi stellas quæ in cœlo sunt.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS,

א

אִלֵּין פִּתְגָּמַיָּא דִּי מַלֵּיל מֹשֶׁה עִם כָּל־ 1
יִשְׂרָאֵל בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא אוֹכַח
יָתְהוֹן עַל דְּחָבוּ בְמַדְבְּרָא וְעַל
דְּאַרְגִּיזוּ בְמֵישְׁרָא לָקֳבֵיל יַם־סוּף
בְּפָארָן אִתַּפַּלוּ עַל מַנָּא וּבַחֲצֵרוֹת
דְּאַרְגִּיזוּ עַל בִּסְרָא וְעַל דַּעֲבַדוּ
עֵגֶל דִּדְהַב׃ מַהֲלַךְ חַד עֲסַר יוֹמִין 2
מֵחוֹרֵב אוֹרַח טוּרָא דְשֵׂעִיר עַד רְקַם
גֵּיאָה׃ וַהֲוָה בְּאַרְבְּעִין שְׁנִין בְּחַד־ 3
עֲסַר יַרְחִין בְּחַד לְיַרְחָא מַלֵּיל מֹשֶׁה
עִם־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל כְּכֹל דִּי פַּקֵּיד יְיָ
יָתֵיהּ לְהוֹן׃ בָּתַר דִּמְחָא יָת סִיחוֹן 4
מַלְכָּא דֶאֱמוֹרָאָה דְּיָתֵיב בְּחֶשְׁבּוֹן
וְיָת עוֹג מַלְכָּא דְמַתְנָן דְּיָתֵיב
בְּעַשְׁתְּרוֹת בְּאֶדְרֶעִי׃ בְּעִבְרָא 5
דְיַרְדְּנָא בְּאַרְעָא דְמוֹאָב שָׁרִי מֹשֶׁה
פָּרֵישׁ יָת אוּלְפַן אוֹרָיְתָא הָדָא
לְמֵימַר׃ יְיָ אֱלָהַנָא מַלֵּיל עִמַּנָא 6
בְּחוֹרֵב לְמֵימַר סַגִּי לְכוֹן דִּיתֵבְתּוּן
בְּטוּרָא הָדֵין׃ אִתְפְּנוּ וְטוּלוּ לְכוֹן 7
וְעוּלוּ לְטוּרָא דֶאֱמוֹרָאָה וּלְכָל־
מְגִירוֹהִי בְּמֵישְׁרָא בְטוּרָא וּבִשְׁפֵלְתָּא
וּבְדָרוֹמָא וּבִסְפַר יַמָּא אֲרַע
כְּנַעֲנָאָה וְלִבְנָן עַד נַהֲרָא רַבָּא נְהַר
פְּרָת׃ חֲזוֹ דִּיהַבִית קֳדָמֵיכוֹן יָת־ 8
אַרְעָא עוּלוּ וְאַחְסִינוּ יָת־אַרְעָא דִּי
קַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתְכוֹן לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב לְמִתַּן לְהוֹן וְלִבְנֵיהוֹן
בָּתְרֵיהוֹן׃ וַאֲמָרִית לְכוֹן בְּעִדָּנָא 9
הַהִיא לְמֵימַר לֵית אֲנָא יָכֵיל
בִּלְחוֹדַי לְסוֹבָרָא יָתְכוֹן׃ יְיָ אֱלָהֲכוֹן 10
אַסְגֵּי יָתְכוֹן וְהָא אִיתֵיכוֹן יוֹמָא דֵין
כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא לְסָגֵי׃

CAP. I.

1 HÆc sunt verba quæ locutus est Moyses cum omni Israel trans Jordanem: corripuit eos eò quod peccaverunt in deserto, & quia irritaverunt Deum in campestribus contra mare rubrum, & in Pharan ubi murmurati sunt adversus manna, & in Aseroth ubi irritaverunt Deum super carnes, & in eo quod fecerunt 2 vitulum aureum. Iter undecim dierum est de Oreb, per viam montis Seir, usque ad 3 Cadesbarne. Et factum est in quadragesimo anno, in undecimo mense primo die mensis, locutus est Moyses cum filiis Israel, juxta omnia quæ præceperat Dominus ut diceret 4 eis. Postquam percussit Seon regem Amorræorum, qui habitat in Esebon: & Og regem Basan, qui habitabat in 5 Astharoth in Edraï. Trans Jordanem in terra Moab, cœpit Moyses explanare doctri6nam legis hujus, dicens. Dominus Deus noster locutus est nobiscum in Oreb dicens: Sufficit vobis quòd mansistis in 7 hoc monte. Revertimini & movete castra vestra & ingredimini in montem Amorræi, & in omnia vicinia ejus: quæ sunt in campestribus & in monte, & in humilioribus locis & in austro, & in portubus maris: in terram Chananæorũ et Libani, usq; ad fluviũ magnũ qui est fluvius Euphra8tes. Videte quod tradidi terram in conspectu vestro: Ingredimini & possidete terram, super quam juravit Dominus patribus vestris Abraham Isaac & Jacob ut daret eam illis, 9 et filiis eorum post eos. Et dixi vobis in tempore illo, dicens: Non possum ego solus sustine10re vos. Dominus Deus vester multiplicavit vos: et ecce vos estis hodie sicut stellæ cœli in multitudine.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VERSIONIS SAM.

Translatio Latina.

CAPUT I.

1 *HÆc sunt verba quæ locutus est Moses universo Israeli trans Jordanem in deserto, in planicie opposita mari rubro, inter Pharan, & inter Thophel, & Laban & Haseroth, & aurifodinas;* 2 *Undecim dies sunt ab Horeb per viam montis (a) Seir usq; Cades-Barne.* 3 *Factumq; est in anno quadragesimo, undecimo mense, in prima mensis, ut loqueretur Moses filiis Israel secundùm omnia quæ præceperat ei Dominus ad eos.* 4 *Postquam (b) percussit Sihon regem Amorrhæorũ qui habitabat in Hesebon, & Og regem (c) Basan qui habitabat in Astaroth in Edrai:* 5 *Trans Jordanem, in terra Moab (d) cœpit Moses explicare legem hanc, dicens;* 6 *Dominus Deus noster locutus est nobis in Horeb in hunc modum; Sufficiat vobis habitâsse in monte isto,* 7 *Revertimini & proficiscimini; & ite in montem Amorrhæorum, & in omnem (e) viciniam ejus; in solitudinem, in montem, & in planitiem; ad Meridiem, & ad littus maris in terrã Chanaan, & Libani, usque ad fluvium magnũ, fluviũ Euphratẽ.* 8 *Videte, tradidi in conspectu vestro terrã quã juravi patribus vestris, Abrahã, Isaac, & Jacob, me daturum semini eorum post eos.* 9 *Locutus sum etiam vobis in illo tempore, dicens; Non potero solus ferre vos.* 10 *Dominus Deus vester multiplicavit vos. Ecce enim estis hodie sicut stellæ cœli præ multitudine.*

VER. SAM. (a) Gabhlah (b) occidit (c) Batanææ (d) jus habuit (e) habitationem

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* بسم الله الرحمن الرحيم *
* السفر الخامس * وهو سفر الاستثناء *
* الفصل الاول *

1 *هذه المخاطبات التي كلم بها موسى بني اسرائيل في عبر الاردن* في البرية البيداء* مقابل القلزم*
2 بين فاران* وبين توفل* ولابان* وحصيروت* وذي الذهب* مسافة احد عشر يوما من حوريب* على
3 طريق جبل ساعير الى رقيم برنيع* فلما كان في سنة اربعين* في الاول من الشهر الحادي عشر*
4 كلم موسى بني اسرائيل بما امر الله به اليهم* بعد فتحه لبلد سيحون ملك الاموريين المقيم
5 بحسبون* وعوج ملك البثنية المقيم في عستاروت في ادرعات* في عبر الاردن في بلد ماب امعن
6 7 موسى في بيان هذه الشريعة قائلا* الله ربنا قال لنا في حوريب* حسبكم المقام في هذا البر* ولوا
وارحلوا* وادخلوا الى جبل الاموري* وجميع جيرانه* في الغور* والجبل* والسهل* والداروم*
8 وساحل البحر* بلد الكنعانيين* ولبنان* الى النهر الكبير نهر الفرات* وانظروا اني قد جعلت
البلد بين ايديكم* اصعدوا وحوزوه كما اقسم الله لآبائكم ابرهيم واسحاق ويعقوب ان يعطيهم
9 10 اياه ونسلهم بعدهم* وقلت لكم في ذلك الوقت* لا استطيع وحدي ان احملكم* ان الله ربكم
كثركم* فهوذا انتم اليوم* ككواكب السماء كثرة*

IN NOMINE DEI MISERICORDIS & clementissimi.

Liber quintus, nempe Liber Repetitionis.

CAP. I.

1 *HÆc sunt colloquia quibus allocutus est Musa filios Israil trans Jordanem, in deserto horrido, è regione maris rubri, inter Pharan, & inter Tophel, & Laban, & Hasiroth, & Di-dahab,* 2 *Itinere undecim dierum ab Horib, per viam montis Seir ad Racim Barni.* 3 *Cùm igitur fuisset in anno quadragesimo, in prima mensis undecimi, allocutus est Musa filios Israil de his quæ præceperat ei Deus ad ipsos,* 4 *Post expugnatam ab eo regionem Sihon regis Amoræorum commorantis in Hesbon, & Og regis Bathniæ commorantis in Astaroth in Adreath:* 5 *Trans Jordanem, in regione Moab, exorsus est Moses declarationem hujus Legis, dicens;* 6 *Deus Dominus noster dixit nobis in Horib; Sufficit vobis mora* quam fecistis *in hoc deserto,* 7 *Revertimini, & discedite, atque ingredimini ad montem Amoræi, omnesque vicinos ejus, in vallem, & montem, & planitiem, & Meridiem, & oram maritimam, regionem Chananæorum, & Libanum, usque ad flumen magnum, flumen Euphratem.* 8 *Et videte quòd jam posuerim regionem inter manus vestras, ascendite et possidete eam, prout juravit Deus patribus vestris Ebrahimo Isahac & Jacobo se daturum eam ipsis & stirpi eorum post ipsos.* 9 *Et dixi vobis in illo tempore; Non valeo solus sustinere vos.* 10 *Cùm Deus Dominus vester vos multiplicaverit; ecce enim vos hodie adæquatis stellas cœli numero.*

ספר אלה הדברים: א

mille ,vos ſicut ,vos ſuper addat veſtrorum patrum Deus Dominus
11 יְהוָֹה אֱלֹהֵי אֲבוֹתֵכֶם יֹסֵף עֲלֵיכֶם כָּכֶם אֶלֶף
.vobis eſt locutus quemadmodum , vobis benedicat & ; vicibus
פְּעָמִים וִיבָרֵךְ אֶתְכֶם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃
,veſtrum onus & ,veſtrum laborem *gravem* ſolus feram Quomodo
12 אֵיכָה אֶשָּׂא לְבַדִּי טָרְחֲכֶם וּמַשַּׂאֲכֶם
,intelligentes & ,ſapientes viros vobis Date ? *veſtrā contentionem* &
13 וְרִיבְכֶם׃ הָבוּ לָכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וּנְבֹנִים
reſpondiſtis Et .*veſtra capita in* eos ponam & ; veſtris tribubus notos &
14 וִידֻעִים לְשִׁבְטֵיכֶם וַאֲשִׂמֵם בְּרָאשֵׁיכֶם׃ וַתַּעֲנוּ
,*faciendum ad* es locutus quod *verbum* Bonum : dixiſtis atque,mihi
אֹתִי וַתֹּאמְרוּ טוֹב־הַדָּבָר אֲשֶׁר־דִּבַּרְתָּ לַעֲשׂוֹת׃
dedi & ;notos & ,ſapientes viros ,veſtrarū *virgarū capita* cepi Et
15 וָאֶקַּח אֶת־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם אֲנָשִׁים חֲכָמִים וִידֻעִים וָאֶתֵּן
,*centenorū principes* & , *millium principes* ; vos ſuper *capita* eos
אוֹתָם רָאשִׁים עֲלֵיכֶם שָׂרֵי אֲלָפִים וְשָׂרֵי מֵאוֹת
.veſtris tribubus , præfectos & ,*decem principes &,quinquaginta principes* &
וְשָׂרֵי חֲמִשִּׁים וְשָׂרֵי עֲשָׂרֹת וְשֹׁטְרִים לְשִׁבְטֵיכֶם׃
Audiendo:dicendo , illo tempore in veſtris judicibus præcepi Et
16 וָאֲצַוֶּה אֶת־שֹׁפְטֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לֵאמֹר שָׁמֹעַ
,ejus fratrem inter &,virum inter juſtitiam *judicabitis* &,veſtros fratres inter
בֵּין־אֲחֵיכֶם וּשְׁפַטְתֶּם צֶדֶק בֵּין־אִישׁ וּבֵין־אָחִיו
,parvū Sicut.judicio in *facies* agnoſcetis Non .ejus peregrinum inter &
17 וּבֵין גֵּרוֹ׃ לֹא־תַכִּירוּ פָנִים בַּמִּשְׁפָּט כַּקָּטֹן
judicium quia ; viri *vultibus* à timebitis Non .audietis magnum ſic
כַּגָּדֹל תִּשְׁמָעוּן לֹא תָגוּרוּ מִפְּנֵי־אִישׁ כִּי הַמִּשְׁפָּט
,me ad *facietis accedere,vobis à duruerit quod verbum &* : *illud* *Deo*
לֵאלֹהִים הוּא וְהַדָּבָר אֲשֶׁר יִקְשֶׁה מִכֶּם תַּקְרִבוּן אֵלַי
omnia illo tempore in vobis præcepi Et .illud audiam &
18 וּשְׁמַעְתִּיו׃ וָאֲצַוֶּה אֶתְכֶם בָּעֵת הַהִוא אֵת כָּל־
perambulavimꝰ &,Choreb è ſumꝰ profecti Et .*facietis quæ verba*
19 הַדְּבָרִים אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃ וַנִּסַּע מֵחֹרֵב וַנֵּלֶךְ
eis vidiſtis *quod iſtud terribile* & ,*magnum deſertum totum*
אֵת כָּל־הַמִּדְבָּר הַגָּדוֹל וְהַנּוֹרָא הַהוּא אֲשֶׁר רְאִיתֶם דֶּרֶךְ
noſter Deus Dominus præcepit quemadmodum , Emoræi montis
הַר הָאֱמֹרִי כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ
Veniſtis ; vos ad dixi Et .Barneah Cades ad uſque venimꝰ Et.nobis
20 אֹתָנוּ וַנָּבֹא עַד קָדֵשׁ בַּרְנֵעַ׃ וָאֹמַר אֲלֵכֶם בָּאתֶם
.nobis *dans* noſter Deus Dominus quem , Emoræi montē ad uſq;
עַד־הַר הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר־יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃
,Aſcende .terram *tuas facies ad* tuus Deus Dominus dedit Vide
21 רְאֵה נָתַן יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ אֶת־הָאָרֶץ עֲלֵה
;tibi tuorū patrū Deus Dominus eſt locutus quemadmodum , poſſide
רֵשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָֹה אֱלֹהֵי אֲבֹתֶיךָ לָךְ
,vos omnes me ad acceſſiſtis Et .conſterneris ne & , timeas ne
22 אַל־תִּירָא וְאַל־תֵּחָת׃ וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כֻּלְּכֶם
nobis *effodiant &,noſtras facies ad* viros Mittamus : dixiſtis &
וַתֹּאמְרוּ נִשְׁלְחָה אֲנָשִׁים לְפָנֵינוּ וְיַחְפְּרוּ־לָנוּ אֶת־
& ,*ea in aſcendemus qua* viam : *verbum* nobis referant &;terram
הָאָרֶץ וְיָשִׁבוּ אֹתָנוּ דָּבָר אֶת־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר נַעֲלֶה־בָּהּ וְאֶת
.*eas* ad *veniemus* quas urbes
הֶעָרִים אֲשֶׁר נָבֹא אֲלֵיהֶן׃

Verſio VULG. LAT.

11 (Dominus Deus patrum veſtrorum addat ad hunc numerum multa millia,et benedicat vobis,ſicut locutus eſt.) 12 Non valeo ſolus negotia veſtra ſuſtinere, & pondus ac jurgia. 13 Date ex vobis viros ſapientes & gnaros,& quorum converſatio ſit probata in tribubus veſtris, ut ponam eos vobis principes. 14 Tunc reſpondiſtis mihi, Bona res eſt, quam vis facere. 15 Tuliq́ue de tribubus veſtris viros ſapientes & nobiles,et conſtitui eos principes, tribunos, & centuriones,& quinquagenarios ac decanos,qui docerent vos ſingula. 16 Præcepiq́ue eis,dicens; Audite illos, & quod juſtum eſt judicate; ſive civis ſit ille, ſive peregrinus. 17 Nulla erit diſtantia perſonarum, ità parvum audietis ut magnum: nec accipietis cujuſquam perſonam. quia Dei judicium eſt. Quòd ſi difficile vobis viſum aliquid fuerit, referte ad me, & ego audiam. 18 Præcepiq́ue omnia quæ facere deberetis. 19 Profecti autem de Horeb, tranſivimus per eremum terribilem & maximam, quam vidiſtis, per viam montis Amorrhæi, ſicut præceperat Dominus Deus noſter nobis, Cúmq; veniſſemus in Cadeſbarne, 20 Dixi vobis; Veniſtis ad montem Amorrhæi, quem Dominus Deus noſter daturus eſt nobis. 21 Vide terram, quam Dominus Deꝰ tuus dat tibi: aſcende & poſſide eam, ſicut locutus eſt Dominus Deꝰ noſter patribꝰ tuis: noli timere, nec quidquam paveas. 22 Et acceſſiſtis ad me omnes, atq; dixiſtis; Mittamus viros qui conſiderent terram: & renuntient per quod iter debeamus aſcendere, & ad quas pergere civitates.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

11 Κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν προσθείη ὑμῖν ὡς ἐστὲ χιλιοπλασίως, καὶ εὐλογήσαι ὑμᾶς καθότι ἐλάλησεν ὑμῖν. 12 Πῶς δυνήσομαι (μ) μόνος φέρειν τὸν κόπον ὑμῶν καὶ τὴν ὑπόστασιν ὑμῶν καὶ τὰς ἀντιλογίας ὑμῶν; 13 Δότε ἑαυτοῖς ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετοὺς εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, καὶ (ν) καταστήσω ἐφ' ὑμῶν ἡγουμένους ὑμῶν. 14 Καὶ ἀπεκρίθητέ μοι, καὶ εἴπατε, Καλὸν τὸ ῥῆμα ὃ ἐλάλησας ποιῆσαι. 15 Καὶ ἔλαβον ἐξ ὑμῶν ἄνδρας σοφοὺς καὶ ἐπιστήμονας καὶ συνετούς, καὶ κατέστησα αὐτοὺς ἡγεῖσθαι ἐφ' ὑμῶν χιλιάρχους, καὶ ἑκατοντάρχους, καὶ πεντηκοντάρχους, (ξ) καὶ δεκάρχους, καὶ γραμματοεισαγωγεῖς τοῖς κριταῖς ὑμῶν. 16 Καὶ ἐνετειλάμην τοῖς κριταῖς ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, Διακούετε ἀναμέσον τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν, καὶ (ο) κρίνατε δικαίως ἀναμέσον ἀνδρός, καὶ ἀναμέσον (π) ἀδελφοῦ, καὶ ἀναμέσον προσηλύτου αὐτοῦ. 17 Οὐκ (ρ) ἐπιγνώσῃ πρόσωπον ἐν κρίσει, κατὰ τὸν μικρὸν καὶ κατὰ τὸν μέγαν κρινεῖς, οὐ μὴ ὑποστείλῃ πρόσωπον ἀνθρώπου, ὅτι ἡ κρίσις τοῦ θεοῦ ἐστι. καὶ τὸ ῥῆμα (σ) ὃ ἐὰν σκληρὸν ᾖ ἀφ' ὑμῶν, ἀνοίσετε αὐτὸ ἐπ' ἐμέ, καὶ ἀκούσομαι αὐτό. 18 Καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ (τ) ἐκείνῳ πάντας τοὺς λόγους, 19 οὓς ποιήσετε. Καὶ ἀπάραντες (υ) ἐκ Χωρὴβ ἐπορεύθημεν πᾶσαν τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν ἐκείνην, ἣν εἴδετε, ὁδὸν ὄρους τοῦ Ἀμορραίου, καθότι ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν, καὶ ἤλθομεν ἕως Κάδης 20 Βαρνή. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, Ἤλθατε (φ) ἕως τοῦ ὄρους τοῦ Ἀμορραίου, (χ) ὃ κύριος ὁ 21 θεὸς ἡμῶν δίδωσιν (ψ) ὑμῖν. Ἴδετε, (ω) παραδέδωκε ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν γῆν, ἀναβάντες (α) κληρονομήσατε ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων ὑμῶν ὑμῖν. 22 μὴ φοβεῖσθε, μηδὲ δειλιάσητε. Καὶ προσήλθατέ μοι πάντες, καὶ εἴπατε, Ἀποστείλωμεν ἄνδρας προτέρους ἡμῶν, καὶ ἐφοδευσάτωσαν ἡμῖν τὴν γῆν, καὶ ἀναγγειλάτωσαν ἡμῖν ἀπόκρισιν τὴν ὁδὸν δι' ἧς ἀναβησόμεθα ἐν αὐτῇ, καὶ τὰς πόλεις εἰς ἃς (β) εἰσπορευσόμεθα εἰς αὐτάς.

11 *Dominus Deus patrum veſtrorum adjiciat vobis ſicut eſtis, millies: & benedicat vos,ſicut locutus eſt vobis.* 12 *Quomodò potero ſolus portare moleſtiam veſtram, & pondus veſtrum, & contradictiones veſtras?* 13 *Date (d) vobiſipſis viros ſapientes & ſcientes & intelligentes in tribubus veſtris: & conſtituam ſuper vos duces veſtros.* 14 *Et reſpondiſtis mihi, & dixiſtis; Bonum eſt verbum, quod locutus es facere.* 15 *Et aſſumpſi ex vobis viros ſapientes, & ſcientes, & intelligentes: et conſtitui eos præeſſe ſuper vos, chiliarchos, & centuriones, & quinquagenarios, & decanos, & magiſtros (e) judicibus veſtris.* 16 *Et mandavi judicibus veſtris in tempore illo, dicens; Audite inter fratres veſtros, & judicate juſtè inter virum, & inter fratrem, & inter proſelytum ejus.* 17 *Non agnoſces faciem in judicio, juxta cum qui parvus, & juxta eum qui magnus, judicabis: non vereberis faciem hominis, quoniam judicium Dei eſt. Et verbum quod durum fuerit à vobis, afferetis illud ad me, & audiam illud.* 18 *Et mandavi vobis in tempore illo, omnia verba quæ facietis.* 19 *Et promoventes è Choreb ivimus omne illud deſertum magnum, & terribile, quod vidiſtis, viam montis Amorrhæi, ſicut mandavit Dominus Deus noſter nobis: & venimus uſque Cades Barne.* 20 *Et dixi ad vos; Veniſtis uſque ad montem Amorrhæi, quem Dominus Deus noſter dat vobis.* 21 *Videte, tradidit nobis Dominus Deus veſter ante faciem veſtram, terram: aſcendentes hæreditate, quemadmodùm dixit Dominus Deus patrum veſtrorum vobis. Nolite terreri, neq; conſternari.* 22 *Et acceſſiſtis ad me omnes, & dixiſtis, Mittamus viros priores nobis, et explorent nobis terram, et renuntient nobis reſponſionem, viam, per quam aſcendemus in ea, & civitates, in quas ingrediemur in eas.*

MS.A. (μ) φέρειν μόνος (ν) καταστήσω αὐτοὺς ἐφ' ὑμᾶς ἡγουμένους (ξ) καὶ δεκαδάρχους, (ο) κρίνετε (π) τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ (ρ) ἐπιγνώσεσθε (σ) ὃ ἐὰν ᾖ σκληρὸν ἀφ' (τ) ἐκείνῳ τοὺς πάντας λόγους, (υ) ἐκ * Σωχὼθ ἐπορεύθημεν (φ) ἕως ὄρους (χ) οὗ ὁ κύριος (ψ) ἡμῖν. (ω) παραδέδωκεν κύριος (α) κληρονομεῖτε (β) εἰσπορευόμεθα

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]

11 (Dominus Deus patrum veſtrorum augeat vos pari numero mille vicibus, & benedicat vobis,quemadmodum dixit vobis.) 12 Quo igitur pacto valeam ego ſuſtinere ſolus moleſtiam veſtram, & pondus veſtrum, & lites veſtras? 13 Eligite vobis viros ſapientes, atque prudentes, & notos tribubus veſtris, & conſtituam eos præpoſitos veſtros. 14 Et reſpondiſtis, ac dixiſtis mihi, Optimus eſt ſermo quem faciendū dixiſti. 15 Et duxi principes tribuū veſtrarum, viros ſapientes, & probatos,& conſtitui eos principes ſuper vos, tribunos, & centuriones, & quinquagenarios, & decuriones, & Scribas pro tribubus veſtris. 16 Præcepi etiā judicibꝰ veſtris in eo tempore, & dixi eis, Audite *cauſas* inter fratres veſtros, & juſtitiā decernite inter virum & fratrem ejꝰ, atq; hoſpitē ejus. 17 Ne veneramini vultū *ullius* in judicio: parvum æquè ac magnum audite : ne formidetis à conſpectu viri *cujuſpiam*, quia judicium Dei eſt. Negotium verò quod vos difficultate ſuperabit, referte ad me, & audiam illud. 18 Et præcepi vobis eodē tempore res omnes quas agere debebatis. 19 Profecti itaque de Horib, ambulavimꝰ per totū illud deſertū vaſtū & horrendum quod vidiſtis in terra montis Amoræorum, quemadmodum præceperat nobis Dñs Deus noſter, & venimꝰ uſq; ad Recem ſuperbam. 20 Et dixi vobis, Veniſtis uſq; ad montem Amoræorum quem Dñs Deus noſter dedit nobis. 21 Videte quòd dederit Dñs Deus veſter in conſpectu veſtro terram, aſcendite & poſſidete terram, quemadmodum dixit vobis Dñs Deus patrum veſtrorum : ne formidetis, neq; terreamini. 22 Vos autē acceſſiſtis ad me omnes, & dixiſtis, Mittamꝰ viros & explorent nobis terrā, denq; nobis reſponſum, & indicent nobis viam per quā eundū ſit nobis,& civitates quas ingredi debeamus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

יְיָ אֱלָהָא דַאֲבָהָתְכוֹן יוֹסֵף עֲלֵיכוֹן 11
כְּוָתְכוֹן אֲלַף זִמְנִין וִיבָרֵיךְ יַתְכוֹן
כְּמָא דִּי מַלֵּיל לְכוֹן : אֵיכְדֵין אֲסוֹבַר 12
בִּלְחוֹדַי טוֹרְחֲכוֹן וְעִסְקֵיכוֹן וְדִינְכוֹן:
הַבוּ לְכוֹן גֻּבְרִין חַכִּימִין וְסוּכְלְתָנִין 13
וּמַדְּעִין לְשִׁבְטֵיכוֹן וַאֲמַנֵּינוּן רֵישִׁין
עֲלֵיכוֹן : וַאֲתֵיבְתּוּן יָתִי וַאֲמַרְתּוּן 14
תַּקִּין פִּתְגָּמָא דִּי מַלֵּלְתָּא לְמֶעְבַּד:
וְדַבָּרִית יַת רֵישֵׁי שִׁבְטֵיכוֹן גֻּבְרִין 15
חַכִּימִין וּמַדְּעִין וּמַנֵּיתִי יַתְהוֹן רֵישִׁין
עֲלֵיכוֹן רַבָּנֵי אַלְפִין וְרַבָּנֵי מָאוָתָא
וְרַבָּנֵי חַמְשִׁין וְרַבָּנֵי עַסְרְיָתָא וְסָרְכִין
לְשִׁבְטֵיכוֹן : וּפַקֵּדִית יַת דַּיָּנֵיכוֹן 16
בְּעִדָּנָא הַהִיא לְמֵימַר שְׁמַעוּ בֵּין
אֲחֵיכוֹן וּתְדוּנוּן קֻשְׁטָא בֵּין גַּבְרָא
וּבֵין אֲחוּהִי וּבֵין גִּיּוֹרֵיהּ : לָא 17
תִשְׁתְּמוֹדְעוּן אַפִּין בְּדִינָא מִלֵּי זְעֵירָא
כְּרַבָּא תִּשְׁמְעוּן לָא תִדְחֲלוּן מִן
קֳדָם גַּבְרָא אֲרֵי דִינָא דַּייָ הוּא
וּפִתְגָּמָא דִּי יִקְשֵׁי מִנְּכוֹן תְּקָרְבוּן
לְוָתִי וְאֶשְׁמְעִנֵּיהּ : וּפַקֵּדִית יַתְכוֹן 18
בְּעִדָּנָא הַהִיא יַת כָּל פִּתְגָּמַיָּא דִּי
תַעְבְּדוּן : וּנְטַלְנָא מֵחוֹרֵב וְהַלֵּכְנָא 19
יַת כָּל מַדְבְּרָא רַבָּא וּדְחִילָא הַהוּא
דִּי חֲזֵיתוּן אוֹרַח טוּרָא דֶאֱמוֹרָאָה
כְּמָא דִּי פַקֵּיד יְיָ אֱלָהָנָא יָתָנָא
וַאֲתֵינָא עַד רְקַם גֵּיאָה : וַאֲמָרִית 20
לְכוֹן אֲתֵיתוּן עַד טוּרָא דֶאֱמוֹרָאָה
דַּייָ אֱלָהָנָא יָהֵיב לָנָא : חֲזִי דִיהַב 21
יְיָ אֱלָהָךְ קֳדָמָךְ יַת אַרְעָא סַק
אַחְסֵין כְּמָא דִּי מַלֵּיל יְיָ אֱלָהָא
דַאֲבָהָתָךְ לָךְ לָא תִדְחַל וְלָא תִתְּבַר
: וּקְרֵבְתּוּן לְוָתִי כֻּלְּכוֹן וַאֲמַרְתּוּן 22
נִשְׁלַח גֻּבְרִין קֳדָמָנָא וִיאַלְּלוּן לָנָא
יַת אַרְעָא וִיתִיבוּן יָתָנָא פִּתְגָּמָא
יַת אוֹרְחָא דִּי נִסַּק בַּהּ וְיַת קִרְוַיָּא
דִּי נֵעוֹל לְוָתְהֵן:

11 Dominus Deus patrum veſtrorum addat ſup vos millies ſup id quod nunc eſtis: et benedicat vobis, ſicut locutus eſt vobis. 12 Quomodo ſuſtinebo ego ſolus laborem veſtrū et negotia veſtra et judicia veſtra? 13 Date ex vobis viros ſapientes & prudentes et ſcientes in tribubus veſtris : et conſtituam eos 14 principes ſuper vos. Et reſpondiſtis mihi: atq; dixiſtis; Rectum eſt verbum quod lo- 15 cutus es ut faciamus. Et tuli principes tribuum veſtrarum, viros ſapientes et ſcientes ; & conſtitui eos principes ſuper vos:tribunos, et centuriones, et quinquagenarios, et decuriones;et præfectos in tribubꝰ 16 veſtris. Et præcepi judicibus veſtris,in tempore illo, dicens: Audite inter fratres veſtros et judicate rectè, inter virum et fratrem ſuū, et inter peregri- 17 num. Non accipiatis perſonam in judicio,verba parvi audietis ſicut verba magni; ne timeatis à facie hominis,quoniam judicium Dei eſt:et rem quæ fuerit vobis difficilis,referetis ad 18 me, et audiam illam. Præcepíque vobis in tempore illo, omnia verba quæ facere de- 19 beretis. Et profecti ſumus de Oreb, et ambulavimus per omne deſertum illud magnum et terribile quod vidiſtis, per viam montis Amorræi ; ſicut præcepit Dñs Deus noſter : et venimꝰ uſq; ad Cadesbarne. 20 Et dixi vobis : Veniſtis uſque ad montē Amorræi,quem Dñs 21 Deus noſter dabit nobis. Vide quòd tradidit Dominus Deus tuus terram in conſpectu tuo: Aſcende & poſſide eam , ſicut locutus eſt tibi Dominus Deus patrum tuorum ; ne timeas, 22 neque formides. Et acceſſiſtis ad me omnes vos : & dixiſtis ; Mittamus viros ante nos, & explorent nobis terram : & referant ad nos verbum; per quam viam aſcendere debemus, & ad quas urbes veniemus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]

VER. SAM.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

11 *Dominus Deus patrum veſtrorum adjiciat ſuper vos, quemadmodum eſtis mille vicibus,et benedicat vobis ſicut locutus eſt vobis.* 12 *Quomodo feram ſolus negotia veſtra, (f) onus veſtrum,et lites veſtras?* 13 *Date vobis viros ſapientes, & intelligentes, & ſcientes è tribubus veſtris; & ponam eos in capita veſtra.* 14 *Reſpondiſtis autem mihi, & dixiſtis; Bona res eſt quam dixiſti faciendam eſſe.* 15 *Tunc ſumpſi capita tribuū veſtrarum, viros ſapientes & ſcientes, & conſtitui illos capita ſuper vos; Chiliarchos, Centuriones, Quinquagenarios, & Decuriones, & (g) Præfectos per tribus veſtras.* 16 *Præcepi quoque judicibus veſtris in tempore illo, dicens; Audite inter fratres veſtros, ut (h) juſtè judicetis inter virum & inter fratrem ejus, atque inter peregrinum ejus.* 17 *Non agnoſcetis faciem in judicio: ſicut parvum, ſic magnum audietis. Non formidabitis faciem cujuſquam, nam judicium Dei hoc eſt : cauſam autem quæ difficultate vos ſuperabit, ad me deferetis, & illam audiam.* 18 *Præcepi præterea vobis in tempore illo omnia quæ facturi eratis.* 19 *Poſtea profecti ſumus ex Horeb, et perambulavimus omne hoc deſertū magnū et formidabile quod vidiſtis, per viā montis Amorrhæi, ſicut præceperat nobis Dominus Deus noſter, & venimus uſque Cades-Barne.* 20 *Tum dixi vobis; Venimus uſque in montem Amorrhæi quē Dominus Deꝰ noſter tradidit nobis.* 21 *Vide, dedit Dominus Deus tuus in conſpectu tuo terram hanc : Aſcende, poſſide, ſicut locutus eſt Dominus Deus patrum tuorum. Ito, ne timeas, neque paveas.* 22 *Et acceſſiſtis ad me omnes, & dixiſtis; Mittamus viros ante nos, et explorent nobis terram, & referant nobis negotium, iter per quod aſcendemus ad eam, urbes quoque ad quas veniemꝰ.*

VER. SAM. (f) ſtultitiam veſtram, (g) Scribas (h) veritatem

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * واسل الله اله اٰبايكم ان يزيد فيكم مثلكم الف مرة * ويبارك فيكم كما وعدكم * كيف
12 احمل وحدي ثقلكم وقصصكم وخصامكم * ايتوا برجال حكماء فهماء معروفين لاسباطكم *
13 اصيرهم روساء عليكم * فاجبتموني وقلتم * ما اصلح ان يعمل الامر الذي ذكرته * فاخذت
14 من اسباطكم حكماء معروفين * فجعلتهم روساء عليكم * روساء الاف * وروساء مئين *
15 وروساء خمسين * وروساء عشرات * وعرفاء على اسباطكم * وامرت حكامكم في ذلك الوقت
16 وقلت لهم * اسمعوا ما بين اخوتكم * واحكموا بالعدل بين الرجل واخيه وضيفه * لا تهابوا
17 الوجوه في الحكم * واسمعوا من الصغير كسماعكم من الكبير * ولا تحذروا احدا * فان الحكم
18 لله * واي امر صعب عليكم * فارفعوه الي حتى انظر فيه * واوصيتكم في ذلك الوقت بجميع
19 الامور التي يجب ان تعملوها * ثم رحلنا من حوريب * وسرنا الى تلك البرية العظيمة المخوفة التي
20 رايتموها على طريق جبل الاموريين * كما امر الله ربنا * حتى جينا الى رقيم برنيع * وقلت
21 لكم * قد جيتم الى جبل الاموري الذي الله ربنا معطيناه * انظر قد جعل الله ربك البلد
22 بين يديك * اصعد حزه كما وعدك الله به اله اٰبايك * لا تخف * ولا تذعر * فتقدم الي كثير
منكم وقالوا * نبعث برجال بين ايدينا يرودون لنا البلد * ويردون علينا جوابا عن الطريق
الذي نصعد فيه * والقرى التي ندخل اليها *

11 *Precorque Deum, Deum patrum veſtrorum, ut augeat vos quales eſtis, mille vicibus, & benedicat vobis ſicut pollicitus eſt vobis.* 12 *Quonam pacto feram ſolus pondus veſtrum, & hiſtorias veſtras, & lites veſtras?* 13 *Adducite viros ſapientes, intelligentes, notos apud tribus veſtras, ut ſtatuam eos principes ſuper vos.* 14 *Et reſpondiſtis mihi, et dixiſtis; Quàm conſentaneum eſt ut fiat res iſta cujus mentionē feciſti.* 15 *Tuli ergò de tribubus veſtris ſapientes notos, & conſtitui eos principes ſuper vos, principes millenorum, et principes centenorū, & principes quinquagenorum, et principes denorum, & præfectos ſuper tribus veſtras.* 16 *Et præcepi judicibus veſtris in illo tempore, & dixi eis; Audite quod fuerit inter fratres veſtros, & judicate cum juſtitia inter virum & fratrem ſuum, & hoſpitem ſuum.* 17 *Ne agnoſcatis vultus in judicio, & audite puſillum quomodo audietis magnum, et ne timeatis quenquam, quia judicium Dei eſt. Quodcunq; verò negotium difficile vobis fuerit, referte ad me, ut conſiderem illud.* 18 *Monui etiam vos in eo tempore de rebus omnibus quas oportet ut faciatis.* 19 *Deinde profecti ſumus de Horib, & perreximus ad illam ſolitudinē maximam & horrendam quam vidiſtis ſecus viā montis Amoræorum, prout mandaverat nobis Deus Dominus noſter, donec veniſſemus ad Racim Barni:* 20 *Et dixi vobis, Jam deveniſtis ad montem Amoræi quem Deus Dominus noſter daturus eſt nobis.* 21 *Animadverte, jam poſuit Deus Dominus tuus regionem inter manus tuas, aſcende, & poſſide eam ut pollicitus eſt eam tibi Deus patrum tuorum: ne timeas, neque expaveſcas.* 22 *Acceſſerunt autem ad me multi ex vobis, & dixerunt; Mittamus viros ante nos qui explorent nobis regionem, & reddant nobis reſponſum de via per quam aſcendamus, & urbibus ad quas ingrediamur.*

ספר אלה הדברים : א

,viros duodecim vobis ex cepi &:verbum meis oculis in fuit bonum Et
וַיִּיטַב בְּעֵינַי הַדָּבָר וָאֶקַּח מִכֶּם שְׁנֵים עָשָׂר אֲנָשִׁים 23
,montem in ascenderunt &,se verterunt Et .tribui unum virum
אִישׁ אֶחָד לַשָּׁבֶט: וַיִּפְנוּ וַיַּעֲלוּ הָהָרָה 24
ceperunt Et .eam exploraverunt & ; Eschol torrentem ad usque venerunt &
וַיָּבֹאוּ עַד־נַחַל אֶשְׁכֹּל וַיְרַגְּלוּ אֹתָהּ: וַיִּקְחוּ 25
retulerunt & :nos ad fecerunt descendere &,terræ fructu de sua manu in
בְיָדָם מִפְּרִי הָאָרֶץ וַיּוֹרִדוּ אֵלֵינוּ וַיָּשִׁבוּ
noster Deus Dominus quam terra Bona : dixerunt &,verbum nobis
אֹתָנוּ דָבָר וַיֹּאמְרוּ טוֹבָה הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
Domini os irritâstis &,ascendere voluistis non Et .nobis dans
נֹתֵן לָנוּ: וְלֹא אֲבִיתֶם לַעֲלֹת וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה 26
odio In : dixistis & ,vestris tentoriis in murmurâstis Et .vestri Dei
אֱלֹהֵיכֶם: וַתֵּרָגְנוּ בְאָהֳלֵיכֶם וַתֹּאמְרוּ בְּשִׂנְאַת 27
manu in nos dandum ad ,Ægypti terra de nos eduxit ,nos Domini
יְהוָה אֹתָנוּ הוֹצִיאָנוּ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד
nostri Fratres ?ascendentes nos Quò .nos faceret perdere ut ,Emoræi
הָאֱמֹרִי לְהַשְׁמִידֵנוּ: אָנָה אֲנַחְנוּ עֹלִים אַחֵינוּ 28
;nobis prælatus &,magnus Populus : dicendo nostrū cor liquefecerunt
הֵמַסּוּ אֶת־לְבָבֵנוּ לֵאמֹר עַם גָּדוֹל וָרָם מִמֶּנּוּ
Hanachim filios etiam & ,cœlos in munitæ & , magnæ urbes
עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצוּרֹת בַּשָּׁמָיִם וְגַם־בְּנֵי עֲנָקִים
timeatis neque frangamini Ne : vos ad dixi Et .ibi vidimus
רָאִינוּ שָׁם: וָאֹמַר אֲלֵכֶם לֹא־תַעַרְצוּן וְלֹא־תִירְאוּן 29
ipse : vestros conspectus ad ambulans vester Deus Dominus .eis ab
מֵהֶם: יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ לִפְנֵיכֶם הוּא 30
Ægypto in vobiscum fecit quæ omnia juxta vobis pugnabit
יִלָּחֵם לָכֶם כְּכֹל אֲשֶׁר עָשָׂה אִתְּכֶם בְּמִצְרַיִם
Dominus te portavit quia ;vidisti quod deserto in Et .vestris oculis in
לְעֵינֵיכֶם: וּבַמִּדְבָּר אֲשֶׁר רָאִיתָ אֲשֶׁר נְשָׂאֲךָ יְהוָה 31
via tota in ,suū filiū vir portat quemadmodum ,tuus Deus
אֱלֹהֶיךָ כַּאֲשֶׁר יִשָּׂא־אִישׁ אֶת־בְּנוֹ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ
verbo in Et .istum locum ad usque vos venire ad usque,ambulâstis qua
אֲשֶׁר הֲלַכְתֶּם עַד־בֹּאֲכֶם עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה: וּבַדָּבָר 32
Eu tem ;vestrum Deum Dominum in credentes vos non isto
הַזֶּה אֵינְכֶם מַאֲמִינִם בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם: הַהֹלֵךְ 33
vos castrametandū ad locum vobis explorandū ad via in vobis coram
לִפְנֵיכֶם בַּדֶּרֶךְ לָתוּר לָכֶם מָקוֹם לַחֲנֹתְכֶם
nube in &,ea in ambularetis qua via in vos faciendū videre ad ,nocte igne in
בָּאֵשׁ לַיְלָה לַרְאֹתְכֶם בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר תֵּלְכוּ־בָהּ וּבֶעָנָן
; vestrorū verborū vocem Dominus audivit Et .interdiu
יוֹמָם: וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קוֹל דִּבְרֵיכֶם 34
viris in vir viderit Si : dicendo ,juravit & ,ira ferbuit &
וַיִּקְצֹף וַיִּשָּׁבַע לֵאמֹר: אִם־יִרְאֶה אִישׁ בָּאֲנָשִׁים 35
,juravi quam bonam terram ,istius malæ generationis istis
הָאֵלֶּה הַדּוֹר הָרָע הַזֶּה אֵת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי
ipse ,Jephunneh filium Caleb Præter : vestris patribus dandum ad
לָתֵת לַאֲבֹתֵיכֶם: זוּלָתִי כָּלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה הוּא 36
eo,ejus filiis &,ea in calcavit qua terram dabo ei &,eam videbit
יִרְאֶנָּה וְלוֹ־אֶתֵּן אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר דָּרַךְ־בָּהּ וּלְבָנָיו יַעַן
.Dominum post complevit quòd
אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי יְהוָה:

Versio VULG. LAT.

23 Cúmq; mihi sermo placuisset,
misi ex vobis duodecim viros,
singulos de tribubus suis.
24 Qui cùm perrexissét,et ascendissent
in montana,venerunt
usq; ad Vallem botri:et considerata
25 terrâ, Sumentes de
fructibꝰ ejus, ut ostenderent
ubertaté,attulerūt ad nos,atque
dixerunt; Bona est terra,
quā Dominꝰ Deꝰ noster daturus
26 est nobis. Et noluistis ascendere,sed
increduli ad sermoné
27 Domini Dei nostri Murmurâstis
in tabernaculis vestris,
atque dixistis; Odit nos
Dominꝰ,et idcircò eduxit nos
de terra Ægypti, ut traderet
nos in manu Amorrhæi,atque
28 deleret.Quò ascendimꝰ?nuntii
terruerunt cor nostrū, dicentes;
Maxima multitudo est,
et nobis staturâ procerior:urbes
magnæ,et ad cœlum usq;
munitæ,filios Enacim vidimꝰ
29 ibi. Et dixi vobis,Nolite metuere,
30 nec timeatis eos.Dominꝰ
Deus,qui ductor est vester,
pro vobis ipse pugnabit,sicut
fecit in Ægypto cunctis videntibꝰ.
31 Et in solitudine(ipse
vidisti) portavit te Dominus
Deus tuꝰ,ut solet homo gestare
parvulū filiū suū, in omni
via per quam ambulâstis,donec
32 veniretis ad locū istū. Et
nec sic quidé credidistis Domino
33 Deo vestro,Qui præcessit
vos in via,et metatus est locum
in quo tentoria figere
deberetis, nocte ostendens
vobis iter per igné,& die per
34 columnam nubis. Cùmq; audisset
Dominus vocé sermonum
vestrorum, iratꝰ juravit
35 & ait ,Non videbit quispiam
de hominibus generationis
hujus pessimæ terram bonā
quam sub juramento pollicitus
36 sum patribus vestris:Præter
Caleb filium Jephone.
Ipse enim videbit eam,et ipsi
dabo terram, quam calcavit,
& filiis ejus, quia secutus est
Dominum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

23 Καὶ ἤρεσεν (γ) ἐναντίον μου τὸ ῥῆμα. καὶ
ἔλαβον ἐξ ὑμῶν δώδεκα ἄνδρας, ἄνδρα ἕνα
24 κατὰ φυλήν. Καὶ ἐπιστραφέντες ἀνέβησαν
εἰς τὸ ὄρος, καὶ ἤλθοσαν ἕως φάραγγος βότρυος,
25 καὶ κατεσκόπευσαν αὐτήν. Καὶ (δ)
ἐλάβοσαν ἐν ταῖς χερσὶν αὐτῶν ἀπὸ τοῦ
καρποῦ τῆς γῆς, καὶ κατήνεγκαν πρὸς (ε)
ὑμᾶς, καὶ ἔλεγον, Ἀγαθὴ ἡ γῆ, ἣν κύριος ὁ
26 θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν. Καὶ οὐκ ἠθελήσατε
ἀναβῆναι, ἀλλ' ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι
27 κυρίου τοῦ θεοῦ (ζ) ἡμῶν. Καὶ διεγογγύζετε
ἐν ταῖς σκηναῖς ὑμῶν, καὶ εἴπατε, Διὰ τὸ
μισεῖν κύριον ἡμᾶς, ἐξήγαγεν ἡμᾶς ἐκ
γῆς Αἰγύπτου παραδοῦναι ἡμᾶς (η) εἰς χεῖρας
28 Ἀμορραίων, ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς. Ποῦ
ἡμεῖς ἀναβαίνομεν; οἱ δὲ ἀδελφοὶ ὑμῶν ἀπέστησαν
τὴν καρδίαν ὑμῶν, λέγοντες, Ἔθνος
μέγα καὶ πολὺ καὶ δυνατώτερον
ἡμῶν, καὶ πόλεις μεγάλαι καὶ τετειχισμέναι
ἕως τοῦ οὐρανοῦ, ἀλλὰ καὶ υἱοὺς γιγάντων ἑωράκαμεν
29 ἐκεῖ. Καὶ εἶπα πρὸς ὑμᾶς, Μὴ πτήξητε,
30 μηδὲ φοβηθῆτε ἀπ' αὐτῶν. Κύριος
ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος πρὸ
προσώπου ὑμῶν, αὐτὸς συνεκπολεμήσει
αὐτοὺς μεθ' ὑμῶν κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησεν
31 ὑμῖν ἐν γῇ (θ) Αἰγύπτῳ, Καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ
ταύτῃ, ἣν (ι) εἴδετε, ὁδὸν ὄρους τοῦ Ἀμορραίου·
ὡς τροφοφορήσει σε κύριος ὁ θεός σου,
(κ) ὡς εἴ τις τροφοφορήσαι ἄνθρωπος τὸν
υἱὸν αὐτοῦ, κατὰ πᾶσαν τὴν (λ) ὁδὸν εἰς ἣν ἐπορεύθητε
32 ἕως ἤλθετε εἰς τὸν τόπον τοῦτον. Καὶ
ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐκ ἐνεπιστεύσατε κυρίῳ
33 τῷ θεῷ (μ) ἡμῶν, Ὃς προπορεύεται πρότερος
ὑμῶν ἐν τῇ ὁδῷ ἐκλέγεσθαι ὑμῖν τόπον,
ὁδηγῶν ὑμᾶς ἐν πυρὶ νυκτός, δεικνύων
ὑμῖν τὴν ὁδὸν καθ' ἣν πορεύεσθε (ν)
34 ἐπ' αὐτῆς, καὶ ἐν νεφέλῃ ἡμέρας. (ξ) Καὶ ἤκουσε
κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων (ο) ὑμῶν,
35 καὶ παροξυνθεὶς ὤμοσε, λέγων, Εἰ ὄψεταί
τις τῶν ἀνδρῶν τούτων τὴν (π) γῆν ἀγαθὴν
ταύτην, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν,
36 Πλὴν Χαλεβ υἱὸς Ἰεφοννῆ, οὗτος ὄψεται αὐτήν,
καὶ τούτῳ δώσω τὴν γῆν ἐφ' ἣν ἐπέβη, καὶ
τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ, διὰ τὸ προσκεῖσθαι αὐτὸν
τὰ πρὸς κύριον.

Et placuit coram me verbum, Et 23
sumpsi ex vobis duodecim viros,
virum unum per tribum.
Et conversi ascenderunt in montem, 24
& venerunt in vallem
Botri,& speculati sunt eam. Et 25
sumpserunt in manibus suis de
fructu terræ,& attulerunt ad
vos, & dicebant, Bona est terra,
quam Dominus Deus noster
dat nobis. Et noluistis ascendere; 26
sed increduli fuistis verbo Domini
Dei nostri. Et obmurmurâ- 27
stis in tabernaculis vestris, &
dixistis; Eò quòd Dominus odit
nos, eduxit nos de terra Ægypti,
ad tradendum nos in manus
Amorrhæorum, ad exterminandos
nos. Quo nos ascendimus ? 28
Fratres autem vestri averterunt
cor vestrum, dicentes ; Gens
magna, & multa, & potentior
nobis: & civitates magnæ, &
muratæ usque ad cœlum : sed et
filios gigantum illîc vidimꝰ. Et 29
dixi ad vos ; Nè paveatis,
neque timeatis ab eis. Dominus 30
Deus vester, qui præcedit ante
faciem vestram, ipse simul debellabit
eos vobiscum, secundùm
omnia quæcunque fecit vobis
in terra Ægypto, Et in deserto 31
hoc, quod vidistis, (f)viam
montis Amorrhæi: quoniam(g)
gestabit te Dominus Deus tuus,
sicuti si quis (h) homo gestet filium
suum, per omnem viam, in
qua ivistis, donec venistis ad
locum hunc.Et in verbo hoc non 32
credidistis Domino Deo nostro,
Qui procedit prior vobis in via 33
ad eligendum vobis locum, deducens
vos in igni nocte, ostendens
vobis viam, per quam ambulatis
super eam, & in nube
die. Et audivit Dominus vocem 34
sermonum vestrorum,& exacerbatus
juravit, dicens ; Si videbit 35
aliquis virorum istorum terram
bonam hanc,quam juravi patribus
eorum; Præter Chaleb filius 36
Jephonne, hic videbit eam : &
huic dabo terrã, in quam ascendit,
& filiis ejus, quoniam ipse
adhæsit eis quæ ad Dominum.

MS.A. (γ) ἐνώπιόν μου (δ) ἔλαβον (ε) ἡμᾶς, (ζ) ὑμῶν. (η) εἰς τὰς χεῖρας τῶν Ἀμορραίων, ἐξολεθρεῦσαι (θ) Αἰγύπτῳ κατ' ὀφθαλμοὺς αὐτῶν, Καὶ ἐν (ι) εἴδετε· ὡς ἐτροφοφόρησέν σε (κ) ὡσεὶ τροφοφορήσαι (λ) ὁδὸν ἣν (μ) ὑμῶν, Ὃς πορεύεται (ν) ἐν αὐτῇ, (ξ) Καὶ ὡς ἤκουσεν (ο) ὑμῶν, παροξυνθεὶς (π) γῆν τὴν ἀγαθὴν

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܫܦܪ ܦܬܓܡܐ ܒܥܝܢܝ. ܘܕܒܪܬ ܡܢܟܘܢ ܬܪܥܣܪ ܓܒܪܝܢ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܚܕ
23 ܡܢ ܫܒܛܐ.
* ܘܐܬܦܢܝܘ ܘܣܠܩܘ ܠܛܘܪܐ. ܘܐܬܘ ܥܕܡܐ ܠܢܚܠܐ ܕܣܓܘܠܐ. ܘܐܠܠܘܗ
24 ܠܐܪܥܐ.* ܘܢܣܒܘ
25 ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܡܢ ܦܐܪܘܗ ܕܐܪܥܐ. ܘܐܝܬܝܘ ܠܢ. ܘܐܦܢܝܘ ܠܢ ܦܬܓܡܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܢ. ܛܒܐ
ܗܝ ܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. * ܘܠܐ ܨܒܝܬܘܢ ܠܡܣܩ. ܐܠܐ ܡܪܡܪܬܘܢ ܡܠܬܗ
26 ܕܦܘܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. * ܘܪܛܢܬܘܢ ܡܢ ܡܫܟܢܝܟܘܢ. ܘܐܡܪܬܘܢ. ܡܛܠ ܕܣܢܐ ܗܘ
27 ܠܢ ܡܪܝܐ. ܐܦܩܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܕܢܫܠܡܢ ܒܐܝܕܝ ܐܡܘܪܝܐ ܕܢܘܒܕܢ. * ܠܐܝܟܐ ܣܠܩܝܢ
28 ܚܢܢ. ܐܚܝܢ ܬܒܪܘ ܠܒܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܢ. ܕܥܡܐ ܪܒ ܗܘ ܘܪܡ. ܘܥܫܝܢ ܡܢܢ. ܘܟܪܟܐ ܪܘܪܒܢ.
ܘܫܪܝܪܢ ܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ. ܐܦ ܒܢܝ ܓܢܒܪܐ ܚܙܝܢ ܬܡܢ. * ܘܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ. ܘܠܐ
29 ܬܪܗܒܘܢ ܡܢܗܘܢ : * ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܕܐܙܠ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܗܘ ܡܬܟܬܫ ܚܠܦܝܟܘܢ.
30 ܐܝܟ ܟܠ ܕܥܒܕ ܥܡܟܘܢ ܒܡܨܪܝܢ ܠܥܝܢܝܟܘܢ. * ܘܒܡܕܒܪܐ. ܕܚܙܝܬܘܢ. ܕܛܥܢܟܘܢ ܡܪܝܐ
31 ܐܠܗܟܘܢ. ܐܝܟ ܕܛܥܢ ܓܒܪܐ ܠܒܪܗ. ܒܟܠܗ ܐܘܪܚܐ ܕܐܙܠܬܘܢ. ܥܕܡܐ ܕܐܬܝܬܘܢ
32 ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ. * ܘܒܡܠܬܐ ܗܕܐ ܠܐ ܡܗܝܡܢܝܬܘܢ ܗܘܝܬܘܢ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. * ܕܐܙܠ
33 ܩܕܡܝܟܘܢ ܒܐܘܪܚܐ. ܠܡܛܝܒܘ ܠܟܘܢ ܐܬܪܐ ܕܬܫܪܘܢ ܒܗ. ܒܢܘܪܐ ܒܠܠܝܐ ܠܡܚܘܝܘ ܠܟܘܢ ܐܘܪܚܐ
34 ܕܬܐܙܠܘܢ ܒܗ. ܘܒܥܢܢܐ ܒܐܝܡܡܐ. * ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ ܩܠܐ ܕܡܠܝܟܘܢ. ܘܪܓܙ ܘܝܡܐ ܘܐܡܪ.
* ܕܠܐ ܢܚܙܐ ܓܒܪ ܡܢ ܓܒܪܐ ܗܠܝܢ ܕܪܐ ܗܢܐ ܒܝܫܐ. ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܕܝܡܝܬ ܠܡܬܠ
35 ܠܐܒܗܝܗܘܢ. * ܐܠܐ ܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ. ܗܘ ܢܚܙܝܗ. ܘܠܗ ܐܬܠ ܐܪܥܐ ܕܕܪܟ ܒܗ.
36 ܘܠܒܢܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܫܡܠܝ ܒܬܪ ܡܪܝܐ.

Et gratus fuit sermo in oculis meis, & acce- 23
pi ex vobis duodecim viros, singulos viros
ex unaquaque tribu. Qui conversi conscen- 24
derunt montem, & ascenderunt usque ad
torrentem Botri , & exploraverunt ter-
ram. Et sumentes manibus suis de fructi- 25
bus terræ, attulerunt ad nos, & respon-
sum dederunt nobis, dicentes ; Bona est ad-
modum terra quam dat nobis Dominus De-
us noster. At noluistis ascendere, sed ex- 26
asperâstis verbum oris Domini Dei nostri,
Et murmurantes de tabernaculis vestris, di- 27
xistis, Quia odit nos Dominus, eduxit nos
de terra Ægypti ut traderet nos in manum
Amoræorum,& perderet nos. Quò ascende- 28
mus nos ? fratres nostri fregerunt cor no-
strum, & dixerunt nobis,Populus ille major
& excelsior ac fortior nobis est, & civitates
maximæ sunt, & vallatæ usque ad cœlum,
quin & filios gigantum vidimus illic. Et 29
dixi vobis, Ne timeatis, neque formidetis
eos : Dominus Deus vester incedit ante vos, 30
& ipse pugnabit pro vobis , juxta omnia
quæ fecit vobiscum, in Ægypto, vobis spe-
ctantibꝰ, Et in deserto : vidistis enim quòd 31
nutrierit vos Dñs Deꝰ vester, sicut nutrit vir
filiū suum, in tota terra per quam ivistis,do-
nec veniretis in locum istum. Et ne per hunc 32
quidem sermonem credebatis in Dñm Deū
vestrum, Qui incedebat ante vos in via, ut 33
præpararet vobis locum in quo castra figere-
tis. Igne noctu indicavit vobis viam per quā
incederetis, & nube interdiu. Audivit autē 34
Dñs vocē verborū vestrorum,& iratus jura-
vit, ac dixit ; Non videbit ullus hominum 35
istorum, generationis hujus pessimæ, terram
bonam quam juravi me daturum patribus eo-
rum. Nonnisi Caleb filius Jophana videbit 36
illam, & ipsi dabo terram quam perambu-
lavit, & filiis ejus, eò quòd perfectè se-
cutus sit Dominum.

PARAPH.CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

וּשְׁפַר בְּעֵינַי פִּתְגָּמָא וּדְבָרִית מִנְּכוֹן 23
תְּרֵין עֲסַר גּוּבְרִין גַּבְרָא חַד
לְשִׁבְטָא: וְאִתְפְּנִיאוּ וּסְלִיקוּ לְטוּרָא 24
וַאֲתוֹ עַד־נַחְלָא דְאַתְכָּלָא וְאַלִּילוּ
יָתַהּ: וּנְסִיבוּ בִּידֵיהוֹן מֵאִבָּא 25
דְאַרְעָא וְאַחִיתוּ לַנָא וְאַתִיבוּ יָתָנָא
פִּתְגָּמָא וַאֲמַרוּ טָבָא אַרְעָא דַייָ
אֱלָהָנָא יָהֵב לַנָא: וְלָא אֲבֵיתוּן 26
לְמִסַּק וְסָרֵבְתּוּן עַל־מֵימְרָא דַייָ
אֱלָהֲכוֹן: וְאִתְרַעַמְתּוּן בְּמַשְׁכְּנֵיכוֹן 27
וַאֲמַרְתּוּן בִּדְסַנְיָא יְיָ יָתָנָא אַפְּקָנָא
מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְמִמְסַר יָתָנָא
בִּידָא דֶאֱמוֹרָאָה לְשֵׁיצָיוּתָנָא: לְאָן 28
אֲנַחְנָא סָלְקִין אֲחָנָא תַּבַּרוּ יָת
לִבָּנָא לְמֵימַר עַם רַב וְתַקִּיף מִנָּנָא
קִרְוִין רַבְרְבָן וּכְרִיכָן עַד צֵית שְׁמַיָּא
וְאַף בְּנֵי גִּבָּרַיָּא חֲזֵינָא תַמָּן: וַאֲמָרִית 29
לְכוֹן לָא תִתַּבְרוּן וְלָא תִדַּחֲלוּן
מִנְּהוֹן: יְיָ אֱלָהֲכוֹן דִּמְדַבַּר קֳדָמֵיכוֹן 30
מֵימְרֵיהּ יְגִיחַ לְכוֹן כְּכֹל דִּי עֲבַד
עִמְּכוֹן בְּמִצְרַיִם לְעֵינֵיכוֹן: וּבְמַדְבְּרָא 31
דִּי חֲזֵיתָא דִּי סוֹבְרָךְ יְיָ אֱלָהָךְ כְּמָא
דִּי מְסוֹבַר גַּבְרָא יָת בְּרֵיהּ בְּכָל־
אוֹרְחָא דִּי הַלֶּכְתּוּן עַד מֵיתֵיכוֹן עַד־
אַתְרָא הָדֵין: וּבְפִתְגָּמָא הָדֵין 32
לֵיתֵיכוֹן מְהֵימְנִין בְּמֵימְרָא דַייָ
אֱלָהֲכוֹן: דִּמְדַבַּר קֳדָמֵיכוֹן בְּאוֹרְחָא 33
לְאַתְקָנָא לְכוֹן אֲתַר בֵּית מִשְׁרֵי
לְאַשְׁרָיוּתְכוֹן בְּעַמּוּדָא דְאֶשָּׁתָא
בְּלֵילְיָא לְאַחֲזָיוּתְכוֹן בְּאָרְחָא דִּי
תְהָכוּן בַּהּ וּבְעַמּוּדָא דַעֲנָנָא בִּימָמָא:
וּשְׁמִיעַ קֳדָם יְיָ יָת קָל פִּתְגָּמֵיכוֹן וּרְגֵז 34
וְקַיֵּים לְמֵימַר: אִם יֶחֱזֵי גְּבַר בְּגֻבְרַיָּא 35
הָאִלֵּין דָּרָא בִּישָׁא הָדֵין יָת אַרְעָא
טָבְתָא דִּי קַיֵּימִית לְמִתַּן לַאֲבָהָתְכוֹן:
אֱלָהֵן כָּלֵב בַּר יְפֻנֶּה הוּא יֶחֱזִינַּהּ 36
וְלֵיהּ אֶתֵּן יָת אַרְעָא דִּי דְרַךְ בַּהּ
וְלִבְנוֹהִי חֲלָף דִּי אַשְׁלֵים בָּתַר דַּחַלְתָּא דַייָ:

23 Et placuit sermo in oculis meis:et tuli ex vobis duodecim
viros,virū unū de unaquaque
24 tribu. Et perrexerūt et ascenderūt in montem,et venerunt
usq; ad torrentē Botri : et ex-
25 ploraverunt terrā illā.Et tulerunt in manibus suis de fructu
terræ,et attulerunt ad nos: &
retulerunt nobis verbum, &
dixerunt; Bona est terra,quam
26 Dñs Deꝰ noster dabit nobis.Et
noluistis ascendere : et rebellâstis contra verbum Dñi Dei
27 vestri. Et murmurâstis in tabernaculis vestris,atq; dixistis;
Quia odio habuit nos Dominus,
eduxit nos de terra Ægypti:
ut traderet nos in manu
Amorræi, ut consumeret nos.
28 Quo nos ascendimus ? fratres
nostri confregerunt cor nostrū
dicentes, Populꝰ multus est &
fortior nobis;et civitates magnæ
et munitæ usq;ad cœlū:filios
quoq;Gigantū vidimꝰ ibi.
29 Et dixi vobis : Ne formidetis
30 neq; timeatis eos. Verbū Dñi
Dei vestri, qui ductor est corā
vobis , pugnabit pro vobis :
juxta omnia quæ fecit vobiscū
in Ægypto in oculis vestris.
31 Et in solitudine, quia vidisti,
quòd portavit te Dñs Deus tuus,
sicut portat vir filium suum
: in omni via per quam
ambulâstis,donec veniretis ad
32 locū istū.Et in verbo hoc non
vos credidistis in verbo Dñi
33 Dei vestri.Qui ductor fuit coram
vobis in viā, ut præpararet
vobis locum domus mansionis
in quo maneretis : in columna
ignis p̄ noctē, ut ostenderet
vobis viam p̄ quam ambulâstis;
et in columna nubis p̄
34 diem. Et audita est corā Dño
vox sermonum vestrorum : &
iratus est, et juravit dicens.
35 Si viderit vir, de hominibus
generationis hujus pessimæ,
terram bonam pro quā juravi
ut darem eam patribus vestris.
36 Præter Caleb filium Jephone,
qui videbit eam; & ipsi dabo
terram quam calcavit, et filiis
ejus : pro eo quòd perfectus
fuit in timore Domini.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Cùm autem res placeret oculis meis, accepi ex vobis duo- 23
decim viros, virum unum
pro tribu: Qui expediti ascenderunt 24
in montem, &
venerunt usque ad vallē Botri,
ut explorarent eam. Et 25
acceperunt in manibus suis de
fructu terræ,quem attulerunt
nobis; retuleruntq; nobis verbum,
dicentes ; Bona est terra
quam Dominus Deus noster
dedit nobis. At noluistis 26
ascendere, sed rebellâstis in
verbum Domini Dei vestri.
Et murmurâstis in taberna- 27
culis vestris,& dixistis,Odio
nostri Dominus eduxit nos
de terra Ægypti, ut traderet
nos in manum Amorrhæi ad
nos exterminandū. Quo nos 28
ascendemus, cùm fratres nostri
(i) dissolverint cor nostrum,
dicentes,Populus major est,
& numerosior nobis,
urbes quoque magnæ sunt,et
munitæ usque (k) ad cœlos,
atque etiam filios Ænacim
vidimus ibi? Tum dixi vo- 29
bis,Nè formidetis, neque terreamini
ab iis: Dominus Deus 30
vester qui incedit ante faciem
vestrā, ipse pugnabit pro vobis
secundùm omnia quæ fecit
vobiscum in Ægypto in oculis
vestris. Et in deserto 31
ubi vidisti quòd portavit te
Dominus Deus vester, non
secus ac portat vir filium suū
per omnē viam quam ivistis,
usque dum veniretis in locū
istum. Propterea tamen non 32
credidistis in Dominum Deum
vestrum : Qui incedebat 33
ante faciem vestram in via,
ut exploraret vobis locū pro
castrametationibus vestris, in
igne noctu ad illuminandum
vos in via per quam incessuri
eratis, & in nube interdiu.
Audivit autē Dominus ver- 34
ba vestra, iratúsque est, &
juravit, dicens ; Si viderit 35
quispiam ex hominibus istis,
generatio ista mala, terram
bonam quam juravi patribus
vestris; Præter Caleb filium 36
Jephone : Ipse videbit eam,
ipsique, & filiis ejus dabo
terram quam calcavit, eò
quòd plenè secutus est Dominum.

VER.SAM.(i)humiliârint (k) in altum,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * فحسن ذلك عندي * فاخذت منكم اثني عشر رجلا * من كل سبط واحدا * فولوا وصعدوا الى
24 الجبل * وجاوا الى وادي العنقود * وجسوه * واخذوا معهم من ثمر البلد * وانحدروا به الينا * وردوا
25 علينا جوابا وقالوا * ان البلد الذي الله معطيناه جيد * فلم تشاوا الصعود اليه * وخالفتم
26 امر الله ربكم * وتكدستم في اخبيتكم وقلتم * من شناءة الله ايانا اخرجنا من بلد مصر
27 ليسلمنا في يدي الاموريين فيفنونا * الى اين نحن صاعدون * واخوتنا اذابوا قلوبنا بقولهم
28 ان القوم اكثر وارفع منا * وان قراهم كبار وحصينة * تداني السماء * حتى بني الجبابرة رايناهم
29 ثم * فقلت لكم * لا تهابوهم * ولا تخافوهم * الله ربكم السائر دون بين ايديكم هو يحارب عنكم كما صنع
30 بمصر بحضرتكم * وكما رايتم في البر من ان الله ربكم حملكم كما يحمل المرء ولده اشفاقا * في كل
31 طريق سرتم فيها * الى ان جيتم الى هذا الموضع * وفي هذا الامر افلا تومنون بالله ربكم * السائر
32 دون امامكم في الطريق ليصلح لكم * مكانا لنزولكم * وبالنار ليلا ليريكم الطريق الذي تسلكونه *
33 وبالغمام نهارا * فسمع الله كلامكم * فسخط عليكم واقسم قايلا * لا راى رجل من هولاء الناس
34 هذا الجيل الردي البلد الذي اقسمت ان اعطيه لابايكم * سوى كالب بن يفنا * فانه يراه *
35 وله اعطي البلد الذي سلكه ولبنيه * لما اتبع طاعة الله *
36

Pergratum fuit hoc mihi, et tuli ex vobis 23
duodecim viros, è singulis tribubus unum:
Qui conversi ascenderunt in montem,& 24
devenerunt ad vallem botri,eamq; exploraverunt.
Et sumpserunt secum de fructi- 25
bus regionis,& attulerunt eos ad nos, &
reddiderunt nobis responsum,ac dixerunt;
Sanè regio quam Deus daturus est nobis,
optima est. Nihilominus noluistis ascen- 26
dere ad eam , & contradixistis præcepto
Dei Domini vestri,Et turmatim coacerva- 27
ti in tentoriis vestris,dixistis;Ex odio Dei
erga nos eduxit nos è regione Ægypti,ut
proderet nos in manus Amoræorum,ut absumant
nos. Quò nam ascensuri sumus? 28
siquidem fratres nostri liquefecerunt corda
nostra, dicendo quòd populus ille copiosior
& excelsior sit nobis, & quòd urbes
eorum magnæ sint atq; munitæ, cœlum attingentes:
quinetiam filios gigantum vidimus
ibi. Dixi vobis, Ne formidetis eos, 29
neq; metuatis illos. Deus Dominus vester 30
cujus lumen graditur ante vos, ipse pugnabit
pro vobis, quemadmodum fecit in
Ægypto in præsentia vestra, Et quemad- 31
modum vidistis in solitudine, ex eo quòd
Deus Dominus vester portaverit vos,ut
portat vir natum suum pietate motus , in
quacunq; via per quam iter fecistis,donec
veniretis ad hunc locum.Et per res hujus- 32
modi nonne credetis in Deum Dominum
vestrum, Cujus lumen graditur ante vos 33
per viam,ut præparet vobis locum pro habitatione
vestra:& quidem per ignem noctu,
ut ostendat vobis iter per quod ambuletis,
& per nubem interdiu? Audivit au- 34
tem Deus sermonem vestrum et iratus est
vobis,& juravit dicens ; Non est visurus 35
ullus ex his hominibus , hac generatione
malâ, regionē quam juravi me daturum
patribus eorum, Excepto Calib filio Je- 36
phonna:is enim videbit eā,et ipsi dabo regionem
per quā ambulavit, ac filiis ejus,
eò quòd sectatus sit obedientiam Dei.

ספר אלה הדברים: ב

tu Etiam : dicendo ,vos propter Dominus eſt iratus me in Etiam
37 גַּם־בִּי הִתְאַנַּף יְהוָֹה בִּגְלַלְכֶם לֵאמֹר גַּם־אַתָּה
ipſe ,tuas facies ad ſtans , Nun filius Jehoſuah .illuc ingredieris non
38 לֹא־תָבֹא שָׁם׃ יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן הָעֹמֵד לְפָנֶיךָ הוּא
eam faciet hæreditare ipſe quia ,robora ipſum : illuc ingredietur
יָבֹא שָׁמָּה אֹתוֹ חַזֵּק כִּי־הוּא יַנְחִלֶנָּה אֶת־
veſtri filii & ,erit prædam in ,dixiſtis quem veſter parvulus Et .Iſrael
39 יִשְׂרָאֵל׃ וְטַפְּכֶם אֲשֶׁר אֲמַרְתֶּם לָבַז יִהְיֶה וּבְנֵיכֶם
,illuc intrabunt ipſi ,malum & bonum hodie cognoverunt non qui
אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ הַיּוֹם טוֹב וָרָע הֵמָּה יָבֹאוּ שָׁמָּה
reſpicite vos Et .eam hæreditate accipient ipſi & ,eam dabo eis &
40 וְלָהֶם אֶתְּנֶנָּה וְהֵם יִירָשׁוּהָ׃ וְאַתֶּם פְּנוּ
,reſpondiſtis Et.Suph maris via , deſertum in proficiſcimini & ,vobis
41 לָכֶם וּסְעוּ הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף׃ וַתַּעֲנוּ
pugnabim⁹ &,aſcendemus nos ; Domino Peccavimus :me ad dixiſtis &
וַתֹּאמְרוּ אֵלַי חָטָאנוּ לַיהוָֹה אֲנַחְנוּ נַעֲלֶה וְנִלְחַמְנוּ
accinxiſtis &,noſter Deus Dominus nobis præcepit quæ omnia juxta
כְּכֹל אֲשֶׁר־צִוָּנוּ יְהוָֹה אֱלֹהֵינוּ וַתַּחְגְּרוּ
dixit Et .montem in aſcendere ſategiſtis & ,ſua belli vaſa vir
42 אִישׁ אֶת־כְּלֵי מִלְחַמְתּוֹ וַתָּהִינוּ לַעֲלֹת הָהָרָה׃ וַיֹּאמֶר
quia ,pugnetis ne & ,aſcendatis Ne : eis Dic : me ad Dominus
יְהוָֹה אֵלַי אֱמֹר לָהֶם לֹא תַעֲלוּ וְלֹא־תִלָּחֲמוּ כִּי
ſtrorum inimicorũ aſpect⁹ ad percutiamini non & ,veſtro interiori in ego non
אֵינֶנִּי בְּקִרְבְּכֶם וְלֹא תִּנָּגְפוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיכֶם׃
,Domini os irritaſtis & ;audiſtis non & , vos ad ſum locutus Et
43 וָאֲדַבֵּר אֲלֵיכֶם וְלֹא שְׁמַעְתֶּם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָֹה
Emoræus eſt egreſſus Et .montem in aſcendiſtis &,egiſtis ſuperbè &
44 וַתָּזִדוּ וַתַּעֲלוּ הָהָרָה׃ וַיֵּצֵא הָאֱמֹרִי
, vos ſunt perſecuti &;veſtri occurſum in , iſto monte in habitans
הַיֹּשֵׁב בָּהָר הַהוּא לִקְרַאתְכֶם וַיִּרְדְּפוּ אֶתְכֶם
Sehir in vos contriverunt & ;apes facerent quemadmodum
כַּאֲשֶׁר תַּעֲשֶׂינָה הַדְּבֹרִים וַיַּכְּתוּ אֶתְכֶם בְּשֵׂעִיר
non & : Domini facies ad fleviſtis &,eſtis reverſi Et .Chormah ad uſque
45 עַד־חָרְמָה׃ וַתָּשֻׁבוּ וַתִּבְכּוּ לִפְנֵי יְהוָֹה וְלֹא־
manſiſtis Et .vos ad aures arrexit non &,veſtra voce in Dominus audivit
46 שָׁמַע יְהוָֹה בְּקֹלְכֶם וְלֹא הֶאֱזִין אֲלֵיכֶם׃ וַתֵּשְׁבוּ
.manſiſtis quibus dies ſecundũ ;multis diebus Cades in
בְקָדֵשׁ יָמִים רַבִּים כַּיָּמִים אֲשֶׁר יְשַׁבְתֶּם׃

CAP. II. ב

quẽadmodũ,Suph maris via deſertum in ſum⁹ profecti &,nos vertim⁹ Et
1 וַנֵּפֶן וַנִּסַּע הַמִּדְבָּרָה דֶּרֶךְ יַם־סוּף כַּאֲשֶׁר
,multis diebus Sehir montẽ circumivimus &;me ad Domin⁹ eſt locut⁹
דִּבֶּר יְהוָֹה אֵלָי וַנָּסָב אֶת־הַר־שֵׂעִיר יָמִים רַבִּים׃
montem circumiſſe vobis Multum : dicendo me ad Dominus dixit Et
2 3 וַיֹּאמֶר יְהוָֹה אֵלַי לֵאמֹר׃ רַב־לָכֶם סֹב אֶת־הָהָר
Vos : dicendo præcipe populo Et .aquilonem ad vobis reſpicite:iſtum
4 הַזֶּה פְּנוּ לָכֶם צָפֹנָה׃ וְאֶת־הָעָם צַו לֵאמֹר אַתֶּם
; Sehir in habitantium Eſau filiorũ veſtrorũ fratrũ termino in tranſeuntes
עֹבְרִים בִּגְבוּל אֲחֵיכֶם בְּנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר
.valde cuſtodiemini & ,vobis à timebunt &
וְיִירְאוּ מִכֶּם וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד׃

Verſio VULG. LAT.

37 Nec miranda indignatio in populum, cùm mihi quoque iratus Dominus propter vos dixerit, Nec tu ingrediêris illuc. 38 Sed Joſue filius Nun miniſter tuus, ipſe intrabit pro te: hunc exhortare & robora, & ipſe ſorte terram dividet Iſraeli. 39 Parvuli veſtri, de quibus dixiſtis, Quòd captivi ducerentur; & filii qui hodiè boni ac mali ignorant diſtantiam, ipſi ingredientur: & ipſis dabo terram, & poſſidebunt eam. 40 Vos autem revertimini & abite in ſolitudinem per viam 41 Maris rubri. Et reſpondiſtis mihi, Peccavimus Domino: aſcendemus & pugnabimus, ſicut præcepit Dominus Deus noſter. Cúmq; inſtructi armis 42 pergeretis in montem, Ait mihi Dominus, Dic ad eos; Nolite aſcendere, neque pugnetis, non enim ſum vobiſcũ: ne cadatis coram inimicis ve- 43 ſtris. Locutus ſum, & non audiſtis: ſed adverſantes imperio Domini, & tumentes ſuperbiâ, aſcendiſtis in mon- 44 tem. Itaque egreſſus Amorrhæus, qui habitabat in montibus, & obviàm veniens, perſecutus eſt vos, ſicut ſolent apes perſequi: & cecidit de 45 Seir uſque Horma. Cúmque reverſi ploraretis coram Domino, non audivit vos, nec voci veſtræ voluit acquieſcere. 46 Sediſtis ergò in Cadeſbarne multo tempore.

CAP. II.

1 PRofectíque inde venimus in ſolitudinem, quæ ducit ad Mare rubrũ, ſicut mihi dixerat Dominus: & circuivimus montem Seir longo tempore. 2 Dixítque Dominus ad me, 3 Sufficit vobis circuire montem iſtum: ite contra Aqui- 4 lonem. Et populo præcipe, dicens; Tranſibitis per terminos fratrum veſtrorum filiorum Eſau, qui habitant in Seir, & timebunt vos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

37 Καὶ ἐμοὶ ἐθυμώθη κύριος δι' ὑμᾶς, λέ- 38 γων, Οὐδὲ σὺ οὐ μὴ εἰσέλθῃς ἐκεῖ. Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ὁ παρεστηκώς σοι, οὗτος εἰσελεύσεται ἐκεῖ. αὐτὸν κατίσχυσον, ὅτι αὐτὸς (ρ) κατακληρονομήσει αὐτὴν τῷ Ἰσραήλ. (σ) 39 Καὶ πᾶν παιδίον νέον ὅστις οὐκ οἶδε σήμερον ἀγαθὸν ἢ κακὸν, οὗτοι εἰσελεύσονται ἐκεῖ, καὶ τούτοις δώσω αὐτὴν, καὶ αὐτοὶ κλη- 40 ρονομήσουσιν αὐτήν. Καὶ ὑμεῖς ἐπιστραφέντες ἐστρατοπεδεύσατε εἰς τὴν ἔρημον, 41 ὁδὸν τὴν ἐπὶ τῆς ἐρυθρᾶς θαλάσσης. Καὶ ἀπεκρίθητε, καὶ (τ) εἴπατε, Ἡμάρτομεν ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. ἡμεῖς ἀναβάντες (υ) πολεμήσομεν κατὰ πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν. καὶ ἀναλαβόντες ἕκαστος τὰ σκεύη τὰ πολεμικὰ αὐτοῦ, καὶ συναθροισθέντες ἀνεβαίνετε 42 εἰς τὸ ὄρος. Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Εἶπον αὐτοῖς, Οὐκ ἀναβήσεσθε οὐδὲ μὴ πολεμήσετε, οὐ γάρ εἰμι μεθ' ὑμῶν, καὶ οὐ μὴ συντριβῆτε ἐνώπιον τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν. 43 Καὶ ἐλάλησα ὑμῖν, καὶ οὐκ εἰσηκούσατέ μου· καὶ παρέβητε τὸ ῥῆμα κυρίου· καὶ παραβια- 44 σάμενοι, ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ Ἀμορραῖος ὁ κατοικῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκείνῳ εἰς συνάντησιν ὑμῖν, καὶ κατεδίωξεν ὑμᾶς ὡσεὶ ποιήσαισαν αἱ μέλισσαι, καὶ ἐτίτρωσκον ὑμᾶς ἀπὸ Σηεὶρ ἕως Ἑρμᾶ. 45 Καὶ καθίσαντες ἐκλαίετε (φ) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσε κύριος 46 τῆς φωνῆς ὑμῶν οὐδὲ προσέσχεν ὑμῖν. Καὶ ἐνεκάθησθε ἐν Κάδης ἡμέρας πολλὰς, ὅσας ποτὲ ἡμέρας ἐνεκάθησθε.

Et mihi iratus eſt Dominus pro- 37 pter vos, dicens; Neque tu introibis illuc. Jeſus filius Naue, 38 qui aſſiſtit tibi, hic introibit illuc. Ipſum conforta, quoniam ipſe in hæreditatem ſortietur eam ipſi Iſrael. (i) Et omnis 39 parvulus junior, quicunque non novit hodie bonum vel malum;hi introibunt illuc: & his dabo eam, & ipſi hæreditabunt eam. Et vos converſi (k) ca- 40 ſtra moviſtis in deſertum, viam, quæ ſuper rubrum Mare. Et reſpondiſtis, & dixiſtis; 41 Peccavimus ante Dominum Deum noſtrum. Nos aſcendentes bellabimus juxta omnia,quæcunque mandavit Dominus Deus noſter nobis. Et ſumentes unuſquiſque vaſa ſua bellica, & congregati aſcendiſtis in montem. Et dixit Dominus ad me, 42 Dic eis, Non aſcendetis, neque bellabitis: non enim ſum vobiſcum; & non conteramini in conſpectu inimicorum veſtrorum. Et locutus ſum vobis, & non 43 exaudiſtis me: & tranſgreſſi eſtis verbum Domini: (l) & vim facientes, aſcendiſtis in montem. Et exiit Amorrhæus 44 habitans in monte illo in occurſum vobis,et perſecutus eſt vos, ſicut facerent apes: et vulnerabant vos à Seir uſq; Herma. Et 45 ſedentes flebatis ante Dominum Deum noſtrum: & non exaudivit Dominus vocẽ veſtram, neq; attendit vobis. Et ſediſtis 46 in Cades diebus multis, quot utique diebus ſediſtis.

MS.A. (ρ) κατακληροδοτήσει (σ) Καὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ἃ εἴπατε ἐν διαρπαγῇ ἔσεσθε, καὶ πᾶν παιδίον (τ) εἴπατέ μοι, Ἡμάρτομεν ἐναντίον κυρίου (υ) πολεμήσωμεν (φ) ἔναντι κυρίου, καὶ οὐκ

ΚΕΦ. Β'.

1 ΚΑὶ ἐπιστραφέντες ἀπήραμεν εἰς τὴν ἔρημον, ὁδὸν θάλασσαν ἐρυθρὰν, ὃν τρόπον ἐλάλησε κύριος πρός με, καὶ ἐκυκλώσαμεν 2 τὸ ὄρος τὸ Σηεὶρ ἡμέρας πολλάς. Καὶ εἶπε 3 κύριος πρός με, Ἱκανούσθω ὑμῖν κυκλοῦν τὸ ὄρος τοῦτο· ἐπιστράφητε οὖν (α) ἐπὶ 4 Βοῤῥᾶν. Καὶ τῷ λαῷ ἔντειλαι, λέγων, Ὑμεῖς παραπορεύεσθε διὰ τῶν ὁρίων τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἠσαῦ, οἳ κατοικοῦσιν ἐν Σηεὶρ, καὶ φοβηθήσονται ὑμᾶς, καὶ (β) εὐλαβηθήσονται ὑμᾶς σφόδρα.

CAP. II.

ET converſi promovimus in 1 deſertum, viam Mare rubrum; quemadmodùm locutus eſt Dominus ad me, & circuivimus montem Seir diebus multis. Et 2 dixit Dominus ad me, Sufficiat vobis circuire montem hunc. 3 Convertimini igitur ad Aquilonem. Et populo præcipe,dicens; 4 Vos tranſiſtis per fines fratrum veſtrorum filiorum Eſau habitantium in Seir: et timebunt vos, & (a) verebuntur vos valdè.

MS.A. (α) πρὸς Βοῤῥᾶν. (β) εὐλαβηθήσονται σφόδρα.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

37 38 [illegible]

39 [illegible]

40 41 [illegible]

42 [illegible]

43 44 [illegible]

45 46 [illegible]

1 2 3 4 [illegible]

Quin & mihi iratus eſt Dñs cauſâ veſtrî, & 37 dixit ad me, Et ne tu quidẽ ingrediêris illûc; Sed Jeſus fili⁹ Nun qui ſtat corã te, is ingre- 38 dietur illuc: ipſum corrobora, quoniã ipſe hæredẽ ejus *terræ* inſtituet Iſraelem. Et pu- 39 bes veſtra quam dixiſtis prædæ futurã, & filii qui ignorant hodiè bonum & malũ, ipſi ingredientur illuc, ipſis dabo illam, ipſiq; eam poſſidebunt. Vos autẽ converſi proficiſcimi- 40 ni ad deſertũ, ad viam maris Suph. Et re- 41 ſpondentes,dixiſtis mihi, Peccavimus coram Dño Deo noſtro, nos aſcendemus & pugnabimus prout juſſit Dñs Deus noſter, & armâſtis vos unuſquiſq; inſtrumentis ſuis bellicis, & mutuò vos concitâſtis ad aſcendendum in montẽ. Et dixit mihi Dñs, Dic eis, Ne aſcen- 42 datis, & ne pugnetis, quia non ſum vobiſcum, ne fortè conteramini ante hoſtes veſtros. Et dixi vobis, & non audiſtis, ſed exa- 43 cerbâſtis verbum oris Domini, & auſi eſtis, & conſcendiſtis montem. Et egreſſi A- 44 moræi qui habitabãt in monte illo ad occurſum veſtrũ, perſequuti ſunt vos velut apes fumo irritatæ, & expulerunt vos è Soir uſq; ad Horma. Et ſedentes plorâſtis coram Do- 45 mino, & non exaudivit Dñs vocẽ veſtrã,nec auſcultavit vos. Et ſediſtis in Recem diebus 46 multis, ſecundùm dies *videlicet*, quibus *ibi* ſediſtis.

CAP. II.

DEinde converſi, profecti ſumus in deſer- 1 tum ad viam maris Suph, quemadmodum dixerat mihi Dominus, & circuivimus montem Soir diebus multis. Et dixit ad me 2 Dominus, A multo jam tempore circumitis 3 montem iſtum, revertimini ad Aquilonem. Et populo præcipe, & dic eis, Vos tranſitu- 4 ri eſtis per limitem fratrum veſtrorum filiorum Eſau, qui habitant in Soir, & timebunt à vobis: Cavete diligentér.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

37 אַף עֲלַי הֲוָה רְגַז מִן קֳדָם יְיָ בְּדִילְכוֹן
לְמֵימַר אַף אַתְּ לָא תֵיעוֹל תַּמָּן׃
38 יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן דְּקָאֵים קֳדָמָךְ הוּא
יֵיעוֹל תַּמָּן יָתֵיהּ תַּקֵּף אֲרֵי הוּא
יַחְסְנִנַּהּ לְיִשְׂרָאֵל׃ 39 וְטַפְלְכוֹן דִּי
אֲמַרְתּוּן לְבִזָּא יְהֵי וּבְנֵיכוֹן דִּי לָא
יְדַעוּ יוֹמָא דֵין טָב וּבִישׁ אִנּוּן יֵעֲלוּן
לְתַמָּן וּלְהוֹן אֶתְּנִנַּהּ וְאִנּוּן יֵירְתוּנַהּ׃
40 וְאַתּוּן אִתְפְּנוּ לְכוֹן וְטוּלוּ לְמַדְבְּרָא
41 אֹרַח יַמָּא דְסוּף׃ וַאֲתֵיבְתּוּן וַאֲמַרְתּוּן
לִי חַבְנָא קֳדָם יְיָ אֲנַחְנָא נִסַּק וּנְגִיחַ
קְרָב כְּכֹל דְּפַקְּדַנָא יְיָ אֱלָהַנָא
וְזָרֵיזְתּוּן גְּבַר יָת מָנֵי קְרָבֵיהּ וְשָׁרֵיתוּן
42 לְמִסַּק לְטוּרָא׃ וַאֲמַר יְיָ לִי אֱמַר
לְהוֹן לָא תִסְּקוּן וְלָא תְגִיחוּן קְרָב
אֲרֵי לֵית שְׁכִנְתִּי בֵּינֵיכוֹן וְלָא
תִתַּבְּרוּן קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן׃
43 וּמַלֵּילִית עִמְּכוֹן וְלָא קַבֵּילְתּוּן
וְסָרֵיבְתּוּן עַל מֵימְרָא דַּייָ וְאַרְשַׁעְתּוּן
44 וּסְלֵיקְתּוּן לְטוּרָא׃ וּנְפַק אֱמוֹרָאָה
דְּיָתֵיב בְּטוּרָא הַהוּא לִקְדָמוּתְכוֹן
וּרְדַפוּ יָתְכוֹן כְּמָא דְנָתְזָן דַּבְרִיתָא
וּטְרַדוּ יָתְכוֹן בְּשֵׂעִיר עַד חָרְמָה׃
45 וְתַבְתּוּן וּבְכֵיתוּן קֳדָם יְיָ וְלָא קַבֵּיל יְיָ
צְלוֹתְכוֹן וְלָא אֲצֵית לְמִלֵּיכוֹן׃
46 וִיתֶבְתּוּן בִּרְקַם יוֹמִין סַגִּיאִין כְּיוֹמַיָּא
דִּי יְתֶבְתּוּן׃

ב

1 וְאִתְפְּנֵינָא וּנְטַלְנָא לְמַדְבְּרָא אֹרַח
יַמָּא דְסוּף כְּמָא דִּי מַלֵּיל יְיָ עִמִּי
וְאַקֵּפְנָא יָת טוּרָא דְשֵׂעִיר יוֹמִין
2 סַגִּיאִין׃ וַאֲמַר יְיָ לִי לְמֵימַר׃ 3 סַגִּי לְכוֹן
דְּאַקֵּפְתּוּן יָת טוּרָא הָדֵין אִתְפְּנוּ
4 לְכוֹן צִפּוּנָא׃ וְיָת עַמָּא פַּקֵּד לְמֵימַר
אַתּוּן עָבְרִין בִּתְחוּם אֲחֵיכוֹן בְּנֵי
עֵשָׂו דְּיָתְבִין בְּשֵׂעִיר וְיִדְחֲלוּן מִנְּכוֹן
וְתִשְׁתַּמְּרוּן לַחֲדָא׃

37 Contra me quoq; fuit ira à facie Dñi propter vos, dicens: Tu quoq; non ingredieris il- 38 luc. Joſue filius Nun qui ſtat coram te, ipſe ingredietur illuc: ipſum robora, quia ipſe hæreditare faciet terram Iſra- 39 el. Et familia veſtra de quâ dixiſtis, in prædam erit, et filii veſtri qui neſciunt hodie bonum & malum, ipſi ingredientur illuc: & illis dabo illam, & ipſi hæreditabunt eam. 40 Vos autem revertimini: et proficiſcimini in deſertum, p̃ vi- 41 am maris rubri. Et reſpondiſtis & dixiſtis mihi; Peccavimus coram Dño: nos aſcendemus & pugnabimus, juxta omnia quæ præcepit nobis Dñs Deus noſter: & accinxiſtis vos unuſquiſque armis bellicis; & cœpiſtis aſcendere in montẽ. 42 Et dixit Dominus ad me; Dic eis, Ne aſcendatis, nec pugnetis; quoniam majeſtas mea non habitat inter vos: ne conteramini coram inimicis ve- 43 ſtris. Locutuſque ſum vobiſcum, & non obedîſtis: ſed rebellâſtis in verbum Domini; & impiè egiſtis, & aſcendi- 44 ſtis in montem. Et egreſſus eſt Amorræus, qui habitabat in monte illo;et perſecut⁹ eſt vos, ſicut perſequuntur apes: & percuſſerunt vos in Seir uſq; 45 ad Hormam. Et converſi eſtis et plorâſtis coram Dño: et non ſuſcepit Dñs orationẽ veſtrã, neq; auſcultavit verba veſtra. 46 Et habitâſtis in Cades diebus multis, ſicut dies quibus habitâſtis.

CAP. II.

1 ET perreximus, et profecti ſum⁹ in deſertũ p̃ viã maris rubri, ſicut locut⁹ eſt Dñs mecũ: & circuivimus montẽ Seir di- 2 ebus multis. Et ait Dñs ad me 3 dicens, Sufficit vobis circuire montem iſtum: declinate vos 4 ad Aquilonem. Et populo præcipe dicens: vos tranſitis per terminum fratrum veſtrorum filiorum Eſau, qui habitant in Seir: et timebunt vos, cavete nimis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible] 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46

ב

[illegible] 1 2 3 4

VERSIO SAMARITANA.

[illegible] 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46

ב

[illegible] 1 2 3 4

TEXT. ET SAM. VER.
Tranſlatio Latina.

Etiã contra me iratus eſt Do- 37 minus propter vos, dicens; Neque tu ingrediêris illuc. Joſue filius Nun qui ſtat co- 38 ram te, ipſe ingredietur illuc: ipſũ corrobora, ipſe enim diſtribuet eam Iſraeli in hæreditatem. Parvuli verò veſtri 39 de quibus dixiſtis, In prædã erunt, & filii veſtri ingredientur illuc, ipſiſque tradam eam, & hæreditabunt eam. Vos itaque revertimini, & 40 proficiſcimini in deſertum per viam maris rubri. Reſpon- 41 diſtis autem, & dixiſtis mihi, Peccavimus Domino Deo noſtro, nos aſcendemus, & pugnabimus juxta omnia quæ præcepit nobis Dominus Deus noſter; & accinxiſtis ſinguli inſtrumenta ſua bellica, & congregaviſtis vos ut aſcenderetis in montẽ. Tum dixit 42 Dominus mihi, Dic eis; Non aſcendetis, neque pugnabitis; quoniã non ſum in medio veſtri, ut non (l) percutiamini coram inimicis veſtris. Hæc 43 autem locutus ſum vobis, at non audiviſtis, ſed rebelles fuiſtis in verbum Domini Dei veſtri, (m) ſuperbiâq; tumentes aſcendiſtis in montem. Et 44 egreſſus eſt Amalecita, & Chananæus habitans in monte iſto obviàm vobis, et perſecuti ſunt vos (n) non ſecus quàm faciunt apes, percuſſeruntque vos in (o) Seir uſque Horma. Poſteà ſediſtis, & fleviſtis 45 corã Domino, ſed non audivit Dominus vocem veſtrã, neq; attendit vobis. Itaque man- 46 ſiſtis in Cades diebus multis, juxta dies quibus manſeratis.

CAP. II.

REvertentes autẽ profecti 1 ſumus in deſertũ per viam maris rubri, ſicut locutus fuerat mihi Dominus, et circuimus montẽ (a) Seir diebus multis. Tum locutus eſt mihi 2 Domin⁹ in hunc modũ; Suf- 3 ficiat vobis circuire montem iſtum, convertite vos ad Septentrionẽ. Populo verò præ- 4 cipe, dicens; Vos tranſitis per fines fratrum veſtrorũ filiorum Eſau habitantium in (b) Seir; formidabunt autem vos, ideo cuſtodietis vos plurimùm.

VER.SAM. (l) confringamini (m) audaceſque fuiſtis & (n) ſicut facta verba, (o) Gabhlah (a) Gabhlah (b) Gabhlah 3

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

37 38 * وعلي ايضا سخط الله بسبب ما حدث اذ ناحرتم فقال ايضا انت لا تدخلها * بل يوسع بن نون
39 القايم بين يديك هو يدخلها فشدده فانه يورثها لبني اسرائيل * واطفالكم الذين توهمتم انهم
يكونون غنيمة * وبنوكم الذين هم اليوم لا يعرفون خيرا * ولا شرا هم يدخلوها * واعطيهم اياها
40 41 فيحوزوها * واما انتم فولوا وارحلوا في البر الي طريق بحر القلزم * فاجبتموني بان قلتم * قد
اخطانا لله * نحن نصعد فنحارب اهلها كما امرنا الله ربنا * فتقلد كل واحد منكم آلة حربه * وبادرتم
42 لتصعدوا في الجبل * فقال الله لي * قل لهم * لا تصعدوا ولا تحاربوهم * فاني لست معكم * لئلا تنهزموا
43 بين ايدي اعدايكم * فقلت لكم ذلك * ولم تقبلوا * بل خالفتم الله * وتوقحتم في صعود الجبل
44 * فخرج الاموريون المقيمون في ذلك البلد للقايكم * فكلبوكم كما تلسع النحل * وحطموكم في سعير الي
45 46 حرما * فرجعتم باكين بين ايدي الله * فلم يسمع صوتكم * ولا اجابكم * فاقمتم في رقيم مدة
طويلة شبيهة بساير ما اقمتم *

* الفصل الثاني *

1 2 * ثم ولينا ورحلنا في البلد طريق بحر القلزم كما امرني الله واستدرنا الي سعير مدة طويلة * ثم
3 4 كلمني الله قايلا * حسبكم من الاحاطة بهذا الجبل * ولوا عنه شمالا * ومر قومك وقل
لهم * انكم جايزون في تخم اخوتكم بني العيص المقيمين بسعير * فسيخافونكم *
فاحذروا جدا *

Et mihi etiam iratus eſt Deus ob ejus rei 37 cauſam quæ contigit quando receſſiſtis, & ait; Etiam tu non ingrediêris in eam; Sed Juſaa filius Nun qui adſtat coram te, ipſe ingredietur eam: ipſum ergò robora, quoniam ipſe hæreditate dividet eam inter filios Iſrail. Et infantes veſtri quos arbi- 39 trati eſtis fore prædam, & filii veſtri qui hodiè neſciunt bonum vel malum, ipſi ingredientur eam, & ipſis dabo illam, & poſſidebunt eam. Vos autem revertimini, et 40 proficiſcimini per ſolitudinem ad viam maris rubri. Et reſpondiſtis mihi, dicentes; 41 Jam peccavimus in Deum, nos aſcendemus, & oppugnabimus incolas ejus, ſicut mandavit nobis Deus Dominus noſter: & accinxit ſe quilibet veſtrûm inſtrumentis ſuis bellicis, & feſtini aſcendiſtis ad montem. Et dixit mihi Deus, Dic eis; Ne a- 42 ſcendatis, neque oppugnetis eos: ego enim non ſum vobiſcum, ne fortè profligemini 43 ante inimicos veſtros. Et retuli vobis hæc, at non acquieviſtis, ſed contradixiſtis Deo, 44 & audacter conſcendiſtis montem. Et egreſſi Amoræi habitantes in illa regione ad occurſum veſtrum, perſecuti ſunt vos non ſecus ac pungunt apes, & contrive- 45 runt vos in Seir uſq; ad Horma. Et reverſi eſtis lugentes coram Domino: ſed non audivit vocem veſtram, nec reſpondit vobis. 46 Itaque manſiſtis in Racim longo intervallo ſimili cæteris quibus eratis commorati.

CAPUT. II.

DEinde verſi, profecti ſumus per regio- 1 nem viâ maris rubri quemadmodum juſſerat mihi Dominus, & circumvagati ſumus ad Seir longo intervallo. Tum allo- 2 cutus eſt me Deus, dicens; Sufficit vobis 3 circuire hunc montem, deflectite ab eo ſiniſtram verſùs. Et præcipe populo tuo, et 4 dic eis; Vos tranſituri eſtis per terminos fratrum veſtrorum filiorum Eſau habitantium in Seir, & metuent vos: At cavete plurimùm

ספר אלה הדברים : ב

ad uſque eorũ terra de vobis dabo non quia ,*eis cum litem miſceatis* Ne
5 אַל־תִּתְגָּרוּ בָם כִּי לֹא־אֶתֵּן לָכֶם מֵאַרְצָם עַד
.Sehir montẽ dedi Eſau ipſi hæreditatem quia ;pedis *vola* calcationẽ
מִדְרַךְ כַּף־רָגֶל כִּי־יְרֻשָּׁה לְעֵשָׂו נָתַתִּי אֶת־הַר שֵׂעִיר׃
aquas etiam &:comedetis & ,argento in eis ab *frangetis* Cibum
6 אֹכֶל תִּשְׁבְּרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וַאֲכַלְתֶּם וְגַם־מַיִם
tuus Deus Dominus Quia :bibetis & ,argento in eis ab *fodietis*
7 תִּכְרוּ מֵאִתָּם בַּכֶּסֶף וּשְׁתִיתֶם׃ כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
magnũ deſertum *tuũ ambulare* novit;tuæ man⁹ opere omni in tibi benedixit
בֵּרַכְךָ בְּכֹל מַעֲשֵׂה יָדֶךָ יָדַע לֶכְתְּךָ אֶת־הַמִּדְבָּר הַגָּדֹל
indiguiſti non ;tecũ tuus Deus Dominus , annis quadraginta Jam .iſtud
הַזֶּה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ לֹא חָסַרְתָּ
,Sehir in *habitantibus* ,Eſau filiis noſtris fratrib⁹ à tranſivimus Et .*re*
8 דָּבָר׃ וַנַּעֲבֹר מֵאֵת אַחֵינוּ בְנֵי־עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר
tranſivim⁹ &,nos vertim⁹ & :Heſiongaber ab &,Elath ab planiciei via à
מִדֶּרֶךְ הָעֲרָבָה מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיֹן גָּבֶר וַנֵּפֶן וַנַּעֲבֹר
anguſtes Ne : me ad Dominus dixit Et .Moab deſerti *via*
9 דֶּרֶךְ מִדְבַּר מוֹאָב׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תָּצַר
tibi dabo non quia *:bello eis cum te miſceas* neque , Moab
אֶת־מוֹאָב וְאַל־תִּתְגָּר בָּם מִלְחָמָה כִּי לֹא־אֶתֵּן לְךָ
.hæreditatẽ Har dedi Loth filiis quia,hæreditatẽ ej⁹ terra de
מֵאַרְצוֹ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נָתַתִּי אֶת־עָר יְרֻשָּׁה׃
,multus &,magnus populus ,ea in habitabant antea Emim
10 הָאֵמִים לְפָנִים יָשְׁבוּ בָהּ עַם גָּדוֹל וְרַב
,ipſi etiam reputabantur Gigantes .Hanachim ſicut,excelſus &
11 וָרָם כָּעֲנָקִים׃ רְפָאִים יֵחָשְׁבוּ אַף־הֵם
Sehir in Et .Emim *eis* vocabant Moabitæ & : gigantes ſicut
12 כָּעֲנָקִים וְהַמֹּאָבִים יִקְרְאוּ לָהֶם אֵמִים׃ וּבְשֵׂעִיר
,eos *poſſederunt* Eſau filii & ,antea Chorim habitaverunt
יָשְׁבוּ הַחֹרִים לְפָנִים וּבְנֵי עֵשָׂו יִירָשׁוּם
fecit quemadmodum ,*eis pro* habitaverunt &,*ſuis faciebus à* eos *confecerũt* &
וַיַּשְׁמִידוּם מִפְּנֵיהֶם וַיֵּשְׁבוּ תַּחְתָּם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה
.eis Dominus dedit quam ſuæ hæreditatis terra in Iſrael
יִשְׂרָאֵל לְאֶרֶץ יְרֻשָּׁתוֹ אֲשֶׁר־נָתַן יְהוָה לָהֶם׃
tranſivimus Et .Zered torrentem vobis tranſite &,ſurgite Nunc
13 עַתָּה קֻמוּ וְעִבְרוּ לָכֶם אֶת־נַחַל זָרֶד וַנַּעֲבֹר
Cades de ambulavimus quibus dies Et .Zered torrentem
14 אֶת־נַחַל זָרֶד׃ וְהַיָּמִים אֲשֶׁר־הָלַכְנוּ מִקָּדֵשׁ
octo & triginta ,Zered torrentem *tranſivimus quo uſque*,Barneah
בַּרְנֵעַ עַד אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ אֶת־נַחַל זֶרֶד שְׁלֹשִׁים וּשְׁמֹנֶה
interiori de *belli* virorum generatio omnis *conſumi ad uſque* ,anni
שָׁנָה עַד־תֹּם כָּל־הַדּוֹר אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה מִקֶּרֶב
etiam Et .eis Dominus juravit quemadmodum,*caſtrametationis*
15 הַמַּחֲנֶה כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם׃ וְגַם
,*caſtrametationis interiori ex* eos *conterendũ* ad eos *in* fuit Domini manus
יַד־יְהוָה הָיְתָה בָּם לְהֻמָּם מִקֶּרֶב הַמַּחֲנֶה
viri omnes fuerunt conſumpti quando fuit Et .eos *conſumendum ad uſque*
16 עַד תֻּמָּם׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־אַנְשֵׁי
:populi *interiori ex moriendum ad* , *belli*
הַמִּלְחָמָה לָמוּת מִקֶּרֶב הָעָם׃

Verſio VULG. LAT.

5 Videte ergò diligenter ne moveamini contra eos : neque enim dabo vobis de terra eorũ quantum poteſt unius pedis calcare veſtigiũ, quia in poſſeſſionem Eſau dedi montem Seir. 6 Cibos emetis ab eis pecuniâ,& comedetis: aquam emptam haurietis; & bibetis. 7 Dominus Deus tuus benedixit tibi in omni opere manuũ tuarũ : novit iter tuum, quomodò tranſieris ſolitudinem hanc magnam , per quadraginta annos habitans tecum Dominus Deus tuus , & nihil 8 tibi defuit. Cúmq; tranſiſſemus fratres noſtros filios Eſau, qui habitabant in Seir, per viam campeſtrem de Elath, & de Aſiongaber, venimus ad iter,quod ducit in de- 9 ſertum Moab. Dixítque Dominus ad me , Non pugnes contra Moabitas, nec ineas adverſus eos prælium : non enim dabo tibi quidquam de terra eorum , quia filiis Lot tradidi Ar in poſſeſſionem. 10 Emim primi fuerunt habitatores ejus,populus magnus,& validus, & tam excelſus, ut de 11 Enacim ſtirpe, Quaſi gigantes, crederentur, & eſſent ſimiles filiorum Enacim. Denique Moabitæ appellant eos Emim. 12 In Seir autem priùs habitaverunt Horrhæi : quibus expulſis atque deletis, habitaverunt filii Eſau , ſicut fecit Iſrael in terra poſſeſſionis ſuæ, 13 quam dedit illi Dominus.Surgentes ergò ut tranſiremus torrentem Zarad, venimus ad 14 eum. Tempus autem, quo ambulavimus de Cadeſbarne uſque ad tranſitum torrentis Zared, triginta & octo annorum fuit : donec conſumeretur omnis generatio hominũ bellatorũ de caſtris, ſicut ju- 15 raverat Domin⁹ : Cujus man⁹ fuit adverſũ eos, ut interirent 16 de caſtrorum medio. Poſtquam autem univerſi ceciderunt pugnatores,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

5 Μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, (γ) οὐ γὰρ δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν οὐδὲ βῆμα ποδὸς, ὅτι ἐν κλήρῳ δέδωκα τοῖς υἱοῖς Ἡσαῦ 6 τὸ ὄρος τὸ Σηείρ. Ἀργυρίου βρώματα ἀγοράσατε (δ) παρ' αὐτῶν καὶ φάγεσθε, καὶ ὕδωρ μέτρῳ λήψεσθε παρ' αὐτῶν ἀργυρίου καὶ πίεσθε. 7 Ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εὐλόγησέ σε ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου. διάγνωθι πῶς διῆλθες τὴν ἔρημον τὴν μεγάλην καὶ τὴν φοβερὰν (ε) ἐκείνην. ἰδοὺ τεσσαράκοντα ἔτη κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ· οὐκ ἐπεδεήθης ῥήματος. 8 Καὶ παρήλθομεν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν υἱοὺς Ἡσαῦ, τοὺς κατοικοῦντας ἐν Σηείρ, παρὰ τὴν ὁδὸν τὴν Ἄραβα ἀπὸ Αἰλὼν καὶ ἀπὸ (ζ) Γεσιὼν Γάβερ· καὶ (η) ἐπιστρέψαντες παρήλθομεν 9 ὁδὸν ἔρημον Μωάβ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς μέ, Μὴ ἐχθραίνετε τοῖς Μωαβίταις, καὶ μὴ συνάψητε πρὸς αὐτοὺς πόλεμον, οὐ γὰρ μὴ (θ) δῶ ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, τοῖς γὰρ υἱοῖς Λὼτ δέδωκα τὴν Ἀροὴρ 10 κληρονομεῖν. (ι) Οἱ Ὀμμὶν πρότεροι ἐνεκάθηντο ἐπ' αὐτῆς, ἔθνος μέγα καὶ πολὺ, (κ) καὶ ἰσχύοντες, ὥσπερ οἱ (λ) Ἐνακίμ. 11 Ῥαφαῒν λογισθήσονται καὶ οὗτοι (μ) ὥσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ· καὶ οἱ Μωαβῖται ἐπονομάζουσιν 12 αὐτοὺς (ν) Ὀμμίν. Καὶ ἐν Σηεὶρ ἐνεκάθητο ὁ Χορραῖος πρότερον, (ξ) καὶ υἱοὶ Ἡσαῦ ἀπώλεσαν αὐτοὺς, καὶ ἐξέτριψαν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐποίησεν Ἰσραὴλ τὴν (ο) γῆν τῆς κληρονομίας αὐτοῦ, ἣν (π) δέδωκε κύ- 13 ριος αὐτοῖς. Νῦν οὖν (ρ) ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε ὑμεῖς, καὶ παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα 14 Ζαρέτ. Καὶ αἱ ἡμέραι ἃς παρεπορεύθημεν ἀπὸ Κάδης Βαρνὴ ἕως οὗ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρὲτ, τριάκοντα καὶ ὀκτὼ ἔτη, ἕως οὗ διέπεσε (σ) πᾶσα γενεὰ ἀνδρῶν πολεμιστῶν ἀποθνήσκοντες ἐκ τῆς παρεμβολῆς, 15 καθότι ὤμοσε (τ) κύριος ὁ θεὸς αὐτοῖς. Καὶ ἡ (υ) χεὶρ τοῦ θεοῦ ἦν ἐπ' αὐτοῖς (φ) ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐκ μέσου τῆς παρεμβολῆς, 16 ἕως οὗ διέπεσον. Καὶ ἐγενήθη ἐπειδὴ ἔπεσον πάντες οἱ ἄνδρες οἱ πολεμισταὶ ἀποθνήσκοντες ἐκ μέσου τοῦ λαοῦ,

5 Nè conſeratis cum eis prælium : non enim dabo vobis de terra eorum neq; veſtigium pedis:quoniã in ſorte dedi filiis Eſau montem Seir. 6 Argento eſcas emite ab eis, et cõedetis:et aquã menſurâ accipietis ab eis argento,& bibetis. 7 Dominus enim De⁹ noſter benedixit te in omni opere manuum tuarum. Agnoſce, quomodò tranſiſti deſertum illud magnũ, & terribile. Ecce quadraginta annos Dominus Deus tuus tecum: non indiguiſti verbo. 8 Et prætervivimus fratres noſtros filios Eſau habitantes in Seir,apud viam,quæ Araba ab Ælon,& à Geſion Gaber. Et converſi pertranſivimus viam deſertum Moab. 9 Et dixit Dominus ad me,Non oppugnetis Moabitas , & non conſeratis cum eis prælium : non enim dabo de terra eorum vobis in ſorte. Filiis enim Lot dedi Aroer ad hæreditandum. 10 Ommin priores inſederunt ſuper eam , gens magna,& multa,& fortes, ſicut Enacim. 11 Raphain reputabuntur & hi, ſicut & Enacim . Et Moabitæ cognominant eos, Ommin. 12 Et in Seir inſidebat Chorræus anteà : & filii Eſau perdiderunt eos, & attriverunt eos à facie ſua : et inhabitârunt pro eis,quemadmodùm fecit Iſrael terram hæreditatis ſuæ,quã dedit Dominus eis. 13 Nunc igitur exurgite, & promovete vos,& tranſite vallem Zaret. 14 Et dies, quibus pertranſivimus à Cades Barne, uſque quò tranſivimus vallem Zaret, triginta & octo anni; quoadusque decidit omnis progenies virorum bellatorum morientes è caſtris : ſicut ju- 15 ravit Dominus Deus eis. Et manus Domini fuit ſuper eos ad conſumendos eos de medio caſtrorum ; quoadusque deciderunt. 16 Et factum eſt, poſtquam deciderunt omnes viri bellatores morientes de medio populi,

MS. A. (γ) οὐ γὰρ μὴ δώσω (δ) ἀπ' αὐτῶν (ε) ταύτην. ἰδοὺ τεσσεράκοντα (ζ) Γασιὼν (η) ἐπιστραφέντες (θ) δῶ ὑμῖν ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν (ι) Οἱ Ὀομμεὶν πρότερον (κ) καὶ ἰσχυρὸν, (λ) Ἐνακείμ. Ῥαφαεὶμ (μ) ὥσπερ οἱ Ἐνακείμ. (ν) Ὀμμιείν. (ξ) καὶ οἱ υἱοὶ Ἡσαῦ ἐξέτριψαν αὐτοὺς, καὶ ἀπώλεσαν αὐτοὺς ἀπὸ (ο) γῆν κληρονομίας (π) ἔδωκεν (ρ) ἀνάστητε ὑμεῖς, καὶ παραπορεύεσθε τὴν φάραγγα Ζαρέτ· καὶ παρήλθομεν τὴν φάραγγα Ζαρέ. Καὶ αἱ ἡμέραι (σ) πᾶσα ἡ γενεὰ (τ) κύριος αὐτοῖς. (υ) χεὶρ κυρίου ἦν (φ) τοῦ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς ἐκ τῆς

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

5 Et ne concitemini adversùs eos, quoniam nullam dabo vobis hæreditatẽ de terra eorũ, ne veſtigium quidem plantæ pedis, eò quòd hæreditatem ipſi Eſau dederim montẽ Soir. 6 Frumentum emite ab eis pecuniâ, ut comedatis : quin & aquam emite ab eis pecuniâ, ut bibatis: 7 Dominus enim Deus veſter benedixit vobis in omni opere manuum veſtrarum, & novit regere vos in iſta ſolitudine quadraginta annis : Dominus Deus veſter vobiſcum eſt, & nil defuit vobis. 8 Itaque tranſeuntes prope fratres noſtros filios Eſau habitantes in Soir, & ſecus viam Araba, ſecus Ilath, & ſecus Iſinu-Gaber, deflexímus, & tranſivimus per deſertum versùs viam Moab. 9 Et dixit mihi Dominus, Ne premas Moabitas, neve laceſſas eos prælio : non enim daturus ſum tibi de terra eorum hæreditatem, quoniam filiis Lot dedi eam in hæreditatem. 10 Amnæ (*hoc eſt, indigenæ*) olim habitabant in ea, populus magnus & multus,atque procer⁹ ut gigantes. 11 Gigantes ſunt, & cenſentur ipſi quoque inter gigantes : & Moabitæ vocant eos,Amnas. 12 In Soir verò habitabant olim Horæi : at filii Eſau poſſederunt eos, & perdiderunt eos à conſpectu ſuo, & habitaverunt in terra eorum, quemadmodum fecit Iſrael terræ hæreditatis ſuæ,quam dedit eis Dñs. 13 Itaque ſurgite, trajicite torrentem Zared, & trajecimus torrentem Zared. 14 Porrò dies quibus ambulavimus à Recem ſuperba donec trajiceremus torrentem Zared, fuerunt triginta octo anni, quoad conſumpta eſſet tota generatio virorum bellicoſorum de medio exercitûs, quemadmodum juraverat eis Dñs. 15 Quin & manus Dñi fuit in eos ad perdendos illos de medio exercitûs, donec planè interirent. 16 Cúmque omnes viri belligeri finem feciſſent moriendi de medio populi,

---

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS,

5 לָא תִתְגָּרוּן בְּהוֹן אֲרֵי לָא אֶתֵּן לְכוֹן
מֵאַרְעֲהוֹן עַד מִדְרַךְ פַּרְסַת רַגְלָא
אֲרֵי יְרוּתָא לְעֵשָׂו יְהָבִית יָת טוּרָא
6 דְשֵׂעִיר׃ עֲבוּרָא תִּזְבְּנוּן מִנְּהוֹן
בְּכַסְפָּא וְתֵיכְלוּן וְאַף מַיָּא תִּזְבְּנוּן
7 מִנְּהוֹן בְּכַסְפָּא וְתִשְׁתּוּן׃ אֲרֵי יְיָ
אֱלָהָךְ בָּרְכָךְ בְּכֹל עוֹבָדֵי יְדָךְ סַפֵּק
לָךְ צָרְכָךְ בְּמַהֲכָךְ בְּמַדְבְּרָא רַבָּא
הָדֵין דְּנָן אַרְבְּעִין שְׁנִין מֵימְרָא דַייָ
אֱלָהָךְ בְּסַעְדָּךְ לָא חֲסַרְתְּ מִדָּעַם׃
8 וַעֲבַרְנָא מִלְּוָת אֲחָנָא בְּנֵי עֵשָׂו
דְיָתְבִין בְּשֵׂעִיר מֵאוֹרַח מֵישְׁרָא
מֵאֵילַת וּמֵעֶצְיוֹן גָּבֶר וְאִתְפְּנֵינָא
וַעֲבַרְנָא אוֹרַח מַדְבְּרָא דְמוֹאָב׃
9 וַאֲמַר יְיָ לִי לָא תְצוּר לְמוֹאֲבָאֵי
וְלָא תִתְגָּרֵי לְמֶעְבַּד עִמְּהוֹן קְרָב
אֲרֵי לָא אֶתֵּן לָךְ מֵאַרְעֵיהּ יְרוּתָא
אֲרֵי לִבְנֵי לוֹט יְהָבִית יָת לְחָיַת
10 יְרוּתָא׃ אֵימְתָנֵי מִלְּקַדְמִין יְתִיבוּ בַהּ
11 עַם רַב וְסַגִּי וְתַקִּיף כְּגִבָּרַיָּא׃ גִּבָּרִין
מִתְחַשְׁבִין אַף אִנּוּן כְּגִבָּרֵי וּמוֹאֲבָאֵי
12 קָרַן לְהוֹן אֵימְתָנֵי׃ וּבְשֵׂעִיר יְתִיבוּ
חוֹרָאֵי מִלְּקַדְמִין וּבְנֵי עֵשָׂו תָּרְכוּנוּן
וְשֵׁיצִיאוּנוּן מִן קֳדָמֵיהוֹן וִיתִיבוּ
בְּאַתְרֵיהוֹן כְּמָא דִי עֲבַד יִשְׂרָאֵל
לַאֲרַע יְרוּתְּתֵיהּ דִי יְהַב יְיָ לְהוֹן׃
13 כְּעַן קוּמוּ וְעִבַרוּ לְכוֹן יָת נַחְלָא
דְזֶרֶד וַעֲבַרְנָא יָת נַחְלָא דְזֶרֶד׃
14 וְיוֹמַיָּא דִי הֲלַכְנָא מֵרְקַם גֵּיאָה
עַד דִּי עֲבַרְנָא יָת נַחְלָא דְזֶרֶד
תְּלָתִין וּתְמָנֵי שְׁנִין עַד דְּסָף כָּל דָּרָא
גַּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָב מִגּוֹ מַשְׁרִיתָא
15 כְּמָא דִי קַיֵּים יְיָ לְהוֹן׃ וְאַף מַחָא
מִן קֳדָם יְיָ הֲוָת בְּהוֹן לְשֵׁיצָיוּתְהוֹן
16 מִגּוֹ מַשְׁרִיתָא עַד דִּשְׁלִימוּ׃ וַהֲוָה
כַּד שְׁלִימוּ כָּל גַּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא
לִמְמָת מִגּוֹ עַמָּא׃

5 Ne pugnetis cum eis ; quoniam non dabò vobis de terrâ eorum , quantum poteſt calçare planta pedis : quoniam in poſſeſſionem Eſau 6 dedi montem Seir. Frumentum emetis ab eis argento, & comedetis : & etiam aquam emetis ab eis argento, & bi- 7 betis. Dominus enim Deus tuus benedixit tibi in omnibus operibus manuum tuarum ; ſufficienter tribuit tibi neceſſaria cùm ambulares per deſertum magnum hoc : iſtis quadraginta annis verbum Dñi Dei tui fuit *in adjutorium tuum*, nec quic- 8 quam tibi defuit. Et tranſivimus à fratribus noſtris filiis Eſau, qui habitant in Seir, à viâ campeſtri ab Elath & ab Eſion-Gaber : & perreximus & tranſivimus per 9 viam deſerti Moab. Et dixit Dominus ad me ; Ne obſideas Moabitas, neque contendas facere cum eis bellum : quoniam non dabo tibi de terra eorum hæreditatem ; quia filiis Loth dedi Ar in 10 poſſeſſionem. Terribiles in principio habitaverunt in ea: populus magnus & multus, 11 & fortis ſicut Gigantes. Reputantur etiam ipſi ſicut Gigantes : & Moabitæ vocabant 12 eos terribiles. Et in Seir habitaverunt Horræi à principio : & filii Eſau ejecerunt eos, & exterminaverunt à conſpectu ſuo, & habitaverunt in loco eorum : ſicut fecit Iſrael in terrâ hæreditatis ſuæ, quam dedit eis Dominus. 13 Nunc, ſurgite, tranſite torrentem Zared : & tranſivimus 14 torrentem Zared. Dies autem quibus ambulavimus de Cadesbarne, donec tranſiremus torrentem Zared, triginta & octo anni fuerunt : donec conſumeretur omnis generatio virorum bellatorum de medio caſtrorum ; ſicut jura- 15 vit eis Dominus. Et etiam plaga à facie Domini fuit in eis, ut interirent de medio caſtrorum : donec conſume- 16 rentur. Et factum eſt poſtquam conſumpti ſunt omnes viri bellatores , & mortui ſunt de medio populi.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

VER. SAM.

5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

VER.SAM. (c) Gabhlah.(d)Gabhlah(e)Elath, (f) Arſhah(gGablah(h) populi liberi ; Arſhah.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

5 Ne conſeratis cum eis prælium; non enim tradã vobis de terra eorum in hereditatem, ne veſtigium quidem plantæ pedis;quoniam in hereditatẽ Eſau tradidi montẽ (c) Seir. 6 Cibum emetis ab iis argento ut comedatis ; aquas etiã emetis ab iis argento ut bibatis. 7 Nam Dominus Deus tu⁹ benedixit tibi in omni opere manuum tuarũ,cognovit iter tuum per deſertum hoc magnum : bis quadraginta annis Dominus Deus tu⁹ fuit tecũ, nullâ re indiguiſti. Miſi quoq; nuntios ad regem Edom, dicturos; Tranſibo per terrã tuam,neque declinabo ad agrũ, neque ad vineam, neque etiã bibemus aquas puteorum; viã regiam ibimus:Non divertemus ad dexteram aut ad ſiniſtram, donec tranſierimus fines tuos. Sed reſpondit, Non traſibis per me, ne cum gladio egrediar obviàm tibi. 8 Ideo præterivimus fratres noſtros filios Eſau habitantes in(d)Seir à via campeſtri,ab (e)Elith,& ab Aſion-Gaber; & converſi tranſivimus per 9 viam deſerti Moab. Dixit etiam mihi Dominus, Ne hoſtiliter agas cum Moab, neque prælieris cum eo : non enim dabo tibi de terra ejus in poſſeſſionem, eò quòd filiis Lot dederim(f) Ar in poſſeſſionẽ. 10 Æmim antea habitabant in ea,populus magnus,& copioſus,et procerus ſicut Enacim. 11 Moabitæ autem vocant eos, Æmim. 12 In(g)Seir verò habitabant antea(h)Chorei;ſed filii Eſau expulerunt eos, & exterminavit eos Dominus à facie eorum. Expulerunt igitur eos, & habitaverunt in loco eorum, ſicut fecit Iſrail in terra hæreditatis ſuæ quã dedit iis Dominus. 13 Nunc autem ſurgite,proficiſcimini,et tranſite torrentem Zared: & tranſivimus torrentẽ Zared. 14 Dies autem quibus ambulavim⁹ à Cades Barne uſque quo tranſiremus torrentem Zared, triginta et octo anni fuêre, donec conſumeretur omnis generatio hominum bellatorũ de medio caſtrorum, ſicut juraverat iis Dominus. 15 Manus etiam Domini fuit in eos, ut contererentur in medio caſtrorũ donec conſumeret eos. 16 Factum eſt autem poſtquam morte conſumpti ſunt omnes viri bellatores de medio populi,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 * من ان تحرشوا بهم * فاني لست معطيكم من بلدهم شيا ولو وطي قدم * لان جبل سعير
6 قد اعطيته للعيص وراثة * بل اشتروا منهم طعاما بثمن فكلوه * وماء فاشربوه * لان الله ربك
7 قد بارك لك في جميع اعمالك واحسن اليك عند مسيرك في هذا البر العظيم * فهذه اربعون
8 سنة الله ربك معك فيها * فلم يعوزك شيا * تجزنا اخوتنا بني العيص المقيمين بسعير من طريق
9 البيداء وايلة وعصيون جابر * ولّينا ورحلنا طريق برية سيناء * فقال الله لي * لا تحاصر
المابيين * ولا تحرش بهم * فاني لا اعطيكم من بلدهم حوزا اذ لبني لوط جعلت عارا وراثة *
10 * وكان المهيبون اقام بها قبلهم * شعب كبير رفيع كالجبارين * وهم يحسبون شجعانا كالجبارين *
11 والمابيون يسمونهم المهيبين * واما في سعير فاقام الحوريون قبل بني عيساو حتى اتوا فعرصوهم *
12 وافنوهم من بين ايديهم * واقاموا في مكانهم * كما صنع آل اسرائيل ببعض حوز الذي
اعطاه الله * الآن قوموا فاعبروا وادي زرد * فعبرناه * وكانت جملة الايام منذ سرنا من رقيم برنيع
13 14 الي ان عبرنا وادي زرد ثماني وثلاثين سنة * الي ان فني جميع القوم المحاربين من العسكر * كما
15 16 اقسم الله عليهم * وافة من عند الله حلت بهم لاهلاكهم * الي ان فنوا * فلما فني جميعهم
من بين الامة *

5 Ab iis provocandis:non enim daturus ſum vobis de regione eorum quicquam, nedum veſtigium pedis , quandoquidem montem Seir jam dedi Eſau hereditatem. 6 Sed emite ab eis commeatum pretio ut edatis, & aquam ut bibatis. 7 Nam Deus Dominus tuus benedixit tibi in omnibus operibus tuis, & benefecit tibi in itinere tuo per hanc ſolitudinem maximam. Et ecce quadraginta ſunt anni in quibus Dominus Deus tuus tecum fuit, & non defuit tibi res ulla. 8 Itaq; tranſivimus fratres noſtros filios Eſau habitantes in Seir à via ſolitudinis,& Ila,& Aſion-Gaber;deflexim⁹, et profecti ſumus per viam deſerti Sinai. 9 Dixitq; Deus ad me,Ne obſideas Moabitas,& ne provoces eos,quia nullam daturus ſum vobis ex eorum regione poſſeſſionem, cùm filiis Lot dederim Ar hæreditatem. 10 Et verò Formidabiles habitaverant in ea ante ipſos, populus multus,& altus, ut gigantes. 11 Et quidem ipſi reputantur magnanimi quaſi gigantes , & Moabitæ vocant eos,Formidabiles. 12 At verò in Seir habitârunt Horæi ante filios Eſau, donec venientes ſuccidiſſent eos,& conſumpſiſſent illos à conſpectu ſuo,& locum eorũ occupâſſent, quemadmodum fecit gens Iſrailitica nonnullis in poſſeſſionibus quas dedit ei Deus. 13 Nunc ſurgite,et tranſite torrentem Zared : itaq; tranſivimus eum. 14 Fuit autem ſumma dierum à diſceſſu noſtro de Racim-Barni, uſq; ad tempus quo tranſivimus torrentem Zared,triginta octo anni, donec periiſſent omnes homines bellatores de caſtris, quemadmodum juraverat Deus in ipſos : 15 Et plaga à Deo immiſſa fuit in eos ad interitum eorum, donec confecti eſſent. 16 Cúmque interiiſſent omnes de medio populi,

ספר אלה הדברים : ב

hodie transiens Tu : dicendo , me ad Dominus est locutus Et

17 וַיְדַבֵּר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר׃ אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם 18

filiorum regione è accedes Et .Har Moab terminum

19 אֶת־גְּבוּל מוֹאָב אֶת־עָר׃ וְקָרַבְתָּ מוּל בְּנֵי

filiorũ terra de dabo non quia;eis cũ litiges ne & , eos coarctes ne,Hammõ

עַמּוֹן אַל־תְּצֻרֵם וְאַל־תִּתְגָּר בָּם כִּי לֹא־אֶתֵּן מֵאֶרֶץ בְּנֵי־

.possessionem eam dedi Loth filiis quia ,hæreditatẽ tibi Hammon

עַמּוֹן לְךָ יְרֻשָּׁה כִּי לִבְנֵי־לוֹט נְתַתִּיהָ יְרֻשָּׁה׃

habitaverunt Gigantes .ipsa etiam reputabitur Gigantum Terra

20 אֶרֶץ־רְפָאִים תֵּחָשֵׁב אַף־הִוא רְפָאִים יָשְׁבוּ־

.Zamzummim eis vocabant Hammonitæ & , antea ea in

בָהּ לְפָנִים וְהָעַמֹּנִים יִקְרְאוּ לָהֶם זַמְזֻמִּים׃

eos perdidit & :Hanachim sicut excelsus & ,multus & , magnus Populus

21 עַם גָּדוֹל וְרַב וָרָם כָּעֲנָקִים וַיַּשְׁמִידֵם

.eis pro habitaverunt & ,eos possederunt & ,eorum faciebus à Dominus

יְהוָה מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֻׁם וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם׃

qui , Sehir in habitantibus Esau filiis fecit Quemadmodũ

22 כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לִבְנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר אֲשֶׁר

habitaverunt &,eos expulerunt &,eorũ faciebus à Choreos confecit

הִשְׁמִיד אֶת־הַחֹרִי מִפְּנֵיהֶם וַיִּירָשֻׁם וַיֵּשְׁבוּ

Chaserim in habitantes Hauvim Et .istam diem ad usque eis pro

23 תַחְתָּם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְהָעַוִּים הַיֹּשְׁבִים בַּחֲצֵרִים

,eos perdiderunt Caphthor de egredientes Caphthorim ,Hazzah usque

עַד־עַזָּה כַּפְתֹּרִים הַיֹּצְאִים מִכַּפְתֹּר הִשְׁמִידֻם

torrentem transite &,proficiscimini,Surgite .eis pro habitaverunt &

24 וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם׃ קוּמוּ סְּעוּ וְעִבְרוּ אֶת־נַחַל

,Emoræum Chesbon regem Sichon tua manu in dedi ,vide : Arnon

אַרְנֹן רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־סִיחֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן הָאֱמֹרִי

Die bello cum in miscere & ,hæredita incipe : ejus terram &

25 וְאֶת־אַרְצוֹ הָחֵל רָשׁ וְהִתְגָּר בּוֹ מִלְחָמָה׃ הַיּוֹם

faciei super tuum timorem & , tuum pavorem dare incipiam ista

הַזֶּה אָחֵל תֵּת פַּחְדְּךָ וְיִרְאָתְךָ עַל־פְּנֵי

tremeni &,tuũ auditũ audient qui ,cælis omnibus sub populorum

הָעַמִּים תַּחַת כָּל־הַשָּׁמָיִם אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן שִׁמְעֲךָ וְרָגְזוּ

Chedemoth deserto è legates misi Et .tua facie à dolebunt &

26 וְחָלוּ מִפָּנֶיךָ׃ וָאֶשְׁלַח מַלְאָכִים מִמִּדְבַּר קְדֵמוֹת

Transibo : dicendo , pacis verbis Chesbon regem Sichon ad

27 אֶל־סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן דִּבְרֵי שָׁלוֹם לֵאמֹר׃ אֶעְבְּרָה

.sinistrã ad neque,dexterã ad recedam non : ibo via in , via in,tuã terrã in

בְאַרְצֶךָ בַּדֶּרֶךְ בַּדֶּרֶךְ אֵלֵךְ לֹא אָסוּר יָמִין וּשְׂמֹאול׃

argento in aquas & : comedam & , mihi franges argento in Cibum

28 אֹכֶל בַּכֶּסֶף תַּשְׁבִּרֵנִי וְאָכַלְתִּי וּמַיִם בַּכֶּסֶף

Quemadmodũ .meis pedibus in transibo tantùm : bibam & ,mihi dabis

29 תִּתֶּן־לִי וְשָׁתִיתִי רַק אֶעְבְּרָה בְרַגְלָי׃ כַּאֲשֶׁר

habitantes , Moabitæ & ,Sehir in habitantes , Esau filii mihi fecerunt

עָשׂוּ־לִי בְּנֵי עֵשָׂו הַיֹּשְׁבִים בְּשֵׂעִיר וְהַמּוֹאָבִים הַיֹּשְׁבִים

Dominus quam ,terram ad Jarden transeam quo usque,Har in

בְּעָר עַד אֲשֶׁר־אֶעֱבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה

.nobis dans noster Deus

אֱלֹהֵינוּ נֹתֵן לָנוּ׃

Versio VULG. LAT.

17 Locutus est Dominus ad me, 18 dicens; Tu transibis hodiè terminos Moab, urbem nomine 19 Ar. Et accedens in vicina filiorũ Ammon, cave ne pugnes contra eos, nec movearis ad prælium: non enim dabo tibi de terra filiorũ Ammon, quia filiis Lot dedi eam in possessionem. 20 Terra gigantum reputata est: & in ipsa olim habitaverunt gigantes quos Ammonitæ vocant Zomzommim, 21 Populus magnus, & multus, & proceræ longitudinis, sicut Enacim, quos delevit Dominus à facie eorũ: & fecit illos habitare pro eis, 22 Sicut fecerat filiis Esau, qui habitãt in Seir, delens Horrhæos, & terram eorum illis tradens, quam possident usq; in præsens. 23 Hevæos quoque, qui habitabant in Haserim usq; Gazan, Cappadoces expulerunt: qui egressi de Cappadocia deleverunt eos, & habitaverunt pro illis. 24 Surgite, & transite torrẽtẽ Arnon: ecce tradidi in manu tua Sehon regem Hesebon Amorrhæum, & terram ejus incipe possidere, & committe adversùs eum prælium. 25 Hodiè incipiam mittere terrorẽ atq; formidinem tuam in populos, qui habitant sub omni cœlo: ut audito nomine tuo paveant, & in morem parturientiũ contremiscant, & dolore teneantur. 26 Misi ergò nuntios de solitudine Cademoth ad Sehon regẽ Hesebon verbis pacificis, dicens; 27 Transibimus per terram tuam, publicâ gradiemur viâ: non declinabimus neq; ad dexterã, neq; 28 ad sinistram. Alimenta pretio vende nobis, ut vescamur: aquam pecuniâ tribue, & sic bibemus. Tantum est ut nobis 29 concedas transitum, Sicut fecerunt filii Esau, qui habitant in Seir, & Moabitæ, qui morantur in Ar: donec veniamus ad Jordanem, & transeamus ad terram, quam Dñs Deus noster daturus est nobis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

17 Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς μὲ, λέγων, 18 Σὺ (χ) παραπορεύσῃ σήμερον τὰ ὅρια Μωὰβ 19 τὴν Ἀροὴρ, Καὶ προσάξετε ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμάν. μὴ ἐχθραίνετε αὐτοῖς, (ψ) μηδὲ συνάψητε αὐτοῖς εἰς πόλεμον· οὐ γὰρ μὴ δῶ ἀπὸ τῆς γῆς υἱῶν Ἀμμὰν σοι ἐν κλήρῳ, ὅτι τοῖς υἱοῖς Λὼτ δέδωκα αὐτὴν ἐν κλήρῳ. 20 Γῆ (ω) Ῥαφαῒν λογισθήσεται, καὶ γὰρ ἐπ' (α) αὐτῆς κατῴκουν οἱ Ῥαφαῒν πρότερον, καὶ οἱ Ἀμμανῖται ἐπονομάζουσιν αὐτοὺς (β) Ζο- 21 χομμίν. Ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ (γ) δυνατώτερον ὑμῶν, ὥσπερ καὶ οἱ Ἐνακίμ. καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς κύριος (δ) πρὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐτῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 22 Ὥσπερ (ε) ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς Ἡσαῦ τοῖς κατοικοῦσιν ἐν Σηεὶρ, ὃν τρόπον ἐξέτριψαν τὸν Χοῤῥαῖον ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτοὺς, καὶ κατῳκίσθησαν ἀντ' αὐ- 23 τῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ οἱ Εὐαῖοι οἱ κατοικοῦντες ἐν (ζ) Ἀσηδὼθ ἕως Γάζης, καὶ οἱ Καππάδοκες οἱ ἐξελθόντες ἐκ Καππαδοκίας, ἐξέτριψαν αὐτοὺς, καὶ κατῳκί- 24 σθησαν ἀντ' αὐτῶν. (η) Νῦν οὖν ἀνάστητε καὶ ἀπάρατε, καὶ (θ) παρέλθετε ὑμεῖς τὴν φάραγγα Ἀρνῶν. ἰδοὺ παραδέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν τὸν Ἀμοῤῥαῖον, καὶ τὴν γῆν αὐτοῦ. ἐνάρχου κληρονομεῖν· σύναπτε πρὸς αὐτὸν πόλεμον ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. 25 Ἐνάρχου δοῦναι τὸν τρόμον σου καὶ τὸν φόβον σου (ι) ἐπὶ πρόσωπα πάντων τῶν ἐθνῶν τῶν ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ, οἵτινες ἀκούσαντες τὸ ὄνομά σου ταραχθήσονται, καὶ ὠδῖνας ἕξουσιν 26 ἀπὸ προσώπου σου. Καὶ ἀπέστειλα πρέσβεις ἐκ τῆς ἐρήμου (κ) Κεδαμὼθ πρὸς Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν λόγοις εἰρηνικοῖς, λέγων, 27 Παρελεύσομαι διὰ τῆς γῆς σου· ἐν τῇ ὁδῷ πορεύσομαι, οὐκ ἐκκλινῶ δεξιὰ (λ) οὐδ' ἀριστερά. 28 Βρώματα ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι, καὶ φάγομαι· καὶ ὕδωρ ἀργυρίου ἀποδώσῃ μοι, καὶ πίομαι· 29 πλὴν ὅτι παρελεύσομαι τοῖς (μ) ποσί· Καθὼς ἐποίησάν μοι οἱ υἱοὶ Ἡσαῦ οἱ κατοικοῦντες ἐν Σηεὶρ, καὶ οἱ Μωαβῖται οἱ κατοικοῦντες ἐν (ν) Ἀροήρ· ἕως ἂν παρέλθω τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ἡμῖν.

17 Et locutus est Dominus ad me, 18 dicens; Tu transibis hodiè fines Moab, ipsam Aroer; 19 Et accedetis prope filios Amman. Nolite oppugnare eos, neq; congrediamini cum eis in bellũ. Non enim dabo tibi de terra filiorum Amman in sorte, quoniam filiis Lot dedi eam in sorte. 20 Terra Raphain reputabitur: nam et super eam habitabant Raphain antea, et Ammanitæ cognominant eos Zochommin. 21 Gens magna, et multa, et potentior vobis, sicut et Enacim. Et perdidit eos Dominus ante faciem eorum: et (b) hæreditârunt, et habitârunt pro eis usq; in diem hanc. 22 Sicut (c) fecerunt filiis Esau habitantibus in Seir: quemadmodùm attriverunt Chorræum à facie sua, et hæreditârunt eos, et habitârunt pro eis usq; in diem hanc. 23 Et Euæi, qui habitabant in Asedoth usq; Gazam: et Cappadoces, qui exierunt è Cappadocia, attriverunt eos, et habitârunt pro eis. 24 Nunc ergò surgite, et promovete, et transite vos vallem Arnon. Ecce tradidi in manus tuas Seon regem Esebon Amorrhæum, & terram ejus. Incipe hæreditare, confere cum eo prælium in die hac. 25 Incipe dare tremorem tuum & timorem tuum super faciem omnium gentium, quæ sub cælo: qui audientes nomen tuum turbabuntur, et dolores habebunt à facie tua. 26 Et misi legatos è deserto Cedamoth ad Seon regem Esebon, verbis pacificis, dicens; 27 Transibo per terram tuam: in via ibo; non declinabo in dextram, neque in sinistram. 28 Escas argento tribues mihi, & comedam: & aquam argento tribues mihi, et bibam: Tantùm transibo pedibus: 29 Sicut fecerunt mihi filii Esau habitantes in Seir, & Moabitæ habitantes in Aroer: quoadusque transiero Iordanem, in terram, quam Dominus Deus noster dat nobis.

MS. A. (χ) παραπορεύου (ψ) καὶ μὴ (ω) Ῥαφαεὶμ (α) αὐτῆς οἱ Ῥαφαεὶμ κατῴκουν (β) Ζομζομμείν. (γ) δυνατώτερον, ὥσπερ οἱ Ἐνακείμ. (δ) ἀπὸ (ε) ἐποίησεν (ζ) Ἀσηρὼθ (η) Νῦν ἀνάστητε (θ) παρέλθατε (ι) ἐπὶ πρόσωπον (κ) Κεδμὼθ (λ) οὔτε (μ) ποσίν μου· Καθὼς (ν) Ἀροήλ·

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 18 * ܘܡܠܠ ܥܡܝ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܝ. ܐܢܬ ܥܒܪ ܐܢܬ ܝܘܡܢܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܡܘܐܒ ܘܠܥܪ.

19 * ܘܬܬܩܪܒ ܠܩܘܒܠܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ. ܠܐ ܬܐܠܘܨ ܐܢܘܢ. ܘܠܐ ܬܬܓܪܐ ܒܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܝܗܒ

ܐܢܐ ܠܟ ܝܪܬܘܬܐ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ. ܡܛܠ ܕܠܒܢܝ ܠܘܛ ܝܗܒܬܗ ܝܪܬܘܬܐ.

20 * ܐܪܥܐ ܕܓܢܒܪܐ ܡܬܚܫܒܐ ܐܦ ܗܝ. ܓܢܒܪܐ ܝܬܒܘ ܒܗ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܘܥܡܘܢܝܐ

21 ܩܪܝܢ ܠܗܘܢ ܙܡܙܘܡܝܢ. * ܥܡܐ ܪܒܐ ܘܣܓܝܐ ܘܪܡ ܐܝܟ ܓܢܒܪܐ. ܘܐܘܒܕ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܡܢ

22 ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܝܪܬܘ ܐܢܘܢ. ܘܝܬܒܘ ܒܐܬܪܗܘܢ. * ܐܝܟ ܕܥܒܕܘ ܒܢܝ ܥܣܘ ܕܝܬܒܝܢ

ܒܣܥܝܪ. ܕܐܘܒܕܘ ܠܚܘܪܝܐ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܘܝܪܬܘ ܐܢܘܢ. ܘܝܬܒܘ ܒܐܬܪܗܘܢ ܥܕܡܐ

23 ܠܝܘܡܢܐ. * ܘܥܘܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܚܨܪܝܢ ܘܥܕܡܐ ܠܥܙܐ. ܘܩܦܕܘܩܝܐ ܕܢܦܩܘ ܡܢ

24 ܩܦܕܘܩܝܐ. ܐܘܒܕܘ ܐܢܘܢ. ܘܝܬܒܘ ܒܐܬܪܗܘܢ. * ܩܘܡܘ ܫܩܘܠܘ ܘܥܒܪܘ ܢܚܠܐ ܕܐܪܢܘܢ.

ܚܙܝ ܕܐܫܠܡܬ ܒܐܝܕܝܟ ܠܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ ܕܚܫܒܘܢ ܐܡܘܪܝܐ ܘܠܐܪܥܗ. ܫܪܝ ܠܡܘܪܬܗ.

25 ܘܐܬܓܪܐ ܒܗ ܩܪܒܐ. * ܝܘܡܢܐ ܫܪܝ ܐܢܐ ܠܡܪܡܐ ܙܘܥܟ ܘܕܚܠܬܟ ܥܠ ܐܦܝ ܥܡܡܐ

26 ܕܬܚܝܬ ܫܡܝܐ. ܕܢܫܡܥܘܢ ܫܡܥܟ ܘܢܙܘܥܘܢ ܘܢܕܚܠܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. * ܘܫܕܪܬ ܐܝܙܓܕܐ

ܡܢ ܡܕܒܪܐ ܕܩܪܡܘܬ ܠܘܬ ܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ ܕܚܫܒܘܢ ܒܡܠܐ ܕܫܠܡܐ. ܠܡܐܡܪ ܠܗ.

27 * ܢܥܒܪ ܒܐܪܥܟ. ܒܐܘܪܚܐ ܐܙܠܝܢ. ܘܠܐ ܢܣܛܐ ܠܝܡܝܢܐ ܘܠܣܡܠܐ. * ܥܒܘܪܐ ܒܟܣܦܐ

28 ܙܒܢܘ ܠܢ. ܘܢܐܟܘܠ. ܘܡܝܐ ܒܟܣܦܐ ܙܒܢܘ ܠܢ. ܘܢܫܬܐ. ܒܠܚܘܕ ܒܪܓܠܝܢ ܢܥܒܪ.

29 * ܐܝܟ ܕܥܒܕܘ ܠܢ ܒܢܝ ܥܣܘ ܕܝܬܒܝܢ ܒܣܥܝܪ. ܘܡܘܐܒܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܥܪ. ܥܕܡܐ

ܕܢܥܒܪ ܝܘܪܕܢܢ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ.

17 Allocutus est me Dominus, & dixit mihi; Tu 18 hodiè penetraturus es usq; ad limitem Moab & Ad, 19 Et accedes è regione filiorũ Ammon: ne premas eos, neve lacessas eos, quia nullã do tibi hæreditatem de terra filiorũ Ammon: filiis enim Lot eam dedi hæreditatem. 20 Terra gigantum censetur etiam ipsa: gigantes habitaverunt olim in ea, & Ammonitæ vocant eos, Zamzemin, 21 Populus magnus & multus, atque procerus ut gigantes. Perdidit autem eos Dominus à conspectu eorum, & possederunt eos, & occupârunt terram eorum, 22 Quemadmodum fecerunt filii Esau habitantes in Soir, qui perdiderunt Horæos à conspectu suo, & possederunt eos, & occupaverunt terram eorum usque in hodiernum diem. 23 Auæos quoque habitantes in Hasrim uque ad Aza , & Cappadoces qui egressi sunt è Cappadocia, perdiderunt, & habitaverunt in terra eorum. 24 Surgite proficiscimini, & trajicite torrentem Arnon : Vide quòd tradiderim in manus tuas Sihon regem Hesbon Amoræum , ejusque terram: incipe vastare eum, & lacesse eum prælio. 25 Hodie incipiam immittere pavorem tuum & formidinem tuam super faciem populorum qui sub cœlo sunt, ut audientes famam tuam, contremiscant & timeant à conspectu tuo. 26 Quare misi nuntios à deserto Carmoth ad Sihon regem Hesbon cum verbis pacificis, ut dicerent ad eum; 27 Transibimus per terram tuam, viæ semper insistentes, nec dextrorsùm aut sinistrorsùm deflectentes. 28 Frumentum pecuniâ vendite nobis, ut comedamus: & aquam pecuniâ vendite nobis, ut bibamꝰ: tantummodò pedibꝰ nostris transibimus, 29 Quemadmodũ fecerũt nobis filii Esau habitantes in Solr, & Moabitæ degentes in Ad: donec trajiciamus Jordanem, ad terram quam tradit nobis Dominus Deus noster.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

17 ומליל יי עמי למימר׃ את עבר יומא 17

18 דין ית תחום מואב ית לחית׃ 18

ותתקריב לקביל בני עמון לא תצור 19

עליהון ולא תתגרי למעבד

עמהון קרב ארי לא אתן מארעא

בני עמון לך ירותא ארי לבני לוט

יהבתה ירותא׃ ארעא גבריא 20

מתחשבא אף היא גברין יתיבו

בה מלקדמין ועמונאי קרן להון

חשבני׃ עם רב וסגי ותקיף כגבריא 21

ושיצנון יי קדמיהון ותריכונון

ויתיבו באתריהון׃ כמא דעבד לבני 22

עשו דיתבין בשעיר די שיצי ית

חוראי מן קדמיהון ותריכון ויתיבו

באתריהון עד יומא הדין׃ ועואי 23

דיתבין ברפיח עד עזה קפוטקאי

דנפקו מקפוטקיא שיציאונון

ויתיבו באתריהון׃ קומו טולו ועברו 24

ית נחלא דארנון חזי דמסרית

בידך ית סיחון מלכא דחשבון

אמוראה וית ארעיה שרי

לתרכותיה ואתגרי למעבד

עמיה קרב׃ יומא הדין אשרי למתן 25

זועתך ודחלתך על אפי עממיא די

תחות כל שמיא די ישמעון שמעך

ויזועון ויתברון מן קדמך׃ ושלחית 26

אזגדין ממדברא דקדמות לות סיחון

מלכא דחשבון פתגמי שלמא

למימר׃ אעבר בארעך בארחא 27

בארחא איזיל לא אסטי לימינא

ולסמאלא׃ עבורא בכספא תזבין 28

לי ואיכול ומיא בכספא תתין לי

ואשתי לחוד אעבר ברגלי׃ כמא 29

דעבדו לי בני עשו דיתבין בשעיר

ומואבאי דיתבין בלחית עד דאעבר

ית ירדנא לארעא דיי אלהנא יהיב

לנא׃

17 Locutusq; est Dñs *mecum* di- 18 cens. Tu transibis hodie terminum Moab, urbẽ Ar. 19 Et accedes contra filios Ammon; ne obsideas eos, neque contendas facere cum eis bellũ : quoniã non dabo tibi de terra eorum hæreditatem; quia filiis Loth 20 dedi eam in hæreditatẽ. Terra Gigantum reputatur etiã ipsa: Gigantes habitaverũt in ea à principio, et Ammonitæ vocabant eos Hosbanin. 21 Populus magnꝰ et multꝰ, et fortis sicut Gigantes : et disperdidit eos Dñs *coram eis* ; et ejecerunt eos, et habitaverũt in locis eorum. 22 Sicut fecit filiis Esau, qui habitabant in Seir : quia disperdidit Horræos à facie eorũ; et ejecit eos, et habitaverunt in locis eorũ, usq; in diem hanc. 23 Et Evæos qui habitabãt in *Dephiah* usq; Gazã: Cappadoces, qui egressi sunt de Cappadocia, exterminaverũt eos et habitaverũt in locis eorũ. 24 Surgite, movete castra, et trãsite torrentẽ Arnon: vide quod tradidi in manu tuâ Seon regem Esebõ Amorræum et terrã ejus, incipe ejicere eũ: et contende ut facias bellũ adversus eum. 25 Hodie incipiam dare *indignationem tui* et timorẽ tuum super faciem populorũ, qui sunt sub omni cœlo : qui audient famam tuam, et contremiscent 26 et conterentur à facie tuâ. Et misi nuncios de solitudine Cedemoth ad Seon regem Esebon, verbis pacificis dicens. 27 Transibo per terram tuam; per viam publicam ibo : non *declinabo* ad dexteram nec ad 28 sinistram. Frumentum argento vendes mihi, ut comedam ; & aquam argento dabis mihi, ut bibam : tantummodo transibo pedibus meis. 29 Sicut fecerunt mihi filii Esau qui habitant in Seir, et Moabitæ qui habitant in civitate Ar : donec transeam Jordanem, ad terram quam Dominus Deus noster daturus est nobis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

17 ut Dominus loqueretur mihi in hæc verba; 18 Tu transibis hodie (i) Ar finem Moab; 19 Et accedes è regione filiorũ Ammon: Ne hostiliter agas cum eis, neque prælieris cum eis; non enim dabo tibi de terra filiorum Ammon in hæreditatem; eò quòd filiis Lot illam dederim in hæreditatem. 20 Terra (k) Raphaim etiam ipsa reputabatur: (l) Raphaim priùs habitabant in ea, quos Ammonitæ vocabant, Zamzumim. 21 Populus erat magnus, copiosus, et robustus sicut Ænacim : Exterminavit autem eos Dominus à facie eorum, ideo expulerunt eos, & habitaverunt in loco ipsorũ 22 Sicut fecit filiis Esau habitantibꝰ in (m) Seir exterminando (n) Choreos à facie eorum: iis autẽ expulsis habitaverunt in loco eorũ usque in hunc diẽ. 23 Heveos quoque habitantes in (o) Haserim usque Gaza, Caphtorim egressi de Caphtor, exterminaverunt, & habitârunt in loco ipsorum. 24 Surgite, proficiscimini, & transite torrentem Arnon. Vide, tradidi in manum tuam Sihon regem Hesbon Amorrhæum, & terram ejus : Incipe possidere, & misce cum eo prælium, 25 Incipe hâc die dare pavorem tuum, & terrorem tuum super faciem populorũ qui sunt sub toto cœlo, qui audientes famam tuam contremiscent, & à facie tua (p) ut parturientes, dolore consternabuntur. 26 Tum misi nuntios de deserto Cademoth ad Sihon regem Hesbon, verbis pacificis, dicentes ; 27 Transeã per terram tuam : per viam incedam, non declinabo ad dexteram, aut ad sinistram, 28 Cibum argento vendes mihi ut comedam; et aquas argento dabis mihi ut bibam, tantùm pedibus meis transeam; 29 Sicut fecerunt mihi filii Esau habitantes in (q) Seir, & Moabitæ habitantes in (r) Ar, donec transivero Jordanem in terrã quam Dominus Deꝰ noster dedit nobis.

VER. SAM. (i) Arshah (k) Medicorum (l) Medici (m) Gabhlah, (n) Populum liberum (o) vicis (p) insanient. (q) Gabhlah, (r) Arshah,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 18 * قال الله لي تكلما * انت جاير اليوم تخم ماب الذي هو عار * فتقرب من بني عمون * فلا

19 20 تحاصرهم * ولا تحرش بهم * فاني * لا اعطيك من بلدهم حوزا * اذ لبني لوط جعلته حوزا * وهي

تحسب ايضا من بلد الجبابرة * لان الجبابرة اقاموا بها قبلهم والعمانيون يسمونهم ذوي

21 الهمم * شعب كبير رفيع كالجبابرة * ابادهم الله من بين ايديهم فطردوهم

22 وجلسوا مكانهم * كما صنع بنو العيص المقيمون في سعير * اذ اباد الحوريين من بين

23 ايديهم * فطردوهم واقاموا مكانهم الى هذا اليوم * والعويون المقيمون برفح الى غزة * والدمياطيون

24 الخارجون من دمياط * فطردوهم واقاموا مكانهم * قوموا * فارحلوا * واعبروا وادي ارنون * انظر

اني قد اسلمت في يديك سيحون ملك حسبان الاموري وبلده * فابدا بقرضه * وتحرش لمحاربته

25 * من هذا اليوم ابتدا بايقاع فزعك وخوفك في قلوب الامم الذين تحت السماء * فاذا هم سمعوا

26 بخبرك رجفوا وارتعدوا من بين يديك * فبعثت برسل من برية قديموث الى سيحون ملك

27 28 حسبان بالسلام والكلام * اعبر في بلدك * في الطريق الجادة اسير * لا اميل يمنة ولا يسرة * طعاما

29 تميرني بثمن فاكله * وماء تبيعني بثمن فاشربه * واعبر برجلي فقط * كما صنع بي بعض ذلك

بنو العيص المقيمون بسعير * والمابيون المقيمون بعار * الى ان اعبر الاردن الى البلد الذي الله

ربنا معطيناه *

17 Dixit Deus ad me sermonem ejusmodi; 18 Tu trajecturus es populum ad limites Moab, nempe Ar, 19 Et accessurus ad filios Ammon; ne coarctes eos, & ne provoces illos, quia nullã dabo tibi de regione eorum possessionem, cùm filiis Lot dederim eam in possessionem. 20 Et hæc etiã reputatur de regionibus gigantum, quoniam gigantes habitaverunt in ea ante illos; & Ammonitæ vocant eos, Magnanimos. 21 Populꝰ magnus, & altus velut gigantes, quos consumpsit Deus à conspectu eorum, ita ut succiderint eos, & occupaverint locũ eorum, 22 Quemadmodũ fecerunt filii Esau habitantes in Seir quando consumpsit Horæos à conspectu eorum, & perdiderunt eos, & successerunt in locum eorum usque ad hunc diem. 23 Auæos quoque habitantes in Rephah usq; ad Gazam, & Demiatæos egredientes è Demiat, exciderunt, & occupârunt locum eorum. 24 Surgite, discedite, & transite torrentem Arnon. Adverte quòd jam tradiderim in manus tuas Sihon regem Hasban Amoræũ, & regionem ipsius. Incipe ergò excindere eũ, et provoca eum ad certamen. 25 Ab hac die incipiam immittere pavorem tuum & terrorem tuum in corda populorum qui sunt sub cœlo, ita ut cùm ipsi audierint famam tuam, paveant & contremiscant à conspectu tuo. 26 Itaque misi legatos de solitudine Cadimoth ad Sihon regem Hasban pacificis hisce verbis, 27 Transibo per regionem tuam, viâ publicâ incedam, non declinabo dextrorsùm neque sinistrorsùm. 28 Commeatũ suppeditabis pretio, & comedam eum, & aquam vendes mihi pretio, & bibã illã, et transibo pede meo tantùm, 29 Prout egerunt mecũ ex parte filii Esau cõmorantes in Seir, & Moabitæ degentes in Ar; donec transiero Jordanem ad regionem quam Deus Dominus noster daturus est nobis.

quia ; eo in nos facere transire Chesbon rex Sichon voluit non Et
30 וְלֹא אָבָה סִיחֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַעֲבִרֵנוּ בּוֹ כִּי־
roboravit &, ejus spiritum tuus Deus Dominus fecit indurare
הִקְשָׁה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶת־רוּחוֹ וְאִמֵּץ אֶת־
Dominus dixit Et . hanc diem secundùm tua manu in eum dandi causa, ej⁹ cor
לְבָבוֹ לְמַעַן תִּתּוֹ בְיָדְךָ כַּיּוֹם הַזֶּה׃ 31 וַיֹּאמֶר יְהוָה
; ej⁹ terram & , Sichon tuas facies ad dare incepi , Vide : me ad
אֵלַי רְאֵה הַחִלֹּתִי תֵּת לְפָנֶיךָ אֶת־סִיחֹן וְאֶת־אַרְצוֹ
Sichon est egressus Et . ejus terram hæreditandum ad , hæredita incipe
הָחֵל רָשׁ לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצוֹ׃ 32 וַיֵּצֵא סִיחֹן
: Jahas in bellum ad ejus populus omnis & , ipse nostrû occursum in
לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה יָהְצָה׃
; ej⁹ filios & , eum percussim⁹ & , nos ante noster Deus Domin⁹ eû dedit Et
33 וַיִּתְּנֵהוּ יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְפָנֵינוּ וַנַּךְ אֹתוֹ וְאֶת־בָּנָו
tempore in ej⁹ urbes omnes cepimus Et . ejus populû omnem &
וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ׃ 34 וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת
; parvulum &, mulieres & viros , urbem omnem anathematizavimus &, ipso
הַהִוא וַנַּחֲרֵם אֶת־כָּל־עִיר מְתִם וְהַנָּשִׁים וְהַטָּף
spolium & ; nobis sumus prædati animal Tantùm . superstitê residuavimus non
לֹא הִשְׁאַרְנוּ שָׂרִיד׃ 35 רַק הַבְּהֵמָה בָּזַזְנוּ לָנוּ וּשְׁלַל
torrentis labium super quæ , Haroher Ab . cepimus quas urbium
הֶעָרִים אֲשֶׁר לָכָדְנוּ׃ 36 מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל
, civitas fuit non , Gilhad ad usque & torrente in quæ civitatê &, Arnon
אַרְנֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר בַּנַּחַל וְעַד־הַגִּלְעָד לֹא הָיְתָה קִרְיָה
noster Deus Dominus dedit omnes : nobis à se exaltaverat quæ
אֲשֶׁר שָׂגְבָה מִמֶּנּוּ אֶת־הַכֹּל נָתַן יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
; accessisti non Hammon filiorû terram ad Tantùm . nostras facies ad
לְפָנֵינוּ׃ 37 רַק אֶל־אֶרֶץ בְּנֵי־עַמּוֹן לֹא קָרָבְתָּ
præcepit quæ omnia &, montis civitates & Jabboch torrentis manum omnê
כָּל־יַד נַחַל יַבֹּק וְעָרֵי הָהָר וְכֹל אֲשֶׁר־צִוָּה
. noster Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ׃

CAP. III. ג

Basan rex Ogh est egressus & ; Basan via ascendim⁹ &, respexim⁹ Et
1 וַנֵּפֶן וַנַּעַל דֶּרֶךְ הַבָּשָׁן וַיֵּצֵא עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן
. Edrehi in bellum ad ejus populus omnis & ipse , nostrû occursum in
לִקְרָאתֵנוּ הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמִּלְחָמָה אֶדְרֶעִי׃
dabo tua manu in quia , eum timeas Ne : me ad Dominus dixit Et
2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי אַל־תִּירָא אֹתוֹ כִּי בְיָדְךָ נָתַתִּי
quemadmodum ei facies & : ej⁹ terram & , ej⁹ populû omnê & , eum
אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־עַמּוֹ וְאֶת־אַרְצוֹ וְעָשִׂיתָ לּוֹ כַּאֲשֶׁר
dedit Et . Chesbon in habitans qui , Emoræorum regi Sichon fecisti
עָשִׂיתָ לְסִיחֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן׃ 3 וַיִּתֵּן
& , Basan regem Ogh etiâ nostra manu in noster Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ בְּיָדֵנוּ גַּם אֶת־עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְאֶת־
. superstitem sibi reliquerit non ut adeò, eû percussim⁹ & : ej⁹ populû omnê
כָּל־עַמּוֹ וַנַּכֵּהוּ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃
quam civitas fuit non : ipso tẽpore in ej⁹ urbes omnes cepimus Et
4 וַנִּלְכֹּד אֶת־כָּל־עָרָיו בָּעֵת הַהִוא לֹא הָיְתָה קִרְיָה אֲשֶׁר
regni Argob funem omnem urbes Sexaginta . eis cum à ceperimus non
לֹא־לָקַחְנוּ מֵאִתָּם שִׁשִּׁים עִיר כָּל־חֶבֶל אַרְגֹּב מַמְלֶכֶת
. Basan in Ogh
עוֹג בַּבָּשָׁן׃

Versio VULG. LAT.

30 Noluítq; Sehon rex Hesebon dare nobis transitum : quia induraverat Dñs De⁹ tuus spiritũ ejus, & obfirmaverat cor illius, ut traderetur in manus
31 tuas, sicut nunc vides. Dixítq; Dñs ad me, Ecce cœpi tibi tradere Sehon, & terrã ejus,
32 incipe possidere eam. Egressúsq; est Sehon obviàm nobis cum omni populo suo ad præ-
33 liũ in Iasa. Et tradidit eũ Dñs Deus noster nobis : percussimúsq; eum cum filiis suis & o-
34 mni populo suo. Cunctásque urbes in tempore illo cepim⁹, interfectis habitatoribus earum, viris ac mulieribus & parvulis: non reliquim⁹ in eis
35 quidquã. Absq; jumentis, quæ in partem venêre prædantiũ: & spoliis urbium, quas cepi-
36 mus Ab Aroër, quæ est super ripam torrentis Arnon, oppido quod in valle situ est, usq; Galaad. Non fuit vicus & civitas, quæ nostras effugeret man⁹: omnes tradidit Dñs De⁹
37 noster nobis. Absq; terra filiorum Ammon, ad quam non accessimus: & cunctis quæ adjacent torrenti Ieboc, & urbibus montanis, universisq; locis, à quibus nos prohibuit Dominus Deus noster.

CAP. III.

1 ITaq; conversi ascendimus per iter Basan: egressúsq; est Og rex Basan in occursum nobis cum populo suo ad bellandũ
2 in Edrai. Dixítq; Dñs ad me, Ne timeas eum: quia in manu tua traditus est cum omni populo ac terra sua: faciésq; ei sicut fecisti Sehon regi Amorrhæorũ, qui habitavit in He-
3 sebon. Tradidit ergò Dñs De⁹ noster in manibus nostris etiã Og regem Basan, & universum populum ejus : percussimúsq; eos usq; ad interneci-
4 onem, Vastantes cunctas civitates illius uno tempore: non fuit oppidum, quod nos effugeret; sexaginta urbes, omnem regionem Argob regni Og in Basan.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

30 Καὶ οὐκ (ξ) ἠθέλησε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν παρελθεῖν ἡμᾶς δι' αὐτοῦ, ὅτι ἐσκλήρυνε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὸ πνεῦμα αὐτοῦ, καὶ κατίσχυσε τὴν καρδίαν αὐτοῦ, ἵνα παραδοθῇ εἰς
31 τὰς χεῖράς σου ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ἰδοὺ ἦργμαι (ο) παραδοῦναι πρὸ προσώπου σου τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὴν γῆν (π) αὐτοῦ, καὶ ἔναρξαι κληρονομῆσαι τὴν γῆν
32 αὐτοῦ. Καὶ ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ
33 λαὸς αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς Ἰασά. Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸ προσώπου ἡμῶν. καὶ ἐπατάξαμεν αὐτὸν καὶ
34 τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ (ρ) ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἑξῆς καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν· οὐ κατελίπομεν ζωγρείαν.
35 Πλὴν τὰ κτήνη (σ) ἐπρονομεύσαμεν, καὶ τὰ
36 σκῦλα τῶν πόλεων ἐλάβομεν (τ) Ἐξ Ἀροήρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν οὖσαν ἐν τῇ φάραγγι, καὶ ἕως ὄρους τοῦ Γαλαάδ. (υ) οὐκ ἐγενήθη πόλις ἥτις διέφυγεν ἡμᾶς. τὰς πάσας παρέδωκε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν.
37 (φ) Πλὴν ἐγγὺς υἱῶν Ἀμμὼν οὐ (χ) προσήλθομεν, πάντα τὰ συγκυροῦντα (ψ) χειμάῤῥου Ἰαβόκ, καὶ τὰς πόλεις τὰς ἐν τῇ ὀρεινῇ, καθότι ἐνετείλατο (ω) κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἡμῖν.

Et noluit Seon rex Esebũ transire nos per ipsũ: quoniã induraverat Domin⁹ De⁹ noster spiritũ ejus; et confortavit cor ejus, ut traderetur in manus tuas; sicut in die hac. Et dixit Dominus ad 31 me, Ecce cœpi tradere ante faciẽ tuã Seon regẽ Esebon Amorrhæum, et terrã ejus: & incipe hæreditare terrã ejus. Et exiit Seon 32 rex Esebon in occursum nobis, ipse, et omnis popul⁹ ejus in prælium in Jassa. Et tradidit eum 33 Dominus Deus noster (d) ante faciem nostrã. Et percussimus eum, et filios ejus, et omnẽ populũ ejus. Et obtinuimus omnes civita- 34 tes ej⁹ in tempore illo; & disperdidimus omnẽ civitatẽ, deindè & uxores eorum, & filios eorum: non reliquimus vivũ. Tan- 35 tùm pecora prædati sumus, & spolia civitatũ cepimus Ab Aro- 36 er, quæ est apud labium torrentis Arnon, et civitatem, quæ erat in valle, & usq; ad montem Galaad. Non fuit civitas quæ effugeret nos. Omnes tradidit Dominus Deus noster in manus nostras. Tantùm prope filios Am- 37 man non accessimus, omnia pertinentia ad torrentem Jaboc, & civitates quæ in montana; sicut mandavit Dominus Deus noster nobis.

MS.A. (ξ) ἠθέλησεν βασιλεὺς (ο) παραδοῦναί σοι τὸν Σηὼν (π) αὐτοῦ· ἔναρξαι (ρ) ἐξωλεθρεύσαμεν (σ) προενομεύσαμεν αὐτοῖς, καὶ (τ) Ἀπὸ (υ) οὐκ ἦν πόλις (φ) Πλὴν εἰς γῆν υἱῶν (χ) προσήλθαμεν, (ψ) χειμάῤῥῳ (ω) ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν.

ΚΕΦ. γ'.

1 ΚΑὶ ἐπιστραφέντες, ἀνέβημεν ὁδὸν τὴν εἰς Βασάν. καὶ ἐξῆλθεν Ὢγ βασιλεὺς τῆς Βασὰν εἰς συνάντησιν ἡμῖν, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς (α) αὐτοῦ εἰς πόλεμον εἰς (β) Ἐδραΐμ.
2 Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Μὴ φοβηθῇς αὐτόν, ὅτι εἰς τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτόν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν αὐτοῦ. καὶ ποιήσεις αὐτῷ, ὥσπερ ἐποίησας (γ) Σηὼν βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν
3 Ἐσεβών. Καὶ παρέδωκεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας (δ) ἡμῶν, καὶ τὸν Ὢγ βασιλέα τῆς Βασάν, καὶ πάντα τὸν λαὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπατάξαμεν αὐτόν, ἕως τοῦ μὴ κα-
4 ταλιπεῖν αὐτοῦ σπέρμα. Καὶ ἐκρατήσαμεν πασῶν τῶν πόλεων αὐτοῦ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ· οὐκ ἦν πόλις, ἣν οὐκ ἐλάβομεν παρ' αὐτῶν· ἑξήκοντα πόλεις, πάντα τὰ περίχωρα Ἀργὸβ βασιλέως Ὢγ ἐν Βασάν.

CAP. III.

ET conversi ascendimus viã, 1 quæ in Basan. Et exiit Og rex Basan in occursum nobis, ipse, & omnis populus ejus in prælium in Edraim. Et ait Dominus ad me, 2 Ne timeas eũ, quoniã in manus tuas tradidi eum, & omnem populum ejus, & omnem terram ejus. Et facies ei, sicut fecisti Seon regi Amorrhæorũ, qui habitabat in Esebone. Et tradidit (a) eũ 3 Dominus Deus noster in manus nostras, & Og regem Basan, & omnem populum ejus. Et (b) percussimus eum, eousq; ut non relinqueretur ipsius semen. Et obti- 4 nuimus omnes civitates ejus in tempore illo: non fuit civitas, quam non ceperimus ab eis; sexaginta civitates, omnia adjacentia Argob regis Og de Basan.

MS.A. (α) αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ εἰς (β) Ἐδραείν. (γ) τῷ Σηὼν (δ) ἡμῶν, αὐτῶν καὶ τῆς.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Noluit autem Sihon rex Hesbon concedere 30 nobis transitũ per limites suos : nam durũ reddiderat Dñs De⁹ vester spiritũ ejus, et corroboraverat cor ejus, ut eum traderet in manus vestras, ut hodie eum possidetis. Et dixit 31 mihi Dñs, Vide quòd cœperim tradere in man⁹ tuas Sihon & terrã ejus, incipe eũ vastare, & terrã ej⁹ possidere. Itaq; egressus est 32 Sihon in occursũ nostrũ, ipse, & univers⁹ popul⁹ ej⁹ ad bellum in Jahas. Et tradidit eum 33 Dñs De⁹ noster ante nos, & trucidavim⁹ eũ, & filios ej⁹, cunctumq; populũ ipsius. Et sub- 34 jugavim⁹ eodẽ tempore cunctas civitates ej⁹, & omnes ejus civitates funditùs perdidimus, mulieres ac pubem, & neminem reliquimus ex eis superstitẽ. Solùm jumenta diripuim⁹ 35 nobis, & prædã civitatũ quas subjugaveram⁹. Ab Aduir quæ est ad littus torrentis Arnon, & 36 civitate quæ est in torrente usq; ad Gelaad, nulla fuit urbs quæ nobis restiterit, cunctas tradidit Dñs De⁹ noster ante nos. Duntaxat ad 37 terrã filiorũ Amon non accessim⁹, totam scilicet, ripã torrentis Jaboc, & civitates montanas, & omnia quæ præceperat nobis Dñs De⁹ noster.

CAP. III.

ET conversi ascendimus ad viam Mathnin, 1 egressúsq; est Og rex Mathnin in occursum nostrũ cum universo populo suo ad bellum in Ardei. Et dixit ad me Dominus, Ne 2 formides eum, quia in manus tuas tradidi eum, & cunctum populum ejus, ac terram ej⁹: & fac illi quemadmodum fecisti Sihon regi Amoræorum qui morabatur in Hesbon. Itaq; 3 tradidit Dominus Deus noster in manum nostram etiam Og regem Mathnin, totumq; populum ejus, & trucidavim⁹ eum, nec reliquimus ei superstitem. Et subjugavimus eo tempore cunctas civitates ejus, nec ullam reliquimus civitatem quam non caperem⁹ ab eis, 4 sexaginta nimirùm, civitates, universum tractum Argob, domicilium regium Og quod erat in Mathnin.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

30 ולא אבא סיחון מלכא דחשבון
למשבקנא למעבר בתחומיה ארי
אקשי יי אלהך ית רוחיה ואתקיף
ית לביה בדיל למסריה בידך
כיומא הדין: 31 ואמר יי לי חזי דשריתי
למסר קדמך ית סיחון וית ארעיה
שרי לתרכותיה למירת ית ארעיה:
32 ונפק סיחון לקדמותנא הוא וכל
עמיה לאגחא קרבא ליהץ: 33 ומסריה
יי אלהנא קדמנא ומחינא יתיה וית
בנוהי וית כל עמיה: 34 וכבשנא ית
כל קרוהי בעדנא ההיא וגמרנא
ית כל קרוי גבריא ונשיא וטפלא
לא אשארנא משיזיב: 35 לחוד בעירא
בזנא לנא ועדי קרויא די כבשנא:
36 מערער די על כיף נחלא דארנון
וקרתא די בנחלא ועד גלעד לא
הות קרתא די תקיפת מננא ית
כולא מסר יי אלהנא קדמנא: 37 לחוד
לארעא בני עמון לא קרבתא כל
כיף נחל יובקא וקרוי טורא וכל
די פקיד יי אלהנא:

ג

1 ואתפנינא וסליקנא אורח מתנן
ונפק עוג מלכא דמתנן לקדמותנא
הוא וכל עמיה לאגחא קרבא
לאדרעי: 2 ואמר יי לי לא תדחל
מניה ארי בידך מסרית יתיה וית
כל עמיה וית ארעיה ותעביד ליה
כמא דעבדתא לסיחון מלכא
דאמוראה די יתיב בחשבון: 3 ומסר
יי אלהנא בידנא אף ית עוג מלכא
דמתנן וית כל עמיה ומחנהי עד
דלא אשתאר ליה משיזיב: 4 וכבשנא
ית כל קרוהי בעדנא ההיא לא
הות קרתא די לא נסבנא מנהון
שתין קרוין כל בית פלך טרכונא
מלכותא דעוג במתנן:

30 Et noluit Seon rex Esebon dimittere nos transire per terminũ suũ: quia induravit Dñs Deus tuus spiritum ejus, et roboravit cor ej⁹; ut traderet eũ in manus tuas, sicut in die hac.
31 Et dixit Dñs ad me; Vide quòd incepi tradere in conspectu tuo Seon & terram ejus: incipe ejicere eum, ut possideas
32 terram ejus. Et egressus est Seon in occursum nostrũ, ipse et omnis populus ejus, ut pugna-
33 ret in Iahas. Et tradidit eum Dñs Deus noster in conspectu nostro: et percussimus eum, & filios ejus, et omnem populũ
34 ejus. Et subjecimus omnes civitates ejus in tempore illo; et destruximus omnes urbes et viros, ac mulieres et parvulos:
35 non reliquim⁹ reliquias. Tantummodo jumenta deprædati sumus nobis: & spolia civita-
36 tum quas subjecimus. Ab Aroer quæ est super ripam torrentis Arnon, et civitatẽ quæ est in torrente, & usq; ad Galaad; nulla fuit civitas quæ fortior nobis esset : sed omnes tradidit Dñs Deus noster in con-
37 spectu nostro. Tantummodo ad terrã filiorũ Ammõ non accessisti : et ad omnem ripam torrentis Iaboc, et ad urbes montis; et ad omnia loca quæ præcepit Dñs Deus noster.

CAP. III.

1 ET perreximus & ascendimus per viam Basan: & egressus est Og rex Basan in occursum nostrum, ipse et omnis popul⁹ ej⁹ ut committeret bellũ
2 in Edraï. Et dixit Dñs ad me, Ne timeas eum; quia in manu tua tradidi eum, et omnem populum ejus, et terram ejus: & facies ei, sicut fecisti Seon regi Amorræorum, qui habita-
3 bat in Esebon. Et dedit Dñs Deus noster in manu nostra etiam Og regem Basan, et omnem populum ejus: et percussimus eum, donec nullus ex eis
4 relictus esset. Et subjecimus omnes urbes ejus in tempore illo, non fuit civitas quam non acceperimus ab eis, sexaginta urbes omnia loca provinciæ Argob regni Og in Basan.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Sed noluit Sihon rex Hesebon transitum nobis permittere 30 per ipsum, eò quòd induraverat Dominus Deus tuus spiritum ejus, et obfirmaverat cor ejus, ut traderet eum in manus tuas sicut hodiè. Dixitq; 31 Domin⁹ mihi, Vide, cœpi tradere ante faciem tuam Sihon regem Hesebon Amorrhæum, & terram ejus: Incipe possidere, ut possideas terrã ejus. Itaque egressus est Sihon ob- 32 viàm nobis, ipse, et omnis populus ejus ad præliũ in Jassa. Et tradidit illam Domi- 33 nus Deus noster ante faciem nostram, et percussimus eum, & filios ejus, & omnem populum ejus. Cepimus quoque 34 omnes urbes ejus in illo tempore, & anathemate delevimus omnes urbes ejus, (s) viros, mulieres, et parvulos, non reliquimus superstitem. Tan- 35 tùm animantia deprædati sumus nobis, & spolia urbium quas cepim⁹. Ab Aroër quæ 36 est juxta ripam torrentis Arnon, et civitate quæ est in valle, & usque Galaad, non fuit civitas quæ (t) superior nobis fuerit : omnes tradidit Dominus Deus noster in manus nostras. Veruntamen ad terrã 37 filiorum Ammon non accessisti, ad omnem tractũ torrentis Jaboc, et ad urbes montis, ad omnia quoque quæ præcepit nobis Domin⁹ Deus noster.

CAP. III.

COnversi igitur ascendi- 1 mus per iter (a) Basan : Tum egressus est Og rex (b) Basan obviàm nobis, ipse, & omnis populus ejus ad præliũ in Edrai. Dixit autem Domi- 2 nus mihi, Ne timeas eũ, quoniam in manum tuam tradidi illum, et omnẽ populum ejus, & terram ejus: Ideo facies illi sicut fecisti Sihoni regi Amorrhæorum qui habitabat in Hesebon. Itaque tradidit 3 Dominus Deus noster in manum nostram etiam Og regẽ (c) Basan, & omnem populũ ejus, quem ita percussimus ut non reliquerit sibi superstitẽ. Cepimus quoque omnes urbes 4 ejus in illo tempore. Non fuit urbs quam non ceperimus ab eis, sexaginta urbes, omnem regionem (d) Argob regni in (e) Basan.

VER. SAM. (s) completè, (t) evaserit à nobis : (a) Batanææ : (b) Batanææ (c) Batanææ, (d) Rigobhaah (e) Batanæa.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فلم يشأ سيحون ملك حسبان اجارتنا في بلده * لان الله ربك صعب روحه * وايد قلبه * لكي 30
يسلمه في يدك * كما ترى اليوم * فقال الله لي * انظر قد بدأت ان اسلم سيحون وبلده في يدك * 31
فابدأ بعرضه * وحز بلده * فخرج سيحون للقائنا هو وجميع قومه للحرب الى ياهص * فاسلمه الله 32 33
ربنا في ايدينا * فقتلناه وبنيه وسائر قومه * وملكنا جميع قراه في ذلك الوقت * واهلكنا من كل 34
قرية الرهط والنساء والاطفال * لم نبق شريدا * وغنمنا كل بهيمة * وسلب القرى التي ملكناها * من 35 36
عروعير التي على شط وادي ارنون * والقرية التي في الوادي * والى جرش لم تبق قرية منعت منا *
بل الكل اسلمه الله ربنا بين ايدينا * عدا بلد بني عمان * فانك لم تقربه * كل شاطي وادي 37
يبوق * وقرى الجبل * وسائر ما نهانا عنه الله ربنا *

* الفصل الثالث *

* ثم ولينا فصعدنا طريق البثنية * فخرج عوج ملك البثنية للقائنا هو وجميع قومه للحرب الى 1
اذرعات * فقال الله لي * لا تخفه * فاني قد اسلمته في يدك وجميع قومه وبلده * تصنع به كما صنعت 2
بسيحون ملك الاموري المقيم في حسبان * فاسلم الله ربنا في ايدينا ايضا عوجا ملك البثنية 3
وقومه * فقتلناهم حتى لم يبق فيهم شريد * وملكنا جميع قراه في ذلك الوقت ولم يبق قرية لم 4
ناخذها منهم * وذلك ستون قرية على خط الموب * مملكة عوج في البثنية *

At denegavit nobis Sihon rex Hasban 30 transitũ per regionẽ suam, quia Deus Dominus tuus difficilem reddiderat spiritũ ejus, & roboraverat cor ej⁹, quatenus traderet eum in manum tuã, ut vides hodiè. Et dixit Deus ad me; Vide, jam cœpi tra- 31 dere Sihon et regionem ejus in manũ tuã; aggredere ergò perditionẽ ejus, & posside regionem ipsius. Egressus est igitur Sihon 32 obviàm nobis, ipse, & cunctus populus ejus ad prælium in Jahas. Et tradi- 33 dit eum Deus Dominus noster in manus nostras, et occidimus eum, et filios ejus, & universum populum ipsius. Et expugna- 34 vimus cunctas urbes ejus in illo tempore, et perdidimus ex omnibus urbibus pubem, & mulieres, atq; infantes, nec reliquimus profugam. Et deprædati sumus cuncta ju- 35 menta & spolia urbium quas expugnaveramus. Ab Aruir quæ est secus ripam tor- 36 rentis Arnon, & urbe quæ est in torrente, & usque ad Gjares ; nulla remansit urbs quæ nos effugerit, sed omnia tradidit Dominus Deus noster in manus nostras. Præ- 37 ter regionem filiorum Amman ; non enim attigisti eam, totum scilicet, littus torrentis Jaboc, & urbes montis, & quicquid interdixerat nobis Deus Dominus noster.

CAP. III.

DEinde conversi ascendimus per viã 1 Bathniæ, & egressus est Og rex Bathniæ obviã nobis, ipse, ac totus populus ejus ad pugnã in Adreath. Dixitque Deus ad me, 2 Ne timeas eum, quippe jam tradidi eum in manũ tuam, cum universo ipsius populo et regione; facies ei sicut fecisti Sihon regi Amoræo degenti in Hasban. Et tradidit 3 Deus Dominus noster in manus nostras etiam Og regem Bathniæ, & populum ejus; & interfecimus eos, adeo ut nullus superfuerit ex ipsis profuga. Et expugnavimus 4 omnes urbes ejus in illo tempore, nec remansit urbs quam non abstulerimus ab eis, nempe sexaginta urbes super lineam Mugeb regni Og in Bathnia.

ספר אלה הדברים׃ ג

tantùm ,vecte & ,foribus ,alto muro munitæ urbes istæ Omnes
5 כל־אלה ערים בצרות חומה גבהה דלתים ובריח לבד
quemadmodum ,eas desolavimus Et .valde multum muratis non urbibus ab
6 מערי הפרזי הרבה מאד׃ ונחרם אותם כאשר
, viros ,urbem omnem desolando ; Chesbon regi Sichon fecimus
עשינו לסיחן מלך חשבון החרם כל־עיר מתם
urbium spolium & ,animal omne Et .parvulum &,mulieres
7 הנשים והטף׃ וכל־הבהמה ושלל הערים
manu è terram ipso tempore in cepim⁹ Et .nobis sum⁹ prædati
8 בזונו לנו׃ ונקח בעת ההוא את־הארץ מיד
Arnon torrente à ,Jarden transitu in qui ,Emoræorum regum duorum
שני מלכי האמרי אשר בעבר הירדן מנחל ארנן
: Sirion ,Chermon vocabunt Sidonii .Chermon montē ad usque
9 עד־הר חרמון׃ צידנים יקראו לחרמון שרין
omnis &,planiciei urbes Omnes .Senir ei vocabunt Emoræi &
10 והאמרי יקראו לו שניר׃ כל ערי המישר וכל־
regni urbes ,Edrehi & ,Salcah ad usque Basan omnis &,Ghilhad
הגלעד וכל־הבשן עד־סלכה ואדרעי ערי ממלכת
residuo è remanserat Basan rex Ogh tantummodo Quia .Basan in Ogh
11 עוג בבשן׃ כי רק־עוג מלך הבשן נשאר מיתר
Rabbath in ipse nonne ,ferri lectus ,ejus lectus ecce : Rephaim
הרפאים הנה ערשו ערש ברזל הלה הוא ברבת
cubitorum quatuor &,ejus longitudo cubitorū Novem ?Hammon filiorū
בני עמון תשע אמות ארכה וארבע אמות
tēpore in possedim⁹ istam terram Et .viri cubito in ej⁹ latitudo
12 רחבה באמת־איש׃ ואת־הארץ הזאת ירשנו בעת
montis dimidium &,Arnon torrentem super quæ Haroher ab ,ipso
ההוא מערער אשר־על־נחל ארנן וחצי הר־
,Ghilhad residuum Et .Ghaditis &,Reubenitis dedi ej⁹ urbes & ;Ghilhad
13 הגלעד ועריו נתתי לראובני ולגדי׃ ויתר הגלעד
omnem ,Menasseh tribui dimidiæ dedi Ogh regni Basan omnē &
וכל־הבשן ממלכת עוג נתתי לחצי שבט המנשה כל
.gigantum terra vocabitur ipse ,Basan omnem ,Argob funem
חבל הארגב לכל־הבשן ההוא יקרא ארץ רפאים׃
ad usque ,Argob funem omnem cepit Menasseh filius Jahir
14 יאיר בן־מנשה לקח את־כל־חבל ארגב עד־
,suum nomen super eos vocavit & .Mahachathi & , Ghesuri terminum
גבול הגשורי והמעכתי ויקרא אתם על־שמו
Machir ipsi Et .istam diem ad usque ,Jair villas Basan,
15 את־הבשן חות יאיר עד היום הזה׃ ולמכיר
Ghilhad à dedi Ghaditis &,Reubenitis Et .Ghilhad dedi
16 נתתי את־הגלעד׃ ולראובני ולגדי נתתי מן־הגלעד
Jabboch ad usq; &;terminū &,torrentis medium Arnon torrentē ad usq; &
ועד־נחל ארנן תוך הנחל וגבל ועד יבק
,terminū &,Jarden & planiciem Et .Hammon filiorū terminum ,torrentē
17 הנחל גבול בני עמון׃ והערבה והירדן וגבל
effusionibus sub ,salis mare , planiciei mare ad usq; & Chinnereth à
מכנרת ועד ים הערבה ים המלח תחת אשדת
.orientem ad collis
הפסגה מזרחה׃

Versio VULG. LAT.

5 Cunctæ urbes erant munitæ muris altissimis, portísq; et vectib⁹, absq; oppidis innumeris, quæ non habebāt muros. 6 Et delevimus eos, sicut feceram⁹ Sehon regi Hesebon, disperdentes omnē civitatē, virósq; ac mulieres & parvulos, 7 Jumenta autē & spolia urbiū 8 diripuimus. Tulimúsq; illo in tempore terrā de manu duorū regū Amorrhæorū, qui erant trans Jordanē: à torrente Arnon usq; ad montē Hermon, 9 Quem Sidonii Sarion vocant, 10 et Amorrhæi Sanir: Omnes civitates, quæ sitæ sunt in planitie, et universā terrā Galaad et Basan usq; ad Selcha et Edrai civitates regni Og in Basan. 11 Sol⁹ quippe Og rex Basan restiterat de stirpe gigātū. Monstratur lect⁹ ejus ferre⁹, qui est in Rabbath filiorum Ammon, novē cubitos habens longitudinis, & quatuor latitudinis ad mensurā cubiti virilis ma- 12 n⁹. Terrámq; possedim⁹ tempore illo ab Aroër, quæ est super ripā torrentis Arnon, usq; ad mediā partē montis Galaad: et civitates illi⁹ dedi Rubē 13 & Gad. Reliquam autē partē Galaad, & omnē Basan regni Og, tradidi mediæ tribui Manasse, omnem regionē Argob: cunctáq; Basan vocatur Terra 14 gigantū. Jair fili⁹ Manasse possedit omnem regionem Argob usq; ad terminos Gessuri & Machati. Vocavítq; ex nomine suo Basan, Havoth Jair, id est, villas Jair, usq; in præsentē 15 diem. Machir quoq; dedi Ga- 16 laad. Et tribub⁹ Ruben et Gad dedi de terra Galaad usq; ad torrentem Arnon medium torrentis, & confiniū usq; ad torrentem Jeboc, qui est ter- 17 min⁹ filiorū Ammon: Et planitiem solitudinis, atq; Jordanē, & terminos Cenereth, usq; ad mare deserti, quod est salsissimum, ad radices montis Phasga contra Orientem.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

5 Πᾶσαι πόλεις ὀχυραὶ, τείχη ὑψηλὰ, πύλαι καὶ μοχλοί· πλὴν τῶν πόλεων τῶν Φερεζαί- 6 ων τῶν πολλῶν σφόδρα. (ε) Ἐξωλοθρεύσαμεν, ὥσπερ ἐποιήσαμεν τὸν Σηὼν βασιλέα Ἐσεβὼν, καὶ (ζ) ἐξωλοθρεύσαμεν πᾶσαν πόλιν, ἑξῆς καὶ τὰς (η) γυναῖκας, καὶ τὰ παιδία, 7 Καὶ πάντα τὰ κτήνη· καὶ τὰ σκῦλα τῶν πό- 8 λεων ἐπρονομεύσαμεν ἑαυτοῖς. Καὶ ἐλάβομεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ τὴν γῆν ἐκ χειρῶν δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ τοῦ χειμάῤῥου (θ) Ἀρνῶν, καὶ ἕ- 9 ως Ἀερμών. Οἱ Φοίνικες ἐπονομάζουσι τὸ Ἀερμὼν Σανιώρ, καὶ ὁ Ἀμορραῖος (ι) ἐπωνόμασεν 10 αὐτὸ Σανίρ. Πᾶσαι πόλεις (κ) Μισὼρ, καὶ πᾶσα Γαλαὰδ, καὶ πᾶσα Βασὰν ἕως Ἐλχὰ καὶ (λ) Ἐδραΐμ, πόλεις βασιλείας τοῦ Ὢγ ἐν τῇ 11 Βασάν. Ὅτι πλὴν Ὢγ βασιλεὺς Βασὰν κατελείφθη ἀπὸ τῶν (μ) Ῥαφαΐν. Ἰδοὺ ἡ κλίνη αὐτοῦ κλίνη σιδηρᾶ, ἰδοὺ αὕτη ἐν τῇ ἄκρᾳ τῶν υἱῶν Ἀμμάν. ἐννέα πηχέων τὸ μῆκος αὐτῆς, καὶ τεσσάρων πηχέων τὸ εὖρος αὐτῆς ἐν πή- 12 χει ἀνδρός. Καὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐκληρονομήσαμεν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστι παρὰ τὸ χεῖλος χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὄρους Γαλαὰδ καὶ τὰς πόλεις αὐ- 13 τοῦ ἔδωκα τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γάδ. Καὶ τὸ κατάλοιπον τοῦ Γαλαὰδ, καὶ πᾶσαν τὴν Βασὰν βασιλείαν Ὢγ ἔδωκα τῷ ἡμίσει φυλῆς (ν) Μανασσῆ, καὶ πᾶσαν (ξ) περίχωρον Ἀργὸβ, πᾶσαν (ο) Βασὰν ἐκείνην· γῆ (π) Ῥαφαΐν λογι- 14 σθήσεται. Καὶ (ρ) Ἰαῒρ υἱὸς (σ) Μανασσῆ ἔλαβε πᾶσαν τὴν περίχωρον Ἀργὸβ ἕως τῶν ὁρίων (τ) Γαργασὶ καὶ Μαχαθὶ· ἐπωνόμασεν αὐτὰς ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ τὴν Βασὰν (υ) Θαυὼθ 15 Ἰαῒρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ τῷ (φ) Μα- 16 χὶρ ἔδωκα τὴν Γαλαάδ. Καὶ τῷ Ῥουβὴν καὶ τῷ Γὰδ δέδωκα (χ) ὑπὸ τῆς Γαλαὰδ ἕως χειμάῤῥου Ἀρνῶν, μέσον τοῦ χειμάῤῥου ὅριον καὶ ἕως τοῦ Ἰαβόκ· ὁ χειμάῤῥους ὅριον 17 τοῖς υἱοῖς Ἀμμάν. Καὶ ἡ Ἄραβα καὶ ὁ Ἰορδάνης (ψ) ὅριον Μαχαναρὲθ, καὶ ἕως θαλάσσης Ἄραβα, θαλάσσης ἁλυκῆς ὑπὸ Ἀσηδὼθ τῆς Φασγὰ ἀνατολῶν.

5 *Omnes civitates munitæ: mœnia excelsa, portæ, & vectes, præter civitates (c) Pherezæas multas* 6 *valdè; (d) Exterminavimus, ut feceramus Seon regem Esebon; et exterminavim⁹ omnē civitatem; deinde & uxores, & parvulos,* 7 *Et omnia pecora: & spolia civitatum prædati sumus nobisipsis.* 8 *Et cepim⁹ in tēpore illo terrā de manibus duorum regum Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem à torrente Arnon: & usque Aermon.* 9 *Phœnices cognominant ipsum Aermon, Sanior: & Amorrhæ⁹ cognominavit illud, Sanir.* 10 *Omnes civitates Misor, & omnis Galaad: & omnis Basan usq; Elcha, & Edraim, civitates regni Og in Basan.* 11 *Quia tantùm Og rex Basan (e) reliquus fact⁹ est à Raphain. Ecce lectus ejus, lect⁹ ferre⁹: ecce hic (f) est in arco filiorum Amman: novem cubitorum longitudo ejus: & quatuor cubitorum latitudo ejus, in cubito viri.* 12 *Et terram illam hæreditavimus in tempore illo, ab Aroer, quæ est juxta labium torrentis Arnon, & dimidium montis Galaad: et civitates ejus dedi Ruben, & Gad.* 13 *Et reliquum Galaad, & omnem Basan regnum Og dedi dimidiæ tribui Manasse, & omnem (g) regionem Argob, omnem Basan illam: terra Raphaim reputabitur.* 14 *Et Jair filius Manasse cepit omnem regionem Argob usque ad fines Gargasi, & Machathi: cognominavit eas in nomine suo, ipsam Basan, (h) Thauoth Jair usque in diem hanc.* 15 *Et Machir dedi Galaad.* 16 *Et Ruben, & Gad dedi sub Galaad usque ad torrentem Arnon, medium torrentis terminum, & usque Jaboc: torrens terminus filiis Amman.* 17 *Et Araba, & Jordanis terminus (i) Machanareth, & usque ad mare Araba, mare salsum sub (k) Asedoth Phasga Orientis.*

MS.A (ε) ἐξωλεθρεύσαμεν αὐτοὺς ὥσπερ (ζ) ἐξωλεθρεύσαμεν (η) γυναῖκας αὐτῶν, καὶ (θ) Ἀρνῶν ἕως (ι) ἐπονόμασεν αὐτὸ Σανείρ. (κ) Μισώρ, (λ) Ἐδραείμ, (μ) Ῥαφαείν. (ν) Μαννασσῆ, (ξ) τὴν περίχωρον (ο) τὴν Βασὰν (π) Ῥαφαεὶν (ρ) Ἰαεὶρ (σ) Μαννασσῆ (τ) Γαργασεὶ καὶ ὁ Ἰαεὶρ ἐπωνόμασεν αὐτὸ ἐπὶ τῷ (υ) Αὐὼθ Ἰαείρ (φ) Μαχεὶρ (χ) ἀπὸ τῆς (ψ) ὅριον ἀπὸ Μαχενερὲθ,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 * Omnésq; civitates illas quarum muniti erant muri, altæq; portæ atq; repaguli, præter oppida planitierum admodum multa. 6 Et vastavimus ea; quemadmodum feceram⁹ Sihoni regi Hesbon, cujus civitates omnes funditùs evertimus; & mulieres, atq; pubem. 7 Omnia verò jumenta & spolia civitatum prædati sumus nobis. 8 Et cepimus eo tempore terram de manu duorum illorū regum Amoræorum qui erant trans Jordanem, à torrente Arnon usq; ad montē Hermon. 9 Sidonii *montē* Hermon vocant, Serjon; Amoræi autem vocant eum, Sonir. 10 Omnes *videlicet*, civitates planitiei, totamq; Gelaad, & Mathnin universam, usq; ad Selcha & Ardei, cunctas *nimirū*, civitates regni Og qui erat in Mathnin. 11 Solus enim Og rex Mathnin remanserat è cæteris gigantibus. Hujus lectus, lectus est ferreus, & ecce est in Rabath filiorum Ammon, novem cubitorum ejus longitudo, & quatuor cubitorū latitudo, in cubito gigantum. 12 Et terram quidem istam possedimus eo tempore, ab Aduir quæ est secus ripam torrentis Arnon. Et dimidium montem Gelaad cum civitatib⁹ ejus dedi ipsis Rubil & Gad; 13 Reliquum verò Gelaad, totamque Mathnin domicilium regium ipsius Og, dedi dimidiæ tribui Manasse, cum toto tractu Argob: universa verò Mathnin, ipsamet vocatur, Terra gigantum. 14 Jair quoque filius Manasse vendicavit sibi totum tractum Argob, usque ad limitem Gessur & Maachath, & appellavit ea ex nomine suo, Mathnin & oppidula Jair usque ad hodiernum diem. 15 Ipsi verò Machir dedi Gelaad. 16 Et *familiis* Rubil & Gad dedi à Gelaad usque ad torrentem Arnon, & internam partem torrentis ejusque terminum, usque ad torrentem Jaboc limitem filiorum Ammon; 17 Necnon Arabam, & Jordanem, atque limitanea à Cenarath usq; ad mare Arabæ, mare *scilicet*, salsū & est sub Asdud & Phasga, quæ sunt in colle ad Orientē.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

TARGUM ONKELOS.

5 כל־אלין קרוין כריכן מקפן שורין
להון דשין ועברין בר מקרוי פצחיא
6 דסגיאן לחדא׃ וגמרנא יתהון כמא
דעבדנא לסיחון מלכא דחשבון
גמרנא ית כל קרויא גבריא נשיא
7 וטפלא׃ וכל־בעירא ועדי קרויא
8 בזנא לנא׃ ונסבנא בעדנא ההיא
ית ארעא מיד תרין מלכי אמוראה
די בעברא דירדנא מנחלא דארנון
9 עד טורא דחרמון׃ צידונאי קרן
לחרמון שריון ואמוראי קרן ליה
10 טור תלגא׃ כל קרוי מישרא וכל־
גלעד וכל מתנן עד סלכה ואדרעי
11 קרוי מלכותיה דעוג במתנן׃ ארי
לחוד עוג מלכא דמתנן אשתאר
משאר גבריא הא ערסיה ערסא
דפרזלא הלא היא ברבת בני עמון
תשע אמין אורכה וארבע אמין
12 פותיה באמת מלך׃ וית ארעא הדא
ירתנא בעדנא ההיא מערער די־
על־נחלא דארנון ופלגות
טורא דגלעד וקרווהי יהבית
13 לשבט ראובן ולשבט גד׃ ושאר
גלעד וכל־מתנן מלכותא דעוג
יהבית לפלגות שבטא דמנשה כל־
בית פלך טרכונא וכל־מתנן ההוא
14 יתקרי ארע גבריא׃ יאיר בר־מנשה
נסיב ית כל בית פלך טרכונא עד
תחום גשוראה ואפקירוס וקרא
יתהן על־שמיה ית־מתנן כפרני
15 יאיר עד יומא הדין׃ ולמכיר יהבית
16 ית־גלעד׃ ולשבט ראובן ולשבט
גד יהבית מן־גלעד ועד־נחלא
דארנון גו נחלא ותחומא ועד
יובקא דנחלא תחומא דבני עמון׃
17 ומישרא וירדנא ותחומיה מגינוסר
ועד ימא דמישרא ימא דמלחא
תחות משפך מרמתא מדנחא׃

5 Omnes istæ urbes munitæ & muratæ, quæ habebant seras et vectes: præter villas absq; mu- 6 ris multas nimis. Et destruximus eas, sicut fecimus Seon regi Esebon: disperdentes omnium civitatum viros, & muli- 7 eres et parvulos. Et omnia jumenta et spolia urbiū diripu- 8 imus nobis. Et tulimus in tempore illo terram de manu duorum regum Amorræorum, qui erant trans Jordanem: à torrente Arnon usq; ad mon- 9 tem Hermon. Sidonii vocabant Hermon, Sarion: et Amorræi appellabant eum, mon- 10 tem nivis. Omnes urbes quæ sunt in planitie, et omnē Galaad et omnem Basan, usq; ad Selca et Edraï, urbes regni 11 Og in Basan. Quoniam solus Og rex Basan remansit de reliquiis Gigantum: ecce lectus ejus lectus est ferreus, qui utique est in Rabbath filiorum Ammon, novem cubitos habens longitudinis et quatuor cubitos latitudinis in cubito 12 ejusdem regis. Et terram hanc possedimus in tempore illo: ab Aroer quæ est juxta torrentem Arnon, usque ad mediam partem montis Galaad, & civitates illius, dedi tribui Reuben 13 et tribui Gad. Reliquam autem partem Galaad et omnem Basan regni Og dedi dimidiæ tribui Manasse: *omnis regio* provinciæ Argob, et omnis illa provincia Basan vocabatur 14 terra Gigantum. Jair filius Manasse tulit omnem provinciam regionis Argob, usque ad terminum Gesuri & Machati: & vocavit ex nomine suo Basan oppida Jair, usque in diem 15 hanc. Machir quoque dedi Ga- 16 laad. Et tribui Reuben & tribui Gad dedi à Galaad usque ad torrentem Arnon, medium torrentis & terminum ej⁹, usque ad torrentem Jaboc, qui est terminus filiorum Ammon. 17 Et planitiem & Jordanem & terminum ejus; à Genesar, usque ad mare planitiei quod est mare salis, sub declivio collis ad orientem.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET SAM. VER. Translatio Latina.

5 *Omnes istæ urbes munitæ erant muro alto, portis, & vectibus, præter urbes (f) non muratas multas valdè.* 6 *Anathemate autem delevimus eas, sicut feceramus Sihoni regi Hesebon, delendo omnes urbes, (g) viros, mulieres, & parvulos.* 7 *Sed omnia animantia, & spolia urbium deprædati sumus nobis.* 8 *Cepimus etiam illo tempore terrā de manu duorum regum Amorrhæorum qui erant trans Jordanem, à torrente Arnon usque ad montem Hermon.* 9 *Sidonii vocant Hermon, (h) Serin; Amorrhæi verò vocant illum, (i) Senir.* 10 *Omnes urbes planitiei, & omnis Galaad, omnisque (k) Basan usq; Salca, & Adrai, urbes erant regni Og in (l) Basan.* 11 *Solus quippe Og rex (m) Basan superarat de reliquiis (n) Raphaim. Ecce lectus ejus, lectus erat ferreus: nonne hic est in Rabbat filiorum Ammon? Novem cubitorum est longitudo ejus, et quatuor cubitorum latitudo ejus, juxta cubitum viri.* 12 *Terram autem istam possedimus in illo tempore, ab Aroër quæ est ad ripam torrentis Arnon, & mediam partem montis Galaad: urbésque ejus dedi Rubenitis & Gaditis.* 13 *Reliquum verò Galaad, & universam (o) Basan regni Og dedi dimidiæ tribui Manassis. Omnis regio (p) Argob cum omni Basan ea est quæ vocatur, Terra (q) gigantum.* 14 *Jair autem fili⁹ Manassis accepit universam regionem (r) Argob usque ad terminum Gessuri et Machati, vocavitq; eas de nomine suo, (s) Basan-Havoth-Jair usque in hunc diem.* 15 *Machir quoque dedi Galaad.* 16 *Rubenitis verò, et Gaditis tradidi à Galaad usque ad torrentem Arnon, medium torrentis, & terminum usque Jaboc torrentem, terminum filiorum Ammon.* 17 *Planiciem etiam, et Jordanem, et terminum à (t) Cinereth usque ad mare planiciei, mare salsum sub (v) declivi collis ad Orientem.*

VER. SAM. (f) mercaturæ multas valdè. (g) completè, (h) Rabban; (i) Subjugatum. (k) Batanææ (l) Batanæa. (m) Batanææ (n) gigantū. (o) Batanæam (p) Rigobhaah (q) medicorum. (r) Rigobhaah (s) Batanæam (t) Genesar (v) agris speculæ

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 * كل هذه قرى حصينة بسور شامخ * ومصاريع * وبجور * سوى قرى الربض * فانها كثيرة جدا
6 * واهلكناهم * كما صنعنا بسيحون ملك حسبان * كذلك اهلكنا من كل قرية الارهاط والنساء
7 والاطفال * وكل بهيمة * وسلب القرى غنمناها * فحصل لنا في ذلك الوقت بلد ملكي الاموريين *
8 التي في جانب الاردن * من وادي ارنون الى جبل حرمون * الذي يسموه الصيداويون سريون
9 والاموريون يسمونه سنير * وجميع قرى السهل * وجرش * والبثنية الى سلخة * وادرعات * هي
10 ايضا من قرى عوج في البثنية * لانه بقي من باقية الجبابرة * وهوذا له سرير من حديد في الرابية
11 التي لبني عمان * طوله تسعة اذرع * وعرضه اربعة اذرع بذراع الملك * وهذا البلد حزناه في ذلك
12 الوقت * فمن عروعير التي على وادي ارنون * ونصف جبل جرش بقراه * دفعت ذلك الى الراوبيين
13 والجاديين * وباقي جرش * وجميع البثنية * مملكة عوج * دفعته الى نصف سبط منسا * وكل الخط
14 الموجب والبثنية يسميان بلد الشجعان * وياير بن منسا اخذ جميع الخط الموجب الى تخم الجسوريين
15 والمعكاتيين * فسماها باسمه سواد ياير * الى يومنا هذا * ودفعت الى ماخير جرشا * ودفعت الى
16 الروبيين والجاديين من جرش الى وادي ارنون * ووسط الوادي * وحده * والى الوادي
17 يبوق تخم بني عمان * والغور * والاردن * وحده * من جنسر الى بحر الغور * والاردن والبحيرة
الميتة ومصب القلعة شرقيا

5 *Omnes istæ erant urbes munitæ muro sublimi & valvis & vectibus, præter oppida non septa quæ quidem plurima erant.* 6 *Et perdidimus eos; quemadmodum fecimus Sihoni regi Hasban, eodem modo perdidimus ab omnibus urbibus pubes & mulieres & infantes;* 7 *Omnia verò jumenta & spolia urbium deprædati sumus.* 8 *Itaq; acquisivimus in tempore illo regiones duorum regum Amoræorum sitas ad latus Iordanis à torrente Arnon usq; ad montem Hermon:* 9 *Quē Sidonii vocant, Serjon; & Amoræi vocant eum, Senir.* 10 *Præterea omnes urbes planitiei, & Gjares, et Bathniam usq; ad Selcha, & Adreath, quæ etiam erant ex urbibus Og in Bathnia.* 11 *Ipse enim manserat ex cæteris gigantibus: & ecce habet lectū ferreū in Rabia quæ pertinet ad filios Amman: ejus longitudo est novem cubitorum, et ejus latitudo quatuor cubitorum in cubito regis.* 12 *Et hanc regionem possedimus in illo tempore. Et quidem ab Aruir quæ est secus torrentē Arnon, & dimidium montem Gjares cum civitatibus ejus, dedi Raubinitis et Gaditis.* 13 *Reliquam verò Gjares, totamq; Bathniam regnum Og, dedi dimidiæ tribui Manasse. Tota autem linea Mugeb & Bathnia vocantur, Regio magnanimorū.* 14 *Et Iair filius Manasse accepit totam lineam Mugeb usq; ad limites Gessuritarū & Maachatitarum, & vocavit ea nomine suo, Suburbia Iair usque ad hunc diem nostrum.* 15 *Et Machir dedi Gjares.* 16 *Et dedi Raubinitis et Gaditis à Gjares usq; ad torrentem Arnon, et mediū torrentem, ejusque confinia, et usque ad torrentem Iaboc terminos filiorum Ammon,* 17 *Et planitiem, et Iordanem, ejusque terminum, à Genesar usque ad mare planitiei, et Lacum mortuum, et Iordanem, et fauces rupis Orientem versus.*

ספר אלה הדברים : ג

vester Deus Dominus : dicendo ,ipſo tempore in vobis præcepi Et
18 ואצו אתכם בעת ההוא לאמר יהוה אלהיכם
faciet ad tranſibitis expediti:eā hæreditandū ad,iſtam terram vobis dedit
נתן לכם את־הארץ הזאת לרשתה חלוצים תעברו לפני
Tantummodo .roboris filii omnes ,Iſrael filiorum veſtrorum fratrum
19 אחיכם בני־ישראל כל־בני־חיל : רק
multa acquiſitio quòd novi)veſtra acquiſitio &,veſtri parvuli &,veſtræ uxores
נשיכם וטפכם ומקנכם ידעתי כי־מקנה רב
Donec .vobis dedi quas veſtris urbibus in manebunt (vobis
20 לכם ישבו בעריכם אשר נתתי לכם : עד אשר
ipſi etiam poſſideāt &,vobis ſicut veſtris fratrib⁹ Dominus requiē dederit
יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם־הם
.Jarden tranſitu in eis dans veſter Deus Dominus quam terram
את־הארץ אשר יהוה אלהיכם נתן להם בעבר הירדן
Jehoſuah Et .vobis dedi quam ,ſuā hæreditatē ad vir revertemini Et
21 ושבתם איש לירשתו אשר נתתי לכם : ואת־יהושוע
quæ omnia videntes tui Oculi :dicendo ,ipſo tempore in præcepi
צויתי בעת ההוא לאמר עיניך הראת את כל־אשר
faciet ſic ,iſtis regibus duobus veſter Deus Dominus fecit
עשה יהוה אלהיכם לשני המלכים האלה כן־יעשה
.illuc tranſiens tu quò regnis omnibus Dominus
יהוה לכל־הממלכות אשר אתה עבר שמה :
.vobis pugnans ipſe,veſter Deus Dominus quia ; eos timeatis Ne
22 לא תיראום כי יהוה אלהיכם הוא הנלחם לכם :
Domine : dicendo ,ipſo tempore in Dominum ad gratiam exoravi Et
23 ואתחנן אל־יהוה בעת ההוא לאמר : אדני
24 ,tuā magnitudinē tuum ſervum facere videre cœpiſti tu Deus
יהוה אתה החלות להראות את־עבדך את־גדלך
qui ,terra in & ,cœlis in Deus quis nam : validam tuā manum &
ואת־ידך החזקה אשר מי־אל בשמים ובארץ אשר־
Tranſeam ? tuas fortitudines ſecundum & ,tua facta ſecundum faciat
25 יעשה כמעשיך וכגבורתך : אעברה־
montem,Jarden tranſitu in quæ , bonam terram videam &,quæſo
נא ואראה את־הארץ הטובה אשר בעבר הירדן ההר
me in DOMINUS ſe extra tranſiit Et .Lebanon & , iſtum bonum
26 הטוב הזה והלבנן : ויתעבר יהוה בי
,tibi Multum,me ad Dominus dixit & :me ad exaudivit nō & ,vos propter
למענכם ולא שמע אלי ויאמר יהוה אלי רב־לך
,collis caput Aſcende .iſto verbo in ampli⁹ me ad loqui addas ne
27 אל־תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה : עלה ראש הפסגה
vide & ; orientem &,Auſtrum & ,Aquilonē & mare ad tuos oculos leva &
ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה ומזרחה וראה
præcipe Et .iſtum Jarden tranſibis non quia,tuis oculis in
28 בעיניך כי־לא תעבר את־הירדן הזה : וצו את־
ſeipſi facies ad tranſibit ipſe quoniā .eū robora &,eū cōforta & ,Jehoſuah
יהושע וחזקהו ואמצהו כי־הוא יעבר לפני העם
.videbis quam , terram eos faciet hæreditare ipſe & ,iſtius
הזה והוא ינחיל אותם את־הארץ אשר תראה :
.Pehor Beth contra ,valle in manſimus Et
29 ונשב בגיא מול בית פעור :

Verſio VULG. LAT.

18 Præcepíq; vobis in tempore illo, dicens ; Dominus Deus veſter dat vobis terram hanc in hæreditaté,expediti præcedite fratres veſtros filios Iſrael
19 omnes viri robuſti : Abſque uxoribus, & parvulis, atque jumentis. Novi enim quòd plura habeatis pecora, & in urbibus remanere debebunt,
20 quas tradidi vobis, Donec requiem tribuat Dn̄s fratribus veſtris,ſicut vobis tribuit : & poſſideant ipſi etiam terram, quam daturus eſt eis trans Jordanem : tunc revertetur unuſquiſq; in poſſeſſioné ſuā,
21 quā dedi vobis. Joſue quoque in tempore illo præcepi, dicens ; Oculi tui viderunt quæ fecit Dn̄s Deus veſter duobus his regibus: ſic faciet omnibus regnis,ad quæ tranſiturus es.
22 Ne timeas eos : Dn̄s enim Deus veſter pugnabit pro vo-
23 bis. Precatúſque ſum Dominū in tempore illo, dicens;
24 Domine Deus , tu cœpiſti oſtendere ſervo tuo magnitudinem tuam, manúmque fortiſſimam: neq; enim eſt ali⁹ De⁹, vel in cœlo, vel in terra, qui poſſit facere opera tua, & comparari fortitudini tuæ.
25 Tranſibo igitur, & videbo terram hanc optimam trans Jordanem, & montem iſtum
26 egregium, & Libanum. Iratúſque eſt Dominus mihi propter vos,nec exaudivit me, ſed dixit mihi ; Sufficit tibi : nequaquam ultrà loquaris de
27 hac re ad me. Aſcende cacumen Phaſgæ, & oculos tuos circumfer ad Occidentem, & ad Aquilonem, Auſtrúmque & Orientem , & aſpice. Nec enim tranſibis Jordanē iſtum.
28 Præcipe Joſue, & corrobora eum atque conforta : quia ipſe præcedet populum iſtum, & dividet eis terram quam vi-
29 ſurus es. Manſimúſque in valle contra fanum Phogor.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

18 Καὶ ἐνετειλάμην ὑμῖν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν (ω) ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν ταύτην ἐν κλήρῳ· ἐνοπλισάμενοι, προπορεύεσθε πρὸ προσώπου τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πᾶς δυνατός.
19 Πλὴν αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ τέκνα ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν, οἶδα ὅτι πολλὰ (α) κτήνη ὑμῖν, κατοικείτωσαν ἐν ταῖς πόλεσιν ὑμῶν,
20 ἃς ἔδωκα ὑμῖν, Ἕως ἂν καταπαύσῃ κύριος ὁ (β) θεὸς ὑμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ὑμῶν, ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ (γ) κατακληρονομήσωσι καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. καὶ ἐπαναστραφήσεσθε ἕκαστος εἰς τὴν κληρονομίαν
21 αὐτοῦ, ἣν ἔδωκα ὑμῖν. Καὶ τῷ (δ) Ἰησοῖ ἐνετειλάμην ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, λέγων, Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι πάντα, ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τούτοις. οὕτως ποιήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πάσας τὰς βασιλείας ἐφ' ἃς σὺ δια-
22 βαίνεις ἐκεῖ. Οὐ φοβηθήσεσθε ἀπ' αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν αὐτὸς πολεμήσει περὶ
23 ὑμῶν. Καὶ ἐδεήθην κυρίου ἐν τῷ καιρῷ ἐ-
24 κείνῳ, λέγων, (ε) Κύριε θεὲ, σὺ ἤρξω δεῖξαι τῷ σῷ θεράποντι τὴν ἰσχύν σου, καὶ τὴν δύναμίν σου, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν. τίς (ζ) γάρ ἐστι θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, ὅστις ποιήσει καθὰ ἐποί-
25 ησας σὺ, καὶ κατὰ τὴν ἰσχύν σου ; Διαβὰς οὖν ὄψομαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην τὴν οὖσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τὸ ὄρος τοῦτο τὸ ἀγαθὸν
26 καὶ τὸν Ἀντιλίβανον. Καὶ ὑπερεῖδε κύριος ἐμὲ ἕνεκεν ὑμῶν, καὶ οὐκ εἰσήκουσέ μου. καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ἱκανούσθω σοι, μὴ προσθῇς
27 ἔτι λαλῆσαι τὸν λόγον τοῦτον. Ἀνάβηθι (η) ἐπὶ τὴν κορυφὴν τοῦ λελαξευμένου, καὶ (θ) ἀναβλέψας τοῖς (ι) ὀφθαλμοῖς σου κατὰ θάλασσαν καὶ Βορρᾶν (κ) καὶ Λίβα καὶ ἀνατολὰς, καὶ ἴδε τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, ὅτι οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορ-
28 δάνην τοῦτον. Καὶ ἔντειλαι Ἰησοῖ καὶ (λ) κατίσχυσον αὐτὸν καὶ παρακάλεσον αὐτὸν, ὅτι οὗτος διαβήσεται πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου, (μ) καὶ οὗτος κατακληρονομήσει (ν) αὐτοῖς πᾶσαν
29 τὴν γῆν ἣν ἑώρακας. Καὶ ἐνεκαθήμεθα ἐν νάπῃ σύνεγγυς οἴκου Φογώρ.

Et mandavi vobis in tempore illo, dicens ; Dominus Deus veſter dedit vobis terram hanc in ſorte: Armati præcedite ante faciem fratrum veſtrorum filiorū Iſrael, omnis potens. 18
Tantùm uxores veſtræ, & filii veſtri, et pecora veſtra (novi, quia multa pecora vobis) habitent in civitatibus veſtris, quas dedi vobis; 19
Quoadusq; quieſcere faciat Dominus Deus veſter fratres veſtros, ſicut & vos; & hæreditaverint et hi terram, quam Dominus Deus noſter dat eis in ulteriore Iordanis. Et revertimini unuſquiſque in hæreditatem ſuam, quam dedi vobis. 20
Et Ieſu mandavi in tempore illo, dicens, Oculi veſtri viderunt omnia, quæcunque fecit Dominus Deus noſter duobus regibus iſtis. Sic faciet Dominus Deus noſter omnia regna, in quæ tu tranſis illuc. 21
Nè timueritis ab eis, quoniam Dominus Deus noſter ipſe pugnabit pro vobis. 22
Et oravi Dominum in tempore illo, dicens; 23
Domine Deus, tu cœpiſti oſtendere ſervo tuo fortitudinem tuam, et virtutem tuam, & manum validam, & brachium excelſum. Quis enim eſt Deus in cœlo, vel ſuper terram, qui faciet ſecundùm quæ feciſti (l) tu, & ſecundùm fortitudinem tuam ? 24
Tranſiens igitur videbo terram bonam hanc, quæ eſt trans Iordanem, montem iſtum bonum, & Antilibanum. 25
Et deſpexit Dominus me propter vos, & non exaudivit me. Et dixit Dominus ad me, Sufficiat tibi: non adjicias ultrà loqui ſermonem iſtum. 26
Aſcende in cacumen exciſi : & reſpiciens oculis tuis ad Mare, & Aquilonem, & Africum, & Orientem, & vide oculis tuis, quoniam non tranſibis Iordanem hunc. 27
Et præcipe Ieſu, & conforta eum, & cohortare eum : quoniam hic tranſibit ante faciem populi hujus, & hic in hæreditatem ſortietur eis omnem terram quam vidiſti. 28
Et ſedimus in valle prope domum Phogor. 29

MS.A. (ω) δέδωκεν (α) τὰ κτήνη (β) θεὸς τοὺς (γ) κατακληρονομήσωσιν (δ) Ἰησοῦ (ε) Κύριε κύριε, σὺ ἤρξαι δεῖξαι (ζ) γὰρ θεὸς ἐν οὐρανῷ (η) ἐπὶ κορυφὴν (θ) ἀνάβλεψον (ι) ὀφθαλμοῖς κατὰ (κ) καὶ Νότον καὶ ἀνατολὰς, (λ) ἐνίσχυσον [illegible] αὐτὸς (ν) αὐτοῖς τὴν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 ܘܦܩܕܬܟܘܢ ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܘܐܡܪܬ ܠܟܘܢ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܐܪܥܐ ܗܕܐ *
ܠܡܐܪܬܗ̇. ܟܕ ܡܙܪܙܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܒܪܘ ܩܕܡ ܐܚܝܟܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܟܠܟܘܢ ܒܢܝ
19 ܚܝܠܐ. *ܢܫܝܟܘܢ ܘܛܠܝܟܘܢ ܘܒܥܝܪܟܘܢ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܓܝܪ ܕܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ
20 ܐܝܬ ܠܟܘܢ. ܢܬܒܘܢ ܒܩܘܪܝܟܘܢ ܕܝܗܒܬ ܠܟܘܢ. * ܥܕܡܐ ܕܢܢܝܚ ܡܪܝܐ ܠܐܚܝܟܘܢ
ܐܟܘܬܟܘܢ. ܘܢܐܪܬܘܢ ܐܦ ܗܢܘܢ ܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ.
21 ܘܬܗܦܟܘܢ ܐܢܫ ܠܝܪܬܘܬܗ ܕܝܗܒܬ ܠܟܘܢ. *ܘܠܝܫܘܥ ܦܩܕܬܗ ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܘܐܡܪܬ.
ܥܝܢܝܟ ܚܙܝ ܟܠ ܕܥܒܕ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܠܬܪܝܢ ܡܠܟܝܢ ܗܠܝܢ. ܗܟܢܐ ܢܥܒܕ ܡܪܝܐ
22 ܠܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܕܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܝܢ. *ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܡܢܗܘܢ. ܡܛܠ
23 ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܗܘ ܡܬܟܬܫ ܚܠܦܝܟܘܢ. *ܘܐܬܟܫܦܬ ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ.
24 ܘܐܡܪܬ. * ܡܪܝܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܐܢܬ ܫܪܝܬ ܠܡܚܘܝܘ ܠܥܒܕܟ ܪܒܘܬܟ. ܘܐܝܕܟ
ܥܫܝܢܬܐ ܘܕܪܥܟ ܪܡܐ. ܐܝܢܘ ܓܝܪ ܐܠܗܐ ܕܒܫܡܝܐ ܐܘ ܒܐܪܥܐ ܕܢܥܒܕ ܐܝܟ
25 ܥܒܕܝܟ ܘܐܝܟ ܓܢܒܪܘܬܟ. *ܐܥܒܪ ܗܫܐ ܘܐܚܙܐ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܕܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܛܘܪܐ
26 ܗܢܐ ܛܒܐ ܘܠܒܢܢ. *ܘܪܓܙ ܥܠܝ ܡܪܝܐ ܡܛܠܬܟܘܢ. ܘܠܐ ܫܡܥܢܝ. ܘܐܡܪ ܠܝ
27 ܡܪܝܐ. ܣܦܩ ܠܟ. ܠܐ ܬܘܣܦ ܬܡܠܠ ܥܡܝ ܬܘܒ ܒܡܠܬܐ ܗܕܐ. *ܣܩ
ܠܪܝܫ ܪܡܬܐ. ܘܐܪܝܡ ܥܝܢܝܟ ܠܡܥܪܒܐ. ܘܠܓܪܒܝܐ. ܘܠܬܝܡܢܐ. ܘܠܡܕܢܚܐ.
28 ܘܚܙܝ ܒܥܝܢܝܟ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܬܥܒܪ ܝܘܪܕܢܢ ܗܢܐ. *ܘܦܩܘܕ ܠܝܫܘܥ ܘܐܚܝܠܝܗܝ
29 ܘܐܠܨܝܗܝ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܢܥܒܪ ܩܕܡ ܥܡܐ ܗܢܐ. ܘܗܘ ܢܘܪܬ ܐܢܘܢ ܐܪܥܐ ܕܚܙܝܬ. *ܘܝܬܒܢ
ܒܚܝܠܬܐ. ܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܦܥܘܪ.

Eodemque tempore monui vos, & dixi vobis, Dn̄s Deus veſter concedit vobis terram iſtam, ut poſſideatis eam, armati tranſite ante fratres veſtros filios Iſrael, vos omnes potentes in bello. 18
Uxores tantùm veſtras, & pubem veſtram, ac pecora veſtra relinquite; novi enim armenta plurima vobis eſſe : maneant in civitatibus veſtris quas dedi vobis, 19
Donec pacificos reddat Dominus fratres veſtros ſicut vos, & poſſideant ipſi quoque terram quam dat eis Dn̄s Deus veſter trans Jordanem : ac tunc revertemini quiſque ad hæreditatem ſuam quam dedi vobis. 20
Jeſum etiam hortatus ſum eo tempore, ac dixi, Oculi tui viderunt omnia quæ fecit Dn̄s Deus veſter hiſce duobus regibus, idem faciet Dn̄s omnibus hiſce regnis ad quæ tranſituri eſtis. 21
Ne timeatis eos, quoniam Dn̄s Deus veſter ipſe dimicabit pro vobis. 22
Et deprecatus ſū eo tempore Dn̄m, ac dixi; 23
Quæſo Dn̄e Deus, tu cœpiſti oſtendere ſervo tuo magnitudinem tuam, & manum tuam validam, & brachiū tuū excelſum : quis enim Deus eſt in cœlo aut in terra qui faciat ſecundùm opera tua & ſecundùm potentias tuas? 24
Tranſeam igitur, & videam terram bonam quæ eſt ultra Jordanem, montē hunc optimum, Libanum. 25
At irat⁹ eſt mihi Dn̄s propter vos, & non exaudivit me ; ſed dixit mihi Dn̄s, Sufficiat tibi, ne quid ampliùs coram me loquaris hac de re. 26
Aſcende ad verticem collis, & erige oculos tuos ad Orientem, & ad Occidentem, ad Aquilonem, & ad Auſtrum, & vide illam oculis tuis : non enim trajicies Jordanem iſtum. 27
Et hortare Jeſum, & robora eum atque conforta, quoniam ipſe tranſibit coram populo iſto, & ipſe hæredes conſtituet eos terræ quam videbis. 28
Et manſimus in valle è regione Beth-Peor. 29

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS.

18 ופקידית יתכון בעדנא ההיא
למימר יי אלהכון יהיב לכון ית
ארעא הדא למירתה מזרזין
תעברון קדם אחיכון בני ישראל
19 כל מזרזי חילא : לחוד נשיכון
וטפלכון ובעירכון ידענא ארי בעיר
סגי לכון יתבון בקרויכון די יהבית
20 לכון : עד די יניח יי לאחיכון כותכון
וירתון אף אנון ית ארעא דיי
אלהכון יהיב להון בעברא דירדנא
ותתובון גבר לירותתיה די יהבית
21 לכון : וית יהושע פקדית בעדנא
ההיא למימר עינך חזאן ית כל די
עבד יי אלהכון לתרין מלכיא
האלין כן יעביד יי לכל מלכותא
22 די את עבר לתמן : לא תדחלון
מנהון ארי יי אלהכון מימריה יגיח
23 לכון : וצליתי קדם יי בעדנא ההיא
24 למימר : יי אלהים את שריתא
לאחזאה ית עבדך ית רבותך וית
ידך תקיפתא די את הוא אלהא
דשכנתך בשמיא מלעילא ושליט
בארעא ולית דיעביד כעובדך
25 וכגברותך : אעבר כען ואחזי ית
ארעא טבתא די בעברא דירדנא
טורא טבא הדין ובית מקדשא :
26 והוה רגז מן קדם יי עלי בדילכון
ולא קביל מני ואמר יי לי סגי לך לא
תוסיף למללא קדמי עוד בפתגמא
27 הדין : סק לריש רמתא וזקוף עינך
למערבא ולצפונא ולדרומא
ולמדנחא וחזי בעינך ארי לא
28 תעבר ית ירדנא הדין : ופקיד ית
יהושע ותקפהי ואלמהי ארי
הוא יעבר קדם עמא הדין והוא
יחסין יתהון ית ארעא די תחזי :
29 ויתיבנא בחילתא לקביל בית פעור :

18 Et præcepi vobis in tempore illo dicens: Dn̄s De⁹ veſter dedit vobis terrā hanc in hæreditatē; accincti tranſibitis corā fratribus veſtris filiis Iſrael
19 omnes fortes exercitus. Tantummodo uxores veſtræ & familiæ veſtræ & jumenta veſtra, novi enim quòd jumenta multa ſint vobis, habitent in urbib⁹ veſtris quas dedi vobis.
20 Donec requiē tribuat Dn̄s fratribus veſtris ſicut vobis; & poſſideant etiā ipſi terrā, quā Dn̄s Deus veſter datur⁹ eſt eis ultra Jordanem : & revertemini unuſquiſq; ad hæreditatē
21 ſuā quā dedi vobis. Et Joſue præcepi in tempore illo, dicens : Oculi tui vident omnia quæ fecit Dominus Deus veſter duob⁹ his regib⁹; ſic faciet Dominus omnibus regnis, ad quæ
22 tu tranſis. Ne timeas eos: quoniā verbū Domini Dei veſtri
23 pugnabit pro vobis. Et oravi corā Domino, in tempore illo,
24 dicens. Dn̄e Deus, tu cœpiſti oſtendere ſervo tuo magnitudinē tuā, & manū tuā fortiſſimā; quoniam tu es Deus, & majeſtas tua eſt in cœlis deſuper, & dominaris in terrā; & non eſt qui faciat juxta opera tua, & juxta potentiam
25 tuā. Tranſeā obſecro, & videā terrā bonā, quæ eſt ultra Jordanē; & montē iſtū bonū,
26 & domū ſanctuarii. Et fuit ira à facie Dn̄i contra me, propter vos; & non exaudivit me : et dixit Dn̄s ad me, Sufficit tibi; ne addas ultra loqui corā me
27 de hâc re. Aſcende ad verticē collis, & leva oculos tuos ad Occidentē & ad Aquilonē, & ad Auſtrū & ad Orientem, et vide oculis tuis : quoniā non tranſibis Jordanem iſtum.
28 Præcipe autem Joſue, et conforta eum et corrobora eum : quoniam ipſe tranſibit coram populo iſto, et ipſe poſſidere eos faciet ter-
29 ram quam videbis. Et habitavimus in valle contra Beth-Phogor.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

Præcepi etiam vobis in illo tempore, dicens, Dominus Deus veſter dedit vobis terram iſtam ut poſſideatis eam : 18
Armati tranſibitis ante fratres veſtros filios Iſrael, quotquot robuſti eſtis. 19
Tantummodò parvuli veſtri , & mulieres veſtræ, et pecudes veſtræ (novi pecudes multas eſſe vobis) remanebunt in urbibus veſtris quas dedi vobis. 20
Donec requiem præſtiterit Dominus fratrib⁹ veſtris ſicut vobis, et poſſideant etiam ipſi terram quam Dominus Deus veſter dedit eis trans Jordanem; et redibitis unuſquiſq; in hæreditatem ſuam quā dedi vobis. 21
Joſue quoq; præcepi in illo tempore, dicens, Oculi tui viderunt quæ fecit Dominus duobus regibus iſtis; ſic faciet Dominus omnibus regnis per quæ tu tranſis. 22
Non timebis eos, quoniam Domin⁹ De⁹ veſter ipſe pugnat pro vobis. 23
Rogavi etiam Dominum in illo tempore, dicens; 24
Deſpota Domine, tu cœpiſti oſtendere ſervo tuo magnitudinem tuam, & manum tuam fortem: Quis enim Deus in cœlis, & in terra qui fecerit ſecundùm opera tua, & ſecundùm virtutes tuas ? 25
Tranſeam quaſo, & videam terram illam bonam quæ eſt trans Jordane, montem illum bonum, atq; Libanum. 26
Excanduerat autem Dominus mihi propter vos, ideo non audivit me; ſed dixit Dominus mihi, Sufficiat tibi, ne addas loqui mihi ampliùs de hâc re. 27
Aſcende ad verticē(x) collis, & attolle oculos tuos, ad Occidentem, ad Aquilonem, ad Meridiem, & Orientem, & contemplare oculis tuis; non enim tranſibis Jordanem iſtum. 28
Præcipe etiam Joſuæ, & conforta eum, & corrobora eum; nam ipſe tranſibit ante populum iſtum : ipſe quoque dividet iis in hæreditatem terram quam videbis. 29
Manſimus igitur in valle è regione Beth phogor.

VER. SAM. (x) ſpeculæ,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18 * فامرت هاولاء منكم في ذلك الوقت قايلا * اذ الله ربكم قد اعطاكم هذا البلد فملكوه *
19 فاعبروا بجردين قدام اخوتكم بني اسرايل من كل ذي حيل * الا نساءكم * واطفالكم
ومواشيكم * فاني اعلم ان لكم ماشية كثيرة * فليقيموا في قراكم التي اعطيتكم اياها *
20 * الي ان يقر الله اخوتكم مثلكم * ويحوزوا هم ايضا البلد الذي الله ربكم معطيكم اياه في
21 ذاك جانب الاردن فيرجع * كل امرء منكم الي حوزه الذي اعطيته اياه * وامرت يوسع في ذلك
الوقت وقلت له * عينك قد رات جميع ما صنع الله ربنا بهذين الملكين * وكذلك يصنع
22 23 الله بجميع الممالك التي انت جايز اليها * فلا تخفهم * فان الله ربكم هو المحارب عنكم * ثم
24 تضرعت بين يدي الله في ذلك الوقت قايلا * يا رب يا اله انت ابتدات ان تري عبدك
25 عظمتك وقدرتك الشديدة * لا قادر في السماء والارض يصنع كصنايعك وجبروتك * اسالك
ان اجوز فانظر الي ذلك البلد الذي من ذاك جانب الاردن * وذلك البلد والجبل الجيد
26 ولبنان * فعتب الله علي بسببكم * ولم يسمع مني * بل قال لي حسبك * لا تزد في مسالتي هذا
27 الباب * لكن اصعد الي راس القلعة * وارفع عينيك الي الغرب * والشمال * والجنوب * والشرق *
28 وابطن بعينيك * فانك لا تجوز هذا الاردن * ومر يوسع وشدده * وايده * فانه يعبر بين يدي
29 هاولاء القوم * ويحليهم البلد الذي تراه * ثم جلسنا في الوادي * مما يلي بيت فعور *

Præcepi autē præfatis ex vobis in eo tempore, dicens; Quandoquidem Deus Dominus veſter jam dedit vobis hanc regionem, & poſſediſtis eam, tranſite ante fratres veſtros filios Iſrail quicunq; præditi eſtis robore. 18
Verùm uxores veſtræ & infantes veſtri & armenta veſtra (ſcio enim vos habere armenta magna) maneant in urbibus veſtris quas dedi vobis, 19
Donec confirmet Deus fratres veſtros ſicut vos, & poſſideant ipſi quoq; regionē quā Deus Dominus veſter daturus eſt vobis in illo Jordanis latere : & poſtea revertetur unuſquiſq; veſtrûm ad poſſeſſionem ſuā quā dedi ei. 20
Et præcepi Juſaa in illo tempore, & dixi ei ; Oculus tuus jam vidit omnia quæ fecit Dominus Deus noſter hiſce duob⁹ regib⁹: eodē modo faciet Deus omnibus regnis ad quæ tu tranſiturus es. 21
Ne ergò timeas illos, quia Deus Dominus veſter ipſe eſt qui pugnat pro vobis. 22
Præterea oravi corā Domino in illo tempore, dicens ; 23
O Domine, ô Deus, tu cœpiſti oſtendere ſervo tuo magnitudinem tuam & potentiā tuā validā; non enim poteſt quiſquā in cœlo aut terra facere ſecundùm opera tua & fortitudinē tuā. 24
Rogo te ut tranſeā, & videā illā regionē quæ eſt ab adverſa parte Jordanis, & regionē illā, ac montem optimum, atque Libanum. 25
At ſuccenſuit mihi Deus cauſā veſtrî, & non exaudivit me : ſed dixit mihi, Sufficit tibi, ne ampliùs roges me hac de re. 26
Verùm aſcende ad cacumen rupis, & attolle oculos tuos ad Occidentem, & Septentrionē, & Meridiē, & Orientē, & cōtemplare eā oculo tuo : non enim tranſibis hunc Jordanem. 27
Et præcipe Juſaa, eumq; cōforta et corrobora, quoniā ipſe tranſibit ante hos homines, et poſſidere faciet eos regionem quam videbis. 28
Tum manſimus in valle, quâ parte reſpicit Beth-Pheor. 29

ספר אלה הדברים : ד

CAP. IIII. ד

quæ judicia ad & ,ſtatuta ad audi Iſrael nunc Et
1 וְעַתָּה יִשְׂרָאֵל שְׁמַע אֶל־הַחֻקִּים וְאֶל־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר
,ingrediamini & ,vivatis ut ,faciendum ad vos docens ego
אָנֹכִי מְלַמֵּד אֶתְכֶם לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּ וּבָאתֶם
veſtrorum patrum Deus Dominus quam ,terram poſſideatis &
וִירִשְׁתֶּם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֵי אֲבֹתֵיכֶם
,vobis præcipiens ego quod ,verbum ſuper addetis Non .vobis dans
2 נֹתֵן לָכֶם׃ לֹא תֹסִפוּ עַל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
,veſtri Dei Domini præcepta cuſtodiendum ad ,eo ex diminuetis non &
וְלֹא תִגְרְעוּ מִמֶּנּוּ לִשְׁמֹר אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
quæ videntes veſtri Oculi .vobis præcipio ego quæ
3 אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם׃ עֵינֵיכֶם הָרֹאוֹת אֵת אֲשֶׁר־
qui virum omnem nam :Pehor Bahal in Dominus fecit
עָשָׂה יְהוָה בְּבַעַל פְּעוֹר כִּי כָל־הָאִישׁ אֲשֶׁר
tuus Deus Dominus eum perdidit ,Pehor Bahal poſt ambulavit
הָלַךְ אַחֲרֵי בַעַל־פְּעוֹר הִשְׁמִידוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
vivi ,veſtro Deo Domino in adhærentes vos Et .tuo interiori ex
4 מִקִּרְבֶּךָ׃ וְאַתֶּם הַדְּבֵקִים בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם חַיִּים
,judicia & ,ſtatuta vos docui Vide .hodie vos omnes
5 כֻּלְּכֶם הַיּוֹם׃ רְאֵה לִמַּדְתִּי אֶתְכֶם חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים
interiori in ſic faciendum ad ,meus Deus Dominus mihi præcepit quemadmodũ
כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה אֱלֹהָי לַעֲשׂוֹת כֵּן בְּקֶרֶב
,cuſtodietis Et .eam hæreditandum ad illuc ingredientes vos quam ,terræ
6 הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם בָּאִים שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וּשְׁמַרְתֶּם
oculis in veſtra intelligentia & ,veſtra ſapientia ipſa quia ;facietis &
וַעֲשִׂיתֶם כִּי הִוא חָכְמַתְכֶם וּבִינַתְכֶם לְעֵינֵי
,dicent & ,iſta ſtatuta omnia audient qui ,populorum
הָעַמִּים אֲשֶׁר יִשְׁמְעוּן אֵת כָּל־הַחֻקִּים הָאֵלֶּה וְאָמְרוּ
quæ Nam .iſta magna gens ,intelligens & ,ſapiens populus Tantùm
7 רַק עַם־חָכָם וְנָבוֹן הַגּוֹי הַגָּדוֹל הַזֶּה׃ כִּי מִי־
Dominus ſicut ,eam ad propinqui dii ei cui magna gens
גוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־לוֹ אֱלֹהִים קְרֹבִים אֵלָיו כַּיהוָה
cui magna gens quæ Et ? eum ad nos clamare omnibus in noſter Deus
8 אֱלֹהֵינוּ בְּכָל־קָרְאֵנוּ אֵלָיו׃ וּמִי גּוֹי גָּדוֹל אֲשֶׁר־
quam ,iſta lex omnis ſicut ;juſta judicia & ,ſtatuta ei
לוֹ חֻקִּים וּמִשְׁפָּטִים צַדִּיקִם כְּכֹל הַתּוֹרָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
cuſtodi & ,tibi obſervare Tantùm ? hodie veſtras facies ad dans ego
9 אָנֹכִי נֹתֵן לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם׃ רַק הִשָּׁמֶר לְךָ וּשְׁמֹר
viderunt quæ verborum obliviſcaris fortè ne ,valdè tuam animã
נַפְשְׁךָ מְאֹד פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר־רָאוּ
: tuæ vitæ diebus omnibus tuo corde à recedant fortè ne & ,tui oculi
עֵינֶיךָ וּפֶן־יָסוּרוּ מִלְּבָבְךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ
ſtetiſti qua Die .tuorum filiorũ filios & ,tuos filios ea facies ſcire &
10 וְהוֹדַעְתָּם לְבָנֶיךָ וְלִבְנֵי בָנֶיךָ׃ יוֹם אֲשֶׁר עָמַדְתָּ
Congrega : me ad Dominus dicendo in ,Choreb in tui Dei Domini facies ad
לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּחֹרֵב בֶּאֱמֹר יְהוָה אֵלַי הַקְהֶל־
,diſcent quæ ,mea verba eos audire faciam & ,populum mihi
לִי אֶת־הָעָם וְאַשְׁמִעֵם אֶת־דְּבָרָי אֲשֶׁר יִלְמְדוּן
,terram ſuper viventes ipſi quibus diebus omnibus me timendum ad
לְיִרְאָה אֹתִי כָּל־הַיָּמִים אֲשֶׁר הֵם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה
.docebunt ſuos filios &
וְאֶת־בְּנֵיהֶם יְלַמֵּדוּן׃

Verſio VULG. LAT.

CAP. IV.

1 ET nunc Iſrael audi præcepta & judicia, quæ ego doceo te: ut faciens ea, vivas, & ingrediens poſſideas terram, quã Dñs Deus patrũ 2 veſtrorũ daturꝰ eſt vobis. Non addetis ad verbũ quod vobis loquor, nec auferetis ex eo: cuſtodite mandata Dñi Dei veſtri, quæ ego præcipio vo3bis. Oculi veſtri viderunt omnia quæ fecit Dñs contra Beelphegor, quomodò contriverit omnes cultores ejꝰ de 4 medio veſtrî. Vos autẽ qui adhæretis Dño Deo veſtro, vivitis univerſi uſq; in præſentem 5 diem. Scitis quòd docuerim vos præcepta atque juſtitias, ſicut mandavit mihi Dñs Deꝰ meꝰ: ſic facietis ea in terra, 6 quã poſſeſſuri eſtis: Et obſervabitis & implebitis opere. Hæc eſt enim veſtra ſapientia & intellectꝰ corã populis, ut audientes univerſa præcepta hæc, dicant; En populus ſapiens & intelligens, gens 7 magna. Nec eſt alia natio tam grandis, quæ habeat deos appropinquantes ſibi, ſicut Deꝰ noſter adeſt cunctis obſecrati8onibus noſtris. Quæ eſt enim alia gens ſic inclyta, ut habeat ceremonias, juſtáque judicia, & univerſã legẽ, quã ego proponã hodiè ante oculos ve9ſtros? Cuſtodi igitur temetipſum, & animã tuã ſolicitè. Ne obliviſcaris verborũ, quæ viderunt oculi tui, & ne excidant de corde tuo cunctis diebus vitæ tuæ. Docebis ea 10 filios ac nepotes tuos, A die in quo ſtetiſti coram Domino Deo tuo in Horeb, quando Dominus locutus eſt mihi, dicens; Congrega ad me populum, ut audiant ſermones meos, & diſcant timere me omni tempore quo vivunt in terra, doceántque filios ſuos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. δ΄.

1 ΚΑὶ νῦν Ἰσραὴλ ἄκουε τῶν δικαιωμάτων καὶ (α) τῶν κριμάτων, ὅσα ἐγὼ διδάσκω ὑμᾶς σήμερον ποιεῖν, ἵνα (β) ζῆτε, καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν 2 πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. Οὐ προσθήσετε πρὸς τὸ ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν, καὶ οὐκ ἀφελεῖτε ἀπ᾽ αὐτοῦ. φυλάσσεσθε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ (γ) ἡμῶν, ὅσα ἐγὼ 3 ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον. Οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν ἑωράκασι πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς (δ) ἡμῶν τῷ Βεελφεγὼρ, ὅτι πᾶς ἄνθρωπος ὅστις ἐπορεύθη ὀπίσω Βεελφεγὼρ, ἐξέτριψεν αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς 4 (ε) ὑμῶν ἐξ ὑμῶν. Ὑμεῖς δὲ οἱ προσκείμενοι κυρίῳ τῷ θεῷ ὑμῶν, ζῆτε πάντες ἐν 5 τῇ σήμερον. Ἴδετε, δέδειχα ὑμῖν δικαιώματα καὶ κρίσεις καθὰ ἐνετείλατό μοι (ζ) κύριος, ποιῆσαι οὕτως ἐν τῇ γῇ εἰς (η) ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομεῖν αὐτήν. 6 Καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε· ὅτι αὕτη ἡ σοφία ὑμῶν καὶ ἡ σύνεσις ἐναντίον πάντων τῶν ἐθνῶν, ὅσοι ἂν ἀκούσωσι πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα· καὶ ἐροῦσιν, Ἰδοὺ λαὸς σοφὸς καὶ ἐπιστήμων τὸ ἔθνος τὸ μέγα 7 τοῦτο. Ὅτι ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστιν (θ) αὐτῷ θεὸς ἐγγίζων αὐτοῖς, ὡς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν πᾶσιν οἷς (ι) ἐὰν αὐτὸν 8 ἐπικαλεσώμεθα; Καὶ ποῖον ἔθνος μέγα, ᾧ ἐστιν (κ) αὐτῷ δικαιώματα καὶ κρίματα δίκαια κατὰ πάντα τὸν νόμον τοῦτον, ὃν ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον; 9 Πρόσεχε σεαυτῷ, καὶ φύλαξον τὴν ψυχήν σου σφόδρα. μὴ ἐπιλάθῃ πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, καὶ μὴ ἀποστήτωσαν ἀπὸ τῆς καρδίας σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου. καὶ συμβιβάσεις τοὺς υἱούς σου καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, 10 Ἡμέραν ἣν ἔστητε ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας· (λ) ὅτι εἶπε κύριος πρός με, Ἐκκλησίασον πρός με τὸν λαὸν, καὶ ἀκουσάτωσαν τὰ ῥήματά μου, ὅπως μάθωσι φοβεῖσθαί με πάσας τὰς ἡμέρας (μ) ἃς αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτῶν διδάξωσι.

CAP. IV.

1 ET nunc Iſrael audi juſtificationes, & judicia, quæcunque ego doceo vos hodiè facere: ut vivatis, & multiplicemini, & ingreſſi hæreditetis terram, quam Dominus Deus patrum veſtrorum dat vobis. 2 Non adjicietis ad verbum, quod ego mando vobis; & non auferetis ab eo. Cuſtodite mandata Domini Dei noſtri, quæcunque ego mando vobis hodiè. 3 Oculi veſtri viderunt omnia, quæcunque fecit Dominus Deus noſter ipſi Beelphegor: quoniam omnis homo, quicunque ivit poſt Beelphegor, extrivit eum Dominus Deus veſter ex vobis. 4 Vos autem, qui appoſiti eſtis Domino Deo veſtro, vivitis omnes in die hodierna. 5 Ecce, oſtendi vobis juſtificationes, & judicia; ſicut mandavit mihi Dominus, ad faciendum ſic in terra, in quam vos ingredimini illuc hæreditare eam. 6 Et cuſtodietis, & facietis: quoniam hæc eſt ſapientia veſtra, & intellectus coram omnibus gentibus, quicunque audient omnes juſtificationes has. Et dicent, Ecce populus ſapiens, & ſciens, gens magna hæc. 7 Quoniam, quæ eſt gens magna, cui eſt ei Deus appropians illis; ſicut Dominus Deus noſter in omnibus, quibuſcunque eum invocaverimus? 8 Et quæ eſt gens magna, cui ſunt ei juſtificationes, & judicia juſta ſecundùm omnem legem hanc, quam ego do coram vobis hodiè? 9 Attende tibi ipſi, & cuſtodi animam tuam valdè. Nè obliviſcaris omnium verborum, quæ viderunt oculi tui: & non recedant à corde tuo omnibus diebus vitæ tuæ. Et condocebis filios tuos, & filios filiorum tuorum, 10 Diem, quâ ſtetiſtis coram Domino Deo noſtro in Choreb, die Eccleſiæ: quia dixit Dominus ad me, Convoca ad me populum, & audiant verba mea: ut diſcant timere me omnibus diebus, quibus ipſi vivunt ſuper terram; & filios ſuos docebunt.

MS.A. (α) τῶν ῥημάτων, ὅσα (β) ζῆτε, καὶ εἰσελθόντες (γ) ὑμῶν, (δ) ὑμῶν (ε) ἡμῶν (ζ) κύριος ὁ θεός μου, ποιῆσαι οὕτως ὑμᾶς ἐν (η) ἣν εἰσπορεύεσθαι (θ) ἐν αὐτῷ (ι) ἂν (κ) ἐν αὐτῷ (λ) ὅτε (μ) ὅσας αὐτοὶ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܕ *

[illegible]

CAP. IV.

1 IGitur O Iſrael, audite legem & judicia quæ doceo vos hodiè facienda, ut vivatis, & ingrediamini, atque poſſideatis terram quam daturꝰ eſt vobis Dominꝰ Deus patrum ve2ſtrorum. Nil addatis ad mandatum quod præcipio vobis, & nil detrahatis ex ipſo, ſed obſervate mandatum Domini Dei veſtri 3 quod præcipio vobis. Oculi veſtri viderunt quicquid fecit Dominꝰ Beël-Peor; nam omnem virum qui ſectatꝰ eſt Beel-Peor, perdidit Dominꝰ Deus veſter de medio veſtrî. 4 Vos verò qui adhæſiſtis Domino Deo veſtro, ecce vivi eſtis omnes uſque ad hodiernum 5 diem. Et videte quòd docuerim vos leges & judicia quemadmodum præcepit mihi Dominus Deus, ad hoc ut ea faciatis in terra ad 6 quam ingreſſuri eſtis ut poſſideatis illam. Itaque cuſtodietis, & facietis ea, quia hæc eſt ſapientia veſtra & intelligentia veſtra coram populis, qui audientes omnes has leges, dicent, Sapiens ac prudens eſt populꝰ iſte 7 magnꝰ. Quis eſt enim populꝰ magnꝰ cui propinquus ſit Deus ſuꝰ, ſicut Dominꝰ Deus no8ſter in omnibꝰ pro quibꝰ eum invocamꝰ? Et quinam populꝰ eſt magnꝰ qui habeat leges & judicia juſta, qualis eſt totã lex iſta quam 9 propono vobis hodiè? Duntaxat cavete diligenter, & cuſtodite animas veſtras, ne obliviſcamini rerum omnium quas viderunt oculi veſtri, neve labantur è corde veſtro cunctis diebꝰ vitæ veſtræ: ſed notas facite eas 10 filiis veſtris & nepotibꝰ veſtris. *Eas inquam res quas vidiſtis* die quo ſtetiſtis coram Deo veſtro in Horib, quando ait mihi Dominꝰ, Convoca ad me populum, & audire faciam eos ſermones meos, diſcentque timere coram me cunctis diebꝰ quibꝰ vivi erunt ſuper terram, & filios ſuos docebunt.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

ד

1 וּכְעַן יִשְׂרָאֵל שְׁמַע לִקְיָמַיָּא וּלְדִינַיָּא
דִּי אֲנָא מַלֵּיף יָתְכוֹן לְמֶעְבַּד בְּדִיל
דְּתֵיחוֹן וְתֵיעֲלוּן וְתֵירְתוּן יָת אַרְעָא
דַּייָ אֱלָהָא דַּאֲבָהָתְכוֹן יָהֵיב לְכוֹן׃
2 לָא תוֹסְפוּן עַל פִּתְגָמָא דִּי אֲנָא
מְפַקֵּד יָתְכוֹן וְלָא תִמְנְעוּן מִנֵּיהּ
לְמִטַּר יָת פִּקּוֹדַיָּא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן דִּי
3 אֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן׃ עֵינֵיכוֹן חֲזָאָה יָת
דִּי עֲבַד יְיָ בִּפְלָחֵי בַעֲלָא פְעוֹר אֲרֵי
כָּל גַּבְרָא דִּהְלֵיךְ בָּתַר בַּעֲלָא פְעוֹר
4 שֵׁיצְיֵיהּ יְיָ אֱלָהָךְ מִבֵּינָךְ׃ וְאַתּוּן
דְּאַדְבֶּקְתּוּן בְּדַחַלְתָּא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן
5 קַיָּמִין כּוּלְּכוֹן יוֹמָא דֵין׃ חֲזוֹ דְּאַלֵּפִית
יָתְכוֹן קְיָמִין וְדִינִין כְּמָא דִּי פַקְדַנִי
יְיָ אֱלָהִי לְמֶעְבַּד כֵּן בְּגוֹ אַרְעָא דִּי
6 אַתּוּן עָלִין לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ׃ וְתִטְּרוּן
וְתַעְבְּדוּן אֲרֵי הִיא חוּכְמַתְכוֹן
וְסוּכְלְתָנוּתְכוֹן לְעֵינֵי עַמְמַיָּא דִּי
יִשְׁמְעוּן יָת כָּל קְיָמַיָּא הָאִלֵּין וְיֵימְרוּן
לְחוֹד עַם חַכִּים וְסוּכְלְתָן עַמָּא
7 רַבָּא הָדֵין׃ אֲרֵי מַן עַם רַב דִּי לֵיהּ
אֱלָהָא קָרִיב לֵיהּ לְקַבָּלָא צְלוֹתֵיהּ
בְּעִדָּן עָקְתֵיהּ כַּייָ אֱלָהָנָא בְּכָל עִדָּן
8 דַּאֲנַחְנָא מְצַלַּן קֳדָמוֹהִי׃ וּמַן עַם רַב
דְּלֵיהּ קְיָמִין וְדִינִין קַשִּׁיטִין כְּכֹל
אוֹרַיְתָא הָדָא דִּי אֲנָא יָהֵיב קֳדָמֵיכוֹן
9 יוֹמָא דֵין׃ לְחוֹד אִסְתַּמַּר לָךְ וְטַר
נַפְשָׁךְ לַחֲדָא דִּלְמָא תִתְנְשֵׁי יָת
פִּתְגָמַיָּא דִּי חֲזָאָה עֵינָךְ וְדִלְמָא יֶעְדּוֹן
מִלִּבָּךְ כֹּל יוֹמֵי חַיָּיךְ וּתְהוֹדְעִנּוּן
10 לִבְנָךְ וְלִבְנֵי בְנָךְ׃ יוֹמָא דִּי קָמְתָּא
קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּחוֹרֵב כַּד אֲמַר יְיָ לִי
כְּנוֹשׁ קֳדָמַי יָת עַמָּא וְאַשְׁמְעִנּוּן
יָת פִּתְגָמַי דִּי יֵילְפוּן לְמִדְחַל
קֳדָמַי כָּל יוֹמַיָּא דִּי אִנּוּן קַיָּמִין
עַל אַרְעָא וְיָת בְּנֵיהוֹן יַאַלְּפוּן׃

Targum ONKELOS.

CAP. IIII.

1 ET nunc Iſrael audite præcepta & judicia quæ ego doceo vos ad faciendũ: ut vivatis, & ingrediamini & poſſideatis terrã, quã Dominus Deꝰ patrũ 2 veſtrorũ daturꝰ eſt vobis. Non addetis ad verba quæ ego præcipio vobis; nec auferetis ex eis: ut cuſtodiatis præcepta Dñi Dei veſtri, quæ ego præci3pio vobis. Oculi veſtri viderunt ꝙ fecit Dñs contra cultores Beel Phegor: quoniam omnẽ virũ qui ambulavit poſt Beel Phegor, diſperdidit Dñs 4 Deus tuus de medio tui. Vos autẽ qui adhæſiſtis timori Dñi Dei veſtri, permanetis uni5verſi hodie. Videte quod docui vos præcepta & judicia, ſicut præcepit mihi Dominus Deus meus: ut ſic faciatis in medio terræ, ad quam vos ingredimini ut poſſideatis eam. 6 Et ſervabitis & facietis ea: quoniã hæc eſt ſapientia veſtra & intellectus, in oculis populorũ: qui audierint omnia præcepta hæc, & dicent; Certè ſapiens & intelligens eſt po7pulus hic magnus. Quis eſt enim populus magnus, qui habeat Deũ appropinquantem ſibi: ut ſuſcipiat orationem ejus in tempore tribulationis ſuæ, ſicut Deus noſter in omni tempore quo nos ora8mus coram eo? Et quis eſt populus magnus, qui habeat ſtatuta & judicia vera: ſicut univerſa lex iſta, quã ego ponã 9 corã vobis hodiè? Veruntamẽ cuſtodi temetipſũ & cuſtodi animã tuã nimis, ne fortè obliviſcaris verborũ quæ viderũt oculi tui, & ne fortè recedant de corde tuo, cũctis diebꝰ vitæ tuæ: & docebis ea filios 10 tuos, & filios filiorũ tuorũ. Die quo ſtetiſti corã Dño Deo tuo in Oreb: quando dixit mihi Dominus, Congrega populum in conſpectu meo, & audire faciam eos verba mea: ut diſcant timere me omnibus diebꝰ, quibꝰ ipſi permanent ſuper terrã; et filios ſuos doceãt.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

CAP. IV.

1 NUnc autem Iſrael audi præcepta, & judicia quæ ego doceo vos facere, ut vivatis; & venientes poſſideatis terram quam Dominus Deus patrum veſtrorum dat vobis. 2 Non addetis verbo quod ego præcipio vobis hodiè, neque auferetis ex eo; ut obſervetis præcepta Domini Dei veſtri quæ ego præcipio vobis. 3 Oculi veſtri vident quæ fecit Dominus adverſus Beelphegor: quoniam omnem hominem qui ambulaverat poſt Beelphegor exterminavit Dominus tuus de medio tui. 4 Vos autem qui (a) adhæſiſtis Domino Deo veſtro, vivitis vos omnes hodiè. 5 Videte, docui vos præcepta & judicia ſicut præcepit mihi Dominus Deus meus, ut ſic faciatis in medio terræ ad quam vos itis poſſidendam. 6 Cuſtodietis igitur, & facietis; quoniam hæc eſt ſapientia veſtra, & intelligentia veſtra in oculis populorum qui audient omnia præcepta iſta: dicent enim, Certè populus ſapiens eſt, & intelligens; gens iſta magna eſt. 7 Quæ eſt enim gens magna cui ſint dii propinqui, ſicut Dominus Deus noſter in omnibus quibus invocaverimus eum? 8 Quæ præterea gens eſt magna cui ſint præcepta, & judicia juſta, ut univerſa iſta lex quam ego do hodiè in conſpectu veſtro? 9 Veruntamen cave tibi, & cuſtodi animam tuam valdè, ne obliviſcaris verborum quæ viderunt oculi tui, neve recedant de corde tuo omnibus diebus vitæ tuæ; Ideò nota facies ea filiis tuis, & filiis filiorum tuorum. 10 Die quo ſtetiſti coram Domino Deo tuo in Horeb, cùm dixit Dominus mihi; Congrega mihi populum ut promulgem verba quæ diſcent, ut timeant me omnibꝰ diebus quibus vivent ſuper terram, & filios ſuos doceant.

VER. SAM. (a) appropinquâſtis

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الرابع *

1 * والآن يا اسرايل اسمع الرسوم والاحكام التي انا معلمكم * لتعملوا بها * لكي تحيوا فتدخلوا
2 وتحوزوا البلد الذي الله اله اباءكم معطيكم * ولا تزيدوا شيا على ما امركم به * ولا تنقصوا
3 منه * لتحفظوا وصايا الله ربكم التي انا امركم بها اليوم * عيونكم رات ما صنع الله بفغور
4 الصنم * اذ كل رجل اتبعه افناه الله ربكم من بينكم * وانتم اللازمون لله ربكم كلكم احياء
5 اليوم * انظروا قد علمتكم اليوم رسوما واحكاما كما امرني الله ربي * لتصنعوها في البلد الذي
6 انتم صائرون اليه لتحوزوه * فاحفظوها واعملوا بها * فانها حكمتكم وفهمكم بحضرة الامم *
اذا هم سمعوا بهذه الرسوم والاحكام فيقولون * يقينا ان هذا الحزب الكبير شعب حكيم فهيم *
7 8 * لان اية امة كبيرة لها اله قريب منها كقرب الله ربنا منا متى ما دعوناه * واية امة
9 كبيرة لها رسوم واحكام عادلة كجميع هذه التوراة التي انا تاليها عليكم اليوم * وخاصة
احترس واحفظ نفسك جدا * كيلا تنسى الخطوب التي راتها عيناك * ولا تزول من قلبك كل ايام
10 حياتك * بل عرفها لبنيك وبني بنيك * في وقت وقفت فيه بين يدي الله ربك عند
حوريب * حين قال الله لي * اجمع لي القوم حتى اسمعهم كلامي * لكي يتعلموا مخافتي طول
الايام التي هم مقيمون فيها على الارض * ويعلموا ذلك بنيهم *

CAP. IV.

1 NUnc ergò ô Iſrail, audi ſtatuta & judicia quæ ego vos doceo, ut faciatis ea, quatenus vivatis, & ingrediamini, atque poſſideatis regionem quam Deus, Deus patrum veſtrorum daturus eſt vobis. 2 Et ne addatis quicquam ad ea quæ præcipio vobis, nihilque detrahatis ex eis, ut obſervetis mandata Dei Domini veſtri quæ ego præcipio vobis hodié. 3 Oculi veſtri viderunt quid fecerit Deus Phœor idolo: ſiquidẽ omnẽ virũ qui ſequutus eſt illud, perdidit eum Deus Dominus veſter ex vobis. 4 Vos verò qui adhæretis Deo Domino veſtro, vivi eſtis omnes hodié. 5 Videte, jam docui vos hodiè ſtatuta & judicia quemadmodum præcepit mihi Deus Dominus meus, ut faciatis ea in regione ad quam vos pergitis ut poſſideatis eam. 6 Igitur cuſtodite ea, & operamini illa, quoniam ipſa ſunt ſapientia veſtra & intelligentia veſtra in præſentia gentium: quæ cùm audierint hæc ſtatuta & judicia, dicent, Pro certo cœtus iſte maximus, populus eſt ſapiens & intelligens. 7 Quæ enim gens magna habet Deũ proximũ ſibi, ſicut proximus eſt Deus Dominus noſter nobis quandocunq; invocamus eum? 8 Et quanã gens magna habet ſtatuta & judicia æqua, qualis eſt tota lex iſta quã ego recito vobis hodie? 9 At præcipuè caveto, & cuſtodi animã tuã quã maximè, ut ne obliviſcaris colloquia quæ vidit oculꝰ tuus, & ne abſcedant à corde tuo omnibꝰ diebꝰ vitæ tuæ. Sed ſignifica ea filiis tuis, & filiis filiorũ tuorũ, 10 Quo tempore ſtetiſti corã Deo Domino tuo prope Horib, cùm dixit ad me Deus; Congrega mihi populum, ut audire faciam eos ſermonẽ meũ, ut addiſcant timorẽ meũ longitudine dierum quibus ipſi manſuri ſunt ſuper terram, eumque doceant filios ſuos.

ספר אלה הדברים : ד

cor ad usq; igne in flagrans mons & ; monte sub stetistis & ,accessistis Et
11 ותקרבון ותעמדון תחת ההר וההר בער באש עד־לב
vos ad Dominus est locutus Et .caligo & ,nubis obscuritas ,cœlorum
השמים חשך ענן וערפל : וידבר יהוה אליכם 12
vos non imaginem & ,audientes vos verborum vocem : ignis medio è
מתוך האש קול דברים אתם שמעים ותמונה אינכם
præcepit quod suum pactum vobis nunciavit Et .vocem præter videntes
ראים זולתי קול : ויגד לכם את־בריתו אשר צוה 13
tabulis duabus super ea scripsit & ; verba decem ; faciendum ad vobis
אתכם לעשות עשרת הדברים ויכתבם על־שני לחות
docendum ad ,ipso tempore in Dominus præcepit mihi Et .lapidum
אבנים : ואתי צוה יהוה בעת ההוא ללמד 14
quam ,terra in ea vos faciendum ad ,judicia & ,statuta vos
אתכם חקים ומשפטים לעשתכם אתם בארץ אשר
valdè observabimini Et .eam hæreditandum ad ,illuc transeuntes vos
אתם עברים שמה לרשתה : ונשמרתם מאד 15
est locutus die in imaginem omnem vidistis non quia ,vestris animabus
לנפשתיכם כי לא ראיתם כל־תמונה ביום דבר
,corrumpamini fortè Ne : ignis medio è Choreb in vos ad Dominus
יהוה אליכם בחרב מתוך האש : פן־תשחתון 16
,masculi formam ;similitudinis omnis imaginem ,sculptile vobis faciatis &
ועשיתם לכם פסל תמונת כל־סמל תבנית זכר
omnis formam ,terra in quod animalis omnis Formam .fœminæ aut
או נקבה : תבנית כל־בהמה אשר בארץ תבנית כל־ 17
repentis omnis Formam .cœlis in volabit quæ ,alatæ avis
צפור כנף אשר תעוף בשמים : תבנית כל־רמש 18
.terram desubter aquis in qui piscis omnis formam ,humo in
באדמה תבנית כל־דגה אשר־במים מתחת לארץ :
solem videas & ,cœlos ad tuos oculos eleves fortè ne Et
ופן־תשא עיניך השמימה וראית את־השמש 19
,cœlorum militiam omnem ,stellas & ,lunam &
ואת־הירח ואת־הכוכבים כל צבא השמים
est partitus quas ,iis servias & ,eis te incurves & ,impellaris &
ונדחת והשתחוית להם ועבדתם אשר חלק
omnibus sub populis omnibus eis tuus Deus Dominus
יהוה אלהיך אתם לכל העמים תחת כל־
fornace è vos eduxit & ,Dominus cepit vos Et .cœlis
השמים : ואתכם לקח יהוה ויוצא אתכם מכור 20
die sicut hæreditatis populum in ei existendum ad ,Ægypto ex ,ferri
הברזל ממצרים להיות לו לעם נחלה כיום
;vestra verba super me in est iratus Dominus Et .ista
הזה : ויהוה התאנף־בי על־דבריכם 21
ad ingrediendum non ad & ,Jarden me transeundum non ad juravit &
וישבע לבלתי עברי את־הירדן ולבלתי־בא אל־
tibi dans tuus Deus Dominus quam ,bonam terram
הארץ הטובה אשר יהוה אלהיך נתן לך
transiens ego non ,ista terra in moriens ego Nam .hæreditatem
נחלה : כי אנכי מת בארץ הזאת אינני עבר 22
bonam terram hæreditabitis & ,transeuntes vos & ;Jarden
את־הירדן ואתם עברים וירשתם את־הארץ הטובה
.istam
הזאת :

Versio VULG. LAT.

11 Et accessistis ad radices montis,
qui ardebat usque ad cœlum :
erántque in eo tenebræ,
12 & nubes, & caligo. Locutúsq;
est Dominus ad vos de medio
ignis. Vocem verborū ejus audistis,
& formam penitùs non
13 vidistis. Et ostendit vobis pactum
suum, quod præcepit ut
faceretis, & decem verba, quæ
scripsit in duabus tabulis lapideis.
14 Mihíque mandavit in
illo tempore, ut docerem vos
ceremonias & judicia, quæ
facere deberetis in terra,
15 quam possessuri estis. Custodite
igitur solicitè animas vestras.
Non vidistis aliquam similitudinem,
in die quâ locutus
est vobis Dominus in Horeb
16 de medio ignis. Ne fortè
decepti faciatis vobis sculptam
similitudinem, aut imaginem
masculi vel fœminæ,
17 Similitudinem omnium jumentorum
quæ sunt super terram,
vel avium sub cœlo volantium,
18 Atque reptilium quæ
moventur in terra, sive piscium
qui sub terra morantur in
19 aquis. Ne fortè elevatis oculis
ad cœlum, videas solem & lunam,
& omnia astra cœli, &
errore deceptus adores ea &
colas, quæ creavit Dominus
Deus tuus in ministerium cunctis
gentibus, quæ sub cœlo
20 sunt. Vos autem tulit Dominus,
& eduxit de fornace ferrea
Ægypti, ut haberet populum
hæreditarium, sicut est in
21 præsenti die. Iratúsque est Dominus
contra me propter sermones
vestros, & juravit ut
non transirem Jordanem, nec
ingrederer terram optimam,
22 quam daturus est vobis. Ecce
morior in hac humo, non transibo
Jordanem : vos transibitis,
& possidebitis terram egregiam.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

11 Καὶ προσήλθετε καὶ ἔστητε ὑπὸ τὸ ὄρος. καὶ
τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ ἕως τοῦ οὐρανοῦ· σκότος,
12 γνόφος, θύελλα. Καὶ ἐλάλησε κύριος
πρὸς (ν) ὑμᾶς ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς φωνὴν (ξ)
ῥημάτων, ἣν ὑμεῖς ἠκούσατε· καὶ ὁμοίωμα
13 οὐκ εἴδετε, ἀλλ' ἢ φωνήν. Καὶ ἀνήγγειλεν
ὑμῖν τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν ἐνετείλατο
ὑμῖν ποιεῖν, τὰ δέκα ῥήματα, καὶ ἔγραψεν
14 αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας λιθίνας. Καὶ ἐμοὶ
ἐνετείλατο κύριος ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ,
διδάξαι ὑμᾶς δικαιώματα καὶ κρίσεις, ποιεῖν
ὑμᾶς αὐτὰ ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς
15 εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. Καὶ
φυλάξεσθε σφόδρα τὰς ψυχὰς ὑμῶν, ὅτι
οὐκ εἴδετε ὁμοίωμα ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐλάλησε
κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν Χωρὴβ ἐν τῷ ὄρει
16 ἐκ μέσου τοῦ πυρός. Μὴ ἀνομήσητε καὶ ποιήσητε
(ο) ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα,
πᾶσαν εἰκόνα ὁμοίωμα (π) ἀρσενικοῦ ἢ θηλυκοῦ.
17 Ὁμοίωμα παντὸς κτήνους τῶν ὄντων
ἐπὶ τῆς γῆς· ὁμοίωμα παντὸς ὀρνέου
18 πτερωτοῦ, ὃ πέταται ὑπὸ τὸν οὐρανόν· Ὁμοίωμα
παντὸς ἑρπετοῦ, ὃ ἕρπει ἐπὶ τῆς γῆς·
ὁμοίωμα παντὸς ἰχθύος, ὅσα ἐστὶν ἐν τοῖς
19 ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. Καὶ μὴ ἀναβλέψας
εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ ἰδὼν τὸν ἥλιον
καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, καὶ πάντα
τὸν κόσμον τοῦ οὐρανοῦ, πλανηθεὶς (ρ)
προσκυνήσῃς αὐτοῖς, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς,
ἃ ἀπένειμε κύριος ὁ θεός σου αὐτὰ
πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τοῖς ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ.
20 Ὑμᾶς δὲ ἔλαβε (σ) ὁ θεὸς, καὶ ἐξήγαγεν
(τ) ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ τῆς καμίνου
τῆς σιδηρᾶς, ἐξ Αἰγύπτου, εἶναι αὐτῷ λαὸν
21 ἔγκληρον ὡς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ (υ)
κύριος ὁ θεὸς ἐθυμώθη μοι περὶ τῶν λεγομένων
(φ) ὑφ' ὑμῶν· καὶ ὤμοσεν ἵνα
μὴ διαβῶ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, καὶ ἵνα μὴ
εἰσέλθω εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ (χ)
22 θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ. Ἐγὼ γὰρ
ἀποθνήσκω ἐν τῇ γῇ ταύτῃ, καὶ οὐ διαβαίνω
τὸν Ἰορδάνην τοῦτον. ὑμεῖς δὲ διαβαίνετε,
καὶ κληρονομήσετε τὴν γῆν τὴν
ἀγαθὴν ταύτην.

Et accessistis, & stetistis sub 11
monte. Et mons flagrabat igni,
usque ad cœlum : tenebræ, caligo,
procella. Et locutus est 12
Dominus ad vos de medio ignis
vocem verborum, quam vos
audistis: & similitudinem non
vidistis, sed vocem. Et annuntiavit 13
vobis testamentum suum,
quod mandavit vobis facere, decem
verba ; & scripsit illa super
duas tabulas petrinas. Et mihi 14
mandavit Dominus in tempore
illo, docere vos justificationes,
& judicia, ad faciendum
vos ea super terram, in quam
vos ingrediemini illò hæreditare
eam. Et custodietis valdè animas 15
vestras : quoniam non vidistis
similitudinem in die, quâ locutus
est Dominus ad vos in Choreb,
in monte de medio ignis. Nè 16
feceritis iniquitatem, & non faciatis
vobis ipsis (a) sculptilem
similitudinem, omnem imaginem,
similitudinem masculini, vel fœminini.
Similitudinē omnis pecoris 17
eorum quæ sunt super terram:
similitudinem omnis avis alatæ,
quæ volat sub cœlo. Similitudinem 18
omnis reptilis, quod
repit super terram: similitudinem
omnis piscis, quæcunq; sunt in
aquis sub terra. Et ne suspiciens 19
in cœlum, & videns solem, &
lunam, & stellas, & omnem ornatum
cœli, errans adores ea,
& servias illis, (b) quæ distribuit
Dominus Deus tuus ea omnibus
gentibus, quæ sunt sub cœlo.
Vos autem assumpsit Deus, & 20
eduxit vos de terra Ægypti, de
fornace ferrea ex Ægypto ; ut
sitis ei populus hæreditarius, sicut
in die hac. Et Dominus Deus 21
indignatus est mihi pro iis quæ
dicebantur à vobis : & juravit,
quod non transeam Jordanem
hunc, & quod non ingrediar in
terram, quam Dominus Deus tuus
dat tibi in sorte. Ego enim 22
morior in terra hac, et non transeo
Jordanem hunc. Vos autem
transitis, & hæreditabitis terram
bonam istam.

MS.A. (ν) ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ (ξ) ῥημάτων· ὑμεῖς (ο) ὑμῖν αὐτοῖς (π) ἀρσενικοῦ καὶ θηλυκοῦ. (ρ) προσκυνήσεις (σ) κύριος ὁ θεὸς, (τ) ὑμᾶς ἐκ τῆς καμείνου (υ) κύριος ἐθυμώθη (φ) ὑφ' ἡμῶν· (χ) θεὸς δίδωσίν σοι

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

[illegible]

Et accedentes stetistis ad radices montis, 11
mons autem conflagrabat igne usque ad cor
cœli, & obscuritas nubis atq; caligo *occupabat*
eum. Et locutus est Dominus vobiscū 12
in monté de medio ignis : vocem sermonis
audiebatis, at effigiem nullam videbatis, sed
vocem tantúm. Et ostendit vobis pactū suū, 13
& præcepit vobis ut faceretis Decē sermones,
scripsitq; eos super duas tabulas lapideas.
Mihi verò jussit Dn̄s eodē tempore ut docerem 14
vos leges & judicia, quaten⁹ faceretis
ea in terra ad quam transituri estis ad eā
possidendā. Cavete diligenter vobis ipsis, ne, 15
quia minimè vidistis effigiem in die quâ locutus
est Dominus vobiscū in Horib de medio
ignis, Corruptionem gignatis, & faciatis 16
vobis idola & effigies omnis generis, masculi
aut fœminæ : Imaginem cujuscunque jumenti 17
quod est in terra : imaginem cujuscunq;
volatilis alati volantis in cœlo : Imaginem 18
cujuscunq; reptilis terræ : imaginem
quorumcunq; piscium qui sunt in mari, qui
sunt infra terram. Et ne fortè sublatis oculis 19
vestris in cœlum, videatis solem, & lunam,
ac stellas, omnesque cœli exercitus, &
aberrātes adoretis ea & colatis ea, quæ Dn̄s
Deus vester distribuit cunctis populis qui sunt
sub cœlo : Vos verò assumpsit Dn̄s, & eduxit 20
vos de fornace ferrea, de Ægypto, ut essetis
ei populus & hæreditas, quemadmodum estis
hodié. Et irâ percitus in me Dominus propter 21
sermones vestros, juravit me non trajecturum
Jordanem istum, nec ingressurum terram
bonam quam dedit vobis Dominus Deus
vester possessionem. Ego enim moriturus 22
sum in terra ista, neque transiturus hunc Jordanem
: vos autem transituri estis, & possessuri
terram hanc optimam quam dat vobis
Dominus Deus vester.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

11 וקרבתון וקמתון בשפולי טורא
וטורא בער באשתא עד צית שמיא
12 חשוכא עננא ואמיטתא : ומליל
יי עמכון מגו אשתא קל פתגמין
אתון שמעין ודמות ליתכון חזן
13 אלהן קלא : וחוי לכון ית קימיה
די פקיד יתכון למעבד עסרא
פתגמין וכתבנון על תרין לוחי
14 אבניא : ויתי פקיד יי בעדנא ההיא
לאלפא יתכון קימין ודינין
למעבדכון יתהון בארעא דאתון
15 עברין תמן למירתה : ותסתמרון
לחדא לנפשתיכון ארי לא
חזיתון כל דמות ביומא די מליל
יי עמכון בחורב מגו אשתא :
16 דלמא תחבלון ותעבדון לכון
צלמא דמות כל צורא דמות דכר
17 או נוקבא : דמות כל בעירא די
בארעא דמות כל צפר גדפא די
18 פרח באויר רקיע שמיא : דמות כל
ריחשא די בארעא דמות כל נוני
19 די במיא מלרע לארעא : ודלמא
תזקוף עינך לשמיא ותחזי ית
שמשא וית סיהרא וית כוכביא כל
חילי שמיא ותטעי ותסגוד להון
ותפלחנון די זמין יי אלהך יתהון
לכל עממיא די תחות כל שמיא :
20 ויתכון קריב יי לדחלתיה ואפיק
יתכון מכורא דפרזלא ממצרים
למהוי ליה לעם אחסנא כיומא הדין :
21 ומן קדם יי הוה רגז עלי על
פתגמיכון וקיים בדיל דלא למעבר
ית ירדנא ובדיל דלא למעל
לארעא טבתא דיי אלהך יהיב לך
22 אחסנא : ארי אנא מאית בארעא הדא
לית אנא עבר ית ירדנא ואתון
עברין ותירתון ית ארעא טבתא הדא :

Targum ONKELOS.

11 Et accessistis & stetistis in humiliori loco montis : & mons
ardebat igni usque ad cœlum;
& erant tenebræ, nubes & caligo.
12 Et locutus est Dominus
vobiscum de medio ignis: vocem
verborū vos audiebatis,
& formam non videbatis nisi
13 vocem. Et nunciavit vobis
pactum suum, quod præcepit
vobis ut faceretis decem verba :
& scripsit ea in duabus
14 tabulis lapideis. Et mihi præcepit
Dominus in tempore illo,
ut docerem vos præcepta
& judicia : ut faceretis ea in
terra, ad quam vos transitis
15 ut possideatis eam. Custodite
valde animas vestras : quia
nullam similitudinem vidistis,
in die quâ locutus est Domin⁹
vobiscum in Oreb de medio
16 ignis. Ne fortè corrumpamini,
& faciatis vobis imaginē aut
similitudinem omnis figuræ :
similitudinem masculi aut fœminæ.
17 Similitudinē omnis jumenti
quod est in terra: similitudinem
omnis avis pennatæ,
quæ volat per aërem firmamenti
18 cœli. Similitudinem
omnis reptilis quod est in terra :
similitudinē omniū piscium
qui sunt in aqua sub terra.
19 Et ne fortè eleves oculos tuos
ad cœlum, & videas Solem &
Lunam, & stellas, & omnem
militiam cœli ; & decipiaris,
& adores ea, & colas ea: quæ
præparavit Domin⁹ Deus tuus
omnibus populis sub omni
20 cœlo. Vos autem applicavit
Dominus ad timorem suum,
& eduxit vos de fornace ferrea,
de Ægypto : ut sitis ei in
populum hæreditarium, sicut
21 in die hâc. Et à facie Domini
fuit ira contra me, propter
verba vestra : & juravit ut
non transirē Jordanem ; neq;
intrarem in terram bonam,
quam Domin⁹ Deus tuus daturus
est tibi in possessionem.
22 Ego enim moriar in terra
hâc ; non enim transibo Jordanem
: & vos transibitis,
& possidebitis terram bonam
illam.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Accessistis igitur, & stetistis 11
sub monte : Mons autem flagrabat
igne usque in cor cœlorum ;
tenebræ erant, nubes,
& caligo. Et locutus est 12
Dominus vobis de medio ignis:
sonum verborū vos audiebatis,
sed similitudinem
non videbatis, tantummodò
sonum. Tum narravit vobis 13
fœdus suum quod jussit facere
vobiscum, Decem verba; et
scripsit ea super duas tabulas
lapideas. Mihique præcepit 14
Dominus in illo tempore, ut
docerem vos præcepta & judicia,
ut faceretis ea in terra
ad quam vos pergitis possidendam.
Custodietis etiam 15
plurimùm animas vestras :
non enim vidistis ullam imaginem
in die quo locutus est
Dominus vobis in Horeb de
medio ignis. Ne fortè corrumpimini, 16
& faciatis vobis
sculptile, similitudinem cujuslibet
simulachri, imaginē
masculi, aut fœminæ; Imaginē 17
cujuslibet jumenti quod
est in terra ; imaginem cujuslibet
volucris alatæ quæ
volat (b) per cœlos; Imaginem 18
cujuslibet repentis in
terra ; imaginem cujuslibet
piscis qui est in aquis subtus
terram. Ne fortè etiam attollas 19
oculos tuos in cœlum,
videasque solem & lunam,
& stellas, omnem exercitum
cœlorum, & (c) impulsus adores
ea, & servias eis, quæ
dedit Dominus Deus tuus omnibus
populis sub universo
cœlo. Vos enim tulit Dominus, 20
et eduxit vos de fornace
ferrea, de Ægypto, ut essetis
ei in populum hæreditarium,
sicut hoc die. Sed Dominus 21
iratus est mihi propter
verba vestra, ut non transirem
Jordanem, neque ingrederer
in terram bonam quam
Dominus Deus tuus dedit tibi
in possessionem. Ideo ego 22
morior in terra ista, non
transibo Jordanem; vos verò
transibitis, & possidebitis
terram istam bonam.

VER. SAM. (*b*) in concavo
(*c*) erres & adores

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

11 فتقدمتم ووقفتم اسفل الجبل * والجبل مشتعل بالنار الي كبد السماء * يحيط به سواد الغيم
12 والضباب * فكلمكم الله من لدن النار * فكنتم سامعين الكلام * وشبها لا تدركون سوي
13 صوت فقط * واخبركم بعهده الذي امركم ان تعملوا به * وهو العشر الكلمات * وكتبها
14 علي كلي لوحي الحجارة * وامرني الله في ذلك الوقت بان اعلمكم رسوما واحكاما تعملون
15 بها في البلد الذي انتم سايرون اليه لتحوزوه * فاحذروا جدا علي نفوسكم *
16 فانكم لم تروا شبها في يوم خطاب الله لكم في حوريب في وسط النار * كيلا تهلكوها
17 بان تعملوا لكم مثالا علي شكل كل شخص من ذكر او انثي * او شكل من بهايم الارض *
18 او شكل من الطاير ذي الجناح الذي يطير في السماء * او شكل مما يدب علي
19 الارض * او شكل من السمك الذي في الماء تحت الارض * وكيلا ترفع عينيك الي
السماء فتنظر الشمس * والقمر * والكواكب * وجميع نجوم السماء * فتزول
وتسجد لها وتعبدها التي بث نورها الله ربك لجميع الشعوب الذين تحت جميع
20 السماء * وانتم اصطفاكم الله * واخرجكم من شبيه بكور الحديد من مصر لتكونوا
21 شعب صفوة كهذا اليوم * واذ قد وجد الله علي بسببكم * واقسم ان لا اعبر الاردن * والا
22 ادخل الي البلد الجيد الذي يعطيكه الله ربك نحلة * وانا مايت في هذا البلد لا اعبر
الاردن * وانتم عابروه * فتحوزون ذلك البلد الجيد *

Et accessistis, & stetistis infra montem, 11
dum mons ardens esset igne usque ad
centrū cœli, cingeretque eum nigredo nubium
& caliginis. Et allocutus est vos 12
Deus ab igne : & quidem audiebatis sermonem,
at imaginem minimè percipiebatis
præter solam vocem. Et annuntiavit 13
vobis pactum suum quod
præcepit vobis ut operaremini, nempe
decem Verba, & scripsit ea super
duas tabulas lapideas. Et præcepit 14
mihi Deus in illo tempore ut docerem
vos statuta & judicia quæ faceretis
in regione ad quam vos pergitis
ut possideatis eam. Cavete igitur solicitè 15
animabus vestris (non enim vidistis
figuram in die colloquii Dei vobiscum
in Horib in medio igne) Ne perdatis 16
eas, faciendo vobis sculptilia
ad imaginem cujuscunque personæ sive
maris sive fœminæ, Aut imaginem 17
pecudum terræ, aut imaginem
volucris alati quod volat in cœlo, Aut 18
imaginem eorū quæ repunt super terram,
aut imaginem piscium qui sunt in aqua
sub terra. Et ut ne attollas oculos tuos 19
ad cœlum, aspiciasque solem, & lunam
& stellas, omniaque sydera cœli, &
aberres, & adores ea, & servias iis
quorum lumen expandit Deus Dominus
tuus omnibus populis qui sunt sub toto
cœlo. Vos autem elegit Deus, & eduxit 20
vos è loco simili fornaci ferri,
ex Ægypto, ut sitis populus electus,
ut hodiernâ die. Et quandoquidem 21
iratus est mihi Deus causâ vestri,
& juravit quòd non transibo
Jordanem, neque ingrediar in regionem
bonam quam dabit tibi Dominus
Deus tuus possessionem, Et ego moriturus 22
sum in ista regione, nec transiturus
Jordanem; vos autem transituri cum
estis, & possessuri regionem illam bonam;

Domini pacti obliviſcamini fortè ne ,vobis Obſervamini
23 הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־תִּשְׁכְּחוּ אֶת־בְּרִית יְהוָה
,ſculptile vobis faciatis & ;vobiſcum excidit quod ,veſtri Dei
אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר כָּרַת עִמָּכֶם וַעֲשִׂיתֶם לָכֶם פֶּסֶל
Etenim .tuus Deus Dominus tibi præcepit quod omnis ſimilitudinem
תְּמוּנַת כֹּל אֲשֶׁר צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ 24 כִּי
Cùm .zelator Deus ipſe comedens ignis ,tuus Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא אֵל קַנָּא׃ 25 כִּי־
;terra in inveteraveritis & ,filiorum filios & ,filios genueris
תוֹלִיד בָּנִים וּבְנֵי בָנִים וְנוֹשַׁנְתֶּם בָּאָרֶץ
feceritis & ,omnis ſimilitudinem ,ſculptile feceritis & ,vos corruperitis &
וְהִשְׁחַתֶּם וַעֲשִׂיתֶם פֶּסֶל תְּמוּנַת כֹּל וַעֲשִׂיתֶם
feci Conteſtari :eum irritando veſtri Dei Domini oculis in malum
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ לְהַכְעִיסוֹ׃ 26 הַעִידֹתִי
peribitis pereundo quia ,terram & ,cœlos hodie vos in
בָכֶם הַיּוֹם אֶת־הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ כִּי־אָבֹד תֹּאבֵדוּן
Jarden tranſeuntes vos quò :terra deſuper citò
מַהֵר מֵעַל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־הַיַּרְדֵּן
quia ,eam ſuper dies prolongabitis Non .eam hæreditandum ad illuc
שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ לֹא־תַאֲרִיכֻן יָמִים עָלֶיהָ כִּי
:populos in vos Dominus diſperget Et .diſperdemini diſperdendo
הִשָּׁמֵד תִּשָּׁמֵדוּן׃ 27 וְהֵפִיץ יְהוָה אֶתְכֶם בָּעַמִּים
vos Dominus ducet quò gentibus in numeri viri remanebitis &
וְנִשְׁאַרְתֶּם מְתֵי מִסְפָּר בַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְנַהֵג יְהוָה אֶתְכֶם
;hominis manuum operi ,diis ibi ſervietis Et .illuc
שָׁמָּה׃ 28 וַעֲבַדְתֶּם־שָׁם אֱלֹהִים מַעֲשֵׂה יְדֵי אָדָם
,comedent neque ,audient neque ,videbunt non quæ ,lapidi & ,ligno
עֵץ וָאֶבֶן אֲשֶׁר לֹא־יִרְאוּן וְלֹא יִשְׁמְעוּן וְלֹא יֹאכְלוּן
,tuum Deum Dominum inde quæretis Et .odorabuntur neque
וְלֹא יְרִיחֻן׃ 29 וּבִקַּשְׁתֶּם מִשָּׁם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
.tua anima tota in & ,tuo corde toto in eum quæſieris cùm ,invenies &
וּמָצָאתָ כִּי תִדְרְשֶׁנּוּ בְּכָל־לְבָבְךָ וּבְכָל־נַפְשֶׁךָ׃
noviſſimo in ,iſta verba omnia te invenient & tibi anguſtia In
30 בַּצַּר לְךָ וּמְצָאוּךָ כֹּל הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּאַחֲרִית
.ejus voce in audies & ,tuum Deum Dominum ad reverteris & :dierum
הַיָּמִים וְשַׁבְתָּ עַד־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׁמַעְתָּ בְּקֹלוֹ׃
non & ,te debilitabit non ,tuus Deus Dominus miſericors Deus Quia
31 כִּי אֵל רַחוּם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא
juravit quod ,tuorum patrum pacti obliviſcetur neque ,te corrumpet
יַשְׁחִיתֶךָ וְלֹא יִשְׁכַּח אֶת־בְּרִית אֲבֹתֶיךָ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
,te ante fuerunt qui ,priores dies ad nunc repete Nam .eis
לָהֶם׃ 32 כִּי שְׁאַל־נָא לְיָמִים רִאשֹׁנִים אֲשֶׁר־הָיוּ לְפָנֶיךָ
,terram ſuper hominem Deus creavit qua die à
לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר בָּרָא אֱלֹהִים אָדָם עַל־הָאָרֶץ
fit factum an ,cœlorum extremum ad uſq; & cœlorum extremum ad &
וּלְמִקְצֵה הַשָּׁמַיִם וְעַד־קְצֵה הַשָּׁמָיִם הֲנִהְיָה
audivit Nunquid ipſum ſicut ſit auditum an ,iſtud magnum verbum ſicut
כַּדָּבָר הַגָּדוֹל הַזֶּה אוֹ הֲנִשְׁמַע כָּמֹהוּ׃ 33 הֲשָׁמַע
quemadmodum ignis medio è loquentis Dei vocem populus
עָם קוֹל אֱלֹהִים מְדַבֵּר מִתּוֹךְ־הָאֵשׁ כַּאֲשֶׁר־
?vixit & ,tu audiſti
שָׁמַעְתָּ אַתָּה וַיֶּחִי׃

Verſio VULG. LAT.

23 Cave ne quando obliviſcaris pacti Domini Dei tui, quod pepigit tecum: & facias tibi ſculptam ſimilitudinem eorũ, quæ fieri Dominus prohi- 24 buit: Quia Dominus Deus tu⁹ ignis conſumens eſt, De⁹ æ- 25 mulator. Si genueritis filios ac nepotes, & morati fueritis in terra, deceptíque feceritis vobis aliquam ſimilitudinem, patrantes malum coram Domino Deo veſtro, ut eum ad 26 iracundiam provocetis: Teſtes invoco hodiè cœlum & terram, citò perituros vos eſſe de terra, quam tranſito Jordane poſſeſſuri eſtis: Non habitabitis in ea longo tempore, ſed delebit vos Domi- 27 nus, Atq; diſperget in omnes gentes, & remanebitis pauci in nationibus, ad quas vos 28 ducturus eſt Dominus. Ibiq; ſervietis diis, qui hominũ manu fabricati ſunt, ligno & lapidi, qui non vident, nec audiunt, nec comedunt, nec o- 29 dorantur. Cúmque quæſieris ibi Dñm Deum tuũ, invenies eum: ſi tamen toto corde quæſieris, & totâ tribulatione 30 animæ tuæ. Poſtquàm te invenerint omnia quæ prædicta ſunt, noviſſimo tempore reverteris ad Dominum Deum tuum, & audies vocem ejus. 31 Quia Deus miſericors, Dominus Deus tuus eſt: non dimittet te, nec omnino delebit, neque obliviſcetur pacti, in 32 quo juravit patribus tuis. Interroga de diebus antiquis, qui fuerunt ante te, ex die quo creavit Deus hominem ſuper terram, à ſummo cœlo uſque ad ſummum ejus, ſi facta eſt aliquando hujuſcemodi res, 33 aut unquam cognitum eſt, Ut audiret populus vocem Dei loquentis de medio ignis, ſicut tu audiſti & vixiſti.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

23 (ψ) Προσέχετε ὑμῖν, μὴ ἐπιλάθησθε τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ (ω) ἡμῶν, ἣν διέθετο πρὸς (α) ὑμᾶς, καὶ ἀνομήσετε, καὶ ποιήσετε ὑμῖν ἑαυτοῖς γλυπτὸν ὁμοίωμα πάντων ὧν 24 συνέταξέ σοι κύριος ὁ θεός σου. Ὅτι κύριος ὁ θεός σου πῦρ καταναλίσκον ἐστί, θεὸς 25 ζηλωτής. Ἐὰν δὲ γεννήσῃς υἱοὺς καὶ υἱοὺς τῶν υἱῶν σου, καὶ χρονίσητε ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἀνομήσητε, καὶ ποιήσητε γλυπτὸν ὁμοίωμα παντός, καὶ ποιήσητε τὸ πονηρὸν (β) ἐνώπιον κυρίου τοῦ 26 θεοῦ ὑμῶν παροργίσαι αὐτόν, Διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ (γ) κληρονομῆσαι· οὐχὶ πολυχρονιεῖτε ἡμέρας ἐπ' αὐτῆς, 27 ἀλλ' ἢ ἐκτριβῇ ἐκτριβήσεσθε. Καὶ διασπερεῖ κύριος ὑμᾶς ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι, καὶ καταλειφθήσεσθε (δ) ὀλίγοι ἀριθμῷ ἐν πᾶσι τοῖς 28 ἔθνεσιν, εἰς οὓς εἰσάξει κύριος ὑμᾶς ἐκεῖ. Καὶ λατρεύσετε ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ἔργοις χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλοις καὶ λίθοις, οἳ οὐκ ὄψονται, (ε) οὔτε μὴ ἀκούσωσιν, (ζ) οὔτε μὴ φά- 29 γωσιν, (η) οὔτε μὴ ὀσφρανθῶσι. Καὶ (θ) ζητήσετε ἐκεῖ κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν, καὶ εὑρήσετε αὐτὸν ὅταν ἐκζητήσητε αὐτὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας (ι) σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου ἐν 30 τῇ θλίψει σου. Καὶ εὑρήσουσί σε πάντες οἱ λόγοι οὗτοι (κ) ἐπ' ἐσχάτῳ τῶν ἡμερῶν, καὶ ἐπιστραφήσῃ (λ) πρὸς κύριον τὸν θεόν σου, καὶ 31 εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Ὅτι θεὸς οἰκτίρμων κύριος ὁ θεός σου· οὐκ ἐγκαταλείψει σε, οὐδὲ μὴ (μ) ἐκτρίψει σε. οὐκ ἐπιλήσεται τῆς διαθήκης τῶν πατέρων σου, ἣν ὤμοσεν (ν) αὐτοῖς 32 κύριος. Ἐπερωτήσατε ἡμέρας προτέρας τὰς γενομένας προτέρας σου ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἔκτισεν ὁ θεὸς (ξ) ἄνθρωπον ἐπὶ τῆς γῆς, καὶ ἐπὶ τὸ ἄκρον τοῦ οὐρανοῦ (ο) ἕως τοῦ ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, εἰ γέγονε κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ μέγα τοῦτο, 33 (π) εἰ ἤκουσται τοιοῦτο. Εἰ ἀκήκοεν ἔθνος φωνὴν θεοῦ ζῶντος λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρός, ὃν τρόπον ἀκήκοας σὺ καὶ ἔζησας.

23 Attendite vobis, ne obliviſcamini teſtamentum Domini Dei noſtri, quod diſpoſuit ad vos, (c) & faciatis iniquitatem, & faciatis vobiſmetipſis ſculptilem ſimilitudinem omnium quæ præcepit 24 tibi Dominus Deus tuus. Quoniam Domin⁹ Deus tuus ignis con- 25 ſumens eſt, Deus Zelotes. Si autem genueris filios, & filios filiorum tuorum, & moram feceritis ſuper terram, & iniquitatem feceritis, & feceritis ſculptilem ſimilitudinem cujuſlibet, & feceritis malignum coram Domino Deo veſtro ad exacerbandũ e- 26 um; Conteſtor vobis hodie cœlũ, et terram; quia perditione (d) perdemini de terra, in quam vos tranſitis Jordanem illuc ad hæreditandum: non multos dies morabimini ſuper eam, ſed at- 27 tritione atteremini. Et diſperget Dominus vos in omnibus gentibus: & relinquemini pauci numero in omnibus gentibus, ad quos introducet Dominus vos il- 28 luc. Et ſervietis ibi diis aliis, operibus manuum hominum, lignis, & lapidibus; qui non videbunt, neque audient, neque comedent, neque olfacient. Et quæ- 29 retis ibi Dominum Deum veſtrũ: & invenietis eum, quando exquiretis eum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua in tribula- 30 tione tua. Et invenient te omnes ſermones hi in extremo dierum: et converteris ad Dominum Deum tuum, & exaudies vocem 31 ejus. Quoniam De⁹ miſericors Domin⁹ De⁹ tuus: non derelinquet te, neque exteret te: non obliviſcetur teſtamentum patrum tuorum, quod juravit eis Domi- 32 nus. Interrogate dies priores qui fuerunt priores te, ex die quâ creavit Deus hominem ſuper terram, (e) & ad ſummum cœli uſq; ad ſummum cœli; ſi factum eſt ſecundùm verbum magnum 33 hoc: ſi auditum eſt tale quid. Si audivit gens vocem Domini Dei viventis loquentis è medio ignis, quemadmodùm audiſti tu, & vixiſti.

MS.A. (ψ) Προσέχετε ὑμεῖς, μὴ (ω) ὑμῶν, (α) ὑμᾶς, καὶ ποιήσετε ὑμῖν (β) ἔναντι (γ) κληρονομῆσαι αὐτήν· οὐχὶ (δ) ὀλίγῳ ἀριθμῷ (ε) οὐδὲ (ζ) οὐδὲ (η) οὐδὲ (θ) ἐκζητήσετε (ι) ὑμῶν, (κ) ἐπ' ἐσχάτου (λ) ἐπὶ κύριον (μ) ἐκτρίψῃ (ν) αὐτοῖς. Ἐπερωτήσατε (ξ) τὸν ἄνθρωπον (ο) ἕως ἄκρου (π) εἰ ἀκήκοεν ἔθνος

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA

23 * ܐܙܕܗܪܘ ܠܐ ܬܛܥܘܢ ܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܕܐܩܝܡ ܥܡܟܘܢ. ܘܬܚܒܠܘܢ ܘܬܥܒܕܘܢ
ܠܟܘܢ ܨܠܡܐ ܘܕܡܘܬܐ ܕܟܠܡܕܡ ܕܦܩܕܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. * ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ 24
ܢܘܪܐ ܗܘ ܐܟܠܐ. ܘܐܠܗܐ ܗܘ ܛܢܢܐ. * ܘܡܐ ܕܐܘܠܕܬܘܢ ܒܢܝܐ ܘܒܢܝ ܒܢܝܐ: ܘܐܥܬܩܬܘܢ 25
ܒܐܪܥܐ: ܘܐܚܒܠܬܘܢ ܘܥܒܕܬܘܢ: ܨܠܡܐ ܘܕܡܘܬܐ ܕܟܠ ܡܕܡ. ܘܥܒܕܬܘܢ ܕܒܝܫ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܐܪܓܙܬܘܢܝܗܝ. * ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܒܟܘܢ ܝܘܡܢܐ. ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ. ܕܡܐܒܕ ܐܒܕܝܢ 26
ܐܢܬܘܢ ܒܥܓܠ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܘܪܕܢܢ ܝܘܡܢܐ ܠܡܐܪܬܗ. ܘܠܐ ܬܣܓܘܢ ܒܗ
ܝܘܡܬܐ. ܐܠܐ ܡܐܒܕ ܬܐܒܕܘܢ. * ܘܢܒܕܪܟܘܢ ܡܪܝܐ ܒܝܬ ܥܡܡܐ. ܘܬܫܬܚܪܘܢ ܩܠܝܠ 27
ܒܡܢܝܢܐ. ܒܝܬ ܥܡܡܐ. ܕܢܒܕܪܟܘܢ ܡܪܝܐ ܠܬܡܢ. * ܘܬܦܠܚܘܢ ܬܡܢ ܠܐܠܗܐ ܥܒܕ 28
ܐܝܕܝ ܒܢܝܢܫܐ. ܕܩܝܣܐ ܘܕܟܐܦܐ. ܕܠܐ ܚܙܝܢ ܘܠܐ ܫܡܥܝܢ. ܘܠܐ ܐܟܠܝܢ ܘܠܐ ܡܪܝܚܝܢ. * ܘܬܒܥܘܢܝܗܝ 29
ܬܡܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܘܬܫܟܚܘܢܝܗܝ ܡܐ ܕܬܒܥܘܢܝܗܝ. ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟܘܢ. ܘܡܢ
ܟܠܗ ܢܦܫܟܘܢ. * ܡܐ ܕܐܬܐܠܨܬܘܢ. ܘܡܛܝܢ ܠܟܘܢ ܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܐ ܒܚܪܬܐ 30
ܕܝܘܡܬܐ. ܘܬܬܦܢܘܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܘܬܫܡܥܘܢ ܒܩܠܗ. * ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܗܘ 31
ܡܪܚܡܢܐ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܠܐ ܢܚܒܠܟܘܢ. ܘܠܐ ܢܫܒܘܩܟܘܢ. ܘܠܐ ܢܛܥܐ ܩܝܡܐ ܕܝܡܐ
ܠܐܒܗܝܟܘܢ. * ܐܠܐ ܫܐܠܘ ܗܫܐ ܠܝܘܡܬܐ ܩܕܡܝܐ ܕܗܘܘ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܒܪܐ ܐܠܗܐ 32
ܠܐܢܫܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܡܢ ܪܝܫ ܫܡܝܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܪܝܫ ܫܡܝܐ. ܐܢ ܗܘܐ ܐܝܟ ܦܬܓܡܐ ܗܢܐ
ܪܒܐ. ܐܘ ܐܫܬܡܥ ܐܟܘܬܗ. * ܐܢ ܫܡܥ ܥܡܐ ܐܚܪܢܐ ܩܠܗ ܕܐܠܗܐ ܕܡܡܠܠ ܡܢ ܓܘ 33
ܢܘܪܐ. ܐܝܟ ܕܫܡܥܬܘܢ ܐܢܬܘܢ ܘܚܝܬܘܢ.

23 Cavete ne obliviſcamini pactum Domini Dei veſtri quod ſtatuit vobiſcum, & corruptionem perpetrantes, faciatis vobis idola & imagines cujuſcunque rei quam præcepto 24 inhibuit vobis Dominus Deus veſter. Dominus enim Deus veſter ignis eſt devorans, eſt- 25 que Deus zelotes. Cúmque procreaveritis filios aut nepotes, & inveterati fueritis in terra, & corruptelã inducentes, feceritis idola, & ſimulachra cujuſcunque rei, & geſſeritis quod malum eſt coram Domino Deo veſtro, & eum ad iracundiam provocaveritis: 26 Obteſtor contra vos hodiè cœlum ac terrã, quòd pereundo peribitis brevi de terra ad quam poſſidendam vos hodiè trajicitis Jordanem, nec multos tranſigetis in illa dies, 27 ſed pereundo peribitis. Diſpergetque vos Dominus inter populos, & remanebitis pauci numero inter gentes inter quas diſſipa- 28 bit vos Dominus. Et coletis illic deos, opus manuum hominum, ligneos, & lapideos, non videntes, nec audientes, nec edentes, nec 29 odorantes. Et quæretis ibi Dominum Deum, & invenietis eum quando inquiretis illum ex toto corde veſtro, & ex tota anima veſtra. 30 Quando afflictionibus prememini, & evenient vobis omnes iſti ſermones in fine dierum; convertemini ad Dominum Deum, & 31 audietis vocem ejus. Nam Deus eſt miſericors, Dominus Deus veſter: non deſtruet vos, nec derelinquet vos, nec obliviſcetur 32 fœderis quod juravit patribus veſtris. Verùm ſciſcitamini de diebus antiquis qui vos præceſſerunt, à die quâ creavit Deus hominem ſuper terram, ab extremo cœlo uſque ad extremum cœlum, ſi unquam facta ſit hujuſmodi res magna, aut audita fuerit ſimilis 33 ei. Num audierit populus alius vocem Dei loquentis de medio ignis, ſicut vos audiſtis & vixiſtis?

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

23 אסתמרו לכון דלמא תתנשון ית קימא דיי אלהכון די גזר עמכון ותעבדון לכון צלם דמות כולא די פקדך יי אלהך׃ 24 ארי יי אלהך מימריה אשא אכלא הוא אל קנא׃ 25 ארי תלדון בנין ובני בנין ותתעתקון בארעא ותחבלון ותעבדון צלם דמות כולא ותעבדון דביש קדם יי אלהך לארגזא קדמוהי׃ 26 אסהדית בכון יומא דין ית שמיא וית ארעא ארי מיבד תיבדון בפריע מעל ארעא די אתון עברין ית ירדנא תמן למירתה לא תורכון יומין עלה ארי אשתיצאה תשתיצון׃ 27 ויבדר יי יתכון בני עממיא ותשתארון עם דמנין בעממיא די ידבר יי יתכון לתמן׃ 28 ותפלחון תמן לעממיא פלחי טעותא עובד ידי אנשא אעא ואבנא דלא חזן ולא שמעין ולא אכלין ולא מריחין׃ 29 ותתבעון מתמן ית דחלתא דיי אלהך ותשכח ארי תתבעינה מן קדמוהי בכל לבך ובכל נפשך׃ 30 כד יעוק לך וישכחונך כל פתגמיא האלין בסוף יומיא ותתוב לדחלתא דיי אלהך ותקבל למימריה׃ 31 ארי אלהא רחמנא יי אלהך לא ישבקנך ולא יחבלנך ולא ינשי ית קימא דאבהתך די קים להון׃ 32 ארי שאל כען ליומיא קדמאי די הוו קדמך למן יומא די ברא יי אדם על ארעא ולמסיפי שמיא ועד סיפי שמיא ההוה כפתגמא רבא הדין או האשתמע דכותיה׃ 33 השמע עמא קל מימרא דיי ממלל מגו אשתא כמא די שמעת את ואתקים׃

23 Cavete vobis ne fortè obliviſcamini pacti Domini Dei veſtri, quod pepigit vobiſcũ: & faciatis vobis ſimulachrum vel ſimilitudinem omnium, de quibus præcepit Dominus 24 Deus tuus. Quoniam verbum Domini Dei tui ignis conſu- 25 mens eſt: De⁹ zelotes. Quando genueris filios & filios filiorum, & ſenueritis in terrâ: & corrupti fueritis, & feceritis aliquam imaginem aut ſimilitudinem; & feceritis quod malum eſt in conſpectu Domini tui, ut ad iracundiam provocetis eum. 26 Teſtes adhibeo contra vos hodie cœlum & terram, quia perditione peribitis citò, deſuper terram propter quam vos tranſibitis Jordanem ut poſſideatis eam: non longo tempore habitabitis in ea, ſed exterminatione exterminabi- 27 mini. Et diſperget vos Dominus inter populos: & remanebitis populus numeratus in populis, ad quos migrare 28 vos fecit Dominus. Et ſervietis ibi populis ſervientibus idolis, quæ ſunt opus manuum hominum, lignea aut lapidea, quæ non vident, neque audiunt, neque comedunt, neque 29 odorantur. Et quæres inde timorem Domini Dei tui, & invenies: ſi quæſieris eum toto corde tuo & totâ animâ 30 tuâ. Cùm tribulatus fueris, & evenerint tibi omnia verba hæc, in fine dierum, & convertêris ad timorem Domini Dei tui, & obedies verbo 31 ejus. Quoniam Deus miſericors eſt Dominus Deus tuus; non relinquet te, nec diſſipabit te: neque obliviſcetur pacti patrum tuorum, quod 32 juravit eis. Interroga enim nunc de diebus antiquis qui fuerunt ante te, à die quo creavit Dñs hominẽ ſuper terrã, à ſũmo cœli uſq; ad ſummũ cœli: ſi fuit res magna ſicut iſta, aut ſi audita eſt ſimilis ej⁹. 33 Si audivit popul⁹ vocẽ verbi Dei loquentẽ de medio ignis, ſicut tu audiſti, et vixerit.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*23 ࠄࠔࠌࠓࠅ·ࠋࠊࠌ·ࠐࠍ·ࠕࠔࠊࠇࠅ·ࠀࠕ·ࠁࠓࠉࠕ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠊࠓࠕ·ࠏࠌࠊࠌ·ࠅࠏࠔࠉࠕࠌ·ࠋࠊࠌ·ࠐࠎࠋ·ࠕࠌࠅࠍࠕ·ࠊࠋ·ࠀࠔࠓ·ࠑࠅࠊ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ· *24 ࠊࠉ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠀࠔ·ࠀࠊࠋࠄ·ࠄࠅࠀ·ࠀࠋ·ࠒࠍࠀ· **25 ࠊࠉ·ࠕࠅࠋࠉࠃ·ࠁࠍࠉࠌ·ࠅࠁࠍࠉ·ࠁࠍࠉࠌ·ࠅࠍࠅࠔࠍࠕࠌ·ࠁࠀࠓࠑ·ࠅࠄࠔࠇࠕࠌ·ࠅࠏࠔࠉࠕࠌ·ࠐࠎࠋ·ࠕࠌࠅࠍࠕ·ࠊࠋ·ࠅࠏࠔࠉࠕࠌ·ࠄࠓࠏ·ࠁࠏࠉࠍࠉ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠋࠄࠊࠏࠉࠎࠅ· *26 ࠄࠏࠉࠃࠕࠉ·ࠁࠊࠌ·ࠄࠉࠅࠌ·ࠀࠕ·ࠄࠔࠌࠉࠌ·ࠅࠀࠕ·ࠄࠀࠓࠑ·ࠊࠉ·ࠀࠁࠃ·ࠕࠀࠁࠃࠅࠍ·ࠌࠄࠓ·ࠌࠏࠋ·ࠄࠀࠓࠑ·ࠀࠔࠓ·ࠀࠕࠌ·ࠏࠁࠓࠉࠌ·ࠀࠕ·ࠄࠉࠓࠃࠍ·ࠔࠌࠄ·ࠋࠓࠔࠕࠄ·ࠋࠀ·ࠕࠀࠓࠉࠊࠅࠍ·ࠉࠌࠉࠌ·ࠏࠋࠉࠄ·ࠊࠉ·ࠄࠔࠌࠃ·ࠕࠔࠌࠃࠅࠍ· 27 ࠅࠄࠐࠉࠑ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠕࠊࠌ·ࠁࠏࠌࠉࠌ·ࠅࠍࠔࠀࠓࠕࠌ·ࠌࠕࠉ·ࠌࠎࠐࠓ·ࠁࠂࠅࠉࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠍࠄࠂ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠕࠊࠌ·ࠔࠌࠄ· 28 *ࠅࠏࠁࠃࠕࠌ·ࠔࠌ·ࠀࠋࠄࠉࠌ·ࠌࠏࠔࠄ·ࠉࠃࠉ·ࠀࠃࠌ·ࠏࠑ·ࠅࠀࠁࠍ·ࠀࠔࠓ·ࠋࠀ·ࠉࠓࠀࠅࠍ·ࠅࠋࠀ·ࠉࠔࠌࠏࠅࠍ·ࠅࠋࠀ·ࠉࠀࠊࠋࠅࠍ·ࠅࠋࠀ·ࠉࠓࠉࠇࠅࠍ· 29 *ࠅࠁࠒࠔࠕࠌ·ࠌࠔࠌ·ࠀࠕ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠅࠌࠑࠀࠕ·ࠊࠉ·ࠕࠃࠓࠔࠍࠅ·ࠁࠊࠋ·ࠋࠁࠁࠊ·ࠅࠁࠊࠋ·ࠍࠐࠔࠊ· 30 *ࠁࠑࠓ·ࠋࠊ·ࠅࠌࠑࠀࠅࠊ·ࠊࠋ·ࠄࠃࠁࠓࠉࠌ·ࠄࠀࠋࠄ·ࠁࠀࠇࠓࠉࠕ·ࠄࠉࠌࠉࠌ·ࠅࠔࠁࠕ·ࠏࠃ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠅࠔࠌࠏࠕ·ࠁࠒࠋࠅ· 31 *ࠊࠉ·ࠀࠋ·ࠓࠇࠅࠌ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠋࠀ·ࠉࠓࠐࠊ·ࠅࠋࠀ·ࠉࠔࠇࠉࠕࠊ·ࠅࠋࠀ·ࠉࠔࠊࠇ·ࠀࠕ·ࠁࠓࠉࠕ·ࠀࠁࠕࠉࠊ·ࠀࠔࠓ·ࠍࠔࠁࠏ·ࠋࠄࠌ· **32 ࠊࠉ·ࠔࠀࠋ·ࠍࠀ·ࠋࠉࠌࠉࠌ·ࠓࠀࠔࠍࠉࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠄࠉࠅ·ࠋࠐࠍࠉࠊ·ࠋࠌࠍ·ࠄࠉࠅࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠁࠓࠀ·ࠀࠋࠄࠉࠌ·ࠀࠃࠌ·ࠏࠋ·ࠄࠀࠓࠑ·ࠅࠋࠌࠒࠑࠄ·ࠄࠔࠌࠉࠌ·ࠅࠏࠃ·ࠒࠑࠄ·ࠄࠔࠌࠉࠌ·ࠄࠍࠄࠉࠄ·ࠊࠃࠁࠓ·ࠄࠂࠃࠅࠋ·ࠄࠆࠄ·ࠀࠅ·ࠄࠍࠔࠌࠏ·ࠊࠌࠄࠅ· 33 *ࠄࠔࠌࠏ·ࠏࠌ·ࠒࠅࠋ·ࠀࠋࠄࠉࠌ·ࠇࠉࠉࠌ·ࠌࠃࠁࠓ·ࠌࠕࠅࠊ·ࠄࠀࠔ·ࠊࠀࠔࠓ·ࠔࠌࠏࠕ·ࠀࠕࠄ·ࠅࠉࠇࠉ·

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

23 Cavete vobis ne oblivivifcamini fœdus Domini Dei veſtri quod pepigit vobiſcum, & faciatis vobis ſculptile, ſimilitudinẽ cujuſcunque rei, ſicut præcepit tibi Dominus 24 Deus tuus. Nam Dominus Deus tuus ignis eſt conſumens; ipſe eſt Deus zelotes. 25 Cùm genueritis filios, & nepotes, & ſenueritis in terra; corruperitis autem vos, et feceritis ſculptile, ſimilitudinẽ quamlibet, feceritiſque iniquitatẽ in oculis Domini Dei 26 veſtri ad irritandum ipſum: Teſtor adverſùm vos hodiè cœlos & terram quòd pereundo peribitis ſtatim de terra, ad quam poſſidendam vos tranſitis Jordanem. Non producetis dies ſuper eam, ſed exterminando exterminabi- 27 mini. Diſperdet quoque vos Dominus in populos, & relinquemini homines pauci numero inter gentes ad quas de- 28 ducet vos Dominus. Servietiſque ibi diis, operi manuum hominum, ligno, & lapidi, qui non vident, neque audiunt, neque edunt, neque odo- 29 rantur. Quares autem exinde Dominum Deum tuum; & invenies eum, cùm quæſieris cum in omni corde tuo, et 30 in omni anima tua. Cùm anguſtiaberis, & invenerint te omnes res iſtæ in extremitate dierum, & reverſus fue- 31 ris ad Dominum Deum tuum, & audieris vocẽ ejus: Quia Deus miſericors eſt Dominus Deus tu⁹, non derelinquet te, neque perdet te, neque obliviſcetur fœderis patrum tuorũ 32 quod juravit illis. Nunc enim interroga dies antiquos qui fuerunt ante te, ab eo die quo creavit Deus hominem ſuper terram, atque ab extremo cœlorum uſque ad extremum cœlorum, an facta fuerit res ſimilis huic magnæ, 33 aut quid ejuſmodi auditum fuerit: Num audivit populus vocem Dei viventis, loquentis de medio ignis, ſicut audiviſti tu, & vixit.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فاحذروا على انفسكم من ان تنسوا عهد الله ربكم الذي عهده معكم * فتصنعوا 23
لكم وثنا شبه كل ما نهاك عنه الله ربك * لان عقاب الله نار آكلة * هو القادر الغيور المعاقب * واذا 24 25
اولدتم بنين وبني بنين * وقدمتم في البلاد فافسدتم بان تعملوا وثنا من كل شبه * وعملتم الشر بين
يدي الله ربكم واسخطتموه * فقد اشهدت عليكم من اليوم السماء والارض بانكم 26
تبيدون سريعا من البلد الذي انتم عابرون الاردن اليه لتحوزوه * ولا تطول مدتكم
فيه * بل فناء تفنون * ويبددكم الله فيما بين الشعوب * حتى تبقوا رهطا ذا احصاء في الامم 27
الذين يسوقكم الله اليهم * وتخدمون هناك الهة من صنعة ايدي ناس * من حجر وخشب * 28
ما لا يبصر * ولا يسمع * ولا ياكل * ولا يشم * فاطلبوا من ثم الله ربكم تجدوه * والتمسه مخلصا 29
بكل قلبك ونفسك * واذا ضاق بك * ونالك جميع هذه الامور * ففي آخرتك الايام تب الى الله 30
ربك * واقبل اوامره * لان الله ربك قادر رحيم * لا يخذلك * ولا يهلكك * ولا ينسى عهد ابائك 31
الذي اقسم به لهم * والآن فسل عن الايام الاولى التي سلفت من قبلك * منذ يوم خلق الله 32
آدم على الارض من طرف السماء الى طرفها * هل كان قط مثل هذا الامر العظيم * او سمع
به * وهل سمعت امة صوت اله مكلمها من داخل النار * كما سمعت انت وعشت * 33

23 Cavete ergò animabus veſtris quin obliviſcamini fœderis Dei Domini veſtri, quod pepigit vobiſcũ, & faciatis vobis ſculptilia ad imaginem ullius rei quam 24 vetuit tibi Deus Dominus tuus. Nam ſupplicium Dei Domini tui ignis eſt devorans, ipſe eſt Potens, Zelotes, Remunera- 25 tor. Et cùm genueritis filios, & filios filiorũ, & vetuſti fueritis in regione, & corruptionem egeritis faciendo ſculptilia cujuſcunq; imaginis, & cõmiſeritis ſcelus ante Deũ Dominũ veſtrũ, eumq; irrita- 26 veritis; Teſtor adverſũ vos ab hac die cœlũ & terrã, vos brevi perituros de regione ad quã poſſidendã vos tranſituri eſtis Jordanem, nec diu manſuros in ea: 27 ſed interitu vos perituros, Et à Deo diſperdendos inter gentes, ita ut maneatis cœtus pauci numeri inter populos ad quos 28 ducturus vos eſt Deus. Et ſervietis ibi diis arte manuũ hominũ factis ex lapide & ligno, re nimirum, quæ non videt, nec 29 audit, nec comedit, nec olfacit. Quærite ergò illinc Deum Dominum veſtrũ, at quære eum ſincerè ex toto corde tuo & 30 animâ tuâ. Cúmq; anguſtiis deprehenſus fueris, & evenerint tibi omnes res iſtæ, in fine dierũ illorũ revertere ad Deũ Dominum tuũ, & acquieſce mandatis ejus. 31 Quoniã Deus Dominus tu⁹ potens eſt ac miſericors, non te deſeret, nec te perdet: Et ne obliviſcaris fœderis patrum tuorum 32 pro quo juravit eis. Tandem ſciſcitare de diebus prioribus qui tranſacti ſunt ante te, à die quo creavit Deus Adam ſuper terram ab extremitate cœli ad extremitatem ejus: utrùm fuerit unquam ſimile quid huic rei maximæ, aut auditũ fue- 33 rit. Et utrùm audierit gens ulla vocem Dei loquentis ad ſe de medio ignis, ſicut tu audiſti, & vixiſti.

ספר אלה הדברים : ד

interiori ex gentē sibi capiendū ad veniendū ad Deus tentavit nunquid Vel
34 או הנסה אלהים לבוא לקחת לו גוי מקרב
,valida manu in & ,bello in & ,portētis in &,signis in,tētationib⁹ in,gentis
גוי במסת באתת ובמופתים ובמלחמה וביד חזקה
fecit quæ omnia secundū ,magnis terroribus in & ,extento brachio in &
ובזרוע נטויה ובמוראים גדלים ככל אשר עשה
videre factus es Tu ? tuis oculis in Ægypto in vester Deus Dominus vobis
35 לכם יהוה אלהיכם במצרים לעיניך: אתה הראת
.eum præter amplius non : Deus ipse Dominus quòd ,sciendum ad
לדעת כי יהוה הוא האלהים אין עוד מלבדו:
terram super & :te erudiendū ad suā vocē te fecit audire cœlis E
36 מן השמים השמיעך את קלו ליסרך ועל הארץ
medio è audisti ejus verba & ;magnum suum ignem te fecit videre
הראך את אשו הגדולה ודבריו שמעת מתוך
ejus semine in elegit & ,tuos patres dilexit quòd pro Et .ignis
37 האש: ותחת כי אהב את אבתיך ויבחר בזרעו
:Ægypto ex magna sua potentia in suo conspectu in te eduxit & ;eum post
אחריו ויוצאך בפניו בכחו הגדל ממצרים:
,tua facie à te præ ossibus firmis & ,magnas gentes expellendum Ad
38 להוריש גוים גדלים ועצמים ממך מפניך
.hanc diem secundū hæreditatē eorū terram tibi dandū ad ,te intromittendū ad
להביאך לתת לך את ארצם נחלה כיום הזה:
ipse Dominus quia ,tuum cor ad reduces & ,hodie scies Et
39 וידעת היום והשבת אל לבבך כי יהוה הוא
.amplius non ;desubter terram super & ,desuper cœlis in ,Deus
האלהים בשמים ממעל ועל הארץ מתחת אין עוד:
tibi præcipio ego quæ ,ejus præcepta & ,ejus statuta custodies Et
40 ושמרת את חקיו ואת מצותיו אשר אנכי מצוך
prolongare facias ut & ;te post tuis filiis & ,tibi sit bene ut ,hodie
היום אשר ייטב לך ולבניך אחריך ולמען תאריך
omnibus tibi dans tuus Deus Dominus quam humum super dies
ימים על האדמה אשר יהוה אלהיך נתן לך כל
,Jarden transitu in urbes tres Moseh separavit Tunc .diebus
41 הימים: אז יבדיל משה שלש ערים בעבר הירדן
qui ,homicida illuc fugiendum Ad :solis ortum ad
42 מזרחה שמש: לנס שמה רוצח אשר
sciens non ipse & ,scientia non in suum socium occiderit
ירצח את רעהו בבלי דעת והוא לא שנא
urbibus ex unam ad fugeret & :nudiustertius heri ab eum
לו מתמל שלשם ונס אל אחת מן הערים
planiciei terra in ,deserto in Beser .viveret & ,istis
43 האל וחי: את בצר במדבר בארץ המישר
Gholan & ;Ghaditis Ghilhad in Ramoth & :Reubenitis
לראובני ואת ראמת בגלעד לגדי ואת גולן
posuit quam ,lex ista Et .Menassitis Basan in
44 בבשן למנשי: וזאת התורה אשר שם
;statuta & ,testimonia Ista .Israel filiorum facies ad Moseh
45 משה לפני בני ישראל: אלה העדת והחקים
ipsos egrediendo in ,Israel filios ad Moseh est locutus quæ ,judicia &
והמשפטים אשר דבר משה אל בני ישראל בצאתם
.Ægypto ex
ממצרים:

Versio VULG. LAT.

34 Si fecit Deus ut ingrederetur,
& tolleret sibi gentē de me-
dio nationū, per tentationes,
signa, atq; portenta, per pu-
gnā, & robustā manū, exten-
túmq; brachiū, & horribiles
visiones, juxta omnia quæ fe-
cit pro vobis Dn̄s De⁹ vester
in Ægypto, videntib⁹ oculis
35 tuis: Ut scires, quoniam Dn̄s
ipse est De⁹, & non est ali⁹
36 præter eū. De cœlo te fecit
audire vocem suā, ut doceret
te, & in terra ostendit tibi
ignem suū maximū, & audîsti
verba illius de medio ignis,
37 Quia dilexit patres tuos, &
elegit semen eorum post eos:
Eduxitq; te præcedens in vir-
38 tute sua magna ex Ægypto, Ut
deleret nationes maximas &
fortiores te in introitu tuo:
& introduceret te, darétq; tibi
terrā earū in possessionē, sicut
39 cernis in præsenti die. Scito
ergò hodiè, & cogitato in cor-
de tuo, quòd Dn̄s ipse sit De-
us in cœlo sursū, & in terra
40 deorsū; & non sit alius. Cu-
stodi præcepta ejus atq; man-
data, quæ ego præcipio tibi:
ut benè sit tibi, & filiis tuis
post te, & permaneas multo
tempore super terrā, quā Dn̄s
Deus tuus daturus est tibi.
41 Tunc separavit Moyses tres
civitates trans Jordanē ad O-
42 rientalē plagā, Ut confugiat ad
eas qui occiderit nolens pro-
ximū suū, nec sibi fuerit ini-
micus ante unū & alterum
diem, & ad harū aliquā ur-
43 biū possit evadere. Bosor in
solitudine, quæ sita est in ter-
ra campestri de tribu Ruben:
& Ramoth in Galaad, quæ est
in tribu Gad: et Golan in Ba-
san, quæ est in tribu Manasse.
44 Ista est lex, quam proposuit
45 Moyses corā filiis Israel. Et
hæc testimonia & ceremoniæ
atque judicia, quæ locutus est
ad filios Israel, quando egressi
sunt de Ægypto,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

34 Εἰ ἐπείρασεν ὁ θεὸς εἰσελθὼν λαβεῖν ἑαυ-
τῷ ἔθνος ἐκ μέσου ἔθνους ἐν πειρασμῷ,
ϗ ἐν σημείοις, ϗ ἐν τέρασι, ϗ ἐν πολέμῳ,
ϗ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, ϗ ἐν βραχίονι ὑψη-
λῷ, ϗ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, κατὰ πάντα
ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐν Αἰ-
35 γύπτῳ ἐνώπιόν σου βλέποντος. Ὥστε (ρ) εἰ-
δῆσαί σε ὅτι κύριος ὁ θεός σου (σ) οὗτος
36 θεός ἐστι, ϗ οὐκ (τ) ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ. Ἐκ
τοῦ οὐρανοῦ (υ) ἀκουστὴ ἐγένετο ἡ φωνὴ αὐτοῦ
παιδεῦσαί σε, ϗ ἐπὶ τῆς γῆς ἔδειξέ σοι
τὸ πῦρ αὐτοῦ τὸ μέγα, ϗ τὰ ῥήματα αὐ-
37 τοῦ ἤκουσας ἐκ μέσου τοῦ πυρός. Διὰ τὸ ἀ-
γαπῆσαι αὐτὸν τοὺς πατέρας σου, ϗ ἐξε-
λέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς
ὑμᾶς, ϗ ἐξήγαγέ σε αὐτὸς ἐν τῇ ἰσχύϊ αὐ-
38 τοῦ τῇ μεγάλῃ ἐξ Αἰγύπτου, (φ) Ἐξολοθρεῦ-
σαι ἔθνη μεγάλα ϗ ἰσχυρότερά σου πρὸ
προσώπου σου, εἰσαγαγεῖν σε δοῦναί σοι τὴν
γῆν αὐτῶν κληρονομεῖν, καθὼς ἔχεις
39 σήμερον. Καὶ γνώσῃ σήμερον ϗ ἐπιστρα-
φήσῃ τῇ διανοίᾳ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου
οὗτος θεὸς ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω ϗ ἐπὶ τῆς γῆς
40 κάτω, καὶ οὐκ ἔστιν ἔτι πλὴν αὐτοῦ. Καὶ (χ)
φυλάξασθε τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ϗ τὰ δικαι-
ώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι
σήμερον, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς
σου μετὰ σέ, ὅπως (ψ) μακροήμεροι γέ-
νησθε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δί-
41 δωσί σοι πάσας τὰς ἡμέρας. Τότε ἀφώ-
ρισε Μωυσῆς τρεῖς πόλεις πέραν τοῦ Ἰορδά-
42 νου ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου, (ω) Φυγεῖν ἐκεῖ
τὸν φονευτήν, ὃς ἂν φονεύσῃ τὸν πλησίον
οὐκ εἰδώς, ϗ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς (α)
χθὲς ϗ τῆς τρίτης, ϗ καταφεύξεται εἰς
43 μίαν τῶν πόλεων τούτων, ϗ ζήσεται. Τὴν
Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῇ γῇ τῇ πεδινῇ
τῷ Ῥουβήν, ϗ τὴν (β) Ῥαμὼθ ἐν (γ)
Γαλαὰθ τῷ Γαδδί, καὶ τὴν Γαυλὼν
44 ἐν Βασὰν τῷ (δ) Μανασσῇ. Οὗτος ὁ
νόμος, ὃν παρέθετο Μωυσῆς ἐνώπιον
45 υἱῶν Ἰσραήλ. Ταῦτα τὰ μαρτύρια, καὶ
τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα, ὅσα
ἐλάλησε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς (ε) Ἰσ-
ραήλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰ-
γύπτου,

Si tentavit Deus ingressus ac- 34
cipere sibi gentem de media
gente in tentatione, & in signis,
& in prodigiis, & in bello, &
in manu valida, & in brachio
excelso, & in visionibus magnis,
secundùm omnia, quæcunque
fecit Dominus Deus noster in
Ægypto coram te vidente. ut 35
scires tu, quia Dominus Deus
tuus hic Deus est; & non est
ampliùs præter eum. De cœlo 36
(f) audita facta est vox ejus
ad erudiendum te, & super ter-
ram ostendit tibi ignem suum
magnum: & verba ejus audi-
sti de medio ignis. Eò quòd ipse 37
dilexit patres tuos, & elegit
semen eorum post eos vos, &
eduxit te ipse in fortitudine sua
magna ex Ægypto; Exterminare 38
gentes magnas, & fortiores te
ante faciem tuam, introducere te
dare tibi terram eorum ad hæ-
reditandum, sicut habes hodiè.
Et cognosces hodiè, & con- 39
verteris mente, quia Dominus
Deus tuus, hic Deus in cœlo
suprà, & super terram deor-
sum; & non est ampliùs præ-
ter eum. Et custodite mandata 40
ejus, & justificationes ejus,
quascunque ego mando tibi
hodiè; ut benè tibi sit, & filiis
tuis post te: ut longævi sitis su-
per terram, quam Dominus De-
us tuus dat tibi omnibus die-
bus. Tunc separavit Moyses 41
tres civitates trans Iordanem
ab ortu Solis, Ad fugiendum 42
illuc homicidam, quicunque
interfecerit proximum non sci-
ens, & hic non odio habens
eum ante hesternam, & nudi-
ustertianā: et confugiet in unam
civitatum harum, & vivet.
Bosor in deserto in terra cam- 43
pestri Ruben, & Ramoth in
Galaath Gaddi, & Gaulon
in Basan Manasse. Hæc est 44
lex, quam proposuit Moyses
coram filiis Israel. Hæc sunt 45
testimonia, & justificationes,
& judicia: quæcunque locu-
tus est Moyses filiis Israel,
egressis ipsis de terra Ægypti,

MS.A. (ρ) εἰδέναι (σ) αὐτὸς (τ) ἔστιν ἄλλος πλὴν (υ) ἀκουστήν σοι ἐποίησεν τὴν φωνὴν αὐτοῦ (φ) Ἐξολεθρεῦσαι (χ) φυλάξῃ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ (ψ) μακροχρόνιοι (ω) φεύγειν (α) ἐχθὲς (β) Ῥαμμὼθ (γ) Γαλαὰδ (δ) Μανασσῆ. (ε) Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελθόντων

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Aut probaverint Deum qui abiens assum- 34
pserit sibi populum è medio populi, per ten-
tationes, & signa, & miracula, & bella, &
manum validam, & brachium excelsum, &
visiones magnas, juxta omnia quæ fecit Do-
minus Deus vester Ægyptiis coram vobis?
Vos vidistis & nôstis Dominum esse Deum, 35
nec alium esse præter ipsum. De cœlo audi- 36
re vos fecit vocem suam ad vos edocendos,
& super terram ostendit vobis ignem suum
magnum, & sermones suos, quemadmodum
audistis & vidistis è medio ignis. Et quoni- 37
am dilexit patres vestros, elegit semen eo-
rum post ipsos, & eduxit vos propria in per-
sona magna cum potentia ex Ægypto, Ad 38
perdendos à conspectu vestro populos majo-
res & fortiores vobis, ut vos introduceret, da-
retq; vobis terrā eorū in hæreditatē, ut ho-
diè *probatis*: Et sciatis hodiè, et convertatis 39
cor vestrum, quoniā Dn̄s est Deus in cœlo su-
pernè, & super terrā infernè, nec sit ali⁹ præ-
ter ipsum. Observate leges ej⁹ & mandata ej⁹ 40
quæ præcipio vobis hodiè, ut bene sit vobis
& filiis vestris post vos, & protrahatis dies
in terra quam dat vobis Domin⁹ Deus vester
cunctis dieb⁹. Tunc separavit Moses tres ci- 41
vitates in transitu Jordanis ad ortum solis,
Ut confugeret illuc homicida qui proximum 42
suum occideret invit⁹, nec odio prosecut⁹ eū
fuerit ab heri et nudiusterti⁹, fugeretq; ad unā
ex his civitatib⁹, ac viveret. Una ex his est 43
Bosar quæ est in solitudine in terra planitiei
Rubil: altera est Romath Gelaad Gadita-
rum: & *tertia* Golan quæ est in Mathnin
Manassis. Hæc est lex quam proposuit Moses 44
coram filiis Israel. Hæc sunt testimonia, & 45
leges, ac judicia quæ locutus est Moses ad
filios Israel quando egressi sunt ex Ægypto.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS.

34 או נסין עבד יי לאתגלאה למפרק
ליה עם מגו עם בנסין באתין
ובמופתין ובקרבא ובידא תקיפא
ובדרעא מרממא ובחזונין רברבין
ככל די עבד לכון יי אלהכון
35 במצרים לעיניכון: את אתחזיתא
למדע ארי יי הוא אלהים לית עוד
36 בר מניה: מן שמיא אשמעך ית קל
מימריה לאלפותך ועל ארעא
אחזיך ית אשתיה רבתא ופתגמוהי
37 שמעת מגו אשתא: וחלף ארי רחים
ית אבהתך ואתרעי בבניהון
בתריהון ואפקך במימריה בחיליה
38 רבא ממצרים: לתרכא עממין
רברבין ותקיפין מנך מן קדמך
לאעלותך למתן לך ית ארעהון
39 אחסנא כיומא הדין: ותדע יומא
דין ותתוב ללבך ארי יי הוא אלהים
דשכנתיה בשמיא מלעילא ושליט
על ארעא מלרע לית עוד בר מניה:
40 ותטר ית קימוהי וית פקודוהי די
אנא מפקיד לך יומא דין דייטב לך
ולבנך בתרך ובדיל דתוריך יומין
על ארעא די יי אלהך יהיב לך כל
41 יומיא: בכן אפריש משה תלת
קרוין בעברא דירדנא מדנח
42 שמשא: למערוק לתמן קטולא די
יקטול ית חבריה בלא מדעיה
והוא לא סני ליה מאתמלי
ומדקמוהי ויערוק לחדא מן קרויא
43 האלין ויתקים: ית בצר במדברא
בארע מישרא לשבט ראובן וית
ראמת בגלעד לשבט גד וית גולן
44 במתנן לשבטא דמנשה: ודא אוריתא
45 די סדר משה קדם בני ישראל: אלין
סהדותא וקימיא ודיניא די מליל משה
עם בני ישראל במפקהון ממצרים:

34 Aut viderit miracula quæ fe-
cit Dn̄s, ut revelaretur & redi-
meret sibi populum de medio
populi, per miracula, per signa
& portenta, & in bello, & in
manu forti, & in brachio ex-
celso, & in visionibus magnis:
juxta omnia quæ fecit vobis
Dn̄s Deus vester in Ægypto
35 ante oculos *vestros*. Tibi osten-
sum est ut scias, quoniam Dn̄s
ipse est Deus: non est alius
36 præter eum. De cœlis audire
te fecit vocem verbi sui, ut do-
ceret te: & super terrâ osten-
dit tibi ignem suum magnum,
& verba ejus audîsti de medio
37 ignis. Et pro eo quòd dilexit
patres tuos, & elegit filios eo-
rum post eos, eduxit te in ver-
bo suo, & in virtute sua ma-
38 gna de Ægypto. Ut ejiceret
populos magnos & fortiores
te à facie tua: ut introduceret
te, ut daret tibi terram eorum
in possessionem sicut in die
39 hac. Et scies hodie, & conver-
têris in corde tuo: quoniam
Dominus ipse est Deus, cujus
majestas, est in cœlo sursum, &
dominatur in terra deorsum:
40 & non est alius. Et custodies
pacta ejus & præcepta ejus,
quæ ego præcipio tibi hodié;
ut bene sit tibi, & filiis tuis
post te: & ut prolongentur
dies tui super terram, quam
Dominus Deus tuus dabit ti-
41 bi omnibus diebus. Tunc se-
paravit Moyses tres civitates
trans Jordanem ad Orientem
42 solis. Ut fugeret illuc homici-
da, qui occiderit proximum
suum ignoranter, & ipse non
oderat illum ab heri & nudius-
tertius: ut fugiat ad unam de
43 civitatibus his, & vivat. Bo-
sor in solitudine in terra cam-
pestri de tribu Reuben, &
Ramoth in Galaad de tribu
Gad, & Golan in Basan de
44 tribu Manasse. Et ista est lex,
quam proposuit Moyses corā
45 filiis Israel. Hæc sunt testi-
monia, & præcepta & judicia,
quæ locutus est Moyses cum
filiis Israel, quando egressi sunt
de Ægypto.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA,

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

Vel numquid tentavit Deus 34
venire ut acciperet sibi gentē
de medio gentis cum tentati-
onibus, cum signis, & cum
prodigiis, & in bello, & in
manu forti, & in brachio ex-
tento, et in visionibus magnis,
secundùm omnia quæ fecit
vobis Dominus Deus vester
in Ægypto ante oculos ve-
stros? Tibi hæc ostensa sunt, 35
ut scires quòd Dominus ipse
est Deus, nec est alius præter
eum. De cœlis audire fecit 36
te vocem suam ad erudien-
dum te, & super terrā osten-
dit tibi ignē suum magnum;
verba quoque ejus audivisti
de medio ignis. Et propterea 37
quòd dilexit patres tuos, ele-
git etiam semen eorū post eos,
atque eduxit te (d) ante fa-
ciem suā, & cū virtute ma-
gna de Ægypto; ut extermi- 38
naret gentes magnas & te
fortiores à facie tua, ut intro-
duceret te ad dandum tibi
terrā earum in possessionem
sicut hodiè. Cognosces igitur 39
hodiè, (e) revocabisq; in cor
tuum, quòd Dominus ipse est
Deus in cœlis sursū, & su-
per terrā deorsum: nullus est
ultrà. Ideo custodies præ- 40
cepta ejus, & mandata
ejus quæ ego præcipio tibi
hodiè, ut bene sit tibi, & fi-
liis tuis post te: atque etiam
ut producas (†) dies super
terram quam Dominus Deus
tuus dat tibi omnibus die-
bus. Tunc separavit Moses 41
tres civitates trans Jorda-
nem ad ortum solis, ut fu- 42
geret illuc homicida qui oc-
cidisset proximū suum igno-
ranter, cùm illum non odisset
ipse ab heri & nudiustertiùs,
evaderetq; in unam ex istis
civitatibus, & vivere. Bosor 43
in deserto in terra campestri
pro Rubenitis: & Ramoth in
Galaad pro Gaditis: & Go-
lan in (f) Basan pro Manassi-
tis. Hæc autem est lex quam 44
posuit Moses ante faciem
filiorum Israel. Ista sunt te- 45
stimonia, præcepta, et judicia,
quæ dixit Moses filiis Israel
cùm egressi sunt de Ægypto.

VER. SAM. (d) in benevolentia sua (e) et sedere facies (†) dies tuos (f) Batanæa

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

34 * أو روع الله علما، بأن يظهر أنعامه فيخلص له أمة من بين أخرى بأعلام وآيات وبراهين
وملحمة ويد شديدة وذراع ممدودة ومخاوف كبار، حسب ما صنع لكم الله ربكم بمصر
35 بحضرتكم * فأنت يجب عليك أن تعلم أن الرب هو الإله، لا إله غيره * ومن السماء أسمعك 36
37 صوته ليؤدبك، وعلى الأرض أراك ناره العظيمة * وسمعت كلامه من داخلها * وذلك بعد ما
38 أحب آباءك، واختار نسلهم من بعدهم * وأخرجك برضاه بقوته العظيمة من مصر * ليعرض
أمما أكثر وأعظم منك من بين يديك، ويدخلك بلدهم، ويعطيك إياه نحلة كما ترى
39 اليوم * فاعلم ذلك، وردده في قلبك، أن الله هو الإله في السماء العليا والأرض السفلى، ليس
40 سواه * واحفظ رسومه ووصاياه التي أمرك بها اليوم، لكي يخار لك ولبنيك من بعدك، وكي
41 تطول مدتك في البلد الذي الله ربك معطيك طول الزمان * حينئذ أفرز موسى ثلاث
42 قرى في جانب الأردن الشرقي * ليهرب إليها كل قاتل يقتل صاحبه بغير قصد وهو غير شانئ
43 له من أمس وما قبله، فيهرب إلى واحدة منها فيحيا * فباصر في البلد السهل من البرية من
44 بلد راوبين * وراموث في جرش من بلد جاد، وجولان في البثنية من بلد منشا * وهذه
45 الشريعة التي تلاها موسى على بني إسرائيل * وهذه الشواهد والرسوم والأحكام التي أمر بها
موسى بني إسرائيل الخارجين من مصر *

Aut erexerit Deus vexillum, manifestan- 34
do beneficia sua, & liberando sibi gentem
de medio alterius, per signa, et portenta, &
prodigia, atque certamen, manum fortem,
et brachium extensum, et terrores magnos,
quemadmodum fecit vobis Deus Dominus
vester in Ægypto in præsentia vestra? Te 35
itaque, te inquam, decet nôsse quòd Domi-
nus ipse est Deus, præter quem nullus est
Deus. Et quidem de cœlo audire te fecit 36
vocem suam, ut erudiret te: & super ter-
ram ostendit tibi ignem suum maximum,
& audîsti verba ejus de medio illius. Et 37
hoc quidem postquàm dilexit patres tuos,
& elegit stirpem eorum post ipsos, & e-
duxit te beneplacito suo, cum virtute sua
magna, ex Ægypto, ut excinderet gen- 38
tes plures & majores te à conspectu tuo,
téque introduceret in regionem eorum, &
illam tibi daret possessionem, ut vides ho-
diè. Agnosce hoc igitur, & pervolve il- 39
lud in corde tuo, quòd scilicet, Deus ipse
sit Deus in cœlo supremo, & in terra infi-
ma, nec sit alius præter eum. Et custodi 40
statuta ejus & præcepta ejus quæ mando
tibi hodiè, ut bene sit tibi & filiis tuis
post te, & ut prorogetur tempus tuum in
regione quam Deus Domin⁹ tuus daturus
est tibi, in longitudinem temporis. Tunc 41
segregavit Moses tres urbes in parte Jor-
danis Orientali; Ut fugeret ad eas omnis 42
homicida qui interfecerit proximū suum
præter intentum, & is non oderit eum ab
heri & antea, fugeret inquam, ad unam
ex illis, & viveret: Nempe Baser in re- 43
gione plana deserti, ex regione Raubin: &
Ramoth in Gjares, de regione Gad: et Go-
lan in Bathnia, de regione Manasse. Atq; 44
hæc est lex quam recitavit Musa filiis Is-
rail, Et hæc sunt testimonia, et statuta, 45
atque judicia quæ mandavit Musa filiis
Israil egredientibus ex Ægypto,

ספר אלה הדברים : ה

regis Sichon terra in ,Pehor Beth contra valle in Jarden transitu In
46 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בַּגַּיְא מוּל בֵּית פְּעוֹר בְּאֶרֶץ סִיחֹן מֶלֶךְ
filii & ,Moseh percussit quem ;Chesbon in habitans qui ,Emoræorum
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר יוֹשֵׁב בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה וּבְנֵי
terram & ,ejus terram possederunt Et.Ægypto ex eos egrediendo in,Israel
47 יִשְׂרָאֵל בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ וַיִּירְשׁוּ אֶת־אַרְצוֹ וְאֶת־אֶרֶץ
,Jarden transitu in qui ,Emoræorum regum duorum ,Basan regis Ogh
עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן
ad usq; & Arnon torrentis labium super quæ Haroer Ab .solis ortum ad
48 מִזְרַח שָׁמֶשׁ׃ מֵעֲרֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנֹן וְעַד־
Jarden trans solitudinem omnem Et .Chermon ipse ,Sion montem
49 הַר שִׂיאֹן הוּא חֶרְמוֹן׃ וְכָל־הָעֲרָבָה עֵבֶר הַיַּרְדֵּן
.collis effusionibus sub solitudinis mare ad usque & ,orientem ad
מִזְרָחָה וְעַד יָם הָעֲרָבָה תַּחַת אַשְׁדֹּת הַפִּסְגָּה׃

CAP. V. ה

Audi :eos ad dixit & ,Israel omnem ad Mosch vocavit Et
1 וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׁמַע
loquens ego quæ ,judicia & statuta Israel
יִשְׂרָאֵל אֶת־הַחֻקִּים וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי דֹּבֵר
.ea faciendum ad ,custodietis & ,ea discetis & ,hodie vestris auribus in
בְּאָזְנֵיכֶם הַיּוֹם וּלְמַדְתֶּם אֹתָם וּשְׁמַרְתֶּם לַעֲשֹׂתָם׃
cum Non .Choreb in pactum nobiscum excidit noster Deus Dominus
2 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כָּרַת עִמָּנוּ בְּרִית בְּחֹרֵב׃ לֹא אֶת־ 3
,nobiscum quia ,istud pactum Dominus excidit nostris patribus
אֲבֹתֵינוּ כָּרַת יְהוָה אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת כִּי אִתָּנוּ
est locutus faciebus in Facies .viventibus universis hodie hic ipsis nobis
4 אֲנַחְנוּ אֵלֶּה פֹה הַיּוֹם כֻּלָּנוּ חַיִּים׃ פָּנִים בְּפָנִים דִּבֶּר
Dominum inter stans Ego .ignis medio è monte in vobiscum Dñs
5 יְהוָה עִמָּכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ׃ אָנֹכִי עֹמֵד בֵּין־יְהוָה
;Domini verbum vobis annunciandum ad ,illo tempore in vos inter &
וּבֵינֵיכֶם בָּעֵת הַהִוא לְהַגִּיד לָכֶם אֶת־דְּבַר יְהוָה
:dicendo ,montem in ascendistis non & ,ignis facie à timuistis quia
כִּי יְרֵאתֶם מִפְּנֵי הָאֵשׁ וְלֹא־עֲלִיתֶם בָּהָר לֵאמֹר׃
,Ægypti terra è te eduxi qui ,tuus Deus Dominus Ego
6 אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתִיךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
.meas facies super alii Dii tibi erit Non .servorum domo è
7 מִבֵּית עֲבָדִים׃ לֹא־יִהְיֶה לְךָ אֱלֹהִים אֲחֵרִים עַל־פָּנָי׃
,desuper cœlis in quæ effigiei omnis dolaturam tibi facies Non
8 לֹא־תַעֲשֶׂה־לְךָ פֶסֶל כָּל־תְּמוּנָה אֲשֶׁר בַּשָּׁמַיִם מִמַּעַל
Non .terram desubter aquis in quæ & ,desubter terra in quæ &
9 וַאֲשֶׁר בָּאָרֶץ מִתָּחַת וַאֲשֶׁר בַּמַּיִם מִתַּחַת לָאָרֶץ׃ לֹא־
,tuus Deus Dominus ego quia ,eis servies neque ,eis te incurvabis
תִשְׁתַּחֲוֶה לָהֶם וְלֹא תָעָבְדֵם כִּי אָנֹכִי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
,tertios super & ,filios super patrum iniquitatem visitans,zelotes Deus
אֵל קַנָּא פֹּקֵד עֲוֹן אָבוֹת עַל־בָּנִים וְעַל־שִׁלֵּשִׁים
millibus misericordiam faciens Et .me habentibus odio quartos super &
10 וְעַל־רִבֵּעִים לְשֹׂנְאָי׃ וְעֹשֶׂה חֶסֶד לַאֲלָפִים
.mea præcepta servantibus & ,me diligentibus
לְאֹהֲבַי וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו׃

Versio VULG. LAT.

46 Trans Jordanem in valle contra fanū Phogor in terra Sehon regis Amorrhæi, qui habitavit in Hesebon, quem percussit Moyses. Filii quoque 47 Israel egressi ex Ægypto Possederunt terram ejus, & terram Og regis Basan, duorum regum Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem ad Solis 48 ortum: Ab Aroer, quæ sita est super ripam torrentis Arnon, usq; ad montem Sion, qui est 49 & Hermon, Omnem planitié trans Jordanem ad Orientalé plagam, usque ad Mare solitudinis, & usq; ad radices montis Phasga.

CAP. V.

1 Vocavítq; Moyses omnem Israelem, & dixit ad eū; Audi Israel ceremonias atque judicia, quæ ego loquor in aurib' vestris hodié: discite ea, & 2 opere complete. Domin' De' noster pegigit nobiscum fœdus in Horeb. 3 Non cum patribus nostris iniit pactum, sed nobiscum qui inpræsentiarū 4 sumus, & vivimus. Facie ad faciem locut' est nobis in mōte de medio ignis. 5 Ego sequester & medius fui inter Dñm & vos in tempore illo, ut annuntiarem vobis verba ejus. Timuistis enim ignem, & non ascendistis in montem. Et ait; 6 Ego Dominus Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti, de 7 domo servitutis. Non habebis deos alienos in conspectu 8 meo. Non facies tibi sculptile, nec similitudinem omnium, quæ in cœlo sunt desuper, & quæ in terra deorsum, & quæ versantur in aquis sub terra. 9 Non adorabis ea, et non coles. Ego enim sum Dominus Deus tuus: Deus æmulator, reddens iniquitaté patrū super filios in tertiā & quartā generationé 10 his qui oderunt me, Et faciens misericordiam in multa millia diligentibus me, & custodientibus præcepta mea.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

46 Ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ἐν φάραγγι, ἐγγὺς οἴκου Φογὼρ, ἐν γῇ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, ὃς κατῴκει ἐν Ἐσεβὼν, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ἐξελθόντων αὐτῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 47 Καὶ ἐκληρονόμησαν τὴν γῆν αὐτοῦ, καὶ τὴν γῆν Ὢγ βασιλέως τῆς Βασὰν, δύο βασιλέων τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατ᾽ ἀνατολὰς ἡλίου, 48 Ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάῤῥου Ἀρνῶν, καὶ ἐπὶ τοῦ ὄρους τοῦ Σηὼν, ὅ ἐστιν Ἀερμών· 49 Πᾶσαν τὴν Ἀραβὰ (ζ) πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατ᾽ ἀνατολὰς ἡλίου (η) ὑπὸ Ἀσηδὼθ τὴν λαξευτήν.

46 Trans Jordanem in valle prope domum Phogor, in terra Seon regis Amorrhæorum, qui habitabat in Esebon, quem percussit Moyses, & filii Israel, egressis ipsis de terra Ægypti. 47 Et hæreditaverunt terram ejus, & terram Og regis Basan, duorū regū Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem ad ortum Solis, 48 Ab Aroer, quæ est super labium torrentis Arnon, & super montem ipsi' Seon, qui est Aermon: 49 Omnē (g) Araba trans Iordanem ad ortū Solis sub Asedoth excisam.

MS.A. (ζ) ὅ ἐστιν πέραν (η) ἀπὸ

Κεφ. ε'.

1 Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἄκουε Ἰσραὴλ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐγὼ λαλῶ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑμῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ, καὶ μαθήσεσθε αὐτὰ, καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν αὐτά. 2 Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν διέθετο πρὸς ὑμᾶς 3 διαθήκην ἐν Χωρήβ. Οὐχὶ τοῖς πατράσιν ὑμῶν (α) διέθετο κύριος τὴν διαθήκην ταύτην, ἀλλ᾽ ἢ πρὸς ὑμᾶς ὑμεῖς ὧδε πάντες ζῶντες 4 σήμερον. Πρόσωπον κατὰ πρόσωπον ἐλάλησε κύριος πρὸς (β) ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ 5 πυρός. Κἀγὼ εἱστήκειν ἀναμέσον κυρίου καὶ ὑμῶν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ἀναγγεῖλαι (γ) ὑμῖν τὰ ῥήματα κυρίου, ὅτι ἐφοβήθητε ἀπὸ προσώπου τοῦ πυρὸς, καὶ οὐκ ἀνέβητε εἰς τὸ ὄρος, λέγων, 6 Ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου (δ) ὁ ἐξαγαγών σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ 7 οἴκου δουλείας. Οὐκ ἔσονταί σοι θεοὶ (ε) ἕτεροι 8 πρὸ προσώπου μου. Οὐ ποιήσεις (ζ) σεαυτῷ εἴδωλον, οὐδὲ παντὸς ὁμοίωμα, ὅσα ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω, καὶ ὅσα ἐν τῇ γῇ κάτω, καὶ ὅσα (η) ἐν τοῖς ὕδασιν ὑποκάτω τῆς γῆς. 9 Οὐ προσκυνήσεις αὐτοῖς, (θ) οὐδὲ μὴ λατρεύσῃς αὐτοῖς, ὅτι ἐγώ εἰμι κύριος ὁ θεός σου, θεὸς ζηλωτὴς, ἀποδιδοὺς ἁμαρτίας πατέρων ἐπὶ τέκνα ἐπὶ τρίτην καὶ τετάρτην 10 γενεὰν τοῖς μισοῦσί με, Καὶ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας τοῖς ἀγαπῶσί με, καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰ προστάγματά μου.

CAP. V.

Et vocavit Moyses omnem 1 Israel, & dixit ad eos; Audi Israel justificationes, & judicia, quæcunq; ego loquor in auribus vestris in die hac: et discetis ea, & custodietis facere ea. Domi- 2 nus Deus vester disposuit ad vos testamentum in Choreb. Non pa- 3 tribus vestris disposuit Dominus testamentum hoc, sed ad vos: vos hîc omnes viventes hodié, Facie ad faciem locutus est Do- 4 minus ad vos in monte de medio ignis; (Et ego stabam inter Do- 5 minum, & vos, in tempore illo, annuntiare vobis verba Domini, quoniam timuistis à facie ignis, & non ascendistis in montem,) (a) dicens; Ego sum Dominus 6 Deus tuus, qui eduxi te de terra Ægypti, è domo servitutis. Non 7 erunt tibi dii alii ante faciem meam. Non facies tibi (b) ido- 8 lum, neque cujusquam similitudinem, quæcunq; in cœlo sursum, & quæcunque in terra deorsum, & quæcunque in aquis subtus terram. Non adorabis ea, neque 9 servies eis, quia ego sum Dominus Deus tuus, Deus Zelotes, reddens peccata patrum in filios in tertiam & quartam progeni- 10 em, iis qui oderunt me; Et faciens misericordiam in millia, iis qui diligunt me, & custodiunt præcepta mea.

MS.A. (α) διέθετο τὴν (β) ὑμᾶς ἐκ μέσου (γ) ὑμῖν ἐνώπιον κυρίου, ὅτι (δ) ὅστις ἐξήγαγον (ε) ἕτεροι πλὴν ἐμοῦ. Οὐ (ζ) σεαυτῷ γλυπτὸν, οὐδὲ (η) ἐν τῷ ὕδατι (θ) καὶ οὐ λατρεύσῃς αὐτοῖς,

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

46 * ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܒܚܝܠܐ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܦܥܘܪ. ܒܐܪܥܐ ܕܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܕܝܬܒ
47 ܗܘܐ ܒܚܫܒܘܢ. ܕܩܛܠܗ ܡܘܫܐ ܘܒܢܝ ܝܣܪܝܠ. ܟܕ ܢܦܩܘ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. *ܘܝܪܬܘ ܐܪܥܗ.
ܘܐܪܥܐ ܕܥܘܓ ܡܠܟܐ ܕܡܬܢܝܢ. ܬܪܝܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܕܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܡܢ ܡܕܢܚ
48 ܫܡܫܐ. * ܡܢ ܥܕܘܝܪ ܕܥܠ ܣܦܬܐ ܕܢܚܠܐ ܐܪܢܘܢ. ܘܥܕܡܐ ܠܛܘܪܐ ܕܣܪܝܘܢ. ܗܘܝܘ
49 ܚܪܡܘܢ. * ܘܟܠܗ ܥܪܒܐ ܕܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܡܢ ܡܕܢܚܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܝܡܐ ܕܥܪܒܐ ܕܬܚܝܬ
ܐܫܕܘܕ ܘܦܣܓܐ. * ܦܣܘܩܐ * ܗ *
1 *ܘܩܪܐ ܡܘܫܐ ܠܟܠܗ ܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗ.
ܫܡܥ ܝܣܪܝܠ. ܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ ܕܐܢܐ ܡܡܠܠ ܐܢܐ ܩܕܡܝܟܘܢ ܝܘܡܢܐ. ܘܐܠܦܘ
2 ܐܢܘܢ. ܘܐܬܚܦܛܘ ܐܢܘܢ. ܘܥܒܕܘ ܐܢܘܢ. * ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܐܩܝܡ ܥܡܢ ܩܝܡܐ ܒܚܘܪܝܒ. * ܠܐ ܗܘܐ ܥܡ
3 ܐܒܗܝܢ ܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ܩܝܡܐ ܗܢܐ. ܐܠܐ ܥܡܢ ܚܢܢ ܕܬܢܢ ܝܘܡܢܐ. ܘܟܠܢ ܚܝܝܢ.
4 * ܐܦܝܢ ܠܘܩܒܠ ܐܦܝܢ ܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡܟܘܢ ܒܛܘܪܐ ܡܢ ܓܘ ܢܘܪܐ. * ܘܐܢܐ ܩܐܡ ܗܘܝܬ
5 ܒܝܬ ܡܪܝܐ ܘܠܟܘܢ ܒܙܒܢܐ ܗܘ. ܕܐܚܘܝܟܘܢ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܟܕ ܕܚܠܬܘܢ
6 ܡܢ ܩܕܡ ܢܘܪܐ. ܘܠܐ ܣܠܩܬܘܢ ܠܛܘܪܐ. * ܥܣܪܐ ܦܬܓܡܝܢ * ܘܐܡܪ. ܐܢܐ ܐܢܐ
7 ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܕܐܦܩܬܟ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܡܢ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܐ. * ܠܐ ܢܗܘܐ
8 ܠܟ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ. ܣܛܪ ܡܢܝ. * ܠܐ ܬܥܒܕ ܠܟ ܓܠܦܐ. ܘܟܠ ܕܡܘܬ ܕܒܫܡܝܐ ܡܢ
9 ܠܥܠ. ܘܕܒܐܪܥܐ ܡܢ ܠܬܚܬ. ܘܕܒܡܝܐ ܡܢ ܠܬܚܬ ܡܢ ܐܪܥܐ. * ܠܐ ܬܣܓܘܕ ܠܗܘܢ
ܘܠܐ ܬܦܠܚ ܐܢܘܢ. ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܐܠܗܐ ܛܢܢܐ. ܦܪܥ ܚܘܒܐ ܕܐܒܗܐ
10 ܥܠ ܒܢܝܐ. ܥܠ ܬܠܬܐ ܘܥܠ ܐܪܒܥܐ ܕܪܝܢ. ܠܣܢܐܝ. * ܘܥܒܕ ܐܢܐ ܛܝܒܘܬܐ ܠܐܠܦܝ ܕܪܝܢ. ܠܪܚܡܝ
ܘܠܢܛܪܝ ܦܘܩܕܢܝ.

46 In transitu Jordanis, in valle, è regione Beth-Peor, in terra Sihonis regis Amoræorum, qui morabatur in Hesbon, quem interfecit Moses & filii Israel, cùm egressi essent ex Ægypto. 47 Et acquisierunt terram ejus, & terram Og regis Mathnin, duorum regum Amoræorum qui erant trans Jordanem ad ortum solis: 48 Ab Aduir quæ sita est ad ripam torrentis Arnon, usque ad montem Serjon, qui est Hermon, 49 Et universam Arabam quæ est trans Jordanem ab Oriente, usque ad mare Arabæ quod est infra Asdod & Phasga.

CAP. V.

1 Advocans autem Moses universum Israelem, dixit ad eum, Audi Israel leges & judicia quæ hodiè dico vobis astantibus, ut discatis ea, & observetis ea, & faciatis illa. 2 Dominus Deus noster pepegit nobiscum fœdus in Horib. 3 Nequaquam cum patribus nostris pepigit Dominus fœdus hoc, sed nobiscum, nobis *inquam*, qui hîc adsumus hodiè, quique vivi sumus omnes. 4 Facie ad faciem locutus est vobiscum Dominus in monte de medio ignis. 5 Et ego stabam inter Dominum & vos eo tempore, ut indicarem vobis sermones Domini Dei vestri, quando timuistis à conspectu ignis, nec ascendistis in montem.

Decem sermones.

6 Et ait, Ego sum Dominus Deus tuus qui eduxi te de terra Ægypti, de domo servitutis. 7 Non sit tibi Deus alius præter me. 8 Ne facias tibi idolum, nec quamcunque imaginem ejus quod est in cœlo supernè, & quod est in terra infernè, quodque in aquis est sub terra. 9 Ne adores ea, neq; colas ea, quoniā ego sum Dominus Deus tuus, Deus zelotes, rependens iniquitates patrum filiis, ad tres & quatuor generationes, osoribus meis: 10 Et faciens beneficium ad millia generationum diligentibus me & observantibus mandata mea.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

46 בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא בְּחֵילְתָא לָקֳבֵיל
בֵּית פְּעוֹר בַּאֲרַע סִיחוֹן מַלְכָּא
אֱמוֹרָאָה דִּי יָתֵיב בְּחֶשְׁבּוֹן דִּי מְחָא
מֹשֶׁה וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמִפַּקְהוֹן
47 מִמִּצְרָיִם׃ וִירִיתוּ יָת אַרְעֵיהּ וְיָת
אֲרַע עוֹג מַלְכָּא דְמַתְנָן תְּרֵין מַלְכֵי
אֱמוֹרָאָה דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא מַדְנַח
48 שִׁמְשָׁא׃ מֵעֲרוֹעֵר דִּי עַל כֵּיף נַחְלָא
דְאַרְנוֹן וְעַד טוּרָא דְשִׂיאוֹן הוּא
49 חֶרְמוֹן׃ וְכָל מֵישְׁרָא עִבְרָא דְיַרְדְּנָא
מַדִּנְחָא וְעַד יַמָּא דְמֵישְׁרָא תְּחוֹת
מַשְׁפַּךְ מְרָמָתָא׃ ה
1 וּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר
לְהוֹן שְׁמַע יִשְׂרָאֵל יָת קְיָמַיָּא וְיָת
דִּינַיָּא דִּי אֲנָא מְמַלֵּל קֳדָמֵיכוֹן יוֹמָא
דֵין וְתֵילְפוּן יָתְהוֹן וְתִטְּרוּן
2 לְמֶעְבַּדְהוֹן׃ יְיָ אֱלָהַנָא גְּזַר עִמָּנָא
3 קְיָם בְּחוֹרֵב׃ לָא עִם אֲבָהָתַנָא גְּזַר
יְיָ יָת קְיָמָא הָדֵין אֱלָהֵן עִמַּנָא
אֲנַחְנָא אִלֵּין הָכָא יוֹמָא דֵין כּוּלַּנָא
4 קַיָּמִין׃ מַמְלַל עִם מַמְלַל מַלֵּיל
5 יְיָ עִמְּכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ אֶשָּׁתָא׃ אֲנָא
הֲוֵיתִי קָאֵים בֵּין מֵימְרָא דַייָ וּבֵינֵיכוֹן
בְּעִדָּנָא הַהִיא לְחַוָּאָה לְכוֹן יָת
פִּתְגָּמָא דַייָ אֲרֵי דְחֵילְתּוּן מִן קֳדָם
אֶשָּׁתָא וְלָא סְלֶקְתּוּן בְּטוּרָא לְמֵימַר׃
6 אֲנָא יְיָ אֱלָהָךְ דִּי אַפֵּקְתָּךְ מֵאַרְעָא
7 דְמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ לָא יְהֵי
8 לָךְ אֱלָהּ אוֹחֲרָן בַּר מִנִּי׃ לָא תַעְבֵּיד
לָךְ צְלַם כָּל דְּמוּת דִּי בִשְׁמַיָּא
מִלְּעֵילָא וְדִי בְאַרְעָא מִלְּרַע וְדִי
9 בְמַיָּא מִלְּרַע לְאַרְעָא׃ לָא תִסְגּוֹד
לְהוֹן וְלָא תִפְלְחִנּוּן אֲרֵי אֲנָא יְיָ
אֱלָהָךְ אֵל קַנָּא מַסְעַר חוֹבֵי אֲבָהָן
עַל בְּנִין מָרְדִין עַל דָּר תְּלִיתַי וְעַל
10 דָּר רְבִיעַי לְסָנְאַי כַּד מַשְׁלְמִין בְּנַיָּא
לְמֶחְטֵי בָּתַר אֲבָהָתְהוֹן׃ וְעָבֵד טִיבוּ
לְאַלְפֵי דָרִין לְרָחֲמַי וּלְנָטְרֵי פִקּוֹדָי׃

46 Trans Jordanem in valle contra Beth-Phogor, in terra Seon regis Amorræorum qui habitabat in Esebon, quem occidit Moyses & filii Israel cùm egrederentur de terrâ Ægypti. 47 Et possederunt terram ejus & terram Og regis Basan, duorum regum Amorræorum qui erant trans Jordanem, ad Orientem solis. 48 Ab Aroer quæ est super ripam torrentis Arnon, & usque ad montem Seon, qui 49 est Hermon. Et omnem planitiem quæ est trans Jordanem ad Orientem, & usque ad mare quod est in planitie, & usque ad radices collis.

CAP. V.

1 Et vocavit Moses omnem Israelem, & dixit eis; Audi Israel pacta & judicia, quæ ego loquor corā vobis hodie: & discetis ea, & observabitis 2 ut faciatis eā. Dñs Deus noster pepegit nobiscum pactum 3 in Oreb. Non cum patribus nostris pepegit Dominus pactum istud: sed nobiscum, qui sumus hîc hodie omnes nos 4 vivi. Verbum verbo locutus est Dñs vobiscum in monte, 5 de medio ignis. Ego stabam inter verbum Domini & vos in tempore illo, ut nunciarem vobis verbum Domini: timuistis enim a facie ignis, & non ascendistis in montem, 6 & ait. Ego Dominus Deus tuus: qui eduxi te de terra Ægypti, de domo servitutis. 7 Non sit tibi alius Deus præter 8 me. Non facies tibi imaginem nec omnem similitudinem, eorum quæ in cœlis sursū, & quæ in terra sunt deorsum, & quæ in aquis sunt sub 9 terrâ. Non adorabis ea, neq; coles ea: quoniam ego Dominus Deus tuus Deus zelotes, visitans peccata patrum super filios rebelles in tertiam & quartam generationem his qui oderunt me, quando filii sequuntur peccata patrum suorum. 10 Et faciens misericordiam in mille generationibus, diligentibus me & custodientibus præcepta mea.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

46 Trans Jordanem in valle, è regione Beth-phegor, in terra Sihon regis Amorrhæorum qui habitabat in Hesebon, quem percussit Moses, & filii Israel cùm egressi sunt ex Ægypto. 47 Et possederunt terrā ejus, & terram Og regis (g) Basan, duorum regum Amorrhæorum qui erant trans Jordanem ad ortum solis. 48 Ab Aroër quæ est juxta ripam torrentis Arnon, & usq; ad montem (h) Sion qui est Hermon. 49 Omnem quoq; planitiem quæ est trans Iordanem ab Oriente, et usq; ad mare planitiei, mare salsum, sub (i) declivi collis.

CAP. V.

1 Postea vocavit Moses universum Israelem, dixitq; eis; Audi Israel præcepta & judicia quæ ego loquor hodiè in auribus vestris, ut discatis illa, & illa facere soliciti sitis. 2 Dominus Deus noster pepigit nobiscum fœdus in Horeb. 3 Non cum patribus nostris pepigit Dominus fœdus istud, sed nobiscum; nobis ipsis hîc hodiè omnibus viventibus. 4 Facie in faciem locutus est Domin' vobiscū in monte de medio ignis, 5 (Ego verò stabā inter Dominum, & inter vos in die illo, ut renuntiarē vobis verba Domini; quoniam timebatis à facie ignis, ideo nō ascendistis in montē) dicendo; 6 Ego sum Dominus Deus tuus qui eduxi te de terra Ægypti, de domo servorum. 7 Non erunt tibi dii alieni ante faciem meam. 8 Non facies tibi sculptile, & omnem similitudinem eorum quæ sunt in cœlis desuper, & eorum quæ in terra deorsum, & eorum quæ in aquis subtus terram. 9 Non adorabis ea, neq; servies illis: quoniam ego sum Dominus Deus tuus, Deus zelotes, (a) visitans iniquitatem patrum super filios, & super tertiam, & super quartam generationem eorum qui oderunt me. 10 Faciens quoq; misericordiam in millia diligentibus me, & custodientibus mandata mea.

VER. SAM. (g) Batanææ, (h) Nivis (i) agris speculæ. (a) tradens

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* في ذاك جانب الوادي * مما يلي بيت فعور في بلد سيحون ملك الاموريين المقيم في حسبان * 46
الذي قتله موسي وبنو اسرايل بعد خروجهم من مصر * حازوا بلده وبلد عوج ملك 47
البثنية * وهما ملكا الاموريين الذين في جانب الاردن الشرقي * من عروعير التي على شاطي 48
وادي ارنون الي جبل سيحان هو حرمون * وجميع الغور جانب الاردن الشرقي الي بحيرة طبرية 49
تحت مصب القلعة * * الفصل الخامس * * ثم دعا موسي بجميع الاسرايلية فقال لهم * 1
اسمعوا الرسوم والاحكام التي انا امركم بها * فتعلموها * واحفظوها * واعملوا بها * ان الله ربنا عهد 2
معنا عهدا في حوريب * وليس مع ابايِنا فقط عهد ذلك العهد * بل معنا ايضا ونحن هاهنا 3
اليوم كلنا احياء * وذلك ان الله كلمكم بغير واسطة في حوريب من وسط النار * وانا قايم بين 4 5
نور الله وبينكم في ذلك الوقت اخبركم بكلامه * لانكم هبتم النار * ولم تصعدوا الجبل * فقال 6
لكم * انا الله ربك الذي اخرجك من بلد مصر من بيت العبودية * لا يكن لك اله اخر 7
من دوني * ولا تصنع لك منحوتا * ولا كل شبه مما في السماء التي من فوقك * ومما في الارض التي 8
تحتك * ومما في الماء الذي تحت الارض * لا تسجد لها * ولا تعبدها * لاني انا الله ربك القادر 9
المعاقب * مطالب بذنوب الاباء من البنين * والثوالث * والروابع من شاني * ومجاز بالاحسان 10
لالوف من محبي وحافظي وصاياي *

46 In opposito latere torrentis quâ parte contiguum est Beth-Pheor in regione Sihon regis Amoræorum habitantis in Hasban, quem occiderunt Musa et filii Israil post exitum suum ex Ægypto, 47 Et possederunt regionem ejus, et regionem Og regis Bathniæ, qui sunt duo reges Amoræorum qui erant in latere Jordanis Orientali: 48 Ab Aruir quæ est ad littus torrentis Arnon usque ad montem Sihan, qui est Hermon. 49 Et totam planitiem quæ est ad latus Jordanis Orientale usque ad lacum Tiberiadis, sub faucibus rupis.

CAP. V.

1 Deinde accersivit Musa omnes Israilitas, et dixit eis; Audite statuta & judicia quæ ego præcipio vobis, et discite ea, & custodite ea, & exequimini 2 illa. Sanè Deus Dominus noster inivit nobiscum pactum in Horib; 3 Et non cum patribus nostris tantùm inivit pactum illud, sed nobiscum etiam: & quidem nos hîc hodiè sumus omnes vivi. 4 Deus autem allocutus est vos nullo interposito medio, in Horib, è medio ignis. 5 Et ego stans inter ignem Dei et inter vos tum temporis, annuntiabam vobis verba ipsius, eò quòd extimueritis ignem, et non ascenderitis in montem. 6 Dixit autem ad vos; Ego sum Deus Dominus tuus qui eduxi te de regione Ægypti, de domo servitutis. 7 Ne sit tibi deus alius præter me. 8 Et ne facias tibi sculptile, nec ullum simulachrum ex iis quæ sunt in cœlo quod super te est, et ex iis quæ sunt in terra quæ sub te est, et ex iis quæ sunt in aqua quæ sub terra est. 9 Ne adores ea, nec servias illis, quia ego sum Deus Dominus tuus, Potens, Remunerator, exigens peccata patrum à filiis, & nepotibus, & pronepotibus, ab osoribus meis: 10 Et rependens beneficia in millia, diligentibus me & custodientibus præcepta mea.

ספר אלה הדברים : ה

non quia :vanum in tui Dei Domini nomen assumes Non
11 לֹא תִשָּׂא אֶת־שֵׁם־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לַשָּׁוְא כִּי לֹא
.vanum in ejus nomen assumpserit qui Dominus *mundificabit*
יְנַקֶּה יְהוָה אֵת אֲשֶׁר־יִשָּׂא אֶת־שְׁמוֹ לַשָּׁוְא׃
quemadmodum ,eum *sanctificandum ad* Sabbathi diem Observa
12 שָׁמוֹר אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ כַּאֲשֶׁר
facies & ,*servies* diebus Sex .tuus Deus Dominus tibi præcepit
13 צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ שֵׁשֶׁת יָמִים תַּעֲבֹד וְעָשִׂיתָ
Domino sabbathum septima die Et .*tuam functionem omnem*
14 כָּל־מְלַאכְתֶּךָ׃ וְיוֹם הַשְּׁבִיעִי שַׁבָּת לַיהוָה
,tuus filius & ,tu *functionem omnem* facies Non .*tuo Deo*
אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲשֶׂה כָל־מְלָאכָה אַתָּה וּבִנְךָ
omne & ,tuus asinus & ,tuus bos & ,tua ancilla & ,tuꝰ servꝰ & ,tua filia &
וּבִתֶּךָ וְעַבְדְּךָ וַאֲמָתֶךָ וְשׁוֹרְךָ וַחֲמֹרְךָ וְכָל־
requiescat ut ,*tuis portis in* qui tuus peregrinus & ,tuum *animal*
בְּהֶמְתֶּךָ וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יָנוּחַ
fuisti servus quòd *memineris* Et .tu sicut tua ancilla & ,tuus servus
15 עַבְדְּךָ וַאֲמָתְךָ כָּמוֹךָ׃ וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ
manu in inde tuus Deus Dominus te eduxit & :Ægypti terra in
בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיֹּצִאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם בְּיָד
Dominus tibi præcepit Idcirco .extento brachio in & ,valida
חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה עַל־כֵּן צִוְּךָ יְהוָה
Honora .Sabbathi diem *faciendum ad* ,tuus Deus
16 אֱלֹהֶיךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־יוֹם הַשַּׁבָּת׃ כַּבֵּד אֶת־
tibi præcepit quemadmodum ,tuam matrem & ,tuum patrem
אָבִיךָ וְאֶת־אִמֶּךָ כַּאֲשֶׁר צִוְּךָ
sit bene ut & ,tui dies prolongentur ut ,tuus Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמַעַן יַאֲרִיכֻן יָמֶיךָ וּלְמַעַן יִיטַב
Non .tibi *dans* tuus Deus Dominus quam *humum* super tibi
17 לָךְ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ לֹא
18 *respondebis* Neque .furaberis Nec .*adulterabis* Neque .*interficies*
19 תִּרְצָח׃ וְלֹא תִּנְאָף׃ וְלֹא תִּגְנֹב׃ וְלֹא־תַעֲנֶה
20 .tui *socii* uxorem concupisces Neque .*mendacium* *testis* tuum *socium* in
21 בְרֵעֲךָ עֵד שָׁוְא׃ וְלֹא תַחְמֹד אֵשֶׁת רֵעֶךָ
,ejus ancillā & ,ejꝰ servum & ,ejus agrum ,tui *socii* domum *avebis* Nec
וְלֹא תִתְאַוֶּה בֵּית רֵעֶךָ שָׂדֵהוּ וְעַבְדּוֹ וַאֲמָתוֹ
.tuo *socio* quæ omnia & ,ejus asinum & ,ejus bovem
22 שׁוֹרוֹ וַחֲמֹרוֹ וְכֹל אֲשֶׁר לְרֵעֶךָ׃ אֶת־
vestram *ecclesiam* omnem ad Dominus est locutus ista Verba
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה דִּבֶּר יְהוָה אֶל־כָּל־קְהַלְכֶם
non & ;magna voce ,caliginis & ,nubis ,ignis medio è monte in
בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ הֶעָנָן וְהָעֲרָפֶל קוֹל גָּדוֹל וְלֹא
me ad eas dedit & ,*lapidum* tabulis duabus *super* ea scripsit & :addidit
יָסָף וַיִּכְתְּבֵם עַל־שְׁנֵי לֻחֹת אֲבָנִים וַיִּתְּנֵם אֵלָי׃
montis & ,*obscuritatis* medio è vocem *vos audire secundum* fuit Et
23 וַיְהִי כְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־הַקּוֹל מִתּוֹךְ הַחֹשֶׁךְ וְהָהָר
,vestrarum tribuum *capita omnia* me ad accessistis & ,igne *in flagrantis*
בֹּעֵר בָּאֵשׁ וַתִּקְרְבוּן אֵלַי כָּל־רָאשֵׁי שִׁבְטֵיכֶם
.vestrorum seniorum &
וְזִקְנֵיכֶם׃

Versio VULG. LAT.

11 Non usurpabis nomen Domini Dei tui frustrá : quia non erit impunitus qui super re vana nomen ejus assumpserit.
12 Observa diem Sabbati, ut sanctifices eum, sicut præcepit
13 tibi Dominus Deus tuus. Sex diebus operaberis, & facies
14 omnia opera tua. Septimus dies Sabbati est, id est, requies Domini Dei tui. Non facies in eo quidquam operis, tu, & filius tuꝰ, & filia, servus & ancilla, & bos, & asinus, & omne jumentum tuum, & peregrinꝰ qui est intra portas tuas : ut requiescat servus tuus, et an-
15 cilla tua, sicut et tu. Memento quòd et ipse servieris in Ægypto, et eduxerit te indè Dominus Deus tuus in manu forti, et brachio extento. Idcircò præcepit tibi ut obser-
16 vares diem Sabbati. Honora patrem tuum et matrem, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus, ut longo vivas tempore, et benè sit tibi in terra, quam Dominus Deus tuus daturus
17 est tibi. Non occides. Neque
18 mœchaberis. Furtúmque non
19 facies. Nec loquêris contra
20 proximum tuum falsum testi-
21 monium. Non concupisces uxorem proximi tui : non domum, non agrum, non servum, non ancillam, non bovem, non asinum, et universa quæ illius
22 sunt. Hæc verba locutus est Dominus ad omnem multitudinem vestram in monte, de medio ignis et nubis et caliginis, voce magnâ, nihil addens ampliús : et scripsit ea in duabus tabulis lapideis, quas
23 tradidit mihi. Vos autem postquàm audîstis vocem de medio tenebrarum, et montem ardere vidistis, accessistis ad me omnes principes tribuum, et majores natu.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

11 Οὐ λήψῃ τὸ ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ ματαίῳ· οὐ γὰρ μὴ καθαρίσῃ (ι) κύριος ὁ θεός σου τὸν λαμβάνοντα τὸ ὄνομα αὐτοῦ
12 ἐπὶ ματαίῳ. Φύλαξαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων ἁγιάζειν αὐτὴν, ὃν τρόπον ἐνετεί-
13 λατό σοι κύριος ὁ θεός σου. Ἓξ ἡμέρας
14 ἐργᾷ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου· Τῇ δὲ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ σάββατα κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον σὺ καὶ ὁ υἱός σου καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου καὶ ἡ παιδίσκη σου, ὁ βοῦς σου καὶ τὸ ὑποζύγιόν σου, καὶ πᾶν κτῆνός σου, καὶ (κ) προσήλυτος ὁ παροικῶν ἐν σοί· ἵνα ἀναπαύσηται ὁ παῖς σου, καὶ ἡ (λ) παιδίσκη σου, καὶ τὸ ὑποζύ-
15 γιόν σου, ὥσπερ καὶ σύ. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ. διὰ τοῦτο συνέταξέ (μ) σοι κύριος ὁ θεός σου (ν) ὥστε φυλάσσεσθαι τὴν ἡμέραν τῶν σαββάτων καὶ
16 ἁγιάζειν αὐτήν. Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ ἵνα μακροχρόνιος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος
17 ὁ θεός σου δίδωσί σοι. Οὐ φονεύσεις. Οὐ
18 μοιχεύσεις. Οὐ κλέψεις. Οὐ ψευδομαρτυρή-
19 σεις κατὰ τοῦ πλησίον σου μαρτυρίαν ψευδῆ.
20 21 Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου· οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν οἰκίαν τοῦ πλησίον σου, (ξ) οὔτε τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ, (ξ) οὔτε τὸν παῖδα αὐτοῦ, (ξ) οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ, (ξ) οὔτε τοῦ βοὸς αὐτοῦ, (ξ) οὔτε τοῦ ὑποζυγίου αὐτοῦ, οὔτε παντὸς κτήνους αὐτοῦ, οὔτε πάντα
22 ὅσα τῷ πλησίον σου ἐστί. (ο) Ταῦτα τὰ ῥήματα ἐλάλησε κύριος πρὸς πᾶσαν συναγωγὴν ὑμῶν ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός· σκότος, γνόφος, θύελλα, φωνὴ μεγάλη· καὶ οὐ προσέθηκε. καὶ ἔγραψεν αὐτὰ ἐπὶ δύο πλάκας
23 λιθίνας, καὶ ἔδωκέ μοι. Καὶ ἐγένετο ὡς ἠκούσατε τὴν φωνὴν ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς, καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο πυρὶ, καὶ προσήλθετε πρὸς με πάντες οἱ ἡγούμενοι τῶν φυλῶν ὑμῶν, καὶ ἡ γερουσία ὑμῶν.

Non assumes nomen Domini Dei 11
tui in vano. Non enim mundabit Dominus Deꝰ tuus assumentem nomen ejus in vano. Custodi diem 12
sabbatorum sanctificare eam; quemadmodùm mandavit tibi Dominus Deus tuus. Sex diebus 13
operaberis, & facies omnia opera tua. Die autē septimâ sabbata Domino **Deo** *tuo. Non facies* 14
in ea omne opus, tu, & filius tuus, & filia tua, puer tuus, & ancilla tua, bos tuus, & subjugale tuum, & omne pecus tuum, & advena qui incolit in te : ut requiescat puer tuus, & ancilla tua, & subjugale tuum, quemadmodùm & tu. Et memento, 15
quia famulus fuisti in terra Ægypto : et eduxit te Dominus Deꝰ tuus inde in manu valida, & in brachio excelso. Propter hoc constituit tibi Dominus Deus tuus, ut observes diem (c) sabbatorum, & sanctifices eam. Honora pa- 16
trem tuum, & matrem tuam; quemadmodū mādavit tibi Dominus Deus tuus : ut bene tibi sit, & ut longævus sis super terram, quam Dominus Deus tuus dat tibi. Non occides. Non mœcha- 17
beris. Non furaberis. Non falsò 18
testaberis contra proximum tuum 19
testimonium falsum. Non concu- 20
pisces uxorē proximi tui. Non cō- 21
pisces domum proximi tui, neque agrum ejus, neque puerum ejus, neque ancillam ejus, neque bovem ejus, neque subjugale ejus, neque omne pecus ejus, neque omnia quæcunque proximo tuo sunt. Hæc verba locutus est 22
Dominus ad omnem synagogam vestram in monte de medio ignis : tenebræ, caligo, procella, vox magna. Et non adjecit. Et scripsit ea super duas tabulas lapideas, & dedit mihi. Et factum 23
est, ut audîstis vocem è medio ignis, & mons ardebat igni; & accessistis ad me omnes duces tribuum vestrarum, & seniores vestri.

MS.A. (ι) κύριος τὸν (κ) ὁ προσήλυτος (λ) παιδίσκη σου, ὥσπερ (μ) σε κύριος (ν) φυλάξεσθαί σε τὴν (ξ) οὐδὲ (ο) Τὰ ῥήματα ταῦτα ἐλάλησεν

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 * ܠܐ ܬܐܡܐ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܥܠ ܕܓܠܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܡܙܟܐ ܡܪܝܐ ܠܡܢ ܕܝܐܡܐ ܒܫܡܗ
12 ܥܠ ܕܓܠܘܬܐ. * ܛܪ ܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ ܘܩܕܫܝܗܝ. ܐܝܟ ܕܦܩܕܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. * ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ
13 14 ܬܦܠܘܚ ܘܬܥܒܕ ܟܠ ܥܒܕܝܟ. * ܘܝܘܡܐ ܕܫܒܝܥܝܐ ܫܒܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܠܐ ܬܥܒܕ ܒܗ
ܟܠ ܥܒܕ. ܐܢܬ ܘܒܪܟ ܘܒܪܬܟ. ܘܥܒܕܟ ܘܐܡܬܟ. ܘܬܘܪܟ ܘܚܡܪܟ. ܘܟܠܗ ܒܥܝܪܟ
15 ܘܬܘܬܒܐ ܕܐܝܬ ܒܩܘܪܝܟ. ܕܢܬܢܝܚ ܥܒܕܟ ܘܐܡܬܟ ܐܟܘܬܟ. * ܘܐܬܕܟܪ ܕܥܒܕܐ ܗܘܝܬ
ܒܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܐܦܩܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܡܢ ܬܡܢ. ܒܐܝܕܐ ܥܫܝܢܬܐ ܘܒܕܪܥܐ ܪܡܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ
16 ܦܩܕܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܕܬܥܒܕ ܝܘܡܐ ܕܫܒܬܐ. * ܝܩܪ ܠܐܒܘܟ ܘܠܐܡܟ. ܐܝܟ ܕܦܩܕܟ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܟ. ܕܢܓܪܘܢ ܝܘܡܝܟ ܘܢܛܐܒ ܠܟ. ܥܠ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ.
17 18 * ܠܐ ܬܩܛܘܠ. * ܠܐ ܬܓܘܪ * ܠܐ ܬܓܢܘܒ * ܠܐ ܬܣܗܕ ܒܚܒܪܟ ܣܗܕܘܬܐ ܕܫܘܩܪܐ.
19 20 * ܠܐ ܬܪܓ ܐܢܬܬܗ ܕܚܒܪܟ * ܠܐ ܬܪܓ ܒܝܬܗ ܕܚܒܪܟ * ܘܠܐ ܚܩܠܗ * ܘܠܐ ܟܪܡܗ *
21 ܘܠܐ ܥܒܕܗ * ܘܠܐ ܐܡܬܗ * ܘܠܐ ܬܘܪܗ * ܘܠܐ ܚܡܪܗ * ܘܠܐ ܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܚܒܪܟ.
22 * ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ ܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܟܘܢ. ܒܛܘܪܐ ܡܢ ܓܘ
ܢܘܪܐ. ܘܥܢܢܐ ܘܥܪܦܠܐ ܩܠܐ ܪܒܐ ܕܠܐ ܐܘܣܦ. ܘܟܬܒ ܐܢܘܢ ܥܠ
23 ܬܪܬܝܢ ܠܘܚܐ ܕܟܐܦܐ. ܘܝܗܒ ܐܢܘܢ ܠܝ. * ܘܟܕ ܫܡܥܬܘܢ ܩܠܐ ܡܢ ܓܘ
ܚܫܘܟܐ. ܘܛܘܪܐ ܝܩܕ ܒܢܘܪܐ. ܘܩܪܒܬܘܢ ܠܘܬܝ ܟܠܟܘܢ ܪܫܝ ܫܒܛܝܟܘܢ
ܘܩܫܝܫܝܟܘܢ.

* Ne jures per nomen Domini Dei tui cum 11
mendacio, quia non insontem faciet Dominus eum qui jurat per nomen ipsius cum mendacio. Observa diem sabbathi, & sanctifi- 12
ca eum, quemadmodum præcepit tibi Dominus Deus tuus. Sex diebus operaberis, & 13
perages omnia negotia tua : Dies autem se- 14
ptimus sabbathum est Domino Deo tuo; non facies in eo ullum opus, tu, & filius tuus, & filia tua, & servus tuus, & ancilla tua, & bos tuus, & asinus tuus, & omnia jumenta tua, & incolæ qui sunt in civitatibus tuis, ut requiescat servus tuus & ancilla tua, sicut & tu. Et memento quòd servus fueris in Æ- 15
gypto, & Dominus Deus tuus inde te eduxerit manu validâ & brachio excelso; propterea mandavit tibi Dominus Deus tuus ut observares diem sabbathi. Honora patrem tu- 16
um, & matrem tuam, quemadmodum præcepit tibi Dominus Deus tuus, ut protrahantur dies tui, & bene tibi succedat in terra optima quam tibi dat Dominus Deus tuus. Ne occi- 17
das. Ne sis mœchus. Ne fureris. Ne testeris 18
adversùs proximū tuum testimonium falsum. 19
Ne concupiscas uxorem proximi tui. Ne con- 20
cupiscas domum proximi tui, nec agrum ejus, 21
nec vineam ejus, nec servum ejus, nec ancillam ejus, nec bovem ejus, nec asinum ejus, neque rem ullam quæ pertinet ad proximum tuum. Hos sermones locutus est Dominus 22
cum universa congregatione in monte de medio ignis, in nube, & caligine, & voce maximâ quæ nullos habebat terminos, & scripsit eos super duas lapideas, eásque mihi dedit. Cúmque audissetis vocem de 23
medio tenebrarum, & mons igne conflagraret, accessistis ad me cuncti principes tribuum vestrarum, & seniores vestri :

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

11 לָא תֵימֵי בִשְׁמָא דַיְיָ אֱלָהָךְ
לְמַגָּנָא אֲרֵי לָא יְזַכֵּי יְיָ
יָת דִּי־יֵימֵי בִשְׁמֵיהּ לְשִׁקְרָא׃
12 טַר יָת־יוֹמָא דְשַׁבְּתָא
לְקַדָּשׁוּתֵיהּ כְּמָא דִי פַקְּדָךְ
13 יְיָ אֱלָהָךְ׃ שִׁתָּא יוֹמִין
תִּפְלַח וְתַעֲבֵיד כָּל־עֲבִדְתָּךְ׃
14 וְיוֹמָא שְׁבִיעָאָה שַׁבְּתָא
קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא־תַעְבֵּיד
כָּל־עֲבִידָא אַתְּ וּבְרָךְ
וּבְרַתָּךְ וְעַבְדָּךְ וְאַמְתָךְ
וְתוֹרָךְ וַחֲמָרָךְ וְכָל־בְּעִירָךְ
וְגִיּוֹרָךְ דִּי בְקִרְוָךְ בְּדִיל
דִּינוּחַ עַבְדָּךְ וְאַמְתָךְ כְּוָתָךְ׃
15 וְתִדְכַּר אֲרֵי־עַבְדָּא הֲוֵיתָא
בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם וְאַפְּקָךְ יְיָ
אֱלָהָךְ מִתַּמָּן בִּידָא תַקִּיפָא
וּבִדְרָעָא מְרָמְמָא עַל־כֵּן
פַּקְּדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְמֶעְבַּד יָת־
16 יוֹמָא דְשַׁבְּתָא׃ יַקַּר יָת־אֲבוּךְ
וְיָת־אִמָּךְ כְּמָא דְפַקְּדָךְ יְיָ
אֱלָהָךְ בְּדִיל דְּיוֹרְכוּן יוֹמָךְ
וּבְדִיל דְּיֵיטַב לָךְ עַל אַרְעָא
17 דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ׃ לָא
18 תִקְטוֹל נְפַשׁ׃ וְלָא תְגוּף׃
19 וְלָא תִגְנוֹב׃ וְלָא־תַסְהֵיד
20 בְּחַבְרָךְ סַהֲדוּתָא דְשִׁקְרָא׃
וְלָא תַחְמֵיד אִתַּת חַבְרָךְ
21 וְלָא תֵרוֹג בֵּית חַבְרָךְ חַקְלֵיהּ
וְעַבְדֵּיהּ וְאַמְתֵיהּ תּוֹרֵיהּ
וַחֲמָרֵיהּ וְכֹל דִּי לְחַבְרָךְ׃
22 יָת־פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין מַלֵּיל יְיָ
עִם־כָּל־קְהַלְכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ
אֶשָּׁתָא עֲנָנָא וַאֲמִיטְתָא קָל
רַב וְלָא פְסַק וּכְתַבְנוּן עַל־
תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא וִיהַבְנוּן לִי׃
23 וַהֲוָה כְּמִשְׁמַעְכוֹן יָת־קָלָא
מִגּוֹ חֲשׁוֹכָא וְטוּרָא בָּעֵיר
בְּאֶשָּׁתָא וּקְרֵבְתּוּן לְוָתִי כָּל־
רֵישֵׁי שִׁבְטֵיכוֹן וְסָבֵיכוֹן׃

11 Non jurabis per nomen Domini Dei tui frustra : quia non justificabit Dominus illum, qui juraverit per no-
12 men ejus in vanum. Observa diem sabbathi ut sanctifices illum : sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus.
13 Sex diebus operaberis, &
14 facies omne opus tuum. Septimꝰ autem dies sabbatum est coram Dño Deo tuo : non facies omne opus, tu & filius tuus & filia tua & servus tuus & ancilla tua, & bos tuus & asinus tuus, & omne jumentum tuum, & peregrinus tuus qui est in urbibus tuis; ut quiescat servus tuus & an-
15 cilla tua sicut tu. Et recordaberis quod servus fuisti in terra Ægypti; & eduxit te Dominus Deus tuus inde in manu forti & in brachio excelso : propterea præcepit tibi Dominus Deus tuus ut ser-
16 ves diem sabbati. Honora patrem tuum & matrem tuam, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus : ut prolongentur dies tui, & ut bene sit tibi super terra quam Dominus Deus tuus dabit
17 tibi. Non occîdes animam.
18 Non adulterabis. Neque
19 furaberis. Neque testifica-
20 beris contra proximum tuum testimonium falsum.
21 Neque concupisces uxorem proximi tui; nec desideres domum proximi tui, neq; agrum ejus, neq; servum ejus neque ancillam ejus, nec bovem ejus nec asinum ejus; neque omnia quæ sunt pro-
22 ximi tui. Hæc verba locutus est Dominus cum omni ecclesia vestra in monte de medio ignis, & nubis & caliginis, voce magna, & non cessavit : & scripsit ea super duas tabulas lapideas, & dedit eas mihi.
23 Et factum est, cùm audîssetis vocem de medio tenebrarum, & montem ardentem igni : accessistis ad me omnes principes tribuum vestrarum & senes vestri.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tanslatio Latina.

11 *Non accipies nomen Dei tui in* 11
vanum : non enim innocentem reputabit Dominus eum qui accepit nomen ejus in vanum. Cu- 12
stodi diem sabbati, ut illum sanctifices, quemadmodum præcepit tibi Dominus Deus tuus. Sex 13
diebus operaberis, & facies omne opus tuum. Sed die septi- 14
mo sabbatum est Domino Deo tuo. Nullum opus facies in eo, tu & filius tuus, & filia tua; servus tuus, & ancilla tua; bos tuus, & asinus tuus, & omnia jumenta tua, et peregrinus tuus qui est in (b) portis tuis, ut requiescat servus tuus & ancilla tua, sicut tu. Recordaberis enim quod ser- 15
vus fuisti in terra Ægypti, & eduxit te Dominus Deus tuus inde in manu forti, & in brachio extento. Quapropter præcepit tibi Dominus Deus tuus ut celebrares diem sabbati. Honora 16
patrem tuum, & matrem tuam, sicut præcepit tibi Dominus Deus tuus, ut producantur dies tui, atq; ut benè fiat tibi super terram quam Dominus Deꝰ tuus dedit tibi. Non occîdes. Non mœchaberis. 17
Non furaberis. Non testaberis 18
contra proximum tuum testimo- 19
nium (c) falsum. Non concupisces 20
domum proximi tui : neq; concu- 21
pisces uxorē proximi tui, agrum ejus, servum ejus, & ancillam ejꝰ, bovem ejus, et asinum ejus, et quidquid est proximi tui. Cùm autē introduxerit te Dominꝰ Deus tuus in terrā Chanaan, ad quā possidendā vadis, tum eriges tibi lapides magnos, & linies eos calce, scribesq; super istos lapides omnia verba legis hujꝰ. Cùm igitur transieritis Jordanē erigetis lapides istos, quos ego præcipio vobis hodiè in monte Garizim : Et ædificabis ibi altare Domino Deo tuo, altare ex lapidibus : non elevabis super eos ferrum. Et lapidibus informibus ædificabis altare Domino Deo tuo, ut offeras super illud holocausta Domino Deo tuo, et sacrifices pacifica, et comedas ibi, læterisq; in conspectu Domini Dei tui in monte isto trans Jordanē, post iter occasûs solis, in terra Chananæi habitantis in planitie è regione Galgala, prope (d) quercum More versùs Sichē. Verba ista locutꝰ est Do- 22
minꝰ universæ congregationi vestræ in monte, de medio ignis, tenebrarū, nubis, et caliginis, voce magnâ, (e) nihil ampliꝰ addens : scripsitque illa super duas tabulas lapideas, quas tradidit mihi. Factumq; est cùm audivistis vo- 23
cē de medio tenebrarū, et montis flagrātis igne, ut accederetis ad me, omnes principes tribuū vestrarum, & seniores vestri :

VER. SAM. (*b*) civitatibus (*c*) vanum. (*d*) vallem visionis. (*e*) succidit :

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * وَلَا تَحْلِفْ بِٱسْمِ ٱللّٰهِ رَبِّكَ زُورًا * إِنَّ ٱللّٰهَ لَا يُبْرِي مَنْ يَحْلِفُ بِٱسْمِهِ زُورًا * اِحْفَظْ يَوْمَ ٱلسَّبْتِ وَقَدِّسْهُ
12 كَمَا أَمَرَكَ ٱللّٰهُ رَبُّكَ * سِتَّةَ أَيَّامٍ تَعْمَلُ وَتَصْنَعُ جَمِيعَ صَنَايِعِكَ * وَٱلْيَوْمُ ٱلسَّابِعُ سَبْتٌ لِلّٰهِ رَبِّكَ * لَا
13 14 تَعْمَلْ شَيًّا مِنَ ٱلصَّنَايِعِ أَنْتَ وَٱبْنُكَ وَٱبْنَتُكَ * وَعَبْدُكَ * وَأَمَتُكَ * وَثَوْرُكَ * وَحِمَارُكَ * وَسَايِرُ بَهَايِمِكَ *
وَضَيْفُكَ ٱلَّذِي فِي مَحَالِّكَ * لِكَيْ يَسْتَرِيحَ عَبْدُكَ وَأَمَتُكَ مِثْلُكَ * وَٱذْكُرْ أَنَّكَ كُنْتَ عَبْدًا
15 فِي بَلَدِ مِصْرَ * فَأَخْرَجَكَ ٱللّٰهُ رَبُّكَ مِنْهُ بِيَدٍ شَدِيدَةٍ وَذِرَاعٍ مَمْدُودَةٍ * وَكَذٰلِكَ أَمَرَكَ بِأَنْ تُقِيمَ يَوْمَ
ٱلسَّبْتِ * وَأَكْرِمْ أَبَاكَ وَأُمَّكَ كَمَا أَمَرَكَ ٱللّٰهُ رَبُّكَ لِكَيْ تَطُولَ أَيَّامُكَ * وَيُخَارَ لَكَ فِي ٱلْبَلَدِ ٱلَّذِي
16 ٱللّٰهُ رَبُّكَ مُعْطِيكَ * لَا تَقْتُلِ ٱلنَّفْسَ * وَلَا تَزْنِ * وَلَا تَسْرِقْ * وَلَا تَشْهَدْ عَلَى صَاحِبِكَ شَهَادَةَ زُورٍ *
17 18 19 20 * وَلَا تَتَمَنَّ زَوْجَةَ صَاحِبِكَ * وَلَا تَشْتَهِ مَنْزِلَهُ * وَضَيْعَتَهُ * وَعَبْدَهُ * وَأَمَتَهُ * وَثَوْرَهُ * وَحِمَارَهُ * وَسَايِرَ مَالِهِ *
21 * هٰذِهِ ٱلْكَلِمَاتُ كَلَّمَ ٱللّٰهُ بِهَا جَوْقَكُمْ فِي ٱلْجَبَلِ مِنْ لَدُنِ ٱلنَّارِ وَٱلْغَمَامِ وَٱلضَّبَابِ * بِصَوْتٍ
22 عَظِيمٍ غَيْرِ مُعَاوَدٍ * وَكَتَبَهَا عَلَى لَوْحَيِ ٱلْجَوْهَرِ * وَدَفَعَهُمَا إِلَيَّ * فَلَمَّا سَمِعْتُمُ ٱلصَّوْتَ مِنْ لَدُنِ
23 ظَلَامِ ٱلْغَيْمِ * وَٱلْجَبَلُ مُشْتَعِلٌ بِٱلنَّارِ * تَقَدَّمَ إِلَيَّ رُؤَسَاءُ أَسْبَاطِكُمْ وَمَشَايِخُكُمْ *

Ne jures per nomen Dei Domini tui fal- 11
sò : Deus enim non justificat eum qui jurat per nomen ejus falsò. Observa diem 12
sabbathi, & sanctifica eum, sicut mandavit tibi Deus Dominus tuus. Sex diebus 13
operaberis, et exercebis omnes artes tuas :
Et dies septimus sabbathum erit Deo Do- 14
mino tuo. Ne exerceas ullam artem, tu, & filius tuus, & filia tua, et servus tuus, & ancilla tua, & bos tuus, et asinus tuus, & cuncta jumenta tua, et hospes tuus qui est in habitaculis tuis, ut quiescat servus tuus & ancilla tua sicut tu. Et memine- 15
ris te fuisse servum in regione Ægypti, & extraxisse te Deum Dominum tuum ex ea, manu robustâ, & brachio extenso, atque ita præcepisse tibi ut statueres diem sabbathi. Et honora patrem tuum et ma- 16
trem tuam sicut mandavit tibi Deus Dominus tuus, ut prorogentur dies tui, et bene sit tibi in regione quam Deus Dominus tuus daturus est tibi. Ne occîdas ani- 17
mam. Et ne forniceris. Et ne fureris. 18
Et ne testeris contra proximum tuum te- 19
stimonium falsum. Et ne exoptes uxorem 20
proximi tui, et ne cupias domum ejus, & 21
rus ejus, et servum ejus, et ancillam ejus, et bovem ejus, et asinū ejus, et omnia quæ ipsius sunt. Hisce verbis allocutꝰ est De- 22
us cœtum vestrū in monte, ex igne, et nube, et caligine, voce magnâ haud repetitâ, et scripsit ea super duas tabulas gemmeas, et ambas dedit mihi. Et cùm audisse- 23
tis vocem è tenebris nubium, & mons arderet igne, accesserunt ad me principes tribuum vestrarum, & seniores vestri :

ספר אלה הדברים : ו

,suam gloriam noster Deus Dominus nos fecit videre En :dixistis Et
24 ותאמרו הן הראנו יהוה אלהינו את־כבדו
Die .ignis medio è audivimus ejus vocem & ;suam magnitudinem &
ואת־גדלו ואת־קלו שמענו מתוך האש היום
nunc Et .vixit & ,homine cum Deus *loquetetur* quòd ,vidimus ista
25 הזה ראינו כי־ידבר אלהים את־האדם וחי : ועתה
Si .iste magnus ignis nos *comedet* quoniam ? moriemur quid *ad*
למה נמות כי תאכלנו האש הגדלה הזאת אם־
,amplius nostri Dei Domini vocem *audiendum ad nos addentes*
יספים אנחנו לשמע את־קול יהוה אלהינו עוד
Dei vocem *audivit quæ* ,caro omnis quis Nam .moriemur *&*
26 ומתנו : כי מי כל־בשר אשר שמע קול אלהים
tu Accede *?vivit &* ,nos sicut ignis medio è loquentis ,viventis
27 חיים מדבר מתוך־האש כמנו ויחי : קרב אתה
tu & :noster Deus Dominus est dicturus quæ omnia audi &
ושמע את כל־אשר יאמר יהוה אלהינו ואת
,te ad *noster* Deus Dominus loquetur quæ omnia nos ad loquêris
תדבר אלינו את כל־אשר ידבר יהוה אלהינו אליך
,vestrorum verborum vocem Dominus audivit Et .faciemus &,audiemꝰ &
28 ושמענו ועשינו : וישמע יהוה את־קול דבריכם
vocem Audivi :me ad Dominus dixit & :me ad *vos loquendum inter*
בדברכם אלי ויאמר יהוה אלי שמעתי את־קול
omnia *reddiderunt* Bona.te ad sunt locuti quæ ,hujus populi verborum
דברי העם הזה אשר דברו אליך היטיבו כל־
timendum ad ,eis hoc eorum cor *erit &* det Quis .sunt locuti quæ
29 אשר דברו : מי־יתן והיה לבבם זה להם ליראה
sit bene ut ,diebus omnibus mea præcepta omnia *custodiendum ad* &,me
אתי ולשמר את־כל־מצותי כל־הימים למען ייטב
vobis Revertimini :eis dic ,Vade ?seculum in eorum filiis & ,eis
30 להם ולבניהם לעלם : לך אמר להם שובו לכם
te ad loquar & *,me apud* sta hic tu Et .vestra *tentoria* ad
31 לאהליכם : ואתה פה עמד עמדי ואדברה אליך את
facient & :eos docebis quæ judicia & statuta & ,præceptum omne
כל־המצוה והחקים והמשפטים אשר תלמדם ועשו
custodietis Et .eam *possidendum ad* ,eis *dans* ego quam terra in
32 בארץ אשר אנכי נתן להם לרשתה : ושמרתם
.vobis vester Deus Dominus præcepit quemadmodum *,faciendum ad*
לעשות כאשר צוה יהוה אלהיכם אתכם
præcepit quam *,via omni In .sinistrorsum &,dextrorsum* declinetis Non
33 לא תסרו ימין ושמאל : בכל־הדרך אשר צוה
bonum & ,vivatis ut ,ambulabitis ,vobis vester Deus Dominus
יהוה אלהיכם אתכם תלכו למען תחיון וטוב
.possidebitis quam terra in dies prolongetis & ,vobis
לכם והארכתם ימים בארץ אשר תירשון :

CAP. VI. ו

Dominus præcepit quæ judicia & ,statuta *,præceptum hoc* Et
1 וזאת המצוה החקים והמשפטים אשר צוה יהוה
transeuntes vos quam ,terra in *faciendum ad* ,vos *docendum ad*,vester Deus
אלהיכם ללמד אתכם לעשות בארץ אשר אתם עברים
.eam possidendum ad illuc
שמה לרשתה :

Versio VULG. LAT.

24 Atq; dixistis, Ecce ostēdit nobis Dn̄s Deus noster majestatē & magnitudinē suam: vocem ejus audivimus de medio ignis, & probavimus hodiè, quòd loquente Deo cum homine, vixerit homo. 25 Cur ergò moriemur, & devorabit nos ignis hic maximus? Si enim audierimus ultrà vocem Domini Dei nostri, moriemur. 26 Quid est omnis caro, ut audiat vocem Dei viventis, qui de medio ignis loquitur, sicut nos audivimus, & possit vivere? 27 Tu magis accede: & audi cuncta quæ dixerit Dominus Deus noster tibi: Loquerísq; ad nos, & nos audientes faciemus ea. 28 Quòd cùm audisset Dominus, ait ad me; Audivi vocem verborum populi hujus, quæ locuti sunt tibi: benè omnia sunt locuti. 29 Quis det talem eos habere mentē, ut timeant me, & custodiant universa mandata mea in omni tempore, ut benè sit eis & filiis eorū in sempiternum? 30 Vade & dic eis, Revertimini 31 in tentoria vestra. Tu verò hîc sta mecum & loquar tibi omnia mandata mea, & ceremonias atq; judicia: quæ docebis eos, ut faciant ea in terra, quam dabo illis in possessionem. 32 Custodite igitur & facite quæ præcepit Dominus Deus vobis: non declinabitis neque ad dexteram, neque ad 33 sinistram. Sed per viam, quā præcepit Dominꝰ Deꝰ vester, ambulabitis; ut vivatis, & benè sit vobis, & protelentur dies in terra possessionis vestræ.

CAP. VI.

1 HÆc sunt præcepta, & ceremoniæ atque judicia, quæ mandavit Dominus Deus vester, ut docerem vos, & faciatis ea in terra, ad quam transgredimini possidendam.

Versio GRÆCA LXX. Interp. cum Translatione LATINA.

24 Καὶ ἐλέγετε, Ἰδοὺ ἔδειξεν ἡμῖν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν δόξαν αὐτοῦ, καὶ τὴν φωνὴν αὐτοῦ ἠκούσαμεν ἐκ μέσου τοῦ πυρός· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ εἴδομεν ὅτι λαλήσει ὁ θεὸς πρὸς 25 ἄνθρωπον, καὶ ζήσεται. Καὶ νῦν μὴ ἀποθάνωμεν, ὅτι ἐξαναλώσει ἡμᾶς τὸ πῦρ τὸ μέγα τοῦτο, ἐὰν (π) προσθώμεθα ἡμεῖς ἀκοῦσαι τὴν 26 φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ἔτι, καὶ ἀποθανούμεθα. Τίς γὰρ σὰρξ ἥτις ἤκουσε φωνὴν θεοῦ ζῶντος, λαλοῦντος ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς, ὡς ἡμεῖς, 27 καὶ ζήσεται; Πρόσελθε σὺ καὶ (ρ) ἄκουσον πάντα ὅσα ἂν εἴπῃ κύριος ὁ θεὸς (σ) ἡμῶν, καὶ σὺ λαλήσεις πρὸς ἡμᾶς πάντα ὅσα (τ) ἂν λαλήσει κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πρὸς σὲ, καὶ ἀκου-28 σόμεθα καὶ ποιήσομεν. Καὶ ἤκουσε κύριος τὴν φωνὴν τῶν λόγων ὑμῶν λαλούντων πρὸς μέ. καὶ εἶπε κύριος πρὸς μὲ, Ἤκουσα τὴν φωνὴν τῶν λόγων τοῦ λαοῦ τούτου ὅσα ἐλάλησαν πρὸς 29 σέ. ὀρθῶς πάντα ὅσα ἐλάλησαν. Τίς δώσει εἶναι (υ) οὕτω τὴν καρδίαν αὐτῶν ἐν αὐτοῖς, ὥστε φοβεῖσθαί με καὶ (φ) φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολάς μου πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα εὖ ᾖ αὐ-30 τοῖς, καὶ τοῖς υἱοῖς αὐτῶν δι᾽ αἰῶνος; Βάδισον, εἶπον αὐτοῖς, Ἀποστράφητε ὑμεῖς 31 εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν· Σὺ δὲ αὐτοῦ στῆθι μετ᾽ ἐμοῦ, καὶ λαλήσω πρὸς σὲ τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα διδάξεις αὐτοὺς, καὶ (χ) ποιείτωσαν οὕτως ἐν τῇ 32 γῇ, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐτοῖς ἐν κλήρῳ. Καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου. οὐκ (ψ) ἐκκλινεῖτε εἰς δε-33 ξιὰ οὐδὲ εἰς ἀριστερά, Κατὰ πᾶσαν τὴν ὁδὸν, ἣν (ω) ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου, πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὅπως καταπαύσῃ σε, καὶ εὖ σοι ᾖ· καὶ μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἣν κληρονομήσετε.

Et dixistis, Ecce ostēdit nobis Dominꝰ Deꝰ noster gloriā suā: et vocē ejus audivimꝰ è medio ignis. In die hac cognovimus, quia loquetur Deus ad hominem, & vivet. Et nunc ne moriamur. 25 Nam consumet nos ignis hic magnus; si adjecerimus nos audire vocem Domini Dei nostri adhuc, & moriemur. Quæ enim 26 caro, quæ audierit vocem Dei viventis, loquentis è medio ignis, sicut nos; & vivet? Accede tu, 27 & audi omnia quæcunque dixerit Dominus Deus noster: & tu loquêris ad nos omnia quæcunq; loquetur Dominus Deus noster ad te: et audiemus, et faciemus. Et audivit Dominus vocem ser- 28 monum vestrorum, quos loquebamini ad me. Et ait Dominus ad me, Audivi vocem sermonum populi hujus quæcunque locuti sunt ad te. Rectè omnia, quæcunque locuti sunt. Quis da- 29 bit esse sic cor eorum in eis, ut timeant me, & custodiant mandata mea omnibus diebus; ut bene sit eis, & filiis eorum per seculum? Vade, dic eis; Reverti- 30 mini vos in domos vestras. Tu 31 autem hic sta mecum, & loquar ad te mandata, et justificationes, & judicia, quæ docebis eos: et faciant sic in terra, quam ego do eis in sorte. Et custodietis facere, 32 quemadmodùm mandavit tibi Dominꝰ Deus tuus. Non declinabis in dextram neq; in sinistram, Secundùm omnem viam, quam 33 mandavit tibi Dominus Deus tuus ambulare in ea: ut requiescere faciat te; & bene tibi sit, & longævi sitis super terram, quam hæreditabitis.

MS.A. (π) προσθῶμεν ἀκοῦσαι ἡμεῖς τὴν (ρ) ἄκουσον ὅσα ἐὰν (σ) ἡμῶν πρὸς σὲ, καὶ (τ) ἐὰν λαλήσῃ (υ) οὕτως (φ) φυλάσσειν (χ) ποιείτωσαν ἐν (ψ) ἐκκλινεῖς δεξιὰ (ω) ἐνετείλατο κύριος ὁ θεός σου σοὶ, πορεύεσθαι, ὅπως

Κεφ. ϛʹ. CAP. VI.

1 Καὶ αὗται αἱ ἐντολαὶ καὶ τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν διδάξαι ὑμᾶς ποιεῖν οὕτως ἐν τῇ γῇ, εἰς (α) ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

ET hæc sunt mandata, & justificationes, & judicia, quæcunque mandavit Dominus Deus noster, docere vos facere sic in terra, in quam vos ingredimini illuc hæreditare eam. 1

MS.A. (α) ἣν εἰσπορεύεσθαι ὑμεῖς ἐκεῖ κληρονομῆσαι. Ἵνα

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

24 *ܘܐܡܪܬܘܢ. ܗܐ ܚܘܝܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܫܘܒܚܗ ܘܪܒܘܬܗ. ܘܩܠܗ ܫܡܥܢ ܡܢ ܓܘ
ܢܘܪܐ. ܝܘܡܢܐ ܚܙܝܢ ܕܡܠܠ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܥܡ ܒܪܢܫܐ. ܘܚܝܐ. *ܘܗܫܐ ܠܡܢܐ ܢܡܘܬ. 25
ܘܐܟܠܐ ܠܢ ܢܘܪܐ ܪܒܬܐ ܗܕܐ. ܐܢ ܡܘܣܦܝܢ ܚܢܢ ܠܡܫܡܥ ܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܬܘܒ ܡܡܬܝܢ.
26 *ܡܢܘ ܓܝܪ ܒܣܪܢܐ ܕܐܝܟ ܕܚܢܢ ܫܡܥ ܩܠܗ ܕܐܠܗܐ ܚܝܐ. ܕܡܡܠܠ ܡܢ ܓܘ ܢܘܪܐ.
27 ܘܚܝܐ. *ܩܪܘܒ ܐܢܬ. ܘܫܡܥ ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܐܢܬ ܡܠܠ ܥܡܢ
28 ܟܠ ܡܕܡ ܕܐܡܪ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܘܢܫܡܥ. ܘܢܥܒܕ. *ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ ܩܠܐ
ܕܡܠܝܟܘܢ. ܟܕ ܡܡܠܠܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܥܡܝ. ܘܐܡܪ ܠܝ ܡܪܝܐ. ܫܡܥܬ ܠܩܠܐ ܕܥܡܐ
29 ܘܠܡܠܐ ܕܐܡܪܘ ܠܟ. ܫܦܝܪ ܡܠܠܘ ܟܠ ܡܕܡ ܕܡܠܠܘ. *ܐܠܘ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ ܠܒܐ
ܗܢܐ ܠܡܕܚܠ ܡܢܝ. ܘܠܡܛܪ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܝ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ. ܕܢܛܐܒ ܠܗܘܢ
30 31 ܘܠܒܢܝܗܘܢ ܠܥܠܡ. *ܙܠ ܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܦܘܟܘ ܠܡܫܟܢܝܟܘܢ. *ܘܐܢܬ ܗܪܟܐ ܩܘܡ
ܩܕܡܝ. ܘܐܡܪ ܠܟ ܟܠܗܘܢ ܢܡܘܣܝ ܘܦܘܩܕܢܝ ܘܕܝܢܝ. ܕܬܠܦ ܐܢܘܢ. ܘܢܥܒܕܘܢ ܒܐܪܥܐ
32 ܕܐܢܐ ܝܗܒ ܠܗܘܢ ܠܡܐܪܬܗ. *ܛܪܘ ܘܥܒܕܘ ܐܝܟ ܕܦܩܕܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܠܐ ܬܣܛܘܢ
33 ܠܝܡܝܢܐ ܘܠܐ ܠܣܡܠܐ. *ܒܟܠܗ ܐܘܪܚܐ ܕܦܩܕܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܗܠܟܘ. ܕܬܚܘܢ
ܘܢܛܐܒ ܠܟܘܢ. ܘܬܘܪܟܘܢ ܝܘܡܬܐ ܒܐܪܥܐ ܕܐܪܬܝܢ.

* ܦܣܘܩܐ * ܘ *

1 *ܘܗܠܝܢ ܦܘܩܕܢܐ ܘܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ ܕܦܩܕܢܝ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܕܐܠܦܟܘܢ.
ܒܐܪܥܐ ܕܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗ ܠܡܐܪܬܗ.

24 Et dixistis, Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster gloriam suam & majestatem suam, & vocem ejus audivimus de medio ignis: hodiè vidimus quòd locutus sit Dominus Deus cum homine & vixerit. 25 Igitur cur moriamur, & devoret nos ignis hic maximus? Si iterum audiamus vocem Domini Dei nostri, moriemur. 26 Quis enim carneus ut nos, audivit vocem Dei vivi loquentis de medio ignis, & vixit? 27 Accede tu, & audi quicquid dixerit tibi Dominus Deus noster: & tu loquêris ad nos quæcunque dixerit tibi Dominus Deus noster, & audiemus, atque faciemus. 28 Audiens autem Dominus vocem sermonum vestrorum quos dixeratis mihi, ait ad me Dominus, Audivi vocem populi, & sermones quos tibi dixerunt, recta sunt omnia quæ locuti sunt. 29 O utinam sit illis cor tale ad timendum coram me, & ad custodienda omnia mandata mea cunctis diebus, ut benè sit ipsis & filiis eorum in æternum. 30 Vade, dic eis, Revertimini in tabernacula vestra. 31 Tu verò hîc maneto coram me, & memorabo tibi cunctas leges meas, & mandata mea, & judicia mea, ut doceas eos, & faciant *ea* in terra quam do illis possidendam. 32 Servate, & facite quemadmodum præcepit vobis Dominus Deus vester, ne deflectatis ad dexteram, neque ad sinistram. 33 In tota via quam præcepit vobis Dominus Deus vester incedite; ut vivatis, & benè sit vobis, atque diuturnos exigatis dies in terra quam possessuri estis.

CAP. VI.

1 HÆc sunt præcepta, & leges, atque judicia quæ præcepit mihi Dominus Deus vester, ut docerem vos, & faceretis in terra ad quam possidendam ingressuri estis.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

24 ואמרתון הא אחזיננא יי אלהנא ית
יקריה וית רבותיה וית קל
מימריה שמענא מגו אשתא יומא
הדין חזינא ארי ימליל יי עם אנשא
25 ומתקיים : וכען למה נמות ארי
תיכלננא אשתא רבתא הדא אם
מוספין אנחנא למשמע ית קל
מימרא דיי אלהנא עוד מיתין
26 אנחנא : ארי מן כל בסרא די
שמע קל מימרא דיי קימא דממלל
27 מגו אשתא כותנא ואתקים : קרב
את ושמע ית כל די יימר יי אלהנא
ואת תמלל עמנא ית כל די ימלל
יי אלהנא עמך ונקבל ונעביד :
28 ושמיע קדם יי ית קל פתגמיכון
במללותכון עמי ואמר יי לי שמיע
קדמי ית קל פתגמי עמא הדין די
מלילו עמך אתקינו כל די מלילו :
29 לווי די יהי לבא הדין להון למדחל
קדמי ולמטר ית כל פקודי כל
יומיא בדיל דייטב להון ולבניהון
30 לעלם : איזיל ותימר להון תובו
31 לכון למשכניכון : ואת הכא קאים
קדמי ואמלל עמך ית כל תפקידתא
וקימיא ודיניא די תלפנון ויעבדון
בארעא די אנא יהיב להון
32 למירתה : ותטרון למעבד כמא
דפקיד יי אלהכון יתכון לא תסטון
33 לימינא ולשמאלא : בכל ארחא
די פקיד יי אלהכון יתכון תהכון
בדיל דתיחון וייטב לכון ותורכון
יומין בארעא דתירתון :

ו

1 ודא תפקידתא קימיא ודיניא
די פקיד יי אלהכון לאלפא יתכון
למעבד בארעא די אתון עברין
תמן למירתה :

24 Et dixistis, Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster gloriam suam & magnitudinem suam, vocemque verbi ejus audivimus de medio ignis: hodie vidimus quòd loquitur Dominus cum homine, & vivit. 25 Et nunc cur moriemur? quia devorabit nos ignis magnus iste: si addiderimus nos ultra audire vocem verbi Domini Dei nostri, moriemur. 26 Quoniam quid est omnis caro, ut audiat vocem verbi Dei vivi loquentis de medio ignis sicut nos, & vivere possit? 27 Accede tu & suscipe omnia quæ dixerit Dominus Deus noster: & tu loquêris nobis omnia quæ locutus fuerit Dominus Deus noster tecum, & 28 obediemus & faciemus. Et audita est coram Domino vox sermonum vestrorum; cùm loquereminí mecum: & dixit Dominus ad me; Audita est coram me vox sermonum populi hujus, quæ locuti sunt tecum; recta sunt omnia quæ 29 locuti sunt. Utinam esset tale cor eis, ut timerent *coram* me, & custodirent omnia præcepta mea omnibus diebus: ut bene esset eis & filiis eorum 30 in sempiternum. Vade, dic eis: Revertimini in taberna- 31 cula vestra. Tu autem sta hîc in conspectu meo: & loquar tecum omnia præcepta & pacta & judicia quæ docebis eos, ut faciant in terra quam ego dabo eis in possessionem. 32 Et custodietis & facietis ea, sicut præcepit vobis Dominus Deus vester: non declinabitis ad dexteram neque ad si- 33 nistram. In omni via quam Dominus Deus vester præcepit vobis, ambulabitis: ut vivatis, & bene sit vobis; & prolongentur dies vestri in terra quam possidebitis.

CAP. VI.

1 HOc est autem præceptum, pacta & judicia, quæ præcepit Dn̄s Deus vester ut docerem vos: ut faciatis ea in terra, ad quā transitis ut possideatis eā.

[illegible]

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*24 [illegible]

*25 [illegible]

26 [illegible]

*27 [illegible]

28 [illegible]

*29 [illegible]

30 [illegible]

31 [illegible]

32 [illegible]

33 [illegible]

ו

**1 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

**24 [illegible]

25 [illegible]

26 [illegible]

27 [illegible]

28 [illegible]

*29 [illegible]

30 [illegible]

31 [illegible]

32 [illegible]

33 [illegible]

ו

**1 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

24 Et diceretis, Ecce ostendit nobis Dominus Deus noster gloriam suam magnitudinem suam: Vocem quoq; ejus audivimus de medio ignis. Hodiè vidimus quòd locutus est Deus cum homine, & vixit. 25 Nunc autē quare moriemur? nam devorabit nos ignis ille magnus: si nos adjecerimus adhuc audire vocem Dei nostri, tum moriemur. 26 Quæ est enim ulla caro quæ audierit vocem Dei viventis, loquentis de medio ignis sicut nos, & vixerit? 27 Accede tu, & audi quæcunque dixerit Dominus Deus noster: Tu verò referes nobis quæcunque dixerit tibi Dominus Deus noster, ut audiamus, et faciamus. 28 Audivit autem Dominus vocem verborū vestrorum cùm loquereminí mihi: Dixitq; mihi Dominus, Audivi vocem verborum populi istius quæ dixerunt tibi: bene se habent omnia quæ dixerunt. 29 (*f*) Quis dabit ut sit cor eorum istud in eis ad timendum me, & custodiendum mandata mea omnibus diebus; ut bene sit iis, et filiis eorum in æternum? 30 Vade, dic eis, Revertimini in tentoria vestra. 31 Tu verò sta hîc mecum, ut dicam tibi omnia mandata, præcepta, et judicia quæ docebis eos, ut illa faciant in terra quam ego dedi illis in possessionem. 32 Soliciti igitur sitis facere quemadmodum præcepit Dominus Deus vester vobis: non recedetis ad dexteram aut sinistram. 33 Per omnem viam quam præcepit vobis Dominus Deus vester, incedetis, ut vivatis, & benè sit vobis, & producatis dies in terra quam possidebitis.

CAP. VI.

1 HOc est autem mandatum, præcepta, et judicia quæ præcepit Dominus Deus vester ut docerem vos facere in terra ad quam vos transitis hæreditandam.

VER. SAM. (*f*) Utinam detur

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

24 * فقلتم * هوذا قد ارانا الله ربنا كرمه وعظمه * وسمعنا صوته من داخل النار * وعلمنا اليوم
25 انه يجوز ان يكلم الله انسانا فيحيا * والان فلا نهلك * ولا تاكلنا هذه النار العظيمه * فانا ان
26 عاودنا استماع كلام الله ربنا ايضا متنا * لانه اي بشري سمع صوت الله الحي مخاطبه من
27 النار مثلنا وعاش * تقدم انت واسمع جميع ما يقوله الله ربنا * وانت تودي الينا جميع ما
28 يكلمك به الله ربنا * فنسمعه ونعمل به * فسمع الله كلامكم اذ كلمتموني * وقال لي * قد سمعت
29 كلام هولاء القوم الذي كلموك به * وقد احسنوا في جميع ما قالوا * فليتمنوا ليتهم يبقي لهم
30 هذا القلب ليخافوني ويحفظوا وصاياي طول الزمان لكي يخار لهم ولبنيهم الي الدهر * امض
31 فقل لهم * ارجعوا الي اخبيتكم * وانت فاقم هاهنا بين يدي * حتي اكلمك بجميع الوصايا
والشرايع * والاحكام التي تعلمهم اياها * يصنعوها في البلد الذي انا معطيهم اياه يحوزونه *
32 33 * فاحفظوا واعملوا كما امركم الله ربكم * ولا تزولوا لا يمنه ولا يسره * بل في جميع الطرق التي
امركم الله ربكم بسلوكها تسيرون لكي تحيوا * ويخار لكم * وتطول مدتكم في البلد الذي
1 تحوزونه * * الفصل السادس * * وهذه الوصايا * والرسوم * والاحكام التي امرني الله
ربكم ان اعلمكموها لتصنعوها في البلد الذي انتم صايرون اليه لتحوزوه *

24 *Et dixistis, Ecce jam ostendit nobis Deus Dominus noster gloriam suam et magnificentiam suam, & audivimus vocem ejus de medio ignis, & novimus hodiè fieri posse ut alloquatur Deus hominem & vivat.* 25 *Et modò ne pereamus, nec devoret nos ignis iste magnus: quoniam si rursus audiamus sermonem Dei Domini nostri, moriemur.* 26 *Nam quis carneus audivit vocem Dei vivi colloquentem cum eo de igne sicut nos, & vixit?* 27 *Accede tu, & audi quæcunque dixerit Deus Dominus noster, & tu trades nobis quæcunque loquetur tibi Deus, et audiemus, eaq; opere complebimus.* 28 *Audivit autem Deus verba vestra cùm me estis allocuti, & dixit ad me; Jam audivi verba istorum hominum quibus te sunt allocuti, & quidem bene egerunt in omnibus quæ dixerunt.* 29 *Et optandum eis esset ut persisteret ipsis hujusmodi cor, ut timeant me, & servent præcepta mea in longitudinem temporis, ut bene sit ipsis & filiis eorum usque in seculum.* 30 *Vade, & dic ad eos; Revertimini in tentoria vestra.* 31 *Tu verò asta hic coram me, ut alloquar te de omnibus præceptis, & legibus, & judiciis quæ docebis eos, ut operentur ea in regione quam ego daturus sum eis ut possideant illam.* 32 *Custodite igitur, et opere complete, sicut mandavit vobis Deus Dominus vester, & ne declinetis neque dextrorsùm neque sinistrorsùm:* 33 *Sed in omnibus viis per quas præcepit vobis Deus Dominus vester ambulandum, incedetis, ut vivatis, & bene sit vobis, & producatur ætas vestra in regione quam possidebitis.*

CAP. VI.

1 *HÆc autem sunt præcepta, et statuta, atque judicia quæ jussit mihi Deus Dominus vester ut docerem vos, quatenus faciatis ea in regione ad quam vos pergitis, ut possideatis eam.*

ספר אלה הדברים : ו

omnia custodiendum ad ,tuum Deum Dominum timeas ut
2 למען תירא את־יהוה אלהיך לשמר את־כל־
filius & tu' fili' & tu ,tibi præcipiens ego quæ ,ejus præcepta &,ej' statuta
חקתיו ומצותיו אשר אנכי מצוך אתה ובנך ובן־
audies Et .tui dies prolongentur ut & :tuæ vitæ dieb' omnib' tui filii
3 בנך כל ימי חייך ולמען יארכן ימיך: ושמעת
multiplicemini quò & ,tibi sit bene quò ,faciendum ad custodies & ,Israel
ישראל ושמרת לעשות אשר ייטב לך ואשר תרבון
terra tibi tuorum patrum Deus Dominus est locutus quemadmodū :valde
מאד כאשר דבר יהוה אלהי אבתיך לך ארץ
Dominus noster Deus Dominus ;Israel Audi .melle & lacte fluente
4 זבת חלב ודבש: שמע ישראל יהוה אלהינו יהוה
tota in & ,tuo corde toto in tuū Deum Dominum diliges Et .unus
5 אחד: ואהבת את יהוה אלהיך בכל־לבבך ובכל־
ego quæ ,ista verba erunt Et.tua vehementia tota in &,tua anima
6 נפשך ובכל־מאדך: והיו הדברים האלה אשר אנכי
loquēris &,tuis filiis ea repetes Et .tuo corde super ,hodie tibi præcipiens
7 מצוך היום על־לבבך: ושננתם לבניך ודברת
;te accumbendo in &,via in te eundo in & ,tua domo in te sedendo in ;eis in
בם בשבתך בביתך ובלכתך בדרך ובשכבך
frontalia in erunt &,tua manu super signum in ea ligabis Et .te surgendo in &
8 ובקומך: וקשרתם לאות על־ידך והיו לטטפת
.tuis portis in & ,tuæ domus postibus super ea scribes Et.tuos oculos inter
9 בין עיניך: וכתבתם על־מזזות ביתך ובשעריך:
quam ,terram in tuus Deus Dominus te introduxerit cùm erit Et
10 והיה כי־יביאך יהוה אלהיך אל־הארץ אשר
urbes ,tibi dandum ad,Jahacob &,Ischac ,Abraham tuis patribus juravit
נשבע לאבתיך לאברהם ליצחק וליעקב לתת לך ערים
,bono omni plenas domos Et .ædificâsti non quas bonas & ,magnas
11 גדלת וטבת אשר לא־בנית: ובתים מלאים כל־טוב
,vineas ;excidisti non quas ,excisas cisternas & ;implevisti non quas
אשר לא־מלאת וברת חצובים אשר לא־חצבת כרמים
,tibi Observare .saturaberis &,comedes & :plantâsti non quæ oliveta &
12 וזיתים אשר לא־נטעת ואכלת ושבעת: השמר לך
domo de Ægypti terra de te eduxit qui ,Domini obliviscaris ne
פן־תשכח את־יהוה אשר הוציאך מארץ מצרים מבית
ej' nomine in &;servies ipsi & ,timebis tuum Deum Dominum .servorum
13 עבדים: את־יהוה אלהיך תירא ואתו תעבד ובשמו
diis è alios deos post ambulabitis Non .jurabis
14 תשבע: לא תלכון אחרי אלהים אחרים מאלהי
Dominus ,zelotes Deus Quia .vestri circuitus qui populorum
15 העמים אשר סביבותיכם: כי אל קנא יהוה
,te in tui Dei Domini nasus irascatur fortè ne ,tuo interiori in tuus Deus
אלהיך בקרבך פן־יחרה אף־יהוה אלהיך בך
tentabitis Non .humi faciebus desuper te faciat disperdere &
16 והשמידך מעל פני האדמה: לא תנסו את־
Custodiendo.tentatione in tentâstis quemadmodum,vestrum Deum Dominum
17 יהוה אלהיכם כאשר נסיתם במסה: שמור
,ejus testimonia & ,vestri Dei Domini præcepta custodiatis
תשמרון את־מצות יהוה אלהיכם ועדתיו
.tibi præcepit quæ ejus statuta &
וחקיו אשר צוך:

Verſio VULG. LAT.

2 Ut timeas Dominum Deum
tuum,& cuſtodias omnia man-
data & præcepta ejus,quæ ego
præcipio tibi, & filiis,ac ne-
potib' tuis; cunctis dieb' vitæ
tuæ, ut prolongentur dies tui.
3 Audi Iſrael, & obſerva ut fa-
cias quæ præcepit tibi Domi-
nus, & benè ſit tibi, & multi-
pliceris ampliùs, ſicut pollici-
tus eſt Dñs Deus patrū tuorū
tibi terram lacte & melle ma-
4 nantem. Audi Iſrael,Dominus
Deus noſter, Domin' unus eſt:
5 Diliges Dominū Deū tuum ex
toto corde tuo, & ex tota ani-
ma tua, & ex tota fortitudine
6 tua. Erúntq; verba hæc, quæ
ego præcipio tibi hodiè, in
7 corde tuo.Et narrabis ea filiis
tuis, & meditaberis in eis ſe-
dens in domo tua, & ambu-
lans in itinere, dormiens atq;
8 conſurgens.Et ligabis ea qua-
ſi ſignum in manu tua, erúntq;
& movebuntur inter oculos
9 tuos, Scribéſq; ea in limine
10 & oſtiis dom' tuæ. Cúmq; in-
troduxerit te Dñs Deus tuus in
terram, pro qua juravit patri-
bus tuis, Abraham, Iſaac, &
Jacob: & dederit tibi civita-
tes magnas & optimas, quas
11 non ædificâſti; Domos plenas
cunctarū opū,quas non extru-
xiſti; ciſternas, quas non fo-
diſti;vineta et oliveta,quæ non
12 plantâſti; Et comederis, & ſa-
13 turatus fueris: Cave diligen-
ter, ne obliviſcaris Dñi, qui
eduxit te de terra Ægypti, de
domo ſervitutis. Dñm Deum
tuum timebis, & illi ſoli ſer-
vies,ac per nomen illius jura-
14 bis. Non ibitis poſt deos alie-
nos cunctarum gentium, quæ
15 in circuitu veſtro ſunt: Quo-
niam Deus æmulator, Domi-
nus Deus tuus in medio tui :
nequando iraſcatur furor Do-
mini Dei tui contra te, & au-
ferat te de ſuperficie terræ.
16 Non tentabis Dominum Deū
tuū,ſicut tentâſti in loco Ten-
17 tationis. Cuſtodi præcepta
Domini Dei tui,ac teſtimonia
et ceremonias, quas præce-
pit tibi.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

2 Ἵνα φοβῆσθε κύριον τὸν θεὸν (β) ὑμῶν, φυλάσσεσθε πάντα τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, σὺ καὶ οἱ υἱοί σου, καὶ οἱ υἱοὶ τῶν υἱῶν σου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς σου, ἵνα μακροημερεύσητε. 3 Καὶ ἄκουσον Ἰσραήλ, καὶ (γ) φύλαξον ποιεῖν, ὅπως (δ) εὖ σοι ᾖ, καὶ ἵνα πληθυνθῆτε σφόδρα, καθάπερ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δοῦναί σοι γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ ταῦτα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐξελθόντων αὐτῶν 4 ἐκ γῆς Αἰγύπτου. Ἄκουε Ἰσραήλ, κύριος ὁ 5 θεὸς ἡμῶν, κύριος εἷς ἐστι. Καὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης (ε) τῆς διανοίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς δυνάμεώς σου. 6 Καὶ ἔσται τὰ ῥήματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐν τῇ καρδίᾳ 7 σου, καὶ ἐν τῇ ψυχῇ σου. Καὶ προβιβάσεις αὐτὰ τοὺς υἱούς σου, καὶ λαλήσεις ἐν αὐτοῖς καθήμενος ἐν οἴκῳ, καὶ πορευόμενος ἐν ὁδῷ, 8 καὶ κοιταζόμενος, καὶ (ζ) διανιστάμενος. Καὶ ἀφάψεις αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρός σου, 9 καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν σου. Καὶ (η) γράψετε αὐτὰ ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν οἰκιῶν 10 ὑμῶν, καὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν. Καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε τοῖς πατράσι σου τῷ Ἀβραάμ, (θ) καὶ τῷ Ἰσαάκ, καὶ τῷ Ἰακώβ, δοῦναί σοι πόλεις 11 μεγάλας καὶ καλάς, ἃς οὐκ ᾠκοδόμησας, Οἰκίας πλήρεις πάντων ἀγαθῶν, ἃς οὐκ ἐνέπλησας, λάκκους λελατομημένους, οὓς οὐκ ἐξελατόμησας, 12 ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας, οὓς οὐ κατεφύτευσας, 13 Καὶ φαγὼν καὶ ἐμπλησθείς, Πρόσεχε σεαυτῷ (ι) μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. κύριον τὸν θεόν (κ) σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθήσῃ, καὶ 14 ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. (λ) Οὐ πορεύσεσθε ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν 15 τῶν περικύκλῳ ὑμῶν, (μ) Ὅτι ὁ θεὸς ζηλωτὴς κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί· μὴ ὀργισθεὶς (ν) θυμῷ κύριος ὁ θεός σου σοί, ἐξολοθρεύσῃ σε 16 ἀπὸ προσώπου τῆς γῆς. Οὐκ ἐκπειράσεις κύριον τὸν θεόν σου, ὃν τρόπον (ξ) ἐξεπειράσασθε 17 ἐν τῷ Πειρασμῷ. Φυλάσσων φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ (ο) σου, τὰ μαρτύρια, καὶ τὰ δικαιώματα, ὅσα ἐνετείλατό σοι.

Ut timeatis Dominum Deum veſtrũ: cuſtodietis omnes juſtificationes ejus, & mandata ejus, quæ ego mando tibi hodiè, tu, & filii tui, & filii filiorum tuorũ, omnibus diebus vitæ tuæ; ut longævi ſitis. 3 *Et audi Iſrael, & obſerva facere; ut benè tibi ſit, & ut multiplicemini valdè; ſicut locutus eſt Dominus Deus patrũ tuorum dare tibi terram fluentē lac & mel. Et hæ ſunt juſtificationes, & judicia, quæcunq; mandavit Domin' filiis Iſrael in deſerto, egreſſis ipſis de terra Ægypti.* 4 *Audi Iſrael, Dominus Deus noſter, Dominus unus eſt.* 5 *Et diliges Dominum Deum tuum ex tota mente tua, & ex tota anima tua, & ex tota virtute tua.* 6 *Et erunt verba hæc, quæcunque mando tibi hodiè, in corde tuo, et in anima tua.* 7 *Et præſcribes ea filiis tuis: et loquĕris in eis ſedens in domo, et ambulans in viâ, & dormiens, & exurgens.* 8 *Et alligabis ea in ſignum ſuper manum tuam: et erit (a) immobile ante oculos tuos.* 9 *Et ſcribetis ea ſuper limina domorum veſtrarum, & portarum veſtrarum.* 10 *Et erit, cùm induxerit te Dominus Deus tuus in terrã, quã juravit patrib' tuis Abraham, et Iſaac, et Iacob, dare tibi civitates magnas, & bonas, quas nõ ædificâſti;* 11 *Domos plenas omniũ bonorũ, quas non implevisti; ciſternas effoſſas, quas non effodiſti; vineta, et oliveta, quæ non plantâſti,* 12 *Et cũ manducaveris, et ſaturatus fueris;* 13 *Attĕde tibi, (b) ne obliviſcaris Domini Dei tui, qui eduxit te de terra Ægypti, è domo ſervitutis. Dominũ Deũ tuũ timebis, et ei ſoli ſervies: et ad illũ adhærebis, et in nomine ejus jurabis.* 14 *Non ambulate poſt deos alios ex diis gentium* 15 *quæ circa vos: Quoniã De' zelotes, Dominus Deus tuus in te: ne iratᵒ furore Domin' De' tu' tibi, exterminet te à facie terræ.* 16 *Non tĕtabis Dominũ Deũ tuũ; quemadmodũ tentaviſtis in Tentatione.* 17 *Cuſtodiens cuſtodies mandata Domini Dei tui, teſtimonia, & (c) juſtificationes, quaſcunque mandavit tibi.*

MS.A. (β) ἡμῶν, (γ) φύλαξαι (δ) εὖ ᾖ σοι, (ε) τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς (ζ) ἀνιστάμενος. (η) γράψεις (θ) καὶ Ἰσαάκ, καὶ Ἰακώβ, (ι) μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία σου καὶ ἐπιλάθῃ (κ) σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, (λ) Οὐ μὴ πορεύσεσθε (μ) Ὅτι θεὸς (ν) θυμωθῇ κύριος ὁ θεός σου ἐν σοί, καὶ ἐξολεθρεύσῃ (ξ) ἐξεπειράσασθαι (ο) σου, καὶ τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, καὶ τὰ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 * ܘܬܕܚܠܘܢ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܬܛܪܘܢ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܘܢܡܘܣܘܗܝ ܘܕܝܢܘܗܝ
ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟ. ܐܢܬ ܘܒܪܟ ܘܒܪ ܒܪܟ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܝ ܚܝܝܟ. ܕܢܣܓܘܢ ܝܘܡܝܟ.
3 * ܫܡܥ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܛܪ ܘܥܒܕ. ܕܢܛܐܒ ܠܟ. ܘܬܣܓܐ ܛܒ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ
4 ܕܐܒܗܝܟ. ܕܢܬܠ ܠܟ ܐܪܥܐ ܕܪܕܝܐ ܚܠܒܐ ܘܕܒܫܐ. * ܫܡܥ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ
5 ܡܪܝܐ ܚܕ ܗܘ. * ܘܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܟ ܘܡܢ
6 ܟܠܗ ܩܢܝܢܟ. * ܘܢܗܘܘܢ ܗܠܝܢ ܦܬܓܡܐ ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟ ܝܘܡܢܐ. ܥܠ ܠܒܟ.
7 * ܘܐܬܢܐ ܐܢܘܢ ܠܒܢܝܟ. ܘܡܠܠ ܒܗܘܢ. ܟܕ ܝܬܒ ܐܢܬ ܒܒܝܬܟ. ܘܟܕ ܐܙܠ ܐܢܬ
8 ܒܐܘܪܚܐ. ܘܟܕ ܕܡܟ ܐܢܬ. ܘܟܕ ܩܐܡ ܐܢܬ. * ܘܐܣܘܪ ܐܢܘܢ ܐܬܐ ܥܠ ܐܝܕܟ. ܘܢܗܘܘܢ
9 ܪܘܫܡܐ ܒܝܬ ܥܝܢܝܟ. * ܘܟܬܘܒ ܐܢܘܢ ܥܠ ܣܩܘܦܐ ܕܒܬܝܟ. ܘܥܠ ܬܪܥܝܟ. * ܘܡܐ
10 ܕܐܥܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܠܐܪܥܐ ܕܝܡܐ ܠܐܒܗܝܟ ܠܡܬܠ ܠܗܘܢ: ܠܐܒܪܗܡ ܘܠܐܝܣܚܩ
11 ܘܠܝܥܩܘܒ. ܠܡܬܠ ܠܟ ܡܕܝܢܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܘܛܒܬܐ ܕܠܐ ܒܢܝܬ: * ܘܒܬܐ ܕܡܠܝܢ ܟܠ ܛܒܬܐ
12 ܕܠܐ ܡܠܝܬ. ܘܓܘܒܐ ܚܨܝܒܐ ܕܠܐ ܚܨܒܬ: ܘܟܪܡܐ ܘܙܝܬܐ ܕܠܐ ܢܨܒܬ. ܘܬܐܟܘܠ ܘܬܣܒܥ. * ܐܙܕܗܪ
13 ܕܠܐ ܬܛܥܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܕܐܦܩܟ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܡܢ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܐ. * ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ
14 ܕܚܠ. ܘܠܗ ܦܠܘܚ. ܘܒܫܡܗ ܝܡܝ. * ܠܐ ܬܐܙܠܘܢ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ. ܕܥܡܡܐ ܕܚܕܪܝܟܘܢ.
15 * ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܗܘ ܛܢܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܒܝܢܬܟ. ܕܠܐ ܢܬܚܡܬ ܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ
16 ܒܟ. ܘܢܘܒܕܟ ܡܢ ܐܦܝ ܐܪܥܐ. * ܠܐ ܬܢܣܘܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܐܝܟ ܕܢܣܝܬܘܢ
17 ܒܢܣܝܘܢܐ. * ܐܠܐ ܛܪܘ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܣܗܕܘܬܗ ܘܢܡܘܣܘܗܝ ܕܦܩܕܟ.

Et metuatis Dominum Deum veſtrum, & ſervetis omnia mandata & leges atque judicia ejus,quæ ego præcipio tibi, tam tu,quàm filius tuus, & nepos tuus cunctis diebus vitæ tuæ, ut prorogentur dies tui. 2
Audi Iſrael, & obſerva,& perage,ut bene ſit tibi,& multipliceris admodum: quemadmodum dixit tibi Dominus Deus patrum tuorum ſe daturum tibi terram fluentem lacte & melle. 3
Audi Iſrael,Dominus Deus noſter,Dominus eſt unus. 4
Dilige Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua,& ex tota poſſeſſione tua. 5
Et ſint hi ſermones quos ego præcipio tibi hodiè, ſuper cor tuum. 6
Et repete eos filiis tuis, & loquere eos dum ſederis domi tuæ,et dũ iter feceris,et dum cubaveris,dúmque ſurrexeris. 7
Et alliga eos in ſignum ſuper manum tuam, 8
& ſint nota in fronte tua. Et ſcribe eos ſuper limina domorum tuarum, & ſuper januas tuas. 9
Et cùm introducet te Dominus Deus tuus in terram quam juravit patribus tuis ſe daturum ipſis, Abrahæ Iſahac & Jacobo, ad dandas tibi civitates magnas ac bonas quas non ædificâſti, 10
Domos quoque plenas omnium bonorum tuas non implevisti, & ciſternas effoſſas quas non effodiſti, & vineas atque oleas quas non plantâſti, & comedes ac ſaturaberis : 11
Cave ne obliviſcaris Domini Dei tui qui eduxit te de terra Ægypti, de domo ſervitutis. 12
Dominum Deum tuum time, & ipſum cole, & per nomen ejus jura. 13
Ne abeatis poſt deos alios gentium quæ circum vos ſunt ; 14
Quia Deus eſt æmulator, Dominus Deus tuus in medio tui : ne fortè efferveat ira Domini Dei tui adverſùm te,et perdat te de ſuperficie terræ. 15
Ne tentetis Dñm Deum veſtrũ,quemadmodũ tentâſtis eum in Tentationibus. 16
Sed cuſtodite præcepta Domini Dei veſtri, & teſtimonia ejus,& leges ejus quæ præcepit tibi. 17

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

2 בדיל דתדחל קדם יי אלהך למטר
ית כל קימוהי ופקודוהי די אנא
מפקד לך את וברך ובר ברך כל
יומי חייך ובדיל דיורכון יומך:
3 ותקבל ישראל ותטר למעבד די
ייטב לך ודי תסגון לחדא כמא די
מליל יי אלהא דאבהתך לך ארעא
4 עבדא חלב ודבש: שמע ישראל יי
5 אלהנא יי חד: ותרחם ית יי אלהך
בכל לבך ובכל נפשך ובכל נכסך:
6 ויהון פתגמיא האלין די אנא מפקד
7 לך יומא דין על לבך: ותתנינון
לבנך ותמלל בהון במתבך בביתך
ובמהכך בארחא ובמשכבך
8 ובמקימך: ותקטרנון לאת על ידך
9 ויהון לתפלין בין עינך: ותכתבנון
על מזוזין ותקבענון בספי ביתך
10 ובתרעך: ויהי ארי יעלנך יי אלהך
לארעא די קים לאבהתך לאברהם
ליצחק וליעקב למתן לך קרוין
11 רברבן וטבן די לא בניתא: ובתין
מלן כל טוב די לא מליתא וגובין
פסילן די לא פסלתא כרמין וזיתין
די לא נצבתא ותיכול ותשבע:
12 אסתמר לך דלמא תתנשי ית
דחלתא דיי די אפקך מארעא
13 דמצרים מבית עבדותא: ית יי
אלהך תדחל וקדמוהי תפלח
14 ובשמיה תתקים: לא תהכון בתר
טעות עממיא מטעות עממיא די
15 בסחרניכון: ארי אל קנא יי אלהך
שכנתיה בינך דלמא יתקף רוגזא
דיי אלהך בך וישיצנך מעל אפי
16 ארעא: לא תנסון ית יי אלהכון
17 כמא די נסיתון בנסיתא: מטר
תטרון ית פקודיא דיי אלהכון
וסהידותיה וקימוהי די פקדך:

Targum ONKELOS.

2 Ut timeas *coram Domino Deo tuo*; ut cuſtodias omnia mandata ejus & præcepta ejus,quæ ego præcipio tibi, tu & filii tui & filii filiorum tuorum, omnibus diebus vitæ tuæ : & 3 ut prolongentur dies tui. Et obedies Iſrael, & cuſtodies & facies ea ; ut bene ſit tibi, & ut multiplicemini nimis: ſicut locutus eſt Dñs Deus patrum tuorum, ut daret tibi terram 4 lacte & melle manantem. Audi Iſrael: Dñs Deus noſter 5 Dominus unus eſt. Et diliges Dñm Deum tuum in toto corde tuo & in tota anima tua, 6 & in tota ſubſtantia tua. Et erunt verba hæc quæ ego præcipio tibi hodie in corde tuo. 7 Et *trades* ea filiis tuis, & loquêris ea, cùm ſederis in domo tua & cùm ambulaveris in via, & cum cubueris & cum 8 ſurrexeris. Et ligabis ea in ſignum ſuper manum tuam:& erunt quaſi appendix quædam 9 inter oculos tuos. Et ſcribes ea in liminibus & affiges ea poſtibus domus tuæ, & oſtio 10 tuo. Et erit cum introduxerit te Dominus Deus tuus in terram pro qua juravit patribus tuis, Abraham, Iſaac & Jacob,ut daret tibi civitates magnas & bonas,quas non ædi- 11 ficâſti. Et domos plenas omnibus bonis, quas non replevisti: & ciſternas exciſas,quas non excidiſti ; vineta & oliveta, quæ non plantâſti : & comederis,& ſaturatus fueris. 12 Cave tibi, ne obliviſcaris timoris Domini : qui eduxit te de terra Ægypti, de domo 13 ſervitutis. Dominum Deum tuum timebis , & in conſpectu ejus ſervies : & per 14 nomen illius jurabis. Non ambuletis poſt idola populorum,de idolis quæ ſunt in cir- 15 cuitu veſtro. Quoniam Deus æmulator eſt Dñs De' tuus,cujus majeſtas *eſt* in medio tui : ne' fortè iraſcatur furor Dñi Dei tui contra te,& diſperdat 16 te de ſuperficie terræ.Nõ tentabis Dñm Deum veſtrum : 17 ſicut tentâſtis in loco tentationis. Obſervatione obſervabitis præcepta Dñi Dei veſtri : & teſtimonia ejus, & pacta ejus, quæ præcepit tibi.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT.ET VER.SAM. Tanſlatio Latina.

Ut timeas Dominum Deum tuũ, ut cuſtodias omnia præcepta ejus, & mandata ejus quæ ego præcipio tibi hodiè, tu, & filius tuus, & fili' filii tui, omnibus diebus vitæ tuæ, atq; ut producantur dies tui. 2 *Audias igitur Iſrael, & ſolicitus ſis facere, ut bene ſit tibi, atq; ut multipliceris valdè, ſicut locutus eſt tibi Domin' Deus patrum tuorum, in terra fluente lac & mel.* 3 *Audi Iſrael, Dominus Deus noſter, Dominus unus eſt.* 4 *Diliges autē Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, et ex tota anima tua, & ex tota virtute tua.* 5 *Eruntque verba iſta quæ ego præcipio tibi hodiè ſuper cor tuum.* 6 *Et inculcabis ea filiis tuis, loquerisq; de iis cùm ſedebis domi, cùm ambulabis per viã, cùm cubabis, & cùm ſurges.* 7 *Ligabiſque illa in ſignũ ſuper manus tuas, erunt quoque in frontalia inter oculos tuos.* 8 *Scribes etiam illa ſuper poſtes domûs tuæ, & in (a) portis tuis.* 9 *Cùm autem introduxerit te Dominus Deus tuus in terram quam juravit patribus tuis, Abrahæ, Iſaaco, & Jacobo, ſe daturum tibi, urbes magnas & bonas quas non ædificâſti:* 10 *Domos plenas omnibus bonis quas non replevisti, puteos effoſſos quos non effodiſti, vineas & oliveta quæ non plantâſti, et cõ ederis, & ſaturatus fueris.* 11 *Cave tibi ne obliviſcaris Domini Dei tui, qui eduxit te de terra Ægypti, de domo ſervorum.* 12 *Dominum Deum tuum timebis, & ipſi ſervies, perq; nomen ejus jurabis.* 13 *Non ambulabitis poſt deos alienos ex diis gentium qui ſunt in circuitu veſtro.* 14 *Nam Deus zelotes, Dominus Deus tuus, in medio tui eſt ; ne ardeat ira Domini Dei tui in te, & exterminet te de facie terræ.* 15 *Non tentabitis Dominum Deum veſtrum, ſicut tentâſtis eum in Maſa.* 16 *Cuſtodiendo cuſtodietis mandata Domini Dei veſtri, et teſtimonia ejus, & præcepta ejus quæ præcepit tibi.* 17

VER. SAM. (a) civitatibus

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * لكي تخاف الله ربك * وتحفظ جميع رسومه ووصاياه التي انا امرك بها * انت وابنك * وابن ابنك
3 طول ايام حياتك * وكي تطول مدتك * فاسمع ذلك يا اسرايل * واحفظه * واعمل به * كي يخار لك
4 وتكثر جدا * كما وعدك الله اله اباءك * في بلد يفيض لبنا وعسلا * اعلم يا اسرايل ان الله ربنا
5 6 الله الواحد * واحب الله ربك مخلصا بكل قلبك * ونفسك * وجدك * ولتكن هذه الكلمات
7 التي امرك بها اليوم في نفسك * واحكها لبنيك * وتدرسها في جلوسك في منزلك * ومسيرك في
8 طريقك * وعند نومك * وقيامك * واعقدها علامة على يدك * ولتكن منسوة بين عينيك *
9 10 * واكتبها على حدود فتوح منزلك وابوابك * واذا ادخلك الله ربك الى البلد الذي اقسم
11 لاباءك لابراهيم واسحاق ويعقوب ان يعطيكه * ذلك قرى عظيمة جيادا لم تبنها * وبيوت
مملوة كل خير لم تملاها * وصهاريج منقورة لم تنقرها * وكروم وزيتون لم تغرسها * فاكلت وشبعت *
12 13 * فاحذر ان تنسى الله ربك الذي اخرجك من ارض مصر من بيت العبودية * بل خف
14 الله ربك * واعبده * واحلف بارا باسمه * ولا تتبع معبودات اخر من معبودات الامم الذين حواليكم *
15 * لان الله ربك قادر معاقب فيما بينكم * فخفه لئلا يشتد غضبه عليك فيفنيك من وجه
16 17 الارض * ولا تجربوا الله ربكم * كما جربتموه في ذات المحنة * بل احفظوا حفظا وصايا الله
ربكم * وشواهده * ورسومه التي يامرك بها *

Ut verearis Deum Dominum tuum, et cuſtodias cuncta ſtatuta ejus et præcepta ejus quæ ego præcipio tibi, tu, & fili' tuus, et filius filii tui, omnibus diebus vitæ tuæ, ut producatur ætas tua. 2 *Audi hoc igitur O Iſrail, et ſerva illud, et fac illud, ut bene ſit tibi, et augeſcas valdè, ſicut pollicitus eſt tibi Deus, Deus patrum tuorum, in regione manante lacte et melle.* 3 *Noveris O Iſrail, quòd Deus Domin' noſter eſt Deus unus.* 4 *Et dilige Deum Dominũ tuum ſincerè, toto corde tuo, & animâ tuâ, et ſolicitudine tuâ.* 5 *Et ſint hæc verba quæ præcipio tibi hodiè, in anima tua.* 6 *Et narra ea filiis tuis, & meditaberis ea ſedens in domicilio tuo, et ambulans in itinere tuo, ad cubitum tuum, & conſurrectionem tuam.* 7 *Et liga ea in ſignum ad manũ tuam, ſintq; expanſa inter oculos tuos.* 8 *Et ſcribe ea ſuper poſtes aperturarũ domûs tuæ, et fores tuas.* 9 *Cúmque introduxerit te Deus Dominus tuus ad regionem quam juravit patribus tuis Abraham Isbac et Jacobo daturum ſe tibi, nimirum urbes maximas et optimas quas non extruxiſti,* 10 *Et domos plenas cunctis opibus quas non impléſti, et ciſternas cavatas quas non excavâſti, & vineta atq; oliveta quæ non plantâſti, & comederis, & ſaturatus fueris :* 11 *Cave ne obliviſcaris Dei Domini tui qui te eduxit de terra Ægypti de domo ſervitutis.* 12 *Sed verere Deum Dominum tuum, eumq; cole, et jura innocenter per nomen ejus.* 13 *Et ne ſecteris cultus alios de cultibus gentium quæ circum vos ſunt.* 14 *Nam Deus Dominus tuus potens eſt & remunerator inter vos: time ergò eum, ne invaleſcat furor ejus in te, & abſumat te de ſolo terræ.* 15 *Et ne tentetis Deum Dominum veſtrum, ut tentâſtis eum in loco Tentationis.* 16 *Verùm accuratè cuſtodite mandata Dei Domini veſtri, & teſtimonia ejus, ejúſque ſtatuta quæ tibi mandat.* 17

ספר אלה הדברים : ז

,tibi ſit bene ut ,Domini oculis in bonum & rectum facias Et
18 וְעָשִׂיתָ הַיָּשָׁר וְהַטּוֹב בְּעֵינֵי יְהוָה לְמַעַן יִיטַב לָךְ
Dominus juravit quam ,bonam terram hæredites &,ingrediaris &
וּבָאתָ וְיָרַשְׁתָּ אֶת־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָה
,tuis faciebus à tuos inimicos omnes propulſandum Ad .tuis patribus
19 לַאֲבֹתֶיךָ׃ לַהֲדֹף אֶת־כָּל־אֹיְבֶיךָ מִפָּנֶיךָ
tuus filius te interrogaverit Cùm .Dominus eſt locutus quemadmodum
20 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה׃ כִּי־יִשְׁאָלְךָ בִנְךָ
præcepit quæ judicia & ,ſtatuta & ,teſtimonia Quæ :dicendo ,cras
מָחָר לֵאמֹר מָה הָעֵדֹת וְהַחֻקִּים וְהַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר צִוָּה
fuimus Servi :tuo filio dices Et ?vobis noſter Deus Dominus
21 יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֶתְכֶם׃ וְאָמַרְתָּ לְבִנְךָ עֲבָדִים הָיִינוּ
.forti manu in Ægypto ex Dominus nos eduxit &:Ægypto in Parhoh
לְפַרְעֹה בְּמִצְרָיִם וַיֹּצִיאֵנוּ יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה׃
,Ægypto in mala & magna portenta & ,ſigna Dominus dedit Et
22 וַיִּתֵּן יְהוָה אוֹתֹת וּמֹפְתִים גְּדֹלִים וְרָעִים בְּמִצְרַיִם
,inde eduxit nos Et.noſtris oculis in ej' domū omnem in &,Parhoh in
23 בְּפַרְעֹה וּבְכָל־בֵּיתוֹ לְעֵינֵינוּ׃ וְאוֹתָנוּ הוֹצִיא מִשָּׁם
juravit quam terram nobis dandum ad nos introduceret ut
לְמַעַן הָבִיא אֹתָנוּ לָתֶת לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
ſtatuta omnia faciendum ad,Dominus nobis præcepit Et .noſtris patrib'
24 לַאֲבֹתֵינוּ׃ וַיְצַוֵּנוּ יְהוָה לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַחֻקִּים
omnibus nobis bonum in,noſtrum Deum Dominum timendum ad ,iſta
הָאֵלֶּה לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ לְטוֹב לָנוּ כָּל־
erit juſtitia Et .hanc diem ſecundum nos vivificandum ad,diebus
25 הַיָּמִים לְחַיֹּתֵנוּ כְּהַיּוֹם הַזֶּה׃ וּצְדָקָה תִּהְיֶה־
facies ad iſtud præceptum omne faciendum ad cuſtodierimus cùm,nobis
לָּנוּ כִּי־נִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לִפְנֵי
.nobis præcepit quemadmodum ,noſtri Dei Domini
יְהוָה אֱלֹהֵינוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ׃

CAP. VII. ז

tu quam ,terram in tuus Deus Dominus te introduxerit Cùm
1 כִּי יְבִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה
,tuis faciebus à multas gentes evulſerit &;eam hæreditandū ad,illuc ingrederis
בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ וְנָשַׁל גּוֹיִם־רַבִּים מִפָּנֶיךָ
,Perizæum & ,Chenahanæum & ,Emoræum & ,Ghirgaſæum & ,Chittæum
הַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי וְהָאֱמֹרִי וְהַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי
te ,multas gentes ſeptem ,Jebuſæum & ,Chivvæū &
וְהַחִוִּי וְהַיְבוּסִי שִׁבְעָה גוֹיִם רַבִּים וַעֲצוּמִים מִמֶּךָּ׃
eas percuſſeris & ,tuis faciebus à tuus Deus Dominus eas dederit Et
2 וּנְתָנָם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהִכִּיתָם
neque ,fœdus eis ſcides non ,eas perdes perdendo
הַחֲרֵם תַּחֲרִים אֹתָם לֹא־תִכְרֹת לָהֶם בְּרִית וְלֹא
neque ,affinitate te junges Neque ,eis præſtabis gratiam
3 תְחָנֵּם׃ וְלֹא תִתְחַתֵּן בָּם בִּתְּךָ לֹא־
faciet recedere Quia .tuo filio capies non ejus filiam & ,ejus filio dabis
4 תִתֵּן לִבְנוֹ וּבִתּוֹ לֹא־תִקַּח לִבְנֶךָ׃ כִּי־יָסִיר
naſus iraſcetur & :alienis diis ſervient & ,me poſt à tuum filium
אֶת־בִּנְךָ מֵאַחֲרַי וְעָבְדוּ אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְחָרָה אַף־
.citò te faciet diſperdere & ,vos in Domini
יְהוָה בָּכֶם וְהִשְׁמִידְךָ מַהֵר׃

Verſio VULG. LAT.

18 Et fac quod placitum eſt &
bonum in conſpectu Domini:
ut benè ſit tibi, & ingreſſus
poſſideas terram optimam,
de qua juravit Dominus patribus
19 tuis, Ut deleret omnes inimicos
tuos coram te, ſicut locutus
20 eſt. Cúmq; interrogaverit
te filius tuus cras, dicens;
Quid ſibi volunt teſtimonia
hæc, & ceremoniæ, atq; judicia,
quæ præcepit Dñs Deus
21 noſter nobis? Dices ei, Servi
eramus Pharaonis in Ægypto,
& eduxit nos Dominus de Ægypto
22 in manu forti. Fecítq;
ſigna atq; prodigia magna &
peſſima in Ægypto contra
Pharaonem, & omnem domū
23 illius, in conſpectu noſtro. Et
eduxit nos inde, ut introductis
daret terram, ſuper qua juravit
24 patrib' noſtris. Præcepitq;
nobis Dñs, ut faciamus omnia
legitima hæc, & timeam' Dominum
Deum noſtrū, ut benè
ſit nobis cunctis dieb' vitæ
25 noſtræ, ſicut eſt hodié. Eritq;
noſtrî miſericors, ſi cuſtodierimus
& fecerim' omnia præcepta
ej' corā Dño Deo noſtro,
ſicut mandavit nobis.

CAP. VII.

1 Cùm introduxerit te Dñs
Deus tuus in terram, quā poſſeſſurus
ingrederis, & deleverit
gentes multas corā te, Hethæum,
& Gergezæum, & Amorrhæum,
Chananæum, &
Pherezæum, & Hevæum, &
Jebuſæum, ſeptē gentes multò
majoris numeri quàm tu es, et
2 robuſtiores te: Tradiderítq;
eas Dñs De' tuus tibi, percuties
eas uſq; ad internecionē.
Non inibis cum eis fœdus, nec
3 miſereberis earū, Neq; ſociabis
cum eis conjugia. Filiam
tuam non dabis filio ejus, nec
filiam illius accipies filio tuo.
4 Quia ſeducet filium tuum, ne
ſequatur me, & ut magis ſerviat
diis alienis, iraſcetúrq;
furor Dñi, & delebit te citó.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

18 Καὶ ποιήσεις (ω) τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντίον
κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ εἰσέλθῃς
καὶ (α) κληρονομήσῃς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν,
19 ἣν ὤμοσε (β) κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν, Ἐκδιῶξαι
πάντας τοὺς ἐχθρούς σου πρὸ προσώπου
20 σου, καθὰ (γ) ἐλάλησε κύριος. Καὶ ἔσται
ὅταν ἐρωτήσῃ σε ὁ υἱός σου αὔριον, λέγων,
(δ) Τί ἐστι τὰ μαρτύρια καὶ τὰ δικαιώματα καὶ
τὰ κρίματα, ὅσα ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς
21 ἡμῶν ἡμῖν; Καὶ ἐρεῖς τῷ υἱῷ σου, Οἰκέται ἦμεν
τῷ Φαραὼ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐξήγαγεν
ἡμᾶς κύριος ἐκεῖθεν ἐν χειρὶ κραταιᾷ, καὶ ἐν
22 βραχίονι ὑψηλῷ. Καὶ ἔδωκε κύριος σημεῖα
καὶ τέρατα μεγάλα καὶ πονηρὰ ἐν Αἰγύπτῳ ἐν
Φαραὼ καὶ ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ ἐνώπιον ἡμῶν,
23 (ε) Καὶ ἡμᾶς ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν δοῦναι ἡμῖν
τὴν γῆν ταύτην, ἣν (ζ) ὤμοσε δοῦναι
24 τοῖς πατράσιν ἡμῶν. Καὶ ἐνετείλατο ἡμῖν κύριος
(η) ποιεῖν πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα,
φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν, (θ) ἵνα εὖ
ᾖ ἡμῖν πάσας τὰς ἡμέρας, ἵνα ζῶμεν ὥσπερ
25 καὶ σήμερον. Καὶ ἐλεημοσύνη ἔσται ἡμῖν
ἐὰν φυλασσώμεθα ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς
ταύτας (ι) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, καθὰ
ἐνετείλατο ἡμῖν.

Et facies quod acceptum & bonum eſt ante Dominum Deum 18
tuum: ut benè tibi ſit, & intres,
& hæredites terrā iſtam bonā,
quam juravit Dominus patribus
veſtris, Expellere omnes inimicos 19
tuos ā facie tua; ſicut locutus eſt
Dominus. Et erit, cùm interrogabit 20
te filius tuus cras, dicens,
Quid ſunt teſtimonia, & juſtificationes,
& judicia, quæcunq;
mandavit Dominus Deus noſter
nobis? Et dices filio tuo, Famuli 21
eramus Pharaoni in terra Ægypto;
& eduxit nos Dominus inde
in manu valida, & in brachio
excelſo. Et dedit Dominus ſigna 22
& prodigia magna, & mala in
Ægypto in Pharaone, & in domo
ej' corā nobis: Et nos eduxit 23
inde; ut daret nobis terram hanc;
quā juravit dare patrib' noſtris.
Et mādavit nobis Domin' facere 24
omnes juſtificationes has. Timete
Dominū Deū noſtrū; ut bene vobis
ſit omnib' dieb', ut vivamus,
ſicut & hodiè. Et miſericordia 25
erit nobis; ſi obſervaverim' facere
omnia mādata hæc ante Dominum
Deum noſtrum; ſicut
mandavit nobis.

MS.A. (ω) τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἐναντίον κυρίου (α) κληρονομήσεις (β) κύριος δοῦναι τοῖς (γ) ἐλάλησεν. Καὶ (δ) Τίνα ἐστὶν (ε) Καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἐκεῖθεν ἵνα εἰσαγάγῃ ἡμᾶς, δοῦναι (ζ) ὤμοσεν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. Καὶ (η) ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς καὶ τὰ κρίματα· φοβεῖσθε (θ) ἵνα πολυημερεύωμεν πάσας (ι) ἔναντι

Κεφ. ζ'.

1 (α) Ἐὰν δὲ εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου
εἰς τὴν γῆν, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι
αὐτὴν, καὶ ἐξάρῃ ἔθνη (β) μεγάλα ἀπὸ
προσώπου σου, τὸν Χετταῖον καὶ (γ) Γεργεσαῖον
καὶ Ἀμορραῖον καὶ Χαναναῖον καὶ Φερεζαῖον καὶ
Εὐαῖον καὶ (δ) Ἰεβουσαῖον, ἑπτὰ (ε) ἔθνη πολλὰ
2 καὶ ἰσχυρότερα ὑμῶν· Καὶ παραδώσει αὐτοὺς
κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ
πατάξεις αὐτούς· ἀφανισμῷ ἀφανιεῖς αὐτούς.
οὐ διαθήσῃ πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, οὐδὲ μὴ
3 (ζ) ἐλεήσητε αὐτούς, Οὐδὲ μὴ γαμβρεύσητε
πρὸς αὐτούς· τὴν θυγατέρα σου οὐ δώσεις τῷ
υἱῷ αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ οὐ λήψῃ τῷ
4 υἱῷ σου. Ἀποστήσει γὰρ τὸν υἱόν σου ἀπ' ἐμοῦ, καὶ
λατρεύσει θεοῖς ἑτέροις· καὶ ὀργισθήσεται
θυμῷ κύριος εἰς ὑμᾶς, καὶ (η) ἐξολοθρεύσει
σε τὸ τάχος.

CAP. VII.

SI autem induxerit te Domin' 1
De' tu' in terrā, in quā ingrederis
illuc hæreditare eam, & ſuſtulerit
gentes magnas à facie
tua, Chettæum, et Gergeſæum, et
Amorrhæum, et Chananæum, et
Pherezæum, et Euæum, et Jebuſæum,
ſeptē gentes, multas, et
fortiores vobis: Et tradet eos 2
Dominus Deus tuus in manus
tuas; et percuties eos: deletione
delebis eos. Non diſpones ad eos
teſtamentum, neq; miſerebimini
eorum, Neq; contrahetis affinitatem 3
cum eis. Filiam tuam non
dabis filio ejus: et filiam ej' non
ſumes filio tuo. Recedere enim 4
faciet filium tuum à me, et ſerviet
diis aliis: et iraſcetur furore
Dominus in vos, et exterminabit
te citò.

MS.A (α) Καὶ ἔσται ἐν τῷ εἰσαγαγεῖν σε κύριον τὸν θεόν σου εἰς τὴν γῆν (β) μεγάλα καὶ πολλὰ ἀπὸ (γ) τὸν Γεργεσαῖον καὶ τὸν Ἀμορραῖον (δ) τὸν Ἰεβουσαῖον, (ε) ἔθνη μεγάλα καὶ πολλὰ καὶ ἰσχυρότερα (ζ) ἐλεήσῃς (η) ἐξολεθρεύσεις

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 *ܘܥܒܕ ܕܫܦܝܪ ܘܬܪܝܨ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܕܢܛܐܒ ܠܟ. ܘܬܥܘܠ ܘܬܐܪܬ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ
19 ܕܝܡܐ ܡܪܝܐ ܠܐܒܗܝܟ. *ܘܢܣܚܘܦ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܟܠܗܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ.
20 *ܘܡܐ ܕܢܫܐܠܟ ܒܪܟ ܡܚܪ. ܘܢܐܡܪ ܠܟ. ܡܢܐ ܗܝ ܣܗܕܘܬܐ ܘܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ. ܕܦܩܕܟܘܢ
21 ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. *ܐܡܪ ܠܒܪܟ. ܕܥܒܕܐ ܗܘܝܢ ܕܦܪܥܘܢ ܒܡܨܪܝܢ. ܘܐܦܩܢ ܡܪܝܐ ܡܢ ܡܨܪܝܢ
22 ܒܐܝܕܐ ܥܫܝܢܬܐ. *ܘܝܗܒ ܡܪܝܐ ܐܬܘܬܐ ܘܬܕܡܪܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܘܒܝܫܬܐ. ܒܡܨܪܝܢ. ܒܦܪܥܘܢ
23 ܘܒܟܠܗ ܒܝܬܗ. ܠܥܝܢܝܢ. *ܘܠܢ ܐܦܩ ܡܪܝܐ ܡܢ ܬܡܢ. ܕܢܥܠܢ ܘܢܬܠ ܠܢ ܐܪܥܐ ܕܝܡܐ
24 ܠܐܒܗܝܢ. *ܘܦܩܕܢ ܡܪܝܐ ܠܡܥܒܕ ܟܠܗܘܢ ܢܡܘܣܐ ܗܠܝܢ. ܠܡܕܚܠ ܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ
25 ܐܠܗܢ. ܘܢܛܐܒ ܠܢ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ. ܘܢܚܝܢ. ܐܝܟ ܕܝܘܡܢܐ. *ܘܙܕܝܩܘܬܐ ܬܗܘܐ ܠܢ ܡܐ
ܕܢܛܪܢ ܘܥܒܕܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܢܐ ܟܠܗ. ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܢ. ܐܝܟ ܕܦܩܕܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܙ *

1 *ܘܡܐ ܕܐܥܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܠܐܪܥܐ ܕܐܢܬ ܥܐܠ ܠܗ ܠܡܐܪܬܗ: ܘܢܘܒܕ ܥܡܡܐ ܣܓܝܐܐ
ܡܢ ܩܕܡܝܟ: ܚܬܝܐ ܘܓܪܓܫܝܐ. ܘܐܡܘܪܝܐ. ܘܟܢܥܢܝܐ. ܘܦܪܙܝܐ. ܘܚܘܝܐ. ܘܝܒܘܣܝܐ:
2 ܫܒܥܐ ܥܡܡܝܢ ܕܣܓܝܐܝܢ ܘܥܫܝܢܝܢ ܡܢܟ. *ܘܢܫܠܡܝܢܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܩܕܡܝܟ:
ܘܬܡܚܝܢܘܢ: ܘܬܚܪܡ ܐܢܘܢ. ܠܐ ܬܩܝܡ ܥܡܗܘܢ ܩܝܡܐ. ܘܠܐ ܬܪܚܡ ܥܠܝܗܘܢ.
3 ܘܠܐ ܬܬܚܬܢ ܒܗܘܢ. *ܒܪܬܟ ܠܐ ܬܬܠ ܠܒܪܗ. ܘܒܪܬܗ ܠܐ ܬܣܒ ܠܒܪܟ.
4 *ܡܛܠ ܕܢܛܥܘܢ ܠܒܪܟ ܡܢ ܒܬܪܝ. ܘܢܦܠܚ ܠܐܠܗܐ ܢܘܟܪܝܐ. ܘܢܬܚܡܬ ܪܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܒܟܘܢ. ܘܢܘܒܕܟ ܥܓܠ.

Et fac quod bonum & rectum eſt coram Domino 18
Deo tuo, ut benè tibi ſit, & ingrediaris
ac poſſideas terram bonam quam juravit Dominus
patribus tuis: Et profliget cunctos 19
inimicos tuos à conſpectu tuo, quemadmodum
dixit Dominus. Cúmque interrogaverit 20
te filius tu' cras, & dixerit tibi, Quid ſibi
vult teſtimonium & lex atque judicium quod
præcepit vobis Dominus Deus noſter? Reſponde 21
filio tuo, Servi fueramus Pharaonis
in Ægypto, & eduxit nos Dominus ex Ægypto
manu potenti. Edidítque Dominus 22
ſigna & miracula magna & peſſima in Ægypto,
in Pharaonem & in univerſam domum
ejus, nobis ſpectantibus. Nos verò 23
eduxit Dominus illinc, ut introduceret nos,
darétque nobis terram quam juraverat patribus
noſtris. Præcepítque nobis Dominus ut 24
faceremus omnes has leges, ut timeremus à
conſpectu Domini Dei noſtri, & benefaceret
nobis cunctis diebus, & vivificaret nos ut
hodié. Et juſtitia erit nobis cùm cuſtodierimus 25
& fecerimus præceptum hoc totum, corā
Domino Deo noſtro, ſicut mandavit nobis.

CAP. VII.

Cum verò introduxerit te Dominus Deus 1
tuus in terram ad quam ingreſſurus es ut
poſſideas eam, perdiderítq; populos multos
à conſpectu tuo, Hethæos, Gergeſæos, Amorræos,
Chananæos, Pherezæos, Hevæos, & Jebuſæos,
ſeptem *ſcilicet*, populos plures & fortiores
te, Et tradiderit eos Dominus Deus 2
tu' ante te, & percuſſeritis eos, & anathemati
devoveritis eos: ne ſtatuatis cum eis pactum,
nec miſereamini eorum, Neque affinitatem 3
contrahatis cum eis: filias veſtras ne dederitis
filiis eorum, & filias eorum non ſumetis
filiis veſtris, Ut ne ſeducant filios veſtros à 4
me, & colant deos alios, & exæſtuet ira Domini
contra vos, & ſubitò vos perdat.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

18 וְתַעְבֵּיד דְּכָשַׁר וּדְתַקִּין קֳדָם יְיָ בְּדִיל
דְּיֵיטַב לָךְ וְתֵיעוֹל וְתֵירַת יָת אַרְעָא
טָבְתָא דִּי קַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתָךְ׃ לְמִתְבַּר
19 יָת כָּל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ מִן קֳדָמָךְ כְּמָא
20 דְּמַלֵּיל׃ אֲרֵי יִשְׁאֲלִנָּךְ בְּרָךְ מְחַר
לְמֵימַר מָה סָהֲדְוָתָא וּקְיָמַיָּא
וְדִינַיָּא דִּי פַּקֵּיד יְיָ אֱלָהַנָא יָתְכוֹן׃
21 וְתֵימַר לִבְרָךְ עַבְדִּין הֲוֵינָא לְפַרְעֹה
בְּמִצְרָיִם וְאַפְּקַנָא יְיָ מִמִּצְרַיִם בִּידָא
22 תַקִּיפָא׃ וִיהַב יְיָ אָתִין וּמוֹפְתִין
רַבְרְבִין וּבִישִׁין בְּמִצְרַיִם בְּפַרְעֹה
וּבְכָל אֱנָשׁ בֵּיתֵיהּ לְעֵינָנָא׃ וְיָתַנָא
23 אַפֵּיק מִתַּמָּן בְּדִיל לְאַעָלָא יָתַנָא
לְמִתַּן לַנָא יָת אַרְעָא דִּי קַיֵּים
24 לַאֲבָהָתַנָא׃ וּפַקְּדַנָא יְיָ לְמֶעְבַּד
יָת כָּל קְיָמַיָּא הָאִלֵּין לְמִדְחַל
קֳדָם יְיָ אֱלָהַנָא דְּיֵיטַב לַנָא כָּל
יוֹמַיָּא לְקַיָּמוּתַנָא כְּיוֹמָא הָדֵין׃
25 וְזָכוּתָא תְּהֵי לַנָא אֲרֵי נִטַּר לְמֶעְבַּד
יָת כָּל תַּפְקֵידְתָּא הָדָא קֳדָם יְיָ
אֱלָהַנָא כְּמָא דִּי פַּקְּדָנָא׃

ז

1 אֲרֵי יָעֵלִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ לְאַרְעָא דִּי
אַתְּ עָלֵיל לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ וִיתָרֵיךְ
עַמְמִין סַגִּיאִין מִן קֳדָמָךְ חִתָּאֵי
וְגִרְגָּשָׁאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי וּכְנַעֲנָאֵי
וּפְרִזָּאֵי וְחִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי שִׁבְעָא
עַמְמִין סַגִּיאִין וְתַקִּיפִין מִנָּךְ׃
2 וְיִמְסְרִנּוּן יְיָ אֱלָהָךְ קֳדָמָךְ וְתִמְחֵינּוּן
גַּמָּרָא תְּגַמַּר יָתְהוֹן לָא תִגְזַר
לְהוֹן קְיָם וְלָא תְרַחֵם עֲלֵיהוֹן׃
3 וְלָא תִתְחַתַּן בְּהוֹן בְּרַתָּךְ לָא
תִתֵּן לִבְרֵיהּ וּבְרַתֵּיהּ לָא
4 תִסַּב לִבְרָךְ׃ אֲרֵי יַטְעוֹן יָת בְּרָךְ
מִבָּתַר פּוּלְחָנִי וְיִפְלְחוּן לְטָעֲוָת
עַמְמַיָּא וְיִתְקַף רוּגְזָא דַּיְיָ בְּכוֹן
וִישֵׁיצִנָּךְ בִּפְרִיעַ׃

18 Et facies quod bonū & quod
rectum eſt coram Dño: ut bene
ſit tibi, ut ingrediaris &
poſſideas terrā bonam, de quâ
19 juravit Dñs patribus tuis. Ut
conterat omnes inimicos tuos
à facie tuâ: ſicut locutus eſt.
20 Quando interrogaverit te fili'
tu' cras, dicens: Quæ ſunt teſtimonia,
& mandata & judicia,
quæ præcepit Dñs Deus
21 noſter vobis? Dices filio tuo;
Servi eram' Pharaonis in Ægypto:
& eduxit nos Dñs de
22 Ægypto in manu forti. Et poſuit
Domin' ſigna & prodigia
magna & peſſima in Ægypto,
in Pharaonem & in omnes
homines domus ejus, ante
23 oculos noſtros. Nos autem
eduxit inde: ut introduceret
nos, & ut daret nobis terrā de
24 quâ juravit patrib' noſtris. Et
præcepit nobis ut faciamus
omnia præcepta hæc, ut timeam'
Dñm Deum noſtrum: ut
bene ſit nobis omnib' diebus,
ut vivificet nos ſicut in die
25 hâc. Et præmiū erit nobis, ſi
cuſtodierim' ut faciam' omnia
præcepta hæc corā Domino
Deo noſtro, ſicut præcepit nobis.

CAP. VII.

1 Cum autem introduxerit te
Domin' Deus tuus in terram,
ad quam tu ingrederis ut
poſſideas eam: & ejecerit
populos multos á facie tua,
Ethæos & Gergeſæos &
Amorræos, & Chananæos &
Pherezæos, & Evæos, & Jebuſæos;
ſeptē populos magnos
2 & fortiores te. Et tradiderit
eos Domin' De' tu' in conſpectu
tuo, percuties eos: & conſummatione
conſumes eos;
non inibis cum eis pactū, nec
3 miſereberis eorū. Neq; ſociabis
cum eis conjugia: filiam
tuam non dabis filio ej', & filiam
ej' non accipies filio tuo.
4 Quoniam aberrare facient filium
tuum à timore meo, &
ſervient idolis populorum: &
iraſcetur furor Domini contra
vos, & diſperdet te citò.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible] 18 19 20 21 22 23 24 25

[illegible] 1 2 3 4

VERSIO SAMARITANA.

[illegible] 18 19 20 21 22 23 24 25

[illegible] 1 2 3 4

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

Et facies quod rectum & bonum eſt in oculis Domini Dei 18
tui, ut bene ſit tibi, veniaſque
& poſſideas terram bonam
de qua juravit Dominus patribus 19
tuis, Se expulſurum
omnes inimicos tuos à facie
tua, ſicut locutus eſt Dominus. 20
Fiet autem cùm interrogaverit
te filius tuus cras, dicens,
Propter quid teſtimonia,
præcepta, et judicia quæ præcepit
vobis Dominus Deus
noſter? Tum dices filio tuo, 21
Servi fuimus Pharaoni in
Ægypto, & eduxit nos Dominus
de Ægypto in manu
forti. Deditq; Dominus ſigna, 22
& prodigia magna, & mala
in Ægypto, adverſus Pharaonem,
& adverſus omnem
domum ejus in oculis noſtris:
Noſq; eduxit inde, ut venire 23
nos faceret ad dandum nobis
terrā quam juravit Domin'
patribus noſtris. Itaq; præcepit 24
nobis Dominus ut faciamus
omnia præcepta iſta, ut
timeamus Dominum Deū noſtrum,
ut bene ſit nobis omnibus
diebus, atq; ut vivificaret
nos ſicut hodié. Juſtitia ergò 25
erit nobis, cùm ſoliciti fuerimus
facere omnia mandata
iſta in conſpectu Domini Dei
noſtri, ſicut præcepit nobis.

CAP. VII.

Cum introduxerit te Dominus 1
Deus tuus in terram
ad quā vadis poſſidendā,
& deleverit gentes multas
de facie tua, Hethæos, &
Gergeſæos, & Amorrhæos, et
Chananæos, & Pherezæos, et
Hevæos, & Jebuſæos, ſeptem
gentes numeroſiores te, & robuſtiores, 2
Et tradiderit eas
Dominus Deus tuus ante faciem
tuam, percuſſeriſq; eas;
internecione delebis eas; non
panges cum eis fœd', neque
miſereberis earum, Neque affinitatem 3
contrahes cum eis:
filiam tuam non dabis filio
ejus, neque filiā ejus accipies
filio tuo. Recedere enim faciat 4
filium tuum à me, ut ſerviat
diis alienis; ideo ardebit furor
Domini in vos; téq; ſtatim
diſperdet.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18 *واصنع المستقيم والجيد عنده * لكي يخار لك فتدخل وتحوز البلد الذي اقسم الله لآبائك
19 ان يعطيكه * ويدفع الله جميع اعدائك من بين يديك كما وعدك * واذا سالك ابنك غدا
20 قائلا * ما سبب الشواهد * والرسوم * والاحكام التي امرك الله ربنا بها * فقل له * انا كنا عبيدا لفرعون
21 بمصر * فاخرجنا الله ربنا منها بيد شديدة * واحل آيات وبراهين عظيمة مضرة بمصر في فرعون
22 وجميع عبيده بحضرتنا * واخرجنا من هناك لكي يدخلنا ويعطينا البلد الذي اقسم
23 عليه لآبائنا * وامرنا بان نصنع هذه الرسوم * ونخاف الله ربنا * لكي يخار لنا طول الزمان *
24 ويحيينا كيومنا هذا * وحسنات تكون لنا * اذا حفظنا وعملنا جميع هذه الشريعة بين يدي
25 الله كما امرنا *

* الفصل السابع *

1 * واذا ادخلك الله ربك
البلد الذي انت داخل اليه لتحوزه * فيصطلم امما كثيرة من بين يديك * الحثيين *
والجرجسيين * والاموريين * والكنعانيين * والفرزيين * والحويين * واليبوسيين * سبع امم اكثر
2 واعظم منك * فيسلمهم الله ربك بين يديك * فاقتلهم * واهلكهم * ولا تعهد معهم عهدا *
3 4 ولا تراف عليهم * ولا تصاهرهم فتعطي ابنتك لابن لهم * او تاخذ ابنتهم لابنك * فانهم
يزيلون ابنك عن عبادتي فيعبد الها آخر * فيشتد غضب الله عليك ويفنيك سريعا *

Et fac quod rectum et bonum eſt apud ipſum, 18
ut bene ſit tibi, & ingrediaris, atque
poſſideas regionē quam juravit Deus patribus
tuis daturum ſe tibi: Et propellet 19
Deus omnes hoſtes tuos è conſpectu tuo,
prout pollicitus eſt tibi. Et cùm petierit 20
à te filius tuus cras, dicens; Quænam
eſt cauſa teſtimoniorum, & ſtatutorum,
& judiciorum quæ mandavit tibi Deus
Dominus noſter? Dic ei, Sanè fuimus 21
ſervi Pharaoni in Ægypto, et eduxit nos
Deus Dominus noſter ex ea, manu robuſtâ.
Et immiſit ſigna & prodigia magna & 22
noxia in Ægypto, in Pharaonē & omnes
ſervos ejus, nobis præſentibus: Et eduxit 23
nos inde, ut introduceret nos, et daret
nobis regionem pro qua juraverat patribus
noſtris. Ideo præcepit nobis ut faceremus 24
has cæremonias, et timeremus Deū
Dominum noſtrum, ut bene ſit nobis longitudine
temporis, et vivamus ut hâc die
noſtrâ. Et bona opera erunt nobis, cùm 25
ſervaverimus et fecerimus totam hanc
legem in conſpectu Dei, quemadmodum
præcepit nobis.

CAP. VII.

Et cùm introduxerit te Deus Dominus 1
tuus in regionē ad quam tu ingreſſurus
es ut poſſideatis eam, et diſperdiderit
gentes multas à conſpectu tuo, Hetæos,
Gjareſæos, et Amoræos, et Chananæos,
et Pherezæos, et Heveos, et Jebuſæos,
ſeptem gentes plures et majores te, Et 2
tradiderit eas Deus Dominus tuus inter
manus tuas, trucida eas, et perde eas, et
ne ineas cum eis pactum, nec miſerearis
illarum, Et ne jungas cum eis connubia, 3
déſque filiam tuam ulli earū filio, aut accipias
filiam earum filio tuo. Nam divertent 4
filium tuum à ſervitute mea, et ſerviet
deo alieno, et invaleſcet ira Dei contra
te, et brevi te conſumet.

ספר אלה הדברים : ז

,destruetis earum Altaria .eis facietis sic Quinimo
5 כִּי־אִם־כֹּה תַעֲשׂוּ לָהֶם מִזְבְּחֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּ
earum sculptilia &,succidetis earum lucos &,confringetis earum statuas &
וּמַצֵּבֹתָם תְּשַׁבֵּרוּ וַאֲשֵׁירֵהֶם תְּגַדֵּעוּן וּפְסִילֵיהֶם
te in :tuo Deo Domino tu sanctus populus Quia .igni in comburetis
6 תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ׃ כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּךָ
,peculii populum in ei existendum ad,tuus Deus Dominus elegit
בָּחַר ׀ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה
vestrâ multitudine præ Non humi facies super qui ,populis omnib⁹ præ
7 מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ לֹא מֵרֻבְּכֶם
quia ;vobis in elegit &,vobis in Dominus est annexus populis omnibus præ
מִכָּל־הָעַמִּים חָשַׁק יְהוָה בָּכֶם וַיִּבְחַר בָּכֶם כִּי־
,vos Dominum amando ab Quia .populis omnibus præ paucum vos
8 אַתֶּם הַמְעַט מִכָּל־הָעַמִּים׃ כִּי מֵאַהֲבַת יְהוָה אֶתְכֶם
eduxit ,vestris patribus juravit quod ,juramentum eum custodiendo à &
וּמִשָּׁמְרוֹ אֶת־הַשְּׁבֻעָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֵיכֶם הוֹצִיא
manu è servorum domo è te redemit & ,forti manu in vos Dominus
יְהוָה אֶתְכֶם בְּיָד חֲזָקָה וַיִּפְדְּךָ מִבֵּית עֲבָדִים מִיַּד
ipse tuus Deus Dominus quia scias Et .Ægypti regis Parhoh
9 פַּרְעֹה מֶלֶךְ־מִצְרָיִם׃ וְיָדַעְתָּ כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא
,eū diligētib⁹ misericordiā &,pactā custodiens ,fidelis Deus ,Deus
הָאֱלֹהִים הָאֵל הַנֶּאֱמָן שֹׁמֵר הַבְּרִית וְהַחֶסֶד לְאֹהֲבָיו
rependens Et .durationi millesimæ ,ejus mandata custodientibus &
10 וּלְשֹׁמְרֵי מִצְוֹתָו לְאֶלֶף דּוֹר׃ וּמְשַׁלֵּם
;eū habēti odio tardabit nō:eū faciendū perdere ad,ej⁹ facies ad,eū habētib⁹ odio
לְשֹׂנְאָיו אֶל־פָּנָיו לְהַאֲבִידוֹ לֹא יְאַחֵר לְשֹׂנְאוֹ
,statuta & ,mandatum custodies Et .ei reddet ejus facies in
11 אֶל־פָּנָיו יְשַׁלֶּם־לוֹ׃ וְשָׁמַרְתָּ אֶת־הַמִּצְוָה וְאֶת־הַחֻקִּים
.ea faciendum ad ,hodie tibi præcipio ego quæ judicia &
וְאֶת־הַמִּשְׁפָּטִים אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לַעֲשׂוֹתָם׃
,custodieritis & ,ista judicia audieritis merces erit Et
12 וְהָיָה ׀ עֵקֶב תִּשְׁמְעוּן אֵת הַמִּשְׁפָּטִים הָאֵלֶּה וּשְׁמַרְתֶּם
tibi tuus Deus Dominus custodiet & :ea feceritis &
וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם וְשָׁמַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ אֶת־
,te diliget Et.tuis patribus juravit quam ,misericordiam & ,pactum
13 הַבְּרִית וְאֶת־הַחֶסֶד אֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ׃ וַאֲהֵבְךָ
,tui ventris fructui benedicet & ,te faciet multiplicare & ,tibi benedicet &
וּבֵרַכְךָ וְהִרְבֶּךָ וּבֵרַךְ פְּרִי־בִטְנְךָ
,tuo novo oleo & ,tuo musto & ,tuo frumento ;tuæ humi fructui &
וּפְרִי־אַדְמָתֶךָ דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ
quam ,humum super tuæ ovis gregibus & ,tuorum boum emissioni
שְׁגַר אֲלָפֶיךָ וְעַשְׁתְּרֹת צֹאנֶךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
omnibus præ eris Benedictus .tibi dandum ad ,tuis patribus juravit
14 נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ לָתֶת לָךְ׃ בָּרוּךְ תִּהְיֶה מִכָּל־
.tuo animali in &,infœcunda & infœcundus te in erit Non .populis
הָעַמִּים לֹא־יִהְיֶה בְךָ עָקָר וַעֲקָרָה וּבִבְהֶמְתֶּךָ׃
omnes & ,infirmitatem omnem te à Dominus removebit Et
15 וְהֵסִיר יְהוָה מִמְּךָ כָּל־חֹלִי וְכָל־
:te in eas ponet non ;nôsti quas ,malas Ægypti ægritudines
מַדְוֵי מִצְרַיִם הָרָעִים אֲשֶׁר יָדַעְתָּ לֹא יְשִׂימָם בָּךְ
.te habentibus odio omnibus in eas dabit &
וּנְתָנָם בְּכָל־שֹׂנְאֶיךָ׃

Versio VULG. LAT.

5 Quin potiùs hæc facietis eis: Aras eorum subvertite, & confringite statuas, lucósque succidite, & sculptilia com-6 burite. Quia populus sanctus es Domino Deo tuo. Te elegit Dominus Deus tuus, ut sis ei populus peculiaris de cunctis populis, qui sunt super terrā. 7 Non quia cunctas gentes numero vincebatis, vobis junctus est Dominus, & elegit vos, cùm omnib⁹ sitis populis 8 pauciores: Sed quia dilexit vos Domin⁹, & custodivit juramentum, quod juravit patribus vestris: eduxítque vos in manu forti, & redemit de domo servitutis, de manu 9 Pharaonis regis Ægypti. Et scies, quia Domin⁹ De⁹ tu⁹, ipse est Deus fortis & fidelis, custodiens pactū et misericordiā diligentibus se, & his qui custodiūt præcepta ej⁹, in mil-10 le generationes: Et reddés odientib⁹ se statim, ita ut disperdat eos, & ultrà non differat, protinus eis restituens quod 11 merentur. Custodi ergò præcepta & ceremonias atq; judicia, quæ ego mando tibi hodiè 12 ut facias. Si postquàm audieris hæc judicia, custodieris ea & feceris, custodiet & Dominus Deus tuus pactum tibi, & misericordiam quam juravit 13 patribus tuis. Et diliget te ac multiplicabit, benedicétque fructui ventris tui, & fructui terræ tuæ, frumento tuo, atque vindemiæ, oleo, armentis, gregibus ovium tuarum super terram, pro qua juravit patribus tuis ut daret eam tibi. 14 Benedictus eris inter omnes populos. Non erit apud te sterilis utriusque sexûs, tam in hominib⁹ quàm 15 in gregibus tuis. Auferet Dominus à te omnem languoré: & infirmitates Ægypti pessimas, quas novisti, non inferet tibi, sed cunctis hostib⁹ tuis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

5 Ἀλλ' (ϑ) οὕτω ποιήσετε αὐτοῖς· τοὺς βωμοὺς αὐτῶν καθελεῖτε, καὶ τὰς στήλας αὐτῶν συντρίψετε, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρί. 6 Ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου· καὶ σὲ (ι) προείλετο κύριος ὁ θεός σου εἶναι αὐτῷ λαὸν περιούσιον παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, ὅσα ἐπὶ 7 προσώπου τῆς γῆς. Οὐχ ὅτι πολυπληθεῖτε παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, (ι) προείλετο κύριος ὑμᾶς, καὶ (κ) ἐξελέξατο κύριος ὑμᾶς· ὑμεῖς 8 γάρ ἐστε ὀλιγοστοὶ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη. Ἀλλὰ παρὰ τὸ ἀγαπᾷν κύριον (λ) ὑμᾶς, καὶ διατηρῶν τὸν ὅρκον ὃν ὤμοσε τοῖς πατράσιν ὑμῶν, ἐξήγαγεν (μ) ὑμᾶς κύριος ἐν χειρὶ (ν) κραταιᾷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ἐξ οἴκου δουλείας, ἐκ χειρὸς Φαραὼ βασιλέως Αἰ-9 γύπτου. Καὶ γνώσῃ, ὅτι κύριος ὁ θεός σου, οὗτος θεός· (ξ) θεὸς πιστὸς, ὁ φυλάσσων (ο) διαθήκην καὶ ἔλεος τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτὸν καὶ τοῖς φυλάσσουσι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ εἰς χιλίας 10 γενεάς. Καὶ ἀποδιδοὺς τοῖς μισοῦσι κατὰ πρόσωπον (π) ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς. καὶ οὐχὶ βραδυνεῖ τοῖς μισοῦσιν· κατὰ πρόσωπον ἀποδώ-11 σει αὐτοῖς. Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς, καὶ τὰ δικαιώματα, καὶ τὰ κρίματα ταῦτα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον 12 ποιεῖν. Καὶ ἔσται ἡνίκα ἂν ἀκούσητε (ρ) τὰ δικαιώματα ταῦτα, καὶ φυλάξητε καὶ ποιήσετε αὐτὰ, καὶ διαφυλάξει κύριος ὁ θεός σου σοὶ τὴν διαθήκην καὶ τὸ (σ) ἔλεος, ὃ ὤμοσε τοῖς 13 πατράσιν ὑμῶν. Καὶ ἀγαπήσει σε, καὶ εὐλογήσει σε, καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ εὐλογήσει τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας (τ) σου, καὶ τὸν καρπὸν τῆς γῆς σου, τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, καὶ τὸ ἔλαιόν σου, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε 14 κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι. Εὐλογητὸς ἔσῃ παρὰ πάντα τὰ ἔθνη. οὐκ ἔσται ἐν ὑμῖν ἄγονος, οὐδὲ στεῖρα καὶ ἐν τοῖς κτήνεσί 15 σου. Καὶ περιελεῖ κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ σοῦ πᾶσαν μαλακίαν, καὶ πάσας νόσους Αἰγύπτου τὰς πονηρὰς, ἃς ἑώρακας, καὶ ὅσα ἔγνως, οὐκ ἐπιθήσει ἐπὶ σὲ, καὶ ἐπιθήσει αὐτὰ ἐπὶ πάντας τοὺς μισοῦντάς σε.

Sed sic facietis eis. Aras eorum destruetis, & statuas eorū conteretis, & lucos eorum excidetis, & sculptilia deorum eorum comburetis igni. 5 *Quoniā populus sanctus es Domino Deo tuo; & te prælegit Dominus Deus tuus esse sibi populum peculiarem præter omnes gentes, quæcunq; super faciem terræ.* 6 *Non quia multi estis præ omnibus gentibus, præsumpsit Dominus vos; & elegit Dominus vos: vos enim estis paucissimi præ omnibus gentibus.* 7 *Sed propterea quòd diligit vos Domin⁹, (a) et servans juramentum, quod juravit patribus vestris, eduxit vos Dominus in manu potenti: & redemit te Dominus è domo servitutis, de manu Pharaonis regis Ægypti.* 8 *Et noveris, quia Dominus Deus tuus, hic Deus: Deus fidelis, servans testamentum, & misericordiam iis qui diligunt eum, & iis qui custodiunt mandata ejus, in mille progenies:* 9 *Et reddens iis qui oderunt, ad faciem, ad exterminandum eos. Et non tardabit iis qui odio habent: ad faciem reddet eis.* 10 *Et custodies mandata, & justificationes, & judicia hæc, quæcunque mando hodiè tibi facere.* 11 *Et erit cum audieritis justificationes has & custodieritis, & feceritis ea; & conservabit Dominus Deus tu⁹ tibi testamentum, & misericordiam, quam juravit patribus vestris.* 12 *Et diliget te, & benedicet te, & multiplicabit te; & benedicet fœtus ventris tui, & fructum terræ tuæ, frumentum tuum, & vinum tuum, & oleum tuum, armenta boum tuorum, & greges ovium tuarū super terram, quā juravit Dominus patribus tuis dare tibi.* 13 *Benedictus eris præ omnibus gentibus: non erit in vobis infœcundus, neque infœcunda & in pecoribus tuis.* 14 *Et circumauferet Dominus Deus tuus à te omnem languorem: & omnes morbos Ægypti malignos,* 15 *(b) quos vidisti, & quæcunque nôsti, non imponet super te, & imponet ea super omnes odio habentes te.*

MS. A. (ϑ) οὕτως (ι) προείλατο (κ) ἐξελέξατο ὑμᾶς. (λ) ὑμᾶς, διατηρῶν (μ) κύριος ὑμᾶς ἐκεῖθεν ἐν (ν) κραταιᾷ, καὶ ἐν βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐλυτρώσατό σε ἐξ (ξ) ὁ θεὸς ὁ πιστὸς, (ο) τὴν διαθήκην καὶ τὸ ἔλεος (π) ἐξολεθρεῦσαι (ρ) πάντα τὰ (σ) ἔλεος, καθὰ ὤμοσεν (τ) σου, τῆς

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]

* Sed sic facite, Aras eorum extirpate, & statuas eorum confringite, & conflatilia eorum succidite, & sculptilia eorū igne com- 5 burite. Nam populus es sanctus Domino Deo tuo, teque elegit Dominus Deus tuus, ut sis ei populus dilectus præ omnibus populis qui sunt super faciem totius terræ. 6 Non quia plures estis cæteris populis, oblectatus est vobis Dominus & elegit vos, cùm vos pauciores sitis cæteris populis: 7 Sed quia diligit vos Dominus, & ut staret juramento quod juravit patribus vestris, eduxit vos Dominus manu suâ validâ, & liberavit vos de domo servitutis, de manu Pharaonis regis Ægypti. 8 Et ut scires quòd Dominus Deus tuus ipse est Deus, Deus *inquam* fidelis, servans pactum & gratiam diligentibus se & servantibus præcepta ejus, in millesimam generationem: 9 Et rependens hostibus suis, in vita eorum rependit eis ut perdat eos: non differt hostibus suis, sed in vita eorum rependit eis. 10 Servate mandata & leges atque judicia quæ præcipio vobis hodiè, & facite ea. 11 Si enim audieritis hæc judicia & feceritis ea & custodieritis illa, servabit tibi Dominus Deus tuus pactum & gratiam quam juravit patribus tuis, 12 Et diliget te, & benedicet tibi, & multiplicabit te, & benedicet fructus uteri tui, & fructus terræ tuæ, & frumentum tuum, & vinum tuum, & oleum tuum, & armenta boum tuorum, & greges pecorum tuorum: In terra quam juravit patribus tuis daturum se tibi, 13 Benedictus eris præ cunctis populis: non erit in te infœcundus nec infœcunda, neque in jumentis tuis. 14 Avertet quoque Dominus à te omnem dolorem: & omnes plagas pessimas Ægyptiorum, quas nôsti, non adducet super te, sed adducet eas super omnes osores tuos. 15

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

5 ארי אם כדין תעבדון להון
אגוריהון תתרעון וקמתהון
תתברון ואשיריהון תקוצצון
6 וצלמיהון תוקדון בנורא׃ ארי עם
קדיש את קדם יי אלהך בך אתרעי
יי אלהך למהוי ליה לעם חביב
מכל עממיא די על אפי ארעא׃
7 לא מדסגיאין אתון מכל עממיא
צבי יי בכון ואתרעי בכון ארי אתון
8 זעירין מכל עממיא׃ ארי מדרחם
יי יתכון ומדנטר ית קימא די קיים
לאבהתכון אפיק יי יתכון בידא
תקיפא ופרקך מבית עבדותא
מידא דפרעה מלכא דמצרים׃
9 ותדע ארי יי אלהך הוא אלהים
אלהא מהימנא נטר קימא וחסדא
לרחמוהי ולנטרי פקודוהי לאלפי
10 דרין׃ ומשלם לסנאוהי טבון דאנון
עבדין קדמוהי בחייהון לאובדיהון
לא מאחר עובד טב לסנאוהי טבון
דאנון עבדין קדמוהי בחייהון
11 משלם להון׃ ותטר ית תפקידתא
וית קימיא וית דיניא די אנא
מפקד לך יומא דין למעבדהון׃
12 ויהי חלף די תקבלון ית דיניא
האלין ותטרון ותעבדון יתהון ויטר
יי אלהך לך ית קימא וית חסדא
13 די קיים לאבהתך׃ וירחמנך
ויברכנך ויסגנך ויברך ולדא דמעך
ואבא דארעך עבורך וחמרך ומשחך
בקרי תורך ועדרי ענך על ארעא
14 די קיים לאבהתך למתן לך׃ בריך
תהי מכל עממיא לא יהי בך עקר
15 ועקרא ובבעירך׃ ויעדי יי מנך
כל מרעין וכל מכתשי מצראי
בישיא די ידעת לא ישוינון בך
ויתנינון בכל סנאך׃

Targum ONKELOS.

5 Sed hæc facietis eis; Aras eorum confringetis, & statuas eorum conteretis: & lucos eorum succidetis; & imagines eorum comburetis igni. 6 Quoniam populus sanctus es coram Domino Deo tuo: & te elegit Dominus Deus tuus, ut sis ei in populum electum, magis quàm omnes populi qui 7 sunt super faciem terræ Non quia multi estis vos magis quàm omnes populi complacuit in vobis Dño, & elegit vos: cùm vos sitis pauciores 8 omnibus populis. Sed quia dilexit vos Dñs, & quia custodivit juramentum quod juravit patribus vestris, eduxit vos in manu forti: & redemit te de domo servitutis, de manu 9 Pharaonis regis Ægypti. Et scies quia Dñs Deus tuus ipse est Deus: Deus fidelis, custodiens pactum & misericordiam diligentibus se, & custodientibus præcepta ejus, in mille ge-10 nerationes. Et retribués inimicis suis bona quæ ipsi faciunt coram eo in vita sua, ut perdat eos: non differt facere bonum inimicis suis pro bonis quæ faciunt coram eo, sed in vita eo-11 rum retribuit eis. Et custodies præcepta, & mandata & judicia, quæ ego præcipio tibi ho-12 die, ut facias ea. Et si susceperitis judicia hæc, & custodieritis & feceritis ea: custodiet Dñs Deus tuus tibi pactum & misericordiam, quam juravit 13 patrib⁹ tuis. Et diliget te, & benedicet tibi, & multiplicabit te: & benedicet filiis ventris tui & fructui terræ tuæ, & frumento tuo, & vino tuo, & oleo tuo & vaccis armenti tui, & gregib⁹ ovium tuarum, super terram de qua juravit patribus tuis, ut daret eam tibi. 14 Benedictus eris magis quàm omnes populi: non erit in te sterilis masculus nec fœmina, 15 neq; in jumentis tuis. Et auferet à te Dominus omnes infirmitates: & omnes plagas Ægypti pessimas quas novisti, & non ponet eas in te; sed dabit eas in omibus inimicis tuis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM Translatio Latina.

5 *Verùm sic facietis eis; Altaria eorum destruetis, & statuas eorum confringetis, & lucos eorum succidetis, & sculptilia eorum comburetis igne.* 6 *Nam populus sanctus es Domino Deo tuo, téque elegit Dominus Deus tuus, ut sis ei in populum peculiarem præ omnibus populis, qui sunt super faciem terræ.* 7 *Non propter multitudinem vestram præ omnibus populis dilexit vos Dominus, & elegit vos, vos enim eratis pauciores omnibus populis:* 8 *Sed quia dilexit vos Dominus, & conservat jusjurandum quod juravit patribus vestris, eduxit vos Dominus in manu forti, et redemit te de domo servorum, de manu Pharaonis regis Ægypti.* 9 *Ut scias, quòd Dominus Deus tuus ipse est Deus, Deus fidelis, custodiens pactum, & misericordiam diligentibus se, & custodientibus mandata ejus in mille generationes.* 10 *Et reddens odio prosequenti ipsum in faciem ejus, ad eum perdendum: Non tardabit, odio prosequenti ipsum, in faciem ejus reddet ei.* 11 *Itaque observabis mandatum, præcepta, & judicia, quæ ego præcipio tibi hodiè ut facias ea.* 12 *Fiet enim propterea quòd audiveritis judicia ista, & custodieritis, & feceritis ea, ut conservet tibi Dominus Deus tuus pactum & misericordiam quam juravit patribus tuis.* 13 *Et diligat te, benedicatque tibi, & multiplicet te, & benedicat fructui ventris tui, & fructui terræ tuæ, frumento tuo, musto tuo, et oleo tuo, fœtui boum tuorum, & gregibus ovium tuarum super terrā quam juravit Dominus patribus tuis se daturum tibi.* 14 *Benedictus eris præ omnibus populis: non erit in te, & in pecoribus tuis infœcundus, & infœcunda.* 15 *Amovebit quoque Dominus à te omnem morbum, & omnes languorem Ægypti malignum quem nôsti: Non ponat illos in te, sed ponet illos in omnibus qui te oderunt.*

Vrsio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* بل كذا فاصنعوا بهم * مذابحهم فانقضوا * ودكاكهم فاكسروا * وسواريهم فاجدعوا * وفسولهم 5
فاحرقوها بالنار * لانك شعب مقدس لله ربك * وبك اختار ان يكون له امة خاصة من جميع 6
الامم التي على وجه الارض * وليس من كثرتكم من جميع الامم اصطفاكم الله واختاركم * 7
بل انتم اقل منهم مجموعين * لكن من محبة الله لكم * ومن حفظه اليمين التي اقسم بها 8
لابايكم * اخرجكم الله بيد شديدة * وفداك من بيت عبودية من يد فرعون ملك مصر *
* فاعلم ان الله ربك هو القادر المهيمن * حافظ العهد والاحسان لمحبيه وحافظي وصاياه لالف 9
جيل * ومكافي شانيه بحضرته لابادته * ولا يوخر له سيا بل بحضرته يكافيه * واحفظ الوصايا 10 11
والرسوم * والاحكام التي امركم بها اليوم * واعمل بها * يكون جزاء ما تسمعون هذه الاحكام 12
وتحفظوها وتعملون بها * ان يحفظ الله ربك لك العهد والفضل الذي اقسم عليهما لابايك *
* فيحبك * ويبارك فيك * ويكثرك * ويبارك في ثمرتك ومن ارضك من برك * وعصيرك 13
ودهنك * ونتاج بقرك * وجمور غنمك في البلد الذي الله ربك معطيكه * وتكون مباركا من 14
جميع الامم * ولا يبقى فيك عقيم * ولا عاقر * ولا في بهايمك * ويزيل الله منك كل مرض * 15
وجميع ادواء مصر الردية التي تعرفها لا يحل بك شيا منها * بل يحلها بشانيك *

* *Verùm hoc modo facite eis, Altaria earum destruite, & titulos earum perfringite, & proceras illarum arbores concidite, & sculptilia earum igni comburite.* 5 *Tu enim populus es sanctus Deo Domino tuo, & in te elegit, ut esset sibi gens peculiaris præ cunctis gentibus quæ sunt super faciē terræ.* 6 *Neque verò ob id quòd plures sitis cunctis gentibus, elegit vos Deus & adoptavit vos, imò vos estis pauciores ipsis omnibus:* 7 *Verùm ob amorē Dei erga vos, et propter observantiam juramenti quod juravit patribus vestris, eduxit vos Deus manu potenti, & eripuit te de domo servitutis, de manu Pharaonis regis Ægypti.* 8 *Scias ergò quòd Deus Dominus tuus ipse est Potens, Fidelis, conservans pactum et beneficium amicis suis et custodientibus mandata ejus, ad mille generationes:* 9 *Et retribuens osori suo in præsenti ad perdendum eum, & non differt ei quicquam, sed in præsenti retribuit illi.* 10 *Serva igitur præcepta & ceremonias, atque judicia quæ præcipio vobis hodiè, eaque opere comple.* 11 *Fiétque pro eo quòd audietis hæc judicia, & servabitis ea, et facietis ea, ut custodiat Deus Dominus tuus tibi fœdus & gratiam de qua juravit patribus tuis:* 12 *Et diliget te, & benedicet tibi, & multiplicabit te, & benedicet fructui tuo, & fructui terræ tuæ, tam tritico tuo, quàm musto tuo, et oleo tuo, et fœtui boum tuorum, et agnis ovium tuarum, in regione quam Deus Domin⁹ tuus daturus est tibi.* 13 *Et eris benedictus ab omnibus gentibus, et non remanebit in te infœcundus aut sterilis, neque in jumentis tuis.* 14 *Et auferet Deus à te omnes infirmitates, et de cunctis morbis Ægypti pessimis, quos nôsti, nullū immittet in te, sed immittet eos in osores tuos.* 15

ספר אלה הדברים : ח

:tibi *dans* tuus Deus Dominus quos populos omnes *comedes* Et
16 וְאָכַלְתָּ אֶת־כָּל־הָעַמִּים אֲשֶׁר יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ 16
quia ,eorum *diis* *servies* neque:eis super tuus oculus parcet non
לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עֲלֵיהֶם וְלֹא תַעֲבֹד אֶת־אֱלֹהֵיהֶם כִּי־
istæ gentes *Multæ* :tuo corde in dixeris *Cum* .tibi *istud* laqueus 17
17 מוֹקֵשׁ הוּא לָךְ׃ כִּי תֹאמַר בִּלְבָבְךָ רַבִּים הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
Recordando .eis ab timeas Ne ?eas expellere potero quomodo ,*me præ* 18
18 מִמֶּנִּי אֵיכָה אוּכַל לְהוֹרִישָׁם׃ לֹא תִירָא מֵהֶם זָכֹר
omnibus & ,Pharoh tuus Deus Dominus fecit quæ eorum recorderis
תִּזְכֹּר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ לְפַרְעֹה וּלְכָל־
,signorum &,tui oculi viderunt quas magnarum Tentationum :Ægyptiis 19
19 מִצְרָיִם׃ הַמַּסֹּת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר־רָאוּ עֵינֶיךָ וְהָאֹתֹת
te fecit educere quo ,extenti brachii & ,validæ manus & ,portentorū &
וְהַמֹּפְתִים וְהַיָּד הַחֲזָקָה וְהַזְּרֹעַ הַנְּטוּיָה אֲשֶׁר הוֹצִאֲךָ
populis omnibus tuus Deus Dominus faciet Sic .tuus Deus Dominus
יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ כֵּן־יַעֲשֶׂה יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ לְכָל־הָעַמִּים
Dominus mittet crabronem etiam Et .*eorum faciebus à timens tu* quos 20
20 אֲשֶׁר־אַתָּה יָרֵא מִפְּנֵיהֶם׃ וְגַם אֶת־הַצִּרְעָה יְשַׁלַּח יְהוָֹה
:*tuis faciebus à absconditos* & ,*relictos pereundum ad usq;* ,eos *in* tuus Deus
אֱלֹהֶיךָ בָּם עַד־אֲבֹד הַנִּשְׁאָרִים וְהַנִּסְתָּרִים מִפָּנֶיךָ׃
Deus ,*tui interiore* in tuus Deus Dominus quia,eorū *faciebus* à *frangaris* Ne 21
21 לֹא תַעֲרֹץ מִפְּנֵיהֶם כִּי־יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ בְּקִרְבֶּךָ אֵל
istas gentes tuus Deus Dominus *evellet* Et .terribilis &,magnus 22
22 גָּדוֹל וְנוֹרָא׃ וְנָשַׁל יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ אֶת־הַגּוֹיִם הָאֵל
fortè ne,citò eas consumere poteris Non .paulatim paulatim,*tuis faciebus* à
מִפָּנֶיךָ מְעַט מְעָט לֹא תוּכַל כַּלֹּתָם מַהֵר פֶּן־
tuus Deus Dominus eas *dabit* Et .agri bestia te *super* multiplicetur 23
23 תִּרְבֶּה עָלֶיךָ חַיַּת הַשָּׂדֶה׃ וּנְתָנָם יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ
.*eas disperdi ad usque* ,magna contritione eas conteret & ,*tuas facies ad*
לְפָנֶיךָ וְהָמָם מְהוּמָה גְדֹלָה עַד הִשָּׁמְדָם׃
sub de earum nomen perdes &,tua manu in earum reges *dabit* Et 24
24 וְנָתַן מַלְכֵיהֶם בְּיָדֶךָ וְהַאֲבַדְתָּ אֶת־שְׁמָם מִתַּחַת
.*eas te perdendum ad usque ,tuas facies in vir* stabit Non .cœlis 25
הַשָּׁמָיִם לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בְּפָנֶיךָ עַד הִשְׁמִדְךָ אֹתָם׃
,argentum concupisces Non .igne in combures earum deorum Sculptilia
25 פְּסִילֵי אֱלֹהֵיהֶם תִּשְׂרְפוּן בָּאֵשׁ לֹא־תַחְמֹד כֶּסֶף
quia:illo in te illaquees fortè ne ,tibi capias & ,eis super aurum &
וְזָהָב עֲלֵיהֶם וְלָקַחְתָּ לָךְ פֶּן תִּוָּקֵשׁ בּוֹ כִּי
abominationem introduces non Et .*istud* tui Dei Domini abominatio 26
26 תוֹעֲבַת יְהוָֹה אֱלֹהֶיךָ הוּא׃ וְלֹא־תָבִיא תוֹעֵבָה
,illud detestaberis Detestando.illud sicut anathema sis ut,tuam domum in
אֶל־בֵּיתֶךָ וְהָיִיתָ חֵרֶם כָּמֹהוּ שַׁקֵּץ ׀ תְּשַׁקְּצֶנּוּ
.*illud* anathema quia :Illud abominaberis abominando &
וְתַעֵב ׀ תְּתַעֲבֶנּוּ כִּי־חֵרֶם הוּא׃

CAP. VIII. ח

,custodietis ,hodie *tibi præcipiens* ego quod ,præceptum Omne
1 כָּל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם תִּשְׁמְרוּן
possideatis &,ingrediamini &,multiplicemini &,vivatis ut *faciendum ad*
לַעֲשׂוֹת לְמַעַן תִּחְיוּן וּרְבִיתֶם וּבָאתֶם וִירִשְׁתֶּם
.vestris patribus Dominus juravit quam ,terram
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע יְהוָֹה לַאֲבֹתֵיכֶם׃

Versio VULG. LAT.

16 Devorabis omnes populos, quos Domin' De' tu' daturus est tibi. Non parcet eis ocul' tuus, nec servies diis eorum, 17 ne sint in ruinam tui. Si dixeris in corde tuo, Plures sunt gentes istæ quàm ego, quo modo 18 potero delere eas? Noli metuere: sed recordare quæ fecerit Dominus Deus tuus Pharaoni, et cunctis Ægyptiis, 19 Plagas maximas, quas viderunt oculi tui, & signa atque portenta, manúmq; robustam, & extentum brachium, ut educeret te Dominus De' tu'. Sic faciet cūctis populis, quos 20 metuis. Insuper & crabrones mittet Dominus Deus tuus in eos, donec deleat omnes, atq; disperdat qui te fugerint, & 21 latere potuerint. Non timebis eos, quia Dominus Deus tuus in medio tui est, Deus 22 magnus & terribilis. Ipse consumet nationes has in conspectu tuo paulatim atque per partes. Non poteris eas delere pariter: ne fortè multiplicentur contra te bestiæ terræ. 23 Dabitq; eos Dominus Deus tuus in conspectu tuo: & interficiet illos donec penitus de-24 leantur. Tradétque reges eorum in manus tuas, & disperdes nomina eorum sub cœlo: nullus poterit resistere tibi, 25 donec conteras eos. Sculptilia eorum igne combures: non concupisces argentum & aurum, de quibus facta sunt, neq; assumes ex eis tibi quidquam, ne offendas, propterea quia abominatio est Domini 26 Dei tui. Nec inferes quidpiā ex idolo in domum tuam, ne fias anathema, sicut & illud est. Quasi spurcitiam detestaberis, & velut inquinamentū ac sordes abominationi habebis, quia anathema est.

CAP. VIII.

1 OMne mandatum, quod ego præcipio tibi hodiè, cave diligenter ut facias: ut possitis vivere, & multiplicemini, ingressique possideatis terrā, pro qua juravit Dominus patribus vestris.

Versio GRÆCA LXX. Interp. cum Translatione LATINA.

16 Καὶ φαγῇ πάντα τὰ σκῦλα τῶν ἐθνῶν, ἃ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι· οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτοῖς, καὶ οὐ μὴ (υ) λατρεύσῃς τοῖς θεοῖς αὐτῶν· ὅτι σκῶλον τοῦτό ἐστι σοί. 17 Ἐὰν δὲ λέγῃς ἐν τῇ διανοίᾳ σου, Ὅτι πολὺ τὸ ἔθνος τοῦτο ἢ ἐγώ, πῶς δυνήσομαι (φ) ἐξολοθρεῦσαι αὐτούς; 18 Οὐ φοβηθήσῃ αὐτούς· μνείᾳ μνησθήσῃ, ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεός σου τῷ Φαραὼ καὶ πᾶσι τοῖς 19 Αἰγυπτίοις· Τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους, (χ) οὓς ἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν· ὡς ἐξήγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου, (ψ) οὕτω ποιήσει κύριος ὁ θεὸς (ω) ὑμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, 20 οὓς σὺ φοβῇ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. Καὶ τὰς σφηκίας ἀποστελεῖ κύριος ὁ θεός σου εἰς αὐτούς, ἕως ἂν ἐκτριβῶσιν οἱ καταλελειμμένοι 21 καὶ οἱ κεκρυμμένοι ἀπὸ σοῦ. Οὐ τρωθήσῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου 22 ἐν σοί, θεὸς μέγας καὶ κραταιός. Καὶ καταναλώσει κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου κατὰ μικρὸν μικρόν· οὐ δυνήσῃ ἐξαναλῶσαι αὐτοὺς τοτάχος, ἵνα μὴ γένηται ἡ γῆ ἔρημος, καὶ πληθυνθῇ ἐπὶ σὲ τὰ 23 θηρία τὰ ἄγρια. Καὶ παραδώσει αὐτοὺς κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ (α) ἀπολεῖς αὐτοὺς ἀπωλείᾳ μεγάλῃ, ἕως ἂν (β) 24 ἐξολοθρεύσητε αὐτούς. Καὶ παραδώσει τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν εἰς τὰς χεῖρας ὑμῶν, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τόπου ἐκείνου· οὐκ ἀντιστήσεται (γ) οὐθεὶς κατὰ πρόσωπόν 25 σου, ἕως ἂν (δ) ἐξολοθρεύσῃς αὐτούς. Τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν (ε) καύσετε πυρί. οὐκ ἐπιθυμήσεις ἀργύριον, οὐδὲ χρυσίον ἀπ' (ζ) αὐτῶν οὐ λήψῃ σεαυτῷ, μὴ πταίσῃς δι' αὐτό, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστί. 26 Καὶ οὐκ εἰσοίσεις βδέλυγμα εἰς τὸν οἶκόν σου, καὶ ἀνάθεμα ἔσῃ ὥσπερ τοῦτο· προσοχθίσματι προσοχθιεῖς, καὶ βδελύγματι βδελύξῃ, ὅτι ἀνάθεμά ἐστι.

MS.A. (υ) λατρεύσεις (φ) ἐξολεθρεῦσαι (χ) οὓς ἴδον οἱ (ψ) οὕτως (ω) ἡμῶν (α) ἀπολέσει (β) ἐξολεθρεύσει (γ) οὐδεὶς (δ) ἐξολεθρεύσῃς (ε) κατακαύσετε πυρί. λ οὐκ (ζ) αὐτῶν λαβεῖν σεαυτῷ.

Κεφ. η'.

1 Πάσας τὰς ἐντολὰς, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, φυλάξεσθε ποιεῖν, ἵνα ζῆτε καὶ πολυπλασιασθῆτε, καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε (α) τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε (β) κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν τοῖς πατράσιν ὑμῶν.

MS.A. γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν (β) κύριος τοῖς

16 *Et comedes omnia spolia gentiū, quas Domin' Deus tuus dat tibi. Non parcet oculus tuus in eis, & non servies diis eorum: quoniam offendiculum hoc est tibi.* 17 *Si autem dicas in mente tua: quia multa gens hæc quàm ego, quo-* 18 *modò potero exterminare eos? Ne timueritis eos. Recordatione recordare, quæcunq; fecit Dominus De' tu' Pharaoni, et omnib' Æ-* 19 *gyptiis: Tentationes magnas, quas viderunt oculi tui; signa & prodigia magna illa, manum validam, & brachium excelsum. ut eduxit te Dominus Deus tuus; sic faciet Dominus Deus vester omnibus gentibus, quos tu timu-* 20 *eris à facie eorum. Et crabrones mittet Domin' Deus tuus in eos; quoadusq; deleantur residui, &* 21 *qui se absconderunt à te. Non vulneraberis à facie eorum; quoniam Dominus Deus in te, Deus* 22 *magnus & potens. Et consumet Dominus Deus tuus gentes has à facie tua paulatim paulatim. Non poteris consumere eos citò, ut non fiat terra deserta, & multipli-* 23 *centur super te bestiæ agrestes. Et tradet eos Dominus Deus tuus in manus tuas: & perdes eos perditione magnā; quoadusque* 24 *exterminaveritis eos. Et tradet reges eorum in manus vestras: & disperdetis nomen eorum de loco illo. Non resistet ullus ad faciem tuam, quoadusq; extermi-* 25 *naveris eos. Sculptilia deorum eorum comburetis igni. Non concupisces argentum: neque aurum ab eis sumes tibi; ne cadas propter illud: quoniam abomina-* 26 *tio est Domino Deo tuo. Et non inferes abominationem in domū tuam: & eris anathema, sicut istud. Detestatione detestaberis, & abominatione abominaberis; quoniam anathema est.*

CAP. VIII.

1 *OMnia mandata, quæ ego mando vobis hodiè, custodietis facere: ut vivatis, & multiplicemini, & intretis, et hæreditetis terram, quam juravit Dominus Deus vester patribus vestris.*

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

16 Et devorabis cunctos populos quos tradet tibi Dominus Deus tuus: & ne parcat eis oculus tuus, neque colas deos eorum, quia laquei sunt tibi. 17 Quòd si dicas in corde tuo, Plures sunt isti populi quàm ego, quomodo 18 potero perdere eos? Ne formides eos, sed memor esto rerum omnium quas fecit Dominus Deus tuus Pharaoni & toti Ægypto, 19 Tentationum maximarum quas viderunt oculi tui, signorum & miraculorum, manûs validæ & brachii excelsi, per quæ eduxit te Dominus Deus tuus: idem faciet Dominus Deus tuus cunctis populis à quorum con-20 spectu trepidas. Imò etiam crabrones concitabit Dominus Deus tuus in eos donec abs-sumantur. Eos autem qui reliqui fuerint, 21 quique se abdiderint à conspectu tuo: Ne timeas, quia Dominus Deus tuus in medio tui est, Deus *inquam*, maximus & formi-22 dabilis. Et perdet Dominus Deus tuus hos populos à conspectu tuo pedetentim: non poteris perdere eos brevi, ne multiplicetur con-23 tra te bestia silvestris. Et tradet eos Domin' Deus tuus ante te, & percuties eos plagâ 24 magnâ, donec absumas eos. Tradétq; reges eorum in manus tuas, & abolebis nomen eorum de sub cœlo, nec quisquam tibi resistet, 25 donec absumas eos. Sculptilia deorum ipsorum igne comburetis, & non concupisces aurum & argentum quod est in eis, & capies tibi, ne fortè contamineris in eo: abominabile 26 enim est coram Domino Deo tuo. Ne inferas inquinamentum in domum tuam, ne fias anathema sicut illud: sed omnino detestare illud, & planè abominare, quia anathema est.

CAP. VIII.

1 OMnia itaque præcepta quæ mando vobis hodiè, servate & facite, ut vivatis, & multiplicemini, & ingrediamini, & possideatis terram quam juravit Dn̄s patribus vestris,

---

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

16 ותגמר ית כל עממיא די יי אלהך
יהיב לך לא תחוס עינך עליהון ולא
תפלח ית טעותהון ארי לתקלא
17 יהון לך׃ ארי תימר בלבך סגיאין
עממיא האלין מני איכדין אכול
18 לתרכותהון׃ לא תדחל מנהון
מדכר תדכר ית די עבד יי אלהך
19 לפרעה ולכל מצרים׃ נסין רברבין
די חזאה עינך ואתיא ומופתיא
וידא תקיפא ודרעא מרממא דאפקך
יי אלהך כן יעביד יי אלהך לכל
עממיא די את דחיל מן קדמיהון׃
20 ואף ית ערעיתא יגרי יי אלהך בהון
עד דיבדון דאשתארו ודאטמרו מן
21 קדמך׃ לא תתבר מן קדמיהון ארי
יי אלהך שכנתיה בינך אלהא רבא
22 ודחילא׃ ויתרך יי אלהך ית עממיא
האלין מן קדמך זעיר זעיר לא
תכול לשיציותהון בפריע דלמא
23 תסגי עלך חית ברא׃ וימסרינון יי
אלהך קדמך וישגשנון שגוש רב
24 עד דישתיצון׃ וימסר מלכיהון
בידך ותוביד ית שמהן מתחות
שמיא לא יתעתד אנש קדמך עד
25 דתשיצי יתהון׃ צלמי טעותהון
תוקדון בנורא לא תחמיד כספא
ודהבא עליהון ותסב לך דלמא
תתקל ביה ארי מרחק קדם יי
26 אלהך הוא׃ ולא תעיל דמרחק
לביתך ותהי חרמא כותיה שקצא
תשקצניה ורחקא תרחקניה ארי
חרמא הוא׃ ח
1 כל תפקידתא די אנא מפקד לך
יומא דין תטרון למעבד בדיל
דתיחון ותסגון ותיעלון ותירתון
ית ארעא די קיים יי לאבהתכון׃

16 Et consumes omnes populos quos Dn̄s De' tuus tradet tibi; non parcet eis oculus tuus: neq; servies idolis eorum; quia 17 in scandalum erunt tibi. Si dixeris in corde tuo; Plures sunt populi isti quam ego: quo-18 modo potero ejicere eos? Ne timeas eos: Recordans recordaberis quæ fecit Dn̄s Deus tuus Pharaoni, & omnibus 19 Ægyptiis. Mirabilia grandia quæ viderunt oculi tui, & signa & portenta, & manū fortem, & brachiū excelsum, quo eduxit te Dn̄s Deus tuus: sic faciet Dn̄s Deus tuus cunctis populis, à facie quorum tu me-20 tuis. Insuper & vespam mittet Dn̄s Deus tuus in eos: donec pereant, qui remanserint, & qui absconditi fuerint à facie 21 tuâ. Ne formides à facie eorum: quoniam majestas Dn̄i Dei tui habitat in medio tui, qui est Deus magnus & terri-22 bilis. Et ejiciet Dn̄s Deus tuus populos istos à facie tuâ paulatim: Non poteris consumere eos citò, ne fortè multiplicentur contra te bestiæ 23 agri. Et tradet eos Dn̄s Deus tuus in conspectu tuo: & conturbabit eos conturbatione magna, donec consumantur. 24 Et tradet reges eorum in manu tuâ; & perdes nomen eorum sub cœlo: non stabit vir coram te, donec consumas il-25 los. Simulachra idolorum eorum comburetis igni: non concupisces aurū & argentum quod est super ea, nec assumes tibi; ne forte offendas in eo, quia abominatio est corā Dn̄o 26 Deo tuo. Ne inferas quod abominabile est in domum tuam; ne sis anathema, sicut illud est: sed detestatione detestaberis illud, & abominatione abominaberis illud, quia anathema est.

CAP. VIII.

1 OMne mandatum quod ego præcipio tibi hodie, custodietis ad faciendum: ut vivatis & multiplicemini, & ingrediamini & possideatis terram, pro qua juravit Dominus patribus vestris.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

16 *Devorabisque omnes populos quos Dominus Deus tuus dedit tibi: Non parcet oculus tuus iis, neque servies diis eorum; quoniam hoc est tibi la-* 17 *queus. Cùm dixeris in corde tuo, Numerosiores sunt me gentes istæ, quomodo potero e-* 18 *as expellere? Ne timeas eas; recordando recordaberis quæ fecit Dominus Deus tu' Pharaoni, & omnibus Ægyptiis:* 19 *Tentationes magnas quas viderunt oculi tui, signa, et prodigia, & manum fortem, & brachium extentum quibus eduxit te Dominus Deus tu': Sic faciet Domin' Deus tuus omnibus populis à quorū facie tibi times.* 20 *Crabrones etiā mittet Dominus Deus tuus in eos, donec pereant residui, quique absconsi fuerint à con-* 21 *spectu tuo. Non formidabis à facie eorum. quoniam Dominus Deus tu' est in medio tui, Deus magnus, & terribilis.* 22 *Delebitq; Dominus Deus tuus gentes istas à facie tua, paulatim paulatim: non poteris eas statim consumere, ne multiplicetur contra te fera agri.* 23 *Dabit quoque illas Dominus Deus tuus ante faciē tuā, & conteret eas contritione magnā, donec exterminaverit e-* 24 *as. Tradet etiā reges eorum in manum tuā, delebisq; nomen eorū de sub cœlo: non subsistet vir ante faciē tuā donec ex-* 25 *terminaveris eos. Sculptilia deorum eorum combures igne: non concupisces argentū & aurum quod est super ea, neq; capies tibi, ne per hoc illaquearis: quoniā abominatio* 26 *Domini Dei tui hoc est. ut nō introducas abominationem in domum tuā, neve sis anathema sicut illud: execrando execraberis illud, & (a) abominando abominaberis illud, quoniam est anathema.*

CAP. VIII.

1 *OMne mandatum quòd hodiè præcipio tibi soliciti eritis facere, ut vivatis, et multiplicemini, & veniatis, & possideatis terram de qua juravit Dominus patribus vestris.*

VER. SAM. (a) rejiciendo rejicies

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فتفني جميع الشعوب التي يسلمهم في يديك الله ربك * فلا تشفق عليهم * ولا تعبد معبوداتهم 16
فيكونوا لك وهقا * فان قلت في نفسك * هاولاء الامم اكثر مني * فكيف اطيق ان افرضهم * 17
* لا تخفهم * بل تذكر ما صنع الله ربك بفرعون وساير المصريين * الاعلام العظيمة التي راتها 18 19
عيناك * والايات * والبراهين * واليد الشديدة * والذراع الممدودة * كما اخرجك الله ربك * كذا يصنع
بجميع الامم التي تخافها * ويبعث بالعاهة فيهم حتى يبيد الباقين والمستترين من بين يديك * 20
* فلا ترهبهم * لان نور الله ربك معك القادر العظيم المخوف * وهو يطحطح اوليك الامم من 21 22
بين يديك قليلا قليلا * اذ لا يجوز ان يفنيهم سريعا * كيلا يكثر عليك وحش الصحراء *
* واذا اسلمهم الله ربك بيدك واهامهم اهامة كبيرة الى ان ينفدوا * واسلم ملوكهم بين 23 24
يديك * فابد اسمهم من تحت السماء * فان انسانا لا يقف بين يديك الى ان تفنيهم * واحرقوا 25
تسول معبوداتهم بالنار * ولا تمن شيا من الفضة والذهب اللذين عليها فتاخذه لك توهق
به * فانها كرهة الله ربك * فلا تدخل ما يكرهه الى بيتك * فتصير متلفا مثله * بل رجسه 26
رجسا * واكرهه كراهة * اذ هو متلف *

* الفصل الثامن *

* وجميع الوصايا التي امرك بها اليوم * فاحفظوها واعملوا بها لكي تحيوا وتكثروا * وتدخلوا 1
وتحوزوا البلد الذي اقسم الله عليه لابايكم *

16 *Et exterminabis omnes populos quos tradet in manum tuam Deus Dominus tuus. Ne igitur clementiâ utaris in eos, & ne servias diis eorum, ne sint tibi laqueo.* 17 *Quòd si dixeris in temetipso, Gentes istæ plures sunt quàm ego, quomodo ergò potero excindere eas?* 18 *Ne timeas illas, sed recordare eorum quæ fecit Deus Domin' tuus in Pharaônem, et cunctos Ægyptios;* 19 *Signorum maximorum quæ viderunt oculi tui, & portentorum atque prodigiorum, et manûs potentis, et brachii exerti. Quemadmodum eduxit te Deus Domin' tuus, ita faciet omnibus gentibus quas times.* 20 *Et mittet calamitatem in eos, donec perdat residuos, & latitantes à conspectu tuo.* 21 *Ne igitur formides eos, quia lumen Dei Domini tui potentis, maximi, et terribilis tecum est.* 22 *Et ipse disperdet gentes illas à conspectu tuo paulatim, cùm non sit consentaneū ut subitò consumat eas, ut ne multiplicetur adversùm te bestia campi.* 23 *Cúmque tradiderit eas Deus Domin' tuus in manum tuam, & disperserit eas dispersione magnâ, ita ut planè conficiantur,* 24 *Et tradiderit reges earum inter manus tuas; perde nomen earum de sub cœlo: nemo enim stabit ante te donec exterminaveris eas.* 25 *Et comburite sculptilia deorum ipsarum igne: & ne cupias quicquam ex argento & auro quæ super ipsis fuerint ut tollas tibi, ut ne impingas in eo, quoniam abominanda res est apud Dominum Deum tuum.* 26 *Ne ergò inferas quod execratur in domum tuam, ne fias perditus ut ipsum, sed contaminatione contamina illud, & horrens horre ab eo, cùm ipsum sit perditum.*

CAP. VIII.

1 *ET omnia mandata quæ præcipio vobis hodiè, custodite & facite, ut vivatis, et multiplicemini, atque ingrediamini, & possideatis regionem pro qua juravit Deus patribus vestris.*

ספר אלה הדברים : ח

2 וְזָכַרְתָּ אֶת־כָּל־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר הוֹלִיכֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לְמַעַן עַנֹּתְךָ לְנַסֹּתְךָ לָדַעַת אֶת־אֲשֶׁר בִּלְבָבְךָ הֲתִשְׁמֹר מִצְוֺתָו אִם־לֹא׃ 3 וַיְעַנְּךָ וַיַּרְעִבֶךָ וַיַּאֲכִלְךָ אֶת־הַמָּן אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ וְלֹא יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן הוֹדִיעֲךָ כִּי לֹא עַל־הַלֶּחֶם לְבַדּוֹ יִחְיֶה הָאָדָם כִּי עַל־כָּל־מוֹצָא פִי־יְהוָה יִחְיֶה הָאָדָם׃ 4 שִׂמְלָתְךָ לֹא בָלְתָה מֵעָלֶיךָ וְרַגְלְךָ לֹא בָצֵקָה זֶה אַרְבָּעִים שָׁנָה׃ 5 וְיָדַעְתָּ עִם־לְבָבֶךָ כִּי כַּאֲשֶׁר יְיַסֵּר אִישׁ אֶת־בְּנוֹ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְיַסְּרֶךָּ׃ 6 וְשָׁמַרְתָּ אֶת־מִצְוֺת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וּלְיִרְאָה אֹתוֹ׃ 7 כִּי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מְבִיאֲךָ אֶל־אֶרֶץ טוֹבָה אֶרֶץ נַחֲלֵי מָיִם עֲיָנֹת וּתְהֹמֹת יֹצְאִים בַּבִּקְעָה וּבָהָר׃ 8 אֶרֶץ חִטָּה וּשְׂעֹרָה וְגֶפֶן וּתְאֵנָה וְרִמּוֹן אֶרֶץ־זֵית שֶׁמֶן וּדְבָשׁ׃ 9 אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא בְמִסְכֵּנֻת תֹּאכַל־בָּהּ לֶחֶם לֹא־תֶחְסַר כֹּל בָּהּ אֶרֶץ אֲשֶׁר אֲבָנֶיהָ בַרְזֶל וּמֵהֲרָרֶיהָ תַּחְצֹב נְחֹשֶׁת׃ 10 וְאָכַלְתָּ וְשָׂבָעְתָּ וּבֵרַכְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ עַל־הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר נָתַן־לָךְ׃ 11 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְבִלְתִּי שְׁמֹר מִצְוֺתָיו וּמִשְׁפָּטָיו וְחֻקֹּתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ 12 פֶּן־תֹּאכַל וְשָׂבָעְתָּ וּבָתִּים טֹבִים תִּבְנֶה וְיָשָׁבְתָּ׃ 13 וּבְקָרְךָ וְצֹאנְךָ יִרְבְּיֻן וְכֶסֶף וְזָהָב יִרְבֶּה־לָּךְ וְכֹל אֲשֶׁר־לְךָ יִרְבֶּה׃ 14 וְרָם לְבָבֶךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ 15 הַמּוֹלִיכֲךָ בַּמִּדְבָּר הַגָּדֹל וְהַנּוֹרָא נָחָשׁ שָׂרָף וְעַקְרָב וְצִמָּאוֹן אֲשֶׁר אֵין־מָיִם הַמּוֹצִיא לְךָ מַיִם מִצּוּר הַחַלָּמִישׁ׃

Verſio VUL. LAT.

2 Et recordaberis cuncti itineris, per quod adduxit te Dñs De⁹ tuus quadraginta annis p deſertum, ut affligeret te, atq; tentaret, & nota fierent quæ in tuo animo verſabãtur, utrũ cuſtodires mandata illius, an non. 3 Afflixit te penuriâ, & dedit tibi cibum Manna, quod ignorabas tu & patres tui: ut oſtenderet tibi, Quòd non in ſolo pane vivat homo, ſed in omni verbo quod egreditur 4 de ore Dei. Veſtimentũ tuum, quo operiebaris, nequaquàm vetuſtate defecit, & pes tuus non eſt ſubtritus, en quadrageſimus annus eſt. 5 Ut recogites in corde tuo, quia ſicut erudit filium ſuũ homo, ſic Dñs De⁹ 6 tuus erudivit te, Ut cuſtodias mandata Dñi Dei tui, & ambules in viis ej⁹, et timeas eũ. 7 Domin⁹ enim De⁹ tuus introducet te in terram bonam, terram rivorũ aquarúmq; et fontium: in cuj⁹ campis et montibus erumpunt fluviorũ abyſſi: 8 Terram frumenti, hordei, ac vinearum, in qua ficus, et malogranata, et oliveta naſcũtur: 9 terrã olei ac mellis. Ubi abſq; ulla penuria comedes panem tuũ, & rerũ omniũ abundãtiâ perfruêris: cujus lapides ferrũ ſunt, & de montibus ejus æris 10 metalla fodiuntur. Ut cùm cõederis, & ſatiatus fueris, benedicas Domino Deo tuo pro terra optima, quã dedit tibi. 11 Obſerva, et cave, nequãdo obliviſcaris Domini Dei tui, & negligas mãdata ej⁹ atq; judicia & ceremonias, quas ego 12 præcipio tibi hodié: Ne poſtquã cõederis & ſatiat⁹ fueris, domos pulchras ædificaveris, 13 & habitaveris in eis, Habueriſq; armẽta boũ, et oviũ greges, argẽti et auri cũctarúmq; 14 rerũ copiã, Elevetur cor tuũ, & non reminiſcaris Domini Dei tui, qui eduxit te de terra Ægypti, de domo ſervitutis. 15 Et ductor tu⁹ fuit in ſolitudine magna atq; terribili, in qua erat ſerpens flatu adurens, & ſcorpio ac dipſas, & nullæ omnino aquæ: qui eduxit rivos de petra duriſſima,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

2 Καὶ μνησθήσῃ πᾶσαν τὴν ὁδὸν, ἣν ἤγαγέ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ ἐρήμῳ, (γ) ὅπως ἂν κακώσῃ σε καὶ πειράσῃ σε, καὶ διαγνωσθῇ τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, εἰ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ ἢ οὔ. 3 Καὶ ἐκάκωσέ σε, καὶ ἐλιμαγχόνησέ σε, καὶ ἐψώμισέ σε τὸ μάννα, ὃ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου· ἵνα ἀναγγείλῃ σοι, Ὅτι οὐκ ἐπ᾽ ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος, ἀλλ᾽ ἐπὶ παντὶ (δ) ῥήματι τῷ ἐκπορευομένῳ διὰ στόματος θεοῦ ζήσεται ὁ ἄνθρωπος. 4 Τὰ ἱμάτιά (ε) σου οὐκ ἐπαλαιώθη ἀπὸ σοῦ, τὰ ὑποδήματά σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ· οἱ πόδες σου οὐκ ἐτυλώθησαν, 5 ἰδοὺ (ζ) τεσσαράκοντα ἔτη. Καὶ γνώσῃ τῇ καρδίᾳ σου, ὅτι ὡς εἴτις ἄνθρωπος παιδεύσῃ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, (η) οὕτω κύριος ὁ θεός σου 6 παιδεύσει σε. Καὶ φυλάξῃ τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, πορεύεσθαι ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ 7 φοβεῖσθαι αὐτόν. Ὁ γὰρ κύριος ὁ θεός σου εἰσάξει σε (θ) εἰς γῆν ἀγαθὴν καὶ πολλὴν, οὗ χείμαρροι ὑδάτων, καὶ πηγαὶ ἀβύσσων ἐκπορευόμεναι (ι) διὰ τῶν πεδίων καὶ διὰ τῶν ὀρέων. 8 Γῆ πυροῦ καὶ κριθῆς, ἄμπελοι, συκαῖ, ῥοαί· 9 γῆ ἐλαίας ἐλαίου καὶ μέλιτος. Γῆ ἐφ᾽ ἧς οὐ μετὰ πτωχείας φαγῇ τὸν ἄρτον σου, καὶ οὐκ ἐνδεηθήσῃ (κ) ἐπ᾽ αὐτῆς οὐδέν· γῆ ἧς οἱ (λ) λίθοι σίδηρος, καὶ ἐκ τῶν ὀρέων αὐτῆς 10 μεταλλεύσεις χαλκόν. Καὶ φαγῇ καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐλογήσεις κύριον τὸν θεόν σου ἐπὶ 11 τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, ἧς (μ) δέδωκέ σοι. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, (ν) τοῦ μὴ φυλάξαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ κρίματα καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ 12 ἐντέλλομαί σοι σήμερον. Μὴ φαγὼν καὶ (ξ) ἐμπλησθεὶς καὶ οἰκίας καλὰς (ο) οἰκοδομήσας 13 καὶ κατοικήσας ἐν αὐταῖς, Καὶ τῶν βοῶν σου καὶ τῶν προβάτων σου πληθυνθέντων σοι, ἀργυρίου καὶ χρυσίου πληθυνθέντος σοι, καὶ πάντων ὅ- 14 σων σοι ἔσται πληθυνθέντων σοι, Ὑψωθῇς τῇ (π) καρδίᾳ, καὶ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴ- 15 κου δουλείας· Τοῦ ἀγαγόντος σε διὰ τῆς ἐρήμου τῆς μεγάλης καὶ τῆς φοβερᾶς ἐκείνης, οὗ ὄφις δάκνων, καὶ σκορπίος, καὶ δίψα, οὗ οὐκ ἦν ὕδωρ· τοῦ ἐξαγαγόντος σοι ἐκ πέτρας ἀκροτόμου πηγὴν ὕδατος·

2 *Et recordaberis omnem viam, quâ duxit te Dominus Deus (a) tuus in deſerto; ut affligeret te, & tentaret te, & cognita (b) fierent, quæ in corde tuo ſunt, ſi obſervabis mandata ejus, an non.* 3 *Et afflixit te, & eſurire te fecit, & cibavit te Manna, quod non noverant patres tui: ut indicaret tibi, Quia non in pane ſolo vivit homo: ſed de omni verbo quod procedit per os Dei, vivet homo.* 4 *Veſtes tuæ (c) non inveteraverũt à te, & ſoleæ tuæ non ſunt extritæ à te: pedes tui non occalluerunt, ecce quadraginta anni.* 5 *Et cognoſces corde tuo; quia, ſicut ſi quis homo erudiat filium ſuum; ita Dominus Deus tuus erudiet te.* 6 *Et cuſtodies mandata Domini Dei tui, ambulare in viis ejus, & timere eum.* 7 *Dominus enim Deus tuus inducet te in terram bonam, & multam: ubi torrentes aquarum, & fontes abyſſorum procedentes per campos, & per montes.* 8 *Terra tritici, & hordei, vites, ficus, mala punica: terra olivæ olei, & mellis.* 9 *Terra, ſuper quam non cum inopia comedes panem tuum, & non egebis ſuper eam quoquam: terra, cujus lapides ferrum, & de montibus ejus effodies æs.* 10 *Et comedes, & ſaturaberis, & benedices Dominum Deum tuum ſuper terram bonam, quam dedit tibi.* 11 *Attende tibi, ne obliviſcaris Domini Dei tui, ad non cuſtodiendum mandata ejus, & judicia, & juſtificationes ejus; quaſcunq; ego præcipio tibi hodié.* 12 *Ne, cùm comederis, et ſaturatus fueris, et domos bonas ædificaveris, et habitaveris in eis,* 13 *Et bobus tuis, et ovibus tuis multiplicatis tibi; argento et auro multiplicato tibi; et omnib⁹ quæcũq; tibi erũt, multiplicatis tibi;* 14 *Exalteris corde, & obliviſcaris Domini Dei tui: qui eduxit te de terra Ægypti, è domo ſervitutis:* 15 *Qui duxit te per deſertum illud magnum, & horribile: ubi ſerpens mordens, & ſcorpio, & dipſas; ubi non erat aqua: qui eduxit tibi de petra duriſſima fontem aquæ.*

MS. A. (γ) ὅπως κακώσῃ (δ) ῥήματι ἐκπορευομένῳ (ε) σου οὐ κατετρίβη ἀπὸ σοῦ· οἱ πόδες σου οὐκ (ζ) τεσσεράκοντα (η) οὕτως (θ) εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν (ι) διὰ τῶν ὀρέων καὶ διὰ τῶν πεδίων. (κ) οὐδὲν ἐπ᾽ αὐτῆς· (λ) λίθοι αὐτῆς σίδηρος, (μ) ἔδωκεν (ν) τοῦ φυλάξαι αὐτοῦ τὰς ἐντολὰς, καὶ τὰ (ξ) ἐμπλησθῇς (ο) ᾠκοδόμησας (π) καρδίᾳ σου, καὶ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 Et recordabimini cuncti itineris per quod duxit vos Dñs Deus veſter, en quadraginta annis per deſertum, ut humiliaret vos, & probaret vos, ac ſciret quid eſſet in corde veſtro, num ſervaretis præcepta ejus, an non. 3 Et humiliavit te, & afflixit te fami, & cibavit te Manna quod nec tu noviſti, nec patres tui noverunt, ut oſtenderet tibi, Quòd non in pane tantùm vivit homo, ſed in omni re quam profert os Dñi vivit homo. 4 Veſtimenta tua non ſunt attrita ſuper te, & pedes tui non ſunt nudati, en quadraginta annis. 5 Et ſcires in corde tuo quòd quemadmodũ erudit vir filiũ ſuum, ita erudit te Dñs Deus tuus. 6 Serva mandata Domini Dei tui, & ambula in viis ej⁹, et time ab eo. 7 Nam Dominus De⁹ tuus introducet te in terram bonã, terram in qua ſunt rivi aquarum, & fontes abyſſorũ erumpentes in planitiebus & montibus: 8 Terrã frument, & hordei, & vitium, & ficuum, & malogranatorum: terrã olearum, & olei, & mellis *feracem*: 9 Terrã in qua abſque penuria comedes panem, et in qua nihil tibi deerit: terram cujus lapides ſunt ferrum, & cujus è montibus æs excindes. 10 Et comedes, & ſaturaberis, & benedices Domino Deo tuo in terra bona quam daturus eſt tibi. 11 Cave tibi ne fortè obliviſcaris Domini Dei tui, ſed cuſtodi præcepta ejus, judicia, & leges ejus quas hodiè tibi ego præcipio. 12 Ut ne poſtquam comederis & ſaturat⁹ fueris, & domos pulchras extruxeris & habitaveris, 13 Et pecora tua bovéſque tui multiplicati fuerint, et argentum et aurum tibi creverit, et quicquid habes auctum fuerit: 14 Extollatur cor tuum, et obliviſcaris Domini Dei tui qui eduxit te de terra Ægypti, de domo ſervitutis, 15 Et duxit te per deſertum vaſtum et horrendum, ubi ſunt ſerpentes immanes, et ſcorpiones: et in locis ſitibundis ubi non erat aquæ, eduxit tibi aquam de petra ſilicis:

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס
Targum ONKELOS.

2 וְתִדְכַּר יָת כָּל־אוֹרְחָא דִּי דַבְּרָךְ יְיָ אֱלָהָךְ דְּנָן אַרְבְּעִין שְׁנִין בְּמַדְבְּרָא בְּדִיל לְעַנָּיוּתָךְ לְנַסָּיוּתָךְ לְמִדַּע יָת דִּי בְלִבָּךְ הֲתִטַּר פִּקּוֹדוֹהִי אִם לָא׃ 3 וְעַנְּיָךְ וְאַכְפְּנָךְ וְאוֹכְלָךְ יָת מַנָּא דִּי לָא יְדַעְתָּא וְלָא יְדַעוּ אֲבָהָתָךְ בְּדִיל לְהוֹדָעוּתָךְ אֲרֵי לָא עַל לַחְמָא בִלְחוֹדוֹהִי מִתְקַיַּם אֲנָשָׁא אֲרֵי עַל כָּל־אַפָּקוּת מֵימַר מִן קֳדָם יְיָ חָיֵי אֲנָשָׁא׃ 4 כְּסוּתָךְ לָא בְלִיאַת מִנָּךְ וּמְסָנָךְ לָא יְחִיפוּ דְּנָן אַרְבְּעִין שְׁנִין׃ 5 וְתִדַּע עִם לִבָּךְ אֲרֵי כְּמָא דִּי מַלֵּיף גַּבְרָא לִבְרֵיהּ יְיָ אֱלָהָךְ מַלֵּיף לָךְ׃ 6 וְתִטַּר יָת פִּקּוֹדַיָּא דַּייָ אֱלָהָךְ לִמְהָךְ בְּאוֹרְחָן דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי וּלְמִדְחַל יָתֵיהּ׃ 7 אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ מַעֵלָךְ לַאֲרַע טָבְתָא אֲרַע נָגְדָא נַחֲלִין דְּמַיִּן מַבּוּעֵי עֲיָנִין וּתְהוֹמִין נָפְקִין בְּבִקְעָן וּבְטוּרִין׃ 8 אֲרַע חִטִּין וְסַעֲרִין וְגֻפְנִין וּתְאֵינִין וְרִמּוֹנִין אֲרַע דְּזֵיתַהָא עָבְדִין מְשַׁח וְהִיא עָבְדָא דְּבָשׁ׃ 9 אַרְעָא דִּי לָא בְמִסְכֵּנוּ תֵיכוֹל בַּהּ לַחְמָא לָא תֶחְסַר כָּל מִדַּעַם בַּהּ אַרְעָא דִּי אַבְנַהָא בַּרְזְלָא וּמִטּוּרַהָא תִּפְסוֹל נְחָשָׁא׃ 10 וְתֵיכוֹל וְתִסְבַּע וּתְבָרֵיךְ יָת יְיָ אֱלָהָךְ עַל אַרְעָא טָבְתָא דִּיהַב לָךְ׃ 11 אִסְתַּמַּר לָךְ דִּלְמָא תִתְנְשֵׁי יָת דַּחַלְתָּא דַּייָ אֱלָהָךְ בְּדִיל דְּלָא לְמִטַּר פִּקּוֹדוֹהִי וְדִינוֹהִי וּקְיָמוֹהִי דִּי אֲנָא מְפַקֵּיד לָךְ יוֹמָא דֵין׃ 12 דִּלְמָא תֵיכוֹל וְתִסְבַּע וּבָתִּין שַׁפִּירִין תִּבְנֵי וְתֵיתֵיב׃ 13 וְתוֹרָךְ וְעָנָךְ יִסְגּוֹן וְכַסְפָּא וְדַהֲבָא יִסְגֵּי לָךְ וְכֹל דִּי לָךְ יִסְגֵּי׃ 14 וְיִרֵם לִבָּךְ וְתִתְנְשֵׁי יָת דַּחַלְתָּא דַּייָ אֱלָהָךְ דְּאַפְּקָךְ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבֵּית עַבְדוּתָא׃ 15 דִּדַבְּרָךְ בְּמַדְבְּרָא רַבָּא וּדְחִילָא אֲתַר דְּחִוְיָן קָלָן וְעַקְרַבִּין וּבֵית צַחְוָנָא אֲתַר דְּלֵית מַיָּא דְּאַפֵּיק לָךְ מַיָּא מִטִּנָּרָא תַקִּיפָא׃

2 Et recordaberis cũcti itineris, quo duxit te Dñs De⁹ tu⁹ iſtis quadraginta annis in deſerto: ut affligeret te, et ut tẽtaret te; et ut ſciretur ꝙ erat in corde tuo, utrũ cuſtodires præcepta 3 ej⁹ annõ. Et afflixit te, et eſurire te fecit: et cõedere te fecit mãna ꝙ neſciebas, et neſciebant patres tui: ut oſtẽderet tibi, quia nõ in pane ſolo vivit homo, ſed in omni ꝙ egreditur à 4 verbo Dñi vivit homo. Veſtimẽtũ tuũ nõ inveteravit in te, et calceamẽta tua nõ ſũt attrita, 5 iſtis quadraginta annis. Et ſcies in corde tuo, quia ſicut erudit vir filiũ ſuũ, ſic Dñs De⁹ 6 tu⁹ erudit te. Et cuſtodies præcepta Dñi Dei tui: ut ambules in viis quæ rectæ ſunt corã eo, 7 et ut timeas eum. Quoniã Dñs De⁹ tu⁹ introducet te in terrã bonã: terrã fluentẽ torrentib⁹ aquarũ, et fontib⁹ manãtib⁹ ex abyſſis, et egredientib⁹ in cã- 8 pis et in montib⁹. Terrã tritici et ordei, et vitiũ et ficuũ, et malogranatorũ: terrã cuj⁹ olivæ producũt oleum, et ipſa fluit 9 melle. Terrã ubi abſq; penuria comedes panẽ, et nihil deficit in ea: terrã cuj⁹ lapides ferrũ ſunt, et de mõtib⁹ ej⁹ ſuccides 10 æs. Et comedes et ſaturaberis: et benedices Dño Deo tuo, pro terra bona quã dedit tibi. 11 Cave tibi, ne obliviſcaris timoris Dñi Dei tui: ut non cuſtodias præcepta ej⁹, et judicia ejus et pacta ej⁹, quæ ego præ- 12 cipio tibi hodie. Ne fortè cũ comederis, et ſatiatus fueris: et domos pulchras ædificave- 13 ris, et habitaveris in eis. Et boves tui et oves tuæ multiplicati fuerint tibi, et argentum et aurum multiplicatum fuerit tibi: et omnia tua multiplicata 14 fuerint. Induretur cor tuũ: & obliviſcaris timoris Dñi Dei tui, qui eduxit te de terra Ægy- 15 pti de domo ſervitutis. Qui duxit te ꝑ deſertũ magnũ et terribile, locũ ſerpentũ urentiũ et ſcorpionũ; et locũ ſitis, ubi nõ eſt aqua: qui eduxit tibi aquam de petrâ duriſſimâ.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

2 *Recordaberis etiã omnis itineris per quod duxit te Dominus Deus tuus his quadraginta annis in deſerto, ut affligeret te, ad tentandum te, & cognoſceret quid erat in corde tuo, an obſervaturus eſſes mandata ejus, nécne.* 3 *Ideo (a) afflixit te, & eſurire te fecit, & cibavit te Mannâ quod non cognoveras, neque cognoverant patres tui, ut notum tibi faceret, quòd non in ſolo pane vivet homo, ſed in omni quod egreditur ex ore Domini vivet homo.* 4 *Veſtis tua non veteravit ſuper te, neque pes tuus intumuit his quadraginta annis.* 5 *Cognoviſti quoq; in corde tuo quoniam ſicut caſtigat vir filium ſuum, Domin⁹ Deus tuus caſtigat te.* 6 *Quapropter cuſtodies mandata Domini Dei tui, ambulando in viis ejus, & eum timendo.* 7 *Nam Domin⁹ Deus tu⁹ introducit te in terram bonam, & latam, terrã torrentium aquarum, fontium, et abyſſorum erumpentiũ per valles et per montes:* 8 *Terram frumenti, et hordei, vitis, ficûs, & malogranati; terram olivæ, olei, & mellis:* 9 *Terram in qua cum penuria non comedes panem; non deſiciet tibi quidquam in ea: Terram cujus lapides ſunt ferrum, & de cujus montibus æs effodietur.* 10 *Manducabis igitur, & ſaturaberis, & benedices Dominum Deum tuum (b) propter terram bonam quam dedit tibi.* 11 *Cave tibi ne obliviſcaris Domini Dei tui non cuſtodiendo mandata ejus, judicia ejus, & præcepta ejus quæ ego præcipio tibi hodié:* 12 *Ne fortè comedas, et ſatureris, domóſque ſpecioſas ædifices, & inhabites:* 13 *Bovéſque tui, & pecudes tuæ multiplicentur, argentum quoque & aurum multiplicetur tibi, & omnia quæ tua ſunt multiplicentur.* 14 *Tum elevetur cor tuum, & obliviſcaris Domini Dei tui, qui te eduxit de terra Ægypti, de domo ſervorum.* 15 *Qui deduxit te per deſertum illud magnum et terribile, ſerpentis adurentis, ſcorpionis, et dipſadis, in quo non erant aquæ: qui eduxit tibi aquas de petra duriſſima.*

VER. SAM. (a) reſpondit tibi, (b) in medio terræ

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

2 * وَاذْكُرْ جَمِيعَ الطَّرِيقِ إِذْ سَيَّرَكَ اللّٰهُ رَبُّكَ فِي الْبَرِّ هٰذِهِ أَرْبَعِينَ سَنَةً * لِيُتْعِبَكَ وَيَمْتَحِنَكَ *
3 وَيُظْهِرَ لِلنَّاسِ مَا فِي قَلْبِكَ أَتَحْفَظُ وَصَايَاهُ أَمْ لَا * وَأَتْعَبَكَ وَأَجَاعَكَ فَأَطْعَمَكَ الْمَنَّ الَّذِي لَمْ تَعْرِفْهُ
وَلَمْ يَعْرِفْهُ آبَاؤُكَ لِكَيْ يُعَرِّفَكَ أَنَّهُ لَيْسَ بِالْخُبْزِ وَحْدَهُ يَحْيَا الْإِنْسَانُ * بَلْ عَلَى جَمِيعِ قَوْلِ اللّٰهِ يَعِيشُ
4 * وَثِيَابُكَ لَمْ تَبْلَ عَلَيْكَ * وَرِجْلُكَ لَمْ تَحْفَ فِي هٰذِهِ الْأَرْبَعِينَ سَنَةً * فَاعْلَمْ فِي نَفْسِكَ أَنَّهُ كَمَا يُؤَدِّبُ
5 6 الْمَرْءُ وَلَدَهُ * اللّٰهُ رَبُّكَ مُؤَدِّبُكَ * فَاحْفَظْ وَصَايَاهُ * وَسِرْ فِي طَرِيقِهِ * وَخَفْهُ * فَإِنَّ اللّٰهَ رَبَّكَ مُدْخِلُكَ إِلَى
7 8 بَلَدٍ جَيِّدٍ * بَلَدِ أَوْدِيَةِ مَاءٍ وَعُيُونٍ وَغُمُورٍ تَتَفَجَّرُ فِي بِقَاعِهِ وَجِبَالِهِ * بَلَدِ حِنْطَةٍ * وَشَعِيرٍ * وَكَرْمٍ *
9 وَتِينٍ * وَرُمَّانٍ * بَلَدِ زَيْتُونِ زَيْتٍ * وَعَسَلٍ * بَلَدٍ لَا تَأْكُلُ فِيهِ طَعَامَكَ بِتَقْدِيرٍ * لَا يُعْوِزُكَ فِيهِ شَيْءٌ *
10 بَلَدٍ مِنْ حِجَارَتِهِ الْحَدِيدُ * وَمِنْ جِبَالِهِ النُّحَاسُ * فَإِذَا أَكَلْتَ وَشَبِعْتَ * وَبَارَكْتَ اللّٰهَ رَبَّكَ عَلَى الْبَلَدِ الْجَيِّدِ
11 الَّذِي أَعْطَاكَهُ * فَاحْذَرْ أَنْ تَنْسَى اللّٰهَ * وَلَا تَحْفَظَ وَصَايَاهُ * وَأَحْكَامَهُ * وَشَوَاهِدَهُ الَّتِي آمُرُكَ بِهَا الْيَوْمَ
12 13 * كَيْ لَا تَأْكُلَ وَتَشْبَعَ * وَتَبْنِيَ بُيُوتًا حِسَانًا فَتَسْكُنَهَا * وَبَقَرُكَ * وَغَنَمُكَ يَكْثُرَانِ * وَفِضَّةٌ وَذَهَبٌ يَكْثُرَانِ
14 لَكَ * وَجَمِيعُ مَا لَكَ يَكْثُرُ * فَيَرْتَفِعَ قَلْبُكَ * فَتَنْسَى اللّٰهَ رَبَّكَ الَّذِي أَخْرَجَكَ مِنْ بَلَدِ مِصْرَ مِنْ
15 بَيْتِ الْعُبُودِيَّةِ * الْمُسْلِكَكَ فِي الْبَرِّ الْكَبِيرِ الْمَخُوفِ * حَيْثُ الْحَيَّاتُ الْمُحْرِقَةُ * وَالْعَقَارِبُ * وَعَطَشٌ
حَيْثُ لَيْسَ مَاءٌ * الْمُخْرِجِ لَكَ الْمَاءَ مِنَ الصَّوَّانِ الصَّلْدِ *

2 *Et memento totius itineris quando duxit te Deus Dominus tuus per ſolitudinẽ hiſce quadraginta annis, ut fatigaret te, et probaret te, et manifeſtaret hominibus quid eſſet in corde tuo, nũ cuſtodires præcepta ejus, an non.* 3 *Et labore ac fami te afflixit, tum cibavit te Mannâ quod ignorabas, nec noverant patres tui, ut notũ tibi faceret, quòd non ex pane ſolo vivit homo, ſed ad omne dictum Dei vivit.* 4 *Et veſtes tuæ non ſunt vetuſtate detritæ ſuper te, et pes tuus non eſt nudatus in his quadraginta annis.* 5 *Noveris ergò in temetipſo quòd quemadmodũ caſtigat quis natum ſuum, Deus Dominus tu⁹ te caſtigat.* 6 *Itaq; cuſtodi præcepta ejus, et ambula in via ejus, eumque formida.* 7 *Quoniã Deus Dominus tuus introducturus eſt te in regionẽ bonã, regionẽ torrentium aquarũ, et fontium, et abyſſorum erumpentium è vallibus ejus et montibus ejus:* 8 *Regionem frumenti, & hordei, & vitium, & ficuum, & malorum punicorum: regionem olearum olei, et mellis:* 9 *Regionem in qua nõ manducabis cibum tuum cum menſura, in qua nullius rei indigebis: regionem de cujus lapidibus ferrum, et de montibus ejus æs elicitur.* 10 *Cùm ergò manducaveris, & ſatur factus fueris, & benedixeris Deus Domin⁹ tu⁹ regioni optimæ quã tibi dedit;* 11 *Cavè ne obliviſcaris Deum, et non cuſtodias mandata ejus, & judicia ejus, & teſtimonia ejus quæ præcipio tibi hodie:* 12 *Ut ne comedas, & ſatureris, & ædifices domos pulchras, eaſq; inhabites,* 13 *Et boves oveſq; tuæ multiplicentur, et argentum atque aurum multiplicentur tibi, & omnia bona tua multiplicentur,* 14 *Et elevetur cor tuum, atq; obliviſcaris Dei Domini tui qui eduxit te de regione Ægypti, de domo ſervitutis:* 15 *Qui te duxit per ſolitudinẽ magnã et horribilẽ, in qua erant ſerpentes urentes, et ſcorpiones, et ſitis, ubi non erat aqua: qui elicuit tibi aquã è ſilice duriſſimo;*

ספר אלה הדברים : ט

,te affligendi causa,tui patres noverunt nō quod ,deserto in man te Cibantis
16 הַמַּאֲכִלְךָ מָן בַּמִּדְבָּר אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּן אֲבֹתֶיךָ לְמַעַן עַנֹּתְךָ
:tuo corde in dices Et .tuo novissimo in tibi benefaciendū ad,te tentādi causa &
17 וּלְמַעַן נַסֹּתֶךָ לְהֵיטִבְךָ בְּאַחֲרִיתֶךָ׃ וְאָמַרְתָּ בִּלְבָבֶךָ
: istam virtutem mihi fecit meæ manus firmitudo &,mea Potentia
כֹּחִי וְעֹצֶם יָדִי עָשָׂה לִי אֶת־הַחַיִל הַזֶּה׃
faciendum ad,potētiā tibi dans ipse quia ,tui Dei Domini recordaberis Et
18 וְזָכַרְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי הוּא הַנֹּתֵן לְךָ כֹּחַ לַעֲשׂוֹת
tuis patribus juravit quod ,suum pactum statuendum ad ,virtutem
חָיִל לְמַעַן הָקִים אֶת־בְּרִיתוֹ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
Domini fueris oblitus obliviscendo si ,erit Et .hanc diem secundū
19 כַּיּוֹם הַזֶּה׃ וְהָיָה אִם־שָׁכֹחַ תִּשְׁכַּח אֶת־יְהוָה
,eis servieris & , alienos Deos post ambulaveris & ,tui Dei
אֱלֹהֶיךָ וְהָלַכְתָּ אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם
.peribitis pereundo quòd ,hodie vos in testificat⁹ sum : eis te incurvaveris &
וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לָהֶם הַעִדֹתִי בָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן׃
; peribitis sic , vestris faciebus à perdit Dominus quas gentes Sicut
20 כַּגּוֹיִם אֲשֶׁר יְהוָה מַאֲבִיד מִפְּנֵיכֶם כֵּן תֹּאבֵדוּן
.vestri Dei Domini voce in audieritis non quòd eo
עֵקֶב לֹא תִשְׁמְעוּן בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

CAP. IX. ט

possidēdū ad,ingrediendū ad,Jarden hodie transiens Tu : Israel Audi
1 שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתָּה עֹבֵר הַיּוֹם אֶת־הַיַּרְדֵּן לָבֹא לָרֶשֶׁת
.cœlos in munitas & ,magnas urbes ,te præ ossib⁹ firmas &,magnas gentes
גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִמֶּךָּ עָרִים גְּדֹלֹת וּבְצֻרֹת בַּשָּׁמָיִם׃
tu & , nôsti tu quos ,Hanachim filios,excelsum & magnū Populū
2 עַם־גָּדוֹל וָרָם בְּנֵי עֲנָקִים אֲשֶׁר אַתָּה יָדַעְתָּ וְאַתָּה
Domin⁹ quòd hodie scies Et ?Hanach filiorum facies ad stabit Quis : audisti
3 שָׁמַעְתָּ מִי יִתְיַצֵּב לִפְנֵי בְּנֵי עֲנָק׃ וְיָדַעְתָּ הַיּוֹם כִּי יְהוָה
,eos disperdet ipse :comedens ignis ,tuas facies ad transiens ipse , tuus Deus
אֱלֹהֶיךָ הוּא־הָעֹבֵר לְפָנֶיךָ אֵשׁ אֹכְלָה הוּא יַשְׁמִידֵם
, citò eos perdes & ,eos expelles & : tuas facies ad eos humiliabit ipse &
וְהוּא יַכְנִיעֵם לְפָנֶיךָ וְהוֹרַשְׁתָּם וְהַאֲבַדְתָּם מַהֵר
expellendo in,tuo corde in dicas Ne .tibi Dominus est locut⁹ quēadmodū
4 כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה לָךְ׃ אַל־תֹּאמַר בִּלְבָבְךָ בַּהֲדֹף
me introduxit mea justitia In:dicendo,tuis faciebus à eos tu⁹ Deus Domin⁹
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֹתָם מִלְּפָנֶיךָ לֵאמֹר בְּצִדְקָתִי הֱבִיאַנִי
,istarum gentium impietate in & : istam terram possidendum ad,Dominus
יְהוָה לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת וּבְרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
tui cordis rectitudine in &,tua justitia in Non .tua facie à eas expellens Domin⁹
5 יְהוָה מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ׃ לֹא בְצִדְקָתְךָ וּבְיֹשֶׁר לְבָבְךָ
istarum gentium impietate in quia : earū terram possidendū ad veniens tu
אַתָּה בָא לָרֶשֶׁת אֶת־אַרְצָם כִּי בְּרִשְׁעַת הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה
,verbum stabiliendi causa & ,tua facie à eas expellens tuus Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מוֹרִישָׁם מִפָּנֶיךָ וּלְמַעַן הָקִים אֶת־הַדָּבָר
. Jahacob & ,Ischac ,Abraham ,tuis patribus Dominus juravit quod
אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃
tibi dans tuus Deus Dominus tua justitia in non quòd scies Et
6 וְיָדַעְתָּ כִּי לֹא בְצִדְקָתְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ אֶת־
.tu cervice durus populus quia:eā possidendū ad,istam bonam terram
הָאָרֶץ הַטּוֹבָה הַזֹּאת לְרִשְׁתָּהּ כִּי עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף אָתָּה׃

Versio VULG. LAT.

16 Et cibavit te Manna in solitudine, quod nesciērūt patres tui. Et postquā afflixit ac probavit, ad extremū misert⁹ est tui, 17 Nè diceres in corde tuo, Fortitudo mea, et robur man⁹ meæ, hæc mihi omnia præstiterūt. 18 Sed recorderis Dñi Dei tui, quòd ipse vires tibi præbuerit, ut impleret pactū suū, super quo juravit patrib⁹ tuis, 19 sicut præsens indicat dies. Sin autē oblit⁹ Domini Dei tui, secut⁹ fueris deos alienos, coluerísq; illos & adoraveris: ecce nunc prædico tibi, quòd 20 omnino dispereas. Sicut gentes, quas delevit Dñs in introitu tuo, ita & vos peribitis, si inobedientes fueritis voci Domini Dei vestri.

CAP. IX.

1 Audi Israel: Tu transgrederis hodiè Jordanē, ut possideas nationes maximas et fortiores te, civitates ingentes & 2 ad cœlū usq; muratas, Populū magnū atq; sublimē, filios Enacim, quos ipse vidisti, & audîsti, quib⁹ null⁹ potest ex 3 adverso resistere. Scies ergò hodiè, quòd Dñs De⁹ tu⁹ ipse transibit ante te, ignis devorans atq; consumens, qui conterat eos et deleat atq; disperdat ante faciē tuam velociter, 4 sicut locutus est tibi. Nè dicas in corde tuo, cùm deleverit eos Domin⁹ De⁹ tuus in conspectu tuo; Propter justitiam meā introduxit me Dominus ut terrā hanc possiderē, cùm propter impietates suas istæ 5 deletæ sint nationes. Neq; enim propter justitias tuas, & æquitatem cordis tui, ingredieris ut possideas terras earū: sed quia illæ egerunt impiè, introëunte te, deletæ sūt: & ut compleret verbū suum Dominus, quod sub juramento pollicitus est patribus tuis, 6 Abraham, Isaac, et Jacob. Scito ergò, quòd non propter justitias tuas Dñs De⁹ tu⁹ dederit tibi terrā hanc optimā in possessionem, cùm durissimæ cervicis sis populus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

16 Τοῦ ψωμίσαντός σε τὸ μάννα ἐν τῇ ἐρήμῳ, (ρ) ὃ οὐκ ᾔδεις σύ, καὶ οὐκ ᾔδεισαν οἱ πατέρες σου, ἵνα κακώσῃ σε, (σ) καὶ ἐκπειράσῃ σε, καὶ εὖ σε ποιήσῃ ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν σου. 17 Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Ἡ ἰσχύς μου, καὶ τὸ κράτος τῆς χειρός μου ἐποίησέ μοι τὴν δύναμιν τὴν μεγάλην ταύτην. 18 Καὶ μνησθήσῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅτι αὐτός σοι δίδωσιν ἰσχὺν τοῦ ποιῆσαι (τ) δύναμιν, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην αὐτοῦ, ἣν (υ) ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου ὡς σήμερον. 19 Καὶ ἔσται ἐὰν λήθῃ ἐπιλάθῃ κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, καὶ λατρεύσῃς αὐτοῖς, καὶ προσκυνήσῃς αὐτοῖς, διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, ὅτι 20 ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε. Καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη ὅσα (φ) κύριος ὁ θεὸς ἀπολλύει πρὸ προσώπου ὑμῶν, οὕτως ἀπολεῖσθε, ἀνθ' ὧν οὐκ ἠκούσατε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

Qui cibavit te in deserto, Mānā, 16 quod non noveras tu, neq; noverant patres tui: ut affligeret te, & tentaret te, et benè tibi faceret in novissimis dieb⁹ tuis. Nè dixeris 17 in corde tuo, Fortitudo mea, & robur man⁹ meæ fecit mihi virtutē magnā hanc. Et recordaberis 18 Domini Dei tui, quia ipse tibi dat fortitudinē ad faciendā virtutē; (d) et ut firmet testamentū suū, quod juravit Domin⁹ patrib⁹ tuis usq; hodie. Et erit, si oblivione 19 oblit⁹ fueris Domini Dei tui, et ambulaveris post deos alios, & servieris eis, et adoraveris eos; testor vobis hodiè cœlū, & terrā, quia perditione perdemini. Sicut 20 et reliquæ gentes, quascunq; Domin⁹ De⁹ perdit ante faciem vestrā, sic perdemini, pro eo quod nō audîstis vocē Domini Dei vestri.

MS.A. (ρ) ὃ οὐκ ᾔδεισαν οἱ (σ) καὶ ἵνα ἐκπειράσῃ σε, εὖ σε ποιῆσαι ἐπ' ἐσχάτω σου. Καὶ μὴ εἴπῃς (τ) δύναμιν, ἵνα (υ) ὤμοσεν τοῖς (φ) κύριος ἀπολλύει

ΚΕΦ. Θ'.

1 Ἄκουε Ἰσραήλ· σὺ διαβαίνεις σήμερον τὸν Ἰορδάνην εἰσελθεῖν (α) κληρονομῆσαι ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρότερα μᾶλλον ἢ ὑμεῖς, πόλεις 2 μεγάλας καὶ τειχήρεις ἕως τοῦ οὐρανοῦ, λαὸν μέγαν καὶ πολὺν (β) καὶ εὐμήκη, υἱοὺς Ἐνάκ, οὓς σὺ οἶδας, (γ) καὶ σὺ ἀκήκοας, Τίς ἀντιστήσεται κατὰ 3 πρόσωπον υἱῶν Ἐνάκ; Καὶ γνώσῃ σήμερον, ὅτι κύριος ὁ θεός σου οὗτος προπορεύσεται πρὸ προσώπου σου· πῦρ καταναλίσκον ἐστίν. οὗτος (δ) ἐξολοθρεύσει αὐτούς, καὶ οὗτος ἀποστρέψει αὐτοὺς (ε) ἀπὸ προσώπου σου, (ζ) καὶ ἀπολεῖ αὐτοὺς ἐν τάχει, 4 καθάπερ εἶπέ σοι κύριος. Μὴ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἐν τῷ ἐξαναλῶσαι κύριον τὸν θεόν σου τὰ ἔθνη ταῦτα πρὸ προσώπου σου, λέγων, (η) Διὰ τὴν δικαιοσύνην μου εἰσήγαγέ με κύριος κληρονομῆσαι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν (θ) ταύτην. 5 Οὐχὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην σου, οὐδὲ διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων, κύριος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ τὴν διαθήκην, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν (ι) ἡμῶν τῷ Ἀβραὰμ καὶ τῷ Ἰσαὰκ καὶ τῷ Ἰακώβ. 6 Καὶ (κ) γνώσῃ σήμερον, ὅτι οὐχὶ διὰ τὰς δικαιοσύνας σου κύριος ὁ (λ) θεός σου δίδωσί σοι τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν ταύτην κληρονομῆσαι, ὅτι λαὸς σκληροτράχηλος εἶ.

CAP. IX.

Audi Israel: Tu transis hodiè 1 Jordanē, ut intres ad hæreditandum gentes magnas, & fortiores magìs quā vos, civitates magnas, et muratas usq; in cœlū, Populū 2 magnū, et mult̄ū, et procerū, (a) filios Enac, quos tu nôsti, & tu audîsti, Quis resistet contra faciē filiorū Enac? Et cognosces hodiè, 3 quia Domin⁹ De⁹ tu⁹, hic præcedet ante faciē tuā: Ignis consumens est. Hic exterminabit eos, & hic avertet eos à facie tua: et perdet eos velociter, sicut dixit tibi Dominus. Nè dicas in corde tuo, cū 4 consumpserit Domin⁹ De⁹ tu⁹ gentes istas ante faciē tuā, dicens; Propter (b) justitiā meā induxit me Domin⁹ hæreditare terrā bonā istā. Nō propter justitiā tuā, neq; 5 propter sanctitatem cordis tui, tu intrabis hæreditare terrā eorum; sed propter impietatē gētiū istarū Domin⁹ exterminabit eos à facie tua: & ut firmet testamentū, quod juravit Domin⁹ patrib⁹ nostris, Abraham, et Isaac, et Jacob. Et scies hodiè, quia non propter 6 justitias tuas Domin⁹ De⁹ tu⁹ dat tibi terram bonā istā hæreditare: quoniā populus durâ cervice es.

MS. A. καὶ κληρονομῆσαι (β) καὶ εὐμήκεις υἱοὺς (γ) καὶ ἀκήκοας, (δ) ἐξολεθρεύσει (ε) πρὸ προσώπου (ζ) καὶ ἐξολεθρεύσει αὐτούς, καὶ ἀπολεῖ (η) Διὰ τὰς δικαιοσύνας μου (θ) ταύτην. * Ἀλλὰ διὰ τὴν ἀσέβειαν τῶν ἐθνῶν τούτων, κύριος ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς πρὸ προσώπου σου. Οὐχὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην σου, καὶ διὰ τὴν ὁσιότητα τῆς καρδίας σου σὺ εἰσπορεύῃ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀλλὰ διὰ τὴν ἀνομίαν τῶν ἐθνῶν τούτων, κύριος ἐξολεθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου, καὶ ἵνα στήσῃ (ι) ὑμῶν Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. (κ) γνώσῃ, ὅτι οὐ διὰ (λ) θεὸς δίδωσίν σοι

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 *ܘܐܘܟܠܟ ܡܢܢܐ ܒܡܕܒܪܐ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܐܒܗܬܟ . ܕܢܡܟܟܟ ܘܢܢܣܝܟ . ܘܢܛܐܒ ܠܟ ܒܚܪܬܟ .
17 *ܘܠܐ ܬܐܡܪ ܒܠܒܟ ܕܚܝܠܝ ܘܥܘܫܢܐ ܕܐܝܕܝ ܩܢܐ ܠܝ ܗܢܘܢ ܢܟܣܐ .
18 *ܐܠܐ ܐܬܕܟܪ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ . ܕܗܘ ܝܗܒ ܠܟ ܚܝܠܐ ܕܬܩܢܐ ܢܟܣܐ . ܕܢܩܝܡ ܩܝܡܗ ܕܝܡܐ ܠܐܒܗܬܟ ܐܝܟ ܝܘܡܢܐ .
19 *ܘܐܢ ܡܛܥܐ ܬܛܥܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ . ܘܬܐܙܠ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ . ܘܬܦܠܘܚ ܐܢܘܢ ܘܬܣܓܘܕ ܠܗܘܢ . ܡܣܗܕ ܐܢܐ ܒܟܘܢ ܝܘܡܢܐ . ܕܡܘܒܕ ܬܐܒܕܘܢ .
20 *ܐܝܟ ܥܡܡܐ ܕܐܘܒܕ ܡܪܝܐ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ . ܗܟܢܐ ܬܐܒܕܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ . ܐܢ ܠܐ ܬܫܡܥܘܢ ܒܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ .

*ܩܦܠܐܘܢ * ܛ * [illegible]

1 ܫܡܥ ܐܝܣܪܝܠ ܐܢܬ ܥܒܪ ܐܢܬ ܝܘܡܢܐ ܠܝܘܪܕܢܢ . ܠܡܐܙܠ ܘܠܡܐܪܬ ܥܡܡܐ ܪܘܪܒܐ ܘܥܫܝܢܐ ܡܢܟ . ܘܡܕܝܢܬܐ ܪܘܪܒܬܐ ܘܚܣܝܢܬܐ ܘܫܘܪܝܢ ܥܕܡܐ ܠܫܡܝܐ .
2 ܥܡܐ ܪܒܐ ܘܪܡܐ . ܒܢܝ ܓܢܒܪܐ . [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]

Et cibavit te Mannâ in solitudine, quod non 16 cognoverunt patres tui, ut te humiliaret, teque probaret, ac demum bene tibi esset. Et 17 non dices in corde tuo, Potentiâ meâ & robore manuum mearum adept⁹ sum has opes. Memor sis Domini Dei tui, quoniam ipse 18 dedit tibi virtutem ut acquireres opes, ut servaret pactum suum quod juravit patrib⁹ tuis, ut hodiè experiris. Quòd si oblivisca- 19 ris Domini Dei tui, & abeas post deos alios, & colas eos, & adores illos, testor vobis hodiè, vos certissimè perituros. Sicut gentes 20 quas perdidit Domin⁹ à conspectu vestro, ita vos peribitis, nisi obedieritis voci Domini Dei vestri.

CAP. IX.

Audi Israel, tu transitur⁹ es hodiè Jordanem, ad eundum & vastandum populos 1 majores & robustiores te, & urbes magnas ac munitas & vallatas in cœlum usque: Popu- 2 lum magnum & procerum, filios gigantum quos tu nôsti, tuq; audisti, neminem posse resistere gigantib⁹. Et ut scias hodiè quòd Do- 3 min⁹ sit Deus tu⁹, ipse præcedet te. Ignis est ipse devorans, & ipse perdet eos, ipseque conteret eos à conspectu tuo: & vastabis eos & perdes eos subitò, prout dixit tibi Dominus. Ne dicas in corde tuo, quum profliga- 4 verit eos Domin⁹ De⁹ tu⁹ à conspectu tuo: Propter justitiam meam introduxit me Domin⁹ ad possidendā terrā istā; nam propter peccata horum populorū, perdet eos Domin⁹ à conspectu tuo. Neque verò propter justitiam tu- 5 am & rectitudinem cordis tui ingrederis ut possideas terram eorum; sed propter peccata horum populorum consumit eos Dominus à conspectu tuo, & confirmet sermonē quem juravit patrib⁹ tuis Abrahæ Isaac & Jacobo: Atque ut scias quòd non propter 6 justitiam tuam dat tibi Domin⁹ terram istam bonam possidendam, quum sis populus præfractæ cervicis.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

16 דאוכלך מנא במדברא דלא ידעו אבהתך בדיל לעניותך ובדיל לנסיותך לאוטבא לך בסופך׃
17 ותימר בלבך חילי ותקוף ידי כנש לי ית נכסיא האלין׃
18 ותדכר ית יי אלהך ארי הוא יהיב לך חילא למקני נכסין בדיל לקימא ית קימיה די קיים לאבהתך כיומא הדין׃
19 ויהי אם אתנשאה תתנשי ית דחלתא דיי אלהך ותהך בתר טעות עממיא ותפלחנון ותסגוד להון אסהדית בכון יומא דין ארי מיבד תיבדון׃
20 כעממיא די יי מוביד מן קדמיכון כן תיבדון חלף דלא קבלתון במימרא דיי אלהכון׃

ט

1 שמע ישראל את עבר יומא דין ית ירדנא למעל למירת עממין רברבין ותקיפין מנך קרוין רברבן וכריכן עד צית שמיא׃
2 עם רב ותקיף בני גבריא די את ידעת ואת שמעת מן יכול למיקם קדם בני גבריא׃
3 ותדע יומא דין ארי יי אלהך הוא דעבר קדמך מימריה אשא אכלא הוא ישיצנון והוא יתברנון קדמך ותתריכנון ותובדנון בפריע כמא די מליל יי לך׃
4 לא תימר בלבך בדיתבר יי אלהך יתהון מן קדמך למימר בזכותי אעלני יי למירת ית ארעא הדא ובחובי עממיא האלין יי מתריכהון מן קדמך׃
5 לא בזכותך ובקשיטות לבך את עליל למירת ית ארעהון ארי בחובי עממיא האלין יי אלהך מתריכהון מן קדמך ובדיל לקימא ית פתגמא די קיים יי לאבהתך לאברהם ליצחק וליעקב׃
6 ותידע ארי לא בזכותך יי אלהך יהיב לך ית ארעא טבתא הדא למירתה ארי עם קשי קדל את׃

16 Qui cibavit te manna in deserto, quod nescierunt patres tui, ut affligeret te, et ut tentaret te; ut benefaceret tibi in no- 17 vissimis tuis. Et si dixeris in corde tuo: Fortitudo mea & robur man⁹ meæ possidere me 18 fecerunt substantias istas. Recordaberis Dñi Dei tui; quoniam ipse dedit tibi fortitudinem ut acquireres substantiā: & ut firmaret pactū suū, quod juravit patrib⁹ tuis sicut in die 19 hac. Et erit, si oblivione oblit⁹ fueris timorem Dñi Dei tui, et ambulaveris post idola populorum, & servieris eis et adoraveris ea: contestor vobis hodie, quoniam perditione 20 peribitis. Sicut populi quos Dñs transtulit à facie vestrâ, sic peribitis: pro eo quod non obedistis verbo Dñi Dei vestri.

CAP. IX.

1 Audi Israel, tu transis hodie Jordanē, ut ingrediaris et ejicias populos fortiores te: et possideas civitates magnas & 2 muratas usq; ad cœlū. Populū magnū et fortē, filios Gigantū: tu enim nôsti & audîsti, quod nullus potest resistere filiis Gigan- 3 tum. Et scies hodie, quia verbū Dñi Dei tui quod transit corā te ignis consumens est; ipse consumet eos, et ipse conteret eos corā te: et ejicies eos & perdes eos citò, sicut locut⁹ est 4 tibi Dñs. Ne dicas in corde tuo, cū contriverit Dñs De⁹ tu⁹ eos à facie tuâ, dicens: Propter justitiā meā introduxit me Dñs, ut possiderē terram hanc: sed propter peccata populorū istorum, ejiciet eos Dñs à facie 5 tua. Non propter justitiā tuā, neque propter rectitudinem cordis tui, tu ingredieris ad possidendam terram eorum: sed propter peccata populorum istorum Dominus Deus tuus ejiciet eos à facie tuâ; et ut confirmet verbum quod juravit Dominus patribus tuis, 6 Abraham, Isaac, & Jacob. Et scies, quoniam non propter justitiam tuam Dominus Deus tuus dabit tibi terram bonam hanc, ut possideas eam: quia tu es populus duræ cervicis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

16 *ࠄࠌࠀࠊࠋࠊ ࠌࠍ ࠁࠌࠃࠁࠓ ࠀࠔࠓ ࠋࠀ ࠉࠃࠏࠅࠍ ࠀࠁࠅࠕࠉࠊ ࠋࠌࠏࠍ ࠏࠍࠕࠊ ࠅࠋࠌࠏࠍ ࠍࠎࠕࠊ ࠋࠄࠉࠈࠉࠁࠊ ࠁࠀࠇࠓࠉࠕࠊ
17 *ࠅࠀࠌࠓࠕ ࠁࠋࠁࠁࠊ ࠊࠇࠉ ࠅࠏࠑࠌ ࠉࠃࠉ ࠏࠔࠄ ࠋࠉ ࠀࠕ ࠄࠇࠉࠋ ࠄࠆࠄ
18 *ࠅࠆࠊࠓࠕ ࠀࠕ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠊࠉ ࠄࠅࠀ ࠄࠍࠕࠍ ࠋࠊ ࠊࠇ ࠋࠏࠔࠅࠕ ࠇࠉࠋ ࠋࠌࠏࠍ ࠄࠒࠉࠌ ࠀࠕ ࠁࠓࠉࠕࠅ ࠀࠔࠓ ࠍࠔࠁࠏ ࠋࠀࠁࠕࠉࠊ ࠊࠉࠅࠌ ࠄࠆࠄ
19 *ࠅࠄࠉࠄ ࠀࠌ ࠔࠊࠇ ࠕࠔࠊࠇ ࠀࠕ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠅࠄࠋࠊࠕ ࠀࠇࠓࠉ ࠀࠋࠄࠉࠌ ࠀࠇࠓࠉࠌ ࠅࠏࠁࠃࠕࠌ ࠅࠄࠔࠕࠇࠅࠉࠕ ࠋࠄࠌ ࠄࠏࠃࠕࠉ ࠁࠊࠌ ࠄࠉࠅࠌ ࠊࠉ ࠀࠁࠃ ࠕࠀࠁࠃࠅࠍ
20 *ࠊࠂࠅࠉࠌ ࠀࠔࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠌࠀࠁࠉࠃ ࠌࠐࠍࠉࠊࠌ ࠊࠍ ࠕࠀࠁࠃࠅࠍ ࠏࠒࠁ ࠋࠀ ࠕࠔࠌࠏࠅࠍ ࠁࠒࠅࠋ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊࠌ

1 **ࠔࠌࠏ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠀࠕࠄ ࠏࠁࠓ ࠄࠉࠅࠌ ࠀࠕ ࠄࠉࠓࠃࠍ ࠋࠁࠅࠀ ࠋࠓࠔࠕ ࠂࠅࠉࠌ ࠂࠃࠋࠉࠌ ࠅࠏࠑࠅࠌࠉࠌ ࠌࠌࠊ ࠏࠓࠉࠌ ࠂࠃࠋࠅࠕ ࠅࠁࠑࠅࠓࠅࠕ ࠁࠔࠌࠉࠌ
2 ࠏࠌ ࠂࠃࠅࠋ ࠅࠓࠌ ࠁࠍࠉ ࠏࠍࠒࠉࠌ ࠀࠔࠓ ࠀࠕࠄ ࠉࠃࠏࠕ ࠅࠀࠕࠄ ࠔࠌࠏࠕ ࠌࠉ ࠉࠕࠉࠑࠁ ࠋࠐࠍࠉ ࠁࠍࠉ ࠏࠍࠒ
3 *ࠅࠉࠃࠏࠕ ࠄࠉࠅࠌ ࠊࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠄࠅࠀ ࠄࠏࠁࠓ ࠋࠐࠍࠉࠊ ࠀࠔ ࠀࠊࠋࠄ ࠄࠅࠀ ࠉࠔࠌࠉࠃࠌ ࠅࠄࠅࠀ ࠉࠊࠍࠉࠏࠌ ࠋࠐࠍࠉࠊ ࠅࠄࠅࠓࠔࠕࠌ ࠅࠄࠀࠁࠃࠕࠌ ࠌࠄࠓ ࠊࠀࠔࠓ ࠃࠁࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠋࠊ
4 *ࠀࠋ ࠕࠀࠌࠓ ࠁࠋࠁࠁࠊ ࠁࠄࠃࠐ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠀࠕࠌ ࠌࠋࠐࠍࠉࠊ ࠋࠀࠌࠓ ࠁࠑࠃࠒࠕࠉ ࠄࠁࠉࠀࠍࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠋࠓࠔࠕ ࠀࠕ ࠄࠀࠓࠑ ࠄࠆࠀࠕ ࠅࠁࠓࠔࠏࠕ ࠄࠂࠅࠉࠌ ࠄࠀࠋࠄ ࠉࠄࠅࠄ ࠌࠅࠓࠉࠔࠌ ࠌࠐࠍࠉࠊ
5 *ࠋࠀ ࠁࠑࠃࠒࠕࠊ ࠅࠁࠉࠔࠓ ࠋࠁࠁࠊ ࠀࠕࠄ ࠁࠀ ࠋࠓࠔࠕ ࠀࠕ ࠀࠓࠑࠌ ࠊࠉ ࠁࠓࠔࠏࠕ ࠄࠂࠅࠉࠌ ࠄࠀࠋࠄ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠌࠅࠓࠉࠔࠌ ࠌࠐࠍࠉࠊ ࠅࠋࠌࠏࠍ ࠄࠒࠉࠌ ࠀࠕ ࠄࠃࠁࠓ ࠀࠔࠓ ࠍࠔࠁࠏ ࠉࠄࠅࠄ ࠋࠀࠁࠕࠉࠊ ࠋࠀࠁࠓࠄࠌ ࠋࠉࠑࠇࠒ ࠅࠋࠉࠏࠒࠁ
6 **ࠅࠉࠃࠏࠕ ࠊࠉ ࠋࠀ ࠁࠑࠃࠒࠕࠊ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠍࠕࠍ ࠋࠊ ࠀࠕ ࠄࠀࠓࠑ ࠄࠈࠅࠁࠄ ࠄࠆࠀࠕ ࠋࠓࠔࠕࠄ ࠊࠉ ࠏࠌ ࠒࠔࠄ ࠏࠓࠐ ࠀࠕࠄ

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Qui cibavit te Mannâ in de- 16 serto quod non cognoverant patres tui, ut affligeret te, atque ut tentaret te, ad benefaciendum tibi in novissimo tuo. Neque dicas in corde tuo, 17 Virtus mea, & (c) robur manuum mearum præstitit mihi istas facultates. Sed reminiscaris 18 Domini Dei tui, quòd ipse dederit tibi virtutem facultates parandi, ut etiā confirmet fœd⁹ suum quod juravit patribus tuis Abraham, Isaac, & Jacob, sicut hâc die. Sin autē obliviscendo oblivi- 19 scaris Domini Dei tui, & ambulaveris post deos alienos, servierisq; eis, & adoraveris eos, testor adversum vos hodie quòd pereundo peribitis. Sicut gentes quas Dominus 20 delevit à facie vestra, sic peribitis; propterea quod non obedivistis voci Domini Dei vestri.

CAP. IX.

Audi Israel, tu transis 1 hodiè Jordanem ut venias ad possidendum gentes majores te, & robustiores; urbes magnas, & munitas usque in (ɪ) cœlos: Populum ma- 2 gnum, & procerū, filios Enacim quos tu nôsti, túque audisti, Quis subsistet in conspectu filiorum Enac? Nôsti etiā 3 hodiè quòd Dominus Deus tuus emittit ante te ignē consumentē: Ipse exterminabit eos, & ipse humiliabit eos in conspectu tuo; expellesq; eos, & perdes eos citò, quemadmodum locutus est tibi Dominus. Ne loquaris in corde tuo, 4 cùm expulerit Dominus Deus tuus eos à facie tua in hunc modum; Propter justitiā meā introduxit me Domin⁹ in possessionem terræ istius, et propter impietatē gentium istarum Dominus expellit eas à facie tua. Non propter justi- 5 tiam tuā, & rectitudinē cordis tui venis tu ut possideas terram eorum; nam propter impietatē gentium istarū Domin⁹ expellit eas à facie tua, atque ut stabiliat verbū quod juravit patribus tuis, Abraham, Isaac, & Jacob. Nôsti 6 quoque quòd non propter justitiam tuam Dominus Deus tuus dedit tibi terram hanc optimam ut illam possideas; nam populus es duræ cervicis.

VER.SAM. (c) os (ɪ) altum.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 *المطعمك المنّ في البرّ ما لم يعرفه آباؤك ليعذّبك* ويمتحنك ويعوّضك خيرًا في آخرتك* ولا تقل
17 في قلبك أنّ قوّتي وعظم قدرتي اكتسبا لي هذا اليسار* بل اذكر الله ربّك* فإنّه المعطيك قوّة
18 تكتسب بها اليسار* لكي يفي عهده الذي أقسم عليه لآبائك كيومنا هذا* فإن نسيت الله
19 ربّك* ومضيت فعبدت معبودات أُخَر وسجدت لها أعرفكم من اليوم أنكم تبيدون* كالأمم
20 التي الله مبيدها من بين أيديكم* إذ لا تقبلون قول الله ربّكم*

* الفصل التاسع *

1 *واعلم يا إسرائيل أنك جائز في هذه المرّة الأردن* لتدخل تحوز أممًا أكثر وأعظم منك في قرى
2 كثيرة حصينة تداني السماء* شعبًا كبيرًا رفيعًا بني الجبابرة كما علمت وسمعت* من يقوم بين
3 يدي الجبابرة* فاعلم من اليوم أنّ الله ربّك نور خارج بين يديك كنار آكلة* هو يبيدهم
4 وهو يهزمهم بين يديك ويقرضهم وتبيدهم سريعًا كما وعدك الله* ولا تقل في نفسك إذا دفعهم
الله من بين يديك بصلاحي أدخلني الله لأحوز هذا البلد وبظلم هؤلاء الأمم الله قارضهم من
5 بين يديك* فليس بصلاحك واستقامة قلبك فقط أنت سائر لتحوز بلادهم. لكن مع ظلم أولئك
الأمم الله ربّك قارضهم من بين يديك ولكي يفي بالقول الذي قاله لإبراهيم وإسحاق ويعقوب
6 *فتيقّن أنه ليس بصلاحك الله ربّك معطيك هذا البلد لتحوزه* إذ أنت شعب صعب الرقاب.

Qui te aluit Mannâ in solitudine, quòd i- 16 gnoraverunt patres tui, ut vexaret te, & tentaret te, et rependeret tibi bonum in extremis tuis. Ne dicas ergò in corde tuo 17 quòd virtus mea & magnitudo potentiæ meæ acquisierint mihi has divitias. Sed 18 recordare Dei Domini tui, quia ipse est qui præstat tibi vires quib⁹ acquiras opulentiam, ad hoc ut persolvat fœd⁹ de quo juravit patrib⁹ tuis, ut hæc nostra dies. At si o- 19 blit⁹ fueris Dei Domini tui, et abiens servieris diis alienis, et adoraveris eos, notū vobis facio ab hac die, vos perituros Instar 20 gentium quas Deus perditurus est à conspectu vestro, eò quòd non acquiescatis dicto Dei Domini vestri.

CAP. IX.

Et noveris ô Israil te trajecturum hâc 1 vice Jordanē, ut ingrediens possideas gentes plures et majores te, in urbibus magnis et munitis, ad cœlum pertingentibus; Populum magnum et altū, filios gigantū, 2 ut nôsti et audîsti; Quis stet corâ gigantibus? Scias itaq; ab hac die lumen Dei Do- 3 mini tui transiturū ante te velut ignē devorantē, ipsum perdet eos, et ipsum prosternet illos ante te, & succidet eos, et perdes eos brevi, quemadmodum pollicitus est tibi Deus. Ne dicas in temetipso cùm 4 ejecerit eos Deus à conspectu tuo, Propter probitatē meā introduxit me Deus ut possiderē hanc regionē, ob perversitatem harum gentium illas Deus excisurus à conspectu tuo. Nequaquā justitiæ ob probitatē 5 tuam & ob æquitatem cordis tui solum tu pergis ut possideas regionem illarum, sed simul propter perversitatem earū gentium Deus Dominus tuus excisurus est eas à conspectu tuo, et ut perficiat verbum quod dixit ad Abrahā et Isaac et Jacob. Itaq. certò scias quòd non propter 6 probitatē tuā Deus Dominus tuus daturus est tibi hanc regionē ut possideas illā, cùm tu sis durus cervice.

ספר אלה הדברים : ט

tuū Deum Dominum irasci fecisti quòd ,obliviscaris ne,Memento
7 זְכֹר אַל־תִּשְׁכַּח אֵת אֲשֶׁר־הִקְצַפְתָּ אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
vos venire usque ,Ægypti terra è es egressus qua die à :deserto in
בַּמִּדְבָּר לְמִן־הַיּוֹם אֲשֶׁר־יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם עַד־בֹּאֲכֶם
Choreb in Et .Domino cum fuistis rebelles ,istum locum ad
8 עַד־הַמָּקוֹם הַזֶּה מַמְרִים הֱיִיתֶם עִם־יְהוָה׃ וּבְחֹרֵב
.vos disperdendum ad,vos in Domin' est exacerbat' &,Dominū fecistis irasci
הִקְצַפְתֶּם אֶת־יְהוָה וַיִּתְאַנַּף יְהוָה בָּכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃
,pacti tabulas ,lapidum tabulas capiendum ad,montē in me ascendēdo In
9 בַּעֲלֹתִי הָהָרָה לָקַחַת לוּחֹת הָאֲבָנִים לוּחֹת הַבְּרִית
,dies quadraginta monte in sedi & : vobiscum Dominus excidit quod
אֲשֶׁר־כָּרַת יְהוָה עִמָּכֶם וָאֵשֵׁב בָּהָר אַרְבָּעִים יוֹם
dedit Et .bibi non aquas &,comedi non panem ;noctes quadraginta &
10 וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא שָׁתִיתִי׃ וַיִּתֵּן
.Dei digito in scriptas lapidum tabulas duas me ad Domin'
יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לוּחֹת הָאֲבָנִים כְּתֻבִים בְּאֶצְבַּע אֱלֹהִים
vobiscum Dominus est locutus quæ ,verba omnia secūdū eis super &
וַעֲלֵיהֶם כְּכָל־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה עִמָּכֶם
quadraginta fine à fuit Et .concionis die in ,ignis medio de mōte in
11 בָּהָר מִתּוֹךְ הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל׃ וַיְהִי מִקֵּץ אַרְבָּעִים
tabulas duas me ad Dominus dedit ,noctium quadraginta &,dierū
יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה נָתַן יְהוָה אֵלַי אֶת־שְׁנֵי לֻחֹת
descende,Surge:me ad Dominus dixit Et .pacti tabulas ,lapideas
12 הָאֲבָנִים לֻחוֹת הַבְּרִית׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם רֵד
: Ægypto ex eduxisti quem ,tuus populus corrupit quia : hinc citò
מַהֵר מִזֶּה כִּי שִׁחֵת עַמְּךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ מִמִּצְרָיִם
.conflatile sibi fecerunt ;eis præcepi quam ,via de citò recesserunt
סָרוּ מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר צִוִּיתִם עָשׂוּ לָהֶם מַסֵּכָה׃
ecce &,istum populum Vidi : dicendo ,me ad Dominus dixit Et
13 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי לֵאמֹר רָאִיתִי אֶת־הָעָם הַזֶּה וְהִנֵּה
delebo & ,eos disperdā &,me à Remitte .ipse cervice durus populus
14 עַם־קְשֵׁה־עֹרֶף הוּא׃ הֶרֶף מִמֶּנִּי וְאַשְׁמִידֵם וְאֶמְחֶה אֶת־
multā &,robustā gentē in te faciam & :cœlis sub de eorū nomē
שְׁמָם מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם וְאֶעֱשֶׂה אוֹתְךָ לְגוֹי־עָצוּם וָרָב
duæ &,igne in ardebat mons &,monte de descendi &,me verti Et .eo præ
15 מִמֶּנּוּ׃ וָאֵפֶן וָאֵרֵד מִן־הָהָר וְהָהָר בֹּעֵר בָּאֵשׁ וּשְׁנֵי
peccaveratis ecce &,vidi Et .meis manib' duab' super pacti tabulæ
16 לוּחֹת הַבְּרִית עַל שְׁתֵּי יָדָי׃ וָאֵרֶא וְהִנֵּה חֲטָאתֶם
recesseratis:conflatilem vitulū vobis feceratis ;vestro Deo Domino
לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲשִׂיתֶם לָכֶם עֵגֶל מַסֵּכָה סַרְתֶּם
duas in apprehendi Et .vobis Dominus præcepit quam via de citò
17 מַהֵר מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶתְכֶם׃ וָאֶתְפֹּשׂ בִּשְׁנֵי
eas confregi &,meis manibus duabus desuper eas projeci & , tabulas
הַלֻּחֹת וָאַשְׁלִכֵם מֵעַל שְׁתֵּי יָדָי וָאֲשַׁבְּרֵם
quadraginta prius sicut :Domini facies ad me prostravi Et .vestris oculis in
18 לְעֵינֵיכֶם׃ וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה כָּרִאשֹׁנָה אַרְבָּעִים
non aquam & ,comedi non panem , noctibus quadraginta &,diebus
יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה לֶחֶם לֹא אָכַלְתִּי וּמַיִם לֹא
faciendo ;peccaveratis quod vestrum peccatum omne super , bibi
שָׁתִיתִי עַל כָּל־חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר חֲטָאתֶם לַעֲשׂוֹת
.eum irritando ,Domini oculis in malum
הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה לְהַכְעִיסוֹ׃

Versio VULG. LAT.

7 Memento, et nè obliviscaris,
quomodò ad iracundiā provocaveris Dn̄m Deum tuū in
solitudine. Ex eo die, quo egressus es ex Ægypto usq; ad
locū istū, semper adversū Dominū contendisti. Nam & in
8 Horeb provocâsti eū, & irat'
9 delere te voluit, Quando ascendi in montē, ut acciperem
tabulas lapideas, tabulas pacti
quod pepigit vobiscū Dn̄s: et
perseveravi in monte quadraginta dieb' ac noctib', panem
non comedens, et aquam non
10 bibens. Dedítq; mihi Domin'
duas tabulas lapideas scriptas
digito Dei, et continentes oīa
verba quæ vobis locut' est in
monte de medio ignis, quādo
concio populi congregata est.
11 Cúmq; transissēt quadraginta dies, et totidē noctes, dedit
mihi Dominus duas tabulas
12 lapideas, tabulas fœderis. Dixítq; mihi: Surge, & descende
hinc citò: quia popul' tu', qué
eduxisti de Ægypto, deseruerūt velociter viā quā demonstrâsti eis, fecerúntq; sibi con-
13 flatile. Rursúmq; ait Dn̄s ad
me, Cerno quòd populus iste
14 duræ cervicis sit: Dimitte me
ut conterā eū, et deleā nomen
ej' de sub cœlo, et constituam
te super gentē, quæ hâc ma-
15 jor & fortior sit. Cúmque de
monte ardente descenderem,
& duas tabulas fœderis utrâque tenerem manu, Vidis-
16 sémque vos peccâsse Domino
Deo vestro, & fecisse vobis
vitulum conflatilé, ac deseruisse velociter viam ejus, quā
17 vobis ostenderat: Projeci tabulas de manib' meis, cōfregíque eas in conspectu ve-
18 stro. Et procidi ante Dominum sicut priùs, quadraginta
diebus & noctibus panem
non comedens, & aquam non
bibens, propter omnia peccata vestra quæ gessistis contra Dominum, & eum ad iracundiam provocâstis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

7 Μνήσθητι, μὴ ἐπιλάθῃ ὅσα παρώξυνας κύριον
τὸν θεόν σου ἐν τῇ ἐρήμῳ· ἀφ᾽ ἧς ἡμέρας ἐξήλθετε ἐξ Αἰγύπτου, (μ) καὶ ἤλθετε εἰς τὸν τόπον
τοῦτον, ἀπειθοῦντες διετελεῖτε τὰ πρὸς κύρι-
8 ον. Καὶ ἐν Χωρὴβ παρωξύνατε κύριον, καὶ ἐθυμώθη κύριος ἐφ᾽ ὑμῖν (ν) ἐξολοθρεῦσαι
9 ὑμᾶς, Ἀναβαίνοντός μου εἰς τὸ ὄρος λαβεῖν
τὰς πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας διαθήκης, ἃς διέθετο κύριος πρὸς ὑμᾶς. καὶ (ξ)
κατεγινόμην ἐν τῷ ὄρει (ο) τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ (ο) τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ
10 ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ ἔπιον. Καὶ ἔδωκέ μοι κύριος τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας (π) γεγραμμένας ἐν τῷ δακτύλῳ τοῦ θεοῦ· καὶ ἐπ᾽ αὐταῖς
ἐγέγραπτο πάντες οἱ λόγοι, οὓς ἐλάλησε κύριος
πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ (ρ) ὄρει ἡμέρᾳ ἐκκλησίας.
11 Καὶ ἐγένετο διὰ (σ) τεσσαράκοντα ἡμερῶν καὶ
διὰ (σ) τεσσαράκοντα νυκτῶν (τ) ἔδωκε κύριος ἐμοὶ τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας, πλάκας
12 (υ) διαθήκης. Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ἀνάστηθι, (φ) κατάβηθι τὸ τάχος ἐντεῦθεν, ὅτι
ἠνόμησεν ὁ λαός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς
Αἰγύπτου· παρέβησαν ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλω (χ) αὐτοῖς, καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς χώνευμα.
13 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς (ψ) μὲ, λέγων, Λελάληκα πρὸς σὲ ἅπαξ καὶ δὶς, λέγων, Ἑώρακα τὸν
λαὸν τοῦτον, καὶ ἰδοὺ λαὸς σκληροτράχηλός (ω)
14 ἐστιν. Καὶ νῦν ἔασόν με ἐξολοθρεῦσαι αὐτοὺς,
καὶ ἐξαλείψω τὸ ὄνομα αὐτῶν ὑποκάτωθεν τοῦ
οὐρανοῦ, καὶ ποιήσω σε εἰς ἔθνος μέγα, (α) καὶ ἰσχυ-
15 ρὸν, καὶ πολὺ μᾶλλον ἢ τοῦτο. Καὶ ἐπιστρέψας,
κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους· καὶ τὸ ὄρος ἐκαίετο (β) πυρὶ
ἕως τοῦ οὐρανοῦ. καὶ αἱ δύο πλάκες τῶν μαρτυρίων
16 ἐπὶ (γ) ταῖς δυσὶ χερσί μου. Καὶ ἰδὼν ὅτι ἡμάρτετε (δ) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ ἐποιήσατε ὑμῖν αὐτοῖς (ε) χωνευτὸν, καὶ παρέβητε
(ζ) ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλατο κύριος (η) ὑμῖν
17 ποιεῖν· Καὶ ἐπιλαβόμενος τῶν δύο πλακῶν, (θ)
ἔρριψα αὐτὰς ἀπὸ (ι) τῶν δύο χειρῶν μου, καὶ
18 συνέτριψα ἐναντίον ὑμῶν. Καὶ ἐδεήθην (κ)
ἐναντίον κυρίου δεύτερον, καθάπερ καὶ τὸ πρότερον, (λ) τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ (λ) τεσσαράκοντα νύκτας, ἄρτον οὐκ ἔφαγον καὶ ὕδωρ οὐκ
ἔπιον, περὶ πασῶν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν ὧν ἡμάρτετε ποιῆσαι τὸ πονηρὸν (μ) ἐναντίον
κυρίου τοῦ (ν) θεοῦ παροξῦναι αὐτόν.

Memor esto, nè obliviscaris, quāta exacerbâsti Dominū Deū tuū 7
in deserto: ex qua die exîstis de
(c) Ægypto, & venistis in locū
hunc, increduli perseverâstis, quæ
ad Dominū. Et in Choreb exacer- 8
bâstis Dominū: et indignatus est
Domin' in vos, ad exterminandū vos, Ascendente me in montē 9
accipere tabulas lapideas, tabulas
testamenti, (d) quas disposuit Domin' ad vos. Et perstiti in monte
quadraginta dieb', et quadraginta noctib', panē nō manducavi, et
aquā non bibi. Et dedit mihi Do- 10
min' duas tabulas lapideas scriptas in digito Dei: et in eis scripta
erāt omnia verba, quæ locut' est
Domin' ad vos in (e) mōte, die Ecclesiæ. Et factum est per quadra- 11
ginta dies et quadraginta noctes
dedit Domin' mihi duas tabulas
lapideas, tabulas testamenti. Et 12
dixit Dominus ad me, Surge, descende velociter hinc, quia iniquitatē fecit popul' tu', quos eduxisti de terra Ægypti. Transgressi
sunt citò de via, quā mandâsti
eis, & fecerunt sibi fusile. Et ait 13
Domin' ad me, dicens; Locut' sū
ad te semel, et bis, dicens; Vidi populū hūc, et ecce popul' durâ cervice est. Et nūc dimitte me exter- 14
minare eos: et delebo nomen eorū
de sub cœlo, & faciā te in gentē
magnā, et fortē, et multā magis
quā hanc. Et revertens descendi 15
de monte: & mons ardebat igni
(f) usq; ad cœlū. Et duæ tabulæ
testimoniorū in ambab' manibus
meis. Et videns quia peccaveratis 16
ante Dominū Deū vestrū, et feceratis vobisipsis (g) fusile, &
transgressi eratis de via, quam
mandaverat Domin' vobis facere:
Et sumens ambas tabulas, proje- 17
ci eas ex ambab' manib' meis, et
cōtrivi corā vobis. Et oravi ante 18
Dominū secundò, sicut et anteà,
quadraginta dieb' et quadraginta noctib', panē nō manducavi, et
aquā non bibi, pro omnib' peccatis vestris, quæ peccâstis, faciendo malum ante Dominum
Deum, ad exacerbandum eum.

MS.A. (μ) ἕως ἤλθετε (ν) ἐξολεθρεῦσαι (ξ) κατεγενόμην (ο) τεσσεράκοντα (π) τὰς γεγραμμένας (ρ) ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρὸς ἡμέρᾳ (σ) τεσσεράκοντα (τ) ἔδωκέν μοι κύριος (υ) τῆς διαθήκης. (φ) καὶ κατάβηθι (χ) αὐτοῖς, ἐποίησαν ἑαυτοῖς χωνευτά. (ψ) με, Λελάληκα (ω) ἐστιν. Ἔασόν με ἐξολεθρεῦσαι (α) καὶ πολὺ, καὶ ἰσχυρὸν μᾶλλον (β) πυρί. καὶ αἱ (γ) τῶν χερσίν μου. (δ) ἔναντι (ε) μόσχον χωνευτὸν, (ζ) ταχὺ ἀπὸ (η) ὑμῖν· Καὶ (θ) ἔρριψα (ι) τῶν χειρῶν (κ) ἔναντι (λ) τεσσεράκοντα (μ) ἔναντι (ν) θεοῦ ὑμῶν τοῦ παροξῦναι

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܐܬܕܟܪ ܘܠܐ ܬܛܥܐ ܕܐܪܓܙܬ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܒܡܕܒܪܐ. ܡܢ ܝܘܡܐ ܕܢܦܩܬܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. 7
ܥܕܡܐ ܕܐܬܝܬܘܢ ܠܐܬܪܐ ܗܢܐ. ܡܪܓܙܢܐ ܗܘܝܬܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. * ܘܒܚܘܪܝܒ ܐܪܓܙܬܘܢ 8
ܠܡܪܝܐ. ܘܪܓܙ ܡܪܝܐ ܥܠܝܟܘܢ. ܠܡܘܒܕܘܬܟܘܢ. * ܟܕ ܣܠܩܬ ܠܛܘܪܐ ܘܢܣܒܬ ܠܘܚܐ 9
ܕܟܐܦܐ. ܠܘܚܐ ܕܩܝܡܐ ܕܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ܥܡܟܘܢ. ܘܩܘܝܬ ܒܛܘܪܐ. ܐܪܒܥܝܢ ܐܝܡܡܝܢ.
ܘܐܪܒܥܝܢ ܠܠܘܢ. ܠܚܡܐ ܠܐ ܐܟܠܬ. ܘܡܝܐ ܠܐ ܐܫܬܝܬ. * ܘܝܗܒ ܠܝ ܡܪܝܐ ܬܪܝܢ ܠܘܚܐ 10
ܕܟܐܦܐ. ܕܟܬܝܒܝܢ ܒܨܒܥܗ ܕܐܠܗܐ. ܘܥܠܝܗܘܢ ܐܝܬ ܗܘܐ. ܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܐ ܕܡܠܠ
ܡܪܝܐ ܥܡܟܘܢ ܒܛܘܪܐ ܡܢ ܓܘ ܢܘܪܐ. ܒܝܘܡܐ ܕܟܢܘܫܬܐ. * ܘܡܢ ܒܬܪ ܐܪܒܥܝܢ ܐܝܡܡܝܢ 11
ܘܐܪܒܥܝܢ ܠܠܘܢ. ܝܗܒ ܠܝ ܡܪܝܐ ܬܪܝܢ ܠܘܚܐ ܕܟܐܦܐ. ܠܘܚܐ ܕܩܝܡܐ. * ܘܐܡܪ ܠܝ 12
ܡܪܝܐ. ܩܘܡ ܚܘܬ ܡܟܐ ܒܥܓܠ. ܡܛܠ ܕܚܒܠ ܥܡܟ ܕܐܦܩܬ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܣܛܘ ܒܥܓܠ
ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܦܩܕܬ ܐܢܘܢ. ܘܥܒܕܘ ܠܗܘܢ ܢܣܟܐ. * ܘܐܡܪ ܠܝ ܡܪܝܐ. ܚܙܝܬܗ 13
ܠܥܡܐ ܗܢܐ. ܘܗܐ ܥܡܐ ܩܫܐ ܩܕܠ ܗܘ. * ܫܒܘܩܝܢܝ ܐܘܒܕ ܐܢܘܢ. ܘܐܥܛܐ ܫܡܗܘܢ 14
ܡܢ ܬܚܝܬ ܫܡܝܐ. ܘܐܥܒܕܟ ܠܥܡܐ ܥܫܝܢܐ ܘܣܓܝ ܡܢܗܘܢ. * ܘܐܬܦܢܝܬ ܘܢܚܬܬ 15
ܡܢ ܛܘܪܐ. ܘܛܘܪܐ ܝܩܕ ܗܘܐ ܒܢܘܪܐ. ܘܬܪܝܢ ܠܘܚܐ ܕܩܝܡܐ ܥܠ ܬܪܬܝܢ ܐܝܕܝ. 16
* ܘܚܙܝܬ ܕܚܛܝܬܘܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܥܒܕܬܘܢ ܠܟܘܢ ܥܓܠܐ ܢܣܟܐ. ܘܣܛܝܬܘܢ
ܒܥܓܠ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܦܩܕܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. * ܘܐܚܕܬ ܬܪܝܢ ܠܘܚܐ 17
ܘܫܕܝܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܬܪܬܝܢ ܐܝܕܝ. ܘܬܒܪܬ ܐܢܘܢ ܠܥܝܢܝܟܘܢ. * ܘܨܠܝܬ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܝܟ 18
ܩܕܡܝܬܐ. ܐܪܒܥܝܢ ܐܝܡܡܝܢ ܘܐܪܒܥܝܢ ܠܠܘܢ. ܠܚܡܐ ܠܐ ܐܟܠܬ. ܘܡܝܐ
ܠܐ ܐܫܬܝܬ. ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܚܛܗܝܟܘܢ ܕܚܛܝܬܘܢ. ܠܡܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܠܡܪܓܙܘܬܗ.

Revoca in memoriam, & ne obliviscaris 7
quòd irritaveris Dn̄m Deum tuum in deserto: à die quo exîstis ex Ægypto donec veneritis ad locum istum, irritatores fuistis corā
Domino. Et quidem in Horib ad iram con- 8
citâstis Dominum, & iratus est vobis Dn̄s ut
perderet vos. Quando ascendi in montem, 9
& accepi tabulas lapideas, tabulas fœderis
quod statuit vobiscum Dominus, & mansi in
monte quadraginta diebus & quadraginta
noctibus, panē non comedens, & aquam non
bibens. Dedítq; mihi Dn̄s duas tabulas scri- 10
ptas digito Dei, erantque super eas cuncti
sermones quos locutus erat Dn̄s ad vos in
monte de medio ignis, in die congregationis. Et post quadraginta dies & quadraginta 11
noctes, dedit mihi Dn̄s duas tabulas lapideas, tabulas fœderis. Et dixit mihi Dominus, 12
Surge, descende hinc festinanter, quia corrupit se populus tuus quem eduxisti ex Ægypto, aberrârunt citò à via quam præceperas
eis, & fecerunt sibi conflatile. Dixit etiam 13
ad me Dominus, Consideravi populum
istum & ecce populus est præfractæ cervicis.
Nunc permitte mihi ut perdam eos, & 14
deleam nomen eorum de sub cœlo, & faciam te in populum fortiorem & numerosiorem ipsis. Versus itaque descendi de monte, 15
mons autem igne ardebat, & duæ tabulæ
fœderis ambabus manibus meis erant. Et 16
videns quòd peccaveratis in Dominum Deum vestrum, & feceratis vitulum fusum, & citò recesseratis de via quam præscripserat vo- 17
bis Dominus Deus vester; Accepi duas tabulas, & projeci eas ex ambabus manibus
meis, & confregi eas coram vobis. Deinde 18
oravi coram Domino, ut antea, quadraginta
dieb' & quadraginta noctibus, quibus panē
non comedi, & aquā non bibi, pro cunctis
peccatis vestris quæ perpetraveratis, malum
committentes coram Domino, eumque ad
iracundiam provocantes.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

הֱוִי דְכִיר לָא תִנְשֵׁי יָת דְּאַרְגֶּזְתָּא 7
קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּמַדְבְּרָא לְמִן יוֹמָא
דִּי נְפַקְתָּא מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם עַד
מֵיתֵיכוֹן עַד אַתְרָא הָדֵין מְסָרְבִין
הֲוֵיתוּן קֳדָם יְיָ׃ וּבְחוֹרֵב אַרְגֶּזְתּוּן 8
קֳדָם יְיָ וּתְקֵיף רוּגְזָא דַיְיָ בְּכוֹן
לְשֵׁיצָאָה יָתְכוֹן׃ בְּמִסְּקִי לְטוּרָא 9
לְמִסַּב לוּחֵי אַבְנַיָּא לוּחֵי קְיָמָא דִּגְזַר
יְיָ עִמְּכוֹן וִיתֵיבִית בְּטוּרָא אַרְבְּעִין
יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן לַחְמָא לָא
אֲכָלִית וּמַיָּא לָא אִשְׁתֵּיתִי׃ וִיהַב 10
יְיָ לִי יָת תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא כְּתִיבִין
בְּאֶצְבְּעָא דַיְיָ וַעֲלֵיהוֹן כְּכָל פִּתְגָמַיָּא
דִּי מַלֵּיל יְיָ עִמְּכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ אֶשָּׁתָא
בְּיוֹמָא דִקְהָלָא׃ וַהֲוָה מִסּוֹף אַרְבְּעִין 11
יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן יְהַב יְיָ לִי יָת
תְּרֵין לוּחֵי אַבְנַיָּא לוּחֵי קְיָמָא׃ וַאֲמַר 12
יְיָ לִי קוּם חוּת בִּפְרִיעַ מִכָּא אֲרֵי
חַבִּיל עַמָּךְ דִּי אַפֶּקְתָּא מִמִּצְרַיִם סְטוֹ
בִּפְרִיעַ מִן אָרְחָא דְּפַקֵּדְתִּנּוּן עֲבַדוּ
לְהוֹן מַתְּכָא׃ וַאֲמַר יְיָ לִי לְמֵימַר 13
גְּלֵי קֳדָמַי יָת עַמָּא הָדֵין וְהָא עַם
קְשֵׁה קְדָל הוּא׃ אַנַּח בָּעוּתָךְ מִן 14
קֳדָמַי וְאֵישֵׁיצִנּוּן וְאֶמְחֵי יָת שְׁמְהוֹן
מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא וְאַעְבֵּיד יָתָךְ לְעַם
תַּקִּיף וְסַגִּי מִנְּהוֹן׃ וְאִתְפְּנֵיתִי 15
וּנְחָתִית מִן טוּרָא וְטוּרָא בָּעֵר
בְּאֶשָּׁתָא וּתְרֵין לוּחֵי קְיָמָא עַל
תַּרְתֵּין יְדָי׃ וַחֲזֵית וְהָא חַבְתּוּן קֳדָם 16
יְיָ אֱלָהֲכוֹן עֲבַדְתּוּן לְכוֹן עֵגֶל
מַתְּכָא סְטֵיתוּן בִּפְרִיעַ מִן אוֹרְחָא
דִּי פַקֵּיד יְיָ יָתְכוֹן׃ וַאֲחָדִית בִּתְרֵין 17
לוּחַיָּא וּרְמֵיתִנּוּן מֵעַל תַּרְתֵּין יְדָי
וְתַבַּרְתִּנּוּן לְעֵינֵיכוֹן׃ וְאִשְׁתַּטַּחִית 18
קֳדָם יְיָ כְּדִבְקַדְמֵיתָא אַרְבְּעִין יְמָמִין
וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן לַחְמָא לָא אֲכָלִית
וּמַיָּא לָא אִשְׁתֵּיתִי עַל כָּל חוֹבַתְכוֹן
דִּי חַבְתּוּן לְמֶעְבַּד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ
לְאַרְגָּזָא קֳדָמוֹהִי׃

7 Memento, ne obliviscaris, quomodo ad iracundiā provocâsti
Dn̄m Deū tuū in deserto: à die
quo egress' es de terrâ Ægypti,
donec venistis usq; ad locum
istū, rebelles fuistis corā Dn̄o.
8 Et in Oreb provocâstis ad iracundiā Dn̄m: et fuit ira à facie
Dn̄i contra vos, ut consumeret
9 vos. Quando ascendi in montē
ut acciperē duas tabulas lapideas, tabulas pacti, quod pepigit Dn̄s vobiscū: et mansi in
monte quadraginta diebus et
quadraginta noctib'; panē non
10 comedi, et aquā non bibi. Et
dedit Dn̄s mihi duas tabulas
lapideas, scriptas digito Dei,
& sup eas juxta omnia verba
quæ locutus est Dn̄s vobiscum
de medio ignis in die congre-
11 gationis. Et factū est post quadraginta dies et quadraginta
noctes, dedit Dn̄s mihi duas
tabulas lapideas, tabulas fœ-
12 deris. Et dixit Dn̄s ad me; Surge descende citò hinc; quia
corruptus est popul' tu', quem
eduxisti de Ægypto: recesserūt
citò de viâ quā præcepisti eis;
13 fecerunt sibi conflatile. Et ait
Dn̄s ad me dicens: Not' est corā me popul' hic, et ecce po-
14 pul' duræ cervicis est. Dimitte
precationem tuam à conspectu
meo, ut consumā eos; et delebo
nomen eorum de sub cœlis: &
faciā te in populū fortiorē &
15 majorem his. Et diverti, et descendi de monte; et mons ardebat igni: et duæ tabulæ fœderis erant in duab' manib' me-
16 is. Et vidi, et ecce peccâstis corā Dn̄o Deo vestro; fecistis vobis vitulū conflatilé: declinâstis citò à via, quam præcepit
17 Dn̄s vobis. Et apprehendi duas tabulas, et projeci eas de duabus manibus meis: & confregi eas ante oculos vestros.
18 Et prostratus sum coram Domino sicut priùs, quadraginta
diebus & quadraginta noctibus; panem non comedi, &
aquam non bibi: propter omnia peccata vestra in quibus
peccâstis, faciendo quod malum est coram Domino ad irritandum eum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible] 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

VER. SAM.

[illegible] 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

Recordare, & ne oblivisca- 7
ris quomodo ad iracundiam
provocâsti Dominum Deum
tuum in deserto: A die quo
egressi estis de Ægypto donec
perveniretis in locū istum, rebelles fuistis Domino. In Ho- 8
reb autem ad iracundiā provocâstis Dominum, et iratus
est Domin' in vos, ad vos exterminandū. Quum ascen- 9
di in montem ut acciperē tabulas lapideas, tabulas fœderis quod pepigit Domin' vobiscum, tunc mansi in monte
quadraginta diebus, & quadraginta noctibus: panem non
comedi, neque aquas bibi.
Postea dedit mihi Dominus 10
duas tabulas lapideas scriptas digito Dei: Erat autem
super eas juxta omnia verba
quæ locutus fuerat Dominus
vobiscū in monte de medio ignis, in die concionis. Fa- 11
ctumq; est in fine quadraginta dierū, & quadraginta noctium, ut daret mihi Domin'
duas tabulas fœderis. Et di- 12
ceret mihi Dominus, Surge,
descende citò hinc, quia corrupit seipsum populus tu' quē
eduxisti de Ægypto: recesserunt repentè de via quā præcepisti eis, fecerunt sibi vitulum fusilem. Dixit prætereà 13
mihi Domin' in hæc verba;
Vidi populum istum, & ecce
popul' est duræ cervicis. De- 14
siste à me, ut exterminē eos,
et deleā nomen eorum de sub
cœlo; Te verò faciam in gentem robustiorem et copiosiorē
illo. Tū converti me, & de- 15
scendi de monte: Mons autem
igne ardebat, duæq; tabulæ
fœderis erant in ambab' manibus meis. Et vidi, & ecce 16
peccaveratis Domino Deo vestro, feceratis vobis vitulum
fusilem, recesseratis statim de
via quam præceperat Domin'
vobis. Tunc apprehendi duas 17
tabulas, & abjeci eas ab ambabus manibus meis, confregique illas ante oculos vestros. Et prostravi me ante 18
Dominū sicut priùs: quadraginta diebus, & quadraginta
noctibus panem non comedi,
neque aquam bibi, propter omnia peccata vestra quæ peccaveratis faciendo malum in
oculis Domini ut irritaretis
eum.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* اذكر ولا تنس اسخاطك الله ربك في البر * وذلك انكم منذ يوم خروجكم من مصر الي ان جئتم 7
الي هذا البلد لم تزالوا مخطئين لله * وفي حوريب اسخطتم الله فغضب عليكم * وكاد يهلككم * 8
* حين صعدت الجبل لاخذ لوحي الجوهر لوحي الشهادة التي عهدها الله معكم * فاقمت فيه 9
اربعين يوما واربعين ليلة * لم اكل طعاما * ولم اشرب ماء * الي ان دفع الله الي لوحي الجوهر 10
المكتوبين بقدرة الله * وعليهما مثل جميع الكلمات التي كلمكم الله بها من وسط النار في يوم
الجوق * وكان ذلك بعد اربعين يوما واربعين ليلة دفعهما الي * وقال لي * قم فانحدر سريعا من 11 12
ههنا * لان قومك قد افسدوا الذين اخرجتهم من بلد مصر * وزالوا سريعا من الطريق التي امرتهم
يسلكوها * وصنعوا لهم مسبوكا * ثم قال لي * قد علمت ان هؤلاء القوم صعاب الرقاب * وان كففت 13 14
عن السعي فيهم افنيتهم * وامحو اسماءهم من تحت السماء * وجعلت منك امة اعظم واكثر منهم
* فوليت ونزلت من الجبل وهو مشتعل بالنار * ولوحا الشهادة على يدي * فنظرت فاذا بكم قد 15 16
اخطاتم لله ربكم * واتخذتم عجلا مسبوكا * وزلتم سريعا عن الطريق الذي امركم بسلوكه
* فضبطت اللوحين * وطرحتهما عن يدي * وكسرتهما بحضرتكم * وسجدت بين يدي الله كالمرة 17 18
الاولي اربعين يوما واربعين ليلة * لم اكل طعاما * ولم اشرب ماء بسبب خطيتكم التي اخطاتموها *
اذا صنعتم الشر بين يدي الله واسخطتموه *

Recordare & ne obliviscaris quomodo ad 7
iram concitaveris Deum Dominū tuū in
solitudine; & verò vos à die exitûs vestri ex Ægypto donec adveneritis ad hanc
regionē, incessanter peccâstis in Deū. Et in 8
Horib irritâstis Deum, ita ut irâ percitûs
in vos, voluerit vos consumere. Quo tem- 9
pore conscenderam montem, ut acciperem
duas tabulas gemmeas, tabulas testimonii
quod pactus fuerat Deus vobiscum, manseramque in eo quadraginta dies & quadraginta noctes, quibus cibum non comedi,
nec bibi aquam, Quoad dedisset mi- 10
hi Deus duas tabulas gemmeas scriptas potentiâ Dei, super quas erant eadem omnino verba quæ locut' fuerat vobis Deus de medio ignis in die comitiorū.
Accidit autem post quadraginta dies & 11
quadraginta noctes, ut daret eas mihi, Et 12
diceret ad me; Surge & descende velociter istinc, quia populus tuus quos eduxisti
è regione Ægypti, jam corruptionem commiserunt, & declinârunt illicò à via in
qua præceperā eis ut ambularent, & fecerunt sibi fusile. Deinde dixit mihi, Jā no- 13
vi hos homines duros esse cervicib': Et si 14
abstineas à precando pro eis, consumā eos,
& delebo nomina eorum de sub cœlo, faciamque ex te gentem majorem & copiosiorem ipsis. Igitur converti me, & de- 15
scendi de monte qui ardebat igne, & ambæ tabulæ testimonii erant super manus
meas. Et aspexi, & ecce vos jam peccave- 16
ratis Deo Domino vestro, & adhibueratis vitulum fusum, & aberraveratis citò à via in qua præceperat vobis ut
incederetis. Quapropter arripui utramque 17
tabulam, & abjeci eas è manibus meis,
easque fregi in præsentia vestra. Et 18
deprecatus sum coram Domino, ut vice
præteritâ, quadraginta dies et quadraginta noctes, non comedens cibum, nec bibens
aquam, propter peccatum vestrum quod
commiseratis quando perpetrâstis scelus
coram Deo, & irritâstis eum.

ספר אלה הדברים : ט

Dominus efferbuit quo caloris & ,nasi faciebus à timui Quia
19 כִּי יָגֹרְתִּי מִפְּנֵי הָאַף וְהַחֵמָה אֲשֶׁר קָצַף יְהוָה
etiam me ad Dominus exaudivit & : vos disperdendum ad , vos super
עֲלֵיכֶם לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֵלַי גַּם
Dominus est exacerbatus Aharon in Et .ipsa vice in
20 בַּפַּעַם הַהִוא׃ וּבְאַהֲרֹן הִתְאַנַּף יְהוָה
tempore in Aharon pro etiam oravi & : eum disperdendũ ad ,valde
מְאֹד לְהַשְׁמִידוֹ וָאֶתְפַּלֵּל גַּם־בְּעַד אַהֲרֹן בָּעֵת
vitulum ,feceratis quod vestrum peccatum Et .ipso
21 הַהִוא׃ וְאֶת־חַטַּאתְכֶם אֲשֶׁר־עֲשִׂיתֶם אֶת־הָעֵגֶל
,bene molendo illum contrivi & ,igne in illum combussi & , accepi
לָקַחְתִּי וָאֶשְׂרֹף אֹתוֹ בָּאֵשׁ וָאֶכֹּת אֹתוֹ טָחוֹן הֵיטֵב
,torrentẽ in ejus pulverem projeci & :pulverẽ in esset comminut⁹ donec
עַד אֲשֶׁר־דַּק לְעָפָר וָאַשְׁלִךְ אֶת־עֲפָרוֹ אֶל־הַנַּחַל
Chibroth in & ,Massah in & ,Tabherah in Et .monte è descendentẽ
22 הַיֹּרֵד מִן־הָהָר׃ וּבְתַבְעֵרָה וּבְמַסָּה וּבְקִבְרֹת
mittendo in Et .Dominum fuistis irritantes , Hattaavah
23 הַתַּאֲוָה מַקְצִפִים הֱיִיתֶם אֶת־יְהוָה׃ וּבִשְׁלֹחַ
possidete &,Ascendite:dicendo ,Barneah Cades de vos Dominus
יְהוָה אֶתְכֶם מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ לֵאמֹר עֲלוּ וּרְשׁוּ
Domini os exacerbastis & : vobis dedi quam terram
אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם וַתַּמְרוּ אֶת־פִּי יְהוָה
.ejus voce in audistis non & , ei credidistis non & , vestri Dei
אֱלֹהֵיכֶם וְלֹא הֶאֱמַנְתֶּם לוֹ וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקֹלוֹ׃
.vos me cognoscere die à , Domino cum fuistis Rebelles
24 מַמְרִים הֱיִיתֶם עִם־יְהוָה מִיּוֹם דַּעְתִּי אֶתְכֶם׃
& ,diebus quadraginta Domini facies ad me prostravi Et
25 וָאֶתְנַפַּל לִפְנֵי יְהוָה אֵת אַרְבָּעִים הַיּוֹם וְאֶת־
Dominus dixerat quia : me prostravi quibus , noctibus quadraginta
אַרְבָּעִים הַלַּיְלָה אֲשֶׁר הִתְנַפָּלְתִּי כִּי־אָמַר יְהוָה
Domine :dixi & ,Dominum ad oravi Et .vos disperdendum ad
26 לְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם׃ וָאֶתְפַּלֵּל אֶל־יְהוָה וָאֹמַר אֲדֹנָי
redemisti quam,tuã hæreditatem &,tuũ populũ corrumpas ne ,Domine
יֱהוִה אַל־תַּשְׁחֵת עַמְּךָ וְנַחֲלָתְךָ אֲשֶׁר פָּדִיתָ
.valida manu in Ægypto ex eduxisti quem,tua magnitudine in
בְּגָדְלֶךָ אֲשֶׁר־הוֹצֵאתָ מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה׃
respicias ne :Jahacob & ,Ischac ,Abraham tuorũ servorum Memento
27 זְכֹר לַעֲבָדֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב אַל־תֵּפֶן
.ejus peccatum ad & ,ejus impietatẽ ad & , hujus populi duritiem ad
אֶל־קְשִׁי הָעָם הַזֶּה וְאֶל־רִשְׁעוֹ וְאֶל־חַטָּאתוֹ׃
posse non A :inde nos eduxisti qua ,terra dicant fortè Ne
28 פֶּן־יֹאמְרוּ הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָנוּ מִשָּׁם מִבְּלִי יְכֹלֶת
,eis est locutus quam , terram in eos introducere Dominus
יְהוָה לַהֲבִיאָם אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־דִּבֶּר לָהֶם
ipsi Et .deserto in eos faciendũ mori ad ,eos eduxit ,eos odio habendo ab &
29 וּמִשִּׂנְאָתוֹ אוֹתָם הוֹצִיאָם לַהֲמִתָם בַּמִּדְבָּר׃ וְהֵם
,magna tua potentia in eduxisti quem ,tua hæreditas &,tuus populus
עַמְּךָ וְנַחֲלָתֶךָ אֲשֶׁר הוֹצֵאתָ בְּכֹחֲךָ הַגָּדֹל
.extento tuo brachio in &
וּבִזְרֹעֲךָ הַנְּטוּיָה׃

Versio VULG. LAT.

19 Timui enim indignationem & iram illius, quâ adversùm vos concitatus, delere vos voluit. Et exaudivit me Dñs 20 etiam hâc vice. Adversùm Aaron quoque vehementer iratus, voluit eum conterere, & pro illo similiter deprecatus sum. 21 Peccatum autem vestrum quod feceratis, id est, vitulum, arripiens, igne combussi, & in frusta comminuens, omninóq; in pulverem redigens, projeci in torrentẽ, 22 qui de monte descendit. In Incendio quoque, & in Tentatione, & in sepulcris Concupiscentiæ provocâstis Dominum. 23 Et quando misit vos de Cadesbarne, dicens, Ascendite, & possidete terram, quam dedi vobis; & contempsistis imperium Domini Dei vestri, & non credidistis ei, neque vocem ejus audire 24 voluistis: Sed semper fuistis rebelles à die quâ nôsse vos 25 cœpi. Et jacui coram Domino quadraginta diebus ac noctibus, quibus eum suppliciter deprecabar, ne deleret vos ut fuerat commina- 26 tus. Et orans dixi, Domine Deus, ne disperdas populum tuum, & hæreditatem tuam, quam redemisti in magnitudine tua, quos eduxisti de 27 Ægypto in manu forti. Recordare servorum tuorum, Abraham, Isaac, & Jacob: ne aspicias duritiam populi hujus, & impietatem atque 28 peccatum: Ne fortè dicant habitatores terræ, de qua eduxisti nos; Non poterat Dominus introducere eos in terram, quam pollicitus est eis, & oderat illos: idcircò eduxit, ut interficeret eos in 29 solitudine. Qui sunt populus tuus & hæreditas tua, quos eduxisti in fortitudine tua magna, & in brachio tuo extento.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

19 Καὶ ἔκφοβός εἰμι (ξ) διὰ τὸν θυμὸν καὶ τὴν ὀργὴν, ὅτι παρωξύνθη κύριος ἐφ' ὑμῖν τοῦ (ο) ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. καὶ εἰσήκουσε κύριος ἐμοῦ καὶ 20 ἐν τῷ (π) καιρῷ τούτῳ. Καὶ ἐπ' Ἀαρὼν (ρ) ἐθυμώθη ἐξολοθρεῦσαι αὐτὸν, καὶ ηὐξάμην καὶ περὶ 21 Ἀαρὼν ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. Καὶ τὴν ἁμαρτίαν ὑμῶν, ἣν ἐποιήσατε, τὸν μόσχον ἔλαβον αὐτὸν, καὶ κατέκαυσα αὐτὸν ἐν πυρὶ, (σ) καὶ συνέκοψα αὐτὸν καταλέσας σφόδρα (τ) ἕως ἐγένετο λεπτὸν, καὶ (υ) ἐγένετο ὡσεὶ κονιορτὸς, καὶ ἔρριψα τὸν κονιορτὸν εἰς τὸν χειμάρρουν τὸν καταβαίνοντα 22 (φ) ἐκ τοῦ ὄρους. Καὶ ἐν τῷ ἐμπυρισμῷ, καὶ ἐν τῷ πειρασμῷ, καὶ ἐν τοῖς μνήμασι τῆς ἐπιθυμίας 23 (χ) παροξύνοντες ἦτε κύριον. Καὶ ὅτε ἐξαπέστειλεν ὑμᾶς κύριος ἐκ Κάδης Βαρνὴ, λέγων, (ψ) Ἀνάβητε καὶ κληρονομήσατε τὴν γῆν, (ω) ἣν δίδωμι ὑμῖν, καὶ ἠπειθήσατε τῷ ῥήματι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ οὐκ ἐπιστεύσατε αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φω- 24 νῆς αὐτοῦ. Ἀπειθοῦντες ἦτε τὰ πρὸς κύ- 25 ριον (α) ἀπὸ τῆς ἡμέρας ἧς ἐγνώσθη ὑμῖν. Καὶ ἐδεήθην ἔναντι κυρίου (β) τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ (β) τεσσαράκοντα νύκτας, ὅσας ἐδεήθην. εἶπε γὰρ κύριος (γ) ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς. 26 Καὶ ηὐξάμην πρὸς τὸν θεὸν, καὶ εἶπα, Κύριε βασιλεῦ τῶν θεῶν, μὴ (δ) ἐξολοθρεύσῃς τὸν λαόν σου (ε) καὶ τὴν μερίδα σου, ἣν ἐλυτρώσω, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, καὶ (ζ) ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ, 27 καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου (η) τῷ ὑψηλῷ. Μνήσθητι Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ τῶν θεραπόντων σου, οἷς ὤμοσας κατὰ σεαυτοῦ. μὴ ἐπιβλέψῃς ἐπὶ τὴν σκληρότητα τοῦ λαοῦ τούτου, (θ) καὶ τὰ ἀσεβήματα, καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐ- 28 τῶν. Μὴ εἴπωσιν οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ὅθεν (ι) ἐξήγαγες ἡμᾶς ἐκεῖθεν, λέγοντες, Παρὰ τὸ μὴ δύνασθαι κύριον εἰσαγαγεῖν αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ἣν εἶπεν αὐτοῖς, καὶ παρὰ τὸ (κ) μισῆσαι αὐτοὺς, ἐξήγαγεν αὐτοὺς (λ) ἐν τῇ ἐρήμῳ 29 ἀποκτεῖναι αὐτούς. Καὶ οὗτοι λαός σου καὶ κλῆρός σου, οὓς ἐξήγαγες ἐκ γῆς Αἰγύπτου ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ (μ) μεγάλῃ, καὶ ἐν τῇ χειρί σου τῇ κραταιᾷ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου τῷ ὑψηλῷ.

Et timidus sum propter furorem, 19 et irã: quia exacerbat⁹ erat Dominus in vos ad exterminandos vos. Et exaudivit Dominus me etiã in tempore isto. Et super A- 20 aron indignatus est ad exterminandũ eũ, et oravi et pro Aaron in tempore illo. Et peccatum ve- 21 strũ, quod feceratis, vitulum cepi eũ, et combussi eũ in igni, et confregi eũ molens valdè; donec factũ est minutũ, & fuit sicut pulvis: et projeci pulverẽ in torrentẽ descendentẽ de monte. Et in In- 22 cendio, et in Tentatione, et in monumentis Concupiscentiæ exacerbantes fuistis Dominũ. Et quan- 23 do emisit vos Domin⁹ de Cades Barne, dicens, Surgite, & hæreditate terram, quã do vobis; & increduli, fuistis verbo Domini Dei vestri, et non credidistis ei, et non exaudîstis vocẽ ejus. Incre- 24 duli fuistis, quæ ad Dominũ, ex ea die quâ cognitus est vobis. Et 25 oravi ante Dominum quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, quibus oravi. Dixit enim Domin⁹ exterminare vos. Et ora- 26 vi ad Deũ, & dixi, Domine rex deorũ, nè extermines populũ tuum, & partẽ tuam, quam redemisti, quos eduxisti de terra Ægypti in fortitudine tua magna, & in manu tua valida, & in brachio tuo excelso. Recordare 27 Abrahã & Isaac & Jacob servorum tuorũ, quibus jurâsti per teipsum. Nè respicias super duritiẽ populi hujus, & impietates, et super peccata eorum; Nè dicant 28 inhabitantes terram, undè eduxisti nos indè, dicentes, Eò quòd non potuerit Domin⁹ inducere eos in terrã, quam dixit eis, & quòd odio haberet eos; eduxit eos in deserto interficere eos. Et hi po- 29 pulus tuus, & sors tua, quos eduxisti de terra Ægypti in fortitudine tua magna, & in manu tua valida, & in brachio tuo excelso.

MS.A. (ξ) διὰ τὴν ὀργὴν καὶ τὸν θυμὸν, ὅτι (ο) τοῦ ἐξολεθρεῦσαι (π) καιρῷ ἐκείνῳ. Καὶ (ρ) ἐθυμώθη κύριος σφόδρα τοῦ ἐξολεθρεῦσαι (σ) καὶ συνέθλιψα αὐτὸν καὶ κατήλασα σφόδρα (τ) ἕως οὗ ἐγένετο (υ) ἐλεπτύνθη (φ) ἀπὸ τοῦ (χ) παροξύνοντες ἦτε κύριον τὸν θεὸν ὑμῶν. Καὶ ὅτε ἀπέστειλεν (ψ) Ἀνάβητε, κληρονομήσατε (ω) ἣν ἐγὼ δίδωμι (α) ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐγνώσθη (β) τεσσεράκοντα (γ) τοῦ ἐξολεθρεῦσαι (δ) ἐξολεθρεύσῃς (ε) καὶ τὴν κληρονομίαν σου, ἣν ἐλυτρώσω * ἐν τῇ ἰσχύϊ σου τῇ μεγάλῃ, οὓς ἐξήγαγες (ζ) ἐν χειρί σου (η) τῷ μεγάλῳ. Μνήσθητι (θ) καὶ ἐπὶ τὰ ἁμαρτήματα αὐτῶν, καὶ ἐπὶ τὰ ἀσεβήματα αὐτῶν. Μήποτε εἴπωσιν (ι) ἐξήγαγεν (κ) μισῆσαι κύριον αὐτοὺς, (λ) ἀποκτεῖναι ἐν τῇ ἐρήμῳ. Καὶ (μ) μεγάλῃ, καὶ ἐν τῷ βραχίονί σου

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]

Timueram enim ab ira & furore quo indignatus Dominus contra vos, perdere vos decreverat: at exaudivit me Domin⁹ etiam tunc temporis. 19 Et adversùs Aharonem iratus est Domin⁹ vehementer ut perderet eum, & deprecat⁹ sum etiam pro Aharone eodem tempore. 20 Et vitulum peccatorum vestrorum quæ feceratis, arripiens, igne combussi, eumque comminuens, & molâ bene terens, donec attenuaretur ut pulvis, projeci pulverem ejus in torrentem qui defluit è monte. 21 In Incendio quoque, & in Tentationib⁹, & in Sepulchris ardentium concupiscentiâ, ad iram provocaveratis Dominum. 22 Et cùm misisset vos Dominus de Recem superba, & dixisset vobis, Ascendite & possidete terram quam dedi vobis, exasperâstis verbum oris Domini, & non credidistis ei, nec audîstis vocem ej⁹. 23 Irritatores fuistis coram Domino ab ea die quâ vos cognovi. 24 Et oravi coram Domino quadraginta diebus & quadraginta noctibus, quia decreverat Dominus perdere vos. 25 Oravi inquam, coram Domino, & dixi, Domine Deus, ne corrumpas populum tuum & hæreditatem tuam quam redemisti magnitudine tuâ, quosque eduxisti ex Ægypto manu potenti. 26 Sed recordare servorum tuorum Abrahæ Isahac & Jacobi: ne respicias duritiam hujus populi, & iniquitatem ejus, & peccata ejus. 27 Ne dicant incolæ terræ illius è qua eduxisti eos, Quia non habuit facultatem Dominus introducendi eos in terram quam dixerat illis, & quia oderat illos, eduxit eos ut interficeret in deserto. 28 Ipsi verò populus tuus sunt & hæreditas tua, quam eduxisti virtute tuâ magnâ, & brachio tuo exerto, 29

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

TARGUM ONKELOS.

19 אֲרֵי דְחֵילִית מִן קֳדָם רֻגְזָא וְחֵימְתָא
דִּי רְגֵז יְיָ עֲלֵיכוֹן לְשֵׁיצָאָה יָתְכוֹן
וְקַבֵּיל יְיָ צְלוֹתִי אַף בְּזִמְנָא הַהִיא׃
20 וְעַל אַהֲרֹן הֲוָה רְגַז מִן קֳדָם יְיָ
לַחֲדָא לְשֵׁיצָיוּתֵיהּ וְצַלֵּיתִי אַף עַל
אַהֲרֹן בְּעִדָּנָא הַהוּא׃ 21 וְיָת חוֹבַתְכוֹן
דִּי עֲבַדְתּוּן יָת עֶגְלָא נְסֵיבִית
וְאוֹקֵידִית יָתֵיהּ בְּנוּרָא וְשָׁפִית יָתֵיהּ
בְּשׁוֹפִינָא יָאוּת עַד דִּי הֲוָה דַקִּיק
לְעַפְרָא וּרְמֵיתִית יָת עַפְרֵיהּ לְנַחְלָא
דְנָחֵית מִן טוּרָא׃ 22 וּבִדְלֵיקְתָא
וּבְנִסֵּיתָא וּבְקִבְרֵי דְמַשְׁאֲלֵי מַרְגְּזִין
הֲוֵיתוּן קֳדָם יְיָ׃ 23 וְכַד שְׁלַח יְיָ יָתְכוֹן
מֵרְקַם גֵּיאָה לְמֵימַר סַקוּ וְאַחְסִינוּ
יָת אַרְעָא דִּי יְהָבִית לְכוֹן
וְסָרֵבְתּוּן עַל גְּזֵירַת מֵימְרָא דַּייָ
אֱלָהֲכוֹן וְלָא הֵימֵנְתּוּן לֵיהּ וְלָא
קַבֵּלְתּוּן לְמֵימְרֵיהּ׃ 24 מְסָרְבִין
הֲוֵיתוּן קֳדָם יְיָ מִיּוֹמָא דִּידַעִית
יָתְכוֹן׃ 25 וְאִשְׁתַּטַּחִית קֳדָם יְיָ יָת
אַרְבְּעִין יְמָמִין וְיָת אַרְבְּעִין לֵילָוָן
דִּי אִשְׁתַּטַּחִית אֲרֵי אֲמַר יְיָ לְשֵׁיצָאָה
יָתְכוֹן׃ 26 וְצַלֵּיתִי קֳדָם יְיָ וַאֲמָרִית
יְיָ אֱלֹהִים לָא תְחַבֵּל עַמָּךְ
וְאַחְסַנְתָּךְ דִּי פְרַקְתָּא בְּתוּקְפָךְ דִּי
אַפֵּקְתָּא מִמִּצְרַיִם בִּידָא תַקִּיפָא׃
27 אִדְכַּר לְעַבְדָּךְ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק
וּלְיַעֲקֹב לָא תִתְפְּנֵי לְקַשְׁיוּת עַמָּא
הָדֵין לְחוֹבֵיהוֹן וּלְחַטָּאֵיהוֹן׃
28 דִּלְמָא יֵימְרוּן דָּיְרֵי אַרְעָא דִּי
אַפֵּקְתָּנָא מִתַּמָּן מִדְּלֵית יְכֹלָא
קֳדָם יְיָ לְאַעָלוּתְהוֹן לְאַרְעָא דִּי
מַלֵּיל לְהוֹן וּמִדִּסְנֵי יָתְהוֹן
אַפֵּיקִנּוּן לְקַטָּלוּתְהוֹן בְּמַדְבְּרָא׃
29 וְאִנּוּן עַמָּךְ וְאַחְסַנְתָּךְ דִּי אַפֵּקְתָּא
בְּחֵילָךְ רַבָּא וּבִדְרָעָךְ מְרָמְמָא׃

19 Timui enim propter iram & indignationem, quâ irat⁹ erat Dominus contra vos ut consumeret vos: et suscepit Dominus orationem meam etiam in 20 tempore illo. Contra Aaron quoque fuit ira à facie Domini, ut disperderet eum: & oravi etiã pro Aaron in illo tem- 21 pore. Et peccatum vestrum quod fecistis, id est vitulum, tuli & combussi eum igni: & comminui eum in pillo vehementer, donec fuit comminutum in pulverem: et projeci pulverem ejus in torrentem 22 qui descendit de monte. In Incendio quoque & in Tentatione, & in Sepulchris concupiscentium, irritâstis Dominum. 23 Et quando misit vos Dominus de Cades Barne, dicens; Ascẽdite & possidete terram quam dedi vobis: rebelles fuistis verbo Domini Dei vestri; & non credidistis ei, neque obe- 24 dîstis verbo ejus. Rebelles fuistis coram Domino, à die quo 25 cognovi vos. Et prostratus sum coram Domino quadraginta diebus & quadraginta noctibus, quibus prostratus sum: quoniam dixerat Domi- 26 nus ut consumeret eos. Et oravi coram Domino, & dixi: Domine Deus, ne dissipes populum tuum & hæreditatem tuam, quam redemisti in fortitudine tua: quem eduxisti de 27 Ægypto in manu forti. Recordare servorum tuorum, Abraham, Isaac & Jacob: ne aspicias duritiam populi hujus, & impietatem eorum & peccata 28 eorum. Ne fortè dicant habitatores terræ, de qua eduxisti nos: Eo quòd non erat potestas coram Domino, ut introduceret eos in terram quam locutus est eis: & quia oderat illos, eduxit eos ut oc- 29 cideret illos in deserto. Et ipsi sunt populus tuus, & hæreditas tua: quos eduxisti in virtute tuâ magna, & in brachio tuo excelso.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

19 Timebam enim propter iram, & furorem quo ardebat Dominus in vos, ut exterminaret vos: sed audivit me Dominus etiam hâc vice. 20 Aaronem quoque excanduit Dominus valdè ut perderet eum, ideo rogavi etiam pro Aarone in illo tempore. 21 Peccatum autem vestrum quod feceratis, vitulum illum, accepi, & combussi illum igne, & contrivi illum molendo bene, usquequo comminueretur in pulverem: & projeci pulverem ejus in torrentem descendentem de monte. 22 In loco quoque Incendii, et Tentationis, & sepulchrorũ Concupiscentiæ ad iracundiam provocâstis Dominum. 23 Cùm etiam emisit vos Dominus de Cades-Barne, dicens; (b) Ascendite, & possidete terrã quam dedi vobis, tum rebellâstis in verbum Domini Dei vestri, & non credidistis ei, neque audivistis vocem ejus. 24 Rebelles fuistis Domino à die quo vos cognovit. 25 Et prostravi me corã Domino quadraginta diebus, & quadraginta noctibus, quibus prostravi me; quoniam dixerat Dominus se vos exterminaturum. 26 Et rogavi Dominum, dicens; Despota Domine, ne perdas populum tuum, et hæreditatem tuam quam redemisti in magnitudine tua, quẽ eduxisti de Ægypto in manu tua forti. 27 Recordare servorum tuorum, Abrahã, Isaac, & Jacob; ne respicias ad duritiem populi istius, & ad impietatem ejus, & ad peccatum ejus. 28 Ne fortè dicat populus terræ de qua eduxisti nos, Eò quòd non potuit Dominus introducere eos in terram quam dixerat illis, & odisset illos, eduxit illos ut interficeret illos in deserto. 29 Illi enim sunt populus tuus, & hæreditas tua, quam eduxisti de Ægypto, in virtute tua magna, & in brachio tuo extento.

VER. SAM. (b) Declinate,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 *لأني حذرت الغضب والموجدة التي سخط الله بها عليكم ليبيدكم * وسمع الله في ذلك الوقت * وعلى
20 هرون عتب الله جدا * وكاد يبيده * واستغفرت له ايضا في ذلك الوقت * واما ما به اخطاتم * وهو
21 العجل الذي اتخذتموه * فاني اخذته فاحرقته بالنار وبردته بالمبرد * حتى دق كالتراب * فطرحت
22 ترابه في وادي الماء المنحدر من الجبل * وفي ذات الاشعال * وفي ذات المحنة * وقبور المشتهين لم
23 تزالوا مسخطين لله * ولما بعث الله بعضكم من رقيم برنيع قائلا * اصعدوا وانظروا الارض التي
24 اعطيتكم اياها * خالفتموه ولم تومنوا به * ولم تقبلوا امره * بالجملة لم تزالوا مخالفين لله منذ
25 يوم عرفتكم به * فلما سجدت عنده تلك الاربعين يوما والاربعين ليلة * اذ اراد ان
26 يفنيكم * صليت بين يديه وقلت * اللهم يا رب لا تهلك قومك وصفوتك الذين
27 فككتهم بعظمتك * واخرجتهم من مصر بيد شديدة * واذكر اولياءك ابراهيم واسحاق
28 ويعقوب * ولا تنظر الى صعوبة هذا الشعب وطلاحه وخطيته * كيلا يقول اهل البلد الذي
اخرجتنا منه * مما لم يطق ربهم ان يدخلهم الى البلد الذي وعدهم به * ومن شناته لهم
29 اخرجهم ليقتلهم في البر * وهم قومك وصفوتك الذين اخرجتهم بحولك العظيم وذراعك
الممدودة *

Nam extimui furorem atque indignationem quâ iratus fuerat Deus contra vos ut vos deleret, audivitque Deus eo tempore. 19 Haroni quoque succensuit Deus magnopere, & parũ abfuit quin perderet eũ, & veniam impetravi etiã ipsi in eodem tempore. 20 At verò id quo peccaveratis, nempe vitulum quẽ assumpseratis, apprehendi, et igne combussi, et limâ minutissimè limavi, ita ut comminutus esset seu pulvis: & projeci pulverem ejus in torrentem aquæ dilabentis è monte. 21 Et in loco Incendii, et in loco Tentationis, et Sepulchris concupiscentiũ incessanter provocâstis Deũ ad iram. 22 Cúmq; misisset Deus aliquot ex vobis de Kacim-Barni, dicens; Ascendite, & contemplamini terram quam dedi vobis, non obedîstis illi, neq; credidistis in eum, neque acquievistis mandato ipsius. 23 In summa, semper fuistis rebelles Deo à die quo eum notum feci vobis. 24 Cùm ergò orarem apud eum quadraginta diebus illis et quadraginta noctibus, quando voluit vos consumere, 25 Deprecatus sum coram eo, & dixi; Deus ô Domine, ne perdas populum tuum & electionem tuam quam liberâsti magnitudine tuâ, & eduxisti ex Ægypto manu validâ. 26 Et recordare amicorum tuorum Abraham & Isbac & Jacob, & ne respicias ad duritiem istius populi, & impietatẽ ejus, et scelus ejus. 27 Ut non dicant habitatores regionis è qua nos eduxisti; Eò quòd non valuit Dominus eorum introducere eos in regionem quam promiserat eis, & ex odio suo erga eos, eduxit illos ut occideret eos in deserto. 28 Et ipsi quidem populus tuus sunt, & electio tua, quos eduxisti potentiâ tuâ magnâ & brachio tuo pretenso. 29

ספר אלה הדברים ׃ י

CAP. X. י

tabulas duas tibi Dola : me ad Dominus dixit illo tempore In
1 בָּעֵת הַהִוא אָמַר יְהוָה אֵלַי פְּסָל־לְךָ שְׁנֵי־לוּחֹת
tibi *facies* & : montē in me ad ascende & , priores sicut lapideas
אֲבָנִים כָּרִאשֹׁנִים וַעֲלֵה אֵלַי הָהָרָה וְעָשִׂיתָ לְּךָ
fuerunt quæ verba tabulis *super* scribam Et *ligni* arcam
2 אֲרוֹן עֵץ׃ וְאֶכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר הָיוּ
.arca in eas pones & ,fregisti quas , prioribus tabulis *super*
עַל־הַלֻּחֹת הָרִאשֹׁנִים אֲשֶׁר שִׁבַּרְתָּ וְשַׂמְתָּם בָּאָרוֹן׃
lapideas tabulas duas dolavi & ,Sittim lignis arcam feci Et
3 וָאַעַשׂ אֲרוֹן עֲצֵי שִׁטִּים וָאֶפְסֹל שְׁנֵי־לֻחֹת אֲבָנִים
.mea manu in tabulæ duæ & ,montem in ascendi & ; priores sicut
כָּרִאשֹׁנִים וָאַעַל הָהָרָה וּשְׁנֵי הַלֻּחֹת בְּיָדִי׃
decem , priorem scripturam juxta , tabulis *super* scripsit Et
4 וַיִּכְתֹּב עַל־הַלֻּחֹת כַּמִּכְתָּב הָרִאשׁוֹן אֵת עֲשֶׂרֶת
medio de monte in vos ad Dominus est locutus quæ , verba
הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֲלֵיכֶם בָּהָר מִתּוֹךְ
,me verti Et .me ad Dominus eas dedit & : *concionis* die in ignis
5 הָאֵשׁ בְּיוֹם הַקָּהָל וַיִּתְּנֵם יְהוָה אֵלָי׃ וָאֵפֶן
: feceram quam ,arca in tabulas posui & , monte de descendi &
וָאֵרֵד מִן־הָהָר וָאָשִׂם אֶת־הַלֻּחֹת בָּאָרוֹן אֲשֶׁר עָשִׂיתִי
Israel filii Et .Dominus mihi præcepit quēadmodum , ibi fuerunt &
6 וַיִּהְיוּ שָׁם כַּאֲשֶׁר צִוַּנִי יְהוָה׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל
,Aharon est mortuus ibi:Moserah in Jahachā filiorū Beroth de sunt profecti
נָסְעוּ מִבְּאֵרֹת בְּנֵי־יַעֲקָן מוֹסֵרָה שָׁם מֵת אַהֲרֹן
Inde .eo pro ejꝰ filius Elhazar sacerdotio est functꝰ & ,ibi est sepultꝰ &
7 וַיִּקָּבֵר שָׁם וַיְכַהֵן אֶלְעָזָר בְּנוֹ תַּחְתָּיו׃ מִשָּׁם
torrentiū terrā Jotbath in Ghudghodah de &,Ghudghodah in sunt profecti
נָסְעוּ הַגֻּדְגֹּדָה וּמִן־הַגֻּדְגֹּדָה יָטְבָתָה אֶרֶץ נַחֲלֵי־
, Levi tribum Dominus fecit separare illo tempore In .aquarum
8 מָיִם׃ בָּעֵת הַהִוא הִבְדִּיל יְהוָה אֶת־שֵׁבֶט הַלֵּוִי
Domini *facies ad standum ad* , Domini pacti arcam *portandum ad*
לָשֵׂאת אֶת־אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה לַעֲמֹד לִפְנֵי יְהוָה
.hanc diem ad usque ejus nomine in benedicendū ad &,ei ministrandū ad
לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בִּשְׁמוֹ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃
.suis fratribus cum hæreditas & , pars Levi ipsi fuit non Idcirco
9 עַל־כֵּן לֹא־הָיָה לְלֵוִי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־אֶחָיו
Dominus est locutus quemadmodum,ejus hæreditas *ipse* Dominus
יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה
,priores dies secundū,monte in steti ego Et .ei tuus Deus
10 אֱלֹהֶיךָ לוֹ׃ וְאָנֹכִי עָמַדְתִּי בָהָר כַּיָּמִים הָרִאשֹׁנִים
Dominus exaudivit & : noctes quadraginta & , dies quadraginta
אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לָיְלָה וַיִּשְׁמַע יְהוָה
.te *corrumpere* Dominus voluit non ; ipsa vice in etiam me *ad*
אֵלַי גַּם בַּפַּעַם הַהִוא לֹא־אָבָה יְהוָה הַשְׁחִיתֶךָ׃
; *populi facies ad* proficiscendo vade , Surge : me ad Dominus dixit Et
11 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלַי קוּם לֵךְ לְמַסַּע לִפְנֵי הָעָם
,eorum patribus juravi quam , terram possidebunt &,ingredietur &
וְיָבֹאוּ וְיִירְשׁוּ אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָם
.eis *dandum ad*
לָתֵת לָהֶם׃

Versio VULG. LAT.

CAP. X.

1 IN tempore illo dixit Dñs ad me, Dola tibi duas tabulas lapideas, sicut priores fuerūt, & ascende ad me in montem: 2 faciésq; arcā ligneam. Et scribam in tabulis verba quæ fuerunt in his quas antè confregisti, ponésque eas in arca. 3 Feci igitur arcā de lignis Settim. Cúmq; dolāssem duas tabulas lapideas instar priorū, ascendi in montē, habens eas 4 in manibus. Scripsitq; in tabulis, juxta id quod priùs scripserat, verba decem, quæ locutus est Dominus ad vos in monte de medio ignis, quando populus congregatus est: & 5 dedit eas mihi. Reversúsq; de monte, descendi, & posui tabulas in arcam, quam feceram, quæ hucusq; ibi sunt, sicut mihi præcepit Dominus. 6 Filii autem Israel moverunt castra ex Beroth filiorum Iacan in Mosera, ubi Aaron mortuus ac sepultus est, pro quo, sacerdotio functus est Eleazar 7 filius ejus. Inde venerunt in Gadgad : de quo loco profecti, castrametati sunt in Jetebatha, in terra aquarum atque 8 torrentium. Eo tempore separavit tribum Levi, ut portaret arcam fœderis Domini, & staret coram eo in ministerio, ac benediceret in nomine illius usque in præsentem diem. 9 Quam ob rem non habuit Levi partem, neque possessionem cum fratribus suis : quia ipse Dominꝰ possessio ejus est, sicut promisit 10 ei Dominus Deus tuus. Ego autem steti in monte, sicut priùs, quadraginta diebus ac noctibus: exaudivítq; me Dominus etiam hâc vice, & te 11 perdere noluit. Dixitq; mihi, Vade, & præcede populum, ut ingrediatur, & possideat terram, quam juravi patribus eorum, ut traderem eis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. ι.

1 ἘΝ ἐκείνῳ τῷ καιρῷ εἶπε κύριος πρός με, Λάξευσον σεαυτῷ δύο πλάκας λιθίνας (α) ὥσπερ τὰς πρώτας, καὶ ἀνάβηθι πρός με εἰς τὸ ὄρος, καὶ ποιήσεις 2 σεαυτῷ (β) κιβωτὸν ξυλίνην. Καὶ γράψεις ἐπὶ τὰς πλάκας τὰ ῥήματα, (γ) ἃ ἦν ἐν ταῖς πλαξὶ ταῖς (δ) πρώταις ἃς συνέτριψας, καὶ ἐμβαλεῖς αὐτὰς εἰς τὴν 3 κιβωτόν. Καὶ ἐποίησα κιβωτὸν ἐκ ξύλων ἀσήπτων, καὶ ἐλάξευσα (ε) τὰς πλάκας λιθίνας (ζ) ὡς αἱ πρῶται, καὶ ἀνέβην εἰς τὸ ὄρος, καὶ αἱ δύο πλάκες ἐπὶ ταῖς 4 χερσί μου. Καὶ ἔγραψεν ἐπὶ τὰς πλάκας κατὰ τὴν γραφὴν τὴν πρώτην τοὺς δέκα λόγους, οὓς ἐλάλησε κύριος πρὸς ὑμᾶς ἐν τῷ ὄρει ἐκ μέσου τοῦ πυρός, καὶ ἔδωκεν 5 αὐτὰς κύριος ἐμοί. Καὶ ἐπιστρέψας κατέβην ἐκ τοῦ ὄρους, καὶ ἐνέβαλον τὰς πλάκας εἰς τὴν κιβωτὸν ἣν ἐποίησα· καὶ ἦσαν ἐκεῖ, καθὰ ἐνετείλατό μοι κύριος. 6 Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπῆραν ἐκ Βηρὼθ υἱῶν (η) Ἰακὶμ Μισαδαί. ἐκεῖ ἀπέθανεν Ἀαρών, καὶ ἐτάφη ἐκεῖ, καὶ ἱεράτευσεν 7 Ἐλεάζαρ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ. Ἐκεῖθεν ἀπῆραν εἰς Γαδγάδ· καὶ ἀπὸ Γαδγὰδ (θ) 8 εἰς Ἐτεβαθᾶ, γῆ χείμαῤῥοι ὑδάτων. Ἐν ἐκείνῳ τῷ καιρῷ διέστειλε κύριος τὴν φυλὴν τὴν Λευί, αἴρειν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, παρεστάναι ἔναντι κυρίου, λειτουργεῖν καὶ ἐπεύχεσθαι ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ἕως τῆς 9 ἡμέρας ταύτης. Διὰ τοῦτο (ι) οὐκ ἔστι τοῖς Λευίταις μερὶς καὶ κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς αὐτῶν· κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, 10 (κ) καθότι εἶπεν αὐτῷ. Κἀγὼ (λ) εἱστήκειν ἐν τῷ ὄρει (μ) τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ (μ) τεσσαράκοντα νύκτας, καὶ εἰσήκουσε (ν) κύριος ἐμοῦ καὶ ἐν τῷ καιρῷ τούτῳ, καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος (ξ) ἐξολοθρεῦσαι 11 ὑμᾶς. Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Βάδιζε, ἄπαρον (ο) ἐναντίον τοῦ λαοῦ τούτου, καὶ εἰσπορευέσθωσαν καὶ κληρονομείτωσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν (π) αὐτῶν δοῦναι αὐτοῖς.

CAP. X.

1 IN illo tempore dixit Dominus ad me, Excide tibi duas tabulas lapideas, quemadmodùm priores, & ascende ad me in montem : & facies tibi arcam ligneam. 2 (a) Et scribes in tabulis verba, quæ erant in tabulis prioribus, quas contrivisti : & immittes eas in arcam. 3 Et feci arcam ex lignis imputribilibus, & excîdi (b) tabulas lapideas, sicut priores : & ascendi in montem, & duæ tabulæ in manibus meis. 4 Et scripsit in tabulis secundùm scripturam priorem, decem verba, quæ locutus est Dominus ad vos in monte è medio ignis: & dedit eas Dominus mihi. 5 Et revertens descendi de monte, & misi tabulas in arcam, quam feci: & fuerunt ibi, sicut mandavit mihi Dominus. 6 Et filii Israel promoverunt è Beroth filiorum Jacim (c) in Misadai. Ibi mortuus est Aaron, & sepultus est ibi: & sacerdotio functus est Eleazar filius ejus pro eo. 7 Indè promoverunt in Gadgad : & de Gadgad in Etebata, (d) terra, torrentes aquarum. 8 In illo tempore distinxit Dominus tribum Levi, portare arcam testamenti Domini, assistere coram Domino, ministrare, & orare in nomine ejus usq; in hanc diem. 9 Propter hoc non est Levitis pars, & sors in fratribus suis. Dominus ipse pars ejus est, sicut dixit ei. 10 Et ego steti in monte quadraginta dies & quadarginta noctes : & exaudivit Dominus me etiam in tempore isto, & noluit Dominus exterminare vos. 11 Et dixit Dominus ad me, Vade, promove ante populum hunc : & ingrediantur & hæreditent terram, quam juravi patribus eorum dare eis.

MS.A. (α) ὑπὲρ τὰς (β) κίβωτον * λιθίνην. Καὶ γράψω (γ) ὅσα ἦν (δ) πρώταις αἷς (ε) τὰς δύο πλάκας τὰς λιθίνας (ζ) ὥσπερ αἱ (η) Ἰακεὶμ Μεισαδαί. καὶ ἐκεῖ (θ) εἰς Ἰεταβαθᾶ, γῆ χειμάῤῥου (ι) οὐκ ἔσται (κ) καθὰ (λ) ἔστην (μ) τεσσεράκοντα (ν) κύριός μου (ξ) ἐξολεθρεῦσαι (ο) ἔναντι (π) ὑμῶν δοῦναι αὐτὴν αὐτοῖς.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

CAP. X.

EOdem ipso tempore dixit mihi Dñs, Sculpe tibi duas tabulas lapideas priorum instar, & ascende ad me in montem, & fac tibi arcam ligneam : 1
Et scribam super tabulas sermones qui erant super tabulis prioribꝰ quas fregisti, & repone eas in arcam. 2
Feci igitur arcam de ligno ebeni, & sculpsi duas tabulas lapideas instar priorum, & ascendi in montem, utramque tabulam manibꝰ meis gestans. 3
Et scripsit in tabulis, juxta priorem scripturam, decem sermones, quos locutꝰ fuerat ad vos Dominꝰ in monte, ex igne, in die congregationis, & dedit eas mihi Dominꝰ. 4
Et conversùs descendi de monte, & posui tabulas in arca quam feceram, & reliqui eas in ipsa, quemadmodum præceperat mihi Dominꝰ. 5
Filii autem Israel castra moverunt ex Beraoth filiorum Jaacan ad Mesara, ibique mortuꝰ est Aharon, & ibidē sepultꝰ: & functꝰ est sacerdotio Eliazar filiꝰ ejꝰ post ipsum. 6
Et inde profecti sunt ad Gadgad, & de Gadgad in, Jetbath terram rivis aquarum *irriguam*. 7
Eodem illo tempore segregavit Dominꝰ tribum Levi, ut portaret arcam fœderis Domini, ut staret coram Domino, & ministraret, atque benediceret nomen Domini usque ad hodiernam diem. 8
Propterea non habet Levi portionem & hæreditatem cum fratribus suis: Dominꝰ enim hæreditas ejus est, quemadmodum dixit illi Dominꝰ Deus tuꝰ. 9
Ego autem steti coram Dño in monte juxta dies priores, nempe quadraginta dies & quadraginta noctes, audivitque me Dominꝰ etiam tunc temporis, nec voluit Dominꝰ Deꝰ tuꝰ te corrumpere. 10
Et ait mihi Dñs, Surge, proficiscere, & abi ante populum, & ingrediantur atque possideant terram quam juravi patribꝰ eorum ut traderem eis. 11

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

1 בְּעִדָּנָא הַהוּא אֲמַר יְיָ לִי פְּסָל־לָךְ
תְּרֵין־לוּחֵי אַבְנַיָא כְּקַדְמָאֵי וְסַק
לְקֳדָמַי לְטוּרָא וְתַעְבֵּיד לָךְ אֲרוֹנָא
דְאָעָא׃ 2 וְאֶכְתּוֹב עַל־לוּחַיָא יָת
פִּתְגָמַיָא דִי הֲווֹ עַל־לוּחַיָא קַדְמָאֵי
דִי תַבַּרְתָּא וּתְשַׁוֵינּוּן בַּאֲרוֹנָא׃
3 וַעֲבָדִית אֲרוֹנָא דְאָעֵי שִׁטִּין וּפְסָלִית
תְּרֵין־לוּחֵי אַבְנַיָא כְּקַדְמָאֵי
וּסְלֵיקִית לְטוּרָא וּתְרֵין לוּחַיָא
בִּידִי׃ 4 וּכְתַב עַל־לוּחַיָא כִּכְתָבָא
קַדְמָאָה יָת־עַשְׂרָא פִתְגָמִין דִי
מַלֵּיל יְיָ עִמְּכוֹן בְּטוּרָא מִגּוֹ אֶשָּׁתָא
בְּיוֹמָא דִקְהָלָא וִיהַבִנּוּן יְיָ לִי׃
5 וְאִתְפְּנֵיתִי וּנְחָתִית מִן־טוּרָא
וְשַׁוֵּיתִי יָת־לוּחַיָא בַּאֲרוֹנָא דִי
עֲבָדִית וַהֲווֹ תַמָּן כְּמָא דְפַקְדַנִי יְיָ׃
6 וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל נְטַלוּ מִבְּאֵרוֹת בְּנֵי־
יַעֲקָן לְמוֹסֵרָה תַּמָּן מִית אַהֲרֹן
וְאִתְקְבַר תַּמָּן וְשַׁמֵּשׁ אֶלְעָזָר
בְּרֵיהּ תְּחוֹתוֹהִי׃ 7 מִתַּמָּן נְטַלוּ
לְגוּדְגּוֹד וּמִן־גּוּדְגּוֹד לְיָטְבַת אַרְעָא
נַגְדָא נַחֲלִין־דְמַיִן׃ 8 בְּעִדָּנָא
הַהוּא אַפְרֵישׁ יְיָ יָת־שִׁבְטָא דְלֵוִי
לְמִטַּל יָת־אֲרוֹן קְיָמָא דַייָ לִמְקָם
קֳדָם יְיָ לְשַׁמָּשׁוּתֵיהּ וּלְבָרָכָא
בִּשְׁמֵיהּ עַד יוֹמָא הָדֵין׃ 9 עַל־כֵּן לָא
הֲוָא לְלֵוָאֵי חֲלָק וְאַחְסָנָא עִם־
אֲחוֹהִי מַתְּנָן דִי־יְהַב־לֵיהּ יְיָ אִנּוּן
אַחְסַנְתֵּיהּ כְּמָא דִי מַלֵּיל יְיָ אֱלָהָךְ
לֵיהּ׃ 10 וַאֲנָא הֲוֵיתִי קָאֵם
בְּטוּרָא כְּיוֹמַיָא קַדְמָאֵי אַרְבְּעִין
יְמָמִין וְאַרְבְּעִין לֵילָוָן וְקַבֵּיל יְיָ
צְלוֹתִי אַף בְּזִמְנָא הַהִיא לָא־
אֲבָא יְיָ לְחַבָּלוּתָךְ׃ 11 וַאֲמַר יְיָ
לִי קוּם אֱזֵיל לְמִטּוֹל קֳדָם עַמָּא
וְיֵעֲלוּן וְיֵרְתוּן יָת־אַרְעָא דִי־
קַיֵּימִית לַאֲבָהָתְהוֹן לְמִתַּן
לְהוֹן׃

CAP. X.

1 IN tempore illo dixit Dominus ad me, Dola tibi duas tabulas lapideas sicut priores, & ascende ad me in montem: & facies tibi arcam ligneam. 2 Et scribam super tabulas verba quæ erant super tabulas priores quas confregisti : & 3 pones eas in arcâ. Et feci arcam de lignis Sethim, & dolavi duas tabulas lapideas sicut priores: & ascendi in montem, & duas tabulas lapideas 4 habebam in manu mea. Et scripsit in tabulis juxta scripturā priorem, decem verba, quæ locutus est Dominus vobiscum in monte de medio ignis in die congregationis: & 5 dedit eas Dominus mihi. Et reversus sum, & descendi de monte, & posui tabulas in arcâ quam feci : & fuerunt ibi, sicut præcepit mihi Dominus. 6 Et filii Israel profecti sunt de Beroth filiorum Jachan in Mosera : ubi mortuus est Aaron & sepultus est ibi, & ministravit Eleazar filius ejus 7 pro eo. Inde profecti sunt in Gadgad: et de Gadgad in Iatabatha, in terrā in qua fluunt 8 torrentes aquarum. In tempore illo separavit Dominus tribum Levi, ut portaret arcam fœderis Domini : & ut staret coram Domino ut ministraret ei, & ut benediceret in nomine ejus, usq; in diem 9 hanc. Propterea non habuit Levi partem & hæreditatem cum fratribus suis : quia dona quæ dedit ei Dominus ipsa sunt hæreditas ejus, sicut locutus est ei Dominus Deus 10 tuus. Et ego steti in monte sicut diebus prioribus, quadraginta diebus et quadraginta noctibus : & suscepit Dominus orationem meam etiam hac vice, & noluit Dominus disperdere te. 11 Et dixit Dominus ad me ; Surge, vade ut proficiscaris coram populo : ut ingrediantur & possideant terram, quam juravi patribus suis ut traderem eis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

CAP. X.

IN tempore illo dixit mihi Dominꝰ, Dola tibi duas tabulas lapideas sicut priores, et ascende ad me in montem, et fac tibi arcam ligneam: 1
Et scribam super tabulas istas verba quæ fuerunt super tabulas priores quas fregisti, et ponas illas in arca. 2
Et feci arcam ex lignis Setim, et dolavi duas tabulas lapideas sicut priores, ascendique in montem cum duabus tabulis in manu mea. 3
Scripsit autem super tabulas illas sicut scriptum erat priùs, Decem verba, quæ locutus fuerat Dominus vobis in monte de medio ignis in die istius concionis: deditq; illas Dominus mihi. 4
Posteà conversus descendi de monte, & posui tabulas illas in arca quam feceram : fueruntque ibi sicut præceperat mihi Dominus. 5
Filii autem Israel profecti sunt de Maseroth, & castrametati sunt inter filios Jaachan. 6
Inde profecti sunt, & castrametati sunt in Gadgad. 7
Inde profecti, castrametati sunt in Jethabatha; terram torrentiū aquarū. Inde profecti, castrametati sunt in Abarne. Inde profecti, castrametati sunt in Asion-gaber. Inde profecti, castrametati sunt in deserto Sin, quod est Cades. Inde profecti, castrametati sunt in monte (a) Hor; Ibique mortuus est Aaron, & ibi sepultus: locóque ipsius sacerdotio functus est Eleazar. 6
In illo tempore segregavit Dominus tribum Levi ad ferendam arcam fœderis Domini, ad standum coram Domino ut serviat ei, atque ut benedicat in nomine ejus usque in hunc diem. 8
Ideò non fuit Levi portio, & hæreditas cum fratribus suis: Dominus ipse est hæreditas eiꝰ, sicut locutꝰ est ei Dominꝰ Deꝰ tuꝰ. 9
Ego autē substiti in monte sicut diebus prioribus, quadraginta diebus, & quadraginta noctibꝰ: Exaudivit me etiā Dominus hâc vice, noluitque Dominus vos perdere. 10
Dixitque mihi Dominus, Surge, vade, ut proficiscaris ante populum istum, ut veniant, & possideant terram quam juravi patribus eorum me ipsis daturū. 11

VER. SAM. (a) montani,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل العاشر *

1 * في ذلك الوقت قال الله لي * انحت لوحي جوهر
كالاولين * واصعد بهما الي الجبل * وقد صنعت صندوقا من خشب * حتي اكتب عليهما
2 الكلمات التي كانت على اللوحين الاولين اللذين كسرتهما * وصيرهما في الصندوق * فصنعت
3 صندوقا من خشب السنط * ونحت لوحي جوهر كالاولين * وصعدت الجبل * وهما في يدي * فكتب
4 عليهما كالكتاب الاول العشر الكلمات التي كلمكم الله بها في الجبل من وسط النار في يوم الجوق *
ودفعهما الي * ثم وليت فنزلت من الجبل * وصيرت اللوحين في الصندوق الذي صنعته * فبقيا
5 هناك كما امرني الله * فلما سعيت في هرون اقام الي ان رحل بنو اسرائيل من بايروت بني ياعقان
6 وموسيرا * ومات هرون ثم ودفن * وام العازار ابنه مكانه * لما رحلوا من ثم الي جدجد * ومنها الي يطباثا
7 ارض ذات اودية ماء * في ذلك الوقت افرز الله سبط لوي ليحملوا صندوق عهده * ويقفوا
8 بين يديه * ويخدموه * ويباركوه باسمه الي يومنا هذا لما اسعفوني * ولذلك لم يكن للاويين
9 نصيب وحلة مع اخوتهم * بل هبات الله هي نصيبهم حسب ما امر الله به لهم * وانا اقمت في الجبل
10 مثل المرة الاولي اربعين يوما واربعين ليلة * فسمع الله لي في ذلك الوقت ايضا * وشاء ان لا
11 يهلكك * فقال لي قم فامض بين يدي القوم * فرحلهم حتي يمضوا فيرثوا البلد الذي اقسمت لاباءهم ان اعطيهموه *

CAP. X.

IN illo tempore dixit Deus ad me, Dola duas tabulas gemmeas similes prioribus, et defer eas ad montē postquā feceris arcā ligneā : 1
Ut scribā super eas verba quæ erant super duas tabulas priores quas fregisti, & pone eas in arca. 2
Itaq; feci arcam de ligno Santo, & dolavi duas tabulas gemmeas similes prioribus, & conscendi montē habens eas in manibꝰ meis. 3
Et scripsit super eas secundùm scripturā priorē, Decem verba, quæ locutus fuerat Deus ad vos in monte de medio ignis, in die comitiorū, deditq; eas mihi. 4
Deinde conversus descendi de monte, & posui duas tabulas in arca quā fabricaverā, & manserunt ibi, prout imperaverat mihi Deus. 5
Cúmque gratiā impetrâssem pro Harone, mansit vivus donec proficiscerentur filii Israel de Bīroth filiorū Jaacan, & Mosira: & mortuus est ibi Haron, ac sepultus; & sacerdotio functus est Elazar filiꝰ ejus loco ipsius. 6
Cùm inde profecti essent ad Gadgad, et hinc ad Jetbatha terrā torrentiū aquarū, 7
Tunc temporis separavit Deus tribum Livi, ut bajularent arcā fœderis ejus, & starent corā ipso, & ministrarent ei, benedicerentq; illi per nomen ejus usq; ad præsentē diem nostrum, eò quòd opem mihi tulissent. 8
Et propterea non habuerunt Levitæ sortem & hæreditatem cum fratribus suis, sed munera Dei sunt sors illorū, prout præcepit eis Deus. 9
Ego verò mansi in monte, juxta primā vicem, quadraginta diebus et quadraginta noctibus : & exaudivit me Deus in illo quoq; tempore, & placatus est quominus te perderet. 10
Et dixit ad me, Surge, vade ante populū, et castra movere fac eos, ut abeant & possideant regionē quā juravi patribus eorū me daturum eis. 11

ספר אלה הדברים : יא

quin , tecum à peters tuus Deus Dominus quid , Israel nunc Et
12 ועתה ישראל מה יהוה אלהיך שאל מעמך כי אם
,ejus vias omnes in eundum ad ? tuũ Deum Dominum timendum ad
ליראה את יהוה אלהיך ללכת בכל דרכיו
,tuo corde toto in tuo Deo Domino serviendũ ad &,eũ diligendũ ad &
ולאהבה אתו ולעבד את יהוה אלהיך בכל לבבך
,ej' statuta &,Domini præcepta custodiendũ Ad ? tua anima tota in &
ובכל נפשך : 13 לשמר את מצות יהוה ואת חקתיו
tui Dei Domini Ecce ? tibi bonum in ,hodie tibi præcipiens ego quæ
אשר אנכי מצוך היום לטוב לך : 14 הן ליהוה אלהיך
Tantummodo.ea in quæ omnia & ,terra ; cælorum cœli & , cœli
השמים ושמי השמים הארץ וכל אשר בה : 15 רק
eorũ semine in elegit & :eos diligendum ad Domin' adhæsit tuis patribus in
באבתיך חשק יהוה לאהבה אותם ויבחר בזרעם
circumcidetis Et .hanc diẽ secundũ populis omnib' ex vobis in ; eos post
אחריהם בכם מכל העמים כיום הזה : 16 ומלתם
Quia .amplius induretis ne vestram cervicẽ & ,vestri cordis præputium
את ערלת לבבכם וערפכם לא תקשו עוד : 17 כי
;dominorum dominus & , deorum Deus ipse vester Deus Domin'
יהוה אלהיכם הוא אלהי האלהים ואדני האדנים
accipiet neque ,facies tollet non qui ,terribilis & potens ,magnus Deus
האל הגדל הגבר והנורא אשר לא ישא פנים ולא יקח
dando,peregrinũ diligens & ;viduæ & ,pupilli judicium Faciens .munus
שחד : 18 עשה משפט יתום ואלמנה ואהב גר לתת
fuistis peregrini quia , peregrinum diligetis Et .vestimentũ &,panem ei
לו לחם ושמלה : 19 ואהבתם את הגר כי גרים הייתם
eo in & , servies ei , timebis tuũ Deum Dominum .Ægypti terra in
בארץ מצרים : 20 את יהוה אלהיך תירא אתו תעבד ובו
,tuus Deus ipse & ,tua laus Ipse .jurabis ej' nomine in &,adhærebis
תדבק ובשמו תשבע : 21 הוא תהלתך והוא אלהיך
quæ , ista terribilia & ,magna tecum fecit qui
אשר עשה אתך את הגדלת ואת הנוראת האלה אשר
tui patres descenderunt animabus septuaginta In .tui oculi viderunt
ראו עיניך : 22 בשבעים נפש ירדו אבתיך
stellas sicut tuus Deus Dominus te posuit nunc & ; Ægyptum in
מצרימה ועתה שמך יהוה אלהיך ככוכבי
.multitudinem in cœlorum
השמים לרב :

CAP. XI. יא

,ej' statuta &,ej' custodiam custodies & ;tuũ Deum Dominum diliges Et
1 ואהבת את יהוה אלהיך ושמרת משמרתו וחקתיו
quia , hodie scietis Et .diebus omnibus ejus præcepta &,ej' judicia &
ומשפטיו ומצותיו כל הימים : 2 וידעתם היום כי
castigationẽ viderunt non qui & cognoverũt nõ qui ,vestris filiis cum non
לא את בניכם אשר לא ידעו ואשר לא ראו את מוסר
,validam ejus manum , ejus magnitudinem , vestri Dei Domini
יהוה אלהיכם את גדלו את ידו החזקה
fecit quæ ejus facta & ,ejus signa Et : extentum ej' brachium &
וזרעו הנטויה : 3 ואת אתתיו ואת מעשיו אשר עשה
: ejus terræ universæ & , Ægypti regi Parhoh ; Ægypti medio in
בתוך מצרים לפרעה מלך מצרים ולכל ארצו :

Versio VULG. LAT.

12 Et nunc Israel, quid Dominus De' tu' petit à te, nisi ut timeas Dñm Deũ tuũ, & ambules in viis ejus, & diligas eũ, ac servias Domino Deo tuo in toto corde tuo, & in tota 13 anima tua: Custodiásq; mandata Domini, & ceremonias ejus, quas ego hodiè præcipio 14 tibi, ut benè sit tibi? En Domini Dei tui cœlũ est, et cœlum cœli, terra, et omnia quæ 15 in ea sunt: Et tamen patribus tuis conglutinatus est Domin', et amavit eos, elegítq; semen eorũ post eos, id est, vos, de cunctis gentibus, sicut ho- 16 diè comprobatur. Circumcidite igitur præputiũ cordis vestri, & cervicẽ vestram nè 17 induretis ampliús. Quia Dñs Deus vester, ipse est De' deorũ, & Dñs dominantiũ, De' magnus & potens, et terribilis, qui personã non accipit, 18 nec munera. Facit judiciũ pupillo et viduæ, amat peregrinũ, & dat ei victum atq; vesti- 19 tum. Et vos ergò amate peregrinos, quia et ipsi fuistis ad- 20 venæ in terra Ægypti. Dñm Deum tuum timebis, et ei soli servies: ipsi adhærebis, jura- 21 bisq; in nomine illi'. Ipse est laus tua, & De' tu', qui fecit tibi hæc magnalia et terribi- 22 lia, quæ viderunt oculi tui. In septuaginta animab' descenderunt patres tui in Ægyptũ: & ecce nunc multiplicavit te Dominus Deus tuus sicut astra cœli.

CAP. XI.

1 AMa itaque Dominum Deum tuum, & observa præcepta ejus & ceremonias, judicia atq; mandata, omni tem- 2 pore. Cognoscite hodiè quæ ignorant filii vestri, qui non viderunt disciplinam Domini Dei vestri, magnalia ejus & robustam manum, extentúmq; 3 brachium, Signa et opera quæ fecit in medio Ægypti Pharaoni regi, et universæ terræ ejus,

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

12 Καὶ νῦν Ἰσραὴλ, τί κύριος ὁ θεός σου αἰτεῖται παρὰ σοῦ, ἀλλ' ἢ φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν (ρ) σου, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ ἀγαπᾶν αὐτὸν, καὶ λατρεύειν κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ 13 ὅλης τῆς ψυχῆς σου, φυλάσσεσθαι τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, 14 ἵνα εὖ σοι ᾖ; Ἰδοὺ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ὁ οὐρανὸς καὶ ὁ οὐρανὸς τοῦ οὐρανοῦ, ἡ γῆ καὶ πάντα 15 ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ. Πλὴν τοὺς πατέρας ὑμῶν (σ) προείλετο κύριος ἀγαπᾶν αὐτοὺς, καὶ ἐξελέξατο τὸ σπέρμα αὐτῶν μετ' αὐτοὺς ὑμᾶς παρὰ πάντα τὰ ἔθνη, κατὰ τὴν ἡμέ- 16 ραν ταύτην. Καὶ περιτεμεῖσθε τὴν σκληροκαρδίαν ὑμῶν, καὶ τὸν τράχηλον ὑμῶν οὐ (τ) σκλη- 17 ρυνεῖτε. Ὁ γὰρ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὗτος θεὸς τῶν θεῶν, καὶ κύριος τῶν κυρίων, ὁ θεὸς ὁ μέγας, (υ) καὶ ἰσχυρὸς, καὶ φοβερὸς, ὅστις οὐ θαυμάζει πρόσωπον, (φ) οὐδὲ οὐ μὴ λάβῃ 18 δῶρον. Ποιῶν κρίσιν προσηλύτῳ καὶ ὀρφανῷ καὶ χήρᾳ, (χ) καὶ ἀγαπᾷ τὸν προσήλυτον δοῦ- 19 ναι αὐτῷ ἄρτον καὶ ἱμάτιον. Καὶ ἀγαπήσετε τὸν προσήλυτον, προσήλυτοι γὰρ ἦτε ἐν γῇ 20 Αἰγύπτῳ. Κύριον τὸν θεόν (ψ) σου φοβηθήσῃ, καὶ αὐτῷ λατρεύσεις, καὶ πρὸς αὐτὸν κολληθή- 21 σῃ, καὶ ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ ὀμῇ. (ω) Οὗτος καύχημά σου, καὶ (α) οὗτος θεός σου, ὅστις (β) ἐποίησε ἐν σοὶ τὰ μεγάλα καὶ τὰ ἔνδοξα 22 ταῦτα, (γ) ἃ εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοί σου. Ἐν (δ) ἑβδομήκοντα ψυχαῖς κατέβησαν οἱ πατέρες σου εἰς Αἴγυπτον, νυνὶ δὲ ἐποίησέ σε κύριος ὁ θεός σου ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει.

Et nunc Israel, quid Dominus Deus tuus petit à te; nisi timere Dominum Deum tuum, & ambulare in omnibus viis ejus, & diligere eum, & servire Domino Deo tuo ex toto corde tuo, & ex tota anima tua, 13 Custodire mandata Domini Dei tui & justificationes ejus, quæcunque ego præcipio tibi hodiè, ut 14 benè tibi sit? Ecce Domini Dei tui cœlum, & cœlum cœli, terra, & omnia quæcunque sunt in ea. 15 Tantummodò patres vestros prælegit Dominus ad diligendos eos: & elegit semen eorum post eos, vos præ omnibus gentibus, secundùm diem hanc. 16 Et circumcidemini duritiem cordis vestri: & cervicem vestram non indurabitis. 17 Dominus enim Deus vester, hic Deus deorum, & Dominus dominorum, Deus magnus, & fortis, & terribilis, qui non admiratur personam, neque accipiet munus. 18 Faciens judicium (e) proselyto, & pupillo, & viduæ: & diligit proselytum, dando ei panem, & vestimentum. 19 Et diligetis proselytum, proselyti enim fuistis in terra Ægypto. 20 Dominum Deum tuum timebis, & ei servies, & ad eum adhærebis, & in nomine ejus jurabis. 21 Hic gloriatio tua, & hic Deus tuus, qui fecit in te magna, & gloriosa, ista, quæ viderunt oculi tui. 22 (f) In septuaginta animabus, descenderũt patres tui in Ægyptũ: nunc autẽ fecit te Domin' De' tu', sicut astra cœli multitudine.

MS. A. (ρ) σου, πορεύεσθαι (σ) προείλατο (τ) σκληρυνεῖτε ἔτι. Ὁ γὰρ (υ) ὁ ἰσχυρὸς, καὶ ὁ φοβερὸς, (φ) οὐδὲ μὴ (χ) * καὶ ἀγαπᾶν τὸν πλησίον δοῦναι (ψ) σου προσκυνήσεις, καὶ αὐτῷ μόνῳ λατρεύσεις, (ω) Αὐτὸς (α) αὐτὸς (β) ἐποίησέν σοι (γ) ἃ ἴδον (δ) ἑβδομήκοντα πέντε ψυχαῖς

ΚΕΦ. ια'.

1 ΚΑὶ ἀγαπήσεις κύριον τὸν θεόν σου, καὶ φυλάξῃ τὰ φυλάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰς κρί- 2 σεις αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. Καὶ γνώσεσθε σήμερον, ὅτι οὐχὶ τὰ παιδία ὑμῶν, ὅσοι οὐκ οἴδασιν (α) οὐδὲ εἴδοσαν τὴν παιδείαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ τὰ μεγαλεῖα αὐτοῦ, καὶ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλὸν, 3 Καὶ τὰ σημεῖα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέρατα αὐτοῦ, ὅσα ἐποίησεν ἐν μέσῳ Αἰγύπτου Φαραὼ (β) βασιλεῖ Αἰγύπτου, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ,

CAP. XI.

1 ET diliges Dominum Deum tuum, & custodies custodias ejus, & justificationes ejus, & mandata ejus, & judicia ejus omnibus diebus. 2 Et cognoscetis hodiè, (a) quia non filii vestri, qui non noverunt, neq; viderunt disciplinam Domini Dei tui, & magnalia ejus, & manum potentem, & brachium excelsum, 3 Et signa ejus, et prodigia ejus, quæcunque fecit in medio Ægypti Pharaoni regi Ægypti, et omni terræ ejus,

MS.A. (α) οὐδὲ εἶδον (β)* βασίλεως

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 * ܘܗܫܐ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܢܐ ܫܐܠ ܡܢܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܐܠܐ ܕܬܕܚܠ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܘܬܗܠܟ
ܒܐܘܪܚܬܗ: ܘܬܪܚܡܝܘܗܝ: ܘܬܦܠܘܚ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ
13 ܢܦܫܟ. * ܘܬܛܪ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܘܢܡܘܣܘܗܝ ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟ. * ܕܡܪܝܐ
14 15 ܐܠܗܟ. ܫܡܝܐ ܘܫܡܝ ܫܡܝܐ. ܐܪܥܐ. ܘܟܠ ܕܐܝܬ ܒܗ. * ܘܒܠܚܘܕ ܒܐܒܗܝܟ
ܨܒܐ ܡܪܝܐ. ܘܪܚܡ ܐܢܘܢ. ܘܓܒܐ ܠܙܪܥܗܘܢ ܒܬܪܗܘܢ. ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ. ܐܝܟ ܕܝܘܡܢܐ.
16 * ܓܙܘܪܘ ܥܘܪܠܘܬܐ ܕܠܒܘܬܟܘܢ. ܘܩܕܠܟܘܢ. ܠܐ ܬܩܫܘܢ ܬܘܒ. * ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ.
17 ܗܘܝܘ ܐܠܗܐ ܕܐܠܗܐ. ܘܡܪܐ ܕܡܪܘܬܐ. ܐܠܗܐ ܪܒܐ ܘܓܢܒܪܐ ܘܕܚܝܠܐ. ܕܠܐ ܢܣܒ ܒܐܦܐ. ܘܠܐ
18 ܡܩܒܠ ܫܘܚܕܐ. * ܘܥܒܕ ܕܝܢܐ ܕܝܬܡܐ ܘܕܐܪܡܠܬܐ. ܘܪܚܡ ܠܐܢܫ ܕܡܬܦܢܐ ܠܘܬܗ. ܘܝܗܒ
19 ܠܗ ܠܚܡܐ ܘܬܟܣܝܬܐ. * ܪܚܡܘ ܠܐܝܠܝܢ ܕܡܬܦܢܝܢ ܠܘܬܗ. ܡܛܠ ܕܬܘܬܒܐ ܗܘܝܬܘܢ
20 ܒܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. * ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܕܚܠ. ܘܠܗ ܦܠܘܚ. ܘܒܗ ܐܬܢܩܦ. ܘܒܫܡܗ
21 ܐܝܡܐ. * ܕܗܘܝܘ ܬܫܒܘܚܬܟ. ܘܗܘܝܘ ܐܠܗܟ. ܕܥܒܕ ܥܡܟ ܪܘܪܒܬܐ ܘܕܚܝܠܬܐ ܗܠܝܢ
22 ܕܚܙܝ ܥܝܢܝܟ. * ܒܫܒܥܝܢ ܢܦܫܢ ܢܚܬܘ ܐܒܗܝܟ ܠܡܨܪܝܢ. ܘܗܫܐ ܗܐ ܣܓܝܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ.
ܐܝܟ ܟܘܟܒܝ ܫܡܝܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܐ *

1 * ܘܬܪܚܡ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܘܬܛܪ ܡܛܪܬܗ ܘܢܡܘܣܘܗܝ ܘܕܝܢܘܗܝ ܘܦܘܩܕܢܘܗܝ. ܒܟܠܗܘܢ
2 ܝܘܡܬܐ. * ܘܕܥܘ ܝܘܡܢܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܥܡ ܒܢܝܟܘܢ. ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܘܠܐ ܚܙܘ ܡܪܕܘܬܗ ܕܡܪܝܐ
3 ܐܠܗܟܘܢ. ܘܪܒܘܬܗ. ܘܐܝܕܗ ܥܫܝܢܬܐ ܘܕܪܥܗ ܪܡܐ. * ܘܐܬܘܬܗ ܘܥܒܕܘܗܝ ܕܥܒܕ
ܒܡܨܪܝܢ. ܠܦܪܥܘܢ ܡܠܟܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܠܟܠܗ ܐܪܥܗ.

12 Nunc Israel, quid postulat à te Domin' De' tu', nisi ut timeas Dominum Deum tuum. & ambules in viis ej', et diligas eum, et colas Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua? 13 Et custodias præcepta Domini Dei tui, & leges ej' quæ præcipio tibi? 14 Domini Dei tui sunt cœli & cœli cœlorum, terra quoque, & quicquid in ea est: 15 Et tamen patrib' tuis tantùm oblectat' est Dominus, & dilexit eos, & elegit semen eorum post ipsos ex universis populis, ut hodié. 16 Circuncidite præputium cordis vestri, & cervicem vestram ampliùs ne induretis, 17 Quia Domin' De' vester ipse est De' deorum, & Domin' dominorum, De' magn', potens, & metuend', qui non respicit vultum, nec munus accipit, 18 Et facit judicium pupillorum & viduarum, & diligit eum qui convertitur ad ipsum, & tribuit ei panem & vestitum. 19 Diligite eos qui convertuntur ad ipsum, quia peregrini fuistis in terra Ægypti. 20 Dominum Deum tuum time, ipsum cole, ipsi adhære, 21 & per ipsi' nomen jura. Ipse enim est gloria tua, ipseq; est De' tu', qui fecit in gratiã tuam magnalia & terribilia quæ viderunt oculi tui. 22 Cum septuaginta animabus descenderunt patres tui in Ægyptum, & nunc ecce multiplicavit te Dominus Deus tuus sicut stellas quæ in cœlo sunt.

CAP. XI.

1 DIlige Dominum Deum tuum, & custodi observantias ejus, & leges, et judicia, atque præcepta ejus cunctis diebus. 2 Et scitote hodiè, quòd non ad filios vestros *sermo est*, qui non noverũt, neq; viderũt correptionẽ Dñi Dei vestri, et majestatẽ ejus, manũ ipsius validam, et brachiũ ejus excelsum, 3 Et signa atq; opera ejus quæ fecit in Ægypto in Pharaonẽ regem Ægypti, et universam terram ejus:

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

12 וכען ישראל מה יי אלהך תבע מנך
אלהין למדחל קדם יי אלהך למהך
בכל אורחן דתקנן קדמוהי
ולמרחם יתיה ולמפלח קדם יי
אלהך בכל לבך ובכל נפשך :
13 למטר ית פקודיא דיי וית קימוהי
דאנא מפקד לך יומא דין דיטב לך :
14 הא דיי אלהך שמיא ושמי שמיא
15 ארעא וכל די בה : לחוד באבהתך
צבי יי למרחם יתהון ואתרעי
בבניהון בתריהון בכון מכל
16 עממיא כיומא הדין : ותעדון ית
טפשות לבכון וקדלכון לא תקשון
17 עוד : ארי יי אלהכון הוא אלה דיינין
ומרי מלכין אלהא רבא גיברא
ודחילא דלית קדמוהי למסב אפין
18 ואף לא לקבלא שוחדא : עבד
דין יתם וארמלא ורחים גיורא
19 למתן ליה מזון וכסו : ותרחמון
ית גיורא ארי דיירין הויתון בארעא
20 דמצרים : ית יי אלהך תדחל
וקדמוהי תפלח ולדחלתיה תתקרב
21 ובשמיה תקים : הוא תשבחתך והוא
אלהך די עבד עמך ית רברבתא
וית חסינתא האלין די חזאה
22 עינך : בשבעין נפשן נחתו אבהתך
למצרים וכען שויך יי אלהך ככוכבי
שמיא למסגי :

יא

1 ותרחם ית יי אלהך ות
ותטר מטרת מימריה וקימוהי
2 ודינוהי ופקודוהי כל יומיא : ותדעון
יומא דין ארי לא ית בניכון די לא
ידעו ודי לא חזו ית אלפנא דיי
אלהכון ית רבותיה ית ידיה
3 תקיפתא ודרעיה מרממא : וית
אתותיה וית עובדוהי דעבד בגו
מצרים לפרעה מלכא דמצרים
ולכל ארעיה :

12 Et nunc Israel, quid Domin' Deus tuus quærit à te? nisi ut timeas Dominum Deumtuum, et ut ambules in omnibus viis quæ rectæ sunt coram eo, et ut diligas eum; ut servias coram Domino Deo tuo, in toto cor- 13 de tuo et in tota anima tuâ. Et ut custodias præcepta Domini & mandata ejus, quæ ego præcipio tibi hodie: ut bene 14 sit tibi. Ecce Domini Dei tui cœli sunt et cœli cœlorum: terra, et omnia quæ in ea sunt. 15 Attamen patres tuos elegit Dñs, ut diligeret eos: & elegit filios eorum post eos, id est vos, de cunctis populis si- 16 cut in die hâc. Et auferetis insipientiam cordis vestri: & cervicem vestram non indura- 17 bitis amplius. Quoniam Dñs Deus vester ipse est Deus deorũ, et Dñs regum: De' magn' fortis et terribilis; in cuj' conspectu non est acceptio perso- 18 narũ, nec recipit munera. Facit judiciũ pupillo et viduæ: & miseretur peregrini, ut det 19 ei victũ et vestitum. Et diligetis peregrinum: quoniam habitatores fuistis in terrâ Ægy- 20 pti. Dñm Deũ tuũ timebis, & coram eo servies: et timori ej' ad hærebis, et in nomine ejus 21 jurabis. Ipse est laus tua, et ipse est Deus tuus: qui fecit tecum magnalia et terribilia hæc, 22 quæ viderunt oculi tui. In septuaginta animabus descenderunt patres tui in Ægyptũ: & nunc posuit te Dñs De' tu' sicut stellas cœli in multitudinem.

CAP. XI.

1 DIliges itaq; Dñm Deũ tuũ: et custodies custodiã verbi ej', et pacta ej', et judicia ejus, & præcepta ej', omnibus diebus. 2 Et scietis hodie, quæ non cognoverũt filii vestri, neq; viderunt doctrinã Dñi Dei vestri; et magnitudinẽ ej', et manum ejus fortem, et brachium 3 ejus excelsum. Et signa ejus & opera ejus, quæ fecit in medio Ægypti, Pharaoni Regi Ægypti & universæ terræ ejus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

12 ** [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
1 ** [illegible]
2 ** [illegible]
3 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

12 ** [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
1 ** [illegible]
2 ** [illegible]
3 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

12 Nunc autem Israel quid Dominus Deus tuus petit à te, nisi ut timeas Dominum Deũ tuum, ut ambules in omnibus viis ejus, atque ut diligas eũ, serviásque Domino Deo tuo, in toto corde tuo, & in tota anima tua? 13 Et ut custodias mandata Domini Dei tui, & præcepta ejus quæ ego præcipio tibi hodiè, ut bene sit tibi? 14 En Domini Dei tui sunt cœli, & cœli cœlorum, terra, & omnia quæ sunt in ea. 15 Veruntamen patribus tuis adhæsit Dominus ut amaret eos, & eligeret semen eorum post eos, vos præ omnibus gentibus sicut hoc die. 16 Circuncidetis igitur præputium cordis vestri, & cervicem vestram non indurabitis amplius. 17 Quoniam Dominus Deus vester, ipse est Deus deorum, & Dominus dominorum, Deus magnus, & potens, & terribilis, qui non accipit personam, neq; recipit (b) munus; 18 Faciens judicium pupillo & viduæ, & diligens peregrinum ut det ei panem & vestem. 19 Diligetis igitur peregrinum, quia peregrini fuistis in terra Ægypti. 20 Dominum Deum tuum timebis, & ipsi servies, ipsiq; adhærebis, atque per ipsi' nomen jurabis. 21 Ipse est laus tua, & ipse est Deus tuus qui fecit tecum magnalia, et terribilia, ista quæ viderunt oculi tui. 22 Cum septuaginta animab' descenderunt patres tui in Ægyptum: Nunc autem posuit te Dominus Deus tuus sicut stellas cœli præ multitudine.

CAP. XI.

1 DIliges igitur Dominum Deum tuũ, & custodies custodiam ejus, præcepta ejus, et mandata ejus, & judicia ejus omnibus diebus. 2 Cognoscitis enim hodiè (quia non cum filiis vestris qui non cognoverunt, neque viderunt) castigationem Domini Dei vestri, magnitudinẽ ejus, et manum ejus fortem, & brachium ej' extentum; 3 Et signa ejus, et opera ejus quæ fecit in medio Ægypti, Pharaoni et omni terræ ejus.

VER. SAM. (b) pecuniam;

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * والان يا اسرايل ما الذي يطلبه منك الله ربك * الا ان تخافه * وتسير في طريقه * وتحبه * وتعبده
13 مخلصا بكل قلبك وكل نفسك * وتحفظ وصاياه ورسومه التي امرك بها اليوم ليخار لك * وهوذا لله
14 ربك السموات كلها * والارض * وكلما فيها * لكنه اصطفى اباءك فاحبهم * فاختار بنيهم من بعدهم *
15 وانتم هم * من بين الشعوب * كما تشاهدون * فازيلوا غش قلوبكم * ورقابكم لا تصعبوها جدا
16 * لان الله ربكم هو رب الارباب وسيد السادة * الكبير * القادر * الجبار * المخوف * الذي لا يحابي
17 الوجوه * ولا ياخذ رشوة * صانع حكم اليتيم والارملة * ويحب الغريب * فيرزقه طعاما وكسوة * فاحبوا
18 19 الغريب * فطال ما كنتم غرباء في بلد مصر * وخف الله ربك * واعبده * والزمه * واحلف برا
20 باسمه * هو مدحتك * وهو الاهك * كما صنع معك تلك العظائم والمهايب التي راتها
21 عيناك * فمنها ان اباءك نزلوا مصر في سبعين نفسا * والان فقد صيرك الله ربك ككواكب
22 السماء كثرة *

* الفصل الحادي عشر *

1 2 * فاحب الله ربك * واحفظ ما استحفظك طول الزمان * واعلموا من اليوم ان ليس العمل على بنيكم
3 الذين لم يعلموا ولم يروا اداب الله ربكم * وعظمته * ويده الشديدة * وذراعه الممدودة * واياته
واعماله التي صنعها في وسط مصر بفرعون وجميع قواده وساير اهل بلده *

12 Nunc ergò ô Israil, quid est quod petit à te Deus Dominus tuus, nisi ut timeas eũ, & incedas in via ejus, & ames eum, & sincerè servias ei toto corde tuo, & totâ animâ tuâ? 13 Et observes mandata ejus, et cæremonias ejus quas tibi hodiè præcipio, ut bene sit tibi? 14 Ecce enim Dei Domini tui sunt cœli omnes, & terra, & quicquid in eis est: 15 Nihilominus elegit patres tuos, & dilexit eos, adoptavitque filios eorum post ipsos, nempe vos, ex gentibus, quemadmodum videtis. 16 Amovete ergò dolum cordium vestrorum, & cervices vestras ne vehementer induretis. 17 Nam Deus Dominus vester est Dominus dominorum, & Herus herorum, Magnus, Potens, Gigas, Terribilis, qui non adulatur vultibus, nec accipit munus, 18 Faciens judiciũ pupilli & viduæ, & amans peregrinum, & suppeditans ei cibum & vestitum. 19 Amate igitur peregrinum, cùm longo tempore fueritis peregrini in regione Ægypti. 20 Et time Deum Dominum tuum, ipsi servi, ei adhære, & jura innocenter per nomen ejus. 21 Ipse est laus tua, & ipse est Deus tuus, quemadmodũ fecit tecum magnalia & horrenda illa quæ viderunt oculi tui. 22 Ex quib' illud est quòd patres tui descẽderunt in Ægyptum cum septuaginta animabus, nunc autem fecit te Deus Dominus tuus similem stellis cœli numero.

CAP. XI.

1 DIlige itaque Deum Dominum tuum, & observa quæ custodire te jussit in longitudinẽ temporis. 2 Et scitote ab hac die quòd opus non incumbit filiis vestris qui non noverunt, neque viderunt eruditionem Dei Domini vestri, magnificentiã, ejus, manum ejus validam, & brachium ejus extentum; 3 Ejusque signa, et opera quæ fecit in medio Ægypti, in Pharaonem, & universos duces ejus, cunctosque habitatores regionis ipsius:

qui ,ejus currui & ,ejus equis ,Ægyptiorum exercitui fecit quæ Et
4 ואשר עשה לחיל מצרים לסוסיו ולרכבו אשר
: vos post eos insectando in ,eorū facies super Suph maris aquas fecit emergere
הציף את־מי ים־סוף על־פניהם ברדפם אחריכם
vobis fecit quæ Et .hanc diem ad usque Domin⁹ eos perdidit &
5 ויאבדם יהוה עד היום הזה: ואשר עשה לכם
fecit quæ Et .istum locum ad usque vos venire usque , deserto in
6 במדבר עד־באכם עד־המקום הזה: ואשר עשה
terra aperuit quia ,Reuben filii Eliab filiis Abiram & ,Dathan
לדתן ולאבירם בני אליאב בן־ראובן אשר פצתה הארץ
& , eorum tentoria & , eorum domos &,eos deglutivit &,suū os
את־פיה ותבלעם ואת־בתיהם ואת־אהליהם ואת
.Israel omnis interiore in ,eorum pedibus in quæ substantiam omnem
כל־היקום אשר ברגליהם בקרב כל־ישראל:
quod ,magnum Domini opus omne videntes vestri oculi Quia
7 כי עיניכם הראת את־כל־מעשה יהוה הגדל אשר
tibi præcipiens ego quod præceptum omne custodietis Et .fecit
8 עשה: ושמרתם את־כל־המצוה אשר אנכי מצוך
quam ,terram possideatis &,ingrediamini &,roboremini ut ; hodie
היום למען תחזקו ובאתם וירשתם את־הארץ אשר
super dies producatis ut Et .eā possidendum ad ,illuc transeuntes vos
9 אתם עברים שמה לרשתה: ולמען תאריכו ימים על־
,eis dandum ad ,vestris patribus Dominus juravit quam ,humum
האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיכם לתת להם
quam terra Quia .melle & lacte fluentem terram,eorū semini &
10 ולזרעם ארץ זבת חלב ודבש: כי הארץ אשר
qua , ipsa Ægypti terra sicut non,eā possidendū ad,illuc ingrediens in
אתה בא־שמה לרשתה לא כארץ מצרים הוא אשר
irrigabis & ,tuum semen seminabis qua , inde estis egressi
יצאתם משם אשר תזרע את־זרעך והשקית
transeuntes vos quam terra At .oleris hortum ut ,tuo pede in
11 ברגלך כגן הירק: והארץ אשר אתם עברים
cœlorum pluviam ad :vallium & ,montium terra ,eā possidendū ad illuc
שמה לרשתה ארץ הרים ובקעת למטר השמים
quærens tuus Deus Dominus quam Terra .aquas bibes
12 תשתה־מים: ארץ אשר־יהוה אלהיך דרש
anni principio à ,ea in tui Dei Domini oculi semper ,eam
אתה תמיד עיני יהוה אלהיך בה מרשית השנה
ad audiendum audiendo si ,erit Et .anni ultimum ad usque &
13 ועד אחרית שנה: והיה אם־שמע תשמעו אל־
diligendum ad ,hodie vobis præcipiens ego quæ , mea præcepta
מצותי אשר אנכי מצוה אתכם היום לאהבה את־
tota in & ,vestro corde toto in ei serviendū ad &,vestrū Deum Dominum
יהוה אלהיכם ולעבדו בכל־לבבכם ובכל־
,temporaneā,suo tempore in vestræ terræ pluviam dabo Et : vestra anima
14 נפשכם: ונתתי מטר־ארצכם בעתו יורה
.tuum oleum &,tuum mustum &,tuum frumentum colliges & ; serotinam &
ומלקוש ואספת דגנך ותירשך ויצהרך:
,comedes & : tuo animali tuo agro in herbam dabo Et
15 ונתתי עשב בשדך לבהמתך ואכלת
.saturaberis &
ושבעת:

Versio VULG. LAT.

4 Omniq́ue exercitui Ægyptiorum, & equis ac curribus: quo modo operuerint eos aquæ Maris rubri, cùm vos persequerentur, & deleverit eos Dominus usque in præ- 5 sentem diem: Vobísque quæ fecerit in solitudine, donec 6 veniretis ad hunc locum. Et Dathan atque Abiron filiis Eliab, qui fuit filius Ruben: quos aperto ore suo terra absorbuit, cum domibus & tabernaculis, & universa substantia eorum, quam habe- 7 bant in medio Israel. Oculi vestri viderunt omnia opera 8 Domini magna quæ fecit, Ut custodiatis universa mandata illius, quæ ego hodiè præcipio vobis, & possitis introire, & possidere terram, 9 ad quam ingredimini, Multóque in ea vivatis tempore: quam sub juramento pollicitus est Dominus patribus vestris, & semini eorum, la- 10 cte & melle manantem. Terra enim, ad quam ingrederis possidendam, non est sicut terra Ægypti, de qua exîsti, ubi jacto semine in hortorum morem aquæ du- 11 cuntur irriguæ: Sed montuosa est & campestris, de 12 cœlo expectans pluvias. Quam Dominus Deus tuus semper invisit, & oculi illius in ea sunt à principio 13 anni usque ad finem ejus. Si ergò obedieritis mandatis meis, quæ ego hodiè præcipio vobis, ut diligatis Dominum Deum vestrum, & serviatis ei in toto corde vestro, & 14 in tota anima vestra: Dabit pluviam terræ vestræ temporaneam & serotinam, ut colligatis frumentum, & 15 vinum & oleum, Fœnúmque ex agris ad pascenda jumenta, & ut ipsi comedatis ac saturemini.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

4 Καὶ ὅσα ἐποίησε (γ) τὴν δύναμιν τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τὰ ἅρματα αὐτῶν, καὶ τὴν ἵππον (δ) αὐτῶν, καὶ τὴν δύναμιν αὐτῶν, ὡς ἐπέκλυσε τὸ ὕδωρ τῆς θαλάσσης τῆς ἐρυθρᾶς ἐπὶ προσώπου αὐτῶν καταδιωκόντων αὐτῶν ἐκ τῶν ὀπίσω ὑμῶν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτοὺς (ε) κύριος 5 ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. Καὶ ὅσα ἐποίησεν ὑμῖν ἐν τῇ ἐρήμῳ (ζ) ἕως ἤλθετε εἰς 6 τὸν τόπον τοῦτον. Καὶ ὅσα ἐποίησε τῷ Δαθὰν καὶ Ἀβειρὼν υἱοῖς Ἐλιὰβ υἱοῦ Ῥουβὴν, οὓς ἀνοίξασα ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς κατέπιεν αὐτοὺς, καὶ τοὺς οἴκους αὐτῶν, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν, καὶ πᾶσαν αὐτῶν τὴν ὑπόστασιν τὴν μετ᾽ αὐτῶν ἐν μέσῳ παντὸς Ἰσρα- 7 ήλ. Ὅτι οἱ ὀφθαλμοὶ ὑμῶν (η) ἑώρακαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου τὰ μεγάλα, ὅσα (θ) 8 ἐποίησεν ἐν ὑμῖν σήμερον. Καὶ φυλάξεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ (ι) ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἵνα ζῆτε, καὶ πολυπλασιασθῆτε, (κ) καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε 9 τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. Ἵνα μακροημερεύσητε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς καὶ τῷ σπέρματι αὐτῶν μετ᾽ αὐτοὺς, γῆν ῥέου- 10 σαν γάλα καὶ μέλι. Ἔστι γὰρ ἡ γῆ εἰς ἣν (λ) εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτὴν, οὐχ ὥσπερ (μ) γῆ Αἰγύπτου ἐστὶν, ὅθεν ἐκπεπόρευσθε ἐκεῖθεν, ὅταν σπείρωσι τὸν σπόρον, καὶ ποτίζωσι τοῖς (ν) ποσὶν αὐτῶν, ὡσεὶ 11 κῆπον λαχανείας. Ἡ δὲ γῆ εἰς ἣν (ξ) εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτὴν, γῆ ὀρεινὴ καὶ πεδινὴ, ἐκ τοῦ ὑετοῦ τοῦ οὐρανοῦ πίεται ὕδωρ. 12 Γῆ, ἣν κύριος ὁ θεός σου ἐπισκοπεῖται αὐτὴν διαπαντὸς, οἱ ὀφθαλμοὶ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπ᾽ αὐτῆς ἀπ᾽ ἀρχῆς τοῦ ἐνιαυτοῦ καὶ (ο) ἕ- 13 ως συντελείας τοῦ ἐνιαυτοῦ. Ἐὰν δὲ ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς (π) ἐντολὰς, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεόν σου, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς (ρ) ψυ- 14 χῆς σου· Καὶ δώσει τὸν ὑετὸν (σ) τῇ γῇ σου καθ᾽ ὥραν πρώϊμον καὶ ὄψιμον, καὶ εἰσοίσεις τὸν σῖτόν σου, καὶ τὸν οἶνόν σου, 15 καὶ τὸ ἔλαιόν σου. Καὶ (τ) δώσει χορτάσματα ἐν τοῖς ἀγροῖς (υ) σου τοῖς κτήνεσί σου. καὶ φαγὼν, καὶ ἐμπλησθεὶς,

Et quæ fecit virtutem Ægyptiorum, & currus eorum, & equitatum eorum, & (c) virtutem eorum, quomodò inundavit aqua Maris rubri super faciem eorum, persequentibus ipsis à tergo vos: & perdidit eos Dominus usq; in hodiernum diem. 5 Et quæcunq; fecit vobis in deserto, donec venistis in locum hunc. 6 Et quæcunque fecit Dathan, & Abiron, filiis Eliab filii Ruben, quos aperiens terra os suum deglutivit eos, & domos eorum, & tabernacula eorum, & omnem eorum substantiam, quæ cum eis in medio totius Israel. 7 Quia oculi vestri viderunt omnia opera Domini magna, quæcunque fecit in vobis hodié. 8 Et custodietis omnia mandata ejus, quæcunque ego præcipio tibi hodiè, ut vivatis, & multiplicemini, & ingressi hæreditetis terram, in quam vos transitis Jordanem, illuc hæreditare eam. 9 Ut longævi sitis super terram, quam Dominus juravit patribus vestris dare eis, & semini eorum post eos, terram fluentem lac & mel. 10 Est enim terra, in quam ingrederis illuc hæreditare eam, non sicut terra Ægypti est, unde egredimini inde, quando seminabunt semen, & irrigabunt pedibus suis, tanquam hortum olerum. 11 Terra autem, in quam ingrederis illuc hæreditare eam, terra montana, & campestris, ex pluvia cœli bibit aquam. 12 Terra, quam Dominus Deus tuus visitat eam semper: oculi Domini Dei tui super eam à principio anni, & usq; ad consummationem anni. 13 Si autem auditu audieritis omnia (d) mandata, quæ ego mando tibi hodiè, diligere Dominum Deum tuum, & servire ei ex toto corde tuo, & ex tota anima tua: 14 Et dabit pluviam terræ tuæ, in tempore suo (e) matutinam & serotinam, Et inferes frumentum tuum, & vinum tuum, et oleum tuum. 15 Et dabit pabula in agris tuis pecoribus tuis. Et cùm comederis & satiatus fueris,

MS.A. (γ) * τῇ δυνάμει τῶν Αἰγυπτίων, τὰ (δ) αὐτῶν, ὡς (ε) κύριος ὁ θεὸς ἕως (ζ) ὡς εἰσήλθετε (η) ἑώρων (θ) ἐποίησεν ὑμῖν (ι) ἐντέλλομαι ὑμῖν (κ) καὶ εἰσέλθητε καὶ κληρονομήσητε (λ) εἰσπορεύεσθε ὑμεῖς (μ) ἡ γῆ Αἰγύπτου, ὅθεν ἐκπορεύεσθαι (ν) ποσὶν, ὡσεὶ (ξ) σὺ εἰσπορεύῃ (ο) ἕως τῆς συντελείας (π) ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας (ρ) ψυχῆς. Καὶ (σ) τῆς γῆς (τ) δώσεις (υ) σου * καὶ ἐν τοῖς

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]

Et quæ fecit exercitui Ægyptiorū, equis, & curribus, & equitibus eorum, quomodo inundare fecerit aquas maris Suph super vultus eorum, cùm insectati vos essent à tergo, & perdiderit eos Dominus usque in hunc diem. 5 Præterea quicquid fecit vobis in deserto donec veniretis ad locum istum. 6 Et quæ fecit Dathan & Abiram filiis Eliab filii Rubil, quos aperiens terra os suum, deglutivit unà cum filiis eorum, & tabernaculis eorum, & quicquid pertinebat ad eos, dum starent pedibus suis inter universum Israelem. 7 *Sed vobiscum sermo est*, quorum oculi viderunt omnia opera Domini magna quæ fecit. 8 Servate cuncta præcepta quæ mando vobis hodiè, ut roboremini, & ingrediamini, & possideatis terram ad quam possidendam transitis. 9 Et multos protrahatis dies in terra quam juravit Dominus patribus vestris daturum se eis & semini eorum, terram fluentem lacte & melle. 10 Nam terra ad quam possidendam ingressuri estis, non est sicut terra Ægypti de qua egressi estis, ubi serebatis semen vestrum, & irrigabatis pedibus vestris more paradisi irrigatione egentis. 11 Terra autem ad quam possidendam ingredemini, terra est montium & vallium, & de pluvia cœli bibens aquas. 12 Terra quam Dominus Deus tuus semper invisit, & oculi Domini Dei tui in ea sunt ab initio anni usque ad finem anni. 13 Si ergò obedieritis mandatis quæ ego præcipio vobis hodiè, & dilexeritis Dominum Deum vestrum, eumque colueritis ex toto corde vestro, & ex tota anima vestra: 14 Dabo pluviam terræ vestræ suo quoque tempore, maturam & serotinam: & coges frumentum tuum, vinum, & oleum tuum. 15 Dabo quoque herbam in agro tuo pro jumentis tuis, & comedes, & saturaberis.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

4 ודי עבד למשרית מצראי לסוסותהון ולרתיכהון די אטיף ית־מי ימא־דסוף על־אפיהון במרדפהון בתריכון ואובדנון יי עד יומא הדין: 5 ודי עבד לכון במדברא עד מיתיכון עד־אתרא הדין: 6 ודי עבד לדתן ולאבירם בני אליאב בר־ראובן די פתחת ארעא ית־פומה ובלעתנון וית־אנש בתיהון וית־משכניהון וית כל־יקומא די עמהון בגו כל־ישראל: 7 ארי עיניכון חזאן ית כל־עובדא דיי רבא די עבד: 8 ותטרון ית־כל־תפקדתא די אנא מפקד־לך יומא דין בדיל דתתקפון ותעלון ותירתון ית־ארעא די אתון עברין תמן למירתה: 9 ובדיל דתורכון יומין על־ארעא די קים יי לאבהתכון למתן להון ולבניהון ארעא עבדא חלב ודבש: 10 ארי ארעא די את עליל לתמן למירתה לא כארעא דמצרים היא די נפקתון מתמן די תזרע ית־זרעך ומשקת ליה ברגלך כגנת ירקא: 11 וארעא די אתון עברין תמן למרתה ארע טורין ובקען למטר שמיא שתיא מיא: 12 ארעא דיי אלהך תבע יתה תדירא עיני יי אלהך בה מרישא דשתא ועד סופא דשתא: 13 ויהי אם קבלא תקבלון לפקודי די אנא מפקד יתכון יומא דין למרחם ית־יי אלהכון ולמפלח קדמוהי בכל־לבכון ובכל־נפשכון: 14 ואתן מטר־ארעכון בעדניה בכיר ולקיש ותכנוש עבורך וחמרך ומשחך: 15 ואתן עשבא בחקלך לבעירך ותיכול ותשבע:

Targum ONKELOS,

4 Et quod fecit exercitui Ægyptiorum, et equis eorum & curribus eorum, qui inundare fecit aquas maris rubri super faciem eorum, cùm persequerentur vos: et pdidit eos Dominus, usque in diem hanc. 5 Et quod fecit vobis in deserto: donec veniretis usque ad locū 6 hunc. Et quod fecit Dathan et Abiram, filiis Eliab filii Reuben: quando aperuit terra os suum, et deglutivit eos et homines domus eorum, et tabernacula eorum; et universam substantiam quæ erat cum eis, 7 in medio totius Israel. Quoniam oculi vestri vident omnia opera Domini magna, quæ 8 fecit. Et custodietis omnia præcepta, quæ ego præcipio vobis hodie: ut confortemini, et ingrediamini et possideatis terram, ad quam vos ingredi- 9 mini ut possideatis eam. Et ut prolongentur dies vestri super terram, pro qua juravit Dominus patribus vestris ut traderet eis et filiis eorum, terram 10 lacte et melle manantem. Quoniam terra ad quam tu ingredieris ut possideas eam, non est sicut terra Ægypti, unde egressi estis: in qua seminabas semen tuum, et irrigabas illam 11 pede tuo sicut hortum oleris. Terra autem ad quā vos transitis ut possideatis eam, terra montium est et camporum: de 12 pluvia cœli bibetis aquam. Terra quam Domin⁹ Deus tuus requirit: semper oculi Domini Dei tui sunt in ea, à principio anni usque ad finem an- 13 ni. Et erit, si obedientes obedieritis præceptis meis, quæ ego præcipio vobis hodie: ut diligatis Dominum Deum vestrum et ut serviatis coram eo, in toto corde vestro, et in to- 14 ta anima vestra. Dabo pluviam terræ vestræ in tempore suo, temporaneam & serotinam: et colliges frumentum tuum, et vinum tuum et oleum 15 tuum. Et dabo fœnum in agro tuo jumentis tuis: & comedes, & saturaberis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

4 *Et quæ fecit exercitui Ægypti, equis ejus, & curribus ejus; quomodo inundare fecit aquas maris rubri super facies eorum cùm vos persequerentur, & perdidit eos Dominus usque in hunc diem.* 5 *Et quæ fecit vobis in deserto donec veniretis in hunc locū.* 6 *Quæ præterea fecit Dathan, & Abiram filiis Eliab, filio Ruben: quomodo aperuit os suum terra, & absorpsit eos, & omnes homines qui erant cum Core, domósque eorum, et tabernacula eorum, & omnem substantiam quæ erat (c) in pedibus eorum, in medio totius Israelis.* 7 *Nam oculi vestri viderunt omnia opera Domini magna quæ fecit.* 8 *Observabitis igitur omnia mandata quæ ego præcipio vobis hodiè, ut corroboremini, & veniatis, & possideatis terram ad quam vos itis possidendam.* 9 *Atque ut prolongetis dies super terram quam juravit Dominus patribus vestris se daturum semini eorum, terram fluentem* 10 *lacte & melle. Terra enim ad quam itis possidendam non est illa similis terræ Ægypti, de qua egressi estis, quam seminabas semine tuo, & irrigabas cum (d) pedibus tuis sicut hortum olerum.* 11 *Sed terra ad quam transitis possidendam, terra montium, & vallium est: ad pluviam cœlorum bibit aquas.* 12 *Terra est quā Domin⁹ Deus tuus (e) visitat semper, (f) oculi Domini Dei tui sunt in ea à principio anni usque ad finē anni.* 13 *Fiet igitur si obedieritis mandatis quæ ego præcipio vobis hodiè, ad diligendū Dominū Deum vestrum, & serviendum ei in omni corde vestro,* 14 *in omni anima vestra; ut det pluviam terræ vestræ in tempore suo, temporaneam, & serotinam, & colligas frumentum tuum, mustum tuum, ac oleum tuum:* 15 *Deque herbam agro tuo pro jumentis tuis. Cùm autem comederis, et saturatus fueris,*

VER. SAM. (c) in collectione (d) auxilio tuo (e) quærit ab ea, (f) oculus commodus Domini

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وما صنع بجيش مصر وخيله ومراكبه * اذا طف ماء بحر القلزم على وجوههم لما كلبوكم * 4
5 فاهلكهم الي يومنا هذا * وما صنع بكم في البر الي ان جيتم الي هذا الموضع * وما صنع بداثان 6
وابيرام ابني الياب بن راوبين * اذ فتحت الارض فاها فابتلعتهما وبيوتهما واخبيتهما وجميع
7 الناس الذين معهما فيما بين بني اسرايل * بل عيونكم رات جميع صنع الله العظيم الذي
8 صنعه * فاحفظوا جميع الشريعة التي امركم بها اليوم * لكي تشتدوا وتدخلوا وتحوزوا البلد
9 الذي اقسم الله عليه لابايكم * ولكي تطول مدتكم فيه * كما اقسم الله ان يعطيه لابايكم
10 ونسلهم * وهو بلد يفيض لبنا وعسلا * فان البلد الذي انت ساير اليه لتحوزه ليس هو كبلد
مصر الذي خرجت منه الذي كنت تزرع زرعك فيه وتسقيه برجلك كبساتين البقول
11 * لكن الارض التي انتم جايزون اليها لتحوزوها * ارض جبال وبقاع * من مطر السماء تشرب ماء
12 * ارض الله متعاهدها * ودايما عنايته بها من اول السنة الي اخرها * فان سمعتم سماعا لوصاياي 13
14 التي امركم بها اليوم * لتحبوا الله ربكم * وتعبدوه مخلصين بكل قلوبكم وبكل نفوسكم * نزل مطر
15 بلدكم في وقته وسميا وربيعيا * وتجمع برك ودهنك وعصيرك * وانبت عشبا في صحرايك لبهايمك *
فتاكل وتشبع *

4 *Et quæ fecit exercitui Ægypti, ejus equis & curribus ejus, quando obruit aqua maris rubri vultus eorum, cùm vos persecuti sunt, & perdidit eos usque ad hunc diem nostrum.* 5 *Et quæ fecit vobis in solitudine donec veniretis ad hunc locū.* 6 *Quæ etiam fecit Dathan & Abiram filiis Eliab filii Raubin, quando aperuit terra os suum, & deglutivit eos, domos eorū, tentoria eorū, omnesque homines qui cum eis erant, inter filios Israel.* 7 *At verò oculi vestri viderunt omnia opera Dei maxima quæ fecit.* 8 *Custodite igitur totam legem quam præcipio vobis hodiè, ut confortemini, & introëatis, atq; possideatis regionem pro qua juravit Deus patribus vestris:* 9 *Et ut producatur ætas vestra in illa, quemadmodum juravit Deus, ut daret eam patribus vestris, & stirpi eorum; regionem inquam lacte & melle manantem.* 10 *Regio enim ad quam pergis ut possideas eam, non est sicut regio Ægypti è qua egressus es, in qua serebas semen tuum, & irrigabas illud pede tuo more hortorū olerū.* 11 *Verùm terra ad quam vos transituri estis ut possideatis eam terra est montium & planitierum, de pluvia cœli bibens aquam;* 12 *Terra quā Deus visitat, & de qua perpetuam curam habet ab initio anni ad finem usque.* 13 *Itaque si diligenter audieritis præcepta mea quæ mando vobis hodiè, ut diligatis Deum Dominum vestrū eique sincerè serviatis totis cordibus vestris, totisque animabus vestris;* 14 *Descendet pluvia regionis vestræ in tempore suo, Vere scilicet, & Autumno; et colliges frumentum tuum, et oleum, et mustum tuum:* 15 *Et producam herbam in campis tuis pro jumentis tuis, ut comedas et satieris.*

ספר אלה הדברים : יא

,recedatis & ,vestrum cor seducatur fortè ne ,vobis Observamini
16 הִשָּׁמְרוּ לָכֶם פֶּן־יִפְתֶּה לְבַבְכֶם וְסַרְתֶּם
irascatur Et .eis vos incurvetis & ,alienis diis servistis &
17 וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהִים אֲחֵרִים וְהִשְׁתַּחֲוִיתֶם לָהֶם׃ וְחָרָה
,pluvia sit non & ,cœlos retineat &,vos in Domini furor
אַף־יְהוָה בָּכֶם וְעָצַר אֶת־הַשָּׁמַיִם וְלֹא־יִהְיֶה מָטָר
desuper citò pereatis & ;suam productionem det non humus &
וְהָאֲדָמָה לֹא תִתֵּן אֶת־יְבוּלָהּ וַאֲבַדְתֶּם מְהֵרָה מֵעַל
ponetis Et .vobis dans Dominus quam ,bona terra
18 הָאָרֶץ הַטֹּבָה אֲשֶׁר יְהוָה נֹתֵן לָכֶם׃ וְשַׂמְתֶּם אֶת־
ligabitis & ;vestro animo super & ,vestro corde super ista mea verba
דְּבָרַי אֵלֶּה עַל־לְבַבְכֶם וְעַל־נַפְשְׁכֶם וּקְשַׁרְתֶּם
.vestros oculos inter frontalia in sint &,vestra manu super signum in ea
אֹתָם לְאוֹת עַל־יֶדְכֶם וְהָיוּ לְטוֹטָפֹת בֵּין עֵינֵיכֶם׃
te sedendo in ,eis in loquendum ad ,vestros filios ea docebitis Et
19 וְלִמַּדְתֶּם אֹתָם אֶת־בְּנֵיכֶם לְדַבֵּר בָּם בְּשִׁבְתְּךָ
.te surgendo in &,te accumbendo in & ,via in te ambulando in & ,tua domo in
בְּבֵיתֶךָ וּבְלֶכְתְּךָ בַדֶּרֶךְ וּבְשָׁכְבְּךָ וּבְקוּמֶךָ׃
.tuis portis in & ,tuæ domus postibus super ea scribes Et
20 וּכְתַבְתָּם עַל־מְזוּזוֹת בֵּיתֶךָ וּבִשְׁעָרֶיךָ׃
super vestrorum filiorum dies & ,vestri dies multiplicentur Ut
21 לְמַעַן יִרְבּוּ יְמֵיכֶם וִימֵי בְנֵיכֶם עַל
dandum ad ,vestris patribus Dominus juravit quam ,humum
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֵיכֶם לָתֵת
custodiendo Quoniam .terram super cœlorum dies sicut eis
22 לָהֶם כִּימֵי הַשָּׁמַיִם עַל־הָאָרֶץ׃ כִּי אִם־שָׁמֹר
,vobis præcipiens ego quod ,istud præceptum omne custodietis
תִּשְׁמְרוּן אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
ambulandū ad ,vestrū Deum Dominum diligendum ad,illud faciendum ad
לַעֲשֹׂתָהּ לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָלֶכֶת
faciet expellere Et : eo in adhærendum ad & ,ejus viis omnibus in
23 בְּכָל־דְּרָכָיו וּלְדָבְקָה־בוֹ׃ וְהוֹרִישׁ
possidebitis & ; vestris faciebus à istas gentes omnes Dominus
יְהוָה אֶת־כָּל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם
calcaverit quem locus Omnis .vobis præ osseas & ,magnas gentes
24 גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצֻמִים מִכֶּם׃ כָּל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר תִּדְרֹךְ
à ,Lebanon & ,deserto à : erit vobis ,eo in vestri pedis vola
כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם יִהְיֶה מִן־הַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן מִן־
.vester terminus erit novissimum mare ad usque &,Perath flumine,flumine
הַנָּהָר נְהַר־פְּרָת וְעַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן יִהְיֶה גְּבֻלְכֶם׃
vestrum timorē & ,vestrum pavorē:vestras facies in vir stabit Non
25 לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ בִּפְנֵיכֶם פַּחְדְּכֶם וּמוֹרַאֲכֶם
quam ,terræ universæ facies super vester Deus Dominus dabit
יִתֵּן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עַל־פְּנֵי כָל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
dans ego ,Vide .vobis est locutus quemadmodum,ea in calcabitis
26 תִּדְרְכוּ־בָהּ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָכֶם׃ רְאֵה אָנֹכִי נֹתֵן
cum ,Benedictionem .maledictionē &,benedictionē hodie vestras facies ad
27 לִפְנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרָכָה וּקְלָלָה׃ אֶת־הַבְּרָכָה אֲשֶׁר
præcipiens ego quæ ,vestri Dei Domini præcepta ad audientis
תִּשְׁמְעוּ אֶל־מִצְוֹת יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
.hodie vobis
אֶתְכֶם הַיּוֹם׃

Versio VULG. LAT.

16 Cavete ne fortè decipiatur
cor vestrum, & recedatis à
Domino, serviatísque diis
17 alienis, & adoretis eos: Iratúsque Dominus claudat cœlum,
& pluviæ non descendant,
nec terra det germen
suum, pereatísque velociter
de terra optima, quam Dominus
18 daturus est vobis. Ponite
hæc verba mea in cordibus
& in animis vestris, &
suspendite ea pro signo in
manibus, & inter oculos
19 vestros collocate. Docete filios
vestros ut illa meditentur,
quando sederis in domo
tua, & ambulaveris in via, &
accubueris atque surrexeris.
20 Scribes ea super postes &
21 januas domꝰ tuæ: Ut multiplicentur
dies tui, & filiorum
tuorum, in terra, quam juravit
Dominus patribus tuis, ut
daret eis quamdiu cœlum imminet
22 terræ. Si enim custodieritis
mandata quæ ego præcipio
vobis, & feceritis ea, ut
diligatis Dominum Deum vestrum,
& ambuletis in omnibꝰ
23 viis ejꝰ, adhærentes ei, Disperdet
Dominꝰ omnes gentes
istas ante faciem vestram, &
possidebitis eas, quæ majores
& fortiores vobis sunt.
24 Omnis locꝰ, quem calcaverit
pes vester, vester erit. A deserto,
& à Libano, à flumine
magno Euphrate usque ad
mare Occidentale erunt termini
25 vestri. Nullus stabit
contra vos: terrorem vestrū
et formidinem dabit Dominus
Deus vester super omnem
terram quam calcaturi
estis, sicut locutus est vobis.
26 En propono in conspectu
vestro hodiè benedictionem
27 et maledictionem. Benedictionem,
si obedieritis mandatis
Domini Dei vestri, quæ
ego hodiè præcipio vobis:

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

16 Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ πλατυνθῇ ἡ καρδία
σου, καὶ παραβῆτε, καὶ λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις,
17 καὶ προσκυνήσητε αὐτοῖς, Καὶ θυμωθεὶς
(φ) ὀργῇ κύριος ἐφ' ὑμῖν, καὶ συσχῇ
τὸν οὐρανὸν, καὶ οὐκ ἔσται ὑετὸς, καὶ ἡ γῆ οὐ δώσει
τὸν καρπὸν αὐτῆς, καὶ ἀπολεῖσθε ἐν τάχει
ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς, (χ) ἧς κύριος ἔδωκεν
18 ὑμῖν. Καὶ ἐμβαλεῖτε τὰ ῥήματα ταῦτα
εἰς τὴν καρδίαν ὑμῶν καὶ εἰς τὴν ψυχὴν ὑμῶν,
καὶ ἀφάψετε αὐτὰ εἰς σημεῖον ἐπὶ τῆς χειρὸς
ὑμῶν, καὶ ἔσται ἀσάλευτον πρὸ ὀφθαλμῶν
19 ὑμῶν. Καὶ διδάξετε αὐτὰ τὰ τέκνα ὑμῶν
(ψ) λαλεῖν ἐν αὐτοῖς καθημένους σε ἐν οἴκῳ,
καὶ πορευομένους σε ἐν ὁδῷ, καὶ καθεύδοντάς
20 σε, καὶ διανισταμένους σε. Καὶ γράψετε αὐτὰ
ἐπὶ τὰς φλιὰς τῶν (ω) οἰκιῶν ὑμῶν, καὶ τῶν
21 πυλῶν ὑμῶν, (α) Ἵνα μακροημερεύσητε, καὶ
αἱ ἡμέραι τῶν υἱῶν ὑμῶν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε
κύριος τοῖς πατράσιν ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς,
καθὼς αἱ ἡμέραι τοῦ οὐρανοῦ ἐπὶ τῆς γῆς.
22 Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσητε πάσας τὰς
ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ (β) ἐντέλλομαί
σοι σήμερον ποιεῖν, ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεὸν
(γ) ἡμῶν, καὶ πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς
23 ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ προσκολλᾶσθαι αὐτῷ, Καὶ
ἐκβαλεῖ κύριος πάντα τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ
προσώπου ὑμῶν, καὶ κληρονομήσετε ἔθνη
24 μεγάλα καὶ (δ) ἰσχυρὰ μᾶλλον ἢ ὑμεῖς. Πάντα
τὸν τόπον οὗ ἐὰν πατήσῃ τὸ ἴχνος τοῦ ποδὸς
ὑμῶν, ὑμῖν ἔσται· ἀπὸ τῆς ἐρήμου καὶ Ἀντιλιβάνου,
καὶ ἀπὸ τοῦ ποταμοῦ τοῦ μεγάλου ποταμοῦ
Εὐφράτου, καὶ ἕως τῆς θαλάσσης τῆς ἐπὶ δυσμῶν
25 ἔσται τὰ (ε) ὅριά σου. Οὐκ ἀντιστήσεται
οὐδεὶς κατὰ πρόσωπον (ζ) ὑμῶν· καὶ τὸν
φόβον ὑμῶν καὶ τὸν τρόμον ὑμῶν ἐπιθήσει
κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν (η) ἐπὶ πρόσωπον
πάσης τῆς γῆς, ἐφ' ἧς ἂν ἐπιβῆτε ἐπ'
αὐτῆς, ὃν τρόπον ἐλάλησε (θ) πρὸς ὑμᾶς.
26 Ἰδοὺ ἐγὼ (ι) δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον
27 τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν. Τὴν εὐλογίαν,
ἐὰν ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου
τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν
σήμερον·

Attende tibi ipsi, ne dilatetur 16
cor tuum, & prævaricemini,
& serviatis diis aliis, & adoretis
eos, Et animatus irâ Dominus 17
in vos, & claudat cœlum,
& non erit pluvia, &
terra non dabit fructum suum:
& peribitis velociter de terra
bona, quam Dominus dedit vobis.
Et mittetis verba hæc in 18
cor vestrum, & in animam vestram,
& alligabitis ea in signum
super manum vestram: &
erit immobile ante oculos vestros.
Et docebitis ea filios vestros, 19
loqui in eis, sedente te in
domo, & eunte te in via, &
dormiente te, & exurgente te.
Et scribetis ea super limina domorum 20
vestrarum, & portarum
vestrarum; Ut longævi sitis, 21
& dies filiorum vestrorum super
terram, quam juravit Dominus
patribus vestris dare eis,
sicut dies cœli super terram.
Et erit si auditu audieritis omnia 22
mandata hæc, quæ ego
mando tibi hodiè facere, diligere
Dominum Deum nostrum,
& ambulare in omnibus viis
ejus, & adhærere ei; Et 23
ejiciet Dominus omnes gentes
has à facie vestra: & hæreditabitis
gentes magnas, &
fortes magis quàm vos. Omnem 24
locum quemcunque calcaverit
vestigium pedum vestrorum,
vobis erit: à deserto, & Antilibano,
& à flumine magno,
flumine Euphrate, & usque
ad mare, quod ad Occidentem,
erunt fines vestri. Non resistet 25
ullus ad faciem vestram, &
(f) timorem vestrum, & tremorem
vestrum imponet Dominus
Deus vester super faciem
universæ terræ, super quam ascendetis
super eam; quemadmodum
locutus est ad vos. Ecce 26
ego do coram vobis hodiè benedictionem,
& maledictionem.
Benedictionē, si audieritis mandata 27
Domini Dei vestri, quæcunque
ego mando vobis hodiè:

MS.A. (φ) ὀργισθῇ (χ) ἧς ἔδωκεν ὁ θεὸς ὑμῖν. (ψ) λαλεῖν αὐτὰ καθημένοις ἐν οἴκῳ, καὶ πορευομένους ἐν ὁδῷ, καὶ κοιταζομένοις, καὶ διανισταμένοις. Καὶ γράψετε (ω) οἴκων (α) Ἵνα πολυημερεύσητε, καὶ (β) ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον (γ) ὑμῶν, πορεύεσθαι (δ) ἰσχυρότερα (ε) ὅρια ὑμῶν. Οὐκ (ζ) ὑμῶν· τὸν (η) ἐπὶ προσώπου (θ) κύριος πρὸς (ι) δίδωμι σήμερον ἐναντίον ὑμῶν εὐλογίας καὶ κατάρας.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 *ܐܙܕܗܪܘ ܕܠܐ ܢܬܛܥܐ ܠܒܟܘܢ: ܘܬܛܥܘܢ. ܘܬܦܠܚܘܢ ܠܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܬܣܓܕܘܢ
17 ܠܗܘܢ. *ܘܢܬܚܡܬ ܪܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܒܟܘܢ. ܘܢܐܚܘܕ ܫܡܝܐ. ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܡܛܪܐ. ܘܐܪܥܐ
ܠܐ ܬܬܠ ܥܠܠܬܗ. ܘܬܐܒܕܘܢ ܒܥܓܠ ܡܢ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ.
18 *ܣܝܡܘ ܗܠܝܢ ܦܘܩܕܢܐ ܒܠܒܟܘܢ. ܘܒܢܦܫܟܘܢ. ܘܐܣܘܪܘ ܐܢܘܢ ܐܬܐ ܥܠ ܐܝܕܝܟܘܢ.
19 ܘܢܗܘܘܢ ܪܘܫܡܐ ܒܝܬ ܥܝܢܝܟܘܢ. ܘܐܠܦܘ ܐܢܘܢ ܠܒܢܝܟܘܢ. *ܕܢܡܠܠܘܢ ܒܗܘܢ ܟܕ
ܝܬܒܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܒܬܝܟܘܢ. ܘܟܕ ܐܙܠܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܟܕ ܕܡܟܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܟܕ
20 ܩܝܡܝܢ ܐܢܬܘܢ. *ܘܟܬܘܒܘ ܐܢܘܢ ܥܠ ܣܩܘܦܐ ܕܒܬܝܟܘܢ. ܘܥܠ ܬܪܥܝܟܘܢ. *ܕܢܣܓܘܢ
21 ܝܘܡܝܟܘܢ. ܘܝܘܡܝ ܒܢܝܟܘܢ. ܒܐܪܥܐ ܕܝܡܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܠܐܒܗܝܟܘܢ. ܠܡܬܠ ܠܗܘܢ.
22 ܐܝܟ ܝܘܡܝ ܫܡܝܐ ܥܠ ܐܪܥܐ. *ܐܢ ܓܝܪ ܬܛܪܘܢ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܠܝܢ ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
ܝܘܡܢܐ. ܘܬܥܒܕܘܢ ܐܢܘܢ: ܘܬܪܚܡܘܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܬܗܠܟܘܢ ܒܟܠܗܝܢ
23 ܐܘܪܚܬܗ. ܘܬܩܦܘܢ ܒܗ. *ܢܘܒܕ ܡܪܝܐ ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ.
24 ܘܬܐܪܬܘܢ ܥܡܡܐ ܪܘܪܒܐ ܘܥܫܝܢܐ ܡܢܟܘܢ. *ܟܠ ܐܬܪ ܕܬܕܪܘܟ ܒܗ ܦܣܬܐ ܕܪܓܠܟܘܢ.
ܕܝܠܟܘܢ ܢܗܘܐ. ܡܢ ܡܕܒܪܐ ܘܠܒܢܢ. ܘܡܢ ܢܗܪܐ ܠܢܗܪܐ ܦܪܬ. ܘܥܕܡܐ ܠܝܡܐ ܐܚܪܝܐ.
25 ܢܗܘܐ ܬܚܘܡܟܘܢ. *ܘܠܐ ܢܩܘܡ ܐܢܫ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܕܚܠܬܟܘܢ ܘܪܬܝܬܟܘܢ. ܢܬܠ ܡܪܝܐ
26 ܐܠܗܟܘܢ. ܥܠ ܦܐܝ ܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܬܕܪܟܘܢ ܒܗ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ. *ܚܙܘ ܕܝܗܒ
27 ܐܢܐ ܩܕܡܝܟܘܢ ܝܘܡܢܐ. ܒܘܪܟܬܐ ܘܠܘܛܬܐ. *ܒܘܪܟܬܐ ܐܢ ܬܫܡܥܘܢ ܠܦܘܩܕܢܘܗܝ
ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܝܘܡܢܐ.

Cavete ne mulceatur cor vestrum, & aberrantes 16
colatis deos alios, & adoretis eos,
Et exæstuet ira Domini contra vos, & prohibeat 17
cœlum ne fiat pluvia, & terra non
det proventus suos, & pereatis citò de terra
bona quam dabit vobis Dominus Deus vester.
Ponetis igitur hæc præcepta in corde 18
vestro & in anima vestra, & ligate ea in signum
ad manus vestras, sintque signaculum
in frontibus vestris. Et docete ea filios 19
vestros, ut loquantur de eis cùm sedebitis
in domibus vestris, cúmque abieritis in via,
cùm cubueritis, & cùm surrexeritis. Scribite 20
quoque ea super postes domorum vestrarum,
& super januas vestras. Ut multiplicentur 21
dies vestri, & dies filiorum vestrorum
in terra quam juravit Dominus Deus vester
patribus vestris se daturum eis, sicut dies
cœli, super terram. Si enim custodieritis 22
hæc omnia præcepta quæ mando vobis hodiè,
& feceritis ea, & dilexeritis Dominum
Deum vestrum, & ambulaveritis in cunctis
viis ejus, & adhæseritis ei: Perdet Dominꝰ 23
omnes populos istos à conspectu vestro,
& possidebitis populos majores & fortiores
vobis. Omnis locus quem calcabit 24
planta pedis vestri, vester erit: à deserto &
Libano, & à flumine ad fluviū Euphratem,
& usque ad mare extremum erit terminꝰ vester.
Et nemo resistet vobis: terrorem vestrum, 25
& formidinem vestram dabit Dominus
Deus vester super faciem totiꝰ terræ per
quam incedetis, quemadmodum dixit vobis
Dominꝰ. Videte quòd propono vobis 26
hodiè benedictiones & maledictiones. Benedictiones 27
quidem, si obedieritis mandatis Domini
Dei vestri quæ præcipio vobis hodiè:

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

16 אִסְתַּמְּרוּ לְכוֹן דִּלְמָא יִטְעֵי לִבְּכוֹן
וְתִסְטוֹן וְתִפְלְחוּן לְטַעֲוַת עַמְמַיָּא
17 וְתִסְגְּדוּן לְהוֹן׃ וְיִתְקַף רוּגְזָא
דַּייָ בְּכוֹן וְיֵיחוֹד יָת שְׁמַיָּא וְלָא־יְהֵי
מִטְרָא וְאַרְעָא לָא תִתֵּן יָת־עֲלַלְתַּהּ
וְתֵיבְדוּן בִּפְרִיעַ מֵעַל אַרְעָא טָבְתָא
18 דַּייָ יָהֵיב לְכוֹן׃ וּתְשַׁוּוֹן יָת פִּתְגָּמַי
אִלֵּין עַל־לִבְּכוֹן וְעַל־נַפְשְׁכוֹן
וְתִקְטְרוּן יָתְהוֹן לְאָת עַל־יְדְכוֹן
19 וִיהוֹן לִתְפִלִּין בֵּין עֵינֵיכוֹן׃ וְתַלְּפוּן
יָתְהוֹן יָת־בְּנֵיכוֹן לְמַלָּלָא בְּהוֹן
בְּמִיתְבָךְ בְּבֵיתָךְ וּבְמֵהָכָךְ בְּאוֹרְחָא
20 וּבְמִשְׁכְּבָךְ וּבִמְקִימָךְ׃ וְתִכְתְּבִנּוּן
עַל־מְזוּזִין וְתִקְבְּעִנּוּן בְּסִפֵּי בֵיתָךְ
21 וּבְתַרְעָךְ׃ בְּדִיל דְּיִסְגּוֹן יוֹמֵיכוֹן
וְיוֹמֵי בְנֵיכוֹן עַל אַרְעָא דִּי קַיֵּים יְיָ
לַאֲבָהָתְכוֹן לְמִתַּן לְהוֹן כְּיוֹמֵי שְׁמַיָּא
22 עַל־אַרְעָא׃ אֲרֵי אִם־מִטַּר תִּטְּרוּן
יָת־כָּל־תַּפְקֵידְתָּא הָדָא דִּי אֲנָא
מְפַקֵּד יָתְכוֹן לְמֶעְבְּדַהּ לְמִרְחַם יָת־יְיָ
אֱלָהֲכוֹן לִמְהָךְ בְּכָל־אוֹרְחָן
דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי וּלְאִתְקָרָבָא־
23 לְדַחַלְתֵּיהּ׃ וִיתָרֵיךְ יְיָ יָת־כָּל־
עַמְמַיָּא הָאִלֵּין מִן־קֳדָמֵיכוֹן וְתֵירְתוּן
24 עַמְמִין רַבְרְבִין וְתַקִּיפִין מִנְּכוֹן׃
כָּל־אַתְרָא דִּי תִדְרוֹךְ פַּרְסַת רַגְלֵיכוֹן
בֵּיהּ דִּי־לְכוֹן יְהֵי מִן־מַדְבְּרָא וְלִבְנָן
מִן־נַהֲרָא נַהֲרָא פְּרָת וְעַד יַמָּא
25 בַתְרָאָה יְהֵי תְחוּמְכוֹן׃ לָא־יִתְעַתַּד
אֱנָשׁ קֳדָמֵיכוֹן דַּחַלְתְּכוֹן וְאֵימַתְכוֹן
יִתֵּן יְיָ אֱלָהֲכוֹן עַל־אַפֵּי כָל־אַרְעָא
26 דִּי תִדְרְכוּן־בַּהּ כְּמָא דִּי־מַלֵּיל לְכוֹן׃
חֲזוֹ דִּי אֲנָא יָהֵב קֳדָמֵיכוֹן יוֹמָא דֵין
27 בִּרְכָן וּלְוָטִין׃ יָת־בִּרְכָן אִם תְּקַבְּלוּן
לְפִקּוֹדַיָּא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן דִּי אֲנָא
מְפַקֵּד יָתְכוֹן יוֹמָא דֵין׃

16 Cavete vobis, ne fortè decipiatur
cor vestrum: et declinetis
et serviatis idolis populorum,
17 et adoretis ea. Et irascatur furor
Domini contra vos; et
claudat cœlos, et non sit
pluvia; & terra non det germen
suum: et pereatis citò
de terrâ bona, quam Dominꝰ
18 dabit vobis. Et ponetis
verba mea hæc in cordibꝰ vestris,
et in animis vestris: &
ligabitis ea in signum sup manum
vestram, et erunt quasi
appendix inter oculos vestros.
19 Et docebitis ea filios vestros, ut
loquamini in eis, cùm sederis
in domo tuâ, et cum ambulaveris
in via, & accubueris &
20 surrexeris. Et scribes ea super
postes, et affiges ea in liminibus
domus tuæ, et in portis tuis.
21 Ut multiplicentur dies vestri
et dies filiorum vestrorū,
super terra quam juravit Dominus
patribus vestris ut traderet
eis, sicut sunt dies cœli
22 super terram. Quoniam si custodientes
custodieritis omnia
præcepta hæc, quæ ego præcipio
vobis ut faciatis ea: ut diligatis
Dominum Deum vestrum,
& ut ambuletis in viis
quæ rectæ sunt coram eo, ut
23 adhæreatis timori ejus. Ejiciet
Dominus omnes populos
istos à facie vestrâ: et possidebitis
populos multos et fortiores
24 vobis. Omnis locus, in
quo calcaverit planta pedis
vestri, vester erit: à deserto et
Libano, à fluvio Euphrate, usque
ad mare occidentale, erit
25 terminus vester. Non stabit
vir in conspectu vestro: timorem
vestrum dabit Dominus
Deus vester super faciem
universæ terræ quam calcabitis;
26 sicut locutus est vobis. En
ego pono ante vos hodie, benedictiones
& maledictiones.
27 Benedictiones, si obedieritis
præceptis Domini Dei vestri,
quæ ego præcipio vobis hodie.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*16 [illegible]
*17 [illegible]
*18 [illegible]
*19 [illegible]
20 [illegible]
**21 [illegible]
**22 [illegible]
*23 [illegible]
24 [illegible]
*25 [illegible]
**26 [illegible]
*27 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

*16 [illegible]
*17 [illegible]
*18 [illegible]
*19 [illegible]
*20 [illegible]
*21 [illegible]
**22 [illegible]
*23 [illegible]
*24 [illegible]
*25 [illegible]
**26 [illegible]
*27 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Cavete vobis ne decipiatur 16
cor vestrum, & recedatis, colatisque
deos alienos, & adoretis
eos: Accendatúrque ira 17
Domini in vos, et claudat cœlos
ut non fiat pluvia, terráque
non det fructum suum,
et deleamini repentè de terra
bona quam Dominus dedit
vobis. Ponetis igitur hæc 18
verba super corda vestra, et
super animas vestras, et ligabitis
illa in signum super manus
vestras: erunt quoque
in frontalia inter oculos vestros.
Et docebitis ea filios 19
vestros, ut loquantur de iis
cùm sedebis domi, cùm ambulabis
per viam, cùm recubueris,
et cùm surrexeris.
Scribes quoque illa super postes 20
domorum tuarum, & in
(g) portis tuis; Ut multiplicentur 21
dies tui, & dies filiorum
tuorum super terram
quam juravit Dominus patribus
vestris, se daturum illis,
juxta dies cœli super terram.
Quòd si custodiendo 22
custodieritis omnia mandata
hæc quæ ego præcipio vobis
hodiè facienda, ut diligatis
Dominum Deum vestrum, ut
ambuletis in omnibus viis
ejus, et adhæreatis ei; Expellet 23
quoque Dominus omnes
gentes istas à facie tua, &
possidebitis gentes majores
et robustiores te. Omnis locus 24
quem calcaverit planta
pedis vestri, vester erit; à deserto,
& Libano, atque à
fluvio, fluvio Euphrate, usque
ad mare postremum erunt
fines vestri. Non subsistet 25
quisquam in conspectu
vestro: Timorem vestri, &
tremorem vestri dabit Dominus
Deus vester super faciē
omnis terræ quam calcabitis,
sicut locutus est vobis.
Vide, ego dedi hodiè in conspectu 26
vestro benedictionem,
& maledictionem. Benedictionem 27
cùm obedieritis
mandatis Domini Dei vestri
quæ ego præcipio vobis
hodiè:

VER. SAM. (g) civitatibus

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 * واحذروا ان تنخدع قلوبكم * فتزلوا وتعبدوا معبودات اخر * وتسجدوا لها * فيشتد غضب
17 الله عليكم * فيحبس السماء فلا يكون مطر * والارض لا تنبت اداها * فتبيدون بسرعة عن
18 الارض الجيدة التي الله معطيكموها * وصيروا كلامي هذا في قلوبكم وفي نفوسكم * واعقدوه
19 علامة على ايديكم ولتكن مدسوسة بين عيونكم * وعلموها بنيكم * وتدارسوها في حال جلوسك
20 في منزلك * وسيرك في طريقك * وعند نومك وقيامك * واكتبها على حدود فتوح بيوتك
21 وابوابك * لكي تطول اياكم وايام بنيكم على الارض التي اقسم الله لابائكم ان يعطيكموها *
22 كايام السماء على الارض * فانكم ان حفظتم جميع هذه الوصايا التي انا امركم بها وعملتم
23 بها * بان تحبوا الله ربكم وتسيروا في جميع طرقه وتلزموه * فرض الله جميع هولاء الامم من بين
24 ايديكم * فترثون امما اكبر واعظم منكم * وكل موضع تطوه قدمكم يكون لكم * من البر
25 ولبنان ونهر الفرات والبحر الاخر يكون تخمكم * ولا يقف انسان بين ايديكم * بل يلقي الله
26 ربكم فزعكم وخوفكم على جميع اهل البلد الذي تسلكونه كما وعدكم * انظروا انا انا
27 تال عليكم اليوم بركات ولعنات * فاما البركات فتنالكم ان قبلتم وصايا الله ربكم التي
انا امركم بها اليوم *

Cavete autē ne decipiantur corda vestra, 16
& nutetis, & serviatis diis aliis, eosq; adoretis,
Et invalescat ira Dei in vos, claudatq; 17
cœlum, nec sit pluvia, & terra non
producat annonā suā, & brevi pereatis de
terra bona quā Deus daturus est vobis. Et 18
reponite verba hæc mea in cordibus vestris
& in animabus vestris, & alligate ea in
signū super manibus vestris, & sint extensa
inter oculos vestros. Et docete ea filios 19
vestros, & repetite illa quo tempore sederis
domi tuæ, & ambulaveris in via tua,
ad cubitum tuū, & surrectionem tuam. Et 20
scribe ea super postes januarum domiciliorum
tuorum, et fores tuas, ut producantur 21
dies vestri, & dies filiorum vestrorum super
terram quā juravit Deus patribus vestris
ut daret eam vobis, sicut dies cœli super
terram. Nā si custodieritis cuncta hæc 22
præcepta quæ ego præcipio vobis, eaq; feceritis
diligendo Deum Dominum vestrū,
& incedendo in omnibus viis ejus, eique
adhærendo; Excindet Deus omnes has gentes 23
à conspectu vestro, et possidebitis gentes
majores & grandiores vobis. Et omnis 24
locus quē calcaverit pes vester, erit vobis;
à solitudine, & Libano, & fluvio Euphrate,
& mari ultimo erit limes vester:
Nec stabit quisquam ante vos, sed injiciet 25
Deus Dominus vester pavorem vestrum
& timorem vestrum in omnes incolas
regionis quam perambulabitis, sicut
promisit vobis. Videte, ecce ego recito vobis 26
hodiè benedictiones et maledictiones.
Et verò benedictiones vobis advenient, 27
si recipiatis præcepta Dei Domini vestri
quæ mando vobis hodiè.

ספר אלה הדברים : יב

Domini præcepta ad audieritis non si , maledictionem Et
28 והקללה אם־לא תשמעו אל־מצות יהוה
,hodie vobis præcipiens ego quam via de recesseritis &,vestri Dei
אלהיכם וסרתם מן־הדרך אשר אנכי מצוה אתכם היום
.novistis non quos ,alienos deos post ambulandum ad
ללכת אחרי אלהים אחרים אשר לא־ידעתם׃
quam , terram in tuus Deus Dominus te introduxerit cùm ,erit Et
29 והיה כי יביאך יהוה אלהיך אל־הארץ אשר־
super benedictionem dabis &,eā possidendum ad,illuc ingrediens tu
אתה בא־שמה לרשתה ונתתה את־הברכה על־
Nonne .Hebal montem super maledictionem & ,Gherizim montē
30 הר גרזים ואת־הקללה על־הר עיבל׃ הלא־
terra in ,solis ingressus viam post Jarden transitu in ipsi
המה בעבר הירדן אחרי דרך מבוא השמש בארץ
?Moreh Elone apud ,Ghilgal contra,planicie in habitantis,Chenahanæi
הכנעני הישב בערבה מול הגלגל אצל אלוני מרה׃
,terram possidendū ad,ingrediendū ad,Jarden transeuntes vos Quia
31 כי אתם עברים את־הירדן לבא לרשת את־הארץ
,eam possidebitis & : vobis dans vester Deus Dominus quam
אשר־יהוה אלהיכם נתן לכם וירשתם אתה
,statuta omnia faciendum ad custodietis Et .ea in habitabitis &
32 וישבתם־בה׃ ושמרתם לעשות את כל־החקים
.hodie vestras facies ad dans ego quæ ,judicia &
ואת־המשפטים אשר אנכי נתן לפניכם היום׃

CAP. XII. יב

terra in faciendum ad custodietis quæ ,judicia & ,statuta Ista
1 אלה החקים והמשפטים אשר תשמרון לעשות בארץ
eam possidendum ad , tibi tuorum patrum Deus Dominus dedit quam
אשר נתן יהוה אלהי אבתיך לך לרשתה
Perdendo .humum super vivi vos quibus , diebus omnibus
2 כל־הימים אשר־אתם חיים על־האדמה׃ אבד
quas , gentes ibi servierunt quibus ,loca omnia perdetis
תאבדון את־כל־המקמות אשר עבדו־שם הגוים אשר
,excelsos montes super ,suis diis , eas possidentes vos
אתם ירשים אתם את־אלהיהם על־ההרים הרמים
conteretis Et .viridi arbore omni sub & ,colles super &
3 ועל־הגבעות ותחת כל־עץ רענן׃ ונתצתם את־
cōburetis earum lucos & ,earum statuas confringetis & ,earum aras
מזבחתם ושברתם את־מצבתם ואשריהם תשרפון
earū nomen perdetis & ;concidetis earū deorum sculptilia & ,igne in
באש ופסילי אלהיהם תגדעון ואבדתם את־שמם
.vestro Deo Domino sic facietis Non .ipso loco è
4 מן־המקום ההוא׃ לא־תעשון כן ליהוה אלהיכם׃
vester Deus Dominus elegerit quem ,locum ad Quinimo
5 כי אם־אל־המקום אשר־יבחר יהוה אלהיכם
ipsum habitādū ad,ibi suū nomē ponendum ad ,vestris tribubus omnibus ex
מכל־שבטיכם לשום את־שמו שם לשכנו
,vestras ascensiones illuc adducetis Et .illuc venietis & , quæretis
6 תדרשו ובאת שמה׃ והבאתם שמה עלתיכם
,vestræ manus elevationem & , vestras decimas &,vestra sacrificia &
וזבחיכם ואת מעשרתיכם ואת תרומת ידכם
vestri pecoris &,vestri bovis primogenita &,vestra spontanea &,vestra vota &
ונדריכם ונדבתיכם ובכרת בקרכם וצאנכם׃

Versio VULG. LAT.

28 Maledictionem, si non obedieritis mandatis Domini Dei vestri, sed recesseritis de via, quā ego nunc ostendo vobis,et ambulaveritis post deos alie- 29 nos, quos ignoratis. Cùm verò introduxerit te Dominus Deus tuus in terrā, ad quam pergis habitandā, pones benedictionē super montem Garizim, maledictionem super 30 montē Hebal: Qui sunt trans Jordanem, post viam quæ vergit ad Solis occubitū, in terra Chananæi, qui habitat in campestribus contra Galgalam, quæ est juxta vallē tendentem & intrantem procul. 31 Vos enim transibitis Jordanem, ut possideatis terrā, quā Domin⁹ De⁹ vester datur⁹ est vobis, ut habeatis et possidea- 32 tis illam. Videte ergò ut impleatis ceremonias atque judicia, quæ ego hodiè ponam in conspectu vestro.

CAP. XII.

1 HÆc sunt præcepta atque judicia, quæ facere debetis in terra, quam Domin⁹ De⁹ patrū tuorū datur⁹ est tibi, ut possideas eam cunctis dieb⁹ quib⁹ super humū gradiêris.
2 Subvertite omnia loca, in quib⁹ coluerunt gentes, quas possessuri estis, deos suos super montes excelsos, & colles, & subter omne lignū frondosū.
3 Dissipate aras eorum, & confringite statuas, lucos igne comburite, & idola comminuite: disperdite nomina eo- 4 rum de locis illis. Non facietis ita Domino Deo vestro: 5 Sed ad locū quem elegerit Domin⁹ De⁹ vester de cunctis tribub⁹ vestris, ut ponat nomen suum ibi, & habitet in 6 eo, venietis: Et offeretis in loco illo holocausta & victimas vestras, decimas & primitias manuum vestrarum, & vota atque donaria, primogenita boum & ovium.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

28 Καὶ (κ) τὴν κατάραν, ἐὰν μὴ (λ) ἀκούσητε τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ θεοῦ (μ) ἡμῶν, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, καὶ πλανηθῆτε ἀπὸ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, πορευθέντες 29 λατρεύειν θεοῖς ἑτέροις, οὓς οὐκ οἴδατε. Καὶ ἔσται ὅταν εἰσαγάγῃ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν (ν) γῆν εἰς ἣν διαβαίνεις ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτὴν, καὶ δώσεις (ξ) εὐλογίαν ἐπ' ὄρος (ο) Γαριζὶν, καὶ τὴν κατάραν ἐπ' ὄρος 30 Γαιβάλ. Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα πέραν τοῦ Ἰορδάνου, ὀπίσω ὁδὸν δυσμῶν ἡλίου ἐν γῇ Χαναὰν, τὸ κατοικοῦν ἐπὶ δυσμῶν ἐχόμενον τοῦ 31 Γολγὸλ πλησίον τῆς δρυὸς τῆς ὑψηλῆς; Ὑμεῖς γὰρ διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην, εἰσελθόντες κληρονομῆσαι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ πάσας τὰς 32 ἡμέρας, (π) καὶ κατοικήσετε ἐν αὐτῇ. Καὶ φυλάξεσθε τοῦ ποιεῖν πάντα τὰ (ρ) προστάγματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις ταύτας, ὅσας ἐγὼ δίδωμι ἐνώπιον ὑμῶν σήμερον.

Et maledictionem, si non audieritis mandata Domini Dei nostri, quæcunq; ego mando vobis hodiè, & erraveritis à via, quam mandavi vobis, euntes servire diis aliis, quos non novistis. Et erit, 29 cùm induxerit te Dominus De⁹ tuus in terram, in quam transis illuc hæreditare eam; & dabis benedictionem super montē Garizin, & maledictionem super montem Gæbal. Nonne ecce hi 30 trans Jordanē, post viam occasûs Solis in terra Chanaan, qui habitat super (g) Occasum juxta Golgol prope quercū excelsam? Vos enim transitis Jordanē, intrantes hæreditare terrā, 31 quā Domin⁹ De⁹ noster dat vobis in sorte omnib⁹ diebus: (k) & habitabitis in ea. Et observabitis facere omnia præcepta 32 ejus, & judicia hæc, quæcunque ego do coram vobis hodiè.

MS.A. (κ) τὰς κατάρας, (λ) εἰσακούσητε (μ) ὑμῶν, (ν) γῆν ἣν διαβαίνεις (ξ) τὴν εὐλογίαν (ο) Γαζιρεὶν, (π) καὶ κληρονομήσετε αὐτὴν, καὶ κατοικήσετε ἐν. (ρ) προστάγματά μου, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, ἃς ἐγὼ

ΚΕΦ. ιβ'.

1 ΚΑὶ ταῦτα τὰ προστάγματα (α) καὶ αἱ κρίσεις, ἃς φυλάξετε τοῦ ποιεῖν ἐν τῇ γῇ, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων (β) ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν κλήρῳ, πάσας τὰς ἡμέρας, ἃς 2 ὑμεῖς ζῆτε ἐπὶ τῆς γῆς. Ἀπωλείᾳ ἀπολεῖτε (γ) πάντας τοὺς τόπους ἐν οἷς ἐλάτρευσαν ἐκεῖ τοῖς θεοῖς αὐτῶν, οὓς ὑμεῖς (δ) κληρονομεῖτε αὐτοὺς, ἐπὶ τῶν ὀρέων τῶν ὑψηλῶν, καὶ ἐπὶ τῶν θι- 3 νῶν, καὶ ὑποκάτω δένδρου δασέος. Καὶ κατασκάψετε τοὺς βωμοὺς αὐτῶν, καὶ συντρίψετε τὰς στήλας αὐτῶν, καὶ τὰ ἄλση αὐτῶν ἐκκόψετε, καὶ τὰ γλυπτὰ τῶν θεῶν αὐτῶν κατακαύσετε πυρὶ, καὶ ἀπολεῖτε τὸ ὄνομα αὐτῶν ἐκ τοῦ τό- 4 που ἐκείνου. Οὐ ποιήσετε (ε) οὕτω κυρίῳ τῷ 5 θεῷ ὑμῶν. Ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ (ζ) θεός σου ἐν μιᾷ (η) τῶν πόλεων ὑμῶν ἐπονομάσαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ (θ) ἐκεῖ καὶ ἐπικληθῆναι, καὶ ἐκζητήσετε καὶ (ι) 6 ἐλεύσεσθε ἐκεῖ. Καὶ οἴσετε ἐκεῖ τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς (κ) ὑμῶν, καὶ τὰς εὐχὰς ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια ὑμῶν, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, καὶ τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν ὑμῶν, καὶ τῶν προβάτων ὑμῶν.

CAP. XII.

ET hæc sunt præcepta, & judicia, quæ observabitis facere in 1 terra, quam Domin⁹ Deus patrū vestrorum dat vobis in sorte omnibus diebus, quibus vos vivetis super terram. Perditione perdetis omnia loca in quibus servie- 2 runt (a) illic diis suis, (b) quæ vos hæreditabitis ea, super montes excelsos, & super colles, & sub arbore frondosa. Et destrue- 3 tis aras eorum, & contereris statuas eorum, & lucos eorum excidetis, & sculptilia deorū eorū comburetis igni, & disperdetis nomen eorum de loco illo. Non 4 facietis sic Domino Deo vestro. Sed in locum, quemcunque elege- 5 rit Dominus Deus tuus in una (c) civitatum vestrarum, ut adnominetur nomen ej⁹ ibi, et invocetur, & exquiretis, & venietis illuc. Et feretis illuc holocaustoma- 6 ta vestra, & sacrificia (d) vestra, & primitias vestras, & vota vestra, & spontanea vestra, & (e) confessiones vestras, primogenita boum vestrorum, & ovium vestrarum.

MS.A. (α) καὶ τὰ κρίματα, ἃ φυλάξεσθε τοῦ ποιῆσαι ἐπὶ τῆς γῆς ἧς κύριος (β) ἡμῶν (γ) πάντα τὰ ἔθνη ἐν (δ) κατακληρονομεῖτε (ε) οὕτως (ζ) θεὸς ὑμῶν (η) τῶν φυλῶν ὑμῶν (θ) ἐκεῖ ἐπικληθῆναι (ι) εἰσελεύσεσθε (κ) ὑμῶν, καὶ τὰ ἑκούσια, καὶ τὰ πρωτότοκα

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

28 * ܘܠܘܛܬܐ. ܐܢ ܠܐ ܬܫܡܥܘܢ ܠܦܘܩܕܢܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܐܢ ܬܣܛܘܢ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ
26 ܝܘܡܢܐ. ܘܬܐܙܠܘܢ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥܬܘܢ ܐܢܘܢ. * ܘܡܐ ܕܐܥܠܟ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܟ ܠܐܪܥܐ ܕܐܢܬ ܥܐܠ ܠܬܡܢ ܠܡܐܪܬܗ. ܘܗܒܘ ܒܘܪܟܬܐ ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܓܪܙܝܡ. ܘܠܘܛܬܐ
30 ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܓܒܠ. * ܗܐ ܗܢܘܢ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܒܣܬܪ ܐܘܪܚܐ. ܡܥܪܒ ܫܡܫܐ. ܒܐܪܥܐ
31 ܕܟܢܥܢܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܥܪܒܐ. ܠܘܩܒܠ ܓܠܓܠܐ. ܘܠܘܩܒܠ ܕܘܟܬܐ ܕܒܠܘܛܐ ܕܡܡܪܐ. * ܡܛܠ
ܕܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܘܪܕܢܢ ܠܡܥܠ ܠܡܐܪܬ ܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܬܐܪܬܘܢܗ
32 ܘܬܬܒܘܢ ܒܗ. * ܘܬܛܪܘܢ ܘܬܥܒܕܘܢ ܟܠܗܘܢ ܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ ܕܐܢܐ ܣܐܡ ܐܢܐ ܩܕܡܝܟܘܢ
ܝܘܡܢܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܒ *

1 * ܗܠܝܢ ܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ ܕܬܛܪܘܢ ܘܬܥܒܕܘܢ ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܟܘܢ
2 ܠܡܐܪܬܗ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܚܝܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܐܪܥܐ. * ܐܘܒܕܘ ܬܘܒܕܘܢ ܟܠܗܘܢ ܐܬܪܘܬܐ ܕܦܠܚܘ ܬܡܢ
ܥܡܡܐ ܕܝܪܬܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ. ܘܠܐܠܗܝܗܘܢ ܥܠ ܛܘܪܐ ܪܡܐ. ܘܥܠ ܪܡܬܐ. ܘܬܚܝܬ
3 ܟܠ ܐܝܠܢ ܥܒܝܬ. * ܘܬܣܬܪܘܢ ܐܠܛܪܝܗܘܢ. ܘܬܬܒܪܘܢ ܩܝܡܬܗܘܢ. ܘܦܬܟܪܝܗܘܢ ܬܘܩܕܘܢ
4 ܒܢܘܪܐ. ܘܨܠܡܐ ܕܐܠܗܝܗܘܢ ܬܩܨܨܘܢ. ܘܬܘܒܕܘܢ ܫܡܗܘܢ ܡܢ ܐܬܪܐ ܗܘ. * ܘܗܟܢܐ ܠܐ
5 ܬܥܒܕܘܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. * ܐܠܐ ܒܐܬܪܐ ܕܢܓܒܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܡܢ ܟܠ
ܫܒܛܝܟܘܢ ܠܡܣܡ ܫܡܗ ܬܡܢ. ܠܒܝܬ ܡܫܪܝܗ ܬܒܥܘܢܝܗܝ ܘܬܐܬܘܢ
6 ܠܬܡܢ. * ܘܬܥܠܘܢ ܠܬܡܢ ܢܟܣܬܟܘܢ ܘܥܠܘܬܟܘܢ. ܘܡܥܣܪܝܟܘܢ. ܘܦܪܫܘܬܟܘܢ. ܘܢܕܪܝܟܘܢ
ܘܢܕܒܬܟܘܢ. ܘܒܘܟܪܝ ܬܘܪܝܟܘܢ ܘܥܢܟܘܢ.

Maledictiones verò, nisi obtemperaveritis 28 Domino Deo vestro, & si recesseritis à via quam præcipio vobis hodiè, & abieritis post deos alios quos non novistis. Cùm autem 29 introduxerit te Domin⁹ De⁹ tu⁹ in terram ad quam possidendam es ingressur⁹, date benedictiones super montem Garzim, & maledictiones super montem Gebel. En sunt trans 30 Jordanem, à tergo viæ, ad occasum solis, in terra Chananæorum qui degunt in Araba, è regione Galgalæ, & è regione loci quercûs Mamre. Nam transituri estis Jorda- 31 nem, ut introëatis ad possidendam terram quam dat vobis Domin⁹ De⁹ vester, & possidebitis eam, & habitabitis in illa. Custodite 32 ergò, & facite cunctas leges & judicia quæ propono vobis hodié.

CAP. XII.

HÆ sunt leges & judicia quæ custodietis 1 & facietis in terra quam tradit vobis Dominus Deus patrum vestrorum possidendam, cunctis dieb⁹ quib⁹ victuri estis super terram. Vastate omnia loca ubi coluerunt gentes 2 quas occupaturi estis, & deos earum, tam super montes sublimes quàm super colles, & sub quacunque arbore umbrosa. Et diruetis 3 aras earum, & confringetis statuas earum, & earum conflatilia igne comburetis, & deos illarum sculptiles perfringetis, & abolebitis nomen earum de loco illo. Vos autem 4 non sic facietis Dño Deo vestro: Sed in loco 5 quem elegerit Domin⁹ De⁹ vester ex cunctis tribub⁹ vestris, ut ponat ibi nomen suum, domicilium ej⁹ inquirite, & ad illud abite. Et 6 illuc afferte holocausta vestra pacifica, & hostias vestras, & decimas vestras, & separationes manuum vestrarum, vota vestra, & oblationes vestras atque primogenita boum vestrorum & ovium vestrarum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אינקלוס Targum ONKELOS.

28 ולוטין אם לא תקבלון לפקודיא
דיי אלהכון ותסטון מן ארחא די
אנא מפקד יתכון יומא דין למהך
בתר טעות עממיא די לא ידעתון׃
29 ויהי ארי יעלנך יי אלהך לארעא
די את עלל תמן למירתה ותתן
ית מברכיא על טורא דגריזין
וית מלטטיא על טורא דעיבל׃
30 הלא אנון בעברא דירדנא אחורי
אורח מעלני שמשא בארע
כנענאה דיתב במישרא לקבל
גלגלא בסטר מישרי מורה׃ 31 ארי
אתון עברין ית ירדנא למעל
למירת ית ארעא דיי אלהכון יהב
לכון ותירתון יתה ותיתבון בה׃
32 ותטרון למעבד ית כל קימיא
וית דיניא די אנא יהב קדמיכון
יומא דין׃ יב
1 אלין קימיא ודיניא די תטרון
למעבד בארעא די יהב יי אלהא
דאבהתך לך למירתה כל יומיא
די אתון קימין על ארעא׃ 2 אבדא
תאבדון ית כל אתריא די פלחו
תמן עממיא די אתון ירתין יתהון
ית טעותהון על טוריא רמיא ועל
רמתא ותחות כל אילן עבוף׃
3 ותתרעון ית אגוריהון ותתברון
ית קמתהון ואשיריהון תוקדון
בנורא וצלמי טעותהון תקוצון
ותובדון ית שומהון מן אתרא
ההוא׃ 4 לא תעבדון כדין קדם יי
אלהכון׃ 5 אלהן לאתרא די יתרעי יי
אלהכון מכל שבטיכון לאשראה
שכינתיה תמן לבית שכינתיה תתבעון
ותיתון לתמן׃ 6 ותיתון לתמן עלותכון
ונכסת קדשיכון וית מעשרתיכון
וית אפרשות ידכון ונדריכון
ונדבתיכון ובכורי תוריכון ועניכון׃

28 Maledictiones autē, si nō obedieritis præceptis Dñi Dei vestri, & declinaveritis à via quā ego præcipio vobis hodie: & ambulaveritis post idola populorū, quæ non cognovistis. 29 Et erit, quando introduxerit te Dominus Deus tuus ad terram, in quam tu ingrederis ut possideas eam: pones benedicentes super montē Garizim, & maledicentes super montē 30 Ebal. Qui montes sunt trans Jordanem, post viam quæ vergit ad occasum Solis, in terra Chananæi qui habitat in campestribus, contra Galgalam in 31 latere planiciei More. Vos enim transitis Jordanem, ut possideatis terram, quam Dominus Deus vester dabit vobis: & possidebitis eam, & ha- 32 bitabitis in ea. Et custodietis ut faciatis omnia mandata & judicia, quæ ego pono in conspectu vestro hodie.

CAP. XII.

1 HÆc sunt mādata & judicia quæ custodietis ut faciatis ea, in terra quam dedit tibi Dñs Deus patrū tuorū ut possideas eam; omnibus diebus quibus vos permanetis super terram. 2 Perditione disperdetis omnia loca in quibus servierunt populi, quos vos possessuri estis, idolis suis, super montes excelsos, & super colles, & sub 3 omni ligno frondoso. Et confringetis aras eorū, & conteretis statuas eorū, & lucos eorum comburetis igni, & imagines idolorū suorū succidetis: & disperdetis nomina eorū de 4 loco illo. Non facietis ita co- 5 ram Dño Deo vestro. Sed ad locum quem elegerit Dñs De⁹ vester de cunctis tribubus vestris, ut collocet ibi majestatē suam, venietis, & domū majestatis ejus requiretis. Et offe- 6 retis ibi holocausta vestra & victimas sanctificatas vestras, & decimas vestras, & primitias manuum vestrarum: & vota vestra, & quæ sponte donatis, & primogenita boum vestrorum & ovium vestrarum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VER. SAM.

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

Maledictionem autem si non 28 obedieritis mandatis Domini Dei vestri, sed recesseritis de via quam ego præcipio vobis hodiè, ut eatis post deos alienos quos non cognovistis. Quando aūtē introduxerit te 29 Dominus Deus vester in terrā ad quā vadis possidendā, tum dabis benedictionem super montem Garizim, & maledictionem super montem Hebal. Nonne sunt illi trans Jordanem post viam occasûs solis, 30 in terra Chananæi habitantis in planitie, è regione Galgal, prope (l) quercum More versûs Sichē? Vos enim transitis 31 Jordanem, ut pergatis ad possidendam terrā quām Dominus Deus vester dedit vobis: possidebitis autē illam, & habitabitis in ea. Soliciti igi- 32 tur eritis facere omnia præcepta, & omnia judicia quæ ego do hodiè in conspectu vestro.

CAP. XII.

HÆc sunt præcepta, & ju- 1 dicia quæ soliciti eritis facere in terra quam dat Dominus Deus patrum tuorum tibi, ut possideas eam omnibus diebus quibus vos vivetis super terram. Subvertendo sub- 2 vertetis omnia loca in quibus coluerunt gentes quas vos possessuri estis deos super montes excelsos, et super colles, & sub omni arbore frondosa. Et diruetis altaria ea- 3 rum, frangetisq; statuas earum, lucos etiam earum igne comburetis, sculptilia quoque deorum earum concidetis, delebitisq; nomen earum de loco isto. Non facietis sic Do- 4 mino Deo vestro. Sed locum 5 quem elegerit Dominus Deus vester ex omnibus tribubus vestris, ut ponat ibi nomē suum in habitationem suam requiretis, & illuc venietis. Af- 6 feretisq; illuc holocausta, & sacrificia vestra, & decimas vestras, & oblationes vestras, & vota vestra, & spontanea vestra, & primogenitos boum vestrorum, & pecudum vestrarum,

VER. SAM. (l) vallem visionis

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

28 * وأما اللعنات فتدرككم إن لم تقبلوا وصايا الله ربكم * وعدلتم عن الطريق الذي أنا آمركم
بسلوكه اليوم * واتبعتم معبودات أخر وعبدتموها * فإذا أدخلك الله ربك البلد الذي 29
أنت سائر إليه لتحوزه * فأنل البركات على جبل كريزيم * واللعنات على جبل عيبال * ألا إنهما 30
في جانب الأردن وراء طريق مغيب الشمس عن بلد الكنعاني المقيم في الغور * مما يلي
الجبل عند مروج مورا * لأنكم جائزون الأردن لتدخلوا وتحوزوا البلد الذي الله ربكم 31
معطيكم * فإذا حزتموه وجلستم فيه * فاحفظوا واعملوا بجميع الرسوم والأحكام التي أنا 32
آمركم بها اليوم * الفصل الثاني عشر * وهذه أوائل الرسوم والأحكام التي يجب أن 1
تحفظوها وتعملوا بها في البلد الذي أعطاك إله آبائك لتحوزه طول الزمان الذي أنتم أحياء فيه
على الأرض * أن تبيدوا جميع المواضع التي عبد فيها الأمم الذين أنتم قارصوهم * ومعبوداتهم 2
على الجبال الرفيعة والبقاع * وتحت كل شجر ريان * وانقضوا مذابحهم * وكسروا مصاطبهم * 3
واحرقوا سواريهم بالنار * واجدعوا فسول معبوداتهم * وأبيدوا أسماءهم من ذلك الموضع * ولا تصنعوا 4
كذلك لله ربكم * بل الموضع الذي يختار الله ربكم من جميع أسباطكم ليحل فيه نوره * 5
التمسوا فيه مسكنه حتى تصيروا إليه * فتحملوا إليه ضحاياكم * وذبائحكم * وأعشاركم 6
ورفائعكم * ونذوركم * وتبرعكم * وبكور غنمكم وبقركم *

Maledictiones autē vos apprehendent, si 28 respuatis præcepta Dei Domini vestri, & aberretis à via in qua ego præcipio vobis hodiè ut ambuletis, & sectemini deos alios, iisq; serviatis. Cùm itaq; introducet 29 te De⁹ Domin⁹ tu⁹ in regionē ad quā tu pergis ut possideas eā, recita benedictiones super montē Karizim, & maledictiones super montē Ibal. Nonne sunt ambo in 30 latere Jordanis, post viā occasûs solis, quæ præterseçat regionē Chananæi commorantis in valle, quā parte contigua est monti, juxta prata Mora? Vos enim trajecturi 31 estis Jordanē, ut ingrediamini & possideatis regionē quā Deus Dominus vester daturus est vobis: quapropter cùm possederitis eā, & habitaveritis in illa, Ob- 32 servate, & facite omnia statuta atque judicia quæ ego præcipiō vobis hodiè.

CAP. XII.

HÆc autē sunt præcipua statuta & 1 judicia quæ oportet ut servetis & faciatis in regione quā dedit tibi De⁹ patrum tuorū, ut possideres eā longitudine temporis quo vos estis victuri super terrā. Ut 2 subvertatis omnia loca in quib⁹ adoraverunt gentes quas vos excisuri estis, & deos earū super montes excelsos & colles, & sub omni arbore frondosa. Præ- 3 terea destruite altaria earū, & frangite pilas earū, & arbores earū proceras igne comburite, & concidite sculptilia deorū earū, & perdite nomina eorū ex eo loco. At ne faciatis hoc pacto Deo Domino 4 vestro; Sed in loco, quē eliget De⁹ Domi- 5 nus vester ex omnib⁹ tribubus vestris, ut habitare faciat in eo lumen suū, quærite domū ejus, ut ad eā vos conferatis, Et fe- 6 ratis ad eā holocausta vestra, & sacrificia vestra, et decimas vestras, & oblationes vestras, et vota vestra, et spontanea vestra, & primogenita pecudum et boum vestrorum.

ספר אלה הדברים : יב

lætabimini & ; vestri Dei Domini facies ad ibi comedetis Et
7 וַאֲכַלְתֶּם־שָׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וּשְׂמַחְתֶּם
tibi benedixit quibus ,vestræ domus & ,vos ,vestræ manus missione omni in
בְּכֹל מִשְׁלַח יֶדְכֶם אַתֶּם וּבָתֵּיכֶם אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ
quæ omnia secundùm facietis Non .tuus Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ לֹא תַעֲשׂוּן כְּכֹל אֲשֶׁר 8
.suis oculis in rectum omne vir ,hodie hic facientes nos
אֲנַחְנוּ עֹשִׂים פֹּה הַיּוֹם אִישׁ כָּל־הַיָּשָׁר בְּעֵינָיו׃
hæreditatem ad & ,requiem ad ,hucusque venistis non Quia
9 כִּי לֹא־בָאתֶם עַד־עָתָּה אֶל־הַמְּנוּחָה וְאֶל־הַנַּחֲלָה
,Jarden transibitis Et .tibi dans tuus Deus Dominus quam
10 אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃ וַעֲבַרְתֶּם אֶת־הַיַּרְדֵּן
hæreditare facit vester Deus Dominus quam ,terra in habitabitis &
וִישַׁבְתֶּם בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם מַנְחִיל
,circuitu à vestris inimicis omnibus ab vobis dabit requiem & : vos
אֶתְכֶם וְהֵנִיחַ לָכֶם מִכָּל־אֹיְבֵיכֶם מִסָּבִיב
Dominus elegerit quem locus erit Et .confidēter habitabitis &
11 וִישַׁבְתֶּם־בֶּטַח׃ וְהָיָה הַמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר יְהוָה
afferetis illuc ,ibi suū nomen faciat habitare ut ,eo in vester Deus
אֱלֹהֵיכֶם בּוֹ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם שָׁמָּה תָבִיאוּ אֵת
,vestra sacrificia &,vestras ascensiones ,vobis præcipiens ego quæ omnia
כָּל־אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם עוֹלֹתֵיכֶם וְזִבְחֵיכֶם
,vestrorū votorū electionē omnē & ,vestræ man⁹ elevationē &,vestras decimas
מַעְשְׂרֹתֵיכֶם וּתְרֻמַת יֶדְכֶם וְכֹל מִבְחַר נִדְרֵיכֶם
Domino coram lætabimini Et .Domino vovebitis quæ
12 אֲשֶׁר תִּדְּרוּ לַיהוָה׃ וּשְׂמַחְתֶּם לִפְנֵי יְהוָה
,vestræ ancillæ &,vestri servi &,vestræ filiæ &,vestri filii & ,vos vestro Deo
אֱלֹהֵיכֶם אַתֶּם וּבְנֵיכֶם וּבְנֹתֵיכֶם וְעַבְדֵיכֶם וְאַמְהֹתֵיכֶם
.vobiscum hæreditas & pars ei non quia ; vestris portis in qui ,Levita &
וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר בְּשַׁעֲרֵיכֶם כִּי אֵין לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה אִתְּכֶם׃
quem ,loco omni in tuas ascensiones ascendere facias ne ,tibi Observare
13 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ בְּכָל־מָקוֹם אֲשֶׁר
una in ,Dominus elegerit quem loco in Quinimo .videbis
14 תִּרְאֶה׃ כִּי אִם־בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה בְּאַחַד
,omnia facies ibi & ,tuas ascensiones ascendere facies illic ,tuarū tribuū
שְׁבָטֶיךָ שָׁם תַּעֲלֶה עֹלֹתֶיךָ וְשָׁם תַּעֲשֶׂה כֹּל
tuæ animæ desiderio omni in Tantummodo .tibi præcipiens ego quæ
15 אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּךָּ׃ רַק בְּכָל־אַוַּת נַפְשְׁךָ
,tui Dei Domini benedictionem secundùm carnem comedes & ,mactabis
תִּזְבַּח וְאָכַלְתָּ בָשָׂר כְּבִרְכַּת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
,eā comedet mundus & immundus : tuis portis omnibus in tibi dederit quam
אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ בְּכָל־שְׁעָרֶיךָ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יֹאכְלֶנּוּ
super : comedetis non sanguinem Tantùm .cervum sicut & ,capreā sicut
16 כַּצְּבִי וְכָאַיָּל׃ רַק הַדָּם לֹא תֹאכֵלוּ עַל־
comedere poteris Non .aquas sicut illum effundetis terram
17 הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃ לֹא־תוּכַל לֶאֱכֹל
,tui recentis olei & ,tui musti & ,tui frumenti decimam tuis portis in
בִּשְׁעָרֶיךָ מַעְשַׂר דְּגָנְךָ וְתִירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ
,voveris quæ tua vota omnia & ,tui pecoris & ,tui bovis primogenita &
וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ וְכָל־נְדָרֶיךָ אֲשֶׁר תִּדֹּר
.tuæ manus oblationem & ,tua spontanea &
וְנִדְבֹתֶיךָ וּתְרוּמַת יָדֶךָ׃

Verſio VULG. LAT.

7 Et comedetis ibi in conſpectu Dñi Dei veſtri: ac lætabimini in cunctis, ad quæ miſeritis manũ vos & dom⁹ veſtræ, in quib⁹ benedixerit vobis Dñs
8 De⁹ veſter. Non facietis ibi quæ nos hîc facim⁹ hodiè, ſin-
9 guli ꝙ ſibi rectũ videtur. Neq; enim uſq; in præſens tempus veniſtis ad requiem, & poſſeſſionem, quã Dominus De⁹ ve-
10 ſter daturus eſt vobis. Tranſibitis Jordanem, & habitabitis in terra, quã Dominus Deus veſter daturus eſt vobis, ut requieſcatis à cunctis hoſtibus ꝑ circuitũ: & abſq; ullo timore
11 habitetis In loco, quẽ elegerit Dominus Deus veſter, ut ſit nomen ej⁹ in eo. Illuc omnia, quæ præcipio, conferetis, holocauſta, et hoſtias, ac decimas, & primitias manuũ veſtrarũ: & quidquid præcipuum eſt in muneribus, quæ vovebitis
12 Domino. Ibi epulabimini corã Dño Deo veſtro, vos & filii ac filiæ veſtræ, famuli & famulæ, atq; Levites qui in urbibus veſtris commoratur: neque enim habet aliam partem & poſſeſſionem inter vos.
13 Cave ne offeras holocauſta tua in omni loco, quẽ videris:
14 Sed in eo, quem elegerit Dominus: in una tribuum tuarum offeres hoſtias, & facies quæ-
15 cunq; præcipio tibi. Sin autẽ comedere volueris, & te eſus carniũ delectaverit, occîde, & comede juxta benedictionem Dñi Dei tui, quã dedit tibi in urbibus tuis: ſive immundum fuerit, hoc eſt, maculatũ & debile: ſive mundũ, hoc eſt, integrũ & ſine macula, ꝙ offerre licet, ſicut capream &
16 cervũ, comedes; Abſque eſu duntaxàt ſanguinis, quem ſuper terrã quaſi aquã effundes.
17 Non poteris comedere in oppidis tuis decimã frumenti, & vini, & olei tui, primogenita armentorum & pecorum, & omnia quæ voveris, & ſpontè offerre volueris, & primitias manuum tuarum:

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ φάγεσθε ἐκεῖ ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ εὐφρανθήσεσθε ἐπὶ πᾶσιν, οὗ ἐὰν ἐπιβάλητε (λ) τὴν χεῖρα, ὑμεῖς καὶ οἱ οἶκοι ὑμῶν, καθότι (μ) εὐλόγησέ σε κύριος
8 ὁ θεός σου. Οὐ ποιήσετε (ν) πάντα ὅσα ἡμεῖς ποιοῦμεν ὧδε σήμερον, ἕκαστος τὸ
9 ἀρεστὸν (ξ) ἐνώπιον αὐτοῦ. Οὐ γὰρ ἥκατε ἕως τοῦ νῦν εἰς τὴν κατάπαυσιν, καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν, ἣν κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν δίδωσιν
10 ὑμῖν. Καὶ διαβήσεσθε τὸν Ἰορδάνην, καὶ κατοικήσετε ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεὸς (ο) ἡμῶν κατακληρονομεῖ ὑμῖν, καὶ καταπαύσει ὑμᾶς ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν τῶν κύκλῳ, καὶ κατοικήσετε μετὰ ἀσφαλείας.
11 Καὶ ἔσται ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ (π) θεός σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐκεῖ οἴσετε πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον· τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ τὰ θυσιάσματα ὑμῶν, καὶ τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν (ρ) ὑμῶν, καὶ πᾶν ἐκλεκτὸν τῶν δώρων ὑμῶν, ὅσα ἂν εὔξησθε κυρίῳ τῷ θεῷ ὑ-
12 μῶν. Καὶ εὐφρανθήσεσθε (σ) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, ὑμεῖς καὶ οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες (τ) ὑμῶν, καὶ οἱ παῖδες ὑμῶν, καὶ αἱ παιδίσκαι ὑμῶν, καὶ ὁ Λευίτης ὁ ἐπὶ τῶν πυλῶν ὑμῶν, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐ-
13 δὲ κλῆρος μεθ' ὑμῶν. Πρόσεχε σεαυτῷ, μὴ ἀνενέγκῃς τὰ ὁλοκαυτώματά σου ἐν
14 παντὶ τόπῳ οὗ ἐὰν ἴδῃς. Ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν, ἐν μιᾷ (υ) τῶν φυλῶν σου, ἐκεῖ (φ) ἀνοίσετε τὰ ὁλοκαυτώματα ὑμῶν, καὶ ἐκεῖ ποιήσεις πάντα ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον.
15 Ἀλλ' ἢ ἐν πάσῃ ἐπιθυμίᾳ σου θύσεις, καὶ φαγῇ κρέα κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἣν ἔδωκέ σοι ἐν πάσῃ πόλει. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ἐπὶ τὸ αὐτὸ φάγε-
16 ται αὐτὸ, ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. Πλὴν τὸ αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε αὐ-
17 τὸ, ὡς ὕδωρ. Οὐ δυνήσῃ φαγεῖν ἐν ταῖς πόλεσί σου τὸ ἐπιδέκατον τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων σου, καὶ (χ) πάσας τὰς εὐχὰς, ὅσας ἂν (ψ) εὔξησθε, καὶ τὰς ὁμολογίας ὑμῶν, καὶ τὰς ἀπαρχὰς τῶν χειρῶν (ω) σου.

Et comedetis ibi ante Dominum Deum veſtrum: & lætabimini in omnibus, quæcunq; miſeritis manum, vos & domus veſtræ; ſicut benedixit te Dominus Deus tuus. Non facietis omnia quæ nos facimus hîc hodiè, unuſquiſque quod placitum eſt in conſpectu ſuo. Non enim veniſtis hucuſque in requiem, & in hæreditatem, quam Dominus Deus noſter dat vobis. Et tranſibitis Jordanem: & habitabitis ſuper terram, quam Dominus Deus noſter diſtribuet vobis in hæreditatem: & quieſcere vos faciet ab omnibus inimicis veſtris in circuitu, & habitabitis cum ſecuritate. Et erit locus quemcunque elegerit Dominus Deus tuus, ut invocetur nomen ejus ibi; illuc feretis ibi, quæcunque ego mando vobis hodiè: holocauſtomata veſtra, & ſacrificia veſtra, & decimas veſtras, & primitias manuum (f) veſtrarum: & omne electum munerum veſtrorũ, quæcunque voveritis Domino Deo veſtro. Et lætabimini ante Dominum Deum veſtrum, vos, & filii veſtri, & filiæ veſtræ, & pueri veſtri, & ancillæ veſtræ: & Levita qui eſt ſuper (g) portas veſtras: quoniam non eſt ei pars, neq; ſors vobiſcum. Attende tibi ipſi, nè offeras holocauſtomata tua in omni loco, quocunque aſpexeris. Sed ad locum quẽcunq; elegerit Domin⁹ Deus tu⁹ illũ, in una (h) tribuum tuarum: illuc offeretis holocauſtomata veſtra, & ibi facies omnia quæcunque ego mando tibi hodiè. Sed in omni cupiditate tua mactabis, & comedes carnes ſecundùm benedictionem Domini Dei tui, quam dedit tibi in omni civitate. Immundus in te, & mundus pariter comedet illud, ſicut capream, aut cervum. Tantummodò ſanguinẽ non comedetis, in terrã effundetis illum, ſicut aquam. Non (i) poteris manducare in civitatibus tuis decimationẽ frumenti tui, et vini tui, & olei tui, primogenita boum tuorum, & ovium tuarum, & omnia vota, quæcunque voveritis, & cõfeſſiones veſtras, & primitias manuum tuarum.

MS.A. (λ) τὰς χεῖρας, (μ) ηὐλόγησέν σε (ν) πάντα ἃ ἡμεῖς (ξ) ἐναντίον (ο) ὑμῶν κατακληρονομήσει ὑμῖν, (π) θεὸς ὑμῶν (ρ) ὑμῶν, καὶ τὰ δόματα ὑμῶν, καὶ πᾶν (σ) ἔναντι (τ) ὑμῶν, οἱ (υ) τῶν πόλεών σου, (φ) ἀνοίσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου, (χ) πάσας εὐχὰς, (ψ) εὔξησθε, τὰς (ω) ὑμῶν.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

7 Ibique comedite corã Dño Deo veſtro & lætamini in omni re ad quam porrigetis man⁹ veſtras, vos, & domeſtici veſtri, ut benedicat
8 vobis Dñs Deus veſter. Ne feceritis quemadmodum facim⁹ hîc nos hodiè, unuſquiſq;
9 ſcilicet, quod ſibi viſum fuerit. Neque enim adhuc perveniſtis ad habitaculum & hære-
10 ditatem quam dabit tibi Dñs Deus tuus. Trajicite verò Jordanem, & commoramini in terra quam Dñs Deus veſter dat vobis poſſidendam, pacificos vos reddens ab omnibus inimicis veſtris qui vos circundant, & ha-
11 bitate confidenter. Et ad locum quem eliget Dñs Deus veſter, ut habitare faciat in eo nomen ſuum, illuc conferte omnia quæ præcipio vobis, *nempe* holocauſta veſtra pacifica, victimas veſtras, & decimas veſtras, ſeparationes manuũ veſtrarũ, & ſelectum quodq;
12 votorũ veſtrorũ quæ Dño vovebitis. Et lætamini corã Deo Dño veſtro, vos, & filii ac filiæ veſtræ, ſervi & ancillæ veſtræ, & Levitæ qui fuerint in civitatib⁹ veſtris, quoniã non habent hæreditatẽ & portionẽ vobiſcũ.
13 Cave ne offeras holocauſta tua pacifica ubi-
14 cunq; volueris: Sed tantùm in loco quem eliget Dominus in una ex tribub⁹ tuis, ibi offeres holocauſta tua pacifica, ibiq; facies quic-
15 quid præcipio tibi. Duntaxat in quolibet deſiderio animæ tuæ macta & comede carnem juxta benedictionẽ quã tribuit tibi Domin⁹ Deus tuus: in omnibus civitatib⁹ tuis quod immundum quódque mundum fuerit, ſimul
16 comedetis, quaſi capream & quaſi cervũ. Verùm ſanguinem ne comedatis, ſed ſuper ter-
17 ram effunde illum veluti aquam. Ne poteſtatem arroges tibi comedendi in civitatibus veſtris decimas frumenti veſtri & vini veſtri, & primogenita boum veſtrorum & ovium veſtrarum, & omnia vota veſtra quæ voveritis, & oblationes veſtras, atque ſeparationes manuum veſtrarum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

7 וְתֵיכְלוּן תַּמָּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן
וְתֶחְדּוּן בְּכֹל אוֹשָׁטוּת יְדֵיכוֹן אַתּוּן
וֶאֱנָשׁ בָּתֵּיכוֹן דִּי בָרְכָךְ יְיָ אֱלָהָךְ׃
8 לָא תַעְבְּדוּן כְּכֹל דִּי אֲנַחְנָא עָבְדִין
הָכָא יוֹמָא דֵין גְּבַר כָּל־דְּכָשַׁר
9 בְּעֵינוֹהִי׃ אֲרֵי לָא אֲתֵיתוּן עַד־
כְּעַן לְבֵית נְיָחָא וּלְאַחְסָנְתָא דַּייָ
10 אֱלָהָךְ יָהֵב לָךְ׃ וְתִעְבְּרוּן יָת־
יַרְדְּנָא וְתֵיתְבוּן בְּאַרְעָא דַּייָ
אֱלָהֲכוֹן מַחְסֵין יָתְכוֹן וִינִיחַ לְכוֹן
מִכָּל־בַּעֲלֵי־דְבָבֵיכוֹן מִסְּחוֹר סְחוֹר
11 וְתֵיתְבוּן לְרוּחְצָן׃ וִיהֵי אַתְרָא
דִּי יִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהֲכוֹן בֵּיהּ לְאַשְׁרָאָה
שְׁכִנְתֵּיהּ תַּמָּן לְתַמָּן תַּיְתוֹן יָת כָּל־
דִּי אֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן עֲלָוָתְכוֹן
וְנִכְסַת קֻדְשֵׁיכוֹן מַעְשְׂרֵיכוֹן
וְאַפְרָשׁוּת יְדֵיכוֹן וְכֹל שְׁפַר נִדְרֵיכוֹן
12 דִּי תִדְּרוּן קֳדָם יְיָ׃ וְתֶחְדּוּן קֳדָם
יְיָ אֱלָהֲכוֹן אַתּוּן וּבְנֵיכוֹן וּבְנָתֵיכוֹן
וְעַבְדֵיכוֹן וְאַמְהָתֵיכוֹן וְלֵיוָאָה דִּי
בְּקִרְוֵיכוֹן אֲרֵי לֵית לֵיהּ חוּלָק
13 וְאַחְסָנָא עִמְּכוֹן׃ אִסְתְּמַר לָךְ
דִּלְמָא תַסֵּיק עֲלָוָתָךְ בְּכָל־אַתְרָא
14 דִּי תֶחֱזֵי׃ אֱלָהֵין בְּאַתְרָא דִּי יִתְרְעֵי
יְיָ בְּחַד מִשִּׁבְטָךְ תַּמָּן תַּסֵּיק
עֲלָוָתָךְ וְתַמָּן תַּעְבֵּיד כָּל דִּי אֲנָא
15 מְפַקֵּד לָךְ׃ לְחוֹד בְּכָל־רְעוּת
נַפְשָׁךְ תִּכּוֹס וְתֵיכוּל בִּשְׂרָא
כְּבִרְכְתָא דַּייָ אֱלָהָךְ דִּיהַב לָךְ
בְּכָל־קִרְוָךְ מְסָאֲבָא וּדְכֵיָא
יֵיכְלִנֵּיהּ כִּבְשַׂר טַבְיָא וְאַיְלָא׃
16 לְחוֹד דְּמָא לָא תֵיכְלוּן עַל־
17 אַרְעָא תֵּשְׁדְּנֵיהּ כְּמַיָּא׃ לֵית־
לָךְ רְשׁוּ לְמֵיכַל בְּקִרְוָךְ מַעְשַׂר
עֲבוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ וּבְכוֹרֵי
תוֹרָךְ וְעָנָךְ וְכָל־נִדְרָךְ דִּי תִדַּר
וְנִדְבָתָךְ וְאַפְרָשׁוּת יְדָךְ׃

Targum ONKELOS.

7 Et comedetis ibi coram Dño Deo veſtro; & lætabimini in cunctis ad quæ miſeritis manum veſtram, vos & homines domus veſtræ: quia benedicet
8 tibi Dñs De⁹ tu⁹. Non facietis ſicut omnia quæ nos facimus hic hodie, ſinguli quod rectũ
9 videtur in oculis ſuis. Quia non veniſtis adhuc ad locum quietis et ad poſſeſſionẽ, quam Dñs Deus tu⁹ datur⁹ eſt tibi.
10 Et tranſibitis Jordanem: & habitabitis in terra, quã Dñs Deus veſter poſſidere faciet vos: & requiẽ dabit vobis ab omnibus inimicis veſtris per circuitum, & habitabitis con-
11 fidenter. Et erit locus quem elegerit Domin⁹ Deus veſter, ut collocet majeſtatẽ ſuã ibi, illuc offeretis omnia quæ ego præcipio vobis: holocauſta veſtra & victimas ſanctificatas veſtras, decimas veſtras, & primitias manuũ veſtrarũ, & omnia optima votorũ veſtrorum quæ voveritis corã Dño.
12 Et lætabimini corã Dño Deo veſtro; vos, & filii veſtri, & filiæ veſtræ, & ſervi veſtri & ancillæ veſtræ, & Levita qui eſt in urbib⁹ veſtris, quia non habet partem & hæreditatem
13 vobiſcum. Cave tibi ne offeras holocauſta tua in omni lo-
14 co quem videris. Sed in loco quem elegerit Dñs in una tribuum tuarũ, ibi offeres holocauſta tua: & ibi facies omnia
15 quæ ego præcipio tibi. Attamen in omni deſiderio animæ tuæ occîdes & comedes carnes, juxta benedictionem Dñi Dei tui quam dedit tibi in omnibus urbib⁹ tuis: mundus et immundus comedet illam, ſicut carnem capreæ & cervi.
16 Attamen ſanguinẽ non comedetis: ſuper terram effundetis
17 illũ ſicut aquam. Non erit tibi licitum ut comedas in urbib⁹ tuis decimas frumenti tui & vini tui & olei tui, & primogenita boum tuorũ et oviũ tuarum: & omnia vota tua quæ voveris; & quæ ſponte obtuleris, & primitias manuũ tuarũ.

[illegible]

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VERS. SAM.

Tranſlatio Latina.

7 Comedetiſq; ibi corã Domino Deo veſtro, & lætabimini in omnibus ad quę miſeritis manus veſtras, vos, & dom⁹ veſtræ quibus benedixerit tibi
8 Dominus Deus tuus. Non facietis juxta omnia quę nos hîc facimus hodie, ſinguli quidquid rectum eſt in oculis
9 ſuis. Non enim veniſtis uſque nunc in requiem & in hæreditatem quam Dominus Deus veſter dat vobis.
10 Cùm autem tranſieritis Jordanem, et habitaveritis in terra quã Dominus Deus veſter in hæreditatem diſtribuet vobis, & requiem dederit vobis ab omnibus inimicis veſtris in circuitu, et habitaveritis con-
11 fidenter. Tum erit locus quem elegerit Dominus Deus veſter, ut ibi inhabitet nomen ejus: illuc afferetis omnia quæ ego præcepi vobis, holocauſta veſtra, & ſacrificia veſtra, & decimas veſtras, & oblationes veſtras, et ſpontanea veſtra, & omnia ſelecta votorum veſtrorũ quæ voveritis
12 Domino. Et lætabimini corã Domino Deo veſtro, vos, & filii veſtri, & filiæ veſtræ; ſervi veſtri, & ancillæ veſtræ, et Levita qui eſt in (a) portis tuis, quia non eſt ei pars
13 et poſſeſſio vobiſcum. Cave tibi ne offeras holocauſta tua in omni loco quem videris.
14 Præterquam in loco quem elegerit Dominus in una tribuum tuarum: Ibi offeres holocauſta tua, ibiq; facies omnia quæ ego præcipio tibi.
15 Nihilomin⁹ ſecundũ quodlibet deſiderium animæ tuæ mactabis, et comedes carnem juxta benedictionem Domini Dei tui quam dederit tibi in omnibus (b) portis tuis: Immundus et mund⁹ manducabunt eam ſicut capreã et cer-
16 vum. Tantummodò ſanguinẽ non comedes: ſuper terram ef-
17 fundes illum ſicut aquas. Non poteris comedere in (c) portis tuis decimas frumenti tui, muſti tui, et olei tui, et primogenita boũ tuorũ, et pecudũ tuarũ, et omnia vota tua quæ voviſti, et ſpontanea tua, et elevationes manuum tuarum.

VER. SAM. (a) civitatibus (b) civitatibus (c) civitatibus

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فتاكلوها ثم بين يدي الله ربكم * وتفرحوا بجميع ما انبسطت فيه يدكم انتم وبيوتكم * 7
كما رزقك الله ربك * ولا تصنعوا من هذه الامور * كما نحن صانعون اليوم * كل امري يفعل 8
ما حسن عنده * فانكم لم تصيروا بعد الي المستقر والحلة التي الله ربك معطيكها * فاذا 9 10
عبرتم الاردن * وجلستم في البلد الذي الله ربكم معطيكم اياه * واراحكم من جميع
اعدايكم المحيطين بكم * وجلستم واثقين * فاي موضع يختار الله ربكم ليحل نوره فيه * 11
فاليه تاتون بجميع ما امركم به من صعايدكم * وذبايحكم * واعساركم * ورفايعكم * وخيار
نذوركم التي تنذرونها لله * وافرحوا بها بين يدي الله الهكم انتم وبنوكم * وبناتكم * 12 13
وعبيدكم * واماوكم واللوي الذي في محالكم * اذ ليس له نصيب ولا محلة معكم *
* واحذر ان تقرب قرابينك في اي موضع رايته * الا في الموضع الذي يختار الله من احد 14 15
اسباطك ثم قرب قرابينك * واصنع جميع ما امرك به * لكن متي اشتهت نفسك اللحم فاذبح
وكل برزق الله الذي اعطاك في ساير قراك * وجايز ان ياكل منه الطاهر والنجس * كما ياكلان
لحم الظبي والايل * خلا الدم فلا تاكله * بل صبه علي الارض كالماء * ولا يجوز لك ان تاكل في 16 17
محالك اعسار برك * وعصيرك * ودهنك * وبكور بقرك * وغنمك * ونذورك التي تنذرها *
وتبرعك * ورفايعك *

7 Et illic comedatis ea corã Deo Domino veſtro, & gaudeatis in omnib⁹ ad quæ extendetur manus veſtra, vos, & domus
8 veſtræ, prout conceſſerit tibi De⁹ Domin⁹ tuus. Et ne agatis, quoad res iſtas, ut nos agim⁹ hodiè, unuſquiſque faciens
9 quod ſibi placet. Non enim abiiſtis adhuc ad manſionem & hæreditatem quã Deus
10 Domin⁹ tu⁹ daturus eſt tibi. Cùm autem tranſieritis Jordanem, & habitaveritis in regione quam Deus Dominus veſter daturus eſt vobis, & requiem dederit vobis à cunctis hoſtibus veſtris circũdantib⁹
11 vos, & ſederitis ſecuri; Ad quemcunq; locũ quẽ elegerit Deus Dominus veſter, ut habitare faciat ſplendorem ſuũ in eo, feretis omnia quæ præcipio vobis, tã holocauſta veſtra quàm ſacrificia veſtra, & decimas veſtras, et oblationes veſtras, & optima quæque vota veſtra quæ Deo
12 vovebitis. Et iis oblectamini coram Deo Domino veſtro, vos, & filii veſtri, atque filiæ veſtræ, & ſervi veſtri, & ancillæ veſtræ, & Levita qui fuerit in habitationib⁹ veſtris, cùm nullã habeat partẽ nec hæ-
13 reditatem vobiſcum. Et cave ne offeras oblationes tuas in quolibet loco quem
14 videris: Sed in loco quem elegerit Deus ex una tribuũ tuarũ, illic offer oblationes
15 tuas, & fac omnia quæ præcipio tibi. Verùm quando expetet anima tua carnẽ, macta, et veſcere dono Dei quod tibi conceſſit, in cunctis civitatibus tuis: & licebit ut veſcantur eã mund⁹ & immundus, quemadmodũ veſcuntur carne capreæ et
16 cervi, Excepto tamen ſanguine: ne enim comedas eũ, ſed effunde eum ſuper ter-
17 ram ut aquã. Neque licebit tibi comedere in habitaculis tuis decimas frumenti tui, & muſti tui, et olei tui, & primogenita boũ tuorũ, & oviũ tuarũ, & vota tua quæ vovebis, et ſpontanea tua, et oblationes tuas:

ספר אלה הדברים : יב

elegerit quem loco in ,eam comedes *tui Dei Domini facies ad Quinimo*
18 כי אם לפני יהוה אלהיך תאכלנו במקום אשר יבחר
,tuus servus & ,tua filia & ,tuus filius & ,tu ,*eo in* tuus Deus Dominus
יהוה אלהיך בו אתה ובנך ובתך ועבדך
Domini facies ad lætaberis & : *tuis portis in* qui ,Levita & ,tua ancilla &
ואמתך והלוי אשר בשעריך ושמחת לפני יהוה
derelinquas fortè ne ,tibi *Observare .tuam manum missione omni in tui Dei*
19 אלהיך בכל משלח ידיך: השמר לך פן תעזב
fecerit dilatare Cùm .tuam *humum* super tuis dieb' omnib' ,Levitam
20 את הלוי כל ימיך על אדמתך: כי ירחיב
:dixeris & ,tibi est locutus queadmodũ ,tuũ terminũ tuus Deus Domin'
יהוה אלהיך את גבלך כאשר דבר לך ואמרת
omni in ,carnem comedere tua anima concupiscit quoniã ,carnem Comedam
אכלה בשר כי תאוה נפשך לאכל בשר בכל
locus te à fuerit longinquus Cùm .carnem comedes tuæ animæ *aviditate*
21 אות נפשך תאכל בשר: כי ירחק ממך המקום
mactabis &,ibi suũ nomen ponendũ ad ,tuus Deus Dominus elegerit quem
אשר יבחר יהוה אלהיך לשום שמו שם וזבחת
quemadmodum ,tibi Dominus dederit *quæ ,tuo pecore* de & ,*tuo bove* de
מבקרך ומצאנך אשר נתן יהוה לך כאשר
Veruntamẽ .tuæ animæ *aviditate omni in ,tuis portis in* comedes & ;tibi præcepi
22 צויתך ואכלת בשעריך בכל אות נפשך: אך
,Immundus :eã comedes sic ,cervus & ,caprea *comederetur* queadmodũ
כאשר יאכל את הצבי ואת האיל כן תאכלנו הטמא
comedendum non ad ,te robora Tantùm .eam comedet pariter ,mundus &
23 והטהור יחדו יאכלנו: רק חזק לבלתי אכל
cum animam comedes non & :anima *ipse* sanguis quia ;sanguinem
הדם כי הדם הוא הנפש ולא תאכל הנפש עם
.aquas sicut eum effundes terram super : eum comedes Non .carne
24 הבשר: לא תאכלנו על הארץ תשפכנו כמים:
feceris cùm ,te post tuis filiis & ,tibi sit bene ut ,eum comedes Non
25 לא תאכלנו למען ייטב לך ולבניך אחריך כי תעשה
,tibi erunt quæ ,tua sanctificata *Tantùm* .Domini oculis in rectum
26 הישר בעיני יהוה: רק קדשיך אשר יהיו לך
.Dominus elegerit quem locum ad venies & ,feres ,tua vota &
ונדריך תשא ובאת אל המקום אשר יבחר יהוה:
Domini altare super ,sanguinem & carnem ,*tuas ascensiones* facies Et
27 ועשית עלתיך הבשר והדם על מזבח יהוה
Domini altare super effundetur tuorum sacrificiorũ sanguis & : tui Dei
אלהיך ודם זבחיך ישפך על מזבח יהוה
verba omnia *audies* & ,Custodi .comedes carnem & ,tui Dei
28 אלהיך והבשר תאכל: שמר ושמעת את כל הדברים
tuis filiis & ,tibi sit bene ut ,tibi *præcipiens* ego quæ ,ista
האלה אשר אנכי מצוך למען ייטב לך ולבניך
oculis in rectum & ,bonum feceris cùm ,seculum in usque ,te post
אחריך עד עולם כי תעשה הטוב והישר בעיני
gentes tuus Deus Dominus exciderit Cùm .tui Dei Domini
29 יהוה אלהיך: כי יכרית יהוה אלהיך את הגוים
possederis & :*tuis facieb'* à ,eas *possidendum ad* ,illuc *ingrediens tu quas*
אשר אתה בא שמה לרשת אותם מפניך וירשת
;earum terra in habitaveris & ,eas
אתם וישבת בארצם:

Versio VULG. LAT.

18 Sed coram Domino Deo tuo comedes ea, in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, tu, & filius tuus & filia tua, & servus & famula, atque Levites qui manet in urbibus tuis: & lætaberis & reficieris corã Domino Deo tuo, in cunctis ad quæ extenderis 19 manũ tuã. Cave ne derelinquas Levitem in omni tempore quo versaris in terra. 20 Quando dilataverit Dominus Deus tuus terminos tuos, sicut locutus est tibi, & volueris vesci carnibus, quas desiderat 21 anima tua: Locus autem, quem elegerit Dominus Deus tuus, ut sit nomen ejus ibi, si procul fuerit, occides de armentis & pecorib', quæ habueris, sicut præcepi tibi, & comedes in oppidis tuis, ut 22 tibi placet. Sicut comeditur caprea & cervus, ita vescêris eis: & mund' & immund' in 23 commune vescentur. Hoc solùm cave, ne sanguiné comedas. Sanguis enim eorum pro anima est: & idcircò non debes animam come- 24 dere cum carnib': Sed super terram fundes quasi aquam, 25 Ut benè sit tibi & filiis tuis post te, cùm feceris quod placet in conspectu Domini. 26 Quæ autem sanctificaveris, & voveris Domino, tolles, & venies ad locum, quem elege- 27 rit Dominus: Et offeres oblationes tuas carnem & sanguinem super altare Domini Dei tui: sanguinem hostiarum fundes in altari: carnib' 28 autem ipse vescêris. Observa & audi omnia quæ ego præcipio tibi, ut benè sit tibi & filiis tuis post te in sempiternum, cùm feceris q bonum est & placitum in conspectu Dñi 29 Dei tui. Quando disperdiderit Dominus Deus tuus ante faciem tuam gentes, ad quas ingrediêris possidendas, & possederis eas, atque habitaveris in terra earum:

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

18 Ἀλλ' ἢ (α) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ (β) αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ, (γ) ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτῷ, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη (δ) σου, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν ταῖς (ε) πόλεσιν ὑμῶν. καὶ εὐφρανθήσῃ (ζ) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐπὶ πάντα, οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖ- 19 ρά σου. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐγκαταλίπῃς τὸν (η) Λευίτην πάντα τὸν χρόνον ὅσον ἂν ζῇς 20 ἐπὶ τῆς γῆς. Ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, καθάπερ ἐλάλησέ σοι, (θ) καὶ ἐρεῖς, Φάγομαι κρέα, ἐὰν (ι) ἐπιθυμήσῃ ἡ ψυχή σου, ὥστε φαγεῖν κρέα, ἐν πάσῃ 21 ἐπιθυμίᾳ (κ) τῆς ψυχῆς σου φαγῇ κρέα. Ἐὰν δὲ (λ) μακρὰν ἀπέχῃ σου ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός (μ) σου ἐκεῖ ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ θύσεις ἀπὸ τῶν βοῶν σου, καὶ ἀπὸ τῶν προβάτων σου (ν) ὧν ἂν δῷ ὁ θεός σοι, ὃν τρόπον ἐνετειλάμην σοι, καὶ φαγῇ ἐν ταῖς πόλεσί σου κατὰ τὴν 22 ἐπιθυμίαν τῆς ψυχῆς σου. Ὡς ἔσθεται ἡ δορκὰς καὶ ἡ ἔλαφος, (ξ) οὕτω φαγῇ αὐτό· ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως ἔδε- 23 ται. Πρόσεχε ἰσχυρῶς τοῦ μὴ φαγεῖν (ο) αἷμα, ὅτι αἷμα αὐτοῦ ψυχή· οὐ βρωθήσεται ψυχὴ μετὰ 24 τῶν κρεῶν. Οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖτε 25 αὐτὸ ὡς ὕδωρ. Οὐ φαγῇ αὐτό, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ (π) σέ, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν (ρ) ἐναντίον 26 κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Πλὴν τὰ ἅγιά (σ) σου ἐὰν γένηταί σοι, καὶ τὰς εὐχάς σου λαβὼν ἥξεις εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεὸς 27 (τ) σου ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. Καὶ ποιήσεις τὰ ὁλοκαυτώματά σου, τὰ κρέα ἀνοίσεις ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὸ δὲ αἷμα τῶν θυσιῶν σου προσχεεῖς πρὸς τὴν βάσιν τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου τοῦ θεοῦ σου, τὰ δὲ 28 κρέα φαγῇ. Φυλάσσου καὶ ἄκουε καὶ ποιήσεις πάντας τοὺς λόγους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι, ἵνα εὖ σοι γένηται καὶ τοῖς υἱοῖς σου δι' αἰῶνος, ἐὰν ποιήσῃς (υ) τὸ ἀρεστὸν καὶ τὸ καλὸν ἐναντίον 29 κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Ἐὰν δὲ (φ) ἐξολοθρεύσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, εἰς οὓς (χ) εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι τὴν γῆν αὐτῶν, ἀπὸ προσώπου σου, καὶ (ψ) κατακληρονομήσῃς αὐτούς, καὶ κατοικήσῃς ἐν τῇ γῇ αὐτῶν,

18 *Sed ante Dominũ Deum tuum comedes illud in loco, quemcunque elegerit Dominus Deus tuus ipsi, tu, & filius tuus, & filia tua, puer tuus, & ancilla (k) tua, & proselytus, qui in civitatibus vestris. Et lætaberis ante Dominũ Deũ tuũ in omnib' quocunque miseris manum tuã.* 19 *Attende tibi ipsi, nè derelinquas Levitã omni tempore, quocunq; vixeris* 20 *super terram. Si autem dilataverit Dominus Deus tuus fines tuos, sicut locutus est tibi; & dices, Manducabo carnes: si concupierit anima tua ad manducandum carnes, in omni cupiditate anima tuæ manducabis carnes.* 21 *Si autem longè à te absuerit locus, quemcunq; elegerit Domin' Deus tuus, ut ibi invocetur nomen ejus ibi; & mactabis de bob' tuis, & de ovib' tuis, quecunq; dederis De' tibi; quemadmodũ mandavi tibi; et manducabis in civitatib' tuis secundũ cupiditatẽ animæ tuæ.* 22 *Sicut comeditur caprea, & cervus; sic comedes illud: Immund' in te, & mund' pariter comedet.* 23 *Attende valdè, nè comedas sanguinem, quia sanguis ej' anima: nõ manducabitur anima cũ carnib'.* 24 *Non comedetis, in terrã effundetis illum, sicut aquã.* 25 *Non comedes illũ, ut benè tibi sit, & filiis tuis post te, si feceris quod bonũ, & acceptũ ante Dominũ Deũ tuũ.* 26 *Tantummodò sancta tua, si fuerint tibi, & vota tua sumens venies in locũ, quecunq; elegerit Domin' De' tu', ut invocetur nomen suũ ibi.* 27 *Et facies holocaustomata tua: carnes offeres super altare Domini Dei tui; sanguinẽ autẽ sacrificiorũ tuorũ effundes ad basim altaris Domini Dei tui: carnes autẽ comedes.* 28 *Observa, et audi: et facies omnia verba, quæ ego mando tibi, ut benè tibi sit, et filiis tuis per seculũ, si feceris, quod placitũ, et bonũ ante Dominũ Deũ tuũ.* 29 *Si autẽ exterminaverit Domin' De' tu' gentes, ad quos ingrederis illuc ad hæreditandũ terrã eorũ, à facie tua, et hæreditaveris eã, et habitaveris in terra eorũ;*

MS.A. (α) ἔναντι (β) αὐτὰ (γ) οὗ (δ) σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος (ε) πόλεσίν σου. (ζ) ἔναντι (η) Λευίτην ὅσον ἂν χρόνον ζῇ ἐπὶ (θ) καὶ εἴπῃς, Φάγομαι (ι) ἐπιθυμήσει (κ) τῆς καρδίας σου (λ) μακρότερον (μ) σου ἐπικληθῆναι (ν) ὡς ἂν δῷ σοι ὁ θεός σου, ὃν (ξ) οὕτως (ο) αἷμα, τὸ γὰρ αἷμα (π) σὲ εἰς τὸν αἰῶνα, ἐὰν (ρ) ἔναντι (σ) σου, ἃ ἂν σοι γένηται, (τ) σου αὐτοῦ ἐπικληθῆναι (υ) τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν ἔναντι κυρίου (φ) ἐξολεθρεύσῃ (χ) σὺ εἰσπορεύῃ (ψ) κατακληρονομήσεις αὐτούς, καὶ κατοικήσεις ἐν

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

18 * ܐܠܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܬܐܟܠܝܘܗܝ ܫܢܐ ܒܫܢܐ. ܒܐܬܪܐ ܕܓܒܐ ܠܗ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܐܢܬ ܘܒܪܟ ܘܒܪܬܟ ܘܥܒܕܟ ܘܐܡܬܟ ܘܠܘܝܐ ܕܒܩܘܪܝܟ. ܘܬܚܕܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܒܟܠ ܡܘܫܛ ܐܝܕܝܟ. 19 * ܐܙܕܗܪ ܠܐ ܬܫܒܘܩ ܠܠܘܝܐ ܟܠ ܝܘܡܝܟ ܥܠ ܐܪܥܐ. 20 * ܘܡܐ ܕܐܦܬܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܬܚܘܡܟ ܐܝܟ ܕܡܠܠ ܥܡܟ. ܘܬܐܡܪ ܐܟܘܠ ܒܣܪܐ. ܡܛܠ ܕܪܓܬ ܢܦܫܟ ܠܡܐܟܠ ܒܣܪܐ. ܒܟܠ ܪܓܬ ܢܦܫܟ ܐܟܘܠ ܒܣܪܐ. 21 * ܘܐܢ ܢܪܚܩ ܡܢܟ ܐܬܪܐ ܕܢܓܒܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܡܫܪܝܘ ܫܡܗ ܬܡܢ. ܦܘܫ ܕܒܘܚ ܡܢ ܬܘܪܝܟ ܘܡܢ ܥܢܟ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܐܝܟ ܕܦܩܕܟ. ܘܐܟܘܠ ܒܩܘܪܝܟ ܒܟܠ ܪܓܬ ܢܦܫܟ. 22 * ܒܪܡ ܐܝܟ ܕܡܬܐܟܠ ܛܒܝܐ ܘܐܝܠܐ. ܗܟܢܐ ܬܐܟܠܝܘܗܝ. ܛܡܐܐ ܘܕܟܝܐ ܐܟܚܕܐ ܢܐܟܠܘܢ. 23 * ܒܠܚܘܕ ܐܬܚܝܠ ܕܠܐ ܬܐܟܘܠ ܕܡܐ. ܡܛܠ ܕܕܡܐ ܢܦܫܐ ܗܘ. ܘܠܐ ܬܐܟܘܠ ܢܦܫܐ ܥܡ ܒܣܪܐ. 24 * ܠܐ ܬܐܟܠܝܘܗܝ. ܐܠܐ ܥܠ ܐܪܥܐ ܐܫܘܕܝܘܗܝ ܐܝܟ ܡܝܐ. 25 * ܠܐ ܬܐܟܠܝܘܗܝ ܕܢܛܐܒ ܠܟ ܘܠܒܢܝܟ ܒܬܪܟ. ܡܐ ܕܥܒܕܬ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. 26 * ܒܪܡ ܩܘܕܫܝܟ ܕܢܗܘܘܢ ܠܟ. ܘܢܕܪܝܟ ܫܩܘܠ ܘܬܐ ܠܐܬܪܐ ܕܓܒܐ ܡܪܝܐ. 27 * ܘܥܒܕ ܥܠܘܬܟ ܢܟܣܬܐ ܒܣܪܐ ܘܕܡܐ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܘܕܡܐ ܕܕܒܚܝܟ ܢܬܐܫܕ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܘܒܣܪܐ ܐܟܘܠ. 28 * ܛܪ ܘܫܡܥ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ ܗܠܝܢ ܕܐܢܐ ܡܦܩܕ ܠܟ ܝܘܡܢܐ. ܕܢܛܐܒ ܠܟ ܘܠܒܢܝܟ ܒܬܪܟ ܠܥܠܡ. ܡܐ ܕܥܒܕܬ ܕܫܦܝܪ ܘܕܬܪܝܨ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. 29 * ܘܡܐ ܕܐܘܒܕ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܥܡܡܐ ܕܐܢܬ ܥܐܠ ܠܬܡܢ ܠܡܐܪܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. ܘܬܐܪܬ ܐܢܘܢ ܘܬܬܒ ܒܐܪܥܗܘܢ.

18 Sed coram Dño Deo tuo comedes illud ex anno in annum, in loco quem elegerit sibi Dñs De' tu', tu, & fili' tu', atq; filia tua, servus tu', & ancilla tua, necnon Levita qui est in civitatib' tuis, & lætaberis corã Dño Deo tuo in omni re ad quam admoveris manum 19 tuam. Cave ne deseras Levitam cunctis dieb' 20 tuis super terram. Cúmq; ampliaverit Dñs De' tu' limitem tuum quemadmodum dixit tibi, & dixeris, Comedam carnem; (eò quòd expetat anima tua comedere carnem) quoties 21 appetes, comede carnem. Quòd si dissit' à te locus quem elegerit Dñs De' tu', ut illic ponat nomen suum, macta de bob' tuis & de ovib' tuis quas dederit tibi Domin' De' tu', quemadmodum præcepit tibi, & comede in civitatibus tuis in quibusvis optatis animæ 22 tuæ. Veruntamen sicut comeditur caprea & cerv', ita comedes eam: quod pollutum & 23 quod mundum est pariter comedetis. Duntaxat fortes estote ne comedatis sanguinem, quoniam sanguis anima est: ne ergò come- 24 das animam cum carne. Ne *inquam*, comedas illum, sed eum effunde super terrã sicut aquã. 25 Ne comedas eum, ut bene sit tibi & filiis tuis post te, cùm feceris quod bonum est coram 26 Dño Deo tuo. Verùm sancta tua quæ fuerint tibi, & vota tua tolle; & veni ad locum 27 quem elegerit Domin', Et fac holocaustum tuum pacificum, carnem & sanguinem, super altare Domini Dei tui: sanguis verò sacrificiorum tuorum effundatur super altare Dñi 28 Dei tui, & carnẽ comede. Custodi, & audi omnia hæc præcepta quæ ego præcipio tibi hodiè, ut bene tibi sit atq; filiis tuis post te in æternũ, cùm feceris bonũ & rectũ est corã 29 Domino Deo tuo. Verùm cùm perdiderit Dominus De' tu' gentes ad quas tu pergis, easque perdiderit à conspectu tuo, & possederis eas, & habitaveris in terra earum;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס
Targum ONKELOS.

18 אלהן קדם יי אלהך תיכלניה באתרא די יתרעי יי אלהך ביה את וברך וברתך ועבדך ואמתך וליואה די בקרוך ותחדי קדם יי אלהך בכל אושטות ידך: 19 אסתמר לך דלמא תשבוק ית ליואה כל יומך על ארעך: 20 ארי יפתי יי אלהך ית תחומך כמא די מליל לך ותימר איכול בשרא ארי תתרעי נפשך למיכל בשרא בכל רעות נפשך תיכול בסרא: 21 ארי יתרחק מנך אתרא די יתרעי יי אלהך לאשראה שכנתיה תמן ותכוס מתורך ומענך די יהב יי לך כמא דפקדתך ותיכול בקרוך בכל רעות נפשך: 22 ברם כמא דמתאכיל בסר טביא ואילא כן תיכלניה מסאבא ודכיא כחדא יכלניה: 23 לחוד תקף בדיל דלא למיכל דמא ארי דמא הוא נפשא ולא תיכול נפשא עם בשרא: 24 לא תיכלניה על ארעא תשדניה כמיא: 25 לא תיכלניה בדיל דייטב לך ולבנך בתרך ארי תעבד דכשר קדם יי: 26 לחוד מעשר קודשך דיהון לך ונדרך תטול ותיתי לאתרא די יתרעי יי: 27 ותעבד עלותך בשרא ודמא על מדבחא דיי אלהך ודם נכסת קודשך ישתפך על מדבחא דיי אלהך ובשרא תיכול: 28 טר ותקבל ית כל פתגמיא האלין די אנא מפקד לך בדיל דייטב לך ולבנך בתרך עד עלמא ארי תעבד דתקן ודכשר קדם יי אלהך: 29 ארי ישיצי יי אלהך ית עממיא די את עליל לתמן למירת יתהון מן קדמך ותירת יתהון ותתב בארעהון:

18 Sed coram Domino Deo tuo comedes ea, in loco quem elegerit Dominus Deus tuus: tu, & filius tuus & filia tua, & servus tuus & ancilla tua, & Levita qui est in urbibus tuis: & lætaberis coram Domino Deo tuo, in omnibus ad quæ 19 miseris manum tuam. Cave tibi ne relinquas Levitam, omnibus diebus tuis in terra 20 tua. Cùm autem dilataverit Dominus Deus tuus terminũ tuum, sicut locutus est tibi: & dixeris, Comedam carnem, quando desideraverit anima tua comedere carnẽ: in omni desiderio animæ tuæ comedes 21 carnem. Si procul fuerit à te locus, quem elegerit Dominus Deus tuus ut collocet ibi majestatem suam: occides de bobus tuis & de ovibus tuis quas dedit tibi Dominus, sicut præcepit tibi: & comedes in urbib' tuis in omni desiderio 22 animæ tuæ. Sicut enim comeditur caro capreæ & cervi, sic comedes illa: mundus & im- 23 mũd' simul comedẽt. Attamẽ confortare ut non comedas sanguinem; quia sanguis est anima: & non comedes animã 24 cum carne. Non comedes illũ: sed super terram fundes illum 25 sicut aquam. Non comedes illum: ut bene sit tibi & filiis tuis post te; si feceritis quod 26 rectum est coram Domino. Veruntamen decimas sanctificatas quas habueris, & vota tua, tolles & venies ad locum 27 quem elegerit Dominus. Et facies holocausta tua quorum caro et sanguis offeretur super altare Domini Dei tui: sanguis autem hostiæ sanctificatæ tuæ effundetur super altare Domini Dei tui, & carnem 28 comedes. Custodi & suscipe omnia verba hæc quæ ego præcipio tibi: ut bene sit tibi & filiis tuis post te usque in seculum; cum feceris quod rectum est & quod placitum 29 est coram Domino Deo tuo. Cùm disperdiderit Dominus Deus populos, ad quos tu ingredieris ut ejicias eos, à facie tua: & ejeceris eos, & habitaveris in terra eorum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

18 *Sed coram Domino Deo tuo comedes illa, in loco quem elegit Domin' Deus tuus, tu, & filius tuus, & filia tua; servus tuus, & ancilla tua, et Levita qui est in (d) portis tuis; lætaberisque corã Domino Deo tuo in omni emissione* 19 *manuum tuarũ. Cave tibi ne deseras Levitã omnibus diebus tuis super terrã tuã.* 20 *Cùm dilataverit Dominus Deus tuus fines tuos sicut locutus est tibi, & dixeris, Comedam carnem, quia desiderium animæ tuæ est comedere carnẽ: juxta omne desideriũ animæ tuæ comedes carnem.* 21 *Cùm à te longè aberit locus quem elegerit Dominus Deus tuus ut ibi inhabitet nomen ejus, tum mactabis de bobus tuis, & de pecudib' tuis quas dederit tibi Dominus quemadmodum præcepi tibi comedésque in (e) portis tuis juxta omne desiderium animæ* 22 *tuæ. Certè non sec' ac comeditur caprea, et cervus, sic comedes illam: Immundus qui est in te, et mundus illã* 23 *pariter vescentur. Tantùm fortiter cave ne comedas sanguinem: nam sanguis anima est; non autem comedes* 24 *animam cum carne. Non comedes illum; super terram effundes illum sicut aquas.* 25 *Non comedes illum, ut bene sit tibi, et filiis tuis post te, cùm feceris quod rectum est* 26 *in oculis Domini. Verùm sancta tua quæ ad te pertinuerint, et vota tua sumes, et* 27 *venies in locum quem elegit Dominus; ut facias holocausta tua ex carne et sanguine super altare Domini Dei tui: Sanguinem autem sacrificiorum tuorum effundes super* 28 *altare Domini Dei tui, sed carnes comedes. Cave ut audias et facias omnia verba ista quæ ego præcipio tibi hodiè, ut bene sit tibi, et filiis tuis post te in æternum, cùm feceris quod rectum et bonum* 29 *est in oculis Domini Dei tui. Cùm deleverit Dominus De' tuus gentes à facie tua ad quas te accingis possidendas, et possederis eas, et habitaveris in terra eorum;*

VER. SAM. (d) civitatibus (e) civitatibus

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

18 *الا بين يدي الله ربك تاكلها في الموضع الذي يختار الله * انت وابنك * وابنتك * وعبدك وامتك * واللاوي الذي في محالك * وتفرح بين يدي الله ربك بما انبسطت به يدك * 19 *واحذر ان تجفو اللاوي طول مقامك في بلدك * 20 واذا اوسع الله ربك تخمك كما وعدك * فقلت اكل لحما عن شهوة من نفسك له * فكله متى اشتهيته * 21 وان بعد عنك الموضع الذي يختار الله ربك ليحل نوره فيه * فاذبح من بقرك وغنمك التي رزقك الله ربك * كما امرتك * وكله في محالك متى اشتهته نفسك * 22 لكن كما يؤكل الظبي والايل كذلك تاكله * في ان يجوز للنجس والطاهر ان ياكله * 23 لكن تشدد في ان لا تاكل الدم * فانه مسكن النفس * فلا تاكل النفس مع اللحم * 24 واذ لا يجوز ان تاكله * فصبه على الارض كالماء * 25 واذا لم تاكله يخار لك ولابنك من بعدك * اذ تصنع المستقيم عند الله * 26 غدا اقداسك ما كان لك منها ونذورك * فاحملها وات بها الى الموضع الذي يختار الله * 27 واصنع صعايدك لحومها ودماها كملا على مذبح الله ربك * ودم ذبائحك يصب على مذبحه * وكل لحومها * 28 احفظ واقبل جميع هذه الامور التي آمرك بها لكي يخار لك ولبنيك بعدك الى الدهر اذا تصنع الجيد والمستقيم عند الله ربك * 29 واذا قطع الله ربك الامم من بين يديك الذين هو معطيك ارضهم * فترثهم وتسكن في قراهم وبيوتهم *

18 *Sed coram Deo Domino tuo comedes ea in loco quẽ elegerit Deus, et tu, & fili' tu', & filia tua, & servus tuus, & ancilla tua, et Levita qui fuerit in domiciliis tuis: & letaberis corã Deo Domino tuo in iis ad quæ sese protenderit man' tua.* 19 *Et cave ne derelinquas Levitã quamdiu moraberis in regione tua.* 20 *Et quando dilataverit Deus Dominus tuus terminos tuos, sicut pollicitus est tibi, & dixeris; Comedam carnem; (ex desiderio nimirum, quod illi habet animus tuus,) comede eã quandocunque optaveris eam.* 21 *Quòd si remotus à te sit locus quem eliget Deus Domin' tu', ut habitare faciat in eo lumen suũ, macta de bobus atq; ovib' tuis quas tibi concessit Deus Dominus tuus, sicut mandavi tibi, & comede in habitationib' tuis quandocunque optaverit eã anim' tu'.* 22 *Verùm quemadmodum comeditur caprea & cervus, ita comedes eã, ita ut liceat tã mũdo quàm immũdo comedere eã.* 23 *At verò in eo roborare ut non comedas sanguinem, cùm sit sedes animæ: ne igitur comedas animam cũ carne.* 24 *Et quandoquidẽ non licet eũ comedere, effunde illũ super terrã velut aquã.* 25 *Et si non comederis eũ, bene sibi erit ac filio tuo post te, cùm feceris quod rectũ est apud Deũ.* 26 *Attamen sancta tua quæ habueris, et vota tua tolle, et defer ad locũ quẽ eliget De',* 27 *Et fac holocausta tua, carnes eorũ et sanguines eorũ integrè super arã Dei Domini tui: sanguis autẽ victimarũ tuarũ effũdatur super ipsi' arã, & comede carnes ipsarum.* 28 *Observa, & acquiesce cũctis hisce reb' quas præcipio tibi, ut bene sit tibi & filiis tuis post te in perpetuũ, cùm feceris bonũ & rectũ apud Deũ Dominũ tuũ.* 29 *Et quando succiderit Deus Dominus tu' à cõspectu tuo gentes quarũ terrã ipse daturus est tibi, & exterminabis eas, & cõmoraberis in urbibus earum et domibus earum;*

ספר אלה הדברים : יג

,tuis facielus à eas disperdi post ,eas post offendaris fortè ne ,tibi Observare
30 הִשָּׁמֶר לְךָ פֶּן־תִּנָּקֵשׁ אַחֲרֵיהֶם אַחֲרֵי הִשָּׁמְדָם מִפָּנֶיךָ
gentes servient Quomodo : dicendo ,earum deos quæras fortè ne &
וּפֶן־תִּדְרֹשׁ לֵאלֹהֵיהֶם לֵאמֹר אֵיכָה יַעַבְדוּ הַגּוֹיִם
sic facies Non .ego etiam sic faciam & suis diis istæ
31 הָאֵלֶּה אֶת־אֱלֹהֵיהֶם וְאֶעֱשֶׂה־כֵּן גַּם־אָנִי: לֹא־תַעֲשֶׂה כֵן
,odio habuit quam ,Domini abominationē omnem nam :tuo Deo Domino
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי כָל־תּוֹעֲבַת יְהוָה אֲשֶׁר שָׂנֵא
combusserūt suas filias & ,suos filios etiam quia : suis diis fecerunt
עָשׂוּ לֵאלֹהֵיהֶם כִּי גַם אֶת־בְּנֵיהֶם וְאֶת־בְּנֹתֵיהֶם יִשְׂרְפוּ
præcipiens ego quod verbum Omne .suis diis igne in
32 בָאֵשׁ לֵאלֹהֵיהֶם: אֵת כָּל־הַדָּבָר אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה
neque ,illud super addes Non : faciendum ad ,custodietis illud ,vobis
אֶתְכֶם אֹתוֹ תִשְׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת לֹא־תֹסֵף עָלָיו וְלֹא
.eo ex diminues
תִגְרַע מִמֶּנּוּ:

CAP. XIII. יג

dederit & ,somnium somnians vel ,propheta tui medio in surrexerit Cùm
1 כִּי־יָקוּם בְּקִרְבְּךָ נָבִיא אוֹ חֹלֵם חֲלוֹם וְנָתַן
est locutus quod ,portentū & signū venerit Et portentū vel signū te ad
2 אֵלֶיךָ אוֹת אוֹ מוֹפֵת: וּבָא הָאוֹת וְהַמּוֹפֵת אֲשֶׁר־דִּבֶּר
non quos ,alienos deos post Eamus : dicendo ,te ad
אֵלֶיךָ לֵאמֹר נֵלְכָה אַחֲרֵי אֱלֹהִים אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־
vel ,illius prophetæ verba ad audies Non : eis serviamus & ,eos nōsti
3 יְדַעְתָּם וְנָעָבְדֵם: לֹא תִשְׁמַע אֶל־דִּבְרֵי הַנָּבִיא הַהוּא אוֹ
vester Deus Dominus tentans quia : illud somnium somniantem ad
אֶל־חוֹלֵם הַחֲלוֹם הַהוּא כִּי מְנַסֶּה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
,vestrum Deum Dominum diligentes vos sitis an sciendum ad ,vos
אֶתְכֶם לָדַעַת הֲיִשְׁכֶם אֹהֲבִים אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
Dominum Post .vestra anima tota in & ,vestro corde toto in
4 בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם: אַחֲרֵי יְהוָה
,custodietis ej' præcepta & ,timebitis ipsum & ,ambulabitis vestrū Deum
אֱלֹהֵיכֶם תֵּלֵכוּ וְאֹתוֹ תִירָאוּ וְאֶת־מִצְוֹתָיו תִּשְׁמֹרוּ
propheta Et .adhærebitis eo in & ,servietis ei & ,audietis ejus voce in &
5 וּבְקֹלוֹ תִשְׁמָעוּ וְאֹתוֹ תַעֲבֹדוּ וּבוֹ תִדְבָּקוּן: וְהַנָּבִיא
est locutus quia : morietur ,illud somnium somnians vel ,ipse
הַהוּא אוֹ חֹלֵם הַחֲלוֹם הַהוּא יוּמָת כִּי דִבֶּר־
,Ægypti terra de vos educentem ,vestrū Deum Dominū super aversionē
סָרָה עַל־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הַמּוֹצִיא אֶתְכֶם מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם
quam via de te propellendum ad ,servorum domo de te redimentē &
וְהַפֹּדְךָ מִבֵּית עֲבָדִים לְהַדִּיחֲךָ מִן־הַדֶּרֶךְ אֲשֶׁר
exterminabis & : ea in ambulandum ad tuus Deus Dominus tibi præcepit
צִוְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בָּהּ וּבִעַרְתָּ
,tuæ matris filius ,tuus frater ,te seduxerit Cùm .tui medio è malum
6 הָרָע מִקִּרְבֶּךָ: כִּי יְסִיתְךָ אָחִיךָ בֶן־אִמֶּךָ
,tuus amicus vel ,tui sinus uxor vel ,tua filia vel ,tuus filius vel
אוֹ־בִנְךָ אוֹ־בִתְּךָ אוֹ אֵשֶׁת חֵיקֶךָ אוֹ רֵעֲךָ
diis serviamus & ,Eamus : dicendo occulto in ,tua anima sicut qui
אֲשֶׁר כְּנַפְשְׁךָ בַּסֵּתֶר לֵאמֹר נֵלְכָה וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים
.tui patres & ,tu nōsti non quos ,aliis
אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ:

Versio VULG. LAT.

30 Cave ne imiteris eas, postquā te fuerint introeūnte subversæ, & requiras ceremonias earum, dicens; Sicut coluerunt gentes istæ deos suos, ita 31 & ego colam. Non facies similiter Domino Deo tuo. Omnes enim abominationes, quas aversatur Dominus, fecerunt diis suis, offerentes filios & filias, & comburentes igni. 32 Quod præcipio tibi, hoc tantùm facito Domino : nec addas quidquam, nec minuas.

CAP. XIII.

1 SI surrexerit in medio tui prophetes, aut qui somnium vidisse se dicat, & prædixerit 2 signum atque portentum, Et evenerit quod locut' est, & dixerit tibi; Eam', & sequamur deos alienos quos ignoras, & serviamus eis: 3 Non audies verba prophetæ illi' aut somniatoris: quia tentat vos Domin' Deus vester, ut palàm fiat utrùm diligatis eum an non, in toto corde, & 4 in tota anima vestra. Dominum Deum vestrum sequimini, et ipsum timete, et mandata illius custodite, et audite vocē ejus: ipsi servie- 5 tis, et ipsi adhærebitis. Propheta autem ille aut fictor somniorum interficietur: quia locutus est ut vos averteret à Domino Deo vestro, qui eduxit vos de terra Ægypti, et redemit vos de domo servitutis: ut errare te faceret de via, quam tibi præcepit Domin' De' tu': et auferes malū 6 de medio tui. Si tibi voluerit persuadere frater tuus fili' matris tuæ, aut filius tuus vel filia, sive uxor quæ est in sinu tuo, aut amicus, quem diligis ut animam tuam, clàm dicens, Eamus, et serviamus diis alienis, quos ignoras tu, et patres tui,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

30 Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ ἐκζητήσῃς ἐπακολουθῆσαι αὐτοῖς μετὰ τὸ (ζ) ἐξολοθρευθῆναι αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου (η) σου, λέγων, Πῶς ποιοῦσι τὰ ἔθνη ταῦτα τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ποιήσω (θ) κἀγώ. 31 Οὐ ποιήσεις (ι) οὕτω τῷ θεῷ σου. τὰ γὰρ βδελύγματα κυρίου ἃ ἐμίσησεν, ἐποίησαν ἐν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, ὅτι τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν κατακαίουσιν ἐν πυρὶ τοῖς θεοῖς αὐτῶν. 32 Πᾶν ῥῆμα ὃ ἐγὼ ἐντέλλομαι ὑμῖν σήμερον, τοῦτο φυλάξῃ ποιεῖν. οὐ προσθήσεις ἐπ' αὐτό, οὐδὲ ἀφελεῖς ἀπ' αὐτοῦ.

Attende tibi ipsi, nè exquiras 30 sequi eos, postquàm ipsi exterminati fuerint (ζ) à facie tua, dicens, Quomodò faciunt gentes hæ diis suis; faciam & ego. Non facies ita Deo tuo. 31 Abominationes enim Domini, quas odio habuit, fecerunt in diis suis: quoniam filios suos, & filias suas comburunt in igni diis suis. Omne verbum, 32 quod ego mando vobis hodiè, hoc observabis facere. Non adjicies ad illud; neque auferes ab eo.

MS.A. (ζ) ἐξολεθρευθῆναι (η) σου. οὐ μὴ ἐκζητήσῃς τοὺς θεοὺς αὐτῶν, λέγων, (θ) καὶ ἐγώ. (ι) οὕτως κυρίῳ τῷ θεῷ σου. τὰ βδελύγματα γὰρ ἃ κύριος ἐμίσησεν, ἐποίησαν τοῖς

ΚΕΦ. ιγ'.

1 Ἐὰν δὲ ἀναστῇ ἐν σοὶ προφήτης ἢ ἐνυπνιαζόμενος (α) τὸ ἐνύπνιον, καὶ δῷ 2 σοι σημεῖον ἢ τέρας, Καὶ ἔλθῃ τὸ σημεῖον ἢ τὸ τέρας ὃ ἐλάλησε πρὸς σέ, λέγων, Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις (β) οὓς οὐκ οἴδατε, 3 Οὐκ ἀκούσεσθε τῶν λόγων τοῦ προφήτου ἐκείνου ἢ τοῦ ἐνυπνιαζομένου τὸ ἐνύπνιον ἐκεῖνο, ὅτι πειράζει κύριος ὁ (γ) θεὸς σου ὑμᾶς εἰδέναι, εἰ ἀγαπᾶτε (δ) τὸν θεὸν ὑμῶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς ὑμῶν. 4 Ὀπίσω κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν πορεύσεσθε, καὶ (ε) τοῦτον φοβηθήσεσθε, (ζ) καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκούσεσθε, καὶ (η) αὐτῷ προστεθήσεσθε. 5 Καὶ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἢ ὁ τὸ ἐνύπνιον ἐνυπνιαζόμενος ἐκεῖνος, ἀποθανεῖται· ἐλάλησε γὰρ πλανῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, τοῦ λυτρωσαμένου σε ἐκ τῆς δουλείας, ἐξῶσαί σε (θ) ἀπὸ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ θεός σου πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ· (ι) καὶ ἀφανιεῖς τὸ πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 6 Ἐὰν δὲ παρακαλέσῃ σε ὁ ἀδελφός σου ἐκ πατρός σου ἢ ἐκ μητρός σου, ἢ ὁ υἱός σου, ἢ ἡ (κ) θυγάτηρ, ἢ ἡ γυνή σου ἡ ἐν κόλπῳ σου, (λ) ἢ φίλος ἴσος τῇ ψυχῇ σου λάθρα, (μ) λέγων, Βαδίσωμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς (ν) ἑτέροις, οὓς οὐκ ᾔδεις σὺ καὶ οἱ πατέρες σου,

CAP. XIII.

Si autem surrexerit in te 1 propheta, seu somnians somnium, & dederit tibi signum, vel prodigium, Et venerit signum 2 sive prodigium, quod locutus est ad te, dicens; Eamus, & serviamus diis aliis, quos nescistis, Non audietis verba pro- 3 phetæ illius, vel somniantis somnium illud, quoniam tentat Dominus De' (γ) tuus vos, scire, an diligatis Deum vestrum ex toto corde vestro, & ex tota anima vestra. Post Dominum 4 Deum vestrum ambulabitis, & hunc (ε) timebitis: & vocem ejus audieritis, & (η) ei apponemini. Et propheta ille, 5 vel somnium somnians ille, morietur. Locutus est enim, ut faceret te errare à Domino Deo tuo: qui eduxit te de terra Ægypti; qui redemit te de domo servitutis: ut expelleret te de via, quam mandavit tibi Dominus Deus tuus ambulare in ea. Et delebis malum ex vobis ipsis. Si autem hortatus 6 te fuerit frater tuus ex patre tuo, vel ex matre tua, vel filius tuus, vel filia, vel uxor tua, quæ in sinu tuo, vel amicus æqualis animæ tuæ, clanculùm, dicens, Eamus, & serviamus diis aliis, quos non nōsti tu, & patres tui,

MS.A. (α) ἐνύπνιον, καὶ δώσει σοι (β) οἷς οὐκ (γ) θεὸς ὑμῶν ὑμᾶς τοῦ εἰδέναι, (δ) κύριον τὸν (ε) αὐτὸν (ζ) καὶ τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ φυλάξεσθε, καὶ τῆς φωνῆς (η) αὐτοῦ δουλεύσετε, καὶ αὐτῷ προστεθήσεσθε. (θ) ἐκ τῆς (ι) καὶ ἀφανιεῖτε τὸν πονηρὸν (κ) θυγάτηρ σου, (λ) ἢ ὁ φίλος ὁ ἴσος (μ) λέγων, Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν (ν) ἑταίροις, οἷς οὐκ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

30 * ܐܙܕܗܪ ܕܠܐ ܬܛܥܐ ܒܬܪܗܘܢ. ܡܢ ܒܬܪ ܕܢܣܘܦ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. ܘܠܐ ܬܫܐܠ ܥܠ
ܐܠܗܝܗܘܢ. ܘܬܐܡܪ: ܐܝܟܢܐ ܦܠܚܝܢ ܗܘܘ ܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܠܐܠܗܝܗܘܢ. ܐܥܒܕ ܐܦ ܐܢܐ
31 ܐܟܘܬܗܘܢ. * ܐܢܬ ܕܝܢ ܠܐ ܬܥܒܕ ܗܟܢܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܡܛܠ ܕܟܠ ܕܣܢܐ ܘܡܣܠܐ ܡܪܝܐ
32 ܥܒܕܘ ܠܐܠܗܝܗܘܢ. ܐܦ ܠܒܢܝܗܘܢ ܘܠܒܢܬܗܘܢ ܐܘܩܕܘ ܒܢܘܪܐ ܠܐܠܗܝܗܘܢ. * ܟܠ
ܦܬܓܡܐ ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟ. ܠܗ ܛܪ ܘܥܒܕ. ܠܐ ܬܘܣܦ ܥܠܘܗܝ. ܘܠܐ ܬܒܨܪ ܡܢܗ.

Cave ne aberres post eas, postquam consum- 30 pserit eas Domin' à conspectu tuo : & ne interroges de diis earum, ac dicas, Quomodo colebant gentes istæ deos suos, ut faciam ego quoque sicut ipsæ? Tu verò non ita facies 31 Domino Deo tuo: nam quicquid odit & execratur Domin', fecerunt diis suis: imò etiam filios suos & filias suas igne combusserunt diis suis. Omnem sermonem quem præcipio 32 tibi, ipsum serva, & fac: nil addes super eum, & nil ab eo detrahes.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܓ *

1 * ܘܡܐ ܕܢܩܘܡ ܒܝܢܬܟܘܢ ܢܒܝܐ. ܐܘ ܚܠܡ ܚܠܡܐ. ܘܢܬܠ ܠܟ ܐܬܐ ܘܬܕܡܘܪܬܐ: * ܘܬܐܬܐ
2 ܐܬܐ ܘܬܕܡܘܪܬܐ ܕܐܡܪ ܠܟ. ܘܢܐܡܪ ܠܟ. ܐܬܐ ܢܐܙܠ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥ ܐܢܬ ܠܗܘܢ.
3 ܘܢܦܠܘܚ ܐܢܘܢ. * ܠܐ ܬܫܡܥ ܠܡܠܘܗܝ ܕܢܒܝܐ ܗܘ. ܐܘ ܕܚܠܡ ܚܠܡܐ ܗܘ.
ܡܛܠ ܕܡܢܣܝܘ ܡܢܣܐ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܕܢܕܥ ܐܢ ܐܝܬܝܟܘܢ ܪܚܡܝܢ ܠܗ ܠܡܪܝܐ
4 ܐܠܗܟܘܢ. ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟܘܢ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܟܘܢ. * ܒܬܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܙܠܘ.
ܘܡܢܗ ܕܚܠܘ. ܘܦܘܩܕܢܘܗܝ ܛܪܘ: ܘܠܗ ܫܡܥܘ. ܘܠܗ ܦܠܘܚܘ. ܘܒܗ ܐܬܕܒܩܘ.
5 * ܘܢܒܝܐ ܗܘ. ܐܘ ܚܠܡ ܚܠܡܐ ܗܘ. ܢܬܩܛܠ. ܡܛܠ ܕܡܠܠ ܥܘܠܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ.
ܕܐܦܩܟܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܦܪܩܟܘܢ ܡܢ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܐ. ܠܡܛܥܝܘܬܟ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܦܩܕܟ
6 ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܡܐܙܠ ܒܗ. ܘܥܒܪ ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܒܝܢܬܟ. * ܘܐܢ ܢܦܝܣܟ ܐܚܘܟ ܒܪ ܐܡܟ:
ܐܘ ܒܪܟ ܐܘ ܒܪܬܟ: ܐܘ ܐܢܬܬܐ ܕܩܝܡܟ: ܐܘ ܪܚܡܟ ܕܐܝܟ ܢܦܫܟ. ܒܛܘܫܝܐ. ܘܢܐܡܪ ܠܟ:
ܢܐܙܠ ܢܦܠܘܚ ܠܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ ܕܠܐ ܝܕܥܬ ܐܢܬ ܘܐܒܗܝܟ.

CAP. XIII.

ET cùm surrexerit inter vos propheta, aut 1 somnia somnians, dederitque tibi signum atq; miraculum, Et evenerit signum illud atque 2 miraculum quod tibi prædicit, dixeritq; tibi, Veni, eam' post deos alios quos tu ignoras, & colam' eos: Ne audias sermones prophe- 3 tæ illi', aut ej' somniantis somnia, quia tentando tentat vos Domin' De' vester, ut sciat num diligatis Dominum Deum vestrum ex toto corde vestro, & ex tota anima vestra. Post Dominum Deum vestrum ite, ipsum ti- 4 mete, ej' mandata servate, ipsum audite, ipsū colite, & ipsi adhærete. Propheta autem hu- 5 jusmodi, aut talis somniorum somniator, interficiatur; eò quòd iniquitatem locut' est corā Dño Deo vestro, qui eduxit vos de terra Ægypti, & eripuit vos de domo servitutis, ut te seduceret à via in qua præcepit tibi Domin' De' tu' ut abires: & extirpa malum de medio tui. Et si invitaverit te frater tu' 6 fili' matris tuæ, aut fili' tu', aut filia tua, aut uxor fœderis tui, aut amicus tuus qui ut anima tua *tibi charus est*, clanculùm; & dicat tibi, Veni, eamus, & colamus deos alios quos nec tu nôsti, nec patres tui,

---

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

30 אִסְתַּמַּר לָךְ דִּלְמָא תִתְקַל בָּתְרֵיהוֹן
בָּתַר דְּיִשְׁתֵּיצוֹן מִן קֳדָמָךְ וְדִלְמָא
תִתְבַּע לְטַעֲוָתְהוֹן לְמֵימַר אֵכְדֵין
פָּלְחִין עַמְמַיָּא הָאִלֵּין יָת טַעֲוָתְהוֹן
31 וְאַעְבֵּד כֵּן אַף אֲנָא: לָא תַעְבֵּיד כֵּן
קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אֲרֵי כָּל דִּמְרַחַק
קֳדָם יְיָ דְּסָנֵי עֲבַדִין לְטַעֲוָתְהוֹן
אֲרֵי אַף יָת בְּנֵיהוֹן וְיָת בְּנָתְהוֹן
32 מוֹקְדִין בְּנוּרָא לְטַעֲוָתְהוֹן: יָת כָּל
פִּתְגָמָא דִּי אֲנָא מְפַקֵּד יָתְכוֹן יָתֵיהּ
תִּטְּרוּן לְמֶעְבַּד לָא תוֹסְפוּן עֲלוֹהִי
וְלָא תִמְנְעוּן מִנֵּיהּ:

יג

1 אֲרֵי יְקוּם בֵּינָךְ נְבִיָּא אוֹ חָלֵם חֶלְמָא
2 וְיִתֵּן לָךְ אָת אוֹ מוֹפְתָא: וְיֵיתֵי אָתָא
וּמוֹפְתָא דִּי מַלֵּיל עִמָּךְ לְמֵימַר נְהָךְ
בָּתַר טַעֲוַת עַמְמַיָּא דִּי לָא יְדַעְתּוּנוּן
3 וְנִפְלְחִנּוּן: לָא תְקַבֵּל לְפִתְגָמֵי נְבִיָּא
הַהוּא אוֹ לְחָלֵם חֶלְמָא הַהוּא אֲרֵי
מְנַסֵּי יְיָ אֱלָהֲכוֹן יָתְכוֹן לְמִדַּע
הַאִיתֵיכוֹן רָחֲמִין יָת יְיָ אֱלָהֲכוֹן
4 בְּכָל לִבְּכוֹן וּבְכָל נַפְשְׁכוֹן: בָּתַר
פָּלְחָנָא דַּייָ אֱלָהֲכוֹן תְּהָכוּן וְיָתֵיהּ
תִּדְחֲלוּן וְיָת פִּקּוֹדוֹהִי תִּטְּרוּן
וּלְמֵימְרֵיהּ תְּקַבְּלוּן וְקֳדָמוֹהִי
תִּפְלְחוּן וּבְדַחַלְתֵּיהּ תִּתְקָרְבוּן:
5 וּנְבִיָּא הַהוּא אוֹ חָלֵם חֶלְמָא
הַהוּא יִתְקְטֵיל אֲרֵי מַלֵּיל סָטְיָא
עַל יְיָ אֱלָהֲכוֹן דְּאַפֵּיק יָתְכוֹן
מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם וּדְפָרְקָךְ מִבֵּית
עַבְדוּתָא לְאַטְעָיוּתָךְ מִן אָרְחָא דִּי
פַּקְדָךְ יְיָ אֱלָהָךְ לִמְהָךְ בַּהּ וּתְפַלֵּי
6 עָבֵיד דְּבִישׁ מִבֵּינָךְ: אֲרֵי יִמְלְכִנָּךְ
אֲחוּךְ בַּר אִמָּךְ אוֹ בְרָךְ אוֹ בְרַתָּךְ
אוֹ אִתַּת קְיָמָךְ אוֹ חַבְרָךְ דִּי כְנַפְשָׁךְ
בְּסִתְרָא לְמֵימַר נְהָךְ וְנִפְלַח לְטַעֲוַת
עַמְמַיָּא דִּי לָא יְדַעְתְּ אַתְּ וַאֲבָהָתָךְ:

Targum ONKELOS.

30 Cave tibi, ne offendas post eos, postquam disperierint à facie tuâ: & ne requiras idola eorū, dicens; Quomodo servierunt populi isti idolis suis, ita 31 & ego faciam. Non ita facies corā Domino Deo tuo: quoniā omne quod abominabile est corā Domino, & quod odit Dominus, faciunt idolis suis; quoniā etiam filios suos & filias suas comburunt igni pro- 32 pter idola sua. Omne præceptū quod ego præcipio vobis, observabitis ut faciatis: neque addetis ad illud, neque ex eo minuetis.

CAP. XIII.

1 Quando surrexerit in medio tui propheta, aut somnians somnium: & dederit tibi signum, aut portentum. 2 Et evenerit signū & portentum, quod locutus est ad te, dicens: Eam' post idola populorum quæ ignoras, & ser- 3 viamus eis. Non acquiescas verbis prophetæ illius, aut somnio somniatoris illius: quia tentat vos Domin' Deus vester; ut cognoscatur si diligitis Dominū Deū vestrū, in toto corde vestro, & in tota ani- 4 ma vestrâ. Post timorē Domini Dei vestri ambulabitis, & ipsum timebitis: & mandata ejus servabitis, & verbo ejus obedietis; & ei servietis, & ti- 5 mori ej' adhærebitis. Propheta autē ille aut somniator somnii illi' occidatur; quia locut' est prævaricationem contra Dñm Deum vestrū, qui eduxit vos de terrâ Ægypti, et qui redemit te de domo servitutis, ut errare te faceret à viâ quā præcepit tibi Dominus Deus tuus ut ambulares in eâ: & auferes eum qui operatur ma- 6 lum de medio tui. Si persuaserit tibi frater tuus filius matris tuæ, aut filius tuus aut filia tua, aut uxor fœderis tui, aut socius tuus qui est sicut anima tua, in occulto dicens: Eamus & serviamus idolis populorum, quæ ignoras tu & patres tui.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

*30 ࠄࠔࠌࠓ·ࠋࠊ·ࠐࠍ·ࠕࠍࠒࠔ·ࠀࠇࠓࠉࠄࠌ·ࠀࠇࠓࠉ·ࠄࠔࠌࠃࠌ·ࠌࠐࠍࠉࠊ·ࠅࠐࠍ·ࠕࠃࠓࠔ·ࠋࠀࠋࠄࠉࠄࠌ·ࠋࠀࠌࠓ·ࠀࠉࠊࠄ·ࠉࠏࠁࠃࠅ·ࠄࠂࠅࠉࠌ·ࠄࠀࠋࠄ·ࠀࠕ·ࠀࠋࠄࠉࠄࠌ·ࠅࠀࠏࠔࠄ·ࠊࠍ·ࠂࠌ·ࠀࠍࠉ:

*31 ࠋࠀ·ࠕࠏࠔࠄ·ࠊࠍ·ࠋࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠊࠉ·ࠀࠕ·ࠊࠋ·ࠕࠅࠏࠁࠕ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠔࠓ·ࠔࠍࠀ·ࠏࠔࠅ·ࠋࠀࠋࠄࠉࠄࠌ·ࠊࠉ·ࠂࠌ·ࠀࠕ·ࠁࠍࠉࠄࠌ·ࠅࠀࠕ·ࠁࠍࠕࠉࠄࠌ·ࠉࠔࠓࠐࠅ·ࠁࠀࠔ·ࠋࠀࠋࠄࠉࠄࠌ:

*32 ࠀࠕ·ࠊࠋ·ࠄࠃࠁࠓ·ࠀࠔࠓ·ࠀࠍࠊࠉ·ࠌࠑࠅࠄ·ࠀࠕࠊࠌ·ࠄࠉࠅࠌ·ࠀࠕࠅ·ࠕࠔࠌࠓࠅ·ࠋࠏࠔࠅࠕ·ࠋࠀ·ࠕࠎࠐ·ࠏࠋࠉࠅ·ࠅࠋࠀ·ࠕࠂࠓࠏ·ࠌࠌࠍࠅ:

ࠉࠂ

**1 ࠊࠉ·ࠉࠒࠅࠌ·ࠁࠒࠓࠁࠊ·ࠍࠁࠉࠀ·ࠀࠅ·ࠇࠋࠌ·ࠇࠋࠅࠌ·ࠅࠍࠕࠍ·ࠀࠋࠉࠊ·ࠀࠅࠕ·ࠀࠅ·ࠌࠅࠐࠕ:

*2 ࠅࠁࠀ·ࠄࠀࠅࠕ·ࠅࠄࠌࠅࠐࠕ·ࠀࠔࠓ·ࠃࠁࠓ·ࠀࠋࠉࠊ·ࠋࠀࠌࠓ·ࠍࠋࠊࠄ·ࠀࠇࠓࠉ·ࠀࠋࠄࠉࠌ·ࠀࠇࠓࠉࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠋࠀ·ࠉࠃࠏࠕࠌ·ࠅࠍࠏࠁࠃࠌ:

*3 ࠋࠀ·ࠕࠔࠌࠏ·ࠀࠋ·ࠃࠁࠓࠉ·ࠄࠍࠁࠉࠀ·ࠄࠄࠅࠀ·ࠀࠅ·ࠀࠋ·ࠇࠋࠌ·ࠄࠇࠋࠅࠌ·ࠄࠄࠅࠀ·ࠊࠉ·ࠌࠍࠎࠄ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊࠌ·ࠀࠕࠊࠌ·ࠋࠃࠏࠕ·ࠄࠉࠔࠊࠌ·ࠀࠄࠁࠉࠌ·ࠀࠕ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊࠌ·ࠁࠊࠋ·ࠋࠁࠁࠊࠌ·ࠅࠁࠊࠋ·ࠍࠐࠔࠊࠌ:

*4 ࠀࠇࠓࠉ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊࠌ·ࠕࠋࠊࠅ·ࠅࠀࠕࠅ·ࠕࠉࠓࠀࠅ·ࠅࠀࠕ·ࠌࠑࠅࠕࠉࠅ·ࠕࠔࠌࠓࠅ·ࠅࠁࠒࠋࠅ·ࠕࠔࠌࠏࠅ·ࠅࠀࠕࠅ·ࠕࠏࠁࠃࠅ·ࠅࠁࠅ·ࠕࠃࠁࠒࠅࠍ:

*5 ࠅࠄࠍࠁࠉࠀ·ࠄࠄࠅࠀ·ࠀࠅ·ࠇࠋࠌ·ࠄࠇࠋࠅࠌ·ࠄࠄࠅࠀ·ࠉࠅࠌࠕ·ࠊࠉ·ࠃࠁࠓ·ࠎࠓࠄ·ࠏࠋ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊࠌ·ࠄࠌࠅࠑࠉࠀ·ࠀࠕࠊࠌ·ࠌࠀࠓࠑ·ࠌࠑࠓࠉࠌ·ࠅࠄࠐࠃࠊ·ࠌࠁࠉࠕ·ࠏࠁࠃࠉࠌ·ࠋࠄࠃࠉࠇࠊ·ࠌࠍ·ࠄࠃࠓࠊ·ࠀࠔࠓ·ࠑࠅࠊ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠋࠋࠊࠕ·ࠁࠄ·ࠅࠁࠏࠓࠕ·ࠄࠓࠏ·ࠌࠒࠓࠁࠊ:

**6 ࠊࠉ·ࠉࠎࠉࠕࠊ·ࠀࠇࠉࠊ·ࠁࠍ·ࠀࠁࠉࠊ·ࠀࠅ·ࠁࠍ·ࠀࠌࠊ·ࠀࠅ·ࠁࠍࠊ·ࠀࠅ·ࠁࠕࠊ·ࠀࠅ·ࠀࠔࠕ·ࠇࠉࠒࠊ·ࠀࠅ·ࠓࠏࠊ·ࠀࠔࠓ·ࠊࠍࠐࠔࠊ·ࠁࠎࠕࠓ·ࠋࠀࠌࠓ·ࠍࠋࠊࠄ·ࠅࠍࠏࠁࠃࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠌ·ࠀࠇࠓࠉࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠋࠀ·ࠉࠃࠏࠕ·ࠀࠕࠄ·ࠅࠀࠁࠕࠉࠊ:

VERSIO SAMARITANA.

*30 [illegible]

*31 [illegible]

*32 [illegible]

**1 [illegible]

2 [illegible]

3 [illegible]

4 [illegible]

5 [illegible]

**6 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

Cave tibi ne (f) impingas post 30 eas, postquam exterminaverit eas à facie tua, néve inquiras de diis earum, dicens; 31 Quomodo serviebant gentes illæ diis suis, ut ego quoque sic faciam? Non facies sic 31 Domino Deo tuo; quia omnē abominationē Domini quam odit, fecerunt diis suis: Nam filios etiā suos, et filias suas combusserunt igne diis suis. Omne verbum quod ego præ- 32 cipio tibi hodiè soliciti eritis facere. Non addetis super illud, neque auferetis ab eo.

CAP. XIII.

Cùm surrexerit in medio 1 tui Propheta, aut somnians somniū, (dederitque tibi signum aut portentum, Ad- 2 veneritque signum et portentum quod locutus est tibi) dicendo, Eamus post deos alienos quos non cognovistis, & serviamus iis; Non audies 3 verba isti' Prophetæ, aut isti' (a) somniorum somniatoris; quia tentat vos Dominus De' vester, ut cognoscat num amatis Dominum Deum vestrum in toto corde vestro, et in tota anima vestra. Post 4 Dominum Deū vestrum ambulabitis, ipsūmque timebitis, mandatáque ejus observabitis, & vocem ejus audietis, atque ipsi servietis, eique adhærebitis. Propheta verò il- 5 le, aut somniorum somniator ille morietur; locutus est enim de defectione adversus Dominum Deum tuum, qui eduxit te de terra Ægypti, & redemit te de domo servitū, ut expelleret te de via per quam præcepit tibi Dominus Deus tuus ambulare, (b) delebisque malum de medio tui. Cùm incitaverit te fra- 6 ter tuus, filius patris tui, aut filius matris tuæ, aut filius tuus, aut filia tua, aut uxor (c) sinûs tui, aut amicus tuus qui tibi est sicut anima, clàm dicens; Eamus, & serviamus diis alienis quos tu non nôsti, & patres tui.

VER. SAM. (f) investiges (a) somnii somniatoris; (b) separabisque (c) amoris tui.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

30 * احذر ان توقع باتباعهم بعد افنائهم من بين يديك * وان تلتمس من معبوداتهم قائلا *
31 كيف كان يعبدها هولاء الامم * فاصنع انا كذلك * لا تصنع كذلك لله ربك * فان كثيرا مما
32 يكرهه الله ويسوه صنعوه لمعبوداتهم * حتى ان بنيهم وبناتهم قد يحرقونهم بالنار لها * فجميع
ما امركم به * فاحفظوه واعملوا به * ولا تزيدوا عليه * ولا تنقصوا منه *

* الفصل الثالث عشر *

1 * وان قام فيما بينكم مدعي نبوة او حلم * فاعطاكم اية او برهانا * فلو اتت الاية
2 والبرهان ممن قال لك تعال بنا الى معبودات اخر لم تعرفها فنعبدها * فلا تقبل من ذلك
3 مدعي النبوة والحلم * فان الله ربكم ممتحنكم ليظهر هل انتم تحبوه مخلصين من
4 قلوبكم ونفوسكم * بل تبع طاعة الله ربكم يجب ان تسيروا * واياه فارهبوا * ووصاياه
5 فاحفظوا * وقوله فاقبلوا * واياه فاعبدوا * وطاعته فالزموا * وذلك المدعي النبوة والحلم
فليقتل لما تقول المحال على الله ربكم المخرج لكم من مصر * الفادي لكم من العبودية * ليحيدك
6 عن الطريق التي امرك الله ربك بان تسير فيها * فانف اهل الشر من وسطك * وان اغواك
اخوك ابن امك * او ابنك * او ابنتك * او امراتك حرمتك * او صديقك الذي هو كنفسك
في السر قائلا *

* *Cave ne illaqueeris sectando illas post earum exterminationem à conspectu tuo, & ne sciscitēris deos earum, dicens, Quomodo adorabant eos gentes istæ? faciā & ego eodem modo. Ne hoc pacto feceris Deo Domino tuo, quia multa ex iis à quibus abhorret Deus, quæque odio habet, fecerunt diis suis, usque adeò ut filios & filias suas igne comburant propter eos. Quicquid ergò præcipio vobis servate & facite, & ne addatis ad illud, nevè minuatis ab eo.* 30 31 32

CAP. XIII.

* *ET si surrexerit inter vos aliquis profitens prophetiam aut somnium, dederitque vobis signum aut portentum, Etiamsi eveniat signum & portentum ab eo qui tibi dixerit, Eamus ad deos alios quos non nôsti, & adoremus eos; Ne acquiescas hujusmodi professori prophetiæ aut somnii, quia Deus Dominus vester tentaturus est vos, ut appareat utrùm vos sitis amici sui sinceri ex cordibus & animabus vestris: Sed post obedientiam Dei Domini vestri oportet ut ambuletis, eumque timeatis, & ejus præcepta servetis, ejusque dictis acquiescatis, ipsum adoretis, & ipsius obedientiæ adhæreatis. Talis verò professor prophetiæ & somnii, occidatur; eò quòd fraudem sit architectatus contra Deum Dominum vestrum qui eduxit vos ex Ægypto, quique vos redemit à servitute, ut te averteret à via in qua mandavit tibi Deus Dominus tuus ut incederes: ejice igitur homines nefarios de medio tui. Et si te pellexerit frater tuus filius matris tuæ, aut filius tuus, vel filia tua, sive uxor tua legitima, aut amicus tuus qui fuerit sicut anima tua, clàm dicens;* 1 2 3 4 5 6

ספר אלה הדברים : יד

vel ,te ad propinqui ,vestris circuitibus qui ,populorum diis De
7 מֵאֱלֹהֵי הָעַמִּים אֲשֶׁר סְבִיבֹתֵיכֶם הַקְּרֹבִים אֵלֶיךָ אוֹ
: terræ extremum ad usque & terræ extremo ab ,te à longinqui
הָרְחֹקִים מִמֶּךָּ מִקְצֵה הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ׃
,eum super tuus ocul' parcet neque ;eum ad audies neque ,ei acquiesces Non
8 לֹא־תֹאבֶה לוֹ וְלֹא תִשְׁמַע אֵלָיו וְלֹא־תָחוֹס עֵינְךָ עָלָיו
;eum occides occidendo Quia .eum super operies neque ,ignosces neque
9 וְלֹא־תַחְמֹל וְלֹא־תְכַסֶּה עָלָיו׃ כִּי הָרֹג תַּהַרְגֶנּוּ
omnis manus & :eum interficiendum ad ,principio in eo in erit tua manus
יָדְךָ תִּהְיֶה־בּוֹ בָרִאשׁוֹנָה לַהֲמִיתוֹ וְיַד כָּל־
quia : morietur & ,lapidibus in eum lapidabis Et .postremo in populi
10 הָעָם בָּאַחֲרֹנָה׃ וּסְקַלְתּוֹ בָאֲבָנִים וָמֵת כִּי
terra de te educente ,tuo Deo Domino desuper te expellere quæsivit
בִקֵּשׁ לְהַדִּיחֲךָ מֵעַל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ הַמּוֹצִיאֲךָ מֵאֶרֶץ
; timebunt & ,audient Israel omnis Et .servorum domo de ,Ægypti
11 מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּ וְיִרָאוּן
.tui medio in istud malum verbum secundùm faciendum ad addent non &
וְלֹא־יוֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת כַּדָּבָר הָרָע הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃
,tibi dans tuus Deus Dominus quam ,tuarũ urbium una in audieris Cùm
12 כִּי־תִשְׁמַע בְּאַחַת עָרֶיךָ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
,tuo interiore de ,Belial filii homines sunt Egressi : dicendo ibi habitandũ ad
13 לָשֶׁבֶת שָׁם לֵאמֹר׃ יָצְאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי־בְלִיַּעַל מִקִּרְבֶּךָ
diis serviamus & ,Eamus :dicendo ,suæ urbis habitatores impulerũt &
וַיַּדִּיחוּ אֶת־יֹשְׁבֵי עִירָם לֵאמֹר נֵלְכָה וְנַעַבְדָה אֱלֹהִים
interrogabis & ,investigabis & ,quæres Et .nôstis non quos ,alienis
14 אֲחֵרִים אֲשֶׁר לֹא־יְדַעְתֶּם׃ וְדָרַשְׁתָּ וְחָקַרְתָּ וְשָׁאַלְתָּ
ista abominatio est facta ,verbum est certum ,veritas ecce & : bene
הֵיטֵב וְהִנֵּה אֱמֶת נָכוֹן הַדָּבָר נֶעֶשְׂתָה הַתּוֹעֵבָה הַזֹּאת
os ad illius civitatis habitatores percuties Percutiendo :tui medio in
15 בְּקִרְבֶּךָ׃ הַכֵּה תַכֶּה אֶת־יֹשְׁבֵי הָעִיר הַהִוא לְפִי־
os ad ejus animal & ,ea in quæ omnia & ,eam perdendo ,gladii
חֶרֶב הַחֲרֵם אֹתָהּ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־בָּהּ וְאֶת־בְּהֶמְתָּהּ לְפִי־
combures & ,ej' plateæ mediũ ad cõgregabis ej' spoliũ omne Et .gladii
16 חָרֶב׃ וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ תִּקְבֹּץ אֶל־תּוֹךְ רְחֹבָהּ וְשָׂרַפְתָּ
:tuo Deo Domino ,totum ejus spolium omne & ,civitatem igne in
בָאֵשׁ אֶת־הָעִיר וְאֶת־כָּל־שְׁלָלָהּ כָּלִיל לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
adhærebit non Et .amplius ædificabitur non ;seculi tumulus erit &
17 וְהָיְתָה תֵּל עוֹלָם לֹא תִבָּנֶה עוֹד׃ וְלֹא־יִדְבַּק
ira ab Dominus avertatur ut ,anathemate de quicquam tua manu in
בְּיָדְךָ מְאוּמָה מִן־הַחֵרֶם לְמַעַן יָשׁוּב יְהוָה מֵחֲרוֹן
,te multiplicet & ,tui misereatur & ,misericordias tibi det & ,sui nasi
אַפּוֹ וְנָתַן־לְךָ רַחֲמִים וְרִחַמְךָ וְהִרְבֶּךָ
Domini voce in audieris Cùm .tuis patribus juravit quemadmodũ
18 כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ׃ כִּי תִשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה
tibi præcipiens ego quæ ,ejus præcepta omnia custodiendum ad ,tui Dei
אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־מִצְוֺתָיו אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ
.tui Dei Domini oculis in rectum faciendum ad ,hodie
הַיּוֹם לַעֲשׂוֹת הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃

CAP. XIV. יד

ponetis neque ,vos incidetis non : vestri Dei Domini vos Filii
1 בָּנִים אַתֶּם לַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִתְגֹּדְדוּ וְלֹא־תָשִׂימוּ
.mortuum ad vestros oculos inter calvitium
קָרְחָה בֵּין עֵינֵיכֶם לָמֵת׃

Versio VULG. LAT.

7 Cunctarũ in circuitu gentiũ, quæ juxtà vel procul sunt, ab 8 initio usq; ad finé terræ, Non acquiescas ei, nec audias, neque parcat ei oculus tu', ut miserearis & occultes eum, Sed 9 statim interficies. Sit primùm man' tua super eũ, & posteà omnis popul' mittat manum. 10 Lapidibus obrutus necabitur: quia voluit te abstrahere à Domino Deo tuo, qui eduxit te de terra Ægypti, de domo 11 servitutis: Ut omnis Israel audiens timeat, & nequaquàm ultrà faciat quidpiã hujus rei 12 simile. Si audieris in una urbium tuarũ, quas Dñs De' tuus dabit tibi ad habitandũ, di- 13 centes aliquos; Egressi sunt filii Belial de medio tui, & averterunt habitatores urbis suæ, atq; dixerunt; Eamus, & serviam' diis alienis quos ig- 14 noratis: Quære solicitè, & diligenter rei veritate perspectâ, si inveneris certũ esse quod dicitur & abominationé hanc 15 opere perpetratã, Statim percuties habitatores urbis illius in ore gladii, & delebis eã, ac omnia quæ in illa sunt, usq; ad 16 pecora. Quidquid etiã supellectilis fuerit, congregabis in medio plateарũ ejus, & cum ipsa civitate succendes, ita ut universa consumas Domino Deo tuo, & sit tumul' sempiternus; Non ædificabitur am- 17 pliùs. Et non adhærebit de illo anathemate quidquam in manu tua: ut avertatur Dominus ab ira furoris sui, & misereatur tui, multiplicétq; te, sicut juravit patrib' tuis, 18 Quando audieris vocé Domini Dei tui, custodiens omnia præcepta ej', quæ ego præcipio tibi hodiè, ut facias quod placitum est in conspectu Dñi Dei tui.

CAP. XIV.

1 Filii estote Domini Dei vestri: non vos incidetis, nec facietis calvitium super mortuo.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

7 Ἀπὸ τῶν θεῶν τῶν ἐθνῶν τῶν περὶ κύκλῳ ὑμῶν, τῶν ἐγγιζόντων σοι ἢ τῶν μακρὰν ἀπὸ σοῦ, ἀπ' 8 ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, Οὐ συνθελήσεις αὐτῷ, καὶ οὐκ εἰσακούσῃ αὐτοῦ, καὶ οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, οὐκ ἐπιποθήσεις ἐπ' 9 αὐτῷ, (ξ) οὐδ' οὐ μὴ σκεπάσῃς αὐτόν. Ἀναγγέλλων ἀναγγελεῖς περὶ αὐτοῦ, (ο) καὶ αἱ χεῖρές σου ἔσονται ἐπ' αὐτὸν ἐν πρώτοις ἀποκτεῖναι αὐτόν, καὶ αἱ χεῖρες παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ' 10 ἐσχάτῳ. Καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐζήτησεν ἀποστῆσαί σε ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ σου τοῦ ἐξαγαγόντος σε ἐκ 11 γῆς Αἰγύπτου, ἐξ οἴκου δουλείας. Καὶ πᾶς Ἰσραὴλ ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ (π) οὐ προσθήσει ποιῆσαι ἔτι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονη- 12 ρὸν τοῦτο ἐν ὑμῖν. Ἐὰν δὲ ἀκούσῃς ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι (ϛ) κατοικεῖν σε ἐκεῖ, λεγόντων, 13 (σ) Ἐξήλθοσαν ἄνδρες παράνομοι ἐξ (τ) ὑμῶν, καὶ ἀπέστησαν πάντας τοὺς κατοικοῦντας (υ) τὴν γῆν αὐτῶν, λέγοντες, Πορευθῶμεν καὶ λατρεύσωμεν θεοῖς ἑτέροις, (φ) οὓς οὐκ ᾔ- 14 δειτε, Καὶ (χ) ἐτάσεις καὶ ἐρωτήσεις, καὶ (ψ) ἐρευνήσεις σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθὴς σαφῶς ὁ λόγος, γεγένηται τὸ βδέλυγμα 15 τοῦτο ἐν ὑμῖν· Ἀναιρῶν ἀνελεῖς πάντας τοὺς κατοικοῦντας ἐν (ω) τῇ γῇ ἐκείνῃ ἐν φόνῳ (α) μαχαίρας, ἀναθέματι ἀναθεματι- 16 εῖτε αὐτήν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῇ. Καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς συνάξεις εἰς τὰς διόδους αὐτῆς, καὶ ἐμπρήσεις τὴν πόλιν ἐν πυρί, καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς πανδημεὶ (β) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου· καὶ ἔσται ἀοίκητος εἰς τὸν αἰῶνα, οὐκ ἀνοικοδομηθή- 17 σεται (γ) ἔτι. Καὶ οὐ προσκολληθήσεται οὐδὲν ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐν τῇ χειρί σου, ἵνα ἀποστραφῇ κύριος ἀπὸ θυμοῦ τῆς ὀργῆς αὐτοῦ, καὶ (δ) δώσῃ σοι ἔλεος, (ε) καὶ ἐλεήσῃ σε, καὶ πληθύνῃ σε, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς 18 πατράσι σου, (ζ) Ἐὰν ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσειν (η) τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, (θ) ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ποιεῖν τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν (ι) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

MS.A. (ξ) οὐδὲ μὴ (ο) καὶ ἡ χείρ σου ἔσται ἐπ' αὐτῷ (π) οὐ προσθήσουσιν ἔτι ποιῆσαι κατὰ τὸ πονηρὸν ῥῆμα τοῦτο (ϛ) κατοικεῖν ἐκεῖ (σ) Ἐξῆλθον (τ) ἡμῶν, (υ) τὴν πόλιν αὐτῶν, (φ) οἷς (χ) ἐξετάσεις (ψ) ἐξερευνήσεις (ω) τῇ πόλει ἐκείνῃ (α) μαχαίρης, (β) ἔναντι (γ) ἔτι. Οὐ (δ) δώσει (ε) καὶ πληθυνεῖ σε, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πληθυνῇ, καθὼς ἐλάλησέν σοι, ὃν τρόπον ὤμοσεν κύριος τοῖς (ζ) Ἐὰν δὲ εἰσακούσητε (η) πάσας τὰς (θ) ἃς ἐγὼ (ι) ἔναντι

7 Ex diis gentium, quæ in circuitu vestro, quæ propinquæ sunt tibi, vel quæ procul absũt à te, ab extremo terræ usque ad extremum 8 terræ; Non consenties ei, neq; exaudies eũ, neq; parcet ocul' tuus super eũ: Non (d) desiderabis super eum, neq; teges eũ. 9 Annuntians annuntiabis de eo: & manus tuæ erunt super eum in primis ad occidendũ illũ, & manus populi 10 totius in postremo. Et lapidabunt eũ in lapidib', & morietur: quoniã quæsivit avertere te à Domino Deo tuo, qui eduxit te de terra 11 Ægypti, de domo servitutis. Et omnis Israel audiens timebit: & non adjiciet facere ultrà juxta 12 verbũ malũ istud in vobis. Si autẽ audieris in una civitatũ tuarũ, quas Domin' De' tu' dat tibi habitare te illic, dicentes; 13 Exierunt viri iniqui ex vobis, & averterunt omnes habitantes (e) terram eorum, dicentes, Eamus, & serviamus diis aliis, quos non 14 nôstis; Et examinabis, et interrogabis, & investigabis valde: & ecce verus manifestò sermo, (f) facta est abominatio hæc in vo- 15 bis; Interficiens interficies omnes habitantes in (g) terra illa in cæde gladii: anathemate anathemabitis eam, & omnia, quæ (h) in 16 ea. Et omnia spolia ejus congregabis in plateas ejus: & incendes civitatẽ in igni, & omnia spolia ejus penitus ante Dominũ Deũ tuum: & erit inhabitabilis in sæculum, non reædificabitur ul- 17 trá. Et non adhærebit quicquã de anathemate in manu tua; ut avertatur Dominus à furore iræ suæ, & det tibi misericordiam, & misereatur tui, & multiplicet te; quemadmodùm juravit 18 patribus tuis; Si audieris vocem Domini Dei tui, custodiendo mãdata ej', quæcũq; ego mando tibi hodiè, faciendo quod bonũ et placitum ante Dominum Deũ tuũ.

Κεφ. ιδ΄.

1 Υἱοί ἐστε κυρίου τοῦ θεοῦ (α) ὑμῶν· οὐκ ἐπιθήσετε φαλάκρωμα ἀναμέσον τῶν ὀφθαλμῶν ὑμῶν ἐπὶ νεκρῷ.

MS.A. (α) ὑμῶν. οὐ φοιβήσετε, οὐκ

CAP. XIV.

1 Filii estote Domini Dei (a) vestri. Non imponetis calvitium inter medium oculorũ vestrorum super mortuũ.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
1 [illegible]

7 Ex diis *nimirum*, gentium quæ circum vos sunt, sive propinquarum, sive remotarum, ab extremo terræ usque ad extremum terræ. 8 Ne acquiescas ei, neque obedias illi, nec parcat ei oculus tuus, nec indulgeas, neque abscondas eum. 9 Sed occidendo occides eum: manus tua incipiet primò ad occidendum eum, & manus totius populi ultimò. 10 Et obruite eum lapidibus, ac moriatur, eò quòd tentaverit seducere te à Dño Deo tuo qui te eduxit de terra Ægypti, de domo servitutis. 11 Ut omnes Israelitæ audientes timeant, nec ultrà committant hujusmodi rem nefandam inter vos. 12 Et cùm audieritis in aliqua ex civitatibus tuis quas dederit tibi Dominus Deus tuus ut habites in ea, dictumque tibi fuerit, 13 Egressi sunt viri scelerati de medio tui, & seduxerunt cives urbis suæ, dicentes; Eamus & colamus deos alios quos minimè nôstis; 14 Inquire, investiga, & interroga diligenter: & si verus sit sermo, & facta sit ejusmodi abominatio in medio tui, 15 Trucîda incolas urbis illius in acie gladii: demolire eã & quicquid in ea est, etiam jumenta ipsius, in acie gladii. 16 Universa autem ejus spolia comporta in medium plateæ ejus, & urbem igne combure cum universis omnino spoliis ejus coram Domino Deo tuo, sitque acervus in perpetuum, & ampliùs ne reædificetur. 17 Et ne hæreat in manu tua quicquam ex anathemate illo, ut revertatur Dominus ab æstu furoris sui, detq; tibi misericordiam & propitietur tibi, diligat te, & multiplicet te, quemadmodum juravit patribus tuis, 18 Si audieris vocem Domini Dei tui, & custodieris mandata ejus quæ ego præcipio tibi hodiè, & bene egeris coram Domino Deo tuo.

CAP. XIV.

1 Filii vos estis Domini Dei vestri, ne ergò sitis effræni, neque feceritis laniatus in frontibus vestris propter mortuum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

7 מִטַּעֲוַת עַמְמַיָּא דִּי בְּסַחְרָנֵיכוֹן
דִּקְרִיבִין לָךְ אוֹ דְּרַחִיקִין מִנָּךְ מִסְּיָפֵי
8 אַרְעָא וְעַד־סְיָפֵי אַרְעָא׃ לָא־תֵיבֵי
לֵיהּ וְלָא תְקַבֵּל לְמֵימְרֵיהּ וְלָא־
תְחוּס עֵינָךְ עֲלוֹהִי וְלָא־תְרַחֵים וְלָא־
9 תְכַסֵּי עֲלוֹהִי׃ אֲרֵי מִקְטַל תִּקְטְלִנֵּיהּ
יְדָךְ תְּהֵי־בֵיהּ בְּקַדְמֵיתָא לְמִקְטְלֵיהּ
וִידָא דְכָל־עַמָּא בְּבַתְרֵיתָא׃
10 וְתִרְגְּמִנֵּיהּ בְּאַבְנַיָּא וִימוּת אֲרֵי בְעָא
לְאַטְעָיוּתָךְ מִדַּחַלְתָּא דַיְיָ אֱלָהָךְ
דְּאַפְּקָךְ מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם מִבֵּית
11 עַבְדוּתָא׃ וְכָל־יִשְׂרָאֵל יִשְׁמְעוּן
וְיִדְחֲלוּן וְלָא־יוֹסְפוּן לְמֶעְבַּד
12 כְּפִתְגָמָא בִישָׁא הָדֵין בֵּינָךְ׃ אֲרֵי
תִשְׁמַע בַּחֲדָא מִקִּרְוָךְ דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵב
13 לָךְ לְמִתַּב תַּמָּן לְמֵימַר׃ נְפַקוּ גֻּבְרִין
בְּנֵי־רִשְׁעָא מִבֵּינָךְ וְאַטְעִיאוּ יָת־יָתְבֵי
קַרְתְּהוֹן לְמֵימַר נֵהָךְ וְנִפְלַח לְטַעֲוַת
14 עַמְמַיָּא דִּי לָא־יְדַעְתּוּן׃ וְתִתְבַּע
וְתִבְדּוֹק וְתִשְׁאַל יָאוּת וְהָא קוּשְׁטָא
כֵּיוָן פִּתְגָמָא אִתְעֲבִידַת תּוֹעֶבְתָּא
15 הָדָא בֵּינָךְ׃ מִמְחָא תִמְחֵי יָת־יָתְבֵי
קַרְתָּא הַהִיא לְפִתְגָם דְּחָרֶב גַּמַּר יָתַהּ
וְיָת־כָּל־דִּי־בַהּ וְיָת־בְּעִירַהּ לְפִתְגָם
16 דְּחָרֶב׃ וְיָת־כָּל־עֲדָאַהּ תִּכְנוֹשׁ לְגוֹ
פְּתָאַהּ וְתוֹקִיד בְּנוּרָא יָת־קַרְתָּא
וְיָת־כָּל־עֲדָאַהּ גְּמִיר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ
וּתְהֵי תֵּל חֲרִיב לְעָלַם לָא תִתְבְּנֵי
17 עוֹד׃ וְלָא־יִדְבַּק בִּידָךְ מִדַּעַם מִן־
חֶרְמָא בְּדִיל דִּיתוּב יְיָ מִתְּקוֹף רוּגְזֵיהּ
וְיִתֵּן לָךְ רַחֲמִין וִירַחֵם עֲלָךְ וְיַסְגֵּנָךְ
18 כְּמָא דִי קַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ׃ אֲרֵי תְקַבֵּל
לְמֵימְרָא דַיְיָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר יָת־כָּל־
פִּקּוֹדוֹהִי דִּי אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא
דֵין לְמֶעְבַּד דְּכָשַׁר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃
יד
1 בְּנִין אַתּוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן לָא
תִתְהַמְמוּן וְלָא־תְשַׁוּוֹן מְרַט בֵּין עֵינֵיכוֹן עַל־מִית׃

Targum ONKELOS.

7 De idolis populorũ qui sunt in circuitu vestro, qui propinqui sunt tibi, aut qui longè sũt à te: à finib' terræ, & usq; ad finem 8 terræ. Non acquiescas ei, neq; obedias ei: neq; parcat ei ocul' tuus, nec miserearis ejus, neq; 9 occultes eũ. Sed occîdens occîdes eum; manus tua sit in eum in principio ut occidas eum: & man' totius populi postea. 10 Et lapidabis eum lapidib', ut moriatur: quoniã voluit abstrahere te à timore Dñi Dei tui, qui eduxit te de terrâ Æ- 11 gypti de domo servitutis. Et omnis Israel audient & timebunt: & non addent facere juxta sermoné hunc pessimum 12 in medio tui. Si audieris in una urbiũ tuarum, quas Dñs Deus tuus dabit tibi ut habites ibi, 13 dicentes. Egressi sunt viri filii impietatis de medio tui, & seduxerũt habitatores vrbis suæ, dicentes: Eam' & serviamus idolis populorũ, quæ ignoratis. 14 Quæres & investigabis, & interrogabis diligéter: & si verũ & certũ est verbũ, & facta est abominatio hæc in medio tui. 15 Percutiens percuties habitatores urbis illi' in ore gladii: disperdes eã & omnia quæ in ea sunt, & juméta ej', in ore gla- 16 dii. Et omnia spolia ejus congregabis in medio plateæ ej': & combures igni civitatem & omnia spolia ej' omnino corã Dño Deo tuo: & erit tumul' destructionis perpetuæ, & non 17 ædificabitur ultrá. Et non adhærebit manui tuæ quicquã de anathemate: ut revertatur Dñs ab ira furoris sui, & det tibi misericordiã, & misereatur tui & multiplicet te, sicut juravit 18 patrib' tuis. Si obedieris verbo Dñi Dei tui, ut custodias omnia præcepta ejus quæ ego præcipio tibi hodie: ut facias quod rectũ est coram Dño Deo tuo.

CAP. XIV.

1 Filii estis vos Dñi Dei vestri: Non vos incidatis, neq; faciatis calvitium inter oculos super mortuo.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
1 [illegible]

VER. SAM.

7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
1 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

7 *Ex diis populorum qui sunt in circuitu vestro, propinqui tibi, aut à te longè positi, ab extremo terræ usq; ad extremum* 8 *terræ; Non acquiesces illi, neque audies illum, neq; parcet ei oculus tuus; Non ignosces,* 9 *neque occultabis illum: Sed interficiendo interficies illũ: Manus tua erit priùs in illum ad eum morte afficiendum, et manus universi populi posteà.* 10 *Obruesque eum lapidibus donec moriatur, quia quæsivit avertere te à Domino Deo tuo qui eduxit te de terra Ægy-* 11 *pti, de domo servorum. Ut omnis Israel audiant, et timeant, & non addant ampliùs facere rem malam huic simi-* 12 *lem in medio tui. Quum audieris in una civitatum tuarum quas Dominus Deus tuus dedit tibi ut illic habita-* 13 *res, dicentes; Egressi sunt homines filii Belial de medio tui, & incitaverunt incolas urbis suæ, dicendo, Eamus, & serviamus diis alienis quos* 14 *non cognovistis; Tunc inquires, & investigabis, & interrogabis diligenter: ecce autem veritatis certæ verbũ est, facta est abominatio ista in me-* 15 *dio tui. Percutiendo percuties incolas urbis istius in ore gladii: funditùs delebis eam, & quidquid in ea est, jumenta eti-* 16 *am in ore gladii. Omnia autem spolia ejus congregabis in medio plateæ ejus; comburesque urbẽ igne, et omnia omnino spolia ejus Domino Deo tuo, eritq; tumulus sempiternus, non ædificabitur ampliùs.* 17 *Neque adhærebit manui tuæ quidquã de anathemate, ut avertatur Dominus à furore iræ suæ, detq; tibi misericordiam, ut misereatur tui, & multiplicet te sicut juravit* 18 *patribus tuis. Cùm audieris vocem Domini Dei tui, custodiendo omnia mandata ejus quæ ego præcipio tibi hodiè, ut facias rectũ, & placitum in oculis Domini Dei tui.*

CAP. XIV.

1 *Filii estis vos Domini Dei vestri: Non incidetis vos, neque ponetis calvitium inter oculos vestros, propter mortuum.*

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * تعال نعبد معبودات اخر ما لم تعرفها انت واباوك من معبودات الامم الذين حواليكم
8 القريبين منكم او البعيدين عنكم * من طرف الارض الى طرفها * فلا تشاء ذلك * ولا تقبل منه *
9 ولا تشفق عليه * ولا ترث له * ولا تستر عليه * بل اقتله قتلا * ويدك اول ما يقع عليه فتقتله * ويد
10 ساير الامة اخيرا * وترجمه بالحجارة حتى يموت * لما قصد اجادتك عن الله ربك المخرج لك من
11 بلد مصر من بيت العبودية بيد شديدة * وكل القوم يسمعون ويخافون * ولا يعاودون ان يصنعوا
12 مثل هذا الامر الردي في وسطك * وان سمعت عن بعض قراك التي الله ربك معطيكها
13 لتسكن فيها قول قايل * ان قد خرج قوم كفار منها * فاضلوا اهل قريتهم قايلين تعالوا نعبد
14 معبودات اخر ما لم تعرفوها * فالتمس صحة ذلك * واستبره * وسل عنه نعما * فان كان الامر حقا ثابتا
15 من فعل هذه الكريهة في وسطك * فاقتل قتلا اهل تلك القرية بحد السيف * واتلفها وجميع ما
16 فيها حتى بهايمها بحد السيف * وجميع سلبها اجمعه الى وسط رحبها * واحرق بالنار تلك القرية
17 وجميع سلبها جملة لله ربك * تكن تلا الى الدهر * لا تبنى ابدا * ولا يلصق بيدك شي من
المتلف * لكي يرجع الله لك من شدة غضبه * ويعطيك رحمة * فيرحمك ويكثرك كما اقسم
18 لابايك * اذ تقبل امر الله ربك وتحفظه * وتعمل بجميع وصاياه ورسومه التي امرك بها اليوم * وتصنع
المستقيم عنده *

* الفصل الرابع عشر *

1 * واذ انتم اولياء الله ربكم *
فلا تتواجدوا * ولا تجعلوا نتفا بين عيونكم على امواتكم *

7 *Veni, adoremus deos alios quos ignoras tu et patres tui, ex diis gentium quæ circum vos sunt, propinquarũ aut remotarum, ab extremitate terræ ad extremitatem ejus;* 8 *Ne approbes id, neve acquiescas ei, neque miserearis illius, nec indulgeas ei, neq; occultes eum:* 9 *Sed interfice eum nece, et manus tua prima irruat in eum, ut occidas illum, & deinde manus universæ plebis.* 10 *Et obrues eum lapidibus donec moriatur, quia molitus est aversionem tuam à Deo Domino tuo qui te eduxit è regione Ægypti, de domo servitutis manu validâ.* 11 *Et universus populus audient, ac timebunt, nec adjicient facere hujusmodi rem pessimam in medio tui.* 12 *Et si audieris de ulla civitate ex iis quas Dominus Deus tuus daturus est tibi ut habites in eis, aliquem dicentem;* 13 *Quòd egressa sit turba infidelis ex ea, & seduxerint incolas civitatis suæ, dicentes; Venite, adoremus deos alios quos non nôstis:* 14 *Quære rei veritatem, & diligenter scrutare eam, & de ea optimè interroga: & si res vera fuerit ac certa quoad actionem tantæ abominationis in medio tui;* 15 *Omnino interfice cives hujusmodi civitatis in acie gladii: & perde eam cum omnibus quæ in ea sunt, etiam jumenta ipsius, in acie gladii.* 16 *Et cunctam ejus prædam congrega in medio plateæ ejus, & igne combure talem civitatem, & cunctam simul prædam ipsius, Deo Domino tuo: sit tumulus in æternum, nec ædificetur unquam.* 17 *Et nè adhæreat manui tuæ quicquam ex re perdita, ut revertatur Deus ad te à vehementia iræ suæ, & tribuat tibi misericordiam, indulgeat tibi, & multiplicet te, sicut juravit patribus tuis,* 18 *Cùm acquieveris mandato Dei Domini tui, & servaveris illud, ac feceris omnia præcepta & statuta ejus quæ præcipio tibi hodiè, et feceris quod rectum est apud eum.*

CAP. XIV.

1 *Et cùm sitis amici Dei Domini vestri, ne dissecetis vos cultris, & ne faciatis depilationem inter oculos vestros pro mortuis vestris.*

ספר אלה הדברים : יד

,Dominus elegit te in &,tuo Deo Domino tu sanctus populus Quia
כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְךָ בָּחַר יְהוָה 2
super qui ,populis omnibus præ peculii populum in ei existendum ad
לִהְיוֹת לוֹ לְעַם סְגֻלָּה מִכֹּל הָעַמִּים אֲשֶׁר עַל־
animal Hoc .abominationem omnem comedes Non .humi facies
3 פְּנֵי הָאֲדָמָה׃ לֹא תֹאכַל כָּל־תּוֹעֵבָה׃ וְאֹת הַבְּהֵמָה 4
,Cervum .caprarum hœdum & ,ovium agnum ,Bovem.comedetis quod
5 אֲשֶׁר תֹּאכֵלוּ שׁוֹר שֵׂה כְשָׂבִים וְשֵׂה עִזִּים׃ אַיָּל
orygen & ,unicornem & ,sylvestrem hircum & ,bubalum & ,capream &
וּצְבִי וְיַחְמוּר וְאַקּוֹ וְדִישֹׁן וּתְאוֹ
findens & ,ungulam ungulificans animal omne Et .rupicolam caprā &
6 וָזָמֶר׃ וְכָל־בְּהֵמָה מַפְרֶסֶת פַּרְסָה וְשֹׁסַעַת
illud ,animali in ruminationē faciens ascendere,ungularum duarū fissuram
שֶׁסַע שְׁתֵּי פְרָסוֹת מַעֲלַת גֵּרָה בַּבְּהֵמָה אֹתָהּ
facientibus ascendere ex comedetis non hoc Veruntamen .comedetis
7 תֹּאכֵלוּ׃ אַךְ אֶת־זֶה לֹא תֹאכְלוּ מִמַּעֲלֵי
& ,camelum ;fissam ungulā ungulificātibus de &,ruminationē
הַגֵּרָה וּמִמַּפְרִיסֵי הַפַּרְסָה הַשְּׁסוּעָה אֶת־הַגָּמָל וְאֶת־
ungulam &,ipsi ruminationem ascēdere faciēs quia,cuniculum & ,leporem
הָאַרְנֶבֶת וְאֶת־הַשָּׁפָן כִּי־מַעֲלֵה גֵרָה הֵמָּה וּפַרְסָה
ungulificat quia ,porcus Et .vobis ipsi immunda ;ungulificant non
8 לֹא הִפְרִיסוּ טְמֵאִים הֵם לָכֶם׃ וְאֶת־הַחֲזִיר כִּי־מַפְרִיס
eorum carne De .vobis ipse immundus ,ruminat non & ,ipse ungulam
פַּרְסָה הוּא וְלֹא גֵרָה טָמֵא הוּא לָכֶם מִבְּשָׂרָם
comedetis Hoc .contingetis non eorum cadaver & ,comedetis non
9 לֹא תֹאכֵלוּ וּבְנִבְלָתָם לֹא תִגָּעוּ׃ אֶת־זֶה תֹּאכְלוּ
,squama & ,pinnula ei cui Omne .aquis in quæ omnibus ex
מִכֹּל אֲשֶׁר בַּמָּיִם כֹּל אֲשֶׁר־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת
:comedetis non ,squama & ,pinnula ei non cui omne Et .comedetis
10 תֹּאכֵלוּ׃ וְכֹל אֲשֶׁר אֵין־לוֹ סְנַפִּיר וְקַשְׂקֶשֶׂת לֹא תֹאכֵלוּ
quod hoc Et .comedetis mundam avem Omnem .vobis illud immundum
11 טָמֵא הוּא לָכֶם׃ כָּל־צִפּוֹר טְהֹרָה תֹּאכֵלוּ׃ וְזֶה אֲשֶׁר 12
,ixion Et ;[illegible] & ,asturem & ,aquilam :eis ex comedetis non
13 לֹא־תֹאכְלוּ מֵהֶם הַנֶּשֶׁר וְהַפֶּרֶס וְהָעָזְנִיָּה׃ וְהָרָאָה
.sua specie in corvum omnem Et .sua specie in milvum & ,vulturem &
14 וְאֶת־הָאַיָּה וְהַדַּיָּה לְמִינָהּ׃ וְאֵת כָּל־עֹרֵב לְמִינוֹ׃
nisum & ,[illegible] & ,accipitrem & ,ululæ filiam Et
15 וְאֵת בַּת הַיַּעֲנָה וְאֶת־הַתַּחְמָס וְאֶת־הַשָּׁחַף וְאֶת־הַנֵּץ
& ,graculum Et .civettam & ,noctuagam & ,falconem Et .sua specie in
16 לְמִינֵהוּ׃ אֶת־הַכּוֹס וְאֶת־הַיַּנְשׁוּף וְהַתִּנְשָׁמֶת׃ וְהַקָּאָת וְאֶת־
17 .sua specie in graculum & ,ciconiam Et .mergulum & ,pelicanum
18 הָרָחָמָה וְאֶת־הַשָּׁלָךְ׃ וְהַחֲסִידָה וְהָאֲנָפָה לְמִינָהּ
illud immundum volatile reptile omne Et.vespertilionē & ,montis gallum &
19 וְהַדּוּכִיפַת וְהָעֲטַלֵּף׃ וְכֹל שֶׁרֶץ הָעוֹף טָמֵא הוּא
Non .comedetis mundam avem Omnem .comedeatur non ;vobis
20 לָכֶם לֹא יֵאָכֵלוּ׃ כָּל־עוֹף טָהוֹר תֹּאכֵלוּ׃ לֹא־
21 ,illud dabis ,tuis portis in qui ,Peregrino .cadaver omne comedetis
תֹאכְלוּ כָל־נְבֵלָה לַגֵּר אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ תִּתְּנֶנָּה
tu sanctus populus quia ,alienigenæ vende vel ,illud comedet &
וַאֲכָלָהּ אוֹ מָכֹר לְנָכְרִי כִּי עַם קָדוֹשׁ אַתָּה
.suæ matris lacte in hœdum bullies Non .tuo Deo Domino
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא־תְבַשֵּׁל גְּדִי בַּחֲלֵב אִמּוֹ׃

Versio VULG. LAT.

2 Quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo: & te elegit ut sis ei in populum peculiaré, de cunctis gentibus quæ sunt
3 super terram. Ne comedatis
4 quæ immunda sunt. Hoc est animal quod comedere debetis, Bovem, & ové, & capram,
5 Cervum & capream, bubalum, tragelaphum, pygargum, ory-
6 gem, camelopardalum. Omne animal, quod in duas partes findit ungulam, & ruminat,
7 comedetis. De his autem quæ ruminant, & ungulam non findunt, comedere non debetis; ut camelum, leporem, chœrogryllum: hæc quia ruminant, et non dividunt ungulá, immun-
8 da erunt vobis. Sus quoq; quoniam dividit ungulam, & non ruminat, immunda erit. Carnibus eorum non vescemini, &
9 cadavera non tangetis. Hæc comedetis ex omnibus quæ morantur in aquis: Quæ habēt pinnulas et squamas, com-
10 edite. Quæ absq; pinnulis & squamis sunt, ne comedatis,
11 quia immunda sunt. Omnes
12 aves mundas comedite. Immūdas ne comedatis: aquilam scilicet, & gryphem, & haliæ-
13 etum, Ixion, & vulturé, ac mil-
14 vum juxta genus suum. Et o-
15 mne corvini generis, Et struthionem, ac noctuam, et larum, atq; accipitré juxta genus suū.
16 Herodium, ac cygnum, & ibin,
17 Ac mergulū, porphyrionem,
18 & nycticoracem, Onocrotalum, & charadrium, singula in genere suo: upupam quoq; et
19 vespertilioné. Et omne quod reptat et pennulas habet, immundum erit, et non comede-
20 tur. Omne quod mundum est,
21 comedite. Quidquid autem morticînum est, ne vescamini ex eo. Peregrino, qui intra portas tuas est, da ut comedat, aut vende ei: quia tu populus sanctus Domini Dei tu es. Non coques hœdum in lacte matris suæ.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

2 Ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ σὲ ἐξελέξατο κύριος ὁ θεός σου (β) γενέσθαι σε λαὸν αὐτῷ περιούσιον ἀπὸ πάντων τῶν ἐθ-
3 νῶν τῶν ἐπὶ προσώπου τῆς γῆς. Οὐ φάγεσθε πᾶν
4 βδέλυγμα. Ταῦτα (γ) κτήνη ἃ φάγεσθε· μόσχον ἐκ βοῶν, καὶ ἀμνὸν ἐκ προβάτων, καὶ (δ)
5 χίμαρον ἐξ αἰγῶν· Ἔλαφον, καὶ (ε) δορκάδα, καὶ πύγαργον, ὄρυγα, καὶ καμηλοπάρδαλιν.
6 Πᾶν κτῆνος (ζ) διχηλοῦν ὁπλὴν, καὶ ὀνυχιστῆρας ὀνυχίζον δύο χηλῶν, καὶ ἀνάγον μηρυ-
7 κισμὸν ἐν τοῖς κτήνεσι, ταῦτα φάγεσθε. Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπὸ τῶν ἀναγόντων μηρυκισμὸν, καὶ ἀπὸ τῶν διχηλούντων τὰς ὁπλὰς, καὶ ὀνυχιζόντων ὀνυχιστῆρας· τὸν κάμηλον, καὶ δασύποδα, καὶ (η) χοιρογρύλλιον· ὅτι ἀνάγει μηρυκισμὸν, καὶ ὁπλὴν οὐ διχηλοῦσιν, (θ) ἀκάθαρ-
8 τα ταῦτα ὑμῖν ἐστι. Καὶ τὸν ὗν, ὅτι (ι) διχηλεῖ ὁπλὴν τοῦτο, καὶ ὀνυχίζει (κ) ὀνυχιστῆρας ὁπλῆς, καὶ τοῦτο μηρυκισμὸν (λ) οὐ μηρυκᾶται, ἀκάθαρτον τοῦτο ὑμῖν. ἀπὸ τῶν κρεῶν αὐτῶν οὐ (μ) φάγε-
9 σθε, τῶν θνησιμαίων αὐτῶν οὐχ ἅψεσθε. Καὶ ταῦτα φάγεσθε ἀπὸ πάντων τῶν (ν) ἐν τῷ ὕδατι, πάντα ὅσα (ξ) ἐστὶν ἐν αὐτοῖς πτερύγια καὶ λε-
10 πίδες, (ο) φάγεσθε. Καὶ πάντα ὅσα οὐκ ἔστιν αὐτοῖς πτερύγια (π) καὶ λεπίδες, οὐ φάγεσθε· (ρ)
11 ἀκάθαρτα ὑμῖν ἐστιν. Πᾶν ὄρνεον καθαρὸν
12 φάγεσθε. Καὶ ταῦτα οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν· τὸν ἀ-
13 ετὸν, καὶ τὸν γρύπα, καὶ τὸν (σ) ἁλιαίετον, Καὶ τὸν γῦπα, καὶ τὸν (τ) ἴκτινον, καὶ τὰ ὅμοια (υ) αὐτῷ·
15 Καὶ στρουθὸν, καὶ γλαῦκα, καὶ (φ) λάρον, Καὶ ἐρω-
16 διὸν, καὶ κύκνον, καὶ ἶβιν, Καὶ (χ) καταράκτην,
17 καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· καὶ ἔποπα, καὶ
18 νυκτικόρακα, Καὶ πελεκᾶνα, καὶ χαραδριὸν, καὶ τὰ ὅμοια (ψ) αὐτῷ· καὶ πορφυρίωνα, καὶ νυ-
19 κτερίδα. Πάντα τὰ ἑρπετὰ τῶν πετεινῶν, (ω) ἀ-
20 κάθαρτά ἐστιν ὑμῖν· οὐ φάγεσθε ἀπ' αὐτῶν. Πᾶν
21 πετεινὸν καθαρὸν (α) φάγεσθε. Πᾶν θνησιμαῖον οὐ φάγεσθε· τῷ παροίκῳ τῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου δοθήσεται καὶ φάγεται, ἢ ἀποδώσῃ τῷ ἀλλοτρίῳ, ὅτι λαὸς ἅγιος εἶ κυρίῳ τῷ θεῷ (β) σου. Οὐχ ἑψήσεις ἄρνα ἐν γάλακτι μητρὸς αὐτοῦ.

Quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo: & te elegit Dominus Deus tuus, ut sis populus ei peculiaris ex omnibus gentibus, quæ super faciē terræ. Non com- 2
edetis omnem abominationem. 3
Hæc sunt pecora quæ comedetis: vitulum ex bobus, & agnum ex ovibus, et hœdum ex capris: Cer- 4
vū, & (b) capream, & pygargū, orygē, et camelopardū: Omne pe- 5
cus diffissam habens ungulam, et findens fissuram duarum ungularum, & reducens ruminationem in pecoribus, hæc comedetis. Et 6
hæc non comedetis ex reducentibus ruminationem, & ex diffindentibus unguā, et dividentibus ungues: Camelum, et leporem, & Chirogryllum, quia reducunt ruminationē, et ungulā non diffindunt, immunda hæc vobis sunt. 7
Et suem, quoniam diffindit ungulam hoc, et dividit ungues ungulæ, & ruminationem hoc non ruminat; immundum hoc vobis. De carnibus eorum non comedetis: morticina corū non tangetis. 8
Et hæc edetis de omnibus, quæ in aqua: omnia, quibus sunt in eis pennulæ; et squamæ, comedetis: 9
Et omnia quibus non sunt eis pennulæ, & squamæ, non comedetis: immūda vobis sunt. Omnē 10
avem mundā comedetis. Et hæc 11
non edetis ex eis: aquilam, & gryphem & haliæetum, Et vul- 12
turem, & milvum, & (c) similia 13
ei: Et struthion, & noctuā, & 15
larum, Et herodium, & cycnum, 16
& ibin, Et mergulum, & acci- 17
pitrem, et similia ei: et upupam, et nycticoracem: Et pelecanem, et 18
Charandrium, et similia ei: et porphyrionem, et noctuā. Omnia re- 19
ptilia volatilium immunda sunt vobis: non comedetis de eis. Omne 20
volatile mundum comedetis.
Omne morticinum nō comedetis: 21
incolæ, qui in civitatibus tuis, dabitur, et comedet: aut vendes alieno, quoniā populus sanctus es Domino Deo tuo. Non coques agnum in lacte matris ejus.

MS.A. (β) γενέσθαι αὐτῷ λαὸν περιούσιον (γ) τὰ κτήνη (δ) χείμαῤῥον (ε) δορκάδα, καὶ βούβαλον, καὶ τραγέλαφον, καὶ * πύγαργον, καὶ ὄρυγα, καὶ (ζ) διχηλοῦν (η) χοιρογρύλλιον· ὅτι ἀνάγει μηρυκισμὸν ταῦτα, καὶ (θ) ἀκάθαρτα ὑμῖν (ι) διχηλεῖ τοῦτο, (κ) ὄνυχας (λ) οὐκ ἀναμαρυκᾶται, (μ) φάγεσθε, καὶ τῶν (ν) ἐν τοῖς ὕδασιν, (ξ) ἐστὶν αὐτοῖς (ο) ταῦτα φάγεσθε. (π) οὐδὲ λεπίδες, (ρ) ἀκάθαρτα ταῦτα ἔσαι ὑμῖν. (σ) ἁλίετον. (τ) ἰκτῖνα, (υ) αὐτῷ· Καὶ πάντα κόρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· Καὶ στρουθὸν (φ) λάρον, καὶ ἱέρακα, καὶ τὰ ὅμοια αὐτῷ· Καὶ ἐρώδιον, (χ) καταράκτην, καὶ ὕποπα, καὶ πορφυρίωνα, καὶ νυκτικόρακα, (ψ) αὐτῷ· καὶ νυκτερίδα. (ω) ἀκάθαρτα ταῦτά ἐστιν (α) φάγεσθε. Καὶ πᾶν (β) σου, * καὶ εὐφρανθήσῃ. Οὐχ ἑψήσεις

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

2 ܡܛܠ ܕܥܡܐ ܩܕܝܫܐ ܐܢܬ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܘܒܟ ܓܒܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܕܬܗܘܐ ܠܗ ܥܡܐ
ܚܒܝܒܐ ܝܬܝܪ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܥܠ ܐܦܝ ܐܪܥܐ.

* ܥܠ ܦܘܪܫ ܡܐܟܘܠܬܐ *

[illegible]

2 Nam populus es sanctus Domino Deo tuo, téque elegit Dominus Deus tuus, ut sis ei populus dilectus magis quàm omnes populi qui sunt super faciem terræ.

De distinctione ciborum.

3 Ne comedatis quicquid immundum est. Hoc
4 est animal quod comedetis, Bovem, & agnū,
5 & ovem, & capram, Et cervum, & capream, & bubalum, & bovem silvestrem, & unicornem, & hircum silvestrem, & capram ru-
6 picolam. Omne animal cujus ungula separata est ac bifida, quod ruminat, illud come-
7 dite. Hæc autem non comedetis ex eis quæ ruminant, & quorum ungulæ fissæ sunt in plures scissuras, Camelum, & leporem, & cuniculum, qui quidem ruminant, sed eorum ungulæ non sunt fissæ: immunda sunt vobis.
8 Sus etiam cujus ungula fissa est, non tamen ruminat, immundus est vobis. De horum carnibus non comedetis, & eorum corpora non
9 tangetis. Hæc verò comedite ex omnibus quæ sunt in aquis. Quicquid habet pinnulas
10 & squamas, comedite: Quicquid verò non habet pinnulas & squamas, non comedetis,
11 immundum est vobis. Omne volatile, quod
12 mundum est, comedite. Ex his autem ne
13 comedatis, Aquilâ, & milvo, Et corvo in
14 species eorum; Et struthione, & niso in spe-
15 cies eorum; Et noctuâ, & piscatore piscium,
16 & pelicano; Et nycticorace, & cygno, &
17 psittaco, Et ciconiâ, & falcone in species su-
18 as; Et gallinâ silvestri, & pavone. Omnis
19 etiam proles hujusmodi volatilium immun-
20 da vobis est: ne comedantur. Omne autem
21 volucre mundum, comedite. Et ne comedatis rem ullam immundam, sed hospiti civitatum tuarum da illam ut ipsam comedat, aut vendas ipsam alieno, quia tu populus sanctus Domino Deo tuo. Ne coquas hœdum in lacte matris suæ.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

אֲרֵי עַם קַדִּישׁ אַתְּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ וּבָךְ
אִתְרְעֵי יְיָ לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְעַם חֲבִיב
מִכֹּל עַמְמַיָּא דִּי עַל־אַפֵּי אַרְעָא׃
3 לָא תֵיכוּל כָּל־דִּמְרַחַק׃ דֵּין בְּעִירָא
4 דְּתֵיכְלוּן תּוֹרִין אִמְּרִין דִּרְחֵלִין וְגַדְיָן
5 דְּעִזִּין׃ אַיְּלָא וְטַבְיָא וְיַחְמוּרָא וְיַעֲלָא
6 וְרֵימָא וְתוֹרְבָּלָא וְדִיצָא׃ וְכָל־
בְּעִירָא דִּסְדִיקָא פַּרְסָתָא וּמְטַלְפָּא
טִלְפִין תַּרְתֵּין פַּרְסָתָא מַסְּקָא
7 פִּשְׁרָא בִּבְעִירָא יָתַהּ תֵּיכְלוּן׃ בְּרַם
יָת־דֵּין לָא תֵיכְלוּן מִמַּסְּקֵי פִשְׁרָא
וּמִמַּסְדִּיקֵי פַּרְסָתָא מְטַלְפֵי טִלְפַיָּא
יָת־גַּמְלָא וְיָת־אַרְנְבָא וְיָת־טַפְזָא
אֲרֵי־מַסְּקֵי פִשְׁרָא אִנּוּן וּפַרְסָתְהוֹן
8 לָא סְדִיקָא מְסָאֲבִין אִנּוּן לְכוֹן׃ וְיָת־
חֲזִירָא אֲרֵי־סְדִיק פַּרְסָתָא הוּא וְלָא
פָּשַׁר מְסָאַב הוּא לְכוֹן מִבִּסְרֵיהוֹן
לָא תֵיכְלוּן וּבִנְבִלַתְהוֹן לָא
9 תִקְרְבוּן׃ יָת־דֵּין תֵּיכְלוּן מִכֹּל דִּי־
בְמַיָּא כֹּל דִּי־לֵיהּ צִיצִין וְקַלְפִין
10 תֵּיכְלוּן׃ וְכֹל דִּי לֵית־לֵיהּ צִיצִין
וְקַלְפִין לָא תֵיכְלוּן מְסָאַב הוּא לְכוֹן׃
11 כָּל־צִפַּר דְּכֵי תֵּיכְלוּן׃ וְדֵין דִּי לָא־ 12
תֵיכְלוּן מִנְּהוֹן נִשְׁרָא וְעָר וְעַזְיָא׃
13 וּבַת־כַּנְפָא וְטָרְפִיתָא וְדַיְתָא לִזְנַהּ׃
14 וְיָת כָּל־עֹרְבָא לִזְנֵיהּ׃ וְיָת בַּת 15
נַעֲמִיתָא וְצִיצָא וְצִפַּר שַׁחְפָא וְנַצָּא
16 לִזְנוֹהִי׃ וְקַדְיָא וְקִפּוֹפָא וּבוּתָא׃ וְקָתָא 17
18 וִירַקְרֵיקָא וְשָׁלֵינוּנָא׃ וְחַוָּרִיתָא
וְאִבּוּ לִזְנַהּ וְנַגַּר טוּרָא וַעֲטַלֵּפָא׃
19 וְכֹל רִיחֲשָׁא דְעוֹפָא מְסָאַב הוּא
20 לְכוֹן לָא יִתְאַכְלוּן׃ כָּל־עוֹפָא דְכֵי
21 תֵּיכְלוּן׃ לָא־תֵיכְלוּן כָּל־נְבִילָא
לְתוֹתַב עָרֵל דִּבְקִרְוָךְ תִּתְּנִנַּהּ
וְיֵיכְלִנַּהּ אוֹ תְזַבְּנִנַּהּ לְבַר־עַמְמִין
אֲרֵי עַם קַדִּישׁ אַתְּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ
לָא־תֵיכְלוּן בְּשַׂר בַּחֲלָב׃

2 Quoniam populus sanctus es tu coram Dño Deo tuo: & te elegit Dñs, ut sis ei in populū dilectū, præ omnibus populis qui
3 sunt super faciem terræ. Non comedes omne quod abominabile
4 est. Hoc est animal quod comedetis: boves, & agnos ovium,
5 & hœdos caprarū. Cervum & capream, & bubalū: & tragelaphū & pygargū, & orygē &
6 camelopardalū. Omneq; animal quod ungulā habet fissā, & in duas partes findit ungulam, & ruminat in animalibus: illud
7 comedetis. Veruntamen hoc non comedetis de his quæ ruminant, & de his quæ fissam habent ungulā in duas partes divisā: camelū, & leporem & cuniculum, qui rumināt et ungula eorum non est divisa; im-
8 munda erunt vobis. Et sus, qui habet ungulam divisam, & non ruminat; immundus erit vobis: de carnibus eorum non comedetis, & cadavera eorum
9 non tangetis. Hæc autem comedetis de omnibus quæ sunt in aquis: omne quod habet pennulas & squamas comede-
10 tis. Et omne quod non habet pennulas et squamas, non comedetis: immundum erit vobis.
11 Omnem avem mundam com-
12 edetis. Et hæc non comedetis ex eis: aquilam & gryphum,
13 & haliæetū. Et ixon, & vulturem; & milvūm in genere suo.
14 Et omnem corvum juxta ge-
15 nus suum. Et struthionem, & noctuam, & larum: & accipi-
16 trem juxta genus suum. Hero-
17 dium & cignum, & ibin. Et mergulū & porphyrionem, &
18 nycticoracem. Et onocrotalū, & charadrium juxta genus suū: & upupam, & vespertilionem.
19 Et omne reptile aviū immundum erit vobis, & non come-
20 detur. Omnem volucré mun-
21 dum comedetis. Non comedetis omne morticiniū, peregrino qui est intra portas tuas dabis illud & comedet illud, aut vendes extraneo; quia populus sanctus es tu corā Dño Deo tuo: Nō comedetis carné cum lacte.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Quoniam populus sanctus es Domino Deo tuo, téque elegit Dominus Deus tuus, ut sis ei in populum peculiaré præ omnibus populis qui sunt super faciem terræ. Non comedetis 2
ullam abominationē. Hæc autē sunt animantia quæ comedetis, bovē, & agnum ovium, 3 4
& hœdum caprarum; Cervū, 5
& capream, & bubalum, tragelaphum, & pygargum, orygem, & camelopardalum. O-
mne animal dividens ungulā, 6
& findens fissuram duarum ungularum, reducens ruminationē, inter animalia illud
comedetis. Verùm ista non 7
comedetis de reducentibus ruminationem, & de dividentibus ungulam: Camelum, et leporē, & chœrogryllum; quoniam ista ruminationē quidē reducunt, sed ungulam non findunt: immundi erunt vobis. Et porcum, quoniā dividit 8
ungulā ille, et findit fissuram ungulæ, sed ruminationē non ruminat: immundus erit vobis. De carne eorū non comedetis, neq; cadavera eorum tangetis. Hæc autē comedetis 9
de omnibus quæ sunt in aquis. Quidquid habet pinnulas, & squamas, comedetis. Sed 10
quidquid non habet pinnulas & squamas, non comedetis: immundum hoc erit vobis. Quamlibet avem 11
mundam comedetis. Hæc 12
autem sunt quæ non comedetis ex illis: Aquila, et (a) Gryphus, & Haliætus. Et Vultur, 13
& Milvus secundùm speciē suam. Et omnis corvus secun- 14
dùm speciē suā. Et Struthio, 15
& Noctua, & Larus secundùm speciē suam, & Accipiter. Et Nycticorax, et (b) Mer- 16
gulus, & Ibis, & (c) Porphyrion. Et Pelecanus, & (d) Cy- 17
cnus. Et (e) Ciconia, & Hero- 18
dius secundùm speciē suam: upupa quoque, et Vespertilio.
Omne quoq; reptile volatile 19
immundum erit vobis: non comedetis ex iis. Omnem a- 20
vem mundā comedetis. Nul- 21
lum cadaver comedetis: Peregrino qui est in (f) portis tuis trades illud ut comedat illud: Aut vende illud alienigenæ; nam populus sanctus es Domino Deo tuo. Non coques hœdum in lacte matris suæ.

VER. SAM. (a) Accipiter, (b) Hirundo, (c) Milvus. (d) Bubo. (e) Ulula, (f) civitatibus

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* لانك شعب مقدس لله ربك * واختارك لتكون له امة خاصة من جميع الامم التي على وجه 2
3 الارض * ولا تاكل كل مكروه * هذا ما تاكلونه من البهايم * البقر * والضان * والماعز * والايل * والظبي * 4
5 واليحمور * والوعل * والاروي * والنيتل * والزرافه * وكل بهيمة مطلقة بظلف * ومعروقة تعريقا اظلافها * 6
7 ومصعدة اجترار من البهايم فكلوها * الا هذه الاشخاص فلا تاكلوها من مصعدة الاجترار *
والمطلقة باظلاف معروقة * الجمل * والارنب * والوبر * فانها مصعدة اجترار وغير مطلقة بظلف * وهي
8 محرمة عليكم * والخنزير فانه مطلق بظلف ولا يجتر * فهو محرم عليكم * لا تاكلوا من لحومها *
9 ولا تدنوا بنبايلها الا تنجستم * وهذا ما تاكلون من جميع ما في الماء * كل ما له اجنحة وفلوس
10 فكلوه * وكل ما ليس له اجنحة وفلوس * فلا تاكلوه وهو رجس لكم * وكل طاير طاهر فكلوه * وهذه 11
12 الاشخاص فلا تاكلوها من الطير * النسر * والعقاب * والعنقاء * والجارح * والصدا * والحداة باصنافها * 13
14 * وجميع الغربان واصنافها * والنعامة * والخطاف * والساف * والبازي باصنافه * والبوم * والبلشون * 15 16
17 والشاهين * والقيق * والرخم * والزرج * والصقر * والببغاء باصنافها * والهدهد * والخشاف * وجميع 18
19 دبيب الطاير الذي هو محرم عليكم لا تاكلوه * وكل ما هو طاهر منه فكلوه * ولا تاكلوا 20
21 شيا من النبايل بل اعطها للغريب الذي في محلك فياكلها او تبيعها لانك شعب مقدس
لله ربك * ولا تطبخ جديا بلبن امه *

Tu enim populus es sanctus Deo Domino tuo, téque elegit ut esses ei gens peculiaris præ cunctis gentibus quæ sunt super faciē terræ. Et ne comedas ullum abominabile. 2 3
Hoc est quod comedetis ex animantibus; 4
Boves, et oves, et capras, Et cervum, & 5
capream, & asinum silvestrem, & hircum silvestrem, et capras rupicolas, et damam, et camelopardalem. Et omne animal in- 6
structū ungulâ, cujus ungulæ scissæ sunt et separatæ, et elicit ruminationem ex animantibus, illud comedite. Has verò spe- 7
cies ne comedatis ex elicientibus ruminationem et habentibus ungulas separatas; Camelum, et leporem, et cuniculum: sunt enim elicientes ruminationem, at ungulis minimè instructi, propterea sunt vobis interdicti. Porcus etiā ungulā quidem ha- 8
bet, tamen non ruminat, ideò est prohibitus. Ne comederitis ex corū carnibus, et ne tetigeritis corū cadavera, alioquin contaminabimini. Et hoc est quod comedetis ex 9
omni eo quod est in aqua. Quidquid habet alas & squamas, comedite: Et quic- 10
quid non habet alas et squamas, ne comedatis: est enim vobis immundū. Et omne 11
volucre mundū comedite. Has verò spe- 12
cies ne comederitis ex volatilibus; Aquilā et ossifragā, et gryphum, Et avē rapacē, 13
et bubonem, et milvum juxta species suas.
Et omnes corvos, eorumq; species. Et stru- 14
thionem, et cypselum, et aquilam marinam, 15
et accipitrem secundùm species suas. Et 16
noctuā, et nisum, et falconem, Et cygnū, 17
et anates silvestres, & vulturem, Et sa- 18
crum, et psittacum juxta species eorum, et upupā, et vespertilionem. Et omne reptile 19
volans quod vobis est interdictū, ne comedatis. Quotquot autem munda sunt ex 20
his, comedite. Et ne comederitis quic- 21
quam ex cadaveribus, sed da ea peregrino qui est in domicilio tuo ut comedat ea, vel certè vendes ea, quoniam tu es populus sanctus Deo Domino tuo. Et ne coquas hœdum in lacte matris suæ.

ספר אלה הדברים : טו

aprum egredientem ,tui seminis proventum omnem decimabis Decimando
22 עַשֵּׂר תְּעַשֵּׂר אֵת כָּל־תְּבוּאַת זַרְעֶךָ הַיֹּצֵא הַשָּׂדֶה
quem loco in ,tuo Deo Domino coram comedes Et .anno anno
23 שָׁנָה שָׁנָה׃ וְאָכַלְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־
,tui frumenti decimam ,ibi suum nomen faciendum habitare ad elegerit
יִבְחַר לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם מַעְשַׂר דְּגָנְךָ
ut ,tui pecoris & ,tui bovis primogenita & ,tui recentis olei & ,tui musti
תִּירֹשְׁךָ וְיִצְהָרֶךָ וּבְכֹרֹת בְּקָרְךָ וְצֹאנֶךָ לְמַעַן
fuerit multa cum Et .dieb⁹ omnib⁹ tuū Deum Dominum timendum ad discas
24 תִּלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־הַיָּמִים׃ וְכִי־יִרְבֶּה
,locus te à erit longè quia ,eam ferre possis non quòd ,via te præ
מִמְּךָ הַדֶּרֶךְ כִּי לֹא תוּכַל שְׂאֵתוֹ כִּי־יִרְחַק מִמְּךָ הַמָּקוֹם
cùm ,ibi suum nomen ponendum ad ,tuus Deus Dominus elegerit quem
אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לָשׂוּם שְׁמוֹ שָׁם כִּי
ligabis & ,pecunia in dabis Et .tuus Deus Dominus tibi benedixerit
25 יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְנָתַתָּה בַּכָּסֶף וְצַרְתָּ
Dominus elegerit quem locum ad ibis & ,tua manu in pecuniam
הַכֶּסֶף בְּיָדְךָ וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה
tua anima appetit quod omni in pecuniam dabis Et .eo in tuus Deus
26 אֱלֹהֶיךָ בּוֹ׃ וְנָתַתָּה הַכֶּסֶף בְּכֹל אֲשֶׁר־תְּאַוֶּה נַפְשְׁךָ
te postulaverit quæ omnibus in & ,sechar in & ,vino in & ,pecore in & ,bove in
בַּבָּקָר וּבַצֹּאן וּבַיַּיִן וּבַשֵּׁכָר וּבְכֹל אֲשֶׁר תִּשְׁאָלְךָ
tu lætaberis & ,tui Dei Domini facies ad ibi comedes & :tua anima
נַפְשֶׁךָ וְאָכַלְתָּ שָּׁם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְשָׂמַחְתָּ אַתָּה
non quia ,eū derelinques non ,tuis portis in qui Levitam Et .tua domus &
27 וּבֵיתֶךָ׃ וְהַלֵּוִי אֲשֶׁר־בִּשְׁעָרֶיךָ לֹא תַעַזְבֶנּוּ כִּי אֵין
educes annorum trium fine A .tecum hæreditas & ,pars ei
28 לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ׃ מִקְצֵה שָׁלֹשׁ שָׁנִים תּוֹצִיא אֶת־
tuis portis in repones & ;ipso anno in tui proventus decimam omnem
כָּל־מַעְשַׂר תְּבוּאָתְךָ בַּשָּׁנָה הַהִוא וְהִנַּחְתָּ בִּשְׁעָרֶיךָ׃
,peregrinus & ,tecum hæreditas & ,pars ei non quia ,Levita veniet Et
29 וּבָא הַלֵּוִי כִּי אֵין־לוֹ חֵלֶק וְנַחֲלָה עִמָּךְ וְהַגֵּר
,saturabuntur & ,comedent & ,tuis portis in qui ,vidua & ,pupillus &
וְהַיָּתוֹם וְהָאַלְמָנָה אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ וְאָכְלוּ וְשָׂבֵעוּ
quod ,tuæ manus facto omni in tuus Deus Dominus tibi benedicat ut
לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־מַעֲשֵׂה יָדְךָ אֲשֶׁר
.facies
תַּעֲשֶׂה׃

CAP. XV. טו

,remissionis verbum hoc Et .remissionem facies ,annorum septem fine A
1 2 מִקֵּץ שֶׁבַע־שָׁנִים תַּעֲשֶׂה שְׁמִטָּה׃ וְזֶה דְּבַר הַשְּׁמִטָּה
,suo proximo in mutuaverit Qui suæ manus crediti dominum omnem remittere
שָׁמוֹט כָּל־בַּעַל מַשֵּׁה יָדוֹ אֲשֶׁר יַשֶּׁה בְּרֵעֵהוּ
remissionem vocavit quia ,suum fratrem & ,suum socium arctabit non
לֹא־יִגֹּשׂ אֶת־רֵעֵהוּ וְאֶת־אָחִיו כִּי־קָרָא שְׁמִטָּה
,tuo fratre cum tibi fuerit quod & ,arctabis Alienigenam .Domino
3 לַיהוָה׃ אֶת־הַנָּכְרִי תִּגֹּשׂ וַאֲשֶׁר יִהְיֶה לְךָ אֶת־אָחִיךָ
quia ,egenus te in erit non quod Præterquam :tua manus remittet
4 תַּשְׁמֵט יָדֶךָ׃ אֶפֶס כִּי לֹא יִהְיֶה־בְּךָ אֶבְיוֹן כִּי־
Dominus quam terra in Dominus tibi benedicet benedicendo
בָרֵךְ יְבָרֶכְךָ יְהוָה בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
.eam possidendum ad ,hæreditatem tibi dans tuus Deus
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן־לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ׃

Verſio VULG. LAT.

22 Decimam parté ſeparabis de cunctis fructibus tuis qui naſcuntur in terra p annos ſin-
23 gulos. Et comedes in conſpectu Domini Dei tui, in loco quem elegerit ut in eo nomen illius invocetur, decimam frumenti tui, & vini, & olei, & primogenita de armentis & ovibus tuis: ut diſcas timere Dñm Deū tuū omni tempore.
24 Cùm auté longior fuerit via, & loc⁹ qué elegerit Dñs De⁹ tuus, tibíq; benedixerit, nec potueris ad eum hæc cuncta
25 portare, Vendes omnia, & in pretium rediges, portabíſq; manu tuâ & proficiſcêris ad locū quem elegerit Dñs Deus
26 tu⁹. Et emes ex eadem pecunia quidquid tibi placuerit, ſive ex armentis, ſive ex ovib⁹, vinū quoq; & ſicerā, et omne quod deſiderat anima tua: & comedes corā Dño Deo tuo, & epulaberis tu & dom⁹ tua;
27 Et Levites qui intra portas tuas eſt: cave ne derelinquas eum, quia non habet aliam
28 parté in poſſeſſione tua. Anno tertio ſeparabis aliam decimā ex omnib⁹ quæ naſcuntur tibi eo tempore: et repones intra
29 januas tuas. Veniétq; Levites qui aliam non habet parté nec poſſeſſioné tecū, et peregrin⁹ ac pupillus et vidua, qui intra portas tuas ſunt, et comedent et ſaturabuntur: ut benedicat tibi Dñs Deus tuus in cunctis operib⁹ manuum tuarum quæ feceris.

CAP. XV.

1 SEptimo anno facies remiſſi-
2 onem, Quæ hoc ordine celebrabitur. Cui debetur aliquid ab amico vel proximo ac fratre ſuo, repetere non poterit, quia annus remiſſionis eſt Do-
3 mini. A peregrino et advena exiges: civem et propinquum repetendi non habebis pote-
4 ſtatem. Et omnino indigens et mendicus non erit inter vos: ut benedicat tibi Dñs Deus tuus in terra, quam traditurus eſt tibi in poſſeſſioné.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

22 Δεκάτην ἀποδεκατώσεις (γ) παντὸς γεννήματος τοῦ σπέρματός σου, τὸ (δ) γέννημα τοῦ ἀγροῦ σου ἐνιαυτὸν κατ' ἐνιαυτόν.
23 Καὶ φαγῇ (ε) αὐτὸ ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. (ζ) οἴσετε τὰ ἐπιδέκατα τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου (η) σου, τὰ πρωτότοκα τῶν βοῶν σου, καὶ τῶν προβάτων σου, ἵνα μάθῃς φοβεῖσθαι κύριον τὸν θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας.
24 Ἐὰν δὲ μακρὰν γένηται ἡ ὁδὸς ἀπὸ σοῦ, καὶ μὴ δύνῃ ἀναφέρειν αὐτὰ, ὅτι μακρὰν ἀπὸ σοῦ ὁ τόπος, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ὅτι (θ) εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου,
25 Καὶ ἀποδώσῃ αὐτὰ ἀργυρίου, καὶ λήψῃ τὸ ἀργύριον ἐν ταῖς χερσί σου, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ (ι) θεός σου αὐτόν.
26 Καὶ δώσεις (κ) ἀργύριον ἐπὶ παντὸς οὗ (λ) ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, ἐπὶ βουσὶν ἢ ἐπὶ (μ) προβάτοις, ἢ ἐπὶ οἴνῳ ἢ ἐπὶ σίκερα, ἢ ἐπὶ παντὸς οὗ (ν) ἂν ἐπιθυμῇ ἡ ψυχή σου, καὶ φαγῇ ἐκεῖ (ξ) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ (ο) σου, καὶ εὐφρανθήσῃ
27 σὺ καὶ ὁ οἶκός σου, Καὶ ὁ Λευΐτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσί σου, ὅτι οὐκ (π) ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος
28 μετὰ σοῦ. Μετὰ τρία ἔτη ἐξοίσεις πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν (ρ) γεννημάτων σου, ἐν τῷ ἐνιαυτῷ
29 ἐκείνῳ θήσεις αὐτὸ ἐν ταῖς πόλεσί σου. Καὶ ἐλεύσεται ὁ Λευΐτης, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτῷ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ σοῦ, καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ ὀρφανὸς καὶ ἡ χήρα ἡ ἐν ταῖς πόλεσί σου, καὶ φάγονται καὶ ἐμπλησθήσονται, ἵνα (σ) εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς (τ) ἔργοις οἷς ἐὰν ποιῇς.

22 Decimam decimabis omnis geniminis ſeminis tui, genimen agri tui annum per annū.
23 Et comedes illud in loco quemcunq; elegerit Domin⁹ Deus tuus, ut invocetur nomen ejus ibi: (d) feretis decimationes frumenti tui, & vini tui, & olei tui, primogenita boū tuorum & ovium tuarum: ut diſcas timere Dominum Deum tuum omnibus diebus.
24 Si autem longè (e) fuerit via à te, & non potueris offerre ea, quia longè à te locus, quemcunq; elegerit Dominus Deus tuus, ut invocetur nomen ejus ibi, quia (f) benedicet te Dominus Deus tuus;
25 Et vendes ea argento: & ſumes argentum in manibus tuis: & ibis ad locum, quemcunq; elegerit Domin⁹ Deus tuus illum.
26 Et dabis argentum in omni quodcunq; concupierit anima tua, in bobus, aut in ovib⁹, aut in vino, aut in ſicera, aut in omni quodcunq; concupierit anima tua: & comedes ibi ante Dominum Deum tuum: & lætaberis tu, & dom⁹ tua,
27 Et Levita, qui eſt in civitatibus tuis: quia non eſt ei pars neque ſors tecum.
28 Poſt tres annos produces omnem decimam fructuū tuorum: in anno illo pones illud in civitatibus tuis.
29 Et veniet Levita, quia non eſt ei pars, nec ſors tecum, & advena, & pupillus, & vidua (g) quæ in civitatib⁹ tuis; & manducabunt, & ſaturabuntur: ut benedicat te Dominus Deus tuus in omnibus (h) operibus quæcunq; feceris.

MS.A. (γ) πᾶν τὸ γένημα τοῦ (δ) γένημα (ε) αὐτὸ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τόπῳ, ᾧ ἂν (ζ) οἴσεις (η) σου, καὶ τὰ (θ) εὐλογήσῃ (ι) θεὸς αὐτόν. (κ) τὸ ἀργύριον (λ) ἐὰν (μ) προβάτοις, ἐπὶ οἴνῳ (ν) ἐὰν ἐπιθυμεῖ (ξ) ἔναντι (ο) σου, * σὺ καὶ ὁ οἶκός σου (π) ἔστιν μερὶς (ρ) γενημάτων (σ) εὐλογήσει (τ) ἔργοις σου οἷς

Κεφ. ιε'.

1 Δι' ἑπτὰ ἐτῶν ποιήσεις ἄφεσιν. Καὶ (α) οὕ-
2 τω τὸ πρόσταγμα τῆς ἀφέσεως. ἀφήσεις πᾶν χρέος ἴδιον, ὃ ὀφείλει σοι ὁ πλησίον, καὶ τὸν ἀδελφόν σου οὐκ ἀπαιτήσεις· (β) ἐπικέκληται
3 γὰρ ἄφεσις κυρίῳ τῷ θεῷ σου. Τὸν ἀλλότριον ἀπαιτήσεις ὅσα ἐὰν ᾖ σοι παρ' αὐτῷ, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου ἄφεσιν ποιήσεις τοῦ χρέους σου.
4 Ὅτι οὐκ ἔσται ἐν σοὶ ἐνδεής, ὅτι εὐλογῶν εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν τῇ γῇ, ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ (γ) κατακληρονομεῖν σε αὐτήν.

CAP. XV.

1 PEr (a) ſeptem annos facies
2 remiſſionem. Et ſic conſtitutio remiſſionis. Remittes omne debitū proprium, quod debet tibi proximus: & à fratre tuo non repetes. (b) Invocata enim eſt remiſſio
3 Domino Deo tuo. Ab alieno repetes, quæcunque fuerint tibi ab eo: fratri autem tuo remiſſionem
4 facies debiti tui. Quia non erit in te egenus, (c) quia benedicens benedicet te Dominus Deus tuus in terra, quam Dominus Deus tuus dat tibi in ſorte, ut hæredites eam.

MS. A. (α) οὕτως (β) ὅτι * ἐπικέκληται ἄφεσις (γ) κατακληρονομῆσαι αὐτήν.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
1 2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

22 *De Decimis.* Exactè decimate omnem proventum ſementis veſtræ, quem annuatim producit terra veſtra.
23 Et comede coram Domino Deo tuo in loco quem elegerit ut habitare faciat ibi nomen ſuum, decimas frumenti tui, & vini, atq; olei tui, & primogenita boum tuorum, & ovium tuarum: & diſces timere coram Domino Deo tuo cunctis dieb⁹.
24 Quòd ſi longior ſit virib⁹ tuis via, nec poſſis hæc aſportare, eò quòd procul eſt à te loc⁹ ille quem elegerit Dñs Deus tuus ut habitare faciat illic nomen ſuum, cùm benedixerit tibi Dominus Deus tuus:
25 Vende illa pro pecunia, & colligatâ per faſciculum pecuniâ in manū tuam, vade ad locum quem elegerit Dominus Deus tuus.
26 Et eâ pecuniâ eme quicquid optaverit anima tua, tam ex bob⁹, quam ex ovib⁹, ex vino, ex ſicera, denique ex omnibus quæ à te petierit anima tua, ibíq; comede coram Domino Deo
27 tuo, & lætare tu atque domus tua. Et Levitam qui in civitatibus tuis eſt, ne deſeras, quia non
28 habet hæreditatem & portionem tecum. Et poſt tres annos produc totam decimam proventûs tui in anno illo, relinque in civitatibus
29 tuis: Veniétq; Levita qui nullam tecum habet hæreditatem & portionem, & is qui ad me convertetur, & pupillus ac vidua qui fuerint in civitatibus tuis, & comedent atque ſaturabuntur, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum tuarum quod feceris.

CAP. XV.

1 ET poſt ſeptem annos fac remiſſionem. Hæc
2 autem eſt regula remiſſionis, Remittet omnis creditor quod illi debet proxim⁹ ſuus: non repetet à proximo ſuo & a fratre ſuo, quoniam
3 proclamata eſt remiſſio Dño. Ab alienigena exige; quod autem habes apud fratrē tuum, re-
4 mitte, Ut non ſit inter vos pauper. Nam uberrimè benedicet tibi Dominus Deus tuus in terra quâ dedit tibi Dñs Deus tu⁹ ut poſſideas eam.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

22 עַשָּׂרָא תְעַשַּׂר יָת כָּל־עֲלָלַת זַרְעָךְ
23 דְּיִפּוֹק חַקְלָא שְׁנָא שְׁנָא׃ וְתֵיכוּל
קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דִּי־יִתְרְעֵי
לְאַשְׁרָאָה שְׁכִנְתֵּיהּ תַּמָּן מַעְשַׂר
עֲבוּרָךְ חַמְרָךְ וּמִשְׁחָךְ וּבוּכְרֵי תוֹרָךְ
וְעָנָךְ בְּדִיל דְּתֵילַף לְמִדְחַל קֳדָם
24 יְיָ אֱלָהָךְ כָּל־יוֹמַיָּא׃ וַאֲרֵי־יִסְגֵּי
מִנָּךְ אָרְחָא אֲרֵי לָא תֵיכוּל
לְמִטְלֵיהּ אֲרֵי־יִתְרְחֵק מִנָּךְ אַתְרָא
דִּי יִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְאַשְׁרָאָה
שְׁכִנְתֵּיהּ תַּמָּן אֲרֵי יְבָרְכִנָּךְ יְיָ
25 אֱלָהָךְ׃ וְתִתֵּן בְּכַסְפָּא וּתְצוּר
כַּסְפָּא בִּידָךְ וּתְהָךְ לְאַתְרָא דִּי
26 יִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ בֵּיהּ׃ וְתִתֵּן כַּסְפָּא
בְּכֹל דִּי־יִתְרְעֵי נַפְשָׁךְ בְּתוֹרֵי וּבְעָנָא
וּבַחֲמַר־חֲדַת וְעַתִּיק וּבְכֹל דִּי
תִשְׁאֲלִנָּךְ נַפְשָׁךְ וְתֵיכוּל תַּמָּן קֳדָם
יְיָ אֱלָהָךְ וְתִחְדֵּי אַתְּ וֶאֱנַשׁ בֵּיתָךְ׃
27 וּלְלֵיוָאָה דִּי־בְקִרְוָךְ לָא תִשְׁבְּקִנֵּיהּ
אֲרֵי לֵית לֵיהּ חוּלָק וְאַחְסָנָא עִמָּךְ׃
28 מִסּוֹף תְּלָת שְׁנִין תַּפֵּיק יָת־כָּל־
מַעְשַׂר עֲלַלְתָּךְ בְּשַׁתָּא הַהִיא וְתַצְנַע
29 בְּקִרְוָךְ׃ וְיֵיתֵי לֵיוָאָה אֲרֵי לֵית־לֵיהּ
חוּלָק וְאַחְסָנָא עִמָּךְ וְגִיּוֹרָא וְיִתַּמָא
וְאַרְמַלְתָּא דִּי בְקִרְוָךְ וְיֵיכְלוּן
וְיִשְׂבְּעוּן בְּדִיל דִּי־יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ
בְּכָל־עוֹבָדֵי יְדָךְ דִּי תַעְבֵּיד׃

טו

1 מִסּוֹף שְׁבַע־שְׁנִין תַּעְבֵּד שְׁמִטְּתָא׃
2 וְדֵין פִּתְגָם שְׁמִטְּתָא דְּיַשְׁמֵט כָּל־
גְּבַר מָרֵי רְשׁוּ דִּי יַרְשֵׁי בְּחַבְרֵיהּ לָא־
יִתְבַּע מִן חַבְרֵיהּ וּמִן־אֲחוּהִי אֲרֵי־
3 קְרָא שְׁמִטְּתָא קֳדָם יְיָ׃ מִן בַּר־עַמְמִין
תִּתְבַּע וְדִי יְהֵי־לָךְ אִת אֲחוּךְ תַּשְׁמֵט
4 יְדָךְ׃ לְחוֹד אֲרֵי לָא יְהֵי בָךְ מִסְכֵּינָא
אֲרֵי בָרָכָא יְבָרְכִנָּךְ יְיָ בְּאַרְעָא דַּיְיָ
אֱלָהָךְ יָהֵב־לָךְ אַחְסָנָא לְמֵירְתַהּ׃

Targum ONKELOS.

22 Decimans decimabis omnes fruct⁹ terræ tuæ, quos profert
23 ager per ſingulos annos. Et comedes coram Domino Deo tuo, in loco quem elegerit ut collocet ibi majeſtatem ſuam: illuc afferes decimas frumenti tui, et vini tui & olei tui, & primogenita boum tuorum & ovium tuarum: ut diſcas timere corā Dño Deo tuo omnib⁹
24 dieb⁹. Et quando longior fuerit via, & non poteris portare illa; quoniā longè eſt à te locus, quem elegit Dñs Deus tu⁹ ut collocet ibi majeſtaté ſuā: quoniam benedicet tibi Dñs
25 De⁹ tu⁹. Vendes ea argento: & ligabis argentum in manu tuâ, et ibis ad locū qué elege-
26 rit Dñs De⁹ tu⁹. Et dabis argentū pro omnib⁹ quæ voluerit anima tua, pro bob⁹ & ovibus, & pro vino novo & veteri, & pro omnib⁹ quæ petierit anima tua: & comedes ibi corā Dño Deo tuo; & lætaberis, tu & viri domus tuæ.
27 Et Levita qui eſt in urbib⁹ tuis, ne dimittas eū: quoniā non habet parté & hæreditaté tecū.
28 In fine trium annorū educes omnes decimas frugū tuarū in anno illo: & recondes in ur-
29 bib⁹ tuis. Et veniet Levites, qui nō habet parté & hæreditaté tecū, & peregrin⁹, & pupillus & vidua, qui ſunt in urbibus tuis, & comedent & ſaturabuntur: ut benedicat tibi Dñs Deus tuus, in omnibus operibus manuum tuarum quæ facies.

CAP. XV.

1 IN anno ultimo ſepté annorū
2 facies remiſſionem. Et hoc eſt verbū remiſſionis: ut remittat unuſquiſque creditor, cui debetur aliquid à proximo ſuo: non repetat à proximo ſuo vel à fratre ſuo; quia vocavit re-
3 miſſioné coram Dño. A filiis populorum repetes: & ſi quid fuerit tibi cum fratre tuo, re-
4 mittes manum tuā. Attamen non erit in te egenus: quoniā benedictione benedicet tibi Dñs, in terra quam Dñs Deus tuus dabit tibi in poſſeſſionem ut poſſideas eam.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

** 22 ࠏࠔࠓ·ࠕࠏࠔࠓ·ࠀࠕ·ࠊࠋ·ࠕࠁࠅࠀࠕ·ࠆࠓࠏࠊ·ࠄࠉࠅࠑࠀ·ࠄࠔࠃࠄ·ࠔࠍࠄ·ࠔࠍࠄ:
23 * ࠅࠀࠊࠋࠕ·ࠋࠐࠍࠉ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠁࠌࠒࠅࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠁࠇࠓ·ࠋࠔࠊࠍ·ࠔࠌࠅ·ࠔࠌ·ࠌࠏࠔࠓ·ࠃࠂࠍࠊ·ࠕࠉࠓࠔࠊ·ࠅࠉࠑࠄࠓࠊ·ࠅࠁࠊࠓࠕ·ࠁࠒࠓࠊ·ࠅࠑࠀࠍࠊ·ࠋࠌࠏࠍ·ࠕࠋࠌࠃ·ࠋࠉࠓࠀࠄ·ࠀࠕ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠊࠋ·ࠄࠉࠌࠉࠌ:
24 * ࠅࠊࠉ·ࠉࠓࠁࠄ·ࠌࠌࠊ·ࠄࠃࠓࠊ·ࠊࠉ·ࠋࠀ·ࠕࠅࠊࠋ·ࠔࠀࠕࠅ·ࠊࠉ·ࠉࠓࠇࠒ·ࠌࠌࠊ·ࠄࠌࠒࠅࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠁࠇࠓ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠋࠔࠅࠌ·ࠔࠌࠅ·ࠔࠌ·ࠊࠉ·ࠉࠁࠓࠊࠊ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ:
25 * ࠅࠍࠕࠕࠄ·ࠁࠊࠎࠐ·ࠅࠑࠓࠕ·ࠄࠊࠎࠐ·ࠁࠉࠃࠊ·ࠅࠄࠋࠊࠕ·ࠀࠋ·ࠄࠌࠒࠅࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠁࠇࠓ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠁࠅ:
26 * ࠅࠍࠕࠕࠄ·ࠄࠊࠎࠐ·ࠁࠊࠋ·ࠀࠔࠓ·ࠕࠀࠅࠄ·ࠍࠐࠔࠊ·ࠁࠁࠒࠓ·ࠅࠁࠑࠀࠍ·ࠅࠁࠉࠉࠍ·ࠅࠁࠔࠊࠓ·ࠅࠁࠊࠋ·ࠀࠔࠓ·ࠕࠔࠀࠋࠊ·ࠍࠐࠔࠊ·ࠅࠀࠊࠋࠕ·ࠔࠌ·ࠋࠐࠍࠉ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠅࠔࠌࠇࠕ·ࠀࠕࠄ·ࠅࠁࠉࠕࠊ:
27 * ࠅࠄࠋࠅࠉ·ࠀࠔࠓ·ࠁࠔࠏࠓࠉࠊ·ࠋࠀ·ࠕࠏࠆࠁࠍࠅ·ࠊࠉ·ࠀࠉࠍ·ࠋࠅ·ࠇࠋࠒ·ࠅࠍࠇࠋࠄ·ࠏࠌࠊ:
** 28 ࠌࠒࠑࠄ·ࠔࠋࠔ·ࠔࠍࠉࠌ·ࠕࠅࠑࠉࠀ·ࠀࠕ·ࠊࠋ·ࠌࠏࠔࠓ·ࠕࠁࠅࠀࠕࠊ·ࠁࠔࠍࠄ·ࠄࠄࠉࠀ·ࠅࠄࠍࠇࠕ·ࠁࠔࠏࠓࠉࠊ:
29 * ࠅࠁࠀ·ࠄࠋࠅࠉ·ࠊࠉ·ࠀࠉࠍ·ࠋࠅ·ࠇࠋࠒ·ࠅࠍࠇࠋࠄ·ࠏࠌࠊ·ࠅࠄࠂࠓ·ࠅࠄࠉࠕࠅࠌ·ࠅࠄࠀࠋࠌࠍࠄ·ࠀࠔࠓ·ࠁࠔࠏࠓࠉࠊ·ࠅࠀࠊࠋࠅ·ࠅࠔࠁࠏࠅ·ࠋࠌࠏࠍ·ࠉࠁࠓࠊࠊ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠁࠊࠋ·ࠌࠏࠔࠄ·ࠉࠃࠊ·ࠀࠔࠓ·ࠕࠏࠔࠄ:

ࠉࠄ

** 1 ࠌࠒࠑ·ࠔࠁࠏ·ࠔࠍࠉࠌ·ࠕࠏࠔࠄ·ࠔࠌࠈࠄ:
2 * ࠅࠆࠄ·ࠃࠁࠓ·ࠄࠔࠌࠈࠄ·ࠔࠌࠅࠈ·ࠊࠋ·ࠁࠏࠋ·ࠌࠔࠄ·ࠉࠃࠅ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠔࠄ·ࠁࠓࠏࠄࠅ·ࠋࠀ·ࠉࠂࠔ·ࠀࠕ·ࠓࠏࠄࠅ·ࠅࠀࠕ·ࠀࠇࠉࠅ·ࠊࠉ·ࠒࠓࠀ·ࠔࠌࠈࠄ·ࠋࠉࠄࠅࠄ:
3 * ࠀࠕ·ࠄࠍࠊࠓࠉ·ࠕࠂࠔ·ࠅࠀࠔࠓ·ࠉࠄࠉࠄ·ࠋࠊ·ࠀࠕ·ࠀࠇࠉࠊ·ࠕࠔࠌࠈ·ࠉࠃࠊ:
4 * ࠀࠐࠎ·ࠊࠉ·ࠋࠀ·ࠉࠄࠉࠄ·ࠁࠊ·ࠀࠁࠉࠅࠍ·ࠊࠉ·ࠁࠓࠊ·ࠉࠁࠓࠊࠊ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠁࠀࠓࠑ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠀࠋࠄࠉࠊ·ࠍࠕࠍ·ࠋࠊ·ࠍࠇࠋࠄ·ࠋࠓࠔࠕࠄ:

VERSIO SAMARITANA.

** 22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
** 28 [illegible]
29 [illegible]
** 1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

22 Decimando decimabis omnem proventū ſeminis tui provenientis per ſingulos annos ex
23 agris. Comedeſque illū coram Domino Deo tuo in loco quem elegerit Dominus Deus tuus ut ibi inhabitet nomē ejus, decimas frumenti tui, muſti tui, et olei tui, et primogenita boum tuorum, & pecudum tuarum, ut diſcas timere Dominum Deum tuū omnibus die-
24 b⁹. Quum verò tibi fuerit adeò longa via, ut illam ferre non poſſis, propter diſtantiā à te illius loci quem elegit Dominus Deus tuus, ut illic inhabitet nomen ejus, eò quòd benedixerit tibi Dominus De-
25 us tuus, Tam commutabis argento, ligabiſque argentum in manu tua, & venies in locum quē elegit Dominus De-
26 us tuus. Dabiſque argentum pro omni eo quod deſiderat anima tua, pro bobus, & pecudibus; pro vino & ſicera, & pro omnibus quæ petierit anima tua: atq; illic comedes corā Domino Deo tuo, & lætaberis, tu, & domus tua.
27 Levitā autē qui eſt in (g) portis tuis non derelinques; non eſt enim ei pars et hæreditas te-
28 cum. Finiente tertio anno promes omnes decimas proventûs tui in iſto anno, et repones
29 illas in (h) portis tuis. Veniétq; Levita (quoniā non eſt ei pars & hæreditas tecū) & peregrinus, & pupillus, & vidua qui ſūt in (i) portis tuis, comedentq; et ſaturabuntur, ut benedicat tibi Domin⁹ Deus tuus in omni opere manuū tuarum quod feceris.

CAP. XV.

1 SEptimo quoq; anno facies
2 remiſſionē. Hæc autem erit remiſſionis ratio: remittet omnis (a) creditor (b) debitum man⁹ ſuæ quod (c) mutuò dedit proximo ſuo; non exiget à proximo ſuo, fratre ſuo, eò quòd promulgata eſt remiſſio
3 Domini. Ab alienigena exiges; at quod fuerit tuū, fratri tuo
4 remittet man⁹ tua. (d) Ut nullus omnino ſit in te egenus; cùm benedicendo benedixerit tibi Dominus Deus tuus in terra quam Dominus Deus tuus dedit tibi in hæreditatem, ut poſſideas eam.

VER. SAM. (g) civitatibus (h) civitatibus (i) civitatibus (a) poſſeſſor (b) onus (c) exigat (d) Excepto quòd

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22 * وعشر تعشيرا جميع غلة زرعك * ما تنبته الصحراء سنة سنة * وكل بين يدي الله ربك في
23 الموضع الذي يختار ليسكن نوره فيه عشر برك * وعصيرك * ودهنك * وابكار بقرك وغنمك *
لكي تتعلم كيف تعبده طول الزمان * وان طال عليك الطريق * ولم تطق حمله * وبعد
24 عنك الموضع الذي يختار الله ربك ان يجعل نوره فيه * وبارك لك مع ذلك * فبعه بثمن * وصر
25 وحده في يدك * وامض الى الموضع الذي يختار * واصرفه في جميع ما تشتهي نفسك من
26 بقر * وغنم * وخمر * ونبيذ * وجميع ما تحبه * وكله هناك بين يدي الله ربك * وافرح انت واهل
27 بيتك * واللاوي الذي في قراك لا تتركه * اذ ليس له نصيب ولا نحلة معك * وفي كل ثلاث
28 سنين تخرج اعشار غلتك في تلك السنة * وضعه في محلتك * فياتي اللاوي اذ ليس له نصيب
29 ونحلة معك * والغريب واليتيم والارملة التي في محلتك فياكلون ويشبعون * لكي يبارك لك الله
ربك في جميع ما تصنعه *

* الفصل الخامس عشر *

1 2 * وفي كل سبع سنين اصنع تسبيبا * وهذا شرح التسبيب * ان يسبب كل ذي نسب يده مما
بنسبه صاحبه * ولا يقتضي صاحبه ولا اخاه اذ قد سماها تسبيبا لله * اما الغريب فجائز ان
3 4 تقتضيه * واما ما يكون لك على اخيك فسبب يدك عنه * ويقينا انه لا يكون فيك مسكين *
مما يبارك لك الله في البلد الذي يعطيك كله تحوزها *

22 Et decimando decima omnem frugem ſeminis tui quod producit ager per ſingulos
23 annos. Et comede coram Deo Domino tuo in loco quem eliget ut habitare faciat lumen ſuum in eo, decimam frumenti tui, & muſti tui, & olei tui, & primogenita boum & ovium tuarum, ut diſcas quo
24 pacto colas eum longitudine temporis. Et ſi longa tibi fuerit via, & nequeas iſta ferre, & remotus à te ſit locus quem eliget Deus Dominus tuus ut ponat in eo lucem ſuam, & ad hæc benedixerit tibi;
25 Vende ea pretio, illúdque colliga in faſciculum, & accipe illud in manu tua, et abi
26 in locum quem eliget: Et diſpende illud in iis omnibus quæ concupiſcet anima tua, ſive ex bobus, ſive ovibus, et vino, et expreſſo liquore, & omni re quam amas, eáque comede illic coram Deo Domino
27 tuo, & lætare tu et domeſtici tui. Et Levitam qui eſt in civitatibus tuis, ne derelinquas, cùm nulla ſit ei ſors neque hære-
28 ditas tecum. Et tertio quoque anno proferes decimas annonæ tuæ in illo anno, &
29 pones in domicilio tuo: Veniétque Levita, cùm nulla ſit ei tecum ſors & hæreditas, & peregrinus, & pupillus, et vidua quæ eſt in habitatione tua, & comedent, et ſaturabuntur, ut benedicat tibi Deus Dominus tuus in omnibus quæ feceris.

CAP. XV.

1 ET in ſingulis ſeptem annis fac remiſ-
2 ſionem. Hæc autem eſt expoſitio remiſſionis, ut remittat quilibet dominus debiti manum ſuam in iis quæ debet amicus ſuus, & non exigat ab amico ſuo nec à fratre ſuo, cùm jam vocaverit eam Remiſ-
3 ſionem Deo. Et verò à peregrino licebit exigere, in his autem quæ debebit frater tuus, remitte manum tuam ab eo.
4 Et certiſſimè nullus erit in te pauper quia benedicet tibi Deus in regione quam tibi dabit hæreditariò poſſidendam.

ספר אלה הדברים : טו

,custodiendum ad ,tui Dei Domini voce in obedieris obediendo si Duntaxat
5 רַק אִם־שָׁמוֹעַ תִּשְׁמַע בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹר
.hodie tibi præcipiens ego quod ,istud præceptum omne faciendum ad
לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃
,tibi est locutus quemadmodum,tibi benedixit tuus Deus Dominus Quia
6 כִּי־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בֵּרַכְךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ
dominaberis &:mutuum capies non tu & ,multis gentibus mutuabis Et
וְהַעֲבַטְתָּ גּוֹיִם רַבִּים וְאַתָּה לֹא תַעֲבֹט וּמָשַׁלְתָּ
egenus te in fuerit Cùm .dominabuntur non te in & ,multas gentes in
7 בְּגוֹיִם רַבִּים וּבְךָ לֹא יִמְשֹׁלוּ׃ כִּי־יִהְיֶה בְךָ אֶבְיוֹן
Dominus quam ,tua terra in tuarum portarum una in ,tuorum fratrum uno de
מֵאַחַד אַחֶיךָ בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בְּאַרְצְךָ אֲשֶׁר־יְהוָה
tuā manum claudes neque ,tuum cor roborabis non ,tibi dans tuus Deus
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ לֹא תְאַמֵּץ אֶת־לְבָבְךָ וְלֹא תִקְפֹּץ אֶת־יָדְךָ
mutuando &,ei tuā manum aperies aperiendo Quia .egeno tuo fratre à
8 מֵאָחִיךָ הָאֶבְיוֹן׃ כִּי־פָתֹחַ תִּפְתַּח אֶת־יָדְךָ לוֹ וְהַעֲבֵט
,tibi Observa .ei defecerit quod ,ejus defectus sufficientiam ei mutuabis
9 תַּעֲבִיטֶנּוּ דֵּי מַחְסֹרוֹ אֲשֶׁר יֶחְסַר לוֹ׃ הִשָּׁמֶר לְךָ
annus Appropinquavit:dicendo ,Belial tuo corde cum verbum sit fortè ne
פֶּן־יִהְיֶה דָבָר עִם־לְבָבְךָ בְלִיַּעַל לֵאמֹר קָרְבָה שְׁנַת־
tuum fratrem in tuus oculus malignetur & ;remissionis annus septimus
הַשֶּׁבַע שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה וְרָעָה עֵינְךָ בְּאָחִיךָ
te in erit & ,Dominum ad te super clamabit & :ei dabis non & ;egenum
הָאֶבְיוֹן וְלֹא תִתֵּן לוֹ וְקָרָא עָלֶיךָ אֶל־יְהוָה וְהָיָה בְךָ
quia :ei te dando in tuum cor malignabitur non &,ei dabis Dando.peccatum
10 חֵטְא׃ נָתוֹן תִּתֵּן לוֹ וְלֹא־יֵרַע לְבָבְךָ בְּתִתְּךָ לוֹ כִּי
omnibus in tuus Deus Dominus tibi benedicet hoc verbum propter
בִּגְלַל הַדָּבָר הַזֶּה יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכָל־
egenus cessabit non Quia .tuæ manus missione omni in & ,tuis operibus
11 מַעֲשֶׂךָ וּבְכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ׃ כִּי לֹא־יֶחְדַּל אֶבְיוֹן
aperies Aperiendo :dicendo ,tibi præcipiens ego Idcirco .terræ interiori de
מִקֶּרֶב הָאָרֶץ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר פָּתֹחַ תִּפְתַּח
Quia .tua terra in tuo egeno & ,tuo afflicto & ,tuo fratri tuam manum
12 אֶת־יָדְךָ לְאָחִיךָ לַעֲנִיֶּךָ וּלְאֶבְיֹנְךָ בְּאַרְצֶךָ׃ כִּי־
tibi servierit & ,Hebræa vel Hebræus tuus frater tibi se vendiderit
יִמָּכֵר לְךָ אָחִיךָ הָעִבְרִי אוֹ הָעִבְרִיָּה וַעֲבָדְךָ
.tecum à liberum eum dimittes septimo anno in & ,annis sex
שֵׁשׁ שָׁנִים וּבַשָּׁנָה הַשְּׁבִיעִת תְּשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ׃
.vacuum eum dimittes non ,tecum à liberum eum dimiseris cùm Et
13 וְכִי־תְשַׁלְּחֶנּוּ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ לֹא תְשַׁלְּחֶנּוּ רֵיקָם׃
,tuo torculari de & ,tua area de & ,tuo pecore de ;ei dabis torquem dando Torquem
14 הַעֲנֵיק תַּעֲנִיק לוֹ מִצֹּאנְךָ וּמִגָּרְנְךָ וּמִיִּקְבֶךָ
recordaberis Et .ei dabis ,tuus Deus Dominus tibi benedixerit quibus
15 אֲשֶׁר בֵּרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תִּתֶּן־לוֹ׃ וְזָכַרְתָּ
.tuus Deus Dominus te redemit & ,Ægypti terra in fuisti servus quod
כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
cùm ,erit Et .hodie hoc verbum tibi præcipiens ego Idcirco
16 עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה הַיּוֹם׃ וְהָיָה כִּי־
,tuam domum & ,te dilexit quia ,tecum à egrediar Non ;te ad dixerit
יֹאמַר אֵלֶיךָ לֹא אֵצֵא מֵעִמָּךְ כִּי אֲהֵבְךָ וְאֶת־בֵּיתֶךָ
.tecum ei bonum quia
כִּי־טוֹב לוֹ עִמָּךְ׃

Verſio VULG. LAT.

5 Si tamen audieris vocem Domini Dei tui, & cuſtodieris univerſa quæ juſſit, & quæ ego hodiè præcipio tibi, benedicet tibi, ut pollicitus eſt.
6 Fœnerabis gentibus multis, & ipſe à nullo accipies mutuum. Dominaberis nationibus plurimis, et tui nemo dominabitur.
7 Si unus de fratrib⁹ tuis, qui morantur intra portas civitatis tuæ, in terra quam Domin⁹ Deus tuus daturus eſt tibi, ad paupertatem venerit: non obdurabis cor tuum, nec
8 contrahes manū, Sed aperies eam pauperi, & dabis mutuū quo eū indigere perſpexeris.
9 Cave ne forte ſubrepat tibi impia cogitatio, & dicas in corde tuo; Appropinquat ſeptim⁹ annus remiſſionis; & avertas oculos tuos à paupere fratre tuo, nolens ei quod poſtulat mutuū commodare: ne clamet contra te ad Dominū,
10 & fiat tibi in peccatum. Sed dabis ei: nec ages quidpiam callidè in ejus neceſſitatibus ſublevandis: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni tempore, & in cunctis ad quæ
11 manū miſeris. Non deerunt pauperes in terra habitationis tuæ: idcircò ego præcipio tibi, ut aperias manum fratri tuo egeno & pauperi, qui tecū
12 verſatur in terra. Cùm tibi vendit⁹ fuerit frater tuus Hebræus, aut Hebræa, & ſex annis ſervierit tibi, in ſeptimo anno dimittes eū liberū.
13 Et quem libertate donaveris, nequaquā vacuum abire pa-
14 tiéris. Sed dabis viaticum de gregibus, & de area, & torculari tuo, quibus Dn̄s Deus tu⁹
15 benedixerit tibi. Memento q͏̄ & ipſe ſervieris in terra Ægypti, & liberaverit te Dn̄s De⁹ tuus, & idcircò ego nunc præ-
16 cipio tibi. Sin autē dixerit, Nolo egredi: eò quòd diligat te, & domum tuam, et benè ſibi apud te eſſe ſentiat:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

5 Ἐὰν δὲ (δ) ἀκοῇ εἰσακούσητε τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν (ε) φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, (ζ) ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ὅτι κύριος ὁ θεός σου εὐλόγησέ σε ὃν τρόπον ἐλάλησέ σοι,
6 Καὶ δανειεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῇ, (η) καὶ ἄρξεις ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσιν.
7 Ἐὰν δὲ γένηται ἐν σοὶ ἐνδεὴς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου ἐν τῇ γῇ, ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί (θ) σοι, οὐκ ἀποστέρξεις τὴν καρδίαν σου, (ι) οὐδ᾽ οὐ μὴ συσφίγξῃς τὴν χεῖρά
8 σου ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ σου τοῦ ἐπιδεομένου. Ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειεῖς αὐτῷ (κ) ὅσον ἐπιδέεται,
9 καθότι ἐνδεεῖται. Πρόσεχε σεαυτῷ μὴ γένηται ῥῆμα κρυπτὸν ἐν τῇ καρδίᾳ σου ἀνόμημα, λέγων, Ἐγγίζει τὸ ἔτος τὸ ἕβδομον, (λ) ἔτος τῆς ἀφέσεως, καὶ πονηρεύσηται ὁ ὀφθαλμός σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ ἐπιδεομένῳ, καὶ οὐ δώσεις αὐτῷ, (μ) καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ ἔσται ἐν σοὶ ἁ-
10 μαρτία μεγάλη. Διδοὺς δώσεις αὐτῷ, καὶ δάνειον δανειεῖς αὐτῷ (ν) ὅσον ἐπιδέεται, καθότι ἐνδεεῖται· καὶ οὐ (ξ) λυπηθήσῃ τῇ καρδίᾳ σου διδόντος σου αὐτῷ, ὅτι διὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς (ο) ἔργοις, καὶ ἐν πᾶσιν οὗ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖ-
11 ρά σου. Οὐ γὰρ μὴ ἐκλίπῃ ἐνδεὴς ἀπὸ τῆς γῆς σου. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι (π) ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων, Ἀνοίγων ἀνοίξεις τὰς χεῖράς σου τῷ ἀδελφῷ σου τῷ πένητι καὶ
12 (ρ) τῷ ἐπιδεομένῳ τῷ ἐπὶ τῆς γῆς σου. Ἐὰν δὲ πραθῇ σοι ὁ ἀδελφός σου ὁ Ἑβραῖος (σ) ἢ Ἑβραία, δουλεύσει σοι ἓξ ἔτη, καὶ τῷ ἑβδόμῳ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ σοῦ.
13 Ὅταν δὲ ἐξαποστέλλῃς αὐτὸν ἐλεύθερον ἀπὸ
14 σοῦ, οὐκ ἐξαποστελεῖς αὐτὸν κενόν. Ἐφόδιον ἐφοδιάσεις αὐτὸν ἀπὸ τῶν προβάτων σου, καὶ ἀπὸ τοῦ σίτου (τ) σου, καὶ ἀπὸ τοῦ οἴνου σου· καθὰ εὐλόγησέ σε κύριος ὁ θεός σου, δώσεις αὐ-
15 τῷ. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης (υ) ἦσθα ἐν γῇ (φ) Αἰγύπτου, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν. διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐν-
16 τέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ἐὰν δὲ λέγῃ πρὸς σέ, Οὐκ ἐξελεύσομαι ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἠγάπηκέ σε καὶ τὴν οἰκίαν σου, ὅτι εὖ αὐτῷ ἐστιν παρὰ (χ) σοί·

5 *Si autem auditu exaudieritis vocem Domini Dei veſtri, cuſtodiendo & faciendo omnia mandata hæc, quæcunq; ego mando tibi hodiè, quoniā Dominus De⁹ tuus benedixit te, quemadmodū*
6 *locutus eſt tibi; Et fœnerabis gentibus multis, tu autem mutuum non accipies: & principaberis gentium multarum, (e) tui autē*
7 *non principabuntur. Si autem fuerit in te egenus ex fratribus tuis in una civitatum tuarum in terra, quā Dominus Deus tuus dat tibi; non (f) indurabis cor tuum; neque conſtringes manum tuam à*
8 *fratre tuo egente. Aperiens aperies manus tuas ei: et fœnus fœnerabis ei, (g) quantum poſcit,*
9 *ſecundùm quod egebit. Attende tibi ipſi, ne fiat verbum occultum in corde tuo iniquitas, dicens; Appropiat ann⁹ ſeptim⁹, annus remiſſionis; & malignetur oculus tuus in fratrē tuum egenum, & non dabis ei; & exclamabit adverſùs te ad Dominū: et erit*
10 *in te peccatū magnū. Dans dabis ei, & fœnus fœnerabis ei, quantum poſtulat, ſecundùm quod egebit. Et non contriſtaberis corde tuo, dante te ei: quoniam propter verbum hoc benedicet te Dominus Deus tuus in omnibus operibus, & in omnibus quocunque*
11 *miſeris manum tuam. Non enim deerit egen⁹ à terra tua. Propter hoc ego tibi mando facere verbum hoc, dicens; Aperiens aperies manus tuas fratri tuo pauperi, & poſtulanti, qui ſuper ter-*
12 *ram tuam. Si autem venundatus fuerit tibi frater tuus Hebræus, aut Hebræa; ſerviet tibi ſex annis: & ſeptimo dimittes*
13 *eum liberum à te. Quando autē dimittis eum liberum à te; non*
14 *dimittes eum vacuum. Viaticum ſuppeditabis ei ex ovibus tuis, et ex frumento tuo, & (h) ex vino tuo: prout benedixit te Dominus*
15 *Deus tuus, dabis ei. Et recordaberis, quia famul⁹ fuiſti in terra Ægypti: & redemit te Domin⁹ Deus tuus indè. Propter hoc ego tibi mando facere verbum hoc.*
16 *Si autem dicat ad te, Non exibo à te, quoniam dilexit te, & domum tuam, quoniam benè eſt ei apud te;*

MS.A. (δ) ἀκοῇ εἰσακούσῃς (ε) φυλάσσειν πάσας (ζ) ἃς ἐγὼ (η) καὶ σὺ ἄρξῃ πολλῶν ἐθνῶν, (θ) σοι ἐν κλήρῳ, οὐκ ἀποστρέψῃς τὴν (ι) οὐδὲ μὴ (κ) ὅσον ἂν ἐπιδέηται, καὶ καθ᾽ ὅσον ὑστερεῖται. (λ) ἔτος ἀφέσεως, (μ) καὶ βοήσεται (ν) ὅσον ἂν ἐπιδέηταί σου· καὶ οὐ (ξ) λυπήσῃ (ο) ἔργοις σου, καὶ (π) ἐντέλλομαι τὸ (ρ) τῷ δεομένῳ (σ) ἢ ἡ Ἑβραία, (τ) σου, καὶ ἀπὸ τῆς ἅλωνός σου· καθὰ ηὐλόγησέν σε (υ) ἦσθα (φ) Αἰγύπτῳ, (χ) σοί· Λήμψῃ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

5 Et ſi audieris vocem Domini Dei tui, & cuſtodieris ac feceris totum hoc præceptum quod ego tibi hodiè præcipio,
6 Benedicet tibi Dominus Deus tuus, quemadmodum dixit tibi: mutuò dabis populis multis, tu verò nihil mutuaberis: & dominaberis populis multis, ipſi verò tibi non dominabuntur.
7 Et ſi fuerit inter vos pauper aliquis de fratribus veſtris, in una ex civitatibus tuis, in terra quam daturus eſt tibi Dominus Deus tus, ne obfirmes cor tuum, neque contrahas manum tuam à fratre tuo paupere:
8 Sed aperi ei manum tuam, & mutuò da illi quod ipſi deeſt.
9 Cave ne fortè ſubrepat ſermo impius in cor tuum, & dicas, Acceſſit annus hebdomadis, annus remiſſionis, & improbus fiat oculus tuus erga fratrem tuum pauperem, & non des ei, clamétq; contra te ad Dominum, & ſit ſuper te peccatum.
10 Sed da ei, & ne moleſtum ſit cordi tuo cùm dederis ei, ut ob hanc rem benedicat tibi Dominus Deus tuus in omnibus operibus tuis, & in omni re ad quam admoveris manum tuam.
11 Non enim deficiet pauper de medio terræ: proinde præcipio tibi, & dico tibi ut aperias manum tuam fratri tuo pauperi & egeno qui fuerit in terra tua.
12 Et cùm vendit⁹ fuerit tibi frater tuus Hebræ⁹ aut Hebræa, ſex annis ſerviet tibi, & anno ſeptimo mitte eum liberum à te.
13 Cúmque miſeris eum liberum à te non mit-
14 tes eum vacuum: Sed ſegrega & da illi de ovibus tuis, & de bobus tuis, & de area tua, & de torculari tuo, ex iis quæ dederit tibi Dominus Deus tuus, da illi.
15 Et memineris quòd ſervus fueris in Ægypto, & liberaverit te Dominus Deus tuus: propterea præcipio tibi ſermonem iſtum hodié.
16 Quòd ſi dicat tibi, Non egrediar à te, quia te dilexi & domum tuam, & expedit mihi tecum eſſe;

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

5 לְחוֹד אִם־קַבָּלָא תְקַבֵּל לְמֵימְרָא
דַּיְיָ אֱלָהָךְ לְמִטַּר לְמֶעְבַּד יָת־כָּל־
תַּפְקֵידְתָּא הָדָא דִּי־אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ
6 יוֹמָא־דֵין׃ אֲרֵי־יְיָ אֱלָהָךְ בָּרְכָךְ כְּמָא
דִּי־מַלֵּיל לָךְ וְתוֹזֵיף לְעַמְמִין סַגִּיאִין
וְאַתְּ לָא תְזוּף וְתִשְׁלוֹט בְּעַמְמִין
7 סַגִּיאִין וּבָךְ לָא יִשְׁלְטוּן׃ אֲרֵי־יְהֵי
בָךְ מִסְכֵּנָא מֵחַד מֵאֲחָךְ בַּחֲדָא
מִקִּרְוָךְ בְּאַרְעָךְ דַּיְיָ אֱלָהָךְ יָהֵב לָךְ
לָא תְתַקֵּיף יָת־לִבָּךְ וְלָא תִקְפּוֹץ יָת־
8 יְדָךְ מֵאֲחוּךְ מִסְכֵּנָא׃ אֲרֵי־מִפְתַּח
תִּפְתַּח יָת־יְדָךְ לֵיהּ וְאוֹזָפָא תוֹזְפִנֵּיהּ
כְּמִסַּת חֶסְרוֹנֵיהּ דְּיֶחְסַר לֵיהּ׃
9 אִסְתַּמַּר לָךְ דִּלְמָא־יְהֵי פִתְגָּמָא עִם־
לִבָּךְ בְּרִשְׁעַ לְמֵימַר קְרִיבַת שַׁתָּא
שְׁבִיעֲתָא שַׁתָּא דִשְׁמִטְּתָא וְתִבְאַשׁ
עֵינָךְ בַּאֲחוּךְ מִסְכֵּנָא וְלָא תִתֵּן לֵיהּ
וְיִקְרֵי עֲלָךְ קֳדָם־יְיָ וִיהֵי בָךְ חוֹבָא׃
10 מִתַּן תִּתֵּן לֵיהּ וְלָא־יִבְאַשׁ לִבָּךְ
בְּמִתְּנָךְ לֵיהּ אֲרֵי בְדִיל פִּתְגָּמָא הָדֵין
יְבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכָל־עוֹבָדָךְ וּבְכֹל
11 אוֹשָׁטוּת יְדָךְ׃ אֲרֵי לָא־יִפְסוֹק מִסְכֵּנָא
מִגּוֹ אַרְעָא עַל־כֵּן אֲנָא מְפַקְּדָךְ
לְמֵימַר מִפְתַּח תִּפְתַּח יָת־יְדָךְ לַאֲחוּךְ
12 לַעֲנְיָךְ וּלְמִסְכֵּנָךְ בְּאַרְעָךְ׃ אֲרֵי־
יִזְדַּבַּן לָךְ אֲחוּךְ בַּר־יִשְׂרָאֵל אוֹ בַת־
יִשְׂרָאֵל וְיִפְלְחִנָּךְ שֵׁית שְׁנִין וּבְשַׁתָּא
שְׁבִיעֵיתָא תְּפַטְרִנֵּיהּ בַּר־חוֹרִין
13 מֵעִמָּךְ׃ וַאֲרֵי־תְפַטְרִנֵּיהּ בַּר־חוֹרִין
14 מֵעִמָּךְ לָא תְפַטְרִנֵּיהּ רֵיקָן׃ אַפְרָשָׁא
תַּפְרֵישׁ לֵיהּ מֵעָנָךְ וּמֵאִדְּרָךְ
וּמִמַּעְצַרְתָּךְ דִּי בָרְכָךְ יְיָ אֱלָהָךְ תִּתֶּן־
15 לֵיהּ׃ וְתִדְכַּר אֲרֵי־עַבְדָּא הֲוֵיתָא
בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם וּפָרְקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ
עַל־כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ יָת־פִּתְגָּמָא
16 הָדֵין יוֹמָא־דֵין׃ וִיהֵי אֲרֵי־יֵימַר לָךְ
לָא אֶפּוֹק מֵעִמָּךְ אֲרֵי רְחִימָךְ וְיָת־
אֱנָשׁ בֵּיתָךְ אֲרֵי־טָב לֵיהּ עִמָּךְ׃

5 Veruntamē ſi obediens obedieris verbo Dn̄i Dei tui: ut cuſtodias et facias omnia præcepta hæc, quæ ego præcipio tibi
6 hodie. Quoniam Dn̄s De⁹ tuus benedicet tibi, ſicut locut⁹ eſt tibi: et mutuabis populis multis, et tu non accipies mutuū; et dominaberis populorū multorū, tui autē non dominabun-
7 tur. Si un⁹ de fratrib⁹ tuis fuerit egenus in una urbium tuarum, in terrâ tuâ quā Domin⁹ De⁹ tu⁹ dabit tibi: non indurabis cor tuū, neq; contrahes manū tuā à fratre tuo egeno.
8 Sed aperiens aperies ei manū tuā: et mutuans mutuabis
9 ei, juxta id quo indiget. Cave tibi, ne ſit verbum impietatis in corde tuo, dicens; Appropinquat annus ſeptim⁹ annus remiſſionis: et ocul⁹ tu⁹ ſit nequā contra fratrē tuū egenū, et non dederis ei: et clamet contra te coram Dn̄o, et ſit in te
10 peccatū. Tribuens tribues ei, et nō diſplicebit cordi tuo cū dederis ei: quia propter verbū hoc benedicet tibi Dn̄s De⁹ tu⁹, in omnib⁹ operib⁹ tuis, & in cunctis ad quæ miſeris ma-
11 nū tuā. Nō enim deerit egen⁹ in medio terræ: ideo ego præcipio tibi, dicens; Aperiens aperies manū tuā fratrib⁹ tuis pauperibus tuis, et egenis tuis
12 in terrâ tuâ. Si venditus fuerit tibi frater tuus fili⁹ Iſrael, aut filia Iſrael; ſerviet tibi ſex annis: et in anno ſeptimo di-
13 mittes eum liberum à te. Et quando dimiſeris eum liberum à te: non dimittes eum
14 vacuum. Sed ſeparans ſeparabis ei, de ovibus tuis, et de areâ tuâ & de torculari tuo: & dabis ei de his quibus Dn̄s
15 benedixerit tibi. Et recordaberis quod ſervus fuiſti in terrâ Ægypti, & redemit te Dominus Deus tuus: ideo ego præcipio tibi verbum
16 hoc hodiè. Et ſi dixerit tibi; Non egrediar à te: eò quòd diligit te & homines domus tuæ; quia bene eſt ei apud te.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

5 *Si duntaxat audiendo audieris vocē Domini Dei tui, ut ſis ſolicitus facere omnia præcepta iſta quæ ego præcipio ti-*
6 *bi hodiè, Nā Dominus Deus tuus benedicet tibi, ſicut locutus eſt tibi; dabiſque mutuò multis gentibus cum pignore, tu autē mutuò non accipies; & dominaberis multis genti-*
7 *bus, tibi verò non dominabuntur. Cùm fuerit in te egenus aliquis de fratribus tuis intra aliquā de (e) portis tuis, in terra quā Dominus Deus tuus dat tibi, non indurabis cor tu-*
8 *um, neq; (f) contrahes manū tuā à fratre tuo mendico. Sed aperiendo aperies ei manum tuā, & mutuando mutuaberis ei (g) id quod ſufficit de-*
9 *fectui ſuo quo indiget. Cave tibi ne fiat aliquid in corde tuo impium, dicendo; Propinquus eſt annus ſeptimus, annus remiſſionis; malignuſq; ſit oculus tuus in fratrē tuum pauperē, neq; des ei: clamantéq; illo adverſùm te ad Dominum, ſit in te peccatum.*
10 *Dando dabis ei, neq; malignè aget cor tuum cùm dederis ei: Nam hujus rei gratiā benedicet tibi Dominus Deus tuus in omnibus operibus tuis, & in omni emiſſione manûs tuæ.*
11 *Non enim deficiet mendicus de medio terræ: Idcirco ego præcipio tibi, dicēs; Aperiendo aperies manum tuā fratri tuo, pauperi tuo, & mendico tuo*
12 *in terra tua. Cùm venditus tibi fuerit frater tuus Hebræus aut Hebræa, & ſervierit tibi ſex annis, tum anno ſeptimo dimittes eū à te liberum.*
13 *Cùm autē dimittes eum à te liberum, nō dimittes eum*
14 *vacuum. Afficiendo afficies eum muneribus, de pecudibus tuis, & de area tua, & de torculari tuo: quemadmodum benedixerit tibi Dominus Deus tuus, dabis il-*
15 *li. Recordaberis enim quòd ſervus fuiſti in terra Ægypti, et redemerit te Dominus Deus tuus, ideo ego præcipio ti-*
16 *bi hanc rem hodiè. Sin autē dixerit tibi, Non egrediar à te, quoniā amat te, & domum tuā, eò quòd benè ſit illi tecum;*

VER. SAM. (e) civitatibus (f) pugillabis (g) ſecundùm defectum ſuum

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 * مادمت تسمع وتقبل أمر الله ربك * وتحفظ وتعمل بجميع هذه الشريعة التي آمرك بها اليوم
6 * كما أن الله ربك قد بارك لك كما وعدك * فتعوض أمما كثيرين وأنت لا تتعوض منهم * وتسلط على
كثير منهم ولا يتسلطون عليك * 7 فإن كان فيك مسكين * بذنب أو لمحنة * من بعض إخوتك
في بعض محال من بلدك الذي الله ربك معطيكه * فلا تقس قلبك * ولا تقبض يدك عنه *
8 * بل افسح له فتحا * وعوضه تعويضا مقدار ما يعوزه * 9 واحذر أن يكون في قلبك قول جاهل
فتقول * قد قربت السنة السابعة سنة التسبيب * فتشح على أخيك المسكين * ولا تعطيه شيئا *
فيدعوا الله عليك * فتحل بك عقوبته * 10 بل أعطه عطاء * ولا تشح به نفسك عليه * فإن
بجريرة هذا الأمر يبارك لك الله في أعمالك وجميع ما تمد إليه يدك * 11 فعلى ما قلت لك ليس
يعدم البلد مسكين * ولذلك أنا آمرك اليوم بأن تفتح يدك لأخيك ضعيفك ومسكينك في
بلدك * 12 وإن استباع لك أخوك العبراني أو أختك العبرانية * فليخدمك ست سنين * وفي السنة
13 السابعة أطلقه من عندك حرا * وإذا أطلقته كذلك * فلا تطلقه فارغا * 14 بل صله بصلة من
غنمك * وبيدرك * ومعصرك * بحسب ما رزقك الله ربك فأعطه * 15 واذكر أنك طال ما كنت عبدا
بمصر * وعلى ذلك افداك الله ربك * وأمرك أن تفي بعمل هذا الأمر في مثل هذا اليوم * 16 فإن قال
لا أخرج من عندك * لأنه أحبك وأحب منزلك * إذ الأصلح له المقام معك *

5 *Quamdiu audies & acquieſces mandato Dei Domini tui, & ſervabis, & facies cunctam hanc legem quam præcipio tibi*
6 *hodiè, Quemadmodum Deus Dominus tuus jam benedixit tibi, ſicut pollicitus eſt tibi: fœneraberis gentibus multis, et tu non accipies mutuum ab eis: & dominaberis*
7 *compluribus earum, & non dominabuntur tibi. Et ſi fuerit in te pauper (ob culpam, aut ad tentationem) ex quibuſdam fratribus tuis in ullo domicilio regionis tuæ quam Deus Domin⁹ tuus daturus eſt tibi, ne obdures cor tuum, et ne contrahas ma-*
8 *num tuam ab eo: Sed aperi ei liberaliter, et mutuum da illi pro ratione indigentiæ*
9 *ſuæ. Et cave ne ſubeat in corde tuo ſermo ſtultus, ac dicas; Jam appropinquavit annus ſeptim⁹, annus remiſſionis, et ob hoc avaritiā utaris erga fratrem tuum pauperem, ita ut nihil des ei, & imprecetur Deum contra te, et adveniat tibi punitio ejus.*
10 *Sed da illi dono, & ne ſit parcus animus tuus erga eum. Nam hujus rei gratiā benedicet tibi Deus in operibus tuis, & in omni re ad quam porrexeris manū tuam.*
11 *Itaque, ut prædixi tibi, non carebit regio paupere: & idcirco ego præcipio tibi hodiè ut aperias manum tuā fratri tuo, de-*
12 *bili tuo, & pauperi tuo in regione tua. Et ſi venditus fuerit tibi frater tuus Hebræ⁹ aut ſoror tua Hebræa, ſerviat tibi ſex annis, & in anno ſeptimo dimitte eum à te*
13 *liberum. Et cùm ita dimiſeris eum, ne di-*
14 *mittas eum vacuum: Sed concede ei munus aliquod de ovibus tuis, & ſemente tuâ, et muſto tuo: et pro ratione eorum quæ tibi largitus eſt Deus Dominus tuus, im-*
15 *pertire ei. Et memento quòd longo intervallo fueris ſervus in Ægypto, & ob id redemerit te Deus Dominus tuus, & imperaverit tibi ut ſatisfaceres in hujuſmo-*
16 *di negotio in ſimili die. Sin autem dixerit, Non egrediar à te, quia nimirum, te amat, & diligit domum tuam, cùm conſultius ſit ei manere tecum;*

ספר אלה הדברים : יו

tibi erit & ;janua in & ,ejus aure in *dabis* & ,subulam capies Et
17 וְלָקַחְתָּ אֶת־הַמַּרְצֵעַ וְנָתַתָּה בְאָזְנוֹ וּבַדֶּלֶת וְהָיָה לְךָ
durescet Non .sic facies tuæ ancillæ etiam Et *seculi* servus
18 עֶבֶד עוֹלָם וְאַף לַאֲמָתְךָ תַּעֲשֶׂה־כֵּן׃ לֹא־יִקְשֶׁה
merces duplex quia ,*tecum* à liberum eum *te dimittendo in* ,tuis oculis in
בְעֵינֶךָ בְּשַׁלֵּחֲךָ אֹתוֹ חָפְשִׁי מֵעִמָּךְ כִּי מִשְׁנֶה שְׂכַר
tuus Deus Dominus tibi benedicet & ;annis sex tibi servivit ,mercenarii
שְׂכִיר עֲבָדְךָ שֵׁשׁ שָׁנִים וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
,*tuo bove in* nascetur quod primogenitum Omne .feceris quæ omnibus in
19 בְּכֹל אֲשֶׁר תַּעֲשֶׂה׃ כָּל־הַבְּכוֹר אֲשֶׁר יִוָּלֵד בִּבְקָרְךָ
servies Non .tuo Deo Domino sanctificabis ,masculum ,*tuo pecore in &*
וּבְצֹאנְךָ הַזָּכָר תַּקְדִּישׁ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא תַעֲבֹד
facies Ad .*tui pecoris* primogenitum tondebis neq; ,tui bovis primogenito in
20 בִּבְכֹר שׁוֹרֶךָ וְלֹא תָגֹז בְּכוֹר צֹאנֶךָ׃ לִפְנֵי
elegerit quem loco in ,*anno in anno* eum comedes *tui Dei Domini*
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ שָׁנָה בְשָׁנָה בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
vel ,claudus ,macula eo in fuerit *cùm* Et .tua *domus* & ,tu ,Dominus
21 יְהוָה אַתָּה וּבֵיתֶךָ׃ וְכִי־יִהְיֶה בוֹ מוּם פִּסֵּחַ אוֹ
.tuo Deo Domino eum sacrificabis non ;mala macula omnis ,cæcus
עִוֵּר כֹּל מוּם רָע לֹא תִזְבָּחֶנּוּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
,*damam* sicut ,pariter mundus & ,immundus :eum comedes *tuis portis In*
22 בִּשְׁעָרֶיךָ תֹּאכְלֶנּוּ הַטָּמֵא וְהַטָּהוֹר יַחְדָּו כַּצְּבִי
super :comedes non ejus sanguinem Tantummodo .cervum sicut &
23 וְכָאַיָּל׃ רַק אֶת־דָּמוֹ לֹא תֹאכֵל עַל־
.aquam sicut eum fundes terram
הָאָרֶץ תִּשְׁפְּכֶנּוּ כַּמָּיִם׃

CAP. XVI. יו

Domino Pesach *facies* & ,*Abib* mensem Observa
1 שָׁמוֹר אֶת־חֹדֶשׁ הָאָבִיב וְעָשִׂיתָ פֶּסַח לַיהוָה
tuus Deus Dominus te eduxit *Abib* mense in quia ;tuo Deo
אֱלֹהֶיךָ כִּי בְּחֹדֶשׁ הָאָבִיב הוֹצִיאֲךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
tuo Deo Domino *transitum* sacrificabis Et .nocte Ægypto ex
2 מִמִּצְרַיִם לָיְלָה׃ וְזָבַחְתָּ פֶּסַח לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
faciendum habitare ad ,Dominus elegerit quem loco in ,*bovem & ,ovem*
צֹאן וּבָקָר בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה לְשַׁכֵּן
Septem .fermentatum *eo super* comedes Non .ibi suum nomen
3 שְׁמוֹ שָׁם׃ לֹא־תֹאכַל עָלָיו חָמֵץ שִׁבְעַת
quia :afflictionis panem ,infermentata eo *super* comedes diebus
יָמִים תֹּאכַל־עָלָיו מַצּוֹת לֶחֶם עֹנִי כִּי
diei memineris ut ,Ægypti terra è es egressus *festinatione in*
בְחִפָּזוֹן יָצָאתָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם לְמַעַן תִּזְכֹּר אֶת־יוֹם
non Et .tuæ vitæ diebus omnibus ,Ægypti terra è *te egredi*
4 צֵאתְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ׃ וְלֹא־
neque ,diebus septem tuo termino omni in fermentum tibi conspicietur
יֵרָאֶה לְךָ שְׂאֹר בְּכָל־גְּבֻלְךָ שִׁבְעַת יָמִים וְלֹא־
,primo die in ,vespera in sacrificabis quam carne de pernoctabit
יָלִין מִן־הַבָּשָׂר אֲשֶׁר תִּזְבַּח בָּעֶרֶב בַּיּוֹם הָרִאשׁוֹן
,*tuarum portarum una in* *transitum* sacrificare poteris Non .mane usque
5 לַבֹּקֶר׃ לֹא תוּכַל לִזְבֹּחַ אֶת־הַפָּסַח בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ
.tibi *dans* tuus Deus Dominus quas
אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ׃

Versio VULG. LAT.

17 Assumes subulam, & perforabis aurem ejus in janua dom⁹ tuæ; et serviet tibi usq; in æternum. Ancillæ quoq; similiter
18 facies. Non avertas ab eis oculos tuos, quando dimiseris eos liberos: quoniã juxta mercedẽ mercenarii per sex annos servivit tibi: ut benedicat tibi Dñs Deus tuus in cunctis operibus quæ agis.
19 De primogenitis, quæ nascuntur in armentis, & in ovibus tuis, quidquid est sexûs masculini, sanctificabis Dño Deo tuo. Non operaberis in primogenitâ bovis, & non tondebis primogenita ovium.
20 In conspectu Domini Dei tui comedes ea p annos singulos, in loco quem elegerit Dñs, tu
21 & domus tua. Sin autẽ habuerit maculam, vel claudũ fuerit, vel cæcum, aut in aliqua parte deforme vel debile, non immo-
22 labitur Domino Deo tuo: Sed intra portas urbis tuæ comedes illud: tam mundus quàm immund⁹ similiter vescentur eis,
23 quasi capreâ & cervo. Hoc solùm observabis, ut sanguinem eorum non comedas, sed effundes in terram quasi aquam.

CAP. XVI.

1 Observa mensem novarum frugum, & verni primum temporis, ut facias Phase Domino Deo tuo: quoniã in isto mense eduxit te Domin⁹ De⁹ tuus de
2 Ægypto nocte. Immolabísque Phase Domino Deo tuo de ovibus, & de bobus, in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitet nomẽ ejus ibi.
3 Non comedes in eo panem fermentatum: Septem dieb⁹ comedes absq; ferméto, afflictionis pané, quoniã in pavore egress⁹ es de Ægypto: ut memineris diei egressionis tuæ de Ægypto,
4 omnib⁹ dieb⁹ vitæ tuæ. Non apparebit fermẽtũ in omnib⁹ terminis tuis septẽ dieb⁹, et nõ remanebit de carnib⁹ ejus ꝙ immolatum est vesperè in die
5 primo usq; manè. Non poteris immolare Phase in qualibet urbium tuarum, quas Domin⁹ Deus tuus daturus est tibi.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

17 Καὶ λήψῃ τὸ ὀπήτιον, καὶ τρυπήσεις (ψ) τὸ ὠτίον αὐτοῦ πρὸς τὴν (ω) θύραν, καὶ ἔσται σοι οἰκέτης εἰς τὸν αἰῶνα. καὶ τὴν παιδίσκην σου
18 (α) ὡσαύτως ποιήσεις. Οὐ σκληρὸν ἔσται ἐναντίον σου ἐξαποστελλομένων αὐτῶν ἐλευθέρων ἀπὸ σοῦ, ὅτι ἐπέτειον μισθὸν τοῦ μισθωτοῦ ἐδούλευσέ σοι ἓξ ἔτη· καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν
19 ποιῇς. Πᾶν πρωτότοκον ὃ ἐὰν τεχθῇ ἐν (β) ταῖς βουσί σου, καὶ ἐν τοῖς προβάτοις σου, τὰ ἀρσενικὰ ἁγιάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου. οὐκ ἐργᾷ ἐν τῷ πρωτοτόκῳ μόσχῳ σου, καὶ οὐ μὴ κείρῃς (γ) τὰ πρωτότοκα τῶν προβάτων σου.
20 Ἔναντι (δ) κυρίου φαγῇ αὐτὸ ἐνιαυτὸν ἐξ ἐνιαυτοῦ ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ (ε) ἐὰν ἐκλέξηται
21 κύριος ὁ θεός σου, σὺ καὶ ὁ οἶκός σου. Ἐὰν δὲ ᾖ ἐν αὐτῷ μῶμος, χωλὸν ἢ τυφλὸν, (ζ) μῶμον πονηρὸν, οὐ θύσεις αὐτὸ κυρίῳ τῷ
22 θεῷ σου. Ἐν ταῖς πόλεσί σου φαγῇ αὐτό. ὁ ἀκάθαρτος ἐν σοὶ, καὶ ὁ καθαρὸς ὡσαύτως
23 (η) ἔδεται ὡς δορκάδα ἢ ἔλαφον. Πλὴν (θ) αἷμα οὐ φάγεσθε, ἐπὶ τὴν γῆν ἐκχεεῖς αὐτὸ ὡς ὕδωρ.

17 *Et sumes subulam, & perforabis auriculam ejus ad januam, et erit tibi famulus in seculum. Et ancillam tuam similiter facies.*
18 *Non erit durum coram te, cùm ipsi dimittuntur liberi à te: quoniam annuam mercedem mercenarii servivit tibi sex annos. Et benedicet te Dominus Deus tuus in omnibus quæcunq; feceris.*
19 *Omne primogenitum, quod natũ fuerit in bob⁹ tuis, & ovib⁹ tuis, (i) masculina sanctificabis Domino Deo tuo. Non operaberis in primogenito vitulo tuo, neq; tondebis primogenita ovium tuarũ.*
20 *Ante Dominum comedes illud, annũ ex anno in loco quemcunq; elegerit Dominus Deus tuus, tu, & domus tua.*
21 *Si autem fuerit in eo vitium, claudum, aut cæcum, (k) vitium malum; non sacrificabis illud Domino Deo tuo.*
22 *In civitatibus tuis comedes illud. Qui immundus in te, et mund⁹, similiter comedet, ut capreã, vel cervum.*
23 *Tantummodò sanguinẽ non comedetis: in terram effundes eum, sicut aquam.*

MS. A. (ψ) τὸ οὖς (ω) θύραν ἐπὶ τὸν σταθμὸν, καὶ ἔσται οἰκέτης σου εἰς (α) ποιήσεις ὡσαύτως. (β) τοῖς (γ) τὸ πρωτότοκον (δ) κυρίου τοῦ θεοῦ σου φαγῇ (ε) ἂν (ζ) ἢ καὶ πᾶς μῶμος πονηρὸς, (η) φάγεται ὡς (θ) τὸ αἷμα οὐ φαγῇ,

Κεφ. ιϛ'.

1 Φύλαξαι τὸν μῆνα τῶν νέων, καὶ ποιήσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου, ὅτι ἐν τῷ μηνὶ
2 τῶν νέων ἐξῆλθες ἐξ Αἰγύπτου νυκτός. Καὶ θύσεις τὸ πάσχα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πρόβατα καὶ βόας ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ (α) ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ.
3 Οὐ φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ζύμην. ἑπτὰ ἡμέρας φαγῇ ἐπ' αὐτοῦ ἄζυμα, ἄρτον κακώσεως, ὅτι ἐν σπουδῇ ἐξήλθετε ἐξ (β) Αἰγύπτου· ἵνα μνησθῆτε τὴν ἡμέραν τῆς ἐξοδίας ὑμῶν ἐκ γῆς Αἰγύπτου πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς ὑμῶν.
4 Οὐκ ὀφθήσεταί σοι ζύμη ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου ἑπτὰ ἡμέρας, καὶ οὐ κοιμηθήσεται ἀπὸ τῶν κρεῶν ὧν (γ) ἐὰν θύσῃς τὸ ἑσπέρας τῇ ἡμέρᾳ τῇ πρώτῃ εἰς τὸ πρωΐ.
5 Οὐ δυνήσῃ θῦσαι τὸ πάσχα ἐν οὐδεμιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

CAP. XVI.

1 *Observa mensem novorum, et facies Pascha Domino Deo tuo: quoniam in mense novorum exîsti de Ægypto nocte.*
2 *Et immolabis Pascha Domino Deo tuo, oves, & boves, in loco quem elegerit Domin⁹ Deus tuus illum; ut invocetur nomen ejus ibi.*
3 *Non comedes fermentum super illud: septem diebus comedes super illud azyma, panem afflictionis: quoniam in festinatione exîstis de Ægypto: ut recordemini diẽ exitûs vestri de terra Ægypti omnib⁹ dieb⁹ vitæ vestræ.*
4 *Non apparebit tibi fermentum in omnib⁹ finib⁹ tuis septem dies: et non dormiet de carnibus, de quibus (a) immolaveris vesperi die primo, usq; in mane.*
5 *Non poteris immolare Pascha in ulla civitatum tuarum, quas Domin⁹ Deus tuus dat tibi.*

MS. A. (α) ἂν (β) Αἰγύπτου νυκτός· μνησθῆτε (γ) ἂν θύσητε

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

17–23 [illegible]

1–5 [illegible]

17 Sume stylum, perfora aurem ejus super januã, sitque tibi servus in perpetuum: & ancillæ quoque tuæ sic facies.
18 Et ne molestum sit in oculis tuis cùm dimittes eum liberum à te, quoniam plùs minùs pro mercede mercenarii servivit tibi sex annis: & benedicet tibi Dominus Deus in omni re quam gesseris.
19 *De primogenitis.* Omne primogenitum quod nascetur in bobus tuis & in ovibus tuis masculum, consecra Domino Deo tuo: non operaberis in primogenito boum tuorum: neque tondebis primogenita ovium tuarum.
20 Sed coram Domino Deo tuo comede illud per singulos annos in loco quem eliget Dominus De⁹ tuus, tu, & familia tua.
21 Quòd si fuerit in eo vitium, ut claudicatio, vel cæcitas, aut quævis alia deformitas, ne offeras illud Domino Deo tuo:
22 Sed in civitatibus tuis comede illud. Quod immundum quodque mundum fuerit pariter, ut capreã & ut cervum comedes.
23 Tantũmodo sanguinem ne comederitis, sed super terram funde eum velut aquam.

CAP. XVI.

De Paschate azymorum.

1 Observa mensem florum, & celebra Pascha Domino Deo tuo, quoniam in mense florum eduxit te Dñs Deus tuus de Ægypto noctu.
2 Macta *igitur* Pascha Domino Deo tuo ex ovibus & ex bobus, in loco quem eliget Dñs Deus tuus, ut habitare faciat illic nomen suum.
3 Ne comedas cum eo fermentatum, sed septem dieb⁹ comede cum eo azymum, panem humilem, eò quòd cum festinatione egressi estis ex Ægypto: ut memor sis diei quo egressus es ex Ægypto cũctis dieb⁹ vitæ tuæ.
4 Et non videbitur fermentatum in toto limite tuo septem dieb⁹, neque pernoctabit de carne quam mactabis in vespera diei primi, usq; ad matutinũ.
5 Non licet tibi mactare Pascha in ulla civitatum quas dabit tibi Dominus Deus tuus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

17 וְתִסַּב יָת־מַרְצְעָא וְתִתֵּן בְּאֻדְנֵיהּ
וּבְדַשָּׁא וִיהֵי לָךְ עֲבַד פָּלַח לְעָלַם
18 וְאַף לְאַמְתָךְ תַּעְבֵּיד כֵּן׃ לָא יִקְשֵׁי
בְעֵינָךְ בְּמִפְטְרָךְ יָתֵיהּ בַּר־חוֹרִין
מֵעִמָּךְ אֲרֵי עַל־חַד־תְּרֵין כַּאֲגַר
אֲגִירָא פַּלְחָךְ שֵׁית שְׁנִין וִיבָרְכִנָּךְ
19 יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל דִּי תַעְבֵּיד׃ כָּל בֻּכְרָא
דִּי יִתְיְלִיד בְּתוֹרָךְ וּבְעָנָךְ דִּכְרִין
תַּקְדִּישׁ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָא תִפְלַח
בְּבוּכְרָא דְתוֹרָךְ וְלָא תֵגוֹז בֻּכְרָא
20 דְעָנָךְ׃ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ תֵּיכְלִנֵּיהּ שְׁנָא
בִּשְׁנָא בְּאַתְרָא דִּי יִתְרְעֵי יְיָ אַתְּ
21 וֶאֱנָשׁ בֵּיתָךְ׃ וַאֲרֵי יְהֵי בֵיהּ מוּמָא
חֲגִיר אוֹ עֲוִיר כֹּל מוּם בִּישׁ לָא
22 תִכְּסִנֵּיהּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ בְּקִרְוָךְ
תֵּיכְלִנֵּיהּ מְסָאֲבָא וְדַכְיָא כַּחֲדָא
23 כִּבְשַׂר טַבְיָא וְאַיְלָא׃ לְחוֹדֵיהּ
דְּמֵיהּ לָא תֵיכוֹל עַל־אַרְעָא
תִּשְׁדְּנֵיהּ כְּמַיָּא׃

יו

1 טַר יָת־יַרְחָא דַאֲבִיבָא וְתַעְבֵּיד
פִּסְחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אֲרֵי בְּיַרְחָא
דַאֲבִיבָא אַפְּקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ מִמִּצְרַיִם
2 וַעֲבַד לָךְ נִסִּין בְּלֵילְיָא׃ וְתִכּוֹס
פִּסְחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ מִן־בְּנֵי עָנָא
וְנִכְסַת־קֻדְשַׁיָּא מִן־תּוֹרֵי בְּאַתְרָא
דִּי־יִתְרְעֵי יְיָ לְאַשְׁרָאָה שְׁכִנְתֵּיהּ
3 תַּמָּן׃ לָא־תֵיכוֹל עֲלוֹהִי חֲמִיעַ שִׁבְעָא
יוֹמִין תֵּיכוֹל־עֲלוֹהִי פַּטִּיר לְחֵים עֳנִי
אֲרֵי בִבְהִילוּ נְפַקְתָּא מֵאַרְעָא
דְמִצְרַיִם בְּדִיל דְּתִדְכַּר יָת־יוֹם מִפְּקָךְ
4 מֵאַרְעָא דְמִצְרַיִם כֹּל יוֹמֵי חַיָּיךְ׃ וְלָא־
יִתְחֲזֵי לָךְ חֲמִיר בְּכָל־תְּחוּמָךְ שִׁבְעָא
יוֹמִין וְלָא־יְבִית מִן־בִּסְרָא דִּי תִכּוֹס
בְּרַמְשָׁא בְּיוֹמָא קַדְמָאָה לְצַפְרָא׃
5 לֵית־לָךְ רְשׁוּ לְמִכַּס יָת־פִּסְחָא
בַּחֲדָא מִקִּרְוָךְ דִּי־יְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ׃

17 Tolles subulam, & perforabis aurem ejus in janua, & erit tibi servus ministrans in seculum: ancillæ quoque tuæ facies
18 similiter. Non sit grave in oculis tuis, cùm dimiseris eũ liberũ à te; quoniã duplici mercede mercenarii servivit tibi sex annis: & benedicet tibi Dñs Deus tuus in omnib⁹ quæ fece-
19 ris. Omne primogenitũ quod natum fuerit masculũ in bob⁹ tuis & in ovib⁹ tuis, sanctificabis corã Dño Deo tuo: Non operaberis in primogenito boum tuorum, nec tondebis pri-
20 mogenitũ oviũ tuarum. Corã Dño Deo tuo comedes illud p singulos annos, in loco quem elegerit Dñs, tu & homines
21 domus tuæ. Et si fuerit in eo macula, si claudũ fuerit aut cæcum, aut si fuerit in eo aliquid mali, non immolabis illud co-
22 rã Dño Deo tuo. In urbib⁹ tuis comedes illud, mundus & immundus simul, sicut carnẽ ca-
23 preæ & cervi. Attamẽ sanguinẽ ej⁹ nõ comedes: sed sup terram effundes illũ, sicut aquam.

CAP. XVI.

1 Observa mensem novarum frugum, & facies Phase Dño Deo tuo: quoniam in mense novarũ frugum eduxit te Dñs Deus tuus de Ægypto, *& fe-*
2 *cit tibi mirabilia*, nocte. Et immolabis Phase corã Dño Deo tuo de ovib⁹, & victimam sanctificatam de bobus, in loco quem elegerit Dñs ut collocet
3 ibi majestatem suã. Non comedes cum eo fermentatum, septem diebus comedes cum eo azymum, panem afflictionis: quoniam festinanter egressus es de terra Ægypti; ut recorderis diei exitus tui de terrâ Ægypti, omnib⁹ diebus vitæ
4 tuæ. Et non apparebit tibi fermentatũ in omni termino tuo septem diebus: neq; remanebit de carne quam immolaveris vesperi in die primo usque
5 mane. Non habebis potestatem immolandi Phase in una urbium tuarum, quam Dominus Deus tuus dabit tibi.

[illegible]

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

17 *Tum accipies subulam, & pones in aures ejus et in portam; eritque tibi servus in seculum: Idem etiam ancillæ tuæ facies.*
18 *Neque durum erit in oculis tuis cùm dimittes eum liberum à te, quòd duplò mercedis mercenarii servivit tibi sex annis, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in qualibet re quam feceris.*
19 *Omne primogenitum quod nascetur in bobus tuis, & pecudibus tuis masculum, sanctificabis Domino Deo tuo. Non operabis cum primogenito bovis tui, neque tondebis primogenita pecudum tuarũ.*
20 *Coram Domino Deo tuo comedes ea singulis annis in loco quem elegit Dominus, tu, & domus tua.*
21 *Cùm verò fuerit in eo macula, claudicationis, aut cæcitatis, aut quævis alia macula turpis, non sacrificabis illud Domino Deo tuo.*
22 *In (b) portis tuis comedes illud: immundus & mundus eo pariter sicut capreâ & cervo, vescentur.*
23 *Solummodo sanguinem ejus non comedes: super terram effundes eum sicut aquam.*

CAP. XVI.

1 *Observa mensem novarũ spicarum, ut facias Pascha Domino Deo tuo; quoniã in mense novarum spicarum eduxit te Dominus Deus tuus de Ægypto nocte.*
2 *Sacrificabis autem Pascha Domino Deo tuo, oves & boves, in loco quem elegit Dominus Deus tuus, ut ibi habitaret nomen ejus.*
3 *Non comedetis cum eo fermentum: septẽ diebus comedetis cum eo azyma, panem afflictionis; quoniam cum festinatione egressus es de terra Ægypti, ut reminiscaris diei egressũs tui de terra Ægypti omnibus diebus vitæ tuæ.*
4 *Neq; apparebit apud te fermentum in omnibus finibus tuis septem diebus, neque pernoctabit de carne quam immolaveris inter vesperas in die primo usque mané.*
5 *Neque poteris immolare Pascha in una (a) portarum tuarum quas Dominus Deus tuus dedit tibi.*

VER. SAM. (b) civitatibus (a) civitatum

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

17 * خذ المثقب وضعه في اذنه عند بابك * فيكون لك عبد الدهر * وامتك ايضا فصلها كذلك *
18 * ولا يصعب عليك اطلاقك له حرا من عندك * فانه يجوز ان يكون قد خدمك ضعف ما
19 يساوي اجر الاجير في خدمته لك ست سنين * فيبارك لك الله ربك بجميع ما تصنعه * كل بكر
يولد لك في غنمك وبقرك الذكور * فالزمه التقديس لله ربك * لا تفلح بالبكر من بقرك * ولا تجز
20 البكر من غنمك * بل كله بين يدي الله ربك سنة بسنة في الموضع الذي يختار * انت واهلك *
21 * وان كان فيه عيب من زمن او اعمي * وساير العيوب الفاسدة * فلا تذبحه لله ربك * وجايز ان
32
23 تاكله في محالك * وان ياكله ايضا الطاهر والنجس * كما ياكلان الظبي والايل * ماخلا دمه فلا
تاكله * بل صبه على الارض كالماء *

* الفصل السادس عشر *

1 * واحفظ شهر الفريك * وان تصنع فيه فصحا لله ربك * كما اطلقك فيه للخروج من مصر ليلا *
2 * واذبح الفصح لله ربك من الغنم ومعه من البقر * في الموضع الذي يختار ليحل نوره فيه *
3 * ولا تاكل معه خميرا * بل كل بعده سبعة ايام فطيرا * طعام الضعف * لانك خرجت من
4 مصر بحفز * واذكر يوم خروجك من مصر طول زمانك * ولا يرى لك خمير في جميع تخمك سبعة
5 ايام * ولا يبيت من لحم الذي تذبحه في العشي الى الغداة * في اليوم الاول * ولا يجوز لك ان
تذبح الفصح في بعض محالك الذي الله ربك معطيكه *

17 *Accipe stylum, et pone illum in aurem ejus apud januam tuam, eritq; tibi servus perpetuus: et ancillæ quoq; tuæ similia dabis.*
18 *Et ne sit ægrum tibi dimittere eum liberũ à te; censendus enim est præstitisse jam tibi servitutem dupliciter æquipollentem mercedi mercenarii, serviendo tibi sex annos: Benedicet autem tibi Deus Dominus tuus in omnibus quæ feceris.*
19 *Omne primogenitum quod tibi nascetur inter oves tuas & boves tuos masculos, dedica ut sanctum Deo Domino tuo. Non arabis in primogenito boum tuorum, neque tondebis primogenita ovium tuarum;*
20 *Sed comede illud coram Deo Domino tuo de anno in annum in loco quem elegerit, tu, et familia tua.*
21 *Si verò fuerit in eo vitium aliquod, vel mancum fuerit, vel cæcũ, aut quodcunq; vitium pernitiosum, ne sacrifices illud Deo Domino tuo.*
22 *Et licet ut comedas illud in habitationibus tuis, atq; ut eo vescantur etiam mundus & immundus, quemadmodum vescuntur caprea & cervo,*
23 *Præter sanguinem ejus; non enim comedes eum, sed funde eum super terram quasi aquam.*

CAP. XVI.

1 *Præterea observa mensem segetis perfricabilis, & ut facias in eo Pascha Deo Domino tuo, quemadmodum in ipso te demisit ut exires ex Ægypto noctu.*
2 *Macta autẽ Pascha Deo Domino tuo de ovibus, & una cum eo de bobus, in loco quem elegerit ut habitare faciat lumen suum in eo.*
3 *Et ne comedas cum eo fermentatum, sed comede post illud septem diebus infermentatum, cibum imbecillitatis, quoniam egressus es ex Ægypto cum celeritate: et recordare diei exitûs tui ex Ægypto, longitudine temporis tui.*
4 *Et ne appareat tibi fermentum in cunctis finibus tuis septem diebus, neque pernoctabit de carne quam sacrificabis vesperè, mane, in primo die.*
5 *Nec licitum est tibi mactare Pascha in ulla habitationũ tuarũ quas Deus Dominus tuus daturus est tibi.*

ספר אלה הדברים : יו

collocandum ad tuus Deus Dominus elegerit quem locum ad Quinimo
כי אם אל המקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן 6
solem ingredi circa, vespera in Pesach sacrificabis, ibi suum nomen
שמו שם תזבח את הפסח בערב כבוא השמש
loco in comedes & , coques Et . Ægypto ex te egredi tempore statuto
מועד צאתך ממצרים : ובשלת ואכלת במקום 7
ibis & , matutino in te vertes & ; eo in tuus Deus Dominus elegerit quem
אשר יבחר יהוה אלהיך בו ופנית בבקר והלכת
septima die in & , infermentata comedes diebus Sex . tua tentoria in
לאהליך : ששת ימים תאכל מצות וביום השביעי 8
Septem . opus facies non : tuo Deo Domino retentio
עצרת ליהוה אלהיך לא תעשה מלאכה : שבעה 9
numerare incipies, segete in falcem incipiendo Ab . tibi numerabis hebdomadas
שבעת תספר לך מהחל חרמש בקמה תחל לספר
Domino hebdomadarum solennitatem facies Et . hebdomadas septem
שבעה שבעות : ועשית חג שבעות ליהוה 10
quemadmodum , dabis quod tuæ manus spontis sufficientiam : tuo Deo
אלהיך מסת נדבת ידך אשר תתן כאשר
tui Dei Domini facies ad lætaberis Et . tuus Deus Dñs tibi benedixerit
יברכך יהוה אלהיך : ושמחת לפני יהוה אלהיך 11
qui , Levita & , tua ancilla & , tuus servus & , tua filia & , tuus filius & , tu
אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי אשר
tuo interiore in qui vidua & , pupillus & , peregrinus & , tuis portis in
בשעריך והגר והיתום והאלמנה אשר בקרבך
suum nomen collocandum ad , tuus Deus Dominus elegerit quem loco in
במקום אשר יבחר יהוה אלהיך לשכן שמו
, custodies & : Ægypto in fuisti servus quod recordaberis Et . ibi
שם : וזכרת כי עבד היית במצרים ושמרת 12
tibi facies tabernaculorum Tripudium . hæc statuta facies &
ועשית את החקים האלה : חג הסכת תעשה לך 13
lætaberis Et . tuo torculari de & , tua area de te colligendo in , diebus septem
שבעת ימים באספך מגרנך ומיקבך : ושמחת 14
, Levita & , tua ancilla & , tu' serv' & , tua filia & , tu' fili' & , tu , tuo tripudio in
בחגך אתה ובנך ובתך ועבדך ואמתך והלוי
diebus Septem . tuis portis in qui , vidua & , pupillus & , peregrin' &
והגר והיתום והאלמנה אשר בשעריך : שבעת ימים 15
cùm , Dominus elegerit quem loco in , tuo Deo Domino tripudiabis
תחג ליהוה אלהיך במקום אשר יבחר יהוה כי
omni in & , tuo proventu cuncto in tuus Deus Dominus tibi benedixerit
יברכך יהוה אלהיך בכל תבואתך ובכל
vicibus Tribus . lætus utique fueris & , tuarum manuum opere
מעשה ידיך והיית אך שמח : שלוש פעמים 16
, tui Dei Domini faciebus cum tuus masculus omnis conspicietur anno in
בשנה יראה כל זכורך את פני יהוה אלהיך
tripudio in & , infermentatorum tripudio in , elegerit quem loco in
במקום אשר יבחר בחג המצות ובחג
conspicietur non & ; tabernaculorum tripudio in & , hebdomadarum
השבעות ובחג הסכות ולא יראה
, suæ manus donum secundùm Unusquisque . vacuus Domini faciebus cum
את פני יהוה ריקם : איש כמתנת ידו 17
. tibi dedit quam , tui Dei Domini benedictionem secundùm
כברכת יהוה אלהיך אשר נתן לך :

Verſio VULG. LAT.

6 Sed in loco, quem elegerit Dominꝰ Deꝰ tuꝰ, ut habitet nomē ejus ibi: immolabis Phaſe veſperè ad Solis occaſū, quando 7 egreſſus es de Ægypto. Et coques, et comedes in loco quem elegerit Dñs Deꝰ tuus, manéq; conſurgens vades in tabernacula tua. 8 Sex diebus comedes azyma: & in die ſeptima, quia collecta eſt Dñi Dei tui, non 9 facies opus. Septem hebdomadas numerabis tibi ab ea die quâ falcem in ſegetem miſeris. 10 Et celebrabis diem feſtum hebdomadarū Dño Deo tuo, oblationem ſpontaneam manꝰ tuæ, quam offeres juxta bene- 11 dictionem Domini Dei tui. Et epulaberis corā Dño Deo tuo, tu, filius tuus, & filia tua, ſervus tuus, & ancilla tua, & Levites qui eſt intra portas tuas, advena ac pupillus & vidua, qui morantur vobiſcum: in loco quem elegerit Dñs Deus tuus, ut habitet nomē ejus ibi. 12 Et recordaberis quoniam ſervus fueris in Ægypto: cuſtodieſq; ac facies quæ præcepta 13 ſunt. Solennitatem quoq; tabernaculorum celebrabis per ſeptem dies, quando collegeris de area & torculari fruges 14 tuas. Et epulaberis in feſtivitate tua, tu, filius tuus & filia, ſervus tuus & ancilla, Levites quoq; & advena, pupillus ac vidua, qui intra portas tuas 15 ſunt. Septem diebus Domino Deo tuo feſta celebrabis, in loco quem elegerit Dominus: benedicétq; tibi Dñs Deus tuꝰ, in cunctis frugibus tuis, & in omni opere manuum tuarum, 16 eriſq; in lætitia. Tribus vicibꝰ per annum apparebit omne maſculinum tuum in conſpectu Domini Dei tui, in loco quem elegerit: in ſolennitate azymorum, in ſolennitate hebdomadarū, & in ſolēnitate tabernaculorum. Non apparebit ante Dominum vacuus. 17 Sed offeret unuſquiſq; ſecundùm quod habuerit, juxta benedictionem Domini Dei ſui, quam dederit ei.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

6 Ἀλλ' ἢ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, (δ) θύσεις τὸ πάσχα ἑσπέρας (ε) πρὸς δυσμὰς ἡλίου, ἐν τῷ καιρῷ ᾧ ἐξῆλθες (ζ) 7 ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ ἑψήσεις καὶ ὀπτήσεις καὶ φάγῃ ἐν τῷ τόπῳ, (η) ᾧ ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτόν. Καὶ ἀποστραφήσῃ τοπρωῒ, 8 καὶ (θ) ἐλεύσῃ εἰς τοὺς οἴκους σου. Ἓξ ἡμέρας φαγῇ ἄζυμα, καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἐξόδιον ἑορτὴ κυρίῳ τῷ θεῷ σου· οὐ ποιήσεις ἐν αὐτῇ πᾶν ἔργον, πλὴν ὅσα ποιηθήσεται 9 ψυχῇ. Ἑπτὰ (ι) ἑβδομάδας ἐξαριθμήσεις σεαυτῷ· ἀρξαμένου σου δρέπανον ἐπ' ἀμητὸν, ἄρξῃ ἐξαριθμῆσαι ἑπτὰ ἑβδομάδας. 10 Καὶ ποιήσεις ἑορτὴν ἑβδομάδων κυρίῳ τῷ θεῷ σου, (κ) καθὼς ἡ χείρ σου ἰσχύει, ὅσα 11 ἂν δῷ κύριος ὁ θεός σου. Καὶ εὐφρανθήσῃ (λ) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ (μ) Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὀρφανὸς, καὶ ἡ χήρα (ν) ἡ οὖσα ἐν ὑμῖν, ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ (ξ) ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου αὐτὸν, ἐπικληθῆναι 12 τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης (ο) ἐγένου ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ (π) φυλάξῃ καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς ταύτας. 13 Ἑορτὴν (ρ) σκηνῶν ποιήσεις σεαυτῷ ἑπτὰ ἡμέρας ἐν τῷ συναγαγεῖν σε ἐκ τοῦ ἅλωνός 14 σου καὶ ἀπὸ τῆς ληνοῦ σου. Καὶ εὐφρανθήσῃ (σ) ἐν τῇ ἑορτῇ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, καὶ ἡ θυγάτηρ σου, ὁ παῖς σου, καὶ ἡ παιδίσκη σου, καὶ ὁ Λευίτης, καὶ ὁ προσήλυτος, καὶ ὁ ὀρφανὸς, 15 καὶ ἡ χήρα ἡ οὖσα ἐν ταῖς πόλεσί σου. Ἑπτὰ ἡμέρας ἑορτάσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου (τ) αὐτῷ, ἐὰν δὲ εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι (υ) γεννήμασί σου, καὶ ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, καὶ ἔσῃ εὐφραινόμενος. 16 Τρεῖς καιροὺς τοῦ ἐνιαυτοῦ ὀφθήσεται πᾶν ἀρσενικόν σου ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν τῷ τόπῳ, ᾧ (φ) ἐὰν ἐκλέξηται αὐτὸν κύριος· ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἀζύμων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῶν ἑβδομάδων, καὶ ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς σκηνοπηγίας. Οὐκ ὀφθήσῃ ἐνώπιον κυρίου τοῦ θεοῦ σου κενός. 17 Ἕκαστος κατὰ δύναμιν τῶν χειρῶν ὑμῶν, κατὰ τὴν εὐλογίαν κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἣν ἔδωκέ σοι.

6 *Sed in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ut invocetur nomen ejus ibi, immolabis Paſcha veſperi ad occaſum Solis, in tempore quo exiſti de Ægypto.* 7 *Et (b) coques, et aſſabis, et comedes in loco, quem elegerit Dominꝰ Deꝰ tuꝰ eū. Et convertes te manè, & venies ad domos tuas.* 8 *Sex diebus comedes azyma: & die ſeptimâ exodium, ſolennitas Domino Deo tuo. Non facies in ea omne opus præter ea, quæ fient animæ.* 9 *Septem (c) ſeptimanas dinumerabis tibi ipſi: (d) inchoante te falcem in meſſem, incipies numerare ſeptem ſeptimanas.* 10 *Et facies diem feſtum ſeptimanarū Domino Deo tuo; prout valet manus tua, quæcunque dederit Dominus Deus (e) tuus.* 11 *Et (f) epulaberis ante Dominum Deū tuum, tu, & filius tuus, & filia tua, puer tuus, & ancilla tua, & Levita, et proſelytꝰ, et pupillꝰ, & vidua, quæ eſt in vobis, in loco, quē elegerit Dominꝰ Deꝰ tuꝰ eum, ut invocetur nomen ipſius ibi.* 12 *Et recordaberis, quia famulꝰ fuiſti in terra Ægypto. Et cuſtodies, & facies mandata hæc.* 13 *Solennitatem tabernaculorū facies tibi ſeptem diebus; cùm tu collegeris ex area tua, & ex torculari tuo.* 14 *Et lætaberis in ſolennitate tua, tu, & filꝰ tuus, & filia tua, puer tuus, & ancilla tua, & Levita, & proſelytꝰ, & pupillꝰ, et vidua, quæ eſt in civitatibus tuis.* 15 *Septem diebus feſtivitatem celebrabis Domino Deo tuo in loco, quē elegerit Dominꝰ Deus tuꝰ ſibi: ſi autē benedixerit te Dominus Deus tuus in omnibꝰ fructibus tuis, & in omni opere manuum tuarum, & eris lætans.* 16 *Tribus temporibꝰ anni apparebit omne maſculinum tuum ante Dominū Deū tuum in loco, quem elegerit eum Dominus: in ſolennitate azymorum, & in ſolennitate ſeptimanarum, & in ſolennitate ſcenopegiæ.* 17 *Non apparebis coram Domino Deo tuo vacuus. Unuſquiſq; ſecundùm facultatē manuū veſtrarum, ſecundùm benedictionē Dñi Dei tui, quā dedit tibi.*

MS. A. (δ) θύσαι (ε) πρὸς δυσμαῖς (ζ) ἐκ γῆς Αἰγύπτου. (η) ᾧ ἂν (θ) ἀπελεύσῃ (ι) ἑβδομάδας ὁλοκλήρεις ἐξαριθμήσεις (κ) καθότι ἰσχύει ἡ χείρ σου, ὅσα ἂν δῷ σοι, καθότι ηὐλόγησέν σε κύριος ὁ θεός σου. (λ) ἔναντι (μ) Λευίτης ὁ ἐν ταῖς πόλεσίν σου, καὶ ὁ (ν) ἡ ἐν (ξ) ἂν (ο) ἦσθα ἐν (π) φυλάξῃς (ρ) τῶν σκηνῶν (σ) ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, σὺ καὶ ὁ υἱός σου, (τ) αὐτοῦ, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, ἐὰν (υ) τοῖς γεννήμασίν σου (φ) ἂν ἐκλέξηται κύριος.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 Sed in loco quem eliget Dñs Deꝰ tuus, ut habitare faciat illic nomen ſuum, macta Paſcha in veſpera ad occaſum ſolis, juxta tempꝰ quo egreſſus es ex Ægypto. 7 Coque autem et comede in loco quem elegerit Dñs Deꝰ tuus, ac tum revertere in matutino, & vade ad tentorium tuum. 8 Sex diebꝰ comedes azymum, & die ſeptimo congregatio erit Domino Deo veſtro: non facietis in eo ullum opus. *De Pentecoſte.* 9 Septem hebdomades numerabis tibi: quando incipies falcem *mittere* in ſegetē ſtantem, incipe numerare ſeptem hebdomades. 10 Et celebra ſolennitatem hebdomadum Domino Deo tuo, pro modo ſeparationis manuum tuarum, quam ſeparabis, ut benedicat tibi Dñs Deus tuus. 11 Et lætare corā Domino Deo tuo, tu, & filius tuꝰ, atq; filia tua; ſervus tuꝰ, & ancilla tua, & Levita qui eſt in civitatibus tuis, & hoſpes, atq; pupillus, & vidua qui ſunt in medio tui, in loco quem eliget Dñs Deꝰ tuus, ut habitare faciat ibi nomen ſuum. 12 Et recordare quòd ſervus fueris in Ægypto. Obſerva & fac omnes has leges. *De Tabernaculis.* 13 Feſtum tabernaculorū celebra ſeptem diebꝰ, 14 cùm collegeris de area, & de torculari. Et lætare in feſtivitate tua, tu, & filius tuus, & filia tua; ſervꝰ tuus, & ancilla tua, & peregrinus, & pupillus, & vidua qui ſunt in civitatibus tuis. 15 Septem diebꝰ celebra feſtum Deo Dño tuo in loco quem eliget Dñs, ut benedicat tibi Dñs Deꝰ tuus in omni fruge tua, & in omni opere manuū tuarum, & ſis lætus. 16 Tribus vicibus in anno apparebunt monumenta tua corā Domino Deo tuo in loco quem eliget, *nempe* in die feſto azymorū, & in die feſto hebdomadum, & in die feſto tabernaculorum: & non apparebis coram Domino Deo tuo vacuus. 17 Sed unuſquiſque juxta donum manûs ſuæ ſecundùm benedictionem quam tibi conceſſerit Deus Dominus tuus,

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

6 אלהן לאתרא די יתרעי יי אלהך
לאשראה שכנתיה תמן תכוס ית
פסחא ברמשא כמעל שמשא זמן
מפקך ממצרים : ותבשל ותיכול 7
באתרא די יתרעי יי אלהך ביה
ותתפני בצפרא ותהך למשכנך :
שתא יומין תיכול פטירא וביומא 8
שביעאה כניש קדם יי אלהך לא
תעביד עבידא : שבעא שבועין 9
תמני לך משריות מגלא בחצד
עומרא דארמותא תשרי למימני
שבעא שבועין : ותעביד חגא 10
דשבועיא קדם יי אלהך מסת
נדבת ידך די תתן כמא די
יברכנך יי אלהך : ותחדי קדם יי 11
אלהך את וברך וברתך ועבדך
ואמתך וליואה די בקרויך וגיורא
ויתמא וארמלתא די בינך באתרא
די יתרעי יי אלהך לאשראה
שכנתיה תמן : ותדכר ארי עבדא 12
הויתא במצרים ותטר ותעביד ית
קימיא האלין : חגא דמטליא תעביד 13
לך שבעא יומין במכנשך מאדרך
וממעצרתך : ותחדי בחגך את 14
וברך וברתך ועבדך ואמתך
וליואה וגיורא ויתמא וארמלתא
די בקרויך : שבעא יומין תחוג 15
קדם יי אלהך באתרא די יתרעי
יי ארי יברכנך יי אלהך בכל
עללתך ובכל עובדי ידך ותהי
ברם חדי : תלת זמנין בשתא 16
יתחזון כל דכורך קדם יי אלהך
באתרא די יתרעי בחגא דפטיריא
ובחגא דשבועיא ובחגא דמטליא
ולא יתחזון קדם יי ריקנין : גבר 17
כמתנת ידיה כברכתא דיי אלהך
די יהב לך :

6 Sed in loco quem elegerit Dñs Deus tuus ut habitare faciat majeſtatem ſuam in eo, ibi immolabis Phaſe veſpere: ad occaſum ſolis, in tempore quo 7 egreſſus es de Ægypto. Et coques illud & comedes, in loco quē elegerit Dñs Deꝰ tuus: & mane conſurgens ibis in taber- 8 nacula tua. Sex diebꝰ comedes azymū: & in die ſeptimo, quia collecta eſt coram Dño Deo 9 tuo, nullū opus facies in ea. Septem hebdomadas numerabis tibi: à principio quo falce metitur manipulꝰ elevationis, incipies numerare ſeptē hebdo- 10 madas. Et celebrabis feſtum hebdomadarū corā Dño Deo tuo, juxta oblationē ſpontaneā manꝰ tuæ quam dederis: ſicut benedixerit tibi Dñs Deꝰ tuꝰ. 11 Et lætaberis coram Dño Deo tuo, tu, & filiꝰ tuus & filia tua, & ſervꝰ tuus & ancilla tua; & Levita qui eſt in urbibꝰ tuis, & peregrinꝰ & pupillus & vidua qui ſunt in medio tui: in loco quē elegerit Dñs Deus tuus, ut 12 collocet ibi majeſtatē ſuam. Et recordaberis quòd ſervꝰ fuiſti in Ægypto: & cuſtodies & fa- 13 cies mandata hæc. Feſtū tabernaculorū facies tibi ſeptē diebus, quando collegeris de area 14 tuâ & de torculari tuo. Et lætaberis in ſolennitate tua; tu, & filiꝰ tuus & filia tua, & ſervꝰ tuus & ancilla tua; & Levita, & peregrinꝰ, & pupillus & vidua, 15 qui ſunt in urbibꝰ tuis. Septē diebus celebrabis feſta coram Dño Deo tuo, in loco quem elegerit Dñs: quoniam benedicet tibi Dñs Deꝰ tuus in cunctis frugibꝰ tuis, & in omnibꝰ operibꝰ manꝰ tuæ; & eris utiq; 16 lætꝰ. Tribus vicibꝰ in anno apparebunt oēs maſculi tui corā Dño Deo tuo in loco quē elegerit; in ſolennitate azymorū, & in ſolennitate hebdomadarū, & in ſolennitate tabernaculorū: & non apparebūt va- 17 cui corā Dño. Sed unuſquiſq; ſecundùm donationem manus ſuæ, juxta benedictionem Dñi Dei tui quam dabit tibi.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

6 *Præterquā in loco quē elegerit Dominus Deus tuus ut illic inhabitet nomen ejus: illic ſacrificabis Paſcha veſperi cùm occidit ſol, tempore egreſſûs tui ex Ægypto.* 7 *Coques itaq;, & comedes in loco quē elegerit Dominus Deus tuus; deinde convertes te manè, & redibis in tabernacula tua.* 8 *Sex diebus comedes azyma, ſed die ſeptimo erit feſtum Domino Deo tuo; non facies ullum opus ſervile.* 9 *Septē ſeptimanas numerabis tibi: Ex quo cœperit falx eſſe in ſegete, incipies numerare ſeptem ſeptimanas.* 10 *Tum celebrabis feſtum ſeptimanarum Domino Deo tuo, (b) juxta ſufficientiam ſpontaneæ oblationis manuum tuarum, quā dabis ſecundū quod benedixerit tibi Dominus Deus tuus.* 11 *Lætaberiſque corā Domino Deo tuo, tu, et filius tuus, & filia tua; ſervus tuus, & ancilla tua, et Levita qui in (c) portis tuis peregrinatur; & pupillus, & vidua qui ſunt in medio tui, in loco quē elegerit Dominus Deus tuus ut illic habitet nomē ejus.* 12 *Et recordaberis quòd ſervus fuiſti in terra Ægypti, ut obſerves, et facias præcepta iſta.* 13 *Feſtum tabernaculorum facies tibi ſeptem diebus cùm collegeris ex area tua, & ex torculari tuo.* 14 *(d) Lætaberiſque in feſto tuo, tu, & filius tuus, et filia tua; ſervus tuus, & ancilla tua, & Levita, & peregrinus, & pupillus, & vidua qui ſunt in (e) portis tuis.* 15 *Septem diebus feriaberis Domino Deo tuo in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, quoniā benedicet tibi Dominus Deus tuus in omni proventu tuo, & in omni opere manuum tuarum: Eris igitur tantùm lætus.* 16 *Tribꝰ vicibus in anno apparebit omnis maſculus tuus ante faciē Domini Dei tui in loco quē elegerit; in feſto azymorum, et in feſto ſeptimanarum, et in feſto tabernaculorum: ſed non videbunt faciem Domini vacui.* 17 *Unuſquiſque juxta facultatē manûs ſuæ, juxta benedictionem Domini Dei tui quam dedit tibi.*

VER. SAM. (*b*) benevolentiam (c) civitatibus (*d*) Et lætabimini (*e*) civitatibus

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 *الا في الموضع الذي يختار الله ربك ليحل نوره فيه *هناك تذبح الفصح عند المساء قبل
مغيب الشمس *وذلك في فصل خروجك من مصر *واصلحه وكله في ذلك الموضع *ثم ول بالغداة 7
وامض الى منزلك *وكل بعده الفطير ستة ايام *وفي اليوم السابع مكثا في قدس الله ربك *ولا 8
تصنع فيه صناعة *واحص سبعة اسابيع *من وقت ابتداء المنجل في السنبل ابتدي 9
باحصائها *واصنع حج اسابيع لله ربك على مقدار نيل يدك وما تتبرع به *كما يباركك الله 10
ربك *وافرح بين يديه انت وابنك *وابنتك *وعبدك *وامتك *واللاوي الذي في محالك * 11
والغريب *واليتيم *والارملة الذين فيما بينكم في الموضع الذي يختار الله ربك ان يحل فيه
نوره *واذكر انك كنت عبدا في مصر *واحفظ هذه الرسوم واعمل بها *واصنع حج المظال سبعة 12 13
ايام عند جمعك غلتك من بيدرك ومعاصرك *وافرح في حجك هذا انت وابنك *وابنتك * 14
وعبدك *وامتك *واللاوي *والغريب *واليتيم *والارملة الذين في محالك *كذلك تحج سبعة 15
ايام لله ربك في الموضع الذي يختار *ليبارك في جميع غلاتك وسائر ما تمد اليه يدك *
فتكون فرحا فرحا خالصا *ثلث مرات في السنة يحضر جميع رجالك بين يدي الله ربك في 16
الموضع الذي يختار *في حج الفطير *وحج الاسابيع *وحج المظال *ولا يحضروا بين يديه
حطورا فارغا *بل يات كل رجل بما نال يده *على حسب برك الله ربك الذي اعطاك 17

6 *Sed in loco quem elegerit Deus Dominus tuus ut habitare faciat lucem ſuam in eo, ibi mactabis Paſcha prope veſperam ante occaſum ſolis, nempe in momento exitûs tui ex Ægypto.* 7 *Et coque illud, et comede illud eo in loco; deinde regredere ſequenti die, et abi in domicilium tuum.* 8 *Et poſt illud comede infermentatū ſex diebus, et in die ſeptimo mora ſit in ſanctuario Dei Domini tui, et ne feceris in eo ullū opus.* 9 *Deinde numera ſeptem hebdomadas: à tempore quo incipiet immitti falx in ariſtas, incipe numerationem earum.* 10 *Et fac feſtivitatem hebdomadarum Deo Domino tuo pro ratione facultatis manûs tuæ, et ejus quod ſponte dederis, quemadmodum concedet tibi Deus Dominꝰ tuus.* 11 *Et gaude coram eo, tu, et filius tuus, et filia tua, et ſervꝰ tuus, et ancilla tua, et Levita qui eſt in habitationibus tuis, & peregrinus, et orphanus, & vidua qui ſunt inter vos, in loco quem elegerit Dominus Deus tuus, ut habitare faciat in eo ſplendorem ſuum.* 12 *Et memineris te fuiſſe ſervum in Ægypto. Cuſtodi itaq; hæc ſtatuta, & fac ea.* 13 *Fac etiam feſtivitatem tabernaculorū ſeptem diebus, quando colliges annonam tuā ex area et torcularibus tuis.* 14 *Et gaude in feſtivitate tua iſta, tu, et filius tuus, & filia tua, et ſervus tuus, et ancilla tua, & Levita, et peregrinus, & orphanus, & vidua qui ſunt in habitationibus tuis.* 15 *Hoc modo feſtum diem celebrabis ſeptē diebus Deo Domino in loco quem elegerit, ut benedicat cunctis proventibus tuis, et omnibus ad quæ extendes manum tuam, ſiſq; gaudens gaudio puro.* 16 *Tribus vicibus in anno adeunt omnes viri tui coram Deo Domino tuo in loco quem elegerit: In feſtivitate azymorum, & feſtivitate hebdomadarum, & feſtivitate tabernaculorum: & ne adſint coram eo vacui.* 17 *Sed afferat quilibet vir quod potuerit manus ejus, pro ratione muneris Dei Domini tui quod tibi largitus eſt.*

ספר אלה הדברים : יז

Dominus quas ,tuis portis omnibus in tibi *dabis* præfectos & ,Judices
18 שפטים ושטרים תתן לך בכל שעריך אשר יהוה
judicio populum judicabunt &;tuis tribub' in tibi *dans* tuus Deus
אלהיך נתן לך לשבטיך ושפטו את העם משפט
:munus capies neque,*facies* agnosces non,judiciũ *declinare facies* Non.justitiæ
19 צדק : לא תטה משפט לא תכיר פנים ולא תקח שחד
.justorum verba *pervertit* & ,sapientum oculos excæcat munus quia
כי השחד יעור עיני חכמים ויסלף דברי צדיקם :
quam terram possideas & ,vivas ut ,sequêris justitiã Justitiam
20 צדק צדק תרדף למען תחיה וירשת את הארץ אשר
,*lignum omne* ,lucum tibi plantabis Non .tibi *dans* tuus Deus Dominus
21 יהוה אלהיך נתן לך : לא תטע לך אשרה כל עץ
tibi eriges Neque .tibi facies quod ,tui Dei Domini altare apud
22 אצל מזבח יהוה אלהיך אשר תעשה לך : ולא תקים לך
.tuus Deus Dominus odio habet quam ,statuam
מצבה אשר שנא יהוה אלהיך :

CAP. XVII. יז

fuerit quo parvum pecus &,bovem tuo Deo Domino sacrificabis Non
1 לא תזבח ליהוה אלהיך שור ושה אשר יהיה
.*illud* tui Dei Domini abominatio quia: *malum verbum omne* ,macula *eo in*
בו מום כל דבר רע כי תועבת יהוה אלהיך הוא :
Dominus quas ,*tuarum portarum una in* ,*tuo interiore* in fuerit inventus *Cùm*
2 כי ימצא בקרבך באחד שעריך אשר יהוה
oculis in malum fecerit qui mulier vel vir ,tibi *dans* tuus Deus
אלהיך נתן לך איש או אשה אשר יעשה את הרע בעיני
diis servierit & ,*iverit* Et .ejus pactum transgrediendo ,tui Dei Domini
3 יהוה אלהיך לעבר בריתו : וילך ויעבד אלהים
militiæ omni vel ,lunæ vel ,soli & ,eis se incurvaverit & ,*aliis*
אחרים וישתחו להם ולשמש או לירח או לכל צבא
,audieris & ,tibi fuerit nunciatum Et .præcepi non quod ,cœlorum
4 השמים אשר לא צויתי : והגד לך ושמעת
abominatio est facta ,verbum rectum,veritas ecce & ,*bene* inquisieris &
ודרשת היטב והנה אמת נכון הדבר נעשתה התועבה
mulierem vel ,ipsum virum educes Et .Israel in ista
5 הזאת בישראל : והוצאת את האיש ההוא או את האשה
,tuas portas ad hoc malum *verbum* fecerunt qui ,ipsam
ההוא אשר עשו את הדבר הרע הזה אל שעריך את
.morientur &,lapidibus in eos lapidabis & :mulierem vel virum
האיש או את האשה וסקלתם באבנים ומתו :
non:*moriendus morietur* ,testium trium vel testium duorum ore *Super*
6 על פי שנים עדים או שלשה עדים יומת המת לא
,*principio in* eum *in* erit testium Manus .unius testis ore *super* morietur
7 יומת על פי עד אחד : יד העדים תהיה בו בראשנה
malum auferes & :*novissimo in* populi universi manus &;eũ interimendũ ad
להמיתו ויד כל העם באחרנה ובערת הרע
sanguinem inter judicio in *verbum te à fuerit mirabile Cùm* .*tuo interiore* ex
8 מקרבך : כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם
verba :plagam & ,plagam inter &:*judicium ad judicium* inter :sanguinẽ &
לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי
elegerit quem locum ad ascendes & ,surges *&* ,*tuis portis in contentionũ*
ריבת בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר
.*eo in* tuus Deus Dominus
יהוה אלהיך בו :

Verſio VULG. LAT.

18 Judices & magiſtros conſtitues in omnib' portis tuis, quas Dñs De' tuus dederit tibi, per ſingulas tribus tuas: ut judicẽt 19 populum juſto judicio, Nec in alteram partẽ declinent. Non accipies perſonam, nec munera: quia munera excæcant oculos ſapientũ, & mutant verba 20 juſtorũ. Juſtè quod juſtũ eſt perſequêris: ut vivas & poſſideas terram, quam Dñs Deus 21 tuus dederit tibi. Non plantabis lucũ, & omnẽ arborẽ juxta 22 altare Domini Dei tui. Nec facies tibi, neq; conſtitues ſtatuã: quæ odit Dominus Deus tuus.

CAP. XVII.

1 NOn immolabis Domino Deo tuo ovem, & bovem, in quo eſt macula, aut quidpiam vitii: quia abominatio eſt Do- 2 mino Deo tuo. Cùm reperti fuerint apud te, intra unã portarũ tuarũ, quas Dñs De' tuus dabit tibi, vir aut mulier, qui faciant malum in conſpectu Dñi Dei tui, et tranſgrediantur 3 pactũ illius, Ut vadant & ſerviant diis alienis, & adorent eos, Solem & Lunã, & omnem militiam cœli, quæ non præ- 4 cepi: Et hoc tibi fuerit nuntiatũ, audiénſq; inquiſieris diligenter, & verũ eſſe repereris, & abominatio facta eſt in Iſ- 5 rael: Educes virum ac mulierẽ, qui rem ſceleratiſſimam perpetrârũt, ad portas civitatis tuæ, 6 & lapidibus obruentur. In ore duorũ aut triũ teſtium peribit qui interficietur. Nemo occidatur, uno contra ſe dicente 7 teſtimonium. Manus teſtium prima interficiet eum, & man' reliqui populi extrema mittetur: ut auferas malũ de medio 8 tui. Si difficile & ambiguum apud te judicium eſſe perſpexeris inter ſanguinem & ſanguinem, cauſam & cauſam, lepram & lepram; & judicum intra portas tuas videris verba variari: ſurge, & aſcende ad locum, quem elegerit Dominus Deus tuus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

18 Κριτὰς καὶ γραμματοεισαγωγεῖς (χ) ποιήσεις σεαυτῷ ἐν ταῖς πόλεσί σου, αἷς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κατὰ φυλάς, καὶ κρινοῦσι τὸν λαὸν 19 κρίσιν δικαίαν. Οὐκ ἐκκλινοῦσι κρίσιν, (ψ) οὐδὲ ἐπιγνώσονται πρόσωπον, οὐδὲ λήψονται (ω) δῶρον· τὰ γὰρ δῶρα (α) ἀποτυφλοῖ ὀφθαλ- 20 μοὺς σοφῶν, καὶ ἐξαίρει λόγους δικαίων. Δικαίως τὸ δίκαιον (β) διώξῃ, ἵνα ζῆτε, καὶ εἰσελθόντες κληρονομήσητε τὴν γῆν, ἣν κύριος 21 ὁ θεός σου δίδωσί σοι. Οὐ φυτεύσεις σεαυτῷ ἄλσος. πᾶν ξύλον παρὰ τὸ θυσιαστήριον 22 (γ) τοῦ θεοῦ σου οὐ ποιήσεις σεαυτῷ. Οὐ στήσεις σεαυτῷ στήλην, ἃ ἐμίσησε κύριος ὁ θεός σου.

18 *Judices, (g) & magiſtros facies tibi in civitatibus tuis, quas Dominus Deus tuus dat tibi, ſecundũ trib': & judicabũt populũ judiciũ juſtũ.* 19 *Non declinabunt judiciũ; neq; agnoſcent perſonã; neq; accipient donũ. Dona enim excæcant oculos ſapientũ: & auferunt verba juſtorũ.* 20 *Juſtè quod juſtũ eſt, perſequaris, ut vivatis, & ingreſſi hæreditetis terram, quam Dominus Deus tuus dat tibi.* 21 *Non plantabis tibiipſi lucũ. Omne lignũ apud altare Dei* 22 *tui non facies tibi. Non ſtatues tibi ſtatuã, quæ odit Dñs De' tu'.*

MS.A (χ) καταστήσεις σεαυτῷ ἐν πάσαις τ (ψ) οὐκ (ω) δῶρα· (α) ἐκτυφλοῖ (β) φυλάξῃ, ἵνα (γ) κυρίου τοῦ θεοῦ

Κεφ. ιζ΄.

1 (α) Οὐ θύσεις κυρίῳ τῷ θεῷ σου μόσχον ἢ πρόβατον, ἐν ᾧ ἐστιν ἐν αὐτῷ μῶμος, πᾶν ῥῆμα πονηρόν, ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ 2 θεῷ σού ἐστιν. Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ (β) ἐν μιᾷ τῶν πόλεών σου, ὧν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, ἀνὴρ ἢ γυνή (γ) ὃς ποιήσει τὸ πονηρὸν (δ) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου, παρελθεῖν 3 τὴν διαθήκην αὐτοῦ, Καὶ (ε) ἐλθόντες λατρεύσωσι θεοῖς ἑτέροις, καὶ (ζ) προσκυνήσωσιν αὐτοῖς, τῷ ἡλίῳ, ἢ τῇ σελήνῃ, (η) ἢ παντὶ τῶν ἐκ τοῦ κόσμου τοῦ οὐρανοῦ, ἃ οὐ (θ) προσέταξέ 4 σοι, Καὶ ἀναγγελῇ σοι καὶ (ι) ἐκζητήσῃς σφόδρα, καὶ ἰδοὺ ἀληθῶς γέγονε τὸ ῥῆμα, γεγένηται τὸ βδέλυγμα τοῦτο ἐν (κ) Ἰσραήλ· 5 Καὶ ἐξάξεις τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, ἢ τὴν γυναῖκα (λ) ἐκείνην, καὶ λιθοβολήσετε αὐτοὺς 6 ἐν λίθοις, καὶ τελευτήσουσιν. Ἐπὶ δυσὶ μάρτυσιν ἢ ἐπὶ τρισὶ μάρτυσιν ἀποθανεῖται ὁ ἀποθνήσκων· οὐκ ἀποθανεῖται 7 ἐφ᾽ ἑνὶ μάρτυρι. Καὶ ἡ χεὶρ τῶν μαρτύρων ἔσται ἐπ᾽ αὐτῷ ἐν πρώτοις θανατῶσαι αὐτόν, καὶ ἡ χεὶρ (μ) τοῦ λαοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτων. καὶ 8 (ν) ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. Ἐὰν δὲ ἀδυνατήσῃ ἀπὸ σοῦ ῥῆμα ἐν κρίσει ἀναμέσον αἷμα αἵματος, καὶ ἀναμέσον κρίσις κρίσεως, καὶ ἀναμέσον ἁφὴ ἁφῆς, καὶ ἀναμέσον ἀντιλογία ἀντιλογίας, ῥήματα κρίσεως ἐν ταῖς (ξ) πόλεσιν ὑμῶν, καὶ ἀναστὰς ἀναβήσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός (ο) σου ἐκεῖ.

CAP. XVII.

1 *NOn immolabis Domino Deo tuo vitulũ, vel ovem, in quo eſt in ipſo vitiũ, omne verbũ malũ: quoniã abominatio Domino Deo* 2 *tuo eſt. Si autem inventus fuerit in una civitatum tuarum, quas Dominus Deus tuus dat tibi, vir aut mulier, qui faciet malũ ante Dominum Deum tuũ, tranſgrediendo teſtamentũ ejus,* 3 *Et euntes ſervierint diis aliis, et adoraverint eos, Solem, & Lunam, vel quodcunq; eorum, quæ ſunt ex ornatu cœli, quæ non (a) præcepit tibi,* 4 *Et annuntiatum fuerit tibi, & exquiſieris valdè, et ecce verè factum eſt verbum, facta eſt abominatio hæc in Iſrael:* 5 *Et educes hominem illum, aut mulierem (b) illam, & lapidabitis eos in lapidibus, & morientur.* 6 *In duob' teſtibus, vel in trib' teſtib' morietur. Qui moritur, non morietur in uno teſte.* 7 *Et manus teſtium erit ſuper eum in primis ad interficiendũ eum, & manus populi in noviſſimis. Et auferes (c) malum ex vobis ipſis.* 8 *Si autem impoſſibile fuerit à te (d) verbum in judicio inter ſanguinem à ſanguine, & inter judicium à judicio, et inter tactum à tactu, & inter controverſiam à controverſia, verba judicii in civitatibus veſtris; & ſurgens aſcendes ad locum, quem elegerit Dominus Deus tuus (e) illuc.*

MS.A. (α) Οὐ προσοίσεις κυρίῳ (β) ἐν σοὶ ἐν μιᾷ (γ) ὅστις ποιήσει (δ) ἔναντι (ε) ἀπελθόντες (ζ) προσκυνήσουσιν (η) ἢ παντὶ τῷ κόσμῳ τῷ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, (θ) προσέταξα, καὶ ἀνηγγέλη (ι) ἐκζητήσεις (κ) τῷ Ἰσραήλ· (λ) ἐκείνην, οἵτινες ἐποίησαν τὸ πρᾶγμα τὸ πονηρὸν τοῦτο, ἐπὶ τὴν πύλην, καὶ τελευτήσουσιν· καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτοὺς ἐν λίθοις. Ἐπὶ δυσὶν (μ) παντὸς τοῦ λαοῦ ἐπ᾽ ἐσχάτῳ. (ν) ἐξαρεῖτε τὸν (ξ) πόλεσίν σου, (ο) σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ. Καὶ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܥܠ ܕܝܢ̈ܐ ܘܣܦܪ̈ܐ * ܕܝܢ̈ܐ ܘܣܦܪ̈ܐ ܥܒܕ ܠܟ. ܒܟܠܗܘܢ ܩܘܪ̈ܝܟ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ 18
ܐܠܗܟ. ܠܫܒ̈ܛܝܟ. ܘܢܐܡܪܘܢ ܠܥܡܐ ܕܝܢܐ ܕܟܐܢܘܬܐ. * ܠܐ ܬܨܠܐ ܕܝܢܐ. ܘܠܐ ܬܒܗܬ ܒܐܦ̈ܐ. ܘܠܐ 19
ܬܣܒ ܫܘܚܕܐ. ܡܛܠ ܕܫܘܚܕܐ ܡܥܘܪ ܥܝ̈ܢܝܗܘܢ ܕܚܟܝ̈ܡܐ ܒܕܝܢܐ. ܘܡܗܦܟ ܡ̈ܠܝܗܘܢ
ܕܙܕܝ̈ܩܐ. * ܐܠܐ ܒܟܐܢܘܬܐ ܕܘܢ ܠܩܪܝܒܟ. ܕܬܚܐ ܘܬܥܘܠ ܘܬܐܪܬ ܐܪܥܐ ܗܝ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. 20
* ܘܠܐ ܬܢܨܒ ܠܟ ܢܨܒܬܐ ܕܟܠ ܐܝܠܢ. ܥܠ ܓܒ ܡܕܒܚܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܕܬܥܒܕ ܠܟ. * ܘܠܐ 21 22
ܬܩܝܡ ܠܟ ܩܝܡܬܐ ܡܕܡ ܕܣܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܝܙ * ܠܐ ܬܕܒܘܚ 1
ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܬܘܪܐ ܐܘ ܐܡܪܐ ܕܐܝܬ ܒܗ ܡܘܡܐ. ܟܠ ܡܕܡ ܕܒܝܫ. ܡܛܠ ܕܛܢܦ ܗܘ ܩܕܡ
ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. * ܘܐܢ ܢܫܬܟܚ ܒܝܢܬܟܘܢ ܒܚܕܐ ܡܢ ܩܘܪ̈ܝܟܘܢ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ 2
ܐܠܗܟܘܢ. ܓܒܪܐ ܐܘ ܐܢܬܬܐ. ܕܢܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ: ܘܢܥܒܪ ܥܠ ܩܝܡܗ.
* ܘܢܐܙܠ ܢܦܠܘܚ ܠܐܠܗ̈ܐ ܐܚܪ̈ܢܐ: ܘܢܣܓܘܕ ܠܗܘܢ. ܐܘ ܠܫܡܫܐ ܐܘ ܠܣܗܪܐ: ܐܘ ܠܟܠܗ 3
ܚܝܠܐ ܕܫܡܝܐ ܕܠܐ ܦܩܕܬ. * ܘܢܬܚܘܐ ܠܟ ܘܬܫܡܥ. ܘܬܒܥܐ ܫܦܝܪ. ܘܐܢ ܫܪܝܪܐ ܗܝ ܡܠܬܐ. 4
ܘܐܬܥܒܕܬ ܛܢܦܘܬܐ ܗܕܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܐܦܩܘܗܝ ܠܓܒܪܐ ܗܘ ܐܘ ܠܐܢܬܬܐ ܗܝ ܕܥܒܕܘ 5
ܡܠܬܐ ܗܕܐ ܒܝܫܬܐ ܒܩܘܪ̈ܝܟܘܢ. ܐܢ ܓܒܪܐ ܗܘ ܐܘ ܐܢܬܬܐ: ܪܓܘܡܘ ܐܢܘܢ ܒܟܐܦ̈ܐ.
ܘܢܡܘܬܘܢ. * ܥܠ ܦܘܡ ܬܪܝܢ ܣܗܕܝܢ. ܢܬܩܛܠ ܡܢ ܕܚܝܒ ܡܘܬܐ. ܠܐ ܢܬܩܛܠ ܥܠ ܦܘܡܐ 6
ܕܣܗܕܐ ܚܕ. * ܘܐܝܕܐ ܕܣܗ̈ܕܐ ܬܫܪܐ ܒܗ ܒܩܕܡܝܬܐ ܠܡܩܛܠܗ. ܘܐܝܕܐ ܕܟܠܗ ܥܡܐ. 7
ܒܐܚܪܝܬܐ. ܘܐܘܒܕܘ ܥܒ̈ܕܝ ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܒܝܢܬܟܘܢ. * ܘܐܢ ܢܬܟܣܐ ܡܢܟܘܢ ܦܬܓܡܐ 8
ܕܕܝܢܐ: ܒܝܬ ܕܡܐ ܠܕܡܐ: ܘܒܝܬ ܕܝܢܐ ܠܕܝܢܐ. ܘܒܝܬ ܡܚܘܬܐ ܕܣܓܪܬܐ. ܠܡܚܘܬܐ ܕܣܓܪܬܐ
ܡܠܬܐ ܕܚܪܝܢܐ ܒܩܘܪ̈ܝܟܘܢ. ܩܘܡ ܘܣܩ ܠܐܬܪܐ ܕܢܓܒܐ ܠܗ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ.

De Judicibus & Scribis.

18 Judices & Scribas conſtitue tibi in cunctis civitatibus quas tibi dabit Deus Dominus tuus, per tribus tuas, ut dicant populo judicia æquitatis. 19 Ne flectas judiciũ, neq; venereris faciẽ, neque accipias munus, quoniam munus excæcat oculos ſapientum in judicio, & pervertit verba innocentum. 20 Sed cum æquitate judica proximum tuum, ut vivas, & ingrediaris atq; poſſideas terram illam quam tibi daturus eſt Dominus Deus tuus. 21 Ne plantes tibi plantas cujuſcunque arboris ad latus altaris Dñi Dei 22 tui quod facies tibi. Et ne erigas tibi ſtatuam ullam quam abominatur Dominus Deus tuus.

CAP. XVII.

1 NE mactes Domino Deo tuo bovem aut agnum in quo ſit macula, aut ulla deformitas, quoniam immundus eſt coram Domino Deo 2 tuo. Et ſi inveniatur inter vos in una ex civitibus veſtris quas daturus eſt vobis Dominus Deus veſter, vir aut mulier, qui malum cõmittat coram Domino Deo tuo, & prævaricetur 3 fœdus ejus, Et abiens colat deos alios, & adoret eos, ſive ſolem, ſive lunam, aut omnes 4 militias cœli, quas minimè præcepi, Et indicatum tibi fuerit atq; audieris; inveſtiga diligenter: Et ſi verum ſit verbum, & perpetrata ſit hujuſmodi abominatio in Iſraele, 5 Educ virum illum vel mulierem illã qui perpetrârunt ſermonem hunc peſſimum in civitatibus tuis: ſive vir fuerit ſive mulier, obruite 6 eos lapidibus, & moriantur. Ad os duorum teſtium occidetur qui fuerit reus mortis: non occidetur ad delationem teſtis unius. 7 Et manus teſtiũ aggredietur inprimis necem illius, manus verò totius populi poſtremò: & exterminate operantes mala de medio veſtrî. 8 Cúmque latuerit vos ratio judicandi inter ſanguinem & ſanguinem, & inter litem & litem, & inter plagam lepræ interq; plagã lepræ, actio *ſcilicet*, jurgii in civitatib' tuis; ſurges, & abibis in locum quem eliget ſibi Dñs Deus tuus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

18 דינין ופורענין תמני לך בכל קרוך די יי אלהך יהיב לך לשבטך וידונון ית עמא דין דקשוט : 19 לא תצלי דין לא תשתמודע אפין ולא תקבל שוחדא ארי שוחדא מעור עיני חכימין ומקלקל פתגמין תריצין : 20 קושטא קושטא הוי רדיף בדיל דתחי ותירת ית ארעא די יי אלהך יהיב לך : 21 לא תצוב לך אשרת כל אילן בסטר מדבחא דיי אלהך די תעביד לך : 22 ולא תקים לך קמא די רחיק יי אלהך :

יז

1 לא תכוס קדם יי אלהך תור ואמר די יהי ביה מומא כל מדעם ביש ארי מרחק קדם יי אלהך הוא : 2 ארי ישתכח בינך בחדא מן קרוך די יי אלהך יהב לך גבר או אתתא די יעבד ית דביש קדם יי אלהך למעבר על קימיה : 3 ואזל ופלח לטעות עממיא וסגיד להון ולשמשא או לסיהרא או לכל חילי שמיא די לא פקדית : 4 ויתחוי לך ותשמע ותתבע יאות והא קושטא כיון פתגמא אתעבידת תועבתא הדא בישראל : 5 ותפיק ית גברא ההוא או ית אתתא ההיא די עבדו ית פתגמא בישא הדין לתרע בית דינך ית גברא או ית אתתא ותרגמנון באבניא וימותון : 6 על מימר תרין סהדין או תלתא סהדין יתקטיל דחיב קטול לא יתקטיל על מימר סהיד חד : 7 ידא דסהדיא תהי ביה בקדמיתא למקטליה וידא דכל עמא בבתריתא ותפלי עביד דביש מבינך : 8 ארי יתפרש מנך פתגמא לדינא בין דם לדם בין דין לדין ובין מכתש סגירו למכתש סגירו פתגמי פלוגת דינא בקרוך ותקום ותסק לאתרא די יתרעי יי אלהך ביה :

Targum ONKELOS.

18 Judices et præfectos conſtitues tibi in omnib' civitatib' tuis, quas Dñs De' tu' dabit tibi p trib' tuas: & judicabũt populũ judicio recto. 19 Nõ pervertas judiciũ, nec recipies perſonã: nec recipies munera; quoniã munera excæcãt oculos ſapientũ, & depravant verba recta. 20 Quod juſtũ eſt et verũ ſequêris: ut vivas et poſſideas terrã, quã Dñs De' tu' dabit tibi. 21 Nõ plãtabis tibi lucũ, et omnẽ arborẽ, in latere altaris Dñi Dei 22 tui q facies tibi. Et non eriges tibi ſtatuã, quã odit Dñs De' tu'.

CAP. XVII.

1 NOn immolabis corã Dño Deo tuo bovẽ & agnũ in quo eſt macula, aut quippiã mali: quia abominatio eſt corã Dño 2 Deo tuo. Si invent' fuerit in medio tui in una urbiũ tuarũ, quã Dñs De' tu' dabit tibi, vir aut mulier qui fecerint q malũ eſt corã Dño Deo tuo, ut 3 tranſgrediantur pactũ ej'. Et abierint, & ſervierint idolis populorũ, & adoraverint ea: aut ſolẽ aut lunã, aut omnem 4 militiã cœli, q non præcepi. Et nũciatũ fuerit tibi, et audieris: inquires diligenter; & ſi verũ & certũ eſt verbũ hoc, & facta eſt abominatio hæc in Iſ- 5 rael. Educes virũ illũ aut mulierẽ illã qui fecerunt abominationẽ hanc in urbe tuâ; & lapidabis eos lapidib', virum ſcilicet aut mulierẽ, & morien- 6 tur. Per dictũ duorũ teſtium, aut triũ teſtiũ, occidatur qui re' eſt occiſionis: non occi- 7 datur p dictũ uni' teſtis. Manus teſtiũ erit in eo primò ut interficiant eũ, & man' toti' populi poſtea: & auferes facientem q malũ eſt de medio 8 tui. Si difficile fuerit tibi verbum judicii, inter ſanguinẽ & ſanguinẽ, inter cauſã & cauſã, & inter plagã lepræ & plagã lepræ; & fuerint verba judiciũ diſcordãtia in civitatib' tuis: cõſurges & aſcendes in locũ quẽ elegerit Dñs Deus tuus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

18 [illegible] 19 [illegible] 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible]

1 [illegible] 2 [illegible] 3 [illegible] 4 [illegible] 5 [illegible] 6 [illegible] 7 [illegible] 8 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

18 [illegible] 19 [illegible] 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible]

1 [illegible] 2 [illegible] 3 [illegible] 4 [illegible] 5 [illegible] 6 [illegible] 7 [illegible] 8 [illegible]

TEXT. ET VERS. SAM.

Tranſlatio Latina.

18 *Judices & (f) Præfectos pones tibi in omnibus (g) portis tuis quas Dominus Deus tuus dat tibi, ſecundũ tribus tuas, qui judicabunt populum judicio juſtitiæ.* 19 *Non pervertes judicium, neq; dignoſces facies, neq; accipies (h) munus; quoniam (i) munus excæcat oculos ſapientum, & pervertit verba juſtorum.* 20 *Juſtitiam, juſtitiam perſequeris, ut vivas, & poſſideas terram quã Dominus Deus tuus dat tibi.* 21 *Non plantabis tibi lucum cujuſvis arboris juxta altare Domini Dei tui quod tibi feceris.* 22 *Neque eriges tibi ſtatuam quam odit Dominus Deus tuus.*

CAP. XVII.

1 *(a) NOn ſacrificabis Domino Deo tuo bovem & ovẽ in quibus fuerit macula, quævis res turpis; quia abominatio eſt Domino Deo tuo.* 2 *Cùm inventus fuerit in medio tui, in una (b) portarũ tuarum quas Dominus Deus tuus dedit tibi, vir aut mulier qui (c) fecerit malũ in oculis Domini Dei tui, tranſgrediendo pactum ejus;* 3 *Iveritq;, et ſervierit diis alienis, et adoraverit eos, aut ſolẽ, aut lunã, aut omnẽ exercitũ cœlorũ, quæ nõ præcepi illi;* 4 *Tum renuntiabunt tibi, ut audias & inquiras diligenter: Ecce autem veritas eſt, certa res eſt, facta eſt abominatio iſta in Iſrael.* 5 *Tunc educes virũ illũ aut mulierẽ illã, qui perpetraverunt rem hanc malam (d) ad portas, virum ſive mulierẽ, et obrues eos lapidibus donec moriantur.* 6 *In ore duorũ teſtiũ, aut in ore trium teſtiũ morietur qui moritur, eſt: non morietur in ore unius teſtis.* 7 *Manus teſtiũ erit in eũ primò ad ipſũ interficiendũ, & manus univerſi populi poſtea, ut removeas malũ de medio tui.* 8 *Cùm aliquid fuerit difficilius quã illud judicare poſſis; fuerintq; inter ſanguinẽ & ſanguinẽ, & inter judiciũ et judicium, (e) & inter plagã et plagã verba contentionum in portis tuis, tunc ſurges, et aſcendes ad locum quem elegit Dominus Deus tuus.*

VER. SAM. (f) Scribas (g) civitatibus (h) Mammona; (i) Mammon (a) Et non (b) civitatum (c) fecerint (d) in medium civitatũ (e) et inter contactũ & contactũ verba contentionum in civitatibus tuis,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* واجعل لك حكاما وعرفاء في جميع محالك التي يعطيها الله ربك اسباطك * يحكموا فيما بين 18
الناس حكم عدل * ولا تميلوا حكما * ولا تحابوا الوجوه * ولا تاخذوا الرشا * لان الرشا تعمي عيون 19
العلماء عن الحق * وتزيف الاقوال العادلة * واطلب الحق المحض * لكي تحيا وتحوز البلد الذي 20
الله ربك معطيك * ولا تغرس سارية من الشجر الي جانب مذبح الله ربك الذي تصنعه * ولا 21 22
تنصب لك دكة علي ما يشنوه الله ربك * الفصل السابع عشر * لا تذبح لله 1
الهك ثورا * او شاة يكون فيها عيب * او شي ردي * لانه يكرهه الله الهك * وان وجد فيما 2
بينكم في بعض قراك التي الله ربك معطيكها * رجل او امراة صنع الشر بين يدي الله
ربك * فتجاوز عهده * ومضي * وعبد معبودات اخر وسجد لها * او للشمس * او للقمر * او لساير نجوم 3
السماء مما لم اطلق له * فاذا اخبرت بذلك * فاسمعه * والتمسه جيدا * فاذا كان ذلك الامر حقا ثابتا * 4
وقد صنعت هذه الكريهة فيما بينكم * فاخرج ذلك الرجل وتلك المراة الذين صنعا هذا 5
الامر الردي فيما بينكم * الرجل وحده او المراة * وارجمهما بالحجارة الي ان يموتا * بقول 6
شاهدين او ثلاثة يقتل من يقتل * ولا يقتل بقول شاهد واحد * يد الشاهدين تبطش به اولا 7
لقتله * وايدي ساير الناس اخرا * وانف اهل الشر من وسطك * واذا خفي عنك امر من 8
الاحكام بين دم الي دم * ودين الي دين * وحكم بلاء الي حكم بلاء * وامور خصومات في محالك *
فقم واصعد الي الموضع الذي اختاره الله ربك *

18 *Prætereà conſtitue tibi Judices et Præſides in omnibus habitaculis tuis quæ dabit Deus Dominus tuus tribubus tuis, ut judicent inter homines judicium æquum.* 19 *Et ne declinetis ullum judicium, neque adulemini vultibus, neq; accipiatis munera, quia munera excæcant oculos eruditorum à veritate, & pervertunt ſermones juſtos.* 20 *Et quære veritatem puram, ut vivas atq; poſſideas regionem quam Deus Dominus tuus daturus eſt tibi.* 21 *Et ne plantes proceras arbores ad lat' aræ Dei Domini tui quam facies.* 22 *Et ne erigas tibi titulum juxta formam quam odit Deus Dominus tuus.*

CAP. XVII.

1 *NE ſacrifices Deo Domino tuo bovem aut ovem in quibus fuerit vitiũ aut ulla res deformis: hoc enim execratur De' Dominus tuus.* 2 *Et ſi reperiatur inter vos in aliquibus civitatibus tuis quas Deus Domin' tuus daturus eſt tibi, vir aut mulier qui perpetraverit ſcelus coram Deo Domino tuo, & tranſgreſſus fuerit fœdus ejus,* 3 *Et abierit atque ſervierit cultibus aliis, eóſque adoraverit, ſive ſolem, ſive lunam, ſive cæteras ſtellas cœli quas non permiſi ei:* 4 *Cùm hoc ad te delatum fuerit, audi illud, & exactè perquire. Sique fuerit ejuſmodi res vera & certa, et jam facta fuerit talis abominatio inter vos,* 5 *Educ virum illum et mulierem illam qui fecerint hujuſmodi rem turpem inter vos, virum inquam, ſolùm aut mulierem, & obrue utrumque lapidibus, donec moriantur.* 6 *Ad delationem duorum vel trium teſtium occidetur quicunque occidendus fuerit, & non occidetur ad delationem teſtis unius.* 7 *Et manus teſtium immittetur in eum priùs ad occidendum illum, & manus reliquorum hominum poſteriùs: & expelle maleficos de medio tui.* 8 *Et cùm occultum tibi fuerit negotium aliquod pertinens ad judicandum inter ſanguinem & ſanguinem, & litem ac litem, & ſententiam plagæ ac ſententiam plagæ, & cauſas contentioſas in habitaculis tuis; ſurge, & aſcende ad locum quem elegerit Deus Dominus tuus:*

erit qui ,judicem ad & ,Levitas sacerdotes ad venies Et
9 וּבָאתָ אֶל־הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם וְאֶל־הַשֹּׁפֵט אֲשֶׁר יִהְיֶה
,judicii verbum tibi indicabunt & ,quæres & ;ipsis diebus in
בַּיָּמִים הָהֵם וְדָרַשְׁתָּ וְהִגִּידוּ לְךָ אֵת דְּבַר הַמִּשְׁפָּט׃
loco è tibi annunciabunt quod ,verbi os super facies Et
10 וְעָשִׂיתָ עַל־פִּי הַדָּבָר אֲשֶׁר יַגִּידוּ לְךָ מִן־הַמָּקוֹם
omnia juxta faciendo custodies & ;Dominus elegerit quem ,ipso
הַהוּא אֲשֶׁר יִבְחַר יְהוָה וְשָׁמַרְתָּ לַעֲשׂוֹת כְּכֹל
super & ,te docebunt quam legis os Super .te docebunt quæ
11 אֲשֶׁר יוֹרוּךָ׃ עַל־פִּי הַתּוֹרָה אֲשֶׁר יוֹרוּךָ וְעַל־
,verbo à declinabis non :facies ,tibi dicent quod judicium
הַמִּשְׁפָּט אֲשֶׁר־יֹאמְרוּ לְךָ תַּעֲשֶׂה לֹא תָסוּר מִן־הַדָּבָר
fecerit qui ,vir Et .sinistra & ,dextrâ ,tibi annunciabunt quod
12 אֲשֶׁר־יַגִּידוּ לְךָ יָמִין וּשְׂמֹאל׃ וְהָאִישׁ אֲשֶׁר־יַעֲשֶׂה
ibi ministrandum ad stantem ,sacerdotem ad audiendum non ad ,superbia in
בְזָדוֹן לְבִלְתִּי שְׁמֹעַ אֶל־הַכֹּהֵן הָעֹמֵד לְשָׁרֶת שָׁם
,ipse vir morietur & ;judicem ad vel ,tuo Deo Domino cum
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אוֹ אֶל־הַשֹּׁפֵט וּמֵת הָאִישׁ הַהוּא
,audient populus omnis Et .Israel ex malum auferes &
13 וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְכָל־הָעָם יִשְׁמְעוּ
ad fueris ingressus Cùm .amplius superbè agent non & :timebunt &
14 וְיִרָאוּ וְלֹא יְזִידוּן עוֹד׃ כִּי־תָבֹא אֶל־
,eam possederis & ,tibi dans tuus Deus Dominus quam ,terram
הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וִירִשְׁתָּהּ
omnes secundùm regem me super Ponam :dixeris & ,ea in habitaveris &
וְיָשַׁבְתָּה בָּהּ וְאָמַרְתָּ אָשִׂימָה עָלַי מֶלֶךְ כְּכָל־
quem ,regem te super pones Ponendo .meis circuitibus quæ gentes
15 הַגּוֹיִם אֲשֶׁר סְבִיבֹתָי׃ שׂוֹם תָּשִׂים עָלֶיךָ מֶלֶךְ אֲשֶׁר
pones tuorum fratrum interiore ex :eo in tuus Deus Dominus elegerit
יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בּוֹ מִקֶּרֶב אַחֶיךָ תָּשִׂים
qui ,alienigenam virum te super dare poteris non ;regem te super
עָלֶיךָ מֶלֶךְ לֹא תוּכַל לָתֵת עָלֶיךָ אִישׁ נָכְרִי אֲשֶׁר
neque ,equos sibi multiplicabit non Tantùm .ipse tuus frater non
16 לֹא־אָחִיךָ הוּא׃ רַק לֹא־יַרְבֶּה־לּוֹ סוּסִים וְלֹא־
Dominus & :equum multiplicare pro ,Ægyptum in populum redire faciet
יָשִׁיב אֶת־הָעָם מִצְרַיְמָה לְמַעַן הַרְבּוֹת סוּס וַיהוָה
.amplius ista via in revertendum ad addetis Non :vobis dixit
אָמַר לָכֶם לֹא תֹסִפוּן לָשׁוּב בַּדֶּרֶךְ הַזֶּה עוֹד׃
argentum & :ejus cor declinabit neq; ,uxores sibi multiplicabit non Et
17 וְלֹא יַרְבֶּה־לּוֹ נָשִׁים וְלֹא יָסוּר לְבָבוֹ וְכֶסֶף
eum sedere secundùm erit Et .valde sibi multiplicabit non aurum &
18 וְזָהָב לֹא יַרְבֶּה־לּוֹ מְאֹד׃ וְהָיָה כְשִׁבְתּוֹ
hujus legis duplum sibi scribet & ,sui regni solium super
עַל כִּסֵּא מַמְלַכְתּוֹ וְכָתַב לוֹ אֶת־מִשְׁנֵה הַתּוֹרָה הַזֹּאת
clamabit & ,secum erit Et .Levitarum sacerdotum faciebus à libro super
19 עַל־סֵפֶר מִלִּפְנֵי הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם׃ וְהָיְתָה עִמּוֹ וְקָרָא
Dominum timere discat ut :suæ vitæ diebus omnibus ,eo in
בוֹ כָּל־יְמֵי חַיָּיו לְמַעַן יִלְמַד לְיִרְאָה אֶת־יְהוָה
& ,istius legis verba omnia custodiendum ad ,suum Deum
אֱלֹהָיו לִשְׁמֹר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת וְאֶת־
.ea faciendum ad ,ista statuta
הַחֻקִּים הָאֵלֶּה לַעֲשֹׂתָם׃

Verſio VULG. LAT.

9 Veniéſq; ad ſacerdotes Levitici generis, & ad judicem qui fuerit illo tempore: quæréſq; ab eis, qui indicabunt tibi judicii veritatē. 10 Et facies quodcunq; dixerint qui præſunt loco quem elegerit Dñs, & docuerint te 11 Juxta legem ejus; ſequériſq; ſententiā eorū. Nec declinabis ad dexterā neq; ad ſiniſtram. 12 Qui autem ſuperbierit, nolens obedire ſacerdotis imperio, qui eo tempore miniſtrat Domino Deo tuo, & decreto judicis; morietur homo ille, & auferes malū de Iſrael: 13 Cunctúſq; populus audiens timebit, ut nullus deinceps intumeſcat ſuperbiâ. 14 Cùm ingreſſus fueris terram, quam Dñs Deus tuus dabit tibi, & poſſederis eam, habitavériſq; in illa, et dixeris; Conſtituam ſuper me regem, ſicut habent omnes per circuitum 15 nationes: Eum conſtitues, quē Dominus De⁹ tu⁹ elegerit de numero fratrum tuorum. Non poteris alteri⁹ gentis hominem regem facere, qui non 16 ſit frater tuus. Cúmq; fuerit conſtitutus, non multiplicabit ſibi equos, nec reducet populum in Ægyptum, equitat⁹ numero ſublevatus: præſertim cùm Dñs præceperit vobis, ut nequaquā ampliùs per eandē 17 viā revertamini. Non habebit uxores plurimas, quæ alliciant animum ejus, neq; argenti & 18 auri immenſa pondera. Poſtquàm autem ſederit in ſolio regni ſui, deſcribet ſibi Deuteronomium legis hujus in volumine, accipiens exemplar à ſacerdotib⁹ Leviticæ tribûs. 19 Et habebit ſecum, legétque illud omnib⁹ dieb⁹ vitæ ſuæ, ut diſcat timere Dominum Deum ſuum, & cuſtodire verba & ceremonias ej⁹, quæ in lege præcepta ſunt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τοὺς ἱερεῖς τοὺς Λευίτας, καὶ πρὸς τὸν κριτὴν, ὃς ἂν γένηται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐκζητήσαντες ἀναγγελοῦσί σοι τὴν κρίσιν. 10 Καὶ ποιήσεις (π) κατὰ τὸ πρᾶγμα ὃ ἂν ἀναγγείλωσί σοι ἐκ τοῦ τόπου, οὗ (ρ) ἐὰν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός (σ) σου, καὶ φυλάξῃ ποιῆσαι πάντα ὅσα ἂν νομοθετηθῇ σοι. 11 Κατὰ τὸν νόμον καὶ κατὰ τὴν κρίσιν ἣν (τ) ἂν εἴπωσί σοι, ποιήσεις. οὐκ ἐκκλινεῖς ἀπὸ τοῦ ῥήματος οὗ ἐὰν ἀναγγείλωσί σοι δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερά. 12 Καὶ ὁ ἄνθρωπος ὃς ἐὰν ποιήσῃ ἐν ὑπερηφανίᾳ, (υ) ὥστε μὴ ὑπακοῦσαι τοῦ ἱερέως τοῦ παρεστηκότος λειτουργεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ἢ τοῦ κριτοῦ ὃς (φ) ἂν ᾖ ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἀποθανεῖται ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος, καὶ ἐξαρεῖς (χ) τὸν πονηρὸν ἐξ Ἰσραήλ. 13 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἀκούσας φοβηθήσεται, καὶ οὐκ ἀσεβήσει ἔτι. 14 Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί (ψ) σοι, καὶ κληρονομήσῃς (ω) αὐτὴν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτῆς, καὶ εἴπῃς, Καταστήσω ἐπ' ἐμαυτὸν (α) ἄρχοντα, καθὰ καὶ τὰ λοιπὰ ἔθνη τὰ κύκλῳ μου· 15 Καθιστῶν (β) καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ (γ) θεὸς αὐτόν. ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου καταστήσεις ἐπὶ σεαυτὸν ἄρχοντα· οὐ δυνήσῃ καταστῆσαι ἐπὶ σεαυτὸν ἄνθρωπον ἀλλότριον, ὅτι οὐκ ἀδελφός σου ἐστί. 16 (δ) Διότι οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ ἵππον, οὐδὲ μὴ ἀποστρέψῃ τὸν λαὸν εἰς Αἴγυπτον, ὅπως μὴ πληθύνῃ (ε) αὐτῷ ἵππον· ὁ δὲ κύριος (ζ) εἶπεν, Οὐ προσθήσεσθε 17 ἀποστρέψαι τῇ ὁδῷ ταύτῃ ἔτι. Καὶ οὐ πληθυνεῖ ἑαυτῷ γυναῖκας, ἵνα μὴ μεταστῇ αὐτοῦ ἡ καρδία. καὶ ἀργύριον καὶ χρυσίον οὐ πληθυνεῖ 18 ἑαυτῷ σφόδρα. (η) Καὶ ὅταν καθίσῃ (θ) ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, καὶ γράψει (ι) αὐτῷ τὸ Δευτερονόμιον τοῦτο εἰς βιβλίον παρὰ τῶν 19 ἱερέων τῶν Λευιτῶν, Καὶ ἔσται μετ' αὐτοῦ, καὶ ἀναγνώσεται ἐν αὐτῷ πάσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς αὐτοῦ, ἵνα μάθῃ φοβεῖσθαι κύριον τὸν (κ) θεόν σου, καὶ φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, καὶ τὰ δικαιώματα ταῦτα (λ) ποιεῖν·

9 *Et venies ad ſacerdotes Levitas, & ad judicem, qui fuerit in diebus illis: et exquirentes annunciabunt tibi judicium.* 10 *Et facies ſecundùm (f) rem, quamcunque annunciaverint tibi de loco, què elegerit Dominus Deus tuus. Et obſervabis facere omnia quæcunque ſancita fuerint tibi.* 11 *Secundùm legem, & ſecundùm judicium quodcunque dixerint tibi, facies. Non declinabis à verbo, quod annuntiaverint tibi, ad dextram, neque ad ſiniſtram.* 12 *Et homo quicunque fecerit in ſuperbia, ut non obediat ſacerdoti aſſiſtenti miniſtrare in nomine Domini Dei tui, vel judici, quicunque fuerit in diebus illis; & morietur homo ille, & auferes malum ex Iſrael.* 13 *Et omnis populus audiens timebit: & impiè non aget ultrá.* 14 *Si autem intraveris in terram, quam Domin⁹ Deus tuus dat (g) tibi, et hæreditaveris eam, & habitaveris in ea, & dixeris, Conſtituam ſuper me principem, ſicut & cæteræ gentes quæ circa me ſunt;* 15 *Conſtituendo conſtitues ſuper te principem, quem elegerit Dominus Deus ipſum. Ex fratribus tuis conſtitues ſuper te principem: non poteris conſtituere ſuper te hominem alienum, quia non eſt frater tuus.* 16 *(h) Quarè non multiplicabit ſibi equum, neque reducet populum in Ægyptum; ut (i) non multiplicet ſibi equum. Dominus autem dixit, Non adjicietis reverti viâ hac ultrá.* 17 *Et non multiplicabit ſibi uxores; ut non diſcedat cor ejus. Et argentum, & aurū non multiplicabit ſibi valdé.* 18 *Et cùm ſederit ſuper principatum ſuum; & ſcribet ſibi Deuteronomion hoc in libro à Sacerdotibus Levitis.* 19 *Et erit ſecum; & leget in eo omnibus diebus vitæ ſuæ: ut diſcat timere Dominum Deum tuum, & cuſtodire omnia mandata hæc, & juſtificationes has facere:*

MS.A. (π) κατὰ τὸ ῥῆμα ὃ (ρ) ἂν (σ) σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ, καὶ φυλάξῃ ποιῆσαι κατὰ πάντα (τ) ἐὰν (υ) τοῦ μὴ (φ) ἂν γένηται ἐν (χ) τὸ πονηρὸν ἐν Ἰσραήλ. (ψ) σοι ἐν κλήρῳ, καὶ (ω) αὐτῆς, καὶ κατοικήσεις ἐπ' αὐτῆς, (α)* ἄρχοντας, (β) καθιστήσεις (γ) θεός σου αὐτόν. (δ) Πλὴν οὐ (ε) ἑαυτῷ (ζ) εἶπεν ὑμῖν, Οὐ (η) Καὶ ἔσται ὅταν (θ) ἐπὶ τοῦ δίφρου τῆς ἀρχῆς (ι) ἑαυτῷ (κ) θεὸν αὐτοῦ, φυλάσσεσθε (λ) ποιεῖν αὐτά. Ἵνα

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 * ܘܬܐܙܠ ܠܘܬ ܟܗܢܐ. ܐܘ ܠܘܬ ܠܘܝܐ. ܐܘ ܠܘܬ ܕܝܢܐ ܕܢܗܘܐ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ. ܘܬܫܐܠ.
10 ܘܢܚܘܘܢܟ ܦܬܓܡܐ ܕܕܝܢܐ. * ܘܬܥܒܕ ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܕܦܬܓܡܐ ܕܢܚܘܘܢܟ ܡܢ ܐܬܪܐ ܗܘ.
11 ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܘܬܛܪ ܘܬܥܒܕ ܐܝܟ ܕܢܠܦܘܢܟ. * ܐܝܟ ܦܘܩܕܢܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܢܚܘܘܢܟ. ܘܐܝܟ
ܦܘܩܕܢܐ ܕܕܝܢܐ ܕܢܐܡܪܘܢ ܠܟ. ܬܥܒܕ. ܘܠܐ ܬܣܛܐ ܡܢ ܦܘܩܕܢܐ ܕܦܬܓܡܐ ܕܢܚܘܘܢܟ. ܠܐ ܠܝܡܝܢܐ
12 ܘܠܐ ܠܣܡܠܐ. * ܘܓܒܪܐ ܕܢܥܒܕ ܒܡܪܚܘܬܐ: ܘܠܐ ܢܫܡܥ ܠܟܗܢܐ ܕܩܐܡ ܠܡܫܡܫܘ ܬܡܢ
ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܐܘ ܠܕܝܢܐ. ܢܬܩܛܠ ܓܒܪܐ ܗܘ. ܘܐܘܒܕܘ ܥܒܕܝ ܒܝܫܬܐ ܡܢ
13 ܒܝܢܬܟܘܢ. * ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܢܫܡܥܘܢ ܘܢܕܚܠܘܢ. ܘܐܦ ܠܐ ܢܡܪܚܘܢ. * ܘܡܐ ܕܥܠܬ
14 ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ: ܘܬܐܪܬܝܗ ܘܬܬܒ ܒܗ. ܘܬܐܡܪ: ܐܩܝܡ ܥܠܝ ܡܠܟܐ ܐܝܟ
15 ܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܕܚܕܪܝ. * ܡܩܡܘ ܐܩܝܡ ܥܠܝܟ ܡܠܟܐ. ܕܢܓܒܐ ܠܗ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܟ. ܡܢ ܡܨܥܬ ܐܚܝܟ. ܐܩܝܡ ܥܠܝܟ ܡܠܟܐ. ܠܐ ܫܠܝܛ ܠܟ ܕܬܩܝܡ ܥܠܝܟ ܓܒܪܐ
16 ܢܘܟܪܝܐ. ܕܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܐܚܝܟ. * ܒܪܡ ܕܝܢ ܠܐ ܢܣܓܐ ܠܗ ܪܟܫܐ. ܘܠܐ ܢܗܦܘܟܝܘܗܝ
ܠܥܡܐ ܠܡܨܪܝܢ. ܟܕ ܢܣܓܘܢ ܠܗ ܪܟܫܐ. ܘܡܪܝܐ ܐܡܪ ܠܟܘܢ. ܠܐ ܬܗܦܟܘܢ ܬܘܒ
17 ܠܡܗܠܟܘ ܒܐܘܪܚܐ ܗܕܐ. * ܘܠܐ ܢܣܓܐ ܠܗ ܢܫܐ: ܕܠܐ ܢܣܛܘܢ ܠܒܗ. ܘܣܐܡܐ ܘܕܗܒܐ. ܠܐ
18 ܢܣܓܐ ܠܗ ܛܒ. * ܘܡܐ ܕܝܬܒ ܥܠ ܟܘܪܣܝܐ ܕܡܠܟܘܬܗ. ܢܟܬܘܒ ܠܗ ܦܨܚܓܢܐ
19 ܕܢܡܘܣܐ ܗܢܐ ܒܟܬܒܐ. ܟܕ ܢܣܒ ܡܢ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ. * ܘܬܗܘܐ ܥܡܗ. ܘܢܩܪܐ ܒܗ ܟܠܗܘܢ
ܝܘܡܬܐ ܕܚܝܘܗܝ. ܕܢܐܠܦ ܠܡܕܚܠ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ. ܘܢܛܪ ܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܘܗܝ
ܕܢܡܘܣܐ ܗܢܐ. ܘܦܘܩܕܢܐ ܗܠܝܢ. ܘܢܥܒܕ ܐܢܘܢ.

9 Et abibis ad ſacerdotem, aut ad Levitā, aut ad judicem qui fuerit in diebus illis, & interrogabis, & indicabunt tibi verbum judicii, 10 Et facies juxta præſcriptionem verbi quod indicabunt tibi de loco illo, quemadmodum dixit Dominus, & obſervabis, & ages prout te docuerint. 11 Secundùm præſcriptionē legis quam tibi indicabunt, & ſecundùm ſententiam judicii quam tibi dicent, ages: non declinabis à pronuntiatione ſermonis quem tibi indicabunt, neque ad dexteram, neque ad ſiniſtram. 12 Et quicunque audacter egerit, nec audierit ſacerdotem qui ſtat ad miniſtrandum ibi coram Domino Deo tuo, aut judicem, interficiatur ejuſmodi homo: & exterminate operantes mala de medio veſtrî; 13 Ut univerſus populus audiant, timeántque, nec ultrà audacter agant. 14 Et cùm ingredieris terram quam daturus eſt tibi Dominus Deus tuus, eámque poſſidebis, & habitabis in illa, & dices; Conſtituam ſuper me regem ſicut gentes iſtæ quæ circum me ſunt: 15 Omninò conſtitue ſuper te regem; quem elegerit ſibi Dominus Deus tuus de medio fratrum tuorum, conſtitue ſuper te regem. Non licet tibi conſtituere ſuper te virum alienigenam, qui non fuerit de fratribus tuis. 16 Modò tamen ne multiplicet ſibi equos, ut non reducat populum in Ægyptum, cùm equi fuerint ei multiplicati: Dominus enim dixit vobis, Ne ampliùs revertamini per viam iſtam. 17 Prætereà, ne multiplicet ſibi mulieres, ne pervertant cor ejus: argentum etiam & aurum ne nimium ſibi multiplicet. 18 Cúmque ſederit ſuper ſolium regni ſui, deſcribat ſibi exemplar Legis hujus in libro, *deſumptum* à ſacerdote & Levitâ, 19 Eúmque lectitet cunctis diebus vitæ ſuæ, & diſcat metuere Dominum Deum ſuum, ſervétque omnes ſermones legis hujus, & præcepta iſta, & faciat ea.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

9 ותיתי לות כהניא ליואי ולות דינא
די יהי ביומיא האנון ותתבע ויחוון
10 לך ית פתגמא דדינא: ותעביד על־
מימר פתגמא די יחוון לך מן אתרא
ההוא די יתרעי יי ותטר למעבד
11 ככל די ילפונך: על־מימר אוריתא
די ילפונך ועל דינא די־יימרון לך
תעביד לא תסטי מן־פתגמא די־
12 יחוון לך ימינא ושמאלא: וגברא
די־יעביד ברשע בדיל דלא לקבלא
מן־כהנא דקאם לשמשא תמן
קדם־יי אלהך או לות־דינא
ויתקטל גברא ההוא ותפלי עביד־
13 דביש מישראל: וכל־עמא ישמעון
14 וידחלון ולא ירשעון עוד: ארי־
תיעול לארעא די יי אלהך יהיב לך
ותירתה ותתיב בה ותימר אמני עלי
מלכא ככל־עממיא די בסחרני:
15 מנאה תמני עלך מלכא די־יתרעי
יי אלהך ביה מגו אחך תמני
עלך מלכא לית־לך רשו למנאה
עלך גבר נכראה די לא־אחוך
16 הוה: לחוד לא־יסגי־ליה
סוסון ולא־יתיב ית־עמא למצרים
בדיל לאסגאה סוסון ויי אמר
לכון לא תוספון למתוב בארחא
17 הדין עוד: ולא יסגי־ליה נשין
ולא יטעי לביה וכספא ודהבא
18 לא יסגי־ליה לחדא: ויהי
כמתביה על כורסיה מלכותיה
ויכתוב ליה ית־פתשגן אוריתא
הדא על־ספרא מן־קדם כהניא
19 ליואי: ותהי עמיה ויהי־קרי ביה
כל־יומי חיוהי בדיל דיילף למדחל
קדם־יי אלהיה למטר ית־כל־
פתגמי אוריתא הדא וית־קימיא
האלין למעבדהון:

9 Et venies ad ſacerdotes Levitas, & ad judices qui fuerint in diebus illis: & quæres ab eis, & nunciabunt tibi verba judicii. 10 Et facies ſecundùm præceptum & verbum quod nunciaverint tibi de loco illo quē elegerit Dominus: & cuſtodies ut facias juxta omnia 11 quæ docuerint te. Juxta præceptum legis quod docuerint, & ſecundùm judicium quod dixerint tibi, facies: non declinabis à verbo quod indicaverint tibi ad dexteram neq; 12 ad ſiniſtram. Vir autem qui malignè egerit, ut non obediat ſacerdotibus qui ſtant ibi ut miniſtrent coram Domino Deo tuo, aut judici: occidetur vir ille; & auferes facientem ma- 13 lum de Iſrael. Et omnis populus audient, & timebunt: & non agent impiè deinceps. 14 Quando ingreſſus fueris in terram quam Dñs Deus tuus dabit tibi; & poſſederis eam, & habitaveris in ea: & dixeris; Conſtituam ſuper me regem, ſicut omnes populi qui 15 ſunt in circuitu meo. Conſtitue ſuper te regem, quem elegerit Dominus Deus tuus: de medio fratrum tuorum conſtitues ſuper te regem; non erit tibi licitum ut conſtituas ſuper te virum extraneum, qui non 16 ſit frater tuus. Veruntamen non multiplicet ſibi equos; ut non reducat populum in Ægyptum ad multiplicandos ſibi equos: & Dominus dixit vobis; non revertamini per vi- 17 am iſtam amplius. Et non multiplicet ſibi uxores, ut non decipiatur cor ejus: & argentum & aurum non multiplicet 18 ſibi nimis. Et cum ſederit in ſolio regni ſui, ſcribat ſibi exemplum legis hujus in libro per ſacerdotes & Levitas. 19 Et erit cum eo, & leget in eo omnibus diebus vitæ ſuæ: ut diſcat timere coram Domino Deo ſuo; ut cuſtodiat omnia verba legis hujus & mandata hæc, ut faciat ea.

[illegible]

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VERS. SAM. Tranſlatio Latina.

9 *Veniéſq; ad ſacerdotes Levitas, & ad judicem qui erit in diebus illis, & inquirentes indicabunt tibi rem judicij.* 10 *Facies autem juxta præſcriptum rei quam indicabunt tibi de loco iſto quem elegit Dominus Deus tuus, & ſollicitè curabis facere ſecundùm omnia quæ docebunt te.* 11 *Juxta præſcriptum legis quā docebunt te, & juxta præſcriptum judicij quod dicent tibi, facies; & non declinabis à ſententia quam tibi indicaverint ad dexteram aut ſiniſtram.* 12 *Vir autem ille qui arroganter ſe geſſerit non obediendo Sacerdoti conſtituto ut ſerviat ibi Domino Deo tuo, & Judici, morietur vir ille, ut tollas malum ex Iſraele.* 13 *Omniſque populus audiat, & timeat, nec ampliùs arroganter ſe gerat.* 14 *Quum ingreſſus fueris terram quam Dominus Deus tuus dat tibi, & poſſederis eam, & habitaveris in ea, & dixeris; Conſtituam ſuper me regem ſicut omnes gentes quæ circa me ſunt.* 15 *Conſtituendo conſtitues ſuper te regem quem elegerit Dominus Deus tuus: de medio fratrum tuorum pones ſuper te regem. Non poteris conſtituere ſuper te virum alienigenam qui non ſit frater tuus.* 16 *Verùm non multiplicabit ſibi equos, neq; reducet populum in Ægyptū ut multiplicet ſibi equos; nam Dominus dixit vobis, Non addetis ampliùs ut revertamini per hanc viam.* 17 *Neque multiplicabit ſibi uxores, ut non pervertatur cor ejus: Argentum quoque et aurum non multiplicabit ſibi valdé.* 18 *Cùm verò ſederit ſuper thronum regni ſui, ſcribet ſibi exemplar legis hujus in libro ex eo qui eſt in conſpectu ſacerdotum Levitarum.* 19 *Eritque apud illum, & leget in eo omnibus diebus vitæ ſuæ, ut diſcat timere Dominum Deum ſuum, ut obſervet omnia verba legis hujus, & præcepta iſta, ut faciat illa.*

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * وصر الي الايمة والي اللاويين والي الحاكم الذي يكون في ذلك الزمان فالتمس منهم
10 ذلك امر الحكم فيعرفوك به * فاعمل بحسب الامر الذي يعرفونك به من ذلك الموضع
11 الذي يختار الله واحفظ لتعمل جميع ما يدلونك عليه * وبحسب الدلالة التي يدلونك بها
12 والحكم الذي يقولون لك تصنع ولا تزل من الامر الذي يعرفوك عنه ولا يسرة * واي
رجل يستعمل القحة فلا يقبل من الامام المقيم هناك ليخدم بين يدي الله ربك او من
13 الحاكم فليقتل ذلك الرجل وانف اهل الشر من آل اسرايل * وساير الناس يسمعون ويخافون *
14 ولا يتوقحون ايضا * واذا دخلت البلد الذي الله ربك معطيكه وحزته واقمت فيه فقلت *
15 انصب لي ملكا كساير الامم الذين حولي * فيجوز ان تنصب لك ملكا من يختار الله ربك *
وليكن الملك الذي تنصبه من بعض اخوتك ولا يجوز ان تنصب عليك رجلا غريبا من
16 ليس هو اخاك * لكن لا يستكثر من الخيل لئلا يرد القوم الي مصر للاستكثار من الخير *
17 والله فقد قال لكم لا تعاودوا الرجوع في هذه الطريق * لذلك ولا يستكثر له من النساء لئلا
18 يزول قلبه ومن الذهب والفضة لا يستكثر جدا * وكما يجلس على كرسي ملكه فليستكتب
19 له هذه التورية في سفر من حضرة الايمة واللاويين * ولتكن معه * يقرأ فيها طول حياته *
لكي يتعلم ان يخاف الله ربه ويحفظ جميع كلام هذه التورية وهذه الرسوم ويعمل بها .

9 * *Et vade ad ſacerdotes, & ad Levitas, & ad judicem qui fuerit tunc temporis, & pete ab eis rem illam judicialem, et declarabunt eam tibi.* 10 *Et fac juxta rem quam tibi declarabunt ab eo loco quem elegerit Deus, & obſerva ut facias quicquid indicabunt tibi.* 11 *Et juxta indicationem quam indicabunt tibi, & ſententiam quam pronuntiabunt tibi, facies: et ne declines à re quam tibi decreverint, dextrorſùm neque ſiniſtrorſùm.* 12 *Et quicunque vir utetur pervicaciâ, neque acquieſcet ſacerdoti ibi commoranti ad miniſtrandum coram Deo Domino tuo, aut judici, occidatur talis vir, & expelle neſarios ex Iſraele.* 13 *Reliqui verò homines audient, ac metuent, nec ampliùs contumaciter agent.* 14 *Cúmq; ingreſſus fueris regionem quam Deus Dominus tuus daturus eſt tibi, eámque poſſederis, et manſeris in ea, & dixeris; Erigam mihi regem ut reliquæ gentes quæ circum me ſunt:* 15 *Licebit quidem erigere tibi regem quem eliget Deus Domin⁹ tuus: ſit autem rex quem eriges, de fratribus tuis: neque licebit tibi erigere ſuper te virum extraneum qui non eſt frater tuus.* 16 *Verùm ne multos ſibi paret equos, ne fortè reducat populum in Ægyptum ob multitudinem bonorum. Et verò Deus jam dixit vobis; Ne iterum revertamini per viam iſtam.* 17 *Idcircò neque multiplicabit ſibi mulieres, ne fortè avertatur cor ejus: et ex auro argentóque ne multū ſibi paret.* 18 *Et cùm ſederit ſuper thronum regni ſui, ſcribendam ſibi curet hanc legem in volumine, ex præſentia ſacerdotum et Levitarum.* 19 *Sitque cum eo, & legat eam quandiu vixerit, quatenus diſcat timere Deum Dominum ſuum, & cuſtodire omnia verba iſtius legis, & hæc ſtatuta, eáque opere complere:*

ספר אלה הדברים : יח

à declinare non pro & ,suis fratribus à ejus cor elevari non Pro
20 לבלתי רום לבבו מאחיו ולבלתי סור מן
suum regnum super dies prolonget ut ;sinistra & dextera,præcepto
המצוה ימין ושמאול למען יאריך ימים על ממלכתו
.Israel interiore in ejus filii & ,ipse
הוא ובניו בקרב ישראל:

CAP. XVIII. יח

hæreditas & ,pars Levi tribui omni ,Levitis sacerdotibus erit Non
1 לא יהיה לכהנים הלוים כל שבט לוי חלק ונחלה
hæreditas Et .comedent ejus hæreditatem &,Dñi Ignitiones .Israel cum
2 עם ישראל אשי יהוה ונחלתו יאכלון: ונחלה
,ejus hæreditas ipse Dominus .suorum fratrum interiore in ei erit non
לא יהיה לו בקרב אחיו יהוה הוא נחלתו
à sacerdotum judicium erit hoc Et .ei est locutus quemadmodum
3 כאשר דבר לו: וזה יהיה משפט הכהנים מאת
:parvum pecus sive ,bovem sive ,sacrificium sacrificantibus à ,pupulo
העם מאת זבחי הזבח אם שור אם שה
,tui frumẽti Initium .ventriculum &,maxillas & ,brachiũ sacerdoti dabit &
4 ונתן לכהן הזרע והלחיים והקבה: ראשית דגנך
ipso in Quia .ei dabis tui pecoris tonsuræ principium &,tui recẽtis olei &,tui musti
5 תירשך ויצהרך וראשית גז צאנך תתן לו: כי בו
ministrandum ad standum ad,tuis tribub⁹ cunctis è tu⁹ Deus Dñs elegit
בחר יהוה אלהיך מכל שבטיך לעמד לשרת
venerit cum Et .diebus omnibus ,ejus filii & ,ipse ,Domini nomine in
6 בשם יהוה הוא ובניו כל הימים: וכי יבא
peregrinatur ipse quo ,Israel omni ex tuarum portarũ una ex Levita
הלוי מאחד שעריך מכל ישראל אשר הוא גר
quem locum ad suæ animæ desiderio toto in venerit & ,ibi
שם ובא בכל אות נפשו אל המקום אשר
omnes ut ,sui Dei Domini nomine in ministrabit Et:Dominus elegerit
7 יבחר יהוה: ושרת בשם יהוה אלהיו ככל
partem ut Partem .Domini facies ad ibi stantes ,Levitæ sui fratres
8 אחיו הלוים העמדים שם לפני יהוה: חלק כחלק
veniens in Cùm .patribus super ejus venditiones præter ,comedent
9 יאכלו לבד ממכריו על האבות: כי אתה בא
disces non ,tibi dans tuus Deus Dominus quam terram ad
אל הארץ אשר יהוה אלהיך נתן לך לא תלמד
inveniatur Non .ipsarum gentium abominationes secundum faciendum ad
10 לעשות כתועבת הגוים ההם: לא ימצא
,divinationes divinans :igne in suam filiam &,suum filium trãsire faciẽs te in
בך מעביר בנו ובתו באש קסם קסמים
interrogans & ,junctionem jungens Et ;maleficus &,augur & ,præstigiator
11 מעונן ומנחש ומכשף: וחבר חבר ושאל
Domini abominatio Quia .mortuis à quærens & ,sciolus &,pythonem
12 אוב וידעני ודרש אל המתים: כי תועבת יהוה
Dominus istas abominationes propter & :hæc faciens omnis
כל עשה אלה ובגלל התועבת האלה יהוה
cum eris Consummatus .tuis faciebus à eas ejiciens tuus Deus
13 אלהיך מוריש אותם מפניך: תמים תהיה עם
.tuo Deo Domino
יהוה אלהיך:

Versio VULG. LAT.

20 Nec elevetur cor ejus in superbiam super fratres suos, neq; declinet in partem dexteram vel sinistram: ut longo tempore regnet ipse, & filii ejus, super Israel.

CAP. XVIII.

1 Non habebunt sacerdotes & Levitæ, & omnes qui de eadem tribu sunt, partem & hæreditatem cum reliquo Israel, quia sacrificia Domini, & oblationes ejus comedent, 2 Et nihil aliud accipient de possessione fratrum suorum: Domin⁹ enim ipse est hæreditas eorũ, 3 sicut locutus est illis. Hoc erit judicium sacerdotũ à populo, et ab his qui offerunt victimas: sive bovẽ, sive ovem immolaverint, dabunt sacerdoti armũ 4 ac ventriculum: Primitias frumenti, vini, & olei, & lanarum partem ex ovium tonsione. 5 Ipsũ enim elegit Dñs De⁹ tu⁹ de cunctis tribub⁹ tuis, ut stet, & ministret nomini Dñi, ipse, 6 & filii ejus in sempiternum. Si exierit Levites ex una urbium tuarum ex omni Israel in qua habitat, & voluerit venire, desiderans locum quem elegerit 7 Dñs, Ministrabit in nomine Domini Dei sui, sicut omnes fratres ejus Levitæ, qui stabũt eo tempore coram Domino. 8 Partem ciborũ eandem accipiet, quam & cæteri: excepto eo, quòd in urbe sua ex paterna ei successione debetur. 9 Quando ingressus fueris terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi, cave ne imitari velis abominationes illarum 10 gentium. Nec inveniatur in te qui lustret filium suum, aut filiam, ducens per ignem: aut qui ariolos sciscitetur, & observet somnia atq; auguria, nec 11 sit maleficus, Nec incantator, nec qui pythones consulat, nec divinos, aut quærat à mortuis 12 veritatem. Omnia enim hæc abominatur Dominus, & propter istiusmodi scelera delebit eos in introitu tuo. 13 Perfect⁹ eris, & absq; macula cum Domino Deo tuo.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

20 Ἵνα μὴ ὑψωθῇ ἡ καρδία αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ, ἵνα μὴ παραβῇ ἀπὸ τῶν ἐντολῶν δεξιὰ ἢ ἀριστερά, ὅπως ἂν (μ) μακροχρονίσῃ ἐπὶ τῆς ἀρχῆς αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ (ν) αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ.

MS. A. (μ) μακροχρονιόσῃ (ν) αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ ἐν

Κεφ. ιη'.

1 Οὐκ ἔσται τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ὅλῃ φυλῇ Λευὶ μερὶς οὐδὲ κλῆρος μετὰ Ἰσραήλ· (α) καρπώματα κυρίου ὁ κλῆρος αὐτῶν, φάγονται αὐτά. 2 Κλῆρος δὲ οὐκ ἔσται (β) αὐτοῖς ἐν τοῖς ἀδελφοῖς (γ) αὐτῶν· κύριος αὐτὸς κλῆρος αὐτοῦ, καθότι εἶπεν αὐτῷ. 3 Καὶ αὕτη ἡ κρίσις τῶν ἱερέων τὰ παρὰ τοῦ λαοῦ παρὰ τῶν θυόντων (δ) τὰ θύματα, ἐάν τε μόσχον, ἐάν τε πρόβατον· (ε) καὶ δώσεις τὸν βραχίονα 4 τῷ ἱερεῖ, καὶ τὰ σιαγόνια, καὶ τὸ ἔνυστρον, Καὶ τὰς ἀπαρχὰς τοῦ σίτου σου, καὶ τοῦ οἴνου σου, καὶ τοῦ ἐλαίου σου· καὶ τὴν ἀπαρχὴν τῶν κουρῶν τῶν προβάτων 5 σου δώσεις αὐτῷ. Ὅτι αὐτὸν ἐξελέξατο (ζ) κύριος ἐκ πασῶν τῶν φυλῶν σου, παρεστάναι ἔναντι κυρίου τοῦ (η) θεοῦ, λειτουργεῖν καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι (θ) αὐτοῦ, αὐτὸς καὶ οἱ υἱοὶ (ι) αὐτοῦ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. 6 Ἐὰν δὲ παραγένηται ὁ Λευίτης ἐκ μιᾶς τῶν (κ) πόλεων ἐκ πάντων τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, οὗ αὐτὸς παροικεῖ, καθότι ἐπιθυμεῖ ἡ ψυχὴ αὐτοῦ, 7 εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν (λ) ἐκλέξηται, λειτουργήσει τῷ ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ πάντες οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ οἱ Λευῖται οἱ παρεστηκότες ἐκεῖ (μ) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 8 Μερίδα μεμερισμένην φάγεται, πλὴν τῆς 9 πράσεως τῆς κατὰ πατριάν. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ (ν) θεός σου δίδωσί σοι, οὐ μαθήσῃ ποιεῖν κατὰ τὰ βδελύγματα τῶν 10 ἐθνῶν ἐκείνων. Οὐχ (ξ) εὑρεθήσεται ἐν σοὶ περικαθαίρων τὸν υἱὸν αὐτοῦ (ο) καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν πυρί, μαντευόμενος μαντείαν, (π) κληδονιζόμενος, καὶ οἰωνιζόμενος, 11 Φαρμακὸς ἐπαείδων ἐπαοιδήν, ἐγγαστρίμυθος, καὶ τερατοσκόπος, (ρ) ἐπερωτῶν 12 τοὺς νεκρούς. Ἔστι γὰρ βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου πᾶς ποιῶν ταῦτα· ἕνεκεν γὰρ τῶν βδελυγμάτων τούτων (σ) κύριος (τ) ἐξολοθρεύσει 13 αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου σου. Τέλειος ἔσῃ (υ) ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου.

MS. A. (α) κάρπωμα κυρίῳ (β) αὐτῷ (γ) αὐτοῦ· (δ) τὰς θυσίας, ἐάν (ε) καὶ δώσει τῷ ἱερεῖ τὸν βραχίονα, καὶ (ζ) κύριος ὁ θεός σου ἐκ (η) θεοῦ σου, (θ) κυρίου, αὐτὸς (ι) αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας. Ἐὰν δὲ (κ) πόλεων ὑμῶν ἐκ (λ) ἐκλέξηται κύριος, Καὶ λειτουργήσει (μ) ἔναντι κυρίου. Μερίδα (ν) θεὸς δίδωσίν σοι, (ξ) εὑρήσεται (ο) ἢ τὴν (π) καὶ κληδονιζόμενος, (ρ) καὶ ἐπερωτῶν (σ) κύριος ὁ θεός σου (τ) ἐξολεθρεύσει (υ) ἔναντι

Ut non exaltetur cor ejus à fratribus suis: ut non transgrediatur à mandatis in dextram, aut ad sinistram: ut longævus sit super principatum suum, ipse, & filii ejus in filiis Israel. 20

CAP. XVIII.

Non erit sacerdotibus Levitis toti tribui Levi pars neq; sors cum Israel: Oblationes Domini sors eorum, comedent eas. 1 *Sors autem non erit eis in fratribus ipsorum. Dominus ipse pars ejus, sicut dixit ei.* 2 *Et hoc est judiciũ sacerdotum, quæ à populo, ab immolantibus immolationes, sive vitulũ, sive ovem. Et dabis brachium sacerdoti, & maxillas, & ventriculum,* 3 *Et primitias frumenti tui, & vini tui, et olei tui: & primitiã lanarũ oviũ tuarũ dabis ei.* 4 *Quoniam ipsum elegit Dominus ex omnibus tribub⁹ tuis assistere ante Dominũ Deũ tuũ, ministrare, & benedicere in nomine ejus, ipse, & filii ejus in filiis Israel.* 5 *Si autem supervenerit Levita ex una (a) civitatum ex omnibus filiis Israel, ubi ipse incolit, secundùm quod cupit anima ejus, ad locum, quem (b) elegerit;* 6 *Ministrabit nomini Dñi Dei sui, sicut omnes fratres ejus Levitæ, qui astant ibi coram Dño Deo tuo.* 7 *Partem partitam edet (c) præter venditionem, quæ est secundùm familiam.* 8 *Si autem intraveris in terram, quam Domin⁹ Deus tuus dat tibi, non disces facere secundùm abominationes gentium illarum.* 9 *Non invenietur in te, qui lustret filium suum, vel filiam suam in igni, vaticinans vaticinium, divinationes observans, et augurans,* 10 *Venefic⁹ incantãs incantationem, ventriloquus, & portentorũ inspector, interrogans mortuos.* 11 *Est enim abominatio Domino Deo tuo omnis qui facit hæc. Nam propter abominationes has Dominus exterminabit eos à facie tua.* 12 *Perfectus eris coram Domino Deo tuo.* 13

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible] 20

[illegible] 1–13

Et ne elevetur cor ejus præ fratribus suis, neque deflectat à præceptis, neque ad dexteram, neq; ad sinistram, ut proroget dies regni sui, ipse, & filii ejus inter filios Israel. 20

CAP. XVIII.

Non erit sacerdoti & Levitæ portio & hæreditas inter filios Israel, sed oblationes Domini & hæreditatem ipsius comedent. 1 Hæreditas autem non erit ipsi inter fratres suos, quia Dominus hæreditas ejus est, quemadmodum dixit ei. 2 Porrò hoc erit jus sacerdotis à populo, *nempè* ab his qui mactabunt victimam. Si bos fuerit aut agnus, det sacerdoti armum, & maxillam, atque ventriculum. 3 Primitias frumenti tui, & vini tui, & olei tui, & primitias velleris ovium tuarum da illi. 4 Ipsum enim elegit Dñs Deus tuus ex omnibus tribubus tuis, ut stet ac ministret in nomine Domini Dei tui, ipse, & filii ejus cunctis diebus. 5 Et si venerit Levita aliquis fratribus tuis, ex toto Israele, ex loco quem inhabitat; veniat ex toto desiderio animæ suæ ad locum quem elegerit Dominus, 6 Et ministret in nomine Domini Dei sui, sicut omnes fratres ejus Levitæ qui stant ibi coram Domino. 7 Portionem æqualiter manducabunt, exceptâ emptione patrũ. 8 Cùm ingressus fueris terrã quam dat tibi Dominus Deus tuus, ne discas facere secundùm opera gentium illarum. 9 Ne reperiatur in te qui traducat filium suum aut filiam suam per ignem, aut exercens vaticinium, & claudere faciens oculos, & augur, & veneficus, 10 Et utens incantatione, consulens magos & divinos, & sciscitans à mortuis. 11 Nam abominandus est coram Domino Deo tuo quicunque ista facit, & propter hujusmodi abominationes perditurus est eos Dominus Deus tuus à conspectu tuo. 12 Integer esto coram Domino Deo tuo. 13

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס
Targum ONKELOS.

20 בדיל דלא ירים לביה מאחוהי
ובדיל דלא יסטי מן תפקידתא
ימינא ושמאלא בדיל דיוריך
יומין על מלכותיה הוא ובנוהי בגו
ישראל:

יח

1 לא יהי לכהניא ליואי כל שבטא
דלוי חולק ואחסנא עם ישראל
קורבניא דיי ואחסנתיה ייכלון:
2 ואחסנא לא יהי ליה בגו אחוהי
מתנן די יהב ליה יי אנון אחסנתיה
כמא די מליל ליה: 3 ודין יהא דחזי
לכהניא מן עמא מן נכסי נכסתא
אם תור אם אמר ויתן לכהנא
דרעא ולועא וקבתא: 4 ריש עבורך
חמרך ומשחך וריש גזת ענך תפריש
ליה: 5 ארי ביה אתרעי יי אלהך מכל
שבטך למקם לשמשא בשמא דיי
הוא ובנוהי כל יומיא: 6 וארי ייתי
ליואה מחדא מקרוך מכל ישראל
די הוא דר תמן וייתי בכל רעות
נפשיה לאתרא די יתרעי יי: 7 וישמש
בשמא דיי אלהיה ככל אחוהי
ליואי דמשמשין תמן קדם יי: 8 חולק
כחולק ייכלון בר ממטרתא דייתי
בשבתא דכן אתקינו אבהתא:
9 ארי את עלל לארעא דיי אלהך
יהיב לך לא תילף למעבד
כתועבת עממיא האנון: 10 לא
ישתכח בך מעבר בריה וברתיה
בנורא קוסם קסמין מעונן ומנחש
11 וחרש: ורטין רטן ושאיל בבידין
וזכורו ותבע מן מתיא: 12 ארי
מרחקא דיי כל דעבד אלין ובדילי
תועבתא האלין יי אלהך מתרך
יתהון מן קדמך: 13 שלים תהי
בדחלתיה דיי אלהך:

20 Ut non elevetur cor ej⁹ super fratres suos; nec declinet à præcepto Dñi, ad dexterã nec ad sinistram: ut longo tempore sit in regno suo, ipse et filii ejus in medio Israel.

CAP. XVIII.

1 Non erit sacerdotibus & Levitis et omni tribui Levi pars & hæreditas cum Israel: oblationes Dñi et hæreditatẽ 2 ej⁹ comedent. Et hæreditas nõ erit ei in medio fratrũ suorũ: munera quæ dedit ei Dñs sunt hæreditas ejus, sicut locut⁹ est 3 ei. Et hoc est quod pertinet sacerdotib⁹ à populo, ab immolantib⁹ victimam sive bovem sive agnum: dabunt sacerdoti brachium et maxillam, et ventri- 4 culum. Primitias frumenti tui, et vini tui et olei tui, et primitias velleris ovium tuarum 5 dabis ei. Quoniam illũ elegit Dñs De⁹ tu⁹ ex omnib⁹ tribub⁹ tuis: ut ipse et filii ej⁹ stent & ministrent in nomine Dñi om- 6 nib⁹ dieb⁹. Si autẽ venerit Levita ex una urbium tuarum ex omni Israel, in quâ habitat: et venerit cum omni desiderio animæ suæ, ad locum quẽ ele- 7 gerit Dominus. Ministrabit in nomine Domini Dei sui: sicut omnes fratres ej⁹ Levitæ, qui ministrant ibi corã Domino. 8 Partẽ ciborũ comedet sicut et cæteri: præter id quod per vices sabbati ei venerit, sicut patres 9 constituerunt. Quando ingressus fueris terrã quã Dominus De⁹ tu⁹ dabit tibi; non discas facere juxta abominationes 10 populorũ illorũ. Non inveniatur in te transferens filiũ suũ aut filiã suã per ignẽ: aut qui divinet divinationes, aut qui observet horas et auguria, nec 11 malefic⁹. Neq; incantator; neq; qui consulat Pythonem & ariolum, neq; qui requirit ali- 12 quid à mortuis. Quoniã detestabilis est corã Dño oĩs qui facit hæc: et propter abominationes istas Dñs De⁹ tu⁹ ejiciet 13 illos à facie tuâ. Perfectus eris in timore Domini Dei tui.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible] 20–13

VERSIO SAMARITANA.

[illegible] 20–13

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

Ne elevetur cor ejus præ fratribus suis, nève declinet à præceptis ad dexteram vel sinistram, ut producat dies super thronum regni sui, ipse, et filii ejus in medio Israelis. 20

CAP. XVIII.

Non erit sacerdotib⁹, Levitis, omni tribui Levi pars et hæreditas cum Israele: oblationes ignitas Domini, et hæreditatem ejus comedent. 1 *Nam hæreditas non erit ei in medio fratrum suorum: Dominus ipse hæreditas ejus est, sicut locutus est ei.* 2 *Istud autẽ erit jus sacerdotum in eos ex populo qui sacrificant sacrificia, sive boum, sive pecudum. Dabit igitur sacerdoti armũ, & maxillas, et ventriculum.* 3 *Primitias frumenti tui, musti tui, & olei tui, & primitias vellerum ovium tuarum dabis illi.* 4 *Quoniam ipsum elegit Dominus Deus tuus ex omnibus tribubus tuis, ut stet coram Domino Deo tuo, ut ministret ei, atque ut benedicat in nomine ej⁹, ipse, et filii ejus omnibus dibus.* 5 *Cùm etiam venerit Levita ex una (a) portarum tuarum, ex quolibet loco Israelis ubi ipse habitaverit, veneritq; cum toto desiderio animæ suæ in locum quem elegit Dominus;* 6 *Ministrabit nomini Domini Dei sui, sicut omnes fratres ejus Levitæ qui adstant ibi coram Domino.* 7 *Portiones æqualiter comedet, præter id quod illi traditum fuerit à majoribus.* 8 *Cùm tu veneris in terrã quã Dominus Deus tuus dat tibi, non disces facere similia abominationibus gentiũ illarum.* 9 *Non invenietur qui transire faciat filium suum, & filiam suam per ignẽ, qui vaticinetur vaticinia, qui (b) tempora observet, qui auguretur, qui maleficia exerceat,* 10 *Qui (c) incantatione sodalitium faciat, qui Pythones interroget, & ariolus, & qui mortuos sciscitetur.* 11 *Nam abominatio Domini est, quicunque facit ista: Et propter abominationes istas Dominus Deus tuus expellet eos à facie tua.* 12 *Perfectus eris cum Domino Deo tuo.* 13

VER. SAM. (a) civitatum (b) incantet, (c) ligat ligamenta,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

لئلا يرتفع قلبه على اخوته * ولئلا يزول من الشريعة يمنة او يسرة * ولكي تطول ايامه في 20
مملكته هو وبنوه فيما بين آل اسرايل *

* الفصل الثامن عشر *

1 واذ لا يكون للائمة واللاويين الذين هم جميع سبط لاوي قسم او نحلة مع آل اسرايل * فمن
قرابين الله ونحلته ياكلون * ونحلة لا تكن له فيما بين اخوته اذ فرايض الله نحلته * كما امر الله 2
به * وهذا يكون معك رسم الائمة من القوم من ذابحي اي ذبح كان من البقر 3
والغنم * ان يعطيهم الذراع * واللحيين * والقبة * اول برك * وعصيرك * ودهنك * واول جز 4
غنمك تعطيه * لان الله ربك اختاره من جميع اسباطك ليقوم ويخدم باسم الله هو وبنوه 5
طول الزمان * واذا حج اي لاوي كان من بعض محالك التي لجميع الاسرايلية التي هو مقيم 6
بها * فليدخل اي وقت شاء الي الموضع الذي يختاره الله * ويخدم باسم الله ربه كجميع اخوته 7
اللاويين المقيمين ثم بين يدي الله * وليقتسموا انصبة متساوية * ما خلا ما اثبته الآباء من 8
الدوب * واعلم انك داخل الي البلد الذي الله ربك معطيكه فلا تتعلم العمل مثل مكان 9
اوليك الامم * لا يوجد فيكم مشعل ابنه او ابنته بالنار ومنجم بنجمات * ومتفايل * ومتطير 10
وساحر * وراقي رقي * وسايل مسعود او عراف * وملتمس من الموتي * لان الله ربك يكره كل من يصنع 11 12
هذه الصنايع * وبجريرتها هو قارضهم من بين يديك * بل كن ساذجا لله ربك * 13

Ne fortè extollatur cor ejus super fratres suos, et ne declinet à lege dextrorsùm aut sinistrorsùm, utque protrahantur dies ejus in regno suo, ejus inquam, & filiorum ipsius inter Israelitas. 20

CAP. XVIII.

Cùmque nulla sit Sacerdotibus et Levitis, nempe toti tribui Livi, sors aut hæreditas cum Israelitis, ideirco ex oblationib⁹ Dei ejusque hæreditate comedent. 1 *Et hæreditas nulla sit ipsi inter fratres suos, quandoquidem statuta Dei hæreditas ejus sunt, sicuti præcepit Deus.* 2 *Hoc autẽ erit apud te statutũ sacerdotum à populo, ab immolantibus quodcunque sacrificiũ, sive boum, sive pecudum: ut det illis armum, et utramq; maxillã, et ventriculũ.* 3 *Primum quodque frumenti tuĩ, & mustum tuum, & oleum tuum, & primam quamq; tonsionẽ ovium tuarum dabis illi.* 4 *Quoniã Deus Dominus tuus elegit eum ex cunctis tribub⁹ tuis, ut stet, et ministret in nomine Dei, ipse, et filii ejus longitudine temporis.* 5 *Et si ad solennitatem se contulerit Levita quilibet ex quibuscunq; habitationib⁹ tuis quas habent omnes Israelitæ, in quibus ille commoratur: ingrediatur quandocunque voluerit in locum quem eliget Deus,* 6 *Et ministret in nomine Dei Domini sui quemadmodum cuncti fratres ejus Levitæ commorantes ibi coram Deo.* 7 *Et dividant inter se portiones æquales, præter id quod stabile reliquerunt patres de successione.* 8 *Et scias te ingressurum in regionẽ quam Deus Dominus tuus datur⁹ est tibi: ne igitur discas facere juxta abominationes illarũ gentium.* 9 *Ne inveniatur inter vos amburens filiũ suum aut filiam suam igne, & astrologiã exercens, et sortilegus, & augur, et magus,* 10 *Et incantator incantationũ, & interrogans veneficum aut pythonem, et sciscitans à mortuis.* 11 *Quoniam Deus Dominus tuus execratur quicunque facit has artes, & ob causã earum ipse expellit eos à conspectu tuo.* 12 *Sed esto simplex Deo Domino tuo.* 13

Verſio VULG. LAT.

14 Gentes iſtæ, quarum poſſidebis terrã, augures & divinos audiunt: tu autem à Domino Deo tuo aliter inſtitutus es. 15 Prophetam de gente tua & de fratrib⁹ tuis ſicut me, ſuſcitabit tibi Domin⁹ Deus tuus: ipſum audies, 16 Ut petîſti à Domino Deo tuo in Horeb, quando concio cõgregata eſt, atq; dixiſti, Ultrà non audiam vocẽ Domini Dei mei, & ignem hunc maximum ampliùs non videbo, ne moriar. 17 Et ait Dominus mihi, Benè omnia ſunt locuti. 18 Prophetam ſuſcitabo eis de medio fratrũ ſuorum ſimilem tui: & ponam verba mea in ore ejus, loquetúrq; ad eos oĩa quæ præcepero illi. 19 Qui autẽ verba ej⁹ quæ loquetur in nomine meo, audire noluerit, ego ultor exiſtã. 20 Propheta autẽ qui arrogantiâ depravatus voluerit loqui in nomine meo, quæ ego non præcepi illi ut diceret, aut ex nomine alienorũ deorũ, interficietur. 21 Quòd ſi tacitâ cogitatione reſponderis, Quomodò poſſũ intelligere verbũ, quod Domin⁹ non eſt locutus? 22 Hoc habebis ſignũ: Quod in nomine Domini propheta ille prædixerit, & non evenerit: hoc Dominus non eſt locutus, ſed per tumorẽ animi ſui propheta confinxit: & idcircò non timebis eum.

CAP. XIX.

1 Cùm diſperdiderit Domin⁹ Deus tuus gentes, quarum tibi traditurus eſt terrã, et poſſederis eam, habitaverĩſq; in urbib⁹ ejus & in ædib⁹: 2 Tres civitates ſeparabis tibi in medio terræ quam Domin⁹ Deus tuus dabit tibi in poſſeſſionẽ, 3 Sternens diligenter viã: & in tres æqualiter partes totã terræ tuæ provinciã divides: ut habeat è vicino qui propter homicidiũ profugus eſt, quò poſſit evadere. 4 Hæc erit lex homicidæ fugientis, cujus vita ſervanda eſt: Qui percuſſerit proximum ſuum neſciens, & qui herì & nudiuſtertiùs nullum contra eũ odiũ habuiſſe cõprobatur:

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

14 Τὰ γὰρ ἔθνη ταῦτα, οὓς σὺ κατακληρονομεῖς αὐτούς, οὗτοι (φ) κληδόνων καὶ μαντειῶν ἀκούσονται· (χ) καί σοι οὐχ οὕτως ἔδωκε κύριος ὁ θεός σου. 15 Προφήτην ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ὡς ἐμέ, ἀναστήσει σοι κύριος ὁ θεός σου· αὐτοῦ ἀκούσεσθε. 16 Κατὰ πάντα ὅσα ᾐτήσω παρὰ κυρίου τοῦ θεοῦ σου ἐν Χωρὴβ τῇ ἡμέρᾳ τῆς ἐκκλησίας, λέγοντες, Οὐ προσθήσομεν ἀκοῦσαι τὴν φωνὴν κυρίου τοῦ θεοῦ (ψ) σου, καὶ τὸ πῦρ (ω) τοῦτο τὸ μέγα οὐκ ὀψόμεθα ἔτι, οὐδὲ μὴ ἀποθάνωμεν. 17 Καὶ εἶπε κύριος πρός με, Ὀρθῶς πάντα ὅσα (α) ἐλάλησαν πρὸς σέ. 18 Προφήτην ἀναστήσω αὐτοῖς (β) ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν, ὥσπερ σέ· καὶ δώσω (γ) τὰ ῥήματά μου ἐν τῷ στόματι αὐτοῦ, καὶ λαλήσει αὐτοῖς καθότι ἂν ἐντείλωμαι αὐτῷ. 19 Καὶ ὁ ἄνθρωπος (δ) ὃς ἐὰν μὴ ἀκούσῃ ὅσα ἂν λαλήσῃ ὁ προφήτης ἐκεῖνος ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου, ἐγὼ ἐκδικήσω ἐξ αὐτοῦ. 20 Πλὴν ὁ προφήτης ὃς (ε) ἂν ἀσεβήσῃ λαλῆσαι (ζ) ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ῥῆμα ὃ οὐ προσέταξα (η) λαλῆσαι, καὶ ὃς (θ) ἂν λαλήσῃ (ι) ἐν ὀνόματι θεῶν ἑτέρων, ἀποθανεῖται ὁ προφήτης ἐκεῖνος. 21 Ἐὰν δὲ εἴπῃς ἐν τῇ καρδίᾳ σου, Πῶς γνωσόμεθα 22 τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε κύριος; Ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ὁ (κ) προφήτης ἐκεῖνος τῷ ὀνόματι κυρίου, καὶ μὴ γένηται (λ), καὶ μὴ συμβῇ, τοῦτο τὸ ῥῆμα ὃ οὐκ ἐλάλησε κύριος. ἐν ἀσεβείᾳ ἐλάλησεν ὁ προφήτης ἐκεῖνος· οὐκ ἀφέξεσθε (μ) αὐτοῦ.

Gentes enim hæ, quas tu hæreditas eos, hi divinationes, & vaticinia audient: & tibi non ſic dedit Dominus Deus tuus. 15 Prophetã ex fratribus tuis, ſicut me, ſuſcitabit tibi Dominus Deus tuus. Ipſum audietis. 16 Secundùm omnia, quæ petiiſti à Domino Deo tuo in Choreb in die convocationis, dicentes; Non adjiciem⁹ audire vocẽ Domini Dei tui, & ignem hunc magnum non aſpiciemus ultrà, neque moriamur. 17 Et ait Dominus ad me, Rectè omnia quæ locuti ſunt ad te. 18 Prophetam ſuſcitabo eis ex fratribus eorum, ſicut te: & dabo verba in ore ejus: & loquetur eis, ſecundùm quod mandabo ei. 19 Et homo, qui non audierit quæcunque locutus fuerit propheta ille in nomine meo, ego vindictam ſumam de eo. 20 Veruntamen propheta qui impiè egerit, loquendo in nomine meo verbum, quod non præcepi loqui, & qui locutus fuerit in nomine deorum aliorum, morietur propheta ille. 21 Si autem dixeris in corde tuo, Quomodò cognoſcemus verbum, quod non eſt locutus Dominus? 22 Quæcunq; locutus fuerit propheta ille (d) nomine Domini, & factũ non (e) fuerit, & non evenerit; hoc eſt verbum, quod locut⁹ nõ eſt Domin⁹. In impietate locutus eſt propheta ille: non (f) timebitis ab eo.

MS.A. (φ) κληδονισμῶν (χ) σοὶ δὲ (ψ) ἡμῶν, (ω) τὸ μέγα τοῦτο οὐκ (α) ἐλάλησαν. Προφήτην (β) ἐκ μέσου τῶν (γ) τὸ ῥῆμά μου ἐν (δ) ἐκεῖνος ὃς ἐὰν μὴ ἀκούσῃ τῶν λόγων αὐτοῦ ὅσα ἐὰν λαλήσῃ ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ὁ προφήτης, ἐγώ (ε) ἐὰν (ζ) ῥῆμα ἐπὶ τῷ ὀνόματί μου ὃ (η) αὐτῷ λαλῆσαι, (θ) ἐὰν (ι) ἐπ' ὀνόματι (κ) προφήτης ἐπὶ τῷ ὀνόματι (λ) τὸ ῥῆμα, καὶ (μ) ἀπ' αὐτοῦ.

ΚΕΦ. ιθʹ.

1 Ἐὰν δὲ ἀφανίσῃ κύριος ὁ θεός σου τὰ ἔθνη, ἃ ὁ (α) θεὸς δίδωσί σοι τὴν (β) γῆν, καὶ κατακληρονομήσητε αὐτούς, καὶ (γ) κατοικήσητε ἐν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν, καὶ ἐν τοῖς οἴκοις αὐτῶν, 2 Τρεῖς πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ ἐν μέσῳ τῆς γῆς σου, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι. 3 Στόχασαί σοι τὴν ὁδόν, καὶ τριμεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου, ἣν καταμερίζει σοι κύριος ὁ θεός σου, (δ) καὶ ἔσται ἐκεῖ καταφυγὴ παντὶ φονευτῇ. 4 Τοῦτο δὲ ἔσται τὸ πρόσταγμα τοῦ φονευτοῦ, ὃς ἂν φύγῃ ἐκεῖ, καὶ ζήσεται· ὃς ἂν πατάξῃ τὸν πλησίον (ε) αὐτοῦ οὐκ εἰδώς, καὶ οὗτος οὐ μισῶν αὐτὸν πρὸ τῆς (ζ) χθὲς καὶ τῆς τρίτης·

CAP. XIX.

1 Si autem deleverit Dominus Deus tuus gentes, quarum Deus dat tibi terrã, (a) & poſſederitis eos, et habitaveritis in civitatibus eorum, & in domib⁹ eorum, 2 Tres civitates ſecernes tibi in medio terræ tuæ quã Dominus Deus tuus dat tibi. 3 Conjecta tibi viam, & triſariàm partieris fines terræ tuæ, quam diſtribuit tibi Dominus Deus tuus. Et erit ibi refugium omni homicidæ. 4 Hæc autem erit conſtitutio homicidæ, qui fugerit illuc, & vivet: Quicunq; percuſſerit proximum ſuum non ſciens, & hic non odio habens eum ante heſternam, & nudiuſtertianam:

MS. A. (α) θεός σου (β) γῆν αὐτῶν, καὶ κατακληρονομήσεις (γ) κατοικήσεις (δ) καὶ ἔσται καταφυγὴ ἐκεῖ παντὶ τῷ φονευτῇ. (ε) αὐτοῦ ἀκουσίως, καὶ οὗτος οὐ (ζ) ἐχθὲς καὶ πρὸ τῆς τρίτης·

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 Nam gentes iſtæ quas tu poſſidebis, magos & hariolos audiunt, tibi verò nequaquam talia permittit Dominus Deus tuus. 15 Prophetam de medio tui ex fratribus tuis ſicut me, ſuſcitabit tibi Dominus Deus tuus, ipſum ſitis audientes: 16 Quemadmodum poſtulâſti à Domino Deo tuo in Horib in die congregationis, & dixiſti, Ne iterum audiam vocem Domini Dei mei, & hunc ignem maximum ulteriùs non videam, ne moriar. 17 Et ait mihi Dominus, Bonum eſt quidquid locuti ſunt. 18 Prophetam ſuſcitabo eis de medio fratrum ſuorum, ſicut te, dabóque ſermones meos in ore ipſius, & dicet ad eos quidquid præcipiam ei. 19 Et homo qui non audierit ſermones meos quos loquetur in nomine meo, ego ulciſcar ab eo. 20 Veruntamen propheta qui præſumpſerit loqui verbum in nomine meo quod non præcepi ei ut diceret, quaten⁹ *ſcilicet*, loquatur in nomine deorum aliorum, occidatur propheta talis. 21 Quòd ſi dixeris in corde tuo, Quomodo dignoſcam ſermonem quem non dixit Dominus? 22 Cùm locutus fuerit propheta in nomine Domini, & non fact⁹ fuerit ſermo ille, neque evenerit, illum ſermonem non eſt locutus Dominus, audacter protulit eum propheta: ne timeatis eum.

CAP. XIX.

1 Cumque perdiderit Dominus Deus tuus populos quorum terram Dominus Deus tuus daturus eſt tibi, eóſque poſſederis, & habitaveris in civitatibus eorum, & in domibus eorum; 2 Tres urbes ſegrega tibi in medio terræ tuæ quam daturus eſt tibi Dominus Deus tuus hæreditatem: 3 Præpara viam, & in tres partes divide limites terræ quam poſſidendam dabit tibi Dominus Deus tuus, ut illuc effugiat omnis homicida. 4 Hæc autem eſt lex homicidæ qui occidens proximum ſuum, vivet: Cùm occiderit proximum ſuum invitus, nec oderat eum ab heri & nudiuſtertiùs,

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

Targum ONKELOS.

14 Quoniam populi iſti, quos tu poſſidebis, augures et divinos audiunt: te autem non ſic inſtituit Dñs Deus tuus. 15 Prophetam de medio tui de fratribus tuis ſicut me ſuſcitabit tibi Dñs Deus tuus: illi obedietis. 16 Juxta omnia quæ petîſti à facie Dñi Dei tui in Oreb, in die congregationis, dicens: Non addam audire vocem verbi Dñi Dei mei, et ignem magnum hunc non videbo amplius, ne moriar. 17 Et ait Dñs mihi: Recte locuti ſunt. 18 Prophetam ſuſcitabo eis de medio fratrum ſuorum, ſicut tu es: & dabo verba prophetiæ meæ in ore ejus, et loquetur cum eis omnia quæ præcepero illi. 19 Et ſi aliquis vir non obedierit verbis meis quæ locutus fuerit in nomine meo: verbum meum exquiret ab eo. 20 Propheta autem qui impiè egerit ut loquatur verbum in nomine meo, quod non præcepi ei ut loqueretur; et qui locut⁹ fuerit in nomine idolorum populorum: occidatur propheta ille. 21 Et ſi dixeris in corde tuo: Quomodo ſciemus verbum quod non locutus eſt Domin⁹? 22 Propheta qui locut⁹ fuerit verbum in nomine Domini, et non evenerit neq; firmatum fuerit, hoc eſt verbum quod Domin⁹ non eſt locutus: ſed impiè locutus eſt illud propheta; non timeatis eum.

CAP. XIX.

1 Cum autẽ diſpdiderit Dñs De⁹ tu⁹ gentes quarũ terrã dabit tibi: et poſſederis eam, & habitaveris in urbib⁹ earũ, et 2 in domibus earũ. Tres civitates ſeparabis tibi, in medio terræ tuæ quã Dñs De⁹ tu⁹ dabit tibi ut poſſideas eã. 3 Et ſternes tibi viam: et in tres partes divides terminum terræ tuæ, quã Dñs De⁹ tu⁹ poſſidere te faciet: et erunt ut fugiat illuc 4 homicida. Et hæc erit lex homicidæ, qui fugiet illuc ut vivat: qui occiderit proximũ ſuũ neſciẽs, et ipſe nõ erat inimic⁹ ejus herì et nudiuſtertius.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

14 Nam gentes iſtæ quas vos poſſeſſuri eſtis, ariolos, & vaticinantes audiunt: At tu, non ſic tradidit tibi Dominus Deus tuus. 15 Prophetam de medio fratrum tuorum ſicut me ſuſcitabit tibi Dominus Deus tuus; ipſum audietis. 16 Secundùm omnia quæ poſtulâſti à Domino Deo tuo in Horeb in die congregationis illius, dicendo; Non audiam iterum vocem Dei mei, & magnum iſtum ejus ignem non videam amplius, ut non moriar. 17 Et reſpondit Dominus mihi; Benè locuti ſunt: 18 Prophetam ſuſcitabo illis de medio fratrum ſuorum ſicut te, ponámque verba mea in ore ejus, & loquetur eis omnia quæ præcipiam illi. 19 Si fuerit quiſpiam qui non audierit verba ejus quæ loquetur in nomine meo, ego ab eo exquirã. 20 Veruntamen Propheta qui (a) ſuperbè ſe geſſerit loquendo verbum in nomine meo quod non præcepi illi loqui, quique locutus fuerit in nomine deorum alienorũ, morietur Propheta ille. 21 Quòd ſi dixeris in corde tuo quomodo dignoſcemus verbũ quod non dixerit Dominus? 22 Cùm id quod locutus fuerit Propheta ille in nomine Domini non fuerit, neque advenerit, hæc eſt res quam non locutus eſt Dominus; per ſuperbiam protulit illam Propheta ille; non formidabitis eum.

CAP. XIX.

1 Cùm deleverit Dominus Deus tuus gentes quarũ Dominus Deus tuus dedit tibi terram, & poſſederis eas, & habitaveris in urbibus earum, & in domibus earum; 2 Tres urbes ſeparabis tibi in medio terræ tuæ quam Dominus De⁹ tuus dat tibi poſſidendam. 3 Diſpones itinera, atque in tres partes divides terminum terræ tuæ quam in hæreditatem daturus eſt tibi Dominus Deus tuus, ut ſit refugium illuc omni homicidæ. 4 Hæc autem erit cauſa homicidæ qui fugiet illuc ut vivat: Qui percuſſerit proximum ſuum neſcius, quemque non oderat ab heri et nudiuſtertiùs.

VER. SAM. (a) præcogitaverit loqui

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 *إن هؤلاء الأمم الذين أنت وارثهم* من المتفائلين والمتكهنين هم يقبلون* وأنت لم يطلق لك
15 الله ربك مثل ذلك* لكن أي نبي من بينكم من بعض إخوتك مثلي ينصبه الله ربك لك* منه
16 فاقبلوا* كجميع ما سألت الله ربك في جبل حوريب* في يوم الجوق وقلت* لا أعود أن أسمع
17 18 صوت الله ربي* ولا أرى هذه النار العظيمة لئلا أموت* فقال الله لي* قد أحسنوا فيما قالوا* وأي نبي
19 أنصبه لهم من بعض إخوتك مثلك ألقيه كلامي فيخاطبهم بجميع ما آمره به* أي إنسان
20 لم يقبل كلامي الذي يؤديه عني فإني أطلبه* وأي متنبئ توقح فيقول قولا عني ما لم آمره
21 بقوله* ومن يتنبأ لمعبودات أخر فليقتل ذلك المتنبئ* فإن قلت في نفسك* كيف يعرف القول
22 الذي لم يقله الله* فإنه ما يقوله المتنبئ عن الله* ولا يكون ذلك القول* ولا يجب* فهو القول الذي
لم يقله الله* وإنما قاله المتنبئ بقحة* فلا تخشه*

* الفصل التاسع عشر *

1 2 *وإذا قطع الله ربك الأمم الذين الله معطيك بلدهم فورثتهم وسكنت قراهم ومنازلهم* فأفرز
3 لك ثلاث قرى في وسط بلدك الذي الله ربك معطيك إياه لتحوزه* وأصلح طريقها على
4 تثليث أرضك التي يخولك الله ربك* فتكون معدة ليهرب إليها كل قاتل* وهذا سبب
القاتل الذي يهرب إليها فيحيا* أن يقتل صاحبه بغير علم* وهو غير شانئ له من
أمس وما قبله*

14 Nam iſtæ gentes quas tu es poſſeſſurus, divinis & aſtrologis acquieſcunt, at verò tibi non permiſit Deus Dominus tuus his ſimilia: 15 Sed quemcunq; prophetã de medio veſtrũ ab uno fratrũ tuorũ mihi ſimilem erexerit tibi Deus Dominus tuus, ipſi acquieſcite. 16 Juxta omnia quæ petîſti à Deo Domino tuo in monte Horib in die cœtûs, & dixiſti; Non audiam rurſus vocem Dei Domini mei, neque videbo ignem hunc magnum, ne fortè moriar. 17 Dixitque Deus ad me, Bene egerunt in eo quod dixerunt: 18 Et prophetam illum quem ipſis erigam è nonnullis fratribus tuis ſimilem tibi, docebo verba mea, & loquetur ad eos quæcunque præcipiam ei. 19 Quicunque non receperit verba mea quæ referet nomine meo, egò ſanè inquiram eum. 20 Et quiſquis prophetans auſus fuerit & dixerit à me ſermonem quem non præcepi ei ut diceret, & quicunque vaticinabitur diis aliis, interficiatur ejuſmodi prophetans. 21 Quòd ſi dixeris apud temetipſum; Quomodo dignoſcetur ſermo quem non dixit Deus? 22 Ille quem dicet prophetans ex parte Dei, tamen non expedit ejuſmodi ſermo, neque licet, ipſe eſt ſermo quem non dixit Deus, ſed prophetans ille dixit eum temerè; ne igitur metuas eum.

CAP. XIX.

1 ET cùm exciderit Deus Dominus tuus gentes quarum regionem daturus eſt tibi, & poſſederis eas, & habitaveris in civitatibus earum & habitaculis earum; 2 Separa tibi tres civitates in medio regionis tuæ quam Deus Dominus tuus daturus eſt tibi ut poſſideas eam: 3 Et ſterne viã earum juxta tres partes terminorũ terræ tuæ quam poſſidendã dabit tibi Deus Dominus tuus; eruntque paratæ ad hoc ut confugiat ad eas omnis homicida. 4 Et hæc eſt cauſa propter quam homicida confugiet ad eas, ut vivat: Si interficiat proximum ſuum ignoranter, & ipſe non fuerit oſor illius ab heri & antea.

ספר אלה הדברים : יט

impulerit & :ligna cædendā ad,ſylvam in ſuo ſocio cū fuerit ingreſſus qui Et
5 וַאֲשֶׁר יָבֹא אֶת־רֵעֵהוּ בַיַּעַר לַחְטֹב עֵצִים וְנִדְּחָה
è ferrum ſe emoverit &,lignum cædendum ad ,ſecurim in ejus manus
יָדוֹ בַגַּרְזֶן לִכְרֹת הָעֵץ וְנָשַׁל הַבַּרְזֶל מִן־
unam ad fugiet ipſe : moriatur &,ſuū ſocium invenerit & ,ligno
הָעֵץ וּמָצָא אֶת־רֵעֵהוּ וָמֵת הוּא יָנוּס אֶל־אַחַת
poſt ſanguinis redemptor inſequatur forte Ne .vivet &,iſtarum urbium
6 הֶעָרִים־הָאֵלֶּה וָחָי׃ פֶּן־יִרְדֹּף גֹּאֵל הַדָּם אַחֲרֵי
,via fuerit multa quam,eū aſſequatur & ,ejus cor incaluerit cùm ,homicidā
הָרֹצֵחַ כִּי יֵחַם לְבָבוֹ וְהִשִּׂיגוֹ כִּי־יִרְבֶּה הַדֶּרֶךְ
habens odio non quia,mortis judicium non ei & ,animā ej⁹ percutiat &
וְהִכָּהוּ נָפֶשׁ וְלוֹ אֵין מִשְׁפַּט־מָוֶת כִּי לֹא שֹׂנֵא
:dicendo,tibi præcipiens ego Idcirco .nudiuſtertius ,heri ab eum ipſe
7 הוּא לוֹ מִתְּמוֹל שִׁלְשׁוֹם׃ עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לֵאמֹר
tuus Deus Dominus fecerit dilatare ſi Et .tibi ſeparabis civitates Tres
8 שָׁלֹשׁ עָרִים תַּבְדִּיל לָךְ׃ וְאִם־יַרְחִיב יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
omnem tibi dederit &,tuis patrib⁹ juravit quēadmodū ,tuū terminum
אֶת־גְּבֻלְךָ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ וְנָתַן לְךָ אֶת־כָּל־
cuſtodieris Cùm .tuis patribus dandum ad,eſt locutus quam ,terram
9 הָאָרֶץ אֲשֶׁר דִּבֶּר לָתֵת לַאֲבֹתֶיךָ׃ כִּי־תִשְׁמֹר אֶת־
,hodie tibi præcipiens ego quod ,illud faciendū ad ,illud præceptum omne
כָּל־הַמִּצְוָה הַזֹּאת לַעֲשֹׂתָהּ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם
omnibus ejus viis in ambulandū ad &,tuū Deū Dominum diligendum ad
לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְלָלֶכֶת בִּדְרָכָיו כָּל־
.iſtas tres ſuper civitates tres adhuc tibi addes & : diebus
הַיָּמִים וְיָסַפְתָּ לְךָ עוֹד שָׁלֹשׁ עָרִים עַל הַשָּׁלֹשׁ הָאֵלֶּה׃
Dominus quam , tuæ terræ interiore in innocens ſanguis effundetur non Et
10 וְלֹא יִשָּׁפֵךְ דָּם נָקִי בְּקֶרֶב אַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה
.ſanguines te ſuper ſit & ;hæreditatem tibi dans tuus Deus
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה וְהָיָה עָלֶיךָ דָּמִים׃
ſurrexerit &,ei fuerit inſidiat⁹ &,ſuū ſocium habēs odio vir fuerit cùm Et
11 וְכִי־יִהְיֶה אִישׁ שֹׂנֵא לְרֵעֵהוּ וְאָרַב לוֹ וְקָם
unam ad fugerit &,fuerit mortuus &,anima eum percuſſerit & ,eum ſuper
עָלָיו וְהִכָּהוּ נֶפֶשׁ וָמֵת וְנָס אֶל־אַחַת
, inde eum capient &,illius civitatis ſeniores mittent Et :iſtarum civitatum
12 הֶעָרִים הָאֵל׃ וְשָׁלְחוּ זִקְנֵי עִירוֹ וְלָקְחוּ אֹתוֹ מִשָּׁם
tu⁹ ocul⁹ parcet Non.morietur &,ſanguinis redēptoris manu in eū dabunt &
13 וְנָתְנוּ אֹתוֹ בְּיַד גֹּאֵל הַדָּם וָמֵת׃ לֹא־תָחוֹס עֵינְךָ
Non .tibi bene erit & ,Iſrael ex innocentem ſanguinem auferes & :eo ſuper
14 עָלָיו וּבִעַרְתָּ דַם־הַנָּקִי מִיִּשְׂרָאֵל וְטוֹב לָךְ׃ לֹא
,tua hæreditate in ;primi terminaverunt quem,tui ſocii terminum transferes
תַסִּיג גְּבוּל רֵעֲךָ אֲשֶׁר גָּבְלוּ רִאשֹׁנִים בְּנַחֲלָתְךָ
.eā poſſidendū ad,tibi dans tuus Deus Domin⁹ quam terra in hæreditabis quam
אֲשֶׁר תִּנְחַל בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ לְרִשְׁתָּהּ׃
,peccato omni in &,perverſitate omni in virum in unus teſtis ſurget Non
15 לֹא־יָקוּם עֵד אֶחָד בְּאִישׁ לְכָל־עָוֺן וּלְכָל־חַטָּאת
ore ſuper vel ,teſtium duorū ore Super .peccaverit quod peccato omni in
בְּכָל־חֵטְא אֲשֶׁר יֶחֱטָא עַל־פִּי שְׁנֵי עֵדִים אוֹ עַל־פִּי
virum in iniquitatis teſtis ſteterit Cùm .verbum ſtabit teſtium trium
16 שְׁלֹשָׁה־עֵדִים יָקוּם דָּבָר׃ כִּי־יָקוּם עֵד־חָמָס בְּאִישׁ
: averſionem eum in reſpondendum ad
לַעֲנוֹת בּוֹ סָרָה׃

Verſio VULG. LAT.

5 Sed abiiſſe cum eo ſimpliciter
in ſylvā ad ligna cædenda,et in
ſucciſione lignorum ſecuris fugerit
manu, ferrúmq; lapſú de
manubrio amicum ejus percuſſerit,
et occíderit : hic ad unā
ſupradictarū urbium confugi-
6 et,et vivet : Nè forſitan proximⁿ
ejus,cuj⁹ effuſus eſt ſanguis,
dolore ſtimulatus,perſequatur,
& apprehendat eum ſi longior
via fuerit, & percutiat animā
ejus, qui non eſt reus mortis :
quia nullū contra eum,qui occiſus
eſt, odium priùs habuiſſe
7 monſtratur. Idcircò præcipio
tibi, ut tres civitates æqualis
8 inter ſe ſpatii dividas. Cùm
auté dilataverit Domin⁹ Deus
tuus terminos tuos, ſicut juravit
patrib⁹ tuis, & dederit tibi
cunctam terrā, quā eis pollicitus
9 eſt, (Si tamen cuſtodieris
mandata ejus, & feceris quæ
hodiè præcipio tibi, ut diligas
Dñm Deum tuū,& ambules in
viis ejus omni tempore,)addes
tibi tres alias civitates, & ſupradictarū
triū urbiū numerū
10 duplicabis: Ut non effundatur
ſāguis innoxi⁹ in medio terræ,
quā Dñs De⁹ tu⁹ dabit tibi poſſidendā,
11 nè ſis ſanguinis reus. Si
quis autem odio habens proximū
ſuū, inſidiatus fuerit vitæ
ejus,ſurgénſq; percuſſerit illū,
& mortuus fuerit, fugerítq; ad
12 unā de ſupradictis urbib⁹, Mittent
ſeniores civitatis illius, &
arripient eum de loco effugii,
tradéntq; in manu proximi,cujus
ſanguis effuſ⁹ eſt, & morie-
13 tur. Non miſereberis ej⁹, & auferes
innoxiū ſanguinem de Iſ-
14 rael,ut benè ſit tibi. Non aſſumes,
& transferes terminos
proximi tui, quos fixerunt priores
in poſſeſſione tua, quam
Dominus Deus tuus dabit tibi
in terra, quam acceperis poſſi-
15 dendam. Non ſtabit teſtis unus
contra aliquem,quidquid illud
peccati et facinoris fuerit : ſed
in ore duorū aut trium teſtiū
16 ſtabit omne verbū. Si ſteterit
teſtis mendax contra hominē,
accuſans eum prævaricationis,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

5 Καὶ ὃς (η) ἐὰν εἰσέλθῃ μετὰ τοῦ πλησίον (θ) εἰς
τὸν δρυμὸν συναγαγεῖν ξύλα, καὶ (ι) ἐκκρουσθῇ
ἡ χεὶρ αὐτοῦ τῇ ἀξίνῃ κόπτοντος τὸ ξύλον,
καὶ ἐκπεσὸν τὸ σιδήριον ἀπὸ τοῦ ξύλου
τύχῃ τοῦ πλησίον, καὶ ἀποθάνῃ, οὗτος καταφεύξεται
εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ ζήσεται.
6 Ἵνα μὴ διώξας ὁ ἀγχιστεύων τοῦ αἵματος
ὀπίσω τοῦ φονεύσαντος, ὅτι παρατεθέρμανται
τῇ (κ) καρδίᾳ, καὶ καταλάβῃ αὐτὸν, ἐὰν
μακροτέρα ᾖ ἡ ὁδὸς, καὶ πατάξῃ αὐτοῦ (λ)
ψυχήν. καὶ τούτῳ οὐκ ἔστι κρίσις θανάτου,
ὅτι οὐ μισῶν ἦν αὐτὸν πρὸ τῆς
7 (μ) χθὲς, οὐδὲ πρὸ τῆς τρίτης. Διὰ τοῦτο ἐγώ
σοι ἐντέλλομαι τὸ ῥῆμα τοῦτο, λέγων, Τρεῖς
8 πόλεις διαστελεῖς σεαυτῷ. Ἐὰν δὲ ἐμπλατύνῃ
κύριος ὁ θεός σου τὰ ὅριά σου, ὃν τρόπον
ὤμοσε τοῖς πατράσι σου, καὶ δῷ σοι κύριος
πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν εἶπε δοῦναι τοῖς πα-
9 τράσι σου, Ἐὰν (ν) ἀκούσῃς ποιεῖν πάσας τὰς
ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον,
ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι
ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ πάσας τὰς ἡμέρας·
(ξ) προσθήσεις σεαυτῷ ἔτι τρεῖς πό-
10 λεις πρὸς τὰς (ο) τρεῖς ταύτας. Καὶ οὐκ ἐκχυθήσεται
αἷμα ἀναίτιον ἐν τῇ (π) γῇ, ᾗ κύριος
ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ, καὶ οὐκ ἔσται
11 ἐν σοὶ αἵματι ἔνοχος. Ἐὰν δὲ (ρ) γένηται ἐν
σοὶ ἄνθρωπος μισῶν τὸν (σ) πλησίον, καὶ ἐνεδρεύσῃ
αὐτὸν, καὶ ἐπαναστῇ ἐπ' αὐτὸν, καὶ πατάξῃ
αὐτοῦ ψυχὴν, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ φύγῃ εἰς μίαν
12 τῶν πόλεων τούτων, Καὶ ἀποστελοῦσιν ἡ γερουσία
τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ λήψονται αὐτὸν ἐκεῖθεν,
καὶ παραδώσουσιν αὐτὸν εἰς χεῖρας (τ) τοῦ ἀγ-
13 χιστεύοντος τοῦ αἵματος, καὶ ἀποθανεῖται. Οὐ
φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ, καὶ καθαριεῖς
τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ Ἰσραὴλ, καὶ εὖ
14 σοι ἔσται. Οὐ μετακινήσεις ὅρια τοῦ (υ) πλησίον,
ἃ ἔστησαν (φ) οἱ πατέρες σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ,
ᾗ κατεκληρονομήθης ἐν τῇ γῇ, ἣν κύ-
15 ριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν (χ) κλήρῳ. Οὐκ
ἐμμενεῖ μάρτυς εἷς μαρτυρῆσαι κατὰ ἀνθρώπου
κατὰ πᾶσαν ἀδικίαν, καὶ κατὰ πᾶν ἁμάρτημα,
καὶ κατὰ πᾶσαν ἁμαρτίαν, ἣν ἐὰν ἁμάρτῃ. ἐπὶ
στόματος δύο μαρτύρων, καὶ ἐπὶ στόματος
τριῶν μαρτύρων, (ψ) στήσεται πᾶν ῥῆ-
16 μα. Ἐὰν δὲ καταστῇ μάρτυς ἄδικος κατὰ ἀνθρώπου,
καταλέγων αὐτοῦ ἀσέβειαν,

Et quicunq; intraverit cū proximo in ſylvā ad colligenda ligna, 5
et impulerit man⁹ ej⁹ ſecurim
(b) cædentis lignū, et elapſū ferrū
de ligno incurrerit in proximū,
& mortu⁹ fuerit; hic confugiet
in unā civitatū harū, et vivet.
Nè perſequens redemptor 6
ſanguinis poſt homicidā, quoniā
incaluit corde, et aſſequatur eū,
ſi longior ſit via, et percutiet ej⁹
animā. Et huic non eſt judiciū
mortis : quoniam non habebat eū
odio ante heſternā, neq; ante nudiuſtertianā.
Propter hoc ego ti- 7
bi mando verbum hoc, dicens ;
Tres civitates ſecernes tibi. Si 8
autē dilataverit Domin⁹ De⁹ tu⁹
fines tuos, quemadmodū juravit
patrib⁹ tuis, & dederit tibi Domin⁹
omnem terram, quam dixit
dare patribus tuis, Si audieris fa- 9
cere omnia mandata hæc, quæ
ego mando tibi hodiè, diligere
Dominum Deum tuum, ambulare
in omnibus viis ej⁹ omnes dies:
adjicies tibi adhuc tres civitates
ad tres has. Et non effun- 10
detur ſanguis innoxius in terra,
quā Dominus Deus tuus dat tibi
in ſorte, & non erit in te ſanguinis
re⁹. Si autē fuerit in te ho- 11
mo odio habens proximum, et inſidiat⁹
fuerit ei, & inſurrexit in
eum, & percuſſerit ejus animā, et
mortu⁹ fuerit, & fugerit in unā
civitatum harum; Et mittent ſe- 12
niores civitatis ejus, & tollent
eum indè, et tradent eum in man⁹
vindicantiū ſanguinē, & morie-
tur. Non parcet oculus tuus ſuper 13
eum, & (c) purgabis ſanguinē innoxium
ex Iſrael, & benè tibi
erit. Non dimovebis fines proxi- 14
mi, quos ſtatuerunt patres tui in
hæreditate, quā hæreditaveris in
terra, quā Dominus Deus tuus
dat tibi in ſorte. Non ſtabit teſtis 15
unus ad teſtificandum contra
hominē ſecundùm omnem injuſtitiam,
& ſecundùm omne delictum,
& ſecundùm omne peccatum,
quod peccaverit. Super os
duorū teſtiū, et ſuper os triū teſtiū
ſtabit omne verbum. Si autē 16
inſteterit teſtis injuſtus contra
hominē, accuſans ej⁹ impietatē ;

MS.A. (η) ἂν (θ) αὐτοῦ εἰς (ι) ἐκκρούσῃ (κ) καρδίᾳ αὐτοῦ, καὶ (λ) τὴν ψυχὴν, καὶ ἀποθάνῃ. καὶ τούτῳ (μ) ἐχθὲς, καὶ πρὸ (ν) εἰσακούσῃ (ξ) καὶ προσθήσεις (ο) τρεῖς πόλεις ταύτας. (π) γῇ σου, ἣν κύριος (ρ) γένηται ἄνθρωπος (σ) πλησίον αὐτοῦ, καὶ (τ) τῷ ἀγχιστεύοντι, (υ) πλησίον σου, ἃ (φ) οἱ πρότεροί σου ἐν τῇ κληρονομίᾳ σου, ἣν (χ) κλήρῳ κληρονομῆσαι αὐτήν. Οὐκ (ψ) σταθήσεται

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

Et is qui ingreſſ⁹ cum proximo ſuo in ſilvam 5
lignorū ad cædendū ligna, levaverit manū
ſuam cum ſecuri ad cædenda ligna, & lapſū
fuerit ferrū de manubrio, percuſſeritq;
proximū ej⁹, & moriatur ; is confugiet ad
unam ex iis urbib⁹, & vivet : Ne vindex ul- 6
tionis ſanguinis homicidā perſequens in calore
cordis ſui, ſi longior fuerit via, occîdat
eum licet non mereatur ſententiam mortis :
non enim oderat eum ab herì & nudiuſtertiús.
Propterea præcipio tibi & dico tibi, ut 7
ſegreges tibi tres urbes. Cúmq; dilataverit 8
Dñs terminū tuū, prout juravit patrib⁹ tuis,
dederitq; tibi univerſam terrā quā juravit
patrib⁹ tuis, Si cuſtodieris omnia præcepta 9
hæc, & feceris ea, quemadmodū præcipio tibi
hodiè, ut ſcilicet diligas Dñm Deū tuū, &
ambules in viis ejus cunctis diebus ; addes
tibi quoq; tres urbes ad tres prædictas : Ut 10
non effundatur ſanguis innocens in medio
terræ tuæ, quam daturus eſt tibi Domin⁹ Deus
tuus, & imputetur tibi ſanguis innocens.
Verùm ſi quis odio proſequatur proximum 11
ſuum, & inſidians ei ſurgat adversùs eum,
percutiatque illum, ac moriatur, confugiatque
ad unam ex his urbibus : Mittent 12
ſeniores urbis ejus, adducentque eum inde,
& tradent eum ultori vindictæ ſanguinis, ut
eum occîdat. Et ne parcat ei oculus tuus, 13
quominus interficias eum, ſed require ſanguinem
innocentem ab Iſraele, & bene tibi erit.
Ne transferas limitem antiquiſſimum quem 14
limitârunt priores in hæreditate quam poſſidebis,
in terra quam daturus eſt tibi Dominus
Deus tuus poſſidendam. Non ſtabit teſtis 15
unus adversùs aliquem in quacunque iniquitate
& in quocunque peccato : ſed in omni
peccato quod commiſerit, ad os duorum vel
ad os trium teſtium confirmabitur verbum.
Quòd ſi ſurgat teſtis mendax adversùs ali- 16
quem, & teſtetur in eum iniquitatem,

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

5 וּדְיֵעוֹל עִם חַבְרֵיהּ בְּחוּרְשָׁא
לְמִקַּץ אָעִין וְתִתְמְרֵיג יְדֵיהּ בְּבַרְזְלָא
לְמִקַּץ אָעִין וְיִשְׁתְּלֵיף בַּרְזְלָא מִן
אָעָא וְיִשְׁכַּח יָת חַבְרֵיהּ וִימוּת הוּא
יֶעְרוֹק לַחֲדָא מִן קִרְוַיָּא הָאִלֵּין
6 וְיִתְקַיַּם׃ דִּלְמָא יִרְדּוֹף גָּאֵיל דְּמָא
בָּתַר קָטוֹלָא אֲרֵי יֵחַם לִבֵּיהּ
וְיִדְבְּקִנֵּיהּ אֲרֵי תִסְגֵּי אוֹרְחָא
וְיִקְטְלִנֵּיהּ נְפַשׁ וְלֵיהּ לֵית חוֹבַת דִּין
דִּקְטוֹל אֲרֵי לָא סָנֵי הוּא לֵיהּ
7 מֵאִתְמָלֵי וּמִדְּקַמּוֹהִי׃ עַל כֵּן אֲנָא
מְפַקֵּיד לָךְ לְמֵימַר תְּלָת קִרְוִין
8 תַּפְרֵישׁ לָךְ׃ וְאִם יַפְתֵּי יְיָ אֱלָהָךְ יָת
תְּחוּמָךְ כְּמָא דִי קַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ וְיִתֵּן
לָךְ יָת כָּל אַרְעָא דִּי מַלֵּיל לְמִתַּן
9 לַאֲבָהָתָךְ׃ אֲרֵי תִטַּר יָת כָּל
תַּפְקֶדְתָּא הָדָא לְמֶעְבְּדַהּ דִּי אֲנָא
מְפַקֵּיד לָךְ יוֹמָא דֵין לְמִרְחַם יָת יְיָ
אֱלָהָךְ וּלְמְהָךְ בְּאָרְחָן דְּתַקְנָן
קֳדָמוֹהִי כָּל יוֹמַיָּא וְתוֹסֵיף לָךְ עוֹד
10 תְּלָת קִרְוִין עַל תְּלָת אִלֵּין׃ וְלָא
יִשְׁתְּפֵיךְ דַּם זַכַּאי בְּגוֹ אַרְעָךְ דִּי יְיָ
אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא וִיהֵי עֲלָךְ
11 חוֹבַת דִּין דִּקְטוֹל׃ וַאֲרֵי יְהֵי גְּבַר
סָנֵי לְחַבְרֵיהּ וְיִכְמַן לֵיהּ וִיקוּם
עֲלוֹהִי וְיִקְטְלִנֵּיהּ נְפַשׁ וִימוּת וְיֶעְרוֹק
12 לַחֲדָא מִן קִרְוַיָּא הָאִלֵּין׃ וְיִשְׁלְחוּן
סָבֵי קַרְתֵּיהּ וְיִדְבְּרוּן יָתֵיהּ מִתַּמָּן
וְיִמְסְרוּן יָתֵיהּ בְּיַד גָּאֵיל דְּמָא וִימוּת׃
13 לָא תְחוּס עֵינָךְ עֲלוֹהִי וּתְפַלֵּי
אַשְׁדֵי דַּם זַכַּאי מִיִּשְׂרָאֵל וְיִיטַב לָךְ׃
14 לָא תְשַׁנֵּי תְּחוּמָא דְחַבְרָךְ דִּי תְחִימוּ
קַדְמָאֵי בְּאַחְסַנְתָּךְ דִּי תַחְסִין בְּאַרְעָא
דִּי יְיָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לְמֵירְתַהּ׃
15 לָא יְקוּם סָהִיד חַד בִּגְבַר לְכָל
עֲוָיָן וּלְכָל חוֹבִין בְּכָל חֵט דִּי יֶחֱטֵי
עַל מֵימַר תְּרֵין סָהֲדִין אוֹ עַל מֵימַר תְּלָתָא סָהֲדִין יִתְקַיַּם
16 פִּתְגָמָא׃ אֲרֵי יְקוּם סָהִיד שְׁקַר בִּגְבַר לְאַסְהָדָא בֵיהּ סְטְיָא׃

Targum ONKELOS,

5 Et qui ingreſſ⁹ fuerit cū proximo
ſuo in ſylvā ut ſuccidat ligna:
et ferrū fugerit manū ej⁹
ſuccidēdo ligna; et elapſū fuerit
ferrū de manubrio, et invenerit
proximum ej⁹, et mortu⁹
fuerit: ille fugiat ad unā urbiū
6 iſtarū, et vivet. Ne fortè perſequatur
propinquus ſanguinis
homicidā, cum incaluerit cor
ej⁹: et apprehēdat eū, ſi longa
fuerit via, et occîdat animam
ej⁹: qui nō eſt re⁹ judicii mortis,
quoniā non oderat illū ab
7 herì et nudiuſterti⁹. Ideo ego
præcipio tibi, dicens: Tres ci-
8 vitates ſeparabis tibi. Et quādo
dilataverit Dñs De⁹ tu⁹ terminū
tuū, ſicut juravit patrib⁹
tuis: et dederit tibi oēm terram,
quā locut⁹ eſt ut daret pa-
9 trib⁹ tuis. Si cuſtodieris omnia
præcepta hæc ut facias, quæ ego
præcipio tibi hodie: ut diligas
Dñm Deū tuū, et ut ambules in
viis quæ rectæ ſūt corā eo omnib⁹
dieb⁹: addes tibi alias tres
10 civitates, præter tres illas. Et
nō effūdetur ſāguis innocēs in
medio terræ tuæ, quā Dñs De⁹
tu⁹ dabit tibi in poſſeſſionem:
ne ſit in te reat⁹ judicii mortis.
11 Et quādo vir oderit proximū
ſuū; et inſidiat⁹ fuerit ei et ſurrexerit
contra eū, et occiderit
animā ej⁹, et mortu⁹ fuerit : et
fugerit ad unā de civitatibus
12 iſtis. Mittēt ſeniores civitatis
illi⁹, et tollēt eū inde: et tradēt
eū in manu propinqui ſāgui-
13 nis, ut moriatur. Nō parcat ei
ocul⁹ tu⁹: et auferes effundentē
ſanguinē innocentē de Iſrael,
14 ut bene ſit tibi. Nō transferas
terminū proximi tui, quē conſtituerūt
priores, in poſſeſſione
tuâ quā poſſidebis, in terra quā
Dñs De⁹ tu⁹ dabit tibi ut poſ-
15 ſideas eā Non ſtabit teſtis unus
cōtra unū in omnib⁹ iniquitatib⁹
et in omnib⁹ dilictis, et in
oñi peccato ꝙ peccaverit: ſed
in ore duorū aut triū teſtium
16 ſtabit verbū. Si ſteterit teſtis
fals⁹ contra virum, ut teſtificetur
cōtra eū prævaricationem.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

Et qui abierit cum proximo 5
ſuo in ſylvam ad ſcindenda
ligna, eique manū ſuam impellenti
in ſecurim ad cædenda
ligna, excuſſum fuerit ferrū
à ligno, et offenderit proximum
ſuum quo moriatur,
is fugiet in unam urbiū iſtarum
ut vivat. Ne perſequa- 6
tur vindex ſanguinis homicidam,
eò quòd incaluit cor
ejus, et aſſequatur eum ſi longior
eſt via, & percutiat ejus
animam, cum non ſit reus mortis,
quoniam non oderat ipſū
ab heri et nudiuſtertiùs. Id- 7
eò ego præcipio tibi, dicens ;
Tres urbes ſeparabis tibi. Cùm 8
verò dilataverit Dominus
Deus tuus terminos tuos, ſicut
juravit patribus tuis, &
dederit tibi omnem terram
quam dixit ſe daturum patribus
tuis, Si cuſtodieris omnia 9
mandata iſta, faciendo quæ
ego præcipio tibi hodiè, amando
Dominum Deū tuum, ambulando
in viis ejus omnibus
diebus, tunc addes adhuc tibi
tres urbes ultra tres iſtas:
ut non effundatur ſanguis 10
innocentis in medio terræ
tuæ, quam Domin⁹ Deus tu⁹
dat tibi in hæreditatē, et non
ſis ſanguinis reus. Cùm ali- 11
quis odio habens proximum
ſuum (a) inſidiatus fuerit ei,
& inſurgens in eum percuſſerit
ejus animam, et mortuus
fuerit, fugeritque in unā ex
urbibus iſtis; Tunc mittent 12
ſeniores urbis illius, & tollent
eum inde, tradentq; eum
in manus vindicis ſanguinis
ut morte afficiatur. Non 13
parcet ei oculus tuus, ſed auferes
ſanguinem innocentem
de Iſraele, ut bene ſit tibi.
Non amovebis terminum pro- 14
ximi tui quem determinaverunt
priores in hæreditate
tua, quam hereditâſti in terra
quam Dominus Deus tuus
dat tibi poſſidendam. Non 15
ſtabit teſtis unus in quenquā
in quolibet crimine; & in
quolibet peccato, quocunque
peccato peccaverit : In ore
duorum teſtium, aut in ore
trium teſtium ſtabit verbum.
Cùm etiam ſurrexerit teſtis 16
iniquus in aliquem ad (b) teſtandum
in ipſum defectionem,

VER.SAM. (a) contenderit cum eo, (b) affligendum

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 * وذلك مثل من يدخل مع صاحبه الى الشعراء ليقطع حطبا * فميل يده بالحديد ليقطع
العود * او ينسل الحديد من العود * فيصيب صاحبه فيموت * وهو يهرب الى واحدة من هذه
6 القرى * فيحيا * كيلا يتكلب ولي الدم القاتل مما يحمي قلبه * فيلحقه لبعد الطريق * فيقتله
7 وليس عليه حكم قتل * اذ ليس هو شانيا له من امس وما قبله * فلذلك امرك اليوم بان
8 تفرز لك ثلاث قرى * وان اوسع الله ربك تخمك كما اقسم لآبائك * فاعطاك جميع البلاد التي اقسم
9 بان يعطيها اباءك * ولذلك اذا حفظ جميع هذه الشريعة * وتعمل بها بان تحب الله ربك * وتسير في
10 طريقه طول الايام * فزد ثلاث قرى اخرى على هذه الثلاث * لئلا يسفك دم بريء في بلدك الذي
11 الله ربك معطيكه نحلة * فيكون عليك دمه * وان كان رجلا شانيا لصاحبه * فكمن له وقام عليه
12 حتى ضربه في مقتل فمات * ثم هرب الى احدى هذه القرى * فليبعث شيوخ قريته * وياخذوه
13 من ثم * ويسلموه الى ولي الدم حتى يقتل * لا تشفق عليه * بل انف قاتلي البريء من بين
14 بني اسرائيل * يحسن لك * ولا تزح تخم صاحبك الذي تخمه الاولون * بنحلتك التي تنحلها في البلد
15 الذي الله ربك معطيكه لتحوزه * لا يقم شاهد واحد على انسان في شيء من الذنوب * والخطايا *
16 والجنايات التي يجنيها * بل على قول شاهدين او ثلاثة شهود تقوم الامور * وان قام شاهد ظالم
على انسان ليشهد عليه بمحال *

Atque id quidem, ut ſi quis ingrediatur 5
cum proximo ſuo in ſilvā ut ligna cædat,
& elabatur manus ejus in cædendo lignum,
aut exiliat ferrum è ligno, tangatq;
proximum ejus & moriatur, iſque confugiat
ad unam ex iſtis civitatibus, vivet :
ut non perſequatur propinquus ſanguinis 6
homicidam, eò quòd incaluerit cor ejus, et
aſſequatur eum ob diſtantiam itineris, eumque
interficiat, cùm tamen non ſit adversùs
eum judicium necis, quia ipſe non
erat oſor illius ab heri & antea. Idcirco 7
mando tibi hodiè ut ſepares tibi tres civitates.
Et ſi ampliaverit Deus Dominus 8
tuus limites tuos quemadmodum juravit
patribus tuis, & dederit tibi totam regionem
quam juravit ſe daturum patribus
tuis : Ac proinde cùm ſervaveris totam 9
hanc legem, eamque opere compleveris diligendo
Deum Dominum tuum, & ambulando
in via ejus longitudine dierum; adjunge
tres alias civitates hiſce tribus. Ne 10
effundatur ſanguis ullius innocentis in
regione tua quam Deus Dominus tuus daturus
eſt tibi hæreditatem, ſitque ſuper te
ſanguis ejus. Quòd ſi quiſpiam oderit 11
proximum ſuum, eique inſidiatus fuerit, et
aggreſſus fuerit eum ita ut percuſſerit eum
inſtrumento lethali, & mortuus fuerit, deinde
fugiat ad unam harum civitatum;
Mittant ſeniores civitatis ejus, & capiant 12
eum inde, tradantque eum propinquo ſanguinis,
ut interficiatur. Ne ſis clemens erga 13
eum, ſed extermina occidentes innocentem
de medio filiorum Iſrail, et bene tibi erit.
Et ne dimoveas terminū proximi tui quē 14
fixerunt priores, in hæreditate tua quam
poſſidebis in regione quā Deus Dominus
tuus daturus eſt tibi ut poſſideas eam. Ne 15
ſtet teſtis unus adverſùs hominem in ullis
unquam criminibus & peccatis & culpis
quas committet, ſed ad dictum duorum
teſtium aut trium teſtium ſtabunt res. Et 16
ſi ſurrexerit teſtis iniquus contra aliquem
ut teſtetur adverſùs eum falſo,

ספר אלה הדברים: כ

,Domini faciet ad lis eis quibus ,homines ambo stabunt Et
17 וְעָמְדוּ שְׁנֵי־הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר־לָהֶם הָרִיב לִפְנֵי יְהוָה
.ipsis diebus in erunt qui ,judicum & ,sacerdotum facies ad
לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים וְהַשֹּׁפְטִים אֲשֶׁר יִהְיוּ בַּיָּמִים הָהֵם׃
mendaciū ,testis falsitatis testis ecce & :bene judices inquirent Et
18 וְדָרְשׁוּ הַשֹּׁפְטִים הֵיטֵב וְהִנֵּה עֵד־שֶׁקֶר הָעֵד שֶׁקֶר
facere præsumpsit queadmodū ,ei facietis Et :suū fratrē in respondit
19 עָנָה בְאָחִיו׃ וַעֲשִׂיתֶם לוֹ כַּאֲשֶׁר זָמַם לַעֲשׂוֹת
,audient relicti Et .tuo interiore ex malum auferes & :suo fratri
20 לְאָחִיו וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃ וְהַנִּשְׁאָרִים יִשְׁמְעוּ
malum verbum secundū amplius faciendum ad addent non & ;timebunt &
וְיִרָאוּ וְלֹא־יֹסִפוּ לַעֲשׂוֹת עוֹד כַּדָּבָר הָרָע
oculum ,anima in animam :tuus oculus parcet non Et .tuo interiori in hoc
21 הַזֶּה בְּקִרְבֶּךָ׃ וְלֹא תָחוֹס עֵינֶךָ נֶפֶשׁ בְּנֶפֶשׁ עַיִן
.pede pro pedem ,manu pro manum,dente pro dentem ,oculo pro
בְּעַיִן שֵׁן בְּשֵׁן יָד בְּיָד רֶגֶל בְּרָגֶל׃

CAP. XX. כ

, equum videris & ,tuos inimicos super bellum ad fueris egressus Cùm
1 כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶךָ וְרָאִיתָ סוּס
Dominus quia :eis ab timeas ne ,te præ multum populum,currum &
וָרֶכֶב עַם רַב מִמְּךָ לֹא תִירָא מֵהֶם כִּי־יְהוָה
,erit Et Ægypti terra de te faciens ascendere,tecum tuus Deus
2 אֱלֹהֶיךָ עִמָּךְ הַמַּעַלְךָ מֵאֶרֶץ מִצְרָיִם׃ וְהָיָה
ad loquetur &,sacerdos accedet & ,bellum ad vos appropinquare circa
כְּקָרָבְכֶם אֶל־הַמִּלְחָמָה וְנִגַּשׁ הַכֹּהֵן וְדִבֶּר אֶל־
hodie propinqui vos ,Israel Audi :eos ad dicet Et .populum
3 הָעָם׃ וְאָמַר אֲלֵהֶם שְׁמַע יִשְׂרָאֵל אַתֶּם קְרֵבִים הַיּוֹם
,timeatis ne ,vestrum cor mollescat ne;vestros inimicos super bellum ad
לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֵיכֶם אַל־יֵרַךְ לְבַבְכֶם אַל־תִּירְאוּ
Dominus Quia .eorum faciebus à frangamini ne & ,acceleretis ne &
4 וְאַל־תַּחְפְּזוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם׃ כִּי יְהוָה
,vestris inimicis cum vobis pugnandum ad ,vobiscum ambulans vester Deus
אֱלֹהֵיכֶם הַהֹלֵךְ עִמָּכֶם לְהִלָּחֵם לָכֶם עִם־אֹיְבֵיכֶם
populum ad præfecti loquentur Et .vos salvandum ad
5 לְהוֹשִׁיעַ אֶתְכֶם׃ וְדִבְּרוּ הַשֹּׁטְרִים אֶל־הָעָם
non & ,novam domum ædificavit qui vir Quis :dicendo
לֵאמֹר מִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר בָּנָה בַיִת־חָדָשׁ וְלֹא
moriatur fortè ne,suam domum ad revertatur & ,vadat ?eam initiavit
חֲנָכוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת
plantavit qui vir quis Et .eam initiet alius vir & ,prælio in
6 בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יַחְנְכֶנּוּ׃ וּמִי־הָאִישׁ אֲשֶׁר נָטַע
fortè ne,suā domū ad revertatur &,Vadat ?eā prophanavit non &,vineam
כֶּרֶם וְלֹא חִלְּלוֹ יֵלֵךְ וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־
vir quis Et .eam prophanet alius vir & ,prælio in moriatur
7 יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר יְחַלְּלֶנּוּ׃ וּמִי־הָאִישׁ
,Vadat ?eam accepit non & ,uxorem desponsavit qui
אֲשֶׁר אֵרַשׂ אִשָּׁה וְלֹא לְקָחָהּ יֵלֵךְ
alius vir & ,prælio in moriatur fortè ne,suā domū ad revertatur &
וְיָשֹׁב לְבֵיתוֹ פֶּן־יָמוּת בַּמִּלְחָמָה וְאִישׁ אַחֵר
.eam accipiat
יִקָּחֶנָּה׃

Verſio VULG. LAT.

17 Stabunt ambo, quorum cauſa eſt, ante Dominū in conſpectu ſacerdotū & judicū qui fuerint in diebꝰ illis. 18 Cúmque diligentiſſimè perſcrutantes, invenerint falſum teſtem dixiſſe contra fratrem ſuū mendaciū: 19 Reddent ei ſicut fratri ſuo facere cogitavit, & auferes malū de medio tui: 20 Ut audientes cæteri timorē habeant, & nequaquā talia audeant facere. 21 Non misereberis ejꝰ, ſed animā pro anima, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede exiges.

CAP. XX.

1 SI exieris ad bellum contra hoſtes tuos, & videris equitatus & currꝰ, & majorem quàm tu habeas adverſarii exercitûs multitudinem, non timebis eos: quia Dominꝰ Deus tuus tecū eſt, qui eduxit te de terra 2 Ægypti. Appropinquante autē jam prælio, ſtabit ſacerdos ante aciem, & ſic loquetur ad po- 3 pulū; Audi Iſrael, vos hodiè contra inimicos veſtros pugnā committitis, non pertimeſcat cor veſtrum, nolite metuere, nolite cedere, nec formidetis 4 eos: Quia Dñs Deus veſter in medio veſtrî eſt, & pro vobis contra adverſarios dimicabit, 5 ut eruat vos de periculo. Duces quoque per ſingulas turmas, audiente exercitu, proclamabunt, Quis eſt homo qui ædificavit domū novam, & non dedicavit eā? vadat, et revertatur in domum ſuam: ne fortè moriatur in bello, & 6 alius dedicet eam. Quis eſt homo qui plantavit vineam, & necdū fecit eam eſſe communem, de qua veſci omnibus liceat? vadat, & revertatur in domū ſuā: ne fortè moriatur in bello, & alius homo ejus 7 fungatur officio. Quis eſt homo qui deſpondit uxorem, & non accepit eam? vadat, & revertatur in domum ſuā: ne fortè moriatur in bello, & alius homo accipiat eam.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

17 Καὶ στήσονται οἱ δύο ἄνθρωποι οἷς ἐστιν αὐτοῖς ἡ ἀντιλογία, ἔναντι κυρίου, καὶ ἔναντι τῶν ἱερέων, καὶ ἔναντι τῶν κριτῶν, οἳ ἂν ὦσιν ἐν ταῖς 18 ἡμέραις ἐκείναις. Καὶ ἐξετάσωσιν οἱ κριταὶ ἀκριβῶς, καὶ ἰδοὺ μάρτυς ἄδικος ἐμαρτύρησεν 19 ἄδικα, ἀντέστη κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Καὶ ποιήσετε αὐτῷ ὃν τρόπον (α) ἐπονηρεύσατο ποιῆσαι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ ἐξαρεῖς τὸ 20 πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. Καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται, καὶ οὐ προσθήσουσιν ἔτι (α) ποιῆσαι κατὰ τὸ ῥῆμα τὸ πονηρὸν τοῦ- 21 το ἐν ὑμῖν. Οὐ φείσεται ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῷ· ψυχὴν ἀντὶ ψυχῆς, ὀφθαλμὸν ἀντὶ ὀφθαλμοῦ, ὀδόντα ἀντὶ ὀδόντος, χεῖρα ἀντὶ χειρός, πόδα ἀντὶ (β) ποδός.

Et ſtabunt ambo homines, quibus eſt eis controverſia, ante Dominum, & ante ſacerdotes, & ante judices, quicunq; fuerint in diebus illis. 18 Et judices exquirent diligenter; & ecce teſtis injuſtus teſtatus eſt injuſta, inſtitit contra fratrem ſuum. 19 Et facietis ei quemadmodùm malignatus eſt facere contra fratrē ſuum: et auferes malignum ex vobis ipſis. 20 Et reliqui audientes timebunt, & non adjicient ultrà facere juxta verbum hoc malignum in vobis. 21 Non parcet oculus tuus ſuper eum: Animam pro anima, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede.

MS.A. (α) ἐπονηρεύσατο τῷ πλησίον ποιῆσαι, καὶ ἐξαρεῖτε τὸν πονηρὸν (α) ποιεῖν (β) ποδός· καθότι ἂν δῷ μῶμον τῷ πλησίον, οὕτως δοθήσεται αὐτῷ. Ἐὰν δὲ

ΚΕΦ. κʹ.

1 Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἴδῃς ἵππον καὶ ἀναβάτην καὶ λαὸν πλείονά σου, οὐ φοβηθήσῃ ἀπ' αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ θεός σου μετὰ σοῦ, ὁ ἀναβιβάσας σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου. 2 Καὶ ἔσται ὅταν ἐγγίσῃς τῷ πολέμῳ, καὶ προσεγγίσας ὁ ἱερεὺς λαλήσει τῷ λαῷ 3 καὶ ἐρεῖ πρὸς αὐτούς, Ἄκουε Ἰσραήλ· ὑμεῖς (α) πορεύεσθε σήμερον (β) εἰς τὸν πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν· μὴ ἐκλυέσθω ἡ καρδία ὑμῶν, μὴ φοβεῖσθε μηδὲ θραύεσθε μηδὲ (γ) ἐκκλίνετε ἀπὸ 4 προσώπου αὐτῶν. Ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν ὁ προπορευόμενος μεθ' ὑμῶν, συνεκπολεμῆσαι ὑμῖν τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν (δ) διασῶσαι 5 ὑμᾶς. Καὶ λαλήσουσιν οἱ γραμματεῖς πρὸς τὸν λαόν, λέγοντες, Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ οἰκοδομήσας οἰκίαν καινήν, καὶ οὐκ ἐνεκαίνισεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ (ε) ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος ἐγκαινιεῖ αὐτήν. 6 Καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἐφύτευσεν ἀμπελῶνα, καὶ οὐκ (ζ) εὐφράνθη ἐξ αὐτοῦ; πορευέσθω καὶ (η) ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος εὐφρανθήσεται ἐξ αὐτοῦ. 7 Καὶ τίς ὁ ἄνθρωπος ὅστις μεμνήστευται γυναῖκα, καὶ οὐκ ἔλαβεν αὐτήν; πορευέσθω καὶ (θ) ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, μὴ ἀποθάνῃ ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ ἄνθρωπος ἕτερος λήψεται αὐτήν.

CAP. XX.

1 SI autem exieris in bellum ſuper hoſtes tuos, & videris equū, & aſcenſorem, & populum majorem te; nè timueris ab eis, quoniam Dominus Deus tuus tecum, qui aſcendere te fecit de 2 terra Ægypti. Et erit quando appropinquabis prælio; & accedens ſacerdos loquetur populo, & di- 3 cet ad eos; Audi Iſrael: Vos itis hodiè in prælium contra inimicos veſtros. Non diſſolvatur cor veſtrum, neque timeatis, neq; (c) frangamini, neq; declinetis à fa- 4 cie eorum. Quoniam Dominus Deus veſter eſt qui procedit (b) vobiſcum ad ſimul debellandos vobiſcum inimicos veſtros, ad 5 ſalvandos vos. Et loquentur ſcribæ ad populū, dicentes; Quis eſt homo, qui ædificavit domum novam, & non dedicavit eam? Vadat, & revertatur in domum ſuam: nè moriatur in bello, & homo alius dedicabit eā. 6 Et quis eſt homo, qui plantavit vineam, & non eſt epulatus ex ea? Vadat, & revertatur in domum ſuam: nè moriatur in bello, & homo alius epulabitur ex ea. 7 Et quis eſt homo, qui ſponſavit uxorem, & non accepit eam? Vadat, & revertatur in domum ſuam: nè moriatur in bello, & homo alius accipiet eam.

MS.A. (α) προπορεύεσθαι (β) εἰς πόλεμον (γ) ἐκκλείνητε (δ) καὶ διασῶσαι (ε) ἐπιστραφήτω (ζ) ηὐφράνθη (η) ἐπιστραφήτω (θ) ἐπιστραφήτω

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

17 Stabunt ambo illi homines quibꝰ lis eſt coram Domino & coram ſacerdotibus atque judicibꝰ qui fuerunt illis diebꝰ, 18 Et inveſtigabunt judices diligenter, ac videbunt; ſi teſtimonium falſum intendebat teſtari contra fratrem ſuum, 19 Facite ei quemadmodum ipſe cogitaverat facere fratri ſuo: & extirpate ſcelꝰ de medio veſtrî. 20 Et qui ſupererunt, audientes timebunt, nec addent ulteriùs facere hanc rem peſſimam inter ſe. 21 Ne parcat oculus tuus, ſed animam pro anima, oculum pro oculo, dentem pro dente, manum pro manu, pedem pro pede.

CAP. XX.

1 Cumq; egredieris ad bellum contra hoſtes tuos, & videbis equos & currus, populum copioſiorem te: ne timeas eos, quoniam Dominus Deus tuus tecum vadit, qui eduxit te de terra Ægypti. 2 Et cùm acceſſeritis ad prælium, accedet ſacerdos, 3 Et dicet ad populum, Audi Iſrael, vos acceditis hodiè ad pugnam contra hoſtes veſtros: ne frangatur cor veſtrum, neque timeatis, neque trepidetis, & ne paveatis à conſpectu eorum: 4 Nam Dominus Deꝰ tuus tecū abit, qui eduxit te de terra Ægypti, ipſéq; pugnabit pro vobis contra hoſtes veſtros, & liberabit vos. 5 Dicent etiā Scribæ ad populum, Quicunque extruxit domum novam, nec initiavit eam, revertatur & abeat in domum ſuam, ne fortè occidatur in prælio, & aliꝰ quiſpiā initiet eam. 6 Et quicunque plantavit vineam, & muſtum ex ea nondū collegit, revertatur & abeat in domū ſuam, ne fortè interficiatur in bello, & alius quiſpiā muſtū ejus exprimat. 7 Et quicunq; deſpondit uxorem, nec dum accepit eam, revertatur & abeat in domū ſuam, ne fortè occumbat in bello, & aliꝰ quiſpiā accipiat eā.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

17 ויקומון תרין גברין די להון דינא
קדם יי קדם כהניא ודיניא די יהון
18 ביומיא האנון: ויתבעון דיניא יאות
והא סהיד שקרא וסהדא שקרא
19 אסהיד באחוהי: ותעבדון ליה כמא
די חשיב למעבד לאחוהי ותפלי
20 עביד דביש מבינך: ודישתארון
ישמעון וידחלון ולא יוספון
למעבד עוד כפתגמא בישא הדין
21 בינך: ולא תחוס עינך נפשא חלף
נפשא עינא חלף עינא שנא חלף
שנא ידא חלף ידא רגלא חלף
רגלא: כ
1 ארי תפוק לאגחא קרבא על בעלי
דבבך ותחזי סוסון ורתיכין עם סגי
מנך לא תדחל מנהון ארי יי אלהך
מימריה בסעדך דאסקך מארעא
2 דמצרים: ויהי כמקרבכון לאגחא
קרבא ויתקרב כהנא וימלל עם
3 עמא: ויימר להון שמע ישראל
אתון מתקרבין יומא דין לאגחא
קרבא על בעלי דבביכון לא יזוע
לבכון לא תדחלון ולא תתבהתון
4 ולא תתברון מן קדמיהון: ארי יי
אלהכון דמדבר קדמיכון לאגחא
לכון קרב עם בעלי דבביכון
5 למפרק יתכון: וימללון סרכיא
קדם עמא למימר מן גברא די
בנא ביתא חדתא ולא חנכיה
יהך ויתוב לביתיה דלמא יתקטל
6 בקרבא וגבר אוחרן יחנכניה: ומן
גברא די נצב כרמא ולא אחליה
יהך ויתוב לביתיה דלמא יתקטל
7 בקרבא וגבר אוחרן יחלניה: ומן
גברא די ארס אתתא ולא נסבה
יהך ויתוב לביתיה דלמא יתקטיל
בקרבא וגבר אוחרן יסבנה:

17 Stabunt duo viri quorum eſt cauſa corā Dño, et corā ſacerdotibꝰ et judicibꝰ qui fuerint 18 in diebꝰ illis. Et requirent judices diligenter: et ſi teſtis falſus fuerit, et teſtimoniū falsū teſtificatꝰ eſt contra fratrē ſu- 19 um. Facietis ei ſicut cogitavit facere fratri ſuo: et auferes facientē quod malū eſt de medio 20 tui. Et qui relicti fuerint audient, et timebunt: et non addent ut faciant ultrà juxta verbum hoc peſſimum in medio 21 tui. Non parcat ei oculꝰ tuus: ſed dabis animam pro animâ, oculum pro oculo, dentem pro dente; manum pro manu, pedem pro pede.

CAP. XX.

1 SI exieris ad bellum contra hoſtes tuos, et videris equos et quadrigas, et populū multum magis quā tu es, ne timeas eos: quoniā verbū Dñi Dei tui eſt in auxilium tuū, qui eduxit te 2 de terrâ Ægypti. Et cum appropinquaveritis ad pugnam: accedet ſacerdos et loquetur 3 ad populū. Et dicet ei, Audi Iſrael; Vos accedetis hodie ad pugnā cōtra inimicos veſtros: ne commoveatur cor veſtrum, neq; timeatis neq; conturbemini, nec terreamini à facie 4 eorum. Quoniā Dñs Deꝰ veſter ipſe dux erit corā vobis: ut pugnet pro vobis cum ini- 5 micis veſtris, ut eruat vos. Et loquentur duces ad populum dicentes: Quis eſt vir qui ædificavit domum novam, et non dedicavit eam? vadat et revertatur in domū ſuā: ne fortè occidatur in bello, et vir alius 6 dedicet illam. Et quis eſt vir qui plantavit vineam, et non fecit eam eſſe communem? vadat et revertatur in domum ſuam: ne occidatur in bello, et vir alius faciat eam eſſe 7 communem. Et quis eſt vir qui deſpondit uxorem, et non accepit eam? vadat et revertatur in domum ſuam: ne fortè occidatur in bello, et vir alius accipiat illam.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

17 Tum ſtabunt ambo viri inter quos eſt contentio coram Domino, coram Sacerdotibus, et 18 Judicibus qui erunt in diebus illis. Inquirentque Judices diligenter: At ecce teſtis mendax eſt, teſtimonium falſum (c) teſtatus eſt adverſus fratrem ſuum. 19 Tum facietis ei ſicut machinatus eſt facere fratri ſuo, & auferes malum de medio tui. 20 Ut reliqui audiant, & timeant; nec fiat ampliùs malum huic ſimile in medio tui. 21 Non parcet oculus tuus: anima erit pro anima, oculus pro oculo, dens pro dente, manus pro manu, pes pro pede.

CAP. XX.

1 Cùm egredieris ad bellum adverſùs inimicos tuos, & videris equos, & currus, & populum numeroſiorē te, non formidabis eos; nam Dominus Deus tuus tecum eſt, qui eduxit te de terra Ægypti. 2 Fiétque cùm imminebit conflictus ut accedat Sacerdos, et loquatur populo; 3 Dicet autem eis, Audi Iſrael, vos acceditis hodiè ad prælium adverſùs inimicos veſtros, ne molleſcat cor veſtrum, ne timeatis, neque frangamini, neque formidetis à facie eorum. 4 Quoniam Dominus Deus veſter ambulat vobiſcū, ut pugnet pro vobis cum inimicis veſtris, atque ut ſervet vos. 5 Loquentur quoque populo (a) Præfecti in hunc modum; Quis eſt qui ædificavit domum novam, et non dedicavit eam? eat, & revertatur in domum ſuam, ne moriatur in bello, virque alius dedicet eam. 6 Quis eſt præterea qui plantavit vineam, & non eſt epulatus ex ea? eat, & revertatur in domum ſuam, ne moriatur in bello, & vir alius epuletur ex ea. 7 Quis etiam eſt qui deſponſavit uxorem, & non accepit eam? eat, & revertatur in domum ſuam, ne moriatur in bello, & vir alius accipiat eam.

VER. SAM. (c) afflixit (a) Scribæ

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 *فليقف الرجلان اللذان الحكومة لهما بين يدي الائمة والحكام الذين يكونون في ذلك الزمان
18 *فليلتمسوا الحكام جيدا * فان كان الشاهد شاهد زور * وقد شهد بباطل على اخيه * فاصنعوا 19
به كما هم بان يصنعه باخيه * وانف اهل الشر من وسطك *والباقون يسمعون ويخافون ولا يعودوا 20
ان يصنعوا مثل هذا الامر الردي فيما بينكم *ولا تشفق في القصاص النفس بالنفس * والعين 21
بالعين * واليد باليد * والسن بالسن * والرجل بالرجل *

* الفصل العشرون *

1 *واذا خرجت للحرب على اعدايك * فرايت خيولا ومراكب وقوما اكثر منك فلا تخفهم *فان الله
2 ربك معك المصعدك من بلد مصر *وعند تقدمكم للحرب فليتقدم الامام ويخاطب القوم *ويقول 3
لهم *اسمعوا يا آل اسرايل *انتم اليوم متقدمون الى الحرب على اعدايكم * فلا ترق قلوبكم ولا
4 تخافوا *ولا تحفزوا *ولا ترهبوا منهم *لان الله ربكم السالك دون معكم *يحارب لكم اعداكم ويغيثكم
5 *ثم يكلم العرفاء القوم قايلين * اي رجل بنى بيتا جديدا ولم يدشنه * فليمض ويرجع الى
6 منزله * كيلا يقتل في الحرب * ويدشنه رجل اخر *واي رجل غرس كرما ولم يبتذله * فليمض
7 ويرجع الى منزله *كيلا يقتل في الحرب *ويبتذله رجل اخر * واي رجل املك امراة * ولم يزفها *
فليمض ويرجع الى منزله * كيلا يقتل في الحرب * ويزفها رجل اخر *

17 Siſtant ſe duo illi viri quibus lis eſt, in conſpectu ſacerdotū & judicum qui fuerint eo tempore, 18 Et inquirant judices exactè; ſique teſtis ille fuerit teſtis falſus, & falſò teſtatus fuerit contra fratrem ſuum, 19 Facite in eum quemadmodū intendit facere in fratrem ſuum; & expelle ſceleratos de medio tui. 20 Reliqui verò audient ac timebunt, & non relabentur in ſimilem actionem peſſimam inter vos. 21 Et ne ſis clemens in lege talionis, ſed animam pro anima, & oculum pro oculo, & manum pro manu, dentem pro dente, & pedem pro pede.

CAP. XX.

1 ET cùm exieris ad pugnam contra inimicos tuos, & videris equos & aurigas, & populum te copioſiorem, ne formides eos, quia Deus Dominus tuus tecū eſt qui eruit te è regione Ægypti. 2 Cúmq; appropinquaveritis ad certamen, accedat ſacerdos, & alloquatur populum, 3 Et dicat eis; Audite ô Iſraelitæ, Vos hodiè acceſſuri eſtis ad prælium adverſùs inimicos veſtros, nè ergò molleſcant corda veſtra, neque metuatis, nec animo cadatis, neque timeatis illos: 4 Quoniam Deus Dominus veſter cujus lumen graditur vobiſcū, impugnabit vobis inimicos veſtros, & auxiliabitur vobis. 5 Præterea alloquentur præſides populum, dicentes; Quicunque ædificavit domum novam, & non dedicavit eam, abeat & revertatur ad domū ſuam, ne fortè interficiatur in bello, & dedicet eam vir alius. 6 Et quicunque plantavit vineam, & non prophanavit eam, abeat & revertatur in domicilium ſuum, ne fortè occidatur in prælio, & prophanet eam vir alius. 7 Et quicunq; deſpondit uxorem, et nondum adduxit eam ad ſe, abeat & revertatur in domicilium ſuū, ne fortè occidatur in prælio, et ducat eā vir alius.

ספר אלה הדברים: כ

Verſio VULG. LAT.

8 His dictis addent reliqua, et loquentur ad populum; Quis eſt homo formidoloſus, & corde pavido? vadat, & revertatur in domũ ſuã, ne pavere faciat corda fratrum ſuorum, ſicut ipſe timore perterrit⁹ eſt. 9 Cúmq; ſiluerint duces exercit⁹, & finẽ loquendi fecerint, unuſquiſq; ſuos ad bellãdũ cuneos præparabit. 10 Si quãdo acceſſeris ad expugnandã civitatẽ, offeres ei primùm pacem. 11 Si receperit, & aperuerit tibi portas, cunct⁹ popul⁹, qui in ea eſt, ſalvabitur, & 12 ſerviet tibi ſub tributo. Sin autẽ fœd⁹ inire noluerit, et cœperit contra te bellũ, oppugnabis 13 eã. Cúmq; tradiderit Dñs De⁹ tu⁹ illã in manu tua, percuties omne quod in ea generis maſculini eſt, in ore gladii, 14 Abſq; mulierib⁹ & infantib⁹, jumentis, & cæteris quæ in civitate ſunt. Omnẽ prædã exercitui divides, et comedes de ſpoliis hoſtiũ tuorũ, quæ Dominus Deus 15 tuus dederit tibi. Sic facies cũctis civitatibus, quæ à te procul valdè ſũt, & non ſunt de his urbibus, quas in poſſeſſionẽ ac16 cepturus es. De his autẽ civitatibus, quæ dabuntur tibi, nullũ 17 omnino permittes vivere: Sed interficies in ore gladii, Hethæũ videlicet, & Amorrhæum, & Chananæũ, Pherezæũ, & Hevæũ, & Jebuſæũ, ſicut præcepit 18 tibi Dñs Deus tuus: Ne fortè doceant vos facere cunctas abominationes, quas ipſi operati ſunt diis ſuis: & peccetis in 19 Dominũ Deũ veſtrũ. Quando obſederis civitatẽ multo tempore, & munitionibus circũdederis ut expugnes eam, non ſuccides arbores de quibus veſci poteſt, nec ſecuribus per circuitũ debes vaſtare regionẽ: quoniã lignũ eſt, & non homo, nec poteſt bellantiũ contra te 20 augere numerũ. Si qua autẽ ligna non ſunt pomifera, ſed agreſtia, & in cæteros apta uſus, ſuccîde, & inſtrue machinas, donec capias civitatem, quæ contra te dimicat.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

8 Καὶ προσθήσουσιν οἱ γραμματεῖς λαλῆσαι πρὸς τὸν λαὸν, καὶ ἐροῦσι, (ι)Τίς ὁ ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος καὶ δειλὸς τῇ καρδίᾳ; πορευέσθω καὶ ἀποστραφήτω εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ, ἵνα μὴ δειλιάνῃ τὴν (κ) καρδίαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥσπερ ἡ αὐτοῦ. 9 Καὶ ἔσται ὅταν παύσωνται οἱ γραμματεῖς λαλοῦντες πρὸς τὸν λαὸν, καὶ καταστήσουσιν ἄρχοντας τῆς στρατιᾶς προηγουμένους τοῦ λαοῦ. 10 Ἐὰν δὲ προσέλθῃς πρὸς πόλιν ἐκπολεμῆσαι (λ) αὐτοὺς, καὶ ἐκκαλέσῃ αὐτοὺς μετ' εἰρήνης. 11 (μ) Ἐὰν μὲν εἰρηνικὰ ἀποκριθῶσί σοι, καὶ ἀνοίξωσί σοι, ἔσται πᾶς ὁ λαὸς οἱ εὑρεθέντες (ν) ἐν αὐτῇ (ξ) ἔσονταί σοι φορολόγητοι καὶ ὑπήκοοί (ο) σου. 12 Ἐὰν δὲ μὴ ὑπακούσωσί σοι, καὶ (π) ποιῶσι πρὸς σὲ πόλεμον, περικαθιεῖς (ρ) αὐτὴν, 13 Ἕως ἂν παραδῷ σοι αὐτὴν κύριος ὁ Θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ πατάξεις πᾶν ἀρσενικὸν αὐτῆς ἐν φόνῳ μαχαίρας, 14 Πλὴν τῶν γυναικῶν καὶ τῆς ἀποσκευῆς· καὶ πάντα τὰ κτήνη, καὶ πάντα ὅσα ἂν ὑπάρχῃ ἐν τῇ πόλει, καὶ πᾶσαν τὴν ἀπαρτίαν προνομεύσεις σεαυτῷ, καὶ φαγῇ πᾶσαν τὴν προνομὴν τῶν ἐχθρῶν σου, ὧν κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι. 15 (σ)Οὕτω ποιήσεις πάσας τὰς πόλεις τὰς μακρὰν οὔσας (τ) σου σφόδρα, (υ) οὐχὶ ἐκ τῶν πόλεων τῶν ἐθνῶν (φ) τούτων, 16 ὧν κύριος ὁ Θεός σου δίδωσί σοι κληρονομεῖν τὴν γῆν αὐτῶν· Οὐ ζωγρήσετε (χ) πᾶν ἐμπνέον, 17 Ἀλλ' ἢ ἀναθέματι ἀναθεματιεῖτε αὐτοὺς, τὸν Χετταῖον, καὶ (ψ) Ἀμορραῖον, καὶ Χαναναῖον, καὶ Φερεζαῖον, καὶ Εὐαῖον, καὶ Ἰεβουσαῖον, καὶ Γεργεσαῖον, ὃν τρόπον ἐνετείλατό σοι κύριος ὁ Θεός σου, 18 Ἵνα μὴ διδάξωσιν (ω) ποιεῖν ὑμᾶς πάντα τὰ βδελύγματα αὐτῶν, ὅσα ἐποίησαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν, καὶ ἁμαρτήσεσθε ἐναντίον κυρίου τοῦ Θεοῦ ὑμῶν. 19 Ἐὰν δὲ περικαθίσῃς περὶ πόλιν μίαν ἡμέρας (α) πλείους ἐκπολεμῆσαι αὐτὴν εἰς κατάληψιν αὐτῆς, οὐκ (β) ἐξολοθρεύσεις τὰ δένδρα αὐτῆς, ἐπιβαλεῖν ἐπ' αὐτὰ σίδηρον, (γ) ἀλλ' ἢ ἀπ' αὐτοῦ φαγῇ, αὐτὸ δὲ οὐκ ἐκκόψεις. μὴ ἄνθρωπος τὸ ξύλον τὸ ἐν (δ) τῷ ἀγρῷ εἰσελθεῖν ἀπὸ προσώπου σου εἰς τὸν χάρακα; 20 Ἀλλὰ (ε) ξύλον ὃ ἐπίστασαι ὅτι οὐ καρπόβρωτόν ἐστι, τοῦτο (ζ) ὀλοθρεύσεις καὶ ἐκκόψεις καὶ οἰκοδομήσεις χαράκωσιν ἐπὶ τὴν πόλιν, ἥτις ποιεῖ πρὸς σὲ τὸν πόλεμον, ἕως ἂν παραδοθῇ.

8 *Et adjicient ſcribæ loqui ad populũ, et dicent; Quis eſt homo timens & meticuloſus corde? Vadat, et revertatur in domũ ſuã, nè pavere faciat cor fratris ſui, ſicut ſuum.* 9 *Et erit cùm ceſſaverint ſcribæ loquentes ad populũ, et conſtituent principes exercit⁹, duces populi.* 10 *Si autẽ acceſſeris ad civitatẽ ad debellandum illos, & evocabis eos cum pace.* 11 *Si quidẽ pacifica reſponderint tibi, & aperuerint tibi; erit, omnis popul⁹ qui inventi fuerint in eâ, erunt tibi tributarii, et obedientes tibi.* 12 *Si autẽ non obedierint tibi, & fecerint adverſùs te bellum, obſidebis eã,* 13 *Donec tradiderit tibi eã Dominus Deus tuus in manus tuas: & percuties omne maſculinũ ej⁹ in cæde gladii,* 14 *Abſq; mulieribus et apparatu: & omnia pecora, et omnia quæcũq; fuerint in civitate, et omnia impedimenta prædaberis tibiipſi, & comedes omnẽ prædã inimicorum tuorũ; quos Domin⁹ Deus tuus dat tibi.* 15 *Sic facies omnes civitates, quæ longè abſunt à te valdè, (c) non de civitatib⁹ gentiũ harum, quas Domin⁹ De⁹ tu⁹ dat tibi hæreditare terram eorum:* 16 *Non vivificabitis omne ſpirans,* 17 *Sed anathemate anathemabitis eos, Chettæũ, & Amorrhæum, & Chananæum, & Pherezæum, & Eaæum, & Jebuſæum, & Gergeſæum, quemadmodùm mandavit tibi Domin⁹ De⁹ tu⁹;* 18 *Ut non doceant vos facere omnes abominationes ſuas, quaſcunq; fecerunt diis ſuis: & peccabitis ante Dominum Deum veſtrum.* 19 *Si autẽ obſederis circa civitatem unam diebus pluribus oppugnando eam ad capiendam eam; non exterminabis arbores ejus, mittendo in eas ferrum: ſed de ea comedes, ipſam autem non excîdes. Nunquid lignum quod in agro, homo eſt; ut ingrediatur à facie tua in vallum?* 20 *Sed lignum quod nôſti, quia non fert fructum eſui aptum, hoc diſperdes, & excîdes, & ædificabis vallum ſuper civitatem, quæ facit adverſùs te bellum, quoadusque tradita fuerit.*

MS. A. (ι)Τίς ἄνθρωπος (κ)καρδίαν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ (λ) αὐτὴν, καὶ ἐκκαλέσῃ (μ) Καὶ ἔσται ἐὰν (ν) ἐν τῇ πόλει (ξ) ἔσονται φορολόγητοι (ο) σοι. (π) ποιήσωσιν (ρ) αὐτὴν, Καὶ παραδώσει αὐτὴν (σ) Οὕτως (τ) ἀπὸ σοῦ (υ) αἳ οὐχὶ ἀπὸ τῶν (φ) τούτων. ἰδοὺ δὲ ἀπὸ τῶν πόλεων τούτων, ὧν κύριος (χ) ἀπ' αὐτῶν πᾶν ἐνπνέον, Ἀλλὰ ἀναθέματι (ψ) τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Χαναναῖον, (ω) ὑμᾶς ποιεῖν πάντα (α) πλείονας (β) ἐξολεθρεύσεις (γ) ἀλλὰ ἀπ' (δ) τοῦ δρυμοῦ εἰσελθεῖν (ε) τὸ ξύλον (ζ) ἐξολεθρεύσεις

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 Addent præterea Scribæ, dicentq; ad populũ; Quicunq; formidoloſus eſt ac trepidi cordis, revertatur & abeat in domum ſuam, ne fortè frangat cor fratrum ſuorum ſicut cor ſuum. 9 Cúmque finem fecerint Scribæ loquendi ad populum, ſtabunt duces exercitûs in fronte populi. 10 Cúmque acceſſeris ad urbem dimicaturus contra eam, proclama illi pacem. 11 Et ſi pacem tibi reſponderit, aperueritque tibi, omnis populus qui invenietur in ea, ſint tibi ſervi reddentes tributum, & miniſtrent tibi. 12 Verùm ſi pacem non ineat tecum, ſed committat adverſùm te prælium, obſide eam, 13 Tradetque eam Dominus Deus tuus in manus tuas, & interfice omnes maſculos ejus in acie gladii. 14 Duntaxat mulieres, & pubem, & jumenta, & quidquid fuerit in urbe, totamque prædam diripe tibi, & comede de præda hoſtium tuorum quos tibi tradet Dominus Deus tuus. 15 Sic facito cunctis urbibus quæ à te longiſſimè diſtant, quæ non fuerint ex urbibus iſtarum gentium. 16 Verùm ex urbibus horum populorum quos daturus eſt tibi Dominus Deus tuus hæreditatem, ne vivum ſerves quicquid ſpirat: 17 Sed ad internecionem uſque interfice Hethæos, & Amoræos, & Chananæos, & Pherezæos, & Hevæos, & Jebuſæos, quemadmodum præcepit tibi Dominus Deus tuus. 18 Ne doceant te facere ſecundùm cunctam abominationem ſuam quã faciebant diis ſuis, & peccetis coram Domino Deo veſtro. 19 Cúmque obſederis urbem diebus multis ut expugnes eam & ſubigas illam, ne vaſtes arbores ejus neque injicias ferrum in eas, quandoquidem ex iis cibum capis, eaſque *cùm libuerit* ſuccindes: nam arbor campi non eſt ſicut homo ut fugiat à conſpectu tuo, impendente anguſtiâ. 20 Veruntamen arborem quam noveris non eſſe arborem eſui aptam, vaſta & ſuccinde; & extrue propugnacula adversùs civitatem quæ pugnam tecum exercet, donec ſubjicias eam.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

8 Et addent duces loqui ad populũ: et dicent; Quis eſt vir qui timid⁹ eſt, et formidoloſus corde? vadat et revertatur in domũ ſuam: ne formidare faciat cor fratrũ ſuorũ ſicut cor ejus. 9 Et cũ conſummaverunt duces loqui ad populũ: conſtituent principes exercitus in capite populi. 10 Cum acceſſeris ad expugnandã urbẽ, vocabis eam verbis pacificis. 11 Et ſi pacificè reſponderit tibi, et aperuerit tibi: omnis popul⁹ qui invent⁹ fuerit in ea, erunt tibi tributarii, et ſervient tibi. 12 Et ſi non fecerit pacem tecum, et fecerit bellũ adverſum te: obſidebis 13 eam. Et tradet eam Dominus Deus tuus in manu tuâ: et percuties omnes maſculos ejus in 14 ore gladii. Veruntamen mulieres, et parvulos et jumenta, & omnia quæ fuerint in civitate, et omnia ſpolia ejus diripies tibi: et comedes ſpolia inimicorum tuorum, quæ dedit tibi 15 Dñs Deus tuus. Sic facies cunctis civitatib⁹ quæ longè ſũt à te: quæ non ſunt de civitatib⁹ 16 populorum iſtorũ. Sed in civitatibus populorum iſtorum, quos Dñs Deus tuus dabit tibi in poſſeſſionẽ, nullam animam 17 permittes vivere. Sed deſtrues eos; Ethæos ſcilicet, et Amorræos, et Chananæos et Pherezæos; et Evæos, et Jebuſæos: ſicut præcepit tibi Dñs Deus 18 tu⁹. Ut non doceant vos facere juxta omnes abominationes ſuas, quas faciebant idolis ſuis: et peccetis corã Dño Deo ve19 ſtro. Quando obſederis civitatem dieb⁹ multis, ut expugnes eam et ut ſubjicias eam, non diſſipabis arbores ejus, neque levabis ſuper eas ferrũ; ex illis enim comedes, et eas non ſuccîdes: quoniam non eſt ſicut homo arbor agri, ut veniat contra te in obſidionẽ. 20 Attamen arbor quam ſcis quod non eſt arbor ex qua veſci potes, ipſam diſſipabis et ſuccîdes: et ædificabis machinas contra civitatem quæ dimicat contra te, donec ſubjicias eam.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VER. SAM.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

8 *Addent quoq; (b)Præfecti loqui populo, dicentes; Quis eſt homo timid⁹, et mollis corde? eat, & revertatur in domum ſuã, ut non (c) diſſolvere faciat cor fratrũ ſuorũ ſicut cor ſuum.* 9 *Cùm autẽ (d) Præfecti finẽ fecerint loquendi populo, tum recenſebunt principes exercitûs populũ per capita.* 10 *Cùm acceſſeris ad urbem ut pugnes adverſùs eã, ad eã mittes præcones pacis.* 11 *Si autẽ acciderit ut pacem reſpondeat tibi, & aperiat tibi, et tum erit univerſus populus repert⁹ in ea tibi tributarius, ſerviéntque tibi.* 12 *At ſi non fecerit pacem tecum, ſed tecum fecerit bellum, obſederiſq; illam,* 13 *Eamque tradiderit Dominus Deus tuus in manum tuam, tum percuties omnem maſculum ejus in ore gladii.* 14 *Solummodò mulieres, et parvulos, et jumenta, et omnia quæ ſunt in urbe, omnia ſpolia ejus deprædaberis tibi, comedéſq; ſpolia inimicorum tuorũ quæ dedit tibi Dominus Deus tu⁹.* 15 *Sic facies omnib⁹ urbib⁹ quæ longè admodum abſunt à te, quæ non ſunt de urbibus gentium iſtarum.* 16 *Verùm de urbibus populorum quos Domin⁹ Deus tu⁹ dedit tibi in hæreditatem, non vivificabis ullam animam.* 17 *Sed perdendo perdes eos anathemate, Chananæum, & Amorrhæum, & Hethæum, & Gergeſæum, et Pherezæum, & Hevæum, & Jebuſæum, ſicut præcepit tibi Dominus Deus tuus.* 18 *Ut non doceant vos facere ſecundum omnes abominationes ſuas quas fecerunt diis ſuis, et peccetis in Dominum Deum veſtrum.* 19 *Cùm obſederis urbem multis diebus pugnando adverſùs eam, ut illam capias, non perdes arbores ejus immittendo in eas ſecurim; quoniam ex iis veſcêris, ideò eas non ſuccîdes: Num enim homo arbor eſt agri ut veniat à facie tua in munimenta?* 20 *Arbores tantùm quas nôſti non eſſe arbores eſui aptas, illas perdes & ſuccîdes, ut ædifices munimenta adverſùs urbem quæ tecum gerit bellum donec (e) dominetis ei.*

VER. SAM. (b) Scribæ (c) humiliet (d) Scribæ (e) deſcendat

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * ثم يزيد العرفاء في مخاطبة القوم ويقولون * اي رجل كان خايفا رقيق القلب * فليمض ويرجع
الي منزله * ولا يحل قلوب اخوته كقلبه * 9 فعند فراغهم من مخاطبة القوم بذلك * يوكل بهم
10 روساء الجيوش * واذا تقدمت الي قرية لتحاربها * فادعها اولا الي السلم * 11 فان اجابت الي السلم *
وفتحت لك جميع القوم الذين فيها يكونون لك ذمة ويخدمونك * 12 وان لم تسالمك بل حاربتك *
13 فحاصرها * واسلمها الله ربك في يدك * فاقتل رجالها بحد السيف * 14 واما النساء * والاطفال * والبهايم *
وجميع ما في القرية من سلبها * فاغنمهم لنفسك * وكل سلب اعدايك الذي رزقكه الله ربك *
15 * كذا فاصنع بالقري البعيدة منك جدا * التي ليست من قري هاولاء الامم * 16 واما من قري
هاولاء الامم الذين الله ربك معطيكها نحلة * فلا تبق منهم فيها نسمة * 17 بل ابلغهم اتلافا *
الحيثيين * والاموريين * والكنعانيين * والفرزيين * والحويين * واليبوسيين * كما امرك الله ربك *
18 * كيلا يعلموكم ان تصنعوا مثل مكارههم التي صنعوها لمعبوداتهم * فتخطيوا لله ربكم * 19 واذا
حصرت قرية اياما كثيرة لتفتحها وتحاربها * فلا تفسد شجرها بان تحرك عليه الحديد اذ منه
تاكل فلا تقطعه ظنا منك ان شجر الصحراء كالانسان الذي قد اختفي من بين يديك
20 في الحصار * لكن اي شجر علمت انه ليس بمطعم * فافسده واقطعه * وابن الات الحصار على اية
قرية حاربتك الي ان تحدرها *

8 *Subjungent quoque præſides inter loquendum cum populo, et dicent; Quicunq; pavidus eſt & tenui corde, abeat & revertatur in domum ſuam, et ne diſſolvat corda fratrum ſuorum ut cor ſuum.* 9 *Et cùm ceſſaverint illi a dicere ad populum, præficiantur eis principes exercituũ.* 10 *Et cùm acceſſeris ad aliquam civitatem ut expugnes eã, invita eã prius ad pacem.* 11 *Quòd ſi conſentiat paci, & aperiat tibi, univerſus populus qui fuerint in ea, erunt tibi tributarii, et miniſtrabunt tibi.* 12 *At verò ſi non fœderetur tibi, ſed pugnet contra te, & obſideas illam,* 13 *Tradatque eam Deus Dominus tuus in manum tuam; trucîda viros ejus in acie gladii.* 14 *Veruntamen mulieres, & infantes, atque jumenta, & omnia ſpolia quæ fuerint in civitate, deprædare tibi, et comede ſpolia inimicorum tuorum quæ tibi largietur Deus Dominus tuus.* 15 *Hoc modo fac civitatibus à te valdè remotis, quæ non ſunt ex civitatibus harum gentium.* 16 *At verò in civitatibus iſtarum gentium quas Deus Dominus tuus daturus eſt tibi hæreditatem, ne relinquas ex ipſis ullum ſpiritum:* 17 *Sed eas penitùs abſume, nempe Hethæos, & Amoræos, & Chananæos, & Pherezæos, & Hevæos, & Jebuſæos, ut mandavit tibi Deus Dominus tuus:* 18 *Ne fortè doceant vos facere juxta abominationes ſuas quas fecerunt diis ſuis, & peccetis Deo Domino veſtro.* 19 *Et cùm obſederis aliquam civitatem diebus multis, ut muris ejus labefactatis expugnes eam, ne perdas arbores ejus movendo ſuper eas ferrum; cùm ex ipſis comedas, ne excindas eas, exiſtimans apud te quòd arbores campi ſint velut homo qui ſe jam occultavit à conſpectu tuo in obſidione.* 20 *Sed quaſcunque arbores nôſti non eſſe frugiferas, eas perde & excinde, & fabrica machinas obſidionis contra quamlibet civitatem quæ tecum bellaverit, ut eam circumvalles.*

ספר אלה הדברים: כא

CAP. XXI. כא

deus tuus Deus Dominus quam humo in occisus fuerit repertus Cùm
1 כִּי־יִמָּצֵא חָלָל בָּאֲדָמָה אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן
eum percusserit quis, fuerit scitū nec ; agro in *cadens* ,eā *possidendum ad* ,tibi
לְךָ לְרִשְׁתָּהּ נֹפֵל בַּשָּׂדֶה לֹא נוֹדַע מִי הִכָּהוּ׃
civitates ad metientur & ,tui judices & ,tui seniores egredientur Et
2 וְיָצְאוּ זְקֵנֶיךָ וְשֹׁפְטֶיךָ וּמָדְדוּ אֶל־הֶעָרִים
occisum ad propinqua civitas erit Et .occisi circuitibus quæ
3 אֲשֶׁר סְבִיבֹת הֶחָלָל׃ וְהָיָה הָעִיר הַקְּרֹבָה אֶל־הֶחָלָל
est servatum non qua ,bovis vitulam ipsius civitatis seniores capient &
וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר הַהִוא עֶגְלַת בָּקָר אֲשֶׁר לֹא־עֻבַּד
civitatis seniores facient descendere Et .*jugo in* traxit non quæ ,*ea in*
4 בָּהּ אֲשֶׁר לֹא־מָשְׁכָה בְּעֹל׃ וְהוֹרִדוּ זִקְנֵי הָעִיר
,*eo in colitur non quo* ,*fortem torrentem* ad vitulam ipsius
הַהִוא אֶת־הָעֶגְלָה אֶל־נַחַל אֵיתָן אֲשֶׁר לֹא־יֵעָבֵד בּוֹ
accedent Et .valle in vitulæ ibi cervicē auferēt &;*seretur* neque
5 וְלֹא יִזָּרֵעַ וְעָרְפוּ־שָׁם אֶת־הָעֶגְלָה בַּנָּחַל׃ וְנִגְּשׁוּ
,tuus Deus Dominus elegit *ipsis in* quia ,Levi filii sacerdotes
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי כִּי בָם בָּחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
super & : Domini nomine in benedicendum ad & ,sibi ministrandum ad
לְשָׁרְתוֹ וּלְבָרֵךְ בְּשֵׁם יְהוָה וְעַל־
civitatis seniores omnes Et .plaga omnis & , lis omnis erit eorum *os*
6 פִּיהֶם יִהְיֶה כָּל־רִיב וְכָל־נָגַע׃ וְכֹל זִקְנֵי הָעִיר
vitulam super suas manus lavabunt ,*occisum ad propinqui* ipsius
הַהִוא הַקְּרֹבִים אֶל־הֶחָלָל יִרְחֲצוּ אֶת־יְדֵיהֶם עַל־הָעֶגְלָה
effuderunt non nostræ Manus:dicent &,*respondebunt* Et.valle in *excervicatam*
7 הָעֲרוּפָה בַנָּחַל׃ וְעָנוּ וְאָמְרוּ יָדֵינוּ לֹא שָׁפְכָה
Israel *tuo populo* Expia .viderunt nō nostri oculi &,istum sanguinem
8 אֶת־הַדָּם הַזֶּה וְעֵינֵינוּ לֹא רָאוּ׃ כַּפֵּר לְעַמְּךָ יִשְׂרָאֵל
interiore in innocentem sanguinem des ne & , Domine redemisti quem
אֲשֶׁר־פָּדִיתָ יְהוָה וְאַל־תִּתֵּן דָּם נָקִי בְּקֶרֶב
sanguinē auferes tu Et .*sanguis eis expiabitur* & :Israel tui populi
9 עַמְּךָ יִשְׂרָאֵל וְנִכַּפֵּר לָהֶם הַדָּם׃ וְאַתָּה תְּבַעֵר הַדָּם
.Domini oculis in rectum *facies* quia ; *tuo interiore ex* innocentē
הַנָּקִי מִקִּרְבֶּךָ כִּי־תַעֲשֶׂה הַיָּשָׁר בְּעֵינֵי יְהוָה׃
Dominꝰ *eum* dederit &;tuos inimicos *super* bellum ad fueris egressus *Cùm*
10 כִּי־תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל־אֹיְבֶיךָ וּנְתָנוֹ יְהוָה
videris Et .ejus captivitatem *captivaveris* & ,tua manu in tuus Deus
11 אֱלֹהֶיךָ בְּיָדֶךָ וְשָׁבִיתָ שִׁבְיוֹ׃ וְרָאִיתָ
tibi *acceperis* & ,ea in *te devinxeris* &,forma pulchram mulierē captivitate in
בַּשִּׁבְיָה אֵשֶׁת יְפַת־תֹּאַר וְחָשַׁקְתָּ בָהּ וְלָקַחְתָּ לְךָ
,suū caput radet &;tuæ domus medium in eā introduces Et : uxorē in
12 לְאִשָּׁה׃ וַהֲבֵאתָהּ אֶל־תּוֹךְ בֵּיתֶךָ וְגִלְּחָה אֶת־רֹאשָׁהּ
suæ captivitatis vestimentum removebit Et .suos ungues *faciet* &
13 וְעָשְׂתָה אֶת־צִפָּרְנֶיהָ׃ וְהֵסִירָה אֶת־שִׂמְלַת שִׁבְיָהּ
suā matrē &,suum patrem flebit & ,tua domo in manebit & ,se *desuper*
מֵעָלֶיהָ וְיָשְׁבָה בְּבֵיתֶךָ וּבָכְתָה אֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ
erit &,eiꝰ maritꝰ eris &,eam ad ingredieris postea & : dierum *luna*
יֶרַח יָמִים וְאַחַר כֵּן תָּבוֹא אֵלֶיהָ וּבְעַלְתָּהּ וְהָיְתָה
.uxorem in tibi
לְךָ לְאִשָּׁה׃

Versio VULG. LAT.

CAP. XXI.

1 Quando inventum fuerit in terra, quā Dominꝰ Deꝰ tuꝰ daturus est tibi, hominis cadaver occisi, & ignorabitur cædis reꝰ; 2 Egredientur majores natu, & judices tui, & metientur à loco cadaveris singularum per 3 circuitum spatia civitatū: Et quā viciniorē cæteris esse perspexerint, seniores civitatis illiꝰ tollent vitulā de armento, quæ non traxit jugū, nec terrā 4 scidit vomere. Et ducent eā ad vallē asperā atq; saxosam, quæ nunquā arata est, nec sementē recepit: & cædent in ea cervi-5 ces vitulæ. Accedéntq; sacerdotes filii Levi, quos elegerit Dominꝰ Deꝰ tuꝰ ut ministrent ei, & benedicant in nomine ejus: & ad verbum eorū, omne negotiū, & quidquid mundū, 6 vel immundū est, judicetur. Et venient majores natu civitatis illius ad interfectum, lavabúntq; manꝰ suas super vitulā, 7 quæ in valle percussa est, Et dicent, Manꝰ nostræ non effuderunt sanguinē hunc, nec o-8 culi viderunt. Propitius esto populo tuo Israel, quē redemisti, Dñe, & ne reputes sanguinē innocentē in medio populi tui Israel. Et auferetur ab eis 9 reatus sanguinis. Tu autē alienꝰ eris ab innocentis cruore, qui fusus est, cùm feceris quod 10 præcepit Dominꝰ. Si egressus fueris ad pugnā contra inimicos tuos, & tradiderit eos Dominꝰ Deus tuꝰ in manu tua, ca-11 ptivósq; duxeris, Et videris in numero captivorū mulierem pulchram, & adamaveris eam, 12 voluerísq; habere uxorem, Introduces eā in domū tuā: quæ radet cæsariem, & circumcidet 13 ungues. Et deponet vestem, in qua capta est: sedénsq; in domo tua, flebit patrem & matrē suam uno mense: & posteà intrabis ad eam, dormiésque cum illa, & erit uxor tua.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. κα΄.

1 Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ τραυματίας ἐν τῇ γῇ, (α) ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι κληρονομῆσαι, πεπτωκὼς ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ οὐκ 2 οἴδασι τὸν πατάξαντα, Ἐξελεύσεται ἡ γερουσία σου καὶ οἱ κριταί σου, καὶ (β) ἐκμετρήσουσιν ἐπὶ τὰς πόλεις τὰς κύκλῳ τοῦ τραυ-3 ματίου. Καὶ ἔσται ἡ πόλις ἡ ἐγγίζουσα τῷ τραυματίᾳ, καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης δάμαλιν ἐκ βοῶν, ἥτις οὐκ εἴργασται, (γ) καὶ ἥτις οὐχ εἵλκυσε ζυ-4 γόν. Καὶ καταβιβάσουσιν ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης (δ) δάμαλιν εἰς φάραγγα τραχεῖαν, ἥτις οὐκ εἴργασται οὐδὲ σπείρεται, καὶ νευροκοπήσουσι τὴν δάμαλιν ἐν τῇ 5 φάραγγι. Καὶ προσελεύσονται οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται, ὅτι αὐτοὺς (ε) ἐπέλεξεν κύριος ὁ (ζ) θεὸς παρεστηκέναι αὐτῷ, καὶ εὐλογεῖν ἐπὶ τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ (η) ἐπὶ τῷ στόματι αὐτῶν ἔσται πᾶσα ἀντιλογία, καὶ 6 πᾶσα ἁφή. Καὶ πᾶσα ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης οἱ ἐγγίζοντες τῷ τραυματίᾳ νίψονται τὰς χεῖρας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν τῆς δαμάλεως τῆς νενευροκοπημένης ἐν 7 τῇ φάραγγι· Καὶ ἀποκριθέντες, ἐροῦσιν, Αἱ χεῖρες ἡμῶν οὐκ ἐξέχεαν τὸ αἷμα τοῦτο, καὶ οἱ ὀφθαλμοὶ ἡμῶν οὐχ ἑωράκασιν. 8 Ἵλεως γενοῦ τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ, οὓς ἐλυτρώσω (θ) κύριε, ἵνα μὴ γένηται αἷμα ἀναίτιον ἐν τῷ λαῷ σου Ἰσραήλ. καὶ ἐξ-9 ιλασθήσεται αὐτοῖς τὸ αἷμα. Σὺ δὲ ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀναίτιον ἐξ ὑμῶν αὐτῶν, ἐὰν ποιήσῃς τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀρεστὸν (ι) ἔναντι 10 κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Ἐὰν δὲ ἐξελθὼν εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ (κ) παραδῷ σοι κύριος ὁ θεός σου εἰς τὰς χεῖράς σου, καὶ (λ) προνομεύσῃς τὴν προ-11 νομὴν αὐτῶν, Καὶ ἴδῃς ἐν τῇ προνομῇ γυναῖκα καλὴν τῷ εἴδει, καὶ ἐνθυμηθῇς αὐτῆς, καὶ λάβῃς αὐτὴν σεαυτῷ γυναῖκα, 12 Καὶ (μ) εἰσάξῃς αὐτὴν ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ξυρήσεις τὴν κεφαλὴν αὐτῆς, 13 καὶ περιονυχιεῖς αὐτήν, Καὶ περιελεῖς τὰ ἱμάτια τῆς (ν) αἰχμαλωσίας ἀπ᾽ αὐτῆς, καὶ καθιεῖται ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, καὶ κλαύσεται τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα μηνὸς ἡμέρας· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσῃ πρὸς αὐτὴν καὶ συνοικισθήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται (ξ) σου γυνή.

CAP. XXI.

1 *Si autem inventus fuerit occisus in terra, quam Dominus Deus tuus dat tibi ad hæreditandum, jacens in campo, & non noverunt percussorem,* 2 *Exibunt seniores tui, & judices tui: & dimetientur ad civitates, quæ in circuitu occisi:* 3 *Et erit civitas propinqua occiso; & sument seniores civitatis illius vitulam ex bobus, quæ operata non est, & quæ non traxit jugum.* 4 *Et descendere facient seniores civitatis illius vitulam in vallem asperam, quæ non est culta, neque seminatur: & cædent cervicem vitulæ in valle.* 5 *Et accedent sacerdotes Levitæ, quoniam eos elegit Dominus Deus adstare ei, & benedicere in nomine ipsius: & super os eorum erit omnis controversia, & omnis tactus.* 6 *Et omnes seniores civitatis illius, qui proximi sunt occiso, lavabunt manus super caput vitulæ excervicatæ in valle:* 7 *Et respondentes, dicent; Manus nostræ non effuderunt sanguinem hunc; & oculi nostri non viderunt.* 8 *Propitius sis populo tuo Israel, quos redemisti, Domine; ut non sit sanguis innocens in populo tuo Israel. Et expiabitur eis sanguis.* 9 *Tu autem auferes sanguinem innocentem ex vobis ipsis, si feceris quod bonum, & placitum coram Domino Deo tuo.* 10 *Si autem exieris in prælium super inimicos tuos, & tradiderit tibi Dominus Deus tuus, in manus tuas, & prædatus fueris prædam eorum,* 11 *Et videris in præda mulierem pulchrā specie, & concupiveris eam, & acceperis eam tibi uxorem,* 12 *Et induxeris eam intus in domum tuam; & rades caput ejus, & circuncides ungues ejus,* 13 *Et circumauferes vestimenta captivitatis ab ea: & sedebit in domo tua, & lugebit patrem & matrem mense diei: & post hæc ingredieris ad eam, & cohabitabis ei: & erit uxor tua.*

MS.A. (α) ἣν (β) ἐκμετρήσουσιν τὰς (γ) καὶ εἴτις οὐκ εἵλκυσεν (δ) τὴν δάμαλιν (ε) ἐξελέξατο (ζ) θεός σου (η) ἐπὶ τῷ * ὀνόματι αὐτοῦ (θ) κύριε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἵνα (ι) ἔναντι τοῦ θεοῦ. Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς (κ) παραδῷ αὐτοὺς κύριος (λ) προνομεύσεις (μ) εἰσάξεις (ν) αἰχμαλωσίας αὐτῆς ἀπ᾽ αὐτῆς, (ξ) σοι

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܦܘܠܓܐ * ܟܐ *

1 *ܘܡܐ ܕܢܫܬܟܚ ܩܛܝܠܐ ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܡܐܪܬܗ. ܪܡܐ ܒܚܩܠܐ. ܘܠܐ
2 ܝܕܝܥ ܡܢܘ ܩܛܠܗ. *ܢܦܩܘܢ ܣܒܝܟ ܘܕܝܢܝܟ. ܘܢܡܫܚܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ ܕܚܕܪܝ ܩܛܝܠܐ.
3 *ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܩܪܝܒܐ ܠܩܛܝܠܐ. ܢܕܒܪܘܢ ܣܒܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܥܓܠܬܐ ܕܬܘܪܐ ܕܠܐ ܐܬܦܠܚܬ ܒܗ.
4 ܘܠܐ ܢܓܕܬ ܒܢܝܪܐ. *ܘܢܚܬܘܢܗ ܣܒܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܠܥܓܠܬܐ. ܠܢܚܠܐ ܚܪܒܐ ܕܠܐ ܐܬܦܠܚ
5 ܒܗ. ܘܠܐ ܐܙܕܪܥ. ܘܢܢܩܦܘܢܗ ܬܡܢ ܠܥܓܠܬܐ ܒܢܚܠܐ ܚܪܒܐ. *ܘܢܬܩܪܒܘܢ ܟܗܢܐ ܒܢܝ
ܠܘܝ ܕܒܗܘܢ ܓܒܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܡܫܡܫܘܬܗ. ܘܠܡܒܪܟܘ ܒܫܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܥܠ
6 ܡܐܡܪ ܦܘܡܗܘܢ ܢܗܘܐ ܟܠ ܕܝܢ ܘܟܠ ܡܚܘܬܐ. *ܘܟܠܗܘܢ ܣܒܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܝ ܕܩܪܝܒܝܢ
7 ܠܩܛܝܠܐ. ܢܫܝܓܘܢ ܐܝܕܝܗܘܢ ܥܠ ܥܓܠܬܐ ܕܢܩܝܦܐ ܒܢܚܠܐ. *ܘܢܥܢܘܢ ܘܢܐܡܪܘܢ.
8 ܐܝܕܝܢ ܠܐ ܐܫܕܝ ܕܡܐ ܗܢܐ. ܘܥܝܢܝܢ ܠܐ ܚܙܝ. *ܚܘܣ ܠܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ ܕܦܪܩܬ ܡܪܝܐ.
9 ܘܠܐ ܬܣܥܘܪ ܕܡܐ ܙܟܝܐ ܠܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܬܚܣܐ ܠܗܘܢ ܡܢ ܕܡܐ. *ܘܐܢܬ ܒܥܝ
10 ܕܡܐ ܙܟܝܐ ܡܢ ܒܝܢܬܟ. ܘܥܒܕ ܕܫܦܝܪ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. *ܘܡܐ ܕܢܦܩܬ ܠܩܪܒܐ ܥܠ
11 ܒܥܠܕܒܒܝܟ. ܘܢܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܒܐܝܕܝܟ. ܘܬܫܒܐ ܫܒܝܬܗܘܢ. *ܘܬܚܙܐ
12 ܒܫܒܝܬܐ ܐܢܬܬܐ ܫܦܝܪܬ ܚܙܘܐ. ܘܬܨܒܐ ܒܗ ܘܬܣܒܝܗ ܠܟ ܠܐܢܬܘ. *ܘܬܥܠܝܗ
13 ܠܓܘ ܒܝܬܟ. ܘܬܓܪܥ ܪܫܗ ܘܬܩܘܨ ܛܦܪܝܗ. *ܘܬܫܠܚ ܡܐܢܝ ܫܒܝܬܗ ܡܢܗ. ܘܬܬܒ ܒܒܝܬܟ
ܘܬܒܟܐ ܥܠ ܐܒܘܗ ܘܥܠ ܐܡܗ ܝܪܚܐ ܕܝܘܡܬܐ. ܘܒܬܪܟܢ ܬܥܘܠ ܠܘܬܗ ܘܬܣܒܝܗ.
ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܐܢܬܬܐ.

CAP. XXI.

1 Et quando inventus fuerit interfectus in terra quam dat tibi Dominus Deus tuus possidendā, projectꝰ in agro, & ignoretur quis interfecerit eum; 2 Egredientur seniores tui, & judices tui, & metientur usque ad civitates quæ sunt circum interfectum: 3 Et civitatis quæ proprior fuerit interfecto, ejus *inquam*, civitatis seniores adducant vitulā bovinā quæ nec aravit, nec jugum traxit. 4 Et adducant seniores civitatis illius vitulam illā in vallem incultam quæ nec arata fuit, nec sata, & mactent ibi vitulam in valle inculta. 5 Et accedant sacerdotes filii Levi quos elegit Dominus Deus tuus ut ministrent ei & benedicant in nomine Domini, & ut à verbo oris eorum pendeat omne judicium & quælibet plaga, 6 Nec non cuncti seniores civitatis illius qui propiores sunt interfecto, lavabunt manus suas super vitulā mactatā in valle: 7 Et respondebunt, ac dicent, Manus nostra non effudit sanguinem istum, & oculi nostri non viderunt: 8 Propitius esto populo tuo Israeli quem redemisti Domine, & ne imputes sanguinē innocentem populo tuo Israel: & expiabuntur à sanguine. 9 Tu verò exquire sanguinem innocentē de medio tui, & fac quod bonum est coram Domino Deo tuo. 10 Cúmq; exieris ad bellum contra inimicos tuos, & tradiderit eos Dominus Deus tuus in manus tuas, & captivitatem duxeris ab eis, 11 Viderisq; inter captivos mulierem pulchram aspectu, & placuerit tibi ita ut sumas eam tibi uxorem; 12 Introduces eam in domū tuā, & radet caput suum, præcidet ungues suos, 13 Deponet à se vestes captivitatis suæ, & sedebit in domo tua, & planget patrē suum matremq; suam mensem circiter dierum: tum demum ingredieris ad eam, & accipies illam, eritque tibi uxor.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

כא

1 אֲרֵי יִשְׁתְּכַח קְטִילָא בְּאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ לְמֵירְתַהּ רְמֵי בְּחַקְלָא לָא יְדִיעַ מַן קַטְלֵיהּ׃ 2 וְיִפְּקוּן סָבָךְ וְדַיָּנָךְ וְיִמְשְׁחוּן לְקִרְוַיָּא דִּי בְּסַחֲרָנוּת קְטִילָא׃ 3 וּתְהֵי קַרְתָּא דִּקְרִיבָא לִקְטִילָא וְיִסְּבוּן סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא עֶגְלַת תּוֹרִין דִּי לָא אִתְפְּלַח בַּהּ דִּי לָא נְגִידַת בְּנִיר׃ 4 וְיַחְתּוּן סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא יָת עֶגְלְתָא לְנַחַל בִּיר דִּי לָא יִתְפְּלַח בֵּיהּ וְלָא יִזְדְּרַע וְיִנְקְפוּן תַּמָּן יָת עֶגְלְתָא בְּנַחְלָא׃ 5 וְיִתְקָרְבוּן כָּהֲנַיָּא בְּנֵי לֵוָאֵי אֲרֵי בְהוֹן אִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְשַׁמָּשׁוּתֵיהּ וּלְבָרָכָא בִּשְׁמָא דַּייָ וְעַל מֵימְרֵיהוֹן יְהֵי כָּל דִּין וְכָל מַכְתַּשׁ סְגִירוּ׃ 6 וְכֹל סָבֵי קַרְתָּא הַהִיא דִּקְרִיבִין לִקְטִילָא יַסְחוּן יָת יְדֵיהוֹן עַל עֶגְלְתָא דִּנְקִיפָא בְנַחְלָא׃ 7 וִיתִיבוּן וְיֵימְרוּן יְדָנָא לָא אֲשַׁדָּא יָת דְּמָא הָדֵין וְעֵינָנָא לָא חֲזָאָה׃ 8 כָּהֲנַיָּא יֵימְרוּן כַּפַּר לְעַמָּךְ יִשְׂרָאֵל דִּי פְרַקְתָּא יְיָ וְלָא תִתֵּן חוֹבַת דַּם זַכַּאי בְּגוֹ עַמָּךְ יִשְׂרָאֵל וְיִתְכַּפַּר לְהוֹן עַל דְּמָא׃ 9 וְאַתְּ תְּפַלֵּי חוֹבַת דַּם זַכַּאי מִבֵּינָךְ אֲרֵי תַעְבֵּיד דְּכָשַׁר קֳדָם יְיָ׃ 10 אֲרֵי תִפּוֹק לְאַגָּחָא קְרָבָא עַל בַּעֲלֵי דְבָבָךְ וְיִמְסְרִנּוּן יְיָ אֱלָהָךְ בִּידָךְ וְתִשְׁבֵּי שִׁבְיֵהוֹן׃ 11 וְתֶחֱזֵי בְּשִׁבְיָה אִתְּתָא שַׁפִּירַת חֵיזוּ וְתִתְרְעֵי בַהּ וְתִסְּבַהּ לָךְ לְאִנְתּוּ׃ 12 וְתַעֲלִנַּהּ לְגוֹ בֵיתָךְ וּתְגַלַּח יָת רֵישַׁהּ וּתְרַבֵּי יָת טוּפְרַהָא׃ 13 וְתַעְדֵּי יָת כְּסוּת שִׁבְיַהּ מִנַּהּ וְתֵיתֵב בְּבֵיתָךְ וְתִבְכֵּי יָת אֲבוּהָא וְיָת אִמַּהּ יְרַח יוֹמִין וּבָתַר כֵּן תֵּעוֹל לְוָתַהּ וְתִבְעֲלִנַּהּ וּתְהֵי לָךְ לְאִנְתּוּ׃

CAP. XXI.

1 Quando inventus fuerit in terra, quam Dñs Deꝰ tuꝰ dabit tibi ut possideas eā, homo occisus projectꝰ in agro: et ignoratur quis occìdit eū. 2 Egredientur senes tui, et judices tui: et metientur à loco cadaveris usq; ad civitates quæ sunt in 3 circuitu occisi. Et erit civitas quæ propinquior est occiso, tollent senes civitatis illiꝰ vitulā boum, quâ nullꝰ operatus 4 est, nec traxit jugū. Et deferent senes civitatis illiꝰ vitulam ad vallē desertā, quæ nō est culta nec seminata: et cædēt ibi cer-5 vicē vitulæ in torrente. Et accedent sacerdotes filii Levi: quoniā ipsos elegit Dñs Deus tuꝰ ut ministrent ei, et ut benedicant in nomine Dñi: et juxta verbū eorū erit omne judiciū, 6 et oīs plaga lepræ. Et omnes senes civitatis illius, quæ propinquior est interfecto, lavabūt manꝰ suas sup vitulā quæ 7 percussa est in valle. Et respōdebunt, et dicent: Manꝰ nostra nō effudit sanguinē hunc, neq; 8 oculi nostri viderūt. Sacerdotes dicēt; Propitiꝰ esto populo tuo Israel quē redemisti, Dñe; et ne des peccatū sanguinis innocētis in medio populi tui Israel: et dimittetur eis reatꝰ sangui-9 nis. Tu autē auferes effundentē sanguinē de medio tui, cùm fe-10 ceris ꝙ rectū est corā Dño. Si egressus fueris ad pugnā contra inimicos tuos: et tradiderit eos Dñs Deus tuus in manu tua, et captivaveris captivitatē 11 eorum. Et videris in captivitate mulierem pulchram, et adamaveris eam, et acceperis eam 12 tibi in uxorem. Introduces eam in domum tuam: et tondebit caput suum, et crescere 13 dimittet ungues suos. Et auferet à se vestimentum captivitatis suæ, et habitabit in domo tua, et planget patrem suū et matrem suam mense dierum: et postea ingredieris ad eam, et eris maritus ejus; et ipsa erit tibi in uxorem.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

ࠊࠀ

1 **ࠊࠉ ࠉࠌࠑࠀ ࠇࠋࠋ ࠁࠀࠃࠌࠄ ࠀࠔࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠍࠕࠍ ࠋࠊ ࠋࠓࠔࠕࠄ ࠍࠐࠋ ࠁࠔࠃࠄ ࠋࠀ ࠍࠅࠃࠏ ࠌࠉ ࠄࠊࠄࠅ
2 ࠅࠉࠑࠀࠅ ࠆࠒࠍࠉࠊ ࠅࠔࠐࠈࠉࠊ ࠅࠌࠃࠃࠅ ࠀࠋ ࠄࠏࠓࠉࠌ ࠀࠔࠓ ࠎࠁࠉࠁࠕ ࠄࠇࠋࠋ
3 *ࠅࠄࠉࠄ ࠄࠏࠉࠓ ࠄࠒࠓࠁࠄ ࠀࠋ ࠄࠇࠋࠋ ࠅࠋࠒࠇࠅ ࠆࠒࠍࠉ ࠄࠏࠉࠓ ࠄࠄࠉࠀ ࠏࠂࠋࠕ ࠁࠒࠓ ࠀࠔࠓ ࠋࠀ ࠏࠁࠃ ࠁࠄ ࠀࠔࠓ ࠋࠀ ࠌࠔࠊࠄ ࠁࠏࠋ
4 *ࠅࠄࠅࠓࠃࠅ ࠆࠒࠍࠉ ࠄࠏࠉࠓ ࠄࠄࠉࠀ ࠀࠕ ࠄࠏࠂࠋࠄ ࠀࠋ ࠍࠇࠋ ࠀࠉࠕࠍ ࠀࠔࠓ ࠋࠀ ࠉࠏࠁࠃ ࠁࠅ ࠅࠋࠀ ࠉࠆࠓࠏ ࠅࠏࠓࠐࠅ ࠔࠌ ࠀࠕ ࠄࠏࠂࠋࠄ ࠁࠍࠇࠋ
5 *ࠅࠍࠂࠔࠅ ࠄࠊࠄࠍࠉࠌ ࠁࠍࠉ ࠋࠅࠉ ࠊࠉ ࠁࠌ ࠁࠇࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠋࠔࠓࠕࠅ ࠅࠋࠁࠓࠊ ࠁࠔࠌ ࠉࠄࠅࠄ ࠅࠏࠋ ࠐࠉࠄࠌ ࠉࠄࠉࠄ ࠊࠋ ࠓࠉࠁ ࠅࠊࠋ ࠍࠂࠏ
6 *ࠅࠊࠋ ࠆࠒࠍࠉ ࠄࠏࠉࠓ ࠄࠄࠉࠀ ࠄࠒࠓࠁࠉࠌ ࠀࠋ ࠄࠇࠋࠋ ࠉࠓࠇࠑࠅ ࠀࠕ ࠉࠃࠉࠄࠌ ࠏࠋ ࠄࠏࠂࠋࠄ ࠄࠏࠓࠅࠐࠄ ࠁࠍࠇࠋ
7 *ࠅࠏࠍࠅ ࠅࠀࠌࠓࠅ ࠉࠃࠉࠍࠅ ࠋࠀ ࠔࠐࠊࠅ ࠀࠕ ࠄࠃࠌ ࠄࠆࠄ ࠅࠏࠉࠍࠉࠍࠅ ࠋࠀ ࠓࠀࠅ
8 *ࠊࠐࠓ ࠋࠏࠌࠊ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠀࠔࠓ ࠐࠃࠉࠕ ࠉࠄࠅࠄ ࠅࠀࠋ ࠕࠕࠍ ࠃࠌ ࠍࠒࠉ ࠁࠒࠓࠁ ࠏࠌࠊ ࠉࠔࠓࠀࠋ ࠅࠍࠊࠐࠓ ࠋࠄࠌ ࠄࠃࠌ
9 *ࠅࠀࠕࠄ ࠕࠁࠏࠓ ࠄࠃࠌ ࠄࠍࠒࠉ ࠌࠒࠓࠁࠊ ࠊࠉ ࠕࠏࠔࠄ ࠄࠉࠔࠓ ࠁࠏࠉࠍࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ
10 **ࠊࠉ ࠕࠑࠀ ࠋࠌࠋࠇࠌࠄ ࠏࠋ ࠀࠉࠁࠉࠊ ࠅࠍࠕࠍࠅ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠁࠉࠃࠊ ࠅࠔࠁࠉࠕ ࠔࠁࠉࠅ
11 *ࠅࠓࠀࠉࠕ ࠁࠔࠁࠉࠄ ࠀࠔࠕ ࠉࠐࠕ ࠕࠀࠓ ࠅࠇࠔࠒࠕ ࠁࠄ ࠅࠋࠒࠇࠕ ࠋࠊ ࠋࠀࠔࠄ
12 *ࠅࠄࠁࠀࠕࠄ ࠀࠋ ࠕࠅࠊ ࠁࠉࠕࠊ ࠅࠂࠋࠇࠄ ࠀࠕ ࠓࠀࠔࠄ ࠅࠏࠔࠕࠄ ࠀࠕ ࠑࠐࠓࠍࠉࠄ
13 *ࠅࠄࠎࠉࠓࠄ ࠀࠕ ࠔࠌࠋࠕ ࠔࠁࠉࠄ ࠌࠏࠋࠉࠄ ࠅࠉࠔࠁࠄ ࠁࠁࠉࠕࠊ ࠅࠁࠊࠕࠄ ࠀࠕ ࠀࠁࠉࠄ ࠅࠀࠕ ࠀࠌࠄ ࠉࠓࠇ ࠉࠌࠉࠌ ࠅࠀࠇࠓ ࠊࠍ ࠕࠁࠅࠀ ࠀࠋࠉࠄ ࠅࠁࠏࠋࠕࠄ ࠅࠄࠉࠕࠄ ࠋࠊ ࠋࠀࠔࠄ

VERSIO SAMARITANA.

ࠊࠀ

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

CAP. XXI.

1 *Cùm inventum fuerit hominis cadaver in terra quam Dominꝰ Deus tuus dat tibi possidendam, prostratum in agro, nec cognitum fuerit quis percusserit eum;* 2 *Tunc egredientur Seniores tui, & (a) Præfecti tui, & dimetientur versùs urbes quæ sunt in circuitu cadaveris,* 3 *urbis autē propinquioris cadaveri, Seniores illius urbis accipient vitulā de armento quā nemo usus est, (b) quæq; non traxit jugum.* 4 *Deducentque Seniores illius urbis vitulā in vallem asperam quæ non arabitur, neque seretur, & decollabunt ibi vitulam in valle.* 5 *Accedent autem sacerdotes filii Levi, quoniam eos elegit Dominus Deus tuus ad ministrandum, & ad benedicendū in nomine Domini; juxta etiam illorum sermonem erit omnis contentio, atque omnis plaga.* 6 *Et omnes Seniores urbis istius propinquiores cadaveri lavabunt manus suas super vitulam decollatam in valle.* 7 *(c) Contestabunturque, dicentes; Manus nostræ non effuderunt sanguinem istum, neque oculi nostri viderunt.* 8 *Propitius esto populo tuo Israeli quē redemisti Domine, neque ponas sanguinem innocentem in medio populi tui Israelis, sed expietur in eis hic sanguis.* 9 *Tu quoque (d) auferes sanguinem innocentem de medio tui, cùm feceris quod rectum est in oculis Domini.* 10 *Cùm egredieris ad bellum contra inimicos tuos, & tradiderit eos Dominus Deus tuus in manum tuam, & captivam abduxeris captivitatem ejus;* 11 *Viderisque in captivitate ejus mulierem speciosam formâ, & dilexeris eam, & acceperis eam in uxorem,* 12 *Et introduxeris eā in medium domûs tuæ, tum radet caput suum, & faciet ungues suos.* 13 *Deponétque vestem captivitatis suæ à se, & habitabit in domo tua, ac flebit patrem suum & matrē suā mensē dierū: posteà autē ingredieris ad eam, et maritus ejꝰ eris, eritq; tibi uxor.*

VER. SAM. (a) Scribæ (b) quamq; non traxit possessor. (c) Et respondebunt, (d) separabis

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الحادي والعشرون *

1 *وان وجد قتيل في البلد الذي الله ربك معطيكه ليكون مطروح في الصحراء لا يعرف من قتله
2 3 *فليخرج بعض شيوخك وحكامك ويمسحوا منه الي القري التي حوالي القتيل *فايه قرية كانت
اقرب اليه فلياخذ اهلها عجلة من البقر لم تفلح ولم تمد النير *ويحدروها الي واد صعب لم
4 يفلح ولم يزرع *ويعقروها فيه *ثم يتقدم بعض الائمة بنو ليوي *لان الله ربك اختارهم ليخدموه
5 ويباركوا باسمه * وعلي قولهم تفصل كل خصومة وكل بلاء * فاذا غسل جميع شيوخ تلك القرية
6 القريبة من القتيل ايديهم علي العجلة المعقاة في الوادي *وابتدوا وقالوا ايدينا لم تسفك
7 هذا الدم *وعيوننا لم تر ذلك بتوانيهم *وقالوا اللهم اغفر لقومك الاسرائيليين الذين فككتهم *
8 ولا تدع عليهم عقوبة توان في دم بري *فيغفر لهم توانيهم في ذلك الدم * وانت فانف قاتلي
9 البري من بينكم * فانكم تصنعون المستقيم عند الله * واذا خرجت الي حرب اعدايك *فاسلمه
10 الله ربك في يدك * فسبيت سبيه * ورايت في السبي امراة حسنة الحلية *فسعفت بها فاتخذتها لك
11 زوجة * بان تدخلها الي وسط منزلك * وتحلق راسها * وتربي اظفارها * وتنزع ثياب سبيها عنها *
12 13 وتقيم كذلك في منزلك وتبكي علي مذهب ابيها وامها شهرا وبعد ذلك تدخل اليها فتبني
عليها ويكون لك زوجة *

CAP. XXI.

1 *Et si reperiatur interfectus in regione quam Deus Dominus tuus daturus est tibi ut eam possideas, projectus in campo, neque sciatur quis eum occiderit;* 2 *Exeant aliquot è senioribus tuis & judicibus tuis, & metiantur ab eo usque ad oppida quæ circumjacent interfecto:* 3 *Et quodcunque oppidum fuerit propinquius ipsi, accipiant ejus incolæ vitulam de bobus quæ nec araverit, nec jugum traxerit,* 4 *Et ducant eam ad vallem asperam quæ nec arata fuerit neque seminata, et cervicem ejꝰ incîdant in ipsa.* 5 *Deinde accedant aliquot sacerdotes filii Livi, quia Deus Dominus tuus elegit eos ut ministrent ei, et benedicant in nomine ejus: et ad dictum ipsorū diluitur omnis quæstio, & omnis plaga.* 6 *Cúmq; laverint cuncti seniores illius oppidi quod proximum est interfecto, manus suas super vitulā cui cervix incisa est in valle,* 7 *Incipiant, ac dicant; Manus nostræ non fuderunt hunc sanguinem, & oculi nostri non viderunt hoc, ex negligentia.* 8 *Et dicent, Deus, parce populo tuo Israelitis quos liberâsti, et ne ascribas eis pœnam negligentiæ in sanguine innoxio: et remittetur eis negligentia eorum circa sanguinē illum.* 9 *Et tu ejice interfectores innocentis de medio vestrî: atque ita facietis quod rectū est apud Deum.* 10 *Et cùm exieris ad pugnandum contra hostes tuos, et prodiderit eos Deus Dominus tuus in manū tuā, & duxeris captivitatem ejus,* 11 *Viderisq; in captivitate mulierem speciosam formâ & adamaveris eam, & duxeris eam tibi uxorem,* 12 *Adcóque induxeris eam in medium domûs tuæ; tum radet caput suum, tum nutriet ungues suos,* 13 *Auferétque vestimenta captivitatis suæ à se, & manebit in domo tuā, & deplorabit religionem patris sui & matris suæ mensem: & posteà ingredieris ad eam, & ædificabis super eam, & erit tibi uxor.*

Verſio VULG. LAT.

14 Si autem poſteà non ſederit animo tuo, dimittes eam liberã, nec vendere poteris pecuniã, nec opprimere p̃ potentiã: quia humiliâſti eã. 15 Si habuerit homo uxores duas, unã dilectam, & alteram odioſam, genuerintq; ex eo liberos, & fuerit filius odioſæ primogenitus, 16 Volueritq; ſubſtantiam inter filios ſuos dividere: non poterit filium dilectæ facere primogenitum, & præferre filio odioſæ, 17 Sed filium odioſæ agnoſcet primogenitũ, dabitque ei de his quæ habuerit cuncta duplicia: iſte eſt enim principium liberorum ejus, & huic debentur primogenita. 18 Si genuerit homo filiũ contumacẽ & protervum, qui non audiat patris aut matris imperium, & coërcitus obedire contempſerit: 19 Apprehendent eũ, & ducent ad ſeniores civitatis illius, & ad portam judicii, 20 Dicéntq; ad eos, Filius noſter iſte protervus et contumax eſt, monita noſtra audire contemnit, comeſſationibus vacat, & 21 luxuriæ atq; conviviis: Lapidibus eum obruet populus civitatis: & morietur, ut auferatis malum de medio veſtrî, & univerſus Iſrael audiens pertimeſcat. 22 Quando peccaverit homo quod morte plectendũ eſt, & adjudicat⁹ morti appenſus fuerit in patibulo: 23 Nõ permanebit cadaver ej⁹ in ligno, ſed in eadem die ſepelietur: quia Maledictus à Deo eſt qui pendet in ligno: & nequaquã contaminabis terram tuam, quam Dominus Deus tuus dederit tibi in poſſeſſionem.

CAP. XXII.

1 Non videbis bovem fratris tui, aut ovem errantem, & præteribis: ſed reduces fratri tuo, 2 Etiam ſi non eſt propinquus frater tuus, nec nôſti eum: duces in domum tuam, & erunt apud te, quamdiu quærat ea frater tuus, & recipiat.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

14 Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ θέλῃς αὐτὴν, ἐξαποστελεῖς αὐτὴν ἐλευθέραν, καὶ πράσει οὐ πραθήσεται ἀργυρίου· οὐκ ἀθετήσεις αὐτὴν, διότι ἐταπείνωσας αὐτήν. 15 Ἐὰν δὲ γένωνται ἀνθρώπῳ δύο γυναῖκες, μία αὐτῶν ἠγαπημένη, καὶ μία αὐτῶν μισουμένη, καὶ τέκωσιν αὐτῷ ἡ ἠγαπημένη καὶ ἡ μισουμένη, καὶ γένηται υἱὸς πρωτότοκος τῆς μισουμένης, 16 Καὶ ἔσται ᾗ ἂν ἡμέρᾳ (ο) κατακληρονομῇ τοῖς υἱοῖς αὐτοῦ τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, οὐ δυνήσεται πρωτοτοκεῦσαι (π) τῷ υἱῷ τῆς ἠγαπημένης, ὑπεριδὼν τὸν υἱὸν τῆς μισουμένης τὸν πρωτότοκον, 17 Ἀλλὰ τὸν πρωτότοκον υἱὸν τῆς μισουμένης ἐπιγνώσεται δοῦναι αὐτῷ διπλᾶ ἀπὸ πάντων ὧν ἂν εὑρεθῇ αὐτῷ, ὅτι οὗτός ἐστιν ἀρχὴ τέκνων αὐτοῦ, καὶ 18 τούτῳ καθήκει τὰ πρωτοτοκεῖα. Ἐὰν δέ τινι ᾖ υἱὸς ἀπειθὴς καὶ ἐρεθιστὴς, οὐχ ὑπακούων φωνὴν (ρ) πατρὸς καὶ φωνὴν (σ) μητρὸς, καὶ παιδεύσωσιν αὐτὸν, καὶ μὴ εἰσακούῃ αὐτῶν, 19 Καὶ συλλαβόντες αὐτὸν ὁ πατὴρ αὐτοῦ καὶ ἡ μήτηρ (τ) αὐτοῦ, καὶ ἐξάξουσιν αὐτὸν ἐπὶ τὴν γερουσίαν τῆς πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τὴν (υ) 20 πύλην τοῦ τόπου· Καὶ ἐροῦσι τοῖς ἀνδράσι τῆς πόλεως (φ) αὐτῶν, Ὁ υἱὸς ἡμῶν οὗτος ἀπειθεῖ καὶ ἐρεθίζει, (χ) οὐχ ὑπακούει τῆς φωνῆς ἡμῶν, συμβολοκοπῶν οἰνοφλυγεῖ. 21 Καὶ λιθοβολήσουσιν αὐτὸν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτοῦ ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν· καὶ οἱ ἐπίλοιποι ἀκούσαντες φοβηθήσονται. 22 Ἐὰν δὲ γένηται ἔν τινι ἁμαρτία, κρίμα θανάτου, καὶ ἀποθάνῃ, καὶ (ψ) κρεμάσητε αὐτὸν 23 ἐπὶ ξύλου, (ω) Οὐ κοιμηθήσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ἐπὶ τοῦ ξύλου, ἀλλὰ ταφῇ θάψετε (α) αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι κεκατηραμένος ὑπὸ θεοῦ πᾶς κρεμάμενος ἐπὶ ξύλου. καὶ οὐ μὴ (β) μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι ἐν κλήρῳ.

MS.A. (ο) κατακληροδοτῇ (π) τὸν υἱὸν (ρ) πατρὸς αὐτοῦ καὶ (σ) μητρὸς αὐτοῦ, καὶ (τ) αὐτοῦ, ἐξάξουσιν (υ) πύλην τῆς πόλεως αὐτοῦ· Καὶ (φ) αὐτοῦ, (χ) οὐκ ἀκούει (ψ) κρεμάσῃ (ω) Οὐκ ἐπικοιμηθήσεται (α) αὐτὸν (β) μιανῆται

ΚΕΦ. κβ.

1 Μὴ ἰδὼν τὸν μόσχον τοῦ ἀδελφοῦ σου, ἢ τὸ πρόβατον αὐτοῦ, πλανώμενα ἐν τῇ ὁδῷ, ὑπερίδῃς αὐτά. ἀποστροφῇ ἀποστρέψεις αὐτὰ 2 τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ ἀποδώσεις αὐτῷ. Ἐὰν δὲ μὴ ἐγγίζῃ (α) ὁ ἀδελφός σου πρὸς σὲ, μηδὲ ἐπίστῃ (β) αὐτὸν, συνάξεις (γ) αὐτὰ ἔνδον εἰς τὴν οἰκίαν σου, καὶ ἔσται μετὰ σοῦ ἕως ἂν ζητήσῃ αὐτὰ ὁ ἀδελφός σου, καὶ ἀποδώσεις (δ) αὐτῷ.

MS.A. (α) πρὸς σὲ ὁ ἀδελφός σου, μὴ δὲ (β) αὐτὸ, (γ) αὐτὰ (δ) αὐτῷ αὐτά. Οὕτως

Et erit: ſi nolueris eam; dimittes eam liberam, & venditione non vendetur argento: non contemnes eam; propterea quòd humiliâſti eam. 14 *Si autẽ fuerint homini duæ uxores, una earum dilecta, & una earum odioſa; & pepererint ei dilecta et odioſa, et fuerit filius primogenit⁹ ipſius odioſæ;* 15 *Et erit, quâcunque die diſtribuat filiis ſuis ſubſtantiam ſuam, non poterit primatum dare filio dilectæ, deſpiciens filium odioſæ primogenitum:* 16 *Sed primogenitum ipſum filium odioſæ agnoſcet, dando ei (ü) dupla de omnibus quæcunque inventa fuerint ei: quoniam hic eſt initium filiorum ej⁹: & huic conveniunt jura primogenituræ.* 17 *Si cui autem fuerit filius incredulus & protervus, non obediens voci patris, & voci matris, et corripiant eũ, & non exaudiat eos,* 18 *Et aſſumentes illũ ſimul pater ejus, et mater ejus, et educent eũ ad ſeniores civitatis ſuæ, & ad portã loci.* 19 *Et dicent viris civitatis ſuæ, Filius noſter hic contumaciter ſe gerit, & protervit; non obedit voci noſtræ, comeſſationibus vacans, vino inebriatur.* 20 *Et lapidabunt eum viri civitatis ej⁹ in lapidibus: & morietur. Et auferes malum ex vobis ipſis; Et reliqui audientes timebunt.* 21 *Si autem fuerit in aliquo peccatum, judicium mortis, & mortuus fuerit, & ſuſpenderitis eum ſuper lignum;* 22 *Non dormiet corpus ejus ſuper lignum, ſed ſepulturâ ſepelietis illud in die illa: quoniam Maledictus à Deo omnis, qui pendet in ligno. Et non inquinabitis terram, quam Domin⁹ De⁹ tu⁹ dat tibi in ſorte.* 23

CAP. XXII.

Nè videns vitulum fratris tui, vel ovẽ ejus, errantia in via, deſpiciâs ea: reductione reduces ea fratri tuo, et reddes ei. 1 *Si autẽ non appropinquat frater tuus ad te, neq; cognoſcis eum, conduces (a) ipſum intus in domum tuam: & erit tecum, quoadusq; quæſierit ea frater tuus: & reddes ei.* 2

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Quòd ſi non placuerit tibi, dimitte eam arbitrio ſuo, & pecuniâ ne vendideris eam, neq; mercaturã exercueris in ea, eò quòd illam ſtuprâris. 14 Cúmq; fuerint alicui duæ uxores, una dilecta, altera odioſa, & pepererint ei filios tam dilecta quàm odioſa, fueritque filius primogenitus odioſæ; 15 In die quâ hæredes conſtituet liberos ſuos rerum quas poſſidet, non licebit ei primogenitũ facere filiũ dilectæ ante filiũ odioſæ: 16 Sed primogenitus fili⁹ odioſæ oportet ut accipiat duas portiones ex omnib⁹ rebus quæ reperientur apud ipſum, quoniã ipſe eſt principiũ ſobolis ej⁹, ipſiq; debentur primogenita. 17 Et cùm quis habuerit filiũ rebellẽ & contumacẽ, & non obediẽtem voci patris ſui & voci matris ſuæ, & caſtigent eum, nec tamẽ obediat eis; 18 Apprehendent eum pater ejus & mater ejus, educentque eum ad ſeniores civitatis, & ad portam patriæ ipſius, 19 Dicentque ſenioribus civitatis, Filius noſter iſte rebellis eſt & contumax, & non obediens voci noſtræ, & immoderatus, & ebrioſus; 20 Et obruent eum cuncti cives urbis ipſius lapidibus, & morietur: & expurgate ſcelus de medio veſtrî, & omnis Iſrael audient, & pavebunt. 21 Et ſi quis pro ullo crimine reus ſit ſententiæ mortis, & appendatur ligno atque interficiatur, 22 Non pernoctabit cadaver ejus ſuper lignum, ſed ſepelite eum eodem die; nam qui blaſphemaverit Deum, ſuſpendetur: & ne polluas terram quam daturus eſt tibi Dominus Deus tuus hæreditatem. 23

CAP. XXII.

Non videbis taurum fratris tui, aut pecudem ejus errantem, & negliges eos, ſed omnino reduces eos ad ipſum. 1 Quòd ſi non fuerit vicin⁹ tibi frater tuus, nec noveris eum, introduc eos in domũ tuã, ſintq; apud te donec requirat eos frater tu⁹, et reſtitue eos ipſi. 2

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS,

14 Et ſi poſteà nolueris eam, dimittes eam ut liberè eat quocũnq; voluerit; et non vendes eam argento: neq; opprimes eam, eò ꝗ humiliâſti eã. 15 Si fuerint viro duæ uxores, una dilecta et altera odioſa; et pepererint ei filios, dilecta et odioſa: et fuerit fili⁹ odioſæ primogenitus. 16 Et venerit dies in quo hæreditatẽ diviſur⁹ eſt filiis ſuis, earũ rerũ quas habuerit: nõ habebit poteſtatẽ ut filiũ dilectæ faciat primogenitũ, vivẽte filio odioſæ primogenito. 17 Sed filiũ odioſæ agnoſcet primogenitũ, ut det ei duplicẽ portiõnẽ, in omnib⁹ quæ invẽta fuerint apud eũ; quoniã ipſe eſt principiũ fortitudinis ejus, & ei pertinet primogenitura. 18 Si fuerit viro filius prævaricator et rebellis, et nõ obedierit verbo patris ſui et verbo matris ſuæ: et corripuerint eũ et nõ obedierit eis. 19 Apprehendent eũ pater ej⁹ et mater ejus: et educẽt illũ in conſpectũ ſeniorum civitatis ſuæ, et ad portam dom⁹ judicii loci ſui. 20 Et dicẽnt ſeniorib⁹ civitatis illi⁹, Filius noſter hic prævaricator eſt & rebellis; non obedit verbis noſtris: edax eſt carniũ, et potator vini. 21 Et lapidabunt eũ omnes homines civitatis illius, ut moriatur; et auferes facientẽ ꝗ malũ eſt de medio tui: & oĩs Iſrael audient, & timebũt. 22 Quando autem fuerit in viro peccatum judicii occiſionis, & occiſus fuerit: et ſuſpenderis eum in patibulo. 23 Non manebit cadaver ejus in patibulo, ſed ſepelies eum in die illa; quia pro eo ꝗ peccavit coram Dño, ſuſpens⁹ eſt: et non contaminabis terram tuam, quam Dñs Deus tuus dabit tibi in poſſeſſionem.

CAP. XXII.

1 Nõ videbis bovẽ fratris tui aut agnũ ej⁹ errãtes, et avertes oculos ab eis: ſed reducẽs reduces eos fratri tuo. 2 Et ſi nõ eſt prope frater tu⁹, nec cognoſcis eũ: introduces eũ in domũ tuã, et erit apud te donec quærat eũ frater tu⁹, et reddes eũ illi.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

Si autẽ accidat ut diſpliceat tibi, tum dimittes eam animæ ſuæ: non enim vendendo vendes eam; argento non negotiaberis de ea, eò quòd afflixeris eam. 14 *Cùm fuerint viro duæ uxores, una dilecta, & una odioſa, genuerintq; ei filios dilecta et odioſa, fueritq; filius odioſæ primogenit⁹;* 15 *In die quâ diſtribuet filiis ſuis ſubſtantiam ſuam, non poterit jus primogeniti transferre in filiũ dilectæ ante filium odioſæ primogenitum.* 16 *Sed filium odioſæ primogenitũ agnoſcet, dando ei partem duplicẽ in omnibus quæ deprehendentur ad ipſum pertinere; quia ipſe eſt principium (e) fortitudinis ejus, & ipſius eſt jus primogenituræ.* 17 *Cùm fuerit alicui filius (f) contumax et rebellis, non audiens vocẽ patris ſui, neque vocem matris ſuæ, corripuerintq; ipſum, ſed non audierit eos,* 18 *Tunc comprehendet eum pater ejus, & mater ej⁹, et educent eum ad ſeniores civitatis ſuæ, ad portam loci ſui:* 19 *Dicéntque ad viros civitatis ſuæ; Filius hic noſter contumax eſt, & rebellis, non audit vocẽ noſtram; (g) comeſſator eſt, et ebrioſus.* 20 *Tunc obruent eum omnes viri civitatis ſuæ lapidibus, & morietur, ut (h) auferas malum de medio tui, et univerſus Iſrael audiant, & metuant.* 21 *Cùm fuerit in aliquo peccatũ morti obnoxium, & interficiendus fuerit, ſuſpenderiſq; eum in ligno,* 22 *Non pernoctabit cadaver ejus in ligno, ſed ſepeliendo ſepelies illud eâdem die; quia maledictio Dei eſt ſuſpenſus: Non contaminabis igitur terram tuam quã Dominus Deus tuus dat tibi in hæreditatem.* 23

CAP. XXII.

Non videbis bovem fratris tui, aut ovem ejus, aut quodvis jumentum ejus errantia, & abſcondes te ab eis; reducendo reduces ea ad fratrem tuum. 1 *Etiamſi propinquus tibi non ſit frater tu⁹, neque cognoſcas eum, colliges tamen illud intra domum tuam; eritque tecum donec requirat illud à te frater tuus, & reſtitues illud ei.* 2

VER. SAM. (e) afflictionis (f) inſultans & ſe oſtentans, (g) vilis eſt, & abominandus. (h) ſepares

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 * فان لم تردها بعد ذلك فاطلقها حرة * وبيعا لا تبعها بثمن * ولا تسترقها بعد ما اتيتها * 15 وان كانت لرجل زوجتان احداهما محبة والاخرى مسنوءة * وولدتا له اولادا وكان الولد البكر للمسنوءة منهما * 16 ففي يوم تخليته بنيه ما يكون له * فليس له ان يفضل ابن المحبة على ابن المسنوءة البكر * 17 بل يجب عليه ان يعرف الناس بالبكر ابن المسنوءة ليعطيه سهمين من جميع ما يوجد له * اذ هو اول نيله * وله حكم البكورية * 18 واذا كان لرجل ابن زايغ مخالف ليس يقبل امر ابيه وامر امه * ويؤدبانه فلا يقبل منهما * 19 فليقبض عليه ابوه وامه * ويخرجاه الى شيوخ قريته والى باب حاكم موضعه * 20 فيقولا لهم ابننا هذا زايغ ومخالف ليس يقبل امرنا * وهو مسرف ومفرط في الحرام * 21 فيرجمه جميع شيوخ قريته بالحجارة حتى يموت * وانف اهل الشر من بينكم * وجميع آل اسرائيل يسمعون ويخافون * 22 واذا وجبت على انسان خطية حكمها القتل فقتل * فاصلبه على خشبة * 23 ولا تبت جثته عليها بل ادفنه دفنا في ذلك اليوم * اذ صلب لما افترى على الله * ولا تنجس بلدك الذي الله ربك معطيكه تحلة *

* الفصل الثاني والعشرون *

1 * ولا تر ثور اخيك وشاته ضالين فتتغافل عنهما * بل ردهما عليه ردا * 2 فان لم يكن اخوك قريبا اليك او لم تعرفه * فضم ذلك الى منزلك ليكون عندك الى ان يلتمسه اخوك فترده عليه *

Si autem nolueris eam poſtea, dimitte eam liberam, et nullatenus vendes eam pretio, & ne extenues eam poſtquam coïeris cum ea. 14 *Et cùm fuerint viro duæ uxores, altera dilecta, & altera odioſa, & ambæ genuerint ei filios, & filius primogenitus fuerit odioſæ ex eis,* 15 *In die quâ diſtribuet in hæreditatem filiis ſuis id quod habebit, non licebit ei præferre filium dilectæ filio odioſæ primogenito:* 16 *Sed neceſſe eſt ei ut notum faciat hominibus primogenitum filium odioſæ, dando illi duplicem portionem ex omnibus quæ ſua eſſe reperientur, cùm ipſum primum obtinuerit, et ad ipſũ pertineat jus primogenitorũ.* 17 *Et cùm fuerit alicui filius devius, pervicax, non acquieſcens mandato patris ſui, & mandato matris ſuæ, eumque erudierint, nec acquieverit eis;* 18 *Capiant eum pater ejus ac mater ejus, producantq; illum ad ſeniores civitatis ejus, & ad januam judicis loci ipſius,* 19 *Dicántque ad eos; Filius hic noſter devius eſt et pertinax, haud acquieſcens præcepto noſtro, eſtque intemperans & prodigus in illicitis.* 20 *Obruentque eum cuncti ſeniores civitatis ejus lapidibus, donec moriatur; & expelle ſceleſtos de medio veſtri; & omnes Iſraelitæ audient ac timebunt.* 21 *Et cùm convictus fuerit aliquis ſcelere cujus ſententia nex eſt, & occîſus fuerit, crucifige eum ſuper trabem;* 22 *At ne pernoctet cadaver ejus ſuper ipſam, ſed omnino ſepeli eum in eadem die, cùm crucifixus fuerit; eò quòd blaſphemaverit contra Deum: & ne polluas regionem tuam quam Deus Dominus tuus daturus eſt tibi hæreditatem.* 23

CAP. XXII.

ET ne videas taurum fratris tui & pecudem ejus errantes, & negligas eos, ſed reducendo reduc eos ad ipſum. 1 *Quòd ſi non fuerit frater tuus proximus tibi, vel non cognoveris eum, collige eos in domicilium tuum, ut maneant apud te donec quærat eos frater tuus, ac tum reſtitues eos ipſi.* 2

[illegible]

Verſio VULG. LAT.

3 Similiter facies de aſino, & de
veſtimento, & de omni re
fratris tui, quæ perierit: ſi
inveneris eam, ne negligas
4 quaſi alienam. Si videris
aſinum fratris tui aut bovem
cecidiſſe in via, non deſpicies,
ſed ſublevabis cum eo.
5 Non induetur mulier veſte
virili, nec vir utetur veſte
fœmineâ: abominabilis enim
apud Deum eſt, qui facit
6 hæc. Si ambulans per viam,
in arbore vel in terra nidum
avis inveneris, & matrem
pullis vel ovis deſuper
incubantem; non te-
7 nebis eam cum filiis: Sed
abire patieris, captos tenens
filios: ut benè ſit tibi, &
8 longo vivas tempore. Cùm
ædificaveris domum novam,
facies murum tecti per circuitum:
ne effundatur ſanguis
in domo tua, & ſis reus labente
alio, & in præceps
9 ruente. Non ſeres vineam
tuam altero ſemine: ne & ſementis
quam ſeviſti, & quæ
naſcuntur ex vinea, pariter
10 ſanctificentur. Non arabis in
11 bove ſimul & aſino. Non induêris
veſtimento, quod ex
lana linóque contextum eſt.
12 Funiculos in fimbriis facies
per quatuor angulos pallii
13 tui, quo operiêris. Si duxerit
vir uxorem, & poſteà odio
14 habuerit eam, Quæſierítque
occaſiones quibus dimittat
eam, objiciens ei nomen peſſimum,
& dixerit; Uxorem
hanc accepi, & ingreſſus ad
eam non inveni virginem:
15 Tollent eam pater & mater
ejus, & ferent ſecum ſigna virginitatis
ejus ad ſeniores ur-
16 bis qui in porta ſunt. Et dicet
pater, Filiam meam dedi
huic uxorem: quam quia
odit,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

3 Οὕτω ποιήσεις τὸν ὄνον αὐτοῦ, καὶ (ε) οὕτω
ποιήσεις τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ, καὶ (ζ) οὕτω ποιήσεις
κατὰ πᾶσαν ἀπώλειαν τοῦ ἀδελφοῦ
σου· ὅσα ἐὰν ἀπόληται παρ' αὐτοῦ καὶ (η) εὕ-
4 ρῃς, οὐ δυνήσῃ (θ) ὑπεριδεῖν. Οὐκ ὄψῃ τὸν
ὄνον τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ τὸν μόσχον αὐτοῦ πεπτωκότας
ἐν τῇ ὁδῷ, μὴ ὑπερίδῃς (ι) αὐ-
5 τούς, ἀνιστῶν (κ) ἀναστήσεις μετ' αὐτοῦ. Οὐκ
ἔσται σκεύη ἀνδρὸς ἐπὶ γυναικί, οὐδὲ μὴ
ἐνδύσηται ἀνὴρ στολὴν (λ) γυναικείαν, ὅτι
βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ πᾶς
6 ποιῶν ταῦτα. Ἐὰν δὲ συναντήσῃς νοσσιᾷ
ὀρνέων πρὸ προσώπου σου ἐν τῇ ὁδῷ ἢ ἐπὶ
παντὶ (μ) δένδρῳ, ἢ ἐπὶ τῆς γῆς, νοσσοῖς ἢ
ᾠοῖς, καὶ ἡ μήτηρ θάλπῃ ἐπὶ τῶν νοσσῶν ἢ
ἐπὶ τῶν ᾠῶν, οὐ λήψῃ τὴν μητέρα μετὰ τῶν
7 τέκνων. Ἀποστολῇ ἀποστελεῖς τὴν μητέρα, τὰ
δὲ παιδία λήψῃ σεαυτῷ, ἵνα εὖ σοι γέ-
8 νηται καὶ πολυήμερος (ν) γένῃ. Ἐὰν οἰκοδομήσῃς
οἰκίαν (ξ) καινήν, καὶ ποιήσεις
στεφάνην τῷ δώματί σου, καὶ οὐ ποιήσεις
φόνον ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἐὰν πέσῃ ὁ
9 πεσὼν (ο) ἀπ' αὐτοῦ. Οὐ κατασπερεῖς τὸν
ἀμπελῶνά σου διάφορον, ἵνα μὴ ἁγιασθῇ
τὸ (π) γέννημα, καὶ τὸ σπέρμα ὃ ἐὰν
σπείρῃς μετὰ τοῦ (ρ) γενήματος τοῦ ἀμ-
10 πελῶνός σου. Οὐκ ἀροτριάσεις ἐν μόσχῳ
11 καὶ ὄνῳ ἐπὶ τὸ αὐτό. Οὐκ ἐνδύσῃ κίβδηλον,
ἔρια καὶ λίνον (σ) ἐν τῷ αὐτῷ.
12 Στρεπτὰ ποιήσεις σεαυτῷ ἐπὶ τῶν τεσσάρων
κρασπέδων τῶν περιβολαίων σου, (τ)
13 ἃ ἐὰν περιβάλῃ ἐν αὐτοῖς. Ἐὰν δέ τις
λάβῃ γυναῖκα καὶ συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ
14 μισήσῃ αὐτήν, Καὶ ἐπιθῇ αὐτῇ προφασιστικοὺς
λόγους, καὶ κατενέγκῃ αὐτῆς ὄνομα
πονηρόν, καὶ λέγῃ, Τὴν γυναῖκα ταύτην
εἴληφα, καὶ προσελθὼν αὐτῇ οὐχ εὕρηκα
15 αὐτῆς τὰ παρθένια· Καὶ λαβὼν ὁ
πατὴρ τῆς παιδὸς καὶ ἡ μήτηρ ἐξοίσουσι
τὰ παρθένια τῆς παιδὸς πρὸς τὴν γε-
16 ρουσίαν ἐπὶ τὴν πύλην. Καὶ ἐρεῖ ὁ πατὴρ τῆς
παιδὸς τῇ γερουσίᾳ, Τὴν θυγατέρα μου
ταύτην δέδωκα τῷ ἀνθρώπῳ τούτῳ γυναῖκα,
καὶ μισήσας (υ) αὐτὴν

Sic facies aſinum ejus: & ſic 3
facies veſtimentum ejus: &
ſic facies per omnem perditionem
fratris tui. Quæcunque
amiſſa fuerint ab eo, & inveneris,
non poteris deſpicere. Non 4
videbis aſinum fratris tui, vel
vitulum ejus, jacentes in via,
nè deſpexeris eos; ſublevans
ſublevabis cum eo. Non erunt 5
vaſa viri ſuper mulierem: neque
induetur vir ſtolam muliebrem:
quoniam abominatio
Domino Deo tuo eſt omnis faciens
hæc. Si autem occurreris 6
nido avium ante faciem tuam,
in via, vel in omni arbore,
vel ſuper terram, pullis, aut
ovis, & mater incubet ſuper
pullos, vel ſuper ova; non capies
matrem cum filiis: Dimittendo 7
dimittes matrem; filios
autem tolles tibi: ut benè tibi
ſit, & longævus ſis. Si ædificaveris 8
domum novam; & facies
coronam ſolario tuo: Et
non facies homicidium in domo
tua, (b) ſi cadat qui cecidit
ab eo. Non ſeminabis vineam 9
tuam variam; ut non
ſanctificetur genimen, & ſemen,
quodcunque ſeminaveris cum
genimine vineæ tuæ. Non arabis 10
in vitulo, & aſino in
idipſum. Non induêris adulteratum, 11
lanas, & linum in
eodem. Funiculos facies tibi 12
ſuper quatuor angulos indumentorum
tuorum, quæcunque
indutus fueris in eis. Si quis 13
autem acceperit uxorem, & habitaverit
cum ea, & oderit
eam, Et imponat ei occaſionis 14
verba, & detulerit ei nomen
malignum, & dixerit, Mulierem
hanc accepi, & accedens
ad eam non inveni ejus virginalia:
Et accipiens pater puellæ, 15
& mater, producent virginalia
puellæ ad ſeniores ad
portam: Et dicet pater puellæ 16
ſenioribus, Filiam meam
hanc dedi homini huic uxorem:
& odio habens eam

MS.A. (ε) Οὕτως (ζ) οὕτως (η) εὕρῃς αὐτά, οὐ (θ) ὑπεριδεῖν αὐτά. Οὐκ ὑπερόψῃ (ι) αὐτά, (κ) ἀνιστήσεις αὐτὰ μετὰ σοῦ. (λ) γυναικείαν· βδέλυγμα (μ) δένδρει, (ν) ἔσῃ. Ἐὰν δὲ οἰκοδομήσῃς (ξ) καινήν, ποιήσεις (ο) ἀπ' αὐτῆς. (π) γένημα, (ρ) γενήματος (σ) ἐπὶ τὸ αὐτό. (τ) ἃ ἂν (υ) αὐτὴν αὐτὸς Νδν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Idem fac tauro, & aſino ejus, & veſtimento 3
ipſius: idemque fac cuicunque rei
amiſſæ quæ perierit ab eo, & quam repereris:
non enim licet tibi diſſimulare.
Non videbis aſinum inimici tui aut bovem 4
ſuccumbentes in via, & negliges eos: ſed
erigendo erige eos cum illo. Ne ſint ve- 5
ſtes viriles ſuper mulierem, nec induatur vir
veſtimentis muliebribus, quoniam abominandus
eſt coram Domino Deo tuo quicunque
talia fecerit. Et cùm inveneris 6
nidum avis ante te in via in quacunque arbore
aut ſuper terram, pullos *videlicet*, aut
ova, & matrem incubantem pullis aut
ovis, ne capias matrem cum pullis ſuis:
Sed avolare fac matrem, pullos autem ejus 7
ſume tibi, ut bene tibi ſit, & multiplicentur
dies tui. Et quando extrues domum 8
novam, fac balauſtium tecto tuo, ne cadat
ex eo aliquis, & ſit ſanguis in domo tua.
Ne ſeras arvum tuum miſcellaneis, ne ſan- 9
ctificetur proventus ſeminis quod ſeres, &
proventus vineæ. Ne ducas aratrum cum 10
tauro & cum aſino ſimul. Ne induas varia 11
ex lana & lino ſimul. Intextas fimbrias fac 12
tibi in quatuor marginibus pallii tui quo
operiris. Et cùm duxerit quiſpiam uxorem, 13
& ingreſſus fuerit ad eam, & oderit eã, Tra- 14
xerítque poſt eam occaſionem in verbis, &
promulgaverit de ea nomen malum, ac dixerit,
Uxorem hanc duxi, & dormivi apud
eam, nec inveni ei virginitatem; Tollet 15
pater puellæ & mater ejus, & proferent
ſigna virginitatis puellæ ad ſeniores civitatis,
ad portam. Dicetque pater puellæ 16
ſenioribus, Filiam meam dedi viro iſti
uxorem, eſtque eam odio proſecutus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

[illegible]

3 Similiter facies de aſino ejus,
& ſic facies de veſtimento ej⁹:
& ſic facies de omni re quam
perdiderit frater tuus, & inveneris
eam: non eſt tibi li-
4 citum celare eam. Non videas
aſinum fratris tui aut bovem
ejus cadentes in viâ, &
avertas oculos ab iis: ſed
ſublevans ſublevabis cum eo.
5 Non erit ornamentum viri ſuper
mulierem, neque ornabitur
vir ornamentis mulieris:
quia abominabilis eſt coram
Domino Deo tuo omnis qui
6 facit hæc. Si occurreris nido
avis ante te in via in omni arbore
aut ſuper terram, cum
pullis aut ovis, et mater incubat
ſuper pullos aut ſuper
ova: non accipies matrem
7 cum filiis. Sed dimittens dimittes
matrem, & filios tolles
tibi: ut bene ſit tibi, & pro-
8 longentur dies tui. Si ædificaveris
domum novam, facies
murum tecti tui: & non pones
reatum occiſionis in domo
tua, ſi ceciderit aliquis
9 cadens ex eo. Non ſeminabis
vineam tuam mixtis ſeminibus:
nè forte polluatur quod
producitur ex ſemente quam
ſemináſti, & fructus vineæ.
10 Non arabis cum bove & aſi-
11 no ſimul. Non induêris veſtimento
quod ex lana et lino
12 confectum ſit. Funiculos facies
tibi ſuper quatuor angulos
veſtimento tuo quo operiris.
13 Si acceperit vir uxorem, &
ingreſſus fuerit ad eam et odio
14 habuerit eam. Et impoſuerit ei
occaſiones verborum, & protulerit
de ea nomen peſſimũ:
& dixerit, Mulierem iſtam
accepi, & acceſſi ad eam, &
non inveni eam virginem.
15 Tollet pater puellæ & mater
ejus, & educent ſigna virginitatis
puellæ coram ſenioribus
civitatis in porta do-
16 mus judicii illius loci. Et dicet
pater puellæ ſenioribus:
Filiam meam dedi huic viro
in uxorem, & odit eam.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latina.

Sic facies aſino ejus, et ſic fa- 3
*cies veſtimento ejus, & ſic facies
de omni re perdita fratris
tui, quæ perdita eſt ab eo,
& quam inveniſti: non poteris
occultare te. Non vide-* 4
*bis aſinum fratris tui, aut
bovem ejus, aut quod vis jumentũ
ejus proſtrata in via,
& occultabis te ab eis: erigendo
eriges illa cum eo.
Non erit ſupellex viri ſuper* 5
*mulierem, neque induet vir
veſtimentum muliebre; quoniam
abominatio eſt Domino
Deo tuo quicunque facit iſta.
Cùm occurrerit nidus avis* 6
*ante faciem tuam in itinere,
in quavis arbore, aut ſuper
terram, pulli aut ova, materq;
pullis aut ovis incubans; non
capies matrem cum filiis. Di-* 7
*mittendo dimittes matrem,
ſed filios capies tibi, ut bene
ſit tibi, & producás (†) dies.
Cùm ædificaveris domum no-* 8
*vam, tum cancellos facies
tecto tuo, ut non ponas ſanguinē
in domo tua cùm corruerit
aliquis cadens ex eo.
Non ſeminabis vineam tuam* 9
*diverſis ſpeciebus, ne forte
ſanctificetur plenitudo ſeminis
quod ſemináſti, & proventus
vineæ. Non arabis* 10
*cum bove et cum aſino ſimul.
Non indues te (a) vario ge-* 11
nere, lanâ et lino ſimul. Fim- 12
*brias facies tibi ſuper quatuor
alas operimenti tui quo operies
te. Cùm quis accepe-* 13
*rit uxorem, & ingreſſus fuerit
ad eam, odióque habuerit
eam, Impoſueritque ei oc-* 14
*caſiones rumorum, & diffamaverit
eam, dicens; Mulierem
iſtam duxi, & acceſſi
ad eam, ſed non deprehendi
in ea virginalia: Tunc ac-* 15
*cipiet pater puellæ, & mater
ejus, & producent virginalia
puellæ ante ſeniores urbis ad
portã. Dicétque pater puellæ* 16
*ſenioribus, Filiam meam dedi
huic viro in uxorem, & odit
eam:*

VER. SAM. (†) dies tuos.
(a) diverſicoloribus,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 * وكذا فاصنع بحماره وبثوبه وبساير ضوال اخيك التي تضيع منه فتجدها * لا يحل لك ان
4 تتغافل عنها * ولا ترى حمار اخيك او ثوره واقعا في الطريق فتتغافل عنه * بل اقمه معه * لا تكن
5 آلة الرجال على النساء * ولا يلبس الرجل زي النساء * لان الله ربك يكره كل من يصنع ذلك
6 * واذ اوفيت وكر الطاير في الطريق في شجرة او على الارض فيه فراخ او بيض * والام جاثمة على
7 ذلك * ولا تاخذ الام مع الفراخ * بل اطلق الام اطلاقا * وخذ الفراخ لنفسك * لكي يخار لك وتطول
8 ايامك * واذا بنيت بيتا جديدا * فاصنع دارابزين لسطحك * ولا تجعل عررا في منزلك بسقط
9 منه من يسقط * ولا تزرع كرمك نوعين * كيلا تحرم عليك سلافة الزرع الذي تزرعه مع
10 11 غلة الكرم * ولا تحرث بثور وحمار معا * ولا تلبس ثوبا مختلطا من صوف وكتان جميعا * واصنع
12 13 لك جدايل في اربعة اطراف ازارك الذي تتغطى به * وان تزوج رجل بامراة * ودخل بها ثم شنيها
14 * فجعل لها عللا من الكلام * واخرج عليها اسما رديا فقال * اني تزوجت بهذه المراة
15 فدنوت منها * ولم اجد لها براءة * ثم اخذ ابوها وامها البراءة * واخرجاها الى
16 شيوخ القرية * والى باب الحاكم * فقال ابوها للشيوخ * اني زوجت ابنتي لهذا الرجل *
وشنيها *

Sic etiam facito aſino ejus, & veſti illius, 3
*omnibuſque rebus amiſſis fratris tui, quas
cùm ipſe amiſerit, tu repereris: non licet tibi
negligere eas. Et ne videas aſinum fra-* 4
*tris tui aut bovẽ ejus jacentem in via, &
negligas eum; ſed ſubleva eum cum ipſo.
Ne ſint arma virorum ſuper mulieres, nec* 5
*induatur vir ad modum mulierum, quia
Deus Dominus tuus execratur quemlibet
id facientē. Et cùm occurrerit tibi nidus* 6
*avis in via, in arbore aut ſuper terram, in
quo ſunt pulli aut ova, & mater iis incubans,
ne accipias matrem cum pullis: Sed* 7
*matrem dimittendo dimitte, & pullos tolle
tibi, ut bene tibi ſit, & prorogentur dies
tui. Et cùm ædificabis domum novam, fac* 8
*cancellos tecto tuo, & ne ponas periculum
in domicilio tuo ut inde cadat is qui cadet.
Et ne conſeras vineam tuam duplici* 9
*genere, ne illicita fiat tibi cultura ſeminis
quod ſeres unà cum frugibus vineæ. Et* 10
ne ares in bove & aſino ſimul: Et ne in- 11
*duas veſtem permiſtam lanâ & lino pariter.
Et fac tibi tænias contextas in* 12
*quatuor extremitatibus pallii tui quo te
operis. Et ſi matrimonium quis ducat cum* 13
*muliere, & ingrediatur ad eam, deinde
oderit illã, Et objiciat ei occaſiones in ver-* 14
*bis, & proferat de ea nomen turpe, ac dicat;
Equidem matrimonium contraxeram
cum iſta muliere, acceſſiq; ad eã, et non deprehendi
in ea puritatem; Tum accipient* 15
*pater ejus & mater ejus puritatē, & producent
eã ad ſeniores civitatis, & ad
oſtium judicis. Et dicet pater ejus ad* 16
*ſeniores, Equidem matrimonio conjunxi
filiam meam cum hoc viro, & odit
eam,*

ספר אלה הדברים׃ כב

inveni Non : dicendo , verborum *adinventiones* imposuit ipse ecce Et
17 וְהִנֵּה־הוּא שָׂם עֲלִילֹת דְּבָרִים לֵאמֹר לֹא־מָצָאתִי
vestimentũ expandent Et .meæ filiæ *virginitates iste* & : *virginitates tuæ filiæ*
לְבִתְּךָ בְּתוּלִים וְאֵלֶּה בְּתוּלֵי בִתִּי וּפָרְשׂוּ הַשִּׂמְלָה
ipsius civitatis seniores capient Et .civitatis *seniorum facies ad*
18 לִפְנֵי זִקְנֵי הָעִיר׃ וְלָקְחוּ זִקְנֵי הָעִיר־הַהִוא אֶת־
,argenteis centum eum mulctabunt Et .eum *corripient* & ,virum
19 הָאִישׁ וְיִסְּרוּ אֹתוֹ׃ וְעָנְשׁוּ אֹתוֹ מֵאָה כֶסֶף
contra malum nomen eduxit quoniam ,puellæ patri dabunt &
וְנָתְנוּ לַאֲבִי הַנַּעֲרָה כִּי הוֹצִיא שֵׁם רָע עַל־
eam dimittere poterit non ; uxorem in erit ei & : Israel virginem
בְּתוּלַת יִשְׂרָאֵל וְלוֹ־תִהְיֶה לְאִשָּׁה לֹא־יוּכַל לְשַׁלְּחָהּ
non ,hoc verbum fuerit veritas si Et .suis diebus omnib'
20 כָּל־יָמָיו׃ וְאִם־אֱמֶת הָיָה הַדָּבָר הַזֶּה לֹא־
ostium ad puellam educent Et *: puellæ virginitates sunt inventæ*
21 נִמְצְאוּ בְתוּלִים לַנַּעֲרָ׃ וְהוֹצִיאוּ אֶת־הַנַּעֲרָ אֶל־פֶּתַח
:lapidibus *in* ejus civitatis homines eam lapidabunt & ,sui patris domus
בֵּית־אָבִיהָ וּסְקָלוּהָ אַנְשֵׁי עִירָהּ בָּאֲבָנִים
:sui patris domo fornicando , Israel in *stultitiam* fecit quia,morietur &
וָמֵתָה כִּי־עָשְׂתָה נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל לִזְנוֹת בֵּית אָבִיהָ
concumbens vir fuerit repertus *Cùm* .*tuo interiore ex* malum auferes &
22 וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃ כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ שֹׁכֵב
vir ; ipsi ambo etiam morientur *&* ,marito maritata muliere cum
עִם־אִשָּׁה בְעֻלַת־בַּעַל וּמֵתוּ גַּם־שְׁנֵיהֶם הָאִישׁ
.Israel ex malum auferes & : mulier & ,muliere cum *concumbens*
הַשֹּׁכֵב עִם־הָאִשָּׁה וְהָאִשָּׁה וּבִעַרְתָּ הָרָע מִיִּשְׂרָאֵל׃
vir eam repererit & ,viro desponsata virgo puella fuerit *Cùm*
23 כִּי יִהְיֶה נַעֲרָ בְתוּלָה מְאֹרָשָׂה לְאִישׁ וּמְצָאָהּ אִישׁ
ad ipsos ambos educetis Et : ea cum *cubuerit* &,civitate in
24 בָּעִיר וְשָׁכַב עִמָּהּ׃ וְהוֹצֵאתֶם אֶת־שְׁנֵיהֶם אֶל־
,morientur &,lapidib' in eos lapidabitis & , ejus civitatis portam
שַׁעַר הָעִיר הַהִוא וּסְקַלְתֶּם אֹתָם בָּאֲבָנִים וָמֵתוּ
,virum & ;civitate in clamavit non quòd *verbum super* ,Puellam
אֶת־הַנַּעֲרָ עַל־דְּבַר אֲשֶׁר לֹא־צָעֲקָה בָעִיר וְאֶת־הָאִישׁ
auferes & : sui proximi uxorem humiliavit quòd *verbum super*
עַל־דְּבַר אֲשֶׁר־עִנָּה אֶת־אֵשֶׁת רֵעֵהוּ וּבִעַרְתָּ
puellam vir repererit agro in si Et .*tuo interiori* ex malum
25 הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃ וְאִם־בַּשָּׂדֶה יִמְצָא הָאִישׁ אֶת־הַנַּעֲרָ
morietur &,ea cum coierit & ,vir eam *in* apprehenderit & ,desponsatam
הַמְאֹרָשָׂה וְהֶחֱזִיק־בָּהּ הָאִישׁ וְשָׁכַב עִמָּהּ וּמֵת
verbum facies non puellæ Et : *ipse tantum* ea cum *cubavit* qui vir
26 הָאִישׁ אֲשֶׁר־שָׁכַב עִמָּהּ לְבַדּוֹ׃ וְלַנַּעֲרָ לֹא־תַעֲשֶׂה דָבָר
surgit quemadmodum nam : mortis peccatum puellæ non
אֵין לַנַּעֲרָ חֵטְא מָוֶת כִּי כַּאֲשֶׁר יָקוּם
istud verbum sic ,*anima cum* occidit & ,suum *socium super* vir
אִישׁ עַל־רֵעֵהוּ וּרְצָחוֹ נֶפֶשׁ כֵּן הַדָּבָר הַזֶּה׃
non & ,desponsata puella clamavit ,eam reperit agro in Quia
27 כִּי בַשָּׂדֶה מְצָאָהּ צָעֲקָה הַנַּעֲרָ הַמְאֹרָשָׂה וְאֵין
.ei servator
מוֹשִׁיעַ לָהּ׃

Versio VULG. LAT.

17 Imponit ei nomen pessimum, ut dicat; Non inveni filiam tuam virginem : & ecce hæc sunt signa virginitatis filiæ meæ; expandent vestimentum coram senioribus civi-
18 tatis: Apprehendéntque senes urbis illius virum, & verbe-
19 rabunt illum, Condemnantes insuper centum siclis argenti, quos dabit patri puellæ : quoniam diffamavit nomen pessimum super virginem Israel: habebítque eam uxorem, & non poterit dimittere eam omnibus diebus vitæ suæ.
20 Quòd si verum est quod objicit; & non est in puella in-
21 venta virginitas : Ejicient eam extra fores domûs patris sui,& lapidib' obruent viri civitatis illi',& morietur: quoniã fecit nefas in Israel,ut fornicaretur in domo patris sui : & auferes malum de medio
22 tui. Si dormierit vir cum uxore alterius, uterque morietur, id est, adulter & adultera : & auferes malum de
23 Israel. Si puellam virginem desponderit vir, & invenerit eam aliquis in civitate, &
24 concubuerit cum ea, Educes utrumque ad portam civitatis illius,& lapidibus obruentur: puella, quia non clamavit, cùm esset in civitate ; vir, quia humiliavit uxorem proximi sui : & auferes malum
25 de medio tui. Sin autem in agro repererit vir puellam, quæ desponsata est, & apprehendens concubuerit cum ea,
26 ipse morietur solus : Puella nihil patietur, nec est rea mortis : quoniam sicut latro consurgit contra fratrem suũ, & occidit animam ejus, ita
27 & puella perpessa est. Sola erat in agro : clamavit, & nullus affuit qui liberaret eam.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

17 Νῦν δὲ αὐτὸς ἐπιτίθησιν αὐτῇ προφασιστικοὺς λόγους, λέγων, Οὐχ εὕρηκα τῇ θυγατρί σου παρθένια· καὶ ταῦτα τὰ παρθένια τῆς θυγατρός μου. καὶ ἀναπτύξουσι τὸ ἱμάτιον (φ) ἐναντίον τῆς γερουσίας τῆς (χ) πόλεως.
18 Καὶ λήψεται ἡ γερουσία τῆς πόλεως ἐκείνης τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον, καὶ (ψ) παιδεύσουσιν αὐτὸν,
19 Καὶ ζημιώσουσιν αὐτὸν ἑκατὸν σίκλοις, καὶ δώσουσι τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος, ὅτι ἐξήνεγκεν ὄνομα πονηρὸν ἐπὶ παρθένον Ἰσραηλῖτιν, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα χρόνον.
20 Ἐὰν δὲ ἐπ᾽ ἀληθείας γένηται ὁ λόγος οὗτος, καὶ μὴ εὑρεθῇ παρθένια τῇ νεάνιδι,
21 Καὶ ἐξάξουσι τὴν νεᾶνιν ἐπὶ τὰς (ω) θύρας τοῦ οἴκου τοῦ πατρὸς αὐτῆς, καὶ λιθοβολήσουσιν (α) αὐτὴν ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανεῖται, ὅτι ἐποίησεν ἀφροσύνην ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐκπορνεῦσαι τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτῆς. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν
22 αὐτῶν. Ἐὰν δὲ εὑρεθῇ ἄνθρωπος κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς συνῳκισμένης ἀνδρὶ, (β) ἀποκτενεῖτε ἀμφοτέρους, τὸν ἄνδρα τὸν κοιμώμενον μετὰ τῆς γυναικὸς, καὶ τὴν γυναῖκα. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ
23 Ἰσραήλ. Ἐὰν δὲ γένηται παῖς παρθένος (γ) μεμνηστευμένη ἀνδρὶ, καὶ εὑρὼν αὐτὴν ἄνθρωπος ἐν πόλει (δ) κοιμηθῇ μετ᾽ αὐ-
24 τῆς, Ἐξάξετε ἀμφοτέρους ἐπὶ τὴν πύλην τῆς πόλεως αὐτῶν, καὶ λιθοβοληθήσονται ἐν λίθοις, καὶ ἀποθανοῦνται· τὴν νεᾶνιν, ὅτι οὐκ ἐβόησεν ἐν τῇ πόλει· καὶ τὸν ἄνθρωπον, ὅτι ἐταπείνωσε τὴν γυναῖκα τοῦ (ε) πλησίον. καὶ ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν
25 αὐτῶν. Ἐὰν δὲ ἐν πεδίῳ εὕρῃ ἄνθρωπος τὴν παῖδα τὴν μεμνηστευμένην, καὶ βιασάμενος κοιμηθῇ μετ᾽ αὐτῆς, ἀποκτενεῖτε (ζ) τὸν κοιμώμενον μετ᾽ αὐτῆς μόνον·
26 (η) Καὶ τῇ νεάνιδι οὐκ ἔστιν ἁμάρτημα θανάτου. (θ) ὡς εἴ τις ἐπαναστῇ ἄνθρωπος ἐπὶ τὸν (ι) πλησίον, καὶ φονεύσῃ αὐτοῦ ψυ-
27 χὴν, (κ) οὕτω τὸ πρᾶγμα τοῦτο, Ὅτι ἐν τῷ ἀγρῷ εὗρεν αὐτήν· ἐβόησεν ἡ νεᾶνις ἡ μεμνηστευμένη, (λ) καὶ οὐκ ἦν ὁ βοηθήσων αὐτῇ.

17 *Nunc ipse, imponit ei occasionis verba, dicens; Non inveni filiæ tuæ virginalia: & ecce virginalia filiæ meæ. Et replicabunt pallium coram senioribus (c) civitatis.* 18 *Et accipient senes civitatis illius, hominem illum, & castigabunt eum:* 19 *Et damnificabunt eum centum siclis, & dabunt patri adolescentulæ : quia protulit nomen malum super virginem Israelitem ; & ipsius erit uxor : non poterit dimittere eam omni tempore.* 20 *Si autem in veritate factum sit verbum hoc,& non inveniantur virginalia puellæ ;* 21 *Et producent adolescentulam ad januam domûs patris sui : & lapidabunt (d) eam in lapidibus ; & morietur : quoniam fecit impudentiam in filiis Israel, prostituere domum patris sui. Et auferes malignum ex vobis ipsis.* 22 *Si autem inventus fuerit homo dormiens cum muliere habitante cum viro ; occidetis utrosque, virum dormientem cum muliere, & mulierem. Et auferes malum ex Israel.* 23 *Si autem fuerit puella virgo sponsata viro, & inveniens eam homo in civitate dormierit cum ea ;* 24 *Educetis utrosque ad portam civitatis eorum: & lapidabuntur in lapidibus ; & morientur : adolescentulam, quia non clamavit in civitate : & hominem, quia humiliavit uxorem(e) proximi .Et auferes malignum ex vobis ipsis.* 25 *Si autem in campo invenerit homo puellam sponsatam, & vim faciens dormierit cum ea ; occidetis dormientem cum ea solum :* 26 *Et adolescentulæ non erit peccatum mortis. Sicut, si quis insurrexerit homo in proximum, & occiderit ejus animam;sic res hæc:* 27 *Quoniam in campo invenit eam : clamavit adolescentula sponsata ; & non fuit qui auxiliaretur ei.*

MS.A. (φ) ἔναντι (χ) πόλεως ἐκείνης. Καὶ (ψ) παιδεύσωσιν (ω) θύρας οἴκου (α) αὐτὴν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως αὐτῆς ἐν λίθοις, (β) ἀποκτενεῖτε ἅμα ἀμφοτέρους, τόν τε ἄνδρα (γ) ἐμνηστευμένη (δ) κοιμηθῇ ταύτης, (ε) πλησίον αὐτοῦ. καὶ (ζ) τὸν ἄνθρωπον τὸν κοιμώμενον (η) Τῇ δὲ νεάνιδι οὐ ποιήσετε οὐδέν· Οὐκ ἔστιν τῇ νεάνιδι ἁμάρτημα (θ) ὅτι ὡς (ι) πλησίον αὐτοῦ, καὶ (κ) οὕτως (λ) καὶ ὁ βοηθῶν οὐκ ἔστιν αὐτῇ.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 [illegible]

* Et ecce trahit post illã occasionem in verbis, 17 dicens ; Non inveni virginitatem in filia tua : hæc verò sunt signa virginitatis filiæ meæ, & expandẽt linteũ corã seniorib' civitatis. Adducentq; seniores civitatis virum il- 18 lum, & castigabunt eum, Et damnabunt eum 19 centũ argenteis, dabuntq; patri puellæ ; eò quòd promulgaverit famã malã de virgine filiâ Israelis : eritque illi uxor, nec habebit facultatẽ repudiandi eã cunctis dieb' suis. Quòd si rei veritate acciderit verbũ istud, 20 nec inventa fuerit virginitas in puella, Edu- 21 cent puellã ad ostiũ dom' patris sui,& obruent eã lapidib' homines civitatis, & morietur ; quia fecit ignominiã in Israele, & scortata est in domo patris sui:& expurgate malum de medio vestrì. Cùm etiam reperietur 22 quis dormiens cum uxore *alicujus* viri, occidendo occidantur ambo, tam vir qui jacuit cum ea, quàm ipsa mulier : & expurgate malum ex Israele. Et si fuerit aliqua adole- 23 scentula virgo desponsa viro, inveneritq; eã aliquis ali' in civitate, & jacuerit cum ea, 24 Educite ambos ad portã civitatis illius, & obruite eos lapidib', ac moriantur : adolescentula quidem illa,quia non tumultuavit in civitate : vir autem ille, quia dedecoravit uxorem proximi sui : & extirpate malũ de medio vestrì. Verùm si in agro invenerit ali- 25 quis adolescentulam desponsam, eamq; per vim tenuerit, & jacuerit cum ea ; occidatur homo qui cum ea jacuit, solus. Adolescentu- 26 læ verò nihil facietis, quia rea non est adolescẽtula peccati mortis : non sec' ac si quis surgens adversùs proximũ suũ interficiat eũ, sic se habet res ista. Nam in agro invenit eã, 27 & tumultuavit adolescẽtula despõsa, nec fuit qui eã liberaret.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

17 וְהָא הוּא שַׁוִּי תַּסְקוּפֵי מִלִּין לְמֵימַר
לָא אַשְׁכַּחִית לִבְרַתָּךְ בְּתוּלִין וְאִלֵּין
בְּתוּלֵי בְרַתִּי וְיִפְרְסוּן שׁוֹשִׁפָא
18 קֳדָם סָבֵי קַרְתָּא׃ וְיִדְבְּרוּן סָבֵי קַרְתָּא
19 הַהִיא יָת גַּבְרָא וְיַלְקוּן יָתֵיהּ׃ וְיִגְבּוּן
מִנֵּיהּ מְאָה סִלְעִין דִּכְסַף וְיִתְּנוּן
לַאֲבוּהָא דְעוּלֵמְתָּא אֲרֵי אַפֵּיק שׁוּם
בִּישׁ עַל בְּתוּלַת בַּת יִשְׂרָאֵל וְלֵיהּ
תְּהֵי לְאִנְתּוּ לֵית לֵיהּ רְשׁוּ
20 לְמִפְטְרַהּ כָּל יוֹמוֹהִי׃ וְאִם קוּשְׁטָא
הֲוָה פִּתְגָמָא הָדֵין לָא אִשְׁתְּכַחוּ
21 בְּתוּלִין לְעוּלֵמְתָּא׃ וְיַפְּקוּן יָת
עוּלֵמְתָּא לִתְרַע בֵּית אֲבוּהָ
וְיִרְגְּמוּנַהּ אֱנָשֵׁי קַרְתַּהּ בְּאַבְנַיָּא
וּתְמוּת אֲרֵי עֲבַדַת קְלָנָא בְּיִשְׂרָאֵל
לְזַנָּאָה בֵּית אֲבוּהָא וּתְפַלֵּי עָבֵיד
22 דְּבִישׁ מִבֵּינָךְ׃ אֲרֵי יִשְׁתְּכַח גְּבַר
שָׁכֵיב עִם אִתְּתָא אִתַּת גְּבַר
וְיִתְקַטְלוּן אַף תַּרְוֵיהוֹן גַּבְרָא דִשְׁכֵב
עִם אִתְּתָא וְאִתְּתָא וּתְפַלֵּי עָבֵיד
23 דְּבִישׁ מִיִּשְׂרָאֵל׃ אֲרֵי תְהֵי עוּלֵמְתָּא
בְּתוּלְתָּא דִמְאָרְסָה לִגְבַר וְיִשְׁכְּחִנַּהּ
24 גַּבְרָא בְּקַרְתָּא וְיִשְׁכּוּב עִמַּהּ׃ וְתַפְּקוּן
יָת תַּרְוֵיהוֹן לִתְרַע קַרְתָּא הַהִיא
וְתִרְגְּמוּן יָתְהוֹן בְּאַבְנַיָּא וִימוּתוּן
יָת עוּלֵמְתָּא עַל עֵסַק דְּלָא צָוַחַת
בְּקַרְתָּא וְיָת גַּבְרָא עַל עֵסַק דִּי עַנִּי
יָת אִתַּת חַבְרֵיהּ וּתְפַלֵּי עָבֵיד דְּבִישׁ
25 מִבֵּינָךְ׃ וְאִם בְּחַקְלָא יַשְׁכַּח גְּבַר יָת
עוּלֵמְתָּא דִמְאָרְסָא וְיִתְקֵיף בַּהּ גַּבְרָא
וְיִשְׁכּוּב עִמַּהּ וְיִתְקְטֵל גַּבְרָא דִשְׁכֵיב
26 עִמַּהּ בִּלְחוֹדוֹהִי׃ וּלְעוּלֵמְתָּא לָא
תַעְבֵּד מִדְּעַם לֵית לְעוּלֵמְתָּא חוֹבַת
דִּין דִּקְטוֹל אֲרֵי כְּמָא דִי יְקוּם גְּבַר
עַל חַבְרֵיהּ וְיִקְטְלִנֵּיהּ נְפַשׁ כֵּן פִּתְגָמָא
27 הָדֵין׃ אֲרֵי בְחַקְלָא אַשְׁכְּחַהּ צְוַחַת
עוּלֵמְתָּא דִמְאָרְסָה וְלֵית דְּפָרֵיק לַהּ׃

17 Et ecce ipse posuit occasiones verborum, dicens; Non inveni virginitatem filiæ tuæ; & hæc sunt signa virginitatis filiæ meæ : & expandẽt sindonem corã senioribus ci- 18 vitatis. Et tollent seniores civitatis illius virũ, & verbera- 19 bunt illum. Et mulctabunt eũ centum siclis argenti, & dabunt patri puellæ; quia produxit nomen pessimũ super filiam Israel: & erit ei in uxorem; non habebit potestatem dimittendi eã omnib' diebus 20 vitæ suæ. Et si verum est verbũ hoc : & non est inventa virgi- 21 nitas in puellâ. Edúcent puellã ad portam domus patris sui,& lapidabunt eam homines civitatis illius lapidibus, ut moriatur ; quia fecit ignominiã in Israel, ut fornicaretur in domo patris sui : & auferes facientem quod malũ est de 22 medio tui. Si inventus fuerit vir qui dormierit cum uxore alterius, morientur ambo ; id est vir qui dormivit cum muliere, & mulier : & auferes facientem quod malum est ab 23 Israel. Si fuerit puella virgo desponsata viro; & invenerit eam vir in civitate, & con- 24 cubuerit cum eâ. Educetis utrumque ad portam civitatis illius, & lapidabis eos lapidibus, & morientur : puella, quia non clamavit in civitate; & vir, eò quòd humiliavit uxorem proximi sui : & auferes facientem quod ma- 25 lum est de medio tui. Et si in agro invenerit vir puellam desponsatam , & apprehenderit eam & concubuerit cum eâ:moriatur solus vir 26 qui concubuerit cum ea. Puellæ autem nihil mali facies ; non est puellæ reatus judicii mortis : quoniã sicut consurgit vir contra proximum suum & occidit animam ejus, sic est 27 verbũ hoc. Quoniã in agro invenit eã : clamavit puella quæ erat desponsata,& nullus affuit qui liberaret eam.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

* 17 [illegible] 18 [illegible] * 19 [illegible] 20 [illegible] * 21 [illegible] 22 [illegible] ** 23 [illegible] 24 [illegible] 25 [illegible] 26 [illegible] 27 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

* 17 [illegible] 18 [illegible] 19 [illegible] * 20 [illegible] 21 [illegible] 22 [illegible] ** 23 [illegible] 24 [illegible] 25 [illegible] * 26 [illegible] 27 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

17 *Ideo ecce ille imponet ei occasiones rumorũ, dicens, Non deprehendi in filia tua virginalia : At ecce virginalia filiæ meæ, & expandet pannum ante seniores urbis.* 18 *Tunc accipient seniores urbis illius virum istum, & castigabunt eum.* 19 *Et mulctabunt eum centum argenteis quos dabunt patri puellæ, eò quòd diffamavit virginem Israel : eritque ei in uxorem quam non poterit dimittere omnibus diebus suis.* 20 *Quòd si verus fuerit rumor, non fuat deprehensa virginalia in virgine,* 21 *Tunc educent puellam ad portam urbis patris sui, & lapidabunt eam homines urbis illius lapidibus,donec moriatur, quoniam stultitiam fecit in Israel,(b)fornicari faciendo domum patris sui:(c)tollesque malum de medio tui.* 22 *Cùm deprehensus fuerit vir cubans cum muliere habente maritum, uterque morietur; vir cubans cum muliere, & mulier, ut (d) tollas malum ex Israele.* 23 *Cùm fuerit puella virgo desponsata viro, inveneritque illã aliquis in urbe, & concubuerit cum ea;* 24 *Tunc educetis ambos ad portam civitatis istius, & lapidabitis eos lapidibus ut moriantur : puellam quidem,eò quòd non clamavit in urbe ; virum autem , eò quòd humiliavit uxorem proximi sui, sicque (e)tolles malum de medio tui.* 25 *Si verò in agris invenerit vir puellam desponsatã, et prævaluerit ei vir ille,concubueritque cum ea , tunc morietur solus vir ille qui concubuerit cum ea.* 26 *Puellæ autem non facietis quicquam, non est puellæ peccatum mortis : Quoniam sicut insurgit vir adversùs proximum suum, et occidit ejus animam, sic et res ista.* 27 *In agris enim invenit eam, clamavit puella desponsata, et non fuit qui eriperet eam.*

VER.SAM. (b) fornicando intra domum(c) separabisque (d) separes(e) separabis

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * وهوذا هو جاعل لها عللا من الكلام قائلا * لم اجد لها براءة * وهذه براءتها * ويبسطوا المنديل
18 او مقامه بين ايديهم * فلياخذ شيوخ القرية ذلك الرجل فيودبوه * ويغرموه مائة درهم *
19 ويدفعوها الى اب الجارية * لما اخرج اسما رديا على بكر من الاسرائيلية * ولتكن له زوجة * ولا
20 21 يجوز له اطلاقها طول عمره * وان كان الامر حقا * ولم توجد للجارية براءة * فلتخرج الى باب
بيت ابيها * ويرجمها جميع اهل قريتها بالحجارة الى ان تموت * لما صنعت خسة في آل اسرائيل
22 بتعهرها في بيت ابيها * فانف اهل الشر من بينكم * وان وجد رجل مضاجعا امراة ذات
23 بعل * فليقتلا جميعا الرجل المضاجع لها وهي * وانف الشر من آل اسرائيل * واذا كانت جارية
24 بكر مملكة لرجل * فوجدها رجل آخر في القرية فضاجعها * فاخرجوهما جميعا الى باب تلك
القرية * وارجموهما بالحجارة حتى يموتا * اما الجارية فبسبب ما لم تصرخ وهي في القرية * واما
25 الرجل فبسبب ما اتى زوجة صاحبه * فانف اهل الشر من بينكم * وان وجد الرجل المملكة
26 في الصحراء فامسكها وضاجعها * فليقتل ذلك الرجل المضاجع لها وحده * ولا يصنع بها شي *
اذ ليس لها خطية توجب القتل * وانما مثل امرها هذا * كمن يقوم على صاحبه فيضربه
27 فيفيته نفسه * واذا وجدها في الصحراء * فيمكن ان تكون قد صرخت * فلم يكن لها
معين *

17 * *Et en objicit ei occasiones in verbis, dicens; Non deprehendi in ea puritatem, at hæc est puritas ejus : & explicabunt sudarium aut aliquid simile in conspectu eorũ.* 18 *Apprehendent autẽ seniores civitatis ejusmodi virũ, & punient eum,* 19 *Et mulctabunt eũ centũ drachmis, dabuntq; eas patri puellæ, eò quòd protulerit nomen turpe de virgine Israelita;sitq; ei uxor, & non licebit ei repudiare illam longitudine ætatis suæ.* 20 *At si verũ fuerit negotiũ, nec* 21 *inventa fuerit in puella puritas, Educatur ad ostiũ domûs patris sui, & obruant eã cuncti cives civitatis suæ lapidib' quoad moriatur : eò quòd cõmiserit turpitudinẽ inter Israelitas per scortationem suã in domo patris sui : & extermina sceleratos de medio vestrî.* 22 *Et si deprehendatur aliquis concumbens cum muliere habente maritũ, occidantur ambo, vir concumbens cum ea,& ipsa : et extermina malũ ab Israelitis.* 23 *Præterea cùm fuerit aliqua puella virgo desponsata viro,& invenerit eã vir alius in civitate,et concubuerit cum ea,* 24 *Educite utrumque simul ad portam illius civitatis, & obruite eos lapidibus, donec moriantur : & verò puellam propterea quòd non clamaverit cùm esset in civitate : virum autem propterea quòd coïerit cum uxore proximi sui : & ejice malos de medio vestrî.* 25 *Quòd si invenerit ille desponsatã illam in campo, & apprehenderit eam, & concubuerit cum ea ; interficiatur ille vir qui cum ea concubuit, solus :* 26 *Illi verò nihil fiat, cùm non habeat peccatũ dignũ necẽ : nã paritas istius negotii puellæ est ut ejus qui insurgens in proximũ suũ, percutit eũ, & adimit animam ejus.* 27 *Et quandoquidem reperit eam in campo, fieri potest ut ipsa exclamaverit , nec fuerit qui opem illi ferret.*

,est desponsata non quæ virginem puellam vir repererit Cùm
28 כי־ימצא איש נער בתולה אשר לא־ארשה
vir dabit Et : fuerint inventi & ,eâ cum *coiverit* & ,eâ apprehenderit &
29 ותפשה ושכב עמה ונמצאו: ונתן האיש
erit ei & ; argenteos quinquaginta puellæ patri eâ cum coiens
השכב עמה לאבי הנער חמשים כסף ולו־תהיה
omnibus eam dimittere poterit non : eâ *compressit* quòd eo *pro* ,uxorem in
לאשה תחת אשר ענה לא־יוכל שלחה כל־
discooperiet neque ; sui patris uxorem vir capiet Non .suis dieb⁹
30 ימיו: לא־יקח איש את־אשת אביו ולא יגלה
.sui patris *alam*
כנף אביו:

CAP. XXIII. כג

.Domini ecclesiam in *veretri* abscissione &,attritione læsus ingredietur Non
1 לא־יבא פצוע־דכא וכרות שפכה בקהל יהוה:
generatione Etiam .Domini *concionem* in spurius ingredietur Non
2 לא־יבא ממזר בקהל יהוה גם דור
ingredietur Non .Domini ecclesiam in *sibi* ingredietur non ,decima
3 עשירי לא־יבא לו בקהל יהוה: לא־יבא
non decima generatione Etiam :Domini ecclesiâ in Moabita & ,Hâmonita
עמוני ומואבי בקהל יהוה גם דור עשירי לא־
quòd *verbo Super* .seculum in usque Domini ecclesiâ in *sibi* ingredietur
4 יבא להם בקהל יהוה עד־עולם: על־דבר אשר
;Ægypto ex *vos egrediêdo in* ,via in *aquis in* & ,pane *in* vos prævenerût non
לא־קדמו אתכם בלחם ובמים בדרך בצאתכם ממצרים
Arani Pethor de Behor filium Bilham te *super* mercede cõduxit quia &
ואשר שכר עליך את־בלעם בן־בעור מפתור ארם
tuus Deus Dominus voluit non Et .tibi *maledicendum ad*,*fluviorum duorum*
5 נהרים לקללך: ולא־אבה יהוה אלהיך
maledictionem tibi tuus Deus Dominus convertit & ,Bilham *ad* audire
לשמע אל־בלעם ויהפך יהוה אלהיך לך את־הקללה
quæres Non .tuus Deus Dominus te dilexit quia ; benedictionem in
6 לברכה כי אהבך יהוה אלהיך: לא־תדרש
Non .seculum in tuis diebus omnibus ,eorum bonum & ,eorum pacem
7 שלמם וטבתם כל־ימיך לעולם: לא־
abominaberis Non .*ipse* tuus frater quia ,Edomæum abominaberis
תתעב אדמי כי אחיך הוא לא־תתעב
nascentur qui Filii .ejus terra in fuisti peregrinus quia ,Ægyptium
8 מצרי כי־גר היית בארצו: בנים אשר־יולדו
fuerit egressa Si .Domini ecclesiâ *in sibi ingredietur* ,tertia generatione eis
9 להם דור שלישי יבא להם בקהל יהוה: כי־תצא
Si .*malo verbo* omni ab *observaberis &* ,tuos inimicos *super* *castrametatio*
10 מחנה על־איביך ונשמרת מכל דבר רע: כי־
egredietur & ,noctis *accidente* mundus fuerit non qui vir te in fuerit
יהיה בך איש אשר לא־יהיה טהור מקרה־לילה ויצא
,erit Et .*castrametationis medium ad* ingredietur non ;*castrametationis* extra *ad*
11 אל־מחוץ למחנה לא יבא אל־תוך המחנה: והיה
ingredietur ,sol *ingredi sicut* & : aquis in se lavabit ,*vesperam respiciendũ ad*
לפנות־ערב ירחץ במים וכבא השמש יבא
; *castrametationem* extra *ab* tibi erit *manus* Et .*castrametationis medium ad*
12 אל־תוך המחנה: ויד תהיה לך מחוץ למחנה
.extra illuc egredieris &
ויצאת שמה חוץ:

Versio VULG. LAT.

28 Si invenerit vir puellã virginẽ, quæ non habet sponsũ, & apprehendens concubuerit cũ illa, & res ad judicium vene- 29 rit : Dabit qui dormivit cum ea, patri puellæ quinquaginta siclos argenti, & habebit eam uxorem, quia humiliavit illã : non poterit dimittere eam 30 cunctis diebus vitæ suæ. Non accipiet homo uxorẽ patris sui, nec revelabit operimentum ejus.

CAP. XXIII.

1 Non intrabit eunuchus, attritis vel amputatis testiculis, & abscisso veretro, ecclesiam 2 Domini. Non ingredietur mamzer, hoc est, de scorto natus, in ecclesiam Domini, usq; ad decimam generationem. 3 Ammonites & Moabites etiã post decimam generationem non intrabunt ecclesiã Dñi, 4 in æternum : Quia noluerunt vobis occurrere cum pane & aqua in via, quando egressi estis de Ægypto : & quia conduxerunt contra te Balaam filium Beor de Mesopotamia 5 Syriæ, ut malediceret tibi : Et noluit Dñs Deus tuus audire Balaam, vertitq; maledictionem ejus in benedictionem 6 tuã, eò quòd diligeret te. Non facies cum eis pacem, nec quæras eis bona cunctis diebus vitæ tuæ in sempiternum. 7 Non abominaberis Idumæum, quia frater tuus est : nec Ægyptiũ, quia advena fuisti in 8 terra ejus. Qui nati fuerint ex eis, tertiâ generatione intrabunt in ecclesiam Domini. 9 Quando egressus fueris adversùs hostes tuos in pugnam, custodies te ab omni re mala. 10 Si fuerit inter vos homo, qui nocturno pollutus sit somnio, 11 egredietur extra castra, Et non revertetur, priusquàm ad vesperã lavetur aquâ : et post Solis occasũ regredietur in castra. 12 Habebis locũ extra castra, ad quem egrediaris ad requisita naturæ;

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

28 Ἐὰν δέ τις εὕρῃ τὴν παῖδα τὴν παρθένον, ἥτις οὐ μεμνήστευται, καὶ βιασάμενος (μ) κοιμηθῇ μετ' αὐτῆς, καὶ εὑρεθῇ, 29 Δώσει ὁ ἄνθρωπος ὁ κοιμηθεὶς μετ' αὐτῆς τῷ πατρὶ τῆς νεάνιδος πεντήκοντα δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ αὐτοῦ ἔσται γυνή, (ν) ἀνθ' ὧν ἐταπείνωσεν αὐτήν· οὐ δυνήσεται ἐξαποστεῖλαι αὐτὴν τὸν ἅπαντα 30 χρόνον. Οὐ λήψεται ἄνθρωπος τὴν γυναῖκα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ οὐκ (ξ) ἀποκαλύψει συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐτοῦ.

Si autem invenerit aliquis puellã virginem, quæ sponsata non est, & vim (f) faciens dormierit cum ea, & inventus fuerit; 29 Dabit homo, qui dormivit cum ea, patri puellæ quinquaginta didrachmata argenti; & ipsius erit uxor, quia humiliavit eam : non poterit dimittere eam per omne tempus. 30 Non accipiet homo uxorem patris sui : & non revelabit operimentum patris sui.

MS.A. (μ) αὐτὴν κοιμηθῇ (ν) ἀνθ' οὗ (ξ) ἀνακαλύψει

ΚΕΦ. κγʹ.

1 Οὐκ εἰσελεύσεται θλαδίας, (α) οὐδὲ 2 ἀποκεκομμένος, εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. Οὐκ εἰσελεύσεται ἐκ πόρνης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. 3 Οὐκ εἰσελεύσεται Ἀμμανίτης καὶ Μωαβίτης εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, καὶ ἕως δεκάτης γενεᾶς οὐκ εἰσελεύσεται εἰς ἐκκλησίαν κυρίου, 4 καὶ ἕως εἰς τὸν αἰῶνα, Παρὰ τὸ μὴ συναντῆσαι αὐτοὺς ὑμῖν μετὰ ἄρτων καὶ ὕδατος ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ ὅτι ἐμισθώσαντο ἐπὶ σὲ τὸν Βαλαὰμ υἱὸν Βεὼρ ἐκ τῆς Μεσοποταμίας (β) καταράσασθαί σε. 5 Καὶ οὐκ ἠθέλησε κύριος ὁ θεός σου εἰσακοῦσαι τοῦ Βαλαάμ· καὶ μετέστρεψε κύριος ὁ θεός σου τὰς κατάρας (γ) εἰς εὐλογίαν, 6 ὅτι ἠγάπησέ σε κύριος ὁ θεός σου. Οὐ προσαγορεύσεις εἰρηνικὰ αὐτοῖς καὶ συμφέροντα αὐτοῖς πάσας τὰς ἡμέρας σου εἰς τὸν 7 αἰῶνα. Οὐ βδελύξῃ Ἰδουμαῖον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστίν· οὐ βδελύξῃ Αἰγύπτιον, ὅτι πάρ- 8 οικος ἐγένου ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. Υἱοὶ ἐὰν γεννηθῶσιν αὐτοῖς, γενεὰ τρίτη εἰσελεύσονται 9 εἰς ἐκκλησίαν κυρίου. Ἐὰν δὲ ἐξέλθῃς παρεμβαλεῖν (δ) ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ φυλάξῃ ἀπὸ παντὸς (ε) ῥήματος πονηροῦ. 10 Ἐὰν ᾖ ἐν σοὶ ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἔσται καθαρὸς ἐκ ῥύσεως αὐτοῦ νυκτός, καὶ ἐξελεύσεται ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ οὐκ εἰσελεύ- 11 σεται εἰς τὴν παρεμβολήν. Καὶ ἔσται τὸ πρὸς ἑσπέραν λούσεται τὸ σῶμα αὐτοῦ ὕδατι, καὶ δεδυκότος ἡλίου εἰσελεύσεται εἰς τὴν παρεμ- 12 βολήν. Καὶ τόπος ἔσται σοι ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ ἐξελεύσῃ ἐκεῖ ἔξω.

CAP. XXIII.

1 Non ingredietur (a) attritus, neque abscisus, in Ecclesiam Domini. 2 Non ingredietur de scorto in Ecclesiam (b) Domini. 3 Non intrabit Ammanites & Moabites in Ecclesiam Domini: & (c) usque ad decimam generationem non intrabit in Ecclesiam Domini, & usque in æternum. 4 Eò quòd non occurrerint vobis cum panibus & aqua in via, cùm exiretis de Ægypto; & quia conduxerint adversùm te Balaam filium Beor de Mesopotamia, ut malediceret te. 5 Et noluit Dominus Deus tuus audire Balaam. Et transtulit Dominus Deus tuus maledictiones in benedictionem: quoniam dilexit te Dominus Deus tuus. 6 Non alloquèris pacifica eis, & utilia eis, omnes dies tuos in seculum. 7 Non abominaberis Idumæum, quoniam frater tuus est : non abominaberis Ægyptium, quoniam incola fuisti in terra illius. 8 Filii si fuerint eis, progenie tertiâ intrabunt in Ecclesiam Domini. 9 Si autem exieris castrametari super inimicos tuos ; & cavebis ab omni verbo malo. 10 Si fuerit in te homo qui non erit mundus à fluore suo nocte ; & exibit extra castra : & non intrabit in castra. 11 Et erit, ad vesperam lavabit corpus suum aquâ : & cùm occiderit Sol, intrabit in castra. 12 Et locus erit tibi extra castra: & egredieris illuc forâ.

MS.A. (α) καὶ ἀποκεκομμένος, εἰς οἶκον κυρίου. (β) καταράσασθαί σε. (γ) εἰς εὐλογίας, (δ) εἰς πόλεμον ἐπὶ τοὺς (ε) πονηροῦ ῥήματος.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

28 * ܘܐܢ ܢܫܟܚ ܓܒܪܐ ܠܥܠܝܡܬܐ ܒܬܘܠܬܐ ܕܠܐ ܗܘܬ ܡܟܝܪܐ : ܘܢܐܚܘܕ ܘܢܕܡܟ ܥܡܗ.
29 ܘܢܫܬܟܚܘܢ. * ܢܬܠ ܓܒܪܐ ܗܘ ܕܕܡܟ ܥܡܗ. ܚܡܫܝܢ ܕܟܣܦܐ ܠܐܒܘܗ. ܘܗܝ ܬܗܘܐ
30 ܠܗ ܐܢܬܬܐ. ܚܠܦ ܕܛܢܦܗ. ܘܠܐ ܢܫܟܚ ܢܫܒܩܝܗ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܗ. * ܠܐ ܢܣܒ
ܓܒܪܐ ܐܢܬܬ ܐܒܘܗܝ. ܘܠܐ ܢܓܠܐ ܟܢܦܐ ܕܐܒܘܗܝ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܟܓ *
1 2 * ܠܐ ܢܥܘܠ ܓܒܪܐ ܓܝܪܐ ܠܟܢܘܫܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܠܐ ܢܥܘܠ ܒܪ ܓܘܪܐ ܠܟܢܘܫܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܦܠܐ
3 ܥܕܡܐ ܠܕܪܐ ܕܥܣܪܐ ܢܥܘܠ ܠܟܢܘܫܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܠܐ ܢܥܘܠ ܥܡܘܢܝܐ ܘܡܘܐܒܝܐ ܠܟܢܘܫܬܗ
4 ܕܡܪܝܐ. ܐܦܠܐ ܥܕܡܐ ܠܕܪܐ ܕܥܣܪܐ ܢܥܠܘܢ ܠܟܢܘܫܬܗ ܕܡܪܝܐ ܠܥܠܡ. * ܡܛܠ ܕܠܐ ܩܪܒܘ ܠܟܘܢ
ܠܚܡܐ ܘܡܝܐ ܒܐܘܪܚܐ. ܟܕ ܢܦܩܬܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܘܡܛܠ ܕܐܓܪ ܥܠܝܟ ܠܒܠܥܡ ܒܪ ܒܥܘܪ
5 ܡܢ ܦܬܘܪ ܕܐܪܡ ܢܗܪܝܢ ܠܡܠܛܝܘܬܟ. * ܘܠܐ ܨܒܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܡܫܡܥ ܠܒܠܥܡ.
6 ܘܐܗܦܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܘܛܬܗ ܠܒܘܪܟܬܐ. ܡܛܠ ܕܐܚܒܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. * ܠܐ ܬܨܒܐ
7 ܒܫܠܡܗܘܢ ܘܒܛܒܬܗܘܢ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܝ ܚܝܝܟ ܠܥܠܡ. * ܠܐ ܬܣܠܐ ܠܐܕܘܡܝܐ. ܡܛܠ
8 ܕܐܚܘܟ ܗܘ. ܘܠܐ ܬܣܠܐ ܠܡܨܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܬܘܬܒܐ ܗܘܝܬ ܒܐܪܥܗ. * ܒܢܝܐ ܕܡܬܝܠܕܝܢ
9 ܠܗܘܢ. ܕܪܐ ܬܠܝܬܝܐ. ܢܥܠܘܢ ܠܟܢܘܫܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܡܐ ܕܢܦܩܬ ܒܡܫܪܝܬܐ ܥܠ
10 ܒܥܠܕܒܒܝܟ. ܐܙܕܗܪ ܡܢ ܟܠ ܡܕܡ ܒܝܫ. * ܘܐܢ ܢܗܘܐ ܒܟ ܓܒܪܐ ܕܠܐ ܗܘܐ ܕܟܐ ܡܢ ܛܘܠܫܐ
11 ܕܠܠܝܐ. ܢܦܘܩ ܠܗ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܠܐ ܢܥܘܠ ܠܓܘ ܡܫܪܝܬܐ. * ܘܠܥܕܢ ܪܡܫܐ.
12 ܢܣܚܐ ܒܡܝܐ. ܘܡܐ ܕܥܪܒ ܫܡܫܐ. ܢܥܘܠ ܠܓܘ ܡܫܪܝܬܐ. * ܘܐܬܪܐ ܢܗܘܐ ܠܟ ܪܫܝܡ
ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܬܦܘܩ ܠܬܡܢ ܠܡܝܐ ܕܪܓܠܝܟ.

28 Et si quis inveniat puellam virginem quæ nondum fuerit desponsa, & teneat eam, dormiatq; cum illa, atq; deprehendantur : 29 Dabit vir ille qui jacuit cũ illa, quinquaginta argenteos patri illius, & ipse habebit eam uxorem, eò quòd stupraverit illam : nec poterit eam dimittere omnibus diebus suis. 30 Ne quis ducat uxorem patris sui, neque detegat alam patris sui.

CAP. XXIII.

1 Non ingredietur adulter in congregationem Domini. 2 Neq; ingredietur fili⁹ adulterii in congregationẽ Dñi : ne ad decimã quidem generationẽ ingredietur in congregationẽ Dñi. 3 Non ingredietur Amonita & Moabita congregationẽ Dñi : ne ad decimã quidem generationẽ ingredientur ad congregationem Dñi, in perpetuum. 4 Quia non obtulerunt vobis panem & aquam in via, quando egressi estis ex Ægypto: & quia conduxit adversùm te Belaam filiũ Beor de Pithor Aram fluviorum, ut malediceret tibi. 5 At noluit Dñs Deus tuus audire Belaam; imò convertit Dñs Deus tuus maledictiones ejus in benedictionẽ, eò quòd dilexerit te Dñs Deus tuus. 6 Ne consentias paci eorũ & prosperitatibus eorum, cunctis dieb' vitæ tuæ, in perpetuum. 7 Ne respuas Idumæum, quia frater tuus est : neq; repellas Ægyptium, quoniã hospes fuisti terra ejus. 8 Filii qui nascentur eis, in tertia generatione ingredientur in congregationem Dñi. 9 Et cùm exieris cum exercitu contra hostes tuos, caveto ab omni re mala. 10 Et si fuerit in te vir qui non sit mundus à pollutione nocturna, egrediatur extra castra, & non intret in castra. 11 Et ad tempus vespertinum lavet se aquâ : cúmque sol occubuerit, regrediatur in castra. 12 Et locus sit tibi præfixus extra castra, eóque egredere ad aquam pedum tuorum (*id est, egestionem.*)

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

28 ארי ישכח גבר עולמתא בתולתא
די לא מארסא ויחדנה וישכוב
29 עמה וישתכחון: ויתן גברא דשכב
עמה לאבוהא דעולמתא חמשין
סלעין דכסף ולידה תהי לאנתו
חלף די ענהה לית לידה רשו
30 למפטרה כל־יומוהי: לא־יסב גבר
ית־אתת אבוהי ולא יגלי כנפא
דאבוהי: כג
1 לא־ידכי דפסיק ודמחבל למעל
2 בקהלא דיי: לא־ידכי ממזר למעל
בקהלא דיי אף דרא עשיראה לא־
3 ידכי ליה למעל בקהלא דיי: לא־
ידכון עמונאי ומואבאי למעל־
בקהלא דיי אף דרא עשיראה לא־
ידכי להון למעל בקהלא דיי עד־
4 עלמא: על־עסק די לא־ערעו יתכון
בלחמא ובמיא באורחא במפקכון
ממצרים ודי אגר עלך ית־בלעם
בר־בעור מפתור ארם די־על־פרת
5 ללטיותך: ולא אבי יי אלהך לקבלא
מן־בלעם והפך יי אלהך לך ית־
לוטין לברכן ארי ריחמך יי אלהך:
6 לא־תתבע שלמהון וטבתהון כל־
7 יומך לעלם: לא־תרחק אדומאה
ארי אחוך הוא לא־תרחיק מצראה
8 ארי־דיר הויתא בארעיה: בנין
דיתילדון להון דרא תליתאה ידכי
9 להון למעל בקהלא דיי: ארי־תפוק
משריתא על־בעלי־דבבך ותסתמר
10 מכל מדעם ביש: ארי־יהי בך גבר
די לא־יהי דכי מקרי ליליא ויפוק
למברא למשריתא לא יעול לגו
11 משריתא: ויהי למפני רמשא יסחי
במיא וכמעל שמשא יעול לגו
12 משריתא: ואתר מתקן יהי־לך
מבר למשריתא ותפוק תמן לברא:

28 Quando invenerit vir puellã virginẽ quæ non est desponsata, et apprehenderit eã & concubuerit cum eâ : et fuerint de- 29 prehensi. Dabit vir qui concubuerit cũ ea patri puellæ quinquaginta siclos argenti : & ei erit in uxorẽ, eò quòd humiliavit eã, non habebit potestatẽ ut dimittat eam omnib⁹ diebus 30 vitæ suæ. Non accipiet homo uxorem patris sui : neq; revelabit operimentum patris sui.

CAP. XXIII.

1 Non erit mund⁹ qui abscissus est vel attritus testiculis, ut ingrediatur in Ecclesiam Dñi. 2 Non erit mund⁹ mamzer, ut ingrediatur in Ecclesiã Dñi : etiã usq; ad decimã generationẽ filii ej⁹ nõ erunt mundi ut ingre- 3 diantur in Ecclesiã Dñi. Non erit mund⁹ Ammonita & Moabita ut ingrediatur in Ecclesiã Dñi : etiã decima generatio eorũ, nõ erit munda ut ingrediatur in Ecclesiã Dñi usq; in se- 4 culũ. Eò quòd nõ occurrerunt vobis cum pane & aquâ in viâ, quando egressi estis de Ægypto : & quia mercede conduxerunt contra te Balaã filium Beor, de Pethor Syriæ quæ est juxta Eu- 5 phratẽ, ut malediceret tibi. Et noluit Dñs De⁹ tu⁹ acquiescere Balaã; & vertit Dñs De⁹ tu⁹ tibi maledictiones in benedictiones : quoniã dilexit te Dñs 6 De⁹ tu⁹. Nõ quæras pacẽ eorũ & bonum eorũ, omnib⁹ dieb⁹ 7 vitæ tuæ usq; in æternũ. Non abominaberis Idumæum; quoniam frater tuus est: non abominaberis Ægyptiũ, quoniã ad- 8 vena fuisti in terrâ ej⁹. Filii qui nati fuerint ex eis in tertiâ generatione, erũt mundi ut ingre- 9 diantur in Ecclesiã Dñi. Si egress⁹ fueris in castra contra inimicos tuos, observabis te ab 10 omni re malâ. Si fuerit in te vir, qui non fuerit mund⁹ pollutione nocturna : egredietur extra castra, & nõ ingredietur in ca- 11 stra. Et in tempore vespertino lavabitur aquis : et quando occubuerit sol, ingredietur in ca- 12 stra. Et loc⁹ erit parat⁹ tibi extra castra, et egredieris illuc foras.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

28 Cùm invenerit quis puellam virginem quæ desponsata non est, & comprehenderit eam, concubueritque cum ea, & 29 deprehensi fuerint, Tunc dabit vir ille qui concubuit cum ea patri puellæ quinquaginta argenteos, eritque ei in uxorẽ, eò quòd humiliavit eam : non poterit eam dimittere omnibus diebus suis. 30 Non accipiet vir uxorem patris sui; non revelabit (f) operimentum patris sui.

CAP. XXIII.

1 Non ingredietur vulneratus contusione, & excectus virilia Ecclesiam Domini. 2 Non ingredietur Spurius Ecclesiam Domini; nec etiam generatione decimâ ingredietur Ecclesiam Domini. 3 Non ingredietur Ammonita, & Moabita Ecclesiam Domini; nec etiam generatione decimâ ingredietur Ecclesiam Domini usque in seculum : 4 Eò quòd non occurrerint vobis cum pane & aquâ in itinere, cùm egressi estis de Ægypto; & eò quòd mercede conduxit adversùs te Balaam filiũ Beor de (a) Patara Mesopotamiæ, ut malediceret tibi. 5 At noluit Deus exaudire Balaamum, sed convertit Dominus Deus tuus tibi maledictionem in benedictionem, quoniam amat te Dominus Deus tuus. 6 Non requires pacẽ eorum, nec utilitatẽ eorum omnibus diebus tuis in seculum. 7 Non abominaberis Idumeum, quia frater tuus ipse est; neque abominaberis Ægyptium, quia peregrin⁹ fuisti in terra ejus. 8 Filij qui nascentur eis tertiâ generatione, ingredietur Ecclesiam Domini. 9 Cùm egredietur exercitus adversùs hostes tuos, cavebis tibi ab omni re mala. 10 Quum in te fuerit aliquis qui non fuerit mundus à casu nocturno, egredietur extra castra; non ingredietur intra castra : 11 Sed lavabit carnẽ suam aquâ, & postquam occiderit sol, ingredietur in castra. 12 Ideo locus erit tibi extra castra, ut egrediaris illuc foras.

VER. SAM. (f) extremum operimenti (a) Pathora

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

28 * وإذ وجد رجل جارية بكرا لم تملك فضبطها فضاجعها * فوجدا * فليعط ذلك الرجل أباها 29
خمسين درهما * ويكن له زوجة بدل ما أتاها * ولا يجوز له إطلاقها طول عمره * ولا يتزوج 30
رجل زوجة أبيه * ولا يكشف كنف أبيه *
* الفصل الثالث والعشرون *
1 2 * ولا يدخل مقطوع الخصي ومقطوع الإحليل في جوق الله * ولا يدخل الزنيم في جوق الله *
3 حتى الجيل العاشر منه لا يدخل في جوق الله * ولا يدخل عماني وموابي في جوق الله حتى الجيل
4 العاشر لا يدخل منهم في جوق الله إلى الأبد * بسبب ما لم يتلقوكم بالخبز والماء في الطريق
في خروجكم من مصر * ولما استأجر عليك بلعام بن بعور من فثور ارام نهرايم ليلعنك *
5 6 * ولم يشأ الله أن يقبل من بلعام * بل قلب لك اللعنة بركة لما أحبك * فلا تلتمس سلامهم
7 وخيرهم طول زمانك أبدا * ولا تكره الأدومي فإنه أخوك * ولا تكره المصري * فإنك كنت
8 غريبا في بلده * والجيل الثالث من البنين الذين يولدون لهم يدخلون في جوق الله *
9 10 * وإذا خرجت في عسكر على أعدائك فاحترس فضلا من كل أمر قبيح له * وإن كان رجل ليس
بطاهر من عارض الليل * فليخرج إلى خارج من ذلك العسكر * من حيث لا يدخل إلى وسطه *
11 12 * فإذا كان عند اتجاه الليل يرحض بالماء وعند دخول الشمس يدخل إليه * وليكن لك
مكان خارج العسكر ينزل هناك خارجا منه *

28 Et cùm invenerit vir aliquis puellã virginẽ minimè desponsatã, & apprehenderit eã, & concubuerit cũ ea, deprehensiq; fuerint; 29 Det ille vir patri ejus quinquaginta drachmas, & sit ei uxor pro eo quòd coivit cũ ipsa : & non licebit ei repudiare eã longitudine ætatis suæ. 30 Et ne nubat vir ullus cũ uxore patris sui, & ne retegat fimbriã patris sui.

CAP. XXIII.

1 Et ne introëat fissus testiculos, & sectus veretrũ in cœtũ Dei. 2 Neq; introëat spurius in cœtum Dei : imò generatio decima ipsius ne introëat in cœtũ Dei. 3 Neq; ingrediatur Ammonita & Moabita in cœtũ Dei : nedũ generatio decima ingrediatur ex ipsis in cœtũ Dei, in æternũ : 4 Eã ob causã quòd non occurrerint vobis cũ pane & aquâ in via in egressu vestro ex Ægypto : & eò quòd conduxerit contra te Balaã filiũ Beor ex Pithor Arã Naharaim, ut malediceret tibi. 5 Noluit autem Deus acquiescere Balaamo, sed convertit tibi maledictionẽ in benedictionẽ, quia te dilexit. 6 Ne igitur quæras pacem eorũ & bonũ eorũ longitudine temporis tui unquã. 7 Et ne abomineris Idumæũ, quia frater tu⁹ est : & ne abomineris Ægyptium, quia fuisti peregrin⁹ in regione ipsi⁹ : 8 Sed generatio tertia filiorũ qui nascentur eis, introibunt in cœtũ Dei. 9 Et cùm egrediêris cum exercitu adversùs inimicos tuos, caveto præcipuè ab omni re turpi quæ fuerit in ipsis. 10 Et si fuerit vir aliquis minimè mundus ob accidens nocturnum, exeat extra illa castra, ita ut non ingrediatur in medium illorum. 11 Cúmque fuerit prope adventũ noctis, abluet se aquâ, & ad ingressum solis ingredietur in ea. 12 Sitque tibi locus extra castra, ut ibi commoretur extra ipsa.

ספר אלה הדברים : כג

,extra te sedendo in ,erit Et .tuam zonam super tibi erit paxillus Et
13 וְיָתֵד תִּהְיֶה לְךָ עַל־אֲזֵנֶךָ וְהָיָה בְּשִׁבְתְּךָ חוּץ
Quia .tuum excrementum operies & ,reverteris & ,eo in fodies &
14 וְחָפַרְתָּה בָהּ וְשַׁבְתָּ וְכִסִּיתָ אֶת־צֵאָתֶךָ׃ כִּי
,te eruendum ad ,tuæ castrametationis interiore in ambulat tuus Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקֶרֶב מַחֲנֶךָ לְהַצִּילְךָ
,sancta tua castra erit & : tuas facies ad tuos inimicos dandum ad &
וְלָתֵת אֹיְבֶיךָ לְפָנֶיךָ וְהָיָה מַחֲנֶיךָ קָדוֹשׁ
Non .te post à avertatur & ,rei nuditatem te in videbit non &
15 וְלֹא־יִרְאֶה בְךָ עֶרְוַת דָּבָר וְשָׁב מֵאַחֲרֶיךָ׃ לֹא־
cum à te ad se eruerit qui ,ejus dominum ad servum concludes
תַסְגִּיר עֶבֶד אֶל־אֲדֹנָיו אֲשֶׁר־יִנָּצֵל אֵלֶיךָ מֵעִם
elegerit quem loco in ,tuo interiore in manebit Tecum .suo domino
16 אֲדֹנָיו׃ עִמְּךָ יֵשֵׁב בְּקִרְבְּךָ בַּמָּקוֹם אֲשֶׁר־יִבְחַר
erit Non .ei inferes vim non :ei bono in ,tuarum portarum una in
17 בְּאַחַד שְׁעָרֶיךָ בַּטּוֹב לוֹ לֹא תּוֹנֶנּוּ׃ לֹא־תִהְיֶה
.Israel filiis è cinædus erit neque ;Israel filiabus è prostituta
קְדֵשָׁה מִבְּנוֹת יִשְׂרָאֵל וְלֹא־יִהְיֶה קָדֵשׁ מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
Domini domum canis precium & ,meretricis donum introduces Non
18 לֹא־תָבִיא אֶתְנַן זוֹנָה וּמְחִיר כֶּלֶב בֵּית יְהוָה
tui Dei Domini abominatio quia ,voto omni tui Dei
אֱלֹהֶיךָ לְכָל־נֶדֶר כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
usura ,pecuniæ usura ,tuo fratri fœnerabis Non .ipsi ambo etiam
19 גַּם־שְׁנֵיהֶם׃ לֹא־תַשִּׁיךְ לְאָחִיךָ נֶשֶׁךְ כֶּסֶף נֶשֶׁךְ
,fœnerabis Extraneo .fœnerabitur quod verbi omnis usura ,cibi
20 אֹכֶל נֶשֶׁךְ כָּל־דָּבָר אֲשֶׁר יִשָּׁךְ׃ לַנָּכְרִי תַשִּׁיךְ
tuus Deus Dominus tibi benedicat ut ,fœnerabis non tuo fratri &
וּלְאָחִיךָ לֹא תַשִּׁיךְ לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
,illuc ingrediens tu quam ,terram super tuæ manus missione omni in
בְּכֹל מִשְׁלַח יָדֶךָ עַל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה
non ,tuo Deo Domino votum voveris Cùm .eam possidendum ad
21 לְרִשְׁתָּהּ׃ כִּי־תִדֹּר נֶדֶר לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ לֹא
Dominus illud requiret requirendo quia ;illud reddendo tardabis
תְאַחֵר לְשַׁלְּמוֹ כִּי־דָרֹשׁ יִדְרְשֶׁנּוּ יְהוָה
,vovere desieris cùm Et .peccatum te in erit & ,tecum à tuus Deus
22 אֱלֹהֶיךָ מֵעִמָּךְ וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ וְכִי תֶחְדַּל לִנְדֹּר
,facies & ,custodies tuorum labiorum Egressionem .peccatum te in erit non
23 לֹא־יִהְיֶה בְךָ חֵטְא׃ מוֹצָא שְׂפָתֶיךָ תִּשְׁמֹר וְעָשִׂיתָ
quod ,spontaneum tuo Deo Domino vovisti quemadmodum
כַּאֲשֶׁר נָדַרְתָּ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ נְדָבָה אֲשֶׁר
,tui socii vineam in fueris ingressus Cùm .tuo ore in es locutus
24 דִּבַּרְתָּ בְּפִיךָ׃ כִּי תָבֹא בְּכֶרֶם רֵעֶךָ
tuo vase in & ;tuam satietatem ,tuam animā secundùm uvas comedes &
וְאָכַלְתָּ עֲנָבִים כְּנַפְשְׁךָ שָׂבְעֶךָ וְאֶל־כֶּלְיְךָ
decerpes & ,tui socii segetem in fueris ingressus Cùm .dabis non
25 לֹא תִתֵּן׃ כִּי תָבֹא בְּקָמַת רֵעֶךָ וְקָטַפְתָּ
segetem super agitabis non falcem & ;tua manu in spicas
מְלִילֹת בְּיָדֶךָ וְחֶרְמֵשׁ לֹא תָנִיף עַל קָמַת
.tui socii
רֵעֶךָ׃

Verſio VULG. LAT.

13 Gerens paxillum in balteo: cúmque ſederis, fodies per circuitum, & egeſta humo operies
14 Quo relevatus es (Dominus enim Deus tuus ambulat in medio caſtrorum, ut eruat te, & tradat tibi inimicos tuos) & ſint caſtra tua ſancta, & nihil in eis appareat fœditatis, ne derelinquat te.
15 Non trades ſervum domino ſuo, qui ad te
16 confugerit. Habitabit tecum in loco qui ei placuerit, & in una urbium tuarum requi-
17 eſcet: ne contriſtes eum. Non erit meretrix de filiabus Iſrael, nec ſcortator de filiis Iſrael.
18 Non offeres mercedem proſtibuli, nec pretium canis, in domo Domini Dei tui, quidquid illud eſt quod voveris: quia abominatio eſt utrumque apud Dominum Deum tuum.
19 Non fœnerabis fratri tuo ad uſuram pecuniam, nec fruges, nec quamlibet aliam
20 rem: Sed alieno. Fratri autem tuo abſque uſura id quo indiget, commodabis: ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere tuo in terra, ad quam in-
21 gredièris poſſidendam. Cùm votum voveris Domino Deo tuo, non tardabis reddere: quia requiret illud Dominus Deus tuus: & ſi moratus fueris, reputabitur tibi in
22 peccatum. Si nolueris polli-
23 ceri, abſq; peccato eris. Quod autē ſemel egreſſū eſt de labiis tuis, obſervabis, & facies ſicut promiſiſti Domino Deo tuo, & propriâ voluntate &
24 ore tuo locutus es. Ingreſſus vineam proximi tui, comede uvas quantum tibi placuerit: foràs autem ne efferas tecum.
25 Si intraveris in ſegetem amici tui, franges ſpicas, & manu conteres: falce autem non metes.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

13 Καὶ πάσσαλος ἔσαι σοι ἐπὶ τῆς ζώνης σου· καὶ ἔσαι ὅταν διακαθιζάνῃς ἔξω, καὶ ὀρύξεις ἐν αὐτῷ, καὶ ἐπαγαγὼν καλύψεις τὴν
14 ἀσχημοσύνην (ζ) σου· Ὅτι κύριος ὁ θεός σου ἐμπεριπατεῖ ἐν τῇ (η) παρεμβολῇ σου, ἐξελέσθαι σε καὶ (θ) παραδοῦναι τὸν ἐχθρόν σου πρὸ προσώπου σου. καὶ ἔσαι ἡ παρεμβολή σου ἁγία, καὶ οὐκ ὀφθήσεται ἐν σοὶ ἀσχημοσύνη πράγματος, καὶ ἀποστρέ-
15 ψει ἀπὸ σοῦ. Οὐ παραδώσεις παῖδα τῷ κυρίῳ αὐτοῦ, ὃς προστέθειταί σοι παρὰ τοῦ
16 κυρίου αὐτοῦ. Μετὰ σοῦ κατοικήσει, ἐν ὑμῖν (ι) κατοικήσει οὗ ἂν ἀρέσῃ αὐτῷ· οὐ θλί-
17 ψεις αὐτόν. Οὐκ ἔσαι πόρνη ἀπὸ (κ) θυγατέρων Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἔσαι πορνεύων
18 ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ. Οὐκ ἔσαι τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραήλ, καὶ οὐκ ἔσαι τελισκόμενος (λ) ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ. Οὐ
18 προσοίσεις μίσθωμα πόρνης, οὐδὲ ἄλλαγμα κυνὸς εἰς τὸν οἶκον κυρίου τοῦ θεοῦ σου πρὸς πᾶσαν εὐχήν, ὅτι βδέλυγμα κυ-
19 ρίῳ τῷ θεῷ σου ἐστὶ καὶ ἀμφότερα. Οὐκ ἐκτοκιεῖς (μ) τῷ ἀδελφῷ σου τόκον ἀργυρίου, καὶ τόκον βρωμάτων, καὶ τόκον παντὸς πράγματος, οὗ (ν) ἐὰν ἐκδανείσῃς.
20 Τῷ ἀλλοτρίῳ ἐκτοκιεῖς, τῷ δὲ ἀδελφῷ σου οὐκ ἐκτοκιεῖς, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔργοις σου ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι
21 αὐτήν. Ἐὰν δὲ εὔξῃ εὐχὴν κυρίῳ τῷ θεῷ σου, οὐ χρονιεῖς ἀποδοῦναι αὐτήν, ὅτι ἐκζητῶν ἐκζητήσει κύριος ὁ θεός σου παρὰ σοῦ,
22 καὶ ἔσαι ἐν σοὶ ἁμαρτία. Ἐὰν δὲ μὴ θέ-
23 λῃς εὔξασθαι, οὐκ ἔστιν ἐν σοὶ ἁμαρτία. Τὰ ἐκπορευόμενα διὰ τῶν χειλέων σου φυλάξῃ, καὶ ποιήσεις ὃν τρόπον ηὔξω κυρίῳ τῷ (ξ) θεῷ, δόμα ὃ ἐλάλησας τῷ στόματί σου.

13 *Et paxillus erit tibi ſuper zonam tuam: & erit, quando ſedebis foràs, & fodies in eo: & obducens, operies turpitudinem*
14 *tuam: Quoniam Dominus Deus tuus inambulat in caſtris tuis; ut eruat te, & tradat inimicum tuum ante faciem tuam. Et erunt caſtra tua ſancta: & non apparebit in te turpitudo*
15 *rei, & recedet à te. Non trades puerum domino ſuo, qui (d) appoſitus eſt tibi à domino ſuo.*
16 *Tecum habitabit, in vobis habitabit, ubicunque placuerit ei:*
17 *non tribulabis eum. Non erit meretrix à filiabus Iſrael; & non erit (e) fornicans in fili-*
18 *is Iſrael. Non (f) erit ferens teletas de filiabus Iſrael: & non erit initiatus de filiis Iſra-*
18 *el. Non offeres mercedem meretricis, neque commutationem canis in domum Domini Dei tui ad omne votum: quoniam abominatio Domino Deo tuo eſt*
19 *& utrumque. Non fœnerabis fratri tuo uſuram argenti, & uſuram ciborum, & uſuram cujuſlibet rei, quamcunque de-*
20 *deris mutuam. Alieno fœnerabis, fratri autem tuo non fœnerabis; ut benedicat te Dominus Deus tuus in omnibus operibus tuis ſuper terram, in quam ingrederis illuc hæreditare e-*
21 *am. Si autem voveris votum Domino Deo tuo; non tardabis reddere illud: quoniam inquirens inquiret Dñs Deus tu⁹ à*
22 *te: et (g) erit in te peccatum. Si autem nolueris vovere, non eſt*
23 *in te peccatum. Quæ egrediuntur per labia tua, obſervabis et facies; quemadmodùm voviſti Domino Deo, donum, quod locutus es ore tuo.*

MS. A. (ζ) σου ἐν αὐτῷ. Ὅτι (η) παρεμβολῇ, ἐξελέσθαι (θ) παραδοῦναί σοι τὸν ἐχθρόν σου εἰς τὰς χεῖράς σου. καὶ ἔσαι (ι) κατοικήσει ἐν παντὶ τῷ τόπῳ οὗ ἀρέσκῃ αὐτῷ. (κ) τῶν θυγατέρων (λ) πρὸς πᾶσαν εὐχὴν ἀπὸ υἱῶν (μ) τόκον ἀργυρίου τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ (ν) ἂν (ξ) θεῷ σου, δόμα

ΚΕΦ. κδ'.

25 Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς ἀμητὸν τοῦ πλησίον σου, (α) καὶ συλλέξῃς ἐν ταῖς χερσί σου στάχυς, καὶ δρέπανον οὐ μὴ ἐπιβάλῃς (β) ἐπ' ἀμητὸν
24 τοῦ πλησίον σου. Ἐὰν δὲ εἰσέλθῃς εἰς τὸν ἀμπελῶνα τοῦ πλησίον σου, φαγῇ σταφυλήν, (γ) ὅσον ψυχήν σου ἐμπλησθῆναι, εἰς δὲ ἄγγος οὐκ ἐμβαλῇς.

CAP. XXIV.

25 *Si autem intraveris in ſegetem proximi tui; & colliges in manibus tuis ſpicas, & falcem non immittes in ſegetem*
24 *proximi tui. Si autem intraveris in vineam proximi tui; comedes uvam, quantum anima tua ſaturetur; in vas autem non injicies.*

MS.A. (α) καὶ συνάξεις ἐν (β) ἐπὶ τὸν ἀμητὸν (γ) ὅσον ἂν ψυχή σου

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܣܟܬܐ* ܬܗܘܐ ܠܟ ܥܠ ܙܝܢܟ. ܘܡܐ ܕܝܬܒ ܐܢܬ ܠܡܝ̈ܐ ܕܪ̈ܓܠܝܟ.
ܚܦܘܪ ܒܗ. ܘܗܦܘܟ ܟܣܝ ܚܪܘܬܟ. 13
ܡܛܠ* ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܡܗܠܟ ܒܓܘ ܡܫܪܝܬܟ. ܕܢܦܨܝܟ
ܘܢܫܠܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܩܕܡܝܟ. ܘܬܗܘܐ ܡܫܪܝܬܟ ܩܕܝܫܐ. ܕܠܐ ܢܚܙܐ ܒܟ ܨܒܘ ܕܛܢܦܘܬܐ. 14
ܘܢܗܦܘܟ ܡܢܟܘܢ. *ܠܐ ܬܫܠܡ ܥܒܕܐ ܠܡܪܗ. ܕܐܬܐ ܠܘܬܟ ܡܢ ܡܪܗ. *ܐܠܐ 15
ܥܡܟ ܢܗܘܐ ܒܐܬܪܐ ܕܨܒܐ. ܒܚܕܐ ܡܢ ܩܘܪ̈ܝܟ ܐܝܟ ܕܫܦܝܪ ܠܗ. ܘܠܐ ܬܛܠܡܝܘܗܝ. *ܠܐ 16 17
ܬܗܘܐ ܙܢܝܬܐ ܡܢ ܒ̈ܢܬ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܙܢܝܐ ܡܢ ܒ̈ܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. *ܠܐ ܬܥܠ 18
ܐܓܪܐ ܕܙܢܝܬܐ ܘܕ̈ܡܝ ܟܠܒܐ ܠܒܝܬܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܒܟܠ ܢܕܪ. ܡܛܠ ܕܡܣܠܝܢ ܬܪ̈ܝܗܘܢ
ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. *ܠܐ ܬܪܒܐ ܥܠ ܐܚܘܟ ܪܒܝܬܐ ܕܟܣܦܐ. ܘܪܒܝܬܐ ܕܥܒܘܪܐ. 19
ܘܪܒܝܬܐ ܕܟܠ ܡܕܡ ܕܪܒܐ. *ܥܠ ܢܘܟܪܝܐ ܪܒܝ. ܘܥܠ ܐܚܘܟ ܠܐ ܬܪܒܐ. ܘܢܒܪܟܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. 20
ܒܟܠܡܕܡ ܕܬܘܫܛ ܐܝܕܟ ܒܗ. ܒܐܪܥܐ ܕܐܢܬ ܥܐܠ ܠܗ ܠܡܐܪܬܗ. *ܘܐܢ ܬܢܕܘܪ ܢܕܪܐ 21
ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܠܐ ܬܘܚܪ ܠܡܦܪܥܗ. ܡܛܠ ܕܡܬܒܥ ܬܒܥ ܠܗ ܡܢܟ ܡܪܝܐ.
ܘܬܗܘܐ ܠܟ ܚܛܝܬܐ. *ܘܐܢ ܠܐ ܬܨܒܐ ܠܡܢܕܪ. ܠܐ ܬܗܘܐ ܠܟ ܚܛܝܬܐ. *ܡܕܡ ܕܢܦܩ 22 23
ܡܢ ܣܦܘܬܟ. ܛܪ ܘܥܒܕ ܐܝܟ ܕܢܕܪܬ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܦܘܪܫܢܐ ܕܡܠܠܬ ܒܦܘܡܟ.
ܘܡܐ* ܕܥܐܠ ܐܢܬ ܠܟܪܡܗ ܕܚܒܪܟ. ܐܟܘܠ ܥܢ̈ܒܐ ܐܝܟ ܢܦܫܟ. ܘܠܡܐܢܟ ܠܐ ܬܪܡܐ. 24
ܘܡܐ* ܕܥܐܠ ܐܢܬ ܠܩܡܬܐ ܕܚܒܪܟ. ܦܫܘܚ ܫܒ̈ܠܐ ܒܐܝܕܟ. ܘܡܓܠܐ ܠܐ ܬܪܝܡ ܥܠ ܩܡܬܐ ܕܚܒܪܟ. 25

13 Et clavus ſit tibi ſuper arma tua *appenſus*, cúmque ſederis ad aquam pedum tuorum *egerendam*, fodito cum eo, & operito ex-
14 crementum tuum. Nam Dominus Deus tuus incedit in medio caſtrorum tuorum, ut liberet tradatque hoſtes tuos ante te: ideoque caſtra tua ſint ſancta, ne videns in te rem
15 obſcœnam, avertat ſe à vobis. Ne tradas ſervum domino ſuo, qui ad te confugerit, à
16 domino ſuo: Sed tecum maneat in loco quem voluerit, in una ex civitatibus tuis, ubi
17 placuerit ei; & ne opprimas eum. Ne ſit ſcortatrix de filiabus Iſrael, nec ſit ſcortator
18 de filiis Iſrael. Ne inferas mercedem meretricis & pretium canis in domum Domini Dei tui pro quocunque voto: quoniam abominandi ſunt ambo coram Domino Deo
19 tuo. Ne nutrias adversùs fratrem tuum fœnus pecuniæ, & fœn⁹ frumenti, & fœn⁹ cujuſ-
20 cunque rei quæ creſcit. Adversùs alienum nutri *uſuram*, at adversùs fratrem tuum ne nutrias: & benedicet tibi Dominus Deus tuus in omni re ad quam admovebis manum tuam, in terra ad quam poſſidendam es in-
21 greſſurus. Et ſi voveas votum Domino Deo tuo, ne cuncteris in eo perſolvendo: nam omnino requiret illud à te Dñs, eritque ti-
22 bi peccato. Si nolueris vovere, non erit con-
23 tra te peccatum. Quicquid *autem* prodierit è labiis tuis, ſerva & fac, quemadmodum voviſti Domino Deo tuo; diſtinctionem *ſcilicet*,
24 quam prompſiſti ore tuo. Cúmque ingredieris in vineam proximi tui, comede uvas donec ſatietur anima tua, at in vas tuum ne
25 reponas. Et cùm ingredieris in ſegetem erectam proximi tui, perfrica ſpicas manu tua: at falcem ne moveas ſuper ſegetem proximi tui.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

13 וסכתא תהי לך על זינך ויהי
במיתבך לברא ותחפר בה ותתוב
14 ותכסי ית מפקתך: ארי יי אלהך
שכנתיה מהלכא בגו משריתך
לשזבותך ולממסר סנאך קדמך
ותהי משריתך קדישא ולא יתחזי
בך עבירת פתגם ויתוב מימריה
15 מלאיטבא לך: לא תמסר עבד
עממין ליד רבוניה דישתיזב לותך
16 מן קדם רבוניה: עמך יתיב בינך
באתרא די יתרעי בחדא מן קרוך
17 בדייטב ליה לא תונניה: לא תהי
אתתא מבנת ישראל לגבר עבד
ולא יסב גברא מבני ישראל אתא
18 אמא: לא תעיל אגר זניתא וחלפן
כלבא לבית מקדשא דיי אלהך
לכל נדרא ארי מרחק קדם יי
19 אלהך אף תרויהון: לא תרבי
לאחוך רבית כסף רבית עבור
20 רבית כל מדעם דמתרבי: לבר
עממין תרבי ולאחוך לא תרבי
בדיל די יברכנך יי אלהך בכל
אושטות ידך על ארעא די את
21 עליל לתמן למירתה: ארי תדור
נדר קדם יי אלהך לא תאחר
לשלמותיה ארי מתבע יתבעניה
יי אלהך מנך ויהי בך חובא:
22 וארי תתמנע מלמדר לא יהי בך
23 חובא: אפקות ספותך תטר
ותעביד כמא די נדרתא קדם יי
אלהך נדבתא די מללתא
24 בפומך: ארי תתגר בכרמא
דחברך ותיכול ענבין כנפשך
25 שבעך ולמנך לא תתן: ארי תתגר
בקמתא דחברך ותקטוף מלילן
בידך ומגלא לא תרים על
קמתא דחברך:

13 Et paxill⁹ erit tibi ſuper arma tua: & cū ſederis foris, fodies cū eo, & revertèris & operies quæ à te egeſta ſunt.
14 Quoniā majeſtas Dñi Dei tui ambulat in medio caſtrorū tuorum, ut liberet te, & ut tradat inimicos tuos in manu tuâ; & erunt caſtra tua ſancta: & non appareat in te aliquid fœditatis; ut nō avertatur verbū ej'
15 benefaciens tibi. Non trades ſervū gentiū dño ſuo, qui cō-
16 fūgerit ad te à dño ſuo. Tecū habitabit in medio tui, in loco quē elegerit in una urbiū tuarū, ubi benè ſit ei: ne decipias
17 illū. Nō erit mulier de filiab⁹ Iſrael uxor viro ſervo: neq; accipiet vir de filiis Iſrael uxo-
18 rē ancillā. Non afferes mercedē meretricis et pretiū canis in domū *ſāctuarii* Dñi Dei tui pro omni voto: quia utrūque abominabile eſt coram Dño
19 Deo tuo. Non fœnerabis fratri tuo ad uſurā pecuniā neque frumentū: neq; quicquā fœ-
20 nerabis ad uſurā. Filio autem alienigenæ fœnerabis, & à fratre tuo non accipies uſurā: ut benedicat tibi Dñs De⁹ tu⁹ in omnib⁹ ad quæ miſeris manū tuam, in terrâ ad quā in-
21 gredieris poſſidendam. Quando voveris votum coram Domino Deo tuo, non tardabis reddere illud: quoniam requirens requiret illud Dñs De⁹ tuus à te, & erit in te pecca-
22 tum. Et ſi deſieris vovere, non erit in te peccatum.
23 Quod egreſſum eſt de labiis tuis obſervabis, & facies: ſicut voviſti coram Domino Deo tuo ſponte, quod locutus
24 es ore tuo. Si mercede conductus fueris in vineam proximi tui, comedere poteris uvas juxta voluntatem tuam uſque ad ſaturitatem: & in
25 vaſe tuo non repones eas. Si conductus fueris in meſſem proximi tui, franges ſpicas plenas manu tuā: & falcem non levabis ſuper ſegetem proximi tui.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

13 *Paxillúſque erit tibi ad telū tuum; cúmque deſidere volueris, tum fodies cum eo, & poſtea converſus operies egeſtionem tuam.*
14 *Nam Domin⁹ Deus tuus ambulat in medio caſtrorum tuorum ut eripiat te, & tradat inimicos tuos ante faciem tuam: ideo erunt caſtra tua ſancta, neque apparebit in te turpitudo aliqua,*
15 *ne recedat à te. Non reſtitues ſervum hero ſuo, qui penes*
16 *te eripuit ſe ab hero ſuo. Tecum habitabit in medio tui, in loco quem elegerit, in una (b) portarum tuarum ut ipſi placuerit; non opprimes eum.*
17 *Non ſines vivere meretricem de filiabus Iſrael, neque ſines vivere cinædum de filiis Iſ-*
18 *rael. Non offeres mercedem meretricis, & (c) pretium canis in domo Domini Dei tui pro quovis voto, quoniā abominatio Deo tuo eſt etiam u-*
19 *trunque. Non (d) fœnerabis fratri tuo (e) fœnus argenti, (f) fœnus cibi, (g) fœnus cujuſcunque rei quæ*
20 *(h) fœneratur. Extraneo (i) fœnerabis, ſed non fratri tuo, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni emiſſione manuum tuarum ſuper terram ad quam tu pergis*
21 *poſſidendam. Cùm voveris votum Domino Deo tuo, non tardabis illud reddere; nam requirendo requiret illud Dominus Deus tuus à te, eritq; tibi in peccatum.*
22 *Si abſtines à vovendo, non erit in te pec-*
23 *catum. Quod egreſſum eſt à labiis tuis obſervabis, faciéſque quemadmodum voviſti Domino ſpontaneam oblationem, de qua locut⁹ es ore tuo.*
24 *Cùm ingreſſus fueris in vineam proximi tui, tum comedes uvas pro deſiderio tuo ad ſaturitatem tuam, ſed in vaſis*
25 *tuis non repones. Cùm intraveris in ſegetem proximi tui, tum decerpes ſpicas manu tuā, ſed falcem non immittes in ſegetem proximi tui.*

VER. SAM (b) civitatum (c) id pro quo commutatur canis (d) duplicabis (e) duplii (f) duplum (g) duplum (h) duplicatur. (i) duplicabis,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

وليكن لك وتد مع سلاحك * فاذا تبرزت خارجا منه * فاحفر به وعد فغط ذلك الرجيع * 13
لان الله ربك نور ساكن سالك في وسط عسكرك ليخلصك ويسلم اعداءك بين يديك * 14
فيكون عسكرك مقدسا * ولا يرى فيك امرا قبيحا فينصرف عنك * ولا تسلم الى مولاه 15
عبدا يتخلص اليك من دينه * بل نعمه * ويجلس عندك فيما بينكم في الموضع الذي 16
يختار في احدى محالك في الاصلح له * ولا تضطهده * ولا يكن من بنات اسرائيل مومسة * ولا 17
من بني اسرائيل مومس * ولا تدخل شيئا من اجعال الزنا واثمان الكلاب الى بيت الله ربك في نذر 18
لان الله ربك يكرههما جميعا * ولا تعين اخاك عينة دراهم ولا طعام * وكل امر يعين 19
بل الغريب تعاينه * واخاك فلا تعاينه * لكي يبارك الله الهك في جميع ممد يدك في البلد 20
الذي انت داخل اليه لتحوزه * واذا نذرت نذرا لله ربك * فلا تؤخر الوفاء به * لان الله ربك 21
يطالبك به * فيحل بك عقوبة * ولئن انتهيت اولا عن النذر لم يحل بك عقوبة * لان ما خرج 22
من شفتيك فاحفظه واعمل به * كما نذرت لله ربك متبرعا ما قلته بفيك * واذا استؤجرت في 23 24
كرم صاحبك * فكل من العنب على حسب شهوتك شبعك * ولا تجعل منه شيئا في آنيتك * واذا 25
استؤجرت في سنبل صاحبك * فاقطف ما تفركه بيدك * ولا تحرك المنجل على سنبل صاحبك
*

13 *Sit etiam tibi paxillus ſimul cum armis tuis, & cùm egeres extra ipſa, fodito cum eo, & converſus tege illud excre-*
14 *mentū: Quia lumen Dei Domini tui habitans eſt & ambulans in medio exercitûs tui, ut eripiat te, & tradat inimicos tuos ante te: erit igitur exercitus tuus ſanctus, ut non videat in te rem fœdā,*
15 *& diſcedat à te. Et ne prodas hero ſuo ſervum qui evaſerit ad te ut pœnā ſuā*
16 *evitet. Sed beneficio utêris in eū, ſedeatque apud te, inter vos, in loco quem eliget, in una habitationū tuarū ſibi commodiore: & ne opprimas eum.*
17 *Et ne ſit ex filiabus Iſrail ſcortum, neque ex filiis*
18 *Iſrail ſcortator. Et ne introducas quicquam ex ſalariis fornicationis, & pretiis canū in domū Dei Domini tui ob nullū votū: quia Deus Dominus tuus execra-*
19 *tur utrumq; ſimul. Ne fœneres fratri tuo fœnus pecuniæ, nec eſcæ, aut cujuſli-*
20 *bet rei quæ fœnori datur. Sed peregrino fœnori dabis, fratri verò tuo ne tribuas fœnori, ut benedicat tibi Deus Dominus tuus in omni extenſione manûs tuæ, in regione in quam tu ingreſſurus es ut*
21 *poſſideas eam. Et cùm voveris votum Deo Domino tuo, ne differas ſolutionem ejus, quia Deus Dominus tuus requiret*
22 *illud à te, & immittet in te punitionem. At ſi te cohibeas priùs à vovendo, non im-*
23 *mittetur in te pœna ipſius. Igitur quod egreſſum fuerit è labiis tuis, cuſtodi, & opere comple, quemadmodum voviſti Domino Deo tuo ſponte tuâ quod pro-*
24 *tuliſti ore proprio. Et cùm conductus fueris in vineam proximi tui, comede ex uvis pro deſiderio tuo, ad ſatietatem tuam,*
25 *ſed ne ponas ex iis quicquā in vaſa tua. Et cùm conductus fueris in ſpicas proximi tui, decerpe quod perfricas manu tuâ, & ne moveas falcem ſuper ſpicas proximi tui in uſum tuum.*

ספר אלה הדברים : כד

CAP. XXIIII. כד

inveneritnon si ,erit & ; ei fuerit maritus & ,uxorem vir acceperit Cùm
כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה וּבְעָלָהּ וְהָיָה אִם־לֹא תִמְצָא־ 1
scribet & ; verbi nuditatem ea in invenit quia ,ejus oculis in gratiam
חֵן בְּעֵינָיו כִּי־מָצָא בָהּ עֶרְוַת דָּבָר וְכָתַב
.sua domo è eam dimittet & ,ejus manu in dabit & ,excidii libellum ei
לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ׃
.alteri viro erit & ,ibit & ,ejus domo è egredietur Et
וְיָצְאָה מִבֵּיתוֹ וְהָלְכָה וְהָיְתָה לְאִישׁ־אַחֵר׃ 2
dabit & ,excidii libellum ei scribet & ,posterior vir eam habuerit odio Et
וּשְׂנֵאָהּ הָאִישׁ הָאַחֲרוֹן וְכָתַב לָהּ סֵפֶר כְּרִיתֻת וְנָתַן 3
vir fuerit mortuus cùm vel : sua domo è eam dimittet & ,ejus manu in
בְּיָדָהּ וְשִׁלְּחָהּ מִבֵּיתוֹ אוֹ כִי יָמוּת הָאִישׁ
ejus maritus poterit Non : uxorem in sibi eam acceperat qui , posterior
הָאַחֲרוֹן אֲשֶׁר־לְקָחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה׃ לֹא־יוּכַל בַּעְלָהּ 4
existendum ad ,eam capiendum ad redeundum ad ,eam dimiserat qui , prior
הָרִאשׁוֹן אֲשֶׁר־שִׁלְּחָהּ לָשׁוּב לְקַחְתָּהּ לִהְיוֹת
ipsa abominatio quia : est polluta quàm post ,uxorem in sibi
לוֹ לְאִשָּׁה אַחֲרֵי אֲשֶׁר הֻטַּמָּאָה כִּי־תוֹעֵבָה הִוא
Dominus quam ,terram facies peccare non & : Domini facies ad
לִפְנֵי יְהוָה וְלֹא תַחֲטִיא אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה
,novam uxorem vir acceperit Cùm .hæreditatem tibi dans tuus Deus
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה׃ כִּי־יִקַּח אִישׁ אִשָּׁה חֲדָשָׁה 5
: verbum omne eum super transibit neque ,exercitum in egredietur non
לֹא יֵצֵא בַּצָּבָא וְלֹא־יַעֲבֹר עָלָיו לְכָל־דָּבָר
suam uxorem lætificabit & ,uno anno sua domo in erit immunis
נָקִי יִהְיֶה לְבֵיתוֹ שָׁנָה אֶחָת וְשִׂמַּח אֶת־אִשְׁתּוֹ
quia : catillum & ,duas molas pignus accipiet Non .accepit quam
אֲשֶׁר־לָקָח׃ לֹא־יַחֲבֹל רֵחַיִם וָרָכֶב כִּי־ 6
animam furans vir fuerit repertus Cùm .pignore pro accipit ipse animã
נֶפֶשׁ הוּא חֹבֵל׃ כִּי־יִמָּצֵא אִישׁ גֹּנֵב נֶפֶשׁ 7
,eũ vendiderit & ,eo in fuerit servitio abusus & ,Israel filiis è suis fratrib' è
מֵאֶחָיו מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְהִתְעַמֶּר־בּוֹ וּמְכָרוֹ
Observare .tuo interiore ex malum auferes & ,ipse fur morietur &
וּמֵת הַגַּנָּב הַהוּא וּבִעַרְתָּ הָרָע מִקִּרְבֶּךָ׃ הִשָּׁמֶר 8
quæ omnia secundũ faciendũ ad & ,valde custodiendum ad ,lepræ plaga in
בְּנֶגַע־הַצָּרַעַת לִשְׁמֹר מְאֹד וְלַעֲשׂוֹת כְּכֹל אֲשֶׁר־
custodietis eis præcepi quemadmodũ : Levitæ sacerdotes vos docebunt
יוֹרוּ אֶתְכֶם הַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִם תִּשְׁמְרוּ
,Miriam ipsi tuus Deus Dominus fecit quæ Memento .faciendũ ad
לַעֲשׂוֹת׃ זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְמִרְיָם 9
tuo proximo in mutuaveris Cùm .Ægypto ex vos exeundo in ,via in
בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם׃ כִּי־תַשֶּׁה בְרֵעֲךָ 10
pignorandum ad ,ejus domum in ingredieris non ,aliquid mutuum
מַשַּׁאת מְאוּמָה לֹא־תָבֹא אֶל־בֵּיתוֹ לַעֲבֹט
educet ,eo in mutuans tu cui vir & ,stabis plateæ In .ejus pignus
עֲבֹטוֹ׃ בַּחוּץ תַּעֲמֹד וְהָאִישׁ אֲשֶׁר אַתָּה נֹשֶׁה בוֹ יוֹצִיא 11
non ,ipse pauper vir si Et .foras pignus te ad
אֵלֶיךָ אֶת־הַעֲבוֹט הַחוּצָה׃ וְאִם־אִישׁ עָנִי הוּא לֹא 12
.ejus pignore in cubabis
תִשְׁכַּב בַּעֲבֹטוֹ׃

Versio VULG. LAT.

CAP. XXIV.

1 Si acceperit homo uxorem, & habuerit eam, & non invenerit gratiam ante oculos ejus propter aliquam fœditatem: scribet libellum repudii, & dabit in manu illius, & dimittet eam de domo sua. 2 Cúmque egressa alterum maritum duxerit, 3 Et ille quoque oderit eam, dederítque ei libellum repudii, & dimiserit de domo sua, vel certè mortuus fuerit: 4 Non poterit prior maritus recipere eam in uxorem: quia polluta est, & abominabilis facta est coram Domino: ne peccare facias terram tuam, quam Dominus Deus tuus tradiderit tibi possidendã. 5 Cùm acceperit homo nuper uxorem, non procedet ad bellum, nec ei quidpiam necessitatis injungetur publicæ, sed vacabit absque culpa domi suæ, ut uno anno lætetur cum uxore sua. 6 Non accipies loco pignoris inferiorem, & superiorem molam: quia animam suam opposuit tibi. 7 Si deprehensus fuerit homo solicitans fratrem suum de filiis Israel, & vendito eo acceperit pretium, interficietur: & auferes malum de medio 8 tui. Observa diligenter ne incurras plagam lepræ, sed facies quæcunque docuerint te sacerdotes Levitici generis, juxta id quod præcepi eis, & 9 imple solicitè. Mementote quæ fecerit Dominus Deus vester Mariæ in via cùm egre-10 deremini de Ægypto. Cùm repetes à proximo tuo rem aliquam, quam debet tibi, non ingrediêris domum ejus 11 ut pignus auferas: Sed stabis foris, & ille tibi proferet quod 12 habuerit. Sin autem pauper est, non pernoctabit apud te pignus,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

1 Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα, καὶ (δ) συνοικήσῃ αὐτῇ, καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εὕρῃ χάριν ἐναντίον αὐτοῦ, ὅτι (ε) εὗρεν ἐν αὐτῇ ἄσχημον πρᾶγμα, καὶ γράψει αὐτῇ βιβλίον (ζ) ἀποστασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτὴν 2 ἐκ τῆς οἰκίας αὐτοῦ, Καὶ ἀπελθοῦσα γένηται 3 ἀνδρὶ ἑτέρῳ, Καὶ μισήσῃ αὐτὴν ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, καὶ γράψῃ αὐτῇ βιβλίον ἀποστασίου, καὶ δώσει εἰς τὰς χεῖρας αὐτῆς, καὶ ἐξαποστελεῖ αὐτὴν ἐκ τῆς οἰκίας (η) αὐτοῦ, ἢ ἀποθάνῃ ὁ ἀνὴρ ὁ ἔσχατος, ὃς ἔλαβεν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, 4 Οὐ δυνήσεται ὁ ἀνὴρ ὁ πρότερος ὁ ἐξαποστείλας αὐτὴν ἐπαναστρέψας λαβεῖν αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, μετὰ τὸ μιανθῆναι αὐτὴν, ὅτι βδέλυγμά ἐστιν (θ) ἐναντίον κυρίου τοῦ Θεοῦ σου, καὶ οὐ μιανεῖτε τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ (ι) Θεός σου δίδωσί σοι ἐν 5 κλήρῳ. Ἐὰν δέ τις λάβῃ γυναῖκα προσφάτως, οὐκ ἐξελεύσεται εἰς πόλεμον, καὶ οὐκ ἐπιβληθήσεται αὐτῷ (κ) οὐδὲν πρᾶγμα· ἀθῷος ἔσται ἐν τῇ οἰκίᾳ αὐτοῦ, ἐνιαυτὸν ἕνα εὐφρανεῖ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ ἣν ἔλα-6 βεν. Οὐκ (λ) ἐνεχυράσεις μύλον, οὐδὲ ἐπιμύλιον, ὅτι ψυχὴν οὗτος ἐνεχυράζει. 7 Ἐὰν δὲ ἁλῷ ἄνθρωπος κλέπτων ψυχὴν ἐκ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ καταδυναστεύσας αὐτὸν ἀποδῶται, ἀποθανεῖται ὁ κλέπτης ἐκεῖνος· καὶ (μ) ἐξαρεῖς τὸν πονηρὸν ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 8 Πρόσεχε σεαυτῷ ἐν τῇ ἁφῇ τῆς λέπρας· φυλάξῃ σφόδρα ποιεῖν κατὰ πάντα τὸν νόμον, ὃν ἂν ἀναγγείλωσιν ὑμῖν οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται. ὃν τρόπον ἐνετειλάμην ὑμῖν, 9 (ν) φυλάξασθε ποιεῖν. Μνήσθητι ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ Θεός σου τῇ Μαριὰμ ἐν τῇ 10 ὁδῷ, ἐκπορευομένων ὑμῶν ἐξ Αἰγύπτου. Ἐὰν ὀφείλημα ᾖ ἐν τῷ πλησίον σου, ὀφείλημα (ξ) ὁτιοῦν, οὐκ εἰσελεύσῃ εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ ἐνεχυράσαι τὸ (ο) ἐνέχυρον αὐτοῦ. 11 Ἔξω στήσῃ, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗ τὸ δάνειόν σού ἐστιν ἐν αὐτῷ, ἐξοίσει σοι τὸ ἐνέχυρον 12 ἔξω. Ἐὰν δὲ ὁ ἄνθρωπος πένηται, οὐ κοιμηθήσῃ ἐν τῷ ἐνεχύρῳ αὐτοῦ.

Si quis autem acceperit uxorem, & habitaverit cum ea: & erit, si non invenerit gratiam coram eo, quia invenit in ea rem turpem; & scribet ei libellum repudii, & dabit in manus ejus, & dimittet eam è domo sua, Et abiens fuerit viro alteri, Et oderit eam vir novissimus, & scripserit ei libellum repudii; (a) & dabit in manus ejus, & dimittet eam è domo sua, & mortuus fuerit vir novissimus, qui accepit eam sibi uxorem; Non poterit vir prior, qui dimisit eam, reversus, accipere eam sibi uxorem; postquam illa contaminata est: quoniam abominatio est ante Dominum Deum tuum: Et non inquinabitis terram, quam Dominus Deus tuus dat tibi in sorte. Si quis autem acceperit uxorem nuper, non exibit ad bellum; neque injungetur ei res ulla: immunis erit in domo sua; annum unum lætificabit uxorem suam, quam accepit. Non pignorabis molam, neque superiorem lapidem molæ: quia animam iste pignorat. Si autem deprehendatur homo furans animam ex fratribus suis filiis Israel, & opprimens eum vendiderit; morietur fur ille. Et auferes malignum ex vobis ipsis. Attende tibi in tactu lepræ: Observa valdè facere secundùm omnem legem, quam (b) annuntiaverint vobis sacerdotes Levitæ. Quemadmodùm mandavi vobis, observate facere. Memento quæcunq; fecit Dominus Deus tuus Mariæ in via, egredientibus vobis ex Ægypto. Si debitum fuerit in proximo tuo, debitum quodcunque; non intrabis in domum ejus pignorare pignus (c) ejus: Foris stabis, & homo apud quem debitum tuum est in eo, proferet tibi pignus forás. Si autem homo eget; non dormies in pignore ejus.

MS.A. (δ) συνοικήσει (ε) εὕρηκεν (ζ) ἀποστασίου εἰς τὰς (η) αὐτοῦ, ἢ ἀποθάνῃ (θ) ἔναντι (ι) Θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν ἐν (κ) οὐθὲν (λ) ἐνεχυρᾶς (μ) ἐξαρεῖτε τὸν (ν) φυλάξεσθε (ξ) ὁτιοῦν τι, οὐκ (ο) ἐνέχυρον. Ἔξω

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܩܦܠܐܘܢ * ܟܕ*

*ܘܐܢ ܢܣܒ ܓܒܪܐ ܐܢܬܬܐ܂ ܘܢܫܟܘܒ ܥܡܗ܆ ܘܐܢ ܠܐ ܬܫܟܚ ܪܚܡܐ ܩܕܡܘܗܝ܂ ܡܛܠ 1
ܕܐܫܟܚ ܒܗ ܨܒܘܬܐ ܕܡܣܪܝܘܬܐ܂ ܢܟܬܘܒ ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܫܘܒܩܢܐ܂ ܘܢܬܠ
ܠܗ ܘܢܫܪܝܗ܂ * ܘܬܦܘܩ ܡܢ ܒܝܬܗ܂ ܘܐܢ ܬܐܙܠ ܘܬܗܘܐ ܠܓܒܪܐ ܐܚܪܢܐ܂ * ܘܢܟܬܘܒ 2
ܠܗ ܟܬܒܐ ܕܫܘܒܩܢܐ܆ ܘܢܬܠ ܠܗ܆ ܘܢܫܪܝܗ ܡܢ ܒܝܬܗ܆ ܐܘ ܐܢ ܢܡܘܬ ܓܒܪܐ 3
ܐܚܪܢܐ ܕܢܣܒܗ܂ * ܠܐ ܢܫܠܛ ܠܗ ܠܒܥܠܗ ܩܕܡܝܐ ܕܫܒܩܗ܂ ܕܢܗܦܘܟ ܢܣܒܝܗ ܬܘܒ 4
ܒܬܪ ܕܐܬܛܡܝܬ܂ ܡܛܠ ܕܛܢܦܘܬܐ ܗܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ܂ ܘܠܐ ܬܚܛܐ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ
ܠܝܪܬܘܬܐ܂ * ܘܡܐ ܕܢܣܒ ܓܒܪܐ ܐܢܬܬܐ ܚܕܬܐ܂ ܠܐ ܢܦܘܩ ܒܚܝܠܐ܂ ܘܠܐ ܢܐܙܠ ܠܟܠ ܨܒܘ܂ ܐܠܐ 5
ܢܗܘܐ ܒܒܝܬܗ ܫܢܬܐ ܚܕܐ܂ ܘܢܚܕܐ ܥܡ ܐܢܬܬܗ ܕܢܣܒ܂ * ܠܐ ܬܡܫܟܢ ܪܚܝܐ ܘܪܟܒܐ܂ 6
ܡܫܟܢܐ܂ ܢܦܫܐ ܓܝܪ ܡܥܝܩ ܐܢܬ܂ * ܘܐܢ ܢܫܬܟܚ ܓܒܪܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ܂ 7
ܕܓܢܒ ܢܦܫܐ ܡܢ ܐܚܘܗܝ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ܂ ܘܢܬܬܓܪ ܒܗ ܘܢܙܒܢܝܗ܂ ܡܬܩܛܠܘ ܢܬܩܛܠ
ܓܒܪܐ ܗܘ܆ ܘܬܥܒܪܘܢ ܒܝܫܬܐ ܡܢ ܒܝܢܬܟܘܢ܂ * ܐܙܕܗܪܘ ܒܡܚܘܬܐ ܕܓܪܒܐ܂ ܘܐܙܕܗܪܘ 8
ܠܡ ܘܥܒܕܘ ܐܝܟ ܡܐ ܕܢܠܦܘܢܟܘܢ ܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ܂ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬ ܐܢܘܢ ܢܛܪܘܢ ܘܢܥܒܕܘܢ܂
* ܘܐܬܕܟܪ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܡܪܝܡ ܒܐܘܪܚܐ܂ ܟܕ ܢܦܩܬܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ܂ 9
* ܘܐܢ ܢܚܘܒ ܠܟ ܚܒܪܟ ܚܘܒܬܐ ܕܡܕܡ܂ ܠܐ ܬܥܘܠ ܠܒܝܬܗ ܠܡܣܒ ܡܢܗ ܡܫܟܢܐ܂ 10
* ܐܠܐ ܩܘܡ ܒܫܘܩܐ܂ ܘܓܒܪܐ ܗܘ ܕܚܐܒ ܠܟ܂ ܗܘ ܢܦܩܝܘܗܝ ܠܟ ܠܡܫܟܢܐ ܠܫܘܩܐ܂ 11
* ܘܐܢ ܓܒܪܐ ܗܘ ܡܣܟܝܢܐ܂ ܠܐ ܬܕܡܟ ܒܡܪܛܘܛܗ܂ 12

CAP. XXIV.

1 Et si ducat aliquis uxorem, dormiatque cum ea: si non inveniat gratiam apud ipsum; eò quòd deprehenderit in ea rem turpem, scribat ei libellum repudii, detque ei, & dimittat eam, 2 Et exeat è domo ipsius. Et abiens illa fiat viro alteri, 3 Et hic scribat ei libellum repudii, & det ei, amandetque eam è domo sua, aut si moriatur vir alter qui duxerat eam: 4 Non licebit marito ejus priori qui dimiserat eam, reverti & ducere eam postquam polluta est, quia abominanda res est coram Domino: & ne peccare facias terram quam daturus est tibi Dominus Deus tu' possessionem. 5 Cùm ducet aliquis uxoré nová, ne egrediatur in militiam, nec abeat ad ullum negotium: sed maneat domi suæ annum unum, & lætetur cum uxore quam duxit. 6 Ne accipias molam ejusque superiorem in pignus: animam enim contristabis. 7 Si deprehendatur aliquis de filiis Israel qui furetur animam ex fratribus suis filiis Israel, ut mercaturam excerceat in ea & vendat eam, omninò interficiatur homo ille: & expurgate malum de medio ve-8 strî. Observate plagam lepræ, & cauti admodum estote, & facite quemadmodum vos docebunt sacerdotes & Levitæ: sicuti præcepi 9 eis observabunt & facient. Et memento quid fecerit Dñs Deus tuus Mariæ in via quando 10 egressi estis ex Ægypto. Et si tibi debuerit proxim' tu' debitũ alicuj' rei, ne ingrediaris 11 domũ ejus ad tollendũ pign' pro ea: Sed sta in platea, & homo ille qui tibi debitor est, 12 ipse tibi proferet pignus ad plateam. Quòd si homo ille sit pauper, ne dormias cum pallio ipsius *apud te*:

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

כד

אֲרֵי יִסַּב גְּבַר אִתְּתָא וְיִבְעֲלִנַּהּ וִיהֵי 1
אִם לָא תַשְׁכַּח רַחֲמִין בְּעֵינוֹהִי אֲרֵי
אַשְׁכַּח בַּהּ עֲבֵירַת פִּתְגָם וְיִכְתּוֹב
לַהּ גֵּט פִּטּוּרִין וְיִתֵּין בִּידַהּ וְיִפְטְרִנַּהּ
מִבֵּיתֵיהּ׃ וְתִפּוֹק מִבֵּיתֵיהּ וּתְהָךְ וּתְהֵי 2
לִגְבַר אוֹחֲרָן׃ וְיִסְנְנַהּ גַּבְרָא 3
בַתְרָאָה וְיִכְתּוֹב לַהּ גֵּט פִּטּוּרִין וְיִתֵּין
בִּידַהּ וְיִפְטְרִנַּהּ מִבֵּיתֵיהּ אוֹ אֲרֵי
יְמוּת גַּבְרָא בַתְרָאָה דְנַסְבַהּ לֵיהּ
לְאִנְתּוּ׃ לֵית לֵיהּ רְשׁוּ לְבַעְלַהּ 4
קַדְמָאָה דִּי פַטְרַהּ לְמֶתַב לְמִסְבַהּ
לְמֶהֱוֵי לֵיהּ לְאִנְתּוּ בָּתַר דִּי
אִסְתְּאָבַת אֲרֵי מְרַחֲקָא הִיא קֳדָם יְיָ
וְלָא תְחַיֵּב יָת אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵב
לָךְ אַחְסָנָא׃ אֲרֵי יִסַּב גְּבַר אִתְּתָא 5
חֲדַתָּא לָא יִפּוֹק בְּחֵילָא וְלָא יֶעְבַּר
עֲלוֹהִי לְכָל פִּתְגָם פְּנֵי יְהֵי לְבֵיתֵיהּ
שַׁתָּא חֲדָא וְיַחְדֵּי יָת אִתְּתֵיהּ דִּי
נְסִיב׃ לָא יִסַּב מַשְׁכּוֹנָא רֵיחְיָא 6
וְרִכְבָּא אֲרֵי בְהוֹן מִתְעֲבֵד מְזוֹן
לְכָל נְפַשׁ׃ אֲרֵי יִשְׁתְּכַח גְּבַר גָּנֵב 7
נַפְשָׁא מֵאֲחוֹהִי מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל
וְיִתַּגַּר בֵּהּ וִיזַבְּנִנֵּהּ וְיִתְקְטֵל גַּנָּבָא
הַהוּא וּתְפַלֵּי עָבֵיד דְּבִישׁ מִבֵּינָךְ׃
אִסְתַּמַּר בְּמַכְתַּשׁ סְגִירוּ לְמִטַּר 8
לַחֲדָא וּלְמֶעְבַּד כְּכֹל דִּי יַלְפוּן
יָתְכוֹן כָּהֲנַיָּא לֵיוָאֵי כְּמָא דִּי
פַקֵּדְתִּינוּן תִּטְּרוּן לְמֶעְבַּד׃ הֲוֵי 9
דְכִיר יָת דִּי עֲבַד יְיָ אֱלָהָךְ לְמִרְיָם
בְּאוֹרְחָא בְּמִפַּקְכוֹן מִמִּצְרָיִם׃ אֲרֵי 10
תַרְשֵׁי בְּחַבְרָךְ רְשׁוּת מִדְּעַם לָא
תֵיעוּל לְבֵיתֵיהּ לְמִסַּב מַשְׁכּוֹנֵיהּ׃
בְּבָרָא תְּקוּם וְגַבְרָא דִּי אַתְּ רָשֵׁי בֵיהּ 11
יַפֵּק לָךְ יָת מַשְׁכּוֹנָא לְבָרָא׃
וְאִם גְּבַר מִסְכֵּן הוּא לָא תִשְׁכּוֹב 12
בְּמַשְׁכּוֹנֵיהּ׃

Targum ONKELOS.

CAP.XXIV.

1 Si acceperit vir uxorem, & cócubuerit cũ eâ: et non invenerit gratiã in oculis ej', quoniã invenit in eâ aliquid fœditatis; scribet ei libellũ repudii & dabit in manu ej', & 2 dimittet eam de domo suâ. Et egrediatur de domo ej': & re-3 cedat, & sit uxor viro alteri. Et si oderit eam vir alter: & scripserit ei libellũ repudii & dederit in manu ej', & dimiserit eã de domo suâ: aut si mortuus fuerit vir posterior, qui 4 accepit eã in uxorem. Non est licitũ marito priori qui dimisit eã, ut iterũ accipiat eam ut sit ei in uxorem, postquã coinquinata est; quoniam abominatio est corã Dño: & non facias peccare terrã, quã Dominus De' tu' dabit tibi in pos-5 sessioné. Quando acceperit homo novam uxorem, non egrediatur ad bellũ, neq; quicquã injungetur ei: sed immunis erit in domo suâ anno uno, & lætabitur cũ uxore sua quã 6 accepit. Non accipies loco pignoris inferioré & superioré molã: quia cũ eis fit esca 7 omni animæ. Si inventus fuerit vir furans animã de fratribus suis de filiis Israel, & sicut mercator vendiderit eãm: occidetur fur ille; & auferes facientem quod ma-8 lum est de medio tui. Observa diligenter ne incurras plagam lepræ, ut custodias valde & ut facias juxta omnia quæ docuerint vos sacerdotes & Levitæ, sicut præcepi eis, custodietis ut fa-9 ciatis. Memento quid fecerit Dominus Deus tuus Mariæ, in via quando egressi estis 10 de Ægypto. Quando mutuaveris aliquid proximo tuo, non ingrediaris in domum ejus ut accipias pig-11 nus ejus. Sed foris stabis: & vir qui est debitor tibi, proferet ad te pignus foras 12 Et si vir pauper est, non dormias in pignore ejus.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

כד

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

כד

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

CAP. XXIV.

1 *Cùm acceperit quis uxorem, & ingressus fuerit ad eam, eámque duxerit; accidat autem ut non inveniat gratiam in oculis ejus, quoniã deprehendit in ea rem turpem, & scribat ei libellum repudii, tradátque in manum ejus, ac expellat eam de do-2 mo sua: Egressa verò de domo ejus abierit, & nupserit 3 viro alteri, Oderítque illam vir ille posterior, scribat quoque ei librum repudii, et tradat in manum ejus, expellátque illã de domo sua; aut si mortuus fuerit vir ille posterior qui acceperat illam in 4 uxorem; Non poterit maritus ejus prior qui dimiserat eam iterum illam accipere, ut sit ei in uxorem postquam polluta est; quoniam abominatio est coram Domino: peccare autem non facietis terram quam Dominus Deus vester dat vobis in hæreditatem. 5 Cùm quis nuper acceperit uxorem, non egredietur ad bellum, neque injungetur illi res ulla: immunis erit in domo sua annũ unũ, ut (a) lætificet uxo-6 rem quam duxit. Non accipiet pignori molam inferiorẽ & superiorem, quia animam acciperet ille pro pignore. 7 Cùm deprehensus fuerit aliquis furans animam de fratribus suis, de filiis Israel, qui negotians de eo vendiderit eum, tunc morietur fur ille, ut (b) tollas malum de medio 8 tui. Cave tibi in plaga lepræ, ut sollicitus sis studiosè facere secundùm omnem legem quam docebunt vos Sacerdotes Levitæ: Quemadmodum præcepi illis solliciti eritis fa-9 cere. Recordare quæ fecit Dominus Deus tuus Mariæ in via cùm egrederemini de 10 Ægypto. Quum exegeris à proximo tuo debitum quodcunque, non ingrediêris do-11 mum ejus, ut accipias pignus ejus. Foris stabis; vir autem ille cui mutuum dedisti, 12 ipse efferet ad te pignus forás. Si verò vir ille pauper est, non dormies cum pignore ejus:*

VER. SAM. (a) lætetur cum uxore (b) separes

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الرابع والعشرون * واذا تزوج رجل امراة وملكها * ثم لم تجد حظا عنده * 1
لانه وجد عليها امرا قبيحا * فليكتب لها كتاب قطعة * ويدفعه اليها * ويطلقها منه * فان 2
خرجت من منزله * ومضت وصارت لرجل اخر * فسنيها الرجل الاخير * وكتب لها كتاب قطعة * 3
فدفعه اليها * فيطلقها منه * او مات الرجل الاخير الذي اخذها له زوجة * فلا يحل لبعلها 4
الاول الذي طلقها * ان يعاود التزوج بها * او تكون له زوجة بعد ما ملكها غيره * فانها
كريهة بين يدي الله * فلا توقع خطاء على بلدك الذي الله ربك معطيكه نحلة *
* واذا تزوج رجل امراة جديدة * فلا يخرج في الجيش * ولا يمر به شي من امور * بل يكن 5
فارغا لبيته سنة واحدة * يفرح زوجته التي اخذها * ولا يسترهن احد الرحى السفلي والعليا * 6
فانه يسترهن قوت النفس * وان وجد انسان قد سرق نفسا من اخوته من بني اسرائيل * 7
فاستعبدها او باعها * فاقتل ذلك السارق * وانف اهل الشر من آل اسرائيل * واحترس من بلوى 8
البرص * واحفظ رسمه جدا * واعمل فيها كما يفتيك الائمة واللاويون * حسب ما امرتهم به * واذكر 9
علام صنع الله ربك بمريم مثله في الطريق في خروجكم من مصر * واذا اسلفت صاحبك نسية * 10
فلا تدخل الى بيته لتاخذ عوضها * بل قف خارجا * والرجل الذي اسلفته هو يخرج اليك 11
العوض الى خارج * وان كان رجلا ضعيفا فلا تبت عوضه عندك * 12

CAP. XXIV.

1 *Et cùm matrimoniũ inierit quispiam cum muliere, eâque potitus fuerit, deinde non invenerit gratiã apud ipsũ, quòd invenerit adversiis eam rem turpem, scribat ei libellũ abscissionis, tradatq; eum ipsi, & repudiet eã à se. 2 Quòd si exierit ex ejus domicilio, & abiens fiat viro alteri, 3 Et oderit eã vir ille posterior, scribatq; ei libellũ abscissionis, eique tradat illũ, & repudiet eam à se, aut moriatur vir ille posterior qui acceperat eã sibi uxorem; 4 Non licebit marito ejus priori qui repudiaverat eã, iterũ nubere illi, aut fieri ipsi uxor postquã potitus eã fuerit alius: hoc enim execrabile est in conspectu Dei. Ne igitur inducas peccatum super regionem tuam quam Deus Dominus tuus daturus est tibi hæreditatem. 5 Et cùm duxerit quispiam uxorem novã, ne exeat cum exercitu, nec premat eũ ulla ex rebus ejus; sed sit vacans domui suæ anno uno, ut lætificet uxorem suã quã accepit. 6 Ne quis accipiat pro pignore molam inferiorem et superiorem: is enim acciperet pro pignore victum animæ. 7 Et si quis inveniatur qui furatus sit animã ex fratribus suis de filiis Israel, eamque extenuaverit, aut vendiderit: interfice ejusmodi furem, & expelle nefarios ex Israelitis. 8 Et adverte plagam lepræ, & observa cæremoniam ejus diligenter, & gere te in illa prout docebunt te sacerdotes, & Levitæ, secundùm id quod mandavi eis. 9 Et recordare signorum similis operis Dei Domini tui in Maria in itinere, vobis egredientibus ex Ægypto. 10 Et cùm dederis proximo tuo mutuum, ne ingrediaris domum ejus ut accipias pro eo pignus, 11 Sed sta foris, & vir cui mutuum dedisti, ipse proferet ad te pignus forás. 12 Et si fuerit vir imbecillis, nè pernoctes cum commutatione ejus apud te;*

ספר אלה הדברים : כה

cubabit &, ſolem ingredi ſicut ,pignus ei reddes Reddendo
13 הָשֵׁב תָּשִׁיב לוֹ אֶת־הָעֲבוֹט כְּבוֹא הַשֶּׁמֶשׁ וְשָׁכַב
Domini facies ad juſtitia erit tibi & ; tibi benedicet & ,ſuo veſtimento in
בְּשַׂלְמָתוֹ וּבֵרְכֶךָּ וּלְךָ תִּהְיֶה צְדָקָה לִפְנֵי יְהוָה
,tuis fratribus de egenum & afflictum mercenarium opprimes Non .tui Dei
אֱלֹהֶיךָ׃ 14 לֹא־תַעֲשֹׁק שָׂכִיר עָנִי וְאֶבְיוֹן מֵאַחֶיךָ
dabis ejus die In .tuis portis in tua terra in qui ,tuo peregrino de vel
אוֹ מִגֵּרְךָ אֲשֶׁר בְּאַרְצְךָ בִּשְׁעָרֶיךָ׃ 15 בְּיוֹמוֹ תִתֵּן
,ipſe afflictus quia ,ſol eam ſuper intrabit non & ; ejus mercedem
שְׂכָרוֹ וְלֹא־תָבוֹא עָלָיו הַשֶּׁמֶשׁ כִּי עָנִי הוּא
ad te ſuper clamet non & ; ſuam animam ſuſtinens ipſe eam ad &
וְאֵלָיו הוּא נֹשֵׂא אֶת־נַפְשׁוֹ וְלֹא־יִקְרָא עָלֶיךָ אֶל־
,filiis ſuper patres morientur Non .peccatum te in ſit & ,Dominū
יְהוָה וְהָיָה בְךָ חֵטְא׃ 16 לֹא־יוּמְתוּ אָבוֹת עַל־בָּנִים
.morientur ſuo peccato in unuſquiſque :patribus ſuper morientur non filii &
וּבָנִים לֹא־יוּמְתוּ עַל־אָבוֹת אִישׁ בְּחֶטְאוֹ יוּמָתוּ׃
veſtimentum pignerabis neque ; pupilli ,peregrini judicium inclinabis Non
17 לֹא תַטֶּה מִשְׁפַּט גֵּר יָתוֹם וְלֹא תַחֲבֹל בֶּגֶד
te redemit & ,Ægypto in fuiſti ſervus quod recordaberis Et .Viduæ
אַלְמָנָה׃ 18 וְזָכַרְתָּ כִּי עֶבֶד הָיִיתָ בְּמִצְרַיִם וַיִּפְדְּךָ
faciendum ad tibi præcipiens ego idcirco : inde tuus Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ מִשָּׁם עַל־כֵּן אָנֹכִי מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־
fueris oblitus & ,tuo agro in meſſem meſſueris Cum .hoc verbum
הַדָּבָר הַזֶּה׃ 19 כִּי תִקְצֹר קְצִירְךָ בְשָׂדֶךָ וְשָׁכַחְתָּ
,pupillo ,peregrino ; eum capiendum ad reverteris non ,agro in manipuli
עֹמֶר בַּשָּׂדֶה לֹא תָשׁוּב לְקַחְתּוֹ לַגֵּר לַיָּתוֹם
omni in tuus Deus Dominus tibi benedicat ut : erit viduæ &
וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה לְמַעַן יְבָרֶכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל
requires ramos non ,tuam olivam excuſſeris Cum .tuarum manuum opere
מַעֲשֵׂה יָדֶיךָ׃ 20 כִּי תַחְבֹּט זֵיתְךָ לֹא תְפַאֵר
vindemiaveris Cum .erit viduæ & ,pupillo ,peregrino : te poſt
אַחֲרֶיךָ לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה יִהְיֶה׃ 21 כִּי תִבְצֹר
viduæ & ,pupillo ,Peregrino .te poſt racemabis non ,tuam vineam
כַּרְמְךָ לֹא תְעוֹלֵל אַחֲרֶיךָ לַגֵּר לַיָּתוֹם וְלָאַלְמָנָה
ego idcirco : Ægypti terra in fuiſti ſervus quia ,memineris Et .erit
יִהְיֶה׃ 22 וְזָכַרְתָּ כִּי־עֶבֶד הָיִיתָ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם עַל־כֵּן אָנֹכִי
.hoc verbum faciendum ad tibi præcipiens
מְצַוְּךָ לַעֲשׂוֹת אֶת־הַדָּבָר הַזֶּה׃

CAP. XXV. כה

,judicium ad acceſſerint & ,homines inter lis fuerit Cum
1 כִּי־יִהְיֶה רִיב בֵּין אֲנָשִׁים וְנִגְּשׁוּ אֶל־הַמִּשְׁפָּט
.impium convincent impietatis & ,juſtum juſtificabunt & ,eos judicabunt &
וּשְׁפָטוּם וְהִצְדִּיקוּ אֶת־הַצַּדִּיק וְהִרְשִׁיעוּ אֶת־הָרָשָׁע׃
,judex eum faciet proſternere & ,impius cædi filius ſi ,erit Et
2 וְהָיָה אִם־בִּן הַכּוֹת הָרָשָׁע וְהִפִּילוֹ הַשֹּׁפֵט
ejus impietatis ſufficientiam ſecundum ſuas facies ad eum faciet cædere &
וְהִכָּהוּ לְפָנָיו כְּדֵי רִשְׁעָתוֹ
addat fortè ne ,addet non : eum percutiet Quadrageſies .numero in
בְּמִסְפָּר׃ 3 אַרְבָּעִים יַכֶּנּוּ לֹא יֹסִיף פֶּן־יֹסִיף
tuus frater vileſcat & ,multam percuſſionem ,hæc ſuper eum cædendo
לְהַכֹּתוֹ עַל־אֵלֶּה מַכָּה רַבָּה וְנִקְלָה אָחִיךָ
.ſua tritura in bovem obturabis Non .tuis oculis in
4 לְעֵינֶיךָ׃ לֹא־תַחְסֹם שׁוֹר בְּדִישׁוֹ׃

Verſio VULG. LAT.

13 Sed ſtatim reddes ei ante Solis occaſū, ut dormiens in veſtimento ſuo, benedicat tibi, & habeas juſtitiam corā Dño Deo tuo. 14 Non negabis mercedē indigentis, et pauperis fratris tui, ſive advenæ, qui tecum moratur in terra, & intra portas tuas eſt: 15 Sed eādē die reddes ei pretium laboris ſui ante Solis occaſum, quia pauper eſt, & ex eo ſuſtentat animā ſuam : ne clamet contra te ad Dñm, & reputetur tibi in peccatum. 16 Non occidentur patres pro filiis, nec filii pro patribus, ſed unuſquiſque pro peccato ſuo morietur. 17 Nō pervertes judiciū advenæ & pupilli, nec auferes pignoris loco viduæ veſtimentū. 18 Memento quòd ſervieris in Ægypto, & eruerit te Dñs De⁹ tuus indè. Idcircò præcipio tibi, 19 ut facias hanc rem. Quando meſſueris ſegetē in agro tuo, & oblitus manipulum reliqueris, nōn reverteris ut tollas illum: ſed advenam, & pupillum, & viduam auferre patieris, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuum 20 tuarum. Si fruges collegeris olivarū, quidquid remanſerit in arboribus, non reverteris ut colligas : ſed relinques advenæ, 21 pupillo, ac viduæ. Si vindemiaveris vineam tuā, non colliges remanentes racemos, ſed cedent in uſus advenæ, pupilli, ac 22 viduæ. Memento ꝙ & tu ſervieris in Ægypto, & idcircò præcipio tibi ut facias hanc rem.

CAP. XXV.

1 SI fuerit cauſa inter aliquos, & interpellaverint judices : quem juſtū eſſe perſpexerint, illi juſtitiæ palmam dabunt : quem impium, condemnabunt im- 2 pietatis. Sin autē eum qui peccavit, dignū viderint plagis : proſternent, & corā ſe facient verberari. Pro menſura peccati 3 erit & plagarū modus : Ita duntaxat, ut quadragenarium numerum non excedant : ne fœdè laceratus ante oculos 4 tuos abeat frater tuus. Non ligabis os bovis terentis in area fruges tuas.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

13 Ἀποδόσει ἀποδώσεις (π) τὸ ἐνέχυρον αὐτοῦ πρὸς δυσμὰς ἡλίου, καὶ κοιμηθήσεται ἐν τῷ ἱματίῳ αὐτοῦ, καὶ εὐλογήσει σε, (ρ) καὶ ἔσται σοι ἐλεημοσύνη ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 14 Οὐκ (σ) ἀπαδικήσεις μισθὸν πένητος καὶ ἐνδεοῦς ἐκ τῶν ἀδελφῶν σου, ἢ ἐκ τῶν προσηλύτων 15 τῶν ἐν ταῖς πόλεσί σου. Αὐθημερὸν ἀποδώσεις τὸν μισθὸν αὐτοῦ, οὐκ ἐπιδύσεται ὁ ἥλιος ἐπ' αὐτῷ, ὅτι πένης ἐστὶ, καὶ ἐν αὐτῷ ἔχει τὴν ἐλπίδα, (τ) καὶ καταβοήσεται κατὰ σοῦ πρὸς κύριον, καὶ 16 ἔσται ἐν σοὶ ἁμαρτία. Οὐκ ἀποθανοῦνται πατέρες ὑπὲρ τέκνων, (υ) καὶ οἱ υἱοὶ οὐκ ἀποθανοῦνται ὑπὲρ πατέρων. (φ) ἕκαστος ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ ἀποθανεῖται. 17 Οὐκ ἐκκλινεῖς κρίσιν προσηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας. (χ) οὐκ ἐνεχυράσεις ἱμάτιον χήρας. 18 Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, καὶ ἐλυτρώσατό σε κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖθεν· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. 19 (ψ) Ἐὰν δὲ ἀμήσῃς ἀμητὸν ἐν τῷ ἀγρῷ σου, καὶ ἐπιλάθῃ δράγμα ἐν τῷ ἀγρῷ σου, οὐκ (ω) ἀναστραφήσῃ λαβεῖν αὐτό· (α) τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται, ἵνα εὐλογήσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πᾶσι 20 τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν σου. Ἐὰν δὲ (β) ἐλαιολογήσῃς, οὐκ ἐπαναστρέψεις καλαμήσασθαι τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται. καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι 21 ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο. Ἐὰν δὲ τρυγήσῃς τὸν ἀμπελῶνά σου, οὐκ (γ) ἐπανατρυγήσεις αὐτὸν τὰ ὀπίσω σου· τῷ προσηλύτῳ καὶ 22 τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ ἔσται. Καὶ μνησθήσῃ ὅτι οἰκέτης ἦσθα ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· διὰ τοῦτο ἐγώ σοι ἐντέλλομαι ποιεῖν τὸ ῥῆμα τοῦτο.

Redditione reddes ei (d) pignus ſuum ad occaſum Solis: Et dormiet in veſtimento ſuo, & benedicet te: et tibi erit miſericordia corā Domino Deo tuo. 14 *Non (e) fraudabis mercedem pauperis, & egeni ex fratrib⁹ tuis, vel ex advenis, qui ſunt in civitatib⁹ tuis:* 15 *Eādem die reddes mercedem ej⁹; non occidet Sol ſuper eam: quia pauper eſt, & in ea habet ſpem: & clamabit contra te ante Dominum; & erit in te peccatum.* 16 *Non morientur patres pro filiis, et filii nō morientur pro patrib⁹: unuſquiſq; in peccato ſuo morietur.* 17 *Non (f) declinabis judicium advenæ, et orphani et viduæ: non* 18 *pignorabis veſtem viduæ. Et memento; quia famulus fuiſti in terra Ægypto; & redemit te Dominus De⁹ tuus indé. Propterea ego tibi mādo facere verbū hoc.* 19 *Si autem meſſueris meſſem in agro tuo, & oblitus fuerit manipulus in agro tuo; non redibis accipere illum. Advenæ, & pupillo, & viduæ erit: ut benedicat te Domin⁹ De⁹ tuus in omnib⁹ operib⁹ manuū tuarum.* 20 *Si autem olivas colligas; non redibis repetere quæ poſt te. Advenæ, & pupillo, & viduæ erunt. Et memento quia famulus fuiſti in terra Ægypto. Propterea ego mando tibi facere verbum hoc.* 21 *Si autem vindemies vineā tuā, (g) non revindemiabis eam ab iis quæ poſt te. Advenæ, et pupillo, et viduæ erūt.* 22 *Et memento, quia famul⁹ fuiſti in terra Ægypto. Propter hoc ego tibi mando facere verbum hoc.*

MS.A. (π) τὸ ἱμάτιον αὐτοῦ περὶ δυσμὰς (ρ) καὶ σοὶ ἔσται (σ) ἀποστερήσεις (τ) καὶ οὐ καταβοήσεται περὶ σοῦ (υ) καὶ υἱοὶ (φ) ἕκαστος τῇ (χ) καὶ οὐκ ἐνεχυράσεις (ψ) Ἐὰν ἀμήσῃς ἀμητόν σου ἐν (ω) ἐπαναστραφήσῃ (α) τῷ πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ (β) ἐλαιολογήσῃς, (γ) ἐπανατρυγήσεις τὰ

Κεφ. κε'.

1 Ἐὰν δὲ γένηται ἀντιλογία ἀναμέσον ἀνθρώπων, καὶ προσέλθωσιν εἰς κρίσιν, καὶ κρίνωσι, (α) καὶ δικαιώσωσι τὸ δίκαιον, καὶ 2 καταγνῶσι τοῦ ἀσεβοῦς· Καὶ ἔσται, ἐὰν ἄξιος ᾖ πληγῶν ὁ ἀσεβῶν, (β) καθιεῖς αὐτὸν ἔναντι τῶν κριτῶν, καὶ μαστιγώσουσιν αὐτὸν ἐναντίον αὐτῶν κατὰ τὴν ἀσέβειαν (γ) αὐτοῦ, 3 Καὶ ἀριθμῷ τεσσαράκοντα μαστιγώσουσιν αὐτόν· οὐ προσθήσουσιν· ἐὰν δὲ (δ) προσθῇς μαστιγῶσαι ὑπὲρ ταύτας τὰς πληγὰς πλείους, ἀσχημονήσει ὁ ἀδελφός σου ἐναντίον σου. 4 Οὐ φιμώσεις βοῦν ἀλοῶντα.

CAP. XXV.

1 *SI autē fuerit altercatio inter homines, et acceſſerint ad judiciū et judicaverint, et juſtificaverint juſtum, & reprehenderint impiū;* 2 *Et erit, ſi dign⁹ fuerit plagis, qui impiè agit; (a) conſtitues eum in conſpectu judicum: & flagellabunt eū ante ſe ſecundū impietatē ejus :* 3 *(b) Et numero quadraginta flagellabunt eū: non apponent. Si autem appoſueris flagellare (c) ſuper has, plagas plures; deturpabitur frater tuus (d) coram te.* 4 *Non obturabis bovem triturantem.*

MS.A. (α) δικαιώσουσιν τὸ δίκαιον, (β) καὶ καθίσεις (γ) αὐτοῦ. Ἀριθμῷ τεσσεράκοντα (δ) προσθῶσιν μαστιγῶσαι αὐτὸν ὑπὲρ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

Sed reſtitue ei pign⁹ ſuum cùm ſol occubuerit, ut dormiat in pallio ſuo, & benedicat tibi, ſitque tibi juſtitia coram Domino Deo tuo. 13
Ne deneges mercedem pauperis & egeni, ſive ſit de fratribus tuis, ſive ex indigena qui fuerit in civitatib⁹ tuis. 14
Sed eodem ipſo die da illi mercedē ſuā, & ne occidat ſuper eam ſol : quoniā pauper eſt, & propter mercedē ſuā tradit tibi animā ſuā : ne fortè clamet contra te ad Dñm, ſitq; ſuper te peccatū. 15
Non morientur patres pro filiis ſuis, & filii non morientur pro parentib⁹ ſuis, ſed quiſq; in peccatis ſuis morietur. 16
Ne flectas judicium peregrini & pupilli : & ne acceperis in pignus veſtē viduæ. 17
Et memento quòd ſerv⁹ fueris in Ægypto, & inde te liberārit Dñs De⁹ tuus : propterea præcipio tibi, & dico tibi ut facias rem iſtā. 18
Cúmq; meſſueris meſſem agri tui, & oblit⁹ fueris manipuli, ne revertaris ut eum tollas, ſed ſit peregrini, & pupilli, ac viduæ, ut benedicat tibi Dominus in omni opere manuū tuarū. 19
Et cùm decuſſeris oleas tuas, ne rimeris à tergo tuo, ſed peregrino, & pupillo, ac viduæ erit. 20
Et cùm vindemiabis vineā tuā, ne racemos colligas poſt te, ſed peregrino & pupillo atq; viduæ erit. 21
Et memento ſervū te fuiſſe in Ægypto: propterea præcipio tibi ut hanc rem facias. 22

CAP. XXV.

1 ET ſi oriatur lis inter virū & proximū ſuū, accedant ad judices, & judicabunt eos, & innocentē pronuntiabunt eum qui innocens eſt, reū autē condemnabunt. 2 Et ſi caſtigatione dign⁹ eſt re⁹, proſternet eum judex, & flagellabit eum in conſpectu ſuo juxta meritū culpæ ejus. 3 Certo numero, *nempe* quadragenis *plagis* flagellabunt eum, nec addent : ne cùm addiderint plagas plures hiſce plagis, vileſcat frater tuus in conſpectu tuo. 4 Ne imponas fiſcellam bovi in tritura.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

13 אֲתָבָא תָּתִיב לֵיהּ יָת מַשְׁכּוֹנָא כְּמֵעַל שִׁמְשָׁא וְיִשְׁכּוּב בִּכְסוּתֵיהּ וִיבָרְכִנָּךְ וְלָךְ תְּהֵי זָכוּ קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃
14 לָא תַעֲשׁוֹק אַגִירָא עַנְיָא וּמִסְכֵּינָא מֵאַחָךְ אוֹ מִגִּיּוֹרָךְ דִּי בְאַרְעָךְ בְּקִרְוָךְ׃
15 בְּיוֹמֵיהּ תִּתֵּן אַגְרֵיהּ וְלָא תֵעוֹל עֲלוֹהִי שִׁמְשָׁא אֲרֵי עַנְיָא הוּא וְלֵיהּ הוּא מְסַר יָת נַפְשֵׁיהּ וְלָא יִקְרֵי עֲלָךְ קֳדָם יְיָ וִיהֵי בָךְ חוֹבָא׃
16 לָא יְמוּתוּן אֲבָהָן עַל פּוּם בְּנִין וּבְנִין לָא יְמוּתוּן עַל פּוּם אֲבָהָן אֱנָשׁ בְּחוֹבֵיהּ יְמוּתוּן׃
17 לָא תַצְלֵי דִּין גִּיּוֹר יָתַם וְלָא תִסַּב מַשְׁכּוֹנָא לְבוּשׁ אַרְמְלָא׃
18 וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָּא הֲוֵיתָא בְּמִצְרַיִם וּפַרְקָךְ יְיָ אֱלָהָךְ מִתַּמָּן עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ לְמֶעְבַּד יָת פִּתְגָּמָא הָדֵין׃
19 אֲרֵי תִחְצוֹד חֲצָדָךְ בְּחַקְלָךְ וְתִתְנְשֵׁי עוּמְרָא בְּחַקְלָא לָא תְתוּב לְמִסְּבֵיהּ לְגִיּוֹרָא לְיִתַּמָּא וּלְאַרְמַלְתָּא יְהֵי בְּדִיל דִּיבָרְכִנָּךְ יְיָ אֱלָהָךְ בְּכֹל עוֹבָדֵי יְדָךְ׃
20 אֲרֵי תִחְבּוֹט זֵיתָךְ לָא תְפַלֵּי בָּתְרָךְ לְגִיּוֹרָא לְיִתַּמָּא וּלְאַרְמַלְתָּא יְהֵי׃
21 אֲרֵי תִקְטוֹף כַּרְמָךְ לָא תְעַלֵּל בָּתְרָךְ לְגִיּוֹרָא לְיִתַּמָּא וּלְאַרְמַלְתָּא יְהֵי׃
22 וְתִדְכַּר אֲרֵי עַבְדָּא הֲוֵיתָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם עַל כֵּן אֲנָא מְפַקֵּד לָךְ לְמֶעְבַּד יָת פִּתְגָּמָא הָדֵין׃

כה

1 אֲרֵי יְהֵי דִין בֵּין גֻּבְרַיָּא וְיִתְקָרְבוּן לְדִינָא וִידוּנוּן וִיזַכּוּן יָת זַכָּאָה וִיחַיְּבוּן יָת חַיָּבָא׃
2 וִיהֵי אִם בַּר חַיָּב לְאַלְקָאָה חַיָּבָא וְיִרְמְנֵיהּ דַּיָּנָא וְיַלְקְנֵיהּ קֳדָמוֹהִי כְּמִסַּת חוֹבְתֵיהּ בְּמִנְיָן׃
3 אַרְבְּעִין יַלְקְנֵיהּ לָא יוֹסִיף דִּלְמָא יוֹסִיף לְאַלְקְיוּתֵיהּ עַל אִלֵּין מַחָא רַבָּא וְיֵיקַל אָחוּךְ לְעֵינָךְ׃
4 לָא תֵיחוֹד פּוּם תּוֹרָא בְּדִישֵׁיהּ׃

Targum ONKELOS.

13 Sed reddes ei pignus cum occubuerit ſol; ut dormiat in veſtimento ſuo, ut benedicat tibi: & tibi erit juſtitia coram Dño Deo tuo. 14 Non retinebis violenter mercedem pauperis & egeni; de fratrib⁹ tuis, aut de advenis qui ſunt in terra tua 15 in civitatibus tuis. Sed in eodem die dabis mercedē ejus ante occaſū ſolis, quoniā pauper eſt, & pro eo ponit animā ſuā: ut non clamet adverſū te corā Dño, & ſit in te peccatū. 16 Non moriātur patres pro filiis, neq; filii moriantur pro patrib⁹: ſed ſinguli pro peccato ſuo moriātur. 17 Non declinabis judiciū advenæ & pupilli : neq; tolles pro pignore veſtimentū 18 viduæ. Et recordaberis ꝙ ſerv⁹ fuiſti in Ægypto, & redemit te inde Dñs Deus tuus : ideo ego præcipio tibi ut facias hāc rē. 19 Quando meſſueris meſſē tuā in agro tuo, & oblit⁹ fueris manipuli in agro, non reverteris ut tollas eū; ſed peregrino & pupillo & viduæ erit: ut benedicat tibi Dñs De⁹ tu⁹ in omnib⁹ 20 operib⁹ man⁹ tuæ. Quando excuſſeris olivas tuas, non revertaris ad colligendum ꝙ poſt te reliqueris: ſed peregrino, et pupillo & viduæ erit. 21 Si vindemiaveris vineā tuā, non colliges remanentes racemos quos poſt te reliqueris: ſed peregrino, & pupillo et viduæ erunt. 22 Et recordaberis ꝙ ſerv⁹ fuiſti in terra Ægypti ; idcircò ego præcipio tibi ut facias hāc rē.

CAP. XXV.

1 SI fuerit cauſa inter viros, venerintq; ad judiciū, judicabūt eos judices: & juſtificabunt juſtū, & condemnabunt impiū. 2 Si autem impius dign⁹ fuerit verberib⁹ : proſternet eum judex, & in conſpectu ſuo verberabit eum; juxta menſurā de- 3 licti erit modus plagarū. Uſq; ad numerū quadragenariū flagellabit eum, & non amplius: ne fortè addat verberare eum ſuper hæc, plaga magna; & ignominiā patiatur frater tuus 4 ante oculos tuos. Non claudes os bovi trituranti.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

13 *Reſtituendo reſtitues illi pign⁹ cùm occiderit ſol, ut dormiat cum veſte ſua, & benedicat tibi; ſitq; tibi juſtitia coram Domino Deo tuo.* 14 *Non fraudabis mercenariū pauperē, & egenū, tā de fratribus tuis, quā de peregrinis tuis qui ſunt in terra tua, intra (c) portas tuas.* 15 *Eādē die dabis mercedem ejus, neq; occidet ſuper eam ſol; quoniā pauper eſt, & cum ea ſuſtentat animam ſuam, ne clamet adverſùs te ad Dominum, ſitq; in te peccatū.* 16 *Non interficientur patres propter filios, neq; filii interficientur propter patres: Unuſquiſque in peccato ſuo morietur.* 17 *Non pervertes judicium peregrini, pupilli, neque in pignus accipies veſtem viduæ.* 18 *Recordaberis enim quòd ſervus fuiſti in Ægypto; & redemerit te Dominus Deus tuus; propterea ego præcipio tibi ut facias rem iſtam.* 19 *Cùm meſſueris meſſē tuā in agro tuo; & oblitus fueris manipulū in agro, non reverteris ut accipias illum: Peregrino, pupillo, et viduæ erit, ut benedicat tibi Dominus Deus tuus in omni opere manuū tuarum.* 20 *Cùm excuties olivas tuas, non ſcrutaberis ramos poſt te; ad peregrinum, ad pupillum, & ad viduam hæc pertinebit.* 21 *Cùm vindemiabis vineā tuā, non racemabis poſt te; ad peregrinam, ad pupillū, et ad viduā, hæc pertinebit.* 22 *Recordaberis enim quòd ſervus fuiſti in terra Ægypti, propterea ego præcipio tibi rem iſtam.*

CAP. XXV.

1 *CUm lis fuerit inter aliquos, & acceſſerint ad judiciū, tunc judicabunt eos, & juſtificabunt juſtum, ſed condemnabunt impiū.* 2 *Quòd ſi filius fuerit verberū impius, tunc proſterni jubebit eum judex, & cædi coram ſe pro merito criminis ejus, juxta numerum.* 3 *Quadraginta plagis affici jubebit eum; non addet, ne forte addens percutere illum ultra hæc multis plagis, vileſcat frater tuus ante oculos tuos.* 4 *Non obturabis bovem dum (a) triturat.*

VER. SAM. (c) civitates (a) calcat.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * بل رده اليه ردا عند مغيب الشمس * اذ كان ينام فيه * ويدعوا لك * ويكون لك حسنة بين
يدي الله ربك * 14 ولا تغشم اجيرا * ولاسيما ضعيف او مسكين * من اخوتك او من ضيفك
الذي في بلدك في محالك * 15 بل ادفع اليه اجرته في يومه * من قبل ان تغيب الشمس * اذ هو
ضعيف * وعليها قد خاطر بنفسه * ولا يدعوا عليك الي الله فتحل بك عقوبة * 16 ولا تقتل الاباء
عن البنين * ولا البنون عن الاباء * بل يقتل كل امري بخطيته * 17 ولا تمل حكم غريب ولا يتيم *
ولا تسترهن ثوب ارملة * 18 واذكر انك كنت عبدا بمصر * وفكك الله ربك * ولذلك انا آمرك بان
تصنع هذه الامور * 19 واذا حصدت حصادك في ضيعتك فنسيت كدسا في الصحراء * فلا ترجع
لتاخذها * بل يجب ان تكون للغريب واليتيم والارملة * لكي يبارك لك الله ربك في جميع عمل
يديك * 20 واذا خرطت زيتونك * فلا تستقص بعد ذلك * بل ليكن ما لم تستقصه للغريب واليتيم
والارملة * 21 واذا قطفت كرمك * فلا تمس بعد ذلك * بل ليكن للغريب واليتيم والارملة * 22 واذكر
انك كنت عبدا بمصر * وفكك الله ربك من ثم * ولذلك انا آمرك بان تصنع هذه الامور *

* الفصل الخامس والعشرون *

1 واذا وقعت خصومة بين اناس * فليتقدموا الي ذوي الحكم
2 ليحكموا بينهم * وليزكوا الزكي * ويظلموا الظالم * فان استحق الظالم ضربا * فليبطحه الحاكم
3 ويضربه بحضرته كمقدار خطيته * باحصاء جلدة اربعين * لا يزد عليها شيئا * فان زاد على ذلك
4 صارت جلدة عظيمة * ويهين ذلك اخاك بحضرتك * ولا تخطم الثور في دياسه *

13 *Sed reddendo redde illud ei ad occaſum ſolis, quandoquidem dormiebat in eo, ut precetur pro te, ſitq; tibi bonum opus in conſpectu Domini Dei tui.* 14 *Ne fraudes mercenarium, ac præſertim debilem & pauperem, ſive fuerit ex fratribus tuis, ſive hoſpes tuus qui eſt in regione tua, in habitationibus tuis :* 15 *Sed tribue ei mercedem ſuam eādem die antequam ſol occumbat, eò quòd ſit pauper, & propter illam periculo expoſuerit animam ſuam: ut non imprecetur adverſùm te Deum, & eveniat tibi punitio.* 16 *Et ne occîdantur patres pro filiis, nec filii pro patribus, ſed occîdetur quilibet homo pro peccato ſuo.* 17 *Et ne pervertas judicium peregrini, neque pupilli : neque loco pignoris accipias veſtē viduæ.* 18 *Et recordare quòd fueris ſervus in Ægypto, & redemerit te Deus Dominus tuus : idcircò ego præcipio tibi ut facias res iſtas.* 19 *Et quando metes meſſem tuā in rure tuo, et oblivîſceris manipulum in agro, ne revertaris ad illum accipiendum, ſed oportet ut cedat peregrino, et pupillo, et viduæ, ut benedicat tibi Deus Dominus tuus in quolibet opere manûs tuæ.* 20 *Et quando excuties oleas tuas, ne perſtringas poſteà, ſed ſit quod non perſtringes, peregrini, et pupilli, et viduæ.* 21 *Quando etiam vindemiabis vineam tuam, ne attrectes poſtmodum, ſed ſit peregrini, & pupilli, & viduæ.* 22 *Et recordare quòd fueris ſervus in Ægypto, et redemerit te Deus Domin⁹ tuus illinc: idcircò ego præcipio tibi ut facias res iſtas.*

CAP. XXV.

1 *Cúmque acciderit contentio inter aliquos, accedant ad moderatores judicii, ut judicent inter eos, et innoxium declarent inſontem, et deprimant oppreſſorē.* 2 *Et ſi mereatur oppreſſor verbera, proſternat eum judex, et verberet eum in præſentia ſua pro ratione criminis ejus.* 3 *Cum numero verberabit eum, quadraginta plagis : ne addat illis quicquam, quia ſi quid addat ei numero, fiet flagellatio maxima, et quidem deſpectum reddet hoc fratrem tuum in præſentia tua.* 4 *Et ne capiſtres bovem dum triturat.*

filius & ,eis ex unus fuerit mortuus & ,pariter fratres manſerint Cùm
5 כִּֽי־יֵשְׁבוּ אַחִים יַחְדָּו וּמֵת אַחַד מֵהֶם וּבֵן
ejus levir:extraneo viro foris mortui uxor erit non ,ei non
אֵין־לוֹ לֹא־תִהְיֶה אֵשֶׁת־הַמֵּת הַחוּצָה לְאִישׁ זָר יְבָמָהּ
,erit Et .eam aſſociabit &:uxorem in ſibi eam capiet & ,eam ſuper ingredietur
6 יָבֹא עָלֶיהָ וּלְקָחָהּ לוֹ לְאִשָּׁה וְיִבְּמָהּ׃ וְהָיָה
,mortui ſui fratris nomine ſuper ſtabit ,pariet quem primogenitus
הַבְּכוֹר אֲשֶׁר תֵּלֵד יָקוּם עַל־שֵׁם אָחִיו הַמֵּת
vir voluerit non ſi Et .Iſrael ex ejus nomen delebitur non &
7 וְלֹא־יִמָּחֶה שְׁמוֹ מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְאִם־לֹא יַחְפֹּץ הָאִישׁ
ad portam ad ejus fratria aſcendet & ,ſuam fratriam accipere
לָקַחַת אֶת־יְבִמְתּוֹ וְעָלְתָה יְבִמְתּוֹ הַשַּׁעְרָה אֶל־
nomen ſuo fratri ſuſcitare meus levir Renuit :dicet & ,ſeniores
הַזְּקֵנִים וְאָמְרָה מֵאֵן יְבָמִי לְהָקִים לְאָחִיו שֵׁם
ſeniores eum vocabunt Et .me aſſociare vult non :Iſrael in
8 בְּיִשְׂרָאֵל לֹא אָבָה יַבְּמִי׃ וְקָרְאוּ־לוֹ זִקְנֵי־
volui Non :dicet & ,ſtabit & ,eum ad loquentur & ,ejus civitatis
עִירוֹ וְדִבְּרוּ אֵלָיו וְעָמַד וְאָמַר לֹא חָפַצְתִּי
,ſeniorum oculis in eum ad ejus fratria accedet Et .eam accipere
9 לְקַחְתָּהּ׃ וְנִגְּשָׁה יְבִמְתּוֹ אֵלָיו לְעֵינֵי הַזְּקֵנִים
:ejus facies in ſpuet & ,ejus pede de ſuper ejus calceamentum ſolvet &
וְחָלְצָה נַעֲלוֹ מֵעַל רַגְלוֹ וְיָרְקָה בְּפָנָיו
ædificaverit non qui ,viro fiet Sic :dicet & ,reſpondebit &
וְעָנְתָה וְאָמְרָה כָּכָה יֵעָשֶׂה לָאִישׁ אֲשֶׁר לֹא־יִבְנֶה
Domus ,Iſrael in ejus nomen vocabitur Et .ſui fratris domum
10 אֶת־בֵּית אָחִיו׃ וְנִקְרָא שְׁמוֹ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית
;ejꝰ frater & ,vir ,pariter homines fuerint rixati Cùm .calceamentũ ſoluti
11 חֲלוּץ הַנָּעַל׃ כִּֽי־יִנָּצוּ אֲנָשִׁים יַחְדָּו אִישׁ וְאָחִיו
manu e ſuum virum eruendum ad unius uxor acceſſerit &
וְקָרְבָה אֵשֶׁת הָאֶחָד לְהַצִּיל אֶת־אִישָׁהּ מִיַּד
:ejus verenda in apprehenderit & ,ſuã manum miſerit & ,eum percutientis
מַכֵּהוּ וְשָׁלְחָה יָדָהּ וְהֶחֱזִיקָה בִּמְבֻשָׁיו׃
tibi erit Non .tuus oculus parcet non ;illius volam abſcindes Et
12 וְקַצֹּתָה אֶת־כַּפָּהּ לֹא תָחוֹס עֵינֶךָ׃ לֹא־יִהְיֶה לְךָ
13 tibi erit Non .minor & ,major :lapis & ,lapis tuo loculo in
14 בְּכִיסְךָ אֶבֶן וָאָבֶן גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה׃ לֹא־יִהְיֶה לְךָ
,perfectus Lapis .minor & ,major ,epha & ,epha tua domo in
15 בְּבֵיתְךָ אֵיפָה וְאֵיפָה גְּדוֹלָה וּקְטַנָּה׃ אֶבֶן שְׁלֵמָה
ut ,tibi erit juſtitia &,perfectus Modius .tibi erit juſtitia &
וָצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ אֵיפָה שְׁלֵמָה וָצֶדֶק יִהְיֶה־לָּךְ לְמַעַן
tuus Deus Dominus quam ,humum ſuper tuos dies prolongent
יַאֲרִיכוּ יָמֶיךָ עַל הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
:hæc faciens omnis tui Dei Domini abominatio Quia .tibi dans
16 נֹתֵן לָךְ׃ כִּי תוֹעֲבַת יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כָּל־עֹשֵׂה אֵלֶּה
Hamalec tibi fecerit quæ Memento .iniquitatem faciens omnis
17 כֹּל עֹשֵׂה עָוֶל׃ זָכוֹר אֵת אֲשֶׁר־עָשָׂה לְךָ עֲמָלֵק
,via in tibi occurrit Quomodo .Ægypto ex vos exeundo in ,via in
18 בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתְכֶם מִמִּצְרָיִם׃ אֲשֶׁר קָרְךָ בַּדֶּרֶךְ
non &,laboras &,laſſus tu & :te poſt debiles omnes te in decaudavit &
וַיְזַנֵּב בְּךָ כָּל־הַנֶּחֱשָׁלִים אַחֲרֶיךָ וְאַתָּה עָיֵף וְיָגֵעַ וְלֹא
.Deum timuit
יָרֵא אֱלֹהִים׃

Verſio VULG.

LAT.

5 Quando habitaverint fratres ſimul, & unus ex eis abſq; liberis mortuus fuerit, uxor defuncti non nubet alteri: ſed accipiet eam frater ejus, & ſuſcitabit ſemen fratris ſui. 6 Et primogenitũ ex ea filium nomine illius appellabit, ut non deleatur nomen ejus ex Iſrael. 7 Sin autem noluerit accipere uxorem fratris ſui, quæ ei lege debetur, perget mulier ad portã civitatis, & interpellabit majores natu, dicétque: Non vult frater viri mei ſuſcitare nomen fratris ſui in Iſrael: nec 8 me in conjugem ſumere. Statímq; accerſiri eum facient, & interrogabunt. Si reſponderit, Nolo eam uxorem accipe-9 re: Accedet mulier ad eum coram ſenioribꝰ, & tollet calceamentum de pede ejus, ſpuétq; in faciẽ illius, et dicet; Sic fiet homini, qui non ædificat do-10 mum fratris ſui. Et vocabitur nomen illius in Iſrael, Domus 11 diſcalceati. Si habuerint inter ſe jurgium viri duo, & unus contra alterum rixari cœperit, voléníq; uxor alterius eruere virum ſuum de manu fortioris, miſeritq; manum, & appre-12 henderit verenda ejus: Abſcides manum illius, nec flectêris ſuper eam ullâ miſericordiâ. 13 Non habebis in ſacculo diverſa pondera, majus & minus: 14 Nec erit in domo tua modius 15 major & minor. Pondꝰ habebis juſtum & verum, & modiꝰ æqualis & verus erit tibi: ut multo vivas tempore ſuper terram, quam Dñs Deus tuus de-16 derit tibi. Abominatur enim Dñs Deus tuus eum qui facit hæc, & averſatur omnẽ injuſti-17 tiam. Memento quæ fecerit tibi Amalec in via, quando egre-18 diebaris ex Ægypto: Quomodò occurrerit tibi; & extremos agminis tui, qui laſſi reſidebant, ceciderit, quando tu eras fame & labore confectꝰ: & non timuerit Deum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

CumTranſlatione LATINA.

5 Ἐὰν δὲ κατοικῶσιν ἀδελφοὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ, καὶ ἀποθάνῃ εἷς ἐξ αὐτῶν, σπέρμα δὲ μὴ ᾖ αὐτῷ, οὐκ ἔσαι ἡ γυνὴ τοῦ (ε)τεθνηκότος ἔξω ἀνδρὶ μὴ ἐγγίζοντι· ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς εἰσελεύσεται πρὸς αὐτὴν, καὶ λήψεται αὐτὴν ἑαυτῷ γυναῖκα, καὶ συνοικήσει αὐτῇ. 6 Καὶ ἔσαι τὸ παιδίον (ζ) ὃ ἐὰν τέκῃ, κατασαθήσεται ἐκ τοῦ ὀνόματος τοῦ τετελευτηκότος, καὶ οὐκ ἐξαλειφθήσεται τὸ ὄνομα 7 αὐτοῦ ἐξ Ἰσραήλ. Ἐὰν δὲ μὴ (η) βούληται ὁ ἄνθρωπος λαβεῖν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ ἀναβήσεται ἡ γυνὴ ἐπὶ τὴν πύλην ἐπὶ τὴν γερουσίαν, καὶ ἐρεῖ, Οὐ θέλει ὁ ἀδελφὸς τοῦ ἀνδρός μου ἀνασῆσαι τὸ (θ) ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, οὐκ ἠθέλησεν ὁ ἀ-8 δελφὸς τοῦ ἀνδρός μου. Καὶ καλέσουσιν αὐτὸν ἡ γερουσία τῆς (ι) πόλεως αὐτοῦ, καὶ ἐροῦσιν αὐτῷ· καὶ σὰς εἴπῃ, Οὐ βούλομαι λαβεῖν αὐτήν. 9 Καὶ προσελθοῦσα ἡ γυνὴ τοῦ ἀδελφοῦ (κ) αὐτοῦ ἔναντι τῆς γερουσίας, καὶ ὑπολύσει τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ τὸ ἓν ἀπὸ τοῦ ποδὸς αὐτοῦ, καὶ ἐμπτύσεται (λ) κατὰ πρόσωπον αὐτοῦ, καὶ ἀποκριθεῖσα ἐρεῖ, (μ) Οὕτω ποιήσουσι τῷ ἀνθρώπῳ, ὃς οὐκ οἰκοδομήσει τὸν οἶκον τοῦ ἀδελφοῦ (ν) αὐτοῦ 10 ἐν Ἰσραήλ. Καὶ κληθήσεται τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν Ἰσραήλ, Οἶκος τοῦ ὑπολυθέντος τὸ ὑ-11 πόδημα. Ἐὰν δὲ μάχωνται (ξ) ἄνθρωποι ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ἄνθρωπος μετὰ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ προσέλθῃ ἡ γυνὴ ἑνὸς αὐτῶν ἐξελέσθαι τὸν ἄνδρα αὐτῆς ἐκ χειρὸς τοῦ τύπτοντος αὐτὸν, καὶ ἐκτείνασα τὴν χεῖρα ἐπιλάβηται τῶν διδύμων 12 αὐτοῦ, Ἀποκόψεις τὴν (ο) χεῖρα· οὐ φείσεται 13 ὁ ὀφθαλμός σου ἐπ' αὐτῇ. (π) Οὐκ ἔσαι ἐν τῷ μαρσίππῳ σου σάθμιον καὶ σάθμιον, μέγα 14 ἢ μικρόν. Οὐκ ἔσαι ἐν τῇ οἰκίᾳ σου μέτρον 15 καὶ μέτρον, μέγα (ρ) ἢ μικρόν. Στάθμιον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσαι σοι, καὶ μέτρον ἀληθινὸν καὶ δίκαιον ἔσαι σοι, ἵνα πολυήμερος γένῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δί-16 δωσί σοι ἐν κλήρῳ. Ὅτι βδέλυγμα κυρίῳ τῷ θεῷ (σ) σου πᾶς ποιῶν ταῦτα, πᾶς ποι-17 ῶν ἄδικον. Μνήσθητι ὅσα ἐποίησέ σοι Ἀμαλὴκ ἐν τῇ ὁδῷ, ἐκπορευομένου σου (τ) ἐκ 18 γῆς Αἰγύπτου, Πῶς ἀντέσῃ σοι ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ἔκοψέ σου τὴν οὐραγίαν τοὺς κοπιῶντας ὀπίσω σου, σὺ δὲ ἐπείνας καὶ ἐκοπίας· καὶ οὐκ ἐφοβήθη (υ) τὸν θεόν.

Si autem habitaverint fratres in unum, & mortuus fuerit unus ex eis, ſemen autem non fuerit ei; (e) non erit uxor defuncti foràs viro non appropianti. Frater viri ejus intrabit ad eam, & accipiet eam ſibi uxorem: & cohabitabit ei. 6 Et erit infans, quicunq; natus fuerit, conſtituitur ex defuncti nomine: & non delebitur nomen ejus ex Iſrael. 7 Si autem noluerit homo accipere uxorem fratris ſui; & aſcendet mulier in porta ad ſenatum: & dicet, Non vult frater viri mei ſuſcitare nomen fratris ſui in Iſrael: noluit frater viri mei. 8 Et vocabunt eum ſeniores civitatis ejus, & dicent ei: & ſtans dixerit, Nolo accipere eam. 9 Et accedens uxor fratris ejus ante ſeniores, & ſolvet calceamentum ejus unum de pede ejus, & ſpuet in faciem ejus: & reſpondens dicet; Sic facient homini, qui non ædificabit domum fratris ſui in Iſrael. 10 Et vocabitur nomen ejus in Iſrael, Domꝰ diſcalceati calceamentum. 11 Si autem rixati fuerint (ſ) homines pariter, homo cùm fratre ſuo, & acceſſerit uxor unius eorum ad eruendum virum ſuum de manu verberantis eum, & extendens manum apprehenderit teſtes ejus; 12 Abſcindes manum: non parcet oculus tuus ſuper eam. 13 Non erit in marſupio tuo pondꝰ & pondus, magnum aut parvum. 14 Non erit in domo tua menſura & menſura, magna vel parva. 15 Pondꝰ verax et juſtum erit tibi; et menſura verax et juſta erit tibi: ut longævus ſis ſuper terram, quam Dominus Deus tuus dat tibi in ſorte. 16 Quoniã abominatio Domino Deo tuo omnis faciens hæc, omnis faciens injuſtum. 17 Recordare quæcunq; fecit tibi Amalec in via, exeunte te de terra Ægypti; 18 Quomodò reſtitit tibi in via, et percuſſit caudam agminis tui, defeſſos poſt te: tu autem eſuriebas, et laborabas. Et non timuit Deum.

MS. A. (ε) τετελευτηκότος ἔξω (ζ) ὃ ἂν τεχθῇ, (η) βούληται ἄνθρωπος (θ) ὄνομα αὐτοῦ ἐν (ι) πόλεως ἐκείνης, καὶ (κ) αὐτοῦ πρὸς αὐτὸν ἔναντι (λ) εἰς τὸ πρόσωπον (μ) Οὕτως (ν) αὐτοῦ. Καὶ (ξ) ἄνθρωποι δύο ἐπὶ (ο) χεῖρα αὐτῆς· οὐ (π) Καὶ οὐκ (ρ) καὶ μικρόν. (σ) σου ἐστὶν πᾶς ποιῶν ἄδικον. (τ) ἐξ Αἰγύπτου, (υ) τὸν κύριον. Καὶ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

5 * ܡܐ ܕܝܬܒܝܢ ܐܚܐ ܐܟܚܕܐ. ܘܡܐܬ ܚܕ ܡܢܗܘܢ ܘܒܪܐ ܠܝܬ ܠܗ. ܠܐ ܬܗܘܐ ܐܢܬܬܗ
ܕܡܝܬܐ ܠܓܒܪܐ ܢܘܟܪܝܐ. ܐܠܐ ܝܒܡܗ ܢܣܒܝܗ. ܘܬܗܘܐ ܠܗ ܐܢܬܬܐ. ܘܢܬܚܬܢ ܒܗ.
6 * ܘܒܘܟܪܐ ܕܬܠܕ. ܢܬܩܪܐ ܥܠ ܫܡܐ ܕܐܚܘܗܝ ܡܝܬܐ. ܕܠܐ ܢܬܛܥܐ ܫܡܗ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ.
7 * ܘܐܢ ܠܐ ܨܒܐ ܓܒܪܐ ܕܢܣܒ ܐܢܬܬ ܐܚܘܗܝ. ܬܣܩ ܐܢܬܬ ܐܚܘܗܝ ܠܬܪܥܐ ܠܘܬ ܩܫܝܫܐ.
8 ܘܬܐܡܪ. ܠܐ ܨܒܐ ܝܒܡܝ ܠܡܩܡܘ ܠܐܚܘܗܝ ܫܡܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐ ܨܒܐ ܠܡܣܒܢܝ. * ܢܩܪܘܢܗ
9 ܩܫܝܫܐ ܕܡܕܝܢܬܗ. ܘܢܡܠܠܘܢ ܥܡܗ. ܘܐܢ ܢܩܘܡ. ܘܢܐܡܪ: ܠܐ ܢܣܒ ܐܢܐ ܠܗ. * ܘܬܬܩܪܒ
ܝܒܡܬܗ ܠܘܬܗ ܩܕܡ ܩܫܝܫܐ. ܘܬܫܪܐ ܡܣܐܢܗ ܡܢ ܪܓܠܗ. ܘܬܪܘܩ ܒܐܦܘܗܝ. ܘܬܐܡܪ.
10 ܗܟܢܐ ܢܬܥܒܕ ܠܓܒܪܐ ܕܠܐ ܒܢܐ ܒܝܬܐ ܠܐܚܘܗܝ. * ܘܢܬܩܪܐ ܫܡܗ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܒܝܬ
11 ܫܪܝ ܡܣܐܢܐ. * ܘܡܐ ܕܢܨܘ ܓܒܪܐ ܘܐܚܘܗܝ ܚܕ ܥܡ ܚܕ: ܘܬܬܩܪܒ ܐܢܬܬ ܚܕ ܡܢܗܘܢ
ܠܡܦܨܝܘ ܠܒܥܠܗ: ܡܢ ܐܝܕܝ ܡܢ ܕܡܬܟܬܫ ܥܡܗ. ܘܬܘܫܛ ܐܝܕܗ ܘܬܐܚܘܕ ܒܒܝܫܬܗ.
12 * ܦܣܘܩ ܐܝܕܗ. ܘܠܐ ܬܚܘܣ ܥܠܝܗ ܥܝܢܟ. * ܠܐ ܢܗܘܘܢ ܠܟ ܒܟܝܣܟ ܡܬܩܠܐ ܡܫܚܠܦܐ
13 ܪܒܐ ܘܙܥܘܪܐ. * ܠܐ ܢܗܘܝܢ ܠܟ ܒܒܝܬܟ ܟܝܠܬܐ ܡܫܚܠܦܬܐ. ܪܒܬܐ ܘܙܥܘܪܬܐ. * ܡܬܩܠܐ ܫܠܡܐ ܘܟܐܢܐ
14 ܢܗܘܐ ܠܟ. ܘܟܝܠܬܐ ܫܠܡܬܐ ܘܟܐܢܬܐ ܬܗܘܐ ܠܟ. ܕܢܣܓܘܢ ܝܘܡܝܟ ܒܐܪܥܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ
15 ܝܗܒ ܠܟ. * ܡܛܠ ܕܛܢܦ ܗܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܟܠ ܕܥܒܕ ܗܠܝܢ. ܟܠ ܕܥܒܕ ܥܘܠܐ. * ܐܬܕܟܪ ܡܕܡ
16 ܕܥܒܕ ܠܟ ܥܡܠܩ ܒܐܘܪܚܐ. ܟܕ ܢܦܩܬܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. * ܕܐܪܥܟ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܩܛܠ ܡܢܟ
17 ܟܠ ܕܡܬܟܪܝܢ ܗܘܘ ܒܬܪܟ. ܟܕ ܠܐܐ ܗܘܝܬ ܘܫܠܗܐ. ܘܠܐ ܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܐܠܗܐ.
18

Cùm habitaverint fratres ſimul, & obierit 5 unus ex ipſis, nec habeat liberos, ne nubat uxor defuncti viro alieno, ſed levir ejus ducat eam, ſitque ei uxor, & cognationem contrahat cum ea. Et primogenitus quem pariet, 6 vocabitur nomine fratris ſui defuncti, ut non oblivioni tradatur nomẽ ejꝰ ex Iſraele. Quòd 7 ſi noluerit vir ille ducere uxorem fratris ſui, aſcendat uxor fratris ejus ad portam apud ſeniores, ac dicat, Non vult levir meus ſuſcitare fratri ſuo nomen in Iſraele, nec vult ducere me. Advocabunt eum ſeniores civitatis 8 ipſius, & loquentur cum eo: quòd ſi ſtet ac dicat, Non ducam illam; Accedet fratria ejus 9 ad eum coram ſenioribus, ſolvétque calceum ejus de pede ipſius, ſpuétque in faciem ejus, ac dicet, Ita fiet viro qui non ædificabit domum fratri ſuo. Et vocabitur nomen ejus in 10 Iſraele, Domus ſpoliati calceis. Et cùm rixati 11 fuerint vir & frater ſuus alter cum altero, & acceſſerit uxor alterius ex ipſis ad liberandum maritum ſuum de manibus ejus qui cum eo contendit, porrexerítque manum ſuam, & apprehenderit verenda ejus; Abſcinde ma- 12 num ejus, nec parcat ei oculus tuus. Ne ſint 13 tibi in marſupio tuo diverſa pondera, magnum ſcilicet, & parvum. Ne ſint tibi in do- 14 mo tua diverſæ menſuræ, magna ſcilicet, & parva. Pondus æquale & juſtum ſit tibi, & 15 menſura æqua & juſta ſit tibi, ut muliplicentur dies tui in terra quam daturꝰ eſt tibi Dominus Deus tuus. Nam execrabilis eſt apud 16 Dominum Deum tuum quicunque talia facit, & quicunque perpetrat iniquitatem. Meminerís quæcunque tibi fecerit Amalec in via, 17 cùm egreſſi eſſetis ex Ægypto: Quòd occur- 18 rerit vobis cum gladio, & trucidârit in vobis quicunque remanſerat poſt vos, cùm tu laſſus eſſes atque fatigatus, nec timuerit à conſpectu Domini Dei tui.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

5 אֲרֵי יִתְּבוּן אַחִין כַּחֲדָא וִימוּת חַד
מִנְּהוֹן וּבַר לֵית לֵיהּ לָא תְהֵי אִתַּת
מִיתָא לְבָרָא לִגְבַר אוּחֲרָן יִבְמַהּ
יֵעוֹל עֲלַהּ וְיִסְּבַהּ לֵיהּ לְאִנְתּוּ
6 וְיִבְּמִנַּהּ׃ וִיהֵי בּוּכְרָא דִּי תְלִיד יְקוּם
עַל־שְׁמָא דַּאֲחוּהִי מִיתָא וְלָא־
7 יִתְמְחֵי שְׁמֵיהּ מִיִּשְׂרָאֵל׃ וְאִם־לָא
יִצְבֵּי גַּבְרָא לְמִסַּב יָת יִבִמְתֵּיהּ וְתִסַּק
יְבִמְתֵּיהּ לִתְרַע בֵּית־דִּינָא לִקֳדָם
סָבַיָּא וְתֵימַר סָרֵיב יְבָמִי לַאֲקָמָא
לַאֲחוּהִי שְׁמָא בְּיִשְׂרָאֵל לָא אָבֵי
8 לְיַבָּמוּתִי׃ וְיִקְרוֹן לֵיהּ סָבֵי־קַרְתֵּיהּ
וִימַלְּלוּן עִמֵּיהּ וִיקוּם וְיֵימַר לָא
9 רְעֵיתִי לְמִסְּבַהּ׃ וְתִתְקְרֵיב יִבִמְתֵּיהּ
לְוָתֵיהּ לִקֳדָם סָבַיָּא וְתִשְׁרֵי סֵינֵיהּ
מֵעַל רִגְלֵיהּ וְתָרוֹק בְּאַנְפּוֹהִי וְתָתֵיב
וְתֵימַר כְּדֵין יִתְעֲבֵד לְגַבְרָא דִּי־לָא־
10 יִבְנֵי יָת־בֵּיתָא דַּאֲחוּהִי׃ וְיִתְקְרֵי
שְׁמֵיהּ בְּיִשְׂרָאֵל בֵּית שְׁרֵי סֵינָא׃
11 אֲרֵי־יִנְצוּן גֻּבְרִין כַּחֲדָא גְּבַר וַאֲחוּהִי
וְתִתְקְרַב אִתַּת חַד לְשֵׁיזָבָא יָת־
בַּעְלַהּ מִיַּד מְחוֹהִי וְתוֹשֵׁיט יְדַהּ
12 וְתַתְקֵיף בְּבֵית בַּהְתְּתֵיהּ׃ וְתָקוּץ
13 יָת־יְדַהּ לָא תְחוּס עֵינָךְ׃ לָא־יְהֵי לָךְ
בְּכִיסָךְ מַתְקַל וּמַתְקַל רַב וּזְעֵיר׃
14 לָא־יְהֵי לָךְ בְּבֵיתָךְ מְכִילָא וּמְכִילָא
15 רַבְּתָא וּזְעֵרְתָּא׃ מַתְקְלִין שַׁלְמִין
דִּקְשׁוֹט יְהוֹן לָךְ מְכִילָן שַׁלְמִין
דִּקְשׁוֹט יְהוֹן לָךְ בְּדִיל דְּיוֹרְכוּן
יוֹמָךְ עַל אַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב
16 לָךְ׃ אֲרֵי מְרַחַק קֳדָם־יְיָ אֱלָהָךְ
17 כָּל־עָבֵיד אִלֵּין כָּל עָבֵיד שְׁקַר׃ הֱוֵי־
דְּכִיר יָת דִּי־עֲבַד לָךְ עֲמָלֵק בְּאוֹרְחָא
18 בְּמִפַּקְכוֹן מִמִּצְרָיִם׃ דְּעַרְעָךְ בְּאוֹרְחָא
וְקַטֵּיל בָּךְ כָּל־דַּהֲווֹ־מִתְאַחֲרִין
בָּתְרָךְ וְאַתְּ מְשַׁלְהֵי וְלָאֵי וְלָא דָחֵיל
מִן־קֳדָם יְיָ׃

5 Si habitaverint fratres in unũ, & mortuꝰ fuerit unꝰ ex eis & filius non eſt ei; non nubet uxor mortui foràs viro alieno: frater defuncti ingredietur ad eam, & accipiet eam ſibi in uxorem pro fratre ſuo. 6 Et primogenitus quem genuerit, ſuſcitabit nomen fratris ejus defuncti: & non delebi-7 tur nomen ejus de Iſrael. Et ſi noluerit vir accipere uxorem fratris ſui: aſcendet illa ad portam domus judicii ante ſeniores; & dicet, Renuit frater viri mei ſuſcitare nomen fratris ſui in Iſrael, non vult me 8 in conjugem accipere. Et vocabunt eum ſeniores civitatis ſuæ, & loquentur cũ eo: & ſi renuerit & dixerit; Nolo ac-9 cipere eam. Accedet uxor fratris ejus ad eum coram ſenioribus: & ſolvet calciamentum ejus de pede ejus, & ſpuet in faciem ejus: & reſpondebit & dicet; Sic fiet viro qui non ædificat domum fra-10 tris ſui. Et vocabitur nomen illius in Iſrael, Domus diſcal-11 ciati. Si rixati fuerint viri ad invicem, vir & frater ejus; & acceſſerit uxor unius ut eruat maritum ſuum de manu illius qui percutit eum: & extenderit manum ſuam, & ap-12 prehenderit verenda ejus. Abſcindes manum illius, & non 13 parcat oculus tuus. Non ſit tibi in ſacculo tuo pondus & 14 pondus, majus & minus. Non erit tibi in domo tua modiꝰ & 15 modius, major & minor. Pondera perfecta & recta erunt tibi; modii perfecti et veri erunt tibi: ut prolongentur dies tui, ſuper terram quam Dñs Deus 16 tuus dabit tibi. Quia abominatio eſt Dñi Dei tui omnis qui facit hæc: omnis qui facit ini-17 quitatem. Memento ꝙ fecerit tibi Amalech, in via cùm egre-18 deremini de Ægypto. Quomodo occurrerit tibi in via, & occiderit in te omnes qui remanſerant poſt tergum tuum, & tu eras laſſus & fatigatus: & non timens gloriam Dei.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

5 Cùm habitaverint fratres ſimul, mortuuſque fuerit unus ex iis, cui filius non fuerit, non nubet uxor mortui foris viro extraneo; levir ejus ingredietur ad eam, accipietque illam ſibi in uxorem, & affinitate jungetur ei. 6 Fietque ut filius primogenitus quem genuerit, ſuſcitet nomen fratris ſui mortui, ut non deleatur nomen ejus ex Iſraele. 7 At ſi noluerit vir ille accipere fratriam ſuam, tunc aſcendet fratria ejus ad portam ad ſeniores, dicetque; Renuit levir meus ſuſcitare fratri ſuo nomen in Iſraele, non vult matrimonio jungi mecum. 8 Tunc accerſent eum ſeniores civitatis ejus, & loquentur cum illo: ſtans autem dicet, Nolui illam accipere. 9 Poſtea accedet fratria ejus ad eum ante (b) oculos Seniorum, & exuet calceum ejus de pede ejus, expuetque in faciem ejus, atque reſpondens, dicet, Sic fiet viro qui non ædificaverit domum fratris ſui. 10 Et vocabitur nomen ejus in Iſraele, Domus exuti calceo. 11 Quum rixati fuerint homines ſimul, alter in alterum, acceſſeritq; uxor unius ut eruat virum ſuum de manu percutientis eum, immiſeritque manum ſuam, & apprehenderit (c) verenda ejus; 12 Tunc abſcindes manum ejus, non parcet oculus tuus. 13 Non erit tibi in (d) ſacculo tuo pondus & pondus, magnũ & parvum. 14 Non erit tibi in domo tua Epha & Epha, magnum & parvum. 15 Pondus perfectum & juſtum erit tibi; Epha perfectum & juſtum erit tibi, ut producantur dies tui ſuper terram quam Dominus Deus tuus dat tibi. 16 Quia abominatio Domino Deo tuo eſt omnis qui facit iſta, quicunque facit iniquitatem. 17 Memor eſto ejus quod tibi fecit Amalec in via, quum egrederemini de Ægypto. 18 Quòd occurrerit tibi in via, et in cauda detruncaverit tibi (e) infirmos poſt te, quũ tu (f) laſſus et fatigatus eſſes, nec timuit Deũ.

VER. SAM. (b) aſpectum (c) carnem ejus; (d) in abſconditis tuis (e) dominatores (f) famelicus

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

5 * وإذا أقام أخوان جميعا * ثم مات أحدهما وليس له ولدا * فلا تكن زوجة الميت لرجل غريب
6 خارج عن الاخوة بل سلفها يدخل اليها * بان يتخذها له زوجة ويواصلها * وليكن البكر
الذي يرجي ان يلده منه * هو الذي يقوم على اسم اخيه الميت * لئلا يندرس اسمه من آل
7 اسرايل * فان لم يشأ الرجل ان يتزوج سلفته * فلتصعد الى باب الحاكم والى الشيوخ وتقل
8 قد ابى سلفي ان يقيم لاخيه اسما فيما بين بني اسرايل ولم يشأ ان يواصلني * فيدعوا به
9 شيوخ قريته ويكلموه في ذلك * فاذا وقف على القول اني لا اريد التزويج بها * تقدمت اليه بحضرة
الشيوخ * وخلعت نعله من رجله * وبصقت بحضرته * واجابته وقالت * كذا يصنع برجل لا يبني
10 بيت اخيه * وليسم اسمه في آل اسرايل بيت المخلوع النعل * وان تشاجر رجلان جميعا * فغلب
11 احدهما اخاه * فتقدمت زوجته لتخلصه * فمدت يدها فامسكت فرجه * فاقطع كفها ولا تشفق
12 عليها * ولا يكن لك في كيسك ميزانان كبير وصغير * ولا يكن لك في بيتك مكيالان
13 كبير وصغير * بل صنجات وافية عادلة تكون لك وكيال وافر عادل يكون لك لكي
14 تطول ايامك في البلد الذي الله معطيكه * لان الله يمقت كل فاعل هولاء كل صانع جور
15 * واذكر ما صنع بك عماليق في الطريق في خروجك من مصر * انه وافاك في الطريق فقطع
16 منك جميع المرحين وراءك * وانت لاغب تعب * ولم يخف الله *
17
18

Cúmq; cõmorabuntur duo fratres ſimul, 5 deinde moriatur alter eorum abſq; liberis, ne ſit uxor mortui viro peregrino, à fratribus alieno, ſed cognatus ejus ingredietur ad eam, ſumendo eam ſibi uxorem, & affinitatem cum ea contrahendo. Et pri- 6 mogenitus quem ſperat gignendum à ſe, ipſe ſurget nomine fratris ejus mortui, ne antiquetur nomen ejus ab Iſraelitis. Quòd 7 ſi nolit vir ille nubere fratriæ ſuæ, aſcendat illa ad oſtium judicis, & ad ſeniores, et dicat; Renuit cognatus meus ſuſcitare fratri ſuo nomen inter filios Iſrail, & noluit copulari mecum. Quare advocent 8 eum ſeniores civitatis ipſius, eúmque alloquantur hac de re, et ſi perſiſtat in dicendo, Equidem nolo connubium cum ea; Accedet illa ad ipſum in præſentia ſenio- 9 rum, detrabétque ſoleam ejus è pede ipſius, ſpuétque in conſpectu ejus, & reſpondebit ei, ac dicet; Sic fit viro non ædificanti domum fratris ſui. Et vocetur no- 10 men ejus inter Iſraelitas, Domus detracti calcei. Et ſi contendant duo viri ſi- 11 mul, et prævaleat alter eorum fratri ſuo, & accedat uxor ejus ad eripiendum illum, protendátque manum ſuam, et arripiat pudenda illius; Amputa volã ejus, 12 et ne miſerearis illius. Et ne habeas in 13 ſacculo tuo duas bilances, magnam & parvam. Et ne habeas domi tuæ dupli- 14 cem menſuram, magnam et parvam. Sed 15 bilances æquas & juſtas habebis, & menſuras amplas & juſtas habebis, ut prorogentur dies tui in regione quam Deus daturus eſt tibi. Deus enim abominatur o- 16 mnem iſta facientem, omnem operantem perverſitatem. Et memor eſto eorum quæ 17 tibi fecit Amalec in itinere, in egreſſu tuo ex Ægypto: Quòd ſcilicet, venerit ad 18 te in via, & exciderit poſtremas quaſque turmas tuas incedentes poſt te, dum tu laſſus eſſes et defeſſus, nec timuerit Deum.

ספר אלה הדברים : כו

,circuitu à tuis inimicis omnib' ab tibi tuus Deus Dñs requiē dando in,erit Et
19 וְהָיָה בְּהָנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְךָ מִכָּל־אֹיְבֶיךָ מִסָּבִיב
;eā possidendum ad,hæreditatē tibi dans tuus Deus Dominus quam terra in
בָּאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה־אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ נַחֲלָה לְרִשְׁתָּהּ
.obliviscaris ne cœlis sub de Hamalec mentionem delebis
תִּמְחֶה אֶת־זֵכֶר עֲמָלֵק מִתַּחַת הַשָּׁמָיִם לֹא תִּשְׁכָּח׃

CAP. XXVI. כו

tibi dans tuus Deus Dominus quam ,terram ad fueris ingressus cùm erit Et
1 וְהָיָה כִּי־תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לְךָ
principio de capies Et :ea in habitaveris &,eā possederis &,hæreditatē
2 נַחֲלָה וִירִשְׁתָּהּ וְיָשַׁבְתָּ בָּהּ׃ וְלָקַחְתָּ מֵרֵאשִׁית
Dominus quam ,tua terra è facies venire quem ,humi fructus omnis
כָּל־פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר תָּבִיא מֵאַרְצְךָ אֲשֶׁר יְהוָה
quem ,locum ad ibis & ,canistro in pones & ,tibi dans tuus Deus
אֱלֹהֶיךָ נֹתֵן לָךְ וְשַׂמְתָּ בַטֶּנֶא וְהָלַכְתָּ אֶל־הַמָּקוֹם אֲשֶׁר
ad venies Et .ibi suum nomen collocandum ad,tuus Deus Dñs elegerit
3 יִבְחַר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לְשַׁכֵּן שְׁמוֹ שָׁם׃ וּבָאתָ אֶל־
hodie Annunciavi:eū ad dices & ;ipsis diebus in erit qui ,sacerdotem
הַכֹּהֵן אֲשֶׁר יִהְיֶה בַּיָּמִים הָהֵם וְאָמַרְתָּ אֵלָיו הִגַּדְתִּי הַיּוֹם
juravit quam terram in sum ingressus quia ,tuo Deo Domino
לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־בָאתִי אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע
canistrum sacerdos capiet Et .nobis dandam ad ,nostris patribus Dominus
4 יְהוָה לַאֲבֹתֵינוּ לָתֶת לָנוּ׃ וְלָקַח הַכֹּהֵן הַטֶּנֶא
,respondebis Et.tui Dei Domini altaris facies ad illud reponet & ,tua manu de
5 מִיָּדֶךָ וְהִנִּיחוֹ לִפְנֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְעָנִיתָ
descendit & ,meus pater periens Syrus :tui Dei Domini facies ad dices &
וְאָמַרְתָּ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ אֲרַמִּי אֹבֵד אָבִי וַיֵּרֶד
magnam gentē in ibi fuit & ,parum viris in ibi est peregrinat' &,Ægyptū in
מִצְרַיְמָה וַיָּגָר שָׁם בִּמְתֵי מְעָט וַיְהִי־שָׁם לְגוֹי גָּדוֹל
dederūt &;nos afflixerunt &,Ægyptii nobis malefecerunt Et.multā &,fortem
6 עָצוּם וָרָב׃ וַיָּרֵעוּ אֹתָנוּ הַמִּצְרִים וַיְעַנּוּנוּ וַיִּתְּנוּ
Deum Dominum ad clamavimus Et .duram servitutem nos super
7 עָלֵינוּ עֲבֹדָה קָשָׁה׃ וַנִּצְעַק אֶל־יְהוָה אֱלֹהֵי
vidit & ,nostram vocem Dominus exaudivit & :nostrorū patrum
אֲבֹתֵינוּ וַיִּשְׁמַע יְהוָה אֶת־קֹלֵנוּ וַיַּרְא אֶת־
nos eduxit Et .nostram oppressionē &,nostrum laborem &,nostrā afflictionē
8 עָנְיֵנוּ וְאֶת־עֲמָלֵנוּ וְאֶת־לַחֲצֵנוּ׃ וַיּוֹצִאֵנוּ
terrore in & ,extento brachio in & ,forti manu in Ægypto ex Dominus
יְהוָה מִמִּצְרַיִם בְּיָד חֲזָקָה וּבִזְרֹעַ נְטוּיָה וּבְמֹרָא
,istum locum ad nos fecit venire Et.portentis in &,signis in & ,magno
9 גָּדֹל וּבְאֹתוֹת וּבְמֹפְתִים׃ וַיְבִאֵנוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
.melle & ,lacte fluentem terram ,istam terram nobis dedit &
וַיִּתֶּן־לָנוּ אֶת־הָאָרֶץ הַזֹּאת אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃
quam ,humi fructus initium attuli ecce nunc Et
10 וְעַתָּה הִנֵּה הֵבֵאתִי אֶת־רֵאשִׁית פְּרִי הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־
,tui Dei Domini facies ad illud repones Et .Domine mihi dedisti
נָתַתָּה לִּי יְהוָה וְהִנַּחְתּוֹ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ
omni in lætaberis Et .tui Dei Domini facies ad te incurvabis &
11 וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׂמַחְתָּ בְכָל־
,tu ,tuæ domui & ,tuus Deus Dominus tibi dederit quod ,bono
הַטּוֹב אֲשֶׁר נָתַן־לְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּלְבֵיתֶךָ אַתָּה
.tui medio in qui peregrinus &,Levita &
וְהַלֵּוִי וְהַגֵּר אֲשֶׁר בְּקִרְבֶּךָ׃

Versio VULG. LAT.

19 Cùm ergò Domin' Deus tuus dederit tibi requiem, & subjecerit cunctas per circuitum nationes, in terra, quam tibi pollicitus est: delebis nomen ejus sub cœlo. Cave ne obliviscaris.

CAP. XXVI.

1 Cúmque intraveris terram, quam Dominus Deus tuus tibi daturus est possidendam, & obtinueris eam, atq; habitaveris in eā: 2 Tolles de cunctis frugibus tuis primitias, & pones in cartallo, pergésq; ad locum, quem Domin' Deus tuus elegerit, ut ibi invocetur nomen ejus. 3 Accedésq; ad sacerdotem, qui fuerit in dieb' illis, & dices ad eū; Profiteor hodiè coram Domino Deo tuo, quòd ingressus sum in terrā, pro qua juravit patribus nostris, ut daret eam nobis. 4 Suscipiénsq; sacerdos cartallum de manu tua, ponet ante altare Dñi Dei tui. 5 Et loquêris in conspectu Dñi Dei tui; Syrus persequebatur patrem meum, qui descendit in Ægyptum, & ibi peregrinatus est in paucissimo numero: crevítq; in gentē magnā ac robustam & infinitæ multitudinis. 6 Affixerúntq; nos Ægyptii, & persecuti sunt, imponētes onera gravissima. 7 Et clamavimus ad Dominum Deum patrū nostrorum: qui exaudivit nos, et respexit humilitatē nostrā, & 8 laborem, atq; angustiam. Et eduxit nos de Ægypto in manu forti, & brachio extento, in ingēti pavore, in signis atq; 9 portentis. Et introduxit ad locū istū, & tradidit nobis terrā 10 lacte & melle manantem. Et idcircò nunc offero primitias frugum terræ, quam Dñs dedit mihi. Et dimittes eas in conspectu Dñi Dei tui, & adorato 11 Domino Deo tuo. Et epulaberis in omnibus bonis, quæ Dominus Deus tuus dederit tibi, & domui tuæ, tu & Levites, & advena qui tecum est.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

19 Καὶ ἔσαι ἡνίκα ἐὰν καταπαύσῃ σε κύριος ὁ θεός σου ἀπὸ πάντων τῶν (φ) ἐχθρῶν σου τῶν κύκλῳ σου ἐν τῇ γῇ, ᾗ κύριος ὁ θεός σου δίδωσί (χ) σοι κληρονομῆσαι, ἐξαλείψεις τὸ ὄνομα Ἀμαλὴκ ἐκ τῆς ὑπὸ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ οὐ μὴ ἐπιλάθῃ.

MS.A. (φ) ἐχθρῶν τῶν κύκλῳ σου * ᾗ κύριος (χ) σοι ἐν κλήρῳ * ἐν τῇ γῇ κατακληρονομῆσαι,

Κεφ. κϛʹ.

1 Καὶ ἔσαι ἐὰν εἰσέλθῃς εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί (α) σοι κληρονομῆσαι, καὶ κατακληρονομήσῃς αὐτὴν, καὶ κατοικήσῃς 2 ἐπ' αὐτῆς, Καὶ λήψῃ ἀπὸ τῆς ἀπαρχῆς τῶν καρπῶν τῆς γῆς σου, (β) ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί (γ) σοι, καὶ ἐμβαλεῖς εἰς κάρταλλον, καὶ πορεύσῃ εἰς τὸν τόπον, ὃν ἂν ἐκλέξηται κύριος ὁ θεός σου, ἐπικληθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ 3 ἐκεῖ. Καὶ ἐλεύσῃ πρὸς τὸν ἱερέα (δ) ὃς ἔσαι ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις, καὶ ἐρεῖς πρὸς αὐτὸν, Ἀναγγέλλω σήμερον κυρίῳ τῷ θεῷ μου, ὅτι εἰσελήλυθα εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε 4 κύριος τοῖς πατράσιν ἡμῶν δοῦναι ἡμῖν. Καὶ λήψεται ὁ ἱερεὺς τὸν κάρταλλον ἐκ τῶν χειρῶν σου, καὶ θήσει αὐτὸν ἀπέναντι τοῦ θυσιαστηρίου 5 κυρίου τοῦ θεοῦ σου. (ε) Καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, Συρίαν ἀπέβαλεν ὁ πατήρ μου, καὶ κατέβη εἰς Αἴγυπτον, καὶ παρῴκησεν ἐκεῖ ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, καὶ ἐγένετο ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πλῆθος (ζ) πολύ. 6 Καὶ ἐκάκωσαν ἡμᾶς οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐταπείνωσαν ἡμᾶς, καὶ ἐπέθηκαν ἡμῖν ἔργα σκληρά. 7 Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς κύριον τὸν (η) θεὸν ἡμῶν, καὶ εἰσήκουσε κύριος τῆς φωνῆς ἡμῶν, καὶ εἶδε τὴν ταπείνωσιν ἡμῶν, καὶ τὸν μόχθον ἡμῶν, 8 καὶ τὸν θλιμμὸν ἡμῶν. Καὶ ἐξήγαγεν ἡμᾶς κύριος ἐξ Αἰγύπτου αὐτὸς ἐν (θ) ἰσχύϊ αὐτοῦ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐν χειρὶ κραταιᾷ, (ι) καὶ βραχίονι ὑψηλῷ, καὶ ἐν ὁράμασι μεγάλοις, 9 καὶ ἐν σημείοις, καὶ ἐν τέρασι. Καὶ εἰσήγαγεν ἡμᾶς (κ) εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν ἡμῖν τὴν γῆν ταύτην, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ 10 μέλι. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἐνήνοχα τὴν ἀπαρχὴν τῶν (λ) γενημάτων τῆς γῆς, ἧς ἔδωκάς (μ) μοι κύριε, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. καὶ ἀφήσεις (ν) αὐτὸ ἀπέναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ προσκυνήσεις (ξ) ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. 11 Καὶ εὐφρανθήσῃ (ο) ἐν πᾶσι τοῖς ἀγαθοῖς, οἷς ἔδωκέ σοι κύριος ὁ θεός (π) σου, καὶ ἡ οἰκία σου, καὶ ὁ Λευΐτης, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν σοί.

MS.A (α) σοι ἐν κλήρῳ κατακληρονομῆσαι αὐτὴν, καὶ κατοικήσῃς ἐπ' αὐτῆς, (β) ἣν κύριος (γ) σοι ἐν κλήρῳ, καὶ (δ) ὃς ἂν ᾖ ἐν (ε) Καὶ ἀποκριθήσῃ καὶ ἐρεῖς ἔναντι (ζ) πολὺ καὶ μέγα. Καὶ (η) θεὸν τῶν πατέρων ἡμῶν, (θ) ἰσχύϊ μεγάλῃ; (ι) καὶ ἐν βραχίονι αὐτοῦ τῷ ὑψηλῷ, (κ) εἰς τὴν γῆν ταύτην, εἰς τὸν τόπον τοῦτον, καὶ ἔδωκεν (λ) γενημάτων (μ) μοι, γῆν (ν) αὐτὰ ἔναντι (ξ) ἐκεῖ ἔναντι (ο) ἐπὶ πᾶσι (π) σου καὶ τῇ οἰκίᾳ σου,

19 Et erit, postquàm quiescere fecerit te Domin' De' tu' ab omnib' inimicis tuis, qui in circuitu tuo in terra quā Dñs De' tu' dat tibi hæreditare; delebis nomē Amalec de sub cœlo: et nō obliviscaris.

CAP. XXVI.

1 Et erit, (a) si intraveris in terrā, quam Domin' Deus tuus dat tibi hæreditare, & hæreditaveris eam, & habitaveris in ea; 2 Et sumes de primitia fructuum terræ tuæ, quā Dominus De' tuus dat tibi, & mittes in cartallum: & ibis in locum, quem elegerit Domin' Deus tuus, ut invocetur nomen suū ibi. 3 Et venies ad sacerdotem, qui erit in dieb' illis: et dices ad eum, Annuntio hodiè Domino Deo meo, quia intravi in terram, quam juravit Dominus patribus nostris dare nobis. 4 Et sumet sacerdos cartallū de manibus tuis, & ponet illū ante altare Domini Dei tui. 5 Et respondens (b) dicet ante Dominū Deū tuum: Syriā (c) rejecit pater me', & descendit in Ægyptū, & incoluit ibi in numero brevi: et factus est ibi in gentem magnam, et multitudinē copiosā. 6 Et afflixerunt nos Ægyptii, & humiliaverunt nos, & imposuerunt nobis opera dura. 7 Et exclamavim' ad Dominū Deū nostrū: et exaudivit Domin' vocē nostrā, et vidit humiliationem nostrā, et laborem nostrū, et tribulationē nostrā. 8 Et eduxit nos Domin' de Ægypto ipse in fortitudine sua magna, et in manu valida, & brachio excelso, et in visionib' magnis, et in signis, et in prodigiis. 9 Et induxit nos in locū hunc: et dedit nobis terrā hanc, terrā fluentē lac & mel. 10 Et nunc ecce attuli primitiam genimīnū terræ, quā dedisti mihi, Domine, terrā fluentē lac et mel. Et dimittes illud ante Dominum Deum tuum: et adorabis ante Dominum Deum tuum. 11 Et lætaberis in omnibus bonis, quæ dedit tibi Dominus Deus tuus, & domus tua, & Levita, & advena, qui est in te.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

19 * ܘܡܐ ܕܐܢܝܚ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ : ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܟ ܕܚܕܪܝܟ : ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܝܪܬܘܬܐ . ܥܛܝ ܕܘܟܪܢܗ ܕܥܡܠܩ ܡܢ ܬܚܝܬ ܫܡܝܐ . ܘܠܐ ܬܛܥܐ .

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܘ *

1 * ܘܡܐ ܕܥܠܬ ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܝܪܬܘܬܐ : ܘܬܐܪܬܝܗ ܘܬܬܒ ܒܗ . * ܣܒ
2 ܡܢ ܪܝܫ ܟܠܗܘܢ ܦܐܪܐ ܕܐܪܥܐ . ܕܬܟܢܫ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܝܪܬܘܬܐ .
ܘܣܝܡ ܒܣܠܐ . ܘܩܘܡ ܙܠ ܠܐܬܪܐ ܕܢܓܒܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܕܢܫܪܐ ܫܡܗ ܬܡܢ . * ܘܙܠ ܠܘܬ 3
ܟܗܢܐ ܕܢܗܘܐ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ . ܘܐܡܪ ܠܗ . ܚܘܝܬ ܝܘܡܢܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ . ܕܐܬܝܬ ܠܐܪܥܐ
ܕܝܡܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܠܐܒܗܝܢ ܠܡܬܠ ܠܢ . * ܘܢܣܒ ܟܗܢܐ ܣܠܐ ܡܢ ܐܝܕܝܟ . 4
ܘܢܣܝܡܝܘܗܝ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ . * ܘܥܢܐ ܘܐܡܪ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ . ܠܐܪܡ ܐܬܕܒܪ ܐܒܝ . 5
ܘܢܚܬ ܠܡܨܪܝܢ . ܘܥܡܪ ܬܡܢ ܒܙܒܢܐ ܙܥܘܪܐ . ܘܗܘܐ ܬܡܢ ܠܥܡܐ ܪܒܐ ܘܥܫܝܢܐ . * ܘܐܒܐܫܘ 6
ܠܢ ܡܨܪܝܐ . ܘܫܥܒܕܘܢ . ܘܣܡܘ ܥܠܝܢ ܦܘܠܚܢܐ ܩܫܝܐ . * ܘܩܥܝܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ 7
ܕܐܒܗܝܢ . ܘܫܡܥ ܡܪܝܐ ܩܠܢ . ܘܚܙܐ ܡܘܟܟܢ ܘܥܡܠܢ ܘܐܘܠܨܢ . * ܘܐܦܩܢ ܡܪܝܐ ܡܢ 8
ܡܨܪܝܢ . ܒܐܝܕܐ ܥܫܝܢܬܐ ܘܒܕܪܥܐ ܪܡܐ . ܘܒܚܙܘܐ ܪܒܐ . ܘܒܐܬܘܬܐ ܘܒܬܕܡܪܬܐ . * ܘܐܝܬܝܢ ܠܐܬܪܐ 9
ܗܢܐ . ܘܝܗܒ ܠܢ ܡܪܝܐ ܐܪܥܐ ܗܕܐ . ܐܪܥܐ ܕܡܪܕܝܐ ܚܠܒܐ ܘܕܒܫܐ . * ܘܗܫܐ ܗܐ ܐܝܬܝܬ ܪܝܫܐ ܕܥܠܠܬܐ 10
ܕܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܝ ܡܪܝܐ . ܘܣܝܡܝܗܝܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܘܣܓܘܕ ܬܡܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܟ . * ܘܚܕܝ ܒܟܠܗ ܛܒܬܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܘܠܒܝܬܟ . ܐܢܬ ܘܠܘܝܐ . 11
ܘܬܘܬܒܐ ܕܒܝܢܬܟ .

19 Cùm itaq; requiem tibi dederit Dñs Deus tuus ab omnibus hostibus tuis qui circum te sunt, in terra quam daturus est tibi Dominus Deus tuus hæreditatem, dele memoriam Amalec de sub cœlo, & ne obliviscaris.

CAP. XXVI.

1 Et cùm introieris in terram quam daturus est tibi Dñs Deus tu' hæreditatem, eamq; possederis, & habitaveris in ea; 2 Tolle de primitiis omnium fructuū terræ, quos recondes de terra quam tibi daturus est Dñs De' tuus hæreditatem: quam ponens in canistro, surge, abi in locum quem eliget Dominus De' tuus, ut illic habitare faciat nomen suum: 3 Pergénsq; ad sacerdotem qui fuerit in illis dieb', dic illi, Declaravi hodiè Domino Deo tuo, quòd venerim in terram quam juraverat Dominus Deus tuus patribus nostris daturum se nobis. 4 Accipiétq; sacerdos canistrum de manu tua, & ponet illud corā Domino Deo tuo. 5 Et responde ac dicito in conspectu Domini Dei tui, Ad Aram ductus est pater meus, & descendit in Ægyptum, & moratus est illic tempore brevi, ibiq; factus est in populū magnum & robustum. 6 Et malum nobis intulerunt Ægyptii, & humiliârunt nos, imposuerúntq; nobis servitutem duram. 7 Exclamavimus autem ad Dominum Deum patrum nostrorum, vidítq; humilitatem nostram, & laborem nostrum, atque angustiam nostram. 8 Et eduxit nos Dominus ex Ægypto manu robustâ, & brachio excelso, & visione magnâ, & signis, atq; miraculis. 9 Et venimus in locum istum, dedítq; Dominus terram istam, terram fluentem lacte & melle. 10 Nunc igitur, en attuli primitias fructuum terræ quam dedit mihi Dominus: & pone eas coram Domino Deo tuo, & adora ibi coram Domino Deo tuo. 11 Et lætare in omni bono quod dabit tibi Dominus Deus tuus & domui tuæ, tu, & Levita, & advena qui fuerit in medio tuî.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

19 וִיהֵי כַּד־יְנִיחַ יְיָ אֱלָהָךְ לָךְ מִכָּל־
בַּעֲלֵי דְבָבָךְ מִסְּחוֹר־סְחוֹר בְּאַרְעָא
דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא
לְמֵירְתַהּ תִּמְחֵי יָת דָּכְרָנָא דַּעֲמָלֵק
מִתְּחוֹת שְׁמַיָּא לָא תִּתְנְשֵׁי׃

כו

1 וִיהֵי אֲרֵי־תֵיעוֹל לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ
יָהֵיב לָךְ אַחְסָנָא וְתֵירְתַהּ וְתֵיתֵב
2 בַּהּ׃ וְתִסַּב מֵרֵישׁ כָּל־אִבָּא דְאַרְעָא
דִּי תַעֵל מֵאַרְעָךְ דִּי יְיָ אֱלָהָךְ יָהֵב
לָךְ וּתְשַׁוֵּי בְסַלָּא וּתְהָךְ לְאַתְרָא דִּי
יִתְרְעֵי יְיָ אֱלָהָךְ לְאַשְׁרָאָה שְׁכִנְתֵּיהּ
3 תַּמָּן׃ וְתֵיתֵי לְוָת כָּהֲנָא דִּי יְהֵי
בְּיוֹמַיָּא הָאִנּוּן וְתֵימַר לֵיהּ חַוֵּיתִי
יוֹמָא דֵין קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ אֲרֵי־עָלֵית
לְאַרְעָא דִּי קַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתַנָא לְמִתַּן
4 לָנָא׃ וְיִסַּב כָּהֲנָא סַלָּא מִן־יְדָךְ
וְיַצְנְעִנֵּיהּ קֳדָם מַדְבְּחָא דַּייָ אֱלָהָךְ׃
5 וְתָתֵיב וְתֵימַר קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ לָבָן־
אֲרַמָּאָה בְּעָא לְאוֹבָדָא יָת־אַבָּא
וּנְחַת לְמִצְרַיִם וְדָר תַּמָּן בְּעַם זְעֵיר
וַהֲוָה־תַמָּן לְעַם רַב וְתַקִּיף וְסַגִּי׃
6 וְאַבְאִישׁוּ לָנָא מִצְרָאֵי וְעַנְיוּנָא וִיהַבוּ
7 עֲלָנָא פּוּלְחָנָא קַשְׁיָא׃ וְצַלֵּינָא קֳדָם־
יְיָ אֱלָהָא דַאֲבָהָתַנָא וְקַבֵּיל יְיָ
צְלוֹתָנָא וּגְלֵי קֳדָמוֹהִי עַמְלָנָא
8 וְלֵיאוּתָנָא וְדוּחְקָנָא׃ וְאַפְּקָנָא יְיָ
מִמִּצְרַיִם בְּיַד תַּקִּיפָא וּבִדְרָעָא
מְרַמְמָא וּבְחֶזְוָנָא רַבְרְבָא וּבְאָתִין
9 וּבְמוֹפְתִין׃ וְאַיְתְיָנָא לְאַתְרָא הָדֵין
וִיהַב־לָנָא יָת־אַרְעָא הָדָא אֲרַע
10 עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ׃ וּכְעַן הָא אַיְתֵיתִי
יָת־רֵישׁ אִבָּא דְאַרְעָא דִּי־יְהַבְתְּ
לִי יְיָ וְתַחֲתִינֵּיהּ קֳדָם־יְיָ אֱלָהָךְ
11 וְתִסְגּוֹד קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ וְתֶחְדֵי בְכָל־
טַבְתָּא דִּי־יְהַב לָךְ יְיָ אֱלָהָךְ וּלְאֱנָשׁ
בֵּיתָךְ אַתְּ וְלֵיוָאָה וְגִיּוֹרָא דִּי בֵינָךְ׃

Targum ONKELOS.

19 Cúmq; requiem dederit tibi Dñs Deus tuus ab omnib' inimicis tuis in circuitu, in terra quā Dñs De' tu' dabit tibi in hæreditatem ut possideas eam, delebis memoriam Amalech sub cœlo: ne obliviscaris.

CAP. XXVI.

1 Cum autem intraveris in terram, quam Dñs Deus tuus dabit tibi in hæreditatem: & possederis eā, & habitaveris in ea. 2 Tolles de primitiis oīs fructus terræ tuæ, quas afferes de terra tua quam Dñs Deus tuus dabit tibi, et pones in cartallo: & perges ad locum quem elegerit Dñs Deus tuus, ut habitare faciat ibi majestatem suam. 3 Et venies ad sacerdotem, qui fuerit in diebus illis: & dices ei, Annuncio hodie coram Dño Deo tuo, quòd ingressus sum in terram quam juravit Dñs patrib' nostris 4 ut daret nobis. Et tollet sacerdos cartallum de manu tuâ; & reponet illum coram altari 5 Dñi Dei tui. Et respondebis, & dices coram Dño Deo tuo; Laban Syrus quæsivit perdere patrem meum; & descendit in Ægyptum, & morat' est ibi in populo pauco: & fuit ibi in populum magnum, & fortem 6 & multum. Et malefecerunt nobis Ægyptii, & afflixerunt nos: & posuerunt super nos 7 servitutem durissimā. Et oravim' coram Dño Deo patrum nostrorū: & suscepit orationē nostram; & manifest' fuit coram eo labor noster, & fatigatio nostra, & angustia no- 8 stra. Et eduxit nos de Ægypto, in manu forti, & in brachio excelso, & in visione magna; & 9 in signis, & in portentis. Et adduxit nos ad locū hunc: & dedit nobis terram hanc, terram 10 fluentē lacte & melle. Et nunc ecce affero primitias fruct' terræ, quam dedisti mihi, Dñe: & repones eas corā Dño Deo tuo, & adorabis coram Dño 11 Deo tuo. Et lætaberis in omnibus bonis, quæ dedit tibi Dñs De' tu', & viris dom' tuæ: tu, & Levites, & advena qui est in medio tui.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

19 * ࠅࠄࠉࠄ ࠁࠄࠍࠉࠇ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠋࠊ ࠌࠊࠋ ࠀࠉࠁࠉࠊ ࠌࠎࠁࠉࠁ ࠁࠀࠓࠑ ࠀࠔࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠍࠕࠍ ࠋࠊ ࠍࠇࠋࠄ ࠋࠓࠔࠕࠄ ࠕࠌࠇࠄ ࠀࠕ ࠆࠊࠓ ࠏࠌࠋࠒ ࠌࠕࠇࠕ ࠄࠔࠌࠉࠌ ࠋࠀ ࠕࠔࠊࠇ

ࠊࠅ

1 ** ࠅࠄࠉࠄ ࠊࠉ ࠕࠁࠅࠀ ࠀࠋ ࠄࠀࠓࠑ ࠀࠔࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠍࠕࠍ ࠋࠊ ࠍࠇࠋࠄ ࠅࠉࠓࠔࠕࠄ ࠅࠉࠔࠁࠕ ࠁࠄ * 2 ࠅࠋࠒࠇࠕ ࠌࠓࠀࠔࠉࠕ ࠊࠋ ࠐࠓࠉ ࠄࠀࠃࠌࠄ ࠀࠔࠓ ࠕࠁࠉࠀ ࠌࠀࠓࠑࠊ ࠀࠔࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠍࠕࠍ ࠋࠊ ࠅࠔࠌࠕ ࠁࠈࠍࠀ ࠅࠄࠋࠊࠕ ࠀࠋ ࠄࠌࠒࠅࠌ ࠀࠔࠓ ࠁࠇࠓ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠋࠔࠊࠍ ࠔࠌࠅ ࠔࠌ * 3 ࠅࠁࠀࠕ ࠀࠋ ࠄࠊࠄࠍ ࠀࠔࠓ ࠉࠄࠉࠄ ࠁࠉࠌࠉࠌ ࠄࠄࠌ ࠅࠀࠌࠓࠕ ࠀࠋࠉࠅ ࠄࠂࠃࠕࠉ ࠄࠉࠅࠌ ࠋࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠊࠉ ࠁࠀࠕࠉ ࠀࠋ ࠄࠀࠓࠑ ࠀࠔࠓ ࠍࠔࠁࠏ ࠉࠄࠅࠄ ࠋࠀࠁࠕࠉࠍࠅ ࠋࠕࠕ ࠋࠍࠅ * 4 ࠅࠋࠒࠇ ࠄࠊࠄࠍ ࠄࠈࠍࠀ ࠌࠉࠃࠊ ࠅࠄࠍࠉࠇࠅ ࠋࠐࠍࠉ ࠌࠆࠁࠇ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ * 5 ࠅࠏࠍࠉࠕ ࠅࠀࠌࠓࠕ ࠋࠐࠍࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠀࠓࠌࠉ ࠀࠁࠃ ࠀࠁࠉ ࠅࠉࠓࠃ ࠌࠑࠓࠉࠌࠄ ࠅࠉࠂࠓ ࠔࠌ ࠁࠌࠕࠉ ࠌࠏࠈ ࠅࠉࠄࠉ ࠔࠌ ࠋࠂࠅࠉ ࠂࠃࠅࠋ ࠏࠑࠅࠌ ࠅࠓࠁ * 6 ࠅࠉࠓࠏࠅ ࠀࠕࠍࠅ ࠄࠌࠑࠓࠉࠌ ࠅࠉࠏࠍࠅࠍࠅ ࠅࠉࠕࠍࠅ ࠏࠋࠉࠍࠅ ࠏࠁࠃࠄ ࠒࠔࠄ * 7 ࠅࠍࠑࠏࠒ ࠀࠋ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉ ࠀࠁࠕࠉࠍࠅ ࠅࠉࠔࠌࠏ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠕ ࠒࠋࠍࠅ ࠅࠉࠓࠀ ࠀࠕ ࠏࠍࠉࠍࠅ ࠅࠀࠕ ࠏࠌࠋࠍࠅ ࠅࠀࠕ ࠋࠇࠑࠍࠅ * 8 ࠅࠉࠅࠑࠉࠀࠍࠅ ࠉࠄࠅࠄ ࠌࠌࠑࠓࠉࠌ ࠁࠉࠃ ࠇࠆࠒࠄ ࠅࠁࠆࠓࠅࠏ ࠍࠈࠅࠉࠄ ࠅࠁࠌࠅࠓࠀ ࠂࠃࠅࠋ ࠅࠁࠀࠕࠅࠕ ࠅࠁࠌࠅࠐࠕࠉࠌ * 9 ࠅࠉࠁࠉࠀࠍࠅ ࠀࠋ ࠄࠌࠒࠅࠌ ࠄࠆࠄ ࠅࠉࠕࠍ ࠋࠍࠅ ࠀࠕ ࠄࠀࠓࠑ ࠄࠆࠀࠕ ࠀࠓࠑ ࠆࠁࠕ ࠇࠋࠁ ࠅࠃࠁࠔ * 10 ࠅࠏࠕࠄ ࠄࠍࠄ ࠄࠁࠀࠕࠉ ࠀࠕ ࠓࠀࠔࠉࠕ ࠐࠓࠉ ࠄࠀࠃࠌࠄ ࠀࠔࠓ ࠍࠕࠕࠄ ࠋࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠅࠄࠍࠇࠕࠅ ࠋࠐࠍࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠅࠄࠔࠕࠇࠅࠉࠕ ࠋࠐࠍࠉ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ * 11 ࠅࠔࠌࠇࠕ ࠁࠊࠋ ࠄࠈࠅࠁ ࠀࠔࠓ ࠍࠕࠍ ࠋࠊ ࠉࠄࠅࠄ ࠀࠋࠄࠉࠊ ࠅࠋࠁࠉࠕࠊ ࠀࠕࠄ ࠅࠄࠋࠅࠉ ࠅࠄࠂࠓ ࠀࠔࠓ ࠁࠒࠓࠁࠊ

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

19 Quum igitur præstiterit tibi Dominus Deus tuus requiē ab omnibus inimicis tuis per circuitum in terra quam Dominus Deus tuus dat tibi in hæreditatem ut possideas illam, delebis memoriam Amalec de sub cœlo: non obliviscēris.

CAP. XXVI.

1 Cum autem ingressus fueris in terram quam Dominus Deus tuus dat tibi in hæreditatem, et possederis eā, et habitaveris in ea; 2 Tunc accipies de primitiis fructuum terræ quos afferes de terra tua quā Dominus Deus tuus dat tibi; & pones in (a) cartallo, ibisq; in locum quē elegit Dominus Deus tuus, ut ibi collocet nomen suum. 3 Et venies ad Sacerdotē qui fuerit in diebus illis, dicesq; illi; (b) Profiteor hodiè corā Domino Deo tuo, quòd venerim in terrā quā juravit Domin' patribus nostris se daturū nobis. 4 Tum accipiet Sacerdos (c) cartallum de manu tua, & ponet illum ante altare Domini Dei tui. 5 Respondens autē dices coram Domino Deo tuo; Syrus periens erat pater meus, descendit etiā in Ægyptum, & peregrinatus est ibi cū (d) hominibus paucis, factusq; est ibi in gentem magnam, & robustam, & numerosam: 6 Et malè exceperunt nos Ægyptii, & afflixerunt nos, imposueruntque super nos servitutem duram. 7 Sed clamavimus ad Dominū Deum patrum nostrorū, & exaudivit vocem nostrā, viditq; afflictionem nostram, & laborem nostrum, & oppressionem nostram. 8 Et eduxit nos de Ægypto cū manu forti, & cum brachio extento, et cum visione magna, & cum signis, & portentis. 9 Et introduxit nos in hunc locum, deditque nobis terram hanc, terram fluentem lacte & melle. 10 Nunc autem ecce attuli primitias fructūs terræ quā dedisti mihi Domine: tunc relinques illud ante Dominum Deum tuum, adorabisq; in conspectu Domini Dei tui. 11 Et lætaberis in omni bono quod dedit Dominus Deus tuus tibi, & domui tuæ, tu, & Levita, & peregrinus qui est in medio tui.

VER. SA. (a) vase, (b) Declaro (c) donū (d) modico parvo;

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

19 * فاذا اراحك الله ربك من جميع اعدايك الذين حواليك في البلد الذي الله ربك معطيك اياه نحلة تملكون * فامح ذكر العمالقة من تحت السماء * ولا تنس ذلك *

* الفصل السادس والعشرون *

1 * واذا دخلت الي البلد الذي الله ربك معطيكه نحلة تملكون واقمت فيه * 2 فخذ من اوايل ثمر الارض الذي تدخله من رياضك التي الله ربك معطيكها وصيره في سلة وامض به الي الموضع الذي يختار الله ربك ليحل نوره فيه * 3 وصر به الي الامام الذي يلي في ذلك الزمان * وقل له شكرت اليوم الله ربك اذ دخلت الي البلد الذي اقسم الله لابائنا ان يعطيناه * 4 وياخذ الامام تلك السلة من يدك * فيضعها بين يدي قدس الله ربك * 5 ثم ابتدي بان تقول بين يدي الله ربك * ان لابان الارمي كاد يبيد ابي * فنزل مصر وسكن هناك برهط قليل * فصار ثم امة كبيرة عظيمة * 6 فاسا بنا المصريون * وعذبونا * وجعلوا علينا خدمة صعبة * 7 فصرخنا الي الله اله ابائنا * فسمع صوتنا * ونظر ضعفنا وشقانا وضغطنا * 8 فاخرجنا من مصر بيد شديدة * وذراع ممدودة * وتخويف عظيم * وايات وبراهين * 9 وجاء بنا الي هذا الموضع * واعطانا هذا البلد الذي يفيض اللبن والعسل * 10 والان هوذا قد جيت باوايل ثمار الارض التي رزقتنيها يا رب * ثم ضعه بين يدي قدس الله ربك واسجد بين يدي الله ربك * 11 وافرح بكل خير رزقك الله ربك وآلك * انت واللاوي والغريب الذي في محالك *

19 Quando igitur requiem tibi dabit Deus Dominus tuus ab omnibus inimicis tuis qui circum te sunt, in regione quam Deus Domin' tuus daturus est tibi hæreditatē, et possidebis eam, dele memoriam Amalecitarum de sub cælo, et ne id obliviscatis.

CAP. XXVI.

1 Cùm autem ingrediēris in regionem quam Deus Dominus tuus daturus est tibi hæreditatem, & possidebis eam, & commoraberis in ea: 2 Accipe de primitivis fructibus terræ, quos invehes è viridariis tuis quæ Deus Dominus tuus daturus est tibi, et pone eos in sporta, et confer te ad locum quem eliget Deus Dominus tuus ut habitare faciat lucem suam in eo: 3 Et defer illos ad sacerdotem qui præerit tunc temporis, & dic ei; Gratias egi hodiè Deo Domino tuo quòd intraverim in regionem quam juraverat Deus patribus nostris se daturum nobis. 4 Tollétque sacerdos sportam illam de manu tua, et reponet eam coram sanctuario Dei Domini tui. 5 Deinde incipias coram Deo Domino tuo; Sanè Laban Aramæus parùm abfuit quin perderet patrem meum, sed descendit in Ægyptum, & habitavit ibi cum familia pauca, factúsque est ibi in gentem magnā et maximam. 6 Et nocuerunt nobis Ægyptii, & cruciârunt nos, et posuerunt super nos servitutem acerbam: 7 Et clamavimus ad Deum, Deum patrum nostrorum, audivitque vocem nostram, & vidit imbecillitatem nostram, & tribulationem nostram, & angustiam nostram. 8 Et eduxit nos ex Ægypto manu validâ, & brachio extenso, & terrore magno, & signis atq; portentis. 9 Et adduxit nos ad hunc locum, deditque nobis hanc regionem quæ manat lacte & melle. 10 Et nunc ecce jam attuli primitivos fruct' terræ quam concessisti mihi, O Domine. Deinde pone illos ante sanctuarium Dei Domini tui, & adora in conspectu Dei Domini tui. 11 Et fruere cunctis bonis quæ largitus est Dēs Dominus tuus tibi, & familiæ tuæ, tu, & Levita, & peregrinus qui est in habitaculis tuis.

ספר אלה הדברים : כו

,tui proventus decimam omnem ,dare decimam consummaveris Cùm
12 כי תכלה לעשר את־כל־מעשר תבואתך
,pupillo,peregrino,Levitæ dabis & ,decimæ anno ,tertio anno in
בשנה השלישת שנת המעשר ונתתה ללוי לגר ליתום
faciei ad dices Et ,saturabuntur &,tuis portis in comedent & ;viduæ &
ולאלמנה ואכלו בשעריך ושבעו : ואמרת לפני 13
illam dedi etiam &,domo è sanctitatem Abstuli :tui Dei Domini
יהוה אלהיך בערתי הקדש מן־הבית וגם נתתיו
,tuum præceptum omne secundùm ,viduæ & ,pupillo ,peregrino &,Levitæ
ללוי ולגר ליתום ולאלמנה ככל־מצותך
neque ,tuis præceptis de sum transgressus non :mihi præcepisti quod
אשר צויתני לא־עברתי ממצותיך ולא
ea ex abstuli neque ,ea ex mea tristitia in comedi Non .sum oblitus
14 שכחתי : לא־אכלתי באני ממנו ולא־בערתי ממנו
:mei Dei Dñi voce in Audivi .mortuo ea ex dedi neque;immundo in
בטמא ולא־נתתי ממנו למת שמעתי בקול יהוה אלהי
habitaculo de Respice .mihi præcepisti quæ omnia secundùm feci
15 עשיתי ככל אשר צויתני : השקיפה ממעון
& ,Israel tuo populo benedic & ,cœlis è tuæ sanctitatis
קדשך מן־השמים וברך את־עמך את־ישראל ואת
;nostris patribus jurasti quemadmodum;nobis dedisti quam ,terræ
האדמה אשר נתתה לנו כאשר נשבעת לאבתינו
tibi præcipit tu⁹ Deus Dñs hac Die .melle & ,lacte fluenti terræ
16 ארץ זבת חלב ודבש : היום הזה יהוה אלהיך מצוך
custodies & ,judicia & ,ista statuta faciendum ad
לעשות את־החקים האלה ואת־המשפטים ושמרת
Dominum .tua anima tota in & ,tuo corde toto in ea facies &
17 ועשית אותם בכל־לבבך ובכל־נפשך : את־יהוה
,ejus viis in ambulandum ad &,Deum in tibi existendum ad ,hodie condixisti
האמרת היום להיות לך לאלהים וללכת בדרכיו
audiendum ad &,ejus judicia &,ejus præcepta & ,ejus statuta custodiendum ad
ולשמר חקיו ומצותיו ומשפטיו ולשמע
populum in ei existendum ad ,hodie te condixit Dominus Et .ejus voce in
18 בקלו : ויהוה האמירך היום להיות לו לעם
omnia custodiendum ad & ;tibi est locutus quemadmodum ,peculii
סגלה כאשר דבר־לך ולשמר כל־
quas ,gentes omnes super excelsum te ponendum ad Et ,ejus præcepta
19 מצותיו : ולתתך עליון על כל־הגוים אשר
sanctum populum te existendum ad & ;decorem in & ,nomen in & ,laudem ad ,fecit
עשה לתהלה ולשם ולתפארת ולהיתך עם־קדש
.est locutus quemadmodum ,tuo Deo Domino
ליהוה אלהיך כאשר דבר :

CAP. XXVII. כז

Custodi :dicendo ,populo Israel seniores &,Moseh præcepit Et
1 ויצו משה וזקני ישראל את־העם לאמר שמר את־
die in ,erit Et .hodie vobis præcipiens ego quod ,præceptum omne
2 כל־המצוה אשר אנכי מצוה אתכם היום : והיה ביום
tuus Deus Dominus quam terram ad ,Jarden transieritis qua
אשר תעברו את־הירדן אל־הארץ אשר־יהוה אלהיך
.calce in eos linies & ,magnos lapides tibi statues & ;tibi dans
נתן לך והקמת לך אבנים גדלות ושדת אתם בשיד :

Versio VULG. LAT.

12 Quando compleveris decimã cunctarum frugum tuarum, anno decimarum tertio, dabis Levitæ, & advenæ, & pupillo & viduæ, ut comedant intra portas tuas, & saturentur. 13 Loquerisq; in conspectu Domini Dei tui; Abstuli quod sanctificatũ est de domo mea, & dedi illud Levitæ, et advenæ, et pupillo ac viduæ, sicut jussisti mihi: non præterivi mandata tua, nec sũ oblitus imperii tui. 14 Non comedi ex eis in luctu meo, nec separavi ea in qualibet immunditia, nec expendi ex his quidquam in re funebri. Obedivi voci Domini Dei mei, & feci omnia sicut præcepisti mihi. 15 Respice de sanctuario tuo, & de excelso cœlorũ habitaculo, & benedic populo tuo Israel, & terræ, quam dedisti nobis, sicut jurâsti patrib⁹ nostris, terræ lacte & melle mananti. 16 Hodiè Domin⁹ Deus tuus præcepit tibi, ut facias mandata hæc atq; judicia: & custodias et impleas ex toto corde tuo, & ex tota anima tua. 17 Dominum elegisti hodiè, ut sit tibi Deus, & ambules in viis ejus, & custodias ceremonias illius, & mandata atq; judicia, & obedias ejus imperio. 18 Et Dominus elegit te hodiè, ut sis ei populus peculiaris, sicut locutus est tibi, & custodias omnia præcepta illius: 19 Et faciat te excelsiorẽ cunctis gentib⁹ quas creavit, in laudem, & nomen, & gloriã suam: ut sis popul⁹ sanctus Domini Dei tui, sicut locutus est.

CAP. XXVII.

1 PRæcepit autem Moyses & seniores Israel, populo, dicentes; Custodite omne mandatũ quod præcipio vobis hodié. 2 Cúmq; transieritis Jordanẽ in terram, quam Dominus Deus tuus dabit tibi, eriges ingentes lapides, et calce lævigabis eos,

Versio GRÆCA LXX. Interp. cum Translatione LATINA.

12 Ἐὰν δὲ συντελέσῃς ἀποδεκατῶσαι πᾶν τὸ ἐπιδέκατον τῶν (ρ) γενημάτων (σ) σου ἐν τῷ ἔτει τῷ τρίτῳ, τὸ δεύτερον ἐπιδέκατον δώσεις τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, καὶ φάγονται ἐν ταῖς πόλεσί σου, (τ) καὶ εὐφρανθήσονται. 13 Καὶ ἐρεῖς ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου, Ἐξεκάθαρα τὰ (υ) ἅγια ἐκ τῆς οἰκίας μου, καὶ ἔδωκα αὐτὰ τῷ Λευίτῃ καὶ τῷ προσηλύτῳ καὶ τῷ ὀρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, κατὰ πάσας τὰς ἐντολὰς ἃς ἐνετείλω μοι, οὐ παρῆλθον τὴν ἐντολήν σου, καὶ οὐκ ἐπελαθόμην. 14 Καὶ οὐκ ἔφαγον ἐν ὀδύνῃ μου ἀπ᾽ αὐτῶν, οὐκ ἐκάρπωσα ἀπ᾽ αὐτῶν εἰς ἀκάθαρτον, οὐκ ἔδωκα ἀπ᾽ αὐτῶν τῷ τεθνηκότι, ὑπήκουσα τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ (φ) θεοῦ ἡμῶν, ἐποίησα 15 καθὰ ἐνετείλω μοι. Κάτιδε ἐκ τοῦ οἴκου τοῦ ἁγίου σου ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ εὐλόγησον τὸν λαόν σου τὸν Ἰσραήλ, καὶ τὴν γῆν ἣν ἔδωκας αὐτοῖς, καθὰ ὤμοσας τοῖς πατράσιν ἡμῶν, δοῦναι 16 ἡμῖν γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. Ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ κύριος ὁ θεός σου ἐνετείλατό σοι (χ) ποιῆσαι πάντα τὰ δικαιώματα καὶ τὰ κρίματα. καὶ φυλάξεσθε καὶ ποιήσετε αὐτὰ ἐξ ὅλης τῆς καρδίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς 17 ὑμῶν. Τὸν θεὸν εἵλου σήμερον εἶναί σου θεόν, καὶ πορεύεσθαι (ψ) ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα καὶ τὰ (ω) κρί- 18 ματα, καὶ ὑπακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ. Καὶ κύριος εἵλατό σε σήμερον γενέσθαι σε αὐτῷ λαὸν περιούσιον, καθάπερ (α) εἶπε, φυλάσσειν 19 τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, Καὶ εἶναί σε ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν, ὡς ἐποίησέ σε ὀνομαστὸν καὶ καύχημα καὶ δοξαστόν, εἶναί σε λαὸν ἅγιον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καθὼς ἐλάλησε.

12 *Si autẽ consũmaveris decimare omnẽ decimã genimĩnum tuorũ in anno tertio; secundam decimã dabis Levitæ, & advenæ; & pupillo, & viduæ: & comedent in civitatibus tuis, & (d) lætabuntur. 13 Et dices ante Dominũ Deum tuum; Abstuli sancta è domo mea: & dedi ea Levitæ, & advenæ, & pupillo, & viduæ, secundùm omnia mandata, quæ mandâsti mihi: non sum transgressus mandatum tuum, neq; oblitus sum. 14 Et non comedi in luctu meo de eis: non obtuli de eis in immundum: non dedi ex eis mortuo: obedivi voci Domini Dei nostri: feci, sicut mandâsti mihi. 15 Respice de domo sancta tua, de cœlo: & benedic populum tuum Israel, & terram, quam dedisti eis, sicut juraveras patribus nostris, dare nobis terram fluentem lac & mel. 16 In die hac Domin⁹ Deus tuus mandavit tibi facere omnes justificationes, & judicia. Et observabitis, & facietis omnia ex toto corde vestro, & ex tota anima vestra. 17 Deum elegisti hodiè esse Deum tuum, & ambulare in omnibus viis ejus, & observare justificationes, & judicia, & obedire voci ejus. 18 Et Domin⁹ elegit te hodiè esse te sibi populum peculiarem, sicut (e) dixit: ut custodias mandata ejus, 19 Et sis tu super omnes gentes, sicut fecit te nominatum, & (f) glorationem, & celebrem, ut sis tu populus sanctus Domino Deo tuo, sicut locutus est.*

MS.A. (ρ) γεννημάτων (σ) τῆς γῆς σου (τ) καὶ ἐμπλησθήσονται. Καὶ ἐρεῖς (υ) ἅγιά μου ἐκ (φ) θεοῦ μου, ἐποίησα (χ) ποιῆσαι κατὰ πάντα τὰ δικαιώματα ταῦτα καὶ τὰ (ψ) ἐν ταῖς (ω) κρίματα αὐτοῦ, καὶ (α) εἶπέν σοι, φυλάσσειν πάσας τὰς

Κεφ. κζ΄.

1 Καὶ προσέταξε Μωυσῆς καὶ ἡ γερουσία Ἰσραήλ, λέγων, Φυλάσσεσθε πάσας τὰς ἐντολὰς ταύτας, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαι 2 ὑμῖν σήμερον. Καὶ ἔσται ᾗ ἂν ἡμέρᾳ διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι, καὶ στήσεις σεαυτῷ λίθους μεγάλους, καὶ κονιάσεις αὐτοὺς κονίᾳ.

CAP. XXVII.

1 *ET præcepit Moyses, & seniores Israel, dicens; Custodite omnia mandata hæc, quæcunq; ego mando vobis hodiè. 2 Et erit quâcunq; die transieritis Jordanem in terram, quam Dominus Deus tuus dat tibi; & statues tibi lapides magnos, & levigabis eos calce.*

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 * ܘܡܐ ܕܫܠܡܬ ܠܡܥܣܪܘ ܟܠܗ ܡܥܣܪܐ ܕܥܠܠܬܟ: ܒܫܢܬܐ ܬܠܝܬܝܬܐ ܕܗܝ ܗܝ ܫܢܬ
ܡܥܣܪܐ. ܗܒ ܠܠܘܝܐ ܘܠܬܘܬܒܐ ܘܠܐܪܡܠܬܐ. ܘܢܐܟܠܘܢ ܒܩܘܪܝܟ ܘܢܣܒܥܘܢ. * ܘܐܡܪ 13
ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܒܨܝܬ ܩܘܕܫܐ ܡܢ ܒܝܬܐ. ܘܝܗܒܬ ܠܠܘܝܐ ܘܠܬܘܬܒܐ. ܘܠܝܬܡܐ
ܘܠܐܪܡܠܬܐ. ܐܝܟ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܝܟ ܕܦܩܕܬܢܝ. ܠܐ ܥܒܪܬ ܡܢ ܦܘܩܕܢܝܟ. ܘܠܐ ܛܥܝܬ. * ܘܠܐ 14
ܐܟܠܬ ܒܐܒܠܝ ܡܢܗ. ܘܠܐ ܒܨܝܬܗ ܟܕ ܛܡܐ ܗܘܝܬ. ܘܠܐ ܣܡܬ ܡܢܗ ܠܡܝܬܐ. ܐܠܐ ܫܡܥܬ
ܒܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܝ. ܘܥܒܕܬ ܐܝܟ ܕܦܩܕܬܢܝ. * ܚܘܪ ܡܢ ܡܥܡܪܐ ܕܩܘܕܫܟ. ܡܢ ܫܡܝܐ. 15
ܘܒܪܟ ܠܥܡܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒܬ ܠܢ. ܐܝܟ ܕܐܝܡܝܬ ܠܐܒܗܬܢ. ܐܪܥܐ ܕܡܪܕܝܐ
ܚܠܒܐ ܘܕܒܫܐ. * ܝܘܡܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܡܦܩܕ ܠܟ ܕܬܥܒܕ ܢܡܘܣܐ ܗܠܝܢ ܘܕܝܢܐ. 16
ܛܪ ܘܥܒܕ ܐܢܘܢ. ܡܢ ܟܠܗ ܠܒܟ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܢܦܫܟ. * ܠܡܪܝܐ ܐܡܪܬ ܝܘܡܢܐ ܕܢܗܘܐ 17
ܠܟ ܐܠܗܐ. ܕܬܗܠܟ ܒܐܘܪܚܬܗ. ܘܬܛܪ ܢܡܘܣܘܗܝ ܘܕܝܢܘܗܝ ܘܦܘܩܕܢܘܗܝ. * ܘܬܫܡܥ 18
ܒܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܕܐܡܪ ܠܟ ܝܘܡܢܐ. ܕܬܗܘܐ ܠܗ ܥܡܐ ܚܒܝܒܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܟ. ܘܬܛܪ
ܘܬܥܒܕ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܘܗܝ. * ܘܢܥܒܕܟ ܥܠܝܐ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܥܒܕ 19
ܠܬܫܒܘܚܬܐ. ܘܠܫܡܐ ܘܠܐܝܩܪܐ. ܘܬܗܘܐ ܥܡܐ ܩܕܝܫܐ ܠܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܟ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܟܙ *

1 * ܘܦܩܕ ܡܘܫܐ ܘܩܫܝܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܠܥܡܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܛܪܘ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܐ
2 ܕܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟܘܢ ܝܘܡܢܐ. * ܘܒܝܘܡܐ ܕܬܥܒܪܘܢ ܝܘܪܕܢܢ. ܠܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܟ. ܐܩܝܡ ܠܟ ܟܐܦܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ. ܘܕܘܫ ܐܢܝܢ ܒܓܝܪܐ.

12 Cúmque compleveris decimare omnem decimam proventûs tui in anno tertio qui est annus decimarum, da Levitæ, & advenæ, ac viduæ, ut comedant in civitatibus tuis, & saturentur. 13 Dic etiam coram Domino Deo tuo, Exquisivi sanctum de domo, dedíque Levitæ, & hospiti, & pupillo, atque viduæ, juxta omnia præcepta quæ præcepisti mihi: non sum prætergressus præcepta tua, nec oblivioni tradidi. 14 Et non comedi ex eo in luctu meo, nec exquisivi illud dum essem pollutus, nec mortuo proposui ex eo, sed audivi vocem Domini Dei mei, & feci quemadmodum præcepisti mihi. 15 Respice de habitaculo sanctitatis tuæ, de cœlo, & benedic populum tuum Israël, & terram quam dedisti nobis, sicut jurâsti patribus nostris, terram fluentem lacte & melle. 16 Hodiè Dominus Deus tuus præcipit tibi ut facias leges istas atque judicia: custodi *igitur* & perage ea ex toto corde tuo, & ex tota anima tua. 17 Domino dixisti hodiè ut sit tibi Deus, quòd ambulabis in viis ejus, & custodies leges ejus, & judicia ejus, & præcepta ipsius. 18 Audiesque vocem Domini quam tibi profert hodiè, ut sis ei populus dilectus, ut dixit tibi, & custodies ac facies cuncta ipsius mandata, 19 Faciatque te excelsiorem cunctis populis quos condidit, in laudem, & *celebre* nomen, & honorem, sisque populus sanctus Domino, prout dixit tibi.

CAP. XXVII.

1 HOrtatus est autem Moses, & seniores Israelis populum, & dixerunt ad eos, Custodite omnia mandata quæ præcipio vobis hodié. 2 In die quo trajicietis Jordanem in terrã quam daturus est tibi Dominus Deus tuus, erige tibi lapides magnos, & obduc eos calce,

---

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

12 ארי תשיצי לעשרא ית־כל־מעשר
עללתך בשתא תליתאה שתא
דמעשרא ותתן לליואה לגיורא
ליתמא ולארמלתא ויכלון בקרוך
13 וישבעון : ותימר קדם יי אלהך
פליתי מעשר קודשא מן־ביתא
ואף יהבתיה לליואה ולגיורא
ליתמא ולארמלתא ככל־פקודך
די פקדתני לא־עברית מפקודך
14 ולא אתנשיתי : לא־אכלית באבלי
מניה ולא־חליפית מניה במסאב
ולא־יהבית מניה למית קבלית
למימרא דיי אלהי עבדית ככל די
15 פקדתני : אסתכי ממדור קודשך
מן־שמיא וברך ית־עמך ית־ישראל
וית ארעא די יהבת לנא כמא די־
קימתא לאבהתנא ארע עבדא חלב
16 ודבש : יומא הדין יי אלהך מפקדך
למעבד ית־קימיא האלין וית־דיניא
ותטר ותעביד יתהון בכל־לבך
17 ובכל־נפשך : ית־יי חטבת יומא דין
למהוי לך לאלה ולמהך באורחן־
דתקנן קדמוהי ולמטר קימוהי
ופקודוהי ודינוהי ולקבלא
18 למימריה : ויי חטבך יומא דין
למהוי ליה לעם חביב כמא די־
מליל־לך ולמטר כל־פקודוהי :
19 ולמתנך עלאה על כל־עממיא די
עבד לתושבחא ולשום ולרבו
ולמהוך עם קדיש קדם יי אלהך
כמא די־מליל : כז
1 ופקד משה וסבי ישראל ית־עמא
למימר טרו ית־כל־תפקדתא די אנא
2 מפקד יתכון יומא דין : ויהי ביומא
די תעברון ית־ירדנא לארעא דיי
אלהך יהיב לך ותקים לך אבנין
רברבין ותסוד יתהון בסידא :

12 Quando compleveris decimare omnes decimas frugum tuarum, in anno tertio, anno decimarum: dabis Levitæ, & peregrino, & pupillo & viduæ, & comedent in urbibus tuis, & saturabuntur. 13 Et dices coram Dño Deo tuo, Abstuli decimas sanctificatas de domo meâ, & etiam dedi eas Levitæ, & advenæ, & pupillo & viduæ, juxta omnia præcepta tua quæ præcepisti mihi: non præterivi mandata tua, nec oblitus sum. 14 Non comedi in luctu meo ex eis, nec abstuli ex eis pro immundo; neque dedi ex eis super mortuo: obedivi verbo Domini Dei mei, feci juxta omnia quæ præcepisti mihi. 15 Respice de habitaculo sancto tuo de cœlis, & benedic populo tuo Israel, & terræ quam dedisti nobis: sicut jurasti patribus nostris, ut dares nobis terram lacte & melle manantem. 16 Hodie Dñs Deus tu⁹ præcepit tibi ut facias mandata hæc, & judicia: & custodies & facies ea, in toto corde tuo 17 & in tota anima tua. Dominum elegisti hodie; ut sit tibi in Deum, & ut ambules in viis quæ rectæ sunt coram eo, & ut custodias mandata ejus & præcepta ejus, & judicia ejus, 18 & ut obedias verbo ejus. Et Dominus elegit te hodie, ut sis ei in populum dilectum, sicut locutus est tibi: & ut custodi- 19 as omnia præcepta ejus. Et ut ponat te excelsũ super omnes populos quos fecit, in laudem, & in nomen & in magnitudinem: & ut sis populus sanctus coram Dño Deo tuo, sicut locutus est.

CAP. XXVII.

1 ET præcepit Moyses & seniores Israel populo, dicentes: Custodite omnia præcepta, quæ ego præcipio vobis hodie. 2 Et erit in die quo transieritis Jordanem; ad terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi: eriges tibi lapides grandes, & levigabis eos calce.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

12 *Postquam autem compleveris decimare omnem decimã proventûs tui in anno tertio, anno decimæ, & dederis eam Levitæ, advenæ, pupillo, & viduæ, & comederint in (e) portis tuis, & satiati fuerint; 13 Tunc dices coram Domino Deo tuo, Abstuli sanctum de domo, atque etiam dedi illud Levitæ, peregrino, pupillo, & viduæ, juxta omnia præcepta tua quæ præcepisti mihi; non transgressus sum præcepta tua, neque oblitus sum. 14 Non comedi in (f) luctu meo ex iis, neq; subduxi ex iis in rem prophanam, neque dedi ex iis pro mortuo: obedivi voci Domini Dei mei, feci juxta omnia quæ præcepit mihi. 15 Respice de habitaculo sanctitatis tuæ, de cœlis; & benedic populo tuo Israeli, & terræ quam dedisti nobis, sicut jurâsti patribus nostris, terræ lacte & melle fluenti. 16 Hodiè Dominus Deus tuus præcepit tibi ut facias præcepta ista, & judicia: observabis igitur, & facies ea ex toto corde tuo, & ex tota anima tua. 17 Dominum elegisti hodiè ut sit tibi in Deum, atque ut ambules in viis ejus, ut custodias præcepta ejus, et mandata ejus, & obedias voci ejus. 18 Dominus quoque elegit te hodiè ut sis ei in populũ peculiare, sicut locutus est tibi, atque ut custodias omnia mandata ejus. 19 Ut etiam efficiat te excelsiorem omnibus gentibus quas fecit in laude, in nomen, & in honorem; atque ut (g) sis populus sanctus Domino Deo tuo, sicut locutus est.*

CAP. XXVII.

1 *POstea præcepit Moses, & seniores Israel populo, dicendo; Custodite omne mandatum, quòd ego præcipio vobis hodiè. 2 Fiet autem illo die quo transieritis Jordanem in terram quam Dominus Deus tuus dedit tibi, ut erigas tibi lapides magnos, & (a) linias eos calce.*

VER. SAM. (e) civitatibus (f) paupertate mea (g) declaret te populum sanctum (a) ordines eos ordine.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * واذا فرغت من تعشير جميع اعشار غلاتك * وذلك في السنة الثالثة * سنة كمال الاعشار * ودفعت
ذلك الى اللاوي * والغريب * واليتيم * والارملة * واكلوا منه في محالك وشبعوا * فقل بين يدي الله 13
ربك * قد نفيت الاقداس من بيتي * وقد دفعتها الى اللاوي * والغريب * واليتيم * والارملة * حسب
جميع وصاياك التي اوصيتني بها * لم اتجاوز شيا منها * ولم انساه * والعشر الذي لي لم اكل منه في 14
حزني * ولم اصرف منه شيا الى نجس * ولا في حوايج ميت * بل قبلت امر الله ربي فيه * وصنعت به كما
امرتني * فاطلع من موطن قدسك من السماء * وبارك في شعبك آل اسرايل * وفي الارض التي 15
اعطيتناها * كما اقسمت لابائنا ان تكون ارضا تفيض لبنا وعسلا * واعلم ان الله ربك يامرك في 16
هذا اليوم بهذه الرسوم والاحكام * فاحفظها واعمل بها بكل قلبك وكل نفسك * وانك كلما امرت 17
الله ربك ان يكون لك الها وان تسير في طريقه وتحفظ رسومه ووصاياه واحكامه وتقبل امره *
18 * فكذاك اهلك الله لان تكون له امة خاصة كما وعدك * وان تحفظ جميع وصاياه * وان يجعلك 19
عاليا على جميع الامم الذين خلقهم * مدحا واسما وفخرا * وان تكون شعبا مقدسا لله ربك كما
وعدك * * الفصل السابع والعشرون *
* ثم امر موسى وشيوخ الاسرايليين 1
القوم قايلين * احفظوا جميع الوصية التي امركم بها اليوم * فيكون في يوم عبوركم 2
الاردن الى البلد الذي الله ربك معطيك ان تنصب لك حجارة عظيمة * وتبيضها باسفيداج *

12 *Et cùm absolveris decimationem omnium decimarum annonæ tuæ, idque in anno tertio, anno complementi decimarum, & dederis eas Levitæ, & peregrino, & pupillo, & viduæ, & comederint ex eis in habitationibus tuis, & saturati fuerint; 13 Dic in conspectu Dei Domini tui, Jam emisi sancta è domo mea, & jam dedi ea Levitæ, & peregrino, & pupillo, et viduæ secundùm omnia præcepta tua quæ præcepisti mihi: non sum transgressus quicquam ex eis, nec sum illud oblitus. 14 Et ex decima quæ mea est, non comedi in mærore meo, nec impendi quicquam ex ea in rem immundam, nec in necessitates mortui, sed acquievi præcepto Dei Domini mei quoad hoc, & gessi me in hoc prout jussisti mihi. 15 Aspice igitur de loco sanctitatis tuæ, de cœlo, et benedic populo tuo familiæ Israil, & terræ quam dedisti nobis, quemadmodum jurâsti patribus nostris fore, ut esset terra manans lacte & melle. 16 Et scias quòd Deus Domin⁹ tuus præcipit tibi in hac die has cæremonias et judicia: quapropter observa ea, et fac illa toto corde tuo, totâque animâ tuâ: 17 Et quòd quò majorem facultatem dederis Deo Domino tuo ut sit tibi Deus, & ut ambules in via ejus, & observes cæremonias ejus, & præcepta ejus, & judicia ejus, & acquiescas præcepto ipsius; 18 Eò digniorem te reddet Deus ut sis illi gens peculiaris, quemadmodum pollicitus est tibi, & ut serves omnia præcepta ejus, 19 Et ut faciat te sublimem super omnes gentes quas creavit, laude, et nomine, atq; gloriâ, & ut sis populus sanctus Deo Domino tuo, ut tibi promisit.*

CAP. XXVII.

1 *PRæterea præcepit Musa & seniores Israelitarum turbæ, dicentes; Observate totum præceptum quod impero vobis hodiè. 2 Est autem ut quâ die transibitis Jordanem ad regionem quam Deus Dominus tuus daturus est tibi, erigas tibi lapides prægrandes, & linias eos calce.*

te transeundo in ,istius legis verba omnia eis *super* scribes Et
3 וְכָתַבְתָּ עֲלֵיהֶן אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת בְּעָבְרֶךָ
tuus Deus Dominus quam terram in ingrediaris *quod propter*
לְמַעַן אֲשֶׁר תָּבֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ ׀
est locutus quemadmodum ,melle & lacte fluentem terram ,tibi *dans*
נֹתֵן לְךָ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר
vos transeundo in ,erit Et .tibi tuorum patrum Deus Dominus.
4 יְהוָה אֱלֹהֵי־אֲבֹתֶיךָ לָךְ׃ וְהָיָה בְּעָבְרְכֶם אֶת־
vobis *præcipiens* ego quos ,istos lapides erigetis ,Jarden
הַיַּרְדֵּן תָּקִימוּ אֶת־הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוֶּה אֶתְכֶם
ibi ædificabis Et .calce *in* eos linies & ;Hebal monte in hodie
5 הַיּוֹם בְּהַר עֵיבָל וְשַׂדְתָּ אוֹתָם בַּשִּׂיד׃ וּבָנִיתָ שָּׁם
eos super *agitabis* non *lapidum* altare ,tuo Deo Domino altare
מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ מִזְבַּח אֲבָנִים לֹא־תָנִיף עֲלֵיהֶם
Domini altare ædificabis perfectis Lapidibus .ferrum
6 בַּרְזֶל׃ אֲבָנִים שְׁלֵמוֹת תִּבְנֶה אֶת־מִזְבַּח יְהוָה
.tuo Deo Domino *ascensiones* ipso super *facies ascendere* & ;tui Dei
אֱלֹהֶיךָ וְהַעֲלִיתָ עָלָיו עוֹלֹת לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
Domini facies ad lætaberis & ;ibi comedes & ,pacifica sacrificabis Et
7 וְזָבַחְתָּ שְׁלָמִים וְאָכַלְתָּ שָּׁם וְשָׂמַחְתָּ לִפְנֵי יְהוָה
legis verba omnia lapidibus *super* scribes Et *.tui Dei*
8 אֱלֹהֶיךָ׃ וְכָתַבְתָּ עַל־הָאֲבָנִים אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה
Levitæ sacerdotes & ,Moseh est locutus Et *.bene* declarando ,istius
9 הַזֹּאת בַּאֵר הֵיטֵב׃ וַיְדַבֵּר מֹשֶׁה וְהַכֹּהֲנִים הַלְוִיִּם
die ,Israel audi & ,Ausculta :dicendo ,Israel omnem ad
אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הַסְכֵּת ׀ וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל הַיּוֹם
voce in audies Et .tuo Deo Domino populum in es factus hac
10 הַזֶּה נִהְיֵיתָ לְעָם לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ׃ וְשָׁמַעְתָּ בְּקוֹל
quæ ,ejus statuta & ,ejus præcepta *facies* & ,tui Dei Domini
יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וְעָשִׂיתָ אֶת־מִצְוֺתָו וְאֶת־חֻקָּיו אֲשֶׁר
die in populo Moseh præcepit Et .hodie tibi *præcipiens* ego
11 אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם׃ וַיְצַו מֹשֶׁה אֶת־הָעָם בַּיּוֹם
populo benedicendum ad stabunt Isti :dicendo ,ipsa
12 הַהוּא לֵאמֹר׃ אֵלֶּה יַעַמְדוּ לְבָרֵךְ אֶת־הָעָם
,Simhon ,Jarden *vos transeundo in* ,Gherizim montem super
עַל־הַר גְּרִזִּים בְּעָבְרְכֶם אֶת־הַיַּרְדֵּן שִׁמְעוֹן
isti Et .Binjamin & ,Joseph & ,Issachar & ,Jehudah & ,Levi &
13 וְלֵוִי וִיהוּדָה וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וְאֵלֶּה
,Aser & ,Ghad ,Reuben ;Hebal monte in maledictionem super stabunt
יַעַמְדוּ עַל־הַקְּלָלָה בְּהַר עֵיבָל רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר
ad dicent & ,Levitæ *respondebunt* Et .Naphtali & ,Dan ,Zebulun &
14 וּזְבוּלֻן דָּן וְנַפְתָּלִי׃ וְעָנוּ הַלְוִיִּם וְאָמְרוּ אֶל־
qui vir Maledictus .excelsa voce ,Israel virum omnem
15 כָּל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל קוֹל רָם׃ אָרוּר הָאִישׁ אֲשֶׁר
opus ,Domini abominationem ,conflatile & ,sculptile fecerit
יַעֲשֶׂה פֶסֶל וּמַסֵּכָה תּוֹעֲבַת יְהוָה מַעֲשֵׂה
,populus omnis respondebūt Et .abscōdito in posuerit & ,artificis manuum
יְדֵי חָרָשׁ וְשָׂם בַּסָּתֶר וְעָנוּ כָל־הָעָם
.suam matrem & ,suum patrē *vilipendens* Maledictus .Amen ,dicent &
16 וְאָמְרוּ אָמֵן׃ אָרוּר מַקְלֶה אָבִיו וְאִמּוֹ
.Amen ,populus omnis dicet Et
וְאָמַר כָּל־הָעָם אָמֵן׃

Versio VULG. LAT.

3 Ut possis in eis scribere omnia verba legis hujus, Jordane transmisso: ut introëas terram, quam Domin' De' tuus dabit tibi, terram lacte & melle manantem, sicut juravit patribus 4 tuis. Quando ergò transieritis Jordané, erigite lapides, quos ego hodiè præcipio vobis, in monte Hebal, & lævigabis eos 5 calce. Et ædificabis ibi altare Domino Deo tuo, de lapidibus quos ferrum non tetigit, 6 Et de saxis informibus & impolitis: & offeres super eo holocausta Domino Deo tuo, 7 Et immolabis hostias pacificas, comedésq; ibi, & epulaberis coram Domino Deo tuo. 8 Et scribes super lapides omnia verba legis hujus planè & lu-9 cidé. Dixerúntq; Moyses & sacerdotes Levitici generis ad omnem Israelem; Attende, & audi Israel: hodiè factus es 10 populus Domini Dei tui. Audies vocē ejus, & facies mandata atque justitias, quas ego 11 præcipio tibi. Præcepitque Moyses populo in die illo, di-12 cens; Hi stabunt ad benedicendum populo super montem Garizim, Jordane transmisso: Simeon, Levi, Judas, Issachar, 13 Joseph, & Benjamin. Et è regione isti stabunt ad maledicendum in monte Hebal: Ruben, Gad, & Aser, & Zabu-14 lon, Dan, & Nephthali. Et pronuntiabunt Levitæ, dicéntque ad omnes viros Isra-15 el excelsâ voce; Maledictus homo qui facit sculptile & conflatile, abominationem Domini, opus manuum artificum, ponétque illud in abscondito. Et respondebit omnis populus, & dicet, Amen. 16 Maledictus qui non honorat patrem suum, & matrem. Et dicet omnis populus, Amen.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

3 Καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν (α) λίθων τούτων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου, ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, ἡνίκα ἂν (β) εἰσέλθητε εἰς τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου δίδωσί σοι, γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι, ὃν τρόπον εἶπε κύριος ὁ θεὸς τῶν πατέρων σου 4 σοί. Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην, στήσατε τοὺς λίθους τούτους, οὓς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐν ὄρει Γαιβάλ, καὶ κονιά-5 σεις αὐτοὺς κονίᾳ. Καὶ οἰκοδομήσεις (γ) ἐκεῖ θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, θυσιαστήριον ἐκ λίθων. οὐκ ἐπιβαλεῖς (δ) ἐπ' 6 αὐτὸ σίδηρον. Λίθους ὁλοκλήρους οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ ἀνοίσεις (ε) ἐπ' αὐτὸ ὁλοκαυτώματα κυρίῳ 7 τῷ θεῷ σου. Καὶ θύσεις ἐκεῖ θυσίαν σωτηρίου· καὶ (ζ) φαγῇ, καὶ ἐμπλησθήσῃ, καὶ εὐ-8 φρανθήσῃ ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ σου. Καὶ γράψεις ἐπὶ τῶν λίθων πάντα τὸν νόμον τοῦ-9 τον σαφῶς σφόδρα. Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραήλ, λέγοντες, Σιώπα καὶ ἄκουε Ἰσραήλ· ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ γέγονας εἰς λαὸν κυρίῳ τῷ 10 θεῷ σου. Καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ὅσα ἐγὼ ἐν-11 τέλλομαί σοι σήμερον. Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς (η) τῷ λαῷ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, 12 λέγων, Οὗτοι στήσονται εὐλογεῖν τὸν λαὸν ἐν ὄρει (θ) Γαριζὶν διαβάντες τὸν Ἰορδάνην, Συμεών, (ι) Λευί, Ἰούδας, Ἰσσάχαρ, 13 Ἰωσήφ, καὶ (κ) Βενιαμίν. Καὶ οὗτοι στήσονται ἐπὶ τῆς κατάρας ἐν ὄρει Γαιβάλ, Ῥουβήν, Γάδ, καὶ Ἀσήρ, Ζαβουλών, Δάν, καὶ (λ) 14 Νεφθαλί. Καὶ ἀποκριθέντες (μ) ἐροῦσιν οἱ Λευῖται παντὶ Ἰσραὴλ φωνῇ μεγάλῃ, 15 Ἐπικατάρατος (ν) ἄνθρωπος ὅστις ποιήσει γλυπτὸν καὶ χωνευτόν, βδέλυγμα κυρίῳ, ἔργον χειρῶν (ξ) τεχνιτῶν, καὶ θήσει αὐτὸ ἐν ἀποκρύφῳ. καὶ ἀποκριθεὶς 16 πᾶς ὁ λαός, (ο) ἐροῦσι, Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ ἀτιμάζων πατέρα αὐτοῦ ἢ μητέρα αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαός, (π) Γένοιτο.

Et scribes super lapides hos omnia verba legis hujus; postquā transieritis Jordanem, cùm intraveritis in terram, quam Dominus Deus patrum tuorum dat tibi, terram fluentem lac et mel; quemadmodùm dixit Dominus Deus patrum tuorum tibi. 3 *Et erit postquàm transieritis Jordanem; statuetis lapides hos, quos ego mando tibi hodiè, in monte Gebal, & levigabis eos calce.* 4 *Et ædificabis ibi altare Domino Deo tuo, altare ex lapidibus: non immittes ferrum in illud.* 5 *Lapides integros ædificabis altare Domino Deo tuo: & offeres super illud holocaustomata Domino Deo tuo.* 6 *Et sacrificabis ibi sacrificium salutaris: & comedes, & saturaberis, & lætaberis ante Dominū Deum tuum.* 7 *Et scribes super lapides omnem legem hanc manifestè valdé.* 8 *Et locutus est Moyses, & sacerdotes Levitæ omni Israel, dicentes; Tace, & audi Israel. In die hac factus es in populum Domino Deo tuo.* 9 *Et exaudies vocem Domini Dei tui, & facies omnia mandata ejus, & justificationes ejus, quascunq; ego mando tibi hodié.* 10 *Et mandavit Moyses populo in die illa, dicens;* 11 *Hi stabunt benedicere populum in monte Garizin, transgressi Jordanem, Symeon, Levi, Judas, Issachar, Joseph & Benjamin.* 12 *Et hi stabunt super maledictionem in monte Gebal, Ruben, Gad, & Aser, Zabulon, Dan, & Nephthali.* 13 *Et respondentes dicent Levitæ universo Israel voce magnâ;* 14 *Maledictus homo, quisquis faciet sculptile, & fusile, abominationem Domino, opus manuum artificum, et ponet illud in abscondito. Et respondens omnis populus dicent, Fiat.* 15 *Maledictus, qui sprevit patrem suum, vel matrem suam. Et dicent omnis populus, Fiat.* 16

MS.A. (α) λίθων πάντας (β) εἰσέλθῃς (γ) ἐκεῖ κυρίῳ τῷ θεῷ σου θυσιαστήριον, θυσιαστήριον (δ) ἐπ' αὐτούς. (ε) ἐπ' αὐτοῦ (ζ) φαγῇ ἐκεῖ, καὶ (η) παντὶ τῷ λαῷ (θ) Γαριζεὶν (ι) καὶ Λευί, (κ) Βενιαμείν. (λ) Νεφθαλεί. (μ) οἱ Λευῖται ἐροῦσιν (ν) ὁ ἄνθρωπος (ξ) τεχνίτου, καὶ θήσει (ο) ἐρεῖ, (π) Γένοιτο, γένοιτο.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

Et scribe super eos cunctos sermones legis istius postquam trajeceris Jordanem ut ingrediaris terram quam dat tibi Dominus Deus tuus, terram manantem lacte & melle, quemadmodum dixit tibi Dominus Deus patrum tuorum. 3 Cùm ergò trajeceritis Jordanem, erige lapides istos quos hodiè præcipio tibi, in monte Gebel, & obduc eos calce. 4 Et extrue ibi altare ex lapidibus, & ne injicias super eos ferrum: 5 Sed lapidibus integris extrue altare Domini Dei tui, & attolle super illud holocausta pacifica coram Domino Deo tuo. 6 Macta etiam pacifica, & comede ibi, & lætare coram Domino Deo tuo. 7 Et scribe super lapides illos cunctos sermones legis hujus, eósque bene distingue. 8 Dixit quoque Moses & Sacerdotes atque Levitæ omnibus filiis Israel, Ausculta & audi Israel, hodiè futurus es populus Domino Deo tuo. 9 Audi vocem Domini Dei tui, & fac mandata ejus legésque ipsius quas ego præcipio tibi hodié. 10

Maledictiones.

Et Præcepit Moses populo in die illo, dixítque ad eos; 11 Hi stabunt super montem Garzim ad benedicendum populo cùm trajeceritis Jordanem, Simeon, & Levi, & Ihuda, & Isachar, & Joseph, & Benjamen. 12 Et hi stabunt ad maledicendum in monte Gebel, Rubil, & Gad, & Asir, & Zebolon, & Dan, & Nephtali. 13 Respondebunt autem ac dicent universo populo Israelis elatâ voce; 14 Maledictus vir qui fecerit sculptilia & fusilia quæ abominanda sunt coram Domino, opus manuum lignarii, posuerítque in abscondito. Et respondebunt universus populus, ac dicent, Amen. 15 Maledictus quicunque contumeliis affecerit patrem suum & matrem suam. Et dicet universus populus, Amen. 16

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

3 וְתִכְתּוֹב עֲלֵיהוֹן יָת־כָּל־פִּתְגָּמֵי
אוֹרָיְתָא הָדָא בְּמֶעְבְּרָךְ בְּדִיל דִּי
תֵיעוֹל לְאַרְעָא דַּייָ אֱלָהָךְ יָהֵב לָךְ
אֲרַע עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ כְּמָא־דִי
4 מַלִּיל יְיָ אֱלָהָא דַאֲבָהָתָךְ לָךְ׃ וִיהֵי
בְּמֶעְבַּרְכוֹן יָת־יַרְדְּנָא תְּקִימוּן יָת־
אַבְנַיָּא הָאִלֵּין דִּי אֲנָא מְפַקֵּד
יָתְכוֹן יוֹמָא־דֵין בְּטוּרָא דְעֵיבָל
5 וּתְסוּד יָתְהוֹן בְּסִידָא׃ וְתִבְנֵי תַמָּן
מַדְבְּחָא קֳדָם־יְיָ אֱלָהָךְ מַדְבַּח אַבְנִין
6 לָא־תָרִים עֲלֵיהוֹן בַּרְזְלָא׃ אַבְנִין
שַׁלְמִין תִּבְנֵי יָת־מַדְבְּחָא דַּייָ אֱלָהָךְ
וְתַסֵּיק עֲלוֹהִי עֲלָוָן קֳדָם־יְיָ אֱלָהָךְ׃
7 וְתִכּוֹס נִכְסַת־קוּדְשִׁין וְתֵיכוֹל תַּמָּן
8 וְתֶחְדֵּי קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ׃ וְתִכְתּוֹב עַל־
אַבְנַיָּא יָת־כָּל־פִּתְגָּמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא
9 פָּרִישׁ יָאוּת׃ וּמַלִּיל מֹשֶׁה וְכָהֲנַיָּא
לֵיוָאֵי לְכָל־יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר אֲצֵית
וּשְׁמַע יִשְׂרָאֵל יוֹמָא הָדֵין הֲוֵיתָא
10 לְעַם קֳדָם־יְיָ אֱלָהָךְ׃ וּתְקַבֵּל
לְמֵימְרָא דַּייָ אֱלָהָךְ וְתַעְבֵּיד יָת־
פִּקּוֹדוֹהִי וְיָת־קְיָמוֹהִי דִּי אֲנָא
11 מְפַקֵּדָךְ יוֹמָא־דֵין׃ וּפַקֵּד מֹשֶׁה
יָת־עַמָּא בְּיוֹמָא הַהוּא לְמֵימַר׃
12 אִלֵּין יְקוּמוּן לְבָרָכָא יָת־עַמָּא
עַל־טוּרָא דִגְרִזִּים בְּמֶעְבַּרְכוֹן
יָת־יַרְדְּנָא שִׁמְעוֹן וְלֵוִי וִיהוּדָה
13 וְיִשָּׂשכָר וְיוֹסֵף וּבִנְיָמִן׃ וְאִלֵּין
יְקוּמוּן עַל־לְוָטַיָּא בְּטוּרָא דְעֵיבָל
רְאוּבֵן גָּד וְאָשֵׁר וּזְבוּלֻן דָּן וְנַפְתָּלִי׃
14 וְיָתִיבוּן לֵיוָאֵי וְיֵימְרוּן לְכָל־אֱנָשׁ
15 יִשְׂרָאֵל קָל רָם׃ לִיט גַּבְרָא
דִּי יַעְבֵּיד צְלֵם וּמַתְּכָא מְרַחֲקָא
קֳדָם־יְיָ עוֹבַד יְדֵי־אוּמָנָא וִישַׁוֵּי
בְּסִתְרָא וְיָתִיבוּן כָּל־עַמָּא וְיֵימְרוּן
16 אָמֵן׃ לִיט דִּיקַלֵּי אֲבוּהִי וְאִמֵּיהּ
וְיֵימַר כָּל־עַמָּא אָמֵן׃

3 Et scribes super eos omnia verba legis hujus, cùm transieris: ut ingrediaris terram quam Dominus Deus tuus dabit tibi, terram manantem lacte & melle, sicut locutus est tibi Dominus Deus patrum 4 tuorum. Et erit cum transieritis Jordanem, erigetis lapides istos quos ego præcipio vobis hodiè in monte Hebal: 5 & levigabis eos calce. Et ædificabis ibi altare coram Domino Deo tuo; altare de lapidibus, non levabis super eos 6 ferrum. De lapidibus integris ædificabis altare Domini Dei tui: & offeres super eo holocausta corā Domino Deo tuo. 7 Et immolabis victimas sanctificatas, & comedes ibi: & lætaberis coram Domino Deo 8 tuo. Et scribes super lapides omnia verba legis hujus, planè 9 atq; distinctè. Et locutus est Moyses & sacerdotes Levitæ omni Israel, dicentes: Ausculta & audi, Israel; hodiè fuisti in populum coram Domino 10 Deo tuo. Et obedies verbo Domini Dei tui: & facies præcepta ej' & mandata ejus, quæ ego præcipio tibi hodiè. 11 Et præcepit Moyses populo in die illo, dicens. 12 Hi stabunt ad benedicendum populo super montem Garizim, quando transieritis Jordanem: Simeon, & Levi & Judas, & Issachar, & Joseph & Benjamin, 13 Et isti stabunt ad maledicendum in monte Hebal: Reuben, Gad & Aser, & Zabulon, Dan 14 & Neptali. Et respondebunt Levitæ, & dicent ad omnes 15 viros Israel altâ voce. Maledictus vir qui fecerit simulachrū & conflatile, abominationem *coram Domino*, opus manuum artificis, et posuerit in abscondito: & respondebit omnis populus & dicent, Amen. 16 Maledictus qui non honorat patrem suum & matrem suam: & dicet omnis populus, Amen.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Translatio Latina.

Scribes quoque super eos omnia verba legis hujus, cùm transieris ut ingrediaris terram quā Dominus Deus tuus dedit tibi, terram fluentem lacte & melle, sicut locutus est tibi Dominus Deus patrum tuorum. 3 *Quando ergò transieritis Jordanem, erigetis lapides istos quos ego præcipio vobis hodiè, in monte Garizim, & (b) linies eos calce.* 4 *Ædificabis etiam ibi altare Domino Deo tuo, altare lapideum; non elevabis super eos ferrum.* 5 *Ex lapidibus informibus ædificabis altare Domino Deo tuo, offeresque super illud holocausta Domino Deo tuo.* 6 *Et sacrificabis pacifica, & comedes ibi, lætaberisque coram Domino Deo tuo.* 7 *Scribes quoq; super lapides istos omnia verba legis hujus planè & dilucidè.* 8 *Præterea dixit Moses, & Sacerdotes Levitæ omni Israeli, dicendo; Ausculta & audi Israel, hodiè factus es in populum sanctū Domino Deo tuo.* 9 *Audias igitur vocem Domini Dei tui, & facito mandata ejus, & præcepta ejus, quæ ego præcipio tibi hodiè.* 10 *Præcepit quoque Moses populo eodem die, dicens;* 11 *Hi stabunt ad benedicendum populo super montem Garizim, postquā transieritis Jordanem, Simeon, & Levi, Juda & Issachar, Joseph & Benjamin.* 12 *Isti verò stabunt ad maledicendum in monte Hebal, Ruben, Gad, & Aser; Zebulon, Dan, & Nephtali.* 13 *Inquient autem Levitæ, & dicent ad omnem virum Israelis altâ voce;* 14 *Maledictus homo qui fecerit sculptile, et conflatile, abominationem Domino, opus manuum artificis, et posuerit in abscondito: Respondebunt autem omnis populus, et dicent, Amen.* 15 *Maledictus qui maledicit patri suo, et matri suæ: Et dicent omnis populus, Amen.* 16

VER.SAM. (*b*) ordinabis eos ordine.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 * واكتب عليها جميع عيون هذه التورية بعد عبورك * لكي تفتح البلد الذي الله ربك
4 معطيكه بلدا يفيض لبنا وعسلا * كما وعدك الله اله آبائك * فمن اول ما تعبرون الاردن فلتنصبوا
5 هذه الحجارة التي امركم بها اليوم في جبل عيبال * وتبيضوها باسفيداج * وابن ثم مذبحا لله
6 ربك * مذبح حجارة لا تحرك عليها حديدا * ولتكن مع ذلك حجارة صحيحة * وقرب عليها
7 8 صعايدك لله ربك * واذبح ذبائح سلامة * وكلها هناك * وافرح بين يدي الله جدا * واكتب على
9 الحجارة كل خطوب هذه التورية مبينة جيدة * ثم كلم موسي والائمة واللاويون نسل اسرائيل
10 قائلين * اركن واسمع يا نسل اسرائيل * فانك يومك هذا قد صرت شعبا لله ربك * فاقبل قوله
11 12 واعمل جميع وصاياه التي امرك بها اليوم * ثم امر موسي قومه في ذلك اليوم قائلا * هاولاء
يقومون ليبركوا الامة على جبل جرزيم بعد عبوركم الاردن * آل شمعون * وآل لاوي * ويهودا *
13 ويساخار * ويوسف * وبنيامين * وهاولاء يقومون للعنة على جبل عيبال * آل راوبين * وجاد * واسير *
14 15 وزبولون * ودان * ونفتالي * فليبتدي اللاويون ويقولوا لجميع آل اسرائيل بصوت عال * ملعون
الرجل الذي يصنع منحوتا او مسبوكا * لما يكرهه الله * او يتخذه من صنعة صانع فيصيره له
16 في ستر * فيجيبهم جميع القوم ويقول امين * وملعون المستخف بابيه وامه * ويقول جميع القوم
امين *

Et scribe super eos præcipua quæque legis hujus post transitum tuum, ut expugnes regionem quam Deus Dominus tuus daturus est tibi, regionem fluentem lacte & melle, sicut pollicitus est tibi Deus, Deus patrū tuorum. 3 *Itaq; cùm primùm transibitis Jordanem, erigite hos lapides quos præcipio vobis hodiè, in monte Ibal, et dealbate eos calce.* 4 *Et ædifica ibi aram Deo Domino tuo, aram lapidum super quos non movebis ferrum.* 5 *Sint nihilominùs lapides integri, & offer super eos holocausta tua Deo Domino tuo.* 6 *Et sacrifica sacrificia pacis, eáque comede illic, & lætare coram Deo vehementer.* 7 *Et scribe super lapides cuncta eloquia hujus legis clarè & optimè.* 8 *Allocuti sunt etiam Musa et sacerdotes atque Levitæ stirpem Israelis, dicentes; Inclinare & audi O progenies Israel: tu enim die tuâ istâ factus es populus Deo Domino tuo.* 9 *Acquiesce igitur sermoni ejus, et fac omnia præcepta ejus quæ præcipio tibi hodié.* 10 *Præterea præcepit Musa populo suo in illa die, dicens;* 11 *Hi stabunt ad benedicendā plebem super montem Garizim postquam transieritis Jordanem, progenies Simeon, et progenies Livi, & Ihudha, et Issachar, & Joseph, & Benjamin.* 12 *Et hi stabunt ad maledicendum super montem Ibal, familia Raubin, & Gad, & Asir, & Zebolon, & Dan, & Nephtali.* 13 *Incipiant autem Levitæ, ac dicant ad omnem progeniem Israil voce elatâ;* 14 *Maledictus homo qui fabricaverit sculptile aut conflatile, illud scilicet, quod execratur Deus, aut adhibuerit illud ex opere artificis, & posuerit illud in occulto. Et respondebit eis totus populus, dicétque, Amen.* 15 *Et maledictus despiciens patrem suum & matrem suam. Et dicet totus populus, Amen.* 16

ספר אלה הדברים : כח

.Amen ,populus omnis dicet Et.ſui proximi terminũ *trãsferẽs* Maledictus
17 ארור מסיג גבול רעהו ואמר כל־העם אמן :
.Amen ,populus omnis dicet Et .via in cæcum *faciens errare* Maledictus
18 ארור משגה עור בדרך ואמר כל־העם אמן :
dicet Et .viduæ & ,pupilli ,peregrini judicium *faciens declinare* Maledictus
19 ארור מטה משפט גר־יתום ואלמנה ואמר
cum ,ſui patris uxore cum *concumbens* Maledictus .Amen, populus omnis
20 כל־העם אמן : ארור שכב עם־אשת אביו כי
Maledictus.Amen ,populus omnis dicet Et .ſui patris *alam* diſcooperuerit
21 גלה כנף אביו ואמר כל־העם אמן : ארור
Maledictus .Amen ,populus omnis dicet Et *.jumento* omni cum *concumbens*
22 שכב עם־כל־בהמה ואמר כל־העם אמן : ארור
omnis dicet Et .ſuæ matris filia vel,ſui patris filia,ſua ſorore cum *concũbens*
שכב עם־אחתו בת־אביו או בת־אמו ואמר כל־
omnis dicet Et .ſua ſocru cum *concumbens* Maledictus .Amen ,populus
23 העם אמן : ארור שכב עם־חתנתו ואמר כל־
omnis dicet Et.*abſcondito in* ſuũ *ſocium percutiens* Maledictus .Amen ,populus
24 העם אמן : ארור מכה רעהו בסתר ואמר כל־
,animam percutiendum ad munus *accipiens* Maledictus .Amen,populus
25 העם אמן : ארור לקח שחד להכות נפש
non qui Maledictus .Amen,popul⁹ omnis dicet Et .innocentẽ ſanguinẽ
26 דם נקי ואמר כל־העם אמן : ארור אשר לא־
omnis dicet Et .ea faciendum ad iſtius legis verba ſtatuerit
יקים את־דברי התורה־הזאת לעשות אותם ואמר כל־
.Amen ,populus
העם אמן :

CAP. XXVIII. כח

cuſtodiendum ad ,tui Dei Domini *voce in* obedieris obediendo ſi ,erit Et
1 והיה אם־שמוע תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר
te *dabit* &,hodie tibi præcipio ego quæ,ejus præcepta omnia faciendo
לעשות את־כל־מצותיו אשר אנכי מצוך היום ונתנך
venient Et .terræ gentes omnes ſuper excelſum tuus Deus Dominus
2 יהוה אלהיך עליון על כל־גויי הארץ : ובאו
obedieris *cum* ,te apprehendent & ,iſtæ benedictiones omnes te ſuper
עליך כל־הברכות האלה והשיגך כי תשמע
te benedictus & ;civitate in *tu* Benedictus .tui Dei Domini *voce in*
3 בקול יהוה אלהיך : ברוך אתה בעיר וברוך אתה
fructus &,tuæ *humi* fructus &,tui ventris fructus Benedictus .agro in
4 בשדה : ברוך פרי־בטנך ופרי אדמתך ופרי
Benedictum *tui pecoris greges* & ,tuorum boum *emiſſio* ;tui animalis
5 בהמתך שגר אלפיך ועשתרות צאנך : ברוך
benedictus &*te intrando in* ,*tu* Benedictus .*tuum maſſarium* & ,tuũ caniſtrũ
6 טנאך ומשארתך : ברוך אתה בבאך וברוך
,te *ſuper* ſurgentes tuos *inimicos* Dominus Dabit .*te egrediendo in* ,*tu*
7 אתה בצאתך : יתן יהוה את־איביך הקמים עליך
viis *ſeptem in* &,te ad egredientur *una via in* :*tuas facies ad* percuſſos
נגפים לפניך בדרך אחד יצאו אליך ובשבעה דרכים
benedictionem tecum Dominus præcipiet .*tuas facies ad* fugient
8 ינוסו לפניך : יצו יהוה אתך את־הברכה
quam ,terra in tibi benedicet &*tuæ manus miſſione omni* in & ,tuis *horreis* in
באסמיך ובכל משלח ידך וברכך בארץ אשר־
.tibi *dans* tuus Deus Dominus
יהוה אלהיך נתן לך :

Verſio VUL.LAT.

17 Maledict⁹ qui transfert terminos proximi ſui. Et dicet omnis populus, Amen. 18 Maledictus qui errare facit cæcum in itinere. Et dicet omnis popul⁹, Amen. 19 Maledictus qui pervertit judicium advenæ, pupilli, et viduæ. Et dicet omnis popul⁹, Amen. 20 Maledict⁹ qui dormit cum uxore patris ſui, & revelat operimentũ lectuli ejus. Et dicet omnis populus, Amen. 21 Maledictus qui dormit cum omni jumento. Et dicet omnis popul⁹, Amen. 22 Maledictus qui dormit cum ſorore ſua, filia patris ſui, vel matris ſuæ. Et dicet omnis populus, Amen. 23 Maledict⁹ qui dormit cum ſocru ſua. Et dicet omnis popul⁹, Amẽ. 24 Maledict⁹ qui clàm percuſſerit proximũ ſuũ. Et dicet omnis populus, Amen. 25 Maledict⁹ qui accipit munera, ut percutiat animam ſanguinis innocentis. Et dicet omnis popul⁹, Amen. 26 Maledict⁹ qui nõ permanet in ſermonibus legis hujus, nec eos opere perficit. Et dicet omnis populus, Amen.

CAP. XXVIII.

1 SI autem audieris vocem Domini Dei tui, ut facias atq; cuſtodias omnia mandata ej⁹, quæ ego præcipio tibi hodiè, faciet te Dñs Deus tu⁹ excelſiorẽ cũctis gentib⁹, quæ verſantur in terra. 2 Veniẽtq; ſuper te univerſæ benedictiones iſtæ, et apprehendẽt te: ſi tamẽ præcepta ejus audieris. 3 Benedictus tu in civitate, & benedict⁹ in agro. 4 Benedict⁹ fructus ventris tui, et fructus terræ tuæ, fructúſq; jumentorũ tuorũ, greges armentorũ tuorũ, & caulæ oviũ tuarum. 5 Benedicta horrea tua, & 6 benedictæ reliquiæ tuæ. Benedict⁹ eris tu ingrediens et egrediens. 7 Dabit Dominus inimicos tuos, qui conſurgunt adverſum te, corruentes in conſpectu tuo: p unã viã venient contra te, & per ſeptẽ fugient à facie tua. 8 Emittet Dñs benedictionẽ ſuper cellaria tua, & ſuper omnia opera manuum tuarum: benedicétque tibi in terra, quam acceperis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

17 Ἐπικατάρατος ὁ μετατιθεὶς ὅρια τοῦ πλησίον. 18 καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ πλανῶν τυφλὸν ἐν ὁδῷ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ 19 λαὸς, Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὃς ἂν ἐκκλίνῃ κρίσιν προσηλύτου καὶ ὀρφανοῦ καὶ χήρας. καὶ 20 ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ γυναικὸς τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπεκάλυψε συγκάλυμμα τοῦ πατρὸς αὐ- 21 τοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος (ρ) μετὰ παντὸς κτήνους. 22 καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ ἀδελφῆς ἐκ πατρὸς ἢ (σ) μητρὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γέ- 23 νοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος (τ) μετὰ νύμφης αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, (υ) Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ κοιμώμενος μετὰ τῆς ἀδελφῆς τῆς γυναικὸς αὐτοῦ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ 24 λαὸς, Γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ τύπτων τὸν πλησίον δόλῳ. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο. 25 Ἐπικατάρατος ὃς ἂν λάβῃ δῶρα πατάξαι ψυχὴν αἵματος ἀθώου. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, 26 Γένοιτο. Ἐπικατάρατος (φ) πᾶς ἄνθρωπος ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις τοῦ νόμου τούτου (χ) ποιῆσαι αὐτούς. καὶ ἐροῦσι πᾶς ὁ λαὸς, Γένοιτο.

17 Maledictus qui transfert terminos proximi. Et dicet omnis popul⁹, Fiat. 18 Maledict⁹ qui errare facit cæcũ in viâ. Et dicent omnis popul⁹, Fiat. 19 Maledictus quicunq; perverterit judiciũ advenæ, & pupilli, et viduæ. Et dicent omnis populus, Fiat. 20 Maledictus qui dormit cum uxore patris ſui: quoniam revelavit cooperimentũ patris ſui. Et dicent omnis populus, Fiat. 21 Maledictus qui dormit cũ omni pecore. Et dicẽt omnis populus, Fiat. 22 Maledictus qui dormit cum ſorore ex patre, aut matre ſua. Et dicent omnis populus, Fiat. 23 Maledictus qui dormit cum (a) nuru ſua. Et dicent omnis populus, Fiat. Maledictus qui dormit cum ſorore uxoris ſuæ. Et dicẽt omnis populus, Fiat. 24 Maledictus, qui percutit proximum dolo. Et dicẽt omnis popul⁹ Fiat. 25 Maledictus quicunq; acceperit munera ad percutiendã animã ſanguinis innocentis. Et dicent omnis populus, Fiat. 26 Maledict⁹ homo, qui non permanet in omnib⁹ verbis legis hujus ad faciendum ea. Et dicent omnis populus, Fiat.

MS. A. (ρ) μετὰ κτήνους. (σ) ἐκ μητρὸς (τ) μετὰ πενθερᾶς αὐτοῦ. (υ) γένοιτο. Ἐπικατάρατος ὁ τύπτων (φ) πᾶς ὁ ἄνθρωπος ὅστις οὐκ (χ) τοῦ ποιῆσαι

Κεφ. κη΄.

1 (α) ΚΑὶ ἔσται ἐὰν ἀκοῇ ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ (β) σου, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας τὰς (γ) ἐντολὰς ταύτας, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, καὶ δώσει σε κύριος ὁ (δ) θεός σου 2 ὑπεράνω ἐπὶ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, Καὶ ἥξουσιν ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ εὐλογίαι αὗται, καὶ εὑρήσουσί σε. ἐὰν ἀκοῇ (ε) ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυ- 3 ρίου τοῦ θεοῦ σου, Εὐλογημένος σὺ ἐν πόλει, 4 καὶ εὐλογημένος σὺ ἐν ἀγρῷ. Εὐλογημένα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ (ζ) τὰ γεννήματα τῆς γῆς σου, καὶ τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ 5 ποίμνια τῶν προβάτων σου. Εὐλογημέναι αἱ ἀποθῆκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου. (η) 6 Εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ (θ) εὐλογημένος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε. (†) 7 Παραδῷ κύριος ὁ θεός σου τοὺς ἐχθρούς σου τοὺς ἀνθεστηκότας σοι συντετριμμένους πρὸ προσώπου σου· (ι) ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσονται πρὸς σὲ, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξονται ἀπὸ προσώπου 8 σου. Ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σὲ τὴν εὐλογίαν ἐν τοῖς (κ) ταμείοις σου, καὶ ἐπὶ πάντα οὗ ἂν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά σου ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσί σοι.

CAP. XXVIII.

1 ET erit, ſi auditione audieris voce Domini Dei tui ad cuſtodiendũ & faciendum omnia mandata hæc, quæ ego mando tibi hodiè, & dabit te Dominus Deus tuus ſupra omnes 2 gentes terræ: Et veniẽt ad te omnes benedictiones iſtæ, & invenient te. Si auditione audieris vocem Domi- 3 ni Dei tui; Benedict⁹ tu in civitate, 4 & benedictus tu in agro: Benedicti (a) fœtus ventris tui, & genimina terræ tuæ, & armenta boum tuorum, & greges ovium tuarum. 5 Benedictæ apothecæ tuæ, et reliquiæ 6 tuæ. Benedictus tu, cùm ingrederis; & benedictus tu, cùm egrederis. 7 Tradat Dominus Deus tuus inimicos tuos, qui ſtant contra te, contritos ante faciem tuam: viã unã exibunt ad te; & in ſeptem viis fugient à facie tua. 8 Mittat Domin⁹ ſuper te benedictionẽ in cellariis tuis, & ad omnia quocunq; miſeris manum tuam, ſuper terram, quam Dominus Deus tuus dat tibi.

MS. A (α) Καὶ ἔσται ὡς ἂν διαβῆτε τὸν Ἰορδάνην εἰς τὴν γῆν ἣν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν, ἐὰν ἀκοῇ εἰσακούσητε τῆς (β) ὑμῶν, (γ) ἐντολὰς, ἃς (δ) θεὸς ὑπεράνω πάντων τῶν ἐθνῶν τῆς (ε) εἰσακούσῃς (ζ) τὰ ἔκγονα τῆς γῆς σου, τὰ (η) Εὐλογητὸς (θ) εὐλογητὸς (ι) Παραδῷ σοι κύριος (ι) ἐν ὁδῷ (κ) ταμιείοις σου, καὶ ἐν πᾶσιν οὗ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 ܠܝܛ ܗܘ ܡܢ ܕܫܢܐ ܬܚܘܡܐ ܕܚܒܪܗ. ܘܢܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܡܝܢ. * ܠܝܛ ܗܘ ܡܢ ܕܡܛܥܐ
18 ܠܥܘܝܪܐ ܒܐܘܪܚܐ. ܘܢܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܡܝܢ. * ܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܡܨܠܐ ܕܝܢܐ ܕܬܘܬܒܐ
19 ܘܕܝܬܡܐ ܘܕܐܪܡܠܬܐ. ܘܢܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܡܝܢ. * ܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܕܡܟ ܥܡ ܐܢܬܬ
20 ܐܒܘܗܝ. ܘܓܠܐ ܟܢܦܐ ܕܐܒܘܗܝ. ܘܢܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܡܝܢ. * ܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܕܡܟ ܥܡ
21 ܒܥܝܪܐ. ܘܢܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܡܝܢ. * ܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܕܡܟ ܥܡ ܚܬܗ. ܒܪܬ ܐܒܘܗܝ
22 ܐܘ ܒܪܬ ܐܡܗ. ܘܢܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܡܝܢ. * ܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܕܡܟ ܥܡ ܚܡܬܗ. ܘܢܐܡܪ
23 ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܡܝܢ. * ܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܢܡܚܐ ܠܚܒܪܗ ܒܛܘܫܝܐ. ܘܢܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ.
24 ܐܡܝܢ. * ܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܢܣܒ ܫܘܚܕܐ ܠܡܩܛܠ ܢܦܫܐ ܕܕܡܐ ܙܟܝܐ. ܘܢܐܡܪ ܟܠܗ ܥܡܐ.
25 ܐܡܝܢ. * ܠܝܛ ܗܘ ܟܠ ܕܠܐ ܢܩܘܡ ܒܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܢܡܘܣܐ ܗܢܐ. ܘܢܥܒܕ ܐܢܘܢ. ܘܢܐܡܪ
26 ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܡܝܢ. * ܩܠܠܐ * ܚܝܐ * ܒܘܪܟܬܐ * ܘܐܢ ܬܫܡܥ
1 ܠܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܘܬܛܪ ܘܬܥܒܕ ܟܠܗܘܢ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܐܢܐ ܡܦܩܕ ܐܢܐ ܠܟ ܝܘܡܢܐ.
2 ܢܥܒܕܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܥܠܝܐ ܥܠ ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ. * ܘܢܐܬܝܢ ܥܠܝܟ ܟܠܗܝܢ
3 ܒܘܪܟܬܐ ܗܠܝܢ ܘܢܕܪܟܢܟ. ܟܕ ܬܫܡܥ ܠܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. * ܒܪܝܟ ܐܢܬ ܒܡܕܝܢܬܐ. ܘܒܪܝܟ
4 ܐܢܬ ܒܚܩܠܐ. * ܒܪܝܟܝܢ ܦܐܪܐ ܕܟܪܣܟ. ܘܦܐܪܐ ܕܐܪܥܟ. ܘܦܐܪܐ ܕܒܥܝܪܟ. ܘܥܢܐ ܕܒܩܪܟ.
5 ܘܥܢܐ ܕܥܢܟ. * ܒܪܝܟ ܣܠܟ ܘܐܘܨܪܟ. * ܒܪܝܟ ܐܢܬ ܒܡܥܠܟ. ܘܒܪܝܟ ܐܢܬ ܒܡܦܩܟ. * ܘܢܬܠ
6
7 ܡܪܝܐ ܠܒܥܠܕܒܒܝܟ ܕܩܝܡܝܢ ܥܠܝܟ ܬܒܝܪܝܢ ܩܕܡܝܟ. ܒܚܕܐ ܐܘܪܚܐ ܢܦܩܘܢ ܠܘܬܟ. ܘܒܫܒܥ
8 ܐܘܪܚܢ ܢܥܪܩܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. * ܢܦܩܘܕ ܡܪܝܐ ܒܘܪܟܬܐ ܒܐܘܨܪܝܟ. ܘܒܟܠܗ ܡܘܫܛ ܐܝܕܝܟ.
ܘܢܒܪܟܟ ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ.

17 Maledictus qui transferet limitem proximi ſui. 18 Et dicet univerſus populus, Amen. Maledict⁹ quicunque errare fecerit cæcũ in via. Et dicet omnis populus, Amen. 19 Maledictus quicunque flexerit judicium peregrini & pupilli & viduæ. Et dicet omnis popul⁹, Amen. 20 Maledict⁹ quicunq; dormierit cum uxore patris ſui, & retexerit alã patris ſui. Et dicet omnis populus, Amen. 21 Maledictus quicunq; dormierit cum jumento. Et dicet omnis populus, Amen. 22 Maledict⁹ quicunq; dormierit cum ſorore ſua, filiâ patris ſui, aut filiâ matris ſuæ. Et dicet omnis popul⁹, Amen. 23 Maledict⁹ quicunq; dormierit cum ſocru ſua. Et dicet omnis populus, Amen. 24 Maledict⁹ quicunq; percuſſerit proximum ſuum in abſcondito. Et dicet omnis populus, Amen. 25 Maledictus quicunq; acceperit munus ad interficiendam animam ſanguinis innocentis. Et dicet omnis populus, Amen. 26 Maledict⁹ quicunq; non perſtiterit in ſermonib⁹ legis huj⁹, & fecerit eos. Et dicet omnis populus, Amen.

CAP. XXVIII. *Benedictiones.*

1 SI verò audieris vocem Dñi Dei tui et cuſtodieris ac feceris omnia præcepta ejus quæ mando tibi hodiè; faciet te Dñs Deus excelſiorem cunctis populis terræ. 2 Veniẽtq; ſuper te benedictiones iſtæ, & apprehendent te, cùm audieris vocem Dñi Dei tui. 3 Benedictus eris in civitate, benedictus eris in agro. 4 Benedicti fructus ventris tui, & fruct⁹ telluris tuæ, & fœt⁹ jumentorum tuorũ, & armenta boum tuorum, & greges ovium tuarum. 5 Benedictum caniſtrum tuum, & paſta tua. 6 Benedict⁹ eris in ingreſſu tuo, benedictus eris in egreſſu tuo. 7 Tradétq; Dñs hoſtes tuos tibi adverſos, profligatos: per viã unam egredientur contra te, & per ſeptem vias fugient à conſpectũ tuo. 8 Mandabit Dñs benedictioni *ut ſit* in horreis tuis, & in omni re ad quam extenderis manum tuam: & benedicet tibi in terra quam daturus eſt tibi Dominus Deus tuus.

PARAPH. CHALD. *cum* VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

17 ליט דישני תחומא דחבריה ויימר
כל עמא אמן : ליט דיטעי עוירא 18
באורחא ויימר כל עמא אמן : ליט 19
דיצלי דין גיורא יתם וארמלא
ויימר כל עמא אמן : ליט דישכוב 20
עם אתת אבוהי ארי גלי כנפא
דאבוהי ויימר כל עמא אמן : ליט 21
דישכוב עם כל בעירא ויימר כל־
עמא אמן : ליט דישכוב עם אחתיה 22
בת אבוהי או בת אמיה ויימר כל־
עמא אמן : ליט די ישכוב עם־ 23
חמותיה ויימר כל עמא אמן : ליט 24
דימחי לחבריה בסתרא ויימר כל־
עמא אמן : ליט דיקביל שוחדא 25
למקטל נפש דם זכאי ויימר כל־
עמא אמן : ליט די לא יקים ית־ 26
פתגמי אוריתא הדא למעבד יתהון
ויימר כל עמא אמן : כח
1 ויהי אם קבלא תקביל למימרא
דיי אלהך למטר למעבד ית כל־
פקודוהי די אנא מפקד לך יומא־
דין ויתננך יי אלהך עלאה על כל־
עממי ארעא : 2 וייתון עלך כל ברכיא
האלין וידבקונך ארי תקביל למימרא
דיי אלהך : 3 בריך את בקרתא ובריך
את בחקלא : 4 בריך ולדא דמעך
ואבא דארעך וולדא דבעירך בקרי
תורך ועדרי ענך : 5 בריך סלך
ואצותך : 6 בריך את במיעלך ובריך
את במפקך : 7 יתן יי ית בעלי־
דבבך דקימין עלך תבירין קדמך
באורחא חדא יפקון לותך
ובשבעא אורחן יערקון מן קדמך :
8 יפקד יי עמך ית ברכתא באוצרך
ובכל אושטות ידך ויברכנך בארעא
דיי אלהך יהב לך :

17 Maledict⁹ qui tranſtulerit terminum proximi ſui: & dicet omnis popul⁹, Amen. 18 Maledict⁹ qui errare fecerit cœcum in viâ: & dicet omnis popul⁹, 19 Amen. Maledict⁹ qui declinaverit judicium advenæ, pupilli & viduæ: & dicet omnis populus, Amen. 20 Maledictus qui concubuerit cum uxore patris ſui; quoniam revelavit operimentũ patris ſui: & dicet oĩs 21 populus, Amen. Maledict⁹ qui cõcubuerit cum omni jumento: & dicet oĩs popul⁹, Amen. 22 Maledict⁹ qui concubuerit cum ſorore ſua, filia patris ſui, aut filia matris ſuæ: & dicet omnis 23 populus, Amen. Maledict⁹ qui concubuerit cum ſocru ſua: & dicet omnis populus, Amen. 24 Maledict⁹ qui percuſſerit proximũ ſuũ in abſcõdito: et dicet 25 oĩs populus, Amen. Maledict⁹ qui accipiet munera ut occidat animam, & fundat ſanguinem innocentis: & dicet omnis po- 26 pul⁹, Amen. Maledict⁹ qui non permanſerit in omnib⁹ verbis legis hujus, ut faciat ea: & dicet omnis populus; Amen.

CAP. XXVIII.

1 ET erit ſi obediens obedieris verbo Dñi Dei tui, ut cuſtodias & facias omnia præcepta ejus, quæ ego præcipio tibi hodie: ponet te Dñs De⁹ tuus excelſum ſuper omnes po- 2 pulos terræ. Et venient ſuper te omnes benedictiones iſtæ, & apprehendent te: ſi obe- 3 dieris verbo Dñi Dei tui. Benedict⁹ tu in civitate: & bene- 4 dict⁹ tu in agro. Benedicta generatio ventris tui, & fructus terræ tuæ, & generatio jumentorum tuorum: boves armentorum tuorũ, & greges ovium 5 tuarum. Benedictum caniſtrũ 6 tuũ, & panaria tua. Benedict⁹ tu cum ingredieris: & benedi- 7 ct⁹ tu cũ egredieris. Dabit Dñs inimicos tuos qui conſurgent adverſum te, confractos coram te: per unam viam egredientur ad te, & per ſeptẽ vias fugient 8 à facie tua. Mandabit Dñs ad te benedictionẽ in cellariis tuis, & in omnib⁹ ad quæ extenderis manũ tuam: & benedicet tibi in terra, quam Dominus Deus tuus dabit tibi.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

* 17 [illegible]
* 18 [illegible]
* 19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]

כח

** 1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
* 6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]

VER SAM.

* 17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]

כח

** 1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
* 6 [illegible]
* 7 [illegible]
8 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

17 Maledictus qui transfert terminum proximi ſui: et dicent 18 omnis populus, Amen. Maledictus qui errare facit cæcum in via; & dicent omnis popu- 19 lus, Amen. Maledictus qui pervertit judicium peregrini, pupilli, & viduæ; & dicent 20 omnis populus, Amen. Maledictus qui dormit cum uxore patris ſui, quoniã revelat operimentum patris ſui; & di- 21 cent omnis populus, Amẽ. Maledict⁹ qui coit cũ quovis bruto; dicentq; omnis populus, A- 22 mẽ. Maledict⁹ qui dormit cũ ſorore ſua, filiâ patris ſui aut filiâ matris ſuæ; & dicent o- 23 mnis popul⁹, Amen. Maledict⁹ qui dormit cum ſocru ſua; & dicent omnis populus, Amen. 24 Maledictus qui percutit proximum ſuum in occulto; & dicent univerſus populus, 25 Amẽ. Maledictus qui accipit (c) munus ut percutiat animã ſanguinis innocentis; & dicent omnis populus, Amen. 26 Maledictus qui non permanſerit in omnibus verbis legis hujus, ut faciat ea; & dicent omnis populus, Amen.

CAP. XXVIII.

1 FIet igitur ſi obediendo obedieris voci Domini Dei tui, cuſtodiendo, & faciendo omnia mandata ejus, quæ ego præcipio tibi hodiè, ut conſtituat te Dominus Deus tu⁹ ex- 2 celſiorẽ omni gente terræ. Et veniant ſuper te omnes benedictiones iſtæ, teq; apprehendant, quoniã obtemperaveris 3 voci Domini Dei tui. Benedict⁹ eris in civitate, benedict⁹ 4 quoq; eris in agro. Benedictus fructus ventris tui, & fructus terræ tuæ, & fructus jumentorũ tuorum, fœtus boũ tuorum, & greges pecudum 5 tuarũ. (a) Benedict⁹ cartallus 6 tuus, & reliquiæ tuæ. Benedictus eris in ingreſſu tuo, et benedictus eris in egreſſu tuo. 7 Dabit Domin⁹ hoſtes tuos qui inſurgent in te, percuſſos ante faciẽ tuã: per viã unã egredientur adverſũ te, et per ſeptẽ vias fugient ante faciem 8 tuã. Mandabit Domin⁹ (b) ut benedictio ſit tecũ, in cellariis tuis, et in omni re ad quã manus tuas extenderis, benedicetq; tibi in terra quã Dominus Deus tuus dat tibi.

VER. SAM. (c) pecuniã (a) Benedicta molitio tua, & depſitio tua. (b) te benedictionem,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * وملعون من يجور تخم صاحبه * ويقول جميع القوم امين * وملعون مضل جاهل في الطريق *
18 ويقول جميع القوم امين * وملعون من يميل حكم غريب ويتيم وارملة * ويقول جميع القوم
19 امين * وملعون من يضاجع زوجة ابيه لما كشف كنفه * ويقول جميع القوم امين * وملعون
20 من يضاجع شيا من البهايم * ويقول جميعهم امين * وملعون من يضاجع اخته ابنة ابيه او
21 ابنة امه * ويقول جميعهم امين * وملعون من يضاجع حماته * ويقول جميعهم امين * وملعون
22 من يسعى على صاحبه سرا * ويقول جميعهم امين * وملعون الاخذ رشوة ليقتل نفسا بريه * ويقول
23 جميعهم امين * وملعون من لم يثبت كلام هذه التورية ليعمل بها * ويقول جميعهم امين *
24 * الفصل الثامن والعشرون * واعلم انك ان سمعت واطعت امر الله ربك * لتحفظ وتعمل
25 جميع وصاياه التي امرك بها اليوم * جعلك الله ربك عاليا على جميع امم الارض * ونالتك هذه
26 البركات وادركتك اذا سمعت امر الله ربك * فصرت مباركا في الحضر ومباركا في البدو * ومباركا ثمر
1 جسمك * وثمر رياضك * وثمر بهايمك * نتاج بقرك * وبهام غنمك * ومباركا ما في سلالك ومعاجنك *
2 * وصرت مباركا في دخولك * ومباركا في خروجك * ويجعل الله اعداك القاومين لك مصدومين بين
3 يديك * يخرجون اليك في طريق واحد * فيهربون من بين يديك في سبع طرق * ويامر الله لك
4 ببركته في اهرايك * وفي جميع مد يدك * ويبارك لك في البلد الذي الله ربك معطيكه *
5
6
7
8

17 Et maledictus qui tranſgredietur limites proximi ſui. Dicétque totus populus, A- 18 men. Et maledictus errare faciens ignarum in itinere. Et dicet totus populus, A- 19 men. Et maledictus qui declinare faciet judicium peregrini, et pupilli, ac viduæ. 20 Dicétque totus populus, Amen. Et maledictus qui concumbet cum uxore patris ſui, eò quòd detexerit fimbriam ejus. Di- 21 cétque totus populus, Amen. Et maledictus qui concumbet cum ullo ex jumentis. 22 Et dicent omnes, Amen. Et maledictus qui concumbet cum ſorore ſua, filiâ patris ſui, aut filia matris ſuæ. Et dicent o- 23 mnes, Amen. Et maledictus qui concumbet cum ſocru ſua. Et dicent omnes, A- 24 men. Et maledictus qui clàm detrectabit proximum ſuum. Et dicent omnes, A- 25 men. Et maledictus qui accipit munus ut interficiat animam innocentem. Et di- 26 cent omnes, Amen. Et maledictus qui non confirmabit verba hujus legis ut exequatur illa. Et dicent omnes, Amen.

CAP. XXVIII.

1 ET ſcito quòd audieris & obtemperaveris mandato Dei Domini tui, ut obſerves et facias cuncta ejus præcepta quæ præcipio tibi hodié: faciet te Deus Dominus tuus excelſum ſuper omnes gentes 2 terræ. Et advenient tibi iſtæ benedictiones, & aſſequentur te, cùm audieris præ- 3 ceptum Dei Domini tui. Eriſque benedictus in civitate, & benedictus in cam- 4 po. Et benedicti fructus corporis tui, & fructus hortorum tuorum, & fructus jumentorum tuorum fœtus boum tuorum, et 5 fœtus ovium tuarum. Et benedictũ quicquid fuerit in ſportis tuis, et mactris tuis. 6 Et eris benedictus in ingreſſu tuo; & be- 7 nedictus in egreſſu tuo. Ponétque Deus inimicos tuos tibi inſenſos, proſtratos in conſpectu tuo: egredientur ad te per iter unum, & fugient à conſpectũ tuo per ſe- 8 ptem itinera. Et mandabit Deus tibi benedictionem ſuam in horreis tuis, & in omni extenſione manuum tuarum: & benedicet tibi in regione quam Deus Dominus tuus daturus eſt tibi.

juravit quemadmodum ,sanctum populum in sibi Dominus te Statuet
9 יקימך יהוה לו לעם קדוש כאשר נשבע
.ejus viis in ambulaveris &,tui Dei Domini præcepta custodieris cùm ,tibi
לך כי תשמר את־מצות יהוה אלהיך והלכת בדרכיו:
est invocatum Domini nomen quòd ,terræ populi omnes videbunt Et
10 וראו כל־עמי הארץ כי שם יהוה נקרא
,bono Dominus te *reliquum faciet* Et .te à timebunt & ;te super
11 עליך ויראו ממך: והותרך יהוה לטובה
,tuæ *humi* fructu in & ,tui *quadrupedis* fructu in & ,tui ventris fructu in
בפרי בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך
.tibi *dandum ad* ,tuis patribus Dominus juravit quam *humum* super
על האדמה אשר נשבע יהוה לאבתיך לתת לך:
,*cælos* ,bonum suum thesaurum tibi Dominus Aperiet
12 יפתח יהוה לך את־אוצרו הטוב את־השמים
omni *benedicendum ad* &,suo tempore in tuæ terræ pluviam *dandū ad*
לתת מטר־ארצך בעתו ולברך את כל־
.mutuū accipies non tu & ,multis gentibus mutuabis &:tuæ man⁹ operi
מעשה ידך והלוית גוים רבים ואתה לא תלוה:
duntaxat eris & ;caudam in non & ,caput in Dominus te *dabit* Et
13 ונתנך יהוה לראש ולא לזנב והיית רק
præcepta ad obedieris cùm ,*declive in* eris non & ,*excelsum in*
למעלה ולא תהיה למטה כי־תשמע אל־מצות
,*custodiendum ad* ,hodie tibi *præcipiens* ego quæ ,tui Dei Domini
יהוה אלהיך אשר אנכי מצוך היום לשמר
ego quæ ,verbis omnibus ab recesseris non Et :*faciendum ad* &
14 ולעשות: ולא תסור מכל־הדברים אשר אנכי
deos post eundo ,*sinistra* & ,*dextera* hodie vobis *præcipiens*
מצוה אתכם היום ימין ושמאול ללכת אחרי אלהים
Domini *voce in* obedieris non si ,erit Et .*eis serviendum ad* ,alienos
15 אחרים לעבדם: והיה אם־לא תשמע בקול יהוה
,ej⁹ statuta&,ej⁹ præcepta omnia *faciendum ad custodiendum ad* ,tui Dei
אלהיך לשמר לעשות את־כל־מצותיו וחקתיו
maledictiones omnes te super venient & ;hodie tibi *præcipiens* ego quæ
אשר אנכי מצוך היום ובאו עליך כל־הקללות
tu maledictus &,civitate in *tu* Maledictus .te apprehendent & ,istæ
16 האלה והשיגוך: ארור אתה בעיר וארור אתה
Maledictus .*tuum residuum* & ,tuum canistrum Maledictum .agro in
17 בשדה: ארור טנאך ומשארתך: ארור 18
greges & ,tuorum boum *emissio* ;tuæ *humi* fructus & ,tui ventris fructus
פרי־בטנך ופרי אדמתך שגר אלפיך ועשתרות
.*te egrediendo in* tu maledictus & ;*te ingrediendo in* tu Maledictus .*tui pecoris*
19 צאנך: ארור אתה בבאך וארור אתה בצאתך:
& ,*conturbationem* ,maledictionem te in Dominus mittet Et
20 ישלח יהוה בך את־המארה את־המהומה ואת
ad usque & te disperdi ad usq; ,facias quò tuæ manus missione omni in increpationem
המגערת בכל־משלח ידך אשר תעשה עד השמדך ועד־
.me dereliquisti quib⁹ ,*tuarum actionum malitiæ faciebus à* velociter te perire
אבדך מהר מפני רע מעלליך אשר עזבתני:
desuper te eum consumere ad usque pestilentiam *te in* Dominus Adjunget
21 ידבק יהוה בך את־הדבר עד כלתו אתך מעל־
.eam *possidendum ad illuc ingrediens* tu quam ,*humo*
האדמה אשר־אתה בא־שמה לרשתה:

Versio VULG. LAT.

9 Suscitabit te Dominus sibi in populum sanctum, sicut juravit tibi: si custodieris mandata Domini Dei tui, & ambula-
10 veris in viis ejus. Videbúntq; omnes terrarum populi, quòd nomen Domini invocatum sit
11 super te, & timebunt te. Abundare te faciet Dominus omnibus bonis, fructu uteri tui, & fructu jumentorum tuorum, fructu terræ tuæ, quam juravit Dominus patribus tuis ut da-
12 ret tibi. Aperiet Dominus thesaurum suum optimum, cœlū, ut tribuat pluviam terræ tuæ in tempore suo: benedicétq; cunctis operibus manuum tuarum. Et fœnerabis gentibus multis, & ipse à nullo fœnus
13 accipies. Constituet te Dominus in caput, & non in caudā: & eris semper suprà, & non subter: si tamen audieris mandata Domini Dei tui quæ ego præcipio tibi hodiè, & custo-
14 dieris & feceris, Ac non declinaveris ab eis, nec ad dexteram, nec ad sinistram, nec secutus fueris deos alienos, neq;
15 colueris eos. Quòd si audire nolueris vocem Domini Dei tui, ut custodias, & facias omnia mandata ejus & ceremonias, quas ego præcipio tibi hodiè, venient sup te omnes maledictiones istæ, & appre-
16 hendent te. Maledictus eris in civitate, maledictus in agro.
17 Maledictum horreum tuum, &
18 maledictæ reliquiæ tuæ. Maledictus fructus ventris tui, & fructus terræ tuæ, armenta boū tuorum, & greges ovium tua-
19 rum. Maledict⁹ eris ingrediens,
20 & maledictus egrediens. Mittet Domin⁹ super te famem & esuriem, & increpationem in omnia opera tua, quæ tu facies: donec conterat te, & perdat velociter, propter adinventiones tuas pessimas in quibus re-
21 liquisti me. Adjungat tibi Domin⁹ pestilentiam, donec consumat te de terra, ad quam ingrediêris possidendam.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

9 Ἀναστήσαι σε (λ) κύριος ἑαυτῷ λαὸν ἅγιον, ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι σου. ἐὰν (μ) ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ πορευθῇς (ν) ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, 10 Καὶ ὄψονταί σε πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐπικέκληταί σοι, καὶ φοβηθήσονταί σε. 11 Καὶ πληθυνεῖ σε κύριος ὁ θεός σου εἰς ἀγαθὰ (ξ) ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐπὶ τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐπὶ τοῖς (ο) γεννήμασι τῆς γῆς σου, ἐπὶ τῆς (π) γῆς σου ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου δοῦναί σοι. 12 Ἀνοίξαι σοι κύριος τὸν (ρ) θησαυρὸν αὐτοῦ τὸν ἀγαθὸν, τὸν οὐρανὸν, δοῦναι τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου ἐπὶ (σ) καιροῦ. εὐλογῆσαι πάντα τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου. καὶ (τ) δανειεῖς ἔθνεσι πολλοῖς, σὺ δὲ οὐ δανειῇ, καὶ ἄρξεις σὺ ἐθνῶν πολλῶν, σοῦ δὲ οὐκ ἄρξουσι. 13 Καταστήσαι σε κύριος ὁ θεός σου εἰς κεφαλὴν καὶ μὴ εἰς οὐράν, καὶ ἔσῃ τότε ἐπάνω καὶ οὐκ ἔσῃ ὑποκάτω. ἐὰν (υ) ἀκούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον (φ) φυλάσσειν, 14 Οὐ παραβήσῃ (χ) ἀπὸ πασῶν τῶν ἐντολῶν, ὧν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον (ψ) δεξιὰ οὐδὲ ἀριστερὰ, πορεύεσθαι ὀπίσω θεῶν 15 ἑτέρων λατρεύειν αὐτοῖς. Καὶ ἔσται ἐὰν μὴ εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, (ω) φυλάσσεσθαι πάσας τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταλήψονταί 16 σε. Ἐπικατάρατος σὺ ἐν πόλει, καὶ ἐπικα-17 τάρατος σὺ ἐν ἀγρῷ. Ἐπικατάρατοι αἱ ἀ-18 ποθῆκαί σου, καὶ τὰ ἐγκαταλείμματά σου. Ἐπικατάρατα τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, καὶ τὰ (α) γεννήματα τῆς γῆς σου, τὰ βουκόλια τῶν βο-19 ῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου. Ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαί σε, καὶ ἐπικατάρατος σὺ ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαί σε. 20 (β) Ἀποστείλαι κύριος ἐπὶ σὲ τὴν ἔνδειαν καὶ τὴν ἐκλιμίαν καὶ τὴν ἀνάλωσιν ἐπὶ πάντα οὗ ἐὰν ἐπιβάλῃς τὴν χεῖρά (γ) σου, ἕως ἂν ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε ἐν τάχει διὰ τὰ πονηρὰ ἐπιτηδεύματά σου, 21 διότι (δ) ἐγκατέλιπές με. Προσκολλήσαι κύριος εἰς σὲ τὸν θάνατον, ἕως ἂν ἐξαναλώσῃ σε ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν (ε) εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

Suscitet te Dominus sibi populū sanctum, quemadmodùm juravit patribus tuis. Si audieris vocem Domini Dei tui, & ambulaveris in omnibus viis ejus; 9 *Et* 10 *videbunt te omnes gentes terræ, quia nomen Domini invocatū est tibi, & timebunt te. Et mul-* 11 *tiplicabit te Domin⁹ De⁹ tu⁹ ad bona in fœtibus ventris tui, & in fœtibus pecorū tuorū, & in fructibus terræ tuæ, super terram tuam, quam juravit Dominus patribus tuis dare tibi. Aperiat* 12 *tibi Dominus thesaurum suum bonū, cœlum ad dandam pluviā terræ tuæ in tempore. Benedicat omnia opera manuū tuarum. Et fœnerabis gentib⁹ multis, tu autem mutuū non accipies: et principaberis tu gentiū multarū, tui autem non principabuntur. Con-* 13 *stituat te Dominus Deus tuus in caput, & non in caudam: & eris tunc suprà, & non eris subter. Si audieris vocē Domini Dei tui, quæcunq; ego mando tibi hodiè custodire; Nō præteribis ab omni-* 14 *bus (b) mandatis, quæ ego mando tibi hodiè, dextrà aut sinistrà, ire post deos alienos, servire illis. Et* 15 *erit, si non exaudieris vocem Domini Dei tui, custodiendo omnia mandata ejus, quæcunq; ego mādo tibi hodiè; & venient in te omnes maledictiones istæ, & apprehendent te. Maledictus tu in* 16 *civitate; & maledictus tu in agro. Maledictæ apothecæ tuæ, &* 17 *reliquiæ tuæ. Maledicti fœt⁹ vē-* 18 *tris tui, & genimina terræ tuæ, armenta boum tuorum, & greges ovium tuarū. Maledictus tu, cū* 19 *ingrederis; et maledictus tu, cùm egrederis. Mittat Dominus in te* 20 *egestatem & (c) famem, & consumptionē super omnia, quocūq; miseris manū tuam, quoadusque exterminaverit te, & quoadusq; disperdiderit te velociter propter malignas adinvētiones tuas, eò quòd dereliquisti me. Ad-* 21 *jūgat Domin⁹ in te mortē, donec absumpserit te de terra, in quam ingrederis illuc hæreditare eam.*

MS.A. (λ) κύριος ὁ θεός σου ἑαυτῷ (μ) εἰσακούσῃς (ν) ἐν τῇ (ξ) ἐπὶ τοῖς (ο) γενήμασι (π) γῆς ἧς (ρ) θησαυρὸν τὸν ἀγαθὸν αὐτοῦ τὸν οὐράνιον, (σ) καιροῦ αὐτοῦ. εὐλογῆσαι (τ) ἐκδανιεῖς (υ) ἀκούσῃς τῶν ἐντολῶν κυρίου (φ) φυλάσσειν καὶ ποιεῖν, Οὐ (χ) ἀπὸ πάντων τῶν λόγων, ὧν (ψ) δεξιὰ ἢ ἀριστερὰ, (ω) φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάσας (α) γενήματα (β) Ἐξαποστείλαι κύριός σοι τῆς (γ) σου ὅσα ἐὰν ποιήσῃς, ἕως ἂν ἐξολεθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἀπολέσῃ (δ) ἐγκατέλιπάς με. (ε) σὺ εἰσπορεύῃ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Et eriget te sibi Dñs, in populum sanctum, 9 quemadmodū juravit tibi, si custodias omnia præcepta Domini Dei tui, & incedas in viis ejus. Et videbunt omnes populi terræ quòd 10 nomen Domini invocatum sit super te, & timebunt à te. Et promovebit te Dominus ad 11 fœlicitatem, in fructib⁹ ventris tui, & in fœtu jumentorum tuorum, & in fructibus telluris tuæ, in terra quam juravit Dominus patribus tuis se daturum tibi. Aperiet tibi Domi- 12 nus horreum suum optimum, cœlum; dabítque pluviam terræ tuæ suo tempore, & benedicet cunctis operibus manuum tuarum: mutuò dabis populis multis, tu verò non mutuaberis: & dominaberis populis multis, ipsi verò tibi non dominabuntur. Faciet te Dñs ca- 13 put, & non caudam; erísq; suprà, nec eris infrà, si audieris præcepta Dñi Dei tui quæ præcipio tibi hodiè, & custodieris ac feceris ea, Neque deflexeris ab omnibus mandatis quæ 14 præcipio tibi hodiè, neq; ad dexteram, neque ad sinistram, nec abieris post deos gentium, neque colueris eos. *Maledictiones.* At nisi 15 audieris vocem Domini Dei tui, & non custodieris, nec feceris omnia præcepta ejus quæ præcipio tibi hodiè, advenient tibi omnes istæ maledictiones, & apprehendent te. Male- 16 dictus eris in civitate, maledict⁹ eris in agro. 17 Maledictum canistrum tuum, & pasta tua. Ma- 18 ledicti fruct⁹ ventris tui, & fructus terræ tuæ, & armenta boum tuorum, & greges ovium tuarum. Maledictus eris in ingressu tuo, male- 19 dictus eris in egressu tuo. Mittet in te Dñs pe- 20 nuriam, & turbationem, & correptionem in omni re ad quam faciendam admoveris manum tuam, donec perdat te, & donec brevi te consumat propter malitiam operum tuorum, & eò quòd me deserueris. Mittet in te Dñs 21 mortalitatem, donec te perdat de terra ad quam possidendam es illuc ingressurus.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

9 יקימנך יי ליה לעם קדיש כמא די קים לך ארי תטר ית פקודיא דיי אלהך ותהך באורחן דתקנן קדמוהי: 10 ויחזון כל־עממי ארעא ארי שמא דיי אתקרי עלך וידחלון מנך: 11 ויותרנך יי לטבא בולדא דמעך ובולדא דבעירך ובאבא דארעך על ארעא די קים יי לאבהתך למתן לך: 12 יפתח יי לך ית־אוצריה טבא ית־שמיא למתן מטר־ארעך בעדניה ולברכא ית כל־עובדי ידך ותוזיף לעממין סגיאין ואת לא תיזוף: 13 ויתננך יי לתקיף ולא לחלש ותהי ברם לעילא ולא תהי לתחתא ארי תקבל לפקודיא דיי אלהך די אנא מפקד לך יומא דין למטר ולמעבד: 14 ולא תסטון מכל־פתגמיא די אנא מפקד יתכון יומא דין ימינא וסמאלא למהך בתר טעות עממיא למפלחהין: 15 ויהי אם־לא תקבל למימרא דיי אלהך למטר למעבד ית־כל־פקודוהי וקימוהי די אנא מפקד לך יומא דין וייתון עלך כל־לוטיא האלין וידבקונך: 16 ליט את בקרתא וליט את בחקלא: 17 ליט סלך ואצותך: 18 ליט ולדא דמעך ואבא דארעך בקרי תורך ועדרי ענך: 19 ליט את במעלך וליט את במפקך: 20 יגרי יי בך ית־מארתא וית־שגושיא וית־מזופיתא בכל־אושטות ידך די תעביד עד דתשתיצי ועד־דתיבד בפריע מן־קדם בישות עובדך דשבקתא דחלתי: 21 ידביק יי בך ית־מותנא עד די־ישיצי יתך מעל ארעא די־את עליל־לתמן למירתה:

9 Constituet te Dñs sibi in populū sanctū, sicut juravit tibi: si custodieris præcepta Dñi Dei tui, & ambulaveris in viis 10 quæ rectæ sunt coram eo. Et videbunt omnes populi terræ, quòd nomen Dñi invocatum est super te: & timebunt te. 11 Et abundare te faciet Dñs in bono; in generatione ventris tui, & in generatione jumentorum tuorum, & in fructu terræ tuæ; super terra pro qua juravit Dñs patribus tuis, ut 12 daret eam tibi. Aperiet Dñs tibi thesaurū suum optimum, cœlum, ut tribuat pluviam terræ tuæ in tempore suo; & ut benedicat cunctis operib⁹ manuum tuarū: & mutuabis populis multis; tu autem non ac- 13 cipies mutuū. Et faciet te Dñs fortem, & non infirmū; & eris semper superior, & non inferior: si obedieris præceptis Dñi Dei tui, quæ ego præcipio tibi hodie ut custodias & ut facias 14 ea. Ut non declines ab omnib⁹ verbis quæ ego præcipio tibi hodie ad dexteram neq; ad sinistrā: neq; ambules post idola 15 populorum, nec servias eis. Si autē non obedieris verbo Dñi Dei tui; ut custodias & facias omnia præcepta ejus & mandata ejus, quæ ego præcipio tibi hodie: venient super te oēs maledictiones istæ, & appre- 16 hendent te. Maledict⁹ tu in civitate: & maledict⁹ tu in agro. 17 Maledictum canistrū tuum, & 18 panaria tua. Maledicta generatio ventris tui, & fruct⁹ terræ tuæ: boves armenti tui, & 19 greges ovium tuarū. Maledict⁹ tu cum ingredieris: & maledi- 20 ctus tu cum egredieris. Immittet Dñs in te maledictioné & conturbationé, & increpationem, in omnib⁹ ad quæ extenderis manū tuam & quæ operatus fueris: donec consumaris, & donec pereas citò; propter malitiā operū tuorū, in quib⁹ dereliquisti timorem 21 meū. Mittet in te Dñs pestilentiā donec consumat te de terrâ ad quā ingrederis possidendā.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Confirmabit te Dominus sibi 9 *in populum sanctum sicut juravit tibi. si custodieris mandata Domini Dei tui, & ambulaveris in viis ejus. Vide-* 10 *buntque omnes populi terræ quòd nomē Domini invocatur super te, et reformidabunt te. Et abundare te faciet Do-* 11 *minus in bonū, in fructu ventris tui, & in fructu jumentorum tuorum, & in fructu terræ tuæ, super terrā quam juravit Dominus patribus tuis se daturum tibi. Aperiet ti-* 12 *bi Dominus thesaurum suum optimum, cœlum, ut det pluviā terræ tuæ in tempore suo, ut benedicat omnib⁹ operibus manuum tuarum: & fœnerabis gentibus multis, tu autem à nemine fœnus accipies. Te* 13 *quoq; dabit Dominus in caput, & non in (c) caudā; erisque tantùm suprà, et nunquā infrà, si audieris mandata Domini Dei tui, quæ ego præcipio tibi hodiè ad custodiendum, & faciendum. Neque* 14 *recesseris ab omnibus verbis quæ ego præcipio tibi hodiè, ad dexteram aut sinistram, eundo post deos alienos ut* 15 *servias eis. Si verò non obedieris voci Domini Dei tui custodiendo mandata ej⁹, et præcepta ejus quæ ego præcipio tibi hodiè, tū venient super te omnes maledictiones istæ, & apprehendent te. Maledictus* 16 *eris in civitate, & maledict⁹ eris in agro. (d) Maledict⁹* 17 *cartall⁹ tuus, et reliquiæ tuæ. Maledictus fructus ventris* 18 *tui, & fructus terræ tuæ, & fructus jumentorum tuorum, fœtus boum tuorū, & greges pecudum tuarum. Maledictus* 19 *eris in introitu tuo, & maledictus eris in exitu tuo. Im-* 20 *mittet Dominus in te amaritudinē, & perturbationē, & exitiū in omni opere manuū tuarū quod facies, donec disperdant te, et donec perire te faciant velociter propter malignitatē (e) operum tuorum, quia dereliquisti me. Aggluti-* 21 *nabit tibi Dominus pestē, donec consumpserit te de terra ad quā tu vadis possidendā.*

VER. SAM (c) calcē; (d) Maledicta molitio tua, & depstio tua. (e) iniquitatum tuarum,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وينصبك الله شعبا مقدسا كما وعدك * اذ تحفظ وصاياه وتسير في طرقه * فينظر جميع الامم 9 10
ان اسم الله قد سمي عليك فيخافونك * ويزيدك الله خيرا في ثمر جسمك * وثمر رياضك * وثمر 11
بهايمك في البلد الذي اقسم لابايك ان يعطيكه * ويفتح الله لك خزاين خيره من السماء * 12
فينزل مطر بلدك في وقته * ويبارك في جميع عمل يدك * حتى تقرض امما كثيرة وانت لا
تقترض * ويجعلك الله راسا لا ذنبا * وتكون عاليا محضا * ولا تكون مستفلا * اذ تقبل 13
وصاياه التي انا امرك بها لتحفظها وتعمل بها * ولا تزل في جميع الامور التي امرك بها اليوم 14
يمنة ولا يسرة * فتتبع معبودات اخر فتعبدها * وان لم تقبل قول الله ربك لتحفظ وتعمل 15
وصاياه التي امرك بها اليوم * حلت بك هذه اللعنات * فادركتك * وكنت ملعونا في الحضر 16
وملعونا في البدو * وملعونا في سلتك ومعاجنك * وصار ملعونا ثمر بطنك * وساير ثمر ارضك * 17 18
ونتاج بقرك * وسوام غنمك * وصرت ملعونا في دخولك * وملعونا في خروجك * ويبعث الله 19 20
عليك الضيق والدهشة والزجر في جميع مد يدك الذي تصنعه * الى ان يفنيك ويبيدك
سريعا * من قبل رداءة سماتك اذ تركتني * ويلزمك الله الوباء الى ان يفنيك من الارض 21
التي انت داخل اليها لتحوزها *

Erigétque te Deus in populum sanctum, 9 *prout pollicitus est tibi, cùm servaveris præcepta ejus, et ambulaveris in viis ejus. Et videbunt omnes gentes quòd nomen* 10 *Dei nominatum sit super te, téque timebunt. Et addet tibi Deus prosperitatem* 11 *in fructibus corporis tui, et fructibus hortorum tuorum, et fructibus jumentorum tuorum, in regione quam juravit patribus tuis daturum se tibi. Et aperiet Deus tibi* 12 *borrea bonorum suorum de cælo, demittétque pluviam regionis tuæ suo tempore, et benedicet omne opus manûs tuæ, ita ut mutuò des gentibus multis, et tu non mutueris. Ponétque te Deus caput, non cau-* 13 *dam: erísque merè sublimis, et non eis infimus, dūmodò acquiescas præceptis ejus quæ ego mando tibi, ut observes ea & facias illa. Et ne declines in omnibus præ-* 14 *ceptis quæ præcipio tibi hodiè, dextrorsùm, neque sinistrorsùm, & secteris cultus alios, & adores eos. Verùm si non ac-* 15 *quiescas dicto Dei Domini tui, ut observes & facias mandata ejus quæ mando tibi hodiè, immittentur in te maledictiones istæ, et assequentur te: Erísque ma-* 16 *ledictus in civitate, et maledictus in campo. Et maledictus in sporta tua, et ma-* 17 *ctris tuis. Eruntque maledicti fructus* 18 *ventris tui, et universi fructus terræ tuæ, et fœtus boum tuorum, & fœtus ovium tuarum. Et eris maledictus in ingressu* 19 *tuo, & maledictus in egressu tuo. Mit-* 20 *tétque Deus in te miseriam, et conturbationem, et increpationem in omni extensione manûs tuæ quam exercebis, donec te consumat ac perdat quàm citissimè, propter malignitatem morum tuarum, quòd me dereliqueris. Et indesinenter affliget te* 21 *Deus peste, donec te consumat de terra ad quam ingressurus es ut possideas eam.*

ספר אלה הדברים : כח

,inflammatione & ,continuo ardore in & ,phthisi in Dominus te Percutiet.
22 יככה יהוה בשחפת ובקדחת ובדלקת
ad usque ,te persequetur & ;aurugine in & ,uredine in & ,siccitate in & ,ethica in &
ובחרחר ובחרב ובשדפון ובירקון ורדפוך עד
,terra & :æs ,tuum caput supra qui tui cœli erunt Et .te perire
אבדך : והיו שמיך אשר על־ראשך נחשת והארץ
,tuæ terræ pluviam Dominus Dabit .ferrum ,te subter quæ
23 אשר־תחתיך ברזל : יתן יהוה את־מטר ארצך
.te disperdi ad usque ,te super descendet cœlis è :pulverem & ,terram minutā
24 אבק ועפר מן־השמים ירד עליך עד השמדך :
egredieris unam viam In .tuorū inimicorū facies ad cæsum Dominus te Dabit
25 יתנך יהוה נגף לפני איביך בדרך אחד תצא
commotionem in eris & ;ejus facies ad fugies vias septem in & ,eum ad
אליו ובשבעה דרכים תנוס לפניו והיית לזעוה
omni escam in tuum cadaver erit Et .terræ regnis omnibus
26 לכל ממלכות הארץ : והיתה נבלתך למאכל לכל־
te Percutiet .exterrens non & ;terræ animali & ,cœlorum volucri
27 עוף השמים ולבהמת הארץ ואין מחריד : יככה
,prurigine & ,scabie & ,ani hæmorrhoidibus & ,Ægypti ulcere in Dominus
יהוה בשחין מצרים ובעפלים ובגרב ובחרס
,amentia in Dominus te Percutiet .curari possis non qua
28 אשר לא־תוכל להרפא : יככה יהוה בשגעון
,luce duplici in palpans eris Et .cordis stupore in & ,cæcitate in &
29 ובעורון ובתמהון לבב : והיית ממשש בצהרים
fecundabis non & ;caligine in cæcus palparet quemadmodum
כאשר ימשש העור באפלה ולא תצליח את־
;diebus omnibus direptus & oppressus veruntamen eris & :tuas vias
דרכיך והיית אך עשוק וגזול כל־הימים
.eam succubā reddet alius vir & ,desponsabis Uxorem .servator non &
30 ואין מושיע : אשה תארש ואיש אחר ישגלנה
non & ,plantabis Vineam .ea in habitabis non & ,ædificabis Domum
בית תבנה ולא־תשב בו כרם תטע ולא
comedes non & ,tuis oculis in mactatus tuus Bos .eam prophanabis
31 תחללנו : שורך טבוח לעיניך ולא תאכל
.tibi restituetur non & ,tuis faciebus à raptus tuus Asinus .eo ex
ממנו חמרך גזול מלפניך ולא ישוב לך
,tui Filii .servator tibi non & ,tuis inimicis datæ tuæ Pecudes
32 צאנך נתנות לאיביך ואין לך מושיע : בניך
deficientes & videntes tui oculi & ,alteri populo dati tuæ filiæ &
ובנתיך נתנים לעם אחר ועיניך ראות וכלות
,tuæ humi Fructum.tua manus Deum ad non & ,die omni eos ad
33 אליהם כל־היום ואין לאל ידך : פרי אדמתך
eris & ;novisti non quem ,populus comedet tuum laborem omnem &
וכל־יגיעך יאכל עם אשר לא־ידעת והיית
vesanus eris Et .diebus omnibus quassatus & oppressus tantùm
34 רק עשוק ורצוץ כל־הימים : והיית משגע
ulcere in Dominus te Percutiet .videbis quam tuorum oculorum visione à
35 ממראה עיניך אשר תראה : יככה יהוה בשחין
,curari poteris non quòd ,coxas super & ,genua super malo
רע על־הברכים ועל־השקים אשר לא־תוכל להרפא
.tuum verticem ad usque & tui pedis vola à
מכף רגלך ועד קדקדך :

Versio VULG. LAT.

22 Percutiat te Domin⁹ egestate, febri & frigore, ardore et æstu, & aëre corrupto ac rubigine, 23 et persequatur donec pereas. Sit cœlū, quod supra te est, æneū: 24 & terra, quā calcas, ferrea. Det Domin⁹ imbrē terræ tuæ pulverē, et de cœlo descendat super te cinis, donec conteraris. 25 Tradat te Domin⁹ corruentem ante hostes tuos: per unā viā egrediaris contra eos, & per septem fugias, & dispergaris per 26 omnia regna terræ. Sitq; cadaver tuū in escā cunctis volatilibus cœli, & bestiis terræ: & 27 non sit qui abigat. Percutiat te Domin⁹ ulcere Ægypti, & partē corporis, per quam stercora egeruntur, scabie quoq; et prurigine: ita ut curari nequeas. 28 Percutiat te Dominus amentiâ 29 et cæcitate ac furore mentis. Et palpes in meridie, sicut palpare solet cæcus in tenebris, & non dirigas vias tuas. Omniq; tempore calumniam sustineas, & opprimaris violentiâ, nec ha-30 beas qui liberet te. Uxorē accipias, & alius dormiat cum ea. Domū ædifices, & non habites in ea. Plantes vineā, et non vin-31 demies eam. Bos tuus immoletur corā te, & non comedas ex eo. Asinus tu⁹ rapiatur in conspectu tuo, & non reddatur tibi. Oves tuæ dentur inimicis tuis, et non sit qui te adjuvet. 32 Filii tui et filiæ tuæ tradantur alteri populo, videntib⁹ oculis tuis, et deficientib⁹ ad conspectum eorum totā die, et non sit 33 fortitudo in manu tua. Fructus terræ tuæ, et omnes labores tuos, comedat populus quē ignoras: & sis semper calumniam sustinens, & oppressus cunctis 34 diebus, Et stupens ad terrorem eorum quæ videbunt oculi 35 tui. Percutiat te Dominus ulcere pessimo in genibus & in suris, sanaríque non possis, à planta pedis usque ad verticem tuum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

22 Πατάξαι σε (ζ) κύριος ἐν ἀπορίᾳ, καὶ πυρετῷ, καὶ ῥίγει, καὶ (η) ἐρεθισμῷ, καὶ ἀνεμοφθορίᾳ, καὶ τῇ ὤχρᾳ, καὶ καταδιώξονταί σε ἕως 23 ἂν ἀπολέσωσί σε. Καὶ (θ) ἔσται σοι ὁ οὐρανὸς ὁ ὑπὲρ κεφαλῆς σου χαλκοῦς, καὶ ἡ γῆ ἡ ὑποκάτω σου σιδηρᾶ. 24 Δῴη (ι) κύριος ὁ θεός σου τὸν ὑετὸν τῆς γῆς σου κονιορτὸν, καὶ χοῦς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ (κ) καταβήσεται, ἕως ἂν ἐκτρίψῃ σε, καὶ ἕως 25 ἂν ἀπολέσῃ (λ) σε ἐν τάχει. Δῴη σε κύριος (μ) ἐπὶ κοπὴν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν· ἐν ὁδῷ μιᾷ ἐξελεύσῃ πρὸς αὐτοὺς, καὶ ἐν ἑπτὰ ὁδοῖς φεύξῃ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· καὶ ἔσῃ (ν) δια-26 σπορὰ ἐν πάσαις (ξ) βασιλείαις τῆς γῆς. Καὶ ἔσονται οἱ νεκροὶ ὑμῶν κατάβρωμα τοῖς πετεινοῖς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τοῖς θηρίοις τῆς γῆς, καὶ 27 οὐκ ἔσται (ο) ὁ ἐκφοβῶν. Πατάξαι σε κύριος (π) ἕλκει Αἰγυπτίῳ εἰς τὴν ἕδραν, καὶ ψώρᾳ ἀγρίᾳ, καὶ κνήφῃ, ὥστε μὴ δύνασθαί σε ἰα-28 θῆναι. Πατάξαι σε κύριος παραπληξίᾳ, καὶ 29 ἀορασίᾳ, καὶ ἐκστάσει διανοίας. Καὶ ἔσῃ ψηλαφῶν μεσημβρίας, (ρ) ὡσεί τις ψηλαφήσαι τυφλὸς ἐν τῷ σκότει, καὶ οὐκ εὐοδώσει τὰς ὁδούς σου. καὶ ἔσῃ τότε ἀδικούμενος, καὶ διαρπαζόμενος πάσας τὰς ἡμέρας, καὶ οὐκ (σ) ἔσται 30 ὁ βοηθῶν. Γυναῖκα λήψῃ, καὶ ἀνὴρ ἕτερος ἕξει αὐτήν· οἰκίαν οἰκοδομήσεις, καὶ οὐκ οἰκήσεις ἐν αὐτῇ· ἀμπελῶνα φυτεύσεις, καὶ οὐ 31 μὴ τρυγήσεις αὐτόν. Ὁ μόσχος σου ἐσφαγμένος ἐναντίον σου, καὶ (τ) οὐ φάγῃ ἐξ αὐτοῦ· ὁ ὄνος σου ἡρπασμένος ἀπὸ σοῦ, καὶ οὐκ ἀποδοθήσεταί σοι· τὰ πρόβατά σου δεδομένα τοῖς ἐχθροῖς σου, καὶ οὐκ ἔσται σοι ὁ βοηθῶν. Οἱ 32 υἱοί σου καὶ αἱ θυγατέρες σου δεδομέναι ἔθνει ἑτέρῳ, καὶ οἱ ὀφθαλμοί (υ) σου βλέψονται σφακελίζοντες εἰς αὐτά, (φ) οὐκ ἰσχύσει ἡ χείρ 33 σου. Τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς σου, καὶ πάντας τοὺς πόνους σου φάγεται ἔθνος, ὃ οὐκ ἐπίστασαι· καὶ ἔσῃ ἀδικούμενος καὶ τεθραυσμένος πάσας τὰς 34 ἡμέρας. Καὶ ἔσῃ παράπληκτος διὰ τὰ ὁρά-35 ματα τῶν ὀφθαλμῶν σου, ἃ βλέψῃ. Πατάξαι σε κύριος ἐν ἕλκει πονηρῷ ἐπὶ τὰ γόνατα, καὶ ἐπὶ τὰς κνήμας, ὥστε μὴ δύνασθαι ἰαθῆναί σε, ἀπὸ ἴχνους τῶν ποδῶν σου ἕως τῆς κορυφῆς σου.

22 Percutiat te Domin⁹ in penuria, & febri, et rigore, & (d) rosione, et aeris corruptione, et rubigine: et persequentur te, donec disperdiderint te. Et erit tibi cœlum, quod 23 super caput tuum, æneum; et terra, quæ sub te, ferrea. Det Do-24 minus Deus tuus pluviam terræ tuæ pulverem: & cinis de cœlo (e) descendet, quoadusque attriverit te, & quoadusque disperdiderit te velociter. Det te Do-25 minus in occisionem coram inimicis: in via una exibis ad eos, & in septem viis fugies à facie eorum. Et eris (f) dispersio in omnibus regnis terræ. Et erunt 26 mortui vestri esca volatilibus cœli, & bestiis terræ: et non erit, qui (g) exterreat. Percutiat te 27 Domin⁹ ulcere Ægyptio in sede, & scabie agresti, et prurigine, ita ut non possis tu curari. Percutiat 28 te Domin⁹ amentiâ, & cæcitate, et excessu mentis. Et eris palpans 29 meridiè, veluti si palparet cæcus in tenebris; & non prosperabit vias tuas. Et eris tunc injuriis affectus, & direp⁹ omnibus diebus: & non erit qui auxilium ferat. Uxorem accipies; & vir 30 alius habebit eam. Domum ædificabis; & non habitabis in ea. Vineam plantabis; & non vindemiabis eam. Vitulus tuus jugula-31 tus ante te; & non comedes ex eo. Asinus tuus ereptus à te, & non reddetur tibi. Oves tuæ datæ inimicis tuis; & non erit tibi qui auxilietur. Filii tui, & filiæ tuæ 32 datæ genti alteri; & oculi tui aspicient tabescentes ad ea: non valebit manus tua. Proventus 33 terræ tuæ, & omnes labores tuos comedet gens, quam non nôsti. Et eris injuriis affectus, & quassatus omnibus diebus. Et eris stupi-34 dus propter visiones oculorum tuorum, quas cernes. Percutiat 35 te Dominus in ulcere maligno super genua, & super suras; ut non possis tu curari, à vestigio pedum tuorum usque ad verticem tuum.

MS.A. (ζ) κύριος ἀπορίᾳ, (η) ἐρεθισμῷ, καὶ φόνῳ, καὶ ἀνεμοφθορίᾳ. (θ) ἔσται ὁ οὐρανὸς (ι) κύριος τὸν ὑετὸν τῇ γῇ σου (κ) καταβήσεται ἐπὶ σὲ, ἕως (λ) σε. Δῴη (μ) ἐπὶ σκοπὴν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν σου· ἐν (ν) ἐν διασπορᾷ (ξ) ταῖς βασιλείαις (ο) ὁ ἀποσοβῶν. (π) ἐν ἕλκει Αἰγυπτίῳ ἐν ταῖς ἕδραις, (ρ) ὡσεὶ ψηλαφήσαι ὁ τυφλὸς (σ) ἔσται σοι ὁ (τ) οὐ μὴ φάγῃ (υ) σου ἔσονται σφακελίζοντες (φ) καὶ οὐκ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]

22 Percutiet te Dominus stupiditate, & elephantiasi, & incendio, & flammâ, & aurigine, & gladio, & vento uredinis, & persequentur te, 23 donec te perdant. Erúntque cœli qui sunt super caput tuum, ænei: & tellus quæ sub te, 24 est ferrea. Dabit Dominus pluviam terræ tuæ limum, & pulverem de cœlo demittet 25 super te, donec te consumat. Profligabit te Dominus coram hostibus tuis: per iter unum egrediêris contra eos, & per septem itinera fugies à conspectu eorum, & eris terrori 26 apud omnia regna terræ. Erit etiam cadaver tuum esca volucri cœli & bestiæ terræ, 27 nec erit qui abigat. Percutiet te Dominus ulcere Ægyptiorum, & morbo ani, & leprâ, 28 & macie, ita ut sanari nequeas. Percutiet te Dominus caligine, & cæcitate, & stupiditate 29 cordis. Sis palpans in meridie quemadmodum palpat cæcus in tenebris: & ne perducatur via tua ad exitum: & sis ductus per violentiam, & oppressus cunctis diebus tuis, 30 nec sit qui te liberet. Uxorem despondeas, & vir alius ducat eam. Domum ædifices, & non habites in ea. Vineam plantes, & non 31 exprimas vinum ejus. Bos tuus juguletur coram te, & non comedas ex eo. Et asinus tuus abducatur à te violenter, & non reddatur tibi. Oves tuæ tradantur hostibus tuis, 32 nec sit qui eripiat. Filii tui & filiæ tuæ tradantur populo alieno, oculis tuis spectantibus: & affligaris propter eos totâ die, nec 33 sint vires in manibus tuis. Fructus terræ tuæ, totúmque laborem tuum comedat populus quem tu ignoras: sísque oppressus, & co-34 arctatus omnibus diebus tuis. Et offundatur caligine visus oculorum tuorum quo vides. 35 Percutiat te Dominus ulcere pessimo ingenibus tuis & in cruribus tuis, nec sanari valeas, à planta pedis tui usque ad cerebrum tuum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

22 ימחנך יי בשחפתא ובקדחתא
ובדלקתא ובחרחורא ובחרבא
ובשדפונא ובירקונא וירדפונך עד
23 דתיבד : ויהון שמיא די עלוי רישך
חסינין כנחשא מלאחתא מטרא
וארעא די תחותך תקיפא כברזלא
24 מלמעבד פירין : יתן יי ית מטר
ארעך אבקא ועפרא מן שמיא
25 יחות עלך עד דתשתצי : יתננך
יי תביר קדם סנאך באורחא חדא
תפוק לותיה ובשבע אורחן תערוק
מן קדמוהי ותהי לזיע לכל מלכות
26 ארעא ; ותהא נבלתך משדיא
למיכל לכל עופא דשמיא ולבעירא
27 דארעא ולית דמניד : ימחנך יי
בשחנא מצראי ובטחורין ובגרבא
ובחרס יבש די לא תיכול לאתסאה :
28 ימחנך יי בטפשותא ובסמיותא
29 ובשעממות לבא : ותהי ממשש
בטיהרא כמא די ימשש עוירא
בקבלא ולא תצלח ית אורחך
ותהי ברם עשיק ואניס כל יומיא
30 ולית דפריק : איתתא תירוס וגבר
אוחרן ישכבנה ביתא תבני ולא
תתיב ביה כרמא תצוב ולא
31 תחלניה : תורך יהי נכיס לעינך
ולא תיכול מניה חמרך יהי אניס
מן קדמך ולא יתוב לך ענך מסירין
לבעלי דבבך ולית לך פריק :
32 בנך ובנתך מסירין לעמא אוחרן
ועינך חזין ויסופן בגלליהון כל יומא
33 ולית חילא בידך : אבא דארעך
וכל ליאותך ייכול עם דלא ידעת
ותהי לחוד עשיק ורעיע כל יומיא :
34 ותהי משתטי מחיזו עינך דתהי חזי :
35 ימחנך יי בשיחנא בישא על רכובין
ועל שוקין די לא תיכול לאתסאה
מפרסת רגלך ועד מוחך :

22 Percutiet te Dñs egestate & febri, & incendio, & siccitate & gladio; & aëre corrupto, & rubigine: & persequentur 23 te donec pereas. Et erunt cœli, qui sunt super caput tuum, fortes quasi ænei ut non deducant pluviam: & terra quæ est subter te erit fortis sicut fer-24 rum, ne faciat fructus. Dabit Dñs pluviā terræ tuæ favillam et pulverē: de cœlis descendet super te, donec disperdat te. 25 Tradet te Dñs cōfractū in conspectu inimicorū tuorum: per viā unā egredieris in eos, & p septē vias fugies à facie eorū: et eris in commotionē omnib⁹ 26 regnis terræ. Et erit cadaver tuum projectum in cibū omni volatili cœli & jumentis terræ: & non erit qui commo-27 veat. Percutiet te Dñs ulcere pessimo Ægyptiorum, & hæmorrhoïdbi⁹; & scabie, & prurigine siccā: ex quibus non po-28 teris sanari. Percutiet te Dñs amentiâ & cæcitate, & con-29 turbatione cordis. Et eris palpans in meridie, sicut palpat cæcus in tenebris; & non proficies in via tua: & eris utiq; oppress⁹ & vim patiens omnib⁹ dieb⁹, et non erit qui liberet 30 te. Mulierē despondebis, & vir alius cubabit cum ea; domum ædificabis, & non habitabis in ea: vineā plantabis, & nō vin-31 demiabis eā. Bos tuus erit jugulat⁹ ante oculos tuos, & non cōedes ex eo: asin⁹ tu⁹ erit violéter rapt⁹ à facie tua, & nō revertetur ad te: oves tuæ erūt traditæ inimicis tuis; et nō erit 32 qui salvet te. Filii tui & filiæ tuæ tradētur populo alieno, & oculi tui videbunt & deficient pro eis tota die: & nō erit for-33 titudo in manu tua. Fruct⁹ terræ tuæ & omnes labores tuos comedet popul⁹ quē non cognovisti: & eris semper calumniam sustinens & oppressus 34 omnib⁹ dieb⁹. Et eris stupens, propter visionē oculorū tuorū 35 quā videbis. Percutiet te Dñs ulcere pessimo in genib⁹ & in femorib⁹, ex quo nō poteris sanari, à planta pedis tui & usq; ad cerebrum tuum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

** 22 [illegible]
* 23 [illegible]
24 [illegible]
* 25 [illegible]
26 [illegible]
** 27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

** 22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
* 25 [illegible]
26 [illegible]
** 27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
* 32 [illegible]
* 33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

22 Percutiet te Domin⁹ tabe, & febri, & rigore, & æstu, & (f) gladio, & uredine, & rubigine; persequentur te donec te perdiderint. Eruntq; cœli 23 tui qui sunt super caput tuū, ærei; & terra quæ est subter te, ferrea. Dabit Domin⁹ plu-24 viam terræ tuæ pulverem, & pulvis de cœlo descendet super te donec attriverint te. 25 Dabit te Dominus (g) corruentem ante faciē inimicorum tuorū: per viam unam egrediêris adversus eum, & per septem vias fugies ante faciē ejus, erisque in dispersionem omnibus regnis terræ. Erit 26 quoq; cadaver tuum in escā volucribus cœli, et bestiis terræ, neq; erit qui abigat. Per-27 cutiet te Dominus ulcere Ægypti, & hemorrhoïdibus, et scabie, & prurigine, quibus non poteris curari. Percutiet 28 te Dominus amentiâ, & cæcitate, & stupore cordis. Erisq; 29 palpans in meridie, sicut palpat cæcus in caligine, nec prosperare facies viā tuā: præterea eris tantùm oppressus et direptus omnibus diebus, & non erit qui eripiat te. Uxorē 30 desponsabis, & vir alter dormiet cum illa; domū ædificabis, & non habitabis in ea; vineā plantabis, sed non vindemiabis eā. Bos tuus macta-31 bitur ante oculos tuos, & non comedes ex eo; asinus tuus rapietur à conspectu tuo, & nō restituetur tibi; pecudes tuæ tradentur inimicis tuis, & nō erit qui eripiat. Filii tui, & 32 filiæ tuæ tradentur populo alteri, & oculi tui videbunt, & tabescent ad illos totâ die, sed non erit in fortitudinē manus tua. Fructū quoq; terræ 33 tuæ, & omnes labores tuos comedet populus quē non cognovisti, & tantummodò calumniam patiêris, et opprimêris omnibus diebus. (h) Obstu-34 pescésque propter phantasmata oculorum tuorū quæ videbis. Percutiet te Dominus 35 ulcere malo super genua, et super suras, quod non poteris curare, à planta pedis tui usq; verticem tuum.

VER. SAM. (f) siccitate, (g) confractum (h) Erisque amens

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22 * ويضربك الله بحمي السل * والحادة * والربع * والفالج * والجفاف * والدق * واليرقان * فيطلبك الي
23 ابادتك * ويكون سماوك التي فوق راسك كالنحاس * والارض التي تحتك كالحديد * ويجعل الله
24 جميع ما يمطر علي ارضك غبارا وترابا من السماء ردا عليك الي ان تبيد * ويجعلك الله مصدوما
25 بين يدي اعدائك * حتي تخرج اليهم في طريق واحد * وتهرب من بين ايديهم في سبع طرق *
26 فتصير عبرة لجميع ممالك الارض * وتصير جثتك ماكلا لطير السماء ولبهائم الارض * وليس لها
27 مزعج * ويضربك الله بقرح مصر * والبواسير * والجرب والحكة ما لا تستطيع مداواته * ويضربك
28 الله بالجنون والعمي وبهتة القلب * حتي تصير تجسسا في الظهيرة * كما يجسس الاعمي وخاصة في
29 ظلمة * ولا تنجح في طرقك * وتكون معسوفا معصوبا طول زمانك * وليس لك معين * فتزوج
30 امراة فياتيها رجل اخر * وتبني بيتا ولا تجلس فيه * وتغرس كرما ولا تبتذله * فيكون ثورك
31 مذبوحا حذاء عينيك فلا تاكل منه * وحمارك مغصوبا من بين يديك فلا يرجع اليك * وغنمك
مسلمة الي اعدائك وليس لك معين * وبنوك وبناتك مدفوعين الي قوم اخرين * وعيناك تريانهم
32 ساخصتان اليهم طول الزمان * ولا طاقة في يدك * وثمر ارضك وساير كسبك ياكله قوم لا تعرفهم *
33 وتصير كذلك معسوفا معسوفا طول الزمان * حتي تصير معتوها من منظر عينيك الذي تراه *
34 * ويضربك الله بقرح ردي علي الركب وعلي السوق * ما لا تستطيع مداواته * ولا يزايلك من قدمك الي هامتك *
35

22 Percutiétq; te D:⁹ febri phthisicâ, et acutâ, et quartanâ, et paralysi, et ariditate, et hecticâ, et aurigine, et persequetur te usq; ad consumptionē tui. Erit quoque cœlum 23 tuum quod est super caput tuū, velut æs: et terra quæ sub te est, velut ferrū. Ver-24 tétque Deus quicquid depluet super terram tuam, in limum: et pulverem de cœlo propellet in te, donec absumaris. Ponétque 25 te Deus prostratum ante inimicos tuos, ita ut exeas ad eos per viam unam, et fugias à conspectu eorum per septē vias, siásque exemplum omnibus regnis terræ. Et fiet 26 cadaver tuum cib⁹ volatilibus cœli et bestiis terræ, nec erit eis absterrens. Percuti-27 étq; te Deus ulcere Ægypti, et hæmorrhoide, et scabie, et impetigine à quibus non poteris sanari. Percutiet te quoque Deus 28 amentiâ et cæcitate, et stupore cordis. Ita 29 ut sis palpans in meridie sicuti palpat cæcus ac præsertim in tenebris: et non prosperaberis in viis tuis: et eris oppressus & coactus longitudine temporis tui, nec erit tibi adjutor. Nubes uxori, et coïbit cum 30 ea vir alius: et extrues domum, et non habitabis in ea: et plantabis vineā, et non delibabis eam. Eritque bos tuus mactatus 31 ante oculos tuos, et non comedes ex eo: & asinus tuus raptus è manibus tuis, nec reducetur ad te: et oves tuæ traditæ inimicis tuis, nec erit qui opem ferat. Filii eti-32 iam tui et filiæ tuæ dati gentibus alienis, & oculi tui videbunt eos intuentes illos longitudine temporis, et nulla erit potentia in manu tua. Et fructus terræ tuæ, to-33 túmque lucrum tuum devorabunt gentes quas non agnoscis: & eris hoc pacto oppressus & mancipatus longitudine temporis, Ita ut evadas amens ob spectaculum 34 oculorum tuorum quod cernes. Et per-35 cutiet te Deus ulcere malo super genua & super crura, quod curare minimè poteris. Et dum te cruciabit à planta tua ad verticem tuum.

ספר אלה הדברים : כח

36 וילך יהוה אתך ואת־מלכך אשר תקים עליך אל־גוי אשר לא־ידעת אתה ואבתיך ועבדת שם אלהים אחרים עץ ואבן׃
37 והיית לשמה למשל ולשנינה בכל העמים אשר־ינהגך יהוה שמה׃
38 זרע רב תוציא השדה ומעט תאסף כי יחסלנו הארבה׃
39 כרמים תטע ועבדת ויין לא־תשתה ולא תאגר כי תאכלנו התלעת׃
40 זיתים יהיו לך בכל־גבולך ושמן לא תסוך כי ישל זיתך׃
41 בנים ובנות תוליד ולא־יהיו לך כי ילכו בשבי׃
42 כל־עצך ופרי אדמתך יירש הצלצל׃
43 הגר אשר בקרבך יעלה עליך מעלה מעלה ואתה תרד מטה מטה׃
44 הוא ילוך ואתה לא תלונו הוא יהיה לראש ואתה תהיה לזנב׃
45 ובאו עליך כל־הקללות האלה ורדפוך והשיגוך עד השמדך כי־לא שמעת בקול יהוה אלהיך לשמר מצותיו וחקתיו אשר צוך׃
46 והיו בך לאות ולמופת ובזרעך עד־עולם׃
47 תחת אשר לא־עבדת את־יהוה אלהיך בשמחה ובטוב לבב מרב כל׃
48 ועבדת את־איביך אשר ישלחנו יהוה בך ברעב ובצמא ובעירם ובחסר כל ונתן על ברזל על־צוארך עד השמידו אתך׃
49 ישא יהוה עליך גוי מרחק מקצה הארץ כאשר ידאה הנשר גוי אשר לא־תשמע לשנו׃
50 גוי עז פנים אשר לא־ישא פנים לזקן ונער לא יחן׃

Verſio VULG. LAT.

36 Ducet te Dominus, & regem tuum, quem conſtitueris ſuper te, in gentem, quam ignoras tu & patres tui: & ſervies ibi
37 diis alienis, ligno, & lapidi. Et eris perdit' in proverbium ac fabulam omnibus populis, ad
38 quos te introduxerit Dñs. Sementẽ multam jacies in terrâ, & modicũ congregabis: quia
39 locuſtæ devorabunt omnia. Vineam plantabis, & fodies: & vinum non bibes, nec colliges ex ea quidpiam: quoniam va-
40 ſtabitur vermibus. Olivas habebis in omnib' terminis tuis, & non ungêris oleo: quia de-
41 fluent, & peribunt. Filios generabis & filias, & non frueris eis: quoniã ducentur in capti-
42 vitatem. Omnes arbores tuas et fruges terræ tuæ rubigo con-
43 ſumet. Advena, qui tecum verſatur in terra, aſcendet ſuper te, eritq; ſublimior: tu autem
44 deſcendes, & eris inferior. Ipſe fœnerabit tibi, & tu non fœnerabis ei. Ipſe erit in caput,
45 & tu eris in caudam. Et veniẽt ſuper te omnes maledictiones iſtæ, & perſequentes apprehẽdent te, donec intereas: quia non audîſti vocẽ Domini Dei tui, nec ſervâſti mandata ejus & ceremonias, quas præcepit
46 tibi. Et erunt in te ſigna atq; prodigia, & in ſemine tuo uſq;
47 in ſempiternum: Eò quòd non ſervieris Domino Deo tuo in gaudio, cordiſq; lætitia, propter rerum omnium abundan-
48 tiam. Servies inimico tuo, quẽ immittet tibi Dñs, in fame, & ſiti, & nuditate, & omni penuria: & ponet jugum ferreum ſuper cervicem tuam, donec te
49 conterat. Adducet Dñs ſuper te gentem de longinquo, & de extremis terræ finibus, in ſimilitudinem aquilæ volantis cum impetu; cujus linguam in-
50 telligere non poſſis: Gentem procaciſſimam, quæ non deferat ſeni, nec miſereatur parvuli,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

36 Ἀπαγάγοι κύριός σε καὶ τοὺς ἄρχοντάς σου, οὓς ἂν (χ) καταστήσῃς ἐπὶ σεαυτὸν, (ψ) ἐπ᾽ ἔθνος ὃ οὐκ ἐπίστασαι σὺ καὶ οἱ πατέρες σου, καὶ λατρεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις.
37 Καὶ ἔσῃ ἐκεῖ ἐν αἰνίγματι καὶ παραβολῇ καὶ διηγήματι ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, εἰς οὓς
38 ἂν ἀπαγάγῃ σε κύριος ἐκεῖ. Σπέρμα πολὺ ἐξοίσεις εἰς τὸ πεδίον, καὶ ὀλίγα εἰσοίσεις,
39 ὅτι κατέδεται αὐτὰ ἡ ἀκρίς. Ἀμπελῶνα φυτεύσεις καὶ κατεργᾷ, καὶ οἶνον οὐ πίεσαι, οὐδὲ εὐφρανθήσῃ ἐξ αὐτοῦ, ὅτι καταφάγεται αὐτὰ
40 ὁ σκώληξ. Ἐλαῖαι ἔσονταί σοι ἐν πᾶσι τοῖς ὁρίοις σου, καὶ ἔλαιον οὐ χρίσῃ, ὅτι ἐκρυήσεται
41 ἡ ἐλαία σου. Υἱοὺς καὶ θυγατέρας γεννήσεις καὶ οὐκ (ω) ἔσονται, ἀπελεύσονται γὰρ ἐν αἰχμαλωσίᾳ.
42 Πάντα τὰ ξύλινά σου, καὶ τὰ (α) γεννήματα
43 τῆς γῆς σου ἐξαναλώσει ἡ ἐρυσίβη. Ὁ προσήλυτος ὅς ἐστιν ἐν σοὶ, ἀναβήσεται (β) ἄνω
44 ἄνω, σὺ δὲ καταβήσῃ κάτω κάτω. Οὗτος δανιεῖ σοι, σὺ δὲ τούτῳ οὐ δανιεῖς· οὗτος ἔσται
45 (γ) κεφαλὴ, σὺ δὲ ἔσῃ (δ) οὐρά. Καὶ ἐλεύσονται ἐπὶ σὲ πᾶσαι αἱ κατάραι αὗται, καὶ καταδιώξονταί σε, καὶ καταλήψονταί σε, ἕως ἂν (ε) ἐξολοθρεύσῃ σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε, ὅτι οὐκ (ζ) εἰσήκουσας τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, (η) φυλάξαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δι-
46 καιώματα (θ) ὅσα ἐνετείλατό σοι. Καὶ ἔσται ἐν σοὶ σημεῖα, καὶ τέρατα (ι) ἐν τῷ σπέρματί
47 σου (κ) ἕως τοῦ αἰῶνος, Ἀνθ᾽ ὧν οὐκ ἐλάτρευσας κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐν εὐφροσύνῃ καὶ (λ) ἀγαθῇ διανοίᾳ διὰ τὸ πλῆθος πάντων.
48 Καὶ λατρεύσεις τοῖς ἐχθροῖς σου, (μ) οὓς ἐπαποστελεῖ κύριος ἐπὶ σὲ ἐν λιμῷ, καὶ ἐν δίψει, καὶ ἐν γυμνότητι, καὶ ἐν ἐκλείψει πάντων· καὶ (ν) ἐπιθήσει κλοιὸν σιδηροῦν ἐπὶ τὸν τράχηλόν
49 σου, ἕως ἂν (ξ) ἐξολοθρεύσῃ σε. Ἐπάξει (ο) ἐπὶ σὲ κύριος ἔθνος μακρόθεν ἀπ᾽ ἐσχάτου τῆς γῆς ὡσεὶ ὅρμημα ἀετοῦ, (π) ἔθνος
50 ὃ οὐκ ἀκούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ, Ἔθνος ἀναιδὲς προσώπῳ, ὅστις οὐ θαυμάσει πρόσωπον (ρ) πρεσβύτου, καὶ νέον οὐκ ἐλεήσει.

Abducat Dominus te, & principes tuos, quos conſtitues ſuper te, ad gentem, quam non nôſti tu, & patres tui: et ſervies ibi diis aliis, lignis, & lapidibus. 36
Et eris ibi in (h) ænigma, & parabolam, & fabulam in omnibus gentibus, ad quas abduxerit te Deus illuc. 37
Semen multum proferes in campum; & pauca inferes: quoniam locuſta comedet ea. 38
Vineam plantabis, & operaberis; & vinum non bibes, neque lætaberis ex eo: quoniam comedet ea vermis. 39
Olivæ tibi erunt in omnibus finibus tuis; & oleo non ungêris: quoniam defluet oliva tua. 40
Filios, & filias generabis; & non erunt: abibunt enim in captivitatem. 41
Omnia (i) ligna tua, & genimina terræ tuæ abſumet rubigo. 42
Advena, qui eſt in te, aſcendet ſurſum ſurſum: tu autem deſcendes deorſum deorſum. 43
Hic fœnerabit tibi; tu autem huic non fœnerabis: hic erit caput; tu autem eris cauda. 44
Et venient ſuper te omnes maledictiones hæ: & perſequentur te, & apprehendent te; quoadusq; exterminaverint te, & quoadusq; diſperdiderint te: quoniam non exaudîſti vocem Domini Dei tui, ad cuſtodiendum mandata ejus, et juſtificationes, quaſcunque mandavit tibi. 45
Et erunt in te ſigna, & prodigia in ſemine tuo uſque in ſæculum, 46
Pro eo, quod non ſervîſti Domino Deo tuo in lætitia, & bona mente propter multitudinem omnium. 47
Et ſervies inimicis tuis, quos immittet Dominus ſuper te, in fame, & in ſiti, & in nuditate, et in omnium inopia. Et imponet jugum ferreum ſuper cervicem tuam: quoadusque exterminaverit te. 48
Inducet ſuper te Dominus gentem de longè ab extremo terræ, tanquam impetũ aquilæ, gentem, cujus (k) non audies vocem ejus, Gentem impudentem facie; qui non mirabitur faciem ſenis, et juvenis non miſerebitur. 49 50

MS.A. (χ) καταστήσεις (ψ) εἰς ἔθνος (ω) ἔσονταί σοι, ἀπελεύσονται (α) γεννήματά σου τῆς γῆς ἐξαναλώσει (β) ἐπὶ σὲ ἄνω ἄνω, (γ) εἰς κεφαλὴν, (δ) εἰς οὐράν. (ε)* ἐξολεθρεῦσαί σε, καὶ ἕως ἂν ἀπολέσαι (ζ) ἤκουσας (η) τοῦ φυλάσσεσθαί σε πάσας τὰς (θ) αὐτοῦ ὅσα (ι) καὶ ἐν (κ) ἕως αἰῶνος, (λ) ἐν ἀγαθῇ καρδίᾳ διὰ (μ) οἷς ἐπαποστέλλει κύριος ἐν λιμῷ, καὶ δίψει, (ν) ἐπιθήσει (ξ) ἐξολεθρεύσῃ (ο) κύριος ἐπὶ σὲ ἔθνος (π) ἔθνος οὗ οὐκ (ρ) πρεσβυτέρου,

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

36 Ducet te Dominus, te *inquam*, & regem tuum quem conſtitueris ſuper te, ad populum quem nec tu noviſti nec patres tui, & ſervies
37 ibi diis aliis ligneis & lapideis. Eríſque ſtupori, fabulæ, & meditationi inter omnes po-
38 pulos inter quos diſperget te Dominus. Semen copioſum producet ager tuus, & pa-
39 rum colliges: comedet illud locuſta. Vineam plantabis & coles, & vinum non bibes neque colliges: quia corrodet eam vermis.
40 Oleæ tibi erunt in cunctis finibus tuis, attamen oleo non ungêris: quia defluent olivæ
41 tuæ. Filios & filias generabis, ſed non erunt
42 tui: quia in captivitatem abibunt. Omnes arbores tuas & fructus terræ tuæ devorabit
43 gryllus. Et hoſpes qui in medio tui eſt, ſurſùm elevabitur ſuper te, tu verò deſcendes
44 deorſúm. Ille mutuò tibi dabit, & tu nihil illi mutuò dabis: ille erit caput, & tu eris
45 cauda. Venient autem ſuper te omnes iſtæ maledictiones, téque apprehendent, & perſequentur donec te conſumant, eò quòd non audieris vocem Domini Dei tui, neque cuſtodieris præcepta ejus & leges ejus quas præ-
46 cepit tibi: Et erunt ſigna tua atque prodigia
47 in te & in ſemine tuo in ſæculum, Eò quòd non colueris Dominum Deum tuum cum lætitia & bonitate cordis, propter affluentiam
48 omnium rerum. Et ſervies hoſtibus tuis quos mittet Dominus adversùm te, in fame, & ſiti, & nuditate, & penuriâ rerum omnium: dabítque jugum ferreum ſuper collum
49 tuum, donec te perdat. Adducet ſuper te Dominus populum de longinquo, ab extremis terræ finibus, ut volat aquila: popu-
50 lum cujus linguam non capies: Populum impudentis vultûs, qui non reverebitur facies ſenum, & puerorum non miſerebitur.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

Targum ONKELOS.

תרגום אונקלוס

36 Migrare te faciet Dominus, & regem tuum quem conſtitues ſuper te, ad populum quem ignoras tu & patres tui: & ſervies ibi populis ſervientibus idolis ligneis & lapideis.
37 Et eris in deſolationem, & in proverbium & in fabulam, in omnibus populis ad quos transmigrare te faciet Domi-
38 nus. Sementem multam educes ad agrum: et parum congregabis; quoniam devorabit
39 eam locuſta. Vineas plantabis, et coles: et vinum non bibes, nec colliges; quoniam
40 comedet illud vermis. Olivæ erunt tibi in omni termino tuo: & oleo non ungêris; quia defluent olivæ tuæ.
41 Filios & filias generabis: & non erunt tibi; quoniam ibunt
42 in captivitatem. Omnes arbores tuæ & fructum terræ tuæ
43 conſumet rubigo. Advena incircunciſus qui eſt in medio tui, aſcendet ſuper te ſuperiùs: & tu deſcendes inferiús.
44 Ipſe mutuabit tibi, & tu non mutuabis ei: ipſe erit fortis,
45 & tu eris infirmus. Et venient ſuper te omnes maledictiones iſtæ; & perſequentur te, & apprehendent te, donec diſpereas: quoniam non obedîſti verbo Domini Dei tui, ut cuſtodires præcepta ejus & mandata ejus, quæ præcepi
46 tibi. Et erunt tibi in ſigna & in portẽta, & in filiis tuis uſq;
47 in ſeculum. Eò quòd non ſervieris coram Domino Deo tuo in gaudio & in rectitudine cordis, propter multi-
48 tudinem omnium rerum. Et ſervies inimicis tuis, quos mittet Dominus in te, in fame & in ſiti, & in nuditate, & in penuria omnium rerum: & ponent jugum ferreum ſuper cervicem tuam, donec
49 diſperdant te. Adducet Dominus ſuper te populum de longinquo à finibus terræ, ſicut volat aquila: populum cujus linguam non intelliges.
50 Populum impudentem facie: qui non accipit perſonam ſenis, neque miſeretur parvuli.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Abducet te Dominus, & regem tuum quem conſtitueris ſuper te, in gentẽ quam non nôſti, tu, et patres tui, ſerviéſque ibi diis alienis, ligno, & lapidi. 36
Eris quoque in nomen, (i) in proverbium; & in dicterium omnibus populis ad quos Dominus te deducet. 37
Semen multum educes in agrum, & parum colliges; quoniam conſumet illud locuſta. 38
Vineas plantabis & (k) coles, ſed vinum non bibes, neque (l) colliges; quoniã devorabit illud vermis. 39
Olivæ erunt tibi in omnibus finibus tuis, ſed oleo non ungêris; quia excutientur olivæ tuæ. 40
Filios & filias generabis, ſed non erunt tuæ; ibunt enim in captivitatem. 41
Omnem arborẽ tuam, & fructum terræ tuæ abſumet rubigo. 42
Peregrinus qui eſt in medio tui aſcendet ſuper te, ſupernè ſupernè; tu verò deſcendes infernè infernè. 43
Ipſe fœnerabit tibi, tu verò non fœnerabis illi: ipſe erit in caput, tu verò eris in (m) caudam. 44
Veniéntque ſuper te omnes maledictiones iſtæ, & perſequentur te, & apprehendent te, donec exterminaverint te; quoniam non audîſti vocem Domini Dei tui cuſtodiendo mandata ejus, & præcepta ejus quæ præcepit tibi. 45
Et erunt tibi in ſignum, & in portentum, et ſemini tuo uſq; in æternum. 46
Eò quòd non ſervieris Domino Deo tuo cum lætitia & recto corde, propter omnium rerum copiã: 47
Servies quoque inimicis tuis quos immittet Dominus contra te cum fame, & cum ſiti, & cum nuditate, & cum penuria rerum omnium; dabitq; jugum ferreum ſuper collum tuum donec exterminaverit te. 48
Inducet Domin' ſuper te gentem à longiuquo, ab extremitate terræ, ſicut apparet aquila, gentẽ cujus non audies linguam: 49
Gentem impudentem, quæ non reverebitur faciem ſenis, neque pueri miſerebitur. 50

VER. SAM. (i) in dominationem, i.e. cui homines dominentur (k) enutriẽs, (l) reportabis; (m) calcem.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

36 يجليك الله وملكك الذي تنصبه لك الى قوم لم تعرفهم انت واباوك * وتخدم هناك معبودات
37 اخر من خشب وحجارة * فتصير وحشة ومثلة وحكاية في جميع الامم التي يسوقك الله اليها * واذا
38 تخرج الصحراء زرعا كثيرا * فقليل ما تجمع منه * اذ يقصمه الجراد * فاذا تغرس كروما
39 وتفلحها * فما تشرب منها خمرا ولا توعيها * بل ياكلها الدود * واذا تكون لك زياتين في جميع
40 تخمك * فما تدهن منها بدهن * بل تنتثر نثرا * واذا تولد بنين وبنات * فما يبقون لك * بل
41 يجلون في السبي * وجميع شجرك وثمر ارضك يقرضه القرض * والغريب الذي فيما بينكم يرتفع
42 43 عليك علوا كبيرا * وانت تنحط سفلا هويا * حتى انه يقرضك * وانت لا تقرضه * وهو يصير
44 لك راسا * وانت تصير ذنبا * وتحل بك جميع هذه اللعنات * وتطلبك فتدركك الى انفادك *
45 اذ لم تقبل امر الله ربك * وتحفظ وصاياه ورسومه التي امرك بها * فتصير فيك اية وبرهانا * وفي
46 نسلك المشابه لك الى الدهر * وبدل ما لم تعبد الله ربك بفرح وجودة قلب من كثرة
47 الاشياء * ان تخدم عدوك الذي يسلطه الله عليك بجوع وعطش وعري وعوز كل شي *
48 ويضع اصرا من حديد على عنقك الى ان يفنيك * ويغري بك الله قبيلا من بعيد من طرف
49 السماء كما يتخلف النسر * قبيلا لا تفهم لغته * قبيلا وقح الوجه * من لا يهاب وجه شيخك * ولا
50 يرق على صبي *

Migrare te faciet Deus, regemque tuum quem eriges tibi, ad gentem quam tu non nôſti nec patres tui, et ſervies illic diis aliis ligneis & lapideis. 36
Et eris devitationi, & proverbio, atq; fabulæ in cunctis gentibus ad quas ducet te Deus. 37
Cúmq; proferet campus ſemen copioſum, parũ colliges ex eo, quoniã corrodet illud locuſta. 38
Et cùm plantabis vineas & coles eas, non bibes ex iis vinũ, neq; recondes illud, ſed devorabunt eas vermes. 39
Et cùm fuerint tibi oleæ in omnibus terminis tuis, non ungêris ipſarũ oleo, ſed decidentes decident. 40
Cúmque genueris filios & filias, non manebunt tibi, ſed abducentur in captivitatẽ. 41
Omneſq; arbores tuas & fructus terræ tuæ, corrodet ærugo. 42
Et peregrinus qui erit inter vos, elevabitur ſuper te altitudine maximâ, tu verò deprimêris in imum profundum. 43
Ita ut ipſe mutuò tibi det, tu verò non des illi mutuò; & ipſe fiat tibi caput, tu verò fias cauda. 44
Et immittentur in te omnes hæ maledictiones, téque perſequentur, & apprehendent te uſq; ad conſumptionẽ tui, eò quòd non acquieveris mandato Dei Domini tui, & ſervaveris præcepta ejus & ſtatuta ejus quæ tibi mandavit: 45
Fiétq; in te ſignum et portentum, & in ſtirpe tua tibi ſimili, uſque in ſeculum. 46
Et pro eo quòd non ſervieris Deo Domino tuo in lætitia & bonitate cordis propter abundantiam rerum, 47
Profectò ſervies inimico tuo quem præficiet tibi Deus in fami, & ſiti, et nuditate, & egeſtate omnium rerum: ponétq; jugum ferreum ſuper collum tuum, donec te conſumat. 48
Et laceſſet in te Deus nationẽ de longinquo, ab extremitate cœli, quemadmodum circunvolitat aquila; nationem cujus linguam non intelliges: 49
Nationem procacis vultûs, quæ non reverebitur vultum ſenis tui, neque miſerebitur pueri. 50

que :te disperdi donec ,tuæ humi fructũ &,tui animalis fructũ comedet Et
51 ואכל פרי בהמתך ופרי אדמתך עד השמדך אשר
,tuorũ boum emissioni,recens oleũ & ,mustum ,frumentũ tibi relinquet non
לא ישאיר לך דגן תירוש ויצהר שגר אלפיך
omnib⁹ in tibi angustiæ erit Et .te eum disperdere donec ,tui pecoris greges &
52 ועשתרת צאנך עד האבידו אתך׃ והצר לך בכל
ex quibus ,munitos & ,excelsos tuos muros cadere usque ,tuis portis
שעריך עד רדת חמתיך הגבהת והבצרות אשר אתה
,tuis portis omnib⁹ in tibi angustiæ erit & ;tua terra omni in ,eis in fidens
בטח בהן בכל ארצך והצר לך בכל שעריך
.tibi tuus Deus Dominus dedit quam ,tua terra omni in
בכל ארצך אשר נתן יהוה אלהיך לך׃
quos ,tuarũ filiarũ &,tuorũ filiorũ carnem ,tui uteri fructum comedes Et
53 ואכלת פרי בטנך בשר בניך ובנתיך אשר
qua ,coarctatione in &,obsidione in tuus Deus Dominus tibi dedit
נתן לך יהוה אלהיך במצור ובמצוק אשר
malignabit,valde deliciosus& te in tener Vir .tuus inimic⁹ te coarctabit
54 יציק לך איבך׃ האיש הרך בך והענג מאד תרע
quod,suorũ filiorũ residuũ in &,sui sin⁹ uxorem in &,suũ fratrẽ in ej⁹ oculus
עינו באחיו ובאשת חיקו וביתר בניו אשר
,comedet quos ,suorũ filiorũ carne de eis ex uni dando A .remanserit
55 יותיר׃ מתת לאחד מהם מבשר בניו אשר יאכל
qua coarctatione in &,obsidione in omne sibi remansit nõ quod eo pro
מבלי השאיר לו כל במצור ובמצוק אשר
,te in Teneræ .tuis portis omnibus in ,tuus inimicus te coarctabit
56 יציק לך איבך בכל שעריך׃ הרכה בך
,terram super statuere sui pedis volam tentavit non quæ ,deliciosæ &
והענגה אשר לא נסתה כף רגלה הצג על הארץ
,sui sinus virum in ejus oculus malignabit,mollescendo præ &,deliciando præ
מהתענג ומרך תרע עינה באיש חיקה
,ej⁹ pedes inter ex exeuntem suam parvulam in Et :suã filiã in &,suũ filiũ in &
57 ובבנה ובבתה׃ ובשליתה היוצת מבין רגליה
,abscondito in omniũ defectu in eos comedet quia ,pariet quos,suos filios in &
ובבניה אשר תלד כי תאכלם בחסר כל בסתר
.tuis portis in tu⁹ inimicus te angustiabit qua,coarctatione in &,obsidione in
במצור ובמצוק אשר יציק לך איבך בשעריך׃
,istius legis verba omnia faciendum ad custodieris non Si
58 אם לא תשמר לעשות את כל דברי התורה הזאת
terribilem &,gloriosum nomen timendum ad,isto libro in scripta
הכתבים בספר הזה ליראה את השם הנכבד והנורא
,tuas percussiones Domin⁹ mirificabit Et.tuum Deum Dominum istum
59 הזה את יהוה אלהיך׃ והפלא יהוה את מכתך
infirmitates & stabiles & ,magnas percussiones,tui seminis percussiones &
ואת מכות זרעך מכות גדלת ונאמנות וחלים
,Ægypti ægritudinem omnem te in redire faciet Et .stabiles & ,malas
60 רעים ונאמנים׃ והשיב בך את כל מדוה מצרים
,infirmitatẽ omnem Etiam .te in adhærebũt &;earũ facie⁹ à timuisti quarum
61 אשר יגרת מפניהם ודבקו בך׃ גם כל חלי
,hujus legis libro in scripta non quæ ,percussionẽ omnẽ &
וכל מכה אשר לא כתוב בספר התורה הזאת
.te disperdi donec,te super Dominus eas faciet ascendere
יעלם יהוה עליך עד השמדך׃

Versio VULG. LAT.

51 Et devoret fructũ jumentorũ tuorũ,ac fruges terræ tuæ;donec intereas:& non relinquat tibi triticũ,vinũ,& oleum,armẽta boũ,et greges oviũ; donec te disperdat, 52 Et cõterat in cunctis urbib⁹ tuis,et destruantur muri tui firmi atque sublimes, in quib⁹ habebas fiduciã in omni terra tua. Obsideberis intra portas tuas in omni terra 53 tua,quã dabit Dñs De⁹ tu⁹. Et cõedes fructũ uteri tui,et carnes filiorũ tuorũ et filiarũ tuarũ,quas dederit tibi Dñs De⁹ tuus, in angustia & vastitate, quâ opprimet te hostis tuus. 54 Homo delicat⁹ in te, & luxuriosus valdè, invidebit fratri suo,& uxori,quæ cubat in sinu 55 suo,Ne det eis de carnib⁹ filiorũ suorũ,quas cõedet: eò ꝙ nihil aliud habeat in obsidione & penuria,quâ vastaverint te inimici tui intra omnes 56 portas tuas. Tenera mulier & delicata,quæ sup terrã ingredi non valebat,nec pedis vestigium figere, propter molliitiẽ et teneritudinẽ nimiã, invidebit viro suo, qui cubat in sinu ej⁹, 57 super filii & filiæ carnib⁹, Et illuvie secundarũ,quæ egrediuntur de medio feminũ ej⁹ ,et super liberis qui eãdẽ horâ nati sunt. Comedẽt enim eos clã propter rerũ omniũ penuriã in obsidione & vastitate, quâ opprimet te inimicus tu⁹ intra 58 portas tuas.Nisi custodieris et feceris oĩa verba legis hujus, quæ scripta sunt in hoc volumine, & timueris nomen ejus gloriosum et terribile,hoc est, DOMINUM DEUM tuũ: 59 Augebit Dñs plagas tuas, & plagas seminis tui,plagas magnas et pseverantes,infirmitates pessimas & perpetuas. 60 Et convertet in te omnes afflictiones Ægypti,quas timuisti,& 61 adhærebunt tibi. Insuper & universos languores, & plagas, quæ non sunt scriptæ in volumine legis hujus, inducet Dominus super te, donec te conterat.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

51 Καὶ κατέδεται τὰ ἔκγονα τῶν κτηνῶν σου, καὶ τὰ (σ) γεννήματα τῆς γῆς σου, ὥστε μὴ καταλιπεῖν σοι σῖτον, οἶνον, (τ) ἔλαιον, τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου, καὶ τὰ ποίμνια τῶν προβάτων σου, ἕως ἂν ἀπολέσῃ σε. 52 Καὶ ἐκθλίψῃ σε (υ) ἐν ταῖς πόλεσί σου· ἕως ἂν καθαιρεθῶσι τὰ (φ) τείχη τὰ ὑψηλὰ καὶ τὰ ὀχυρὰ, ἐφ' οἷς σὺ πέποιθας ἐπ' αὐτοῖς, ἐν πάσῃ τῇ γῇ σου. καὶ θλίψει σε (χ) ἐν ταῖς πόλεσί σου, αἷς ἔδωκέ (ψ) σοι. 53 Καὶ φαγῇ τὰ ἔκγονα τῆς κοιλίας σου, κρέα υἱῶν σου καὶ θυγατέρων σου, ὅσα ἔδωκέ (ω) σοι, ἐν τῇ στενοχωρίᾳ σου καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ᾗ θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου. 54 Ὁ (α) ἁπαλὸς ὁ ἐν σοὶ καὶ ὁ τρυφερὸς σφόδρα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, καὶ τὴν γυναῖκα (β) τὴν ἐν τῷ κόλπῳ αὐτοῦ, (γ) καὶ τὰ καταλελειμμένα τέκνα, ἃ ἂν καταλειφθῇ αὐτῷ· 55 Ὥστε δοῦναι ἑνὶ αὐτῶν ἀπὸ τῶν σαρκῶν τῶν τέκνων αὐτοῦ, ὧν ἂν κατέδῃ, διὰ τὸ μὴ (δ) καταλειφθῆναι αὐτῷ οὐδὲν ἐν τῇ (ε) στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ᾗ ἂν (ζ) θλίψωσί σε οἱ ἐχθροί σου 56 ἐν πάσαις ταῖς πόλεσί σου. Καὶ ἡ ἁπαλὴ ἐν ὑμῖν καὶ ἡ (η) τρυφερὰ, ἧς οὐχὶ πεῖραν ἔλαβεν ὁ ποὺς αὐτῆς βαίνειν ἐπὶ τῆς γῆς διὰ τὴν τρυφερότητα καὶ διὰ τὴν ἁπαλότητα, βασκανεῖ τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς τὸν ἄνδρα αὐτῆς τὸν (θ) ἐν κόλπῳ 57 αὐτῆς, καὶ τὸν υἱὸν καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς, Καὶ τὸ χόριον αὐτῆς τὸ ἐξελθὸν διὰ τῶν μηρῶν αὐτῆς, καὶ τὸ τέκνον αὐτῆς ὃ ἐὰν τέκῃ· καταφάγεται γὰρ αὐτὰ διὰ τὴν ἔνδειαν πάντων κρυφῇ ἐν τῇ (ι) στενοχωρίᾳ σου, καὶ ἐν τῇ θλίψει σου, ᾗ θλίψει 58 σε ὁ ἐχθρός σου (κ) ἐν ταῖς πόλεσί σου, Ἐὰν μὴ (λ) εἰσακούσῃς ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τούτῳ, φοβεῖσθαι τὸ ὄνομα τὸ (μ) ἔντιμον τὸ θαυμαστὸν τοῦτο, ΚΥΡΙΟΝ τὸν ΘΕΟΝ σου. 59 Καὶ παραδοξάσει κύριος τὰς πληγάς σου, καὶ τὰς πληγὰς τοῦ σπέρματός σου, πληγὰς μεγάλας καὶ θαυμαστὰς, καὶ νόσους πονηρὰς καὶ πι- 60 στάς. Καὶ ἐπιστρέψει (ν) πᾶσαν τὴν ὀδύνην Αἰγύπτου τὴν πονηρὰν, ἣν διευλαβοῦ ἀπὸ προσώπου 61 αὐτῶν, καὶ κολληθήσονται ἐν σοί. Καὶ πᾶσαν μαλακίαν, (ξ) καὶ πᾶσαν πληγὴν τὴν μὴ γεγραμμένην, καὶ πᾶσαν τὴν γεγραμμένην ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου, ἐπάξει κύριος ἐπὶ σὲ, ἕως ἂν (ο) ἐξολοθρεύσῃ σε.

Et comedet fœtus pecorũ tuorũ, 51 & genimina terræ tuæ;ita ut non relinquat tibi frumentum, vinũ, oleum, armenta boum tuorum, & greges ovium tuarum, quoadusq; perdiderit te, 52 Et atteret te in civitatib⁹ tuis: quoadusq; destructa fuerint mœnia excelsa,& munita, in quib⁹ tu confidisti in eis,in omni terra tua. Et tribulabit te in (l) civitatibus tuis, quas dedit tibi. 53 Et comedes fœtus ventris tui, carnes filiorum tuorum,et filiarum tuarum, quas dedit tibi,in angustia tua et in tribulatione tua, quâ tribulabit te inimic⁹ tu⁹. 54 Mollis,qui in te,et tener valdè,fascinabit oculo suo fratrẽ suum,& uxorem,quæ est in sinu suo,& filios qui reliqui sunt, quicũq; relicti fuerint illi,(m) 55 Ut det uni eorum de carnib⁹ filiorum suorũ, de quibuscunq; edet, eò quòd non derelictũ sit ei quicquam in angustia tua,et in tribulatione tua, quâ tribulabunt te inimici tui in omnib⁹ civitatib⁹ tuis. 56 Et mollis in vobis,et deliciosa,cuj⁹ non cepit experientiã pes ejus ingredi super terrã propter teneritudinẽ, et propter mollitiẽ,fascinabit oculo suo virum suũ,qui in sinu suo,et filium,et filiã suã, (n) 57 Et Chorium suũ, quod exiit per femora sua, et filiũ suũ,quẽ pepererit:Cõedet enim ea propter egestatẽ omnium clã in angustia tua,& in tribulatione tua:quâ tribulabit te inimic⁹ tu⁹ in civitatib⁹ tuis; 58 Si nõ exaudieris facere omnia verba legis hujus,quæ scripta sunt in libro hoc, timere nomen honoratũ, admirabile hoc, DOMINUM DEUM tuũ. 59 Et incredibiles faciet Domin⁹ plagas tuas,et plagas seminis tui, plagas magnas,et admirabiles,& morbos malignos,et stabiles. 60 Et redire (o) faciet omnẽ dolorẽ Ægypti malignũ,quẽ timuisti, à facie eorũ:& adhærebunt in te. 61 Et omnẽ languorẽ,& omnem plagam, quæ non scripta, & omnem, quæ scripta est in libro legis hujus,inducet Dominus super te ; quoadusq; exterminaverit te.

MS.A. (σ) γενήματα (τ) καὶ ἔλαιον, βουκόλια (υ) ἐν πάσαις ταῖς (φ) τείχη σου τὰ (χ) ἐν πάσαις ταῖς (ψ) σοι κύριος ὁ θεός σου. Καὶ (ω) σοι κύριος ὁ θεός σου, ἐν τῇ (α) ἁπαλὸς ἐν (β) αὐτοῦ τὴν (γ) καὶ καταλελιμμένα τὰ τέκνα, (δ) καταλελεῖφθαι (ε) στενοχωρίᾳ, καὶ (ζ) θλίψει σε ὁ ἐχθρός σου (η) τρυφερὰ σφόδρα, ἧς (θ) ἐν τῷ κόλπῳ (ι) στενοχωρίᾳ, καὶ ἐν τῇ θλίψει ᾗ ἂν θλίψῃ (κ) ἐν πάσαις ταῖς (λ) εἰσακούσητε (μ) ἔντιμον καὶ τὸ (ν) ἐπὶ σὲ πᾶσαν (ξ) καὶ πληγὴν (ο) ἐξολοθρεύσῃ

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

51 [illegible] 52 [illegible] 53 [illegible] 54 [illegible] 55 [illegible] 56 [illegible] 57 [illegible] 58 [illegible] 59 [illegible] 60 [illegible] 61 [illegible]

51 Et comedet partum jumentorum tuorum, & fructus terræ tuæ, donec te consumat : nec tibi relinquet frumentum, nec vinum, nec oleum, nec armenta boum, neque greges ovium, donec te perdat. 52 Et obsidebit te in omnibus civitatib⁹ tuis, donec subjiciat muros tuos sublimes ac fortes quib⁹ tu confidis in tota terra tua : teque coarctabit in omnibus cívititatib⁹ tuis, in tota terra quam dedit tibi Dominus Deus tuus. 53 Et comedes fructus ventris tui : carnes filiorum tuorum & filiarum tuarum quas tibi dedit Dominus tuus, devorabis in obsidione & afflictione quâ te affliget hostis tuus. 54 Oculus viri delicatissimi in te & mollissimi in te, respiciet ad fratrẽ suum, & ad uxorem fœderis sui, reliquosq; filios suos superstites, 55 Et non dabit ulli eorum de carnib⁹ liberorũ suorũ quos comedet: quia nihil illi relinquetur in obsidione & in afflictione quâ te affliget hostis tuus in cunctis civitatib⁹ tuis. 56 Quæ delicatissima fuerit in te atque mollissima, cujus planta pedis non tentavit stare super terram propter delitias suas & propter mollitiem suam, intuebitur oculus ejus maritum suũ ,& filiũ suũ, & filiã suam, 57 Et secundinã suã quæ prodibit ex inter pedes suos,& filiũ suũ quem pariet, dum comedet eos, quando omnia ipsi deerunt in obsidione & in afflictione quâ te affliget hostis tuus in cunctis civitatib⁹ tuis. 58 Si non servaveris & feceris omnes sermones legis hujus, qui scripti sunt in libro isto, & timueris nomen hoc gloriosum & terribile Domini Dei tui; 59 Seliget Domin⁹ plagas tuas & plagas seminis tui, plagas magnas & firmas, & dolores pessimos atque stabiles. 60 Et adducet super te omnes plagas Ægyptiorum quas tu pertimescis,& adhærebunt tibi. 61 Omnes quoque morbos omnesque plagas quæ non sunt scriptæ in hoc libro legis, adducet Dominus super te donec te perdat.

PARAPH: CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

51 וייכול ולדא דבעירך ואבא דארעך
עד דתשתיצי די לא ישאר לך
עבורא חמרא ומשחא בקרי תורך
52 ועדרי ענך עד דיוביד יתך׃ ויעוק
לך בכל קרוך עד דיכבוש שורך
רמיא וכריכיא די את רחיץ
לאשתיזבא בהון בכל ארעך ויעוק
לך בכל קרוך בכל ארעך דיהב יי
53 אלהך לך׃ ותיכול ולדא דמעך בשר
בנך ובנתך דיהב לך יי אלהך
בצירא ובעקתא דיעיק לך סנאך׃
54 גברא דרכיך בך ודמפנק לחדא
תבאש עיניה באחוהי ובאתת
קימיה ובשאר בנוהי די ישאר׃
55 מלמתן לחד מנהון מבשר בנוהי
די ייכול מדלא אשתאר ליה כולא
בצירא ובעקתא די יעיק לך סנאך
56 בכל קרוך׃ דרכיכא בך ודמפנקא
די לא נסיאת פרסת רגלה
לאחתא על ארעא מאתפנקא
ומרכיכו תבאש עינה בגבר קימה
57 ובברה ובברתה׃ ובזעיר בנהא
דיפקון מנה ובבנהא די תליד ארי
תיכלנון בחסירות כולא בסתרא
בצירא ובעקתא די יעיק לך סנאך
58 בקרוך׃ אם לא תטר למעבד ית כל
פתגמי אוריתא הדא דכתיבין
בספרא הדין למדחל ית שמא
יקירא ודחילא הדין ית יי אלהך׃
59 ויפריש יי ית מחתך וית מחת בנך
מחן רברבן ומהימנן ומכתשין
60 בישין ומהימנין׃ ויתיב בך ית כל
מכתשי מצרים די דחלתא מן
61 קדמיהון וידבקון בך׃ אף כל מרע
וכל מחא די לא כתיבין בספר
אוריתא הדא ייתינון יי עלך עד
דתשתיצי׃

51 Et comedet fœt⁹ jumentorum tuorũ et fructum terræ tuæ,donec consumat te : qui non relinquet tibi frumentũ, vinũ & oleũ;nec vaccas boum tuorũ , nec greges oviũ tuarũ: donec 52 disperdat te. Et angustiabit te in cunctis urbib⁹ tuis, donec subvertat muros tuos munitos et fortes, in quib⁹ confidebas ut evaderes in eis, in omni terra tuâ : et angustabit te in cunctis urbib⁹ tuis, in omni terrâ tuâ quã dabit Dñs Deus 53 tuus tibi. Et comedes fœtus ventris tui,et carnes filiorũ tuorũ et filiarũ tuarũ,quas dederit tibi Dñs De⁹ tu⁹,in obsidione et angustiâ quâ angustia- 54 bit te inimic⁹ tu⁹. Vir tener in te et delicatus valde, habebit oculũ nequã contra fratrẽ suũ, et contra uxorẽ fœderis sui,et contra reliquos filios suos quos 55 reliquerit. Ne det uni ex eis de carne filiorũ suorũ quos comedet, eò ꝙ nihil aliud illi remanserit , in obsidione et in angustia qua angustiabit te inimic⁹ tu⁹ in omnib⁹ urbibus 56 tuis. Quæ tenera est in te et delicata, quæ nõ est experta ponere plantã pedis sui sup terrã propter delicias et teneritudinem,habebit oculũ nequã cõtra virũ fœderis sui, et contra 57 filiũ suũ et filiã suã. Et contra filios suos parvulos qui egressi sunt ex eâ, et contra filios suos quos peperit; quoniã comedet eos in penuriâ omniũ rerũ in abscondito,in obsidione et in angustia,qua angustiabit te in- 58 imic⁹ tu⁹ in urbib⁹ tuis. Si nõ custodieris ut facias oĩa verba legis huj⁹, quæ scripta sunt in hoc libro: ut timeas nomẽ gloriosũ et terribile hoc Dñi Dei 59 tui. Et admirabiles faciet Dñs plagas tuas,et plagas filiorum tuorũ: plagas magnas et perseverantes,et infirmitates pes- 60 simas et permanentes. Et convertet in te omnes plagas Ægypti,quas timuisti: et adhære- 61 bunt tibi. Omnes quoq; infirmitates et omnes plagas, quæ non sunt scriptæ in libro legis hujus, inducet Dominus super te, donec disperdat te.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

51 [illegible] 52 [illegible] 53 [illegible] 54 [illegible] 55 [illegible] 56 [illegible] 57 [illegible] 58 [illegible] 59 [illegible] 60 [illegible] 61 [illegible]

VER. SAM.

51 [illegible] 52 [illegible] 53 [illegible] 54 [illegible] 55 [illegible] 56 [illegible] 57 [illegible] 58 [illegible] 59 [illegible] 60 [illegible] 61 [illegible]

VER.SAM. (n) civitatibus (o) civitatibus (p) amoris sui,(q) civitatibus (r) amoris sui,(s) civitatibus (t) separabit

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

51 Quæ comedet fœtum jumentorum tuorũ,& fructũ terræ tuæ donec disperdiderit te : quæ nihil residuum faciet tibi frumenti,& musti,& olei,fœtus boum tuorum, & gregum pecudum tuarũ donec perdiderit te. 52 Obsidebit etiã te in omnibus (n) portis tuis,donec corruant muri tui excelsi, & muniti, quibus tu confidebas per universam terram tuam : Obsidebit inquam,te in omnibus (o) portis tuis per universam terram quam dedit tibi Dominus Deus tuus. 53 Comedes præterea fructum ventris tui, carnem filiorum tuorum, & filiarum tuarum quos dederit tibi, in obsidione,& in angustia quâ angustiaverint te inimici tui. 54 Vir mollis apud te,et delicatus valdè invidebit oculo suo fratri suo, & uxori (p) quæ est in sinu suo,et reliquis filiis suis quos reliquerit. 55 Ne det uni eorum de carne filiorũ suorum quã comedet,eò quòd non supersit illi quicquam in obsidione & in angustia quâ angustiabunt te in omnibus (q) portis tuis. 56 Mollis apud te & delicata, quæ non tentavit plantam pedis sui collocare super terram præ deliciis & teneritudine, invidebit oculo suo in virum (r) qui est in sinu suo, pro filio suo,et filiã suã, 57 Et pro secundina quæ egreditur de medio pedum suorum,& pro filiis suis quos pepererit:nam comedet ista clàm propter penuriam omnium rerum in obsidione, & in angustia quâ angustiabunt te inimici tui in (s) portis tuis. 58 Nisi solicitus fueris facere omnia verba legis hujus scripta in hoc libro, timendo nomen gloriosum & terribile hoc, Dominum Deũ tuum: 59 Tunc (t) incredibiles reddet Dominus Deus tuus plagas tuas,et plagas seminis tui,plagas ingentes et stabiles, & morbos malignos et perseverantes. 60 Et convertet in te omnem languorẽ Ægypti cujus conspectũ formidasti,adhærebitque tibi. 61 Omnem etiam morbum,& omnem plagam quæ non est scripta in libro legis hujus,inducet Domin⁹ super te,donec exterminaverit te.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

51 * فياكل ثمر بهايمك * وثمر ارضك الي انفادك * ولا يبقي لك برا * ولا عصيرا * ولا دهنا * ولا نتاج
بقرك * وسخال غنمك * الي ان يبيدك * ويحاصرك في جميع محالك الي ان تهد اسوارك الشامخة
52 الحصينة التي انت واثق بها في جميع بلدك * فيحاصرك في جميع محالك في بلدك الذي
اعطاكه الله ربك * حتي تاكل من ثمر بطنك من لحم بنيك وبناتك الذين يرزقكم الله ربك
53 بحصار وضيق مما يحاصرك عدوك * حتي ان الرجل الرخص منكم والمدلل جدا يشح علي اخيه
54 وعلي حرمته وباقي بنيه الذين يبقيهم * بان يعطي لواحد منهم من لحم بنيه الذين ياكلهم *
55 مما لم يبق له شي بحصار وضيق مما يضيق عليك عدوك في جميع محالك * وحتي ان المراة
56 الرخصة منكم والمدللة التي لم تعود قدمها وضعها علي الارض من الدلالة والرخوصة * تشح
علي زوجها وابنها وابنتها * بمشيمتها الساقطة منها واجنتها التي ترمي بها * فتنفرد بهم هي
57 فتاكلهم من عوز الكل في ستر * بحصار وضيق مما يضيق عليك عدوك في محالك * وان لم
58 تحفظ وتعمل بجميع كلام هذه التوراة المكتوب في هذا السفر * وتخف هذا الاسم الكبير المهيب هو
الله ربك * فيجعل الله ضرباتك عجيبة * وضربات نسلك المذكورين ضربات كبارا دانّ *
59 وامراضا ردية دانّ * ويرد عليك جميع ادواء مصر التي حذرتها فتلزمك * وايضا كل مرضة * وكل
60 ضربة مما ليس مكتوبا في سفر هذه التورية * يسلطه الله عليك الي انفادك *
61

51 Devorabitq; fructus jumentorũ tuorũ, & fructus terræ tuæ,usq; ad consumptionem tui ; et non relinquet tibi frumentũ, neq; mustum, neq; oleum, neq; fœtũ boum tuorum, neque fœtũ ovium tuarum, donec te perdat. 52 Et obsidebit te in cunctis habitationibus tuis, donec destruat muros tuos excelsos & munitos in quibus tu securus es in cunctis regionibus tuis; obsidebit inquam,te in cunctis habitationibus tuis in regione tua quã tibi dedit Deus Dominus tuus, 53 Ita ut comedas de fructibus uteri tui, de carne filiorũ tuorũ et filiarũ tuarũ quos tibi largietur Deus Dominus tuus in obsidione et angustiâ quâ te coarctabit inimicus tuus: 54 Adeo ut vir tenerrimus inter vos & delicatissimus, crudescat erga fratrem suum, & erga legitimã uxorem suam,cæterosque filios suos quos reservaverit, 55 Nec det ulli eorũ de carne filiorum suorum quos comedet; eò quòd nihil ei supersit in obsidione & angustiâ quâ te coarctabit inimicus tuus in omnibus habitaculis tuis. 56 Et adeo ut mulier tenerrima inter vos, & delicatissima, quæ non consueverat ponere pedem suum super terrã præ mollitie atq; teneritudine, deneget marito suo,& filio suo, ac filiæ suæ 57 Secundinas suas à se cadentes, & infantulos suos quos à se projiciet. Sed ipsamet secedet cũ eis, & comedet eos propter egestatem omniũ rerũ, in abscondito, in obsidione & angustiâ quâ te coarctabit inimicus tuus in habitationibus tuis. 58 Et nisi custodieris et feceris omnia verba hujus legis scripta in hoc volumine, et timueris nomen hoc magnũ et metuendũ, nempe Deum Dominũ tuũ: 59 Faciet De⁹ verbera tua admiranda, et verbera posteritatis tuæ prædictæ verbera magna & scatentia,& morbos diros profluentes. 60 Et reducet super te cunctas infirmitates Ægypti quas extimuisti, et adhærescent tibi. 61 Præterea omnẽ languore, omniq; plagâ quæ scripta non est in volumine hujus legis, affliget te Deus usque ad consumptionem tui.

ספר אלה הדברים׃ כט

cœlorum ſtellæ ſicut fuiſtis quòd eo pro ,parum viris in remanebitis Et
62 וְנִשְׁאַרְתֶּם בִּמְתֵי מְעָט תַּחַת אֲשֶׁר הֱיִיתֶם כְּכוֹכְבֵי הַשָּׁמַיִם
.tui Dei Domini voce in audiviſti non quia :multitudinē in
לָרֹב כִּי לֹא שָׁמַעְתָּ בְּקוֹל יְהוָה אֱלֹהֶיךָ׃
benefaciendo vos ſuper Dominus eſt gaviſus quemadmodum,erit Et
63 וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־שָׂשׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם לְהֵיטִיב
,vos ſuper Dominus gaudebit ſic ,vos multiplicando & , vobis
אֶתְכֶם וּלְהַרְבּוֹת אֶתְכֶם כֵּן יָשִׂישׂ יְהוָה עֲלֵיכֶם
de ſuper deſtruemini & : vos delendo & vos perdendo
לְהַאֲבִיד אֶתְכֶם וּלְהַשְׁמִיד אֶתְכֶם וְנִסַּחְתֶּם מֵעַל
.eam poſſidendam ad ,illuc ingrediens tu quam , humo
הָאֲדָמָה אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃
extremo ab , populos omnes in Dominus te faciet diſpergere Et
64 וֶהֱפִיצְךָ יְהוָה בְּכָל־הָעַמִּים מִקְצֵה
,alienos Deos ibi coles & ; terræ extremũ ad uſque & terræ
הָאָרֶץ וְעַד־קְצֵה הָאָרֶץ וְעָבַדְתָּ שָּׁם אֱלֹהִים אֲחֵרִים
gentibus in Et .lapidē & lignum,tui patres &,tu nôſti non quos
65 אֲשֶׁר לֹא־יָדַעְתָּ אַתָּה וַאֲבֹתֶיךָ עֵץ וָאָבֶן׃ וּבַגּוֹיִם
.tui pedis volæ requies erit neque ,requieſces non ipſis
הָהֵם לֹא תַרְגִּיעַ וְלֹא־יִהְיֶה מָנוֹחַ לְכַף־רַגְלֶךָ
,oculorum deficientiam &,pavidum cor ibi tibi Dominus dabit Et
וְנָתַן יְהוָה לְךָ שָׁם לֵב רַגָּז וְכִלְיוֹן עֵינַיִם
pavebis &;regione è tibi ſuſpenſæ tuæ vitæ erunt Et .animi mæſtitiam &
66 וְדַאֲבוֹן נָפֶשׁ׃ וְהָיוּ חַיֶּיךָ תְּלֻאִים לְךָ מִנֶּגֶד וּפָחַדְתָּ
Quis , dices matutino In .tua vita in credes non & , die & , noctè
67 לַיְלָה וְיוֹמָם וְלֹא תַאֲמִין בְּחַיֶּיךָ׃ בַּבֹּקֶר תֹּאמַר מִי־
,tui cordis pavore præ ?mane dabit Quis ,dices veſpera in Et?veſperã dabit
יִתֵּן עֶרֶב וּבָעֶרֶב תֹּאמַר מִי־יִתֵּן בֹּקֶר מִפַּחַד לְבָבְךָ
.videbis quod tuorum oculorum viſo præ & ,pavebis quo
אֲשֶׁר תִּפְחָד וּמִמַּרְאֵה עֵינֶיךָ אֲשֶׁר תִּרְאֶה׃
dixi quam via in navibus in Ægyptũ Dominus te faciet redire Et
68 וֶהֱשִׁיבְךָ יְהוָה מִצְרַיִם בָּאֳנִיּוֹת בַּדֶּרֶךְ אֲשֶׁר אָמַרְתִּי
tuis inimicis ibi venundabimini & ,eam videre ultrà adjicies non , tibi
לְךָ לֹא־תֹסִיף עוֹד לִרְאֹתָהּ וְהִתְמַכַּרְתֶּם שָׁם לְאֹיְבֶיךָ
.acquirens non & ,ancillas in & ,ſervos in
לַעֲבָדִים וְלִשְׁפָחוֹת וְאֵין קֹנֶה׃

CAP. XXIX. כט

, Moſeh Dominus præcepit quod ,pacti verba Iſta
1 אֵלֶּה דִבְרֵי הַבְּרִית אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה
quod ,pactum præter ,Moab terra in Iſrael filiis cum excidendũ ad
לִכְרֹת אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּאֶרֶץ מוֹאָב מִלְּבַד הַבְּרִית אֲשֶׁר־
,Iſrael omnem ad Moſeh vocavit Et .Choreb in eis cum excidit
2 כָּרַת אִתָּם בְּחֹרֵב׃ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל
Dominus fecit quæ omnia vidiſtis Vos : eos ad dixit &
וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אַתֶּם רְאִיתֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה
omni &,ejus ſervis omnib⁹ &,Parhoh ,Ægypti terra in veſtris oculis in
לְעֵינֵיכֶם בְּאֶרֶץ מִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו וּלְכָל־
,ſigna ; tui oculi viderunt quas ,magnas Tentationes .ejus terræ
3 אַרְצוֹ׃ הַמַּסּוֹת הַגְּדֹלֹת אֲשֶׁר רָאוּ עֵינֶיךָ הָאֹתֹת
.ipſa magna portenta &
וְהַמֹּפְתִים הַגְּדֹלִים הָהֵם׃

Verſio VULG. LAT.

62 Et remanebitis pauci numero, qui priùs eratis ſicut aſtra cœli præ multitudine, quoniam non audîſti vocem Domini 63 Dei tui. Et ſicut ante lætatus eſt Dominus ſuper vos, benè vobis faciens, vóſq; multiplicans: ſic lætabitur diſperdens vos atque ſubvertens, ut auferamini de terra, ad quam in- 64 grediêris poſſidendam. Diſperget te Dominus in omnes populos, à ſummitate terræ uſque ad terminos ejus: & ſervies ibi diis alienis, quos & tu ignoras & patres tui, lignis 65 & lapidibus. In gentibus quoque illis non quieſces, neque erit requies veſtigio pedis tui. Dabit enim tibi Dominus ibi cor pavidum, & deficientes oculos, & animam conſum- 66 ptam mœrore: Et erit vita tua quaſi pendens ante te. Timebis noctè & die, & non 67 credes vitæ tuæ. Manè dices, Quis mihi det veſperum? & veſperè, Quis mihi det manè? propter cordis tui formidinem, quâ terreberis, & propter ea, quæ tuis videbis ocu- 68 lis. Reducet te Dominus claſſib⁹ in Ægyptũ, per viã de qua dixit tibi, ut eam ampliùs non videres. Ibi vendêris inimicis tuis in ſervos & ancillas, & non erit qui emat.

CAP. XXIX.

1 HÆc ſunt verba fœderis, quod præcepit Dominus Moyſi, ut feriret cum filiis Iſrael in terra Moab: præter illud fœdus, quod cum eis pepigit 2 in Horeb. Vocavítque Moyſes omnem Iſrael, & dixit ad eos, Vos vidiſtis univerſa, quæ fecit Dominus coram vobis in terra Ægypti Pharaoni, & omnibus ſervis ejus, uni- 3 verſæque terræ illius; Tentationes magnas, quas viderunt oculi tui, ſigna illa, portentáque ingentia.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

62 Καὶ καταλειφθήσεσθε ἐν ἀριθμῷ βραχεῖ, ἀνθ᾽ ὧν ὅτι ἦτε ὡσεὶ τὰ ἄστρα τοῦ οὐρανοῦ τῷ πλήθει, ὅτι οὐκ (π) εἰσήκουσας τῆς φωνῆς 63 κυρίου τοῦ (ρ) Θεοῦ σου. Καὶ ἔσται ὃν τρόπον (σ) εὐφράνθη κύριος ἐφ᾽ ὑμῖν εὖ ποιῆσαι ὑμᾶς, καὶ πληθῦναι ὑμᾶς, οὕτως εὐφρανθήσεται κύριος ἐφ᾽ ὑμῖν (τ) ἐξολοθρεῦσαι ὑμᾶς· καὶ (υ) ἐξαρθήσεσθε ἐν τάχει ἀπὸ τῆς γῆς, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρο- 64 νομῆσαι αὐτήν. Καὶ διασπερεῖ σε κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα τὰ ἔθνη, ἀπ᾽ ἄκρου τῆς γῆς ἕως ἄκρου τῆς γῆς, καὶ δουλεύσεις ἐκεῖ θεοῖς ἑτέροις, ξύλοις καὶ λίθοις, (φ) οὓς 65 οὐκ ἠπίστω σὺ καὶ οἱ πατέρες σου. Ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς ἔθνεσιν ἐκείνοις οὐκ ἀναπαύσει σε, (χ) οὐδ᾽ οὐ μὴ γένηται στάσις τῷ ἴχνει τοῦ ποδός σου. καὶ δώσει σοι κύριος ἐκεῖ (ψ) καρδίαν ἑτέραν ἀπειθοῦσαν, καὶ ἐκλείπον- 66 τας ὀφθαλμοὺς, καὶ τηκομένην ψυχήν. Καὶ ἔσται ἡ ζωή σου (ω) κρεμαμένη ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν σου· καὶ φοβηθήσῃ ἡμέρας 67 καὶ νυκτὸς, καὶ οὐ πιστεύσεις τῇ ζωῇ σου. Τοπρωῒ ἐρεῖς, Πῶς ἂν γένοιτο ἑσπέρα; καὶ τὸ ἑσπέρας ἐρεῖς, Πῶς ἂν γένοιτο πρωΐ; ἀπὸ τοῦ φόβου τῆς καρδίας σου ἃ φοβηθήσῃ, καὶ ἀπὸ τῶν ὁραμάτων τῶν ὀφθαλμῶν 68 σου ὧν ὄψῃ. Καὶ ἀποστρέψει σε κύριος εἰς Αἴγυπτον ἐν πλοίοις, (α) ἐν τῇ ὁδῷ ᾗ εἶπα, Οὐ (β) προσθήσῃ ἔτι ἰδεῖν αὐτήν· καὶ πραθήσεσθε ἐκεῖ τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν εἰς παῖδας καὶ παιδίσκας, καὶ οὐκ ἔσαι ὁ κτώμενος.

Et derelinquemini in numero 62 brevi, pro eo, quòd fuiſtis, ſicut aſtra cœli, multitudine: quoniam non exaudîſti vocem Domini Dei tui. Et erit, ſicut lætatus 63 eſt Dominus in vobis benè facere vobis, & multiplicare vos; ſic lætabitur Dominus in vobis exterminare vos. Et auferemini velociter de terra, in quam ingrederis illuc hæreditare eam. Et diſſeminabit te Dominus Deus 64 tuus in omnes gentes ab extremo terræ uſque ad extremum terræ: & ſervies ibi diis aliis, lignis, & lapidibus, quos non noveras, tu, & patres tui. Sed & 65 in gentibus illis non dabit tibi quietem: neque erit requies veſtigio pedis tui. Et (o) dabit tibi Dominus ibi (p) cor aliud incredulum, & deficientes oculos, & tabeſcentem animam. Et erit vita tua pendens ante o- 66 culos tuos: & timebis die, ac nocte: & non credes vitæ tuæ. Manè dices, Quomodò fiat ve- 67 ſpera? Et veſperi dices, Quomodò fiat manè? præ timore cordis tui, quem timebis, & præ viſionibus oculorum tuorum, quas videbis. Et redire te faci- 68 et Dominus in Ægyptum in navigiis, in via, quâ dixi, Non adjicies ultrà videre eam. Et vendemini illîc inimicis veſtris in pueros, & ancillas: & non erit, qui emat.

MS.A. (π) εἰσηκούσατε (ρ) Θεοῦ ὑμῶν. Καὶ (σ) ηὐφράνθη (τ) ἐξολεθρεῦσαι (υ) ἐξαρθήσεσθε ἀπὸ τῆς γῆς εἰς ἣν ὑμεῖς εἰσπορεύεσθε ἐκεῖ (φ) οἷς οὐκ (χ) οὐ ᾗ μὴ (ψ) καρδίαν ἀθυμοῦσαν, καὶ (ω) κεκραμένη (α) καὶ ἐν τῇ (β) προσθήσεσθαι

ΚΕΦ. κθ´.

1 Οὗτοι οἱ λόγοι τῆς διαθήκης, (α) οὓς ἐνετείλατο κύριος (β) Μωυσῇ στῆσαι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν γῇ Μωάβ, πλὴν τῆς δια- 2 θήκης ἧς διέθετο αὐτοῖς ἐν Χωρήβ. Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς (γ) πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς, Ὑμεῖς ἑωράκατε πάντα ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ ἐνώπιον ὑμῶν Φαραὼ (δ) καὶ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, καὶ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, 3 Τοὺς πειρασμοὺς τοὺς μεγάλους (ε) οὓς ἑωράκασιν οἱ ὀφθαλμοί σου, τὰ σημεῖα καὶ τὰ τέρατα τὰ μεγάλα (ζ) ἐκεῖνα.

CAP. XXIX.

HÆc verba teſtamenti, (a) 1 quæ mandavit Dominus Moyſi ſtatuere filiis Iſrael in terra Moab; præter teſtamentum, quod teſtatus eſt eis in Choreb. Et vo- 2 cavit Moyſes omnes filios Iſrael: & dixit ad eos, Vos vidiſtis omnia, quæcunque fecit (b) Dominus in terra Ægypto coram vobis Pharaoni, (c) & ſervis ejus, & omni terra illius; Tentationes magnas, quas vide- 3 runt oculi tui, ſigna, & prodigia illa (d) magna.

MS.A. (α) ἧς ἐνετείλατο (β) τῷ Μωυσῇ (γ) πάντας υἱοὺς (δ) καὶ πᾶσι τοῖς (ε) οὓς εἶδον οἱ (ζ) ἐκεῖνα, τὴν χεῖρα κραταιὰν, καὶ τὸν βραχίονα τὸν ὑψηλόν. Καὶ οὐκ ἔδωκεν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Et remanebitis pauci numero qui jam magnopere creveratis ſicut ſtellæ cœli, eò quòd non audieris vocem Domini Dei tui. Et 62 63 quemadmodum lætatus eſt Dominus de vobis ut benefaceret vobis & multiplicaret vos: ita lætabitur Dominus de vobis ut perdat vos, & abſumat vos, & auferamini de terra ad quam poſſidendam es ingreſſurus. Diſper- 64 getque te Dominus in omnes populos ab extremitatibus terræ uſque ad extremitates terræ: & ſervies ibi diis aliis ligneis atque lapideis, quos nec tu nôſti nec patres tui. Et 65 inter populos illos non ſilebis, nec erit requies plantæ pedis tui: imò dabit tibi Dominus illîc cor pavidum, & caliginem oculorum, & liquationem animæ. Et erit vita 66 tua pendens è regione: eriſque timens diu noctuque, & non credes vitæ tuæ. Mane di- 67 ces, O quando fiet veſpera? & veſpere dices, O quando erit mane? propter timorem cordis tui quo timebis, & propter viſionem oculorum tuorum quam videbis. Et reducet te 68 Dominus in Ægyptum navibus per viam quam dixit tibi, Non addes ampliùs eam videre: & venum exponemini illîc hoſtibus veſtris in ſervos & ancillas, & non erit qui emat.

CAP. XXIX.

HI ſunt ſermones fœderis quod præcepit 1 Dominus Moſi ut ſtatueret cum filiis Iſrael in terra Moab, præter fœdus quod ſtatuit cum eis in Horib. Et advocavit Moſes univerſum Iſraelem, dixítque ad eos, Vos vi- 2 diſtis omnia quæ fecit Deus coram vobis in terra Ægypti, Pharaoni & omnibus ſervis ej⁹, atq; univerſo populo ej⁹, totique terræ ipſius: Tentationes magnas quas viderunt 3 oculi veſtri: ſigna & miracula illa magna quæ vidiſtis.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS,

62 וְתִשְׁתַּאֲרוּן בְּעַם זְעֵיר חֲלָף דִּי
הֲוֵיתוּן כְּכוֹכְבֵי שְׁמַיָּא לִסְגֵי אֲרֵי
לָא קַבֵּלְתָּא לְמֵימְרָא דַּיְיָ אֱלָהָךְ׃
63 וִיהֵי כְּמָא דַּחֲדִי יְיָ עֲלֵיכוֹן לְאוֹטָבָא
לְכוֹן וּלְאַסְגָּאָה יָתְכוֹן כֵּן יֶחְדֵּי יְיָ
עֲלֵיכוֹן לְאוֹבָדָא יָתְכוֹן וּלְשֵׁיצָאָה
יָתְכוֹן וְתִטַּלְטְלוּן מֵעַל אַרְעָא דִּי אַתְּ
64 עָלֵל לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ׃ וִיבַדְּרִנָּךְ יְיָ
בְּכָל־עַמְמַיָּא מִסְּיָפֵי אַרְעָא וְעַד סְיָפֵי
אַרְעָא וְתִפְלַח תַּמָּן לְעַמְמַיָּא
פָּלְחֵי טַעֲוָתָא דְּלָא יְדַעְתָּ אַתְּ
65 וַאֲבָהָתָךְ אָעָא וְאַבְנָא׃ וּבְעַמְמַיָּא
הָאִנּוּן לָא תְנוּחַ וְלָא־יְהֵי מְנָח
לְפַרְסַת רַגְלָךְ וְיִתֵּן יְיָ לָךְ תַּמָּן לֵב
דָּחִיל וְחַשְׁכוּת עַיְנִין וּמַפְּחַת נְפַשׁ׃
66 וִיהוֹן חַיָּךְ תְּלַן לָךְ מִקְּבֵיל וּתְהֵי
פָּחֵיד בְּלֵילְיָא וּבִימָמָא וְלָא תְהֵימִין
67 בְּחַיָּךְ׃ בְּצַפְרָא תֵימַר מַן־יִתֵּן רַמְשָׁא
וּבְרַמְשָׁא תֵימַר מַן־יִתֵּן צַפְרָא
מִתַּוְהוּת לִבָּךְ דִּי תְהֵי תָוֵה וּמֵחֵיזוּ
68 עֵינָךְ דִּי תְהֵי חָזֵי׃ וִיתִיבִנָּךְ יְיָ
לְמִצְרַיִם בִּסְפִינָן בְּאוֹרְחָא דִּי אֲמָרִית
לָךְ לָא תוֹסֵיף עוֹד לְמֶחֱזַהּ וְתִזְדַּבְּנוּן
תַּמָּן לְבַעֲלֵי דְבָבָךְ לְעַבְדִּין וּלְאַמְהָן
וְלֵית דְּקָנֵי׃

62 Et remanebitis populus pauci numero, qui prius fuiſtis ſicut aſtra cœli in multitudinem: quoniam non obediſti 63 verbo Domini Dei tui. Et erit ſicut lætatus eſt Dominus ſuper vos, ut benefaceret vobis & ut multiplicaret vos: ſic lætabitur Dominus ſuper vos, ut diſperdat vos & ut conſumat vos: & migrabitis à terrâ, ad quam tu ingrederis poſ- 64 ſidendam. Et diſperget te Dominus in omnes populos, à finibus terræ & uſque ad fines terræ: & ſervies ibi populis colentibus idola, quæ ignorâſti tu et patres tui, lignea & 65 lapidea. Et in populis illis non requieſces, neque erit requies plantæ pedis tui: et dabit tibi Dominus illic cor pavidum, & tenebroſos oculos 66 & mœrorem animæ. Et erit vita tua quaſi pendens ante te: & eris timens die ac nocte, et 67 non credes vitæ tuæ. Mane dices, Quis mihi det veſperum? & veſpere dices, Quis mihi det mane? propter pavorem cordis tui quo pavebis, et propter viſionem oculorum tuo- 68 rum quam videbis. Et reducet te Dominus in Ægyptum in navibus, per viam de quâ dixi tibi, Non addes ultra videre eam: & vendemini ibi inimicis tuis in ſervos et in ancillas, & non erit qui emat.

כט

1 אִלֵּין פִּתְגָּמֵי קְיָמָא דִּי פַקֵּד יְיָ יָת
מֹשֶׁה לְמִגְזַר עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
בְּאַרְעָא דְמוֹאָב בַּר מִן־קְיָמָא דִּי
2 גְזַר עִמְּהוֹן בְּחוֹרֵב׃ וּקְרָא מֹשֶׁה לְכָל־
יִשְׂרָאֵל וַאֲמַר לְהוֹן אַתּוּן חֲזֵיתוּן
יָת כָּל־דִּי עֲבַד יְיָ לְעֵינֵיכוֹן בְּאַרְעָא
דְמִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עַבְדּוֹהִי
3 וּלְכָל־אַרְעֵיהּ׃ נִסִּין רַבְרְבִין דִּי
חֲזָאָה עֵינָךְ אָתַיָּא וּמוֹפְתַיָּא
רַבְרְבַיָּא הָאִנּוּן׃

CAP. XXIX.

1 HÆc ſunt verba fœderis quod præcepit Dominus Moyſi, ut feriret cum filiis Iſrael in terrâ Moab; præter fœdus quod 2 pepigit cum eis in Oreb. Et vocavit Moyſes omnem Iſrael, & dixit ad eos: Vos vidiſtis omnia quæ fecit Dominus ante oculos veſtros in terrâ Ægypti, Pharaoni & omnibus ſervis ejus & univerſæ ter- 3 ræ illius. Tentationes magnas quas viderunt oculi tui & ſigna atq; portenta magna illa.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Et relinquemini (u) cum ho- 62 minibus paucis pro eo quòd eratis ſicut ſtellæ cœli præ multitudine, quoniam non audiviſtis vocē Domini Dei veſtri. Contingétq; ut quem- 63 admodum (x) gaviſus eſt Domin⁹ ſuper vos benefaciendo vobis, & multiplicando vos; ita (y) gaudeat Dominus ſuper vos perdendo vos, & exterminando vos, & extirpabimini de terra ad quam tu pergis illuc poſſidendam. Diſpergétque te Dominus in 64 omnes populos ab extremo terræ uſque ad extremum terræ; & ſervies ibi diis alienis quos non cognoviſti, tu, & patres tui, ligno, & lapidi. Neque in gentibus illis (z) 65 eris tranquillus, neque erit requies plantæ pedis tui: dabit enim tibi Dominus ibi cor pavidum, (a) defectum oculorum, & mœrorem animi. E- 66 rit prætereà vita tua ſuſpenſa ex adverſo tui, pavebiſque noctu diúque, ita ut non credas vitæ tuæ. Manè dices, 67 Quis dabit veſperam? & veſperi dices, Quis dabit mane? propter pavorem cordis tui quo pavebis, & propter phantaſmata quæ videbis. Reducétque te Dominus 68 in Ægyptũ cum navibus per viam de qua dixeram vobis, Non addetis ampliùs illam videre; & vendemini ibi inimicis veſtris in ſervos, & ancillas, nec erit qui emat.

CAP. XXIX.

HÆc ſunt verba fœderis 1 quod præcepit Dominus Moſi ut feriret cum filiis Iſrael in terra Moab, præter illud fœdus quod pepigit cum iis in Horeb. Vocavit igitur Mo- 2 ſes omnem Iſraelem, & dixit eis; Vos videtis omnia quæ fecit Dominus ante oculos veſtros in terra Ægypti, Pharaoni, & omnibus ſervis ejus, & omni terræ ejus; Tentationes illas magnas 3 quas viderunt oculi tui, ſigna, & prodigia illa magna.

VER. SAM. (u) in minuto minuto (x) incepit (y) incipiat (z) reficiêris, (a) cæcitatem

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

62 * فتبقون رهطا ذا احصاء بعد ما كنتم ككواكب السماء كثرة * اذ لم تقبل امر الله ربك
63 * فيكون كما قصد الله بكم ان يحسن اليكم وان يكثركم * كذاك يقصد بكم ان يبيدكم وان
64 يبيدكم * فتندرسون عن البلد الذي انت داخل اليه لتحوزه * ويبددك الله فيما بين الشعوب
65 من طرف الارض الي طرفها * فتعبد ثم معبودات اخر ما لم تعرفها انت واباوك * خشبا وحجارة * وفي
تلك الامم لا تطمين * ولا يكون قرار لقدمك * بل يجعل الله لك ثم قلبا خافقا * وشخوص
66 العيون * وذبول النفس * ويكون حياتك معلقة حذاك * حتي تفزع ليلا ونهارا * ولا تصدق
67 بعيشك * تقول في الغداة يا ليتني امسيت * وتقول بالعشي يا ليتني اصبحت من فزع قلبك الذي
68 تفزعه * ومن منظر عينيك الذي تراه * ويردك الله الي مصر في سفن علي الحال التي قلت لك لا
تعد اليها ابدا * وتعرضون هناك للبيع علي اعدايكم عبيدا واماء وليس لكم مشتر *

* الفصل التاسع والعشرون *

1 * هذا كلام العهد الذي امر الله موسي بان يعهده مع بني اسرايل في بلد ماب * سوي العهد
2 الذي عهده معه في حوريب * ثم دعا موسي شيوخ بني اسرايل فقال لهم انتم رايتم جميع ما
3 صنع الله بحضرتكم بفرعون وجميع قومه وساير اهل بلده * الاعلام العظيمة التي نظرت
عيناك * وتلك الايات والبراهين العظيمه *

Et remanebitis familia pauco ſub numero comprehenſa, cùm eſſetis antea multi ſicut ſtellæ cœli: eò quòd non acquieveris præcepto Dei Domini tui. Fietque ut 62 63 ſicut ſtudium Dei fuit erga vos ut benefaceret vobis & fœtificaret vos; ita ſtudium ejus erit erga vos ut vos perdat, & ut vos conſumat: & delebimini de regione ad quam tu es ingreſſurus ut poſſideas eam. Et diſperdet te Deus inter gentes 64 ab extremitate terræ ad extremitatem ejus: & ſervies illic diis aliis quos non nôſti, tu, nec patres tui, lignis & lapidibus. Et inter illas gentes non eris tutus, 65 nec erit firmitas veſtigio tuo: ſed faciet tibi Deus ibi cor palpitans, & obtuſionem oculorum, & languorem animæ. Eritq; 66 vita tua pendens ante te, ita ut trepides noctu diúque, & non fidas vitæ tuæ. Dices in matutino, O utinam ad veſperam 67 deveniſſem: & dices veſpere, O utinam matutinum attigiſſem, propter formidinem cordis tui quâ terreberis, & propter ſpectacula oculorum tuorum quæ cernes. Et reducet te Deus in Ægyptum navi- 68 bus, conditione de qua dixeram tibi, Ne unquam revertaris ad eam. Et exponemini illic ut vendamini inimicis veſtris in ſervos & ancillas, nec erit qui vos emat.

CAP. XXIX.

HÆc ſunt verba fœderis quod præ- 1 cepit Deus Muſæ ut iniret cum filiis Iſrail in regione Moab, præter fœdus quod inierat cum eo in Horib. Deinde vo- 2 cavit Muſa ſeniores filiorum Iſrail, & ait illis; Vos vidiſtis quicquid fecit Deus in præſentia veſtra, in Pharaonem omnemq; populum ejus, & cunctos incolas regionis illius: Signa magna quæ vide- 3 runt oculi tui, & prodigia illa atque portenta ingentia.

ספר אלה הדברים : כט

,videndum ad oculos &, ſciendum ad,cor vobis Dominus dedit non Et
4 וְלֹֽא־נָתַן יְהוָה לָכֶם לֵב לָדַעַת וְעֵינַיִם לִרְאוֹת
vos feci ambulare Et .hanc diem ad uſque,audiendū ad aures &
5 וְאָזְנַיִם לִשְׁמֹעַ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וָאוֹלֵךְ אֶתְכֶם
veſtra veſtimenta inveteraverunt non :deſerto in annis quadraginta
אַרְבָּעִים שָׁנָה בַּמִּדְבָּר לֹא־בָלוּ שַׂלְמֹתֵיכֶם
Panem .tuum pedem deſuper veteravit. non tuā calceamētū &,vos deſuper
6 מֵעֲלֵיכֶם וְנַעַלְךָ לֹא־בָלְתָה מֵעַל רַגְלֶךָ׃ לֶחֶם
quod,ſciretis ut ;bibiſtis non ſiceram &,vinum & ;comediſtis non
לֹא אֲכַלְתֶּם וְיַיִן וְשֵׁכָר לֹא שְׁתִיתֶם לְמַעַן תֵּדְעוּ כִּי
,iſtum locum ad veniſtis Et .veſter Deus Dominus ego
7 אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וַתָּבֹאוּ אֶל־הַמָּקוֹם הַזֶּה
Baſan rex Ogh & ,Cheſbon rex Sichon eſt egreſſus &
וַיֵּצֵא סִיחֹן מֶלֶךְ־חֶשְׁבּוֹן וְעוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן
cepimus Et .eos percuſſimus & ,bellum ad noſtrum occurſum in
8 לִקְרָאתֵנוּ לַמִּלְחָמָה וַנַּכֵּם׃ וַנִּקַּח אֶת־
,Ghaditis & ,Reubenitis hæreditatem in eam dedimus &,eorum terram
אַרְצָם וַנִּתְּנָהּ לְנַחֲלָה לָרֻאוּבֵנִי וְלַגָּדִי
pacti verba cuſtodietis Et .Menaſſitæ tribui dimidiæ &
9 וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַֽמְנַשִּׁי׃ וּשְׁמַרְתֶּם אֶת־דִּבְרֵי הַבְּרִית
.eſtis facturi quæ omnia intelligatis ut ,ea facietis & ,iſtius
הַזֹּאת וַעֲשִׂיתֶם אֹתָם לְמַעַן תַּשְׂכִּילוּ אֵת כָּל־אֲשֶׁר תַּעֲשׂוּן׃
,veſtri Dei Domini facies ad ,vos omnes hodie ſtantes Vos
10 אַתֶּם נִצָּבִים הַיּוֹם כֻּלְּכֶם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
vir omnis ,veſtri præfecti &,veſtri ſeniores,veſtrarū tribuum veſtra capita
רָאשֵׁיכֶם שִׁבְטֵיכֶם זִקְנֵיכֶם וְשֹׁטְרֵיכֶם כֹּל אִישׁ
interiori in qui ,tuus peregrinus & ,veſtræ uxores ,veſtra Pubes Iſrael
11 יִשְׂרָאֵל׃ טַפְּכֶם נְשֵׁיכֶם וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בְּקֶרֶב
.tuarū aquarū haurientem ad uſque tuorū lignorū cæſore à ,tuorum caſtrorum
מַחֲנֶיךָ מֵחֹטֵב עֵצֶיךָ עַד שֹׁאֵב מֵימֶיךָ׃
,ejus juramentum in & ,tui Dei Domini pactum in te tranſeundum Ad
12 לְעָבְרְךָ בִּבְרִית יְהוָה אֱלֹהֶיךָ וּבְאָלָתוֹ
Ut .hodie tecum excidens tuus Deus Dominus quod
13 אֲשֶׁר יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כֹּרֵת עִמְּךָ הַיּוֹם׃ לְמַעַן
,Deum in tibi ſit ipſe & ,populū in ſibi hodie te ſtatuat
הָקִים־אֹתְךָ הַיּוֹם לוֹ לְעָם וְהוּא יִהְיֶה־לְּךָ לֵאלֹהִים
,tuis patribus juravit quemadmodum & ,tibi eſt locutus quemadmodum
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לָךְ וְכַאֲשֶׁר נִשְׁבַּע לַאֲבֹתֶיךָ
ego tibi ſolis vobiſcum non Et .Jahacob & ,Iſchac ,Abraham
14 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ וְלֹא אִתְּכֶם לְבַדְּכֶם אָנֹכִי
eo cum Quia .iſtud juramentum & ,iſtud pactum excidens
15 כֹּרֵת אֶת־הַבְּרִית הַזֹּאת וְאֶת־הָאָלָה הַזֹּאת׃ כִּי אֶת־
;noſtri Dei Domini facies ad hodie ſtans nobiſcum hic ipſe eſt qui
אֲשֶׁר יֶשְׁנוֹ פֹּה עִמָּנוּ עֹמֵד הַיּוֹם לִפְנֵי יְהוָה אֱלֹהֵינוּ
,nôſtis vos Nam .hodie nobiſcum hic ipſe non qui eo cum &
16 וְאֵת אֲשֶׁר אֵינֶנּוּ פֹּה עִמָּנוּ הַיּוֹם׃ כִּי־אַתֶּם יְדַעְתֶּם
interiori in tranſivimus quod & ;Ægypti terra in habitavim' quod
אֵת אֲשֶׁר־יָשַׁבְנוּ בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם וְאֵת אֲשֶׁר־עָבַרְנוּ בְּקֶרֶב
.tranſiſtis quas gentium
הַגּוֹיִם אֲשֶׁר עֲבַרְתֶּם׃

Verſio VULG. LAT.

4 Et non dedit vobis Dominus
cor intelligens, & oculos vi-
dentes, & aures quæ poſſunt
audire , uſque in præſentem
5 diē. Adduxit vos quadraginta
annis per deſertum : non ſunt
attrita veſtimenta veſtra, nec
calceamenta pedū veſtrorum
vetuſtate conſumpta ſunt.
6 Panem non comediſtis, vi-
num & ſiceram non bibiſtis:
ut ſciretis quia ego ſum Do-
7 minus Deus veſter. Et ve-
niſtis ad hunc locum : egreſ-
ſúſque eſt Sehon rex Heſe-
bon, & Og rex Baſan , oc-
currentes nobis ad pugnam.
8 Et percuſſimus eos, Et tuli-
mus terram eorum, ac tra-
didimus poſſidendam Ruben
& Gad, & dimidiæ tribui
9 Manaſſe. Cuſtodite ergò ver-
ba pacti hujus, & implete ea:
ut intelligatis univerſa quæ
10 facitis. Vos ſtatis hodiè cun-
cti coram Domino Deo ve-
ſtro , principes veſtri, & tri-
bus, ac majores natu , atque
doctores , omnis populus
11 Iſrael , Liberi & uxores ve-
ſtræ , & advena qui tecum
moratur in caſtris, exceptis
lignorum cæſoribus , & his
12 qui comportant aquas : Ut
tranſeas in fœdere Domini
Dei tui , & in jurejurando
quod hodiè Dominus Deus
13 tuus percutit tecum:Ut ſuſci-
tet te ſibi in populum, &
ipſe ſit Deus tuus, ſicut lo-
cutus eſt tibi, & ſicut juravit
patribus tuis, Abraham,Iſaac,
14 & Iacob. Nec vobis ſolis
ego hoc fœdus ferio, & hæc
15 juramenta confirmo, Sed cun-
ctis præſentibus & abſenti-
16 bus. Vos enim nôſtis quo
modo habitaverimus in terra
Ægypti, & quo modo tranſ-
ierimus per medium natio-
num, quas tranſeuntes,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

4 Καὶ οὐκ ἔδωκε κύριος ὁ θεὸς ὑμῖν καρδί-
αν εἰδέναι, καὶ ὀφθαλμοὺς (η) βλέπειν, καὶ
5 ὦτα ἀκούειν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ
ἤγαγεν ὑμᾶς (θ) τεσσαράκοντα ἔτη ἐν
τῇ ἐρήμῳ· οὐκ (ι) ἐπαλαιώθη τὰ ἱμά-
τια ὑμῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ὑμῶν οὐ
6 κατετρίβη ἀπὸ τῶν ποδῶν ὑμῶν. Ἄρτον
οὐκ ἐφάγετε, οἶνον καὶ σίκερα οὐκ ἐπίετε,
ἵνα γνῶτε (κ) ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
7 ἐγώ. Καὶ ἤλθετε ἕως τοῦ τόπου τούτου. καὶ
ἐξῆλθε Σηὼν βασιλεὺς Ἐσεβὼν, καὶ Ὢγ
βασιλεὺς (λ) Βασὰν εἰς συνάντησιν ἡμῖν
8 (μ) ἐν πολέμῳ. Καὶ ἐπατάξαμεν αὐτοὺς,
καὶ ἐλάβομεν τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ ἔδωκα
αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ῥουβὴν, καὶ τῷ (ν)
Γαδδὶ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς (ξ) Μα-
9 νασσῆ. Καὶ φυλάξεσθε ποιεῖν πάντας τοὺς
λόγους τῆς διαθήκης (ο) ταύτης, ἵνα συν-
10 ῆτε πάντα ὅσα ποιήσετε. Ὑμεῖς ἑστή-
κατε (π) πάντες σήμερον ἐναντίον κυρίου
τοῦ θεοῦ ὑμῶν, οἱ ἀρχίφυλοι ὑμῶν, καὶ ἡ
γερουσία ὑμῶν, καὶ οἱ κριταὶ ὑμῶν, καὶ οἱ
γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, πᾶς ἀνὴρ
11 Ἰσραὴλ, (ρ) Αἱ γυναῖκες ὑμῶν, καὶ (σ)
τὰ ἔκγονα ὑμῶν, καὶ ὁ προσήλυτος ὁ ἐν
μέσῳ τῆς παρεμβολῆς ὑμῶν, ἀπὸ ξυλο-
κόπου (τ) ὑμῶν καὶ ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν,
12 Παρελθεῖν (υ) ἐν τῇ διαθήκῃ κυρίου τοῦ θε-
οῦ ὑμῶν, καὶ ἐν ταῖς ἀραῖς αὐτοῦ, ὅσα κύ-
ριος ὁ θεός σου διατίθεται πρὸς σὲ σή-
13 μερον· Ἵνα στήσῃ (φ) σε αὐτῷ εἰς λαὸν,
καὶ αὐτὸς ἔσται σου θεὸς, ὃν τρόπον εἶπέ
σοι, καὶ ὃν τρόπον ὤμοσε τοῖς πατράσι
14 σου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ. Καὶ
οὐχ ὑμῖν μόνοις ἐγὼ διατίθεμαι τὴν δια-
θήκην ταύτην, καὶ τὴν ἀρὰν ταύτην,
15 Ἀλλὰ καὶ τοῖς ὧδε οὖσι (χ) μεθ' ὑμῶν
σήμερον ἐναντίον κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, καὶ
τοῖς μὴ οὖσι (ψ) μεθ' ὑμῶν ὧδε σήμε-
16 ρον. Ὅτι ὑμεῖς οἴδατε (ω) πῶς κατῳ-
κήσαμεν ἐν γῇ Αἰγύπτῳ, (α) ὡς παρήλ-
θομεν ἐν μέσῳ τῶν ἐθνῶν οὓς (β) παρ-
ήλθετε.

Et non dedit Dominus Deus 4
vobis cor ſcire, & oculos vi-
dere,& aures audire uſque in
diem iſtam. Et adduxit vos 5
quadraginta annis in deſerto :
non inveteraverunt veſtimenta
veſtra : & calceamenta veſtra
non ſunt attrita à pedibus ve-
ſtris. Panem non manducâ- 6
ſtis ; vinum & ſiceram non bi-
biſtis : ut ſciretis , quia Do-
minus Deus veſter (e) ego.
Et veniſtis uſque ad locum 7
hunc. Et exiit Seon rex Eſe-
bon , & Og rex Baſan, in
occurſum nobis in bellum. Et 8
percuſſimus eos , & cepimus
terram eorum : & dedi eam
in ſorte Ruben,& Gaddi, &
dimidiæ tribui Manaſſe. Et 9
cuſtodietis facere omnia ver-
ba teſtamenti hujus; ut intel-
ligatis omnia, quæcunque fa-
cietis. Vos ſtetiſtis omnes ho- 10
diè ante Dominum Deum ve-
ſtrum, principes tribuum veſtri,
& ſeniores veſtri, & judices
veſtri,& magiſtri veſtri, om-
nis vir Iſrael, uxores veſtræ, 11
& fœtus veſtri, & advena,
qui in medio caſtrorum veſtro-
rum, à cæſore lignorum ve-
ſtrorum,& uſque ad portato-
rem aquæ veſtrum, Ad tranſ- 12
eundum in teſtamentum Domi-
ni Dei veſtri,et in imprecationes
ejus, quaſcunque Dominus De-
us tuus diſpoſuit erga te ho-
diè : ut ſtatuat te ſibi in po- 13
pulum,& ipſe erit Deus tuus ;
quemadmodùm dixit tibi, &
quemadmodùm juravit patribus
tuis, Abraham, & Iſaac, &
Jacob. Et non vobis ſolis ego 14
teſtatus ſum teſtamentum hoc,
& imprecationem hanc; Sed & 15
iis qui hic ſunt vobiſcum ho-
diè ante Dominum Deum ve-
ſtrum ; ſed & iis,qui non ſunt
vobiſcum hîc hodiè. Quoniam 16
vos noviſtis, quomodò habita-
vimus in terra Ægypto, quo-
modò tranſivimus in medio
gentium, quos tranſiviſtis.

MS.A. (η) τοῦ βλέπειν, καὶ τὰ ὦτα (θ) τεσσεράκοντα (ι) ἐπαλαιώθησαν (κ) ὅτι οὗτος κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. Καὶ (λ) τῆς Βασὰν (μ) ἐν τῷ πολέμῳ. (ν) Γαδδεὶ, (ξ) Μαννασσῆ. (ο) ταύτης ποιεῖν αὐτοὺς, ἵνα (π) σήμερον πάντες ἔναντι κυρίου (ρ) Καὶ αἱ (σ) τὰ τέκνα ὑμῶν, (τ) ὑμῶν ἕως (υ) *τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ σου, (φ) σε ἑαυτῷ λαὸν, (χ) σήμερον μεθ' ὑμῶν ἔναντι κυρίου (ψ) μεθ' ἡμῶν ὧδε σήμερον ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν. Ὅτι (ω) ὡς (α) καὶ ὡς (β) παρήλθομεν. Καὶ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4–16 [illegible]

At non conceſſit vobis Dominus cor ad cog- 4
noſcendum,& oculos ad videndum, & aures
ad audiendum uſque in præſentem diem. Et 5
duxit vos quadraginta annos per deſertum :
non ſunt attrita veſtimenta veſtra ſuper vos,
& calceamenta veſtra non ſunt vetuſtate
conſumpta in pedibus veſtris. Panem etiam 6
non comediſtis, & vinum ac ſiceram non
bibiſtis ; ut ſciretis quòd ego Dominus Deus
veſter. Et adduxi vos ad locum iſtum;egreſ- 7
ſique ſunt Sihon rex Heſbon, & Og rex
Mathnin in occurſum noſtrum ad prælium,&
interfecimus eos. Et accipientes terram eo- 8
rum dedimus eam hæreditatem Rubil &
Gad, & dimidiæ tribui Manaſſe. Cuſtodite 9
præcepta legis hujus, & facite ea, ut ad exi-
tum perducere poſſitis quicquid facietis. Vos 10
ſtatis hodiè coram Domino Deo veſtro,
omnes principes tribuū veſtrarum, ſeniores
veſtri, & ſcribæ veſtræ, omnes viri Iſraelis,
Pubes quoque veſtra, & uxores veſtræ, & 11
peregrinus qui eſt in caſtris tuis, à colligente
ligna tua uſque ad haurientem aquas tuas :
Ut non tranſgrediamini fœdus Domini Dei 12
veſtri, & jusjurandum Domini Dei veſtri,
quod pepigit hodiè vobiſcum : Quatenus 13
erigat te ſibi hodiè in populum, & quem-
admodum dixit tibi, & quemadmodum jura-
vit patribus tuis Abraham & Iſahac & Ja-
cob. Nequaquam vobiſcum tantùm ſtatuo 14
fœdus hoc & juramentum iſtud ; Sed cum 15
omni eo qui hîc adeſt, & nobiſcum ſtat
hodiè coram Domino Deo noſtro, & cum
omni eo qui non adeſt hîc nobiſcum hodié.
Vos enim nôſtis quòd peregrinati ſimus in 16
terra Ægypti, & tranſierimus inter gentes
quas tranſiſtis.

PARAPH.CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס — TARGUM ONKELOS.

4 וְלָא־יְהַב יְיָ לְכוֹן לִבָּא לְמִדַּע
וְעַיְנִין לְמֶחֱזֵי וְאוּדְנִין לְמִשְׁמַע
5 עַד יוֹמָא הָדֵין׃ וְדַבָּרִית יָתְכוֹן
אַרְבְּעִין שְׁנִין בְּמַדְבְּרָא לָא
בְלִיאַת כְּסוּתְכוֹן מִנְּכוֹן וּמְסָנָךְ
6 לָא־עֲדוֹ מֵעַל רַגְלָךְ׃ לַחְמָא לָא
אֲכַלְתּוּן וַחֲמַר־חֲדַת וְעַתִּיק לָא־
שְׁתֵיתוּן בְּדִיל דְּתִדְּעוּן אֲרֵי אֲנָא
7 יְיָ אֱלָהֲכוֹן׃ וַאֲתֵיתוּן לְאַתְרָא
הָדֵין וּנְפַק סִיחוֹן מַלְכָּא דְחֶשְׁבּוֹן
וְעוֹג מַלְכָּא דְמַתְנָן לְקַדָּמוּתַנָא
8 לְאַגָּחָא קְרָבָא וּמְחֵינוּנוּן׃ וּנְסֵיבְנָא
יָת־אַרְעֲהוֹן וִיהַבְנַהּ לְאַחְסָנָא
לְשִׁבְטָא דִרְאוּבֵן וּלְשִׁבְטָא דְגָד
9 וּלְפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה׃ וְתִטְּרוּן
יָת־פִּתְגָּמֵי קְיָמָא הָדֵין וְתַעְבְּדוּן
יָתְהוֹן בְּדִיל דְּתַצְלְחוּן יָת כָּל־דִּי
10 תַעְבְּדוּן׃ אַתּוּן קָיְמִין יוֹמָא־דֵין
כּוּלְּכוֹן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן רֵישֵׁיכוֹן
שִׁבְטֵיכוֹן סָבֵיכוֹן וְסָרְכֵיכוֹן כֹּל אֱנָשׁ
11 יִשְׂרָאֵל׃ טַפְלְכוֹן נְשֵׁיכוֹן וְגִיּוֹרָךְ דִּי
בְּגוֹ מַשְׁרִיתָךְ מִלָּקֵט אָעָךְ עַד
12 מְלֵי מַיָּךְ׃ לְאַעֲלוּתָךְ בִּקְיָמָא דַּיְיָ
אֱלָהָךְ וּבְמוּמָתֵיהּ דַּיְיָ אֱלָהָךְ גָּזַר
13 עִמָּךְ יוֹמָא־דֵין׃ בְּדִיל לַאֲקָמָא יָתָךְ
יוֹמָא־דֵין קֳדָמוֹהִי לְעַמָּא וְהוּא
יְהֵי־לָךְ לֶאֱלָהּ כְּמָא דִּי מַלֵּל־
לָךְ וּכְמָא דִי־קַיֵּים לַאֲבָהָתָךְ
14 לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב׃ וְלָא
עִמְּכוֹן בִּלְחוֹדֵיכוֹן אֲנָא גָּזַר יָת־
קְיָמָא הָדֵין וְיָת־מוּמָתָא הָדָא׃
15 אֲרֵי יָת־מַן דְּאִיתוֹהִי הָכָא עִמַּנָא
קָאֵים יוֹמָא־דֵין קֳדָם יְיָ אֱלָהַנָא וְיָת
מַן דְּלֵיתוֹהִי הָכָא עִמַּנָא יוֹמָא־
16 דֵין׃ אֲרֵי־אַתּוּן יְדַעְתּוּן יָת דִּי־
יְתֵיבְנָא בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם וְיָת דִּי
עֲבַרְנָא בְּגוֹ עַמְמַיָּא דִּי עֲבַרְתּוּן׃

4 Et non dedit vobis Dominus
cor ad ſciendum, neque ocu-
los ad videndum neque aures
ad audiendum, uſque in di-
5 em hanc. Et duxi vos qua-
draginta annis per deſertum :
non inveterata ſunt veſtimen-
ta veſtra in vobis , et calci-
amenta veſtra non ſunt attri-
6 ta in pedibus veſtris. Pa-
nem non comediſtis , et vi-
num *novum atq; vetus* non
bibiſtis; ut ſciretis quoniam
ego ſum Dominus Deus ve-
7 ſter. Et veniſtis ad locum
hunc;et egreſſus eſt Seon rex
Eſebon,et Og rex Baſan in oc-
curſum noſtrū ad pugnam, &
8 percuſſim' eos. Et ſubjecimus
terram eorum,et dedimus eam
in poſſeſſionem tribui Reuben
& tribui Gad, & dimidiæ tri-
9 bui Manaſſe. Et cuſtodietis
verba pacti hujus, et facietis
ea:ut intelligatis univerſa quæ
10 facitis. Vos ſtatis hodie cuncti
coram Domino Deo veſtro :
principes veſtri & tribus ve-
ſtræ, ſenes veſtri & præfecti
11 veſtri; omnes viri Iſrael. Par-
vuli veſtri & uxores veſtræ, et
peregrini tui, qui ſunt in me-
dio caſtrorum tuorum : ab eo
qui colligit ligna tua,uſque ad
12 haurientem aquam tuam. Ut
intres in fœdus Domini Dei
tui,et in juramentum ej';quod
Dominus Deus tuus ſtatuit te-
13 cum hodie.Ut ſuſcitet te hodie
in conſpectu ſuo in populum,
et ipſe ſit tibi in Deum; ſicut
locutus eſt tibi:& ſicut juravit
patribus tuis, Abraham Iſaac
14 & Jacob. Non vobiſcum ſo-
lis ego ſtatui pactum hoc, &
15 juramentum hoc. Sed cum eo
qui ſtat hîc hodie nobiſcum
coram Deo noſtro , et cum eo
qui non eſt hîc hodie nobiſ-
16 cum. Quoniam vos ſcitis quo-
modo habitaverimus in terrâ
Ægypti ; & quomodo tranſi-
erimus per medium populo-
rum per quos tranſiſtis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

4–16 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

4–16 [illegible]

TEXT.ET VER.SAM.
Tranſlatio Latina.

Sed non dedit vobis Domin' 4
cor ad intelligendum, et ocu-
los ad videndum, & aures
ad audiendum uſque in hanc
diem. Quapropter deduxi 5
vos quadraginta annis per
deſertum : Non inveterave-
runt veſtimenta veſtra ſuper
vos, neque calceamenta ve-
ſtra attrita ſunt à pedib' ve-
ſtris. Panem non comediſtis, 6
neque vinum & ſiceram bibi-
ſtis,ut cognoſceretis quòd ego
ſum Dominus Deus veſter :
Cùmque perveniſſetis in locū 7
iſtum,egreſſus eſt Sihon rex
Heſebon,& Og rex (a)Baſan
in occurſum noſtrum ad præ-
lium,& percuſſimus eos. Ce- 8
pimúſque terram eorum, &
tradidimus eam in poſſeſſio-
nem Rubenitis, & Gaditis,
& dimidiæ tribui Manaſſe.
Cuſtodietis igitur verba fæ- 9
deris hujus, & facietis ea,ut
proſperetis omnia quæ factu-
ri eſtis. Vos ſtatis hodiè o- 10
mnes in conſpectu Domini
Dei veſtri, principes veſtri,
tribus veſtræ, ſeniores veſtri,
& præfecti veſtri, omnis vir
Iſrael. Parvuli veſtri,& 11
mulieres veſtræ,& peregri-
nus tuus qui eſt in medio
caſtrorum tuorum, à cæſore
lignorum tuorum, & uſque
ad (b)haurientē aquas tuas:
Ut tranſire te faciat in fœdus 12
Domini Dei tui, & in juſju-
randum ejus, quod Dominus
Deus tuus pepigit hodiè te-
cum. Ut confirmet te hodiè 13
ſibi in populum, ipſeque tibi
ſit in Deum, ſicut locutus eſt
tibi,& juravit patribus tuis,
Abrahæ, Iſaaco,& Jacobo.
Non autem vobiſcum ſolis 14
ego ferio hoc fœdus, et juſju-
randum hoc; Sed cum eo 15
qui hic nobiſcum adſtat ho-
diè in conſpectu Domini Dei
noſtri, & cum eo qui non eſt
hic nobiſcum hodie. Vos 16
enim ſcitis quomodo (c) ha-
bitaverimus in terra Ægypti,
& quomodo tranſierimus per
medium gentium quas tranſ-
iviſtis.

VER. SAM. (*a*) Batanææ (*b*) implentem (*c*) habitaveritis

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

4 *ولم يعطكم الله قلبا لعلم مثلها * ولم تنظروا ذلك بعيونكم * ولم تسمعوه باذانكم الى يومكم
5 هذا * ثم سيرتكم في البرية اربعين سنة * لم تبل ثيابكم عليكم ولا نعالكم على ارجلكم
6 *وطعامكم الذي اعتدتموه لم تاكلوه * وخمرا ومسكرا لم تشربوا * لكي تعرفوا اني الله ربكم *ثم
7 وافيتم هذا الموضع * فخرج سيحون ملك حسبان وعوج ملك البثنية للقائنا الى الحرب * فقتلناهما
8 9 * فاخذنا بلديهما ودفعناهما نحلة لآل راوبين * وآل جاد * ونصف سبط منسا * فاحفظوا كلام
10 هذا العهد واعملوا به * لكي تنجحوا في جميع ما تصنعون * انتم وقوف اليوم اجمعون بين
يدي الله ربكم * ورؤساؤكم * واسباطكم * وشيوخكم * وعرفاؤكم * وجميع رجال آل اسرائيل
11 * واطفالكم * ونساؤكم * والغريب الذي في وسط عسكرك * من محتطب حطبك الى مستقي
12 13 ماءك * لادخالك في عهد الله ربك * وفي حرجه الذي يعهده معك اليوم * لكي يثبتك اليوم
14 له امة * ويكون لك هو الاها كما وعدك * وكما اقسم لآبائك ابراهيم واسحق ويعقوب * وليس معكم
15 اليوم وحدكم انا عاهد هذا العهد وهذا الحرج * الا مع من هو موجود حاضر بين يدي
16 الله ربنا * ومع من ليس هو حاضرا معنا اليوم * اذا نقل اليه * انتم تعلمون ما اقمنا في بلد
مصر * وما سرنا فيما بين الامم الذين جزتم بينهم *

Et non dedit vobis Deus cor ad ſcienda 4
ſimilia,nec vidiſtis ea oculis veſtris, nec
audiſtis auribus veſtris uſq; ad diem hunc
veſtrum. Præterea duxi vos per ſolitudi- 5
nem quadraginta annis:non ſunt vetuſtate
detrita veſtimenta veſtra ſuper vos, neq;
ſandalia veſtra in pedibus veſtris : Et ci- 6
bum veſtrum quem conſueveratis , non
comediſtis:& vinum aut potum inebrian-
tē non bibiſtis,ut agnoſceretis me eſſe De- 7
um Dominum veſtrum. Deinde veniſtis in
hunc locum,egreſſuſque eſt Sihon rex Haſ-
ban, & Og rex Bubniæ in occurſum no-
ſtrum ad bellum,et trucidavimus utrum-
que. Et accepimus regiones utriuſque, e- 8
aſq; dedimus hæreditatem Raubinitis &
Gaditis,ac dimidiæ tribui Manaſſe.Obſer- 9
vate ergò verba hujus fœderis, & facite
ea,ut proſperi ſitis in omnibus quæ facietis.
Vos ſtatis hodiè cuncti in conſpectu Dei 10
Domini veſtri,& principes veſtri, & tri-
bus veſtræ,& ſeniores veſtri,& præpoſiti
veſtri, & omnes viri Iſraelitæ ; Et pueri 11
veſtri, & mulieres veſtræ, & peregrinus
qui eſt in medio caſtrorum tuorum,à col-
ligente ligna tua uſque ad haurientem a-
quam tuam:ut introducaris in fœdus Dei 12
Domini tui,et in juramentum ipſius quod
paciſcitur tecum hodiè, ut confirmet te 13
hodiè ſibi gentem , & ſit tibi ipſe Deus,
prout pollicitus eſt tibi, & prout juravit
patribus tuis,Ebrahim,& Iſhac & Jacob.
Et non vobiſcum hodiè ſolis ego paciſcor 14
hoc pactum & hoc juramentum;Sed cum 15
eo qui reperitur præſens in conſpectu Dei
Domini noſtri,& cum eo qui non eſt præ-
ſens nobiſcum hodiè, cùm delatum fuerit
ad ipſum. Vos ſcitis quamdiu morati ſu- 16
mus in regione Ægypti,& quamdiu iter
fecimus inter gentes inter quas tranſi-
ſtis:

,lapidē &,lignum ,earum ſtercora & ,earum abominationes vidiſtis Et
17 ותראו את־שקוציהם ואת גלליהם עץ ואבן
vel ,vir vobis in ſit fortè Ne .eis cum quæ ,aurū &,argentum
כסף וזהב אשר עמהם: פן־יש בכם איש או־ 18
cum à hodie avertens ſuū cor quæ , virga vel ,familia vel ,mulier
אשה או משפחה או־שבט אשר לבבו פנה היום מעם
,harum gentium diis ſerviendum eundum ad ,noſtro Deo Domino
יהוה אלהינו ללכת לעבד את־אלהי הגוים ההם
erit Et .abſinthium & ,caput fructificans radix vobis in ſit fortè ne
19 פן־יש בכם שרש פרה ראש ולענה: והיה
,ſuo corde in ſibi benedixerit &,hujus execrationis verba ipſe audiendo in
בשמעו את־דברי האלה הזאת והתברך בלבבו
ad ,ambulabo mei cordis obſtinatione in cùm ,mihi erit Pax : dicendo
לאמר שלום יהיה־לי כי בשררות לבי אלך למען
quia,ei parcere Dominus volet Non .ſitiente cum ebriam addendū
20 ספות הרוה את־הצמאה: לא־יאבה יהוה סלח לו כי
accubabit & ,ipſum virum in ejus zelus &,Domini naſus fumabit tunc
או יעשן אף־יהוה וקנאתו באיש ההוא ורבצה
Dominus delebit & : iſto libro in ſcripta ,execratio omnis eo in
בו כל־האלה הכתובה בספר הזה ומחה יהוה את־
,malum ad Dominus eum faciet ſeparare Et .cœlis ſub de ejus nomen
21 שמו מתחת השמים: והבדילו יהוה לרעה
ſcripti pacti execrationes omnes ſecundū,Iſrael tribubus omnibus ab
מכל שבטי ישראל ככל אלות הברית הכתובה
qui veſtri filii ,poſterior generatio dicet Et .iſtius legis libro in
22 בספר התורה הזה: ואמר הדור האחרון בניכם אשר
: longinqua terra è veniet qui ,alienigena & ; vos poſt à ſurgent
יקומו מאחריכם והנכרי אשר יבא מארץ רחוקה
quibus,ejus infirmitates & ,hujus terræ percuſſiones videbunt &
וראו את־מכות הארץ ההוא ואת־תחלאיה אשר־
omnis combuſtionis ſale & , Sulphure .ea in Dominus fecit ægrotare
23 חלה יהוה בה: גפרית ומלח שרפה כל־
,herba omnis ea in aſcendet neque,germinabit neque ,ſeretur non ej⁹ terra
ארצה לא תזרע ולא תצמח ולא־יעלה בה כל־עשב
quas ,Seboim & ,Admah ,Hamorah & ,Sedom ſubverſionem ſecundùm
כמהפכת סדם ועמרה אדמה וצביים אשר
: gentes omnes dicent Et .ſuo fervore in &,ſuo naſo in Domin⁹ ſubvertit
24 הפך יהוה באפו ובחמתו: ואמרו כל־הגוים
naſi ira Quæ ?huic terræ ſic Dominus fecit quid Super
על־מה עשה יהוה ככה לארץ הזאת מה חרי האף
Domini pactum dereliquerunt quod Super :dicent Et ? hujus magni
25 הגדול הזה: ואמרו על אשר עזבו את־ברית יהוה
terra è eos ipſum educendo in ,eis cum excidit quod ,ſuorum patrum Dei
אלהי אבתם אשר כרת עמם בהוציאו אתם מארץ
ſe incurvaverunt & ,alienis diis ſervierunt &,iverunt Et .Ægypti
26 מצרים: וילכו ויעבדו אלהים אחרים וישתחוו
.eis eſt impartitus non &,eos noverunt non quos diis ,eis
להם אלהים אשר לא־ידעום ולא חלק להם:
eam ſuper adducendū ad ,ipſam terram in Domini naſus eſt irat⁹ Et
27 ויחר־אף יהוה בארץ ההוא להביא עליה את־
.hoc libro in ſcriptam maledictionem omnem
כל־הקללה הכתובה בספר הזה:

Verſio VULG. LAT.

17 Vidiſtis abominationes & ſordes, id eſt, idola eorū, lignum & lapidē, argentū & aurum, 18 quæ colebant. Ne fortè ſit inter vos vir aut mulier, familia aut trib⁹, cuj⁹ cor averſū eſt hodiè à Dño Deo noſtro: ut vadat & ſerviat diis illarum gentiū; & ſit inter vos radix germinans fel & amaritudinē. 19 Cúmque audierit verba juramenti hujus, benedicat ſibi in corde ſuo, dicens; Pax erit mihi, & ambulabo in pravitate cordis mei: & abſumat ebria 20 ſitientem, Et Dominus non ignoſcat ei: ſed tunc quàm maximè furor ejus fumet, & zelus contra hominē illū, & ſedeant ſuper eum omnia maledicta, quæ ſcripta ſunt in hoc volumine: & deleat Dñs no- 21 men ejus ſub cœlo, Et conſumat eum in perditionem ex omnibus tribubus Iſrael, juxta maledictiones, quæ in Libro legis hujus ac fœderis conti- 22 nentur. Dicétque ſequens generatio, & filii qui naſcentur deinceps, & peregrini, qui de longè venerint, videntes plagas terræ illius, & infirmitates, quib⁹ eam afflixerit Dñs, 23 Sulphure & ſolis ardore comburens, ita ut ultrà non ſeratur, nec virens quidpiā germinet, in exemplum ſubverſionis Sodomæ & Gomorrhæ, Adamæ & Seboim, quas ſubvertit Dñs in ira & furore ſuo. 24 Et dicent omnes gentes, Quarè ſic fecit Dñs terræ huic? quæ eſt hæc ira furoris ej⁹ immen- 25 ſa? Et reſpondebunt, Quia dereliquerunt pactum Domini, quod pepigit cum patribus eorum, quando eduxit eos de 26 terra Ægypti: Et ſervierunt diis alienis, & adoraverunt deos, quos neſciebant, & qui- 27 bus non fuerant attributi: Idcircò iratus eſt furor Domini contra terram iſtam, ut induceret ſuper eam omnia maledicta, quæ in hoc volumine ſcripta ſunt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

17 Καὶ ἴδετε τὰ βδελύγματα αὐτῶν, καὶ τὰ εἴδωλα αὐτῶν, ξύλον καὶ λίθον, ἀργύριον 18 καὶ χρυσίον, ἅ ἐστι παρ' αὐτοῖς. Μή τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνὴ ἢ πατριὰ ἢ φυλή, τινὸς ἡ διάνοια ἐξέκλινεν ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν, (δ) πορευθέντες λατρεύειν τοῖς θεοῖς τῶν ἐθνῶν ἐκείνων; μή τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν (ε) ῥίζα ἄνω φύουσα ἐν χολῇ 19 καὶ πικρίᾳ; Καὶ ἔσται ἐὰν ἀκούσῃ τὰ ῥήματα τῆς ἀρᾶς ταύτης, καὶ ἐπιφημίσηται ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ, λέγων, Ὅσιά μοι γένοιτο, ὅτι ἐν τῇ ἀποπλανήσει τῆς καρδίας μου πορεύσομαι, ἵνα μὴ συναπολέσῃ ὁ ἁμαρτωλὸς τὸν ἀναμάρτητον. 20 Οὐ μὴ θελήσει ὁ θεὸς (ζ) εὐϊλατεῦσαι αὐτῷ, ἀλλ' ἢ τότε ἐκκαυθήσεται ὀργὴ κυρίου καὶ ὁ ζῆλος αὐτοῦ ἐν τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ· καὶ κολληθήσονται ἐν αὐτῷ πᾶσαι αἱ ἀραὶ τῆς διαθήκης ταύτης, αἱ γεγραμμέναι ἐν τῷ βιβλίῳ (η) τούτῳ· καὶ ἐξαλείψει κύριος τὸ 21 ὄνομα αὐτοῦ ἐκ τῆς ὑπὸ τὸν οὐρανόν. Καὶ διαστελεῖ αὐτὸν κύριος εἰς κακὰ ἐκ πάντων (θ) υἱῶν Ἰσραήλ, κατὰ πάσας τὰς ἀρὰς τῆς διαθήκης (ι) τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ 22 τοῦ νόμου τούτου. Καὶ ἐροῦσιν ἡ γενεὰ ἡ ἑτέρα, οἱ υἱοὶ ὑμῶν, οἳ ἀναστήσονται μεθ' ὑμᾶς, καὶ ὁ ἀλλότριος ὃς ἂν ἔλθῃ ἐκ γῆς μακρόθεν, καὶ ὄψονται τὰς πληγὰς τῆς γῆς ἐκείνης καὶ τὰς νόσους αὐτῆς, ἃς ἀπέστειλε κύριος 23 ἐπ' αὐτήν, Θεῖον καὶ ἅλα κατακεκαυμένον· πᾶσα ἡ γῆ αὐτῆς οὐ σπαρήσεται, οὐδὲ ἀνατελεῖ, οὐδὲ μὴ ἀναβῇ (κ) ἐπ' αὐτὴν πᾶν χλωρόν· ὥσπερ κατεστράφη Σόδομα καὶ Γόμορρα, Ἀδαμὰ καὶ (λ) Σεβωΐμ, ἃς κατέστρεψε κύριος ἐν θυμῷ καὶ (μ) ὀργῇ. 24 Καὶ ἐροῦσι πάντα τὰ ἔθνη, Διατί ἐποίησε (ν) κύριος οὕτω τῇ γῇ ταύτῃ; τίς ὁ 25 θυμὸς τῆς ὀργῆς ὁ μέγας οὗτος; Καὶ ἐροῦσιν, Ὅτι κατέλιπον τὴν διαθήκην κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν πατέρων αὐτῶν, ἃ διέθετο τοῖς πατράσιν αὐτῶν, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐκ 26 γῆς Αἰγύπτου, Καὶ πορευθέντες ἐλάτρευσαν θεοῖς (ξ) ἑτέροις, οὓς οὐκ ἠπίσταντο, 27 οὐδὲ διένειμεν αὐτοῖς. Καὶ ὠργίσθη (ο) θυμῷ κύριος ἐπὶ τὴν γῆν ἐκείνην ἐπαγαγεῖν ἐπ' αὐτὴν κατὰ πάσας (π) τὰς κατάρας τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου.

Et vidiſtis abominationes earum, & idola earum, lignum, & lapidem, argentum, & aurum, quæ ſunt apud eas. (f) Nunquid eſt aliquis inter vos, vir, aut mulier, vel familia, vel tribus; cujus mens declinavit à Domino Deo veſtro, profecti ſervire diis gentium illarum? Num quis eſt in vobis radix ſurſum germinans in felle & amaritudine? 19 *Et erit cùm audierit verba maledictionis hujus; & benedixerit in corde ſuo, dicens; Sancta mihi fiant, quoniam in errore cordis mei incedam, ut non ſimul perdat peccator eum qui ſine peccato eſt.* 20 *Nolet Deus propitiari ei; ſed tunc incendetur ira Domini, & zelus ejus in homine illo: & adhærebunt in eo omnia maledicta teſtamenti hujus, quæ ſcripta ſunt in (h) libro hoc: Et delebit Dominus nomen ejus de ſub cœlo.* 21 *Et dividet eum Dominus in mala ab omnibus filiis Iſrael, ſecundùm omnia maledicta teſtamenti ſcripta in libro legis hujus.* 22 *Et dicent progenies altera, filii veſtri, qui exurgent poſt vos, & alienus, quicunque venerit de terra longinqua: & videbunt plagas terræ illius, & morbos ejus, quos immiſit Dominus ſuper eam,* 23 *Sulphur & ſal ardens: omnis terra ejus non ſeminabitur, neque germinabit, neque aſcendet ſuper eam omne viride: ſicut everſa eſt Sodoma & Gomorrha, Adama & Seboim, quas evertit Dominus in furore, & ira.* 24 *Et dicent omnes gentes, Propter quid fecit Dominus ſic terræ huic? Quis furor iræ magnus hic?* 25 *Et dicent, Quoniam dereliquerunt teſtamentum Domini Dei patrum ſuorum, quæ teſtatus eſt patribus eorum, quando eduxit eos de terra Ægypti.* 26 *Et euntes ſervierunt diis aliis, quos non noverunt, (i) neq; diſtribuit eis:* 27 *Et iratus eſt furore Dominus in terram illam, ad inducendum in eam ſecundùm omnia maledicta ſcripta in libro legis hujus.*

MS.A. (δ) πορεύεσθαι (ε) ῥίζα πικρίας ἄνω (ζ) εὐιλατεῦσαι αὐτῷ, (η) τοῦ νόμου τούτου· καὶ (θ) τῶν υἱῶν (ι) τῆς γεγραμμένης (κ) ἐπ' αὐτῆς (λ) Σεβωείν, (μ) ὀργῇ αὐτοῦ. Καὶ (ν) οὕτως κύριος (ξ) ἑτέροις καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς, οἷς οὐκ (ο) κύριος θυμῷ ἐπὶ (π) τὰς ἀρὰς τῆς διαθήκης τὰς

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

Et vidiſtis abominationes earum, & deos earum ex lignis & lapidibus, & argento atque auro quibus ſunt obducti. 17
Num eſt inter vos vir, aut mulier, aut familia, aut tribus, cuj⁹ cor avertatur hodiè à Domino Deo noſtro, ut abeat ad colendum deos gentium iſtarum? num eſt in vobis radix germinans fel & amaritudinem? 18
Quique poſtquā audierit ſermones juramenti iſtius, cogitet in corde ſuo, & dicat, Pax erit mihi ſi pro libidine cordis mei incedam, addatque ebrietatem ad ſitim? 19
Non placabitur Dominus ad parcendum ei; ſed tunc invaleſcet ira Domini & zelus ejus adverſùs virum hujuſmodi, venietque ſuper eum tota maledictio quæ ſcripta eſt in hoc libro, & delebit Dominus nomen ejus de ſub cœlo. 20
Separabitq; eum Dominus ad malum ex omnib⁹ tribub⁹ Iſrael, juxta omnes maledictiones fœderis quæ ſcriptæ ſunt in libro legis hujus. 21
Et dicet generatio altera, filii *ſcilicet* veſtri qui exurgent poſt vos, & peregrini qui venient de terra remota, & videbunt plagas terræ illi⁹, & morbos quos adducet ſuper eam Dominus, 22
Sulphur & ſalē ardentē totā terrā non ſeminari nec germinare, nec oriri in ea ullam herbā terræ, ſed eſſe veluti Sodomam, & veluti Gomoram, & veluti Adamam, & veluti Seboim, quas ſubvertit Domin⁹ in ira & furore ſuo, 23
Dicent inquam, omnes gentes, Qua de re ſic fecit Dominus huic terræ? & quare percit⁹ eſt irâ tam magnâ? 24
Et reſpondebunt, Quia deſeruerunt fœdus Domini Dei patrum ſuorum, quod pepigit cum eis quando eduxit eos de terra Ægypti: 25
Et abeuntes coluerunt deos alios & adoraverunt eos, deos quos non noverant, & qui non ſe diviſerant *(id eſt communicaverant)* eis. 26
Idcirco exarſit ira Domini contra terram illam, ut induceret ſuper eam cunctas maledictiones quæ ſcriptæ ſunt in libro iſto, 27

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

17 וחזיתון ית שקוציהון וית טעותהון
אעא ואבנא כספא ודהבא די עמהון
: דלמא אית בכון גבר או אתתא 18
או זרעית או שבטא די לביה פני
יומא דין מדחלתא דיי אלהנא
למהך למפלח ית טעות עממיא
האנון דלמא אית בכון גבר מהרהר
19 חטאין או זדון: ויהי במשמעיה ית
פתגמי מומתא הדא ויחשב בלביה
למימר שלמא יהי לי ארי בהרהור
לבי אנא אזיל בדיל לאוספא ליה
20 חטאי שלותא על זדנותא: לא
יבי יי למשבק ליה ארי בכן יתקף
רוגזא דיי וחמתיה בגברא ההוא
וידבקון ביה כל לוטיא דכתיבין
בספרא הדין וימחי יי ית שמיה
21 מתחות שמיא: ויפרשניה יי לבישא
מכל שבטיא דישראל ככל לוטי
קימא דכתיבין בספר אוריתא הדין:
22 ויימר דרא בתראה בניכון די יקומון
מבתריכון ובר עממין דייתי מארע
רחיקא ויחזון ית מחתא דארעא
ההיא וית מרעהא די אמרע יי
23 בה: גופריתא ומלחא יקדא כל
ארעה לא תזדרע ולא תצמח
ולא יסק בה כל עסבא כמהפכתא
דסדום ועמרה אדמה וצבוים די
24 הפך יי ברוגזיה ובחמתיה: ויימרון
כל עממיא על מה עבד יי כדין
לארעא הדא מה תקוף רוגזא רבא
25 הדין: ויימרון על דשבקו ית קימא
דיי אלהא דאבהתהון די גזר עמהון
באפקותיה יתהון מארעא דמצרים
26 : ואזלו ופלחו לטעות עממיא
וסגידו להון דחלן דלא ידעונון
27 ולא אטיבא להון: ותקיף רוגזא דיי
בארעא ההיא לאיתאה עלה ית כל לוטיא דכתיבין בספרא הדין:

17 Et vidiſtis abominationes eorū, et idola eorū lignea et lapidea, argentea et aurea quæ ſunt 18 in eis. Ne fortè ſit in vobis vir aut mulier, aut familia aut tribus, cuj⁹ cor averſū eſt hodie à timore Dñi Dei noſtri, ut vadat et ſerviat idolis populorū illorū: ne fortè ſit in vobis vir cogitans peccata aut ſuperbiā. 19 Et cū audierit verba juramēti huj⁹, cogitet in corde ſuo dicēs, Pax erit mihi, quoniā in cogitatione cordis mei ego ambulabo: ut addantur ei peccata ignorantiæ peccatis ſuperbiæ. 20 Non volet Dñs dimittere ei: ſed tunc iraſcetur furor Dñi et indignatio ej⁹ contra virū illū; et adhærebūt ei oēs maledictiones, quæ ſcriptæ ſunt in libro legis huj⁹: et delebit Dñs 21 nomē ej⁹ ſub cœlo. Et dividet eū Dñs in malū de omnib⁹ tribub⁹ Iſrael: juxta omnes maledictiones fœderis, quæ ſcriptæ 22 ſunt in libro legis huj⁹. Et dicet generatio ſequens, et filii veſtri qui ſurgent poſt vos, & filii alienigenarū qui venerint de terrâ longinquâ; videntes plagas terræ illi⁹, et infirmitates ej⁹, quib⁹ afflixerit eā Dñs. 23 Sulphure et ſale combuſta erit oīs terra ej⁹: non ſeminabitur neq; germinabit, neq; creſcet in ea oīs herba: ſicut ſubverſio Sodomæ et Gomorrhæ, Adamæ et Seboim, quas ſubvertit Dñs in irâ ſuâ et in furore ſuo. 24 Et dicēt oēs populi; Propter quid fecit Dñs ſic terræ huic? quæ eſt ira furoris magni huj⁹? 25 Et dicent, Quia dereliquerunt pactū Dñi Dei patrū ſuorū, quod ſtatuit cum eis quando eduxit 26 eos de terrâ Ægypti. Et ambulaverunt et ſervierunt idolis populorū, et adoraverunt ea: portenta quæ neſcierunt, et quæ non poſſunt benefacere 27 eis. Et irat⁹ eſt furor Dñi contra terrā illā: ut induceret ſup eam omnes maledictiones, quæ ſcriptæ ſunt in libro hoc.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

VERSIO SAMARITANA.

TEXT. ET VER. SAM.

Tranſlatio Latina.

17 *Vidiſtis quoque abominationes earum, & idola earum, lignum et lapidem, argentum et aurum quæ ſunt apud eas.* 18 *Ne ſit in vobis vir, aut mulier, aut familia, aut tribus quæ cor ſuum avertat hodiè à Domino Deo noſtro, ut eat & ſerviat diis gentium illarū; ne ſit in vobis radix germinans fel & abſinthium.* 19 *Accidátque cùm audierit verba iſtius jurisjurandi, ut benedicat ſibi in corde ſuo, dicens; Pax erit mihi cum in pervicacia cordis mei ambulavero, ut (d) auferat reſpirationem à ſitiente.* 20 *Nolet Dominus illi parcere, ſed tunc ardebit ira Domini, & zelus ejus adverſùs hominem illū, & requieſcent ſuper eum omnes maledictiones ſcriptæ in hoc libro, delebitque Dominus nomen ejus de ſub cœlo.* 21 *Separabitque illum Dominus in malum ab omnibus tribubus Iſrael, ſecundùm omnes maledictiones fœderis hujus, ſcriptas in libro legis hujus.* 22 *Ut dicat generatio poſterior, filii veſtri qui exurgent poſt vos, peregrinus quoque qui veniet de terra longinqua, & videbit plagas terræ illius, (e) morbóſque ejus quibus affecit eam Dominus,* 23 *Sulphur, & ſal ardens; nulla terra ejus ſeminabitur, neque germinabit, neque aſcendet in ea ulla herba, ſicut in ſubverſione Sodomæ, & Gomorrhæ, Adamæ, & Seboim, quas ſubvertit Dominus in ira ſua, & in furore ſuo:* 24 *Ut dicant inquam, omnes gentes, Quare fecit Dominus ſic huic terræ? & quis eſt furor iræ magnus iſte?* 25 *Et reſpondebunt, Propterea quòd dereliquerunt fœdus Domini Dei patrum eorum quod pepigit cum eis, cùm eduxit eos de terra Ægypti.* 26 *Et abeuntes ſervierunt diis alienis, & adoraverunt eos, deos quos non cognoverant, à quibuſq; nihil acceperant.* 27 *Ideò exarſit ira Domini in terram illam ad inducendum ſuper eam omnem maledictionem ſcriptam in hoc libro.*

VER. SAM. *(d)* addat ebrietatem ad ſitim. *(e)* crucéſque ejus quibus crucifixit

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * وقد رأيتم أرجاسهم وطواغيتهم من خشب وحجارة ومن فضة وذهب مما هو معهم * كيلا
18 يوجد فيكم رجل * أو امرأة * أو عشيرة * أو سبط ممن قلبه مدول اليوم عن الله ربنا * فيمضي
ليعبد معبودات أوليك الأمم * كيلا يكون فيكم رجل مثمر سم أو علقم * فإذا سمع كلام هذا
19 الحرج فدري نفسه قائلا لا يكون لي إلا السلام إذ إنما أسير مع هوا قلبي لكي أمد بالريا العطشى
* فلا يشاء الله أن يصفح له ذلك بل حينئذ يشتد غضب الله وحميته عليه * فيلصق به جميع
20 الحرج المذكور في هذا الكتاب * حتى يمحوا الله اسمه من تحت السماء * ويفرزه الله على شر من
21 جميع أسباط إسرائيل كجميع حرج العهد المكتوبة في سفر هذه التورية * فيقول الجيل الآخر
22 من بنيكم الذين يقومون من بعدكم * والغريب الذي يأتي من بلد بعيد فينظرون ضربات
تلك الأرض * وأمراضها التي أمرضها الله * حتى كان جميع أرضها محرقة بنار وكبريت * فهي
23 لا تزرع ولا تنبت * ولا يطلع فيها شي من العشب * كمقلب سدوم وعمورا وادما وصبويم *
التي قلبها بغضبه وحميته * فيقول جميع الأمم على ماذا صنع الله كذا بهذه الأرض وما سبب
24 شدة هذا الغضب العظيم * فيجيبون بأن ذلك على أن تركوا عهد الله إله آبائهم الذي عهده
25 معهم بإخراجه إياهم من بلد مصر * فمضوا وعبدوا معبودات أخر وسجدوا لها * معبودات لم
26 يعرفوها ولم تنصب لهم نصيبا * فاشتد غضب الله على تلك الأرض * فأحل بها جميع اللعنة
27 المكتوبة في هذا السفر *

Et jam vidiſtis immunditias eorū, et idola eorum lignea & lapidea, & argentea, atque aurea quæ ſunt apud ipſas. 17
Ut non reperiatur in vobis vir aut mulier, aut familia, aut tribus cujus cor ſit averſum hodiè à Deo Domino noſtro, abeátque ad colendos deos illarum gentium: ut non ſit in vobis quiſquam fructificans venenum aut abſinthium. 18
Cúmque audierit verba hujus juramenti, proponat in ſemetipſo, dicens; Non erit mihi niſi pax cùm ſequutus fuero voluntatem cordis mei, ut traham cum ebria ſitientē. 19
Nolet enim Deus ignoſcere hoc ipſi, ſed tunc invaleſcet ira Dei ejúſque indignatio in ipſum, & adhærebit ei omnis execratio memorata in hoc libro, donec deleat Deus nomen ipſius de ſub cœlo. 20
Et ſegregabit eum Deus ad malum ex omnibus tribubus Iſrail, juxta omnes execrationes fœderis ſcriptas in iſto volumine legis. 21
Et dicet generatio altera filiorum veſtrorum qui ſurgent poſt vos, & peregrinus qui veniet è regione longinqua, & videbunt plagas illius terræ, et infirmitates quibus ægrotare faciet eam Deus, 22
Ita ut ſit tota ipſius terra combuſta igne & ſulphure, & ipſa non ſeratur nec germen producat, nec erumpat in ea ulla herba, non ſecus ac ruina Sodomæ, & Gomoræ, & Adamæ, & Seboin, quas ſubvertit Deus in ira & indignationi ſuâ; 23
Dicent inquam, omnes gentes; Propter quid fecit Deus ſic huic terræ? & quænam eſt cauſa vehementiæ hujus iræ maximæ? 24
Et reſpondebunt, Hoc evenit eò quòd dereliquerint fœdus Dei patrum ſuorum, quod pactum fuerat cum eis quando eduxit eos de regione Ægypti: 25
Et abierunt atque ſervierunt diis aliis, & adoraverunt eos, deos quos non cognoverant, & qui nullum impertiti fuerant eis beneficiū: 26
Propterea invaluit ira Dei ſuper illam terram, & immiſit in eam omnem maledictionem ſcriptam in hoc volumine, 27

ספר אלה הדברים : ל

ira in &,fervore in &,furore in corū humo desuper Domin⁹ eos extirpavit Et
28 ויתשם יהוה מעל אדמתם באף ובחמה ובקצף
.hanc diem secundū ,aliam terram in eos fecit projicere & ;magna
גדול וישלכם אל ארץ אחרת כיום הזה :
,nostris filiis &,nobis ,revelata & ,nostro Deo Domino Abscondita
29 הנסתרת ליהוה אלהינו והנגלת לנו ולבנינו
.hujus legis verba omnia faciendum ad ,seculum in usque
עד עולם לעשות את כל דברי התורה הזאת :

C A P. XXX.

ל

,benedictio ,hæc verba omnia te super venerint cùm erit Et
1 והיה כי יבאו עליך כל הדברים האלה הברכה
omnib⁹ in tuū cor ad te reduxeris &,tuas facies ad dedi quam ,maledictio &
והקללה אשר נתתי לפניך והשבת אל לבבך בכל
fueris cōversus Et .illuc tuus Deus Dominus te expulit quò ,gentibus
2 הגוים אשר הדיחך יהוה אלהיך שמה : ושבת
ego quæ omnia secūdū,ej⁹ voce in obedieris &,tuū Deū Dominū ad usque
עד יהוה אלהיך ושמעת בקלו ככל אשר אנכי
:tua anima tota in &,tuo corde toto in tui filii & tu ,hodie tibi præcipiens
מצוך היום אתה ובניך בכל לבבך ובכל נפשך :
,reducet &;tui miserebitur &,tuā captivitatē tuus De⁹ Domin⁹ reducet Et
3 ושב יהוה אלהיך את שבותך ורחמך ושב
Dominus te fecit dispergere quò ,populis omnibus ex te cōgregabit &
וקבצך מכל העמים אשר הפיצך יהוה
inde,cœlorum extremo in tu⁹ expulsus fuerit Si .illuc tuus Deus
4 אלהיך שמה : אם יהיה נדחך בקצה השמים משם
te faciet venire Et .te accipiet inde & ,tuus Deus Dominus te cōgregabit
5 יקבצך יהוה אלהיך ומשם יקחך : והביאך
;eā possidebis &,tui patres possederūt quam ,terram ad tu⁹ Deus Domin⁹
יהוה אלהיך אל הארץ אשר ירשו אבתיך וירשתה
Domin⁹ circumcidet Et.tuis patribus præ te multiplicabit &,tibi benefaciet &
6 והיטבך והרבך מאבתיך : ומל יהוה
Dominum diligendū ad ,tui seminis cor & ,tuum cor tuus Deus
אלהיך את לבבך ואת לבב זרעך לאהבה את יהוה
dabit Et.tuas vitas propter,tua anima tota in &,tuo corde toto in tuū Deū
7 אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חייך : ונתן
super &,tuos inimicos super istas execrationes omnes tuus Deus Domin⁹
יהוה אלהיך את כל האלות האלה על איביך ועל
voce in obedies &,revertēris tu Et .te sunt persecuti qui,te habētes odio
8 שנאיך אשר רדפוך : ואתה תשוב ושמעת בקול
.hodie tibi præcipiens ego quæ ,ej⁹ præcepta omnia facies &,Domini
יהוה ועשית את כל מצותיו אשר אנכי מצוך היום :
fructu in,tuæ manu⁹ opere omni in tuus Deus Domin⁹ te superesse faciet Et
9 והותירך יהוה אלהיך בכל מעשה ידך בפרי
revertetur quia:bonū in,tuæ humi fructu in &,tui aīalis fructu in &,tui vētris
בטנך ובפרי בהמתך ובפרי אדמתך לטבה כי ישוב
super est gavisus quemadmodū,bonum in te super gaudendum ad Dominus
יהוה לשוש עליך לטוב כאשר שש על
custodiendum ad ,tui Dei Domini voce in audieris Cùm .tuos patres
10 אבתיך : כי תשמע בקול יהוה אלהיך לשמר
fueris revers⁹ cùm,huj⁹ legis libro in scripta ejus statuta &,ej⁹ præcepta
מצותיו וחקתיו הכתובה בספר התורה הזה כי תשוב
: tua anima tota in & ,tuo corde toto in tuum Deum Dominum ad
אל יהוה אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך :

Versio VULG. LAT.

28 Et ejecit eos de terra sua in ira et in furore, & in indignatione maxima, projecitq; in terrā alienam, sicut hodiè comprobatur. 29 Abscondita, Dño Deo nostro: quæ manifesta sunt, nobis & filiis nostris usq; in sempiternū, ut faciam⁹ universa verba legis hujus.

CAP. XXX.

1 Cùm ergò venerint sup te omnes sermones isti, benedictio, sive maledictio, quā proposui in conspectu tuo: & duct⁹ pœnitudine cordis tui in universis gentibus, in quas disperserit te 2 Dñs Deus tu⁹, Et revers⁹ fueris ad eū, & obedieris ej⁹ imperiis, sicut ego hodiè præcipio tibi, cū filiis tuis, in toto corde tuo, 3 & in tota anima tua: Reducet Dñs Deus tu⁹ captivitatē tuā, ac miserebitur tui, & rursū congregabit te de cunctis populis, 4 in quos te antè dispersit. Si ad cardines cœli fueris dissipat⁹, in- 5 dè te retrahet Dñs De⁹ tuus, Et assumet, atq; introducet in terrā, quā possederunt patres tui, & obtinebis eā: et benedicens tibi, majoris numeri te esse faciet, 6 quā fuerunt patres tui. Circumcidet Dñs De⁹ tuus cor tuū, & cor seminis tui: ut diligas Dñm Deū tuum in toto corde tuo, & in tota anima tua, ut possis vi- 7 vere. Omnes autē maledictiones has convertet super inimicos tuos, & eos qui oderunt te & 8 persequuntur. Tu autē revertêris, & audies vocē Dñi Dei tui: faciésq; universa mandata quæ 9 ego præcipio tibi hodié: Et abundare te faciet Dñs De⁹ tu⁹ in cunctis operib⁹ manuum tuarū, in sobole uteri tui, & in fructu jumentorum tuorū, in ubertate terræ tuæ, et in rerū omniū largitate. Revertetur enim Dñs, ut gaudeat super te in omnib⁹ bonis, sicut gavis⁹ est in patrib⁹ tu- 10 is: Si tamen audieris vocē Dñi Dei tui, & custodieris præcepta ejus, & ceremonias, quæ in hac lege conscripta sunt: & revertaris ad Dñm Deū tuum in toto corde tuo, & in tota anima tua.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

28 Καὶ ἐξῆρεν αὐτοὺς (ϛ) κύριος ἀπὸ τῆς γῆς αὐτῶν ἐν θυμῷ καὶ ὀργῇ καὶ παροξυσμῷ μεγάλῳ σφόδρα, καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς εἰς γῆν ἑτέραν 29 ὡσεὶ νῦν. Τὰ κρυπτὰ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν, τὰ δὲ φανερὰ ἡμῖν καὶ τοῖς τέκνοις ἡμῶν εἰς τὸν αἰῶνα, ποιεῖν πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου.

MS.A. (ϛ) κύριος ἐν θυμῷ

28 Et abstulit eos Dominus de terra eorum in furore, et ira, & exacerbatione magna valdè: et ejecit eos in terrā alienā, sicut nunc. Occulta, 29 Domino Deo nostro; manifesta autē, nobis & filiis nostris in seculū, ad faciendum omnia verba legis hujus.

ΚΕΦ. λʹ.

1 Καὶ ἔσται ὡς ἂν ἔλθωσιν ἐπὶ σὲ πάντα τὰ ῥήματα ταῦτα, ἡ εὐλογία καὶ ἡ κατάρα, ἣν (α)ἔδωκα πρὸ προσώπου σου, καὶ δέξῃ εἰς τὴν καρδίαν σου ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν, οὗ ἐὰν δια- 2 σκορπίσῃ σε (β) κύριος ἐκεῖ, Καὶ ἐπιστραφήσῃ ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου, καὶ (γ)εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς αὐτοῦ κατὰ πάντα, ὅσα ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅ- 3 λης τῆς ψυχῆς σου, Καὶ ἰάσεται κύριος τὰς ἁμαρτίας σου, καὶ ἐλεήσει σε, καὶ πάλιν συνάξει σε ἐκ πάντων τῶν ἐθνῶν, εἰς οὓς διεσκόρπισέ 4 σε (δ) κύριος ἐκεῖ. Ἐὰν ᾖ ἡ διασπορά σου ἀπ' ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ ἕως ἄκρου τοῦ οὐρανοῦ, ἐκεῖθεν συνάξει σε κύριος ὁ θεός σου, καὶ ἐκεῖθεν 5 (ε)λήψεταί σε κύριος ὁ θεός σου. Καὶ εἰσάξει σε ὁ θεός σου ἐκεῖθεν εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐκληρονόμησαν οἱ πατέρες σου· καὶ κληρονομήσεις αὐτὴν, καὶ εὖ σε ποιήσει, καὶ πλεονασόν σε ποιήσει 6 ὑπὲρ τοὺς πατέρας σου. Καὶ περικαθαριεῖ κύριος τὴν καρδίαν σου, καὶ τὴν καρδίαν τοῦ σπέρματός σου, ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου, ἵνα ζῇς 7 (ζ)σύ. Καὶ δώσει κύριος ὁ θεός σου τὰς ἀρὰς ταύτας ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ ἐπὶ τοὺς μι- 8 σοῦντάς σε, οἳ ἐδίωξάν σε. Καὶ σὺ ἐπιστραφήσῃ καὶ εἰσακούσῃ τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, καὶ ποιήσεις τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, ὅσας ἐγὼ ἐντέλ- 9 λομαί σοι σήμερον. (η)Καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν παντὶ ἔργῳ τῶν χειρῶν σου, ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῆς κοιλίας σου, καὶ ἐν τοῖς ἐκγόνοις τῶν κτηνῶν σου, καὶ ἐν τοῖς (θ)γενήμασι τῆς γῆς σου, ὅτι ἐπιστρέψει κύριος ὁ θεός σου εὐφρανθῆναι (ι)ἐπὶ σοὶ εἰς ἀγαθὰ, καθότι (κ) 10 εὐφράνθη ἐπὶ τοῖς πατράσι σου. Ἐὰν (λ)εἰσακούσῃς τῆς φωνῆς κυρίου τοῦ θεοῦ σου, φυλάσσεσθαι (μ)τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ τὰς γεγραμμένας ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου τούτου· ἐὰν ἐπιστραφῇς ἐπὶ κύριον τὸν θεόν σου ἐξ ὅλης τῆς καρδίας σου, καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς σου.

CAP. XXX.

1 ET erit, postquā venerint super te omnia verba hæc, benedictio et maledictio, quā dedi ante faciē tuā, & admiseris in cor tuū, in omnib⁹ gentib⁹, quæcunq; disperserit te Domin⁹ illuc, 2 Et conversus fueris ad Dominū Deū tuū, et exaudieris vocē ej⁹ secundū omnia, quæcunq; ego mando tibi (a)hodiè, ex toto corde tuo, & ex tota anima tua; 3 (b)Et sanabit Domin⁹ peccata tua, et miserebitur tui: & rursùs congregabit te ex omnibus gentib⁹, in quos dispersit te Domin⁹ illuc. 4 Si fuerit dispersio tua à summo cœli usq; ad summū cœli, indè congregabit te Domin⁹ Deus tuus, & indè assumet te Domin⁹ Deus tuus. 5 Et inducet te Deus tu⁹ indè in terrā, quā hæreditaverant patres tui: Et hæreditabis eā, et benè tibi faciet, et abundantē te faciet super patres tuos. 6 Et (c) circumpurgabit Domin⁹ cor tuū, & cor seminis tui, diligere Dominū Deū tuū ex toto corde tuo, & ex tota anima tua; ut vivas tu. 7 Et dabit Domin⁹ De⁹ tu⁹ maledictiones has super inimicos tuos, et super eos, qui oderunt te, qui persequuti sunt te. 8 Et tu convertēris, et exaudies vocem Domini Dei tui, et facies mandata ej⁹, quæcunq; ego mando tibi hodié. 9 Et (d)benedicet te Domin⁹ De⁹ tu⁹ in omni opere manuum tuarū, in fœtibus ventris tui, & in fœtibus pecorum tuorum, & in fructibus terræ tuæ: quoniam revertetur Dominus Deus tuus lætari super te in bonis; sicut lætat⁹ est super patres tuos: 10 Si exaudieris vocē Domini Dei tui, custodiendo mandata ejus, et justificationes ej⁹, et judicia ej⁹ scripta in libro legis hujus: si conversus fueris ad Dominum Deum tuum ex toto corde tuo, & ex tota anima tua.

MS.A. (α) δέδωκα (β) κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ, (γ) ὑπακούσῃ (δ) κύριος ὁ θεός σου ἐκεῖ. (ε) λήμψεταί σε. Καὶ εἰσάξει σε κύριος ὁ θεός σου εἰς τὴν (ζ) σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου. Καὶ δώσει κύριος τὰς ἀρὰς (η) Καὶ πολυωρήσει σε (θ) γενήμασιν (ι) ἐπὶ σὲ (κ) ηὐφράνθη (λ) εἰσακούσῃ (μ) καὶ ποιεῖν πάσας τὰς

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

28 Et evelleret eos Dñs è patria ipsorū cum ira & indignatione magnâ, & disjiceret eos in terrā aliā, ut hodiernâ die. 29 Occulta, Dñi sunt Dei nostri: manifesta verò, nostra & filiorum nostrorum in sæculum. Faciamus igitur omnes sermones legis hujus.

CAP. XXX.

1 FIet autem ut cùm venerint super te omnes isti sermones, nempe benedictiones & maledictiones quas proposui corā te, & pervolveris mente tuā cunctos populos inter quos disperdet te Dñs Deus tuus, 2 Et conversus ad Dñm Deū tuū, audieris vocē ej⁹ juxta omnia quæ præcipio tibi hodiè, tu, & filii tui, toto corde tuo & totâ animâ tuâ; 3 Reducet Dñs Deus tu⁹ captivitatē tuā, & miserebitur tuî, & pœnitebit se, colligetq; te de cunctis populis inter quos te dispersit Dñs Deus tuus. 4 Etiamsi fuerint dispersi tui, Israel, dissiti ad extremitates cœli, 5 Inde te colliget Dñs De⁹ tuus ad terrā quam possederunt patres tui, & possidebis eam: benefacietq; tibi, & multiplicabit te plusquā patres tuos. 6 Et circuncidet Dñs De⁹ tu⁹ cor tuū & cor sobolis tuæ in sæculū: diligesq; Dñm Deū tuū ex toto corde tuo & ex tota anima tua, ut vivere te faciat. 7 Et dabit Dñs De⁹ tu⁹ omnes has maledictiones in hostes tuos & in osores tuos qui te fuerant persequuti. 8 Tu verò conversus obedies voci Domini Dei tui, faciesq; omnia præcepta ejus quæ tibi hodiè præcipio. 9 Ut perfrui te faciat Dominus Deus tuus in quolibet opere manuū tuarum, in fructib⁹ ventris tui, & in fœtu jumentorū tuorum, & in fructib⁹ telluris tuæ, bono: nam revertetur Domin⁹ ad lætandum super te in bonum, quemadmodum lætat⁹ est super patres tuos: 10 Si tamen audias vocē Domini Dei tui, & custodias præcepta ej⁹ & leges ej⁹ quæ scriptæ sunt in hoc libro, & convertaris ad Dominum Deum tuum ex toto corde tuo & ex tota anima tua.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.
תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

28 וטלטלנון יי מעל ארעהון ברגז
ובחמתא ובתקוף רב ואגלינון
לארע אוחרי כיומא הדין : דמטמרן 29
קדם יי אלהנא ודגליין לנא ולבננא
עד עלמא למעבד ית כל פתגמי
אוריתא הדא :
ל
1 ויהי ארי ייתון עלך כל פתגמיא
האלין ברכן ולוטין די יהבית קדמך
ותתיב ללבך בכל עממיא די
אגלך יי אלהך לתמן : ותתוב 2
לדחלתא דיי אלהך ותקביל
למימריה ככל די אנא מפקד לך
יומא דין את ובנך בכל לבך
ובכל נפשך : ויתיב יי אלהך ית שבי 3
גלותך וירחם עלך ויתוב ויכנשנך
מכל עממיא די בדרך יי אלהך
לתמן : אם יהא גלותך בסיפי שמיא 4
מתמן יכנשנך יי אלהך ומתמן
יקרבנך : ויעלנך יי אלהך לארעא 5
די ירית אבהתך ותירתה ויוטיב לך
ויסגנך מאבהתך : ויעדי יי אלהך 6
ית טפשות לבך וית טפשות לבא
דבנך למרחם ית יי אלהך בכל לבך
ובכל נפשך בדיל חיך : ויתן יי 7
אלהך ית כל לוטיא האלין על
בעלי דבבך ועל סנאך דרדפוך :
ואת תתוב ותקביל למימרא דיי 8
ותעביד ית כל פקודוהי די אנא
מפקד לך יומא דין : ויותרנך יי 9
אלהך בכל עובדי ידך בולדא
דמעך ובולדא דבעירך ובאבא
דארעך לטבא ארי יתוב יי למחדי
עלך לטב כמא די חדי על אבהתך :
ארי תקביל למימרא דיי אלהך 10
למטר פקודוהי וקימוהי דכתיבין
בספר אוריתא הדין ארי תתוב
לדחלתא דיי אלהך בכל לבך
ובכל נפשך :

28 Et ejecit eos Dñs de terrâ suâ, in irâ et in indignatione & in furore magno: et migrare fecit eos in terram aliam, sicut 29 in die hâc. Quæ occulta sunt, sint corā Dño Deo nostro: quæ autē manifesta sunt, nobis et filiis nostris usq; in seculū; ut faciam⁹ omnia verba legis huj⁹.

CAP. XXX.

1 ET erit cum venerint sup te oīa verba hæc benedictionū et maledictionū, quæ posui corā te: convertêris ad cor tuum, in omnibus populis ad quos mi- 2 grare te fecit Dñs. Et convertêris ad timorē Dñi Dei tui, et obedies verbo ej⁹; juxta omnia quæ ego præcipio tibi hodie: tu et filii tui, in toto corde tuo, 3 et in tota anima tuâ. Et reducet Dñs De⁹ tu⁹ captivitatem transmigrationis tuæ, et miserebitur tui: et convertetur, et congregabit te ex omnib⁹ populis, in quib⁹ dispersit te Dñs 4 De⁹ tu⁹. Si fuerit dispersio tua in fines cœli; inde cōgregabit te Dñs De⁹ tu⁹, et inde applica- 5 bit te. Et introducet te Dñs Deus tu⁹ in terrā quā possederunt patres tui, et possidebis eam: et benefaciet tibi, et multiplicabit te magis quā patres 6 tuos. Et auferet Dñs De⁹ tuus insipientiā cordis tui, et insipientiā cordis filiorū tuorū: ut diligas Dñm Deū tuū in toto corde tuo et in totâ anima tuâ, 7 ut vivas. Et dabit Dñs De⁹ tu⁹ omnes maledictiones has sup inimicos tuos et sup hostes tu- 8 os, qui persecuti fuerunt te. Tu autē convertêris, et obedies verbo Dñi: et facies omnia præcepta ej⁹, quæ ego præci- 9 pio tibi hodie. Et abundare te faciet Dominus Deus tuus in omnib⁹ operib⁹ manuū tuarum; in fœtu ventris tui, et in fœtu jumentorum tuorū, et in fructu terræ tuæ, in bonū: quoniā cōvertetur Dñs ut gaudeat sup te in bonū, sicut gavis⁹ 10 est sup patres tuos. Si obedieris in verbo Dñi Dei tui, ut custodias præcepta ej⁹, et mādata ej⁹, quæ scripta sunt in libro legis huj⁹: quoniā cōvertêris ad timorē Dñi Dei tui, in toto corde tuo, et in tota anima tuâ.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

28 Et extirpavit eos Domin⁹ de terra eorum in ira, et furore, & indignatione magnā, ejecitq; eos in terram alienā ut hoc die. 29 Occulta Domino Deo nostro, manifesta verò nobis et filiis nostris usque in sæculum, ut faciamus universa verba legis hujus.

CAP. XXX.

1 FIet autē cùm advenerint tibi omnes res istæ, benedictio et maledictio quas posui ante faciē tuā, et hæc revocaveris in cor tuū in quibuslibet gentib⁹ ad quas expulerit te Dominus Deus tu⁹, 2 Reversúsq; fueris ad Dominū Deū tuū, et audieris vocē ej⁹ secundùm omnia quæ ego præcipio tibi hodiè, tu, filiiq; tui, in toto corde tuo, et in tota anima tua: 3 (a) ut reducat Dominus De⁹ tu⁹ captivitatē tuā, et diligat te, et rurs⁹ congreget te ex omnibus populis in quos disperserit te Domin⁹ De⁹ tu⁹. 4 Si fuerit dispersio tua ad extremum cœlorū, ex hinc (b) congregabit te Dominus Deus tuus, et ex hinc tollet te. 5 Et introducet te Domin⁹ Deus tu⁹ in terrā quā possederunt patres tui, et possidebis eam, & multiplicabit te præ patribus tuis. 6 Circuncidétque Dominus Deus tuus cor tuum, & cor seminis tui ad diligendum Dominū Deum tuū in omni corde tuo, et in omni anima tua propter vitam tuā. 7 Dabit verò Dominus Deus tuus omnes maledictiones istas super inimicos tuos, & super eos qui odio prosequentes te persecuti sunt te. 8 Tu ergò convertaris, & audias vocē Domini Dei tui, faciásq; omnia mandata ejus quæ ego præcipio tibi hodié. 9 Et abundare faciet te Dominus Deus tuus in omni opere manuū tuarū, in fructu ventris tui, & in fructu terræ tuæ, & in fructu jumentorum tuorum in bonum; quoniā revertetur Dominus ut (c) gaudeat super te in bonum, sicut (d) gavisus est super patres tuos. 10 Si audieris vocem Domini Dei tui, & custodieris mandata ejus, & præcepta ej⁹ scripta in libro legis huj⁹, cùm convers⁹ fueris ad Dominum Deum tuum in omni corde tuo, & in omni anima tua.

VER.SA.(a)Ut revertatur Dñs De⁹ tu⁹ cum conversione tua,(b)disperget(c)benevol⁹ sit tibi (d)benevol⁹ fuit patrib⁹ tuis.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

28 * فسلب اهلها عن بلدهم بغضب وموجدة وسخط عظيم وطردهم الي بلد اخر كما ترونهم
اليوم * فيعتبرون ويقولون * المستورات لله ربنا والمكشوفات جميعا * التي هي لنا ولبنينا الي الدهر * 29
في ان نعمل بجميع كلام هذه التورية *

* الفصل الثلثون *

* فاذا حلت بك جميع هذه الامور من البركات واللعنات التي تلوتها عليك * فارجع الي نفسك * 1
وعلي انك فيما بين جميع الامم الذين دحاك الله ربك هناك * وتب الي الله ربك * واقبل امره 2
مثل جميع ما امرك به اليوم انت وبنوك بكل قلبك وكل نفسك * فان الله ربك يتوب عليك 3
ويرحمك ويعود فيجمعك من بين جميع الامم الذين بددك في بلدانهم * حتي ان المنتحي 4
منكم لو كان في اقصي السماء * يجمع شملك الله ربك من ثم ويقدمك * ويدخلك الله ربك الي 5
البلد الذي حازه اباوك فتحوزه * ويحسن اليك ويكثرك من ابائك * ويشرح الله ربك صدرك 6
وصدر نسلك * لتحب الله ربك بكل قلبك وكل نفسك لكي تحيوا * ويحل الله هذا الحرج باعدائك 7
وشانيك الذين كلبوك * وانت تتوب وتقبل امر الله * وتصنع جميع وصاياه التي امرك بها اليوم 8
* ويزيدك الله ربك في جميع صنعة يديك * من ثمر بطنك * وثمر بهائمك * وثمر ارضك خيرا * 9
اذ يرجع الله ان يقصد بك خيرا كما قصد بابائك * اذ تقبل امر الله ربك * فتحفظ وتعمل بجميع 10
وصاياه ورسومه المكتوبة في هذا سفر التوراة * اذ تتوب الي الله ربك بكل قلبك وبكل نفسك *

28 Et abrasit incolas ejus è regionib⁹ suis cū furore & irâ et indignatione maximâ, & projecit eos in regionē aliā, ut videtis eos hodié. 29 Quare exemplum sumentes, dicent; Abscondita Dei Domini nostri sunt, et manifesta pariter, quæ nostra sunt et filiorum nostrorum usque in sæculum, in hoc ut faciamus omnia verba istius legis.

CAP. XXX.

1 CUmq; advenerint tibi omnes res istæ, quoad benedictiones & maledictiones quas recitavi tibi, redi in temetipsum, et considera quòd sis in medio cunctarum gentium ad quas propulsavit te Deus Dominus tuus, 2 Et convertere ad Deum Dominum tuū, & acquiesce mandato ipsius secundùm omnia quæ præcipio tibi hodie, tu, & filii tui, toto corde tuo totâque animâ tua, 3 Nam Deus Dominus tuus convertetur ad te, & miserebitur tui, & denuò te colliget de medio cunctarū gentiū in quarū regiones te dispersit: 4 Ita ut quāvis expulsus ex vobis fuerit in extremis cœli partibus, 5 Colligat dispersionem tuam Deus Dominus inde, teque admoveat, et introducat te Deus Dominus tuus in regionem quam possederunt patres tui eamque possideas, et benefaciat tibi, & multiplicet te præ patribus tuis. 6 Et exhilarabit Deus Dominus tuus pectus tuū, et pectus progeniei tuæ, ut diligas Deū Dominū tuum toto corde tuo totâq; animâ tuâ, ut vivatis. 7 Et immittet Deus hanc execrationem in hostes tuos et osores tuos qui te sunt persecuti. 8 Tu autem convertêris, et acquiesces mādato Dei, faciésq; omnia præcepta ej⁹ quæ mando tibi hodié. 9 Et augebit tibi Deus Dominus tuus in omni opere manuum tuarum, de fructibus uteri tui, et fructibus jumentorū tuorum, et fructibus terræ tuæ, bonum; siquidem revertetur Deus ad volendū tibi bonū, ut voluit patribus tuis, 10 Si acquiescas mandato Dei Domini tui, et observes ac facias præcepta ej⁹ et statuta ejus scripta in hoc volumine legis, conversus ad Deū Dominum tuum in toto corde tuo & in tota anima tua.

ꝺ. ſuum. illud mirabile non ,hodie tibi præcipiens ego quod hoc præceptum Quia

11 כִּי הַמִּצְוָה הַזֹּאת אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לֹא־נִפְלֵאת הִוא

aſcendet Quis :dicendū ad,itſum cælis in Non illud longinquū neque,te à

12 מִמְּךָ וְלֹא רְחֹקָה הִוא׃ לֹא בַשָּׁמַיִם הִוא לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־

?illud faciem⁹ &,illud nos faciet audire&,nobis illud capiet&,cælū in nobis

לָּנוּ הַשָּׁמַיְמָה וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃

,maris tranſitum ad nobis tranſibit Quis,dicendū ad ,illud maris tranſitu à Neque

13 וְלֹא־מֵעֵבֶר לַיָּם הִוא לֵאמֹר מִי יַעֲבָר־לָנוּ אֶל־עֵבֶר הַיָּם

Quia ?illud faciemus & ,illud nos faciet audire &,nobis illud accipiet &

14 וְיִקָּחֶהָ לָּנוּ וְיַשְׁמִעֵנוּ אֹתָהּ וְנַעֲשֶׂנָּה׃ כִּי־

.illud faciendū ad,tuo corde in &,tuo ore in,valde verbū te ad propinquū

קָרוֹב אֵלֶיךָ הַדָּבָר מְאֹד בְּפִיךָ וּבִלְבָבְךָ לַעֲשֹׂתוֹ׃

,mortem & ,bonum & , vitas hodie tuis facies ad dedi ,Vide

15 רְאֵה נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַיּוֹם אֶת־הַחַיִּים וְאֶת־הַטּוֹב וְאֶת־הַמָּוֶת

Dominum amandum ad ,hodie tibi præcipiens ego Quia .malum &

16 וְאֶת־הָרָע׃ אֲשֶׁר אָנֹכִי מְצַוְּךָ הַיּוֹם לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה

;ejꝰ ſtatuta &,ejꝰ præcepta cuſtodiendū ad &,ejꝰ viis in ambulandū ad ,tuū Deū

אֱלֹהֶיךָ לָלֶכֶת בִּדְרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וְחֻקֹּתָיו

tuꝰ Deus Dominꝰ tibi benedicet &,multiplicaberis &,vives &:ejꝰ judicia &

וּמִשְׁפָּטָיו וְחָיִיתָ וְרָבִיתָ וּבֵרַכְךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ

ſe averterit ſi Et .eā poſſidendū ad illuc ingrediens tu quam terra in

17 בָּאָרֶץ אֲשֶׁר־אַתָּה בָא־שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וְאִם־יִפְנֶה

Diis te incurvaveris &,te propulſaveris & ,audieris non &,tuum cor

לְבָבְךָ וְלֹא תִשְׁמָע וְנִדַּחְתָּ וְהִשְׁתַּחֲוִיתָ לֵאלֹהִים

,peribitis pereundo quia ,hodie vobis Annunciavi : eis ſervieris & ,aliis

18 אֲחֵרִים וַעֲבַדְתָּם׃ הִגַּדְתִּי לָכֶם הַיּוֹם כִּי אָבֹד תֹּאבֵדוּן

,Jarden tranſiens tu quam ,terram ſuper dies prolongabitis non

לֹא־תַאֲרִיכֻן יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתָּה עֹבֵר אֶת־הַיַּרְדֵּן

hodie vos in ſum Conteſtatus .eā poſſidendū ad illuc intrandum ad

19 לָבוֹא שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ הַעִידֹתִי בָכֶם הַיּוֹם אֶת־

,benedictionē,tuis facies ad dedi mortē & ,vitas ,terram & , cœlos

הַשָּׁמַיִם וְאֶת־הָאָרֶץ הַחַיִּים וְהַמָּוֶת נָתַתִּי לְפָנֶיךָ הַבְּרָכָה

.tuū ſemen & ,tu vivas ut vitis in eliges & : maledictionē &

וְהַקְּלָלָה וּבָחַרְתָּ בַּחַיִּים לְמַעַן תִּחְיֶה אַתָּה וְזַרְעֶךָ׃

adhærendum ad &,ejꝰ voce in audiendū ad,tuū Deū Dominum diligendum Ad

20 לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֶיךָ לִשְׁמֹעַ בְּקֹלוֹ וּלְדָבְקָה־

ſuper manendum ad ,tuorū dierum longitudo &,tua vita ipſe quia,eo in

בוֹ כִּי הוּא חַיֶּיךָ וְאֹרֶךְ יָמֶיךָ לָשֶׁבֶת עַל־

,Iſchac , Abraham ,tuis patribus Dominus juravit quam ,humum

הָאֲדָמָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבֹתֶיךָ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק

.eis dandum ad ,Jahacob &

וּלְיַעֲקֹב לָתֵת לָהֶם׃

CAP. XXXI. לא

.Iſrael omnem ad iſta verba eſt locutꝰ & ,Moſeh ivit Et

1 וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־כָּל־יִשְׂרָאֵל׃

non ,hodie ego annorum viginti & centum Filius :eos ad dixit Et

2 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה אָנֹכִי הַיּוֹם לֹא־

tranſibis Non ,me ad dixit Dominus & :ingredi & egredi amplius potero

אוּכַל עוֹד לָצֵאת וְלָבוֹא וַיהוָה אָמַר אֵלַי לֹא תַעֲבֹר

.iſtum Jarden

אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה׃

Verſio VULG. LAT.

11 Mandatū hoc, quod ego præcipio tibi hodiè, non ſupra te 12 eſt, neq; procul poſitū, Nec in cœlo ſitum, ut poſſis dicere; Quis noſtrûm valet ad cœlū aſcendere, ut deferat illud ad nos, & audiamus atque opere 13 compleamus? Neq; trans mare poſitum, ut cauſeris, & dicas; Quis ex nobis poterit trāsfretare mare, & illud ad nos uſq; deferre: ut poſſimus audire & 14 facere quod præceptū eſt? Sed juxta te eſt ſermo valdè, in ore tuo, & in corde tuo, ut fa- 15 cias illū. Conſidera quòd hodiè propoſuerim in conſpectu tuo, vitā & bonū, et econtra- 16 riò mortē & malū: Ut diligas Dominū Deū tuū, & ambules in viis ejus, & cuſtodias mandata illiꝰ ac ceremonias atque judicia: & vivas, atq; multiplicet te, benedicātq; tibi in terra, ad quam ingrediêris poſſi- 17 dendā. Si autem averſū fuerit cor tuū, et audire nolueris, atque errore deceptꝰ adoraveris deos alienos, & ſervieris eis: 18 Prædico tibi hodiè, quòd pereas, & parvo tempore morêris in terra, ad quam, Jordane tranſmiſſo, ingrediêris poſſi- 19 dendā. Teſtes invoco hodiè cœlū et terrā, quòd propoſuerim vobis vitā et mortē, benedictionē & maledictionē. Elige ergò vitā, ut et tu vivas, & 20 ſemen tuū. Et diligas Dominū Deū tuū, atq; obedias voci ejꝰ, et illi adhæreas (ipſe eſt enim vita tua, & longitudo dierum tuorū) ut habites in terra, pro qua iuravit Dominus patribꝰ tuis, Abraham, Iſaac, & Jacob, ut daret eam illis.

CAP. XXXI.

1 Abiit itaq; Moyſes, & locutus eſt omnia verba hæc 2 ad univerſum Iſrael. Et dixit ad eos, Centum viginti annorum ſum hodiè, non poſſum ultrà egredi et ingredi; præſertim cùm et Dominus dixerit mihi, Non tranſibis Jordanem iſtum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

11 Ὅτι ἡ ἐντολὴ αὕτη ἣν ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, οὐχ ὑπέρογκός ἐστιν, οὐδὲ μακρὰν ἀπὸ σοῦ ἐστιν. 12 Οὐκ ἐν τῷ οὐρανῷ ἄνω ἐστὶ, λέγων, Τίς ἀναβήσεται (ν) ἡμῖν εἰς τὸν οὐρανὸν, καὶ λήψεται ἡμῖν αὐτὴν, καὶ ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν; 13 Οὐδὲ πέραν τῆς θαλάσσης ἐστὶ, λέγων, Τίς διαπεράσει ἡμῖν εἰς τὸ πέραν τῆς θαλάσσης, (ξ) καὶ λάβῃ ἡμῖν αὐτὴν, καὶ ἀκουστὴν ἡμῖν ποιήσῃ αὐτὴν, καὶ ποιήσομεν; 14 Ἐγγύς σου ἐστὶ τὸ ῥῆμα σφόδρα ἐν τῷ στόματί σου, καὶ ἐν τῇ καρδίᾳ σου, καὶ ἐν ταῖς χερσί σου ποιεῖν αὐτό. 15 Ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου σου σήμερον τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον, τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ κακόν. 16 (ο) Ἐὰν εἰσακούσῃς τὰς ἐντολὰς κυρίου τοῦ (π) θεοῦ σου, ἃς ἐγὼ ἐντέλλομαί σοι σήμερον, ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεόν σου, πορεύεσθαι ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, καὶ (ρ) φυλάσσεσθαι τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, καὶ τὰς κρίσεις αὐτοῦ, καὶ ζήσεσθε, καὶ πολλοὶ ἔσεσθε, καὶ εὐλογήσει σε κύριος ὁ θεός σου ἐν πάσῃ τῇ γῇ, εἰς ἣν εἰσπορεύῃ ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. 17 Καὶ ἐὰν μεταστῇ ἡ καρδία σου, καὶ μὴ εἰσακούσῃς, καὶ πλανηθεὶς (σ) προσκυνήσῃς θεοῖς ἑτέροις καὶ (τ) λατρεύσῃς αὐτοῖς, 18 Ἀναγγέλλω σοι σήμερον, ὅτι ἀπωλείᾳ ἀπολεῖσθε, καὶ οὐ μὴ πολυήμεροι γένησθε ἐπὶ τῆς (υ) γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν. 19 Διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, τὴν ζωὴν καὶ τὸν θάνατον δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν, τὴν εὐλογίαν καὶ τὴν κατάραν. (φ) ἔκλεξαι τὴν ζωὴν σὺ, ἵνα ζήσῃς σὺ καὶ τὸ σπέρμα σου, 20 Ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεόν σου, εἰσακούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ, καὶ ἔχεσθαι αὐτοῦ, ὅτι τοῦτο ἡ ζωή σου καὶ ἡ μακρότης τῶν ἡμερῶν (χ) σου, τὸ κατοικεῖν ἐπὶ τῆς γῆς, ἧς ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσι σου Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακὼβ δοῦναι αὐτοῖς.

11 Quoniam mandatum hoc, quod ego mando tibi hodiè, non eſt (e) ſupra modum, neque longè abs te eſt. 12 Non in cœlo (f) ſurſum eſt, (g) dicens; Quis aſcendet nobis in cœlum, & accipiet nobis illud, et audientes illud faciemus? 13 Neque trans mare eſt, dicens; Quis transfretabit nobis trans mare, & accipiet nobis illud; & auditum (h) nobis faciet illud, & faciemus? 14 Prope te eſt verbum valdè, in ore tuo, & in corde tuo, (i) & in manibus tuis facere illud. 15 Ecce dedi ante faciem tuam hodiè vitam & mortem, bonum & malum. 16 Si exaudieris mandata Domini Dei tui, quæ ego mando tibi hodiè, diligere Dominum Deum tuum, ambulare in omnibus viis ejus, & obſervare juſtificationes ejus, & judicia ejus; & vivetis & multi eritis: & benedicet te Dominus Deus tuus in omni terra, in quam ingrederis illuc hæreditare eam. 17 Et ſi tranſlatum fuerit cor tuum, & non exaudieris, & errans adoraveris deos alios, & ſervieris eis; 18 Annuntio tibi hodiè, quia perditione perdemini; & non eritis longævi ſuper terram, in quam vos tranſitis Jordanem illuc hæreditare eam. 19 Conteſtor vobis hodiè cœlum & terram; vitam & mortem dedi ante faciem veſtram, benedictionem & maledictionem. Elige vitam (k) tu, ut vivas tu & ſemen tuum, 20 Diligere Dominum Deum tuum, exaudire vocem ejus, & adhærere ei: quoniam hoc vita tua, & longitudo dierum tuorum, ad habitandum ſuper terram, quam juravit Dominus patribus tuis, Abraham, & Iſaac et Jacob, dare eis.

MS.A. (ν) ἡμῶν (ξ) καὶ λήμψεται ἡμῖν αὐτὴν, καὶ ἀκούσαντες αὐτὴν ποιήσομεν; Ἐγγύς (ο) Ἐὰν δὲ εἰσακούσητε τὰς (π) θεοῦ ὑμῶν, ὅσας ἐγὼ (ρ) φυλάσσειν τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ τὰ δικαιώματα (σ) προσκυνήσεις (τ) λατρεύσεις (υ) γῆς, ἧς κύριος ὁ θεός σου δίδωσίν σοι, εἰς ἣν (φ) καὶ * ἐκλέξαι τὴν εὐλογίαν, ἵνα ζῇς σὺ καὶ τὸ σπέρμα (χ) σου, κατοικεῖν σε ἐπὶ

ΚΕΦ. λα΄.

1 ΚΑὶ συνετέλεσε Μωυσῆς λαλῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραήλ. 2 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἑκατὸν καὶ εἴκοσι ἐτῶν ἐγώ εἰμι σήμερον· οὐ δυνήσομαι ἔτι εἰσπορεύεσθαι (α) καὶ ἐκπορεύεσθαι. κύριος δὲ εἶπε πρὸς μέ, Οὐ διαβήσῃ τὸν Ἰορδάνην τοῦτον.

MS.A. (α) ἢ ἐκπορεύεσθαι.

CAP. XXXI.

1 Et conſummavit Moyſes loquens omnia verba hæc ad omnes filios Iſrael. 2 Et dixit ad eos; Centum & viginti annorum ego ſum hodiè: non potero ultrà ingredi & egredi. Dominus autem dixit ad me, Non tranſibis Jordanem hunc.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

[illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]

11 Præceptum enim hoc quod hodiè præcipio tibi, non eſt abſconditum à te, neque remotum. 12 Non eſt in cœlo; ut dicas, Quis aſcendat nobis in cœlum, & ipſum nobis arripiat, & audiamus & faciamus illud? 13 Nec eſt ultra mare; ut dicas, Quis tranſeat nobis ultra mare, tollatque illud nobis, & audiamus & faciamus illud? 14 Sed valdè propinquus eſt tibi ſermo, in ore tuo eſt, & in corde tuo ut facias illud. 15 Vide quòd propoſuerim tibi hodiè vitam & bona, & mortem ac mala. 16 Nam ego præcipio tibi hodiè ut diligas Dominum Deum tuū, & ambules in viis ejus, & cuſtodias præcepta ejus, & leges ac judicia ipſius, ut vivas & multipliceris admodum, & benedicat tibi Dñs Deus tuus in terra ad quam poſſidendam es ingreſſurus. 17 Sin autem avertatur cor tuum, & non obedias, & aberrans adores deos alios, & colas eos; 18 Denuntio vobis hodiè vos certiſſimè perituros, nec producturos dies in terra ad quam trajicientes Jordanem ingrediemini ut poſſideatis eam. 19 Obteſtor adversùm vos hodiè cœlum & terram, quòd vitam & mortem poſuerim corā vobis; benedictiones & maledictiones. Elige ergò tibi vitā, ut vivas, tu, & ſemē tuū, 20 Diligendo Dñm Deū tuū, & obediendo voci ejus, & ipſi adhærendo (ipſe enim eſt vita tua & longitudo dierum tuorum) ut habites in terra quam juravit Dominus patribus tuis, Abraham, Iſahac, & Jacob, daturum ſe tibi.

CAP. XXXI.

1 Abiens igitur Moſes, locutus eſt omnes ſermones iſtos ad univerſum Iſraelem, 2 Dixitque ad eos, Filius centum ego ſum & viginti annorum hodiè, nec poſſum ampliùs egredi & ingredi: & Dominus dixit ad me, Non trajicies Jordanem iſtum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS,

11 אֲרֵי תַפְקֵדְתָּא הָדָא דִּי אֲנָא מְפַקֵּד
לָךְ יוֹמָא דֵין לָא מְפָרְשָׁא הִיא מִנָּךְ
12 וְלָא רְחִיקָא הִיא׃ לָא בִשְׁמַיָּא הִיא
לְמֵימַר מַן יִסַּק לָנָא לִשְׁמַיָּא וְיִסְּבַהּ
לָנָא וְיַשְׁמְעִנַּנָא יָתַהּ וְנַעְבְּדִנַּהּ׃ וְלָא 13
מֵעִבְרָא לְיַמָּא הִיא לְמֵימַר מַן
יִעֱבַר לָנָא לְעִבַר יַמָּא וְיִסְּבַהּ לָנָא
14 וְיַשְׁמְעִנַּנָא יָתַהּ וְנַעְבְּדִנַּהּ׃ אֲרֵי
קָרִיב לְוָתָךְ פִּתְגָּמָא לַחְדָא בְּפֻמָּךְ
15 וּבְלִבָּךְ לְמֶעְבְּדֵיהּ׃ חֲזִי דִּיהָבִית
קֳדָמָךְ יוֹמָא דֵין יָת חַיֵּי וְיָת טָבְתָא
16 וְיָת מוֹתָא וְיָת בִּשְׁתָּא׃ דִּי אֲנָא
מְפַקֵּד לָךְ יוֹמָא דֵין לְמִרְחַם יָת יְיָ
אֱלָהָךְ לִמְהָךְ בְּאוֹרְחָן דְּתַקְנָן
קֳדָמוֹהִי וּלְמִטַּר פִּקּוֹדוֹהִי וּקְיָמוֹהִי
וְדִינוֹהִי וְתֵיחֵי וְתִסְגֵּי וִיבָרְכִנָּךְ יְיָ
אֱלָהָךְ בְּאַרְעָא דִּי אַתְּ עָלֵל תַּמָּן
17 לְמֵירְתַהּ׃ וְאִם יִתְפְּנֵי לִבָּךְ וְלָא
תְקַבֵּל וְתִטְעֵי וְתִסְגּוֹד לְטָעֲוַת
18 עַמְמַיָּא וְתִפְלְחִנּוּן׃ חַוֵּיתִי לְכוֹן יוֹמָא
דֵין אֲרֵי מֵיבַד תֵּיבְדוּן לָא תוֹרְכוּן
19 יוֹמִין עַל אַרְעָא דִּי אַתְּ עָבַר יָת
יַרְדְּנָא לְמֵיעַל לְתַמָּן לְמֵירְתַהּ׃
19 אַסְהֵדִית בְּכוֹן יוֹמָא דֵין יָת שְׁמַיָּא
וְיָת אַרְעָא חַיֵּי וּמוֹתָא יְהָבִית
קֳדָמָךְ בִּרְכָן וּלְוָטִין וְתִתְרְעֵי בְחַיֵּי
20 בְּדִיל דְּתֵיחֵי אַתְּ וּבְנָךְ׃ לְמִרְחַם יָת
יְיָ אֱלָהָךְ לְקַבָּלָא בְּמֵימְרֵיהּ וּלְקָרְבָא
לְדַחַלְתֵּיהּ אֲרֵי הוּא חַיָּךְ וְאוֹרְכוּת
יוֹמָךְ לְמִתַּב עַל אַרְעָא דִּי קַיֵּים יְיָ
לַאֲבָהָתָךְ לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
לְמִתַּן לְהוֹן׃ לא
1 וַאֲזַל מֹשֶׁה וּמַלֵּיל יָת פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין
2 עִם כָּל יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר לְהוֹן בַּר
מְאָה וְעַשְׂרִין שְׁנִין אֲנָא יוֹמָא דֵין
לֵית אֲנָא יָכֵיל עוֹד לְמִפַּק וּלְמֵיעַל וַיְיָ
אֲמַר לִי לָא תֶעְבַּר יָת יַרְדְּנָא הָדֵין׃

11 Quoniam præceptū hoc, quod ego præcipio tibi hodie, non eſt ſeparatū à te, nec longè eſt. 12 Non eſt in cœlis: ut dicas; Quis aſcendet pro nobis in cœlum, ut deferat illud nobis; & audiamus illud, et faciamus illud? 13 Neq; eſt trans mare: ut dicas; Quis tranſibit pro nobis trans mare, et afferet illud nobis; et audiemus illud, & faciemus illud? 14 Sed juxta te eſt ſermo valde: in ore tuo et in corde tuo, 15 ut facias illum. Vide quod poſui coram te hodie, vitam, & bonum: et mortem, et malum. 16 Quod ego præcipio tibi hodie eſt, ut diligas Dñm Deū tuum, et ut ambules in viis quæ rectæ ſunt corā eo; et cuſtodias præcepta ejꝰ et mandata ejꝰ, et judicia ejus: ut vivas et multiplicêris, et benedicat tibi Dñs Deus tuus, in terra ad quam tu 17 ingredieris poſſidendam. Et ſi averſum fuerit cor tuū, et non obedieris: et erraveris, et adoraveris idola populorū, et ſer- 18 vieris eis. Annuncio vobis hodie, ꝙ perditione peribitis: nō prolongabuntur dies veſtri ſuper terrā, propter quā tu tranſis Jordanem, ut ingrediaris 19 et poſſideas eam. Conteſtor vobis hodie cœlum et terram: vitam et mortem poſui coram te, benedictiones et maledictiones: eliges autem vitam, 20 ut vivas tu & filii tui. Ut diligas Dñm Deum tuū; ut obedias verbo ejus, & ut adhæreas timori ejus: quoniam ipſe eſt vita tua, & prolongatio dierum tuorum; ut habites in terrâ, pro qua juravit Dominus patribus tuis, Abraham, Iſaac et Jacob, ut daret eam illis.

CAP. XXXI.

1 Abiit itaq; Moyſes, et locutꝰ eſt verba hæc ad omnem Iſra- 2 el. Et dixit ad eos, Centum & viginti annorū ætatis ſum hodie; non poſſum ultrà egredi & ingredi: et Dominus dixit ad me; Non tranſibis Jordanem iſtum.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
1 [illegible]
2 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

11 Nam hoc præceptum quod ego præcipio tibi hodiè, non eſt ſeparatum à te, neque remotum. 12 Non eſt in cœlo, ut dicas, Quis aſcendet nobis in cœlum, & tollet illud nobis, illúdque nobis annuntiabit, ut illud faciamus? 13 Neque eſt ultra mare, ut dicas, Quis tranſibit nobis ultra mare, & tollet illud nobis, illúdque nobis annuntiabit, ut faciamus illud? 14 Sed propinqua tibi eſt valdè res illa, in ore tuo, & in corde tuo, ut illam facias. 15 Vide, poſui in conſpectu tua vitam, & bonum; et mortem, et malum. 16 Quoniam ego præcipio tibi hodiè, ut diligas Dominum Deum tuum, & ambules in viis ejus, cuſtodiáſque præcepta ejus, & mandata ejus, & judicia ejus, ut vivas, & multipliceris, & benedicat tibi Dominus Deus tuus in terra ad quam tu pergis poſſidendam. 17 Si verò avertatur cor tuum, & non audieris, & (e) impulſus adoraveris deos alienos, & ſervieris eis; 18 Annuntio vobis hodiè quòd pereundo peribitis; non producetis dies ſuper terram, ad quam, Jordane tranſmiſſo, ingredimini poſſidendā. 19 Teſtes invoco contra vos hodiè cœlum & terram, quòd vitam & mortem poſui ante te, benedictionem & maledictionem: & elegiſti vitam, ut vivas, tu, & ſemen tuum; 20 Diligendo Dominum Deum tuū, obediendo voci ejus, & adhærendo ei: quia ipſe eſt vita tua, & longitudo dierum tuorum, ut habites ſuper terram quam juravit Dominus patribus tuis, Abrahæ, Iſaaco, et Jacobo, ſe daturum vobis.

CAP. XXXI.

1 Abiit itaq; Moſes, et locutꝰ eſt verba iſta univerſo Iſraeli. 2 Et dixit eis, Filius centum & viginti annorum ego ſum hodiè; non poſſum ultrà egredi & ingredi: Dominus quoque dixit mihi, Non tranſibis Jordanem iſtum.

VER. SAM. (e) errans

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 12 *واعلم ان هذه الوصية التي امرك بها اليوم * ليست بخفية عنك ولا بعيدة * وليست في السماء
13 فيقول قايل * من ذا يصعد لنا الى السماء فينزلها لنا ويسمعناها فنعمل بها * وليست من ذاك
14 جانب البحر فتقول * من يجوز لنا جانب ذاك البحر فياخذها ويسمعناها فنعمل بها * بل الامر قريب
15 اليك جدا * يمكنك بفيك وبقلبك فعله * وانظر اني قد جعلت اليوم بين يديك الحياة والخير
16 والموت والشر * على ما امرك به من ان تحب الله ربك * وتسير في طريقه * وتحفظ وصاياه ورسومه
17 واحكامه * فتحيا وتكثر * ويبارك فيك الله ربك في البلد الذي انت داخل فيه لتحوزه * وان تولى
18 قلبك * ولم تقبل ذلك * وملت وسجدت لمعبودات اخر او عبدتها * فقد اخبرتكم من اليوم
19 انكم تبيدون * ولا تطول مدتكم في البلد الذي تعبر الاردن لتصير اليه * وقد اشهدت عليكم
اليوم السموات والارض باني قد جعلت بين ايديكم اليوم الحياة والموت والبركات واللعنات *
20 * وارى لك ان تختار الحياة * لكي تحيا انت ونسلك * وذلك بان تحب الله ربك * وتقبل امره *
وتلزم طاعته * فان في ذلك حياتك وطول مدتك * ان تقيم في البلد الذي اقسم الله لاباييك
ابراهيم واسحق ويعقوب ليعطيهم * * الفصل الحادي والثلثون *
1 2 * ثم مضى موسى وكلم بني اسرايل بجميع هذا الكلام * وقال لهم * انا اليوم ابن ماية وعشرين
سنة * لا اطيق زيادة على الخروج والدخول * والله فقد قال لي انك لن تعبر هذا الاردن *

11 Noveris autem quòd hoc præceptum quod mando tibi hodiè, non eſt occultum à te, neque diſtans. 12 Neque enim eſt in cœlo, ut dicat aliquis; O quis aſcendat nobis in cœlum, & deferat ipſum ad nos, & audire nos faciat ipſum, ut exequamur illud? 13 Nec eſt ab illo litore maris, ut dicas; Quis trajiciat nobis litus illud maris, capiatque illud, & audire nos faciat ipſum, ut exequamur illud? 14 Sed mandatum proximum tibi eſt valdè, poteſque ore tuo & corde tuo illud peragere. 15 Et conſidera quòd poſuerim hodiè ob oculos tuos vitam & bonum, & mortem ac malum, 16 Circa id quod præcipio tibi ut diligas Deum Dominum tuum, & incedas in via ejus, & obſerves mandata ejus, ejuſq; ſtatuta atq; judicia, ut vivas, et multipliceris, et benedicat tibi Deus Dominus tuus in regione ad quā tu es ingreſſurus ut poſſideas eam. 17 Verùm ſi averteris ad cor tuum, & his minimè acquieveris, & declinaveris atque adoraveris deos alios, aut ſervieris eis, 18 Prædico vobis ab hac die vos perituros, nec longam futuram moram veſtrā in regione ad quam adeundā tranſmiſſurus es Jordanem. 19 Et obteſtor contra vos hodiè cælos ac terram, quòd propoſuerim vobis ob oculos veſtros hodiè vitā et mortē, & benedictiones atque maledictiones. Quare conſultius tibi eſt ut præeligas vitā, quatenus vivas, tu, & ſemen tuum. 20 Atque id quidem diligendo Deum Dominum tuum, & acquieſcendo ipſius mandato, atque adhærendo obedientiæ ejus (in hoc enim conſiſtit vita tua & longitudo ætatis tuæ) ut perdures in regione quam juravit Deus patribus tuis, Ebrahim, Iſhac, & Iacob, ſe daturum eis.

CAP. XXXI.

1 Deinde abiit Moſes, et locutus eſt ad filios Iſrail omnia verba hæc, 2 Et ait illis, Ego hodie ſum natus centum & viginti annos, nec poſſum ultrà egredi & ingredi; & Deus jam dixit mihi, Haudquaquam tranſibis hunc Jordanem.

ספר אלה הדברים: לא

disperdet ipse; tuas facies ad transiens ipse tuus Deus Dominus
יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא ׀ עֹבֵר לְפָנֶיךָ הוּא־יַשְׁמִיד אֶת־ 3
transiens ipse Jehosuah :eas possidebis &,tuis faciebus à istas gentes
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלְּפָנֶיךָ וִירִשְׁתָּם יְהוֹשֻׁעַ הוּא עֹבֵר
,eis Dominus faciet Et .Dominus est locutus queadmodū,tuas facies ad
לְפָנֶיךָ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהֹוָה׃ וְעָשָׂה יְהֹוָה לָהֶם 4
,eorum terræ &,Emorræorum regibus Ogh & ,Sichon fecit queadmodū
כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְסִיחוֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי הָאֱמֹרִי וּלְאַרְצָם
,vestras facies ad Dominus eas dabit Et .eos disperdidit quos
אֲשֶׁר הִשְׁמִיד אֹתָם׃ וּנְתָנָם יְהֹוָה לִפְנֵיכֶם 5
.vobis præcepi quod ,præceptum omne secundū eis facietis &
וַעֲשִׂיתֶם לָהֶם כְּכָל־הַמִּצְוָה אֲשֶׁר צִוִּיתִי אֶתְכֶם׃
:eorū cōspectib⁹ à frangamini neque,timeatis ne;vos roborate &,vos Fortificate
חִזְקוּ וְאִמְצוּ אַל־תִּירְאוּ וְאַל־תַּעַרְצוּ מִפְּנֵיהֶם 6
nec ,te laxabit non ,tecum vadens ipse tuus Deus Dominus quoniā
כִּי ׀ יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ הוּא הַהֹלֵךְ עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא
oculis in eum ad dixit &,Jehosuah ad Moseh vocavit Et .te derelinquet
יַעַזְבֶךָּ׃ וַיִּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַיֹּאמֶר אֵלָיו לְעֵינֵי 7
populo cum ingredieris tu quia:te robora &,te Fortifica : Israel omnis
כָל־יִשְׂרָאֵל חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תָּבוֹא אֶת־הָעָם
: eis dandum ad ,eorū patrib⁹ Dominus juravit quam terram ad isto
הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהֹוָה לַאֲבֹתָם לָתֵת לָהֶם
ambulans ipse Dominus Et .illos eam facies hæreditare tu &
וְאַתָּה תַּנְחִילֶנָּה אוֹתָם׃ וַיהֹוָה הוּא ׀ הַהֹלֵךְ 8
,timeas Ne.te derelinquet neq;,te dissolvet nō;tecū erit ipse ,tuas facies ad
לְפָנֶיךָ הוּא יִהְיֶה עִמָּךְ לֹא יַרְפְּךָ וְלֹא יַעַזְבֶךָּ לֹא תִירָא
ad eā dedit &,istam legem Moseh scripsit Et .consterneris neq;
וְלֹא תֵחָת׃ וַיִּכְתֹּב מֹשֶׁה אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת וַיִּתְּנָהּ אֶל־ 9
omnes ad &,Domini fœderis arcam portantes Levi filios sacerdotes
הַכֹּהֲנִים בְּנֵי לֵוִי הַנֹּשְׂאִים אֶת־אֲרוֹן בְּרִית יְהֹוָה וְאֶל־כָּל־
septem fine A :dicendo ,eis Moseh præcepit Et .Israel seniores
זִקְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיְצַו מֹשֶׁה אוֹתָם לֵאמֹר מִקֵּץ ׀ שֶׁבַע 10
;tabernaculorum festo in ,remissionis anni statuto tempore in ,annorum
שָׁנִים בְּמֹעֵד שְׁנַת הַשְּׁמִטָּה בְּחַג הַסֻּכּוֹת׃
loco in ,tui Dei Domini facieb⁹ cum conspici ad Israel omnis veniendo In
בְּבוֹא כָל־יִשְׂרָאֵל לֵרָאוֹת אֶת־פְּנֵי יְהֹוָה אֱלֹהֶיךָ בַּמָּקוֹם 11
Israel omni coram istam legem proclamabis ;elegerit quem
אֲשֶׁר יִבְחָר תִּקְרָא אֶת־הַתּוֹרָה הַזֹּאת נֶגֶד כָּל־יִשְׂרָאֵל
,familiā &,mulieres & ,viros ,populum cōgregare Fac .eorum aurib⁹ in
בְּאָזְנֵיהֶם׃ הַקְהֵל אֶת־הָעָם הָאֲנָשִׁים וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף 12
timeāt &,discant ut & ,audiant ut ,tuis portis in qui,tuū peregrinū &
וְגֵרְךָ אֲשֶׁר בִּשְׁעָרֶיךָ לְמַעַן יִשְׁמְעוּ וּלְמַעַן יִלְמְדוּ וְיָרְאוּ
verba omnia faciendo custodiant & ,vestrum Deum Dominum
אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם וְשָׁמְרוּ לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
,audiant,cognoverūt non qui eorum filii Et .hujus legis
הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ וּבְנֵיהֶם אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ יִשְׁמְעוּ 13
diebus omnibus ,vestrum Deum Dominum timere discant &
וְלָמְדוּ לְיִרְאָה אֶת־יְהֹוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים
transeuntes vos quam humum super vivi vos quibus
אֲשֶׁר אַתֶּם חַיִּים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים אֶת־
.eam possidendum ad illuc Jarden
הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃

Versio VULG. LAT.

3 Dominus ergò Deus tu⁹ transibit ante te: ipse delebit omnes gentes has in conspectu tuo, & possidebis eas: & Josue iste transibit ante te, 4 sicut locutus est Dominus. Faciétq; Dn̄s eis sicut fecit Sehon & Og regibus Amorrhæorum, & terræ eorū, delebítq; 5 eos. Cùm ergò & hos tradiderit vobis, similiter facietis 6 eis sicut præcepi vobis. Viriliter agite, & confortamini: nolite timere, nec paveatis ad conspectum eorū: quia Dn̄s Deus tuus ipse est ductor tu⁹, & non dimittet, nec derelin- 7 quet te. Vocavítque Moyses Josue, & dixit ei corā omni Israel; Confortare, & esto robustus: tu enim introduces populū istū in terrā, quā daturū se patribus eorū juravit Dn̄s, & tu eam sorte divi- 8 des. Et Dn̄s qui ductor est vester, ipse erit tecū: non dimittet, nec derelinquet te: noli 9 timere, nec paveas. Scripsit itaque Moyses legē hanc, & tradidit eam sacerdotibus filiis Levi, qui portabant arcā fœderis Domini, & cunctis 10 seniorib⁹ Israel. Præcepítq; eis, dicens; Post septē annos, anno remissionis, in solennitate 11 tabernaculorum, Convenientibus cunctis ex Israel, ut appareant in conspectu Domini Dei tui, in loco quem elegerit Dominus, leges verba legis huj⁹ coram omni Israel, audi- 12 entibus eis; Et in unum omni populo congregato, tam viris quàm mulieribus, parvulis, & advenis, qui sunt intra portas tuas: ut audientes discant, & timeant Dominum Deum vestrum, & custodiant, impleántque omnes sermones le- 13 gis hujus. Filii quoque eorum qui nunc ignorant; ut audire possint, & timeant Dominum Deum suum cunctis diebus quibus versantur in terra, ad quam vos, Jordane transmisso, pergitis obtinendam.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

3 Κύριος ὁ Θεός σου ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, (β) αὐτὸς ἐξολοθρεύσει τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου σου, καὶ κατακληρονομήσεις αὐτούς· καὶ Ἰησοῦς ὁ προπορευόμενος πρὸ προσώπου σου, καθὰ ἐλάλησε κύριος. 4 Καὶ (γ) ποιήσει κύριος ὁ Θεός σου αὐτοῖς καθὼς ἐποίησε Σηὼν καὶ Ὢγ δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ τῇ γῇ αὐτῶν, καθότι (δ) 5 ἐξωλόθρευσεν αὐτούς. Καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς (ε) κύριος ὑμῖν· καὶ ποιήσετε αὐτοῖς, 6 καθότι ἐνετειλάμην ὑμῖν. Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, μὴ φοβοῦ, (ζ) μηδὲ δειλιάσῃς, μηδὲ πτοηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν· ὅτι κύριος ὁ Θεός (η) σου ὁ προπορευόμενος (θ) μεθ᾽ ὑμῶν ἐν ὑμῖν, 7 οὔτε μή σε ἀνῇ, οὔτε μή σε ἐγκαταλίπῃ. Καὶ ἐκάλεσε Μωυσῆς Ἰησοῦν, καὶ εἶπεν αὐτῷ ἔναντι παντὸς Ἰσραήλ, Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσελεύσῃ πρὸ προσώπου τοῦ λαοῦ τούτου εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν (ι) ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς, καὶ σὺ κα- 8 τακληρονομήσεις (κ) αὐτοῖς. Καὶ κύριος ὁ (λ) συμπορευόμενος μετὰ σοῦ, οὐκ ἀνήσει σε, (μ) οὐδὲ μή σε ἐγκαταλίπῃ. μὴ φοβοῦ, 9 μηδὲ δειλία. Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς (ν) τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον, καὶ ἔδωκε τοῖς ἱερεῦσι τοῖς υἱοῖς Λευὶ τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ τοῖς πρεσβυ- 10 τέροις τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ ἐνετείλατο Μωυσῆς αὐτοῖς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, λέγων, Μετὰ ἑπτὰ ἔτη ἐν καιρῷ ἐνιαυτοῦ ἀφέσεως 11 ἐν ἑορτῇ σκηνοπηγίας, Ἐν τῷ (ξ) συμπορεύεσθαι πάντα Ἰσραὴλ ὀφθῆναι ἐνώπιον κυρίου τοῦ (ο) Θεοῦ ὑμῶν, ἐν τῷ τόπῳ (π) ᾧ ἂν ἐκλέξηται (ρ) κύριος, ἀναγνώσεσθε τὸν νόμον τοῦτον ἐναντίον παντὸς Ἰσραὴλ εἰς 12 τὰ ὦτα αὐτῶν, (σ) Ἐκκλησιάσας τὸν λαόν, τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας καὶ τὰ ἔκγονα καὶ τὸν (τ) προσήλυτον τὸν ἐν ταῖς (υ) πόλεσιν ὑμῶν, ἵν᾽ ἀκούσωσι, καὶ ἵνα μάθωσι φοβεῖσθαι 13 κύριον τὸν Θεὸν ὑμῶν· καὶ ἀκούσονται ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου. Καὶ οἱ υἱοὶ αὐτῶν οἳ οὐκ οἴδασιν, ἀκούσονται, καὶ μαθήσονται φοβεῖσθαι κύριον τὸν (φ) Θεόν σου πάσας τὰς ἡμέρας ὅσας αὐτοὶ ζῶσιν ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδάνην ἐκεῖ κληρονομῆσαι αὐτήν.

3 Dominus Deus tuus qui præcedit ante faciem tuam, hic exterminabit gentes has à facie tua, & possidebis eos; et Jesus, qui præcedit ante faciem tuā, sicut locutus est Dominus. 4 Et faciet Dominus Deus tuus eis, sicut fecit Seon et Og, duobus regibus Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem, & terræ eorum, secundùm quod exterminavit eos. 5 Et (a) tradidit eos Dominus vobis: et facietis eis sicut mandavi vobis. 6 Viriliter age, & confortare: nè timeas, neq; paveas, neq; stupeas à facie eorum: quoniam Dominus Deus tuus, qui præcedit vobiscum in vobis, non te dimittet, neque te derelinquet. 7 Et vocavit Moyses Jesum: & dixit ei corā omni Israel; Viriliter age, et confortare: tu enim ingredièris ante faciem populi huj⁹ in terram, quā juravit Dominus patribus vestris dare eis: et tu in hæreditatē distribues eis. 8 Et Domin⁹, qui (b) simul procedit tecum, non dimittet te, neq; te derelinquet. Nè timeas, neq; paveas. 9 Et scripsit Moyses verba legis hujus in libro: & dedit sacerdotib⁹ filiis Levi, qui levant arcā testamenti Domini, & seniorib⁹ filiorum Israel. 10 Et mandavit Moyses eis in die illa, dicens; Post septē annos in tempore anni remissionis in solennitate scenopegiæ, 11 Cùm simul procedit omnis Israel ad apparendū in conspectu Domini Dei vestrū in loco, quem elegerit (c) Domin⁹, legetis legem hanc corā omni Israel in aures eorum, 12 Convocans populum, viros, et mulieres, et fœtus, & advenā, qui in civitatib⁹ vestris; ut audiant, atq; ut discāt timere Dominum Deum vestrū. Et audient facere omnia verba legis hujus. 13 Et filii eorum, qui non noverunt, audient, & discent timere Dominum Deum tuum omnibus diebus, quibus ipsi vixerint super terram, in quam vos transitis Iordanem illuc hæreditare eam.

MS. A. (β) αὐτὸς ἐξολεθρεύσει (γ) ποιήσει αὐτοῖς κύριος καθὼς (δ) ἐξωλέθρευσεν (ε) κύριος ἐνώπιον ὑμῶν· καὶ (ζ) μηδὲ δειλία, (η) σου οὗτος ὁ προπορευόμενος (θ) μεθ᾽ ὑμῶν, οὐ μή σε ἀνῇ, οὐδ᾽ οὐ μή σε ἐγκαταλείπῃ. (ι) αὐτῶν δοῦναι (κ) αὐτὴν αὐτοῖς. (λ) συμπροπορευόμενός σοι μετὰ σοῦ, (μ) οὐδ᾽ οὐ μὴ ἐγκαταλείψῃ σε. (ν) πάντα τὰ (ξ) συμπορεύεσθαι (ο) Θεοῦ σου, ἐν (π) ὃν ἂν (ρ) κύριος ὁ Θεός σου, ἀναγνώσεσθε (σ) Ἐκκλησιάσατε τὸν (τ) προσήλυτόν σου τὸν (υ) πόλεσίν σου, ἵνα (φ) Θεὸν πάσας

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܗܘ ܥܒܪ ܩܕܡܝܟ. ܘܗܘ ܢܘܒܕ ܠܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟ. ܘܬܐܪܬ ܐܢܘܢ. 3
ܝܫܘܥ. ܗܘ ܥܒܪ ܩܕܡܝܟ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ. *ܘܢܥܒܕ ܠܗܘܢ ܡܪܝܐ. ܐܝܟ ܕܥܒܕ ܠܣܝܚܘܢ 4
ܘܠܥܘܓ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ. ܘܠܐܪܥܗܘܢ ܕܐܘܒܕ ܐܢܘܢ. * ܘܢܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܩܕܡܝܟܘܢ. 5
ܘܬܥܒܕܘܢ ܠܗܘܢ ܐܝܟ ܟܠܗ ܦܘܩܕܢܐ ܕܦܩܕܬܟܘܢ. *ܐܬܚܝܠܘ ܘܐܬܥܫܢܘ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܘܠܐ 6
ܬܙܘܥܘܢ. ܘܠܐ ܬܬܪܗܒܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܗܘ ܐܙܠ ܩܕܡܝܟ. ܠܐ
ܢܫܒܩܟ ܘܠܐ ܢܛܥܝܟ. *ܘܩܪܐ ܡܘܫܐ ܠܝܫܘܥ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܩܕܡ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܐܬܚܝܠ 7
ܘܐܬܥܫܢ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܡܥܠ ܐܢܬ ܠܥܡܐ ܗܢܐ. ܠܐܪܥܐ ܕܝܡܐ ܡܪܝܐ ܠܐܒܗܝܗܘܢ. ܠܡܬܠ
ܠܗܘܢ. ܘܐܢܬ ܬܘܪܬܝܗ ܠܗܘܢ. * ܘܡܪܝܐ ܗܘ ܐܙܠ ܩܕܡܝܟ. ܘܗܘ ܢܗܘܐ ܥܡܟ. ܘܠܐ ܢܫܒܩܟ 8
ܘܠܐ ܢܛܥܝܟ. ܠܐ ܬܕܚܠ ܘܠܐ ܬܙܘܥ ܘܠܐ ܬܬܪܗܒ. * ܘܟܬܒ ܡܘܫܐ ܢܡܘܣܐ ܗܢܐ. ܘܝܗܒܗ 9
ܠܟܗܢܐ ܒܢܝ ܠܘܝ ܫܩܘܠܝ ܩܒܘܬܐ ܕܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܟܠܗܘܢ ܣܒܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.
*ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܡܢ ܒܬܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ: ܒܙܒܢܐ ܕܫܢܬܐ ܕܫܘܒܩܢܐ 10
ܒܥܐܕܐ ܕܡܛܠܐ: *ܡܐ ܕܐܬܐ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܬܚܙܝܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܒܐܬܪܐ 11
ܕܓܒܐ. ܩܪܝ ܢܡܘܣܐ ܗܢܐ ܩܕܡ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܒܐܕܢܝܗܘܢ. * ܟܢܘܫ ܠܥܡܐ ܓܒܪܐ 12
ܘܢܫܐ. ܘܛܠܝܐ ܘܬܘܬܒܐ ܕܒܩܘܪܝܟ. ܡܛܠ ܕܢܫܡܥܘܢ. ܘܢܐܠܦܘܢ. ܘܢܕܚܠܘܢ ܡܢ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܗܘܢ. ܘܢܛܪܘܢ. ܘܢܥܒܕܘܢ. ܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܢܡܘܣܐ ܗܢܐ. * ܘܒܢܝܗܘܢ ܕܠܐ 13
ܝܕܥܘ. ܢܫܡܥܘܢ. ܘܢܐܠܦܘܢ. ܠܡܕܚܠ ܡܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗܘܢ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܐܢܬܘܢ
ܚܝܝܢ ܥܠ ܐܪܥܐ: ܕܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܘܪܕܢܢ ܠܡܐܪܬܗ.

3 Dominus Deus tuus ipse transiturus est ante te, ipseque perdet populos istos à conspectu tuo, & possidebis eos. Josue ipse transiturus est ante te, sicut dixit Dominus. 4 Et faciet eis Dn̄s quemadmodum fecit Sihon & Og regibus Amoræorum, atque terræ eorum quos perdidit. 5 Cúmq; tradiderit eos ante vos, facite eis juxta totum præceptum quod mandavi vobis. 6 Generosè ac fortiter agite, ne formidetis, neque trepidetis, neq; terreamini à conspectu eorum: quia Dn̄s Deus tuus ipse te præcedit, non deseret te, neq; te destituet. 7 Vocavit autem Moses Josue, dixítque ad eum coram universo Israele, Confortare & gnaviter age, quoniam tu introducturus es populum istum in terrā quam juravit Dn̄s patrib⁹ eorum se daturū eis, & tu divides eam ipsis in hæreditatem. 8 Domin⁹ etiā ipse præcedet te, & ipse tecum erit, nec te deseret, neq; derelinquet: ne timeas, neq; trepides, neq; perhorrescas. 9 Et scripsit Moses legem istam, & tradidit eam sacerdotibus filiis Levi portitoribus arcæ fœderis Dn̄i, omnibúsq; senibus filiorum Israel. 10 Et præcepit eis Moses, dixítq; ad eos, Post septem annos, in tempore anni remissionis, in solennitate tabernaculorum, 11 Quando conveniet cunctus Israel ut appareat coram Domino Deo tuo in loco quem electurus est, recita legem istam coram universo Israele in auribus eorum. 12 Congrega populum, viros ac mulieres; & pubem, peregrinum qui est in civitatibus tuis, ut audiant, & dicant, timeantque Dominum Deum suum, & custodiant faciantque omnes sermones legis hujus. 13 Filii quoque eorum qui non noverunt, audient & discent timere Dominum Deum suum, cunctis diebus quibus victuri estis in terra ad quam possidendam trajecturi estis Jordanem.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

3 יְיָ אֱלָהָךְ הוּא עָבַר קֳדָמָךְ הוּא יְשֵׁיצֵי יָת עַמְמַיָּא הָאִלֵּין מִן קֳדָמָךְ וְתֵירְתִנּוּן יְהוֹשֻׁעַ הוּא עָבַר קֳדָמָךְ כְּמָא דִּי מַלֵּיל יְיָ׃ 4 וְיַעֲבֵיד יְיָ לְהוֹן כְּמָא דַּעֲבַד לְסִיחוֹן וּלְעוֹג מַלְכֵי אֱמוֹרָאָה וּלְאַרְעֲהוֹן דִּי שֵׁיצֵי יָתְהוֹן׃ 5 וְיִמְסְרִנּוּן יְיָ קֳדָמֵיכוֹן וְתַעְבְּדוּן לְהוֹן כְּכָל תַּפְקֵידְתָּא דִּי פַקֵּדִית יָתְכוֹן׃ 6 תְּקִיפוּ וְאַלִּימוּ לָא תִדְחֲלוּן וְלָא תִתַּבְרוּן מִן קֳדָמֵיהוֹן אֲרֵי יְיָ אֱלָהָךְ מֵימְרֵיהּ מְדַבַּר קֳדָמָךְ לָא יִשְׁבְּקִנָּךְ וְלָא יְרַחֲקִנָּךְ׃ 7 וּקְרָא מֹשֶׁה לִיהוֹשֻׁעַ וַאֲמַר לֵיהּ לְעֵינֵי כָל יִשְׂרָאֵל תְּקַף וְעַלַּם אֲרֵי אַתְּ תֵּיעוֹל עִם עַמָּא הָדֵין לְאַרְעָא דִּי קַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתְהוֹן לְמִתַּן לְהוֹן וְאַתְּ תַּחְסְנִנַּהּ יָתְהוֹן׃ 8 וַיְיָ הוּא מְדַבַּר קֳדָמָךְ מֵימְרֵיהּ יְהֵי בְּסַעְדָּךְ לָא יִשְׁבְּקִנָּךְ וְלָא יְרַחֲקִנָּךְ לָא תִדְחַל וְלָא תִתְּבַר׃ 9 וּכְתַב מֹשֶׁה יָת אוֹרַיְתָא הָדָא וִיהָבַהּ לְכָהֲנַיָּא בְּנֵי לֵוִי דְּנָטְלִין יָת אֲרוֹן קְיָמָא דַּיְיָ וּלְכָל סָבֵי יִשְׂרָאֵל׃ 10 וּפַקֵּיד מֹשֶׁה יָתְהוֹן לְמֵימַר מִסּוֹף שְׁבַע שְׁנִין בִּזְמַן שַׁתָּא דִשְׁמִטְּתָא בְּחַגָּא דִמְטַלַּיָּא׃ 11 בְּמֵיתֵי כָל יִשְׂרָאֵל לְאִתְחֲזָאָה קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ בְּאַתְרָא דִּי יִתְרְעֵי תִּקְרֵי יָת אוֹרַיְתָא הָדָא קֳדָם כָּל יִשְׂרָאֵל וְתַשְׁמְעִנּוּן׃ 12 כְּנוֹשׁ יָת עַמָּא גֻּבְרַיָּא וּנְשַׁיָּא וְטַפְלָא וְגִיּוֹרָךְ דִּי בְקִרְוָךְ בְּדִיל דְּיִשְׁמְעוּן וּבְדִיל דְּיֵילְפוּן וְיִדְחֲלוּן קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן וְיִטְּרוּן לְמֶעְבַּד יָת כָּל פִּתְגָמֵי אוֹרַיְתָא הָדָא׃ 13 וּבְנֵיהוֹן דִּי לָא יָדְעִין יִשְׁמְעוּן וְיֵלְפוּן לְמִדְחַל קֳדָם יְיָ אֱלָהֲכוֹן כָּל יוֹמַיָּא דִּי אַתּוּן קַיָּמִין עַל אַרְעָא דִּי אַתּוּן עָבְרִין יָת יַרְדְּנָא תַּמָּן לְמֵירְתַהּ׃

TARGUM ONKELOS.

3 Dominus Deus tuus ipse transibit ante te; et ipse disperdet populos istos in conspectu tuo, & possidebis eos: Josue autem ipse transibit ante te, sicut lo- 4 cut⁹ est Domin⁹. Et faciet eis Dominus, sicut fecit Seon regibus Ammorræorum et terræ 5 eorū: quia disperdidit eos. Et tradet eos Dominus in conspectu vestro: et facietis eis juxta omnia præcepta quæ præcepi 6 vobis. Confortamini et roboramini; ne timeatis neque formidetis à facie eorum: quoniam verbum Domini Dei tui dux erit coram te; non relin- 7 quet te, nec dimittet te. Et vocavit Moyses Josue, et dixit ei ante oculos omnis Israel, Confortare et esto robustus: quoniam tu introduces populum istum, in terram quam juravit Dominus dare patrib⁹ eorum: et tu dabis eis eam in possessi- 8 onem. Dn̄s autem ipse dux erit coram te, verbum ejus erit in auxilium tuū; non derelinquet te, nec dimittet te: ne timeas, 9 neq; formides. Et scripsit Moyses legem hanc: et tradidit eam sacerdotibus filiis Levi, qui portabant arcam fœderis Domini: et omnibus seniorib⁹ Is- 10 rael. Præcepitq; Moyses eis dicens: In fine septem annorum, in tempore anni remissionis, in solennitate tabernaculorum: 11 Cùm venerit omnis Israel ut appareant corā Domino Deo tuo, in loco quem elegerit; leges legem istam coram Domino coram omni Israel, & 12 audire facies eos. Congrega populum, viros et mulieres, & parvulos; et peregrinos tuos qui sunt in urbibus tuis: ut audiant & ut discant, & timeant coram Domino Deo vestro; & custodiant & faciant 13 omnia verba legis hujus. Filii quoque eorum qui nescierunt, audient et discent timere coram Domino Deo vestro, omnibus diebus quibus vos permanebitis super terrâ, propter quam vos transitis Jordanem ut possideatis eam.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VER. SAM.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

3 Domin⁹ De⁹ tuus ipse transibit ante te: ipse exterminabit gentes istas à facie tua, possidebisque eas, sed Josue ille est qui transibit ante te, sicut 4 locutus est Dominus. Faciet igitur Dominus iis, sicut fecit Sihon & Og regibus Amorrhæorum, & terræ eorum de 5 qua exterminavit eos. Quū dederit eos Domin⁹ ante faciem vestram, tum facietis eis secundùm omne mandatum 6 quod præcepi vobis. Viriliter agite, & corroboramini, ne timeatis, neque paveatis à facie eorum, quoniam Dominus Deus tuus ipse est qui incedit tecum; non te deseret, 7 neque te derelinquet. Vocavit igitur Moses Josuam, dixitque illi ante oculos omnis Israel; Viriliter age, et corroborare, quoniam tu introduces populū istum in terram quam juravit Dominus patribus eorum se daturum eis; tu quoque illam divides 8 eis in hæreditatem. Dominus autem incedet ante faciē tuam, ipse erit tecum, non te deseret, neque te derelinquet: 9 ne timeas, neq; paveas. Postea scripsit Moses legē istā, & dedit eam sacerdotibus filiis Levi, qui gestant arcam fœderis Domini, & omnibus 10 Senioribus Israel. Præcepitque illis Moses, dicens; Post septem annos, in tempore anni remissionis, in festo 11 tabernaculorum, Cùm venit omnis Israel ut videat faciem Domini Dei tui ad locum quem elegit, legetur lex ista coram universo Israele, in 12 auribus ipsorum; Congregato populo, viris, & mulierib⁹, & parvulis, et peregrino tuo qui est in (a) portis tuis ut audiant, atque ut discant, & timeant Dominum Deum vestrum, sintq; soliciti facere o- 13 mnia verba legis hujus: Filii quoque eorū qui non cognoverunt ista, audiant & discant timere Dominū Deū suum omnibus diebus quibus vivunt super terram, ad quā possidendā vos transitis Jordanem.

VER. SAM. (a) civitatibus

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

3 *الله ربك الذي نوره يسير بين يديك *هو يبيد هولاء الامم من بين يديك وترثهم *ويوسع
4 هو يعبر بين يديك كما قال الله *فيصنع الله بهم كما صنع بسيحون وعوج ملكي الاموري وباهل
5 بلدهما الذين ابادهم * فيسلمهم الله بين ايديكم وتصنعون بهم كجميع الوصية التي
6 اوصيتكم * تشددوا وتايدوا *لا تخافوهم ولا ترهبوهم *فان الله ربك نوره السائر معك لا يدعك
7 ولا يتركك *ثم دعى موسى بيوسع فقال له بحضرة جميع الاسرائيلية *اشدد وتايد فانك تدخل
8 مع بني اسرائيل الى البلد الذي اقسم الله لاباءهم ان يعطيهم اياه * وانت تنحلهم اياه * والله
9 الذي نوره سائر بين يديك هو يكون معك *لا يدعك ولا يتركك * فلا تخف ولا تذعر *ثم
كتب موسى هذه التورية *ودفعها الى الائمة بني لوي حاملي صندوق عهد الله *وسائر شيوخ
10 11 الاسرائيلية * وامرهم وقال لهم *في كل مدة سبع سنين *في عيد سنة التسبيب *في حج المظال *في
تجي جميع ال اسرائيل للحضور بين يدي الله ربكم في الموضع الذي يختار *تقراء عليهم هذه
12 التورية بحذائهم بحيث يسمعوها * وذاك بان تجوف القوم * الرجال * والنساء * والاطفال * والغريب
الذي في محالك * لكي يسمعوا ويتعلموا ويخافوا الله ربكم * ويحفظوا ويعملوا كل خطوب هذه
13 الشريعة *وبنوهم الذين لم يعلموا * يسمعون ويتعلمون مخافة الله ربكم طول زمانهم الذي هم
احياء فيه * في البلد الذي انتم جايزون الاردن لتدخلوا اليه فتحوزوه *

3 De⁹ Domin⁹ tuus cujus lumen incedit corā te, ipse exterminabit has gentes à conspectu tuo, et possidebis eas; et Jusaa ipse transibit ante te, quemadmodū dixit De⁹. 4 Faciétque Deus ipsis ut fecit Sihoni et Og duobus regibus Amoræi, & incolis regionū eorū quos exterminavit. 5 Tradet igitur eos Deus in manus vestras, & facietis eis secundùm totum præceptum quod præcepi 6 vobis. Corroboramini et confortamini, ne timeatis eos, neque formidetis eos, quoniam Deus Dominus tuus cujus lumen tecum ambulat, non destituet te, nec te derelin- 7 quet. Præterea advocavit Musa Jusaa, et ait illi in præsentia omniū Israelitarum; Fortis esto et robustus, quia ingredièris cū filiis Israil in regionē quā juravit Deus patribus eorum se daturū eis, & tu trades 8 eam ipsis possidendam. Et Deus cujus lumen graditur ante te, ipse aderit tibi, non te deseret, neq; te destituet; ne ergò times, 9 neque formides. Deinde scripsit Musa hanc Legem, deditque eam sacerdotibus filiis Livi portantibus arcam fœderis Dei, 10 & cunctis senioribus Israelitarū: Et præcepit eis, & dixit ad eos; In quolibet spatio septem annorum, in festivitate anni remissionis, in solennitate tabernaculorum, 11 In adventu omnium Israelitarum ad sistendum se coram Deo Domino vestro in loco quem eliget, leges eis hanc Legem in 12 conspectu eorum, ita ut audiant illam. Hoc autem præstabis convocando cœtum, viros & mulieres, & pueros, atque peregrinum qui fuerit in habitationibus tuis, ut audiatis, & discatis, atque timeatis Deū Dominū vestrū, et custodiatis ac fa- 13 ciatis cuncta eloquia hujus legis. Et filii eorum qui non noverunt, audient, discentque timorem Dei Domini vestri, longitudine temporis sui quo sunt victuri in regione ad quam vos, transmisso Jordane, ingrediemini, & possidebitis eam.

ספר אלה הדברים׃ לא

tui dies appropinquaverunt En : Moseh ad Dominus dixit Et
14 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה הֵן קָרְבוּ יָמֶיךָ
,conventus tentorio in state & ,Jehosuah voca : moriendũ ad
לָמוּת קְרָא אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְהִתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד
.conventus tentorio in steterunt &,Jehosuah &,Moseh ivit Et.ei præcipiã &
וַאֲצַוֶּנּוּ וַיֵּלֶךְ מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ וַיִּתְיַצְּבוּ בְּאֹהֶל מוֹעֵד׃
stetit & ;nubis columna in ,tentorio in Dominus est conspectꝰ Et
15 וַיֵּרָא יְהוָה בָּאֹהֶל בְּעַמּוּד עָנָן וַיַּעֲמֹד
ad Dominus dixit Et .tabernaculi ostium super nubis columna
16 עַמּוּד הֶעָנָן עַל־פֶּתַח הָאֹהֶל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־
populus surget & ,tuis patribus cum accumbens tu Ecce : Moseh
מֹשֶׁה הִנְּךָ שֹׁכֵב עִם־אֲבֹתֶיךָ וְקָם הָעָם
intrans ipse quam terræ alienigenæ deos post fornicabitur &,iste
הַזֶּה וְזָנָה ׀ אַחֲרֵי ׀ אֱלֹהֵי נֵכַר־הָאָרֶץ אֲשֶׁר הוּא בָא־
meum pactum faciet irritum &,me derelinquet & :ejus interim in illuc
שָׁמָּה בְּקִרְבּוֹ וַעֲזָבַנִי וְהֵפֵר אֶת־בְּרִיתִי
die in , eum in meus nasus irascetur Et .eo cum excidi quod
17 אֲשֶׁר כָּרַתִּי אִתּוֹ׃ וְחָרָה אַפִּי בוֹ בַיּוֹם־
erit & .eis ab meas facies abscondam & ,eos derelinquam & , ipsa
הַהוּא וַעֲזַבְתִּים וְהִסְתַּרְתִּי פָנַי מֵהֶם וְהָיָה
die in dicet & :angustiæ & ,multa mala eũ invenient &,peredendũ ad
לֶאֱכֹל וּמְצָאֻהוּ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְאָמַר בַּיּוֹם
mala me invenerũt,meo interiori in meꝰ Deꝰ non quòd super Nonne :illa
הַהוּא הֲלֹא עַל כִּי־אֵין אֱלֹהַי בְּקִרְבִּי מְצָאוּנִי הָרָעוֹת
illa die in meas facies abscondam abscondendo ego Et ? hæc
18 הָאֵלֶּה׃ וְאָנֹכִי הַסְתֵּר אַסְתִּיר פָּנַי בַּיּוֹם הַהוּא
deos ad se convertit quia : fecit quod malum omne super
עַל כָּל־הָרָעָה אֲשֶׁר עָשָׂה כִּי פָנָה אֶל־אֱלֹהִים
illud doce & ,istud canticum vobis scribite nunc Et .alienos
19 אֲחֵרִים׃ וְעַתָּה כִּתְבוּ לָכֶם אֶת־הַשִּׁירָה הַזֹּאת וְלַמְּדָהּ
mihi sit ut ;illorum ore in illud pone : Israel filios
אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שִׂימָהּ בְּפִיהֶם לְמַעַן תִּהְיֶה־לִּי
eũ introducam Quia .Israel filios in testem in istud canticum
20 הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְעֵד בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי־אֲבִיאֶנּוּ
,melle & lacte fluentem ,ejus patribꝰ juravi quam humum in
אֶל־הָאֲדָמָה ׀ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתָיו זָבַת חָלָב וּדְבַשׁ
deos ad se cõvertet &,se impinguabit &,saturabitur &,comedet &
וְאָכַל וְשָׂבַע וְדָשֵׁן וּפָנָה אֶל־אֱלֹהִים
.meum pactum faciet irritum &,me irritabunt & ;eis servient & , alienos
אֲחֵרִים וַעֲבָדוּם וְנִאֲצוּנִי וְהֵפֵר אֶת־בְּרִיתִי׃
respondebit & ,angustiæ & ,multa mala eum invenerint cùm erit Et
21 וְהָיָה כִּי־תִמְצֶאןָ אֹתוֹ רָעוֹת רַבּוֹת וְצָרוֹת וְעָנְתָה
tradetur oblivioni non quia , testem in ,ejus facies ad istud canticum
הַשִּׁירָה הַזֹּאת לְפָנָיו לְעֵד כִּי לֹא תִשָּׁכַח
ipse quod ,ejus figmentum novi nam :ejus seminis ore ab
מִפִּי זַרְעוֹ כִּי יָדַעְתִּי אֶת־יִצְרוֹ אֲשֶׁר הוּא
quam terram in eum introducam antequam ,hodie faciens
עֹשֶׂה הַיּוֹם בְּטֶרֶם אֲבִיאֶנּוּ אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
.juravi
נִשְׁבָּעְתִּי׃

Verſio VULG. LAT.

14 Et ait Dominus ad Moyſen, Ecce propè ſunt dies mortis tuæ: voca Joſue, & ſtate in tabernaculo teſtimonii, ut præcipiã ei. Abierunt ergò Moyſes & Joſue, & ſteterunt in tabernaculo teſtimonii: 15 Apparuítq; Dñs ibi in columna nubis, quæ ſtetit in introitu tabernaculi. 16 Dixítque Dominus ad Moyſen, Ecce tu dormies cum patribus tuis, & populꝰ iſte conſurgens fornicabitur poſt deos alienos in terra, ad quam ingreditur ut habitet in ea, ibi derelinquet me, & irritum faciet fœdus, quod pepigi cum eo. 17 Et iraſcetur furor meus contra eum in die illo: & derelinquam eum, & abſcondam faciem meam ab eo, & erit in devorationem: invenient eum omnia mala & afflictiones, ita ut dicat in illo die; Verè quia non eſt Deus mecum, invenerunt me hæc mala. 18 Ego autem abſcondam, & celabo faciem meam in die illo, propter omnia mala quæ fecit, quia ſecutus eſt deos alienos. 19 Nunc itaque ſcribite vobis canticum iſtud, & docete filios Iſrael: ut memoriter teneant, & ore decantent, & ſit mihi carmen iſtud pro teſtimonio inter filios Iſrael. 20 Introducam enim eum in terrã, pro qua juravi patribus ejus, lacte & melle manantem. Cúmque comederint, & ſaturati, craſſique fuerint, avertentur ad deos alienos, & ſervient eis: detrahéntque mihi, & irritum facient pactum meum. 21 Poſtquàm invenerint eum mala multa & afflictiones, reſpondebit ei canticum iſtud pro teſtimonio, quod nulla delebit oblivio ex ore ſeminis ſui. Scio enim cogitationes ejus, quæ facturus ſit hodiè, antequàm introducam eum in terram, quam ei pollicitus ſum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

14 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἰδοὺ ἐγγίκασιν αἱ ἡμέραι τοῦ θανάτου σου· κάλεσον Ἰησοῦν, καὶ στῆτε παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἐντελοῦμαι αὐτῷ. καὶ ἐπορεύθη Μωυσῆς καὶ Ἰησοῦς εἰς τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἔστησαν παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 15 Καὶ κατέβη κύριος (χ) ἐν νεφέλῃ, καὶ ἔστη παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἔστη ὁ στῦλος τῆς νεφέλης (ψ) παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. 16 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Ἰδοὺ σὺ (ω) κοιμᾷ μετὰ τῶν πατέρων σου, καὶ ἀναστὰς (α) ὁ λαὸς οὗτος ἐκπορνεύσει ὀπίσω θεῶν ἀλλοτρίων τῆς γῆς, εἰς ἣν οὗτος (β) εἰσπορεύεται, καὶ καταλείψουσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς. 17 Καὶ ὀργισθήσομαι (γ) θυμῷ εἰς αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ καταλείψω αὐτοὺς, καὶ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ᾽ αὐτῶν, καὶ ἔσται κατάβρωμα· καὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ καὶ θλίψεις. καὶ ἐρεῖ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, Διότι οὐκ ἔστι κύριος ὁ θεός μου (δ) ἐν ἐμοὶ, εὕροσάν με τὰ κακὰ ταῦτα. 18 Ἐγὼ δὲ ἀποστροφῇ ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ᾽ αὐτῶν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, διὰ πάσας τὰς κακίας, ἃς ἐποίησαν, ὅτι (ε) ἀπέστρεψαν ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίους. 19 Καὶ νῦν γράψατε τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης, καὶ (ζ) διδάξατε αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ (η) ἐμβαλεῖτε αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτῶν, ἵνα γένηταί μοι ἡ ᾠδὴ (θ) αὕτη κατὰ πρόσωπον μαρτυροῦσα ἐν υἱοῖς Ἰσραήλ. 20 Εἰσάξω γὰρ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν (ι) αὐτῶν, δοῦναι αὐτοῖς γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι· καὶ φάγονται, καὶ ἐμπλησθέντες κορήσουσι, καὶ ἐπιστραφήσονται ἐπὶ θεοὺς ἀλλοτρίοις, καὶ λατρεύσουσιν αὐτοῖς, καὶ παροξυνοῦσί με, καὶ διασκεδάσουσι τὴν διαθήκην (κ) μου. 21 Καὶ ἀντικαταστήσεται ἡ ᾠδὴ αὕτη κατὰ πρόσωπον (λ) μαρτυροῦσα· οὐ γὰρ μὴ ἐπιλησθῇ ἀπὸ στόματος αὐτῶν, καὶ ἀπὸ στόματος τοῦ σπέρματος αὐτῶν. ἐγὼ γὰρ οἶδα τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ὅσα ποιοῦσιν ὧδε σήμερον, πρὸ τοῦ εἰσαγαγεῖν με αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν τὴν ἀγαθὴν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν αὐτῶν.

Et dixit Dominus ad Moyſen, Ecce appropinquãrunt dies mortis tuæ. Voca Ieſum; et ſtate ad januas tabernaculi teſtimonii: et mandabo ei. Et ivit Moyſes, et Ieſus, ad tabernaculũ teſtimonii, & ſteterunt apud januas tabernaculi teſtimonii. 15 *Et deſcendit Dominus in nube, & ſtetit apud januas tabernaculi teſtimonii. Et ſtetit columna nubis apud januas tabernaculi teſtimonii.* 16 *Et dixit Dominus ad Moyſen, Ecce tu dormies cum patribus tuis: & exurgens hic populus exfornicabitur poſt deos alienos terræ, in quam hic ingreditur: & derelinquent me; & diſſipabunt teſtamentum meum, quod teſtatus ſum eis.* 17 *Et iraſcar furore in eos in die illa, & derelinquam eos: & avertam faciem meam ab eis; & erit (d) eſca: et invenient eum mala multa, & tribulationes. Et dicet in die illa, Quoniam non eſt Dominus meus in me, invenerunt me mala hæc.* 18 *Ego autem avertendo avertam faciem meam ab eis in die illa, propter omnia mala quæ fecerunt: quoniam abierunt ad deos alienos.* 19 *Et nunc ſcribite verba cantici hujus: & docete illud filios Iſrael, et immittetis illud in os eorum; ut fiat mihi canticum hoc contra faciem teſtificans in filios Iſrael.* 20 *Inducam enim eos in terram bonam, quam juravi patribus eorum, dare eis terram fluentem lac & mel. Et comedent, & ſaturati faſtidient; & convertentur ad deos alienos, & ſervient eis: & exacerbabunt me; & diſſipabunt teſtamentum (e) meum.* 21 *Et reſpondebit canticum hoc in faciem teſtificans. Non enim tradetur oblivioni ab ore eorum, & ab ore ſeminis eorum. Ego enim novi malignitatem eorum, quæ faciunt hîc hodiè, antequàm inducam eos in terram iſtam bonam, quam juravi patribus eorum.*

MS.A. (χ) ἐν στύλῳ νεφέλης, καὶ ἔστη ἐπὶ τὰς (ψ) ἐπὶ τὰς (ω) κοιμᾶσαι (α) ὁ λαὸς οὗτος (β) εἰσπορεύεται ἐκεῖ εἰς αὐτὴν, καὶ ἐγκαταλείψουσίν με, (γ) θυμῷ αὐτοῖς ἐν (δ) ἐν ὑμῖν, (ε) ἐπέστρεψαν (ζ) διδάξατε τοὺς (η) ἐμβάλετε (θ) αὕτη εἰς μαρτύριον ἐν (ι) αὐτοῦ, γῆν (κ) μου, ἣν διεθέμην αὐτοῖς· καὶ ἔσται ὅταν εὕρωσιν αὐτὸν κακὰ πολλὰ, καὶ θλίψεις, Καὶ ἀντικαταστήσεται (λ) αὐτῶν μαρτυροῦσα·

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 [illegible]
15 [illegible]
[illegible]
16 [illegible]
[illegible]
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
[illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
[illegible]
21 [illegible]
[illegible]

14 Et dixit Dominus ad Moſen, Ecce appropinquaverunt dies tui ut moriaris: voca Joſue, & ſta in tabernaculo temporis, & hortabor eum. Abierunt ergò Moſes & Joſue, & ſteterunt in tabernaculo temporis. 15 Et apparuit Dominus in tabernaculo temporis in columna nubis, ſtetitque columna nubis in oſtio tabernaculi temporis. 16 Et dixit Dominus ad Moſen, Ecce tu dormies cum patribus tuis, ſurgetque populus iſte, & errabit poſt deos alienos terræ inter quos ipſe ingreſſurus eſt, deſeretque me, & irritum faciet fœdus meum quod pepigi cum eo. 17 Et exardeſcet ira mea adversùs eum in die illa, & derelinquam eos, & avertam faciem meam ab eis, eruntque in devorationem, & advenient ei mala multa & afflictio: dicetque in die illo, Dum non eſſet Deus in medio meî acciderunt mihi omnia iſta mala. 18 At ego avertam faciem meã ab eis eodem die propter univerſum malum quod fecerunt, quòd deflexerint poſt deos alios. 19 Itaque ſcribe eis canticum hoc, in teſtimonium contra filios Iſrael. 20 Nam introducã eos in terrã quã juravi patribus eorũ, fluentẽ lacte & melle: & comedent & ſaturabuntur & delitiis indulgebunt, & errabunt poſt deos alios, & colent eos, irritabunt me, & irritum facient fœdus meum. 21 Cúmque acciderint eis multa mala & afflictiones, leges canticum hoc coram ipſis in teſtimonium, quod nullã delebitur oblivione ex ore poſteritatis eorum. Novi enim propenſionem eorum, & quicquid agunt illîc hodiè, antequam introducam eos in terram quam juravi patribus eorum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

14 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָא קְרִיבוּ יוֹמָךְ
לִמְמָת קְרִי יָת־יְהוֹשֻׁעַ וְאִתְעַתְּדוּ
בְּמַשְׁכַּן זִמְנָא וַאֲפַקְּדִנֵּיהּ וַאֲזַל
מֹשֶׁה וִיהוֹשֻׁעַ וְאִתְעַתַּדוּ בְּמַשְׁכַּן
15 זִמְנָא׃ וְאִתְגְּלִי יְיָ בְּמַשְׁכְּנָא
בְּעַמּוּדָא דַעֲנָנָא וְקָם עַמּוּדָא
דַעֲנָנָא עַל־תְּרַע מַשְׁכְּנָא׃
16 וַאֲמַר יְיָ לְמֹשֶׁה הָא אַתְּ שָׁכִיב עִם־
אֲבָהָתָךְ וִיקוּם עַמָּא הָדֵין וְיִטְעֵי
בָּתַר טַעֲוָת עַמְמֵי אַרְעָא דִּי הוּא
עָלֵל לְתַמָּן בֵּינֵיהוֹן וְיִשְׁבְּקוּן
דַּחַלְתִּי וִישַׁנּוֹן יָת־קְיָמִי דִּגְזָרִית
17 עִמְּהוֹן׃ וְיִתְקַף רוּגְזִי בְּהוֹן
בְּיוֹמָא הַהוּא וְאַרְחֵיקִנּוּן וַאֲסַלֵּק
שְׁכִנְתִּי מִנְּהוֹן וִיהוֹן לְמֵיכַל וִיעָרְעָן
יָתְהוֹן בִּישָׁן סַגִּיאָן וְעָקָן וְיֵימַר
בְּיוֹמָא הַהוּא הֲלָא מִדְּלֵית שְׁכִנַת־
אֱלָהִי בֵּינִי עָרְעוּנִי בִּישָׁתָא הָאִלֵּין׃
18 וַאֲנָא סַלָּקָא אֲסַלֵּק שְׁכִנְתִּי מִנְּהוֹן
בְּיוֹמָא הַהוּא עַל כָּל־בִּישְׁתָא דִּי
עֲבַדוּ אֲרֵי אִתְפְּנִיאוּ בָּתַר טַעֲוָת
19 עַמְמַיָּא׃ וּכְעַן כְּתוּבוּ לְכוֹן יָת־
תּוּשְׁבַּחְתָּא הָדָא וְאַלְּפַהּ לִבְנֵי־
יִשְׂרָאֵל שַׁוְּיַהּ בְּפוּמְהוֹן בְּדִיל דִּתְהֵי
לִי תּוּשְׁבַּחְתָּא הָדָא לְסָהִיד בִּבְנֵי
20 יִשְׂרָאֵל׃ אֲרֵי אֲעֵלִנּוּן לְאַרְעָא דִּי־
קַיֵּמִית לַאֲבָהָתְהוֹן עָבְדָא חֲלַב
וּדְבַשׁ וְיֵיכְלוּן וְיִשְׂבְּעוּן וְיִתְפַּנְּקוּן
וְיִתְפְּנוּן בָּתַר טַעֲוָת עַמְמַיָּא
וְיִפְלְחוּן לְהוֹן וִירַגְּזוּן קֳדָמַי וִישַׁנּוֹן
21 יָת־קְיָמִי׃ וִיהֵי אֲרֵי יְעָרְעָן יָתְהוֹן
בִּישָׁן סַגִּיאָן וְעָקָן וְתָתֵיב תּוּשְׁבַּחְתָּא
הָדָא קֳדָמוֹהִי לְסָהִיד אֲרֵי לָא
תִתְנְשֵׁי מִפּוּם בְּנֵיהוֹן אֲרֵי גְלֵי־
קֳדָמַי יִצְרְהוֹן דִּי אִנּוּן עָבְדִין יוֹמָא־
דֵין עַד־לָא אֲעֵלִנּוּן לְאַרְעָא דִּי־
קַיֵּמִית׃

14 Et dixit Dominus ad Moyſen; Ecce appropinquaverunt dies tui ut moriaris: voca Joſue, & ſtate in tabernaculo fœderis, ut præcipiã ei: & abiit Moyſes & Joſue, & ſteterũt in 15 tabernaculo fœderis. Et revelatus eſt Dominus in tabernaculo, in columna nubis: & ſtetit columna nubis ſuper portam tabernaculi fœderis. 16 Et dixit Dñs ad Moyſen; Ecce tu dormies cum patribus tuis: & conſurget populus iſte, & errabit poſt idola populorum terræ, ad quam ipſe ingredietur inter eos; & relinquent timorem meum, & mutabunt pactum meum, quod pepigi 17 cum eis. Et iraſcetur furor meus contra eos in tempore illo, & projiciam eos & auferam majeſtatem meam ab eis, & erunt in direptionem; & evenient eis mala & anguſtiæ multæ: & dicet in tempore illo; Quia non eſt majeſtas Dei mei in medio mei, occurrerunt mihi hæc mala. 18 Ego autem auferens auferam majeſtatem meam ab eis in tempore illo, propter omnia mala quæ fecerũt: quoniã converſi ſunt ad idola populo- 19 rum. Et nunc ſcribite vobis canticum iſtud, & doceto illud filios Iſrael, pone illud in ore eorum: ut ſit coram me canticum iſtud in teſtimoniũ 20 contra filios Iſrael. Introducã enim eos in terrã quam juravi patribus ſuis, fluentem lacte & melle; & comedent & ſaturabuntur, & deliciis affluent: & convertentur ad idola populorũ, & ſervient eis; & ad iracundiam provocabunt me, & mutabunt pactum meum. 21 Et erit quando evenerint eis mala multa & anguſtiæ, reſpondebit canticum iſtud eis in teſtimonium, quod non tradetur oblivioni ex ore filiorum ſuorum: quia manifeſta eſt coram me cogitatio eorũ, & quod ipſi faciunt hodiè; antequã introducã eos in terram pro quã juravi eis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

** 14 [illegible]
[illegible]
[illegible]
15 [illegible]
[illegible]
** 16 [illegible]
[illegible]
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
** 19 [illegible]
[illegible]
20 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
21 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

** 14 [illegible]
[illegible]
[illegible]
15 [illegible]
[illegible]
** 16 [illegible]
[illegible]
[illegible]
17 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
18 [illegible]
[illegible]
[illegible]
** 19 [illegible]
[illegible]
20 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
21 [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Tranſlatio Latiña.

14 *Poſtea dixit Dominus Moſi, Ecce appropinquaverunt dies tui ut moriaris; voca Joſuam, & ſiſtite vos ad tabernaculum teſtimonii ut ei præcipiam. Ivit igitur Moſes & Joſue, & ſteterunt ſe ad tabernaculum teſtimonii.* 15 *Et apparuit Deus in tabernaculo, in columna nubis; ſtetitque columna nubis ad portam tabernaculi.* 16 *Tunc dixit Dominus Moſi, Ecce tu dormies cum patribus tuis; conſurgens verò populus iſte fornicabitur poſt deos alienos terræ in cujus medium venit, & derelinquent me; frangentque fœdus meum quod pepigi cum eis.* 17 *Ideo exardebit ira mea adversùs illum in die illo, et derelinquam illos, & abſcondam (b) faciem meam ab eis, eruntque in devorationem, invenientque eum mala multa & afflictiones: Et dicet in die illo, Nonne eò quòd non eſt Deus meus in medio mei invenerunt me mala iſta?* 18 *Ego verò abſcondam abſcondendo (c) faciem meam ab eis in die illo, propter omne malum quod fecerunt, quoniam converterunt ſe ad deos alienos.* 19 *Nunc itaq; ſcribite vobis canticum iſtud, & doce illud filios Iſrael, & pone illud in os eorum, ut ſit mihi canticum iſtud in teſtimonium adversùs filios Iſrael.* 20 *Cùm introduxero illum in terram, quam juravi patribus ejus me daturum eis, fluentem lacte & melle: comedet enim, & ſaturabitur, & pinguefiet, poſtea convertet ſe ad deos alienos, & ſervient eis, & exacerbabunt me, frangentque fœdus meũ.* 21 *Fiet igitur cùm invenerint eum mala multa, & afflictiones, ut reſpondeat canticum hoc teſtando in faciem ejus: ideo oblivioni non tradetur ab ore ſeminis ejus. Novi enim (†) cogitationem ejus quam ipſe fecit hodiè, antequam introducam illum in terram quam juravi patribus ejus.*

VER. SAM. (b) favorem meum (c) favorem meum (†) negotium ejus quod molitur

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 ثم قال الله لموسى * قد قربت ايامك للموت * ادع بيوسع وقفا في خباء المحضر * فتجلى الله
15 في الخباء من عمود غمام * ووقف على بابه * فقال الله اولا لموسى * انك مضطجع مع ابائك * 16
وسيقوم هذا الشعب ويطغي * فيتبع معبودات اهل البلد الذي هو صاير اليه فيما بينهم *
17 ويتركني وينسخ عهدي الذي عهدته معه * فيشتد غضبي عليهم * وفي ذلك الوقت
فاتركهم * واحجب رحمتي عنهم * فيصيرون ماكلا * وتصيبهم شرور كثيرة وشدايد *
18 فيقولون في ذلك الزمان * الا ان من ان ليس نور ربي معي اصابتني هذه البلايا * ومع ذلك
انا مقيم على حجب رحمتي في ذلك الزمان عنهم * بسبب الشر الذي صنعه اذ ولى الى
19 معبودات اخر * فالآن فاكتبوا لهم هذه التسبحة * ولقنها بني اسرايل * حتى تستملها
20 من افواههم * لكي تكون لي شهادة * اذ ادخلهم الى البلد الذي اقسمت لابايهم
عليه * وهو يفيض لبنا وعسلا * فياكل شعبهم ويشبع ويسمن * ثم يولي الى معبودات اخر
21 فيعبدها * ويرفضني وينسخ عهدي * فاذا اصابهم بلايا كثيرة وشدايد * حضرت هذه
التسبحة كشاهد عليه * اذ يجب ان لا تنسى من افواه نسله * لاني عالم بخاطره من اليوم
من قبل ان ادخله الى البلد الذي اقسمت عليه له *

14 *Tum dixit Deus ad Muſam, Jam acceſſerunt dies tui ad mortem: voca Juſaa, & ſtate ambo in tentorio præſentiæ.* 15 *Apparuit ergò Deus in tentorio è columna nubis, ſtetitque ad oſtium ejus.* 16 *Et dixit Deus primò ad Muſam, Tu quidẽ cubaturus es cum patribus tuis, & ſurget hic populus, & ſeducetur, & ſectabitur deos incolarum regionis ad quam ipſe profecturus eſt inter eos, & derelinquet me, violabitque fœdus meum quod pactus ſum cum eo.* 17 *Et invaleſcet furor meus in eos, & tunc temporis deſtituam eos, & abſcondam miſericordiam meam ab eis, ſientque in devorationem, & evenient eis mala multa & tribulationes: & dicent tunc temporis, Annon ob id quòd non eſt lumen Domini mei mecũ, evenerunt mihi talia infortunia?* 18 *Et nihilominus ego perſiſtã in velanda miſericordia mea tunc temporis ab eis, propter malum quod commiſit digrediens ad deos alios.* 19 *Nunc igitur ſcribite eis hoc canticum, & edoce illud filios Iſrail, donec elicias illud ex oribus eorum: ut ſit mihi teſtimonio,* 20 *Cùm introduxero eos in regionem pro qua juravi patribus eorum, quæ manat lacte & melle: comedet enim turba eorum, & ſaturabitur, & pinguefiet, ac tum ſe convertet ad deos alios, & adorabit eos: me autem reſpuet, & violabit fœdus meum.* 21 *Et cùm occurrerint eis miſeriæ multæ & calamitates, produces hoc canticum quaſi teſtem adversùs eum: ſiquidem oportet ut non excidat ex oribus progeniei ejus: nam agnoſco animum ejus ab hac die, antequam introducam eum in regionem pro qua juravi ei.*

ספר אלה הדברים: לב

illud docuit &,ipsa die in istud canticum Mosch scripsit Et
22 ויכתב משה את־השירה הזאת ביום ההוא וילמדה
: dixit &,Nun filio Jehosuah præcepit Et .Israel filios
23 את־בני ישראל: ויצו את־יהושע בן־נון ויאמר
in Israel filios introduces tu quia:esto robustus & esto Fortis
חזק ואמץ כי אתה תביא את־בני ישראל אל־
fuit Et .tecum ero ego & ;eis juravi quam terram
24 הארץ אשר־נשבעתי להם ואנכי אהיה עמך: ויהי
libro super istius legis verba scribere Mosch cōsummare sicut
ככלות משה לכתב את־דברי התורה־הזאת על־ספר
portantibus Levitis Mosch præcepit Et : ea perficere ad usque
25 עד תמם: ויצו משה את־הלוים נשאי
,istius legis librum Capiendo : dicendo ,Domini fœderis arcam
26 ארון ברית־יהוה לאמר: לקח את ספר התורה הזה
, vestri Dei Domini fœderis arcæ latere ex eum ponetis &
ושמתם אתו מצד ארון ברית־יהוה אלהיכם
novi ego Quia .testem in te in ibi sit &
27 והיה־שם בך לעד: כי אנכי ידעתי את־
vobiscum vivente me adhuc in En .duram tuam cervicem &,tuā rebellionē
מריך ואת־ערפך הקשה הן בעודני חי עמכם
.meā mortem post quia etiam &,Domino cum fuistis rebelles hodie
היום ממרים היתם עם־יהוה ואף כי־אחרי מותי:
;vestros præfectos&,vestrarū virgarū seniores omnes me ad Congregate
28 הקהילו אלי את־כל־זקני שבטיכם ושטריכם
,eos in contestabor & , ista verba eorū auribus in loquar &
ואדברה באזניהם את הדברים האלה ואעידה בם
post novi Quoniam .terram & ,cœlos
29 את־השמים ואת־הארץ: כי ידעתי אחרי
via de recedetis & ,corrumpetis corrumpendo quia ,me mori
מותי כי־השחת תשחתון וסרתם מן־הדרך
novissimo in malum vos vocabit & : vobis præcepi quam
אשר צויתי אתכם וקראת אתכם הרעה באחרית
,DOMINI oculis in malum feceritis cum , dierum
הימים כי־תעשו את־הרע בעיני יהוה
Mosch est locutus Et .vestrarū manuum opere in eum concitando
30 להכעיסו במעשה ידיכם: וידבר משה
hujus cantici verba Israel concionis omnis auribꝰ in
באזני כל־קהל ישראל את־דברי השירה הזאת
.ipsa perfici ad usque
עד תמם:

CAP. XXXII. לב

mei oris eloquia terra audiat & : loquar & ,cœli auribꝰ Percipite
1 האזינו השמים ואדברה ותשמע הארץ אמרי־פי:
imbres ut :meum dictum ros ut fluet ;mea assumptio pluvia ut Stillabit
2 יערף כמטר לקחי תזל כטל אמרתי כשעירם
Domini nomen Quia .herbam super stillæ ut & ,germen super
3 עלי־דשא וכרביבים עלי־עשב: כי שם יהוה
.nostro Deo magnitudinem date : invocabo
אקרא הבו גדל לאלהינו:

Versio VULG. LAT.

22 Scripsit ergò Moyses canticum, & docuit filios Israel. 23 Præcepítque Dominus Josue filio Nun, & ait; Confortare, & esto robustus: tu enim introduces filios Israel in terram, quam pollicitus sum, & ego ero tecum. 24 Postquàm ergò scripsit Moyses verba legis hujus in volumine, atque complevit: 25 Præcepit Levitis, qui portabant arcam fœderis Domini, dicens; 26 Tollite librum istum, & ponite eum in latere arcæ fœderis Domini Dei vestri: ut sit ibi contra te in testimonium. 27 Ego enim scio contentionem tuam, & cervicem tuam durissimam. Adhuc vivente me, & ingrediente vobiscum, semper contentiosè egistis contra Dominum: quantò magis, cùm mortuus fuero? 28 Congregate ad me omnes majores natu per tribus vestras, atq; doctores, & loquar audientibus eis sermones istos, & invocabo contra eos cœlum & terram. 29 Novi enim quòd post mortem meam iniquè agetis, & declinabitis citò de via, quam præcepi vobis: & occurrent vobis mala in extremo tempore, quando feceritis malum in conspectu Domini, ut irritetis eum per opera manuum vestrarum. 30 Locutus est ergò Moyses, audiente universo cœtu Israel, verba carminis hujus, & ad finem usque complevit.

CAP. XXXII.

1 Audite cœli quæ loquor, audiat terra verba oris mei. 2 Concrescat ut pluvia doctrina mea, fluat ut ros eloquium meum, quasi imber super herbam, & quasi stillæ super gramina. 3 Quia nomen Domini invocabo: date magnificentiam Deo nostro.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

22 Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 23 Καὶ ἐνετείλατο (μ) Ἰησοῖ, καὶ εἶπεν, Ἀνδρίζου καὶ ἴσχυε, σὺ γὰρ εἰσάξεις τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ εἰς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσεν (ν) αὐτοῖς κύριος, καὶ αὐτὸς ἔσται μετὰ σοῦ. 24 Ἡνίκα δὲ συνετέλεσε Μωυσῆς γράφων πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς βιβλίον ἕως εἰς τέλος, 25 Καὶ ἐνετείλατο τοῖς Λευίταις τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, λέγων, 26 Λαβόντες τὸ βιβλίον τοῦ νόμου τούτου, θήσετε αὐτὸ ἐκ πλαγίων τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν· καὶ ἔσται ἐκεῖ ἐν σοὶ εἰς μαρτύριον. 27 Ὅτι ἐγὼ ἐπίσταμαι τὸν ἐρεθισμόν σου, καὶ τὸν τράχηλόν σου τὸν σκληρόν. ἔτι γὰρ ἐμοῦ ζῶντος μεθ' ὑμῶν σήμερον, παραπικραίνοντες ἦτε τὰ πρὸς τὸν θεόν· πῶς οὐχὶ καὶ ἔσχατον τοῦ θανάτου μου; 28 Ἐκκλησιάσατε πρός με τοὺς φυλάρχους ὑμῶν, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους ὑμῶν, καὶ τοὺς κριτὰς ὑμῶν, καὶ τοὺς γραμματοεισαγωγεῖς ὑμῶν, ἵνα λαλήσω εἰς τὰ ὦτα αὐτῶν πάντας τοὺς λόγους τούτους. καὶ (ξ) διαμαρτύρομαι αὐτοῖς τόν τε οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν. 29 Οἶδα γὰρ ὅτι ἔσχατον τῆς τελευτῆς μου ἀνομίᾳ ἀνομήσετε, καὶ ἐκκλινεῖτε ἐκ τῆς ὁδοῦ ἧς ἐνετειλάμην ὑμῖν, καὶ συναντήσεται ὑμῖν τὰ κακὰ ἔσχατον τῶν ἡμερῶν, ὅτι ποιήσετε (ο) τὰ πονηρὰ ἐναντίον κυρίου, παροργίσαι αὐτὸν ἐν τοῖς ἔργοις τῶν χειρῶν ὑμῶν.

Et scripsit Moyses canticum 22 hoc in illa die: & docuit illud filios Israel. Et mandavit 23 Iesu, & dixit; Viriliter age, & conforta. Tu enim induces filios Israel in terram, quam juravit eis Dominus: & ipse erit tecum. Postquàm autem 24 consummavit Moyses scribens omnia verba legis hujus in libro usque in finem; Et mandavit Levitis, portantibus 25 arcam testamenti Domini, dicens; Sumentes li- 26 brum legis hujus, ponite illum è latere arcæ testamenti Domini Dei vestri: Et erit ibi in te in testimonium; Quia ego novi contentio- 27 nem tuam, & cervicem tuam duram. Adhuc enim vivente me vobiscum hodiè, (f) amaricantes eratis, quæ ad Deum: quomodò non etiam post mortem meam? Convocate ad me vestros 28 principes tribuum, & seniores vestros, & judices vestros, & magistros vestros, ut loquar in aures eorum omnia verba hæc. Et (g) contestor eis cœlum, & terram. Scio enim quia post 29 obitum meum, iniquitate iniquitatem facietis, & declinabitis de via, quam mandavi vobis: Et occurrent vobis mala (h) novissimùm dierum, quoniam facietis mala ante Dominum, exacerbando eum in operibus manuum vestrarum.

MS.A. (μ) Μωυσῆς Ἰησοῦ υἱῷ Ναυῆ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Ἀνδρίζου (ν) κύριος αὐτοῖς, καὶ (ξ) διαμαρτύρωμαι (ο) τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου,

ΚΕΦ. λβ΄.

30 Καὶ ἐλάλησε Μωυσῆς εἰς τὰ ὦτα (α) πάσης ἐκκλησίας τὰ ῥήματα τῆς ᾠδῆς ταύτης ἕως εἰς τέλος. 1 Πρόσεχε οὐρανέ, καὶ λαλήσω, καὶ (β) ἀκουέτω ἡ γῆ ῥήματα ἐκ στόματός μου. 2 Προσδοκάσθω ὡς ὑετὸς τὸ ἀπόφθεγμά μου, καὶ καταβήτω ὡς δρόσος τὰ ῥήματά μου, ὡσεὶ ὄμβρος ἐπ' ἄγρωστιν, καὶ ὡσεὶ νιφετὸς ἐπὶ χόρτον. 3 (γ) Ὅτι τὸ ὄνομα κυρίου ἐκάλεσα. δότε μεγαλωσύνην τῷ θεῷ ἡμῶν.

CAP. XXXII.

Et locutus est Moyses in au- 30 res universæ (a) Ecclesiæ verba cantici hujus usq; in finem. Attende 1 cœlum, & loquar: & audiat terra verba ex ore meo. Expectetur, ut pluvia, 2 eloquium meum; & descendant sicut ros, verba mea: tanquam imber super herbam, & tanquam (b) stilla super gramen. Quoniam nomen Domi- 3 ni vocavi. Date magnificentiam Deo nostro.

MS.A. (α) πάσης τῆς ἐκκλησίας Ἰσραὴλ τὰ (β) ἀκουέτω γῆ (γ) Ὅτι ὄνομα

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

22 * ܘܟܬܒ ܡܘܫܐ ܬܫܒܘܚܬܐ ܗܕܐ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܘܐܠܦܗ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܦܩܕ
23 ܠܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܬܚܝܠ ܘܐܬܥܫܢ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܡܥܠܬ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ
ܠܐܪܥܐ ܕܝܡܝܬ ܠܗܘܢ. ܘܐܢܐ ܐܗܘܐ ܥܡܟ. * ܘܟܕ ܫܠܡ ܡܘܫܐ ܠܡܟܬܒ ܦܬܓܡܘܗܝ
24 ܕܢܡܘܣܐ ܗܢܐ ܒܟܬܒܐ. ܥܕܡܐ ܠܫܘܠܡܗ. * ܦܩܕ ܡܘܫܐ ܠܠܘܝܐ ܕܫܩܝܠܝܢ ܩܒܘܬܐ
25 ܕܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. * ܣܒܘ ܣܦܪܐ ܗܢܐ ܕܢܡܘܣܐ. ܘܣܝܡܘܗܝ ܒܓܒ
26 ܩܒܘܬܐ ܕܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܘܢܗܘܐ ܬܡܢ ܠܟܘܢ ܣܗܕܐ. * ܡܛܠ ܕܐܢܐ ܝܕܥ ܐܢܐ
27 ܡܪܡܪܢܘܬܟܘܢ ܘܩܫܝܘܬ ܩܕܠܟܘܢ. ܗܐ ܥܕ ܐܢܐ ܚܝ ܥܡܟܘܢ ܝܘܡܢܐ. ܡܡܪܡܪܝܢ ܗܘܝܬܘܢ ܠܡܪܝܐ.
28 ܘܐܦ ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܡܘܬ ܐܢܐ. * ܟܢܫܘ ܠܘܬܝ ܟܠܗܘܢ ܩܫܝܫܐ ܕܫܒܛܝܟܘܢ. ܘܣܦܪܝܟܘܢ.
29 ܘܐܡܠܠ ܥܡܟܘܢ ܡܠܐ ܗܠܝܢ. ܘܐܣܗܕ ܒܟܘܢ ܫܡܝܐ ܘܐܪܥܐ. * ܡܛܠ ܕܝܕܥ ܐܢܐ ܕܡܢ ܒܬܪ
ܡܘܬܝ. ܡܚܒܠܘ ܡܚܒܠܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܣܛܝܢ ܐܢܬܘܢ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܦܩܕܬܟܘܢ. ܘܐܪܥܐ
ܠܟܘܢ ܒܝܫܬܐ ܒܚܪܬܐ ܕܝܘܡܬܐ. ܡܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܒܝܫܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܪܓܙܬܘܢܝܗܝ
30 ܒܥܒܕܐ ܕܐܝܕܝܟܘܢ. * ܘܡܠܠ ܡܘܫܐ ܩܕܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܦܬܓܡܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ
ܗܕܐ. ܥܕܡܐ ܕܫܠܡܘ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܠܒ *

* ܬܫܒܘܚܬܐ *

1 * ܨܘܬܘ ܫܡܝܐ. ܘܐܡܠܠ. ܘܬܫܡܥ ܐܪܥܐ ܡܐܡܪܐ ܕܦܘܡܝ. * ܢܪܣܡ ܐܝܟ ܡܛܪܐ ܡܠܦܢܘܬܝ.
2 ܘܢܚܘܬ ܐܝܟ ܛܠܐ ܡܐܡܪܝ. ܐܝܟ ܪܘܚܐ ܕܥܠ ܕܬܐܐ. ܘܐܝܟ ܪܣܝܣܐ ܕܥܠ ܥܣܒܐ. * ܡܛܠ
3 ܕܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܩܪܝܬ. ܗܒܘ ܪܒܘܬܐ ܠܐܠܗܢ ܚܣܝܢܐ.

Scripsit itaque Moses canticum istud in die 22 illa, & docuit ipsum filios Israel. Et horta- 23 tus est Josue filium Nun, & dixit ad eum, Generosè & fortiter age, quoniam tu introducturus es filios Israel in terram quam juravi eis, & ego ero tecum. Cúmq; absolvisset 24 Moses scribere sermones legis hujus in libro usque ad finem, Præcepit Moses Levitis por- 25 tantibus arcam fœderis Domini, & dixit ad eos, Accipite librum istum legis, & repo- 26 nite eum in latere arcæ fœderis Domini Dei vestri, sitque vobis illic testis. Nam ego no- 27 vi irritationem vestram, vestramque cervicem duram, ecce enim dum vivus sum vobiscum hodiè, irritâstis Dominum, itidemque postquam moriar. Congregamini ad me 28 cuncti senes tribuum vestrarum, & scribæ vestri, & dicam vobis sermones istos, & obtestabor adversùm vos cœlum ac terram. Scio enim quòd post mortem meam corrupti- 29 onem certissimè gignetis, & aberrabitis à via quam præcepi vobis, & accidet vobis malum in fine dierum, quando scilicet, facietis malum coram Domino, & ad iracundiam provocabitis eum per opera manuum vestrarum. Dixit igitur Moses coram toto 30 cœtu Israel sermones cantici hujus, donec absoluti essent.

CAP. XXXII.

Canticum.

Auscultate cœli, & loquar: audiatque ter- 1 ra eloquium oris mei. Rorabit ut pluvia 2 doctrina mea, & decidet sicut ros eloquium meum, sicut venti super gramen, & sicut stillæ in herbam, Quia nomen Domini in- 3 vocabo. Tribuite magnificentiam Deo nostro fortissimo.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

22 וכתב משה ית תשבחתא הדא ביומא ההוא ואלפה לבני ישראל:
23 ופקיד ית יהושע בר נון ואמר תקיף ואלים ארי את תעיל ית בני ישראל לארעא די קיימית להון ומימרי יהי בסעדך:
24 והוה כד שיצי משה למכתב ית פתגמי אוריתא הדא על ספרא עד דשלימו:
25 ופקיד משה ית ליואי נטלי ארון קימא דיי למימר:
26 סובו ית ספרא דאוריתא הדין ותשוון יתיה מסטר ארון קימא דיי אלהכון ויהי תמן בך לסהיד:
27 ארי אנא ידענא ית סרבנותך וית קדלך קשיא הא עד אנא קים עמכון יומא דין מסרבין הויתון קדם יי ואף ארי בתר דאמות:
28 אכנשו לותי ית כל סבי שבטיכון וסרכיכון ואמליל קדמיהון ית פתגמיא האלין ואסהד בהון ית שמיא וית ארעא:
29 ארי ידעית בתר דאמות ארי חבלא תחבלון ותסטון מן אורחא די פקידית יתכון ותערע יתכון בישתא בסוף יומיא ארי תעבדון ית דביש קדם יי לארגזא קדמוהי בעובדי ידיכון:
30 ומליל משה קדם כל קהלא דישראל ית פתגמי תשבחתא הדא עד דשלימו:

לב

1 אציתו שמיא ואמליל ותשמע ארעא מימרי פומי:
2 יבסם כמטרא אולפני יתקבל כטלא מימרי כרוחי מטרא דנשבין על דתאה וכרסיסי מלקושא דעל עשבא:
3 ארי בשמא דיי אנא מצלי הבו רבותא קדם אלהנא:

Targum ONKELOS.

22 Et scripsit Moyses canticum istud in die illâ, & docuit il- 23 lud filios Israel. Et præcepit Josue filio Nun; & ait, Confortare & esto robustus: quoniam tu introduces filios Israel in terram quam juravi: & verbum meum erit in 24 auxilium tuum. Et factum est, cùm consummâsset Moyses scribere verba legis hujus in libro, donec compleret ea. 25 Præcepit Moyses Levitis, qui portabant arcam fœderis Do- 26 mini, dicens. Tollite librum legis hujus, & ponite illum in latere arcæ fœderis Domini Dei vestri: ut sit ibi contra 27 te in testimonium. Quoniam ego scio contumaciam tuam, & cervicem tuam duram: si enim dum ego vivo vobiscum hodie, rebelles fuistis coram Domino, quanto magis post- 28 quam mortuus fuero? Congregate ad me omnes senes tribuum vestrarum, & præfectos vestros: & loquar coram eis verba hæc, & contestabor contra eos cœlum & 29 terram. Scio enim, quòd postquam mortuus fuero iniquè agetis, & declinabitis à viâ quam præcepi vobis: & evenient vobis mala in fine dierum; si feceritis quod malum est in conspectu Domini, ad irritandum eum in operibus 30 manuum vestrarum. Locutusq; est Moyses coram omni cœtu filiorum Israel verba cantici hujus, donec compleret ea.

CAP. XXXII.

1 Audite cœli, & loquar; & audiat terra verbum oris mei. 2 Suavis sit sicut pluvia doctrina mea; suscipiatur sicut ros verbum meum: sicut ventus pluviæ, qui perflat super herbam; & sicut guttæ imbris serotini, quæ fluunt super fœ- 3 num. Quando in nomine Domini ego oro, date magnificentiam coram Deo nostro.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

** 22 [illegible] 23 [illegible] ** 24 [illegible] * 25 [illegible] 26 [illegible] 27 [illegible] 28 [illegible] * 29 [illegible] ** 30 [illegible] ** 1 [illegible] 2 [illegible] 3 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

** 22 [illegible] 23 [illegible] ** 24 [illegible] ** 25 [illegible] 26 [illegible] 27 [illegible] 28 [illegible] 29 [illegible] ** 30 [illegible] ** 1 [illegible] 2 [illegible] 3 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM.
Translatio Latina.

Scripsit igitur Moses canti- 22 cum istud illo die, & docuit illud filios Israel. Deinde 23 præcepit Josuæ filio Nun, & dixit; Viriliter age, & corroborare, introduces enim filios Israel in terram quam juravi eis, egóque ero tecum. Factum est igitur postquam 24 complevit Moses scribere verba legis hujus in libro donec absolvisset ea, ut præci- 25 peret Moses Levitis gestantibus arcam fœderis Domini, dicens; Capite librum legis 26 istum, & ponite illum è latere arcæ fœderis Domini Dei vestri, ut sit ibi adversùs te in testimonium. Ego enim 27 cognovi rebellionem tuam, & cervicem tuam duram: Ecce me adhuc vivente vobiscum hodiè, contumaces fuistis in Dominum, & quanto magis post mortem meam? Congre- 28 gate ad me omnes Seniores tribuū vestrarum, & (d) Præfectos vestros, ut loquar in (e) auribus eorū verba ista, contestérq; adversùs eos cœlum & terram. Scio enim quòd 29 post mortē meam (f) corrumpendo corrumpemini, & declinabitis à via quā præcepi vobis, & accidet vobis maliū in novissimo dierum, eò quòd facietis malum in (g) oculis Domini, irritando illum in opere manuum vestrarum. Lo- 30 cutus est igitur Moses in (h) aurib⁹ omnis Congregationis Israel verba Cantici hujus, donec absolvisset ea.

CAP. XXXII.

Audite cœli & loquar, 1 audiat quoque terra verba oris mei. Aspergatur ut pluvia 2 (a) doctrina mea, stillet ut ros eloquiū meū; quasi imber super herbam, & quasi stillæ super gramen. Cum nomen 3 Dei invocabo, date magnificentiam Deo nostro.

VER. SAM (d) Scribas (e) audita (f) stultescendo stultescetis. (g) conspectu (h) audita (a) acceptio

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22 * فكتب موسي هذه التسبحة في ذلك اليوم * وعلمها بني اسرايل * واوصي يهوشوع بن نون وقال
23 له * تشدد وايد فانك انت تدخل بني اسرايل الي الارض التي اقسمت لهم * وانا اكون معك *
24 * ثم لما فرغ موسي من كتب جميع كلام هذه التورية في سفر الي ان كملت * امر اللاويين
25 حاملي صندوق عهد الرب وقال لهم * خذوا هذا السفر * وصيروه الي جانب صندوق عهد
26 ربكم * يكن ثم عليك شاهدا * لاني اعلم خلافك وصعوبة رقبتك * هوذا وانا في الحياة
27 معكم لم تزالوا مخالفين لله * فكيف بعد موتي * جمعوا الي شيوخ اسباطكم وعرفاءكم *
28 حتي اكلمكم بهذا الكلام * واشهد عليكم السموات والارض * فاني اعلم انكم بعد
29 موتي ستفسدون وتزولون عن الطريق الذي امرتكم بسلوكه * فيوافيكم البلاء في اخر
هذه الايام * اذا تصنعون الشر بين يدي الله لتغضبوه باعمال ايديكم * ثم كلمهم موسي
30 بجميع كلام هذه التسبحة الي ان كملت *

* الفصل الثاني والثلثون *

1 * ينصت اهل السموات حتي اتكلم * ويسمع اهل الارض اقوال في * ويدر كالمطر بياني * ويهطل
2 كالطل مقالتي * كالطش علي الكلاء * وكالرذاذ علي العشب * لاني ادعوكم باسم الله فاعطوا
3 الكبرياء لربنا الخالق *

Scripsit ergò Musa hoc canticum in illo 22 die, & docuit ipsum filios Israil. Et præ- 23 cepit Jehosua filio Nun, & ait illi, Roborare & confortare, quia tu introduces filios Israil in terram quam juravi eis, & ego ero tecum. Deinde cùm cessâsset Mu- 24 sa scribere omnia verba legis hujus in volumine, donec completa essent, Man- 25 davit Levitis portantibus arcæ fœderis Domini, & dixit illis; Tollite hoc volu- 26 men, & ponite illud ad latus arcæ fœderis Domini vestri, ut sit illic adversùm te testis. Ego enim novi pervicaciam tuam, 27 & asperitatem colli tui. Ecce me adhuc vivente vobiscū, estis indesinenter rebelles Deo, quomodo ergò post mortem meam? Convocate ad me seniores tribuū 28 vestrarū, & præfectos vestros, ut loquar ad vos hæc verba, & obtester contra vos cœlos ac terram. Quoniam ego novi 29 quòd vos post mortem meam corrumpemini, & deficietis à via in qua præcepi vobis ut ambularetis: & eveniet vobis calamitas in fine horum dierum, cùm feceritis malum in conspectu Dei, ut irritetis eum operibus manuum vestrarum. Deinde locutus est ad eos Musa omnia 30 verba hujus cantici, donec completa essent.

CAP. XXXII.

Auscultent cœlicolæ, ut loquar: & au- 1 dient terricolæ sermones oris mei. Et di- 2 stillabit sicut imber promulgatio mea, & diffluet sicut ros eloquiū meū, sicut tenuis pluvia super gramen, & sicut stillæ super herbam. Quia vos voco in nomine Dei, 3 date magnitudinem Domino nostro creatori,

ספר אלה הדברים : לב

Deus : judicium ejus viæ omnes nam ; ejus opus perfectum Petræ
4 הַצּוּר תָּמִים פָּעֳלוֹ כִּי כָל־דְּרָכָיו מִשְׁפָּט אֵל
non ſibi Corrupit . ipſe rectus & juſtus ; iniquitas non & , veritas
5 אֱמוּנָה וְאֵין עָוֶל צַדִּיק וְיָשָׁר הוּא׃ שִׁחֵת לוֹ לֹא
Domino Nunquid . contorta & , perverſa generatio , eorũ macula , ejus filii
6 בָּנָיו מוּמָם דּוֹר עִקֵּשׁ וּפְתַלְתֹּל׃ הַלַיהוָה
ipſe Nonne ? ſapiens non & , ingrate popule , iſtud retribuetis
תִּגְמְלוּ־זֹאת עַם נָבָל וְלֹא חָכָם הֲלוֹא־הוּא
Memento ? te firmavit & , te fecit ipſe , tui acquiſitor , tuus pater
7 אָבִיךָ קָּנֶךָ הוּא עָשְׂךָ וַיְכֹנְנֶךָ׃ זְכֹר
interroga ; generationis & , generationis annos intelligite , ſeculi dierum
יְמוֹת עוֹלָם בִּינוּ שְׁנוֹת דֹּר־וָדֹר שְׁאַל
: tibi dicent & , tuos ſenes ; tibi annunciabit & , tuum patrem
אָבִיךָ וְיַגֵּדְךָ זְקֵנֶיךָ וְיֹאמְרוּ־לָךְ׃
filios eum faciendo ſeparare in , gentes excelſus faciendo hæreditare In
8 בְּהַנְחֵל עֶלְיוֹן גּוֹיִם בְּהַפְרִידוֹ בְּנֵי
. Iſrael filiorum numerum ad populorum terminos ſtatuit , hominis
אָדָם יַצֵּב גְּבֻלֹת עַמִּים לְמִסְפַּר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
. ejus hæreditatis funiculus Jahacob , ejus populus Domini pars Quia
9 כִּי חֵלֶק יְהוָה עַמּוֹ יַעֲקֹב חֶבֶל נַחֲלָתוֹ׃
: ſolitudinis ululatus vaſtitate in & , deſerti terra in eum Inveniet
10 יִמְצָאֵהוּ בְּאֶרֶץ מִדְבָּר וּבְתֹהוּ יְלֵל יְשִׁמֹן
pupillam ut , eum cuſtodiet , eum faciet intelligere , eum faciet circuire
יְסֹבְבֶנְהוּ יְבוֹנְנֵהוּ יִצְּרֶנְהוּ כְּאִישׁוֹן
; ſe motitabit ſuos pullos ſuper , ſuum nidum excitabit aquila Ut . ſui oculi
11 עֵינוֹ׃ כְּנֶשֶׁר יָעִיר קִנּוֹ עַל־גּוֹזָלָיו יְרַחֵף
. ſuam alam ſuper eum portabit , eum accipiet , ſuas alas expandet
יִפְרֹשׂ כְּנָפָיו יִקָּחֵהוּ יִשָּׂאֵהוּ עַל־אֶבְרָתוֹ׃
. alienigenæ Deus eo cum non & , eum ducet ſolus Dominus
12 יְהוָה בָּדָד יַנְחֶנּוּ וְאֵין עִמּוֹ אֵל נֵכָר׃
proventus comedit & , terræ excelſa ſuper eum fecit Equitare
13 יַרְכִּבֵהוּ עַל־בָּמֳתֵי אָרֶץ וַיֹּאכַל תְּנוּבֹת
. petræ ſilice è oleum & , petra è mel eum fecit ſugere & , agri
שָׂדָי וַיֵּנִקֵהוּ דְבַשׁ מִסֶּלַע וְשֶׁמֶן מֵחַלְמִישׁ צוּר׃
arietes & , agnorum adipe cum , ovis lac & , bovis Butyrum
14 חֶמְאַת בָּקָר וַחֲלֵב צֹאן עִם־חֵלֶב כָּרִים וְאֵילִים
ſanguinem & , tritici renum adipe cum hircos & , Baſan filios
בְּנֵי־בָשָׁן וְעַתּוּדִים עִם־חֵלֶב כִּלְיוֹת חִטָּה וְדַם־
, calcitravit & , rectus eſt impinguatus Et . merum bibes uvæ
15 עֵנָב תִּשְׁתֶּה־חָמֶר׃ וַיִּשְׁמַן יְשֻׁרוּן וַיִּבְעָט
, eum fecit Deum dereliquit & , operuiſti , fuiſti incraſſat⁹ , fuiſti impinguat⁹
שָׁמַנְתָּ עָבִיתָ כָּשִׂיתָ וַיִּטֹּשׁ אֱלוֹהַּ עָשָׂהוּ
, extraneos in eum fecerunt Zelare . ſuæ ſalutis petram vilipendit &
16 וַיְנַבֵּל צוּר יְשֻׁעָתוֹ׃ יַקְנִאֻהוּ בְּזָרִים
. eum irritaverunt abominationibus in
בְּתוֹעֵבֹת יַכְעִיסֻהוּ׃

Verſio VULG. LAT.

4 Dei perfecta ſunt opera, & omnes viæ ejus judicia: Deus fidelis, et abſq; ulla iniquitate, 5 juſtus & rectus. Peccaverunt ei, & non filii ejus in ſordibus: generatio prava atque 6 perverſa. Hæccine reddis Domino, popule ſtulte & inſipiens? numquid non ipſe eſt pater tuus, qui poſſedit te, & 7 fecit, & creavit te? Memento dierũ antiquorũ, cogita generationes ſingulas: interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi; majores tuos, & di- 8 cent tibi. Quando dividebat Altiſſimus gentes: quando ſeparabat filios Adam, conſtituit terminos populorum juxta numerum filiorum Iſ- 9 rael. Pars autẽ Domini, populus ejus: Jacob funiculus hæ- 10 reditatis ejus. Invenit eum in terra deſerta, in loco horroris, & vaſtæ ſolitudinis: circumduxit eum, & docuit: & cuſtodivit quaſi pupil- 11 lam oculi ſui. Sicut aquila provocans ad volandum pullos ſuos, & ſuper eos volitans, expandit alas ſuas, & aſſumpſit eum, atque portavit in humeris ſuis. 12 Dominus ſolus dux ejus fuit: & non erat cum eo 13 deus alienus. Conſtituit eum ſuper excelſam terram: ut comederet fructus agrorum, ut ſugeret mel de petra, oleúmque de ſaxo duriſſimo. 14 Butyrum de armento, & lac de ovibus cum adipe agnorum, et arietum filiorum Baſan: et hircos cum medulla tritici, et ſanguinem uvæ 15 biberet meraciſſimum. Incraſſatus eſt dilectus, et recalcitravit: incraſſatus, impinguatus, dilatatus, dereliquit Deum factorem ſuum, et receſſit à Deo ſalutari ſuo. 16 Provocaverunt eum in diis alienis, et in abominationibus ad iracundiam concitaverunt.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

4 Θεός, ἀληθινὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ, κρίσεις. Θεὸς πιστός, καὶ οὐκ ἔστιν ἀδικία. Δίκαιος καὶ ὅσιος κύριος. 5 Ἡμάρτοσαν οὐκ αὐτῷ τέκνα μωμητά. 6 Γενεὰ σκολιὰ καὶ διεστραμμένη, Ταῦτα κυρίῳ ἀνταποδίδοτε; οὕτω λαὸς μωρὸς καὶ οὐχὶ σοφός; οὐκ αὐτὸς οὗτός σου πατὴρ ἐκτήσατό σε καὶ ἐποίησέ σε (δ) 7 καὶ ἔπλασέ σε; Μνήσθητε ἡμέρας αἰῶνος, σύνετε (ε) ἔτη γενεῶν γενεαῖς· ἐπερώτησον τὸν πατέρα σου καὶ ἀναγγελεῖ σοι, τοὺς πρεσβυτέρους σου καὶ 8 ἐροῦσί σοι. Ὅτε διεμέριζεν ὁ ὕψιστος ἔθνη, ὡς διέσπειρεν υἱοὺς Ἀδάμ, ἔστησεν ὅρια ἐθνῶν κατὰ ἀριθμὸν ἀγγέλων 9 θεοῦ. Καὶ ἐγενήθη μερὶς κυρίου λαὸς αὐτοῦ Ἰακώβ· σχοίνισμα κληρονομίας 10 αὐτοῦ Ἰσραήλ. Αὐτάρκησεν αὐτὸν ἐν τῇ ἐρήμῳ, ἐν δίψει καύματος (ζ) ἐν γῇ ἀνύδρῳ· ἐκύκλωσεν αὐτὸν καὶ ἐπαίδευσεν αὐτόν, καὶ διεφύλαξεν αὐτόν, ὡς 11 κόρην ὀφθαλμοῦ. Ὡς ἀετὸς σκεπάσαι νοσσιὰν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς νοσσοῖς αὐτοῦ ἐπεπόθησε· διεὶς τὰς πτέρυγας αὐτοῦ ἐδέξατο αὐτούς, καὶ ἀνέλαβεν αὐτοὺς 12 ἐπὶ τῶν μεταφρένων αὐτοῦ. Κύριος μόνος ἦγεν αὐτούς, (η) οὐκ ἦν μετ' αὐτῶν θεὸς ἀλλότριος. 13 Ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὴν ἰσχὺν τῆς γῆς· ἐψώμισεν αὐτοὺς (θ) γενήματα ἀγρῶν. ἐθήλασαν μέλι ἐκ πέτρας, καὶ ἔλαιον ἐκ στερεᾶς πέ- 14 τρας. Βούτυρον βοῶν, καὶ γάλα προβάτων, μετὰ στέατος ἀρνῶν καὶ κριῶν, υἱῶν ταύρων καὶ τράγων, μετὰ στέατος νεφρῶν πυροῦ, καὶ αἷμα σταφυλῆς (ι) ἔπιεν 15 οἶνον. Καὶ ἔφαγεν Ἰακὼβ καὶ ἐνεπλήσθη, καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος· ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη, ἐπλατύνθη, καὶ (κ) ἐγκατέλιπε τὸν θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτόν, καὶ ἀπέστη ἀπὸ θεοῦ σω- 16 τῆρος αὐτοῦ. Παρώξυνάν με ἐπ' ἀλλοτρίοις· ἐν βδελύγμασιν αὐτῶν (λ) παρεπίκρανάν με.

Deus, veracia opera ejus; & omnes viæ ejus, judicia. Deus 4 fidelis; & non eſt (c) injuſtitia. Juſtus, & ſanctus Dominus. Peccaverant (d) non ei 5 filii vituperabiles. Generatio prava & perverſa, Hæc Domi- 6 no redditis? (e) ſic populus ſtultus, & non ſapiens? Nonne hic ipſe pater tuus poſſedit te, & fecit te, & (f) creavit te? Mementote dierum ſæculi: in- 7 telligite annos (g) generationum generationibus: interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi; ſeniores tuos, & dicent tibi. Quando dividebat Altiſſimus 8 gentes, quando diſſeminavit filios Adam; conſtituit terminos gentium ſecundùm numerum (h) angelorum Dei. Et factus 9 eſt pars Domini, populus ejus, Jacob: funiculus hæreditatis ejus, Iſrael. (i) Neceſſaria tri- 10 buit ei in deſerto, in (k) ſiti æſtûs, in terra inaquoſa: circumduxit eum, & erudivit eum, & cuſtodivit eum, ſicut pupillam oculi. Sicut aquila tegat 11 nidum ſuum: & ſuper pullos ſuos (l) deſideravit: expandens alas ſuas ſuſcepit eos, & aſſumpſit eos ſuper ſcapulas ſuas. Dominus ſolus duxit eos, 12 non erat cum eis deus alienus. Aſcendere fecit eos ſuper (m) 13 fortitudinem terræ: cibavit eos fructibus agrorum. Suxerunt mel de petra, & oleum ex dura petra. Butyrum boum, 14 & lac ovium, cum adipe agnorum, & arietum, filiorum (n) taurorum, & hircorum, cum adipe renum tritici: & ſanguinem uvæ bibit vinum. Et 15 comedit Jacob, & ſaturatus eſt: & recalcitravit dilectus. Impinguatus eſt, incraſſatus eſt, dilatatus eſt: & dereliquit Deum qui fecit eum; & receſſit à Deo Salvatore ſuo. Ir- 16 ritaverunt me in alienis: in abominationibus eorum exacerbaverunt me.

MS.A. (δ) καὶ ἔκτισέν σε; Μνήσθητε (ε) ἔτη γενεᾶς γενεῶν· (ζ) ἐν ἀνύδρῳ· (η) καὶ οὐκ (θ) γενήματα (ι) ἔπιον (κ) ἐγκατέλειπεν θεὸν τὸν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Nam ſine macula ſunt opera ejus, & omnes viæ ejus judicium: Deus eſt fidelis, & nequaquam iniquus, juſtus & rectus. 4 Corruperunt quidem, ſed non ipſum, filii vitioſi, generatio perverſa & detorta. 5 Hæccine Domino rependitis, popule ſtulte & minimè ſapiens? Annon ipſe eſt pater tuus qui te poſſedit? ipſéque te fecit & condidit. 6 Memento dierum qui à ſæculo ſunt, & perpende annos generationis generationum. 7 Interroga patrem tuum, & declarabit tibi: ſeneſque tuos, & dicent tibi. Cùm divideret Altiſſimus populos, cúmque ſegregaret homines, conſtituit limitem populorum pro numero filiorum Iſrael. 8 Quoniam pars Domini, populus ejus: Jacob, funiculus hæreditatis ejus. 9 Invenit eum in terra ſolitudinis, & in deſerto Aſimun: collegit eum, & amplexatus eſt eum, & cuſtodivit eum perinde ac pupillam oculi. 10 Et velut aquila quæ volat ſuper nidum ſuum, et pullis ſuis incubat, expandit alas ſuas, et recipit eos, et portat eos ſuper robur pennarum ſuarum. 11 12 Dominus ſolus duxit eum, & non erat cum eo deus alienus. 13 Sedere fecit eum ſuper fortitudine terræ, & cibavit illum proventibus agri. Lactavit eum melle de petra, & oleo de ſaxo rupis, 14 Butyro boum, & lacte ovium, cum adipe ſaginatorum, arietum, pullorum damarum, et hœdorum, cum adipe et pinguedine tritici, ſanguine uvarum potavit eum in vinum. 15 Et pinguis factus Iſrael calcitravit, pinguis factus eſt et invaluit, poſſeditque opes, et oblitus eſt Dei qui fecit eum, et contumeliis affecit Potentiſſimum qui redemit ipſum. 16 Zelum ejus concitavit per alienos, & per cultus irritavit eum.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

4 תַּקִּיפָא דְּשַׁלְמִין עוּבָדוֹהִי אֲרֵי כָל־
אָרְחָתֵיהּ דִּינָא אֱלָהָא מְהֵימְנָא
דְּמִן־קֳדָמוֹהִי עַוְלָא לָא נָפֵיק מִן־
5 קֳדָם־דְּזַכַּאי וְקַשִּׁיט הוּא׃ חַבִּילוּ
לְהוֹן לָא לֵיהּ בְּנַיָּא דְּפַלַחוּ לְטַעֲוָתָא
דָּרָא דְּאַשְׁנִי עוּבָדוֹהִי וְאִשְׁתַּנִּיאוּ׃
6 הָא־קֳדָם־יְיָ אַתּוּן גָּמְלִין דָּא עַמָּא
דְּקַבִּילוּ אוֹרַיְתָא וְלָא חַכִּימוּ הֲלָא־
הוּא אֲבוּךְ וְאַתְּ דִּילֵיהּ הוּא עֲבָדָךְ
7 וְאַתְקְנָךְ׃ אִדְּכַר יוֹמִין דְּמִן עָלְמָא
אִסְתַּכַּל בִּשְׁנֵי דָר וְדָר שְׁאַל אֲבוּךְ
8 וִיחַוֵּי לָךְ סָבָךְ וְיֵימְרוּן לָךְ׃ בְּאַחְסָנָא
עִלָּאָה עַמְמַיָּא בְּפָרָשׁוּתֵיהּ בְּנֵי אֱנָשָׁא
קַיֵּים תְּחוּמֵי עַמְמַיָּא לְמִנְיַן בְּנֵי
9 יִשְׂרָאֵל׃ אֲרֵי חוּלָקָא דַּיְיָ עַמֵּיהּ יַעֲקֹב
10 עֲדַב אַחְסַנְתֵּיהּ׃ סְפַק צָרְכֵיהוֹן
בְּאַרַע מַדְבְּרָא וּבֵית צַחְוָנָא אֲתַר
דְּלֵית מַיָּא אַשְׁרִנּוּן סְחוֹר־סְחוֹר
לִשְׁכִנְתֵּיהּ אַלְּפִנּוּן פִּתְגָּמֵי אוֹרַיְתָא
11 נַטְרִנּוּן כְּבָבַת עֵינֵיהוֹן׃ כְּנִשְׁרָא
דִּמְחִישׁ לְקִנֵּיהּ עַל־בְּנוֹהִי מִתְחוֹפַף
מְפָרֵשׁ גַּדְפּוֹהִי מְקַבֵּלְהוֹן מְנַטְּלְהוֹן
12 עַל־תְּקוֹף אֶבְרוֹהִי׃ יְיָ בִּלְחוֹדֵיהוֹן־
עָתִיד לְאַשְׁרָיוּתְהוֹן בְּעָלְמָא דְּהוּא־
עָתִיד לְאִתְחַדָּתָא וְלָא יִתְקַיַּם
13 קֳדָמוֹהִי פּוּלְחַן טַעֲוָן׃ אַשְׁרִנּוּן עַל־
תָּקְפֵּי אַרְעָא וְאוֹכֵלְנוּן בִּזַּת סַנְאֵיהוֹן
וִיהַב לְהוֹן בִּזַּת שַׁלִּיטֵי קִרְוִין וְנִכְסֵי
14 יָתְבֵין כְּרַכִּין תַּקִּיפִין׃ יְהַב לְהוֹן בִּזַּת
מַלְכֵיהוֹן וְשַׁלִּיטֵיהוֹן עִם־עוֹתַר
רַבְרְבָנֵיהוֹן וְתַקִּיפֵיהוֹן עַמָּא
דְּאַרְעֲהוֹן וְאַחְסַנְתְּהוֹן עִם־בִּזַּת
חֵילֵיהוֹן וּמַשְׁרְיָתְהוֹן וְדַם־גִּבָּרֵיהוֹן
15 אִתְּשֵׁד כְּמַיָּא׃ וַעֲתַר יִשְׂרָאֵל וּבְעַט
אַצְלַח תְּקוֹף קְנָא נִכְסִין וּשְׁבַק
פּוּלְחַן אֱלָהָא דַּעֲבַדֵיהּ וְאַרְגֵּיז קֳדָם־
16 תַּקִּיפָא דְּפָרְקֵיהּ׃ אַקְנִיאוּ קֳדָמוֹהִי
בְּפוּלְחַן טַעֲוָן בְּתוֹעֵיבָתָא אַרְגִּיזוּ קֳדָמוֹהִי׃

Targum ONKELOS.

4 Fortis, cuj⁹ opera pfecta ſunt, & omnes ej⁹ viæ judiciũ: De⁹ fidelis, à cujus conſpectu non egredietur iniquitas; juſtus & 5 rectus eſt. Diſſipaverũt ſeipſos & non illũ, filii qui ſervierunt idolis: generatio quæ depravavit opera ſua, & aliena facta 6 eſt. Nunquid coram Dño vos redditis hoc? popul⁹ qui ſuſceperũt legẽ, & non fuerũt ſapientes: nõne ipſe eſt pater tu⁹ et tu es ejus, qui fecit te et for- 7 mavit te? Memento dierũ qui à ſeculo ſunt; intellige in annis generationis & generationis: interroga patrem tuũ, & annunciabit tibi; ſenes tuos, 8 & dicẽt tibi. Quãdo poſſidere faciebat Altiſſim⁹ gentes; cùm dividebat filios hominũ: ſtatuit terminos populorũ juxta 9 numerũ filiorum Iſrael. Pars enim Dñi eſt popul⁹ ejus: Ja- 10 cob ſors hæreditatis ej⁹. Tribuit eis neceſſaria in terra deſerta, & in loco ſitiẽti ubi non erat aqua: Collocavit eos in circuitu majeſtatis ſuæ, docuit eos verba legis ſuæ; cuſtodivit 11 eos ſicut pupillã oculi ſui. Sicut aquila quæ feſtinat ad nidũ ſuũ, & ſuper filios ſuos incubat: expãdit alas ſuas, ſuſcipit eos; portat eos in fortitu- 12 dine pennarũ ſuarũ. Dñs collocabit eos ſeorſum in ſeculo illo ꝙ ipſe renovatur⁹ eſt: & nõ ſtabit in cõſpectu ej⁹ cult⁹ 13 idolorũ. Collocavit eos ſuper fortitudinẽ terræ; cibavit eos prædã inimicorũ ſuorũ: et dedit eis prædã potentiũ urbiũ, & ſubſtantias habitãtiũ in ci- 14 vitatib⁹ fortiſſimis. Dedit eis prædã regũ ipſarũ & dominatorũ earũ, cum divitiis principũ eorũ & fortiũ populi terræ eorũ, & poſſeſſionẽ eorũ, cum prædâ exercit⁹ eorum & caſtrorũ eorũ: & ſanguis fortiũ eorũ effuſus eſt ſicut aqua. 15 Et dives fact⁹ eſt Iſrael, & recalcitravit; proſperatuſq; & cõfortat⁹ poſſedit ſubſtantiã: & reliquit cultũ Dei qui fecit eũ, & irritavit corã fortiſſimo 16 redemptore ſuo. Provocaverunt coram eo in cultu idolorum, in abominationibus irritaverunt coram eo.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Dei perfectum eſt opus; nam omnes viæ ejus judicium: Deus fidelis eſt, & non iniquus; 4 juſtus & (b) rectus ipſe eſt. (c) Corruperunt ſe, non pertinent ad ipſum filii (d) maculati, generatio prava, & (e) perverſa. 5 Nunquid Domino retribuitis iſta, popule ſtulte, & inſipiens? Nonne ipſe pater tuus (f) qui poſſedit te, qui fecit te, & formavit te? 6 Recordamini dies antiquos, intelligite annos generationis & generationis. Interroga patrem tuum, & annuntiabit tibi: Seniores tuos, & dicent tibi; 7 Cùm divideret Excelſus hæreditatem gentibus, cùm ſepararet filios hominum, conſtituit terminos populorum juxta numerum filiorum Iſrael. 8 Nam diſtribuit Dominus populum ſuum Jacobum, & (g) funiculum hæreditatis ſuæ Iſraelem. 9 Confortavit eum in terra deſerti, atque in jubilationibus (h) pinguiter ſuſtentavit eum: Circunduxit eum, & docuit eum, & conſervavit eum ſicut (i) pupillam oculi ſui. 10 Sicut Aquila excitat nidum ſuum, et ſuper pullos ſuos (k) volitat, extendens alas ſuas; ſic aſſumpſit eum, geſtavit eum (l) ſuper humerum ſuum. 11 Dominus (m) ſolus deduxit eum, neque fuit cum eo (n) deus alienus. 12 Extulit eum ſuper excelſa terræ, cibavit eum de fructu agrorum, ſugendumque dedit illi mel de (o) petra; & oleum de (p) rupe duriſſima, 13 Butyrum de armento, & (q) lac ovium cum butyro (r) paſcuorum, & arietes filios (ſ) Baſan, & hircos cum pinguedine renunculorum tritici; ſanguinẽ quoque uvæ bibit, merum; comedit Jacob & ſaturatus eſt. 14 Saginatus fuit Rectus, & (t) recalcitravit: Saginatus es, incraſſatus es, (u) obtectus es, & dereliquit (x) Deum factorẽ ſuum, 15 deſpexitque (y) Deum ſalutem ſuam. Et provocavit eum ad zelotypiam in (z) alienis, & in (a) abominationibus ad iracundiam. 16

VER. SAM. (b) cantandus (c) Submerſi ſunt, (d) mixtionis, (e) ut filum conduplicatum iniquitatis. (f) conſiliarius tuus, (g) oblationem (h) poſuit eum: (i) ſcintillam (k) ſufflat, (l) in axilla ſua. (m) ſeparatim (n) potens extraneus. (o) firmitate, (p) lapide petræ. (q) adipem (r) ſaginatorum, (ſ) Batanææ, (t) protervus factus eſt: (u) decoratus es, (x) Potentem (y) Robur liberationis ſuæ. (z) extraneis, (a) idæditatibus

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

4 * الصحيح فعله الذي كل سبيله بالحكم * القادر ذو الامانة * لا جور عنده * هو العدل المستقيم
5 الفعل * افسد له لا باوليائه * لكن الجيل العسر المنقلب * الله تكافيون بهذه الافعال يا شعبا جاهلا 6
7 غير حليم * اليس هو ممسيك فانيك * هو صنعك فاتقنك * اذكر ايام الدهر * وتفهم سني
8 جيل فجيل * سل اباك يخبرك * واشياخك يقولوا لك * ان العالي حين نحل الامم وفرق
9 بني ادم * وقف من تخوم الامم ما هو باحصاء بني اسرائيل * لان صفوة الله شعبه * وال يعقوب
10 معصلة وخاصته * كفاه في ارض البرية * وفي تيه ملا السماوة احاط به * وفهمه وحفظه كانسان
11 عينه * وكالنسر اذا يثير وكره * وعلى فراخه يرف ويبسط جناحيه * فياخذها ويحملها على
12 13 ريشه * لذاك الله فردا سيره * وليس معه معبودات اخر * واركبه على قماقم الارض * حتى اكل
14 من غلة الرياض * وكانه ارضعه اللبن من الصخر والعسل من الصوان الصلد * وسمن البقر ولبن
الغنم مع شحم الخراف وكباش في البثنية وعتدان مع لب درمك الحنطة * وكان يشرب دم
15 العنب خمرا * فلما سمن الموصوف كذاك بطر * اذ قيل له قد سمنت وغلظت وجسات * فترك
16 الاله الذي صنعه * واسقط معتمد عونه * واخذوا يكيدونه بالجنبيين * وكان
يغضبونه *

Cujus integrũ eſt opus, cuj⁹ omnis inceſſ⁹ eſt cũ judicio: potentiſſimus eſt, fidelis, nec eſt ulla perverſitas apud eũ: ipſe eſt juſtiſſimus, rectiſſimus in opere. 4 Corruptè egit in ſeipſũ, non in amicos ejus, ſed generatio aſpera, perverſa. 5 Deũ cõpenſatis talibus operibus, ô popule ſtulte, imprudens? 6 Nonne ipſe eſt qui te vegetat & poſſidet? ipſe te fecit & compoſuit. Recordare dierũ ſæculi, & conſidera annos ſingularũ generationũ. 7 Interroga patrẽ tuũ, & annuntiabit tibi: & ſenes tuos, dicentq; tibi; Quòd Altiſſimus à tempore quo poſſeſſionem dedit gentibus, & diviſit filios Adã, deſtinaverit de limitibus gentiũ quod erat juxta numerũ filiorũ Iſrail. 8 Nã electio Dei, popul⁹ ejus eſt: & progenies Jacob, eximiũ & peculiũ ejus. 9 Providit ei in terra deſerta, & in ſolitudine amœna campi circunduxit eũ, & intelligentiã dedit illi, & cuſtodivit eũ ut pupillã oculi ſui. 10 Et ſicut aquila cùm ad volatum cõcitat nidũ ſuũ, & ſuper pullos ſuos volitat, et protendit alas ſuas, & accipiens eos geſtat illos ſuper pennas ſuas: 11 Ita Deus ſolus duxit eũ, nec erant cũ eo dii alii. 12 Et equitare fecit eũ ſuper nobiles terræ, ita ut comederit ex ubertate hortorũ, & quaſi lactaverit eũ lacte de petra, & melle de ſilice duriſſimo, 13 Et butyro boum, & lacte ovium, cũ adipe agnorũ & arietũ filiorum Bathniæ, & hircorũ, cũ medulla ſimilaginis tritici, & biberit quaſi ſanguinem uvarũ in vinum. 14 Cùmq; ſic impinguatus eſſet Laudatus, inſolens fact⁹ eſt: & cùm dictũ eſſet ad eum, Jam pinguis & craſſus & obeſus factus es, deſeruit Deum qui fecit illum, & rejecit fulcrum auxilii ſui. 15 Et cœperunt irritare eum per exteros, & per abominationes ipſũ ad iram provocare, 16

ספר אלה הדברים : לב

; eos noverunt non diis , Deo non , dæmoniis Sacrificaverunt
17 יִזְבְּחוּ לַשֵּׁדִים לֹא אֱלֹהַּ אֱלֹהִים לֹא יְדָעוּם
. veſtri patres eos exhorruerunt non , venerunt propinquo de novis
חֲדָשִׁים מִקָּרֹב בָּאוּ לֹא שְׂעָרוּם אֲבֹתֵיכֶם׃
ac parturientem Deum tradis oblivioni & ; obliviſceris , te genuit Petra
18 צוּר יְלָדְךָ תֶּשִׁי וַתִּשְׁכַּח אֵל מְחֹלְלֶךָ׃
. ſuas filias & , ſuos filios indignatione præ reſpuebat & , Dominus vidit Et
19 וַיַּרְא יְהוָה וַיִּנְאָץ מִכַּעַס בָּנָיו וּבְנֹתָיו׃
: eorũ noviſſimum quid videbo , eis ab meas facies Abſcondam : dixit Et
20 וַיֹּאמֶר אַסְתִּירָה פָנַי מֵהֶם אֶרְאֶה מָה אַחֲרִיתָם
. eis in fides non filii : ipſi perverſitatum generatio nam
כִּי דוֹר תַּהְפֻּכֹת הֵמָּה בָּנִים לֹא אֵמֻן בָּם׃
: ſuis vanitatibus in me concitarunt ; Deo non in me fecerunt zelare Ipſi
21 הֵם קִנְאוּנִי בְלֹא אֵל כִּעֲסוּנִי בְּהַבְלֵיהֶם
ingrata gente in : populo non in eos faciam zelare ego &
וַאֲנִי אַקְנִיאֵם בְּלֹא עָם בְּגוֹי נָבָל
ardebit & , meo furore in eſt ſucceſſus ignis Quia . eos faciam iraſci
22 אַכְעִיסֵם׃ כִּי אֵשׁ קָדְחָה בְאַפִּי וַתִּיקַד
, ejus productionem & , terram perdet & : inferiorem voraginem ad uſque
עַד שְׁאוֹל תַּחְתִּית וַתֹּאכַל אֶרֶץ וִיבֻלָהּ
, mala eos ſuper Addam . montium fundamenta inflammabit &
23 וַתְּלַהֵט מוֹסְדֵי הָרִים׃ אַסְפֶּה עָלֵימוֹ רָעוֹת
; prunæ comeſti & , fame Combuſti . eis in conſumam meas ſagittas
24 חִצַּי אֲכַלֶּה בָּם׃ מְזֵי רָעָב וּלְחֻמֵי רֶשֶׁף
veneno cum eos in mittam animalium dentem & : amaro excidio &
וְקֶטֶב מְרִירִי וְשֶׁן בְּהֵמֹת אֲשַׁלַּח בָּם עִם חֲמַת
, terror conclavibus à & , gladius orbabit extra Ab . terræ ſerpentium
25 זֹחֲלֵי עָפָר׃ מִחוּץ תְּשַׁכֶּל חֶרֶב וּמֵחֲדָרִים אֵימָה
. canitiei viro cum lactentem , virginem etiam , electum etiam
גַּם בָּחוּר גַּם בְּתוּלָה יוֹנֵק עִם אִישׁ שֵׂיבָה׃
. eorum memoriam homine ex faciam ceſſare , eos Exterminabo , Dixi
26 אָמַרְתִּי אַפְאֵיהֶם אַשְׁבִּיתָה מֵאֱנוֹשׁ זִכְרָם׃
ſe abalienarent fortè ne , timerem inimici indignationem Niſi
27 לוּלֵי כַּעַס אוֹיֵב אָגוּר פֶּן יְנַכְּרוּ
Dominus non & , excelſa noſtra Manus , dicerent fortè ne , eorum hoſtes
צָרֵימוֹ פֶּן יֹאמְרוּ יָדֵנוּ רָמָה וְלֹא יְהוָה
non & , ipſi conſiliis periens gens Quia . hoc totum eſt operatus
28 פָּעַל כָּל זֹאת׃ כִּי גוֹי אֹבַד עֵצוֹת הֵמָּה וְאֵין
: hoc intelligerent , eſſent ſapientes Utinam . intelligentia eis in
29 בָּהֶם תְּבוּנָה׃ לוּ חָכְמוּ יַשְׂכִּילוּ זֹאת
, mille unus fuiſſet perſecutus Quomodo . ſuo noviſſimo intelligerent
30 יָבִינוּ לְאַחֲרִיתָם׃ אֵיכָה יִרְדֹּף אֶחָד אֶלֶף
, eos vendidiſſet eorum petra quia non ſi , millia decem fugaſſent duo &
וּשְׁנַיִם יָנִיסוּ רְבָבָה אִם לֹא כִּי צוּרָם מְכָרָם
: eorum petra , noſtra petra ſicut non Quia ? eos concluſiſſet Dominus &
31 וַיהוָה הִסְגִּירָם׃ כִּי לֹא כְצוּרֵנוּ צוּרָם
. judices noſtri inimici &
וְאֹיְבֵינוּ פְּלִילִים׃

Verſio VULG. LAT.

17 Immolaverunt dæmoniis & non Deo, diis quos ignorabant: novi recenteſque venerunt, quos non coluerunt 18 patres eorum. Deum qui te genuit dereliquiſti, & oblitus 19 es Domini creatoris tui. Vidit Dominus, & ad iracundiam concitatus eſt: quia provocaverunt eum filii ſui 20 & filiæ. Et ait; Abſcondam faciem meam ab eis, & conſiderabo noviſſima eorum: generatio enim perverſa eſt, 21 & infideles filii. Ipſi me provocaverunt in eo qui non erat Deus, & irritaverunt in vanitatibus ſuis: & ego provocabo eos in eo qui non eſt populus, & in gente 22 ſtulta irritabo illos. Ignis ſucceſſus eſt in furore meo, & ardebit uſq; ad inferni noviſſima: devorabitq; terram cum germine ſuo, & montiũ 23 fundamenta comburet. Congregabo ſuper eos mala, & ſagittas meas complebo in 24 eis. Conſumentur fame, & devorabunt eos aves morſu amariſſimo: dentes beſtiarũ immittam in eos, cũ furore trahentiũ ſuper terram, atque 25 ſerpentiũ. Foris vaſtabit eos gladius, & intus pavor; juvenem ſimul ac virginem, lacten- 26 tem cũ homine ſene. Dixi, Ubinã ſunt? ceſſare faciã ex hominibus memoriã eorum. 27 Sed propter iram inimicorũ diſtuli: ne fortè ſuperbirent hoſtes eorũ, & dicerent; Manus noſtra excelſa, et non Do- 28 minus, fecit hæc omnia. Gens abſque conſilio eſt, et ſine pru- 29 dentia. Utinam ſaperent, et intelligerent, ac noviſſima 30 providerent. Quo modo perſequatur unus mille, et duo fugent decem millia? nónne ideò, quia Deus ſuus vendidit eos, et Dominus concluſit 31 illos? Non enim eſt Deus noſter ut dii eorum: et inimici noſtri ſunt judices.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

17 Ἔθυσαν δαιμονίοις, καὶ οὐ Θεῷ· θεοῖς, οἷς οὐκ ᾔδεισαν· καινοὶ καὶ πρόσφατοι ἥκασιν, οὓς οὐκ 18 ᾔδεισαν οἱ πατέρες αὐτῶν. Θεὸν τὸν γεννήσαντά σε ἐγκατέλιπες, καὶ ἐπελάθου Θεοῦ τοῦ τρέφον- 19 τός σε. Καὶ εἶδε Κύριος, καὶ ἐζήλωσε· καὶ παρωξύνθη δι' ὀργὴν υἱῶν αὐτοῦ καὶ θυγατέ- 20 ρων. Καὶ εἶπεν, Ἀποστρέψω τὸ πρόσωπόν μου ἀπ' αὐτῶν, καὶ δείξω τί ἔσται αὐτοῖς (μ) ἐπ' ἐσχάτων ἡμερῶν, ὅτι γενεὰ ἐξεστραμμένη 21 ἐστίν· υἱοὶ οἷς οὐκ ἔστι πίστις ἐν αὐτοῖς. Αὐτοὶ παρεζήλωσάν με ἐπ' οὐ (ν) Θεῷ, παρώξυνάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν· κἀγὼ παραζηλώσω αὐτοὺς ἐπ' οὐκ ἔθνει, ἐπὶ ἔθνει ἀσυνέ- 22 τῳ παροργιῶ αὐτούς. Ὅτι πῦρ ἐκκέκαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου, καυθήσεται ἕως ᾅδου κάτω· καταφάγεται γῆν καὶ τὰ (ξ) γενήματα αὐ- 23 τῆς· φλέξει θεμέλια ὀρέων. Συνάξω εἰς αὐτοὺς κακά, καὶ τὰ βέλη (ο) μου συμπολε- 24 μήσω εἰς αὐτούς. Τηκόμενοι λιμῷ καὶ βρώσει ὀρνέων, καὶ ὀπισθότονος ἀνίατος. ὀδόντας θηρίων ἐπαποστελῶ εἰς αὐτούς, μετὰ θυμοῦ 25 συρόντων (π) ἐπὶ γῆν. Ἔξωθεν ἀτεκνώσει αὐτοὺς μάχαιρα, καὶ ἐκ τῶν ταμιείων, φόβος· νεανίσκος σὺν παρθένῳ, θηλάζων μετὰ κα- 26 θεστηκότος (ρ) πρεσβύτου. Εἶπα, Διασπερῶ αὐτούς, (σ) παύσω δὲ ἐξ ἀνθρώπων τὸ μνη- 27 μόσυνον αὐτῶν. Εἰ μὴ δι' ὀργὴν ἐχθρῶν, ἵνα μὴ μακροχρονίσωσι, (τ) ἵνα μὴ συνεπιθῶνται οἱ ὑπεναντίοι· μὴ εἴπωσιν, Ἡ χεὶρ (υ) ἡμῶν ἡ ὑψηλή, καὶ οὐχὶ Κύριος ἐποίη- 28 σε ταῦτα πάντα. (φ) Ἔθνος ἀπολωλεκὸς βουλήν ἐστι, καὶ οὐκ ἔστιν ἐν αὐτοῖς ἐπιστήμη. 29 Οὐκ ἐφρόνησαν συνιέναι· ταῦτα κατα- 30 δεξάσθωσαν εἰς τὸν ἐπιόντα χρόνον. Πῶς διώξεται εἷς χιλίους, καὶ δύο μετακινήσουσι μυριάδας, εἰ μὴ ὁ Θεὸς ἀπέδοτο αὐτούς, καὶ (χ) Κύριος παρέδωκεν αὐτούς; 31 Ὅτι οὐκ (ψ) ἔστιν ὡς ὁ Θεὸς ἡμῶν οἱ θεοὶ αὐτῶν. οἱ δὲ ἐχθροὶ ἡμῶν ἀνόητοι.

17 *Sacrificaverunt dæmoniis, & non Deo; diis quos non noverant. Novi, & recentes venerunt; quos non noverunt patres eorum.* 18 *Deũ, qui te genuit, dereliquiſti: & oblitus es Dei nutrientis te.* 19 *Et vidit Deus, et zelavit: et exacerbatus eſt propter iram filiorum ſuorum, & filiarum.* 20 *Et dixit; Avertam faciem meam ab eis: & oſtendam, quid erit eis in noviſſimis diebus: quoniã generatio perverſa eſt: filii quibus non eſt fides in eis.* 21 *Ipſi ad zelum provocaverunt me in non Deo, exacerbaverunt me in idolis ſuis; & ego provocabo eos ad zelum in non gente: in gente ſtulta irritabo illos.* 22 *Quoniam ignis accenſus eſt ex furore meo: ardebit uſq; ad infernum (o) deorſum. Devorabit terram, & genimina ejus: comburet fundamenta montium.* 23 *Congregabo in eos mala: & ſagittas meas (p) compugnabo in eos.* 24 *Liqueſcentes fame, & (q) comeſtione avium: & (r) opiſthotonus inſanabilis. Dentes beſtiarum immittam in eos, cum furore trahentium ſuper terram.* 25 *Deforis ſine liberis faciet eos gladius: et ex penetralibus pavor: Adoleſcens cum virgine, lactens cum ſene conſtante.* 26 *Dixi, Diſperdam eos: et ceſſare faciam ex hominibus memoriale eorum.* 27 *Niſi propter iram inimicorum; ut non permaneant, ut non ſimul inſurgant adverſarii. Ne dicant, Manus noſtra excelſa, et non Dominus fecit hæc omnia.* 28 *Gens perdita conſilium eſt: et non eſt in eis (s) ſcientia.* 29 *Non ſapuerunt intelligere: hæc ſuſcipiant in ſequens tempus.* 30 *Quomodò perſequetur unus mille, et duo fugabunt decem millia? Niſi, quod Deus vendidit eos, et Dominus tradidit eos?* 31 *Quoniam non ſunt, ſicut Deus noſter, dii eorum. Inimici autem noſtri (t) amentes.*

MS.A. (μ) ἐπ' ἐσχάτων, ὅτι (ν) Θεῷ, παρώργισάν με (ξ) γενήματα (ο) μου συντελέσω εἰς (π) ἐπὶ τῆς γῆς. (ρ) πρεσβυτέρου. (σ) καταπαύσω δὴ ἐξ (τ) καὶ ἵνα (υ) ἡμῶν ὑψηλὴ (φ) Ὅτι ἔθνος (χ) ὁ Κύριος (ψ) ἐστιν

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
[illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
[illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
[illegible]

17 Sacrificaverunt dæmoniis qui non ſunt dii, diis quos non noverunt: recentes *enim* ſunt qui nuper fabricati fuerunt, quos non coluerunt patres veſtri. 18 Potentiſſimum qui te genuit eſne oblitus? & memoriâ tuâ excidit Deus qui te glorificavit? 19 Et vidit Dominus & iratus eſt, eò quòd irritaverint eum filii ſui & filiæ ſuæ. 20 Et ait, Avertam faciem meam ab eis, & videbo qualis ſit futurus finis eorum: generatio enim ſunt perverſa, filii in quibus nulla eſt fides. 21 Ipſi zelum meum concitaverunt in non Deo, méque ad iram provocárunt cultibus ſuis: & ego etiam zelũ eorum concitabo in non populo meo, et in populo ſtulto irritabo eos. 22 Nam ignis accenditur in ira mea, & amburit uſq; ad infernũ profundiſſimum: devorabit terram & proventus ejus, & comburet fundamenta montium. 23 Congeram ſuper eos mala, & ſagittas meas depaſci faciam in eis. 24 Conturbabuntur fame, et dabuntur eis ſpiritus mali: & volucri tradam eos, & beſtiam dentatam concitabo in eos, cum furore ſerpentum ſuffodientium pulverem. 25 Exteriùs orbabit gladius, & in penetralibus terror, tam juvenes, quàm virgines & pueros, cum viris ſenibus. 26 Et dixi, Ubinam ſunt? abolebo ex hominibus memoriam eorum; 27 Niſi eſſet ira hoſtis qui robur acquiſivit, ne fortè inſoleſcant oppreſſores eorum, ac dicant, Manus noſtra exaltata eſt, non autem Dominus fecit hæc. 28 Populus enim eſt cujus mens eſt perdita, & nulla eſt in eis prudentia. 29 Si ſaperent, & intelligerent hoc, & conſiderarent finem ſuum, 30 Perſequeretur unus mille, & duo fugarent myriadem. Verùm Potentiſſimus eorum tradidit eos, & Dominus concluſit eos. 31 Non enim eſt ſicut robur noſtrum robur eorum, et hoſtes noſtri judices ſunt.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס Targum ONKELOS.

17 דַּבַּחוּ לְשֵׁדִין דְּלֵית בְּהוֹן צְרוֹךְ דַּחֲלָן
דְּלָא יְדַעוּנוּן חַדְתָּן דְּמִקְּרִיב
אִתְעֲבִידָא לָא אִתְעַסְּקוּ בְּהוֹן
18 אֲבָהָתְכוֹן׃ דַּחֲלַת תַּקִּיפָא דִּי בְרָאָךְ
אִתְנְשֵׁיתָא שְׁבַקְתָּא פּוּלְחַן אֱלָהָא
19 דַּעֲבָדָךְ׃ וּגְלֵי קֳדָם יְיָ וּתְקֵיף רוּגְזֵיהּ
20 מִדְּאַרְגִּיזוּ קֳדָמוֹהִי בְּנִין וּבְנָן׃ וַאֲמַר
אֲסַלֵּק שְׁכִנְתִּי מִנְּהוֹן גְּלֵי קֳדָמַי מָה
יְהֵי בְסוֹפֵיהוֹן אֲרֵי דָרָא דְאַשְׁנִיוּ אִנּוּן
21 בְּנַיָּא דְּלֵית בְּהוֹן הֵימָנוּ׃ אִנּוּן
אַקְנִיאוּ קֳדָמַי בְּלָא דַחֲלָא אַרְגִּיזוּ
קֳדָמַי בְּטַעֲוָתְהוֹן וַאֲנָא אַקְנִנּוּן בְּלָא
22 עַם בְּעַמָּא טַפְּשָׁא אַרְגְּזִנּוּן׃ אֲרֵי
קְדוֹם תַּקִּיף כְּאֶשָּׁא נְפַק מִן קֳדָמַי
בִּרְגַז שֵׁיצֵי עַד שְׁאוֹל אַרְעִיתָא אֲסֵף
אַרְעָא וַעֲלַלְתַּהּ וְשֵׁיצֵי עַד סִיפֵי
23 טוּרַיָּא׃ אֲסֵף עֲלֵיהוֹן בִּישָׁן מַכְתָּשַׁי
24 אֲגָרֵי בְהוֹן׃ נְפִיחֵי כְפַן וַאֲכִילֵי עוֹף
וּכְתִישֵׁי רוּחִין בִּישִׁין וְשֵׁן חֵיוַת בָּרָא
אֲגָרֵי בְהוֹן עִם חֲמַת תַּנִּינַיָּא דְּזָחֲלִין
25 בְּעַפְרָא׃ מִבָּרָא תְּתַכֵּיל חַרְבָּא
וּמִתַּוְנַיָּא חַרְגַּת מוֹתָא אַף עוּלֵימֵיהוֹן
אַף עוּלֵימָתְהוֹן יַנְקֵיהוֹן עִם סָבֵיהוֹן׃
26 אֲמָרִית יָחוּל רוּגְזִי עֲלֵיהוֹן וַאֲשֵׁיצֵנּוּן
אֲבַטֵּל מִן בְּנֵי אֱנָשָׁא דָּכְרָנְהוֹן׃
27 אִלּוּלְפוֹן רוּגְזָא דְּסָנְאָה כְּנִישׁ דִּלְמָא
יִתְרַבְרַב בְּעֵל דְּבָבָא דִּלְמָא יֵימְרוּן
יְדָנָא תְּקִיפַת לָנָא וְלָא מִן קֳדָם יְיָ
28 הֲוָת כָּל דָּא׃ אֲרֵי עַם מְאַבְּדֵי עֵיצָה
29 אִנּוּן וְלֵית בְּהוֹן סָכְלְתָנוּ׃ אִלּוּ
חַכִּימוּ אִסְתַּכַּלוּ בְּדָא סְבָרוּ מָה יְהֵי
30 בְּסוֹפְהוֹן׃ אֵיכְדֵין יִרְדּוֹף חַד לְאַלְפָא
וּתְרֵין יַעֲרְקוּן לְרִבּוֹתָא אֱלָהֵין
אֲרֵי תַּקִּיפֵיהוֹן מְסַרְנוּן וַיְיָ
31 אַשְׁלְמִנּוּן׃ אֲרֵי לָא כְתָקְפַנָא
תָּקְפְּהוֹן וּבַעֲלֵי דְבָבָנָא הֲווֹ
דַּיָּנָא׃

17 Sacrificaverunt dæmoniis in quibus non eſt utilitas, et portentis quæ neſcierunt: nova quæ nup facta ſunt, non colue- 18 runt ea patres veſtri. Terribilis et fortis qui te creavit, oblitus es: et reliquiſti cultum Dei 19 qui fecit te. Et manifeſtum fuit coram Domino, et iratus eſt furor ej⁹: eò ꝙ ad irã provocaverunt coram eo filii et filiæ. 20 Et ait; Auferam majeſtatem meam ab eis; notum eſt corã me quid erit in noviſſimis eorũ: quoniã generatio perverſa eſt, et filii in quib⁹ non eſt fi- 21 des. Ipſi provocaverunt corã me in eo quod non erat timendum; irritaverunt coram me in cultu idolorum: et ego provocabo eos in eo qui nõ eſt populus, in populo inſipiente 22 irritabo illos. Quoniã incendiũ forte ſicut ignis egreſſum eſt à facie mea in irâ, et conſumpſit uſq; ad infernũ inferiorem: perdidit terrã et fructũ ejus, & conſumpſit uſq; ad fi- 23 nes montium. Congregabo ſuper eos mala: plagas meas im- 24 mittam in eos. Inflati erunt fame, et comeſti ab avib⁹, et vexati a ſpiritib⁹ malignis: & dentẽ beſtiarum agri immittã in eos, cum furore draconum 25 qui reptant in pulvere. Foris abſq; liberis faciet eos gladi⁹, et in cubiculis timor mortis: juvenes ſimul ac puellas, lactẽ- 26 tes cum ſenib⁹ eorum. Dixi, Reſidebit ira mea ſuper eos & conſummabo eos: ceſſare faciam à filiis hominũ memoriam 27 eorum. Niſi ira inimici collecta eſſet, ne fortè magnificaretur inimicus: ne fortè dicerent, Manus noſtra prævaluit nobis, et non fuerunt à facie 28 Domini omnia hæc. Populus enim perdens conſilium ſunt, & non eſt in eis intelligentia. 29 Utinam ſaperent, et contemplarentur hoc: & intelligerent quid erit in noviſſimis 30 eorum! Quomodo perſequebatur unus mille, & duo fugabant decẽ millia: niſi ꝙ Fortis eorũ tradidit eos, et Dñs 31 retribuit eis? Quoniã non eſt ſicut fortitudo noſtra fortitudo eorũ: et inimici noſtri ſũt judices.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
[illegible]
21 [illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
[illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
[illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
[illegible]
31 [illegible]
[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

17 [illegible]
[illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
[illegible]
21 [illegible]
[illegible]
22 [illegible]
[illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
[illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
[illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
[illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

17 *Sacrificaverunt (b) dæmoniis, non Deo; diis quos non noverunt, recentibus qui è propinquo venerunt, quos non æſtimaverant patres veſtri.* 18 *(c) Deum qui genuit te dereliquiſti, & oblitus es (d) Dei Laudatoris tui.* 19 *Viditq; Dominus, & contempſit præ iracundia filios ſuos, & filias ſuas.* 20 *Et dixit, Abſcondam faciem meam ab eis, & videbo quid erit in noviſſimo eorum; generatio enim perverſa ſunt, filii in quibus non eſt fides.* 21 *Ipſi provocaverunt me ad zelotypiam in eo qui non eſt Deus: Irritaverunt me (e) in idolis ſuis. Ego quoque (f) provocabo eos ad zelotypiam in eo qui non eſt populus, in gente ſtulta irritabo eos.* 22 *Quoniam ignis ſucceſus eſt in ira mea, & ardebit uſque (g) in infernum inferiorem, devorabit terram & genimina ejus, inflammabit (h) fundamenta montium.* 23 *Congregabo ſuper eos mala, & ſagittas meas conſumam in eos.* 24 *Propter famem panis ejus, prunas decerpet amaritudinum: dentes quoque beſtiarum immittam in eos, cum furore reptilium terræ.* 25 *Foris orbabit gladius, & de (i) penetralibus pavor; juvenem cum virgine, & lactentem cum viro ſene.* 26 *Dixi, ira mea ſunt, delebo ex (k) hominibus memoriam eorum.* 27 *Sed iram inimicorum meorum timui, ne fortè ſuperbiant hoſtes noſtri: ne fortè dicant, Manus noſtra excelſa eſt, atque Dominus fecit hoc.* 28 *Gens eſt enim periens conſiliis ſuis, non eſt in iis prudentia;* 29 *Neque ſapuerunt, ut (l) intelligerent iſta, & conſiderarent noviſſima ſua.* 30 *Quomodo (m) perſequeretur unus mille, & duo fugarent decem millia, niſi (n) Deus eorum vendidiſſet eos, & Dominus tradidiſſet eos?* 31 *Nam ſicut (o) Deus noſter, non eſt (p) Deus illorum; & inimici (q) noſtri ſint judices.*

VER. SAM. *(b)* viliſſimis, *(c)* Robur quod *(d)* Potentis *(e)* vanitatibus ſuis. *(f)* explorabo eos in eo *(g)* ad latus inferni, *(h)* ſtructuras *(i)* thalamis *(k)* angelis *(l)* determinarent *(m)* prævaleret unus in mille, & duo exterminarent *(n)* Rupes *(o)* Rupes noſtra, *(p)* Robur *(q)* eorum perſuaſi.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

17 * ويذبحون للشياطين وليست بالهة * وهي معبودات لم يعرفوها * حدثات جات من قريب * ولم
18 يعباء بها خيار ابايكم * فاقول له * الخالق المسك نسي * والقادر المبدئك * فلما راي ذلك
19 الله رفضهم * مما اغضبه منهم البنون والبنات * فقال احجب رحمتي عنهم * اريهم ما عاقبتهم *
20
21 لانهم جيل منقلب بنون لا امانة فيهم * وكما انهم كادوني بغير اله * واغضبوني بعرواتهم * كذلك
22 انا اكيدهم بلا شعب * وبقبيل ساقط اغضبهم * لان النار تقدح من غضبي * فتتوقد الي
23 اسفل الثري * وتاكل الارض ونباتها * حتي تسطع اساس الجبال * كذلك ازيد عليهم شرورا *
24 وسهامي افرقها فيهم * سعار الجوع وحمي الوهج * وحتفا مرا * واسنان البهائم اطلقها فيهم
25 مع حموة زاحل التراب * وسيفا مثكلا من خارج * وهيبة من الخدور حتي الشاب والعاتق والرضيع
26 مع ذي الشيبة خافوه * ولقد قلت اهلك جهاتهم باستحقاق * واعطل من بين الانام ذكرهم
27 * لولا اني احذر عليهم كيد العدو * لئلا ينكر ذلك اعداؤهم * كيلا يقولوا يدنا قد علت
28 وليس الله صنع بهم كل هذه الامور * لانهم قبيل مضيع الحكمة * وليس فيهم فهم * ولو تحكموا
29
30 لعقلوا حالة يفهمون بها عاقبتهم * وهي ان يقولوا * كيف يطلب الواحد الفا * واثنان يهربان
31 ربوة * لو ان معتمدهم اسلمهم الله امكن منهم * ان ليس معتمدنا معتمدهم * ولا اعداونا يفقهون
انهم يعاقبون *

17 *Et ſacrificare dæmonibus et non diis, nempe cultibus quos non cognoverunt, recentibus qui nuperrimè venerunt, quoſq; minimè curârunt optimi quique patrum veſtrorum.* 18 *Quare dico ei, Creatorem qui te vegetat, obliviſceris, & Potentiſſimum qui te condidit?* 19 *Quod cùm vidiſſet Deus, reſpuit illos, eò quòd irritaverint eum filii & filiæ ipſorum.* 20 *Et dixit, Velabo miſericordiam meam ab eis, oſtendam eis quinã ſit finis eorum: quoniam ſunt generatio perverſa, filii in quibus non eſt fides.* 21 *Et quemadmodũ ipſi me irritaverunt per non Deum, & ad iram concitaverunt me per dæmones ſuos: ita ego irritabo eos per non populum, & per gentem abjectam iram illorũ concitabo.* 22 *Ignis enim erumpit ex furore meo, & ardebit uſque ad profundum pulveris, devorabitq; terram & germen ejus, ita ut deveniat ad fundamenta montium.* 23 *Sic addam ſuper eos mala, et ſagittas meas diſtribuam in eos:* 24 *Ardorem famis, & febrem caloris, & mortem acerbam, & dentes ferarum immittam in eos, cum furore reptilium pulveris,* 25 *Et gladiũ orbantem foris, & pavorem è penetralibus, ita ut juvenis, & puella, & lactens cum cano pertimeſcant illum.* 26 *Et ſanè jã dixi, Perdam loca eorum meritò, & ceſſare faciam ex creaturis memoriam eorũ:* 27 *Niſi vererer eis iram inimici, ne fortè negent hoc hoſtes eorum, ne dicant; Manus noſtra jam elevata eſt, & non Deus fecit in eis omnes res iſtas.* 28 *Sunt enim gens quæ amiſit ſapientiam, & non eſt in eis prudentia.* 29 *Quòd ſi ſaperent, perciperent modum quo intelligerent finem ſuum.* 30 *Eſt autem ut dicant, Quomodo perſequetur unus mille, et duo fugabunt decẽ millia? ſi adminiculum eorum traderet eos, Deus confirmaret multos ex ipſis.* 31 *Nam adminiculum noſtrum non eſt adminiculum eorũ, neque inimici noſtri percipiunt ſe eſſe torquendos.*

ספר אלה הדברים: לב

: eorum uvæ ,Hamorah arvis ex & ; eorum vitis Sedom vite ex Quia
כִּי מִגֶּפֶן סְדֹם גַּפְנָם וּמִשַּׁדְמֹת עֲמֹרָה עֲנָבֵמוֹ 32
, draconum Venenum .eis amari botri ,veneni uvæ
33 עִנְּבֵי רוֹשׁ אַשְׁכְּלֹת מְרֹרֹת לָמוֹ: חֲמַת תַּנִּינִם
reconditum ipsum Nonne .crudele aspidum caput & ; eorum vinum
34 יֵינָם וְרֹאשׁ פְּתָנִים אַכְזָר: הֲלֹא־הוּא כָּמֻס
,retributio & ,ultio Mihi ? meis thesauris in sigillatum ,me apud
35 עִמָּדִי חָתֻם בְּאוֹצְרֹתָי: לִי נָקָם וְשִׁלֵּם
,eorum exitii dies propinquus quia : eorum pes nutabit tempore in
לְעֵת תָּמוּט רַגְלָם כִּי קָרוֹב יוֹם אֵידָם
,suum populum Dominus judicabit Quia : eis futura festinat &
36 וְחָשׁ עֲתִדֹת לָמוֹ: כִּי־יָדִין יְהוָה עַמּוֹ
,manus abierit quod videbit quia : eum pœnitebit suos servos super &
וְעַל־עֲבָדָיו יִתְנֶחָם כִּי יִרְאֶה כִּי־אָזְלַת יָד
petra ,eorum dii Ubi ,dicet Et .derelictum & serratum nihil &
37 וְאֶפֶס עָצוּר וְעָזוּב: וְאָמַר אֵי אֱלֹהֵימוֹ צוּר
bibent ,comedent eorum sacrificiorum adipem Qui ? eam in speraverunt
38 חָסָיוּ בוֹ: אֲשֶׁר חֵלֶב זְבָחֵימוֹ יֹאכֵלוּ יִשְׁתּוּ
vos super sit : vobis auxilientur & ,surgant : eorum libaminis vinum
יֵין נְסִיכָם יָקוּמוּ וְיַעְזְרֻכֶם יְהִי עֲלֵיכֶם
dii non & ,ipse ego ego quòd nunc Videte .absconsio
39 סִתְרָה: רְאוּ עַתָּה כִּי אֲנִי אֲנִי הוּא וְאֵין אֱלֹהִים
;sanabo ego & ,transfixi : faciam vivere & ,faciam mori Ego .mecum
עִמָּדִי אֲנִי אָמִית וַאֲחַיֶּה מָחַצְתִּי וַאֲנִי אֶרְפָּא
:meam manum cœlos ad levabo Nam .eruens mea manu de non &
40 וְאֵין מִיָּדִי מַצִּיל: כִּי־אֶשָּׂא אֶל־שָׁמַיִם יָדִי
: mei gladii fulgur acui Si .seculum in ego Vivens ,dicam &
41 וְאָמַרְתִּי חַי אָנֹכִי לְעֹלָם: אִם־שַׁנּוֹתִי בְּרַק חַרְבִּי
ultionem reddam : mea manus judicium in apprehenderit &
וְתֹאחֵז בְּמִשְׁפָּט יָדִי אָשִׁיב נָקָם
faciam Inebriare .rependam me habentibus odio & ,meis angustiatoribus
42 לְצָרָי וְלִמְשַׂנְאַי אֲשַׁלֵּם: אַשְׁכִּיר
sanguine de ,carnem comedet meus gladius & ,sanguine ex meas sagittas
חִצַּי מִדָּם וְחַרְבִּי תֹּאכַל בָּשָׂר מִדַּם
Jubilate .inimici nudationum capite à captivitatem & ,occisi
43 חָלָל וְשִׁבְיָה מֵרֹאשׁ פַּרְעוֹת אוֹיֵב: הַרְנִינוּ
vindicabit suorum servorum sanguinem quia ,ejus populum gentes
גוֹיִם עַמּוֹ כִּי דַם־עֲבָדָיו יִקּוֹם
ipsius humo propitiabitur & ,suis angustiatoribus reddet vindictam &
וְנָקָם יָשִׁיב לְצָרָיו וְכִפֶּר אַדְמָתוֹ
verba omnia est locutus & ,Moseh venit Et .sui populi
44 עַמּוֹ: וַיָּבֹא מֹשֶׁה וַיְדַבֵּר אֶת־כָּל־דִּבְרֵי
.Nun filii Jehosuah & ,hujus populi auribus in istius cantici
הַשִּׁירָה־הַזֹּאת בְּאָזְנֵי הָעָם הוּא וְהוֹשֵׁעַ בִּן־נוּן:
ad ista verba omnia loqui Moseh consummavit Et
45 וַיְכַל מֹשֶׁה לְדַבֵּר אֶת־כָּל־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־
.Israel omnem
כָּל־יִשְׂרָאֵל:

Verſio VULG. LAT.

32 De vinea Sodomorum, vinea eorum, & de ſuburbanis Gomorrhæ: uva eorum uva fellis, & botri amariſſimi. 33 Fel draconũ vinum eorum, & venenum aſpidum inſanabile. 34 Nónne hæc condita ſunt apud me, & ſignata in theſauris meis? 35 Mea eſt ultio, & ego retribuã in tempore, ut labatur pes eorum: juxtà eſt dies perditionis, & adeſſe feſtinant tempora. 36 Judicabit Dominus populum ſuum, & in ſervis ſuis miſerebitur: videbit quòd infirmata ſit manus, & clauſi quoque defecerunt, reſiduíque conſumpti ſunt. 37 Et dicet, Ubi ſunt dii eorum, in quibus habebant fiduciam? 38 De quorum victimis comedebant adipes, & bibebant vinum libaminum: ſurgant, & opitulentur vobis, & in neceſſitate vos protegant. 39 Videte quòd ego ſim ſolus, & non ſit alius Deus præter me: ego occîdam, & ego vivere faciam; percutiam, & ego ſanabo: & non eſt qui de 40 manu mea poſſit eruere. Levabo ad cœlum manũ meam, & dicam, Vivo ego in æternum. 41 Si acuero ut fulgur gladium meum, & arripuerit judicium manus mea: reddam ultionem hoſtibus meis, & his qui oderunt me retribuã. 42 Inebriabo ſagittas meas ſanguine, & gladius meus devorabit carnes, de cruore occiſorum, & de captivitate, nudati inimicorum capitis. 43 Laudate gentes populum ejus, quia ſanguinem ſervorum ſuorum ulciſcetur: & vindictam retribuet in hoſtes eorum, & propitius erit terræ populi ſui. 44 Venit ergò Moyſes, & locutus eſt omnia verba cantici hujus in auribus populi, ipſe et Joſue 45 filius Nun. Complevítque omnes ſermones iſtos, loquens ad univerſum Iſrael.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

32 Ἐκ γὰρ ἀμπέλου Σοδόμων ἡ ἄμπελος αὐτῶν, καὶ ἡ κληματὶς αὐτῶν ἐκ Γομόῤῥας· (ω) σταφυλὴ αὐτῶν σταφυλὴ χολῆς, βότρυς 33 πικρίας αὐτοῖς. Θυμὸς δρακόντων ὁ οἶνος 34 αὐτῶν, καὶ θυμὸς ἀσπίδων ἀνίατος. Οὐκ ἰδοὺ ταῦτα συνῆκται παρ' ἐμοὶ, καὶ ἐσφράγισται 35 ἐν τοῖς θησαυροῖς μου; Ἐν ἡμέρᾳ ἐκδικήσεως ἀνταποδώσω, (α) ὅταν σφαλῇ ὁ ποὺς αὐτῶν, ὅτι ἐγγὺς ἡμέρα ἀπωλείας (β) αὐτοῖς, 36 καὶ πάρεστιν ἕτοιμα ὑμῖν. Ὅτι κρινεῖ κύριος τὸν λαὸν αὐτοῦ, καὶ ἐπὶ τοῖς δούλοις αὐτοῦ παρακληθήσεται. εἶδε γὰρ παραλελυμένους αὐτοὺς, καὶ ἐκλελοιπότας ἐν ἐπαγωγῇ, καὶ παρειμένους. 37 Καὶ εἶπε κύριος, Ποῦ εἰσιν οἱ θεοὶ (γ) 38 αὐτῶν, ἐφ' οἷς ἐπεποίθεισαν ἐπ' αὐτοῖς, Ὧν τὸ στέαρ τῶν θυσιῶν αὐτῶν (δ) ἠσθίετε, καὶ ἐπίνετε τὸν οἶνον τῶν σπονδῶν αὐτῶν; ἀναστήτωσαν καὶ βοηθησάτωσαν ὑμῖν, καὶ γενηθήτωσαν 39 ὑμῖν σκεπασταί. Ἴδετε ἴδετε ὅτι ἐγώ εἰμι, καὶ οὐκ ἔστι θεὸς πλὴν ἐμοῦ. ἐγὼ (ϛ) ἀποκτενῶ, καὶ ζῆν ποιήσω· πατάξω, κἀγὼ ἰάσομαι· καὶ οὐκ ἔστιν ὃς ἐξελεῖται 40 ἐκ τῶν χειρῶν μου. Ὅτι ἀρῶ εἰς τὸν οὐρανὸν τὴν χεῖρά μου, καὶ ὀμοῦμαι τὴν δεξιάν 41 μου· καὶ ἐρῶ, Ζῶ ἐγὼ εἰς τὸν αἰῶνα, Ὅτι παροξυνῶ ὡς ἀστραπὴν τὴν μάχαιράν μου, καὶ ἀνθέξεται κρίματος ἡ χείρ (ε) μου, καὶ ἀποδώσω δίκην τοῖς ἐχθροῖς, καὶ τοῖς 42 μισοῦσί με ἀνταποδώσω. Μεθύσω τὰ βέλη μου ἀφ' αἵματος, καὶ ἡ μάχαιρά μου (ζ) φάγεται κρέα ἀφ' αἵματος τραυματιῶν καὶ αἰχμαλωσίας ἀπὸ κεφαλῆς (η) ἀρχόντων 43 ἐχθρῶν. Εὐφράνθητε οὐρανοὶ ἅμα αὐτῷ, καὶ προσκυνησάτωσαν αὐτῷ (θ) πάντες ἄγγελοι θεοῦ. εὐφράνθητε ἔθνη μετὰ τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ ἐνισχυσάτωσαν (ι) αὐτῷ πάντες υἱοὶ θεοῦ· ὅτι τὸ αἷμα τῶν υἱῶν αὐτοῦ (κ) ἐκδικᾶται· καὶ ἐκδικήσει, καὶ ἀνταποδώσει δίκην τοῖς (λ) ἐχθροῖς, καὶ τοῖς μισοῦσιν ἀνταποδώσει. καὶ ἐκ-44 καθαριεῖ κύριος τὴν γῆν τοῦ λαοῦ αὐτοῦ. Καὶ ἔγραψε Μωυσῆς τὴν ᾠδὴν ταύτην (μ) ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἐδίδαξεν αὐτὴν τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. (ν) καὶ εἰσῆλθε Μωυσῆς, καὶ ἐλάλησε πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου τούτου εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, αὐτὸς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ 45 Ναυῆ. (ξ) Καὶ ἐξετέλεσε Μωυσῆς (ο) λαλῶν παντὶ Ἰσραήλ.

32 Etenim ex vite Sodomorum vitis eorum, & palmes eorum ex Gomorrha: (ω) uva eorum, uva fellis, botrus amaritudinis (u) eis. 33 Furor draconum vinum eorum, & furor aſpidum inſanabilis. 34 Nónne ecce hæc (x) condita ſunt apud me, & ſignata ſunt in theſauris meis? 35 In die ultionis retribuam, cùm labetur pes eorum: quoniam propè eſt dies perditionis eis, & adſunt parata (y) vobis. 36 Quoniam judicabit Dominus populum ſuum, & in ſervis ſuis (z) conſolabitur. Vidit enim diſſolutos eos, & deficientes in (aa) obductione, & remiſſos. 37 Et dixit Dominus, Ubi ſunt dii eorum, in quibus fidebant in eis, 38 Quorum adipem ſacrificiorum eorum comedebatis, & bibebatis vinum libaminum eorum? Exurgant, & auxilientur vobis: et fiant vobis protectores. 39 Videte, videte, quia ego ſum: Et non eſt Deus præter me. Ego occîdo, & vivere faciam: percutiam, & ego ſanabo. Et non eſt qui eruat de manibus meis. 40 Quoniã levabo in cœlum manũ meã, et jurabo (bb) dexterã meã: & dicam, Vivo ego in ſæculum; 41 Quia exacuam, ut fulgur, gladium meũ, et arripiet judicium manus mea: & reddã vindictã inimicis, & eis qui oderunt me, retribuam. 42 Inebriabo ſagittas meas à ſanguine: & gladius meus comedet carnes de ſanguine occiſorum, et captivitate à capite principum inimicorum. 43 Lætamini cœli ſimul cum eo: & adorent eum omnes (cc) angeli Dei. Lætamini gentes cum populo ejus: & confortentur in eo omnes filii Dei. Quoniam ſanguinem filiorum ſuorum vindicabit: & ulciſcetur, & retribuet ultionem inimicis; & iis, qui oderunt, retribuet. Et expurgabit Dominus terrã populi ſui. 44 Et ſcripſit Moyſes canticum hoc in die illa: & docuit illud filios Iſrael. Et ingreſſus eſt Moyſes, & locutus eſt omnia verba legis hujus in aures populi, ipſe, & Ieſus filius Naue. 45 Et finem fecit Moyſes loquens omni Iſrael.

MS. A. (ω) ἡ σταφυλὴ (α) ἐν καιρῷ ὅταν (β) αὐτῶν, (γ) ἑαυτῶν, (δ) ἐσθίετε, (ϛ) ἀποκτενῶ, (ε) μου, καὶ ἐκδικήσει· καὶ ἀνταποδώσω (ζ) καταφάγεται (η) ἀρχόντων ἐθνῶν. Εὐφράνθητε (θ) πάντες υἱοὶ θεοῦ. (ι) αὐτῷ πάντες ἄγγελοι θεοῦ· (κ) ἐκδικεῖται· (λ) ἐχθροῖς ἑαυτοῦ, καὶ (μ) ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, καὶ (ν) καὶ προσῆλθεν Μωυσῆς πρὸς τὸν λαὸν, καὶ (ξ) Καὶ συνετέλεσεν (ο) λαλῶν τοὺς λόγους τούτους παντὶ

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܛܠ ܕܡܢ ܓܦܬܐ ܕܣܕܘܡ ܓܦܬܗܘܢ. ܘܡܢ ܢܨܒܬܐ ܕܥܡܘܪܐ. ܥܢܒܝܗܘܢ. 32
ܥܢܒܐ ܡܪܝܪܐ. ܘܣܓܘܠܝܗܘܢ ܡܪܪܐ ܠܗܘܢ. * ܚܡܬܐ ܕܬܢܝܢܐ ܚܡܬܗܘܢ. ܘܪܫܐ 33
ܕܦܬܢܐ ܒܝܫܐ. * ܗܐ ܣܝܡ ܠܘܬܝ. ܘܚܬܝܡ ܒܐܘܨܪܐ. * ܘܕܝܠܝ ܗܘ ܦܘܪܥܢܐ ܕܐܦܪܘܥ 34 35
ܠܗܘܢ. ܒܙܒܢܐ ܕܬܬܙܝܥ ܪܓܠܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܩܪܝܒ ܗܘ ܝܘܡܐ ܕܬܒܪܗܘܢ. ܘܡܣܬܪܗܒ
ܡܕܡ ܕܥܬܝܕ ܠܗܘܢ. * ܡܛܠ ܕܕܐܢ ܡܪܝܐ ܠܥܡܗ. ܘܥܠ ܥܒܕܘܗܝ ܡܬܒܝܐ. ܡܛܠ ܕܚܙܐ 36
ܕܐܬܚܝܠܬ ܐܝܕܐ. ܘܠܝܬ ܕܥܕܪ ܘܕܡܣܡܟ. * ܘܢܐܡܪ. ܐܝܟܐ ܐܢܘܢ ܐܠܗܝܗܘܢ ܥܫܝܢܐ. 37
ܕܬܟܝܠܝܢ ܗܘܘ ܥܠܝܗܘܢ. * ܕܬܪܒܐ ܕܕܒܚܝܗܘܢ ܐܟܠܝܢ ܗܘܘ. ܘܫܬܝܢ ܗܘܘ ܚܡܪܐ 38
ܕܢܘܣܟܝܗܘܢ. ܢܩܘܡܘܢ ܗܫܐ ܘܢܥܕܪܘܢܟܘܢ. ܘܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܡܛܫܝܢܐ. * ܚܙܘ 39
ܗܫܐ ܕܐܢܐ ܐܢܐ. ܘܠܝܬ ܐܠܗܐ ܠܒܪ ܡܢܝ. ܐܢܐ ܡܡܝܬ ܐܢܐ. ܘܐܢܐ ܡܚܐ ܐܢܐ. ܐܢܐ
ܡܚܐ ܐܢܐ. ܘܐܢܐ ܡܐܣܐ ܐܢܐ. ܘܠܝܬ ܕܢܦܠܛ ܡܢ ܐܝܕܝ. * ܡܛܠ ܕܐܪܝܡܬ ܠܫܡܝܐ ܐܝܕܝ. 40
ܘܐܡܪܬ. ܕܚܝ ܐܢܐ ܠܥܠܡ. * ܕܐܫܢܢ ܣܝܦܐ ܕܣܝܦܝ ܐܝܟ ܒܪܩܐ. ܘܬܐܚܘܕ ܕܝܢܐ ܐܝܕܝ. 41
ܘܐܦܪܘܥ ܦܘܪܥܢܐ ܠܒܥܠܕܒܒܝ. ܘܠܣܢܐܝ ܐܫܠܡ. * ܐܪܘܐ ܓܐܪܝ ܡܢ ܕܡܐ. 42
ܘܣܝܦܝ ܢܐܟܘܠ ܒܣܪܐ. ܡܢ ܕܡܐ ܕܩܛܝܠܐ ܘܕܫܒܝܐ. ܘܡܢ ܪܫܐ ܕܬܓܐ ܕܒܥܠܕܒܒܐ.
* ܫܒܚܘ ܥܡܡܐ ܠܥܡܗ. ܡܛܠ ܕܕܡܐ ܕܥܒܕܘܗܝ ܡܬܬܒܥ. ܘܦܘܪܥܢܐ 43
ܢܦܪܘܥ ܠܒܥܠܕܒܒܘܗܝ. ܘܢܚܘܣ ܥܠ ܐܪܥܗ ܘܥܠ ܥܡܗ. * ܘܐܬܐ ܡܘܫܐ. ܘܐܡܪ ܟܠܗܘܢ 44
ܦܬܓܡܐ ܕܬܫܒܘܚܬܐ ܗܕܐ ܩܕܡ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܗܘ ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ. * ܘܟܕ ܫܠܡ ܡܘܫܐ 45
ܠܡܡܠܠܘ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ ܥܡ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ.

32 Quoniam de viti Sodomæ eſt vitis eorum, & de planta Gomoræ: uvæ eorum, uvæ ſunt amaræ, & botri eorum fel eſt ipſis. 33 Furor draconis eſt furor eorum, & caput aſpidis peſſimæ. 34 Ecce repoſitum eſt apud me, & obſignatum in horreis. 35 Etenim mea eſt ultio quam rependam eis tempore quo nutabit pes eorum: nam proximus eſt dies confractionis eorum, & feſtinum eſt quod eventurum eſt 36 eis. Quoniam judicat Dñs populum ſuum, & in ſervis ſuis conſolatur: quia vidit quòd dominium acquiſierit manus, & non adſit qui auxilietur & ſuffulciat. 37 Et dicet, Ubi ſunt dii eorum potentes quibus fidebant? 38 Quorum victimarum adipem comedebant, & bibebant vinum libaminis? Surgant modò, & auxilientur vobis, ſintque vobis protectores. 39 Videte igitur quòd ego ſum, & non eſt Deus præter me: ego mortifico, & ego vivifico: ego percutio, & ego ſano, & non eſt qui effugiat manus meas. 40 Quoniam levavi ſuper cœlum manum meam, & dixi, Vivo ego in 41 æternum, Expoliam mucronem gladii mei ſicut fulgur, & arripiet judicium manus mea: & reddam retributionem oſoribus meis, & hoſtibus meis perſolvam: 42 Inebriabo ſagittas meas ſanguine, & gladius meus devorabit carnem: ſanguine *inquam*, occiſorum & captivorum, etiam ex apice diadematis inimici. 43 Itaque laudate gentes populum ejus: quia ſanguis ſervorum ejus vindicabitur, & vindictam rependet hoſtibus ſuis, & propitius erit terræ ſuæ & populo ſuo. 44 Venit ergò Moſes, & retulit omnes ſermones cantici hujus, præſente univerſo populo, ipſe, & Joſue filius Nun. 45 Cúmque finem feciſſet Moſes dicendi ſermones iſtos ad univerſum Iſraelem,

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

32 אֲרֵי כְּפוּרְעָנוּת עַמָּא דִסְדוֹם
פּוּרְעָנוּתְהוֹן וְלָקוּתְהוֹן כְּעַם עֲמוֹרָא
מַחֲתְהוֹן בִּישִׁין כְּרֵישֵׁי חִוְיָן וְתַשְׁלוּם
עוֹבָדֵיהוֹן כִּמְרָרוּתְהוֹן: 33 הָא כִּמְרָרַת
תַּנִּינַיָּא כָּס פּוּרְעָנוּתְהוֹן וּכְרֵישֵׁי
פִּתְנֵי חִוְיָן אַכְזְרָאִין: 34 הֲלָא כָל
עוֹבָדֵיהוֹן גְּלַן קֳדָמַי גְּנִיזִין לְיוֹם
דִּינָא בְּאוֹצְרָי: 35 קֳדָמַי פּוּרְעֲנוּתָא וַאֲנָא
אֲשַׁלֵּם בְּעִדָּן דְּיִגְלוֹן מֵאַרְעֲהוֹן אֲרֵי
קָרִיב יוֹם תַּבְרְהוֹן וּמִבַּע דַּעֲתִיד
לְהוֹן: 36 אֲרֵי יְדִין יְיָ דִּינָא דְעַמֵּיהּ
וּפוּרְעָנוּת עַבְדוֹהִי צַדִּיקַיָּא יִתְפְּרַע
אֲרֵי גְלֵי קֳדָמוֹהִי דִּבְעִדָּן דְּתִתְקַף
עֲלֵיהוֹן מַחַת סָנְאָה יְהוֹן מְטַלְטְלִין
וּשְׁבִיקִין: 37 וְיֵימַר אָן דַּחְלַתְהוֹן תַּקִּיפָא
דַּהֲווֹ רָחִיצִין בֵּיהּ: 38 דִּי תְּרַב נִכְסַתְהוֹן
הֲווֹ אָכְלִין שָׁתַן חֲמַר נִסְכֵּיהוֹן יְקוּמוּן
כְּעַן וְיִסְעֲדוּנְכוֹן יְהוֹן עֲלֵיכוֹן מָגֵן:
39 חֲזוֹ כְּעַן אֲרֵי אֲנָא אֲנָא הוּא וְלֵית
אֱלָהּ בַּר מִנִּי אֲנָא מְמִית וּמְחֵי
מָחֵינָא וְאַף מַסֵּינָא וְלֵית מִן יְדִי
מְשֵׁיזִיב: 40 אֲרֵי אַתְקֵינִית בִּשְׁמַיָּא בֵּית
שְׁכִנְתִּי וַאֲמָרִית קַיָּם אֲנָא לְעָלְמִין:
41 אִם עַל חַד תְּרֵין כְּהֵיזוֹ בִרְקָא
מִסּוֹף שְׁמַיָּא וְעַד סוֹף שְׁמַיָּא תִּתְגְּלֵי
חַרְבִּי וְתִתְקַף בְּדִינָא יְדִי אָתֵיב
פּוּרְעָנוּתָא לְסָנְאַי וּלְבַעֲלֵי דְבָבַי
אֲשַׁלֵּם: 42 אֲרַוֵּי גִירַי מִדְּמָא וְחַרְבִּי
תִּקְטוֹל בְּעַמְמַיָּא מִדַּם קְטִילִין וּשְׁבִין
לְאַעְדָּאָה כִּתְרִין מֵרֵישׁ
סָנְאָה וּבְעֵיל דְּבָבָא: 43 שַׁבַּחוּ
עַמְמַיָּא עַמֵּיהּ אֲרֵי פּוּרְעָנוּת עַבְדוֹהִי
צַדִּיקַיָּא יִתְפְּרַע וּפוּרְעָנוּתָא יָתֵיב
לְסָנְאוֹהִי וִיכַפַּר עַל אַרְעֵיהּ וְעַל
עַמֵּיהּ: 44 וַאֲתָא מֹשֶׁה וּמַלֵּיל יָת כָּל
פִּתְגָּמֵי תֻשְׁבַּחְתָּא הָדָא קֳדָם עַמָּא
הוּא וְהוֹשֵׁעַ בַּר נוּן: 45 וְשֵׁיצִי מֹשֶׁה
לְמַלָּלָא יָת כָּל פִּתְגָּמַיָּא הָאִלֵּין עִם
כָּל יִשְׂרָאֵל:

TARGUM ONKELOS.

32 Quoniam ſicut vindicta populi Sodomorũ erit vindicta eorũ, et percuſſio eorũ ſicut populi Gomorrhæ: plagæ eorum peſſimæ ſicut capita colubrorũ, et retributio operũ ſuorũ 33 ſicut venenũ. Sicut fel draconum eſt calix ultionis eorum; et ſicut caput aſpidum crude-34 liũ. Nonne omnia opera eorũ manifeſta ſunt corã me, et conſervata in die judicii in theſau-35 ris meis? Coram me eſt ultio et ego retribuã, in tempore quo migrabũt de terrã ſuã: quoniã prope eſt dies interit' eorũ, et feſtinabit quod futurũ eſt eis. 36 Quoniã judicabit Dñs judiciũ populi ſui, et ultionẽ ſervorũ ſuorũ juſtorũ ulciſcetur: quoniã manifeſtũ eſt corã eo, quod in tempore quo prævalebit contra eos plaga inimici, erunt in-37 ſtabiles et derelicti. Et dicet, ubi eſt terribilis eorũ, et fortis 38 in quo habebant fiduciam. De quorũ victimis comedebant adipẽ, et bibebant vinũ libaminũ eorũ: ſurgant nunc et auxilientur vos, et ſint ſuper vos 39 in protectionẽ. Videte nunc, quoniã ego ego ſum, et non eſt De' præter me: ego occido et vivifico, percutio et etiã ſano; et nõ eſt qui de manu mea poſ-40 ſit eruere. Quoniã præparavi in cœlis domum majeſtatis meæ: et dixi; Vivo ego in ſem-41 piternũ. Si in duplũ plus quam fulgur apparet, à ſummitate cœli et uſq; ad ſummitatẽ ej' revelabitur gladi' me', et apprehendet judiciũ man' mea: reddã ultionẽ hoſtib' meis, et 42 inimicis meis retribuam. Inebriabo ſagittas meas ſanguine; et gladi' me' occidet populos: de cruore occiſorum et captivorũ; ut auferã coronas de ca-43 pite hoſtis et inimici. Laudate gentes populum ejus; quoniam vindictã ſervorũ ſuorũ juſtorũ ulciſcetur: et ultionem reddet inimicis ſuis, et propitius erit 44 terræ ſuæ et populo ſuo. Et venit Moyſes, et locut' eſt omnia verba cantici huj' corã popu-45 lo; ipſe, et Joſue filius Nun. Et cõſummavit Moyſes loqui oĩa verba hæc cum omni Iſrael.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

32 Quoniam de vite Sodomæ vitis eorũ, & de ſuburbanis Gomorrhæ: uva eorũ uva fellis, et botri amaritudinum ſunt eis. 33 (r) Furor draconũ vinum eorum, & fel aſpidum inſanabile. 34 Nónne hoc eſt reconditum apud me, obſignatum in theſauris meis? 35 In die vindictæ & retributionis, in tempore quo nutabit pes eorum: propinquus eſt enim dies ruinæ eorum, & feſtinant quæ parata ſunt eis. 36 (ſ) Quoniam judicabit Dominus populum ſuum, & ſuper ſervos ſuos (t) conſolabitur, cùm viderit quòd abiit manus, & quòd ſit tantùm intercluſus, & relictus. 37 Tunc dicent, Ubi ſunt dii eorum, (v) rupes cui confidebant? 38 Qui adipem ſacrificiorum eorum comedebant, & bibebant vinum libaminum eorum; ſurgant, & auxilientur vobis; ſint vobis protectio. 39 Videte nunc quòd ego ſum, ego ipſe, quòdque non eſt Deus mecũ, Ego occidã, & vivere faciam; percutiam & ego ſanabo; neque eſt qui de manu mea eripiat. 40 Cùm elevavero in (x) cœlum manum meam, & dixero; Vivo ego in ſeculum. 41 Si (y) acuero fulgur gladii mei, & apprehenderit judicium manus mea, reddam vindictam (z) inimicis meis, & iis qui oderunt me retribuam. 42 Inebriabo ſagittas meas ſanguine, & gladius meus devorabit carnes, de ſanguine occiſorum, & captivitatis, de capite ultionum inimici. 43 Laudate gentes populum ej', quoniam ſanguinem ſervorum ſuorum ulciſcetur, vindictamque retribuet hoſtibus ſuis, & (1) expiabit terram populi ſui. 44 Poſteà venit Moſes, et locutus eſt omnia verba cantici iſtius in auribus populi, ipſe, & Joſue filius Nun. 45 Cumque abſolviſſet Moſes loqui verba iſta omni Iſrael,

VERSIO SAMARITANA.

VER. SAM. (r) Æſtus (ſ) Quum arcabit (t) cogitabit, (v) firmitas (x) excelſum (y) colligero acutionẽ in gladio meo, (z) affligentibus me, (1) ſibilando vocabit

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* كان من جفن سدوم جفنهم ومن دوالي عمورا. كذلك عنبهم عنب السم. وعناقيدهم مر لهم 32
* وكحمة التنانين خمرهم. وسم الرؤوس منها الضارية * الآن جميع ذلك مذخور عندي 33
ومختوم في خزائني * ولي الانتقام والتوفية في وقت تزل فيه اقدامهم. لانه ما اقرب يوم تعسهم 34 35
واسرع المعدات لهم * اذ يحكم الله لشعبه. وعن عبيده يصفح. اذا يرى ان المقتدر قد ذهب 36
وخلا المحبوس والمتروك جميعا من سخطهم * وقال العدو. اين الهتهم المعتمد الذي لجؤا اليه 37
* الذين كانوا ياكلون شحوم ذبائحهم. ويشربون خمر مزاجهم. يقومون الآن فيعينونكم ويكونون 38
عليكم جنة * انظروا الآن انني هو وحدي. وليس اله معي. انا اميت واحيي. كما طال ما اوهنت 39
ولم ازل اشفي. وليس من يدي مخلص * وانا اقسم بالسماء واقول. وبقائي الدائم * لاسنن 40 41
بريق سيفي. وامساك الحكم يدي. واردّ الانتقام على اعدائي والجائحة على شانئي * فكاني اسكر 42
سهامي من دمائهم. وسيفي ياكل من لحومهم. فيروي من دم الصريع والسبي من رؤوس
فراعنة الاعداء * امدحوا ايها الامم شعبه. لانه ينقم دم عبيده. فيرد تلك النقمة على 43
اعدائه. ويغفر لبلاده وشعبه * وكان موسى لما كلم القوم بهذه التسبحة هو ويوشع بن نون * وفرغ 44 45
من مخاطبتهم بهذا الكلام.

32 ut ſi de vitibus Sodomæ eſſent vites earum, & de vitibus Gamorræ uvæ earum uvæ veneni, & botri earum amari, ſunt ipſis: 33 Et veluti furor draconum vinum earum, & veluti caput aſpidum atque perniciosiſſimorum inter illos dracones. 34 Nunne hæc omnia recondita ſunt apud me, & obſignata in theſauris meis? 35 Et mea eſt vindicta & retributio in tempore quo labentur veſtigia eorum; nam quàm proximus eſt dies interitûs eorum, & feſtinant, quæ parata ſunt eis? 36 Quando judicabit Deus populo ſuo, & ſervis ſuis miſerebitur, quando videbit potentem eſſe jam ablatum, & abſtuliſſe carcere detentum & derelictum ſimul, ab ira eorum. 37 Et dixit inimicus, Ubi eſt Deus eorum, admirandus ad quem confugerunt? 38 Qui eorum comedebant adipes ſacrificiorum, & bibebant vinum temperamentorum? Surgent modò, & adjuvabunt vos, eruntque vobis defenſioni. 39 Videte nunc quòd ego ſim ſolus, nec ſit Deus alius mecum: Ego mortifico & vivifico; & quemadmodum diuturnum eſt quo debilito, ſic tamen non deſiſto mederi, nec eſt de manu mea qui eripiat. 40 Et ego juro per cœlum, ac dico, 41 Per diuturnitatem meã ſempiternã, Exacuam fulgurationem gladii mei, et apprehendet judiciũ manus mea, & reddã vindictam hoſtibus meis, & terrorem oſoribus meis, 42 Et quaſi inebriabo ſagittas meas ſanguinibus eorum, & gladius meus comedet carnes eorum, & inebriabitur ſanguine proſtrati et captivi de capitibus rebellium inimicorũ. 43 Laudate ô gentes, populũ ejus; quoniã ipſe ulciſcetur ſanguinem ſervorũ ſuorum, et reddet vindictam illã hoſtibus ſuis, & parcet regioni ſuæ & populo ſuo. 44 Fuit autem ut cum locutus eſſet Muſa ad turbam canticũ iſtud, ipſe, & Joſue filius Nun, 45 Et ceſſaſſet loqui cum eis hæc verba,

ספר אלה הדברים : לג

,verba omnia ad vestrum cor Ponite ,eos ad dixit Et
46 וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שִׂימוּ לְבַבְכֶם לְכָל־הַדְּבָרִים
,vestris filiis ea præcipiatis quòd ;hodie vos in testificor ego quæ
אֲשֶׁר אָנֹכִי מֵעִיד בָּכֶם הַיּוֹם אֲשֶׁר תְּצַוֻּם אֶת־בְּנֵיכֶם
Quia .istius legis verba omnia *faciendum ad* ,*custodiendum ad*
47 לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַזֹּאת׃ כִּי
verbo in & :vestra vita *ipsum quoniam* ,vobis à *ipsum* inane verbum non
לֹא־דָבָר רֵק הוּא מִכֶּם כִּי־הוּא חַיֵּיכֶם וּבַדָּבָר
transeuntes vos quam ,*humum* super dies facietis prolongare isto
הַזֶּה תַּאֲרִיכוּ יָמִים עַל־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אַתֶּם עֹבְרִים
ad Dominus est locutus Et .eam *possidendum ad illuc* Jarden
48 אֶת־הַיַּרְדֵּן שָׁמָּה לְרִשְׁתָּהּ׃ וַיְדַבֵּר יְהוָה אֶל־
montem in Ascende :dicendo ,ipsius diei corpore in Moseh
49 מֹשֶׁה בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה לֵאמֹר׃ עֲלֵה אֶל־הַר
super qui ,Moab terra in qui ,Nebo montem ,istum Habarim
הָעֲבָרִים הַזֶּה הַר־נְבוֹ אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ מוֹאָב אֲשֶׁר עַל־
filiis *dans* ego quam Chenahan terram vide & ;Jerecho *facies*
פְּנֵי יְרֵחוֹ וּרְאֵה אֶת־אֶרֶץ כְּנַעַן אֲשֶׁר אֲנִי נֹתֵן לִבְנֵי
ascendens tu quem monte in morieris Et .*apprehensionem* in Israel
50 יִשְׂרָאֵל לַאֲחֻזָּה׃ וּמֻת בָּהָר אֲשֶׁר אַתָּה עֹלֶה
est mortuus quemadmodum ,tuos populos ad *colligêris* & ,*illuc*
שָׁמָּה וְהֵאָסֵף אֶל־עַמֶּיךָ כַּאֲשֶׁר־מֵת
.suos populos ad *est collectus* & ,monte Hor in tuus frater Aharon
אַהֲרֹן אָחִיךָ בְּהֹר הָהָר וַיֵּאָסֶף אֶל־עַמָּיו׃
,Israel filiorum medio in me in estis prævaricati quod *Super*
51 עַל אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בִּי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
sanctificastis non quod *super* ,Sin deserti Cades jurgii aquis in
בְּמֵי־מְרִיבַת קָדֵשׁ מִדְבַּר־צִן עַל אֲשֶׁר לֹא־קִדַּשְׁתֶּם
videbis regione è *Quoniam* .Israel filiorum medio in me
52 אוֹתִי בְּתוֹךְ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ כִּי מִנֶּגֶד תִּרְאֶה
dans ego quam ,terram *ad* ingredieris non *illuc* & ,terram
אֶת־הָאָרֶץ וְשָׁמָּה לֹא תָבוֹא אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־אֲנִי נֹתֵן
.Israel filiis
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃

CAP. XXXIII. לג

Dei vir Moseh benedixit qua ,benedictio hæc Et
1 וְזֹאת הַבְּרָכָה אֲשֶׁר בֵּרַךְ מֹשֶׁה אִישׁ הָאֱלֹהִים אֶת־
,venit Sinai de Dominus :dixit Et .*suæ mortis facies ad* Israel filiis
2 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי מוֹתוֹ׃ וַיֹּאמַר יְהוָה מִסִּינַי בָּא
millibus decem è venit &,Paran monte è Illuxit .eis Sehir è est ortus &
וְזָרַח מִשֵּׂעִיר לָמוֹ הוֹפִיעַ מֵהַר פָּארָן וְאָתָה מֵרִבְבֹת
:populos diligit Etiam .eis lex *ignis* ejus dextera à :*sanctitatis*
3 קֹדֶשׁ מִימִינוֹ אֵשְׁדָּת לָמוֹ׃ אַף חֹבֵב עַמִּים
feret ,tuum pedem ad sunt conjuncti ipsi &:*tua manu in* ejus sancti omnes
כָּל־קְדֹשָׁיו בְּיָדֶךָ וְהֵם תֻּכּוּ לְרַגְלֶךָ יִשָּׂא
concioni hæreditatem ;Moseh nobis præcepit Legem .tuis eloquiis de
4 מִדַּבְּרֹתֶיךָ׃ תּוֹרָה צִוָּה־לָנוּ מֹשֶׁה מוֹרָשָׁה קְהִלַּת
pariter ,populi capita se *colligendo in* ,rex *rectitudine* in fuit Et .Jahacob
5 יַעֲקֹב׃ וַיְהִי בִישֻׁרוּן מֶלֶךְ בְּהִתְאַסֵּף רָאשֵׁי עָם יַחַד
.Israel *virge*
שִׁבְטֵי יִשְׂרָאֵל׃

Versio VULG. LAT.

46 Et dixit ad eos, Ponite corda vestra in omnia verba, quæ ego testificor vobis hodié: ut mandetis ea filiis vestris custodire & facere, & implere universa quæ scripta sunt legis
47 hujus. Quia non incassùm præcepta sunt vobis, sed ut singuli in eis viverent: quæ facientes longo perseveretis tempore in terra, ad quam, Jordane transmisso, ingredimini possi-
48 dendam. Locutúsq; est Dominus ad Moysen in eadem die,
49 dicens; Ascende in montem istum Abarim, id est, Transituum, in montem Nebo, qui est in terra Moab contra Jericho: & vide terram Chanaan, quam ego tradam filiis Israel obtinendam, & morere in monte.
50 Quem conscendens jungéris populis tuis, sicut mortuus est Aaron frater tuus in monte Hor, & appositus populis suis:
51 Quia prævaricati estis contra me, in medio filiorum Israel, ad aquas Contradictionis in Cades deserti Sin: & non sanctificâstis me inter filios Is-
52 rael. Econtrà videbis terram, & non ingrediéris in eam, quam ego dabo filiis Israel.

CAP. XXXIII.

1 HÆc est benedictio, quâ benedixit Moyses, homo Dei, filiis Israel ante mortem suam.
2 Et ait; Dominus de Sinai venit, & de Seir ortus est nobis: apparuit de monte Pharan, & cum eo sanctorum millia. In
3 dextera ejus ignea lex. Dilexit populos, omnes sancti in manu illius sunt: & qui appropinquat pedibus ejus, ac-
4 cipient de doctrina illius. Legem præcepit nobis Moyses, hereditatem multitudinis Ja-
5 cob. Erit apud rectissimum rex, congregatis principibus populi cum tribubus Israel.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

46 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Προσέχετε τῇ καρδίᾳ (π) ἐπὶ πάντας τοὺς λόγους τούτους, οὓς ἐγὼ διαμαρτύρομαι ὑμῖν σήμερον. ἃ ἐντελεῖσθε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντας τοὺς λόγους τοῦ νόμου
47 τούτου. Ὅτι οὐχὶ λόγος κενὸς οὗτος ὑμῖν· ὅτι αὕτη ἡ ζωὴ ὑμῶν, καὶ ἕνεκεν τοῦ λόγου τούτου (ρ) μακροημερεύσετε ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἣν ὑμεῖς διαβαίνετε τὸν Ἰορδά-
48 νην ἐκεῖ (σ) κληρονομῆσαι. Καὶ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύ-
49 τῃ, λέγων, Ἀνάβηθι εἰς τὸ ὄρος τὸ (τ) Ἀβαρὶμ, τοῦτο ὄρος Ναβαῦ, ὅ ἐστιν ἐν γῇ Μωὰβ κατὰ πρόσωπον Ἱεριχὼ, καὶ ἴδε τὴν γῆν Χαναὰν, ἣν ἐγὼ δίδωμι τοῖς υἱοῖς (υ)
50 Ἰσραὴλ, καὶ τελεύτα ἐν τῷ ὄρει Εἰς ὃ ἀναβαίνεις ἐκεῖ, καὶ προστέθητι πρὸς τὸν λαόν σου, ὃν τρόπον ἀπέθανεν Ἀαρὼν ὁ ἀδελφός σου ἐν Ὢρ τῷ ὄρει, καὶ προσετέ-
51 θη πρὸς τὸν λαὸν αὐτοῦ· (φ) Ὅτι ἠπειθήσατε τῷ ῥήματί μου ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ ὕδατος Ἀντιλογίας Κάδης ἐν τῇ ἐρήμῳ Σὶν, διότι οὐχ ἡγιάσατέ με ἐν τοῖς
52 υἱοῖς Ἰσραήλ. (χ) Ἀπέναντι ὄψει τὴν γῆν, καὶ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ.

46 *Et dixit ad eos; Attendite corde ad omnia verba hæc, quæ ego testificor vobis hodiè: quæ mandabitis filiis vestris, custodire & facere omnia verba legis hujus.*
47 *Quoniam non verbum vanum hoc vobis: quoniam hæc vita vestra; & propter verbum hoc longævi eritis super terram, in quam vos transitis Jordanem illuc ad hæreditandum.*
48 *Et locutus est Dominus ad Moysen in die ista, dicens;*
49 *Ascende in montem istum Abarim, montem istum Nabay, qui est in terra Moab contra faciem Hiericho: & vide terram Chanaan, quam ego do filiis Israel;*
50 *et morere in monte, In quem ascendis illuc: & apponere ad populum tuum, quemadmodum mortuus est Aaron frater tuus in Or monte, & appositus est ad*
51 *populum suum: Quoniam increduli fuistis verbo meo in filiis Israel super aquã Contradictionis Cades in deserto Sin: eò quòd non sanctificâstis me in filiis Israel.*
52 *E regione videbis terram: & illuc non ingrediêris.*

MS. A. (π) ὑμῶν ἐπὶ (ρ) μακροημερεύσητε (σ) κληρονομῆσαι αὐτήν. Καὶ (τ) Ἀβαρεὶμ, (υ) Ἰσραὴλ εἰς κατάσχεσιν, καὶ (φ) Διότι (χ) Ὅτι ἀπέναντι ὄψῃ τὴν

Κεφ. λγ'.

1 Καὶ αὕτη ἡ εὐλογία ἣν εὐλόγησε Μωυσῆς ἄνθρωπος τοῦ θεοῦ τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ
2 (α) πρὸ τῆς τελευτῆς αὐτοῦ. Καὶ εἶπε, Κύριος ἐκ Σινὰ ἥκει, καὶ ἐπέφανεν ἐκ Σηεὶρ ἡμῖν, καὶ κατέσπευσεν ἐξ ὄρους Φαρὰν, σὺν μυριάσι Κάδης, ἐκ
3 δεξιῶν αὐτοῦ ἄγγελοι μετ᾽ αὐτοῦ. Καὶ ἐφείσατο τοῦ λαοῦ αὐτοῦ, καὶ πάντες οἱ ἡγιασμένοι ὑπὸ τὰς χεῖράς σου·
4 καὶ οὗτοι ὑπὸ σὲ εἰσί. Καὶ ἐδέξατο ἀπὸ τῶν λόγων αὐτοῦ νόμον, ὃν ἐνετείλατο (β) ἡμῖν Μωυσῆς, κληρονομίαν συναγω-
5 γαῖς Ἰακώβ. Καὶ ἔσται ἐν τῷ (γ) ἠγαπημένῳ ἄρχων, συναχθέντων ἀρχόντων λαῶν ἅμα φυλαῖς Ἰσραήλ.

CAP. XXXIII.

1 *ET (a) hæc benedictio, quâ benedixit Moyses homo Dei filios Israel, priusquàm defungeretur.*
2 *Et dixit; Dominus ex Sina venit: & alluxit ex Seir nobis: & festinavit ex monte Pharan cum (b) decem millibus Cades: à dextris ejus angeli*
3 *cum eo. Et pepercit populo suo: & omnes sanctificati sub manus tuas: & hi sub te sunt.*
4 *Et accepit de verbis ipsius legem, quam mandavit nobis Moyses, hæreditatem (c) congregationibus*
5 *Jacob. Et erit in dilecto princeps, congregatis principibus populorum simul cum tribubus Israel.*

MS. A. (α) πρὸ τελευτῆς (β) Μωυσῆς ἡμῖν, (γ) ἠγαπημένῳ*, συναχθέντων

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

46 [illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]
52 [illegible]

[illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]

46 Ait illis, Advertite animum vestrum ad omnes sermones istos, quos contestor vobis hodiè ut præcipiatis filiis vestris, ut observent ac faciant omnes sermones legis hujus.
47 Non enim est hic sermo inutilis vobis, quoniam ipse est vita vestra, & per sermonem istum protrahetis dies in terra ad quam possidendam trajecturi estis Jordanem.
48 Locutus est etiam Dominus cum Mose illo eodem die, dixítque ad eum,
49 Ascende in montem istum Hebræorum, montem Nobu qui est in terra Moab è regione Jericho, & aspice terram Chanaan quam dabo filiis Israel hæreditatem.
50 Et morere in monte ad quem ascendes, & recipe te ad populum tuum, quemadmodum mortuus est Aharon frater tuus in monte Hor, seséq; recepit ad populum suum.
51 Eò quòd offenderitis me inter filios Israel ad aquas jurgii in Recem in deserto Sin: non enim sanctificâstis me inter filios Israel.
52 E regione aspice terram quam dabo filiis Israel, illuc autem non ingrediêris.

CAP. XXXIII.

Benedictio.

1 HÆc autem est benedictio quâ benedixit Moses servus Dei filios Israel antequam moreretur.
2 Et dixit, Dominus de Sinai venit & ortus est nobis de Soir, & apparuit de monte Pharan, & cum eo quidem myriades sanctorum à dextris suis.
3 Largitus est eis, quinetiam diligi fecit eos à populis, omnésque sanctos suos benedixit: ipsi verò apprehendent pedem tuum, & acquiescent verbo tuo.
4 Legem tradidit nobis Moses, cánque dedit hæreditatem cœtui Jacob.
5 Et erit in Israel rex, quoniam convenerunt principes populi simul cum tribubus Israel.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

46 וַאֲמַר לְהוֹן שַׁווּ לִבְּכוֹן לְכָל־פִּתְגָּמַיָּא דִּי אֲנָא מַסְהִיד בְּכוֹן יוֹמָא־דֵין דִּי תְּפַקְּדוּנוּן יָת־בְּנֵיכוֹן לְמִטַּר לְמֶעְבַּד יָת־כָּל־פִּתְגָּמֵי אוֹרָיְתָא הָדָא׃
47 אֲרֵי לָא־פִתְגָּם רֵיקָן הוּא מִנְּכוֹן אֲרֵי הוּא חַיֵּיכוֹן וּבְפִתְגָּמָא הָדֵין תּוֹרְכוּן יוֹמִין עַל־אַרְעָא דִּי אַתּוּן עָבְרִין יָת־יַרְדְּנָא תַּמָּן לְמֵירְתַהּ׃
48 וּמַלֵּיל יְיָ עִם־מֹשֶׁה בִּכְרַן יוֹמָא הָדֵין לְמֵימַר׃
49 סַק לְטוּרָא דַעֲבָרָאֵי הָדֵין טוּר דִּנְבוֹ דִּי בְּאַרְעָא דְמוֹאָב דִּי עַל־אַפֵּי יְרֵיחוֹ וַחֲזִי יָת־אַרְעָא דִכְנַעַן דִּי אֲנָא יָהֵב לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַחְסָנָא׃
50 וּמוּת בְּטוּרָא דִּי אַתְּ סָלֵיק לְתַמָּן וְאִתְכְּנֵשׁ לְעַמָּךְ כְּמָא דִּי־מִית אַהֲרֹן אֲחוּךְ בְּהוֹר טוּרָא וְאִתְכְּנֵשׁ לְעַמֵּיהּ׃
51 עַל דִּי שְׁקַרְתּוּן בְּמֵימְרִי בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֵי־מַצּוּת רְקַם מַדְבְּרָא־דְצִן עַל דִּי לָא־קַדֵּשְׁתּוּן יָתִי בְּגוֹ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
52 אֲרֵי מִלְּקֳבֵל תֶּחֱזֵי יָת־אַרְעָא וּלְתַמָּן לָא תֵיעוּל לְאַרְעָא דִּי־אֲנָא יָהֵיב לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ לג

1 וְדָא בִרְכְתָא דִּי בָרֵיךְ מֹשֶׁה נְבִיָּא דַּייָ יָת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם מוֹתֵיהּ׃
2 וַאֲמַר יְיָ מִסִּינַי אִתְגְּלִי וְזֵיהוֹר יְקָרֵיהּ מִשֵּׂעִיר אִתְחֲזֵי לָנָא אִתְגְּלִי בִגְבוּרְתֵּיהּ עַל־טוּרָא דְפָארָן וְעִמֵּיהּ רִבְבָת קַדִּישִׁין כְּתַב־יְמִינֵיהּ מִגּוֹ אֶשָּׁתָא אוֹרָיְתָא יְהַב לָנָא׃
3 אַף חַבְּבִנּוּן לְשִׁבְטַיָּא כָּל־קַדִּישׁוֹהִי בֵּית־יִשְׂרָאֵל בִּגְבוּרָא אַפֵּקִנּוּן מִמִּצְרַיִם וְאִנּוּן מְדַבְּרִין תְּחוֹת עֲנָנָךְ נָטְלִין עַל־מֵימְרָךְ׃
4 אוֹרָיְתָא יְהַב־לָנָא מֹשֶׁה מְסָרַהּ יְרוּתָא לִכְנִשַּׁת יַעֲקֹב׃
5 וַהֲוָה בְיִשְׂרָאֵל מַלְכָּא בְּאִתְכַּנָּשׁוּת רֵישֵׁי עַמָּא כַּחֲדָא שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל׃

46 Et dixit ad eos, Ponite cor vestrum ad omnia verba quæ ego testificor vobis hodie: quæ præcipietis filiis vestris, ut custodiant & faciant omnia ver-
47 ba legis hujus. Quia verba non vana sunt vobis; sed hæc est vita vestra: & in verbo hoc prolongabuntur dies vestri super terra, propter quam transitis Jordanem ut possideatis
48 eam. Et locutus est Dominus cum Moyse in hac die, dicens.
49 Ascende in montem istum transeuntium in monte Nebo, qui est in terra Moab, quæ est contra faciem Hiericho: & vide terram Chanaan, quam ego dabo filiis Israel in pos-
50 sessionem. Et morere in monte in quem conscendes, & colligéris in populum tuum: sicut mortuus est Aharon frater tuus in monte Hor, & collectus est ad populum suum.
51 Eo quòd prævaricati estis in verbum meum in medio filiorum Israel, in aquis contradictionis in Cades deserti Sin: & quia non sanctificâstis me
52 in medio filiorũ Israel. Quoniam è contra videbis terram: & illuc non ingredieris, in terram quam ego dabo filiis Israel.

CAP. XXXIII.

1 ET hæc est benedictio quâ benedixit Moyses Propheta Dei filiis Israel, ante mortem
2 suam. Et ait; Dñs de Sinai revelatus est, & splendor gloriæ ejus apparuit nobis de Seir; revelatus est in fortitudine sua super monte Pharan, & cum eo sanctorũ millia: legem scriptam dextera ejus dedit nobis
3 de medio ignis. Dilexit utique tribus, & omnes sanctos domus Israel, in fortitudine eduxit eos de Ægypto: & ipsi ducebantur sub nube tua; & proficiscebantur ad verbum tuum.
4 Legem dedit nobis Moyses: & tradidit eam in hæreditatẽ
5 cœtui Jacob. Et fuit in Israel rex: cùm congregarentur principes populi simul cum tribubus Israel.

[illegible]

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

46 [illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]
52 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]

VERSIO SAMARITANA.

46 [illegible]
47 [illegible]
48 [illegible]
49 [illegible]
50 [illegible]
51 [illegible]
52 [illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

46 *Dixit eis, Ponite cor vestrum super omnia verba quæ ego testor hodiè contra vos, ut præcipiatis ea filiis vestris, ut custodiant, atque ut faciant omnia verba legis hujus.*
47 *Non est enim verbum istud inane vobis, sed est vita vestra, & in verbo isto producetis dies super terram, ad quam possidendam vos transitis Jordanem.*
48 *Locutusque est Dominus Mosi illo ipso die, dicens;*
49 *Ascende in montem Abarim istum, montem Nebo qui est in terra Moab, qui est è regione Jericho, & vide terram Chanaan quam ego dedi filiis Israel in possessionem.*
50 *Et morere in monte in quem tu ascendis, & congregare ad populum tuum, sicut mortuus est Aaron frater tuus in monte (b) Hor, et congregatus est ad populũ suum.*
51 *Quoniam prævaricati estis adversùs me in medio filiorum Israel, ad aquas (c) contradictionis Cades (d) deserti Sin, eò quòd non sanctificâstis me in medio fi-*
52 *liorum Israel. Quapropter ex adverso videbis terram, sed non ingredêris in terram quam ego do filiis Israel.*

CAP. XXXIII.

1 *HÆc est autem benedictio quá benedixit Moses vir Dei filios Israel antequam moreretur.*
2 *Dixit igitur, Dominus de Sinai venit, & ortus est eis de (a) Seir, resplenduit de monte Pharan, venerunt quoque myriades Sanctorum, de dextera ejus ignea lex eis.*
3 *(b) Pater est diligens populos: omnes enim sancti ejus sunt in manu tua, ipsiq; (c) subsilient pedibus tuis, & excipiunt eloquia tua.*
4 *Legem præcepit nobis Moses, hæreditatem congregationis Jacob.*
5 *Eritque in Recto rex cùm congregaverint se capita populi simul cum tribubus Israelis.*

VER. SAM. (b) Montani, (c) contentionis (d) extra Sin, (a) Gabhlah, (b) Etiam est (c) subiguntur

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

46 * قال لهم ردوا بالكم الي جميع الكلام الذي اناشدكم به اليوم * لتامروا به بنيكم
47 فيحفظوا ويعملوا جميع امور هذه التورية * انه ليس بكلام فارغ عنكم * بل هو حياتكم
48 وبه تطول مدتكم في البلد الذي انتم جايزون الاردن اليه لتحوزوه * ثم كلم الله موسي
49 تكليما في ذات ذلك اليوم * اصعد الي جبل العبرين * هذا جبل نبو الذي في بلد ماب
50 الذي بحضن يريحا * وانظر البلد الذي انا معطيه بني اسرايل حوزا * ومت في الجبل
الذي انت صاعد اليه * وانضم الي قومك * كما مات هرون اخوك بجبل هور وانضم الي قومه *
51 52 * على ما نكثتما الامة بي في ماء خصومة رقيم برية صين * ولم تقدساني فيما بينهم * لذلك
تنظر الي الارض التي اعطيها بني اسرايل من المقابلة * ولا تدخل اليها *

* الفصل الثالث والثلثون *

1 2 * وهذه البركات التي بارك بها موسي رسول الله في بني اسرايل قبل موته * يا الله الذي تجلي
من طور سينا * واشرق نوره من جبل ساعير ولوح به من جبل فاران * واتي ربوة القدس
3 بسريعة نور من يمينه لهم * واحببت ايضا شعبا * جميع خواصهم في طاعتك * وهم يقفون
4 اثارك * ويتناقلون كلماتك * يا الله الذي امر لنا موسي بالتورية * فجعلها وراثة لجوق يعقوب *
5 * وكان ملكا في الموصوف حين تجمع اليه روساوه وساير اسباطه *

46 *Dixerit ad eos, Advertite animum vestrũ ad omnia verba quibus obtestor vos hodiè, ut præcipiatis ea filiis vestris, & custodiant faciántque cuncta mandata hujus legis:*
47 *Quia non sunt verba inania vobis, imò sunt vita vestra, & per ea producetur mora vestra in regione ad quam transituri estis Jordanem ut possideatis eam.*
48 *Deinde locutus est Deus ad Musam hujusmodi sermonem in eadem illa die,*
49 *Ascende ad montem Abarin (hic est mons Nobu qui est in regione Moab, quæ est ex adverso Jericho) & vide regionem quam ego daturus sum filiis Israil possessionem:*
50 *Et morere in monte ad quem tu ascensurus es, & colligere ad populum tuum, quemadmodum mortuus est Haron frater tuus in monte Hor, & collectus ad populũ suum.*
51 *Eò quòd prævaricari fecistis populum in me ad aquam contentionis Recin deserti Sin, & non*
52 *sanctificâstis me inter eos: Propterea intueberis terram quam dedi filiis Israil, è regione, & non ingrediêris ad eam.*

CAP. XXXIII.

1 *HÆ verò sunt benedictiones quibus benedixit Musa apostolus Dei filios Israil ante obitum suum.*
2 *O Deus qui apparuit de monte Sinai, quique oriri fecit lumen suum de monte Sair, & fulgere fécit illud de monte Pharan, et attulit ad decem millia sanctorum legem splendoris à dextris suis, pro ipsis,*
3 *Et amorem quoque meum erga populum: omnes enim præcipui eorum sub tua sunt obedientia, & ipsi insistent vestigiis tuis, et conferent inter sese verba tua.*
4 *O Deus qui præcepit nobis legem per Musam, et posuit eam in hæreditatem cœtui Jacob,*
5 *Et fuit rex in Laudabili cùm congregati sunt ad eum duces ejus & cunctæ tribus ejus:*

ספר אלה הדברים: לג

6 loc Et numerus ejus viri sint & ,moriatur non & ,Reuben Vivat
יחי ראובן ואל־ימת ויהי מתיו מספר: וזאת 7
ad & ,Jehudah vocem Domine Audi :dixit Et .Jehudah ipsi
ליהודה ויאמר שמע יהוה קול יהודה ואל־
auxilium & ,ei contendit ejus manus :eum introduces suum populum
עמו תביאנו ידיו רב לו ועזר
,tuæ Perfectiones :dixit Levi ad Et .eris ejus angustiatoribus ab
מצריו תהיה: וללוי אמר תמיך 8
;tentatione in eum tentâsti quem ,tuo pio viro tuæ illuminationes &
ואוריך לאיש חסידך אשר נסיתו במסה
,suo patri Dicens .contentionis aquas super eum fecisti contendere
תריבהו על־מי מריבה: האמר לאביו 9
& ,agnovit non suos fratres & ;eum vidi Non ,suæ matri &
ולאמו לא ראיתיו ואת־אחיו לא הכיר ואת־
tuum pactum & ,tuum dictum custodierunt quia;cognovit non suos filios
בנו לא ידע כי שמרו אמרתך ובריתך
tuam legem & Jahacob tua judicia Docebunt .servabunt
ינצרו: יורו משפטיך ליעקב ותורתך 10
super consumptum & ,tuo naso in suffitum ponent :Israel
לישראל ישימו קטורה באפך וכליל על־
ejus manuum opus & ,ejus virtuti Domine Benedic .tuum altare
מזבחך: ברך יהוה חילו ופעל ידיו 11
,eum habentium odio &,ejus insurgentium lumbos Transfige .velis
תרצה מחץ מתנים קמיו ומשנאיו
habitabit Domini Dilectus :dixit Binjamin Ad .surgant ne
מן־יקומון: לבנימן אמר ידיד יהוה ישכן 12
ejus humeros inter & ,die tota eum super tegens ,eum super fiducia in
לבטח עליו חפף עליו כל־היום ובין כתפיו
,ejus terra Domini Benedicta :dixit Joseph ad Et .habitavit
שכן: וליוסף אמר מברכת יהוה ארצו 13
:deorsum cubante voragine de & ,rore de ,cœlorum delicia de
ממגד שמים מטל ומתהום רבצת תחת:
capite de Et .lunarum ejectionis delicia de & ,solis proventuum delicia de Et
וממגד תבואת שמש וממגד גרש ירחים: ומראש 14 15
,terræ delicia de Et .seculi collium delicia de & ,orientis montium
הררי־קדם וממגד גבעות עולם: וממגד ארץ 16
caput ad veniat ,rubi habitatoris voluntate &,ejus plenitudine &
ומלאה ורצון שכני סנה תבואתה לראש
,ei decor ejus bos Primogenitus .ejus fratrum Nazaræi verticem ad &,Joseph
יוסף ולקדקד נזיר אחיו: בכור שורו הדר לו 17
fines pariter cornupetet populos ipsis in;ejus cornua unicornis cornua &
וקרני ראם קרניו בהם עמים ינגח יחדו אפסי־
.Menasseh millia ipsi & ,Ephraim millia decem isti Et .terræ
ארץ והם רבבות אפרים והם אלפי מנשה:

Verſio VULG. LAT.

6 Vivat Ruben, & non moriatur, 7 & ſit parvus in numero. Hæc eſt Judæ benedictio; Audi, Domine, vocem Judæ, & ad populum ſuum introduc eum: manus ejus pugnabunt pro eo, & adjutor illius contra adverſarios ejus erit. 8 Levi quoque ait; Perfectio tua, & doctrina tua viro ſancto tuo, quem probâſti in tentatione, & judicâſti ad aquas Contradictionis. 9 Qui dixit patri ſuo, & matri ſuæ; Neſcio vos: & fratribus ſuis; Ignoro vos: & neſcierunt filios ſuos. Hi cuſtodierunt eloquium tuum, & pactum tuum ſervaverunt, 10 Judicia tua, ô Jacob; & legẽ tuam, ô Iſrael: ponent thymiama in furore tuo, & holocauſtum ſuper altare tuum. 11 Benedic Domine fortitudini ejus, & opera manuum illius ſuſcipe. Percute dorſa inimicorum ejus: & qui oderunt eum, non conſurgant. 12 Et Benjamin ait; Amantiſſimus Domini habitabit confidenter in eo: quaſi in thalamo totâ die morabitur, & inter humeros illius requieſcet. 13 Joſeph quoque ait; De benedictione Domini terra ejus, de pomis cœli, & rore, 14 atque abyſſo ſubjacente; De pomis fructuũ Solis ac Lunæ; 15 De vertice antiquorum montium, de pomis collium æternorum; 16 Et de frugibus terræ, & de plenitudine ejus. Benedictio illius qui apparuit in rubo, veniat ſuper caput Joſeph, & ſuper verticem Nazaræi inter fratres ſuos. 17 Quaſi primogeniti tauri pulchritudo ejus, cornua rhinocerotis cornua illius: in ipſis ventilabit gentes uſque ad terminos terræ. Hæ ſunt multitudines Ephraim: & hæc millia Manaſſe.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

6 Ζήτω Ῥουβὴν, καὶ μὴ ἀποθανέτω, (δ) καὶ ἔστω 7 πολὺς ἐν ἀριθμῷ. Καὶ αὕτη Ἰούδα· Εἰσάκουσον, κύριε, (ε) φωνῆς Ἰούδα, καὶ εἰς τὸν λαὸν αὐτοῦ (ζ) ἔλθοις ἄν. αἱ χεῖρες αὐτοῦ διακρινοῦσιν αὐτῷ, καὶ βοηθὸς ἐκ τῶν ἐχθρῶν 8 (η) ἔσῃ. Καὶ τῷ Λευὶ εἶπε, Δότε Λευὶ δήλους αὐτοῦ, καὶ ἀλήθειαν αὐτοῦ τῷ ἀνδρὶ τῷ ὁσίῳ, ὃν ἐπείρασαν αὐτὸν ἐν πείρᾳ· ἐλοιδόρησαν αὐτὸν ἐφ᾽ ὕδατος Ἀντιλογίας. 9 Ὁ λέγων τῷ (θ) πατρὶ καὶ τῇ μητρὶ, Οὐχ ἑώρακά σε, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ (ι) οὐκ ἐπέγνω, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἀπέγνω. ἐφύλαξε τὰ λόγιά σου, καὶ τὴν διαθήκην σου διετήρησε. 10 Δηλώσουσι τὰ δικαιώματά σου τῷ Ἰακὼβ, καὶ τὸν νόμον σου τῷ Ἰσραήλ· ἐπιθήσουσι θυμίαμα (κ) ἐν ὀργῇ σου διαπαντὸς ἐπὶ τὸ θυσιαστήριόν σου. 11 Εὐλόγησον, κύριε, τὴν ἰσχὺν αὐτοῦ, καὶ τὰ ἔργα τῶν χειρῶν αὐτοῦ δέξαι. κάταξον (λ) ὀσφὺν ἐχθρῶν ἐπανεστηκότων αὐτῷ, καὶ οἱ μισοῦντες αὐτὸν μὴ ἀναστήτωσαν. 12 Καὶ τῷ (μ) Βενιαμὶν εἶπεν, Ἠγαπημένος ὑπὸ κυρίου κατασκηνώσει πεποιθώς· καὶ ὁ θεὸς σκιάζει ἐπ᾽ αὐτῷ πάσας τὰς (ν) ἡμέρας, καὶ ἀναμέσον τῶν ὤμων αὐτοῦ 13 κατέπαυσε. Καὶ τῷ Ἰωσὴφ εἶπεν, Ἀπ᾽ εὐλογίας κυρίου ἡ γῆ αὐτοῦ, (ξ) ἀπὸ ὡρῶν οὐρανοῦ καὶ δρόσου, καὶ ἀπὸ ἀβύσσων πηγῶν 14 κάτωθεν, Καὶ καθ᾽ ὥραν γεννημάτων ἡλίου τροπῶν, καὶ ἀπὸ συνόδων (ο) μηνῶν, 15 Ἀπὸ κορυφῆς ὀρέων ἀρχῆς, καὶ ἀπὸ κορυ16φῆς βουνῶν ἀενάων, Καὶ καθ᾽ ὥραν γῆς πληρώσεως. καὶ τὰ δεκτὰ τῷ ὀφθέντι ἐν τῇ βάτῳ ἔλθοισαν ἐπὶ κεφαλὴν Ἰωσὴφ, καὶ ἐπὶ κορυφῆς δοξασθεὶς 17 (π) ἐπ᾽ ἀδελφοῖς. Πρωτότοκος ταύρου τὸ κάλλος αὐτοῦ· κέρατα μονοκέρωτος τὰ κέρατα αὐτοῦ· ἐν αὐτοῖς ἔθνη κερατιεῖ ἅμα, ἕως ἀπ᾽ ἄκρου (ρ) γῆς. αὗται μυριάδες Ἐφραὶμ, καὶ αὗται χιλιάδες (σ) Μανασσῆ.

Vivat Ruben, & non moriatur: 6 & (d) ſit multus in numero. Et 7 hæc ipſi Juda; Exaudi, Domine, vocem Juda: & ad populum ejus (e) venias utique. Manus ipſius dijudicabunt ei: & auxiliator ex (f) inimicis eris. Et 8 ipſi Levi dixit; Date Levi (g) manifeſtationes ejus, & veritatem ejus viro ſancto: quem tentaverunt eum in tentatione: (h) jurgati ſunt in eum ſuper aquam Contradictionis: Qui dicit patri, 9 & matri, Non vidi te: & fratres ſuos non agnovit, & filios ſuos (i) reprobavit. Cuſtodivit eloquia tua, & teſtamentum tuum conſervavit. Manifeſtabunt 10 juſtificationes tuas ipſi Jacob, & legem tuam Iſrael: imponent incenſum in (k) ira tua ſemper ſuper altare tuum. Benedic, Domine, fortitudinem 11 ejus; & opera manuum ejus ſuſcipe. (l) Frange lumbos inimicorum inſurgentium in eum: & qui oderunt eum, non reſurgant. Et ad Benjamin dixit; Dilectus 12 à Domino habitabit fidens. Et Deus obumbrat ſuper eum omnibus diebus; & inter humeros ejus requievit. Et ad Joſeph dixit; 13 A benedictione Domini terra ejus; (m) à fructibus cœli, & rore, & ab abyſſis fontium deorſum: Et à fructibus 14 (n) ſecundùm horam Solis converſionum, & à (o) convenientibus 15 menſibus à vertice montiũ (p) principii, & à vertice colliũ æternorum, Et ad horam terræ 16 plenitudine. Et (q) accepta ei, qui viſus eſt in rubo, veniant ſuper caput Joſeph, & ſuper verticem glorificatus in fratribus. Primogenitus tauri pul- 17 chritudo ejus; cornua unicornis cornua ejus: in ipſis gentes ventilabit ſimul, uſque ad extremum terræ. Hæ myriades Ephraim: & hæ chiliades Manaſſe.

MS.A. (δ) καὶ Συμεὼν ἔσω (ε) τῆς φωνῆς (ζ) εἰσέλθοις ἄν. (η) αὐτοῦ ἔσῃ. (θ) πατρὶ αὐτοῦ καὶ τῇ μητρὶ αὐτοῦ, Οὐχ (ι) οὐκ ἔγνω, * καὶ τοὺς ἀδελφοὺς αὐτοῦ * ἐφύλαξεν τὰ (κ) ἐν * ἑορτῇ σου (λ) ὀσφὺν ἐπανεστηκότων ἐχθρῶν αὐτοῦ, καὶ (μ) Βενιαμεὶν (ν) ἡμέρας, ἀναμέσον (ξ) ἀπὸ ὀρέων οὐρανοῦ (ο) μηνῶν, Καὶ ἀπὸ (π) ἐν ἀδελφοῖς. (ρ) τῆς γῆς. (σ) Μανασσῆ.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 * ܢܚܐ ܪܘܒܝܠ ܘܠܐ ܢܡܘܬ. ܘܢܗܘܐ ܒܡܢܝܢܐ. * ܘܗܢܐ ܐܡܪ ܠܝܗܘܕܐ. ܫܡܥ ܡܪܝܐ 7
ܩܠܗ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܠܥܡܗ ܐܥܠܝܘܗܝ. ܐܝܕܘܗܝ ܢܕܘܢ ܠܗ. ܘܡܥܕܪܢܐ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ
ܗܘܝ ܠܗ. * ܘܠܠܘܝ ܐܡܪ. ܬܡܝܡܘܬܟ ܘܢܘܗܪܟ ܠܓܒܪܐ ܚܣܝܐ. ܕܢܣܝܬܗ ܒܢܣܝܘܢܐ. 8
ܘܒܨܝܬܗ ܒܡܝܐ ܕܡܨܘܬܐ. * ܕܐܡܪ ܠܐܒܘܗܝ ܘܠܐܡܗ ܠܐ ܚܙܝܬܗ: ܘܠܐܚܘܗܝ ܠܐ 9
ܐܫܬܘܕܥ. ܘܠܒܢܘܗܝ ܠܐ ܝܕܥ. ܕܢܛܪܘ ܡܐܡܪܟ. ܘܩܝܡܟ ܢܛܪܘ. * ܢܠܦܘܢ ܕܝܢܝܟ 10
ܠܝܥܩܘܒ. ܘܢܡܘܣܝܟ ܠܐܝܣܪܐܝܠ. ܢܣܝܡܘܢ ܒܣܡܐ ܒܪܘܓܙܟ. ܘܡܫܡܠܝܐ ܥܠ ܡܕܒܚܟ.
* ܒܪܟ ܡܪܝܐ ܚܝܠܗ. ܘܐܬܪܥܐ ܒܥܒܕܐ ܕܐܝܕܘܗܝ. ܬܒܘܪ ܚܨܐ ܕܣܢܐܘܗܝ. ܘܒܥܠܕܒܒܘܗܝ 11
ܠܐ ܢܩܘܡܘܢ. * ܘܠܒܢܝܡܝܢ ܐܡܪ. ܚܒܝܒܗ ܕܡܪܝܐ ܢܫܪܐ ܒܫܠܝܐ. ܘܥܠܘܗܝ ܢܓܢ. 12
ܟܠܗ ܝܘܡܐ. ܘܒܝܬ ܟܬܦܬܗ ܢܫܪܐ. * ܘܠܝܘܣܦ ܐܡܪ. ܡܒܪܟܐ ܗܝ ܐܪܥܗ ܒܦܐܪܐ. ܡܢ 13
ܛܠܐ ܕܫܡܝܐ ܡܢ ܠܥܠ. ܘܡܢ ܬܗܘܡܐ ܕܪܒܝܥܐ ܡܢ ܠܬܚܬ. * ܘܡܢ ܦܐܪܐ ܕܥܠܠܬܐ 14
ܕܫܡܫܐ. ܘܡܢ ܦܐܪܐ ܕܡܦܩܐ ܣܗܪܐ. * ܡܢ ܪܫ ܛܘܪܐ ܕܡܕܢܚܐ. ܘܡܢ ܦܐܪܐ ܕܪܡܬܐ ܕܥܠܡ. 15
* ܘܡܢ ܦܐܪܐ ܕܐܪܥܐ ܘܡܠܝܗ. ܘܨܒܝܢܗ ܕܡܢ ܕܫܪܐ ܒܣܢܝܐ. ܢܐܬܝܢ ܥܠ ܪܫܗ 16
ܕܝܘܣܦ. ܘܥܠ ܩܕܩܕܗ ܕܢܙܝܪܐ ܕܐܚܘܗܝ. * ܒܘܟܪܐ ܕܬܘܪܐ ܫܘܒܚܐ ܠܗ. ܘܩܪܢܬܐ ܕܪܝܡܐ 17
ܩܪܢܘܗܝ. ܒܗܘܢ ܢܢܓܚ ܥܡܡܐ ܐܟܚܕܐ ܥܕܡܐ ܠܣܘܦܝ ܐܪܥܐ. ܗܠܝܢ ܪܒܘܬܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܗܠܝܢ ܐܠܦܐ ܕܡܢܫܐ.

* Vivet Rubil, & non morietur, aut erit 6 *exiguo* in numero. Et hoc dixit ad Juda, 7 Exaudi Domine vocem, Juda, & ad gentem ſuam adduc eum: manus ſuæ contriſtabunt eum, at adjutor contra oppreſſores ſuos eſto illi. Et ad Levi dixit, Perfectio 8 tua & lumen tuum ad virum pium, quem probâſti in tentationibus, & ſcrutatus es in aquis jurgii. Qui dixit de patre ſuo & 9 de matre ſua, Non vidi eum, & fratres ſuos non agnovit, & filios ſuos non cognovit. Qui cuſtodierunt eloquium tuum, & fœdus tuum ſervaverunt, Docebunt judi- 10 cia tua Jacobum, & leges tuas Iſraelem: ponent incenſum in furore tuo, & perfectionem ſuper altare tuum. Benedic Do- 11 mine, robori ejus, & oblectare opera manuum ejus: frange dorſum oſorum ejus, & hoſtes ejus ne conſurgant. Et ad Ben- 12 jamen dixit, Dilectus Domini habitabit cum tranquillitate, & ſuper ipſum incubabit totâ die, inter humeros ejus commorabitur. Et ad Joſeph ait, Benedicta ſit 13 terra ejus in fructu, de rore cœli supernè, & de abyſſo cubante infernè, Et de fructu 14 proventuum ſolis, & de fructu quem producit luna, De cacumine montium Ori- 15 entis, & de fructu colliũ æternorũ, Et de 16 fructu terræ & plenitudinis ejus, beneplacitum ejus qui habitat in rubo, veniant ſuper caput Joſeph, & ſuper verticem coronæ fratrum ſuorum. Primogenita boum ſint ei 17 ſplendori, & cornua rhinocerotis cornua illius, quibus impetet populos ſimul uſque ad fines terræ. Hæc ſunt decem millia Aphrem, & hæc ſunt millia Manaſſe.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

6 יחי ראובן בחיי עלמא ומותא תנינא
לא ימות ויקבלון בנוהי אחסנתהון
7 במנינהון: ודא ליהודה ואמר קבל
יי צלותיה דיהודה במפקיה לאגחא
קרבא ולעמיה תתיבניה בשלם ידוהי
יעבדן ליה פורענותא בסנאוהי וסעיד
8 מבעיל דבבוהי הוי ליה: וללוי אמר
תומיא ואוריא אלבשתא לגבר
דאשתכח חסיד קדמך די נסיתוהי
בנסתא והוה שלים בחנתוהי על מי
9 מצותא ואשתכח מהימן: דעל אבוהי
ועל אמיה לא רחם כד חבו מן דינא
ואפי אחוהי ובנוהי לא נסיב ארי נטרו
מטרת מימרך וקימך לא אשניו:
10 כשרין אלין דילפון דינך ליעקב
ואוריתך לישראל ישוון קטורת
בוסמין קדמך וגמיר לרעוא על מדבחך:
11 בריך יי נכסוהי וקורבן ידוהי תקבל
ברעוא תבר חרצא דסנאוהי
12 ובעלי דבבוהי דלא יקומון: לבנימן
אמר רחימא דיי ישרי לרוחצן עלוהי
יהי מגן עלוהי כל יומא ובארעיה
13 תשרי שכנתא: וליוסף אמר מברכא
מן קדם יי ארעיה עבדא מגדנין
מטלא דשמיא מלעילא וממבועי
עינון ותהומין דנגדן ממעמקי ארעא
14 מלרע: ועבדא מגדנין ועללן מיבול
שמשא ועבדא מגדנין מריש ירח
15 בירח: ומריש טוריא בכיריא ומטוב
16 רמן דלא פסקן: ומטוב ארעא
ומלאה ורעי ליה דשכנתיה בשמיא
ועל משה אתגלי באסנא יתיין כל
אלין לרישא דיוסף ולגברא פרישא
17 דאחוהי: רבא דבנוהי זיוא ליה וגבורן
דאתעבידא ליה מן קדם תוקפא
ורומא דיליה בגבורתיה עממיא יקטל
כחדא עד סיפי ארעא ואנון רבותא
דבית אפרים ואנון אלפי דבית מנשה:

Targum ONKELOS.

6 Vivat Ruben in vitâ æternâ, & non moriatur morte ſecundâ: & accipiant filii ſui hæreditatẽ ſuã, 7 juxta numerũ eorũ. Et hoc dixit Judæ: Suſcipe Dñe orationẽ Judæ, cùm egreſſus fuerit ad bellũ, et ad populũ ejus reduces eum in pace: man⁹ ej⁹ facient ultionẽ de inimicis ſuis; & auxiliator contra 8 hoſtes ej⁹ eris ei. Ad Levi quoq; dixit; Perfectione & lumine induiſti virum qui invent⁹ eſt ſanctus coram te: quem probaſti in tentatione, & inventus eſt perfect⁹; probaſti eũ apud aquã contradictionis, et inventus eſt fide- 9 lis. Qui non eſt miſertus patris ſui & matris ſuæ in judicio quando peccaverunt, & perſonam fratris & filii ſui non accepit: quoniam cuſtodierunt cuſtodiam verbi tui, & pactum 10 tuum non mutaverunt. Digni ſunt iſti ut doceant judicia tua Jacob, & legem tuam Iſrael: ponãt thymiama aromatum coram te, & holocauſta volũtaria ſuper al- 11 tare tuum. Benedic Dñe ſubſtantiæ ejus, & oblationẽ manuũ ſuarũ ſuſcipe voluntariè: contere dorſum hoſtium ſuorũ & inimicorum ſuorũ, ut non conſurgant. 12 Ad Benjamin dixit; Dilect⁹ Dñi habitabit confidenter: ſuper eum erit protegens eum omnib⁹ diebus; & in terrâ ej⁹ habitabit ma- 13 jeſtas Domini. Ad Joſeph quoq; ait; Benedicta à facie Domini terra ejus: faciens fructum erit de rore cœli deſuper, & de venis fontium abyſſi qui fluunt à 14 profundis terræ deſubter. Et faciet poma & fructus quæ ſol germinare facit: & faciet po- 15 ma in principio menſium. Et de vertice montium primitiarum; & de bonis collium quæ 16 non deficiunt. Et de bonis terræ & plenitudinis ejus; & de beneplacito illius cujus majeſtas habitat in cœlis, & Moyſi revelatus eſt in rubo: venient omnia hæc ſuper caput Joſeph; et ſuper virũ dedicatũ inter fratres 17 ſuos. Primogenitus filiorum ſuorum pulchritudo ejus, & magnalia quæ facta ſunt ei à facie fortiſſimi & excelſi; in cujus fortitudine occîdet populos ſimul, uſq, ad finem terræ: hæc ſũt milliaria Ephraim, et hæc ſunt millia Manaſſe.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Vivet Ruben, non morietur, e- 6 rit q, ex eo numerus. Hæc autẽ 7 Judæ, et dixit; Audi Domine, vocem Judæ, & ad populum ejus introduc eũ: manus ejus contendit pro eo, & auxilians contra adverſarios ejus eris. Ipſi autẽ Levi dixit, Perfecti- 8 ones tuæ, & doctrina tuæ viri (d) ſunt qui ſanctus tuus eſt, quem tentâſti in Maſſa, & cum quo contendiſti ad aquas (e) contradictionis. Qui di- 9 xit patri ſuo, et matri ſuæ, Nõ vidi, et fratres ſuos non cognovit, et filiũ ſuum neſcivit. Eò quòd cuſtodiunt eloquiũ tuum, & fœdus tuum conſervant, Docebunt judicia 10 tua Jacobum, & leges tuas Iſraelem: Ponent incenſum in ira tua, e (f) holocauſtum ſuper altare tuum. Benedic Do- 11 mine fortitudini ejus, & opus manûs ejus acceptabis: transfige lumbos inſurgentium in eum, tum ex iis qui oderunt eum quis inſurget? 12 Benjamin autem dixit, Manus, manus Domini habitare fecit eum confidentèr, et (g) protexit eum totâ die, atq; inter humeros ejus commorabitur. Joſepho quoque 13 dixit, Benedicta à Domino terra ejus ob (h) fructus pretioſos cœlorum, ob rorem, et abyſſum ſubtus jacentem. Et 14 propter (i) pretioſa fructuũ ſolis, et propter pretioſa proventuum menſtruorum. Propter 15 quoq; cacumina montium Orientis, & pretioſos fructus collium ſeculi. Propter autem 16 (k) delicias terræ, & (l) plenitudinẽ ejus, & benevolentiam Habitantis rubum, veniat in caput Joſeph, atque in verticem (m) Nazaræi fratrũ ejus. Primogenitus tauri erit 17 honor ejus, & cornua unicornium cornua ejus; cum ipſis populos (n) cornupetet: adunati ſunt fines terræ, hæ myriades Ephraim, & hæc millia Manaſſe.

VER. SAM. (d) ſũt libaminis tui, quem probâſti (e) contentionis. (f) oblationem (g) alas motitavit circum eum (h) proventus (i) proventus (k) proventus (l) circuitum (m) uncti (n) proſternet:

VRESIO SAMARITANA.

[illegible]

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * اسيلك ان يحيا آل راوبين ولا يموت * ولا يصير رهطه ذا احصاء * وهذا ما قال ليهودا * يا الله 7
اسمع صوت يهودا * ورده علي قومه من غزوه * واجعل يديه منتصفين له * وكن له عونا علي
اعدائه * وقال للاوي * يا الله اذ نحلت محاكك وانوارك الرجل الذي هو فاضل عندك * وقد 8
امتحنته في ذات المحنة وخاصمته في مثل ماء الخصومة * فوجدته القايل عن ابيه وامه كانه 9
لم يرهم * ولم يثبت اخوته * ولم يعترف ببنيه مما حرسوا مقالتك * وهم يحفظون عهدك * وهم 10
يعدون في احكامك آل يعقوب * وفي توراتك آل اسرايل * ويصيرون البخور بين يديك والكامل علي
مذبحك * اللهم كذاك فبارك في جنده وارض ما تصنعه يداه * واوهن احقاء مقاوميه وشانييه 11
عن ان يقاوموه * وقال لبنيامين * اذ هو وديد الله فيسكن واثقا به * وهو يطوف به طول 12
الزمان * وبين ظهرانيه ساكن * وقال ليوسف * اللهم فبارك في بلده في مواد سماواتك وطلها 13
ومن الغمور الغايصة سفلا * ومن مواد الغلات الشمسية * ومن ولاد الحبوب القمرية * ومن اصول الجبال 14 15
الاولي * ومن فروع اليفاع الدهرية * ومن نعمة الارض باسرها * ورضي ساكن السنا بكل جميع 16
ذلك براس يوسف وهامة ناسك اخوته * وليكن البهاء للممثل ببكر ثور * فتصير قرونه 17
كقرون الكركدن * حتي ينطح بها الامم الي اقطار الارض * وسيذكرها انها ربوات افرايم والوف
منسا *

Rogo te ut vivat progenies Raubin et non 6 moriatur, neque fiat ejus familia pauci numeri. Hæc autẽ ſunt quæ dixit ad Ihu- 7 dha, O Deus, audi vocẽ Ihudha, et reduc eum ad populum ſuum de prælio ſuo: & fac manus ejus ultrices ſibi, & eſto ei adminiculo contra hoſtes ſuos. Et dixit ad 8 Livi, O Deus, cùm veritates tuas & lumina tua dederis in hæreditatem viro qui præſtantiſſimus eſt apud te, & jam probaveris eum in loco tentationis, & cum eo contenderis per quaſi aquam contentionis, Et inveneris eum dicentem de patre ſuo 9 matréque ſuâ quòd fermè non vidit eos, nec cognovit fratres ſuos, neque profeſſus eſt filios ſuos, qui cuſtodierunt eloquium tuum, quique obſervant pactum tuum. Et ipſi docebunt judicia tua ſtirpem Ja- 10 cob, & legem tuam progeniẽ Iſrail, & ponent thus in conſpectu tuo, & holocauſtũ perfectum ſuper aram tuam: Ita quo- 11 que O Deus, benedic exercitui ejus, & gratum ſit tibi quicquid geſſerint manus ejus, & debilita lumbos adverſariorum ejus & oſorum ejus, quominùs ei reſi- ſtant. Et dixit ad Benjamin, Cùm ipſe 12 ſit dilectus Dei, habitabit ſecurus in eo, ipſéque circunducet eum longitudine temporis, inter humeros ejus habitans. Et di- 13 xit ad Joſeph, O Deus, benedic regioni ejus per fructus cœlorum tuorum & rorẽ eorum, & de abyſſis congeſtis deorſùm, Et de frugibus proventuum ſolarium, & 14 delitiis leguminũ lunarium, Et de radi- 15 cibus montium antiquorum, & de germinibus collium æternorum, Et de delitiis 16 terræ totius, et favore Habitantis in rubo: deſcendant hæc omnia ſuper caput Joſeph, & ſuper verticẽ continentiſſimi fratrum ſuorũ. Sitque majeſtas ei qui com- 17 paratur cum primogenito bovis ejus, & ſiant cornua ejus quaſi cornua rhinocerotis, ut iis invadat populos ad extremitates terræ, & memorent ea eſſe decem millia Ephraim, & millia Manaſſe.

Iſſachar & ,te egrediendo in Zebulun Lætare :dixit Zebulun ipſi Et
18 וְלִזְבוּלֻן אָמַר שְׂמַח זְבוּלֻן בְּצֵאתֶךָ וְיִשָּׂשכָר
ſacrificabunt ibi ;vocabunt montem Populos .tuis tentoriis in
19 בְּאֹהָלֶיךָ׃ עַמִּים הַר־יִקְרָאוּ שָׁם יִזְבְּחוּ
tecta & ,ſugent marium affluentiam quia ;juſtitiæ ſacrificia
זִבְחֵי־צֶדֶק כִּי שֶׁפַע יַמִּים יִינָקוּ וּשְׂפֻנֵי
faciens dilatare Benedictus :dixit Ghad ad Et .arenæ abſcondita
20 טְמוּנֵי חוֹל׃ וּלְגָד אָמַר בָּרוּךְ מַרְחִיב
.verticem etiam ,brachium rapiet & ,habitavit Leo ſicut ;Ghad
גָּד כְּלָבִיא שָׁכֵן וְטָרַף זְרוֹעַ אַף־קָדְקֹד׃
,tecti legiſlatoris pars ibi quòd ſibi principium vidit Et
21 וַיַּרְא רֵאשִׁית לוֹ כִּי־שָׁם חֶלְקַת מְחֹקֵק סָפוּן
ejus judicia & ,fecit Domini juſtitiam :populi capitibus venit &
וַיֵּתֵא רָאשֵׁי עָם צִדְקַת יְהוָה עָשָׂה וּמִשְׁפָּטָיו
ſaltabit leonis catulus Dan :dixit Dan ad Et .Iſrael cum
22 עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וּלְדָן אָמַר דָּן גּוּר אַרְיֵה יְזַנֵּק
,voluntate ſatur Naphtali :dixit Naphtali ad Et .Baſan è
23 מִן־הַבָּשָׁן׃ וּלְנַפְתָּלִי אָמַר נַפְתָּלִי שְׂבַע רָצוֹן
.poſſide meridiem & ,mare :Domini benedictione plenus &
וּמָלֵא בִּרְכַּת יְהוָה יָם וְדָרוֹם יְרָשָׁה׃
acceptus ſit :Aſer filiis præ Benedictus :dixit Aſer ad Et
24 וּלְאָשֵׁר אָמַר בָּרוּךְ מִבָּנִים אָשֵׁר יְהִי רְצוּי
æs & ,Ferrum .ſuum pedem oleo in tingens & ,ſuorum fratrum
25 אֶחָיו וְטֹבֵל בַּשֶּׁמֶן רַגְלוֹ׃ בַּרְזֶל וּנְחֹשֶׁת
Deus ſicut Non .tua fortitudo tui dies ſicut & :tua calceamenta
26 מִנְעָלֶךָ וּכְיָמֶיךָ דָּבְאֶךָ׃ אֵין כָּאֵל
ſua magnificentia in & ,tui auxilium in cœlos equitans ,recte ô
יְשֻׁרוּן רֹכֵב שָׁמַיִם בְּעֶזְרֶךָ וּבְגַאֲוָתוֹ
brachiis deſubter & ,orientis Deus Habitaculum .cœlos
27 שְׁחָקִים׃ מְעֹנָה אֱלֹהֵי קֶדֶם וּמִתַּחַת זְרֹעֹת
.Diſperde :dixit & ,inimicum tuis faciebus à ejecit Et .ſeculi
עוֹלָם וַיְגָרֶשׁ מִפָּנֶיךָ אוֹיֵב וַיֹּאמֶר הַשְׁמֵד׃
terram ad Jahacob Oculus .ſolus confidenter Iſrael habitavit Et
28 וַיִּשְׁכֹּן יִשְׂרָאֵל בֶּטַח בָּדָד עֵין יַעֲקֹב אֶל־אֶרֶץ
.rorem ſtillabunt ejus cœli etiam ,muſti & ,frumenti
דָּגָן וְתִירוֹשׁ אַף־שָׁמָיו יַעַרְפוּ־טָל׃
,Domino in ſalvatus ? popule tu ſicut quis ,Iſrael tuæ Beatitudines
29 אַשְׁרֶיךָ יִשְׂרָאֵל מִי כָמוֹךָ עַם נוֹשַׁע בַּיהוָה
tui inimici mentientur Et.tuæ excellentiæ gladiꝰ qui & ,tui auxilii ſcutum
מָגֵן עֶזְרֶךָ וַאֲשֶׁר־חֶרֶב גַּאֲוָתֶךָ וְיִכָּחֲשׁוּ אֹיְבֶיךָ
.calcabis eorum excelſa ſuper tu & ,tibi
לָךְ וְאַתָּה עַל־בָּמוֹתֵימוֹ תִדְרֹךְ׃

Verſio VULG. LAT.

18 Et Zabulon ait; Lætare Zabulon in exitu tuo, & Iſſachar 19 in tabernaculis tuis. Populos vocabunt ad montem: ibi immolabunt victimas juſtitiæ. Qui inundationem maris quaſi lac ſugent, & theſauros 20 abſconditos arenarum. Et Gad ait; Benedictus in latitudine Gad: quaſi leo requievit, cepítque brachium 21 & verticem. Et vidit principatum ſuum, quòd in parte ſua doctor eſſet repoſitus: qui fuit cum principibus populi, & fecit juſtitias Domini, & judicium ſuum cum 22 Iſrael. Dan quoque ait; Dan catulus leonis, fluet largiter 23 de Baſan. Et Nephthali dixit; Nephthali abundantiâ perfruetur, & plenus erit benedictionibus Domini: mare 24 & meridiem poſſidebit. Aſer quoque ait; Benedictus in filiis Aſer, ſit placens fratribus ſuis, & tingat in 25 oleo pedem ſuum. Ferrum & æs calceamentum ejus. Sicut dies juventutis tuæ, ita 26 & ſenectus tua. Non eſt deus alius ut Deus rectiſſimi: aſcenſor cœli auxiliator tuus. Magnificentiâ ejus diſcurrunt 27 nubes, Habitaculũ ejus ſurſũ, & ſubter brachia ſempiterna: ejiciet à facie tua inimicum, 28 dicétque; Conterere. Habitabit Iſrael confidenter, & ſolus. Oculus Jacob in terra frumenti & vini, cœlíque caligabunt rore. 29 Beatus es tu Iſrael: quis ſimilis tui, popule, qui ſalvaris in Domino? ſcutum auxilii tui, et gladius gloriæ tuæ: negabunt te inimici tui, et tu eorum colla calcabis.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

cum Tranſlatione LATINA.

18 Καὶ τῷ Ζαβουλὼν εἶπεν, Εὐφράνθητι Ζαβουλὼν ἐν ἐξοδίᾳ σου, καὶ Ἰσσάχαρ ἐν 19 τοῖς σκηνώμασιν αὐτοῦ. Ἔθνη (τ) ἐξολοθρεύσουσι· καὶ (υ) ἐπικαλέσεσθε ἐκεῖ, καὶ θύσετε ἐκεῖ θυσίαν δικαιοσύνης, ὅτι πλοῦτος θαλάσσης θηλάσει σε, 20 καὶ ἐμπόρια παράλιον κατοικούντων. Καὶ τῷ Γὰδ εἶπεν, (φ) Εὐλογημένος ἐμπλατύνων Γάδ. ὡς λέων ἀνεπαύσατο, 21 συντρίψας βραχίονα καὶ ἄρχοντα. Καὶ εἶδεν ἀπαρχὴν αὐτοῦ, ὅτι ἐκεῖ ἐμερίσθη γῆ ἀρχόντων συνηγμένων ἅμα (χ) ἀρχηγοῖς λαῶν. δικαιοσύνην κύριος ἐποίησε, καὶ κρίσιν αὐτοῦ μετὰ Ἰσραήλ. 22 Καὶ τῷ Δὰν εἶπεν, Δὰν σκύμνος λέοντος, καὶ (ψ) ἐκπηδήσεται ἐκ τοῦ Βασάν. 23 Καὶ τῷ (ω) Νεφθαλὶ εἶπε, (α) Νεφθαλὶ πλησμονὴ δεκτῶν· καὶ ἐμπλησθήτω εὐλογίας παρὰ κυρίου. θάλασσαν καὶ λίβα 24 κληρονομήσει. Καὶ τῷ Ἀσὴρ εἶπεν, (β) Εὐλογημένος ἀπὸ τέκνων Ἀσήρ· καὶ ἔσται δεκτὸς τοῖς ἀδελφοῖς αὐτοῦ· βάψει ἐν 25 ἐλαίῳ τὸν πόδα αὐτοῦ. Σίδηρος καὶ χαλκὸς τὸ ὑπόδημα αὐτοῦ ἔσται. (γ) ὡς 26 αἱ ἡμέραι σου, ἡ ἰσχύς σου. Οὐκ ἔστιν ὥσπερ ὁ θεὸς τοῦ ἠγαπημένου, ὁ ἐπιβαίνων ἐπὶ τὸν οὐρανὸν βοηθός σου, καὶ ὁ 27 μεγαλοπρεπὴς τοῦ στερεώματος. Καὶ σκεπάσει σε θεοῦ ἀρχή, καὶ ὑπὸ ἰσχὺν βραχιόνων ἀενάων. καὶ ἐκβαλεῖ ἀπὸ προσώπου σου 28 ἐχθρόν, λέγων, Ἀπόλοιο. Καὶ κατασκηνώσει Ἰσραὴλ (δ) πεποιθὼς μόνος ἐπὶ γῆς Ἰακώβ, (ε) ἐπὶ σίτῳ καὶ οἴνῳ· καὶ ὁ οὐρανός σοι συννεφὴς 29 δρόσῳ. Μακάριος σὺ Ἰσραήλ. τίς ὅμοιός (ζ) σοι λαὸς σωζόμενος ὑπὸ κυρίου; ὑπερασπιεῖ ὁ βοηθός σου, καὶ ἡ μάχαιρα καύχημά σου. καὶ ψεύσονταί σε οἱ ἐχθροί σου, καὶ σὺ ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτῶν ἐπιβήσῃ.

18 Et ad Zabulon dixit; Lætare Zabulon in egreſſu tuo: & Iſſachar in tabernaculis (τ) 19 ſuis. Gentes exterminabunt: & invocabitis illic, & ſacrificabitis ibi ſacrificium juſtitiæ: quoniam (ſ) divitiæ maris lactabunt te, & emporia mari- 20 timam habitantium. Et ad Gad dixit; Benedictus dilatans Gad: ſicut leo, requievit, confringens brachium, & prin- 21 cipem. Et vidit (t) primitiam ſuam, quia ibi diviſa eſt terra principum collectorum ſimul cum ducibus populorum. Juſtitiam Dominus fecit; & 22 judicium ſuum cum Iſrael. Et ad Dan dixit; Dan catulus leonis: & proſiliet è 23 Baſan. Et ad Nephthali dixit; Nephthali, (u) ſatietas acceptabilium: & ſaturetur benedictione à Domino: mare, & Africum hæredita- 24 bit. Et ad Aſer dixit; Benedictus à filiis Aſer: & erit acceptus fratribus ſuis. Intin- 25 get in oleo pedem ſuum: Ferrum, & æs calceamentum ejus erit: ſicut dies tui, fortitudo 26 tua. Non eſt, (x) ſicut Deus dilecti: qui aſcendit ſuper cœlum, adjutor tuus, & ma- 27 gnificus firmamenti. Et (y) teget te Dei principatus, & ſub fortitudine brachiorum æternorum: & ejiciet à facie tua inimicum, dicens, Pereas. 28 Et habitabit Iſrael fidens, ſolus (z) ſuper terram Jacob, in frumento, & vino. Et cœlum tibi (aa) caligans rore. 29 Beatus tu Iſrael. Quis ſimilis tibi populus, qui ſalvaris à Domino? Scuto proteget adjutor tuus: & gladius, gloriatio tua. Et mentientur tibi inimici tui: & tu ſuper cervicem eorum conſcendes.

MS.A. (τ) ἐξολεθρεύσουσιν· (υ) ἐπικαλέσασθε (φ) Ηὐλογημένος (χ) ἀρχηγοῖς αὐτῶν. δικαιοσύνην (ψ) ἐκπηδήσει (ω) Νεφθαλεὶ (α) Νεφθαλεὶ (β) Ηὐλογημένος (γ) καὶ ὡς (δ) μόνος πεποιθὼς ἐπὶ (ε) ἐπὶ σίτου καὶ οἴνου. καὶ ὁ οὐρανὸς συννεφὴς αὐτῷ δρόσῳ. (ζ) σου λαὸς

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

18 * ܘܠܙܒܘܠܘܢ ܐܡܪ܂ ܚܕܝ ܙܒܘܠܘܢ ܒܡܦܩܟ܂ ܘܐܝܣܟܪ ܒܡܫܟܢܝܟ܂ * ܥܡܡܐ ܠܛܘܪܐ ܢܩܪܘܢ܂ 19
ܘܬܡܢ ܢܕܒܚܘܢ ܕܒܚܐ ܕܟܐܢܘܬܐ܂ ܡܛܠ ܕܫܦܥܐ ܕܝܡܡܐ ܢܝܢܩܘܢ܂ ܘܐܠܦܐ ܛܫܝܢ ܒܚܠܐ܂
20 * ܘܠܓܕ ܐܡܪ܂ ܒܪܝܟ ܗܘ ܕܐܪܘܚ ܠܓܕ܂ ܐܝܟ ܐܪܝܐ ܫܪܐ܂ ܘܬܒܪ ܕܪܥܐ ܥܡ ܪܫܐ܂ * ܘܚܙܐ 21
ܩܕܡܝܬܐ ܠܗ܂ ܡܛܠ ܕܬܡܢ ܛܫܝܐ ܦܠܓܘܬܗ ܕܡܦܫܩܢܐ ܕܢܦܩ ܗܘܐ ܒܪܫܗ ܕܥܡܐ܂
ܙܕܝܩܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܥܒܕ ܘܕܝܢܘܗܝ ܥܡ ܐܝܣܪܝܠ܂ * ܘܠܕܢ ܐܡܪ܂ ܕܢ ܓܘܪܝܐ ܕܐܪܝܐ ܕܝܢܩ 22
ܡܢ ܡܬܢܝܢ܂ * ܘܠܢܦܬܠܝ ܐܡܪ܂ ܢܦܬܠܝ ܣܒܥ ܪܥܝܢܐ܂ ܘܡܠܐ ܒܘܪܟܬܗ ܕܡܪܝܐ܂ 23
ܡܥܪܒܐ ܘܬܝܡܢܐ ܢܐܪܬ܂ * ܘܠܐܫܝܪ ܐܡܪ܂ ܒܪܝܟ ܡܢ ܒܢܝܐ ܐܫܝܪ܂ ܢܗܘܐ ܪܚܝܡܐ ܠܐܚܘܗܝ܂ 24
ܘܢܨܒܘܥ ܒܡܫܚܐ ܪܓܠܗ܂ * ܦܪܙܠܐ ܘܢܚܫܐ ܡܣܐܢܝܟ܂ ܘܐܝܟ ܝܘܡܝܟ ܥܘܫܢܟ܂ * ܠܝܬ ܐܝܟ 25 26
ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ ܕܪܟܝܒܘܬܗ ܒܫܡܝܐ܂ ܒܥܘܕܪܢܟ ܘܒܫܘܒܚܗ܃ * ܒܫܡܝ ܫܡܝܐ ܡܥܡܪܗ 27
ܕܐܠܗܢ ܡܢ ܩܕܝܡ܂ ܘܡܢ ܬܚܬ ܙܪܥ ܥܠܡܐ܂ ܘܢܘܒܕ ܡܢ ܩܕܡܝܟ ܒܥܠܕܒܒܐ ܕܐܡܪ܂ ܐܘܒܕ܂
28 * ܘܫܪܐ ܐܝܣܪܝܠ ܒܫܠܝܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ܂ ܡܒܘܥܗ ܕܝܥܩܘܒ ܒܐܪܥܐ ܕܥܒܘܪܐ ܘܚܡܪܐ
ܘܡܫܚܐ܂ ܘܐܦ ܫܡܝܐ ܢܕܘܦܘܢ ܛܠܐ܂ * ܛܘܒܝܟ ܐܝܣܪܝܠ܂ ܡܢܘ ܕܕܡܐ ܠܟ܂ ܥܡܐ ܕܦܘܪܩܢܗ 29
ܒܡܪܝܐ ܡܣܬܡܟ܂ ܥܘܕܪܢܟ ܐܠܗܐ܂ ܘܠܐ ܗܘܐ ܒܣܝܦܐ ܫܘܒܚܟ܂ ܢܕܓܠܘܢ ܠܟ
ܒܥܠܕܒܒܝܟ܂ ܘܐܢܬ ܥܠ ܨܘܪܝܗܘܢ ܬܕܘܫ܂

Et ad Zebolon ait, Lætare Zebolon in exitu 18 tuo, & Iſachar in tabernaculis tuis. Popu- 19 los ad montem vocabunt, ibíque mactabunt ſacrificia juſtitiæ: quoniam inundationem marium quaſi lac ſugent, & naves abſconſas in arena. Ad Gad autem dixit, Be- 20 nedictus ſit qui dilatavit Gad: quaſi leo habitat & lacerat brachium cum capite: Et proſpexit in primis ipſi, quoniam illic 21 eſt abſcondita portio Expoſitoris qui procedebat in fronte populi: juſtitiam Domini fecit, & judicia ejus cum Iſraele. Et ad 22 Dan ait, Dan catulus leonis qui lac ſugit ex Mathnin. Et ad Nephtali dixit, Nephtali 23 ſaturatus eſt favore, & plenus benedictione Domini, Occidentem & Meridiem occupabit. Et ad Aſir dixit, Benedictus Aſir à 24 filiis, ſit oblectamentum fratribus ſuis, & tingat in oleo pedem ſuum. Ferrum & æs 25 calceus tuus, & juxta dies tuos robur tuum. Non eſt ut Deus Iſraelis: is cujus currus 26 in cœlo, ſit in auxilium tuum, et in majeſtate ſua. In cœlis cœlorum eſt habita- 27 culum Dei noſtri ab æterno, et ſubtus ſeminavit mundum: et perdat à conſpectu tuo inimicum qui dixerat, Perdam. Et ha- 28 bitabit Iſrael in tranquillitate ſolus, fons Jacob in terra frumenti et vini et olei, quinetiam cœli ſpargent rorem. Beatus es Iſrael, 29 quiſnam ſimilis eſt tibi? popule, cujus ſalus Domino innititur? auxilium tuum Deus eſt, et nequaquam in gladio gloria tua: mentientur tibi inimici tui, et tu ſuper cervicem eorum calcabis.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס TARGUM ONKELOS.

18 וְלִזְבוּלֻן אֲמַר חֲדִי זְבוּלֻן בְּמִפְּקָךְ
לְאַגָּחָא קְרָבָא עַל־בַּעֲלֵי־דְבָבָךְ
וְיִשָּׂשכָר בְּמֵהָכָךְ לְמֶעְבַּד זִמְנֵי־
19 מוֹעֲדַיָּא בִּירוּשְׁלֵם׃ שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל
לְטוּר בֵּית־מַקְדְּשָׁא יִתְכַּנְשׁוּן תַּמָּן
יְכַסּוּן נִכְסַת־קוּדְשִׁין לְרַעֲוָא אֲרֵי
נִכְסֵי עַמְמַיָּא יֵיכְלוּן וְסִימָן דִּמְטַמְּרָן
20 בְּחָלָא מִתְגַּלַּן לְהוֹן׃ וּלְגָד אֲמַר
בְּרִיךְ דְּאַפְתִּי לְגָד כְּלֵיתָא שָׁרֵי
וְיִקְטוֹל שִׁלְטוֹנִין עִם־מַלְכִין׃
21 וְאִתְקַבַּל בְּקַדְמֵיתָא דִּילֵיהּ אֲרֵי תַמָּן
בְּאַחְסַנְתֵּיהּ מֹשֶׁה סָפְרָא רַבָּא
דְיִשְׂרָאֵל קְבִיר הוּא נְפַק וְעָל בְּרֵישׁ
עַמָּא וְזָכְוָן קֳדָם יְיָ עֲבַד וְדִינוֹהִי עִם־
22 יִשְׂרָאֵל׃ וּלְדָן אֲמַר דָּן תַּקִּיף כְּגוּר
אַרְיָוָן אַרְעֵיהּ שָׁתְיָא מִן־נַחְלַיָּא
23 דְּנָגְדִין מִן־מַתְנָן׃ וּלְנַפְתָּלִי אֲמַר
נַפְתָּלִי שְׂבַע רַעֲוָא וּמְלֵי בִּרְכָן מִן־
קֳדָם יְיָ מַעֲרַב־יַם־גִּינוֹסַר וְדָרוֹמָא
24 יֵירָת׃ וּלְאָשֵׁר אֲמַר בְּרִיךְ מִבִּרְכַּת־
בְּנַיָּא אָשֵׁר יְהֵי רַעֲוָא לַאֲחוֹהִי
25 וְיִתְרַבֵּי בְּתַפְנוּקֵי מַלְכִין׃ תַּקִּיף
כְּפַרְזְלָא וּנְחָשָׁא וּכְיוֹמֵי עוּלֵימוּתָךְ
26 תָּקְפָּךְ׃ לֵית אֱלָהָא כֶּאֱלָהָא
דְיִשְׂרָאֵל דִּשְׁכִנְתֵּיהּ בִּשְׁמַיָּא בְּסַעֲדָךְ
27 וְתוּקְפֵּיהּ בִּשְׁמֵי שְׁמַיָּא׃ מְדוֹר
אֱלָהָא דְּמִלְּקַדְמִין וּבְמֵימְרֵיהּ
אִתְעֲבִיד עָלְמָא וְתָרֵיךְ מִן־קֳדָמָךְ
28 סָנְאָה וַאֲמַר שֵׁיצִי׃ וּשְׁרָא יִשְׂרָאֵל
לְרוֹחְצָן בִּלְחוֹדֵיהוֹן כְּעֵין בִּרְכְתָא
דְבָרֵיכִנּוּן יַעֲקֹב אֲבוּהוֹן לְאַרְעָא
עָבְדָא עֲבוּר וַחֲמַר אַף־שְׁמַיָּא
29 דְעִלָּוֵיהוֹן יְשַׁמְּשׁוּן בְּטַלָּא׃ טוּבָךְ
יִשְׂרָאֵל לֵית דִּכְוָתָךְ עַמָּא דְפוּרְקָנֵיהּ
מִן־קֳדָם יְיָ תְּקִיף בְּסַעֲדָךְ וּמִן
קֳדָמוֹהִי נִצְחָן גְּבוּרְתָךְ וְיִתְכַּדְּבוּן
סָנְאָךְ לָךְ וְאַתְּ עַל־פְּרִיקֵי צַוְּארֵי־
מַלְכֵיהוֹן תִּדְרוֹךְ׃

18 Et ad Zabulon ait; Lætare Zabulon, cùm egreſſus fueris ad pugnam contra inimicos tuos: & Iſſachar, cùm iveris ad cõputanda tempora ſolennitatũ in Hieruſalem. 19 Tribꝰ Iſrael congregabuntur in monte domus ſanctuarii; ibi immolabũt voluntariè hoſtias ſanctificatas: quoniã ſubſtantias populorũ comedent, & theſauri qui abſconditi ſunt in arena revelabuntur eis. 20 Et ad Gad dixit; Benedictus qui dilatat Gad: ſicut leæna habitabit; & occîdet principes cum regibꝰ. 21 Et ſuſcipiet in principio partem ſuam; quoniam ibi in hæreditate ſua Moyſes ſcriba magnus & princeps Iſrael ſepultꝰ eſt: & ipſe egreſſus eſt & ingreſſus eſt ante populũ; juſtitias corã Dño fecit, & judicia ejus 22 cum Iſrael. Et ad Dan ait; Dan fortis ſicut catulus leonis: terra ejus irrigatur à torrentibus 23 qui defluunt de Baſan. Et ad Neptali dixit; Neptali implebitur deſiderio, & plenus erit benedictionibus à facie Dñi: ad Occidẽtale mare Geneſar & 24 ad meridiem poſſidebit. Et ad Aſer dixit; Benedictꝰ benedictionibꝰ filiorũ erit Aſer: erit placens fratribꝰ ſuis; & nutrietur deliciis regum. 25 Fortis *eris* ſicut ferrũ & ſicut æs: & ſicut dies juventutis tuæ erit forti- 26 tudo tua. Non eſt Deus ſicut Deus Iſrael: cujus majeſtas eſt in cœlis in auxiliũ tuũ, & fortitudo ejus in cœlis cœlorũ. 27 Habitaculũ Dei ab initio; & in verbo ejus factũ eſt ſeculũ: & ejecit à facie tua inimicũ, di- 28 cetq; Contere. Et habitabit Iſrael confidenter & ſolꝰ, juxta benedictionẽ qua benedixit eis Jacob pater eorũ, in terra producente frumentum & vinũ: cœli quoq; qui ſunt ſuper eos diſtillabunt rore. 29 Beatꝰ es Iſrael, non eſt qui ſimilis ſit tibi; popule cujus ſalus eſt à facie Domini, & fortitudo auxilii tui; & à facie ejus ſunt victoriæ fortitudinis tuæ: & mentientur tibi inimici tui, & tu colla rẽgum eorum calcabis.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

** 18 ࠅࠋࠆࠁࠅࠋࠍ·ࠀࠌࠓ·ࠔࠌࠇ·ࠆࠁࠅࠋࠍ·ࠁࠑࠀࠕࠊ·ࠅࠉࠔࠔࠊࠓ·ࠁࠀࠄࠋࠉࠊ:
* 19 ࠏࠌࠉࠌ·ࠄࠓ·ࠉࠒࠓࠀࠅ·ࠔࠌ·ࠉࠆࠁࠇࠅ·ࠆࠁࠇࠉ·ࠑࠃࠒ·ࠊࠉ·ࠔࠐࠏ·ࠉࠌࠉࠌ·ࠉࠉࠍࠒࠅ·ࠅࠔࠐࠅࠍࠉ·ࠈࠌࠅࠍࠉ·ࠇࠅࠋ:
** 20 ࠅࠋࠂࠃ·ࠀࠌࠓ·ࠁࠓࠅࠊ·ࠌࠓࠇࠉࠁ·ࠂࠃ·ࠊࠋࠁࠉࠀ·ࠔࠊࠍ·ࠅࠈࠓࠐ·ࠆࠓࠅࠏ·ࠀࠐ·ࠒࠃࠒࠃ:
* 21 ࠅࠉࠓࠀ·ࠓࠀࠔࠉࠕ·ࠋࠅ·ࠊࠉ·ࠔࠌ·ࠇࠋࠒࠕ·ࠌࠇࠒࠒ·ࠎࠐࠅࠍ·ࠅࠉࠕࠀ·ࠓࠀࠔࠉ·ࠏࠌ·ࠑࠃࠒࠕ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠏࠔࠄ·ࠅࠌࠔࠐࠈࠉࠅ·ࠏࠌ·ࠉࠔࠓࠀࠋ:
** 22 ࠅࠋࠃࠍ·ࠀࠌࠓ·ࠃࠍ·ࠂࠅࠓ·ࠀࠓࠉࠄ·ࠅࠉࠆࠍࠒ·ࠌࠍ·ࠄࠁࠔࠍ:
* 23 ࠅࠋࠍࠐࠕࠋࠉ·ࠀࠌࠓ·ࠍࠐࠕࠋࠉ·ࠔࠁࠏ·ࠓࠑࠅࠍ·ࠅࠌࠋࠀ·ࠁࠓࠊࠕ·ࠉࠄࠅࠄ·ࠉࠌ·ࠅࠃࠓࠅࠌ·ࠉࠓࠔ:
** 24 ࠅࠋࠀࠔࠓ·ࠀࠌࠓ·ࠁࠓࠅࠊ·ࠌࠁࠍࠉࠌ·ࠀࠔࠓ·ࠉࠄࠉ·ࠓࠑࠅࠉ·ࠀࠇࠉࠅ·ࠅࠈࠁࠋ·ࠁࠔࠌࠍ·ࠓࠂࠋࠅ:
* 25 ࠁࠓࠆࠋ·ࠅࠍࠇࠔࠕ·ࠌࠍࠏࠋࠉࠊ·ࠅࠊࠉࠌࠉࠊ·ࠃࠁࠀࠊ:
* 26 ࠀࠉࠍ·ࠊࠀࠋ·ࠉࠔࠓࠅࠍ·ࠓࠊࠁ·ࠔࠌࠉࠌ·ࠁࠏࠆࠓࠊ·ࠅࠁࠂࠀࠅࠕࠅ·ࠔࠇࠒࠉࠌ:
* 27 ࠌࠏࠅࠍࠄ·ࠀࠋࠄࠉ·ࠒࠃࠌ·ࠅࠌࠕࠇࠕ·ࠆࠓࠏࠅࠕ·ࠏࠅࠋࠌ·ࠅࠉࠂࠓࠔ·ࠌࠐࠍࠉࠊ·ࠀࠅࠉࠁ·ࠅࠉࠀࠌࠓ·ࠄࠔࠌࠃ:
** 28 ࠅࠉࠔࠊࠍ·ࠉࠔࠓࠀࠋ·ࠁࠈࠇ·ࠁࠃࠃ·ࠏࠉࠍ·ࠉࠏࠒࠁ·ࠀࠋ·ࠀࠓࠑ·ࠃࠂࠍ·ࠅࠕࠉࠓࠅࠔ·ࠀࠐ·ࠔࠌࠉࠅ·ࠉࠏࠓࠐࠅ·ࠈࠋ:
* 29 ࠀࠔࠓࠉࠊ·ࠉࠔࠓࠀࠋ·ࠌࠉ·ࠊࠌࠅࠊ·ࠏࠌ·ࠍࠅࠔࠏ·ࠁࠉࠄࠅࠄ·ࠌࠂࠍ·ࠏࠆࠓࠊ·ࠅࠀࠔࠓ·ࠇࠓࠁ·ࠂࠀࠅࠕࠊ·ࠅࠉࠊࠇࠔࠅ·ࠀࠉࠁࠉࠊ·ࠋࠊ·ࠅࠀࠕࠄ·ࠏࠋ·ࠁࠌࠅࠕࠉࠌࠅ·ࠕࠃࠓࠊ:

VERSIO SAMARITANA.

** 18 [illegible]
19 [illegible]
** 20 [illegible]
21 [illegible]
** 22 [illegible]
23 [illegible]
** 24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
** 28 [illegible]
29 [illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Tranſlatio Latina.

Zabulon etiam dixit, Lætare 18 Zabulon in egreſſu tuo, & Iſſachar in tabernaculis tuis. Populos montium meorum 19 vocabunt, & ibi ſacrificabunt ſacrificia juſtitiæ: quoniam (o) affluentiam maris ſuget, & (p) abſconditos theſauros arenæ. Ad Gad verò 20 dixit, Benedictus qui dilatat Gad; ſicut leo habitat, rapit brachium, atque etiam verticem. Et vidit prærogativam ſuam, 21 quoniam ibi (q) pars legiſlatoris eſt occulta, ideo (r) egreſſus eſt cum principibus populi: juſtitiam Domini fecit, & judicia ejus cum Iſraele. Ad Dan autem 22 dixit, Dan catulus Leonis, ideo (ſ) proſiliet è Baſan. Nephtali etiam dixit, Ne- 23 phtali ſatur eſt, & acceptus, & (t) plenus benedictione Domini: (u) Mare & Meridiem hæreditabit. Et ad Aſer 24 dixit, Benedictus propter filios Aſer, ideo erit acceptus fratribus ſuis, & tinget in oleo pedes ſuos. Ferrum & æs 25 (x) calceamenta tua; & ſicut dies tui, doctores tui. Non eſt 26 ſicut (y) Deꝰ Rectiſſimi, equitans cœlum in auxilium tuum, & in (z) magnificentia ſua nubes. Habitaculum Dei 27 eſt æternitas, & ſub brachio ejus ſeculum; ideo expellet à facie tua inimicum, et dicet, Diſperde. Habitabitq; Iſrael 28 (a) confidenter ſolus: oculus Jacob ſuper terram frumenti, & muſti, atque etiam cœli tui ſtillabunt rorem. Beatus es Iſrael, 29 quis ſicut tu? populus es conſervatus à Domino, ſcutum auxilii tui eſt, & gladius (b) gloriæ tuæ: mentientur quidem tibi inimici tui, ſed tu ſuper excelſa eorum calcabis.

VER. SAM. (o) fluctus (p) quietos (q) nota artificis eſt occulta, (r) conſociatus eſt (ſ) proſpiciet è Batanæa. (t) poſitus in (u) Occidentem (x) ſeræ tuæ; (y) Potens Decâtati, (z) elevatione ſuâ (a) benevolentiâ ſeparatus: (b) exaltationis

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

18 * ولزبولون قال * افرح يا زبولون في اسفارك * وانت يا يساخار في منازلك * فان الامة الى جبلكما 19
تحضر وتذبح فيه ذبائح عادلة * فهم غرف البحار يرضعون * ودفاين الرمال وكنوزها * وقال لجاد * 20
مبارك الموسع له بلده * وهو كاللبوة يسكنها الذي يدق الذراع مع الهامة * وانه راى 21
في اول بلده ان جوق الراسمين هناك مكنون * فاتى رؤساء القوم فعلمهم * وصنع بعدل
الله واحكامه مع سائر آل اسرائيل * وقال لدان * كن يا دان كشبل الاسد قوة * اذا يعرض من 22
البثنية * وقال لنفتالي * استكثر من الارض * وكن مملوا بركات الله * وحز من الارض غربا 23
وجنوبا * وقال لاشير * كن مباركا من الاولياء يا اشير الذي سكن رضى اخوته * وغامسا 24
في الدهن قدمه يكون * الحديد والنحاس معالقك * ويكون كايامك هذه شجاعتك * اله 25 26
اسرائيل الذي ليس كمثله شي المستوي على الشواهق والسماء بقدرته في عونك * وهو العقل 27
الاله الازلي * ومن دونه ملوك العالم * كما طرد من بين يديك العدو * فقال لك انفذه * حتى 28
سكن بعض آل اسرائيل وانفا منفردا نظير قول يعقوب في بلد ذي بر وعصير * وايضا
سماوه تدر طلا * فطوباك يا نسل اسرائيل * ليس مثلك شعب معان بالله * وهو ترسك وعونك 29
وسيفك واقتدارك * فيخضع اعداوك لك * وانت تطأ على قماقمهم *

Et ad Zebolon dixit, Lætare O Zebolon 18 in itineribus tuis, & tu O Iſſachar in domicilus tuis: Nam turba ad montem 19 veſtrum aderit, & ſacrificabit in eo victimas æquas, & ipſi divitias marium ſugent, et recondita in arenis, carúmque theſauros. Et dixit ad Gad, Benedictus 20 ſit qui dilatavit ei regionem ejus: nam ipſe velut leæna inhabitabit eam; qui comminuet brachium cum vertice capitis. Et quidem vidit in principio regio- 21 nis ſuæ quòd cœtus legiſlatorum eſſet ibi repoſitus: & venerunt principes populi, & docuit eos, fecitque ſecundùm juſtitiam Dei & judicia ejus cum omnibus Iſraelitis. Et ait ad Dan, Eſto O Dan ſimi- 22 lis catulo leonis in fortitudine cùm prodit è Bathnia. Et ait ad Nephtali, Para 23 tibi multum terræ, & eſto plenus benedictionibus Dei, et poſſide de terra ad Occaſum et ad Auſtrum. Et ait ad Aſir, 24 Eſto benedictus ab amicis O Aſir, qui ſedavit voluntatem fratrum ſuorum: et intinctus in oleo pes ejus erit. Ferrum et 25 æs ſeræ tuæ, eritque ut dies hi tui generoſitas tua. Deus Iſraëlis, cui nihil eſt 26 ſimile, qui eminet cacuminibus et cœlo, ſit cum ſua potentia in adminiculum tuum. Ipſéque eſt mens Deus æternus, et infra 27 ipſum reges mundi: quemadmodum ejecit à conſpectu tuo hoſtem, dixitque tibi, Extermina eum. Ita ut inhabitaverint 28 quidam ex Iſraelitis tuti ſeorſim, juxta ſermonem Jacobi, regionem frumenti et muſti feracem, cujus quoque cœlum diſtillat rorem. Beata igitur es O progenies 29 Iſrail, non eſt ſimilis tui populus protectus à Deo, ipſeque eſt clypeus tuus, et auxilium, et gladius tuus, et robur tuum: idcircò ſubjicientur tibi inimici tui, et tu calcabis ſuper principes eorum.

ספר אלה הדברים׃ לד

CAP. XXXIV. לד

caput ,Nebo montem ad Moab planiciebus è Moseh ascendit Et
1 וַיַּעַל מֹשֶׁה מֵעַרְבֹת מוֹאָב אֶל־הַר נְבוֹ רֹאשׁ
Dominus eū fecit videre & ;Jerecho *facies super* qui ,collis
הַפִּסְגָּה אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי יְרֵחוֹ וַיַּרְאֵהוּ יְהוָה אֶת־
,Naphtali omnem Et .Dan ad usque Ghilghad terram omnem
2 כָּל־הָאָרֶץ אֶת־הַגִּלְעָד עַד־דָּן׃ וְאֵת כָּל־נַפְתָּלִי
,Jehudah terram omnem & ,Menasseh & ,Ephraim terram &
וְאֶת־אֶרֶץ אֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ יְהוּדָה
vallis planiciem & ,meridiem Et .*postremum* mare ad usque
3 עַד הַיָּם הָאַחֲרוֹן׃ וְאֶת־הַנֶּגֶב וְאֶת־הַכִּכָּר בִּקְעַת
Dominus dixit Et .Sohar ad usque palmarum civitatis Jerecho
4 יְרֵחוֹ עִיר הַתְּמָרִים עַד־צֹעַר׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה
,Jahacob & ,Ischac ,Abraham juravi quam terra Hæc ;eum ad
אֵלָיו זֹאת הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב
illuc & ,tuis oculis in te feci Videre .eam dabo tuo Semini :dicendo
לֵאמֹר לְזַרְעֲךָ אֶתְּנֶנָּה הֶרְאִיתִיךָ בְעֵינֶיךָ וְשָׁמָּה
,Moab terra in ,Domini servus Moseh ibi est mortu⁹ Et .transibis non
5 לֹא תַעֲבֹר׃ וַיָּמָת שָׁם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה בְּאֶרֶץ מוֹאָב
contra ,Moab terra in,valle in eum sepelivit Et .Domini *os super*
6 עַל־פִּי יְהוָה׃ וַיִּקְבֹּר אֹתוֹ בַגַּי בְּאֶרֶץ מוֹאָב מוּל
diem ad usque ej⁹ sepulcrum quisquam cognovit nō Et .Pehor Beth
בֵּית פְּעוֹר וְלֹא־יָדַע אִישׁ אֶת־קְבֻרָתוֹ עַד הַיּוֹם
non *:eum moriendo in*,annorū viginti & ,centum filius Moseh Et .hanc
7 הַזֶּה׃ וּמֹשֶׁה בֶּן־מֵאָה וְעֶשְׂרִים שָׁנָה בְּמֹתוֹ לֹא־
Israel filii fleverunt Et.ejus viror fugit neque,ej⁹ oculus caligavit
8 כָהֲתָה עֵינוֹ וְלֹא־נָס לֵחֹה׃ וַיִּבְכּוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל
dies sunt perfecti Et .diebus triginta ,Moab campestribus in ,Moseh
אֶת־מֹשֶׁה בְּעַרְבֹת מוֹאָב שְׁלֹשִׁים יוֹם וַיִּתְּמוּ יְמֵי
,sapientiæ spiritu est replet⁹,Nun filius Jehosuah Et .Moseh luctus fletus
9 בְכִי אֵבֶל מֹשֶׁה׃ וִיהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מָלֵא רוּחַ חָכְמָה
filii *eum ad audierunt* &:eum super suas manus Moseh *fulcivit* quia
כִּי־סָמַךְ מֹשֶׁה אֶת־יָדָיו עָלָיו וַיִּשְׁמְעוּ אֵלָיו בְּנֵי־
non Et .Moseh Dominus præcepit quēadmodū fecerunt &,Israel
10 יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲשׂוּ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃ וְלֹא־
Dominus cū nosset quem ,Moseh sicut Israel in ultra propheta surrexit
קָם נָבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יְדָעוֹ יְהוָה
eum misit quæ , portentis & ,signis omnibus In .*facies* ad *facies*
11 פָּנִים אֶל־פָּנִים׃ לְכָל־הָאֹתֹת וְהַמּוֹפְתִים אֲשֶׁר שְׁלָחוֹ
,ej⁹ servis omnibus & Parhoh , Ægypti terra in *faciendum ad*,Dominus
יְהוָה לַעֲשׂוֹת בְּאֶרֶץ מִצְרָיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל־עֲבָדָיו
terrore omni & ,forti *manu* omni in Et .ejus terræ omni &
12 וּלְכָל־אַרְצוֹ׃ וּלְכֹל הַיָּד הַחֲזָקָה וּלְכֹל הַמּוֹרָא
.Israel omnis oculis in Moseh fecit quæ ,magno
הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל׃

Versio VULG. LAT.

CAP. XXXIV.

1 Ascendit ergò Moyses de campestrib⁹ Moab sup montē Nebo, in verticē Phasga contra Jericho: ostenditq; ei Dñs omnē terrā Galaad usq; Dan, 2 Et universū Nepthali, terrámque Ephraim & Manasse, & omnem terram Juda usque ad 3 mare novissimū, Et Australem partem, & latitudinem campi Jericho civitatis palmarum 4 usque Segor. Dixítq; Dñs ad eum, Hæc est terra, pro qua juravi Abraham, Isaac, & Jacob, dicens; Semini tuo dabo eam. Vidisti eā oculis tuis, & 5 non transibis ad illā. Mortuúsque est ibi Moyses servus Domini, in terra Moab, jubente 6 Domino: Et sepelivit eum in valle terræ Moab contra Phogor: & non cognovit homo sepulchrum ejus usque in præ- 7 sentem diem. Moyses centum & viginti annorū erat, quando mortuus est: non caligavit oculus ejus, nec dentes illius 8 moti sunt. Fleverúntque eum filii Israel in campestribus Moab triginta diebus: & completi sunt dies planctûs 9 lugentiū Moysen. Josue verò filius Nun repletus est Spiritu sapientiæ, quia Moyses posuit super eum manus suas. Et obedierunt ei filii Israel, fecerúntque sicut præcepit Do- 10 minus Moysi. Et non surrexit ultrà propheta in Israel sicut Moyses, quem nôsset Dominus 11 facie ad faciem, In omnibus signis atque portentis, quæ misit per eum, ut faceret in terra Ægypti Pharaoni, & omnib⁹ servis ejus, universæq; 12 terræ illius, Et cunctam manū robustā, magnáque mirabilia, quæ fecit Moyses corā universo Israel.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. λδʹ.

1 Καὶ ἀνέβη Μωυσῆς ἀπὸ Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐπὶ τὸ ὄρος Ναβαὺ, ἐπὶ κορυφὴν Φασγὰ, ἥ ἐστι (α) ἐπὶ προσώπου Ἱεριχώ. ϗ ἔδειξεν αὐτῷ κύριος πᾶσαν τὴν γῆν (β) 2 Γαλαὰδ ἕως Δὰν, Καὶ πᾶσαν τὴν γῆν (γ) Νεφθαλὶ, ϗ πᾶσαν τὴν γῆν Ἐφραὶμ, ϗ (δ) Μανασσῆ, ϗ πᾶσαν τὴν γῆν Ἰούδα ἕως τῆς 3 θαλάσσης τῆς ἐσχάτης, Καὶ τὴν ἔρημον, ϗ τὰ περίχωρα Ἱεριχὼ, πόλιν φοινίκων ἕ- 4 ως Σηγώρ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν, Αὕτη ἡ γῆ ἣν (ε) ὤμοσα τῷ Ἀβραὰμ ϗ Ἰσαὰκ ϗ Ἰακὼβ, λέγων, Τῷ σπέρματι ὑμῶν δώσω (ζ) αὐτήν. ϗ ἔδειξα τοῖς ὀφθαλμοῖς σου, ϗ ἐκεῖ οὐκ εἰσελεύσῃ. 5 Καὶ ἐτελεύτησε (η) Μωυσῆς ὁ οἰκέτης κυ- 6 ρίου ἐν γῇ Μωὰβ διὰ ῥήματος κυρίου. Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν (θ) ἐν Γαῖ ἐγγὺς οἴκου Φογώρ. ϗ οὐκ (ι) εἶδεν οὐδεὶς τὴν ταφὴν αὐτοῦ ἕ- 7 ως τῆς ἡμέρας ταύτης. Μωυσῆς δὲ ἦν ἑκατὸν ϗ εἴκοσι ἐτῶν ἐν τῷ (κ) τελευτᾷν αὐτόν. οὐκ ἠμαυρώθησαν οἱ ὀφθαλμοὶ αὐτοῦ, (λ) 8 οὐδὲ ἐφθάρησαν τὰ χελώνια αὐτοῦ. Καὶ ἔκλαυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (μ) Μωυσῆν ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ τριάκοντα ἡμέρας. ϗ συνετελέσθησαν 9 αἱ ἡμέραι πένθους κλαυθμοῦ Μωυσῆ. Καὶ Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ ἐνεπλήσθη πνεύματος συνέσεως· ἐπέθηκε γὰρ Μωυσῆς τὰς χεῖρας αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν. ϗ εἰσήκουσαν αὐτοῦ οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ· ϗ ἐποίησαν καθότι ἐνετείλατο κύ- 10 ριος τῷ Μωυσῇ. Καὶ οὐκ ἀνέστη ἔτι προφήτης ἐν Ἰσραὴλ ὡς Μωυσῆς, ὃν ἔγνω κύ- 11 ριος αὐτὸν πρόσωπον κατὰ πρόσωπον, Ἐν πᾶσι τοῖς σημείοις ϗ τέρασιν, ὃν ἀπέστειλεν αὐτὸν κύριος ποιῆσαι αὐτὰ ἐν γῇ Αἰγύπτῳ Φαραὼ, ϗ τοῖς θεράπουσιν αὐτοῦ, (ν) 12 ϗ πάσῃ τῇ γῇ αὐτοῦ, Τὰ θαυμάσια τὰ μεγάλα, (ξ) ϗ τὴν χεῖρα τὴν κραταιὰν, ἃ ἐποίησε Μωυσῆς ἔναντι παντὸς Ἰσραήλ.

CAP. XXXIV.

1 *Et ascendit Moyses ab Araboth Moab super montem Nabau in verticem Phasga, qui est super faciem Hiericho. Et ostendit ei Dominus omnem terram Galaad usq; Dan,* 2 *Et omnem terram Nephthali, & omnē terram Ephræm, & Manasse, & omnem terram Iuda usq; ad mare ultimum,* 3 *Et desertum, & adjacentia Hiericho, civitatem palmarum usq; Segor.* 4 *Et dixit Dominus ad Moysen, Hæc est terra quam juravi ipsi Abraham, & Isaac, & Jacob, dicens; Semini vestro dabo eam. Et ostendi oculis tuis: & illuc non ingrediêris.* 5 *Et defunctus est Moyses famulus Domini in terra Moab per verbum Domini.* 6 *Et sepelierunt eum (a) in Gai propè domum Phogor. Et non novit quisquā sepulchrum ejus usque in diem hanc.* 7 *Moyses autem erat centum & viginti annorum, cùm defunctus est: non caligaverunt oculi ejus, neq; corrupta sunt labia ejus.* 8 *Et fleverunt filii Israel Moysen in Araboth Moab super Iordanem contra Hiericho triginta diebus. Et consummati sunt dies luctûs fletûs Moysi.* 9 *Et Iesus filius Naue impletus est spiritu intellectûs. Imposuit enim Moyses manus suas super eum. Et exaudierunt eum filii Israel: & fecerūt, sicut mandaverat Dominus Moysi.* 10 *Et non surrexit ultrà propheta in Israel, sicut Moyses, quē novit Domin⁹ cum, faciē ad faciē,* 11 *In omnibus signis, & prodigiis: quē misit eum Domin⁹ facere ea in terra Ægypto Pharaoni, & servis ejus, & universæ terræ ejus,* 12 *Mirabilia magna, & manum validam, quæ fecit Moyses coram omni Israel.*

MS.A. (α) ἐπὶ πρόσωπον (β) Γαλαάδ, Καὶ πᾶσαν (γ) Νεφθαλείμ, (δ) Μανασσῆ, (ε) ὤμοσα Ἀβραὰμ (ζ) αὐτήν. ἔδειξα αὐτὴν τοῖς (η) ἐκεῖ Μωυσῆς οἰκέτης (θ) ἐν Γαῖ ἐν γῇ Μωὰβ ἐγγὺς (ι) οἶδεν οὐδεὶς τὴν τελευτὴν αὐτοῦ (κ) τελευτῆσαι αὐτόν. (λ) οὐδὲ ἐφθάρη τὰ χελύνια αὐτοῦ. (μ) τὸν Μωυσῆν (ν) ϗ τῇ γῇ αὐτοῦ, Καὶ τὰ (ξ) ϗ πᾶσαν τὴν

* Δευτερονόμιον.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

CAP. XXXIV.

1 Ascendit itaque Moses ex Arboth-Moab in montem Nobu, ad verticem collis qui est è regione Jericho: ostenditque ei Dominus universam terram Gelaad & Gad, usq; Dan. 2 Et universum Nepthali, totamque terram Aphrem & Manasse, & universam terram Juda, usque ad mare extimum, & ad Meridiem, 3 Et Chobar quæ est in planitie Jericho civitatis palmarum, usque Soar. 4 Dixitque ad eum Dominus, Hæc est terra quam juravi patribus tuis Abraham, & Isahac, & Jacob, dicens, Semini vestro dabo eam: ostendi eam tibi in oculis tuis, illuc verò non ingrediêris. 5 Mortuus igitur est ibi Moses servus Domini in terra Moab, juxta verbum oris Domini. 6 Et sepelivit eum in valle, in terra Moab, è regione Beth-Peor: & nemo cognovit sepulchrum ejus usque in præsentem diem. 7 Moses autem natus erat centum & viginti annos quando mortuus est: non fuerat gravatus oculus ej⁹, nec rugas contraxerant genæ ejus. 8 Et fleverunt filii Israel Mosen in Arboth-Moab, triginta diebus: & completi sunt dies planctûs funerum Mosis. 9 Josue verò filius Nun repletus est spiritu sapientiæ, eò quod posuerit Moses manus suas super eum: & obedierunt ei filii Israel, faciebantque, quemadmodum præceperat Dominus Mosi. 10 Et amplius non surrexit propheta in Israel quem nôsset facie ad faciem, 11 In omnibus signis & miraculis propter quæ miserat eum Dñs ut faceret in terra Ægypti, in Pharaonem & in omnes servos ejus, totamq; terram ipsius: 12 Et propter cunctam manum robustam, omnemque visionem magnam quæ fecit Moses coram universo Israele.

Continentur in isto volumine Repetitionis legis, vers⁹ bis mille septingenti nonaginta sex. Tot⁹ verò liber iste Legis complectitur vers⁹ sexdecim mille nongentos & sex, sectionibus centum viginti sex comprehensos. Compositus fuit à Mose, dispositus verò atque absolutus à Josue filio Nun ejus ministro:

FINIS.

PARAPH. CHALD. cum VERSIONE LATINA.

תרגום אונקלוס

Targum ONKELOS,

לד

1 וּסְלֵיק מֹשֶׁה מִמֵּישְׁרַיָּא דְמוֹאָב לְטוּרָא דִנְבוֹ רֵישׁ רָמָתָא דִּי עַל־אַפֵּי יְרֵחוֹ וְאַחֲזְיֵהּ יְיָ יָת כָּל־אַרְעָא יָת־גִּלְעָד עַד־דָּן׃ 2 וְיָת כָּל־נַפְתָּלִי וְיָת אֲרַע דְּאֶפְרַיִם וּמְנַשֶּׁה וְיָת כָּל־אַרְעָא דִיהוּדָה עַד יַמָּא בַתְרָאָה׃ 3 וְיָת דָּרוֹמָא וְיָת מֵישְׁרָא בִּקְעָתָא דִירִיחוֹ קַרְתָּא דְדִקְלַיָּא עַד־צוֹעַר׃ 4 וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ דָּא אַרְעָא דְקַיֵּמִית לְאַבְרָהָם לְיִצְחָק וּלְיַעֲקֹב לְמֵימַר לִבְנָךְ אֶתְּנִנַּהּ אַחְזֵיתָךְ בְּעֵינָךְ וּלְתַמָּן לָא תֶעְבַּר׃ 5 וּמִית תַּמָּן מֹשֶׁה עַבְדָּא דַיְיָ בְּאַרְעָא דְמוֹאָב עַל־מֵימְרָא דַיְיָ׃ 6 וּקְבַר יָתֵיהּ בְּחֵילְתָא בְּאַרְעָא דְמוֹאָב לָקֳבֵיל בֵּית פְּעוֹר וְלָא־יְדַע אֱנָשׁ יָת קְבוּרְתֵּיהּ עַד יוֹמָא הָדֵין׃ 7 וּמֹשֶׁה בַּר־מְאָה וְעַסְרִין שְׁנִין כַּד־מִית לָא־כְהַת עֵינֵיהּ וְלָא־שְׁנָא זִיו יְקָרָא דְאַפּוֹהִי׃ 8 וּבְכוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת־מֹשֶׁה בְּמֵישְׁרַיָּא דְמוֹאָב תְּלָתִין יוֹמִין וּשְׁלִימוּ יוֹמֵי בְכִיתָא אֶבְלָא דְמֹשֶׁה׃ 9 וִיהוֹשֻׁעַ בַּר־נוּן אִתְמְלִי רוּחַ חָכְמְתָא אֲרֵי־סְמַךְ מֹשֶׁה יָת־יְדוֹהִי עֲלוֹהִי וְקַבִּילוּ מִנֵּיהּ בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל וַעֲבַדוּ כְּמָא דִי־פַקֵּיד יְיָ יָת־מֹשֶׁה׃ 10 וְלָא־קָם נְבִיָּא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה דִּי אִתְגְּלִי לֵיהּ יְיָ אַפִּין בְּאַפִּין׃ 11 לְכָל־אָתַיָּא וּמוֹפְתַיָּא דִּי שַׁלְחֵיהּ יְיָ לְמֶעְבַּד בְּאַרְעָא דְמִצְרַיִם לְפַרְעֹה וּלְכָל עַבְדוֹהִי וּלְכָל אַרְעֵיהּ׃ 12 וּלְכָל יְדָא תַקִּיפְתָּא וּלְכָל חֶזְוָנָא רַבָּא דִּי עֲבַד מֹשֶׁה לְעֵינֵי כָּל־יִשְׂרָאֵל׃

CAP. XXXIV.

1 Et ascendit Moyses de campestribus Moab ad montem Nabo, ad verticem collis qui est contra Hiericho: & ostendit ei Dominus omnem terrā 2 Galaad usque Dan. Et omnem terram Neptali, et Ephraim & Manasse: et omnem terram Juda usque ad mare *posterum*. 3 Et Australem plagam, & planitiem campi Hiericho civitatis palmarum, usque Segor. 4 Et dixit ei Dominus, Hæc est terra pro quâ juravi Abrahā, Isaac et Jacob, dicens; Filiis tuis dabo eam: vidisti eam oculis tuis, et illuc non transi- 5 bis. Et mortuus est ibi Moyses servus Domini in terra Moab, per verbum Domini. 6 Et sepelivit eum in valle in terrâ Moab, contra Bethphogor: et non cognovit vir sepulchrum ejus usque hodie. 7 Moyses autem erat ætatis centum & viginti annorum quando mortuus est: non caligavit oculus ejus, neque mutatus est splendor gloriæ vultus ejus. 8 Et fleverunt filii Israel Moysen in campestribus Moab triginta diebus: & completi sunt dies planctus lugentium 9 Moysen. Josue autem filius Nun erat plenus spiritu sapientiæ; quoniam imposuit Moyses manus suas super eum: & obedierunt ei filii Israel, & fecerunt sicut præcepit Domi- 10 nus Moysi. Et non surrexit ultra propheta in Israel sicut Moyses: cui revelatus est 11 Dominus facie ad faciem. In omnibus signis & portentis quæ misit per eum Dominus, ut faceret in terrâ Ægypti; Pharaoni & omnibus servis ejus, et in universâ terra illius. 12 Et in omni manu robustâ, & in omnibus mirabilibus magnis, quæ fecit Moyses ante oculos omnis Israel.

TEXTUS HEBRÆO-SAMARITANUS.

[illegible]

VERSIO SAMARITANA.

[illegible]

TEXT. ET VER. SAM. Translatio Latina.

CAP. XXXIV.

1 *Postea ascendit Moses de valle Moab in montem Nebo, ad verticem (a) Phasga qui est è regione Hierichos; ostenditque illi Dominus omnem terram à fluvio Ægypti, usq; ad fluvium magnum, fluvium Euphraten, & usque ad mare postremum.* 4 *Tum dixit Dominus illi, Hæc est terra quam juravi patribus tuis, Abrahæ, Isaaco, & Jacobo, dicens; Semini tuo do illam; ostendi tibi in oculis tuis, sed illuc non transibis.* 5 *Mortuus est igitur ibi Moses servus Domini in terra Moab juxta verbum Domini.* 6 *Et sepelivit eum in valle, in terra Moab prope domum Phogor; nullusque cognovit sepulchrum ej⁹ usque in hunc diē.* 7 *Moses autem filius erat centum & viginti annorum cùm mortuus est, non caligavit oculus ejus, neque (b) elanguerat viror ejus.* 8 *Et fleverunt filii Israel Mosen in valle Moab triginta diebus, completique sunt dies fletûs luctûs Mosis.* 9 *Josue autem filius Nun repletus est spiritu sapientiæ, quia imposuerat Moses manum suam super eum; paruêruntque ei filii Israel, & fecerunt quemadmodum præceperat Dominus Mosi.* 10 *Sed non surrexit ultrà Propheta in Israel sicut Moses, quem cognoverit Dominus facie ad faciem.* 11 *In omnibus signis & prodigiis, ad quæ facienda in terra Ægypti misit eum Dominus Pharaoni, et omnibus servis ejus, & omni terræ ejus.* 12 *Et in omni manu forti, & in omni visione magna quā fecit Moses ante oculos totius Israelis.*

Hic liber quintus sectionū est centum sexaginta sex.

Lex perfecta est, Benedictus qui dedit illam.

VER.SAM. (a) speculæ (b) fugerat

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* اَلفصلُ الرابعُ والثلثون * ثم صعد موسي في بيداء ماب الي جبل نبو راس 1
القلعة التي بحضرة ريحا فاراه الله جميع البلد من جرش الي بانياس * وجميع بلد نفتالي وافرايم 2
ومنسا * وجميع بلد يهودا الي البحر الغربي * والداروم * والمرج بقعة ريحا قرية النخل الي زغر * وقال 3 4
له هذا البلد الذي اقسمت لابرهيم واسحاق ويعقوب قايلا لنسلكم اعطيها * اريتكها بعينيك
والي ثم لا تعبر * فمات هناك موسي رسول الله في بلد ماب بامر الله * ودفنه في الوادي في بلد 5 6
ماب مما يلي بيت فعور القرية * ولم يعلم احد بقبره الي يومنا هذا * وكان موسي بن ماية 7
وعشرين سنة اذ مات * لم تدمس عينه * ولم تزل رطوبته * فبكا بنو اسرايل على موسي في بيداء 8
ماب ثلثين يوما الي ان انقضت ايام حزنه * ويوشع بن نون ملي روح وحكمة * اذ اسند موسي 9
يديه عليه * وقبل منه بنو اسرايل وعملوا كما امر الله موسي * ولم يقم بعد ذلك نبي لال اسرايل 10
كموسي ذلك * لان الله ناجاه بغير واسطة * ولساير الايات والبراهين التي بعث به الله فصنعها في 11
بلد مصر بفرعون وجميع قواده وساير اهل بلده * ولجميع الايدي الشداد وساير المخاوف 12
العظيمة التي صنعها موسي بحضرة جميع آل اسرايل *

* تم السفر الخامس وهو الناموس *

* والحمد لله حق حمده * وله المنة والشكر *

CAP. XXXIV.

1 *Deinde ascendit Musa in deserto Moab ad montem Nebu, ad verticem rupis quæ est è regione Riha: & Ostendit illi Deus totam regionem, à Gjares ad Banias;* 2 *Totamque regionem Nephtali & Ephraim & Manasse, et universam regionem Jhudha usque ad mare Occidentale, & Meridiem,* 3 *Et pratum, nempe planitiem Riha civitatis palmarū, usq; ad Zogar:* 4 *Et dixit ad eum, Hæc est regio quam juravi Ebrahimo & Ishac & Jacobo, dicens; Stirpi vestræ dabo illam; eam te feci videre oculis tuis, illuc autem non transibis.* 5 *Itaque mortuus est ibi Musa apostolus Dei in regione Moab jussu Dei.* 6 *Et sepelivit eum in valle, in regione Moab, quâ parte contigua est Beth-Peor civitati; & nemo novit sepulchrum ejus usque ad hunc diem nostrum.* 7 *Erat autem Musa filius centum & viginti annorum quando mortuus est: non caligavit oculus ejus, nec abscessit humor ejus.* 8 *Fleverunt autem filii Israel Musam in regione Moab triginta diebus donec absolverentur dies mœroris ejus.* 9 *Et Jusaa filius Nun repletus est spiritu et sapientiâ, quòd imposuisset illi Musa manus suas; & acquieverunt ei filii Israel, feceruntque ut præceperat Deus Musæ.* 10 *Et non surrexit deinceps propheta Israelitis similis Musæ illi; quia Deus allocutus est eum sine medio,* 11 *Et cuncta signa & portenta propter quæ miserat eum Deus, fecit in regione Ægypti in Pharaonem, & cunctos duces ejus, omnesque habitatores regionis ipsius,* 12 *Omnes etiam manus validas, omnesq; terrores maximos quos fecit Musa in præsentia cunctorum Israelitarum.*

Finis libri quinti, hoc est, Legis.

Laus Deo debita, à quo munus, & cui gratiarum actio.

180

BIBLIORUM
SACRORUM
TOMUS
SECUNDUS.

2505 Card 1514

ספר יהושע : א

CAP. I. א

Dominus dixit &, Domini ſervi Moſeh mortem poſt fuit Et
1 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה וַיֹּאמֶר יְהוָה
: dicendo , Moſeh miniſtrum , Nun filium , Jehoſuah ad
אֶל־יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן מְשָׁרֵת מֹשֶׁה לֵאמֹר :
Jarden tranſi , ſurge nunc Et .eſt mortu' me' ſervus Moſeh
2 מֹשֶׁה עַבְדִּי מֵת וְעַתָּה קוּם עֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן
quam terram ad ,hic populus omnis & tu ,hunc
הַזֶּה אַתָּה וְכָל־הָעָם הַזֶּה אֶל־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
quo locum Omnem .Iſrael filiis , eis *dans* ego
3 אָנֹכִי נֹתֵן לָהֶם לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל : כָּל־מָקוֹם אֲשֶׁר
quēadmodum *: eum* dedi vobis *, eo in veſtri pedis vola calcaverit*
תִּדְרֹךְ כַּף־רַגְלְכֶם בּוֹ לָכֶם נְתַתִּיו כַּאֲשֶׁר
, iſto Lebanon & deſerto A .Moſeh ad ſum loquutus
4 דִּבַּרְתִּי אֶל־מֹשֶׁה : מֵהַמִּדְבָּר וְהַלְּבָנוֹן הַזֶּה
,Citthæorum terra omnis , Perath flumen magnum flumē ad uſque &
וְעַד־הַנָּהָר הַגָּדוֹל נְהַר־פְּרָת כֹּל אֶרֶץ הַחִתִּים
.veſter terminus erit , ſolis *ingreſſu* magnum mare ad uſque &
וְעַד־הַיָּם הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ יִהְיֶה גְּבוּלְכֶם :
Quēadmodū .tuæ vitæ diebus omnibus *tuas facies ad vir* ſtabit Non
5 לֹא־יִתְיַצֵּב אִישׁ לְפָנֶיךָ כֹּל יְמֵי חַיֶּיךָ כַּאֲשֶׁר
.te derelinquam neque,te *laxabo* Non .tecum ero , Moſeh cum fui
הָיִיתִי עִם־מֹשֶׁה אֶהְיֶה עִמָּךְ לֹא אַרְפְּךָ וְלֹא אֶעֶזְבֶךָּ :
populum *facies hæreditare* tu quia : te robora & te Conforta
6 חֲזַק וֶאֱמָץ כִּי אַתָּה תַּנְחִיל אֶת־הָעָם
.eis *dandum ad* ,eorū patribus juravi quam terram hunc
הַזֶּה אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר־נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבוֹתָם לָתֵת לָהֶם :
faciendum ad *,cuſtodiendum ad* valde te robora & ,te conforta Tantùm
7 רַק חֲזַק וֶאֱמַץ מְאֹד לִשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת
.meus ſervus,Moſeh tibi præcepit quam legem omnē ſecundùm
כְּכָל־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוְּךָ מֹשֶׁה עַבְדִּי
omnib' in intelligas ut *,ſiniſtrorſum & dextrorſum eo* ab declines Ne
אַל־תָּסוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול לְמַעַן תַּשְׂכִּיל בְּכֹל
,tuo ore ab hujus legis liber recedat Non *.iveris* quæ
8 אֲשֶׁר תֵּלֵךְ : לֹא־יָמוּשׁ סֵפֶר הַתּוֹרָה הַזֶּה מִפִּיךָ
faciendum ad cuſtodias ut ,nocte ac die eo in meditaberis &
וְהָגִיתָ בּוֹ יוֹמָם וָלַיְלָה לְמַעַן תִּשְׁמֹר לַעֲשׂוֹת
tunc &,tuas vias ſecundabis tunc Quia .eo in ſcriptū omne ſecundū
כְּכָל־הַכָּתוּב בּוֹ כִּי־אָז תַּצְלִיחַ אֶת־דְּרָכֶךָ וְאָז
formides ne,te robora &,te Cōforta?tibi præcepi Nonne .intelliges
9 תַּשְׂכִּיל : הֲלוֹא צִוִּיתִיךָ חֲזַק וֶאֱמָץ אַל־תַּעֲרֹץ
.iveris quæ omnib' in tuus Deus Dominus tecum quia *: frangaris* nec
וְאַל־תֵּחָת כִּי עִמְּךָ יְהוָה אֱלֹהֶיךָ בְּכֹל אֲשֶׁר תֵּלֵךְ :
Tranſite : dicendo ,populi præfectis Jehoſuah præcepit Et
10 וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־שֹׁטְרֵי הָעָם לֵאמֹר : עִבְרוּ
11 Parate : dicendo , populo præcipite & *, caſtrametationis intimo in*
בְּקֶרֶב הַמַּחֲנֶה וְצַוּוּ אֶת־הָעָם לֵאמֹר הָכִינוּ
tranſeuntes vos *diebus tribus* *adhuc* in quia *,viaticum* vobis
לָכֶם צֵידָה כִּי בְּעוֹד שְׁלֹשֶׁת יָמִים אַתֶּם עֹבְרִים
quam terram poſſidendum ad *veniendum ad* ,hunc Jarden
אֶת־הַיַּרְדֵּן הַזֶּה לָבוֹא לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר
.eam poſſidendum ad vobis *dans* veſter Deus DOMINUS
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם נֹתֵן לָכֶם לְרִשְׁתָּהּ :
ait Menaſſeh tribui dimidiæ & ,Ghaditis & ,Reubenitis Et
12 וְלָרְאוּבֵנִי וְלַגָּדִי וְלַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אָמַר
: dicendo ,Jehoſuah
יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר :

Verſio VULG. LAT.

LIBER JOSUE,
HEBRAICE
JEHOSUA.

CAPUT I.

1 ET factum eſt poſt mortem
Moyſi ſervi Domini, ut loqueretur
Dominus ad Joſue
filium Nun, miniſtrum Moyſi,
2 & diceret ei; Moyſes ſervus
meus mortuus eſt: ſurge, &
tranſi Jordanem iſtum,tu, &
omnis populus tecum, in terram,
quam ego dabo filiis Iſrael.
3 Omnem locum, quem
calcaverit veſtigium pedis veſtri,
vobis tradam, ſicut locutus
4 ſum Moyſi. A deſerto &
Libano uſque ad fluvium magnum
Euphraten, omnis terra
Hethæorum uſque ad mare
magnum contra Solis occaſum
5 erit terminus veſter. Nullus
poterit vobis reſiſtere cunctis
diebus vitæ tuæ: ſicut
fui cum Moyſe,ita ero tecum:
non dimittam, nec derelinquam
6 te. Confortare, & eſto
robuſtus: tu enim ſorte divides
populo huic terram, pro
qua juravi patribus ſuis,ut tra-
7 derem eam illis. Confortare
igitur,& eſto robuſtus valdé:
ut cuſtodias & facias omnem
legem, quam præcepit tibi
Moyſes ſervus meus: ne declines
ab ea ad dexteram vel ad
ſiniſtram, ut intelligas cuncta
8 quæ agis. Non recedat volumen
legis hujus ab ore tuo:
ſed meditaberis in eo diebus
ac noctibus, ut cuſtodias & facias
omnia quæ ſcripta ſunt in
eo: tunc diriges viam tuam,
9 & intelliges eam. Ecce præcipio
tibi,Confortare & eſto
robuſtus. Noli metuere,& noli
timere: quoniam tecum eſt
Dominus Deus tuus in omnibus
ad quæcunque perrexeris.
10 Præcepítque Joſue principibus
populi, dicens; Tranſite
p mediū caſtrorū,et imperate
11 populo, ac dicite; Præparate
vobis cibaria: quoniam poſt
diem tertium tranſibitis Jordanem,
& intrabitis ad poſſidendam
terram, quam Dominus
Deus veſter daturus eſt
12 vobis. Rubenitis quoque &
Gaditis, & dimidiæ tribui
Manaſſe ait;

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

*ΙΗΣΟΥΣ ΝΑΥΗ.

Κεφ. α΄.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Μωυσῆ,
(α) εἶπε κύριος (β) πρὸς Ἰησοῦ υἱῷ Ναυῆ
2 (γ) τῷ ὑπουργῷ Μωυσῆ, λέγων, Μωυσῆς
ὁ θεράπων μου τετελεύτηκε. νῦν οὖν
ἀναστὰς, διάβηθι τὸν Ἰορδάνην σὺ ϗ πᾶς
ὁ λαὸς οὗτος εἰς τὴν γῆν, ἣν ἐγὼ δίδωμι αὐ-
3 τοῖς. Πᾶς ὁ τόπος, ἐφ' ὃν ἂν ἐπιβῆτε
τῷ ἴχνει τῶν ποδῶν ὑμῶν, ὑμῖν δώσω αὐ-
4 τὸν, ὃν τρόπον εἴρηκα τῷ Μωυσῇ. Τὴν
ἔρημον ϗ τὸν Ἀντιλίβανον, ἕως τοῦ ποταμοῦ
τοῦ μεγάλου ποταμοῦ Εὐφράτου, ϗ ἕως
τῆς θαλάσσης τῆς ἐσχάτης· ἀφ' ἡλίου δυσμῶν
5 ἔσται τὰ ὅρια ὑμῶν. Οὐκ ἀντιστήσεται ἄν-
θρωπος κατενώπιον ὑμῶν πάσας τὰς ἡ-
μέρας τῆς ζωῆς σου. ϗ ὥσπερ ἤμην μετὰ Μωυ-
σῆ, οὕτως ἔσομαι ϗ μετὰ σοῦ, ϗ οὐκ (δ) ἐγκα-
6 ταλείψω σε, οὐδ' ὑπερόψομαί σε. Ἴσχυε ϗ
ἀνδρίζου, σὺ γὰρ (ε) ἀποδιελεῖς τῷ λαῷ
τούτῳ τὴν γῆν, ἣν ὤμοσα τοῖς πατράσιν
7 (ζ) ὑμῶν δοῦναι αὐτοῖς. Ἴσχυε οὖν ϗ ἀν-
δρίζου, φυλάσσεσθαι ϗ ποιεῖν καθότι ἐνε-
τείλατό σοι Μωυσῆς ὁ παῖς μου· ϗ οὐκ ἐκ-
κλινεῖς ἀπ' (η) αὐτῶν εἰς δεξιὰ οὐδὲ εἰς
ἀριστερὰ, ἵνα συνῇς ἐν πᾶσιν οἷς ἐὰν
8 πράσσῃς. Καὶ οὐκ ἀποστήσεται ἡ βίβλος τοῦ
νόμου τούτου ἐκ τοῦ στόματός σου, ϗ μελετή-
σεις (θ) ἐν αὐτῇ ἡμέρας ϗ νυκτὸς, (ι)
ἵνα εἰδῇς ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα.
τότε εὐοδωθήσῃ, ϗ εὐοδώσεις τὰς ὁδούς
9 σου, ϗ τότε συνήσεις. Ἰδοὺ (κ) ἐντέταλ-
μαί σοι. ἴσχυε ϗ ἀνδρίζου, μὴ δειλιάσῃς,
μηδὲ φοβηθῇς, ὅτι μετὰ σοῦ κύριος ὁ (λ) θεός
10 σου εἰς πάντα οὗ ἐὰν πορεύῃ. Καὶ ἐνετεί-
λατο Ἰησοῦς τοῖς γραμματεῦσι τοῦ λαοῦ,
λέγων, Εἰσέλθατε κατὰ μέσον τῆς παρεμ-
βολῆς τοῦ λαοῦ, ϗ ἐντείλασθε τῷ λαῷ, λέ-
11 γοντες, Ἑτοιμάζεσθε ἐπισιτισμὸν, ὅτι
ἔτι (μ) τρεῖς ἡμέραι ϗ ὑμεῖς διαβαί-
νετε τὸν Ἰορδάνην τοῦτον, εἰσελθόντες κα-
τασχεῖν τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς τῶν
12 πατέρων ὑμῶν δίδωσιν ὑμῖν. Καὶ τῷ
Ῥουβὴν, ϗ τῷ Γὰδ, ϗ τῷ ἡμίσει φυλῆς
Μανασσῆ εἶπεν Ἰησοῦς,

JESUS NAUE.

CAP. I.

ET factum eſt poſt mortem 1
(a) Moyſis, dixit Dominus Jeſu
filio Naue, miniſtro Moyſis,
dicens; Moyſes ſervus meus 2
mortuus eſt. Nunc igitur exurgens
tranſi Jordanem, tu, &
omnis populus iſte, in terram
quam ego do eis. Omnis locus 3
ſuper quem (b) aſcenderitis veſtigio
pedum veſtrorum, vobis
dabo eum; quemadmodum dixi
Moyſi. Deſertum & Antilibanum 4
uſq; ad flumen magnum,
flumen Euphratem, & uſque
ad mare ultimum: ab occaſu Solis
erunt fines veſtri. Non re- 5
ſiſtet homo ante faciem veſtram
omnibus diebus vitæ tuæ. Et
ſicut eram cum Moyſe; ita ero
& tecum: & non derelinquam
te, neque deſpiciam te. Confor- 6
tare, & viriliter age. Tu enim
diſtribues populo huic terram,
quam juravi patribus veſtris dare
eis. Confortare igitur, & vi- 7
riliter age,ad cuſtodiendum &
faciendum, ſicut mandavit tibi
Moyſes puer meus: & non declinabis
ab eis in dextram, neque
in ſiniſtram; ut intelligas in omnibus
quæcunque feceris. Et 8
non recedet liber legis hujus ex
ore tuo: & meditaberis in eo,
die ac nocte; ut (c) ſcias facere
omnia quæ ſcripta ſunt.
Tunc (d) proſperaberis, & (e)
proſperabis vias tuas: & tunc
intelliges. Ecce mandavi tibi. 9
Confortare, & viriliter age:
ne paveas, neque timeas: quoniam
tecum Dominus Deus tuus
ad omnia quocunque iveris. Et 10
mandavit Jeſus ſcribis populi,
dicens; Introite per medium
caſtrorum populi: & mandate
populo, dicentes; Præparate cibaria: 11
quoniam adhuc tres dies,
et vos tranſitis Jordanem hunc,
intrantes poſſidere terram, quam
Dominus Deus patrum veſtrorum
dat vobis. Et ad Ruben, 12
& Gad, & dimidium tribûs
Manaſſe dixit Jeſus;

MS. A. (*) Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ. (α) καὶ εἶπεν (β) τῷ Ἰησοῦ (γ) τῷ λειτουργῷ (δ) ἐγκαταλείπω σε, οὐδὲ (ε) ἀποδιαστελεῖς (ζ) αὐτῶν (η) αὐτῶν δεξιὰ ἢ εἰς ἀριστερὰ, (θ) ἐν αὐτῷ (ι) ἵνα συνῇς ποιεῖν (κ) ἐντέλλομαί σοι. (λ) θεὸς εἰς (μ) τρεῖς ἡμέραι ὑμεῖς διαβήσεσθε

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

1 וַהֲוָה בָּתַר דְּמִית מֹשֶׁה עַבְדָּא דַייָ וַאֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן מְשַׁמְשָׁנֵיהּ דְּמֹשֶׁה לְמֵימָר :
2 מֹשֶׁה עַבְדִּי מִית וּכְעַן קוּם עֲבַר יָת יַרְדְּנָא הָדֵין אַתְּ וְכָל עַמָּא הָדֵין לְאַרְעָא דַאֲנָא יָהֵיב
3 לְהוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל : כָּל־אַתְרָא דְּתִדְרוּךְ פַּרְסַת רַגְלְכוֹן בֵּיהּ לְכוֹן יְהַבְתֵּיהּ כְּמָא דְמַלֵּלִית
4 עִם מֹשֶׁה : מִמַּדְבְּרָא וּלְבְנָנָא הָדֵין וְעַד נַהֲרָא רַבָּא נַהֲרָא דִפְרָת כָּל אֲרַע חִתָּאֵי וְעַד
5 יַמָּא רַבָּא מַעְלְנֵי שִׁמְשָׁא יְהֵא תְּחוּמְכוֹן : לָא יִתְעַתַּד אֱנָשׁ קֳדָמָךְ כָּל יוֹמֵי חַיָּיךְ כְּמָא
6 דַהֲוָא מֵימְרִי בְּסַעְדֵיהּ דְּמֹשֶׁה כֵּן אֱהֵוֵי עִמָּךְ לָא אֶשְׁבְּקִנָּךְ וְלָא אַרְחֲקִנָּךְ : תְּקֵיף וְעֱלַם אֲרֵי
7 אַתְּ תַּחְסֵין יָת עַמָּא הָדֵין יָת אַרְעָא דְּקַיֵּמִית לַאֲבָהַתְהוֹן לְמִתַּן לְהוֹן : לְחוֹד תְּקֵיף וְעֱלַם
לַחֲדָא לְמִטַּר לְמֶעְבַּד כְּכָל־אוֹרַיְתָא דְּפַקְּדָךְ מֹשֶׁה עַבְדִּי לָא־תִסְטֵי מִנַּהּ לְיַמִּינָא
8 וְלִשְׂמָאלָא בְּדִיל דְּתַצְלַח בְּכָל אֲתַר דִּתְהָךְ : לָא יַעְדֵּי סִפְרָא דְאוֹרַיְתָא הָדֵין מִפּוּמָךְ
וּתְהֵי הָגֵי בֵיהּ יְמָם וְלֵילְיָא בְּדִיל דְּתִטַּר לְמֶעְבַּד כְּכָל דִּכְתִיב בֵּיהּ אֲרֵי בְכֵן תַּצְלַח יָת
9 דַּרְכָּךְ וּבְכֵן תַּכְשַׁט : הֲלָא פַקֵּדְתָּךְ תְּקֵיף וְעֱלַם לָא תִדְחַל וְלָא תִתְּבַר אֲרֵי בְסַעְדָּךְ מֵימְרָא
10 11 דַייָ אֱלָהָךְ בְּכָל אֲתַר דִּתְהָךְ : וּפַקֵּיד יְהוֹשֻׁעַ יָת סָרְכֵי עַמָּא לְמֵימָר : עֲבַרוּ בְּגוֹ מַשְׁרִיתָא
וּפַקִּידוּ יָת עַמָּא לְמֵימַר אַתְקִינוּ לְכוֹן זְוָדִין אֲרֵי בְסוֹף תְּלָתָא יוֹמִין אַתּוּן עָבְרִין יָת יַרְדְּנָא
12 הָדֵין לְמֵיעַל לְמֵירַת יָת אַרְעָא דַייָ אֱלָהֲכוֹן יָהֵב לְכוֹן לְמֵירְתַהּ : וּלְשֵׁבֶט רְאוּבֵן וּלְשֵׁבֶט
גָּד וּלְפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה אֲמַר יְהוֹשֻׁעַ לְמֵימָר :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAPUT. I.

ET fuit poſtquam mortuus eſt Moſes ſervus Domini, & ait Dominus ad 1
Joſue filium Nun miniſtrum Moſis, dicens: Moſes ſervus meus mortuus 2
eſt; & nunc ſurge,tranſi Jordanem iſtum, tu & omnis populus iſte, ad terram
quam ego do ipſis filiis Iſrael. Omnem locum quem calcaverit planta 3
pedis veſtri in eo, vobis dedi illum, quemadmodum locutus fui cum Moſe.
A deſerto & Libano iſto,& uſq; ad fluvium magnum, fluvium Perath, omnis 4
terra Hethæorum,& uſq; ad mare magnum occaſus Solis,erit terminus veſter.
Non ſtabit homo ante te omnibus diebus vitæ tuæ: quemadmodum fuit ver- 5
bum meum in auxiliū Moſis, ſic *ero tecum*: non derelinquam te, nec elongabo
te. Fortificare & roborare,quoniam tu poſſidere facies populum iſtum 6
terram,quam juravi patribus eorum me daturum eis. Tantùm fortificare & 7
roborare valdè ad cuſtodiendum ut facias juxta omnem legem, quam præcepit
tibi Moſes ſervus meus: ne declines ab eâ ad dexteram neque ad
ſiniſtram;ut proſpereris in omni loco quo ieris. Non recedat liber legis hujus 8
ab ore tuo; & eris meditans in eo die ac nocte, ut cuſtodias ad faciendum
ſicut omne quod ſcriptum eſt in eo: nam inſic proſperabis viam tuam, & in
ſic intelliges. Nonne præcepi tibi: Fortificare & roborare? ne timeas, nec 9
frangaris: namq; in auxilium tuum eſt verbum Domini Dei tui in omni 10
loco quo ieris. Et præcepit Joſue exactoribus populi, dicendo: Tranſite in- 11
tra caſtra,& præcipite populo,dicentes: Præparate vobis commeatus; nam in
fine trium dierum vos tranſitis Jordanem iſtum, ut ingrediamini ad poſſidendum
terram,quam Dñs Deus veſter dabit vobis ad poſſidendum eam. Et 12
tribui Ruben,& tribui Gad,& dimidiæ tribui Manaſſe dixit Joſue, dicendo:

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA.*

* ܟܬܒܐ ܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܬܠܡܝܕܗ ܕܡܘܫܐ *
* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

* ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܡܝܬ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܡܫܡܫܢܗ 1
ܕܡܘܫܐ. * ܡܘܫܐ ܥܒܕܝ. ܡܝܬ. ܩܘܡ ܥܒܪ ܝܘܪܕܢܢ ܗܢܐ. ܐܢܬ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܗܢܐ. 2
ܠܐܪܥܐ ܕܐܢܐ ܝܗܒ ܐܢܐ ܠܗܘܢ. ܠܒܢܝ ܝܣܪܝܠ. * ܟܠ ܐܬܪ ܕܬܕܪܘܟ ܒܗ ܦܣܬܐ ܕܪܓܠܝܟܘܢ، 3
ܠܟܘܢ ܢܗܘܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ ܠܡܘܫܐ. * ܡܢ ܡܕܒܪܐ ܘܛܘܪܐ ܕܠܒܢܢ ܗܢܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܦܪܬ 4
ܢܗܪܐ ܪܒܐ. ܘܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܚܬܝܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܝܡܐ ܪܒܐ. ܒܝܬ ܡܥܪܒܝ ܫܡܫܐ. ܢܗܘܐ
ܬܚܘܡܟܘܢ. * ܘܠܐ ܢܩܘܡ ܐܢܫ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܝ ܚܝܝܟܘܢ. ܘܐܝܟܢܐ ܕܗܘܝܬ 5
ܥܡ ܡܘܫܐ. ܗܟܢܐ ܐܗܘܐ ܥܡܟ. ܘܠܐ ܐܫܒܩܟ. ܘܠܐ ܐܪܚܩܟ. * ܐܬܚܝܠ ܘܐܬܥܫܢ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ 6
ܬܐܪܬ ܠܗܘܢ ܠܥܡܐ ܗܢܐ ܐܪܥܐ ܕܐܝܡܝܬ ܠܐܒܗܝܗܘܢ ܕܐܬܠ ܠܗܘܢ. * ܒܪܡ ܐܬܚܝܠ 7
ܘܐܬܥܫܢ ܛܒ. ܕܬܛܪ ܘܬܥܒܕ ܟܠܗܘܢ ܢܡܘܣܐ ܕܦܩܕܟ ܡܘܫܐ ܥܒܕܝ. ܠܐ ܬܣܛܐ
ܡܢܗܘܢ ܠܝܡܝܢܐ. ܘܠܐ ܠܣܡܠܐ. ܡܛܠ ܕܬܨܠܚ ܒܟܠ ܕܬܐܙܠ. * ܘܠܐ ܢܥܢܕ ܣܦܪܐ 8
ܕܢܡܘܣܐ ܗܢܐ ܡܢ ܦܘܡܟ. ܐܠܐ ܗܘܝܬ ܪܢܐ ܒܗ. ܒܐܝܡܡܐ ܘܒܠܠܝܐ. ܕܬܛܪ ܘܬܥܒܕ ܟܠ ܕܟܬܝܒ
ܒܗ. ܕܬܨܠܚ ܘܬܬܟܫܪ. * ܗܐ ܦܩܕܬܟ ܐܬܚܝܠ ܘܐܬܥܫܢ. ܠܐ ܬܕܚܠ ܘܠܐ ܬܬܪܗܒ. ܡܛܠ 9
ܕܥܡܟ ܗܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܠܟܠ ܕܬܐܙܠ. * ܘܦܩܕ ܝܫܘܥ ܠܪܝܫܢܘܗܝ ܘܠܣܦܪܘܗܝ ܕܥܡܐ 10
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. * ܥܒܪܘ ܒܝܬ ܡܫܪܝܬܐ. ܘܦܩܕܘ ܠܥܡܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. 11
ܛܝܒܘ ܠܟܘܢ ܙܘܕܐ. ܡܛܠ ܕܒܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܥܒܪܝܢ ܐܢܬܘܢ ܝܘܪܕܢܢ ܗܢܐ.
ܠܡܥܠ ܠܡܐܪܬ ܐܪܥܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܝܗܒ ܠܟܘܢ ܠܡܐܪܬܗ. * ܘܠܪܘܒܝܠ ܘܠܓܕ 12
ܘܠܦܠܓܘܬܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܐܡܪ ܝܫܘܥ.

LIBER IESU FILII NUN,

DISCIPULI MOSIS.

CAP. I.

POſtquam autem obiit Moſes ſervus Do- 1
mini, dixit Dominus Jeſu filio Nun, miniſtro
Moſis; Moſes ſervus meus mortuus eſt: ſurge, 2
trajice Jordanem iſtum, tu,& omnis populus
iſte in terrâ quam ego do filiis Iſrael. Omnis 3
locus in quo calcaverit planta pedis veſtri,
veſter erit, quemadmodum dixi Moſi. A de- 4
ſerto & Monte Libano iſto,uſque ad Euphratem
fluvium magnum: totaque terra Hethæorum
uſque ad mare magnum,inter ſolis Occaſum,
erit limes veſter. Et nemo ſtabit co- 5
ram vobis cunctis diebus vitæ veſtræ: &
quemadmodum fui cum Moſe,ero tecum;non
deſeram te, nec derelinquam te. Sis admo- 6
dum fortis ac robuſtus: tu enim populum
hunc hæredem ſtatues terræ quam juravi patribus
eorum me daturum illis. Tantummo- 7
dò ſis valdè fortis ac robuſtus, ut cuſtodias
& agas omnes leges quas præcepit tibi Moſes
ſervus meus: ne deflectas ab eis dextrorſùm
neque ſiniſtrorſùm, ut proſper ſis in quibuſcunque
ambulaveris. Nec recedat liber iſte 8
legis ab ore tuo, ſed mediteris eum noctu
diúque, & obſerves & agas quicquid ſcriptum
eſt in eo, ut proſper ſis ac fœlix. En 9
præcepi tibi, ſis fortis ac robuſtus: ne timeas
neque formides, quia tecum eſt Dominus
Deus tuus quocunque perrexeris. Præcepit 10
igitur Jeſus præfectis & ſcribis populi, dixitque
eis, Tranſite per media caſtra,& præ- 11
cipite populo,ac dicite illis, Parate vobis viaticum:
hinc enim ad tres dies trajecturi eſtis
Jordanem iſtum, ut ingrediamini ad adeundam
terram quam Dominus Deus veſter dat
vobis poſſidendam. Ad Rubil etiam & Gad, 12
& dimidiam Tribum Manaſſis ait Jeſus,

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA.*

* بِسْمِ اللّٰهِ الرَّوفِ الرَّحِيْمِ *
* نَبْتَدِي بِعَوْنِ اللّٰهِ تَعَالَي بِاَسْفَارِ الْقُضَاةِ *
* أَوَّلُ قُضَاةِ بَنِي إِسْرَايِلَ يَسُوعُ بنُ نُونٍ * وَهُوَ الثَّامِنُ وَعِشْرُونَ مِنْ آدَمَ * مَلَكَ
عَلَى إِسْرَايِلَ بَعْدَ مُوسَي النَّبِيِّ بَرَكَاتُهُ عَلَيْنَا آمِينَ *
* الْفَصْلُ الْأَوَّلُ *

1 * لَمَّا كَانَ بَعْدَ وَفَاةِ مُوسَي النَّبِيِّ * قَالَ اللّٰهُ لِيُوسَعَ بنِ نُونٍ خَادِمِ مُوسَي قَوْلًا * مُوسَي عَبْدِي
2 مَاتَ * وَالْآنَ قُمْ اعْبُرْ هٰذَا الْأُرْدُنَّ أَنْتَ وَجَمِيعُ هٰذَا الشَّعْبِ * إِلَي الْأَرْضِ الَّذِي عَهِدْتُ لِإِبْرَاهِيمَ
3 وَإِسْحٰقَ وَيَعْقُوبَ * كُلُّ مَكَانٍ تَطَاهُ أَقْدَامُكُمْ لَكُمْ أُعْطِيهِ * كَمَا قُلْتُ لِمُوسَي فِي الْبَرِّيَّةِ * هٰذَا جَبَلُ
4 لُبْنَانَ * وَإِلَي النَّهْرِ الْكَبِيرِ نَهْرِ الْفُرَاتِ عَلَى أَرْضِ الْحَثِيمِ * وَإِلَي الْبَحْرِ الْكَبِيرِ الَّذِي فِي جِهَةِ مَغَارِبِ
5 الشَّمْسِ * تَكُونُ تُخُومُكُمْ * وَلَا يَثْبُتُ أَحَدٌ أَمَامَكَ طُولَ زَمَانِ حَيَاتِكَ * وَكَمَا كُنْتُ مَعَ مُوسَي
6 أَكُونُ مَعَكَ * وَلَا أَخْذُلُكَ * وَلَا أَتْرُكُكَ * اِشْتَدَّ وَأَيِّدْ * فَإِنَّكَ أَنْتَ الَّذِي تُدْخِلُ هٰذَا الشَّعْبَ
7 الْأَرْضَ الَّتِي وَعَدْتُ آبَاءَهُمْ بِإِعْطَايِهَا لَهُمْ * خَاصًّا اشْتَدَّ وَأَيِّدْ قَلْبَكَ جِدًّا لِلْحِفْظِ وَالْعَمَلِ بِجَمِيعِ
الشَّرِيعَةِ الَّتِي وَصَّاكَ مُوسَي عَبْدِي * وَلَا تَمِلْ عَنْهَا يَمْنَةً وَلَا يَسْرَةً * لِأَجْلِ أَنْ تَنْجَحَ فِي جَمِيعِ مَا
8 تَذْهَبُ * وَلَا يَزُولُ سِفْرُ هٰذِهِ الشَّرِيعَةِ مِنْ فِيكَ * بَلْ أُدْرُسْهُ نَهَارًا وَلَيْلًا * لِأَجْلِ أَنْ تَحْفَظَ وَتَعْمَلَ سَايِرَ
9 الْمَكْتُوبِ فِيهِ * حِينَيِذٍ تَنْجَحُ طُرُقُكَ وَتَرْشُدُ * أَلَيْسَ قَدْ أَمَرْتُكَ * اِشْتَدَّ وَأَيِّدْ وَلَا تَرْهَبْ * وَلَا
10 11 تَرْعَبْ * فَإِنِّي أَنَا إِلٰهُكَ مَعَكَ فِي جَمِيعِ مَا تَسْلُكُ * فَأَمَرَ يُوسَعُ عُرَفَاءَ الْقَوْمِ قَايِلًا * اُعْبُرُوا فِي وَسَطِ
الْعَسْكَرِ وَمُرُوا الشَّعْبَ قَوْلًا * اِسْتَعِدُّوا لَكُمْ زَادًا * فَإِنِّي إِلَي ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ أَنْتُمْ تَعْبُرُونَ لِهٰذَا الْأُرْدُنِّ *
12 لِلدُّخُولِ إِلَي الْأَرْضِ الَّتِي اللّٰهُ إِلٰهُكُمْ يُورِثُكُمْ * وَمُعْطِيكُمْ لِإِرْثِهَا * وَلِسِبْطَيْ رُوبِيلَ وَجَادٍ
وَنِصْفِ سِبْطِ مَنَسَّا قَالَ يُوسَعُ قَوْلًا *

IN NOMINE DEI
clementis, miſericordis.

Incipimus cum ope Dei excelſi
Libros JUDICUM.

Primus inter Judices filiorum Iſrael
Joſue filius Nun, qui fuit
vigeſimus octavus ab Adam: regnavit
ſuper Iſrael poſt Moſen
Prophetam, cujus benedictiones
ſint ſuper nos, Amen.

CAPUT I.

QUum demùm contigiſſet obitus Mo- 1
ſis prophetæ, dixit Deus ad Joſue
filium Nun miniſtrum Moſis hujuſmodi
ſermonem, Moſes ſervus meus mortuus 2
eſt; ſurge itaque, tranſi hunc Jordanem,
tu,& omnis iſte populus, ad terram quam
pollicitus ſum Abrahæ,& Iſhac, & Jacob.
Quemcunque locū calcabunt pedes 3
veſtri, vobis tradam, prout dixeram Moſi
in deſerto. Iſte mons Libanus uſque ad 4
fluvium magnum, fluvium Euphratem,
ſupra terram Hetæorū,& uſque ad mare
magnū quod eſt ad plagam Occidentalem
ſolis,erunt termini veſtri. Et non perſiſtet 5
quiſquam coram te, longitudine temporis
vitæ tuæ. Et quemadmodū fui cum Moſe,
ero tecum: non deſtituam te,nec derelinquam
te. Confortare et corroborare, 6
quoniam tu es qui introduces hunc populum
in terram quam promiſi patribus eorum
me daturum eis. Præcipuè conforta- 7
re,& corrobora cor tuū valdè ad cuſtodiendam
& peragendam omnem legem
quam præcepit tibi Moſes ſervus meus,et
ne declines ab ea dextrorſùm neque ſiniſtrorſùm,
quatenus proſper evadas in omnibus
ad quæ perrexeris. Et ne recedat 8
volumen hujus legis ab ore tuo: ſed repete
illud diu noctúque, ad hoc ut cuſtodias
& peragas omnia quæ ſcripta ſunt in eo.
Tunc proſperabuntur viæ tuæ,atq; dirigetur.
Nónne jam præcepi tibi? Confortare 9
et corroborare: et ne metuas neque formides,
quoniam ego Deus tuus tecum ſum in
omnibus ad quæ ambulabis. Igitur præ- 10
cepit Joſue inſignioribus populi, dicens;
Tranſite per media caſtra,et imperate po- 11
pulo ſermonem hujuſmodi; *Parate vobis*
viaticum, quandoquidem intra tres dies
tranſituri eſtis hunc Iordanem, ad ingrediendam
terram quam Deus, Deus veſter
daturus eſt vobis hæreditariò poſſidendā.
Et duabus tribubus Ruben & Gad, & 12
dimidiæ tribui Manaſſe ait Joſue ſermonem
hujuſmodi;

ספר יהושע : ב

,Domini ſervus Moſeh vobis præcepit quod verbi Memento
13 זכור את־הדבר אשר צוה אתכם משה עבד־יהוה
terram vobis dedit &,vobis requiem dans veſter Deus Domin⁹ :dicendo
לאמר יהוה אלהיכם מניח לכם ונתן לכם את־הארץ
quam,terra in maneāt veſtræ acquiſitiones &,veſtra familia,veſtræ Uxores .hanc
14 הזאת: נשיכם טפכם ומקניכם ישבו בארץ אשר
quantati tranſibitis vos Et .Jarden tranſitu in Moſeh vobis dedit
נתן לכם משה בעבר הירדן ואתם תעברו חמשים
.eis auxiliabimini &,fortitudine potentes omnes ,veſtrorū fratrum facies ad
לפני אחיכם כל גבורי החיל ועזרתם אותם:
etiam poſſideant & ,vobis ſicut veſtris fratribus Dominus det quietem Donec
15 עד אשר־יניח יהוה לאחיכם ככם וירשו גם־
: eis dans veſter Deus Dominus quam terram ipſi
המה את־הארץ אשר־יהוה אלהיכם נתן להם
quam ,eam poſſidebitis & ,veſtræ poſſeſſionis terram ad revertemini &
ושבתם לארץ ירשתכם וירשתם אותה אשר
.Solis ortum ad ,Jarden tranſitu in Domini ſervus Moſeh vobis dedit
נתן לכם משה עבד יהוה בעבר הירדן מזרח השמש:
,nobis præcepiſti quæ Omnia :dicendo ,Jehoſuah reſponderunt Et
16 ויענו את־יהושע לאמר כל אשר־צויתנו
quibus omnia Juxta .ibimus ,nos miſeris quæ omnia ad & :faciemus
17 נעשה ואל־כל־אשר תשלחנו נלך: ככל אשר־
Dominus ſit tantùm :te ad audiemus ſic ,Moſeh ad audivimus
שמענו אל־משה כן נשמע אליך רק יהיה יהוה
vir Omnis .Moſeh cum fuit quemadmodum ,tecum tuus Deus
18 אלהיך עמך כאשר היה עם־משה: כל־איש
omnibus in tua verba audierit non & ,tuo ori rebellaverit qui
אשר־ימרה את־פיך ולא־ישמע את־דבריך לכל
.te robora & ,te conforta tantùm :moriatur ,ei præceperis quæ
אשר־תצונו יומת רק חזק ואמץ:

CAP. II. ב

exploantes viros duos Sitthim è Nun filius Jehoſuah miſit Et
1 וישלח יהושע בן־נון מן־השטים שנים־אנשים מרגלים
,iverunt Et .Jericho & ,terram videte ,Ite :dicendo ,ſilentio
חרש לאמר לכו ראו את־הארץ ואת־יריחו וילכו
cubuerunt & :Rachab ejus nomen &,meretriciæ mulieris domū ſunt ingreſſi &
ויבאו בית־אשה זונה ושמה רחב וישכבו־
venerunt viri Ecce :dicendo,Jericho regi fuit dictum Et .ibi
2 שמה: ויאמר למלך יריחו לאמר הנה אנשים באו
miſit Et .terram perſcrutandum ad Iſrael filiis è nocte huc
3 הנה הלילה מבני ישראל לחפר את־הארץ: וישלח
venientes viros Educ :dicendo,Rachab ad Jericho rex
מלך יריחו אל־רחב לאמר הוציאי האנשים הבאים
,terram omnem perſcrutandum ad quia :tuā domū ad venerunt qui ,te ad
אליך אשר־באו לביתך כי לחפר את־כל־הארץ
: ait &,eos abſcondit & ,viros ambos mulier cepit Et .venerūt
4 באו: ותקח האשה את־שני האנשים ותצפנו ותאמר
fuit Et .ipſi unde cognovi non & ,viri me ad venerunt ,Recte
5 כן באו אלי האנשים ולא ידעתי מאין המה: ויהי
quò cognovi non :ſunt egreſſi viri & ,obſcuritate in claudendū ad porta
השער לסגור בחשך והאנשים יצאו לא ידעתי אנה
.eos aſſequemini quia ,eos poſt citò ſequimini :viri abierunt
הלכו האנשים רדפו מהר אחריהם כי תשיגום:
ordinatis ligni linis in eos abſcōdit &,tectū in eos fecit aſcēdere ipſa Et
6 והיא העלתם הגגה ותטמנם בפשתי העץ הערכות
Jarden itinere eos poſt ſunt ſecuti viri Et .tectum ſuper ei
7 לה על־הגג: והאנשים רדפו אחריהם דרך הירדן
ſunt egreſſi quemadmodum poſt clauſerunt portamque :tranſitus ad uſque
על המעברות והשער סגרו אחרי כאשר יצאו
aſcendit ipſa & ,jacerent antequam ipſi Et .eos poſt inſequentes
8 הרדפים אחריהם: והמה טרם ישכבון והיא עלתה
.tectum ſuper eos ſuper
עליהם על־הגג:

Verſio VULG. LAT.

13 Mementote ſermonis, quem
præcepit vobis Moyſes famulus
Domini,dicens; Dominus
Deus veſter dedit vobis requiem,
& omnem terram.
14 Uxores veſtræ, & filii, ac jumenta
manebunt in terra,quā
tradidit vobis Moyſes trans
Jordanē : vos autē tranſite armati
ante fratres veſtros,
omnes fortes manu, & pugnate
15 pro eis, Donec det Dn̄s
requiē fratribus veſtris ſicut
& vobis dedit, & poſſideant
ipſi quoq; terrā, quā Dn̄s De⁹
veſter daturus eſt eis: & ſic revertemini
in terrā poſſeſſionis
veſtræ, & habitabitis in ea,
quam vobis dedit Moyſes famulus
Domini trans Jordanē
16 contra Solis ortum. Reſponderúntq;
ad Joſue, atq; dixerunt;
Omnia, quæ præcepiſti
nobis,faciemus : & quocunq;
17 miſeris,ibim⁹. Sicut obedivimus
in cunctis Moyſi, ita obediemus
& tibi : tantùm ſit
Dn̄s Deus tuus tecū, ſicut fuit
18 cum Moyſe. Qui contradixerit
ori tuo, & non obedierit
cunctis ſermonib⁹ quos præceperis
ei,moriatur. Tu tantùm
confortare, & viriliter age.

CAP. II.

1 MIſit igitur Joſue filius Nun
de Setim duos viros exploratores
in abſcondito : & dixit
eis; Ite,& conſiderate terram,
urbémque Jericho. Qui pergentes
ingreſſi ſunt domum
mulieris meretricis , nomine
Rahab, & quieverunt apud
2 eam. Nuntiatúmque eſt regi
Jericho,& dictū; Ecce viri ingreſſi
ſunt huc per noctem de
filiis Iſrael, ut explorarent
3 terrā. Miſitque rex Jericho ad
Rahab,dicens; Educ viros,qui
venerunt ad te, & ingreſſi ſunt
domum tuam : exploratores
quippe ſunt, & omné terram
4 conſiderare venerunt. Tollénſq;
mulier viros, abſcondit,
& ait; Fateor, venerunt ad
me, ſed neſciebā unde eſſent :
5 Cúmq; porta clauderetur in tenebris,
& illi pariter exierunt,
neſcio quò abierunt : perſequimini
citò , & comprehen-
6 detis eos. Ipſa autem fecit
aſcendere viros in ſolariū domûs
ſuæ, operuítque eos ſti-
7 pulâ lini, quæ ibi erat. Hi autem
qui miſſi fuerant, ſecuti
ſunt eos per viam quæ ducit
ad vadum Jordanis : illíſque
egreſſis ſtatim porta clauſa eſt.
8 Necdum obdormierant qui
latebant , & ecce mulier aſcendit
ad eos, & ait ;

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

13 Μνήσθητε τὸ (ν) ῥῆμα ὃ ἐνετείλατο ὑμῖν Μωυσῆς
ὁ παῖς κυρίου, λέγων, Κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν
κατέπαυσεν ὑμᾶς, καὶ ἔδωκεν ὑμῖν τὴν γῆν
14 ταύτην. Αἱ γυναῖκες ὑμῶν καὶ τὰ παιδία
ὑμῶν καὶ τὰ κτήνη ὑμῶν κατοικείτωσαν ἐν τῇ
γῇ, ᾗ ἔδωκεν ὑμῖν· ὑμεῖς δὲ διαβήσεσθε εὔζωνοι
(ξ) πρότεροι τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν πᾶς
15 ὁ ἰσχύων· καὶ συμμαχήσετε αὐτοῖς, Ἕως ἂν
καταπαύσῃ κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς
ὑμῶν, ὥσπερ καὶ ὑμᾶς, καὶ (ο) κληρονομήσωσι
καὶ οὗτοι τὴν γῆν, ἣν κύριος ὁ θεὸς (π)
ἡμῶν δίδωσιν αὐτοῖς. καὶ ἀπελεύσεσθε ἕκαστος
εἰς τὴν κληρονομίαν (ρ) αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν
Μωυσῆς (σ) εἰς τὸ πέραν τοῦ Ἰορδάνου (τ) ἐπ'
16 ἀνατολῶν ἡλίου. Καὶ ἀποκριθέντες τῷ Ἰησοῦ
εἶπαν, Πάντα ὅσα (υ) ἐὰν ἐντείλῃ ἡμῖν, ποιήσομεν,
καὶ εἰς πάντα τόπον οὗ ἐὰν ἀποστείλῃς
17 ἡμᾶς, πορευσόμεθα. Κατὰ πάντα ὅσα ἠκούσαμεν
Μωυσῆ, ἀκουσόμεθά σου· πλὴν ἔστω κύριος
ὁ θεὸς ἡμῶν μετὰ σοῦ, ὃν τρόπον ἦν μετὰ Μωυ-
18 σῆ. Ὁ δὲ ἄνθρωπος ὃς (φ) ἂν ἀπειθήσῃ σοι,
καὶ (χ) ὅστις μὴ ἀκούσῃ τῶν ῥημάτων σου καθότι
(ψ) ἐὰν ἐντείλῃ αὐτῷ, ἀποθανέτω. ἀλλὰ ἴσχυε
καὶ ἀνδρίζου.

Mementote verbi, quod mandavit 13
vobis Moyſes puer Domini,
dicens; Dominus Deus veſter quieſcere
vos fecit; & dedit vobis
terrā hanc. Uxores veſtræ, et parvuli 14
veſtri, et pecora veſtra habitent
in terra, quam dedit vobis:
vos autē tranſibitis (f) benè accincti
priores fratrib⁹ veſtris, omnis
fortis, et commilitabitis eis;
Quoaduſq; quieſcere faciat Dominus 15
De⁹ noſter fratres veſtros, ſicut
& vos: et hæreditent etiā hi
terrā, quā Domin⁹ De⁹ noſter dat
eis. Et abibitis unuſquiſque in hæreditatem
ſuā, quam dedit vobis
Moyſes trans Jordanē ad ortū
Solis. Et reſpondentes Ieſu, dixerunt; 16
Omnia quæcunque mandaveris
nobis, faciemus: & in omnē
locum quocunq; miſeris nos, ibimus.
Juxta omnia in quibus audivimus 17
Moyſen, audiemus te:
tantummodò ſit Dominus Deus
noſter tecum; quemadmodùm fuit
cum Moyſe. Homo autē quicunq; 18
incredul⁹ fuerit tibi, & quicunq;
non audierit verba tua, ſecundùm
quod mandaveris ei; moriatur. Sed
confortare, & viriliter age.

MS.A. (ν) ῥῆμα κυρίου ὃ (ξ) πρότερον (ο) κληρονομήσουσιν (π) ὑμῶν (ρ) ἑαυτοῦ, (σ) ἐν τῷ πέραν (τ) ἀπ' ἀνατολῶν (υ) ἂν (φ) ἐὰν ἀπειθήσει (χ) ὃς ἐὰν μὴ (ψ) ἂν

ΚΕΦ. β'.

1 ΚΑὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυὴ ἐκ Σαττὶν
δύο νεανίσκους κατασκοπεῦσαι, λέγων,
Ἀνάβητε καὶ ἴδετε τὴν γῆν καὶ τὴν Ἱεριχώ. καὶ
πορευθέντες οἱ δύο νεανίσκοι (α) εἰσήλθοσαν
εἰς Ἱεριχὼ καὶ εἰσήλθοσαν εἰς οἰκίαν γυναικὸς
πόρνης, ᾗ ὄνομα Ῥαάβ· καὶ κατέλυσαν
2 ἐκεῖ. Καὶ ἀπηγγέλη τῷ βασιλεῖ (β) Ἱεριχὼ,
λέγοντες, Εἰσπεπόρευνται ὧδε ἄνδρες
3 τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν. Καὶ
ἀπέστειλεν ὁ βασιλεὺς Ἱεριχὼ, καὶ εἶπε πρὸς
Ῥαὰβ, λέγων, Ἐξάγαγε τοὺς ἄνδρας τοὺς
εἰσπεπορευμένους εἰς τὴν οἰκίαν σου τὴν νύ-
4 κτα· κατασκοπεῦσαι γὰρ τὴν γῆν ἥκασι. Καὶ
λαβοῦσα ἡ γυνὴ (γ) τοὺς δύο ἄνδρας, ἔκρυψεν
αὐτούς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγουσα, Εἰσ-
5 εληλύθασι πρός (δ) με οἱ ἄνδρες, Ὡς δὲ ἡ
πύλη ἐκλείετο ἐν τῷ σκότει, καὶ οἱ ἄνδρες
ἐξῆλθον, οὐκ ἐπίσταμαι ποῦ πεπόρευνται. καταδιώξατε
ὀπίσω αὐτῶν, εἰ καταλήψεσθε
6 αὐτούς. Αὕτη δὲ ἀνεβίβασεν αὐτοὺς ἐπὶ τὸ
δῶμα, καὶ ἔκρυψεν αὐτοὺς ἐν τῇ λινοκαλάμῃ
7 τῇ ἐστοιβασμένῃ αὐτῇ ἐπὶ τοῦ δώματος. Καὶ
οἱ ἄνδρες κατεδίωξαν ὀπίσω αὐτῶν ὁδὸν
τὴν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου ἐπὶ τὰς διαβάσεις, καὶ
8 ἡ πύλη ἐκλείσθη. Καὶ ἐγένετο (ε) ὡς ἐξήλθοσαν
οἱ διώκοντες ὀπίσω αὐτῶν, καὶ (ζ)
αὐτοὶ δὲ πρὶν ἢ κοιμηθῆναι αὐτούς, (η)
αὕτη δὲ ἀνέβη πρὸς αὐτοὺς ἐπὶ τὸ δῶμα,
καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς,

CAP. II.

ET miſit Ieſus filius Naue de 1
Sattin duos (a) juvenes ad explorandum,
dicens; Aſcendite,
& videte terram, & Hiericho. Et
profecti (b) duo juvenes intraverunt
in Hiericho: & intrârunt
in domum mulieris meretricis,
cui nomen Raab: & quieverunt
ibi. Et annuntiatum eſt regi 2
Hiericho, dicentes, Ingreſſi ſunt
huc viri de filiis Iſrael ad explorandam
terram. Et miſit rex Hiericho, 3
& dixit ad Raab, dicens;
Educ viros, qui ingreſſi
ſunt in domum tuam (c) nocte:
nam ad explorandam terram venerunt.
Et ſumens mulier ambos 4
viros, occultavit eos: &
dixit illis, dicens; Ingreſſi ſunt 5
ad me (d) viri: Sed cùm porta
clauderetur in tenebris; &
viri egreſſi ſunt: neſcio quò iverint.
Perſequimini poſt eos,
(e) ſi comprehendetis eos. Ipſa 6
autem aſcendere fecit eos in ſolarium:
& occultavit eos in
lini ſtipula conſtipata ſibi ſuper
ſolarium. Et viri perſequuti ſunt 7
poſt eos viam quæ ſuper Jordanem
ad tranſitus: & porta
clauſa eſt. Et factum eſt, poſtquàm 8
exierunt perſequentes poſt
eos, & ipſi verò, priuſquàm ipſi
dormirent; ipſa verò aſcendit
ad eos in ſolarium: Et dixit ad
eos,

MS.A. (α) ἦλθον εἰς Ἱεριχώ· καὶ εἰσῆλθον εἰς τὴν οἰκίαν (β) Ἱεριχώ, Ἰδοὺ ἄνδρες εἰσπεπόρευνται ὧδε τῶν υἱῶν (γ) τοὺς ἄνδρας, (δ) με ὧδε οἱ (ε) ὡς ἐξῆλθον οἱ καταδιώκοντες (ζ) αὐτοὶ πρὶν (η) καὶ αὕτη ἀνέβη

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

13 הוו דכירין ית פתגמא דפקיד יתכון משה עבדא דיי למימר יי אלהכון מניח לכון ויהב
14 לכון ית ארעא הדא: נשיכון טפליכון ובעירכון יתבון בארעא דיהב לכון משה בעברא
15 דירדנא ואתון תעברון מזרזין קדם אחוכון כל גברי חילא ותסעדון יתהון: עד דיניח יי
לאחוכון כותכון ויירתון אף אנון ית ארעא דיי אלהכון יהיב לכון ותתובון לארע
ירותתכון ותירתון יתה דיהב לכון משה עבדא דיי בעברא דירדנא מדנח שמשא:
16 ואתיבו ית יהושע למימר כל דפקדתנא נעבד ולכל אתר דתשלחננא נהך: 17 ככל
דקבלנא מן משה כן נקבל מנך לחוד יהי מימרא דיי אלהך בסעדך כמא דהוא בסעדיה
18 דמשה: כל־גבר דיסרב על מימרך ולא יקבל ית פתגמך לכל דתפקדניה יתקטל
לחוד תקף ועלם:

ב

1 ושלח יהושע בר נון מן שטין תרין גוברין מאללין ברז למימר אזילו חזו ית ארעא וית
2 יריחו ואזלו ועלו לבית אתתא פונדקיתא ושמה רחב ושכיבו תמן: ואתאמר למלכא
3 דיריחו למימר הא גובריא אתו הכא בליליא מבני ישראל לאללא ית ארעא: ושלח
מלכא דיריחו לות רחב למימר אפיקי גבריא דאתו לותיך דעלו לביתיך ארי לאללא
4 ית כל ארעא אתו: ודברת אתתא ית תרין גבריא ואטמרתנון ואמרת בקושטא אתו
5 לותי גבריא ולא ידעית אי מנן אנון: והוה עדן למיחד תרעא בקבלא וגבריא נפקו
6 לא ידעית לאן אזלו גבריא רדפו בפריע בתריהון ארי תדבקונון: והיא אסקתנון
7 לאגרא ואטמרתנון בטעוני כתנא דסדירין לה על אגרא: וגבריא רדפו בתריהון אורח
8 ירדנא עד מגותא ותרעא אחדו בתר דנפקו רדפיא בתריהון: ואנון עד לא שכיבו
והיא סליקת לותהון לאגרא:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Eſtote memores verbi quod præcepit vobis Moſes ſervus Domini, dicen- 13
do : Dominus Deus veſter requieſcere fecit vos,& dedit vobis terram iſtam.
Uxores veſtræ,parvuli veſtri, & pecora veſtra manebunt in terrâ quam de- 14
dit vobis Moſes ultra Jordanem: & vos tranſibitis armati ante fratres ve-
ſtros omnes viri roboris,& adjuvabitis eos: Quoad requiem det Dominus 15
fratribus veſtris ſicut vobis ; & poſſideant etiam illi terram quam Dominus
Deus veſter dabit vobis;& revertemini in terram poſſeſſionis veſtræ,& poſ-
ſidebitis eam , quam dedit vobis Moſes ſervus Domini ultra Jordanem ad
ortum Solis. Et reſponderunt Joſue, dicendo : Omne quod præcepiſti no- 16
bis,faciemus:& ad omnem locum quo miſeris nos,ibimus. Sicut omne quod 17
accepimus ex Moſe, ſic accipiemus ex te : tantùm ſit verbum Domini Dei
tui in auxilium tuum, quemadmodum fuit in auxilium Moſis. Omnis vir 18
qui rebellaverit contra verbum tuum, & non acceperit dictum tuum in quo-
cunque præceperis ei, occidatur: tantùm confortare & eſto robuſtus.

CAP. II.

ET miſit Joſue filius Nun à Sitim duos viros exploratores ſecretò, dicen- 1
do : Ite et videte terram & Jericho: & iverunt, & ingreſſi ſunt in domum
mulieris cauponariæ; & nomen ejus Rahhab: & cubuerunt ibi. Et dictum fu- 2
it regi Jericho,dicendo : Ecce viri venerunt huc nocte ex filiis Iſrael ad ex-
plorandū terrā. Et miſit rex Jericho ad Rahhab, dicendo : Produc viros qui 3
venerunt ad te, qui ingreſſi ſunt domum tuam; quoniam ad explorandum
omnem terram venerunt. Et tulit mulier duos viros,& abſcondit eos,& dixit: 4
In veritate venerunt ad me viri, & non novi undenam illi. Et fuit tempus 5
ad conjungendā portā in crepuſculo,et viri exierunt,et non novi quonam ive-
rint : ſequimini cum feſtinatione poſt eos, nam comprehendetis eos. Et illa 6
aſcendere fecit eos in tectum, & abſcondit eos in manipulis lini, qui ordi-
nati fuerant illi ſuper tectum. Et viri perſecuti ſunt poſt eos per viam 7
Jordanis uſque ad Vada: & portam conjunxerunt poſtquam egreſſi ſunt
perſecutores poſt eos. Et illi nondum cubuerant, et ipſa aſcendit ad eos 8
in tectum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 * ܐܬܕܟܪܘ ܦܬܓܡܐ ܕܦܩܕܟܘܢ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܟܘܢ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ
ܡܢܝܚ ܠܟܘܢ. ܘܢܬܠ ܠܟܘܢ ܐܪܥܐ ܗܕܐ. * ܢܫܝܟܘܢ ܘܛܦܠܝܟܘܢ. ܘܩܢܝܢܟܘܢ. ܢܬܒܘܢ 14
ܒܐܪܥܐ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܘܫܐ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܢܬܘܢ ܥܒܪܘ ܩܕܡ ܐܚܝܟܘܢ ܟܠ
ܚܝܠܬܢܐ. ܘܙܝܢܝܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܘܬܥܕܪܘܢ ܐܢܘܢ. * ܥܕܡܐ ܕܢܢܝܚ ܡܪܝܐ ܠܐܚܝܟܘܢ 15
ܐܝܟ ܕܠܟܘܢ. ܘܢܐܪܬܘܢ ܐܦ ܗܢܘܢ. ܐܪܥܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܝܗܒ ܠܗܘܢ. ܘܬܗܦܟܘܢ ܠܐܪܥܐ
ܕܝܪܬܘܬܟܘܢ. ܘܬܐܪܬܘܢܝܗ. ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܡܢ
ܡܕܢܚ ܫܡܫܐ. * ܘܥܢܘ ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ ܘܒܢܝ ܓܕ ܘܒܢܝ ܡܢܫܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܝܫܘܥ. 16
ܟܠ ܡܕܡ ܕܬܦܩܘܕ ܠܢ ܢܥܒܕ. ܘܠܟܠ ܐܬܪ ܕܬܫܕܪܢ ܢܐܙܠ. * ܘܐܝܟ ܕܫܡܥܢ ܗܘܝܢ 17
ܠܡܘܫܐ. ܢܫܡܥܟ. ܒܪܡ ܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟ ܥܡܟ. ܐܝܟ ܕܗܘܐ ܥܡ ܡܘܫܐ.
* ܘܟܠ ܐܢܫ ܕܢܬܚܪܐ ܥܡܟ. ܘܠܐ ܢܫܡܥ ܡܠܝܟ. ܒܟܠܡܕܡ ܕܬܦܩܘܕܝܘܗܝ. ܢܬܩܛܠ. 18
ܒܪܡ ܐܬܚܝܠ ܘܐܬܠܒܒ. * ܫܠܡ. * ܒ * ܘܫܕܪ ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܡܢ ܫܛܝܡ 1
ܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܕܝܕܥܝܢ ܐܪܥܐ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܚܙܘ ܠܐܪܥܐ ܕܐܝܪܝܚܘ. ܘܐܙܠܘ ܘܥܠܘ ܠܒܝܬܐ
ܕܐܢܬܬܐ ܙܢܝܬܐ. ܕܫܡܗ ܪܚܒ. ܘܒܬܘ ܬܡܢ. * ܘܐܬܐܡܪ ܠܡܠܟܐ ܕܐܝܪܝܚܘ. ܕܗܐ ܓܒܪܐ ܐܬܘ 2
ܗܪܟܐ ܒܠܠܝܐ ܡܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܡܓܫܘܫܘ ܠܐܪܥܐ. * ܘܫܕܪ ܡܠܟܐ ܕܐܝܪܝܚܘ ܠܘܬ ܪܚܒ. 3
ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܦܩܝ ܠܓܒܪܐ ܕܥܠܘ ܠܘܬܟܝ ܒܠܠܝܐ. ܡܛܠ ܕܠܡܓܫܘܫܘ ܠܐܪܥܐ ܐܬܘ. * ܘܕܒܪܬ 4
ܐܢܬܬܐ ܠܬܪܝܗܘܢ ܓܒܪܐ. ܘܛܫܬ ܐܢܘܢ. ܘܐܡܪܬ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܬܘ ܠܘܬܝ ܓܒܪܐ. ܘܠܐ ܝܕܥܬ
ܡܢ ܐܝܟܐ ܐܢܘܢ. * ܘܟܕ ܗܘܐ ܙܒܢܐ ܕܡܬܐܚܕ ܬܪܥܐ ܒܪܡܫܐ. ܢܦܩܘ ܓܒܪܐ. ܘܠܐ ܝܕܥܬ 5
ܠܐܝܟܐ ܐܙܠܘ. ܪܕܘܦܘ ܒܥܓܠ ܒܬܪܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܡܕܪܟܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܗܘܢ. * ܘܗܝ ܐܣܩܬ ܐܢܘܢ 6
ܠܐܓܪܐ. ܘܛܫܬ ܐܢܘܢ ܒܝܬ ܩܝܣܐ ܕܟܬܢܐ ܕܡܣܕܪܝܢ ܗܘܘ ܠܗ ܥܠ ܐܓܪܐ. * ܘܓܒܪܐ 7
ܪܕܦܘ ܒܬܪܗܘܢ. ܒܐܘܪܚܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܥܠ ܡܥܒܪܬܐ. ܘܬܪܥܐ ܐܬܐܚܕ ܒܬܪ ܕܢܦܩܘ ܪܕܘܦܐ
ܒܬܪܗܘܢ. * ܘܗܢܘܢ ܥܕܠܐ ܫܟܒܘ ܗܘܘ. ܘܗܝ ܣܠܩܬ ܠܘܬܗܘܢ ܠܐܓܪܐ. 8

Mementore ſermonis quem præcepit vobis 13
Moſes ſervus Domini, & dixit vobis; Dominus
Deus veſter pacaturus eſt vos, & daturus
vobis terram iſtam. Uxores veſtræ, pubes 14
veſtra, & armenta veſtra morabuntur in terra
quam dedit vobis Moſes trans Jordanem :
vos autem quicunque valentes robore, tranſite
armati ante fratres veſtros, & juvate eos,
Donec quietem det Dominus fratribus ve- 15
ſtris ſicut vobis, & poſſideant ipſi quoque
terram quam Dominus Deus veſter dat illis:
ac *tum* redibitis ad terram hæreditatis veſtræ,
& poſſidebitis eam, quam dedit vobis
Moſes ſervus Domini trans Jordanem ad ortum
ſolis. Reſpondentes autem filii Rubil, 16
filii Gad,& filii Manaſſe,dixerunt ad Ieſum,
Quicquid præceperis nobis , faciemus; &
quocunque miſeris nos, ibimus : Et quem- 17
admodum obtemperabamus Moſi, obtemperabimus
tibi;tantummodo Dominus Deus tu- 18
us tecum ſit ut fuit cum Moſe. Et quicunque
altercatus fuerit tecum, nec acquieverit ſermoni
tuo in omnibus rebus quas ei mandaveris,
interficiatur; tantummodo ſtrenuè &
fortiter age.

CAP. II.

ITaque miſit Ieſus filius Nun de Sottim du- 1
os viros illius terræ gnaros, dixitq; eis, Ite,
perſpicite terram Jericho. Qui abeuntes ingreſſi
ſunt ad mulierem fornicariam cujus
nomen erat Rahab , & pernoctârunt illic.
Dictum eſt autem regi Jericho, En viri ve- 2
nerunt hûc noctu de filiis Iſrael ad explorandam
terram. Miſit ergò rex Jericho ad Ra- 3
hab, dixítque ad eam, Profer viros qui ingreſſi
ſunt ad te noctu : nam ad explorandam
terram noſtram venerunt. Duxerat autem 4
mulier duos illos viros, & abſconderat eos :
dixitque, Venerunt ad me quidem viri, at
ignoravi undenam eſſent : Cúmque adfuiſſet 5
temp⁹ quo clauditur janua veſperè, exierunt,
nec ſcio quò abierint : egredimini feſtinanter
poſt eos, apprehendetis enim eos. Porrò 6
illa juſſerat eos conſcendere tectum, & abſconderat
eos inter lini culmos qui poſiti
fuerant ab ea ſuper tectum. Itaque viri illi 7
egreſſi ſunt poſt eos per viam Jordanis, quæ
tendebat ad pontem,clauſáq;fuit porta poſteaquam
egreſſi ſunt perſequutores exploratorum.
Illis autem nondum cubantibus, aſcen- 8
dit ipſa ad eos in tectum,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 *اذكروا ما امركم موسي به قايلا* الله الهكم اراحكم واعطاكم هذه الارض* ونساوكم
14 واطفالكم ومواشيكم يقيمون في الارض التي اعطاكم موسي في عبر الاردن* وانتم تعبرون
15 مستعدين امام اخوتكم* كل جبابرة البلد وتعضدوهم* الي ان يقني الله لاخوتكم مثلكم*
ويرثوا هم ايضا الارض التي الله الهكم معطيهم* فترجعون الي ارضكم وترثوها* الذي
16 اعطاكم موسي عبد الله في عبر الاردن من جهة مشرق الشمس* فاجابوا يوشع قايلين* كل
17 الذي امرتنا نفعل* وفي جميع ما تبعثنا نذهب* ومثل ساير ما اطعنا موسي كذلك نطيعك*
18 خاص يكون الله الهك معك* كما كان مع موسي* كل انسان يخالف امرك* ولا يقبل قولك في
جميع ما تامر به يقتل* خاص اشدد وتايد* * الفصل الثاني *
1 *وارسل يوشع بن نون رجلين من الكافرين جاسوسين خفيا قايلا لهما* امضيا انظرا الارض
2 باريحا* فمرا ودخلا بيت امراة زانية اسمها راحاب* وباتا هناك* فقيل لملك اريحا* هذان رجلان
3 قد جاء من بني اسراييل يجسان الارض* فارسل الملك الي راحاب قايلا لها* اخرجي الرجلين
4 الداخلين اليك في بيتك* فان تجسس جميع الارض جاءا* فاخذت المراة الرجلين وخباتهما*
5 وقالت صحيح جاء الي الرجلان* وما عرفت من اين هما* فلما كان عند غلق الباب وقت المساء*
6 خرجا وما عرفت اين مضيا* اطلبوا وراهما سرعة* فانكم تجدوهما* وهي اطلعتهما الي السطح*
7 وخباتهما في حطب القطن المرصوص على السطح* والقوم ساروا وراهما طريق الاردن الي
8 المخايض* وغلق الباب بعد خروج الطالبين وراهما* ولما كان عند المساء صعدت اليهما الي
السطح*

Mementote quid præceperit vobis Moſes, 13
dicens; Deus,Deus veſter tranquillos fecit
vos, deditq; vobis hanc terram. Quare 14
uxores veſtræ, puerīq; veſtri, atq; armenta
veſtra morabuntur in terra quam dedit
vobis Moſes trans Jordanem : vos autem
tranſibitis armati ante fratres veſtros robuſtiſſimi
quique regionis, opémque feretis
eis, Donec ſolvat Deus fratribus ve- 15
ſtris ſicut vobis, & poſſideant ipſi quoque
terram quam Deus,Deus veſter daturus
eſt eis : & tunc revertemini in terrā veſtram,
& poſſidebitis illam, quam tribuit
vobis Moſes ſervus Dei trans Jordanem
verſùs Orientem ſolem. Reſponderunt 16
Joſue, dicentes; Quidquid præceperis
nobis, exequemur ; & ad omnia ad quæ
mittes nos, ibimus ; Et ut penitùs obe- 17
divimus Moſi, ita obediemus tibi : præcipuè
ſit Deus, Deus tuus tecum, quemadmodum
fuit cum Moſe. Quicunque re- 18
ſtiterit mandato tuo, ei non ſuſceperit ſermonem
tuum in omni re quam præceperis,
interficiatur : præcipuè, generoſo ac forti
ſis animo.

CAP. II.

MIſit autem Joſue filius Nun duos 1
viros ex infidelibus, exploratores
occultè, dicens eis ; Ite, inſpicite terram
in Jericho. Et abierunt, & ingreſſi ſunt
domum mulieris cujuſdam fornicariæ, cujus
nomen erat Rahab, & pernoctaverunt
illic. Dictum fuit autem Regi Jericho, 2
Ecce duo viri venerunt de filiis Iſrael ad
explorandam terram. Miſit ergò rex ad 3
Rahab, dicens ei ; Produc duos viros qui
ingreſſi ſunt ad te in domum tuam : nam
ad explorationē univerſæ terræ venerunt.
Tulerat autem mulier duos viros, & abſ- 4
conderat eos ; Dixitque, Verum eſt, acceſſerunt
ad me duo viri, at non novi unde
ſint : Quumque claudenda eſſet janua 5
tempore veſpertino, egreſſi ſunt, & ignoro
quò abierint : inſequimini illos celeriter,
nam certè reperietis eos. Ipſa verò 6
conſcendere fecerat eos tectum, & celaverat
eos inter ligna goſſipii congeſta ſuper
tectum. Itaque turba illa inſectati 7
ſunt eos per viam Jordanis, ad vada :
clauſáque fuit janua poſt egreſſum inſectantium.
Quumque fuiſſet tempus ve- 8
ſpertinum, aſcendit ad eos in tectum,

ספר יהושע : ב

9 ותאמר אל־האנשים ידעתי כי־נתן יהוה לכם את־הארץ וכי־נפלה אימתכם עלינו וכי נמגו כל־ישבי הארץ מפניכם׃ 10 כי שמענו את אשר־הוביש יהוה את־מי ים־סוף מפניכם בצאתכם ממצרים ואשר עשיתם לשני מלכי האמרי אשר בעבר הירדן לסיחן ולעוג אשר החרמתם אותם׃ 11 ונשמע וימס לבבנו ולא־קמה עוד רוח באיש מפניכם כי יהוה אלהיכם הוא אלהים בשמים ממעל ועל־הארץ מתחת׃ 12 ועתה השבעו־נא לי ביהוה כי־עשיתי עמכם חסד ועשיתם גם־אתם עם־בית אבי חסד ונתתם לי אות אמת׃ 13 והחיתם את־אבי ואת־אמי ואת־אחי ואת־אחותי ואת כל־אשר להם והצלתם את־נפשתינו ממות׃ 14 ויאמרו לה האנשים נפשנו תחתיכם למות אם לא תגידו את־דברנו זה והיה בתת־יהוה לנו את־הארץ ועשינו עמך חסד ואמת׃ 15 ותורדם בחבל בעד החלון כי ביתה בקיר החומה ובחומה היא יושבת׃ 16 ותאמר להם ההרה לכו פן־יפגעו בכם הרדפים ונחבתם שמה שלשת ימים עד שוב הרדפים ואחר תלכו לדרככם׃ 17 ויאמרו אליה האנשים נקים אנחנו משבעתך הזה אשר השבעתנו׃ 18 הנה אנחנו באים בארץ את־תקות חוט השני הזה תקשרי בחלון אשר הורדתנו בו ואת־אביך ואת־אמך ואת־אחיך ואת כל־בית אביך תאספי אליך הביתה׃ 19 והיה כל אשר־יצא מדלתי ביתך החוצה דמו בראשו ואנחנו נקים וכל אשר יהיה אתך בבית דמו בראשנו אם־יד תהיה־בו׃ 20 ואם־תגידי את־דברנו זה והיינו נקים משבעתך אשר השבעתנו׃ 21 ותאמר כדבריכם כן־הוא ותשלחם וילכו ותקשר את־תקות השני בחלון׃ 22 וילכו ויבאו ההרה וישבו שם שלשת ימים עד־שבו הרדפים ויבקשו הרדפים בכל־הדרך ולא מצאו׃

JOSUE.

Verſio VUL.LAT.

9 Novi quòd Dñs tradiderit vobis terrã: etenim irruit in nos terror veſter, & elanguerunt 10 omnes habitatores terræ. Audivimus quòd ſiccaverit Dñs aquas Maris rubri ad veſtrum introitum, quando egreſſi eſtis ex Ægypto: & quæ feceritis duobus Amorrhæorũ regibus, qui erant trans Jordanem, Sehon & Og, quos interfeciſtis. 11 Et hæc audientes pertimuim⁹, & elanguit cor noſtrum, nec remanſit in nobis ſpiritus ad introitum veſtrũ: Dñs enim Deus veſter, ipſe eſt Deus in cœlo ſurſum, & in terra deor- 12 ſum. Nunc ergò jurate mihi per Dñm, ut quomodò ego miſericordiã feci vobiſcũ, ita & vos faciatis cũ domo patris mei: detíſq; mihi verũ ſignũ, 13 Ut ſalvetis patrem meũ & matrem, fratres ac ſorores meas, & omnia quæ illorũ ſunt, & eruatis animas noſtras à mor- 14 te. Qui reſponderunt ei, Anima noſtra ſit pro vobis in mortẽ, ſi tamen non prodideris nos: cúmq; tradiderit nobis Dñs terrã, faciemus in te miſericordiam & veritatem. 15 Demiſit ergò eos per funem de feneſtra: domus enim 16 ejus hærebat muro. Dixítq; ad eos, Ad montana conſcendite, ne fortè occurrant vobis revertentes: ibíq; latitate tribus diebus, donec redeant, & ſic ibitis per viam veſtram. 17 Qui dixerunt ad eam, Innoxii erimus à juramento hoc, quo 18 adjurâſti nos: Si ingredientibus nobis terrã, ſignum fuerit funiculus iſte coccineus, & ligaveris eum in feneſtra, per quã demiſiſti nos: & patrem tuũ ac matrem, fratréſque & omnem cognationẽ tuã, con- 19 gregaveris in domum tuã. Qui oſtiũ dom⁹ tuæ egreſſus fuerit, ſanguis ipſi⁹ erit in caput ejus, & nos erimus alieni. Cunctorum autem ſanguis, qui tecum in domo fuerint, redundabit in caput noſtrũ, ſi eos aliquis 20 tetigerit. Quòd ſi nos prodere volueris, & ſermonem iſtum proferre in medium, erimus mundi ab hoc juramento, quo 21 *adjurâſti nos.* Et illa reſpondit, Sicut locuti eſtis, ita fiat: dimitténſque eos ut pergerent, appendit funiculũ coccineũ in 22 feneſtra. Illi verò ambulantes pervenerunt ad montana, & manſerunt ibi tres dies, donec reverterentur qui fuerant perſecuti: quærentes enim per omnẽ viã, non repererunt eos.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

9 Ἐπίσταμαι ὅτι ἔδωκεν (θ) ὑμῖν κύριος τὴν γῆν· ἐπιπέπτωκε γὰρ ὁ φόβος ὑμῶν 10 (ι) ἐφ' ἡμᾶς. Ἀκηκόαμεν γὰρ ὅτι κατεξήρανε κύριος ὁ θεὸς (κ) τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ὅτε ἐξεπορεύεσθε (λ) ἐκ γῆς Αἰγύπτου· καὶ ὅσα ἐποίησε τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν καὶ Ὢγ, οὓς (μ) ἐξωλοθρεύσατε αὐτούς. 11 Καὶ ἀκούσαντες ἡμεῖς ἐξέστημεν τῇ καρδίᾳ ἡμῶν, καὶ οὐκ ἔστη ἔτι πνεῦμα ἐν (ν) οὐδενὶ ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· ὅτι κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, θεὸς ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ τῆς 12 γῆς κάτω. Καὶ νῦν ὀμόσατέ μοι κύριον τὸν θεόν, ὅτι ποιῶ ὑμῖν ἔλεος, καὶ ποιήσατε καὶ ὑμεῖς ἔλεος ἐν τῷ οἴκῳ τοῦ πα- 13 τρός μου. Καὶ ζωγρήσατε τὸν οἶκον τοῦ πατρός (ξ) μου, τὴν μητέρα μου, καὶ τοὺς ἀδελφούς (ο) μου, καὶ πάντα τὸν οἶκόν μου, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτοῖς, καὶ ἐξελεῖσθε 14 τὴν ψυχήν μου ἐκ θανάτου. Καὶ εἶπαν αὐτῇ οἱ ἄνδρες, Ἡ ψυχὴ ἡμῶν ἀνθ' ὑμῶν εἰς θάνατον. καὶ αὐτὴ εἶπεν, Ὡς ἂν παραδῷ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν, (π) ποιή- 15 σετε εἰς ἐμὲ ἔλεος καὶ ἀλήθειαν. Καὶ κα- 16 τεχάλασεν αὐτοὺς διὰ τῆς θυρίδος. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Εἰς τὴν ὀρεινὴν (ρ) ἀπέλθετε, μὴ συναντήσωσιν ὑμῖν οἱ καταδιώκοντες, καὶ κρυβήσεσθε ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας (σ) ἕως ἂν ἀποστρέψωσιν οἱ καταδιώκοντες ὀπίσω ὑμῶν, καὶ μετὰ ταῦτα ἀπελεύσεσθε 17 εἰς τὴν ὁδὸν ὑμῶν. Καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὴν οἱ ἄνδρες, Ἀθῷοί ἐσμεν τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ. 18 Ἰδοὺ ἡμεῖς εἰσπορευόμεθα εἰς μέρος τῆς πόλεως, καὶ θήσεις τὸ σημεῖον, τὸ σπαρτίον τὸ κόκκινον τοῦτο (τ) ἐκδήσεις εἰς τὴν θυρίδα δι' ἧς κατεβίβασας ἡμᾶς (υ) δι' αὐτῆς. τὸν δὲ πατέρα σου, καὶ τὴν μητέρα σου, καὶ τοὺς ἀδελφούς σου, καὶ πάντα τὸν οἶκον τοῦ πατρός σου συνάξεις πρὸς σεαυτὴν 19 εἰς τὴν οἰκίαν σου. Καὶ ἔσται πᾶς ὃς ἂν ἐξέλθῃ (φ) τὴν θύραν τῆς οἰκίας σου ἔξω, ἔνοχος ἑαυτῷ ἔσται, ἡμεῖς δὲ ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ· καὶ ὅσοι ἐὰν γένωνται μετὰ σοῦ ἐν τῇ οἰκίᾳ σου, ἡμεῖς ἔνοχοι 20 ἐσόμεθα. Ἐὰν δέ τις ἡμᾶς (χ) ἀδικήσῃ ἢ καὶ ἀποκαλύψῃ τοὺς λόγους ἡμῶν τούτους, 21 ἐσόμεθα ἀθῷοι τῷ ὅρκῳ σου τούτῳ. Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Κατὰ τὸ ῥῆμα (ψ) ὑμῶν ἔστω. καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς, καὶ ἐπο- 22 ρεύθησαν. (ω) Καὶ ἦλθοσαν εἰς τὴν ὀρεινήν, καὶ κατέμειναν ἐκεῖ τρεῖς ἡμέρας· καὶ ἐξεζήτησαν οἱ καταδιώκοντες πάσας τὰς ὁδούς, καὶ (α) οὐχ εὕροσαν.

9 Scio, quia dedit vobis Dominus terram: Incidit enim timor veſtri ſuper (f) nos. 10 Audivimus enim, quia exſiccavit Dominus Deus rubrum Mare à facie veſtra; quando egrediebamini de terra Ægypti: & quæcunque fecit duobus regibus Amorrhæorum, qui erant trans Iordanem, Seon, & Og; quos extermináſtis eos. 11 Et audientes nos, obſtupuimus corde noſtro: & non ſtetit ultrà ſpiritus in ullo (g) noſtrûm à facie veſtra: quoniam Dominus Deus veſter, Deus in cœlo ſurſum, & ſuper terram deorſum. 12 Et nunc jurate mihi Dominum Deum; quoniam facio vobis miſericordiam, & (h) facite etiam vos miſericordiam in domo patris mei. 13 Et vivificate domum patris mei, matrem meam, & fratres meos, & univerſam domum meam, & omnia quæcunque ſunt eis, & eximetis animam meam de morte. 14 Et dixerunt ei viri; Anima noſtra pro vobis in mortem. Et ipſa dixit; Poſtquàm tradiderit Dominus vobis civitatem; facietis in me miſericordiam, & veritatem. 15 Et demiſit eos per (i) feneſtram. 16 Et dixit eis; In montanam abite, ne occurrant vobis perſequentes: & latitabitis ibi tres dies, quoadusque reverterint, qui perſequuntur poſt vos: & poſteà abibitis in viam veſtram. 17 Et dixerunt ad eam viri; Innoxii ſumus à juramento tuo hoc. 18 Ecce nos intramus in partem civitatis: & pones ſignum, funiculum coccineum hunc ligabis ad feneſtram, per quam demiſiſti nos per eam. Patrem vero tuum, & matrem tuam, & fratres tuos, & omnem domum patris tui congregabis ad teipſam in domum tuam. 19 Et erit, omnis quicunque exierit portam domûs tuæ foràs; reus ſibi ipſi erit: nos autem innoxii à juramento tuo hoc: & quicunque fuerint tecum in domo tua; nos rei (k) erimus. 20 Si quis autem nobis nocuerit, vel etiam revelaverit verba noſtra hæc, erimus innoxii à juramento tuo hoc. 21 Et dixit eis; Juxta veſtrum verbum ſit. Et emiſit eos, & (l) iverunt; 22 Et venerunt in montanam, & permanſerunt ibi tres dies. Et exquiſierunt ii, qui perſequebantur, omnes vias: & non invenerunt.

MS.A. (θ) κύριος ὑμῖν τὴν (ι) πρὸς ἡμᾶς. (κ) τὴν θάλασσαν τὴν ἐρυθρὰν ἀπὸ (λ) ἐξ Αἰγύπτου· (μ) ἐξωλεθρεύσατε (ν) οὐδενὶ ἀπὸ (ξ) μου, καὶ τὴν (ο) μου, καὶ τὰς ἀδελφάς μου, καὶ πάντα ὅσα (π) ποιήσατε μετ' ἐμοῦ ἔλεος (ρ) ἀπέλθατε, (σ) ἕως ἀναστρέψωσιν (τ) ἐκδήσεις τὴν (υ) ἐν αὐτῇ. καὶ τὸν πατέρα (φ) τὴν οἰκίαν σου (χ) ἀδικήσῃ καὶ (ψ) ὑμῶν οὕτως ἔσται. (ω) Καὶ ἦλθον εἰς (α) οὐχ εὗρον. Καὶ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

9 ואמרת לגבריא ידענא ארי יהב יי לכון ית ארעא וארי נפלת אימתכון עלנא וארי 10 אתברו כל יתבי ארעא מן קדמיכון׃ ארי שמענא ית די יבש יי ית מי ימא דסוף מן קדמיכון במפקכון ממצרים ודי עבדתון לתרין מלכי אמוראה די בעברא דירדנא 11 לסיחון ולעוג די גמרתון יתהון׃ ושמענא ואתמסי לבנא ולא אשתארת עוד רוחא באנש מן קדמיכון ארי יי אלהכון הוא אלהא דשכינתיה בשמיא מלעילא ושליט על 12 ארעא מלרע׃ וכען קיימו כען לי במימרא דיי ארי עבדית עמכון טיבו ותעבדון אף 13 אתון עם בית אבא טיבו ותתנון לי את דקשוט׃ ותחון ית אבא וית אמא וית אחי וית 14 אחתי וית כל דילהון ותשזבון ית נפשתנא ממותא׃ ואמרו לה גבריא נפשנא חלף נפשתכון לממת אם לא תחוון ית פתגמנא דין ויהי כד יתין יי לנא ית ארעא 15 ונעבד עמיך טיבו וקשוט׃ ושלשלתנון בחבלא בעד חלונא ארי ביתה בכותל שורא 16 ובשורא היא יתבא׃ ואמרת להון לטורא אזילו דלמא יערעון בכון רדפיא ותטמרון 17 תמן תלתא יומין עד דיתובון רדפיא ובתר כן תהכון לאורחכון׃ ואמרו לה גבריא 18 זכאין אנחנא ממומתיך הדין דקימת עלנא׃ הא אנחנא עלין בארעא ית חוטא דחוט זהוריתא הדין תקטרין בחרכא דשלשלתנא ביה וית אבוך וית אמך וית אחיך וית כל 19 בית אבוך תכנשין לותיך לביתא׃ ויהי כל דיפוק מדשי ביתיך לברא חובת קטוליה ברישיה ואנחנא זכאין וכל די יהי עמיך בביתא חובת קטוליה ברישנא אם יד אנש תהי 20 ביה׃ ואם תחוין ית פתגמנא דין ונהי זכאין ממומתיך דקימת עלנא׃ ואמרת כפתגמיכון 21 כן הוא ושלחתנון ואזלו וקטרת ית חוטא דזהוריתא בחרכא׃ ואזלו ואתו לטורא 22 ויתיבו תמן תלתא יומין עד דתבו רדפיא ובעו רדפיא בכל אורחא ולא אשכחו׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

9 Et dixit viris: Scio quod dedit vobis Deus terram, & quod cecidit terror veſter ſuper nos, & quod fracti ſunt omnes habitatores terræ à facie veſtra. 10 Namq; audivimus quod exſiccavit Deus aquas maris Suph à facie veſtra, cum exiiſſetis ex Ægypto: & quæ feciſtis duobus regibus Amorræi ultra Jordanem, Sion & Ghog, quos confeciſtis eos. 11 Et audivimus, & liquefactum eſt cor noſtrum, & non relictus eſt ampliùs ſpiritus in homine à facie veſtra: quia Dñs Deus noſter ipſe eſt Deus, cujus majeſtas eſt in cœlis deſuper, & dominatur ſuper terram deorſum. 12 Et nunc jurate mihi in verbo Dei; nam feci vobiſcum bonitatem, & facietis etiam vos cum domo patris mei bonitatem: & dabitis mihi ſignum veritatis: 13 Et vivere facietis patrem meum, & matrem meam, & fratres meos, & ſorores meas, & omnia quæ illis: & eripietis animas noſtras à morte. 14 Et dixerunt ei viri: Anima noſtra tradita pro animabus veſtris ad moriendum, ſi non prodideritis dictum hoc. Et erit quando dederit nobis Dñs terram, & faciemus tecum bonitatem & veritatem. 15 Et incatenavit eos fune de feneſtra: nam domus illius in pariete muri, & in muro illa habitabat. 16 Et dixit illis: Ad montem ite, ne fortè offendant in vos perſecutores; & abſcondemini ibi tribus diebus, quoad redeant perſecutores: & poſtea redibitis in viam veſtram. 17 Et dixerunt ei viri: Immunes nos à juramento tuo hoc quod firmaſti ſuper nos. 18 Ecce nobis aſcendentibus in terram, funiculum fili rubri hunc alligabis in feneſtra, per quam incatenâſti nos: & patrem tuum, & matrem tuam, & fratres tuos, & omnem domum patris tui, congregabis ad te in domum. 19 Et erit omnis qui egredietur ultra portas domus tuæ foras, culpa necis ejus in caput ipſius; & nos immunes, & omnis qui erit tecum in domo, culpa necis ejus in caput noſtrum, ſi manus hominis fuerit in illum. 20 Et ſi prodideris dictum noſtrum hoc, & erimus immunes à juramento tuo quod firmâſti ſuper nos. 21 Et dixit: Sicut verbum veſtrum, ita ſit. Et dimiſit eos, & abierunt, & ligavit funiculum rubrum in feneſtra. 22 Et abierunt & aſcenderunt in montem, & ſederunt ibi tribus diebus, quoad redirent perſecutores: & inveſtigaverunt perſecutores per omnem viam, & non invenerunt.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 *ܘܐܡܪܬ ܠܓܒܪܐ. ܝܕܥܬ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܪܥܐ. ܘܢܦܠܬ ܕܚܠܬܟܘܢ ܥܠܝܢ. ܘܐܦ ܙܥܘ ܥܡܘܪܝܗ̇ ܕܐܪܥܐ ܗܕܐ ܡܛܠܬܟܘܢ. 10 *ܫܡܥܢ ܓܝܪ ܕܝܒܫ ܡܪܝܐ ܡܝܐ ܕܝܡܐ ܕܣܘܦ ܩܕܡܝܟܘܢ ܟܕ ܢܦܩܬܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܘܡܕܡ ܕܥܒܕܬܘܢ ܠܬܪܝܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܠܣܝܚܘܢ ܘܠܥܘܓ ܕܚܪܒܬܘܢ ܐܢܘܢ. 11 *ܘܟܕ ܫܡܥܢ ܐܬܬܙܝܥ ܠܒܢ. ܘܠܐ ܩܡܬ ܪܘܚܐ ܒܐܢܫ ܡܢܢ ܡܛܠܬܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܗܘ ܐܠܗܐ ܒܫܡܝܐ ܠܥܠ ܘܒܐܪܥܐ ܠܬܚܬ. 12 *ܘܗܫܐ ܐܫܬܒܥܘ ܠܝ ܒܡܪܝܐ. ܕܥܒܕܬ ܥܡܟܘܢ ܛܝܒܘܬܐ. ܘܬܥܒܕܘܢ ܐܦ ܐܢܬܘܢ ܥܡܝ ܘܥܡ ܒܝܬ ܐܒܝ ܛܝܒܘܬܐ. ܘܬܬܠܘܢ ܠܝ ܐܬܐ ܕܩܘܫܬܐ. 13 *ܘܬܚܝܘܢ ܠܝ ܘܠܐܒܝ ܘܠܐܚܝ ܘܠܚܬܝ ܘܠܟܠ ܕܐܝܬ ܠܢ. ܘܬܦܨܘܢ ܢܦܫܬܢ ܡܢ ܡܘܬܐ. 14 *ܐܡܪܘ ܠܗ̇ ܓܒܪܐ. ܢܦܫܢ ܚܠܦܝܟܘܢ ܠܡܘܬܐ. ܐܢ ܠܐ ܬܓܠܘܢ ܨܒܘܬܢ ܗܕܐ. ܘܟܕ ܢܬܠ ܠܢ ܡܪܝܐ ܐܪܥܐ ܢܥܒܕ ܥܡܟܝ ܛܝܒܘܬܐ ܘܩܘܫܬܐ. 15 *ܘܫܒܩܬ ܐܢܘܢ ܒܚܒܠܐ ܡܢ ܟܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܒܝܬܗ̇ ܒܣܛܪ ܫܘܪܐ ܗܘܐ. ܘܒܫܘܪܐ ܝܬܒܐ ܗܘܬ. 16 *ܘܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܠܛܘܪܐ ܙܠܘ ܕܠܐ ܢܦܓܥܘܢ ܒܟܘܢ ܗܠܝܢ ܕܢܦܩܘ ܒܬܪܟܘܢ. ܘܐܬܛܫܘ ܬܡܢ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܥܕܡܐ ܕܢܗܦܟܘܢ. ܘܒܬܪܟܢ ܙܠܘ ܠܐܘܪܚܟܘܢ. 17 *ܐܡܪܘ ܠܗ̇ ܓܒܪܐ. ܙܟܝܢ ܚܢܢ ܡܢ ܡܘܡܬܐ ܗܕܐ ܕܐܘܡܝܬܝܢ. 18 *ܗܐ ܚܢܢ ܥܐܠܝܢ ܠܐܪܥܐ. ܚܘܛܐ ܕܙܚܘܪܝܬܐ ܐܣܘܪܝ ܒܟܘܬܐ ܕܫܒܩܬܝܢ ܒܗ̇. ܘܠܐܒܘܟܝ ܘܠܐܡܟܝ ܘܠܐܚܝܟܝ ܘܠܟܠܗ̇ ܒܝܬ ܐܒܘܟܝ ܟܢܫܝ ܠܘܬܟܝ ܠܒܝܬܐ. 19 *ܘܟܠ ܕܢܦܘܩ ܡܢ ܬܪܥܐ ܕܒܝܬܟܝ ܠܒܪ ܕܡܗ ܒܪܫܗ. ܘܚܢܢ ܢܗܘܐ ܙܟܝܢ. ܘܟܠ ܕܥܡܟܝ ܢܗܘܐ ܒܒܝܬܐ ܕܡܗ ܒܪܫܢ ܐܢ ܐܝܕܐ ܬܬܩܪܒ ܒܗ. 20 *ܘܐܢ ܬܓܠܝܢ ܨܒܘܬܢ ܗܕܐ ܢܗܘܐ ܙܟܝܢ ܡܢ ܡܘܡܬܟܝ ܕܐܘܡܝܬܝܢ. 21 *ܐܡܪܬ ܠܗܘܢ. ܐܝܟ ܡܠܬܟܘܢ ܗܟܢܐ ܢܗܘܐ. ܘܫܪܬ ܐܢܘܢ ܘܐܙܠܘ. ܘܐܣܪܬ ܚܘܛܐ ܕܙܚܘܪܝܬܐ ܒܟܘܬܐ. 22 *ܘܐܙܠܘ ܘܐܬܘ ܠܛܘܪܐ. ܘܩܘܝܘ ܬܡܢ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ ܥܕܡܐ ܕܗܦܟܘ ܗܠܝܢ ܕܪܕܦܘ ܒܬܪܗܘܢ. ܘܒܥܘ ܐܢܘܢ ܒܟܠܗ̇ ܐܘܪܚܐ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܐܢܘܢ.

9 Dixitque viris; Novi quòd tradiderit vobis Dominus terram *iſtam*, & irruerit terror veſter in nos; imò extimuerint incolæ terræ *hujus* cauſâ veſtri. 10 Siquidem audivimus quòd exſiccârit Dominus aquas maris Suph ante vos cùm exîſſetis ex Ægypto, & quæ feceritis duobus regibus Amorrhæorum, *nempe* Sihon & Og, quos peremiſtis. 11 Cúmq; audiſſemus, commotũ eſt cor noſtrũ, et non remanſit ſpiritus in quoquã noſtrûm cauſâ veſtrî: quoniã Dñs Deus veſter, ipſe eſt Deus in cœlo ſupernè, & in terra infernè. 12 Itaque jurate mihi per Dñm, quandoquidem contuli in vos beneficium, collaturos etiam vos in me & domum patris mei beneficium: & *hujus rei* date mihi ſignum verum, 13 Meque, patremque meum, fratres meos, ac ſorores meas, & quicquid ad nos pertinet, ſervate, animaſque noſtras à morte liberate. 14 Dixerunt ad eam viri illi, Animas noſtras morti exponemus pro vobis, modò tamen vos non evulgetis negotium iſtud: cúmque dederit nobis Dominus terram hanc, exercebimus in te beneficium & veritatem. 15 Demiſit igitur eos fune per feneſtram (domus enim ejus in pariete mœnium erat, & ſuper mœnia habitabat) 16 Dixitque eis, Secus montem abite, ne fortè occurrant vobis hi qui poſt vos egreſſi ſunt: ibique deliteſcite tres dies, donec revertantur, ac tunc perſequemini iter veſtrum. 17 Dixerunt autem ei viri *illi*, Inſontes ſumus ab hac adjuratione quâ nos adjurâſti. 18 Ecce nos ingreſſuri ſumus in terram iſtam; vittam verò coccineam ligato in feneſtra per quam nos demiſiſti, & patrem tuũ, matremq; tuam, & fratres tuos totamq; familiam patris tui induc ad te intra domum. 19 Et quicunque ex oſtio domûs tuæ foràs exierit, hujus ſanguis ſit in caput ejus, & nos immunes erimus ab ultione *ſanguinis* ejus ſi quis ei nocuerit. 20 Item, ſi rem hanc evulges, inſontes erimus ab adjuratione iſta quâ nos adjurâſti. 21 Ait illis, Juxta ſermonem veſtrum, ſic eſto: & dimiſit eos, abieruntque; *ipſa* verò ligavit vittam coccineam in feneſtra. 22 Abeuntes autem ad montem, manſerunt ibi tres dies, donec redeuntes qui perſequuti fuerant eos, adveniſſent: quæſierant enim illos hi qui egreſſi fuerant poſt ipſos, per totam viam; & quum non inveniſſent eos, redierunt.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 * وقالت لهما قد علمت ان الله الهكم اعطاكم الارض * وقد وقعت هيبتكم علينا * 10 وماج كل سكان الارض منكم * لانا قد سمعنا ان الله جفف مياه بحر القلزم قدامكم عند خروجكم من مصر * والذي صنع بملكي الامورانيين الذين كانوا بعبر الاردن * 11 سيحون وعوج اللذان قتلتموهما * ولما سمعنا ذابت قلوبنا ولم يبق في احد روح من جهتكم * لان الله الهكم هو اله السماء من العلو وفي الارض * وتحت * 12 والان احلفا لي بالله * لاني قد فعلت معكما الاحسان * ان تفعلا ايضا مع بيت ابي فضلا وتعطياني علامة حق * 13 وتستبقيان ابي وامي واخوتي وسائر مالهم * وتخلص انفسنا من القتل * 14 فقالا لها انفسنا بدلكم للموت * ان لم تخبري بامرنا هذا * فاذا اعطانا الله تعالى الارض فعلنا معك فضلا وحقا * 15 فاحدرتهما بحبل من داخل الطاق * لان بيتها في حائط السور * وفي الحصن هي ساكنة * 16 وقالت لهما امضيا طريق الجبل * لئلا تلقاكما السرية * واختبئا هناك ثلثة ايام الى حين عودة السرية * وتمضيان في طريقكما * 17 فقالا لها الرجلان نحن بريئان من يمينك * هذه التي استحلفتنا بها * 18 ها نحن داخلان في الارض * فاعقدي هذا مسالك الغزل القرمز في الطاق التي ارسلتنا منها * وضمي اباك وامك واخوتك واهلك جميعا عندك في بيتك * 19 ويكون كل من يخرج من باب بيتك دمه في راسه * ونكون بريئين من دمه * وكل من كان معك في البيت دمه في اعناقنا ان اذاه احد * 20 وان انت اظهرت هذا الكلام * فنحن بريئان من يمينك التي استحلفتنا بها * 21 فقالت المراة * كما قلتما * وسرحتهما وسارا * وعقدت المراة مسالك القرمز في الطاق * 22 وسارا وجاءا الى الجبل * واقاما هناك ثلثة ايام * الى ان عادت السرية * فطلبتهما في سائر الطرق * فما وجدتهما *

9 Et ait illis, Jam novi Deum, Deum veſtrum dediſſe vobis terram, & jam irruit timor veſter in nos, & fluctuaverunt omnes habitatores terræ propter vos: 10 Quoniam audivimus Deum areſeciſſe aquas maris rubri coram vobis cùm exiretis ex Ægypto: & quæ patravit in duas reges Amorrhæorum, qui erant trans Jordanẽ, Sihon & Og, quos occîdiſtis. 11 Quæ cùm audiviſſemus, liquata ſunt corda noſtra, nec remanſit in ullo ſpiritus, cauſâ veſtri; quia Deus, Deus veſter, Deus cæli eſt ab excelſo & in terra, atque deorſùm. 12 Nunc igitur jurate mihi per Deum, quòd quum fecerim erga vos beneficium, faciatis vos etiam erga domum patris mei gratiam, detiſque mihi ſignum certum: 13 Et ſervetis patrem meũ, & matrem meã, ac fratres meos cum omnibus quæ poſſident, & liberentur animæ noſtræ de nece. 14 Dixerunt ei, Animæ noſtræ vice veſtri ſunt in morte, dummodo non patefaciatis famam noſtram hanc: quumque tradiderit nobis Deus excelſus terram, exercebimus erga te gratiam & jus. 15 Demiſit ergò eos per funem de feneſtra: nam domus ejus erat in pariete mœnium; et in arce ipſa degebat: 16 Et ait illis, Carpite viã montis, ne offendat vos cohors; & latitate ibi tribus dieb⁹ quoad revertatur cohors, tum pergetis iter veſtrum. 17 Dixerunt ei duo viri illi, Innoxii ſumus à juramento iſto quo nos conteſtata es. 18 Ecce nos ingreſſuri ſumus terram hanc: itaque liga hunc funiculum filati coccinei ad feneſtram per quam demiſiſti nos, & collige patrem tuum & matrem tuam, ac fratres tuos, cognatóſque tuos omnes apud te in domum tuam. 19 Fiet autem ut quiſquis exierit ab oſtio domûs tuæ, ſanguis ejus ſit in caput ſuum, & nos maneamus innocentes ab ejus ſanguine: quicunque verò tecum fuerit in domo, ſanguis ejus erit in cervicibus noſtris, ſi quis eum læſerit. 20 Quòd ſi tu patefacias ſermonem iſtum, nos erimus liberi à jurejurando quo nos adjurâſti. 21 Ait mulier, Sicuti dixiſtis. Et dimiſerunt eam, atque abierunt: ligavitque mulier funiculum coccineum ad feneſtram. 22 Et abeuntes devenerunt ad montem, manſerunt illic tres dies, donec rediiſſent cohors: nam quæſiverant illos in cunctis viciniis, nec invenerunt eos.

ספר יהושע : ג

veneruntq; tranſierũt &,monte de deſcéderũt & ,viri ambo ſunt reverſi Et
23 וישבו שני האנשים וירדו מההר ויעברו ויבאו
.eos invenientia omnia ei narraverunt & : Nun filiũ Jehoſuah ad
אל־יהושע בן־נון ויספרו־לו את כל־המצאות אותם:
omnem noſtris manibus in Dominus *dedit Quia* : Jehoſuah ad dixerunt Et
24 ויאמרו אל־יהושע כי־נתן יהוה בידנו את־כל־
noſtris aſſectibus ab terræ habitatores omnes ſunt diſſoluti etiam & :terram
הארץ וגם־נמגו כל־ישבי הארץ מפנינו:

CAP. III. ג

venerunt & ,Sittim è ſunt profecti & ,manè *in* Jehoſuah *manicavit* Et
1 וישכם יהושע בבקר ויסעו מהשטים ויבאו
,ibi pernoctaverunt & : Iſrael filii omnes & ,ipſe ,Jarden ad uſq;
עד־הירדן הוא וכל־בני ישראל וילנו שם
tranſierunt & ,dierum ;trium *fine à* ,fuit Et .tranſirent antequam
2 טרם יעברו: ויהי מקצה שלשת ימים ויעברו
: dicendo ,populo præceperunt Et .*caſtrametationis intimo in* præfecti
3 השטרים בקרב המחנה: ויצוו את־העם לאמר
ſacerdotes & ,veſtri Dei Domini fœderis arcam *vos videre Circa*
כראתכם את־ארון ברית־יהוה אלהיכם והכהנים
ibitis & ,veſtro loco de proficiſcemini vos & : eam portantes Levitas
הלוים נשאים אתו ואתם תסעו ממקומכם והלכתם
milliũ duũ ferè eam inter & vos inter erit *longinquũ* Veruntamẽ .illam poſt
4 אחריו: אך רחוק יהיה ביניכם ובינו כאלפים
cognoſcatis *quo* ut ,eam ad appropinquetis Ne .menſura in *cubiti*
אמה במדה אל־תקרבו אליו למען אשר־תדעו
via in tranſiſtis non quoniam *: ea in ambuletis qua* viam
את־הדרך אשר תלכו־בה כי לא עברתם בדרך
;vos Sanctificate :populum ad Jehoſuah dixit Et .nudiuſtertius heri ab
5 מתמול שלשם: ויאמר יהושע אל־העם התקדשו
Dixitque .mirabilia veſtri medio in Dominus faciet cras quia
6 כי מחר יעשה יהוה בקרבכם נפלאות: ויאמר
,fœderis arcam Tollite : dicendo ,ſacerdotes ad Jehoſuah
יהושע אל־הכהנים לאמר שאו את־ארון הברית
ambulaverũt & ,fœderis arcam tulerunt & *: populi facies ad* tranſite &
ועברו לפני העם וישאו את־ארון הברית וילכו
hac Die : Jehoſuah ad Dominus dixit Et *.populi facies ad*
7 לפני העם: ויאמר יהוה אל־יהושע היום הזה
quia ,ſciant *quò* ,Iſrael omnis oculis in te magnificare incipiam
אחל גדלך בעיני כל־ישראל אשר ידעון כי
tu Et .tecum ero ,Moſeh cum fui quemadmodum
8 כאשר הייתי עם־משה אהיה עמך: ואתה
: dicendo ,fœderis arcam portantibus ſacerdotibus præcipies
תצוה את־הכהנים נשאי ארון־הברית לאמר
.ſtabitis Jarden in ,Jarden *aquarum* finem ad uſque *vos ingredi Circa*
כבאכם עד־קצה מי הירדן בירדן תעמדו:
audite & ,huc Accedite : Iſrael filios ad Jehoſuah dixit Et
9 ויאמר יהושע אל־בני ישראל גשו הנה ושמעו
,cognoſcetis hoc In : Jehoſuah ait Et .veſtri Dei Domini verba
10 את־דברי יהוה אלהיכם: ויאמר יהושע בזאת תדעון
: veſtris faciebus à expellet expellendo & ,*veſtro interiore* in vivens Deus quòd
כי אל חי בקרבכם והורש יוריש מפניכם
& ,Perizæum & ,Chivvæum & ,Chittæum & ,Chenahanæum
את־הכנעני ואת־החתי ואת־החוי ואת־הפרזי ואת־
dominatoris fœderis arca Ecce .Jebuſæum & ,Emoræum & ,Ghirgaſæum
11 הגרגשי והאמרי והיבוסי: הנה ארון הברית אדון
vobis *capite* nunc Et .Jarden *in veſtras facies ad tranſiens* ,terræ univerſæ
12 כל־הארץ עבר לפניכם בירדן: ועתה קחו לכם
virum unum virum ,Iſrael tribubus de viros duodecim
שני עשר איש משבטי ישראל איש־אחד איש־
tribui unum
אחד לשבט:

Verſio VULG. LAT.

23 Quibus urbem ingreſſis, reverſi ſunt, & deſcenderunt exploratores de monte: &, tranſmiſſo Jordane, venerunt ad Joſue filium Nun, narraverúntque ei omnia quæ acciderant ſibi, 24 Atque dixerunt; Tradidit Dominus omnem terram hanc in manus noſtras, & timore proſtrati ſunt cuncti habitatores ejus.

CAP. III.

1 IGitur Joſue de nocte conſurgens movit caſtra: egredientéſque de Setim, venerunt ad Jordanem ipſe & omnes filii Iſrael, & morati ſunt ibi 2 tres dies. Quibus evolutis, tranſierunt præcones per caſtrorum medium, 3 Et clamare cœperunt; Quando videritis arcam fœderis Domini Dei veſtri, & ſacerdotes ſtirpis Leviticæ portantes eam, vos quoque conſurgite, & ſequimini 4 præcedentes. Sitque inter vos & arcam ſpatium cubitorum duûm milliũ: ut procul videre poſſitis, & nôſſe per quã viam ingrediamini: quia priùs non ambulâſtis per eam: & cavete ne appropinquetis ad arcam. 5 Dixítque Joſue ad populum, Sanctificamini: cras enim faciet Dominus inter vos mirabilia. 6 Et ait ad ſacerdotes, Tollite arcam fœderis, & præcedite populum. Qui juſſa complentes, tulerunt, & ambulaverunt ante eos. 7 Dixítque Dñs ad Joſue, Hodiè incipiam exaltare te coram omni Iſrael: ut ſciant quòd ſicut cum Moyſe 8 fui, ita & tecum ſim. Tu autem præcipe ſacerdotibus, qui portant arcam fœderis, & dic eis, Cùm ingreſſi fueritis partem aquæ Jordanis, ſtate in ea. 9 Dixítque Joſue ad filios Iſrael; Accedite huc, & audite verbũ 10 Domini Dei veſtri. Et rurſum, In hoc, inquit, ſcietis quòd Dominus Deꝰ vivens in medio veſtrî eſt, & diſperdet in conſpectu veſtro Chananæum & Hethæum, Heuæum & Pherezæum, Gergeſæum quoque & Jebuſæum, & Amorrhæum. 11 Ecce, arca fœderis Domini omnis terræ antecedet vos per 12 Jordanem. Parate duodecim viros de tribubus Iſrael, ſingulos per ſingulas tribus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

23 Καὶ ὑπέστρεψαν οἱ δύο νεανίσκοι, καὶ κατέβησαν ἐκ τοῦ ὄρους· καὶ διέβησαν πρὸς Ἰησοῦν υἱὸν Ναυῆ, καὶ διηγήσαντο αὐτῷ πάντα τὰ συμβεβηκότα αὐτοῖς. 24 Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν, (β) Ὅτι παραδέδωκε κύριος πᾶσαν τὴν γῆν ἐν χειρὶ ἡμῶν, καὶ κατέπτηχε πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν γῆν ἐκείνην ἀφ᾽ ἡμῶν.

Et reverterunt ambo juvenes; & deſcenderunt de monte: & tranſierunt ad Ieſum filium Naue: & narraverunt ei omnia, quæ ſibi acciderant. 23 *Et dixerunt ad Ieſum, Quia tradidit Dominus omnem terram in manu noſtra; & conſternatus eſt omnis habitans terram illam à nobis.* 24

MS.A. (β) Ὅτι παρέδωκεν κύριος ἐν χειρὶ ἡμῶν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ κατέπτηκεν

ΚΕΦ. γʹ.

1 ΚΑὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς τὸ πρωῒ, καὶ (α) ἀπῆρεν ἐκ Σαττὶν, καὶ ἤλθοσαν ἕως τοῦ Ἰορδάνου, καὶ κατέλυσαν ἐκεῖ πρὸ τοῦ διαβῆναι. 2 (ϐ) Καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας διῆλθον οἱ γραμματεῖς διὰ τῆς παρεμβολῆς, 3 Καὶ ἐνετείλαντο τῷ λαῷ, λέγοντες, Ὅταν ἴδητε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ τοὺς ἱερεῖς ἡμῶν καὶ τοὺς Λευίτας αἴροντας αὐτὴν, ἀπαρεῖτε ἀπὸ τῶν τόπων ὑμῶν, καὶ (γ) πορεύσεσθε ὀπίσω αὐτῆς. 4 Ἀλλὰ μακρὰν ἔστω ἀναμέσον ὑμῶν καὶ ἐκείνης, ὅσον δισχιλίους πήχεις στήσεσθε· μὴ προσεγγίσητε αὐτῇ, ἵνα ἐπίστησθε τὴν ὁδὸν, ἣν (δ) πορεύσεσθε αὐτήν· οὐ γὰρ πεπόρευσθε τὴν ὁδὸν ἀπ᾽ ἐχθὲς καὶ 5 τρίτης ἡμέρας. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ λαῷ, Ἁγνίσασθε (ε) εἰς αὔριον, ὅτι αὔριον ποιήσει 6 κύριος ἐν ὑμῖν θαυμαστά. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσιν, Ἄρατε τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ προπορεύεσθε τοῦ λαοῦ. καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου, καὶ ἐπορεύοντο ἔμ- 7 προσθεν τοῦ λαοῦ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Ἐν τῇ ἡμέρᾳ (ζ) ταύτῃ ἄρχομαι ὑψῶσαί σε κατενώπιον πάντων (η) υἱῶν Ἰσραὴλ, ἵνα (θ) γνῶσιν ὅτι καθότι ἤμην μετὰ Μωυσῆ, οὕτως ἔσομαι καὶ μετὰ σοῦ. 8 Καὶ νῦν ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης, λέγων, Ὡς ἂν εἰσέλθητε ἐπὶ μέρους τοῦ ὕδατος τοῦ Ἰορδάνου, 9 καὶ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ στήσεσθε. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Προσαγάγετε ὧδε, καὶ ἀκούσατε τὸ ῥῆμα κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. 10 Ἐν τούτῳ γνώσεσθε, (ι) ὅτι θεὸς ζῶν ἐν ὑμῖν, καὶ (κ) ὀλοθρεύων ὀλοθρεύσει ἀπὸ προσώπου ἡμῶν τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Χετταῖον, (λ) καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, 11 καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον. Ἰδοὺ ἡ κιβωτὸς (μ) διαθήκης κυρίου πάσης τῆς γῆς διαβαίνει τὸν 12 Ἰορδάνην. Προχειρίσασθε ὑμῖν δώδεκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ἕνα (ν) ἀφ᾽ ἑκάστης φυλῆς.

CAP. III.

ET diluculò ſurrexit Ieſus manè, & promovit de Sattin: et venerunt uſque ad Iordanem, & diverterunt ibi, priuſquàm tranſirent. 1 *Et factum eſt, poſt tres dies tranſierunt ſcribæ per caſtra,* 2 *Et mandaverunt populo dicentes; Cùm videritis arcam teſtamenti Domini Dei (a) noſtri, & ſacerdotes noſtros, & Levitas tollentes eam; proficiſcemini de locis veſtris, & ibitis poſt eam.* 3 *Sed longum intervallum ſit inter vos, et illam; quantum duo millia cubitorum, ſtabitis: ne propinquetis ei, ut ſciatis viam, quam (b) ibitis eam: Non enim iviſtis viam ab heſterna & nudiuſtertiana die.* 4 *Et dixit Ieſus populo, Purificamini in craſtinum: quoniam cras faciet Dominus in vobis mirabilia.* 5 *Et dixit Ieſus ſacerdotibus, Tollite arcam teſtamenti Domini: & præcedite populum. Et levaverunt ſacerdotes arcam teſtamenti Domini, & ibant ante populum.* 6 *Et dixit Dominus ad Ieſum, In die hac incipio exaltare te in conſpectu omnium filiorum Iſrael, ut cognoſcant, quia ſicut eram cum Moyſe, ita ero & tecum.* 7 *Et nunc manda ſacerdotibus, qui levant arcam teſtamenti, dicens; Cùm intraveritis ſuper partẽ aquæ Iordanis; & in Iordane ſtabitis.* 8 *Et dixit Ieſus filiis Iſrael, Accedite huc, & audite verbum Domini Dei noſtri.* 9 *In hoc cognoſcetis, quia Deus vivens in vobis: & exterminans exterminabit à facie noſtra Chananæum, & Chettæum, & Pherezæum, & Euæum, & Amorrhæum, & Gergeſæum, & Iebuſæum.* 10 *Ecce arca teſtamenti Domini univerſæ terræ tranſit Iordanem.* 11 *Aſſumite vobis duodecim viros ex filiis Iſrael, unum ex unaquaque tribu.* 12

MS.A. (α) ἀπῆρον ἐκ Σαττεὶν, καὶ ἦλθον ἕως (ϐ) Καὶ ἐγενήθη (γ) πορεύεσθαι (δ) πορεύεσθαι (ε) εἰς τὴν αὔριον, (ζ) αὐτῇ (η) τῶν υἱῶν (θ) γνῶσιν καθότι (ι) ὅτι ἐγὼ κύριος ζῶν (κ) ὀλεθρεύων ὀλεθρεύσει (λ) καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Φερεζαῖον, καὶ τὸν Γεργεσαῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον. (μ) τῆς διαθήκης (ν) ἐφ᾽ ἑκάστης

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

23 ותבו תרין גברין ונחיתו מן טורא ועברו ואתו לות יהושע בר נון ואשתעיאו ליה ית כל
24 דערעא יתהון: ואמרו ליהושע ארי מסר יי בידנא ית כל ארעא ואף אתברו כל יתבי
ארעא מן קדמנא:
ג
1 ואקדים יהושע בצפרא ונטלו משטין ואתו עד ירדנא הוא וכל בני ישראל ובתו תמן
2 קדם די יעברון: והוה מסוף תלתא יומין ועברו סרכיא בגו משריתא: ופקידו ית עמא
3 למימר במחזיכון ית ארון קימא דיי אלהכון וכהניא וליואי נטלין יתיה ואתון תטלון
מאתריכון ותהכון בתרוהי: ברם רחיק יהי ביניכון ובינוהי כתרין אלפין אמין במשחתא
4 לא תתקרבון לותה בדיל דתידעון ית ארחא די תהכון בה ארי לא עברתון בארחא
5 מאתמלי ומדקמוהי: ואמר יהושע לעמא אזדמנו ארי מחר יעביד יי ביניכון פרישן:
6 ואמר יהושע לכהניא למימר טולו ית ארון קימא ועברו קדם עמא ונטלו ית ארונא
7 דקימא ואזלו קדם עמא: ואמר יי ליהושע יומא הדין אשרי לרביותך בעיני כל ישראל
8 דידעון ארי כמא דהוה מימרי בסעדיה דמשה כן יהי מימרי בסעדך: ואת תפקיד ית
9 כהניא נטלי ארונא דקימא למימר כממטיכון עד קצת מי ירדנא בירדנא תקומון: ואמר
10 יהושע לבני ישראל אתקרבו הלכא ושמעו ית פתגמיא דיי אלהכון: ואמר יהושע בדא
תידעון ארי אלהא קים אתרעי לאשראה שכנתיה ביניכון ותרכא יתריך מן קדמיכון ית
11 כנענאי וית חתאי וית חואי וית פריזאי וית גרגשאי ואמוראי ויבוסאי: הא ארון קימא
12 דרבון כל ארעא עבר קדמיכון בירדנא: וכען דברו לכון תרי עסר גברין משבטיא
דישראל גברא חד גברא חד לשבטא:

PARAPH. CHALD, Verſio Latina.

Et reverſi ſunt duo viri, et deſcenderunt de monte, & tranſierunt, venerunt que ad Joſue filium Nun; & narraverunt ei omne quod evenit illis. 23 Et dixerunt Joſue: Namque tradidit Dominus in manu noſtrâ omnem terram: & etiam fracti ſunt omnes habitatores terræ à facie noſtrâ. 24

CAP. III.

ET anticipavit Joſue in aurorâ, & ſolverunt ex Sitin, & venerunt uſq; ad Jordanem ipſe & omnes filii Iſrael: quieveruntq; ibi antequam tranſirent. 1 Et fuit à fine trium dierum, & tranſierunt caduceatores per medium caſtrorũ. 2 Et præceperunt populo, dicendo: Cum videritis vos arcam fœderis Domini Dei veſtri, & ſacerdotes & Levitas tollentes eam; & vos tollemini de locis veſtris, & ibitis poſt eam. 3 Veruntamen ſpatium erit inter vos & inter eam, quaſi duûm millium cubitorum in menſura: non appropinquabitis ei, ut cognoſcatis viam per quam ibitis; etenim non tranſîſtis per viam ab heſterno, & ab ante illum. 4 Dixitque Joſue ad populum: Præparamini; cras enim faciet Dominus in medio veſtri ſeparationes. 5 Et ait Joſue ſacerdotibus, dicendo: Tollite arcam fœderis, & tranſite ante populũ: & tulerunt arcam fœderis, & ambulaverunt coram populo. 6 Et dixit Dominus ad Joſue: Hodie incipiam magnificare te in oculis univerſi Iſraelis; ut cognoſcant, quòd ſicut fuit verbum meum in adjutorium Moſis, ſic erit verbum meum in adjutorium tuum. 7 Et tu præcipies ſacerdotibus portantibus arcam fœderis, dicendo: Cum perveneritis uſque ad extremitatem aquarum Jordanis, in Jordane conſiſtite. 8 Et dixit Joſue filiis Iſrael: Appropinquate huc, & audite verba Domini Dei veſtri. 9 Et dixit Joſue: In hoc cognoſcetis, quod Deus conſtans vult ponere majeſtatem ſuam inter vos; & expellendo expellet à facie veſtrâ Chananæum, Hethæum, Hevæum, et Pherezæum, et Girgaſæum, et Emorrhæum, et Jebuſæum. 10 Ecce arca fœderis Domini totius *terræ* tranſit coram vobis per Jordanem. 11 Et nunc accipite vobis duodecim viros de tribubus Iſrael; virum unum, virum unum ad tribum. 12

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܗܦܟܘ ܬܪܝܢ ܓܫܘܫܝܢ ܢܚܬܘ ܡܢ ܛܘܪܐ . ܘܥܒܪܘ ܘܐܙܠܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ . 23
ܘܐܫܬܥܝܘ ܠܗ ܟܠ ܡܕܡ ܕܓܕܫ ܠܗܘܢ .* ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܠܝܫܘܥ . ܕܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܝܢ . 24
ܠܟܠܗ ܐܪܥܐ . ܐܦ ܙܥܘ . ܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܝܗ ܕܐܪܥܐ ܡܢ ܩܕܡܝܢ .

* ܩܦܠܐܘܢ * ܓ *

* ܘܩܕܡ ܝܫܘܥ ܒܨܦܪܐ . ܘܫܩܠܘ ܡܢ ܫܛܝܡ . ܘܐܬܘ ܥܕܡܐ ܠܝܘܪܕܢܢ . ܗܘ ܘܟܠܗܘܢ 1
ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ . ܘܒܬܘ ܬܡܢ . ܘܠܐ ܥܒܪܘ . * ܘܡܢ ܒܬܪ ܬܠܬܐ ܝܘܡܝܢ . ܥܒܪܘ 2
ܡܕܒܪܢܐ ܒܓܘ ܡܫܪܝܬܐ . * ܘܦܩܕܘ ܠܥܡܐ . ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ . ܡܐ ܕܚܙܝܬܘܢ ܠܩܒܘܬܐ 3
ܕܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ . ܘܟܗܢܐ ܘܠܘܝܐ ܕܫܩܠܝܢ ܠܗ . ܘܐܢܬܘܢ ܫܩܘܠܘ
ܡܢ ܐܬܪܟܘܢ ܘܙܠܘ ܒܬܪܗ . * ܘܢܗܘܐ ܪܘܚܩܐ ܒܝܢܬܟܘܢ ܠܒܝܢܬܗ . ܐܝܟ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ 4
ܐܡܝܢ ܒܡܫܘܚܬܐ . ܠܐ ܬܬܩܪܒܘܢ ܠܘܬܗ . ܕܬܕܥܘܢ ܐܘܪܚܐ ܕܐܙܠܝܢ ܒܗ .
ܕܠܐ ܥܒܪܬܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܗܕܐ . ܡܢ ܐܬܡܠܝ . ܘܡܢ ܩܕܡ ܐܬܡܠܝ . * ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܥܡܐ . 5
ܐܬܩܕܫܘ . ܡܛܠ ܕܡܚܪ ܥܒܕ ܡܪܝܐ ܬܕܡܪܬܐ ܒܝܢܬܟܘܢ . * ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܟܗܢܐ . 6
ܫܩܘܠܘ ܠܩܒܘܬܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ . ܘܥܒܪܘ ܩܕܡ ܥܡܐ . * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ . ܡܢ 7
ܝܘܡܢܐ ܫܪܝܐ ܐܢܐ ܠܡܪܘܪܒܘܬܟ . ܩܕܡ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ . ܕܢܕܥܘܢ ܕܐܝܟܢܐ ܕܗܘܝܬ ܥܡ
ܡܘܫܐ . ܐܗܘܐ ܐܦ ܥܡܟ . * ܘܐܢܬ ܦܩܘܕ ܠܟܗܢܐ ܕܫܩܠܝܢ ܩܒܘܬܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ . 8
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ . ܡܐ ܕܡܛܝܬܘܢ ܠܪܝܫ ܡܝܐ ܕܝܘܪܕܢܢ . ܒܗ ܒܝܘܪܕܢܢ ܩܘܡܘ . * ܘܐܡܪ 9
ܝܫܘܥ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ . ܩܪܘܒܘ ܠܗܪܟܐ . ܘܫܡܥܘ ܡܠܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ .
* ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ . ܒܗܕܐ ܕܥܘ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܐܝܬܘܗܝ ܒܟܘܢ . ܘܡܘܒܕ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ . 10
ܠܚܬܝܐ . ܘܠܟܢܥܢܝܐ . ܘܠܚܘܝܐ . ܘܠܦܪܙܝܐ . ܘܠܓܪܓܫܝܐ . ܘܠܐܡܘܪܝܐ . ܘܠܝܒܘܣܝܐ .
* ܗܐ ܩܒܘܬܐ ܕܕܝܬܩܐ ܕܡܪܐ ܕܟܠܗ ܐܪܥܐ . ܥܒܪܐ ܩܕܡܝܟܘܢ ܒܝܘܪܕܢܢ . 11
* ܘܗܫܐ ܕܒܪܘ ܠܟܘܢ ܬܪܥܣܪ ܓܒܪܝܢ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ . ܚܕ ܚܕ ܓܒܪܐ ܡܢ ܫܒܛܐ . 12

23 Illi ergò duo explorates deſcendentes è monte, trajecerunt, abieruntque ad Jeſum filium Nun, & narraverunt ei quicquid acciderat eis. 24 Dixerunt autem ad Jeſum, Tradidit Dominus in manus noſtras univerſam terram illam, quin & perterriti ſunt omnes habitatores terræ causâ noſtri.

CAP. III.

1 ITaque ſurgente Jeſu diluculò, moverunt è Sottim, & venientes uſque ad Jordanem omnes Iſraelitæ, pernoctârunt ibi, nec trajecerunt. 2 Poſt tres autem dies tranſeuntes præfecti per media caſtra, 3 Præceperunt populo, & dixerunt eis, Quum videritis arcam teſtamenti Domini Dei veſtri, & ſacerdotes ac Levitas illam portantes, tunc ſolvite è loco veſtro, & proficiſcimini poſt eam. 4 Sit autem diſtantia inter vos & arcam circiter duorum millium cubitorum tantùm in menſura. Ne accedatis ad eam, ut ſciatis viam per quam abeundum ſit vobis: non enim tranſiſtis per hanc viam ab heri & nudiuſtertiùs. 5 Dixitque Jeſus ad populum, Sanctificamini; cras enim facturus eſt Dominus miraculum inter vos. 6 Deinde dixit Jeſus ad ſacerdotes, Tollite arcam fœderis Domini, & tranſite ante populum. 7 Et dixit Dominus ad Jeſum, Ab hodierna die incipiam te magnificare in oculis totius Iſraelis, ut ſciant quòd quemadmodum fui cum Moſe, tecum etiam ſim futurus. 8 Et tu præcipe ſacerdotibus ferentibus arcam fœderis Domini, & dic eis, Quum deveneritis ad primas aquas Jordanis, in ipſo Jordane conſiſtite. 9 Dixitque Jeſus ad filios Iſrael, Huc adeſte, & audite verba Domini Dei veſtri. 10 Subjunxit etiam Jeſus, Per hoc agnoſcite quòd Dominus Deus ſit in vobis, perimátque à conſpectu veſtro Hethæos, & Chananæos, Hevæos, & Pherezæos, Gergeſæos, & Amorrhæos, & Jebuſæos. 11 Nam ecce arca fœderis Domini dominatoris totius terræ tranſibit ante vos per Jordanem. 12 Sumite modò vobis duodecim viros ex omnibus tribubus Iſraelis, ſingulos viros ex *unaquaque* tribu:

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* فرجعا وانحدرا من الجبل * واتيا الي يوسع بن نون * وحدثاه بجميع ما لحقهما * وقالا ليوسع * 23 24
ان الله قد سلم الينا جميع الارض * وقد ماج جميع سكانها من اجلنا *

* الفصل الثالث *

* فادلج يوسع باكرا * ورحل من الكفرين * وجاء الي الاردن هو وساير بني اسرايل * وباتوا هناك 1
قبل ان يعبرون * ولما كان بعد ثلاثة ايام * جاز العرفاء في وسط العسكر * وامروهم القوم قولا * اذا 2 3
نظرتم صندوق عهد الله الهكم * والايمة والكهنة واللاويين حاملين له * ارحلوا من مكانكم
واتبعوه * وكونوا بعيدا منه * يكون بينكم وبينه نحو الفي ذراع * ولا تتقدمون اليه لاجل ان 4
تعرفون الطريق الذي تسيرون فيها * لانكم ما جزتم فيها امس واول من امس * وقال يوسع 5
للقوم * استعدوا فان غدا يفعل الله معكم معجزات * ثم قال يوسع للايمة * احملوا صندوق 6
العهد * واعبروا قدام الشعب * فحملوا صندوق العهد * وساروا قدام القوم * فقال الله ليوسع 7
بن نون * في هذا اليوم ابتدي اعظمك بمشاهدة جميع بني اسرايل * حتي يعلموا اني اكون
معك مثل ما كنت مع موسي * وانت فمر الايمة حاملي صندوق العهد قولا * 8
عند دخولكم الي طريق الاردن قفوا فيه * وقال يوسع لبني اسرايل * تقدموا ههنا 9
واسمعوا خطاب الله الاهكم * وقال يسوع * بهذه الاية تعلمون ان القادر الاهي 10
معكم * وانه يستاصل من قدامكم الكنعاني * والحتي * والحوي * والفرزي *
والجرجاني * والاموراني * واليبوساني * هوهذا صندوق عهد الله مولا جميع العالم 11
عابر قدامكم في الاردن * والان خذوا لكم اثني عشر رجلا من اسباط اسرايل * كل رجل من سبط * 12

Quare reverſi ſunt duo illi, deſcenderuntque de monte, & venerunt ad Joſue filium Nun, atque narraverunt ei quæcunque acciderant eis. 23 *Dixeruntque ad Joſue, Deus jam tradidit nobis omnem terram, jamque vacillârunt cuncti habitatores ejus causâ noſtri.* 24

CAP. III.

ITaque ſurrexit Joſue ſummo mane, profectuſque ex inſidelibus, devenit ad Jordanem ipſe cum omnibus filiis Iſrael, & pernoctaverunt ibi antequam trajicerent. 1 *Et poſt tres dies tranſierunt inſigniores per medium exercitum,* 2 *Atque præcepit eis gens eadem, dicens; Quum videritis arcam fœderis Dei, Dei veſtri, & presbyteros, atque ſacerdotes, & Levitas geſtantes illam, diſcedite è caſtris veſtris, & ſequimini eam.* 3 *Eſtote verò procul ab ipſa, ſintque inter vos & inter illam ferè duo millia cubitorum, & non accedetis ad eam; ut cognoſcatis viam, per quam ambuletis, quum non tranſieritis per eam heri neque nudiuſtertiùs.* 4 *Dixit rurſus Joſue ad turbam, Eſtote parati, quia cras faciet Deus vobiſcum miracula.* 5 *Præterea dixit Joſue ſacerdotibus, Tollite arcam fœderis, & tranſite ante populum; tuleruntque arcam fœderis, & inceſſerunt ante populum.* 6 *Ait autem Deus Joſue filio Nun, In hac die incipiam magnificare te in conſpectu cunctorum filiorum Iſrael, ut ſciant me futurũ tecum quemadmodum fui cum Moſe.* 7 *Et tu præcipe ſacerdotibus portantibus arcam fœderis* ſermonem hujuſmodi, *Ad ingreſſum veſtrum in alveum Jordanis, conſiſtite in eo.* 8 *Dixitque Joſue filiis Iſrael, Accedite huc, & audite colloquium Dei, Dei veſtri.* 9 *Ait etiam Joſue, Per hoc ſignum cognoſcetis quòd potentiſſimus Deus meus vobiſcum eſt, & ipſe exſtirpabit è conſpectu veſtro Chananæum, & Hethæum, & Hevæum, & Pherezæum, & Gergeſæum, et Amorrhæum, et Jebuſæum.* 10 *Ecce arca fœderis Dei dominatoris univerſi mundi, tranſitura eſt ante vos per Jordanem.* 11 *Nunc ergò tollite vobis duodecim viros de tribubus Iſrael, ſingulos viros de* qualibet *tribu.* 12

ספר יהושע : ד

Domini arcam portantium ſacerdotum pedum *volas quieſcere circa* ,erit Et

13 וְהָיָה כְּנוֹחַ כַּפּוֹת רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי אֲרוֹן יְהוָה

aquæ , *ſcindentur* Jarden aquæ ,Jarden aquis in terræ omnis dominatoris

אֲדוֹן כָּל־הָאָרֶץ בְּמֵי הַיַּרְדֵּן מֵי הַיַּרְדֵּן יִכָּרֵתוּן הַמַּיִם

proficiſcendo in ,fuit Et .uno acervo ſtabunt & ,deſuper deſcendentes

14 הַיֹּרְדִים מִלְמָעְלָה וְיַעַמְדוּ נֵד אֶחָד׃ וַיְהִי בִּנְסֹעַ

ferantes ſacerdotes & ,Jarden *tranſeundum ad*,ſuis tabernaculis de populus

הָעָם מֵאָהֳלֵיהֶם לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן וְהַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי

arcam portantes *venire circa* Et .*populi facies ad* fœderis arcam

15 הָאָרוֹן הַבְּרִית לִפְנֵי הָעָם׃ וּכְבוֹא נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן

eſſent intincti arcam portantium ſacerdotum pedes & ,Jarden ad uſque

עַד־הַיַּרְדֵּן וְרַגְלֵי הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן נִטְבְּלוּ

omnibᵒ ſuas ripas omnes *ſuper* repleverat Jarden &) aquarum extremo in

בִּקְצֵה הַמָּיִם וְהַיַּרְדֵּן מָלֵא עַל־כָּל־גְּדוֹתָיו כֹּל

ſteterunt ,deſuper *deſcendentes* aquæ ſteterunt Et (.meſſis diebus

16 יְמֵי קָצִיר׃ וַיַּעַמְדוּ הַמַּיִם הַיֹּרְדִים מִלְמַעְלָה קָמוּ

,Sarthan latere ex quæ ,urbe Adam *in* valde procul uno acervo

נֵד־אֶחָד הַרְחֵק מְאֹד בְאָדָם הָעִיר אֲשֶׁר מִצַּד צָרְתָן

ſunt exciſæ,ſunt cõſumptæ,ſalis mare ,ſolitudinis mare *ſuper* deſcendentes &

וְהַיֹּרְדִים עַל יָם הָעֲרָבָה יָם־הַמֶּלַח תַּמּוּ נִכְרָתוּ

arcam portantes ſacerdotes ſtabant Et.Jericho *contra* tranſierunt populᵒ &

17 וְהָעָם עָבְרוּ נֶגֶד יְרִיחוֹ׃ וַיַּעַמְדוּ הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאֵי הָאָרוֹן

Iſrael omnis & ,*præparando* Jarden medio in , ſicco in Domini fœderis

בְּרִית־יְהוָה בֶּחָרָבָה בְּתוֹךְ הַיַּרְדֵּן הָכֵן וְכָל־יִשְׂרָאֵל

.Jarden tranſire gens omnis *conſummaverunt* donec ,*ſicco in tranſeuntes*

עֹבְרִים בֶּחָרָבָה עַד אֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לַעֲבֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן׃

CAP. IV. ד

,Jarden tranſire gens omnis *conſummaverant quemadmodum* ,fuit Et

1 וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ כָּל־הַגּוֹי לַעֲבוֹר אֶת־הַיַּרְדֵּן

populo è vobis *Capite* : dicendo ,Jehoſuah ad Dominus dixit &

2 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר׃ קְחוּ לָכֶם מִן־הָעָם

.tribu *de unum virum* unum virum ,viros duodecim

שְׁנֵים עָשָׂר אֲנָשִׁים אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשָּׁבֶט׃

,Jarden medio è hinc vobis Tollite : dicendo ,eis præcipite Et

3 וְצַוּוּ אוֹתָם לֵאמֹר שְׂאוּ־לָכֶם מִזֶּה מִתּוֹךְ הַיַּרְדֵּן

,lapides duodecim *præparando* ,ſacerdotum *pedum ſtatione* è

מִמַּצַּב רַגְלֵי הַכֹּהֲנִים הָכִין שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה אֲבָנִים

eos facietis reponere & ,vobiſcum eos facietis tranſire &

וְהַעֲבַרְתֶּם אוֹתָם עִמָּכֶם וְהִנַּחְתֶּם אוֹתָם

ad Jehoſuah *clamavit* Et .*nocte eo in pernoctabitis quo* ,diverſorio in

4 בַּמָּלוֹן אֲשֶׁר־תָּלִינוּ בוֹ הַלָּיְלָה׃ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ אֶל־

,Iſrael filiis de fecerat præparari quos viros duodecim

שְׁנֵים הֶעָשָׂר אִישׁ אֲשֶׁר הֵכִין מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל

Tranſite : Jehoſuah eis dixit Et .tribu *de unum virum* unum virum

5 אִישׁ־אֶחָד אִישׁ־אֶחָד מִשָּׁבֶט׃ וַיֹּאמֶר לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ עִבְרוּ

vobis *levate* & ,Jarden medium in veſtri Dei Domini *arcæ facies ad*

לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶל־תּוֹךְ הַיַּרְדֵּן וְהָרִימוּ לָכֶם

filiorum tribuum numerum *in* ſuum humerũ ſuper unum lapidem *vir*

אִישׁ אֶבֶן אַחַת עַל־שִׁכְמוֹ לְמִסְפַּר שִׁבְטֵי בְנֵי־

interrogaverint cũ,*veſtro interiori* in ſignũ hoc ſit Ut .Iſrael

6 יִשְׂרָאֵל׃ לְמַעַן תִּהְיֶה זֹאת אוֹת בְּקִרְבְּכֶם כִּי־יִשְׁאָלוּן

iſti lapides Quid : dicendo ,cras veſtri filii

בְּנֵיכֶם מָחָר לֵאמֹר מָה הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה

Jarden aquæ *ſunt exciſæ Quod* : eis dicetis Et ? vobis

7 לָכֶם׃ וַאֲמַרְתֶּם לָהֶם אֲשֶׁר נִכְרְתוּ מֵימֵי הַיַּרְדֵּן

aquæ ſunt exciſæ ,Jarden *eam tranſeundo in* ,Domini fœderis *arcæ faciebus à*

מִפְּנֵי אֲרוֹן בְּרִית־יְהוָה בְּעָבְרוֹ בַּיַּרְדֵּן נִכְרְתוּ מֵי

Iſrael filiis memoriam in iſti lapides Erántque .Jarden

הַיַּרְדֵּן וְהָיוּ הָאֲבָנִים הָאֵלֶּה לְזִכָּרוֹן לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל

.ſeculum in uſque

עַד־עוֹלָם׃

Verſio VULG. LAT.

13 Et cùm poſuerint veſtigia pedum ſuorum, ſacerdotes qui portant arcam Domini Dei univerſæ terræ, in aquis Jordanis, aquæ quæ inferiores ſunt, decurrent atque deficient: quæ autem deſuper veniunt, 14 in una mole conſiſtent. Igitur egreſſus eſt populus de tabernaculis ſuis, ut tranſiret Jordanem: & ſacerdotes, qui portabant arcam fœderis, pergebant ante eum. 15 Ingreſſiſque eis Jordanem, & pedibus eorum in parte aquæ tinctis, (Jordanis autem ripas alvei ſui tem- 16 pore meſſis impleverat,) Steterunt aquæ deſcendentes in loco uno, & ad inſtar montis intumeſcentes apparebãt procul ab urbe quæ vocatur Adõ uſque ad locum Sarthan: quæ autem inferiores erant, in Mare ſolitudinis (quod nunc vocatur Mortuum) deſcenderunt, uſquequò omnino de- 17 ficerent. Populus autem incedebat contra Jericho: & ſacerdotes, qui portabant arcam fœderis Domini, ſtabant ſuper ſiccam humum in medio Jordanis accincti, omniſque populus per arentem alveum tranſibat.

CAP. IV.

1 Quibus trangreſſis, dixit 2 Dominus ad Joſue; Elige duodecim viros, ſingulos per ſin- 3 gulas tribus: Et præcipe eis, ut tollant de medio Jordanis alveo, ubi ſteterunt pedes ſacerdotum, duodecim duriſſimos lapides, quos ponetis in loco caſtrorum, ubi fixeritis 4 hàc nocte tentoria. Vocavítque Joſue duodecim viros, quos elegerat de filiis Iſrael, ſingulos de ſingulis tribu- 5 bus: Et ait ad eos; Ite ante arcam Domini Dei veſtri ad Jordanis medium, & portate inde ſinguli ſingulos lapides in humeris veſtris, juxta numerum filiorum Iſrael, 6 Ut ſit ſignum inter vos: & quando interrogaverint vos filii veſtri cras, dicentes; Quid ſibi volunt iſti lapides? 7 Reſpondebitis eis, Defecerunt aquæ Jordanis ante arcam fœderis Domini, cùm tranſiret eum: idcircò poſiti ſunt lapides iſti in monumentum filiorum Iſrael uſque in æternum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

13 Καὶ ἔςαι ὡς ἂν καταπαύσωσιν οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιϐωτὸν τῆς διαθήκης κυρίε πάσης τῆς γῆς, ἐν τῷ ὕδατι τȣ̃ Ἰορδάνε, τὸ ὕδωρ τȣ̃ Ἰορδάνε ἐκλείψει, τὸ δὲ ὕδωρ τὸ καταϐαῖνον 14 ςήσεται. Καὶ ἀπῆρεν ὁ λαὸς ἐκ τῶν σκηνωμάτων αὐτῶν διαϐῆναι τὸν Ἰορδάνην, οἱ δὲ ἱερεῖς (ξ) ἦρον τὴν κιϐωτὸν τῆς διαθή- 15 κης κυρίε πρότεροι τȣ̃ λαȣ̃. Ὡς δὲ εἰσεπορεύοντο οἱ (ο) ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιϐωτὸν τῆς διαθήκης ἐπὶ τὸν Ἰορδάνην, καὶ οἱ πόδες τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν (π) κιϐωτὸν τῆς διαθήκης κυρίε ἐϐάφησαν εἰς μέρος τȣ̃ ὕδατος τȣ̃ Ἰορδάνε· ὁ δὲ Ἰορδάνης (ρ) ἐπλήρȣτο καθ᾽ ὅλην τὴν κρηπῖδα 16 αὐτȣ̃, ὡσεὶ ἡμέραι θερισμȣ̃ πυρῶν· Καὶ ἔςη τὰ (σ) ὕδατα τὰ καταϐαίνοντα ἄνωθεν, ἔςη πῆγμα ἓν ἀφεςηκὸς μακρὰν (τ) σφόδρα σφοδρῶς ἕως μέρȣς Καριαθιαρίμ· τὸ δὲ καταϐαῖνον κατέϐη εἰς τὴν (υ) θάλασσαν Ἄραϐα θάλασσαν ἁλὸς, ἕως εἰς τὸ τέλος 17 ἐξέλιπε. Καὶ ὁ λαὸς εἱςήκει ἀπέναντι Ἱεριχώ. καὶ ἔςησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιϐωτὸν τῆς διαθήκης κυρίε ἐπὶ ξηρᾶς ἐν μέσῳ τȣ̃ Ἰορδάνε. καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ διέϐαινον διὰ ξηρᾶς, ἕως συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαϐαίνων τὸν Ἰορδάνην.

Et erit, cùm quieverint pedes 13 ſacerdotum levantium arcam teſtamenti Domini univerſæ terræ, in aqua Iordanis; aqua Jordanis deficiet: aqua autem deſcendens (c) ſtabit. Et pro- 14 movit populus è tabernaculis ſuis, ad tranſeundum Iordanem: ſacerdotes autem levaverunt arcam teſtamenti Domini priores populo. Dum autem ingrediebantur 15 ſacerdotes levantes arcam teſtamenti, in Iordanem: & pedes ſacerdotum levantium arcam teſtamenti Domini tincti ſunt in parte aquæ Iordanis: Iordanes autem plenus erat per totam crepidinem ſuam, ſicut (d) dies meſſis tritici. Et ſteterunt 16 aquæ deſcendentes deſuper: ſtetit (e) concretio una recedens longè valdè (f) vehementer uſque ad partem Cariathiarim: quæ autem deſcendebat, deſcendit in mare Araba, mare Salis; donec in finem defecit. Et populus ſte- 17 tit contra Hiericho. Et ſteterunt ſacerdotes levantes arcam teſtamenti Domini ſuper aridam in medio Iordanis. Et omnes filii Iſrael tranſibant per aridam, donec conſummavit omnis populus tranſiens Iordanem.

MS.A. (ξ) ἦραν (ο) ἱερεῖς αἴροντες (π) κιϐωτὸν ἐϐάφησαν εἰς τὸ μέρος (ρ) ἐπλήρȣ (σ) ὕδατα καταϐαίνοντα (τ) σφόδρα ἕως (υ) θάλασσαν τῶν ἁλῶν, ἕως

ΚΕΦ. δ'.

1 ΚΑὶ ἐπεὶ συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαϐαίνων τὸν Ἰορδάνην, καὶ εἶπε κύριος (α) 2 πρὸς Ἰησοῦ, λέγων, (β) Παραλαϐὼν ἄνδρας ἀπὸ 3 τȣ̃ λαȣ̃, ἕνα ἀφ᾽ ἑκάςης φυλῆς, Σύνταξον (γ) αὐτοῖς· καὶ ἀνέλεσθε ἐκ μέσȣ τȣ̃ Ἰορδάνε ἑτοίμȣς δώδεκα λίθȣς, καὶ τȣ́τȣς διακομίσαντες ἅμα ὑμῖν αὐτοῖς, (δ) θέτε αὐτȣ̀ς ἐν τῇ ςρατοπεδείᾳ ὑμῶν, ȣ̃ ἐὰν παρεμϐάλητε ἐκεῖ 4 τὴν νύκτα. Καὶ ἀνακαλεσάμενος Ἰησȣ̃ς δώδεκα ἄνδρας τῶν ἐνδόξων ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, 5 ἕνα ἀφ᾽ ἑκάςης φυλῆς, Εἶπεν (ε) αὐτοῖς, Προσαγάγετε ἔμπροσθέν μȣ πρὸ προσώπȣ κυρίε εἰς μέσον τȣ̃ Ἰορδάνε· καὶ (ζ) ἀνελόμενος ἐκεῖθεν ἕκαςος λίθον, ἀράτω ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτȣ̃ κατὰ τὸν ἀριθμὸν (η) τῶν δώδεκα 6 φυλῶν τȣ̃ Ἰσραὴλ, Ἵνα ὑπάρχωσιν ὑμῖν ȣ̃τοι εἰς σημεῖον κείμενον διαπαντός· ἵνα ὅταν ἐρωτᾷ σε ὁ υἱός σȣ αὔριον, λέγων, Τί 7 εἰσιν οἱ λίθοι ȣ̃τοι ἡμῖν; Καὶ σὺ δηλώσεις τῷ υἱῷ σȣ, λέγων, Ὅτι ἐξέλιπεν ὁ Ἰορδάνης ποταμὸς ἀπὸ προσώπȣ κιϐωτȣ̃ διαθήκης κυρίε πάσης τῆς γῆς, ὡς διέϐαινεν αὐτόν. καὶ ἔσονται (θ) οἱ λίθοι ȣ̃τοι ὑμῖν μνημόσυνον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως τȣ̃ αἰῶνος.

CAP. IV.

Et poſtquàm conſummavit o- 1 mnis populus tranſiens Iordanẽ, & dixit Dominus Ieſu, dicens; Aſſumens viros de populo, unum 2 ex unaquaq; tribu, Præcipe (a) 3 eis: & tollite de medio (b) Iordanis paratos duodecim lapides, & hos transferentes ſimul (c) vobiſcum ipſis, ponite eos in caſtris veſtris, ubicunq; caſtrametati fueritis ibi nocte. Et revo- 4 cans Ieſus duodecim viros de honoratis ex filiis Iſrael, unum ex unaquaque tribu, Dixit eis; 5 Accedite (d) coram me ante faciem Domini in medium Iordanis: Et auferens inde unuſquiſque lapidem, tollat ſuper humeros ſuos ſecundùm numerum duodecim tribuum Iſrael: Ut ſint 6 vobis hi in ſignũ poſitum ſemper. Ut quando interrogaverit te filius tuus cras, dicens; Quid ſunt lapides hi nobis? Et tu manife- 7 ſtabis filio tuo, dicens; Quoniam defecit Iordanis fluvius à facie arcæ teſtamenti Domini univerſæ terræ; dum tranſibat eum. Et erunt vobis lapides iſti memoriale filiis Iſrael uſque in æternum.

MS.A. (α) πρὸς Ἰησȣ̃ν, (β) Παραλαϐὼν ἀπὸ τȣ̃ λαȣ̃ δώδεκα ἄνδρας, ἕνα ἐφ᾽ ἑκάςης (γ) αὐτοῖς, λέγων, Ἀνέλεσθε ἐντεῦθεν ἐκ μέσȣ (δ) θήσετε αὐτȣ̀ς (ε) αὐτοῖς Ἰησȣ̃ς, Προσαγάγετε (ζ) ἀνελόμενος ἀράτω ἐκεῖθεν ἕκαςος λίθον ἕνα ἐπὶ τῶν ὤμων (η) τῶν φυλῶν (θ) ὑμῖν οἱ λίθοι ȣ̃τοι μνημόσυνον

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

וִיהֵי כְּמִנַח פַּרְסַת רִגְלֵי כַהֲנַיָא נָטְלֵי אֲרוֹנָא דַיְיָ רִבּוֹן כָּל־אַרְעָא בְּמֵי יַרְדְּנָא מֵי יַרְדְּנָא 13
יִפָּסְקוּן מַיָא דְנָחֲתִין מִלְעֵילָא וִיקוּמוּן רוּקְבָא חַד׃ וַהֲוָה כַּד נְטַלוּ עַמָא מִקִּרְוֵיהוֹן 14
לְמֶעְבַּר יָת יַרְדְּנָא וְכַהֲנַיָא נָטְלֵי אֲרוֹנָא דִקְיָמָא קֳדָם עַמָא׃ וּכְמִמְטֵי נָטְלֵי אֲרוֹנָא עַד 15
יַרְדְּנָא וְרִגְלֵי כַהֲנַיָא נָטְלֵי אֲרוֹנָא טְבִילָא בִּקְצַת מַיָא וְיַרְדְּנָא מְלֵי עַל כָּל־כֵּפוֹהִי כָּל יוֹמֵי
חֲצָדָא׃ וְקָמוּ מַיָא דְנָחֲתִין מִלְעֵילָא קָמוּ רוּקְבָא חַד רַחִיקִין לַחֲדָא מֵאָדָם קַרְתָּא דִבְסְטַר 16
צָרְתָן וּדְנָחֲתִין לְיַמָא דְמֵישְׁרָא יַמָא דְמִלְחָא שְׁלִימוּ אִתְפְּסִיקוּ וְעַמָא עֲבַרוּ לָקֳבֵיל יְרִיחוֹ׃
וְקָמוּ כַהֲנַיָא נָטְלֵי אֲרוֹן קְיָמָא דַיְיָ בְּיַבֶּשְׁתָּא בְּגוֹ יַרְדְּנָא מְתַקְּנִין וְכָל יִשְׂרָאֵל עָבְרִין 17
בְּיַבֶּשְׁתָּא עַד דִשְׁלִימוּ כָּל עַמָא לְמֶעְבַּר יָת יַרְדְּנָא׃

וַהֲוָה כַּד שְׁלִימוּ כָּל עַמָא לְמֶעְבַּר יָת יַרְדְּנָא וַאֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ לְמֵימַר׃ דְּבַרוּ לְכוֹן מִן 1 2
עַמָא תְּרֵי עֲשַׂר גּוּבְרִין גַּבְרָא חַד גַּבְרָא חַד מִשִּׁבְטָא׃ וּפַקִּידוּ יָתְהוֹן לְמֵימַר טוֹלוּ לְכוֹן 3
מִכָּא מִגּוֹ יַרְדְּנָא מֵאֲתַר מְקַם רִגְלֵי כַהֲנַיָא מְתַקְּנִין תַּרְתֵּי עַסְרֵי אַבְנִין וְתַעְבְּרוּן
יָתְהוֹן עִמְּכוֹן וּתְחִתּוּן יָתְהוֹן בְּבֵית מְבָתָא דִתְבִיתוּן בֵּיהּ בְּלֵילְיָא׃ וּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לִתְרֵי 4
עֲשַׂר גּוּבְרִין דְּאַתְקֵין מִבְּנֵי יִשְׂרָאֵל גַּבְרָא חַד גַּבְרָא חַד מִשִּׁבְטָא׃ וַאֲמַר לְהוֹן 5
יְהוֹשֻׁעַ עֲבָרוּ קֳדָם אֲרוֹנָא דַיְיָ אֱלָהֲכוֹן לְגוֹ יַרְדְּנָא וַאֲרִימוּ לְכוֹן גְּבַר אַבְנָא חֲדָא עַל
כִּתְפֵיהּ לְמִנְיַן שִׁבְטֵי בְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ בְּדִיל דִּתְהֵי דָא אָת בֵּינֵיכוֹן אֲרֵי יִשְׁאֲלוּן 6
בְּנֵיכוֹן מְחַר לְמֵימַר מָה אַבְנַיָא הָאִלֵין לְכוֹן׃ וְתֵימְרוּן לְהוֹן דִּי פְּסָקוּ מֵי יַרְדְּנָא 7
קֳדָם אֲרוֹן קְיָמָא דַיְיָ בְּמֶעְבְּרֵיהּ בְּיַרְדְּנָא פְּסָקוּ מֵי יַרְדְּנָא וִיהוֹן אַבְנַיָא הָאִלֵין לְדָכְרָנָא
לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל עַד עָלְמָא׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et erit, cum quieverint plantæ pedum ſacerdotum ferentium arcam Domini 13 dominatoris omnis terræ, in aquis Jordanis; aquæ Jordanis abſcindentur; aquæ quæ deſcendunt deſuper; & conſurgent acervo uno. Et fuit, cum ſur- 14 rexerunt populᵒ ex tabernaculis ſuis ad tranſeundum Jordanem, & ſacerdotes ferentes arcam fœderis coram populo. Et ut pervenerunt ferentes arcam 15 uſque ad Jordanem, & pedes ſacerdotum tollentium arcam, intincti fuerunt in extremitate aquarum: & Jordanis impletus eſt ſuper omnes ripas ſuas omnibus diebus æſtatis. Et ſteterunt aquæ, quæ deſcendebant deſuper, ſte- 16 terunt cumulo uno; quæ dilatatæ ſunt valde ab Adam urbe quæ juxta Sartan; & quæ deſcendebant in mare planitiei, in mare Salis, conſumptæ ſunt, defecerunt: & populus tranſierunt è regione Jericho. Et ſteterunt ſacerdo- 17 tes ferentes arcam fœderis Domini in ſicco, in medio Jordanis præparati: & omnis Iſrael tranſibant in ſicco, donec conſummaverunt omnis populus tranſire Jordanem.

CAP. IV.

Et fuit quando conſummaverunt omnis populus tranſire Jordanem, & 1 ait Dominus ad Joſue, dicendo: Tollite vobis de populo duodecim vi- 2 ros, virum unum, virum unum ex tribu. Et jubete eis, dicendo: Tollite 3 vobis hinc de medio Jordanis, de loco ſtationis pedum ſacerdotum accinctorum, duodecim lapides: & transferetis eos vobiſcum, & collocabitis eos in loco hoſpitii, in quo hoſpites eritis in nocte. Et vocavit Joſue duodecim viros, 4 quos conſtituit, ex filiis Iſrael, virum unum, virum unum ex tribu. Et dixit 5 eis Joſue: Tranſite ante arcam Domini Dei veſtri intra Jordanem, & tollite vobis vir lapidem unum ſuper humerum ſuum, ad numerum tribuum filiorum Iſrael: Ut ſit vobis hoc ſignum inter vos: quando interrogabunt filii veſtri 6 cras dicendo: Quid lapides iſti vobis? Et dicetis eis: Quod defecerunt 7 aquæ Jordanis ex ante faciem arcæ fœderis Domini: quando tranſibat illa per Jordanem, defecerunt aquæ Jordanis: & erunt lapides iſti in monumentum filiis Iſrael uſq; in ſeculum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

*ܘܡܐ ܕܢܚܘ ܦܣܬܐ ܕܪ̈ܓܠܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܫܩܝܠܝܢ ܠܐܪܘܢܐ ܕܡܪܝܐ ܡܪܐ ܕܟܠܗ 13
ܐܪܥܐ ܒܡ̈ܝܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܡ̈ܝܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܢܬܦܣܩܘܢ. ܡ̈ܝܐ ܕܢܚܬܝܢ ܡܢ ܠܥܠ
ܢܩܘܡܘܢ ܐܝܟ ܕܒܙܩܐ ܚܕ ܠܚܘܕܝܗܘܢ. *ܘܟܕ ܫܩܠ ܥܡܐ ܡܢ ܡܫܟܢ̈ܘܗܝ ܠܡܥܒܪ 14
ܝܘܪܕܢܢ. ܟܗ̈ܢܐ ܕܫܩܝܠܝܢ ܗܘܘ ܐܪܘܢܐ ܕܩܝܡܐ ܕܡܪܝܐ. ܩܕܡܝܗ ܗܘܘ ܠܥܡܐ. *ܘܟܕ 15
ܡܛܝܘ ܫܩܘܠܝ ܐܪܘܢܐ ܥܕܡܐ ܠܝܘܪܕܢܢ. ܘܪ̈ܓܠܝ ܟܗ̈ܢܐ ܕܫܩܝܠܝܢ ܗܘܘ ܐܪܘܢܐ.
ܐܬܛܡܫ ܒܣܦܬ ܡ̈ܝܐ. ܘܝܘܪܕܢܢ ܡܠܐ ܗܘܐ ܥܠ ܟܠ ܣ̈ܦܘܬܗ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡ̈ܝ ܚܨܕܐ. *ܘܩܡܘ 16
ܡ̈ܝܐ ܕܢܚܬܝܢ ܗܘܘ ܡܢ ܠܥܠ. ܩܡܘ ܐܝܟ ܕܒܙܩܐ ܚܕ ܠܚܘܕܝܗܘܢ. ܪܚܝܩ ܛܒ ܡܢ
ܐܪܡ ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܓܒ ܨܪܬܢ. ܘܕܢܚܬܝܢ ܗܘܘ ܠܝܡܐ ܕܡܥܪܒܐ ܝܡܐ ܕܡܠܚܐ. ܦܣܩܘ ܘܫܠܡܘ.
ܥܡܐ ܥܒܪ ܠܘܩܒܠ ܐܝܪܝܚܘ. *ܘܩܡܘ ܟܗ̈ܢܐ ܕܫܩܝܠܝܢ ܗܘܘ ܐܪܘܢܐ ܕܩܝܡܐ 17
ܕܡܪܝܐ. ܒܝܒܫܐ ܒܓܘ ܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܣܝܪܝܢ ܟܠܗ ܝܣܪܝܠ ܥܒܪܘ ܒܝܒܫܐ. ܥܕܡܐ ܕܫܠܡ
ܟܠܗ ܥܡܐ ܠܡܥܒܪ ܝܘܪܕܢܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܕ

*ܘܟܕ ܫܠܡ ܟܠܗ ܥܡܐ ܠܡܥܒܪ ܝܘܪܕܢܢ. ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ. * ܕܒܪܘ ܠܟܘܢ ܡܢ 1 2
ܥܡܐ ܬܪܥܣܪ ܓܒܪܝܢ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܡܢ ܫܒܛܐ. * ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. 3
ܫܩܘܠܘ ܠܟܘܢ ܡܟܐ ܡܢ ܓܘ ܝܘܪܕܢܢ. ܡܢ ܬܚܝܬ ܪ̈ܓܠܝ ܟܗ̈ܢܐ. ܘܛܝܒܘ ܬܪܬܥܣܪܐ
ܟܐܦ̈ܐ. ܘܥܒܪܘ ܐܢܝܢ ܥܡܟܘܢ. ܘܣܝܡܘ ܐܢܝܢ ܒܒܝܬ ܡܒܝܬܐ. ܕܬܒܘܬܘܢ ܒܗ ܒܠܠܝܐ.
*ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܠܬܪܥܣܪ ܓܒܪܝܢ ܕܛܝܒ ܡܢ ܒܢ̈ܝ ܝܣܪܝܠ. ܓܒܪܐ ܚܕ ܡܢ ܫܒܛܐ. * 4
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܥܒܪܘ ܩܕܡ ܐܪܘܢܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܠܓܘ ܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܪܝܡܘ 5
ܠܟܘܢ ܟܠ ܓܒܪ ܟܐܦܐ ܚܕܐ ܥܠ ܟܬܦܗ. ܠܡܢܝܢܐ ܕܫܒܛ̈ܐ ܕܒܢ̈ܝ ܝܣܪܝܠ. * ܕܬܗܘܐ ܗܕܐ ܐܬܐ 6
ܒܝܢܬܟܘܢ. ܘܡܐ ܕܢܫܐܠܘܢܟܘܢ ܒܢ̈ܝܟܘܢ ܡܚܪ. ܘܢܐܡܪܘܢ. ܡܢܐ ܐܢܝܢ ܟܐܦ̈ܐ ܗܠܝܢ ܠܟܘܢ.
*ܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. ܕܐܬܦܣܩܘ ܡ̈ܝܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܡܢ ܩܕܡ ܐܪܘܢܐ ܕܩܝܡܐ ܕܡܪܝܐ. ܡܐ 7
ܕܥܒܪܢ ܒܝܘܪܕܢܢ ܐܬܦܣܩܘ ܡ̈ܝܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܗܘܝ ܟܐܦ̈ܐ ܗܠܝܢ ܠܕܘܟܪܢܐ
ܠܒܢ̈ܝ ܝܣܪܝܠ ܠܥܠܡ.

* Et quum quieverint plantæ pedum ſacerdotum ferentium arcam Domini dominatoris totius terræ in aquis Jordanis, aquæ Jordanis ſcindentur; aquæ supernè deſcendentes conſiſtent quaſi in utre quodam ſeorſim. Quum 14 ergò ſolviſſet populus è tabernaculis ſuis ut trajiceret Jordanem, ſacerdotes qui ferebant arcam fœderis Domini, præcedebant populum: Cúmq; perveniſſent portitores arcæ ad 15 Jordanem uſque, & pedes ſacerdotum qui ferebant arcam, tincti fuiſſent in oris aquarum, (porrò Jordanis plenus erat ad ſumma uſq; labra cunctis diebus meſſis) Conſtiterunt 16 aquæ quæ supernè defluebant; conſtiterunt *inquam*, quaſi in utre quodam ſeorſùm, valdè procul ab Aram civitate quæ eſt ſecus Sartam: quæ verò defluebant ad mare Occidentale, mare *ſcilicet* ſalis, ſeparatæ defecerunt: populus autem tranſiit è regione Jericho. Et 17 ſacerdotibus qui ferebant arcam fœderis Domini, ſicco pede intra Jordanem conſiſtentibus, accinxerunt ſe omnes Iſraelitæ, & ſicco pede tranſierunt, donec finem feciſſet univerſus populus tranſeundi Jordanem.

CAP. IIII.

Quum autem finem feciſſet populus tranſ- 1 eundi Jordanem, dixit Dominus ad Joſum, Sumite vobis è populo duodecim viros, ſin- 2 gulos viros è *qualibet* tribu: Atque his præ- 3 cipe, ac dicito illis, Tollite vobis hinc è medio Jordanis de ſub pedibus ſacerdotum, parate duodecim lapides, eóſque tranſvehite vobiſcum, & reponite in diverſorio in quo eſtis *hâc* nocte permanſuri. Advocans igitur 4 Jeſus duodecim viros quos præparaverant de filiis Iſrael, ſingulos viros è *ſingulis* tribubus, Ait illis Jeſus, Tranſite ante arcam Domini 5 Dei veſtri per medium Jordanem, & imponite quiſque lapidem ſuum humero ſuo, juxta numerum tribuum filiorum Iſrael, Ut ſit 6 ſignum iſtud inter vos: ut quum interrogabunt vos filii veſtri cras, dicéntque vobis, Quid ſunt hi lapides? Reſpondeatis eis di- 7 ſciſſas fuiſſe aquas Jordanis à conſpectu arcæ fœderis Domini; quum tranſiremus per Jordanem, diſciſſas fuiſſe aquas Jordanis, & lapides iſtos factos fuiſſe monumentum filiis Iſrael in æternum.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 *ويكون عند استقرار اقدامكم قدام الايمة حاملين صندوق عهد الرب مولى جميع الخلق
14 في مياه الاردن ينقطع الما المنحدر من فوق ويقف طودا واحدا *فلما رحل القوم من مضاربهم
15 حتى يجوزوا الاردن * والكهنة حاملون صندوق العهد قدام الشعب *وعند دخول حاملي
الصندوق الى الاردن وانغماس ارجلهم في الما والاردن ماضيا على كل شطوطه * وكان ايام
16 الحصاد *فانفرج باثنين * ووقف الما المنحدر من فوق طودا واحدا جامدا بعيدا جدا منهم
والما المنحدر اسفل سال هابطا الى بحر السهل وبحر الملح وفني وانقطع * ووقف القوم مقابل
17 اريحا *ووقف الكهنة حاملون صندوق عهد الله في الجفاف في وسط الاردن بترتيب *وجميع بني
اسرايل عابرون في اليبس الى ان فرغ الشعب من العبور الى الاردن بغير ما *

1 *الفصل الرابع * *فقال الله ليوشع قولا *خذوا لكم من الشعب اثني عشر رجلا
2 رجل واحد من كل سبط *ومرهم قايلا *ارفعوا من هاهنا من وسط الاردن من موضع وقوف
3 ارجل الايمة سوي اثني عشر حجرا *وخذوهم معكم وافرزوهم في موضع المبيت الذي تبيتون
4 فيه الليلة *فاستدعا يوشع بالاثني عشر رجلا الذي رتب في بني اسرايل *رجلا واحدا من كل
5 سبط *وقال لهم يوشع *اعبروا قدام صندوق عهد الرب الاهكم الى وسط الاردن وارفعوا على كل
6 رجل منكم حجرا واحدا على كتفه بعدد اسباط بني اسرايل *لاجل ان تكون هذه اية فيما
بينكم * وشهادة موضوعة الى الابد * اذا سالكم بنوكم وقالوا لكم * اي شي هذه الحجارة
7 *تقولون لهم ان الرب يبس بين ايدينا نهر الاردن عند خروجنا من مصر ومعنا صندوق عهد
الله * وعند جوازنا في الاردن انقطع ما الاردن * فتكون هذه الحجارة تذكرا لبني اسرايل *

Continget autem ut quum quieſcent pedes veſtri ante ſacerdotes portantes arcam fœderis Domini dominatoris univerſæ creaturæ, in aquis Jordanis, diſcindatur aqua supernè fluens, ſtetque in montem unum. Quum igitur profecta 14 *eſſet turba de tabernaculis ſuis, ut tranſirent Jordanem, & ſacerdotes portantes arcam fœderis populo præirent; Ingreſſis* 15 *iis qui ferebant arcam, in Jordanem, & intinctis pedibus eorum in aqua (Jordanis autem decurrebat per omnes ripas ſuas, erántque dies meſſis) Diviſus eſt* 16 *in duo, & ſtetit aqua supernè deſcendens, in montem unum ſolidum, procul valdè ab eis; aqua verò deorſùm deſcendens fluxit, ruens in maria planitiei & mare ſalis, & conſumpta eſt atq; defecit. Stetitque populus è regione Jericho. Et ſteterunt ſacerdotes portantes arcam* 17 *fœderis Dei, in ſicco, in medio Jordane, ordinatim, dum omnes filii Iſrael tranſirent per ſiccum, donec finiiſſet populus tranſire Jordanem ſine aqua.*

CAP. IV.

Dixit præterea Deus ad Joſue ſermo- 1 *nem* hujuſmodi, *Tollite vobis è po-* 2 *pulo duodecim viros, virum unum de qualibet tribu, Et præcipe eis dicens,* 3 *Tollite vobis hinc è medio Jordane, è loco ubi ſteterunt pedes ſacerdotum, parem* numerum *duodecim lapidum: & ſumite illos vobiſcum, & reponite eos in loco pernoctationis in quo pernoctabitis hâc nocte. Itaque vocare fecit Joſue duo-* 4 *decim viros, quos diſpoſuerat inter filios Iſrael, virum unum è qualibet tribu; Et* 5 *ait illis Joſue, Tranſite ante arcam fœderis Domini Dei veſtri in medium Jordane, & tollat unuſquiſque veſtrum lapidem unum ſuper humerum ſuum, pro numero tribuum filiorum Iſrael; Ut ſit* 6 *hoc inter vos ſignum & teſtimonium repoſitum in ſempiternum. Quando interrogabunt vos filii veſtri ac dicent vobis, Quid ſunt hi lapides? Dicetis eis,* 7 *Dominus arefecit ante nos fluvium Jordanis, quà egreſſi ſumus ex Ægypto, dum eſſet nobiſcum arca fœderis Dei; nam tranſeuntibus illã per Jordanem, defecit aqua Jordanis. Eruntque lapides iſti monimentum filiis Iſrael.*

ספר יהושע : ד

Jehoſuah præceperat quemadmodum ,Iſrael filii ſic fecerunt Et
8 ויעשו־כן בני־ישראל כאשר צוה יהושע
quemadmodum ,Jarden medio de lapides duodecim tulerunt &
וישאו שתי־עשרה אבנים מתוך הירדן כאשר
: Iſrael filiorum tribuum numerum *in* Jehoſuah ad Dominus eſt locutus
דבר יהוה אל־יהושע למספר שבטי בני־ישראל
.ibi eos poſuerunt & ,diverſorium ad ſecum eos fecerunt tranſire &
ויעברום עמם אל־המלון וינחום שם:
,Jarden medio in Jehoſuah erexit lapides duodecim Et
9 ושתים עשרה אבנים הקים יהושע בתוך הירדן
fuerunt & : fœderis arcam portantiũ ſacerdotum *pedum ſtatione* ſub
תחת מצב רגלי הכהנים נשאי ארון הברית ויהיו
arcam portantes ſacerdotes Et .hanc diem ad uſque ibi
10 שם עד היום הזה: והכהנים נשאי הארון
præcepit quod ,verbum omne *conſummari ad uſque*,Jarden medio in *ſtantes*
עמדים בתוך הירדן עד־תם כל־הדבר אשר־צוה
quæ omnia juxta populum ad *loquendum ad* ,Jehoſuah Dominus
יהוה את־יהושע לדבר אל־העם ככל אשר־
.tranſierunt & populus feſtinaverunt & : Jehoſuah Moſeh præcepit
צוה משה את־יהושע וימהרו העם ויעברו:
arca tranſivit & ,tranſire *populus omnis conſummavit ſicut* ,fuit Et
11 ויהי כאשר־תם כל־העם לעבור ויעבר ארון
,Reuben filii Tranſieruntque *.populi facies ad* ſacerdotes & Domini
12 יהוה והכהנים לפני העם: ויעברו בני־ראובן
filiorum facies ad quinati Menaſſeh tribus dimidia & ,Gad filii &
ובני־גד וחצי שבט המנשה חמשים לפני בני
quadraginta Circiter .Moſeh eos ad fuerat locut' quemadmodũ ,Iſrael
13 ישראל כאשר דבר אליהם משה: כארבעים
campeſtria ad prælium ad *Domini facies ad* tranſierũt *exercitus accincti mille*
אלף חלוצי הצבא עברו לפני יהוה למלחמה אל ערבות
omnis oculis in Jehoſuah Dominus magnificavit ipſa die In .Jericho
14 יריחו: ביום ההוא גדל יהוה את־יהושע בעיני כל־
omnibus ,Moſeh timuerunt quemadmodum ,eum timuerunt & : Iſrael
ישראל ויראו אתו כאשר יראו את־משה כל־
: dicendo ,Jehoſuah ad Dominus Dixitque .ejus vitæ diebus
15 ימי חייו: ויאמר יהוה אל־יהושע לאמר:
aſcendant & ,teſtimonii arcam portantibus ſacerdotibus Præcipe
16 צוה את־הכהנים נשאי ארון העדות ויעלו
Aſcendite : dicendo ,ſacerdotibus Jehoſuah præcepit Et .Jarden ex
17 מן־הירדן: ויצו יהושע את־הכהנים לאמר עלו
fœderis arcam portantes ſacerdotes *aſcendendo in* ,fuit Et .Jarden ex
18 מן־הירדן: ויהי בעלות הכהנים נשאי ארון ברית־
ad ſacerdotum pedum *volæ ſunt evulſæ* ,Jarden medio de Domini
יהוה מתוך הירדן נתקו כפות רגלי הכהנים אל
heri ſicut iverunt & ,ſuum locum ad Jarden aquæ ſunt reverſæ & ,ſiccum
החרבה וישבו מי־הירדן למקומם וילכו כתמול־
Jarden ex aſcenderunt populus Et .ſuas ripas omnes *ſuper* nudiuſtertius
19 שלשם על־כל־גדותיו: והעם עלו מן־הירדן
extremo in Ghilgal in ſunt caſtrametati & ,primi menſis decima in
בעשור לחדש הראשון ויחנו בגלגל בקצה
,illos lapides duodecim Et .Jericho orientis
20 מזרח יריחו: ואת שתים עשרה האבנים האלה
Dixitque .Ghilgal in Jehoſuah ſtatuit ,Jarden ex *acceperunt* quos
21 אשר לקחו מן־הירדן הקים יהושע בגלגל: ויאמר
veſtri filii interrogaverint *Quod* : dicendo ,Iſrael filios ad
אל־בני ישראל לאמר אשר ישאלון בניכם
? iſti lapides Quid : dicendo ,ſuos patres cras
מחר את־אבותם לאמר מה האבנים האלה:
Iſrael tranſivit *aridâ In* : dicendo,veſtros filios facietis cognoſcere Et
22 והודעתם את־בניכם לאמר ביבשה עבר ישראל
.hunc Jarden
את־הירדן הזה:

Verſio VULG. LAT.

8 Fecerunt ergò filii Iſrael ſicut præcepit eis Joſue, portantes de medio Jordanis alveo duodecim lapides, ut Dominus ei imperárat, juxta numerum filiorum Iſrael, uſque ad locum in quo caſtrametati ſunt, ibíque poſuerunt eos. 9 Alios quoque duodecim lapides poſuit Joſue in medio Jordanis alveo, ubi ſteterunt ſacerdotes, qui portabant arcam fœderis : & ſunt ibi uſque in præſentem diem. 10 Sacerdotes autem, qui portabant arcam, ſtabant in Jordanis medio, donec omnia complerentur, quæ Joſue, ut loqueretur ad populum, præceperat Dominus, & dixerat ei Moyſes. Feſtinavítque populus, 11 & tranſiit. Cúmque tranſiſſent omnes, tranſivit & arca Domini, ſacerdotéſque pergebant ante populum. 12 Filii quoque Ruben, & Gad, & dimidia tribus Manaſſe, armati præcedebant filios Iſrael, ſicut eis præceperat 13 Moyſes : Et quadraginta pugnatorum millia per turmas, & cuneos, incedebant per plana atque campeſtria 14 urbis Jericho. In die illo magnificavit Dominus Joſue coram omni Iſrael, ut timerent eum, ſicut timuerant Moy- 15 ſen, dum adviveret. Dixít- 16 que ad eum, Præcipe ſacerdotibus, qui portant arcam fœderis, ut aſcendant de Jor- 17 dane. Qui præcepit eis, dicens; Aſcendite de Jordane. 18 Cúmque aſcendiſſent portantes arcam fœderis Domini, & ſiccam humum calcare cœpiſſent, reverſæ ſunt aquæ in alveum ſuum, & fluebant ſicut 19 antè conſueverant. Populus autem aſcendit de Jordane, decimo die menſis primi, & caſtrametati ſunt in Galgalis contra Orientalem pla- 20 gam urbis Jericho. Duodecim quoque lapides, quos de Jordanis alveo ſumpſerant, 21 poſuit Joſue in Galgalis. Et dixit ad filios Iſrael, Quando interrogaverint filii veſtri cras patres ſuos, & dixerint eis; Quid ſibi volunt lapi- 22 des iſti? Docebitis eos, atque dicetis, Per arentem alveum tranſivit Iſrael Jordanem iſtum,

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

8 Καὶ ἐποίησαν οὕτως οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Ἰησοῖ. καὶ (ι) ἀναλαβόντες δώδεκα λίθους ἐκ μέσου τοῦ Ἰορδάνου, καθάπερ συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῖ ἐν τῇ συντελείᾳ τῆς διαβάσεως τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ διεκόμισαν ἅμα (κ) ἑαυτοῖς εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ (λ) ἀπέθηκαν ἐκεῖ. 9 Ἔστησε δὲ Ἰησοῦς καὶ ἄλλους δώδεκα λίθους ἐν αὐτῷ (μ) τῷ Ἰορδάνῃ, ἐν τῷ γενομένῳ τόπῳ ὑπὸ τοὺς πόδας τῶν ἱερέων τῶν αἰρόντων τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου· καὶ εἰσὶν ἐκεῖ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 10 Εἱστήκεισαν δὲ οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, (ν) ἕως οὗ συνετέλεσεν Ἰησοῦς (ξ) πάντα ἃ ἐνετείλατο κύριος ἀναγγεῖλαι τῷ λαῷ. καὶ 11 ἔσπευσεν ὁ λαὸς, (ο) καὶ διέβησαν. Καὶ ἐγένετο ὡς συνετέλεσε πᾶς ὁ λαὸς διαβῆναι, καὶ διέβη ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης 12 κυρίου, καὶ οἱ λίθοι ἔμπροσθεν αὐτῶν. Καὶ διέβησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ οἱ ἡμίσεις φυλῆς Μανασσῆ διεσκευασμένοι ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, καθάπερ ἐνετείλατο αὐτοῖς Μωυσῆς. 13 Τετρακισμύριοι εὔζωνοι εἰς μάχην διέβησαν ἐναντίον κυρίου εἰς πόλεμον πρὸς τὴν Ἱεριχὼ πόλιν. 14 Ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ ηὔξησε κύριος τὸν Ἰησοῦν (π) ἐναντίον τοῦ παντὸς γένους Ἰσραὴλ, καὶ ἐφοβοῦντο αὐτὸν, (ρ) ὥσπερ 15 Μωυσῆν, ὅσον χρόνον ἔζη. Καὶ εἶπε κύ- 16 ριος τῷ Ἰησοῖ, λέγων, Ἔντειλαι τοῖς ἱερεῦσι τοῖς αἴρουσι τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ μαρτυρίου κυρίου, ἐκβῆναι ἐκ τοῦ 17 Ἰορδάνου. Καὶ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἱερεῦσι, λέγων, Ἔκβητε ἐκ τοῦ Ἰορδάνου. 18 Καὶ ἐγένετο ὡς ἐξέβησαν οἱ ἱερεῖς οἱ αἴροντες τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου (σ) ἐκ τοῦ Ἰορδάνου, καὶ ἔθηκαν τοὺς πόδας (τ) ἐπὶ τῆς γῆς, ὥρμησε τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου κατὰ χώραν, καὶ ἐπορεύετο καθὰ (υ) χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν δι᾽ ὅλης τῆς κρηπῖδος. 19 Καὶ ὁ λαὸς ἀνέβη ἐκ τοῦ Ἰορδάνου δεκάτῃ τοῦ μηνὸς τοῦ πρώτου. καὶ κατεστρατοπέδευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις κατὰ μέρος τὸ πρὸς ἡλίου ἀνατολὰς ἀπὸ τῆς 20 Ἱεριχώ. Καὶ τοὺς δώδεκα (φ) λίθους τούτους, οὓς ἔλαβεν ἐκ τοῦ Ἰορδάνου, 21 ἔστησεν Ἰησοῦς ἐν Γαλγάλοις, Λέγων, Ὅταν ἐρωτῶσιν (χ) ὑμᾶς οἱ υἱοὶ ὑμῶν, 22 λέγοντες, Τί εἰσιν οἱ λίθοι οὗτοι; Ἀναγγείλατε τοῖς υἱοῖς ὑμῶν, Ὅτι ἐπὶ ξηρᾶς διέβη Ἰσραὴλ τὸν (ψ) Ἰορδάνην τοῦτον,

Et fecerunt ſic filii Iſrael, ſecundùm quod mandavit Dominus Ieſu. Et aſſumentes duodecim lapides de medio Iordanis, ſicut præcepit Dominus Ieſu in conſummatione tranſitûs filiorum Iſrael; & portaverunt unà ſecum in caſtra: & depoſuerunt ibi. 9 *Statuit autem Ieſus & alios duodecim lapides in ipſo Iordane, in loco qui fuit ſub pedibus ſacerdotum levantium arcam teſtamenti Domini. Et ſunt ibi uſq; in hodiernam diem.* 10 *Steterunt autem ſacerdotes, qui levabant arcam teſtamenti in Iordane: quoaduſque conſummavit Ieſus (ſ) omnia, quæ mandavit Dominus annuntiare populo. Et feſtinavit populus &* 11 *tranſierunt. Et factum eſt, poſtquàm conſummavit omnis populus tranſire; & tranſivit arca teſtamenti Domini; & lapides* 12 *ante eos. Et tranſierunt filii Ruben, & filii Gad, & dimidii de tribu Manaſſe parati ante filios Iſrael; ſicut mandaverat* 13 *eis Moyſes: Quadraginta mille benè accincti in pugnam tranſierunt coram Domino in bellum* 14 *ad Hiericho civitatem. In illa die auxit Dominus Jeſum coram univerſo genere Iſrael: & timebant eũ, ſicut Moyſen, quanto* 15 *tempore vixit. Et dixit Dominus* 16 *ad Jeſum, dicens; Manda ſacerdotibus portantibus arcam (g) teſtamenti teſtimonii Domini* 17 *aſcendere è Iordane. Et mandavit Ieſus ſacerdotibus, di-* 18 *cens; Aſcendite è Iordane. Et factum eſt, poſtquàm aſcenderunt ſacerdotes levantes arcam teſtamenti Domini è Jordane, & poſuerunt pedes ſuper terram; fluxit aqua Jordanis ad regionem: & ibat, ſicut heri & nudiùs tertiùs, per totam crepidi-* 19 *nem. Et populus aſcendit è Jordane decimâ menſis primi. Et caſtrametati ſunt filii Iſrael in Galgalis ad partem quæ eſt* 20 *ad ortum Solis à Hiericho. Et duodecim lapides iſtos, quos ſumpſit ex Jordane, ſtatuit Je-* 21 *ſus in Galgalis, Dicens; Quando interrogant vos filii veſtri dicentes, quid ſunt lapides hi?* 22 *Annuntiate filiis veſtris, Quia ſuper aridam tranſiit Iſrael Jordanem hunc,*

MS.A. (ι) λαβόντες (κ) αὐτοῖς (λ) ἀπέθηκεν αὐτοὺς ἐκεῖ. Ἔστηκεν δὲ (μ) τῷ Ἰορδάνῳ, (ν) ἕως συνετέλεσεν (ξ) πάντα ὅσα ἐνετείλατο κύριος Ἰησοῖ ἀναγγεῖλαι (ο) καὶ διέβη. Καὶ (π) ἐναντίον παντὸς τοῦ γένους (ρ) ὥσπερ ἐφοβοῦντο Μωυσῆν, (σ) ἐκ μέσου τοῦ (τ) ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, καὶ ὥρμησεν (υ) ἐχθὲς (φ) λίθους, οὓς (χ) οἱ υἱοὶ ὑμῶν ὑμᾶς, λέγοντες, (ψ) Ἰορδάνην, Ἀποξηράναντος

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

8 ועבדו כן בני ישראל כמא די פקד יהושע ונטלו תרתא עשרי אבניא מגו ירדנא כמא
דמליל יי עם יהושע למנין שבטיא דבני ישראל ואעברונון עמהון לבית מבתא
9 ואצנעונון תמן: ותרתא עשרי אבניא אקים יהושע בגו ירדנא באתר מקם רגלי
10 כהניא נטלי ארונא דקימא והוו תמן עד יומא הדין: וכהניא נטלי ארונא קימין
בגו ירדנא עד דשלים כל פתגמא דפקד יי ית יהושע למללא עם עמא ככל דפקד
11 משה ית יהושע ואוחיאו עמא ועברו: והוה כד שלים כל עמא למעבר ועבר
12 ארונא דיי וכהניא קדם עמא: ועברו בני ראובן ובני גד ופלגות שבטא דמנשה
13 מזרזין קדם בני ישראל כמא דמליל עמהון משה: כארבעין אלפין מזרזי חילא עברו
14 קדם עמא דיי לקרבא למישרי יריחו: ביומא ההוא רבי יי ית יהושע בעיני כל
15 ישראל ודחילו מניה כמא דהוו דחלין מן משה כל יומי חיוהי: ואמר יי ליהושע
16 17 למימר: פקד ית כהניא נטלי ארונא דסהדותא ויסקון מן ירדנא: ופקד
18 יהושע ית כהניא למימר סקו מן ירדנא: והוה כד בעו למסק כהניא נטלי ארון
קימא דיי מגו ירדנא אתנגידא פרסת רגלי כהניא ונחא על יבשתא ותבו מי ירדנא
19 לאתריהון ואזלו כמאתמלי ומדקדמוהי על כל כפוהי: ועמא סליקו מן ירדנא
20 בעשרא לירחא קדמאה ושרו בגלגלא בסיפי מדנח יריחו: וית תרתא עשרי אבניא
21 האלין דנסיבו מן ירדנא אקים יהושע בגלגלא: ואמר לבני ישראל למימר דישאלון
22 בניכון מחר ית אבהתהון למימר מה אבניא האלין: ותהודעון ית בניכון למימר
ביבשתא עבר ישראל ית ירדנא הדין:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et fecerunt ſic filii Iſrael, ſicut juſſit Joſue; & tulerunt duodecim lapides 8 de medio Jordanis, ſicut locutus eſt Dominus cum Joſue, ad numerum tribuum filiorum Iſrael: & tranſtulerunt illos ſecum ad locum hoſpitii, & repoſuerunt eos ibi. Et duodecim lapides ſtatuit Joſue in medio Jordanis in 9 loco ſtationis pedum ſacerdotum ferentium arcam fœderis, & fuerunt ibi uſque ad diem hunc. Et ſacerdotes ferentes arcam ſtabant in medio 10 Jordanis, quoad perfectum eſt omne verbum quod juſſit Dominus Joſue ad loquendum cum populo, juxta omnia quæ juſſit Moſes Joſue: & feſtinaverunt populus, & tranſierunt. Et fuit, quando finiit omnis populus tranſire, 11 & tranſivit arca Domini & ſacerdotes ante populum. Et tranſierunt filii 12 Ruben, & filii Gad, et dimidium tribus Manaſſe armati ante filios Iſrael, ſicut locutus eſt cum eis Moſes. Quaſi quadraginta millia armatorum virtu- 13 tis tranſierunt ante populum Domini ad bellum in planitiem Jericho. In die 14 illo magnificavit Dominus Joſue in oculis omnis Iſrael; et timuerunt eum, ſicut fuerant timentes Moſen omnibus diebus vitæ ejus. Et ait Dominus ad 15 Joſue, dicendo: Jube ſacerdotibus, ferentibus arcam teſtimonii, ut exeant ex 16 Jordane. Et juſſit Joſue ſacerdotibus, dicendo: Exite ex Jordane. Et fuit 17 cùm feſtinarent exire ſacerdotes ferentes arcam fœderis Domini de medio 18 Jordanis, educta eſt planta pedum ſacerdotum, et quievit ſuper aridam; et reverſæ ſunt aquæ Jordanis in locum ſuum: et iverunt ut ab heſterno et ut ab ante eum, ſuper omnes ripas ſuas. Et populus exiverunt ex Jordane in de- 19 cimo menſis primi; et manſerunt in Ghilgala, in finibus Orientis Jericho. Et 20 duodecim lapides eos quos tulerant ex Jordane, ſtatuit Joſue in Ghilgalâ. Et 21 ait filiis Iſrael, dicendo: Quòd interrogabunt filii veſtri cras patres ſuos, dicendo: Quid lapides iſti? Et ſcire facietis filios veſtros, dicendo: Per 22 ſiccum tranſivit Iſrael Jordanem hunc.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]

8 Et ita fecerunt filii Iſrael, prout præcepit eis Jeſus: tuleruntque duodecim lapides è medio Jordanis, prout dixerat Dominus ad Jeſum, juxta numerum tribuum filiorum Iſrael: & tranſvexerunt eos ſecum ad diverſorium, & reliquerunt eos illic. 9 Lapides inquam duodecim erexerunt, quos tulerant è medio Jordanis de ſub pedibus ſacerdotum portantium arcam fœderis Domini, ibique manſerunt ad hodiernum uſque diem. 10 Sacerdotes verò ferentes arcam Domini conſtiterant in medio Jordanis, quoad perficerentur ſermones omnes quos Dominus præceperat Jeſu ut diceret populo, quemadmodum præceperat Moſes Jeſu. Igitur populus feſtinantes tranſierunt. 11 Cùmque univerſus populus plenè tranſiiſſet, tranſivit etiam arca Domini & ſacerdotes ante populum: 12 Tranſieruntque filii Rubil, & filii Gad, ac dimidia tribus Manaſſis, armati ante filios Iſrael, quemadmodum præceperat illis Moſes. 13 Quadraginta millia accincti ad bellum tranſiêre ante Dominum ad pugnam, per planitiem Jericho. 14 Eodem illo die magnificavit Dominus Jeſum in præſentia totius Iſraelis, & reveriti ſunt eum, quemadmodum reverebantur Moſen, cunctis diebus vitæ ipſius. 15 Deinde dixit Dominus ad Jeſum, 16 Præcipe ſacerdotibus ferentibus arcam teſtimonii, ut aſcendant è medio Jordanis. 17 Præcepit ergò Jeſus ſacerdotibus, ac dixit eis, Aſcendite de medio Jordanis. 18 Et cùm aſcendiſſent ſacerdotes qui ferebant arcam fœderis Domini, de medio Jordanis, ut primùm quievêre plantæ pedum ſacerdotum in ſicco, redierunt aquæ Jordanis ad locum ſuum, fluxeruntque ut antea, ſuper omnes ripas Jordanis. 19 Aſcendit autem populus è medio Jordanis decimâ menſis primi, & caſtrametati ſunt in Galgala ad plagam Orientalem Jericho. 20 Et duodecim lapides illos, quos tulerant è medio Jordanis, erexit Jeſus in Galgala. 21 Et dixit Jeſus ad filios Iſrael, Quum interrogârint vos filii veſtri cras, ac dixerint vobis, Quid ſibi volunt hi lapides? 22 Dicite eos filiis veſtris, & dicite illis, Sicco pede tranſiiſſe filios Iſrael Jordanem iſtum.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * فصنع كذلك بنوا إسرائيل حسب ما أمرهم يوشع * وحملوا اثني عشر حجرا من وسط الأردن حيث
كان أرجل الأئمة حاملي صندوق العهد * وهم هناك الى هذا اليوم * ولم يزالوا الأئمة 10
حاملي الصندوق وقوفا في وسط الأردن الى أن فرغ سائر الخطاب الذي أمر الله
11 يوشع به أن يقوله للقوم مثل ما وصى موسى ليوشع * وأسرع الشعب وعبر * فلما
12 كان بعد عبور القوم جاز صندوق العهد والكهنة قدام القوم * وعبر بنو روبيل
وبنو جاد * ونصف سبط منسا متسلحين قدام بني إسرائيل حسبما كان أمرهم موسى *
13 نحو أربعين ألفا مجردين للحرب عبروا قدام الله للقتال الى سباخ أريحا * في ذلك اليوم
14 عظم الله يوشع عند جميع بني إسرائيل * وهابوه كما هابوا موسى طول زمان حياته *
15 16 وقال الله ليوشع قولا * مر الكهنة حاملي صندوق العهد بأن يصعدوا من الأردن * فأمر
17 18 يوشع الكهنة قولا * اصعدوا من الأردن * وكان عند صعودهم من الأردن * وعند ما
جعلت أقدامهم على الأرض خارجا منه * عادت مياه الأردن الى سمتها * وجرت مثل
19 أمس وما قبله على جميع شطوطه * والشعب صعد من الأردن في العاشر من الشهر
20 الأول * وحطوا الجلجال من شرقي أريحا * والاثنا عشر الحجر الذين أخذوا من الأردن
21 أقامهم يوشع في الجلجال * وقال لبني إسرائيل قولا * إذا سألكم بنوكم في غد وقالوا
22 لكم لأي شيء هذه الحجارة * فقولوا لهم ان في الجفاف عبر بنوا إسرائيل عند خروجهم
من مصر هذا الأردن *

8 *Et fecerunt ſic filii Iſrael, juxta id quod præceperat eis Joſue, & tulerunt duodecim lapides è medio Jordanis, è loco ubi erant pedes ſacerdotum ferentium arcam fœderis: et ſunt ibi uſque ad hanc diem.* 10 *Et ſacerdotes portantes arcam immobiles manſerunt in medio Jordanis, quouſque perficeretur omnis ſermo quem præceperat Deus Joſue ut diceret populo, quemadmodum præceperat Moſes Joſue:* 11 *& feſtinavit populus ac tranſivit. Et poſtquam tranſiiſſet populus, tranſivit arca fœderis, & ſacerdotes ante populum.* 12 *Tranſieruntque filii Rubil, & Gad, & dimidia tribus Manaſſe armati ante filios Iſrael, quemadmodum eis præceperat Moſes.* 13 *Circiter quadraginta millia accinctorum ad pugnam tranſierunt ante Deum in prælium ad planities Jericho.* 14 *In illa die magnificavit Deus Joſue apud omnes filios Iſrael, & veriti ſunt eum, quemadmodum veriti fuerant Moſen, longitudine dierum vitæ ipſius.* 15 *Dixitque Deus ad Joſue ſic ſermone:* 16 *Præcipe ſacerdotibus portantibus arcam fœderis, ut aſcendant è Jordane.* 17 *Et præcepit Joſue ſacerdotibus, dicens: Aſcendite ex Jordane.* 18 *Factumque eſt, ut quum aſcendiſſent ſacerdotes, quumque collocati fuiſſent pedes eorum ſuper terram extra ipſum, reverſæ ſunt aquæ Jordanis ad priſtinum ſtatum ſuum, & fluxerunt ſicut heri & antea ſuper omnes ripas ejus.* 19 *Populus autem aſcendit ex Jordane decimâ menſis primi, & caſtrametati ſunt Galgala ab Orientali parte Jericho.* 20 *Et duodecim lapides, quos tulerant ex Jordane, erexit Joſue in Galgala.* 21 *Dixitque filiis Iſrael ſermone hujuſcemodi, Quum petierint à vobis filii veſtri cras, & dixerint; Ad quid hi lapides?* 22 *Dicite eis, Per ſiccum tranſierunt filii Iſrael, poſtquam egreſſi ſunt ex Ægypto, hunc Jordanem.*

ספר יהושע: ה

,veſtris faciebus à Jarden aquas veſter Deus Dominus fecit ſiccari Quòd
23 אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם אֶת־מֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵיכֶם
mari in veſter Deus Dominus fecit quemadmodum ,vos tranſire uſque
עַד־עָבְרְכֶם כַּאֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְיַם־
.nos tranſire uſque ,noſtris faciebus à fecit ſiccari quod ,Suph
סוּף אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ מִפָּנֵינוּ עַד־עָבְרֵנוּ׃
fortis quoniam ,Domini manum terræ populos omnes ſciendum Ad
24 לְמַעַן דַּעַת כָּל־עַמֵּי הָאָרֶץ אֶת־יַד יְהוָה כִּי חֲזָקָה
.diebus omnibus veſtrum Deum Dominum timeatis ut ,ipſa
הִיא לְמַעַן יְרָאתֶם אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם כָּל־הַיָּמִים׃

CAP. V. ה

,mare ad Jarden tranſitu in qui ,Emoræi reges omnes audire juxta ,fuit Et
1 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל־מַלְכֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה
feciſſet ſiccari quòd ,mare ſuper qui ,Chenahanæi reges omnes &
וְכָל־מַלְכֵי הַכְּנַעֲנִי אֲשֶׁר עַל־הַיָּם אֵת אֲשֶׁר־הוֹבִישׁ
,nos tranſire uſque ,Iſrael filiorum faciebus à Iarden aquas Dominus
יְהוָה אֶת־מֵי הַיַּרְדֵּן מִפְּנֵי בְנֵי־יִשְׂרָאֵל עַד־עָבְרָנוּ
filiorũ faciebus à ſpiritus ultrà eis in erat nec ,eorũ cor eſt liquefactum
וַיִּמַּס לְבָבָם וְלֹא־הָיָה בָם עוֹד רוּחַ מִפְּנֵי בְּנֵי־
tibi Fac : Iehoſuah ad Dominus dixit illo tempore In .Iſrael
2 יִשְׂרָאֵל׃ בָּעֵת הַהִיא אָמַר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲשֵׂה לְךָ
.ſecundò Iſrael filios circuncide,convertere & ,petrarum cultros
חַרְבוֹת צֻרִים וְשׁוּב מֹל אֶת־בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל שֵׁנִית׃
Iſrael filios circuncidit &,petrarum cultros Iehoſuah ſibi fecit Et
3 וַיַּעַשׂ־לוֹ יְהוֹשֻׁעַ חַרְבוֹת צֻרִים וַיָּמָל אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
; Jehoſuah circuncidit quo verbum hoc Et .præputiorum Collem ad
4 אֶל־גִּבְעַת הָעֲרָלוֹת׃ וְזֶה הַדָּבָר אֲשֶׁר־מָל יְהוֹשֻׁעַ
belli viri omnes maſculi ,Ægypto ex egreſſus popul⁹ omnis
כָּל־הָעָם הַיֹּצֵא מִמִּצְרַיִם הַזְּכָרִים כֹּל אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה
Quia .Ægypto ex eos egrediendo in ,via in deſerto in erant mortui
5 מֵתוּ בַמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרָיִם׃ כִּי־
nati populum omnem & : egredientes populus omnis fuerũt circunciſi
מֻלִים הָיוּ כָּל־הָעָם הַיֹּצְאִים וְכָל־הָעָם הַיִּלֹּדִים
.circunciderunt non ,Ægypto ex eos egrediendo in ,via in deſerto in
בַּמִּדְבָּר בַּדֶּרֶךְ בְּצֵאתָם מִמִּצְרַיִם לֹא־מָלוּ׃
conſumi uſque ,deſerto in Iſrael filii ambulaverunt annis quadraginta Nam
6 כִּי ׀ אַרְבָּעִים שָׁנָה הָלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּמִּדְבָּר עַד־תֹּם
non qui ,Ægypto ex egreſſorum belli virorum gentem omnem
כָּל־הַגּוֹי אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַיֹּצְאִים מִמִּצְרַיִם אֲשֶׁר לֹא־
non ad eis Dominus juravit quibus ,Domini voce in audierunt
שָׁמְעוּ בְּקוֹל יְהוָה אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לָהֶם לְבִלְתִּי
,corã patrib⁹ Dominus juravit quam ,terram eis oſtendendum
הַרְאוֹתָם אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר נִשְׁבַּע יְהוָה לַאֲבוֹתָם
eorum filios Et .melle & lacte fluentem terram nobis dandum ad
7 לָתֶת לָנוּ אֶרֶץ זָבַת חָלָב וּדְבָשׁ׃ וְאֶת־בְּנֵיהֶם
fuerant præputiati quia ,Iehoſuah circuncidit eos : eis pro fecit ſtare
הֵקִים תַּחְתָּם אֹתָם מָל יְהוֹשֻׁעַ כִּי־עֲרֵלִים הָיוּ
ſunt conſummati quando ,fuit Et .via in eos circunciderant non nam
8 כִּי לֹא־מָלוּ אוֹתָם בַּדָּרֶךְ׃ וַיְהִי כַּאֲשֶׁר־תַּמּוּ
caſtrametatione in ſe ſubter manſerunt & , circuncidi gens omnis
כָל־הַגּוֹי לְהִמּוֹל וַיֵּשְׁבוּ תַחְתָּם בַּמַּחֲנֶה
revolvi Hodie : Iehoſuah ad Dominus Dixitque .eos vivere ad uſque
9 עַד חֲיוֹתָם׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ הַיּוֹם גַּלּוֹתִי
ipſius loci nomen vocavit & : vobis deſuper Ægypti opprobrium
אֶת־חֶרְפַּת מִצְרַיִם מֵעֲלֵיכֶם וַיִּקְרָא שֵׁם הַמָּקוֹם הַהוּא
Iſrael filii ſunt caſtrametati Et .hanc diem ad uſque Revolutio
10 גִּלְגָּל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיַּחֲנוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
veſpera in menſis die decima quarta in Tranſitum fecerunt & : Ghilgal in
בַּגִּלְגָּל וַיַּעֲשׂוּ אֶת־הַפֶּסַח בְּאַרְבָּעָה עָשָׂר יוֹם לַחֹדֶשׁ בָּעֶרֶב
.Jericho campeſtribus in
בְּעַרְבוֹת יְרִיחוֹ׃

Verſio VULG. LAT.

23 Siccante Domino Deo veſtro aquas ejus in conſpectu veſtro, donec tranſiretis: 24 Sicut fecerat priùs in mari rubro, quod ſiccavit donec tranſiremus, 25 Ut diſcant omnes terrarum populi fortiſſimã Domini manum: ut & vos timeatis Dominum Deum veſtrum omni tempore.

CAP. V.

1 Poſtquàm ergò audierunt omnes reges Amorrhæorum, qui habitabant trans Jordanem ad Occidentalem plagam, & cuncti reges Chanaan, qui propinqua poſſidebant magni maris loca, quòd ſiccâſſet Dominus fluenta Jordanis coram filiis Iſrael donec tranſirent, diſſolutum eſt cor eorum, & non remanſit in eis ſpiritus, timentium introitum filiorum Iſrael. 2 Eo tempore ait Dominus ad Joſue, Fac tibi cultros lapideos, & circumcîde ſecundò filios Iſrael. 3 Fecit quod juſſerat Dominus, & circumcîdit filios Iſrael in Colle præputiorum. 4 Hæc autem cauſa eſt ſecundæ circumciſionis: Omnis populus, qui egreſſus eſt de Ægypto generis maſculini, univerſi bellatores viri, mortui ſunt in deſerto per longiſſimos viæ 5 circuitus, Qui omnes circumciſi erant. Populus autem qui 6 natus eſt in deſerto, Per quadraginta annos itineris latiſſimæ ſolitudinis, incircumciſus fuit: donec conſumerentur qui non audierant vocem Domini, & quibus antè juraverat ut non oſtenderet eis terram 7 lacte & melle manantem. Horum filii in locũ ſucceſſerunt patrum, & circumciſi ſunt à Joſue: quia ſicut nati fuerant, in præputio erant, nec eos in via aliquis circumciderat. 8 Poſtquàm autem omnes circumciſi ſunt, manſerunt in eodem caſtrorum loco, donec 9 ſanarentur. Dixitq; Dominus ad Joſue, Hodiè abſtuli opprobrium Ægypti à vobis. Vocatúmque eſt nomen loci illius Galgala, uſque in præ-10 ſentem diem. Manſerúntque filii Iſrael in Galgalis, & fecerunt Phaſe, quartadecimâ die menſis ad veſperum, in campeſtribus Jericho.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

23 Ἀποξηράναντος κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν τὸ ὕδωρ τοῦ Ἰορδάνου (ω) ἐκ τῶν ἔμπροσθεν αὐτῶν, μέχρις οὗ διέβησαν· 24 Καθάπερ ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν, ἣν ἀπεξήρανε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ἔμπροσθεν 25 ἡμῶν, ἕως παρήλθομεν. Ὅπως γνῶσι πάντα τὰ ἔθνη τῆς γῆς, ὅτι ἡ δύναμις τοῦ κυρίου ἰσχυρά ἐστι, καὶ ἵνα ὑμεῖς σέβησθε (α) κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν ἐν παντὶ ἔργῳ.

23 Exſiccante Domino Deo noſtro aquam Jordanis ante eos, quoadúſque tranſierunt: 24 Sicut fecit Dominus Deus noſter rubrum mare, quod exſiccavit Dominus Deus noſter ante nos, quoadúſque præterivimus. 25 Ut cognoſcant omnes gentes terræ; quia virtus Domini fortis eſt: et ut vos revereamini Dominum Deum noſtrum in omni (b) opere.

MS.A. (ω) ἐκ τοῦ (α) τὸν κύριον θεὸν ὑμῶν ἐν παντὶ χρόνῳ.

ΚΕΦ. ε.

1 Καὶ ἐγένετο ὡς ἤκουσαν οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, καὶ οἱ βασιλεῖς τῆς Φοινίκης οἱ παρὰ τὴν θάλασσαν, ὅτι ἀπεξήρανε κύριος ὁ θεὸς τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν ἐκ τῶν ἔμπροσθεν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐν τῷ (α) διαβαίνειν αὐτοὺς, καὶ (ϐ) ἐτάκησαν αὐτῶν αἱ διάνοιαι, καὶ κατεπλάγησαν, καὶ οὐκ ἦν ἐν αὐτοῖς φρόνησις οὐδεμία ἀπὸ 2 προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Ὑπὸ δὲ τοῦτον τὸν καιρὸν εἶπε κύριος τῷ Ἰησοῖ, Ποίησον σεαυτῷ (γ) μαχαίρας πετρίνας ἐκ πέτρας ἀκροτόμου, καὶ καθίσας περίτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ δευτέρου. 3 Καὶ ἐποίησεν Ἰησοῦς μαχαίρας (δ) πετρίνας ἀκροτόμους, καὶ περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐπὶ τοῦ καλουμένου τόπου, 4 Βουνὸς τῶν ἀκροβυστιῶν. Ὃν δὲ τρόπον (ε) περιεκάθαρεν Ἰησοῦς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· ὅσοι ποτὲ ἐγένοντο ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ ὅσοι ποτὲ ἀπερίτμητοι ἦσαν τῶν ἐξεληλυθότων ἐξ Αἰγύπτου, 5 Πάντας τούτους περιέτεμεν Ἰησοῦς· (ζ) τεσσαράκοντα γὰρ καὶ δύο ἔτη ἀνέστραπται 6 Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ τῇ Μαβδαρίτιδι. Διὸ ἀπερίτμητοι ἦσαν οἱ πλεῖστοι αὐτῶν τῶν μαχίμων τῶν ἐξεληλυθότων ἐκ γῆς Αἰγύπτου, οἱ ἀπειθήσαντες τῶν ἐντολῶν τοῦ θεοῦ, οἷς καὶ (η) διώρισε μὴ ἰδεῖν αὐτοὺς τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε κύριος τοῖς πατράσιν αὐτῶν (θ) δοῦναι 7 γῆν ῥέουσαν γάλα καὶ μέλι. Ἀντὶ δὲ τούτων ἀντικατέστησε τοὺς υἱοὺς αὐτῶν, (ι) οὓς Ἰησοῦς περιέτεμε, διὰ τὸ αὐτοὺς (κ) γεγενῆσθαι κατὰ 8 τὴν ὁδὸν ἀπεριτμήτους. Περιτμηθέντες δὲ ἡσυχίαν (λ) εἶχον αὐτόθι καθήμενοι ἐν τῇ 9 παρεμβολῇ ἕως ὑγιάσθησαν. Καὶ εἶπε κύριος τῷ (μ) Ἰησοῖ υἱῷ Ναυῆ, Ἐν τῇ σήμερον ἡμέρᾳ ἀφεῖλον τὸν ὀνειδισμὸν Αἰγύπτου ἀφ' ὑμῶν. καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα τοῦ 10 τόπου ἐκείνου, Γάλγαλα. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ (ν) πάσχα τῇ τεσσαρεσκαιδεκάτῃ ἡμέρᾳ τοῦ μηνὸς (ξ) ἀφ' ἑσπέρας ἐπὶ δυσμῶν Ἰεριχὼ (ο) ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἐν τῷ πεδίῳ.

CAP. V.

1 Et factum eſt, ut audierunt reges Amorrhæorum, qui erant trans Iordanem, & (a) reges Phœniciæ, qui juxta mare, quia exſiccavit Dominus Deus Iordanem fluvium ante filios Iſrael, dum ipſi tranſirent; & liquefactæ ſunt eorum mentes, & conſternati ſunt: & non erat in eis prudentia ulla à facie filio-2 rum Iſrael. Sub hoc autem tempus dixit Dominus Ieſu, Fac tibi ipſi cultros (b) petrinos de petra acuta: & ſedens circumcîde filios Iſrael ſecundò. 3 Et fecit (c) Ieſus cultros petrinos acutos: & circumcîdit filios Iſrael in loco qui vocatur, 4 Collis præputiorum. (d) Hoc autẽ modo circumpurgavit Ieſus filios Iſrael: Quicunque aliquando nati fuerant in via, & quicunque aliquando incircumciſi erant eorum, qui exierant 5 ex Ægypto; Omnes iſtos circumcîdit Ieſus. Quadraginta enim (e) & duobus annis converſatus eſt Iſrael in deſer-6 to (f) Mabdaritidè. Ideò (g) incircumciſi erant illorũ plurimi, pugnatorum, qui exierunt de terra Ægypti, qui inobedientes fuerant mandatis Dei: quibus & (h) definierat, ne viderent illi terram, quam juraverat Dominus patribus eorum (i) dare terram fluentem lac & mel. 7 Pro his autem ſubſtituit filios eorum: quos circumcîdit (k) Ieſus, eò quòd nati fuiſſent in 8 itinere, incircumciſi. Circumciſi autem quietem habuerunt illic, ſedentes in caſtris donec ſanati 9 ſunt. Et dixit Dominus ad Ieſum filium Naue, In hodierna die abſtuli opprobrium Ægypti à vobis. Et vocavit nomen loci illius, (l) Galgala. 10 Et fecerunt filii Iſrael paſcha quartadecimâ die menſis à veſpera ſuper (m) occaſum Hiericho (n) trans Iordanem in campo.

MS.A. (α) διαβῆναι (ϐ) κατετάκησαν αἱ διάνοιαι αὐτῶν, καὶ (γ) μαχαίρας ἐκ πέτρας (δ) πετρίνας ἑαυτῷ ἀκροτόμους, (ε) περιεκάθηρεν (ζ) τεσσεράκοντα (η) διώρισεν κύριος αὐτοῖς μὴ ἰδεῖν (θ) δοῦναι ἡμῖν γῆν (ι) οὓς περιέτεμεν Ἰησοῦς, διὰ (κ) γεγενῆσθαι (λ) ἔσχον αὐτοὶ καθήμενοι (μ) Ἰησοῖ, Ἐν τῇ (ν) πάσχα τεσσαρεσκαιδεκάτῃ (ξ) ἀφ' ἑσπέρας (ο) ἐν τῷ παιδίῳ. Καὶ ἔφαγον

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

23 דִּיבֵּשׁ יְיָ אֱלָהֲכוֹן יָת מֵי יַרְדְּנָא מִן קֳדָמֵיכוֹן עַד דַּעֲבַרְתּוּן כְּמָא דַּעֲבַד יְיָ אֱלָהֲכוֹן לְיַמָּא
24 דְסוּף דִּי יַבֵּשׁ מִן קֳדָמָנָא עַד דַּעֲבַרְנָא׃ בְּדִיל דְּיִדְעוּן כָּל עַמְמֵי אַרְעָא יָת גְּבוּרְתָא דַּיְיָ
אֲרֵי תַקִּיפָא הִיא בְּדִיל דְּתִדְחֲלוּן יָת יְיָ אֱלָהֲכוֹן כָּל יוֹמַיָּא׃
ה
1 וַהֲוָה כַּד שְׁמָעוּ כָל מַלְכֵי אֱמוֹרָאֵי דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא מַעְרְבָא וְכָל־מַלְכֵי כְנַעֲנָאֵה דִּי־עַל־
יַמָּא יָת דִּיבֵּשׁ יְיָ יָת־מֵי־יַרְדְּנָא מִן קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל עַד דַּעֲבַרוּ וְאִתְמְסִי לִבְּהוֹן וְלָא
2 אִשְׁתְּאָרַת בְּהוֹן עוֹד רוּחַ מִן קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ בְּעִדָּנָא הַהִיא אֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ עֲבֵד לָךְ
3 אִזְמְלִין חָרִיפִין וְתוּב גְּזַר יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל תִּנְיָנוּת׃ וַעֲבַד לֵיהּ יְהוֹשֻׁעַ אִזְמְלִין חָרִיפִין וּגְזַר
4 יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִבְעֲתָא וּקְרָא לֵיהּ גִּבְעַת עָרְלָתָא׃ וְדֵין פִּתְגָמָא דִּי גְזַר יְהוֹשֻׁעַ כָּל עַמָּא
דִּנְפַק מִמִּצְרַיִם דְּכוּרַיָּא כָּל גֻּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא מִיתוּ בְמַדְבְּרָא בְּאוֹרְחָא בְּמִפַּקְהוֹן
5 מִמִּצְרָיִם׃ אֲרֵי גְזִירִין הֲווֹ כָּל עַמָּא דִּי נְפַקוּ וְכָל עַמָּא דְּאִתְיְלִידוּ בְמַדְבְּרָא בְּאוֹרְחָא
6 בְּמִפַּקְהוֹן מִמִּצְרַיִם לָא גְזַרוּ׃ אֲרֵי אַרְבְּעִין שְׁנִין הֲלִיכוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמַדְבְּרָא עַד דְּסָף כָּל
עַמָּא גֻּבְרֵי מְגִיחֵי קְרָבָא דִּנְפַקוּ מִמִּצְרַיִם דְּלָא קַבִּילוּ לְמֵימְרָא דַּיְיָ דְּקַיֵּים יְיָ לְהוֹן בְּדִיל
דְּלָא לְאַחֲזָיוּתְהוֹן יָת אַרְעָא דְּקַיֵּים יְיָ לַאֲבָהָתְהוֹן לְמִתַּן לָנָא אַרְעָא עָבְדָא חֲלַב וּדְבַשׁ׃
7 וְיָת בְּנֵיהוֹן דְּקָמוּ בַּתְרֵיהוֹן יַתְהוֹן גְּזַר יְהוֹשֻׁעַ אֲרֵי עָרְלִין הֲווֹ אֲרֵי לָא גְזַרוּ יַתְהוֹן
8 בְּאוֹרְחָא׃ וַהֲוָה כַּד שְׁלִימוּ כָל עַמָּא לְמִגְזַר וִיתִיבוּ בְּאַתְרֵיהוֹן בְּמַשְׁרִיתָא עַד דְּאִתַּסִּיאוּ׃
9 וַאֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ יוֹמָא דֵין אַעְדֵּית יָת חִסּוּדֵי מִצְרָאֵי מִן קֳדָמֵיכוֹן וּקְרָא שְׁמָא דְאַתְרָא
10 הַהוּא גִּלְגְּלָא עַד יוֹמָא הָדֵין׃ וּשְׁרוֹ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בְּגִלְגְּלָא וַעֲבַדוּ יָת פִּסְחָא בְּאַרְבְּעַת
עַשְׂרָא יוֹמָא לְיַרְחָא בְּרַמְשָׁא בְּמֵישְׁרֵי יְרִיחוֹ׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

23 Quia exſiccavit Dominus Deus veſter aquas Jordanis à facie veſtra, quoad tranſiretis, ſicut fecerat Dominus Deus veſter mari Suph quod exſiccavit à facie noſtra quoad tranſiremus. 24 Ut cognoſcant omnes populi terræ fortitudinem Domini, quòd robuſta illa; ut timeatis Dominum Deum veſtrum omnibus diebus.

CAP. V.

1 Et fuit cùm audierunt omnes reges Emorræorum, qui trans Jordanem ad Occaſum; & omnes reges Cananæorum qui juxta mare, quòd exſiccâſſet Dominus aquas Jordanis à facie filiorum Iſrael quoad tranſirent; & liquefactum eſt cor eorum, & non relictus eſt in eis ſpiritus à facie filiorum Iſrael. 2 In tempore illo dixit Dñs ad Joſue: Fac tibi novaculas acutas, & redi, circuncide filios Iſrael ſecundò. 3 Et fecit ſibi Joſue novaculas acutas, & circuncidit filios Iſrael in colle; *& vocavit illum*, Collem præputiorum. 4 Et hoc verbum, quod circuncidit Joſue: Omnis populus qui exierant ex Ægypto, maſculi omnes viri ineuntes bellum, mortui erant in deſerto in viâ, cum exiiſſent ex Ægypto. 5 Namq; circunciſi fuerant omnis populus qui exierunt: & omnem populum qui nati ſunt in deſerto in via, cùm exiiſſent illi ex Ægypto, non circunciderant. 6 Etenim quadraginta anni ambulaverunt filii Iſrael per deſertum, quoad conſumptus eſt omnis populus virorum ineuntium bellum qui exierant ex Ægypto, qui non ſuſceperunt verbum Domini quo juravit Dominus eis, quòd non poſſiderent terram quam juraverat Dñs patribus eorum dare nobis, terram facientem lac & mel. 7 Filios autem illorum qui ſurrexerunt poſt illos, hos ipſos circuncidit Joſue; namq; præputiati erant, non enim circunciderant eos in via. 8 Et fuit, quando finierunt omnis popul⁹ circuncidi, & ſederunt populus in locis ſuis in caſtris, quoad ſanatus eſt. 9 Et dixit Dñs ad Joſue: Hodie tranſire feci opprobria Ægyptiorum à vobis; & vocavit nomen loci illius Gilgela uſq; ad diem hunc. 10 Et manſerunt filii Iſrael in Gilgela: & fecerunt Paſcha in quartadecima die menſis veſpere in planitie Jericho.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

23 * ܘܐܘܒܫ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗܘܢ ܡܝܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ . ܥܕܡܐ ܕܥܒܪܘ. ܐܝܟ ܕܥܒܕ
24 ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܠܝܡܐ ܕܣܘܦ . ܘܐܘܒܫܗ ܡܢ ܩܕܡܝܢ. ܥܕܡܐ ܕܥܒܪܢ. * ܕܢܕܥܘܢ
ܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܐܪܥܐ . ܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܕܚܣܝܢܐ ܗܝ. ܘܬܕܚܠܘܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ.
ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ.

23 Et exſiccâſſe Dominum Deum ipſorum aquas Jordanis à conſpectu eorum donec tranſiſſent, quemadmodum fecerat Dominus Deus veſter mari Suph, quod exſiccavit ante nos donec tranſîſſemus; 24 Ut ſciant omnes populi terræ manum Domini eſſe robuſtam, & timeatis Dominum Deum veſtrum cunctis diebus.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܗ *

1 * ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ . ܕܒܡܥܪܒܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܗܘܘ . ܘܟܠܗܘܢ
ܡܠܟܐ ܕܟܢܥܢ ܕܥܠ ܝܕ ܝܡܐ . ܕܐܘܒܫ ܡܪܝܐ ܡܝܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܡܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ
ܥܕܡܐ ܕܥܒܪܘ . ܙܥ ܠܒܗܘܢ . ܘܠܐ ܐܫܬܚܪܬ ܒܗܘܢ ܢܦܫܐ . ܡܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.
2 * ܒܗ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ. ܥܒܕ ܠܟ ܣܟܝܢܐ ܕܛܪܢܐ. ܘܗܦܘܟ ܓܙܘܪ
3 ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܬܢܝܢܘܬ. * ܘܥܒܕ ܠܗ ܝܫܘܥ ܣܟܝܢܐ ܕܛܪܢܐ. ܘܓܙܪ ܠܒܢܝ
4 ܐܝܣܪܝܠ ܬܢܝܢܘܬ . ܒܪܡܬܐ ܕܥܘܪܠܘܬܐ. * ܘܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܕܓܙܪ ܝܫܘܥ. ܟܠ ܝܠܕܐ
ܕܥܡܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܕܟܪܐ. ܡܛܠ ܕܟܠܗܘܢ ܓܒܪܐ ܩܪܒܬܢܐ ܡܝܬܘ ܗܘܘ ܒܡܕܒܪܐ
5 ܒܐܘܪܚܐ. ܡܢ ܒܬܪ ܕܢܦܩܘ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. * ܡܛܠ ܕܓܙܝܪܝܢ ܗܘܘ ܟܠܗ ܥܡܐ ܕܢܦܩܘ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ
6 ܕܐܬܝܠܕ ܒܡܕܒܪܐ ܒܐܘܪܚܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܢܦܩܘ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܠܐ ܓܙܝܪܝܢ ܗܘܘ. * ܐܪܒܥܝܢ ܓܝܪ
ܫܢܝܢ ܗܠܟܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܡܕܒܪܐ. ܥܕܡܐ ܕܫܠܡ ܟܠܗ ܥܡܐ ܓܒܪܐ ܩܪܒܬܢܐ
ܕܢܦܩܘ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܡܥܘ ܠܩܠܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗܘܢ. ܘܝܡܐ ܠܗܘܢ ܡܪܝܐ.
ܕܠܐ ܢܚܘܝܘܢ ܐܪܥܐ . ܕܝܡܐ ܠܐܒܗܝܗܘܢ ܕܢܬܠ ܠܗܘܢ. ܐܪܥܐ ܕܪܕܝܐ ܚܠܒܐ ܘܕܒܫܐ.
7 * ܘܠܒܢܝܗܘܢ ܕܩܡܘ ܚܠܦܝܗܘܢ ܓܙܪ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ . ܡܛܠ ܕܥܘܪܠܐ ܗܘܘ. ܘܠܐ
8 ܓܙܝܪܝܢ ܗܘܘ. * ܘܟܕ ܫܠܡ ܟܠܗ ܥܡܐ ܠܡܓܙܪ. ܝܬܒܘ ܒܕܘܟܬܗܘܢ ܒܡܫܪܝܬܐ.
9 ܥܕܡܐ ܕܐܬܐܣܝܘ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ. ܝܘܡܢܐ ܐܥܒܪܬ ܚܣܕܐ ܕܡܨܪܝܐ ܡܢܟܘܢ. ܘܩܪܐ
10 ܫܡܗ ܕܐܬܪܐ ܗܘ. ܓܠܓܠ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. * ܘܫܪܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܓܠܓܠ.
ܘܥܒܕܘ ܦܨܚܐ ܒܐܪܒܥܣܪ ܒܝܪܚܐ ܩܕܡܝܐ ܒܪܡܫܐ ܒܡܫܪܐ ܕܐܝܪܝܚܘ.

CAP. V.

1 Porrò quum audîſſent omnes reges Amorrhæorum, qui erant ab Occidentali ripa Jordanis, omneſque reges Chanaan, qui erant prope littus maris, quòd arefeciſſet Dominus aquas Jordanis ante filios Iſrael, donec tranſîſſent; tremuit cor eorum, nec remanſit in eis animus cauſâ filiorum Iſrael. 2 Eodem tempore dixit Dominus ad Jeſum, Fac tibi gladiolum ſiliceum, & reverſus circuncîde filios Iſrael ſecundó. 3 Fecit ergò ſibi Jeſus gladiolum ſiliceum, & filios Iſrael ſecundò circuncîdit in Colle præputiatorum. 4 Hi autem ſunt quos circuncîdit Jeſus, omnis natus populi qui egreſſus eſt ex Ægypto, maſculus: omnes enim viri belligeri mortui fuerant in deſerto in itinere poſtquam exierant ex Ægypto. 5 Nam circunciſus *quidem* fuerat univerſus populus qui egreſſus fuerat; at univerſus populus qui natus fuerat in deſerto in itinere poſtquam egreſſi fuerant ex Ægypto, nondum circuncîſi fuerant. 6 Nam annos quadraginta oberrârunt filii Iſrael in deſerto, donec conſumpta eſſet tota gens virorum bellatorum qui egreſſi fuerant ex Ægypto: eò quòd non audîſſent vocem Domini Dei ſui, juràſſetque eis Dñs non oſtenſurum ſe eis terram quam juraverat ſe daturum patribus eorum, terram *inquam* lacte & melle manantem. 7 Filios itaque illorum, qui ſucceſſerant eis, circuncîdit Jeſus, quòd eſſent præputiati, necdum circuncîſi fuiſſent. 8 Quumque tota gens fuiſſet plenè circuncîſa, manſerunt in locis ſuis in caſtris, donec ſanati eſſent. 9 Et ait Dominus ad Jeſum, Hodiè amovi probrum Ægyptiorum à vobis. Unde vocavit nomen loci illius, Galgala, uſque ad hodiernum diem. 10 Et caſtrametati ſunt filii Iſrael in Galgala, & celebrârunt Paſcha quartadecimâ *die* menſis primi, ad veſperam, in planitie Jericho.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * الذي جففه الله الهكم وقطع مياه الاردن من قدامهم حتي عبروا * كما صنع الله الهكم
24 ببحر القلزم الذي جففه الله من قدامنا حتي عبرنا * لكي تعلم جميع الشعوب قدرة الرب
انها شديدة * لكيما تخافوا الله الهكم طول الازمان *

* الفصل الخامس *

1 * وعند سماع كافة ملوك الاموريين الذين في جنب الاردن غربيا * وكل ملوك الكنعانيين
الذين علي البحر * بما جففه الله من مياه الاردن قدام بني اسرايل الي حين عبورهم * ذابت
2 قلوبهم * ولم يبق فيهم روح من الخوف من بني اسرايل * في ذلك الوقت قال الله ليوشع *
3 اصنع لك سكاكين من صخر صماء * وعد اختن بني اسرايل دفعة ثانية * فصنع يوشع
4 سكاكين من صخر صماء * وختن بني اسرايل عند تل القلف * وهذا سبب الذي ختنهم
يوشع * لان كل القوم الذين خرجوا من مصر الذكور رجال الحرب * ماتوا في البرية في الطريق
5 بعد خروجهم من مصر * لانهم مختونين كانوا كل القوم الخارجون من مصر * وكل القوم
6 المولودين في البرية بعد خروجهم في الطريق من مصر ما ختنوا * لان اربعين سنة ساروا بنو
اسرايل في البرية * الي ان توفي رجال الحرب الخارجون من مصر * الذين ما قبلوا قول الله *
الذي حلف الرب ان لا يورثهم الارض الذي وعد اباءهم باعطايها لهم * ارضا فايضة لبنا
7 وعسلا * فبدل اوليك ادخل اولادهم * وهم الذين ختنهم يوشع * لانهم كانوا قلفا * وختنوا في الطريق *
8 9 * ولما كمل جميع الشعوب الاختتان * اقاموا مكانهم في العسكر الي ان بريوا * وقال الله ليوشع * اليوم
كشفت معير المصريين عنكم لاجل ذلك سمي يوشع اسم ذلك الموضع قلفا الي هذا اليوم *
10 * وحط بنو اسرايل الجلجال * وصنعوا الفصح في اربعة عشر من الشهر عشية * في سباخ اريحا

23 *Quem arefecit Deus, Deus veſter, & ceſſare fecit aquas Jordanis è conſpectu eorũ donec tranſirent, quemadmodũ fecit Deus, Deus veſter in mari rubro, quod arefecit Deus è conſpectu noſtro donec tranſiremus:* 24 *Ut cognoſcant omnes populi potentiam Domini eſſe validam, ut timeatis Deum, Deum veſtrum longitudine temporum.*

CAP. V.

1 *Quumque audiviſſent cuncti reges Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem ad Occidentem, omneſq; reges Chananæorum qui erant ſecus mare, quòd exſiccâſſet Deus aquas Iordanis ante filios Iſrael quouſq; tranſirent; liquefacta ſunt corda eorum, & non remanſit in eis ſpiritus metu filiorum Iſrael.* 2 *Tunc temporis dixit Deus ad Ioſue, Fac tibi cultros ex petra dura, & eras circuncîde filios Iſrael vice ſecundâ.* 3 *Fecitque Ioſue cultros de petra dura, & circuncîdit filios Iſrael propè Collem præputiatorum.* 4 *Et hæc eſt cauſa propter quã circuncîdit eos Ioſue; quòd omnis populus, qui egreſſi fuerant ex Ægypto mares viri bellatores, mortui eſſent in deſerto in itinere, poſt egreſſum ſuum ex Ægypto.* 5 *Circuncîſi enim erant cunctus populus, qui egreſſi fuerant ex Ægypto; omnis autem populus qui nati fuerant in deſerto in itinere poſt exitũ ſuum ex Ægypto, non erant circuncîſi.* 6 *Nam quadraginta annis ambulaverunt filii Iſrael per deſertum, donec morerentur viri bellatores egreſſi ex Ægypto, qui non acquieverant ſermoni Dei, quo juraverat Domin⁹ haud facturũ ſe eos hæredes terræ quam promiſerat ſe daturum patribus eorum, terræ inquam manantis lacte & melle.* 7 *Pro iis ergò ſubſtituit filios eorum: et que hi ſunt, quos circuncîdit Joſue, quoniam erant præputiati, & circuncîſi fuerunt in itinere.* 8 *Quumque complevîſſent omnes populi circuncîdi, perſtiterunt in loco ſuo in caſtris, quoadúſque ſanarentur.* 9 *Dixitque Deus ad Joſue, Hodiè abſtuli improperium Ægyptiorum à vobis. Propterea vocavit Joſue nomen ejus loci, Præputiati, uſque ad hodiernam diem.* 10 *Et caſtrametati ſunt filii Iſrael in Galgal, & celebraverunt Phaſe quartadecimâ menſis veſperè, in planitie Jericho.*

ספר יהושע : ו

,infermētata *Tranſitus* craſtino à terræ *anni præteriti frumento* de comederũt Et
11 וַיֹּאכְלוּ מֵעֲבוּר הָאָרֶץ מִמָּחֳרַת הַפֶּסַח מַצּוֹת
ees edendo in ,craſtino à Man ceſſavit Et .*hujus diei corpore* in ,toſtum &
12 וְקָלוּי בְּעֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיִּשְׁבֹּת הַמָּן מִמָּחֳרָת בְּאָכְלָם
,Man Iſrael filiis ultrà fuit non & : terræ frumento de
מֵעֲבוּר הָאָרֶץ וְלֹא־הָיָה עוֹד לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל מָן
.ipſo anno in Chenahan terræ *proventu* de comederunt &
וַיֹּאכְלוּ מִתְּבוּאַת אֶרֶץ כְּנַעַן בַּשָּׁנָה הַהִיא׃
; vidit & ,ſuos oculos levavit & ,Jericho in Jehoſuah *exiſtendo in* fuit Et
13 וַיְהִי בִּהְיוֹת יְהוֹשֻׁעַ בִּירִיחוֹ וַיִּשָּׂא עֵינָיו וַיַּרְא
: ejus manu in evaginatus ejus gladius & ,*ejus regione è ſtans* vir ecce &
וְהִנֵּה־אִישׁ עֹמֵד לְנֶגְדּוֹ וְחַרְבּוֹ שְׁלוּפָה בְּיָדוֹ
?noſtris *coarctatoribus an* ,*tu nobis An* : ei ait & ,eum ad Jehoſuah ivit &
וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ אֵלָיו וַיֹּאמֶר לוֹ הֲלָנוּ אַתָּה אִם־לְצָרֵינוּ׃
cecidit & :veni Nunc .Domini exercitus princeps *ego quia* ;Non :dixit Et
14 וַיֹּאמֶר ׀ לֹא כִּי אֲנִי שַׂר־צְבָא־יְהוָה עַתָּה בָאתִי וַיִּפֹּל
Quid : ei dixit & ,*ſe incurvavit* & ,terram in *ſuas facies ad* Jehoſuah
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־פָּנָיו אַרְצָה וַיִּשְׁתָּחוּ וַיֹּאמֶר לוֹ מָה
exercitus princeps dixit Et ? ſuum ſervum ad *loquens* meus dominus
15 אֲדֹנִי מְדַבֵּר אֶל־עַבְדּוֹ׃ וַיֹּאמֶר שַׂר־צְבָא
;tuo pede *deſuper* tuum calceamentum Solve : Jehoſuah ad Domini
יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ שַׁל־נַעַלְךָ מֵעַל רַגְלֶךָ
fecit & : *ipſe* ſanctitas ,*eo ſuper* *ſtans* *tu* *quo* locus quia
כִּי הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אַתָּה עֹמֵד עָלָיו קֹדֶשׁ הוּא וַיַּעַשׂ
filiorum *faciebus à* *clauſa* & *claudens* Jericho Et .ſic Jehoſuah
16 יְהוֹשֻׁעַ כֵּן׃ וִירִיחוֹ סֹגֶרֶת וּמְסֻגֶּרֶת מִפְּנֵי בְּנֵי
.ingrediens neque ,egrediens Non .Iſrael
יִשְׂרָאֵל אֵין יוֹצֵא וְאֵין בָּא׃

CAP. VI. ו

Jericho tua manu in dedi ,Vide : Jehoſuah ad Dominus Dixitque
1 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ רְאֵה נָתַתִּי בְיָדְךָ אֶת־יְרִיחוֹ
omnes civitatem circuibitis Et .exercitus potentes ,ejus regem &
2 וְאֶת־מַלְכָּהּ גִּבּוֹרֵי הֶחָיִל׃ וְסַבֹּתֶם אֶת־הָעִיר כֹּל
facies ſic *una* *vice* civitatem gyrando ,*belli* viri
אַנְשֵׁי הַמִּלְחָמָה הַקֵּיף אֶת־הָעִיר פַּעַם אֶחָת כֹּה תַעֲשֶׂה
tubas ſeptem tollent ſacerdotes ſeptem Et .diebus ſex
3 שֵׁשֶׁת יָמִים׃ וְשִׁבְעָה כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת
civitatem circuibitis ſeptima die in Et .*arcæ facies ad* *arietum*
הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי הָאָרוֹן וּבַיּוֹם הַשְּׁבִיעִי תָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר
protrahendo erit Et .tubis in clangent ſacerdotes & ;vicibus ſeptem
4 שֶׁבַע פְּעָמִים וְהַכֹּהֲנִים יִתְקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃ וְהָיָה בִּמְשֹׁךְ
omnis vociferabunt ,tubæ vocem *vos audiendo in* ,*arietum* cornu in
בְּקֶרֶן הַיּוֹבֵל בְּשָׁמְעֲכֶם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר יָרִיעוּ כָל־
,ſe ſub civitatis murus cadet & ,magna vociferatione populus
הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה וְנָפְלָה חוֹמַת הָעִיר תַּחְתֶּיהָ
ad Nun filius Jehoſuah *clamavit* Et .*ſe coram vir* populus aſcendet &
5 וְעָלוּ הָעָם אִישׁ נֶגְדּוֹ׃ וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן אֶל־
ſeptem & fœderis arcam Tollite : eos ad dixit & ,ſacerdotes
הַכֹּהֲנִים וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם שְׂאוּ אֶת־אֲרוֹן הַבְּרִית וְשִׁבְעָה
.*Domini arcæ facies ad arietum* tubas ſeptem tollant ſacerdotes
כֹהֲנִים יִשְׂאוּ שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת יוֹבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃
expeditus & ,civitatem circuite & ,Tranſite : populum ad Dixitque
6 וַיֹּאמְרוּ אֶל־הָעָם עִבְרוּ וְסֹבּוּ אֶת־הָעִיר וְהֶחָלוּץ
.populum ad Jehoſuah *dicere ſecundũ* ,fuit Et .*Domini arcæ facies ad* tranſeat
7 יַעֲבֹר לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה׃ וַיְהִי כֶּאֱמֹר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם
facies ad *arietum* tubas ſeptem tollentes ſacerdotes ſeptem &
וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים שִׁבְעָה שׁוֹפְרוֹת הַיּוֹבְלִים לִפְנֵי
Domini fœderis arca & : tubis in clanxerunt & : tranſierunt *Domini*
יְהוָה עָבְרוּ וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וַאֲרוֹן בְּרִית יְהוָה
.eos poſt *vadens*
הֹלֵךְ אַחֲרֵיהֶם׃

Verſio VULG. LAT.

11 Et comederunt de frugibus terræ die altero, azymos panes, & polentam ejuſdem anni. 12 Defecítque manna poſtquàm comederunt de frugibus terræ, nec uſi ſunt ultrà cibo illo filii Iſrael, ſed comederunt de frugibus præſentis anni terræ Chanaan. 13 Cùm autem eſſet Joſue in agro urbis Jericho, levavit oculos, & vidit virum ſtantem contra ſe, evaginatum tenentem gladium: perrexítque ad eum, & ait; Noſter es, an adverſariorum? 14 Qui reſpondit, Nequaquàm: ſed ſum princeps exercitûs Domini, & nunc venio. 15 Cecidit Joſue pronus in terram: et adorans ait, Quid Dominus meus loquitur ad ſervum ſuum? 16 Solve, inquit, calceamentum tuum de pedibus tuis: locus enim, in quo ſtas, ſanctus eſt. Fecítque Joſue ut ſibi fuerat imperatum.

CAP. VI.

1 Jericho autem clauſa erat atque munita, timore filiorum Iſrael, & nullus egredi audebat aut ingredi. 2 Dixítque Dominus ad Joſue, Ecce dedi in manu tua Jericho, & regem ejus, omnéſq; fortes viros. 3 Circuite urbem cuncti bellatores ſemel per diem: ſic facietis ſex 4 diebus. Septimo autem die ſacerdotes tollant ſeptem buccinas, quarum uſus eſt in jubileo, & præcedant arcam fœderis: ſeptiéſque circuibitis civitatem, & ſacerdotes clan5gent buccinis. Cúmque inſonuerit vox tubæ longior atque conciſior, & in auribus veſtris increpuerit, conclamabit omnis populus vociferatione maximâ, & muri funditùs corruent civitatis, ingredientúrque ſinguli per locum contra 6 quem ſteterint. Vocavit ergò Joſue filius Nun ſacerdotes, & dixit ad eos; Tollite arcam fœderis: & ſeptem alii ſacerdotes tollant ſeptem jubileorum buccinas, & incedant an7te arcam Domini. Ad populum quoque ait; Ite, & circuite civitatem, armati, præcedentes arcam Domini. 8 Cúmque Joſue verba finîſſet, & ſeptem ſacerdotes ſeptem buccinis clangerent ante arcam fœderis Domini,

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

11 Καὶ ἔφαγον ἀπὸ τοῦ σίτου τῆς γῆς 12 ἄζυμα καὶ νέα. Ἐν ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐξέλιπε τὸ μάννα μετὰ τὸ βεβρωκέναι αὐτοὺς ἐκ τοῦ σίτου τῆς γῆς, καὶ οὐκέτι ὑπῆρχε τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ μάννα. ἐκαρπίσαντο δὲ τὴν χώραν τῶν Φοινίκων ἐν τῷ 13 ἐνιαυτῷ ἐκείνῳ. Καὶ ἐγένετο ὡς ἦν Ἰησοῦς ἐν Ἱεριχῷ, καὶ ἀναβλέψας τοῖς (π) ὀφθαλμοῖς εἶδεν ἄνθρωπον ἑστηκότα ἐναντίον αὐτοῦ, καὶ ἡ ῥομφαία ἐσπασμένη ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ. καὶ προσελθὼν Ἰησοῦς, εἶπεν αὐτῷ, Ἡμέτερος εἶ, ἢ τῶν 14 ὑπεναντίων; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ, Ἐγὼ ἀρχιστράτηγος δυνάμεως κυρίου, νυνὶ πα15ραγέγονα. Καὶ Ἰησοῦς ἔπεσεν ἐπὶ πρόσωπον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δέσποτα, τί προστάσσεις τῷ σῷ οἰκέτῃ; (ρ) 16 Καὶ λέγει ὁ ἀρχιστράτηγος κυρίου πρὸς Ἰησοῦν, (σ) Λῦσαι τὸ ὑπόδημα ἐκ τῶν ποδῶν σου, ὁ γὰρ τόπος (τ) ἐφ᾽ ᾧ νῦν ἕστηκας ἐπ᾽ αὐτοῦ, ἅγιός ἐστι.

11 Et comederunt de frumento terræ azyma, & nova. 12 In hac die defecit Manna; poſtquàm ipſi manducaverunt de frumento terræ; & non ultrà affuit filiis Iſrael Manna. Et comederunt de fructu regionis Phœnicum (o) in anno illo. 13 Et factum eſt, cùm eſſet Jeſus in (p) Hiericho, & reſpiciens oculis vidit hominem ſtantem contra ſe, & gladius evaginatus in manu ejus. Et accedens Ieſus dixit ei, Noſter es, an adver14ſariorum? At ille dixit ei, Ego ſum princeps militiæ virtutis Domini: nunc adveni. 15 Et Ieſus cecidit in faciem ſuper (q) terram, & dixit ei; Domine, quid præcipis tuo famulo? Et ait princeps militiæ Domini ad Ieſum, 16 Solve calceamentum de pedibus tuis: locus enim in quo nunc ſtas ſuper eum, (r) ſanctus eſt.

MS.A. (π) ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ ἴδεν (ρ) Καὶ εἶπεν ὁ (σ) Λῦσον (τ) ἐφ᾽ ᾧ σὺ ἕστηκας

ΚΕΦ. ϛʹ.

1 ΚΑὶ Ἱεριχὼ συγκεκλεισμένη καὶ ὠχυρωμένη, καὶ οὐδεὶς ἐξεπορεύετο ἐξ αὐ2τῆς, οὐδὲ εἰσεπορεύετο. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Ἰδοὺ ἐγὼ παραδίδωμι ὑποχείριόν (α) σοι τὴν Ἱεριχὼ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς τὸν ἐν αὐτῇ, (β) 3 δυνατοὺς ὄντας ἐν ἰσχύϊ. Σὺ δὲ περίστησον (γ) αὐτῇ τοὺς μαχίμους κύκλῳ. 4 Καὶ ἔσται ὡς ἂν σαλπίσητε τῇ σάλπιγγι, ἀνα5κεκραγέτω πᾶς ὁ (δ) λαὸς ἅμα. Καὶ ἀνακεκραγόντων αὐτῶν πεσεῖται αὐτόματα τὰ τείχη τῆς πόλεως, καὶ εἰσελεύσεται πᾶς ὁ λαὸς ὁρμήσας ἕκαστος (ε) κατὰ πρόσ6ωπον εἰς τὴν πόλιν. Καὶ εἰσῆλθεν (ζ) Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ πρὸς τοὺς ἱερεῖς, καὶ εἶπεν αὐτοῖς, λέγων, Παραγγείλατε τῷ λαῷ περιελθεῖν, καὶ κυκλῶσαι τὴν πόλιν· καὶ οἱ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν 7 ἐνωπλισμένοι (η) ἐναντίον κυρίου. Καὶ ἑπτὰ ἱερεῖς ἔχοντες ἑπτὰ σάλπιγγας ἱερὰς (θ) παρελθέτωσαν ὡσαύτως ἐναντίον τοῦ κυρίου, καὶ σημαινέτωσαν εὐτόνως· καὶ ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης κυρίου ἐπακολουθείτω.

CAP. VI.

1 ET Hiericho clauſa, ac (a) munita: & nemo prodibat ex illa, neque introibat. 2 Et dixit Dominus ad Ieſum, Ecce ego trado tibi ſubjugatam Hiericho, & regem ejus, qui eſt in ea, potentes, (b) qui ſunt in fortitudine: 3 Tu (c) autem admove ei bellatores in circuitu. 4 Et erit, poſtquàm cecineritis tubâ; conclamet omnis populus ſimul. 5 Et conclamantibus eis cadent ſpontè mœnia civitatis, & introibit omnis populus impetum faciens unuſquiſque ſecundùm faciem in civitatem. 6 Et intravit Ieſus filius Nave ad ſacerdotes: & dixit illis, dicens; Annuntiate populo circumire, & circundare civitatem: & bellatores prætergrediantur armati ante Dominum. 7 Et ſeptem ſacerdotes habentes ſeptem tubas ſacras prætergrediantur ſimiliter ante Dominum; & ſignificent (d) conſonanter: & arca teſtamenti Domini inſequatur.

MS.A. (α) σου (β) δυνατοὺς ἐν (γ) αὐτῇ πάντας τοὺς μαχητὰς κύκλῳ, (δ) λαός. Καὶ (ε) εἰς τὴν πόλιν κατὰ πρόσωπον. Καὶ (ζ) Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ (η) ἔναντι (θ) παρελθάτωσαν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

11 ואכלו מעבורא דארעא מבתר פסחא פטיר וקלי בכרן יומא הדין ׃ ופסק מנא מיומא
12 דבתרוהי במיכלהון מעבורא דארעא ולא הוה עוד לבני ישראל מנא ואכלו מעללת
13 ארעא דכנען בשתא ההיא ׃ והוה כד הוה יהושע ביריחו וזקף עינוהי וחזא והא גברא
קאם לקבליה וחרביה שליפא בידיה ואזל יהושע לותיה ואמר ליה הלמסעדנא אתיתא
14 אם לבעלי דבבנא ׃ ואמר לא ארי אנא מלאך שליח מן קדם יי כען אתיתי ונפל יהושע
15 על אפוהי על ארעא וסגיד ואמר ליה מה רבוני ממלל עם עבדיה ׃ ואמר מלאכא
דשליח מן קדם יי ליהושע שרי סינך מעל רגלך ארי אתרא די את קאים עלוהי קדישא
הוא ועבד יהושע כן ׃

ו

1 ויריחו אחידא הות בדשין דפרזלא ומתקפא בעברין דנחש מן קדם בני ישראל לית
2 דנפק מנה למעבד קרבא ולית דעליל בנוה למשאל בשלמא ׃ ואמר יי ליהושע חזי
3 דמסרית בידך ית יריחו וית מלכה גברי חילא ׃ ותסחרון ית קרתא כל גברי עבדי קרבא
4 אקיף ית קרתא זמנא חדא כדין תעביד שתא יומין ׃ ושבעא כהניא יסבון שבעא שופריא
דקרן דכריא קדם ארונא וביומא שביעאה תסחרון ית קרתא שבע זמנין וכהניא יתקעון
5 בשופריא ׃ ויהי במנגד בקרן דכריא במשמעכון ית קל שופרא ייבבון כל עמא יבבא רבא
6 ויפול שורא דקרתא ויתבלע תחותה ויסקון עמא גבר לקבליה ׃ וקרא יהושע בר נון
לכהניא ואמר להון טולו ית ארון קימא דיי ושבעא כהניא יטלון שבעא שופריא דקרן
7 דכריא קדם ארונא דיי ׃ ואמר לעמא עברו ואקיפו ית קרתא ומזרזי חילא יעברון
8 קדם ארונא דיי ׃ והוה כד אמר יהושע לעמא ושבעא כהניא נסבין שבעא שופריא דקרן
דכריא קדם ארונא דיי עברין ותקעין בשופריא וארון קימא דיי אזיל בתריהון ׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

11 Et comederunt de frumento terræ poſt *Paſcha*, azymum, & polentam in ar12ticulo diei hujus. Et defecit manna in die poſtero ex quo comederunt illi ex frumento terræ; & non fuit ampliùs filiis Iſrael manna: & comederunt 13 de frugibus terræ Chenaghan in anno illo. Et fuit cùm eſſet Joſue in Jericho, & levavit oculos ſuos, & vidit; & ecce vir ſtans è regione ejus, & gladius evaginatus in manu ejus: & ivit Joſue ad illum, & dixit illi: Num in 14 adjutoriũ noſtrũ tu veniſti? an autoribus inimicitiæ noſtræ? Et dixit, Non: nam ego angelus miſſus à facie Dñi nunc veni: & cecidit Joſue ſuper faciem 15 ſuam ſuper terram: & adoravit, & dixit ei: Quid Dñs meus loquitur cum ſervo ſuo? Et dixit angelus, qui miſſus à facie Domini, ad Joſue: Detrahe calceos tuos de pedibus tuis; nam locus in quo tu ſtas ſuper eum, ſanctus ipſe: & fecit Joſue ſic.

CAP. VI.

1 ET Jericho erat clauſa foribus ferreis, & roborata vectibus chalybeis, à facie filiorum Iſrael: non erat qui prodiret ex eâ, ad ineundum prœlium; nec 2 qui ingrederetur eam, ad rogandam pacem. Et dixit Dominus Joſue: Vide 3 quòd tradiderim in manu tuâ Jericho, & regem ejus; viros roboris. Et circuibitis urbem omnes viri *facientes bellum*, gyrando urbem unâ vice: ſic 4 facies ſex diebus. Et ſeptem ſacerdotes accipient ſeptem buccinas ex cornu arietino ante arcam, & in die ſeptimo circuibitis urbem ſeptem vicibus: & 5 ſacerdotes clangent buccinis. Et erit in extendendo [*ſonitum*] cum cornu arietino, cùm audieritis vos vocem buccinæ, clamabunt omnis populus clamore magno: & corruet murus urbis, et abſorbebitur ſubtus ſe; & aſcendent 6 populus vir è regione ſui. Et vocavit Joſue filius Nun ſacerdotes, & dixit eis: Tollite arcam fœderis Domini, et ſeptem ſacerdotes accipiant ſeptem 7 buccinas ex cornu arietino ante arcam Domini. Et dixit populo: Tranſite, circundate urbem, et armati virtutis tranſeant ante arcam Domini. 8 Et fuit, cùm dixit Joſue ad populum, & ſeptem ſacerdotes acceperunt ſeptem buccinas ex cornu arietino ante arcam Domini *tranſeuntes* & clangentes buccinis: & arca fœderis Domini ibat poſt eos.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 *ܘܐܟܠܘ ܡܢ ܥܒܘܪܗ̇ ܕܐܪܥܐ ܡܢ ܒܬܪ ܦܨܚܐ ܦܛܝܪܐ ܘܩܠܝܐ ܒܗ ܒܗܘ ܝܘܡܐ܂
12 *ܘܐܬܒܛܠ ܡܢܢܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܟܠܘ ܡܢ ܥܒܘܪܐ ܕܐܪܥܐ܂ ܘܠܐ ܗܘܐ ܬܘܒ ܡܢܢܐ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ܂ ܘܐܟܠܘ ܡܢ ܥܠܠܬܐ ܕܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ ܒܫܢܬܐ ܗܝ܂
13 *ܘܟܕ ܗܘܐ ܝܫܘܥ ܒܦܩܥܬܐ ܕܐܝܪܝܚܘ܂ ܐܪܝܡ ܥܝܢܘܗܝ ܘܚܙܐ ܓܒܪܐ ܚܕ ܕܩܐܡ ܠܘܩܒܠܗ ܘܣܦܣܪܗ ܫܠܝܦܐ ܒܐܝܕܗ܂ ܘܐܙܠ ܝܫܘܥ ܠܘܬܗ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܕܝܠܢ ܐܢܬ ܐܘ ܕܒܥܠܕܒܒܝܢ܂
14 *ܐܡܪ ܠܗ܂ ܐܢܐ ܪܒ ܚܝܠܐ ܕܡܪܝܐ ܘܗܫܐ ܐܬܝܬ܂ ܘܢܦܠ ܝܫܘܥ ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ ܘܣܓܕ ܘܐܡܪ ܠܗ܂ ܡܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝ ܠܥܒܕܗ܂
15 *ܘܐܡܪ ܪܒ ܚܝܠܐ ܕܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ܂ ܫܪܝ ܡܣܢܝܟ ܡܢ ܪܓܠܝܟ܂ ܡܛܠ ܕܐܬܪܐ ܕܩܐܡ ܐܢܬ ܒܗ ܩܕܝܫ ܗܘ܂ ܘܥܒܕ ܝܫܘܥ ܗܟܢܐ܂
16 *ܘܐܝܪܝܚܘ ܐܚܝܕܐ ܗܘܬ ܘܣܓܝܪܐ ܡܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ܂ ܘܠܐ ܐܢܫ ܢܦܩ ܘܠܐ ܥܐܠ܂

* ܩܦܠܐܘܢ * ܘ *

1 *ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ܂ ܚܙܝ ܕܝܗܒܬ ܒܐܝܕܝܟ ܠܐܝܪܝܚܘ ܘܠܡܠܟܗ̇ ܘܠܟܠܗ ܚܝܠܗ̇܂ ܚܕܪܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܟܠܟܘܢ ܓܒܪܐ ܩܪܒܬܢܐ܂
2 *ܘܚܕܪܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܙܒܢܐ ܚܕܐ ܒܝܘܡܐ܂ ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܫܬܐ ܝܘܡܝܢ܂
3 *ܘܫܒܥܐ ܟܗܢܐ ܢܫܩܠܘܢ ܩܪܢܬܐ ܘܢܩܥܘܢ ܩܕܡ ܐܪܘܢܐ܂ ܘܒܝܘܡܐ ܫܒܝܥܝܐ ܚܕܪܘ ܠܡܕܝܢܬܐ ܫܒܥ ܙܒܢܝܢ܂ ܘܟܗܢܐ ܢܩܥܘܢ ܒܩܪܢܬܐ܂
4 *ܘܟܕ ܢܩܥܘܢ ܒܩܪܢܬܐ ܘܬܫܡܥܘܢ ܩܠܐ ܕܩܪܢܬܐ܂ ܢܩܥܐ ܟܠܗ ܥܡܐ ܩܥܬܐ ܪܒܬܐ܂ ܘܢܦܠ ܫܘܪܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܒܕܘܟܬܗ܂ ܘܢܣܩ ܥܡܐ ܓܒܪ ܠܘܩܒܠܗ܂
5 *ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܠܟܗܢܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܫܩܘܠܘ ܐܪܘܢܐ ܕܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ܂ ܘܫܒܥܐ ܟܗܢܐ ܢܫܩܠܘܢ ܫܒܥ ܩܪܢܬܐ ܘܢܩܥܘܢ ܩܕܡ ܐܪܘܢܐ ܕܡܪܝܐ܂
6 *ܘܐܡܪ ܠܥܡܐ܂ ܥܒܪܘ ܘܚܕܪܘ ܠܡܕܝܢܬܐ܂ ܘܕܡܙܝܢܝܢ ܢܥܒܪܘܢ ܩܕܡ ܐܪܘܢܐ ܕܡܪܝܐ܂
7 *ܘܐܝܟ ܕܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܥܡܐ܂ ܫܒܥܐ ܟܗܢܐ ܫܩܝܠܝܢ ܗܘܘ ܫܒܥ ܩܪܢܬܐ܂ ܘܩܥܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡ ܐܪܘܢܐ ܕܡܪܝܐ܂ ܘܐܪܘܢܐ ܕܩܝܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܙܠ ܗܘܐ ܒܬܪܗܘܢ܂

11 Et comederunt de frumento terræ poſt Paſcha, azyma & *ſpicas* toſtas comederunt hoc ipſo die. 12 Sublatumque fuit Manna poſt hunc diem, quum comediſſent de frumento terræ, nec fuit ampliùs Manna filiis Iſrael, ſed de proventibus terræ Chanaan anno illo comederunt. 13 Cùm autem eſſet Jeſus in planitie Jericho, ſublatis oculis ſuis, vidit virũ quendam ſtantem ex adverſo ſui & gladium ſuum diſtrictum ſuâ manu tenentem: hunc itaque adivit Jeſus, & ait illi, E nobis es, an ex inimicis noſtris? 14 Ait illi, Ego dux ſum exercituum Domini, & modò veni. Et procidens Jeſus in faciem ſuam ſuper terram, adoravit, ac dixit, Quid dicit dominus meus ſervo ſuo? 15 Dixit autem dux exercituum Domini ad Jeſum, Depone calceos tuos de pedibus tuis, quia locus in quo ſtas, ſacer eſt: fecitque ſic Jeſus. 16 Porrò Jericho clauſa erat à conſpectu filiorum Iſrael, nec erat qui egrederetur, nec qui ingrederetur.

CAP. VI.

1 ET dixit Dominus ad Jeſum, Vide quòd tradiderim in manus tuas Jericho, regem ejus, & univerſum exercitum ipſius: vallate urbẽ omnes viri belligeri, 2 Et urbem circundate ſemel ſingulis diebus, ſic facite ſex diebus. 3 Et ſeptem ſacerdotes tollant buccinas & clangant ante arcam: die verò ſeptimo circundate urbem ſepties, & ſacerdotes buccinis concrepent. 4 Cúmque clanxerint buccinis, & buccinæ ſonum audieritis, exclament univerſus populus clamore magno, corruetque murus urbis ſuper locum ſuum, aſcendatq; populus, quilibet ex adverſo ſui. 5 Advocans igitur Jeſus filius Nun ſacerdotes, dixit ad eos, Tollite arcam fœderis Domini, & ſeptem ſacerdotes tollant ſeptem buccinas, & clangant ante arcam Domini. 6 Ad populum autem dixit, Tranſite, & circundate urbem: & qui ſunt armati præcedant arcam Domini. 7 Igitur quemadmodum dixit Jeſus populo, ſeptem ſacerdotes ferebant ſeptem buccinas, & clangebant ante arcam Domini, buccinisque perſonabant; arca verò teſtamenti Domini ſequebatur eos:

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * واكلوا من غلة الارض بعد الفصح * واكلوا في ذلك اليوم فطيرا وسبلا مقلوا * وارتفع المن
12 عن بني اسرايل منذ ذلك اليوم * لاكلهم من غلة الارض * ولم يكن لبني اسرايل فيما بعد
منا * لاكلهم من غلة الشام في تلك السنة * ولما كان يوسع عند اريحا رفع عينيه ونظر * واذا
13 رجل واقف قدامه وسيفه مشهر بيده * فمضي يوسع اليه وقال له * هل انت منا او من اعدايبا
* فقال لا * بل انا ريس جيش الاله الان جيت * فسقط يوسع علي وجهه علي الارض وسجد وقال *
14 اي شي تامر يا مولاي لعبدك * فقال ريس جند الاله ليوسع * اخلع نعليك عن رجليك *
15 فان الموضع الذي انت واقف فيه مقدس * فصنع يوسع كذاك * وكانت اريحا غالقة مستغلقة
16 من اجل بني اسرايل * وليس احد خارج عنها * ولا داخل اليها *

* الفصل السادس *

1 * فقال الله ليوسع * انظر قد سلمت اريحا وملكها في يديك * وهم جبابرة البسالة * فيجب ان
2 تدور بالمدينة جميع رجال القتال * ويدورون بها دفعة واحدة في اليوم * هكذا تفعل ستة ايام
3 * ويكون سبعة كهنة يحملون سبعة ابواق الجلبة قدام التابوت * وفي اليوم السابع يدورون
4 حول المدينة سبعة دفعات * والايمة يضربون بالابواق * ويكون عند الحرب بضرب الجلبة * عند
سماعكم صوت البوق يجلب جميع الشعب جلبة عظيمة * فانه سيسقط سور المدينة في موضعه *
5 ويصعد القوم كل رجل من مقابله * فاستدعي يوسع بن نون الكهنة وقال لهم * احملوا
6 تابوت العهد * وسبعة ايمة يحملون سبعة ابواق قدام صندوق عهد الله * وقال للشعب * اعبروا
7 ودوطوا بالبلد * والعسكر يعبر قدام صندوق عهد الرب * وكان عند ما قال يوسع للقوم
حمل سبعة كهنة سبعة ابواق الجلبة قدام الله * وعبروا وضربوا بالبوقات * وصندوق عهد
الله ساير وراهم *

11 *Et comederunt è ſegete terræ poſt Phaſe, eodemque die comederunt azymum & ſpicas toſtas.* 12 *Sublatumque fuit Manna à filiis Iſrael ab eo die, eò quòd comediſſent de proventu terræ: nec fuit filiis Iſrael inpoſterum Manna, quia comederant è ſegete Damaſci eo anno.* 13 *Dum autem eſſet Ioſue prope Iericho, levavit oculos ſuos, & vidit; & ecce vir ſtans coram eo, gladium ſuum* habens *evaginatum in manu ſua: & abiit Ioſue ad eum, dixitque ei, Num ex noſtris es, an ex inimicis noſtris?* 14 *Ait, Minimè; ſed ſum princeps exercitus Dei, modò veni. Corruit igitur Ioſue ſuper faciem ſuam in terram, & adoravit, ac dixit, Quid imperas ô Domine mi ſervo tuo?* 15 *Ait princeps militiæ Dei ad Ioſue, Solve caligas tuas è pedibus tuis; nam locus in quo ſtas, ſanctus eſt; & fecit Joſue ſic.* 16 *Erat autem Jericho claudens, occluſa propter filios Iſrael, & nemo egrediebatur ex ea, neque ingrediebatur in eam.*

CAP. VI.

1 *DIxit autem Deus ad Joſue, Vide, jam tradidi Iericho & Regem ejus in manus tuas, ſunt autem gigantes robuſtiſſimi:* 2 *Quapropter expedit ut circumeant civitatem omnes viri bellatores, & ambiant illam ſemel in die: ſic facies ſex diebus.* 3 *Et ſeptem ſacerdotes portabunt ſeptem tubas* clangoris *ante arcam, & die ſeptimâ circuibunt civitatem ſeptem vicibus, & ſacerdotes clangent tubis.* 4 *Et erit,* quum indicendum fuerit *prælium, & perſtrepuerit clangor, ſtatim atque audieritis ſonum tubæ, vociferabit cunctus populus vociferatione maximâ, & corruet murus urbis in loco ſuo, aſcendetque populus, quilibet vir è regione ſui.* 5 *Igitur vocavit Ioſue filius Nun ſacerdotes, & ait illis, Tollite arcam fœderis & ſeptem ſacerdotes tollant ſeptem tubas ante arcam fœderis Dei.* 6 *Dixit etiam populo, Tranſite, & circuite civitatem, & exercitus tranſeat ante arcam fœderis Domini.* 7 *Et fuit, quum hæc dixiſſet Ioſue populo, tulerunt ſeptem ſacerdotes ſeptem tubas clangoris ante Deum, & præcedentes clangebant tubis, arca verò fœderis Dei gradiebatur poſt ipſos.*

colligens & :tubis clangentes sacerdotum facies ad iens expedit' Et
8 וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵי הַכֹּהֲנִים תָּקְעוּ הַשּׁוֹפָרוֹת וְהַמְאַסֵּף
.tubis in clangendo & ,eundo arcam post iens
הֹלֵךְ אַחֲרֵי הָאָרוֹן הָלוֹךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃
neque ,clamabitis Non :dicendo ,Jehosuah præcepit populo Et
9 וְאֶת־הָעָם צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ לֵאמֹר לֹא תָרִיעוּ וְלֹא־
,verbum vestro ore ex egredietur neque ,vestram vocem facietis audire
תַשְׁמִיעוּ אֶת־קוֹלְכֶם וְלֹא־יֵצֵא מִפִּיכֶם דָּבָר
arca circuivit Et .vociferabitis & ,Clamate,vos ad me dicere diem ad usq;
10 עַד יוֹם אָמְרִי אֲלֵיכֶם הָרִיעוּ וַהֲרֵיעֹתֶם׃ וַיַּסֵּב אֲרוֹן־
,castrametationi ad venerunt & :una vice gyrando civitatem Domini
יְהוָה אֶת־הָעִיר הַקֵּף פַּעַם אֶחָת וַיָּבֹאוּ הַמַּחֲנֶה
tulerunt & ,mane Jehosuah manicavit Et .castrametatione in pernoctarunt &
11 וַיָּלִינוּ בַּמַּחֲנֶה׃ וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיִּשְׂאוּ
septem tollentes sacerdotes septem Et .Domini arcam sacerdotes
12 הַכֹּהֲנִים אֶת־אֲרוֹן יְהוָה׃ וְשִׁבְעָה הַכֹּהֲנִים נֹשְׂאִים שִׁבְעָה
,eundo euntes Domini arcæ facies ad arietum tubas
שׁוֹפְרוֹת הַיֹּבְלִים לִפְנֵי אֲרוֹן יְהוָה הֹלְכִים הָלוֹךְ
colligens & ,eorum facies ad vadens expeditus & :tubis in clangebant &
וְתָקְעוּ בַּשּׁוֹפָרוֹת וְהֶחָלוּץ הֹלֵךְ לִפְנֵיהֶם וְהַמְאַסֵּף
.tubis in clangendo & ,eundo Domini arcam post vadens
הֹלֵךְ אַחֲרֵי אֲרוֹן יְהוָה הוֹלֵךְ וְתָקוֹעַ בַּשּׁוֹפָרוֹת׃
sunt reversi & ,una vice secundo die in civitatem circuierunt Et
13 וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי פַּעַם אַחַת וַיָּשֻׁבוּ
die in ,fuit Et .diebus septem fecerunt Sic .castrametationem ad
14 הַמַּחֲנֶה כֹּה עָשׂוּ שֵׁשֶׁת יָמִים׃ וַיְהִי בַּיּוֹם
civitatem circuierunt & ,auroram ascendere juxta manicarunt & ,septimo
הַשְּׁבִיעִי וַיַּשְׁכִּמוּ כַּעֲלוֹת הַשַּׁחַר וַיָּסֹבּוּ אֶת־הָעִיר
circuierunt ipsa die in Tantùm .vicibus septem hoc judicium secūdū
כַּמִּשְׁפָּט הַזֶּה שֶׁבַע פְּעָמִים רַק בַּיּוֹם הַהוּא סָבְבוּ
,septima vice in fuit Et .vicibus septem civitatem
15 אֶת־הָעִיר שֶׁבַע פְּעָמִים׃ וַיְהִי בַּפַּעַם הַשְּׁבִיעִית
:populum ad Jehosuah Dixitque .tubis in sacerdotes clanxerunt
תָּקְעוּ הַכֹּהֲנִים בַּשּׁוֹפָרוֹת וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם
erit Et .civitatem vobis Dominus dedit quia ,Clamate
16 הָרִיעוּ כִּי־נָתַן יְהוָה לָכֶם אֶת־הָעִיר׃ וְהָיְתָה
.DOMINO ,ea in quæ omnia & ipsa ,anathema civitas
הָעִיר חֵרֶם הִיא וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ לַיהוָה
,domo in secum qui omnes & ipsa ,vivet meritoria Rachab Tantùm
רַק רָחָב הַזּוֹנָה תִּחְיֶה הִיא וְכָל־אֲשֶׁר אִתָּהּ בַּבַּיִת
vos tantùm Et .misimus quos legatos abscondit quia
17 כִּי הֶחְבְּאַתָה אֶת־הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר שָׁלָחְנוּ׃ וְרַק־אַתֶּם
,anathemate de tollatis & anathematizetis fortè ne ,anathemate ab custodite
שִׁמְרוּ מִן־הַחֵרֶם פֶּן־תַּחֲרִימוּ וּלְקַחְתֶּם מִן־הַחֵרֶם
.illam turbetis & ,anathema in Israel castrametationem ponatis &
וְשַׂמְתֶּם אֶת־מַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל לְחֵרֶם וַעֲכַרְתֶּם אוֹתוֹ׃
sanctitas ,ferrea & ærea vasa & ,aurum & ,argentum omne Et
18 וְכֹל כֶּסֶף וְזָהָב וּכְלֵי נְחֹשֶׁת וּבַרְזֶל קֹדֶשׁ
,populus clamavit Et .ingredietur Domini thesaurum ;Domino istud
19 הוּא לַיהוָה אוֹצַר יְהוָה יָבוֹא׃ וַיָּרַע הָעָם
:tubæ vocem populum audire secundùm,fuit Et .tubis in clanxerūt &
וַיִּתְקְעוּ בַּשֹּׁפָרוֹת וַיְהִי כִשְׁמֹעַ הָעָם אֶת־קוֹל הַשּׁוֹפָר
:se sub murus cecidit &,magno clamore popul⁹ clamaverūt &
וַיָּרִיעוּ הָעָם תְּרוּעָה גְדוֹלָה וַתִּפֹּל הַחוֹמָה תַּחְתֶּיהָ
.urbem ceperunt & ,se contra quisque civitatē in populus ascendit &
וַיַּעַל הָעָם הָעִירָה אִישׁ נֶגְדּוֹ וַיִּלְכְּדוּ אֶת־הָעִיר׃
,mulierem ad usque &,viro à ,civitate in quæ omnia anathematizarunt Et
20 וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־אֲשֶׁר בָּעִיר מֵאִישׁ וְעַד־אִשָּׁה
asinum & ,agnum & ,bovem ad usque & ,senem ad usque & puero à
מִנַּעַר וְעַד־זָקֵן וְעַד שׁוֹר וָשֶׂה וַחֲמוֹר
.gladii os ad
לְפִי־חָרֶב׃

Versio VULG. LAT.

9 Omnísque præcederet armatus exercitus, reliquum vulgus arcam sequebatur, ac buccinis omnia concrepa-
10 bant. Præceperat autem Josue populo, dicens; Non clamabitis, nec audietur vox vestra, neque ullus sermo ex ore vestro egredietur: donec veniat dies in quo dicam vobis;
11 Clamate, & vociferamini. Circuivit ergò arca Domini civitatem semel per diem, & re-
12 versa in castra, mansit ibi. Igitur Josue de nocte consurgente, tulerunt sacerdotes arcam
13 Domini, Et septem ex eis septem buccinas, quarum in jubileo usus est: præcedebántque arcam Domini ambulantes atque clangentes: & armatus populus ibat ante eos, vulgus autem reliquum sequebatur arcam, & buccinis personabat.
14 Circuierúntque civitatem secundo die semel, & reversi sunt in castra, Sic fecerunt sex
15 diebus. Die autem septimo, diluculò consurgentes, circuierunt urbem, sicut dispositum e-
16 rat, septies. Cúmque septimo circuitu clangerent buccinis sacerdotes, dixit Josue ad omnem Israel; Vociferamini: tradidit enim vobis Dominus
17 civitatem. Sitque civitas hæc anathema: & omnia quæ in ea sunt, Domino. Sola Rahab meretrix vivat, cum universis qui cum ea in domo sunt: abscondit enim nuntios quos di-
18 reximus. Vos autem cavete, ne de his, quæ præcepta sunt, quidpiam contingatis, & sitis prævaricationis rei, & omnia castra Israel sub peccato sint
19 atque turbentur. Quidquid autem auri & argenti fuerit, & vasorū æneorum ac ferri, Domino consecretur, repositum in
20 thesauris ejus. Igitur omni populo vociferante, & clangentibus tubis, postquàm in aures multitudinis vox sonitúsque increpuit, muri illicò corruerunt: & ascendit unusquisque per locum, qui contra se erat:
21 ceperúntque civitatem. Et interfecerunt omnia quæ erant in ea, à viro usque ad mulierem, ab infante usque ad senem. Boves quoque & oves & asinos in ore gladii percusserunt.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

9 Οἱ δὲ μάχιμοι παραπορευέσθωσαν ἔμπροσθεν, καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ οὐραγοῦντες ὀπίσω τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης (ι) κυρίου σαλπίζοντες. 10 Τῷ δὲ λαῷ ἐνετείλατο Ἰησοῦς, λέγων, (κ) Μὴ βοᾶτε, μηδὲ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν φωνὴν ὑμῶν, ἕως ἂν ἡμέραν διαγγείλῃ αὐτὸς ἀναβοῆσαι, καὶ τότε (λ) ἀναβοήσετε. 11 Καὶ περιελθοῦσα ἡ κιβωτὸς τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ (μ) εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὴν παρεμβολὴν, καὶ ἐκοιμήθη ἐκεῖ. 12 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ ἀνέστη Ἰησοῦς τοπρωῒ, καὶ ἦραν οἱ ἱερεῖς τὴν (ν) κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου. 13 Καὶ οἱ ἑπτὰ ἱερεῖς οἱ φέροντες τὰς σάλπιγγας τὰς ἑπτὰ προεπορεύοντο ἐναντίον κυρίου· καὶ μετὰ ταῦτα εἰσεπορεύοντο οἱ μάχιμοι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὄπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου. καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξι, 14 Καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας περιεκύκλωσε τὴν πόλιν ἑξάκις ἐγγύθεν, καὶ ἀπῆλθεν πάλιν εἰς τὴν παρεμβολήν. οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἓξ ἡμέρας. 15 Καὶ τῇ ἡμέρᾳ τῇ ἑβδόμῃ ἀνέστησαν ὄρθρου, καὶ (ξ) περιήλθοσαν τὴν πόλιν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἑπτάκις. 16 Καὶ ἐγένετο τῇ περιόδῳ τῇ ἑβδόμῃ ἐσάλπισαν οἱ ἱερεῖς. καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Κεκράξατε, (ο) 17 παρέδωκε γὰρ κύριος ὑμῖν τὴν πόλιν. Καὶ ἔσται ἡ πόλις ἀνάθεμα, αὐτὴ καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ (π) κυρίῳ Σαβαώθ. πλὴν Ῥαὰβ τὴν πόρνην περιποιήσασθε αὐτὴν, καὶ 18 πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν τῷ οἴκῳ αὐτῆς. Ἀλλὰ ὑμεῖς (ρ) φυλάξασθε σφόδρα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, μήποτε ἐνθυμηθέντες (σ) ὑμεῖς αὐτοὶ λάβητε ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος, καὶ (τ) ποιήσητε τὴν παρεμβολὴν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἀνάθεμα, καὶ ἐκτρίψητε ἡμᾶς. 19 Καὶ πᾶν ἀργύριον (υ) ἢ χρυσίον, ἢ χαλκὸς ἢ σίδηρος, ἅγιον ἔσται τῷ κυρίῳ· εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσενεχθήσεται. 20 Καὶ ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν οἱ ἱερεῖς· ὡς δὲ ἤκουσεν ὁ (φ) λαὸς τῶν σαλπίγγων, ἠλάλαξε πᾶς ὁ λαὸς ἅμα ἀλαλαγμῷ μεγάλῳ καὶ ἰσχυρῷ. καὶ (χ) ἔπεσεν ἅπαν τὸ τεῖχος κύκλῳ. 21 καὶ ἀνέβη πᾶς ὁ λαὸς εἰς τὴν πόλιν. Καὶ (ψ) ἀνεθεμάτισεν αὐτὴν Ἰησοῦς, καὶ ὅσα ἦν ἐν τῇ πόλει ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικὸς, ἀπὸ νεανίσκου καὶ ἕως (ω) πρεσβύτου, καὶ ἕως (α) μόσχου καὶ ὑποζυγίου, ἐν στόματι ῥομφαίας.

9 *Bellatores autem prætergrediantur in anteriori parte, & sacerdotes claudentes agmen post arcam testamenti Domini clangentes.* 10 *Populo autem mandavit Jesus, dicens; Ne clametis, neque audiat ullus vocem vestram; quoadusq; diem annuntiet ipse acclamandi: & tunc acclamabitis.* 11 *Et circumiens arca testamenti Dei, statim abiit in castra: & dormivit ibi.* 12 *Et die secundâ surrexit Iesus manè, & levaverunt sacerdotes arcam testamenti Domini.* 13 *Et septem sacerdotes portantes septem tubas præcedebant ante Dominum: & post hæc ingrediebantur bellatores, et reliqua turba post arcam testamenti Domini. Et sacerdotes clanxerunt tubis:* 14 *Et reliqua turba omnis circuivit civitatem sexies de propinquo: & abiit rursùs in castra. Sic faciebat per sex dies.* 15 *Et die septimâ surrexerunt diluculò, & circumierunt civitatem in die illa septies.* 16 *Et factum est, circuitu septimo clanxerunt sacerdotes. Et dixit Iesus filiis Israel, Vociferamini: tradidit enim vobis Dominus civitatem.* 17 *Et erit civitas anathema, ipsa, & omnia quæcunque sunt in ea, Domino Sabaoth. Tantùm Raab meretricem incolumem servate eam, & omnia quæcunque sunt in domo ejus.* 18 *Sed vos observate valdè ab anathemate, nè fortè in animum inducentes vos ipsi sumatis de anathemate, & faciatis castra filiorum Israel anathema, & exteratis nos.* 19 *Et omne argentum, vel aurum, (e) vel æs, vel ferrum, sanctum erit Domino: in thesaurum Domini inferetur.* 20 *Et clanxerunt tubis sacerdotes. Ut verò audivit populus tubas; (f) jubilavit universus populus simul jubilatione magnâ, & forti. Et cecidit universus murus in circuitu. Et ascendit universus populus in civitatem.* 21 *Et anathemavit eam Iesus, & quæcunque erant in civitate ab homine & usq; ad mulierem, à juvene & usq; ad senem, & usq; ad vitulum & subjugale, in ore gladii.*

MS.A. (ι) κυρίου πορευόμενοι καὶ σαλπίζοντες. (κ) Μὴ βοᾶτε, καὶ μὴ ἀκουσάτω μηδεὶς τὴν (λ) ἀναβοήσατε. (μ) τὴν πόλιν εὐθέως (ν) κιβωτὸν κυρίου. Καὶ οἱ ἱερεῖς οἱ ἑπτὰ αἴροντες τὰς ἑπτὰ σάλπιγγας προεπορεύοντο ἐναντίον τοῦ κυρίου. * καὶ οἱ ἱερεῖς ἐσάλπισαν ταῖς σάλπιγξιν καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ἅπας· καὶ ἀπῆλθον πάλιν εἰς τὴν παρεμβολήν. * καὶ μετὰ ταῦτα εἰσεπορεύοντο οἱ μάχιμοι, καὶ ὁ λοιπὸς ὄχλος ὄπισθεν τῆς κιβωτοῦ τῆς διαθήκης κυρίου. οὕτως ἐποίει ἐπὶ ἓξ ἡμέρας. Καὶ τῇ (ξ) περιῆλθον τὴν πόλιν ἑπτάκις. Καὶ τῇ περιόδῳ (ο) παραδέδωκεν (π) τῷ κυρίῳ τῶν δυνάμεων· πλὴν (ρ) φυλάξατε ἀπὸ τοῦ (σ) ὑμεῖς λάβητε (τ) ποιήσητε (υ) καὶ χρυσίον, καὶ πᾶς χαλκὸς καὶ σίδηρος, (φ) λαὸς τὴν φωνὴν τῶν (χ) ἔπεσεν τὸ (ψ) ἀνεθεμάτισαν αὐτὴν, καὶ ὅσα (ω) πρεσβυτέρου, (α) μόσχου, καὶ ἕως προβάτου, καὶ ὑποζυγίου,

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

9 וּמְזָרְזֵי חֵילָא אָזְלִין קֳדָם כַּהֲנַיָא תָּקְעֵי שׁוֹפָרַיָא וְשִׁבְטָא דְבֵית דָן אָזֵיל בָּתַר אֲרוֹנָא
10 וְכַהֲנַיָא אָזְלִין וְתָקְעִין בְּשׁוֹפָרַיָא׃ וְיָת עַמָּא פַּקֵּיד יְהוֹשֻׁעַ לְמֵימַר לָא תְיַבְּבוּן וְלָא
תַשְׁמְעוּן יָת קָלְכוֹן וְלָא יִפּוֹק מִפּוּמְכוֹן פִּתְגָמָא עַד יוֹמָא דְאֵימַר לְכוֹן יַבִּיבוּ וּתְיַבְּבוּן׃
11 וְאַסְחַר אֲרוֹנָא דַיְיָ יָת קַרְתָּא אַקִּיף זִמְנָא חֲדָא וְעָלוּ בְּמַשְׁרִיתָא וּבָתוּ בְּמַשְׁרִיתָא׃
12 וְאַקְדֵּים יְהוֹשֻׁעַ בְּצַפְרָא וּנְטַלוּ כַהֲנַיָא יָת אֲרוֹנָא דַיְיָ׃ וְשִׁבְעָא כַהֲנַיָא נְסִיבוּ שִׁבְעָא
13 שׁוֹפָרַיָא דְקֶרֶן דִּכְרַיָא קֳדָם אֲרוֹנָא דַיְיָ אָזְלִין מֵיזַל וְתָקְעִין בְּשׁוֹפָרַיָא וּמְזָרְזֵי חֵילָא אָזְלִין
קֳדָמֵיהוֹן וְשִׁבְטָא דְבֵית דָן אָזֵיל בָּתַר אֲרוֹנָא דַיְיָ וְכַהֲנַיָא אָזְלִין וְתָקְעִין בְּשׁוֹפָרַיָא׃
14 15 וְאַסְחַרוּ יָת קַרְתָּא בְּיוֹמָא תִנְיָנָא זִמְנָא חֲדָא וְתָבוּ לְמַשְׁרִיתָא כְּדֵין עֲבַדוּ שִׁתָּא יוֹמִין׃ וַהֲוָה
בְּיוֹמָא שְׁבִיעָאָה וְאַקְדִּימוּ כְּמִסַּק צַפְרָא וְאַסְחַרוּ יָת קַרְתָּא כְּהִלְכְתָא הָדֵין שְׁבַע
16 זִמְנִין לְחוֹד בְּיוֹמָא הַהוּא אַקִּיפוּ יָת קַרְתָּא שְׁבַע זִמְנִין׃ וַהֲוָה בְּזִמְנָא שְׁבִיעֵיתָא תְּקַעוּ
17 כַהֲנַיָא בְּשׁוֹפָרַיָא וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ לְעַמָּא יַבִּיבוּ אֲרֵי יְהַב יְיָ לְכוֹן יָת קַרְתָּא׃ וּתְהֵי קַרְתָּא
חֶרְמָא הִיא וְכָל דְּבַהּ קֳדָם יְיָ לְחוֹד רָחָב פּוּנְדְּקִיתָא תְּחֵי הִיא וְכָל דְּעִמַּהּ בְּבֵיתָא אֲרֵי
18 אַטְמַרַת יָת אִזְגַּדַּיָא דִּי שְׁלַחְנָא׃ וּלְחוֹד אַתּוּן אִסְתַּמַּרוּ מִן חֶרְמָא דִּלְמָא תְחַרְמוּן וְתִסְּבוּן
19 מִן חֶרְמָא וּתְשַׁוּוּן יָת מַשְׁרִיתָא דְיִשְׂרָאֵל לְחֶרְמָא וּתְעַכְּרוּן יָתֵיהּ׃ וְכָל כַּסְפָּא וְדַהֲבָא
20 וּמָנֵי נְחָשָׁא וּבַרְזְלָא קוּדְשָׁא אִנּוּן קֳדָם יְיָ לְאוֹצַר בֵּית מַקְדְּשָׁא דַיְיָ יִתְעֲלוּן׃ וְיַבִּיבוּ עַמָּא
וּתְקַעוּ בְּשׁוֹפָרַיָא וַהֲוָה כַּד שְׁמַע עַמָּא יָת קָל שׁוֹפָרָא וְיַבִּיבוּ עַמָּא יַבָּבָא רַבָּא וּנְפַל שׁוּרָא
21 דְקַרְתָּא וְאִתְבְּלַע תְּחוֹתוֹהִי וּסְלִיק עַמָּא לְקַרְתָּא גְּבַר לְקִבְלֵיהּ וּכְבַשׁוּ יָת קַרְתָּא׃ וְגַמַּרוּ
יָת כָּל דִּבְקַרְתָּא מִגְּבַר וְעַד אִתְּתָא מֵעוּלֵימָא וְעַד סָבָא וְעַד תּוֹר וְאִמַּר וַחֲמָר
לְפִתְגָם דְּחָרֶב׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

9 Et armati virtutis incedebant ante sacerdotes clangentes buccinis: et tribus dom⁹ Dan ibat post arcam, & sacerdotes incedentes & clangentes buccinis. 10 Et populo præcepit Josue, dicendo: Ne clametis, neque audire faciatis vocem vestram; nec prodeat ex ore vestro verbum, usq; ad diē quo dixero vobis, Clamate: et clamabitis. 11 Et circuivit arca Dñi urbem, ambiendo vice unâ: & intraverunt in castra; et pnoctaverunt in castris. 12 Et anticipavit Josue mane, & tulerunt sacerdotes arcam Dñi: 13 Et septem sacerdotes acceperunt septem buccinas ex cornu arietino ante arcam Dñi ambulantes ambulando, & clangentes buccinis: & armati virtutis ambulabant ante eos, & trib⁹ dom⁹ Dan ambulabat post arcā Dñi. Et sacerdotes ambulabāt, & clangebant buccinis. 14 Et circuierunt civitatē in die secundâ vice unâ, & reversi sunt in castra: sic fecerunt sex diebus. 15 Et fuit in die septimo, & anticipaverūt in ascensu auroræ, et circuierūt urbē juxta consuetudinem hanc septem vicibus: tantùm in die illa ambierunt urbē septē vicib⁹. 16 Et fuit in vice septima, clanxerunt sacerdotes buccinis, et dixit Josue populo: Vociferate; quoniam dedit Dominus vobis urbem. 17 Et esto urbs anathema, ipsa & omnia quæ in ea, ante Dominum: tantū Rahhab cauponaria vivat, ipsa & omnia quæ cum ea in domo, quia abscondit nuncios quos miseramus. 18 Tantùm vos custodimini ab anathemate, ne fortè anathematizemini, & tollatis ex anathemate, & ponatis castra Israelis in anathema, & turbetis ea. 19 Et omne argentum & aurum, & vasa ærea & ferrea sancta ipsa ante Dominum, in thesaurum domus sanctuarii Domini intrabunt. 20 Et clamaverunt populus, & clanxerunt in buccinis: & fuit quando audivit populus vocem buccinæ, & clamaverunt populus clamore ingenti: & cecidit murus urbis, & absorptus est subtus se; et ascendit populus in urbem, vir è regione sui, & subegerunt urbem. 21 Et consumpserunt omnes qui in urbe, à viro & usque ad mulierem, à puero et usque ad senem, & usque ad bovem, & ovem, & asinum in acie gladii.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

* Et qui armati erant, præibant sacerdotibus qui buccinis clangebant; qui verò *turmatim* collecti erant, sequebantur arcam; iter facientes autem buccinas clangebant. 9 Populo quoque præcepit Jesus, ac dixit, Ne clametis, nec vocē vestrā audire faciatis, & ne verbum egrediatur ex ore vestro, usq; ad diē quo dixero vobis, Vociferamini; ac tunc vociferabimini. 10 Circuivit igitur arca Dñi urbem semel: & redeuntes ad castra, pernoctârūt in castris. 11 Surrexit Jesus diluculò, tulerūtque sacerdotes arcam Dñi; 12 Et septē sacerdotes ferebāt septē buccinas, præcedebātque arcā Dñi, & incedentes clangebant buccinis: qui erāt armati, præibāt illis; & qui *turmatim* collecti erāt, sequebātur arcā Dñi, tubisq; canebāt. 13 Circuierūt etiā urbē illam altero die semel, & reversi sunt in castra: sic faciebant sex illis diebus. 14 Septimo verò die manè surgētes, circuierūt urbē eādē ratione septies: illo verò duntaxat die circuierūt eam septies: 15 Et septimâ illâ vice clanxêre sacerdotes buccinis: Dixitq; Jesus ad populū, Vociferamini; tradidit enim vobis Dñs urbem. 16 Sit autē urbs ista & quicquid est in illa, anathema Dño: duntaxat Rahab meretricē servate, ipsam *videlicet* ac omnes qui cū ea sunt in domo, eò quòd absconderit exploratores illos quos miseramus. 17 Vos verò cavete ab anathemate, ne celetis & accipiatis *quicquā* ex anathemate, et castra Israelis efficiatis anathema, & conturbetis illa. 18 Omne argentum & aurū, vasaq; ænea & ferrea consecrata sunt Dño, in ærariū Dñi ingrediētur. 19 Exclamavit itaq; popul⁹, & clanxêre buccinis: cúmq; audîsset popul⁹ vocē tubarū, vociferat⁹ est popul⁹ vociferatione magnâ valdè, corruitque murus super locū suū, & ascenderūt populus in urbē quisq; ex adverso sui, & expugnârunt urbē, 20 Et trucidârūt omnes qui erāt in ipsa, tam viros quàm mulieres, tam pueros quàm senes; tamq; boves quàm pecudes & asinos trucidârunt acie gladii.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

8 * والعسكر سائر قدام الكهنة * وضاربوا البوقات واللفيف ورا الصندوق
9 * وأمر يوسع القوم قولا * لا تجلبوا * ولا ترفعوا أصواتكم * ولا يخرج من فمكم كلمة لليوم
10 الذي أقول لكم جلبوا حينئذ تجلبون * وأدار صندوق الرب حول المدينة دفعة واحدة * ثم
11 12 جاء إلى العسكر وبات فيه * وادلج يوسع باكرا * وحمل الأئمة صندوق الله * والسبعة الأئمة حاملوا
السبعة أبواق الجلبة قدام الصندوق سائرين سيرا * والضاربوا الأبواق والعسكر سائر قدامهم والساقة
13 سائر وري الصندوق * وداروا بالمدينة في اليوم الثاني دفعة واحدة * وعادوا إلى المعسكر *
14 هكذا فعلوا ستة أيام * فلما كان في اليوم السابع ادلجوا عند طلوع الفجر * وداروا
15 بالمدينة على مثل الرسم سبعة دفعات * لأن خاص في هذا اليوم داروا بها سبعة دفعات * فلما
كان في الدفعة السابعة ضربوا الأئمة بالأبواق * فقال يوسع للقوم جلبوا * فقد أعطاكم الله
16 البلد * ويجب أن تكون هذه المدينة حرما * وجميع ما فيها لرب العالمين * إلا راحاب البياعة
17 خاصة هي * وجميع من في بيتها * لأنها خبت الرسل الذي كنا بعثناهم * وخاص أنتم
احفظوا أنفسكم من الحرم * لئلا تشرهوا فتأخذوا من الحرم * فتجعلوا عسكر بني إسرائيل
18 مستحق الحرم فتفضحوه * وكل فضة أو ذهب * وآلة نحاس أو حديد * فهو قدس لله * يدخل
19 إلى خزانة الرب * فجلب القوم وضربوا بالأبواق * وكان عند سماع القوم صوت البوق جلب
القوم جلبة عظيمة * فسقط السور من مكانه * وصعد القوم إلى المدينة كل واحد من مكانه
20 إلى مقابله * وملكوا المدينة * واستأصلوا جميع من فيها من رجل وامرأة * وصبي وشيخ
وثور وحمار وشاة * بحد السيف *

8 * *Porrò exercitus gradiebatur ante sacerdotes: & hi qui clangebant tubis, atque turba promiscua, post arcam.* 9 * *Præceperat autem Iosue populo sermonem* hujuscemodi, *Ne vociferetis, neque attollatis voces vestras, neque exeat ex ore vestro verbum usque ad diem quo dixero vobis, Vociferate: tunc vociferabitis.* 10 *Et circuire jussit arcam Domini circa civitatem semel; tum rediit ad castra, & pernoctavit in illis.* 11 *Surrexitque Iosue summo mane, & tulerunt sacerdotes arcam Dei,* 12 *Septem sacerdotib⁹ portantibus septem buccinas clangoris, præcedentibus arcam; quibus etiam clangentes buccinis & exercitus præibant: turba verò promiscua gradiebatur post arcam.* 13 *Rursus circuierunt urbem die secundo semel, reversiq; sunt in castra: sic fecerunt sex diebus.* 14 *Cumque fuisset in die septimo, surrexerunt ad ortum auroræ, & circundederunt urbem eodem modo septem vicibus; nam peculiariter in hac die circuierunt eam septem vicibus:* 15 *Et hâc septimâ vice clanxerunt sacerdotes buccinis. Dixitque Iosue ad populum, Vociferate, jam dedit vobis Deus civitatem.* 16 *Oportet autem ut ista civitas, & quidquid in ea est, anathema sit Domino creaturarum: Verùm Rahab venditrix privilegiata est, & omnes qui sunt in domo ejus; quoniam abscondit nuntios quos miseramus.* 17 *At præcipuè vos cavete vobis ab anathemate, nè fortè aviditate ducti sumatis ex anathemate, et efficiatis exercitū filiorū Israel obnoxium anathemati, & vituperetis eum.* 18 *Et omne argentum aut aurum, & vas æris aut ferri, est sanctum Deo, ingredietur in ærarium Domini.* 19 *Igitur vociferavit populus, & clanxerunt buccinis: & factum est, quum audîsset turba vocem tubæ, clamavit turba clamore maximo, & corruit murus de loco suo, & ascendit populus ad urbem, unusquisque de loco suo ad oppositum sibi, & potiti sunt urbis;* 20 *Et exterminârunt quicquid in ea erat, tam virum quàm mulierem, & puerum, & senem, & bovem, & ovem, & asinum, acie gladii.*

: Jehoſuah dixit ,terram *pede explorantibus* viris duobus Et

וְלִשְׁנַיִם הָאֲנָשִׁים הַמְרַגְּלִים אֶת־הָאָרֶץ אָמַר יְהוֹשֻׁעַ 21

,mulierem inde educite & ;*meritoriæ* mulieris domum Ingredimini

בֹּאוּ בֵּית־הָאִשָּׁה הַזּוֹנָה וְהוֹצִיאוּ מִשָּׁם אֶת־הָאִשָּׁה

pueri ſunt ingreſſi Et .ei juráſtis quẽadmodũ ,ei quæ omnia &

וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ כַּאֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתֶּם לָהּ׃ וַיָּבֹאוּ הַנְּעָרִים 22

& ,ejus matrem & ,ejus patrem & Rachab eduxerunt & ,*explorantes*

הַמְרַגְּלִים וַיֹּצִיאוּ אֶת־רָחָב וְאֶת־אָבִיהָ וְאֶת־אִמָּהּ וְאֶת־

;eduxerunt ejus familias omnes & ,ei quæ omnia & ,ejus fratres

אַחֶיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ וְאֵת כָּל־מִשְׁפְּחוֹתֶיהָ הוֹצִיאוּ

ſuccenderunt civitatẽ Et .Iſrael *caſtrametationem* extra ab eos *locaverunt* &

וַיַּנִּיחוּם מִחוּץ לְמַחֲנֵה יִשְׂרָאֵל׃ וְהָעִיר שָׂרְפוּ 23

,*æris* vaſa & ,aurum & ,argentũ Tantũ .ea in quæ omnia & ,igni *in*

בָאֵשׁ וְכָל־אֲשֶׁר־בָּהּ רַק הַכֶּסֶף וְהַזָּהָב וּכְלֵי הַנְּחֹשֶׁת

,*meritoriam* Rachab Et .Domini domus *theſaurum dederunt* ferri &

וְהַבַּרְזֶל נָתְנוּ אוֹצַר בֵּית־יְהוָה׃ וְאֶת־רָחָב הַזּוֹנָה 24

,Jehoſuah fecit vivere ei quæ omnia & ,ejus patris domum &

וְאֶת־בֵּית אָבִיהָ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לָהּ הֶחֱיָה יְהוֹשֻׁעַ

abſcondit quia : hanc diem ad uſque ,Iſrael *interiori in* habitavit &

וַתֵּשֶׁב בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה כִּי הֶחְבִּיאָה אֶת־

.Jericho explorandum ad Jehoſuah miſerat quos *legatos*

הַמַּלְאָכִים אֲשֶׁר־שָׁלַח יְהוֹשֻׁעַ לְרַגֵּל אֶת־יְרִיחוֹ׃

facies ad vir Maledict⁹ :dicendo ,illo tempore in Iehoſuah adjuravit Et

וַיַּשְׁבַּע יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא לֵאמֹר אָרוּר הָאִישׁ לִפְנֵי 25

.Jericho iſtam civitatem ædificaverit & ,ſurrexerit qui *Domini*

יְהוָה אֲשֶׁר יָקוּם וּבָנָה אֶת־הָעִיר הַזֹּאת אֶת־יְרִיחוֹ

.ejus portas ſtatuat ſuo parvo in & ,eam fundet ſuo primogenito In

בִּבְכֹרוֹ יְיַסְּדֶנָּה וּבִצְעִירוֹ יַצִּיב דְּלָתֶיהָ׃

.terra omni in ejus *auditio* fuit & ,Iehoſuah cum Dominus fuit Et

וַיְהִי יְהוָה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וַיְהִי שָׁמְעוֹ בְּכָל־הָאָרֶץ׃ 26

CAP. VII. ז

tulit Et .anathemate in prævaricationẽ Iſrael filii ſunt prævaricati Et

וַיִּמְעֲלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מַעַל בַּחֵרֶם וַיִּקַּח 1

de ,Jehudah *tribui* ,Zerach filii Zabdi filii ,Charmi filius Hachan

עָכָן בֶּן־כַּרְמִי בֶן־זַבְדִּי בֶן־זֶרַח לְמַטֵּה יְהוּדָה מִן־

Jehoſuah miſit Et .Iſrael filios *in Domini naſus* eſt iratus & : anathemate

הַחֵרֶם וַיִּחַר־אַף יְהוָה בִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיִּשְׁלַח יְהוֹשֻׁעַ 2

;Bethel *oriente ab* Aven Beth- *cum* quæ ,Hai in Iericho de viros

אֲנָשִׁים מִירִיחוֹ הָעַי אֲשֶׁר עִם־בֵּית אָוֶן מִקֶּדֶם לְבֵית־אֵל

aſcẽderũt & : terram explorate & Aſcẽdite : dicendo ,eos ad dixitque

וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר עֲלוּ וְרַגְּלוּ אֶת־הָאָרֶץ וַיַּעֲלוּ

,Jehoſuah ad ſunt reverſi Et .Hai exploraverunt & ,viri

הָאֲנָשִׁים וַיְרַגְּלוּ אֶת־הָעָי׃ וַיָּשֻׁבוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ 3

,virorũ millia duo Circiter.popul⁹ omnis aſcẽdat Nõ : eũ ad dixerũt atq;

וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו אַל־יַעַל כָּל־הָעָם כְּאַלְפַּיִם אִישׁ

.Hai percutiant & ,aſcendant virorum millia tria circiter vel

אוֹ כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ יַעֲלוּ וְיַכּוּ אֶת־הָעָי

aſcenderũt Et *ipſi paucorum* quia,populum omnem illuc facias laborare ne

אַל־תְּיַגַּע שָׁמָּה אֶת־כָּל־הָעָם כִּי מְעַט הֵמָּה׃ וַיַּעֲלוּ 4

.Hai *virorũ facies ad* fugerũt & : *viri* millia tria ferè illuc populo è

מִן־הָעָם שָׁמָּה כִּשְׁלֹשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּנֻסוּ לִפְנֵי אַנְשֵׁי הָעָי׃

;viros ſex & triginta ferme Hai viri eis ex percuſſerunt Et

וַיַּכּוּ מֵהֶם אַנְשֵׁי הָעַי כִּשְׁלֹשִׁים וְשִׁשָּׁה אִישׁ 5

eos percuſſerunt &:*Fractiones* ad uſque *portæ facies ad* eos ſunt perſecuti &

וַיִּרְדְּפוּם לִפְנֵי הַשַּׁעַר עַד־הַשְּׁבָרִים וַיַּכּוּם

ſcidit Et .*aquam in* fuit & ,populi cor eſt liquefactum & : deſcenſu in

בַּמּוֹרָד וַיִּמַּס לְבַב־הָעָם וַיְהִי לְמָיִם׃ וַיִּקְרַע 6

arcæ facies ad terram in *ſuas facies ſuper* cecidit & ,ſua veſtimẽta Iehoſuah

יְהוֹשֻׁעַ שִׂמְלֹתָיו וַיִּפֹּל עַל־פָּנָיו אַרְצָה לִפְנֵי אֲרוֹן

pulverẽ fecerunt aſcendere & : Iſrael ſenes &,ipſe,veſperã ad uſq; Domini

יְהוָה עַד־הָעֶרֶב הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיַּעֲלוּ עָפָר

.ſuum caput ſuper

עַל־רֹאשָׁם׃

Verſio VULG. LAT.

22 Duobus autẽ viris, qui exploratores miſſi fuerant, dixit Joſue; Ingredimini domum mulieris meretricis, & producite eam, & omnia quæ illi⁹ ſunt, ſicut illi juramento firmâſtis. 23 Ingreſſiq; juvenes, eduxerunt Rahab, & parentes ejus, fratres quoque, & cunctã ſupellectilem ac cognationem illius, & extra caſtra Iſrael manere fecerunt. 24 Urbẽ autẽ, & omnia quæ erant in ea, ſuccenderũt: abſq; auro et argento, & vaſis æneis, ac ferro, quæ in ærariũ Domini conſecrârunt. 25 Rahab verò meretricem, & domum patris ejus, & omnia quæ habebat, fecit Joſue vivere, & habitaverunt in medio Iſrael uſque in præſentem diẽ: eò quòd abſconderit nuntios, quos miſerat ut explorarent Jericho. In tempore illo, imprecat⁹ eſt Joſue, 26 dicens; Maledictus vir corã Domino, qui ſuſcitaverit & ædificaverit civitatẽ Jericho. In primogenito ſuo fundamenta illi⁹ jaciat, & in noviſſimo liberorũ ponat portas ej⁹. 27 Fuit ergò Dñs cũ Joſue, & nomen ej⁹ vulgatũ eſt in omni terra.

CAP. VII.

1 Filii autẽ Iſrael prævaricati ſunt mandatũ, & uſurpaverunt de anathemate. Nã Achan fili⁹ Charmi, filii Zabdi, filii Zare de tribu Juda, tulit aliquid de anathemate: iratúſq; eſt Dñs 2 contra filios Iſrael. Cúmq; mitteret Joſue de Jericho viros contra Hai, quæ eſt juxta Bethaven, ad Orientalẽ plagã oppidi Bethel, dixit eis; Aſcendite, & explorate terrã. Qui præcepta complentes exploravẽ- 3 rũt Hai. Et reverſi dixerũt ei, Non aſcendat omnis populus, ſed duo vel tria millia virorũ pergant, & deleant civitatem: quarè omnis popul⁹ fruſtrà vexabitur contra hoſtes pauciſſi- 4 mos? Aſcenderũt ergò tria millia pugnatorũ. Qui ſtatim ter- 5 ga vertentes, Percuſſi ſunt à viris urbis Hai, & corruerũt ex eis triginta ſex homines: perſecutíque ſunt eos adverſarii de porta uſque ad Sabarim, & ciderunt per prona fugientes: pertimuítque cor populi, & inſtar aquæ liquefactũ 6 eſt. Joſue verò ſcidit veſtimenta ſua, & pronus cecidit in terram coram arca Domini uſque ad veſperam, tam ipſe quàm omnes ſenes Iſrael: miſerúntque pulverẽ ſuper capita ſua.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

22 Καὶ τοῖς δυσὶ νεανίσκοις τοῖς κατασκοπεύσασι, εἶπεν Ἰησοῦς, Εἰσέλθατε εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ ἐξαγάγετε αὐτὴν ἐκεῖθεν, (ϐ) 23 καὶ ὅσα ἐστὶν αὐτῇ. Καὶ εἰσῆλθον οἱ δύο νεανίσκοι οἱ κατασκοπεύσαντες τὴν πόλιν, εἰς τὴν οἰκίαν τῆς γυναικὸς, καὶ (γ) ἐξηγάγοσαν Ῥαὰβ τὴν πόρνην, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς, καὶ τὴν μητέρα αὐτῆς, καὶ τοὺς ἀδελφοὺς (δ) αὐτῆς, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῆς, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ· καὶ κατέστησαν αὐτὴν ἔξω τῆς παρεμβολῆς 24 Ἰσραήλ. Καὶ ἡ πόλις (ε) ἐνεπρήσθη ἐν πυρισμῷ σὺν πᾶσι τοῖς ἐν αὐτῇ. πλὴν ἀργυρίου καὶ χρυσίου καὶ χαλκοῦ καὶ σιδήρου ἔδωκαν 25 εἰς θησαυρὸν κυρίου εἰσενεχθῆναι. Καὶ Ῥαὰβ τὴν πόρνην, καὶ πάντα τὸν οἶκον αὐτῆς τὸν πατρικὸν ἐζώγρησεν Ἰησοῦς. καὶ κατῴκισεν ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, διότι ἔκρυψε τοὺς κατασκοπεύσαντας, οὓς ἀπέστειλεν Ἰησοῦς κατασκοπεῦσαι τὴν Ἱεριχώ. Καὶ ὥρκισεν Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐν- 26 αντίον κυρίου, λέγων, Ἐπικατάρατος ὁ ἄνθρωπος, ὃς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν ἐκείνην. ἐν τῷ πρωτοτόκῳ αὐτοῦ θεμελιώσει αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ αὐτοῦ ἐπιστήσει τὰς πύλας αὐτῆς. καὶ οὕτως ἐποίησεν Ὀζὰν ὁ ἐκ Βαιθήλ· ἐν τῷ Ἀβιρὼν τῷ πρωτοτόκῳ ἐθεμελίωσεν αὐτὴν, καὶ ἐν τῷ ἐλαχίστῳ διασωθέντι ἐπέ- 27 στησε τὰς πύλας αὐτῆς. Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ἦν τὸ ὄνομα αὐτοῦ κατὰ πᾶσαν τὴν γῆν.

22 Et ambobus juvenibus, qui exploraverant, dixit Ieſus; Introite in domum mulieris: & educite eam indè, & quæcunque ſunt ei. 23 Et intraverunt ambo juvenes, qui exploraverant civitatem, in domum mulieris, et eduxerunt Raab meretricem, & patrem ejus, & matrem ejus, & fratres ejus, & cognationem ejus, & omnia quæcunque erant ei: & collocârunt eam extra caſtra Iſrael. 24 Et civitas incenſa eſt in incendio cum omnibus quæ in ea. Tantummodò argentum, & aurum, & æs, & ferrum dederunt in theſaurum Domini inferri. 25 Et Raab meretricem, & univerſam domum ejus paternam vivificavit Jeſus. Et habitavit in Iſrael uſque in hodiernam diem: eò quòd occultavit exploratores, quos miſerat Jeſus ad explorandam Hiericho. Et juravit Jeſus in die illa ante Dominum, dicens; 26 Maledictus homo, qui (g) ædificabit civitatem hanc. In primogenito ſuo fundabit eam, & in minimo ſuo collocabit portas ejus. (h) Et ità fecit Hozan, qui ex Bethel. In Abiron primogenito ſundavit eam: & in ſalvato noviſſimo impoſuit portas ejus. 27 Et fuit Dominus cum Ieſu: & fuit nomen ejus per omnem terram.

MS.A. (ϐ) καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν ἐν αὐτῇ. (γ) ἐξήγαγον τὴν Ῥαὰβ (δ) αὐτῆς, καὶ πάντα ὅσα ἦν αὐτῇ, καὶ πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτῆς· καὶ κατέστησαν (ε) ἐνεπυρίσθη ἐν πυρὶ

ΚΕΦ. ζʹ.

1 ΚΑὶ ἐπλημμέλησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (α) πλημμέλειαν μεγάλην, καὶ ἐνοσφίσαντο ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος· καὶ ἔλαβεν (β) Ἄχαρ υἱὸς Χαρμὶ υἱοῦ (γ) Ζαμβρὶ υἱοῦ Ζαρὰ ἐκ τῆς φυλῆς Ἰούδα ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος. καὶ ἐθυμώθη (δ) κύριος ὀργῇ 2 τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἄνδρας εἰς Γαῒ, ἥ ἐστι (ε) κατὰ Βαιθήλ, λέγων, Κατασκέψασθε (ζ) τὴν Γαΐ. καὶ ἀνέβησαν οἱ 3 ἄνδρες καὶ κατεσκέψαντο (η) τὴν Γαΐ. Καὶ ἀνέστρεψαν πρὸς Ἰησοῦν, καὶ εἶπαν πρὸς αὐτὸν, (θ) Μὴ ἀναβήτω πᾶς ὁ λαὸς, (ι) ἀλλ' ὡσεὶ δισχίλιοι ἢ τρισχίλιοι ἄνδρες ἀναβήτωσαν καὶ (κ) ἐκπολιορκησάτωσαν τὴν πόλιν. μὴ ἀναγάγῃς ἐκεῖ τὸν λαὸν ἅπαντα, ὀλίγοι γάρ εἰσι. 4 Καὶ ἀνέβησαν (λ) ὡσεὶ τρισχίλιοι ἄνδρες, καὶ 5 ἔφυγον ἀπὸ προσώπου ἀνδρῶν Γαΐ. Καὶ ἀπέκτειναν ἀπ' αὐτῶν ἄνδρες Γαῒ (μ) εἰς τριακονταὲξ ἄνδρας, καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πύλης, (ν) καὶ συνέτριψαν αὐτοὺς (ξ) ἀπὸ τοῦ καταφεροῦς. καὶ ἐπτοήθη ἡ καρδία τοῦ λαοῦ, καὶ 6 ἐγένετο ὥσπερ ὕδωρ. Καὶ διέρρηξεν Ἰησοῦς τὰ ἱμάτια αὐτοῦ· καὶ ἔπεσεν Ἰησοῦς ἐπὶ τὴν γῆν ἐπὶ πρόσωπον (ο) ἐναντίον κυρίου ἕως ἑσπέρας, αὐτὸς καὶ οἱ πρεσβύτεροι Ἰσραήλ· (π) καὶ ἐπεβάλοντο χοῦν ἐπὶ τὰς κεφαλὰς αὐτῶν.

CAP. VII.

1 ET deliquerunt filii Iſrael delictum (a) magnum: & uſurpaverunt de anathemate. Et ſumpſit Achar fili⁹ Charmi filii Zambri filii Zara ex tribu Iuda de anathemate. Et indignatus eſt Dominus irâ filiis Iſrael. 2 Et miſit Ieſus viros in Gai, quæ eſt (b) contra Bethel, dicens; Explorate Gai. Et aſcenderunt viri, & exploraverunt Gai. 3 Et reverterunt ad Ieſum, & dixerunt ad eum; Non aſcendat omnis populus: ſed quaſi bis mille, aut ter mille viri aſcendant, & expugnent civitatem. Ne adduxeris illuc populũ univerſum: pauci enim ſunt. 4 Et aſcenderunt circiter ter mille viri, & fugerunt à facie virorum Gai. 5 Et interfecerunt de eis viri Gai ad triginta ſex viros: & perſecuti ſunt eos à porta, (c) & contriverunt eos à declivi. Et expavit cor populi: & factum eſt ut aqua. 6 Et diſcidit Ieſus veſtimenta ſua. Et cecidit Ieſus ſuper terram in facie (d) ante Dominum uſq; ad veſperam, ipſe, & ſeniores Iſrael: & injecerunt pulverem ſuper capita ſua.

MS.A. (α) πλημμέλειαν, καὶ (β) Ἄχαν (γ) Ζαβρὶ (δ) ὀργῇ κύριος τοῖς (ε) τὴν κατὰ Βηθαὺν, λέγων, (ζ) τὴν γῆν. καὶ (η) τὴν γῆν Γαΐ. (θ) Μὴ ἀναβαινέτω (ι) ἀλλ' ὡς (κ) ἐκπολιορκησάτωσαν (λ) ἐκεῖ ὡς τρισχίλιοι (μ) τριάκοντα καὶ ἕξ (ν) ἕως συνέτριψαν (ξ) ἐπὶ τοῦ (ο) ἔναντι (π) καὶ ἐπέβαλον τὸν χοῦν ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτῶν.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

ולתרין גבריא דאלילו ית ארעא אמר יהושע עלו לבית אתתא פונדקיתא ואפיקו מתמן 22
ית אתתא וית כל דילה כמא דקיימתון לה : ועלו עולימיא מאללייא ואפיקו ית רחב וית 23
אבוהא וית אמה וית אחוהא וית כל דילה וית כל זרעיתהא אפיקו ואשרונון מברא
למשריתא דישראל : וקרתא אוקידו בנורא וכל די בה לחוד כספא ודהבא ומאני נחשא 24
וברזלא יהבו באוצר בית מקדשא דיי : וית רחב פונדקיתא וית בית אבוהא וית כל דילה 25
קיים יהושע ויתיבת בגו ישראל עד יומא הדין ארי אטמרת ית אזגדיא דשלח יהושע
לאללא ית ארעא : ואומי יהושע בעדנא ההיא למימר ליט גברא קדם יי דיקום ויבני ית 26
קרתא הדא ית יריחו בבכוריה ישכללנה ובזעיר בנוהי יקים דשהא : והוה מימרא דיי 27
בסעדיה דיהושע והוה שמעיה סגי בכל ארעא :
ז
ושקרו בני ישראל שקר בחרמא ונסיב עכן בר כרמי בר זבדי בר זרח לשבטא דיהודה מן 1
חרמא ותקיף רוגזא דיי בבני ישראל : ושלח יהושע גברין מיריחו לעי דעם בית און ממדנח 2
לבית אל ואמר להון למימר סקו ואלילו ית ארעא וסליקו גבריא ואלילו ית עי : ותבו לות 3
יהושע ואמרו ליה לא יסק כל עמא כתרין אלפין גברא או כתלתא אלפין גברא יסקון
וימחון ית עי לא תרגיש לתמן ית כל עמא ארי זעירין אנון : וסליקו מן עמא לתמן כתלתא 4
אלפין גברא ואפכו קדם אנשי עי : וקטלו מנהון אנשי עי כתלתין ושתא גברא ורדפונון 5
קדם תרעא עד דתברונון ומחונון במחתנא ואתמסי לבא דעמא והוה למיא : ובזע יהושע 6
לבושוהי ונפל על אפוהי על ארעא קדם ארונא דיי עד רמשא הוא וסבי ישראל ואסיקו
עפרא על רישיהון :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

22 Et duobus viris, qui exploraverant terram, dixit Joſue: Ingredimini in domum mulieris cauponariæ, & producite inde mulierem, et omnia quæ ei, quemadmodũ juráſtis ei. 23 Et ingreſſi ſunt juvenes exploratores, et produxerunt Rahab, et patrẽ ejus, et matrẽ ej⁹, et fratres ej⁹, et omnia quæ ei; et omnem proſapiam ejus produxerunt, et poſuerunt eos extra caſtra Iſrael. 24 Et urbẽ incenderunt igni, et oĩa quæ in eâ: tantũ argentũ et aurum, et vaſa ærea et ferrea attulerunt in ærariũ dom⁹ ſanctuarii Dñi. 25 Et Rahab cauponariã, et domũ patris ej⁹, et oĩa quæ illi, vivificavit Joſue: et habitavit in medio Iſrael uſq; in diẽ hunc; quoniã abſconderat nuncios, quos miſerat Joſue ad explorandũ *terram*. 26 Et juravit Joſue in tempore illo, dicendo: Maledictus vir ante Dñm, qui ſurrexerit & ædificaverit urbem hanc Jericho; in primogenito ſuo fundet eam, & in minimo filio ſuo conſtituat portam ejus. 27 Et fuit verbũ Dñi in auxiliũ Joſue: fuitq; *fama* ejus *magna* & *amplificata* in omni terrâ.

CAP. VII.

1 ET prævaricati ſunt filii Iſrael prævaricationẽ in anathemate, & tulit Ghachan fili⁹ Charmi filii Zabdi filii Zerahh de tribu Juda, de anathemate: et fortificata eſt indignatio Dñi in filios Iſrael. 2 Et miſit Joſue viros ex Jericho in Gai, quæ prope Bethaven ab oriente Bethel; & ait illis, dicendo: Aſcendite et explorate terrã: & aſcenderunt viri, & exploraverunt Gai. 3 Et redierunt ad Joſue, & dixerunt illi: Non aſcendat omnis populus; quaſi duo millia, aut quaſi tria millia virorũ aſcendent, & percutient Gai: non cogas ibi oẽm populũ, quoniã pauci illi. 4 Et aſcenderunt de populo illuc quaſi tria millia virorum; et verterunt [*terga*] ante homines Gai. 5 Et occiderunt ex eis viri Gai quaſi triginta et ſex viros; et inſecuti ſunt eos ante portã quoad confregerũt eos; et percuſſerũt eos in deſcenſu: et liquefactum eſt cor populi, et fuit in aquas. 6 Et ſcidit Joſue veſtimenta ſua, et cecidit ſup faciẽ ſuam ſup terram ante arcam Dñi uſq; ad veſperã, ipſe & ſenes Iſrael; & projecerunt pulverem ſuper capita ſua.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 * ܘܠܬܪܝܢ ܓܒܪܝܢ ܗܢܘܢ ܕܐܓܠܘܗ̇ ܠܐܪܥܐ. ܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܥܘܠܘ ܠܒܝܬܐ ܕܐܢܬܬܐ ܗܝ
ܙܢܝܬܐ. ܘܐܦܩܘܗ̇ ܡܢ ܬܡܢ. ܠܗ̇ ܠܐܢܬܬܐ. ܘܠܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ̇. ܐܝܟ ܕܝܡܝܬܘܢ ܠܗ̇.
22 * ܘܐܙܠܘ ܓܫܘܫܐ. ܘܐܦܩܘܗ̇ ܠܪܚܒ. ܘܠܐܒܘܗ̇ ܘܠܐܡܗ̇. ܘܠܐܚܝܗ̇. ܘܠܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ̇.
ܘܠܟܠܗ̇ ܫܪܒܬܗ̇. ܐܦܩܘ ܘܐܫܪܝܘ ܐܢܘܢ ܠܒܪ ܡܢ ܡܫܪܝܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܠܡܕܝܢܬܐ 23
ܐܘܩܕܘ ܒܢܘܪܐ. ܘܠܟܠ ܕܐܝܬ ܒܗ̇. ܠܚܘܕ ܕܗܒܐ ܘܣܐܡܐ. ܘܡܐܢܐ ܕܢܚܫܐ
ܘܕܦܪܙܠܐ. ܐܥܠܘ ܐܢܘܢ ܠܒܝܬ ܓܙܐ ܕܡܪܝܐ. * ܘܠܪܚܒ ܙܢܝܬܐ. ܘܠܒܝܬ ܐܒܘܗ̇ ܘܠܟܠ 24
ܕܐܝܬ ܠܗ̇. ܐܚܝ ܝܫܘܥ. ܘܝܬܒܬ ܒܝܢܝ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܡܛܠ ܕܛܫܬ
ܠܓܫܘܫܐ ܕܫܕܪ ܝܫܘܥ ܠܡܓܫܘ ܠܐܝܪܝܚܘ. * ܘܝܡܐ ܝܫܘܥ ܒܙܒܢܐ ܗܘ ܘܐܡܪ. ܠܝܛ ܗܘ 25
ܓܒܪܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܕܢܩܘܡ ܘܢܒܢܝܗ̇ ܠܡܕܝܢܬܐ ܗܕܐ ܠܐܝܪܝܚܘ. ܒܒܘܟܪܗ ܢܫܬܣܝܗ̇.
ܘܒܙܥܘܪܗ. ܢܩܝܡ ܬܪܥܝܗ̇. * ܘܗܘܐ ܡܪܝܐ ܥܡ ܝܫܘܥ. ܘܫܡܥܗ ܐܙܠ ܗܘܐ ܒܟܠܗ̇ ܐܪܥܐ. 26

* ܩܦܠܐܘܢ * ܙ *

* ܘܐܥܘܠܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܥܘܠܐ ܒܚܪܡܐ. ܘܢܣܒ ܥܟܪ ܒܪ ܟܪܡܝ. ܒܪ ܙܒܕܝ. ܒܪ ܙܪܚ. 1
ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܢܣܒ ܡܢ ܚܪܡܐ. ܘܛܫܝ. ܘܐܬܚܡܬ ܪܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܥܠ ܒܢܝ
ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܫܕܪ ܝܫܘܥ ܓܒܪܐ ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ ܠܥܝ ܕܥܠ ܓܒ ܒܝܬ ܐܘܢ. ܡܢ ܡܕܢܚܐ 2
ܕܒܝܬ ܐܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܣܩܘ. ܓܫܘ ܐܪܥܐ. ܘܣܠܩܘ ܓܒܪܐ. ܘܓܫܘܗ̇ ܠܥܝ.
* ܘܗܦܟܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܠܐ ܢܣܩ ܟܠܗ ܥܡܐ. ܐܠܐ ܐܝܟ ܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ 3
ܓܒܪܝܢ ܢܣܩܘܢ. ܘܢܚܪܒܘܢ ܠܥܝ. ܠܐ ܬܠܐܐ ܬܡܢ ܠܟܠܗ ܥܡܐ. ܡܛܠ ܕܙܥܘܪܝܢ ܐܢܘܢ.
* ܘܣܠܩܘ ܡܢ ܥܡܐ ܬܡܢ. ܐܝܟ ܬܠܬܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ. ܘܥܪܩܘ ܩܕܡܝܗܘܢ ܡܢ 4
ܩܕܡ ܐܢܫܝܗ̇ ܕܥܝ. * ܘܩܛܠܘ ܐܢܫܝܗ̇ ܕܥܝ ܡܢ ܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟ ܬܠܬܝܢ ܘܫܬܐ ܓܒܪܝܢ. ܘܪܕܦܘ 5
ܐܢܘܢ ܩܕܡ ܬܪܥܐ. ܥܕܡܐ ܕܐܬܬܒܪܘ. ܘܡܚܘ ܒܗܘܢ ܡܚܘܬܐ. ܘܙܥ ܠܒܗ ܕܥܡܐ. ܘܗܘܐ
ܐܝܟ ܡܝܐ. * ܘܨܪܐ ܝܫܘܥ ܢܚܬܘܗܝ. ܘܢܦܠ ܥܠ ܐܦܘܗܝ ܥܠ ܐܪܥܐ. ܩܕܡ ܩܒܘܬܐ 6
ܕܡܪܝܐ. ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ. ܗܘ ܘܩܫܝܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܪܡܝܘ ܥܦܪܐ ܥܠ ܪܫܝܗܘܢ.

21 Duobus autem viris illis qui terram exploraverant, dixit Jeſus, Ingredimini domum mulieris illius meretricis, & educite eam illinc, tum mulierem ipſam cùm quicquid ipſius eſt, quemadmodum juráſtis ei. 22 Abierunt igitur exploratores, & eduxerunt Rahab, patrem, matrem, ac fratres ejus, & quicquid ipſius erat, omnemque familiam ejus eduxerunt, & collocârunt eos extra caſtra Iſraelis. 23 Urbem verò ſuccenderunt igni cum omnibus quæ erant in ipſa: duntaxat aurum & argentum, vaſa ænea & ferrea attulerunt ad ærarium Domini. 24 Rahab autem fornicariam, familiam patris ejus, & omnia quæ habebat, ſervavit Jeſus; habitavitque inter Iſraelitas uſque ad hodiernum diem, eò quòd abdidiſſet exploratores quos miſerat Jeſus ad explorandum Jericho. 25 Præterea juravit Jeſus eo tempore, ac dixit, Maledictus eſto vir *ille* coram Domino, qui ſurrexerit ac reædificaverit urbem iſtam Jericho: in promogenito ſuo reædificet eam, & minimo natu ſuo erigat portas ejus. 26 Fuit autem Dominus cum Jeſu, & fama ejus evulgabatur per univerſam terram.

CAP. VII.

1 SEd perpetrârunt filii Iſrael ſcelus in anathemate: abſtulit enim Achar filius Charmi, filii Zabdi, filii Zarah de tribu Juda, abſtulit inquam, de anathemate, & abſcondit; & exarſit ira Domini contra filios Iſrael. 2 Miſitque Jeſus viros de Jericho ad Aai quæ erat ſecus Beth-avan ab Orientali parte Beth-il, dixitque ad eos, Aſcendite, explorate terram: Et aſcenderunt viri illi, & explorârunt Aai. 3 Et reverſi ad Jeſum, dixerunt ad eum, Ne aſcendat univerſus populus, ſed circiter duo *aut* tria millia virorum aſcendant, & interficient Aai: ne mittas univerſum populum, quia pauci ſunt. 4 Aſcenderunt itaque illuc de populo circiter tria millia virorum; & fugerunt à conſpectu civium Aai: 5 Interfeceruntque cives Aai ex Iſraelitis triginta ſex viros, & perſecuti ſunt eos ante portam donec profligati eſſent, & inflixerunt eis plagam; tremuitque cor populi, & facti ſunt velut aqua. 6 Scidit autem Jeſus veſtimenta ſua, proociditque pronus in terram ante arcam Domini uſque ad veſperam, ipſe, & ſeniores Iſraelis: & impoſuerunt pulverem capitibus ſuis.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

*وقال يوسع للرجال اللذان جسا الارض * ادخلا الي بيت المراة * واخرجاها من هناك * وسائر من لها كما 21
حلفتما لها * فدخلا واخرجا راحاب واباها وامها واخوتها وجميع ما لها وسائر عشائرها * واودعوهم خارجا 22
عن العسكر الذي لبني اسرائيل * واحرقوا المدينة بالنار وجميع ما فيها * الا الذهب والفضة 23
وآلة النحاس والحديد * فانها جعلت في خزانة الرب * وراحاب البغية وبيت ابيها وجميع مالها 24
استبقي يوسع * واقامت بين بني اسرائيل الي هذا اليوم * لانها خبت الرسل الذي ارسلهم
يوسع لجس اريحا * وقال يوسع في ذلك اليوم قولا * ملعون الرجل قدام الله الذي يقوم ويبني 25
هذه المدينة اريحا * يموت بكره يوسسها * ويموت اصغر اولاده ينصب ابوابها * وكذلك فعل
ادان الذي في بيت اسرائيل * الادون بكره اسسها * ويموت الذي سلم اخر اولاده نصب
ابوابها * وكان الله مع يوسع * وصار خبره في جميع العالم * 26

* الفصل السابع *

*ونكث بنوا اسرائيل نكثا في الحرم * واخذ عاحان بن كرمي بن زبدي بن زارح من 1
سبط يهوذا من الحرم * واشتد غضب الرب علي بني اسرائيل * وارسل يوسع بن نون قوما من 2
اريحا الي العي الذي عند بيت اون شرقي بيت ايل * وقال لهم قولا * امضوا وجسوا البلد *
وصعد القوم وجسوا المدينة * وعادوا الي يوسع فقالوا له * لا تصعد جميع الشعب * بل الفا 3
رجل او ثلثة الف رجل يصعدون فيهلكون العي * ولا تبعث جملة القوم * فان اهلها قليل *
ويهلكون العي * فصعد من الشعب نحوا من ثلثة الف رجل * فهربوا قدام اهل العي * وقتل 4 5
منهم اهل العي ستة وثلثين رجلا * وطردوهم من قدام الباب الي موضع الكسر * ثم قتلوهم في
الانحدار * وذاب قلب الشعب وصار مثل الماء * فشق يوسع ثيابه * ووقع علي وجهه قدام 6
صندوق الرب الي المساء هو وشيوخ بني اسرائيل * ورفعوا التراب علي روسهم *

21 Dixitq; Ioſue duobus viris qui exploraverant terrã, Ingredimini domũ mulieris, & educite eam inde cum omnib⁹ quæ ad eam pertinent, quemadmodum juráſtis illi. 22 Ingreſſique ſunt, atq; eduxerunt Rahab, & patrem ejus, ac matrem illius, & fratres ejus, & quidquid pertinebat ad ipſam, & omnes cognatos ejus: & poſuerunt eos extra caſtra filiorum Iſrael. 23 Et ſuccenderunt urbem igni, & omnia quæ erant in ea, præter aurum & argentum, & vaſa ænea & ferrea: hæc enim poſita fuerunt in theſauro Domini. 24 Et Rahab venditricem, & domum patris ejus, & quidquid ad eam pertinebat, ſervavit Joſue; & commorata eſt inter filios Iſrael ad hanc uſque diem, quia abſcondit nuntios quos miſerat Joſue ad explorationem Jericho. 25 Et dixit Ioſue in illa die ſermonem, Maledictus homo coram Deo, qui ſurget & ædificabit hanc urbem Iericho: morte primogeniti ſui fundet eam, & morte minimi natu inter filios ipſius plantet portas ejus. Atque ita fecit Addan qui erat in domo Iſrael: Addon primogenitus ejus fundavit illam, & morte ejus qui ſuperſuit poſt natos ipſius, plantavit portas illius. 26 Et fuit Deus cum Ioſue, & volavit fama ejus per totum orbem.

CAP. VII.

1 ET prævaricati ſunt filii Iſrael prævaricationem in anathemate: Nam ſumpſit Achan filius Karmi, filii Zabdi, filii Zareh de Tribu Iuda, ex anathemate; & deſævivit furor Domini contra filios Iſrael. 2 Miſitque Ioſue filius Nun turbam de Iericho in Aai, quæ eſt prope Beth-Aven, ad Orientalem plagam Beth-El, & dixit illis ſermonem hujuſmodi, Ite, & explorate regionem: Aſcenditque turba, & exploraverunt urbem. 3 Et reverſi ſunt ad Ioſue, & dixerunt ei, Ne aſcendere faciat totum populum: ſed duo millia virorum, aut tria millia virorum aſcendent & expugnabunt Aai: & ne mittas totam turbam; nam cives ejus pauci ſunt: & hi expugnabunt urbem. 4 Igitur aſcenderunt de populo ferè tria millia virorum; & fugerunt coram civibus Aai. 5 Interfeceruntq; ex eis cives Aai triginta ſex viros, et perſecuti ſunt eos à porta uſque ad locum profligationis, & occiderunt eos in deſcenſu; & liquefactum eſt cor populi, & factum eſt velut aqua. 6 Sciditque Joſue veſtimenta ſua, & cecidit ſuper faciem ſuam coram arca Domini uſque ad veſperam, ipſe, & ſeniores filiorum Iſrael: & extulerunt pulverem ſuper capita ſua.

fecisti transire quid ad DOMINUS Domine Ahah : Iehosuah Dixitque
7 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֲהָהּ אֲדֹנָי יֱהוִה לָמָה הֵעֲבַרְתָּ
manu in nos dando ad Iarden hunc populum faciendo transire
הַעֲבִיר אֶת־הָעָם הַזֶּה אֶת־הַיַּרְדֵּן לָתֵת אֹתָנוּ בְּיַד
trans in mansissemus & acquievissemus utinam & nos faciendo perdere ad, Emoræi
הָאֱמֹרִי לְהַאֲבִידֵנוּ וְלוּ הוֹאַלְנוּ וַנֵּשֶׁב בְּעֵבֶר
cervicem Israel vertit quam post- , dicam quid : Domine me In ! Iarden
8 הַיַּרְדֵּן׃ בִּי אֲדֹנָי מָה אֹמַר אַחֲרֵי אֲשֶׁר הָפַךְ יִשְׂרָאֵל עֹרֶף
habitatores omnes & , Chenahanæus audient Et : suorum inimicorum facies ad
9 לִפְנֵי אֹיְבָיו׃ וְיִשְׁמְעוּ הַכְּנַעֲנִי וְכֹל יֹשְׁבֵי
quid & : terra è nostrum nomen succident & , nos super circuibunt & , terræ
הָאָרֶץ וְנָסַבּוּ עָלֵינוּ וְהִכְרִיתוּ אֶת־שְׁמֵנוּ מִן־הָאָרֶץ וּמַה־
: Iehosuah ad Dominus Dixitque ? magno tuo nomini facies
10 תַּעֲשֶׂה לְשִׁמְךָ הַגָּדוֹל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
Peccavit ? tuam facies super cadens tu hoc quid ad ; tibi Surge
11 קֻם לָךְ לָמָּה זֶּה אַתָּה נֹפֵל עַל־פָּנֶיךָ׃ חָטָא
: eis præcepi quod , meum pactum sunt transgredi etiam & , Israel
יִשְׂרָאֵל וְגַם עָבְרוּ אֶת־בְּרִיתִי אֲשֶׁר צִוִּיתִי אוֹתָם
mentiti etiam & , sunt furati etiam & , anathemate de ceperunt etiam &
וְגַם לָקְחוּ מִן־הַחֵרֶם וְגַם גָּנְבוּ וְגַם כִּחֲשׁוּ
stare Israel filii poterunt non Et . suis vasis in posuerunt etiam &
12 וְגַם שָׂמוּ בִכְלֵיהֶם׃ וְלֹא יֻכְלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לָקוּם
, suorum inimicorum facies ad verterunt Cervicem : suorum inimicorum facies ad
לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם עֹרֶף יִפְנוּ לִפְנֵי אֹיְבֵיהֶם
non si , vobiscum esse addam Non . anathemate in fuerunt quia
כִּי הָיוּ לְחֵרֶם לֹא אוֹסִיף לִהְיוֹת עִמָּכֶם אִם־לֹא
: dices & , populum sanctifica , Surge . vestro interiori ex anathema disperdatis
13 תַשְׁמִידוּ הַחֵרֶם מִקִּרְבְּכֶם׃ קֻם קַדֵּשׁ אֶת־הָעָם וְאָמַרְתָּ
Deus Dominus dixit sic Quia . crastinum in vos Sanctificate
הִתְקַדְּשׁוּ לְמָחָר כִּי כֹה אָמַר יְהוָה אֱלֹהֵי
stare poteris Non . Israel tuo interiori in Anathema : Israel
יִשְׂרָאֵל חֵרֶם בְּקִרְבְּךָ יִשְׂרָאֵל לֹא תוּכַל לָקוּם
. vestro interiori ex anathema vos removere ad usque , tuorum inimicorum facies ad
לִפְנֵי אֹיְבֶיךָ עַד־הֲסִירְכֶם הַחֵרֶם מִקִּרְבְּכֶם׃
eum ceperit quam tribus , erit & : vestras tribus ad mane in accedetis Et
14 וְנִקְרַבְתֶּם בַּבֹּקֶר לְשִׁבְטֵיכֶם וְהָיָה הַשֵּׁבֶט אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנּוּ
eum ceperit quam familia & ; familias ad accedet , Dominus
יְהוָה יִקְרַב לַמִּשְׁפָּחוֹת וְהַמִּשְׁפָּחָה אֲשֶׁר־יִלְכְּדֶנָּה
eam comprehenderit quam domus & , domos ad accedet , Dominus
יְהוָה תִּקְרַב לַבָּתִּים וְהַבַּיִת אֲשֶׁר יִלְכְּדֶנּוּ
, anathemate in deprehensus , erit Et . viros ad accedet , Dominus
15 יְהוָה יִקְרַב לַגְּבָרִים׃ וְהָיָה הַנִּלְכָּד בַּחֵרֶם
est transgressus quia : ei quæ omnia & , ipse igni in comburetur
יִשָּׂרֵף בָּאֵשׁ אֹתוֹ וְאֶת־כָּל־אֲשֶׁר־לוֹ כִּי עָבַר
. Israel in stultitiam fecit quia & , Domini pactum
אֶת־בְּרִית יְהוָה וְכִי־עָשָׂה נְבָלָה בְּיִשְׂרָאֵל׃
: suas tribus ad Israel applicuit & , mane in Jehosuah manicavit Et
16 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר וַיַּקְרֵב אֶת־יִשְׂרָאֵל לִשְׁבָטָיו
, Jehudah familiam applicuit Et . Jehudah tribus est deprehensa &
וַיִּלָּכֵד שֵׁבֶט יְהוּדָה׃ וַיַּקְרֵב אֶת־מִשְׁפַּחַת יְהוּדָה
Zarchi familiam applicuit Et . Zarchi familiam deprehendit &
17 וַיִּלְכֹּד אֵת מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי וַיַּקְרֵב אֶת־מִשְׁפַּחַת הַזַּרְחִי
, viros ad ejus domum applicuit Et . Zabdi est deprehensus & , viros ad
18 לַגְּבָרִים וַיִּלָּכֵד זַבְדִּי׃ וַיַּקְרֵב אֶת־בֵּיתוֹ לַגְּבָרִים
tribui Zerach filii Zabdi filii Charmi filius Hachan est deprehensus &
וַיִּלָּכֵד עָכָן בֶּן־כַּרְמִי בֶן־זַבְדִּי בֶּן־זֶרַח לְמַטֵּה
gloriam quæso pone , mi Fili : Hachan ad Jehosuah Dixitque . Jehudah
19 יְהוּדָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־עָכָן בְּנִי שִׂים־נָא כָבוֹד
mihi quæso indica & ; confessionem ei da & , Israel Deo Domino
לַיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל וְתֶן־לוֹ תוֹדָה וְהַגֶּד־נָא לִי
. me à abscondas ne : feceris quid
מֶה עָשִׂיתָ אַל־תְּכַחֵד מִמֶּנִּי׃

Versio VULG. LAT.

7 Et dixit Josue, Heu Domine Deus, quid voluisti traducere populum istum Jordanem fluvium, ut traderes nos in manus Amorrhæi, & perderes? utinam ut cœpimus, mansissemus trans Jordanem. 8 Mi Domine Deus, quid dicam, videns Israelem hostibus suis terga vertentem? 9 Audient Chananæi, & omnes habitatores terræ, & pariter conglobati circundabunt nos, atque delebunt nomen nostrum de terra: & quid facies magno nomini tuo? 10 Dixítque Dominus ad Josue, Surge, cur jaces pronus in terra? 11 Peccavit Israel, & prævaricatus est pactum meum: tulerúntq; de anathemate, & furati sunt atque mentiti, & absconderunt inter vasa sua. 12 Nec poterit Israel stare ante hostes suos, eósque fugiet: quia pollutus est anathemate. Non ero ultrà vobiscum, donec conteratis eum qui hujus sceleris reus est. 13 Surge, sanctifica populum, & dic eis; Sanctificamini in crastinum. Hæc enim dicit Dominus Deus Israel, Anathema in medio tui est, Israel: non poteris stare coram hostibus tuis, donec deleatur ex te, qui hoc contaminatus est scelere. 14 Accedetísq; manè singuli per tribus vestras: & quamcunque tribum sors invenerit, accedet per cognationes suas, & cognatio per domos, domúsq; per viros. 15 Et quicunq; ille in hoc facinore fuerit deprehensus, comburetur igni cum omni substantia sua: quoniam prævaricatus est pactum Domini, & fecit nefas in Israel. 16 Surgens itaque Josue manè, applicuit Israel per tribus suas, & inventa est tribus Juda. 17 Quæ cùm juxta familias suas esset oblata, inventa est familia Zare. Illam quoq; per domos offerens, reperit Zabdi: 18 Cujus domum in singulos dividens viros, invenit Achan filium Charmi, filii Zabdi, filii Zare de tribu Juda. 19 Et ait Josue ad Achan, Fili mi, da gloriam Domino Deo Israel: & confitere, atque indica mihi quid feceris, ne abscondas,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

7 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, (ρ) Δέομαι κύριε· ἵνα τί διεβίβασεν ὁ παῖς σου τὸν λαὸν τοῦτον τὸν Ἰορδάνην παραδοῦναι αὐτὸν τῷ Ἀμορραίῳ, ἀπολέσαι ἡμᾶς; καὶ εἰ κατεμείναμεν καὶ κατῳκίσθημεν παρὰ τὸν Ἰορδάνην. 8 Καὶ τί ἐρῶ ἐπεὶ μετέβαλεν Ἰσραὴλ αὐχένα ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ; 9 Καὶ ἀκούσας ὁ Χαναναῖος καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν, περικυκλώσουσιν ἡμᾶς, καὶ ἐκτρίψουσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς. καὶ τί ποιήσεις τὸ ὄνομά σου τὸ μέγα; 10 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Ἀνάστηθι, ἵνα τί τοῦτο σὺ πέπτωκας ἐπὶ πρόσωπόν σου; 11 Ἡμάρτηκεν ὁ λαὸς καὶ παρέβη τὴν διαθήκην, ἣν διεθέμην πρὸς αὐτούς, (σ) κλέψαντες ἀπὸ τοῦ ἀναθέματος ἐνέβαλον εἰς τὰ σκεύη (τ) αὐτῶν. 12 Καὶ οὐ μὴ δύνωνται οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ὑποστῆναι κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν· αὐχένα (υ) ἐπιστρέψουσιν ἔναντι τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθησαν ἀνάθεμα. οὐ προσθήσω ἔτι εἶναι μεθ' ὑμῶν, ἐὰν μὴ ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν αὐτῶν. 13 Ἀναστὰς ἁγίασον τὸν λαόν, καὶ εἰπὸν ἁγιασθῆναι εἰς αὔριον. τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, Τὸ ἀνάθεμά ἐστιν ἐν ὑμῖν. οὐ δυνήσεσθε ἀντιστῆναι ἀπέναντι τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, ἕως ἂν ἐξάρητε τὸ ἀνάθεμα ἐξ ὑμῶν. 14 Καὶ συναχθήσεσθε πάντες τοπρωῒ κατὰ φυλάς, καὶ ἔσται ἡ φυλὴ ἣν ἂν δείξῃ κύριος, προσάξετε κατὰ δήμους· καὶ τὸν δῆμον ὃν ἂν (φ) δείξῃ κύριος, προσάξετε (χ) κατ' οἶκον· καὶ τὸν οἶκον ὃν ἂν (ψ) δείξῃ κύριος, προσάξετε κατ' ἄνδρα. 15 Καὶ ὃς ἂν ἐνδειχθῇ, κατακαυθήσεται ἐν πυρί, καὶ πάντα ὅσα ἐστὶν αὐτῷ· ὅτι παρέβη τὴν διαθήκην κυρίου, καὶ 16 (ω) ἐποίησεν ἀνόμημα ἐν Ἰσραήλ. Καὶ ὤρθρισεν Ἰησοῦς, καὶ προσήγαγε τὸν λαὸν κατὰ φυλάς· καὶ ἐνεδείχθη ἡ 17 φυλὴ Ἰούδα. Καὶ προσήχθη κατὰ δήμους, καὶ ἐνεδείχθη (α) δῆμος Ζαραΐ. 18 Καὶ προσήχθη κατ' ἄνδρα, καὶ ἐνεδείχθη (β) Ἄχαρ υἱὸς Ζαμβρὶ υἱοῦ 19 Ζαρά. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τῷ (γ) Ἄχαρ, Δὸς δόξαν σήμερον τῷ κυρίῳ θεῷ Ἰσραήλ, καὶ δὸς τὴν ἐξομολόγησιν, καὶ ἀνάγγειλόν μοι τί ἐποίησας, καὶ μὴ κρύψῃς ἀπ' ἐμοῦ.

Et ait Iesus; Precor (e) Domine: ut quid (f) transierit puer tuus populum hunc Iordanem ad tradendum eum Amorrhæo, ad perdendum nos? Et (g) utinam mansissemus, atque habitâssemus apud (h) Iordanem. 8 Et quid dicam, quia vertit Israel cervicem coram inimico suo? 9 Et audiens Chananæus, & omnes inhabitantes terram, undique circundabunt nos, & exterent nos de terra. Et quid facies nomen tuum magnum? 10 Et dixit Dominus ad Iesum, Surge: ut quid hoc tu cecidisti in faciem tuam? 11 Peccavit populus, & transgressus est testamentum, quod disposui ad eos: (i) furati de anathemate injecerunt in vasa sua. 12 Et non poterunt filii Israel subsistere ad faciem inimicorum suorum: cervicem vertent coram inimicis suis, quia facti sunt anathema. Non adjiciam ultrà esse vobiscum; nisi abstuleritis anathema ex vobis ipsis. 13 Surgens sanctifica populum: & dic, ut sanctificentur in crastinum. (k) Hæc dicit Dominus Deus Israel, Anathema est in vobis. Non poteritis resistere coram inimicis vestris: quoadusque abstuleritis anathema ex vobis. 14 Et congregabimini omnes manè per (l) tribus: & erit tribus, quam ostenderit Dominus; applicabitis per populos: & populum, quem ostenderit Dominus, applicabitis per domum: & domum, quam ostenderit Dominus, applicabitis per virum. 15 Et quicunque deprehensus fuerit, comburetur in igni; & omnia, quæcunque sunt ei: quoniam transgressus est testamentum Domini, & fecit iniquitatem in Israel. 16 Et diluculò surrexit Iesus, & applicuit populum per tribus: & deprehensa est tribus Juda. 17 Et applicata est per populos: & deprehensus est populus Zarai. 18 Et (m) applicatus est per virum: & deprehensus est Achar filius Zambri filii Zara. 19 Et dixit Iesus ad (n) Achar, Da gloriam hodiè Domino Deo Israel, & da confessionem: & annuntia mihi, quid fecisti: & ne abscondas à me.

MS.A. (ρ) Δέομαι κύριε, κύριε· διατί (σ) καὶ κλέψαντες (τ) αὐτῶν. Οὐ (υ) ἐπιστρέψουσιν κατὰ πρόσωπον τῶν ἐχθρῶν (φ) ἐνδείξῃ (χ) κατ' οἴκους· (ψ) ἐνδείξῃ (ω) ἐποίησαν (α) δῆμος ὁ Ζαριεί. Καὶ προσήχθη δῆμος ὁ Ζαριεὶ κατ' ἄνδρας, καὶ (β) Ἄχαν (γ) Ἄχαν,

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

7 וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ קַבֵּל בָּעוּתִי יְיָ אֱלֹהִים לְמָה אַעֲבַרְתָּ אַעְבָּרָא יָת עַמָּא הָדֵין יָת יַרְדְּנָא לְמִמְסַר
8 יָתָנָא בִּידָא דֶאֱמוֹרָאָה לְאוֹבָדוּתָנָא וּלְוַי פּוֹן דְּשָׁרֵינָא וִיתֵבְנָא בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא׃ בְּבָעוּ אֲדֹנָי
9 מָה אֵימַר בָּתַר דְּאַחֲזָרוּ יִשְׂרָאֵל קְדָלְהוֹן לְמֶהְפַּךְ קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן׃ וְיִשְׁמְעוּן כְּנַעֲנָאֵי וְכָל
10 יָתְבֵי אַרְעָא וְיִסְתַּחֲרוּן עֲלָנָא וִישֵׁיצוּן יָת שְׁמָנָא מִן אַרְעָא וּמָה תַּעְבֵּד בְּדִיל שְׁמָךְ רַבָּא׃ וַאֲמַר
11 יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ קוּם לָךְ לְמָה דְנָן אַתְּ רָמֵי עַל אַפָּךְ׃ חָטָא יִשְׂרָאֵל וְאַף עֲבָרוּ עַל קְיָמִי דְּפַקֵּדִית
12 יָתְהוֹן וְאַף נְסִיבוּ מִן חֶרְמָא וְאַף גְּנַבוּ וְאַף כַּדִּיבוּ וְאַף שַׁוִּיאוּ בְּמָנֵיהוֹן׃ וְלָא יִכְלוּן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
לְמֵיקָם קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן קְדָלְהוֹן יְחַזְרוּן לְמִפְנֵי קֳדָם בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן אֲרֵי הֲווֹ לְחֶרְמָא לָא
13 אוֹסֵיף לְמֶהֱוֵי מֵימְרִי בְּסַעְדְּכוֹן אִם לָא תְשֵׁיצוּן חֶרְמָא מִבֵּינֵיכוֹן׃ קוּם זַמֵּין יָת עַמָּא וְתֵימַר
אִזְדַּמַּנּוּ לִמְחַר אֲרֵי כְדְנָן אֲמַר יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל חֶרְמָא בֵינָךְ יִשְׂרָאֵל לָא תִכּוּל לְמֵיקָם קֳדָם
14 בַּעֲלֵי דְבָבָךְ עַד דְּתַעְדּוּן חֶרְמָא מִבֵּינֵיכוֹן׃ וְתִתְקָרְבוּן בְּצַפְרָא לְשִׁבְטֵיכוֹן וִיהֵי שִׁבְטָא
דְיִתְאֲחַד מִן קֳדָם יְיָ יִקְרַב לְזַרְעִין וְזַרְעִיתָא דְיִתְאֲחַד מִן קֳדָם יְיָ תִּקְרַב לְבָתִּין וּבֵיתָא
15 דְיִתְאֲחַד מִן קֳדָם יְיָ יִתְקָרֵב לְגַבְרַיָּא׃ וִיהֵי דְיִתְאֲחַד בְּחֶרְמָא יִתּוֹקַד בְּנוּרָא יָתֵיהּ וְכָל דִּילֵיהּ
16 אֲרֵי עֲבַר עַל קְיָמָא דַיְיָ וַאֲרֵי עֲבַד דְּלָא כָשַׁר בְּיִשְׂרָאֵל׃ וְאַקְדֵּם יְהוֹשֻׁעַ בְּצַפְרָא וְקָרֵיב יָת
17 יִשְׂרָאֵל לְשִׁבְטוֹהִי וְאִתְאֲחַד שִׁבְטָא דְבֵית יְהוּדָה׃ וְקָרֵיב יָת זַרְעִית יְהוּדָה וַאֲחַד יָת זַרְעִית
18 זֶרַח וְקָרֵיב יָת זַרְעִית זֶרַח לְגַבְרַיָּא וְאִתְאֲחַד זַבְדִּי׃ וְקָרֵיב יָת בֵּיתֵיהּ לְגַבְרַיָּא וְאִתְאֲחַד
19 עָכָן בַּר כַּרְמִי בַּר זַבְדִּי בַּר זֶרַח לְשִׁבְטָא דִיהוּדָה׃ וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ לְעָכָן בְּרִי שַׁוִּי
כְעַן יְקָרָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל וְהַב קֳדָמוֹהִי הוֹדָאָה וְחַוִּי כְעַן לִי מָה עֲבַדְתָּא
לָא תְכַסֵּי מִנִּי׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

7 Et dixit Josue: Suscipe deprecationem meam Dñe Deus: Quare transire faciendo transire fecisti populũ hunc Jordanẽ ad tradendũ nos in manũ Emorræi ad perdendũ nos? et utinam mansissem⁹ et sederem⁹ ultra Jordanẽ! 8 Obsecro Dñe, Quid dicã postquã verterunt Israel cervices suas ad fugiendũ ante auctores inimicitiarũ suarũ? 9 Et audient Cananæi et omnes habitatores terræ, et sese convertent sup nos, et consument nomen nostrũ è terrâ: et *quid facies* propter nomẽ tuũ magnũ? 10 Et dixit Dñs ad Josue: Surge tibi: quare [*ob*] hoc te projicis sup faciẽ tuã? 11 Peccaverũt Israel, et etiã transgressi sunt fœd⁹ meũ, ꝙ jussi eis: et etiã tulerunt de anathemate, et etiã absconderunt, et etiã negarunt, et etiam posuerunt in vasis suis. 12 Et non valebunt filii Israel stare ante auctores inimicitiarum suarum; cervices suas convertent ad vertendum [*terga*] ante auctores inimicitiarum suarũ; quoniã fuerunt in anathema: & non addam ut sit verbum meum in auxiliũ eorum, nisi exterminaveritis anathema de inter vos. 13 Surge, præpara populũ, & dices: Præparamini in crastinum; Nam sic dicit Dñs De⁹ Israel: Anathema inter te, Israel; non *valebis* stare ante auctores inimicitiarum *tuarum*, donec auferatis anathema de inter vos. 14 Et accedetis in aurora secundũ trib⁹ vestras: et erit tribus quæ deprehendetur ab ante Dñm, accedet per prosapias; & prosapia quæ deprehendetur ab ante Dñm, accedet per domos: & domus quæ deprehendetur ab ante Dñm, accedet per viros. 15 Et erit qui deprehendetur in anathemate, et comburetur igne ipse & oĩa quæ illi: quoniã transivit sup fœd⁹ Dñi, et quoniã fecit ꝙ non rectũ in Israel. 16 Et anticipavit Josue in aurora, & accedere fecit Israelẽ ꝑ trib⁹ suas: & deprehensa est trib⁹ dom⁹ Judæ. 17 Et accedere fecit prosapiã Judæ, et *deprehendit prosapiã* Zerahh: et accedere fecit prosapiã Zerahh ꝑ viros, et deprehens⁹ est Zabdi. 18 Et accedere fecit domus ejus per viros, et deprehensus est Ghachan filius Charmi filii Zabdi filii Zerahh trib⁹ Judæ. 19 Et dixit Josue ad Ghachan: Fili mi, pone nunc gloriam ante Dominum Deum Israelis, & fer ante eum confessionem; & ostende nunc mihi quid fecisti; ne abscondas à me.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܐܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܠܡܢܐ ܐܥܒܪܬܝܗܝ ܠܥܡܐ ܗܢܐ ܝܘܪܕܢܢ. ܕܬܫܠܡܢ
ܒܐܝܕܝ ܐܡܘܪܝܐ. ܠܘ ܢܝܚܝܢ ܗܘܝܢ ܠܢ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. 7 * ܘܡܢܐ ܐܡܪ ܐܢܐ ܡܪܝ: 8
ܕܗܦܟ ܐܝܣܪܝܠ ܩܕܠܗ ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ. * ܘܢܫܡܥܘܢ ܟܢܥܢܝܐ ܘܟܠܗܘܢ 9
ܥܡܡܘܗܝ ܕܐܪܥܐ. ܘܢܬܟܢܫܘܢ ܥܠܝܢ. ܘܢܘܒܕܘܢ ܫܡܢ ܡܢ ܐܦܝ ܐܪܥܐ. ܘܡܢܐ
ܥܒܕ ܐܢܬ ܠܫܡܟ ܪܒܐ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ. ܩܘܡ ܠܟ. ܠܡܢܐ ܢܦܠ 10
ܐܢܬ ܥܠ ܐܦܝܟ ܥܠ ܐܪܥܐ. * ܚܛܐ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܥܒܪܘ ܥܠ ܦܘܩܕܢܐ ܕܦܩܕܬ ܐܢܘܢ. 11
ܘܢܣܒܘ ܡܢ ܚܪܡܐ. ܐܦ ܓܢܒܘ. ܐܦ ܟܕܒܘ. ܘܣܡܘ ܒܡܐܢܝܗܘܢ. * ܘܠܐ ܢܫܟܚܘܢ 12
ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܩܡ ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܗܘܘ ܚܪܡܐ. ܘܠܐ ܐܘܣܦ
ܕܐܗܘܐ ܥܡܟܘܢ. ܐܠܐ ܐܢ ܬܥܒܪܘܢ ܚܪܡܐ ܡܢ ܒܝܢܬܟܘܢ. * ܩܘܡ ܩܕܫܝܗܝ ܠܥܡܐ 13
ܘܐܡܪ. ܐܬܛܝܒܘ ܠܡܚܪ. ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܚܪܡܐ
ܒܝܢܬܟ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܐ ܬܫܟܚ ܠܡܩܡ ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܝܟ. ܥܕܡܐ
ܕܬܥܒܪܘܢ ܚܪܡܐ ܡܢ ܒܝܢܬܟܘܢ. * ܘܬܬܩܪܒܘܢ ܒܨܦܪܐ ܠܫܒܛܝܟܘܢ. ܘܫܒܛܐ ܕܢܐܚܘܕܝܘܗܝ 14
ܡܪܝܐ. ܢܬܩܪܒ ܠܫܪܒܬܐ. ܘܫܪܒܬܐ ܕܢܐܚܘܕܝܗ ܡܪܝܐ. ܬܬܩܪܒ ܠܒܬܐ. ܘܒܝܬܐ
ܕܢܐܚܘܕܝܘܗܝ ܡܪܝܐ. ܢܬܩܪܒ ܠܓܒܪܐ. * ܘܡܢ ܕܡܬܐܚܕ ܒܗ ܒܚܪܡܐ. ܢܬܘܩܕ 15
ܒܢܘܪܐ. ܗܘ. ܘܟܠ ܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܥܠ ܕܥܒܪ ܥܠ ܦܘܩܕܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܥܠ ܕܥܒܕ
ܣܟܠܘܬܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܘܩܕܡ ܝܫܘܥ ܒܨܦܪܐ. ܘܩܪܒܗ ܠܐܝܣܪܝܠ ܠܫܒܛܝܗܘܢ. ܘܐܬܐܚܕ 16
ܫܒܛܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܩܪܒ ܫܒܛܐ ܕܝܗܘܕܐ ܠܫܪܒܬܐ. ܘܐܬܐܚܕܬ ܫܪܒܬܐ ܕܙܪܚ. ܘܩܪܒ 17
ܫܪܒܬܐ ܕܙܪܚ ܠܓܒܪܐ. ܘܐܬܐܚܕ ܙܒܕܝ. * ܘܩܪܒ ܒܝܬܗ ܠܓܒܪܐ. ܘܐܬܐܚܕ ܥܟܪ 18
ܒܪ ܟܪܡܝ. ܒܪ ܙܒܕܝ. ܒܪ ܙܪܚ. ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܝܗܘܕܐ. * ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܥܟܪ. ܒܪܝ 19
ܗܒ ܬܫܒܘܚܬܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܗܒ ܠܗ ܬܘܕܝܬܐ. ܘܚܘܐ ܠܝ ܡܢܐ ܕܥܒܕܬ. ܘܠܐ
ܬܛܫܐ ܡܢܝ.

7 Dixitque Jesus, Ah Domine Deus; quorsum trajecisti populum hunc Jordanem, ut traderes nos in manum Amorrhæorum? O utinam mansissemus cis Jordanem. 8 Quid dicam modò, cùm verterit Israel cervicem suam coram hostibus suis? 9 Audient siquidem Chananæi & omnes incolæ terræ, & adversùm nos conspirantes, disperdent nomen nostrum de superficie terræ: & quid quæso facis nomini tuo maximo? 10 Dixit autem Dominus ad Jesum, Surge, cur humi prosterneris super faciem tuam? 11 Peccavit Israel, & transgressus est mandatum quod præceperam eis, & acceperunt de anathemate, etiam furati sunt, etiam mentiti sunt, & absconderunt inter instrumenta sua. 12 Nec poterunt inposterum filii Israel stare coram hostibus suis, eò quòd facti sint anathema: nec ero deinceps cum eis, nisi amoveatis anathema de medio vestrî. 13 Surge convoca populum istum, & dic. Parate vos cras; quoniam sic ait Dominus Deus Israel, Anathema in medio tui Israel: posthac non poteritis resistere inimicis vestris, quoad arceatis anathema de medio vestrî. 14 Manè ergò admovete tribus vestras; & tribus quam deprehenderit Dominus, accedat per familias; & familia quam deprehenderit Dominus, accedat per domos; & domus quam deprehenderit Dominus, accedat per viros. 15 Et qui deprehensus fuerit in hujusmodi anathemate succendatur igni, tam ipse quàm omnia quæ habet, eò quòd transgressus sit mandatum Domini, & quòd perpetraverit scelus in Israele. 16 Antevertens itaque Jesus manè, admovit Israelem per tribus, deprehensaque fuit tribus Juda. 17 Deinde admovit tribum Juda per familias, & deprehensa est familia Zarah. Rursum admovit familiam Zarah per domos, & deprehensus est Zabdi. 18 Hujus domum admovit per viros, & deprehensus est Achar filius Charmi, filii Zabdi, filii Zarah de tribu Juda. 19 Dixit autem Jesus ad Achar, Da magnitudinem Domino Deo Israelis, & tribue ei confessionem; declara quid feceris, & ne me celes.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وقال يوسع * الغوث يا ربنا الاله * لماذا جوزت جوازا هذا الشعب الاردن * حتى سلمتنا بيد 7
الاموراييين حتى يستاصلونا * ويا ليتنا كنا امتنعنا * واقمنا في جوز الاردن * بطلبة يا رب 8
اي شي اقول بعد ما ولا بنو اسرائيل قدام اقدام اعدايهم * وسمع الكنعانيون وكل سكان 9
الارض * فيتبادرون علينا * ويقطعون ذكرنا من الارض * واي شي تفعل لاسمك العظيم
10 * فقال الله ليوسع * قم لنفسك * لماذا انت ساقط بوجهك على الارض * قد اخطاوا بنو اسرائيل 11
وحادوا عن عهدي الذي امرتهم * واخذوا من الحرم وسرقوا وجحدوا * وجعلوه في الاتهم
* وليس تقدر بنو اسرائيل ان يقفوا قدام اعدايهم * بل يولون منهزمين قدام اعدايهم * 12
لانهم قد استحقوا الحرم * ليس اعود في عنايتهم الا بعد هلاك الجرم فيما بينهم * قم عد 13
القوم * وقل لهم ان يستعدوا الى غد * فاني هكذا قال الله * الحرم في وسطكم يا آل اسرائيل *
ولا تتمكنون الوقوف قدام اعدايكم الى حين ازالتكم الحرم من وسطكم * واذا كان 14
بالغداة اجتمعوا واقرعوا بين الاسباط * ويكون السبط الذي اخرجه الله اقرع بين قبايله *
والقبيل الذي يريك الله اقرع بين رجاله * ويكون الرجل الواقع في الحرم يحرق بالنار 15
وجميع ماله * لانه خالف امر الله وفعل سقاطة بين بني اسرائيل * فادلج يوسع بكرة * وقدم 16
بني اسرائيل لاسباطهم * وقرع بينهم * فاتوهم سبط يهودا * وقرع سبط يهودا * فاتوهم قبيلة 17
زارح * وقرع بيت زارح الرجال * فاتوهم بيت زبدي * وقرع بين اهل بيته الرجال * فاتاه 18
عاخان بن كرمي بن زبدي بن زارح * الرجل من سبط يهودا * فقال يوسع لعاخان يا 19
ولدي اجعل اليوم الآن كرامة لله اله اسرائيل * وقر بين يديه * واخبرني بما فعلت * ولا
تكتمني *

7 Dixitque Josue, Eja Domine noster Deus, ad quid transire omnino fecisti hunc populum Jordanem, ut traderes nos in manum Amorrhæorum, ut exstirpent nos? O utinam compescuissemus nos, & mansissemus trans Jordanem. 8 Quid quæso ô Domine, dicam, postquam terga dederunt filii Israel ante pedes inimicorum suorum? 9 Nam audient Chananæi & omnes habitatores terræ, & dispersi contra nos succident memoriam nostram è terra: & quid facies condignum nomine tuo magno? 10 Ait autem Deus ad Josue, Surge tibi, quare dejicis vultum tuum super terram? 11 Jam peccaverunt filii Israel, & declinaverunt à pacto meo quod præceperam eis, & tulerunt de anathemate, & furati sunt, atque negaverunt, & posuerunt illud inter vasa sua. 12 Quapropter nõ poterunt filii Israel stare ante inimicos suos, sed terga dabant profligati ante inimicos suos, quia despexerunt anathema: Nequaquam revertar ad curam eorum gerendam, nisi post extinctum noxium de medio eorũ. 13 Surge, recense populum, & dic eis ut parati sint in crastinum; nam sic dixit Deus, Anathema est in medio vestrî ô Israelitæ: non poteritis stare coram inimicis vestris, donec removeatis anathema de medio vestrî. 14 Quumque erit in crastino, congregamini, & sortes date inter tribus: eritque, tribus quam ediderit Deus, mitte sortem inter familias ejus: & familia quam ostenderit tibi Deus, mitte sortem inter viros ejus. 15 Et erit, vir qui incidit in anathema, comburatur igni & quidquid ad eum pertinet, quia adversatus est præcepto Dei, & commisit lapsum inter filios Israel. 16 Surrexit ergò Josue summo mane, & accedere fecit filios Israel per tribus eorum, sortemque dedit inter eos, & accidit eis tribus Juda. 17 Et sortem dedit tribui Iuda, & occurrit eis familia Zarah: et sortem dedit domui Zarah per viros, occurritque eis domus Zabdi. 18 Et sortem dedit inter domesticos ejus per viros, acciditque ei Achan filius Karmi, filii Zabdi, filii Zarah, vir de tribu Iuda. 19 Et dixit Iosue ad Achan, O fili mi, age hodiè, nunc da honorem Deo, Deo Israel, & fatere coram eo, & narra mihi quod fecisti, & ne me celes.

Domino peccavi ego Verè : ait & ,Jehoſuah Hachā reſpōdit Et
20 ויען עכן את־יהושע ויאמר אמנה אנכי חטאתי ליהוה
ſpolio in vidi Et .feci hoc ſicut & hoc ſicut & ,Iſrael Deo
21 אלהי ישראל וכזאת וכזאת עשיתי׃ ואראה בשלל
linguam & ,argenti ſiclos ducentos & ,bonum unum Babylonicum pallium
אדרת שנער אחת טובה ומאתים שקלים כסף ולשון
,ea concupivi & : ejus pondus ſiclorum quinquaginta ,unam auream
זהב אחד חמשים שקלים משקלו ואחמדם
,mei tentorii medio in terra in abſcondita ipſa ecce & : ea cepi &
ואקחם והנם טמונים בארץ בתוך האהלי
cucurrerunt & ,legatos Jehoſuah miſit Et .eo ſub argentum &
22 והכסף תחתיה׃ וישלח יהושע מלאכים וירצו
.ea ſub argentum & ,ej⁹ tentorio in abſconditū ecce & ,tentorium ad
האהלה והנה טמונה באהלו והכסף תחתיה׃
omnes ad & ,Jehoſuah ad ea adduxerunt &,tentorii medio de ea ceperunt Et
23 ויקחום מתוך האהל ויבאום אל־יהושע ואל כל־
Jehoſuah tulit Et .Domini facies ad ea ſtatuerūt & ;Iſrael filios
24 בני ישראל ויצקם לפני יהוה׃ ויקח יהושע את־
,auri linguam & ,pallium & ,argentum & ,Zerach filiū ,Hachā
עכן בן־זרח ואת־הכסף ואת־האדרת ואת־לשון הזהב
,ej⁹ pecus & ,ej⁹ aſinum & ,ej⁹ bovem & ,ej⁹ filias & ,ej⁹ filios &
ואת־בניו ואת־בנתיו ואת־שורו ואת־חמרו ואת־צאנו
,eo cum Iſrael omnis & ,ei quæ omnia & ,ej⁹ tentorium &
ואת־אהלו ואת־כל־אשר־לו וכל־ישראל עמו
Quid : Jehoſuah dixit Et .perturbationis Vallem eos fecerunt aſcendere &
25 ויעלו אתם עמק עכור׃ ויאמר יהושע מה
omnis eum conturbavit Et .hac die in Dominus te Turbet ?nos turbâſti
עכרתנו יעכרך יהוה ביום הזה וירגמו אתו כל־
.lapidibus in eos lapidaverunt &,igni in eos cōbuſſerunt & ,lapide Iſrael
ישראל אבן וישרפו אתם באש ויסקלו אתם באבנים׃
.hanc diem ad uſque magnum lapidum acervum eum ſuper erexerunt Et
26 ויקימו עליו גל־אבנים גדול עד היום הזה
,illius loci nomē vocavit Ideo.ſui naſi ira ab Dominus eſt averſus Et
וישב יהוה מחרון אפו על־כן קרא שם המקום ההוא
.hanc diem ad uſque,turbationis Vallem
עמק עכור עד היום הזה׃

CAP. VIII. ח

Cape .conſterneris ne & ,timeas Ne : Jehoſuah ad Dominus dixit Et
1 ויאמר יהוה אל־יהושע אל־תירא ואל־תחת קח
,Vide .Hai in aſcende ſurge & ;belli populum omnem tecum
עמך את כל־עם המלחמה וקום עלה העי ראה
& ;ej⁹ civitatem & ,ej⁹ populum & ,Hai regem tua manu in dedi
נתתי בידך את־מלך העי ואת־עמו ואת־עירו ואת־
,Jericho feciſti quēadmodū ,ejus regi & ,Hai facies Et .ejus terram
2 ארצו׃ ועשית לעי ולמלכה כאשר עשית ליריחו
tibi Pone .vobis prædabimini ej⁹ animal & ,ej⁹ ſpolium Tantùm .ejus regi &
ולמלכה רק־שללה ובהמתה תבזו לכם שים־לך
populus omnis & ,Jehoſuah ſurrexit Et .ejus tergo à civitati inſidiantem
3 ארב לעיר מאחריה׃ ויקם יהושע וכל־עם
viros mille triginta Jehoſuah elegit Et .Hai in aſcendendum ad ,belli
המלחמה לעלות העי ויבחר יהושע שלשים אלף איש
Videte : dicendo ,eis præcepit Et .nocte eos miſit & ,virtute fortes
4 גבורי החיל וישלחם לילה׃ ויצו אתם לאמר ראו
urbe ab vos elongetis ne ,civitatis tergo à civitati inſidiantes vos
אתם ארבים לעיר מאחרי העיר אל־תרחיקו מן־העיר
mecum qui populus omnis &,ego Et .parati vos omnes eritis &,valde
5 מאד והייתם כלכם נכנים׃ ואני וכל־העם אשר אתי
ſicuti noſtrum occurſum in exierint cùm erit Et .urbem ad accedemus
נקרב אל־העיר והיה כי־יצאו לקראתנו כאשר
.eorum facies ad fugiemus & ,principio in
בראשנה ונסנו לפניהם׃

Verſio VULG. LAT.

20 Reſponditq; Achan Joſue, & dixit ei; Verè ego peccavi Domino Deo Iſrael: & ſic & ſic 21 feci. Vidi enim inter ſpolia palliū coccineū valdè bonū, & ducentos ſiclos argenti, regulámq; aureā quinquaginta ſiclorū: et concupiſcens abſtuli, & abſcondi in terra contra mediū tabernaculi mei, argentúmq; foſſâ humo operui. 22 Miſit ergò Joſue miniſtros: qui currentes ad tabernaculū illi⁹, repererūt cuncta abſcondita in eodē loco, & argentū ſi- 23 mul. Auferentéſq; de tentorio tulerunt ea ad Joſue, & ad omnes filios Iſrael, projecerúntq; ante Dominū. 24 Tollens itaq; Joſue Achan filiū Zare, argentúmq; & pallium, & auream regulā, filios quoq; & filias ejus, boves & aſinos & oves, ipſúmq; tabernaculum, & cunctam ſupellectilē: (& omnis Iſrael cum eo) duxerūt 25 eos ad vallem Achor. Vbi dixit Joſue, Quia turbâſti nos, exturbet te Dominus in die hac. Lapidavítq; eum omnis Iſrael: & cuncta quæ illius erant, igne conſumpta ſunt. 26 Congregaverúntq; ſuper eum acervum magnum lapidum, qui permanet uſq; in præſentem diem. Et averſus eſt furor Domini ab eis. Vocatúmque eſt nomen loci illius, Vallis Achor, uſque hodié.

CAP. VIII.

1 Dixit autem Domin⁹ ad Joſue; Ne timeas, neque formídes: tolle tecum omnem multitudinem pugnatorū, & conſurgens aſcende in oppidum Hai. Ecce tradidi in manu tua regem ejus, & populum, ur- 2 bémq; & terram. Faciéſque urbi Hai, & regi ejus, ſicut feciſti Jericho, & regi illius: prædā verò, & omnia animantia diripietis vobis: pone in- 3 ſidias urbi poſt eam. Surrexítque Joſue, & omnis exercitus bellatorum cum eo, ut aſcenderent in Hai: & electa triginta millia virorum fortium miſit nocte, præcepít- 4 que eis, dicens; Ponite inſidias poſt civitatem: nec longiùs recedatis: & eritis o- 5 mnes parati. Ego autem, & reliqua multitudo quæ mecum eſt, accedemus ex adverſo contra urbem. Cúmque exierint contra nos, ſicut antè fecimus, fugiemus, & terga vertemus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

20 Καὶ ἀπεκρίθη Ἄχαρ τῷ Ἰησοῖ, καὶ εἶπεν, Ἀληθῶς ἥμαρτον ἐναντίον (δ) κυρίου τοῦ θεοῦ 21 Ἰσραήλ· οὕτως καὶ οὕτως ἐποίησα. Εἶδον ἐν τῇ προνομῇ ψιλὴν (ε) ποικίλην, καὶ διακόσια δίδραχμα ἀργυρίου, καὶ γλῶσσαν μίαν χρυσῆν πεντήκοντα διδράχμων, καὶ ἐνθυμηθεὶς αὐτῶν ἔλαβον· καὶ ἰδοὺ αὐτὰ (ζ) ἐγκέκρυπται ἐν τῇ σκηνῇ μου, καὶ τὸ ἀργύριον 22 κέκρυπται ὑποκάτω αὐτῶν. Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς ἀγγέλους, καὶ ἔδραμον εἰς τὴν σκηνὴν εἰς τὴν παρεμβολήν· καὶ ταῦτα ἦν κεκρυμμένα (η) εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, 23 καὶ τὸ ἀργύριον ὑποκάτω αὐτῶν. Καὶ ἐξήνεγκαν αὐτὰ ἐκ τῆς σκηνῆς, καὶ ἤνεγκαν πρὸς Ἰησοῦν (θ) καὶ τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσ- 24 ραήλ, καὶ ἔθηκαν αὐτὰ ἔναντι κυρίου. Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς τὸν Ἄχαρ υἱὸν Ζαρά, καὶ ἀνήγαγεν αὐτὸν εἰς φάραγγα Ἀχώρ, καὶ τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτοῦ, καὶ τοὺς μόσχους αὐτοῦ, καὶ τὰ ὑποζύγια αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ πρόβατα αὐτοῦ, καὶ τὴν σκηνὴν αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτοῦ, καὶ (ι) πᾶς ὁ λαὸς μετ᾽ αὐτοῦ· καὶ ἀνήγαγεν 25 (κ) αὐτοὺς εἰς Ἐμεκαχώρ. Καὶ εἶπεν (λ) Ἰησοῦς τῷ Ἄχαρ, Τί ὠλόθρευσας ἡμᾶς; (μ) ἐξολοθρεύσαι σε κύριος, καθὰ καὶ σήμερον. Καὶ ἐλιθοβόλησαν αὐτὸν (ν) λίθοις πᾶς Ἰσ- 26 ραήλ, Καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων μέγαν. καὶ ἐπαύσατο κύριος τοῦ θυμοῦ τῆς ὀργῆς. διὰ τοῦτο ἐπωνόμασεν αὐτὸ Ἐμεκαχὼρ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης.

20 Et reſpondit Achar Ieſu, & dixit; Verè peccavi coram Domino Deo Iſrael: Sic & ſic fe- 21 ci. Vidi in præda (o) veſtem variam, & ducentas didrachmas argenti, & linguam unam auream quinquaginta didrachmarum: & (p) animo commotus illa cepi. Et ecce ipſa abſcondita ſunt in tabernaculo meo: & argentum occultatum eſt ſub 22 eis. Et miſit Ieſus nuntios: & cucurrerunt ad tabernaculum in caſtra: & hæc erant abſondita in tabernaculo ejus, & argen- 23 tum ſub eis. Et exportaverunt ea de tabernaculo: & attulerunt ad Ieſum, & ſeniores Iſrael: & poſuerunt ea ante Do- 24 minum. Et cepit Ieſus Achar filiū Zara, (q) & duxit eum in vallem Achor, & filios ejus, & filias ejus, & vitulos ejus, et ſubjugalia ejus, & omnes oves ejus, & tabernaculum ejus, & omnia quæ erant ejus; & omnis (r) populus cum eo: & adduxit eos in (ſ) Emec-Achor. 25 Et ait Ieſus ad Achar, Quid turbâſti nos? Exturbet te Dominus, ſecundùm quæ & hodié. Et lapidaverunt eum lapidibus 26 omnis (t) Iſrael. Et ſuperpoſuerunt ei acervum lapidum (u) magnum. Et ceſſavit Dominus ab indignatione (x) iræ. Propter hoc cognominavit illud Emec-Achor uſq; in diem hanc.

MS.A. (δ) κυρίου θεοῦ (ε) ποικίλην καλήν, καὶ (ζ) ἐνκέκρυπται ἐν τῇ γῇ ἐν τῇ (η) ἐν τῇ γῇ, καὶ τὸ ἀργύριον (θ) καὶ πρὸς τοὺς (ι) πᾶς Ἰσραὴλ (κ) αὐτὸν (λ) Ἰησοῦς, Τί ὠλέθρευσας (μ) ἐξολεθρεῦσαι (ν) πᾶς Ἰσραὴλ ἐν λίθοις, Καὶ

ΚΕΦ. η΄.

1 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Μὴ φοβηθῇς, μηδὲ δειλιάσῃς. λάβε (α) μετὰ σοῦ πάντας τοὺς ἄνδρας τοὺς πολεμιστάς, καὶ ἀναστὰς ἀνάβηθι εἰς Γαί. ἰδοὺ δέδωκα εἰς τὰς χεῖράς σου τὸν βασιλέα Γαί, καὶ τὴν 2 γῆν αὐτοῦ. Καὶ (β) ποιήσεις τὴν Γαί, ὃν τρόπον ἐποίησας (γ) τὴν Ἱεριχώ, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς· καὶ τὴν προνομὴν τῶν κτηνῶν προνομεύσεις σεαυτῷ. κατάστησον δὲ σεαυτῷ ἔνεδρα τῇ 3 πόλει εἰς τὰ ὀπίσω. Καὶ ἀνέστη Ἰησοῦς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ὥστε ἀναβῆναι εἰς Γαί. (δ) ἐπέλεξεν δὲ Ἰησοῦς τριάκοντα χιλιάδας ἀνδρῶν δυνατοὺς ἐν ἰσχύϊ, καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς νυκτός· Καὶ ἐνετεί- 4 λατο αὐτοῖς, λέγων, Ὑμεῖς (ε) ἐνεδρεύσατε ὀπίσω τῆς πόλεως· μὴ μακρὰν (ζ) γίνεσθε ἀπὸ τῆς πόλεως, καὶ ἔσεσθε πάν- 5 τες ἕτοιμοι. Καὶ ἐγὼ (η) καὶ πάντες οἱ μετ᾽ ἐμοῦ προσάξομεν πρὸς τὴν πόλιν. καὶ ἔσται ὡς ἂν ἐξέλθωσιν οἱ κατοικοῦντες Γαὶ εἰς συνάντησιν ἡμῖν, καθάπερ καὶ πρώην, καὶ φευξόμεθα ἀπὸ προσώπου αὐτῶν.

CAP. VIII.

1 Et dixit Dominus ad Ieſum, Ne timeas, neque formides. Sume tecum omnes viros bellatores, & ſurgens aſcende in Gai. Ecce dedi in manus tuas regem (a) Gai, & terram ejus. 2 Et facies Gai, quemadmodùm feciſti Hiericho, & (b) regem ejus: & prædam pecorum prædaberis tibi. Colloca autem tibi inſidias civitati (c) retrorſùm. 3 Et ſurrexit Ieſus, & omnis populus bellator ad aſcendendum in Gai. Elegit autem Ieſus triginta millia virorum potentes in fortitudine: & miſit eos nocte: & mandavit eis, di- 4 cens; (d) Vos inſidiabimini poſt civitatem: non longè eritis à civitate: & eritis omnes parati. 5 Et ego, & omnes, qui mecum, accedemus ad civitatem. Et erit, cùm exierint qui commorantur in Gai, in obviàm nobis, ſicut & anteà; & fugiemus à facie eorum.

MS.A. (α) μετὰ σεαυτοῦ (β) ποιήσης τῇ Γαί, (γ) τῇ Ἱεριχώ, καὶ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς· (δ) καὶ ἐπέλεξεν Ἰησοῦς (ε) ἐνεδρεύσετε (ζ) γίνεσθαι τ (η) καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ μετ᾽ ἐμοῦ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

20 ואתיב עכן ית יהושע ואמר בקושטא אנא חבית קדם יי אלהא דישראל וכדין וכדין
21 עבדית׃ והוית בבזתא אצטלי בבלי חד שפיר ומאתן סלעין דכסף ולישנא דדהבא
חד חמשין סלעין מתקליה ורגנתנון ונסבתנון והא אנון טמירין בארעא בגו משכני
22 וכספא תחותוהי׃ ושלח יהושע אזגדין ורהטו למשכנא והא טמירין במשכניה וכספא
23 תחותוהי׃ ונסיבונון מגו משכנא ואיתיאונון לות יהושע ולות כל בני ישראל ואתיכונין
24 קדם יי׃ ודבר יהושע ית עכן בר זרח וית כספא וית אצטלא וית לישנא דדהבא ודבר
ית בנוהי וית בנתיה וית תוריה וית חמריה וית ענה וית משכניה וית כל דליה וכל
25 ישראל עמיה ואסיקו יתהון למישר עכור׃ ואמר יהושע מה עכרתנא יעכרנך יי ביומא
הדין ורגמו יתיה כל ישראל באבניא ואוקידו יתהון בנורא בתר דרגימו יתהון באבניא׃
26 ואקימו עלוהי דגור אבנין רב עד יומא הדין ותב יי מתקוף רוגזיה על כן קרא שמא
דאתרא ההוא מישר עכור עד יומא הדין׃

ח

1 ואמר יי ליהושע לא תדחל ולא תתבר דבר עמך ית כל עמא עבדי קרבא וקום סק לעי
2 חזי דמסרית בידך ית מלכא דעי וית עמיה וית קרתיה וית ארעיה׃ ותעביד לעי ולמלכה
כמא דעבדת ליריחו ולמלכה לחוד עדאה ובעירה תבזון לכון אתקן לך כמנא לקרתא
3 מאחורהא׃ וקם יהושע וכל עמא עבדי קרבא למסק לעי ובחר יהושע תלתין אלפין
4 גברא גברי חילא ושלחנון בליליא׃ ופקיד יתהון למימר חזו דאתון כמנין לקרתא
5 מאחורי קרתא לא תרחיקון מן קרתא לחדא ותהון כלכון מתקנין׃ ואנא וכל עמא
דעמי נתקרב לקרתא ויהי ארי יפקון לקדמותנא כדבקדמיתא ונפוך קדמיהון׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et reſpondit Ghachan Joſue, & dixit: In veritate ego peccavi ante Dn̄m 20
Deū Iſrael: & ſic & ſic feci. Et vidi in præda ſtolā Babylonicā unā pulchrā, 21
& ducentos ſiclos argenti; & linguā aureā unā, quinquaginta ſicli pondus ejus: et concupivi ea, et tuli ea: et ecce ea abſcondita in terra in medio tabernaculi mei, et argentum ſubt⁹ ea. Et miſit Joſue nuncios, et cucurre- 22
runt ad tabernaculū: et ecce abſcondita in tabernaculo ejus, et argentum ſubt⁹ ea. Et tulerunt ea deintra tabernaculū, et attulerunt ea ad Joſue, et ad 23
omnes filios Iſrael; et fuderunt ea ante Dn̄m. Et accepit Joſue Ghachan fi- 24
liū Zerahh, et argentū, et ſtolā, et linguā aureā, et adduxit filios ej⁹, et filias ejus, et boves ejus, et aſinos ej⁹, et pecora ej⁹, et tabernacula ejus, et omnia quæ ei: et omnis Iſrael cum eo; et aſcendere fecerunt eos ad planiciē Ghachor. Et dixit Joſue: Quid turbaſti nos? conturbet te Dn̄s in die hac: et la- 25
pidaverunt eum omnis Iſrael lapidibus; et combuſſerunt eos in igne, poſtquam lapidaverunt eos ſaxis. Et erexerunt ſuper eum acervum lapidum 26
magnum uſque ad diem hunc. Et converſus eſt Dominus à fortitudine furoris ſui: propterea appellavit nomen loci illius, Planitiem Ghachor, uſque ad diem hanc.

CAP. VIII.

Et dixit Dn̄s ad Joſue: Ne timeas, neq; frangaris: adduc tecum omnem 1
populū bellatores; et ſurge, aſcende in Ghai: vide, tradidi in manu tuâ regem Ghai, et populum ej⁹, et urbē ejus, et terram ejus. Et facies Ghai & 2
regi ejus ſicut feciſti Jericho et regi ej⁹: tantū ſpolia ej⁹ et jumenta ej⁹ diripietis vobis: para tibi inſidias urbi poſt eam. Et ſurrexit Joſue et omnis po- 3
pul⁹ bellatores ad aſcendendū in Ghai: et delegit Joſue triginta mille viros virtutis, et miſit eos in nocte. Et juſſit eis, dicendo: Videte ut vos inſi- 4
diantes urbi poſt urbē, ne longè abſitis ab urbe nimis: et eritis omnes vos parati. Et ego et omnis populus qui mecū, appropinquabimus urbi: et erit 5
cum ingredientur in occurſum noſtrū, ſicut ab initio, et avertem⁹ ante eos.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

20 * ܥܢܐ ܥܟܪ. ܘܐܡܪ ܠܝܫܘܥ. ܫܪܝܪܐܝܬ ܐܢܐ ܚܛܝܬ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܗܟܢܐ
21 ܥܒܕܬ. *ܚܙܝܬ ܒܒܙܬܐ. ܐܨܛܠܐ ܚܕܐ ܒܒܠܝܬܐ. ܫܦܝܪܐ ܗܘܬ. ܘܡܐܬܝܢ ܡܬܩܠܝܢ ܕܣܐܡܐ.
ܘܠܫܢܐ ܕܕܗܒܐ ܕܡܬܩܠ ܚܡܫܝܢ ܡܬܩܠܝܢ. ܘܪܓܬ ܐܢܘܢ. ܘܢܣܒܬ ܐܢܘܢ. ܘܗܐ ܛܡܝܪܝܢ ܒܐ
22 ܪܥܐ ܒܡܫܟܢܝ. ܘܟܣܦܐ ܠܬܚܬ ܡܢܗܘܢ. *ܘܫܕܪ ܝܫܘܥ ܓܒܪ̈ܐ. ܘܪܗܛܘ ܠܡܫܟܢܐ. ܘܚܙܘ
23 ܕܛܡܝܪܝܢ ܒܡܫܟܢܗ. ܘܟܣܦܐ ܡܢ ܠܬܚܬ. *ܘܢܣܒܘ ܐܢܘܢ ܡܢ ܡܫܟܢܗ. ܘܐܝܬܝܘ ܐܢܘܢ
24 ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܘܠܘܬ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܣܡܘ ܐܢܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. *ܘܕܒܪ ܝܫܘܥ ܠܥܟܪ ܒܪ
ܙܪܚ. ܘܢܣܒ ܠܟܣܦܐ ܘܠܐܨܛܠܐ. ܘܠܠܫܢܐ ܕܕܗܒܐ. ܘܕܒܪ ܠܒܢܘܗܝ ܘܠܒܢܬܗ. ܘܠܬܘܪܘܗܝ
ܘܠܚܡܪܘܗܝ. ܘܠܥܢܗ ܘܠܡܫܟܢܗ. ܘܠܟܠܡܕܡ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܘܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ.
25 ܘܐܣܩܘ ܐܢܘܢ ܠܥܘܡܩܐ ܕܥܟܪ. *ܘܐܡܪ ܠܗ ܝܫܘܥ. ܠܡܢܐ ܕܠܚܬܢܝ. ܢܕܠܚܟ ܡܪܝܐ ܒܝܘܡܐ
ܗܢܐ. ܘܪܓܡܘܗܝ ܒܟܐܦܐ ܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܗ ܘܠܟܠ ܕܐܝܬ ܠܗ. ܘܐܘܩܕܘ ܐܢܘܢ ܒܢܘܪܐ.
26 *ܘܐܩܝܡܘ ܥܠܘܗܝ ܝܓܪܐ ܕܟܐܦܐ ܪܘܪܒܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܘܐܬܬܢܝܚ ܡܪܝܐ ܡܢ ܚܡܬܐ
ܕܪܘܓܙܗ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܬܩܪܝ ܫܡܗ ܕܐܬܪܐ ܗܘ. ܥܘܡܩܐ ܕܥܟܪ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.

*ܩܦܠܐܘܢ * ܚ * *

1 *ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ. ܠܐ ܬܕܚܠ ܘܠܐ ܬܬܒܪ. ܕܒܪ ܥܡܟ ܠܟܠܗ
ܥܡܐ. ܘܟܠܗ ܩܪܒܐ. ܘܩܘܡ ܣܩ ܠܥܝ. ܚܙܝ ܕܐܫܠܡܬܗ ܒܐܝܕܝܟ ܠܡܠܟܐ ܕܥܝ.
2 ܘܠܥܡܗ ܘܠܡܕܝܢܬܗ. ܘܠܐܪܥܗ. *ܘܥܒܕ ܠܥܝ ܘܠܡܠܟܗ. ܐܝܟ ܕܥܒܕܬ ܠܐܝܪܝܚܘ
ܘܠܡܠܟܗ. ܒܠܚܘܕ ܒܙܬܗ. ܘܒܥܝܪܗ. ܒܘܙܘ ܠܟܘܢ. ܘܣܝܡܘ ܠܟܘܢ ܟܡܝܢܐ ܡܢ
3 ܒܣܬܪܗ ܕܡܕܝܢܬܐ. *ܘܩܡ ܝܫܘܥ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܥܒܕܝ ܩܪܒܐ. ܠܡܣܩ ܠܥܝ. ܘܓܒܐ
4 ܝܫܘܥ ܬܠܬܝܢ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ ܓܢܒܪܐ ܕܚܝܠܐ. ܘܫܕܪ ܐܢܘܢ ܒܠܠܝܐ. *ܘܦܩܕ ܐܢܘܢ
ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܚܙܘ. ܐܢܬܘܢ ܕܟܡܢܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܠ ܡܕܝܢܬܐ ܡܢ ܒܣܬܪܗ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܠܐ
5 ܬܪܚܩܘܢ ܛܒ ܡܢܗ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܗܘܘ ܡܛܝܒܝܢ ܟܠܟܘܢ. *ܘܐܢܐ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܥܡܝ
ܢܬܩܪܒ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܐ ܕܢܦܩܘ ܠܐܘܪܥܢ ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܕܡܝܬ. ܗܐ ܥܪܩܝܢܢ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ.

Reſpondens Achar, dixit ad Jeſum, Reverâ ego peccavi in Dominum Deum Iſraelis, & ſic feci. 20
Vidi inter ſpolia togam quandam Babylonicam quæ pulcherrima erat, ducentos ſiclos argenti, & linguam âuri, quæ pendebat quinquaginta ſiclos; eaque concupiſcens accepi, & ecce abdita ſunt mihi humi in tentorio meo, & argentum ſubtùs. 21
Miſit ergò Jeſus viros, qui currentes ad tentorium, viderunt *ea* abſcondita *ſub terra* in tentorio ipſius, & argentum ſubtèr. 22
Et tollentes ea de tentorio ipſius, attulerunt illa ad Jeſum & ad univerſum Iſraelem, poſuitque ea *Joſue* coram Domino. 23
Et duxit Jeſus Acharem filium Zarah, tulitque argentum, & togam, & lingulam auri; duxitque filios ac filias, boves & aſinos, oves ac tentorium, & quicquid ejus erat, & univerſum Iſraelem ſecum, & aſſumpſit eos ad vallem Achar. 24
Et dixit ad eum Jeſus, Quare conturbâſti me? conturbet te Dominus in die iſto: obrueruntque eum lapidibus univerſus Iſrael, ipſum *inquam* & quicquid eum attinebat, & combuſſerunt eos igne. 25
Et erexerunt ſuper eum acervum lapidum magnorum, ad hodiernam uſque diem: placatúſque fuit Dn̄s ab æſtu furoris ſui. Propterea vocatū fuit nomen loci illius, Vallis Achar in hunc uſque diem. 26

CAP. VIII.

Deinde dixit Dominus ad Jeſum, Ne timeas, neque formides: duc tecum univerſum populum, atque belligerum, & ſurgens aſcende ad Aai, quoniam tradidi in manus tuas regem Aai, populum, urbem, ac terram ejus. 1
Fac autem Aai et regi ejus, quemadmodum feciſti Jericho et regi ipſius: prædam tamen ſolùm ac jumenta diripite vobis. Inſidias autem ponite vobis à tergo urbis. 2
Surrexit itaque Jeſus et univerſus populus bellator, ad aſcendendum in Aai, delegitque Jeſus triginta millia virorum validiſſimorum robore, miſitque eos noctu. 3
His præcepit, ac dixit, Videte, quum tetenderitis inſidias adversùs urbem à tergo urbis, ne multùm recedatis ab eadem urbe, et ſitis parati omnes. 4
Ego verò, et populus qui mecum eſt, appropinquabimus urbi; cúmque exierint in occurſum noſtrum ut antea, ecce fugiemus à conſpectu eorum: 5

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

20 * فأجاب عاخان يوسع وقال* حقا انا اخطأت بين يدي الرب اله اسرائيل* هكذا وهكذا فعلت
21 * ونظرت في النهب ازارا عراقية واحدة جيدة* ومايتي مثقال فضة* وسبيكة ذهب وزنها خمسون
22 مثقالا* فاشتهيتهم واخذتهم* وها هم مدفونة في الارض في وسط مضاربي* والفضة تحتها* فارسل
23 يوسع رسلا* فجاوا الى المضرب* فاذا ذلك مدفون في المضرب* والفضة تحته* فاخذوهم من وسط
24 المضرب* وجاوا بهم الى يوسع* والى جماعة بني اسرائيل* وطرحوهم بين يدي الله* واخذ يوسع
عاخان بن زارح* والفضة والازار والسبيكة الذهب* وبنيه وبناته* وبقره* وحميره* وغنمه* ومضربه*
25 وساير ماله* وكافة بني اسرائيل معه* واصعدوهم الى برج الافتضاح* وقال يوسع* لماذا فضحتنا*
يفضحك الله في هذا اليوم* ورجمه جميع بني اسرائيل بالحجارة هو وبنيه وماله* واحرقوهم
26 بالنار* وحصبوهم بالحجارة* واقاموا عليه تل حجارة عظيما* الى هذا اليوم* ورجع الله من
شدة غضبه* لاجل ذلك سمي ذلك الموضع برج الافتضاح* الى هذا اليوم*

* الفصل الثامن *

1 * وقال الله ليوسع* لا تخف ولا تذعر* خذ معك جميع رجال الحرب* وقم اصعد الى العي* وانظر
2 قد اسلمت بيدك ملك العي وقومه وارضه وبلده* وافعل بها وبملكها كما فعلت باريحا
3 وملكها* وكل سلبها وبهايمها يكون نهبا لكم* واجعل لك كمينا من وراء المدينة* فقام
يوسع وساير رجال الحرب وتهياوا للصعود الى العي* واختار يوسع ثلاثين الف رجل جبابرة
4 البسالة* وارسلهم ليلا* وامرهم وقال لهم* كونوا انتم مكمنين للمدينة من وراها* لا تبعدوا
5 عنها جدا* بل تكونوا بجملتكم مرتبين* وانا وجميع الرجال الذي معي نتقدم الى المدينة*
فيكون اذا هم خرجوا للقاينا كالدفعة الاولى نهرب قدامهم*

Reſpondit Achan Joſue, & ait, Verè ego peccavi coram Domino Deo Iſraelis: ſic & ſic feci. 20
Vidi enim inter ſpolia pallium Aracæum (i. Babylonicum) *unum optimum, & ducentos ſiclos argenti; & lingulam auri pondo quinquaginta ſiclorum, eaque concupiſcens abſtuli; & ecce ipſa ſunt abſconſa ſub terra in medio tabernaculorum meorum, & argentum ſub iis eſt.* 21
Miſit itaque Joſue nuntios, qui venerunt ad tabernaculum; & ecce illud abſconditum erat in tabernaculo, & argentum ſub eo. 22
Et arripientes ea de medio tabernaculi, attulerunt ea ad Joſue & ad congregationem filiorum Iſrael, & poſuerunt ea coram Deo. 23
Et tulit Joſue Achanem filium Zarah, & argentum, & pallium, & lingulam auri, & filios ejus, ac filias ejus, & boves ejus, & aſinos ejus, & oves illius, & tentorium ejus, & quidquid ejus erat, omnibus filiis Iſrael comitantibus eum, & aſcendere fecerunt eos ad turrem vituperii. 24
Et ait Joſue, Cur vituperâſti nos? vituperet te Deus in hac die: & lapidaverunt eum omnes filii Iſrael lapidibus, ipſum, & filios ejus, & bona illius, & combuſſerunt eos igni, & obruerunt eos lapidibus. 25
Et erexerunt ſuper eum acervum lapidū magnum uſque ad hanc diem: & receſſit Deus ab atrocitate furoris ſui. Propterea vocatum eſt nomen illius loci, Turris vituperii, uſque ad hanc diem. 26

CAP. VIII.

Et dixit Deus ad Joſue, Ne metuas, neq; extimeſcas: Tolle tecum omnes viros bellatores, & ſurge, aſcende ad Aai: & vide, jam dedi in manum tuam Regem Aai, & populum ejus, & terram ejus, regionemque ipſius. 1
Fac illi & regi ejus, quemadmodum feciſti Jericho & regi ejus: verùm cuncta ſpolia ejus & jumenta ejus erunt in prædam vobis. Et pone tibi inſidias à tergo urbis. 2
Surrexit ergò Joſue, omneſque viri bellatores, & accinxerunt ſe ad aſcendendum in Aai, & elegit Joſue triginta millia virorum gigantium magnanimorum, & miſit illos noctu. 3
Præcepitque eis, ac dixit illis, Eſtote vos inſidiantes civitati à tergo ipſius: ne diſtetis ab ea multùm, ſed eritis omnes parati. 4
Ego verò, & omnes viri qui mecum erunt, accedemus ad urbem. Eritque, quum ipſi egredientur in occurſum noſtrum ſicuti vice primâ, fugiemus ante eos; 5

ספר יהושע : ח

: dicent Quia . urbe ab eos *nos evellere usque* nos post egredientur Et
6 וְיָצְאוּ אַחֲרֵינוּ עַד הַתִּיקֵנוּ אוֹתָם מִן־הָעִיר כִּי יֹאמְרוּ
vos Et . *eorū aspectu* ad fugiem⁹ & , prima in ut *nostros cōspect⁹ ad* Fugientes
נָסִים לְפָנֵינוּ כַּאֲשֶׁר בָּרִאשֹׁנָה וְנַסְנוּ לִפְנֵיהֶם : 7 וְאַתֶּם
Dominus eam *dabit* Et . civitatem expelletis & , insidiis ex surgetis
תָּקֻמוּ מֵהָאוֹרֵב וְהוֹרַשְׁתֶּם אֶת־הָעִיר וּנְתָנָהּ יְהוָה
, civitatem *eos comprehendere circa* erit Et . vestra manu in vester Deus
אֱלֹהֵיכֶם בְּיֶדְכֶם : 8 וְהָיָה כְּתָפְשְׂכֶם אֶת־הָעִיר
, Videte . facietis Domini verbum juxta , igni in civitatem succendetis
תַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ כִּדְבַר יְהוָה תַּעֲשׂוּ רְאוּ
, insidias ad *iverunt* & , Jehosuah eos misit Et . vobis præcepi
צִוִּיתִי אֶתְכֶם : 9 וַיִּשְׁלָחֵם יְהוֹשֻׁעַ וַיֵּלְכוּ אֶל־הַמַּאְרָב
pernoctavit Et . Hai *mari à* Hai inter & , Bethel inter manserunt &
וַיֵּשְׁבוּ בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעַי מִיָּם לָעָי וַיָּלֶן
, mane Jehosuah *mane surrexit* Et . populi medio in illa nocte in Jehosuah
יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ הָעָם : 10 וַיַּשְׁכֵּם יְהוֹשֻׁעַ בַּבֹּקֶר
. Hai in *populi faciem ad* Israel senes & , ipse ascendit & , populum *visitavit* &
וַיִּפְקֹד אֶת־הָעָם וַיַּעַל הוּא וְזִקְנֵי יִשְׂרָאֵל לִפְנֵי הָעָם הָעָי :
venerūt & , *accesserunt* & ascenderūt , secum qui *belli* populus omnis Et
11 וְכָל־הָעָם הַמִּלְחָמָה אֲשֶׁר אִתּוֹ עָלוּ וַיִּגְּשׁוּ וַיָּבֹאוּ
, eū inter vallis & : Hai ipsi aquilone ab sunt castrametati & : civitatē cōtra
נֶגֶד הָעִיר וַיַּחֲנוּ מִצְּפוֹן לָעַי וְהַגַּי בֵּינָו
insidias eos posuit & , virorum millia quinque circiter *cepit* Et . Hai inter &
וּבֵין הָעָי : 12 וַיִּקַּח כַּחֲמֵשֶׁת אֲלָפִים אִישׁ וַיָּשֶׂם אוֹתָם אֹרֵב
populus posuerunt Et . civitati ipsi *mari à* Hai inter & , Bethel inter
בֵּין בֵּית־אֵל וּבֵין הָעַי מִיָּם לָעִיר : 13 וַיָּשִׂימוּ הָעָם
mari à ejus *calcem* & , civitati ipsi aquilone ab quæ *castrametationē* omnem
אֶת־כָּל־הַמַּחֲנֶה אֲשֶׁר מִצְּפוֹן לָעִיר וְאֶת־עֲקֵבוֹ מִיָּם
fuit Et . vallis medium in illa nocte in Jehosuah *ivit* & , civitati ipsi
לָעִיר וַיֵּלֶךְ יְהוֹשֻׁעַ בַּלַּיְלָה הַהוּא בְּתוֹךְ הָעֵמֶק : 14 וַיְהִי
civitatis homines sunt egressi & , *mane surrexerūt* & , festinarūt & , Hai *regem videre ut*
כִּרְאוֹת מֶלֶךְ־הָעַי וַיְמַהֲרוּ וַיַּשְׁכִּימוּ וַיֵּצְאוּ אַנְשֵׁי־הָעִיר
statutū tēp⁹ ad ej⁹ populus omnis & , ipse , prælium ad Israel occursum in
לִקְרַאת־יִשְׂרָאֵל לַמִּלְחָמָה הוּא וְכָל־עַמּוֹ לַמּוֹעֵד
. civitatis *tergo à* sibi *insidians quia novit non ipse* & : *planitiei faciei ad*
לִפְנֵי הָעֲרָבָה וְהוּא לֹא יָדַע כִּי־אֹרֵב לוֹ מֵאַחֲרֵי הָעִיר :
viā fugerunt & *coram facies ad* Israel omnis & Jehosuah sunt *percussi* Et
15 וַיִּנָּגְעוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל לִפְנֵיהֶם וַיָּנֻסוּ דֶּרֶךְ
persequendo civitate in qui populus omnis sunt vociferati Et . *deserti*
הַמִּדְבָּר : 16 וַיִּזָּעֲקוּ כָּל־הָעָם אֲשֶׁר בָּעִיר לִרְדֹּף
. civitate à sunt evulsi & ; Jehosuah post sunt persecuti & : eos post
אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ וַיִּנָּתְקוּ מִן־הָעִיר :
post sunt egressi non qui , Bethel & , *Hai in* vir est relictus non Et
17 וְלֹא־נִשְׁאַר אִישׁ בָּעַי וּבֵית אֵל אֲשֶׁר לֹא־יָצְאוּ אַחֲרֵי
. Israel post sunt persecuti & , apertam civitatem reliquerunt & , Israel
יִשְׂרָאֵל וַיַּעַזְבוּ אֶת־הָעִיר פְּתוּחָה וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרֵי יִשְׂרָאֵל :
tua manu in quæ *hasta in* Extende : Jehosuah ad Dominus dixit Et
18 וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־יְהוֹשֻׁעַ נְטֵה בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר־בְּיָדְךָ
quæ *hasta in* Jehosuah extendit Et . eam dabo tua manu in quia ; Hai *ad*
אֶל־הָעַי כִּי בְיָדְךָ אֶתְּנֶנָּה וַיֵּט יְהוֹשֻׁעַ בַּכִּידוֹן אֲשֶׁר־
, suo loco è festinanter *surrexit insidiator* Et . civitatem *ad* sua manu in
בְּיָדוֹ אֶל־הָעִיר : 19 וְהָאוֹרֵב קָם מְהֵרָה מִמְּקוֹמוֹ
eā ceperūt atque , civitatē ad venerūt & ; suā manū *extendere ut* cucurrerunt &
וַיָּרוּצוּ כִּנְטוֹת יָדוֹ וַיָּבֹאוּ הָעִיר וַיִּלְכְּדוּהָ
viri se verterunt Et . igni *in* civitatem succenderunt & , festinaverunt &
וַיְמַהֲרוּ וַיַּצִּיתוּ אֶת־הָעִיר בָּאֵשׁ : 20 וַיִּפְנוּ אַנְשֵׁי
, cœlos ad civitatis fumus ascendebat ecce & , viderunt & , se post Hai
הָעַי אַחֲרֵיהֶם וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה עָלָה עֲשַׁן הָעִיר הַשָּׁמַיְמָה
fugiens populus & : illuc & huc fugiendū ad *manus* eis *in* *fuit* non &
וְלֹא־הָיָה בָהֶם יָדַיִם לָנוּס הֵנָּה וָהֵנָּה וְהָעָם הַנָּס
. persequentem ad est conversus , desertum in
הַמִּדְבָּר נֶהְפַּךְ אֶל־הָרוֹדֵף :

JOSUE.
Versio VUL. LAT.

6 Donec persequentes ab urbe longiùs protrahantur : putabunt enim nos fugere sicut 7 priús. Nobis ergò fugientib⁹, & illis persequentib⁹, consurgetis de insidiis, & vastabitis civitatem : tradétq; eam Dñs De⁹ vester in manus vestras. 8 Cúmq; ceperitis, succendite eam, & sic omnia facietis, ut 9 jussi. Dimisitque eos, & perrexerunt ad locū insidiarum, sederúntque inter Bethel & Hai, ad Occidentalem plagam urbis Hai : Josue autem nocte illâ in medio mansit populi; 10 Surgénsq; diluculò recensuit socios, & ascendit cum senioribus in fronte exercitús, vallatus auxilio pugnatorum. 11 Cúmque venissent & ascendissent ex adverso civitatis, steterunt ad Septentrionalem urbis plagam, inter quam & 12 eos erat vallis media. Quinq; autem millia viros elegerat, & posuerat in insidiis inter Bethel & Hai, ex Occidentali 13 parte ejusdē civitatis : Omnis verò reliquus exercitus ad Aquilonē aciem dirigebat, ita ut novissimi illius multitudinis Occidentalem plagam urbis attingerent. Abiit ergò Josue nocte illâ, & stetit in 14 vallis medio. Quod cùm vidisset rex Hai, festinavit manè, & egressus est cum omni exercitu civitatis, direxítq; aciem contra desertum, ignorans quòd post tergum late- 15 rent insidiæ. Josue verò & omnis Israel cesserunt loco, simulantes metum, & fugi- 16 entes per solitudinis viam. At illi vociferantes pariter, & se mutuò cohortantes persecuti sunt eos. Cúmq; recessissent à 17 civitate, Et ne unus quidem in urbe Hai & Bethel remansisset, qui non persequeretur Israel, (sicut eruperant, aperta 18 oppida relinquentes,) Dixit Dominus ad Josue, Leva clypeum, qui in manu tua est, contra urbem Hai, quoniam 19 tibi tradam eam. Cùmq; elevâsset clypeum ex adverso civitatis, insidiæ, quæ latebant, surrexerunt confestim : & pergentes ad civitatem, ceperunt, & succenderunt 20 eam. Viri autem civitatis, qui persequebantur Josue, respicientes & videntes fumū urbis ad cœlū usque conscendere, non potuerunt ultrà huc illúcque diffugere: præsertim cùm hi qui simulaverant fugam, & tendebant ad solitudinem, contrà persequentes fortissimè restitissent.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

6 Καὶ ὡς ἂν ἐξέλθωσιν ὀπίσω ἡμῶν, (ϑ) ἀποσπάσομεν αὐτοὺς ἀπὸ τῆς πόλεως· καὶ ἐροῦσι, Φεύγουσιν οὗτοι ἀπὸ προσώπου ἡμῶν, ὃν τρόπον καὶ 7 ἔμπροσθεν. Ὑμεῖς δὲ ἐξαναστήσεσθε ἐκ τῆς ἐνέδρας, καὶ πορεύσεσθε εἰς τὴν πό- 8 λιν. Κατὰ τὸ ῥῆμα τοῦτο (ι) ποιήσε- 9 τε· ἰδοὺ ἐντέταλμαι ὑμῖν. Καὶ ἀπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐπορεύθησαν εἰς τὴν ἐνέδραν· καὶ ἐνεκάθισαν ἀναμέσον Βαιθὴλ καὶ ἀναμέσον Γαὶ, ἀπὸ 10 θαλάσσης τῆς Γαί. Καὶ ὀρθρίσας Ἰησοῦς τοπρωῒ, ἐπεσκέψατο τὸν λαόν. καὶ ἀνέβησαν αὐτὸς καὶ οἱ (κ) πρεσβύτεροι κατὰ πρόσωπον τοῦ λαοῦ ἐπὶ Γαί. 11 Καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ' αὐτοῦ ἀνέβησαν. καὶ πορευόμενοι ἦλθον ἐξεναντίας τῆς πόλεως ἀπὸ ἀνατολῶν· 12 Καὶ τὰ ἔνεδρα τῆς πόλεως ἀπὸ θα- ⌴14⌴ λάσσης. Καὶ ἐγένετο ὡς εἶδεν (λ) βασιλεὺς Γαὶ, ἔσπευσε καὶ ἐξῆλθεν εἰς συνάντησιν αὐτοῖς ἐπ' εὐθείας εἰς τὸν πόλεμον, αὐτὸς, καὶ πᾶς ὁ (μ) λαὸς ὁ μετ' αὐτοῦ. καὶ αὐτὸς οὐκ ᾔδει, ὅτι ἔνεδρα αὐτῷ ἐστιν (ν) ὀπίσω τῆς 15 πόλεως. Καὶ εἶδε, καὶ ἀνεχώρησεν Ἰησοῦς (ξ) καὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου αὐτῶν. 16 Καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ αὐτοὶ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς 17 πόλεως. Οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν τῇ Γαὶ, ὃς οὐ κατεδίωξεν ὀπίσω (ο) Ἰσραήλ· καὶ κατέλιπον τὴν πόλιν ἠνεῳγμένην, καὶ κατεδίωξαν ὀπίσω Ἰσραήλ. 18 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Ἔκτεινον τὴν χεῖρά σου ἐν τῷ γαισῷ τῷ ἐν τῇ χειρί σου ἐπὶ τὴν πόλιν, (π) εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτήν· καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξαναστήσονται ἐν 19 τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν. Καὶ ἐξέτεινεν (ρ) Ἰησοῦς τὴν χεῖρα αὐτοῦ τὸν γαισὸν ἐπὶ τὴν πόλιν. καὶ τὰ ἔνεδρα ἐξανέστησαν ἐν τάχει ἐκ τοῦ τόπου αὐτῶν· καὶ ἐξήλθοσαν ὅτε ἐξέτεινε τὴν χεῖρα, καὶ (σ) εἰσήλθοσαν ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ κατελάβοντο αὐτήν· καὶ σπεύσαντες ἐνέπρησαν τὴν πόλιν 20 ἐν πυρί. Καὶ περιβλέψαντες (τ) οἱ κάτοικοι Γαὶ εἰς τὰ ὀπίσω (υ) αὐτῶν, καὶ ἐθεώρουν καπνὸν ἀναβαίνοντα ἐκ τῆς πόλεως εἰς τὸν (φ) οὐρανόν· καὶ οὐκ ἔτι εἶχον ποῦ φύγωσιν ὧδε ἢ ὧδε.

Et cùm exierint post nos; abducemus illos à civitate: & dicent, Fugiunt hi à facie nostra, sicut & (e) anteà. Vos autem exurgetis de insi- 7 *diis: & ibitis in (f) civitatem. Secundùm verbum i-* 8 *stud facietis: Ecce præcepi vobis. Et misit eos Jesus,* 9 *& iverunt ad insidias: & insederunt inter Bæthel & inter Gai, à mari ipsius (g) Gai. Et surgens Jesus manè recog-* 10 *novit populum. Et ascenderunt ipse & seniores ad faciem populi super Gai. Et o-* 11 *mnis populus bellator cum eo ascenderunt. Et pergentes venerunt ex adverso civitatis ab Oriente: Et insidiæ (h) ci-* 12 *vitatis à Mari. Et factum est* ⌴14⌴ *ut vidit rex Gai; festinavit (i) & exiit in occursum eis rectà in prælium, ipse, & omnis populus qui cum eo. Et ipse non sciebat, quia insidiæ sibi sunt post civitatem. Et* 15 *vidit, & recessit Jesus, & Israel à facie (k) eorum. Et* 16 *persequuti sunt post filios Israel: & ipsi abscesserunt à civitate. Non remansit quis-* 17 *quam in (l) Gai, qui non persequeretur post Israel: Et reliquerunt civitatem apertam, & persequuti sunt post Israel. Et dixit Dominus ad* 18 *Jesum, Extende manum tuam in (m) gæso, quod in manu tua, contra civitatem: in manus enim tuas tradidi eam: & insidiæ exurgent velociter de loco suo. Et ex-* 19 *tendit Iesus manum suam, gæsum in civitatem. Et insidiæ surrexerunt velociter de loco suo; et exierunt, quando extendit manum: et intraverunt in civitatem, et ceperunt eam: et festinantes incenderunt civitatem in igni. Et circumspi-* 20 *cientes habitatores Gai in posteriora sua, et spectabant fumum ascendentem de civitate in cœlum: et non ultrà habebant, quò fugerent, huc (n) vel huc.*

MS. A. (ϑ) ἀποσπάσομεν (ι) ποιήσατε· (κ) πρεσβύτεροι Ἰσραὴλ κατὰ (λ) ὁ βασιλεὺς τῆς Γαὶ, (μ) λαὸς αὐτοῦ. (ν) ἀπὸ τῆς πόλεως ὀπίσω. Καὶ (ξ) καὶ πᾶς Ἰσραὴλ (ο) Ἰσραήλ. * Καὶ εἶπεν κύριος (π) ὅτι εἰς τὴν χεῖρά σου (ρ) Ἰησοῦς τὸν γαισὸν καὶ τὴν χεῖρα αὐτοῦ ἐπὶ τὴν (σ) εἰσῆλθον εἰς τὴν (τ) οἱ κατοικοῦντες (υ) αὐτῶν, ἑώρων ἀναβαίνοντα τὸν καπνὸν τῆς πόλεως (φ) οὐρανόν. * Καὶ μεταβαλλόμενοι

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

6 וְיִפְּקוּן בַּתְרַנָא עַד דְנִגוּד יַתְהוֹן מִן קַרְתָּא אֲרֵי יֵימְרוּן תְּבִירִין קֳדָמָנָא כִּדְבְקַדְמֵיתָא וְנֵפוּךְ
7 קֳדָמֵיהוֹן : וְאַתּוּן תְּקוּמוּן מִכְּמְנָא וּתְתָרְכוּן יַת קַרְתָּא וְיִמְסְרִנַהּ יְיָ אֱלָהֲכוֹן בִּידְכוֹן : וִיהֵי
8 בְּמֵיחַדְכוֹן יַת קַרְתָּא תַּדְלְקוּן יַת קַרְתָּא בְּנוּרָא כְּפִתְגָמָא דַייָ תַּעְבְּדוּן חֲזוֹ דְפַקֵּדִית יַתְכוֹן :
9 וְשַׁלְחִנוּן יְהוֹשֻׁעַ וַאֲזַלוּ לְכִמְנָא וִיתִיבוּ בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין עַי מִמַּעְרַב לְעָי וּבָת יְהוֹשֻׁעַ בְּלֵילְיָא
10 הַהוּא בְּגוֹ עַמָּא : וְאַקְדֵים יְהוֹשֻׁעַ בְּצַפְרָא וּמְנָא יַת עַמָּא וּסְלִיק הוּא וְסָבֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם עַמָּא
11 לְעָי : וְכָל עַמָּא עָבְדֵי קְרָבָא דְעִמֵּיהּ סְלִיקוּ וְאִתְקָרָבוּ וַאֲתוֹ לְקָבֵל קַרְתָּא וּשְׁרוֹ מִצִּפּוּנָא לְעָי
12 וְחֵילְתָּא בֵּינוֹהִי וּבֵין עָי : וּדְבַר כְּחַמְשָׁא אַלְפִין גֻּבְרָא וְשַׁוִּי יַתְהוֹן כְּמָנָא בֵּין בֵּית אֵל וּבֵין עָי
13 מִמַּעְרַב לְעָי : וְשַׁוִּיאוּ עַמָּא יַת כָּל מַשְׁרִיתָא דְמִצִּפּוּנָא לְקַרְתָּא וְיַת כְּמַנֵיהּ מַעְרַב לְקַרְתָּא
14 וַאֲזַל יְהוֹשֻׁעַ בְּלֵילְיָא הַהוּא בְּגוֹ מֵישְׁרָא : וַהֲוָה כַּד חֲזָא מַלְכָּא דְעָי וְאוֹחִיאוּ וְאַקְדִימוּ וּנְפַקוּ
אֱנָשֵׁי קַרְתָּא לְקַדָּמוּת יִשְׂרָאֵל לְאַגָּחָא קְרָבָא הוּא וְכָל עַמֵּיהּ לִזְמָנָא לִקְדָם מֵישְׁרָא וְהוּא לָא יְדַע
15 אֲרֵי כְּמָנָא לֵיהּ מֵאֲחוֹרֵי קַרְתָּא : וְאִתַּבָּרוּ יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל קֳדָמֵיהוֹן וַעֲרַקוּ לְאוֹרַח מַדְבְּרָא :
16 וְאִתְכְּנִישׁוּ כָּל עַמָּא דִבְקַרְתָּא לְמִרְדַּף בָּתְרֵיהוֹן וּרְדַפוּ בָּתַר יְהוֹשֻׁעַ וְאִתְנְגִידוּ מִן קַרְתָּא :
17 וְלָא אִשְׁתְּאַר אֱנָשׁ בְּעָי וּבְבֵית אֵל דְלָא נְפַקוּ בָּתַר יִשְׂרָאֵל וְשַׁבְקוּ יַת קַרְתָּא פְּתִיחָא
18 וּרְדַפוּ בָּתַר יִשְׂרָאֵל : וַאֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ אֲרֵים בְּרוּמְחָא דְבִידָךְ לְעָי אֲרֵי בִידָךְ אֶמְסְרִנַּהּ
19 וַאֲרֵים יְהוֹשֻׁעַ בְּרוּמְחָא דְבִידֵיהּ לְקָבֵל קַרְתָּא : וּכְמָנָא קָם בִּפְרִיעַ מֵאַתְרֵיהּ וּרְהַטוּ כַּד אֲרֵים יְדֵיהּ
20 וְעָלוּ לְקַרְתָּא וּכְבַשׁוּהָ וְאוֹחִיאוּ וְאַדְלִיקוּ יַת קַרְתָּא בְּנוּרָא : וְאִתְפְּנִיאוּ אֱנָשֵׁי עָי לַאֲחוֹרֵיהוֹן וַחֲזוֹ וְהָא סְלִיק תְּנָנָא דְקַרְתָּא לְצֵית שְׁמַיָּא וְלָא הֲוָה בְּהוֹן חֵילָא לְמֶעְרַק לְכָא וּלְכָא וְעַמָּא דַעֲרַק לְמַדְבְּרָא אִתְהַפִּיךְ עַל רָדְפָא :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

6 Et egredientur post nos, quoad extrahamus eos ab urbe: nam dicent, Fracti ante nos sicut in initio: et vertemus [*terga*] ante eos. 7 Et vos surgetis ex insidiis, et extirpabitis *urbem*; et tradet eam Dominus Deus vester in manus vestras. 8 Et erit cùm ceperitis vos urbem, incendetis urbem igne: juxta verbū Domini facietis: videte, quod jussi vobis. 9 Et misit eos Josue, et venerunt ad insidias, et sederunt inter Bethel et inter Ghay ad occasum Ghay: et pernoctavit Josue in nocte illâ in medio populi. 10 Et anticipavit Josue in aurora, et numeravit populum, et ascendit ipse et seniores Israel ante populum ad Ghay. 11 Et omnis populus bellatores, qui cum ipso ascenderunt, et appropinquaverunt, et venerunt è regione urbis, et posuerunt à Septentrione Ghay; et vallis inter ipsum et inter Ghay. 12 Et accepit quasi quinq; millia virorum, et posuit eos insidias inter Bethel et inter Ghay ad occasum Ghay. 13 Et posuerunt populus omnia castra quæ à Septentrione urbi, et insidias ejus, ad occasum urbis: et ambulavit Josue in nocte illâ in media valle. 14 Et fuit, cùm vidit rex Ghay, et festinaverunt, et anticipaverunt, et egressi sunt viri urbis in occursum Israel ad ineundum prœlium, ipse & omnis populus ejus ad tempus constitutum, ante planitiem; et ipse non noverat, quòd insidiæ illis à posterioribus urbis. 15 Et confregerunt se Josue & omnis Israel ante eos, et fugerunt viam deserti. 16 Et congregati sunt omnis populus qui in urbe ad sequendū post eos, et secuti sunt post Josue; et protracti sunt ex urbe. 17 Et non relictus est homo in Ghay & Bethel, qui non prodiret post Israel; et deseruerunt urbem apertam, & secuti sunt post Israel. 18 Et dixit Dñs ad Josue: Eleva in hastâ, quæ in manu tuâ, super Ghay; quia in manum tuam tradam eam: et elevavit Josue in hastâ quæ in manu ejus, adversus urbem. 19 Et insidiæ surrexerunt in festinatione de loco suo, et cucurrerunt cùm elevavit manum suam; et ascenderunt in urbem, et subegerunt eam; et festinaverunt, et incenderunt urbē in igne. 20 Et respexerunt viri Ghay retro se, & viderunt, & ecce ascendens fumus ex urbe ad cœlum usque, et non fuit in eis virtus ad fugiendum huc et illuc; & populus qui verterat se in desertum, rediit contra persecutorem.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

6 [illegible]
7 [illegible]
8 [illegible]
9 [illegible]
10 [illegible]
11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]

6 Et exeuntes post nos insequentur nos ex urbe: dicent enim, Fugiunt isti à conspectu nostro ut antea. 7 Vos verò consurgite ex insidiis vestris, urbemque interficite: nam tradet eam Dominus Deus vester in manus vestras. 8 Cúmque obtinueritis urbem, incendite eam igne, & juxta verbum Domini facite: videte autem quòd præcepi vobis. 9 Dimisit ergò illos Jesus, abieruntque ad locum insidiarum, & manserunt inter Beth-il & Aai ab Occidentali parte urbis: mansit autem Jesus nocte illâ in medio populi. 10 Et manè consurgens Jesus, recensuit populum, & ascendit ipse ac seniores Israel in Aai ante populum. 11 Omnes quoque viri bellatores qui cum eo erant, ascenderunt; & accedentes ex adverso urbis, castrametati sunt ab Aquilonari parte Aai, & vallis interjecta erat inter ipsos & Aai. 12 Et ducens Jesus quinque millia virorum, collocavit eos in insidiis inter Beth-il & Aai ab Occidua plaga urbis. 13 Populum verò suum & universa castra ipsius, collocavit ad Aquilonarem plagam urbis, & custodes posticos ab Occidua plaga urbis, perrexitque Jesus nocte illâ in medio populi. 14 Quòd cùm vidisset rex Aai, festinavit; & surgentes egressi sunt cives urbis in occursum Israelis, *ita ut* universus populus Aai esset in planitie: ignorabat autem iste populus insidias sibi paratas à tergo urbis. 15 Dispersérunt autem se Jesus & universus Israel à conspectu eorum, ut fugerent per viā solitudinis. 16 Et exclamavit universus populus Aai ut insequerentur eos: insecutique Jesum, vacuam dimiserunt urbem, 17 Nemine remanente in Aai et Beth-il, qui non egressus esset post Israelem: & relinquentes urbem apertam, insecuti sunt Israelem. 18 Et ait Dominus ad Jesum, Eleva lanceam quæ in manu tua est, contra Aai, quoniam in manus tuas tradidi eam: levavitque Jesus lanceam quam manu tenebat, adversùs urbem; 19 Et insidiæ illæ surgentes illico de loco suo, tantâ accurrerunt promptitudine, quantâ manum versares; et urbem ingressi obtinuerunt eam, & festinantes incenderunt urbem igne. 20 Porrò cives Aai retrò conversi viderunt fumum urbis suæ ad cœlum usque ascendentem; nec manente eis facultate fugiendi huc & illuc, populus Israeliticus qui per desertum fugiebat, convertit se in persecutores suos.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

6 * ويخرجون وَرَانا الي ان نبعدهم من المدينة * ويقولون * هم منهزمين منا مثل الدفعة الاولي *
7 وسوف نهزم قدامهم * وانتم تقومون من الكمين وتستاصلون المدينة * لان الله قد سلمها بايديكم
8 * فتكونون عند ما تملكوها تحرقوها بالنار * مثل ما امر الله تفعلون * انظروا قد امرتكم * وارسلهم
9 يوسع * وساروا الي الكمين * ونزلوا بين بيت ايل وبين مدينة العي من غربي المدينة * وبات يوسع
في تلك الليلة مع القوم * وادلج يوسع باكرا وافتقد القوم * وصعد هو وشيوخ بني اسرايل
10 قدامهم الي العي * وجميع رجال الحرب الذين معه صعدوا وتقدموا وصاروا قريبا الى المدينة *
11 وحصلوا من شرقي العي * والوهدة بينهم وبينها * واخذ نحو خمسة الاف رجل * وجعلهم كمينا
12 بين بيت ايل وبين العي من غربي المدينة * وجعل القوم جميع العسكر الذي معه علي شرقي
13 المدينة * وساقته من غربيها * وسار يوسع في ذلك الليل في وسط المرج * وعند ما نظرهم ملك العي
14 وقومه * اسرعوا وبكروا وخرجوا للقايهم للحرب لوقت الميعاد قدام السبخة * وهو ما علم ان الكمين
له وراء المدينة * فانهزم يوسع بن نون وجميع بني اسرايل قدامهم * وهربوا طريق البرية
15 * فتصارخ جميع من في المدينة * وطردوا وراهم ووري يوسع * الي ان بعدوا من المدينة * ولم
16 يبق احد في العي وفي بيت ايل التي قدامها * الا خرجوا وري بني اسرايل * وتركوا المدينة مفتوحة *
17 وطردوا وراهم * فقال الله ليوسع * امدد بالمزراق الذي بيدك الي العي * فاني اليك اسلمها * فمد
18 يوسع بالمزراق الذي بيده الى المدينة * والكمين قام من ساعته من موضعه عند ما مد يده *
19 اسرعوا ودخلوا المدينة وملكوها * واخذوا اهلها * وصيروا المدينة بالنار * فالتفتوا رجال العي وراهم
20 ونظروا * واذا قد صعد دخان المدينة الي نحو السماء * فلم يبق فيهم همة للهرب الي مكان *
والقوم الذين كانوا اعطوا الهزيمة الي البرية انقلبوا عليهم *

6 *Et exibunt post nos, donec removeamus eos ab urbe: dicentque, Hi fugiunt à nobis sicuti vice primâ; & quidem fugiemus ante eos.* 7 *Vos autē surgetis ex insidiis, & extirpabitis civitatē, quia Deus jam tradidit eam in manus vestras.* 8 *Cæterùm, quum potiemini ejus, comburetis eam igni: sicuti præcepit Deus, facietis. Videte, jam præcepi vobis.* 9 *Et misit eos Iosue, abieruntq; ad insidias, & castrametati sunt inter Beth-il & inter urbem Aai, ab Occidentali parte urbis: & pernoctavit Iosue in illa nocte cum populo.* 10 *Surgens autem Iosue diluculo, visitavit populū, ascenditque ipse & seniores filiorū Israel ante eos ad Aai:* 11 *Et omnes viri bellatores qui cum eo erant, ascenderunt, & accedentes venerunt prope urbē, steteruntq; ab Orientali parte Aai; & vallis erat inter ipsos & inter eam.* 12 *Assumensq; fere quinq; millia virorū, posuit eos insidias inter Beth-il, & inter Aai, ab Occidentali parte urbis.* 13 *Populū verò, omnē scillcet exercitū qui cum eo erat, collocavit ad Orientalē plagā urbis, & postremū ejus agmen ab Occidentali parte ipsius: perrexitque Iosue illâ nocte in medium prati.* 14 *Quū ergò vidisset eos rex Aai ac populus ipsius, festinantes ac properantes exierunt in occursū eorum ad pugnā tempore statuto, ante planitiem: & ipse nesciebat insidias sibi latere à tergo urbis.* 15 *Terga autē dederunt Iosue filius Nun & omnes filii Israel ante eos, & fugerunt versùs solitudinē.* 16 *Et proclamaverunt simul omnes qui erant in urbe, & persecuti sunt eos & Iosue, ita ut recesserint ab urbe,* 17 *Neq; remanserit quisquam in Aai & in Beth-il quæ erat è regione illius, qui non exierit post filios Israel; & relictâ urbe apertâ, persecuti sunt illos.* 18 *Dixit autē Deus ad Iosue, Extende lanceā quæ est in manu tua, versùs Aai; nā tibi trado illā: Extenditq; Iosue lanceam quæ erat in manu ejus, versùs civitatem;* 19 *Et insidiæ surrexerunt illico de loco suo, quū extendisset manū suā, & properantes ingressi sunt urbē, & potiti sunt ejus, & festinantes succenderunt illam igne.* 20 *Conversi autē viri Aai post se, viderunt, & ecce ascendebat fumus civitatis ad cœlū usque, & non mansit in eis vis ad fugiendum illuc illum, nam populus qui se dederat fugæ ad solitudinem, versus est in eos.*

ספר יהושע : ח

,civitatem insidiator cepisset quòd viderunt Israel omnis & Jehosuah Et
21 ויהושע וכל־ישראל ראו כי־לכד הארב את־העיר
.Hai viros percusserũt &,sunt reversi &,civitatis fumus ascẽdisset quòd &
וכי עלה עשן העיר וישבו ויכו את־אנשי העי:
,medio in Israeli fuerũt &:eorũ occursum in civitate de sunt egressi illi Et
22 ואלה יצאו מן־העיר לקראתם ויהיו לישראל בתוך
eis remansit non usquequo eos percusserũt &:inde illi & ,hinc isti
אלה מזה ואלה מזה ויכו אותם עד־בלתי השאיר־להם
eũ fecerũt accedere &,vivũ cõprehẽderũt Hai Regemque .evasor &,superstes
23 שריד ופליט: ואת־מלך העי תפשו חי ויקרבו אתו
habitatores omnes occidere Israel complere juxta fuit Et .Jehosuah ad
24 אל־יהושע: ויהי ככלות ישראל להרג את־כל־ישבי
ipsi omnes ceciderũt &,eo in eos fuerãt persecuti quo deserto in agro in,Hai
העי בשדה במדבר אשר רדפום בו ויפלו כלם
,Hai ad Israel omnis sunt reversi & ,eos consumi usque ,gladii os ad
לפי־חרב עד־תמם וישבו כל־ישראל העי
illa die in cadentes omnes fuit Et .gladii os ad eam percusserunt &
25 ויכו אתה לפי־חרב: ויהי כל־הנפלים ביום ההוא
.Hai viri omnes ,mille duodecim mulierem ad usque & viro à
מאיש ועד־אשה שנים עשר אלף כל אנשי העי:
donec ,lancea in extenderat quam suã manũ convertit non Jehosuah Et
26 ויהושע לא־השיב ידו אשר נטה בכידון עד אשר
spolium & animal Tantùm .Hai habitatores omnes interficeret
27 החרים את כל־ישבי העי: רק הבהמה ושלל
quod Domini verbũ juxta ,Israel sibi sunt prædati ejus civitatis
העיר ההיא בזזו להם ישראל כדבר יהוה אשר
eam posuit & ,Hai Jehosuah succendit Et .Jehosuah præcepit
28 צוה את־יהושע: וישרף יהושע את־העי וישימה
Hai regem Et .hanc diem ad usque desolationem , seculi tumulum
29 תל־עולם שממה עד היום הזה: ואת־מלך העי
præcepit ,solem ingredi circa Et .vesperæ tẽpus ad usque ligno super suspẽdit
תלה על־העץ עד־עת הערב וכבוא השמש צוה
illud projecerunt &,ligno de ejus cadaver fecerunt descendere &,Jehosuah
יהושע וירידו את־נבלתו מן־העץ וישליכו אותה
lapidum acervum illud super statuerunt & , civitatis portæ ostium ad
אל־פתח שער העיר ויקימו עליו גל־אבנים
Domino altare Jehosuah ædificavit Tunc .hanc diem ad usque,grandem
30 גדול עד היום הזה: אז יבנה יהושע מזבח ליהוה
servus Moseh præcepit Quemadmodũ .Hebal monte in ,Israel Deo
31 אלהי ישראל בהר עיבל: כאשר צוה משה עבד־
altare ,Moseh legis libro in scriptũ secundũ Israel filiis Domini
יהוה את־בני ישראל ככתוב בספר תורת משה מזבח
immolarũt &,ferrum eos super fecit elevare non quos ,integrorum lapidum
אבנים שלמות אשר לא־הניף עליהן ברזל ויעלו
.pacifica sacrificaverunt & , Domino ascensiones illud super
עליו עלות ליהוה ויזבחו שלמים:
legis duplicationem lapidibus super ibi scripsit Et
32 ויכתב־שם על־האבנים את משנה תורת
Israel omnis Et .Israel filiorum facies ad scripsit quod ,Moseh
33 משה אשר כתב לפני בני ישראל: וכל־ישראל
inde & ,hinc stantes ejus judices & ,præfecti & ,ejus seniores &
וזקניו ושטרים ושפטיו עמדים מזה ומזה
fœderis arcam portantibus Levitis sacerdotibus coram arcam ad
לארון נגד הכהנים הלוים נשאי ארון ברית
montis regione è ejus Medietas .indigena sic peregrinꝰ sicut ,Domini
יהוה כגר כאזרח חציו אל־מול הר־
quemadmodum ,Hebal montis regione è ejus medietas & ,Gherizim
גרזים והחציו אל־מול הר־עיבל כאשר
Israel populo benedicendum ad ,DOMINI servus Moseh præcepit
צוה משה עבד־יהוה לברך את־העם ישראל
.prima in
בראשנה:

Versio VULG. LAT.

21 Vidénsq; Josue & omnis Israel ꝙ capta esset civitas, & fumꝰ urbis ascenderet, reversꝰ percussit viros Hai. 22 Siquidẽ & illi qui ceperãt & succenderãt civitatẽ, egressi ex urbe contra suos, medios hostium ferire cœperunt. Cùm ergò ex utraq; parte adversarii cæderentur, ita ut nullꝰ de tanta multitudine salvaretur, 23 Regẽ quoq; urbis Hai apprehenderunt viventẽ, & 24 obtulerunt Josue. Igitur omnibꝰ interfectis, qui Israelẽ ad deserta tendentẽ fuerant ꝑsecuti, & in eodẽ loco gladio corruentibꝰ, reversi filii Israel percusserunt civitatẽ. 25 Erant autẽ qui in eodẽ die conciderant, à viro usq; ad mulierem, duodecim millia hominũ, omnes urbis Hai. 26 Josue verò nõ contraxit manũ, quã in sublime porrexerat, tenens clypeũ, donec interficerentur omnes inhabi- 27 tatores Hai. Jumenta autẽ et prædã civitatis diviserũt sibi filii Israel, sicut præceperat 28 Dominꝰ Josue. Qui succendit urbẽ, & fecit eam tumu- 29 lũ sempiternũ. Regẽ quoq; ejꝰ suspendit in patibulo, usque ad vesperã & Solis occasũ. Præcepitq; Josue, & deposuerunt cadaver ejus de cruce; projeceruntq; in ipso introitu civitatis, congesto super eũ magno acervo lapidum, qui permanet usque in 30 præsentẽ diẽ. Tunc ædificavit Josue altare Dño Deo Is- 31 rael in monte Hebal: Sicut præceperat Moyses famulus Dñi filiis Israel, & scriptum est in volumine legis Moysi: Altare verò de lapidibꝰ impolitis, quos ferrũ non tetigit: & obtulit super eo holocausta Domino, immolavítq; 32 pacificas victimas. Et scripsit super lapides Deuteronomium legis Moysi, ꝙ ille diges- 33 serat coram filiis Israel. Omnis autem populus, & majores natu, ducésque ac judices stabant ex utraque parte arcæ, in conspectu sacerdotum qui portabant arcam fœderis Domini, ut advena ita & indigena. Media pars eorũ juxta montẽ Garizim, et media juxta montẽ Hebal, sicut præceperat Moyses famulus Domini. Et primùm quidem benedixit populo Israel.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

21 Καὶ Ἰησοῦς καὶ πᾶς Ἰσραὴλ εἶδον, ὅτι ἔλαβον τὰ ἔνεδρα τὴν πόλιν, καὶ ὅτι ἀνέβη ὁ καπνὸς τῆς πόλεως εἰς τὸν οὐρανόν· καὶ μεταβαλλόμενοι, ἐπάταξαν τοὺς ἄνδρας τῆς Γαί. 22 Καὶ οὗτοι (χ) ἐξήλθοσαν ἐκ τῆς πόλεως εἰς συνάντησιν. καὶ ἐγενήθησαν ἀναμέσον τῆς παρεμβολῆς, οὗτοι ἐντεῦθεν καὶ οὗτοι ἐντεῦθεν. καὶ (ψ) ἐπάταξαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐτῶν σεσωσμένον καὶ 23 διαπεφευγότα. Καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ συνέλαβον ζῶντα, καὶ προσήγαγον αὐτὸν πρὸς Ἰη- 24 σοῦν. Καὶ ὡς ἐπαύσαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀποκτείνοντες πάντας τοὺς (ω) ἐν τῇ Γαί, καὶ τοὺς ἐν τοῖς πεδίοις, καὶ ἐν τῷ (α) ὄρει ἐπὶ τῆς καταβάσεως, οὗ κατεδίωξαν (β) αὐτοὺς ἀπ' αὐτῆς εἰς τέλος, καὶ ἐπέστρεψεν Ἰησοῦς εἰς Γαί, καὶ ἐπά- 25 ταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ῥομφαίας. Καὶ ἐγενήθησαν οἱ πεσόντες ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἀπὸ ἀνδρὸς καὶ ἕως γυναικός, δώδεκα χιλιάδες, 27 πάντας τοὺς κατοικοῦντας Γαί. (γ) Πλὴν τῶν σκύλων τῶν ἐν τῇ (δ) πόλει πάντα, ἃ ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατὰ πρόσταγμα κυρίου, ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Ἰησοῖ. 28 Καὶ ἐνεπύρισεν Ἰησοῦς τὴν πόλιν ἐν πυρί· χῶμα ἀοίκητον εἰς τὸν αἰῶνα ἔθηκεν αὐτὴν ἕως 29 τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ τὸν βασιλέα τῆς Γαὶ ἐκρέμασεν ἐπὶ ξύλου διδύμου· καὶ ἦν ἐπὶ τοῦ ξύλου ἕως ἑσπέρας. καὶ ἐπιδύνοντος τοῦ ἡλίου συνέταξεν Ἰησοῦς, καὶ (ε) καθείλοσαν τὸ σῶμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ξύλου, καὶ ἔρριψαν αὐτὸ εἰς τὸν βόθρον. καὶ ἐπέστησαν αὐτῷ σωρὸν λίθων, ἕως τῆς ἡμέρας (ζ) ταύτης.

MS.A. (χ) ἐξῆλθον (ψ) ἐπάταξεν (ω) ἐκ τῆς Γαί, τοὺς (α) ὄρει τῆς (β) αὐτοὺς ἕως εἰς (γ) Πλὴν τῶν κτηνῶν καὶ τῶν σκύλων (δ) πόλει ἐπρονόμευσαν οἱ υἱοὶ (ε) καθεῖλον (ζ) ταύτης. 30 Τότε ᾠκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον & sic deinceps à versu 30. seq. cap. usq; ad v. 35. τοῖς προσηλύτοις τοῖς προπορευομένοις τῷ Ἰσραήλ. 1 Ὡς δὲ ἤκουσαν

ΚΕΦ. θ'.

1 Ὡς δὲ ἤκουσαν (α) οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων οἱ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου, οἱ ἐν τῇ ὀρεινῇ, καὶ οἱ ἐν τῇ πεδινῇ, καὶ οἱ ἐν πάσῃ τῇ παραλίᾳ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης, καὶ οἱ πρὸς τῷ Ἀντιλιβάνῳ, καὶ οἱ (β) Χετταῖοι, καὶ οἱ Χαναναῖοι, καὶ οἱ Φερεζαῖοι, καὶ οἱ Εὐαῖοι, καὶ οἱ Ἀμορραῖοι, καὶ οἱ Γεργεσαῖοι, καὶ οἱ Ἰεβουσαῖοι, 2 Συνήλθοσαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐκπολεμῆσαι Ἰησοῦν καὶ Ἰσραὴλ ἅμα (γ) πάντες. 30 Τότε ᾠκοδόμησεν Ἰησοῦς θυσιαστήριον (δ) κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραὴλ 31 ἐν ὄρει Γαιβάλ· Καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων κυρίου τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, καθὰ γέγραπται ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ, θυσιαστήριον λίθων ὁλοκλήρων, ἐφ' οὓς οὐκ ἐπεβλήθη σίδηρος. καὶ ἀνεβίβασεν ἐκεῖ ὁλοκαυτώματα (ε) κυρίῳ, 32 καὶ θυσίαν σωτηρίου. Καὶ ἔγραψεν Ἰησοῦς ἐπὶ τῶν λίθων τὸ δευτερονόμιον νόμον (ζ) Μωυσῆ ἐν- 33 ώπιον τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ πᾶς Ἰσραήλ, καὶ οἱ πρεσβύτεροι αὐτῶν, καὶ οἱ (η) δικασταί, καὶ οἱ γραμματεῖς αὐτῶν παρεπορεύοντο ἔνθεν καὶ ἔνθεν τῆς κιβωτοῦ ἀπέναντι· καὶ οἱ (θ) ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται ἦραν τὴν κιβωτὸν τῆς διαθήκης κυρίου. καὶ ὁ προσήλυτος καὶ ὁ αὐτόχθων, (ι) οἳ ἦσαν ἥμισυ πλησίον ὄρους Γαριζίν, καὶ (κ) οἳ ἦσαν ἥμισυ πλησίον ὄρους Γαιβάλ, (λ) καθότι ἐνετείλατο Μωυσῆς ὁ θεράπων κυρίου εὐλογῆσαι τὸν (μ) λαὸν ἐν πρώτοις.

MS.A. (α πάντες οἱ (β) Χετταῖοι, καὶ οἱ Ἀμορραῖοι, καὶ οἱ Γεργεσαῖοι, καὶ οἱ Χαναναῖοι, καὶ οἱ Φερεζαῖοι, καὶ οἱ Εὐαῖοι, καὶ οἱ Ἰεβουσαῖοι, Συνῆλθον (γ) πάντες. 3 Καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν (δ) τῷ κυρίῳ θεῷ (ε) τῷ κυρίῳ, (ζ) Μωυσῆ ὃν ἔγραψεν ἐνώπιον (η) δικασταὶ αὐτῶν, καὶ (θ) ἱερεῖς οἱ (ι) ἦσαν οἱ ἡμίσεις (κ) οἱ ἡμίσεις αὐτῶν πλησίον (λ) καθὰ (μ) λαὸν Ἰσραὴλ ἐν

Et Iesus, & omnis Israel viderunt, quia ceperãt insidiæ civitatẽ: et quia ascẽderat fumꝰ civitatis in cælũ. Et conversi percusserũt viros Gai. 21 *Et hi exierũt de civitate in occursũ. Et facti sunt inter mediũ (o) castrorũ hi hinc, et hi hinc. Et percusserũt eos, quoadusq; nemo remãsit salvꝰ, et qui evaserit.* 22 *Et regẽ Gai ceperũt vivũ, et adduxerũt eũ ad Iesũ.* 23 *Et postquã cessaverunt filii Israel interficientes omnes, qui in Gai, et qui in campis, et in monte super descensũ, quo persequuti sunt eos (p) ab ea in finẽ; & revertit Iesꝰ in Gai, et percussit eã in ore gladii.* 24 *Et fuerũt, qui ceciderũt in die illa, à viro & usq; ad mulierẽ, duodecim millia, (q) omnes inhabitantes Gai.* 25 *(r) Præter spolia, quæ in civitate omnia, quæ prædati sunt sibi filii Israel juxta præceptum Domini, quemadmodũ constituit Dominꝰ Iesũ.* 27 *Et incendit Iesꝰ civitatẽ in igni: tumulũ inhabitabilẽ in seculũ posuit eã usq; in diẽ hanc.* 28 *Et regem Gai suspendit super lignũ geminũ: et fuit super lignũ usq; ad vesperã. Et occidente Sole præcepit Iesus; et deposuerũt corpꝰ illiꝰ de ligno: et projecerũt illud in (s) foveã. Et superposuerunt ei acervũ lapidũ (t) usq; in diẽ hãc.* 29

CAP. IX.

Postquã autẽ audierũt reges Amorrhæorũ, qui trans Iordanẽ, qui in montana, & qui in campestri, & qui in universa (a) maritima maris Magni, et qui ad Antilibanũ, et Chetæi, et Chananæi, et Pherezæi, et Euæi, et Amorrhæi, et Gergesæi, et Iebusæi; 1 *Convenerunt in idipsũ ad expugnandũ Iesum, et Israel, simul omnes.* 2 *(b) Tunc ædificavit Iesꝰ altare Domino Deo Israel in monte Gebal;* 30 *Secundùm quod mandavit Moyses servꝰ Domini filiis Israel, secundùm quæ scriptũ est in lege Moysi: altare lapidũ (c) integrorũ, super quos non est missũ ferrũ. Et ascendere illuc fecit holocaustomata Domino, et sacrificiũ salutaris.* 31 *Et scripsit Iesꝰ super lapides Deuteronomiũ, legẽ (d) Moysi corã filiis Israel.* 32 *Et omnis Israel, et seniores eorũ, et judices, et scribæ eorũ juxta ibãt hinc, et hinc arcæ in conspectu: et sacerdotes, et Levitæ tulerunt arcã testamenti Domini. Et advena, et indigena, qui (e) erãt dimidiũ juxta montẽ Garizin; et qui erãt dimidiũ juxta montẽ Gebal: sicut mandavit Moyses servus Domini ad benedicendũ populum in primis.* 33

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

21 ויהושע וכל ישראל חזו ארי כבש כמנא ית קרתא וארי סליק תננא דקרתא ותבו ומחו
22 ית אנשי עי: ואלין נפקו מן קרתא לקדמותהון והוו לישראל במציעא אלין מכא ואלין
23 מכא ומחו יתהון עד דלא אשתאר להון שאר ומשיזב: וית מלכא דעי אחדו כד חי
24 וקריבו יתיה לות יהושע: והוה כד שיצי ישראל לקטלא ית כל יתבי עי בחקלא
במדברא די רדפונון ביה ואתקטלו כולהון לפתגם דחרב עד דשלימו ותבו כל ישראל
25 לעי ומחו יתה לפתגם דחרב: והוו כל דאתקטלו ביומא ההוא מגבר ועד אתתא תרי
26 עשר אלפין כל אנשי עי: ויהושע לא אתיב ידיה דארים ברומחא עד דגמר ית כל יתבי
27 עי: לחוד בעירא ועדי קרתא ההיא בזו להון ישראל כפתגמא דיי דפקיד ית יהושע:
28 ואוקיד יהושע ית עי ושויה תל חריב לעלם לצדו עד יומא הדין: וית מלכא דעי צלב על
29 צליבא עד עדן רמשא וכמעל שמשא פקיד יהושע ואחיתו ית נבלתיה מן צליבא ורמו
30 יתיה במעלנא תרע קרתא ואקימו עלוהי דגור אבנין רב עד יומא הדין: בכין בנא יהושע
31 מדבחא קדם יי אלהא דישראל בטורא דעיבל: כמא דפקיד משה עבדא דיי ית בני
ישראל כמא דכתיב בספר אוריתא דמשה מדבח אבנין שלמין דלא ארים עליהון
32 ברזלא ואסיקו עלוהי עלון קדם יי ונכיסו נכסת קודשין: וכתב תמן על אבניא ית
33 פתשגן אוריתא דמשה דכתב קדם בני ישראל: וכל ישראל וסבוהי וסרכוהי ודינוהי
קימין מכא ומכא לארונא קדם כהניא ליואי נטלי ארונא דקימא דיי כגיורא כיציבא
פלגיהון לקבל טורא דגריזין ופלגיהון לקבל טורא דעיבל כמא דפקיד משה עבדא דיי
לברכא ית עמא ישראל בקדמיתא:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et Josue & omnis Israel viderunt quòd subegissent insidiæ urbem; & quòd ascenderet fumus ex urbe: & redierunt, & confecerunt homines Ghay. 21 Et illi egressi sunt ex urbe in occursũ eorũ, et fuerunt Israeli in mediis, illi hinc & illi hinc: & percusserunt ipsos, quoad non relictæ sunt eis 22 reliquiæ et salvatio. Et regem Ghay ceperunt vivum, & adduxerunt eum 23 ad Josue. Et fuit cum consummavit Israel occidere omnes habitatores Ghay in campo in deserto, qui persecuti fuerant eos in eo, et interfecti sunt omnes illi in acie gladii, quoad ꝑfecerunt. Et redierunt omnis Israel 24 in Ghay, et confecerunt eos in acie gladii. Et *fuerunt* omnes qui occisi sunt 25 in die illa, à viro et usque ad mulierem, duodecim millia, omnes homines Ghay. Et Josue non vertit manum suam quam levaverat cum hastâ, quoad 26 consumpsit omnes habitatores Ghay. Tantùm jumenta et prædas urbis illi- 27 us diripuerunt sibi *filii* Israel, juxta verbum Dñi quod jussit Josue. Et incen- 28 dit Josue Ghay; et posuit eam tumulum desolationis usque in seculum, in vastationem usque in diem hanc. Et regem Ghay crucifixit sup crucem usq; 29 ad horam vespertinam: et ut intravit Sol, jussit Josue, et deposuerunt cadaver ejus de cruce, et projecerunt eum in introitu portæ urbis: et erexerunt super ipsum acervum lapidum magnum usque ad diem hunc. Tunc ædifica- 30 vit Josue altare ante Dominum Deum Israel in monte Ghebal. Sicut jus- 31 serat Moses servus Domini filiis Israel, sicut scriptum est in libro legis Mosis, altare lapidum simplicium, quod non sublatum est super eos ferrum: et adoleverunt super illud holocausta ante Dominum, et mactaverunt mactationem sanctorum. Et scripsit ibi super lapides expositionem legis 32 Mosis, quam scripsit ante filios Israel. Et omnis Israel, et seniores ejus, 33 et exactores ejus, et judices ejus stabant hinc et hinc ad arcam ante sacerdotes Levitas ferentes arcam fœderis Domini; sicut peregrinus, sic indigena, dimidium eorum è regione montis Gerizim, et medium eorum è regione montis Ghebal; quemadmodum jusserat Moses servus Domini ad benedicendum populum *Israel* in initio.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
ܦܠܓܗܘܢ. ܠܘܩܒܠ ܛܘܪܐ ܕܓܪܙܝܡ. ܘܦܠܓܗܘܢ. ܠܘܩܒܠ ܛܘܪܐ ܕܓܒܠ. ܐܝܟܢܐ
ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ. ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܠܡܒܪܟܘ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟ ܕܡܢ ܩܕܝܡ.

Jesus autem & universus Israel animadvertentes subjugatam ab insidiis urbem, & ascendisse fumum urbis, reversi trucidârunt cives Aai. 21 Illi enim egressi sunt ex urbe in 22 occursum eorum, ita ut essent cives Aai in medio Israelis; & illi illinc, isti verò isthinc existentes trucidârunt eos, nec ullum reliquêre superstitem. Regem verò Aai vivum ce- 23 perunt, & adduxerunt ad Jesum. Cúmque 24 finem fecisset Israel perimendi omnes habitatores Aai (in agris *enim* & in solitudine persequebantur eos, & corruerunt omnes acie gladii ad internecionem usque) reversi sunt omnes Israelitæ ad Aai, & trucidârunt eam acie gladii. Omnes autem qui corrue- 25 runt eo die, tam viri quàm mulieres, fuerunt duodecim millia, cuncti *videlicet* cives Aai. Cæterùm Jesus haud retraxit ma- 26 num suam quam levaverat cum lancea, donec peremisset omnes habitatores Aai. Dun- 27 taxat jumenta & spolia urbis illius diripuerunt sibi filii Israel juxta verbum Domini, quod præceperat Jesu. Et exussit Jesus Aai, 28 redegitque eam in tumulum in sempiternum, ad hunc usque diem. Regem verò Aai ligno 29 suspendit usque ad tempus vespertinum: cúmque sol occubuisset, jussit Jesus, deposueruntque cadaver è ligno, & projecerunt illud in aditum portæ urbis, & erexerunt super eum *(regem)* acervum lapidum ingentium ad hunc usque diem. Tunc ædificavit Jesus 30 altare Domino Deo Israelis in monte Gebel, Sicut mandaverat Moses servus Domini filiis 31 Israel, quemadmodum scriptum est in libro legis Mosaicæ: altare *videlicet* lapidum integrorum, super quos nullum ceciderat ferrum; & obtulerunt super illud holocausta pacifica Domino, & mactaverunt victimas. Et inscripsit ibi lapidibus illis altaris exem- 32 plar legis Mosaicæ, quam scripsit præsentibus filiis Israel. Universus enim Israel, & 33 seniores ejus, scribæ, judicesque ipsius stabant hinc inde ad utrumque latus arcæ, ex adverso Sacerdotum & Levitarũ ferentium arcam fœderis Domini, ut indigenæ, sic advenæ; media pars illorum è regione montis Garzim, & media pars contra montem Gebel, quemadmodum præceperat Moses servus Domini, ut *scilicet* benediceret Israeli sicut jam antea.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* ولما راي يوسع وكل بني اسرايل ان الكمين قد ملك المدينة * وقد صعد دخانها * رجعوا 21
وقتلوا اهل العي * والذين خرجوا من المدينة للقايهم صاروا لاسرايل في الوسط * هاولاء من 22
هاهنا * وهاولاء من هاهنا * وقتلوهم الي ان لم يبق منهم شريد ولا فليت * وضبطوا ملك العي 23
حيا * وقدموه الي يوسع * فلما فرغوا بنوا اسرايل من قتل جميع سكان العي * في الصحراء 24
وفي البرية التي كانوا فيها * ووقع جميعهم قتلا بحد السيف الي فنايهم * رجعوا الي العي وقتلوها
بحد السيف * وكان جملة المقتولين في ذلك اليوم من رجل الي امراة اثنا عسر الفا * جميع 25
اهل العي * ويوسع ما رد يده التي مدها بالمزراق الي ان استاصل جميع سكان العي * فاما 26 27
البهايم وسلب المدينة * فانه نهبوه بنوا اسرايل لنفوسهم * مثل خطاب الله الذي امر يوسع
* واحرق يوسع العي * وجعلها تلا خاويا الي هذا اليوم * وملك العي صلبه على خشبة الي المساء * 28 29
وعند غروب الشمس امر يوسع * فانزلوا جثته عن العود * والقوها عند باب المدينة * ورجموه
حتي صار عليه تل حجارة كبيرا * الي هذا اليوم * حينيذ ابتني يوسع مذبحا للرب اله اسرايل 30
في جبل عيبال * كما امر موسي عبد الله لبني اسرايل * وكالمكتوب في توراة موسي * مذبح من 31
حجارة لم يحمل عليه حديد * واصعد عليه صعايد لله * وذبيحة خلاص * وكتب على الحجارة 32
السفر الاخير من توراة موسي * الذي كتب قدام بني اسرايل * وكان جميع بني اسرايل 33
ومشايخهم * وعرفاوهم * وحكماوهم ووقفوا من هاهنا ومن هاهنا لصندوق العهد تحاذي الايمة
واللاويين حاملين صندوق الشهادة * وكل من كان غريبا ودخيلا من غير بني اسرايل * كان النصف
منهم الي جبل جريزيم * والنصف الاخر الي قبالة جبل عيبال * حسب ما امر موسي عبد الله * ان يبرك بنوا اسرايل اولا *

Quumque vidisset Josue & omnes filii Israel quòd insidiæ jam possedissent urbem, & jam ascendisset fumus ejus, reversi interfecerunt cives Aai. 21 *Qui enim egressi fuerant ex urbe in occursum eorũ, facti sunt Israelitis in medio, istis hinc et illis inde; & occiderunt eos ita ut nullus remanserit ex eis profugus aut superstes.* 22 *Comprehenderunt quoque regem Aai vivum, obtuleruntque eum Josue.* 23 *Quumq; absolvissent filii Israel cædem omnium habitatorum Aai in campo & in deserto in quo erant, & cecidissent omnes cæsi acie gladii quoad absumpti essent, reversi sunt ad Aai, & peremerunt eam acie gladii.* 24 *Fuit autem summa interfectorum in illa die tam virorum quàm mulierum, duodecim millium, omnium* scilicet *habitatorum Aai.* 25 *Josue verò non retraxit manum suam quam extenderat cum lancea, donec extirpati essent omnes habitatores Aai.* 26 *At verò animantia & spolia civitatis, diripuerunt filii Israel sibi, juxta sermonem Dei, quem præceperat Josue.* 27 *Et combussit Josue Aai, reddiditque eam tumulum vacuum usque ad hanc diem.* 28 *Regem verò Aai crucifixit super lignum usque ad vesperam: & ad Occasum solis præcepit Josue, et deposuerunt cadaver ejus de ligno, & projecerunt illud prope portam urbis, & lapidaverunt eũ quoad fieret super eum acervus lapidum grandis usq; ad hanc diem.* 29 *Tunc extruxit Josue aram Domino Deo Israelis in monte Ibal,* 30 *Quemadmodũ præceperat Moses servus Dei filiis Israel, & secundùm quod scriptũ est in lege Mosis, aram ex lapidibus super quos nullum gestitatum fuerat ferrũ; & extulit super eã oblationes Deo, & victimam salutis.* 31 *Et scripsit super lapides librum postremum legis Mosis, qui scriptus fuerat coram filiis Israel.* 32 *Et omnes filii Israel, & seniores eorum, et nobiliores eorũ, et sapientes eorũ astabant hinc inde arcæ fœderis, è regione Sacerdotũ et Levitarum portantiũ arcam testimonii. Omniũ etiã qui erant peregrini et advenæ præter filios Israel, media pars erat ad montem Garzim, & media pars altera è regione montis Ibal, secundùm quod præceperat Moses servus Dei, ut benedicerentur filii Israel priùs,* 33

, benedictionem ; legis verba omnia clamavit postea Et
34 וְאַחֲרֵי־כֵן קָרָא אֶת־כָּל־דִּבְרֵי הַתּוֹרָה הַבְּרָכָה
fuit Non .legis libro in scriptum omne juxta maledictioné &
35 וְהַקְּלָלָה כְּכָל־הַכָּתוּב בְּסֵפֶר הַתּוֹרָה׃ לֹא־הָיָה
Jehosuah recitaverit non quod ,Moseh præcepit quæ omnibus ex verbum
דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה מֹשֶׁה אֲשֶׁר לֹא־קָרָא יְהוֹשֻׁעַ
ambulanti ,peregrino & ,pube & ,mulieribus & , Israel concione omni coram
נֶגֶד כָּל־קְהַל יִשְׂרָאֵל וְהַנָּשִׁים וְהַטַּף וְהַגֵּר הַהֹלֵךְ
.eorum interiori in
בְּקִרְבָּם׃

CAP. IX. ט

,monte in , Jarden transitu in qui reges omnes audire juxta fuit Et
1 וַיְהִי כִשְׁמֹעַ כָּל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן בָּהָר
: Lebanon regione è magni maris portu omni in & ,planitie in &
וּבַשְּׁפֵלָה וּבְכֹל חוֹף הַיָּם הַגָּדוֹל אֶל־מוּל הַלְּבָנוֹן
: Jebusæus & Chivvæus ,Perizæus , Chenahanæus , Emoræus & ,Chittæus
הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי הַכְּנַעֲנִי הַפְּרִזִּי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי׃
, Israel cum & , Jehosuah cum pugnandum ad pariter sunt cógregati Et
2 וַיִּתְקַבְּצוּ יַחְדָּו לְהִלָּחֵם עִם־יְהוֹשֻׁעַ וְעִם־יִשְׂרָאֵל
fecerat quod audierunt , Ghibhon habitatores Et .uno ore
3 פֶּה אֶחָד׃ וְיֹשְׁבֵי גִבְעוֹן שָׁמְעוּ אֵת אֲשֶׁר עָשָׂה
;astutia in ipsi etiam fecerunt Et .Hai & ,Jericho ipsi Jehosuah
4 יְהוֹשֻׁעַ לִירִיחוֹ וְלָעָי׃ וַיַּעֲשׂוּ גַם־הֵמָּה בְּעָרְמָה
,suis asinis veteres saccos ceperunt & , finxerunt se legatos & ,abierunt &
וַיֵּלְכוּ וַיִּצְטַיָּרוּ וַיִּקְחוּ שַׂקִּים בָּלִים לַחֲמוֹרֵיהֶם
,vetera calceamina Et .colligatos & , scissos & , veteres vini utres &
5 וְנֹאדוֹת יַיִן בָּלִים וּמְבֻקָּעִים וּמְצֹרָרִים׃ וּנְעָלוֹת בָּלוֹת
panis omnis & :se super veteres vestes & , suis pedibus in maculosa &
וּמְטֻלָּאוֹת בְּרַגְלֵיהֶם וּשְׂלָמוֹת בָּלוֹת עֲלֵיהֶם וְכֹל לֶחֶם
castrametatioñe ad Jehosuah ad iverunt Et .punctatus erat siccus eorum viatici
6 צֵידָם יָבֵשׁ הָיָה נִקֻּדִים׃ וַיֵּלְכוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה
longinqua terra E : Israel virum ad & ,eum ad dixerunt & ,Ghilgal
הַגִּלְגָּל וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו וְאֶל־אִישׁ יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה
Israel vir Dixitque .fœdus nobis ferite nunc Et .venimus
7 בָּאנוּ וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ־יִשְׂרָאֵל
excindam quomodo & ,sedens tu meo interiore in Fortè : Chivvæum ad
אֶל־הַחִוִּי אוּלַי בְּקִרְבִּי אַתָּה יוֹשֵׁב וְאֵיךְ אֶכְרוֹת־
.nos tui Servi : Jehosuah ad Dixerúntque ? fœdus tibi
8 לְךָ בְרִית׃ וַיֹּאמְרוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ עֲבָדֶיךָ אֲנָחְנוּ
? venistis unde & , vos Qui : Jehosuah eos ad dixit Et
וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם יְהוֹשֻׁעַ מִי אַתֶּם וּמֵאַיִן תָּבֹאוּ׃
,tui servi venerunt valde longinqua terra E : eum ad dixerunt Et
9 וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו מֵאֶרֶץ רְחוֹקָה מְאֹד בָּאוּ עֲבָדֶיךָ
quæ omnia & ejus auditum audivimus Quia .tui Dei DOMINI nomine in
לְשֵׁם יְהוָה אֱלֹהֶיךָ כִּי־שָׁמַעְנוּ שָׁמְעוֹ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר
regibus duobus fecit quæ omnia Et .Ægypto in fecit
10 עָשָׂה בְּמִצְרָיִם׃ וְאֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה לִשְׁנֵי מַלְכֵי
Ogh & , Chesbon regi Sichon ; Jarden transitu in qui , Emoræi
הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן לְסִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן וּלְעוֹג
,nostri seniores nos ad Dixerúntque .Hastharoth in qui ,Basan regi
11 מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן אֲשֶׁר בְּעַשְׁתָּרוֹת׃ וַיֹּאמְרוּ אֵלֵינוּ זְקֵינֵינוּ
viaticum vestra manu in Capite : dicendo,nostræ terræ habitatores omnes &
וְכָל־יֹשְׁבֵי אַרְצֵנוּ לֵאמֹר קְחוּ בְיֶדְכֶם צֵידָה
.nos vestri Servi : eos ad dicetis ac : eorú occursum in ite & ,viam ad
לַדֶּרֶךְ וּלְכוּ לִקְרָאתָם וַאֲמַרְתֶּם אֲלֵיהֶם עַבְדֵיכֶם אֲנָחְנוּ
cepimus viaticum calidum,noster panis Hic .fœdus nobis excidite nunc &
12 וְעַתָּה כִּרְתוּ־לָנוּ בְרִית׃ זֶה לַחְמֵנוּ חָם הִצְטַיַּדְנוּ
ecce nunc & : vos ad eundú ad nos egrediendi. die in nostris domibꝰ de eum
אֹתוֹ מִבָּתֵּינוּ בְּיוֹם צֵאתֵנוּ לָלֶכֶת אֲלֵיכֶם וְעַתָּה הִנֵּה
.punctati fuit &,siccus
יָבֵשׁ וְהָיָה נִקֻּדִים׃

Versio VULG. LAT.

34 Post hæc legit omnia verba benedictionis & maledictionis, & cuncta quæ scripta erant 35 in legis volumine. Nihil ex his quæ Moyses jusserat, reliquit intactum, sed universa replicavit coram omni multitudine Israel, mulieribus ac parvulis & advenis, qui inter eos morabantur.

CAP. IX.

1 Quibus auditis, cuncti reges trans Jordanem, qui versabantur in montanis & campestribus, in maritimis ac litore Magni maris: hi quoque qui habitabant juxta Libanum, Hethæꝰ & Amorrhæus, Chananæus, Pherezæus, & Heuæus, & Je-2 busæus, Congregati sunt pariter ut pugnarent contra Josue & Israel uno animo, eâdé-3 que sententiâ. At hi qui habitabant in Gabaon, audientes cuncta quæ fecerat Josue, Jeri-4 cho & Hai: Et callidè cogitantes, tulerunt sibi cibaria, saccos veteres asinis imponentes, & utres vinarios scissos atq; con-5 sutos, Calceamentáq, perantiqua quæ ad indicium vetustatis pittaciis consuta erant, iuduti veteribus vestimentis: panes quoque, quos portabant ob viaticũ, duri erant, & in frusta 6 comminuti. Perrexerúntque ad Josue, qui tunc morabatur in castris Galgalæ, & dixerunt ei, atq; simul omni Israeli; De terra longinqua venimus, pacé vobiscũ iacere cupientes. Respondeｒúntq; viri Israel ad e-7 os, atq; dixerunt; Ne forte in terra, quæ nobis sorte debetur, habitetis, & non possimꝰ fœdꝰ 8 inire vobiscũ. At illi ad Josue, Servi, inquiunt, tui sumꝰ. Quibꝰ Josue ait, Quinã estis vos? 9 et unde venistis? Responderũt, De terra longinqua valdè venerunt servi tui in nomine Dñi Dei tui. Audivimus enim famã potentiæ ejus, cuncta quæ fecit 10 in Ægypto, Et duobus regibꝰ Amorrhæorũ qui fuerunt trans Jordanẽ, Sehon regi Hesebon, et Og regi Basan, qui erat in 11 Astaroth: Dixerúntq; nobis seniores, et omnes habitatores terræ nostræ; Tollite in manibꝰ cibaria ob longissimã viã, et occurite eis; et dicite, Servi vestri sumꝰ, fœdꝰ inite nobis-12 cũ. En, panes quando egressi sumus de domibus nostris, ut veniremꝰ ad vos, calidos sumpsimus; nunc sicci facti sunt, et vetustate nimiâ comminuti.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

34 Καὶ μετὰ (ν) ταῦτα οὕτως ἀνέγνω Ἰησοῦς πάντα τὰ ῥήματα τοῦ νόμου τούτου, τὰς εὐλογίας καὶ τὰς κατάρας, κατὰ πάντα τὰ γεγραμμένα 35 ἐν τῷ νόμῳ Μωυσῆ. Οὐκ ἦν ῥῆμα ἀπὸ πάντων ὧν ἐνετείλατο Μωυσῆς τῷ Ἰησοῖ, ὃ οὐκ ἀνέγνω Ἰησοῦς εἰς τὰ ὦτα πάσης (ξ) ἐκκλησίας υἱῶν Ἰσραὴλ, τοῖς ἀνδράσι καὶ ταῖς γυναιξὶ καὶ τοῖς (ο) παιδίοις καὶ τοῖς προσηλύτοις τοῖς προσπορευομένοις τῷ Ἰσραήλ. 3 Καὶ οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ἤκουσαν πάντα ὅσα (π) ἐποίησε κύριος τῇ Ἱεριχὼ 4 καὶ τῇ Γαί. Καὶ ἐποίησαν καί γε αὐτοὶ μετὰ πανουργίας· καὶ ἐλθόντες ἐπεσιτίσαντο καὶ ἡτοιμάσαντο· καὶ λαβόντες σάκκους παλαιοὺς (ρ) ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῶν, καὶ ἀσκοὺς οἴνου παλαιοὺς καὶ κατερρωγότας ἀποδεδεμένους, 5 Καὶ τὰ κοῖλα τῶν ὑποδημάτων αὐτῶν, καὶ τὰ σανδάλια αὐτῶν παλαιὰ καὶ καταπεπελματωμένα ἐν τοῖς ποσὶν αὐτῶν, καὶ τὰ ἱμάτια αὐτῶν πεπαλαιωμένα (σ) ἐπάνω αὐτῶν, καὶ ὁ ἄρτος αὐτῶν τοῦ ἐπισιτισμοῦ ξηρὸς καὶ εὐρωτιῶν καὶ βεβρω-6 μένος. Καὶ (τ) ἤλθοσαν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν (υ) παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα, καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν (φ) καὶ Ἰσραήλ, Ἐκ γῆς μακρόθεν ἥκαμεν· καὶ νῦν διάθεσθε ἡμῖν διαθήκην. καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ 7 πρὸς τὸν Χορραῖον, Ὅρα μὴ ἐν ἐμοὶ (χ) κατοικεῖς· καὶ (ψ) πῶς σοι διαθῶμαι 8 διαθήκην; Καὶ εἶπαν πρὸς Ἰησοῦν, Οἰκέται σου ἐσμέν. καὶ εἶπε πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς, Πόθεν ἐστὲ, καὶ πόθεν παραγεγόνα-9 τε; Καὶ (ω) εἶπαν, Ἐκ γῆς μακρόθεν σφόδρα ἥκασιν οἱ παῖδές σου ἐν ὀνόματι κυρίου τοῦ θεοῦ σου· ἀκηκόαμεν γὰρ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ ὅσα ἐποίησεν ἐν Αἰγύπτῳ, 10 Καὶ ὅσα ἐποίησε (α) τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ἀμορραίων, οἳ ἦσαν πέραν τοῦ Ἰορδάνου, τῷ Σηὼν (β) βασιλεῖ τῶν Ἀμορραίων, καὶ τῷ Ὢγ βασιλεῖ τῆς Βασὰν, ὃς κατῴ-11 κει ἐν Ἀσαρὼθ καὶ ἐν (γ) Ἐδραΐν. Καὶ ἀκούσαντες εἶπαν πρὸς ἡμᾶς οἱ πρεσβύτεροι ἡμῶν καὶ πάντες οἱ κατοικοῦντες τὴν γῆν ἡμῶν, λέγοντες, Λάβετε ἑαυτοῖς ἐπισιτισμὸν εἰς τὴν ὁδὸν, καὶ πορεύθητε εἰς συνάντησιν αὐτῶν, καὶ ἐρεῖτε πρὸς αὐτοὺς, (δ) Οἰκέται σου ἐσμὲν, καὶ νῦν 12 διάθεσθε (ε) ἡμῖν τὴν διαθήκην. Οὗτοι οἱ ἄρτοι, θερμοὺς ἐφωδιάσθημεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ᾗ ἐξήλθομεν παραγενέσθαι πρὸς ὑμᾶς· νῦν δὲ ἐξηράνθησαν, καὶ γεγόνασι βεβρωμένοι.

34 Et post hæc sic recitavit Jesus omnia verba legis hujus: benedictiones & maledictiones secundùm omnia, quæ scripta sunt 35 in lege Moysis. Non fuit verbum ex omnibus quæ mandavit Moyses Jesu, quod non legerit Jesus in aures universæ Ecclesiæ filiorum Israel, viris, & mulieribus, & parvulis, & proselytis, qui accedebant ad Israel. 3 Et qui inhabitabant Gabaon, audierunt omnia, quæcunque fecit Dominus Hiericho, & Gai. 4 Et fecerunt etiam ipsi cum astutia: & euntes (f) paraverunt cibaria, & apparârunt se: & sumentes saccos veteres super (g) humeros suos, & utres vini veteres, & disruptos alligatos, 5 Et cava calceamentorum suorum, & sandalia sua vetera, & pittaciis consuta, in pedibus suis, & vestimenta sua inveterata super se: & (h) panis eorum viatici aridus, & carium passus, & corrosus. 6 Et venerunt ad Iesum in castra Israel in Galgala: & dixerunt ad Iesum, & Israel; De terra longinqua venimus: & nunc disponite nobis testamentum. Et dixerunt filii Israel ad 7 (i) Chorræum, Vide, (k) ne in me habites. Et quomodò disponam tibi testamentum? 8 Et dixerunt ad Iesum, Famuli tui sumus. Et dixit ad eos Iesus, Undè estis, & undè advenistis? 9 Et dixerunt, De terra longinqua valdè venerunt pueri tui in nomine Domini Dei tui: Audivimus enim nomen ejus, & quæcunque fecit in Ægypto, 10 Et quæcunque fecit regibus Amorrhæorum, qui erant trans Iordanem, Seon regi (l) Amorrhæorum, & Og regi Basan, qui habitabat in Astaroth, & in Edrain. 11 Et (m) audientes dixerunt ad nos seniores nostri, & omnes inhabitantes terram nostram, dicentes; Sumite vobis ipsis cibaria in viam, & ite in occursum eorum, & dicetis ad eos; Famuli tui sumus: & nunc disponite nobis testamentum. 12 Hi sunt panes: calidos in viaticum accepimus eos in die quâ exivimus advenire ad vos: nunc autem exaruerunt, & facti sunt corrosi.

MS. A. (ν) ταῦτα ἀνέγνω πάντα (ξ) ἐκκλησίας Ἰσραὴλ, (ο) παιδίοις, τοῖς (π) ἐποίησεν Ἰησοῦς τῇ (ρ) ἐπὶ τῶν ὄνων αὐτῶν, (σ) ἐπ' αὐτῶν, καὶ οἱ ἄρτοι τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν ξηροὶ καὶ βεβρωμένοι. (τ) ἦλθον (υ) παρεμβολὴν αὐτῶν εἰς (φ) καὶ πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, (χ) κατῴκεις· (ψ) πῶς διαθῶμαί σοι διαθήκην; (ω) εἶπαν πρὸς αὐτὸν, Ἐκ (α) τοῖς δυσὶ βασιλεῦσι (β) βασιλεῖ Ἐσεβὼν, καὶ τῷ (γ) Ἐδραείν. Καὶ εἶπαν πρὸς (δ) Οἰκέται ὑμῶν ἐσμεν, (ε) ἡμῖν διαθήκην.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

34 וּבָתַר כֵּן קְרָא יָת כָּל פִּתְגָמֵי אוֹרָיְתָא בִּרְכָן וּלְוָטִין כְּכָל דִּכְתִיב בְּסִפְרָא דְאוֹרָיְתָא׃
35 לָא הֲוָה פִּתְגָמָא מִכֹּל דִּי פַקֵּיד מֹשֶׁה דְּלָא קְרָא יְהוֹשֻׁעַ קֳדָם כָּל קְהָלָא דְיִשְׂרָאֵל וּנְשַׁיָּא
וְטַפְלָא וְגִיּוֹרַיָּא דְּאָזְלִין בֵּינֵיהוֹן׃

ט

1 וַהֲוָה כַּד שְׁמַעוּ כָּל מַלְכַיָּא דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא בְּטוּרָא וּבִשְׁפֵלְתָּא וּבְכָל סְפַר יַמָּא רַבָּא
2 דִּי לָקֳבֵל לִבְנָן חִתָּאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי כְּנַעֲנָאֵי פְּרִיזָאֵי חִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי׃ וְאִתְכְּנַשׁוּ כַּחֲדָא לְאַגָּחָא
3 קְרָבָא עִם יְהוֹשֻׁעַ וְעִם יִשְׂרָאֵל סִיעָא חֲדָא׃ וְיָתְבֵי גִבְעוֹן שְׁמַעוּ יָת דִּי עֲבַד יְהוֹשֻׁעַ
4 לִירִיחוֹ וּלְעָי׃ וַעֲבַדוּ אַף אִנּוּן בְּחָכְמָא וְאִזְדַּוַּדוּ וּנְסִיבוּ שַׂקִּין בָּלַן לַחֲמָרֵיהוֹן וְזִיקִין דַּחֲמַר
5 בָּלַן וּמְבַזְעִין וּמְצָרְרִין׃ וּמְסָנַן בָּלַן וּמְרַקְעִין בְּרַגְלֵיהוֹן וּכְסוּתָא בְלָיָא עֲלֵיהוֹן וְכָל
6 לְחֵם זְוַדְהוֹן יְבֵשׁ הֲוָה כְּסָנִין׃ וַאֲזַלוּ לְוָת יְהוֹשֻׁעַ לְמַשְׁרִיתָא לְגִלְגְּלָא וַאֲמַרוּ לֵיהּ וּלֶאֱנָשׁ
7 יִשְׂרָאֵל מֵאַרְעָא רְחִיקָא אֲתֵינָא וּכְעַן גְּזָרוּ לָנָא קְיָם׃ וַאֲמַרוּ אֱנָשׁ יִשְׂרָאֵל לְחִוָּאָה דִּלְמָא
8 בֵּינָנָא אַתּוּן יָתְבִין וְאֵיכְדֵין נִגְזַר לְכוֹן קְיָם׃ וַאֲמַרוּ לִיהוֹשֻׁעַ עַבְדָּךְ אֲנַחְנָא וַאֲמַר
9 לְהוֹן יְהוֹשֻׁעַ מַן אַתּוּן וּמְנָן אֲתֵיתוּן׃ וַאֲמַרוּ לֵיהּ מֵאֲרַע רְחִיקָא לַחֲדָא אֲתוֹ עַבְדָּךְ לִשְׁמָא
10 דַּייָ אֱלָהָךְ אֲרֵי שְׁמַעְנָא יָת שְׁמַע גְּבוּרְתֵּיהּ וְיָת כָּל דַּעֲבַד בְּמִצְרָיִם׃ וְיָת כָּל דַּעֲבַד
לִתְרֵין מַלְכֵי אֱמוֹרָאֵי דִּי בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא לְסִיחוֹן מַלְכָּא דְחֶשְׁבּוֹן וּלְעוֹג מַלְכָּא דְמַתְנַן
11 דִּבְעַשְׁתָּרוֹת׃ וַאֲמַרוּ לָנָא סָבָנָא וְכָל יָתְבֵי אַרְעָנָא לְמֵימַר סַבוּ בִּידֵיכוֹן זְוָדִין לְאוֹרְחָא
12 וְאִזִילוּ לְקַדְמוּתְהוֹן וְתֵימְרוּן לְהוֹן עַבְדֵיכוֹן אֲנַחְנָא וּכְעַן גְּזָרוּ לָנָא קְיָם׃ דֵּין לַחְמָנָא כַּד
חַמִּים אִזְדַּוַּדְנָא יָתֵיהּ מִבָּתַּנָא בְּיוֹם מִפְּקָנָא לְמֵיתֵי לְוָתְכוֹן וּכְעַן הָא יָבֵשׁ וַהֲוָה כְּסָנִין׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et postea legit omnia verba Legis, benedictiones & maledictiones, juxta 34 omne quod scriptum est in libro Legis. Non fuit verbum ex omnibus quæ 35 jussit Moses, quod non legit Josue ante omnem ecclesiam Israel, mulieres, & parvulos, & advenas qui incedebant inter eos.

CAP. IX.

Et fuit, quando audierunt omnes reges qui trans Jordanem, in monte & 1 in planitie, & in omni littore maris magni quod è regione Libani; Hethæus, & Emorrhæus, Chenaghanæus, Pherezæus, Hhivæus et Jebusæus: Et congre- 2 gati sunt simul ad ineundum prœlium cum Josue & cum Israel, societate una. Et habitatores Gibghon audierunt, quod fecit Josue Jericho & Ghay. 3 Et fecerunt etiam illi in sapientia, & venerunt, et viaticum paraverunt; & 4 acceperũt saccos veteres asinis suis, & uteres vini veteres et ruptos et ligatos: Et calciamenta vetera & maculosa in pedibꝰ suis; & vestes veteres sup 5 se: & omnis panis viatici eorũ siccus fuit ut obleæ. Et venerunt ad Josue in 6 castra in Gilgal; & dixerunt ei & homini Israel: De terrâ longinquâ venimus; & nunc pangite nobiscum fœdus. Et dixerunt viri Israelis ad 7 Hhivæum: Forsan inter *nos vos habitatis*; & quomodo *pangamus vobiscum* fœdus? Et dixerunt Josue: Servi tui nos. & dixit illis Josue: Qui- 8 nam vos? & unde venistis? Et dixerunt ei: De terrâ longinquâ valde 9 venerunt servi tui ad nomen Domini Dei tui; namque audivimus auditionem fortitudinis ejus, & omnia quæ fecit in Ægypto: Et omnia quæ fecit 10 duobus regibus *Emorrhæorum* qui trans Jordanem, Sihhon regi Hhesbon, & Ghog regi Mathnan qui in Ghastaroth. Et dixerunt nobis senes nostri, 11 & omnes habitatores terræ nostræ, dicendo: Tollite in manibus vestris viatica ad iter, & ite in occursum eorum: & dicetis eis; Servi vestri nos; & nunc pangite nobis fœdus. Hic panis noster: adhuc calidum attulimus 12 viaticum eum è domibus nostris in die quo exiremus ad veniendum ad vos; et nunc ecce siccus, et fuit ut obleæ.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܩܪܐ ܝܫܘܥ ܟܠܗܘܢ ܦܬܓܡܘܗܝ ܕܢܡܘܣܐ. ܒܘܪܟܬܐ ܘܠܘܛܬܐ ܟܠܗܝܢ *
34 ܕܟܬܝܒܢ ܒܣܦܪܐ ܕܢܡܘܣܐ. * ܠܐ ܫܒܩ ܚܕܐ ܡܠܬܐ ܡܢ ܟܠ ܕܦܩܕ ܡܘܫܐ. ܕܠܐ ܩܪܐ ܝܫܘܥ
35 ܩܕܡ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܕܡ ܢܫܐ ܘܩܕܡ ܛܠܝܐ. ܘܩܕܡ ܬܘܬܒܐ ܕܡܗܠܟܝܢ ܒܝܢܬܗܘܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܛ *

* ܘܟܕ ܫܡܥܘ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܒܛܘܪܐ ܘܒܫܦܠܬܐ: ܘܒܟܠܗܘܢ
1 ܣܦܪܘܗܝ ܕܝܡܐ ܪܒܐ ܕܠܘܩܒܠ ܠܒܢܢ. ܕܚܬܝܐ. ܘܐܡܘܪܝܐ. ܘܟܢܥܢܝܐ. ܘܦܪܙܝܐ. ܘܚܘܝܐ.
ܘܝܒܘܣܝܐ. * ܐܬܟܢܫܘ ܐܟܚܕܐ ܠܡܬܟܬܫܘ ܩܪܒܐ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܐܝܣܪܝܠ. ܒܠܒܐ ܚܕ
2 ܘܦܘܡܐ. * ܘܥܡܘܪܐ ܕܓܒܥܘܢ. ܫܡܥܘ ܟܠ ܡܕܡ ܕܥܒܕ ܝܫܘܥ ܠܐܝܪܝܚܘ ܘܠܥܝ. * ܘܥܒܕܘ
3 ܐܦ ܗܢܘܢ ܒܢܟܝܠܘܬܐ. ܘܐܙܠܘ ܐܙܕܘܕܘ. ܘܢܣܒܘ ܣܩܐ ܒܠܝܐ ܠܚܡܪܝܗܘܢ. ܘܙܩܐ ܕܚܡܪܐ
4 ܒܠܝܐ ܘܡܨܛܪܝܢ ܘܡܨܪܪܝܢ. * ܘܡܣܐܢܐ ܒܠܝܐ ܘܡܪܩܥܝܢ ܒܪܓܠܝܗܘܢ. ܘܢܚܬܐ ܒܠܝܐ ܠܒܝܫܝܢ
5 ܗܘܘ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܟܠܗ ܠܚܡܐ ܕܙܘܕܝܗܘܢ ܝܒܝܫ ܗܘܐ ܘܡܥܦܫ ܗܘܐ. * ܘܐܬܘ
6 ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܠܡܫܪܝܬܐ ܠܓܠܓܠܐ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ ܘܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܡܢ ܐܪܥܐ ܪܚܝܩܬܐ
ܐܬܝܢ. ܘܗܫܐ ܓܙܘܪܘ ܠܢ ܩܝܡܐ. * ܘܐܡܪܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܚܘܝܐ. ܕܠܡܐ ܒܝܢܬܢ
7 ܝܬܒܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܘܐܝܟܢܐ ܢܓܙܘܪ ܠܟܘܢ ܩܝܡܐ. * ܘܐܡܪܘ ܠܝܫܘܥ. ܥܒܕܝܟ ܚܢܢ. ܐܡܪ ܠܗܘܢ
8 ܝܫܘܥ. ܡܢܘ ܐܢܬܘܢ. ܘܡܢ ܐܝܡܟܐ ܐܬܝܬܘܢ. * ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܡܢ ܐܪܥܐ ܪܚܝܩܬܐ ܛܒ
9 ܐܬܘ ܥܒܕܝܟ. ܠܫܡܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܡܛܠ ܕܫܡܥܢ ܫܡܥܗ. ܘܟܠܡܕܡ ܕܥܒܕ
ܒܡܨܪܝܢ. * ܘܟܠ ܕܥܒܕ ܠܬܪܝܢ ܡܠܟܝܢ ܕܐܡܘܪܝܐ ܕܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܠܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ
10 ܕܚܫܒܘܢ. ܘܠܥܘܓ ܡܠܟܐ ܕܡܬܢܝܢ. ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܒܥܫܬܪܘܬ. * ܘܐܡܪܘ ܠܢ ܩܫܝܫܝܢ.
11 ܘܟܠܗܘܢ ܥܡܘܪܝܗ ܕܐܪܥܢ. ܣܒܘ ܒܐܝܕܝܟܘܢ ܙܘܕܐ ܠܐܘܪܚܐ. ܘܙܠܘ ܠܐܘܪܥܗܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ.
ܥܒܕܝܟܘܢ ܚܢܢ. ܘܗܫܐ ܓܙܘܪܘ ܠܢ ܩܝܡܐ. * ܘܐܡܪܘ ܠܝܫܘܥ. ܗܢܐ ܠܚܡܢ. ܟܕ ܫܚܝܢ
12 ܐܙܕܘܕܢܝܗܝ ܡܢ ܒܬܝܢ. ܒܝܘܡܐ ܕܢܦܩܢ ܠܡܐܬܐ ܠܘܬܟܘܢ. ܘܗܫܐ ܗܐ ܝܒܫ ܘܗܘܐ ܦܪܝܟܐ.

34 Deinde legit Jesus omnes versiculos legis, benedictiones, atque maledictiones omnes 35 scriptas in libro legis. Ne unum quidem verbum omisit ex omnibus quæ præceperat Moses, quod non legerit Jesus coram universo cœtu Israelis, coram mulieribus, coram pueris, & coram advenis qui erant inter eos.

CAP. IX.

1 Quæ cùm audîssent cuncti reges qui erant cis Jordanem, tam in montibus quàm planitiebus, & universis oris magni maris quod est contra Libanum, *nempe* Hethæorum, Amorrhæorum, Chananæorũ, Pherezæorũ, Hevæorum, & Jebusæorum; 2 Simul conspirârunt ad bellum gerendũ cum Josue et cũ Israele, uno animo. 3 Habitatores verò Gabaon audientes quod fecerat Jesus Aai & Jericho, 4 Egerunt etiam ipsi cum vafritie, & abeuntes viaticum parârunt, imposueruntque saccos detritos asinis suis, utresque vini laceros, scissos, atque colligatos; 5 Calceamentis quoque detritis, ocreisque veteribus calceati erant pedes suos; vestimentis denique laceris induti erant; & panem viaticorum suorum arefecerant, & siccus evaserat. 6 Et venientes ad Jesum in castra ad Galgalam, dixerunt ad eũ & ad Israelitas, E regione remota venimus, date ergò nobis dexteram. 7 Responderunt Israelitæ Hevæis, Si prope nos habitatis, quorsum erit vobis dextera? 8 Dixerunt autem ad Jesum, Servi tui sumus. Ait illis Jesus, Unde estis? & unde venistis? 9 Dixerunt ad eum, E terra & è regione remotissima venerunt servi tui ad famam Domini Dei tui. Audivimus enim nomen ejus, & quicquid fecit in Ægypto, 10 Et quicquid fecit duobus regibus Amorrhæorum cis Jordanem existentibus, Sihoni regi Hesbon, & Og regi Mathnin commoranti in Astaroth: 11 Et dixerunt nobis majores nostri, & omnes incolæ terræ nostræ, Accipite vobiscum viaticum pro itinere, & abeuntes in occursum eorum dicite eis, Servi vestri sumus, præbete ergò nobis dexteram. 12 Dixerunt etiam ad Jesum, Hunc panem nostrum adhuc calidum pro viatico sumpseramus è domibus nostris die quo egressi sumus vos conventuri; nunc autem en exaruit, ac prædurus evasit:

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وبعد ذلك يتلا عليهم جميع خطب الشريعة * والبركات واللعنات مثل جميع المكتوب في سفر
34 التورية * وكذلك فعل يوسع كل شي وصاه به موسي * وقرا التورية كلها في ذلك اليوم علي
35 جميع جوق بني اسرايل * والنسا * والاطفال * والغريب السائر معهم *

* الفصل التاسع *

* وكان عند سماعهم ساير الملوك الذين في جبن الاردن * في الجبل والسهل * وساير ساحل البحر
1 الكبير الي مقابل لبنان، الحيثي * والاموري * والكنعاني * والفرزي * والحوي * واليبوسي * اجتمعوا
2 جميعا لقتال يوسع بن نون وبني اسرايل جملة واحدة * وسكان مدينة جبعون سمعوا بما قد
3 فعله الله باريحا وبالعي * فاحتالوا هم ايضا بمكر * ومضوا وتزودوا * واخذوا تلاليس بالية لحميرهم *
4 ورقاق خمر بالية مشققة مرقعة * ونعال بالية مرقعة في ارجلهم * وثيابا بالية عليهم * وجميع
5 خبزهم كان عفن يابس * ومضوا الي العسكر الي الجلجال الي يوسع * وقالوا له ولبني
6 اسرايل * من ارض بعيدة اتينا * والان اقطعوا معنا عهدا * فقال لهم بنو اسرايل * انظروا
7 لئلا تكونوا مقيمين في هذه الارض * فكيف نقطع معكم * فقالوا ليوسع * عبيدك
8 نحن * فقال لهم يوسع * من انتم ومن اين اتيتم * فقالوا من ارض بعيدة جدا جاوا عبيدك
9 لاسم الرب الهك * لما سمعنا خبره وجميع ما صنع بارض مصر * والذي صنع بملكي الاموريين
10 الذين في عبر الاردن * وبسيحون ملك حسبون * وبالعوج ملك البثنية * فقالوا لنا شيوخنا وكافة
11 سكان ارضنا قولا * خذوا بايديكم زادا للطريق * وامضوا للقائهم وقولوا لهم * عبيدك نحن *
والان اقطعوا معنا عهدا * هذا خبزنا حارا تزودناه من بيوتنا في يوم خروجنا للمسير اليكم
12 والان هوذا هو يابس * وقد صار عفنا *

Ac postea recitaretur eis universus sermo legis, & benedictiones atque maledictiones, juxta omne quod scriptum est in libro legis. 34 *Et ita fecit Josue quidquid præceperat Moses, legitque legem totam in illa die universo cœtui filiorum Israel, & mulieribus, atque pueris, necnon peregrino ambulanti cum ipsis.* 35

CAP. IX.

Factumque est, cùm audîssent hæc omnes reges qui erant trans Jordanẽ, in monte, & in planitie, totoque litore maris magni usque ad oppositum Libani, nempe Hethæus, Amorrhæus, Chananæus, Pherezæus, Heveus, & Jebusæus; 1 *Simul congregati sunt ad pugnandum contra Josue filium Nun ac filios Israel uno consensu.* 2 *Interim habitatores urbis Gabaon, audito quod fecerat Deus Jericho & Aai,* 3 *usi sunt ipsi quoque astu; & abeuntes parârunt sibi viaticum, & acceperunt stramina palmarum detrita asinis suis, & utres vini veteres, disruptos, atque resartos;* 4 *Caligas etiam veteres ac resartas in pedibus suis, vestesque laceras super se, omnisque panis eorum mucidus erat & siccus.* 5 *Et pergentes ad castra in Galgal ad Josue, dixerunt ad eum & ad filios Israel, E terra longinqua venimus: nunc ergò præcidite nobiscum pactum.* 6 *Dixerunt ad eos filii Israel, Videte ne fortè sitis commorantes in hac terra; quomodo enim feriremꝰ vobiscũ pactum?* 7 *Dixerunt ad Josue, Servi tui sumus. Ait illis Josue, Quinam estis? & unde venistis?* 8 *Dixerunt, E terra admodum remota venerunt servi tui ad nomen Domini Dei tui, quum audîssemus famam ipsius, & omnia quæ gesserat in terra Ægypti,* 9 *Quæque fecerat duobus regibus Amorrhæorum, qui erant trans Jordanem, necnon Sihoni regi Hesbon, & Og regi Bathniæ:* 10 *Unde dixerunt nobis senes nostri, cunctique habitatores terræ nostræ sermonem istum, Sumite in manibus vestris viaticum pro itinere, ite obviàm illis, & dicite ad eos, Servi tui sumus; nunc ergò ferite nobiscum fœdus.* 11 *Hunc panem nostrum, calidum sumpsimus in viaticum è domibus nostris die quo egressi sumus ut veniremus ad vos, & nunc ecce siccus est, jamque mucidus evasit.* 12

ספר יהושע: ט

: ſunt ſciſſi ecce & ,novi ,implevimus quos ,vini utres iſti Et
13 ואלה נאדות היין אשר מלאנו חדשים והנה התבקעו
[illegible] veteraverunt noſtra calceamina & ,noſtra veſtimẽta iſta &
ואלה שלמותינו ונעלינו בלו מרב הדרך
.interrogaverunt non Domini os & ,eorũ viatico de viri acceperũt Et .valde
14 מאד: ויקחו האנשים מצידם ואת פי יהוה לא שאלו:
[illegible] ad eis percuſſit & ,pacem Jehoſuah eis fecit Et
15 ויעש להם יהושע שלום ויכרת להם ברית לחיותם
[illegible] trium fine à ,fuit Et .cœtus prælati eis juraverunt &
16 וישבעו להם נשיאי העדה: ויהי מקצה שלשת ימים
[illegible] propinqui quod audierunt & ,fœdus eis exciderunt poſtquam
אחרי אשר כרתו להם ברית וישמעו כי קרבים הם
,Iſrael filii ſunt profecti Et .ſedentes ipſi ejus interiore in & ,ſe ad
17 אליו ובקרבו הם ישבים: ויסעו בני ישראל
,Gibhon eorũ civitates & : tertio die in eorũ civitates ad venerunt &
ויבאו אל עריהם ביום השלישי ועריהם גבעון
eos percuſſerunt non Et .Chiriathjeharim & ,Beeroth & ,Chephirah &
18 והכפירה ובארות וקרית יערים: ולא הכום
Deo DOMINO in cœtus prælati eis juraverant quia ,Iſrael filii
בני ישראל כי נשבעו להם נשיאי העדה ביהוה אלהי
Dixeruntque .prælatos ſuper cœtus omnis murmuraverunt Et .Iſrael
19 ישראל וילנו כל העדה על הנשיאים: ויאמרו
[illegible] eis juravimus Nos : cœtum omnem ad prælati omnes
כל הנשיאים אל כל העדה אנחנו נשבענו להם ביהוה
faciemus Hoc .eos in contingere poterimus non nunc & ,Iſrael Deo
20 אלהי ישראל ועתה לא נוכל לנגע בהם: זאת נעשה
[illegible] nos ſuper erit non & : eos faciendo vivere & ,eis
להם והחיה אותם ולא יהיה עלינו קצף על
[illegible] eos ad dixerunt Et .eis juravimus quod ,juramentum
21 השבועה אשר נשבענו להם: ויאמרו אליהם הנשיאים
[illegible] omni aquas haurientes & ,ligna ſcindentes ſint & ,Vivant
יחיו ויהיו חטבי עצים ושאבי מים לכל העדה
,Jehoſuah eos vocavit Et .prælati eis ſunt locuti quemadmodum
22 כאשר דברו להם הנשיאים: ויקרא להם יהושע
: dicendo ,nos decepiſtis quid Ad : dicendo ,eos ad eſt locutus &
וידבר אליהם לאמר למה רמיתם אתנו לאמר
nos Et [illegible] in vos & ,valde vobis à nos Longinqui
רחוקים אנחנו מכם מאד ואתם בקרבנו ישבים: ועתה
[illegible]
23 ארורים אתם ולא יכרת מכם עבד וחטבי עצים ושאבי
[illegible]
מים לבית אלהי: ויענו את יהושע ויאמרו
[illegible]
24 כי הגד הגד לעבדיך את אשר צוה יהוה אלהיך
[illegible]
את משה עבדו לתת לכם את כל הארץ ולהשמיד
[illegible]
את כל ישבי הארץ מפניכם ונירא מאד
[illegible]
לנפשתינו מפניכם ונעשה את הדבר הזה:
[illegible]
25 ועתה הננו בידך כטוב וכישר בעיניך
[illegible]
26 לעשות לנו עשה: ויעש להם כן ויצל אותם
[illegible]
מיד בני ישראל ולא הרגום: ויתנם
aquas haurientes & ,lignorum cæſores ipſa die in Jehoſuah
27 יהושע ביום ההוא חטבי עצים ושאבי מים
locum ad ,hanc diem ad uſque ,Domini altari & ,cœtui
לעדה ולמזבח יהוה עד היום הזה אל המקום
.elegerit quem
אשר יבחר:

Verſio VULG. LAT.

13 Utres vini novos implevimus,
nunc rupti ſunt & ſoluti: ve-
ſtes & calceamenta quibus in-
duimur, & quæ habemus in
pedibus, ob longitudinẽ lon-
gioris viæ trita ſunt, & penè
14 conſumpta. Suſceperunt igi-
tur de cibariis eorũ, & os Do-
15 mini non interrogaverunt. Fe-
cítque Joſue cum eis pacem,
& inito fœdere pollicitus eſt
quòd non occiderentur: prin-
cipes quoque multitudinis ju-
16 raverunt eis. Poſt dies autem
tres initi fœderis, audierunt
quòd in vicino habitarent, &
17 inter eos futuri eſſent. Move-
rúntque caſtra filii Iſraël, &
venerunt in civitates eorũ die
tertio, quarum hæc vocabula
ſunt, Gabaon, & Caphira, &
18 Beroth, & Cariathiarim. Et
non percuſſerunt eos, eò quòd
juràſſent eis principes multi-
tudinis in nomine Domini Dei
Iſrael. Murmuravit itaque o-
mne vulgus contra principes.
19 Qui reſponderunt eis, Jura-
vimus illis in nomine Domini
Dei Iſrael, & idcircò non poſ-
20 ſumus eos contingere. Sed
hoc faciemus eis: Reſerven-
tur quidem ut vivant, ne con-
tra nos ira Domini concitetur,
21 ſi pejeraverimus: Sed ſic vi-
vant, ut in uſus univerſæ mul-
titudinis ligna cædant, aquáſ-
que comportent. Quibus hæc
22 loquentibus, Vocavit Gaba-
onitas Joſue, & dixit eis; Cur
nos decipere fraude voluiſtis,
ut diceretis, Procul valdè ha-
bitamus à vobis, cùm in medio
23 noſtri ſitis? Itaque ſub male-
dictione eritis, & non deficiet
de ſtirpe veſtra ligna cædens,
aquáſque comportans in do-
24 mum Dei mei. Qui reſponde-
runt, Nuntiatũ eſt nobis ſer-
vis tuis, quòd promiſiſſet Do-
minus Deus tuus Moyſi ſervo
ſuo, ut traderet vobis omnem
terrã, & diſperderet cunctos
habitatores ejus. Timuimus
igitur valdè, & providimus a-
nimabus noſtris, veſtro terro-
re compulſi, & hoc conſilium
25 inivimus. Nunc autem in ma-
nu tua ſumus: quod tibi bo-
num & rectum videtur, fac no-
26 bis. Fecit ergò Joſue ut dixe-
rat, & liberavit eos de manu
filiorum Iſrael, ut non occide-
27 rentur. Decrevítque in illo
die eos eſſe in miniſterio cun-
cti populi, & altaris Domini,
cædentes ligna, & aquas com-
portantes, uſq; in præſens tem-
pus, in loco quẽ Dñs elegiſſet.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

13 Καὶ οὗτοι οἱ ἀσκοὶ τοῦ οἴνου οὓς ἐπλήσαμεν και-
νοὺς, καὶ οὗτοι ἐῤῥώγασι. καὶ τὰ ἱμάτια ἡ-
μῶν, καὶ τὰ ὑποδήματα ἡμῶν (ζ) πεπα-
14 λαίωται ἀπὸ τῆς πολλῆς ὁδοῦ σφόδρα. Καὶ
ἔλαβον οἱ ἄρχοντες (η) τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν,
15 καὶ κύριον οὐκ ἐπηρώτησαν. Καὶ ἐποίησεν Ἰη-
σοῦς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνην, ϗ (θ) διέθεντο
πρὸς αὐτοὺς διαθήκην τοῦ διασῶσαι αὐτούς.
ϗ ὤμοσαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες τῆς συν-
16 αγωγῆς. Καὶ ἐγένετο μετὰ τρεῖς ἡμέρας με-
τὰ τὸ διαθέσθαι πρὸς αὐτοὺς διαθήκην, ἤκου-
σαν ὅτι ἐγγύθεν (ι) αὐτῶν εἰσι, ϗ ὅτι ἐν αὐ-
17 τοῖς κατοικοῦσι. Καὶ ἀπῆραν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ,
ϗ (κ) ἦλθον εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· αἱ δὲ πό-
λεις αὐτῶν Γαβαὼν ϗ (λ) Κεφιρὰ ϗ Βη-
18 ρὼτ, ϗ πόλεις Ἰαρίν. Καὶ οὐκ ἐμαχέσαντο
αὐτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, ὅτι ὤμοσαν αὐτοῖς
πάντες οἱ (μ) ἄρχοντες κύριον τὸν θεὸν Ἰσ-
ραὴλ. ϗ διεγόγγυσαν πᾶσα ἡ συναγωγὴ ἐπὶ
19 τοῖς ἄρχουσι. (ν) Καὶ εἶπαν οἱ ἄρχοντες πά-
σῃ τῇ συναγωγῇ, Ἡμεῖς ὠμόσαμεν αὐτοῖς
κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ, ϗ νῦν οὐ δυνησό-
20 μεθα ἅψασθαι αὐτῶν. Τοῦτο ποιήσομεν, ζωγρῆ-
σαι αὐτοὺς, ϗ περιποιησόμεθα αὐτούς. ϗ οὐκ
ἔσται καθ᾽ ἡμῶν ὀργὴ διὰ τὸν ὅρκον, ὃν ὠ-
21 μόσαμεν αὐτοῖς. Ζήσονται, ϗ ἔσονται ξυ-
λοκόποι ϗ ὑδροφόροι πάσῃ τῇ συναγωγῇ,
22 καθάπερ εἶπαν αὐτοῖς οἱ ἄρχοντες. Καὶ συν-
εκάλεσεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, ϗ εἶπεν αὐτοῖς,
Διατί παρελογίσασθέ με, λέγοντες, (ξ) Μα-
κρὰν ἀπὸ σοῦ ἐσμεν σφόδρα· ὑμεῖς δὲ ἐγ-
23 χώριοί ἐστε τῶν κατοικούντων ἐν ἡμῖν; Καὶ
νῦν ἐπικατάρατοί ἐστε· οὐ μὴ ἐκλείπῃ ἐξ ὑ-
μῶν (ο) δοῦλος, οὐδὲ ξυλοκόπος, οὐδὲ ὑδρο-
24 φόρος ἐμοὶ ϗ τῷ θεῷ μου. Καὶ ἀπεκρίθη-
σαν τῷ Ἰησοῖ, λέγοντες, Ἀνηγγέλη ἡμῖν
ὅσα συνέταξε κύριος ὁ θεός σου (π) Μωυ-
σῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, δοῦναι ὑμῖν τὴν γῆν ταύ-
την, ϗ (ρ) ἐξολοθρεῦσαι ἡμᾶς ϗ πάντας
τοὺς κατοικοῦντας ἐπ᾽ αὐτῆς ἀπὸ προσώπου
ὑμῶν. ϗ ἐφοβήθημεν σφόδρα περὶ τῶν ψυ-
χῶν ἡμῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, ϗ ἐποιήσα-
25 μεν τὸ πρᾶγμα τοῦτο. Καὶ νῦν ἰδοὺ ἡμεῖς
ὑποχείριοι ὑμῖν, ὡς ἀρέσκει ὑμῖν ϗ ὡς δο-
26 κεῖ ὑμῖν, (σ) ποιήσατε ἡμῖν. Καὶ ἐποί-
ησαν αὐτοῖς οὕτως. ϗ ἐξείλατο αὐτοὺς Ἰη-
σοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ἐκ (τ) χειρῶν υἱῶν
27 Ἰσραὴλ, ϗ οὐκ ἀνεῖλον αὐτούς. Καὶ κατέστη-
σεν αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ ξυλο-
κόπους ϗ ὑδροφόρους πάσῃ τῇ συναγωγῇ, ϗ
τῷ θυσιαστηρίῳ (υ) τοῦ θεοῦ. διὰ τοῦτο ἐγένοντο
οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν ξυλοκόποι ϗ ὑδρο-
φόροι τοῦ θυσιαστηρίου τοῦ θεοῦ ἕως τῆς σήμε-
ρον ἡμέρας, ϗ εἰς τὸν τόπον ὃν ἂν ἐκλέ-
ξηται κύριος.

Et hi utres vin', quos implevi- 13
mus novos; & hi rupti ſunt.
Et veſtimenta noſtra, & calcea-
menta noſtra inveteraverunt ex
multa via valdé. Et ſumpſe- 14
runt principes de cibariis eorum,
& Dominum non interrogave-
runt. Et fecit Ieſus erga eos 15
pacem: & diſpoſuerunt ad eos
teſtamentum ſalvandi eos. Et
juraverunt eis principes Synago-
gæ. Et factum eſt poſt tres dies 16
poſtquàm diſpoſuerant ad eos
teſtamentum, audierunt, quia pro-
pè ſe ſunt, & quia inter ſe ha-
bitant. Et promoverunt filii Iſ- 17
rael, & venerunt ad civitates
(n) eorũ: civitates autem eorum,
Gabaon, & Cephira, & Berot,
& civitates Iarim. Et non pu- 18
gnaverunt cum eis filii Iſrael:
quoniam juraverant eis omnes
principes Dominum Deum Iſra-
el. Et murmuraverunt omnis
Synagoga ſuper principes. Et di- 19
xerunt principes omni Synago-
gæ, Nos juravimus eis Do-
minum Deum Iſrael: & nunc
non poterimus tangere eos. Hoc 20
faciemus, vivificando eos: &
reſervabimus eos. Et non erit
contra nos ira propter juramen-
tum, quod juravimus (o) eis.
Vivent, & erunt cædentes li- 21
gna, & portantes aquam omni
Synagogæ; ſicut dixerunt eis
principes. Et convocavit eos Ie- 22
ſus, & dixit eis; Cur decepi-
ſtis me, dicentes; Procul à te ſu-
mus valdé? Vos autem de re-
gione eſtis habitantium in nobis.
Et nunc maledicti eſtis. Non de- 23
ficiet ex vobis ſervus, neque cæ-
dens ligna, neque aquam por-
tans mihi, & Deo meo. Et re- 24
ſponderunt Ieſu, dicentes; (p)
Annuntiata ſunt nobis, quæ-
cunque præcepit Dominus Deus
tuus Moyſi puero ſuo, ad dan-
dum vobis terram hanc, & ex-
terminandum nos, & omnes in-
habitantes ſuper eam à facie
veſtra. Et timuimus valdè de
animabus noſtris à facie veſtra:
& fecimus rem hanc. Et nunc 25
ecce nos ſubjugati vobis: prout
placet vobis, & prout videtur
vobis; facite nobis. Et fecerunt eis
ità. Et eripuit eos Ieſ⁹ in die illa 26
de manib⁹ filiorum Iſrael: et non
occiderunt eos. Et conſtituit eos 27
Ieſus in die illa cæſores ligno-
rum, & portatores aquæ omni
Synagogæ, & altari Dei. (q) Pro-
pter hoc facti ſunt habitatores
Gabaon cæſores lignorum, &
portatores aquæ altaris Dei uſq;
in hodiernũ diem, & ad locum,
quem elegerit (r) Dominus.

MS. A. (ζ) πεπαλαίωνται (η) τοῦ ἐπισιτισμοῦ αὐτῶν, (θ) διέθετο (ι) εἰσὶν αὐτῶν, ϗ (κ) ἐξῆλθαν εἰς (λ) Χεφειρὰ ϗ Βηρὼθ ϗ πόλις Ἰαρείμ. (μ) ἄρχοντες τῆς συναγωγῆς τὸν κύριον (ν) Καὶ εἶπαν πάντες οἱ ἄρχοντες τῇ (ξ) Μακρὰν ἐσμὲν ἀπὸ σοῦ σφόδρα· (ο) δοῦλος ξυλοκόπος ἐμοὶ. (π) Μωυσῇ παιδὶ (ρ) ἐξολεθρεῦσαι (σ) ποιῆσαι ἡμῖν. (τ) χειρὸς (υ) τοῦ θεοῦ ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας, ϗ εἰς

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

13 ואלין זיקין דחמר די מלינא כד חדתין והא אתבזעו ואלין תותבנא ומסננא בליאו מסגי
14 15 ארחא לחדא: וקבילו גבריא לפתגמיהון ואולפן מן קדם יי לא תבעו: ועבד להון יהושע
16 שלם וגזר להון קים לקימותהון וקיימו להון רברבי כנשתא: והוה מסוף תלתא יומין
17 בתר דגזרו להון קים ושמעו ארי קריבין אנון ליה וביניהון אנון יתבין: ונטלו בני ישראל
18 ואתו לקרויהון ביומא תליתאה וקרויהון גבעון וכפירה ובארות וקרית יערים: ולא
מחונון בני ישראל ארי קיימו להון רברבי כנשתא במימרא דיי אלהא דישראל
19 ואתרעמו כל כנשתא על רברביא: ואמרו כל רברביא לכל כנשתא אנחנא קיימנא להון
20 במימרא דיי אלהא דישראל וכען לא נכול לאנזקה בהון: דא נעביד להון ונקים יתהון
21 ולא יהא עלנא רוגזא על קימא די קיימנא להון: ואמרו להון רברביא יתקיימון ויהון מלקטי
22 אעין וממלן מיא לכל כנשתא כמא דמלילו להון רברביא: וקרא להון יהושע ומליל עמהון
23 למימר למא שקרתון בנא למימר רחיקין אנחנא מנכון לחדא ואתון בינגא יתבין: וכען
ליטין אתון ולא יפסקון מנכון עבדין ומלקטי אעין וממלן מיא לבית מקדשא דאלהי:
24 ואתיבו ית יהושע ואמרו ארי חואה אתחוא לעבדך ית דפקיד יי אלהך ית משה עבדיה
למתן לכון ית כל ארעא ולשיצאה ית כל יתבי ארעא מן קדמיכון ודחילנא לחדא
25 לנפשתנא מן קדמיכון ועבדנא ית פתגמא הדין: וכען הא אנחנא מסירין בידך כבלא
26 דתקין וכמא דכשר בעינך למעבד לנא עבד: ועבד להון כן ושזיב יתהון מיד בני ישראל
27 ולא קטלונון: ומננון יהושע ביומא ההוא לקטי אעין וממלן מיא לכנשתא ולמדבחא
דיי עד יומא הדין לאתרא די יתרעי:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et hi utres vini quos implevimus quando novi [*erant*], & ecce rupti ſunt: 13
& hi panni noſtri & calciamenta noſtra inveterata ſunt ex magnitudine
viæ valde. Et auſcultaverunt viri verbis eorum, et doctrinam à facie Do- 14
mini non quæſierunt. Et fecit illis Joſue pacem, et pepigit illis fœdus ad 15
vivificandum eos: et juraverunt eis principes ſynagogæ. Et fuit à fine trium 16
dierũ poſtquã p epigerũt eis fœd⁹, et audierunt ꝙ propinqui illi ei, & in-
ter eos illi habitantes. Et levaverunt filii Iſrael, et venerunt ad civitates 17
eorum in die tertio; et urbes eorum, Gibghon, et Cephira, et Beeroth,
& Kirjath-jegharim. Et non deleverunt eos filii Iſrael; quoniam juraverant 18
eis principes Synagogæ in dicto Dñi Dei Iſrael: et murmuraverunt omnis
Synagoga contra principes. Et dixerunt omnes principes omni Synago- 19
gæ: Nos juravimus illis in verbo Domini Dei Iſrael: et nunc non poteri-
mus nocere illis. Hoc faciemus eis, & vivificabimus eos; & non erit ſuper 20
nos indignatio propter juramentum quod juravimus eis. Et dixerunt eis 21
principes: vivent; et erunt colligentes ligna, et implentes aquas omni Syn-
agogæ, ſicut locuti ſunt eis principes. Et vocavit eos Joſue, et locutus eſt 22
cum eis, dicendo: Ad quid mentiti eſtis nobis, dicendo; Longinqui nos à
vobis valdè, et vos inter nos habitantes? Et nunc maledicti vos, et non defi- 23
ciant ex vobis ſervi, et colligentes ligna, et implentes aquam domui ſan-
ctuarii Dei. Et reſponderunt Joſue, et dixerunt: Quoniam nuntiando nun- 24
tiatum fuit ſervis tuis quod juſſit Dominus Deus tuus Moſem ſervum ſuum
ad dandam vobis omnem terram, & ad conſumendum omnes habitatores
terræ à facie veſtrâ; & timuimus valde animabus noſtris à facie veſtrâ, &
fecimus verbum hoc. Et nunc ecce nos traditi in manu tuâ: ſicut *conveni-* 25
ens & ſicut rectum in oculis tuis facere nobis, fac. Et fecit illis ſic, & libe- 26
ravit eos de manu filiorum Iſrael; & non occiderunt eos. Et numeravit eos 27
Joſue in die illa collectores lignorum, et implentes aquas Synagogæ, &
altari Domini uſquè ad diem hunc ad locum quem elegit.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]

Et hos vini utres novos impleveramus, & 13
ecce ſciſſi ſunt: & hæc veſtimenta noſtra &
calceamenta noſtra nova acceperamus nobis,
& ecce detriti ſunt, eò quòd longiſſimum eſ-
ſet iter. Accipientibus ergò viris illis de vi- 14
atico iſtorum, abierunt: & os Domini mi-
nimè conſuluerunt. Fecítq; eis Jeſus pacem, 15
& præbuitque illis dexteram pro vita ipſorum,
& juraverunt eis magnates cœtûs. Exactis 16
tribus diebus poſteaquam dederant eis dex-
teram, audierunt illos eſſe ſibi vicinos, & in-
ter ipſos habitare. Itaque caſtra moventes 17
filii Iſrael venerunt ad civitates eorum die
tertio (nomina verò civitatum eorum ſunt
Gabaon, & Kephira, Iroth, & Civitas Naarin)
Et non interfecerunt eos filii Iſrael, eò quòd 18
juraſſent eis magnates cœtûs per Dominum
Deum Iſraelis: & murmurabant atque ſtre-
pebant univerſa turba adversùm magnates.
Dixerunt autem magnates turbæ, Nos jura- 19
vimus eis per Dominum Deum Iſraelis; qua-
propter nequimus lædere eos. Verùm ita 20
faciemus, ac ſervabimus eos, ne ſit ſuper nos
indignatio propter jusjurandũ quod nos ju-
ravimus eis. Dixerúntque *rurſus* magnates 21
ad filios Iſrael, Vivant, & ſint colligentes li-
gna & haurientes aquas toti cœtui. Factiq;
ſunt colligentes ligna & haurientes aquas
domui Domini, ad hanc uſque diem, quem-
admodum dixerant eis magnates. Et vocatis 22
illis, Jeſus dixit eis, Quare decepiſtis nos, &
dixiſtis nobis, Longè diſtamus à vobis, cùm
tamen propè nos habitetis? Igitur maledicti 23
eritis, & non deficiet à vobis vir colligens
ligna & hauriens aquam domui Dei. Qui re- 24
ſpondentes dixerunt ad Jeſum, Certò audi-
tum eſt à ſervis tuis quod præceperat Domi-
nus Deus tuus Moſi ſervo ſuo, daturum ſe
ſcilicet vobis univerſam terram, & diſper-
ſurum univerſos habitatores terræ à con-
ſpectu veſtro: quare vehementer timentes
animæ noſtræ, ſic fecimus. Nunc, ecce in 25
manibus tuis ſumus; prout libuerit in oculis
tuis, fac nobis. Fecit ergò eis Jeſus hoc pacto, 26
& eripuit eos de manu Iſraelis, nec interfe-
cerunt eos. Fecit *inquam* eos Jeſus eodem 27
die colligentes ligna & haurientes aquas tam
cœtui quàm altari Domini, uſque in hodier-
num diem, in loco quem Dominus voluerit.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * وهذه زقاق الخمر التي ملاناها جددا * وهوذا هي مشققة * وهذه ثيابنا ومداساتنا قد بليوا
14 من كثرة الطريق جدا * واخذوا القوم من زادهم واروهم * فلم يستاذنوا امر الله * وعمل
15 لهم يوسع امانا * وقطع معهم قولا لاستبقايهم * وحلف لهم روساء القوم * ولما كان بعد ثلاثة ايام
16 لقطعهم لهم العهد * سمعوا انهم قريبون منهم وفي قربهم سكان * فرحل بنوا اسرايل وجاوا الي
17 بلادهم في اليوم الثالث * وبلادهم جبعون * وكفيرا * وباروث * وقرية العنب * وما قاتلهم بنوا
18 اسرايل * لاجل ما حلفوا لهم روساء الجماعة بالرب اله اسرايل * وسعت جميع القاطبة على الروساء *
19 * فقال جماعة الروساء لجميع القاطبة نحن حلفنا بالله اله اسرايل * والان ليس نقدر ان ندوهم
20 بسر * هذه الخصلة افعلوها واستبقوهم * ولا يكون علينا سخط لاجل اليمين التي حلفناها
21 لهم * فقال لهم الاشراف * سيبقون ويكونون جماعي حطب وسقاي ماء لجميع القاطبة *
22 فصاروا جماعي حطب وسقاي ماء لجميع القاطبة كما قال لهم الاشراف * فاستدعي بهم
يوسع وخاطبهم قولا * لماذا انكرتموا وقلتم * نحن بعيدين منكم جدا * وانتم في وسطنا
23 مقيمون * والان انتم ملعونون * ولا ينقطع منكم عبد * ويحطب حطبا * ويستقي ماء لبيت
24 ربي * فاجابوا يوسع وقالوا * انه اخبارا خبروا عبيدك الذي اوصي الله ربك موسي عبده
25 باعطايكم جميع الارض واستيصالكم جميع سكان البلاد من قدامكم * فخفنا جدا على
انفسنا * وفعلنا هذا الامر * والان فهوذا نحن في قبضتك * الحسن والمستقيم عندك اصنع
26 بنا * ففعل بهم كذلك * وخلصهم من يدي اسرايل * وما قتلوهم * وجعلهم يوسع محطبي 27
حطب * وسقاي ماء للجماعة ولمذبح الرب الي هذا اليوم * في الموضع الذي اختار *

Hi quoque vini utres quos novos imple- 13
veramus, en diſrupti ſunt; hæ denique
veſtes noſtræ & calcei noſtri laceri jam
ſunt ob maximam itineris longitudinem:
Præterea tulerunt homines iſti de viatico 14
ſuo, & oſtenderunt eis. Illis autem per-
miſſum non poſtulantibus à præcepto di-
vino. Præſtitit eis Joſue ſecuritatem, 15
feriitque cum eis ſermonem de incolumi-
tate ipſorum, & principes populi jurâ-
runt eis. Tribus autem diebus ab inito 16
cum eis fœdere, audierunt eos eſſe ſibi
proximos, & in vicinia ſua habitare. Et 17
profecti filii Iſrael, pervenerunt ad civi-
tates illorum die tertio (erant autem ci-
vitates eorum Gabaon, & Caphira, Bu-
rut, & Civitas uvarum.) Nec bellum 18
intulerunt eis filii Iſrael, eò quòd jurâſ-
ſent eis principes cœtûs per Dominum
Deum Iſraelis: quapropter detrectavit
univerſa turba principes. Dixerunt au- 19
tem cuncti principes ad univerſam tur-
bam, Nos juravimus per Deum, Deum Iſ-
raelis, idcirco non poſſumus eis malum
inferre. Hanc rem facite, eóſque ſer- 20
vate, nec ſit ſuper nos indignatio propter
juramentum quod juravimus eis. Itaque 21
dixerunt illis Nobiles, Vivi quidem *relin-*
quemini, at eritis colligentes ligna &
haurientes aquam pro toto cœtu. Facti que
ſunt collectores lignorum & hauſtores a-
quæ pro toto cœtu, quemadmodum dixe-
rant eis Nobiles. Advocatos igitur eos 22
Joſue allocutus eſt his verbis, Quare im-
poſuiſtis nobis, & dixiſtis; Nos valdè
remoti ſumus à vobis, cùm tamen vos in
medio noſtri commoremini? Et nunc 23
maledicti eritis, nec deficiet à vobis ſer-
vus, & ligna cædens, & aquam hauri-
ens pro ædibus Domini mei. Reſponde- 24
runt Joſue, ac dixerunt; Planè quidem
indicatum eſt ſervis tuis quod præceperat
Deus Dominus tuus Moſi ſervo ſuo, ut
ſcilicet *daret vobis univerſam terram, &*
extirparetis cunctos habitatores regionis
à conſpectu v. ſtro: idcirco vehementer ti-
muimus animabus noſtris, et fecimus rem
iſtam. Et nunc ecce in pugillo tuo ſum⁹, 25
quod bonũ et rectum apud te eſt, erga nos
facito. Fecit igitur eis hoc modo, libera- 26
vitq; eos de manu filiorum Iſrael, nec in-
terfecerũt eos. Et conſtituit eos Joſue cæ- 27
ſores lignorum et hauſtores aquæ pro cœtu
et arâ Domini in hunc uſque diem, in lo-
co quem elegit.

ספר יהושע : י

CAP. X. י

Jehoſuah cepiſſet quod ,Jeruſalaim rex Adoniſedech *audire juxta* fuit Et
1 ויהי כשמע אדני־צדק מלך ירושלם כי־לכד יהושע
,ejus regi & ,Jericho fecit quemadmodum,eam *devaſtaſſet* & ,Hai
את־העי ויחרימה כאשר עשה ליריחו ולמלכה
Gibhon habitatores feciſſent pacem quòd &;ejus regi & ,Hai feciſſet ſic
כן־עשה לעי ולמלכה וכי השלימו ישבי גבעון
civitas quia:valde timuerunt Et;eorum *interiore* in eſſent & ,Iſrael cum
2 את־ישראל ויהיו בקרבם: ויראו מאד כי עיר
magna ipſa quia & *:regni civitatum* una veluti ,Gibhon magna
גדולה גבעון כאחת ערי הממלכה וכי היא גדולה
rex Adoniſedech miſit Et .fortes ejus viri omnes & ,Hai *præ*
3 מן־העי וכל־אנשיה גברים: וישלח אדני־צדק מלך
,Iarmuth regem Piram ad & ,Chebron regem Hoham ad Jeruſalaim
ירושלם אל־הוהם מלך־חברון ואל־פראם מלך־ירמות
:dicendo ,Heglon regem Debir ad & ,Lachis regem Iaphiah ad &
ואל־יפיע מלך־לכיש ואל־דביר מלך־עגלון לאמר:
pacem fecit quia :Ghibhō percutiemꝰ &,mihi auxiliamini &,me ad Aſcēdite
4 עלו־אלי ועזרני ונכה את־גבעון כי־השלימה
quinque aſcenderunt &,ſunt *collecti* Et .Iſrael filiis cum & ,Jehoſuah cum
5 את־יהושע ואת־בני ישראל: ויאספו ויעלו חמשת
,Jarmuth rex ,Chebron rex ,Jeruſalaim rex ,Emoræi reges
מלכי האמרי מלך ירושלם מלך־חברון מלך־ירמות
ſunt caſtrametati &:eorū caſtra omnia & ipſi ,Heglon rex ,Lachis rex
מלך־לכיש מלך־עגלון הם וכל־מחניהם ויחנו
Ghibhon viri miſerunt Et .eam *ſuper* pugnaverunt &,Ghibhon *ſuper*
6 על־גבעון וילחמו עליה: וישלחו אנשי גבעון
tuas manꝰ *relaxes* Ne :dicendo,Ghilgal in *caſtrametatione* ad ,Jehoſuah ad
אל־יהושע אל־המחנה הגלגלה לאמר אל־תרף ידיך
,nobis auxiliare &,nobis ſalutē fac & ,citò nos ad Aſcende .tuis ſervis à
מעבדיך עלה אלינו מהרה והושיעה לנו ועזרנו
montem habitantes Emoræi reges omnes nos *ad* ſunt congregati quia
כי נקבצו אלינו כל־מלכי האמרי ישבי ההר:
,eo cum *belli* populus omnis &,ipſe Ghilgal de Jehoſuah aſcendit Et
7 ויעל יהושע מן־הגלגל הוא וכל־עם המלחמה עמו
timeas Ne :Jehoſuah ad Dominus dixit Et *virtute* potentes omnes &
8 וכל גבורי החיל: ויאמר יהוה אל־יהושע אל־תירא
eis ex quiſquam ſtabit nec :eos *dedi* tua manu in Quia :eis ab
מהם כי בידך נתתים לא־יעמד איש מהם
nocte tota :repente Jehoſuah eos ad venit Et *.tuas facies* in
9 בפניך: ויבא אליהם יהושע פתאם כל־הלילה
,Iſrael *facies ad Dominus* eos contrivit Et .Ghilgal de aſcendit
10 עלה מן־הגלגל: ויהמם יהוה לפני ישראל
via eos eſt perſecutus & :Ghibhon in magna *percuſſione* eos percuſſit &
ויכם מכה־גדולה בגבעון וירדפם דרך
uſque & ,Hazechah uſque eos percuſſit &;Bethchoron aſcenſus
מעלה בית־חורן ויכם עד־עזקה ועד־
deſcenſu in ipſis ,Iſrael *faciebus à eos fugiendo in* ,fuit Et .Macchedah
11 מקדה: ויהי בנסם מפני ישראל הם במורד
magnos lapides eos ſuper projecit Dominus & ,choron-Beth
בית־חורן ויהוה השליך עליהם אבנים גדלות
ſunt mortui qui Plures .ſunt mortui &,Hazechah ad uſque cœlis è
מן־השמים עד־עזקה וימתו רבים אשר־מתו
.gladio in Iſrael filii interfecerunt quos quàm grandinis lapidibus in
באבני הברד מאשר הרגו בני ישראל בחרב:
Dominum *dare* die in Domino Jehoſuah *loquetur* Tunc
12 אז ידבר יהושע ליהוה ביום תת יהוה את־
;Iſrael oculis in dixit & :Iſrael *filiorum facies ad* Emoræum
האמרי לפני בני ישראל ויאמר לעיני ישראל
.Ajalon valle in Luna & *ſiſte* Ghibhon in Sol
שמש בגבעון דום וירח בעמק אילון:

Verſio VULG. LAT.

CAP. X.

1 QUæ cùm audiſſet Adoniſedec rex Jeruſalem, quòd ſcilicet cepiſſet Joſue Hai, & ſubvertiſſet eā, (ſicut enim fecerat Hiericho & regi ejus, ſic fecit Hai et regi illiꝰ,) et quòd transfugiſſent Gabaonitæ ad Iſrael, & eſſent fœderati eorum, 2 Timuit valdé. Urbs enim magna erat Gabaon, & una civitatum regalium, & major oppido Hai, omnéſq; 3 bellatores ejus fortiſſimi. Miſit ergò Adoniſedec rex Jeruſalem ad Oham regem Hebron, & ad Pharam regē Jerimoth, ad Japhia quoque regem Lachis, & ad Dabir regē Eglon, 4 dicens; Ad me aſcendite, & ferte præſidium, ut expugnemus Gabaon, quarè transfugerit ad Joſue, & ad filios Iſ- 5 rael. Congregati igitur aſcenderunt quinque reges Amorrhæorum, rex Jeruſalem, rex Hebron, rex Jerimoth, rex Lachis, rex Eglon, ſimul cum exercitibus ſuis, & caſtrametati ſunt circa Gabaon, oppugnan- 6 tes eam. Habitatores autem Gabaon urbis obſeſſæ miſerunt ad Joſue, qui tunc morabatur in caſtris apud Galgalam, & dixerunt ei; Ne retrahas manus tuas ab auxilio ſervorum tuorum: aſcende citò, & libera nos, férque præſidium: convenerunt enim adverſùm nos omnes reges Amorrhæorum, qui habitant in 7 montanis. Aſcendítq; Joſue de Galgalis, & omnis exercitꝰ bellatorum cum eo, viri fortiſſi- 8 mi. Dixítque Dominus ad Joſue, Ne timeas eos: in manus enim tuas tradidi illos: nullus ex eis tibi reſiſtere po- 9 terit. Irruit itaque Joſue ſuper eos repentè, totâ nocte 10 aſcendens de Galgalis. Et conturbavit eos Dominus à facie Iſrael: contrivítque plagâ magnâ in Gabaon, ac perſecutus eſt eos per viam aſcenſûs Beth-horon, & percuſſit 11 uſq; Azeca & Maceda. Cúmq; fugerent filios Iſrael, & eſſent in deſcenſu Beth-horon, Dominus miſit ſuper eos lapides magnos de cœlo uſq; ad Azeca: & mortui ſunt multò plures lapidibus grandinis, quàm quos gladio percuſſerant filii 12 Iſrael. Tunc locutus eſt Joſue Dn̄o, in die quâ tradidit Amorrhæū in conſpectu filiorū Iſrael, dixítq; coram eis; Sol contra Gabaon ne movearis, & Luna contra vallē Ajalon.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

Κεφ. ι΄.

1 Ὡς δὲ ἤκουσεν Ἀδωνιβεζὲκ βασιλεὺς Ἰερουσαλὴμ ὅτι ἔλαβεν Ἰησοῦς τὴν Γαί, καὶ (α) ἐξωλόθρευσεν αὐτήν, ὃν τρόπον (β) ἐποίησαν τὴν Ἱεριχὼ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, οὕτως (γ) ἐποίησαν καὶ τὴν Γαὶ καὶ τὸν βασιλέα αὐτῆς, καὶ ὅτι ηὐτομόλησαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς Ἰσραήλ, 2 Καὶ ἐφοβήθησαν (δ) ἀπ᾽ αὐτῶν σφόδρα· ᾔδει γὰρ ὅτι (ε) πόλις μεγάλη Γαβαών, (ζ) ὡσεὶ μία τῶν μητροπόλεων, καὶ πάντες οἱ ἄνδρες αὐτῆς ἰσχυροί· 3 Καὶ ἀπέστειλεν Ἀδωνιβεζὲκ βασιλεὺς Ἱερουσαλὴμ πρὸς (η) Ἐλὰμ βασιλέα Χεβρών, καὶ πρὸς (θ) Φιδὼν βασιλέα Ἰεριμοὺθ, καὶ πρὸς (ι) Ἰεφθὰ βασιλέα (κ) Λαχίς, καὶ πρὸς (λ) Δαβὶν βασιλέα Ὀδολλάμ, λέγων, 4 Δεῦτε, ἀνάβητε πρός με, καὶ βοηθήσατέ μοι, καὶ ἐκπολεμήσωμεν Γαβαών· ηὐτομόλησαν γὰρ πρὸς Ἰησοῦν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. 5 Καὶ ἀνέβησαν οἱ πέντε βασιλεῖς τῶν Ἰεβουσαίων, βασιλεὺς Ἰερουσαλήμ, καὶ βασιλεὺς Χεβρών, καὶ βασιλεὺς Ἰεριμοὺθ, καὶ βασιλεὺς (μ) Λαχίς, καὶ βασιλεὺς (ν) Ὀδολλάμ, αὐτοὶ καὶ πᾶς ὁ λαὸς αὐτῶν· καὶ περιεκάθισαν τὴν Γαβαών, καὶ 6 ἐξεπολιόρκουν αὐτήν. Καὶ ἀπέστειλαν οἱ κατοικοῦντες Γαβαὼν πρὸς Ἰησοῦν εἰς τὴν παρεμβολὴν Ἰσραὴλ εἰς Γάλγαλα, λέγοντες, Μὴ ἐκλύσῃς τὰς χεῖράς σου ἀπὸ τῶν παίδων σου· ἀνάβηθι πρὸς ἡμᾶς τὸ τάχος, (ξ) καὶ βοήθησον ἡμῖν, καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς· ὅτι συνηγμένοι εἰσὶν ἐφ᾽ ἡμᾶς πάντες οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οἱ κατοικοῦντες τὴν ὀρεινήν. 7 Καὶ ἀνέβη Ἰησοῦς ἐκ Γαλγάλων, αὐτὸς καὶ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς μετ᾽ αὐτοῦ, πᾶς δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ. 8 Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Μὴ φοβηθῇς αὐτούς, εἰς γὰρ τὰς χεῖράς σου παραδέδωκα αὐτούς· (ο) οὐχ ὑπολειφθήσεται ἐξ αὐτῶν οὐδεὶς ἐνώπιον ὑμῶν. 9 Καὶ ἐπεὶ παρεγένετο Ἰησοῦς ἐπ᾽ αὐτοὺς ἄφνω, ὅλην τὴν νύκτα (π) εἰσεπορεύθη ἐκ Γαλγάλων. 10 Καὶ ἐξέστησεν αὐτοὺς κύριος ἀπὸ (ρ) προσώπου τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ συνέτριψεν αὐτοὺς κύριος (σ) συντριβῇ μεγάλῃ ἐν Γαβαών. καὶ κατεδίωξαν αὐτοὺς ὁδὸν ἀναβάσεως (τ) Ὡρωνίν, καὶ κατέκοπτον αὐτοὺς ἕως Ἀζηκὰ καὶ ἕως Μακηδά. 11 Ἐν δὲ τῷ φεύγειν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου (υ) τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ ἐπὶ τῆς καταβάσεως (φ) Ὡρωνίν, καὶ κύριος (χ) ἐπέρριψεν αὐτοῖς λίθους χαλάζης ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἕως Ἀζηκά. καὶ ἐγένοντο πλείους οἱ ἀποθανόντες διὰ τοὺς λίθους τῆς χαλάζης, ἢ οὓς ἀπέκτειναν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ μαχαίρᾳ ἐν τῷ πολέμῳ. 12 Τότε ἐλάλησεν Ἰησοῦς πρὸς κύριον, ᾗ ἡμέρᾳ (ψ) παρέδωκεν ὁ θεὸς τὸν Ἀμορραῖον ὑποχείριον Ἰσραήλ, ἡνίκα συνέτριψεν αὐτοὺς ἐν Γαβαών, καὶ συνετρίβησαν ἀπὸ (ω) προσώπου υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, Στήτω ὁ ἥλιος κατὰ Γαβαών, καὶ ἡ σελήνη κατὰ φάραγγα Αἰλών.

CAP. X.

1 POſtquàm autem audivit (a) Adonibeſec rex Hieruſalem, quia cepit Jeſus Gai, & exterminavit eam, quemadmodum fecerat Hiericho, & regem ejus; ſic fecerunt & Gai, & regem ejus; & quia transfugerunt habitatores Gabaon ad Ieſum, & ad (b) Iſrael, Et timuerūt (c) ab eis valdé. 2 Sciebat enim, quia civitas magna Gabaon, quaſi una ex iis, quæ ſunt (d) Metropoles: & omnes viri ejus fortes. 3 Et miſit Adonibezec rex Hieruſalem ad Elam regem Chebron, & ad Phidon regem Hierimuth, & ad Iephiba regem Lachis, & ad Dabin regem (e) Odollam, dicens; 4 Venite, aſcendite ad me, & auxiliamini mihi: & expugnabimus Gabaon: Transfugerunt enim ad Ieſum, et ad filios Iſrael. 5 Et aſcenderunt quinque reges (f) Ibuſæorum, rex Hieruſalem, & rex Chebron, & rex Hierimuth, et rex Lachis, & rex Odollam, ipſi, & populus eorum: & obſederunt Gabaon; & oppugnabant eam. 6 Et miſerunt habitatores Gabaon ad Ieſum in caſtra Iſrael in Galgala, dicentes; Ne relaxes manus tuas à pueris tuis. Aſcende ad nos velociter, & auxiliare nobis, & eripe nos: quoniam congregati ſunt ſuper nos omnes reges Amorrhæorū qui habitāt montanā. 7 Et aſcendit Ieſus de Galgalis, ipſe, & omnis populus bellator cum eo, omnis potens in fortitudine. 8 Et dixit Dn̄s ad Ieſū, Ne timeas illos: In manus enim tuas tradidi eos: Non (g) remanebit ex illis quiſquam coram vobis. 9 Et (h) quoniam adveniebat Ieſus ſuper eos repentè; totam noctem perrexit de Galgalis. 10 Et exturbavit eos Dominus à facie filiorum Iſrael: & contrivit eos Dominus contritione magnâ in Gabaon. Et perſequuti ſūt eos viā aſcēſionis (i) Oronim: & conciderunt eos uſq; Azeca, & uſq; Maceda. 11 Dum autem illi fugerent à facie filiorum Iſrael ſuper deſcenſum Oronim; & Dominꝰ projecit in eos lapides grandinis de cœlo uſque Azeca. Et fuerunt plures qui mortui ſunt propter lapides grandinis, quàm quos occiderunt filii Iſrael gladio in prælio. 12 Tunc locutus eſt Ieſus ad Dominum, quâ die tradidit Deus Amorrhæum ſubjugatum Iſrael; (k) quando contrivit eos in Gabaon: & contriti ſunt à facie filiorum Iſrael. Et dixit Ieſus, Stet Sol ſuper Gabaon, & Luna ſuper vallem (l) Ælon.

MS.A. (α) ἐξωλέθρευσεν (β) ἐποίησεν (γ) ἐποίησεν (δ) ἐν ἑαυτοῖς σφόδρα· ᾔδεισαν γὰρ (ε) ἡ πόλις (ζ) ὡσεὶ καὶ μία (η) Αἰλὰμ (θ) Φεραὰμ (ι) Ἰαφιὲ (κ) Λαχείς, (λ) Δαβεὶρ (μ) Λαχείς, (ν) Ὀδολλάχ, (ξ) καὶ ἐξελοῦ ἡμᾶς, καὶ βοήθησον ἡμῖν· (ο) οὐχ ὑποστήσεται ἐξ (π) ἐπορεύθη Ἰησοῦς ἐκ (ρ) προσώπου Ἰσραήλ· (σ) σύντριψιν μεγάλην (τ) Βαιθωρὼν, καὶ (υ) υἱῶν (φ) Βαιθωρὼν, (χ) ἐπέρριψεν (ψ) ᾗ παρέδωκεν κύριος ὁ θεὸς (ω) προσώπου Ἰσραήλ·

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

י

1 והוה כד שמע אדוני צדק מלכא דירושלם ארי כבש יהושע ית עי וגמרה כמא דעבד ליריחו ולמלכה כן עבד לעי ולמלכה וארי אשלימו יתבי גבעון עם ישראל והוו 2 ביניהון: ודחילו לחדא ארי קרתא רבתא גבעון כחדא מקרוי מלכותא וארי היא רבא 3 מן עי וכל גברהא גברין: ושלח אדוני צדק מלכא דירושלם לות הוהם מלכא דחברון ולות פראם מלכא דירמות ולות יפיע מלכא דלכיש ולות דביר מלכא דעגלון למימר: 4 סקו לותי וסעדוני ונמחי ית יתבי גבעון ארי אשלימת עם יהושע ועם בני ישראל: 5 ואתכנישו וסליקו חמשא מלכי אמוראה מלכא דירושלם מלכא דחברון מלכא דירמות מלכא דלכיש מלכא דעגלון אנון וכל משריתהון ושרו על גבעון ואגיחו קרבא 6 עלה: ושלחו אנשי גבעון לות יהושע למשריתא לגלגלא למימר לא תרשל ידך מעבדך סק לותנא בפריע ופרוק לנא וסעדנא ארי אתכנשו עלנא כל מלכי אמוראה 7 יתבי טורא: וסליק יהושע מן גלגלא הוא וכל עמא עבדי קרבא עמיה וכל גברי חילא: 8 ואמר יי ליהושע לא תדחל מנהון ארי בידך מסרתנון לא יתעתד אנש מנהון קדמך: 9 ואתא לותהון יהושע בתכיף כל ליליא סליק מן גלגלא: 10 ותברנון יי קדם ישראל ומחנון מחתא רבא בגבעון ורדפנון באורח מסקנא דבית חורון ומחנון עד עזקה ועד מקדה: 11 והוה במפכהון מן קדם ישראל אנון במחתנא דבית חורון ומן קדם יי אתרמיאה עליהון אבנין רברבן מן שמיא עד דאתו לעזקה ומיתו סגיאין דמיתו באבני ברדא מדקטילו 12 בני ישראל בחרבא: בכן שבח יהושע קדם יי ביומא דמסר יי ית אמוראה קדם בני ישראל ואמר לעיני ישראל שמשא בגבעון אוריך וסיהרא במישר אילון:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAP. X.

1 ET fuit quando audivit Adoniſzedek rex Jeruſalem, quod ſubegiſſet Joſue Ghay, & conſumpſiſſet eam, quemadmodum fecit Jericho & regi ejus, ſic feciſſet Ghay & regi ejus, & ꝙ pacem feciſſent habitatores Gibghon cum Iſrael, & eſſent inter eos. 2 Et metuerunt valde: namq; urbs magna Gibghon, ſicut una ex urbibus regnorum, & quòd illa magna à Ghay, & omnes viri ejus fortiſſimi. 3 Et miſit Adoniſzedek rex Jeruſalem ad Hoham regem Hhebron, & ad Piram regem Jarmuth, & ad Japhiagh regem Lachis, & ad Debir regē Gheglon, dicendo: 4 Aſcendite ad me, & adjuvate me; & delebimꝰ *habitatores* Gibghon; quoniam pacem fecit cum Joſue & cum filiis Iſrael. 5 Et congregati ſunt, & aſcenderunt quinq; reges Emorrhæi, rex Jeruſalem, rex Hhebron, rex Jarmuth, rex Lachis, rex Gheglon, ipſi & omnes exercitus eorum, & caſtrametati ſunt ſuper Gibghon, & inierunt bellum adverſus eam. 6 Et miſerunt viri Gibghon ad Joſue in caſtra in Gilgal, dicendo: Ne remittas manum tuam à ſervo tuo, aſcende ad nos feſtinanter, & libera nos, & auxiliare nobis, quoniam congregati ſunt ſuper nos omnes reges Emorrhæi habitatores montis. 7 Et aſcendit Joſue ex Gilgal, ipſe & omnis populus facientium prælium cum ipſo, & omnes viri virtutis. 8 Et dixit Dn̄s ad Joſue: Ne timeas ab eis; namq; in manum tuam tradidi eos: non ſtabit homo ex illis ante te. 9 Et venit ad eos Joſue ex improviſo: tota nocte aſcendit ex Gilgal. 10 Et fregit eos Dn̄s ante Iſrael, & delevit eos deletione magna in Gibghon, & perſecutus eſt eos in via aſcenſus Bethhoron, & percuſſit eos uſque ad Ghazecha, & uſq; ad Makeda. 11 Et fuit in vertendo eos [*terga*] à facie Iſrael, illi in deſcenſu Bethhoron, & ab ante Dn̄m dejecti ſunt ſuper illos lapides maximi de cœlo, quoad venerunt in Ghazeka: & mortui ſunt plures qui mortui ſunt in lapidibus grandinis, quàm quos occiderunt filii Iſrael in gladio. 12 Tunc laudavit Joſue ante Dominum in die qua tradidit Dominus Emorrhæum ante filios Iſrael, & dixit ad oculos Iſrael: Sol in Gibghon expecta, & Luna in planitie Ajalon.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ ܝ *

1 ܘܟܕ ܫܡܥ ܐܕܘܢܝܨܕܩ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܕܟܒܫܗ ܝܫܘܥ ܠܥܝ ܘܚܪܒܗ܂ ܘܐܝܟ ܕܥܒܕ ܠܐܝܪܝܚܘ ܘܠܡܠܟܗ܂ ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܥܝ ܘܠܡܠܟܗ܂ ܘܕܫܠܡܘ ܥܡܘܪܐ ܕܓܒܥܘܢ ܥܡ ܝܫܪܝܠ ܘܗܘܘ ܒܝܢܬܗܘܢ܂ 2 ܘܕܚܠ ܛܒ܂ ܡܛܠ ܕܡܕܝܢܬܐ ܪܒܬܐ ܗܘܬ ܓܒܥܘܢ ܐܝܟ ܚܕܐ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܘܬܐ܂ ܘܪܒܐ ܗܘܬ ܡܢ ܥܝ܂ ܘܟܠܗܘܢ ܓܒܪܝܗ ܓܢܒܪܐ ܗܘܘ܂ 3 ܘܫܕܪ ܐܕܘܢܝܨܕܩ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܠܘܬ ܗܘܗܡ ܡܠܟܐ ܕܚܒܪܘܢ܂ ܘܠܘܬ ܒܪܐܡ ܡܠܟܐ ܕܝܪܡܘܬ܂ ܘܠܘܬ ܢܦܝܠ ܡܠܟܐ ܕܠܟܝܫ܂ ܘܠܘܬ ܕܒܝܪ ܡܠܟܐ ܕܥܓܠܘܢ܂ ܘܫܕܪ ܠܘܬܗܘܢ ܘܐܡܪ܂ 4 ܣܩܘ ܠܘܬܝ ܘܥܕܪܘܢܝ ܘܢܬܟܬܫ ܥܡ ܓܒܥܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܫܠܡܬ ܥܡ ܝܫܘܥ ܘܥܡ ܝܫܪܝܠ܂ 5 ܘܐܬܟܢܫܘ ܘܣܠܩܘ ܚܡܫܐ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ܂ ܡܠܟܐ ܕܐܘܪܫܠܡ܂ ܡܠܟܐ ܕܚܒܪܘܢ܂ ܡܠܟܐ ܕܝܪܡܘܬ܂ ܡܠܟܐ ܕܠܟܝܫ܂ ܡܠܟܐ ܕܥܓܠܘܢ܂ ܗܢܘܢ ܘܟܠܗܘܢ ܡܫܪܝܬܗܘܢ܂ ܘܫܪܘ ܥܠ ܓܒܥܘܢ ܘܐܬܟܬܫܘ ܥܡܗ܂ 6 ܘܫܕܪܘ ܥܡܘܪܐ ܕܓܒܥܘܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܠܡܫܪܝܬܐ ܠܓܠܓܠܐ ܘܐܡܪܘ ܠܗ܂ ܠܐ ܬܪܦܐ ܐܝܕܝܟ ܡܢ ܥܒܕܝܟ܂ ܣܩ ܠܘܬܢ ܥܓܠ ܘܦܪܘܩ ܠܢ ܘܥܕܪܢ܂ ܡܛܠ ܕܐܬܟܢܫܘ ܥܠܝܢ ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܛܘܪܐ܂ 7 ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ ܡܢ ܓܠܓܠܐ ܗܘ ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܩܪܒܐ ܕܥܡܗ܂ ܘܟܠܗܘܢ ܓܢܒܪܐ ܕܚܝܠܐ܂ 8 ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ܂ ܠܐ ܬܕܚܠ ܡܢܗܘܢ܂ ܡܛܠ ܕܒܐܝܕܝܟ ܐܫܠܡܬ ܐܢܘܢ܂ ܘܠܐ ܢܩܘܡ ܐܢܫ ܡܢܗܘܢ ܩܕܡܝܟ܂ 9 ܘܐܬܐ ܥܠܝܗܘܢ ܝܫܘܥ ܡܢ ܫܠܝ܂ ܟܠܗ ܠܠܝܐ ܣܠܩ ܡܢ ܓܠܓܠܐ܂ 10 ܘܫܓܫ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܩܕܡ ܝܫܪܝܠ܂ ܘܡܚܐ ܐܢܘܢ ܡܚܘܬܐ ܪܒܬܐ ܒܓܒܥܘܢ ܕܒܝܬ ܚܘܪܘܢ܂ ܘܪܕܦ ܐܢܘܢ ܒܐܘܪܚܐ ܕܡܣܩܬܐ ܕܒܝܬ ܚܘܪܘܢ܂ ܘܡܚܐ ܐܢܘܢ ܥܕܡܐ ܠܥܟܪ ܘܥܕܡܐ ܠܡܩܪ܂ 11 ܘܟܕ ܥܪܩܘ ܡܢ ܩܕܡ ܝܫܪܝܠ܂ ܘܢܚܬܘ ܒܡܚܕܪܐ ܕܒܝܬ ܚܘܪܘܢ܂ ܡܪܝܐ ܐܪܡܝ ܥܠܝܗܘܢ ܟܐܦܐ ܪܘܪܒܬܐ ܡܢ ܫܡܝܐ ܥܕܡܐ ܠܥܟܪ ܘܡܝܬܘ܂ ܘܣܓܝܐܐ ܗܘܘ ܗܢܘܢ ܕܡܝܬܘ ܒܟܐܦܐ ܕܒܪܕܐ܂ ܡܢ ܗܢܘܢ ܕܩܛܠܘ ܒܢܝ ܝܫܪܝܠ ܒܚܪܒܐ܂ 12 ܗܝܕܝܢ ܡܠܠ ܝܫܘܥ ܩܕܡ ܡܪܝܐ܂ ܒܝܘܡܐ ܕܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܠܐܡܘܪܝܐ ܩܕܡ ܒܢܝ ܝܫܪܝܠ܂ ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܩܕܡ ܒܢܝ ܝܫܪܝܠ܂ ܫܡܫܐ܂ ܒܓܒܥܘܢ ܫܠܝ܂ ܘܣܗܪܐ ܒܦܩܥܬܐ ܕܐܝܠܘܢ܂

CAP. X.

1 QUum verò audiſſet Adoniſedec rex Jeroſolymæ quòd ſubjugâſſet Jeſus Aai, eámque interfeciſſet, & quemadmodum fecerat Jericho & regi ejus, ita feciſſet Aai & regi ipſius; præterea quòd fœdere ſe junxiſſent habitatores Gabaon cùm Iſraele, & eſſent inter eos, 2 Vehementer expavit, quoniam urbs magna erat Gabaon æquè ac *alia* quævis urbium regni: major ſiquidem erat quàm Aai, omnéſque cives ejus fortiſſimi erant. 3 Miſit ergò Adoniſedec rex Jeroſolymæ ad Hoham regem Hebron, & ad Baran regem Jarmuth, & ad Naphil regem Lachis, & ad Dabir regem Eglon; miſit *inquam* ad eos nuntium *hujuſmodi*, 4 Aſcendite ad me, & eſte mihi ſubſidio, & pugnemus adversùs Gabaon, eò quòd pacem inierit cum Jeſu & cum Iſraele. 5 Itaque congregati ſunt, & aſcenderunt quinq; reges Amorrhæorum, *nempe* rex Jeroſolymæ, rex Hebron, rex Jarmuth, rex Lachis, & rex Eglon, ipſi, cum omnibus caſtris ſuis, & caſtrametati contra Gabaon oppugnârunt eam. 6 Miſerunt ergò cives Gabaon ad Jeſum in caſtra ad Galgalam, & dixerunt ei, Ne remittas manꝰ tuas à ſervis tuis, quoniā congregati ſunt adversùm nos cuncti reges Amorrhæorū qui habitant in monte. 7 Et aſcendit Jeſus de Galgala, ipſe, & univerſus populus bellator qui cum eo erat, omnéſq; fortiſſimi robore. 8 Et ait Dn̄s ad Jeſum, Ne timeas ab eis, quia in manꝰ tuas tradidi illos, & nullus eorū poterit tibi reſiſtere. 9 Venit autem ad eos Jeſus repentè: (*nam* totâ nocte aſcenderat è Galgala) 10 Et conturbavit eos Dn̄s corā Iſraele, percuſſeruntq; eos plagâ magnâ in Gabaon Beth-horonis, & perſecuti ſunt eos per viam aſcenſûs Beth-horonis, & peremerunt eos uſq; ad Achar & uſq; ad Macar. 11 Cúmq; fugerent ante Iſraelem, deſcenderéntq; per declive Beth-horonis, jaculatus eſt in eos Dn̄s lapides prægrandes è cœlo ad Achar uſque, & mortui ſunt: ac plures *quidem* fuêre qui mortui ſunt lapidibus grandinis, quàm ii quos interfecerunt Iſraelitæ gladio. 12 Tunc locutus eſt Jeſus coram Domino, die *ſcilicet* quo tradidit Deus Amorrhæos ante Iſraelem; & ait Jeſus præſentibus Iſraelitis, Sol, ſiſte gradum in Gabaon; & tu luna, in planitie Ailon.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل العاشر *

1 وكان عند سماع ادونيصادوق كلما فعل باريحا وان يوسع قد ملك العي واصطلها * وانه كما فعل باريحا وملكها * كذلك فعل بالعي وملكها * وانه قد سالم اهل جبعون لبني اسرايل وحصلوا في جملتهم * 2 خافوا جدا لان مدينة عظيمة جبعون مثل احدى مدن مملكتهم * ولانها اكبر من العي * وجميع رجالها جبابرة * 3 فارسل ادونيصادوق ملك مدينة السلم الي هوهام ملك حبرام * والي فرام ملك يرموث * والي يافيع ملك لاخيس * والي دبير ملك عسقلون قايلا * 4 اصعدوا الي وانصروني حتي نقاتل اهل جبعون * لانهم قد سالموا يوسع وبني اسرايل * 5 فاجتمعوا وصعدوا خمس ملوك الاموراييين * ملك مدينة السلم * ملك حبرام * وملك يرموث * وملك لاخيس * وملك عسقلون * هم وجميع عساكرهم * وحطوا على جبعون وحاربوها * 6 فارسل اهل جبعون الي يوسع الي المعسكر بالجلجال يقولوا قولا * لا تدع يدك عن عبيدك * اصعد الينا سرعة واعنا وانصرنا * فانه قد اجتمع علينا جميع ملوك الاموراييين سكان الجبل * 7 فصعد يوسع وجميع رجال الحرب معه * كل جبابرة القوم * 8 فقال الله ليوسع * لا تخف منهم فان بيدك اسلمتهم * لا يثبت منهم احد قدامك * 9 فسار اليهم يوسع على غفلة طول الليل * وصعد من الجلجال اليهم * 10 فعرضهم الله بين يدي عسكر يوسع * وقتل فيهم مقتلة عظيمة في حبرون * وطردهم طريق عقبة بيت حبرون * وقتلهم الي عزيقا والي مقدا * 11 وكان عند انهزامهم من قدام بني اسرايل طرح الله عليهم حجارة برد من السماء فماتوا * وكان الذي مات بحجارة البرد اكثر من الذي قتل بنو اسرايل بالسيف * 12 حينئذ خاطب يوسع الله في يوم تسليم الله الاموراييين بيد بني اسرايل * فقال بمشهد من جماعة اسرايل يا شمس قفي على جبعون * يا قمر ابت على مرج ايالون *

CAP. X.

1 FUit autem, cùm audiſſet Adoniſadoc quicquid factum fuerat in Jericho, & quòd Joſue potitus fuiſſet Aai, eámque trucidâſſet, & quòd quemadmodum fecerat Jericho & regi ejus, ita feciſſet Aai & regi ipſius, quòd denique fœdus iniiſſent cives Gabaon cum filiis Iſrael, eſſentque ſimul cum eis, 2 ut valdè timerent; eò quòd urbs magna eſſet Gabaon æquè ac ulla alia urbium regni eorum, quódque major eſſet quàm Aai, & omnes viri ejus eſſent robuſtiſſimi. 3 Quapropter miſit Adoniſadoc rex Urbis pacis ad Hoham regem Habram, & ad Pharam regem Jarmuth, ad Japhiaa regem Lachis, & ad Dobir regem Aſcalon, dicens; 4 Aſcendite ad me, & adjuvate me, ut oppugnemus cives Gabaon, quòd fœdus inierint cum Joſue & filiis Iſrael. 5 Congregati igitur aſcenderunt quinque reges Amorrhæorum, rex Urbis pacis, rex Habram, rex Jarmuth, rex Lachis, & rex Aſcalon, ipſi, cunctique exercitus eorum, & obſidentes Gabaon oppugnârunt eam. 6 Miſerunt autem cives Gabaon ad Joſue in caſtra ad Galgal talia verba, dicentes; Ne remittas manum tuam à ſervis tuis, aſcende ad nos celeriter, & auxilium opémque fer nobis, quia congregati jam ſunt contra nos cuncti reges Amorrhæorum habitantium montem. 7 Aſcendit ergò Joſue, omnéſque viri bellatores cum eo, cuncti robuſtiſſimi in populo. 8 Dixit autem Deus ad Joſue, Ne timeas ab eis, quia in manum tuam tradidi eos: nemo ex ipſis ſtabit ante te. 9 Perrexit autem ad eos Joſue ex improviſo totâ nocte, aſcenditque ad eos de Galgal. 10 Exſciditque eos Deus ante exercitum Joſue, & interfecit eos cæde magnâ in Hebron, & perſecutus eſt eos per viam acclivitatis Beth-hebron, peremitque eos ad Azecā & ad Makedam uſque. 11 Cùmque fugerent ante filios Iſrael, dejecit ſuper eos Deus lapides grandinis è cœlo ad Azecam, & mortui ſunt: & verò qui mortui ſunt lapidibus grandinis, plures fuerunt iis quos occiderunt filii Iſraelis gladio. 12 Tunc allocutus eſt Joſue Deum in die quo tradidit Deus Amorrhæos in manum filiorum Iſrael, ac dixit in præſentia turbæ Iſraeliticæ, Heus ſol, ſubſiſte ſuper Gabaon; & O luna, maneto ſuper pratum Ajalon.

hoc non An.suis inimicis gens vindicaret donec,stetit luna &,sol siluit Et
13 וידם השמש וירח עמד עד־יקם גוי איביו הלא־היא
non &,cœlorum medio in sol stetit Et .recti libro super scriptum
כתובה על־ספר הישר ויעמד השמש בחצי השמים ולא־
,ejus facies ad illa dies sicut fuit nō Et. perfecta die quasi occūbere festinavit
14 אץ לבוא כיום תמים: ולא היה כיום ההוא לפניו
.Israel pugnavit Dominus quia :viri voce in Dñm audiendū ad,eā post &
ואחריו לשמע יהוה בקול איש כי יהוה נלחם לישראל:
.Ghilgal in castrametatio-ē ad eo cum Israel omnis &,Iehosuah est reversˀ Et
15 וישב יהושע וכל־ישראל עמו אל־המחנה הגלגלה:
spelunca in se absconderunt &;isti reges quinque fugerunt Et
16 וינסו חמשת המלכים האלה ויחבאו במערה
quinque sunt Inventi :dicendo Iehosuah ipsi est nunciatū Et.Macchedah in
17 במקדה: ויגד ליהושע לאמר נמצאו חמשת
Volvite:Iehosuah Dixitq;.Macchedah in spelunca in absconditi reges
18 המלכים נחבאים במערה במקדה: ויאמר יהושע גלו
viros eam super constituite & ;speluncæ os ad magnos lapides
אבנים גדלות אל־פי המערה והפקידו עליה אנשים
,vestros inimicos post persequimini,stetis ne vos Et .eos custodiendū ad
19 לשמרם: ואתם אל־תעמדו רדפו אחרי איביכם
eos dedit quia ;suas urbes ad ingredi eos detis ne ,eos decaudetis &
וזנבתם אותם אל־תתנום לבוא אל־עריהם כי נתנם
filii &,Iehosuah consummare juxta fuit Et .vestra manu in vester Deus Dñs
20 יהוה אלהיכם בידכם: ויהי ככלות יהושע ובני
,eos consumi usque ,valde magna plaga eos percutere Israel
ישראל להכותם מכה גדלה־מאד עד־תמם
.munitionis civitates ad essent ingressi & ,eis ex superfuerunt superstites &
והשרידים שרדו מהם ויבאו אל־ערי המבצר:
Iehosuah ad castrametationem ad populus omnis sunt reversi Et
21 וישבו כל־העם אל־המחנה אל־יהושע
viro Israel filiis movit Non .pace in Macchedah
מקדה בשלום לא־חרץ לבני ישראל לאיש את־
;speluncæ os Aperite :Iehosuah Dixitque .suam linguam
22 לשנו: ויאמר יהושע פתחו את־פי המערה
.spelunca de illos reges quinque me ad educite &
והוציאו אלי את־חמשת המלכים האלה מן־המערה:
reges quinque eum ad eduxerunt & ;ita fecerunt Et
23 ויעשו כן ויוציאו אליו את־חמשת המלכים
,Chebron regem ,Ierusalaim regem ,spelunca de illos
האלה מן־המערה את מלך ירושלם את־מלך חברון
.Heglon regem ,Lachis regem ,Iarmuth regem
את־מלך ירמות את־מלך לכיש את־מלך עגלון:
:Iehosuah ad illos reges eos eduxisse ut ,fuit Et
24 ויהי כהוציאם את־המלכים האלה אל־יהושע
duces ad dixitque ,Israel virum omnem ad Iehosuah vocavit &
ויקרא יהושע אל־כל־איש ישראל ויאמר אל־קציני
ponite ,Accedite :secum iverant qui belli virorum
אנשי המלחמה ההלכוא אתו קרבו שימו את־
,accesserunt Et .istorum regum colla super vestros pedes
רגליכם על־צוארי המלכים האלה ויקרבו
Dixitque .eorum colla super suos pedes posuerunt &
25 וישימו את־רגליהם על־צואריהם: ויאמר
,vos confortate ,consternemini ne & ,timeatis Ne ;Iehosuah eos ad
אליהם יהושע אל־תיראו ואל־תחתו חזקו
vestris inimicis omnibus Dominus faciet sic Quia .vos roborate &
ואמצו כי ככה יעשה יהוה לכל־איביכם
Iehosuah eos percussit Et ,eos pugnantes vos quos
26 אשר אתם נלחמים אותם: ויכם יהושע
:lignis quinque super eos suspendit & ,eos fecit mori &,hæc post
אחרי־כן וימיתם ויתלם על חמשה עצים
.vesperam ad usque lignis super suspensi fuerunt &
ויהיו תלוים על־העצים עד־הערב:

Versio VULG. LAT.

13 Steterúntque Sol & Luna, donec ulcisceretur se gens de inimicis suis. Nónne scriptum est hoc in libro justorum? Stetit itaque Sol in medio cœli, & non festinavit occumbere 14 spatio unius diei. Non fuit anteà nec posteà tam longa dies, obediente Domino voci hominis, & pugnante pro 15 Israel. Reversúsque est Josue cum omni Israel in castra Gal-16 galæ. Fugerant enim quinque reges, & se absconderant in 17 spelunca urbis Maceda. Nuntiatúmque est Josue, quòd inventi essent quinque reges latentes in spelunca urbis Ma-18 ceda. Qui præcepit sociis, & ait; Volvite saxa ingentia ad os speluncæ, & ponite viros industrios, qui clausos custo-19 diant: Vos autem nolite stare, sed persequimini hostes, & extremos quosque fugientium cædite: nec dimittatis eos urbium suarum intrare præsidia, quos tradidit Dominus 20 Deus in manus vestras. Cæsis ergò adversariis plagâ magnâ, & usque ad internecionem penè consumptis, hi qui Israel effugere potuerunt, ingressi sunt civitates munitas. 21 Reversúsque est omnis exercitus ad Josue in Maceda, ubi tunc erant castra, sani & integro numero: nullúsq; contra filios Israel mutire ausus 22 est. Præcepitq; Josue, dicens; Aperite os speluncæ, & producite ad me quinq; reges, qui 23 in ea latitant. Fecerúntq; ministri ut sibi fuerat imperatum: & eduxerunt ad eum quinque reges de spelunca, regem Jerusalem, regē Hebron, regem Jerimoth, regem La-24 chis, regem Eglon. Cúmque educti essent ad eum, vocavit omnes viros Israel: & ait ad principes exercitûs qui secum erant; Ite, & ponite pedes super colla regum istorum. Qui cùm perrexissent, & subjectorum colla pedibus calcarent, 25 Rursum ait ad eos; Nolite timere, nec paveatis: confortamini & estote robusti: sic enim faciet Dominus cunctis hostibus vestris, adversùm 26 quos dimicatis. Percussítq; Josue, & interfecit eos, atque suspendit super quinque stipites: fuerúntque suspensi usq; ad vesperum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

13 Καὶ ἔστη ὁ ἥλιος καὶ ἡ σελήνη ἐν στάσει, ἕως ἠμύνατο ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν. καὶ ἔστη ὁ ἥλιος κατὰ μέσον τοῦ οὐρανοῦ· οὐ προεπορεύετο εἰς δυσμὰς εἰς τέλος ἡμέρας μιᾶς. 14 Καὶ οὐκ ἐγένετο ἡμέρα τοιαύτη οὐδὲ τὸ πρότερον οὐδὲ τὸ ἔσχατον, ὥστε ἐπακοῦσαι θεὸν ἀνθρώπου, ὅτι κύριος (α) συνεξεπολέμησε τῷ Ἰσραήλ. 16 Καὶ ἔφυγον οἱ πέντε βασιλεῖς οὗτοι, καὶ κατεκρύβησαν εἰς τὸ σπήλαιον τὸ ἐν Μακηδά. 17 Καὶ ἀπηγγέλη (β) τῷ Ἰησοῦ, λέγοντες, Εὕρηνται οἱ πέντε βασιλεῖς κεκρυμμένοι ἐν τῷ 18 σπηλαίῳ τῷ ἐν Μακηδά. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, Κυλίσατε λίθους ἐπὶ τὸ στόμα τοῦ σπηλαίου, καὶ (γ) καταστήσατε ἄνδρας φυλάσσειν ἐπ᾽ αὐ-19 τούς. Ὑμεῖς δὲ μὴ ἑστήκατε, καταδιώκοντες ὀπίσω τῶν ἐχθρῶν ὑμῶν, καὶ καταλάβετε τὴν οὐραγίαν αὐτῶν, καὶ μὴ ἀφῆτε εἰσελθεῖν εἰς τὰς πόλεις αὐτῶν· παρέδωκε γὰρ αὐτοὺς κύριος ὁ 20 θεὸς ἡμῶν εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. Καὶ ἐγένετο ὡς κατέπαυσεν Ἰησοῦς (δ) καὶ πᾶς υἱὸς Ἰσραὴλ (ε) κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν μεγάλην σφόδρα ἕως εἰς τέλος, καὶ οἱ διασωζόμενοι διεσώθησαν εἰς τὰς πόλεις τὰς ὀχυράς· 21 Καὶ (ζ) ἀπεστράφη πᾶς ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν εἰς Μακηδὰ ὑγιεῖς. καὶ οὐκ ἔγρυξεν οὐδεὶς τῶν 22 υἱῶν Ἰσραὴλ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς, Ἀνοίξατε τὸ σπήλαιον, (η) καὶ ἐξαγάγετε τοὺς πέντε βασιλεῖς τούτους ἐκ τοῦ 23 σπηλαίου. Καὶ ἐξηγάγοσαν τοὺς πέντε (θ) βασιλεῖς ἐκ τοῦ σπηλαίου, τὸν βασιλέα Ἱερουσαλήμ, καὶ τὸν βασιλέα Χεβρών, καὶ τὸν βασιλέα Ἱεριμούθ, καὶ τὸν βασιλέα (ι) Λαχίς, καὶ τὸν βασιλέα Ὀδολ-24 λάμ. Καὶ ἐπεὶ ἐξήγαγον αὐτοὺς πρὸς Ἰησοῦν, καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντα Ἰσραήλ, καὶ τοὺς ἐναρχομένους τοῦ πολέμου (κ) τοὺς συμπορευομένους αὐτῷ, λέγων αὐτοῖς, Προπορεύεσθε καὶ ἐπίθετε τοὺς πόδας ὑμῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν. καὶ προσελθόντες ἐπέθηκαν τοὺς πόδας 25 αὐτῶν ἐπὶ τοὺς τραχήλους αὐτῶν. Καὶ εἶπεν (λ) Ἰησοῦς πρὸς αὐτούς, Μὴ φοβηθῆτε αὐτούς, μηδὲ δειλιάσητε· ἀνδρίζεσθε καὶ ἰσχύετε, ὅτι (μ) οὕτω ποιήσει κύριος πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς ὑμῶν, 26 οὓς ὑμεῖς καταπολεμεῖτε αὐτούς. Καὶ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐκρέμασεν αὐτοὺς ἐπὶ πέντε ξύλων. καὶ ἦσαν κρεμάμενοι ἐπὶ τῶν ξύλων ἕως ἑσπέρας.

Et stetit Sol, & Luna in statione; 13 donec ultus est Deus inimicos (m) eorum. Et stetit Sol ad medium cœli: non procedebat ad occasum in finem diei unius. Et 14 non fuit dies talis, neque anteà, neque postremò; ut obediret Deus homini: quoniam Dominus simul expugnabat cum (n) Israel. Et fugerunt quinque reges hi: & 16 absconderunt se in speluncam, quæ in Maceda. Et nuntiatum 17 est Jesu, dicentes; Inventi sunt quinque reges absconditi in spelunca, quæ in Maceda. Et dixit 18 Iesus; Volvite lapides (o) ad os speluncæ: & constituite viros ad custodiendum super eos. Vos 19 autem ne stetis, persequentes post inimicos vestros: & apprehendite caudam eorum: & ne sinatis ingredi in civitates suas. Tradidit enim eos Dominus Deus noster in manus nostras. Et 20 factum est, postquàm cessavit Iesus, & omnis (p) filius Israel cædentes eos cæde magnâ valdè usque in finem, & superstites evaserunt in civitates munitas; Et reversus est omnis populus ad 21 Iesum (q) in Maceda sani: & non mutivit quisquam de filiis Israel linguâ suâ. Et dixit Ie-22 sus, Aperite speluncam, & (r) educite quinque istos reges è spelūca. Et eduxerūt quinq; reges è 23 spelunca, regem Hierusalem, & regem Chebron, & regem Ierimuth, & regem Lachis, & regem (s) Odollam. Et postquàm 24 eduxerunt eos ad Iesum; & convocavit Iesus omnem (t) Israel, & principes prælii, qui simul processerant cum ipso, dicens eis; Procedite & imponite pedes vestros super cervices eorum. Et accedentes imposuerunt pedes suos super cervices eorum. Et 25 dixit Iesus ad eos, Ne timeatis eos, neque formidetis: viriliter agite, & confortamini: quia sic faciet Dominus omnibus inimicis vestris; quos vos debellabitis eos. Et occîdit eos Iesus: 26 & suspendit eos super quinque ligna. Et fuerunt pendentes super ligna usq; ad vesperam.

MS. A. (α) Συνεπολέμησεν (β) τῷ Ἰησοῖ, (γ) καταστήσεται ἐπ᾽ αὐτοῦ ἄνδρας (δ) καὶ πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (ε) κόπτοντες αὐτούς, * κόπτοντες αὐτοὺς κοπὴν (ζ) ἐπεστράφη (η) καὶ ἐξενέγκατε τοὺς (θ) βασιλεῖς τούτους ἐκ (ι) Λαχείς, (κ) καὶ τοὺς (λ) πρὸς αὐτοὺς Ἰησοῦς, Μὴ (μ) οὕτως

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

ואוריך שמשא וסיהרא קם עד דאתפרע עמא ישראל מבעלי דבביהון הלא היא כתיבא
13 על ספרא דאוריתא וקם שמשא בפלגות שמיא ולא דחק למעל כיום שלים: ולא הוה
14 כיומא ההוא קדמוהי ובתרוהי דאתקבלת קדם יי צלות אנש ארי במימריה יי מגיח קרבא
לישראל: ותב יהושע וכל ישראל עמיה למשריתא לגלגלא: ואפכו חמשא מלכיא האלין
15 ואטמרו במערתא במקדה: ואתחוא ליהושע למימר אשתכחו חמשא מלכיא טמירין
16 במערתא במקדה: ואמר יהושע קריבו אבנין רברבין קדם פומא דמערתא ומנו עלה גברין
17 למטרהון: ואתון לא תקומון רדפו בתר בעלי דבביכון ותדבקון יתהון לא תשבקונון
18 למעל לקרויהון ארי מסרנון יי אלהכון בידיכון: והוה כד שיצי יהושע ובני ישראל
19 לממחיהון מחתא רבתא לחדא עד דשלימו ומשיזביא אשתיזבו מנהון ועלו לקרוין כריכן:
20 ותבו כל עמא למשריתא לות יהושע למקדה בשלם לא הוה נזקא לבני ישראל למרחק
21 גבר ית נפשיה: ואמר יהושע פתחו ית פומא דמערתא ואפיקו לותי ית חמשא מלכיא
22 האלין מן מערתא: ועבדו כן ואפיקו לותיה ית חמשא מלכיא האלין מן מערתא ית מלכא
23 דירושלם ית מלכא דחברון ית מלכא דירמות ית מלכא דלכיש ית מלכא דעגלון: והוה כד
24 אפיקו ית מלכיא האלין לות יהושע וקרא יהושע לכל אנש ישראל ואמר לשלטוני גברי
מגיחי קרבא דאזלו עמיה קריבו שוו ית רגליכון על צוארי מלכיא האלין וקריבו ושויאו ית
25 רגליהון על צואריהון: ואמר להון יהושע לא תדחלון ולא תתברון תקיפו ועלימו ארי
26 כדין יעבד יי לכל בעלי דבביכון דאתון מגיחין קרבא בהון: ומחנון יהושע בתר כן וקטלנון
וצלבנון על חמשה צליבין והוו צליבין על צליביא עד רמשא:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et expectavit Sol, & Luna stetit quoad ultus est populˀ Israel de auctori- 13 bus inimicitiarum suarum; nonne id scriptum est super librum legis? & stetit Sol in medio cœlorum, & non festinavit ad intrandum, ut die integro. Et non fuit ut dies ille ante eum & post eum, ut susciperetur 14 ante Dominum oratio hominis; quoniam in dicto illius Dominus inivit prœlium pro Israel. Et reversus est Josue & omnis Israel cum illo ad ca- 15 stra in Gilgal. Et fugerunt quinq; reges hi, & absconderūt se in speluncâ 16 in Makeda. Et nunciatum est Josue, dicendo: Inventi sunt quinque reges 17 absconditi in spelūca in Makeda. Et dixit Josue: Admovete lapides ingen- 18 tes *ante* ostium speluncæ, & numerate super eam viros ad custodiendum eos. Et vos ne stetis, persequimini post auctores inimicitiarum vestrarum; 19 & apprehendetis eos: non sinetis eos intrare in urbes suas, quoniam tradidit eos Dñs Deus vester *in manus vestras*. Et fuit cum consummavit 20 Josue & filii Israel percutere eos percussione magna valde, quoad perfecerunt; & evasio evaserunt ab eis, & intraverunt in urbes munitas. Et 21 reversi sunt omnis populus in castra ad Josue in Makedan in pace: non fuit nocumentum filiis Israel, ut affligeret vir animam suam. Et dixit Jo- 22 sue: Aperite ostium speluncæ, & producite ad me quinq; reges illos ex spelunca. Et fecerunt sic; & produxerunt ad eum quinq; reges illos ex 23 spelunca, regem Jerusalem, & regē Hhebron, & regem Jarmuth, & regem Lachis, & regem Gheglon. Et fuit cum produxerunt reges illos ad Josue, 24 & vocavit Iosue omnem hominem Israel, & ait ad principes *ineuntes* bellū qui venerunt cum eo: Accedite, ponite pedes vestros super cervices regum illorū; & accesserunt, & posuerunt pedes suos super cervices eorū. Et dixit eis Iosue: Ne timeatis, et ne frangamini; prævalete et roboramini; 25 nam sic faciet Dñs omnibˀ auctoribˀ inimicitiarū vestrarū, quos vos ineūtes bellū in eos. Et percussit eos Iosue post hoc, et occidit eos, et crucifixit 26 eos super quinq; cruces; & fuerunt crucifixi supˀ cruces usq; ad vesperā.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 * ܘܩܡ ܫܡܫܐ. ܘܣܗܪܐ. ܩܡ. ܥܕܡܐ ܕܐܬܦܪܥ ܥܡܐ ܡܢ ܒܥܠܕܒܒܘܗܝ. ܘܗܐ ܟܬܝܒ
ܒܣܦܪܐ ܕܬܫܒܚܬܐ. ܘܩܡ ܫܡܫܐ ܒܦܠܓܗ ܕܫܡܝܐ. ܘܠܐ ܐܣܬܪܗܒ ܠܡܥܪܒ. ܘܗܘܐ ܐܝܟ
14 ܝܘܡܐ ܫܠܡܐ. * ܘܠܐ ܗܘܐ ܐܝܟ ܝܘܡܐ ܗܘ ܡܢ ܩܕܡܘܗܝ ܘܡܢ ܒܬܪܗ. ܕܢܫܡܥ ܡܪܝܐ ܠܩܠܐ
15 ܕܒܪܢܫܐ. ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܡܩܪܒ ܗܘܐ ܚܠܦ ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܗܦܟ ܝܫܘܥ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ.
16 ܠܡܫܪܝܬܐ ܠܓܠܓܠ. * ܘܥܪܩܘ ܚܡܫܐ ܡܠܟܐ ܗܠܝܢ. ܘܐܬܛܫܝܘ ܒܡܥܪܬܐ ܕܡܩܪ.
17 * ܘܐܫܬܕܥ ܠܝܫܘܥ. ܘܐܡܪܘ ܠܗ. ܕܐܫܬܟܚܘ ܚܡܫܐ ܡܠܟܐ ܗܠܝܢ. ܟܕ ܛܫܝܢ ܒܡܥܪܬܐ
18 ܕܡܩܪ. * ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܥܓܠܘ ܟܐܦܐ ܪܘܪܒܬܐ. ܘܪܡܘ ܥܠ ܬܪܥܗ ܕܡܥܪܬܐ. ܘܫܒܘܩܘ
19 ܬܡܢ ܓܒܪܐ ܕܢܛܪܘܢ ܐܢܘܢ. * ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ. ܠܐ ܬܩܘܡܘܢ. ܐܠܐ ܪܕܘ ܒܬܪ ܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ.
ܘܐܕܪܟܘ ܐܢܘܢ. ܘܠܐ ܬܫܒܩܘܢ ܐܢܘܢ ܕܢܥܠܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ. ܡܛܠ ܕܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ
20 ܒܐܝܕܝܟܘܢ. * ܘܟܕ ܫܠܡ ܝܫܘܥ ܘܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܡܚܝܘ ܐܢܘܢ ܡܚܘܬܐ ܪܒܬܐ. ܥܕܡܐ
ܕܫܠܡܘ: ܘܦܠܝܛܐ ܠܐ ܐܫܬܚܪ ܡܢܗܘܢ: ܘܐܥܠܘ ܐܢܘܢ ܠܓܒܥܘܢܝܐ ܡܪܘܕܐ ܠܡܥܫܢܝܗܘܢ.
21 * ܘܗܦܟ ܟܠܗ ܥܡܐ ܠܡܫܪܝܬܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܠܡܩܪ ܟܕ ܫܠܝܡܝܢ. ܘܠܐ ܐܢܫ ܐܢܫ ܡܢ ܒܢܝ
22 ܐܝܣܪܝܠ ܐܘ ܒܠܫܢܗ. * ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ. ܦܬܚܘ ܬܪܥܗ ܕܡܥܪܬܐ. ܘܐܦܩܘ ܠܝ
23 ܠܚܡܫܬܗܘܢ ܡܠܟܐ ܗܠܝܢ ܡܢ ܡܥܪܬܐ. * ܘܥܒܕܘ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܐܦܩܘ
ܠܘܬܗ ܠܚܡܫܬܗܘܢ ܡܠܟܐ ܗܠܝܢ ܡܢ ܡܥܪܬܐ. ܠܡܠܟܐ ܕܐܘܪܫܠܡ ܘܠܡܠܟܐ
24 ܕܚܒܪܘܢ. ܘܠܡܠܟܐ ܕܝܪܡܘܬ. ܘܠܡܠܟܐ ܕܠܟܝܫ. ܘܠܡܠܟܐ ܕܥܓܠܘܢ. * ܘܟܕ ܐܦܩܘ ܐܢܘܢ
ܠܡܠܟܐ ܗܠܝܢ ܠܘܬ ܝܫܘܥ. ܩܪܐ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗܘܢ ܪܝܫܢܐ ܕܐܠܝܦܝ ܩܪܒܐ ܕܡܗܠܟܝܢ
ܥܡܗ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܩܪܘܒܘ. ܘܣܝܡܘ ܪܓܠܝܟܘܢ ܥܠ ܨܘܪܝܗܘܢ ܕܡܠܟܐ ܗܠܝܢ. ܘܩܪܒܘ.
25 ܘܣܡܘ ܪܓܠܝܗܘܢ ܥܠ ܨܘܪܝܗܘܢ ܕܡܠܟܐ ܗܠܝܢ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ.
ܘܠܐ ܬܪܬܝܘܢ. ܐܠܐ ܐܬܚܝܠܘ. ܘܐܬܥܫܢܘ. ܡܛܠ ܕܗܟܢܐ ܥܒܕ ܡܪܝܐ ܠܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ.
26 ܕܡܬܟܬܫܝܢ ܐܢܬܘܢ ܥܡܗܘܢ. * ܘܒܬܪ ܗܟܢ ܩܛܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܙܩܦ ܐܢܘܢ ܥܠ
ܚܡܫܐ ܩܝܣܝܢ. ܘܗܘܘ ܙܩܝܦܝܢ ܒܩܝܣܐ. ܥܕܡܐ ܠܪܡܫܐ.

* Constitit ergò sol, & luna stetit, donec 13 ulcisceretur populus de hostibus suis; (Et ecce scriptum *hoc* est in libro Canticorum;) constitit inquam sol in medio cœli, neque festinavit ad Occasum: mansítque ferè integro die. Nec *ulla* fuit similis illi diei ante 14 vel post ipsam, talis *inquam*, ut exaudierit Dominus vocem ullius hominis: quia *scilicet* Dominus bellum gerebat pro Israele. Reversúsque est Jesus & omnis Israel cum 15 eo ad castra in Galgalam. Fugerunt autem 16 quinque reges isti, & delituerunt in spelunca Macaris. Et annuntiatum fuit Jesu, dictúmq; 17 ei repertos esse quinque reges illos abditos in spelunca Macaris. Dixítque Jesus, Ad- 18 volvite lapides ingentes, & jacite super ostium speluncæ, & relinquite ibi viros qui custodiant eos: Vos verò ne consistatis, sed 19 insequimini hostes vestros, & comprehendite illos, nec permittatis eis ut urbem ingrediantur; tradidit enim eos Dominus Deus vester in manus vestras. Cúmque finem 20 fecisset Jesus & Israelitæ cædendi eos cæde magnâ internecionem usque, nec superstes mansisset ex eis, illósque Gabaonis rebelles in munimen ipsorum adegissent; Tunc re- 21 versus est universus populus in castra ad Jesum in Macar, incolumis; nec *quenquam* ex Israelitis læsit quispiam *vel* linguâ suâ. Deinde dixit Jesus, Aperite os speluncæ, 22 & adducite mihi quinque reges istos è spelunca. Et fecerunt quemadmodum dixit eis 23 Jesus, & eduxerunt ad eum quinque reges illos è spelunca, *nempè* regem Jerosolymæ, regem Hebron, regem Jarmuth, regem Lachis, & regem Eglon. Cúmque eduxissent 24 reges illos ad Jesum, convocavit Jesus cunctos principes bello exercitatos qui gradiebantur secum, & ait illis, Huc adeste, & ponite pedes vestros super colla regum istorum: & accedentes imposuerunt pedes suos collis regum illorum. Et ait illis Jesus, 25 Ne metuatis, neque contremiscatis; *quin* strenuè fortitérque agatis, quoniam sic facturus est Dominus cunctis hostibus vestris contra quos pugnaturi estis. Tum demum 26 trucidavit eos Jesus, suspendítque eos in quinq; lignis, & manserunt suspensi in lignis usque ad vesperam.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 * ووقفت الشمس * وثبت القمر الي ان انتقم الرب من اعدايه * اليس هو مكتوب علي سفر
14 المستقيم * ووقفت الشمس في وسط السماء * ولم تمل للمغيب مقام يوم كامل * ولم يكن مثل
ذلك اليوم ولا بعده * ان يقبل الله سوال احد في مثل ذلك اليوم * لان الله هو كان المقاتل عن
15 16 بني اسرايل * ورجع يوسع وجميع بني اسرايل معه الي المعسكر الي الجلجال * وهرب الخمس
17 ملوك واختبوا في مغارة معيدا * فاخبر يوسع بذلك ان قد وجد الملوك مختبيين في المغارة
18 19 معيدا * فقال يوسع * دحرجوا حجارة كبارا الي فم المغارة * ووكلوا عليها قوما يحفظوها * وانتم
لا تقفوا * واطردوا ورا اعدايكم * وتطردوهم * ولا تمكنوهم ان يدخلوا الي مدينة من
20 مداينهم * فان الله الهكم قد اسلمهم بايديكم * فلما فرغ يوسع وبنو اسرايل من قتلهم
قتلا عظيما جدا الي فنايهم * والقليلون الذين انفلتوا منهم دخلوا الي مدن الحصون *
21 22 * ورجع جميع القوم الي معيدا بالسلامة * ما عض احد من بني اسرايل لسانه * وقال يوسع
افتحوا فم المغارة * واخرجوا الخمس الملوك * ملك يرسلام * وملك عسقلون * وملك حبرام *
24 وملك يرموث * وملك لاخيش * وكان عند اخراجهم هاولاء الملوك الي يوسع * استدعي
يوسع بجميع بني اسرايل * وقال لامراء رجال الحرب الذين ساروا معه * اجعلوا ارجلكم علي
25 رقاب هاولاء الملوك * فتقدموا وجعلوا ارجلهم علي رقابهم * وقال لهم يوسع * لا تخسوا ولا
تذعروا * اشتدوا وتقووا * فان هكذا يفعل الله بجميع اعدايكم الذين انتم تحاربوهم *
26 * وقتلهم يوسع بعد ذلك وافناهم * وصلبهم علي خمس عيدان * وكانوا مصلوبين علي
الخشب الي وقت المساء *

Substitítque sol, mansítq; luna quoad ultus est Dominus ab hostibus suis. Nónne 13 *hoc scriptum est in libro Recti? Substitit ergò sol in medio cœlo, nec deflexit ad Occasum, spatio diei integri. Et non* 14 *fuit similis illi diei, nec erit post ipsū, ut admittat Deus petitionem cujuspiam, ut illo die; quia Deus ipse bellabat pro filiis Israel. Deinde reversus est Josue & o-* 15 *mnes filii Israel cum eo ad castra in Galgal. Fugerunt autem hi quinque reges, et* 16 *abdidêre se in quadā spelunca in Makeda. Nuntiatúmque fuit id Josue, reper-* 17 *tos nimirum esse reges delitescentes in spelunca in Makeda, Dixitque Josue, Ob-* 18 *volvite lapides magnos ori speluncæ, & præficite ei quosdam ad custodiendam illam: Vos autem ne consistite, sed inse-* 19 *quimini hostes vestros, postremos quosque eorum cædite, nec facultatem eis præbete ingrediendi ullam urbem ex urbibus suis; quoniam Deus, Deus vester jam tradidit eos in manus vestras. Cùm itaque absol-* 20 *vissent Josue & filii Israelis interficere eos cæde magnâ valdè usque ad internecionem, & pauci qui effugerant ab eis, se recepissent in urbes munitas, Totus et-* 21 *iam populus rediisset in Makedam incolumis, ita ut nemo ex Israelitis linguam suam momordisset; Tum dixit Josue,* 22 *Aperite os speluncæ, & educite quinque reges illos, nempe regem Jerusalem, regem Ascalon, regem Habram, regem Jarmuth, & regem Lachis. Et fuit cùm* 24 *eduxissent reges istos ad Josue, convocatis Josue cunctis Israelitis, dixit ad duces virorum bellatorum, qui cum eo abierant, Ponite pedes vestros super colla regum istorum: qui accedentes posuerunt pedes super colla eorum. Tum di-* 25 *xit ad eos Josue, Ne timeatis, nevè trepidetis, imò vires animósque sumite; nam sic facturus est Deus cunctis hostibus vestris quos oppugnaturi estis. In-* 26 *terfecitque eos Josue posteà, & morte affecit, suspendítque de quinque lignis; manserúntque suspensi de lignis usque ad tempus vespertinum.*

eos fecerūt deſcēdere &, Jehoſuah præcepit, ſolem ingredi tempore in fuit Et

27 וַיְהִי לְעֵת בּוֹא הַשֶּׁמֶשׁ צִוָּה יְהוֹשֻׁעַ וַיֹּרִידוּם

ibi latitarant quo, ſpeluncam in eos projecerunt &, lignis deſuper

מֵעַל הָעֵצִים וַיַּשְׁלִכֻם אֶל־הַמְּעָרָה אֲשֶׁר נֶחְבְּאוּ־שָׁם

hujus diei corpus ad uſq; ſpeluncæ os ſuper ingentes lapides poſuerunt &

וַיָּשִׂמוּ אֲבָנִים גְּדֹלוֹת עַל־פִּי הַמְּעָרָה עַד־עֶצֶם הַיּוֹם הַזֶּה׃

gladii os ad eam percuſſit &, ipſa die Jehoſuah cepit Macchedah Et

28 וְאֶת־מַקֵּדָה לָכַד יְהוֹשֻׁעַ בַּיּוֹם הַהוּא וַיַּכֶּהָ לְפִי־חֶרֶב

non ;ea in quæ animam omnem &, ipſos occidit ejus regem &

וְאֶת־מַלְכָּהּ הֶחֱרִם אוֹתָם וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא

fecit quemadmodum, Macchedah regi fecitque :ſuperſtitem reliquit

הִשְׁאִיר שָׂרִיד וַיַּעַשׂ לְמֶלֶךְ מַקֵּדָה כַּאֲשֶׁר עָשָׂה

eo cum Iſrael omnis &, Jehoſuah tranſivit Et .Jericho regi

29 לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ

Dominus Deditque .Libnah cum pugnavit &, Libnah in Macchedah de

30 מִמַּקֵּדָה לִבְנָה וַיִּלָּחֶם עִם־לִבְנָה׃ וַיִּתֵּן יְהוָה

gladii os ad eam percuſſit Et .ejus regem &, Iſrael manu in eam etiam

גַּם־אוֹתָהּ בְּיַד יִשְׂרָאֵל וְאֶת־מַלְכָּהּ וַיַּכֶּהָ לְפִי־חֶרֶב

fecit & :ſuperſtitem ea in reliquit non :ea in quæ animam omnem &

וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא־הִשְׁאִיר בָּהּ שָׂרִיד וַיַּעַשׂ

Jehoſuah tranſivit Et .Jericho regi fecit quemadmodum, ejus regi

31 לְמַלְכָּהּ כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְמֶלֶךְ יְרִיחוֹ׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ

eſt caſtrametatus &, Lachis in Libnah de eo cum Iſrael omnis &

וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלִּבְנָה לָכִישָׁה וַיִּחַן

Iſrael manu in Lachis Dominus dedit Et .eam in pugnavit &, eā ſuper

32 עָלֶיהָ וַיִּלָּחֶם בָּהּ׃ וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־לָכִישׁ בְּיַד יִשְׂרָאֵל

animam omnem &, gladii os ad eā percuſſit &, ſecunda die in eam cepit &

וַיִּלְכְּדָהּ בַּיּוֹם הַשֵּׁנִי וַיַּכֶּהָ לְפִי־חֶרֶב וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ

aſcendit Tunc .Libnah ipſi fecit quæ omnia juxta, ea in quæ

33 אֲשֶׁר־בָּהּ כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְלִבְנָה׃ אָז עָלָה

Jehoſuah eā percuſſit &, Lachis auxiliandum ad, Ghezer rex Horam

הֹרָם מֶלֶךְ גֶּזֶר לַעְזֹר אֶת־לָכִישׁ וַיַּכֵּהוּ יְהוֹשֻׁעַ

Jehoſuah trāſivit Et .ſuperſtitem ei reliquit non donec, ejus populum &

34 וְאֶת־עַמּוֹ עַד־בִּלְתִּי הִשְׁאִיר־לוֹ שָׂרִיד׃ וַיַּעֲבֹר יְהוֹשֻׁעַ

ſunt caſtrametati &, Heglon in Lachis de eo cum Iſrael omnis &

וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מִלָּכִישׁ עֶגְלֹנָה וַיַּחֲנוּ

ipſa die in eam Ceperuntque .eam ſuper pugnaverunt &, eam ſuper

35 עָלֶיהָ וַיִּלָּחֲמוּ עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדוּהָ בַּיּוֹם הַהוּא

die in ea in quæ animam omnem & :gladii os ad eam percuſſerūt &

וַיַּכּוּהָ לְפִי־חֶרֶב וְאֵת כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ בַּיּוֹם

aſcendit Et .Lachis ipſi fecit quæ omnia juxta, interfecit ipſa

36 הַהוּא הֶחֱרִים כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְלָכִישׁ׃ וַיַּעַל

pugnaverunt & :Chebron in Heglon de eo cum Iſrael omnis &, Jehoſuah

יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ מֵעֶגְלוֹנָה חֶבְרוֹנָה וַיִּלָּחֲמוּ

&, gladii os ad eam percuſſerunt &, eam ceperunt Et .eam ſuper

37 עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדוּהָ וַיַּכּוּהָ לְפִי־חֶרֶב וְאֶת־

ea in quæ animam omnem &, ejus urbes omnes &, ejus regem

מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ

interfecit & :Heglon ipſi fecit quæ omnia juxta, ſuperſtitē reliquit non

לֹא־הִשְׁאִיר שָׂרִיד כְּכֹל אֲשֶׁר־עָשָׂה לְעֶגְלוֹן וַיַּחֲרֵם

Jehoſuah eſt reverſus Et .ea in quæ animam omnem &, eam

38 אוֹתָהּ וְאֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ׃ וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ

eam Cepitque .eam ſuper pugnavit & ;Debir in eo cum Iſrael omnis &

39 וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ דְּבִרָה וַיִּלָּחֶם עָלֶיהָ׃ וַיִּלְכְּדָהּ

gladii os ad eos percuſſerunt &, ejus urbes omnes &, ejus regem &

וְאֶת־מַלְכָּהּ וְאֶת־כָּל־עָרֶיהָ וַיַּכּוּם לְפִי־חֶרֶב

:ſuperſtitem reliquit non ;ea in quæ animam omnem interfecerunt &

וַיַּחֲרִימוּ אֶת־כָּל־נֶפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד

;ejus regi &, Debir ipſi fecit ſic, Chebron ipſi fecit quemadmodum

כַּאֲשֶׁר עָשָׂה לְחֶבְרוֹן כֵּן־עָשָׂה לִדְבִרָה וּלְמַלְכָּהּ

.ejus regi &, Libnah ipſi fecit quemadmodum &

וְכַאֲשֶׁר עָשָׂה לְלִבְנָה וּלְמַלְכָּהּ׃

Verſio VULG. LAT.

27 Cúmq; occumberet Sol, præcepit ſociis ut deponerent eos de patibulis. Qui depoſitos projecerunt in ſpeluncam, in qua latuerant, & poſuerunt ſuper os ejus ſaxa ingentia, quæ permanent uſq; in præ- 28 ſens. Eodem quoq; die Macedam cepit Joſue, & percuſſit eam in ore gladii, regémq; illius interfecit, & omnes habitatores ejus: non dimiſit in ea ſaltem parvas reliquias. Fecítq; regi Maceda, ſicut fece- 29 rat regi Jericho. Tranſivit autem cum omni Iſrael de Maceda in Lebna, & pugnabat con- 30 tra eam: Quam tradidit Dominus cum rege ſuo in manus Iſrael: percuſſerúntq; urbem in ore gladii, & omnes habitatores ejus. Non dimiſerunt in ea ullas reliquias. Fecerúntq; regi Lebna, ſicut fece- 31 rant regi Jericho. De Lebna tranſivit in Lachis cum omni Iſrael: & exercitu per gyrum diſpoſito oppugnabat eam. 32 Tradidítq; Domin' Lachis in manus Iſrael, & cepit eam die altero, atq; percuſſit in ore gladii, omnémq; animam quæ fuerat in ea, ſicut fecerat Lebna. 33 Eo tempore aſcendit Horam rex Gazer, ut auxiliaretur Lachis: quem percuſſit Joſue cum omni populo ejus uſq; ad in- 34 ternecionem. Tranſivítq; de Lachis in Eglon, & circunde- 35 dit, Atq; expugnavit eam eâdem die: percuſſítq; in ore gladii omnes animas quæ erant in ea, juxta omnia quæ fecerat 36 Lachis. Aſcendit quoq; cum omni Iſrael de Eglon in Hebron, & pugnavit contra eam: 37 Cepit eam, & percuſſit in ore gladii: regem quoq; ejus, & omnia oppida regionis illius, univerſáſq; animas quæ in ea fuerant commoratæ: non reliquit in ea ullas reliquias: ſicut fecerat Eglon, ſic fecit & Hebron, cuncta quæ in ea re- 38 perit conſumens gladio. Inde 39 reverſus in Dabir, Cepit eam atq; vaſtavit: regē quoq; ejus atq; omnia per circuitum oppida percuſſit in ore gladii: non dimiſit in ea ullas reliquias: ſicut fecerat Hebron & Lebna & regibus earum, ſic fecit Dabir & regi illius.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

27 Καὶ ἐγενήθη πρὸς ἡλίου δυσμὰς, (ν) ἐνετείλατο Ἰησοῦς, ϗ (ξ) καθεῖλον αὐτοὺς ἀπὸ τῶν ξύλων, ϗ ἔρριψαν αὐτοὺς εἰς τὸ σπήλαιον εἰς ὃ (ο) κατεφύγοσαν ἐκεῖ, ϗ ἐπεκύλισαν λίθους ἐπὶ τὸ σπήλαιον ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 28 Καὶ τὴν Μακηδὰ (π) ἐλάβοσαν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ϗ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, ϗ (ρ) ἐξωλόθρευσαν πᾶν ἐμπνέον ὃ ἦν ἐν αὐτῇ· ϗ οὐ κατελείφθη οὐδεὶς ἐν αὐτῇ διασεσωσμένος ϗ διαπεφευγώς. ϗ ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Μακηδὰ, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῷ 29 βασιλεῖ Ἱεριχώ. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς ϗ (σ) πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ (τ) ἐκ Μακηδὰ 30 εἰς Λεβνὰ, ϗ ἐπολιόρκει (υ) Λεβνά. Καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος (φ) εἰς χεῖρας Ἰσραήλ. ϗ (χ) ἔλαβον αὐτὴν, ϗ τὸν βασιλέα αὐτῆς, ϗ ἐφόνευσαν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, ϗ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ· ϗ οὐ κατελείφθη ἐν αὐτῇ (ψ) διασεσωσμένος ϗ διαπεφευγώς. ϗ (ω) ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, ὃν τρόπον (α) ἐποίησαν τῷ βασιλεῖ Ἱεριχώ. 31 Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς ϗ πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ ἐκ (β) Λεβνὰ εἰς Λαχὶς, ϗ (γ) περιεκάθισεν αὐτὴν, ϗ ἐπολιόρκει αὐτήν. 32 Καὶ παρέδωκε κύριος τὴν (δ) Λαχὶς εἰς τὰς χεῖρας Ἰσραήλ. ϗ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῇ δευτέρᾳ, ϗ (ε) ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, ϗ (ζ) ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν, ὃν τρόπον (η) ἐποίησαν 33 τὴν Λεβνά. Τότε ἀνέβη (θ) Ἐλὰμ βασιλεὺς Γαζὲρ βοηθήσων τῇ (ι) Λαχίς. ϗ ἐπάταξεν αὐτὸν Ἰησοῦς ἐν στόματι ξίφους, ϗ τὸν λαὸν αὐτοῦ, ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι (κ) αὐτῶν σε- 34 σωσμένον ϗ διαπεφευγότα. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς ϗ πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ ἐκ (λ) Λαχὶς εἰς Ὀδολλὰμ, ϗ περιεκάθισεν αὐτὴν ϗ 35 (μ) ἐξεπολιόρκησεν αὐτήν. Καὶ παρέδωκεν αὐτὴν κύριος ἐν χειρὶ Ἰσραήλ. ϗ ἔλαβεν αὐτὴν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ϗ ἐφόνευσεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, ϗ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ ἐφόνευσαν, ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ (ν) Λα- 36 χίς. Καὶ ἀπῆλθεν Ἰησοῦς ϗ πᾶς Ἰσραὴλ μετ᾽ αὐτοῦ εἰς Χεβρὼν, ϗ (ξ) περιεκάθισεν 37 αὐτήν. Καὶ ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, (ο) ϗ πᾶν τὸ ἐμπνέον ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ· οὐκ ἦν διασεσωσμένος. ὃν τρόπον ἐποίησαν (π) τὴν Ὀδολλὰμ, ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν, ϗ 38 ὅσα ἦν ἐν αὐτῇ. Καὶ ἀπέστρεψεν Ἰησοῦς ϗ πᾶς Ἰσραὴλ εἰς (ρ) Δαβίρ. ϗ περικαθίσαν- 39 τες αὐτὴν, Ἔλαβον αὐτὴν, ϗ τὸν βασιλέα αὐτῆς, ϗ (σ) τὰς κώμας αὐτῆς. ϗ (τ) ἐπάταξεν αὐτὴν ἐν στόματι ξίφους, ϗ (υ) ἐξωλόθρευσαν αὐτὴν, ϗ πᾶν ἐμπνέον ἐν αὐτῇ· ϗ οὐ (φ) κατέλιπον αὐτῇ οὐδένα διασεσωσμένον. ὃν τρόπον ἐποίησαν τῇ (χ) Χεβρὼν ϗ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς, οὕτως ἐποίησαν τῇ (ψ) Δαβὶρ ϗ τῷ βασιλεῖ (ω) αὐτῆς.

27 Et factum eſt circiter Solis occaſum, mandavit Jeſus; & depoſuerunt eos de lignis: & projecerunt eos in ſpeluncam, in quam confugerant illuc: & advolverūt lapides ad ſpeluncā uſq; in hodiernam diem. 28 Et ipſam Maceda ceperunt in die illa, et occiderunt eam in ore gladii, & exterminaverunt omne ſpirans quod erat in ea: & non remanſit ullus in ea ſuperſtes, & qui evaſerit. Et fecerunt regi Maceda, quemadmodùm fecerant regi Hiericho. 29 Et abiit Ieſus, & omnis Iſrael cum eo, de Maceda in Lebna: & oppugnabat Lebna. 30 Et tradidit eam Dominus in manus Iſrael. Et ceperunt eam, & regem ejus, & occiderunt eam in ore gladii, & omne ſpirans in ea: et non remanſit in ea ſuperſtes, & qui evaſerit. Et fecerunt regi ejus, quemadmodùm fecerant regi Hiericho. 31 Et abiit Ieſus, & omnis Iſrael cum eo, de Lebna in Lachis: et obſedit eam, & oppugnabat eam. 32 Et tradidit Dominus ipſam Lachis in manus Iſrael. Et cepit eam in die ſecunda; & occiderunt eam in ore gladii: et exterminârunt eam, quemadmodùm fecerant Lebna. 33 Tunc aſcendit Elam rex (u) Gazer auxilium laturus ipſi Lachis. Et percuſſit eum Ieſus in ore gladii & populum ejus; quoaduſq; non remanſit de eis ſuperſtes, & qui evaſerit. 34 Et abiit Jeſus, & omnis Iſrael cum eo de Lachis in Odollam: & obſedit eam, & oppugnavit eam. 35 Et tradidit eam Dominus in manu Iſrael. Et cepit eam in die illa, & occidit eam in ore gladii: & omne ſpirans in ea occiderunt; quemadmodùm fecerant Lachis. 36 Et abiit Ieſus, & omnis Iſrael cum eo (x) in Chebron, & obſedit eam. 37 Et percuſſit eam in ore (y) gladii, & omne ſpirans, quæcunq; erant in ea. Non fuit ſuperſtes. Quemadmodùm fecerant Odollam; exterminârunt eam, & quæcunq; erant in ea. 38 Et reverſus Jeſus, & omnis Iſrael in Dabir. Et obſidentes eam, 39 Ceperunt eam; & regem ejus & oppida ejus. Et percuſſit eam in ore gladii: & exterminaverunt eam, & omne ſpirans in ea: et non reliquerunt ei quenquam ſuperſtitē: Quemadmodùm fecerant Chebron, & regi ejus; ſic fecerunt Dabir, & regi (z) ejus.

MS. A. (ν) ϗ ἐνετείλατο (ξ) καθεῖλεν (ο) κατέφυγον (π) ἔλαβον (ρ) ἐξωλέθρευσαν αὐτοὺς, ϗ πᾶν ἐμπνέον (σ) πᾶς ὁ λαὸς μετ᾽ αὐτοῦ (τ) ἐν Μακηδὰ εἰς Λεβμνὰ, (υ) Λεβμνά. (φ) ἐν χειρὶ (χ) ἔλαβεν (ψ) οὐδὲ εἷς διασεσωσμένος (ω) ἐποίησεν (α) ἐποίησεν (β) Λεβμνὰ εἰς Λαχεὶς, (γ) περιεκάθισαν (δ) Λαχεὶς (ε) ἐφόνευσεν (ζ) ἐξωλέθρευσεν (η) ἐποίησεν τῇ Λεβμνᾷ. (θ) Αἰλὰμ (ι) Λαχείς. (κ) αὐτῷ (λ) Λαχεὶς (μ) ἐπολιόρκει (ν) Λαχείς. (ξ) περιεκάθισαν (ο) ϗ πάντα τὰ ἐμπνέοντα ὅσα (π) τῇ Ὀδολλὰμ, ἐξωλέθρευσαν (ρ) Δαβείρ. (σ) τὰς πάσας κώμας (τ) ἐπάταξαν (υ) ἐξωλέθρευσαν (φ) κατέλιπον οὐδένα (χ) Χεβρὼν, οὕτως (ψ) Δαβεὶρ (ω) αὐτῆς, καθάπερ ἐποίησαν τῇ Λεβμνᾷ ϗ τῷ βασιλεῖ αὐτῆς. Καὶ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

27 וַהֲוָה לְעִדָּן מֵעַל שִׁמְשָׁא פַּקִּיד יְהוֹשֻׁעַ וְאַחִיתוּנוּן מֵעַל צְלִיבַיָּא וּרְמוֹנוּן לִמְעַרְתָּא דְאִטַּמַּרוּ
תַמָּן וְשַׁוִּיאוּ אַבְנִין רַבְרְבָן עַל פּוּמָּא דִמְעַרְתָּא עַד כְּרַן יוֹמָא הָדֵין׃ וְיָת מַקֵּדָה כְּבַשׁ יְהוֹשֻׁעַ 28
בְּיוֹמָא הַהוּא וּמְחָהּ לְפִתְגָם דְּחָרֶב וְיָת מַלְכַּהּ גַּמַּר יָתְהוֹן וְיָת כָּל נַפְשָׁתָא דִּי בַהּ לָא אַשְׁאַר
מְשֵׁיזֵיב וַעֲבַד לְמַלְכָּא דְמַקֵּדָה כְּמָא דַעֲבַד לְמַלְכָּא דִירִיחוֹ׃ וַעֲבַר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמֵּיהּ 29
מִמַּקֵּדָה לְלִבְנָה וְאַגִּיחַ קְרָבָא עִם לִבְנָה׃ וּמְסַר יְיָ אַף יָתַהּ בִּידָא דְיִשְׂרָאֵל וְיָת מַלְכַּהּ וּמְחָהּ 30
לְפִתְגָם דְּחָרֶב וְיָת כָּל נַפְשָׁתָא דִּי בַהּ לָא אַשְׁאַר בַּהּ מְשֵׁיזֵיב וַעֲבַד לְמַלְכַּהּ כְּמָא דַעֲבַד
לְמַלְכָּא דִירִיחוֹ׃ וַעֲבַר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמֵּיהּ מִלִּבְנָה לְלָכִישׁ וּשְׁרָא עֲלַהּ וְאַגִּיחַ קְרָבָא 31
בַהּ׃ וּמְסַר יְיָ יָת לָכִישׁ בִּידָא דְיִשְׂרָאֵל וְכַבְשַׁהּ בְּיוֹמָא תִנְיָנָא וּמְחָהּ לְפִתְגָם דְּחָרֶב וְיָת כָּל 32
נַפְשָׁתָא דְבַהּ כְּכֹל דַעֲבַד לְלִבְנָה׃ בְּכֵן סְלֵיק הוֹרָם מַלְכָּא דְגֶזֶר לְמִסְעַד יָת לָכִישׁ וּמְחָהִי 33
יְהוֹשֻׁעַ וְיָת עַמֵּיהּ עַד דְּלָא אִשְׁתְּאַר לֵיהּ מְשֵׁיזֵיב׃ וַעֲבַר יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמֵּיהּ מִלָּכִישׁ 34
לְעֶגְלוֹן וּשְׁרוֹ עֲלַהּ וְאַגִּיחוּ קְרָבָא עִמַּהּ׃ וּכְבַשׁוּהָ בְּיוֹמָא הַהוּא וּמְחוּהָא לְפִתְגָם דְּחָרֶב וְיָת 35
כָּל נַפְשָׁתָא דִּי בַהּ בְּיוֹמָא הַהוּא גַּמַּר כְּכֹל דַעֲבַד לְלָכִישׁ׃ וּסְלֵיק יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמֵּיהּ 36
מֵעֶגְלוֹן לְחֶבְרוֹן וְאַגִּיחוּ קְרָבָא עִמַּהּ׃ וּכְבַשׁוּהָ וּמְחוּהָא לְפִתְגָם דְּחָרֶב וְיָת מַלְכַּהּ וְיָת כָּל 37
קִרְוַהָא וְיָת כָּל נַפְשָׁתָא דִּי בַהּ לָא אַשְׁאַר מְשֵׁיזֵיב כְּכֹל דַעֲבַד לְעֶגְלוֹן וְגַמַּר יָתַהּ וְיָת כָּל נַפְשָׁתָא
דִּי בַהּ׃ וְתָב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמֵּיהּ לִדְבִיר וְאַגִּיחַ קְרָבָא עִמַּהּ׃ וּכְבַשַׁהּ וְיָת מַלְכַּהּ 38 39
וְיָת כָּל קִרְוַהָא וּמְחוּנוּן לְפִתְגָם דְּחָרֶב וְגַמַּרוּ יָת כָּל נַפְשָׁתָא דִּי בַהּ לָא אַשְׁאַר מְשֵׁיזֵיב
כְּמָא דַעֲבַד לְחֶבְרוֹן כֵּן עֲבַד לִדְבִיר וּלְמַלְכַּהּ וּכְמָא דַעֲבַד לְלִבְנָה וּלְמַלְכַּהּ׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

27 Et fuit ad tempus intrare Solem, juſſit Joſue, & depoſuerunt eos de crucib', & projecerunt eos in ſpeluncam in qua abſconditi fuerant ibi: & poſuerunt lapides ingentes ſuper oſtium ſpeluncæ uſq; ad articulum diei 28 hujus. Et Makedan ſubegit Joſue in die illa, & delevit eam in ore gladii, & regem ejus confecit cum eis, & omnem animam quæ in ea; non reliquit evaſionem: & fecit regi Makedæ, quemadmodum fecit regi Jeri- 29 cho. Et tranſiit Joſue & omnis Iſrael cum eo ex Makeda in Lebnam, & 30 iniit bellum cum Lebna. Et tradidit Dñs etiam eam in manu Iſraelis, & regem ejus, & delevit eam in acie gladii, & omnem animam quæ in ea: non *reliquit* in ea *evaſionem*: & fecit regi ejus ſicut fecit regi Jeri- 31 cho. Et tranſivit Joſue & omnis Iſrael cum eo à Lebna in Lachis, & ca- 32 ſtrametatus eſt contra eam, & iniit prælium in eam. Et tradidit Dominus Lachis in manu Iſrael, & ſubegit eam in die ſecunda, & delevit eam in acie gladii, & omnem animam quæ in ea, juxta omnia quæ fecit Lebnæ. 33 Tunc aſcendit Horam rex Gezer ad auxiliandum Lachis: & percuſſit eum 34 Joſue, & populum ejus uſq; quo non relicta eſt ei evaſio. Et tranſivit Joſue & omnis Iſrael cum eo ex Lachis in Gheglon; & caſtrametati ſunt ſu- 35 per eam, & inierunt prælium contra eam. Et ſubegerunt eam in die illo, & deleverunt eam ad verbum gladii; & omnem animam quæ erat in ea in die illa conſumpſit: ſicut omnia quæ fecit Lachis. Et aſcendit Joſue & 36 omnis Iſrael cum eo de Gheglon in Hebron: & inierunt prælium contra 37 eam. Et ſubegerunt eam, & deleverunt eam ad aciem gladii, & regem ej', & omnes urbes ejus, & omnem animam quæ in ea, non reliquit evaſionem: juxta omnia quæ fecit Gheglon, & conſumpſit eam & omnem animam quæ in ea. Et reverſus eſt Joſue & omnis Iſrael cum eo in De- 38 39 bir, & iniit prælium contra eam. Et ſubegit eam, & regem ejus, & omnes urbes ejus; & deleverunt eos ad aciem gladii, & conſumpſerunt omnem animā quæ in ea: non reliquit evaſionē: quemadmodū fecit Hebron, ſic fecit Debir, & regi ejus; & quemadmodum fecit Lebnæ, & regi ejus.

Verſio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

27 * ܘܗܘܐ ܒܥܕܢ ܡܥܪܒ ܫܡܫܐ܂ ܦܩܕ ܝܫܘܥ ܘܐܚܬܘܢܘܢ ܡܢ ܩܝ̈ܣܐ܂ ܘܐܪܡܝܘܢܘܢ ܒܡܥܪܬܐ ܕܐܬܛܫܝܘ ܒܗ܂ ܘܣܡܘ ܟܐܦ̈ܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ ܥܠ ܦܘܡܗ ܕܡܥܪܬܐ܂ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ܂ 28 * ܘܠܡܩܪ ܟܒܫ ܝܫܘܥ ܒܗ ܒܝܘܡܐ܂ ܘܩܛܠܗ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ܂ ܘܠܡܠܟܗ ܘܠܟܠ ܢܦܫܐ ܕܒܗ ܚܪܒܘ܂ ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܒܗ ܫܪܝܢܐ܂ ܘܥܒܕ ܠܡܠܟܐ ܕܡܩܪ ܐܝܟ ܡܐ ܕܥܒܕ ܠܡܠܟܐ ܕܐܝܪܝܚܘ܂ 29 * ܘܥܒܪ ܝܫܘܥ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ ܡܢ ܡܩܪ ܠܠܒܢܐ܂ ܘܐܬܟܬܫ ܥܡ ܠܒܢܐ܂ 30 * ܘܐܫܠܡܗ ܡܪܝܐ ܐܦ ܠܗ ܒܐܝܕܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ ܘܩܛܠܘܗ ܘܠܡܠܟܗ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ ܘܠܟܠ ܢܦܫܐ ܕܒܗ܂ ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܒܗ ܫܪܝܢܐ܂ ܘܥܒܕ ܠܡܠܟܗ ܐܝܟ ܡܐ ܕܥܒܕ ܠܡܠܟܐ ܕܐܝܪܝܚܘ܂ 31 * ܘܥܒܪ ܝܫܘܥ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ ܡܢ ܠܒܢܐ ܠܠܟܝܫ܂ ܘܫܪܐ ܥܠܝܗ ܘܐܬܟܬܫ ܥܡܗ܂ 32 * ܘܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܠܠܟܝܫ ܒܐܝܕܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ ܘܟܒܫܗ ܒܝܘܡܐ ܬܪܝܢܐ܂ ܘܩܛܠܗ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ ܘܠܟܠ ܢܦܫܐ ܕܒܗ܂ ܐܝܟ ܟܠ ܡܐ ܕܥܒܕ ܠܠܒܢܐ܂ 33 * ܗܝܕܝܢ ܣܠܩ ܗܪܡܘܢ ܡܠܟܐ ܕܓܕܪ ܠܡܥܕܪܗ ܠܠܟܝܫ܂ ܘܩܛܠܗ ܝܫܘܥ ܠܗ ܘܠܥܡܗ ܥܕܡܐ ܕܠܐ ܫܒܩ ܠܗ ܫܪܝܢܐ܂ 34 * ܘܥܒܪ ܝܫܘܥ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ ܡܢ ܠܟܝܫ ܠܥܓܠܘܢ܂ ܘܫܪܘ ܥܠܝܗ ܘܐܬܟܬܫܘ ܥܡܗ܂ 35 * ܘܟܒܫܘܗ ܒܗ ܒܝܘܡܐ܂ ܘܩܛܠܘܗ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ ܘܠܟܠ ܢܦܫܐ ܕܒܗ܂ ܐܝܟ ܟܠ ܡܐ ܕܥܒܕ ܠܠܟܝܫ܂ 36 * ܘܣܠܩ ܝܫܘܥ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ ܡܢ ܥܓܠܘܢ ܠܚܒܪܘܢ܂ ܘܐܬܟܬܫ ܥܡܗ܂ 37 * ܘܟܒܫܘܗ ܘܩܛܠܘܗ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ ܘܠܡܠܟܗ ܘܠܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܗ ܘܠܟܠ ܢܦܫܐ ܕܒܗ܂ ܘܠܐ ܫܒܩ ܒܗ ܫܪܝܢܐ܂ ܐܝܟ ܟܠ ܡܐ ܕܥܒܕ ܠܥܓܠܘܢ܂ ܘܚܪܒ ܠܗ ܘܠܟܠ ܢܦܫܐ ܕܒܗ܂ 38 * ܘܗܦܟ ܝܫܘܥ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ ܠܕܒܝܪ܂ ܘܐܬܟܬܫ ܥܡܗ܂ 39 * ܘܟܒܫܗ ܘܠܡܠܟܗ ܘܠܟܠܗܝܢ ܩܘܪܝܗ܂ ܘܩܛܠܘܢܘܢ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ܂ ܘܚܪܒܘ ܟܠ ܢܦܫܐ ܕܒܗ܂ ܘܠܐ ܫܒܩ ܒܗ ܫܪܝܢܐ܂ ܐܝܟ ܡܐ ܕܥܒܕ ܠܚܒܪܘܢ܂ ܗܟܢܐ ܥܒܕ ܠܕܒܝܪ ܘܠܡܠܟܗ܂ ܘܐܝܟ ܡܐ ܕܥܒܕ ܠܠܒܢܐ ܘܠܡܠܟܗ܂

27 Tempore verò occaſûs ſolis *inſtante*, juſſit Jeſus, depoſuerúntque ſuſpenſos de lignis, & projecerunt illos in ſpeluncam in qua ſe abdiderant, lapidéſque prægrandes impoſuerunt ori ſpeluncæ, in hunc uſque diem. 28 Macarem quoque ſubjugavit Jeſus eodem die, & acie gladii interfecit illam; & regem ejus, omnéſque qui erant in illa, trucidârunt, nullo ex eis ſuperſtite relicto: fecítque regi Macar quemadmodum fecerat regi Jericho. 29 Deinde tranſivit Jeſus & omnis Iſrael cum eo à Macar ad Lebna, pugnavítque contra Lebna; 30 Et eam quoque tradidit Dominus in manum Iſraelis, & peremerunt eam regémque ipſius acie gladii, unà cum univerſis animabus quæ erant in ea, nullo ſuperſtite in ea relicto: fecítque Jeſus regi ejus quemadmodum fecerat regi Jericho. 31 Tranſiit deinde Jeſus & cunctus Iſrael cum eo à Lebna in Lachis, caſtráque fixit contra eam, & oppugnavit illam. 32 Et tradidit Dominus Lachis in manum Iſraelis qui ſubigens eam die ſecundo, trucidavit eam acie gladii, & omnes animas quæ erant in ipſa, quemadmodum fecerat Lebnæ. 33 Tunc aſcendit Hermon rex Godar ad opem ferendam Lachis: at peremit eum Jeſus, tam ipſum quàm populum ejus acie gladii, nec reliquit ei ſuperſtitem. 34 Præterea tranſivit Jeſus & univerſus Iſrael cum eo de Lachis ad Eglon, & caſtra figens contra eam oppugnavit illam; 35 Eodémque die ſubjugatam interfecit acie gladii, cum omnibus animabus quæ erant in ea, quemadmodum fecerat *ipſi* Lachis. 36 Aſcendit etiam Jeſus & omnis Iſrael cum eo de Eglon ad Hebron, & oppugnavit eam; 37 Captámque peremit acie gladii, & regem ejus, omnes civitates ejus, & omnes animas quæ erant in ea, nullo in ea ſuperſtite relicto, quemadmodum fecerat Egloni: peremit *inquam* eam & cunctas animas quæ erant in ipſa. 38 Et reverſus Jeſus atque omnis Iſrael cùm eo in Dobir, oppugnavit eam, 39 Subjecítque Dobir ac regem ejus, & omnia oppida ipſius, & trucidavit ea acie gladii, & peremit omnes animas quæ erant in illa, nullâ ex iis ſuperſtite relictâ: quemadmodum fecerat Hebroni, ſic fecit Dobir ac regi ejus: & quemadmodum fecerat Lebnæ & regi ejus.

Verſio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

27 * فَلَمَّا كَانَ عِنْدَ مَغِيبِ ٱلشَّمْسِ أَمَرَ يُوشَع * فَأَحْدَرُوهُم مِنْ عَلَى ٱلْخَشَبِ * وَأَلْقَوْهُمْ فِي ٱلْمَغَارَةِ ٱلَّتِي ٱخْتَبَوْا فِيهَا * وَجَعَلُوا حِجَارَةً كِبَارًا عَلَى فَمِ ٱلْمَغَارَةِ * إِلَى ذَاتِ هَذَا ٱلْيَوْمِ مَعْقَدَا * 28 وَفَتَحَ يُوشَع فِي ذَلِكَ ٱلْيَوْمِ مَعْقَدَا * وَقَتَلَهَا بِحَدِّ ٱلسَّيْفِ وَمَلِكَهَا وَٱسْتَأْصَلَهَا وَسَائِرَ مَنْ فِيهَا مِنَ ٱلْأَنْفُسِ * وَلَمْ يُبْقِ مُنْفَلِتًا * وَصَنَعَ بِمَلِكِهَا كَمَا صَنَعَ بِمَلِكِ أَرِيحَا * 29 وَعَبَرَ يُوشَع وَبَنُو إِسْرَائِيلَ مَعَهُ مِنْ مَعْقَدَا إِلَى لِبْنَا وَحَارَبَاهَا * 30 وَأَسْلَمَهَا ٱللهُ بِيَدِ بَنِي إِسْرَائِيلَ وَمَلِكَهَا * وَقَتَلَهَا بِحَدِّ ٱلسِّلَاحِ مِنْ جَمِيعِ ٱلنَّاسِ ٱلَّذِينَ بِهَا * وَمَا بَقِيَ مِنْهُمْ مُنْفَلِتًا * وَفَعَلَ بِمَلِكِهَا كَمَا فَعَلَ بِمَلِكِ أَرِيحَا * 31 وَجَازَ يُوشَع وَبَنُو إِسْرَائِيلَ مَعَهُ مِنْ لِبْنَا إِلَى لَاخِيسَا وَحَارَبَهَا * 32 وَأَسْلَمَ ٱللهُ لَاخِيسَ بِيَدِ بَنِي إِسْرَائِيلَ * وَمَلَكَهَا فِي ٱلْيَوْمِ ٱلثَّانِي * وَقَتَلَهَا بِحَدِّ ٱلسَّيْفِ * وَجَمِيعَ ٱلْأَنْفُسِ ٱلَّتِي فِيهَا * وَفَعَلَ بِهَا كَمَا فَعَلَ بِلِبْنَا * 33 حِينَئِذٍ صَعِدَ هِيرَامُ مَلِكُ جَدَرَ لِيَنْصُرَ لَاخِيسَ * فَقَتَلَهُ يُوشَع وَقَوْمَهُ * حَتَّى مَا بَقِيَ مُنْفَلِتًا * 34 وَعَبَرَ يُوشَع وَكُلُّ بَنِي إِسْرَائِيلَ مَعَهُ مِنْ لَاخِيسَ إِلَى عَجْلُوم وَحَطُّوا عَلَيْهَا * 35 وَمَلَكُوهَا فِي ذَلِكَ ٱلْيَوْمِ * وَقَتَلُوهَا بِحَدِّ ٱلسَّيْفِ * وَجَمِيعَ ٱلْأَنْفُسِ ٱلَّذِي بِهَا * مِثْلَ مَا صَنَعَ بِلَاخِيسَ * 36 وَصَعِدَ يُوشَع وَجَمِيعُ بَنِي إِسْرَائِيلَ مَعَهُ مِنْ عَجْلُونَ إِلَى حَبْرَا وَحَارَبُوهَا * 37 وَمَلَكُوهَا وَقَتَلُوهَا بِحَدِّ ٱلسَّيْفِ مَلِكَهَا وَضِيَاعَهَا وَكُلَّ نَفْسٍ فِيهَا * حَتَّى لَمْ يَبْقَ أَحَدٌ * مِثْلَ مَا فَعَلَ بِعَجْلُونَ * وَٱسْتَأْصَلَهَا * 38 وَعَادَ يُوشَع وَكُلُّ بَنِي إِسْرَائِيلَ مَعَهُ إِلَى بَنِي دَبِيرَا وَحَارَبَهَا * 39 وَمَلَكَهَا وَسَائِرَ ضِيَاعِهَا * وَقَتَلُوهَا بِٱلسَّيْفِ * وَٱسْتَأْصَلُوا جَمِيعَ ٱلْأَنْفُسِ ٱلَّتِي بِهَا * لَمْ يُبْقِ مُنْفَلِتًا * وَكَمَا صَنَعَ بِحَبْرَا * وَكَذَلِكَ صَنَعَ بِدَبِيرَا وَمَلِكِهَا * وَكَمَا صَنَعَ بِلِبْنَا وَمَلِكِهَا *

27 *Inſtante verò tempore occaſûs ſolis, præcepit Joſue, & depoſuerunt eos de lignis, projeceruntque in ſpeluncam in qua delituerant, & applicuerunt lapides magnos ori ſpeluncæ ad hunc uſque diem in Makeda.* 28 *Expugnavit etiam Joſue eodem die Makedam, & interfecit eam acie gladii, ac regem ejus, eamque cum univerſis animabus quæ in ea erant, extirpavit, nullo ſuperſtite relicto: fecitque regi ejus quemadmodum fecerat regi Jericho.* 29 *Deinde progreſſus Joſue & filii Iſrael cum eo de Makeda in Lebnam, oppugnârunt eam:* 30 *Et tradidit eam Deus in manum filiorum Iſrael, ac regem ejus, & peremit eam acie armorum, omnes* videlicet, *homines qui erant in ea, nullo ex his ſuperſtite relicto: fecitque regi ejus quemadmodum fecerat regi Jericho.* 31 *Progreſſus etiam Joſue & omnes filii Iſrael cum eo de Lebna ad Lachiſam, oppugnavit illam:* 32 *Tradiditque Deus Lachiſam in manum filiorum Iſrael, quā die ſecundo occupatam interfecit acie gladii, omnéſque animas quæ erant in ea: egitque cum ea quemadmodùm egerat cum Lebna.* 33 *Tunc aſcendit Hiram rex Gedar in auxilium Lachis: at occidit eum Joſue ac populum ejus ita ut nullum relinqueret ſuperſtitem.* 34 *Deinde progreſſus eſt Joſue & omnes filii Iſrael cum eo de Lachiſa ad Eglom, & obſederunt eam:* 35 *Et obtinentes eam eodem die, peremerunt eam acie gladii, omnes ſcilicet animas quæ erant in ea, quemadmodum fecerant Lachiſæ.* 36 *Deinde aſcendit Joſue omnéſque filii Iſrael cum eo de Eglon ad Hibram, & oppugnârunt eam:* 37 *Ejuſque potiti interfecerunt acie gladii regē ejus, & oppida ejus, omnéſque animas quæ erant in ea, ita ut nemo remanſerit, quemadmodum fecerant Egloni; & exſtirpavit eam.* 38 *Tum reverſus Joſue & omnes filii Iſrael cum eo in illam Debiræ, oppugnavit eam;* 39 *Cepitque illam cum omnibus oppidis ejus, & occiderunt eam gladio, & conſumpſerunt omnes animas quæ erant in illa, nullo remanente ſuperſtite: tandem, uti fecerat Habræ, ita quoque fecit Dobiræ & regi ejus, & uti fecerat Lebnæ & regi ejus.*

ספר יהושע ׃ יא

planitiei & meridiei & montis terram omnem Jehoſuah percuſſit Et

40 וַיַּכֶּה יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הָהָר וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה

cunctos & ſuperſtitem reliquit non,eorum reges omnes & ,effuſiones &

וְהָאֲשֵׁדוֹת וְאֵת כָּל־מַלְכֵיהֶם לֹא הִשְׁאִיר שָׂרִיד וְאֵת כָּל־

.Iſrael Deus Dominus præcepit quemadmodum,interfecit ſpiraculum

הַנְּשָׁמָה הֶחֱרִים כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃

terram omnem & Hazzah uſq;&,Barneah Cades à Jehoſuah eos percuſſit Et

41 וַיַּכֵּם יְהוֹשֻׁעַ מִקָּדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעַד־עַזָּה וְאֵת כָּל־אֶרֶץ

eorum terram & ,iſtos reges omnes & .Ghibhon uſq; & Ghoſen

42 גֹּשֶׁן וְעַד־גִּבְעוֹן׃ וְאֵת כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וְאֶת־אַרְצָם

pugnans Iſrael Deus Dominus quia :una vice Jehoſuah cepit

לָכַד יְהוֹשֻׁעַ פַּעַם אֶחָת כִּי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל נִלְחָם

ad eo cum Iſrael omnis & Jehoſuah eſt reverſus Et .Iſrael

43 לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־יִשְׂרָאֵל עִמּוֹ אֶל־

.Ghilgal in caſtrametationem

הַמַּחֲנֶה הַגִּלְגָּלָה׃

CAP. XI. יא

,Madó regem Jobab ad miſit & ,Chaſor rex Jabin *audire circa*,fuit Et

1 וַיְהִי כִּשְׁמֹעַ יָבִין מֶלֶךְ־חָצוֹר וַיִּשְׁלַח אֶל־יוֹבָב מֶלֶךְ מָדוֹן

qui reges ad Et .Achſaph regem ad & ,Simron regem ad &

2 וְאֶל־מֶלֶךְ שִׁמְרוֹן וְאֶל־מֶלֶךְ אַכְשָׁף׃ וְאֶל־הַמְּלָכִים אֲשֶׁר

,planitie in & ,Chinneroth *meridie* planitie in & ,monte in aquilone ab

מִצְּפוֹן בָּהָר וּבָעֲרָבָה נֶגֶב כִּנְרוֹת וּבַשְּׁפֵלָה

,Chittæꝰ &,Emoræꝰ &,*mari* à &,oriẽte ab Chenahanæꝰ .*mari* à Dor tractibꝰ in &

3 וּבְנָפוֹת דּוֹר מִיָּם׃ הַכְּנַעֲנִי מִמִּזְרָח וּמִיָּם וְהָאֱמֹרִי וְהַחִתִּי

terra in Chermon ſub Chivvæus & ;monte in Iebuſæus & Perizæus &

וְהַפְּרִזִּי וְהַיְבוּסִי בָּהָר וְהַחִוִּי תַּחַת חֶרְמוֹן בְּאֶרֶץ

multꝰ populꝰ,eis cum eorũ caſtra omnia & ,ipſi ſunt egreſſi Et .Miſpah

4 הַמִּצְפָּה׃ וַיֵּצְאוּ הֵם וְכָל־מַחֲנֵיהֶם עִמָּם עַם־רָב

multus currus & ,equus & ;multitudine *in* maris *labium ſuper* quæ ,arena tanquã

כַּחוֹל אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־הַיָּם לָרֹב וְסוּס וָרֶכֶב רַב־

ſũt caſtrametati &,venerũt &,iſti reges omnes convenerunt Et.valde

5 מְאֹד׃ וַיִּוָּעֲדוּ כֹּל הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה וַיָּבֹאוּ וַיַּחֲנוּ

ad Dominus dixit Et .Iſrael cum *pugnandum ad*,Merom aquas ad pariter

6 יַחְדָּו אֶל־מֵי מֵרוֹם לְהִלָּחֵם עִם־יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה אֶל־

ego hoc *tempus circiter cras quia*:eorum *faciebus* à timeas Ne :Jehoſuah

יְהוֹשֻׁעַ אַל־תִּירָא מִפְּנֵיהֶם כִּי־מָחָר כָּעֵת הַזֹּאת אָנֹכִי

,ſubnervabis eorum equos :Iſrael *facies ad* occiſos iſtos omnes *dans*

נֹתֵן אֶת־כֻּלָּם חֲלָלִים לִפְנֵי יִשְׂרָאֵל אֶת־סוּסֵיהֶם תְּעַקֵּר

populꝰ omnis &,Jehoſuah venit Et.igni in combures eorum currus &

7 וְאֶת־מַרְכְּבֹתֵיהֶם תִּשְׂרֹף בָּאֵשׁ׃ וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל־עַם

ceciderunt & ,repente Merom aquas *ſuper* eos *ſuper* eo cum *belli*

הַמִּלְחָמָה עִמּוֹ עֲלֵיהֶם עַל־מֵי מֵרוֹם פִּתְאֹם וַיִּפְּלוּ

eos percuſſerunt & ,Iſrael manu in Dominus eos *dedit* Et .eos in

8 בָּהֶם׃ וַיִּתְּנֵם יְהוָה בְּיַד־יִשְׂרָאֵל וַיַּכּוּם

,aquarum *combuſtiones* uſque & ,magnam Sidon ad uſq; eos ſunt perſecuti &

וַיִּרְדְּפוּם עַד־צִידוֹן רַבָּה וְעַד מִשְׂרְפוֹת מַיִם

non donec ,eos *percuſſerunt* & ,orientem ad Miſpah campum ad uſque &

וְעַד־בִּקְעַת מִצְפֶּה מִזְרָחָה וַיַּכֻּם עַד־בִּלְתִּי

quemadmodum Jehoſuah eis fecit Et .ſuperſtitem eis reliquit

9 הִשְׁאִיר־לָהֶם שָׂרִיד׃ וַיַּעַשׂ לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ כַּאֲשֶׁר

& ,ſubnervavit eorum equos ,Dominus ei dixerat

אָמַר־לוֹ יְהוָה אֶת־סוּסֵיהֶם עִקֵּר וְאֶת־

,ipſo tempore in Jehoſuah eſt reverſus Et .igni in combuſſit eorum currus

10 מַרְכְּבֹתֵיהֶם שָׂרַף בָּאֵשׁ׃ וַיָּשָׁב יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא

Chaſor quia :gladio in percuſſit ejus regem & ,Chaſor cepit &

וַיִּלְכֹּד אֶת־חָצוֹר וְאֶת־מַלְכָּהּ הִכָּה בֶחָרֶב כִּי־חָצוֹר

percuſſerunt Et .iſtorum regnorum omnium caput *ipſa facies ad*

11 לְפָנִים הִיא רֹאשׁ כָּל־הַמַּמְלָכוֹת הָאֵלֶּה׃ וַיַּכּוּ

:interficiendo gladii *ore ad* ea in quæ animam omnem

אֶת־כָּל־הַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־בָּהּ לְפִי־חֶרֶב הַחֲרֵם

.igni in combuſſit Chaſor & ,*ſpiraculum omne* remanſit non

לֹא נוֹתַר כָּל־נְשָׁמָה וְאֶת־חָצוֹר שָׂרַף בָּאֵשׁ׃

Verſio VUL.LAT.

40 Percuſſit itaq; Joſue omnẽ ter-
ram montanã & meridianam
atq; campeſtrem, & Aſedoth,
cum regibus ſuis: non dimiſit
in ea ullas reliquias, ſed omne
quod ſpirare poterat interfe-
cit, ſicut præceperat ei Dñs
41 Deꝰ Iſrael, A Cadesbarne uſq;
Gazam. Omnem terrã Goſen
42 uſq; Gabaon, Univerſóſq; re-
ges, & regiones eorũ, uno im-
petu cepit atq; vaſtavit: Dñs
enim Deus Iſrael pugnavit pro
43 eo. Reverſúſq; eſt cum omni
Iſrael ad locum caſtrorum in
Galgala.

CAP. XI.

1 Quæ cùm audiſſet Jabin rex
Aſor, miſit ad Jobab regem
Madon, & ad regem Semeron,
2 atq; ad regem Achſaph: Ad
reges quoq; Aquilonis, qui ha-
bitabant in montanis et in pla-
nitie contra Meridiem Cene-
roth, in campeſtribꝰ quoq; &
in regionibus Dor juxta mare:
3 Chananæũ quoq; ab Oriente
& Occidente, & Amorrhæũ
atq; Hethæum ac Pherezæũ &
Jebuſæum in montanis: Hevæũ
quoq; qui habitabat ad radices
4 Hermon in terra Maſpha. E-
greſſiq; ſunt omnes cũ turmis
ſuis, populꝰ multꝰ nimis ſicut
arena quæ eſt in littore maris,
equi quoq; & currus immenſæ
5 multitudinis. Convenerúntq;
omnes reges iſti in unũ ad A-
quas Merom, ut pugnarent cõ-
6 tra Iſrael. Dixitq; Dñs ad Jo-
ſue, Ne timeas eos: cras enim
hâc eâdem horâ ego tradam
omnes iſtos vulnerandos in
conſpectu Iſrael: equos eorum
ſubnervabis, & currus igne
7 combures. Venitq; Joſue, &
omnis exercitus cũ eo, adver-
ſùs illos ad Aquas Merom
ſubitò, & irruerunt ſuper eos,
8 Tradiditq; illos Dñs in manus
Iſrael. Qui percuſſerunt eos, et
perſecuti ſunt uſq; ad Sidonẽ
magnã, et Aquas Maſerephoth,
campúmq; Maſphe, qui eſt ad
Orientalem illius partem. Ita
percuſſit omnes, ut nullas di-
9 mitteret ex eis reliquias. Fe-
citq; ſicut præceperat ei Dñs:
equos eorum ſubnervavit, cur-
10 rúſq; combuſſit igni. Rever-
ſúſq; ſtatim cepit Aſor: & re-
gem ejus percuſſit gladio. Aſor
enim antiquitùs inter omnia
regna hæc principatũ tenebat.
11 Percuſſitq; omnes animas, quæ
ibidem morabantur: non di-
miſit in ea ullas reliquias, ſed
uſq; ad internecionẽ univerſa
vaſtavit, ipſámq; urbem pere-
mit incendio.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
cum Tranſlatione LATINA.

40 Καὶ ἐπάταξεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τῆς ὀρεινῆς,
ϗ τὴν Ναγὲβ, ϗ τὴν πεδινὴν, ϗ τὴν Ἀσηδὼθ, ϗ
τοὺς βασιλεῖς αὐτῆς. οὐ (α) κατέλιπον αὐτῶν
σεσωσμένον· ϗ πᾶν (β) ἐμπνέον ζωῆς ἐξω-
λόθρευσεν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος ὁ
41 θεὸς (γ) Ἰσραὴλ, Ἀπὸ Κάδης Βαρνὴ ἕως
42 Γάζης πᾶσαν (δ) τὴν Γοσὸμ ἕως τῆς Γαβαών. Καὶ
πάντας τοὺς (ε) βασιλεῖς αὐτῶν, ϗ τὴν γῆν αὐτῶν
ἐπάταξεν Ἰησοῦς εἰσάπαξ· ὅτι κύριος ὁ θεὸς
Ἰσραὴλ συνεπολέμει τῷ Ἰσραήλ.

Et percuſſit Ieſꝰ omnẽ terrã mõ- 40
tanæ, & ipſam Nageb, & campe-
ſtrẽ, et Aſcdoth, et reges ejus. Nõ
reliquerũt ex eis ſuperſtitẽ: et o-
mne ſpirans vitæ exterminavit;
quemadmodũ mandavit Dominꝰ
Deꝰ Iſrael, (aa) A Cades Barne 41
uſq; Gazã, omnẽ Goſom uſq; Ga-
baon. Et omnes reges eorũ, et ter- 42
rã eorũ percuſſit Ieſus uno tem-
pore: quoniã Dominꝰ Deꝰ Iſrael
ſimul pugnabat cum (bb) Iſrael.

MS.A. (α) κατέλειπαν ἐν αὐτῇ διασεσωσμένον· (β) ἔνπνέον ἐξ αὐτῆς ἐξ-
ωλέθρευσαν, (γ) Ἰσραὴλ, ϗ ἀπέκτεινεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, Ἀπὸ Κάδης (δ) τὴν γῆν
Γοσὸμ (ε) βασιλεῖς αὐτῶν τοὺς κατὰ τὴν γῆν αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς εἰσάπαξ· ὅτι
κύριος συνεπολέμει

Κεφ. ια'.

1 Ὡς δὲ ἤκουσεν (α) Ἰαβὶς βασιλεὺς Ἀσὼρ,
ἀπέστειλε πρὸς Ἰωβὰβ βασιλέα (β) Μαρὼν, ϗ
πρὸς βασιλέα (γ) Συμοὼν, ϗ πρὸς βασιλέα
2 (δ) Ἀζὶφ, Καὶ πρὸς (ε) βασιλεῖς τοὺς κατὰ Σι-
δῶνα τὴν μεγάλην, εἰς τὴν ὀρεινὴν ϗ εἰς (ζ) Ἀ-
ραβὰ ἀπέναντι (η) Κενερὼθ, ϗ εἰς τὸ πεδίον,
3 ϗ εἰς (θ) Φεναεδδὼρ, Καὶ εἰς τοὺς παραλίους
Χαναναίους ἀπὸ ἀνατολῶν, ϗ εἰς τοὺς παρα-
λίους Ἀμορραίους, ϗ τοὺς Χετταίους, ϗ Φερε-
ζαίους, ϗ Ἰεβουσαίους τοὺς ἐν τῷ ὄρει, ϗ τοὺς (ι)
Εὐαίους, ϗ τοὺς ὑπὸ τὴν Ἀερμὼν (κ) εἰς γῆν
4 Μασσύμα. Καὶ ἐξῆλθον αὐτοὶ ϗ οἱ βασιλεῖς
αὐτῶν μετ᾽ αὐτῶν, ὥσπερ ἡ (λ) ἄμμος τῆς θαλάσσης
τῷ πλήθει, ϗ ἵπποι ϗ ἅρματα πολλὰ σφό-
5 δρα. Καὶ συνῆλθον πάντες οἱ βασιλεῖς (μ)
αὐτοὶ ϗ παρεγένοντο (ν) ἐπὶ τὸ αὐτὸ, ϗ παρ-
ενέβαλον (ξ) ἐπὶ τοῦ ὕδατος (ο) Μαρὼν πολε-
6 μῆσαι τὸν Ἰσραήλ. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰη-
σοῦν, Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ προσώπου αὐτῶν, ὅτι
(π) αὔριον ταύτην τὴν ὥραν ἐγὼ παραδίδωμι
(ρ) τετροπωμένους αὐτοὺς ἐναντίον τοῦ Ἰσραήλ.
τοὺς ἵππους αὐτῶν νευροκοπήσεις, ϗ τὰ ἅρ-
7 ματα αὐτῶν (σ) κατακαύσεις ἐν πυρί. Καὶ ἦλ-
θεν Ἰησοῦς ϗ πᾶς ὁ λαὸς ὁ πολεμιστὴς ἐπ᾽
αὐτοὺς ἐπὶ τὸ ὕδωρ (τ) Μαρὼν ἐξάπινα· ϗ (υ)
8 ἐπέπεσον ἐπ᾽ αὐτοὺς ἐν τῇ ὀρεινῇ. Καὶ παρέ-
δωκεν αὐτοὺς κύριος ὑποχειρίους Ἰσραήλ, ϗ
κόπτοντες αὐτοὺς κατεδίωκον (φ) ἕως Σιδῶνος
τῆς μεγάλης, ϗ ἕως (χ) Μασερὼν, ϗ ἕως τῶν πε-
δίων (ψ) Μασσὼχ κατ᾽ (ω) ἀνατολάς· ϗ κατ-
έκοψαν αὐτοὺς ἕως τοῦ μὴ καταλειφθῆναι αὐ-
9 τῶν διασεσωσμένον. Καὶ ἐποίησεν αὐτοῖς Ἰ-
ησοῦς, (α) ὃν τρόπον ἐνετείλατο αὐτῷ κύριος·
τοὺς ἵππους αὐτῶν ἐνευροκόπησεν, ϗ τὰ ἅρμα-
10 τα αὐτῶν ἐνέπρησε (β) πυρί. Καὶ (γ) ἐπεστράφη
Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ϗ κατελάβετο
Ἀσὼρ, ϗ τὸν βασιλέα αὐτῆς· (δ) ἦν δὲ Ἀ-
σὼρ τοπρότερον ἄρχουσα πασῶν τῶν βασιλειῶν
11 τούτων. Καὶ (ε) ἀπέκτειναν πᾶν ἐμπνέον ἐν
αὐτῇ (ζ) ἐν ξίφει, ϗ ἐξωλόθρευσαν πάντας, ϗ οὐ κατελείφθη ἐν
αὐτῇ ἐμπνέον. ϗ τὴν Ἀσὼρ ἐνέπρησαν ἐν πυρί.

CAP. XI.

Ut autem audivit Jabin rex 1
Aſor, miſit ad Jobab regẽ (a) Ma-
ron, & ad regem (b) Symoen, &
ad regem Aziph, Et ad reges, qui 2
ad Sidonem magnã, in montana,
& in Araba è regione Ceneroth,
& in campum, et in Phenaeddor,
Et ad maritimos Chananæos ab O- 3
riente, et ad maritimos Amorrhæ-
os, & Chettæos, & Pherezæos, et
Iebuſæos qui in monte, et Euæos,
(c) & qui ſub Aermon in terra
Maſſyma. Et exierunt ipſi, & 4
reges eorum cum ipſis, (d) ſicut
arena (e) maris multitudine; et e-
qui, et currꝰ multi valdé. Et con- 5
venerunt omnes reges (f) ipſi, &
coiverunt in idipſum: & caſtra-
metati ſunt ſuper aquam Maron
ad debellandum Iſrael. Et dixit 6
Dominus ad Ieſum; Ne timeas à
facie eorũ, quia cras hâc ipſâ ho-
râ ego trado (g) fugatos eos ante
Iſrael. Equos eorum ſubnervabis,
et currus eorũ combures in igni.
Et venit Ieſus, & omnis populus 7
bellator ſuper eos ad aquam Ma-
ron repentè: & irruerunt ſuper eos
in montana. Et tradidit eos Do- 8
minus ſubjugatos Iſrael. Et cæ-
dentes eos perſequuti (h) ſunt uſq;
Sidonem magnam, & uſque (i)
Maſeron, & uſque ad campos
Maſſoch ad Orientem: & truci-
daverunt eos, donec non remanſit
ex eis ſuperſtes. Et fecit eis Ieſus, 9
quemadmodùm mandavit ei Do-
minus. Equos eorum ſubnervavit,
& currus eorum incendit igni. Et 10
reverſus eſt Ieſus in tempore illo:
& cepit Aſor, & regem ejus. E-
rat autem Aſor anteà princeps o-
mnium regnorum horum. Et oc- 11
ciderunt omne *ſpirans in ea in*
gladio: & exterminârunt omnes:
& non remanſit in ea ſpirans. Et
ipſam Aſor incenderunt in igni.

MS.A (α) Ἰαβεὶς (β) Μαδὼν, (γ) Σομερὼν, (δ) Ἀχὶφ, (ε) τοὺς βασι-
λεῖς τοὺς (ζ) τὴν Ῥαβὰθ (η) Χενερεθὶ, (θ) Ναφεθδὼρ, (ι) Εὐαίους τοὺς (κ) εἰς τὴν
Μασσηφάθ. (λ) ἄμμος ἡ παρὰ τὸ χεῖλος τῆς θαλάσσης (μ) οὗτοι (ν) πρὸς αὐ-
τὸν, ϗ (ξ) ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ (ο) Μεῤῥὼν (π) αὔριον τὴν ὥραν ταύτην ἐγὼ (ρ)
αὐτοὺς τετροπωμένους ἐναντίον ὑμῶν Ἰσραήλ. (σ) κατακαύσεις πυρί. (τ) Μαῤῥὼν
(υ) ἔπεσαν αὐτοῖς ἐν (φ) αὐτοὺς ἕως (χ) Μασρεφὼθ Μαεὶμ, (ψ) Μασσηφὰ (ω) ἀ-
νατολάς κατέκοψεν (α) καθότι ἐνετείλατο (β) ἐν πυρί. (γ) ἐπέστρεψεν (δ) ὅτι
Ἀσὼρ ἦν (ε) ἀπέκτεινεν (ζ) ἐν στόματι ξίφους, ϗ ἐξωλέθρευσεν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

40 וּמְחָא יְהוֹשֻׁעַ יָת כָּל אַרְעָא טוּרָא וְדָרוֹמָא וּשְׁפֵלְתָא וּמַשְׁפַּךְ מְרָמָתָא וְיָת כָּל מַלְכֵיהוֹן לָא
41 אַשְׁאַר מְשֵׁיזִיב וְיָת כָּל נִשְׁמָא גְּמַר כְּמָא דְּפַקֵּיד יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל׃ וּמְחָנוּן יְהוֹשֻׁעַ מֵרְקָם
42 גֵּיאָה וְעַד עַזָּה וְיָת כָּל אֲרַע גּוֹשֶׁן וְעַד גִּבְעוֹן׃ וְיָת כָּל מַלְכַיָּא הָאִלֵּין וְיָת אַרְעֲהוֹן כְּבַשׁ
43 יְהוֹשֻׁעַ בְּזִמְנָא חֲדָא אֲרֵי יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל בְּמֵימְרֵיהּ אַגִּיחַ קְרָבָא לְיִשְׂרָאֵל׃ וְתָב יְהוֹשֻׁעַ
וְכָל יִשְׂרָאֵל עִמֵּיהּ לְמַשְׁרִיתָא לְגִלְגְּלָא׃
יא
1 וַהֲוָה כַּד שְׁמַע יָבִין מַלְכָּא דְחָצוֹר וּשְׁלַח לְוָת יוֹבָב מַלְכָּא דְמָדוֹן וּלְוָת מַלְכָּא דְשִׁמְרוֹן
2 וּלְוָת מַלְכָּא דְאַכְשָׁף׃ וּלְוָת מַלְכַיָּא דְמִצִּפּוּנָא בְּטוּרָא וּבְמֵישְׁרָא דָרוֹם גִּינּוֹסַר וּבִשְׁפֵלְתָא
3 וּבְפִלְכֵי דוֹר מַעְרְבָא׃ כְּנַעֲנָאָה מִמַּדִּנְחָא וּמִמַּעְרְבָא וֶאֱמוֹרָאָה וְחִתָּאָה וּפְרִזָּאָה וִיבוּסָאָה
4 בְּטוּרָא וְחִוָּאָה בִּשְׁפוֹלֵי חֶרְמוֹן בְּאֲרַע מִצְפַּיָּא׃ וּנְפַקוּ אִנּוּן וְכָל מַשְׁרְיָתְהוֹן עִמְּהוֹן עַם
5 סַגִּי כְּחָלָא דְעַל כֵּיף יַמָּא לִסְגֵי וְסוּסָוָן וּרְתִיכִין סַגִּי לַחֲדָא׃ וְאִזְדַּמַּנוּ כָּל מַלְכַיָּא הָאִלֵּין
6 וַאֲתוֹ וּשְׁרוֹ כַּחֲדָא עַל מֵי מֵרוֹם לְאַגָּחָא קְרָבָא עִם יִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַר יְיָ לִיהוֹשֻׁעַ לָא תִדְחַל
מִן קֳדָמֵיהוֹן אֲרֵי מְחַר כְּעִדָּנָא הָדֵין אֲנָא מָסַר יָת כּוּלְּהוֹן קְטִילִין קֳדָם יִשְׂרָאֵל יָת
7 סוּסָוָתְהוֹן תְּעַקַּר וְיָת רְתִיכֵיהוֹן תּוֹקֵיד בְּנוּרָא׃ וַאֲתָא יְהוֹשֻׁעַ וְכָל עַמָּא עָבְדֵי קְרָבָא עִמֵּיהּ
8 עֲלֵיהוֹן וְאִינּוּן שָׁרַן עַל מֵי מֵרוֹם בִּתְכֵיף וּנְפַלוּ בְּהוֹן׃ וּמַסְרִינוּן יְיָ בִּידָא דְיִשְׂרָאֵל וּמְחוֹנוּן
וּרְדָפוּנוּן עַד צִידוֹן רַבְּתָא וְעַד חַרְצֵי מַיָּא וְעַד בִּקְעַת מִצְפַּיָּא מַדִּינְחָא וּמְחוֹנוּן עַד דְּלָא
9 אִשְׁתְּאַר לְהוֹן מְשֵׁיזִיב׃ וַעֲבַד לְהוֹן יְהוֹשֻׁעַ כְּמָא דַאֲמַר לֵיהּ יְיָ יָת סוּסָוָתְהוֹן עַקַּר וְיָת
10 רְתִיכֵיהוֹן אוֹקֵיד בְּנוּרָא׃ וְתָב יְהוֹשֻׁעַ בְּעִדָּנָא הַהִיא וּכְבַשׁ יָת חָצוֹר וְיָת מַלְכַּהּ קְטַל בְּחַרְבָּא
11 אֲרֵי חָצוֹר מִלְּקַדְמִין הִיא רֵישׁ כָּל מַלְכְוָתָא הָאִלֵּין׃ וּמְחוֹ יָת כָּל נַפְשָׁתָא דִּי בַהּ לְפִתְגַם
דְּחֶרֶב גְּמִירָא לָא אִשְׁתְּאַר כָּל נִשְׁמָא וְיָת חָצוֹר אוֹקֵיד בְּנוּרָא׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et delevit Joſue *omnem terram* montis, & meridiei, & planiciei, & defu- 40
ſionis ex altitudine, & omnes reges eorum, non reliquit evaſionem; &
omnem animam conſumpſit; quemadmodũ juſſit Dñs Deus Iſrael. Et delevit 41
eos Joſue à Rekam Geah & uſq; ad Ghazam, & omnem terram Goſſen,
& uſq; ad Gibghon. Et omnes reges hos & terram eorum ſubegit Joſue 42
tempore uno; quoniam Dominus Deus Iſraelis *verbo ſuo* inivit bellum
Iſraeli. Et reverſus eſt Joſue & omnis Iſrael cum eo ad caſtra in Gilgal. 43

CAP. XI.

Et fuit cum audivit Jabin rex Hhaſzor, & miſit ad Jobab regẽ Madon, & 1
ad regem Simeron, & ad regem Achſaph. Et ad reges qui ad Septentrionẽ, 2
in monte, & in planicie meridiei Genozzar, & in depreſſione, & in regi-
onibus Dor Occidentis. Et Chenaghanæũ ab Oriente & ab Occidente, & 3
Emorræum, & Hhethæum, & Pherizæum, & Jebuſæum in monte, & Hhi-
væum in depreſſionibus Hhermon in terra Miſzpaia. Et egreſſi ſunt ipſi & 4
omnes exercitus eorum cum eis, populus multus ſicut arena quæ ſuper littus
maris in multitudine: & equi & currus multi nimis. Et parati ſunt omnes 5
reges hi, & venerunt & caſtrametati ſunt ſimul contra aquas Meron ad in-
eundum prœlium cum Iſrael. Et dixit Dominus ad Joſue: Ne timeas à 6
facie eorum: nam cras in tempore hoc ego tradam omnes eos occiſos ante
Iſrael: equos eorum ſubnervabis, & currus eorum incendes in igne. Et 7
ivit Joſue et omnis populus facientium bellum cum eo *adverſus* eos: et illi
poſiti contra aquas Meron in improviſo, et ruerũt in eos. Et tradidit eos Dñs 8
in manum Iſrael, et deleverunt eos, et perſecuti ſunt eos uſq; ad Szidon
magnam, et uſq; ad Salinas aquarum, et uſq; ad campum Mizpaia Orienta-
lem, et deleverunt eos quoad non relicta eſt illis evaſio. Et fecit eis Joſue 9
ſicut dixerat illi Deus: equos eorum ſubnervavit, et currus eorum incen-
dit in igne. Et rediit Joſue in tempore illo, et ſubegit Hhaſzor, et regem 10
ejus confecit ad verbum gladii: nam Hhaſzor ab initio ipſa caput omnium
regnorum illorum. Et deleverunt omnem animam quæ in ea, in ore gladii 11
conſumptionis: non reliquit omnem anhelitũ, & Hhaſzor incendit in igne.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܡܚܐ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܠܛܘܪܐ ܘܠܬܝܡܢܐ. ܘܠܡܫܪܐ. ܘܠܐܫܕܘܕ. ܘܠܡܠܟܝܗܘܢ
ܘܠܟܠܗܘܢ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܡܢܗܘܢ ܫܪܝܕܐ. ܘܠܟܠܗ ܚܝܠܗܘܢ ܚܪܒ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ 40
ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܡܚܐ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ ܡܢ ܪܩܡ ܕܓܝܐ. ܠܥܕܡܐ ܠܥܙܐ. ܘܠܟܠܗ ܐܪܥܐ
ܕܓܘܫܢ. ܘܠܥܕܡܐ ܠܓܒܥܘܢ. * ܘܠܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܗܠܝܢ. ܘܠܐܪܥܗܘܢ. ܟܒܫ ܝܫܘܥ 41
ܒܚܕ ܙܒܢ. ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ ܗܘܐ. ܘܗܘ ܡܬܟܬܫ ܗܘܐ ܚܠܦ ܐܝܣܪܝܠ 42
ܘܗܦܟ ܝܫܘܥ ܘܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ ܥܡܗ ܠܡܫܪܝܬܐ ܠܓܠܓܠ

* ܦܨܠܐ * ܝܐ *

* ܘܟܕ ܫܡܥ ܢܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܚܨܘܪ. ܫܕܪ ܠܘܬ ܝܘܒܒ ܡܠܟܐ 1
ܕܡܪܘܢ. ܘܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܫܡܪܝܢ. ܘܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܐܟܫܦ. * ܘܠܘܬ ܡܠܟܐ ܕܥܠ ܓܪܒܝܐ ܗܘܘ. 2
ܕܒܛܘܪܐ ܘܒܡܫܪܐ. ܘܒܬܝܡܢܐ ܕܟܢܪܬ. ܘܒܦܩܥܬܗ. ܘܒܢܦܬܕܘܪ ܕܡܢ ܡܥܪܒܐ.
* ܠܟܢܥܢܝܐ ܕܡܢ ܡܕܢܚܐ ܘܡܢ ܡܥܪܒܐ. ܘܠܐܡܘܪܝܐ ܘܠܚܬܝܐ. ܘܠܦܪܙܝܐ ܘܠܝܒܘܣܝܐ. ܕܒܛܘܪܐ. 3
ܘܠܚܘܝܐ ܕܬܚܝܬ ܛܘܪܐ ܕܚܪܡܘܢ. ܒܐܪܥܐ ܕܡܨܦܐ. * ܘܢܦܩܘ ܗܢܘܢ. ܘܟܠܗܘܢ ܡܫܪܝܬܗܘܢ 4
ܥܡܗܘܢ. ܣܓܝܐܐ. ܐܝܟ ܚܠܐ ܕܥܠ ܣܦܬܗ ܕܝܡܐ. ܘܣܘܣܘܬܐ ܘܪܟܫܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ. * ܘܐܬܘܥܕܘ 5
ܟܠܗܘܢ ܡܠܟܐ ܗܠܝܢ. ܘܐܬܘ ܐܫܪܝܘ ܐܟܚܕܐ ܥܠ ܡܝܐ ܕܡܪܘܢ. ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡ
ܐܝܣܪܝܠ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ. ܠܐ ܬܕܚܠ ܡܢܗܘܢ. ܡܛܠ ܕܡܚܪ ܒܗܢܐ ܥܕܢܐ. ܐܢܐ ܡܫܠܡ 6
ܐܢܘܢ ܟܠܗܘܢ. ܟܕ ܩܛܝܠܝܢ ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܣܘܣܘܬܗܘܢ ܬܥܩܪ. ܘܡܪܟܒܬܗܘܢ
ܬܘܩܕ ܒܢܘܪܐ. * ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܥܠ ܡܝܐ ܕܡܪܘܢ ܡܢ ܫܠܝ. ܗܘ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܥܒܕ ܩܪܒܐ 7
ܕܥܡܗ ܗܘܘ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܢܦܠܘ ܒܗܘܢ. * ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܛܠܘ ܐܢܘܢ 8
ܘܪܕܦܘ ܐܢܘܢ. ܠܥܕܡܐ ܠܨܝܕܘܢ ܪܒܬܐ. ܘܠܥܕܡܐ ܠܡܪܕܝܬ ܡܝܐ. ܘܠܥܕܡܐ ܠܦܩܥܬܐ
ܕܡܨܦܐ ܕܡܢ ܡܕܢܚܐ. ܘܩܛܠܘ ܐܢܘܢ. ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܡܢܗܘܢ ܫܪܝܕܐ. * ܘܥܒܕ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ 9
ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܣܘܣܘܬܗܘܢ ܥܩܪ. ܘܡܪܟܒܬܗܘܢ ܐܘܩܕ ܒܢܘܪܐ. * ܘܗܦܟ ܝܫܘܥ ܒܗܘ ܙܒܢܐ 10
ܘܟܒܫ ܠܚܨܘܪ. ܘܠܡܠܟܗ ܩܛܠ ܒܣܝܦܐ. ܡܛܠ ܕܚܨܘܪ ܡܢ ܩܕܝܡ ܗܝ ܪܝܫܐ ܗܘܬ
ܕܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܗܠܝܢ. * ܘܩܛܠܘ ܟܠܗ ܢܦܫܐ ܕܒܗ ܒܣܝܦܐ. ܘܚܪܒܘ. ܘܠܐ ܐܫܬܒܩ ܒܗ ܢܫܡܬܐ. ܘܠܚܨܘܪ ܐܘܩܕ ܒܢܘܪܐ. 11

Deniq; peremit Jeſus univerſam terrã illam, 40
montem, & plagam Auſtralem, & planitiem,
atq; Aſdod, omnéſq; reges eorum, nec reliquit
ex eis ſuperſtitem: interfecit etiam omnem ex-
ercitum eorũ, quemadmodum præceperat ei
Dñs Deus Iſraelis. Interfecit autem eos Jeſus 41
de Recem ſuperbi uſq; ad Aza; totam quoque
terram Géſan uſq; ad Gabaon. Omnes autem 42
reges iſtos ac regiones eorũ ſubegit Jeſus eo-
dem tempore, eò quòd Dñs Deus Iſraelis eſ-
ſet cum eo, ipſéq; bellum gereret pro Iſraele.

CAP. XI.

Cum *hæc* audiſſet Nabin rex Haſor, miſit 1
ad Jobab regem Maron, & ad regem Somrin,
et ad regem Achſaph, Et ad reges ab Aquilone 2
ſibi conterminos, tam qui in monte quàm in
Auſtro, & in planitie Chenarath ejúſq; cam-
pis, & in Nephethdor quæ *ſita* eſt ab Occi-
dente, *degebant*, Et ad Chananæos qui erant 3
ab Oriente & Occidente, & Amorrhæos, &
Hethæos, & Pherezæos, & Jebuſæos qui erant
in monte, & ad Hevæos qui erant infra mon-
tem Hermon ſitũ in terra ſpecularum. Egreſ- 4
ſique ſunt iſti & univerſa caſtra eorum cum
ipſis, plurimi velut arena quæ eſt in litore
maris, & equi & carrucæ maximâ copiâ: Et 5
condicentes locum omnes hi reges, caſtrame-
tati ſunt ſimul apud aquas Maron, ſeſéq; pa-
râ unt ad bellum gerendum cum Iſraele. Et 6
ait Dñs ad Jeſum, Ne metuas ab illis, quoniam
cras juxta hoc tempꝰ redditurꝰ ſum eos omnes
confoſſos corã filiis Iſrael, equos eorum con-
ſumam, & carrucas eorũ igni comburam. Ve- 7
nit itaq; Jeſus ad aquas Maron ex improviſo,
ipſe & omnis populꝰ belligerantiũ qui erant
cum eo, irruítq; in eos. Et tradidit eos Dñs in 8
manum Iſraelis, & peremerunt eos, & perſe-
cuti ſunt eos uſq; Sidonem magnam, & uſque
ad locum confluxûs aquarum, & uſque ad pla-
nitiem Maſphiæ quæ eſt ad Orientẽ; pereme-
runt inquam eos, nec ullum reliquêre ſuper-
ſtitẽ. Fecitq; eis Jeſus quẽadmodũ dixerat illi 9
Dñs, equos eorũ conſumpſit, & carrucas eorũ
igne combuſſit. Et reverſus Jeſus eo tempore, 10
ſubegit Haſor et regem ejus gladio confodit.
(Haſor enim fuerat olim caput regnorum
iſtorum) Omnibúſq; animabus quæ erant in 11
ea acie gladii peremptis, nec ullâ ex eis aurâ
ſpirante relictâ, Haſorem igne ſuccendit.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

40 * وقتل يوسع جميع أهل الأرض الجبل * والسهل * والجنوب * والمصبات * وجميع ملوكهم * وما بقي
41 مفلتا * وجميع النسم أهلكهم كما كان أمر الله إله إسرايل * وقتلهم يوسع من برية الرقيم إلى
42 غزة * وجميع أرض جوسر إلى جبعون * وسائر هولاء الملوك وأرضيهم ملك يوسع في دفعة واحدة *
43 لأن الله حارب عن بني إسرايل * وعاد يوسع وجميع بني إسرايل إلى العسكر إلى الجلجال *

* الفصل الحادي عشر *

1 * وكان عند سماع نابين ملك قيسارية * أرسل إلى يوباب ملك
2 ميرون * وإلى ملك سمرون * وإلى ملك أحساف * وإلى ملك الموصل * وسائر الملوك الذين في الشمال
3 في الجبل * وفي ناحية ناوث دور الغرب * وإلى الكنعانيين شرقا وغربا * والأموري * والحيثي * والفرزي *
4 واليبوسي في الجبل * والحوي تحت حرمون في أرض المشرفة * فخرجوا هم وعساكرهم معهم في
5 خلق كثير مثل الرمل الذي على البحر كثير * وخيل وركبان كثير جدا * واتفق جميع
6 الملوك * وجاؤا جميعا على مياه ميروم لمحاربة بني إسرايل * فقال الله ليوسع * لا تخف منهم * فإن في
غد مثل هذا الوقت أنا جاعل جميعهم صرعا أمام بني إسرايل * خيلهم عرقبت وجميع
7 مراكبهم أحرقت بالنار * فجاء يوسع وسائر رجال الحرب إلى مياه ميروم غفلة * وأوقعوا بهم
8 السيف * فأسلمهم الله بيد بني إسرايل * وقتلوهم وطردوهم إلى صيدون الكبير * وإلى حماة
9 الماء * وإلى بقعة المشرفة شرقا * وقتلوهم حتى لم يبق منهم واحد * وصنع بهم يوسع كما قال
10 الله * خيلهم عرقبت * ومراكبهم أحرقت بالنار * وعاد يوسع في ذلك الوقت * وفتح قيسارية *
11 وقتل ملكها بالسيف * لأن قيسارية قديما هي أول هذه المملكات * وقتل كل نفس فيها
بالسيف استيصالا * ولم يبق فيها نسمة * وأحرقها بالنار *

Trucidavit ergò Joſue cunctos hujus ter- 40
ræ habitatores, montis nimirum ac plani-
tiei, et Meridiei, atque oſtiorum fluminũ,
necnon reges eorum, nullo relicto ſuper-
ſtite: omne enim animatum conſumpſit,
quemadmodùm præceperat Deus Dñs Iſ-
raelis. Trucidavit autem illos Joſue à 41
deſerto Rcim ad Gazam uſque; totám-
que terram Goſer ad Gabaon uſque. Omnes 42
autem reges iſtos, et terras eorum cepit
Joſue ſimul ac ſemel, quia Deus pugna-
bat pro filiis Iſrael. Tum demum rever- 43
ſus eſt Joſue omníſque filii Iſrael in ca-
ſtra ad Galgal.

CAP. XI.

Quæ cùm audiſſet Nabin rex Ceſa- 1
reæ, miſit ad Jobab regem Miron, et
ad regem Semron, & ad regem Achſaph,
et ad regem Mauſel, Omneſq; reges qui 2
erant ad Aquilonem in monte, et in tractu
Naphoth-dor Occidentali, Et ad Chana- 3
næos ab Oriente et Occidente, & Amor-
rhæum, & Hethæum, & Pherezæum, &
Jebuſæum in monte degentem, *et Heve-*
um infra Hermon in regione ſublimiore:
Et prodierunt ipſi & eorum copiæ ſecum, 4
cum turba plurima, arenæ quæ ſecus mare
eſt, numero comparandâ; et equis, et equi-
tibus plurimis. Conſpirantéſque omnes hi 5
reges venerunt ſimul ad aquas Mirom, ut
oppugnarent filios Iſrael. Dixit autem 6
Deus ad Joſue, Ne timeas ab illis; cras
enim pari tempore redditurus ſum eos
proſtratos ante filios Iſrael: equis eorum
ſuffragines ſuccîdes, et omnes currus eo-
rum combures igni. Venerunt ergò Jo- 7
ſue omnéſque viri militares ad aquas
Mirom repentè, et injecerunt in eos gla-
dium. Tradiditque eos Deus in manum 8
filiorum Iſrael, qui trucidârunt eos, &
propulſârunt illos uſque ad Sidonem ma-
gnam, et uſque ad locum aquæ calidæ, &
uſque ad tractum ſuperiorem, Orientem
verſùs; et peremerunt eos ita ut ne unus
quidem remaneret ex eis. Fecitque eis 9
Joſue quemadmodùm dixerat Deꝰ, Equis
eorum ſuffragines ſuccîdes, & currus
eorum igne combures. Reverſus eſt etiam 10
Joſue eo tempore, & oppugnavit Cæſa-
ream, et occîdit regem ejus gladio (Cæſa-
rea enim anteà erat præcipua regnorum
iſtorum) Et occîdit omnem animam quæ 11
erat in ea gladio, ad internecionem uſque,
nec reliquit in ea quicquam ſpirans; de-
mum igne combuſſit eam.

ספר יהושע : יא

eorum reges omnes & ,istorum regum urbes omnes &
12 וְאֶת־כָּל־עָרֵי הַמְּלָכִים־הָאֵלֶּה וְאֶת־כָּל־מַלְכֵיהֶם
quemadmodum ,eos interficiendo gladii *os ad* eos percussit &,Jehosuah cepit
לָכַד יְהוֹשֻׁעַ וַיַּכֵּם לְפִי־חֶרֶב הֶחֱרִים אוֹתָם כַּאֲשֶׁר
urbes omnes Tantummodo .Domini servus Moseh præcepit
צִוָּה מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃ 13 רַק כָּל־הֶעָרִים
præter ,Israel *eas* combussit non ,eorum tumulum *super* *stantes*
הָעֹמְדוֹת עַל־תִּלָּם לֹא שְׂרָפָם יִשְׂרָאֵל זוּלָתִי
civitatum *spolium* *omne* Et .Jehosuah combussit solam Chasor
14 אֶת־חָצוֹר לְבַדָּהּ שָׂרַף יְהוֹשֻׁעַ׃ וְכֹל שְׁלַל הֶעָרִים
omnem tantùm :Israel filii sibi sunt prædati *animal* & ,istarum
הָאֵלֶּה וְהַבְּהֵמָה בָּזְזוּ לָהֶם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק אֶת־כָּל־
non :eos *ipsos disperdere usque* ,gladii *os ad* percusserunt hominem
הָאָדָם הִכּוּ לְפִי־חֶרֶב עַד־הִשְׁמִדָם אוֹתָם לֹא
Dominus præcepit Quemadmodum .*spirationem* omnem reliquerunt
15 הִשְׁאִירוּ כָּל־נְשָׁמָה׃ כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־
fecit sic & ,Jehosuah ipsi Moseh præcepit sic ,suo servo Moseh
מֹשֶׁה עַבְדּוֹ כֵּן־צִוָּה מֹשֶׁה אֶת־יְהוֹשֻׁעַ וְכֵן עָשָׂה
ipsi Dominus præcepit quæ omnib' ex verbum removit non:Jehosuah
יְהוֹשֻׁעַ לֹא־הֵסִיר דָּבָר מִכֹּל אֲשֶׁר־צִוָּה יְהוָה אֶת־
& ,*montis* istam terram omnem Jehosuah *cepit* Et .Moseh
16 מֹשֶׁה׃ וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ הַזֹּאת הָהָר וְאֶת־
& ,planiciem & ,Ghosen terram omnem & ,*meridiem* omnem
כָּל־הַנֶּגֶב וְאֵת כָּל־אֶרֶץ הַגֹּשֶׁן וְאֶת־הַשְּׁפֵלָה וְאֶת־
monte A .ejus planiciem & ,Israel montem & ,*campestrem*
17 הָעֲרָבָה וְאֶת־הַר יִשְׂרָאֵל וּשְׁפֵלָתֹה׃ מִן־הָהָר
,Lebanon campo in Gad Bahal usque & Seir in *ascendente* Leni
הֶחָלָק הָעוֹלֶה שֵׂעִיר וְעַד־בַּעַל גָּד בְּבִקְעַת הַלְּבָנוֹן
,cepit eorum reges omnes & ;Chermon monte sub
תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן וְאֵת כָּל־מַלְכֵיהֶם לָכַד
Jehosuah fecit multis Diebus .eos fecit mori &,eos percussit &
18 וַיַּכֵּם וַיְמִיתֵם׃ יָמִים רַבִּים עָשָׂה יְהוֹשֻׁעַ
fuit Non .*bellum* istis regibus omnibus cum
19 אֶת־כָּל־הַמְּלָכִים הָאֵלֶּה מִלְחָמָה׃ לֹא־הָיְתָה
,*Chivæum* præter ,Israel *filios ad* fecerit pacem quæ civitas
עִיר אֲשֶׁר הִשְׁלִימָה אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בִּלְתִּי הַחִוִּי
cum à Quia .prœlio in ceperunt omnes ;Ghibhon habitatores
20 יֹשְׁבֵי גִבְעוֹן אֶת־הַכֹּל לָקְחוּ בַמִּלְחָמָה׃ כִּי־מֵאֵת
belli occursum in eorum cor *roborandum ad* ,fuit Domino
יְהוָה הָיְתָה לְחַזֵּק אֶת־לִבָּם לִקְרַאת הַמִּלְחָמָה
;misericordia eis *existendum non ad* ,eos occideret ut ,Israel cum
אֶת־יִשְׂרָאֵל לְמַעַן הַחֲרִימָם לְבִלְתִּי הֱיוֹת־לָהֶם תְּחִנָּה
.Moseh Dominus præcepit sicut ,eos disperderet ut *quoniam*
כִּי לְמַעַן הַשְׁמִידָם כַּאֲשֶׁר צִוָּה יְהוָה אֶת־מֹשֶׁה׃
torquatos excidit & ,illo tempore in Jehosuah venit Et
21 וַיָּבֹא יְהוֹשֻׁעַ בָּעֵת הַהִיא וַיַּכְרֵת אֶת־הָעֲנָקִים
monte omni de & ,Hanab de ,Debir de ,Chebron de ,monte de
מִן־הָהָר מִן־חֶבְרוֹן מִן־דְּבִר מִן־עֲנָב וּמִכֹּל הַר
eorum urbibus cum :Israel monte omni de & ,Jehudah
יְהוּדָה וּמִכֹּל הַר יִשְׂרָאֵל עִם־עָרֵיהֶם
filiorum terra in *torquati* *remansit* Non .Jehosuah eos interfecit
22 הֶחֱרִימָם יְהוֹשֻׁעַ׃ לֹא־נוֹתַר עֲנָקִים בְּאֶרֶץ בְּנֵי
.remanserunt Asdod in & ,Gath in ,Hazah in tantùm :Israel
יִשְׂרָאֵל רַק בְּעַזָּה בְּגַת וּבְאַשְׁדּוֹד נִשְׁאָרוּ׃
quæ omnia juxta terram omnem Jehosuah accepit Et
23 וַיִּקַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־כָּל־הָאָרֶץ כְּכֹל אֲשֶׁר
hæreditatem in Jehosuah eam dedit & ,Moseh ad Dominus est locutus
דִּבֶּר יְהוָה אֶל־מֹשֶׁה וַיִּתְּנָהּ יְהוֹשֻׁעַ לְנַחֲלָה
terra & :eorum *tribubus* eorum *partitiones* secundùm ,Israel ipsi
לְיִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם לְשִׁבְטֵיהֶם וְהָאָרֶץ
.bello à quievit
שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃

Versio VULG. LAT.

12 Et omnes per circuitum civitates, regésque earum cepit, percussit, atque delevit, sicut præceperat ei Moyses famulus 13 Domini. Absque urbibus quæ erant in collibus & in tumulis sitæ, cæteras succendit Israel: unam tantùm Asor munitissimam flammâ consumpsit. 14 Omnémque prædam istarum urbium ac jumenta diviserunt sibi filii Israël, cunctis hominibus interfectis. 15 Sicut præceperat Dominus Moysi servo suo, ita præcepit Moyses Josue, & ille universa complevit: non præteriit de universis mandatis, nec unum quidem verbum quod jusserat 16 Dominus Moysi. Cepit itaque Josue omnem terram montanam, & Meridianam, terrámque Gosen, & planitiem, & Occidentalem plagam, montémque Israël, & campestria ejus: 17 Et partem montis quæ ascendit Seir usque Baalgad, per planitiem Libani subter montem Hermon: omnes reges eorum cepit, percussit, 18 & occidit. Multo tempore pugnavit Josue contra reges 19 illos. Non fuit civitas quæ se traderet filiis Israel, præter Heuæum, qui habitabat in Gabaon: omnes enim bellando 20 cepit. Domini enim sententiâ fuerat, ut indurarentur corda eorum, & pugnarent contra Israel, & caderent: & non mererentur ullam clementiam, ac perirent, sicut præce-21 perat Dominus Moysi. In illo tempore venit Josue, & interfecit Enacim de montanis, Hebron, & Dabir, & Anab, & de omni monte Juda & Israel, urbésque eorum delevit. 22 Non reliquit ullum de stirpe Enacim, in terra filiorum Israel: absque civitatibus Gaza, & Geth, & Azoto, in qui-23 bus solis relicti sunt. Cepit ergò Josue omnem terram, sicut locutus est Dominus ad Moysen, & tradidit eam in possessionem filiis Israel, secundùm partes & trib' suas. Quievítque terra à præliis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

12 Καὶ πάσας τὰς πόλεις τῶν βασιλέων, καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβεν Ἰησοῦς, καὶ ἀνεῖλεν αὐτοὺς ἐν στόματι ξίφους· καὶ (η) ἐξωλόθρευσαν αὐτούς, ὃν τρόπον συνέταξε Μωυσῆς 13 ὁ παῖς κυρίου. Ἀλλὰ πάσας τὰς πόλεις τὰς κεχωματισμένας οὐκ ἐνέπρησεν Ἰσραήλ· πλὴν Ἀσὼρ μόνην (θ) ἐνέπρησεν Ἰσραήλ, 14 Καὶ πάντα τὰ σκῦλα αὐτῆς ἐπρονόμευσαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. αὐτοὺς δὲ πάντας (ι) ἐξωλόθρευσαν ἐν στόματι ξίφους, ἕως ἀπώλεσεν αὐτούς, οὐ (κ) κατέλιπον ἐξ αὐτῶν οὐδὲν 15 ἐμπνέον. Ὃν τρόπον συνέταξε κύριος τῷ Μωυσῇ τῷ παιδὶ αὐτοῦ, καὶ Μωυσῆς ὡσαύτως ἐνετείλατο τῷ Ἰησοῖ, καὶ οὕτως ἐποίησεν Ἰησοῦς· οὐ παρέβη (λ) οὐδὲν ἀπὸ πάντων ὧν (μ) συνέταξεν αὐτῷ Μωυσῆς. 16 Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν τὴν ὀρεινήν, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν (ν) Ναγέβ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν Γοσόμ, καὶ τὴν πεδινήν, καὶ τὴν πρὸς δυσμαῖς, καὶ τὸ (ξ) ὄρος Ἰσραήλ, καὶ (ο) τὰ ταπεινὰ τὰ πρὸς τῷ 17 ὄρει, Ἀπὸ ὄρους Χελχά, καὶ ὃ προσαναβαίνει εἰς (π) Σηείρ, καὶ ἕως (ρ) Βαλαγάδ, καὶ τὰ πεδία τοῦ Λιβάνου ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμών. (σ) καὶ πάντας τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἔλαβε, καὶ ἀνεῖλεν (τ), 18 καὶ ἀπέκτεινε. Καὶ ἡμέρας πλείους ἐποίησεν Ἰησοῦς πρὸς τοὺς βασιλεῖς τούτους τὸν πό-19 λεμον. Καὶ οὐκ ἦν (υ) πόλις, ἣν οὐκ ἔλαβεν Ἰσραήλ· πάντα ἐλάβοσαν ἐν πολέ-20 μῳ. Ὅτι διὰ κυρίου ἐγένετο κατισχῦσαι (φ) αὐτῶν τὴν καρδίαν συναντᾶν εἰς πόλεμον πρὸς Ἰσραήλ, ἵνα (χ) ἐξολοθρευθῶσιν, ὅπως μὴ δοθῇ αὐτοῖς ἔλεος, ἀλλ' ἵνα (ψ) ἐξολοθρευθῶσιν, ὃν τρόπον εἶπε 21 κύριος πρὸς Μωυσῆν. Καὶ ἦλθεν Ἰησοῦς ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, καὶ (ω) ἐξωλόθρευσε τοὺς Ἐνακὶμ ἐκ τῆς ὀρεινῆς, ἐκ Χεβρών, καὶ ἐκ (α) Δαβίρ, καὶ ἐξ (β) Ἀναβώθ, καὶ ἐκ (γ) παντὸς γένους Ἰσραήλ, καὶ ἐκ παντὸς ὄρους Ἰούδα σὺν ταῖς πόλεσιν αὐτῶν· καὶ (δ) ἐξωλόθρευ-22 σεν αὐτοὺς Ἰησοῦς. Οὐ (ε) κατελείφθη (ζ) τῶν Ἐνακὶμ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραήλ, ἀλλὰ πλὴν ἐν (η) Γάζῃ, καὶ ἐν Γέθ, καὶ (θ) ἐν 23 Ἀσελδὼ κατελείφθη. Καὶ ἔλαβεν Ἰησοῦς πᾶσαν τὴν γῆν, καθότι ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ. καὶ ἔδωκεν (ι) αὐτοὺς Ἰησοῦς ἐν κληρονομίᾳ Ἰσραὴλ ἐν μερισμῷ κατὰ φυλὰς αὐτῶν. καὶ ἡ γῆ κατέπαυσε πολεμουμένη.

Et omnes civitates (l) regnorum, & reges eorum cepit Iesus; & interfecit eos in ore gladii. Et exterminârunt eos; quemadmodùm præceperat Moyses puer Domini. 12 *Sed omnes civitates exaggeratas non incendit Israel. Tantùm Asor solam incendit Israel,* 13 *Et omnia spolia (m) ejus prædati sunt sibi filii Israel. Ipsos autem omnes exterminârunt in ore gladii: quoadusque disperdidit eos: non (n) reliquerunt ex eis quicquam spirans.* 14 *Quemadmodùm præcepit Dominus Moysi puero suo, & Moyses similiter mandavit Iesu; & sic fecit Iesus: non est transgressus quicquã ab omnibus, (o) quæ præcepit ei Moyses.* 15 *Et cepit Iesus omnem terram montanam, & omnem terram Nageb, & omnem terram Gosom: & campestrem, & eam quæ versùs Occasum, & montem Israel, & humilia, quæ ad montem,* 16 *A monte Chelcha, & qui ascendit in Seir, & usque Balagad: & campos Libani sub monte Aermon. Et omnes reges eorum cepit, & sustulit, & occidit.* 17 *Et dies plures fecit Iesus adversùs reges istos bellum.* 18 *Et non fuit civitas, (p) quam non ceperit Israel: omnia (q) ceperunt in bello.* 19 *Quia per Dominum factum est confortari cor eorum, ut obviàm irent ad bellum ad Israel; ut exterminarentur: (r) ita ut non daretur eis misericordia; sed ut exterminarentur, quemadmodùm dixit Dominus ad Moysen.* 20 *Et venit Iesus in tempore illo: & exterminavit ipsos Enacim de montana, de Chebron, & de Dabir, & de Anaboth, & de omni (s) genere Israel, & de omni monte Iuda, cum civitatibus eorum. Et exterminavit eos Iesus.* 21 *Non remansit de ipsis Enacim à filiis Israel, sed tantùm in Gaza, & in Geth, & in Aseldo remansit.* 22 *Et cepit Iesus omnem terram, secundùm quod mandavit Dominus Moysi. Et dedit eos Iesus in hæreditatem Israel in partitione secundùm tribus eorum. Et terra quievit à prœliis.* 23

MS.A. (η) ἐξωλέθρευσεν (θ) αὐτὴν ἐνέπρησεν Ἰησοῦς, Καὶ (ι) ἐξωλέθρευσε (κ) κατέλειπον αὐτῶν οὐδὲ ἓν ἐμπνέον. (λ) οὐθὲν (μ) συνέταξεν κύριος τῷ Μωυσῇ. (ν) τὴν Ναγέβ, (ξ) ὄρειον (ο) τὰ πεδινὰ τὰ πρὸς τῷ ὄρει Ἀδὰκ, καὶ ὃ (π) Σηειρά, (ρ) Βαλγάδ, καὶ τὸ παιδίον (σ) καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν πάντας ἔλαβεν, (τ) αὐτούς, καὶ (υ) πόλις ἥτις οὐ παρέδωκεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ· πάντας ἔλαβεν ἐν πολέμῳ. (φ) τὴν καρδίαν αὐτῶν (χ) ἐξολεθρευθῶσιν, (ψ) ἐξολεθρευθῶσιν, (ω) ἐξωλέθρευσεν (α) Δαβείρ, (β) Ἀνώθ, (γ) παντὸς ὄρους Ἰσραήλ, (δ) ἐξωλέθρευσεν (ε) κατελείφθησαν (ζ) τῶν Ἐνακὶμ ὑπὸ τῶν (η) Γάζης, (θ) ἐν Ἀδὼθ κατελείφθησαν. (ι) αὐτὴν Ἰησοῦς

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

12 וְיַת כָּל קִרְוֵי מַלְכַיָא הָאִלֵין וְיַת כָּל מַלְכֵיהוֹן כְּבַשׁ יְהוֹשֻׁעַ וּמְחָנוּן לְפִתְגַם דְחָרֶב
13 גְמַר יַתְהוֹן כְּמָא דְפַקֵד מֹשֶׁה עַבְדָא דַיְיָ׃ לְחוֹד כָּל קִרְוַיָא דְקַיְמִין עַל תּוּקְפֵיהוֹן לָא
14 אוֹקְדִנוּן יִשְׂרָאֵל אֱלָהֵן יַת חָצוֹר בִּלְחוֹדָהּ אוֹקֵד יְהוֹשֻׁעַ׃ וְכָל עֲדֵי קִרְוַיָא הָאִלֵין
וּבְעִירָא בְּזוֹ לְהוֹן בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחוֹד יַת כָּל אֱנָשָׁא מְחוֹ לְפִתְגַם דְחָרֶב עַד דִי שֵׁיצִיאוּ
15 יַתְהוֹן לָא אַשְׁאַרוּ כָּל נִשְׁמָא׃ כְּמָא דְפַקִיד יְיָ יַת מֹשֶׁה עַבְדֵיהּ כֵּן פַּקֵד מֹשֶׁה יַת יְהוֹשֻׁעַ
16 וְכֵן עֲבַד יְהוֹשֻׁעַ לָא בַטֵיל פִּתְגָמָא מִכֹּל דְפַקֵד יְיָ יַת מֹשֶׁה׃ וְאַחְסִין יְהוֹשֻׁעַ יַת כָּל
אַרְעָא הָדָא טוּרָא וְיַת כָּל דָרוֹמָא וְיַת כָּל אַרְעָא דְגֹשֶׁן וְיַת שְׁפֵלְתָּא וְיַת מֵישְׁרָא
17 וְיַת טוּרָא דְיִשְׂרָאֵל וּשְׁפֵלְתֵּיהּ׃ מִן טוּרָא פְּלִינָא דְסָלֵיק לְשֵׂעִיר וְעַד מֵישַׁר גָד
בְּבִקְעַת לִבְנָן שְׁפוֹלֵי טוּרָא דְחֶרְמוֹן וְיַת כָּל מַלְכֵיהוֹן כְּבַשׁ וּמְחָנוּן וְקַטְלִנוּן׃
18 יוֹמִין סַגִיאִין עֲבַד יְהוֹשֻׁעַ יַת כָּל מַלְכַיָא הָאִלֵין קְרָבָא׃ לָא הֲוָת קַרְתָּא דְאַשְׁלְמַת
19
20 עִם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אֱלָהֵן חִוָאָה יָתְבֵי גִבְעוֹן יַת כּוֹלָא נְסִיבוּ בִקְרָבָא׃ אֲרֵי מִן קֳדָם יְיָ
הֲוָת לְתַקָפָא יַת לִבְּהוֹן לְסַדָרָא קְרָבָא עִם יִשְׂרָאֵל בְּדִיל לְגַמָרוּתְהוֹן בְּדִיל דְלָא
21 לְמֶהֱוֵי לְהוֹן רַחֲמִין אֲרֵי בְּדִיל לְשֵׁיצָיוּתְהוֹן כְּמָא דְפַקֵד יְיָ יַת מֹשֶׁה׃ וַאֲתָא יְהוֹשֻׁעַ
בְּעִדָנָא הַהִיא וְשֵׁיצִי יַת גִבָּרַיָא מִן טוּרָא מִן חֶבְרוֹן מִן דְבִיר מִן עֲנָב וּמִכָּל טוּרָא
22 דִיהוּדָה וּמִכָּל טוּרָא דְיִשְׂרָאֵל עִם קִרְוֵיהוֹן גַמְרִנוּן יְהוֹשֻׁעַ׃ לָא אִשְׁתְּאַר גִבָּרַיָא
23 בְּאַרְעָא בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחוֹד בְּעַזָה בְּגַת וּבְאַשְׁדוֹד אִשְׁתְּאַרוּ׃ וּנְסִיב יְהוֹשֻׁעַ יַת
כָּל אַרְעָא כְּכָל דִי מַלֵיל יְיָ עִם מֹשֶׁה וִיהָבַהּ יְהוֹשֻׁעַ לְאַחְסָנָא לְיִשְׂרָאֵל כְּפַלְגוּתְהוֹן
לְשִׁבְטֵיהוֹן וְאַרְעָא שָׁדוֹכַת מִלְמֶעְבַּד קְרָבָא׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et omnes urbes regum illorum, & omnes reges eorum subegit Josue; & delevit eos in ore gladii: consumpsit eos juxta id quod jussit Moses servus Domini. 12 Tantum omnes urbes quæ stabant super fortitudine sua, non incendit eas Israel: sed tamen Hhaszor solummodo incendit Josue. 13 Et omnem prædam urbium illarum, & jumenta diripuerunt sibi filii Israel: tantum omnes homines percusserunt in ore gladii, quoad exterminaverunt eos; non reliquerunt omnem animam. 14 Juxta id quod jussit Dominus Mosem servum suum, sic jussit Moses Josue, & sic fecit Josue. 15 Non defecit verbum ex omnibus quæ jussit Dominus Mosem. Et possedit Josue omnem terram hanc montis, & omnem [*terram*] Austri, & omnem terram Gosen, & depressionem, & planiciem, & montem Israelis, & depressionem ejus: 16 A monte divisionis qui ascendit ad Seghir & *usq;* planiciem Gad in campo Libani, depressiones montis Hermonii, & omnes reges eorum subegit, & delevit eos, & occîdit eos. 17 Dies multos fecit Josue cum omnibus regibus his bellum. 18 Non fuit civitas quæ pacem faceret cum filiis Israel, nisi Hhivæi habitantes Gibghon: omnes ceperunt in bello. 19 Nam ab ante Dominum fuit ad obdurandum cor eorum ad ordinandum prœlium cum Israele, propter consumendos eos, ut non essent super eos misericordiæ, sed enim propter disperdendos eos, sicut jusserat Dominus Mosem. 20 Et venit Josue in tempore illo, & disperdidit fortes ex monte, ex Hhebron, ex Debir, ex Ghanab, & ex omni monte Juda, & ex omni monte Israel cum urbibus eorum; destruxit eos Josue. 21 Non relicti sunt fortes in terra filiorum Israel; tantum in Ghaza, in Gath & in Asdod relicti sunt. 22 Et cepit Josue omnem terram, juxta omne quod locutus est Dominus cum Mose; & tradidit eam Josue in hæreditatem Israeli in divisionibus eorum per tribus eorum; & terra quievit à faciendo bello. 23

Versio *SYRIACA* cum Interpretatione *LATINA*.

ܘܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܡܠܟܐ ܗܠܝܢ ܘܡܠܟܝܗܘܢ. ܟܒܫ ܝܫܘܥ. ܘܩܛܠ ܐܢܘܢ * 12
ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ. ܐܝܟ ܕܦܩܕܗ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܟܠܗܝܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܩܝܡܢ
ܥܠ ܬܠܐ. ܐܘܩܕ ܐܢܘܢ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܠܚܨܘܪ ܐܘܩܕ ܝܫܘܥ. * ܘܟܠܗ ܒܙܬܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܠܝܢ 13
ܘܒܥܝܪܐ. ܒܙܘ ܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܟܠܗܘܢ ܒܢܝ ܐܢܫܐ. ܩܛܠܘ ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ. 14
ܥܕܡܐ ܕܫܝܨܝܘ ܐܢܘܢ. ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܡܢܗܘܢ ܢܦܫܐ. * ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ 15
ܥܒܕܗ. ܗܟܢܐ ܦܩܕܗ ܡܘܫܐ ܠܝܫܘܥ. ܘܗܟܢܐ ܥܒܕ ܝܫܘܥ. ܘܠܐ ܥܒܪ ܡܕܡ ܡܢ
ܟܠܡܕܡ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. * ܘܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗ ܐܪܥܐ ܗܕܐ ܕܛܘܪܐ. ܘܠܟܠܗ 16
ܬܝܡܢܐ. ܘܠܟܠܗ ܐܪܥܐ ܕܡܫܝܚܬܐ. ܘܠܛܘܪܐ ܟܠܗܘܢ. ܘܠܡܫܝܚܬܗܘܢ. * ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܦܠܓ 17
ܘܣܠܩ ܠܣܥܝܪ. ܘܥܕܡܐ ܠܓܕܓܕ. ܕܒܡܫܝܚܬܐ ܕܠܒܢܢ ܬܚܝܬ ܛܘܪܐ ܕܚܪܡܘܢ.
ܘܠܟܠܗܘܢ ܡܠܟܝܗܘܢ ܟܒܫ. ܘܩܛܠ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ. * ܘܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܥܒܕ ܝܫܘܥ 18
ܩܪܒܐ ܥܡ ܡܠܟܐ ܗܠܝܢ ܟܠܗܘܢ. * ܘܠܐ ܐܫܬܚܪܬ ܡܕܝܢܬܐ ܕܠܐ ܐܫܬܠܡܬ ܠܒܢܝ 19
ܐܝܣܪܝܠ. ܘܩܛܠܘܗ. ܣܛܪ ܡܢ ܚܘܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܓܒܥܘܢ. ܕܐܚܝ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ. ܘܫܒܩ
ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ. ܕܢܦܠܚܘܢ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܘܟܠܗܝܢ ܡܠܟܘܬܐ ܗܠܝܢ ܒܙ ܐܢܝܢ ܝܫܘܥ ܘܩܛܠ
ܐܢܝܢ. * ܡܛܠ ܕܡܢ ܡܪܝܐ ܗܘܬ ܗܕܐ. ܕܢܬܩܫܐ ܠܒܗܘܢ. ܘܢܦܩܘܢ ܠܩܪܒܐ ܥܡ 20
ܐܝܣܪܝܠ. ܡܛܠ ܕܢܩܛܠܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܠܐ ܢܗܘܐ ܠܗܘܢ ܪܚܡܐ. ܡܛܠ ܕܐܘܒܕ ܐܢܘܢ.
ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. * ܘܐܬܐ ܝܫܘܥ ܒܗܘ ܙܒܢܐ ܘܩܛܠ ܓܢܒܪܐ ܕܒܛܘܪܐ. ܡܢ 21
ܚܪܡܘܢ. ܘܡܢ ܕܒܝܪ. ܘܡܢ ܓܒܠ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܛܘܪܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܡܢ ܟܠܗ ܛܘܪܐ
ܕܐܝܣܪܝܠ. ܥܡ ܡܕܝܢܬܗܘܢ. ܚܪܒ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ. * ܘܠܐ ܐܫܬܚܪ ܓܢܒܪܐ ܒܐܪܥܐ ܕܒܢܝ 22
ܐܝܣܪܝܠ. ܐܠܐ ܒܥܙܐ ܘܒܓܬ ܘܒܐܫܕܘܕ ܐܫܬܚܪܘ. * ܘܢܣܒ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗ 23
ܐܪܥܐ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܘܝܗܒܗ ܝܫܘܥ ܝܪܬܘܬܐ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܒܦܠܓܘܬܗܘܢ
ܠܫܒܛܝܗܘܢ. ܘܐܪܥܐ ܫܠܝܬ ܡܢ ܩܪܒܐ.

* Omnes etiam urbes regum istorum nec nõn reges earum subjugavit Jesus, & acie gladii interfecit, quemadmodum præceperat ei Moses servus Domini. 12 Præterea cunctas civitates eorum qui super colles degebant, succendit Israel, & Hasorem ipsam combussit Jesus. 13 Omnia verò spolia urbium istarum, & jumenta diripuerunt sibi filii Israel; omnes autem homines peremerunt acie gladii, donec eos penitùs consumpsissent, nullúmque ex eis spirantem reliquissent. 14 Quemadmodum præceperat Dominus Mosi servo suo, ita præceperat Moses ipsi Jesu, & ita fecit Jesus, nec irritum fecit ullum verbum ex omnibus quæ imperaverat Dominus Mosi. 15 Cepit itaque Jesus universam terram istam montanam, totum Meridiem, totámque terram planam, montes universos, & planities eorum. 16 A monte qui dividens ascendit ad Seir, usque ad Gadgad quæ est in planitie Libani sub monte Hermon: omnes quoque reges eorum subegit ac interfecit Jesus. 17 Cæterùm diebus multis bellum gessit Jesus cum omnibus his regibus: 18 Nec ulla remansit civitas quæ non tradita fuerit filiis Israel, & ab eis trucidata, præter Hevæos commorantes in Gabaon, quos Jesus servavit, ac reliquit Jesus, ut ministrarent Israeli: omnia autem prædicta regna diripuit Jesus, ac trucidavit. 19 Nam à Domino factum fuit hoc, ut obduraretur cor eorum, quatenus ad prælium exirent contra Israelem, ut trucidarent eos nulla ergâ eos adhibitâ gratiâ: perdidit enim illos, uti præceperat Dominus Mosi. 20 Venit autem Jesus eo tempore, & interfecit gigantes qui erant in monte, de Hermon, de Dobir, de Gebel, ex universo monte Juda, & ex universo monte Israelis; unà cum urbibus eorum vastavit eos Jesus, 21 Nec ullus remansit gigas in terra filiorum Israel: nonnisi in Aza, Geth, & Asdod remanserunt. 22 Occupavit igitur Jesus universam terram, quemadmodum dixerat Dominus Mosi, dedítque eam Jesus in hæreditatem Israeli per partitiones in tribus eorum: tum terra quievit à bello. 23

Versio *ARABICA* cum Interpretatione *LATINA*.

* وجميع مدن هولاء الملوك وملوكها ملكهم يوسع * وقتلهم بحدّ السيف واستاصلهم * 12
حسب ما اوصي موسي عبد الله * فاما جميع البلد الخربة الواقعة علي تلالها فانهم ما 13
احرقوها بنو اسرائيل بالنار * الا قيسارية وحدها * فان يوسع احرقها * وجميع سلب هولاء 14
البلاد والبهايم نهبوه بنو اسرائيل * والناس فانهم قتلوا جميعهم بحدّ السيف الي استيصالهم
كلهم * ما بقوا نسمة * كما اوصي موسي عبد الله * كذلك وصي موسي ليوسع * وكذلك 15
فعل يوسع * ولم يخالف شي من ما امر الله به موسي * وملك يوسع كل هذه الارض * 16
الجبل والجنوب * وارض الجوسن * والسهل والسبخة * وجبل اسرائيل وسهلة * من الجبل 17
الاملس الصاعد الي السراة * والي باعل جاد في بقعة لبنان تحت جبل حرمون * وساير
ملوكهم * وقتلهم واماتهم * زمان كبير عمل يوسع مع هاولاء الملوك الحرب * ولم يكن 18
مدينة استسلمت الي بني اسرائيل سوي الحوي سكان جبعون * واما الكل اخذهم بالسيف * 19
لان من عند الله كان ذلك هو قسي قلوبهم للقاء بني اسرائيل بالقتال حتي يستاصلوا 20
ولا يحصل بهم رافة * حتي يهلكوا حسب ما قال الله لموسي * وجاء يوسع في ذلك الوقت 21
واهلك الاعلاج من الجبل * من حبرا * ومن دبيرا * ومن عناب * ومن ساير جبل يهوذا ومن
ساير جبل اسرائيل * مع مدنهم استاصلهم يوسع * وما بقي علج في ارض بني اسرائيل * الا 22
في عزة وجت واردود * واخذ يوسع كل الارض كما وعد الله موسي * واعطاها يوسع لبني 23
اسرائيل * وقسمها بينهم بالقرعة لاسباطهم * وهدات الارض من الحرب

Omnes quoque urbes regum istorum, & reges earum cepit Josue ac trucidavit acie gladii, penitúsque extirpavit, quemadmodum præceperat Moses servus Dei. 12 *Verùm civitates omnes dirutas, propriis super tumulis subversas non combusserunt filii Israel igne, præter solam Cæsaream; hanc enim Josue combussit.* 13 *Omnia autem spolia harum civitatum, atque jumenta diripuerunt filii Israel: & homines interfecti fuerunt omnes acie gladii, adeo ut absumpti essent omnes, nullâ relictâ animâ.* 14 *Quemadmodum mandatum fuerat Mosi servo Dei, ita mandaverat Moses Josue, & ita fecit Josue, nullâ re prætermissâ ex his quæ præceperat Deus Mosi.* 15 *Occupavit igitur Josue universam terram istam tum montanam tum Meridionalem, nec non terram Gosen, & planitiem, atque desertum, montem quoque Israelis, ac planitiem ejus;* 16 *A monte Glabro qui ascendit ad Sarah, usque ad Baal-gad in tractu Libani infra montem Hermon; omnes præterea reges eorum, quos trucidavit morteque affecit.* 17 *Longo tempore bellum gessit Josue cum his regibus:* 18 *Nec ulla fuit urbs quæ pacem gesserit Israelitis, præter Hevæos habitantes in Gabaon; sed omnes gladio obtinuit.* 19 *Siquidem à Deo fuit illud: ipse durum reddidit cor eorum, ut bello occurrerent Israelitis, quatenus extirparentur, nec ulla exhiberetur eis clementia, ut perderentur, quemadmodum dixerat Deus Mosi.* 20 *Venit etiam Josue eodem tempore, & disperdidit gigantes de monte, nempe de Habra, Dobira, Anab, deque toto monte Juda, & toto monte Israelis: unà cum civitatibus eorum extirpavit eos Josue.* 21 *Nec remansit ullus gigas in terra filiorum Israel, præterquam in Gaza, Gath, & Azdod.* 22 *Cepit itaque Josue universam terram illam, quemadmodum pollicitus fuerat Deus Mosi, dedítque eam Josue hæreditatem filiis Israel, sortéque distribuit eam inter ipsos juxta tribus eorum: quievítque terra à bello.* 23

ספר יהושע: יב

CAA. XII. יב

possederunt & ,Israel filii percusserunt quos ,terræ reges hi Et
1 ואלה מלכי הארץ אשר הכו בני־ישראל וירשו
Arnon torrente à ,Solis ortum ad Jarden *transitu* in eorum terram
את־ארצם בעבר הירדן מזרחה השמש מנחל ארנון
Sichon .*Orientem ad* planiciem omnem & ,Chermon montem ad usq;
2 עד־הר חרמון וכל־הערבה מזרחה: סיחון
quæ Aroher ab *dominantem* ,Chesbon in habitantem Emoræum regem
מלך האמרי היושב בחשבון משל מערוער אשר
Ghilghad dimidium &,torrentis medium &,Arnon torrentis *labium super*
על־שפת־נחל ארנון ותוך הנחל וחצי הגלעד
planiciem Et. Hammon filiorum terminum ,torrentem Jabboc ad usque &
3 ועד יבק הנחל גבול בני עמון: והערבה
mare ,*solitudinis* mare ad usque & ,orientem ad Chinneroth mare ad usque
עד־ים כנרות מזרחה ועד ים הערבה ים־
effusiones subter austro ab & ,*solitudinum domus via* orientem ad salis
המלח מזרחה דרך בית הישמות ומתימן תחת אשדות
habitantis ,Rephaim residuo à Basan regis Hogh terminum Et .collis
4 הפסגה: וגבול עוג מלך הבשן מיתר הרפאים היושב
,Salchah in & ,Chermon monte in *dominantis* Et .Edrehi in & ,Hastaroth in
5 בעשתרות ובאדרעי: ומשל בהר חרמון ובסלכה
dimidium & ;Mahachati & ,Ghesuri terminum ad usq; ,Basan omni in &
ובכל־הבשן עד־גבול הגשורי והמעכתי וחצי
servus Moseh .Chesbon regis Sichon terminum ;Ghilghad
6 הגלעד גבול סיחון מלך־חשבון: משה עבד־
servus Moseh eam dedit & ,eos percusserunt Israel filii & ,Domini
יהוה ובני ישראל הכום ויתנה משה עבד־
.Menasseh tribui dimidiæ & ,Ghaditis & ,Reubenitis possessionē Domini
יהוה ירשה לראובני ולגדי ולחצי שבט המנשה:
Israel filii & ;Jehosuah percussit quos ,terræ reges isti Et
7 ואלה מלכי הארץ אשר הכה יהושע ובני ישראל
ad usque &,Lebanon campo in Bahalgad à ,*mare* ad Jarden *transitu* in
בעבר הירדן ימה מבעל גד בבקעת הלבנון ועד־
tribubus Jehosuah eam *dedit* & :Sehir in *ascendentem* Lenem montem
ההר החלק העלה שעירה ויתנה יהושע לשבטי
,planicie in & ,monte In .suas *partitiones* secundùm possessionem Israel
8 ישראל ירשה כמחלקתם: בהר ובשפלה
,Chittæus ,*meridie* in & ,deserto in & ,*effusionibus* in & ,campestri in &
ובערבה ובאשדות ובמדבר ובנגב החתי
Rex .Jebusæus & ,Chivæus ,Perizæus ,Cenahanæus & ,Emoræus
9 האמרי והכנעני הפרזי החוי והיבוסי: מלך
Rex .unus ,Bethel latere ex qui ,Hai Rex :unus Jericho
10 יריחו אחד מלך העי אשר־מצד בית־אל אחד: מלך
:unus Jarmuth Rex .unus Chebron Rex :unus Jerusalaim
11 ירושלם אחד מלך חברון אחד: מלך ירמות אחד
12 Rex .unus Ghezer Rex :unus Heglon Rex .unus Lachis Rex
13 מלך לכיש אחד: מלך עגלון אחד מלך גזר אחד: מלך
Rex :unus Chormah Rex .unus Gheder Rex :unus Debir
14 דבר אחד מלך גדר אחד: מלך חרמה אחד מלך
Rex .unus Hadullam Rex :unus Libnah Rex .unus Harad
15 16 ערד אחד: מלך לבנה אחד מלך עדלם אחד: מלך
:unus Tapuah Rex .unus Bethel Rex :unus Machedah
17 מקדה אחד מלך בית־אל אחד: מלך תפוח אחד
.unus Lassaron Rex :unus Aphec Rex .unus Chepher Rex
18 מלך חפר אחד: מלך אפק אחד מלך לשרון אחד:
:unus Meroon Simron Rex .unus Chasor Rex :unus Madon Rex
19 20 מלך מדון אחד מלך חצור אחד: מלך שמרון מראון אחד
.unus Meghiddo Rex :unus Tahanach Rex .unus Achsaph Rex
21 מלך אכשף אחד: מלך תענך אחד מלך מגדו אחד:
.unus Charmelo Jochneham Rex :unus Chedes Rex
22 מלך קדש אחד מלך־יקנעם לכרמל אחד:

Versio VULG. LAT.

CAP. XII.

1 HI sunt reges, quos percusserunt filii Israël, & possederunt terram eorū tans Jordanem ad Solis ortū, à torrente Arnon usque ad montē Hermon, & omnem Orientalem plagam quæ respicit solitudi-
2 nem. Sehon Rex Amorrhæorū; qui habitavit in Hesebon, dominatus est ab Aroër, quæ sita est super ripam torrentis Arnon, & mediæ partis in valle, dimidiæque Galaad, usque ad torrentē Jaboc, qui est termi-
3 nus filiorum Ammon. Et à solitudine usq; ad mare Ceneroth contra Orientem, & usque ad mare Deserti, quod est mare Salsissimū, ad Orientalem plagam, per viam quæ ducit Bethsimoth: & ab Australi parte, quæ subjacet Asedoth, Phasga.
4 Terminus Og regis Basan, de reliquiis Raphaim, qui habitavit in Astaroth, & in Edrai, & dominatus est in monte Hermon, & in Salecha, atque in universa Basan, usque ad termi-
5 nos Gessuri, & Machati, & dimidiæ partis Galaad: terminos
6 Sehon regis Hesebon. Moyses famulus Domini, & filii Israël percusserūt eos, tradiditq; terrā eorū Moyses in possessionē Rubenitis, & Gaditis, & dimi-
7 diæ tribui Manasse. Hi sunt reges terræ, quos percussit Josue, et filii Israël, trans Jordanem ad Occidentalē plagā, à Baalgad in campo Libani, usque ad montem cujus pars ascendit in Seir: tradiditq; eam Josue in possessionem tribubus
8 Israël, singulis partes suas, Tam in montanis quàm in planis atque campestribus. In Asedoth, et in solitudine, ac in Meridie Hethæus fuit et Amorrhæus, Chananæus et Pherezæus, Heuæus et Jebusæus. Rex Jeri-
9 cho unus, rex Hai, quæ est ex latere Bethel, unus. Rex Jerusa-
10 lem unus, rex Hebron unus.
11 Rex Jerimoth unus, rex Lachis
12 unus. Rex Eglon unus, rex Ga-
13 zer unus. Rex Dabir unus, rex
14 Gader unus. Rex Herma unus,
15 rex Hered unus. Rex Lebna u-
16 nus, rex Odullam unus. Rex Maceda unus, rex Bethel unus.
17 Rex Taphua unus, rex Opher
18 unus. Rex Aphec unus, rex Sa-
19 ron unus. Rex Madon unus, rex
20 Asor un⁹. Rex Semeron un⁹, rex
21 Achsaph un⁹. Rex Thenac un⁹,
22 rex Mageddo un⁹. Rex Cades un⁹, rex Jachanan Carmeli un⁹.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

Κεφ. ιβʹ.

1 Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς, οὓς (α) ἀνεῖλον
οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ κατεκληρονόμησαν τὴν γῆν
αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου (β) ἀφ᾽ ἡλίου ἀνατο-
λῶν ἀπὸ φάραγγος Ἀρνῶν ἕως τοῦ ὄρους Ἀερ-
μὼν, καὶ πᾶσαν (γ) τὴν γῆν Ἀραβὰ ἀπ᾽ ἀνατο-
2 λῶν. Σηὼν τὸν βασιλέα τῶν Ἀμορραίων, ὃς κα-
τῴκει ἐν Ἐσεβὼν, κυριεύων ἀπὸ (δ) Ἀρνῶν,
ἥ ἐστιν ἐν τῇ φάραγγι κατὰ μέρος τῆς φάραγγος,
καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ ἕως Ἰαβὸκ, ὅρια υἱῶν
3 Ἀμμών. Καὶ Ἀραβὰ ἕως τῆς θαλάσσης (ε)
Χενερὲθ κατ᾽ ἀνατολὰς, καὶ ἕως τῆς θαλάσ-
σης Ἀραβὰ, θάλασσαν τῶν ἁλῶν ἀπὸ ἀνατο-
λῶν ὁδὸν τὴν (ζ) κατὰ Ἀσιμὼθ, ἀπὸ Θαιμὰν
4 τὴν ὑπὸ Ἀσηδὼθ Φασγά. Καὶ Ὢγ βασι-
λεὺς Βασὰν ὑπελείφθη ἐκ τῶν γιγάντων, ὁ
κατοικῶν ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν (η) Ἐδραῒν,
ἄρχων ἀπὸ ὄρους Ἀερμὼν, καὶ ἀπὸ (θ) Σελ-
χαὶ, καὶ πᾶσαν (ι) τὴν γῆν Βασὰν ἕως ὁρίων (κ)
5 Γεργεσὶ, καὶ τὴν (λ) Μαχὶ, καὶ τὸ ἥμισυ Γαλαὰδ
6 ὁρίων Σηὼν βασιλέως Ἐσεβών. Μωυσῆς ὁ
παῖς κυρίου καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐπάταξαν αὐ-
τούς. καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Μωυσῆς (μ) ἐν κληρο-
νομίᾳ Ῥουβὴν, καὶ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς
7 Μανασσῆ. Καὶ οὗτοι οἱ βασιλεῖς τῶν Ἀμορραί-
ων, οὓς ἀνεῖλεν Ἰησοῦς καὶ (ν) υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐν
τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ (ξ) θάλασσαν
Βαλαγὰδ ἐν τῷ πεδίῳ τοῦ Λιβάνου, καὶ ἕως ὄ-
ρους (ο) τοῦ Χελχὰ, ἀναβαινόντων εἰς (π) Σηείρ.
καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰησοῦς ταῖς φυλαῖς Ἰσρα-
8 ὴλ (ρ) κληρονομεῖν κατὰ κλῆρον αὐτῶν. Ἐν τῷ ὄ-
ρει, καὶ ἐν τῷ πεδίῳ, καὶ ἐν Ἀραβὰ, καὶ ἐν (σ)
Ἀσηδὼθ, καὶ ἐν τῇ ἐρήμῳ, (τ) καὶ Ναγὲβ, τὸν
Χετταῖον, καὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ τὸν Χαναναῖον,
καὶ τὸν (υ) Φερεζαῖον, καὶ τὸν Εὐαῖον, καὶ τὸν Ἰεβου-
9 σαῖον. Τὸν βασιλέα Ἰεριχὼ, καὶ τὸν βασιλέα
10 τῆς Γαὶ, ἥ ἐστι πλησίον (φ) Βαιθὴλ, Βασιλέα
11 Ἱερουσαλὴμ, βασιλέα Χεβρὼν, Βασιλέα (χ)
12 Ἰεριμοὺθ, βασιλέα (ψ) Λαχὶς, Βασιλέα (ω)
13 Αἰλὰμ, βασιλέα Γαζὲρ, Βασιλέα (α) Δα-
14 βὶρ, βασιλέα Γαδὲρ, Βασιλέα (β) Ἑρμὰθ,
15 βασιλέα Ἀδὲρ, Βασιλέα (γ) Λεβνὰ, βα-
σιλέα Ὀδολλὰμ, (δ) βασιλέα Ἠλὰθ,
βασιλέα Ταφοὺτ, βασιλέα Ὀφὲρ, βασι-
λέα Ὀφὲκ τῆς Ἀρὼκ, βασιλέα Ἀσὼμ, βα-
σιλέα Συμοὼν, βασιλέα Μαμβρὼθ, βα-
σιλέα Ἀζὶφ, βασιλέα Κάδης, βασιλέα
Ζαχὰκ, βασιλέα Μαρεδὼθ, βασιλέα
Ἰεκὸμ τοῦ Χερμὲλ,

CAP. XII.

ET hi reges terræ, quos sustulerunt filii Israel, & possederunt terram eorum trans Jordanem ab ortu Solis à valle Arnon usq; ad montem Aermon, & omnem terrā Araba ab Oriente. Seon re- 1
gem Amorrhæorum, qui habitabat in Esibon, dominans ab (a) Arnon, quæ est in valle ad partē vallis, & dimidium Galaad usque (b) Iaboc, fines filiorum Ammon. Et Araba usq; ad mare 2
Chenereth, ad Orientem, & usq; ad mare Araba, mare Salis ab Oriente per viam, quæ ad (c) Asimoth, à Thaman, quæ sub Asedoth Phasga. Et (d) Og rex 3
Basan remansit ex gigantibus, qui habitabat in Astaroth, & in Edrain, princeps à monte Aermon, & à Secchæ: & omnem terram Basan usque ad fines Gergesi, & 4
ipsam Machi, & dimidium Galaad, (e) de finibus Seon regis Esibon: Moyses puer Domini, & 5
filii Israel percusserunt eos. Et dedit eam (f) Moyses in hæreditatem Ruben, & Gad, & dimidiæ tribui Manasse. Et hi reges 6
Amorrhæorum, quos sustulit Iesus, & filii Israel trans Iordanē juxta mare Balagad in campo Libani, & usque ad montem (g) Chelcha ascendentibus in Seir. Et dedit eam Iesus tribubus Israel hæreditare secundùm sortem eorum In monte, & in campo, & 7
in Araba, & in Asedoth, & in deserto, & Nageb, Chetthæum, & Amorrhæum, & Chananæum, & Pherezæum, & Eueum, & Iebusæum. Regem (h) Hiericho, & 8
regem Gai, quæ est prope Bethel: Regem Hierusalem, regem Chebron, Regem Hierimuth, regem 9 10
Lachis, Regem (i) Ælam, regem Gazer, Regem Dabir, regem Gader, Regem Hermath, regem Ader, Regem Lebna, regem Odollam, regem Elath, regem Taphut, regem Opher, regem Ophec ipsius Aroc, regem Asom, regem Symoon, regem Mambroth, regem Aziph, regem Cades, regem Zachac, regem Maredoth, regem Iecom ipsius Chermel, 11 12 13 14 15

MS. A. (α) ἀνεῖλεν Μωυσῆς, καὶ υἱοὶ (β) ἀπὸ ἡλίου (γ) τὴν Ἀραβὰ ἀπὸ (δ) Ἀροὴρ, (ε) Χεννερὲθ (ζ) κατ᾽ Ἀσιμὼθ, ὑπὸ Θαιμὰν (η) Ἐδραεὶν, (θ) Ἀσεχὰ, (ι) τὴν Βασὰν (κ) Γεσουρὶ, (λ) Μαχατὶ, (μ) ἐν κλήρῳ (ν) οἱ υἱοὶ (ξ) τὴν θάλασσαν Βαλγὰδ (ο) τοῦ Ἀλὲκ, (π) Σεϊρά. (ρ) κληρονομίαν (σ) Μηδὼθ, (τ) καὶ ἐν Ἀγὲβ, (υ) Φερεζαῖον, (φ) Γὲθ, (χ) Ἱεριμοὺ, (ψ) Λαχεὶς, (ω) Ἐγλὼμ, (α) Δαβεὶρ, (β) Ἑρμὰ, (γ) Λεβμνὰ, (δ) βασιλέα Μακηδὰ, βασιλέα Θαφφοὺ, βασιλέα Ὀφὲρ, βασιλέα Ἀφὲκ, βασιλέα Ἀσὼρ, βασιλέα Σαμρὼν, βασιλέα Φασγὰ, βασιλέα Μαρὼν, βασιλέα Ἀχσὰφ, βασιλέα Θαναὰχ, βασιλέα Μαγεδδὼν, βασιλέα Κεδὲς, βασιλέα Ἰεκονὰμ τοῦ Χερμὲλ, βασιλέα Ἀδδὼρ τοῦ Ναφεδδὼρ, βασιλέα Γωεὶμ τῆς Γελγὲλ, βασιλέα Θερμά. Πάντες

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

יב

1 ואלין מלכי ארעא דמחו בני ישראל וירתו ית ארעהון בעברא דירדנא מדנח שמשא
2 מנחלא דארנון עד טורא דחרמון וכל מישרא מדנחא: סיחון מלכא אמוראה דיתיב
בחשבון שליט מערוער דעל כיף נחלא דארנון וגו נחלא ופלגות ארע גלעד ועד יובקא
3 נחלא תחומא דבני עמון: ומישרא עד ים גינוסר מדנחא ועד ימא דמישרא ימא
4 דמלחא מדנחא אורח בית ישימות ומדרומא תחות משפך מרמתא: ותחום עוג מלכא
5 דמתנן משאר גבריא דיתיב בעשתרות ובאדרעי: ושליט בטורא דחרמון ובסלכא ובכל
מתנן עד תחום גשוראה ואפקירוס ופלגות ארע דגלעד תחום סיחון מלכא דחשבון:
6 משה עבדא דיי ובני ישראל מחונון ויהבה משה עבדא דיי ירותא לשבטא דראובן
7 ולשבטא דגד ולפלגות שבטא דמנשה: ואלין מלכי ארעא די מחא יהושע ובני ישראל
בעברא דירדנא מערבא מבקעת בלבנן ועד טורא דמתפלג וסליק לשעיר ויהבה יהושע לשבטי
8 ישראל ירותא כפלגותהון: בטורא ובשפלתא ובמישרא ובמשפך מרמתא ובמדברא ובדרומא חתאה
9 אמוראה וכנענאה פריזאה חואה ויבוסאה: מלכא דיריחו חד מלכא דעי דבסטר בית אל חד:
10 11 מלכא דירושלם חד מלכא דחברון חד: מלכא דירמות חד מלכא דלכיש חד:
12 13 מלכא דעגלון חד מלכא דגזר חד: מלכא דדביר חד מלכא דגדר חד:
14 15 מלכא דחרמה חד מלכא דערד חד: מלכא דלבנה חד מלכא דעדלם חד:
16 17 מלכא דמקדה חד מלכא דבית אל חד: מלכא דתפוח חד מלכא דחפר חד:
18 19 מלכא דאפק חד מלכא דלשרון חד: מלכא דמדון חד מלכא דחצור חד:
20 21 מלכא דשמרון מראון חד מלכא דאכשף חד: מלכא דתענך חד מלכא דמגדו חד:
22 מלכא דקדש חד מלכא דיקנעם לכרמלא חד:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

CAP. XII.

ET hi reges terræ, quos deleverunt filii Israel, & hæreditaverunt terram 1
eorum in transitu Jordanis ad ortum Solis, à fluvio Arnon usq; ad montem
Hhermon, & omnem planitiem Orientalem. Zzihhon rex Emorrhæus, 2
qui habitabat in Hhesbon, regnans à Gharogher quæ super ripam fluvii
Arnon, & medium fluvium, & dimidium terræ Gilghad, & usq; ad Jobeca
fluvium terminum filiorum Ghamon. Et planiciem usq; ad mare Genoz- 3
zar ad Orientem, & usque ad mare planiciei, mare Salis, ad Orientem, viâ
Bethjessimoth: & à meridie subtus effusionem ex Ramatha. Et terminus 4
Ghog regis Mathnan, de reliquiis fortium: qui habitabat in Ghastaroth, &
in Edreghi. Et dominabatur in monte Hhermon, & in Zzalecha, & in omni 5
Mathnan usq; ad terminum Gessuræi & Aphkeros, & dimidium terræ
Gilghad, terminum Zzihhon regis Hhesbon. Moses serv⁹ Domini & filii Is- 6
rael deleverunt eos: & dedit eam Moses servus Domini possessionem tribui
Reuben, & tribui Gad, & dimidiæ tribui Manasse. Et hi reges terræ, quos 7
delevit Josue & filii Israel trans Jordanem ad Occidentem, à planicie
Bahalgad in campo Libani, & usq; ad montem divisionis qui ascendit ad Se-
hghir. Et dedit eam Josue tribubus Israelis possessionem in divisionibus
suis. In monte, & in depressione, & in planicie, & in effusione ex Rama- 8
tha; & in deserto, & in Austro: Hhethæum, & Emorrhæum, & Chena-
ghanæum, & Pherizzæum, & Hhivæum, & Jebusæum. Rex Jericho unus, rex 9
Ghay, quæ in latere Bethel, unus, Rex Jerusalem unus, rex Hhebron unus, 10
Rex Jermuth unus, rex Lachis unus, Rex Gheglon unus, rex Gezer unus, 11 12
Rex Debir unus, rex Geder unus, Rex Hhorma unus, rex Gharad unus, Rex 13 14
Libna unus, rex Ghadulam unus, Rex Makeda unus, rex Bethel nnus, Rex 15 16
Thaphuah unus, rex Hhepher unus, Rex Apheq unus, rex Lassaron unus, 17 18
Rex Madon unus, rex Hhazor unus, Rex Simeron Meron unus, rex Ach- 19 20
saph unus, Rex Thaganach unus, rex Migdo unus, Rex Kedes unus, rex 21 22
Jokneham ad Carmelum, unus:

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܒ * ܘܗܠܝܢ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ ܕܩܛܠܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܝܪܬܘ ܐܪܥܗܘܢ 1
ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܡܢ ܡܕܢܚ ܫܡܫܐ. ܡܢ ܢܚܠܐ ܕܐܪܢܘܢ. ܘܥܕܡܐ ܠܛܘܪܐ ܕܚܪܡܘܢ. ܘܟܠܗ
ܦܩܥܬܐ ܕܡܕܢܚܐ. * ܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܕܝܬܒ ܗܘܐ ܒܚܫܒܘܢ. ܘܫܠܝܛ ܗܘܐ ܡܢ 2
ܥܕܘܥܝܪ ܕܥܠ ܣܦܬܗ ܕܢܚܠܐ ܕܐܪܢܘܢ. ܘܡܢ ܓܘܗ ܕܢܚܠܐ. ܘܦܠܓܗ ܕܓܠܥܕ. ܘܥܕܡܐ ܠܐܦܩ
ܢܚܠܐ ܕܒܬܚܘܡܐ ܕܒܢܝ ܥܡܘܢ. * ܘܦܩܥܬܐ ܥܕܡܐ ܠܝܡܐ ܕܟܢܪܬ ܡܢ ܡܕܢܚܐ. ܘܥܕܡܐ 3
ܠܝܡܐ ܕܦܩܥܬܐ: ܝܡܐ ܕܡܠܚܐ. ܡܢ ܡܕܢܚܐ. ܐܘܪܚܐ ܕܒܝܬ ܝܫܝܡܘܬ. ܘܡܢ ܬܝܡܢܐ ܬܚܝܬ
ܥܘܡܩܐ ܕܪܡܬܐ. * ܘܬܚܘܡܐ ܕܥܘܓ ܡܠܟܐ ܕܒܬܢܝܢ. ܡܢ ܫܪܟܐ ܕܓܢܒܪܐ. ܕܝܬܒ ܗܘܐ 4
ܒܥܫܬܪܬ ܘܒܐܕܪܥܝ. * ܘܫܠܝܛ ܗܘܐ ܒܛܘܪܐ ܕܚܪܡܘܢ. ܘܒܣܠܟܐ. ܘܒܟܠܗ ܒܬܢܝܢ. ܥܕܡܐ 5
ܠܬܚܘܡܐ ܕܥܝܢܕܘܪ ܘܕܡܥܟܬ. ܘܦܠܓܗ ܕܓܠܥܕ. ܬܚܘܡܐ ܕܣܝܚܘܢ ܡܠܟܐ ܕܚܫܒܘܢ.
* ܘܩܛܠ ܐܢܘܢ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܝܗܒܗ ܝܪܬܘܬܐ ܠܪܘܒܝܠ ܘܠܓܕ ܘܠܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ 6
ܕܡܢܫܐ. * ܘܗܠܝܢ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ. ܕܩܛܠ ܝܫܘܥ ܘܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. 7
ܡܢ ܥܪܒܐ ܘܡܢ ܓܠܓܠܐ ܕܦܩܥܬܐ ܕܠܒܢܢ. ܘܥܕܡܐ ܠܛܘܪܐ ܕܦܠܓ ܘܣܠܩ ܠܣܥܝܪ.
ܘܝܗܒܗ ܝܫܘܥ ܠܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܝܠ ܝܪܬܘܬܐ ܐܝܟ ܦܘܠܓܗܘܢ. * ܒܛܘܪܐ ܘܒܦܩܥܬܐ. 8
ܘܒܥܪܒܐ ܘܒܐܫܕܘܕ. ܘܒܡܕܒܪܐ ܘܒܬܝܡܢܐ. ܘܚܬܝܐ ܘܐܡܘܪܝܐ. ܘܟܢܥܢܝܐ ܘܦܪܙܝܐ ܘܚܘܝܐ
ܘܝܒܘܣܝܐ. * ܘܗܠܝܢ ܡܠܟܐ ܕܐܪܥܐ. ܕܩܛܠ ܝܫܘܥ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܐܝܪܝܚܘ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܥܝ. ܕܠ 9
ܓܢܒ ܒܝܬ ܐܝܠ. * ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܐܘܪܫܠܡ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܚܒܪܘܢ. * ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܝܪܡܘܬ. ܡܠܟܐ 10 11
ܚܕ ܕܠܟܝܫ. * ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܥܓܠܘܢ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܓܙܪ. * ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܓܕܪ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܕܒܝܪ. 12 13
* ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܚܪܡܐ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܥܕܪ. * ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܠܒܢܐ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܥܪܠܡ. * ܡܠܟܐ 14 15
ܚܕ ܕܡܩܘܪ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܒܝܬ ܐܝܠ. * ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܬܦܘܚ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܚܦܪ. * ܡܠܟܐ ܚܕ 16 17
ܕܐܦܩ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܢܣܪܘܢ. * ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܡܪܘܢ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܚܨܘܪ. * ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܫܡܪܝܢ 18 19
ܘܡܪܘܢ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܐܟܫܦ. * ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܬܥܢܟ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܡܓܕܘ. * ܡܠܟܐ ܚܕ 20 21
ܕܪܩܡ. ܡܠܟܐ ܚܕ ܕܢܩܡܥܡ ܘܕܟܪܡܠܐ. 22

CAP. XII.

HI autem sunt reges terræ illius, quos interfecerunt filii Israel, & obtinuerunt regiones eorum trans Jordanem ad ortum solis, à torrente Arnon usque ad montem Hermon, to- 1
támque planitiem quæ est ab Oriente: Sihon rex Amorrhæorum, qui degebat in Hesbon, & dominabatur ab Adoir quæ est juxta ripam torrentis Arnon, & intimâ parte torrentis, & dimidiâ parte Gelaad, usque ad torrentem Aphec de limite filiorum Ammon. 2
Et à planitie usque ad mare Chenarath ab Oriente, & usque ad mare solitudinis, mare *inquam* salis, quod est ad Orientalem plagam viæ quæ *tendit ad* Beth-asimon: & à Teman quæ est subter collem Asdoth, Et limite 3
Og regis Baisan de stirpe gigantum, qui habitabat in Asteroth & in Ardei, Et dominabatur in monte Asimon, & in Salcha, atque in universa Baisan, usque ad limitem Indor, & Maachat, & dimidiam partem Gelaad, & limitem Sihon regis Hesbon, Quem interfe- 4 5
cit Moses servus Domini, dedítque hæreditatem Rubilitis, Gaditis, ac dimidiæ tribui Manasse. Hi autem sunt reges terræ quos oc- 6
cîdit Jesus & filii Israel trans Jordanem, ab Araba & à Galgala planitiei Libani, usque ad montem qui intersecans ascendit in Seir, quem dedit Jesus tribubus Israelis in hæreditatem juxta partitionem eorum, Cum mon- 7
tibus, & planitiebus, & Araba, & Asdod, & solitudine, & Meridie, & Hethæis, Amorrhæis, Chananæis, Phærezæis, Hevæis, & Jebusæis. Isti sunt inquam, reges terræ, quos oc- 8
cîdit Jesus: Rex Jericho unus, rex Aai quæ est à latere Beth-il, unus: Rex Jerusalem unus, 9 10
rex Hebron unus: Rex Jarmuth unus, rex 11
Lachis unus: Rex Eglon unus, rex Gozar 12
unus: Rex Godar unus, rex Dobir unus: 13
Rex Hermæ unus, rex Adar unus: Rex Leb- 14
næ unus, rex Arlam unus: Rex Macor unus, 15
rex Beth-il unus: Rex Taphuh unus, rex 16
Hophar unus: rex Aphec unus, rex Nesron 17
unus: Rex Maron unus, rex Hasor unus: Rex 18
Somrin & Maron unus, rex Achsaph unus: 19
Rex Thaanach unus, rex Magedo unus: Rex 20
Recem unus, rex Necamaam & Charmeli 21
unus. 22

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الثاني عشر * وهاولاء ملوك الارض التي قتل بنو اسرائيل * وورثوا في عبر 1
الاردن * ناحية مشرق الشمس * ومن دون ارنون الي جبل حرمون وكل السبخة شرقا * سحون ملك 2
الاموري المقيم في حسبون * المالك كان من عدا وعند التي كانت على شط وادي ارنون * ووسط
الواد ونصف الجوسن * والي مصب الواد تخوم بني عمون * والسبخة الي غربي بيروت شرقا * والي 3
غربي بحر الملح شرقا طريق مسيموت * ومن القبلة تحت مصاب القلعة * وتخوم عوج ملك 4
البثنية مع بقية الرفائيين * الساكن كان في الصنمين وفي الاذرعات * وسلطان جبل حرمون 5
وسلكة * وجميع البثنية الي تخوم الجسوري * والماعكاتي * ونصف الجرجوسي * تخوم سحون
ملك حسبون * موسي عبد الله وبنو اسرائيل قتلوهما * واعطي موسي عبد الله ارضهما ارثا 6
لسبط روبيل * وسبط جاد * ولنصف سبط منسا * وهاولاء ملوك الارض الذي قتل يسوع وبنو 7
اسرائيل في جبر الاردن على ساحل بحر بعليد في بقعة اللبنان * والي الجبل الاملس الصاعد
الي السراه * واعطي ذلك لاسباط بني اسرائيل ارثا كاقسامهم * في الجبل والسهل والسبخة والمصاب * 8
وفي البرية والجدوب * الحثي * والاموري * والكنعاني والفرزي * الحوي * اليبوسي * ملك اريحا * ملك 9 10 11
العي الذي من جنب بيت ايل * ملك يرسلام * ملك حبرون * ملك يرموت * ملك لاخس * 12 13
* ملك عجلون * ملك جرر * ملك دبير * ملك جدر * ملك حرما * ملك عراد * ملك لبنا * 14 15 16
ملك صولام * ملك مقدا * ملك بيت ايل * ملك تفوح * ملك حيفر * ملك افيق * 17 18
ملك لسون * ملك مدون * ملك قيسارية * ملك سمين * ملك احساف * ملك تعناخ * 19 20
ملك مجدو * ملك قادس * ملك الكرمل * 21 22

CAP. XII.

C*Æterùm hi sunt reges terræ, quos occiderunt filii Israel, & quorum terram possederunt cis Jordanem ex parte ortûs solis, & inde ab Arnon usque ad montem Hermon, totámque planitiem Orientem versùs.* 1
Sihon rex Amorrhæus habitans in Hesbon, qui regnabat ab Adauaid quæ erat secus ripam torrentis Arnon, & medio torrente, mediâque Gosen, usque ad ostium torrentis, termino scilicet filiorum Ammon; 2
Et à planitie usque ad plagam Occidentalem Bairut Orientem versùs, & ad latus Occiduum maris salis Orientem versùs, quâ itur ad Mesimoth; & ab Austro subter irrigua Arcis; 3
Et termino Og regis Bathniæ, cum reliquis Rephaitis, qui habitabat in Sanamain & in Ardaat, 4
Erátque rex montis Hermon, & Salchæ, ac totius Bathniæ; usque ad terminum Gesuræi & Maachathæi, atque dimidium Gergosæi, qui terminus erat Sihonis regis Hesbon. 5
Moses servus Dei, & filii Israel occîderunt hos duos, tradiditque Moses servus Dei terram utriusque in hæreditatem tribui Rubil, & tribui Gad, & dimidiæ tribui Manasse. 6
Isti verò sunt reges terræ, quos occîdit Iesus & filii Israel cis Jordanem secus littus maris Baaljad in tractu Libani, usque ad montem Glabrum qui ascendit ad Sarah: deditque hæc tribubus filiorum Israel in hæreditatem juxta distributiones eorum, 7
Tam in monte quàm planitie, solitudine, & irriguis: In deserto verò ac Meridie, Hethæum dedit, & Amorrhæum, Chananæum: Pherezæum, Hevæum, & Jebusæum. 8
Rex Jericho, rex Aai quæ est à latere Beth-il: Rex Jerusalem, rex Hebron: Rex Jarmuth, rex Lachis: Rex Eglon, rex Gezer: Rex Dobir, rex Geder: Rex Horma, rex Arad: Rex Lebna, rex Tzulam: Rex Makeda, rex Beth-il: Rex Taphuh, rex Hiphar: Rex Aphec, rex Lesron: Rex Maddon, rex Cesareæ: Rex Somrin, rex Achsaph: Rex Taanach, rex Mageddo: Rex Cades, rex Carmeli: 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22

Rex ,unus Ghilgal ad *gentium* Rex :unus *Tertradlai* ipsi Dor Rex
23 24 מֶלֶךְ דּוֹר לְנָפַת דּוֹר אֶחָד מֶלֶךְ־גּוֹיִם לְגִלְגָּל אֶחָד׃ מֶלֶךְ
.unus & triginta ,reges omnes :unus Tirsah
תִּרְצָה אֶחָד כָּל־מְלָכִים שְׁלֹשִׁים וְאֶחָד׃

CAP. XIII. יג

Tu :eum ad Dominus dixit & :dies in venit ,senuit Jehosuah Et
1 וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים וַיֹּאמֶר יְהוָה אֵלָיו אַתָּה
valde multa est relicta terra & ,dies in venisti ,senuisti
זָקַנְתָּה בָּאתָ בַיָּמִים וְהָאָרֶץ נִשְׁאֲרָה הַרְבֵּה־מְאֹד
confinia omnia ,relicta terra Ista .eam possidendum ad
2 לְרִשְׁתָּהּ׃ וְזֹאת הָאָרֶץ הַנִּשְׁאָרֶת כָּל־גְּלִילוֹת
fines super qui Nilo A .Ghesuri omnis & ,Pelistinorum
3 הַפְּלִשְׁתִּים וְכָל־הַגְּשׁוּרִי׃ מִן־הַשִּׁיחוֹר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי
reputabitur Chenahanæo ,aquilonem ad Hecron terminum ad usq; & ,Ægypti
מִצְרַיִם וְעַד גְּבוּל עֶקְרוֹן צָפוֹנָה לַכְּנַעֲנִי תֵּחָשֵׁב
,Aschelonæus ,Asdodæus & ,Hazathæus ,Pelistinorum satrapæ quinque
חֲמֵשֶׁת סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים הָעַזָּתִי וְהָאַשְׁדּוֹדִי הָאֶשְׁקְלוֹנִי
,Chenahanæi terra omnis austro Ab .Havvæi & ,Hæcronæus & ,Ghittæus
4 הַגִּתִּי וְהָעֶקְרוֹנִי וְהָעַוִּים׃ מִתֵּימָן כָּל־אֶרֶץ הַכְּנַעֲנִי
.Emoræi terminum ad usq; Aphec ad usque ,Sidoniis quæ *spelunca* &
וּמְעָרָה אֲשֶׁר לַצִּידֹנִים עַד־אֲפֵקָה עַד גְּבוּל הָאֱמֹרִי׃
Bahalgad à ,Solis ortum ad Lebanon omnis & ,Ghibli terra Et
5 וְהָאָרֶץ הַגִּבְלִי וְכָל־הַלְּבָנוֹן מִזְרַח הַשֶּׁמֶשׁ מִבַּעַל גָּד
habitatores Omnes .Chamath *veniendum ad usque* ,Chermon monte sub
6 תַּחַת הַר־חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת׃ כָּל־יֹשְׁבֵי
,Sidonios omnes ,aquarum *combustiones* ad usq; Libano à montis
הָהָר מִן־הַלְּבָנוֹן עַד־מִשְׂרְפֹת מַיִם כָּל־צִידֹנִים
Israeli ipsi eā fac cadere Tantū .Israel filiorum *faciebus* à eos expellam ego
אָנֹכִי אוֹרִישֵׁם מִפְּנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל רַק הַפִּלֶהָ לְיִשְׂרָאֵל
terram *partire* nunc Et .tibi præcepi sicuti ,hæreditatem in
7 בְּנַחֲלָה כַּאֲשֶׁר צִוִּיתִךָ׃ וְעַתָּה חַלֵּק אֶת־הָאָרֶץ
.Menasseh tribui dimidiæ & ,tribubus novem hæreditatem in istam
הַזֹּאת בְּנַחֲלָה לְתִשְׁעַת הַשְּׁבָטִים וַחֲצִי הַשֵּׁבֶט הַמְנַשֶּׁה׃
eis dedit *quam ,suā hæreditatē* acceperunt Ghaditæ & Reubenitæ ea Cum
8 עִמּוֹ הָרְאוּבֵנִי וְהַגָּדִי לָקְחוּ נַחֲלָתָם אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם
Mosch eis dedit sicuti ,orientem ad Jarden *transitu in* Mosch
מֹשֶׁה בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה כַּאֲשֶׁר נָתַן לָהֶם מֹשֶׁה
,Arnon *torrentis labium super* quæ Haroher Ab .Domini servus
9 עֶבֶד יְהוָה׃ מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת־נַחַל אַרְנוֹן
Medebah planiciem omnem & ,*torrentis* medio in quæ civitatem &
וְהָעִיר אֲשֶׁר בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר מֵידְבָא
qui ,Emorei regis Sichon urbes omnes Et .Dibon ad usque
10 עַד־דִּיבוֹן׃ וְכֹל עָרֵי סִיחוֹן מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר
,Ghilehad Et .Hammon filiorum terminum ad usque ,Chesbon in regnavit
11 מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן עַד־גְּבוּל בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְהַגִּלְעָד
omnem &,Chermon montem omnem & ,Mahachati & Ghesuri terminum &
וּגְבוּל הַגְּשׁוּרִי וְהַמַּעֲכָתִי וְכֹל הַר חֶרְמוֹן וְכָל־
qui ,Basan in Og *regnum* Totum .Salchah ad usque Basan
12 הַבָּשָׁן עַד־סַלְכָה׃ כָּל־מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן אֲשֶׁר־
,Rephaim residuo ex remansit Ipse .Edrehi in &,Hastharoth in regnavit
מָלַךְ בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי הוּא נִשְׁאַר מִיֶּתֶר הָרְפָאִים
Israel filii expulerunt non Et .eos expulit & ,Mosch eos percussit &
13 וַיַּכֵּם מֹשֶׁה וַיֹּרִשֵׁם׃ וְלֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
Mahachathi & ,Ghesur habitavit & :Mahachati & ,Ghesuri
אֶת־הַגְּשׁוּרִי וְאֶת־הַמַּעֲכָתִי וַיֵּשֶׁב גְּשׁוּר וּמַעֲכָת
Levi tribui Tantùm .hanc diem ad usque Israel *interiore* in
14 בְּקֶרֶב יִשְׂרָאֵל עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ רַק לְשֵׁבֶט הַלֵּוִי
ipsum ,Israel Dei Domini *ignitiones* :hæreditatem dedit non
לֹא נָתַן נַחֲלָה אִשֵּׁי יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא
.ei est locutus quemadmodum ,ejus hæreditas
נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר־לוֹ׃

Versio VULG. LAT.

23 Rex Dor, & provinciæ Dor unus, rex Gentium Galgal unus.
24 Rex Thersa unus. Omnes reges triginta unus.

CAP. XIII.

1 Josue senex, provectæq; ætatis erat: & dixit Dominus ad eum, Senuisti, & longævus es, terráque latissima derelicta est, quæ necdum sorte divisa 2 est: Omnis videlicèt Galilæa, Philisthiim, & universa Gessu- 3 ri. A fluvio turbido, qui irrigat Ægyptum, usque ad terminos Accaron contra Aquilonem: Terra Chanaan, quæ in quinque regulos Philisthiim dividitur, Gazæos, & Azotios, Ascalonitas, Gethæos, & 4 Accaronitas. Ad Meridiem verò sunt Heuæi, omnis terra Chanaan, & Maara Sidoniorum, usque Apheca & termi- 5 nos Amorrhæi, Ejúsque confinia. Libani quoque regio contra Orientem, à Baalgad sub monte Hermon, donec in- 6 grediaris Emath. Omnium qui habitant in monte, à Libano usque ad Aquas Maserephot, universique Sidonii. Ego sum qui delebo eos à facie filiorum Israel. Veniat ergò in partem hæreditatis Israel, sicut 7 præcepi tibi. Et nunc divide terram in possessionem novem tribubus, & dimidiæ tribui 8 Manasse, Cum qua Ruben & Gad possederunt terram, quam tradidit eis Moyses famulus Domini, trans fluenta Jorda- 9 nis ad Orientalem plagam. Ab Aroër, quæ sita est in ripa torrentis Arnon, & in vallis me- dio, universáque campestria 10 Medaba, usque Dibon. Et cunctas civitates Sehon, regis Amorrhæi, qui regnavit in Hesebon, usque ad terminos filio- 11 rum Ammon. Et Galaad, ac terminum Gessuri & Machati, & omnem montem Hermon, & universam Basan, usque ad 12 Salecha, Omne regnum Og in Basan, qui regnavit in Astaroth & Edrai, ipse fuit de reliquiis Raphaim: percussitque eos Moyses, atque dele- 13 vit. Noluerúntq; disperdere filii Israël Gessuri & Machati: & habitaverunt in medio Israël usque in præsentem di- 14 em. Tribui autem Levi non dedit possessionem: sed sacrificia & victimæ Domini Dei Israël, ipsa est ejus hæreditas, sicut locutus est illi.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

23 Βασιλέα Ὀδολλὰμ τ̃ Φεννεδδὼρ, βασιλέα 24 Γεὶ τ̃ Γαλιλαίας, Βασιλέα Θερσά. πάντες οὗτοι βασιλεῖς (ε) εἰκοσιεννέα.

Κεφ. ιγʹ. MS. A. (ε) εἴκοσι καὶ ἐννέα.

1 Καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος προβεβηκὼς τῶν ἡμερῶν. καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἰησοῦν, Σὺ προβέβηκας τῶν ἡμερῶν, καὶ ἡ γῆ ὑπολέλειπται 2 πολλὴ εἰς κληρονομίαν. Καὶ αὕτη ἡ γῆ (α) καταλελειμμένη· ὅρια Φυλιστιεὶμ, ὁ (β) Γεσειρὶ, 3 καὶ ὁ Χαναναῖος, Ἀπὸ τῆς ἀοικήτου τῆς κατὰ πρόσωπον Αἰγύπτου ἕως τῶν ὁρίων Ἀκκαρὼν ἐξ εὐωνύμων τῶν Χαναναίων προσλογίζεται ταῖς πέντε σατραπείαις τῶν Φυλιστιεὶμ, τῷ Γαζαίῳ, καὶ τῷ Ἀζωτίῳ, καὶ τῷ Ἀσκαλωνίτῃ καὶ τῷ (γ) Γεθθαίῳ καὶ τῷ Ἀκκαρωνίτῃ, καὶ τῷ 4 Εὐαίῳ, Ἐκ (δ) Θαιμὰν καὶ πάσῃ (ε) γῇ Χαναὰν (ζ) ἐναντίον Γάζης, καὶ οἱ Σιδώνιοι ἕως 5 (η) Ἀφὲκ, ἕως τῶν ὁρίων τῶν Ἀμορραίων, Καὶ πᾶσαν τὴν γῆν (θ) Γαλιὰθ Φυλιστιεὶμ, καὶ πάντα τὸν Λίβανον (ι) ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ἀπὸ Γαλγὰλ ὑπὸ τὸ ὄρος τὸ Ἀερμὼν ἕως τῆς εἰ- 6 σόδου (κ) Ἐμάθ, Πᾶς ὁ κατοικῶν τὴν ὀρεινὴν ἀπὸ τοῦ Λιβάνου ἕως (λ) τῆς Μασερὲθ Μεμφωμαὶμ, πάντας τοὺς Σιδωνίους, ἐγὼ αὐτοὺς ἐξολοθρεύσω ἀπὸ προσώπου Ἰσραήλ. ἀλλὰ διάδος αὐτὴν ἐν κλήρῳ τῷ Ἰσραὴλ, ὃν τρόπον 7 (μ) σοὶ ἐνετειλάμην. Καὶ νῦν μέρισον τὴν γῆν ταύτην ἐν κληρονομίᾳ ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ 8 τῷ ἡμίσει (ν) φυλῆς Μανασσῆ. Ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου ἕως τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης κατὰ δυσμὰς ἡλίου δώσεις αὐτήν. ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ. (ξ) Ταῖς δυσὶ φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς 8 (ο) Μανασσῆ, Τῷ Ῥουβὴν, καὶ τῷ Γὰδ (π) ἔδωκεν Μωυσῆς ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. κατ' ἀνατολὰς ἡλίου δέδωκεν (ρ) αὐτῷ Μωυ- 9 σῆς ὁ παῖς κυρίου, Ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστιν ἐπὶ τοῦ χείλους χειμάρρου Ἀρνῶν, καὶ τὴν πόλιν τὴν ἐν μέσῳ τῆς φάραγγος, καὶ πᾶ- 10 σαν τὴν (σ) Μισὼρ ἀπὸ Μαιδαβάν· Πάσας τὰς πόλεις Σηὼν βασιλέως (τ) Ἀμορραίων, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἐσεβὼν ἕως τῶν 11 ὁρίων υἱῶν Ἀμμών· Καὶ τὴν (υ) Γαλααδῖτιν, καὶ τὰ ὅρια (φ) Γεσιρὶ, καὶ τοὺς (χ) Μαχατὶ, πᾶν ὄρος Ἀερμὼν, καὶ πᾶ- 12 σαν τὴν Βασανῖτιν ἕως (ψ) Ἀχά· Πᾶσαν τὴν βασιλείαν Ὢγ ἐν τῇ (ω) Βασανίτιδι, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσταρὼθ καὶ ἐν (α) Ἐδραΐν· οὗτος κατελείφθη ἀπὸ τῶν γιγάντων, καὶ ἐπάταξεν αὐτὸν Μωυσῆς, καὶ (β) ἐξωλόθρευσε. 13 Καὶ οὐκ (γ) ἐξωλόθρευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸν (δ) Γεσιρὶ, καὶ τὸν (ε) Μαχατὶ, καὶ τὸν Χαναναῖον· καὶ κατῴκει βασιλεὺς (ζ) Γεσιρὶ καὶ ὁ (η) Μαχατὶ ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἕως (θ) τῆς σήμερον ἡ- 14 μέρας. Πλὴν τῆς φυλῆς Λευὶ οὐκ ἐδόθη κληρονομία. κύριος ὁ θεὸς Ἰσραὴλ, (ι) οὗτος κληρονομία αὐτῶν, καθὰ εἶπεν αὐτοῖς κύριος. καὶ οὗτος ὁ καταμερισμὸς, ὃν κατεμέρισε Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχώ.

MS. A. (α) ἡ καταλελιμμένη· (β) Γεσουρί, (γ) Γεθθαίῳ, (δ) Θεμὰν (ε) τῇ γῇ (ζ) ἐναντίον *, καὶ οἱ (η) Ἀφεκά, (θ) Γαβλὶ (ι) ἀπ' ἀνατολῶν (κ) Αἰμάθ, (λ) τῆς Μασερεφωθμαΐμ, (μ) ἐνετειλάμην σοι. (ν) τῆς φυλῆς Μανασσῆ. (ξ) τῆ δὲ δύο φυλαῖς, (ο) Μανασσῆ, τοῖς μετ' αὐτοῦ Τῷ Ῥουβὴν, (π) ἣν ἔδωκεν (ρ) αὐτοῖς Μωυσῆς (σ) Μισὼρ (τ) τῶν Ἀμορραίων, (υ) Γαλααδῖτιν, (φ) Γεσουρί, (χ) Μαχαθί, (ψ) Ἐλχά· Καὶ πᾶσαν (ω) Βασὰν (α) Ἐδραείμ· (β) ἐξωλέθρευσεν. (γ) ἐξωλέθρευσαν (δ) Γεσουρί, (ε) Μαχαθί, (ζ) Γεσουρὶ (η) Μαχαθὶ (θ) τῆς ἡμέρας ταύτης. Πλὴν τῇ φυλῇ τῇ Λευὶ (ι) οὗτος αὐτῶν κληρονομία, καθὰ

Cum Translatione LATINA.

Regē Odollā ipsi⁹ Phennealdor, regē (k) Ge: Galilææ, Regē Thersa, Omnes hi reges viginti novē. 23 24

CAP. XIII.

Et Iesus erat senior provectus dierum. Et dixit Dominus ad Iesum; Tu provectus es in diebus: & terra relicta est (a) multa in hæreditatem. 1 *Et hæc est terra, quæ remāsit: fines Phylistiim, ipse Gesiri, & Chananæus,* 2 *Ab inhabitata quæ ad faciē Ægypti, usq; ad fines Accaron à sinistris Chananæorum, computatur quinq; satrapiis Phylistiim, Gazæo, & Azotio, & Ascalonitæ, et Getthæo, et Accaronitæ, et Eueo:* 3 *De Theman, & omni terra Chanaan contra Gazam, & Sidonii usq; Aphec usq; ad fines Amorrhæorum,* 4 *Et omnē terrā Galiath Phylistiim, et omnem Libanum ab ortu Solis à (b) Galgal sub monte Aermon usq; ad ingressum Emath,* 5 *Omnis habitans montanā à Libano usq; (c) Masereth-Memphomaim: omnes Sidonios; ego eos exterminabo à facie Israel. Sed distribue illā in sortē ipsi Israel, quemadmodū tibi mandavi.* 6 *Et nunc divide terrā hanc in hæreditatē novē tribub⁹, (d) et dimidiæ tribui Manasse.* 7 *A Iordane usq; ad mare Magnum ad occasum Solis dabis eam. Mare magnum terminabit. Dual⁹ tribub⁹, et (e) dimidiæ tribui Manasse,* 8 *Ipsi Ruben, & ipsi Gad (f) dedit Moyses trans Iordanē. Ad ortū Solis dedit ei Moyses puer Domini,* 8 *Ab Aroer, quæ est super labiū torrentis Arnon: & civitatem, quæ in medio vallis, et universā Misor à (g) Medaban:* 9 *Omnes civitates Seon regis Amorrhæorum, qui regnavit in Esebon, usq; ad fines filiorum Ammon:* 10 *Et Galaaditidem, & fines Gesiri, & ipsos Machati, universum montē Aermon: & universā Basanitidē usq; Acha,* 11 *Omne regnū Og in Basanitide, qui regnavit in Astaroth, et in Edraim. Hic remanserat ex gigantibus. Et percussit eum Moyses, & exterminavit.* 12 *Et non exterminârūt filii Israel ipsū Gesiri, & ipsum Machati, et Chananæum. Et habitabat rex Gesiri, & Machati, in filiis Israel usq; in hodiernū diē.* 13 *Tantū tribui Levi non est data hæreditas. Dominus Deus Israel, hic hæreditas eorum, secundùm quæ dixit eis Dominus. (h) Et hæc est divisio, quā divisit Moyses filiis Israel in Araboth Moab trans Iordanem contra Hiericho.* 14

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

23 24 מַלְכָּא דְדוֹר לְפַלְכֵי דוֹר חַד מַלְכָּא דְעַמְמִין לְגִלְגָּלָא חַד׃ מַלְכָּא דְתִרְצָה חַד כָּל מַלְכַיָּא
תְּלָתִין וְחַד׃
יג
1 וִיהוֹשֻׁעַ סִיב עַל בְּיוֹמִין וַאֲמַר יְיָ לֵיהּ אַתְּ סַבְתָּא עַלְתָּא בְּיוֹמִין וְאַרְעָא אִשְׁתְּאָרַת סַגִּיאָה
2 לַחֲדָא לְמֵירְתַהּ׃ דָּא אַרְעָא דְּאִשְׁתְּאָרַת כָּל תְּחוּמֵי פְלִשְׁתָּאֵי וְכָל גְּשׁוּרָאֵי׃ מִן שִׁיחוֹר
3 דִּי עַל אַפֵּי מִצְרַיִם וְעַד תְּחוּם עֶקְרוֹן צִפּוּנָא עַל אַרְעָא כְנַעֲנָא תִּתְמְנֵי חַמְשָׁא טוּרְנֵי
4 פְלִשְׁתָּאֵי עַזָּתָאֵי וְאַשְׁדּוֹדָאֵי אַשְׁקְלוֹנָאֵי גִּתָּאֵי וְעֶקְרוֹנָאֵי וְעַוָּאֵי׃ מִדָּרוֹמָא כָּל אַרְעָא כְנַעֲנָאֵי
5 וּמְעַרְתָּא דִּי לְצִידוֹנָאֵה עַד אֲפֵק עַד תְּחוּם אֱמוֹרָאָה׃ וְאַרְעָא גִבְלָאֵי וְכָל לִבְנָן מַדְנַח שִׁמְשָׁא
6 מִמֵּישַׁר גָּד שְׁפּוֹלֵי טוּרָא דְחֶרְמוֹן עַד מֵעַלְנָא דַחֲמָת׃ כָּל יָתְבֵי טוּרָא מִן לִבְנָן עַד הַרְצֵי מַיָּא
כָּל צִידוֹנָאֵי בְּמֵימְרִי אֲתָרְכִנּוּן מִן קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְחוֹד פַּלֵּיגְנַהּ לְיִשְׂרָאֵל בְּאַחְסָנָא כְּמָא
7 דְפַקֵּידְתָךְ׃ וּכְעַן פַּלֵּיג יָת אַרְעָא הָדָא בְּאַחְסָנָא לְתִשְׁעָא שִׁבְטִין וּפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה׃
8 עִמֵּיהּ שִׁבְטָא דִרְאוּבֵן וְשִׁבְטָא דְגָד קַבִּילוּ אַחְסַנְתְּהוֹן דִּיהַב לְהוֹן מֹשֶׁה בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא
9 מַדִּנְחָא כְּמָא דִיהַב לְהוֹן מֹשֶׁה עַבְדָּא דַייָ׃ מֵעֲרוֹעֵר דְּעַל כֵּיף נַחְלָא דְאַרְנוֹן וְקַרְתָּא דִּי
10 בְגוֹ נַחְלָא וְכָל מֵישַׁר מֵידְבָא עַד דִּיבוֹן׃ וְכָל קִרְוֵי סִיחוֹן מַלְכָּא דֶאֱמוֹרָאָה דִּי מְלַךְ
11 בְּחֶשְׁבּוֹן עַד תְּחוּם בְּנֵי עַמּוֹן׃ וְאַרְעָא גִלְעָד וּתְחוּם גְּשׁוּרָאָה וְאַפִּיקִירוֹס וְכָל טוּרָא
12 דְחֶרְמוֹן וְכָל מַתְנַן עַד סַלְכָה׃ כָּל מַלְכוּת עוֹג בְּמַתְנַן דִּי מְלַךְ בְּעַשְׁתָּרוֹת וּבְאֶדְרֶעִי
13 וְהוּא אִשְׁתְּאַר מִשְּׁאָר גִּבָּרַיָּא וּמְחָנוּן מֹשֶׁה וְתָרְכִנּוּן׃ וְלָא תָרִיכוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל יָת גְּשׁוּרָאָה
14 וְיָת אַפִּיקִירוֹס וִיתֵיב גְּשׁוּרָאָה וְאַפִּיקִירוֹס בְּגוֹ יִשְׂרָאֵל עַד יוֹמָא הָדֵין׃ לְחוֹד שִׁבְטָא דְלֵוִי
לָא יְהַב אַחְסָנָא קֻרְבָּנַיָּא דַייָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל אִנּוּן אַחְסַנְתֵּיהּ כְּמָא דְמַלֵּיל לֵיהּ׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Rex Dor ad regiones Dor unus, rex populorum ad Gilgal unus: Rex Thirsza unus. Omnes reges triginta & unus. 23 24

CAP. XIII

Et Josue senex, intrans in dies; & dixit Dominus illi: Tu senuisti, intrâsti in dies; & terra relicta est multa valdè ad possidendum eam. 1 Hæc terra quæ relicta est, omnis terminus Philistinorum, & omnium Gessuræorum, 2 A Sihhor qui super faciem Ægypti, & usq; ad terminum Ghekron ad Septentrionem super terram Ghenaghanæorum censa est, quinq; tyranni Philistæorum, Ghazæi, Asdodæi, & Ascalonæi, Gethæi, & Ghekronæi, & Ghavai. 3 Ab Austro omnis terra Chenaghanæorum, & spelunca Sidoniorum usq; Apheca, usque ad terminum Emorræi. 4 Et terra Geba læorum, & omnis Libanus ad Ortum Solis à planitie Gad, depressiones montis Hhermon usque ad introitum Hhamath. 5 Omnes habitatores montis à Libano usque ad Salinas aquarum, omnes Sidonios in verbo meo exterminabo ab ante filios Israel, tantum partire eam Israeli in possessionem, sicut jussi tibi. 6 Et nunc divide terram hanc in possessionem novem tribubus, & dimidiæ tribui Manasse. 7 Cum ea tribus Ruben, & tribus Gad acceperunt possessionem suam quam dedit illis Moses trans Jordanem ad Orientem, sicut dedit illis Moses servus Domini. 8 A Gharogher quæ super ripam fluvii Arnon, & Kartha quæ intra fluvium; & omnem planiciē Medeba usq; ad Dibon. 9 Et omnes urbes Zzihhon regis Emorræi qui regnavit in Hhesbon, usque ad terminum filiorum Ghamon. 10 Et terram Gilghad, & terminum Gessuræi, & Aphkerozz, & omnem montem Hhermon, & omnem Mathnan usq; ad Zzelach. 11 Omne regnum Ghog in Mathnan, qui regnavit in Ghastharoth, & in Edreghi; *et* ipse relict⁹ fuerat de reliquiis fortium: & percussit eum Moses, & extirpavit eum. 12 Et non extirparunt filii Israel Gessuræū, neq; Aphkerozz; & habitavit Gessuræ⁹ & Aphkerozz in medio Israel usq; ad diem hanc. 13 Tantum tribui Levi non dedit possessionem: oblationes Dñi Dei Israel ipsæ possessio ejus, sicut locutus est ei. 14

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

23 24 [illegible]

1–14 [illegible]

Rex Dor & Nephethdor unus: rex Convallis, & Galgalæ unus: Rex Tharsæ unus. Omnes reges quos interfecit Jesus, triginta unus. 23 24

CAP. XIII.

Qum autem senuisset Jesus, & esset annis provect⁹, dixit ad eum Dñs, Ecce tu senuisti, & es ætate provectus; & terra quæ possidenda superest, multa est admodū. 1 Hæc verò est terra quæ superest in toto circuitu Palestinorū, & in tota regione Indor: 2 A Sihor qui est coram Ægypto, usque ad limitem Ecron quæ ad Aquilonem *sita*, censetur esse Chananæorum. Tum quinq; tyranni Palestinorum, *nempe* Gazathæi, Asdodæi, Ascalonitæ, Garthæi, Acronitæ, & Avæi, qui sunt à Meridie. 3 Præterea tota terra Chananæorū, & Spelunca Sidoniorū, usq; ad Aphec, & usq; ad limitem Amorrhæorum. 4 Terra quoque Gebel, totusque Libanus qui est ad Orientem solem in Galaad quæ est subtus montem Hermon, usque ad ingressum Hemath. 5 Omnes habitatores montium à Libano usque ad tractum aquarum calidarū, & omnes Sidonios ego Dñs disperdam à conspectu filiorum Israel. 6 Tantùm verò filiis Israel, quemadmodum præcepi tibi, Divide terram istam in hæreditatē inter novem tribus, & dimidiam tribum Manasse cum eis. 7 Rubil enim, & Gad, & dimidia pars *altera* Manasse acceperunt hæreditatē suam, quam dedit eis Moses trans Jordanem ab Oriente, quemadmodum tradidit eis servus meus Moses, 8 Ab Adoir quæ est prope ripam torrentis Arnon, & civitate quæ est in medio torrentis, totâque planitie quæ est ab Occidente, usque ad Ribon. 9 Omnes civitates Sihon regis Amorrhæorum, qui regnabat in Hesbon, usque ad limitem filiorum Ammon. 10 Tum Gelaad, & limitem Indor ac Cyri, totum montem Hermon, totámque Mathnin, usque ad Salcha. 11 Universum regnum Og qui erat in Mathnin, & regnabat in Astaroth & in Ardei, quique supererat è cæteris gigantibus. 12 Hos occiderat Moses, & occupaverat terram eorum. At non occiderunt filii Israel populos Indor & Cyri, sed manserunt Indoræi & Cyræi inter filios Israel ad hunc usq; diem. 13 Verùm tribui Levi non dedit portionem, quia oblationes Domini Dei Israelis sunt hæreditas eorum, quemadmodum dixerat eis Moses. 14

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * ملك دور * ملك الاحراب بجلجال * ملك ترصا * جميع الملوك احد وثلثون *
24
* الفصل الثالث عشر *
1 * ويوسع شاخ وطعن في السن * فقال له الله * انت قد شخت
2 وطعنت في السن * وقد بقي كثير من الارض جدا حتي ترثها * هذه الارض الباقية * كل اغوار
3 الفلسطينيين * وكل الجسوريين * من حد نيل مصر والي تخوم عقران عن شمال الكنعانيين *
وهي تحسب خمسة بطارقة فلسطين * الغزي * والاردودي * والعسقلاني * والجتي * والعقري * والعوي *
4 * من تيمن كل ارض الكنعانيين * والمغار التي للصيداويين * والي افيقا والي تخوم الاموراييين *
5 * وارض الجبلا * وجميع اللبنان مشرق الشمس * من وثن جاد تحت جبل حرمون الي تحت جبل
6 حماه * كل سكان الجبل من اللبنان الي حماة المشروف مايم * كل الصيداويين انا استاصلهم
7 قدام بني اسرايل * ولتكن لبني اسرايل محلة كما امرتك * والان فاقسم هذه الارض محلة
8 للتسعة اسباط * ونصف سبط منسا الذي بقي منهم * لان نصف سبط منسا الاخر مع بني
روبيل وبني جاد * اخذوا محلتهم التي اعطاهم موسي في عبر الاردن شرقا * كما اعطاهم موسي عبد
9 رب العالمين * من عداوعيد التي علي شط واد ارنون * والمدينة التي في وسط الواد * وكل سهل
10 ميدبا الي ديبون * وساير مدن سيحون ملك حسبون الاموراني الي تخوم بني عمون * والجرجوسي *
11
12 وتخوم الجسوري * والمعاكي * وكل جبل حرمون * وكل البثنية الي السلخا * كل مملكة عوج في
البثنية الذي ملك بالصنمين وادرعات * هو بقي من بقية الرفاييين * فقتلهم موسي
13 واستاصلهم * ولم تستاصل بنو اسرايل الجسوري والمعاكي * فاقام من جسور ومعاكث فيما بين
14 بني اسرايل الي هذا اليوم * فاما سبط لاوي فما اعطي محلة من ارض بني اسرايل * لان الله هو محلته كما قال الرب *

Rex Dor, rex cœtuum in Galgal: Rex Tarsæ. Omnes reges, triginta unus. 23 24

CAP. XIII.

Iosue verò senescente, annisque provecto, dixit ad illum Deus; Tu jam consenuisti, et es ætate provectus; restat autem adhuc magna admodum terræ pars possidenda. 1 *Hæc est terra quæ restat, Omnes valles Palestinorum, universus Gessuræus,* 2 *A termino Nili Ægypti usque ad limites Acran ab Aquilonari parte Chananæorum, quæ quinque Chiliarchorum Palestinæ numero comprehenditur, nempe Azzibei, Azdodæi, Ascalonei, Githæi, Acræi, & Hevæi.* 3 *Ab Austro, tota terra Chananæorum, et speluncæ quæ pertinent ad Sidonios, usque ad Aphec, et limitem Amorrhæorum.* 4 *Item terra Geblæ, totúsq; Libanus Orientem solem versùs, ab idolo Gad subter montem Hermon, usque ad imum montem Hamat.* 5 *Omnes montis incolas à Libano ad locum calidum Misrephoth-maim, omnes Sidonios ego extirpabo ante filios Israel. Sintque filiis Israel in hæreditatem, quemadmodum præcepi tibi.* 6 *Nunc igitur divide terram istam in hæreditatem novem tribubus & reliquæ dimidiæ tribui Manasse:* 7 *Nam dimidia tribus altera Manasse, cum filiis Rubil & filiis Gad, jam receperunt hæreditatem suam, quam dedit eis Moses cis Jordanē ad Orientem, quemadmodum dederat eis Moses servus Domini creaturarum,* 8 *Ab Adauaid quæ est secus ripam torrentis Arnon, et urbe quæ est in medio torrentis, totâque planitie Maidaba, Dibon usque:* 9 *Et ab omnibus urbibus Sibon regis Hesbon Amorrhæi, usque ad limitem filiorum Ammon:* 10 *Et à Gergesæo, ac termino Gessuræi et Maachatæi, toto monte Hermon, totâque Bathnia, usque ad Salcha:* 11 *Ab universo regno Og in Bathnia, qui regnaverat in Sanamain (i. duobus idolis) & Adraath, quique supererat è cæteris Rephaim quos occiderat Moses atq; exterminaverat.* 12 *Verùm non exterminârunt filii Israel Gjausaræū nec Maachathæum, sed manserunt ex Gessur et Maachath inter filios Israel ad hodiernum usque diem.* 13 *Cæterùm tribui Levi concessa minimè fuit hæreditas de terra filiorum Israel, quoniam Deus est hæreditas ejus, quemadmodum dixerat Dominus.* 14

ספר יהושע : יג

eis fuit Et .suas familias ad Reuben filiorum extensioni Mosch Deditq;
15 וַיִּתֵּן מֹשֶׁה לְמַטֵּה בְנֵי־רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי לָהֶם 16
quæ civitas &,Arnon torrentis labium super quæ ,Haroher ab terminus
הַגְּבוּל מֵעֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־שְׂפַת נַחַל־אַרְנוֹן וְהָעִיר אֲשֶׁר
omnes &,Chesbon .Medebah super planicies omnis &,torrentis medio in
17 בְּתוֹךְ־הַנַּחַל וְכָל־הַמִּישֹׁר עַל־מֵידְבָא׃ חֶשְׁבּוֹן וְכָל־
[illegible] &,Bahal Bamoth & Dibó:planicie in quæ,ejus urbes
עָרֶיהָ אֲשֶׁר בַּמִּישֹׁר דִּיבוֹן וּבָמוֹת בַּעַל וּבֵית בַּעַל מְעוֹן׃
,Sibmah & ,Chiriathaim Et .Mephahath & ,Chedemoth & ,Jahasah Et
18 19 וְיַהְצָה וּקְדֵמֹת וּמֵפָעַת׃ וְקִרְיָתַיִם וְשִׂבְמָה
Pisgah Asdoth & ,Bethpehor Et .vallis monte in Sahar Sereth &
20 וְצֶרֶת הַשַּׁחַר בְּהַר הָעֵמֶק׃ וּבֵית פְּעוֹר וְאַשְׁדּוֹת הַפִּסְגָּה
Sichon regnum totum &,planiciei urbes omnes Et .solitudinum domus &
21 וּבֵית הַיְשִׁמוֹת׃ וְכֹל עָרֵי הַמִּישֹׁר וְכָל־מַמְלְכוּת סִיחוֹן
,eum,Mosch percussit quem ,Chesbon in regnavit qui ,Emorzi regis
מֶלֶךְ הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר מָלַךְ בְּחֶשְׁבּוֹן אֲשֶׁר הִכָּה מֹשֶׁה אֹתוֹ
,Hur & ,Sur & ,Recem & ,Evi ,Midian prelates &
וְאֶת־נְשִׂיאֵי מִדְיָן אֶת־אֱוִי וְאֶת־רֶקֶם וְאֶת־צוּר וְאֶת־חוּר
Behor filium Bilham Et .terræ habitatores,Sichon præfectos,Rebah &
22 וְאֶת־רֶבַע נְסִיכֵי סִיחוֹן יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ׃ וְאֶת־בִּלְעָם בֶּן־בְּעוֹר
fuit Et .eorum interfectos ad gladio in Israel filii occiderunt divinatorem
23 הַקּוֹסֵם הָרְגוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל בַּחֶרֶב אֶל־חַלְלֵיהֶם׃ וַיְהִי
filiorum hæreditas Hæc .terminus & Jarden ,Reuben filiorum terminus
גְּבוּל בְּנֵי רְאוּבֵן הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־
Mosch Deditque .earum villæ & ,urbes ,suas familias ad Reuben
24 רְאוּבֵן לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃ וַיִּתֵּן מֹשֶׁה
,terminus eis fuit Et .suas familias ad Gad filiis Gad extensioni
25 לְמַטֵּה־גָד לִבְנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם׃ וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל
,Hammon filiorum terræ dimidium & ,Ghilhad urbes omnes & ,Jahazer
יַעְזֵר וְכָל־עָרֵי הַגִּלְעָד וַחֲצִי אֶרֶץ בְּנֵי עַמּוֹן
Ramath ad usq; Chesbon à Et .Rabbah faciem super quæ ,Haroher ad usq;
26 עַד־עֲרוֹעֵר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי רַבָּה׃ וּמֵחֶשְׁבּוֹן עַד־רָמַת
.Debir ipsius terminum ad usq; castris à & ,Betonim & ,Mispeh ipsius
הַמִּצְפֶּה וּבְטֹנִים וּמִמַּחֲנַיִם עַד־גְּבוּל לִדְבִר׃
residuum,Saphon & ,Succoth & ,Bethnimrah & ,Betharam valle in &
27 וּבָעֵמֶק בֵּית הָרָם וּבֵית נִמְרָה וְסֻכּוֹת וְצָפוֹן יֶתֶר
extremum ad usq; ,termin⁹ & Jarden ,Chesbon regis Sichon regni
מַמְלְכוּת סִיחוֹן מֶלֶךְ חֶשְׁבּוֹן הַיַּרְדֵּן וּגְבֻל עַד־קְצֵה
hæreditas Hæc .orientem ad Jarden trans Chinnereth maris
28 יָם־כִּנֶּרֶת עֵבֶר הַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה׃ זֹאת נַחֲלַת
dedit Et .earum villæ & ,civitates ;suas familias ad Ghad filiorum
29 בְּנֵי־גָד לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶם׃ וַיִּתֵּן
filiorum extensioni dimidiæ fuit & :Menasseh virgæ dimidiæ Mosch
מֹשֶׁה לַחֲצִי שֵׁבֶט מְנַשֶּׁה וַיְהִי לַחֲצִי מַטֵּה בְנֵי־
,Machanaim à eorum terminus fuit Et .suas familias ad Menasseh
30 מְנַשֶּׁה לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ וַיְהִי גְבוּלָם מִמַּחֲנַיִם
omnes & ,Basan regis Ogh regnum omne ,Basan omnis
כָּל־הַבָּשָׁן כָּל־מַמְלְכוּת עוֹג מֶלֶךְ־הַבָּשָׁן וְכָל־
dimidium Et .urbes sexaginta ,Basan in quæ ,Jair villæ
31 חַוֺּת יָאִיר אֲשֶׁר בַּבָּשָׁן שִׁשִּׁים עִיר׃ וַחֲצִי
,Basan in Ogh regni urbes ,Edrehi & ,Astaroth & ,Ghilhad
הַגִּלְעָד וְעַשְׁתָּרוֹת וְאֶדְרֶעִי עָרֵי מַמְלְכוּת עוֹג בַּבָּשָׁן
.suas familias ad Machir filiorum dimidio ,Menasseh filii Machir filiis
לִבְנֵי מָכִיר בֶּן־מְנַשֶּׁה לַחֲצִי בְנֵי־מָכִיר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃
transitu à ,Moab campestribus in Mosch fecit hæreditare quæ Ista
32 אֵלֶּה אֲשֶׁר־נִחַל מֹשֶׁה בְּעַרְבוֹת מוֹאָב מֵעֵבֶר
Mosch dedit non Levi tribui Et .orientem ad Jericho Jarden
33 לְיַרְדֵּן יְרִיחוֹ מִזְרָחָה׃ וּלְשֵׁבֶט הַלֵּוִי לֹא־נָתַן מֹשֶׁה
,eorum hæreditas ipse ,Israel Deus Dominus :hæreditatem
נַחֲלָה יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל הוּא נַחֲלָתָם
.eos ad est locutus quemadmodum
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר לָהֶם׃

Versio VULG. LAT.

15 Dedit ergò Moyses possessionē tribui filiorū Rubē juxta cognationes suas. 16 Fuitq; terminus eorum ab Aroer, quæ sita est in ripa torrentis Arnon, et in valle ejusdē torrentis media: universá planitiem, quæ ducit Medaba. 17 Et Hesebon, cunctósque viculos earū, qui sunt in campestribus: Dibon quoque, & Bamothbaal, & oppidū Baalmaon. 18 Et Jassa, et Cedimoth, et 19 Mephaath. Et Cariathaim, & Sabama, & Sarathasar in monte convallis. 20 Bethphogor & Asedoth, Phasga, & Bethiesimoth. 21 Et omnes urbes campestres, universáq; regna Sehon regis Amorrhæi, qui regnavit in Hesebon, quē pcussit Moyses cum principibus Madian: Heuæum, & Recem, & Sur, & Hur, & Rebe duces Sehon habitatores terræ. 22 Et Balaam filium Beor ariolum occiderunt filii Israel gladio cum cæteris interfectis. 23 Factúsq; est terminus filiorū Ruben Jordanis fluvius. Hæc est possessio Rubenitarū per cognationes suas urbium & viculorum. 24 Dedítque Moyses tribui Gad & filiis ej⁹ per cognationes suas possessionem, cujus hæc divisio est. 25 Terminus Jaser, et omnes civitates Galaad, et dimidiam partē terræ filiorum Ammon, usque ad Aroer, quæ est contra Rabba. 26 Et ab Hesebon usque Ramoth, Masphe et Betonim, et à Manaim usq; ad terminos Dabir. 27 In valle quoq; Betharan, et Bethnemra, et Socoth, et Saphon reliquā partē regni Sehon regis Hesebon: hujus quoque finis Jordanis est, usque ad extremam partē maris Cenereth trans Jordanē ad Orientalem plagā. 28 Hæc est possessio filiorū Gad p familias suas, civitates, 29 et villæ earū. Dedit et dimidiæ tribui Manasse, filiisq; ejus juxta cognationes suas possessionem. 30 Cujus hoc principiū est: à Manaim universam Basan, et cuncta regna Og regis Basan, omnésq; vicos Jair, qui sunt in Basan, sexaginta oppida. 31 Et dimidiā partē Galaad, et Astaroth et Edrai, urbes regni Og in Basan: filiis Machir, filii Manasse, dimidiæ parti filiorū Machir juxta cognationes suas. 32 Hanc possessionē divisit Moyses in campestrib⁹ Moab trans Jordanem contra Jericho ad Orientalē plagam. 33 Tribui autem Levi non dedit possessionem: quoniam Dominus Deus Israel ipse est possessio ejus, ut locutus est illi.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

15 Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῇ φυλῇ Ῥουβὴν κτ̄ δήμους αὐτῶν. 16 Καὶ ἐγενήθη (κ) αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ Ἀροὴρ, ἥ ἐστι κτ̄ πρόσωπον φάραγγος Ἀρνῶν, καὶ ἡ (λ) πόλις ἡ ἐν τῇ φάραγγι Ἀρνῶν· καὶ πᾶσαν τὴν Μισὼρ Ἕως Ἐσεβὼν, 17 καὶ πάσας τὰς πόλεις τὰς οὔσας ἐν τῇ (μ) Μισὼρ, καὶ Δαιβὼν, καὶ Βαιμὼν Βαὰλ, καὶ οἴκου Μεελβὼθ, 18 Καὶ Βασὰν, καὶ Βακεδμὼθ, καὶ Μαιφαὰδ, 19 Καὶ Καριαθαὶμ, καὶ Σεβαμὰ, καὶ Σεραδὰ, καὶ Σιὼν 20 ἐν τῷ ὄρει (ν) Ἐνὰβ, Καὶ (ξ) Βαιθφογὼρ, καὶ 21 Ἀσηδὼθ Φασγὰ, καὶ Βαιθασιμὼθ, Καὶ πάσας τὰς πόλεις τοῦ Μισὼρ, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν τοῦ Σηὼν βασιλέως τῶν Ἀμορραίων, ὃν ἐπάταξε Μωυσῆς αὐτὸν καὶ τοὺς ἡγουμένους Μαδιὰμ, καὶ τὸν Εὐὶ, καὶ τὸν (ο) Ῥοβὸκ, καὶ τὸν Σοὺρ, καὶ τὸν Οὒρ, καὶ τὸν (π) Ῥοβὲ ἄρχοντα, ἔναρα Σιὼν, καὶ 22 τοὺς κατοικοῦντας Σιών. Καὶ τὸν Βαλαὰμ τὸν τοῦ (ρ) Βαιὼρ τὸν μάντιν ἀπέκτειναν ἐν τῇ ῥοπῇ. 23 Ἐγένετο δὲ τὰ ὅρια Ῥουβὴν, Ἰορδάνης ὅριον. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Ῥουβὴν κτ̄ δήμους αὐτῶν, (σ) αἱ πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. 24 Ἔδωκε δὲ Μωυσῆς τοῖς υἱοῖς Γὰδ κτ̄ δήμους αὐτῶν. 25 Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν Ἰαζὴρ· πᾶσαι (τ) πόλεις Γαλαὰδ, (υ) καὶ τὸ ἥμισυ γῆς υἱῶν Ἀμμὼν ἕως (φ) Ἀραβὰ, ἥ ἐστι 26 κτ̄ πρόσωπον (χ) Ἀρὰδ. Καὶ ἀπὸ Ἐσεβὼν ἕως (ψ) Ἀραβὼθ κτ̄ τὴν (ω) Μασσηφὰ, καὶ Βοτανὶμ, καὶ Μαὰν ἕως τῶν ὁρίων Δαιβὼν, 27 Καὶ Ἐναδὼμ καὶ Ὀθαργαὶ καὶ Βαινθαναβρὰ καὶ Σοκχωθὰ καὶ Σαφὰν καὶ τὴν λοιπὴν βασιλείαν Σηὼν βασιλέως (α) Ἐσεβών· καὶ ὁ Ἰορδάνης ὁριεῖ ἕως μέρους τῆς θαλάσσης (β) Χενερὲθ πέραν τοῦ Ἰορδάνου ἀπ᾽ ἀνατολῶν. 28 Αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν Γὰδ κτ̄ δήμους αὐτῶν καὶ κτ̄ πόλεις (γ) αὐτῶν. κτ̄ δήμους αὐτῶν αὐχένα ἐπιστρέψουσιν ἐναντίον τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν, ὅτι ἐγενήθη κτ̄ δήμους αὐτῶν αἱ πόλεις αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις 29 αὐτῶν. Καὶ ἔδωκε Μωυσῆς τῷ ἡμίσει φυλῆς 30 Μανασσῆ κτ̄ δήμους αὐτῶν. Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια αὐτῶν ἀπὸ (δ) Μαὰν, καὶ πᾶσα βασιλεία Βασὰν, καὶ πᾶσα βασιλεία Ὢγ (ε) βασιλέως τῆς Βασὰν, καὶ πάσας τὰς κώμας Ἰαὶρ, αἵ εἰσιν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ἑξήκοντα πόλεις. 31 Καὶ τὸ ἥμισυ τῆς Γαλαὰδ· καὶ ἐν (ζ) Ἀσαρὼθ, καὶ ἐν (η) Ἐδραὶν πόλεις (θ) βασιλείας Ὢγ ἐν τῇ Βασανίτιδι, (ι) τοῖς υἱοῖς Μαχὶρ υἱοῖς Μανασσῆ, καὶ τοῖς (κ) ἡμίσεσιν υἱοῖς Μαχὶρ υἱοῖς Μανασσῆ, 32 κατὰ δήμους αὐτῶν. Οὗτοι οὓς κατεκληρονόμησε Μωυσῆς πέραν (λ) τοῦ Ἰορδάνου ἐν Ἀραβὼθ Μωὰβ ἐν τῷ πέραν τοῦ (μ) Ἰορδάνου τοῦ κατὰ Ἱεριχὼ ἀπ᾽ ἀνατολῶν.

15 Et dedit Moyses tribui Ruben secundùm populos eorū. 16 Et fuerunt eorum fines ab Aroer, quæ est ad faciem vallis Arnon, & civitas, quæ in valle Arnon, & universam (i) Misor usq; Esebon, 17 & omnes civitates, quæ erant in Misor, & Dæbon, & Bæmon-Baal, & (k) domus Mælboth, 18 Et Basan, et Bæcedmoth, & Mæphaad, 19 Et Cariathæm, & Sebama, & Serada, et (l) Sion in monte Enab, 20 Et Bæthphogor, et Asidoth Phasga, & Bæthbasimoth, 21 Et omnes civitates ipsius Misor: & omne regnum Seon regis Amorrhæorū, quem percussit Moyses eum, & duces Madiam: & ipsum Eui, et ipsum Roboc, & ipsum Sur, & ipsum Ur, & ipsum Robe (m) principē, spolia Sion & habitantes Sion. 22 Et Bilaam filium Beor ariolum occiderunt in (n) impetu. 23 Fuerunt autem fines Ruben, Iordanes terminus. Hæc hæreditas filiorū Ruben secundū populos eorū, civitates eorū, & pagi eorū. 24 Dedit autē Moyses filiis Gad secundùm populos eorum. 25 Et fuerunt fines eorū Iazer: omnes civitates Galaad, et dimidiū terræ filiorum Ammon usq; ad (o) Araba, quæ est ad faciem Arad. 26 Et ab Esibon usq; Araboth ad Massepha, & Botanim, & Maan, usque ad fines Dæbon, 27 Et Enadon, et Othargai, et Bænthanabra, et Socchotha, et Saphan, et reliquum regnū Seon regis Esebon: Et Iordanes terminabit usq; ad partem maris Chenereth trans Iordanem ab Oriēte. 28 Hæc est hæreditas filiorū Gad secundū populos eorum, et secundùm civitates eorum. (p) Secundùm populos suos cervicē vertent coram inimicis suis: quoniam fuerunt secundùm populos eorum, civitates eorum et pagi eorum. 29 Et dedit Moyses dimidiæ tribui Manasse secundùm populos eorum. 30 Et fuerunt fines eorum à Maan; & omne regnum Basan, & omne regnū Og regis Basan, et omnes pagos Iair, qui sunt in Basanitide, sexaginta civitates, 31 Et dimidium Galaad: et in Astaroth, et in Edrain civitates regni Og in Basanitide filiis Machir, (q) filiis Manasse, et dimidiis filiorū Machir filiis Manasse, secundū populos eorum. 32 Hi sunt, quib⁹ possessionem dedit Moyses trans Iordanem in Araboth-Moab trans Iordanem contra Hiericho ab Oriente.

MS. A. (κ) αὐτῷ (λ) πόλις ἐν (μ) Βισὼρ, καὶ Δαβὼρ, καὶ Βαμὼθ Βαὰλ, καὶ οἴκους Βεελμὼν, καὶ Ἰασσὰ, καὶ Κεδημὼθ, καὶ Μηφαὰθ, καὶ Καριαθαὶμ, καὶ Σεβαμὰ, καὶ Σαρὸθ, καὶ Σιὼρ ἐν (ν) Ἐνὰκ, (ξ) Βεθφογὼρ, καὶ Βησιμοὺθ, Καὶ πάσας (ο) Ῥοκὸμ, (π) Ῥεβὲκ ἄρχοντα Σηὼρ, τοὺς κατοικοῦντας τὴν γῆν. Καὶ τὸν (ρ) Βεὼρ (σ) αἱ πόλεις καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. (τ) αἱ πόλεις (υ) καὶ ἥμισυ (φ) Ἀρωὴρ, (χ) Ῥαββά. (ψ) Ῥαμὼθ (ω) Μασφὰ, καὶ Βοτανὶν, καὶ Μαναὶμ ἕως ὁρίων Δαβεὶρ, καὶ Νεμὲκ Βηθαρὰμ, καὶ Βηθαμνὰ, καὶ Σωχὼ, καὶ Σαφὼν, καὶ τὴν λοιπὴν (α) Ἐσεβών· ὁ Ἰορδάνης μεριεῖ (β) Χενερὼθ (γ) αὐτῶν· καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν (δ) Μαναὶμ, καὶ πᾶσα Βασὰ, καὶ πᾶσα (ε) βασιλέως Βασὰν, (ζ) Ἀθαρὼμ, (η) Ἐδραὶμ (θ) τῆς βασιλείας (ι) καὶ ἐδόθησαν τοῖς υἱοῖς Μαχεὶρ υἱοῦ Μανασσῆ, (κ) ἡμίσεσιν τῆς φυλῆς Μανασσῆ ἐγενήθησαν τὰ ὅρια κατὰ φυλὰς αὐτῶν, καὶ κατὰ δήμους αὐτῶν. (λ) τοῦ χειμάρρου ἐν Ἀραβὼθ (μ) Ἰορδάνου κατὰ Ἱεριχὼ ἀπὸ ἀνατολῶν.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

15 ויהב משה לשבטא דבני ראובן לזרעיתהון : והוה להון תחומא מערוער די על
16 כיף נחלא דארנון וקרתא די בגו נחלא וכל מישרא עד מידבא : חשבון וכל קרוהא די
17 במישרא דיבון ובמות בעל ובית בעל מעון : ויהצה וקדמות ומיפעת : וקריתים
18 ושיבמה וצרת השחר בטורא דמישרא : ובית פעור ומשפך מרמתא ובית ישימות : וכל
19 קרוי מישרא וכל מלכות סיחון מלכא דאמוראה דמלך בחשבון דמחא משה יתיה וית
20 רברבי מדין ית אוי וית רקם וית צור וית חור וית רבע רברבי סיחון יתבי ארעא : וית
21 בלעם בר בעור קסמא קטלו בני ישראל בחרבא על קטיליהון : והוה תחום בני ראובן
22 ירדנא ותחומיה דא אחסנת בני ראובן לזרעיתהון קרויא ופצחיהן : ויהב משה לשבטא
23 דגד לבני גד לזרעיתהון : והוה להון תחומא יעזר וכל קרוי גלעד ופלגות ארעא בני
24 עמון עד ערוער די על אפי רבה : ומחשבון עד רמת מצפיא ובטונים וממחנים עד תחום
25 לדביר : ובמישרא בית הרם ובית נמרה וסוכות וצפונא שאר מלכות סיחון מלכא
26 חשבון ירדנא ותחומיה עד סיפי ים גינוסר עברא דירדנא מדנחא : דא אחסנת בני גד
27 לזרעיתהון קרויא ופצחיהן : ויהב משה לפלגות שבטיא דמנשה והוה לפלגות שבטיא
28 דבני מנשה לזרעיתהון : והוה תחומיהון ממחנים כל מתנן כל מלכותיה דעוג מלכא
29 דמתנן וכל כפרני יאיר דבמתנן שתין קרוין : ופלגות ארעא דגלעד ועשתרות ואדרעי
30 קרויא מלכותיה דעוג במתנן לבני מכיר בר מנשה לפלגות בני מכיר לזרעיתהון : אלין
31 די אחסין משה במישריא דמואב מעברא לירדנא דיריחו מדנחא : ולשבטא דלוי
32 לא יהב משה אחסנא מתנן דיהב להון יי אלהא דישראל אנון אחסנתהון כמא
33 דמליל להון :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

15 Et dedit Moses tribui filiorum Ruben per prosapias suas. 16 Et fuit illis terminus à Gharogher quæ super ripam fluminis Arnon, & urbem quæ in medio fluminis, & omnem planiciem usq; ad Medba. 17 Hhesbon & omnes urbes ejus quæ in planicie: Dibon, & Bamoth Baghal, & Bethbaghal Meghon. 18 Et Jahhsza, & Kedemoth, & Mephaghath. 19 Et Kirjathaim, & Sibma, & Szereth Sahhar in monte planiciei. 20 Et Bethpeghor, & effluxionem Meramatha, & Bethjessimoth. 21 Et omnes urbes planiciei, & omne regnum Zzihhon regis Emorrhæi, qui regnavit in Hhesbon: quod delevit Moses eum, & principes Midian & Evæum, & Rekem, & Szur, & Hhur, & Rebagh principes Zzihhon habitatores terræ. 22 Et Bilgham filium Beghor ariolum occiderunt filii Israel in gladio super occisos eorum. 23 Et fuit terminus filiorum Ruben Jordanis, & terminus ejus: hæc hæreditas filiorum Ruben secundùm prosapias suas, urbes & villæ earum. 24 Deditque Moses tribui Gad, filiis Gad & prosapiis eorum. 25 Et fuit eis terminus Jaghzer, & omnes urbes Gilghad, & dimidiū terræ filiorū Ghamon; usq; ad Gharogher, quæ super faciem Rabath. 26 Et ab Hhesbon usq; ad Ramath Miszpaia & Betunim: & à Mahanaim usq; ad terminum Debir. 27 Et in planitie Bethharem, & Bethnimrah, & Zzuchoth, & ad Septentrionem reliquum regni Zzihhon regis Hhesbon Jordanis, & terminus ejus; usque ad fines maris Ginozzar ultra Jordanem ad Orientem. 28 Hæc possessio filiorum Gad per prosapias suas, urbes & oppida earum. 29 Et dedit Moses dimidiæ tribui Manasse: & fuit dimidiæ tribui filiorum Manasse, per prosapias suas. 30 Et fuit terminus eorum à Mahanaim, & omnis Mathnan omne regnū Ghog regis Mathnan, & omnes vici Jair, qui in Mathnan, sexaginta urbes. 31 Et dimidium terræ Gilghad, & Ghastharoth, & Edreghi urbes regni Ghog in Mathnan; filiis Machir filii Manasse medietati filiorum Machir per prosapias eorum. 32 Et hi, quos possidere fecit Moses in campestribus Moab; ultra Jordanem ad Jericho ad ortum. 33 Et tribui Levi non dedit Moses possessionem: Dona quæ dedit illis Dñs Deus Israel, illa possessio eorū, juxta id quod locutus est eis.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

15 Dedit autē Moses tribui Rubil juxta familias eorum. 16 Fuitq; termin⁹ eorū ab Adoir quæ est sec⁹ ripā torrentis Arnon, & civitate quæ est in medio torrentis, totáq; planitie, usque ad Riba, 17 Et Hesbon, cunctásq; civitates quæ sunt in planitie: itē Ribon, Methbaal, et Bethbene-Ammon, 18 Jahas, Kermoth, & Anoth, 19 Curiathim, Samma, Jasrath, & Seir quæ est in monte sito Convalle. 20 Item Beth-peor, Astaroth, Pasga, & Beth-aijesimoth, 21 Oppida omnia quæ sunt in planitie, totumq; regnum Sihonis regis Amorrhæorum, qui regnaverat in Hesbon, quē occiderat Moses & filii Israelis in Median, cum principib⁹ ej⁹ Aui, Recem, Sur, Hur, atq; Reba: hi erant quinque principes Sihonis, habitantes in terra illa. 22 Belaam quoq; filiū Beor divinatorē occiderūt filii Israel gladio cum interfectis suis. 23 Et fuit limes filiorū Rubil, Jordanes. Hæc est hæreditas filiorū Rubil per familias eorū, civitates & oppida earū. 24 Dedit etiā Moses tribui Gad secundùm familias eorū. 25 Fuitq; termin⁹ eorū Jazir, omnes civitates Gelaad, & dimidia terra filiorū Ammon, usq; ad Adoir quæ est corā Rabath: 26 Et ab Hesbon usq; ad collē Masphiæ, & Botnin: & à Mahanim usq; ad limitē Dobir. 27 In Convalle autem, Beth-athim, Beth-nemra, Sochoth, Gebira, et reliquū regnū Sihonis regis Hesbon, cū limitib⁹ eorū usq; ad Jordanē, et usq; ad extremū mare Chenarath, & usq; ad ripā Jordanis Orientalē. 28 Hæc est hæreditas filiorū Gad in familias suas, civitates & oppida earū. 29 Item dedit Moses dimidiæ tribui Manasse: fuitq; portio filiorū Manasse per familias suas: 30 Fuit inquā termin⁹ eorū Mahanim, tota Mathnin, universum regnū Og regis Mathnin, & omnes villæ Jair, quæ erant in Mathnin, sexaginta civitates: 31 Dimidia quoq; Gelaad, Astaroth, & Ardei, civitates regni Og qui erat in Mathnin. Has civitates & villas earum dedit Manasses filiis Machir filii Manasse, dimidiæ scilicet parti filiorū Machir per familias eorum. 32 Hisce duab⁹ tribub⁹ ac dimidiæ tribui hæreditatē distribuit Moses in planitie Moab, cis Jordanem, ad Orientem. 33 Tribui verò Levi non dedit Moses hæreditatē, quia Dñs Deus Israelis est hæreditas eorum, quemadmodum dixerat eis.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 فاعطي موسي لسبط بني روبيل لقبايلهم * وكان تخومهم من عداوعيد التي على شاطي 16
واد ارنون * والمدينة التي في وسط الواد * وكل السهل الي ميدبا * حسبون وكل ضياعها التي في 17
السهل * ديبون * وصنيعة الوثن * وبيت وثن معون * وياهصا * وقرموت * ومعاعث * وقريا تايم * وسبما * 18 19
وصارث * وساحر في جبل المرج * وبيت فاعور * ومصبات القلعة * وبيت اليشموث * وكل قري 20 21
السهل * وساير مملكة سحون ملك الاموري الذي ملك بحسبون * الذي قتله موسي *
وكذلك اشراف مدين * وهم اوي ورافم وصور وحور ورابع * امراء سحون سكان الارض * وبلعام 22
بن بعور المنجم قتلوه بنو اسرايل بالسيف مع صرعاهم * وكان تخوم بني روبيل الاردن * هذه 23
نحلة بني روبيل لقبايلهم * المدن وحصايرهم * واعطي موسي لسبط جاد لقبايلهم * وكان 24 25
تخومهم يعزار * وكل مدن الجرجوسي * ونصف مدن ارض بني عمون * الي عداوعيد التي
على ظاهر ربا * ومن حسبون الي رامة القلعة بقطرهم * ومن العسكرين الي تخم دبيرا * وفي المرج 26 27
بيت هارون * وبيت نمرا * وسكوث * وصافون * وبقية مملكة سحون ملك حسبون * من
الاردن وتخومه الي طرف بحر كنارث جنب الاردن شرقا * هذه نحلة بني جاد لقبايلهم * المدن 28
وحصايرهم * واعطي موسي لنصف سبط منسا لقبايلهم * وكان تخومهم العسكرين * وجميع 29 30
البثنية * وجميع مملكة عوج ملك البثنية * وجميع اقنية يايد التي فيها ستون مدينة * ونصف 31
الجرسي * والصنمين * وادرعات مدن مملكة عوج في البثنية لبني ماخير بن منسا لنصف بني
ماخير لقبايلهم * هولاء الذي انحل موسي في سباخ ماب من جنب اردن اريحا شرقا * ولسبط 32 33
لاوي ما اعطي موسي نحلة * لان حقوق الله اله اسرايل كانت نحلته * كما اوصي موسي لهم *

15 Dedit itaque Moses tribui filiorū Rubil per familias eorū. 16 Fuitq; terminus eorū ab Adauaid quæ est secus ripam torrentis Arnon, & urbe quæ est in medio torrentis, totâq; planitie, usq; ad Maidabo. 17 Fuit etiam terminus eorum Hesbon, & omnes villæ ej⁹ quæ sunt in planitie, Dibon, Villa idoli, & Domus idoli Maon: 18 Jabusa, Carmuth, Mephaath: 19 Curiathaim, Sabma, Sareth, & Sahar in monte Prati: 20 Beth-peor, Irrigua arcis, & Beth-jesimoth: 21 Omnia oppida planitiei, universū regnū Sihonis regis Amorrhæi, qui regnaverat in Hesbon, quem occidit Moses: item principes Madian, nempe Aui, Racem, Sur, Hur, & Rabee, duces Sihonis, incolæ terræ illius. 22 Belaam quoq; filiū Beor Astrologū occiderunt filii Israel gladio, unà cum his qui prostrati fuerant ab ipsis. 23 Et fuit terminus filiorum Rubil, Jordanis. Hæc est hæreditas filiorū Rubil secundùm familias eorum, urbes, & arces eorum. 24 Item dedit Moses tribui Gad per familias eorum. 25 Et fuit terminus eorum Jazar, & omnes urbes Gergesæi, & media pars urbium terræ filiorum Ammon, usq; ad Adauaid quæ est ad aspectū Rabba: 26 Et ab Hesbon usq; ad Ramath castri in confinibus eorū, & à duobus exercitibus (scilicet, Mahanim) usque ad terminos Dobiræ. 27 In Prato verò, Beth-Haron, Beth-nimra, Socoth, Saphon, & reliquum regnū Sihonis regis Hesbon, à Jordane ejusque termino usq; ad extremitatē maris Chenarath trans Jordanem ad Orientem. 28 Hæc est hæreditas filiorū Gad per familias eorum, urbes, ac villæ eorum. 29 Denique dederat Moses dimidiæ tribui Manasse juxta familias eorum. 30 Fuitque terminus eorum duo exercitus (Mahanaim) tota Bathnia, universum regnum Og regis Bathniæ, & omnes tractus Jaid, in quibus extabant urbes sexaginta: 31 Dimidia quoque pars Gerasæi, & Sanamain, & Adraath urbes regni Og in Bathnia, fuerunt filiis Machir filii Manasse, dimidiæ scilicet parti filiorum Machir per familias eorum. 32 Hi sunt quibus hæreditatem dedit Moses in campis Moab cis Jordanem Iericho ad Orientē. 33 Tribui autem Leviticæ non dedit Moses hæreditatem, quoniam legitima Dei, Dei Israelis erant hæreditas ejus, quemadmodum præceperat pro illis Moses.

ספר יהושע: יד

CAP. XIV. יד

quæ ,Chenahan terra in Iſrael filii acceperũt hæreditate quæ iſta Et
1 ואלה אשר־נחלו בני־ישראל בארץ כנען אשר
,Non filius Jehoſuah &,ſacerdos Elhazar eos fecerũt accipere hæreditate
נחלו אותם אלעזר הכהן ויהושע בן־נון
,eorũ hæreditatis ſorte In .Iſrael filiorum extenſionum patrum capita &
2 וראשי אבות המטות לבני ישראל: בגורל נחלתם
dimidiæ & ,extenſionibus novem ,Moſeh manu in Dominus præcepit ſicuti
כאשר צוה יהוה ביד־משה לתשעת המטות וחצי
tribui dimidiæ & tribub' duab' hæreditatẽ Moſeh dederat Nam .tribui
3 המטה: כי־נתן משה נחלת שני המטות וחצי המטה
Quia .eorũ medio in hæreditatem dederat non Levitis & :Jarden tranſitu à
4 מעבר לירדן וללוים לא־נתן נחלה בתוכם: כי־
non & : Ephraim & Menaſſeh ,extenſiones duæ Ioſeph filii fuerunt
היו בני־יוסף שני מטות מנשה ואפרים ולא־
,habitandum ad urbes niſi ,terra in Levitis partem dederunt
נתנו חלק ללוים בארץ כי אם־ערים לשבת
Quemadmodũ .eorũ poſſeſſioni & ,eorum acquiſitionibus earum ſuburbana &
5 ומגרשיהם למקניהם ולקנינם: כאשר
ſunt partiti & ,Iſrael filii fecerunt ſic ,Moſeh Dominus præcepit
צוה יהוה את־משה כן עשו בני ישראל ויחלקו
,Ghilgal in Jehoſuah ad Iehudah filii acceſſerunt Et .terram
6 את־הארץ: ויגשו בני־יהודה אל־יהושע בגלגל
noſti Tu :Chenizeus Jephunneh filius Caleb eum ad dixitque
ויאמר אליו כלב בן־יפנה הקנזי אתה ידעת את־
Dei virum Moſeh ad Dominus eſt locutus quod verbum
הדבר אשר־דבר יהוה אל־משה איש־האלהים
quadraginta Filius .Barneah Cades in tuas cauſas ſuper & ,meas cauſas ſuper
7 על אדותי ועל אדותיך בקדש ברנע: בן־ארבעים
Barneah Cades de me Domini ſervus Moſeh mittendo in ,ego annorum
שנה אנכי בשלח משה עבד־יהוה אתי מקדש ברנע
meo corde cum quemadmodũ ,verbũ ei retuli & :terram explorandũ ad
לרגל את־הארץ ואשב אתו דבר כאשר עם־לבבי:
ego & ,populi cor liqueſecerunt ,mecũ aſcenderũt qui mei fratres Et
8 ואחי אשר עלו עמי המסיו את־לב העם ואנכי
die in Moſeh juravit Et .meum Deum Dominum poſt complevi
9 מלאתי אחרי יהוה אלהי: וישבע משה ביום
,ea in tuus pes calcavit quam terra non Si :dicendo ,illa
ההוא לאמר אם־לא הארץ אשר דרכה רגלך בה
complevisti quia :ſeculum in uſque tuis filiis & ,hæreditatem in erit tibi
לך תהיה לנחלה ולבניך עד־עולם כי מלאת
Dominus fecit vivere ecce nunc Et .meum Deum Dominum poſt
10 אחרי יהוה אלהי: ועתה הנה החיה יהוה
tunc ex ,annis quinque & quadraginta iſtis eſt locutus ſicut ,me
אותי כאשר דבר זה ארבעים וחמש שנה מאז
ambulavit quibus ,Moſeh ad hoc verbum Dominus eſt locutus
דבר יהוה את־הדבר הזה אל־משה אשר־הלך
quinque filius hodie ego ecce nunc & :deſerto in Iſrael
ישראל במדבר ועתה הנה אנכי היום בן־חמש
die in quemadmodum fortis hodie ego Adhuc .annorum octoginta &
11 ושמנים שנה: עודני היום חזק כאשר ביום
,nunc mea fortitudo ſic ,tunc mea fortitudo Sicut .Moſeh me mittere
שלח אותי משה ככחי אז וככחי עתה
mihi da nunc Et .ingrediendum & ,exeundum ad & ,prœlium ad
12 למלחמה ולצאת ולבוא: ועתה תנה־לי
tu quia : illa die in Dominus eſt locutus quem ,iſtum montem
את־ההר הזה אשר־דבר יהוה ביום ההוא כי־אתה
,magnæ urbes & ,ibi Hanachim quia ,illa die in audiſti
שמעת ביום ההוא כי־ענקים שם וערים גדלות
quemadmodum ,eos expulero & ,mecum Dominus fortè ſi : munitæ
בצרות אולי יהוה אותי והורשתים כאשר
.Dominus eſt locutus
דבר יהוה:

Verſio VULG. LAT.

CAP. XIV.

1 Hoc eſt quod poſſederunt filii Iſrael in terra Chanaan, quã dederunt eis Eleazar ſacerdos & Joſue filius Nun, & principes familiarum per tribus Iſrael: 2 Sorte omnia dividentes, ſicut præceperat Dominus in manu Moyſi, novem tribubus, 3 & dimidiæ tribui. Duab' enim tribubus, & dimidiæ, dederat Moyſes trans Jordanem poſſeſſionem: abſq; Levitis, qui nihil terræ acceperunt inter fratres 4 ſuos. Sed in eorum ſucceſſerũt locum filii Joſeph in duas diviſi trib', Manaſſe et Ephraim: nec acceperunt Levitæ aliam in terra partem, niſi urbes ad habitandũ, & ſuburbana earũ ad alenda jumenta & pecora 5 ſua. Sicut præceperat Domin' Moyſi, ita fecerunt filii Iſrael, 6 & diviſerunt terram. Acceſſerunt itaq; filii Juda ad Joſue in Galgala: locutúſq; eſt ad eũ Caleb filius Jephone Cenezæus, Nôſti quid locut' ſit Domin' ad Moyſen hominem Dei de me & de te in Cadesbarne. 7 Quadraginta annorum eram quando miſit me Moyſes famulus Domini de Cadesbarne, ut conſiderarem terram, nuntiavique ei quod mihi verum 8 videbatur. Fratres autem mei qui aſcenderant mecum, diſſolverunt cor populi : & nihilominùs ego ſecutus ſum 9 Dominum Deum meum. Juravítque Moyſes in die illo, dicens; Terra, quam calcavit pes tuus, erit poſſeſſio tua, & filiorum tuorum in æternum: quia ſecutus es Dominum Deũ 10 meum. Conceſſit ergò Dominus vitam mihi, ſicut pollicitus eſt uſque in præſentem diem. Quadraginta & quinque anni ſunt, ex quo locutus eſt Dominus verbum iſtud ad Moyſen, quando ambulabat Iſrael per ſolitudinem: hodiè octoginta 11 quinq; annorũ ſum, Sic valens, ut eo valebã tempore, quando ad explorandum miſſus ſum: illius in me temporis fortitudo uſq; hodiè perſeverat, tam ad bellandum quàm ad 12 gradiendum. Da ergò mihi montem iſtum, quem pollicitus eſt Dominus, te quoque audiente, in quo Enacim ſunt, & urbes magnæ atque munitæ: ſi fortè ſit Dominus mecum, & potuero delere eos, ſicut promiſit mihi.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Tranſlatione LATINA.

ΚΕΦ. ιδ'.

1 Καὶ οὗτοι οἱ κατακληρονομήσαντες υἱῶν (α) Ἰσραὴλ ἐν τῇ γῇ Χαναάν, οἷς κατεκληρονόμησαν (β) αὐτοῖς Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεύς, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ ἄρχοντες πατριῶν φυλῶν τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. 2 Κατὰ κλήρους ἐκληρονόμησαν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο (γ) κύριος ἐν χειρὶ Ἰησοῦ ταῖς ἐννέα φυλαῖς, καὶ τῷ ἡμίσει 3 φυλῆς ἀπὸ τοῦ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ τοῖς Λευίταις οὐκ ἔδωκε κλῆρον ἐν 4 αὐτοῖς, Ὅτι ἦσαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ δύο φυλαὶ Μανασσῆ καὶ Ἐφραίμ. καὶ οὐκ ἐδόθη μερὶς ἐν τῇ γῇ τοῖς Λευίταις, ἀλλ' ἢ πόλεις κατοικεῖν, καὶ τὰ ἀφωρισμένα (δ) αὐτῶν τοῖς κτήνεσι, καὶ τὰ 5 κτήνη αὐτῶν. Ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ Μωυσῇ, οὕτως (ε) ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ (ζ) ἐμέρισαν τὴν 6 γῆν. Καὶ (η) προσήλθοσαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα πρὸς Ἰησοῦν (θ) ἐν Γαλγάλ· καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Χάλεβ ὁ τοῦ (ι) Ἰεφοννὴ ὁ Κενεζαῖος, Σὺ ἐπίστῃ τὸ ῥῆμα, ὃ ἐλάλησε κύριος πρὸς Μωυσῆν ἄνθρωπον τοῦ Θεοῦ περὶ ἐμοῦ καὶ σοῦ 7 ἐν Κάδης Βαρνῆ. (κ) Τεσσαράκοντα γὰρ ἐτῶν ἤμην ὅτε ἀπέστειλέ με (λ) Μωυσῆς ὁ παῖς τοῦ Θεοῦ ἐκ Κάδης Βαρνῆ κατασκοπεῦσαι τὴν γῆν· καὶ (μ) ἀπεκρίθην αὐτῷ λόγον κατὰ τὸν νοῦν 8 αὐτοῦ. Οἱ (ν) ἀδελφοί μου οἱ ἀναβάντες μετ' ἐμοῦ μετέστησαν (ξ) τὴν καρδίαν τοῦ λαοῦ, ἐγὼ δὲ προσετέθην 9 ἐπακολουθῆσαι κυρίῳ τῷ Θεῷ μου. Καὶ ὤμοσε Μωυσῆς ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ, λέγων, Ἡ γῆ (ο) ἐφ' ἣν ἐπέβης, σοὶ ἔσται ἐν κλήρῳ καὶ τοῖς τέκνοις σου εἰς τὸν αἰῶνα, ὅτι (π) προσετέθης ἐπακολουθῆσαι ὀπίσω κυρίου τοῦ Θεοῦ ἡμῶν. 10 Καὶ νῦν διέθρεψέ με κύριος ὃν τρόπον εἶπε. τοῦτο (ρ) τεσσαρακοστὸν καὶ πέμπτον ἔτος, ἀφ' οὗ ἐλάλησε κύριος τὸ ῥῆμα τοῦτο πρὸς Μωυσῆν. καὶ ἐπορεύθη Ἰσραὴλ ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ νῦν ἰδοὺ ἐγὼ 11 σήμερον ὀγδοήκοντα καὶ πέντε ἐτῶν. Ἔτι εἰμὶ σήμερον ἰσχύων, ὡσεὶ ὅτε ἀπέστειλέ με Μωυσῆς, ὡσαύτως ἰσχύω νῦν ἐξελθεῖν καὶ 12 εἰσελθεῖν εἰς τὸν πόλεμον. Καὶ νῦν (σ) αἰτοῦμαί σε τὸ ὄρος τοῦτο, καθὰ εἶπε κύριος (τ) τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, ὅτι σὺ ἀκήκοας τὸ ῥῆμα τοῦτο ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ. (υ) νῦν δὲ οἱ Ἐνακὶμ ἐκεῖ εἰσι, πόλεις ὀχυραὶ καὶ μεγάλαι· ἐὰν οὖν κύριος μετ' ἐμοῦ ᾖ, (φ) ἐξολοθρεύσω αὐτούς, ὃν τρόπον εἶπέ μοι κύριος.

CAP. XIV.

1 *Et hi ſunt qui poſſederunt, de filiis Iſrael in terra Chanaan : quibus diſtribuerunt hæreditatem eis Eleazar ſacerdos, & Ieſus filius Naue, & principes familiarum tribuum filiorum Iſrael.* 2 *Secundùm ſortes hæreditârunt, quemadmodùm mandavit Dominus in manu (a) Ieſu novem tribubus, & dimidiæ (b) tribui, ex eo quod trans Iordanem.* 3 *Et Levitis non dedit ſortem in eis:* 4 *Quoniam fuerunt filii Ioſeph duæ tribus, Manaſſe & Ephræm. Et non fuit data portio in terra Levitis, ſed civitates ad habitandum, & (c) ſegregata earum pecoribus, & pecora eorum.* 5 *Quemadmodùm mandaverat Dominus Moyſi, ſic fecerunt filii Iſrael: & partiti ſunt terram.* 6 *Et acceſſerunt filii Iuda ad Ieſum in Galgal. Et dixit ad eum Chaleb filius Iephone Cenezeus, Tu nôſti verbum, quod locutus eſt Dominus ad Moyſen hominem Dei de me & te in Cades-Barne.* 7 *Quadraginta enim annorum eram, quando miſit me Moyſes puer Dei de Cades-Barne explorare terrã. Et (d) reſpondi ei verbum ſecundùm mentem ejus.* 8 *Fratres mei qui aſcenderant mecum, tranſtulerunt cor populi : ego autem appoſitus ſui obſequi Domino Deo meo.* 9 *Et juravit Moyſes in illa die, dicens; Terra, ſuper quam aſcendiſti, tibi erit in ſorte, & filiis tuis in ſeculum : quoniam appoſuiſti obſequi poſt Dominum Deum noſtrum.* 10 *Et nunc enutrivit me Dominus, quemadmodùm dixit. Hic eſt quadrageſimus & quintus annus, ex quo locutus eſt Dominus verbum hoc ad Moyſen. Et ivit Iſrael in deſerto : & nunc ecce ego hodiè octoginta & quinque annorum.* 11 *Adhuc ſum hodiè valens; ſicut quando miſit me Moyſes : ſimiliter valeo nunc egredi, & ingredi in prælium.* 12 *Et nunc peto à te montem hunc, ſecundùm quæ dixit Dominus die illâ; quoniam tu audîſti verbum hoc in die illa. Nunc autem ipſi Enacim ibi ſunt, civitates munitæ & magnæ. Si igitur Dominus mecum fuerit, exterminabo eos; quemadmodùm dixit mihi Dominus.*

MS.A. (α) Ἰσραὴλ Χαναάν, (β) ἑαυτοῖς (γ) κύριος τῷ Ἰησοῦ (δ) αὐτοῖς τοῖς κτήνεσιν αὐτῶν. Ὃν (ε) ἐποίησαν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ, (ζ) ἐμερίσαντο (η) προσῆλθον (θ) ἐν Γαλγάλοις· (ι) Ἰεφοννὴ (κ) Τεσσεράκοντα (λ) Μωυσῆς δοῦλος κυρίου κατασκοπεῦσαι (μ) ἀπεκρίθησαν (ν) ἀδελφοὶ οἱ συναναβάντες (ξ) τὴν διάνοιαν τοῦ (ο) ἐφ' ἧς (π) προσετέθην (ρ) Τεσσερακοστὸν (σ) ἐτοῦμαί σε (τ) ἐν τῇ (υ) νυνὶ (φ) ἐξολεθρεύσω

תרגום יונתן Targum Jonathan.

יד

1 ואלין דאחסינו בני ישראל בארעא דכנען דאחסינו יתהון אלעזר כהנא ויהושע בר נון
2 ורישי אבהת שבטיא לבני ישראל: בעדבא אתפלגת להון אחסנתהון כמא דפקיד יי
3 בידא דמשה לתשעת שבטין ופלגות שבטא: ארי יהב משה אחסנת תרין שבטין
4 ופלגות שבטא מעברא לירדנא ולליואי לא יהב אחסנא ביניהון: ארי הוו בני יוסף
תרין שבטין מנשה ואפרים ולא יהבו חולק לליואי בארעא אלהן קרוין למתב ורוחיהון
5 לבעיריהון ולגיתיהון: כמא דפקיד יי ית משה כן עבדו בני ישראל ופליגו ית ארעא:
6 וקריבו בני יהודה לות יהושע בגלגלא ואמר ליה כלב בר יפנה קניזאה את ידעתא ית
7 פתגמא דמליל יי עם משה נביא דיי על עסק דילי ועל עסק דילך ברקם גיאה: בר
ארבעין שנין אנא כד שלח משה עבדא דיי יתי מרקם גיאה לאללא ית ארעא ואתיבית
8 יתיה פתגמא כמא דהוה עם לבי: ואחי דסליקו עמי תברו ית לבא דעמא ואנא
9 אשלמית בתר דחלתא דיי אלהי: וקים משה ביומא ההוא למימר אם לא ארעא די
דרכת פרסת רגלך בה דילך תהי לאחסנא ולבנך עד עלמא ארי אשלמתא בתר
10 דחלתא דיי אלהי: וכען הא קים יי יתי כמא די מליל דנן ארבעין וחמש שנן מעדן
דמליל יי ית פתגמא הדין עם משה דאזל ישראל במדברא וכען הא אנא יומא דין בר
11 תמנן וחמש שנין: עד כען אנא יומא דין תקיף כדביומא דשלח יתי משה כחילי
12 כבכן וכן חילי דכען לאגחא קרבא ולמפק ולמיעל: וכען הב לי ית טורא הדין
דמליל יי ביומא ההוא ארי את שמעתא ביומא ההוא ארי גברין תמן וקרוין רברבן
כריכן מאיכה יהא מימרא דיי בסעדי ואירתנון כמא די מליל יי:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

CAP. XIV.

1 Et hæc quæ poſſederunt filii Iſrael in terra Canaan: quæ poſſidere fecerunt eos Eleazar ſacerdos, & Joſue filius Nun, & capita patrum tribuum filiorum Iſrael. 2 In ſorte *diviſa eſt eis poſſeſſio ſua* : juxta id quod præcepit Dominus *per manum* Moyſi, novem tribubus & dimidiæ tribui. 3 Namque dedit Moyſes poſſeſſionem duabus tribubus, & dimidiæ tribui ultra Jordanem, & Levitis non dedit poſſeſſionem inter eos. 4 Etenim fuerunt filii Joſeph duæ tribus Manaſſe & Ephraim : & non dederunt partem Levitis in terra, niſi urbes ad habitandum, & ſuburbana earum, jumentis & pecoribus eorum. 5 Juxta id quod præcepit Dominus Moyſi, ſic fecerunt filii Iſrael, & partiti ſunt terram. 6 Et acceſſerunt filii Juda ad Joſue in Gilgala, & dixit ei Caleb filius Jephune Kenizæus: Tu nôſti verbum quod locutus eſt Dominus cum Moyſe propheta Domini ſuper cauſam meam, & ſuper tuã in Rekam Geah. 7 Filius quadraginta annorum ego, quando miſit Moyſes ſervus Domini me ex Rekam Geah ad explorandam terram, & retuli illi verbum, ut id quod fuit cum corde meo. 8 Et fratres mei qui aſcenderũt mecum, fregerunt cor populi, & ego complevi poſt timorem Domini Dei mei. 9 Et juravit Moyſes in die illâ, dicendo: Niſi terra, quam calcavit planta pedis tui in ea, tibi erit in poſſeſſionem, & filiis tuis uſque in ſeculum: quoniam complêſti poſt timorem Domini Dei mei. 10 Et nunc ecce vivere fecit Dominus me, quemadmodum locutus eſt, his quadraginta & quinque annis: à tempore quo locutus eſt Dominus verbum hoc cum Moyſe qui ambulavit cum Iſrael in ſolitudine: & nunc en ego hodie filius octoginta & quinq; annorũ. 11 Uſq; nunc ego hodie robuſtus, ſicut in die quo miſit me Moyſes: ſicut virtus mea tunc, ſic virtus mea quæ nunc; ad ineundum prœlium, & ad exeundum, & ad intrandum. 12 Et nunc da mihi montem hunc quem locutus eſt Dominus in die illo: nam tu audiviſti in die illo, quia fortes ibi; & urbes magnæ munitæ, ſi fortè erit verbum Domini in auxilium meum, & poſſidebo eas, juxta id quod locutus eſt Dominus.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܕ *

1 * ܘܗܠܝܢ ܕܐܬܝܪܬܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. ܕܐܘܪܬ ܐܢܘܢ ܐܠܥܙܪ ܟܗܢܐ ܘܝܫܘܥ ܒܪ
2 ܢܘܢ. ܘܪܝܫܐ ܕܐܒܗܬܐ ܕܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. * ܒܦܣܐ ܝܪܬܘܬܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕ
3 ܡܘܫܐ ܠܬܫܥܐ ܫܒܛܝܢ ܘܠܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ. * ܡܛܠ ܕܝܗܒ ܡܘܫܐ ܝܪܬܘܬܐ
ܠܬܪܝܢ ܫܒܛܝܢ ܘܠܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ. ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܠܠܘܝܐ. ܠܐ ܝܗܒ ܝܪܬܘܬܐ
4 ܒܝܢܬܗܘܢ. * ܡܛܠ ܕܗܘܘ ܒܢܝ ܝܘܣܦ. ܬܪܝܢ ܫܒܛܝܢ. ܡܢܫܐ ܘܐܦܪܝܡ. ܘܠܐ ܝܗܒܘ
ܦܠܓܘܬܐ ܠܠܘܝܐ ܒܐܪܥܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܩܘܪܝܐ ܠܡܥܡܪ ܒܗܝܢ. ܘܦܪܙܘܩܐ. ܠܒܥܝܪܗܘܢ
5 ܘܠܩܢܝܢܗܘܢ. * ܐܝܟܢܐ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. ܗܟܢܐ ܥܒܕܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܦܠܓܘܗ
6 ܠܐܪܥܐ. * ܘܩܪܒܘ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܠܘܬ ܝܫܘܥ ܒܓܠܓܠ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ ܩܢܙܝܐ.
ܐܢܬ ܝܕܥ ܐܢܬ ܦܬܓܡܐ ܕܡܠܠ ܡܪܝܐ ܥܡ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ. ܥܠ ܕܝܠܝ ܘܥܠ
7 ܕܝܠܟ. ܒܪܩܡ ܕܓܝܐ. * ܒܪ ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ ܗܘܝܬ. ܟܕ ܫܕܪܢܝ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ
ܕܡܪܝܐ ܡܢ ܪܩܡ ܕܓܝܐ ܠܡܐܠܦ ܐܪܥܐ. ܘܐܗܦܟܬ ܠܗ ܦܬܓܡܐ ܐܝܟ ܕܐܝܬ ܗܘܐ ܒܠܒܝ.
8 * ܘܐܚܝ ܐܝܠܝܢ ܕܣܠܩܘ ܥܡܝ ܐܡܣܝܘ ܠܒܗ ܕܥܡܐ. ܘܐܢܐ ܫܡܠܝܬ ܒܬܪ
9 ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ. * ܘܝܡܐ ܡܘܫܐ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܘܐܡܪ. ܐܪܥܐ ܕܕܪܟܬ ܒܗ ܪܓܠܟ. ܠܟ
10 ܬܗܘܐ ܝܪܬܘܬܐ. ܘܠܒܢܝܟ ܠܥܠܡ. ܡܛܠ ܕܫܡܠܝܬ ܒܬܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܝ. * ܘܗܫܐ ܗܐ ܐܚܝܢܝ
ܠܝ ܡܪܝܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ. ܗܐ ܐܪܒܥܝܢ ܘܚܡܫ ܫܢܝܢ. ܗܐ ܡܢ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܡܠܬܐ ܗܕܐ
ܠܡܘܫܐ. ܟܕ ܗܠܟ ܐܝܣܪܝܠ ܒܡܕܒܪܐ. ܘܗܫܐ ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ. ܒܪ ܬܡܢܝܢ ܘܚܡܫ
11 ܫܢܝܢ. * ܘܥܕܟܝܠ ܐܢܐ ܝܘܡܢܐ ܚܝܠܬܢ ܐܝܟ ܕܒܝܘܡܐ ܕܫܕܪܢܝ ܡܘܫܐ. ܐܝܟ ܚܝܠܝ ܕܗܝܕܝܢ
12 ܗܟܢܐ. ܚܝܠܝ ܗܫܐ ܠܩܪܒܐ. ܘܠܡܦܩ ܘܠܡܥܠ. * ܘܗܫܐ ܗܒ ܠܝ ܛܘܪܐ ܗܢܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ
ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܗܘ. ܡܛܠ ܕܐܢܬ ܫܡܥܬ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܗܘ. ܕܓܢܒܪܐ ܐܝܬ ܬܡܢ. ܘܩܘܪܝܐ
ܪܘܪܒܬܐ ܘܚܣܝܢܬܐ. ܟܢ ܢܗܘܐ ܡܪܝܐ ܥܡܝ. ܘܐܘܪܬ ܐܢܘܢ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ.

CAP. XIV.

1 Hæc verò ſunt quæ hæreditate acceperunt filii Iſrael in terra Chanaan, quæ hæreditate diſtribuit eis Eliazar ſacerdos, & Jeſus filius Nun, atque capita, patres *videlicet* tribuum filiorum Iſrael, 2 Secundùm portionem hæreditatis eorum, quemadmodum præceperat Dñs per Moſen ut darentur novẽ tribubus ac dimidiæ tribui. 3 Jam enim dederat Moſes hæreditatem duabus tribubus & dimidiæ tribui cis Jordanem: Levitis autem nullam dedit hæreditatẽ inter illos. 4 (Erant enim filii Joſeph duæ tribus, Manaſſe & Aphrem) nullam dedit *inquam* portionẽ Levitis in terra illa, præter civitates ad habitandum, & agros pro jumentis & poſſeſſione eorum. 5 Quemadmodum præceperat Dominus Moſi, ita fecerunt filii Iſrael, & partiti ſunt terram. 6 Accedentibus autem filiis Juda ad Jeſum in Galgala, dixit Caleb fili' Jophnæ Cenezæus ad Jeſum, Tu nôſti ſermonẽ quem locut' eſt Dñs cum Moſe ſervo ſuo de re mea & de re tua in Recem Superbi, 7 Cùm eſſem tunc annos nat' quadraginta, quãdo miſit me Moſes ſervus Dei è Recem Superbi ad explorandam terram, dedique ei reſponſum prout erat in corde meo : 8 Fratres autem noſtri qui nobiſcum aſcenderant, terruerunt cor populi; ego verò perfectè ſecutus ſum Dominum Deum meum. 9 Juravit autem Moſes eodem tempore, ac dixit, Terra per quam inceſſit pes tuus, tibi cedet in hæreditatem ac filiis tuis in æternum, eò quòd perfectè ſecutus ſis Dñm Deũ. 10 Nunc itaque, ecce requiem dedit nobis Dñs, quemadmodum dixerat: en quadrageſimus quintus eſt annus ex quo dixit Dñs verbum hoc Moſi, ut *ſcilicet* ambulare faceret Iſraelem per deſertum : ego igitur hodiè ſum natus annos octoginta quinque; 11 Adhuc tamen ſubſiſtit in me robur non ſecùs ac illo die quo miſit me Moſes : meum ejus temporis robur atque præſentis, par eſt ad bellandum, egrediendum, & ingrediendũ. 12 Itaq; da mihi montem iſtum quem dixit Dominus Deus illâ die (tu autem audîſti eãdem die quòd gigantes ſint ibi, & urbes magnæ ſint ac munitæ) forſan aderit mihi Dominus, & debellabo eos, quemadmodum dixit Dominus.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* الفصل الرابع عشر * وهولاء الذي احل بنوا اسرايل في ارض لسام * 1
الذي احلهم يوسع بن نون * والعازر بن هرون الامام * ورؤساء اباء الاسباط لبني اسرايل *
2 * كقرعة نحلتهم * كما امر الله بيد موسي * لتسعة اسباط ونصف * لان موسي اعطي نحلة 3
سبطين ونصف من جبر الاردن * ولسبط لاوي ما دفع لهم نحلة معهم * لان بني يوسف 4
صاروا سبطين * منسا وافريم * ولم يعطوا لبني لاوي قسما في الارض * سوي مدن مسكنا *
5 وافنيتها لمواشيهم واملاكهم * كما امر الله موسي * كذلك فعل بنو اسرايل * وقسموا الارض * وتقدم 6
بنو يهودا الي يوسع في الجلجال * وقال له كالب بن يوفنا العبري * انت قد علمت ما قال
الله لوليه موسي بسببي وبسببك في قادس برية رقيم * وكنت ابن اربعين سنة في الوقت 7
الذي ارسلني موسي عبد الله من قادس الرقيم * لجس الارض ورددت اليه خطابا حسب ما
كان في قلبي * واصحابي الذين صعدوا معي اضعفوا قلوب الشعب * وانا كملت طاعتي بين 8
يدي ربي * وحلف موسي في ذلك اليوم وقال * ان الارض التي داسها قدمك تكون 9
لك نحلة ولاولادك الي الابد * لانك كملت الطاعة وراء الله ربي * والان هوذا قد احياني 10
الله من ذلك الحين الي اليوم كما وعد * وهذه خمس واربعون سنة منذ خاطب الله موسي بهذا
الخطاب من اجلي * وقد هلك بنو اسرايل في البرية * وانا اليوم من ابناء خمس وثمانين
سنة * وانا الان قوي مثل الزمان الاول الذي ارسلني فيه موسي مثل قوتي حينئذ 11
قوتي اليوم للقتال والخروج * فاعطني الان هذا الجبل الذي قال الله في ذلك الزمان * 12
لانك انت سمعت في ذلك اليوم ان هناك اعلاج ومدن عظيمة حصينة * فاعطنيها لعل الله
معي فاقتلهم كما وعد واخذ مدائنهم *

CAP. XIV.

1 *Cæterùm hæc ſunt quæ data fuerunt in poſſeſſionem filiis Iſrael in terra Sejam quæ dedit eis Ioſue filius Nun, & Elazar filius Haronis ſacerdotis, & capita patrum tribuum Iſraeliticarum,* 2 *Juxta ſortem hæreditatis eorum, quemadmodùm præceperat Deus per Moſen; novem ſcilicet tribubus ac dimidiæ.* 3 *Moſes enim jam dederat hæreditatem duabus tribubus ac dimidiæ trans Jordanem : tribui verò Levi non dederat hæreditatem cum eis.* 4 *Nam filii Joſeph facti fuerant duæ tribus, nempè Manaſſe & Ephraim. Non dederunt inquam filiis Levi partem in terra, præter urbes quaſdam in habitationem, & tractus earum pro armentis & poſſeſſionibus eorum.* 5 *Quemadmodùm præceperat Deus Moſi ſic fecerunt filii Iſrael, & diviſerunt terram.* 6 *Accedentibus autem filiis Juda ad Ioſue in Galgal, dixit ad eum Chaleb filius Iuphonnæ Hebræus, Tu jam nôſti quid dixerit Deus mei & tui causâ in Cades ſolitudinis Racim :* 7 *(Eram autem natus annos quadraginta quo tempore miſit me Moſes ſervus Dei de Cades Racim ad explorandam terram, eique retuli ſermonem prout erat in animo meo;* 8 *Meiſque comitibus qui mecum aſcenderant, corda populi enervantibus, ego tamen perfeci obedientiam meam coram Domino meo)* 9 *Et quomodò juraverit Moſes eodem die, ac dixerit; Terra quam calcavit pes tuus, tibi cedet in hæreditatẽ ac filiis tuis in perpetuum, eò quòd peregeris obedientiam poſt Deum Dominum meum.* 10 *Nunc autem en vivum conſervavit me Deus ab eo tempore ad hunc uſque diem, quemadmodùm promiſerat : & ecce quadraginta quinque ſunt anni à quo habuit Deus ad Moſen hujuſmodi ſermonem de me, & filii Iſrael perierunt in deſerto, & ego ſum hodiè natus annos octoginta quinque.* 11 *Nihilominus ſum modò æquè robuſtus ac priſtino tempore quo miſit me Moſes : quales tunc erant meæ vires, tale eſt hodiè robur meum ad bellandum & exeundum.* 12 *Nunc ergò da mihi montem iſtum de quo dixit Deus tunc temporis. Tu enim audiſti eodem die eſſe ibi gigantes, urbeſque magnas ac munitas : da mihi illas, fortè aderit mihi Deus & interficiam eos, & capiam urbes eorum.*

ספר יהושע : טו

Jephunneh filio Caleb ipsi Chebron deditque ,Jehosuah ei benedixit Et
13 וַיְבָרְכֵהוּ יְהוֹשֻׁעַ וַיִּתֵּן אֶת־חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה
Jephunneh filio Caleb ipsi Chebron fuit Idcirco .hæreditatem in
14 לְנַחֲלָה׃ עַל־כֵּן הָיְתָה־חֶבְרוֹן לְכָלֵב בֶּן־יְפֻנֶּה
post complevit quod pro :hanc diem ad usque ,hæreditatem in Chenizzo
הַקְּנִזִּי לְנַחֲלָה עַד הַיּוֹם הַזֶּה יַעַן אֲשֶׁר מִלֵּא אַחֲרֵי
; Arbah Chiriath facies ad Chebron nomen Et .Israel Deum Dominum
15 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וְשֵׁם חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע
.bello à quievit terra & :ipse Hanachim in ,magnus homo
הָאָדָם הַגָּדוֹל בָּעֲנָקִים הוּא וְהָאָרֶץ שָׁקְטָה מִמִּלְחָמָה׃

CAP. XV. טו

terminum ad ,eorum familias ad Jehudah filiorũ extensioni sors fuit Et
1 וַיְהִי הַגּוֹרָל לְמַטֵּה בְּנֵי יְהוּדָה לְמִשְׁפְּחֹתָם אֶל־גְּבוּל
eis Fuitque .Austri extremo ab ,meridiem ad Sin deserti Edom
2 אֱדוֹם מִדְבַּר־צִן נֶגְבָּה מִקְצֵה תֵימָן׃ וַיְהִי לָהֶם
.meridie ad respiciente lingua à ,salis maris extremo ab meridiei termin⁹
גְּבוּל נֶגֶב מִקְצֵה יָם הַמֶּלַח מִן־הַלָּשֹׁן הַפֹּנֶה נֶגְבָּה׃
,Sin in transibit & ,scorpionum ascensum ad meridie à ad egredietur Et
3 וְיָצָא אֶל־מִנֶּגֶב לְמַעֲלֵה עַקְרַבִּים וְעָבַר צִנָה
ascendet & ,Chesron transibit & ,Barneah Cades in meridie à ascendet &
וְעָלָה מִנֶּגֶב לְקָדֵשׁ בַּרְנֵעַ וְעָבַר חֶצְרוֹן וְעָלָה
egredietur & ,Asmon in transibit Et .Carcahah in circuibit & ,Adar in
4 אַדָּרָה וְנָסַב הַקַּרְקָעָה׃ וְעָבַר עַצְמוֹנָה וְיָצָא
erit iste ; *mare* ad termini egressus erunt & ,Ægypti torrentẽ ad
נַחַל מִצְרַיִם וְהָיָה תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל יָמָּה זֶה־יִהְיֶה
ad usque salis mare orientem ad terminus Et .*meridiei* terminus vobis
5 לָכֶם גְּבוּל נֶגֶב׃ וּגְבוּל קֵדְמָה יָם הַמֶּלַח עַד־
extremo ab maris *lingua* à *aquilonis* anguli terminus & : Jarden extremũ
קְצֵה הַיַּרְדֵּן וּגְבוּל לִפְאַת צָפוֹנָה מִלְּשׁוֹן הַיָּם מִקְצֵה
aquilone ab transibit & ,Bethchoglah in terminus Ascendetque .Jarden
6 הַיַּרְדֵּן׃ וְעָלָה הַגְּבוּל בֵּית חָגְלָה וְעָבַר מִצְּפוֹן
.Reuben filii Bohan lapidem terminus ascendet & ,Betharabah
לְבֵית הָעֲרָבָה וְעָלָה הַגְּבוּל אֶבֶן בֹּהַן בֶּן־רְאוּבֵן׃
respiciens aquilonem ad &,Hachor valle à Debir in terminus Ascendetque
7 וְעָלָה הַגְּבוּל ׀ דְּבִרָה מֵעֵמֶק עָכוֹר וְצָפוֹנָה פֹּנֶה
meridie à quæ ,Adummim ascensum contra quæ ,Ghilgal ad
אֶל־הַגִּלְגָּל אֲשֶׁר־נֹכַח לְמַעֲלֵה אֲדֻמִּים אֲשֶׁר מִנֶּגֶב
ejus exitus erunt & ,Hensemes aquas ad termin⁹ transibit &:torrenti
לַנָּחַל וְעָבַר הַגְּבוּל אֶל־מֵי עֵין־שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹצְאֹתָיו
ad Hinnom filii vallem terminus ascendet Et .Henrogel ad
8 אֶל־עֵין רֹגֵל׃ וְעָלָה הַגְּבוּל גֵּי בֶן־הִנֹּם אֶל־
ad terminus ascendetque :Jerusalaim ipsa ,meridie à Jebuzæi *humerum*
כֶּתֶף הַיְבוּסִי מִנֶּגֶב הִיא יְרוּשָׁלִָם וְעָלָה הַגְּבוּל אֶל־
extremo in quæ ,*mare ad Hinnom vallis facies super* qui ;montis *caput*
רֹאשׁ הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵי־הִנֹּם יָמָּה אֲשֶׁר בִּקְצֵה
capite à terminus designabitur Et .Aquilonem ad Rephaim vallis
9 עֵמֶק־רְפָאִים צָפוֹנָה׃ וְתָאַר הַגְּבוּל מֵרֹאשׁ
montis urbes ad egredietur & ,Nephtoah *aquarum* fontem ad ,montis
הָהָר אֶל־מַעְיַן מֵי נֶפְתּוֹחַ וְיָצָא אֶל־עָרֵי הַר־
.Chiriathiearim quæ Bahalah ipsi terminus designabitur &:Hephron
עֶפְרוֹן וְתָאַר הַגְּבוּל בַּעֲלָה הִיא קִרְיַת יְעָרִים׃
pertransibit & :Seir montem ad *mare* ad Bahalah à terminus circuibit Et
10 וְנָסַב הַגְּבוּל מִבַּעֲלָה יָמָּה אֶל־הַר שֵׂעִיר וְעָבַר
descendet & : Chesalon *ipsa* ,aquilone ab Jebarim montis *humerum* ad
אֶל־כֶּתֶף הַר־יְעָרִים מִצָּפוֹנָה הִיא כְסָלוֹן וְיָרַד
humerum ad terminus egredietur Et .Timnah in transibit & ,Bethsemes in
11 בֵּית־שֶׁמֶשׁ וְעָבַר תִּמְנָה׃ וְיָצָא הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף
pertransibit & :Sichron ad terminus designabitur & ,aquilonẽ ad Hechron
עֶקְרוֹן צָפוֹנָה וְתָאַר הַגְּבוּל שִׁכְּרוֹנָה וְעָבַר
,mare ad termini exitus eruntque ,Jabneel egredietur & ,Bahalah montẽ
הַר־הַבַּעֲלָה וְיָצָא יַבְנְאֵל וְהָיוּ תֹּצְאוֹת הַגְּבוּל יָמָּה׃

Verſio VUL. LAT.

13 Benedixitq; ei Joſue: & tradidit ei Hebron in poſſeſſioné. 14 Atq; ex eo fuit Hebron Caleb filio Jephone Cenezæo uſq; in præſenté dié: quia ſecutus eſt 15 Dominũ Deum Iſrael. Nomen Hebron antè vocabatur Cariath Arbe: Adã maxim⁹ ibi inter Enacim ſitus eſt. Et terra ceſſavit à præliis.

CAP. XV.

1 IGitur ſors filiorum Judæ per cognationes ſuas iſta fuit: A termino Edom, deſertum Sin contra Meridié, & uſq; ad extremã parté Auſtralis plagæ. 2 Initium ej⁹ à ſummitate maris Salſiſſimi, & à lingua ej⁹, quæ 3 reſpicit Meridié. Egrediturq; contra aſcenſũ Scorpionis, & pertranſit in Sinai aſcenditq; in Cadesbarne, & pervenit in Eſron, aſcendens ad Addar, & 4 circuiens Carcaa, Atq; indè pertranſiens in Aſemona, & perveniens ad torrenté Ægypti: erúntq; termini ej⁹ mare Magnũ. Hic erit finis Meridianæ 5 plagæ. Ab Oriente verò erit initium, mare Salſiſſimum uſq; ad extrema Jordanis: & ea quæ reſpiciunt ad Aquilonem, à lingua maris uſque ad 6 eundem Jordanis fluvium. Aſcendítque terminus in Beth Hagla, & tranſit ab Aquilone in Beth Araba: aſcendens ad 7 lapidem Boën filii Ruben. Et tendens uſq; ad terminos Debera de valle Achor, contra Aquilonem reſpiciens Galgala, quæ eſt ex adverſo aſcenſionis Adommin, ab Auſtrali parte torrentis: tranſitq; aquas, quæ vocantur fons Solis: & erunt 8 exit⁹ ejus ad fonté Rogel. Aſcendítq; per convallé filii Ennom ex latere Jebuſæi ad Meridié, hæc eſt Jeruſalé: & indè ſe erigens ad verticé montis, qui eſt contra Geennõ ad Occidenté in ſummitate vallis Ra- 9 phaim contra Aquiloné. Pertranſitq; à vertice montis uſq; ad fonté aquæ Nephtoa: et pervenit uſq; ad vicos montis Ephron: inclinatúrq; in Baala, quæ eſt Cariathiarim, id eſt, 10 urbs ſylvarũ. Et circuit de Baala contra Occidenté, uſq; ad monté Seir: tranſitq; juxta latus montis Jarim ad Aquiloné in Cheſlon: & deſcendit in Bethſames, tranſitq; in Tham- 11 na. Et pervenit contra Aquiloné partis Accarõ ex latere: inclinatúrq; Sechrona, et tranſit mõté Baala: pervenítq; in Jebneel, & magni Maris contra Occidentem fine concluditur.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

13 Καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν Ἰησοῦς, (χ) καὶ ἔδωκε Χεβρὼν τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννῆ υἱῷ Κενὲζ ἐν κλήρῳ. 14 Διὰ τοῦτο ἐγενήθη ἡ Χεβρὼν τῷ Χάλεβ (ψ) τῷ τοῦ Ἰεφοννῆ τοῦ Κενεζαίου ἐν κλήρῳ ἕως (ω) τῆς ἡμέρας ταύτης, διὰ τὸ αὐτὸν ἐπακολουθῆσαι τῷ προστάγματι κυρίου (α) θεοῦ Ἰσραήλ. 15 Τὸ δὲ (β) ὄνομα τῆς Χεβρὼν ἦν τὸ πρότερον πόλις (γ) Ἀργὸβ, μητρόπολις τῶν Ἐνακὶμ αὕτη. καὶ ἡ γῆ ἐκόπασε τοῦ πολέμου.

MS. A. (χ) καὶ ἔδωκεν τὴν Χεβρὼν υἱῷ Χάλεβ τῷ Ἰεφοννῆ τῷ Κενεζέῳ ἐν κλήρῳ. (ψ) τῷ Ἰεφοννῆ (ω) τῆς σήμερον ἡμέρας, διὰ τὸ αὐτὸν (α) τοῦ θεοῦ (β) ὄνομα Χεβρὼν τὸ πρότερον (γ) Ἀρβὸ,

13 *Et benedixit eũ Jeſus, & dedit Chebron ipſi Chaleb filio Jephone filio Cenez in ſorte.* 14 *Propter hoc facta eſt Chebron ipſi Chaleb filio Jephone Cenezæi in ſortẽ uſq; in diẽ hanc, eò quòd ipſe obſecutus fuit præcepto Domini Dei Iſrael.* 15 *Nomen autẽ ipſius Chebron erat anteà civitas (e) Argob: metropolis ipſorum Enacim hæc. Et terra quievit à bello.*

ΚΕΦ. ιε΄.

1 ΚΑὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς Ἰούδα κατὰ δήμους αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὁρίων τῆς Ἰδουμαίας (α) ἀπὸ 2 τῆς ἐρήμου Σὶν ἕως Κάδης (β) πρὸς Λίβα. Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια (γ) ἀπὸ Λιβὸς ἕως μέρους θαλάσσης τῆς ἁλυκῆς ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς φερούσης 3 (δ) ἐπὶ Λίβα. Καὶ διαπορεύεται ἀπέναντι τῆς προσαναβάσεως (ε) Ἀκραβίν· καὶ ἐκπορεύεται Σενὰ, καὶ ἀναβαίνει (ζ) ἀπὸ Λιβὸς ἐπὶ Κάδης Βαρνῆ· καὶ ἐκπορεύεται (η) Ἀσωρὼν, καὶ προσαναβαίνει εἰς (θ) Σάραδα· καὶ (ι) ἐκπο- 4 ρεύεται τὴν κατὰ δυσμὰς Κάδης, Καὶ (κ) ἐκπορεύεται ἐπὶ (λ) Σελμωνὰν, καὶ διεκβάλλει ἕως φάραγγος Αἰγύπτου· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ τὴν θάλασσαν. (μ) τοῦτό ἐστιν αὐ- 5 τῶν τὰ ὅρια ἀπὸ Λιβός. Καὶ τὰ ὅρια ἀπὸ ἀνατολῶν πᾶσα ἡ θάλασσα ἡ ἁλυκὴ ἕως τοῦ Ἰορδάνου. Καὶ τὰ ὅρια αὐτῶν (ν) ἀπὸ Βορρᾶ, καὶ ἀπὸ τῆς λοφιᾶς τῆς θαλάσσης καὶ ἀπὸ τοῦ μέρους τοῦ Ἰορ- 6 δάνου Ἐπιβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ (ξ) Βαιθαγλαάμ· καὶ παραπορεύεται ἀπὸ Βορρᾶ ἐπὶ Βαιθαραβὰ, καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ λίθον Βαιὼν υἱοῦ Ῥουβήν. 7 Καὶ προσαναβαίνει τὰ ὅρια ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς φάραγγος Ἀχώρ, καὶ καταβαίνει (ο) ἐπὶ Γαλγὰλ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι τῆς (π) προσβάσεως (ρ) Ἀδαμμὶν, ἥ ἐστι (σ) κατὰ Λίβα τῇ φάραγγι, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ τὸ ὕδωρ τῆς (τ) πηγῆς τοῦ ἡλίου· καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ διέξοδος πη- 8 γὴ Ῥωγήλ. Καὶ ἀναβαίνει τὰ ὅρια εἰς φάραγγα Ἐννὸμ ἐπὶ (υ) νώτου τοῦ Ἰεβοὺς ἀπὸ Λιβός· αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ· καὶ διεκβάλλει τὰ ὅρια (φ) ἐπὶ κορυφὴν ὄρους, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον φάραγγος Ἐννὸμ πρὸς θαλάσσης, ἥ ἐστιν ἐκ 9 μέρους γῆς (χ) Ῥαφαῒν ἐπὶ Βορρᾶ. Καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον ἀπὸ κορυφῆς τοῦ ὄρους ἐπὶ πηγὴν (ψ) ὕδατος Ναφθὼ, καὶ (ω) διεκβάλλει εἰς τὸ ὄρος Ἐφρών· καὶ ἄξει τὸ ὅριον εἰς Βαάλ· 10 αὕτη ἐστὶ πόλις Ἰαρίμ. Καὶ περιελεύσεται ὅριον (α) ἀπὸ Βαὰλ ἐπὶ (β) θάλασσαν, καὶ παρελεύσεται εἰς ὄρος (γ) Ἀσσὰρ ἐπὶ νώτου πόλιν (δ) Ἰαρὶν ἀπὸ Βορρᾶ· αὕτη ἐστὶ (ε) Χασλών· καὶ καταβήσεται ἐπὶ πόλιν ἡλίου, καὶ παρελεύσεται 11 (ζ) ἐπὶ Λίβα. Καὶ διεκβάλλει τὸ ὅριον κατὰ νώτου Ἀκκαρὼν ἐπὶ Βορρᾶν, καὶ (η) διεκβαλεῖ τὰ ὅρια (θ) εἰς Σοκχὼθ, καὶ παρελεύσεται ὅρια ἐπὶ Λίβα, καὶ διεκβαλεῖ ἐπὶ Λεβνὰ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ θάλασσαν. καὶ τὰ ὅρια (ι) αὐτῶν ἀπὸ θαλάσσης, ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη ὁριεῖ.

CAP. XV.

1 *ET facti ſunt fines trib⁹ (a) Iuda ſecundũ populos eorũ à finibus Idumææ à deſerto Sin uſq;* 2 *Cades ad (b) Africũ. Et fuerũt fines eorũ ab Africo uſq; ad partẽ maris Salſi à ſummitate quæ fert ad Africũ.* 3 *Et egrediuntur contra aſcenſũ Acrabin: et pertranſeunt Sena. Et aſcendunt ab Africo in Cades Barne: & egrediuntur Aſoron, et aſcendunt in Sarada: & obeunt eã, quæ ad Occidentẽ Cades,* 4 *Et egrediuntur in Selmonan, et tranſeunt uſq; ad (c) vallem Ægypti: et erit ej⁹ finiũ exit⁹ ad mare. Hic eſt eorũ termin⁹ ab Africo.* 5 *Et fines ab Oriente univerſũ mare Salſũ uſq; (d) ad Iordanẽ. Et fines eorũ ab Aquilone: & à ſummitate maris & à parte Ior-* 6 *danis Aſcendunt fines ad Bethaglaã: & tranſeunt ab Aquilone in Bætharaba, et aſcendunt fines ad lapidẽ Bæon filii Ruben.* 7 *Et aſcendunt fines ad (e) quartã vallis Achor: et deſcendunt ad Galgal, quæ eſt è regione aſcenſionis Adammin, quæ eſt ad Africũ ipſi valli, & pertranſeunt ad aquam fontis Solis: et erit ej⁹ exit⁹ fons* 8 *Rogel. Et aſcendunt fines ad vallẽ Ennõ ſuper dorſũ Ieb⁹ ab Africo. Hæc eſt Hieruſalẽ. Et trajiciũt fines ad cacumẽ mõtis: quod eſt ad faciẽ vallis Ennõ ad mare, quod eſt à parte terræ Raphaim* 9 *ad Aquilonẽ. Et pertranſit termin⁹ à cacumine montis ad fontem aquæ Naph: hoc et tranſit ad montẽ Ephron: & ducet terminũ ad* 10 *Baal. Hæc eſt civitas Iarim. Et circuibit termin⁹ à Baal ad mare, & præteribit ad montẽ (f) Aſſar ſuper dorſũ civitatẽ Iarim ab Aquilone: hæc eſt Chaſlõ: et deſcendet ad civitatẽ Solis, et præteri-* 11 *bit ad Africũ. Et tranſit termin⁹ contra dorſũ Accarõ ad Aquilonẽ: et pervenient termini ad (g) Socchoth, & præteribunt fines ad Africũ: et pervenient ad Lebna, & erit exitus finium ad mare. Et fines eorũ à mari, mare Magnum terminabit.*

MS. A. (α) ἀπὸ τῶν ὁρίων Σὶμ ἕως (β) πρὸς Νότον. (γ) ἀπὸ Νότου (δ) ἐπὶ Νότον. (ε) Ἀκραββείμ· (ζ) ἀπὸ Νότου (η) Ἐσρὼμ, (θ) Ἀδδαρά· (ι) περιπορεύεται (κ) πορεύεται (λ) Ἀσεμωνὰ, (μ) ταῦτά ἐστιν αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ Νότου. (ν) ἐπὶ Βορρᾶν, (ξ) Βαιθαγλάμ· (ο) ἀπὸ (π) προσαναβάσεως (ρ) Ἀδωμμὶ, (σ) κατὰ Νότον φάραγγι, (τ) πηγῆς ἡλίου· (υ) νώτου Ἰεβοῦς. αὕτη (φ) ἐστὶ κορυφῆς (χ) Ῥαφαεὶμ ἐπὶ Βορρᾶν. (ψ) τοῦ ὕδατος (ω) διεκβάλλει ὄρους Ἐφρὼν καὶ ἐξάξει (α) ἐπὶ (β) θάλασσαν εἰς ὄρος (γ) Σηείρ, καὶ παρελεύσεται ἐπὶ νώτου (δ) Ἰαρὶμ (ε) Χασλών· (ζ) ἐπὶ Νότον. (η) διεκβάλλει (θ) εἰς Ἀκκαρῶνα, καὶ παρελεύσεται ὄρος τῆς Γαβαλά, καὶ διεκβάλλει ἐπὶ * ἐστὶ Ἰαβνὴλ, καὶ ἔσται ἡ διέξοδος (ι) αὐτοῖς

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

13 וּבָרְכֵיהּ יְהוֹשֻׁעַ וִיהַב יָת חֶבְרוֹן לְכָלֵב בַּר יְפֻנֶּה לְאַחְסָנָא׃ עַל כֵּן הֲוָת חֶבְרוֹן לְכָלֵב בַּר
14 יְפֻנֶּה קְנִיזָאָה לְאַחְסָנָא עַד יוֹמָא הָדֵין חֲלָף דְּאַשְׁלֵים בָּתַר דַּחְלְתָא דַּייָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל׃
15 וְשׁוּם חֶבְרוֹן מִלְּקַדְמִין קִרְיַת אַרְבַּע אֱנָשׁ רַב בְּגִבָּרַיָּא הוּא וְאַרְעָא שְׁדוֹכַת מִלְּמֶעְבַּד
קְרָבָא׃

טו

1 וַהֲוָה עַדְבָא לְשִׁבְטָא דִבְנֵי יְהוּדָה לְזַרְעִיָּתְהוֹן עַל תְּחוּם אֱדוֹם מַדְבְּרָא דְצִן דָּרוֹמָא מִסְּיָפֵי
2 דָרוֹמָא׃ וַהֲוָה לְהוֹן תְּחוּם דָּרוֹמָא מִסְּיָפֵי יַמָּא דְמִלְחָא מִן כֵּיפָא דְּמִתְפְּנֵי לְדָרוֹמָא׃
3 וְנָפֵק לְמִדָּרוֹמָא לְמַסְּקָנָא דְעַקְרַבִּין וַעֲבַר לְצִן וּסְלֵיק מִדָּרוֹמָא לִרְקַם גֵּיאָה וַעֲבַר לְחֶצְרוֹן
4 וּסְלֵיק לַאֲדָר וּמִסְתְּחַר לְקַרְקָעָה׃ וַעֲבַר לְעַצְמוֹן וְנָפֵק לְנַחְלָא דְמִצְרַיִם וַהֲווֹ מַפְּקָנוֹהִי
5 דִתְחוּמָא לְמַעְרְבָא דֵּין יְהֵא לְכוֹן תְּחוּם דָּרוֹמָא׃ וּתְחוּם קִדּוּמָא יַמָּא דְמִלְחָא עַד סְיָפֵי
6 יַרְדְּנָא וּתְחוּמָא לְרוּחַ צִפּוּנָא מִכֵּיף יַמָּא מִסְּיָפֵי יַרְדְּנָא׃ וּסְלֵיק תְּחוּמָא לְבֵית חָגְלָה וַעֲבַר
7 מִצִּפּוּנָא לְבֵית מֵישְׁרָא וּסְלֵיק תְּחוּמָא לְאֶבֶן בּוֹהַן בַּר רְאוּבֵן׃ וּסְלֵיק תְּחוּמָא לִדְבִיר
מִמֵּישַׁר עָכוֹר וְצִפּוּנָא מִתְפְּנֵי לְגִלְגְּלָא דִּי לָקֳבֵל מַסְּקָנָא דַאֲדוּמִּים דְּמִדָּרוֹם לְנַחְלָא
8 וַעֲבַר תְּחוּמָא לְמֵי עֵין שֶׁמֶשׁ וַהֲווֹ מַפְּקָנוֹהִי לְעֵין קַצְרָא׃ וּסְלֵיק תְּחוּמָא לְחֵילַת בַּר הִנֹּם
דִּלְעֵבַר יְבוּס מִדָּרוֹמָא הִיא יְרוּשְׁלֵם וּסְלֵיק תְּחוּמָא לְרֵישׁ טוּרָא דְּעַל אַפֵּי חֵילַת הִנּוֹם
9 מַעַרְבָא דִּבְסְיָפֵי מֵישַׁר גִּבָּרַיָּא צִפּוּנָא׃ וְיִסְחַר תְּחוּמָא מֵרֵישׁ טוּרָא לְמַבּוּעַ מֵי נֶפְתּוֹחַ
10 וְנָפֵיק לְקִרְוֵי טוּרָא דְעֶפְרוֹן וְיִסְחַר תְּחוּמָא לְבַעֲלָה הִיא קִרְיַת יְעָרִים׃ וּמִסְתְּחַר תְּחוּמָא
מִבַּעֲלָה לְיַמָּא לְטוּרָא דְשֵׂעִיר וַעֲבַר לְעֵבַר טוּר יְעָרִים מִצִּפּוּנָא הִיא כְּסָלוֹן וּנְחֵית
11 לְבֵית שֶׁמֶשׁ וַעֲבַר לְתִמְנָא׃ וְנָפֵיק תְּחוּמָא לְעֵבַר עֶקְרוֹן לְצִפּוּנָא וְיִסְחַר תְּחוּמָא
לְשִׁכְּרוֹן וַעֲבַר לְטוּר בַּעֲלָה וְנָפֵיק לְיַבְנְאֵל וַהֲווֹ מַפְּקָנוֹהִי דִתְחוּמָא לְיַמָּא׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

13 Et benedixit ei Joſue: & dedit Hhebron Caleb filio Jephune in poſ- 14 ſeſſioné. Propter hoc fuit Hhebrõ Caleb filio Jephune Kenezæo in poſſeſſionem uſque ad diem hanc; eò quòd complevit poſt timorem Domini Dei Iſrael. 15 Et nomen Hhebron ab antiquis Kirjath-Arbagh, homo magnus in fortibus ipſe: & terra quievit à faciendo bello.

CAP. XV.

1 ET fuit ſors tribui filiorum Juda per proſapias eorum, ſuper terminum Edom ad deſertum Szin Meridiem verſus à finibus Auſtri. 2 Et fuit eis terminus auſtralis à finibus maris Salis, à littore quod reſpicit Auſtrum. 3 Et exit ab Auſtro ad aſcenſum Scorpionum, & tranſit ad Szin, & aſcendit ab Auſtro ad Rekam Geah: & tranſit ad Hheſzron, & aſcendit ad Adar, & flectit ad Karkagha. 4 Et tranſit ad Ghaſzmon, & exit ad fluvium Ægypti, & fuerunt egreſſus ejus *termini* ad *Occidentem*: hic erit vobis terminus Auſtralis. 5 Et terminus Orientalis plagæ, Mare ſalis uſque ad fines Jordanis; & terminus ad ventum Septentrionalem, à littore maris à finibus 6 Jordanis. Et aſcendit terminus ad Beth-Hhagla, & tranſit à Septentrione ad Beth-meſra: & aſcendit terminus ad petram Bohen filii Reuben. 7 Et aſcendit terminus ad Dabir ex planitie Ghachor, & Septentrione ſpectante Gilgala, quæ è regione aſcenſus Idumæorũ; qui ab Auſtro fluvii: & tranſit terminus ad aquas fontis Solis, & fuerunt egreſſus ejus ad fonté Kaſzara. 8 Et aſcendit terminus ad vallem filii Hinom quæ ad latus Jebus ab Auſtro, ipſa Jeruſalem: & aſcendit terminus ad caput montis qui ſuper facié vallis filii Hinom Occidentem verſus, quæ in finib⁹ vallis fortium, Septentrioné 9 verſus. Et flectit termin⁹ à capite montis ad fontem aquarũ Nephthoahh; & exit ad urbes montis Ghephron: & *flectit* termin⁹ ad Baghala, ea Kirjath 10 Jegharim. Et flexus eſt terminus a Baghala ad mare ad monté Seghir, & tranſit ad latus montis Jegharim à Septẽtrione, ipſa Chezzalon: & deſcendit ad Bethſemes, & tranſit ad Thimna. 11 Et exit termin⁹ ultra Ghekron ad Septentrioné, & *flectit* terminus ad Sichron: & tranſit ad monté Baghala, & exit ad Jabneel: & fuerunt exitus ejus *termini ad mare*.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

13 ܘܒܪܟܗ ܝܫܘܥ ܠܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ. ܘܝܗܒ ܠܗ ܚܒܪܘܢ ܒܝܪܬܘܬܐ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܗܘܬ ܚܒܪܘܢ
14 ܠܟܠܒ ܒܪ ܝܘܦܢܐ ܩܢܙܝܐ ܒܝܪܬܘܬܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ ܗܢܐ. ܡܛܠ ܕܫܠܡܐܝܬ ܐܙܠ ܒܬܪ
15 ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܘܫܡܗ ܕܚܒܪܘܢ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܩܘܪܝܬ ܐܪܒܥ. ܓܒܪܐ ܓܢܒܪܐ ܕܡܢ
1 ܓܢܒܪܐ. ܘܐܪܥܐ ܫܠܝܬ ܡܢ ܩܪܒܐ. * ܦܨܠܐ * ܝܗ * ܘܗܘܐ ܦܢܝܬܐ ܕܫܒܛܐ ܕܒܢܝ
ܝܗܘܕܐ ܠܫܪܒܬܗܘܢ ܥܠ ܬܚܘܡܐ ܕܐܕܘܡ. ܘܥܕܡܐ ܠܡܕܒܪܐ ܕܨܝܢ. ܘܥܕܡܐ ܠܣܘܦܗ
2 ܕܬܝܡܢܐ. * ܘܗܘܐ ܬܚܘܡܗܘܢ ܡܢ ܬܝܡܢܐ ܡܢ ܣܘܦܗ ܕܝܡܐ ܕܡܠܚܐ. ܘܡܢ ܠܫܢܐ ܕܦܢܐ
3 ܠܬܝܡܢܐ. * ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܝܡܢܐ ܠܡܣܩܢܐ ܕܥܩܪܒܐ. ܘܥܒܪ ܠܨܝܢ ܘܣܠܩ ܡܢ
4 ܪܩܡ ܓܐܝܐ. ܘܥܒܪ ܠܚܨܪܘܢ. ܘܣܠܩ ܠܐܕܪ. ܘܗܦܟ ܠܩܪܩܥ. * ܘܥܒܪ ܠܥܨܡܘܢ. ܘܢܦܩ
ܠܢܚܠܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܗܘܘ ܡܦܩܢܘܗܝ ܕܬܚܘܡܐ ܠܡܥܪܒܐ. ܗܢܐ ܢܗܘܐ ܠܟܘܢ ܬܚܘܡܐ
5 ܕܬܝܡܢܐ. * ܘܬܚܘܡܐ ܕܡܕܢܚܐ. ܝܡܐ ܕܡܠܚܐ ܥܕܡܐ ܠܣܘܦܗ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܗܦܟ
6 ܬܚܘܡܐ ܠܓܒܐ ܕܓܪܒܝܐ. ܡܢ ܠܫܢܐ ܕܝܡܐ. ܡܢ ܣܘܦܗ ܕܝܘܪܕܢܢ. * ܘܣܠܩ ܬܚܘܡܐ ܠܠܒܢ
7 ܕܒܢܝ ܪܘܒܝܠ. * ܘܣܠܩ ܬܚܘܡܐ ܠܕܒܝܪ. ܡܢ ܥܘܡܩܐ ܕܥܟܪ ܠܓܪܒܝܐ. ܘܦܢܐ ܠܘܬ ܓܠܝܠܐ
ܕܠܘܩܒܠ ܡܣܩܬܐ ܕܪܡܝܢ. ܡܢ ܬܝܡܢܐ ܕܢܚܠܐ. ܘܥܒܪ ܬܚܘܡܐ ܠܘܬ ܡܥܝܢܐ ܕܫܡܫ.
8 ܘܗܘܘ ܡܦܩܢܘܗܝ. ܠܘܬ ܥܝܢܐ ܕܪܘܓܠ. * ܘܣܠܩ ܬܚܘܡܐ. ܠܢܚܠܐ ܕܒܪ ܗܢܘܡ.
ܠܓܒܐ ܕܝܒܘܣܝܐ. ܡܢ ܬܝܡܢܐ. ܗܝ ܗܝ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܣܠܩ ܬܚܘܡܐ ܠܪܫܐ ܕܛܘܪܐ
9 ܕܩܕܡ ܢܚܠܐ ܕܒܪ ܗܢܘܡ. ܡܢ ܡܥܪܒܐ ܕܒܣܘܦܗ ܕܥܘܡܩܐ ܕܓܢܒܪܐ. * ܘܦܢܐ ܬܚܘܡܐ. ܕܪܫܗ
ܕܛܘܪܐ: ܠܡܒܘܥܐ ܕܡܝܐ ܕܢܦܬܘܚ. ܘܢܦܩ ܠܩܪܢܐ ܕܛܘܪܐ ܕܥܦܪܘܢ. ܘܦܢܐ ܬܚܘܡܐ
10 ܠܒܥܠܐ. ܕܗܝ ܗܝ ܩܘܪܝܬ ܢܥܪܝܢ. * ܘܦܢܐ ܬܚܘܡܐ ܡܢ ܒܥܠܐ. ܠܡܥܪܒܐ ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܕܣܥܝܪ
ܘܥܒܪ ܠܘܬ ܓܒܗ ܕܛܘܪܐ ܕܢܥܪܝܢ ܡܢ ܓܪܒܝܐ. ܗܝ ܗܝ ܟܣܠܘܢ. ܘܢܚܬ ܠܒܝܬ ܫܡܫ.
11 ܘܥܒܪ ܠܬܝܡܢܐ. * ܘܢܦܩ ܬܚܘܡܐ ܠܓܒܗ ܕܥܩܪܘܢ. ܡܢ ܓܪܒܝܐ. ܘܦܢܐ ܬܚܘܡܐ ܠܫܟܪܘܢ.
ܘܥܒܪ ܠܘܬ ܛܘܪܐ ܕܒܥܠܐ. ܘܢܦܩ ܠܝܒܢܝܐܝܠ. ܘܗܘܘ ܡܦܩܢܘܗܝ ܕܬܚܘܡܐ ܠܡܥܪܒܐ.

13 Benedixit ergò Jeſus Calebo filio Jophnæ, 14 deditque ei urbem Hebron hæreditatem. Atque hinc ceſſit urbs Hebron in hæreditatem Calebo filio Jophnæ Cenezæo in hunc uſque diem, eò quòd perfectè ſequut⁹ ſit Dñm Deũ Iſraelis. 15 Porrò nomen urbis Hebron erat antea Curjath-arbaa virorum gigantum: & terra quievit à bello.

CAP. XV.

1 FUit autem ſors tribûs filiorum Juda per familias ſuas, ſecus limitem Adum uſque ad deſertum Sin, & uſque ad extremitatem Meridiei. 2 Fuitque limes eorum ab Auſtrali extremitate maris ſalſi, indéque aſcendit ad linguam *(ſinum)* quæ flectitur verſùs Meridiem. 3 Et egreditur à Meridie ad acclive Acarcam, & pertranſit ad Sin, aſcenditque de Recé Superbi, & pergit ad Heſroth; tum aſcendit ad Edar, flectiturq; ad Carcaa, 4 Tranſit ad Aſmon, & exit ad torrentem Ægypti, habetq; limes iſte exitus ſuos ad Occidentem: hic eſto vobis limes Meridionalis. 5 Limes autem Orientalis eſt extremitas maris ſalſi uſque ad extremitatem Jordanis; proceditque limes ad latus Aquilonare à lingua maris ab extremitate Jordanis; 6 Tum aſcendit hic limes ad Leban filiorum Rubil. 7 Rurſus aſcendit limes ad Dobir, ex valle Achar ad Aquilonem uſque, flectiturque verſùs Galilæam quæ eſt è regione aſcenſûs Ramin ab Occidentali parte torrentis, pertranſitque limes prope fontem Semes, habetque exitus ſuos ad fontem Dogel. 8 Tum aſcendit hic limes ad vallé filiorũ Honum ad latus Jebuſæorum Meridionale, ea eſt Jeruſalem: aſcenditq, limes ad caput montis qui eſt contra vallem filiorum Honum ab Occidentali plaga extremitatis vallis gigantum. 9 Atq; hic limes, *nempe* caput montis, reſpicit fonté aquarũ Naphtuh, exitq; ad cornu montis Ebron, pergitq; limes ad Balaa quæ eſt civitas Naarin. 10 Tum porrigitur limes à Balaa Occidentem verſùs ad montem Seir, tranſitque ad latus montis Naarim ab Aquilone, hæc eſt Cheſlon; tum deſcendit ad Beth-ſemes, tranſitque ad Meridiem: 11 Deinde exit limes ad latus Acron ab Aquilone, tenditq; limes ad Sechron, tranſit ad montem Balaa, exitque ad Jahbael, demum deſinit hic limes ad Occidentem:

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

13 14 * فبارك يوسع عليه * واعطاه حبرون نحلة * ولاجل ذلك صارت حبرون لكالب بن يوفنا العبراني
15 نحلة الي هذا اليوم * جزاء بما كان كمل طاعة الله اله اسرايل * واسم حبرون اولا قرية رابع *
وهو الانسان العظيم الخلقة في الاعلاج * وسكنت الارض من الحرب *
1 * الفصل الخامس عشر * * وكان السهم لبني يهودا لعسايرهم * الي تخوم الروم * برية صين *
2 جنوبا من طرف تيمن * وكان لهم تخوم الجنوب من طرف بحر الملح * من اللسان المتوجه قبلة *
3 * وخرج الي مقابل عقبة عقربيم * وعبر الي صينا وصعد جنوبا بالقدس الرقيم * وجاز حصرون *
4 وصعد الي دارا * ودار الي قرقاعا * وعبر عصمونا * وخرج الي وادي مصر * وكان خروج التخم غربا *
5 هذا يكون لكم تخم القبلة * وتخم الشرق بحر الملح الي طرف الاردن * وتخم جهة الشمال من
6 لسان البحر من طرف الاردن * وصعد التخم الي بيت حجلا * وجاز من شمال بيت السبخة *
7 وصعد الي حجر البهم في حد راوبين * وصعد التخم الي دبيرا من مرج الافتضاح وشمالا * متوجها
الي الجلجال الي مجاري العقبة الحمراء التي من جنوب الوادي * وجاز التخم الي مياه عين
8 شمس * وكانت نهايته الي عين ايوب * وصعد التخم الي وادي جهنم الي كتف اليبوسي
من الجنوب * التي هي اورسلم * وصعد الي راس الجبل الذي قدام وادي جهنم غربا * الذي
9 من طرف مرج الرفاييين شمالا * ونفذ التخم من راس الجبل الذي به معين ماء نفتوح *
10 ويخرج الي قري عفرون * ويحد التخم الي باعلا التي هي قرية العنب * ويدور التخم الي جبل السراه *
ويعبر الي كتف الجبل النعران من ناحية الشمال * التي هي كسالون * وينحدر الي بيت شمس *
11 ويجوز الي تمنا * ويخرج التخم الي كتف عقرا شمالا * وينفذ الي سكرونا * ويعبر جبل باعلا * ويخرج
الي يبنايل * ويكون منتهاه غربا نحو البحر الكبير *

13 *Quare benedixit ei Joſue, deditq; ei Hebron in hæreditatem.* 14 *Et hac de cauſa ceſſit Hebron Calebo filio Iuphonnæ Hebræo, in hæreditatẽ ad hunc uſq; diem in compenſationem pro eo quòd perfeciſſet obedientiam Dei, Dei Iſraelis.* 15 *Nomen autem Hebronis erat olim Civitas-rabee, hominis ſcilicet ingentis ſtaturæ inter gigantes: & terra quievit à bello.*

CAP. XV.

1 *FUitque ſors filiorum Iuda per familias ſuas, verſùs terminum Rum, deſertum Sin, ad Auſtrum, ab extremitate Teman.* 2 *Et fuit eis terminus Meridionalis ad extremitatem maris ſalſi, à lingua quæ porrigitur ad Meridiem.* 3 *Et egreſſus ad oppoſitum aſcenſûs Acrabim, penetravit Sinã uſque, aſcendit verſùs Auſtrũ ad Cades Recim, proceſſitque ad Heſron, aſcendit ad Dara, & reflexit ad Carcaam.* 4 *Perrexit ad Aſmona, exiit ad torrentem Ægypti, ac demum fuerunt exitus hujus termini Meridiem verſùs: Hic eſto vobis terminus Auſtralis.* 5 *Terminus autẽ Orientalis fuit mare ſalſum uſque ad extremitatẽ Iordanis: terminus verò plagæ Septentrionalis, à lingua maris, ab extremo Iordane.* 6 *Et aſcendit hic terminus ad Beth-hagla, proceſſit à Septentrionali parte Domûs-planitiei, & aſcendit ad Lapidem-Beham, qui eſt in termino Ruben.* 7 *Rurſũ aſcendit terminus iſte ad Debira è Prato-ignominiæ Aquilonem verſùs, pergens ad Galgal, ad rivos aſcenſûs Rubri qui eſt ab Auſtrali torrentis parte; perrexitque terminus idẽ ad aquas In-ſemes, & fuit finis ejus ad fontem Iob.* 8 *Rurſus aſcendit terminus ad vallem Gehennam, ad promontorium Iebuſæi ab Aquilone, quod eſt Ieruſalẽ, proceſſit ad caput montis qui eſt è regione vallis Gehennam ad Occidentem, quæ eſt ad extremitatem prati Rephaim ab Aquilone.* 9 *Penetravitque terminus à capite montis in quo eſt ſcatebra aquæ Naphtuh, exitq; ad oppida Acron, ac demum terminatur limes ad Baala quæ eſt civitas uvarum.* 10 *Flectitur deinde terminus ad montem Sarab, tranſit ad promontoriũ montis Naaran ex parte Aquilonari, quæ eſt Cheſalon, deſcendit ad Beth-ſemes, pergitque ad Taimana.* 11 *Tum exit terminus ad promontorium Acra verſùs Aquilonem, penetrat ad Secrona, pertranſit montẽ Baal, exitque ad Iabnael, & deſinit ad Occidentem verſùs mare magnum.*

ספר יהושע : טו

Jehudah filiorũ terminus iſte:terminus &,magnũ mare ad maris termin' Et
12 וגבול ים הימה הגדול וגבול זה גבול בני־יהודה
medio in partẽ dedit Jephunneh filio Calebq; .ſuas familias ad circumquaq;
13 סביב למשפחתם: ולכלב בן־יפנה נתן חלק בתוך
patris Arbah Chiriath ,Jehoſuah ad Domini os ad Jehudah filiorum
בני־יהודה אל־פי יהוה ליהושע את־קרית ארבע אבי
filios tres Caleb inde Expulitque .Chebron ipſa ,Hanach
14 הענק היא חברון: וירש משם כלב את־שלושה בני
.Hanach nati ,Talmai & ,Achiman & ,Seſai ,Hanach
הענק את־ששי ואת־אחימן ואת־תלמי ילידי הענק:
facies ad Debir nomen & :Debir habitatores ad inde Aſcenditque
15 ויעל משם אל־ישבי דבר ושם־דבר לפנים
,Chiriathſepher percuſſerit Qui :Caleb Dixitque .Chiriathſepher
16 קרית־ספר: ויאמר כלב אשר־יכה את־קרית־ספר
eam cepit Et .uxorem in meã filiã Hachſah ei dabo & ,eã ceperit &
17 ולכדה ונתתי לו את־עכסה בתי לאשה: וילכדה
ſuã filiã Hachſah ei deditque : Caleb fratris Chenaz filius Hothniel
18 עתניאל בן־קנז אחי כלב ויתן־לו את־עכסה בתו
:agrum ſuo patre à petendũ ad eũ incitavit & ipſa veniẽdo in,fuit Et .uxorẽ in
לאשה: ויהי בבואה ותסיתהו לשאול מאת־אביה שדה
: dixit Et ? tibi Quid :Caleb ei dixitque : aſino deſuper ſe defixit &
19 ותצנח מעל החמור ויאמר־לה כלב מה־לך: ותאמר
mihi dabis & :mihi dediſti meridiei terram quia ,benedictionem mihi Da
תנה־לי ברכה כי ארץ הנגב נתתני ונתתה לי
revolutiones & ,ſuperiores revolutiones ei dedit & :aquarum revolutiones
גלת מים ויתן־לה את גלת עליות ואת גלת
.ſuas familias ad Jehudah filiorum extenſionis hæreditas Iſta .inferiores
20 תחתיות: זאת נחלת מטה בני־יהודה למשפחתם:
terminum ad Jehudah filiorum extenſioni extremo ab urbes fuerunt Et
21 ויהיו הערים מקצה למטה בני־יהודה אל־גבול
,Dimonah & ,Chinah Et .Jaghur & ,Heder & ,Chabſeel ,meridie in Edom
22 אדום בנגבה קבצאל ועדר ויגור: וקינה ודימונה
.Behaloth &,Telem & ,Ziph .Ithnan & ,Chaſor &,Chedes Et .Hadhadah &
23 24 ועדעדה: וקדש וחצור ויתנן: זיף וטלם ובעלות:
,Semah &,Amam .Chaſor ipſa Cheſron ,Cherioth &,Chadathah Chaſor Et
25 26 וחצור חדתה וקריות חצרון היא חצור: אמם ושמע
-Chaſar Et .Bethphaleth & ,Cheſmon & ,Ghaddah Chaſar Et .Moladah &
27 28 ומולדה: וחצר גדה וחשמון ובית פלט: וחצר
.Haſem & ,Hiim & ,Bahalah .Beziothiah & ,Beerſabah & , ſubal
29 שועל ובאר שבע ובזיותיה: בעלה ועיים ועצם:
.Sanſannah &,Madmannah &,Siclag Et .Chormah & ,Cheſil & ,Eltholad Et
30 ואלתולד וכסיל וחרמה: וצקלג ומדמנה וסנסנה:
31 ,viginti urbes omnes : Rimmon & ,Hain & ,Silchim & ,Lebaoth Et
32 ולבאות ושלחים ועין ורמון כל־ערים עשרים
.Aſnah & ,Sorhah & ,Eſthaol ,planicie In .earum villæ & ,novem &
33 ותשע וחצריהן: בשפלה אשתאול וצרעה ואשנה:
,Adullam & ,Jarmuth .Henam & ,Tapuah ,Henghannim & ,Zanoach Et
34 35 וזנוח ועין גנים תפוח והעינם: ירמות ועדלם
,Ghederah & ,Hadithaim & ,Saharaim Et .Hazechah & ,Sochoh
36 שוכה ועזקה: ושערים ועדיתים והגדרה
,Chadaſah & Senan .earũ villæ & ,quatuordecim urbes ,Ghederothaim &
37 וגדרתים ערים ארבע־עשרה וחצריהן: צנן וחדשה
,Baſſecath & ,Lachis .Joctheel & ,Miſpeh & ,Dilhan Et .Ghad Migdal &
38 ומגדל־גד: ודלען והמצפה ויקתאל: לכיש ובצקת
39 ,Bethdaghon,Ghederoth Et .Chithlis &,Lachamã &,Chabbon Et .Heglon &
40 ועגלון: וכבון ולחמס וכתליש: וגדרות בית־דגון
41 .earum villæ & ,ſedecim civitates ,Macchedah & ,Nahamah &
ונעמה ומקדה ערים שש־עשרה וחצריהן:

JOSUE. Verſio VULG. LAT.

12 Hi ſunt termini filiorum Juda
p circuitum in cognationibus
13 ſuis. Caleb verò filio Jephone
dedit partẽ in medio filiorum
Juda, ſicut præceperat ei Dñs:
Cariath-Arbe patris Enac, ipſa
14 eſt Hebrõ. Delevítq; ex ea Caleb tres filios Enac, Seſai & Ahiman, et Tholmai de ſtirpe E-
15 nac. Atq; indè conſcendens venit ad habitatores Dabir, quæ
priùs vocabatur Cariath-Sepher, id eſt, civitas Literarum.
16 Dixitq; Caleb, Qui percuſſerit
Cariath-Sepher, & ceperit eã,
dabo ei Axam filiã meã uxo-
17 rem. Cepítq; eã Othoniel fili⁹
Cenez frater Caleb junior: dedítq; ei Axã filiã ſuã uxorem.
18 Quæ, cũ pergerent ſimul, ſuaſa eſt à viro ſuo ut peteret à
patre ſuo agrũ, ſuſpiravítq; ut
ſedebat in aſino. Cui Caleb,
19 Quid habes, inquit? At illa reſpondit, Da mihi benedictioné: Terrã auſtralẽ & arentem
dediſti mihi, junge & irriguã.
Dedit itaq; ei Caleb irriguum
20 ſuperi⁹ & inferi⁹. Hæc eſt poſſeſſio trib⁹ filiorũ Juda per cog-
21 nationes ſuas. Erántq; civitates ab extremis partib⁹ filiorũ
Juda juxta terminos Edom à
Meridie : Cabſeel & Eder &
22 Jagur. Et Cyna & Dimona &
23 Adada. Et Cades & Aſor &
24 Jethnã. Ziph et Telẽ & Baloth.
25 Aſor nova & Carioth, Heſron,
26 hæc eſt Aſor. Amam, Sama,
27 & Molada. Et Aſergadda &
28 Haſſemon & Bethphelet. Et
Haſerſual et Berſabee & Bazi-
29 othia. Et Baala & Jim & Eſem.
30 Et Eltholad et Ceſil & Harma.
31 Et Siceleg & Medemena &
32 Senſenna. Lebaoth & Selim &
Aën & Remmõ: omnes civitates vigintinovẽ, & villæ earũ.
33 In campeſtrib⁹ veró: Eſtaol &
34 Sarea & Aſena. Et Zanoë &
Ængannim & Taphua & Ena-
35 im. Et Jerimoth & Adullã, So-
36 cho & Azeca. Et Saraim & Adithaim, & Gedera et Gederothaim : urbes quatuordecim,
37 & villæ earũ. Sanan et Hadaſſa
38 & Magdalgad. Delean & Ma-
39 ſepha & Jecthel. Lachis & Baſ-
40 cath & Eglon. Chebbon & Le-
41 heman et Cethlis. Et Gideroth
& Bethdagon & Naama &
Maceda: civitates ſedecim, &
villæ earum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

12 Ταῦτα τὰ ὅρια υἱῶν Ἰούδα κύκλῳ κατὰ δήμους
13 αὐτῶν. Καὶ τῷ Χάλεβ υἱῷ (κ) Ἰεφοννῆ ἔδωκε μερίδα ἐν μέσῳ υἱῶν Ἰούδα διὰ προστάγματος τοῦ θεοῦ. καὶ ἔδωκεν αὐτῷ Ἰησοῦς τὴν πόλιν (λ) Ἀρβὸκ
14 μητρόπολιν Ἐνάκ· αὕτη ἐστὶ Χεβρών. Καὶ ἐξωλόθρευσεν ἐκεῖθεν Χάλεβ υἱὸς (μ) Ἰεφοννὴ τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ, τὸν Σουσὶ καὶ Θολαμὶ καὶ τὸν
15 Ἀχιμᾶ. Καὶ ἀνέβη ἐκεῖθεν Χάλεβ ἐπὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαβίρ· τὸ δὲ ὄνομα Δαβὶρ ἦν τὸ
16 πρότερον πόλις Γραμμάτων. Καὶ εἶπε Χάλεβ, Ὃς ἂν (ν) λάβῃ καὶ ἐκκόψῃ τὴν πόλιν τῶν Γραμμάτων καὶ κυριεύσῃ αὐτῆς, (ξ) δώσω αὐτῷ τὴν Ἀ-
17 σχὰν θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. Καὶ ἔλαβεν αὐτὴν Γοθονιὴλ υἱὸς Κενὲζ ἀδελφοῦ (ο) Χάλεβ· καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν (π) Ἀσχὰν θυγατέρα (ρ) αὐτοῦ γυ-
18 ναῖκα. Καὶ (σ) ἐγένετο ἐν τῷ ἐκπορεύεσθαι αὐτὴν καὶ συνεβουλεύσατο αὐτῷ, λέγουσα, Αἰτήσομαι τὸν πατέρα μου ἀγρόν. καὶ ἐβόησεν (τ) ἐκ τοῦ ὄνου. καὶ εἶ-
19 πεν αὐτῇ Χάλεβ, Τί ἐστί σοι; Καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δός μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν Ναγὲβ δέδωκάς με· (υ) δός μοι τὴν Βοτθανίς. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ (φ) τὴν Γοναιθλὰν τὴν ἄνω καὶ τὴν Γοναιθλὰν τὴν κά-
20 τω. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰούδα. Ἐ-
21 γενήθησαν δὲ (χ) πόλεις αὐτῶν πόλεις πρὸς τῇ φυλῇ υἱῶν Ἰούδα (ψ) ἐφ᾽ ὁρίων Ἐδὼμ ἐπὶ τῆς (ω)
22 ἐρήμου, καὶ Βαισελεὴλ, καὶ Ἀρὰ, καὶ Ἀσὼρ, Καὶ Ἰ-
23 κὰμ, καὶ Ῥεγμὰ, καὶ Ἀρουὴλ, Καὶ Κάδης, καὶ Ἀσο-
24 ριωναὶν, καὶ Μαινὰμ, Καὶ Βαλμαινὰν· καὶ αἱ κῶ-
25 μαι αὐτῶν. Καὶ αἱ πόλεις Ἀσερὼν, αὕτη Ἀσὼρ,
26 Καὶ Σὴν, καὶ Σαλμαὰ, καὶ Μωλαδὰ, Καὶ Σερὶ, καὶ
27 28 Βαιφαλὰθ, Καὶ Χολασεωλὰ, καὶ Βηρσαβεὲ· καὶ
29 αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. Βαλὰ, καὶ
30 Βακὼκ, καὶ Ἀσὸμ, Καὶ Ἐλβωυδὰδ, καὶ Βαιθὴλ,
31 καὶ Ἑρμὰ, Καὶ Σεκελὰκ, καὶ Μαχαρὶμ, καὶ Σε-
32 θεννὰκ, Καὶ Λαβὼς, καὶ Σαλὴ, καὶ Ἐρωμὼθ· πό-
33 λεις εἰκοσιεννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ἐν τῇ
34 πεδινῇ, Ἀσταὼλ, καὶ Ῥαὰ, καὶ Ἀσσὰ, Καὶ Ῥάμεν,
35 καὶ Τανὼ, καὶ Ἰλουθὼθ, καὶ Μαιανὶ, Καὶ Ἰερμοὺθ, καὶ Ὀδολλὰμ, καὶ Μεμβρὰ, καὶ Σαωχὼ, καὶ Ἰαζηκὰ,
36 Καὶ Σακαρὶμ, καὶ Γαδηρὰ, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς·
37 πόλεις δεκατέσσαρες, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Σεννὰ,
38 καὶ Ἀδασὰν, καὶ Μαγαδαλγὰδ, Καὶ Δαλὰδ, καὶ
39 Μασφὰ, καὶ Ἰαχαρεὴλ, Καὶ Βασηδὼθ, καὶ Ἰδε-
40 αδαλέα, Καὶ Χαβρὰ, καὶ Μαχὲς, καὶ Μααχὼς,
41 Καὶ Γεδδὼρ, καὶ Βαγαδιὴλ, καὶ Νωμὰν, καὶ Μαχηδάν· πόλεις ἑξκαίδεκα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν.

Hi ſunt fines filiorũ Iuda in circuitu ſecundũ populos eorũ. 12 *Et Chaleb filio Jephone dedit partẽ in medio filiorũ Iudà per præceptum Dei. Et dedit ei Ieſus civitatẽ Arboc metropolim Enac. Hæc eſt Chebrón.* 13 *Et exterminavit indè Chaleb fili⁹ Iephone tres ipſos filios Enac, Suſi, & Tholami, & Achima.* 14 *Et aſcendit indè Chaleb ſuper habitantes Dabir. Nomen autem Dabir erat anteà civitas Literarum.* 15 *Et dixit Chaleb, Qui ceperit, & exciderit civitatẽ Literarũ, & dominatus fuerit ejus: dabo ei Aſchan filiã meã in uxorem.* 16 *Et cepit eam Gothoniel filius Cenez (h) fratris Chaleb. Et dedit ei Aſchan filiam ſuam, uxorem.* 17 *Et factum eſt, dum ea egrederetur, & habuit conſilium cum eo, dicens; Petam patrẽ meũ, agrũ. Et exclamavit de aſino. Et dixit ei Chaleb, Quid eſt tibi? Et dixit ei, Da mihi benedictionẽ: quoniã in terrã Nageb (i) dediſti me. Da mihi ipſam (k) Botthanis. Et dedit ei (l) Gonæthlan ſuperiorẽ, et Gonæthlan inferiorem.* 18 19 *Hæc eſt hæreditas tribûs filiorũ Iuda.* 20 *Fuerũt autẽ civitates eorũ, (m) civitates ad tribũ filiorũ Iuda ſuper fines Edom ſuper deſertum, et (n) Bæſeleel, & Ara, & Aſor,* 21 *Et Icam, & Regma, & Aruel,* 22 *Et Cades, & Aſorionain, & Menam,* 23 *Et Balmenan, (o) et oppida earũ.* 24 *Et civitates Aſerõ (hæc eſt Aſor)* 25 *Et Sen, & Salmaa, et Molada,* 26 *Et Seri, et Bæphalath,* 27 *Et Cholaſcola, & Berſabee, (p) & oppida earũ, & villæ earũ.* 28 *Bala & Bacoc, &* 29 *Aſom, Et Elboydad, & Bæthel, et* 30 *Herma, Et Secelac, et Macharim,* 31 *& Sethennac, Et Labos, & Sale,* 32 *& Eremoth; civitates viginti novẽ, & oppida earũ. In campeſtri,* 33 *Aſtaol, & Raa, et Aſſa, Et Rimen,* 34 *& Tano, et Ilutholh, et Meani, Et Iermuth, & Odollã, et Membra, & Saocho, & Iazeca,* 35 *Et Sacarim, & Gadera, et villæ ejus: civitates quatuordecim, et oppida earũ.* 36 *Senna, et Adaſan, et Migadalgad,* 37 *Et Dalad, et Maſpha, et* 38 *Iachareel, Et Baſedoth, et Ideadalea,* 39 *Et Chabra, et Maches, et Maachos,* 40 *Et Geddor, et Bagadiel, et Noman, et Machedan: civitates ſexdecim, et oppida earum.* 41

MS.A. (κ) Ἰεφοννῆ (λ) Ἀρβὲ ἡ μητρόπολις (μ) Ἰεφοννὴ (ν) λάβῃ τὴν (ξ) καὶ δώσω αὐτῷ Ἀχσὰν (ο) Χάλεβ ὁ νεώτερος· καὶ (π) Ἀχσὰν (ρ) αὐτοῦ αὐτῷ εἰς γυναῖκα. (σ) ἐγενήθη ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι (τ) ἀπὸ τοῦ (υ) δός μοι Γωλαθμαΐμ. (φ) Χάλεβ τὴν Γωλὰθ τὴν κάτω. (χ) αἱ πόλεις αὐτῶν πόλις πρώτη φυλῆς υἱῶν (ψ) ἐπὶ ὁρίων (ω) ἐρήμου, Καβσεὴλ, καὶ Ἐδραὶ, καὶ Ἰαγοὺρ, καὶ Κινὰ, καὶ Διμωνὰ, καὶ Ἀδαδὰ, καὶ Βελὲθ, καὶ Γοναζὶφ, καὶ Τῆλεμ, καὶ Βαλὼθ, καὶ πόλις Ἀσερὼμ, αὕτη Ἀσώρ. Ἀμὰμ, καὶ Σαμαὰ, καὶ Μωλαδὰ, καὶ Ἀσοργαδδὰ, καὶ Βαιθφαλὲθ καὶ Ἀσαρσουλὰ, καὶ Βηρσαβεὲ· καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. Βαλὰ, καὶ Αὐεὶμ, καὶ Ἀσὸμ, καὶ Ἐλθωλὰδ, καὶ Χασεὶρ, καὶ Ἐρμὰδ, καὶ Σικελὲγ, καὶ Βεδεβηνὰ, καὶ Σανσαννὰ, καὶ Λαβὼθ, καὶ Σηλεεὶμ, καὶ Ῥεμμών· πόλεις εἴκοσι καὶ ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ἐν τῇ πεδινῇ Ἐσθαὸλ, καὶ Σαραὰ, καὶ Ἀσνὰ, καὶ Ῥαμὼν, καὶ Τανὼ, καὶ Ἀδιαθαεὶμ, καὶ Ἠναεὶμ, καὶ Ἰεριμοὺθ, καὶ Ὀδολλὰ, καὶ Ἐμεὰ, καὶ Σωκὼ, καὶ Ἀζηκὰ, καὶ Σαργαρεὶμ, καὶ Γαδηρὰ, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς· πόλεις δεκατέσσαρες, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Σεννὰμ, καὶ Ἀδασὰ, καὶ Μαγδαλγὰδ, καὶ Δαλαὰν, καὶ Μασφὰ, καὶ Ἰεχθαὴλ, καὶ Λαχεὶς, καὶ Μαχὰθ, καὶ Ἐγλὼμ, καὶ Χαββὰ, καὶ Λαμὰς, καὶ Μασλὼθ, καὶ Γαδηρὼθ, καὶ Βεθδαγὼν, καὶ Νωμὰ, καὶ Μακηδά· πόλις δεκαέξ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Λεβνὰ, καὶ Ἀφὲρ, καὶ Ἰεφθὰ, καὶ Ἀσεννὰ, καὶ Νεσὶβ, καὶ Κεϊλὰ, καὶ Ἀχζὶκ, καὶ Μαρησὰ, καὶ Ἐλώμ· πόλις ἐννέα, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ἀκκαρὼν, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς. καὶ ἀπὸ Ἀκκαρὼν, Ἰεμναὶ, καὶ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶ πλησίον Ἀσδὼμ, καὶ αἱ κῶμαι αὐτῆς, καὶ αἱ ἐπαύλεις αὐτῆς· Γάζα· καὶ αἱ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

12 ותחום מערבא ימא רבא ותחומא דין תחום בני יהודה סחור סחור לזרעיתהון: ולכלב
13 בר יפנה יהב חולקא בגו בני יהודה על מימרא דיי ליהושע ית קרית ארבע אבוהון
14 15 דגבריא היא חברון: ותריך מתמן כלב ית תלתא בני גבריא ית ששי וית אחימן וית
16 17 תלמי בני גבריא: וסליק מתמן לות יתבי דביר ושום דביר מלקדמין קרית ארבי:
18 ואמר כלב דמחי ית קרית ארבי ויכבשנה ואתן ליה ית עכסה ברתי לאתו: וכבשה
19 20 עתניאל בר קנז אחוהי דכלב ויהב ליה ית עכסה ברתיה לאתו: והוה במעלה
21 22 ואמלכתיה למשאל מן אבוהא אחסנתא ואתרכינת מעל חמרא ואמר לה כלב מה ליך:
23 24 ואמרת הב לי אחסנתא ארי לארע דרומא יהבתני ותתן לי אתר בית שקיא דמיא ויהב
25 לה ית בית שקיא עלאה וית בית שקיא תחתאה: דא אחסנת שבטא דבני יהודה
26 27 לזרעיתהון: והוה קרויא מסיפי לשבטא דבני יהודה על תחום אדום בדרומא קבצאל
28 29 ועדר ויגור: וקינה ודימונה ועדעדה: וקדש וחצור ויתנן: זיף וטלם ובעלות: וחצור
30 חדתה וקריות חצרון היא חצור: אמם ושמע ומולדה: וחצר גדה וחשמון ובית פלט:
31 32 וחצר שועל ובאר שבע וביזיותיה: בעלה ועיים ועצם: ואלתולד וכסיל וחרמה: וצקלג
33 34 ומדמנה וסנסנה: ולבאות ושלחים ועין ורמון כל קרויא עשרין ותשע ופצחיהן:
35 36 בשפלתא אשתאול וצרעה ואשנה: וזנוח ועין גנים תפוח והעינם: ירמות ועדלם שוכה
37 ועזקה: ושערים ועדיתים והגדרה וגדרותים קרוין ארבע עסרי ופצחיהן: צנן וחדשה
38 39 ומגדל גד: ודלען והמצפה ויקתאל: לכיש ובצקת ועגלון: וכבון ולחמס וכתליש:
40 41 וגדרות בית דגון ונעמה ומקדה קרוין שית עסרי ופצחיהן:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et terminus occidentalis mare magnum, & *terminus* [*ejus* :] Hi termini 12
filiorum Juda circumcirca per proſapias ſuas. Et Chaleb filio Jephune 13
dedit partem in medio filiorum Juda, juxta dictum Domini ad Joſue :
Kirjath Arbagh patris illorum fortium, ipſa Hhebron. Et extirpavit inde 14
Chaleb tres filios fortium : Seſſai, & Ahhiman, & Thalmai filios for- 15
tiũ. Et aſcendit inde ad habitatores Debir, & nomen Debir anteà Kiriath- 16
arche. Et dixit Chaleb: Qui debellaverit Kiriath-arche, & ſubegerit eam, 17
& dabo ei Ghachzza filiam meam in uxorem. Et ſubegit eam Ghathniel 18
filius Kenaz fratris Chaleb, & dedit ei Ghachzza filiã ſuã in uxorem. Et fuit 19
cum ea intraret, & incitavit illum ut peteret à patre ſuo poſſeſſionem, & 20
demiſit ſe de aſino. Et dixit ei Chaleb: Quid tibi? Et dixit: Da mihi poſſeſ- 21
ſionem, nam ad terram meridionalem dediſti me: & dabis mihi locum do- 22
mus irrigationum aquarum; & dedit ei domum irrigationum ſuperiorem, 23
et domũ irrigationum inferiorem. Hæc poſſeſſio tribus filiorum Juda per 24
proſapias ſuas. Et fuerunt urbes à limitibus tribus filiorum Juda ſuper 25
terminum Edom in Auſtro: Kabſzeel & Gheder, & Jagur. Et Kina, & Dimo- 26
na & Ghadghada. Et Kedes, & Hhaſzor & Jithnan; Ziph et Telem, & 27
Beghaloth. Et Hhaſzor Hhadathah, & Kirjoth Hheſzron, ipſa Hhaſzor. A- 28
man & Semagh, & Molada. Et Hhaſzar Gada, & Hheſmon, & Bethpalet. 29
Et Hhaſzar Sughal, & Beerſabagh, & Bezjothia. Baghala, & Ghiim, & 30
Ghezem. Et Eltholad, & Chezzil, & Hharma. Et Sziklag, & Madmana, 31
& Zzanzzana. Et Lebaoth & Seluhhim, & Ghain, & Rimon; omnes urbes 32
viginti & novem & vici earum. In depreſſione; Eſthaol, & Szarghah, & 33
Aſnah. Et Zannoahh, & Ghen-ganim, Thapuahh & Haghenam. Jarmuth 34
& Ghadulã, Socho & Ghazeka. Et Segharaim & Ghaditaim, & Hagderah, 35
& Gederotaim, urbes quatuordecim & vici earum. Szenan & Hhadaſſa, et 36
Migdal Gad. Et Dilghan & Miſzpeh & Jaktheel : Lachis & Baſzkath 37
& Gheglon. Et Chabon, & Lachmas, et Chethlis. Et Gederoth, Bethdagon, 38
et Naghama, & Makeda urbes ſedecim, et vici earum. 39 40 41

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Terminus autem ejus ab Occidente *extenditur* ad Meriba cum limitibus ejus. Hic eſt 12
limes filiorum Juda per familias ſuas circumquaque. Calebo quoque filio Jophnæ dedit 13
Jeſus partem inter filios Juda, juxta verbum
oris Dñi. Dixit autem Caleb ad Jeſum, Da
mihi hanc civitatem Arbaa patris gigantum:
deditque Jeſus Calebo civitatem Arbaa patris gigantum, quæ eſt Hebron; Et interfecit inde Caleb tres filios gigantum, *nempe* Siſai, Ahiman, & Tholmai filios gigantum. 14
Inde aſcendit contra habitatores Dobir (erat 15
autem nomen Dobir antea, Civitas Sepher.)
Et ait Caleb, Quicunq; ſubjugaverit Civitatem Sepher & vaſtaverit eam, huic dabo 16
Achſam filiam meam uxorem. Subjugavitq; 17
eam Athnael filius Kenaz fratris Caleb, &
dedit ei Achſam filiã ſuã uxorem. Cúmque 18
facta fuiſſet ejus *uxor*, ſolicitata fuit ad petendum à patre ſuo hæreditatem agri; quare
demiſit ſeſe ex aſino. Ait illi Caleb, Quid tibi
eſt filia mea? Dixit ad eum, Da mihi benedictioné: quandoquidem in terra Meridionali 19
me collocâſti, da mihi foſſam iſtã aquarũ: &
dedit ei Caleb foſſam ſuperiorẽ & foſſam inferiorem. Hæc eſt hæreditas filiorũ Juda per 20
familias ſuas. Fuerunt autem civitates tri- 21
bûs filiorum Juda ſecus limitẽ Adum ad Au- 22
ſtrum: atq; hæc ſunt nomina civitatũ filiorũ 23
Juda, Cabſael, & Adar, & Jagur, Kina, ar- 24
mona, Gadgada, Kades, Haſor, Nathnin, 25
Zib, Atlem, Beeloth, Haſor, Hadatha, & Ci- 26
vitas Heſron, Omam, Aſmaa, Molada, Ha- 27
ſar-ada, Heſmon, Beth-polat, Area vulpiũ, 28
Bir-ſebaa, Bir-Jothia, Baal, Elin, Aſſam, 29
Eltolam, Achſin, Herma, Senaclag, Mar- 30
mana, Samſala, Lebeoth, Saluh, & Irmon: 31
omnes civitates triginta ſex, & villæ earum 32
in planitie. Item Eſtuael, Sadaa, Eſtana, Huh, 33
In-gohom, Pathuh, Ilam, Jarmuth, Arlam, 34
Socha, Azca, Saatin, Aziathim, Gothar, & 35
Gethrunin : civitates quindecim cum villis 36
earum. Salon, Harſa, Magdalgad, Dalbon, 37
Caſpha, Nactael, Lachis, Azcath, Egolan, 38
Chebſon, Lahmas, Chathlis, Adroth, Beth- 39
dagon, Naama, & Nacda : civitates ſexde- 40
cim cum villis earum. 41

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * هذه تخوم بني يهوذا مستديرة لقبائلهم * ولكالب بن يوفنا اعطي قسما في بيت يهوذا
13 بامر الله ليوشع قرية اربع التي هي حبرون * فقتل فيها كالب الثلثة الاعلام بني عناق * وهم
14 سيساي واحيمان وتلماي * وصعد من هناك الى سكان دبير * واسم دبير قديما قرية سفر
15 16 * فقال كالب الذي يقتل اهل قرية سفر ويفتحها * اعطيه عكسا ابنتي زوجة * ففتحها
17 عثنايل بن قناز اخي كالب الاصغر * فاعطاها له زوجة * فلما كان عند دخولها * اغراها على
18 تطلب من ابيها حقلا * فنكست من على الحمار * فقال لها كالب * ما بدا لك * فقالت له اعطني
19 بركة * فانك زوجتني بارض جنوب * اعطني نوعين ماء * فاعطاها سواقي فوقانيات وتحتانيات
20 * هذه نحلة بني يهوذا لقبائلهم * وكانت الضياع من طرف سبط بني يهوذا الى حد الروم
21 22 جنوبا * قبصايل * وعيدار * وياغور * وقينا * وديمونا * وعدادا * وقادس * وحاصور * ويثنان
23 24 25 * وزيف * وطاليم * وبعالوت * وحاصور * وحدثا * وقريوت * وحصرون وهي حاصور * وامام
26 27 28 وسامع * ومولادا * وحصار جدا * وحشمون * وبيت فالط * وحصار شاعول * وبيرسبع * وبيزيوتيا
29 30 31 * وباعلا * وعييم * وعاصم * والتولاد * وكسيل * وحرما * وصقلاغ * ومدمنا * وسنسنا * ولباوت
32 33 وسلحيم * وعاين * ورمون * الجملة تسعة وعشرون مدينة وضياعهن * وفي السهل اشتاول
34 35 وصرعا * واشنا * وزانوح * وعين الجنة * وتفوح * والعينام * يرموت * وعدلام * سوكو * وعزيقا
36 37 * شعرايم * وعديثايم * وجديرا * وجديروثايم * اربعة عشر مدينة وضياعهن * صنان
38 39 وحداشا * ومجدل جدا * ودلعان * ومصفا * وياقتيل * لاخيش * وباصقات * وعجلون
40 41 وكبون * ولحماس * وكتليش * وجديروت * وبيت داغون * ونعما * ومقيدا * ست عشر مدينة وضياعهن

Hi ſunt limites filiorum Juda per circuitum juxta familias eorum. 12 *Calebo quoque filio Jophnæ data fuit portio inter familiam Juda, juſſu Dei ad Joſue, civitas Arbaa, quæ eſt Hebron.* 13 *Occiditque in ea Caleb tres gigantes filios Anac, nempe Siſai, Ahiman, & Tolmai.* 14 *Et aſcendit illinc ad incolas Dobir (nomen autem Dobir olim erat Civitas Sepher)* 15 *Et ait Caleb, Qui, trucidatis civibus Civitatis-Sepher, expugnaverit eam, dabo illi Achſam filiam meam uxorem.* 16 *Expugnavit autem illam Athnael filius Kenaz fratris Caleb minoris, deditque eam ipſi uxorem.* 17 *Quam, cùm ingreſſa fuiſſet, inſtigavit ad petendum à patre ſuo agrum quendam: demiſit ergò illa caput deſuper aſinum, dixitque ad eam Caleb, Quid per hoc ſignificas?* 18 *Ait illi, Da mihi benedictionem: quandoquidem matrimonio me junxiſti in terra Auſtrali, Da mihi duas aquæ ſpecies. Deditque illi rivos ſuperiores & inferiores.* 19 *Hæc eſt hæreditas filiorum Juda per familias eorum.* 20 *Fuerunt autem civitates à latere tribûs filiorum Juda uſque ad terminum Rum Meridiem verſùs, Cabſael, Idar,* 21 *Jagur, Kina, Demona, Adada,* 22 *Cades, Haſſor, Jethnan,* 23 *Ziph, Talim, Baaloth,* 24 *Haſſor, Hadtha, Krjoth, & Heſron quæ eſt Haſſor:* 25 *Aman, Samea, Molada,* 26 *Caſtrum Gedda, Haſmon, Beth-palet,* 27 *Caſtrum Saoi, Bir-ſebaa, Bir-Jothia,* 28 *Baala, Jim, Aſſem,* 29 *Eltolad, Cheſil, Horma, Seclag,* 30 *Madmanna, Sanſanna,* 31 *Lebaoth, Selhim, Aün, & Remmon: quarum urbium ſumma eſt viginti novem, cum oppidis earum.* 32 *In planitie verò Eſtaol, Soraa, Aſna,* 33 *Zanuh, Fons viridariorum, Taphu, Aiim,* 34 *Jarmuth, Adlam, Sochar, Azica,* 35 *Saaraim, Adithaim, Gedira, & Gedirothaim: urbes quatuordecim cum oppidis earum.* 36 *Senan, Hadaſa, Turris Gadda,* 37 *Dalan, Maſphia, Jectael,* 38 *Lachis, Baſecath, Eglon,* 39 *Chabon, Lahmas, Gethlis,* 40 *Gedirath, Beth-dagon, Naama, & Makeda, urbes ſexdecim cum oppidis earum.* 41

ספר יהושע : יו

42 ,Chehilah Et .Nesib & ,Asnah & ,Iphthach Et .Hasan & ,Hether & ,Libnah
43 לבנה ועתר ועשן: ויפתח ואשנה ונציב: וקעילה
44 ,Hechron .earum villæ & ,novem civitates ,Maresah & ,Achzib &
45 ואכזיב ומראשה ערים תשע וחצריהן: עקרון
manum super quæ omnes ,mare ad & ,Hechron Ab .ejus villæ & ,ejus *filiæ* &
46 ובנתיה וחצריה: מעקרון וימה כל אשר על יד
,ejus *filiæ* ,Hazzah ,ejus villæ & ,ejus *filiæ* ,Asdod .earum villæ & ,Asdod
47 אשדוד וחצריהן: אשדוד בנותיה וחצריה עזה בנותיה
.terminum & ,*magnum* mare & ,Ægypti torrentem ad usque ejus villæ &
וחצריה עד נחל מצרים והים הגבול וגבול:
,Sannah Chiriath & ,Dannah Et .Sochoh & ,Jathir & ,Samir ,monte in Et
48 49 ובהר שמיר ויתיר ושוכה: ודנה וקרית סנה
,Cholon & ;Ghosen Et .Hanim & ,Esthemoh & ,Hanab Et .Debir *ipsa*
50 51 היא דבר: וענב ואשתמה וענים: וגשן וחלן
,Dumah & ,Harab .earum villæ & ,undecim civitates ,Ghiloh &
52 וגלה ערים אחת עשרה וחצריהן: ארב ודומה
-Chiriath & ,Chumtah Et .Apecah & ,Bethtappuach & ,Janum Et .Eshan &
53 54 ואשען: וינום ובית תפוח ואפקה: וחמטה וקרית
,Mahon .earum villæ & ,novem civitates ,Sihor & ,Chebron *ipsa* , arbah
55 ארבע היא חברון וציער ערים תשע וחצריהן: מעון
Cain .Zanoach & ,Jocdeham & ,Izrahel Et .Juttah & ,Ziph & ,Carmel
56 57 כרמל וזיף ויוטה: ויזרעאל ויקדעם וזנוח: הקין
,Chalchul .earum villæ & ,decem civitates ,Timnah & ,Ghibhah
58 גבעה ותמנה ערים עשר וחצריהן: חלחול
civitates ,Elthecon & ,Beth-hanoth & ,Maharath Et .Ghedor & ,Bethsur
59 בית צור וגדור: ומערת ובית ענות ואלתקן ערים
,Rabbah & ,Chiriathjeharim *ipsa* ,Bahal Chiriath .earum villæ & ,sex
60 שש וחצריהן: קרית בעל היא קרית יערים והרבה
,Middin ,Bethharabah : deserto In .earum villæ & ,duæ civitates
61 ערים שתים וחצריהן: במדבר בית הערבה מדין
civitates ,Henghedi & ,salis civitas & ,Nibsan Et .Sechachah &
62 וסככה: והנבשן ועיר המלח ועין גדי ערים
non ,Jerusalaim habitatores *Jebusæum* Et .earum villæ & ,sex
63 שש וחצריהן: ואת היבוסי יושבי ירושלם לא
filiis cum Jebusæus habitavit & : *eos* expellere Jehudah filii potuerunt
יוכלו בני יהודה להורישם וישב היבוסי את בני
.hanc diem ad usque Jerusalaim in Jehudah
יהודה בירושלם עד היום הזה:

CAP. XVI. יו

,Jericho aquas ad Jericho Jarden à Joseph filiis sors est egressa Et
1 ויצא הגורל לבני יוסף מירדן יריחו למי יריחו
.Bethel montem in Jericho à ascendens desertum ,orientem ad
מזרחה המדבר עלה מיריחו בהר בית אל:
.Archihataroth terminũ ad transibit & ,Luz in Bethel à egredietur Et
2 ויצא מבית אל לוזה ועבר אל גבול הארכי עטרות:
Beth terminum ad usque ,Japhleti terminum ad mare versus descendet Et
3 וירד ימה אל גבול היפלטי עד גבול בית
.mare ad ejus exitus eruntque : Ghazer ad usq; & ,inferiorem choron
חרון תחתון ועד גזר והיו תצאתו ימה:
termin⁹ fuit Et .Ephraim & ,Menasseh Joseph filii ceperũt hæreditate Et
4 5 וינחלו בני יוסף מנשה ואפרים: ויהי גבול
orientẽ ad eorũ hæreditatis termin⁹ fuit [illegible] suas familias *ad* Ephraim filiorũ
בני אפרים למשפחתם ויהי גבול נחלתם מזרחה
terminus exibit Et .superiorem Bethchoron ad usque ,Addar Hathroth
6 עטרות אדר עד בית חרון עליון: ויצא הגבול
orientem ad terminus circuibit & ,aquilone ab Michmethath ad mare ad
הימה המכמתת מצפון ונסב הגבול מזרחה
Janoach à descẽdet Et .Janoach ad oriẽte ab ipsum trãsibit & :Siloh Taanath
7 תאנת שלה ועבר אותו ממזרח ינוחה: וירד מינוחה
.Jarden egredietur & ,Jericho in *occurret* & : Naharath & ,Hataroth
עטרות ונערתה ופגע ביריחו ויצא הירדן:

Verſio VUL. LAT.

42 Labana & Ether & Aſan. 43 Jephtha & Eſna & Neſib. 44 Et Ceila et Achzib & Mareſa: civitates novem, & villæ earũ. 45 Accaron cũ vicis & villulis ſuis. 46 Ab Accaron uſq; ad mare: omnia quæ vergũt ad Azotum & viculos ej⁹. 47 Azotus cũ vicis & villulis ſuis. Gaza cũ vicis & villulis ſuis: uſq; ad torrentem Ægypti, & mare Magnũ termin⁹ ej⁹. 48 Et in monte: Samir & Jether & Socoth. 49 Et Danna & Cariathſenna, hæc eſt Dabir. 50 Anab & Iſtemo & Anim. 51 Goſen & Olon & Gilo: civitates undecim, & villæ earũ. 52 Arab & Ruma & Eſaan. 53 Et Janũ & Beththaphua & Apheca, 54 Athmatha, & Cariatharbe, hæc eſt Hebron, & Sior: civitates novẽ, & villæ earũ. 55 Maon & Carmel & Ziph & Jota. 56 Jezrael & Jucadam & Zanoë. 57 Accain, Gabaa, & Thamna: civitates decẽ, & villæ earũ. 58 Halhul, & Beſſur, & Gedor. 59 Mareth, & Bethanoth, & Eltecon: civitates ſex, & villæ earũ. 60 Cariathbaal, hæc eſt Cariathiarim, urbs Sylvarum, & Arebba: civitates duæ, & villæ earũ. 61 In deſerto Betharaba, Meddin, et Sachacha. 62 Et Nebſan, & civitas Salis, & Engaddi: civitates ſex, & villæ earũ. 63 Jebuſæũ autẽ habitatorẽ Jeruſalẽ nõ potuerunt filii Iuda delere: habitavítq; Jebuſæus cũ filiis Juda in Jeruſalem uſque in præſentẽ diẽ.

CAP. XVI.

1 Cecidit quoq; ſors filiorũ Joſeph, ab Jordane contra Jericho & aquas ej⁹ ab Oriente: ſolitudo quæ aſcendit de Jericho ad montẽ Bethel. 2 Et egreditur de Bethel Luza: tranſítq; terminum Archi, Atharoth. 3 Et deſcendit ad Occidentẽ juxta terminũ Jephleti, uſq; ad terminos Beth-horon inferioris, & Gazer: finiuntúrq; regiones ej⁹ mari Magno. 4 Poſſederúntq; filii Joſeph, Manaſſes & Ephraim. 5 Et fact⁹ eſt terminus filiorũ Ephaim per cognationes ſuas: & poſſeſſio eorũ contra Orientem Ataroth-Addar uſq; Beth-horon 6 ſuperiorẽ. Egrediuntúrq; confinia in mare: Machmethath verò Aquilonem reſpicit, & circuit terminos cõtra Orientẽ in Thanathſelo: & pertranſit ab 7 Oriente Janoë. Deſcendítq; de Janoë in Ataroth & Naaratha: & pervenit in Jericho, egreditúrque ad Jordanem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp. cum Tranſlatione LATINA.

42 Λεβνὰ, ϗ Ἰθὰκ, ϗ Ἀνὼχ, 43 Καὶ Ἰανὰ, ϗ Νασὶβ, 44 Καὶ Κεϊλὰμ, ϗ Ἀκιεζὶ, ϗ Κεζὶβ, ϗ Βαθησὰρ, ϗ Αἰλώμ· πόλεις δέκα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂. 45 Ἀκκάρων, ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂, ϗ αἱ ἐπαύλεις αὐτ͂. 46 Ἀπὸ Ἀκκάρων Γεμνὰ ϗ πᾶσαι ὅσαι εἰσὶ πλησίον Ἀσηδώθ· ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂. 47 Ἀσιεδὼθ, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῆς, ϗ αἱ ἐπαύλεις αὐτ͂. Γάζα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂, (α) ϗ ἐπαύλεις αὐτ͂, ἕως τ͂ χειμάῤῥου Αἰγύπτου· ϗ ἡ θάλασσα ἡ μεγάλη διορίζει. 48 Καὶ ἐν τῇ ὀρεινῇ (β) Σαμὶρ, ϗ Ἰεθὲρ, ϗ (γ) Σωχὰ, 49 Καὶ Ῥεννὰ, ϗ πόλις Γραμμάτων, αὕτη (δ) Δαβίρ. 50 Καὶ Ἀνὼν, ϗ Ἒς, ϗ Μὰν, ϗ Αἰσὰμ, 51 Καὶ Γοσὸμ, ϗ Χαλοῦ, ϗ Χαννὰ, ϗ Γηλώμ· πόλεις ἕνδεκα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂. 52 Αἰρὲμ, ϗ Ῥεμνὰ, ϗ Σομὰ, 53 Καὶ Ἰεμαΐν, ϗ Βαιθαχοῦ, ϗ Φακουὰ, 54 Καὶ Εὐμὰ, ϗ πόλις Ἀρβὸκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν, ϗ Σωραίθ· πόλεις ἐννέα, ϗ αἱ ἐπαύλεις αὐτ͂. 55 Μαὼρ, ϗ Χερμὲλ, ϗ Ὀζὶβ, ϗ Ἰτὰν, 56 Καὶ Ἰαριὴλ, ϗ Ἀρικὰμ, ϗ Ζακαναΐμ, 57 Καὶ Γαβαὰ, ϗ Θαμναθά· πόλεις ἐννέα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂. 58 Αἰλουὰ, ϗ Βηθσοὺρ, ϗ Γεδδὼν, 59 Καὶ Μαγαρὼθ, ϗ Βαιθανὰμ, ϗ Θεκούμ· πόλεις ἕξ, ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂. 60 Θεκὼ, ϗ Ἐφραθὰ, αὕτη ἐστὶ Βαιθλεὲμ, ϗ Φαγὼρ, ϗ (ε) Αἰτὰν, ϗ Κουλὸν, ϗ (ζ) Ταταμ, ϗ (η) Θωβὴς, ϗ Καρὲμ, ϗ (θ) Γαλὲμ, ϗ Θεθὴρ, ϗ Μανοχώ· πόλεις ἕνδεκα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂. Καριαθβαὰλ, αὕτη (ι) ἡ πόλις Ἰαρὶμ, (κ) ϗ Σωθηβά· πόλεις δύο, ϗ αἱ ἐπαύλεις αὐτ͂. 61 Καὶ Βαδδαργεὶς, ϗ Θαραβαὰμ, ϗ Αἰνὼν, 62 Καὶ Αἰοχιοζὰ, ϗ Ναφλαζὼν, ϗ αἱ πόλεις Σαδὼν ϗ Ἀνκάδης· πόλεις ἑπτὰ, ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂. 63 Καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος κατῴκει ἐν Ἱερουσαλὴμ, ϗ οὐκ ἠδυνήθησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα ἀπολέσαι αὐτούς· ϗ (λ) κατῴκησαν οἱ Ἰεβουσαῖοι ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τ͂ ἡμέρας (μ) ταύτης.

Κεφ. ις'.

1 Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια υἱῶν Ἰωσὴφ ἀπὸ τ͂ Ἰορδάνου τ͂ κατὰ Ἱεριχὼ ἀπὸ (α) ἀνατολῶν. ϗ ἀναβήσεται ἀπὸ Ἱεριχὼ εἰς τ͂ ὀρεινὴν, τ͂ ἔρημον, εἰς (β) Βαιθὴλ Λουζά. 2 Καὶ ἐξελεύσεται εἰς Βαιθὴλ, ϗ παρελεύσεται ἐπὶ τὰ ὅρια τ͂ (γ) Ἀχαταρωθί. 3 Καὶ διελεύσεται ἐπὶ τ͂ θάλασσαν (δ) ἐπὶ τὰ ὅρια Ἀπταλὶμ ἕως τ͂ ὁρίων Βαιθωρὼν (ε) τ͂ κάτω, ϗ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτ͂ ἐπὶ τ͂ θάλασσαν. 4 Καὶ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ, Ἐφραὶμ ϗ Μανασσῆ. 5 Καὶ ἐγενήθη (ζ) ὅρια υἱῶν Ἐφραὶμ κατὰ δήμους αὐτ͂. ϗ ἐγενήθη τὰ ὅρια τ͂ κληρονομίας αὐτ͂ ἀπ' ἀνατολῶν Ἀταρὼθ, (η) ϗ Ἐρὼκ ἕως Βαιθωρὼν (θ) τ͂ ἄνω, ϗ Γαζαρά. 6 Καὶ (ι) ἐλεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ τ͂ θάλασσαν (κ) εἰς Ἰκασμὼν ἀπὸ (λ) Βοῤῥᾶ Θερμά· περιελεύσεται ἐπ' ἀνατολὰς εἰς Θηνασὰ, ϗ Σέλλης, ϗ παρελεύσεται ἀπ' ἀνατολῶν εἰς (μ) Ἰανωκὰ, 7 Καὶ εἰς Μαχὼ, ϗ Ἀταρὼθ, ϗ αἱ κῶμαι αὐτ͂· ϗ (ν) ἐλεύσεται ἐπὶ Ἱεριχὼ, ϗ διεκβαλεῖ ἐπὶ τ͂ Ἰορδάνην.

42 *Lebna, & Ithac, & Anoc, 43 Et Iana, & Nasib, 44 Et Ceilam, & Aciezi, & Cezib, et Bathesar, & Ælom, civitates (a) decem, & oppida earũ. 45 Accaron, & oppida ej⁹, & villæ (r) eorum. 46 Ab Accaron Gemna, & omnes, quæcunq; sunt prope Asedoth, & oppida earum: 47 Asiedoth, & oppida ejus, & villæ ejus: Gaza, & oppida ejus, & villæ ejus, usq; ad torrentem Ægypti. Et mare Magnum disterminat. 48 Et in montana Samir, & Iether & Socha, 49 Et Renna, et civitas Literarũ, (hæc est Dabir.) 50 Et Anon, & Es, et Man, & Æsam, 51 Et Gosom, & Chalu, et Channa, et Gelom, civitates undecim, et oppida earum: 52 Ærem, & Remna, & Soma, 53 Et Iemain, & Bæthachu, et Phacua, 54 Et Euma, et civitas Arboc (hæc est Chebron) & Soreth, civitates novẽ, & villæ earum: 55 Maor, & Chermel, & Ozib, & Itan, 56 Et Iariel, & Aricam, et Zacanain, 57 Et Gabaa, et Thamnatha, civitates (ſ) novẽ, et oppida earũ: 58 Ælua, et Bethsur, & Geddon, 59 Et Magaroth, & Bæthanam, et Thecum, civitates sex, & oppida earũ: 60 (t) Theco, et Ephratha, (hæc est Bæthleem) et Phagor, et Ætan, & Kulon, & Tatam, & Thobes, & Karem, et Galem, & Thether, & Manocho, civitates undecim; et oppida earũ: Cariath Baal (hæc est civitas Iarim) et Sotheba, civitates duæ, & villæ earum. 61 Et (u) Baddargis, & Tharabaam, & Ænon, 62 Et Æochioza, et Naphlazon, et civitates Sadon, et Ancades, civitates (x) septem, et oppida earũ. 63 Et Iebusæus habitabat in Hierusalẽ, et non potuerũt filii Iuda disperdere eos. Et habitarũt Iebusæi in Hierusalẽ usq; in diem hanc.*

CAP. XVI.

1 Et facti sunt fines filiorũ Ioseph à Iordane qui contra Hiericho ab (a) Oriente. Et ascendent à Hiericho in mõtanã, (b) desertũ, in Bæthel (c) Luza. 2 Et egredientur in Bæthel, et prætcribunt ad fines Acataroth: 3 Et transibũt ad mare super fines Aptalim usq; ad fines Bæthoron, quæ (d) infrà. Et erit exitus eorum ad mare. 4 Et hæreditaverunt filii Ioseph, Ephrem, et Manasse. 5 Et fuerunt fines filiorum Ephrem secundùm populos eorũ. Et fuerunt fines hæreditatis eorum ab Oriente Ataroth, & Eroc usq; ad Bæthoron superiorẽ, et Gazara. 6 Et venient fines ad mare in (e) Icasmon ab Aquilone (f) Therma: circuibunt ad Orientem in Thenasa, et Selles: et præteribũt ab Oriente in Ianoca, (g) 7 Et in Macho, et Ataroth, et pagi earum. Et venient ad Hiericho, et transibunt ad Iordanem.

MS.A. (α) ϗ αἱ ἐπαύλεις (β) Σαφεὶρ, (γ) Σωχὼ, ϗ Ῥεννὰ, πόλις (δ) ἐστὶν Δαβείρ. ϗ Ἀνὼβ, ϗ Ἐσθεμὼ, ϗ Ἀνεὶμ, ϗ Γοσὸμ, ϗ Χιλουὼν, ϗ Γηλὼν· πόλεις δέκα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ὀρὲβ, ϗ Ἐσὰν, ϗ Ῥουμὰ, ϗ Ἰανοὺμ, ϗ Βεθθαπφουὲ, ϗ Ἀφακὰ, ϗ Χαμματὰ, ϗ πόλις Ἀρβοὰ, αὕτη ἐστὶν Χεβρὼν, ϗ Σιώρ· πόλεις ἐννέα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Μαὼν, ϗ Χερμὲλ, ϗ Ζὶφ, ϗ Ἰεττὰ, ϗ Ἰεζδραὲλ, ϗ Ἰεκδαὰμ, ϗ Ζανὼ Ἀκεὶμ, ϗ Γαβαὰ, ϗ Θαμνά· πόλεις ἐννέα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Ἀλοὺλ, ϗ Βεθσοὺρ, ϗ Γεδὼρ, ϗ Μαρὼθ, ϗ Βαιθανὼν, ϗ Ἐλθεκέν· πόλεις ἕξ, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Θεκὼ, ϗ Ἐφραθὰ, αὕτη ἐστὶν Βηθλεέμ, (ε) Αἰτὰμ, (ζ) Ταλαμὶ, (η) Σωρὴς, (θ) Γαλλὶμ, ϗ Βαιθὴρ, (ι) πόλις (κ) ϗ Ἀρεββά· πόλεις δύο, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν, ϗ αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. Βαδδαργεὶς, ϗ Βηθαραβὰ, ϗ Μαδὼν, ϗ Σοχοχὰ, ϗ Νεβσὰν, ϗ αἱ πόλεις ἁλῶν, ϗ Ἠγαδδί· πόλεις ἑπτὰ, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος (λ) κατῴκησε (μ) ἐκείνης. Κεφ. ις'. MS.A. (α) ἀνατολῶν, τ͂ ἔρημον. ϗ (β) Βαιθήλ. Καὶ ἐξελεύσεται ἀπὸ Βαιθὴλ Λουζά, ϗ παρελεύσεται (γ) Ἀρχαταρώθ. (δ) εἰς τὰ ὅρια τ͂ Ἰεφαλθὶ (ε) τ͂ κάτω, (ζ) τὰ ὅρια (η) ϗ Ἀδὰρ ἕως (θ) τ͂ ἄνω, (ι) διελεύσεται (κ) εἰς Μαχθὼθ ἀπὸ (λ) Βοῤῥᾶ ϗ παρελεύσεται ἐπ' ἀνατολὰς εἰς Τηναθσηλὼ, ϗ παρελεύσεται (μ) Ἰανώ, εἰς Ἀταρὼθ ϗ Νααραθὰ ϗ αἱ κῶμαι (ν) διελεύσεται εἰς Ἱεριχώ,

תרגם יונתן Targum JONATHAN.

42 43 לבנה ועתר ועשן: ויפתח ואשנה ונציב: וקעילה ואכזיב ומראשה קרוין תשע ופצחיהן:
44 עקרון וכפרנהא ופצחהא: מעקרון ומערבא כל קרויא דעל תחום אשדוד ופצחיהן:
45 46 אשדוד כפרנהא ופצחהא עזה כפרנהא ופצחהא עד נחלא דמצרים וימא רבא
47 48 ותחומיה: ובטורא שמיר ויתיר ושוכה: ודנה וקרית סנה היא דביר: וענב ואשתמה
49 50 וענים: וגשן וחולון וגילה קרוין חדא עסרי ופצחיהן: ארב ודומה ואשען: וינום
51 ובית תפוח ואפקה: וחומטא וקרית ארבע היא חברון וציעור קרוין תשע ופצחיהן: מעון
52 53 כרמל וזיף ויוטה: ויזרעאל ויקדעם וזנוח: הקין גבעה ותמנה קרוין עסר ופצחיהן:
54 55 חלחול בית צור וגדור: ומערת ובית ענות ואלתקון קרוין שית ופצחיהן: קרית בעל
56 היא קרית יערים והרבה קרוין תרתין ופצחיהן: במדברא בית מישרא מדין וסככה:
57 58 ונבשן וקרית מלח ועין גדי קרוין שית ופצחיהן: וית יבוסאי יתבי ירושלם לא יכילו
59 60 בני יהודה לתרכותהון ויתיבו יבוסאי עם בני יהודה בירושלם עד יומא הדין: טו
61 62 ונפק עדבא לבני יוסף מירדנא דיריחו למיא יריחו מדנחא למדברא דסליק מיריחו
63 בטורא לביתאל: ונפיק מבית אל ללוז ועבר לתחום ארכי לעטרות: ונחית לימא
1 2 לתחום יפליט עד תחום בית חורון ארעאה ועד גזר ויהון מפקנוהי לימא: ואחסינו בני
3 4 יוסף מנשה ואפרים: והוה תחום בני אפרים לזרעיתהון והוה תחום אחסנתהון מדינחא
5 6 עטרות אדר עד בית חורון עלאה: ונפיק תחומא לימא למכמתת מצפונא ומסתחר
7 תחומא מדנחא לתאנת שילה ועבר ליה מדנח לינוח: ונחית מינוח לעטרות
ולנערתה ומערע ביריחו ונפיק לירדנא:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

42 Libna & Ghether, & Ghassan. 43 Et Jiphthahh, & Asnah, & Neszib. 44 Et Keghila, & Achzib, & Maressa; urbes novem & vici earum. 45 Ghekron & oppida ejus & vici ejus. 46 A Ghekron & Occidentem versus; omnes urbes quæ super terminum Asdod, & vici earum. 47 Asdod, oppida ejus, & vici ejus; Ghaza, oppida ejus, & vici ejus usque ad fluvium Ægypti: & mare magnum & terminos ejus. 48 Et in monte Samir; & Jathir, & Sochoh. 49 Et Dana, & Kirjath Zzana, ipsa Debir. 50 Et Ghanab, & Esthemoh, & Ghanim. 51 Et Gossen, & Hholon, & Giloh, urbes undecim & vici earum. 52 Arab & *Dumah*, & Esghan. 53 Et *Janum*, & Beth-Thapuahh, & Apheka. 54 Et Hhumta, & Kirjath Arbagh, ipsa Hhebron, & Szighor; urbes novem & vici earũ. 55 Maghon, Carmel & Ziph, & Jutah. 56 Et Jzraghel & Jakdeghã, & Zanoahh. 57 Hakayn, Gibgha, & Thimna, urbes decem & vici earum. 58 Hhalhhul, Beth-Szur & Gedor. 59 Et Megharath, & Beth-Ghanoth; & Elthekon, urbes sex & vici earum. 60 Kirjath Baghal, ipsa Kirjath-Jegharim, & Haraba; urbes duæ & vici earum. 61 In deserto; Beth Messera, Midin, & Zzechacha. 62 Et N*iphsan*, & urbs Salis, & Ghengedi, urbes sex & vici earum. 63 Et Jebusæum habitatorem Jerusalem non potuerunt filii Juda exterminare eos, & habitarunt Jebusæi cum filiis Juda in Jerusalem usque ad diem hanc.

CAP. XVI.

1 Et exiit sors filiis Joseph à Jordane Jericho ad aquas Jericho ortũ versus; ad desertũ quod ascendit à Jericho in monte Bethel. 2 Et prodit ex Bethel ad Luz, et transit ad terminũ Archi-Ghateroth. 3 Et descendit ad mare ad terminũ Japhlet, usq; ad terminũ Beth Hhoron inferioris & usq; ad Gazer. Et fuerunt exitus ej⁹ ad mare. 4 Possederuntq; filii Joseph Menasse & Ephraim. 5 Et fuit terminus filiorum Ephraim ad prosapias eorũ; & fuit terminus possessionis eorum Orientẽ versus Ghateroth Adar usq; ad Beth-hhoron superiorem. 6 Et exit terminus ad mare ad Michmethath à Septentrione: & flexus est termin⁹ ad Orientẽ ad ficum Siloh, & transit sibi ab Oriente ad Janoahh. 7 Et descendit à Janoahh in Ghataroth & in Nagharath; & contingit in Jericho, & exit ad Jordanem.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

42 * ܠܒܢ. ܘܥܬܪ. ܘܢܦܬܚ. * ܘܐܟܢ. ܘܐܣܝܐ. ܘܣܢܩܠܓ. * ܘܐܩܝܠܐ. ܘܐܟܙܝܒ. ܘܡܪܝܢܐ.
43 ܩܘܪܝܐ ܬܫܥ. ܘܚܨܪܝܗܝܢ. * ܘܥܩܪܘܢ ܘܩܘܪܝܗ̈ܝܢ ܘܚܨܪܝܗܝܢ. ܡܢ ܡܥܪܒܐ.
44 * ܘܟܠܗ ܐܬܪܐ ܕܐܫܕܘܕ ܘܚܨܪܝܗܝܢ. * ܐܫܕܘܕ ܘܩܘܪܝܗ̈ܝܢ. ܘܚܨܪܝܗܝܢ. ܘܥܙܐ
45 46 ܘܩܘܪܝܗ̈ܝܢ ܘܚܨܪܝܗܝܢ. ܥܕܡܐ ܠܢܚܠܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܝܡܐ ܪܒܐ. ܬܚܘܡܐ. * ܘܒܛܘܪܐ
47 48 ܣܡܝܪ. ܝܬܝܪ. ܘܣܘܟܐ. * ܘܪܢܐ. ܘܡܕܝܢܬ ܣܦܪܐ. ܗܝ ܗܝ ܕܒܝܪ. * ܘܥܢܒ.
49 50 ܘܐܫܬܡܥ. ܘܥܠܝܢ. * ܘܥܣܝܢ. ܘܚܠܢ. ܘܓܠܘ. ܩܘܪܝܐ ܚܕܥܣܪܐ. ܘܚܨܪܝܗܝܢ.
51 52 * ܪܝܒ. ܘܪܘܡܐ. ܘܥܣܢ. * ܘܚܠܘܡ. ܘܒܝܬ ܦܬܘܚ. ܘܐܦܩ. * ܘܚܡܛܐ. ܘܡܕܝܢܬ
53 54 ܐܪܒܥ. ܗܝ ܗܝ ܚܒܪܘܢ. ܘܣܒܥܘܢ. ܩܘܪܝܐ ܬܫܥ. ܘܚܨܪܝܗܝܢ. * ܡܥܘܢ. ܘܟܪܡܠܐ.
55 56 ܘܙܝܒ. ܘܐܛܢܐ. * ܘܐܝܙܪܥܝܠ ܘܢܩܡܥܡ. ܘܙܠܘܚ. * ܩܝܢ. ܘܓܒܥܐ. ܘܬܡܢܐ. ܩܘܪܝܐ
57 58 ܥܣܪ. ܘܚܨܪܝܗܝܢ. * ܚܠܘܠ. ܘܒܝܬ ܨܕܘܢ. ܘܓܬܪ. * ܘܡܥܪܬ. ܘܒܝܬ ܚܢܘܬ.
59 60 ܘܠܬܩܡ. ܩܘܪܝܐ ܫܬ. ܘܚܨܪܝܗܝܢ. * ܘܕܩܬ. ܘܡܕܝܢܬ ܒܥܠܐ ܗܝ ܗܝ ܡܕܝܢܬ
ܢܥܪܝܢ. ܩܘܪܝܐ ܬܪܬܝܢ. ܘܚܨܪܝܗܝܢ ܒܡܕܒܪܐ. * ܘܒܝܬ ܥܪܒܐ. ܘܡܕܝܢ. ܘܣܟܣܐ.
61 62 * ܘܢܣܢ. ܥܝܪ ܡܠܚܐ. ܘܥܝܢ ܓܕܝ. ܩܘܪܝܐ ܫܬ. ܘܚܨܪܝܗܝܢ. * ܘܠܝܒܘܣܝܐ
63 ܕܝܬܒܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ. ܠܐ ܩܛܠܘ ܒܢܝ̈ ܝܗܘܕܐ. ܐܠܐ ܥܡܪܘ ܝܒܘܣܝܐ ܥܡ ܒܢܝ̈ ܝܗܘܕܐ
ܒܐܘܪܫܠܡ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.

* ܦܣܩܐ * ܝܘ *

1 * ܘܢܦܩ ܦܣܐ ܕܒܢܝ̈ ܝܘܣܦ. ܡܢ ܝܘܪܕܢܢ ܕܐܝܪܝܚܘ ܠܡܝ̈ܐ ܕܐܝܪܝܚܘ. ܡܢ ܡܕܢܚܐ
2 ܡܕܒܪܐ ܕܣܠܩ ܡܢ ܐܝܪܝܚܘ. ܘܥܕܡܐ ܠܛܘܪܐ ܕܣܠܩ ܠܒܝܬ ܐܝܠ. * ܘܢܦܩ ܡܢ ܒܝܬ
3 ܐܝܠ ܠܠܘܙ. ܘܥܒܪ ܠܬܚܘܡܐ ܕܥܒܪܐ ܘܥܛܪܘܬ * ܘܢܚܬ ܠܡܥܪܒܐ ܠܬܚܘܡܐ
ܕܦܠܛܐ. ܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܒܝܬ ܚܘܪܘܢ ܬܚܬܝܐ. ܘܥܕܡܐ ܠܓܕܪ. ܘܗܘܘ ܡܦܩܢܘܗܝ
4 ܠܡܥܪܒܐ. * ܘܝܪܬܘ ܒܢܝ̈ ܝܘܣܦ ܡܢܫܐ ܘܐܦܪܝܡ. * ܘܗܘܐ ܬܚܘܡܐ ܕܒܢܝ̈ ܐܦܪܝܡ
5 ܠܫܪ̈ܒܬܗܘܢ. ܬܚܘܡܐ ܕܝܪܬܘܬܗܘܢ. ܥܛܪܘܬ ܐܕܪ. ܥܕܡܐ ܠܒܝܬ ܚܘܪܘܢ ܥܠܝܬܐ. * ܘܢܦܩ
6 ܬܚܘܡܐ ܠܡܥܪܒܐ. ܘܠܡܟܡܬ ܡܢ ܓܪܒܝܐ. ܘܗܦܟ ܬܚܘܡܐ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܬܚܝܬ ܫܝܠܘ.
ܘܥܒܪ ܡܢ ܡܕܢܚܐ ܕܝܠܘܚ. * ܘܢܚܬ ܡܢ ܝܠܘܚ ܠܥܛܪܘܬ. ܘܠܝܓܪܬ ܘܠܦܓܥ
7 ܠܐܝܪܝܚܘ. ܘܢܦܩ ܡܢ ܬܦܘܚ ܠܝܘܪܕܢܢ.

42 Leban, Athar, Naphtah, 43 Echan, Asia, Snaclag. 44 Akeila, Achzib, & Mirina: civitates novem cum villis earum. 45 Acron cum pagis ac villis ejus ab Occidente. 46 Tota regio Asdod, cum villis earum, 47 Asdod cum pagis ac villis ejus, Aza cum pagis ac villis ejus, usque ad torrentem Ægypti: & mare magnum erat limes. 48 Hæ autem in monte, Samir, Jathir, Socha, 49 Rana, Civitas Sepher, quæ est Dobir, 50 Genab, Estemo, Eljan, 51 Esjan, Halan, & Galo: civitates undecim cum villis earum. 52 Rib, Ruma, Esan, 53 Halum, Beth-pathuth, Aphec, 54 Hamta, Civitas-arbaa, quæ est Hebron, & Sebeon: civitates novem, & villæ earum. 55 Maon, Carmel, Zib, Atna, 56 Izrael, Necamaam, Zaluh, 57 Cain, Gebea, & Tecna: civitates decem cum villis earum. 58 Halul, Beth-sedon, Gathar, 59 Maarath, Beth-enoth, & Lathcam: civitates sex, & villæ earum. 60 Dacath, Civitas-baal, quæ est Civitas-naarin: civitates duæ cum villis suis in deserto. 61 Item Beth-araba, Medjan, Secsa, 62 Neesan, Ir-mehil, & In-gad: civitates sex cum villis earum. 63 Jebusæos autem habitantes in Jerusalem non occiderunt filii Juda, imò commorati sunt Jebusæi cum filiis Juda in Jerusalem ad hunc usq; diem.

CAP. XVI.

1 Deinde prodiit sors filiorum Joseph à Jordane Jericho usque ad aquas Jericho, ab Orientali plaga deserti quod ascendit ab Jericho usque ad montem qui ascendit ad Beth-il. 2 Progreditúrque à Beth-il ad Luz, & transit ad terminum Ebra & Atroth: 3 Tum descendit Occidentem versùs ad terminum Palta, usque ad limitem Beth-horon inferioris, & usque ad Godar, desinítque ad Occidentem. 4 Itaque hæreditatem acceperunt filii Joseph Manasses & Aphrem. 5 Et quidem terminus filiorum Aphrem per familias suas, terminus *inquam* hæreditatis eorum fuit Atroth-erad usque ad Beth-horon superiorem. 6 Et procedit limes iste ad Occidentem, & ad Maachath à Septentrione, reflectítque limes idem ad Orientem subter Silo, & transit ab Orientali parte Jaluh. 7 De Jaluh descendit ad Atroth, ad Jagrath, ad Phogor, & ad Jericho: & à Taphuh exit ad Jordanem,

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

61 * وفي ناحية البرية * بيت السبخة * مدين * سخاخا * نبسان * وقرية الملح * وعين جدا * ست
62 63 مداين وضايرهن * واليبوسي ساكن مدينة السلام ما قدر بنوا اسرايل على قتله * فاقام مع
بني يهودا في يروسلام الي هذا الزمان *

* الفصل السادس عشر *

1 * وخرج السهم لبني يوسف من جهة اردن اريحا لمياه اريحا * شرقي البرية * صاعدا من اريحا في
2 3 الجبل الي بيت ايل * ويخرج من بيت ايل الي لوزا * ويعبر الي تخم الاولي عطاروث * وينحدر
4 غربا الي تخم الفلسطي * الي بيت حورون السفلاني * الي جزر * وكان نهايته البحر * واتحلوا بنو
5 يوسف منسا وافريم * وكان تخم بني افريم لقبايلهم * وكان تخم تحليتهم شرقا * عطاروث ادار الي
6 بيت حورون الفوقاني * ويخرج التخم غربا * المحمات من الشمال * ويدور التخم شرقا تا تاب
7 سيلوا * ويعبر من حد جهة الشرق الي اريحا * وينحدر من اريحا الي عطاروث وناعرانا * ويلقا
من جهة اريحا * ويخرج الي الاردن *

61 Demum in tractu solitudinis, Domus deserti, Meddin, Sechacha, 62 Nebsan, Civitas salis, & Fons Geddæ: sex urbes cum oppidis earum. 63 Iebusæum autem incolam urbis pacis occidere non potuerunt filii Israel: quare permansit cum filiis Iuda in Ierusalem ad hoc usque tempus.

CAP. XVI.

1 Prodiit quoque sors filiis Ioseph à latere Iordanis Iericho usque ad aquas Iericho ad Orientalem deserti plagam, ascendendo ab Iericho per montem ad Beth-il, 2 Egrediturque è Beth-il ad Luza, transit ad primum terminum Ataroth, 3 Descendit Occidentem versùs ad terminum Iaphlitæum, ad Beth horon inferiorem, ad Gezer, & terminatur mari. 4 Data fuit igitur hæreditas filiis Ioseph Manassi & Ephraimo: 5 Et fuit terminus filiorum Ephraim per familias suas, fuit inquam terminus hæreditatis eorum Orientem versùs, Ataroth-addar usque ad Beth-horon superiorem. 6 Tum progreditur hic terminus Occidentem versùs, Machmathath ab Aquilone existente, flectiturque terminus idem Orientem versùs ad Taanath-Silo, transit à termino plagæ Orientalis ad Iericho. 7 Descendit ab Iericho ad Ataroth & Naarathas, coincidit à latere Iericho, & exit ad Iordanem,

ejus exitus erunt & : *cannæ* torrentem mare ad terminus *ibit* Tappuach A
8 מתפוח ילך הגבול ימה נחל קנה והיו תצאתיו
.ſuas familias *ad* Ephraim filiorum *extenſionis* hæreditas Hæc .mare ad
הימה זאת נחלת מטה בני־אפרים למשפחתם :
filiorū hæreditatis medio in Ephraim filiis ſeparatæ urbes Et
9 והערים המבדלות לבני אפרים בתוך נחלת בני־
Chenahanæum expulerunt non Et .earum villæ &, urbes omnes, Menaſſeh
10 מנשה כל־הערים וחצריהן : ולא הורישו את־הכנעני
Ephraim *interiore* in Chenahanæus habitavit & : Ghazer in habitantem
היושב בגזר וישב הכנעני בקרב אפרים
.ſerviens *tributum in* fuit & : hanc diem ad uſque
עד־היום הזה ויהי למס־עבד :

CAP. XVII. יז

Machir, Joſeph primogenitus ipſe quia, Menaſſeh *extenſioni* ſors fuit Et
1 ויהי הגורל למטה מנשה כי־הוא בכור יוסף למכיר
: *belli* vir fuit ipſe quia, Ghilhad patri Menaſſeh primogenito
בכור מנשה אבי הגלעד כי הוא היה איש מלחמה
reſiduis Menaſſeh filiis Fuitque .Baſan &, Ghilhad ei fuit &
2 ויהי־לו הגלעד והבשן : ויהי לבני מנשה הנותרים
, Aſriel filiis &, Chelech filiis &, Abihezer filiis, ſuas familias *ad*
למשפחתם לבני אביעזר ולבני־חלק ולבני אשריאל
Menaſſeh filii Iſti .Semidah filiis &, Chepher filiis &, Sechem filiis &
ולבני־שכם ולבני־חפר ולבני שמידע אלה בני מנשה
, Chepher filio Selophchad Et .ſuas familias *ad* mares .Joſeph filii
3 בן־יוסף הזכרים למשפחתם : ולצלפחד בן־חפר
, filii ipſi fuerunt non, Menaſſeh filii, Machir filii, Ghilhad filii
בן־גלעד בן־מכיר בן־מנשה לא־היו לו בנים
, Nohah &, Machalah, ejus filiarum nomina iſta & : filiæ *quinimò*
כי אם־בנות ואלה שמות בנתיו מחלה ונעה
, ſacerdotis Elhazar *facies ad* acceſſerunt Et .Tirſah &, Milchah, Choglah
4 חגלה מלכה ותרצה : ותקרבנה לפני אלעזר הכהן
Dominus : dicendo, *prælatorum facies ad* &, Nun filii Jehoſuah *facies ad* &
ולפני יהושע בן־נון ולפני הנשיאים לאמר יהוה
medio in hæreditatem nobis *dandum ad*, Moſeh præcepit
צוה את־משה לתת־לנו נחלה בתוך
medio in, hæreditatem DOMINI *os ad* eis dedit & : noſtrorū fratrum
אחינו ויתן להם אל־פי יהוה נחלה בתוך
præter, decem Menaſſeh *funiculi* ceciderunt Et .earum patris fratrum
5 אחי אביהן : ויפלו חבלי־מנשה עשרה לבד
filiæ Quoniam .Jarden *tranſitu à* quæ, Baſan &, Ghilhad terram
6 מארץ הגלעד והבשן אשר מעבר לירדן : כי בנות
Ghilhad terra & : ejus filiorū medio in hæreditatem *hæreditarunt* Menaſſeh
מנשה נחלו נחלה בתוך בניו וארץ הגלעד
Aſer ab Menaſſeh terminus fuit Et .*reſiduis* Menaſſeh filiis fuit
7 היתה לבני־מנשה הנותרים : ויהי גבול־מנשה מאשר
dexteram ad terminus *ibit* & : Sechem *facies ſuper* quæ, Hamichmethath
המכמתת אשר על־פני שכם והלך הגבול אל־הימין
: Tappuah terra fuit Menaſſeh Ipſi .Hentappuah habitatores ad
8 אל־ישבי עין תפוח : למנשה היתה ארץ תפוח
Deſcenditque .Ephraim filiis Menaſſeh terminum ad Tappuah &
9 ותפוח אל־גבול מנשה לבני אפרים : וירד
iſtæ Civitates .torrentem *ad* meridiē ad *cannæ* torrentem terminus
הגבול נחל קנה נגבה לנחל ערים האלה
aquilone ab Menaſſeh terminus & : Menaſſeh civitatū medio in Ephraim
לאפרים בתוך ערי מנשה וגבול מנשה מצפון
, Ephraim ipſi meridiē Ad .mare ad ejus exitus fuit & : torrenti ipſi
10 לנחל ויהי תצאתיו הימה : נגבה לאפרים
Aſer in & : ejus terminus mare fuitque : Menaſſeh ipſi aquilonem ad &
וצפונה למנשה ויהי הים גבולו ובאשר
.oriente ab Iſſachar *in* &, aquilone ab *concurrebant*
יפגעון מצפון וביששכר ממזרח :

Verſio VULG. LAT.

8 De Taphua pertranſit cōtra mare in Vallē arundineti, ſúntque egreſſus ejus in mare Salſiſſimū. Hæc eſt poſſeſſio tribûs filiorū 9 Ephraim per familias ſuas. Urbéſque ſeparatæ ſunt filiis Ephraim in medio poſſeſſionis filiorū Manaſſe, & villæ earū. 10 Et non interfecerūt filii Ephraim Chananæū, qui habitabat in Gazer: habitavítq; Chananæus in medio Ephraim uſq; in diē hanc tributarius.

CAP. XVII.

1 Cecidit autē ſors tribui Manaſſe: (ipſe enim eſt primogenitus Joſeph) Machir primogenito Manaſſe patri Galaad, qui fuit vir pugnator, habuítq; poſ- 2 ſeſſionē Galaad & Baſan: Et reliquis filiorū Manaſſe juxta familias ſuas, filiis Abiezer, & filiis Helec, & filiis Eſriel, & filiis Sechem, & filiis Hepher, & filiis Semida. Iſti ſunt filii Manaſſe filii Joſeph, mares, per cognationes ſuas. 3 Salphaad verò filio Hepher filii Galaad filii Machir filii Manaſſe, nō erāt filii, ſed ſolæ filiæ: quarū iſta ſunt nomina, Maala & Noa et Hegla & Mel- 4 cha et Therſa. Venerúntq; in cōſpectu Eleazari ſacerdotis, & Joſue filii Nun, & principū, dicentes; Dominus præcepit per manū Moyſi, ut daretur nobis poſſeſſio in medio fratrum noſtrorū. Dedítq; eis juxta imperiū Domini poſſeſſionē in me- 5 dio fratrū patris earū. Et ceciderunt funiculi Manaſſe, decē, abſque terra Galaad & Baſan 6 trans Jordanē. Filiæ enim Manaſſe poſſederunt hæreditatem in medio filiorū ejus. Terra autē Galaad cecidit in ſortē filiorum Manaſſe qui reliqui erant. 7 Fuitq; terminus Manaſſe ab Aſer, Machmethath quæ reſpicit Sichem: & egreditur ad dexteram juxta habitatores fontis 8 Taphuæ. Etenim in ſorte Manaſſe ceciderat terra Taphuæ, quæ eſt juxta terminos Manaſſe 9 filiorū Ephraim. Deſcendítque terminus Vallis arundineti in Meridiē torrentis civitatum Ephraim, quæ in medio ſunt urbium Manaſſe: terminus Manaſſe ab Aquilone torrentis, & exi- 10 tus ejus pergit ad mare: Ita ut poſſeſſio Ephraim ſit ab Auſtro, & ab Aquilone Manaſſe, & utramq; claudat mare, & conjungantur ſibi in tribu Aſer ab Aquilone, & in tribu Iſſachar ab Oriente.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

8 Καὶ (ξ) ἀπὸ Ταφοὺ πορεύσεται τὰ ὅρια ἐπὶ θάλασσαν (ο) ἐπὶ Χελκανά· καὶ ἔσται ἡ διέξοδος (π) αὐτῶν ἐπὶ θάλασσαν. αὕτη ἡ κληρονομία 9 φυλῆς (ρ) Ἐφραὶμ κατὰ δήμους αὐτῶν. Καὶ αἱ πόλεις αἱ ἀφορισθεῖσαι τοῖς υἱοῖς Ἐφραὶμ ἀναμέσον τῆς κληρονομίας υἱῶν Μανασσῆ, πᾶ- 10 σαι αἱ πόλεις καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Καὶ οὐκ ἀπώλεσεν Ἐφραὶμ τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ. καὶ κατῴκει ὁ Χαναναῖος ἐν τῷ Ἐφραὶμ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἕως ἀνέβη Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύπτου, καὶ (σ) ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἐνέπρησεν αὐτὴν ἐν πυρί· καὶ τοὺς Χαναναίους, καὶ τοὺς Φερεζαίους, καὶ τοὺς κατοικοῦντας ἐν Γαζὲρ (τ) ἐξεκέντησαν· καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Φαραὼ ἐν φερνῇ τῇ θυγατρὶ αὐτοῦ.

MS. A. (ξ) ἀπὸ Ἐφφοὺ παρελεύσεται ὅρια (ο) ἐπὶ χειμάρρουν Κανά· καὶ (π) αὐτοῦ (ρ) υἱῶν Ἐφραὶμ (σ) ἔλαβεν τὴν πόλιν, καὶ (τ) ἐξεκέντησεν·

Et à Taphu ibunt fines ad mare 8 in Chelcana: & erit exitus eorum ad mare. Hæc eſt hæreditas tribûs Ephræm ſecundùm populos eorum: Et civitates ſegregatæ filiis 9 Ephræm inter medium hæreditatis filiorum Manaſſe, omnes civitates, & pagi earum. Et non diſ- 10 perdidit Ephræm Chananæum habitantem in Gazer. Et habitabat Chananæus in Ephræm uſq; in diē (h) iſtum, (i) donec aſcendit Pharao rex Ægypti, & cepit (k) eā, et incendit eā in igni: et Chananæos, & Pherezæos, & habitantes in Gazer (l) tranſpunxerunt: & dedit eā Pharao in dotē filiæ ſuæ.

ΚΕΦ. ιζ΄.

1 Καὶ ἐγένετο τὰ ὅρια φυλῆς υἱῶν (α) Μανασσῆ, ὅτι οὗτος πρωτότοκος τῷ Ἰωσήφ, τῷ (β) Μαχὶρ πρωτοτόκῳ Μανασσῆ πατρὶ Γαλαάδ, ἀνὴρ γὰρ πολεμιστὴς (γ) ἦν, ἐν τῇ Γαλααδίτιδι 2 καὶ ἐν τῇ Βασανίτιδι. Καὶ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς λοιποῖς κατὰ δήμους αὐτῶν· τοῖς (δ) υἱοῖς Ἰεζί, καὶ τοῖς υἱοῖς (ε) Κελέζ, καὶ τοῖς υἱοῖς (ζ) Ἰεζιήλ, καὶ τοῖς υἱοῖς (η) Συχέμ, καὶ τοῖς υἱοῖς (θ) Συμαρίμ, καὶ τοῖς υἱοῖς Ὀφέρ· οὗτοι ἄρσενες κατὰ δήμους αὐτῶν. 3 Καὶ τῷ (ι) Σαλπαὰδ υἱῷ Ὀφὲρ οὐκ ἦσαν αὐτῷ υἱοὶ ἀλλ᾽ ἢ θυγατέρες. καὶ ταῦτα τὰ ὀνόματα τῶν θυγατέρων (κ) Σαλπαάδ· (λ) Μααλά, καὶ Νουά, καὶ (μ) Ἐγλά, καὶ Μελχά, καὶ Θερσά. 4 Καὶ ἔστησαν ἐναντίον Ἐλεάζαρ τοῦ ἱερέως, καὶ ἐναντίον (ν) Ἰησοῦ, καὶ ἐναντίον τῶν ἀρχόντων, λέγουσαι, (ξ) Ὁ θεὸς ἐνετείλατο διὰ χειρὸς Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν κληρονομίαν ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν ἡμῶν. καὶ ἐδόθη (ο) αὐτοῖς διὰ προστάγματος κυρίου κλῆρος ἐν τοῖς ἀδελφοῖς τοῦ 5 πατρὸς αὐτῶν. Καὶ ἔπεσεν ὁ (π) σχοινισμὸς αὐτῶν ἀπὸ Ἀνάσσα, καὶ πεδίον Λαβὲκ ἐκ τῆς γῆς Γα- 6 λαάδ, ἥ ἐστι πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Ὅτι θυγατέρες υἱῶν Μανασσῆ ἐκληρονόμησαν κλῆρον ἐν μέσῳ τῶν ἀδελφῶν αὐτῶν. ἡ δὲ γῆ Γαλαὰδ ἐγενήθη τοῖς υἱοῖς Μανασσῆ τοῖς καταλελειμμένοις. 7 Καὶ ἐγενήθη ὅρια υἱῶν (ρ) Μανασσῆ Δηλαναθ, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον υἱῶν Ἀνάθ, καὶ πορεύεται ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ Ἰαμὶν καὶ (σ) Ἰασσὶβ ἐπὶ πη- 8 γὴν Θαφθώθ. Τῷ Μανασσῇ ἔσται. καὶ (τ) Θαφὲθ ἐπὶ τῶν ὁρίων (υ) Μανασσῆ, τοῖς υἱοῖς Ἐ- 9 φραίμ. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ φάραγγα Καρανὰ ἐπὶ Λίβα κατὰ φάραγγα Ἰαριὴλ τερέμινθος τῷ Ἐφραὶμ ἀναμέσον πόλεως Μανασσῆ. καὶ ὅρια Μανασσῆ (φ) ἐπὶ τὸν Βορρᾶν εἰς τὸν 10 χειμάρρουν. καὶ ἔσται αὐτοῦ ἡ (χ) διέξοδος θάλασσα. Ἀπὸ Λιβὸς τῷ Ἐφραίμ, καὶ ἐπὶ Βορρᾶν (ψ) Μανασσῆ. καὶ ἔσται ἡ θάλασσα ὅρια αὐτοῖς. καὶ ἐπὶ (ω) Ἀσὴβ συνάψουσιν ἐπὶ Βορρᾶν, καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἀπὸ ἀνατολῶν.

MS. A. (α) Μαννασσῆ, (β) Μαχεὶρ (γ) ἦν, τῇ (δ) υἱοῖς Ἀχιεζέρ, (ε) Φηλέκ, (ζ) Ἐσριήλ, (η) Σεχέμ, (θ) Σεμιραέ, (ι) Σαλφαὰδ (κ) Σαλφαάδ· (λ) Μααλά, (μ) Αἰγλάμ, (ν) Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ, καὶ (ξ) Ἁ ὁ θεὸς (ο) αὐτοῖς κλῆρος διὰ προστάγματος κυρίου ἐν τοῖς (π) σχοινισμὸς Μανασσῆ παιδίον Λαβὲκ ἐκ γῆς Γαλαάδ, καὶ τῆς Βασάν, ἥ ἐστιν (ρ) Μανασσῆ ἀπὸ Ἀσὴρ Μαχθώθ. ἥ ἐστιν κατὰ πρόσωπον Συχέμ, καὶ πορεύεται τὰ (σ) Ἰασσὴφ ἐπὶ τὴν γῆν Θαφθώθ. (τ) Θαφθὼθ (υ) Μανασσῆ ἐπὶ φάραγγα Κανὰ ἐπὶ Λίβα κατὰ τῆς φάραγγα Ἰαεὶρ ἡ τερέβινθος (φ) ἐπὶ Βορρᾶ (χ) διέξοδος Ἀπὸ Λίβος (ψ) τῷ Μανασσῆ. (ω) Ἀσήρ

CAP. XVII.

1 Et facti ſunt fines tribûs filiorum Manaſſe, quoniā hic primogenitus Ioſeph, ipſi Machir primogenito Manaſſe, patri Galaad (vir enim bellator erat) in Galaaditide, & in Baſanitide. 2 Et facti ſunt filiis Manaſſe reliquis ſecundùm populos eorum; filiis Iezi, et filiis Celez, & filiis Iezïel, & filiis Sychem, & filiis Symarim, & filiis Opher: hi maſculi ſecundùm populos eorum. 3 Et Salpaad filio Opher non fuerāt ei filii, ſed filiæ. Et hæc ſunt nomina filiarum Salpaad, Maala, et Noa, & Egla, & Melcha, & Therſa. 4 Et ſteterunt corā Eleazaro ſacerdote, & corā Ieſu, et corā principibus, dicentes; Deus mandavit per manū Moyſis dare nobis hæreditatē in medio fratrum noſtrorum. Et data eſt eis per præceptū Domini ſors in fratribus patris earū. 5 Et cecidit funiculus earū (a) ab Anaſſa, et campus Labec de terra Galaad, quæ eſt trans Iordanem: 6 Quoniā filiæ filiorū Manaſſe hæreditârunt ſortē in medio fratrū ſuorū. Terra autē Galaad fuit filiis Manaſſe reliquis. 7 Et facti ſunt fines filiorū Manaſſe, (b) Delanath, quæ eſt ad faciē filiorū Anath, et vadūt ad fines in Iamin, & Iaſſib ad fontē Thaphthoth. (c) Ipſi Manaſ- 8 ſe erit. Et Thapheth ſuper fines Manaſſe, filiis Ephræm. 9 Et deſcendent fines ad vallē (d) Carana ad Africū ſecundū valle (e) Iariel terebinthus ipſi Ephræm inter medium civitatis Manaſſe. Et fines Manaſſe ad Aquilone in torrentē. 10 Et erit ejus exitus, mare ab Africo ipſi Ephræm, & ad Aquilonē Manaſſe. Et erit mare terminus eis: et in (f) Aſeb contingent ad Aquilonem, & ipſi Iſſachar ab Oriente.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

8 מתפוח אזיל תחומא לימא לנחלא דקנה והוון מפקנוהי לימא דא אחסנת שבטא דבני
9 אפרים לזרעיתהון : וקרויא דמפרשן לבני אפרים בגו אחסנת בני מנשה כל קרויא
10 ופצחיהן : ולא תריכו ית כנענאי דיתיב בגזר ויתיבו כנענאי בגו בית אפרים עד יומא הדין
והוו למסקי מסין פלחין :

יז

1 והוה עדבא לשבטא דמנשה ארי הוא בוכרא דיוסף למכיר בוכרא דמנשה אבוהי
2 דגלעד ארי הוא הוה גבר עבדי קרבין והוה ליה ארעא גלעד ומתנן : והוה לבני מנשה
דאשתארו לזרעיתהון לבני אביעזר ולבני חלק ולבני אשריאל ולבני שכם ולבני חפר
3 ולבני שמידע אלין בני מנשה בר יוסף דכריא לזרעיתהון : ולצלפחד בר חפר בר גלעד
בר מכיר בר מנשה לא הוו ליה בנין אלהין בנן ואלין שמהת בנתיה מחלה ונעה חגלה
4 מלכה ותרצה : וקריבא קדם אלעזר כהנא וקדם יהושע בר נון וקדם רבריא למימר
ייי פקיד ית משה למתן לנא אחסנא בגו אחנא ויהב להון על מימרא דייי אחסנא בגו אחי
5 אבוהן : ונפלו עדבי מנשה עסרא בר מארעא גלעד ומתנן דמעברא לירדנא : ארי בנת
6 מנשה אחסינו אחסנא בגו בנוהי וארעא גלעד הות לבני מנשה דאשתארו : והוה תחום
7 מנשה מאשר למכמתת דעל אפי שכם ואזיל תחומא לדרומא לות יתבי עין תפוח : למנשה
8 הות ארעא תפוח ותפוח על תחום מנשה לבני אפרים : ונחית תחומא לנחלא דקנה לדרום
9 לנחלא קרויא האלין לאפרים בגו קרוי מנשה ותחום מנשה מצפונא לנחלא
10 והוו מפקנוהי לימא : לדרומא לאפרים ולצפונא למנשה והוה ימא תחומיה ובאשר פגעין
מצפונא וביששכר מדנחא :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

8 Ex Thapuahh tendit terminus à mari ad fluvium Kana, et fuerunt exitus ejus ad mare: Hæc poſſeſſio tribus filiorum Ephraim ad proſapias eorum. 9 Et urbes quæ diviſæ ſunt filiis Ephraim, in medio poſſeſſionis filiorum Menaſſe; omnes urbes et vici earum. 10 Et non exterminarunt Chananæos qui habitantes in Gazer; & habitarunt Chananæi in medio filiorū Ephraim uſq; ad diem hunc, et fuerunt inferentes tributorum ſervientes.

CAP. XVII.

1 Et fuit ſors tribui Menaſſe (ipſe primogenitus Joſeph) Machir primogenito Menaſſe patris Gilghad, namq; ipſe fuit vir *facientium* bella, et *fuit* ei terra Gilghad, et Mathnan. 2 Et *fuit* filiis Menaſſe qui reliqui fuerunt filiis Abighezer, et filiis Hhelek, et filiis Aſriel, et filiis Sechem, & filiis Hepher, et filiis Semidagh, Hi filii Menaſſe filii Joſeph, mares ad proſapias ſuas. 3 Et Szelaphhad filio Hepher, filii Gilghad, filii Machir, filii Menaſſe, non fuerunt illi filii ſed filiæ: et hæc nomina filiarum ejus, Mahhalah, et Nogha, Hhagla, Milcha, et Thirſa. 4 Et acceſſerunt ante Elighezer ſacerdotem, et ante Joſue filiū Nun, et ante principes ad dicendū: Dñs juſſit Moſen dare nobis poſſeſſionē in medio fratrū noſtrorū, et dedit eis juxta dictū Dñi poſſeſſionē in medio fratrū patris earū. 5 Et ceciderunt funes Menaſſe decem, præterquā de terra Gilghad et Mathnan quæ ultra Jordanē. 6 Nam filiæ Menaſſe poſſederunt poſſeſſionē in medio filiorū ejus; et terra Gilghad fuit filiis Menaſſe qui reliqui erant. 7 Et fuit terminus Menaſſe ab Aſer ad Michmethath quæ ſup facies Sechem; et tendit terminus ad dexterā ad habitatores Ghen Thaphuahh. 8 Menaſſe fuit terra Thaphuahh; et Thaphuahh ſup terminū Menaſſe filiis Ephraim. 9 Et deſcendit terminus ad fluviū Kana ad Auſtrū fluvii; urbes hæ Ephraim in medio urbiū Menaſſe: et terminus Menaſſe à Septentrione fluvii, et fuerunt exitus ejus ad mare. 10 Ad Auſtrum Ephraim et ad Septentrionē Menaſſe, et fuit mare terminus ejus; et in Aſer contingunt à Septentrione, et in Iſſachar ab ortu.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

8 * ܘܐܙܠ ܠܬܚܘܡܐ ܡܥܪܒܝܐ ܕܢܚܠܐ ܕܩܒܐ. ܘܗܘܝܢ ܡܦܩܢܘܗܝ ܠܡܥܪܒܐ. ܗܕܐ ܗܝ ܝܪܬܘܬܐ
ܕܒܢܝ ܐܦܪܝܡ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. * ܘܩܘܪܝܐ ܕܦܪܝܫܝܢ ܗܘܘ ܠܒܢܝ ܐܦܪܝܡ ܒܓܘ ܝܪܬܘܬܐ ܕܒܢܝ 9
ܡܢܫܐ. ܟܠܗܘܢ ܩܘܪܝܐ ܘܐܚܘܕܘܬܗܘܢ. * ܘܠܐ ܩܛܠܘ ܠܟܢܥܢܝܐ ܕܥܡܪܝܢ ܒܓܕܪ. ܘܝܬܒܘ 10
ܟܢܥܢܝܐ ܒܝܢܬ ܒܢܝ ܐܦܪܝܡ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܘܐܫܬܥܒܕܘ ܠܡܕܐܬܐ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܝܙ *

* ܘܗܘܐ ܓܠܥܕ ܒܡܢܬܐ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܡܛܠ ܕܗܘܝܘ ܗܘܐ 1
ܒܘܟܪܗ ܕܝܘܣܦ. ܘܠܡܟܝܪ ܒܘܟܪܗ ܕܡܢܫܐ ܐܒܘܗܝ ܕܓܠܥܕ. ܡܛܠ ܕܗܘ ܗܘܐ ܓܒܪܐ
ܓܢܒܪܐ ܩܪܒܬܢܐ. ܘܗܘܐ ܠܗ ܓܠܥܕ ܘܡܬܢܝܢ. * ܘܗܘܐ ܠܒܢܝ ܡܢܫܐ ܕܫܪܟܘ. 2
ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܠܒܢܝ ܐܒܝܥܙܪ. ܘܠܒܢܝ ܚܠܩ. ܘܠܒܢܝ ܢܣܪܐܝܠ. ܘܠܒܢܝ ܫܘܦܡ.
ܘܠܒܢܝ ܚܦܪ. ܘܠܒܢܝ ܫܡܝܕܥ. ܗܠܝܢ ܐܢܘܢ ܒܢܘܗܝ ܕܡܢܫܐ ܒܪ ܝܘܣܦ. ܕܟܪܐ ܠܫܪܒܬܗܘܢ.
* ܘܨܠܦܚܕ ܒܪ ܚܦܪ. ܒܪ ܓܠܥܕ. ܒܪ ܡܟܝܪ. ܒܪ ܡܢܫܐ. ܠܐ ܗܘܘ ܠܗ ܒܢܝܐ. ܐܠܐ ܐܢ ܒܢܬܐ. 3
ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܝܗܝܢ ܕܒܢܬܗ. ܡܚܠܐ ܘܢܘܥܐ. ܘܚܓܠܐ. ܘܡܠܟܐ ܘܬܪܨܐ. * ܘܩܪܒܝ ܩܕܡ ܐܠܝܥܙܪ 4
ܟܗܢܐ. ܘܩܕܡ ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ. ܘܩܕܡ ܪܘܪܒܢܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܐܡܪܝ. ܡܪܝܐ ܦܩܕ ܠܡܘܫܐ
ܕܢܬܠ ܠܢ ܝܪܬܘܬܐ ܒܝܢܬ ܐܚܝܢ. ܘܝܗܒ ܠܢ ܥܠ ܡܠܬܐ ܕܦܘܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܒܝܢܬ ܐܚܐ ܕܐܒܘܢ.
ܘܝܗܒ ܠܗܝܢ ܝܫܘܥ ܝܪܬܘܬܐ. ܘܦܠܓܘܬܐ ܒܝܢܬ ܐܚܐ ܕܐܒܘܗܝܢ. * ܘܢܦܠܘ ܚܒܠܘܗܝ 5
ܕܡܢܫܐ. ܥܣܪܐ. ܠܒܪ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ ܘܡܬܢܝܢ. ܕܐܝܬ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. * ܡܛܠ 6
ܕܒܢܬܗ ܕܡܢܫܐ. ܝܪܬ ܝܪܬܘܬܐ ܥܡ ܐܚܝܗܝܢ. ܘܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ ܗܘܬ ܠܒܢܘܗܝ ܕܡܢܫܐ
ܕܫܪܟܘ. * ܘܗܘܐ ܬܚܘܡܐ ܕܒܢܝ ܡܢܫܐ. ܡܢ ܬܚܘܡܐ ܕܡܥܟܬ ܕܐܝܬܝܗ ܠܝܡܝܢܐ ܕܥܡܘܪܐ 7
ܕܒܬܦܘܚ. * ܗܘܬ ܓܝܪ ܐܪܥܗܘܢ ܒܬܦܘܚ ܘܦܬܚ. ܘܗܘܐ ܬܚܘܡܐ ܗܢܐ ܕܒܢܝ ܡܢܫܐ ܒܪ 8
ܝܘܣܦ. ܘܕܒܢܝ ܐܦܪܝܡ. * ܘܢܚܬ ܬܚܘܡܗܘܢ ܠܢܚܠܐ ܕܝܡܐ. ܡܢ ܬܝܡܢܐ ܕܢܚܠܐ ܕܗܠܝܢ 9
ܩܘܪܝܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܒܓܘ ܩܘܪܝܐ ܕܡܢܫܐ. ܘܬܚܘܡܐ ܕܡܢܫܐ ܡܢ ܓܪܒܝܐ ܕܢܚܠܐ. ܘܗܘܘ
ܡܦܩܢܘܗܝ ܠܡܥܪܒܐ. * ܘܬܝܡܢܐ ܠܐܦܪܝܡ. ܘܓܪܒܝܐ ܠܡܢܫܐ. ܘܝܡܐ ܬܚܘܡܗܘܢ. 10
ܘܒܐܫܪ ܦܓܥܝܢ ܡܢ ܓܪܒܝܐ. ܘܒܐܝܣܟܪ ܡܢ ܡܕܢܚܐ.

8 Pergítque ad limitem Occidentalē torrentis Coba, & ſunt exitus ejus ad Occidentē. Hæc eſt hæreditas filiorum Aphrem per familias eorum; 9 Civitates quæ ſegregatæ fuerant pro filiis Aphrē in medio hæreditatis filiorum Manaſſe, omnes *inquam* civitates & oppida earum. 10 Et non occiderunt Chananæos habitantes in Godar, ſed manſerunt Chananæi inter Aphremiticos ad hunc uſque diē, & ſubjecti fuerunt tributo.

CAP. XVII.

1 Ceſſit autem Gelaad in ſortē tribui Manaſſe, quòd ipſe eſſet primogenitus Joſephi, ac *proinde* Machiro primogenito Manaſſis patri Gelaad, quippe qui primogenitus eſſet, vir bellator; ipſi inquam ceſſit Gelaad, & Mathnin. 2 Ac *proinde* ceſſit reliquis filiis Manaſſe per familias ſuas, nempe filiis Abiazar, filiis Halac, filiis Naſrael, filiis Sopham, filiis Hophar, & filiis Semidaa; hi enim ſunt filii Manaſſe filii Joſephi, mares per familias ſuas. 3 Porrò Salphehad filius Hophar, filii Gelaad, filii Machir, filii Manaſſe, non habuit filios, ſed filias: atque hæc ſunt nomina filiarū ejus, Mahla, Joa, Hagla, Melcha, & Terſa. 4 Hæ igitur accedentes ad Eliazar ſacerdotē, ad Jeſum filium Nun, & ad magnates Iſraelis, dixerunt, Dominus præcepit Moſi ut daret nobis hæreditatē inter fratres noſtros, & *quidem* dedit nobis juxta verbum oris Dñi, inter fratres patris noſtri. Itaq; dedit illis Jeſus hæreditatē & portionem inter fratres patris earum. 5 Ceciderunt autē funiculi Manaſſe decē, præter terrā Gelaad, & Mathnin, quæ eſt cis Jordanem. 6 Nam filiæ Manaſſe hæreditatem acquiſivêre cum fratribus ſuis; terra verò Gelaad fuit reliquorum filiorum Manaſſe. 7 Fuit autē terminus filiorū Manaſſe à limite Maachath quæ eſt ad dexteram incolarū In-taphuh: 8 (Fuit enim terra eorū in Taphuh, & Pethath) fuit inquā terminus iſte filiorum Manaſſe filii Joſeph, & Aphremitarum. 9 Deſcendítque terminus eorum ad vallem maris, ab Auſtrali parte vallis harum Aphremi civitatum intra civitates Manaſſis: & quidem terminus Manaſſis erat ab Aquilonari parte vallis, deſinebátque ad Occidentem. 10 Adeóque Meridies *erat terminus* Aphremi, Septentrio verò Manaſſis, mare autem utrumque limitabat; & cum Aſer coincidebant ab Aquilone, cum Iſachar ab Oriente.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* من تفوح يسير التخم غربا وادي قانا * ويكون نهايته الى البحر * هذه نحلة سبط افرايم 8
لعسايرهم * والمدن المفرزة لبني افرايم في وسط نحلة بني منسا * جميع المدن وحصايرها * ولم 9 10
يقتلوا الكنعاني المقيم في جزر * فاقام في وسط بني افرايم الى هذا اليوم مؤديا الجزية *

* الفصل السابع عشر *

* وكان السهم لسبط منسا * لانه بكر يوسف * لماخير بن منسا * لانه كان رجلا محاربا * وكان له 1
الجرس والبثنيه * وكان لبني منسا الباقيين لقبايلهم * لبني العازار ولبني حيلق * وبني اسرايل 2
ولبني ساحم * ولبني حافر * ولبني سميداع * هولاء بنو منسا بن يوسف الذكور لقبايلهم
* ولصلفحد بن حفر * بن جلعد * بن ماخير * بن منسا * لم يكن له اولاد ذكور * وكان له 3
بنات * واسماوهن محلا * ونوعا * وعجلا * وملكا * وترصا * وتقدمن قدام العازار الامام * وقدام يوسع 4
بن نون * وقدام الروساء * وقلن * الله امر موسي بان يعطينا نحلة فيما بين اخوتنا * فاعطاهن
بامر الله نحلة فيما بين اخوة ابيهن * ووقعت حطوط منسا عشر * سوي ارض الجرس والبثنيه * 5
التي من عبر الاردن * لان بنات منسا ملكن نحلة فيما بين اخوتهن * وارض الجرس صارت 6
لبني منسا الباقين * وكانت تخوم منسا من اسير * المخمتات التي على ظاهر نابلس * وسار التخم الى 7
اليمين * والى سكان عين تفوح * لانها كانت ارض تفوح لمنسا * وهي التي تخم منسا لبني افرايم * وتنحدر 8
التخم وادي قانا من جهة الجنوب للوادي * هاولاء المدن لافرايم فيما بين مدن منسا * وتخم 9
منسا من شمال الوادي فكان نهايته البحر * الجنوب لافرايم * والشمال لمنسا * وكان البحر تخمه * 10
ومن بلد اسير يلتقون شمالا * ومن يساخار شرقا *

8 *A Taphuh vergit idem terminus Occidentem verſùs ad torrentē Cana, tum demū deſinit ad mare. Hæc eſt hæreditas tribûs Ephraim per familias ſuas.* 9 *Necnon urbes ſeparatæ pro filiis Ephraim in medio hæreditatis filiorū Manaſſe, omnes* inquam *urbes & oppida earū.* 10 *Et non occiderunt Chananæum commorantem in Gezer, ſed habitavit in medio filiorum Ephraim ad hunc uſque diem, reddens vectigal.*

CAP. XVII.

1 *Præterea fuit ſors tribui Manaſſe, quoniam ipſe erat primogenitus Joſephi,* nempe *Machiro filio Manaſſis, quoniā erat vir bellicoſus; ipſius inquā fuit Geres & Bathnia. Fuit igitur cæteris filiis Manaſſe per familias ſuas,* 2 nimirū *filiis Alazar, filiis Hilec, filiis Aſrael, filiis Sachem, filiis Hapher, & filiis Semidaa;* nam *hi ſunt filii Manaſſe filii Joſeph mares per familias ſuas.* 3 *Verùm Salphhad filius Hephar, filii Gelaad, filii Machir, filii Manaſſe, non habuit filios mares, ſed habuit filias, quarum nomina ſunt Mahla, Noa, Agla, Melcha, & Terſa.* 4 *Hæ acceſſerunt in conſpectū Alazar ſacerdotis, & in conſpectum Joſue filii Nun, et in conſpectū principum, ac dixere, Deus præceperat Moſi ut daret nobis hæreditatem inter fratres noſtros. Dedit ergò eis, juxta mandatum Dei, hæreditatē inter fratres patris earum.* 5 *Itaque cecidêre ſortes Manaſſis decem, præter terrā Geres & Bathniæ, quæ erat trans Jordanem.* 6 *Nam filiæ Manaſſis poſſederant hæreditatē inter fratres ſuos, et terra Geres fuit reliquorū filiorū Manaſſis.* 7 *Fuerunt autem termini Manaſſis ex parte Aſer, Machmethath quæ eſt ad conſpectum Neapolis, eatque limes iſte ad Meridiem & ad habitatores Fontis-Taphuh.* 8 *Manaſſis enim fuit terra Taphuh; hæc enim ipſis erat in limite Manaſſis pro filiis Ephraim.* 9 *Deſcenduntque ad vallem Cana, ab Auſtrali parte ejuſdem vallis. Hæ ſunt urbes Ephraim inter urbes Manaſſis. Porrò limes Manaſſis ab Aquilonari parte vallis, mari terminabatur;* 10 *Plaga Auſtralis ad Ephraimum: Aquilonaris verò ad Manaſſem pertinebat, & mare utrumque terminabat; & ex parte regionum Aſer ſeſe contingunt ad Aquilonem, ex Iſſachar ad Orientem.*

, ejus *filiæ* &', Bethſean Aſer in &', Iſſachar in Menaſſeh ipſi Fuitque
11 ויהי למנשה ביששכר ובאשר בית־שאן ובנותיה
habitatores & : ejus *filiæ* &, Dor habitatores & : ejus *filiæ* &, Ibleham &
ויבלעם ובנתיה ואת־ישבי דאר ובנותיה וישבי
habitatores & : ej° *filiæ* &, Tahanach habitatores & : ejus *filiæ* &, Hendor
עין־דר ובנתיה וישבי תענך ובנתיה וישבי
Menaſſeh filii potuerunt non Et .*climata tria* ; ejus *filiæ* &, Meghiddo
12 מגדו ובנותיה שלשת הנפת: ולא יכלו בני מנשה
terra in habitare Chenahanæus *voluit &* : *iſtas* urbes expellere
להוריש את־הערים האלה ויואל הכנעני לשבת בארץ
Chenahanæum *dederunt &*, Iſrael filii eſſent roborati cùm, fuit Et .ipſa
13 הזאת: ויהי כי חזקו בני ישראל ויתנו את־הכנעני
Joſeph filii ſunt locuti Et .eum expulerunt non expellendo &, *tributum in*
14 למס והורש לא הורישו: וידברו בני יוסף
, unam ſortem hæreditatē mihi dediſti Cur : dicendo , Jehoſuah *cum*
את־יהושע לאמר מדוע נתתה לי נחלה גורל אחד
mihi benedixerit hucuſque *donec* multus populus ego &, *unum funiculum* &
וחבל אחד ואני עם־רב עד אשר־עד־כה ברכני
aſcende , *tu* multus populus Si : Jehoſuah eos ad Dixitque ? Dominus
15 יהוה: ויאמר אליהם יהושע אם־עם־רב אתה עלה
ſi , Rephaim & , Perizæi terra in ibi *tibi eliges* & , ſylvam in tibi
לך היערה ובראת לך שם בארץ הפרזי והרפאים כי־
inveniur Non : Joſeph filii Dixerūntque .Ephraim mons tibi eſt anguſtus
16 אץ לך הר־אפרים: ויאמרו בני יוסף לא־ימצא
, vallis terra in *habitanti* Chenahanæo omni in ferrei currus & : mons nobis
לנו ההר ורכב ברזל בכל־הכנעני הישב בארץ־העמק
Dixitque .Jizreel valle in qui ei & , ejus *filiis* & , Bethſean in qui ei
17 לאשר בבית־שאן ובנותיה ולאשר בעמק יזרעאל: ויאמר
Populus : dicendo, Menaſſeh ad &, Ephraim ad, Joſeph domū ad Jehoſuah
יהושע אל־בית יוסף לאפרים ולמנשה לאמר עם־
.una ſors tibi erit non : tibi magna fortitudo & , *tu* multus
רב אתה וכח גדול לך לא־יהיה לך גורל אחד:
: *ejus* exitus tibi *erit* & , eum *eliges* &, *ipſe* ſylva quia, ibi erit mons Quia
18 כי הר יהיה־לך כי־יער הוא ובראתו והיה לך תצאתיו
ipſe fortis quia , ei *ferri* currus *quia* , Chenahanæum expelles quia
כי־תוריש את־הכנעני כי רכב ברזל לו כי חזק הוא:

CAP. XVIII. יח

Et fecerunt habitare &, Siloh Iſrael filiorum cœtus omnis ſunt congregati Et
1 ויקהלו כל־עדת בני־ישראל שלה וישכינו
eorum facies ad eſt ſubacta terra & : *conventus tentorium* ibi
שם את־אהל מועד והארץ נכבשה לפניהם:
ſeptem , ſuam hæreditatē diviſerāt non *qui* , Iſrael filiis *in* remāſerunt Et
2 ויותרו בבני ישראל אשר לא־חלקו את־נחלתם שבעה
vos quo Uſque : Iſrael filios ad Jehoſuah Dixitque .tribus
3 שבטים: ויאמר יהושע אל־בני ישראל עד־אנה אתם
, Dominus vobis dedit quam, terram *poſſidendā ad*, ingrediendā ad *remiſſi*
מתרפים לבוא לרשת את־הארץ אשר נתן לכם יהוה
: *tribu* viros tres vobis *Date* ? veſtrorum patrum Deus
4 אלהי אבתיכם: הבו לכם שלשה אנשים לשבט
os ad eam deſcribentque, *terra in* ambulabunt & , ſurgentque, eos mittam &
ואשלחם ויקמו ויתהלכו בארץ ויכתבו אותה לפי
: partes ſeptem in eam *partiemur* Et .me ad venient &, eorū *hæreditatis*
5 נחלתם ויבאו אלי: והתחלקו אתה לשבעה חלקים
ſtabunt Joſeph *domus* & : meridie à ſuū terminū *ſuper* ſtabit Jehudah
יהודה יעמד על־גבולו מנגב ובית יוסף יעמדו
ſeptem terram deſcribetis vos Et .aquilone ab ſuū terminū *ſuper*
6 על־גבולם מצפון: ואתם תכתבו את־הארץ שבעה
faciem ad hic ſortem vobis jaciam & : huc me ad adducetis & , partes
חלקים והבאתם אלי הנה וירתי לכם גורל פה לפני
[illegible] Dei Domini
יהוה אלהינו:

Verſio VUL.LAT.

11 Fuitq; hæreditas Manaſſe in Iſſachar et in Aſer, Bethſan et viculi ejus, & Jeblaam cum viculis ſuis, et habitatores Dor cum oppidis ſuis, habitatores quoq; Endor cum viculis ſuis: ſimiliterq; habitatores Thenac cum viculis ſuis, & habitatores Mageddo cum viculis ſuis, & tertia pars urbis Nopheth. 12 Nec potuerunt filii Manaſſe has civitates ſubvertere, ſed cœpit Chananæus habitare in terra ſua. 13 Poſtquā autem convaluerūt filii Iſrael, ſubjecerūt Chananæos, & fecerūt ſibi tributarios, nec interfecerunt eos. 14 Locutiq; ſunt filii Joſeph ad Joſue, & dixerunt; Quarè dediſti mihi poſſeſſioné ſortis & funiculi unius, cùm ſim tantæ multitudinis, & benedixerit mihi 15 Dñs? Ad quos Joſue ait, Si populus multus es, aſcende in ſylvam, & ſuccîde tibi ſpatia in terra Pherezæi et Raphaim: quia anguſta eſt tibi poſſeſſio 16 montis Ephraim. Cui reſponderūt filii Joſeph, Non poterimus ad montana conſcendere, cùm ferreis curribus utantur Chananæi, qui habitant in terra campeſtri, in qua ſitæ ſunt Bethſā cum viculis ſuis, & Jezrael mediam poſſidens vallem. 17 Dixitque Joſue ad domum Joſeph, Ephraim & Manaſſe; Populus mult° es, et magnæ fortitudinis, non habebis ſorté unā, 18 Sed tranſibis ad monté, et ſuccîdes tibi, atq; purgabis ad habitandum ſpatia: et poteris ultrà procedere cùm ſubverteris Chananæū, qué dicis ferreos habere curr°, et eſſe fortiſſimū.

CAP. XVIII.

1 Congregatiq; ſunt omnes filii Iſrael in Silo, ibiq; fixerunt tabernaculū teſtimonii, et 2 fuit eis terra ſubjecta. Remanſerant autē filiorū Iſrael ſeptē tribus, quæ necdū acceperant 3 poſſeſſiones ſuas. Ad quos Joſue ait, Uſquequò marcetis ignaviâ, et non intratis ad poſſidendā terram, quam Dñs De° 4 patrū veſtrorū dedit vobis? Eligite de ſingulis tribubus ternos viros, ut mittā eos, et pergant atque circumeant terrā, et deſcribant eā juxta numerū uniuſcujuſq; multitudinis: referántq; ad me ꝙ deſcripſerint. 5 Dividite vobis terrā in ſeptem partes: Iudas ſit in terminis ſuis ab Auſtrali plaga, et domus Jo-6 ſeph ab Aquilone. Mediā inter hos terrā in ſeptem partes deſcribite: et huc venietis ad me, ut coram Dño Deo veſtro mittam vobis hic ſortem:

Verſio GRÆCA LXX. Interp. Cum Tranſlatione LATINA.

11 Καὶ ἔςαι Μανασσῆ ἐν Ἰσσάχαρ καὶ ἐν Ἀσὴρ Βαιθσὰν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας (α) Μαγεδδὼ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, (β) καὶ τὸ τρίτον τῆς (γ) Μαφετὰ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς. 12 Καὶ οὐκ (δ) ἠδυνάσθησαν οἱ υἱοὶ Μανασσῆ ἐξολοθρεῦσαι τὰς πόλεις ταύτας. καὶ (ε) ἤρχετο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. 13 Καὶ (ζ) ἐγενήθη καὶ ἐπεὶ κατίσχυσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, καὶ ἐποίησαν τοὺς Χαναναίους ὑπηκόους, (η) ἐξολοθρεῦσαι δὲ αὐτοὺς οὐκ ἐξωλόθρευσαν. 14 Ἀντεῖπαν δὲ οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ τῷ Ἰησοῖ, λέγοντες, Διατί ἐκληρονόμησας ἡμᾶς κλῆρον ἕνα, καὶ σχοίνισμα ἕν; ἐγὼ δὲ λαὸς πολύς εἰμι, καὶ ὁ (θ) θεὸς εὐλόγησέ με. 15 Καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ἰησοῦς, Εἰ λαὸς πολὺς (ι) εἶ, ἀνάβηθι εἰς τὸν δρυμὸν, καὶ (κ) ἐκκάθαρον σεαυτῷ, εἰ στενοχωρεῖ σε τὸ (λ) ὄρος τὸ Ἐφραΐμ. 16 Καὶ εἶπαν, Οὐκ ἀρέσκει ἡμῖν τὸ (μ) ὄρος τὸ Ἐφραΐμ· καὶ ἵππος ἐπίλεκτος, καὶ σίδηρος τῷ Χαναναίῳ τῷ κατοικοῦντι (ν) ἐν αὐτῷ ἐν Βαιθσὰν, καὶ ἐν ταῖς κώμαις αὐτῆς, 17 ἐν τῇ κοιλάδι Ἰεζραέλ. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰωσὴφ, (ξ) Εἰ λαὸς πολὺς εἶ, καὶ ἰσχὺν μεγάλην ἔχεις, οὐκ ἔσται σοι κλῆρος 18 εἷς. Ὁ γὰρ δρυμὸς ἔσται σοι, ὅτι δρυμός ἐστι, καὶ ἐκκαθαριεῖς αὐτὸν, καὶ ἔσται σοι· καὶ ὅταν (ο) ἐξολοθρεύσῃς τὸν Χαναναῖον, ὅτι ἵππος ἐπίλεκτος (π) αὐτῷ ἐστι· σὺ γὰρ ὑπερισχύεις αὐτοῦ.

Et erit Manaſſe in Iſſachar, & in Aſer-Bethſan, & pagi (g) earum; & habitantes Dor, & pagos ejus; & habitantes Mageddo, & pagos ejus; et tertiam partem ipſius (h) Mapheta, (i) & pagos ejus. 12 Et non potuerunt filii Manaſſe exterminare civitates has: & cœpit Chananeus habitare in terra hac. 13 Et factum eſt, (k) & poſtquàm invaluerunt filii Iſrael; & fecerunt Chananæos ſubjectos: (l) exterminando autem non eos exterminârunt. 14 Contradixerunt autem filii Ioſeph Ieſu, dicentes; Cur hæreditare feciſti nos ſortem unam, & funiculum unum? Ego autem populus multus ſum: & Deus benedixit me. 15 Et dixit eis Ieſus, Si populus multus es, aſcende in ſylvam; & (m) ſuccîde tibi ipſi, ſi coarctat te mons Ephræm. 16 Et dixerunt, Non (n) ſatisfacit nobis mons Ephræm: & equus electus, & ferrum Chananæo (o) habitanti in eo in Bethſan, & in pagis ejus, in convalle Iezrael. 17 Et dixit Ieſus filiis Joſeph, Si populus multus es, & fortitudinem magnam habes; non erit tibi ſors una. 18 Sylva enim erit tibi, quoniam ſylva eſt: & emundabis eam, & erit tibi: (p) et quando exterminaveris Chananæum, (q) quoniam equus electus ei eſt: Tu enim prævalebis ei.

MS. A. (α) Μαγεδδὼρ, (β) καὶ τοὺς κατοικοῦντας Τανὰχ, καὶ τὰς κώμας αὐτῆς, καὶ τὸ (γ) Ναφετὰ, (δ) ἠδυνήθησαν (ε) ἤρξατο (ζ) ἐγενήθη ὅτι (η) ὀλεθρεύσει (θ) θεός με ηὐλόγησεν. (ι) εἶ σὺ, ἀνάβηθι (κ) ἐκκαθάρισον (λ) ὄρος Ἐφραΐμ. Καὶ εἶπαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ, Οὐκ ἀρκεῖ (μ) ὄρος· καὶ (ν) ἐν Βαιθσὰν, (ξ) λέγων, Εἰ (ο) ἐξολεθρεύσῃς (π) αὐτῷ· σὺ γὰρ ὑπερισχύσεις αὐτόν.

ΚΕΦ. ιη'.

1 ΚΑὶ ἐξεκκλησιάσθη πᾶσα συναγωγὴ υἱῶν Ἰσραὴλ εἰς (α) Σηλὼ, καὶ ἔπηξαν ἐκεῖ τὴν σκηνὴν τοῦ μαρτυρίου, καὶ ἡ γῆ (β) ἐκρατήθη ὑπ' αὐτῶν. 2 Καὶ κατελείφθησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ, (γ) οἳ οὐκ ἐκληρονόμησαν, ἑπτὰ φυλαί. 3 Καὶ εἶπεν (δ) Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, Ἕως πότε ἐκλυθήσεσθε κληρονομῆσαι τὴν γῆν, ἣν 4 (ε) ἔδωκεν κύριος ὁ θεὸς (ζ) ἡμῶν; Δότε ἐξ ὑμῶν (η) ἄνδρας τρεῖς ἐκ φυλῆς, καὶ ἀναστάντες (θ) διελθέτωσαν τὴν γῆν, καὶ διαγραψάτωσαν αὐτὴν ἐναντίον μου, καθὰ δεήσει διελεῖν αὐτήν. 5 Καὶ (ι) διῆλθοσαν πρὸς αὐτὸν, καὶ διεῖλεν αὐτοῖς ἑπτὰ μερίδας. Ἰούδας στήσεται αὐτοῖς ὅριον ἀπὸ Λιβὸς, καὶ οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ 6 (κ) στήσονται αὐτοῖς ἀπὸ Βορρᾶ. Ὑμεῖς δὲ μερίσατε τὴν γῆν ἑπτὰ μερίδας, καὶ ἐνέγκατε (λ) ὧδε πρός με, καὶ ἐξοίσω ὑμῖν κλῆρον (μ) ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν.

CAP. XVIII.

1 ET convocata eſt omnis Synagoga filiorum Iſrael in Selo: et fixerunt ibi tabernaculum teſtimonii; et terra ſubacta eſt ab eis. 2 Et remanſerant filii Iſrael, qui non hæreditaverant, ſeptem tribus. 3 Et dixit Ieſus filiis Iſrael, Quoadusque remiſſi eritis hæreditare terram, quam dedit Dominus Deus noſter? 4 Date ex vobis viros tres de tribu. Et ſurgentes peragrent terram, et deſcribant eam coram me; ſicut oportebit dividere eam. 5 Et (a) pervenerunt ad eum, et diviſit eis ſeptem partes. (b) Iudas ſtatuet ſibi terminum ab Africo, et filii Ioſeph ſtatuent ſibi ab Aquilone. 6 Vos autem dividite terram, ſeptem partes, et afferte huc ad me: et educam vobis ſortem ante Dominum Deum noſtrum.

MS. A. (α) Σηλὼμ, (β) ἐκραταιώθη (γ) οἱ οὐ κατεκληρονόμησαν, (δ) αὐτοῖς Ἰησοῦς, Ἕως (ε) ἔδωκεν ἡμῖν κύριος (ζ) τῶν πατέρων ἡμῶν; Δότε (η) τρεῖς ἄνδρας ἐκ (θ) διελθάτωσαν (ι) ἦλθον (κ) στήσονται ἀπὸ (λ) πρός με ὧδε, καὶ (μ) ἐναντίον

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

11 והוה למנשה בישׂשכר ובאשר בית שאן וכפרנהא ויבלעם וכפרנהא וית יתבי דאר
וכפרנהא ויתבי עין דאר וכפרנהא ויתבי תענך וכפרנהא ויתבי מגידו וכפרנהא תלתא
12 פלכין: ולא יכילו בני מנשה לתרכא ית קרויא האלין ושרי כנענאה למתב בארעא הדא:
13 והוה כד תקיפו בני ישראל ומניאו ית כנענאי למסקי מסין ותרכא לא תרכונון: ומלילו
14 בני יוסף עם יהושע למימר מא דין יהבת לי אחסנא עדבא חד וחולק חד ואנא עם סגי
15 עד לסגי ברכני יי: ואמר להון יהושע אם עם סגי אתון סקו לכון לחורשא ותתקין לך
16 תמן אתר בארע פריזאי וגבריא ארי עק לכון טורא דהר אפרים: ואמרו בני יוסף לא
יספיק לנא טורא ורתיכין דברזלא בכל כנענאי דיתבין בארע מישרא לדי בבית שאן
17 וכפרנהא ולדבמישר יזרעאל: ואמר יהושע לבית יוסף לאפרים ולמנשה למימר עם סגי
18 אתון וחיל סגי לכון לא יהי לכון עדבא חד: ארי טורא יהי לך ארי חורשא הוא
ותתקניניה ויהי לך מפקנוהי ארי תתרכון ית כנענאי ארי רתיכין דברזלא ליה ארי
תקיפין אנון:

יח

1 ואתכנשו כל כנשתא דבני ישראל לשילה ואשריאו תמן ית משכן זמנא וארעא
2 אתכבישת קדמיהון: ואשתארו בבני ישראל דלא פליגו ית אחסנתהון שבעא שבטין:
3 ואמר יהושע לבני ישראל עד אימתי אתון מתרשלין למעל למירת ית ארעא דיהב
4 לכון יי אלהא דאבהתכון: הבו לכון תלתא גברין לשבטא ואשלחנון ויקומון ויהלכון
5 בארעא ויכתבון יתה לפום אחסנתהון וייתון לותי: ויפלגון יתה לשבעא חולקין דבית
6 יהודה יקומון על תחומיהון מדרומא ודבית יוסף יקומון על תחומיהון בצפונא: ואתון
תכתבון ית ארעא לשבעא חולקין ותיתון לותי הלכא וארמי לכון עדבא הלכא קדם יי אלהנא:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

11 Et fuit Menaſſe in tribu Iſſachar, & in Aſer Bethſean, et vici ej', et Jibleghan et vici ejus, & habitatores Door, & vicorum ejus, & habitatores Ghen-Door et vicorum ejus, et habitatores Thaghanach & vicorum ejus, & habitatores Migdo et vicorum ejus: tres regiones. 12 Et non potuerunt filii Menaſſe devaſtare urbes has; et manſit Chananæ° ad habitandū in terrâ hâc. 13 Et fuit cùm roborati ſunt filii Iſrael, et cenſuerunt Chananæos in collatores tributorū, et vaſtando non vaſtarunt eos. 14 Et locuti ſunt filii Joſeph *cum* Joſue, dicentes: Quid hoc dediſti mihi poſſeſſionē *ſortis unius* et *portionem* unā, et ego popul° mult° ? Uſq; ad multitudinē benedixit mihi Dñs. 15 Et dixit illis Joſue: Si popul° mult° vos, aſcendite vobis in ſyluam; & para tibi ibi locū in terrâ Pherezæorū et fortiū, quia anguſt° vobis mons *montis*-Ephraim 16 Et dixerunt filii Joſeph; Non ſufficiet nobis mons: & curr° ferrei in omnib° Chananæis qui habitāt in terrâ planiciei quæ in Bethſean, et vicis ej', et iis qui in planicie Jezreghel. 17 Et dixit Joſue filiis Joſeph, Ephraim & Menaſſe, ad dicendum: Popul° mult° vos; et virtus multa vobis: et non erit vobis ſors una. 18 Sed mons erit tibi; Nam ſylva ipſe: et parabis eam, et erit tibi exit° ej°; quando extirpaveris Chananæum, quia currus ferrei illis; nam robuſti illi.

CAP. XVIII.

1 ET congregati ſunt oīs congregatio filiorum Iſrael ad Silo, et poſuerunt ibi tabernaculū fœderis: et terra ſubacta eſt ante eos. 2 Et relictæ ſunt in filiis Iſrael, qui non partiti ſunt poſſeſſiones ſuas; ſeptem tribus. 3 Et dixit Joſue filiis Iſrael: Uſque quò vos remiſſi ad intrandum ad hæreditandum terram quam dedit vobis Dñs Deus patrum veſtrorum? 4 Date vobis tres viros ad tribum: et mittemus eos, et ſurgent, et peragrabunt terram, et deſcribent eam ad os poſſeſſionum veſtrarum; & venient ad me. 5 Et divident eam in ſeptem partes: domus Juda ſtabunt ſuper terminos eorum ab Auſtro; et domus Joſeph ſtabunt ſuper terminos eorum à Septentrione. 6 Et vos deſcribetis terram in ſeptem partes; et venietis ad me huc; et mittam vobis *ſortem* hic ante Dominum Deum noſtrum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

11 [illegible]
12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]

11 Habuit etiam Manaſſes è regione Iſachari Beth-Jaſané & oppida ejus, Nableá & oppida ejus, Taanach & oppida ejus, Magedo et oppida ejus, & Indor ac oppida ejus: tres *nimirum* angulos. 12 Et non vaſtârunt filii Iſrael civitates iſtas, quòd conſenſiſſent Chananæi manere in prædictis civitatibus. 13 Quum autem vires ſumpſiſſent filii Iſrael, ſubegerunt Chananæos ſub tributum; at nece non peremerunt eos. 14 Dixerúntque filii Joſeph ad Jeſum, Quare dediſti nobis in hæreditatem partem unicam & funiculum unum, cùm nos ſimus populus copioſus; hâc ſolùm tenus benedixit nos Dominus? 15 Ait illis Jeſus, Quandoquidem populus eſtis copioſus aſcendite ad latus montis, & eligite vobis illic in terra Pherezæorum & Gigantum, quandoquidem anguſtus eſt vobis mons Aphrem. 16 Dixerunt filii Joſeph, Non ſufficit nobis mons & urbes Pherezæorum, quoniam Chananæi commorantur in terra vallis, & Bethjaſan ac pagis ejus, & in valle Izrael. 17 Reſpondit Jeſus domui Joſeph, *nempe* filiis Aphrem & Manaſſe, Popul° multus eſtis, & robur magnū habetis; ſi non ſufficit vobis pars 18 una, Eligite vobis monté, & ſufficiet vobis; et latera montis erunt vobis exitus ej°: & interficite Chananæos et Pherezæos, quoniam ferreos habent currus magnos ac munitos, ſuntque robuſti.

[illegible]

1 [illegible]
2 [illegible]
3 [illegible]
4 [illegible]
5 [illegible]
6 [illegible]

CAP. XVIII.

1 COnvénit autem univerſa concio filiorum Iſrael in Silo, & collocârunt ibi tabernaculum temporis, domitáque fuit terra coram eis. 2 Cúmque remanerent ex filiis Iſrael quorum hæreditatem nondum diviſerant, ſeptem tribus, 3 Ait Jeſus ad filios Iſrael; Quouſque torpeſcetis quò minùs progrediamini ad poſſidendā terrā quam dedit vobis Dominus Deus patrum veſtrorum? 4 Seligite vobis ternos viros è *quaque* tribu, ut mittā eos, & ſurgentes terrā perambulent, ac deſcribant eam ſecundùm hæreditatem ſuam, & revertantur ad me, 5 Terrámque dividant in ſeptem partes, Judâ manente in limite ſuo ab Auſtro, & domo Joſephi manente in limite ſuo ab Aquilone. 6 Vos ergò deſcribentes terram in ſeptem partes, afferte eam huc ad me, oſtendámque vobis ſortem præelectam coram Domino Deo noſtro.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * وكان لمنسا في بلد يساخار واسير بيت سان ورساتيقها ويبلعام وضياعها ويوسابيدر وقراها *
12 ويوسباعين * ودور * ونواحيها * وسكان معدو وما حولها من الضياع * وما قدروا بنو منسا ان
13 يستاصلوا اهل هاولاء المدن * فامكن الكنعانيين المقام في هذه الارض * فلما اشتدت قوة بني
14 اسرائيل اغرموهم الجزية * ولم يقتلوهم * فقال بنو يوسف ليوسع * ما بالك اعطيتنا نحلة واحدة وحظا
15 واحدا * وانا شعب كثير قد باركنا الله * فقال لهم يوسع * اذا كنت شعب كثير اصعد الي
16 الشعراء * وتبن لك موضعا في ارض الفرزي والرفائيم * اذا كان قد ضاق عليك جبل افرايم * فقال
بنو يوسف * ليس يكفينا الجبل ومراكب حديد لجميع الكنعاني المقيم في ارض المرج الذي
17 في بيت سان ورساتيقها * والذي في مرج يزرعال * فقال يوسع لال يوسف * لافرايم ومنسا * انت
18 شعب كثير * ولك قوة عظيمة * لا يكون لك سهم واحد * بل يكون لك الجبل وهو شعراء * فتنقيه
ويكون لك نهايته الي ارض الكنعاني * اذا كان له مراكب حديد * وهو قويا شديدا *

* الفصل الثامن عشر *

1 * واجتمع جميع الشعب الي سيلوا * ونصبوا هناك قبة الزمان * وهدت الارض بين ايديهم * وبقوا
2 بنو اسرائيل من لم يقسم لكلهم سبعة اسباط * فقال يوسع لبني اسرائيل الي متي انتم متوانون
3 عن الدخول لارث ارضكم التي اعطاكم الله اله ابائكم * هبوا لكم ثلثة رجال من كل سبط
4 حتي ابعثهم يسيرون في الارض * ويسموها علي ما يوجبه كلكم * ويكون بذلك الي * ويقسموها
5 سبعة اقسام * فهودا يقف علي تخمه جنوبا * وال يوسف يقفون علي تخمهم شمالا * وانتم تكتبون
6 الارض سبعة اقسام * وتجيئون بذلك الي ههنا * حتي اطرح لكم القرعة بين يدي الله ربنا *

11 Spectabat etiam ad Manaſſem in regionibus Iſſachar & Aſer, Beth-ſaan ejuſque ſu' urbia, Ieblaā ejuſque pagi, Ioſebe-dor & villæ ejus, Ioſebe-en, & [illegible]or ejuſque tractus, & habitatores Mageddo cum adjacentibus illi oppidis. 12 Non potuerunt autem filii Manaſſe extirpare cives harum urbium, ac proinde potuerunt Chananæi perſiſtere in terra iſta. 13 At invaleſcente robore filiorum Iſraelis, reddiderunt eos tributarios, nec interfecerunt illos. 14 Dixerunt autem filii Ioſeph ad Ioſue, Quam ob rē dediſti nobis hæreditatem unam & ſortem unam, cùm ego ſim populus multus cui benedixit Deus? 15 Reſpondit ei Ioſue, Cùm ſis populus multus, aſcende ad ſylvam, & emunda tibi locum in terra Pherezæi & Rephaim, quandoquidem anguſtus eſt tibi mons Ephraim. 16 Dixerunt filii Joſeph, Non ſufficit nobis mons: & quidē currus ferreos habet omnis Chananæus habitans in terra prati, qui eſt in Beth-ſaan & ſuburbanis ejus, quique eſt in prato Iezraal. 17 Ait Ioſue ad gentem Ioſephi, Ephraimum ſcilicet ac Manaſſem, Tu populus multus es, & vires habes magnas, non erit tibi ſors una, 18 Sed tuus erit mons, qui licèt ſylva eſt, eum tamen emendabis; eritque tibi terminus ejus uſq; ad terram Chananæi, quandoquidem is habet currus ferreos, & fortis eſt ac munitus.

CAP. XVIII.

1 PRæterea congregat° eſt univerſus populus in Silo, ibique fixerunt Teſtudinem temporis, & ſiluit terra coram eis. 2 Remanſerunt autem ex filiis Iſrael, qui nondum diviſerant hæreditatem ſuam ſeptem tribubus. 3 Ait Ioſue ad filios Iſrael, Quouſque deſides eſtis quò minus intretis in poſſeſſionem terræ veſtræ quā dedit vobis Deus, Deus patrum veſtrorum? 4 Parate vobis tres viros è ſingulis tribubus, ut mittam illos, ut proficiſcantur in terram, eamque recognoſcendam prout requirit hæreditas veſtra, idque ad me referant. 5 Et dividant eā in ſeptē partes. Iuda quidem ſtabit ſuper limite ſuo ad Meridiem, & domeſtici Ioſeph ſtabunt ſuper limite ſuo ad Septentrionem. 6 Vos autem deſcribetis terram in ſeptem partes, & huc ad me referetis, ut projiciam vobis ſortem coram Deo Domino noſtro.

DOMINI ſacerdotium quia ,veſtro interiore in Levitis pars non Quoniam
7 כִּי אֵין־חֵלֶק לַלְוִיִּם בְּקִרְבְּכֶם כִּי־כְהֻנַּת יְהוָה
Menaſſeh tribus dimidia & , Reuben & , Ghad & : ejus hæreditas
נַחֲלָתוֹ וְגָד וּרְאוּבֵן וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה
eis dedit quam ,orientem ad Jarden tranſitu à ſuâ hæreditatē acceperūt
לָקְחוּ נַחֲלָתָם מֵעֵבֶר לַיַּרְדֵּן מִזְרָחָה אֲשֶׁר נָתַן לָהֶם
: abierunt atque ,viri Surrexeruntque .DOMINI ſervus Moſeh
מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה׃ 8 וַיָּקֻמוּ הָאֲנָשִׁים וַיֵּלֵכוּ
: dicendo ,terram deſcribendum ad euntibus Jehoſuah præcepitq;
וַיְצַו יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הַהֹלְכִים לִכְתֹּב אֶת־הָאָרֶץ לֵאמֹר
Hîc & : me ad revertimini & ,eam deſcribite & ,terra in ambulate & , Ite
לְכוּ וְהִתְהַלְּכוּ בָאָרֶץ וְכִתְבוּ אוֹתָהּ וְשׁוּבוּ אֵלַי וּפֹה
,viri Abieruntque .Siloh in Domini facies ad ſortem vobis jaciam
אַשְׁלִיךְ לָכֶם גּוֹרָל לִפְנֵי יְהוָה בְּשִׁלֹה׃ 9 וַיֵּלְכוּ הָאֲנָשִׁים
partes ſeptem in ,urbes ad eam deſcripſerunt atque ,terra in tranſierunt &
וַיַּעַבְרוּ בָאָרֶץ וַיִּכְתְּבוּהָ לֶעָרִים לְשִׁבְעָה חֲלָקִים
jecit Et .Siloh caſtrametationem ad Jehoſuah ad venerunt & : libro ſuper
עַל־סֵפֶר וַיָּבֹאוּ אֶל־יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הַמַּחֲנֶה שִׁלֹה׃ 10 וַיַּשְׁלֵךְ
Jehoſuah ibi diviſitque : Domini facies ad Siloh in ſortem Jehoſuah eis
לָהֶם יְהוֹשֻׁעַ גּוֹרָל בְּשִׁלֹה לִפְנֵי יְהוָה וַיְחַלֶּק־שָׁם יְהוֹשֻׁעַ
ſors aſcendit Et .eorum partes ſecundùm Iſrael filiis terram
אֶת־הָאָרֶץ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּמַחְלְקֹתָם׃ 11 וַיַּעַל גּוֹרַל
eorum ſortis terminus exivit & : ſuas familias ad Binjamin filiorū tribus
מַטֵּה בְנֵי־בִנְיָמִן לְמִשְׁפְּחֹתָם וַיֵּצֵא גְּבוּל גּוֹרָלָם
terminus eis Fuitque .Joſeph filios inter & , Jehudah filios inter
בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי יוֹסֵף׃ 12 וַיְהִי לָהֶם הַגְּבוּל
humerum ad terminus aſcendit & , Jarden à aquilonis angulum ad
לִפְאַת צָפוֹנָה מִן־הַיַּרְדֵּן וְעָלָה הַגְּבוּל אֶל־כֶּתֶף
ejus exitus fuerūntque ,mare ad montē in aſcendit & ,aquilone ab Jericho
יְרִיחוֹ מִצָּפוֹן וְעָלָה בָהָר יָמָּה וְהָיָה תֹּצְאֹתָיו
ad Luz in terminus inde tranſivit Et .Bethaven deſertum ad
מִדְבַּרָה בֵּית אָוֶן׃ 13 וְעָבַר מִשָּׁם הַגְּבוּל לוּזָה אֶל־
terminus deſcendit & (: Bethel ipſa) , meridiem ad Luz humerum
כֶּתֶף לוּזָה נֶגְבָּה הִיא בֵּית־אֵל וְיָרַד הַגְּבוּל
.inferiori Bethchoron ipſi meridie à qui montem ſuper ,Adar Hateroth
עַטְרוֹת אַדָּר עַל־הָהָר אֲשֶׁר מִנֶּגֶב לְבֵית־חֹרוֹן תַּחְתּוֹן׃
meridiem ad maris angulum ad circuivit & , terminus eſt deſignatus Et
14 וְתָאַר הַגְּבוּל וְנָסַב לִפְאַת־יָם נֶגְבָּה
faciuntque : meridiem ad Bethchoron facies ſuper qui monte à
מִן־הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי בֵית־חֹרוֹן נֶגְבָּה וְהָיָה
, Jeharim Chiriath ipſa : Bahal Chiriath ad ejus exitus
תֹצְאֹתָיו אֶל־קִרְיַת־בַּעַל הִיא קִרְיַת יְעָרִים
angulum Et .maris ,angulum hoc : Jehudah filiorum urbs
עִיר בְּנֵי יְהוּדָה זֹאת פְּאַת־יָם׃ 15 וּפְאַת־
terminus exivit & : Jeharim Chiriath extremo ab meridiem ad
נֶגְבָּה מִקְצֵה קִרְיַת יְעָרִים וְיָצָא הַגְּבוּל
deſcendit Et .Nephthoach aquarum fontem ad exivit & ,mare ad
יָמָּה וְיָצָא אֶל־מַעְיַן מֵי נֶפְתּוֹחַ׃ 16 וְיָרַד
,Benhinnom vallis facies ſuper qui ,montis extremum ad terminus
הַגְּבוּל אֶל־קְצֵה הָהָר אֲשֶׁר עַל־פְּנֵי גֵּי בֶן־הִנֹּם
Hinnom vallis deſcendit & : aquilonem ad Rephaim valle in quæ
אֲשֶׁר בְּעֵמֶק רְפָאִים צָפוֹנָה וְיָרַד גֵּי הִנֹּם
eſt deſignata Et .Henrogel deſcendit & : meridiem ad Jebuzzi humerum ad
אֶל־כֶּתֶף הַיְבוּסִי נֶגְבָּה וְיָרַד עֵין רֹגֵל׃ 17 וְתָאַר
,Ghililoth ad exivit & ,Henſemes exivit & ,aquilone ab
מִצָּפוֹן וְיָצָא עֵין שֶׁמֶשׁ וְיָצָא אֶל־גְּלִילוֹת
.Reuben filii Bohan Eben deſcendit & : Adummim aſcenſum contra qui
אֲשֶׁר־נֹכַח מַעֲלֵה אֲדֻמִּים וְיָרַד אֶבֶן בֹּהַן בֶּן־רְאוּבֵן׃
deſcendit & ,aquilonē ad planiciem contra humerum ad pertranſivit Et
18 וְעָבַר אֶל־כֶּתֶף מוּל־הָעֲרָבָה צָפוֹנָה וְיָרַד
.Harabah in
הָעֲרָבָתָה׃

Verſio VULG. LAT.

7 Quia non eſt inter vos pars
Levitarum, ſed ſacerdotium
Domini eſt eorum hæreditas.
Gad autem & Ruben, & di-
midia tribus Manaſſe, jam ac-
ceperant poſſeſſiones ſuas
trans Jordanem ad Orienta-
lem plagam : quas dedit eis
Moyſes famulus Domini.
8 Cúmque ſurrexiſſent viri, ut
pergerent ad deſcribendam
terram, præcepit eis Joſue, di-
cens; Circuite terram, & de-
ſcribite eam, ac revertimini
ad me : ut hic coram Domino
in Silo, mittam vobis ſortem.
9 Itaque perrexerunt: & luſtran-
tes eam, in ſeptem partes di-
viſerunt, ſcribentes in volu-
mine. Reverſíque ſunt ad Jo-
10 ſue in caſtra Silo. Qui miſit
ſortes coram Domino in Si-
lo, diviſítque terram filiis Iſ-
11 rael in ſeptem partes. Et a-
ſcendit ſors prima filiorum
Benjamin per familias ſuas, ut
poſſiderent terram inter filios
12 Juda & filios Joſeph. Fuitque
terminus eorum contra Aqui-
lonem à Jordane: pergens jux-
ta latus Jericho Septentrio-
nalis plagæ, & inde contra
Occidentem ad montana con-
ſcendens, & perveniens ad ſo-
13 litudinem Bethaven. Atque
pertranſiens juxta Luzam ad
Meridiem, ipſa eſt Bethel :
deſcendítq; in Ataroth-addar
in montem qui eſt ad Meri-
diem Beth-horon inferioris.
14 Et inclinatur circuiens contra
mare ad Meridiem montis qui
reſpicit Beth-horon contra
Africum : ſúntque exitus ejus
in Cariath-baal, quæ vocatur
& Cariathiarim, urbem filio-
rum Juda. Hæc eſt plaga con-
15 tra mare, ad Occidentem. A
Meridie autem ex parte Cari-
athiarim egreditur terminus
contra mare, & pervenit uſque
ad fontem aquarum Nephtoa.
16 Deſcendítque in partem mon-
tis, qui reſpicit Vallem filiorū
Ennom: & eſt contra Septen-
trionalem plagam in extrema
parte Vallis Raphaim. Deſcen-
dítque in Geennom (id eſt,
Vallem Ennom) juxta latus Je-
buſæi ad Auſtrum : & perve-
17 nit ad Fontē Rogel, Tranſiens
ad Aquilonem, et egrediens ad
Enſemes, id eſt, Fontem Solis :
18 Et pertranſit uſq; ad Tumulos,
qui ſunt è regione Aſcenſûs
Adommim : deſcendítq; ad A-
benboën, id eſt, lapidē Boën
filii Ruben : & pertranſit ex
latere Aquilonis ad campe-
ſtria: deſcendítq; in planitiem.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

7 Οὐ γάρ ἐστι μερὶς τοῖς υἱοῖς Λευὶ ἐν ὑμῖν· (ν)
ἱερατεία γὰρ κυρίου μερὶς αὐτοῦ. ϗ Γὰδ ϗ Ῥουβὴν
ϗ τὸ ἥμισυ φυλῆς (ξ) Μανασσῆ ἐλάβοσαν τὴν
κληρονομίαν αὐτῶν πέραν τοῦ Ἰορδάνου (ο) ἐπ'
ἀνατολαῖς, ἣν ἔδωκεν αὐτοῖς Μωυσῆς ὁ παῖς
8 κυρίου. Καὶ ἀναστάντες οἱ ἄνδρες ἐπορεύθησαν.
ϗ ἐνετείλατο Ἰησοῦς τοῖς ἀνδράσι τοῖς πο-
ρευομένοις χωροβατῆσαι τὴν γῆν, λέγων, (π)
Πορεύεσθε ϗ χωροβατήσατε τὴν γῆν, ϗ παρα-
γενήθητε πρός (ρ) με, ϗ ὧδε ἐξοίσω ὑμῖν
9 κλῆρον ἔναντι κυρίου ἐν Σηλώ. Καὶ ἐπορεύθη-
σαν, ϗ ἐχωροβάτησαν τὴν γῆν· ϗ (σ) εἴδοσαν
αὐτὴν, ϗ ἔγραψαν αὐτὴν κατὰ (τ) πόλεις, ἑπτὰ
μερίδας εἰς βιβλίον, ϗ ἤνεγκαν πρὸς (υ)
10 Ἰησοῦν. Καὶ ἐνέβαλεν αὐτοῖς Ἰησοῦς κλῆ-
11 ρον ἐν Σηλὼ (φ) ἔναντι κυρίου. Καὶ ἐξῆλθεν
ὁ κλῆρος φυλῆς Βενιαμὶν πρῶτος κατὰ δήμους
αὐτῶν. ϗ ἐξῆλθεν ὅρια τοῦ κλήρου αὐτῶν (χ) ἀνα-
μέσον υἱῶν Ἰούδα ϗ ἀναμέσον (ψ) τῶν υἱῶν Ἰωσήφ.
12 Καὶ ἐγενήθη αὐτῶν τὰ ὅρια ἀπὸ Βορρᾶ, ἀπὸ τοῦ
Ἰορδάνου προσαναβήσεται τὰ ὅρια κατὰ νώτου
Ἱεριχὼ (ω) ἀπὸ Βορρᾶ, ϗ ἀναβήσεται ἐπὶ τὸ
ὄρος (α) ἐπὶ τὴν θάλασσαν· ϗ ἔσται αὐτοῦ ἡ δι-
13 έξοδος ἡ Μαβδαρεῖτις (β) Βαιθών. Καὶ δι-
ελεύσεται ἐκεῖθεν τὰ ὅρια Λουζὰ ἐπὶ νώτου
Λουζὰ ἀπὸ (γ) Λιβὸς αὐτῆς· αὕτη ἐστὶ Βαιθήλ·
ϗ καταβήσεται τὰ (δ) ὅρια Μααταρὼθ Ὀ-
ρὲχ ἐπὶ τὴν ὀρεινὴν, ἥ ἐστι πρὸς Λίβα Βαιθω-
14 ρὼν ἡ κάτω. Καὶ διελεύσεται τὰ ὅρια καὶ
(ε) παρελεύσεται ἐπὶ τὸ μέρος τὸ βλέπον (ζ)
παρὰ θάλασσαν ἀπὸ Λιβὸς ἀπὸ τοῦ ὄρους ἐπὶ
πρόσωπον Βαιθωρὼν Λίβα· ϗ ἔσται αὐτοῦ ἡ
διέξοδος εἰς Καριὰθ Βαὰλ· αὕτη ἐστὶ (η) Κα-
ριαθιαρεὶν, πόλις υἱῶν Ἰούδα. τοῦτό ἐστι τὸ μέ-
15 ρος τὸ πρὸς θάλασσαν. Καὶ μέρος τὸ πρὸς
Λίβα ἀπὸ μέρους Καριὰθ Βαὰλ· ϗ διελεύσεται
(θ) ὅρια εἰς (ι) Γασὶν, ἐπὶ πηγὴν ὕδατος
16 Ναφθώ. Καὶ καταβήσεται τὰ ὅρια ἐπὶ (κ)
μέρους, τοῦτό ἐστι κατὰ πρόσωπον νάπης (λ)
Σοννὰμ, ὅ ἐστιν ἐκ μέρους Ἐμὲκ (μ) Ῥαφαῒν
ἀπὸ Βορρᾶ, ϗ καταβήσεται (ν) Γαίεννα ἐπὶ
νῶτον (ξ) Ἰεβουσαὶ ἀπὸ Λιβός· (ο) καταβή-
17 σεται ἐπὶ πηγὴν Ῥωγήλ. Καὶ διελεύσεται
18 ἐπὶ πηγὴν (π) Βαιθσαμύς· Καὶ παρελεύσεται
ἐπὶ (ρ) Γαλιλὼθ, ἥ ἐστιν ἀπέναντι πρὸς ἀνά-
βασιν (σ) Αἰθαμίν· ϗ καταβήσεται ἐπὶ λί-
θον (τ) Βαιὼν υἱῶν Ῥουβήν. Καὶ διελεύσεται
κατὰ νώτου Βαιθάραβα ἀπὸ Βορρᾶ, ϗ (υ) κα-
ταβήσεται ἐπὶ τὰ ὅρια ἐπὶ νῶτον θά-
λασσαν ἀπὸ Βορρᾶ.

Non eſt enim pars filiis Levi in 7
vobis: ſacerdotium enim Domi-
ni, pars ejus. Et Gad, & Ruben,
& dimidium tribûs Manaſſe ac-
ceperunt hæreditatem ſuam trans
Jordanem ad Orientem: quam
dedit eis Moyſes puer Domini.
Et ſurgentes viri iverunt. Et 8
mandavit Jeſus viris euntibus
deſcribere terram, dicens; (c)
Ite, & deſcribite terram: &
advenite ad me, & hîc edu-
cam vobis ſortem ante Dominum
in Selo. Et iverunt, & deſcri- 9
pſerunt terram: & viderunt e-
am, & ſcripſerunt eam ſecun-
dùm civitates, ſeptem partes in
libro, & attulerunt ad (d) Je-
ſum. Et miſit eis Ieſus ſortem in 10
Selo ante (e) Dominum. Et exiit 11
ſors tribûs Benjamin prima ſe-
cundùm populos eorum. Et exie-
runt fines ſortis eorum inter me-
dium filiorum Iuda, & filio-
rum Ioſeph. Et facti ſunt eo- 12
rum fines ab Aquilone, à Ior-
dane aſcendent fines per dor-
ſum Hiericho ab Aquilone, &
aſcendent ſuper montem ad ma-
re, & erit ejus exitus Mabda-
ritis Bethon. Et tranſibunt 13
indè fines Luza (f) ſuper dor-
ſum Luza ab Africo ejus: Hæc
eſt Bethel: Et deſcendent fi-
nes Maatarob Orech ad mon-
tanam, quæ eſt ad Africum Be-
thoron, quæ infrà. Et tranſi- 14
bunt fines & præteribunt ad
partem, quæ ſpectat ad mare
ab Africo, à monte ad faciem
Bethoron Africum: & erit
ejus exitus ad Cariath-Baal:
Hæc eſt Cariathiarim, civitas
filiorum Iuda. Hæc eſt pars,
quæ ad mare. Et pars, 15
quæ ad Africum; (g) à parte
Cariath-Baal: & tranſibunt fi-
nes in Gaſin ad fontem aquæ
Naphtho. Et deſcendent fines 16
in (h) parte, hic eſt ſecun-
dùm faciem nemoris Sonnam,
qui eſt à parte Emech Raphaim
ab Aquilone. Et deſcendent
(i) Geenna ſuper dorſum Iebuſæ
ab Africo: deſcendent ad fon-
tem Rogel. Et tranſibunt ad 17
fontem (k) Bethſamys: Et 18
præteribunt in Galiloth, quæ eſt è
regione ad aſcenſum Æthamin:
et deſcendent ad lapidē Bæon
filiorum Ruben. Et tranſibunt ſu-
per dorſum Betharaba ab A-
quilone: & deſcendent (l)
ad fines ad dorſum (m) mare
ab Aquilone.

MS.A. (ν) ὅτι ἡ ἱερατεία κυρίου μερὶς αὐτῶν. (ξ) υἱῶν Μανασσῆ (ο) ἐπ' ἀνατολάς, (π) Πορεύθητε (ρ) μὲ ὧδε, ϗ ἐξοίσω (σ) ἴδον (τ) πόλεις αὐτῆς, ἑπτὰ (υ) Ἰησοῦν εἰς Σηλώ. Καὶ (φ) ἐναντίον (χ) ἀναμέσον Ἰούδα (ψ) υἱῶν Ἰωσήφ. (ω) ἐπὶ Βορρᾶ, (α) κατὰ θάλασσαν· (β) Βαιθαύν. (γ) Λιβὸς· αὕτη (δ) ὅρια ἀπὸ Ἀταρὼθ Ἀδδὰρ ἐπὶ τὴν (ε) διελεύσεται (ζ) εἰς θάλασσαν (η) Καριαθιαρὶμ, (θ) τὰ ὅρια (ι) Γαὶν, (κ) μέρους τοῦ ὄρους ὅ ἐστι κατὰ (λ) υἱοῦ Ἐννὸμ, ὅ ἐστιν (μ) Ῥαφαεὶμ (ν) ἐπὶ Γαίεννομ (ξ) Ἰεβοῦς (ο) καὶ καταβήσεται (π) Σαμὲ· Καὶ (ρ) Ἀγαλιλὼθ, (σ) Ἐδωμίν· (τ) Βαὰμ υἱοῦ Ῥουβήν. (υ) καταβήσεται ἐπὶ νώτου Βαιθαραβὰ ἀπὸ Βορρᾶ.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

7 אֲרֵי לֵית חוּלָק לְלֵוָאֵי בֵּינֵיכוֹן אֱלָהֵן מַתְּנָן דִּיהַב לְהוֹן יְיָ אִנּוּן אַחְסַנְתְּהוֹן וְגָד וּרְאוּבֵן
וּפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה קַבִּילוּ אַחְסַנְתְּהוֹן מֵעִבְרָא לְיַרְדְּנָא מַדִּנְחָא דִּיהַב לְהוֹן מֹשֶׁה
עַבְדָּא דַייָ׃ 8 וְקָמוּ גֻבְרַיָּא וַאֲזַלוּ וּפַקֵּיד יְהוֹשֻׁעַ יָת דַּאֲזַלוּ לְמִכְתַּב יָת אַרְעָא לְמֵימַר אִיזִילוּ
וְהַלִּיכוּ בְאַרְעָא וּכְתוּבוּ יָתַהּ וְתוּבוּ לְוָתִי וְהָכָא אַרְמֵי לְכוֹן עַדְבִין קֳדָם יְיָ בְּשִׁילֹה׃ 9 וַאֲזַלוּ
גֻבְרַיָּא וַעֲבָרוּ בְאַרְעָא וּכְתַבוּהָא לְקִרְוַיָּא לְשִׁבְעָא חוּלָקִין עַל סִפְרָא וַאֲתוֹ לְוָת
יְהוֹשֻׁעַ לְמַשְׁרִיתָא לְשִׁילֹה׃ 10 וּרְמָא לְהוֹן יְהוֹשֻׁעַ עַדְבָא בְּשִׁילֹה קֳדָם יְיָ וּפַלֵּיג תַּמָּן
יְהוֹשֻׁעַ יָת אַרְעָא לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל כְּפַלְגּוּתְהוֹן׃ 11 וּסְלֵיק עַדְבָא שִׁבְטָא דִּבְנֵי בִנְיָמִן לְזַרְעֲיָתְהוֹן
וּנְפַק תְּחוּם עַדְבְהוֹן בֵּין בְּנֵי יְהוּדָה וּבֵין בְּנֵי יוֹסֵף׃ 12 וַהֲוָה לְהוֹן תְּחוּמָא לְרוּחַ צִפּוּנָא
מִן יַרְדְּנָא וּסְלֵיק תְּחוּמָא לְעִבַר יְרִיחוֹ מִצִּפּוּנָא וּסְלֵיק בְּטוּרָא לְיַמָּא וַהֲווֹ מַפְּקָנוֹהִי
לְמַדְבְּרָא בֵית אָוֶן׃ 13 וְעָבַר מִתַּמָּן תְּחוּמָא לְלוּז לְעִבַר לוּז דָּרוֹמָא הִיא בֵּית אֵל וּנְחַת
תְּחוּמָא לְעַטְרוֹת אַדָּר עַל טוּרָא דְּמִדָּרוֹם לְבֵית חוֹרוֹן אַרְעָא׃ 14 וּמִתְכְּוֵין תְּחוּמָא וּמִסְתְּחַר
לְרוּחַ מַעַרְבָא לְדָרוֹמָא מִן טוּרָא דְּעַל אַפֵּי בֵית חוֹרוֹן דָּרוֹמָא וַהֲווֹ מַפְּקָנוֹהִי
עַל קִרְיַת בַּעַל הִיא קִרְיַת יְעָרִים קַרְתָּא דִּבְנֵי יְהוּדָה דָּא רוּחַ מַעַרְבָא׃ 15 וְרוּחַ
דָּרוֹמָא מִסְיָפֵי קִרְיַת יְעָרִים וּנְפַק תְּחוּמָא לְמַעַרְבָא וּנְפַק לְמַבּוּעַ מֵי נֶפְתּוֹחַ׃ 16 וּנְחַת
תְּחוּמָא לִסְטַר טוּרָא דְּעַל אַפֵּי חֵילַת בַּר הִנֹּם דִּבְמֵישַׁר גִּבָּרַיָּא צִפּוּנָא וּנְחַת לְחֵילַת
בַּר הִנֹּם לַעֲבַר יְבוּסָאָה דָּרוֹמָא וּנְחַת לְעֵין קַצְרָא׃ 17 וּמִתְכְּוֵין מִצִּפּוּנָא וּנְפַק לְעֵין שֶׁמֶשׁ וּנְפַק
18 לִגְלִילָתָא דִּלְקָבֵיל מִסְּקַת אֲדוּמָאֵי וּנְחַת לְאֶבֶן בֹּהַן בַּר רְאוּבֵן׃ וְעָבַר לַעֲבַר דִּלְקָבֵיל
מֵישְׁרָא צִפּוּנָא וּנְחַת לְעַרְבָתָא׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Quoniam non eſt pars Levitis inter vos ; ſed dona, quæ dedit eis Domi- 7
nus, ea poſſeſſio eorum: et Gad, et Ruben, et dimidia tribus Menaſſe ac-
ceperunt poſſeſſiones ſuas ultra Jordanem ad ortum, quas dedit illis Mo-
ſes ſervº Domini. Et ſurrexerunt viri, & iverunt. Et juſſit Joſue eis qui 8
ierunt ad deſcribendam terram, ad dicendum: Ite & ambulate in terrâ et
deſcribite eam, & redite ad me; et hîc mittam vobis ſortes ante Domi-
num in Silo. Et venerunt viri, & tranſierunt in terrâ, & deſcripſe- 9
runt eam ad urbes ad ſeptem partes ſuper librum; et venerunt ad Joſue ad
caſtra ad Silo. Et miſit illis Joſue *ſortem* in Silo ante Dominum; & divi- 10
ſit ibi Joſue terram filiis Iſrael juxta diviſiones eorum. Et aſcendit ſors tri- 11
bus filiorum Binjamin ad proſapias ſuas: et exit terminus ſortis eorum in-
ter filios Juda, et inter filios Joſeph. Et fuit illis terminus ad ventum 12
Septentrionalem à Jordane; & aſcendit terminus ad latus Jericho à Se-
ptentrione; & aſcendit in montem ad mare, & fuerunt exitº ejº ad deſertum
Bethaven. Et tranſit inde terminus ad Luz, quæ ad latº Luz ad Auſtrum, 13
ipſa Bethel: et deſcendit terminus ad Ghateroth Adar ſuper montem qui
ab Auſtro Beth-Hhoron inferioris. Et reſpicit terminus & flectitur ad 14
ventum Occidentalem ad Auſtrum à monte qui ſuper facies Beth-Hhoren
Auſtrum verſus; et fuerunt exitus ejus ſup Kirjath Baghal, ipſa Kirjath Je-
gharim urbs filiorum Juda : hic ventus Occidentalis. Et ventus Au- 15
ſtralis à finibus Kirjath-Jegharim, et exit terminus ad mare ; & exit
ad fontem aquarum Nephthoah. Et deſcendit terminus ad latus montis 16
qui ſuper facies vallis *filii* Henom, in planitie fortium ad Septentrio-
nem : & deſcendit ad vallem *filii* Henom ad latus Jebuzi ad Meridiem;
& deſcendit ad Ghein Kaſra. Et reſpicit ad Septentrionem, & exit ad 17
Ghein-ſemes; & exit ad *Gelila* quæ è regione aſcenſus Idumæorum : &
deſcendit ad Petram Bohen filii Ruben. Et tranſit ad latus quod è 18
regione planitiei ad Septentrionem ; & deſcendit ad Gharabatha.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

7 * ܡܛܠ ܕܠܝܬ ܡܢܬܐ ܠܠܘܝܐ ܒܝܢܬܟܘܢ. ܡܛܠ ܕܟܗܢܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܝܪܬܘܬܗܘܢ ܗܝ.
ܒܢܝ̈ ܓܕ ܕܝܢ ܘܪܘܒܝܠ ܘܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܢܣܒܘ ܝܪܬܘܬܗܘܢ ܡܢ ܥܒܪܗ ܕܝܘܪܕܢܢ
ܡܢ ܡܕܢܚܐ. ܐܝܟ ܕܝܗܒ ܠܗܘܢ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܩܡܘ ܓܒܪܐ ܗܢܘܢ ܘܐܙܠܘ. ܘܦܩܕ
8 ܝܫܘܥ ܠܗܠܝܢ ܕܐܙܠܝܢ ܕܢܟܬܒܘܢ ܐܪܥܐ ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܙܠܘ ܗܠܟܘ ܒܐܪܥܐ
ܘܟܬܘܒܘ ܐܢܗ̇. ܘܗܦܘܟܘ ܠܘܬܝ ܠܗܪܟܐ. ܘܐܪܡܐ ܠܟܘܢ ܦܣܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܒܫܝܠܘܢ. * ܘܐܙܠܘ
9 ܓܒܪܐ. ܘܥܒܪܘ ܒܐܪܥܐ ܘܟܬܒܘܗ̇ ܠܩܘܪܝܐ ܠܫܒܥܐ ܡܢܘܢ ܥܠ ܟܪܛܝܣܐ. ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܝܫܘܥ
ܠܡܫܪܝܬܐ ܠܫܝܠܘܢ. * ܘܐܪܡܝ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ ܦܣܐ ܒܫܝܠܘܢ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܦܠܓ ܬܡܢ ܝܫܘܥ
10 ܐܪܥܐ ܠܒܢܝ̈ ܐܝܣܪܝܠ ܐܝܟ ܡܢܘܬܗܘܢ. * ܘܣܠܩ ܦܣܐ ܕܫܒܛܐ ܕܒܢܝ̈ ܒܢܝܡܝܢ
11 ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܘܢܦܩ ܬܚܘܡܐ ܕܝܪܬܘܬܗܘܢ ܒܝܬ ܒܢܝ̈ ܝܗܘܕܐ. ܘܒܝܬ ܒܢܝ̈ ܝܘܣܦ. * ܘܗܘܐ
12 ܬܚܘܡܗܘܢ ܠܣܛܪ ܓܪܒܝܐ ܡܢ ܝܘܪܕܢܢ. ܘܣܠܩ ܬܚܘܡܐ ܠܣܛܪ ܐܝܪܝܚܘ ܡܢ ܓܪܒܝܐ. ܘܣܠܩ ܒܛܘܪܐ
ܠܡܥܪܒܐ. ܘܗܘܘ ܡܦܩܢܘܗܝ ܠܡܕܒܪܐ ܕܒܝܬ ܐܘܢ. * ܘܥܒܪ ܡܢ ܬܡܢ ܬܚܘܡܐ ܠܠܘܙ ܠܣܛܪ
13 ܠܘܙ ܡܢ ܬܝܡܢܐ. ܗܝ ܒܝܬ ܐܝܠ. ܘܢܚܬ ܬܚܘܡܐ ܠܥܛܪܘܬ ܐܕܪ ܥܠ ܛܘܪܐ ܕܡܢ ܬܝܡܢܐ
14 ܠܒܝܬ ܚܘܪܘܢ ܬܚܬܝܐ. * ܘܣܛܐ ܬܚܘܡܐ ܘܚܕܪ ܠܣܛܪ ܝܡܐ ܠܬܝܡܢܐ. ܡܢ ܛܘܪܐ
ܕܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܚܘܪܘܢ ܡܢ ܬܝܡܢܐ. ܘܗܘܘ ܡܦܩܢܘܗܝ ܠܘܬ ܩܘܪܝܬ ܒܥܠ. ܗܝ ܩܘܪܝܬ ܢܥܪܝܢ
ܡܕܝܢܬܐ ܕܒܢܝ̈ ܝܗܘܕܐ. ܗܢܐ ܣܛܪܐ ܕܝܡܐ. * ܣܛܪܐ ܕܝܢ ܕܬܝܡܢܐ. ܡܢ ܣܘܦܗ̇ ܕܩܘܪܝܬ ܢܥܪܝܢ.
15 ܘܢܦܩ ܬܚܘܡܐ ܠܝܡܐ. ܘܢܦܩ ܠܡܥܝܢܐ ܕܡܝܐ ܕܢܦܬܠܝ. * ܘܢܚܬ ܬܚܘܡܐ ܠܣܘܦܗ ܕܛܘܪܐ
16 ܕܠܘܩܒܠ ܢܚܠܐ ܕܒܪ ܗܢܘܡ. ܕܒܢܚܠܐ ܕܓܢܒܪܐ ܡܢ ܓܪܒܝܐ. ܘܢܚܬ ܬܚܘܡܐ ܕܒܪ ܗܢܘܡ
ܠܣܛܪ ܝܒܘܣܝܐ ܡܢ ܬܝܡܢܐ. ܘܢܚܬ ܠܥܝܢ ܕܘܓܠ. * ܘܚܐܪ ܠܓܪܒܝܐ. ܘܢܦܩ ܠܥܝܢ ܫܡܫ
17 ܘܢܦܩ ܠܓܠܝܠܐ ܕܠܘܩܒܠ ܡܣܩܬܐ ܕܪܡܝܢ. ܘܢܚܬ ܠܠܒܢ ܘܠܒܘܗܢ ܒܪ ܪܘܒܝܠ. * ܘܥܒܪ
18 * ܠܣܛܪ ܠܘܩܒܠ ܦܩܥܬܐ ܡܢ ܓܪܒܝܐ. ܘܢܚܬ ܠܦܩܥܬܐ.

Non eſt enim pars Levitis inter vos, quia 7
Sacerdotium Domini eſt hæreditas eorum :
filii verò Gad & Rubil, ac dimidia tribus
Manaſſe acceperunt hæreditatem ſuam trans
Jordanem ab Oriente, quam dedit eis Mo-
ſes ſervus Domini. Surgentes itaque viri 8
illi, profecti ſunt: præceperat autem Jeſus iis
qui abierant ad deſcribendam terram, ac di-
xerat eis, Euntes obambulate terram, & de-
ſcribite eam, & huc ad me redite, jaciámque
vobis ſortes coram Domino in Silo. Pro- 9
fecti *inquam* viri illi terram permeârunt, &
civitatibus in ſeptē partes ſuper membra-
nam deſcriptis, rediêre ad Jeſum in urbem
Silo. Et jecit eis ſortes in Silo coram Do- 10
mino, & partitione diviſit ibi Jeſus terram
inter filios Iſrael. Aſcendit autem ſors tri- 11
bûs filiorum Benjamin per familias eorum,
prodiitque terminus hæreditatis eorum *me-*
dius inter filios Juda & inter filios Joſeph :
Et fuit terminus eorum ad latus Aquilonare 12
Jordanis, aſcendítque terminus ad latus Je-
richo Septentrionale, & aſcendit cum mon-
te ad Occidentem, & pergunt exitus ejus ad
deſertum Beth-aven. Inde pertranſit ter- 13
minus ad Luz, ad latus *ſcilicet* Meridionale
Luz (ipſa eſt Beth-il) tum deſcendit termi-
nus ad Atroth-adar ſuper montem qui eſt ab
Auſtro Beth-horonis inferioris. Deinde 14
vergit terminus ad latus maris à Meridie, à
monte qui eſt contra Beth-horon quæ eſt
ad Meridiem ; ſuntque exitus ejus prope ci-
vitatem Baal (quæ eſt civitas Naarin) urbem
filiorum Juda : Hoc eſt latus marinum. La- 15
tus verò Meridionale, ab extremitate civita-
tis Naarin, exítque terminus ad mare, dein-
de exit ad fontem aquarum Nephtali. Tum 16
deſcendit terminus ad extremitatem montis,
contra vallem Bar-honum, quæ eſt in con-
valle Gigantum Aquilonari ; deſcendítque
terminus Bar-honumi ad latus Jebuſæorum
ab Auſtro, rurſúmque deſcendit ad In-dogel:
Proſpectat Aquilonem, exitque ad fontem 17
Semes, progreditur ad Galilæam quæ eſt è
regione aſcenſûs Ramin: ac deſcendit ad Le-
ban & ad Bohan filii Rubil. Tranſit ad la- 18
tus oppoſitum planitiei ab Aquilone, deſcen-
ditque ad planitiem :

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* لان ليس لسبط لاوي نصيبا معكم * لان حقوق اسم الله كهنته * وسبطي جاد وروبيل * 7
ونصف سبط منسى * اخذوا حظهم من جانب الاردن شرقا * الذي اعطاهم موسى عبد الله
* فقام القوم ومضوا * ووصى يوشع السائرين لترتيب قسمة الارض قولا * امضوا وسيروا في الارض 8
واكتبوها * وعودوا الي حتى اطرح القرعة بينكم ههنا قدام الله في شيلوا * فمضى القوم 9
وطافوا الارض * وكتبوها باسماء نواحيها بسبعة اقسام على كتاب * وجاءوا الى يوشع الى المعسكر
بشيلوا * وطرح لهم يوشع السهام قدام الرب * وقسم هناك الارض على بني اسرائيل كما توجبه 10
اقسامهم * فصعد سبط بنيامين لقبائلهم * وخرج تخم قرعتهم بين بني يهوذا وبين بني 11
يوسف * وكان تخمهم من جهة الشمال من الاردن * وصعد الى كتف اريحا شمالا * وصعد في 12
الجبل غربا * وكان نهايته برية اون * وجاز التخم من هناك الى لوز الى كتفها جنوبا من
بيت ايل * وانحدر على عطروث * وادار على الجبل الذي من قبلي بيت حورون السفلى 13
* واخذ التخم وادار من جهة المغرب جنوبا من الجبل الذي على قبالة بيت حورون * فكانت 14
نهايته قرية بعل التي هي قرية العنب مدينة بني يهوذا هذه جهة الغرب * ومن جهة الجنوب من 15
طرف قرية العنب خرج التخم غربا الى معين نفتوح * ثم انحدر الى طرف الجبل الذي قدام 16
وادي جهنم الذي عن يسار غور الجبابرة * ونزل الى ناحية وادي جهنم الى كتف اليبوسي
جنوبا * وانحدر الى عين روجال * وخرج من الشمال * وخرج الى عين شمس * ثم الى 17
جليلوث لمقابلة ايل الى بوهن ابن راوبين * وصار الى قبالة الساحة شمالا * ونزل 18
الى الصحراء *

Nam tribus Levi non habet ſortem vo- 7
biſcum, quandequidem quæ Sacerdotio
Dei debentur, ſunt hæreditas ejus; duæ
verò tribus Gad & Rubil, necnon dimi-
dia tribus Manaſſe acceperunt hæredi-
tatem ſuam in altera Jordanis ripa ad
Orientem, quam dedit eis Moſes ſervus
Dei. Surrexerunt ergò homines illi, & 8
abierunt : (præceperat autem Joſue his
qui profecturi erant ad diſponendam par-
titionem terræ, dicens, Ite, perluſtrate ter-
ram, deſcribite eam, & revertimini ad
me, ut jaciam ſortem inter vos hîc co-
ram Deo in Silo.) Abierunt inquam ho- 9
mines illi, & perluſtratâ terrâ, ejuſque
climatum nominibus in ſeptem partes in
libro inſcriptis, reverſi ſunt ad Joſue
ad caſtra in Silo. Et jecit eis Joſue ſor- 10
tem coram Domino, & diviſit illic ter-
ram inter filios Iſrael prout requirebant
portiones eorum. Et aſcendit tribus Ben- 11
jamin per familias ſuas, egreſſuſque eſt
terminus ſortis eorum inter filios Juda,
& inter filios Joſeph. Fuitque terminus 12
eorum ex plaga Septentrionali Jordanis,
& aſcendit ad latus Iericho Septentri-
onem verſus, aſcenditque per montem
ad Occidentem, & fuit limes ejus deſertū
Aven. Proceſſit limes illinc ad Luzæ la- 13
tus, à Meridionali plaga Beth-il, tum de-
ſcendit ad Atroth, & inflexit ſe ad mon-
tem qui eſt à Meridionali parte Beth-
horon inferioris. Inde reſumens terminus 14
inflexit ſeſe ab Occidentali parte ad
plagam Meridionalem montis qui eſt ex
adverſo Beth-horonis ; demum finis ejus
fuit civitas Baal (quæ eſt civitas uva-
rum) urbs Judæ : Hæc eſt pars Occiden-
talis. Ex parte verò Meridionali, ab ex- 15
tremitate civitatis uvarum exiit limes
Occidentem verſus ad fontem Taphuh,
Tum deſcendit ad extremum montem qui 16
eſt contra vallem Gehennæ, quæ eſt ad
Levam convallis Gigantum, deſcenditque
per latus vallis Gehennæ uſque ad latus
Jebuſæi Meridiem verſus, pervenitque
ad fontem Roghel. Deinde porrexit ſe 17
ad Septentrionem, exitque ad fontem Solis,
indéque ad Galiloth contra Il, ad Bohan
filii Ruben, Porrexit ſe ad oppoſitum ſoli- 18
tudinis Septentrionem verſus, deſcendit-
que ad deſertum.

כפר יהושע : יט

[illegible]

Versio VULG. LAT.

19 Et prætergreditur contra Aquilonem Beth-hagla: súntq; exitus ejus contra linguā maris Salsissimi ab Aquilone in fine Jordanis ad Australem plagam: 20 Qui est terminus illius ab Oriente. Hæc est possessio filiorum Benjamin per terminos suos in circuitu, & familias suas. 21 Fuerúntque civitates ejus, Jericho & Beth-hagla & 22 Vallis Casis, Beth-Araba & 23 Samaraim & Bethel. Et Auim 24 & Aphara & Ophera, Villa Emona & Ophni & Gabee: civitates duodecim, & villæ 25 earum. Gabaon & Rama & 26 Beroth, Et Mesphe & Caphara 27 & Amosa. Et Recem, Jarephel et Tharela. 28 Et Sela, Eleph, & Jebus, quæ est Jerusalē, Gabaath, & Cariath: civitates quatuordecim, et villæ earum. Hæc est possessio filiorum Benjamin juxta familias suas.

CAP. XIX.

1 Et egressa est sors secunda filiorum Simeon per cognationes suas: fuitque hæreditas 2 Eorum in medio possessionis filiorum Juda: Bersabee & 3 Sabee & Molada. Et Hasersual, 4 Bala & Asem. Et Eltholad, 5 Bethul & Harma. Et Siceleg & Bethmarchaboth & 6 Hasersusa. Et Bethlebaoth & Sarohen: civitates tredecim, 7 & villæ earum. Ain & Remmon & Athar & Asan: civitates quatuor, & villæ earum: 8 Omnes viculi per circuitum urbium istarum usque ad Baalath-Beer-Ramath contra Australem plagam. Hæc est hæreditas filiorum Simeon juxta 9 cognationes suas, In possessione & funiculo filiorum Juda: quia major erat. Et idcircò filii Simeon possederunt in medio 10 hæreditatis eorum. Ceciditq; sors tertia filiorū Zabulon per cognationes suas: & factus est terminus possessionis eorum 11 usque Sarid. Ascenditque de Mari & Merala, et pervenit in Debbaseth, usque ad torrentē 12 qui est contra Jeconam. Et revertitur de Sared contra Orientē in fines Ceseleththabor: et egreditur ad Dabereth, a- 13 scenditque contra Japhie. Et inde pertransit usque ad Orientalem plagam Gethhepher et Thacasin: et egreditur in Remmon, Amthar et Noa.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

19 Καὶ ἔσται (φ) ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ἐπὶ λοφιὰν τῆς θαλάσσης τῶν ἁλῶν (χ) ἐπὶ Βορρᾶν εἰς μέρος τοῦ Ἰορδάνου ἀπὸ Λιβός. ταῦτα τὰ (ψ) ὅριά ἐστιν 20 ἀπὸ Λιβός. Καὶ ὁ Ἰορδάνης ὁριεῖ ἀπὸ μέρους ἀνατολῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν (ω) Βενιαμὶν, τὰ ὅρια αὐτῆς κύκλῳ κατὰ (α) δήμους. 21 Καὶ ἐγενήθησαν αἱ πόλεις τῶν υἱῶν (β) Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν, Ἱεριχὼ, ϗ (γ) Βεθεγαιὼ, ϗ Ἀμεκασὶς, 22 Καὶ Βαιθαβαρὰ, ϗ Σαρὰ, ϗ Βησανὰ, 23 Καὶ Αἰεὶν, ϗ Φαρὰ, ϗ Ἐφραθὰ, 24 Καὶ Καραφὰ, ϗ Κεφιρὰ, ϗ Μονὶ, ϗ Γαβαὰ· πόλεις 25 δώδεκα, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Γαβαὼν, ϗ Ῥαμὰ, 26 ϗ (δ) Βεηρωθὰ, Καὶ Μασσημὰ, ϗ Μιρὼν, ϗ 27 Ἀμωκὴ, Καὶ Φιρὰ, ϗ Καφὰν, ϗ Νακὰν, ϗ 28 Σεληκὰν, ϗ Θαρεηλὰ, Καὶ Ἰεβοῦς· αὕτη ἐστὶν Ἱερουσαλήμ· ϗ (ε) Γαβαὼθ Ἰαρεὶμ· πόλεις δεκατρεῖς, ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. αὕτη ἡ κληρονομία υἱῶν (ζ) Βενιαμὶν κατὰ δήμους αὐτῶν.

Et erit exitus finiū ad extremitatem maris Salis ad Aquilonē in partē Jordanis ab Africo. Hi fines sunt ab Africo. 20 *Et Jordanis terminabit à parte Orientis. Hæc est hæreditas filiorū Benjamin, fines ejus in circuitu secundū populos.* 21 *Et factæ sunt civitates filiorū Benjamin, secundū populos eorū, Hiericho, & Bethegæo, & Amecasis,* 22 *Et Bethabara, & Sara, & Besana,* 23 *Et Æin, & Phara, & Ephratha,* 24 *Et Carapha, et Cephira, & Moni, & Gabaa: civitates (n) duodecim, & pagi earū.* 25 *Gabaon, & Rama, & Beerotha,* 26 *Et Missema, & Miron, & Amoce,* 27 *Et Phira, & Caphan, & Nican, & Selecan, et Tharcela,* 28 *Et Jebus, (Hæc est Hierusalē) et Gabaoth-Jarim: civitates tredecim, & pagi earū. Hæc est hæreditas filiorum Benjamin secundùm populos eorum.*

MS.A. (φ) αὐτοῦ ἡ (χ) ἀπὸ Βορρᾶ (ψ) ὅρια ἀπὸ (ω) Βαινιαμὶν, (α) δήμους αὐτῶν. Καὶ (β) Βαινιαμὶν (γ) Βηθαγλὰ, ϗ Ἀμεκκασεὶς ϗ Βαιθαραβὰ, ϗ Σεμρεὶμ, ϗ Βηθὴλ, ϗ Αὐεὶμ, ϗ Ἀφὰρ, ϗ Ἀφρὰ, ϗ Αἰκαρὲν, ϗ Καφηραμμὶν, ϗ Γαβαὰ· πόλις (δ) Βηρὼθ, ϗ Μασφὰ, ϗ Χεφειρὰ, ϗ Ἀμωσὰ, ϗ Ῥεκὲμ, ϗ Ἰρφαὴλ, ϗ Θαραλὰ, ϗ Σηλαλὲφ, ϗ Ἰεβοῦς· αὕτη (ε) Γαβαὰθ, ϗ πόλις Ἰαρεὶμ· πόλεις δεκατρεῖς, (ζ) Βαινιαμὶν

ΚΕΦ. ιθ'.

1 Καὶ ἐξῆλθεν (α) ὁ δεύτερος κλῆρος τῶν υἱῶν Συμεών. ϗ ἐγενήθη ἡ κληρονομία αὐτῶν 2 ἀναμέσον (β) κλήρων υἱῶν Ἰούδα. ϗ ἐγενήθη ὁ κλῆρος αὐτῶν Βηρσαβεὲ, ϗ (γ) Σαμαὰ, ϗ 3 Κωλαδὰμ, Καὶ Ἀρσωλὰ, ϗ Βωλὰ, ϗ Ἰασὸν, 4 Καὶ Ἐρθουλὰ, ϗ Βουλὰ, ϗ Ἑρμὰ, 5 Καὶ Σικελὰκ, ϗ Βαιθμαχερὲβ, ϗ Σαρσουσὶν, 6 Καὶ Βαιθαρὼθ, ϗ οἱ ἀγροὶ αὐτῶν· πόλεις δεκατρεῖς, ϗ αἱ 7 κῶμαι αὐτῶν. (δ) Ἐρεμμὼν, ϗ Θαλχὰ, ϗ Ἰεθὲρ, ϗ Ἀσὰν· πόλεις τέσσαρες, ϗ αἱ κῶμαι (ε) 8 αὐτῶν κύκλῳ τῶν πόλεων (ζ) αὐτῶν ἕως Βαλὲκ πορευομένων Βαμὲθ κατὰ Λίβα. αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεὼν (η) κατὰ δήμους 9 αὐτῶν. Ἀπὸ τοῦ κλήρου τοῦ Ἰούδα ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Συμεὼν, ὅτι ἐγενήθη (θ) ἡ μερὶς υἱῶν Ἰούδα μείζων τῆς αὐτῶν· ϗ ἐκληρονόμησαν (ι) 10 οἱ υἱοὶ Συμεὼν ἐν μέσῳ τοῦ κλήρου αὐτῶν. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ τρίτος τῷ Ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν. (κ) ἔσται τὰ ὅρια τῆς κληρονομίας 11 (λ) αὐτῶν, Ἐσεδεκγωλὰ ὅρια αὐτῶν, Ἡ θάλασσα (μ) ϗ Μαγελδὰ, ϗ συνάψει (ν) ἐπὶ Βαιθαραβὰ εἰς τὴν φάραγγα, ἥ ἐστι κατὰ πρόσωπον (ξ) 12 Ἰεκμάν. Καὶ ἀνέστρεψεν ἀπὸ (ο) Σεδδοὺκ ἐξ ἐναντίας ἀπὸ ἀνατολῶν (π) Βαιθσαμὺς ἐπὶ τὰ ὅρια (ρ) Χασελωθαὶθ, ϗ διελεύσεται (σ) ἐπὶ Δαβιρὼθ, ϗ προσαναβήσεται ἐπὶ (τ) Φαγγαί. 13 Καὶ ἐκεῖθεν περιελεύσεται ἐξ ἐναντίας (υ) ἐπ' ἀνατολὰς ἐπὶ Γεβερὲ ἐπὶ πόλιν Κατασὲμ, ϗ διελεύσεται ἐπὶ (φ) Ῥεμμωναὰ Μαθαραοζά.

CAP. XIX.

1 *Et exiit secunda sors (a) filiorū Symeon. Et facta est hæreditas* 2 *Eorū inter sortes filiorū Juda. Et facta est sors eorū Bersabee, & Samaa, & Caladam,* 3 *Et Arsola, & Bola, & Jason,* 4 *Et Erthula, et Bula, & Herma,* 5 *Et Sicelac, & Bethmachereb, & Sarsusin,* 6 *Et Batharoth, et agri earū: civitates tredecim, et pagi earū.* 7 *Eremmon, & Thalcha, & Iether & Asan: civitates quatuor, & pagi earum* 8 *(b) In circuitu civitatum earum usq; Balec euntib' Bameth ad Africum. Hæc est hæreditas tribûs filiorū Symeon secundùm populos eorum.* 9 *De sorte Iuda hæreditas trib' filiorū Symeon, quoniā fuit pars filiorū Iuda major eā, quæ ipsorum: & hæreditaverunt filii Symeon in medio sortis eorū.* 10 *Et exiit sors tertia ipsi Zabulon secundùm populos eorum.* Erunt fines hæreditatis eorum, *(c) Esedecgola,* 11 *fines eorum Mare, & Magelda, & contingent ad Betharaba in valle, quæ est ad faciem Iecman.* 12 *Et reverterunt à Seddue ex adverso ab Oriente Bethsamys ad fines Chaselothaeth, & transibunt in Dabiroth, & ascendent in Phagge.* 13 *Et inde circuibunt ex adverso ad Orientem in Gebere ad civitatem Catasem: pertransibunt in Remmona Matharaoza.*

MS.A. (α) ὁ κλῆρος δεύτερος τῷ Συμεών. (β) κλήρου (γ) Σαβεὲ, ϗ Μωλαδὰ, ϗ Σερσουλὰ, ϗ Βαλαὰ, ϗ Βησωλὰ, ϗ Ἀσὸμ, ϗ Ἐλθουλὰδ, ϗ Ἑρμὰ, ϗ Σεκελὰ, ϗ Βαιθαμμαρχασβὼθ, ϗ Ἀσερσουεὶμ, ϗ Βαιθλεβαὼθ, ϗ οἱ ἀγροὶ (δ) Αἲν, ϗ Ῥεμμὼθ, ϗ Ἐθὲρ, ϗ Ἀσὰμ· πόλεις (ε) αὐτῶν αἱ περικύκλῳ (ζ) τούτων ἕως Βααλεθβηρραμμὼθ πορευομένων Βαμὲθ κατὰ Λίβα. (η) κατὰ κλήρους αὐτῶν. Ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰούδα (θ) μερὶς υἱῶν (ι) υἱοὶ (κ) ϗ ἔσται (λ) αὐτῶν ἕως Σαρθὶδ τὰ ὅρια (μ) ϗ Μαραλὰ, (ν) ἐπὶ Δαβασθαὶ εἰς τὴν (ξ) Ἰεκνάμ. Καὶ ἀνέστρεψεν (ο) [illegible] Δαβερὰθ, καὶ (τ) Ἰαφαγαί. (υ) ἐπὶ ἀνατολὰς ἐπὶ Γαιθθὰ ἐπὶ πόλιν Κασὶμ, (φ) Ῥεμμωνὰμ Μαθαρὶμ Ἀννουά. Καὶ περιελεύσεται ἐπὶ [illegible] Γαιεφθαὴλ, Καὶ Κατταθ, ϗ Ναλλὼν, ϗ Σεμρὼν, ϗ Ἰαδηλὰ, ϗ Βαιθλεέμ. Αὕτη

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

[illegible]

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

19 Et transit terminus ad latus Bethhhoglah ad Septentrionem; et fuerunt exitus termini ad litus maris salis ad Septentrionem, ad ripas Jordanis ad Austrum: hic terminus Australis. 20 Et Jordanis terminus illi ad ventum Anteriorem: hæc possessio filiorum Benjamin ad terminos ejus circumcirca ad prosapias eorum. 21 Et fuerunt urbes tribui filiorum Benjamin ad prosapias suas; Jericho, et Beth-hhogla, et planities Keszisz. 22 Et Beth-messera et Szemaraim, et Bethel. 23 Et Ghavim, et Hhaphara, et Ghaphra. 24 Et Chephar Ghamonah, et Ghaphi, et Gabagh: urbes duodecim et oppida earum. 25 Gibghon et *Ramatha*, et Beeroth. 26 Et *Mizpaia* et Hacephira, et Hamosza. 27 Et Rekem, et Jirpeel, et Tharalah. 28 Et Szelagh, Eleph, et *Jebusai* (ipsa Jerusalem,) Gibghath, Kirjath: urbes quatuordecim, et oppida earū: hæc possessio filiorum Benjamin ad prosapias eorum.

CAP. XIX.

1 Et exiit sors secunda Simeoni, tribui filiorū Simeō ad prosapias eorū: et fuit possessio eorū in medio possessionis filiorū Juda. 2 Et fuit eis in possessionem eorū: Beer-Sebagh & Sebagh, et Molada. 3 Et Hhaszar Sughal, & Bala, et Gheszem. 4 Et Eltholad, et Bethul, et Harama. 5 Et Sziklag, et Beth-hamarchaboth, et Hhazar Zzuzza. 6 Et Beth-Lebaoth, et Saruhhē: urbes tredecim et oppida earum. 7 Ghein Rimon et Gether, et Ghassan; urbes quatuor et oppida earum. 8 Et omnia oppida quæ in circuitu urbium harum usq; ad Baghalath, Beer-Ramath, ad Austrum: hæc possessio tribus filiorū Simeon ad prosapias eorū. 9 Ex sorte filiorum Juda possessio filiorū Simeon; nam fuit pars filiorū Juda multa ab eis, et posidere fecerunt filios Simeon in medio possessionis eorum. 10 Et ascendit sors tertia filiis Zebulun ad prosapias eorum: et fuit terminus possessionis eorum usq; ad Sarid. 11 Et ascendit terminus ad mare, et Marghala, et contingit in Dabasseth: et contingit in fluviū qui sup facies Jaknagham. 12 Et revertitur à Sarid ad anterius Orientis Solis sup terminū Chizzloth Thabor; et exit ad Daberath; et ascendit ad Japhiagh. 13 Et inde transit ad anterius Orientis ad Githah Hhepher ad Githah Kaszin; et exit ad Rimon Methoar: et inde revertitur in Neghah.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

19 Tum pertransit terminus *iste* ad latus Beth-hagla ab Aquilone, habétque exitus suos terminus idem ad linguam maris salsi ab Aquilone, & ad ripas Jordanis ab Austro. Hic est terminus Meridiei atque Jordanis, 20 Juxta limites suos usque ad latus Orientale. Hæc est hæreditas tribûs filiorum Benjamin secundùm terminos ejus per circuitum, juxta familias eorum. 21 Fuerunt autem civitates tribûs Benjamin per familias suas, Jericho, 22 Zachith, Hagla, Amac, Kesses, Beth-araba, 23 Semarim, Beth-il, 24 Avin, Para, Ophra, Oppidum-convallis, Aphli, & Gebaa: 25 civitates quatuordecim cum villis earum. 26 Item Gebeon, Rama, Beroth, 27 Masphia, Chephira, Massa, 28 Recem, Rephael, Tarala, Salaa, Gebira, Jobus quæ est Jerusalem, Gebeath, & Curiathim: civitates quatuordecim cum villis earum. Hæc est hæreditas tribûs filiorum Benjamin per familias suas.

CAP. XIX.

1 Deinde prodiit sors secunda tribui filiorum Simeon per familias suas, fuitque hæreditas eorum intra hæreditatem filiorum Juda. 2 Contigerunt autem illis in hæreditate eorum Bir-sebaa, Sebaa, Molada, 3 Locus-vulpium, Bala, Essim, 4 Elothlad, Beth-il, Herma, 5 Senaclag, Beth-marcheboth, 6 Hassor-susa, Beth-leboth, & Sarvenan: civitates quatuordecim cum pagis earum. 7 Item In, Ramin, Gothar, & Osan: civitates quatuor cum villis earum, 8 Cunctisque oppidis quæ civitatibus istis adjacebant, usque ad Beath-beth-Rama quæ est in Meridie. Hæc est hæreditas tribûs filiorum Simeon per familias suas. 9 Ex funiculo filiorum Juda fuit hæreditas filiorum Simeon, quia multa erat portio filiorum Juda; ac perinde hæreditatem acceperunt filii Simeon ex hæreditate eorum. 10 Postea ascendit sors tertia filiis Zebolon per familias suas, fuítque terminus possessionis eorum usque ad Asdod: 11 Tum ascendit terminus eorum ad Occidentem & ad Collem-vulpium, deinde pertingit ad Debsath, ac tum pertingit ad vallem quæ est ante Necamaam: 12 Ab Asdod reflectitur ab Oriente sole ad limitem Chesloth & Chathor, egreditur ad Rabath, ascendítque ad Nefii. 13 Inde transit priùs ab Oriente ad Geth, & Hophar, Atha, & Kesjan, tum exit ad Remon, Mathua, & Aua:

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

19 *Rursùm descendit idem terminus, transiitq; ad latus Beth-hagla Septentrionem versùs, & fuit finis ejus ad linguam maris salsi Septentrionem versùs, usque ad extremitatem Jordanis ad Meridiem. Hic est limes Meridianus:* 20 *Porrò Jordanis limitaneus erat ex parte Orientali. Hæc est hæreditas filiorum Benjamin cum terminis ej' circunquaq; per familias eorū.* 21 *Jericho, Beth-hagla, Convallis-Kessas,* 22 *Beth-araba, Samraim, Beth-il,* 23 *Avvim, Para, Aphra,* 24 *Hephra Ammanæi, Aphni, & Gebaa: civitates duodecim cum pagis earum.* 25 *Præterea Gabaon, Rama, Beeroth,* 26 *Maspha, Kephira, Mossa,* 27 *Racem, Jarphael, Taraala,* 28 *Salaa, Aleph, Jebusa, (ipsa est Jerusalem) Gebaa, Kirjath: civitates quatuordecim & oppida earum. Hæc est hæreditas filiorum Benjamin per familias eorum.*

CAP. XIX.

1 *Et egressa est sors secunda Simeoni per familias suas, fuitque hæreditas eorum inter filios Juda.* 2 *Habuerunt autem in hæreditate sua Bir-sebaa, Sabee, Melada,* 3 *Castellum-sual, Bala, Assem,* 4 *El-tolad, Bethor, Horma,* 5 *Seclagh, Beth-marcaboth, Castellum susa,* 6 *Beth-lebaoth, & Saruhan: urbes tredecim cum tractibus earum.* 7 *Ain, Remmon, Ghather, & Asan, urbes quatuor cum oppidis earum,* 8 *Et castellis omnibus quæ erant circa istas, usque ad Baal-bab, & Rama Australem. Hæc est hæreditas filiorum Simeon per familias suas.* 9 *Ex sorte filiorum Juda fuit hæreditas filiorum Simeon, quia sors filiorum Juda amplior erat ipsis; ideóque hæreditatem habuêre filii Simeon in medio hæreditatis eorum.* 10 *Deinde ascendit sors tertia filiis Zabolon per familias suas, & fuit terminus hæreditatis eorū ad Sarid:* 11 *Processitq; terminus eorū Occidentē versùs ad Maraala, incidit in Dabbaseth, incurritque in vallem quæ est à tergo Jocnaam.* 12 *Tum redit à Sarid in Orientem, ad ortum inquam solis, ad terminum Keslon-tabor, & egressus ad Daberath, ascendit ad Japhia,* 13 *Et procedens Orientem versùs ad Getha, Hiphar, Atta, Casin, rursum egressus est ad Remmon, Mathua, & Nia:*

ejus egreſſus erunt & :Hanathon aquilone ab terminus *ipſum circuibit* Et
14 וְנָסַב אֹתוֹ הַגְּבוּל מִצְּפוֹן חַנָּתֹן וְהָיוּ תֹּצְאֹתָיו
-Beth & ,Idalah & ,Simron & ,Nahalal & ,Cattath Et .Iphthachel *vallis*
15 גֵּי יִפְתַּח־אֵל׃ וְקַטָּת וְנַהֲלָל וְשִׁמְרוֹן וְיִדְאֲלָה וּבֵית
filiorum hæreditas Hæc .earum *atria* & ,duodecim civitates ,lechem
16 לָחֶם עָרִים שְׁתֵּים־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת בְּנֵי־
Iſſachar .earum *atria* & ,iſtæ urbes ,ſuas familias *ad* Zebulun
17 זְבוּלֻן לְמִשְׁפְּחוֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃ לְיִשָּׂשכָר
.ſuas familias *ad* Iſſachar filiis ,quarta ſors eſt egreſſa
יָצָא הַגּוֹרָל הָרְבִיעִי לִבְנֵי יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃
,Chapharaim Et .Sunem & ,Cheſuloth & ,Izrehelah ,eorũ terminus fuit Et
18 וַיְהִי גְּבוּלָם יִזְרְעֶאלָה וְהַכְּסֻלּוֹת וְשׁוּנֵם׃ וַחֲפָרַיִם
,Remeth Et .Abes & ,Chiſion & ,Rabbith Et .Anacharath & ,Sion &
19 20 וְשִׁיאֹן וַאֲנָחֲרַת׃ וְהָרַבִּית וְקִשְׁיוֹן וָאָבֶץ׃ וְרֶמֶת
terminus *occurret* Et .Bethpaſſes & ,Henchaddah & ,Hengannim &
21 וְעֵין־גַּנִּים וְעֵין חַדָּה וּבֵית פַּצֵּץ׃ וּפָגַע הַגְּבוּל
eorum termini exitus erunt & ,Bethſemes & ,Sachaſimah & ,Thabor in
22 בְּתָבוֹר וְשַׁחֲצוּמָה וּבֵית שֶׁמֶשׁ וְהָיוּ תֹּצְאוֹת גְּבוּלָם
extenſionis hæreditas Hæc .earum *atria* & ,ſedecim civitates : Jarden
23 הַיַּרְדֵּן עָרִים שֵׁשׁ־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה
ſors eſt egreſſa Et .earũ *atria* & urbes ,ſuas familias *ad* Iſſachar filiorũ
24 בְנֵי־יִשָּׂשכָר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים וְחַצְרֵיהֶן׃ וַיֵּצֵא הַגּוֹרָל
,eorũ termin⁹ Fuitq; .ſuas familias *ad* Aſer filiorum *extenſioni* quinta
25 הַחֲמִישִׁי לְמַטֵּה בְנֵי־אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחוֹתָם׃ וַיְהִי גְּבוּלָם
,Miſal & ,Hamhad & ,Alamelech Et .Achſaph & ,Beten & ,Chali & ,Chelcath
26 חֶלְקַת וַחֲלִי וָבֶטֶן וְאַכְשָׁף׃ וְאַלַּמֶּלֶךְ וְעַמְעָד וּמִשְׁאָל
ortus revertetur Et .Libnath Sichor in & ,mare ad Charmel in *occurrit* &
27 וּפָגַע בְּכַרְמֶל הַיָּמָּה וּבְשִׁיחוֹר לִבְנָת׃ וְשָׁב מִזְרַח
aquilonẽ ad Iphthachel vallẽ in & ,Zebulun in *occurrit* & ,Bethdagon Solis
הַשֶּׁמֶשׁ בֵּית דָּגֹן וּפָגַע בִּזְבֻלוּן וּבְגֵי יִפְתַּח־אֵל צָפוֹנָה
,Rechob & ,Hebrõ Et .ſiniſtra à Chabul ad exibit & :Nehiel & ,Bethemech
28 בֵּית הָעֵמֶק וּנְעִיאֵל וְיָצָא אֶל־כָּבוּל מִשְּׂמֹאל׃ וְעֶבְרֹן וּרְחֹב
,Ramah termin⁹ revertetur Et .*multæ* Sidon ad uſq; ,Canah & ,Chammon &
29 וְחַמּוֹן וְקָנָה עַד צִידוֹן רַבָּה׃ וְשָׁב הַגְּבוּל הָרָמָה
eruntq; ,Choſah terminus revertetur et ,Sor munitam civitatẽ ad uſq; &
וְעַד־עִיר מִבְצַר־צֹר וְשָׁב הַגְּבוּל חֹסָה וַיִּהְיוּ
,Rechob & ,Aphec & ,Hummah Et .Achzib ad funiculo à mare ad ej⁹ exitus
30 תֹּצְאֹתָיו הַיָּמָּה מֵחֶבֶל אַכְזִיבָה׃ וְעֻמָה וַאֲפֵק וּרְחֹב
extenſionis hæreditas Hæc .earum *atria* & ,duæ & viginti civitates
31 עָרִים עֶשְׂרִים וּשְׁתַּיִם וְחַצְרֵיהֶן׃ זֹאת נַחֲלַת מַטֵּה
Filiis .earum *atria* & ,iſtæ civitates ,ſuas familias *ad* Aſer filiorum
32 בְנֵי־אָשֵׁר לְמִשְׁפְּחֹתָם הֶעָרִים הָאֵלֶּה וְחַצְרֵיהֶן׃ לִבְנֵי
.ſuas familias *ad* Napthali filiis ,ſexta ſors exivit Naphthali
נַפְתָּלִי יָצָא הַגּוֹרָל הַשִּׁשִּׁי לִבְנֵי נַפְתָּלִי לְמִשְׁפְּחֹתָם׃
Adami & ,Sahanannim in Elon ab ,Cheleph à eorum terminus fuit Et
33 וַיְהִי גְבוּלָם מֵחֵלֶף מֵאֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים וַאֲדָמִי
.Jarden ejus exitus *fuit* & :Laccum ad uſq; Jabneel & ,Necheb ipſius
הַנֶּקֶב וְיַבְנְאֵל עַד־לַקּוּם וַיְהִי תֹצְאֹתָיו הַיַּרְדֵּן׃
inde egredietur & ,Thabor Aznoth ,mare ad terminus revertetur Et
34 וְשָׁב הַגְּבוּל יָמָּה אַזְנוֹת תָּבוֹר וְיָצָא מִשָּׁם
,mari à *occurrit* Aſer in & ,meridie à Zebulun in *occurrit* & :Chuchoch
חוּקֹקָה וּפָגַע בִּזְבוּלֻן מִנֶּגֶב וּבְאָשֵׁר פָּגַע מִיָּם
Siddim ,*munitionis* civitates Et .Solis ortum Jarden ad Jehudah in &
35 וּבִיהוּדָה הַיַּרְדֵּן מִזְרַח הַשָּׁמֶשׁ׃ וְעָרֵי מִבְצָר הַצִּדִּים
.Chaſor & ,Ramah & ,Adamah Et .Chinnereth & ,Raccath ,Chammath & ,Ser
36 צֵר וְחַמַּת רַקַּת וְכִנָּרֶת׃ וַאֲדָמָה וְהָרָמָה וְחָצוֹר׃
,Chorem ,Migdalel & ,Iron Et .Henchaſor & ,Edrehi & ,Chedes Et
37 38 וְקֶדֶשׁ וְאֶדְרֶעִי וְעֵין חָצוֹר׃ וְיִרְאוֹן וּמִגְדַּל־אֵל חֳרֵם
.earum *atria* & ,*decemnovem* civitates ,Bethſames & ,Bethhanath &
וּבֵית־עֲנָת וּבֵית שֶׁמֶשׁ עָרִים תְּשַׁע־עֶשְׂרֵה וְחַצְרֵיהֶן׃

Verſio VUL. LAT.

14 Et circuit ad Aquilonem Hanathon: ſuntq; egreſſ⁹ ej⁹ Val-
15 lis Jephtahel, Et Cateth & Naalol & Semeron & Jedala & Bethlehem: civitates duo-
16 decim, & villæ earũ. Hæc eſt hæreditas trib⁹ filiorũ Zabulon per cognationes ſuas, urbes &
17 viculi earũ. Iſſachar egreſſa eſt ſors quarta p cognationes ſu-
18 as. Fuitq; ejus hæreditas, Jez-
19 rael & Caſaloth & Sunem. Et Hapharaim & Seon & Anaha-
20 rath. Et Rabboth & Ceſion,
21 Abes, Et Rameth, & Engannim,
22 & Enhadda, & Bethpheſes. Et pervenit termin⁹ ej⁹ uſq; Thabor & Sehesima & Bethſames; eruntq; exit⁹ ej⁹ Jordanis: civitates ſedecim, & villæ earũ.
23 Hæc eſt poſſeſſio filiorũ Iſſachar p cognationes ſuas, urbes
24 & viculi earũ. Ceciditq; ſors quinta tribui filiorum Aſer p
25 cognationes ſuas. Fuitq; terminus eorũ Halcath & Chali
26 & Beten & Axaph. Et Elmelech & Amaad & Meſſal: & pervenit uſque ad Carmelum maris, & Sihor & Labanath.
27 Ac revertitur contra Orientẽ Bethdagon: & pertranſit uſq; Zabulon & Vallem Jephthaël contra Aquilonem in Bethemec & Nehiel. Egreditúrq; ad
28 lævã Cabul, Et Abran & Rohob & Hamon & Cana, uſq;
29 ad Sidonem magnã. Revertitúrq. in Horma uſq; ad civitatem munitiſſimã Tyrum, & uſq; Hoſa: eruntq; exit⁹ ejus in
30 mare de funiculo Achziba. Et Amma & Aphec & Rohob: civitates vigintiduæ, & villæ
31 earũ. Hæc eſt poſſeſſio filiorũ Aſer p cognationes ſuas, ur-
32 béſq; & viculi earũ. Filiorum Nephthali ſexta ſors cecidit p
33 familias ſuas. Et cœpit terminus de Heleph & Elon in Saananim, & Adami, quæ eſt Neceb, & Jebnael uſq; Lecũ: & egreſſ⁹ eorũ uſq; ad Jordanem.
34 Revertitúrque termin⁹ contra Occidentẽ in Azanotthabor, atq; inde egreditur in Hucuca, & pertranſit in Zabulon contra Meridiem, & in Aſer contra Occidentẽ, & in Juda ad
35 Jordanẽ contra Ortũ Solis. Civitates munitiſſimæ, Aſſedim, Ser, & Emath, & Reccath, &
36 Cenereth, Et Edema, & Arama,
37 Aſor, Et Cedes & Edrai, En-
38 haſor, Et Jeron & Magdalel, Horem & Bethanath & Bethſames: civitates decem & novem, & villæ earum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

14 Καὶ περιελεύσεται ὅρια ἐπὶ Βορρᾶν ἐπὶ Ἀμώθ,
15 ϗ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτῶν ἐπὶ Γαιφαὴλ, Καὶ Καταναθ, ϗ Ναβαὰλ, ϗ Συμοὼν, ϗ Ἱεριχὼ,
16 ϗ Βαιθμάν. Αὕτη ἡ κληρονομία τῆς φυλῆς υἱῶν Ζαβουλὼν κατὰ δήμους αὐτῶν, (†) πόλεις ϗ αἱ κῶ-
17 μαι αὐτῶν. Καὶ τῷ Ἰσσάχαρ ἐξῆλθεν ὁ κλῆ-
18 ρος ὁ τέταρτος. Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια (χ) αὐ-
19 τῶν Ἰαζὴλ, ϗ Χασαλὼθ, ϗ Συνὰμ, Καὶ Ἀγὶν,
20 ϗ Σιωνὰ, ϗ Ῥεηρὼθ, Καὶ Ἀναχερὲθ, ϗ Δα-
21 βιρὼν, ϗ Κισὼν, ϗ Ῥεβὲς, Καὶ Ῥεμμὰς, ϗ Ἰεὼν, ϗ Τομμὰν, ϗ Αἱμαρὲκ, ϗ Βηρσαφής.
22 Καὶ συνάψει τὰ ὅρια ἐπὶ (ψ) Γαιθβὼρ, ϗ ἐπὶ Σαλὶμ κατὰ θάλασσαν, ϗ Βαιθσαμύς· ϗ ἔσται
23 αὐτοῦ ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων ὁ Ἰορδάνης. Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Ἰσσάχαρ κατὰ δήμους
24 αὐτῶν, αἱ πόλεις ϗ (ω) αἱ κῶμαι αὐτῶν. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ πέμπτος Ἀσὴρ κατὰ δήμους αὐ-
25 τῶν. Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν (α) Ἐξεκὲθ, ϗ
26 Ἀλὲφ, ϗ Βαιθὸκ, ϗ Κεὰφ, Καὶ Ἐλιμελὲχ, ϗ Ἀμιὴλ, ϗ Μαασὰ· ϗ συνάψει τῷ Καρμήλῳ κατὰ θάλασσαν, ϗ τῷ (β) Σιὼν, ϗ Λαβα-
27 νάθ. Καὶ ἐπιστρέψει (γ) ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου ϗ Βαιθεγενὲθ, ϗ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν ϗ (δ) Ἐγγαὶ, ϗ Φθαιὴλ κατὰ Βορρᾶν, ϗ εἰσελεύσεται (ε) ὅρια Σαφθαιβαιθμὲ, ϗ Ἰναὴλ, ϗ διελεύσεται
28 εἰς Χωβαμασομὲλ, Καὶ Ἐλβὼν, ϗ Ῥαὰβ, ϗ Ἐμεμαὼν, ϗ Κανθὰν ἕως Σιδῶνος τῆς μεγά-
29 λης. Καὶ ἀναστρέψει τὰ ὅρια εἰς Ῥαμὰ, (ζ) ϗ ἕως πηγῆς Μασφασσὰτ, ϗ τῶν Τυρίων· ϗ ἀναστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ Ἰασὶφ, ϗ ἔσται ἡ διέξοδος αὐτοῦ ἡ θάλασσα, (η) ϗ Ἀπολὲβ, ϗ Ἐχοζὸβ,
30 Καὶ Ἀρχὼβ, ϗ Ἀφὲκ, ϗ Ῥαάυ. Αὕτη ἡ κλη-
31 ρονομία φυλῆς υἱῶν Ἀσὴρ κατὰ δήμους (θ) αὐτῶν,
32 πόλεις ϗ αἱ κῶμαι αὐτῶν. Καὶ τῷ (ι) Νεφθαλὶ
33 ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕκτος. Καὶ (κ) ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν (λ) Μοολὰμ, ϗ Μωλὰ, ϗ Βεσεμιῒν, ϗ Ἀρμὲ, ϗ Ναβὸκ, ϗ Ἰεφθαμαὶ, ἕως Δωδάμ· ϗ ἐγενήθησαν αἱ διέξοδοι (μ) αὐτοῦ
34 Ἰορδάνης. Καὶ ἐπιστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ (ν) θάλασσαν ἐν Ἀθθαβὼρ, ϗ διελεύσεται ἐκεῖθεν (ξ) Ἰακανὰ, ϗ συνάψει τῷ Ζαβουλὼν ἀπὸ Νότου, (ο) ϗ Ἀσὴρ συνάψει κατὰ θάλασσαν, ϗ ὁ Ἰ-
35 ορδάνης (π) ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου. (ρ) Καὶ αἱ πόλεις τειχήρεις τῶν Τυρίων, Τύρος, (σ) ϗ Ὠμα-
36 θαδακὲθ, ϗ Κενερὲθ, Καὶ Ἀρμαὶθ, ϗ Ἀραὴλ,
37 ϗ Ἀσὼρ, Καὶ Κάδες, ϗ Ἀσσαρεὶ, ϗ πηγὴ
38 Ἀσὸρ, Καὶ Κερωὲ, ϗ Μεγαλααρεὶμ, ϗ Βαιθθαμὲ, ϗ Θεσαμύς.

Et circuibunt fines ad Aquilonem ad Amoth, & erit exitus 14
eorum ad Gæphael, Et Catanath, et Nabaal, & Symoon, 15
& (d) Hiericho, & Bethman. Hæc eſt hæreditas tribûs 16
filiorũ Zabulon ſecundũ populos eorum, civitates, & pagi earum.
Et ipſi Iſſachar exiit ſors quarta. 17
Et facti ſunt fines eorũ Jazel, & 18
Chaſaloth, & Sunã, Et Agin, & 19
Siona, & Recroth, Et Anachereth, 20
& Dabiron, & Ciſon, & Rebes,
Et Remmas, & Jeon, & Tomman, 21
& Æmarec, & Berſaphes. Et 22
contingent fines ad Gæth Bor, & ad Salim ad mare, et Bethſamys.
Et erit ej⁹ exit⁹ finiũ (c) Jordanis. Hæc eſt hæreditas trib⁹ filiorũ 23
Iſſachar ſecundũ populos eorum, civitates, & pagi earum. Et exiit 24
ſors quinta Aſer ſecundũ populos eorum. Et facti ſunt fines eorum 25
Exeleceth, & Aleph, et Bethoc, et Ceaph, Et Elimelech, & Amiel, et 26
Maaſa. Et contingent Carmelum ad mare, & Sion, & Labanath. Et 27
revertent ab Ortu Solis, & Bethegeneth: & contingent Zabulon et Eggai, & Phthael ad Aquilonẽ: et ingredientur fines Saphthe-Bethme, & Inael: & tranſibũt in Choba-Maſomel, Et Elbon, & Raab, 28
& Ememaõ, & Canthan uſq; Sidonem magnã. Et revertent fines 29
in Rama, & uſque ad fontẽ Maſphaſſat, et Tyrios. Et revertent fines ad Jaſiph: et erit exi⁹ ejus mare, & Apoleb, et Echozob, Et 30
Archob, et Aphec, et (f) Raav. Hæc 31
eſt hæreditas tribũs filiorũ Aſer ſecundũ populos eorũ, civitates et pagi earũ. Et Nephthali exiit 32
ſors ſexta. Et facti ſunt fines eo- 33
rum Moolam et Mola, et Beſemiin, et Arme, et Naboc, et Jephthame uſque Dodan. Et facti ſunt exitus ejus Jordanes. Et re- 34
vertent fines ad mare in Aththabor, et tranſibunt inde Jacana, et contingent Zabulon ab Auſtro: Et Aſer contingent ad mare: et Jordanes ab Ortu Solis: Et civi- 35
tates muratæ Tyriorũ, (g) Tyrus, et Omathadaceth, et Cenereth,
Et Armeth et Arael, et Aſor, Et 36
Cades, et Aſſari, et fons A- 37
ſor, Et Ceroe, et Megalaarim, et 38
Beththame, et (h) Theſſamys.

MS.A. (†) αἱ πόλεις αὐτῶν, ϗ αἱ (χ) αὐτῶν Ἰεζραὴλ, ϗ Ἀχασελὼθ, ϗ Σουνὰμ, ϗ Ἀφεραεὶμ, ϗ Σιὰν, ϗ Ῥενὰθ, ϗ Ἀρρανὲθ, ϗ Ῥαββὼθ, ϗ Κεσιὼν, ϗ Ἀεμὲ, ϗ Ῥαμὰθ, ϗ Ἠγαννὶμ, ϗ Ἡναδδὰ, ϗ Βαιθφασής. Καὶ συνάψει (ψ) Θαφὼθ, ϗ ἐπὶ Σασειμὰθ κατὰ θάλασσαν, ϗ Βαιθσμάς· ϗ ἔσται ἡ διέξοδος τῶν ὁρίων αὐτῶν ὁ Ἰορδάνης. (ω) αἱ ἐπαύλεις αὐτῶν. (α) Χελκὰθ, ϗ Ὀολεὶ, ϗ Βαιὲν, ϗ Ἀχσὰφ, ϗ Ἀμαὰδ, ϗ Μασὰλ· καὶ συνάψει (β) Σιὼρ, (γ) ἀπ᾽ ἀνατολῶν ἡλίου Βηθδαγὼν, καὶ (δ) Ἐνγαὶ Ἰεφθαὴλ κατὰ (ε) τὰ ὅρια Ἀσφὲλ Βηθαεμὲκ, ϗ πορεύεται τὸ μεθόριον Ἀνιὴλ, ϗ διελεύσεται εἰς Χαβὼλ ἀπὸ ἀριστερῶν, ϗ Ἀχρὰν, ϗ Ῥοὼβ, ϗ Ἀμὼν, ϗ Κανὰ ἕως Σιδῶνος (ζ) ϗ ἕως πόλεως ὀχυρώματος τῶν Τυρίων· ϗ ἀναστρέψει τὰ ὅρια ἐπὶ Σουσὰ, ϗ ἔσται (η) ϗ ἀπὸ τοῦ σχοινίσματος Ἀχζὶφ, ϗ Ἀμμὰ, ϗ Ἀφὲκ, ϗ Ῥαὼβ· πόλεις εἰκοσιδύο. Αὕτη (θ) αὐτῶν, * ϗ αἱ κῶμαι (ι) Νεφθαλεὶμ (κ) ἐγένετο (λ) Μηλὲφ, ϗ Μηλὼν, ϗ Βεσενανὶμ, ϗ Ἀρμαὶ, ϗ Νακὲβ, ϗ Ἰαβνὴλ ἕως Ἀκρού· καὶ ἐγενήθησαν (μ) αὐτοῦ (ν) θάλασσαν Ἀζανὼθ Θαβὼρ, (ξ) εἰς Ἰκὼκ, ϗ συνάψει (ο) ϗ τῷ Ἀσὴρ (π) ἀπ᾽ ἀνατολῶν (ρ) ϗ πόλεις (σ) ϗ Ἀμὰθ, ϗ Ῥεκκὰθ, ϗ Χενερὲθ, ϗ Ἀδαμὶ, ϗ Ῥαμὰ, ϗ Ἀσὼρ, ϗ Κεδὲς, ϗ Ἐδραεὶ, ϗ πηγὴ Ἀσὸρ, ϗ Ἰαριὼν, ϗ Μαγδαλὶν Ὠρὲμ, ϗ Βαιναθὰθ, ϗ Θασμές· πόλεις δεκαεννέα. Αὕτη

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

14 וּמִסְתְּחַר לֵיהּ תְּחוּמָא מִצִּפּוּנָא לְחַנָּתוֹן וַהֲווֹן מַפְקָנוֹהִי לְחֵילַת יִפְתַּח אֵל : וְקַטָּת וְנַהֲלָל
15 16 וְשִׁמְרוֹן וְיִדְאֲלָה וּבֵית לְחֶם קִרְוִין תַּרְתָּא עַסְרֵי וּפַצְחֵיהֶן : דָא אַחְסָנַת בְּנֵי זְבוּלֻן לְזַרְעִיָּתְהוֹן
17 קִרְוַיָּא הָאִלֵּין וּפַצְחֵיהֶן : לְיִשָּׂשכָר נְפַק עַדְבָא רְבִיעָאָה לִבְנֵי יִשָּׂשכָר לְזַרְעִיָּתְהוֹן : וַהֲוָה
18 19 תְּחוּמֵיהוֹן יִזְרְעֶאל וּכְסֻלּוֹת וְשׁוּנֵם : וַחֲפָרַיִם וְשִׁיאוֹן וַאֲנָחֲרַת : וְהָרַבִּית וְקִשְׁיוֹן וְאֶבֶץ :
20 וְרֶמֶת וְעֵין גַּנִּים וְעֵין חַדָּה וּבֵית פַּצֵּץ : וּמְעָרַע תְּחוּמָא בְּתָבוֹר וְשַׁחֲצִימָה וּבֵית שֶׁמֶשׁ וַהֲווֹן
21 22 מַפְקָנוֹהִי דִתְחוּמְהוֹן לְיַרְדְּנָא קִרְוִין שִׁית עֶשְׂרֵה וּפַצְחֵיהֶן : דָא אַחְסָנַת שִׁבְטָא דִבְנֵי יִשָּׂשכָר
23 24 לְזַרְעִיָּתְהוֹן קִרְוַיָּא וּפַצְחֵיהֶן : וּנְפַק עַדְבָא חֲמִישָׁאָה לְשִׁבְטָא דִבְנֵי אָשֵׁר לְזַרְעִיָּתְהוֹן : וַהֲוָה
25 תְּחוּמְהוֹן חֶלְקַת וַחֲלִי וּבֶטֶן וְאַכְשָׁף : וְאַלַּמֶּלֶךְ וְעַמְעָד וּמִשְׁאָל וּמְעָרַע בְּכַרְמְלָא לְיַמָּא
26 27 וּבְשִׁיחוֹר לִבְנָת : וְתָאֵב מִמַּדְנַח שִׁמְשָׁא בֵּית דָּגוֹן וּמְעָרַע בִּזְבוּלֻן וּבְחֵילַת יִפְתַּח אֵל לְצִפּוּנָא
28 בֵּית מֵישְׁרָא וּנְעִיאֵל וְנָפֵיק לְכָבוּל מִסְּמָלָא : וְעֶבְרוֹן וּרְחֹב וְחַמּוֹן וְקָנָה עַד צִידוֹן רַבָּה :
29 וְתָב תְּחוּמָא לְרָמְתָא וְעַד קִרְוִין כְּרִיכָן קִרְוֵי תּוּקְפָּא וְתָב תְּחוּמָא לְחוֹסָה וִיהוֹן מַפְקָנוֹהִי
30 לְיַמָּא מֵעֲדַב אַכְזִיב : וְעוּמָה וַאֲפֵק וּרְחוֹב קִרְוִין תַּרְתֵּין וְעֶשְׂרִין וּפַצְחֵיהֶן : דָא אַחְסָנַת
31 32 שִׁבְטָא דִבְנֵי אָשֵׁר לְזַרְעִיָּתְהוֹן קִרְוַיָּא הָאִלֵּין וּפַצְחֵיהֶן : לִבְנֵי נַפְתָּלִי נְפַק עַדְבָא שְׁתִיתָאָה
33 לִבְנֵי נַפְתָּלִי לְזַרְעִיָּתְהוֹן : וַהֲוָה תְּחוּמֵיהוֹן מֵחֵלֶף מֵאֵלוֹן בְּצַעֲנַנִּים וַאֲדָמִי הַנֶּקֶב וְיַבְנְאֵל עַד
34 לָקוּם וַהֲווֹן מַפְקָנוֹהִי לְיַרְדְּנָא : וְתָאֵב תְּחוּמָא לְיַמָּא לְאַזְנוֹת תָּבוֹר וּנְפַק מִתַּמָּן לְחוּקֹּקָה
35 36 וּמְעָרַע בִּזְבוּלֻן מִדָּרוֹמָא וּבְאָשֵׁר יְעָרַע מִמַּעַרְבָא וּבִיהוּדָה יַרְדְּנָא מַדְנַח שִׁמְשָׁא : וְקִרְוִין
37 כְּרִיכָן הַצִּדִּים צֵר וְחַמַּת רַקַּת וְכִנֶּרֶת : וַאֲדָמָה וְהָרָמָה וְחָצוֹר : וְקֶדֶשׁ וְאֶדְרֶעִי וְעֵין חָצוֹר :
38 וְיִרְאוֹן וּמִגְדַּל אֵל חֳרֵם וּבֵית עֲנָת וּבֵית שֶׁמֶשׁ קִרְוִין תְּשַׁע עֶשְׂרֵה וּפַצְחֵיהֶן :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et revertitur ſibi termin⁹ à Septentrione ad Hhanathon, et fuerunt exitus 14
ejus ad vallem Jephtahhel. Et Kattath et Nahalal, et Simeron, et Jadala, et 15
Bethlehem: urbes duodecim et oppida earum. Hæc poſſeſſio filiorum Zebulun ad proſapias ſuas: urbes hæ et oppida earum. Et Iſſachar exiit ſors 16 17
quarta, filiis Iſſachar ad proſapias eorum. Et fuit terminus eorum; Jezreghel, et Chezzuloth, et Sunem. Et Hapharaim, et Siaon, et Anhharath. 18 19
Et Harabith, et Kiſſion, et Abeſz. Et Remeth, et Ghein-Ganim, et Gheinhhada, et Beth-paſzeſz. Et contingit terminus in Thabor, et Sahhaſzima, 20 21
& Beth-Semes; & fuerunt exitus termini *eorum* Jordanis: urbes ſedecim 22
& oppida earum. Hæc poſſeſſio tribus filiorum Iſſachar ad proſapias ſuas: 23
urbes et oppida earũ. Et exiit ſors quinta tribui filiorum Aſer ad proſapias eorum. Et fuit terminus eorum Hhelkath et Hhali; et Beten, et Achſaph. Et Alamelech, et Ghamghad, et Miſſal: et contingit in Carmela ad 24 25 26
mare, et Beſſihhor Libnath. Et vertitur ab oriente Solis ad Beth-Dagon, 27
et contingit in Zebulun, et in valle Jiphthahhel ad Septentrionem Beth-Meſra, et Neghiel: et exit ad Chabul à *ſiniſtra*. Et Ghebron et Rehhob, 28
& Hhamon, & Kana uſq; Szidon magnam. Et vertitur terminus ad Ramatha et uſq; ad urbes arcium; urbes fortitudinis. Et vertitur terminus ad 29
Hhozza, et fuerunt exit⁹ ej⁹ ad mare, ex ſorte Achzib. Et Ghuma, et Aphek, et Rehhob: urbes viginti et duæ, et oppida earũ. Hæc poſſeſſio tribus 30 31
filiorum Aſer ad proſapias eorum, urbes hæ et oppida earum. Filiis Nephthali exiit ſors ſexta; filiis Nephthali ad proſapias eorum. Et fuit terminus 32 33
eorum Mehheleph, Meelon, Beſzaghananim et Adami-Hanekeb, et Jabneel uſq; Lakum; et fuerunt exitus ejus ad Jordanem. Et vertitur terminus 34
ad mare ad Aznoth-Thabor: et exit inde ad Hhukok: et tangit in Zebulun ab Auſtro, et in Aſer contingit ab occaſu, et in Juda Jordane ortu Solis.
Et urbes arcium: Haſzidim, Szer, et Hhamath, Rakath et Chinareth. Et 35
Adama et Harama, et Hhaſzor. Et Kedes, et Edreghi, et Ghein-Hhaſzor. Et 36 37
Jiron, et Migdal-El, Hharem et Beth-ghanath, et Beth-ſemes: urbes novendecim et oppida earum. 38

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 31 [illegible]
32 [illegible]
33 [illegible]
34 [illegible]
35 [illegible]
36 37 [illegible]
38 [illegible]

Tum vertit ſe terminus ad Aquilonarem plagam Hediton, & ſunt exitus ejus ad vallem 14
Kephathnael, Et Catath, Jahliel, Somrin, Arala, & Beth-lehem, civitates duodecim 15
& oppida earum. Hæc eſt hæreditas filiorum Zebolon per familias ſuas. Quarta ſors 16 17
prodiit filiis Iſachar per familias ſuas: Fuit autem terminus eorum, Izrael, & Cheſloth, 18
Sevin, Hephiram, Senan, Aaterach, Deblath, Ciſon, Ophas, Colis-In, Esjan, In-hada, 19 20
& Beth-peſſian. Deinde pertingit limes ad Tabor, & Sahſima, & Beth-ſemes; denique 21 22
fuit exitus limitis eorum ad Jordanem: civitates tredecim cum pagis earum. Hæc eſt 23
hæreditas tribûs filiorũ Iſachar per familias ſuas, civitates ac pagi earum. Quinta ſors 24
prodiit tribui filiorum Aſir per familias ſuas: Fuitque terminus eorum, Hecloth, Hali, Be- 25
ten, Achſaph, Amlech, Amchar, & Meſael; pertingítque Charmelum ab Occidente, & Sihor, ac Labith. Tum reflectitur ab 26 27
Oriente ſole ad Beth-dagon, & recurrit ad Zebolon, & ad vallem Nephtahael ab Aquilone, tum ad Dabith, & convallem Neael;
egreditúrque ad Bubel ab Aquilone, Ad Ebron, ad Rehob, ad Hemon, & ad Caa, 28
uſque ad Sidon magnam. Tum vertit ſe terminus ad Ramath, & *pergit* uſque ad Sur 29
urbem maximam: deinde reflectitur terminus idem ad Has, & ſunt exitus ejus ad Occidentalem partem vallis Achzib. Item 30
Convallis, Aphec, & Rohob: civitates viginti duæ cum villis earum. Hæc eſt hæ- 31
reditas tribûs filiorum Aſir per familias ſuas, hæ civitates, & villæ earum. Sexta 32
ſors prodiit filiis Nephtali per familias ſuas: Fuitque terminus eorum ab Helpha, & ab 33
Alun, à Sanaam, Adama, Necab, & Nebael, uſque ad Lecum. Ab his exit ad Jordanem, Tum vertit ſe terminus Occiden- 34
tem verſùs ad Aznoth in Cabuz: indéque procedit ad Hebic, inciditque in Zebolon ab Auſtro, & in Aſir incidit ab Occidente, in Juda verò ad Jordanem ab Oriente
ſole, Et in urbes magnas Sur & Saidon, 35
Hemath, Carath, Chenarath, Adama, Da- 36
ma, Haſſor, Cades, Ardei, In-Sur, Dion, 37
Magdaljel, Horom, Beth-anoth, & Beth- 38
ſemes: civitates novemdecim cum pagis earum.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 * ودارته التخم من شمال حنانوت * وكانت نهايته وادي يفتحايل * وقطات * وناهلال * وسمرون *
15 16 ويدالا * وبيت لحم * اثنتا عشر مدينة وضياعها * هذه نحلة بني زابلون لقبايلهم * هولاء المدن
17 18 ورساتيقهم * وخرج السهم الرابع لبني يساخار لقبايلهم * وكان تخومهم يزرعالا * وكسولوت * وسولام
19 20 * وحفارايم * وسياون * وآناحرت * وربيت * وقسيون * وابص * ورامت * وعين جنيم * وعين حدا * وبيت
21 22 فصيص * ولقي التخم تابور * وساحصيما * وبيت شمس * وكان تخمهم الاردن * ستة عشر مدينة
23 24 وحصايرهم * هذه نحلة بني ايساخار لعشايرهم * المدن المذكورة ورساتيقهن * وخرج السهم الخامس
25 26 لسبط بني اسير لقبايلهم * وكان حدهم حلقات * وعلي * وباطن * واكساف * والملك * وعماد * ومسايل *
27 ويلقا الكرمل غربا * وبشحور لبنان * ويرجع من ناحية مشرق الشمس الي بيت داجون * ثم يلقي
28 زبولون * ووهد يفتح ايل * وشمالا بيت المرج ونعيايل * ويخرج الي كابول يسرا * وعبرون * ورحوب *
29 وحمون * وقانا * الي صيدون الكبري * ويخرج التخوم الي راما والي مدينة حصن صور * ثم يعود الي
30 حوسا * ويكون نهايته البحر من خط اخزيبا * وعما * وافيون * ورحوب * اثنتان وعشرون مدينة
31 ورساتيقهن * هذه نحلة بني اسير بعشايرهم * هولاء المدن ورساتيقهن * وخرج السهم السادس لبني
32 نفتالي * وكان تخومهم من حلف * ومن ايلون التي هي صاعنيم * واصحاب المعصرة * ويبنايل الي
33 لقوم * وكان نهايته الاردن * وعاد التخم غربا الي ازنوت تابور * وخرج منه الي حوقوق * ولقي زابلون
34 35 جنوبا * واسير غربا * ويهودا من جهة مشرق الشمس * من مدن الحصون صديم * صير حمات * رقات *
36 37 وكنارت * واداما * وراما * وحاصور * وقادس * وادرعات * وعين حاصورا * ويراون * وبرج ايل * وحريم *
38 وبيت عنات * وبيت شمس * تسعة عشر مدينة ورساتيقهن *

Tum reflexus eſt limes à Septentrione Hanathoth, fuitq; finis ejus vallis Japhtahael, 14
Cattath, Nabalal, Semron, Jadala, & 15
Beth-lehem: urbes duodecim cum oppidis earũ. Hæc eſt hæreditas filiorum Zabolon 16
per familias ſuas, hæ urbes ac ſuburbana eorundem. Præterea egreſſa eſt ſors quar- 17
ta filiis Iſſachar per familias eorum: Et 18
fuit terminus eorum Izraala, Keſuloth, & Sulam, Haphᴀraim, Siaun, & Anaharath, 19
Rabbith, Caſion, & Abes, Ramath, Fons- 20
gannim, Fons-hadda, & Beth-paſſis. Tum 21
incurrit terminus in Tabor, Sahaſſima, & 22
Beth-ſemes; fuitq; terminus eorum Jordanis: ſexdecim urbes, & caſtella earum.
Hæc eſt hæreditas filiorum Iſſachar per 23
familias eorum, urbes videlicet *prædictæ, & ſuburbia earum. Poſtea egreſſa eſt ſors* 24
quinta tribui filiorum Aſir per familias ſuas: Fuitque limes eorum Halcat, Hali, 25
Baten, & Achſaph, Almalech, Amcad, et 26
Meſael, incurritq; in Carmel ad Occidentem, & in Sihor Libani. Tum reverſus eſt 27
ex plaga Ortûs ſolis ad Beth-dagon, tum incurrit in Zabulon & vallẽ Iephtah-il; ab Aquilone verò in Domum-prati, ac Najael; exitq; ad Kabul ſiniſtrorſùm, Et A- 28
phron, & Rehob, Hammon, & Cana, uſq; ad Sidon magnã. Rurſus egreditur limes 29
ad Rama, et ad urbẽ arcis Sur, tum revertitur ad Huſa, & finis ej⁹ eſt mare quod
pertinet *ad lineã Achzibæ. Præterea Om-* 30
ma, Aphjon, & Rehob: urbes viginti duæ cum oppidis earum. Hæc eſt hæreditas fi- 31
liorum Aſir per familias ſuas, hæ urbes, et oppida earum. Deinde egreſſa eſt ſors ſex- 32
ta filiis Nephtali: Fuitq; terminus eorum 33
ab Haleph, & ab Ailon quæ eſt Saannim, & poſſeſſoribus torcularis, & Iabnael, uſque ad Laccum; fuitq; finis ejus Jordanis.
Tum reflectitur limes Occidentẽ verſùs 34
ad Aznoth-tabor, indeq; egreditur ad Hucoc, & offendit Zebolonem à Meridie, & Aſer ab Occidente, & Iudã ex parte Ortûs ſolis. Ex urbibus autem quæ habebant 35
arces, fuerunt Saddim, Sir, Hamat, Raccat, & Chennarat, Adama, Rama, Haſſor, 36
Cades, Adraat, & Fons-haſſora, Jeraon, 37
Turris-il, Harim, Beth-anath, & Beth- 38
ſemes: urbes novemdecim, & ſuburbana earum.

ספר יהושע : כ

,urbes ;suas familias ad Naphthali filiorū *extensionis* hæreditas Hæc
39 זאת נחלת מטה בני־נפתלי למשפחתם הערים
sors exivit ,suas familias ad Dan filiorum *Extensioni* .earum *atria* &
40 וחצריהן : למטה בני־דן למשפחתם יצא הגורל
,Esthaol & ,Sorhah ,eorū hæreditatis terminus fuit Et .septima
41 השביעי : ויהי גבול נחלתם צרעה ואשתאול
,Elon Et .Ithlah & ,Ajalon & ,Sahalabbin Et .Hirsemes &
42 ועיר שמש : ושעלבין ואילון ויתלה : ואילון
43 ,Jehud Et .Bahalath &,Gibbethon &,Eltheceh Et.Hechron &,Timnatah&
44 ותמנתה ועקרון : ואלתקה וגבתון ובעלת : ויהוד
45 termino cum Raccon & ,Mehajarchon Et .Gathrimmon &,Beneberach &
46 ובני־ברק וגת־רמון : ומי הירקון והרקון עם־הגבול
ascenderuntque :eis ab Dan filiorū terminus exivit Et .Japho contra
47 מול יפו : ויצא גבול בני־דן מהם ויעלו
eam percusserunt & ,eam ceperuntq; ,Lesem cum pugnaverūt & ,Dan filii
בני־דן וילחמו עם־לשם וילכדו אותה ויכו אותה
Lesem vocaverunt & :ea in habitaverūt &,eam *hæreditaverunt* ,gladii *os ad*
לפי־חרב וירשו אותה וישבו בה ויקראו ללשם
Dan filiorū *extensionis* hæreditas Hæc .sui patris Dan nomen secundū,Dan
48 דן כשם דן אביהם : זאת נחלת מטה בני־דן
hæreditate cōpleverunt Et .earum *atria* & istæ civitates ,suas familias *ad*
49 למשפחתם הערים האלה וחצריהן : ויכלו לנחל
hæreditatem Israel filii dederuntque :suos terminos *ad* terram
את־הארץ לגבולתיה ויתנו בני־ישראל נחלה
ei dederunt Domini *os Super* .sui medio in Nun filio Jehosuah
50 ליהושע בן־נון בתוכם : על־פי יהוה נתנו לו
: Ephraim monte in Serach Thimnath ,postulavit quam urbem
את־העיר אשר שאל את־תמנת־סרח בהר אפרים
quas ,hæreditates Istæ .ea in habitavit & ,civitatem ædificavit &
51 ויבנה את־העיר וישב בה : אלה הנחלת אשר
patrum *capita* & ,Nun filii Jehosuah &,sacerdos Elhazar fecerūt hæreditare
נחלו אלעזר הכהן ויהושע בן־נון וראשי האבות
,*Domini facies ad* Siloh in *sorte in* Israel filiorum *extensionum*
למטות בני־ישראל בגורל בשלה לפני יהוה
.terram *dividendo à* finierunt & : *conventus tentorii* ostium
פתח אהל מועד ויכלו מחלק את־הארץ :

CAP. XX. כ

,Israel filios ad Loquere : dicendo ,Jehosuah ad Dominus est locutus Et
1 וידבר יהוה אל־יהושע לאמר : דבר אל־בני ישראל
2 vos ad sum locutus quas ,*retractionis* civitates vobis Date :dicendo
לאמר תנו לכם את־ערי המקלט אשר־דברתי אליכם
ignorantia in animam percutientem homicidā illuc *fugiendū* Ad .Moseh *manu in*
3 ביד־משה : לנוס שמה רוצח מכה־נפש בשגגה
.sanguinis *redemptore* à *retractionem* in vobis eruntque ;scientia *non in*
בבלי־דעת והיו לכם למקלט מגאל הדם :
,civitatis portæ ostium stabitque ,istis civitatibus ex unam ad fugiet Et
4 ונס אל־אחת מהערים האלה ועמד פתח שער העיר
recolligent & :sua verba ipsius urbis seniorum auribus in loquetur ac
ודבר באזני זקני העיר ההיא את־דבריו ואספו
.eis cum habitabit & ,locum ei dabuntque :se ad urbem in eum
אתו העירה אליהם ונתנו־לו מקום וישב עמם :
concludent non & ,eum *post* sanguinis *redemptor* fuerit insecutus cùm Et
5 וכי ירדף גאל הדם אחריו ולא־יסגרו את־
non & ,suū proximum percussit scientia *non in* quia ;ejus manu in homicidā
הרצח בידו כי בבלי־דעת הכה את־רעהו ולא־
,ipsa civitate in habitabit Et .nudiustertii ,heri ab eum *ipse odio habens*
6 שנא הוא לו מתמול שלשום : וישב בעיר ההיא
magnum sacerdotem mori usque ,judicium ad *cœtus facies ad se stare usque*
עד־עמדו לפני העדה למשפט עד־מות הכהן הגדול
ad veniet & ,homicida revertetur tunc : illis diebus in erit qui
אשר יהיה בימים ההם אז ישוב הרוצח ובא אל־
.*inde fugerat qui* civitatem ad ,suam domū ad & ,suā civitatem
עירו ואל־ביתו אל־העיר אשר־נס משם :

Versio VULG. LAT.

39 Hæc est possessio trib⁹ filiorū Nephthali p cognationes suas, 40 urbes & viculi earū. Tribui filiorū Dan p familias suas egressa est sors septima. 41 Et fuit termin⁹ possessionis ej⁹ Saraa & Esthaol, & Hirsemes, id est, 42 civitas Solis. Selebin & Aialon 43 & Jethela. Elon & Themna & 44 Acron. Elthece, Gebbethon & 45 Balaath. Et Jud & Bane & Barach & Gethremmon. 46 Et Meiarcon & Arecon, cum termino qui respicit Joppen, 47 Et ipso fine concluditur. Ascenderúntq; filii Dan, & pugnaverunt contra Lesem, ceperúntq; eā: & percusserunt eā in ore gladii, & possederunt, & habitaverunt in ea, vocantes nomen ej⁹, Lesem Dan, ex nomine Dan patris sui. 48 Hæc est possessio trib⁹ filiorū Dan, per cognationes suas, urbes & viculi earū. 49 Cúmq; compléssent sorte dividere terrā singulis p trib⁹ suas, dederunt filii Israel possessionē Josue filio Nun in medio sui, 50 Juxta præceptū Dñi, urbem quā postulavit, Thamnath Saraa in monte Ephraim: & ædificavit civitaté, habitavítque in ea. 51 Hæ sunt possessiones, quas sorte diviserunt Eleazar sacerdos & Josue fili⁹ Nun, & principes familiarū ac tribuū filiorū Israel, in Silo, corā Dño ad ostium tabernaculi testimonii, partitíq; sunt terram.

CAP. XX.

1 ET locut⁹ est Dñs ad Josue, dicens; Loquere filiis Israel, & 2 dic eis, Separate urbes fugitivorū, de quib⁹ locut⁹ sū ad vos 3 p manū Moysi; Ut confugiat ad eas quicunq; animam percusserit nesci⁹: & possit evadere irā proximi, qui ultor est sanguinis: 4 Cùm ad unā harū confugerit civitatū, stabit ante portā civitatis, & loquetur senioribus urbis illi⁹ ea quæ se cōprobent innocentem: sícque suscipient eū, & dabunt ei locū ad habitandū. 5 Cúmq; ultor sanguinis eū fuerit persecut⁹, nō tradent in man⁹ ejus: quia ignorans percussit proximum ej⁹, nec ante biduū, triduúmve, 6 ej⁹ probatur inimic⁹. Et habitabit in civitate illa, donec stet ante judiciū causā reddens facti sui, & moriatur sacerdos magn⁹, qui fuerit in illo tempore: tunc revertetur homicida, & ingredietur civitatem & domū suā de qua fugerat.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

39 Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Νεφθαλί. 40 Καὶ τῷ Δὰν ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος ὁ ἕβδομος. 41 Καὶ ἐγενήθη τὰ ὅρια αὐτῶν (τ)Σαρὰθ, καὶ Ἀσὰ, καὶ πόλις Σαμμαύς, 42 Καὶ Σαλαμὶν, καὶ Ἀμμὼν, καὶ Σιλαθὰ, 43 Καὶ Ἐλὼν, καὶ Θαμναθὰ, καὶ Ἀκκαρὼν, 44 Καὶ Ἀλκαθὰ, καὶ Βεγεθὼν, καὶ Γεβεθὰν, 45 Καὶ Ἀζὼρ, καὶ Βαναιβακὰτ, καὶ Γεθρεμμὼν, 46 Καὶ ἀπὸ θαλάσσης Ἱεράκων ὅριον πλησίον Ἰόππης. 48 Αὕτη ἡ κληρονομία φυλῆς υἱῶν Δὰν κατὰ δήμους αὐτῶν, αἱ (υ)πόλεις αὐτῶν καὶ αἱ κῶμαι αὐτῶν. καὶ οὐκ ἐξέθλιψαν οἱ υἱοὶ Δὰν τὸν Ἀμορραῖον τὸν θλίβοντα αὐτοὺς ἐν τῷ ὄρει. καὶ οὐκ εἴων αὐτοὺς οἱ Ἀμορραῖοι (φ)καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα, καὶ (†)ἔθλιψαν ἀπ᾽ αὐτῶν 47 τὸ ὅριον τῆς μερίδος αὐτῶν. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Δὰν, καὶ ἐπολέμησαν (χ) τὴν Λαχίς, καὶ κατελάβοντο αὐτὴν, καὶ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν στόματι (ψ)μαχαίρας· καὶ κατῴκησαν αὐτὴν, καὶ ἐκάλεσαν τὸ ὄνομα αὐτῆς (ω) Λασενδάν. καὶ ὁ Ἀμορραῖος ὑπέμεινε τοῦ κατοικεῖν ἐν Ἐλὼμ καὶ ἐν (α) Σαλαμὶν· καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ τοῦ Ἐφραὶμ (β) 49 ἐπ᾽ αὐτοὺς, καὶ ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον. Καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν κατὰ τὸ ὅριον αὐτῶν. καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (γ)κλῆρον τῷ 50 Ἰησοῖ τῷ υἱῷ Ναυῆ ἐν αὐτοῖς Διὰ (δ)προστάγματος τοῦ θεοῦ, καὶ ἔδωκαν αὐτῷ τὴν πόλιν, ἣν ᾐτήσατο, (ε)Θαμνασαράχ, ἥ ἐστιν ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ. καὶ ᾠκοδόμησε τὴν πόλιν, καὶ κατῴκει ἐν αὐτῇ. 51 Αὗται αἱ διαιρέσεις ἃς (ζ)κατεκληρονόμησεν Ἐλεάζαρ ὁ ἱερεὺς, καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ, καὶ οἱ (η)ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἐν ταῖς φυλαῖς (θ) Ἰσραὴλ κατὰ κλήρους ἐν Σηλὼ, ἔναντι κυρίου παρὰ τὰς θύρας τῆς σκηνῆς τοῦ μαρτυρίου. καὶ ἐπορεύθησαν ἐμβατεῦσαι τὴν γῆν.

Hæc est hæreditas trib⁹ filiorum Nephthali. 39 *Et Dan exiit sors septima.* 40 *Et facti sunt fines eorum* 41 *Sarath, & Asa, et civitates Sammays, Et Salamin, & Ammon,* 42 *& Silatha, Et Elon, & Thamnatha,* 43 *& Accaron, Et Alcatha, & Begethon,* 44 *& Gebeclā, Et Azor, &* 45 *Banæbacat, & Geth Remmon. Et* 46 *à mari Hieracon terminus prope Ioppē. (i)Hæc hæreditas tribûs* 48 *filiorū Dan secundùm populos eorum, civitates eorum, & pagi earum. Et non extriverunt filii Dan Amorrhæum vexantē eos in monte. Et non sinebant eos Amorrhæi descendere in convallem. Et vexaverunt à se terminum portionis eorum. Et iverunt filii Dan,* 47 *& oppugnaverunt (k)Lachis, & ceperunt eam, & percusserunt eā in ore gladii. Et habitaverunt eā: et vocaverunt nomen ejus, (l)Lasendan. (m)Et Amorrhæus permansit habitare in Elom, & in Salamin. Et gravata est manus Ephræm super eos, et facti sunt illis* 49 *tributarii. Et (n) iverunt adire terrā secundùm terminum ipsorum. Et dederunt filii Israel sortem Iesu filio Nave inter ipsos* 50 *Per præceptum Dei: & dederunt ei civitatē, quā petiit, Thamnasarach, quæ est in monte Ephræm. Et ædificavit civitatē, & habitabat in ea.* 51 *Hæ sunt divisiones, quas in hæreditatē dedit Eleazar sacerdos, & Iesus Nave, et principes familiarum in tribubus Israel, secundùm sortes in Selo, ante Dominum apud januas tabernaculi testimonii. Et iverunt adire terram.*

MS. A. (τ) Σαραὰ, καὶ Ἐσθαὸλ, καὶ πόλις Σαμὲς, καὶ Σαλαμεὶν, καὶ Ἰαθλών, καὶ Ἰεθλὰ, καὶ Ἐλὼν, καὶ Θαμνὰ, καὶ Ἀκκαρὼν, καὶ Ἐλθεκὼ, καὶ Γαβαθὼν, καὶ Βαλαὼν, καὶ Ἰὰθ, καὶ Βανηβαρὰκ, καὶ Γεθρεμμὼν, καὶ ἀπὸ θαλάσσης (υ)πόλις καὶ αἱ (φ)καταβαίνειν (†)ἔθλιβον (χ)τὴν Λεσὲμ, (ψ)μαχαίρης· καὶ κατέσπασαν αὐτὴν, καὶ ἐκάλεσαν (ω)Λεσενδάν. (α) Σαλαμείν· (β)ἐπ᾽ αὐτοῖς, (γ)κλῆρον Ἰησοῖ υἱῷ (δ) προστάγματι κυρίου, καὶ (ε)Θαμναθσαράχ, (ζ) κατεκληρονόμησαν (η) ἄρχοντες πατριῶν (θ) τοῦ Ἰσραήλ

ΚΕΦ. κʹ.

1 ΚΑὶ ἐλάλησε κύριος τῷ Ἰησοῖ, λέγων, 2 Λάλησον τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, λέγων, Δότε τὰς πόλεις τῶν φυγαδευτηρίων, ἃς εἶπα πρὸς ὑμᾶς διὰ Μωυσῆ. 3 Φυγαδευτήριον τῷ φονευτῇ τῷ πατάξαντι ψυχὴν ἀκουσίως· καὶ ἔσονται ὑμῖν αἱ πόλεις φυγαδευτήριον, καὶ οὐκ ἀποθανεῖται ὁ φονευτὴς (α)ὑπὸ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἐναντίον τῆς συναγωγῆς εἰς (β) κρίσιν.

CAP. XX.

ET locutus est Dominus Iesu, dicens, 1 *Loquere filiis Israel, dicens, Date civitates refugiorum, quas dixi ad vos per Moysen,* 2 *Refugium homicidæ, qui percussit animam non sponte.* 3 *Et erunt vobis civitates refugium: & non morietur homicida à persequente sanguinem; (a) quoadusq; constiterit corā Synagoga in judicium.*

MS. A. (α) ἀπὸ τοῦ (β)κρίσιν. Καὶ φεύξεται εἰς μίαν τῶν πόλεων τούτων, καὶ στήσεται ἐπὶ τὴν θύραν τῆς πόλεως, καὶ λαλήσει ἐν τοῖς ὠσὶν τῶν πρεσβυτέρων τῆς πόλεως ἐκείνης τοὺς λόγους τούτους. καὶ ἐπιστρέψουσιν αὐτὸν ἡ συναγωγὴ πρὸς αὐτοὺς, καὶ δώσουσιν αὐτῷ τόπον, καὶ κατοικήσει μετ᾽ αὐτῶν. Καὶ ὅτι διώξεται ὁ ἀγχιστεύων τὸ αἷμα ὀπίσω αὐτοῦ, καὶ οὐ συγκλείσουσιν τὸν φονεύσαντα ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ὅτι οὐκ εἰδὼς ἐπάταξεν τὸν πλησίον αὐτοῦ, καὶ οὐ μισῶν αὐτὸς αὐτὸν ἀπ᾽ ἐχθὲς καὶ τρίτην. Καὶ κατοικήσει ἐν τῇ πόλει ἐκείνῃ, ἕως * τῆς κατὰ πρόσωπον τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν, ἕως ἀποθάνῃ ὁ ἱερεὺς ὁ μέγας, ὃς ἔσται ἐν ταῖς ἡμέραις ἐκείναις. τότε ἐπιστρέψει ὁ φονεύσας, καὶ ἐλεύσεται εἰς τὴν πόλιν αὐτοῦ, καὶ πρὸς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ πρὸς πόλιν ὅθεν ἔφυγεν ἐκεῖθεν. Καὶ διέστειλαν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

39 דא אחסנת שבטא דבני נפתלי לזרעיתהון קרויא ופצחיהן : לשבטא דבני דן לזרעיתהון
40 נפקא עדבא שביעאה : והוה תחום אחסנתהון צרעה ואשתאול וקרית שמשא :
41 42 ושעלבין ואילון ויתלה : ואילון ותמנתא ועקרון : ואלתקה וגבתון ובעלת : ויהוד ובני
43 44 ברק וגת רמון : ומי הירקון ורקון עם תחומא די לקבל יפו : ונפק תחום בני דן מנהון
45 46 וסליקו בני דן ואגיחו קרבא עם לשם וכבשו יתה ומחו יתה לפתגם דחרב וירתו יתה
47 48 ויתיבו בה וקרו ללשם דן כשום דן אבוהון : דא אחסנת שבטא דבני דן לזרעיתהון
49 קרויא האלין ופצחיהן : ושיציאו לאחסנא ית ארעא לתחומהא ויהבו בני ישראל אחסנא
50 ליהושע בר נון ביניהון : על מימרא דיי יהבו ליה ית קרתא די שאל ית תמנת סרח
51 בטורא דאפרים ובנא ית קרתא ויתיב בה : אלין אחסנתא די אחסין אלעזר כהנא
ויהושע בר נון ורישי אבהתא לשבטיא דבני ישראל בעדבא בשלה קדם יי בתרע משכן
זמנא ושיציאו מלפלגא ית ארעא :
כ
1 2 ומליל יי עם יהושע למימר : מלל עם בני ישראל למימר הבו לכון ית קרוי שיזבותא
3 דמלילית עמכון בידא דמשה : למערוק לתמן קטולא דיקטול נפשא בשלו בלא מדעיה
4 ויהוין לכון לשיזבא מגאל דמא : ויערוק לחדא מקרויא האלין ויקום במעלנא דתרע
קרתא וימלל קדם סבי קרתא ההיא ית פתגמוהי ויכנשון יתיה לקרתא לותהון ויתנון
5 ליה אתר ויתיב עמהון : וארי ירדוף גאל דמא בתרוהי ולא ימסרון ית קטולא בידיה
6 ארי בלא מדעיה קטל ית חבריה ולא סני הוא ליה מאתמלי ומדקמוהי : ויתיב בקרתא
ההיא עד דיקום קדם כנשתא לדינא עד דימות כהנא רבא די יהא ביומיא האנון בכן
יתוב קטולא ויעול לקרתיה ולביתיה לקרתא די ערק מתמן :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Hæc possessio tribus filiorum Nephthali ad prosapias eorū: urbes et oppida earum. 39 Tribui filiorum Dan ad prosapias eorum, exiit sors septima. 40 Et fuit terminus possessionis eorum; Szargha et Esthaol, et urbs Sames. 41 Et Saghalabin et Ajalon, et Ithelah. 42 Et Ailon, et Thimnatha, et Ghekron. 43 Et Elthekeh, et Gibthon, et Baghalath. 44 Et Ihud, et Bene-Berak, et Gath-Rimon. 45 Et Mei-Hajarkon et Harakon cum termino qui contra Japho. 46 Et exiit terminus filiorum Dan ab eis: et ascenderunt filii Dan, et iniverunt bellum cum Lessen, et subegerunt eam, et deleverunt eam ad verbū gladii, et possederunt eā, et habitarunt in eâ, et appellarunt Lessen, Dan, nomine Dan patris eorū. 47 48 Hæc possessio tribus filiorū Dan ad prosapias eorum; urbes hæ et oppida earum. 49 Et finierunt ad possidendum terram ad terminum ejus; et dederunt filii Israel possessionem Josue filio Nun inter ipsos. 50 Juxta dictum Domini dederunt ei urbem quam petivit; Thimnath Zzarahh in monte Ephraim: et ædificavit urbem, et habitavit in eâ. 51 Hæ possessiones, quas possidere fecerunt Eleazar sacerdos, et Josue filius Nun, et capita patrum tribuum filiorum Israel in sorte in Silo ante Dominum, in porta tabernaculi fœderis: et finierunt à dividendâ terrâ.

CAP. XX.

1 ET locutus est Dñs cum Josue, ad dicendum: 2 Loquere cum filiis Israel, ad dicendum: Date vobis urbes evasionis, quas locutus sum vobiscū in manu Mosis: 3 Ad fugiendū eò occisorē, qui occidet animā in errore, in non scientiâ suâ: et erunt vobis in evasionem à redemptore sanguinis. 4 Et fugiet ad unā ex urbib⁹ his, et stabit in introitu portæ urbis, et loquetur ante senes civitatis illius verba sua; et aggregabunt eum ad civitatem ad ipsos, et dabunt ei locum, et habitabit cum eis. 5 Et quando secutus fuerit redemptor sanguinis post eum, et non tradent occisorē in man⁹ ej⁹, quia in non scientiâ suâ occidit sociū suū, et non odit ipse illū ab heri et ab ante eum. 6 Et habitabit in civitate illâ quoad surgat corā congregatione in judicio, quoad moriatur Sacerdos magn⁹ qui erit in dieb⁹ illis: tunc redibit occisor, et intrabit ad civitatem suā, et ad domū suam; ad urbem ex quâ fugerat inde.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

39 * ܗܕܐ ܗܝ ܝܪܬܘܬܐ ܕܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܢܦܬܠܝ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܗܠܝܢ ܩܘܪܝܐ. ܘܕܘܣܟܪܝܗܘܢ.
40 * ܘܠܫܒܛܐ ܕܒܢܝ ܕܢ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. * ܘܗܘܐ ܬܚܘܡܐ ܕܝܪܬܘܬܗܘܢ. ܨܪܥܐ.
41 ܘܐܫܬܐܘܠ. ܘܡܕܝܢܬܐ ܕܫܡܫ. * ܘܫܥܠܒܝܢ. ܘܐܝܠܘܢ. ܘܐܬܠܐ. * ܘܐܠܘܢ. ܘܬܡܢܐ. ܘܥܩܪܘܢ.
42 43 * ܘܐܠܬܩܐ. ܘܓܒܬܘܢ. ܘܒܥܠܬ. * ܘܝܗܘܕܝܬ. ܘܒܥܠܕܒܟ. ܘܓܬܪܡܘܢ. * ܘܡܝܝܪܩܘܢ.
44 45 ܘܪܩܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܬܚܘܡܐ ܕܠܘܩܒܠ ܐܝܠܬ. * ܘܢܦܩ ܬܚܘܡܐ ܕܒܢܝ ܕܢ ܡܢܗܘܢ.
46 47 ܘܣܠܩܘ ܒܢܝ ܕܢ. ܘܐܬܟܬܫܘ ܥܡ ܒܢܝ ܐܝܢܘ. ܘܟܒܫܘܗ ܘܩܛܠܘܗ ܒܦܘܡܐ ܕܚܪܒܐ.
ܘܝܪܬܘܗ ܘܝܬܒܘ ܒܗ. ܘܩܪܘܗ ܐܝܢܘ ܕܢ. ܥܠ ܫܡ ܕܢ ܐܒܘܗܘܢ. * ܗܕܐ ܗܝ ܝܪܬܘܬܐ ܕܒܢܝ 48
ܕܢ ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܡܕܝܢܬܐ ܗܠܝܢ. ܘܩܘܪܝܐ. ܘܕܘܣܟܪܝܗܘܢ. * ܘܫܠܡܘ ܠܡܐܪܬ ܠܐܪܥܐ 49
ܒܬܚܘܡܝܗ. ܘܝܗܒܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܐܝܠ ܝܪܬܘܬܐ ܠܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܒܝܢܬܗܘܢ. * ܥܠ ܡܐܡܪ 50
ܦܘܡܗ ܕܡܪܝܐ. ܝܗܒܘ ܠܗ ܡܕܝܢܬܐ ܕܫܐܠ. ܠܬܡܢܬ ܣܪܚ ܕܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܒܢܗ
ܠܡܕܝܢܬܐ ܘܝܬܒ ܒܗ. * ܗܠܝܢ ܝܪܬܘܬܐ ܕܐܘܪܬ ܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܘܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ. ܘܪܫܐ ܕܐܒܗܬܐ 51
ܕܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܒܦܨܐ. ܒܫܝܠܘ. ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܒܬܪܥܐ ܕܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܘܫܠܡܘ
ܠܡܦܠܓܘܬܗ ܕܐܪܥܐ. * ܦܨܚܐ * ܟ * * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܝܫܘܥ. * ܐܡܪ ܠܒܢܝ 1 2
ܐܝܣܪܐܝܠ. ܫܒܘܩܘ ܠܟܘܢ ܡܕܝܢܬܐ ܠܡܥܪܩܘܬܐ. ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܒܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ
ܥܒܕܝ. * ܕܢܥܪܘܩ ܠܬܡܢ ܩܛܘܠܐ: ܐܝܢܐ ܕܢܩܛܘܠ ܢܦܫܐ ܡܢ ܫܠܝܐ ܕܠܐ ܝܕܥ. ܘܢܗܘܝܢ 3
ܠܟܘܢ ܠܡܥܪܩܘܬܐ. ܡܢ ܬܒܘܥ ܕܡܐ ܕܩܛܝܠܐ. * ܘܢܥܪܘܩ ܠܚܕܐ ܡܢ ܗܠܝܢ ܩܘܪܝܐ. ܘܢܩܘܡ 4
ܒܡܥܠܢܐ ܕܬܪܥܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܢܡܠܠ ܩܕܡ ܩܫܝܫܐ ܕܡܕܝܢܬܐ ܗܝ. ܘܢܐܡܪ ܡܠܘܗܝ ܠܘܬܗܘܢ
ܒܡܕܝܢܬܐ. ܘܢܬܠܘܢ ܠܗ ܕܘܟܬܐ ܠܡܥܡܪ ܥܡܗܘܢ. * ܘܢܟܢܫܘܢܝܗ ܠܘܬܗܘܢ ܠܡܕܝܢܬܐ. 5
ܟܕ ܪܕܦ ܒܬܪܗ ܬܒܘܥ ܕܡܐ. ܘܠܐ ܢܫܠܡܘܢܝܗ ܠܩܛܘܠܐ ܒܐܝܕܘܗܝ. ܡܛܠ ܕܟܕ ܠܐ
ܝܕܥ ܗܘܐ. ܡܚܝܗܝ ܠܚܒܪܗ. ܘܠܐ ܣܢܐ ܗܘܐ ܠܗ ܡܢ ܐܬܡܠܝ ܘܡܢ ܩܕܡܘܗܝ. * ܘܢܥܡܪ ܒܡܕܝܢܬܐ ܗܝ. 6
ܥܕܡܐ ܕܢܩܘܡ ܩܕܡ ܟܢܫܐ ܒܕܝܢܐ. ܥܕܡܐ ܕܢܡܘܬ ܟܗܢܐ ܪܒܐ ܕܢܗܘܐ ܒܝܘܡܬܐ ܗܢܘܢ.
ܘܗܝܕܝܢ ܢܗܦܘܟ ܩܛܘܠܐ. ܘܢܐܬܐ ܠܡܕܝܢܬܗ ܘܠܒܝܬܗ. ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܕܥܪܩ ܡܢܗ.

Hæc est hæreditas tribûs filiorum Nephtali p familias suas, hæ civitates, & villæ earum. 39 Septima denique sors prodiit filiis Dan per familias suas: 40 Et fuit terminus hæreditatis eorum; Sadaa, Estoel, Civitas-semes, Saalabin, 41 Ailon, Nethla, Alon, Temna, Acron, Elcath, 42 Gebton, Baalath, Ihudith, Baaldebech, 43 Ghethremon, Mai-jarcon, & Charcon, usq; ad 44 terminum qui est contra Ilath. 45 Exit autem limes filiorū Dan ab ipsis. 46 Et ascenderunt filii 47 Dan, & prælium committentes cum civibus Ino, subegerūt eam, & interfecerunt eam acie gladii, eámque possidentes habitârunt in ea, & eandem Ino vocaverunt Dan juxta nomen Dan patris sui. Hæc est hæreditas filiorū Dan 48 per familias suas, hæ urbes atque civitates cum pagis earū. Cæterùm cùm absolvissent possidere terrā per limites ejus, dederunt filii Israel hæreditatem Jêsu filio Nun in medio sui. 49 Iuxta sermonē oris Dñi dederunt ei civitatē quam postulaverat, Temnath-serah quæ est in monte Aphrem: extruxit autē hanc civitatē, & commoratus est in ea. 50 Istæ sunt hæreditates quas dedit possidendas Eliazar sacerdos, Jesus filius Nun, & primi patres tribuū Israelis per sortes, in Silo, coram Domino, in ostio tabernaculi temporis. Et absolverunt distributionem terræ. 51

CAP. XX.

DEinde dixit Dominus ad Jesum, 1 Dic filiis Israel, Relinquite vobis civitates ad evasionem, quemadmodum dixeram vobis per Mosen servum meum; 2 3 Quatenus fugiat illuc homicida qui animam ex insperato inscius occiderit: sintque vobis ad evadendum à vindice ultionis sanguinis. 4 Fugiens enim ad unam ex his civitatibus, stabit ad ingressum portæ civitatis, et loquetur coram senioribus civitatis illi⁹, suámque apud eos causam dicet in civitate; & dabunt ei locum ad habitandum secum, 5 Et colligent eum apud se in civitate, quando persequetur eum vindex ultionis sanguinis, nec tradent in manus ejus homicidam; quoniam inscius percussit proximum suum, nec oderat eum præteritis diebus. 6 Manebit autem in civitate illa, donec se judicio sistat coram cœtu, donec moriatur summus sacerdos qui fuerit iis diebus: ac tunc revertetur homicida, repetétque domum ac civitatem suam, & urbem è qua fugerat.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

39 * هذه نحلة بني نفتالي لقبايلهم * وهذه المدن وحصايرهم * ولبني دان لقبايلهم خرج السهم 40
41 السابع * وكان تخم نحالهم صرعا * واستاول وعين شمس * وشاعلبين * وايالون * ويتلا * وايلون * 42
43 وعبنانا * وعقرا * والتقا * وعبدون * وباعلات * ويهود * وبني براق * وجت رمون * ومي يرقون * 44
45 ورقون مع التخم وجهة يافا * وخرج تخم بني دان منهم * وصعدوا وحاربوا لاشم وملكوها وقتلوا 46 47
اهلها * وورثوها وسكنوا فيها * وسموها دان باسم دان ابيهم * هذه نحلة سبط دان 48
لعسايرهم * هذه المدن ورواحيهم * ولما فرغوا من قسمة الارض وتخومها * اعطوا بنو 49
اسرايل ليوسع بن نون نحلة في وسطهم * عن امر الله المدينة التي سال فيها * بيت سارح 50
في جبل افريم اعطوه * وبناها وسكنها * هذه الاملاك التي انحل العازار الامام ويوسع 51
بن نون ورووساء اباء اسباط بني اسرايل بالقرعة في شيلو بحضرة الرب * وفرغوا من
قسمة الارض *

* الفصل العشرون *

1 * وكلم الله يوسع قايلا * خاطب بني اسرايل حتى يعطوا مدن الوقوف التي امرتهم على يد موسي 2
3 * حتى يهرب اليها كل قاتل قتل نفسا ساهيا * بغير قصد ولا معرفة * فتكون لكم وقفا من ولي
4 الدم * ليهرب القاتل الي احدى هذه المدن * ويقف على بابها * ويقول لشيوخها حجته * حتى 5
يضموه اليهم الي المدينة * ويعطوه موضعا يقيم فيه معهم * فاذا طرد ولي الدم وراه لا يسلموه
اليه * لانه قتل بغير تعمد * وليس هو باغض للمقتول من امس وما قبله * ويجلس في تلك 6
المدينة الي حين وقوفه قدام الجماعة للحكم * الي ان يموت الامام الاعظم الذي يكون في
تلك الايام * فحينيذ يعود القاتل الي مدينته واهله *

Hæc est hæreditas filiorum Nephtali per familias suas, atque hæ sunt urbes ac pagi eorum. 39 *Demum filiis Dan per familias eorum egressa est sors septima:* 40 *Fuitque terminus locorum eorum, Saraa,* 41 *Estaol, & Fons-semes, Saalabbin, Ajalon,* 42 *Jethla, Ailon, Temnatha, Acra,* 43 *Eltaca, Gabton, Baalath, Jehod,* 44 *Benebarac, Gethremmon,* 45 *Meiracon, & Riccon, cum confinibus & tractu Japha.* 46 *Egressus est autem terminus filiorum Dan* 47 *ab ipsis: & ascendentes oppugnârunt Lasim, & ceperunt eam, & occisis civibus ejus obtinuerunt eam, & habitârunt in ea, & appellârunt eam Dan ex nomine Dan patris sui. Hæc est hæreditas tribûs* 48 *Dan per familias suas, hæ urbes & tractus eorum. Cúmque finem fecissent dividendi terram ac limites ejus,* 49 *dederunt filii Israel Josue filio Nun hæreditatem in medio sui: Ex præscripto Dei, urbem* 50 *quam petierat, nempe Beth-sareh in monte Ephraimi, dederunt ei, quam ædificavit & coluit. Hæ sunt possessiones* 51 *quas sorte dederunt Elazar sacerdos, Josue filius Nun, & principes patrum tribuum filiorum Israel, in Silo in præsentia Domini: Et finem imposuêre dividendæ terræ.*

CAP. XX.

ALlocutusque est Deus Josue, dicens, 1 *Colloquere cum filiis Israel ut dent* 2 *urbes immunitatis, quas præceperam eis per Mosen;* 3 *Ut ad eas fugiat omnis homicida qui animam interfecerit per errorem, haud datâ operâ, & absq; scientia: eruntque vobis asylum contra propinquum sanguinis.* 4 *Effugiet siquidem homicida ad unam ex his urbibus, seque sistens ad portam illius, dicet apud seniores ejus causam suā;* 5 *ut recipiant eū ad se in urbem, & dent ei locum in quo commoretur cum ipsis; cúmque insequetur eum propinquus sanguinis, non tradant eum ipsi, quandoquidem interfecit eum haud datâ operâ, nec is odio persequebatur interfectum ab heri & antea.* 6 *Commorabitur autem in illa urbe, donec stet coram cœtu ad judicium, quousque moriatur summus sacerdos qui fuerit illis diebus; ac tum redibit homicida ad ad urbem suam, & familiares suos.*

Sechem & ,Naphthali monte in Galil in Chedes *ſanctificaverunt* Et
7 ויקדשו את־קדש בגליל בהר נפתלי ואת־שכם
,Jehudah monte in (Chebron ipſa) Chiriatharbah & ,Ephraim monte in
בהר אפרים ואת־קרית ארבע היא חברון בהר יהודה :
deſerto in Beſer dederunt orientem ad Jericho Jarden trans de Et
8 ומעבר לירדן יריחו מזרחה נתנו את־בצר במדבר
extenſione de Ghilhad in Ramoth & ;Reuben *extenſione de* planitie in
במישר ממטה ראובן ואת־ראמת בגלעד ממטה־
civitates fuerunt Iſtæ .Menaſſeh *extenſione* de Baſan in Gholan & ,Ghad
9 גד ואת־גולן בבשן ממטה מנשה : אלה היו ערי
,eorũ medio in *peregrinanti* peregrino & ,Iſrael filiis omnibus *conventionis*
המועדה לכל בני ישראל ולגר הגר בתוכם
non & ,*ignorantia in* animam percutiens omnis illuc *fugiendum ad*
לנוס שמה כל־מכה־נפש בשגגה ולא
ſtatus faciei ad eum ſtare uſque ,ſanguinis *redemptoris manu in* moriatur
ימות ביד גאל הדם עד־עמדו לפני העדה :

CAP. XXI. כא

ad & ,ſacerdotem Elhazar ad Levitarum patrum *capita* acceſſerunt Et
1 ויגשו ראשי אבות הלוים אל־אלעזר הכהן ואל־
.Iſrael filiorum *extenſionum* patrum capita ad & ,Nun filium Jehoſuah
יהושע בן־נון ואל־ראשי אבות המטות לבני ישראל :
Dominus :dicendo ,Chenahan terra in Siloh in eos ad ſunt Locutique
2 וידברו אליהם בשלה בארץ כנען לאמר יהוה
;habitandum ad civitates nobis *dandum ad* Moſeh *manu in* præcepit
צוה ביד־משה לתת־לנו ערים לשבת
Levitis Iſrael filii Dederuntq; ,noſtris animalib' earum ſuburbana &
3 ומגרשיהן לבהמתנו : ויתנו בני־ישראל ללוים
.earum ſuburbana & ,iſtas urbes ,Domini *os ad* ſua hæreditate de
מנחלתם אל־פי יהוה את־הערים האלה ואת־מגרשיהן :
ſacerdotis Aharon filiis fuitq; ,Chohathitarum familias *ad* ſors exiit Et
4 ויצא הגורל למשפחת הקהתי ויהי לבני אהרן הכהן
tribu de & ,Simhon *extenſione* de & ,Jehudah *extenſione* de Levitis de
מן־הלוים ממטה יהודה וממטה השמעני וממטה
reſidui ,Chohath filiis Et .tredecim civitates ,*ſorte in* Benjamin
5 בנימן בגורל ערים שלש עשרה : ולבני קהת הנותרים
tribu dimidia de & ,Dan tribu de & ,Ephraim *extenſionis* familiis de
ממשפחת מטה־אפרים וממטה־דן ומחצי מטה
familiis de Gherſon filiis Et .decem civitates ,*ſorte in* Menaſſeh
6 מנשה בגורל ערים עשר : ולבני גרשון ממשפחות
,Naphthali *extenſione* de & ,Aſer *extenſione* de & ,Iſſachar *extenſionis*
מטה־יששכר וממטה־אשר וממטה נפתלי
.tredecim civitates ,*ſorte in* Baſan in Menaſſeh tribu dimidia de &
ומחצי מטה מנשה בבשן בגורל ערים שלש עשרה :
,Ghad tribu de & ,Reuben *extenſione* de ſuas familias *ad* Merari Filiis
7 לבני מררי למשפחתם ממטה ראובן וממטה־גד
Iſrael filii Dederuntq; .duodecim civitates,Zebulun *extenſione* de &
8 וממטה זבולן ערים שתים עשרה : ויתנו בני־ישראל
præcepit ſicuti ,earum ſuburbana & ,has civitates Levitis
ללוים את־הערים האלה ואת־מגרשיהן כאשר צוה
filiorum *extenſione* de dederunt Et .*ſorte in* Moſeh *manu in* Dominus
9 יהוה ביד־משה בגורל : ויתנו ממטה בני
quas ,has civitates ,Simhon filiorum *extenſione* de & ,Jehudah
יהודה וממטה בני שמעון את הערים האלה אשר־
familiis de Aharon filiis fuit Et .nomine in *eas vocabit*
10 יקרא אתהן בשם : ויהי לבני אהרן ממשפחות
.prima ſors erat eis quoniam:Levi filiis de Chohathitarum
הקהתי מבני לוי כי להם היה הגורל ראשנה :
ipſa) :Hanoch patris Arbah Chiriath eis Deduntque
11 ויתנו להם את־קרית ארבע אבי הענוק היא
.ejus *circuitus* ejus ſuburbana & ;Jehudah monte in (Chebron
חברון בהר יהודה ואת־מגרשה סביבתיה :

Verſio VULG. LAT.

7 Decreverúntque Cedes in Galilæa montis Nephthali, & Sichem in monte Ephraim, & Cariatharbe, ipſa eſt Hebron, 8 in monte Juda. Et trans Jordanem contra Orientalem plagam Jericho, ſtatuerunt Boſor, quæ ſita eſt in campeſtri ſolitudine, de tribu Ruben, & Ramoth in Galaad de tribu Gad, & Gaulon in Baſan de tribu 9 Manaſſe. Hæ civitates conſtitutæ ſunt cunctis filiis Iſrael, & advenis qui habitabant inter eos : ut fugeret ad eas qui animam neſcius percuſſiſſet, et non moreretur in manu proximi, effuſum ſanguinem vindicare cupientis, donec ſtaret ante populum expoſiturus cauſam ſuam.

CAP. XXI.

1 ACceſſerúntq; principes familiarum Levi ad Eleazarum ſacerdotem, & Joſue filium Nun, & ad duces cognationum per ſingulas tribus filiorum Iſ-2 rael : Locutíque ſunt ad eos in Silo terræ Chanaan, atque dixerunt ; Dominus præcepit per manum Moyſi, ut darentur nobis urbes ad habitandum, & ſuburbana earum ad 3 alenda jumenta. Dederúntq; filii Iſrael de poſſeſſionib' ſuis juxta imperium Domini, civi-4 tates & ſuburbana earum. Egreſſáque eſt ſors in familiam Caath filiorum Aaron ſacerdotis, de tribubus Juda, & Simeon, & Benjamin, civitates 5 tredecim : Et reliquis filiorum Caath, id eſt, Levitis qui ſuperfuerant, de tribubus Ephraim, et Dan, et dimidiâ tri-6 bu Manaſſe, civitates decē. Porrò filiis Gerſon egreſſa eſt ſors, ut acciperent de tribubus Iſſachar & Aſer & Nephthali, dimidiâque tribu Manaſſe in Baſan, civitates numero trede-7 cim. Et filiis Merari per cognationes ſuas, de tribubus Ruben & Gad & Zabulon, ur-8 bes duodecim. Dederúntque filii Iſrael Levitis civitates & ſuburbana earum, ſicut præcepit Dominus per manum Moyſi, ſingulis ſorte tribuentes. 9 De tribubus filiorum Juda & Simeon dedit Joſue civitates : 10 quarum iſta ſunt nomina, Filiis Aaron per familias Caath Levitici generis (prima enim 11 ſors illis egreſſa eſt) Cariatharbe patris Enac, quæ vocatur Hebron, in monte Juda, & ſuburbana ejus per circuitum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

7 Καὶ διέστειλεν τὴν (γ) Κάδης ἐν τῇ Γαλιλαίᾳ ἐν τῷ ὄρει τῷ (δ) Νεφθαλί, καὶ Συχὲμ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραίμ, καὶ τὴν πόλιν (ε) Ἀρβὸκ, αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν, ἐν τῷ ὄρει τῷ 8 Ἰούδα. Καὶ ἐν τῷ πέραν τοῦ (ζ) Ἰορδάνου ἔδωκε Βοσὸρ ἐν τῇ ἐρήμῳ ἐν τῷ πεδίῳ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ῥουβὴν, καὶ (η) Ἀρημὼθ ἐν τῇ Γαλαὰδ ἐκ τῆς φυλῆς Γάδ, καὶ τὴν Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι ἐκ τῆς φυλῆς Μα-9 νασσῆ. Αὗται αἱ πόλεις αἱ ἐπίκλητοι τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ τῷ προσηλύτῳ τῷ προσκειμένῳ ἐν αὐτοῖς, καταφυγεῖν ἐκεῖ παντὶ παίοντι ψυχὴν ἀκουσίως, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ (θ) ἐν χειρὶ τοῦ ἀγχιστεύοντος τὸ αἷμα, ἕως ἂν καταστῇ ἔναντι τῆς συναγωγῆς εἰς κρίσιν.

7 *Et diſtinxit Cades in Galilæa in monte ipſi Nephthali, & Sychem in monte ipſi Ephræm, & civitatem Arboc (hæc eſt Chebron) in monte ipſi Juda.* 8 *Et trans Jordanem (b) dedit Boſor in deſerto in campo de tribu Ruben, & Aremoth in Galaad de tribu Gad, & Gaylon in Baſanitide de tribu Manaſſe.* 9 *Hæ ſunt civitates celebres filiis Iſrael, & proſelyto appoſito in eis, ad confugiendum illuc, omni percutienti animam non ſponte : ut non moriatur in manu perſequentis ſanguinem ; donec conſtiterit coram Synagoga in judicium.*

MS. A. (γ) Κεδὲς (δ) Νεφθαλεί, (ε) Ἀρβὸ, (ζ) Ἰορδάνου Ἰεριχὼ ἀπ' ἀνατολῶν ἔδωκαν τὴν Βοσὸρ (η) Ῥαμὼθ ἐν τῇ Γαλαὰδ *, καὶ τὴν Γωλὰν (θ) ἐκ χειρὸς τοῦ

ΚΕΦ. κα'.

1 ΚΑὶ (α) προσήλθοσαν οἱ ἀρχιπατριῶται τῶν υἱῶν Λευὶ πρὸς Ἐλεάζαρ τὸν ἱερέα, καὶ (β) Ἰησοῦν τὸν τοῦ Ναυῆ, καὶ πρὸς τοὺς ἀρχιφύλους πατριῶν ἐκ τῶν φυλῶν (γ) Ἰσ-2 ραήλ. Καὶ εἶπον πρὸς αὐτοὺς ἐν Σηλὼ ἐν γῇ Χαναὰν, λέγοντες, Ἐνετείλατο κύριος ἐν χειρὶ Μωυσῆ δοῦναι ἡμῖν πόλεις (δ) κατοικεῖν, καὶ τὰ περισπόρια τοῖς κτήνεσιν 3 ἡμῶν. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις ἐν τῷ κατακληρονομεῖν (ε) διὰ προστάγματος κυρίου τὰς πόλεις καὶ τὰ περι-4 σπόρια αὐτῶν. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ κλῆρος τῷ δήμῳ Καὰθ, καὶ ἐγένετο τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν τοῖς ἱερεῦσι τοῖς Λευίταις ἀπὸ φυλῆς Ἰούδα καὶ ἀπὸ φυλῆς Συμεὼν καὶ (ζ) ἀπὸ φυλῆς Βενιαμὶν κληρωτὶ πόλεις δεκατρεῖς. 5 Καὶ τοῖς υἱοῖς Καὰθ τοῖς καταλελειμμένοις ἐκ τῆς φυλῆς Ἐφραὶμ καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ 6 κληρωτὶ πόλεις δέκα. Καὶ τοῖς υἱοῖς (η) Γεδσὼν ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς Νεφθαλὶ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ ἐν τῇ (θ) Βασὰν πόλεις δεκατρεῖς. Καὶ 7 τοῖς υἱοῖς Μεραρὶ κατὰ δήμους αὐτῶν (ι) ἀπὸ φυλῆς Ῥουβὴν καὶ (ι) ἀπὸ φυλῆς Γὰδ καὶ (ι) ἀπὸ φυλῆς Ζαβουλὼν κληρωτὶ πό-8 λεις δώδεκα. Καὶ ἔδωκαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τοῖς Λευίταις τὰς πόλεις καὶ τὰ περισπόρια αὐτῶν, ὃν τρόπον ἐνετείλατο κύριος τῷ 9 Μωυσῇ, κληρωτί. Καὶ ἔδωκεν ἡ φυλὴ υἱῶν Ἰούδα καὶ ἡ φυλὴ υἱῶν Συμεὼν καὶ ἀπὸ τῆς φυλῆς υἱῶν (κ) Βενιαμὶν τὰς πόλεις 10 ταύτας· καὶ ἐπεκλήθησαν τοῖς υἱοῖς Ἀαρὼν ἀπὸ τοῦ δήμου τοῦ Καὰθ τῶν υἱῶν Λευί, 11 ὅτι τούτοις ἐγενήθη ὁ κλῆρος. Καὶ (λ) ἔδωκεν αὐτοῖς τὴν Καριαθαρβὸκ μητρόπολιν τῶν Ἐνάκ· αὕτη ἐστὶ Χεβρὼν ἐν τῷ ὄρει (μ) Ἰούδα· τὰ δὲ περισπόρια (ν) κύκλῳ αὐτῆς,

CAP. XXI.

1 *ET acceſſerunt principes familiarum filiorum Levi ad Eleazarum ſacerdotem, & ad Jeſum filium Naue, et ad principes tribuũ familiarum ex tribubus Iſrael.* 2 *Et dixerunt ad eos in Selo in terra Chanaan, dicentes, Mandavit Dominus in manu Moyſi dare nobis civitates ad habitandum, & ſuburbana pecoribus noſtris.* 3 *Et dederunt filii Iſrael Levitis in adeunda hæreditate per præceptum Domini, civitates, & ſuburbana earum.* 4 *Et exiit ſors populo Caath : et factæ ſunt filiis Aaron ſacerdotibus Levitis de tribu Juda, & de tribu Symeon, & de tribu Benjamin per ſortem civitates tredecim.* 5 *Et filiis Caath reliquis, de tribu Ephræm, & de tribu Dan, & de dimidio tribûs Manaſſe per ſortem civitates decem.* 6 *Et filiis Gedſon, de tribu Iſſachar, & de tribu Aſer, & de tribu Nephthali, & de dimidio tribûs Manaſſe in (a) Baſan civitates tredecim.* 7 *Et filiis Merari ſecundùm populos eorum, de tribu Ruben, & de tribu Gad, & de tribu Zabulon per ſortem civitates duodecim.* 8 *Et dederunt filii Iſrael Levitis civitates, & ſuburbana earum, quemadmodùm mandaverat Dominus Moyſi, per ſortem.* 9 *Et dedit tribus filiorum Juda, & tribus filiorum Symeon, (b) & de tribu filiorum Benjamin, civitates has : (c) & vocatæ ſunt* 10 *Filiis Aaron de populo Caath filiorum Levi, quoniam his fuit (d) ſors.* 11 *Et dedit eis Cariath Arboc metropolim Enac (hæc eſt Chebron) in monte Juda. (e) Suburbana autem in circuitu* ejus,

MS.A. (α) προσῆλθον (β) πρὸς Ἰησοῦν (γ) τῶν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ εἶπαν (δ) κατοικεῖν, καὶ τοῖς κτήνεσιν (ε) αὐτοὺς διὰ (ζ) ἀπὸ τῆς φυλῆς Βενιαμὶν (η) Γερσὼν (θ) Βασὰν κληρωτὶ πόλις (ι) ἀπὸ τῆς φυλῆς (κ) Βενιαμὶν τὰς πόλις· καὶ ἐπεκληρώθησαν (λ) ἔδωκαν (μ) τῷ Ἰούδα· (ν) τὰ κύκλῳ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

7 ומנו ית קדש בגלילא בטורא דבית נפתלי וית שכם בטורא דבית אפרים וית קרית
8 ארבע היא חברון בטורא דבית יהודה : ומעברא לירדנא דיריחו מדינחא יהבו ית בצר
במדברא במישרא משבטא דראובן וית רמות בגלעד משבטא דגד וית גולן במתנן
9 משבטא דמנשה : אלין הואה קרויא דמזמנן לכל בני ישראל ולגיורא דיתגיירון ביניהון
למערק לתמן כל דקטול נפשא בשלו ולא ימות בידא דגאל דמא עד דיקום קדם
כנשתא :

כא

1 וקריבו רישי אבהת לואי לות אלעזר כהנא ולות יהושע בר נון ולות רישי אבהת
2 שבטיא לבני ישראל : ומלילו עמהון בשילו בארעא דכנען למימר יי פקיד ביד משה
3 למתן לנא קרוין למתב ורוחיהן לבעירנא : ויהבו בני ישראל לליואי מאחסנתהון על
4 מימרא דיי ית קרויא האלין וית רוחיהן : ונפק עדבא לזרעית קהת והוה לבני אהרן
כהנא מן לואי משבטא דיהודה ומשבטא דשמעון ומשבטא דבנימין בעדבא קרויא
5 תלת עשרי : ולבני קהת דאשתארו מזרעית שבטא דאפרים ומשבטא דדן ומפלגות
6 שבטא דמנשה בעדבא קרוין עשר : ולבני גרשון מזרעית שבטא דיששכר ומשבטא
דאשר ומשבטא דנפתלי ומפלגות שבטא דמנשה במתנן בעדבא קרוין תלת עשרי :
7 לבני מררי לזרעיתהון משבטא דראובן ומשבטא דגד ומשבטא דזבולן קרוין תרתי עשרי :
8 ויהבו בני ישראל לליואי ית קרויא האלין וית רוחיהן כמא דפקיד יי בידא דמשה בעדבא :
9 ויהבו משבטא דבני יהודה ומשבטא דבני שמעון ית קרויא האלין דאתקריאו יתהון
10 בשמהן : והוה לבני אהרן מזרעית קהת מבני לואי ארי להון הוה עדבא קדמאה : ויהבו
11 להון ית קרית ארבע אבוהי דענק היא חברון בטורא דבית יהודה וית רוחהא סחרנהא :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

7 Et conſtituerunt Kedes in Gelila in monte dom' Nephthali; et Sechem in monte domus Ephraim, et Kirjath Arbagh, ipſa Hhebron, in *monte* domus Juda. 8 Et ultra Jordanem Jericho ad ortum dederunt Beſzer in deſerto in planitie ex tribu Ruben: et Ramoth in Gilghad ex tribu Gad, et Golan in Mathnan, ex tribu Menaſſe. 9 Hæ fuerunt urbes quas conſtituerunt omnibus filiis Iſrael, et proſelytis qui proſelyti facti ſunt inter eos ad fugiendum eò; omni qui occiderit animam in errore : et non morietur in manu redemptoris ſanguinis, donec ſtet ante congregationem.

CAP. XXI.

1 ET acceſſerunt capita patrum Levitarum ad Elghazar ſacerdotem, et ad Joſue filium Nun, et ad capita patrum tribuum filiorũ Iſrael. 2 Et locuti ſunt cum eis in Silo in terra Canaghan, ad dicendũ: Domin' juſſit in manu Moſis ad dandum nobis urbes ad habitandum, et ſpacia earũ ad jumenta noſtra. 3 Et dederunt filii Iſrael Levitis de poſſeſſionibus eorum juxta dictum Domini ; urbes has et ſpacia earum. 4 Et exiit ſors proſapiæ Kehath, et fuit filiis Aharon ſacerdotis ex Levitis de tribu Jehuda, et de tribu Simghon : et ex tribu Binjamin in ſorte urbes tredecim. 5 Et filiis Kehath qui reliqui fuerunt ex proſapia tribus Ephraim, et ex tribu Dan, et ex medio tribus Menaſſe in ſorte urbes decem. 6 Et filiis Gerſon ex proſapia tribus Iſſachar, et ex tribu Aſer, et ex tribu Nephthali, et ex dimidio trib' Menaſſe in Mathnan in ſorte; urbes tredecim. 7 Filiis Merari ad proſapias eorum ex tribu Ruben; & ex tribu Gad, & ex tribu Zebulun; urbes duodecim. 8 Et dederunt filii Iſrael Levitis urbes illas & ſpacia earum, quemadmodum juſſit Dominus in manu Moſis in ſorte. 9 Et dederunt ex tribu *filiorum* Juda & ex tribu filiorum Simeon, urbes has quæ expoſitæ ſunt in nominibus earum. 10 Et fuerunt filiis Aharon ad proſapiam Kehath ex filiis *Levitarum*; namque iis fuit ſors prima. 11 Et dederunt eis Kirjath-arbagh patris fortium, ipſa Hhebron, in monte Juda; & ſpacia ejus circum eam.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

ܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ ܕܡܬܢܝܢ ܒܦܣܐ. ܩܘܪܝܐ ܬܠܬܥܣܪܐ. * ܘܠܒܢܝ ܡܪܪܝ 7
ܠܫܪܒܬܗܘܢ. ܝܗܒܘ ܠܗܘܢ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܪܘܒܝܠ. ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܓܕ. ܘܡܢ ܫܒܛܐ
ܕܙܒܘܠܘܢ. ܩܘܪܝܐ ܬܪܬܥܣܪܐ. * ܘܝܗܒܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܠܘܝܐ. ܩܘܪܝܐ ܗܠܝܢ ܘܦܪܘܙܝܗܝܢ 8
ܒܦܣܐ. ܐܝܟ ܕܦܩܕ ܡܪܝܐ ܠܡܘܫܐ. * ܘܗܠܝܢ ܫܡܗܐ ܕܩܘܪܝܐ ܕܝܗܒܘ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܝܗܘܕܐ 9
ܘܡܢ ܫܒܛܐ ܕܫܡܥܘܢ. ܩܘܪܝܐ ܒܫܡܗܝܗܝܢ. * ܘܗܘܝ ܠܒܢܝ̈ܐ ܕܐܗܪܘܢ. ܡܢ ܫܪܒܬܐ 10
ܕܩܗܬ. ܡܢ ܒܢܝ ܠܘܝ. ܡܛܠ ܕܠܗܘܢ ܗܘܐ ܦܣܐ ܩܕܡܝܐ. * ܘܝܗܒܘ ܠܗܘܢ 11
ܠܩܘܪܝܬ ܐܪܒܥ. ܐܒܘܗܝ ܕܥܢܩ. ܗܝ ܕܗܝ ܚܒܪܘܢ. ܒܛܘܪܐ ܕܝܗܘܕܐ. ܘܦܪܘܙܝܗ̇ ܕܚܕܪܝܗ̇.

7 Tunc addixerunt civitates iſtas pro confugio, Recem quæ eſt in Galilæa in monte Nephtali, Sechim quæ eſt in monte Aphrem, & Civitatem-arbaa (nempe Hebron) quæ eſt in monte Juda. 8 Trans Jordanem verò Jericho, ab Oriente, dederunt Boſſar quæ eſt in deſerto, quæque ſita eſt in planitie de tribu Rubil, & Collem Gelaad de tribu Gad, & Golan quæ eſt in Mathnin de tribu Manaſſe. 9 Iſtæ ſunt civitates effugii & aſyli omnibus filiis Iſrael, & hoſpitib' inter eos comorantibus, ut confugeret illuc quiſquis animam ex inſperato interfeciſſet, nec traderetur in manum vindicis ultionis ſanguinis, donec ſiſteretur coram cœtu in judicio.

CAP. XXI.

1 ACceſſerunt autem principes ſacerdotum & Levitæ ad Eliazar ſacerdotem, & ad Jeſum filium Nun, & ad præcipuos patres tribuum Iſrael, 2 Et dixerunt ad eos in Silo in terra Chanaan, Dominus præcepit per Moſen ut darent nobis civitates ad degendum in eis, & oppida earum pro jumentis noſtris. 3 Dederunt itaque filii Iſrael Levitis ex hæreditate ſua juxta verbum oris Domini, civitates iſtas cum oppidis earum. 4 Prodiit ergò ſors familiæ Cahath, filiorum ſcilicet Aharonis ſacerdotis, de Levitis; atque his dederunt de tribu Juda, & de tribu Simeon, & de tribu Benjamin, civitates tredecim. 5 Et reliquis filiis Cahath dederunt ex tribu Aphrem, & ex tribu Dan, & ex dimidia tribu Manaſſe, civitates decem. 6 Filiis Gerſon ſorte dederunt ex tribu Iſachar, & ex tribu Aſir, & ex tribu Nephtali, & ex dimidia tribu Manaſſe, quæ erat in Mathnin, civitates tredecim. 7 Filiis Merari per familias ſuas dederunt ex tribu Rubil, & ex tribu Gad, & ex tribu Zebolon, civitates duodecim: 8 Dederunt inquam filii Iſrael Levitis civitates iſtas cum oppidis earum, per ſortem; quemadmodum præceperat Dñs Moſi. 9 Porrò hæc ſunt nomina civitatum quas dederunt ex tribu Juda & ex tribu Simeon, *hæ ſunt inquam* civitates cum nominibus ſuis. 10 (Fuerunt autem *iſtæ* filiorum Aharon ex familia Cahath de filiis Levi ; his enim accidit ſors prima) 11 His ergò dederunt Civitatem-arbaa patris Gigantum, nempe Hebron quæ eſt in monte Juda, unà cum ruribus ejus ipſi circunjacentibus.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

7 * فاودعوا قدس في الجليل في جبل نفتالي * ونابلس في جبل افريم * وقرية اربع وهي حبرون في
8 جبل يهودا * ومن حين اردن اريحا شرقا * فدفعوا باصرا في البرية وفي السهل من سبط روبيل *
9 ورامة الجرش من سبط جاد * وجولان في البثنية من نصف سبط منسا * هاولاء كن الموقفة حرمة
لجميع بني اسرايل * والغريب والجاور معهم حتي يهرب اليها كل قاتل نفس سهوا ولا يقتله ولي
الدم الي حين وقوفه قدام الجماعة * فان كان بري برره * الفصل الحادي والعشرون *
1 * ويقدم روساء سبط لاوي الي العازار الحبر الامام * والي يوسع بن نون * والي روساء الاسباط الذي
2 لبني اسرايل * فايلين لهم في سيلوا بارض الشام قولا * الله قد امر موسي بان يعطينا مدنا نسكنها *
3 ويكون افنيتها لبهايمنا * فدفع له بنو اسرايل من نحلتهم بامر الله هذه المدن وافنيتهن * فخرج 4
السهم لقبايل بني قاهث * فكان لبني هرون الحبر الذي من سبط لاوي * خرج لهم من سبط
5 يهودا * ومن سبط سمعون * ومن سبط بنيامين بالقرعة ثلثة عشر مدينة * ولبقية بني قاهث
6 من قبايل سبط افرايم * وسبط دان * ونصف سبط منسا * بالسهم عشر مدن * ولبني جرسون من
عساير سبط ايساخار * ومن سبط اسير * ومن سبط نفتالي * ومن نصف سبط منسا في البثنية * بالقرعة
7 ثلثة عشر مدينة * ولبني مراري لقبايلهم من سبط روبيل * ومن سبط جاد * ومن سبط زابلون *
8 اثنا عشر مدينة * فاعطي بنو اسرايل لبني لاوي هولاء المدن وافنيتهن بالقرعة * حسب ما امر
9 الله موسي * فاعطوا من سبط يهودا * ومن سبط بني شمعون هولاء المدن التي تدعي باسمائها *
10 * وكانت لبني هرون من قبايل القهاتي من بني لاوي * لان لهم كان السهم اولا * فاعطوهم
11 قرية اربع التي هي حبرون في جبل يهودا * وافنيتها حولها *

7 *Itaque addixerunt Cades in Galilæa in monte Nephtali, & Neapolim in monte Ephraim, & Civitatem-arbaa (nempe Hebron) in monte Juda.* 8 *Ab altera autem ripa Jordanis Jericho ad Orientem, dederunt Baſſera in deſerto & in planitie de tribu Rubil, & Ramat-geres de tribu Gad, & Golan in Bathnia de media tribu Manaſſe.* 9 *Iſtæ fuerunt urbes dedicatæ & ſacræ pro omnibus filiis Iſrael, peregrino, ac hoſpite apud ipſos ; ut ad eas confugeret omnis animã interficiens per errorem, nec interficeret eum propinquus ſanguinis, quoad ſiſteret ſeſe coram cœtu, eumque, ſi innocens eſſet, innocentem declararet.*

CAP. XXI.

1 *TUm acceſſerunt principes tribûs Levi ad Elazar ſummum ſacerdotem, & ad Joſue filium Nun, & ad principes tribuũ filiorum Iſrael,* 2 *Dicentes eis in Silo in terra Syriæ ſermonem hujuſmodi, Deus præceperat jam Moſi ut daret nobis urbes quas habitaremus, & tractus earum inſervirent pecoribus noſtris.* 3 *Dederunt ei ergò filii Iſrael ex hæreditate ſua, juxta præceptum Dei, has urbes et tractus earũ.* 4 *Egreſſa eſt autem ſors familiis filiorũ Cahath, fuitque filiis Haronis pontificis qui erat de tribu Levi, his inquam egreſſæ ſunt ex tribu Juda, & ex tribu Simeon, et tribu Benjamin, per ſortem, tredecim urbes.* 5 *Reliquis autem filiis Cahath, ex familiis tribûs Ephraim, et tribûs Dan, & dimidiæ tribûs Manaſſis, per ſortem, decem urbes.* 6 *Filiis autem Gerſon, ex familiis tribûs Iſachar, & ex tribu Aſir, & ex tribu Nephtali, & ex dimidia tribu Manaſſis in Bathnia, per ſortem, tredecim urbes.* 7 *Filiis quoque Merari per familias ſuas, ex tribu Rubil, & ex tribu Gad, & ex tribu Zabolon, urbes duodecim;* 8 *Dederunt inquam filii Iſrael filiis Levi has urbes cum tractibus earum per ſortẽ, prout præceperat Deus Moſi.* 9 *Et quidem ex tribu Juda, & ex tribu filiorum Simeon haſce dederunt urbes mox nominatim appellandas,* 10 *Quæ fuerunt filiorum Haronis ex familiis Cahathitæ de filiis Levi, quoniam his contigit ſors prima:* 11 *His inquam dederunt Civitatem-arbaa, quæ eſt Hebron in monte Juda, unà cum cum areis ipſi adjacentibus.*

ספר יהושע : כא

Jephunneh filio Caleb dederunt ,ejus *atria* & ,civitatis agrum Et
12 ואת־שדה העיר ואת־חצריה נתנו לכלב בן־יפנה
civitatem dederunt sacerdotis Aharon filiis Et .ejus possessione in
13 באחזתו׃ ולבני אהרן הכהן נתנו את־עיר
& ,Libnah & ,ejus suburbana & ,Chebron ,homicidæ *retractionis*
מקלט הרצח את־חברון ואת־מגרשה ואת־לבנה ואת־
,Esthemoah & ,ejus suburbana & ,Jathir Et .ejus suburbana
14 מגרשה׃ ואת־יתר ואת־מגרשה ואת־אשתמע
& ,Debir & ,ejus suburbana & ,Cholon Et .ejus suburbana &
15 ואת־מגרשה׃ ואת־חלן ואת־מגרשה ואת־דבר ואת־
& ,Juttah & ,ejus suburbana & ,Hain Et .ejus suburbana
16 מגרשה׃ ואת־עין ואת־מגרשה ואת־יטה ואת־
novem civitates ;ejus suburbana & ,Bethsemes ,ejus suburbana
מגרשה את־בית שמש ואת־מגרשה ערים תשע
,Gibhon ,Binjamin *extensione* de Et .istis tribubus duabus de
17 מאת שני השבטים האלה׃ וממטה בנימן את־גבעון
& ,Hanathoth .ejus suburbana & ,Ghebah ,ejus suburbana &
18 ואת־מגרשה את־גבע ואת־מגרשה׃ את־ענתות ואת־
.quatuor civitates ,ejus suburbana & ,Halmon & ,ejus suburbana
מגרשה ואת־עלמון ואת־מגרשה ערים ארבע׃
,civitates tredecim ,sacerdotum Aharon filiorū civitates Omnes
19 כל־ערי בני־אהרן הכהנים שלש עשרה ערים
residuorum Levitarum Chehath filiorum familiis Et .earū suburbana &
20 ומגרשיהן׃ ולמשפחות בני־קהת הלוים הנותרים
dederūt Et .Ephraim *extensione* de eorū sortis civitates *fuit*&:Chehath filiis de
21 מבני קהת ויהי ערי גורלם ממטה אפרים׃ ויתנו
ejus suburbana & ,Sechem homicidæ *retractionis* civitatem eis
להם את־עיר מקלט הרצח את־שכם ואת־מגרשה
,Chibsaim Et .ejus suburbana & ,Ghezer & ,Ephraim monte in
22 בהר אפרים ואת־גזר ואת־מגרשה׃ ואת־קבצים
civitates ,ejus suburbana & ,Bethchoron & ,ejus suburbana &
ואת־מגרשה ואת־בית חרון ואת־מגרשה ערים
,ejus suburbana & ,Eltheche ,Dan *extensione* de Et .quatuor
23 ארבע׃ וממטה־דן את־אלתקא ואת־מגרשה את־
-Gath ;ejus suburbana & ,Ajalon .ejus suburbana &,Gibbethon
24 גבתון ואת־מגרשה׃ את־אילון ואת־מגרשה את־גת־
extensionis dimidio de Et .quatuor civitates ,ejus suburbana & ,rimmon
25 רמון ואת־מגרשה ערים ארבע׃ וממחצית מטה
& ,Ghathrimmon & ,ejus suburbana & ,Tahnach ,Menasseh
מנשה את־תענך ואת־מגרשה ואת־גת רמון ואת־
,earū suburbana &,decem civitates Omnes .duæ civitates ,ej⁹ suburbana
26 מגרשה ערים שתים׃ כל־ערים עשר ומגרשיהן
Gherson filiis Et .residuis Chehath filiorum familiis
27 למשפחות בני־קהת הנותרים׃ ולבני גרשון
retractionis civitatem ,Menasseh *extensionis dimidio* de ;Levitarum familiis de
ממשפחת הלוים מחצי מטה מנשה את־עיר מקלט
,Beesterah & ,ejus suburbana & ,Basan in Gholan ,homicidæ
הרצח את־גלון בבשן ואת־מגרשה ואת־בעשתרה
,Issachar *extensione* de Et .duæ civitates ,ejus suburbana &
28 ואת־מגרשה ערים שתים׃ וממטה יששכר
.ejus suburbana & ,Dabrath :ejus suburbana & ,Chision
את־קשיון ואת־מגרשה את־דברת ואת־מגרשה׃
& ,Gannim Hen :ejus suburbana & ,Jarmuth
29 את־ירמות ואת־מגרשה את־עין גנים ואת־
,Misal ,Aser *extensione* de Et .quatuor civitates ,ejus suburbana
30 מגרשה ערים ארבע׃ וממטה אשר את־משאל
.ejus suburbana & ,Habdon :ejus suburbana &
ואת־מגרשה את־עבדון ואת־מגרשה׃ את־
& ,Rechob & ,ejus suburbana & ,Chelcath
31 חלקת ואת־מגרשה ואת־רחב ואת־מגרשה
.quatuor civitates
ערים ארבע׃

Versio VULG. LAT.

12 Agros verò & villas ejus, dederat Caleb filio Jephone ad 13 possidendum. Dedit ergò filiis Aaron sacerdotis Hebron confugii civitatem, ac suburbana ejus: & Lobnam cum 14 suburbanis suis. Et Iether, 15 & Esthemo, Et Holon, & 16 Dabir, Et Ain, & Jeta, & Bethsames, cum suburbanis suis: civitates novem, de tribubus, ut dictum est, duabus. 17 De tribu autem filiorum Benjamin, Gabaon, & Gabaë, 18 Et Anathoth & Almon, cum suburbanis suis: civitates qua- 19 tuor. Omnes simul civitates filiorum Aaron sacerdotis, tredecim, cum suburbanis su- 20 is. Reliquis verò per familias filiorum Caath Levitici generis, hæc est data posses- 21 sio. De tribu Ephraim urbes confugii, Sichem cum suburbanis suis in monte E- 22 phraim, & Gazer, Et Cibsaim & Beth-horon, cum suburbanis suis: civitates qua- 23 tuor. De tribu quoque Dan, 24 Eltheco & Gabathon, Et Ajalon & Gethremmon, cum suburbanis suis: civitates qua- 25 tuor. Porrò de dimidia tribu Manasse, Thanach et Gethremmon, cum suburbanis 26 suis: civitates duæ. Omnes civitates decem, & suburbana earum, datæ sunt filiis Ca- 27 ath inferioris gradûs. Filiis quoque Gerson Levitici generis dedit de dimidia tribu Manasse confugii civitates, Gaulon in Basan, & Bosram, cum suburbanis suis: civitates du- 28 as. Porrò de tribu Issachar, 29 Cesion, & Dabereth, Et Jaramoth, & Engannim, cum suburbanis suis: civitates qua- 30 tuor. De tribu autem Aser, 31 Masal, & Abdon, Et Helcath & Rohob, cum suburbanis suis: civitates quatuor.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

12 Καὶ τοὺς ἀγροὺς τῆς πόλεως, ϗ τὰς κώμας αὐτῆς ἔδωκεν (ξ) Ἰησοῦς τοῖς υἱοῖς Χάλεβ υἱοῦ Ἰε-
13 φοννῆ ἐν κατασχέσει. Καὶ τοῖς υἱοῖς (ο) Ἀαρὼν ἔδωκε τὴν πόλιν φυγαδευτήριον τοῦ φονεύσαντα, τὴν Χεβρὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (π) τὰ σὺν αὐτῇ· ϗ τὴν (ρ) Λεμνὰ, ϗ τὰ (σ) ἀφωρισμένα
14 τὰ πρὸς αὐτῇ· Καὶ τὴν (τ) Αἰλὼμ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (υ) αὐτῇ· ϗ τὴν (φ) Τεμὰ, ϗ τὰ ἀφω-
15 ρισμένα (χ) αὐτῇ· Καὶ τὴν (ψ) Γελλὰ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (ω) αὐτῇ· ϗ τὴν (α) Δαβὶρ, ϗ τὰ ἀ-
16 φωρισμένα (β) αὐτῇ· Καὶ (γ) Ἀσὰ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (δ) αὐτῇ· ϗ Τανὺ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· ϗ Βαιθσαμὺς, ϗ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις ἐννέα παρὰ τῶν δύο φυλῶν τούτων.
17 Καὶ παρὰ τῆς φυλῆς (ε) Βενιαμὶν, τὴν Γαβαὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (ζ) αὐτῇ· ϗ (η) Γαθὲθ, ϗ τὰ
18 ἀφωρισμένα (η) αὐτῇ· Καὶ Ἀναθὼθ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (η) αὐτῇ· ϗ (θ) Γάμαλα, ϗ τὰ ἀφω-
19 ρισμένα (ζ) αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες. Πᾶσαι αἱ πόλεις υἱῶν Ἀαρὼν τῶν ἱερέων, (ι) δεκατρεῖς.
20 Καὶ τοῖς δήμοις (κ) υἱοῖς Καὰθ τοῖς Λευίταις τοῖς καταλελειμμένοις ἀπὸ τῶν υἱῶν Καὰθ, ϗ
21 (λ) ἐγενήθη ἡ πόλις τῶν ἱερέων αὐτῶν Ἀπὸ φυλῆς Ἐφραίμ. καὶ ἔδωκαν αὐτοῖς τὴν πόλιν τοῦ φυγαδευτηρίου τὴν τοῦ (μ) φονεύσαντος, τὴν Συχὲμ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (ν) αὐτῇ· ϗ (ξ) Γάζαρα ϗ τὰ πρὸς αὐτὴν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα
22 αὐτῇ· Καὶ Βαιθωρὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα τὰ
23 αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν, τὴν Ἐλκωθαὶμ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· ϗ τὴν
24 Γεθεδὰν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· Καὶ Αἰλὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· ϗ τὴν Γεθερεμμὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα αὐτῇ· πόλεις τέσ-
25 σαρες. Καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, τὴν (ο) Τανὰχ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (π) αὐτῇ· ϗ τὴν (ρ) Ἰεβαθὰ ϗ τὰ ἀφωρισμένα (σ) αὐτῇ· πόλεις
26 δύο. (τ) Πᾶσαι πόλεις δέκα, ϗ τὰ (υ) ἀφωρισμένα αὐτῇ τὰ πρὸς αὐτῶν τοῖς δήμοις υἱ-
27 ῶν Καὰθ τοῖς ὑπολελειμμένοις. Καὶ τοῖς υἱοῖς (φ) Γεδσὼν τοῖς Λευίταις ἐκ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ τὰς πόλεις τὰς ἀφωρισμένας τοῖς φονεύσασι, τὴν (χ) Γαυλὼν ἐν τῇ Βασανίτιδι, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (ψ) αὐτῇ· ϗ τὴν (ω) Βοσοράν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (α) αὐτῇ·
28 πόλεις δύο. Καὶ (β) ἐκ τῆς φυλῆς Ἰσσάχαρ, τὴν (γ) Κισὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (α) αὐτῇ· ϗ τὴν
29 (δ) Δεββὰ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (α) αὐτῇ· Καὶ τὴν (ε) Ῥεμμὰθ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (α) αὐτῇ· ϗ Πηγὴν γραμμάτων, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (α)
30 αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Ἀσὴρ, τὴν (ζ) Βασελλὰν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (α) αὐτῇ·
31 ϗ τὴν (η) Δαββὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (α) αὐτῇ· Καὶ (θ) Χελκὰτ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (α) αὐτῇ· ϗ τὴν (ι) Ῥαὰβ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα (α) αὐτῇ· πόλεις τέσσαρες.

12 *Et agros civitatis, & pagos ejus dedit Jesus filiis Chaleb filii Jephone in possessionem.* 13 *Et filiis Aaron dedit civitatem, refugium homicidæ, ipsam Chebron, & segregata, quæ cum ea: & Lemna, & segregata, quæ ad eam:* 14 *Et Ælom, & segregata ei: & Tema, & segregata ei:* 15 *Et Gella, & segregata ei: & Dabir, & segregata ei:* 16 *Et Asa, & segregata ei: & Tany, & segregata ei: & Bethsamys, & segregata ei: civitates novem à duabus tribubus his.* 17 *Et à tribu Benjamin, Gabaon, & segregata ei: & Gatheth, & segregata ei:* 18 *Et Anathoth, & segregata ei: & Gamala, & segregata ei: civitates quatuor.* 19 *Omnes civitates filiorum Aaron sacerdotum, (f) tredecim.* 20 *Et populis (g) filiis Caath Levitis reliquis de filiis Caath, & facta est civitas (h) sacerdotum eorum, De tribu Ephræm.* 21 *Et dederunt eis civitatem refugii homicidæ, Sychem, & segregata (i) ei: & Gazara, (k) & quæ ad eam; & segregata ei:* 22 *(l) Et Bethoron, et segregata ei: civitates quatuor.* 23 *Et de tribu Dan, Helcothæm, et segregata ei: & Gethedan, & segregata ei:* 24 *Et Ælon, & segregata ei; & Getheremmon, & segregata ei: civitates quatuor.* 25 *Et de dimidio tribûs Manasse, Tanach, et segregata ei: et Jebatha, et segregata ei: civitates duas.* 26 *Omnes civitates, decem, et segregata ipsi, quæ ad eas, populis filiorum Caath reliquis.* 27 *Et filiis Gedson (m) Levitis de dimidio tribûs Manasse civitates segregatas homicidis, Gaulon in Basanitide, et segregata ei: et Bosoran, et segregata ei: civitates duas.* 28 *Et de tribu Issachar, Cison, et segregata ei: et Debba, et segregata ei:* 29 *Et Rhemmath, et segregata ei: Et Fontem literarum, et segregata ei: civitates quatuor.* 30 *Et de tribu Aser, Basellam, et segregata ei: et Dabbon, et segregata ei:* 31 *Et Chelcat, et segregata ei: et Raab, et segregata ei: civitates quatuor.*

MS A. (ξ) Ἰησοῦς τῷ Χάλεβ υἱῷ Ἰεφοννῆ ἐν (ο) Ἀαρὼν τοῦ ἱερέως τὴν πόλιν (π) τὰ πρὸς αὐτῇ· (ρ) Λεβνὰ, (σ) ἀφωρισμένα πρὸς (τ) Ἰεθὲρ, (υ) τὰ πρὸς αὐτῇ· (φ) Ἐσθεμὼ, (χ) τὰ πρὸς αὐτήν· (ψ) Ὠλὼν, ϗ (ω) τὰ πρὸς αὐτῇ· (α) Δαβεὶρ, ϗ (β) τὰ πρὸς αὐτῇ· (γ) Ἀΐν, (δ) τὰ πρὸς αὐτῇ· ϗ * Βεθσαμὲς, ϗ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· πόλεις ἐννέα (ε) Βενιαμὶν τὴν Γαβαὼν, (ζ) τὰ πρὸς αὐτήν· (†) Γαβεὲ, (η) τὰ πρὸς αὐτῇ· (θ) τὴν Ἀλμὼν, ( ) πόλεις δεκατρεῖς, ϗ τὰ περισπόρια αὐτῶν. (κ) υἱῶν Καὰθ (λ) ἐγενήθη πόλις τῶν ὁρίων αὐτῶν (μ) φονεύσαντος, (ι) τὰ πρὸς αὐτῇ· (ξ) τὴν Γαζὲρ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· ϗ τὴν Καβσαεὶμ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· ϗ τὴν ἄνω Βαιθωρὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτήν· πόλεις τέσσαρες. Καὶ ἐκ τῆς φυλῆς Δὰν τὴν Ἐλθεκὼ, ϗ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτήν· ϗ τὴν Γαβεθὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· ϗ Ἰαλὼν, ϗ [illegible] αὐτῇ· ϗ τὴν Γεθρεμμὼν, ϗ τὰ ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτῇ· πόλεις (ο) Θαανὰχ (π) τὰ πρὸς αὐτῇ· [illegible] αὐτῇ· (τ) Αἱ πᾶσαι (υ) ἀφωρισμένα τὰ πρὸς αὐτάς· (φ) Γηρσὼν (χ) Γωλὰν (ψ) τὰ πρὸς αὐτῇ· (ω) [illegible] (β) ἀπὸ τῆς (γ) Κισιὼν, (δ) Δεβερὼθ, (ε) Ἰερμὼθ, (ζ) Μασαὰλ, (η) Ἀβδὼν, (θ) Θελκὰθ, (ι) Ῥοώβ,

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

12 וית חקל קרתא וית רוחהא יהבו לכלב בר יפנה באחסנתיה׃ ולבני אהרן כהנא יהבו
13 ית קרית שזבות קטולא ית חברון וית רוחהא וית לבנה וית רוחהא׃ וית יתיר וית
14 רוחהא וית אשתמוע וית רוחהא׃ וית חולון וית רוחהא וית דביר וית רוחהא׃ וית עין
15 וית רוחהא וית יוטה וית רוחהא ית בית שמש וית רוחהא קרוין תשע מן תרין שבטיא
16 האלין׃ ומשבטא דבנימן ית גבעון וית רוחהא ית גבע וית רוחהא׃ ית ענתות וית
17 רוחהא וית עלמון וית רוחהא קרוין ארבע׃ כל קרוי בני אהרן כהניא תלת עסרי קרוין
18 ורוחיהן׃ ולזרעית בני קהת ליואי דאשתארו מבני קהת והואה קרוי עדביהון משבטא
19 דבני אפרים׃ ויהבו להון ית קרית שזבות קטולא ית שכם וית רוחהא בטורא דבית
20 אפרים וית גזר וית רוחהא׃ וית קבצים וית רוחהא וית בית חורון וית רוחהא קרוין
21 ארבע׃ ומשבטא דדן ית אלתקא וית רוחהא ית גבתון וית רוחהא׃ ית איילון וית רוחהא
22 ית גת רמון וית רוחהא קרוין ארבע׃ ומפלגות שבטא דמנשה ית תענך וית רוחהא וית
23 גת רימון וית רוחהא קרוין תרתין׃ כל קרוין עסר ורוחיהון לזרעית בני קהת דאשתארו׃
24 ולבני גרשון מזרעית ליואי מפלגות שבטא דמנשה ית קרית שזבות קטולא ית גולן
25 במתנן וית רוחהא וית בעשתרה וית רוחהא קרוין תרתין׃ ומשבטא דיששכר ית קשיון
26 וית רוחהא ית דברת וית רוחהא׃ ית ירמות וית רוחהא ית עין גנים וית רוחהא
27 קרוין ארבע׃ ומשבטא דאשר ית משאל וית רוחהא ית עבדון וית רוחהא׃ ית חלקת וית
28 רוחהא וית רחוב וית רוחהא קרוין ארבע׃
29
30
31

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et agrum urbis & spacia ejus, dederunt Caleb filio Jephune, in possessi- 12
one ejus: Et filiis Aharon sacerdotis dederunt urbem evasionis occisoris, 13
Hhebron & spacia ejus, & Libna et spacia ejus. Et Jathir et spacia ejus, 14
et Estemoagh et spacia ejus. Et Hholon et spacia ejus, & Debir & spa- 15
cia ejus. Et Ghain & spacia ejus, & Juta & spacia ejus, Bethsemes & 16
spacia ejus, urbes novem ex duabus tribubus illis. Et ex tribu Binjamin, 17
Gibghon & spacia ejus, Gebagh et spacia ejus. Ghanathoth & spacia 18
ejus, Ghalmon et spacia ejus, urbes quatuor. Omnes urbes filiorum 19
Aharon sacerdotis: tredecim urbes et spacia earum. Et prosapiæ filio- 20
rum Kehath Levitis qui relicti sunt ex filiis Kehath: et fuerunt urbes sor-
tis eorum ex tribu filiorum Ephraim. Et dederunt eis urbem evasionis 21
occisoris, Sichem et spacia ej⁹, in monte dom⁹ Ephraim; et Gezer et spacia
ej⁹. Et Kibszaim et spacia ej⁹, et Beth-hhoron et spacia ej⁹, urbes quatuor. 22
Et ex tribu Dan, Eltheke et spacia ej⁹; Gibthon et spacia ej⁹. Ajalon et spa- 23
cia ej⁹; Gath-Rimon et spacia ej⁹; urbes quatuor. Et ex media tribu Me- 24
nasse, Thagnach et spacia ejus, et Gath-Rimon et spacia ejus; urbes duas. 25
Omnes urbes decem et spacia earum, prosapiæ filiorum Kehath qui resi- 26
dui fuerunt. Et filiis Gerson ex prosapia Levitarum, ex dimidio tri- 27
bus Menasse, urbem evasionis occisoris, Golan in Mathnan et spacia ej⁹,
et Beghesthra et spacia ej⁹; urbes duas. Et ex tribu Issachar, Kison et spacia 28
ej⁹, et Dabrath et spacia ejus. Jarmuth et spacia ejus, Ghen-ganim et spa- 29
cia ejus; urbes quatuor. Et ex tribu Aser, Misal et spacia ejus, Ghab- 30
don et spacia ejus. Hhelkath et spacia ejus, et Rehob et spacia ejus; ur- 31
bes quatuor.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

12 [illegible]
13 [illegible]
14 [illegible]
15 [illegible]
16 [illegible]
17 [illegible]
18 [illegible]
19 [illegible]
20 [illegible]
21 [illegible]
22 [illegible]
23 [illegible]
24 [illegible]
25 [illegible]
26 [illegible]
27 [illegible]
28 [illegible]
29 [illegible]
30 [illegible]
31 [illegible]

12 Campos autem ejusdem civitatis, & reliqua rura ipsius dederunt Calebo filio Jophnæ inter possessionem ejus. 13 Filiis autem Aharonis sacerdotis dederunt civitatem sospitatricem ab interfectoribus, Hebron cum oppidis suis, Lebna cum oppidis suis, 14 Jarath cum oppidis suis, Estemu cum oppidis suis, 15 Halul cum oppidis suis, Dobir cum oppidis suis, 16 Ajan cum oppidis suis, Ata cum oppidis suis, & Beth-semes cum oppidis suis: civitates novem ex tribu Juda & Simeonis. 17 Ex tribu verò Benjamin, Gebeon cum ruribus ejus, Gebaa cum ruribus ejus, 18 Anathoth cum ruribus ejus, & Almon cum ruribus ejus: civitates quatuor. 19 Omnes civitates filiorum Aharonis sacerdotis, tredecim cum ruribus earum. 20 Familia quoque Levitarum, *hoc est*, filii Cahath, qui residui erant ex filiis Cahath, habuerunt civitates sortium suarum ex tribu Aphrem. 21 Dederunt enim eis civitatem effugii homicidarum, Sechim quæ est in monte Aphrem, cum ruribus ejus, & Godar cum ruribus ejus, 22 Cabsin cum ruribus ejus, & Beth-horon cum ruribus ejus: civitates quatuor cum ruribus earum. 23 De tribu verò Dan, Ethlaca & villas ejus, Gebeton & villas ejus, 24 Alon & villas ejus, Gethremon & villas ejus: civitates quatuor & villas earum. 25 Ex dimidia tribu Manasse, Taanach cum oppidis ejus, & Gethremon cum oppidis ejus: civitates duas cum oppidis earum. 26 Omnes civitates & urbes decem cum oppidis earum fuerunt pro familia reliquorum filiorum Cahath. 27 Porrò filii Gerson de familia Levitarum, habuerunt civitates suas à dimidia tribu Manasse: *ac primùm quidem* civitatem effugii homicidarum, Olan quæ est in Mathnin cum prædiis ejus, tum Astaroth cum prædiis ejus: civitates duas cum prædiis earum. 28 A tribu verò Isachar, Kesjan & prædia ejus, Rabath & prædia ejus, 29 Jarmuth & prædia ejus, In-gad & prædia ejus: civitates quatuor cum prædiis earum. 30 Item à tribu Asir, Mesael & oppida ejus, Achron & oppida ejus, 31 Helcoth & oppida ejus, Rehob & oppida ejus: civitates quatuor cum oppidis earum.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

12 * فاما حقل المدينة وحصايرها * فاعطوها لكالب بن يوفنا احارية * ولبني هرون الكبر اعطوا
13 من سبط يهودا * وسبط سمعون مدينة يهرب القاتل اليها * حبرون وفناها * ولبنا وفناها * ويتير
14 واسموع وفناهن * 15 وحالون وفناها * ودبير وفناها * 16 وعاين * ويطا * وعين شمس وفناهن * هولاء
التسع مدن من هذين السبطين * 17 ومن سبط بنيامين جبعون وفناها * وجباع وفناها *
18 * وعناتوت وفناها * وعلمون وفناها * اربعة مدن * 19 فجميع مدن بني هرون الايمة ثلثة
عشر مدينة وافنيتهن * 20 ولقبايل بني قاهث الباقيين من سبط لاوي من بني قاهث
كانت مدن نحلتهم من سبط افرايم * 21 فاعطوهم مدينة مهرب للقاتل * نابلس وفناها في
جبل افرايم * وجادر وفناها * 22 وحورون وفناها * وقبصايم وفناها * اربعة مدن * 23 ومن سبط
دان التقا وفناها * وجبتون وفناها * 24 وايلون وفناها * وجت رمون وفناها * اربع مدن * 25 ومن
نصف سبط منسا تعناخ وفناها * وجت رمون وفناها * مدينتين * 26 جميع هذه العشر
مدن وافنيتهن لقبايل بني قاهث الباقين * 27 ولبني جرسون من قبايل اللاويين من
نصف سبط منسا * مدينة مهرب للقاتل جولان في البثنية وافنيتها * وبعسترا وافنيتها *
مدينتان * 28 ومن سبط ايساخار * قسيون وافنيتها * 29 ودابرات وافنيتها * ويرموت وافنيتها *
وعين جنيم وفناها * اربع مدن * 30 ومن سبط اشير * مسايل وافنيتها * وعبدون وافنيتها *
31 * وحلقات * ورحوب وافنيتها * اربعة مدن *

12 *Agrum verò urbis, ejusque oppida dederunt Calebo filio Japhonnæ in hæreditatem ipsius.* 13 *Filiis ergò Haronis pontificis dederunt ex tribu Juda, & ex tribu Simeon pro urbe ad quam aufugeret homicîda, Hebronem cum tractibus ejus, et Lebna cum tractibus ejus,* 14 *Jattir, & Estemu cum tractibus earum,* 15 *Halon cum areis ejus, Dobir cum areis ejus,* 16 *Aien, Natta, & Fons-semes cum areis earum: Has novem urbes dederunt ex his duabus tribubus.* 17 *Ex tribu verò Benjamin, Gebaon cum agris ejus, Gebbaa cum agris ejus,* 18 *Anathoth cum agris ejus, & Almon cum agris ejus: urbes quatuor.* 19 *Omnes ergò urbes filiorum Haronis sacerdotum, fuêre tredecim urbes cum agris earum.* 20 *Familiis autem filiorum Cahath remanentibus ex tribu Levi de filiis Cahath, fuerunt urbes hæreditatis eorum ex tribu Ephraim.* 21 *Dederúntque eis urbem effugii pro homicîda Neapolim cum tractibus ejus in monte Ephraim, et Gjader cum tractibus ejus,* 22 *Horon cum tractibus ejus, et Cabsaim cum tractibus ejus: urbes quatuor.* 23 *Ex tribu verò Dan, Elteca cum tractibus ejus, et Gebbathon cum tractibus ejus,* 24 *Ajalon cum tractibus ejus, & Gethremmon cum tractibus ejus: urbes quatuor.* 25 *Ex dimidia tribu Manassis, Taanach cum tractibus ejus, et Geth-remmon cum tractibus ejus: urbes duas.* 26 *Omnes istæ decem urbes cum tractibus earum fuerunt familiis filiorum Cahath residuis.* 27 *Filiis autem Gerson de familiis Levitarum, à dimidia tribu Manassis dederunt urbem confugii pro homicîda, Golan in Bathnia cum tractibus ejus, & Baastara cum tractibus ejus: urbes duas.* 28 *A tribu verò Issachar, Casjon cum tractibus ejus, Daberath cum tractibus ejus,* 29 *Jarmuth cum tractibus ejus, & Fons-gannim cum tractibus ejus: urbes quatuor.* 30 *A tribu Asir, Mesael cum tractibus ejus,* 31 *Abdon cum tractibus ejus, Halcath, & Rahboth cum tractibus earum: urbes quatuor.*

Verſio VULG. LAT.

32 De tribu quoque Nephthali civitates confugii, Cedes in Galilæa, & Hammoth-Dor, & Carthan, cum ſuburbanis
33 ſuis, civitates tres. Omnes urbes familiarum Gerſon, tredecim, cum ſuburbanis ſuis.
34 Filiis autem Merari Levitis inferioris gradûs per familias ſuas data eſt de tribu Zabu-
35 lon, Jecnam & Cartha, Et Damna & Naalol, civitates quatuor cum ſuburbanis ſuis.
36 De tribu Ruben ultra Jordanem contra Jericho civitates refugii, Boſor in ſolitudine, Miſor & Jaſer & Jethſon & Mephaath, civitates quatuor
37 cum ſuburbanis ſuis. De tribu Gad civitates confugii, Ramoth in Galaad, & Manaim & Heſebon & Jazer, civitates quatuor cum ſuburbanis ſuis.
38 Omnes urbes filiorum Merari per familias & cognationes
39 ſuas, duodecim. Itaque civitates univerſæ Levitarum in medio poſſeſſionis filiorum Iſrael fuerunt quadraginta octo,
40 Cum ſuburbanis ſuis, ſingulæ
41 per familias diſtributæ. Deditque Dominus Deus Iſraeli omnem terram, quam traditurum ſe patribus eorum juraverat: & poſſederunt illam,
42 atque habitaverunt in ea. Dataque eſt ab eo pax in omnes per circuitum nationes: nulluſque eis hoſtium reſiſtere auſus eſt, ſed cuncti in eorum
43 ditionem redacti ſunt. Ne unum quidem verbum, quod illis præſtiturum ſe eſſe promiſerat, irritum fuit, ſed rebus expleta ſunt omnia.

CAP. XXII.

1 EOdem tempore vocavit Joſue Rubenitas, & Gaditas, & dimidiam tribum Manaſſe,
2 Dixitque ad eos; Feciſtis omnia quæ præcepit vobis Moyſes famulus Domini: mihi quoque in omnibus obedîſtis,
3 Nec reliquiſtis fratres veſtros longo tempore, uſque in præſentem diem, cuſtodientes imperium Domini Dei veſtri.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

41 Καὶ ἔδωκε κύριος τῷ Ἰσραὴλ πᾶσαν τὴν γῆν, ἣν ὤμοσε δοῦναι τοῖς πατράσιν αὐτῶν· καὶ κατεκληρονόμησαν αὐτὴν, καὶ κατῴκησαν ἐν αὐ-
42 τῇ. Καὶ κατέπαυσεν (κ) αὐτοὺς κύριος κυκλόθεν, καθότι ὤμοσε τοῖς πατράσιν αὐτῶν. οὐκ ἀντέστη (λ) οὐθεὶς κατενώπιον αὐτῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. πάντας τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν παρέδωκεν (μ) κύριος εἰς τὰς
43 χεῖρας αὐτῶν. Οὐ διέπεσεν ἀπὸ πάντων τῶν ῥημάτων τῶν καλῶν, ὧν ἐλάλησε κύριος τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, πάντα (ν) παρεγένετο.

ΚΕΦ. κβ'.

1 Τότε συνεκάλεσεν Ἰησοῦς (α) τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν, καὶ τοὺς υἱοὺς Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μα-
2 νασσῆ, Καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Ὑμεῖς ἀκηκόατε πάντα ὅσα ἐνετείλατο (β) ὑμῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου, (γ) καὶ ὑπηκούσατε τῆς φωνῆς μου κατὰ πάν-
3 τα ὅσα (δ) ἐνετειλάμην ὑμῖν. Οὐκ (ε) ἐγκαταλελοίπατε τοὺς ἀδελφοὺς (ζ) ὑμῶν ταύτας τὰς ἡμέρας (η) πλείους. ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας ἐφυλάξατε τὴν ἐντολὴν κυρίου τοῦ θεοῦ ὑμῶν.

32 Et de tribu Nephthali, civitatem ſegregatā homicidæ, Cades in Galilæa, et ſegregata ei: et Nemmath, et ſegregata ei: et Themmon, et ſe-
33 gregata ei: civitates tres. Omnes civitates ipſius Gedſon, ſecundū populos corū, civitates (n) tredecim.
34 Et populo filiorū Merari Levitis reliquis, de tribu (o) Zabulon, Maan, et ſuburbana ejus: & Cades, et ſuburbana ejus:
35 Et Silla, et ſuburbana ejus: civitates tres.
36 Et (p) trans Iordanem quā contra Hiericho, de tribu Ruben, civitatē refugiū homicidæ, Boſor (q) in deſerto: Miſo, et ſuburbana ejus: & Iazer, & ſuburbana ejus: & Decmon, et ſuburbana ejus: et Mapha, & ſuburbana ejus: civitates quatuor.
37 Et de tribu Gad, civitatē, refugium homicidæ, & Rhamoth in Galaad, et ſuburbana ejus: Camin, & ſuburbana ejus: et Eſbon, & ſuburbana ejus: & Iazer, & ſuburbana ejus: omnes civitates quatuor.
38 Omnes civitates filiis Merari ſecundū populos eorum reſiduorū de tribu Levi. Et factæ ſunt (r) fines civitates duodecim.
39 Omnes civitates Levitarū in medio poſſeſſionis filiorū Iſrael, quadraginta octo civitates,
40 Et ſuburbana earū in circuitu civitatū iſtarū: (ſ) civitas & ſuburbana in circuitu civitatis omnib⁹ civitatib⁹ iſtis. Et conſummavit Ieſus dividēs terrā in finib⁹ eorū. (t) Et dederūt filii Iſrael portionē Ieſu per conſtitutionem Domini: dederunt ei civitatem, quam petiit: Thamnaſachar dederunt ei in monte Ephraem. Et ædificavit Ieſus civitatē, et habitavit in ea. Et accepit Ieſus cultros petrinos, in quib⁹ circumciderat filios Iſrael, qui nati fuerāt in via in deſerto: & poſuit eos in Thamnaſachar.
41 Et dedit Domin⁹ ipſi Iſrael omnē terrā, quā juraverat dare patrib⁹ eorū, et hæreditaverunt eā, et habitaverunt in ea.
42 Et requiē dedit illis Domin⁹ in circuitu, ſicut juraverat patrib⁹ eorū. Non reſtitit quiſquā ante faciē eorū ab omnib⁹ inimicis eorū: omnes inimicos eorū tradidit (u) Domin⁹ in man⁹ eorū.
43 Nō decidit ex omnib⁹ verbis bonis, quæ locut⁹ eſt Dominus filiis Iſrael: omnia advenerunt.

CAP. XXII.

1 TUnc convocavit Ieſus filios Reuben, et filios Gad, et dimidium tribûs Manaſſe:
2 Et dixit eis; Vos audîſtis omnia, quæcunq; mandavit vobis Moyſes puer Domini: & obedîſtis voci meæ ſecundùm omnia, quæcunq; (a) mandavit vo-
3 bis: Non dereliquiſtis fratres veſtros his diebus pluribus. Uſque ad hodiernā diem ſervâſtis mandatum Domini Dei veſtri.

…, (ρ) Δαμνὰ, (σ) αὐτῆς καὶ τὴν Ναλὼλ, καὶ τὰ περισπόρια αὐτῆς πόλεις τέσσαρες. (τ) κατὰ Ἰ-
…, (α) καὶ τὴν Μαναὶμ, (β) Ἐσεβὼν, (γ) τὴν Ἀδί. (δ) ὅρια πόλις δώδεκα. (ε) αἱ πόλις (ζ)
… εἰς (ν) παρεγένοντο. Κεφ. κβ'. MS.A. (α) τοὺς Ῥουβηνίτας, (β) ἡμῖν (γ)

Targum JONATHAN.

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

32 Et ex tribu Nephthali, urbem evaſionis occiſoris, Kedes in Galil, & ſpatia ejus, Hhamoth-dor & ſpatia ejus, Karthan & ſpatia ejus; urbes tres.
33 Omnes urbes filiorum Gerſon ad proſapias ſuas; tredecim urbes & ſpatia earum.
34 Et proſapiæ filiorum Merari Levitarum qui reliqui fuerunt ex tribu Zebulun, Jaknegham & ſpatia ejus, Kartha & ſpatia ejus.
35 Dimna & ſpatia ejus, Nahalal & ſpatia ejus; urbes quatuor.
36 Et ex tribu Ruben, Beſzer & ſpatia ejus, Jahſzah & ſpatia ejus.
37 Kedemoth & ſpatia ejus, Me-Phagath & ſpatia ejus, urbes quatuor.
38 Et ex tribu Gad urbem evaſionis occiſoris Rama in Gilghad & ſpatia ejus, & Mahhanaim & ſpatia ejus.
39 Hheſbon & ſpatia ejus, & Jaghzer & ſpatia ejus; omnes urbes quatuor.
40 Omnes urbes filiis Merari ad proſapiam ſuam qui relicti ſunt ex proſapia Levitarum; & fuerunt ſortes eorum urbes duodecim.
41 Omnes urbes Levitarum in medio poſſeſſionis filiorum Iſrael; urbes quadraginta & octo, & ſpatia earum.
42 Erunt urbes hæ urbes urbes, & ſpatia ejus circum eam: ſic ad omnes urbes has.
43 Et dedit Dñs Iſraeli omnem terram quam juravit ad dandum patribus eorum: & poſſederunt eam, & habitarunt in ea.
44 Et pacem dedit Dominus illis à circum circum, ſicut omnia quæ juravit patribus eorum: & non ſurrexit homo ante eos ex omnibus auctoribus inimicitiarum eorum; omnes auctores inimicitiarum eorum tradidit Dominus in manibus eorum.
45 Non defecit verbum ex omnibus verbis eis compoſitis, quæ locutus eſt Dominus ſuper domum Iſrael: omnia illa firmata ſunt.

CAP. XX.

1 TUnc vocavit Joſue tribum Ruben & tribum Gad; & dimidium tribus Menaſſe.
2 Et dixit illis, Vos cuſtodiſtis omnia quæ juſſit vos Moſes ſervus Domini; & auſcultaſtis dicto meo ad omnia quæ juſſi vos.
3 Non deſeruiſtis fratres veſtros his diebus multis, uſq; ad diem hunc; & cuſtodiſtis cuſtodiam juſſionis dicti Domini Dei veſtri.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

32 A tribu Nephtali, Cades Galilææ, cum prædiis ejus, Hemoth-dor cum prædiis ejus, & Carthan cum prædiis ejus: civitates tres cum prædiis earum.
33 Omnes civitates familiæ filiorum Gerſon, civitates tredecim cum prædiis earum.
34 Familiæ verò filiorum Merari, reliquorum *ſcilicet* Levitarum civitates fuerunt ex tribu Rubil, Jahas cum villis ejus,
35 Kermoth cum villis ejus, Cariathim cum villis ejus, Ahſemoth cum villis ejus: civitates
36 quatuor cum villis earum. Ex tribu Zebolon, Nochah cum prædiis ejus, Carthan cum præ-
37 diis ej⁹, Remin cum prædiis ej⁹, & Jahla cum prædiis ejus: civitates quatuor cum prædiis
38 earum. Ex tribu Gad, civitas effugii homicidarum, Collis-gelaad cum oppidis ejus,
39 Mahanim cum oppidis ejus, Jaazir cum oppidis ejus, & Heſbon cum oppidis ejus: ci-
40 vitates quatuor cum oppidis earum. Hæ ſunt civitates filiorum Merari per familias ſuas, qui reſidui erant ex familia Levitarum: aſcenderunt autem in ſortem eorum civi-
41 tates duodecim cum oppidis earum. Cæterùm univerſæ civitates iſtæ Levitarum ſunt in medio hæreditatis filiorum Iſrael: fuerunt autem civitates Levitarum, quadraginta octo
42 cum prædiis earum. Sitæ autem erant civitates ac urbes iſtæ *ita ut* unicuique civitati propria circunjacerent oppida: omnéſque civitates iſtæ ac urbes ſic erant *collocatæ*.
43 Dedit ergò Dominus Iſraeli univerſam terram quam juraverat ſe daturum patribus eorum, poſſederúntque eam, & habitâ-
44 runt in ea. Et pacatos reddidit eos Dominus circunquaque, prout juraverat patribus eorum; & nemo ex hoſtibus eorum conſtitit ante eos, ſed tradidit Dominus cunctos
45 hoſtes eorum in manus ipſorum. Nec irritum fuit ullum ex omnibus bonis verbis quæ dixerat Dominus Iſraelitis, ſed omnia evenerunt:

CAP. XXII.

1 TUnc accerſivit Jeſus filios Rubil, & filios
2 Gad, atque dimidiam tribum Manaſſe, Dixitque ad eos, Vos cuſtodîſtis omnia quæ dixerat vobis Moſes ſervus Domini, & obedîſtis voci meæ in omnibus quæ præcepi vobis,
3 Nec deſeruiſtis fratres veſtros ecce multis *ab hinc* diebus ad præſentem uſque diem, & cuſtodiſtis præcepta Domini Dei veſtri:

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

32 * وَمِن سِبطِ نَفتالِي * مَدِينَة مَهرَب لِلقاتِل * قَدَس فِي الجَلِيل وَافِيها * وَحَمُوث دور وَافِيها *
33 وَقَرتان وَافِيها * ثَلٰث مُدُن * جَمِيع مُدُن بَنِي جَرسُون لِقَبائِلِهِم ثَلٰثة عَشَر مَدِينة
34 وَافِيهِن * وَلِقَبائِل بَنِي مَرارِي اللاوِيِّين الباقِيِّين مِن سِبط زابُلون * يَقنَعام * وَقَرتا وَافِيهِما *
35 * وَدِمنا * وَنَهلال * وَافِيهِما * أَربَع مُدُن * وَمِن سِبط رُوبِيل باصِر * وَياهَص * وَافِيهِما *
37 * وَقَدمُوث * وَمِيفَعات * وَافِيهِما * أَربَع مُدُن * وَمِن سِبط جاد مَدِينة مَهرَب لِلقاتِل * رامة
38 الجَرش * وَالعَسكَرَين * وَافِيهِما * وَحَسبان * وَيَعزِير * وَافِيهِما * أَربَع مُدُن * جَمِيع مُدُن بَنِي
40 مَرارِي لِقَبائِلِهِم * وَهُم الباقُون مِن لاوِي * وَكان سَهمُهُم اثنا عَشَر مَدِينة * جَمِيع مُدُن
41 بَنِي لاوِي فِيما بَين أَملاك بَنِي إسرائِيل ثَمان وَأَربَعُون مَدِينة وَافِيهِن * فَكانَت هاؤُلاء المُدُن
42 مَدِينة مَدِينة وَافِيها حَولَها * كَذٰلِك لِجَمِيع هاؤُلاء المُدُن * وَأَعطَى اللّٰه لِبَنِي إسرائِيل جَمِيع الأَرض
43 الَّذِي حَلَف أَنَّه يُعطِيها لِآبائِهِم * وَوَرِثُوها * وَأَقامُوا فِيها * وَأَراحَهُم اللّٰه أَيضًا مِثل ما وَعَد لِآبائِهِم *
44 وَما وَقَف أَحَد قُدّامَهُم مِن جَمِيع أَعدائِهِم * بَل جَمِيعَهُم أَسلَمَهُم اللّٰه بِأَيدِيهِم * ما سَقَط شَي
45 مِن جَمِيع الوَعد الحَسَن الَّذِي وَعَد اللّٰه بِه لِآل إسرائِيل * بَل الجَمِيع صَحّ *

* الفَصل الثّانِي وَالعِشرُون *

1 * حِينَئِذ استَدعَى يُوشَع لِبَنِي رُوبِيل * وَبَنِي جاد * وَنِصف سِبط مَنَسّا * وَقال لَهُم * أَنتُم حَفِظتُم
2 جَمِيع ما أَمَرَكُم بِه مُوسَى عَبد اللّٰه * وَأَطَعتُم قَولِي فِي جَمِيع ما أَمَرتُكُم بِه * وَما تَرَكتُم
3 إِخوَتَكُم هٰذا الزَّمان الطَّوِيل إِلَى هٰذا اليَوم * وَحَفِظتُم بِحِفظ وَصِيّة اللّٰه رَبِّكُم *

32 *A tribu Nephtali, urbem effugii pro homicida, Cades in Galilæa cum tractibus ejus, Hammoth-dor cum tractibus ejus, & Cartan cum tractibus ejus: urbes tres.*
33 *Omnes itaque urbes filiorum Gerſon per familias ſuas fuerunt urbes tredecim cum tractibus earum.*
34 *Familiis autem filiorum Merari, reliquorum* ſcilicet *Levitarum, ex tribu Zabolon, Jocnaam, & Carta cum tractibus utriuſque,*
35 *Demna, & Nahalal cum tractibus utriuſque: urbes quatuor.*
36 *Ex tribu Rubil, Baſſer, et Jahaſſ cum utriuſque tractibus.*
37 *Cadmoth, & Mephaath cum utriuſque tractibus: urbes quatuor.*
38 *De tribu Gad, urbē effugii pro homicida, Ramath-geres, & Duos exercitus cum tractibus utriuſque,*
39 *Hesban, & Jaazir cum utriuſque tractibus: urbes quatuor.*
40 *Omnes ergò urbes filiorum Merari per familias ſuas (hi enim ſunt reliqui Levitæ, atque hæc ſors illorum) fuerunt urbes duodecim.*
41 *Univerſæ autem urbes filiorum Levi inter poſſeſſiones filiorum Iſrael, fuerunt urbes quadraginta octo cum tractibus earum.*
42 *Fuerunt inquam urbes iſtæ, ſingulæ cum tractibus ſuis circa ipſas: ſic de ſingulis urbibus iſtis.*
43 *Dedit igitur Deus Iſraelitis totam terram quam juraverat ſe daturum patribus eorum, & poſſederunt eam, & habitârunt in illa.*
44 *Et requiem dedit eis Deus undequaque, quemadmodum promiſerat patribus eorum; nec remanſit quicquam ex omnibus inimicis eorum ante ipſos, ſed omnes tradidit Deus in manus eorum.*
45 *Nulla res excidit ex omnibus promiſſis bonis quæ pollicitus fuerat Deus Iſraelitis, ſed omnia eventu comprobata fuêre.*

CAP. XXII.

1 *TUnc acceſſivit Joſue filios Rubil, filios Gad, & dimidiâ tribus Manaſſe,*
2 *Dixit ad eos, Vos cuſtodiſtis quæcunque præcepit vobis Moſes ſervus Dei, & acquieviſtis dictis meis in omnibus quæ vobis imperavi,*
3 *Nec deſeruiſtis fratres veſtros hoc diuturno tempore ad hunc uſq; diem, ſed cuſtodiſtis mandatum Dei Domini veſtri:*

quemadmodum ,vestris fratribus vester Deus Dominus dedit requiem nunc Et
4 וְעַתָּה הֵנִיחַ יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לַאֲחֵיכֶם כַּאֲשֶׁר
ad ,vestra tentoria ad vobis ite & ,respicite nunc & :eis est locutus
דִּבֶּר לָהֶם וְעַתָּה פְּנוּ וּלְכוּ לָכֶם לְאָהֳלֵיכֶם אֶל־
Domini servus Moseh vobis dedit quam ,vestræ apprehensionis terram
אֶרֶץ אֲחֻזַּתְכֶם אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד יְהוָה
,præceptum faciendum ad valde custodite Tantùm .Jarden transitu in
5 בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן׃ רַק שִׁמְרוּ מְאֹד לַעֲשׂוֹת אֶת־הַמִּצְוָה
Domini servus Moseh vobis præcepit quam legem &
וְאֶת־הַתּוֹרָה אֲשֶׁר צִוָּה אֶתְכֶם מֹשֶׁה עֶבֶד־יְהוָה
omnibus in eundum ad & ,vestrum Deum Dominum diligendum ad
לְאַהֲבָה אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם וְלָלֶכֶת בְּכָל־
ei serviendum ad &,ei adhærendum ad &,ejus præcepta servandum ad&,ejus viis
דְּרָכָיו וְלִשְׁמֹר מִצְוֹתָיו וּלְדָבְקָה־בוֹ וּלְעָבְדוֹ
:Jehosuah eis Benedixitque .vestra anima tota in & ,vestro corde toto in
6 בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם׃ וַיְבָרְכֵם יְהוֹשֻׁעַ
virgæ dimidiæ Et .sua tentoria in abieruntque ,eos dimisit &
7 וַיְשַׁלְּחֵם וַיֵּלְכוּ אֶל־אָהֳלֵיהֶם׃ וְלַחֲצִי שֵׁבֶט
cum Jehosuah dedit ejus dimidio &:Basan in Moseh dedit Menasseh
הַמְנַשֶּׁה נָתַן מֹשֶׁה בַּבָּשָׁן וּלְחֶצְיוֹ נָתַן יְהוֹשֻׁעַ עִם־
Jehosuah eos dimisit cùm etiam & :mare ad Jarden transitu à suis fratribus
אֲחֵיהֶם מֵעֵבֶר הַיַּרְדֵּן יָמָּה וְגַם כִּי שִׁלְּחָם יְהוֹשֻׁעַ
substantiis In :dicendo ,eos ad dixit Et .eis benedixit & ,suas aulas ad
8 אֶל־אָהֳלֵיהֶם וַיְבָרְכֵם׃ וַיֹּאמֶר אֲלֵיהֶם לֵאמֹר בִּנְכָסִים
,argento in ,valde multa acquisitione in &,vestra tentoria ad revertimini multis
רַבִּים שׁוּבוּ אֶל־אָהֳלֵיכֶם וּבְמִקְנֶה רַב־מְאֹד בְּכֶסֶף
partimini valde multum vestibus in & ,ferro in & ,ære in & ,auro in &
וּבְזָהָב וּבִנְחֹשֶׁת וּבְבַרְזֶל וּבִשְׂלָמוֹת הַרְבֵּה מְאֹד חִלְקוּ
abierunt &,sunt reversi Et .vestris fratrib⁹ cum vestrorũ inimicorum spolium
9 שְׁלַל־אֹיְבֵיכֶם עִם־אֲחֵיכֶם׃ וַיָּשֻׁבוּ וַיֵּלְכוּ
Israel filiis à Menasseh virga dimidia &,Ghad filii &,Reuben filii
בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה מֵאֵת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
ad ,Ghilhad terram ad eundum ad ;Chenahan terra in quæ ,Siloh de
מִשִּׁלֹה אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ־כְּנָעַן לָלֶכֶת אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶל־
manum in Domini os ad ,ea in apprehensi sunt quæ ,suæ apprehensionis terram
אֶרֶץ אֲחֻזָּתָם אֲשֶׁר נֹאחֲזוּ־בָהּ עַל־פִּי יְהוָה בְּיַד־
terra in quæ ,Jarden confinia ad venerunt Et .Moseh
10 מֹשֶׁה׃ וַיָּבֹאוּ אֶל־גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן אֲשֶׁר בְּאֶרֶץ
tribus dimidia & ,Ghad filii & ,Reuben filii ædificaverunt & :Chenahan
כְּנָעַן וַיִּבְנוּ בְנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט
visum ad magnum altare ,Jarden super altare ibi Menasseh
הַמְנַשֶּׁה שָׁם מִזְבֵּחַ עַל־הַיַּרְדֵּן מִזְבֵּחַ גָּדוֹל לְמַרְאֶה׃
filii ædificaverunt Ecce .dicere Israel filii audierunt Et
11 וַיִּשְׁמְעוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל לֵאמֹר הִנֵּה־בָנוּ בְנֵי־
e altare Menasseh virga dimidia &,Ghad filii &,Reuben
רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה אֶת־הַמִּזְבֵּחַ אֶל־
.Israel filiorum transitum ad ,Jarden confinia ad,Chenahan terræ regione
מוּל אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־גְּלִילוֹת הַיַּרְדֵּן אֶל־עֵבֶר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
filiorum cœtus omnis collecti sunt & ,Israel filii audierunt Et
12 וַיִּשְׁמְעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּקָּהֲלוּ כָּל־עֲדַת בְּנֵי־
miserunt Et .pugnam ad eos super ascendendum ad ,Siloh Israel
13 יִשְׂרָאֵל שִׁלֹה לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא׃ וַיִּשְׁלְחוּ
dimidiam ad & ,Ghad filios ad & ,Reuben filios ad Israel filii
בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־חֲצִי
Elhasar filium Pinechas ,Ghilhad terram ad ,Menasseh virgam
שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד אֶת־פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר
unum prælatum ,unum prælatum ,eo cum prælatos decem Et .sacerdotis
14 הַכֹּהֵן׃ וַעֲשָׂרָה נְשִׂאִים עִמּוֹ נָשִׂיא אֶחָד נָשִׂיא אֶחָד
domus caput vir & :Israel extensionibus omnibus ,patris domum ad
לְבֵית אָב לְכֹל מַטּוֹת יִשְׂרָאֵל וְאִישׁ רֹאשׁ בֵּית־
.Israel millibus in ipsi suorum patrum
אֲבוֹתָם הֵמָּה לְאַלְפֵי יִשְׂרָאֵל׃

Versio VULG. LAT.

4 Quia igitur dedit Dominus Deus vester fratribus vestris quietem & pacem, sicut pollicitus est; revertimini, & ite in tabernacula vestra, & in terram possessionis, quam tradidit vobis Moyses famulus Domini trans Jordanē: 5 Ita duntaxat, ut custodiatis attentè, & opere compleatis mandatum & legem, quam præcepit vobis Moyses famulus Domini, ut diligatis Dominum Deum vestrum, & ambuletis in omnibus viis ejus, & observetis mandata illius, adhæreatísque ei, ac serviatis in omni corde, 6 & in omni anima vestra. Benedixítque eis Josue, & dimisit eos. Qui reversi sunt in ta- 7 bernacula sua. Dimidiæ autem tribui Manasse possessionem Moyses dederat in Basan: & idcircò mediæ quæ superfuit, dedit Josue sortem inter cæteros fratres suos trans Jordanem ad Occidentalem plagam. Cùmque dimitteret eos in tabernacula sua, & benedixisset 8 eis, Dixit ad eos; In multa substantia atque divitiis revertimini ad sedes vestras, cum argento & auro, ære ac ferro, & veste multiplici: dividite prædam hostium cum fratribus 9 vestris. Reversíque sunt, & abierunt filii Ruben, & filii Gad, et dimidia tribus Manasse, à filiis Israel de Silo, quæ sita est in Chanaan, ut intrarent Galaad terram possessionis suæ, quam obtinuerant juxta imperium Domini in manu 10 Moysi. Cúmque venissent ad tumulos Jordanis in terram Chanaan, ædificaverunt juxta Jordanem altare infinitæ ma- 11 gnitudinis. Quod cùm audissent filii Israel, & ad eos certi nuntii detulissent, ædificâsse filios Ruben, & Gad, & dimidiæ tribûs Manasse, altare in terra Chanaan, super Jordanis tumulos, contra filios Israel: 12 Convenerunt omnes in Silo, ut adscenderent et dimicarent 13 contra eos. Et interim miserunt ad illos in terram Galaad Phinees filium Eleazari sacer- 14 dotis, Et decem principes cum eo, singulos de singulis tribubus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

4 (θ) Νῦν δὲ κατέπαυσε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν τοὺς ἀδελφοὺς ἡμῶν, ὃν τρόπον εἶπεν αὐτοῖς. νῦν οὖν ἀποστραφέντες, ἀπέλθατε εἰς τοὺς οἴκους ὑμῶν, καὶ εἰς τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, ἣν ἔδωκεν ὑμῖν Μωυσῆς ἐν 5 τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου. Ἀλλὰ φυλάξασθε σφόδρα ποιεῖν τὰς ἐντολὰς καὶ τὸν νόμον, ὃν ἐνετείλατο (ι) ἡμῖν ποιεῖν Μωυσῆς ὁ παῖς κυρίου· ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεὸν (κ) ἡμῶν, πορεύεσθαι πάσαις ταῖς ὁδοῖς αὐτοῦ, (λ) φυλάξασθαι τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ, καὶ προσκεῖσθαι αὐτῷ, καὶ λατρεύειν αὐτῷ ἐξ ὅλης (μ) τῆς διανοίας ὑμῶν, καὶ ἐξ ὅλης 6 τῆς ψυχῆς ὑμῶν. Καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς Ἰησοῦς, καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτούς. καὶ ἐπο- 7 ρεύθησαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν. Καὶ (ν) τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ ἔδωκε Μωυσῆς ἐν τῇ (ξ) Βασανίτιδι, καὶ (ο) τῷ ἡμίσει ἔδωκεν Ἰησοῦς μετὰ τῶν ἀδελφῶν (π) αὐτοῦ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου παρὰ θάλασσαν. καὶ ἡνίκα ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς Ἰησοῦς εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν καὶ εὐλόγησεν 8 (ρ) αὐτούς. Καὶ ἐν χρήμασι πολλοῖς ἀπήλθοσαν εἰς τοὺς οἴκους αὐτῶν· καὶ κτήνη πολλὰ σφόδρα, καὶ ἀργύριον, καὶ (σ) χρυσίον, καὶ σίδηρον, καὶ ἱματισμὸν πολὺν διείλαντο τὴν προνομὴν τῶν (τ) ἐχθρῶν μετὰ τῶν 9 ἀδελφῶν αὐτῶν. Καὶ ἐπορεύθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ (υ) ἐν Σηλὼ ἐν γῇ Χαναὰν ἀπελθεῖν (φ) εἰς τὴν Γαλαὰδ εἰς γῆν κατασχέσεως αὐτῶν, ἣν (χ) ἐκληρονόμησαν αὐτὴν διὰ προστάγματος κυρίου 10 ἐν χειρὶ Μωυσῆ. Καὶ (ψ) ἦλθον εἰς Γαλαὰδ τοῦ Ἰορδάνου, ἥ ἐστιν ἐν γῇ Χαναάν. καὶ ᾠκοδόμησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ ἐκεῖ βωμὸν ἐπὶ τοῦ Ἰορδάνου, βωμὸν μέγαν τοῦ 11 ἰδεῖν. Καὶ ἤκουσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ λεγόντων, Ἰδοὺ (ω) ᾠκοδομήκασιν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ βωμὸν ἐφ᾽ ὁρίων γῆς Χαναὰν ἐπὶ τοῦ (α) Γαλαὰδ τοῦ 12 Ἰορδάνου ἐν τῷ πέραν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ συνηθροίσθησαν πάντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ εἰς Σηλὼ, ὥστε (β) ἀναβάντες ἐκπολεμῆσαι 13 αὐτούς. Καὶ ἀπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν καὶ πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ καὶ (γ) πρὸς τοὺς υἱοὺς ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ εἰς γῆν Γαλαὰδ τόν τε Φινεὲς 14 υἱὸν Ἐλεάζαρ υἱοῦ Ἀαρὼν τοῦ ἀρχιερέως, Καὶ δέκα τῶν ἀρχόντων μετ᾽ αὐτοῦ· ἄρχων εἷς ἀπὸ οἴκου πατριᾶς ἀπὸ πασῶν (δ) φυλῶν Ἰσραήλ· ἄρχοντες οἴκων πατριῶν εἰσι χιλίαρχοι Ἰσραήλ.

Nunc autem requiem dedit Dominus Deus noster fratribus nostris; quemadmodùm dixerat eis. Nunc igitur revertentes redite ad domos vestras, & ad terram possessionis vestræ, quam dedit vobis Moyses trans Jordanem. 5 Sed custodite valdè facere mandata, & legem, quam mandavit nobis facere Moyses puer Domini: diligere Dominum Deum nostrum, ambulare (b) omnibus viis ejus, servare mandata ejus, & adhærere ei, & servire ei ex tota mente vestra, & ex tota anima vestra. 6 Et benedixit eos Iesus, & dimisit eos. Et iverunt ad domos suas. 7 Et dimidiæ tribui Manasse dedit Moyses in Basanitide, & dimidiæ dedit Iesus cum fratribus ejus trans Jordanem juxta mare. Et ubi dimisit eos Jesus in domos suas, & benedixit (c) eis. 8 Et in divitiis multis abierunt in domos suas: et pecora multa valdè, & argentũ, & aurum, & ferrum, & vestem multam diviserunt, prædam (d) inimicorum cum fratribus suis. 9 Et iverunt filii Ruben, & filii Gad, & dimidiũ tribûs Manasse, à filiis Israel in Selo in terra Chanaan ad abeundum in Galaad, in terram possessionis eorum, quam hæreditaverunt eam per constitutionem Domini in manu Moysis. 10 Et venerunt in (e) Galaad Iordanis, quæ est in terra Chanaan. Et ædificaverunt filii Ruben, & filii Gad, & dimidia tribus Manasse illic aram super Iordanem, aram magnam (f) videre. 11 Et audierunt filii Israel (g) dicentium, Ecce ædificaverunt filii Ruben, & filii Gad, & dimidia tribus Manasse aram super fines terræ Chanaan super Galaad Iordanis in transitu filiorum Israel. 12 Et congregati sunt omnes filii Israel in Selo, ut ascendentes debellarent eos. 13 Et miserunt filii Israel ad filios Ruben, & ad filios Gad, et ad filios dimidiæ tribûs Manasse in terram Galaad, Phinees filium Eleazari filii Aaron principis sacerdotum, 14 Et decem ex principibus cum eo: princeps unus de domo familiæ ex omnibus tribubus Israel: principes domorum familiarum sunt Chiliarchi Israel.

MS.A. (θ) Νυνὶ (ι) ἡμῖν Μωυσῆς (κ) ὑμῶν, (λ) φυλάσσεσθαι (μ) τῆς καρδίας ὑμῶν, (ν) τοῖς ἡμίσεσι (ξ) Βασὰν, (ο) τοῖς ἡμίσεσιν (π) αὐτῶν παρὰ θάλασσαν. (ρ) αὐτοὺς, λέγων, Ἐν (σ) χρυσίον, καὶ ἱματισμὸν πολὺν σφόδρα διείλαντο (τ) ἐχθρῶν αὐτῶν μετὰ (υ) ἐκ Σηλὼ ἐκ γῆς (φ) εἰς γῆν Γαλαὰδ εἰς (χ) ἐκληρονόμησαν διὰ (ψ) ἤλθοσαν εἰς Γαλιλὼθ τοῦ (ω) ᾠκοδόμησαν (α) Γαλιλὼθ (β) ἀναβῆναι (γ) πρὸς τὸ ἡμίσει (δ) τῶν φυλῶν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

4 וּכְעַן אֲנִיחַ יְיָ אֱלָהֲכוֹן לַאֲחֵיכוֹן כְּמָא דִי מַלֵּיל לְהוֹן וּכְעַן אִתְפְּנִיאוּ וְאִזִילוּ לְכוֹן לְקִרְוֵיכוֹן
5 לְאַרְעָא אַחְסַנְתְּכוֹן דִּיהַב לְכוֹן מֹשֶׁה עַבְדָּא דַיְיָ בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא׃ לְחוֹד אִסְתַּמָּרוּ לַחֲדָא
לְמֶעְבַּד יָת תַּפְקֵדְתָּא וְיָת אוֹרַיְתָא דִּי פַּקֵּיד יָתְכוֹן מֹשֶׁה עַבְדָּא דַיְיָ לְמִרְחַם יָת יְיָ אֱלָהֲכוֹן
וּלְמְהָךְ בְּכָל אוֹרְחָן דְּתַקְנָן קֳדָמוֹהִי וּלְמִטַּר פִּקּוּדוֹהִי וּלְאִתְקָרְבָא לְדַחַלְתֵּיהּ וּלְמִפְלַח
6 קֳדָמוֹהִי בְּכָל לִבְּכוֹן וּבְכָל נַפְשְׁכוֹן׃ וּבָרְכִנּוּן יְהוֹשֻׁעַ וְשַׁלְּחִנּוּן וַאֲזַלוּ לְקִרְוֵיהוֹן׃ וּלְפַלְגוּת
7 שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה יְהַב מֹשֶׁה בְּמַתְנָן וּלְפַלְגֵיהוֹן יְהַב יְהוֹשֻׁעַ עִם אֲחֵיהוֹן בְּעִבְרָא דְיַרְדְּנָא
8 לְמַעְרְבָא וְאַף אֲרֵי שַׁלְּחִנּוּן יְהוֹשֻׁעַ לְקִרְוֵיהוֹן וּבָרְכִנּוּן׃ וַאֲמַר לְהוֹן לְמֵימַר בְּנִכְסִין סַגִּיאִין
תּוּבוּ לְקִרְוֵיכוֹן וּבִבְעִירָא סַגִּי לַחֲדָא בְּכַסְפָּא וּבְדַהֲבָא וּבִנְחָשָׁא וּבְבַרְזְלָא וּבִלְבוּשִׁין סַגִּי
9 לַחֲדָא פַּלִּיגוּ בִּזַּת בַּעֲלֵי דְבָבֵיכוֹן עִם אֲחֵיכוֹן׃ וְתָבוּ וַאֲזַלוּ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וּפַלְגוּת
שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה מִלְוָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִשִּׁילוֹ דִּי בְּאַרְעָא דִכְנַעַן לְמֵיזַל לְאַרְעָא דְגִלְעָד
10 לְאַרְעָא אַחְסַנְתְּהוֹן דְּאַחְסִינוּ בַהּ עַל מֵימְרָא דַיְיָ בִּידָא דְמֹשֶׁה׃ וַאֲתוֹ לִגְלִילֵי יַרְדְּנָא דִּי
בְּאַרְעָא דִכְנַעַן וּבְנוֹ בְנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וּפַלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה תַּמָּן מַדְבְּחָא עַל יַרְדְּנָא
11 מַדְבַּח רַב לְמֶחֱזֵי׃ וּשְׁמַעוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֵימַר הָא בְנוֹ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וּפַלְגוּת שִׁבְטָא
12 דִמְנַשֶּׁה יָת מַדְבְּחָא לְקָבֵל אַרְעָא דִכְנַעַן בִּגְלִילֵי יַרְדְּנָא דִּלְעֵבַר בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃ וּשְׁמַעוּ
13 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאִתְכְּנִישׁוּ כָּל כְּנִשְׁתָּא דִבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְשִׁילוֹ לְמִסַּק עֲלֵיהוֹן לְחֵילָא׃
וּשְׁלַחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל לְוָת בְּנֵי רְאוּבֵן וּלְוָת בְּנֵי גָד וּלְוָת פַּלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה
14 לְאַרְעָא דְגִלְעָד יָת פִּינְחָס בַּר אֶלְעָזָר כַּהֲנָא׃ וְעַסְרָא רַבְרְבִין עִמֵּיהּ רַבָּא חַד
רַבָּא חַד לְבֵית אַבָּא לְכֹל שִׁבְטַיָּא דְיִשְׂרָאֵל וּגְבַר רֵישׁ בֵּית אֲבָהַתְהוֹן אִנּוּן
לְאַלְפַיָּא דְיִשְׂרָאֵל׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

4 Et nunc pacem dedit Dominus Deus vester fratribus vestris, quemadmodum locutus est illis. Et nunc spectate & ite vobis in urbes vestras ad terram possessionum vestrarum, quam dedit vobis Moses servus Domini in transitu Jordanis. 5 Tantùm custodite vos valde ad faciendum jussionem & legem quam jussit vos Moses servus Dñi ad peramandum Dominum Deum vestrum, & ambulandum in omnibus viis quæ rectæ ante eum, & ad custodiendum omnia jussa ejus, & ad adhærendum in timore ejus, & ad serviendum ante eum in omni corde vestro, & in omni anima vestra. 6 Et benedixit eis Josue: & dimisit eos; & ierunt ad urbes suas. 7 Et dimidio tribus Menasse dedit Moses in Mathnan, & dimidio eorum dedit Josue cum fratribus eorum in transitu Jordanis ad occasum: & etiam cum misit eos Josue ad urbes eorum; & benedixit eis. 8 Et dixit eis ad dicendum: In divitiis multis redibitis ad urbes vestras, & in jumento multo nimis, in argento, & in auro, & in ære, & in ferro, & in vestibus multis nimis. Partimini prædam auctorum inimicitiarum vestrarum cum fratribus vestris. 9 Et reversi sunt, & iverunt filii Ruben & filii Gad, & dimidiũ tribus Menasse, à filiis Israel ex Silo, quæ in terra Chenaghan; ad eundum in terram Gilghad, in terram possessionis eorum quâ possessores facti sunt in ea, juxta dictum Domini in manu Mosis. 10 Et venerunt ad *Gelilas* Jordanis quæ in terra Chenaghan; & struxerunt filii Ruben & filii Gad, & dimidium tribus Menasse ibi altare juxta Jordanem, altare magnum ad videndum. 11 Et audierunt filii Israel ad dicendum: Ecce construxerunt filii Ruben, & filii Gad, & dimidium tribus Menasse altare è regione terræ Chenaghan in *Gelilis* Jordanis quæ ad latus filiorũ Israel. 12 Et audierunt filii Israel, & congregati sunt omnis congregatio filiorum Israel in Silo, ad ascendendum contra eos ad militiam. 13 Et miserunt filii Israel ad filios Ruben, & ad filios Gad, & ad dimidium tribus Menasse, in terram Gilghad, Pinhhas filium Elazar sacerdotis. 14 Et decem principes cum eo, principem unum principem unum pro domo patris, ad omnes tribus Israel: & vir caput domus patris eorum illi ad millia Israel.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

4 * ܘܗܫܐ ܐܢܝܚ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܠܐܚܝܟܘܢ܂ ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܗܫܐ ܗܦܘܟܘ ܘܙܠܘ
ܠܡܕܝܢܬܟܘܢ܂ ܘܠܐܪܥܐ ܕܝܪܬܘܬܟܘܢ܂ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ܂ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܡܢ
5 ܡܕܢܚܐ܂ * ܒܪܡ ܐܙܕܗܪܘ ܛܒ܂ ܘܥܒܕܘ ܦܘܩܕܢܐ ܘܢܡܘܣܐ ܕܦܩܕܟܘܢ ܡܘܫܐ ܥܒܕܗ
ܕܡܪܝܐ܂ ܠܡܚܒ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ܂ ܘܠܡܗܠܟܘ ܒܐܘܪܚܬܗ܂ ܘܠܡܛܪ ܦܘܩܕܢܘܗܝ܂ ܘܠܡܩܪܒ
ܠܗ܂ ܘܠܡܦܠܚܘ ܩܕܡܘܗܝ ܒܟܠܗ ܠܒܟܘܢ܂ ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܟܘܢ܂ * ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ܂ ܘܫܪܐ 6
ܐܢܘܢ܂ ܘܐܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܗܘܢ܂ * ܘܠܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ܂ ܝܗܒ ܡܘܫܐ ܒܡܬܢܝܢ܂ 7
ܘܠܦܠܓܗ ܝܗܒ ܝܫܘܥ ܥܡ ܐܚܝܗܘܢ܂ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܡܢ ܡܥܪܒܐ܂ ܘܦܛܪ ܐܢܘܢ ܝܫܘܥ܂
8 ܘܐܙܠܘ ܠܡܕܝܢܬܗܘܢ܂ ܘܒܪܟ ܐܢܘܢ܂ * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ܂ ܒܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ ܗܦܘܟܘ ܠܡܕܝܢܬܟܘܢ܂
ܘܠܐܪܥܐ ܕܝܪܬܘܬܟܘܢ܂ ܒܩܢܝܢܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ܂ ܒܣܐܡܐ ܘܒܕܗܒܐ܂ ܘܒܢܚܫܐ ܘܒܦܪܙܠܐ܂
ܘܒܢܚܬܐ ܣܓܝܐܐ ܛܒ܂ ܘܦܠܓܘ ܒܙܬܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܟܘܢ ܥܡ ܐܚܝܟܘܢ܂ * ܘܗܦܟܘ 9
ܘܐܙܠܘ ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ ܘܒܢܝ ܓܕ܂ ܘܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ ܡܢ ܠܘܬ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ܂
ܡܢ ܫܝܠܘ ܕܒܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ܂ ܠܡܐܙܠ ܠܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ܂ ܠܐܪܥܐ ܕܝܪܬܘܬܗܘܢ܂ ܕܐܬܝܪܬܘ ܒܗ܂
10 ܥܠ ܦܘܡ ܡܠܬܗ ܕܡܪܝܐ܂ ܒܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ܂ * ܘܐܬܘ ܠܓܠܓܠܐ܂ ܕܥܠ ܝܘܪܕܢܢ ܕܒܐܪܥܐ
ܕܟܢܥܢ܂ ܘܒܢܘ ܬܡܢ ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ܂ ܘܒܢܝ ܓܕ܂ ܘܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ܂ ܡܕܒܚܐ ܪܒܐ
11 ܠܡܚܙܐ܂ * ܘܫܡܥܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ܂ ܕܒܢܘ ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ܂ ܘܒܢܝ ܓܕ܂ ܘܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ
ܕܡܢܫܐ܂ ܡܕܒܚܐ ܠܘܩܒܠ ܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ܂ ܒܓܠܓܠܐ ܕܥܠ ܝܘܪܕܢܢ܂ ܒܥܒܪܐ
12 ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ܂ * ܘܐܬܟܢܫܬ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܫܝܠܘ܂ ܠܡܣܩ
13 ܠܘܬܗܘܢ ܠܩܪܒܐ܂ * ܘܫܕܪܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܘܬ ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ܂ ܘܠܘܬ ܒܢܝ ܓܕ܂ ܘܠܘܬ
14 ܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ܂ ܠܐܪܥܐ ܕܓܠܥܕ܂ ܠܦܝܢܚܣ ܒܪ ܐܠܥܙܪ ܟܗܢܐ܂ * ܘܥܣܪܐ
ܪܘܪܒܢܐ ܥܡܗ܂ ܚܕ ܚܕ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܫܒܛܘܗܝ ܕܐܝܣܪܝܠ܂ ܘܗܢܘܢ ܓܒܪܐ ܗܠܝܢ܂
ܪܝܫܐ ܗܘܘ ܕܚܝܠܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ܂

4 Et nunc *quandoquidem* requiem dedit Dominus Deus fratribus vestris quemadmodum dixerat eis, revertimini ergò, & abite ad civitates vestras & ad terram quam possedistis, quam dedit vobis Moses servus Domini ultra Jordanem ab Oriente. 5 At verò cavete admodum, & exequimini præcepta & leges quas edixit vobis Moses servus Domini de diligendo Dominum Deum vestrum, præcepta ejus servando, ei adhærendo, cúmque toto corde totóque animo vestro colendo. 6 Bendixítque eis Jesus, ac dimisit illos, & abierunt in civitates suas. 7 (Nam dimidiæ tribui Manasse dederat Moses in Mathnin, *alteri* verò dimidiæ dedit Jesus cum fratribus eorum cis Jordanem ab Occidente) Hos inquam dimisit Jesus, abieruntque in civitates suas, & benedixit eis. 8 Dixitq; ad eos, Cum multis opibus revertimini ad civitates vestras & ad terrã hæreditatis vestræ, plurimis cum possessionibus, argento, auro, ære, ferro, plurimísque vestimentis; & spolia inimicorum vestrorum dividite cum fratribus vestris. 9 Itaq; reversi filii Rubil, & filii Gad, ac dimidia tribus Manasse discesserunt à filiis Israel de Silo quæ est in terra Chanaan, ut redirent ad terram Gelaad, terram *scilicet* hæreditatis suæ, quam possederant illic juxta verbum oris Domini per manum Mosis. 10 Cúmque pervenissent ad Galgala quæ est secus Jordanem in terra Chanaan, ædificârunt ibi filii Rubil, & filii Gad, & dimidia tribus Manasse aram spectatu maximam. 11 Audientes autem filii Israel quòd filii Rubil, & filii Gad, & dimidia tribus Manasse ædificâssent aram è regione terræ Chanaan in Galgala quæ est secus Jordanem in terra filiorum Israel; 12 Convenit universus cœtus in Silo ut ascenderent contra eos in prælium. 13 Et miserunt filii Israel ad filios Rubil, ad filios Gad, & ad dimidiam tribum Manasse in terram Gelaad, Phinhes filium Eliazar sacerdotis, 14 Et decem magnates una cum ipso, singulos magnates è singulis tribubus Israelis; atque iidem isti viri, duces erant exercituum Israelis.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

4 * والآن قد اوفا الله اخوتكم كما وعدكم * فتوجهوا وامضوا الى منازلكم * وارض احازتكم
5 التي اعطاكم موسى عبد الله في عبر الاردن * لكن احفظوا انفسكم جدا * واعملوا بالوصية
والشريعة التي اوصاكم الله على يد موسى عبده في عبر الاردن * من محبة الله ربكم *
والسلوك في طرقه * والحفظ لوصاياه * والالتصاق بطاعته * وعبادته بجميع قلبكم
6 وانفسكم * وباركهم يوسع واطلقهم * ومضوا الى منازلهم * ولنصف سبط منسا اعطى
7 موسى في البثنية * وللنصف الآخر اعطى يوسع مع اخوتهم في جبن الاردن غربا * وايضا
8 ان يوسع اطلقهم * ومضوا الى منازلهم * وباركهم * وقال لهم قولا * بمال كثير عودوا
الى منازلكم * ومواشي كثيرة جدا * وبفضة * وذهب * ونحاس * وحديد * وثياب كثيرة
9 جدا * واقسموا سلب اعدائكم مع اخوتكم * فعاد جميع بني روبيل * وبني جاد *
ونصف سبط منسا من عند بني اسرائيل من سيلو التي في ارض الشام * فمضوا الى ارض
10 الجرجوسي * الى ارض احازتهم التي احازوا فيها عن امر الله بيد موسى * وجاوا الى اغوار
الاردن التي بارض الشام * وبنوا بنو روبيل * وبنو جاد * ونصف سبط منسا مذبحا قبالة ارض
11 الشام على اغوار الاردن عظيم المنظر * فسمع بنو اسرائيل ان قد بنى بنو روبيل * وبنو
جاد * ونصف سبط منسا مذبحا قبالة ارض الشام على اغوار الاردن الى ناحية جبن بني اسرائيل *
12 * فلما سمع ذلك بنو اسرائيل اجتمعوا باسرهم الى سيلوا * حتى يصعدوا اليهم ويقاتلوهم *
13 14 * وارسل بنو اسرائيل اليهم الى ارض الجرش فنحاس بن العازر الحبر * ومعه عشر روساء
روس من كل سبط * رجل ريس لبيت اباهم لالوف اسرائيل *

4 *Nunc igitur* quandoquidem *satisfecit Deus fratribus vestris quemadmodum promiserat vobis, discedite, & abite ad habitationes vestras & terram possessionis vestræ quam dedit vobis Moses servus Dei in ulteriore ripa Jordanis.* 5 *Verùm vobisipsis maximopere cavete, & facite præceptum ac legem quam præcepit vobis Deus per Mosen servum suum trans Jordanem, de amando Deo Domino vestro, et ambulando in viis ejus, præcepta ejus servando, ejúsque obedientiæ atque religioni adhærendo ex toto corde vestro & animis vestris.* 6 *Et benedixit eis Josue, ac dimisit illos, abierúntque ad habitationes suas.* 7 *Nam dimidiæ tribui Manasse dederat Moses in Bathnia, alteri vero dimidiæ dedit Josue cum fratribus eorum trans Jordanem ad Occidentem. Quin etiam dimittens eos Josue ut se reciperent in domicilia sua, benedixit eis,* 8 *Et habuit ad eos hunc sermonem, Multa cum pecunia repetite domicilia vestra, plurimisq; cum armentis, argento, auro, ære, ferro, & vestimentis multis admodum, & dividite prædam inimicorum vestrorum cum fratribus vestris.* 9 *Redierunt ergò omnes filii Rubil, filii Gad, & dimidia tribus Manasse à filiis Israel de Silo quæ est in terra Syriæ, & abierunt ad terram Gergosæi, terram possessionis eorum in qua data fuerat eis hæreditas ex edicto Dei per Mosen;* 10 *Et venerunt ad valles Jordanis, quæ sunt in regione Syriæ, & ædificârunt filii Rubil, filii Gad, & dimidia tribus Manassis altare è regione terræ Syriæ super valles Jordanis, ingens aspectu.* 11 *Quare audierunt filii Israel ædificâsse filios Rubil, & filios Gad, atque dimidiam tribum Manassis, altare è regione terræ Syriæ super valles Jordanis ex parte lateris filiorum Israel.* 12 *Cumque hoc audissent filii Israel, congregati sunt omnes in Silo ut ascenderent ad eos & oppugnarent illos.* 13 *Interim miserunt ad eos filii Israel in terram Gerss Phinhasum filium Elazar sacerdotis,* 14 *Et cum eo decem principes, principem unum ex unaquaque tribu, virum inquam unum principem pro qualibet domo patrum suorum, secundum millia Israelis.*

dimidiam ad &,Ghad filios ad &, Reuben filios ad venerunt Et
15 וַיָּבֹאוּ אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד וְאֶל־חֲצִי
:dicendo ,eis cum sunt locuti & :Ghilhad terram ad ,Menasseh tribum
שֵׁבֶט־מְנַשֶּׁה אֶל־אֶרֶץ הַגִּלְעָד וַיְדַבְּרוּ אִתָּם לֵאמֹר:
,ista prævaricatio Quæ :Domini cœtus omnis dixerunt Sic
16 כֹּה אָמְרוּ כֹּל עֲדַת יְהוָה מָה־הַמַּעַל הַזֶּה
post à hodie revertendum ad ,Israel Deum in estis prævaricati quam
אֲשֶׁר מְעַלְתֶּם בֵּאלֹהֵי יִשְׂרָאֵל לָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי
hodie vos rebellandum ad ,altare vobis vos ædificando in;Dominum
יְהוָה בִּבְנוֹתְכֶם לָכֶם מִזְבֵּחַ לִמְרָדְכֶם הַיּוֹם
qua ,Pehor perversitas nobis parum An ?Dominum in
17 בַּיהוָה: הַמְעַט־לָנוּ אֶת־עֲוֹן פְּעוֹר אֲשֶׁר
cœtu in plaga fuit & :hanc diem ad usque ea ab :mundati sumus non
לֹא־הִטַּהַרְנוּ מִמֶּנּוּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה וַיְהִי הַנֶּגֶף בַּעֲדַת
:Dominum post à hodie avertimini vos Et ?Domini
18 יְהוָה: וְאַתֶּם תָּשֻׁבוּ הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה
totum in cras & ,Dominum in hodie rebellabitis vos ,erit &
וְהָיָה אַתֶּם תִּמְרְדוּ הַיּוֹם בַּיהוָה וּמָחָר אֶל־כָּל־
terra est immunda si quidem Et .ira fervescet Israel cœtum
19 עֲדַת יִשְׂרָאֵל יִקְצֹף: וְאַךְ אִם־טְמֵאָה אֶרֶץ
,Domini possessionis terram ad vobis transite ,vestræ possessionis
אֲחֻזַּתְכֶם עִבְרוּ לָכֶם אֶל־אֶרֶץ אֲחֻזַּת יְהוָה
,nostrû medio in apprehendimini & :Domini tabernaculum ibi habitans qua
אֲשֶׁר שָׁכַן־שָׁם מִשְׁכַּן יְהוָה וְהֵאָחֲזוּ בְּתוֹכֵנוּ
vos ædificando in ,sitis rebelles ne nobis & ,rebelletis ne Dominum in &
וּבַיהוָה אַל־תִּמְרֹדוּ וְאֹתָנוּ אַל־תִּמְרֹדוּ בִּבְנֹתְכֶם
Nonne .nostri Dei Domini altare præter ,altare vobis
20 לָכֶם מִזְבֵּחַ מִבַּלְעֲדֵי מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ: הֲלוֹא
,anathemate in prævaricationem est prævaricatus Zerah filius Hachan
עָכָן בֶּן־זֶרַח מָעַל מַעַל בַּחֵרֶם
non unus vir ipse & ?ira fuit Israel cœtum omnem super &
וְעַל־כָּל־עֲדַת יִשְׂרָאֵל הָיָה קָצֶף וְהוּא אִישׁ אֶחָד לֹא
dimidia &,Ghad filii &,Reuben filii responderût Et .sua perversitate in obiit
21 גָוַע בַּעֲוֹנוֹ: וַיַּעֲנוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וַחֲצִי
Deus :Israel millium capita ad sunt locutique :Menasseh virgæ
22 שֵׁבֶט הַמְנַשֶּׁה וַיְדַבְּרוּ אֶת־רָאשֵׁי אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל: אֵל
,cognoscens ipse Dominus Deorum Deus ,Dominus Deorum
אֱלֹהִים יְהוָה אֵל אֱלֹהִים יְהוָה הוּא יֹדֵעַ
prævaricatione in si & ,rebellione in si ,cognoscet ipse Israel &
וְיִשְׂרָאֵל הוּא יֵדָע אִם־בְּמֶרֶד וְאִם־בְּמַעַל
ædificandum Ad (.hac die nos serves ne) Dominum in
23 בַּיהוָה אַל־תּוֹשִׁיעֵנוּ הַיּוֹם הַזֶּה: לִבְנוֹת
ascendere faciendum ad si & ,Dominum post à revertendum ad ,altare nobis
לָנוּ מִזְבֵּחַ לָשׁוּב מֵאַחֲרֵי יְהוָה וְאִם־לְהַעֲלוֹת
illud super faciendum ad si & ,munus & ,ascensionem illud super
עָלָיו עוֹלָה וּמִנְחָה וְאִם־לַעֲשׂוֹת עָלָיו
non si Et .requirat ipse Dominus ,pacificorum sacrificia
24 זִבְחֵי שְׁלָמִים יְהוָה הוּא יְבַקֵּשׁ: וְאִם־לֹא
dicent Cras :dicendo ,hoc fecimus verbo à sollicitudine præ
מִדְּאָגָה מִדָּבָר עָשִׂינוּ אֶת־זֹאת לֵאמֹר מָחָר יֹאמְרוּ
Deo Domino & ,vobis Quid :dicendo ,nostris filiis vestri filii
בְנֵיכֶם לְבָנֵינוּ לֵאמֹר מַה־לָּכֶם וְלַיהוָה אֱלֹהֵי
filii vos inter & ,nos inter Dominus dedit terminum Et ?Israel
25 יִשְׂרָאֵל: וּגְבוּל נָתַן־יְהוָה בֵּינֵנוּ וּבֵינֵיכֶם בְּנֵי־
:Domino in pars vobis non :Jarden Ghad filii & ,Reuben
רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד אֶת־הַיַּרְדֵּן אֵין־לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה
.Dominum timendum non ad ,nostros filios vestri filii facient cessare &
וְהִשְׁבִּיתוּ בְנֵיכֶם אֶת־בָּנֵינוּ לְבִלְתִּי יְרֹא אֶת־יְהוָה:
non ,altare ædificando ,nobis nunc Faciamus :diximus Et
26 וַנֹּאמֶר נַעֲשֶׂה־נָּא לָנוּ לִבְנוֹת אֶת־הַמִּזְבֵּחַ לֹא
.sacrificio nec ascensioni
לְעוֹלָה וְלֹא לְזָבַח:

Versio VULG. LAT.

15 Qui venerunt ad filios Ruben, & Gad, & dimidiæ tribûs Manasse, in terram Ga-
16 laad: dixeruntque ad eos, Hæc
mandat omnis populus Domini; Quæ est ista transgressio?
Cur reliquistis Dominum Deū
Israel, ædificantes altare sacrilegum, & à cultu illius rece-
17 dentes? An parum vobis est
quòd peccâstis in Beelphegor,
& usque in præsentem diem
macula hujus sceleris in nobis
permanet? multíque de po-
18 pulo corruerunt. Et vos hodiè reliquistis Dominum, &
cras in universum Israel ira
19 ejus desæviet. Quòd si putatis immundam esse terram possessionis vestræ, transite ad terram, in qua tabernaculum Domini est, & habitate inter nos:
tantùm ut à Domino, & à nostro consortio non recedatis,
ædificato altari præter altare
20 Domini Dei nostri. Nonne Achan filius Zare præteriit mandatum Domini, & super omnem populum Israel ira ejus
incubuit? Et ille erat unus
homo, atque utinam solus per-
21 iisset in scelere suo. Responderúntque filii Ruben & Gad,
& dimidia tribus Manasse,
principibus legationis Israel;
22 Fortissimus Deus Dominus,
Fortissimus Deus Domin', ipse
novit, & Israel simul intelliget: si prævaricationis animo
hoc altare construximus, non
custodiat nos, sed puniat nos
23 in præsenti: Et si eâ mente fecimus, ut holocausta, & sacrificium, & pacificas victimas super eo imponeremus,
24 ipse quærat & judicet: Et
non eâ magis cogitatione atq;
tractatu, ut diceremus; Cras
dicent filii vestri filiis nostris,
Quid vobis & Domino Deo
25 Israel? Terminum posuit Dominus inter nos & vos, ô filii
Ruben, & filii Gad, Jordanem
fluvium: & idcircò partem
non habetis in Domino. Et
per hanc occasionem avertent
filii vestri filios nostros à timore Domini. Putavimus itaque
26 meliùs, Et diximus; Extruamus nobis altare, non in holocausta, neque ad victimas offerendas,

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

15 Καὶ παρεγένοντο πρὸς τοὺς υἱοὺς Ῥουβὴν, καὶ
πρὸς τοὺς υἱοὺς Γὰδ, καὶ πρὸς τοὺς ἡμίσεις φυλῆς
Μανασσῆ (ε) εἰς γῆν Γαλαάδ· καὶ ἐλά-
16 λησαν πρὸς αὐτοὺς, λέγοντες, Τάδε λέγει
πᾶσα ἡ Συναγωγὴ κυρίου, Τίς ἡ πλημμέλεια
αὕτη, ἣν ἐπλημμελήσατε (ζ) ἐναντίον
τοῦ θεοῦ Ἰσραὴλ, ἀποστραφῆναι σήμερον
ἀπὸ κυρίου (η) οἰκοδομήσαντες ὑμῖν
ἑαυτοῖς βωμὸν, ἀποστάτας ὑμᾶς γενέσθαι
17 (θ) ἀπὸ τοῦ κυρίου; Μὴ μικρὸν ὑμῖν τὸ
ἁμάρτημα Φογὼρ, ὅτι (ι) οὐκ ἐκαθαρίσθημεν
ἀπ' αὐτοῦ ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης; καὶ ἐγενή-
18 θη πληγὴ ἐν τῇ Συναγωγῇ κυρίου. Καὶ
ὑμεῖς (κ) ἀπεστράφητε σήμερον ἀπὸ κυρίου·
καὶ ἔσται ἐὰν ἀποστῆτε σήμερον ἀπὸ κυρίου, καὶ
αὔριον ἐπὶ πάντα Ἰσραὴλ (λ) ἔσται ἡ
19 ὀργή. Καὶ νῦν εἰ (μ) μικρὰ ἡ γῆ ὑμῶν
τῆς κατασχέσεως ὑμῶν, διάβητε (ν) εἰς
τὴν γῆν τῆς κυρίου κατασχέσεως, οὗ κατασκηνοῖ
ἐκεῖ (ξ) ἡ σκηνὴ κυρίου, καὶ (ο)
κατακληρονομήσετε ἐν ἡμῖν· καὶ μὴ (π) ἀπὸ
θεοῦ ἀποστάται γενήθητε (ρ) καὶ ὑμεῖς,
μηδ' ἀπόστητε ἀπὸ κυρίου, διὰ τὸ οἰκοδομῆσαι
ὑμᾶς βωμὸν ἔξω τοῦ θυσιαστηρίου κυ-
20 ρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. Οὐκ ἰδοὺ (σ) Ἄχαρ ὁ
τοῦ Ζαρὰ πλημμελείᾳ ἐπλημμέλησεν ἀπὸ
τοῦ ἀναθέματος, καὶ ἐπὶ (τ) πᾶσαν Συναγωγὴν
Ἰσραὴλ ἐγενήθη ὀργή; καὶ οὗτος (υ)
εἷς αὐτὸς ἀπέθανεν τῇ ἑαυτοῦ ἁμαρτίᾳ.
21 Καὶ ἀπεκρίθησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν, καὶ οἱ υἱοὶ
Γὰδ, καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἐλάλησαν
τοῖς χιλιάρχοις Ἰσραὴλ, λέ-
22 γοντες, Ὁ θεὸς θεὸς κύριός ἐστι, καὶ ὁ θεὸς
(φ) θεὸς αὐτὸς οἶδε, καὶ Ἰσραὴλ αὐτὸς
γνώσεται· εἰ ἐν (χ) ἀποστασίᾳ ἐπλημμελήσαμεν
(ψ) ἔναντι τοῦ κυρίου, μὴ ῥύσαιτο
23 ἡμᾶς ἐν τῇ ἡμέρᾳ ταύτῃ. Καὶ εἰ ᾠκοδομήσαμεν
ἑαυτοῖς βωμὸν ὥστε ἀποστῆναι ἀπὸ
κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν, ὥστε ἀναβιβάσαι ἐπ'
αὐτὸν θυσίαν ὁλοκαυτωμάτων, (ω) ὥστε
ποιῆσαι ἐπ' αὐτοῦ θυσίαν σωτηρίου, (α)
24 κύριος ἐκζητήσει. Ἀλλ' ἕνεκεν εὐλαβείας
ῥήματος ἐποιήσαμεν τοῦτο, λέγοντες, Ἵνα
(β) μὴ εἴπωσι αὔριον τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς
τέκνοις (γ) ἡμῶν, Τί ὑμῖν καὶ κυρίῳ τῷ
25 θεῷ Ἰσραήλ; Καὶ ὅρια ἔθηκε κύριος ἀναμέσον
(δ) ἡμῶν καὶ ὑμῶν τὸν Ἰορδάνην,
καὶ οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου. καὶ ἀπαλλοτριώσουσιν
οἱ υἱοὶ ὑμῶν (ε) τοὺς υἱοὺς
26 ἡμῶν, ἵνα μὴ σέβωνται κύριον. Καὶ εἴπαμεν
ποιῆσαι (ζ) οὕτω, τοῦ οἰκοδομῆσαι
τὸν βωμὸν τοῦτον (η) οὐχ ἕνεκεν καρπωμάτων
οὐδὲ ἕνεκεν θυσιῶν,

Et advenerunt ad filios Ruben, 15
& ad filios Gad, & ad dimidios tribûs Manasse in terram
Galaad: Et locuti sunt ad eos, dicentes, Hæc dicit universa Syna- 16
goga Domini; Quod est delictum
hoc quod deliquistis ante Deum
Israel, averti hodiè (h) à Domino,
ædificantes vobis ipsis aram,
apostatas vos fieri à Domino?
Nunquid parvum vobis pecca- 17
tum Phogor, quòd non sumus
mundati ab eo usq; in diē hanc?
& facta est plaga in Synagoga
Domini. Et vos aversi estis ho- 18
diè à Domino. Et erit si recesseritis hodiè à Domino, & cras
super omnem Israel erit ira. Et 19
nunc si parva terra vestra possessionis vestræ, transite ad terram
possessionis Domini; ubi habitat
illîc tabernaculum Domini: &
possidebitis in nobis: & nolite à
Deo fieri apostatæ & vos: et nolite recedere à Domino, eò quòd
ædificetis vos aram extra altare
Domini Dei nostri. Nonne ecce 20
Achar filius Zara delicto deliquit
ab Anathemate: & super universā Synagogā Israel facta est ira?
Et unus hic ipse mortuus est in
suo ipsius peccato? Et responderunt filii Ruben, & filii Gad, & 21
dimidium tribûs Manasse: &
locuti sunt Chiliarchis Israel, dicentes; Deus Deus Dominus est, 22
& Deus Deus ipse novit, & Israel ipse cognoscet. Si in Apostasia deliquimus ante Dominum;
non eximat nos in die hac. Et si 23
ædificavimus nobis ipsis aram, ut
recedamus à Domino Deo nostro,
ut ascendere faciamus super eam
sacrificium holocaustomatum, ut
faciamus super eam sacrificium
salutarium; Dominus exquiret.
Sed propter cautelam verbi fecimus hoc, dicentes; Ut non dicant 24
cras filii vestri filiis nostris,
Quid vobis, & Domino Deo
Israel? Et fines posuit Dominus 25
inter nos & vos, Iordanem, &
non est vobis pars Domini: &
abalienabunt filii vestri filios nostros; ut non venerentur Do-
minum. Et diximus facere sic, 26
ædificare aram hanc non propter oblationes, neque propter sacrificia;

MS.A. (ε) εἰς τὴν Γαλαάδ· (ζ) ἔναντι κυρίου τοῦ θεοῦ (η) ᾠκοδομήσαντες ἑαυτοῖς (θ) ἀπὸ κυρίου; (ι) οὐ κεκαθαρίσμεθα (κ) ἀποστραφήσεσθε (λ) ἔσται ὀργή. (μ) μικρὰ ὑμῖν ἡ γῆ τῆς (ν) ἐπὶ τὴν γῆν τῆς κατασχέσεως κυρίου, (ξ) ἡ κιβωτὸς κυρίου, (ο) κατακληρονομήσατε (π) ἀπὸ κυρίου ἀποστῆτε (ρ) καὶ ἀπὸ ἡμῶν μὴ ἀπόστητε, διὰ τὸ (σ) Ἄχαν (τ) πᾶσαν τὴν Συναγωγὴν (υ) εἷς μόνος ἦν, μὴ μόνος οὗτος ἀπέθανεν (φ) θεὸς κύριος αὐτὸς (χ) ἀποστάσει (ψ) ἔναντι κυρίου, (ω) ἢ ὥστε (α) κύριος αὐτὸς ἐκζητήσει. (β) μὴ αὔριον εἴπωσιν τὰ (γ) ἡμῶν, λέγοντες, Τί ὑμῖν κυρίῳ (δ) ὑμῶν καὶ ἡμῶν (ε) τοὺς υἱοὺς (ζ) οὕτως, (η) οὐκ

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

15 וְאָתוֹ לְוָת בְּנֵי רְאוּבֵן וּלְוָת בְּנֵי גָד וּלְוָת פַּלְגוּת שִׁבְטָא דִמְנַשֶּׁה לְאַרְעָא דְגִלְעָד וּמַלִּילוּ
16 עִמְּהוֹן לְמֵימַר: כְּדֵין אֲמַרוּ כָּל כְּנִשְׁתָּא דַיְיָ מָא שִׁקְרָא הָדֵין דִּי שְׁקַרְתּוּן בְּמֵימְרָא דֶאֱלָהָא
יִשְׂרָאֵל לְמֵיתַב יוֹמָא דֵין מִבָּתַר פּוּלְחָנָא דַיְיָ בְּמִבְנֵיכוֹן לְכוֹן מַדְבְּחָא לְמִמְרַדְכוֹן יוֹמָא
17 דֵין בְּמֵימְרָא דַיְיָ: הַזְעֵיר לָנָא יָת חוֹבָא דִפְעוֹר דְּלָא אִדַּכֵּינָא מִנֵּיהּ עַד יוֹמָא הָדֵין וַהֲוַת
18 מַחְתָּא בִּכְנִשְׁתָּא דַיְיָ: וְאַתּוּן תְּתוּבוּן יוֹמָא דֵין מִבָּתַר פּוּלְחָנָא דַיְיָ וִיהֵא אַתּוּן תִּמְרְדוּן
19 יוֹמָא דֵין בְּמֵימְרָא דַיְיָ וּמְחַר עַל כָּל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל יְהֵי רוּגְזָא: וּבְרַם אִם מְסָאֲבָא
אַרְעָא אַחְסַנְתְּכוֹן עִבַרוּ לְכוֹן לַאֲרַע אַחְסָנַת עַמָּא דַיְיָ דִּי שְׁרָא תַמָּן מַשְׁכְּנָא דַיְיָ וְאַחְסִינוּ
בֵּינָנָא וּבְמֵימְרָא דַיְיָ לָא תִמְרְדוּן וּבְנָא לָא תִמְרְדוּן בְּמִבְנֵיכוֹן לְכוֹן מַדְבְּחָא בַּר מִמַּדְבְּחָא
20 דַיְיָ אֱלָהָנָא: הֲלָא עָכָן בַּר זֶרַח שְׁקַר שִׁקְרָא בְּחֶרְמָא וְעַל כָּל כְּנִשְׁתָּא דְיִשְׂרָאֵל הֲוָה רוּגְזָא
21 וְהוּא גַּבְרָא חֲדָא לָא מִית בְּחוֹבֵיהּ: וַאֲתִיבוּ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וּפַלְגוּת שִׁבְטָא
22 דִמְנַשֶּׁה וּמַלִּילוּ עִם רֵישֵׁי אַלְפַיָּא דְיִשְׂרָאֵל: אֵל אֱלֹהִים יְיָ אֵל אֱלֹהִים יְיָ קֳדָמוֹהִי
יְדִיעַ וְיִשְׂרָאֵל בְּסוֹפָא יְדַע אִם בְּמַרְדָּא וְאִם בְּשִׁקְרָא שְׁקַרְנָא בְּמֵימְרָא דַיְיָ לָא
23 תִפְרְקִנָּנָא יוֹמָא הָדֵין: לְמִבְנָא לָנָא מַדְבְּחָא לְמֵתַב מִבָּתַר פּוּלְחָנָא דַיְיָ וְאִם לְאַסָּקָא
24 עֲלוֹהִי עֲלָתָא וּמִנְחָתָא וְאִם לְמֶעְבַּד עֲלוֹהִי נִכְסַת קוּדְשִׁין יְיָ הוּא יִתְבַּע: וְאִם לָא
מִיּוּצְפָא מִפִּתְגָם עֲבַדְנָא יָת דָּא לְמֵימַר מְחַר יֵימְרוּן בְּנֵיכוֹן לִבְנָנָא לְמֵימַר לֵית
25 לְכוֹן חוּלָק בְּמֵימְרָא דַיְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל: וּתְחוּמָא יְהַב יְיָ בֵּינָנָא וּבֵינֵיכוֹן בְּנֵי
רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד יָת יַרְדְּנָא לֵית לְכוֹן חוּלָק בְּמֵימְרָא דַיְיָ וִיבַטְּלוּן בְּנֵיכוֹן יָת בְּנָנָא בְּדִיל
26 דְּלָא לְמִדְחַל מִן קֳדָם יְיָ: וַאֲמַרְנָא נַעְבֵּד כְּעַן לָנָא לְמִבְנֵי יָת מַדְבְּחָא לָא לַעֲלָתָא
וְלָא לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et venerunt ad filios Ruben, & ad filios Gad, & ad dimidium tribus 15
Menasse ad terram Gilghad; & locuti sunt cum eis ad dicendum. Sic 16
dixerunt omnis congregatio Domini. Quæ prævaricatio hæc quam prævaricati estis in dicto Dei Israel ad revertendum die hac de-post cultum
Domini, in construendo vos vobis altare ad rebellandum vos die hac in
dicto Domini? Num parva nobis culpa Peghor, quod non expiati sumus 17
ex ea usq; ad diem hanc? & fuit plaga in congregatione Domini. Et 18
vos reversi estis die hac de-post *cultum* Domini; & ecce vos rebellâstis
die hac in dicto Domini; & cras super omnem congregationem Israel
erit indignatio. *Et* profectò si polluta terra possessionis vestræ, transite 19
vobis ad *terram possessionis* populi Dñi, in qua situm est ibi tabernaculum
Dñi; & possessionem inite inter nos: & in dicto Dñi non rebellabitis,
& in nobis non rebellabitis, in ædificando vos vobis altare præter altare
Dñi Dei nostri. Nonne Ghachan fili' Zerahh prævaricando prævaricat' est 20
in interdicto, & super omnem congregationem Israel fuit indignatio?
& ipse vir unus non mortuus est in culpa sua. Et responderunt filii Ruben 21
& filii Gad, & dimidium trib' Menasse; & locuti sunt cum capitib' milliū
Israel. Deus Deorum Dominus, Deus Deorum Dominus, ante eum *no-* 22
tum, & Israel in fine cognoscet, si in rebellione, & si in prævaricatione
prævaricati sumus in dicto Domini; ne liberes nos die hac. Ad struen- 23
dum nobis altare, ad revertendum de-post cultum Domini; & si ad tollendum
super illud holocaustum, & munus; & si ad transferendum super
illud oblationem sanctitatum, Dominus ipse inquiret. Et si non ex sollicitudine 24
de verbo, fecimus hoc ad dicendum: Cras dicent filii vestri
filiis nostris ad dicendum; *Non est* vobis pars in dicto Domini Dei Israel?
Et terminum dedit Dominus inter nos & inter vos filios Ruben, & filios 25
Gad Jordanem, non est vobis pars in dicto Domini: & impedient filii
vestri filios nostros, ut non timeant ab-ante Dominum. Et diximus, 26
Faciamus nunc nobis ad struendum altare; non ad holocaustum, & non
ad oblationem sanctitatum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

15 * ܘܐܬܘ ܠܘܬ ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ. ܘܠܘܬ ܒܢܝ ܓܕ. ܘܠܘܬ ܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ ܠܐܪܥܐ
ܕܓܠܥܕ. ܘܡܠܠܘ ܥܡܗܘܢ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. * ܗܟܢܐ ܐܡܪܐ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܡܪܝܐ. 16
ܡܢܐ ܗܘ ܟܘܕܒܐ ܗܢܐ ܕܟܕܒܬܘܢ ܒܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܗܦܟܬܘܢ ܡܢ ܒܬܪܗ ܕܡܪܝܐ.
ܘܒܢܝܬܘܢ ܠܟܘܢ ܡܕܒܚܐ ܕܬܦܪܩܘܢ ܡܢ ܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܠܐ ܣܦܩ ܠܢ. ܚܛܗܐ ܕܦܥܘܪ: 17
ܕܠܐ ܐܬܕܟܝܢ ܡܢܗ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ: ܘܗܘܐ ܡܘܬܢܐ ܒܟܢܘܫܬܗ ܕܡܪܝܐ. * ܘܐܢܬܘܢ ܝܘܡܢܐ 18
ܕܦܢܝܬܘܢ ܡܢ ܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ. ܡܚܪ ܥܠ ܟܠܗ ܟܢܘܫܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܗܘܐ
ܪܘܓܙܐ. * ܒܪܡ ܐܢ ܗܘ ܕܡܛܢܦܐ ܗܝ ܐܪܥܐ ܕܝܪܬܘܬܟܘܢ. ܥܒܪܘ ܠܟܘܢ ܠܐܪܥܐ ܕܝܪܬܘܬܗ 19
ܕܡܪܝܐ. ܐܝܟܐ ܕܫܪܐ ܡܫܟܢܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܬܝܪܬܘ ܥܡܢ. ܘܡܢ ܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܠܐ ܬܒܣܘܢ. ܘܒܢ
ܠܐ ܬܡܪܕܘܢ. ܕܒܢܝܬܘܢ ܠܟܘܢ ܡܕܒܚܐ ܒܪ ܡܢ ܡܕܒܚܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
* ܠܐ ܚܙܝܬܘܢ ܕܥܟܪ ܒܪ ܟܪܡܝ. ܕܪܓ ܗܘܐ ܘܢܣܒ ܡܢ ܚܪܡܐ: ܥܠ ܟܠܗ ܗܘ ܟܢܘܫܬܐ 20
ܕܐܝܣܪܝܠ ܗܘܐ ܪܘܓܙܐ. ܘܗܘ ܚܕ ܗܘܐ ܓܒܪܐ. ܘܟܠܢ ܐܬܬܒܥܢ ܒܚܛܝܬܗ. * ܘܥܢܘ ܒܢܝ 21
ܪܘܒܝܠ. ܘܒܢܝ ܓܕ. ܘܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ. ܘܡܠܠܘ ܥܡ ܦܢܚܣ ܒܪ ܐܠܥܙܪ
ܟܗܢܐ: ܘܥܡ ܪܫܝ ܚܝܠܘܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪܘ ܠܗܘܢ. * ܡܪܝܐ ܗܘ ܐܠܗܐ ܕܐܠܗܐ. 22
ܐܠܗܐ ܕܐܠܗܐ. ܡܪܝܐ ܗܘ. ܘܗܘܝܘ ܐܠܗܢ. ܘܠܐܝܣܪܝܠ. ܗܘ ܝܕܥ. ܘܠܢ. ܗܘ ܝܕܥ. ܐܢ
ܒܡܪܕܘܬܐ ܡܢܗ: ܘܐܢ ܒܥܘܠܐ ܗܘ ܒܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ ܥܒܕܢ ܗܕܐ. ܠܐ ܢܦܪܘܩ ܝܘܡܢܐ.
* ܐܢ ܒܢܝܢ ܠܢ ܡܕܒܚܐ ܕܢܗܦܘܟ ܡܢ ܕܚܠܬܗ ܕܡܪܝܐ: ܐܘ ܕܢܩܪܒ ܥܠܘܗܝ ܕܒܚܐ. ܐܘ 23
ܦܘܠܚܢܐ ܐܚܪܢܐ. ܡܪܝܐ ܢܬܒܥ ܒܐܝܕܝܢ. * ܐܢ ܠܐ ܗܘܐ ܡܢ ܕܚܠܬܗ ܥܒܕܢ ܗܕܐ. ܘܕܠܐ 24
ܢܐܡܪܘܢ ܡܚܪ ܒܢܝܟܘܢ ܠܒܢܝܢ. ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟܘܢ ܥܡ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.
ܒܢܝ ܪܘܒܝܠ ܘܒܢܝ ܓܕ. * ܗܐ ܬܚܘܡܐ ܕܣܡ ܡܪܝܐ ܒܝܢܝܢ ܘܒܝܢܝܟܘܢ. ܝܘܪܕܢܢ ܗܢܐ. 25
ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܝܬ ܠܟܘܢ ܡܢܬܐ ܒܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܦܠܓܘܢ ܒܢܝܟܘܢ ܡܚܪ
ܠܒܢܝܢ ܕܠܐ ܢܕܚܠܘܢ ܠܡܪܝܐ. * ܡܛܠ ܗܢܐ ܐܡܪܢ. ܢܥܒܕ ܠܢ ܡܕܒܚܐ. ܠܐ ܠܕܒܚܐ. 26
ܘܠܐ ܠܩܘܪܒܢܐ.

Qui venientes ad filios Rubil, ad filios Gad, 15
& ad dimidiam tribum Manasse in terram
Gelaad, allocuti sunt eos, & dixerunt eis;
Sic dicunt universus cœtus Domini, Quod 16
mendacium istud quod mentiti estis in Deum
Israelis, ut aversi à Domino ædificaretis
vobis aram, & recederetis à cultu Domini?
Nonne sufficit nobis peccatum Peor, à 17
quo nondum purificati sumus ad hunc usque
diem, & *propter quod* evenit mortalitas in
cœtum Domini? Et quidem vobis hodiè 18
recedentibus à cultu Domini, cras totum
cœtum Israelis invadet ira. Veruntamen si 19
polluta est terra hæreditatis vestræ, transite
ad terram hæreditatis Domini, ubi manet
tabernaculum Domini, & possidete nobiscum;
cultum verò Domini ne spernatis, &
& in nos ne rebelletis: nam extruxistis vobis
aram præter aram Domini Dei Israelis.
An non vidistis quòd quia Achar filius Char- 20
mi concupiscentiâ victus sumpsit ex anathemate,
in totum cœtum Israelis acciderit
ira? Et ille quidem licèt unicus esset homo,
omnes tamen ob ejus peccatum pœnas luimus.
Respondentes filii Rubil, filii Gad, & 21
dimidia tribus Manasse, locuti sunt cum
Phinhes filio Eliazar sacerdotis, & cum ducibus
exercituum Israelis, & dixerunt eis,
Dominus est Deus deorum, Deus deorum 22
Dominus est, ipséque Deus noster est, Israelem
ipse novit, & nos idem novit: si animo
recedendi ab eo, sique animo peccandi in
cultum Domini hoc egimus, ne servet nos
hodié. Si extruximus nobis aram ut recede- 23
remus à religione Domini, aut ut offerremus
super eam sacrificia aut alium *quemcunque*
cultum, Dominus requirat in manu nostra,
Si non ex ipsius religione potiùs hoc egimus, 24
& ne dicant cras filii vestri ad filios nostros,
Quid rei habetis apud Dominum Deum Israelis
ô filii Rubil, & filii Gad; Quando- 25
quidem ecce limes quem posuit Dominus
inter nos & vos, *nempe* Jordanem istum?
igitur non est vobis sors in Domino Deo
Israelis: atque *ita* retrahant filii vestri cras
filios nostros quo minùs Dominum colant.
Quapropter diximus, Faciamus nobis aram, 26
non ad sacrificium, neque ad oblationem;

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * فجاؤا الي بني روبيل * وبني جاد * ونصف سبط منسا الي ارض الجرش * وخاطبوهم قولا * هكذا 16
قال جميع بني اسرايل * اي شي هذا النكث الذي نكثتم باله اسرايل * للرجوع اليوم عن
17 طاعة الله ربكم * لبنيانكم لكم مذبحا * وعصيانكم اليوم على الله * هل قليل عندكم
18 وزر فاعور الذي ما تنصفنا من تبعه الي هذا اليوم وكان السخط على شعب الرب * وانتم
ترجعون اليوم من وري طاعة الله * فتكونوا اثم اليوم كالعوية * وغدا يسخط على جميع
19 بني اسرايل * فان كان ارض احارتكم نجسة * فاعبروا الي ارض نحلة الله التي نصب فيها
مسكن الرب * وامتلكوا معنا * ولا تعصوا على الله * ولا تخالفوا علينا * حيث قد عملتم مذبحا
20 سوي مذبح الله الاهنا * اليس عاخان بن زارح نكث نكثا في الحرم * فكان السخط على
21 جميع بني اسرايل * وهو رجل واحد ما مات وحده بذنبه * فاجاب بنو روبيل * وبنو جاد *
22 ونصف سبط منسا * وقالوا لروساء بني اسرايل * الرب الاله هو الله القادر * والرب الاله هو العالم *
وبنو اسرايل سيعلمون * ان كان بخلاف او عصيان على الله فعلنا ذلك * فلا ينقذنا في يومنا
23 هذا * وان كان بنينا لنا مذبحا حتي نعود عن طاعة الله * او نصعد عليه قربانا او هدية او
24 ذبيحة او صلاة * فالله ينتقم ممن فعله * وان لم نكن فعلناه الا من غم داخل قلوبنا *
25 فقلنا غدا تقول بنوكم لبنينا * اي شي لكم مع الله اله اسرايل * وقد جعل الله حاجزا
بيننا وبينكم يا بني روبيل وبني جاد * وهو الاردن * وليس لكم معنا نصيب في الله * فيعطل
26 بنوكم بنينا عن عبادة الله * فقلنا الان نبني هذا المذبح * لا لصعيدة ولا لذبيحة *

Hi ergò venerunt ad filios Rubil, filios 15
Gad, & dimidiam tribum Manassis in
terram Geres, & allocuti sunt eos his
verbis, Ita dixerunt omnes filii Israel, 16
Quænam est hæc prævaricatio quâ prævaricati estis in Deum Israelis, desciscendo
hodiè ab obedientia Dei Domini vestri,
extruendo vobis altare, & rebellando hodiè
contra Deum? Nam parvi est apud 17
vos momenti peccatum Phcor, à quo sectando
nondum purgati sumus ad hunc
usque diem, & cujus causâ evenit ira in
populum Domini? Et vos si avertamini 18
hodiè à vestigiis obedientiæ Dei, futurum
est ut vobis contumaciter agentibus, cras
ipse excandescat in omnes Israelitas.
Quòd si terra possessionis vestræ immunda 19
est, transite ad terram possessionis Dei,
in qua fixum est habitaculum Domini, &
possidete nobiscum; in Deum verò ne rebelletis,
& à nobis ne dissentiatis facientes
altare præter altare Dei, Dei nostri.
Nonne Achan filio Zareh perfidiam com- 20
mittente in anathemate, deseviit ira in
cunctos Israelitas? qui tametsi esset vir
unus, non tamen solus mortuus est in scelere
suo. Responderunt filii Rubil, filii 21
Gad, & dimidia tribus Manassis, ac di-
xerunt ad principes filiorum Israel, Do- 22
minus Deus est Deus potentissimus, et Dominus
Deus est scientissimus, & filii Israel
cognoscent: si ex contumacia sive rebellione
contra Deum id fecimus, ne servet
nos hodiernâ die. Et si ædificavi- 23
mus nobis altare ut recederemus ab obedientia
Dei, aut extolleremus super illud
oblationem, aut munus, aut sacrificium,
aut orationem, Deus ulciscatur ab his qui
fecerunt illud. Et si non fecerimus il- 24
lud, nisi ex anxietate quæ irrepsit in corda
nostra, dicentes; Cras dicturi sunt
filii vestri ad filios nostros, Quid rei habetis
cum Deo, Deo Israelis? Cum jam 25
posuerit Deus separationem inter nos &
inter vos O filii Rubil et filii Gad, nempe
Jordanem? non habetis nobiscum sortem
in Deo: et sic abducturi filii vestri
filios nostros à cultu Divino. Quare di- 26
ximus, Extruamus hoc altare, non ad oblationem,
neque sacrificium ullum;

ספר יהושע: כב

,nos post nostras generationes inter & ,vos inter & nos inter ipse testis Quia
כִּי עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם וּבֵין דֹּרוֹתֵינוּ אַחֲרֵינוּ 27
,nostris ascensionibus in ejus facies ad Domini servitutem serviendum ad
לַעֲבֹד אֶת־עֲבֹדַת יְהוָה לְפָנָיו בְּעֹלוֹתֵינוּ
cras vestri filii dicant non & :nostris pacificis in & ,nostris sacrificiis in &
וּבִזְבָחֵינוּ וּבִשְׁלָמֵינוּ וְלֹא־יֹאמְרוּ בְנֵיכֶם מָחָר
dixerint cum,erit Et :diximus Et.Domino in pars vobis Non ,nostris filiis
לְבָנֵינוּ אֵין־לָכֶם חֵלֶק בַּיהוָה׃ וַנֹּאמֶר וְהָיָה כִּי־יֹאמְרוּ 28
exemplar Videte:dicemus & ,cras nostras generationes ad & ,nos ad
אֵלֵינוּ וְאֶל־דֹּרֹתֵינוּ מָחָר וְאָמַרְנוּ רְאוּ אֶת־תַּבְנִית
,sacrificio nec ,ascensioni non ,nostri patres fecerunt quod Domini altaris
מִזְבַּח יְהוָה אֲשֶׁר־עָשׂוּ אֲבוֹתֵינוּ לֹא לְעוֹלָה וְלֹא לְזֶבַח
rebellandum ad,nobis à,nobis Absit .vos inter &,nos inter ipsum testis quia 29
כִּי־עֵד הוּא בֵּינֵינוּ וּבֵינֵיכֶם׃ חָלִילָה לָּנוּ מִמֶּנּוּ לִמְרֹד 29
altare ædificando Dominum post à ,hodie revertendum ad &,Dominum in
בַּיהוָה וְלָשׁוּב הַיּוֹם מֵאַחֲרֵי יְהוָה לִבְנוֹת מִזְבֵּחַ
quod ,nostri Dei Domini altare præter sacrificio & ,muneri ,ascensioni
לְעֹלָה לְמִנְחָה וּלְזָבַח מִלְּבַד מִזְבַּח יְהוָה אֱלֹהֵינוּ אֲשֶׁר
capita & ,cœtus prælati &,sacerdos Pinechas audivit Et.ej⁹ tabernaculi facies ad
לִפְנֵי מִשְׁכָּנוֹ׃ וַיִּשְׁמַע פִּינְחָס הַכֹּהֵן וּנְשִׂיאֵי הָעֵדָה וְרָאשֵׁי 30
filii sunt locuti quæ verba ,secum qui Israel millium
אַלְפֵי יִשְׂרָאֵל אֲשֶׁר אִתּוֹ אֶת־הַדְּבָרִים אֲשֶׁר דִּבְּרוּ בְּנֵי־
Dixitq;,eorum oculis in fuit bonum &:Menasseh filii &,Ghad filii &,Reuben
רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה וַיִּיטַב בְּעֵינֵיהֶם׃ וַיֹּאמֶר 31
,Ghad filios ad & ,Reuben filios ad sacerdotis Elhazar filius Pinechas
פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר הַכֹּהֵן אֶל־בְּנֵי־רְאוּבֵן וְאֶל־בְּנֵי־גָד
quòd ,Dñs nostri medio in quòd novimus Hodie :Menasseh filios ad &
וְאֶל־בְּנֵי מְנַשֶּׁה הַיּוֹם יָדַעְנוּ כִּי־בְתוֹכֵנוּ יְהוָה אֲשֶׁר
cujus tunc :istam prævaricationem Dominum in estis prævaricati non
לֹא־מְעַלְתֶּם בַּיהוָה הַמַּעַל הַזֶּה אָז הִצַּלְתֶּם
Elhazar filius Pinechas est reversus Et .Dñi manu de Israel filios
אֶת־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד יְהוָה׃ וַיָּשָׁב פִּינְחָס בֶּן־אֶלְעָזָר 32
terra de,Ghad filiis à & ,Reuben filiis à prælati & ,sacerdotis
הַכֹּהֵן וְהַנְּשִׂיאִים מֵאֵת בְּנֵי־רְאוּבֵן וּמֵאֵת בְּנֵי־גָד מֵאֶרֶץ
eis retulerunt & :Israel filios ad Chenahan terram ad Ghilhad
הַגִּלְעָד אֶל־אֶרֶץ כְּנַעַן אֶל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיָּשִׁבוּ אוֹתָם
benedixerunt & ,Israel filiorum oculis in verbum fuit bonum Et .verbum
דָּבָר׃ וַיִּיטַב הַדָּבָר בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיְבָרְכוּ 33
,exercitum ad eos super ascendendum ad,dixerūt non & ,Israel filii Deo
אֱלֹהִים בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלֹא אָמְרוּ לַעֲלוֹת עֲלֵיהֶם לַצָּבָא
Ghad filii & ,Reuben filii qua ,terram corrumpendum ad
לְשַׁחֵת אֶת־הָאָרֶץ אֲשֶׁר בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד
quia ,altare Ghad filii & ,Reuben filii vocaverunt Et .ea in habitantes
יֹשְׁבִים בָּהּ׃ וַיִּקְרְאוּ בְּנֵי־רְאוּבֵן וּבְנֵי־גָד לַמִּזְבֵּחַ כִּי 34
.Deus DOMINUS quòd ,nos inter ipsum testis
עֵד הוּא בֵּינֹתֵינוּ כִּי יְהוָה הָאֱלֹהִים׃

CAP. XXIII. כג

Israel Dominus dedit requiem postquam ,multis diebus à fuit Et
וַיְהִי מִיָּמִים רַבִּים אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵנִיחַ יְהוָה לְיִשְׂרָאֵל 1
.dies in venit ,senuit Jehosuah &,circuitu à suis inimicis omnibus ab
מִכָּל־אֹיְבֵיהֶם מִסָּבִיב וִיהוֹשֻׁעַ זָקֵן בָּא בַּיָּמִים׃
,ejus capita & ,ejus seniores ,Israel omnem Jehosuah Vocavitque
וַיִּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לְכָל־יִשְׂרָאֵל לִזְקֵנָיו וּלְרָאשָׁיו 2
veni ,senui Ego :eos ad dixitque ,ejus præfectos & ,ejus judices &
וּלְשֹׁפְטָיו וּלְשֹׁטְרָיו וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם אֲנִי זָקַנְתִּי בָּאתִי
Dominus fecit quæ omnia vidistis Vosque .dies in
בַּיָּמִים׃ וְאַתֶּם רְאִיתֶם אֵת כָּל־אֲשֶׁר עָשָׂה יְהוָה 3
Domin⁹ quia ,vestris faciebus à istis gentibus omnibus vester Deus
אֱלֹהֵיכֶם לְכָל־הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִפְּנֵיכֶם כִּי יְהוָה
.vobis pugnans ipse vester Deus
אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם׃

Verſio VUL. LAT.

27 Sed in teſtimonium inter nos & vos, & ſobolem noſtram veſtrámque progeniem, ut ſerviamus Domino, & juris noſtri ſit offerre, & holocauſta, & victimas, & pacificas hoſtias: & nequaquàm dicant cras filii veſtri filiis noſtris, Non eſt vobis pars in Dño. 28 Quòd ſi voluerint dicere, reſpondebunt eis; Ecce altare Domini, quod fecerunt patres noſtri, non in holocauſta, neque in ſacrificium, ſed in teſtimonium noſtrum ac veſtrum. 29 Abſit à nobis hoc ſcelus, ut recedamus à Domino, & ejus veſtigia relinquamus, extructo altari ad holocauſta & ſacrificia, & victimas offerendas, præter altare Domini Dei noſtri, quod extructum eſt ante tabernaculum ejus. 30 Quibus auditis, Phinees ſacerdos, & principes legationis Iſrael, qui erant cum eo, placati ſunt: & verba filiorum Ruben, et Gad, et dimidiæ tribûs Manaſſe, libentiſſimè ſuſceperunt. 31 Dixitque Phinees filius Eleazari ſacerdos ad eos; Nunc ſcimus quòd nobiſcum ſit Dominus, quoniam alieni eſtis à prævaricatione hac et liberâſtis filios Iſrael de manu Domini. 32 Reverſúſque eſt cum principibus à filiis Ruben et Gad, de terra Galaad, finium Chanaan, ad filios Iſrael, & 33 retulit eis. Placuítque ſermo cunctis audientibus. Et laudaverunt Deum filii Iſrael, & nequaquàm ultrà dixerunt, ut aſcenderent contra eos, atque pugnarent, et delerent terram 34 poſſeſſionis eorum. Vocaverúntque filii Ruben, & filii Gad, altare quod extruxerant, Teſtimonium noſtrum, quòd Dominus ipſe ſit Deus.

CAP. XXIII.

1 EVoluto autem multo tempore, poſtquàm pacem dederat Dominus Iſraeli, ſubjectis in gyro nationibus univerſis, et Joſue jam longævo, & perſe2nilis ætatis: Vocavit Joſue omnem Iſraelem, majoréſque natu, & principes, ac duces, & magiſtros: dixitque ad eos; Ego ſenui, & progreſſioris æ3tatis ſum: Vóſque cernitis omnia, quæ fecerit Dominus Deus veſter cunctis per circuitum nationibus, quo modo pro vobis ipſe pugnaverit:

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

27 Ἀλλ' ἵνα (θ) ᾖ τοῦτο μαρτύριον ἀναμέσον ἡμῶν καὶ ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν γενεῶν ἡμῶν μεθ' ἡμᾶς, τοῦ λατρεύειν λατρείαν κυρίου ἐναντίον αὐτοῦ, ἐν τοῖς καρπώμασιν ἡμῶν, καὶ ἐν ταῖς (ι) θυσίαις ἡμῶν, καὶ ἐν ταῖς θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν· καὶ οὐκ ἐροῦσι τὰ τέκνα ὑμῶν τοῖς τέκνοις ἡμῶν αὔριον, Οὐκ ἔστιν ὑμῖν μερὶς κυρίου. 28 Καὶ εἴπαμεν, Ἐὰν γένηταί ποτε καὶ λαλήσωσι πρὸς ἡμᾶς, (κ) ἢ ταῖς γενεαῖς ἡμῶν αὔριον, καὶ ἐροῦσιν, Ἴδετε ὁμοίωμα τοῦ θυσιαστηρίου κυρίου, ὃ ἐποίησαν οἱ πατέρες ἡμῶν (λ) οὐχ ἕνεκεν καρπωμάτων οὐδὲ ἕνεκεν θυσιῶν, ἀλλὰ μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέσον (μ) ὑμῶν καὶ ἀναμέσον ἡμῶν, καὶ ἀναμέσον (ν) τῶν υἱῶν ἡμῶν. 29 Μὴ γένοιτο οὖν ἡμᾶς (ξ) ἀποστραφῆναι ἀπὸ κυρίου ἐν τῇ σήμερον (ο) ἡμέρᾳ ἀποστῆναι ἀπὸ κυρίου, ὥστε οἰκοδομῆσαι ἡμᾶς θυσιαστήριον τοῖς καρπώμασι, καὶ ταῖς θυσίαις Σαλαμὶν, καὶ τῇ θυσίᾳ (π) τοῦ σωτηρίου, πλὴν τοῦ θυσιαστηρίου (ρ) κυρίου ὅ ἐστιν ἐναντίον τῆς σκηνῆς αὐτοῦ. 30 Καὶ (σ) ἀκούσας Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ πάντες οἱ ἄρχοντες τῆς (τ) συναγωγῆς Ἰσραὴλ οἳ ἦσαν μετ' αὐτοῦ, τοὺς λόγους οὓς ἐλάλησαν οἱ υἱοὶ Ῥουβὴν καὶ οἱ υἱοὶ Γὰδ (υ) καὶ τὸ ἥμισυ φυλῆς Μανασσῆ, καὶ ἤρεσεν αὐτοῖς. 31 Καὶ εἶπε Φινεὲς ὁ ἱερεὺς τοῖς υἱοῖς Ῥουβὴν καὶ τοῖς υἱοῖς Γὰδ καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς Μανασσῆ, Σήμερον ἐγνώκαμεν ὅτι μεθ' ἡμῶν κύριος, διότι οὐκ ἐπλημμελήσατε ἐναντίον κυρίου πλημμέλειαν, καὶ ὅτι (φ) ἐρρύσασθε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς κυρίου. 32 Καὶ ἀπέστρεψε Φινεὲς ὁ ἱερεὺς καὶ οἱ (χ) ἄρχοντες ἀπὸ τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ ἀπὸ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ ἀπὸ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, (ψ) ἐκ τῆς Γαλαὰδ εἰς γῆν Χαναὰν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· καὶ ἀπεκρίθησαν αὐτοῖς τοὺς λόγους. 33 Καὶ ἤρεσεν τοῖς υἱοῖς Ἰσραήλ. (ω) καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ εὐλόγησαν τὸν θεὸν υἱῶν Ἰσραήλ. (α) καὶ εἶπαν μηκέτι ἀναβῆναι πρὸς αὐτοὺς εἰς πόλεμον (β) ἐξολοθρεῦσαι τὴν γῆν τῶν υἱῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν υἱῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ. καὶ κατῴκησαν ἐπ' αὐτῆς. 34 Καὶ ἐπωνόμασεν Ἰησοῦς τὸν βωμὸν (γ) τῶν Ῥουβὴν καὶ τῶν Γὰδ καὶ τοῦ ἡμίσους φυλῆς Μανασσῆ, καὶ εἶπεν, Ὅτι μαρτύριόν ἐστιν ἀναμέσον αὐτῶν, ὅτι κύριος ὁ (δ) θεὸς αὐτῶν ἐστι. Κεφ. κγ'.

1 Καὶ ἐγένετο (α) μεθ' ἡμέρας πλείους μετὰ τὸ καταπαῦσαι (β) κύριον τὸν Ἰσραὴλ ἀπὸ πάντων τῶν ἐχθρῶν αὐτοῦ κυκλόθεν, καὶ Ἰησοῦς πρεσβύτερος (γ) προβεβηκὼς ταῖς ἡμέραις. 2 Καὶ συνεκάλεσεν Ἰησοῦς πάντας τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ (δ) καὶ τὴν γερουσίαν αὐτῶν καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν· καὶ (ε) εἶπε πρὸς αὐτοὺς, Ἐγὼ γεγήρακα καὶ προβέβηκα ταῖς ἡμέραις. 3 Ὑμεῖς δὲ (ζ) ἑωράκατε ὅσα ἐποίησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι τούτοις ἀπὸ προσώπου (η) ἡμῶν, ὅτι κύριος ὁ θεὸς (θ) ὑμῶν ὁ ἐκπολεμήσας ἡμῖν.

Cum Tranſlatione LATINA.

27 Sed ut ſit hoc teſtimonium inter nos, & vos, & inter progenies noſtras poſt nos, ſervire ſervitutē Domini corā eo in oblationib⁹ noſtris, & in ſacrificiis noſtris, et in ſacrificiis ſalutarium noſtrorum. Et non dicent filii veſtri filiis noſtris cras, Non eſt vobis pars Domini. 28 Et diximus; Si quando factum fuerit, & locuti fuerint ad nos, vel generationib⁹ noſtris cras: & dicent; Videte ſimulachrum altaris Domini, quod fecerunt patres noſtri, non propter oblationes, neq; propter ſacrificia: ſed teſtimoniū eſt inter vos, & inter nos, et inter filios noſtros. 29 Abſit igitur nos averti à Domino in hodierna die, recedere à Domino, ædificando nos altare oblationibus, & ſacrificiis (k) Salamin, & ſacrificio ſalutaris, præter altare Domini, quod eſt ante tabernaculum ejus. 30 (l) Et audiens Phinees ſacerdos, & omnes principes Synagogæ Iſrael, qui erant cum eo, verba quæ locuti ſunt filii Ruben, & filii Gad, & dimidiū tribûs Manaſſe; & placuit eis. 31 Et dixit Phinees ſacerdos filiis Ruben, & filiis Gad, & dimidiæ tribui Manaſſe; Hodiè cognovimus, quia nobiſcum Dominus, eò quòd non deliquiſtis ante Dominum, delictum, & quia eruiſtis filios Iſrael de manu Domini. 32 Et revertit Phinees ſacerdos, & principes à filiis Ruben, & à filiis Gad, & à dimidia tribu Manaſſe, de Galaad in terram Chanaan ad filios Iſrael: & reſponderunt eis verba. 33 Et placuit (m) filiis Iſrael. Et locuti ſunt ad filios Iſrael; & benedixerunt Deum filiorum Iſrael. Et dixerunt non ultrà aſcendere ad eos in bellum ad exterminandam terram filiorum Ruben, & filiorū Gad, et dimidiæ tribûs Manaſſe. 34 Et habitaverunt ſuper eam. Et cognominavit Ieſus aram ipſorum Ruben, & ipſorum Gad, & dimidiæ trib⁹ Manaſſe: & dixit, Quoniā teſtimoniū eſt inter eos; quia Dominus Deus eorum eſt.

CAP. XXIII.

1 ET factum eſt poſt dies plures, poſtquā Dominus quieſcere fecit Iſrael ab omnibus inimicis ejus in circuitu; & Ieſus ſenior, provectus diebus. 2 Et convocavit Ieſus omnes filios Iſrael, & ſeniores eorum, & principes eorum, & judices eorum, & ſcribas eorum: & dixit ad eos, Ego ſenui, & provectus ſum diebus. 3 Vos autem vidiſtis, quæcunque fecit Dominus Deus noſter omnibus gentibus his à facie noſtra: quoniam Dominus Deus veſter, qui debellavit (a) nobis.

MS.A. (θ) ᾖ μαρτύριον τοῦτο ἀναμέσον ὑμῶν, καὶ ἀναμέσον ἡμῶν, καὶ ἀναμέσον τῶν τέκνων ἡμῶν μεθ' (ι) θυσίαις τῶν σωτηρίων ἡμῶν (κ) ἢ καὶ ταῖς (λ) οὐκ (μ) ἡμῶν καὶ ἀναμέσον ὑμῶν, (ν) τῶν τέκνων ἡμῶν. (ξ) ἀποστῆναι (ο) ἡμέρᾳ, ὥστε (π) τοῦ σωτηρίων, (ρ) κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν ὅ ἐστιν ἀπεναντίον τῆς (σ) ἀκούσαντες (τ) συναγωγῆς οἱ (υ) καὶ ὁ ἥμισυς (φ) ἐρύσασθε (χ) ἄρχοντες τῶν πατριῶν ἀπὸ τῶν υἱῶν (ψ) ἐκ γῆς (ω) καὶ εὐλόγησαν (α) καὶ ἐλάλησαν πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ, καὶ εἶπαν (β) ἐξολεθρεῦσαι (γ) * τοῦ Ῥουβὴν, καὶ τῷ Γὰδ, καὶ τῷ ἡμίσει φυλῆς (δ) θεὸς θεὸς αὐτῶν. Κεφ. κγ'. MS.A. (α) μετὰ ἡμέρας (β) κύριον τὸν θεὸν Ἰσραὴλ (γ) προβεβηκὼς ἡμέραις. (δ) κατὰ τὴν (ε) εἶπεν αὐτοῖς, (ζ) ἑοράκατε πάντα ὅσα (η) ὑμῶν, (θ) ὑμῶν αὐτὸς ὁ ἐκπολεμήσας ὑμῖν.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

אֲרֵי סָהִיד הוּא בֵּינָנָא וּבֵינֵיכוֹן וּבֵין דָּרָנָא בָּתְרָנָא לְמִפְלַח יָת פּוּלְחָנָא דַיְיָ קֳדָמוֹהִי 27
בַּעֲלָוָתָנָא וּבְדִבְחָנָא וּבְנִכְסַת קוּדְשָׁנָא וְלָא יֵימְרוּן בְּנֵיכוֹן לִבְנָנָא מְחַר לֵית לְכוֹן חוּלָק
בְּמֵימְרָא דַיְיָ: וַאֲמַרְנָא וִיהֵי אֲרֵי יֵימְרוּן לָנָא וּלְדָרָנָא מְחַר וְנֵימַר חֲזוֹ יָת דְּמוּת מַדְבְּחָא 28
דַיְיָ דִּי עֲבַדוּ אֲבָהָתָנָא לָא לַעֲלָתָא וְלָא לְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא אֲרֵי סָהִיד הוּא בֵּינָנָא וּבֵינֵיכוֹן:
חַס לָנָא מִנָּנָא מִלְּמֶחְטֵי קֳדָמוֹהִי מִלְּמֵירַד בְּמֵימְרָא דַיְיָ וּלְמֵתַב יוֹמָא דֵין מִבָּתַר פּוּלְחָנָא 29
דַיְיָ לְמִבְנֵי מַדְבְּחָא לַעֲלָתָא לְמִנְחָתָא וּלְנִכְסַת קוּדְשַׁיָּא בַּר מִמַּדְבְּחָא דַיְיָ אֱלָהָנָא דִּי קֳדָם
מַשְׁכְּנֵיהּ: וּשְׁמַע פִּינְחָס כַּהֲנָא וְרַבְרְבֵי כְנִשְׁתָּא וְרֵישֵׁי אַלְפַיָּא דְיִשְׂרָאֵל דִּי עִמֵּיהּ יָת 30
פִּתְגָּמַיָּא דִּי מַלִּילוּ בְּנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד וּבְנֵי מְנַשֶּׁה וּשְׁפַר בְּעֵינֵיהוֹן: וַאֲמַר פִּינְחָס בַּר 31
אֶלְעָזָר כַּהֲנָא לִבְנֵי רְאוּבֵן וְלִבְנֵי גָד וְלִבְנֵי מְנַשֶּׁה יוֹמָא דֵין יְדַעְנָא אֲרֵי בֵינָנָא שָׁרְיָא
שְׁכִנְתָּא דַיְיָ דְּלָא שַׁקַּרְתּוּן בְּמֵימְרָא דַיְיָ שִׁקְרָא הָדֵין בְּכֵן שֵׁיזֵבְתּוּן יָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִיַּד
מֵימְרָא דַיְיָ: וְתָב פִּינְחָס בַּר אֶלְעָזָר כַּהֲנָא וְרַבְרְבַיָּא מִלְּוָת בְּנֵי רְאוּבֵן וּמִלְּוָת בְּנֵי גָד 32
מֵאַרְעָא גִלְעָד לְאַרְעָא דִכְנַעַן לְוָת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַאֲתִיבוּ יָתְהוֹן פִּתְגָּמָא: וּשְׁפַר פִּתְגָּמָא 33
בְּעֵינֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְאוֹדִיאוּ קֳדָם יְיָ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וְלָא אֲמַרוּ לְמִסַּק עֲלֵיהוֹן לְחֵילָא לְחַבָּלָא
יָת אַרְעָא דִּבְנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד יָתְבִין בַּהּ: וּקְרוֹ בְנֵי רְאוּבֵן וּבְנֵי גָד לְמַדְבְּחָא אֲרֵי סָהִיד 34
הוּא בֵּינָנָא אֲרֵי יְיָ הוּא אֱלָהִים:

כג

וַהֲוָה לִזְמַן יוֹמִין סַגִּיאִין בָּתַר דַּאֲנִיחַ יְיָ לְיִשְׂרָאֵל מִכָּל בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן מִסְּחוֹר סְחוֹר 1
וִיהוֹשֻׁעַ סִיב עַל בְּיוֹמִין: וּקְרָא יְהוֹשֻׁעַ לְכָל יִשְׂרָאֵל לְסָבוֹהִי וּלְרֵישׁוֹהִי וּלְדַיָּנוֹהִי וּלְסַרְכוֹהִי 2
וַאֲמַר לְהוֹן אֲנָא סִיבֵית עָלֵית בְּיוֹמִין: וְאַתּוּן חֲזֵיתוּן יָת כָּל דַּעֲבַד יְיָ אֱלָהֲכוֹן לְכָל עַמְמַיָּא 3
הָאִלֵּין מִן קֳדָמֵיכוֹן אֲרֵי יְיָ אֱלָהֲכוֹן מֵימְרֵיהּ מְגִיחַ לְכוֹן:

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

27 Nam teſtis ipſe inter nos & inter vos, & inter generationē noſtrā poſt nos ad colendum cultum Domini ante eum in holocauſtis noſtris, & in ſacrificiis noſtris, & in oblatione ſanctitatis noſtræ: & non dicent filii veſtri filiis noſtris cras; Non eſt vobis pars in dicto Domini. 28 Et diximus, Et erit cum dicent nobis & generationi noſtræ cras, & dicemus, Videte ſimilitudinem altaris Domini quod fecerunt patres noſtri non ad holocauſtum & non ad oblationem ſanctitatum, nam teſtis ipſe inter nos & inter vos. 29 Abſit nobis à nobis peccare ante ipſum ad rebellandum in dicto Dñi, & ad revertendum in die hac de-poſt cultum Dñi ad ſtruendum altare ad holocauſtum, ad munus & ad oblationem ſanctorum, extra ab altari Domini Dei noſtri, quod ante tabernaculum ejus. 30 Et audivit Pinhhazz ſacerdos, & principes congregationis, & capita millium Iſrael, qui cum illo, verba quæ locuti ſunt filii Ruben, & filii Gad, & filii Menaſſe: & pulchrum fuit in oculis eorum. 31 Et dixit Pinhhazz filius Elghazar ſacerdos filiis Ruben, & filiis Gad, & filiis Menaſſe: Die hâc cognovimus quod inter nos habitans majeſtas Dñi, quòd non prævaricati eſtis in dicto Domini prævaricationem hanc: inſic liberâſtis filios Iſrael de manu dicti Domini. 32 Et reverſus eſt Pinhazz filius Elghazar ſacerdos, & principes, à filiis Ruben, & à filiis Gad de terra Gilghad ad terram Chenaghan ad filios Iſrael: & retulerunt illis verbum. 33 Et pulchrum fuit verbum in oculis filiorum Iſrael, & laudaverunt ante Dominum filii Iſrael: & non dixerunt ad aſcendendum ſuper eos ad militiam ad vaſtandam terram, quâ filii Ruben & filii Gad habitantes in ea. 34 Et vocaverunt filii Ruben & filii Gad altare; quoniam teſtis inter nos quòd Dñs ipſe HAELOHIM.

CAP. XXIII.

1 ET fuit ad tempus dierum multorum poſtquam pacem dedit Dñs Iſraeli ab omnibus auctoribus inimicitiarum eorum circum circa, & Joſue ſenex intravit in dies. 2 Et vocavit Joſue omnem Iſrael, ſenes ejus & principes ejus, & judices ejus, & exactores ejus: & dixit eis, Ego ſenex intravi in dies. 3 Et vos vidiſtis omnia quæ fecit Dñs Deus veſter omnibus populis his ab-ante vos: quoniam Dñs De⁹ veſter, verbum ej⁹ pugnavit pro vobis.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܐܠܐ ܠܣܗܕܘܬܐ ܒܝܢܝ ܘܒܝܢܝܟܘܢ. ܘܒܝܢ ܕܪ̈ܝܢ ܒܬܪܢ. ܘܚܢܢ ܘܕܪ̈ܝܢ ܒܬܪܢ. 27
ܢܦܠܚ ܦܘܠܚܢܗ ܕܡܪܝܐ ܩܕܡܘܗܝ ܒܕܒܚ̈ܝܢ ܘܒܢܟܣ̈ܬܢ ܘܒܩܘܪܒܢ̈ܝܢ. ܒܐܬܪܐ
ܕܨܒܐ ܡܪܝܐ ܠܡܫܪܝܘ ܫܡܗ ܬܡܢ. ܘܠܐ ܢܐܡܪܘܢ ܒܢܝܟܘܢ ܠܒܢܝܢ ܡܚܪ. ܠܝܬ
ܠܟܘܢ ܡܢܬܐ ܒܡܪܝܐ. * ܘܐܡܪܢ. ܡܐ ܕܐܡܪܘ ܠܢ ܘܠܕܪ̈ܝܢ ܡܚܪ. ܢܐܡܪܘܢ ܚܙܘ ܕܡܘܬܗ 28
ܕܡܕܒܚܐ ܕܡܪܝܐ ܕܥܒܕܘ ܐܒܗ̈ܝܢ. ܠܐ ܠܥܠܬܐ ܫܠܡܬܐ. ܘܠܐ ܠܕܒܚܬܐ. ܐܠܐ ܕܢܗܘܐ
ܣܗܕܐ ܒܝܢܝ ܘܒܝܢܝܟܘܢ. * ܚܣ ܠܢ ܕܢܒܣܐ ܦܘܠܚܢܗ ܕܐܠܗܐ: ܘܢܒܢܐ ܠܢ ܡܕܒܚܐ ܠܥܠܬܐ 29
ܫܠܡܬܐ: ܘܠܩܘܪܒܢܐ ܘܠܕܒܚܬܐ. ܠܒܪ ܡܢ ܡܕܒܚܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܩܕܡ
ܡܫܟܢܗ. * ܘܫܡܥ ܦܝܢܚܣ ܒܪ ܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ: ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܟܢܘܫܬܐ: ܪ̈ܫܝ ܕܚܝܠܘܬܐ 30
ܕܐܝܣܪܝܠ ܕܥܡܗ: ܡ̈ܠܐ ܕܡܠܠܘ ܒܢ̈ܝ ܪܘܒܝܠ ܘܒܢ̈ܝ ܓܕ. ܘܦܠܓܗ ܕܫܒܛܐ ܕܡܢܫܐ.
ܘܫܦܪ ܒܥܝܢܝܗܘܢ. * ܘܐܡܪ ܦܝܢܚܣ ܒܪ ܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ ܠܒܢ̈ܝ ܪܘܒܝܠ ܘܠܒܢ̈ܝ ܓܕ. 31
ܘܠܒܢ̈ܝ ܡܢܫܐ. ܝܘܡܢܐ ܝܕܥܢ ܕܒܝܢܬܢ ܗܘ ܡܪܝܐ. ܕܠܐ ܥܘܠܬܘܢ ܒܡܪܝܐ ܥܘܠܐ ܗܢܐ.
ܗܫܐ. ܦܨܝܬܘܢ ܠܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ: ܕܠܐ ܢܗܘܐ ܥܠܝܗܘܢ ܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܠܪܘܓܙܐ. * ܘܗܦܟ 32
ܦܝܢܚܣ ܒܪ ܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܘܪ̈ܘܪܒܢܐ ܕܥܡܗ. ܡܢ ܠܘܬ ܒܢ̈ܝ ܓܕ ܘܡܢܫܐ. ܡܢ ܐܪܥܐ
ܕܓܠܥܕ ܠܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. ܠܘܬ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܗܦܟܘ ܠܗܘܢ ܦܬܓܡܐ. * ܘܫܦܪ ܦܬܓܡܐ 33
ܒܥܝܢ̈ܝ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܒܪܟܘ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܐܠܗܐ. ܘܠܐ ܐܡܪܘ ܕܢܣܩܘܢ ܥܠܝܗܘܢ
ܠܩܪܒܐ. ܠܡܚܪܒܘ ܠܐܪܥܐ ܕܒܢ̈ܝ ܪܘܒܝܠ ܘܒܢ̈ܝ ܓܕ ܘܡܢܫܐ ܝܬܒܝܢ ܒܗ. * ܘܩܪܘ 34
ܒܢ̈ܝ ܪܘܒܝܠ. ܘܒܢ̈ܝ ܓܕ. ܘܒܢ̈ܝ ܡܢܫܐ. ܠܡܕܒܚܐ ܕܥܒܕܘ. ܡܕܒܚܐ ܕܣܗܕܘܬܐ. ܡܛܠ
ܕܣܗܕܘܬܐ ܗܘ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܠܗܐ. * ܩܦܠܐܘܢ * ܟܓ * ܘܡܢ 1
ܒܬܪ ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ. ܐܢܝܚ ܡܪܝܐ ܠܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ ܕܚܕܪܝܗܘܢ 2
ܗܘܘ. ܘܝܫܘܥ ܣܒ ܘܥܠ ܒܫܢ̈ܝܐ. * ܘܩܪܐ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗ ܐܝܣܪܝܠ. ܠܣܒܐܘܗܝ. 3
ܘܠܪ̈ܝܫܢܘܗܝ. ܘܠܕ̈ܝܢܘܗܝ. ܘܠܣܦܪ̈ܘܗܝ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܐܢܐ ܣܒܬ. ܘܥܠܬ ܒܫܢ̈ܝܐ. * ܘܐܢܬܘܢ ܚܙܝܬܘܢ ܟܠ ܕܥܒܕ ܡܪܝܐ
ܐܠܗܟܘܢ ܠܟܠܗܘܢ ܥܡܡ̈ܐ ܗܠܝܢ. ܐܝܟܢܐ ܐܘܒܕ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܘܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܗܘܝܘ ܢܩܪܘܒ ܩܪܒܟܘܢ.

27 Sed in teſtimonium inter nos et vos, atq; inter poſteritates noſtras poſt nos: Nos autem et poſteritates noſtræ poſt nos cultū Dñi celebrabim⁹ corā eo per victimas, ſacrificia, et oblationes noſtras in loco ubi libuerit Dño habitare facere nomen ſuum: et ne dicāt filii veſtri aliquādo filiis noſtris, Non habetis partē in Dño. 28 Diximus igitur, Cùm nobis ac poſteritatibus noſtris *talia* aliquando dixerint, reſpondebunt eis, Videte exemplar aræ Dñi, quam fecerunt patres noſtri, non ad holocauſtū pacificū, neq; ad victimā, ſed ut eſſet teſtis inter nos & vos. 29 Abſit à nobis ut ſpernam⁹ cultū Dei, et ædificem⁹ nobis arā pro holocauſto pacifico, oblatione, et ſacrificio, præter aram Dñi Dei Iſraelis, quæ eſt corā tabernaculo ej⁹. 30 Audiens verò Phinhes filius Eliazar ſacerdotis, et magnates cœtûs, duces *videlicet* exercituū Iſraelis, qui cum eo erant, verba quæ locuti ſunt filii Rubil, filii Gad, & dimidia tribus Manaſſe, recta viſa ſunt eis. 31 Dixitq; Phinhes fili⁹ Eleazar ſacerdotis ad filios Rubil, filios Gad, et filios Manaſſe, Hodiè cognovim⁹ inter nos adeſſe Dñm: quādoquidē non perpetrâſtis in Dñm tantā perfidiam: nunc vos exemiſtis Iſraelitas, quo minùs eſſet in eos man⁹ Dñi ad iracundiā. 32 Reverſus eſt itaque Phinhes fili⁹ Eliazar ſacerdotis, & magnates qui cū eo erāt, à filiis Gad et Manaſſe, de terra Gelaad in terrā Chanaan ad filios Iſrael, et retulerunt eis reſponſum. 33 Placuitq; reſponſum in oculis filiorū Iſrael, et benedixerunt filii Iſrael Deum, nec ampliùs dixerunt ſe aſcenſuros adverſùs eos in præliū ad vaſtandā terrā in qua filii Rubil, filii Gad, et filii Manaſſe habitabant. 34 Vocaverunt autem filii Rubil, filii Gad, & filii Manaſſe aram quam fecerant, Aram teſtimonii, eò quòd teſtimonium eſſet inter ipſos, ſolum Dominum eſſe Deum.

CAP. XXIII.

1 POſt multos autem dies requiem dedit Dñs Iſraeli ab omnib⁹ hoſtibus eorū qui circunjacebant ipſis: Jeſus verò ſenuerat & proceſſerat in annos. 2 Quare advocatis Jeſus toto Iſraele, et ſeniorib⁹ ejus, principib⁹, judicibus, & ſcribis illius, dixit ad eos, Ego ſenui & progreſſus ſum in annos, 3 Et vos vidiſtis quæcunq; fecit Dñs Deus veſter cunctis gentibus illis, quomodo perdiderit eas à conſpectu veſtro, & Dñs Deus veſter ipſemet gerat bellū veſtrum.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* بَل شَاهِدٌ هُوَ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُم وَبَيْنَ اَجْيَالِنَا وَاَجْيَالِكُم * لِعِبَادَةِ اللّٰهِ بِحَضْرَتِهِ بِذَبَايِحِنَا وَصَعَايِدِنَا 27
وَصَلَاتِنَا * وَلَا تَقُول بَنُوكُم غَدًا لِبَنِينَا * لَيسَ لَكُم نَصِيبٌ فِي اللّٰهِ مَعَنَا * فَيَكُونُ اِذَا قَالُوا هٰذَا 28
لَنَا وَلِاَجْيَالِنَا بَعْدَنَا * فَنَقُولُ انْظُرُوا شَكْلَ مَذْبَحِ اللّٰهِ الَّذِي صَنَعَ اٰبَاوُنَا * لَا لِقُرْبَانٍ وَلَا لِذَبِيحَةٍ * بَل
يَكُونُ شَاهِدًا فِيمَا بَيْنَكُم وَبَيْنَنَا * بِاَنَّ لَنَا حَظٌّ فِي مَذْبَحِ اللّٰهِ وَفِي مَسْكَنِهِ * حَاشَا لَنَا اَنْ نُخَالِفَ 29
اللّٰهَ * اَو نَرجِعَ عَن طَاعَتِهِ * اَو نَبنِيَ مَذْبَحًا لِصَعِيدَةٍ اَو هَدِيَّةٍ اَو ذَبِيحَةٍ * سِوَي مَذْبَحِ اللّٰهِ اِلٰهِنَا الَّذِي
قُدَّامَ مَسْكَنِهِ * فَلَمَّا سَمِعَ فِنْحَاسُ الْحَبْرُ الْكَاهِنُ * وَرُوَسَاءُ الْجَمَاعَةِ * وَرُوَسَاءُ اُلُوفِ بَنِي اِسْرَايِلَ 30
الَّذِينَ مَعَهُ الْكَلَامَ الَّذِي قَالَهُ بَنُو رُوبِيلَ وَبَنُو جَادٍ وَمَنَسَّا * حَسُنَ مَوقِعُهُ عِنْدَهُم * وَقَالَ فِنْحَاسُ 31
بْنُ الْعَازَارِ الْحَبْرُ الْاِمَامُ لِبَنِي رُوبِيلَ وَجَادٍ وَمَنَسَّا * اَلْيَوْمَ عَلِمْنَا اَنَّ اللّٰهَ مَعَنَا الَّذِي مَا نَكَثْتُم بِهِ *
فَحِينَئِذٍ خَلَّصْتُم جَمَاعَةَ بَنِي اِسْرَايِلَ مِن عِقَابِ اللّٰهِ * وَرَجَعَ فِنْحَاسُ بْنُ الْعَازَرِ الْاِمَامُ وَالْاَشْرَافُ مِن 32
عِنْدِ بَنِي رُوبِيلَ وَجَادٍ * مِن اَرْضِ الْجَرَشِ اِلَي اَرْضِ الشَّامِ * اِلَي عِنْدِ بَنِي اِسْرَايِلَ * وَرَدُّوا عَلَيْهِم
الْجَوَابَ * فَحَسُنَ ذٰلِكَ عِنْدَ بَنِي اِسْرَايِلَ وَشَكَرُوا اللّٰهَ * وَلَم يَتِمُّوا مَا كَانُوا عَزَمُوا عَلَيْهِ مِنَ الصُّعُودِ 33
لِقِتَالِهِم * وَاِهْلَاكِ الْاَرْضِ الَّذِي هُم مُقِيمُونَ فِيهَا * فَسَمَّي بَنُو رُوبِيلَ وَبَنُو جَادٍ الْمَذْبَحَ * الشَّاهِدَ * 34
لِاَنَّهُ شَاهِدٌ بَيْنَ بَنِي اِسْرَايِلَ وَبَيْنَهُم اَنَّ اللّٰهَ هُوَ الْاِلٰهُ الْحَقُّ * * اَلْفَصْلُ الثَّالِثُ وَالْعِشْرُونَ *
* وَكَانَ بَعْدَ اَيَّامٍ كَثِيرَةٍ * بَعْدَ مَا اَرَاحَ اللّٰهُ بَنِي اِسْرَايِلَ مِن جَمِيعِ اَعْدَايِهِم * وَكَبُرَ يُوشَعُ وَشَاخَ 1
وَطَعَنَ فِي السِّنِّ * اِسْتَدْعَي يُوشَعُ جَمِيعَ بَنِي اِسْرَايِلَ * شُيُوخَهُم * وَرُوَسَاءَهُم * وَحُكَّامَهُم * وَعُرَفَاءَهُم * 2
وَقَالَ لَهُم * اَنَا قَد شِخْتُ وَطَعَنْتُ فِي السِّنِّ * وَاَنْتُم قَد نَظَرْتُم جَمِيعَ مَا فَعَلَ اللّٰهُ اِلٰهُكُم بِسَايِرِ 3
الْاُمَمِ الَّذِينَ كَانُوا قَبْلَكُم سُكَّانًا فِي هٰذِهِ الْبِلَادِ * كَيفَ اَهْلَكَهُمُ اللّٰهُ مِن بَينِ اَيْدِيكُم * لِاَنَّ اللّٰهَ
اِلٰهَكُم هُوَ قَاتَلَ عَنْكُم *

27 Sed ut ſit teſtis inter nos & inter vos, & inter generationes noſtras & generationes veſtras, de colendo Deo in ipſius præſentia per ſacrificia, oblationes, ac preces noſtras: & non dicant aliquando filii veſtri ad filios noſtros, Non habetis ſortē in Deo nobiſcum. 28 Fiet igitur, ut cùm dixerint hoc nobis & generationibus noſtris poſt nos, reſpondeamus, Videte figurā altaris Dei, quod fecerunt patres noſtri, non ad oblationem neque ſacrificium; ſed ut eſſet teſtis inter vos & inter nos quòd habeamus ſortē in altari Dei et in habitaculo ipſius. 29 Abſit à nobis ut adverſemur Deo, aut avertamur ab ej⁹ obedientia, aut ædificem⁹ altare pro victima, ſive munere, ſive ſacrificio, præter altare Dei, Dei noſtri, quod eſt ante habitaculum ipſi⁹. 30 Cùm itaq; audiſſet Phinhas pontifex ſacerdos, principes cœtûs, atque tribuni filiorum Iſrael, qui cum eo erant, ſermonē quem protulerant filii Rubil, et filii Gad, & Manaſſis, placuit eis ſumma ipſius. 31 Et ait Phinhas fili⁹ Elazar pontificis ſacerdotis ad filios Rubil, Gad, & Manaſſis, Hodiè novim⁹ adeſſe nobis Deū ut qui non prævaricati eſtis in eum, ac tunc liberâſtis cœtum filiorum Iſrael punitione divinâ. 32 Tum reverſus Phinhas filius Elazar ſacerdotis cum nobilioribus illis à filiis Rubil & Gad, de terra Geres in terram Syriæ ad filios Iſrael, reddiderunt eis reſponſum. 33 Placuitque illud filiis Iſrael, gratias egēre Deo, nec executi ſunt quod ſibi propoſuerant de aſcendendo ad eos oppugnandos, & perdendam terram in qua illi habitabant. 34 Et vocaverunt filii Rubil & filii Gad altare illud, Teſtem; eò quòd teſtis eſſet inter filios Iſrael & ipſos, Deum eſſe Deum verum.

CAP. XXIII.

1 ET factū eſt poſt dies multos, poſtquā requiem præſtitiſſet Deus filiis Iſraelis ab omnibus inimicis eorū, Joſue verò grandævus ac ſenex, ætateque provectus eſſet, 2 Acceſſivit Joſue cunctos Iſraelitas, ſeniores, duces, judices, atque nobiliores eorum, & ait illis, Ego ſenex jam ſum, & provectæ ætatis. 3 Et vos jam vidiſtis omnia quæ fecit Deus, Deus veſter cunctis gentibus quæ ante vos habitabant in regionibus iſtis, quomodo perdiderit eas Deus à conſpectu veſtro, quia Deus, Deus veſter ipſe pugnavit pro vobis.

hæreditatem in istas residuas gentes vobis feci cadere, Videte
רְאוּ הִפַּלְתִּי לָכֶם אֶת־הַגּוֹיִם הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה בְּנַחֲלָה 4
mare & ,succidi quas ,gentes omnes & ,Jarden à ,vestris tribubus
לְשִׁבְטֵיכֶם מִן־הַיַּרְדֵּן וְכָל־הַגּוֹיִם אֲשֶׁר הִכְרַתִּי וְהַיָּם
ipse ,vester Deus Dominus Et .Solis *ingressu* magnum
הַגָּדוֹל מְבוֹא הַשָּׁמֶשׁ׃ וַיהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא 5
possedistis & ,*vestris faciebus* à eas expulit &,*vestris faciebus* à eas *propulsabit*
יֶהְדֳּפֵם מִפְּנֵיכֶם וְהוֹרִישׁ אֹתָם מִלִּפְנֵיכֶם וִירִשְׁתֶּם
.vobis vester Deus Dominus est locutus quemadmodum ,earum terram
אֶת־אַרְצָם כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לָכֶם׃
scriptum omne *faciendum ad & ,custodiendum ad* ,valde *confortabimini* Et
וַחֲזַקְתֶּם מְאֹד לִשְׁמֹר וְלַעֲשׂוֹת אֵת כָּל־הַכָּתוּב 6
,*sinistra & dextera* ea ab *recedendum non ad* ,Moseh legis libro in
בְּסֵפֶר תּוֹרַת מֹשֶׁה לְבִלְתִּי סוּר מִמֶּנּוּ יָמִין וּשְׂמֹאול׃
,vobiscum *illos residuas* ,istas gentes *in ingrediendum non Ad*
לְבִלְתִּי בוֹא בַּגּוֹיִם הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם 7
neque ,juretis neque ,commemoretis non *earum deorum nomine in* &
וּבְשֵׁם אֱלֹהֵיהֶם לֹא־תַזְכִּירוּ וְלֹא תַשְׁבִּיעוּ וְלֹא
vestro Deo Domino *in Quinimò* .eis vos incurvetis neque ,eis serviatis
תַעַבְדוּם וְלֹא תִשְׁתַּחֲווּ לָהֶם׃ כִּי אִם־בַּיהוָה אֱלֹהֵיכֶם 8
Dominus expulit Et .hanc diem ad usque fecistis sicut ,adhæreatis
תִּדְבָּקוּ כַּאֲשֶׁר עֲשִׂיתֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וַיּוֹרֶשׁ יְהוָה 9
vir stetit non *vos* & *osseas* & ,magnas gentes *vestris faciebus* à
מִפְּנֵיכֶם גּוֹיִם גְּדֹלִים וַעֲצוּמִים וְאַתֶּם לֹא־עָמַד אִישׁ
persequetur vobis ex unus Vir .hanc diem ad usque *vestris faciebus* in
בִּפְנֵיכֶם עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ אִישׁ־אֶחָד מִכֶּם יִרְדָּף־ 10
sicut ,vobis *pugnans* ipse vester Deus Dominus quia ,mille
אֶלֶף כִּי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם הוּא הַנִּלְחָם לָכֶם כַּאֲשֶׁר
diligendum ad ,vestris animabus valde *custodimini* Et .vobis est locutus
דִּבֶּר לָכֶם׃ וְנִשְׁמַרְתֶּם מְאֹד לְנַפְשֹׁתֵיכֶם לְאַהֲבָה 11
adhæseritis &,fueritis aversi avertendo si Quia.vestrum Deum Dominum
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ כִּי אִם־שׁוֹב תָּשׁוּבוּ וּדְבַקְתֶּם 12
,vobiscum *istarum residuarum istarum gentium residuo in*
בְּיֶתֶר הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה הַנִּשְׁאָרִים הָאֵלֶּה אִתְּכֶם
:*vobis in* ipsi & ,*eis in* fueritis ingressi & ,*eis in* contraxeritis affinitatē &
וְהִתְחַתַּנְתֶּם בָּהֶם וּבָאתֶם בָּהֶם וְהֵם בָּכֶם׃
expellendum ad vester Deus Dñs addet non quòd ,*scietis* Sciendo
יָדוֹעַ תֵּדְעוּ כִּי לֹא יוֹסִיף יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לְהוֹרִישׁ אֶת־ 13
,offendiculum &,*laqueum in* vobis erunt & :*vestris faciebus* à istas gentes
הַגּוֹיִם הָאֵלֶּה מִלִּפְנֵיכֶם וְהָיוּ לָכֶם לְפַח וּלְמוֹקֵשׁ
donec ,vestris oculis in *spinas in* & ,vestris lateribus in flagellum *in* &
וּלְשֹׁטֵט בְּצִדֵּיכֶם וְלִצְנִנִים בְּעֵינֵיכֶם עַד
vobis dedit quam ,ista optima *humo desuper* vos *disperdere*
אֲבָדְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר נָתַן לָכֶם
via in hodie *vadens* ego ecce Et .vester Deus Dominus
יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃ וְהִנֵּה אָנֹכִי הוֹלֵךְ הַיּוֹם בְּדֶרֶךְ 14
,vestra anima tota in & ,vestro corde toto in *scietis* & :terræ universæ
כָּל־הָאָרֶץ וִידַעְתֶּם בְּכָל־לְבַבְכֶם וּבְכָל־נַפְשְׁכֶם
,optimis verbis omnibus ex unum verbum cecidit non quòd
כִּי לֹא־נָפַל דָּבָר אֶחָד מִכֹּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים
venerunt omnia :vos super vester Deus Dominus est locutus quæ
אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם עֲלֵיכֶם הַכֹּל בָּאוּ
venit sicuti ,erit Et .unum verbum eis ex cecidit non ,vobis
לָכֶם לֹא־נָפַל מִמֶּנּוּ דָּבָר אֶחָד׃ וְהָיָה כַּאֲשֶׁר־בָּא 15
vester Deus Dominus est locutus quod ,bonum verbum omne vos super
עֲלֵיכֶם כָּל־הַדָּבָר הַטּוֹב אֲשֶׁר דִּבֶּר יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם
,malum verbum omne vos super Dominus adducet sic ,vos ad
אֲלֵיכֶם כֵּן יָבִיא יְהוָה עֲלֵיכֶם אֶת כָּל־הַדָּבָר הָרָע
quam ,ista optima *humo desuper* vos *eum disperdere usque*
עַד־הַשְׁמִידוֹ אוֹתְכֶם מֵעַל הָאֲדָמָה הַטּוֹבָה הַזֹּאת אֲשֶׁר
.vester Deus Dominus vobis dedit
נָתַן לָכֶם יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם׃

Versio VULG. LAT.

4 Et nunc quia vobis sorte divisit omnem terram, ab Orientali parte Jordanis usque ad mare Magnum, multæque adhuc supersunt nationes: 5 Dominus Deus vester disperdet eas & auferet à facie vestra, & possidebitis terram, sicut vobis pollicitus est. 6 Tantùm confortamini, & estote soliciti, ut custodiatis cuncta quæ scripta sunt in volumine legis Moysi: & non declinetis ab eis neque ad dexteram neque ad sinistram: 7 Ne postquàm intraveritis ad gentes, quæ inter vos futuræ sunt, juretis in nomine deorum earum, & serviatis eis, & adoretis illos: 8 Sed adhæreatis Domino Deo vestro: quod fecistis usque in diem hanc. 9 Et tunc auferet Dominus Deus in conspectu vestro gentes magnas & robustissimas, & nullus vobis resistere poterit. 10 Unus è vobis persequetur hostium mille viros: quia Dominus Deus vester pro vobis ipse pugnabit, sicut pollicitus est. 11 Hoc tantùm diligentissimè præcavete, ut diligatis Dominum Deum vestrum. 12 Quòd si volueritis gentium harum, quæ inter vos habitant, erroribus adhærere, & cum eis miscere connubia, atque amicitias copulare: 13 Jam nunc scitote quòd Dominus Deus vester non eas deleat ante faciem vestram, sed sint vobis in foveam ac laqueum, & offendiculum ex latere vestro, & sudes in oculis vestris, donec vos auferat atque disperdat de terra hac optima, quam tradidit vobis. 14 En ego hodiè ingredior viam universæ terræ, & toto animo cognoscetis, quòd de omnibus verbis, quæ se Dominus præstiturum vobis esse pollicitus est, unum non præterierit incassū. 15 Sicut ergò implevit opere quod promisit, & prospera cuncta venerunt: sic adducet super vos quidquid malorum comminatus est, donec vos auferat atque disperdat de terra hac optima, quam tradidit vobis.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

4 Ἴδετε ὅτι (ι) ἐπέῤῥιφα ὑμῖν τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ὑμῖν ταῦτα ἐν τοῖς κλήροις εἰς τὰς φυλὰς ὑμῶν, ἀπὸ τοῦ Ἰορδάνου πάντα τὰ (κ) ἔθνη, καὶ ἐξωλόθρευσα, καὶ ἀπὸ τῆς θαλάσσης τῆς μεγάλης ὁριεῖ ἐπὶ δυσμὰς ἡλίου. 5 Κύριος δὲ ὁ θεὸς ἡμῶν (λ) οὗτος ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου (μ) ἡμῶν, ἕως ἂν ἀπόλωνται· καὶ (ν) ἀποστελεῖ αὐτοῖς τὰ θηρία τὰ ἄγρια, ἕως ἂν (ξ) ἐξολοθρεύσῃ αὐτοὺς καὶ τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἀπὸ προσώπου ὑμῶν, καὶ (ο) κατακληρονομήσετε τὴν γῆν αὐτῶν, καθὰ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν ὑμῖν. 6 Κατισχύσατε οὖν σφόδρα φυλάσσειν καὶ ποιεῖν πάντα τὰ γεγραμμένα ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου Μωυσῆ, ἵνα μὴ ἐκκλίνητε εἰς δεξιὰ (π) ἢ εὐώνυμα, 7 Ὅπως μὴ εἰσέλθητε εἰς τὰ ἔθνη τὰ καταλελειμμένα ταῦτα· καὶ τὰ ὀνόματα τῶν θεῶν αὐτῶν οὐκ ὀνομασθήσεται ἐν ὑμῖν, (ρ) οὐδὲ μὴ λατρεύσητε, οὐδὲ μὴ προσκυνήσητε αὐτοῖς, 8 (σ) Ἀλλὰ κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν προσκολληθήσεσθε, καθάπερ ἐποιήσατε ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 9 Καὶ (τ) ἐξολοθρεύσει αὐτοὺς κύριος ἀπὸ προσώπου ὑμῶν ἔθνη μεγάλα καὶ ἰσχυρά· (υ) καὶ οὐδεὶς ἀντέστη κατενώπιον (φ) ἡμῶν ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. 10 Εἷς ὑμῶν ἐδίωξε χιλίους, ὅτι κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν οὗτος ἐξεπολέμει ὑμῖν, καθάπερ εἶπεν ἡμῖν. 11 Καὶ φυλάξασθε σφόδρα τοῦ ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν. 12 Ἐὰν γὰρ ἀποστραφῆτε (χ) καὶ προσθῆσθε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν ἔθνεσι (ψ) τούτοις τοῖς μεθ᾽ ὑμῶν, καὶ ἐπιγαμίας ποιήσητε πρὸς αὐτοὺς, καὶ συγκαταμιγῆτε αὐτοῖς καὶ αὐτοὶ ὑμῖν, 13 (ω) Γινώσκετε ὅτι οὐ μὴ προσθῇ κύριος τοῦ (α) ἐξολοθρεῦσαι τὰ ἔθνη ταῦτα ἀπὸ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς παγίδας, καὶ εἰς σκάνδαλα, καὶ εἰς ἥλους ἐν ταῖς πτέρναις ὑμῶν, καὶ εἰς βολίδας ἐν τοῖς ὀφθαλμοῖς ὑμῶν, ἕως ἂν ἀπόλησθε ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, (β) ἣν ἔδωκεν ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν. 14 Ἐγὼ δὲ ἀποτρέχω τὴν ὁδὸν, καθὰ καὶ πάντες οἱ ἐπὶ τῆς γῆς. καὶ γνώσεσθε τῇ καρδίᾳ ὑμῶν καὶ τῇ ψυχῇ ὑμῶν, διότι οὐκ ἔπεσεν (γ) εἷς λόγος ἀπὸ πάντων τῶν λόγων, ὧν εἶπε κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν (δ) πρὸς πάντα τὰ ἀνήκοντα ἡμῖν, (ε) οὐ διεφώνησεν ἐξ αὐτῶν. 15 Καὶ ἔσται ὃν τρόπον ἥκει (ζ) πρὸς ἡμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ καλὰ, ἃ ἐλάλησε κύριος ἐφ᾽ ὑμᾶς, οὕτως ἐπάξει (η) κύριος ὁ θεὸς ἐφ᾽ ὑμᾶς πάντα τὰ ῥήματα τὰ πονηρὰ, ἕως ἂν (θ) ἐξολοθρεύσῃ ὑμᾶς ἀπὸ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς ταύτης, ἧς ἔδωκεν (ι) κύριος ὑμῖν,

Videtis, quia feci cadere vobis gentes residuas vobis has in sortibus in tribus vestras, à Jordane omnes gentes, (b) & exterminavi, & à mari Magno terminabit ad Occasum Solis. 4 *Dominus autem Deus noster hic exterminabit eos à facie nostra, (c) donec pereant. Et mittet eis bestias agrestes, quoadusque exterminaverit eos, & reges eorum à facie vestra: & hæreditabitis terram eorum, sicut locutus est Dominus Deus noster vobis.* 5 *Confortamini igitur valdè ad custodiendum, & faciendū omnia quæ scripta sunt in libro legis Moysi; ut non declinetis in dextra vel sinistra,* 6 *Ut non intretis in gentes residuas istas. Et nomina deorum eorum non nominabuntur in vobis; neq; servietis, neque adorabitis eos.* 7 *Sed Domino Deo nostro adhærebitis; sicut fecistis usque in diem hanc.* 8 *Et exterminabit eos Dominus à facie vestra, gentes magnas, & fortes. Et nemo restitit coram nobis usque in diem hanc.* 9 *Unus è vobis persequutus est mille: quoniam Dominus Deus noster, hic debellabat vobis, sicut dixit nobis.* 10 *Et observate valdè diligere Dominum Deum nostrū.* 11 *Si enim aversi fueritis, & appositi fueritis residuis gentibus istis, quæ vobiscum, & connubia feceritis ad eos, & commisti fueritis eis, & ipsi vobis;* 12 *(d) Noscite, quia non adjiciet Dominus exterminare gentes istas à facie vestra. Et erunt vobis in laqueos, & in scandala, & in clavos in (e) calcaneis vestris, & in jacula in oculis vestris; donec disperdamini de terra bona hac, quam dedit vobis Dominus Deus vester.* 13 *Ego autem (f) recurro viam, sicut & omnes, qui sunt super terram. Et cognoscetis corde vestro, & animâ vestrâ, quoniam non cecidit unum verbum de omnibus (g) verbis, quæ dixit Dominus Deus noster (h) ad omnia pertinentia nobis; non dissonuit ex eis.* 14 *Et erit, quemadmodùm veniunt ad (i) nos omnia verba bona, quæ locutus est Dominus super vos; ita inducet Dominus Deus super vos omnia verba mala; quoadusque exterminaverit vos de terra bona hac, quam dedit Dominus vobis,* 15

MS.A. (ι) ἐπέῤῥιψα. (κ) ἔθνη ἃ ἐξωλέθρευσα, (λ) αὐτὸς ἐξολεθρεύσει (μ) ὑμῶν, (ν) ἀποστείλῃ (ξ) ἐξολεθρεύσει (ο) κατακληρονομήσατε (π) ἢ εἰς εὐώνυμα, (ρ) οὔτε μὴ λατρεύσητε αὐτοῖς, οὔτε (σ) Ἀλλ᾽ ἢ (τ) ἐξωλέθρευσεν κύριος αὐτοὺς ἀπὸ (υ) καὶ ὑμῖν οὐδεὶς (φ) ὑμῶν (χ) καὶ ὑπολειφθῆτε τοῖς ὑπολειφθεῖσιν (ψ) τούτοις, καὶ (ω) Γνώσει γνώσεσθε (α) ἐξολεθρεῦσαι (β) ἧς (γ) λόγος εἷς (δ) πρὸς ὑμᾶς, πάντα ἥκει ὑμῖν, (ε) ἓν οὐ διαπεφώνηκεν (ζ) ἐφ᾽ ὑμᾶς (η) κύριος ἐφ᾽ ὑμᾶς (θ) ἐξολεθρεύσῃ (ι) ὑμῖν κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, Ἐν τῷ παραβαίνειν ὑμᾶς

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

חזו די פליגית לכון ית עממיא די אשתארו האלין באחסנא לשבטיכון מן ירדנא וכל 4
עממיא דשיצית וימא רבא מעלני שמשא׃ ויי אלהכון הוא יתברנון מן קדמיכון ויתריך 5
יתהון מן קדמיכון ותירתון ית ארעהון כמא די מלל יי אלהכון לכון׃ ותתקפון 6
לחדא למטר ולמעבד ית כל דכתיב בספר אוריתא דמשה בדיל דלא למסטי מניה
לימינא ולסמלא׃ בדיל דלא לאתערבא בעממיא האלין די אשתארו האלין עמכון 7
ובשום טעותהון לא תדכרון ולא תקימון ולא תפלחונון ולא תסגדון להין׃ אלהין 8
בדחלתא דיי אלהכון תדבקון כמא דעבדתון עד יומא הדין׃ ותריך יי מן קדמיכון 9
עממין רברבין ותקיפין ואתון לא קם אנש קדמיכון עד יומא הדין׃ גברא 10
חד מנכון ירדוף אלפא ארי יי אלהכון מימריה מגיח לכון כמא די מלל לכון׃
ותסתמרון לחדא לנפשתיכון למרחם ית יי אלהכון׃ ארי אם מתב תתובון ותדבקון 11 12
בשאר עממיא האלין די אשתארו האלין עמכון ותתחתנון בהון ותתערבון בהון ואנון
יתערבון בכון׃ מדע תדעון ארי לא יוסיף מימרא דיי אלהכון לתרכא ית עממיא האלין 13
מן קדמיכון ויהון לכון לתביר ולתקלא ולסיען נטלן זין לקבליכון ולמשרין מקפנכון
עד דתיבדון מעל ארעא טבתא הדא די יהב לכון יי אלהכון׃ והא אנא אזיל יומא דין 14
באורח כל ארעא ותדעון בכל לבכון ובכל נפשכון ארי לא בטיל פתגמא חדא מכל
פתגמיא תקניא די מלל יי אלהכון עליכון כולהון אתקימו לכון לא בטיל מנכון פתגמא
הדא׃ ויהי כמא דאתקימו עליכון ית כל פתגמיא תקניא די מלל יי אלהכון עליכון כן 15
ייתי יי עליכון ית כל פתגמיא בישיא עד דישיצי יתכון מעל ארעא טבתא הדא די יהב
לכון יי אלהכון׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Videte quod divisi vobis populos, qui relicti sunt, hos in possessionem tribubus vestris; à Jordane, & omnes populos, quos consummavi, & Mare magnum occasus Solis. 4 Et Dñs Deus vester ipse confringet eos ab-ante vos, & expellet eos ab-ante vos; & hæreditabitis terram eorum, quemadmodum locut⁹ est Dñs Deus vester vobis. 5 Et roborabimini vehementer ad custodiendum & ad faciendum omne quod scriptum est in libro legis Mosis, ut non ad declinandum ab ea ad dexteram, neque ad sinistram. 6 Ut non ad commiscendum in populis his qui relicti sunt his vobiscum; & in nomine abominationis eorum non memineritis, & non jurabitis; & non coletis eos, & non inclinabimini illis. 7 Nisi in timore Domini Dei vestri adhærebitis, sicut fecistis usque ad diem hanc. 8 Et ejecit Dominus ab-ante vos populos multos & fortes: & vos, non stetit homo ante vos usque ad diem hanc. 9 Vir unus ex vobis persequetur mille, quoniam Dñs Deus vester; verbum ejus inivit vobis [*bellum*] sicut locutus est vobis. 10 Et cavebitis valde animabus vestris ad peramandum Dñm Deum vestrum. 11 Nam si revertendo revertimini, & adhærebitis in reliquiis populorum horum, qui relicti sunt hi vobiscum, & affinitate conjungemini in illis, & miscebimini in eis, & illi miscebuntur in vobis. 12 Sciendo scietis quod non addet dictum Dñi Dei vestri ad ejiciendum populos hos ex-ante vos; & erunt vobis contritioni & in offendiculum, & in auxilium tollentium arma contra vos, & in turmas angustiatorum vestrorum, usq; quo pereatis de-super terra bona hac, quam dedit vobis Dominus Deus vester. 13 *Et* ecce ego ambulans die hac in via omnis terræ, & scietis in omni corde vestro, & in omni anima vestra, quod non ociosum fuit verbum unum ex omnibus verbis compositis, quæ locutus est Dominus Deus vester super vos; omnia illa firmata sunt vobis, non ociosum fuit *à vobis* verbum unum. 14 Et erit, sicut firmata sunt super vos juxta omnia verba composita quæ locutus est Dominus Deus vester super vos; sic venire faciet Dominus super vos omne verbum malum, usq; quo deleat vos desuper terram bonam hanc quam dedit vobis Dominus Deus vester. 15

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܚܙܘ ܕܝܢ ܕܠܐ ܦܠܓܬ ܠܟܘܢ ܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܕܐܫܬܚܪܘ ܒܝܪܬܘܬܐ ܠܫܒܛܝܟܘܢ. ܡܢ 4
ܝܘܪܕܢܢ ܘܟܠܗܘܢ ܥܡܡܐ ܕܩܛܠܬ. ܘܝܡܐ ܪܒܐ ܠܡܥܪܒܝ ܫܡܫܐ ܦܠܓܬ ܠܟܘܢ. * ܡܪܝܐ 5
ܐܠܗܟܘܢ. ܗܘ ܢܬܒܪ ܐܢܘܢ. ܘܢܚܪܘܒ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܘܬܐܪܬܘܢ ܐܪܥܗܘܢ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ
ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܗܘ ܢܬܒܪ ܐܢܘܢ. * ܒܪܡ ܐܬܚܝܠܘ ܛܒ. 6
ܘܛܪܘ ܘܥܒܕܘ ܟܠ ܕܟܬܝܒ ܒܟܬܒܐ ܕܢܡܘܣܐ ܕܡܘܫܐ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܠܐ ܬܣܛܘܢ ܡܢܗ.
ܠܐ ܠܝܡܝܢܐ. ܘܠܐ ܠܣܡܠܐ. * ܘܠܐ ܬܬܚܠܛܘܢ ܒܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܕܐܫܬܚܪܘ ܠܘܬܟܘܢ. ܘܫܡܐ 7
ܕܐܠܗܝܗܘܢ ܠܐ ܬܬܕܟܪܘܢ. ܘܠܐ ܬܐܡܘܢ ܒܗܘܢ. ܘܠܐ ܬܦܠܚܘܢ ܐܢܘܢ. ܘܠܐ ܬܣܓܕܘܢ ܠܗܘܢ.
* ܐܠܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܐܬܢܩܦܘ. ܐܝܟܢܐ ܕܥܒܕܬܘܢ ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. * ܘܚܪܒ ܡܪܝܐ ܡܢ 8
ܩܕܡܝܟܘܢ. ܥܡܡܐ ܪܘܪܒܐ ܘܥܫܝܢܐ. ܘܐܢܫ ܠܐ ܩܡ ܠܘܩܒܠܟܘܢ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. * ܓܒܪܐ 9 10
ܚܕ ܡܢܟܘܢ. ܢܪܕܘܦ ܠܐܠܦܐ. ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܥܡܟܘܢ. ܘܗܘ ܢܩܪܘܒ ܩܪܒܟܘܢ.
ܐܝܟܢܐ ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ. * ܐܙܕܗܪܘ ܛܒ. ܒܢܦܫܟܘܢ. ܠܡܕܚܠ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. * ܐܢ 11 12
ܕܝܢ ܬܗܦܟܘܢ ܘܬܬܢܩܦܘܢ ܒܫܪܟܐ ܕܥܡܡܐ ܗܠܝܢ ܕܐܫܬܚܪܘ ܠܘܬܟܘܢ. ܘܬܬܚܬܢܘܢ ܒܗܘܢ.
ܘܬܬܚܠܛܘܢ ܥܡܗܘܢ. ܘܗܢܘܢ ܥܡܟܘܢ. * ܕܥܘ ܕܝܢ. ܕܠܐ ܡܘܣܦ 13
ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܠܡܚܪܒܘ ܠܗܠܝܢ ܥܡܡܐ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܘܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܠܦܚܐ.
ܘܠܬܘܩܠܬܐ. ܘܠܣܟܐ ܒܣܛܪܝܟܘܢ. ܘܠܚܘܛܪܐ ܒܥܝܢܝܟܘܢ. ܥܕܡܐ ܕܬܐܒܕܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ
ܛܒܬܐ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. * ܐܢܐ ܕܝܢ ܗܐ ܐܙܠ ܐܢܐ ܒܐܘܪܚܐ ܕܟܠܗ ܐܪܥܐ. 14
ܐܢܬܘܢ ܕܝܢ ܝܕܥܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܟܠܗ ܠܒܟܘܢ. ܘܒܟܠܗ ܢܦܫܟܘܢ. ܕܠܐ ܢܦܠܬ ܡܠܬܐ
ܚܕܐ ܡܢ ܟܠܗܝܢ ܡܠܐ ܛܒܬܐ ܕܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܥܠܝܟܘܢ. ܐܠܐ ܟܠܗܝܢ ܐܬܝ
ܠܟܘܢ. ܘܠܐ ܢܦܠܬ ܡܠܬܐ ܚܕܐ. * ܘܐܝܟܢܐ ܕܐܬܝ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠܗܝܢ ܛܒܬܐ 15
ܕܐܡܪ ܠܟܘܢ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܗܟܢܐ ܢܝܬܐ ܥܠܝܟܘܢ ܟܠܗܝܢ ܠܘܛܬܐ: ܥܕܡܐ
ܕܢܫܝܨܟܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܗܕܐ ܛܒܬܐ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ.

* Videte tamen quòd non partitus sim vobis gentes illas quæ remanserunt in possessione tribuum vestrarum ab Jordane & cunctis gentibus quas interfeci, sed mare magnum in Occasu solis sim vobis partitus. 4 Dominus Deus vester ipse profligabit eas, & interficiet eas à conspectu vestro, & possidebitis terram illarum, quemadmodum dixit vobis Dominus Deus vester: Dominus *inquam* Deus vester ipse profligabit eas. 5 Tantùm, roboramini vehementer, observate, & facite quicquid scriptum est in libro legis Mosis servi Domini, & ne deflectatis ab eo, neque ad dexteram, neque ad sinistram. 6 Et ne immisceamini gentibus istis quæ supersunt inter vos, nominis deorum illarum mentionem ne faciatis, per eos ne juretis, ne colatis eos, nec adoretis illos. 7 Sed Domino Deo vestro adhærete, quemadmodum fecistis ad hunc usque diem: 8 Unde & interfecit Dominus à conspectu vestro gentes magnas ac robustas, & nemo restitit vobis ad hunc usq; diem. 9 Vir unus è vobis persequetur mille, quia Dominus Deus vester vobiscum erit, & ipse geret bellum vestrum, quemadmodum dixit vobis. 10 Magnam adhibete curam, ut timeatis Dominum Deum vestrum. 11 Nam si aversi adhæreatis reliquis hisce gentibus quæ remanserunt inter vos, fiatis eis generi, & misceamini cum illis, eæque vobiscum, 12 Scitote haudquaquam perrecturum Dominum Deum vestrum destructionem harum gentium à conspectu vestro; imò fore illas vobis in laqueos & offendicula, cuspides in temporibus vestris, & hamos in oculis vestris, donec pereatis de terra optima quam dedit vobis Dominus Deus vester. 13 Ego quidem en aggredior viam universæ terræ, vos autem scitis in toto corde vestro totâque anima vestra nullum intercidisse verbum ex omnibus verbis bonis quæ locutus est Dominus Deus vester de vobis, sed omnia vobis evenisse, nullo intercidente verbo. 14 Verùm quemadmodum evenêre vobis omnia bona verba quæ dixerat vobis Dominus Deus vester; sic evenient vobis maledictiones omnes, donec absumat vos de terra ista optima quam dedit vobis. 15

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* انظروا قد طرحت لكم السهم ببلاد الامم الذين بقوا نحلة لاسباطكم * من الاردن وجميع 4
الامم الذين قتلت * والبحر الكبير مغرب الشمس * والرب الهكم هو يدفعهم من قدامكم * 5
ويعرضهم من بين ايديكم * ويبعث عليهم السباع الوحشية فيبيدهم * ويرثون بقية بلادهم
كما وعدكم الله * فيجب ان تشتدوا جدا للحفظ والعمل بجميع المكتوب في كتاب شريعة موسي * 6
لئلا تعدلوا عنه يمنة ولا يسرة * ولا تختلطوا بهذه الاحزاب الباقين معكم * وباسم معبوداتهم 7
لا تذكرون * ولا تحلفون * ولا تعبدوهم * ولا تسجدون لهم * بل لله ربكم * وبه تتمسكون كما 8
فعلتم الي هذا اليوم * وقد استاصل الله من بين ايديكم احزابا عظيمة جدا * وانتم ما وقف 9
احد قدامكم الي هذا اليوم * الواحد منكم يهزم الفا * لان الله الهكم هو المحارب عنكم 10
كما وعدكم * فيجب ان تحفظوا انفسكم في محبة الله الاهكم * لانكم ان رجعتم واختلطتم 11 12
ببقية هولاء الامم الذين قد بقوا معكم * وصاهرتموهم * ودخلتم فيهم * ودخلوا فيكم *
* اعلموا ان الله ليس يعاود الي استيصال هولاء الامم الذين بين ايديكم * بل يصيرون لكم 13
فخا ووهقا * مثل الاسنة في اعينكم * والسكاكين في اجنابكم * الي حين هلاككم من على هذه
الارض الحسنة التي اعطاكم الله الهكم * ها انا ذا اليوم ذاهب في سبيل جميع اهل 14
الارض * فاعلموا بجميع قلوبكم * وجميع انفسكم انه لم يبق كلمة واحدة من جميع المواعيد
الجميلة التي بها وعدكم الله الهكم الا وقد صحت لكم * والكل وصلوا اليكم * لم يسقط
منها وعدا واحدا * وانه كما صح لكم الوعد الجيد الذي وعدكم الله به * كذلك يوافيكم 15
المواعيد الردية * الي حين اهلاكه لكم من على هذه الارض الحسنة التي اعطاكم الله الهكم *

Videte, jam projeci vobis sortem de regionibus gentium quæ supersunt, in hæreditatem tribuum vestrarum, ab Jordane & cunctis gentibus quas occidi, & mari magno versus Occasum solis. 4 *Et Dominus Deus vester ipse expellet eas à conspectu vestro, & excidet illas ante vos, mittetque in eas feras sylvestres, & absumet illas; & possidebitis reliquas regiones illarum, quemadmodum pollicitus est vobis Deus.* 5 *Oportet igitur ut generosè accingamini ad custodiendum & agendum quicquid scriptum est in libro legis Mosis, ne fortè deflectatis ab eo dextrorsùm aut sinistrorsùm,* 6 *Neque commisceamini cum turbis istis quæ manserunt vobiscum, nomen numinum earum ne commemoretis, aut per id juretis, iis serviatis, aut adoretis ea,* 7 *Sed Dominum Deum vestrum, cui adhærebitis, quemadmodum fecistis ad hunc usque diem.* 8 *Et verò extirpavit jam Deus è conspectu vestro turbas admodum magnas, & nemo stetit coram vobis ad hunc usque diem.* 9 *Unus ex vobis profligabit mille, quoniam Deus, Deus vester ipse pugnabit pro vobis, quemadmodū pollicitus est vobis.* 10 *Quapropter oportet ut conservetis vosipsos in dilectione Dei, Dei vestri.* 11 *Nam si retrahatis vos, et commisceamini cum reliquis hisce gentib⁹ quæ vobiscum remanserunt, affinitatem contrahatis cum eis, ingrediamini inter eas, & ingrediantur inter vos,* 12 *Scitote quòd Deus non extirpabit ampliùs gentes istas quæ sunt coram vobis, sed erunt vobis laqueo & offensaculo, velut cuspides in oculis vestris, & cultri in lateribus vestris, quoad pereatis de terra ista optima quam dedit vobis Deus.* 13 *Ecce ego hodiè abiturus sum in viam omnium terricolarum: scitote ergo totis cordibus vestris, & totis animis vestris ne ullum quidem superesse verbum ex omnibus optimis promissis quæ pollicitus est vobis Deus, Deus vester, quin successerit vobis, sed omnia contigisse vobis, nec ullum ex iis promissum decidisse.* 14 *Et quemadmodum successit vobis promissum bonum quod pollicitus est vobis Deus, ita vobis adveniet promissa infausta, donec absumat vos de terra ista optima quam dedit vobis Deus, Deus vester.* 15

præcipit quod ,vestri Dei Domini pactum vos transgrediendo In
16 בעברכם את־ברית יהוה אלהיכם אשר צוה
vos incurvaveritis & ,alienis diis servieritis &,ambulaveritis & ;vobis
אתכם והלכתם ועבדתם אלהים אחרים והשתחויתם
desuper cito peribitis & ,vos in Domini nasus irascetur & ;eis
להם וחרה אף־יהוה בכם ואבדתם מהרה מעל
.vobis dedit quam ,optima terra
הארץ הטובה אשר נתן לכם׃

CAP. XXIV. כד

;Sechem in Israel tribus omnes Jehoshuah collegit Et
1 ויאסף יהושע את־כל־שבטי ישראל שכמה
,ejus judices ad & ,ejus capita ad & ,Israel seniores ad vocavitque
ויקרא לזקני ישראל ולראשיו ולשפטיו
Dixitque .Dei facies ad steteruntque ,ejus præfectos ad &
2 ולשטריו ויתיצבו לפני האלהים׃ ויאמר
Deus Dominus dixit Sic :populum omnem ad Jehoshuah
יהושע אל־כל־העם כה־אמר יהוה אלהי
,seculo a vestri patres habitaverunt fluminis transitu In :Israel
ישראל בעבר הנהר ישבו אבותיכם מעולם
diis servieruntque ;Nachor pater & ,Abraham pater Terach
תרח אבי אברהם ואבי נחור ויעבדו אלהים
transitu a ,Abraham vestrum patrem cepi Et .alienis
3 אחרים׃ ואקח את־אביכם את־אברהם מעבר
;Chenahan terram omnem in eum feci ambulare & ,fluminis
הנהר ואולך אותו בכל־ארץ כנען
dedi Et .Ischac ei dedi & ,ejus semen multiplicavi &
4 וארב את־זרעו ואתן־לו את־יצחק׃ ואתן
Hesau ipsi dedi & :Hesau & ,Jahacob Ischac ipsi
ליצחק את־יעקב ואת־עשו ואתן לעשו את־
descenderunt ejus filii & Jahacob & :eum possidendum ad ,Sehir montem
הר שעיר לרשת אותו ויעקב ובניו ירדו
percussi & :Aharon & ,Moseh Misique .Ægyptum
5 מצרים׃ ואשלח את־משה ואת־אהרן ואגף
postea & ,ejus interiore in feci quemadmodum ,Ægyptum
את־מצרים כאשר עשיתי בקרבו ואחר
:Ægypto ex vestros patres eduxi Et .vos eduxi
6 הוצאתי אתכם׃ ואוציא את־אבותיכם ממצרים
vestros patres post Ægyptii sunt persecuti &:mare ad venistis &
ותבאו הימה וירדפו מצרים אחרי אבותיכם
,Dominum ad clamaverunt Et .Suph mare ad equitibus in & ,curru in
7 ברכב ובפרשים ים־סוף׃ ויצעקו אל־יהוה
adduxit & ,Ægyptios inter & ,vos inter caliginem posuit &
וישם מאפל ביניכם ובין המצרים ויבא
vestri oculi viderunt & :eum operuit & ,mare eum super
עליו את־הים ויכסהו ותראינה עיניכם
diebus deserto in habitastis & :Ægypto in feci quæ
את אשר־עשיתי במצרים ותשבו במדבר ימים
habitantis Emoræi terram ad vos adduxi Et .multis
8 רבים׃ ואבאה אתכם אל־ארץ האמרי היושב
eos dedi & ;vobiscum pugnaveruntque :Jarden transitu in
בעבר הירדן וילחמו אתכם ואתן אותם
:vestra facie a eos delevi & ,eorum terram possedistis &,vestra manu in
בידכם ותירשו את־ארצם ואשמידם מפניכם׃
pugnavit & ,Moab rex Sippor filius Balac surrexit Et
9 ויקם בלק בן־צפור מלך מואב וילחם
maledicendum ad ,Behor filium Bilham ad vocavit & misitque :Israel in
בישראל וישלח ויקרא לבלעם בן־בעור לקלל
benedixit & ,Bilham ad audire nolui & .vobis
10 אתכם׃ ולא אביתי לשמע לבלעם ויברך
.ejus manu e vos erui & ,vobis benedicendo
ברוך אתכם ואצל אתכם מידו׃

Versio VULG. LAT.

16 Eò quòd prætericritis pactum
Domini Dei vestri, quod pepigit
vobiscum, & servieritis
diis alienis, & adoraveritis
eos : citò atque velociter consurget
in vos furor Domini, &
auferemini ab hac terra optima,
quam tradidit vobis.

CAP. XXIV.

1 COngregavítque Josue omnes
tribus Israel in Sichem,
& vocavit majores natu, ac
principes, & judices, & magistros
: steterúntque in conspectu
2 Domini. Et ad populum
sic locutus est, Hæc dicit Dominus
Deus Israel; Trans fluvium
habitaverunt patres vestri
ab initio, Thare pater Abraham
& Nachor : servie-
3 rúntq; diis alienis. Tuli ergò
patrem vestrum Abraham de
Mesopotamiæ finibus : & adduxi
eum in terram Chanaan :
multiplicavíque semen ejus.
4 Et dedi ei Isaac : Illíque rursum
dedi Jacob & Esau. E quibus,
Esau dedi montem Seir
ad possidendum: Jacob verò,
& filii ejus descenderunt in
5 Ægyptum. Misíque Moysen
& Aaron, & percussi Ægyptũ
multis signis atque portentis.
6 Eduxíque vos et patres vestros
de Ægypto, & venistis ad mare:
persecutíque sunt Ægyptii
patres vestros cum curribus &
equitatu, usque ad Mare ru-
7 brum. Clamaverunt autem
ad Dominum filii Israel : qui
posuit tenebras inter vos et Ægyptios,
et adduxit super eos
mare, et operuit eos. Viderunt
oculi vestri cuncta quæ in Ægypto
fecerim, & habitâstis in
8 solitudine multo tempore. Et
introduxi vos in terram Amorrhæi,
qui habitabat trans Jordanem.
Cúmque pugnarent
contra vos, tradidi eos in manus
vestras, & possedistis terram
eorum, atque interfecistis
9 eos. Surrexit autem Balac filius
Sephor rex Moab, & pugnavit
contra Israelẽ. Misítque
et vocavit Balaam filium Beor,
10 ut malediceret vobis : Et ego
nolui audire eum, sed econtrariò
per illum benedixi vobis,
& liberavi vos de manu ejus.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

16 Ἐν τῷ παραβῆναι ὑμᾶς τὴν διαθήκην κυρίου
τοῦ θεοῦ (κ) ἡμῶν, ἣν ἐνετείλατο (λ) ἡμῖν, καὶ
πορευθέντες λατρεύσητε θεοῖς ἑτέροις καὶ
προσκυνήσητε αὐτοῖς.

M.S.A. (κ) ὑμῶν, (λ) ὑμῖν,

ΚΕΦ. κδʹ.

1 ΚΑὶ συνήγαγεν Ἰησοῦς (α) πάσας φυλὰς
Ἰσραὴλ (β) εἰς Σηλὼ, καὶ συνεκάλεσε (γ) τοὺς
πρεσβυτέρους αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς αὐτῶν
καὶ τοὺς δικαστὰς αὐτῶν, καὶ (δ) ἔστησεν αὐτοὺς
2 ἀπέναντι τοῦ θεοῦ. Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς
πάντα τὸν (ε) λαὸν, Τάδε λέγει κύριος ὁ
θεὸς (ζ) Ἰσραὴλ, Πέραν τοῦ ποταμοῦ παρῴκησαν
οἱ πατέρες ὑμῶν τὸ ἀπαρχῆς, Θάρα
ὁ πατὴρ Ἀβραὰμ, καὶ ὁ πατὴρ Ναχὼρ, καὶ
3 ἐλάτρευσαν θεοῖς ἑτέροις. Καὶ ἔλαβον τὸν πατέρα
(η) ὑμῶν τὸν Ἀβραὰμ ἐκ τοῦ πέραν τοῦ
ποταμοῦ, καὶ ὡδήγησα αὐτὸν ἐν πάσῃ τῇ γῇ·
4 καὶ ἐπλήθυνα (θ) αὐτοῦ σπέρμα, (ι) Καὶ ἔδωκα
αὐτῷ τὸν Ἰσαὰκ, καὶ τῷ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ καὶ
τὸν Ἡσαῦ. καὶ ἔδωκα τῷ Ἡσαῦ τὸ ὄρος τὸ
Σηεὶρ (κ) κληρονομῆσαι αὐτῷ. καὶ Ἰακὼβ καὶ
οἱ υἱοὶ αὐτοῦ κατέβησαν εἰς Αἴγυπτον, καὶ ἐγένοντο
ἐκεῖ εἰς ἔθνος μέγα καὶ πολὺ καὶ κραταιόν.
5 καὶ ἐκάκωσαν αὐτοὺς οἱ Αἰγύπτιοι. Καὶ
(λ) ἐπάταξα τὴν Αἴγυπτον ἐν σημείοις οἷς (μ)
6 ἐποίησα ἐν αὐτοῖς. Καὶ μετὰ ταῦτα (ν) ἐξήγαγεν
τοὺς πατέρας ἡμῶν ἐξ Αἰγύπτου, καὶ
εἰσήλθατε εἰς τὴν (ξ) θάλασσαν τὴν ἐρυθράν.
καὶ κατεδίωξαν οἱ Αἰγύπτιοι ὀπίσω τῶν πατέρων
ἡμῶν ἐν ἅρμασι καὶ ἐν ἵπποις εἰς τὴν
7 θάλασσαν τὴν ἐρυθράν. Καὶ ἀνεβοήσαμεν πρὸς
κύριον· καὶ ἔδωκε νεφέλην καὶ γνόφον ἀναμέσον
ἡμῶν καὶ ἀναμέσον τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐπήγαγεν
ἐπ' αὐτοὺς τὴν θάλασσαν, καὶ ἐκάλυψεν
(ο) αὐτούς. καὶ εἴδοσαν οἱ ὀφθαλμοὶ (π) ὑμῶν
ὅσα ἐποίησε κύριος ἐν γῇ Αἰγύπτῳ· καὶ
8 ἦτε ἐν τῇ ἐρήμῳ ἡμέρας πλείους. Καὶ ἤγαγεν
(ρ) ἡμᾶς εἰς γῆν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων
πέραν τοῦ Ἰορδάνου, (σ) καὶ παρέδωκεν
αὐτοὺς κύριος (τ) εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν· καὶ
κατεκληρονομήσατε τὴν γῆν αὐτῶν, καὶ (υ)
ἐξωλεθρεύσατε αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου ὑμῶν.
9 Καὶ ἀνέστη Βαλὰκ ὁ τοῦ Σεπφὼρ βασιλεὺς
Μωὰβ, καὶ παρετάξατο τῷ Ἰσραὴλ, καὶ ἀποστείλας
ἐκάλεσε τὸν Βαλαὰμ ἀράσασθαι (φ) ἡμῖν.
10 Καὶ οὐκ ἠθέλησε (χ) κύριος ὁ θεός σου
ἀπολέσαι σε· καὶ εὐλογίαις εὐλόγησεν ἡμᾶς,
καὶ ἐξείλατο (ψ) ἡμᾶς ἐκ χειρῶν αὐτῶν, καὶ
παρέδωκεν αὐτούς.

In transgrediendo vos testamentum 16
Domini Dei nostri, quod
mandavit nobis, & ambulantes
(k) servieritis diis aliis, et adoraveritis (l) eos.

CAP. XXIV.

ET congregavit Iesus omnes 1
tribus Israel in (a) Selo, et convocavit seniores eorum, (b) &
scribas eorum, et judices eorum:
& statuit eos ante Deum. Et 2
dixit Iesus ad omnem populum,
Hæc dicit Dominus Deus Israel;
Trans flumen inhabitaverunt patres vestri ab initio, Thara pater
Abraham, et pater Nachor : &
servierunt diis alienis. Et assumpsi 3
patrem vestrum Abraham
de trans flumine, et deduxi eum
in omnem (c) terram: et multiplicavi ejus semen: Et dedi ei Isaac; 4
et ipsi Isaac, Jacob et Esau. Et dedi Esau montem Seir ad hæreditandum
ei. Et Jacob, et filii ejus
descenderunt in Ægyptum: &
(d) facti sunt ibi in gentem magnam,
et multam, et validam.
Et afflixerunt eos Ægyptii. Et 5
percussi Ægyptum in signis, quæ
feci in eis. Et post hæc eduxit 6
patres nostros de Ægypto, et intrastis
in mare Rubrum. Et persecuti
sunt Ægyptii post patres
nostros in curribus, et in equis in
mare Rubrum. Et exclamavimus 7
ad Dominum, et dedit nubem, et
caliginem inter nos, et inter Ægyptios
: & induxit super eos
mare, et operuit (e) illos. Et viderunt
oculi vestri, quæcunque
fecit Dominus in terra Ægypto:
et fuistis in deserto dies plures.
Et duxit nos in terrã Amorrhæorum 8
habitantium trans Jordanem:
et tradidit eos Dominus in
manus nostras: et hæreditâstis
terram eorum, et exterminâstis
eos à facie vestra. Et surrexit 9
Balac filius Sephor rex Moab, et
instruxit exercitum contra Israel:
et mittens vocavit Balaam
ad maledicendum nos. Et no- 10
luit Dominus Deus tuus perdere
te. Et benedictionibus benedixit
nos: et eripuit nos de manibus
eorum: (f) et tradidit eos.

M.S.A. (α) πάσας τὰς φυλὰς (β) ἐν (γ) πάντας τοὺς πρεσβυτέρους Ἰσραὴλ καὶ τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν καὶ τοὺς γραμματεῖς (δ) ἔστησαν ἐναντίον τοῦ θεοῦ. (ε) λαὸν, λέγων, Τάδε (ζ) τοῦ Ἰσραὴλ, λέγων, Πέραν (η) ὑμῶν Ἀβραὰμ (θ) τὸ σπέρμα αὐτοῦ, (ι) Καί γε ἔδωκα (κ) κληρονομίαν αὐτῷ. (λ) ἐπάταξεν κύριος τὸν (μ) ἐποίησεν (ν) ἐξήγαγεν ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, (ξ) θάλασσαν. καὶ (ο) ἐπ' αὐτούς. (π) ἡμῶν (ρ) ὑμᾶς (σ) καὶ παρετάξατο ὑμῖν, καὶ παρέδωκεν (τ) εἰς χεῖρας ὑμῶν· (υ) ἐξωλεθρεύσατε (φ) ὑμῖν. (χ) κύριος ἀπολέσαι σε· καὶ εὐλογίαν εὐλόγησεν (ψ) ὑμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν αὐτῶν. Καὶ διέβητε

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

16 במעברכון ית קימא דיי אלהכון דפקיד יתכון ותהכון ותפלחון לטעות עממיא ות[illegible]
להון ויתקף רוגזא דיי בכון ותיבדון בפריע מעל ארעא טבתא דיהב לכון׃

כד

1 וכנש יהושע ית כל שבטיא דישראל לשכם וקרא לסבי ישראל ולרישוהי ולדינוהי
2 ולסרכוהי ואתעתדו קדם יי׃ ואמר יהושע לכל עמא כדנן אמר יי אלהא דישראל
בעבר פרת יתיבו אבהתכון מעלמא תרח אבוהי דאברהם ואבוהי דנחור ופלחו
3 לטעות עממיא׃ ודברית ית אבוכון ית אברהם מעבר פרת ואובלית יתיה בכל
4 ארעא דכנען ואסגיתי ית בנוהי ויהבית ליה ית יצחק׃ ויהבית ליצחק ית יעקב
וית עשו ויהבית לעשו ית טורא דשעיר למירת יתיה ויעקב ובנוהי נחתו למצרים׃
5 ושלחית ית משה וית אהרן ומחית ית מצראי כמא דעבדית ביניהון ובתר כן
6 אפקית יתכון׃ ואפקית ית אבהתכון ממצרים ואתיתון לימא ורדפו מצראי
7 בתר אבהתכון ברתיכין ובפרשין לימא דסוף׃ וצעיקו קדם יי ושוי קבלא ביניכון
ובין מצראי ואיתי עלוהי ית ימא וחפנון וחזאה עיניכון ית די עבדית במצרים ויתבתון
8 במדברא יומין סגיאין׃ ואעלית יתכון לארע אמוראה דיתיב בעברא דירדנא
ואגיחו קרבא עמכון ומסרית יתהון בידכון ויריתון ית ארעהון ושיציתנון מן
9 קדמיכון׃ וקם בלק בר צפור מלכא דמואב ואגיח קרבא בישראל ושלח
10 וקרא לבלעם בר בעור למלט יתכון׃ ולא אביתי לקבלא מן בלעם ובריך ברכא
יתכון ושזבית יתכון מן ידיה׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

In transeundo vos fœdus Domini Dei vestri quod jussit vos, & ibitis, & 16
servietis abominationi populorum, & inclinabimini illis; & roborabitur
indignatio Domini in vobis; & peribitis derepente desuper terram bonam quam dedit vobis.

CAP. XXIV.

ET congregavit Josue omnes tribus Israel in Sechem; & vocavit senes 1
Israel, & capita ejus, & judices ejus, & exactores ejus; & steterunt
ante Dominum. Et dixit Josue omni populo: Sic dixit Dominus Deus 2
Israel: Trans Perath habitarunt patres vestri à seculo: Therahh pater
Abraham & pater Nahhor, & servierunt abominationibus gentium. Et 3
accepi patrem vestrum Abraham de ultra Perath, & *duxi* eum in omni
terra Chenaghan; & auxi *filios* ejus, & dedi ei Iszaak. Et dedi Iszaak, 4
Jaghacob, & Ghesau, & dedi Ghesau montem Seghir ad hæreditandum
eum; & Jaghacob & filii ejus descenderunt ad Ægyptum. Et misi Mosen 5
& Aharon, & percussi Ægyptum quemadmodum feci inter eos, & post
hoc eduxi vos. Et eduxi patres vestros ex Ægypto, & venistis ad mare; 6
& persecuti sunt Ægyptii post patres vestros in curribus & in equitibus
ad mare Zzuph. Et clamaverunt ante Dominum, & posuit tenebras inter 7
vos & inter Ægyptios. Et venire feci super eos mare, & operuit eos;
& viderunt oculi vestri, quod feci in Ægyptiis; & habitâstis in deserto
dies multos. Et introduxi vos ad terram Emorrhæi qui sedet trans 8
Jordanem, & inierunt bellum vobiscum, & tradidi eos in *manum vestram*,
& hæreditastis terram eorum; & delevi eos ex-ante vos. Et surrexit 9
Balak filius Szipor rex Moab; & intulit bellum in Israel; & misit
& vocavit Bilgham filium Beghor ad maledicendum vobis. Et non volui 10
ad audiendum ex Bilgham; & benedixit benedictione vos: & liberavi
vos de manu *ejus*.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܐܢ ܬܥܒܪܘܢ ܥܠ ܕܝܬܩܐ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ ܘܥܠ ܦܘܩܕܢܐ ܕܐܬܦܩܕܬܘܢ. ܘܬܐܙܠܘܢ 16
ܘܬܦܠܚܘܢ ܠܐܠܗܐ ܢܘܟܪܝܐ. ܘܬܣܓܕܘܢ ܠܗܘܢ. ܬܬܚܡܬ ܪܘܓܙܗ ܕܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ
ܒܟܘܢ. ܘܬܐܒܕܘܢ ܒܥܓܠ ܡܢ ܐܪܥܐ ܛܒܬܐ ܕܝܗܒ ܠܟܘܢ.

* ܦܠܓܐ * ܟܕ *

* ܘܟܢܫ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗܘܢ ܫܒܛܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ ܠܫܟܝܡ. ܘܩܪܐ ܠܩܫܝܫܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ 1
ܘܠܪܝܫܝܗܘܢ ܘܠܕܝܢܝܗܘܢ ܘܠܣܦܪܝܗܘܢ : ܘܩܡ ܩܕܡ ܡܫܟܢ ܙܒܢܐ. ܩܕܡ ܐܠܗܐ.
* ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗ ܥܡܐ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܐܝܠ. ܒܥܒܪܐ ܕܢܗܪܐ ܝܬܒܝܢ 2
ܗܘܘ ܐܒܗܝܟܘܢ ܡܢ ܥܠܡ. ܬܪܚ ܐܒܘܗܝ ܕܐܒܪܗܡ. ܘܐܒܘܗܝ ܕܢܚܘܪ. ܘܦܠܚܝܢ ܗܘܘ
ܬܡܢ ܠܐܠܗܐ ܢܘܟܪܝܐ. * ܘܕܒܪܬ ܠܐܒܪܗܡ ܐܒܘܟܘܢ ܡܢ ܥܒܪܐ ܕܢܗܪܐ. ܘܗܠܟܬܗ ܒܟܠܗ 3
ܐܪܥܐ ܕܟܢܥܢ. ܘܐܣܓܝܬ ܙܪܥܗ. ܘܝܗܒܬ ܠܗ ܠܐܝܣܚܩ. * ܘܝܗܒܬ ܠܐܝܣܚܩ. ܠܝܥܩܘܒ 4
ܘܠܥܣܘ. ܘܝܗܒܬ ܠܥܣܘ. ܛܘܪܐ ܕܣܥܝܪ. ܠܡܐܪܬܗ. ܘܝܥܩܘܒ ܘܒܢܘܗܝ. ܢܚܬܘ ܠܡܨܪܝܢ.
* ܘܫܕܪܬ ܠܡܘܫܐ ܘܠܐܗܪܘܢ. ܘܡܚܝܬ ܠܡܨܪܝܐ. ܘܐܬܘܬܐ ܥܒܕܬ ܒܝܢܬܗܘܢ. ܘܡܢ ܒܬܪ 5
ܗܕܐ ܐܦܩܬܟܘܢ. * ܘܐܦܩܬ ܠܐܒܗܝܟܘܢ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܘܐܝܬܝܬ ܐܢܘܢ ܠܝܡܐ. ܘܪܕܦܘ 6
ܡܨܪܝܐ ܒܬܪ ܐܒܗܝܟܘܢ. ܒܪܕܝܘܬܐ ܘܒܦܪܫܐ . ܠܝܡܐ ܕܣܘܦ. * ܘܟܕ ܩܥܘ ܐܒܗܝܟܘܢ 7
ܠܘܬ ܡܪܝܐ. ܘܣܡ ܚܫܘܟܐ ܒܝܢܝܗܘܢ ܠܡܨܪܝܐ. ܘܦܠܓ ܡܪܝܐ ܝܡܐ ܕܣܘܦ ܘܐܥܒܪ
ܠܐܒܗܝܟܘܢ ܒܓܘܗ. ܘܐܝܬܝܗ ܠܝܡܐ. ܥܠ ܡܨܪܝܐ. ܘܟܣܐ ܐܢܘܢ. ܘܚܙܝ ܥܝܢܝܟܘܢ
ܡܕܡ ܕܥܒܕܬ ܠܡܨܪܝܐ. ܘܐܝܬܝܬܟܘܢ ܠܡܕܒܪܐ. ܘܥܡܪܬܘܢ ܒܡܕܒܪܐ. ܝܘܡܬܐ ܣܓܝܐܐ.
* ܘܐܝܬܝܬܟܘܢ ܠܐܪܥܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܥܒܪܐ ܕܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܬܟܬܫܘ ܥܡܟܘܢ. 8
ܘܐܫܠܡܬ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܝܟܘܢ. ܘܐܘܒܕܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ. . ܘܐܝܪܬܬܘܢ ܐܪܥܗܘܢ. * ܘܩܡ 9
ܒܠܩ ܒܪ ܨܦܘܪ ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒܝܐ. ܘܐܬܟܬܫ ܥܡ ܐܝܣܪܐܝܠ. ܘܫܕܪ ܩܪܐ ܠܒܠܥܡ ܒܪ
ܒܥܘܪ ܕܢܠܘܛܟܘܢ. * ܘܠܐ ܨܒܝܬ ܠܡܫܡܥܗ ܠܒܠܥܡ. ܘܡܒܪܟܘ ܒܪܟܬܟܘܢ. 10
ܘܦܪܩܬܟܘܢ ܡܢ ܐܝܕܘܗܝ.

* Si transgrediamini testamentum Domini 16
Dei vestri & præcepta vobis injuncta, &
abeuntes colatis deos alienos, & adoretis
eos; exardescet ira Domini Dei vestri contra vos,
& brevi peribitis de terra optima
quam dedit vobis.

CAP. XXIV.

DEinde congregavit Iesus omnes tribus 1
Israel in Sechim, & advocatis senioribus
Israel, principibus, judicibus, & scribis eorum,
stetit ante tabernaculum temporis coram
Deo; Et ait Jesus ad universum populum, 2
Sic dicit Dominus Deus Israel, Trans
fluvium habitabant olim patres vestri, *nempe*
Tarah pater Abraham, & pater Nahor, &
colebant ibi deos alienos. Assumpsi verò
Abrahamum patrem vestrum ex ulteriori 3
parte fluvii, & duxi eum per totam terram
Chanaan, multiplicavi semen ejus, dedíque
illi Isahacum; Isahaco dedi Iacobum & Esau, 4
& Esau tradidi in possessionem montem
Seir; Jacob autem ac filii ejus descenderunt
in Ægyptum. Misíque Mosen & Aharonem, 5
& percussi Ægyptios, & miracula edidi inter
eos; tum demum eduxi vos. Eduxi in- 6
quam patres vestros ex Ægypto, adduxíque
eos ad mare, & persecuti sunt Ægyptii patres
vestros cum carrucis & equitibus usque
ad mare Suph. Clamantibus autem patribus 7
vestris ad Dominum, interjecit tenebras inter
ipsos & Ægyptios : divisóque Dominus
mari Suph traduxit patres vestros per medium
ejus, & adducto mari super Ægyptios
obruit illos, & viderunt oculi vestri quid
fecerim Ægyptiis : tum adduxi vos in desertum,
& mansistis in deserto diebus multis.
Deinde adduxi vos ad terram Amor- 8
rhæorum habitantium trans Jordanem, qui
pugnaverunt contra vos; at tradidi eos in
manus vestras, perdidíque eos à conspectu
vestro, & possedistis terram eorum. Præ- 9
terea surgens Balac filius Sephor, rex Moabitarum,
certavit cum Israele, mitténsque
vocavit Belaam filium Beor ad maledicendum
vobis. Nolui tamen exaudire Belaam, 10
quin potiùs benedicendo benedixi vobis, &
eripui vos de manibus ejus.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 * اذا جرتم عهد الرب الاهكم الذي امركم به * وسرتم وعبدتم معبودات اخر وسجدتم
لها : يشتد غضب الرب * فيهلككم سرعة من على الارض الجيدة التي اعطاكم *

* الفصل الرابع والعشرون *

1 * وجمع يوشع جميع اسباط بني اسرايل الى شيلوا * واستدعى بشيوخ بني اسرايل وروساهم
2 وحكامهم وعرفايهم * فوقفوا بين يدي الرب * وقال يوشع لبني اسرايل * هكذا قال الله اله
اسرايل * خلف الفرات سكن اباوكم من قديم الدهر تارح ابو ابراهيم وابو ناحور وعبدوا
3 معبودات اخر * فاخذت ابراهيم اباكم من خلف النهر * وسيرته في جميع الشام * وكثرت
4 نسله * ورزقته اسحق * ورزقت اسحق يعقوب والعيص * واعطيت العيص جبال الشراه ليرثها *
5 ويعقوب وبنوه نزلوا الى مصر * فارسلت موسى وهرون * وضربت المصريين كما فعلت فيهم *
6 وبعد ذلك اخرجتكم * واخرجت اباكم من مصر * وجاوا الى البحر * وطردوا اهل مصر
7 وراهم بمراكب وخيل الى بحر القلزم * فصرخوا اباوكم الى الله * فجعل ظلاما بينهم وبين
المصريين * ثم رد عليهم البحر فغرقهم * ونظرت عيونكم ما فعل بهم من الايات العظيمة *
8 واقاموا اباوكم في البرية سنين كثيرة * وجيت بكم الى ارض الاموريين الساكنين
في عبر الاردن قال الله * فحاربوكم * فاسلمتهم بيدكم * وورثتم ارضهم * واهلكتهم من
9 قدامكم * فقام بالاق بن صفورا ملك مواب * وحارب بني اسرايل * وانفذ ودعا ببلعام بن
10 بعور للعنتكم * فما شيت القبول من بلعام * فباركتكم * وخلصتكم من يده *

Si prætergressi fueritis pactum Domini 16
Dei vestri, quod præcepit vobis, & abieritis, atque colueritis deos alienos, &
adoraveritis eos, deseviet ira Domini,
& illico disperdet vos de terra optima
quam dedit vobis.

CAP. XXIV.

RUrsum convocavit Iosue universas 1
tribus Israelitarum in Selo, & accersivit
seniores Israelitarum, duces eorum, judices eorum,
& præfectos eorum, steteruntque in præsentia Domini. Et ait 2
Iosue ad Israelitas, Ita dixit Deus, Deus
Israelis, Trans Euphratem habitârunt
patres vestri ab initio seculi, nempe Tareh pater Abrahami & pater Nahoris, &
adorârunt deos alios. Et tuli Abraham 3
patrem vestrum è regione quæ est trans
flumen, & duxi eum per universam
Syriam, auxique semen ejus, & largitus
sum illi Ishacum : Ishaco verò largitus 4
sum Iacobum & Esau : & quidem Esau
dedi montes Sarah, ut possideret eos :
Iacob verò cum filiis suis descenderunt
in Ægyptum. Missóque Mose & Harone 5
percussi Ægyptios modo quo feci eis, ac
deinde eduxi vos. Eduxi inquam patres 6
vestros ex Ægypto, & cùm pervenissent
ad mare, persecuti sunt eos Ægyptii cum
curribus & equis usque ad mare naufragum.
Et clamantibus patribus ve- 7
stris ad Deum, posuit tenebras inter ipsos
& inter Ægyptios, tum reduxit super eos
mare, & submersit illos; & viderunt
oculi vestri signa maxima quæ fecit in
illis. Tum manserunt patres vestri in deserto
annos multos. Deinde adduxi vos 8
ad terram Amorrhæorum degentium
trans Iordanem, ait Deus : & cùm oppugnâssent
vos, tradidit eos in manum
vestram, terram eorum dedit vobis hæreditatem,
et consumpsit eos à conspectu vestro.
Deinde surrexit Balac filius Sephor 9
rex Moab, & pugnavit contra filios
Israel, & mittens accersivit Belaam filium
Beor ad maledicendum vobis : Sed 10
nolui acquiescere Belaamo, imò benedixi
vobis, & eripui vos de manu illius.

pugnaverunt & :Jericho ad venistis & ,Jarden transistis Et
11 וַתַּעַבְרוּ אֶת־הַיַּרְדֵּן וַתָּבֹאוּ אֶל־יְרִיחוֹ וַיִּלָּחֲמוּ
,Chenahanæus & ,Perizæus & ,Emoræus ,Jericho domini vos in
בָכֶם בַּעֲלֵי יְרִיחוֹ הָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַכְּנַעֲנִי
dedique :Jebuzæus & ,Chivvæus ,Ghirghazæus & ,Chittæus &
וְהַחִתִּי וְהַגִּרְגָּשִׁי הַחִוִּי וְהַיְבוּסִי וָאֶתֵּן
,crabronem vestras facies ad misi Et .vestra manu in eos
12 אוֹתָם בְּיֶדְכֶם׃ וָאֶשְׁלַח לִפְנֵיכֶם אֶת־הַצִּרְעָה
non ,Emoræi reges duos ,vestris faciebus à eos expulit &
וַתְּגָרֶשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם שְׁנֵי מַלְכֵי הָאֱמֹרִי לֹא
non qua terram vobis Dedique .tuo arcu in neque ,tuo gladio in
13 בְחַרְבְּךָ וְלֹא בְקַשְׁתֶּךָ׃ וָאֶתֵּן לָכֶם אֶרֶץ אֲשֶׁר לֹא־
:eis in habitâstis & ,ædificâstis non quas urbes & ,ea in laborâsti
יָגַעְתָּ בָּהּ וְעָרִים אֲשֶׁר לֹא־בְנִיתֶם וַתֵּשְׁבוּ בָּהֶם
.comedentes vos ,plantâstis non quæ oliveta & vineas
כְּרָמִים וְזֵיתִים אֲשֶׁר לֹא־נְטַעְתֶּם אַתֶּם אֹכְלִים׃
,perfectione in ei servite & ,Dominum timete nunc Et
14 וְעַתָּה יְראוּ אֶת־יְהוָה וְעִבְדוּ אֹתוֹ בְּתָמִים
vestri patres servierunt quibus ,deos removete & ;veritate in &
וּבֶאֱמֶת וְהָסִירוּ אֶת־אֱלֹהִים אֲשֶׁר עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם
.DOMINO servite & ,Ægypto in & ,fluminis transitu in
בְּעֵבֶר הַנָּהָר וּבְמִצְרַיִם וְעִבְדוּ אֶת־יְהוָה׃
eligite ,DOMINO servire vestris oculis in malum si Et
15 וְאִם רַע בְּעֵינֵיכֶם לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה בַּחֲרוּ
,Deos sive ,serviatis cui hodie vobis
לָכֶם הַיּוֹם אֶת־מִי תַעֲבֹדוּן אִם אֶת־אֱלֹהִים
sive ,fluminis transitu in qui ,vestri patres servierunt quibus
אֲשֶׁר־עָבְדוּ אֲבוֹתֵיכֶם אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַנָּהָר וְאִם
:eorum terra in habitantes vos quorum ,Emoræi deos
אֶת־אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יֹשְׁבִים בְּאַרְצָם
respondit Et .DOMINO serviemus ,mea domus & ,ego &
16 וְאָנֹכִי וּבֵיתִי נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה׃ וַיַּעַן
,DOMINUM derelinquendo à nobis Absit :dixit & ,populus
הָעָם וַיֹּאמֶר חָלִילָה לָּנוּ מֵעֲזֹב אֶת־יְהוָה
DOMINUS Quoniam .alienis diis serviendo
17 לַעֲבֹד אֱלֹהִים אֲחֵרִים׃ כִּי יְהוָה
nostros patres & ,nos faciens ascendere ipse ,noster Deus
אֱלֹהֵינוּ הוּא הַמַּעֲלֶה אֹתָנוּ וְאֶת־אֲבוֹתֵינוּ
nostris oculis in fecit qui & ,servorum domo è Ægypti terra è
מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם מִבֵּית עֲבָדִים וַאֲשֶׁר עָשָׂה לְעֵינֵינוּ
,via omni in nos custodivit & ,ista magna signa
אֶת־הָאֹתוֹת הַגְּדֹלוֹת הָאֵלֶּה וַיִּשְׁמְרֵנוּ בְּכָל־הַדֶּרֶךְ
transivimus quorum ,populis omnibus in & ,ea in ambulavimus qua
אֲשֶׁר הָלַכְנוּ בָהּ וּבְכֹל הָעַמִּים אֲשֶׁר עָבַרְנוּ
,populos omnes DOMINUS Expulitque .eorum interiori in
18 בְּקִרְבָּם׃ וַיְגָרֶשׁ יְהוָה אֶת־כָּל־הָעַמִּים
nos etiam :nostris faciebus à terræ habitatorem Emoræum &
וְאֶת־הָאֱמֹרִי יֹשֵׁב הָאָרֶץ מִפָּנֵינוּ גַּם־אֲנַחְנוּ
Dixitque .noster Deus ipse quia ,DOMINO serviemus
19 נַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־הוּא אֱלֹהֵינוּ׃ וַיֹּאמֶר
quia ,DOMINO servire poteritis Non :populum ad Jehosuah
יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם לֹא תוּכְלוּ לַעֲבֹד אֶת־יְהוָה כִּי־
parcet non :ipse æmulator Deus ,ipse sancti Deus
אֱלֹהִים קְדֹשִׁים הוּא אֵל־קַנּוֹא הוּא לֹא־יִשָּׂא
,DOMINUM dereliqueritis Cùm .vestris peccatis atque ,vestro sceleri
20 לְפִשְׁעֲכֶם וּלְחַטֹּאותֵיכֶם׃ כִּי תַעַזְבוּ אֶת־יְהוָה
consumet &,vobis malefaciet &,se convertet &,alienigenæ diis servieritis &
וַעֲבַדְתֶּם אֱלֹהֵי נֵכָר וְשָׁב וְהֵרַע לָכֶם וְכִלָּה
ad populus Dixitque .vobis benefecerit postquam ,vos
21 אֶתְכֶם אַחֲרֵי אֲשֶׁר־הֵיטִיב לָכֶם׃ וַיֹּאמֶר הָעָם אֶל־
.serviemus DOMINO quia ;Nequaquam :Jehosuah
יְהוֹשֻׁעַ לֹא כִּי אֶת־יְהוָה נַעֲבֹד׃

Versio VULG. LAT.

11 Transiſtíſque Jordánem, & veniſtis ad Jericho. Pugnaverúntque contra vos viri civitatis ejus, Amorrhæus, & Pherezæus, & Chananæus, & Hethæus, & Gergeſæus, et Heuæ⁹, & Jebuſæus: & tradidi illos 12 in manus veſtras. Miſíq; ante vos crabrones: et ejeci eos de locis ſuis, duos reges Amorrhæorum, non in gladio nec 13 in arcu tuo. Dedíque vobis terram, in qua non laborâſtis, & urbes quas non ædificâſtis, ut habitaretis in eis: vineas & oliveta, quæ non plantâſtis. 14 Nunc ergò timete Dominum, & ſervite ei perfecto corde atque veriſſimo: & auferte deos, quibus ſervierunt patres veſtri in Meſopotamia & in Ægypto, ac ſervite Domino. 15 Sin autem malum vobis videtur ut Domino ſerviatis, optio vobis datur: eligite hodiè quod placet, cui ſervire potiſſimùm debeatis, utrùm diis, quibus ſervierunt patres veſtri in Meſopotamia, an diis Amorrhæorum, in quorum terra habitatis: ego autem & domus 16 mea ſerviemus Domino. Reſpondítque populus, & ait; Abſit à nobis ut relinquamus Dominum, & ſerviamus diis 17 alienis. Dominus Deus noſter ipſe eduxit nos, & patres noſtros, de terra Ægypti, de domo ſervitutis: fecitque videntibus nobis ſigna ingentia, & cuſtodivit nos in omni via, per quam ambulavimus, & in cunctis populis per quos tranſ- 18 ivimus. Et ejecit univerſas gentes, Amorrhæum habitatorem terræ, quam nos intravimus. Serviemus igitur Domino, quia ipſe eſt Deus no- 19 ſter. Dixítque Joſue ad populum, Non poteritis ſervire Domino: Deus enim ſanctus, & fortis æmulator eſt, nec ignoſcet ſceleribus veſtris atq; 20 peccatis. Si dimiſeritis Dominum, & ſervieritis diis alienis, convertet ſe, & affliget vos, atque ſubvertet poſtquàm 21 vobis præſtiterit bona. Dixítque populus ad Joſue; Nequaquàm ita ut loqueris, erit, ſed Domino ſerviemus.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

11 Καὶ διέβητε τὸν Ἰορδάνην, καὶ παρεγενήθητε εἰς Ἱεριχώ. καὶ ἐπολέμησαν πρὸς (ω) ἡμᾶς οἱ κατοικοῦντες Ἱεριχώ, ὁ Ἀμορραῖος, (α) καὶ ὁ Χαναναῖος, καὶ ὁ Φερεζαῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος, καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Γεργεσαῖος. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς τὰς χεῖρας ἡμῶν. 12 Καὶ ἐξαπέστειλε προτέραν ὑμῶν τὴν σφηκίαν. (β) καὶ ἐξαπέστειλεν αὐτοὺς ἀπὸ προσώπου (γ) ἡμῶν δώδεκα βασιλεῖς τῶν Ἀμορραίων, οὐκ ἐν τῇ ῥομφαίᾳ σου οὐδὲ ἐν τῷ τόξῳ σου. 13 Καὶ ἔδωκεν ὑμῖν γῆν ἐφ' ἣν οὐκ ἐκοπιάσατε (δ) ἐπ' αὐτῆς, καὶ πόλεις (ε) ἃς οὐκ ᾠκοδομήκατε, καὶ κατῳκίσθητε ἐν αὐταῖς, καὶ ἀμπελῶνας καὶ ἐλαιῶνας (ζ) οὓς οὐκ ἐφυτεύσατε ὑμεῖς, ἔδεσθε. 14 Καὶ νῦν φοβήθητε (η) κύριον, καὶ λατρεύσατε αὐτῷ (θ) ἐν εὐθύτητι καὶ ἐν δικαιοσύνῃ, καὶ περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους, οἷς ἐλάτρευσαν οἱ πατέρες ἡμῶν ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ λατρεύσατε κυρίῳ. 15 Εἰ δὲ μὴ ἀρέσκει ὑμῖν λατρεύειν κυρίῳ, (ι) ἐκλέξασθε ὑμῖν αὐτοῖς σήμερον τίνι λατρεύσητε, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν πατέρων ὑμῶν, τοῖς ἐν τῷ πέραν τοῦ ποταμοῦ, εἴτε τοῖς θεοῖς τῶν Ἀμορραίων ἐν οἷς ὑμεῖς κατοικεῖτε ἐπὶ τῆς γῆς αὐτῶν. ἐγὼ δὲ (κ) καὶ ἡ οἰκία μου λατρεύσομεν κυρίῳ, ὅτι ἅγιός ἐστι. 16 Καὶ ἀποκριθεὶς ὁ λαὸς εἶπε, Μὴ γένοιτο ἡμῖν καταλιπεῖν κύριον, ὥστε λατρεύειν θεοῖς (λ) ἑτέροις. 17 Κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, αὐτὸς θεός ἐστιν· αὐτὸς ἀνήγαγεν ἡμᾶς καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν (μ) ἐξ Αἰγύπτου, καὶ διεφύλαξεν ἡμᾶς ἐν πάσῃ τῇ ὁδῷ ᾗ ἐπορεύθημεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσιν οὓς παρήλθομεν δι' αὐτῶν. 18 Καὶ ἐξέβαλε κύριος τὸν Ἀμορραῖον καὶ πάντα τὰ ἔθνη τὰ κατοικοῦντα τὴν γῆν ἀπὸ προσώπου ἡμῶν. ἀλλὰ καὶ ἡμεῖς (ν) λατρεύσομεν κυρίῳ, οὗτος γὰρ (ξ) θεὸς ἡμῶν ἐστι. 19 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν, Οὐ μὴ δύνησθε λατρεύειν (ο) κυρίῳ, ὅτι ὁ θεὸς ἅγιός ἐστι· καὶ ζηλώσας οὗτος οὐκ ἀνήσει τὰ ἁμαρτήματα ὑμῶν καὶ τὰ ἀνομήματα ὑμῶν, 20 Ἡνίκα ἂν ἐγκαταλίπητε (π) κύριον καὶ λατρεύσητε (ϱ) θεοῖς ἑτέροις. καὶ ἐπελθὼν κακώσει ὑμᾶς καὶ ἐξαναλώσει ὑμᾶς ἀνθ' ὧν εὖ ἐποίησεν (σ) ὑμᾶς. 21 Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν, Οὐχί, ἀλλὰ (τ) κυρίῳ λατρεύσομεν.

11 *Et tranſiſtis Jordanē, et adveniſtis in Hiericho. Et bellaverunt adverſùs nos, qui habitabant Hiericho, Amorrhæus, et Chananæus, & Pherezæus, & Euæus, & Jebuſæus, & Chettæus, & Gergeſæus. Et tradidit eos Dominus in man⁹ noſtras.* 12 *Et miſit ante vos (g) veſpas: (h) et emiſit eos à facie noſtra (i) duodecim reges Amorrhæorum, non in gladio tuo, neq; in arcu tuo.* 13 *Et dedit vobis terram, ſuper quam non laborâſtis ſuper eam; & civitates, quas non ædificâſtis; et habitâſtis in eis: & vineas, & oliveta, quæ non plantâſtis vos, cōeditis.* 14 *Et nunc timete Dominum, & ſervite ei in rectitudine, & in juſtitia, & circumauferte deos alienos, quibus ſervierunt patres noſtri trans flumen, & in Ægypto, & ſervite Domino.* 15 *Si autem non placet vobis ſervire Domino; eligite vobis ipſis hodiè, cui ſerviatis, ſive diis patrum veſtrorum, iis, qui in trans-fluviali, ſive diis Amorrhæorum, in quibus vos habitatis ſuper terram eorum. Ego autem et domus mea ſerviemus Domino, (k) quia ſanctus eſt.* 16 *Et reſpondens popul⁹ dixit, Abſit à nobis derelinquere Dominum; ut ſerviamus diis aliis.* 17 *Dominus Deus noſter, ipſe Deus eſt. Ipſe eduxit nos, & patres noſtros de (l) Ægypto: & cuſtodivit nos in omni via, quā ivimus in ea, & in omnibus gentibus, quas tranſivimus per eas:* 18 *Et ejecit Dominus Amorrhæum, & omnes gentes inhabitantes terram, à facie noſtra. Sed & nos ſerviemus Domino. Hic enim Deus noſter eſt.* 19 *Et dixit Jeſus ad populum, Non poteritis ſervire Domino; quoniā De⁹ ſanctus eſt: & zelans ipſe, non dimittet peccata veſtra, et iniquitates veſtras;* 20 *Quandocunq; dereliqueritis Dominum, & ſervieritis diis aliis. Et invadens affliget vos, & delebit vos pro iis quæ benefecit vobis.* 21 *Et dixit populus ad Jeſum, Nequaquàm: Sed Domino ſerviemus.*

MS.A. (ω) ὑμᾶς (α) καὶ ὁ Φερεζαῖος, καὶ ὁ Χαναναῖος, καὶ ὁ Χετταῖος, καὶ ὁ Γεργεσαῖος, καὶ ὁ Εὐαῖος, καὶ ὁ Ἰεβουσαῖος. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς εἰς χεῖρας (β) καὶ ἐξέβαλεν αὐτοὺς (γ) ὑμῶν δώδεκα πόλις τῶν Ἀμορραίων, (δ) ἐπ' αὐτήν, (ε) ἃς * ᾠκοδομήσατε, (ζ) οὓς οὐ κατεφυτεύσατε (η) τὸν κύριον, (θ) ἐν δικαιοσύνῃ καὶ ἐν εὐθύτητι, (ι) ἕλεσθε ὑμῖν (κ) καὶ ὁ οἶκός μου λατρεύσωμεν (λ) ἑτέροις. Καὶ γὰρ ὁ θεὸς ἡμῶν ἐστιν· αὐτὸς ἀνήγαγεν (μ) ἐκ γῆς Αἰγύπτου, (ν) λατρεύσωμεν (ξ) ὁ θεὸς (ο) κυρίῳ τῷ θεῷ, ὅτι θεὸς (π) τὸν κύριον (ϱ) θεοῖς ἀλλοτρίοις. καὶ (σ) ὑμῖν. (τ) τῷ κυρίῳ λατρεύσωμεν.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

11 ועברתון ית ירדנא ואתיתון ליריחו ואגיחו קרבא בכון יתבי יריחו אמוראי ופרזאי
12 וכנענאי וחתאי וגרגשאי חואי ויבוסאי ומסרית יתהון בידכון : ושלחית קדמיכון
ית ערעיתא ותרכית יתהון מן קדמיכון תרין מלכי אמוראי לא בחרבך ולא
13 בקשתך : ויהבית לכון ארעא די לא לאיתון בה וקרוין די לא בניתון ויתבתון
14 בהון כרמין וזיתין די לא נצבתון אתון אכלין : וכען דחלו מן קדם יי ופלחו
קדמוהי בשלמותא ובקושטא ואעדו ית טעותא די פלחו אבהתכון בעבר פרת
15 ובמצרים ופלחו קדם יי : ואם ביש בעיניכון למפלח קדם יי בחרו לכון יומא
דין קדם מן תפלחון אם ית טעותא די פלחו אבהתכון דבעברא דפרת ואם ית
טעות אמוראי די אתון יתבין בארעהון ברם אנא ואנש ביתי נפלח קדם יי :
16 ואתיב עמא ואמר חס לנא מלמשבק ית פולחנא דיי למפלח לטעות עממיא : ארי יי
17 אלהנא הוא דאסיק יתנא וית אבהתנא מארעא דמצרים מבית עבדותא ודי עבד
לעיננא ית אתיא וית רברבתא האלין ונטרנא בכל אורחא די הליכנא בה ובכל עממיא
18 די עברנא ביניהון : ותריך יי ית כל עממיא וית אמוראה יתיב ארעא מן קדמנא
19 אף אנחנא נפלח קדם יי ארי הוא אלהנא : ואמר יהושע לעמא לא תוכלון
למפלח קדם יי ארי אלהא קדישא הוא אל קנא הוא מן קדם דין דקשוט
20 לא ישבוק לחוביכון ולחטאיכון : ארי תשבקון ית פולחנא דיי ותפלחון טעות
21 עממיא ויתוב ויבאש לכון וישיצי יתכון בתר דאוטיב לכון : ואמר עמא ליהושע
לא אלהן קדם יי נפלח :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

11 Et tranſiſtis Jordanem, & veniſtis in Jerihho; & inierunt bellum vobiſcum habitatores Jerihho, Emorrhæi, & Pherizæi, & Chenaghanæi, & Hhithæi, & Girgaſſæi, Hhivæi, & Jebuſæi; & tradidi eos in *manum ve-* 12 *ſtram.* Et miſi ante vos crabronem, & *ejeci* illos ex-ante vos duos reges 13 *Emorrhæorum* non in gladio tuo & non in arcu tuo. Et dedi vobis terram qua non laborâſtis in ea; urbes quas non ædificâſtis, & habitâſtis in eis; 14 vineas & olivas, quas non plantâſtis, vos comedentes. Et nunc timete ab-ante Dominum, & ſervite ante eum in ſimplicitate, & in veritate; & miſſas facite abominationes quas coluerunt patres veſtri ultra Perath & 15 in Ægypto, & ſervite ante Dominum. Et ſi malum in oculis veſtris ad ſerviendum ante Dominum; optate vobis die hac quem colatis; num abominationes quas coluerunt patres veſtri, qui ultra Perath; anne abominationes Emorrhæorum, ubi vos habitantes in terra eorum. Profectò 16 ego, & homo domus meæ ſerviemus ante Dominum. Et reſpondit populus, & dixit: Abſit nobis à dimittendo cultum Domini, ad ſerviendum 17 abominationi gentium. Namq; Dominus Deus noſter ipſe qui eduxit nos, & patres noſtros de terra Ægypti de domo ſervitutis; & qui fecit ad oculos noſtros ſigna magna hæc; & cuſtodivit nos in omni via quâ ambulavimus in ea, & in omnibus gentibus, quas tranſivimus inter eas. 18 Et ejecit Dominus omnes gentes, & Emorrhæum *habitatorem* terræ exante nos; etiam nos ſerviemus ante Dominum; nam ipſe Deus noſter. 19 Et dixit Joſue populo: Non poteritis ad ſerviendum ante Dominum, quoniam Deus ſanctus ipſe, Deus zelotes ipſe, ab-ante *judicium veritatis* 20 non indulgebitur culpis veſtris & peccatis veſtris. Namque dimittetis cultum Domini, & ſervietis abominationi populorum, & revertetur & 21 incommodabit vobis, & perdet vos poſtquam benefecit vobis. Et dixit populus Joſue: Non, ſed ante Dominum ſerviemus.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܥܒܪܬܘܢ ܝܘܪܕܢܢ. ܘܐܬܝܬܘܢ ܠܝܪܝܚܘ. ܘܐܬܟܬܫܘ ܥܡܟܘܢ ܥܡܐ ܕܝܪܝܚܘ. ܘܐܡܘܪܝܐ 11
ܘܟܢܥܢܝܐ. ܘܦܪܙܝܐ ܘܚܬܝܐ. ܘܓܪܓܫܝܐ ܘܚܘܝܐ. ܘܝܒܘܣܝܐ. ܘܐܫܠܡܬ ܐܢܘܢ
ܒܐܝܕܝܟܘܢ. * ܘܫܕܪܬ ܩܕܡܝܟܘܢ ܕܒܘܪ̈ܐ. ܘܐܘܒܕܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ ܬܪܝܢ ܡܠܟܝ̈ܢ 12
ܕܐܡܘܪܝܐ. ܠܐ ܒܣܝ̈ܦܝܟܘܢ ܐܦܠܐ ܒܩܫ̈ܬܬܟܘܢ. * ܘܝܗܒܬ ܠܟܘܢ ܐܪܥܐ ܕܠܐ ܠܐܝܬܘܢ ܒܗ. 13
ܘܩܘܪ̈ܝܐ ܕܠܐ ܒܢܝܬܘܢ. ܘܝܬܒܬܘܢ ܒܗܝܢ. ܘܟܪ̈ܡܐ ܘܙ̈ܝܬܐ ܕܠܐ ܢܨܒܬܘܢ. ܗܐ ܐܟܠܝܢ ܐܢܬܘܢ.
* ܡܟܝܠ ܕܚܠܘ ܡܢ ܡܪܝܐ. ܘܦܠܘܚܘ ܩܕܡܘܗܝ ܒܬܡܝܡܘܬܐ ܘܒܩܘܫܛܐ. ܘܥܒܪܘ ܡܢ 14
ܠܒܟܘܢ ܐܠܗ̈ܐ ܢܘܟܪ̈ܝܐ: ܕܦܠܚܘ ܐܒܗ̈ܬܟܘܢ ܒܥܒܪܐ ܕܢܗܪܐ ܘܒܡܨܪܝܢ. ܘܐܢܬܘܢ
ܦܠܘܚܘ ܠܡܪܝܐ. * ܘܐܢ ܒܝܫ ܗܘ ܒܥܝ̈ܢܝܟܘܢ ܠܡܦܠܚ ܠܡܪܝܐ. ܓܒܘ ܠܟܘܢ 15
ܝܘܡܢܐ ܠܡܢ ܦܠܚܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܐܢ ܠܐܠܗ̈ܐ ܕܦܠܚܘ ܐܒܗ̈ܬܟܘܢ ܒܥܒܪܐ ܕܢܗܪܐ. ܘܐܢ
ܠܐܠܗ̈ܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܕܐܢܬܘܢ ܝܬܒܝܢ ܒܐܪܥܗܘܢ. ܐܢܐ ܕܝܢ ܘܒܢܝ̈ ܒܝܬܝ. ܠܡܪܝܐ ܗܘ ܠܐܠܗܐ
ܦܠܚܝܢܢ. * ܘܥܢܐ ܟܠܗ ܥܡܐ ܘܐܡܪܘ. ܚܣ ܠܢ ܕܢܫܒܘܩ ܠܡܪܝܐ. ܘܢܦܠܘܚ ܠܐܠܗ̈ܐ 16
ܐܚܪ̈ܢܐ. * ܡܛܠ ܕܡܪܝܐ ܗܘ ܐܠܗܢ. ܗܘ ܕܐܣܩܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܡܢ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܐ. 17
ܘܥܒܕ ܩܕܡܝܢ ܐܬ̈ܘܬܐ ܪ̈ܘܪܒܬܐ. ܘܢܛܪܢ ܒܟܠܗ ܐܘܪܚܐ ܕܗܠܟܢ ܒܗ. ܘܒܝܬ ܟܠܗܘܢ
ܥܡ̈ܡܐ ܕܥܒܪܢ ܒܝܢ̈ܬܗܘܢ. * ܘܐܘܒܕ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܠܗܘܢ. ܠܥܡ̈ܡܐ ܗܠܝܢ. 18
ܘܠܐܡܘܪܝܐ ܕܐܪܥܗܘܢ ܝܪܬܢ. ܐܘܒܕ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܡܢ ܩܕܡܝܢ. ܡܛܠ ܗܢܐ ܠܡܪܝܐ
ܗܘ ܦܠܚܝܢܢ. ܡܛܠ ܕܗܘܝܘ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܐܠܗܐ. ܘܗܘܝܘ ܐܠܗܢ. * ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ 19
ܠܥܡܐ. ܚܙܘ ܕܝܢ ܕܠܡܐ ܠܐ ܡܫܟܚܝܢ ܐܢܬܘܢ ܠܡܦܠܚ ܠܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܐܠܗܐ ܗܘ
ܩܕܝܫܐ. ܘܐܠܗܐ ܗܘ ܛܢܢܐ. ܘܠܐ ܫܒܩ ܚܛܗ̈ܝܟܘܢ ܘܣܟ̈ܠܘܬܟܘܢ. * ܘܐܢ 20
ܬܫܒܩܘܢܗ ܠܡܪܝܐ: ܘܬܦܠܚܘܢ ܠܐܠܗ̈ܐ ܢܘܟܪ̈ܝܐ ܕܐܪܥܐ. ܢܬܦܢܐ ܡܪܝܐ
ܠܡܒܐܫܘ ܠܟܘܢ. ܘܢܚܪܒܟܘܢ ܡܢ ܒܬܪ ܕܐܛܒ ܠܟܘܢ. * ܘܐܡܪܘ ܥܡܐ ܠܝܫܘܥ. ܠܐ 21
ܢܗܘܐ ܠܢ ܦܘܠܚܢܐ ܐܚܪܢܐ. ܐܠܐ ܠܡܪܝܐ ܗܘ ܠܐܠܗܐ ܦܠܚܝܢܢ.

11 * Deinde trajecto Jordane veniſtis in Jericho, & pugnaverunt contra vos cives Jericho, & Amorrhæi, Chananæi, Pherezæi, Hethæi, Gergoſæi, Hevæi, & Jebuſæi, tradidíque illos in manus veſtras. 12 Et miſſis ante vos crabronibus perdidi è conſpectu veſtro duos reges Amorrhæorum, non autem gladiis, nec arcubus veſtris. 13 Et dedi vobis terram in qua non laboraveratis, & civitates quas non extruxeratis, & habitâſtis in eis: vineis quoque & oleis quas non plantaveratis, ecce veſcimini. 14 Quare timete Dominum, & colite illum in ſinceritate & veritate; & arcentes de corde veſtro deos alienos quos coluerunt patres veſtri trans fluvium & in Ægypto, vos Dominum colite. 15 Quòd ſi moleſtum eſt in oculis veſtris colere Dominum, eligite vobis hodiè quem colatis, deóſne quos coluerunt patres veſtri trans fluvium, an verò deos Amorrhæorum in quorum terra vos habitatis: ego quidem & domeſtici mei Dominum Deum colemus. 16 Reſponderunt univerſus populus, ac dixerunt, Abſit à nobis ut relinquamus Dominum, & colamus deos alios: 17 Quoniam Dominus eſt Deus noſter, qui extraxit nos è terra Ægypti de domo ſervitutis, fecit coram nobis hæc ſigna magna, & ſervavit nos in tota via in qua ambulavimus, & inter omnes gentes inter quas tranſivimus. 18 Perdidit quoque Dominus Deus noſter cunctas gentes iſtas; & Amorrhæos quorum terram inhabitamus, perdidit Dominus à conſpectu noſtro: propterea Dominum quidem colemus, quoniam ipſe ſolus eſt Deus, ipſéque eſt Deus noſter. 19 Et ait Jeſus ad populum, Videte tamen ne fortè impoſſibile ſit vobis colere Dominum, quia Deus ſanctiſſimus eſt, & Deus zelotes, nec parcet quidem delictis & peccatis veſtris. 20 Si fortè Dominum deſerueritis, & colueritis alios hujus terræ deos peregrinos, convertetur Dominus ad affligendum vos, & exterminabit vos poſteaquam vobis benefecit. 21 Et ait populus ad Jeſum, Non erit nobis cultus alius, ſed Dominum quidem Deum colemus.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

11 * وجزتم الاردن * وجيتم الي اريحا وحاربكم اهل اريحا * والاموري * والفرزي * والكنعاني *
12 والحيثي * والجرجوسي * والحوي * واليبوسي * واسلمتهم بيدكم * وارسلت قدامكم الخوف *
13 وطردتهم من بين ايديكم * ولا بسيفكم * ولا بقسيكم * واعطيتكم ارضا ما تعبتم
14 فيها * وكروما وزيتونا ما غرستموها * وانتم تاكلون ثمارها * فخافوا من الله * واعبدوه باعتقاد
صحيح وقلب سليم * وزيلوا المعبودات التي عبدها اباوكم خلف النهر وفي مصر * واعبدوا
15 الله * وان كان قبيحا عندكم عبادة الله * فاختاروا لكم اليوم من تعبدون * اما المعبود
الذي عبد اباوكم خلف النهر * واما معبود الاموراييين الذي انتم مقيمون في ارضهم *
16 وانا وبيت ابي نعبد الله * فاجاب الشعب وقال * حاشانا ان نترك عبادة الرب ونعبد الهة
17 غير * ان الله الهنا * الذي اصعدنا واباءنا من ارض مصر من دار العبودية * الذي
صنع بمشاهدتنا الايات العظيمة * وحفظنا في جميع الطرق التي سرنا فيها * وفي جميع
18 الشعوب الذي عبرنا فيما بينهم * وطرد الله جميع هولاء الشعوب والاموري الساكن في
19 الارض من قدامنا * فنحن ايضا نعبد الله لانه الهنا * فقال يوسع للقوم * لا تطيقون
20 تعبدونه * لانه اله قدوس بطاش قادر غيور * لا يغفر بجرمكم وخطاياكم * لانكم اذا
تركتم الله * وعبدتم معبودا غيره * رجع واضر بكم وافناكم * بعد ما احسن اليكم *
21 * فقال الشعب ليوسع * لا بل الله نعبد *

11 * *Poſteà tranſmiſſo Jordane veniſtis in Jericho, & pugnaverunt contra vos cives Jericho, & Amorrhæus, & Pherezæus, & Chananæus, & Hithæus, & Gergoſæus, & Hevæus, & Jobeſæus; ſed tradidi eos in manum veſtram.* 12 *Miſique ante vos terrorem, & expuli eos è conſpectu veſtro, non autem gladio veſtro, nec arcubus veſtris.* 13 *Et dedi vobis terram in qua non laborâſtis, & vineas atque oleas quas non plantâſtis, quarum fructus comeditis.* 14 *Igitur timete Deum, eumque adorate fide integrâ & corde ſincero, & amovete numina quæ adoraverunt patres veſtri trans flumen & in Ægypto, Deúmque adorate.* 15 *Quòd ſi turpe eſt apud vos Deo ſervire, eligite vobis hodiè cui ſerviatis, numinine cui ſervierunt patres veſtri trans flumen, an numini Amorrhæorum quorum terram vos inhabitatis: ego verò & domus patris mei Deo ſerviemus.* 16 *Reſpondens populus ait, Abſit à nobis ut deſeramus cultum Domini, & colamus numina alia præter ipſum.* 17 *Nam Deus eſt Deus noſter, qui extraxit nos & patres noſtros de terra Ægypti de domicilio ſervitutis, qui nobis ſpectantibus edidit ſigna magna, & protexit nos in omnibus viis per quas inceſſimus, & inter omnes populos inter quos tranſivimus.* 18 *Deus tandem expulit omnes populos iſtos & Amorrhæum in hac terra degentem, à conſpectu noſtro; quapropter nos etiam Deum colemus, quoniam ipſe eſt Deus noſter.* 19 *Dixit rurſùs Joſue ad populum, Non poteritis eum colere, quia Deus eſt Sanctiſſimus, Robuſtiſſimus, Potentiſſimus, Zelotes, nec parcet culpæ veſtræ & peccatis veſtris.* 20 *Cùm enim Deum deſerueritis, & colueritis numen aliud præter ipſum, reverſus malum vobis inferet, conſumétque vos poſteaquam benefecit vobis.* 21 *Dixit populus ad Joſue, Nequaquam, imò Deum colemus.*

ספר יהושע : כד

,vos In vos Testes :populum ad Jehosuah Dixitque
22 וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־הָעָם עֵדִים אַתֶּם בָּכֶם
.ei serviendum ad DOMINUM vobis elegistis vos Quia
כִּי־אַתֶּם בְּחַרְתֶּם לָכֶם אֶת־יְהוָה לַעֲבֹד אוֹתוֹ
alienigenæ deos removete nunc Et .Testes:dixerunt Et
23 וַיֹּאמְרוּ עֵדִים׃ וְעַתָּה הָסִירוּ אֶת־אֱלֹהֵי הַנֵּכָר
DOMINUM ad vestrum cor inclinate & :vestro interiori in qui
אֲשֶׁר בְּקִרְבְּכֶם וְהַטּוּ אֶת־לְבַבְכֶם אֶל־יְהוָה
:Jehosuah ad populus Dixeruntque .Israel Deum
24 אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ וַיֹּאמְרוּ הָעָם אֶל־יְהוֹשֻׁעַ
.audiemus ejus voce in &,serviemus nostro Deo DOMINO
אֶת־יְהוָה אֱלֹהֵינוּ נַעֲבֹד וּבְקוֹלוֹ נִשְׁמָע׃
proposuit & ;illa die in populo fœdus Jehosuah *excidit* Et
25 וַיִּכְרֹת יְהוֹשֻׁעַ בְּרִית לָעָם בַּיּוֹם הַהוּא וַיָּשֶׂם
Jehosuah Scripsitque .Sechem in judicium &,*statutum* ei
26 לוֹ חֹק וּמִשְׁפָּט בִּשְׁכֶם׃ וַיִּכְתֹּב יְהוֹשֻׁעַ אֶת־
cepit & ,Dei legis libro in ista verba
הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה בְּסֵפֶר תּוֹרַת אֱלֹהִים וַיִּקַּח
,quercum subter ibi eum statuit & ,magnum lapidem
אֶבֶן גְּדוֹלָה וַיְקִימֶהָ שָּׁם תַּחַת הָאַלָּה
omnem ad Jehosuah Dixitque .DOMINI sanctuario in quæ
27 אֲשֶׁר בְּמִקְדַּשׁ יְהוָה׃ וַיֹּאמֶר יְהוֹשֻׁעַ אֶל־כָּל־
,testimonium in nobis *in* erit iste lapis Ecce :populum
הָעָם הִנֵּה הָאֶבֶן הַזֹּאת תִּהְיֶה־בָּנוּ לְעֵדָה
,DOMINI *dicta* omnia audivit ipse quia
כִּי־הִיא שָׁמְעָה אֵת כָּל־אִמְרֵי יְהוָה
fortè ne ,testimonium in vos *in* erit & :nobiscum est locutus quæ
אֲשֶׁר דִּבֶּר עִמָּנוּ וְהָיְתָה בָכֶם לְעֵדָה פֶּן־
populum Jehosuah Dimisitque .vestrum Deum *in* negetis
28 תְּכַחֲשׁוּן בֵּאלֹהֵיכֶם׃ וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם
,hæc verba post fuit Et .suam hæreditatem in *virum*
29 אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ׃ וַיְהִי אַחֲרֵי הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה
filius ,DOMINI servus ,Nun filius Jehosuah est mortuus &
וַיָּמָת יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה בֶּן־
termino in eum Sepelieruntque .annorum decem & centum
30 מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃ וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ בִּגְבוּל
,Ephraim monte in quæ ,Timnathserach in ,ejus hæreditatis
נַחֲלָתוֹ בְּתִמְנַת־סֶרַח אֲשֶׁר בְּהַר־אֶפְרָיִם
Israel Servivitque .Ghahas montis aquilone ab
31 מִצְּפוֹן לְהַר־גָּעַשׁ׃ וַיַּעֲבֹד יִשְׂרָאֵל אֶת־
,seniorum diebus omnibus & ,Jehosuah diebus omnibus DOMINO
יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל יְמֵי הַזְּקֵנִים
cognoverunt qui & ,Jehosuah post dies prolongaverunt qui
אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשֻׁעַ וַאֲשֶׁר יָדְעוּ
.Israel ipsi fecerat quod ,DOMINI opus omne
אֵת כָּל־מַעֲשֵׂה יְהוָה אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃
Israel filii fecerunt ascendere quæ Joseph ossa Et
32 וְאֶת־עַצְמוֹת יוֹסֵף אֲשֶׁר־הֶעֱלוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
quam ,agri parte in Sechem in sepelierunt ,Ægypto ex
מִמִּצְרַיִם קָבְרוּ בִשְׁכֶם בְּחֶלְקַת הַשָּׂדֶה אֲשֶׁר
,Sechem patris Chamor filiis à Jahacob acquisierat
קָנָה יַעֲקֹב מֵאֵת בְּנֵי־חֲמוֹר אֲבִי־שְׁכֶם
.hæreditatem in Joseph filiis fuerunt & *agnellis* centum in
בְּמֵאָה קְשִׂיטָה וַיִּהְיוּ לִבְנֵי־יוֹסֵף לְנַחֲלָה׃
eum sepelierunt & :est mortuus Aharon filius Elhazar Et
33 וְאֶלְעָזָר בֶּן־אַהֲרֹן מֵת וַיִּקְבְּרוּ אֹתוֹ
monte in ei fuit datus qui ,ejus filii Pinechas *Gibhath* in
בְּגִבְעַת פִּינְחָס בְּנוֹ אֲשֶׁר נִתַּן־לוֹ בְּהַר
.Ephraim
אֶפְרָיִם׃

Versio VULG. LAT.

22 Et Josue ad populum, Testes, inquit, vos estis, quia ipsi elegeritis vobis Dominum ut serviatis ei. Responderúntque, 23 Testes. Nunc ergò, ait, Auferte deos alienos de medio vestrî, & inclinate corda vestra ad Dominum Deum Israel. 24 Dixítque populus ad Josue; Domino Deo nostro serviemus, et obedientes erimus præceptis ejus. 25 Percussit ergò Josue in die illo fœd⁹, & proposuit populo præcepta atque judicia in Sichem. 26 Scripsit quoque omnia verba hæc in volumine legis Domini: & tulit lapidem pergrandem, posuítque eum subter quercum, quæ erat in Sanctuario Domini: 27 Et dixit ad omnem populum; En lapis iste erit vobis in testimonium, quòd audierit omnia verba Domini quæ locutus est vobis: ne fortè posteà negare velitis, & mentiri Domino Deo vestro. 28 Dimisítque populum, singulos in possessionem suam. 29 Et post hæc mortuus est Josue filius Nun servus Domini, centum & decem annorum: 30 Sepeliérúntque eum in finibus possessionis suæ in Thamnathsare, quæ est sita in monte Ephraim, à Septentrionali parte montis Gaas. 31 Servivítque Israel Domino cunctis diebus Josue, & seniorum qui longo vixerunt tempore post Josue, & qui noverunt omnia opera Domini quæ fecerat in Israel. 32 Ossa quoque Joseph, quæ tulerant filii Israel de Ægypto, sepelierunt in Sichem, in parte agri, quem emerat Jacob à filiis Hemor patris Sichem, centum novellis ovibus, & fuit in possessionem filiorum Joseph. 33 Eleazar quoque filius Aaron mortuus est: & sepelierunt eum in Gabaath Phinees filii ejus, quæ data est ei in monte Ephraim.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

22 Καὶ εἶπεν Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν, Μάρτυρες ὑμεῖς καθ' ὑμῶν, ὅτι ὑμεῖς (υ) ἐξελέξασθε κυρίῳ λατρεύειν αὐτῷ. 23 Καὶ νῦν περιέλεσθε τοὺς θεοὺς τοὺς ἀλλοτρίους τοὺς ἐν ὑμῖν, καὶ εὐθύνατε τὴν καρδίαν ὑμῶν πρὸς κύριον θεὸν Ἰσραήλ. 24 Καὶ εἶπεν ὁ λαὸς πρὸς Ἰησοῦν, Κυρίῳ λατρεύσομεν, καὶ τῆς φωνῆς αὐτοῦ ἀκουσόμεθα. 25 Καὶ διέθετο Ἰησοῦς διαθήκην πρὸς τὸν λαὸν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ νόμον καὶ κρίσιν ἐν Σηλὼ ἐνώπιον τῆς σκηνῆς τοῦ θεοῦ Ἰσραήλ. 26 Καὶ ἔγραψε τὰ ῥήματα ταῦτα εἰς βιβλίον (φ) νόμων τοῦ θεοῦ. καὶ ἔλαβεν λίθον μέγαν, καὶ ἔστησεν αὐτὸν Ἰησοῦς ὑπὸ τὴν (χ) τερέμινθον ἀπέναντι κυρίου. 27 Καὶ εἶπε Ἰησοῦς πρὸς τὸν λαόν, Ἰδοὺ ὁ λίθος οὗτος (ψ) ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον, ὅτι (ω) αὐτὸς ἀκήκοε πάντα τὰ (α) λεχθέντα αὐτῷ ὑπὸ κυρίου (β) ὅτι ἐλάλησε πρὸς ὑμᾶς σήμερον, καὶ οὗτος ἔσται ἐν ὑμῖν εἰς μαρτύριον ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν, ἡνίκα ἂν ψεύσησθε κυρίῳ τῷ θεῷ (γ) μου. 28 Καὶ ἀπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν (δ) λαόν, καὶ ἐπορεύθησαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον αὐτοῦ. 31 Καὶ ἐλάτρευσεν Ἰσραὴλ τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ, καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων ὅσοι ἐφείλκυσαν τὸν χρόνον μετὰ Ἰησοῦ, καὶ ὅσοι εἴδοσαν πάντα τὰ ἔργα κυρίου ὅσα ἐποίησε τῷ Ἰσραήλ. 29 Καὶ ἐγένετο μετ' ἐκεῖνα καὶ ἀπέθανεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ δοῦλος κυρίου ἑκατὸν (ε) δέκα ἐτῶν. 30 Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν πρὸς τοῖς ὁρίοις τοῦ κλήρου αὐτοῦ ἐν (ζ) Θαμνασαρὲχ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραὶμ ἀπὸ Βορρᾶ τοῦ (η) ὄρους τοῦ Γαλαάδ. ἐκεῖ ἔθηκαν μετ' αὐτοῦ εἰς τὸ (θ) μνῆμα εἰς ὃ ἔθαψαν αὐτὸν ἐκεῖ τὰς μαχαίρας τὰς πετρίνας, ἐν αἷς περιέτεμε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ ἐν Γαλγάλοις, ὅτε ἐξήγαγεν αὐτοὺς ἐξ Αἰγύπτου, καθὰ (ι) συνέταξεν αὐτοῖς κύριος· καὶ ἐκεῖ εἰσιν ἕως τῆς σήμερον ἡμέρας. 32 Καὶ τὰ ὀστᾶ Ἰωσὴφ ἀνήγαγον οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἐξ Αἰγύπτου, καὶ κατώρυξαν (κ) ἐν Σικίμοις, ἐν τῇ μερίδι τοῦ ἀγροῦ οὗ ἐκτήσατο Ἰακὼβ παρὰ τῶν Ἀμορραίων τῶν κατοικούντων ἐν Σικίμοις ἀμνάδων ἑκατόν, 33 καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰωσὴφ ἐν μερίδι. Καὶ ἐγένετο μετὰ ταῦτα καὶ Ἐλεάζαρ (λ) υἱὸς Ἀαρὼν ὁ ἀρχιερεὺς ἐτελεύτησε, καὶ ἐτάφη ἐν (μ) Γαβαὰρ Φινεὲς τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἣν ἔδωκεν αὐτῷ ἐν τῷ ὄρει τῷ Ἐφραίμ. ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ λαβόντες οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν (ν) κιβωτὸν τοῦ θεοῦ, περιεφέροσαν ἐν ἑαυτοῖς. καὶ Φινεὲς ἱεράτευσεν ἀντὶ Ἐλεάζαρ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ ἕως ἀπέθανε, καὶ (ξ) κατωρύγη ἐν Γαβαὰρ τῇ ἑαυτοῦ. οἱ δὲ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπήλθοσαν ἕκαστος εἰς τὸν τόπον (ο) αὐτῶν, καὶ εἰς τὴν ἑαυτῶν πόλιν. καὶ ἐσέβοντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὴν Ἀστάρτην, καὶ (π) Ἀσταρώθ, καὶ τοὺς θεοὺς τῶν ἐθνῶν τῶν κύκλῳ αὐτῶν. καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς κύριος εἰς χεῖρας Ἐγλὼμ τῷ βασιλεῖ Μωάβ, καὶ (ρ) ἐκυρίευσεν αὐτῶν ἔτη δεκαοκτώ. *

22 Et dixit Jesus ad populū, Testes vos contra vos, quia vos elegistis (m) Domino servire ei. 23 Et nunc circumauferte deos alienos, qui in vobis, & dirigite cor vestrum ad Dominū Deum Israel. 24 Et dixit populus ad Jesum, Domino serviemus, & vocē ejus audiemus. 25 Et disposuit Jes⁹ testamentū ad populum in illa die; & dedit illi legē, & judicium in Selo corā tabernaculo Dei Israel. 26 Et scripsit verba hæc in libro (n) legum Dei: et accepit lapidē magnum: et statuit illū Jes⁹ sub terebintho ante Dominum. 27 Et dixit Jesus ad populum, Ecce lapis iste erit (o) in vobis in testimonium; quia hic audivit omnia quæ dicta sunt (p) ei à Domino, (q) quicquid locutus est ad vos hodiè: & hic erit in vobis in testimoniū in novissimis diebus; cum mentiti fueritis Domino Deo (r) meo. 28 Et misit Jesus populū, (s) & iverunt unusquisque ad locum suum. 31 Et servivit Israel Domino omnes dies Jesu, & omnes dies seniorum, quicunq; traduxerant temp⁹ cum Jesu, et quicunq; viderāt omnia opera Domini, quæ fecerat ipsi Israel. 29 Et factū est post illa, & mortuus est Jes⁹ fili⁹ Naue servus Domini (t) centum decē annorum. 30 Et sepelierunt eum ad fines sortis ej⁹ in (u) Tamna-sarach in monte, qui Ephræm, ab Aquilone montis, qui Galaad. Ibi posuerunt cum eo in monumento, in quo sepelierunt eum, ibi cultros petrinos, in quibus circumcidit filios Israel in Galgalis; cum eduxit eos de Ægypto: sicut constituit eis Dominus. Et ibi sunt usque in hodiernam diem. 32 Et ossa Joseph extulerunt filii Israel de Ægypto: et defoderunt in Sicimis, in parte agri, quē acquisivit Jacob ab Amorrhæis habitantibus in Sicimis, agnabus centum, & dedit eam Joseph in parte. 33 Et factum est post hæc, & Eleazar filius Aaron princeps sacerdotum defunctus est: & sepultus est in Gabaar Phinees filii sui, quam dedit ei in monte, qui Ephræm. (x) In illa die sumentes filii Israel arcam Dei, circumtulerunt in seipsis. Et Phinees functus est sacerdotio pro Eleazaro patre suo, quoadusque mortuus est: & defossus est in Gabaar, quæ ipsius. Filii autem Israel abierunt unusquisque ad locū suum, et ad suam civitatem. Et coluerunt filii Israel Astarten, et Astaroth, et deos gentium, quæ in circuitu ipsorum. Et tradidit eos Dominus in manus Eglom regi Moab. Et dominatus est eorum annos decem octo.

MS.A. (υ) ἐξελέξασθε τὸν κύριον λατρεύειν (φ) νόμου (χ) τερέβινθον (ψ) ἔσαι ὑμῖν (ω) οὗτος (α) λεχθέντα ὑπὸ (β) ὅσα ἐλάλησεν (γ) ἡμῶν. Καὶ ἐξαπέστειλεν (δ) λαόν, ἕκαστον εἰς τὸν (ε) καὶ δέκα (ζ) Θαμνασαχὰρ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ (η) ὄρους Γαάς. καὶ ἐκεῖ (θ) μνημεῖον ἐν ᾧ ἔθαψαν (ι) συνέταξεν κύριος (κ) αὐτὰ ἐν (λ) ὁ υἱὸς Ἀαρὼν ὁ ἱερεὺς (μ) Γαβαὰθ (ν) κιβωτὸν τῆς διαθήκης τοῦ θεοῦ, περιέφερον (ξ) κατωρύχθη ἐν Γαβαὰθ (ο) ἑαυτῶν, (π) τὴν Ἀσαρώθ, (ρ) κατεκυρίευσεν

* Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

22 וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ לְעַמָּא סָהֲדִין אַתּוּן בְּנַפְשָׁתְכוֹן אֲרֵי אַתּוּן בְּחַרְתּוּן לְכוֹן יָת פּוּלְחָנָא דַיְיָ
23 לְמִפְלַח קֳדָמוֹהִי וַאֲמַרוּ סָהֲדִין׃ וּכְעַן אַעְדּוּ יָת טַעֲוַת עַמְמַיָּא דִּי בֵינֵיכוֹן וְאַצְלוּ יָת לִבְּכוֹן
24 לְפוּלְחָנָא דַיְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל׃ וַאֲמַרוּ עַמָּא לִיהוֹשֻׁעַ יָת יְיָ אֱלָהָנָא נִפְלַח וּלְמֵימְרֵיהּ
25 26 נְקַבֵּיל׃ וּגְזַר יְהוֹשֻׁעַ קְיָם לְעַמָּא בְּיוֹמָא הַהוּא וְשַׁוִּי לֵיהּ קְיָם וְדִין בִּשְׁכֶם׃ וּכְתַב יְהוֹשֻׁעַ יָת
פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין וְאַצְנְעִנּוּן בְּסֵפֶר אוֹרַיְתָא דַיְיָ וּנְסִיב אַבְנָא רַבְּתָא וַאֲקִימַהּ תַּמָּן תְּחוֹת
27 אֱלַתָא דִּי בְּבֵית מַקְדְּשָׁא דַיְיָ׃ וַאֲמַר יְהוֹשֻׁעַ לְכָל עַמָּא הָא אַבְנָא הָדָא תְּהֵי לָנָא כִּתְרֵין
לוּחֵי אֶבֶן קְיָמָא אֲרֵי יָתַהּ עֲבַדְנָא לְסָהֲדוּ אֲרֵי פִּתְגָמַיָּא דִּכְתִיבִין עֲלַהּ מֵעֵין כָּל פִּתְגָמַיָּא
28 דַיְיָ דִּי מַלֵּל עִמָּנָא וּתְהֵי בְכוֹן לִדְכְרָן וּלְסָהֲדוּ דִּלְמָא תְכַדְּבוּן קֳדָם אֱלָהֲכוֹן׃ וְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ
29 יָת עַמָּא גְּבַר לְאַחְסַנְתֵּיהּ׃ וַהֲוָה בָּתַר פִּתְגָמַיָּא הָאִלֵּין וּמִית יְהוֹשֻׁעַ בַּר נוּן עַבְדָּא דַיְיָ בַּר
30 מְאָה וַעֲשַׂר שְׁנִין׃ וּקְבַרוּ יָתֵיהּ בִּתְחוּם אַחְסַנְתֵּיהּ בְּתִמְנַת סֶרַח דִּי בְּטוּרָא דְבֵית אֶפְרָיִם
31 מִצִּפּוּנָא לְטוּר גָּעַשׁ׃ וּפְלַח יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ כָּל יוֹמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכָל יוֹמֵי סָבַיָּא דִּי אוֹרִיכוּ יוֹמִין
32 בָּתַר יְהוֹשֻׁעַ וְדִי יְדַעוּ יָת כָּל עוֹבָדָא דַיְיָ דִּי עֲבַד לְיִשְׂרָאֵל׃ וְיָת גַּרְמֵי יוֹסֵף דְּאַסִּיקוּ בְנֵי
33 יִשְׂרָאֵל מִמִּצְרַיִם קְבַרוּ בִשְׁכֶם בְּאַחְסָנַת חַקְלָא דִּקְנָא יַעֲקֹב מִבְּנֵי חֲמוֹר אֲבוּהִי דִשְׁכֶם
בְּמְאָה חוּרְפָן וַהֲווֹ לִבְנֵי יוֹסֵף לְאַחְסָנָא׃ וְאֶלְעָזָר בַּר אַהֲרֹן מִית וּקְבַרוּ יָתֵיהּ בְּגִבְעֲתָא
דְּפִנְחָס בְּרֵיהּ דְּאִתְיְהִיבַת לֵיהּ בְּטוּרָא דְבֵית אֶפְרָיִם׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

22 Et dixit Josue populo: Testes vos in anima vestra, quòd vos optâstis vobis cultum Dñi ad serviendum ante illum: & dixerunt, testes. 23 Et nunc missam facite abominationem gentium, quæ inter vos; & inclinate cor vestrum ad cultum Dñi Dei Israel. 24 Et dixerunt populus ad Josue: *Domino Deo nostro* serviemus, & dicto ejus audiemus. 25 Et pepigit Josue fœdus populo in die illo; & posuit illi pactum & judicium in Sechem. 26 Et scripsit Josue verba hæc, *& retulit ea* in *librum* legis Dñi; & tulit lapidem grandem; & statuit illum ibi sub quercu, quæ in domo sanctuarii Dñi. 27 Et dixit Josue omni populo, Ecce lapis hic erit nobis ut duæ tabulæ lapidis fœderis; namq; eum fecimus ad testimonium; nam verba quæ scripta super ipsum ex oculo omnium verborum Dñi quæ locutus est nobiscum: & erit vobis in memoriale *& in testimonium*, ne fortè mentiamini ante Deum vestrum. 28 Et dimisit Josue populum, virum ad possessionem suam. 29 Et fuit post verba hæc; & mortuus est Josue filius Nun servus Dñi, filius centum & decem annorum. 30 Et sepelierunt eum in termino possessionis ejus, in Thimnath Zzarahh, quæ in monte dom⁹ Ephraim, à Septentrione montis Gaghas. 31 Et servivit Israel ante Dñm omnibus diebus Josue, & omnibus diebus seniorum qui prolongavere dies post Josue; & qui noverunt omne factum Dñi quod fecit Israeli. 32 Et ossa Joseph quæ attulerunt filii Israel ex Ægypto, sepelierunt in Sechem, in possessione agri qué emit Jacob à filiis Hhamor patris Sichem in centum agnis; & fuerunt filiis Joseph in possessionem. 33 Et Elghazar filius Aharon mortuus est; & sepelierunt eum in Gibghatha Pinhhazz filii ejus, quæ data est ei in monte domus Ephraim.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

22 *ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܥܡܐ. ܣܗܕܝܢ ܐܢܬܘܢ ܒܡܕܥܟܘܢ. ܕܐܢܬܘܢ ܓܒܝܬܘܢ ܠܟܘܢ ܠܡܦܠܚ
23 ܠܡܪܝܐ. ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܣܗܕܝܢ ܚܢܢ. *ܐܡܪ ܠܗܘܢ ܝܫܘܥ. ܡܟܝܠ ܥܒܪܘ ܠܐܠܗܐ
24 ܢܘܟܪܝܐ ܕܒܝܢܬܟܘܢ. ܘܬܪܘܨܘ ܠܒܟܘܢ ܠܘܬ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. *ܘܐܡܪ ܥܡܐ
25 ܠܝܫܘܥ. ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܢ ܢܦܠܘܚ. ܘܠܩܠܗ ܢܫܡܥ. *ܘܩܝܡ ܝܫܘܥ ܩܝܡܐ
26 ܥܡ ܥܡܐ. ܒܗ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܘܐܠܦ ܐܢܘܢ ܢܡܘܣܐ ܘܕܝܢܐ ܒܫܟܝܡ. *ܘܟܬܒ ܝܫܘܥ ܡܠܐ
ܗܠܝܢ. ܒܣܦܪܐ ܕܢܡܘܣܗ ܕܡܘܫܐ. ܘܢܣܒ ܟܐܦܐ ܪܒܬܐ. ܘܐܩܝܡܗ ܬܚܝܬ ܒܛܡܬܐ
27 ܕܒܝܬ ܡܩܕܫܗ ܕܡܪܝܐ. *ܘܐܡܪ ܝܫܘܥ ܠܟܠܗ ܥܡܐ. ܗܐ ܟܐܦܐ ܗܕܐ ܬܗܘܐ ܠܢ ܣܗܕܬܐ.
ܡܛܠ ܕܗܝ ܫܡܥܬ ܟܠܗܘܢ ܡܠܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܕܡܠܠ ܥܡܢ. ܘܬܗܘܐ ܠܟܘܢ ܠܣܗܕܘܬܐ.
28 ܕܠܐ ܬܟܕܒܘܢ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. *ܘܡܢ ܒܬܪ ܕܒܩܐ ܝܫܘܥ ܠܥܡܐ. ܫܪܐ ܐܢܘܢ. ܐܢܫ ܠܝܪܬܘܬܗ.
29 *ܘܡܢ ܒܬܪ ܦܬܓܡܐ ܗܠܝܢ. ܡܝܬ ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܒܪ ܡܐܐ ܘܥܣܪ ܫܢܝܢ.
30 *ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܬܚܘܡܐ ܕܝܪܬܘܬܗ. ܒܬܡܢܬܣܪܚ ܕܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܡܢ ܓܪܒܝܐ ܠܛܘܪܐ
31 ܕܓܥܫ. *ܘܦܠܚ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܝܐ. ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܘܗܝ ܕܝܫܘܥ. ܘܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ
ܕܩܫܝܫܐ ܕܐܘܪܟܘ ܝܘܡܬܐ ܒܬܪ ܝܫܘܥ. ܘܝܕܥܘ ܠܟܠܗܘܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܡܪܝܐ ܕܥܒܕ ܠܐܝܣܪܝܠ.
32 *ܘܠܓܪܡܘܗܝ ܕܝܘܣܦ ܕܐܣܩܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܡܨܪܝܢ. ܩܒܪܘ ܒܫܟܝܡ.
ܒܦܠܓܘܬܐ ܕܚܩܠܐ ܕܙܒܢ ܝܥܩܘܒ ܡܢ ܚܡܘܪ ܐܒܘܗܝ ܕܫܟܝܡ ܒܡܐܐ ܢܩܘܐ. ܘܗܘܬ ܠܝܪܬܘܬܐ
33 ܠܒܢܝ ܝܘܣܦ. *ܘܐܠܝܥܙܪ ܟܗܢܐ. ܒܪ ܐܗܪܘܢ ܟܗܢܐ. ܡܝܬ. ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܓܒܥܬܐ
ܕܦܢܚܣ ܒܪܗ. ܕܐܬܝܗܒܬ ܠܗ ܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ.

* ܫܠܡ ܣܦܪܐ ܕܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܕܗܘܐ ܡܕܒܪܢܐ ܠܥܡܐ. ܫܢܝܢ ܟܙ. ܘܐܬܢܒܝ ܘܟܬܒ
ܒܝܘܡܝܢ ܕܗܘܝ ܒܙܒܢܗ. ܐܝܬ ܒܗܘܢ ܕܝܢ ܦܬܓܡܐ * ܒܩܣܙ *

22 Ait Jesus ad populum, Testes estis in animi vestri *conscientia* quòd vos elegeritis vobis colere Dñm? Dicunt ei, Testes sumus. 23 Ait illis Jesus, Igitur amovete deos alienos qui sunt inter vos, & dirigite cor vestrum ad Dominum Deum Israelis. 24 Dixit popul⁹ ad Jesum, Dominum Deum nostrum colem⁹, & voci ejus obtemperabim⁹. 25 Statuit ergò Jesus fœdus cum populo eodem die, & docuit eos præcepta & judicia in Sechim. 26 Et scripsit Jesus verba hæc in libro legis Mosaicæ: & accipiens lapidem magnum, erexit eum sub terebintho Sanctuarii Domini. 27 Et ait Jesus ad universum populum, En lapis iste erit nobis testis, quandoquidem ipse audivit omnia verba Domini quæ locut⁹ est nobiscū, eritque vobis in testimonium quòd non mentiemini in Dominum Deum vestrum. 28 Deniq; postquam hortat⁹ est Jesus populum, dimisit unumquemque ad possessionem suam. 29 His peractis, mortu⁹ est Jesus filius Nun, servus Domini, annos nat⁹ centum ac decem: 30 Et sepelierunt eum intra terminum possessionis suæ, in Temnathserah quæ est in monte Aphrem, ab Aquilonari parte montis Gaas. 31 Coluit autem Israel Dominum cunctis diebus Jesu, cunctisque diebus seniorum qui diu vixerunt post Jesum, & noverant opera Domini, quæ fecerat Israeli. 32 Ossa verò Josephi, quæ asportaverant filii Israel ex Ægypto, sepelierunt in Sechim, in illa agri portione quam emerat Jacob ab Hemor patre Sechim centum ovibus, quæque cesserat in hæreditatem filiis Josephi. 33 Eliazar quoque sacerdos filius Aharonis sacerdotis mortuus est, & sepelierunt eum in Gebeeta Phinhesi filii ejus, quæ data fuerat ei in monte Aphrem.

Libri Iesu filij Nun, qui rexit populum annos viginti septem, & prophetavit, ac scripsit quæ suis temporibus acciderant, finis. Continet autem versus bis mille, centum sexaginta septem.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

22 *فقال لهم يوسع * انتم شهود على انفسكم انكم قد اخترتم عبادة الله * فقالوا نحن
23 شهود * فقال ازيلوا الان المعبودات الغرباء * وميلوا قلوبكم الى الله اله اسرائيل * فقال القوم
24 25 ليوسع * ربنا نعبد * وامره نقبل * فقطع يوسع للقوم عهدا في ذلك اليوم * وجعل لهم
26 رسما وعهدا وحكما في شيلوا قدام مسكن اله اسرائيل * وكتب يوسع هذه المواقف في
كتاب شريعة الله * واخذ حجرا كبيرا * واقامه هناك عند البلوطة التي في قدس الله *
27 *وقال يوسع لجميع الشعب * هوذا هذا الحجر مقام شاهدا علينا * ولانه سمع جميع قول الله
28 الذي قاله لنا * فيكون شاهدا عليكم لئلا تجحدوا الله * واطلق يوسع القوم * كل واحد
29 الى محلته * فلما كان بعد هذه الامور مات يوسع عبد الله وهو من ابناء مائة وعشرين
30 سنة * ودفنوه في تخوم محلته * في جبل جارس * بجبل افرايم * من شمال جبال جاعس *
ودفنت معه في قبره تلك السكاكين التي ختن بها بنو اسرائيل من صخر صوان * وهي
31 هناك الى اليوم كما امر الله * وعبد القوم الله طول زمان يوسع وزمان الشيوخ الذين طالت
32 اعمارهم بعده * الذين عرفوا كل فعل الله الذي فعل ببني اسرائيل * وعظام يوسف الذين
اصعدوا بنو اسرائيل من مصر * دفنوها في نابلس في حقل الشجر الذي اشتري يعقوب من
33 عند بني حمور ابي شكام بمية نعجة * وصار لبني يوسف محلة * والعازر بن هارون
الكبير بعد ذلك مات * ودفنوه في ضيعة فنحاس ابنه التي اعطاها له في جبل افرايم *

*تم كتاب يوسع بن نون * المنقول من العبراني الى العربي * والحمد لله وحده *

22 Ait illis Josue, Testésne estis in vosipsos quòd elegeritis cultum Dei? Dixerunt, Testes sumus. 23 Ait, Amovete ergò deos peregrinos, & siponite corda vestra Deo, Deo Israelis. 24 Dixit populus ad Josue, Dominum nostrum colemus, & præceptum ejus suscipiemus. 25 Pepigit ergò Josue cum populo fœdus eodem die, fecitque eis ceremoniam, fœdus, atque judicium in Silo coram habitaculo Dei Israelis. 26 Et scripsit Josue decreta ista in libro legis Dei, sumensque lapidem prægrandem, erexit eum ibidem prope quercum quæ erat in sanctuario Dei. 27 Dixitque Josue ad universum populum, Ecce lapis iste testis erigitur inter nos, & quoniam audivit totum Dei sermonem quem locutus est nobis, propterea testis erit adversùm vos ne fortè Deum abnegetis. 28 Tum dimisit Josue populum, quemque ad hæreditatem suam. 29 His rebus gestis, mortuus est Josue servus Dei quum esset natus annos centum viginti. 30 Et sepelierunt eum intra limitem possessionis ejus, in monte Gjares, in monte Ephraimi, à Septentrione montium Gaas: & cum eo sepulti fuerunt in ipsius monumento cultri illi ex lapide silicis, quibus circuncisi fuerant filii Israelis, & sunt illic ad hunc usque diem, quemadmodum præceperat Deus. 31 Cæterùm coluit populus Deum toto tempore Josue, totóque tempore seniorum quorum longævæ fuerunt ætates post ipsum, & qui noverant omnia opera Dei, quæ fecerat erga filios Israelis. 32 Ossa quoque Josephi, quæ eduxerant filii Israel ex Ægypto, sepelierunt Neapoli in agro arborum, quem emerat Jacob à filiis Hemor patris Sechem centum ovibus, quique cesserat filiis Joseph in possessionem. 33 Post hæc etiam Elazar filius Haronis sacerdotis mortuus est, & sepelierunt eum in oppido Phinhasi filii ejus, quod dederat ipsi in monte Ephraimi.

Libri Josue filii Nun ex Hebræo in Arabicum translati, Finis.

Laus DEO soli.

כפר שופטים : א

CAP. I. א

,Domino in Israel filii interrogaverunt & ,Jehosuah mori post fuit Et
1 וַיְהִי אַחֲרֵי מוֹת יְהוֹשֻׁעַ וַיִּשְׁאֲלוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בַּיהוָה
pugnandi ad principio in Chenahanæum ad nobis ascendet Quis :dicendo
לֵאמֹר מִי יַעֲלֶה־לָּנוּ אֶל־הַכְּנַעֲנִי בַּתְּחִלָּה לְהִלָּחֶם
terram dedi Ecce .ascendet Jehudah :Dominus dixit Et ? cum in
2 בּוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוָה יְהוּדָה יַעֲלֶה הִנֵּה נָתַתִּי אֶת־הָאָרֶץ
Ascende : suum fratrem Simhon ad Jehudah Dixitque .ejus manu in
3 בְּיָדוֹ׃ וַיֹּאמֶר יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אָחִיו עֲלֵה
ibo & : Chenahanæum in pugnabimus & ,meam sortem in mecum
אִתִּי בְגוֹרָלִי וְנִלָּחֲמָה בַּכְּנַעֲנִי וְהָלַכְתִּי
.Simhon eo cum ivit & : tuam sortem in tecum ego etiam
גַם־אֲנִי אִתְּךָ בְּגוֹרָלֶךָ וַיֵּלֶךְ אִתּוֹ שִׁמְעוֹן׃
Perizæum & ,Chenahanæum Dominus dedit & ;Jehudah Ascenditque
4 וַיַּעַל יְהוּדָה וַיִּתֵּן יְהוָה אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְהַפְּרִזִּי
.virorum millia decem ,Bezec in eos pecusserunt & : eorum manu in
בְּיָדָם וַיַּכּוּם בְּבֶזֶק עֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ׃
,eum in pugnaverunt & ,Bezec in Adonibezec invenerunt Et
5 וַיִּמְצְאוּ אֶת־אֲדֹנִי בֶזֶק בְּבֶזֶק וַיִּלָּחֲמוּ בּוֹ
,Adonibezec Fugitque .Perizæum & ,Chenahanæum percusserunt &
6 וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי וְאֶת־הַפְּרִזִּי׃ וַיָּנָס אֲדֹנִי בֶזֶק
pollices absciderunt & ,eum apprehenderunt &,eum post sunt persecuti &
וַיִּרְדְּפוּ אַחֲרָיו וַיֹּאחֲזוּ אֹתוֹ וַיְקַצְּצוּ אֶת־בְּהֹנוֹת
,reges Septuaginta :Adonibezec Dixitque .ejus pedum &,ejus manuū
7 יָדָיו וְרַגְלָיו׃ וַיֹּאמֶר אֲדֹנִי־בֶזֶק שִׁבְעִים מְלָכִים
colligentes fuerunt ,abscissis eorum pedum & ,eorum manuum pollicibus
בְּהֹנוֹת יְדֵיהֶם וְרַגְלֵיהֶם מְקֻצָּצִים הָיוּ מְלַקְּטִים
: Deus mihi rependit sic ,feci Sicut : mea mensa sub
תַּחַת שֻׁלְחָנִי כַּאֲשֶׁר עָשִׂיתִי כֵּן שִׁלַּם־לִי אֱלֹהִים
filii Pugnaveruntque . .ibi est mortuus &,Jerusalaim eum adduxerūt &
8 וַיְבִיאֻהוּ יְרוּשָׁלַםִ וַיָּמָת שָׁם׃ וַיִּלָּחֲמוּ בְנֵי־
ei ad eam percusserunt & ,eam ceperunt & ,Jerusalaim in Jehudah
יְהוּדָה בִּירוּשָׁלַםִ וַיִּלְכְּדוּ אוֹתָהּ וַיַּכּוּהָ לְפִי־
descenderunt postea Et .ignem in miserunt civitatem & ,gladii
9 חֶרֶב וְאֶת־הָעִיר שִׁלְּחוּ בָאֵשׁ׃ וְאַחַר יָרְדוּ
,montem habitantem ,Chenahanæum in pugnandum ad Jehudah filii
בְּנֵי יְהוּדָה לְהִלָּחֵם בַּכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב הָהָר
habitantem Chenahanæum ad Jehudah ivit Et .planiciem & ,meridiem &
10 וְהַנֶּגֶב וְהַשְּׁפֵלָה׃ וַיֵּלֶךְ יְהוּדָה אֶל־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב
percusserunt & (Chiriatharbah facies ad Chebron nomen &) : Chebron in
בְּחֶבְרוֹן וְשֵׁם־חֶבְרוֹן לְפָנִים קִרְיַת אַרְבַּע וַיַּכּוּ
habitatores ad inde ivit Et .Talmai & ,Achiman & ,Sesai
11 אֶת־שֵׁשַׁי וְאֶת־אֲחִימַן וְאֶת־תַּלְמָי׃ וַיֵּלֶךְ מִשָּׁם אֶל־יוֹשְׁבֵי
: Caleb Dixitque (.Chiriathsepher antea Debir nomen &) : Debir
12 דְּבִיר וְשֵׁם־דְּבִיר לְפָנִים קִרְיַת־סֵפֶר׃ וַיֹּאמֶר כָּלֵב
ei dabo & ,eam ceperit & ,Chiriathsepher percusserit Qui
אֲשֶׁר־יַכֶּה אֶת־קִרְיַת־סֵפֶר וּלְכָדָהּ וְנָתַתִּי לוֹ
filius Hothniel eam cepit Et .uxorem in meam filiam Hachsah
13 אֶת־עַכְסָה בִתִּי לְאִשָּׁה׃ וַיִּלְכְּדָהּ עָתְנִיאֵל בֶּן־
Hachsah ei deditque : eo ab minor ,Caleb fratris Chenaz
קְנַז אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ וַיִּתֶּן־לוֹ אֶת־עַכְסָה
.uxorem in suam filiam
בִתּוֹ לְאִשָּׁה׃

Versio VULG. LAT.

LIBER JUDICUM, HEBRAICE SOPHETIM.

CAPUT. I.

1 Post mortem Josue consuluerunt filii Israel Dominum, dicentes; Quis ascendet ante nos contra Chananæū, & erit dux 2 belli? Dixitque Dn̄s, Judas ascendet: ecce tradidi terrā in 3 manus ejus. Et ait Judas Simeoni fratri suo; Ascende mecum in sortem meam, & pugna contra Chananæum, ut & ego pergam tecum in sorte tuam. Et abiit cum eo Si-4 meon. Ascendítque Judas, & tradidit Dn̄s Chananæum ac Pherezæum in manus eorum: & percusserunt in Bezec de-5 cem millia virorum. Invenerúntque Adonibezec in Bezec, & pugnaverunt contra eum, ac percusserunt Chana-6 næum & Pherezæum. Fugit autem Adonibezec: quem persecuti comprehenderunt, cæsis summitatibus manuum 7 ejus ac pedum. Dixítque Adonibezec; Septuaginta reges, amputatis manuum ac pedum summitatibus, colligebant sub mensa mea ciborū reliquias: sicut feci, ita reddidit mihi Deus. Adduxerúntque eum in Jerusalem, & ibi mortuus est. 8 Oppugnantes ergò filii Juda Jerusalem, ceperunt eam, & percusserunt in ore gladii, tradentes cunctam incendio ci-9 vitatem. Et posteà descendentes pugnaverunt contra Chananæū, qui habitabat in montanis, & ad Meridiem, & in 10 campestrib⁹. Pergénsq; Judas contra Chananæum, qui habitabat in Hebron, (cujus nomen fuit antiquitùs Cariath Arbe) percussit Sesai, & Ahi-11 man, & Tholmai: Atque indè profectus abiit ad habitatores Dabir, cujus nomen vetus erat Cariath Sepher, id est, civitas 12 Literarū. Dixitq; Caleb; Qui percusserit Cariath Sepher, & vastaverit eam, dabo ei Axam 13 filiam meam uxorem. Cúmque cepisset eam Othoniel filius Cenez frater Caleb minor, dedit ei Axam filiam suam conjugem.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

ΚΡΙΤΑΙ. ΚΕΦ. α΄.

1 Καὶ ἐγένετο μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ, ϗ ἐπηρώτων οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ (α) διὰ τοῦ κυρίου, λέγοντες, Τίς ἀναβήσεται ἡμῖν πρὸς (β) τοὺς Χαναναίους ἀφηγούμενος τοῦ πολεμῆσαι 2 (γ) πρὸς αὐτούς; Καὶ εἶπε κύριος, Ἰούδας ἀναβήσεται· ἰδοὺ δέδωκα τὴν γῆν ἐν χειρὶ 3 αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἰούδας (δ) τῷ Συμεὼν ἀδελφῷ αὐτοῦ, Ἀνάβηθι μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ κλήρῳ μου, (ε) ϗ παραταξώμεθα πρὸς τοὺς Χαναναίους, ϗ πορεύσομαι (ζ) κἀγὼ μετὰ σοῦ ἐν τῷ κλήρῳ σου. ϗ ἐπορεύθη μετ' αὐτοῦ Συμεών. 4 Καὶ ἀνέβη Ἰούδας. ϗ (η) παρέδωκε κύριος τὸν Χαναναῖον ϗ τὸν Φερεζαῖον (θ) εἰς τὰς χεῖρας αὐτῶν· ϗ (ι) ἔκοψαν αὐτοὺς ἐν 5 (κ) Βεζὲκ εἰς δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν. Καὶ (λ) κατέλαβον τὸν Ἀδωνιβεζὲκ ἐν τῇ Βεζέκ, ϗ (μ) παρετάξαντο πρὸς αὐτόν· ϗ ἔκοψαν τὸν Χαναναῖον ϗ (ν) Φερεζαῖον. 6 Καὶ ἔφυγεν Ἀδωνιβεζέκ. ϗ κατέδραμον ὀπίσω αὐτοῦ, ϗ (ξ) ἐλάβοσαν αὐτόν, ϗ ἀπέκοψαν τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτοῦ ϗ τὰ ἄκρα 7 τῶν ποδῶν αὐτοῦ. Καὶ εἶπεν Ἀδωνιβεζέκ, Ἑβδομήκοντα βασιλεῖς τὰ ἄκρα τῶν χειρῶν αὐτῶν, ϗ τὰ ἄκρα τῶν ποδῶν αὐτῶν ἀποκεκομμένοι, ἦσαν συλλέγοντες τὰ ὑποκάτω τῆς τραπέζης μου· καθὼς οὖν ἐποίησα, οὕτως ἀνταπέδωκέ μοι ὁ θεός. ϗ ἄγουσιν αὐτὸν εἰς 8 Ἱερουσαλήμ, ϗ ἀπέθανεν ἐκεῖ. Καὶ ἐπολέμουν (ο) υἱοὶ Ἰούδα τὴν Ἱερουσαλήμ, ϗ κατελάβοντο αὐτήν, ϗ ἐπάταξαν αὐτὴν ἐν (π) στόματι ῥομφαίας, ϗ τὴν πόλιν ἐνέπρησαν ἐν πυρί. 9 Καὶ μετὰ ταῦτα κατέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰούδα (ρ) πολεμῆσαι πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα τὴν ὀρεινὴν 10 ϗ τὸν Νότον ϗ τὴν πεδινήν. Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας πρὸς τὸν Χαναναῖον τὸν (σ) καθοικοῦντα ἐν Χεβρών. καὶ ἐξῆλθε Χεβρὼν ἐξ ἐναντίας· καὶ τὸ ὄνομα ἦν Χεβρὼν τὸ πρότερον Καριαθαρβοκσεφέρ· ϗ (τ) ἐπάταξαν τὸν Σεσὶ καὶ Ἀχιμὰν καὶ Θολμὶ γεννήματα 11 τοῦ (υ) Ἐνάκ. Καὶ (φ) ἀνέβησαν ἐκεῖθεν πρὸς τοὺς κατοικοῦντας (χ) Δαβίρ· τὸ δὲ ὄνομα τῆς Δαβὶρ ἦν ἔμπροσθεν Καριαθσεφέρ, πόλις Γραμμάτων. 12 Καὶ εἶπε Χάλεβ, Ὃς ἂν πατάξῃ τὴν πόλιν τῶν Γραμμάτων ϗ προκαταλάβηται αὐτήν, δώσω αὐτῷ τὴν 13 (ψ) Ἀχὰ θυγατέρα μου εἰς γυναῖκα. Καὶ προκατελάβετο αὐτὴν Γοθονιὴλ υἱὸς (ω) Κενὲζ ἀδελφοῦ Χάλεβ ὁ νεώτερος. καὶ ἔδωκεν (α) αὐτῷ Χάλεβ τὴν Ἀχὰ θυγατέρα αὐτοῦ εἰς γυναῖκα. MS.A. Κριταί.

JUDICES. CAP. I.

1 ET factū est, postquā defunct⁹ est Iesus; & interrogabant filii Israel (a) per Dominum, dicentes; Quis ascendet nobis ad (b) Chananæos dux ad bellandum adversùs eos? Et dixit Dominus, 2 Judas ascendet. Ecce dedi terram in manu ejus. 3 Et dixit Judas ad Symeon fratrem suum, Ascende mecum in sortem meam: & (c) instruamus exercitum adversùs Chananæos; & ibo etiam ego tecum in sortem tuā. Et ivit cum eo Symeon. 4 Et ascendit Iudas. Et tradidit Dominus Chananæum, & Pherezæum in manus (d) eorum. Et conciderunt eos in Besec, ad decem millia virorum. 5 Et (e) assecuti sunt Adonibezec in Besec, & struxerunt aciem adversùs eum: & conciderunt Chananæum, & Pherezæum. 6 Et fugit Adonibezec. Et cucurrerunt post eum, & ceperunt eum: & præciderunt summitates manuum ejus, & summitates pedum ejus. 7 Et dixit Adonibezec; Septuaginta reges, summitates manuum suarum, & summitates pedum suorum abscisi, erant colligentes quæ sub mensa mea. Sicut igitur feci; sic retribuit mihi Deus. Et ducunt eum in Hierusalem, & mortuus est ibi. 8 Et oppugnabant filii Iuda (f) Hierusalem: & ceperunt eam, & percusserunt eam in ore gladii: & civitatem incenderunt in igni. 9 Et post hæc descenderunt filii Iuda bellare in Chananæum inhabitantem montanam, & Austrum, & campestrem. 10 Et ivit Iudas ad Chananæum habitantem in Chebron. Et exiit Chebron ex adverso. Et nomen erat Chebron, antea Cariatharboc (g) sepher: & percusserunt Sessi, & Achiman, & Tholmi, genimina ipsius Enac. 11 Et ascenderunt inde ad habitantes Dabir. Nomen autem Dabir erat anteà Cariathsepher, (h) civitas Literarum. 12 Et dixit Chaleb, Quicunque percusserit civitatem Literarum, & præoccupaverit eam; dabo ei (i) Ascha filiam meam in uxorem. 13 Et præoccupavit eam Gothoniel filius Cenez (k) fratris Chaleb, qui junior. Et dedit ei Chaleb Ascha filiam suam in uxorem.

MS.A. (α) ἐν κυρίῳ, (β) τὸν Χαναναῖον (γ) ἐν αὐτῷ; (δ) πρὸς Συμεὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, (ε) ϗ πολεμήσω ἐν τῷ Χαναναίῳ, (ζ) καί γε ἐγὼ (η) ἔδωκεν (θ) ἐν χειρὶ αὐτοῦ· (ι) ἐπάταξεν (κ) Βαζὲκ δέκα (λ) εὗρον (μ) ἐπολέμησαν ἐν αὐτῷ· ϗ ἐπάταξεν τὸν (ν) τὸν Φερεζαῖον. (ξ) ἔλαβον (ο) οἱ υἱοὶ (π) στόματι μαχαίρας, ϗ (ρ) τοῦ πολεμῆσαι (σ) καθοικοῦντα * ἐξ ἐναντίας. Τὸ δὲ ὄνομα Χεβρὼν ἦν ἔμπροσθεν Καριαρβοκσεφέρ· (τ) ἐπάταξεν τὸν Γεθθί, ϗ τὸν Ἀχιμαάμ, ϗ τὸν Θαμεὶ (υ) Ἐνάμ. (φ) ἐπορεύθησαν (χ) Δαβείρ· Καὶ τὸ ὄνομα Δαβεὶρ ἦν ἔμπροσθεν πόλις Γραμμάτων. (ψ) Ἀχὰν (ω) Κενὲχ ἀδελφὸς Χάλεβ ὁ νεώτερος ὑπὲρ αὐτόν. (α) αὐτῷ τὴν Ἀχάν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

א

1 וַהֲוָה בָּתַר דְּמִית יְהוֹשֻׁעַ וּשְׁאִילוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל בְּמֵימְרָא דַיְיָ לְמֵימַר מַן יִסַּק לָנָא לְוָת
2 כְּנַעֲנָאָה בְּקַדְמֵיתָא לְאַגָּחָא קְרָבָא בֵּיהּ׃ וַאֲמַר יְיָ יְהוּדָה יִסַּק הָא מְסָרֵית יָת יָתְבֵי אַרְעָא
3 בִּידֵיהּ׃ וַאֲמַר יְהוּדָה לְשִׁמְעוֹן אֲחוּהִי סַק עִמִּי בְּעַדְבִי וּנְגִיחַ קְרָבָא עִם כְּנַעֲנָאָה וְאֵהָךְ אַף
4 אֲנָא עִמָּךְ בְּעַדְבָךְ וַאֲזַל עִמֵּיהּ שִׁמְעוֹן׃ וּסְלִיקוּ דְּבֵית יְהוּדָה וּמְסַר יְיָ יָת כְּנַעֲנָאָה וּפְרִזָּאָה
5 בִּידֵיהוֹן וּמְחוֹנוּן בְּבֶזֶק עַסְרָא אַלְפִין גַּבְרָא׃ וְאַשְׁכַּחוּ יָת אֲדֹנִי בֶזֶק בְּבֶזֶק וְאַגִּיחוּ קְרָבָא בֵּיהּ
6 וּמְחוֹ יָת כְּנַעֲנָאֵי וְיָת פְּרִיזָאֵי׃ וַעֲרַק אֲדֹנִי בֶזֶק וּרְדַפוּ בָּתְרוֹהִי וַאֲחַדוּ יָתֵיהּ וְקַצִּיצוּ יָת
7 קַרְסוּלֵי יְדוֹהִי וְרַגְלוֹהִי׃ וַאֲמַר אֲדֹנִי בֶזֶק שַׁבְעִין מַלְכִין קַרְסוּלֵי יְדֵיהוֹן וְרַגְלֵיהוֹן מְקַצְּצִין
הֲווֹ מְלַקְּטִין לַחְמָא תְּחוֹת פָּתוֹרִי כְּמָא דַעֲבָדִית כֵּן שַׁלֵּים לִי יְיָ וְאַיְתוּהִי לִירוּשְׁלֶם וּמִית
8 תַּמָּן׃ וְאַגִּיחוּ קְרָבָא בְּנֵי יְהוּדָה בִּירוּשְׁלֶם וּכְבַשׁוּ יָתַהּ וּמְחוֹהָא לְפִתְגָם דְּחֶרֶב וְיָת
9 קַרְתָּא אוֹקִידוּ בְנוּרָא׃ וּבָתַר כֵּן נְחַתוּ בְּנֵי יְהוּדָה לְאַגָּחָא קְרָבָא בִּכְנַעֲנָאֵי יָתֵיב
10 טוּרָא וְדָרוֹמָא וּשְׁפֵלְתָּא׃ וַאֲזַלוּ דְּבֵית יְהוּדָה לְוָת כְּנַעֲנָאֵי דְּיָתְבִין בְּחֶבְרוֹן וְשׁוּם חֶבְרוֹן
11 מִלְּקַדְמִין קִרְיַת אַרְבַּע וּמְחוֹ יָת שֵׁשַׁי וְיָת אֲחִימָן וְיָת תַּלְמָי׃ וַאֲזַלוּ מִתַּמָּן לְוָת יָתְבֵי
12 דְּבִיר וְשׁוּם דְּבִיר מִלְּקַדְמִין קִרְיַת אַרְכֵי׃ וַאֲמַר כָּלֵב דְּיִמְחֵי יָת קִרְיַת אַרְכֵי
13 וְיִכְבְּשִׁנַּהּ וְאֶתֵּן לֵיהּ יָת עַכְסָה בְּרַתִּי לְאִתּוּ׃ וּכְבַשַׁהּ עָתְנִיאֵל בַּר קְנַז אֲחוּהִי
דְּכָלֵב דִּזְעֵיר מִנֵּיהּ וִיהַב לֵיהּ יָת עַכְסָה בְּרַתֵּיהּ לְאִתּוּ׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

CAP. I.

1 ET fuit postquam mortuus est Josue, & petierunt filii Israel in dicto Domini, ad dicendum: Quis ascendet nobis ad Chenaghanæum in anteriori ad ineundum bellum in illum? 2 Et dixit Dominus: Jehuda ascendet; ecce dedi habitatores terræ in manu ejus. 3 Et dixit Jehuda ad Simghon fratrem suum: Ascende mecum in sorte meâ, & inibimus bellum in Chenaghanæum; & ibo etiam ego tecum in sorte tuâ: & ivit cum eo Simghon. 4 Et ascenderunt domus Jehuda, & tradidit Dominus Chenaghanæum, & Pherizæum in manu eorum, & percusserunt eos in Bezeq decem millia virorum. 5 Et invenerunt Adoni-Bezeq in Bezeq; & inierunt bellum in eum, & percusseruntChenaghanæum & Pherizæum. 6 Et *fugit* Adoni-Bezeq, & persecuti sunt post eum, & ceperunt eum, & absciderunt vertebras manuum ejus & pedū ejus. 7 Et dixit Adoni-Bezeq, Septuaginta reges, vertebris manuum suarum & pedum suorum præcisis, fuerunt colligentes panem subter mensâ meâ; quemadmodum quod feci, sic retribuit mihi Dominus; & attulerunt eum Jerosolymam, & mortuus est ibi. 8 Et inierunt bellū filii Juda in Jerusalē, & subegerunt eam, & percusserunt eam ad verbum gladii, & urbem incenderunt in igne. 9 Et post sic descenderunt filii Juda ad ineundum bellum cum Chenaghanæo habitatore montis, & Austri, & depressionis. 10 Et venerunt filii Jehuda ad Chenaghanæos, qui habitantes in Hhebron; & nomen Hhebron ab antiquo Kirjath-Arbagh: & percusserūt Sessai & Ahhiman, & Thalmai. 11 Et abiit inde ad habitatores Debir; & nomen Debir ab antiquo Kirjath-Arche. 12 Et dixit Chaleb, Qui percusserit Kirjath-Arche, & subegerit eam; & dabo ei Ghachzzah filiam meam in uxorem. 13 Et subegit eam Ghathniel filius Kenaz frater Chaleb, qui parvus ab illo; & dedit ei Ghachzzah filiam suam in uxorem.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܣܦܪܐ ܕܕܝܢܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܕܡܬܩܪܐ ܒܥܒܪܐܝܬ ܫܦܛܝܡ *

* ܩܦܠܐܘܢ * ܐ *

* ܘܗܘܐ ܡܢ ܒܬܪ ܕܡܝܬ ܝܫܘܥ ܒܪ ܢܘܢ ܥܒܕܗ ܕܡܪܝܐ. ܫܐܠܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܝܐ. 1
ܘܐܡܪܝܢ. ܡܢܘ ܢܣܩ ܠܢ ܥܠ ܟܢܥܢܝܐ ܒܪܝܫܐ. ܠܡܬܟܬܫܘ ܥܡܗܘܢ ܒܩܪܒܐ.
* ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ. ܝܗܘܕܐ ܢܣܩ. ܗܐ ܐܫܠܡܬܗ ܠܐܪܥܐ ܒܐܝܕܘܗܝ. * ܘܐܡܪ ܝܗܘܕܐ ܠܫܡܥܘܢ 2
ܐܚܘܗܝ. ܣܩ ܥܡܝ ܒܦܣܝ. ܘܢܬܟܬܫ ܥܡ ܟܢܥܢܝܐ. ܘܐܙܠ ܐܦ ܐܢܐ ܥܡܟ ܒܦܣܟ. 3
ܘܐܙܠ ܥܡܗ ܫܡܥܘܢ. * ܘܣܠܩ ܝܗܘܕܐ. ܘܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܠܟܢܥܢܝܐ ܘܠܦܪܙܝܐ 4
ܒܐܝܕܝܗܘܢ. ܘܩܛܠܘ ܡܢܗܘܢ ܒܒܙܩ. ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ. * ܘܐܫܟܚܘܗܝ ܠܡܪܗ 5
ܕܒܙܩ. ܒܒܙܩ. ܘܐܬܟܬܫܘ ܥܡܗ. ܘܩܛܠܘ ܠܟܢܥܢܝܐ ܘܠܦܪܙܝܐ. * ܘܥܪܩ ܡܪܗ ܕܒܙܩ. 6
ܘܪܕܦܘ ܒܬܪܗ ܘܐܚܕܘܗܝ. ܘܦܣܩܘ ܒܘܗܢܐ ܕܐܝܕܘܗܝ ܘܕܪܓܠܘܗܝ. * ܘܐܡܪ ܡܪܗ ܕܒܙܩ. 7
ܫܒܥܝܢ ܡܠܟܝܢ ܕܡܦܣܩܝܢ ܗܘܘ ܒܘܗܢܐ ܕܐܝܕܝܗܘܢ ܘܕܪܓܠܝܗܘܢ. ܡܠܩܛܝܢ ܗܘܘ ܠܚܡܐ
ܬܚܝܬ ܦܬܘܪܝ. ܐܝܟ ܡܐ ܕܥܒܕܬ. ܗܟܢܐ ܦܪܥܢܝ ܐܠܗܐ. ܘܐܝܬܝܘܗܝ ܠܐܘܪܫܠܡ.
ܘܡܝܬ ܬܡܢ. * ܘܐܬܟܬܫܘ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܥܡ ܐܘܪܫܠܡ. ܘܟܒܫܘܗ. ܘܡܚܐܘܗ ܒܦܘܡ 8
ܚܪܒܐ. ܘܠܡܕܝܢܬܐ ܐܘܩܕܘ ܒܢܘܪܐ. * ܘܡܢ ܒܬܪܟܢ ܢܚܬܘ ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ ܠܡܬܟܬܫܘ 9
ܥܡ ܟܢܥܢܝܐ. ܕܝܬܒܝܢ ܒܛܘܪܐ ܘܒܬܝܡܢܐ. ܘܒܫܦܠܐ. * ܘܐܙܠ ܝܗܘܕܐ ܠܘܬ ܟܢܥܢܝܐ ܕܝܬܒܝܢ 10
ܒܚܒܪܘܢ. ܘܫܡܗ ܕܚܒܪܘܢ ܡܢ ܩܕܝܡ. ܩܘܪܝܬ ܐܪܒܥ. ܘܩܛܠܘ ܠܫܫܝ ܘܠܐܚܝܡܢ
ܘܠܬܠܡܝ ܒܢܝ ܓܢܒܪܐ. * ܘܐܙܠ ܡܢ ܬܡܢ ܠܘܬ ܥܡܘܪܐ ܕܕܒܝܪ. ܘܫܡܗ ܕܕܒܝܪ ܡܢ ܩܕܝܡ. 11
ܩܘܪܝܬ ܣܦܪܐ. * ܘܐܡܪ ܟܠܒ. ܕܡܢ ܕܡܟܒܫ ܠܩܘܪܝܬ ܣܦܪܐ. ܘܢܚܪܒܝܗ. ܐܬܠ 12
ܠܗ ܠܥܟܣܐ ܒܪܬܝ. ܐܢܬܬܐ. * ܘܟܒܫܗ ܠܥܬܢܝܐܝܠ ܒܪ ܩܢܙ ܐܚܘܗܝ ܕܟܠܒ. ܙܥܘܪܐ 13
ܡܢܗ. ܘܝܗܒ ܠܗ ܠܥܟܣܐ ܒܪܬܗ. ܐܢܬܬܐ.

LIBER JUDICUM FILIORUM ISRAEL, qui vocatur Hebraicè Sophtim.

CAPUT. I.

1 Postquam autem defunctus esset Jesus filius Nun servus Domini, interrogârunt Israelitæ Dominum dicentes, Quis ascendet nobis in ducem adversùs Chananæos, ut committamus cum eis prælium? 2 Et respondit Dominus, Juda ascendet: en tradidi terram in manus ejus. 3 Dixit ergò Juda ad Simonem fratrem suum, Ascende mecum in sortem meam, & pugnemus adversùs Chananæos, & ego quoque tecum ibo in sortem tuam: ivitque cum eo Simon. 4 Abiit itaque Juda, tradiditque Dominus Chananæos & Pherezæos in manus eorum, & occiderunt ex eis in Bezec decem millia virorum. 5 Inventoque domino Bezec in Bezec, oppugnârunt eum, & 6 peremerunt Chananæos & Pherezæos. Fugit autem dominus Bezec, quem persecuti sunt; & apprehendentes eum, secuerunt pollices manuum ac pedum ejus. 7 Tum dixit dominus Bezec, Septuaginta reges amputatis pollicibus manuum atque pedum eorum, panem sub mensa mea colligebant: quemadmodum feci, sic rependit mihi Deus. Introduxerunt autem illum in Jerusalem, & ibidem mortuus est. 8 Expugnaverant enim filii Juda Jerosolymam, & subjugantes eam, acie gladii peremerant eam, & oppida ipsius igne combusserant. 9 His peractis descenderunt filii Juda ad pugnandum contra Chananæos commorantes in monte, Meridie, atque planitie. 10 Abiitque contra Chananæos degentes in Hebron (nomen autem Hebron erat olim Curiath-arba) & occiderunt Sisai, Ahiman, & Tolmai filios gigantum. 11 Indè venerunt adversùs eos qui morabantur in Dobir: nomen autem Dobir erat antea Curiath-Sopher. 12 Et ait Caleb, Qui subjugatam Curiath-Sopher interfecerit, huic dabo Achsam filiam meam uxorem. 13 Subjugavit autem illam Athniel filius Kenaz fratris Calebi, natu minoris; & dedit ei Achsam filiam suam uxorem.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* بسم الله الرحمن الرحيم *

* كتاب سفطا الذي تفسيرها القضاة * وهو سفر قضاة بني إسرائيل *

* الفصل الأول *

* وكان من بعد وفاة يوشع بن نون رجل الله * ان بني اسرائيل طلبوا الى الله وقالوا من يكون 1
لنا مدبرا في حروبنا * ومن من القبائل يصعد امامنا لنحارب الكنعانيين * قال الرب * تصعد 2
بنو يهودا * لاني قد دفعت الارض لهم * فقال بنو يهودا لبني سمعون اخوتهم * اصعدوا معنا في 3
سهمنا لنحارب الكنعانيين * حتى اذا حضر سهمكم صعدنا معكم * فانطلق بنو سمعون مع 4
بني يهودا * فهزم الرب الكنعانيين والفرازيين امامهم * وقتلوا منهم في بازاق عشرة الف
رجل * ووجدوا ملك بازاق ببازاق وحاربوه * وقتلوا الفرازيين والكنعانيين * وهرب صاحب 5 6
بازاق * فاسرعوا هم في طلبه واخذوه * فلما اخذوه قطعوا اباهم يديه ورجليه * وقال صاحب 7
بازاق * كان عندي سبعون ملكا * قطعت اباهم ايديهم وارجلهم * فكانوا يلتقطون حسار موائدي *
كما صنعت كذلك صنع الله بي * فادخلوه الى يروشلم * ومات فيها * وحاصر بنو يهودا 8
اروشلم وملكوها * وقتلوا كل من فيها بالسيف * واحرقوا قراها بالنار * ومن بعد ذلك نزل بنو 9
يهودا ليحاربوا الكنعانيين الذين كانوا في الجبل والتيمن والبقاع * فلما انطلق بنو يهودا الى 10
الكنعانيين الذين كانوا بحبرون الذي كان اسمها قبل ذلك قرية رابع * وقتلوا فيها سيساي
واحيمان * وتلمي بني الجبابرة * وانصرفوا من هناك الى دابير التي كان اسمها قبل ذلك قرية 11
الكاتب * وقال كالب * من فتح قرية الكاتب واخربها ازوجه عكسا ابنتي * فافتتحها عثنيال بن 12 13
قيناز اخو كالب الاصغر * وازوجه عكسا ابنته *

IN NOMINE DEI MISERICORDIS ET clementissimi.

Liber SOPHTIM, hoc est, JUDICUM: éstque Liber Judicum filiorum Israel.

CAPUT. I.

1 *Accidit autem post obitū Josue filii Nun, viri Dei, ut filii Israel interrogarent Deum, ac dicerent, Quis erit nobis rector in ingressu nostro? & quis è tribubus ascendet ante nos ut oppugnemus Chananæos? 2 Ait Dominus, Ascendant filii Juda, ipsis enim tradidi terrā. 3 Dixerunt itaq; filii Juda filiis Simeon fratribus suis, Ascendite nobiscum in sortem nostrā, ad oppugnandos Chananæos; ut cùm advenerit sors vestra, ascendamus vobiscum. 4 Quare abierunt filii Simeonis cū filiis Juda, profligavitq; Dominus corā eis Chananæos & Pherezæos, & occiderunt ex eis in Bazac decem millia virorum. 5 Et invenientes regē Bazac in Bazac, bellaverunt adversùs eum, & occiderunt Pherezæos & Chananæos. 6 Fugiente autem domino Bazac, accelerârunt ipsi ad quærendū eum, & apprehenderunt illum; eoque apprehenso amputârunt pollices manuū ac pedum ipsius. 7 Et ait dominus Bazac, Septuaginta erant apud me reges, qui resectis pollicibus manuum ac pedum eorum, colligebant reliquias mensarum mearum: quemadmodum feci, ita fecit mihi Deus: Et adduxerunt eum in Jerusalem, & mortuus est in ea. 8 Obsederunt enim filii Juda Jerusalem, ceperuntq; illam, quotquot erant in ea gladio interfecerunt, & pagos ejus igni succenderunt. 9 Post hæc descenderunt filii Juda ad oppugnandos Chananæos qui erant in monte, Meridie, atque planitie. 10 Quumque profecti fuissent filii Juda contra Chananæos qui erant in Hebron, cujus nomen erat antè, Civitas-rabec, interfecerunt in ea Sisai, Ahiman, & Tolmai filios gigantum. 11 Illinc abierunt ad Dabir, cujus nomen erat antea, Civitas scribæ. 12 Dixitque Caleb, Qui civitatem scribæ expugnaverit ac vastaverit, hunc matrimonio conjungam cum Achsa filia mea. 13 Expugnavit autem illam Athnael filius Kinaz frater Calebi minor, junxitque eum matrimonio cum Ascha filia sua.*

ספר שופטים : א

suo patre à petendum ad eum incitavit & ,ipsam veniendo in ,fuit Et
14 וַיְהִי בְּבוֹאָהּ וַתְּסִיתֵהוּ לִשְׁאוֹל מֵאֵת־אָבִיהָ
? tibi Quid :Caleb ei dixitque : asino desuper se dejecit Et .agrum
הַשָּׂדֶה וַתִּצְנַח מֵעַל הַחֲמוֹר וַיֹּאמֶר־לָהּ כָּלֵב מַה־לָּךְ׃
,mihi dedisti meridiei terrā quia;benedictionē mihi Da :ei Dixitque
15 וַתֹּאמֶר לוֹ הָבָה־לִּי בְרָכָה כִּי אֶרֶץ הַנֶּגֶב נְתַתָּנִי
scaturigines Caleb ei dedit & :aquarum scaturigines mihi dabis &
וְנָתַתָּה לִי גֻּלֹּת מָיִם וַיִּתֶּן־לָהּ כָּלֵב אֵת גֻּלֹּת
Mosch soceri Cheni filii Et .inferioris partis scaturigines & ,partis superioris
16 עִלִּית וְאֵת גֻּלֹּת תַּחְתִּית׃ וּבְנֵי קֵינִי חֹתֵן מֹשֶׁה
,Jehudah desertum Jehudah filiis cum Palmarum civitate de ascenderūt
עָלוּ מֵעִיר הַתְּמָרִים אֶת־בְּנֵי יְהוּדָה מִדְבַּר יְהוּדָה
ivit Et .populo cum habitavit & ,ivit & : Harad meridie in quod
17 אֲשֶׁר בְּנֶגֶב עֲרָד וַיֵּלֶךְ וַיֵּשֶׁב אֶת־הָעָם׃ וַיֵּלֶךְ
habitatorē Chenahanæi percusserunt & ,suo fratre Simhon cum Jehudah
יְהוּדָה אֶת־שִׁמְעוֹן אָחִיו וַיַּכּוּ אֶת־הַכְּנַעֲנִי יוֹשֵׁב
.Chormah civitatis nomen vocavit & :eam interfecerunt & : Sephath
צְפַת וַיַּחֲרִימוּ אוֹתָהּ וַיִּקְרָא אֶת־שֵׁם־הָעִיר חָרְמָה׃
& ,Aschelon & ,ejus terminum & ,Hazzah Jehudah Cepitque
18 וַיִּלְכֹּד יְהוּדָה אֶת־עַזָּה וְאֶת־גְּבוּלָהּ וְאֶת־אַשְׁקְלוֹן וְאֶת־
cum Dominus Fuitque .ejus terminum & ,Hechron & ,ejus termin.
19 גְּבוּלָהּ וְאֶת־עֶקְרוֹן וְאֶת־גְּבוּלָהּ׃ וַיְהִי יְהוָה אֶת־
habitatores expellendum ad non quia : montem possedit & ; Jehudah
יְהוּדָה וַיֹּרֶשׁ אֶת־הָהָר כִּי לֹא לְהוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי
,Chebron Caleb ipsi Dederuntque .eis ferrei currus quia ,vallis
20 הָעֵמֶק כִּי־רֶכֶב בַּרְזֶל לָהֶם׃ וַיִּתְּנוּ לְכָלֵב אֶת־חֶבְרוֹן
.Hanac filios tres inde expulit & :Moseh est locutus sicut
כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר מֹשֶׁה וַיּוֹרֶשׁ מִשָּׁם אֶת־שְׁלֹשָׁה בְּנֵי הָעֲנָק׃
:Binjamin filii expulerunt non Jerusalaim habitatorem Jebuzæum Et
21 וְאֶת־הַיְבוּסִי יֹשֵׁב יְרוּשָׁלִַם לֹא הוֹרִישׁוּ בְּנֵי בִּנְיָמִן
diem ad usq; Jerusalaim in Binjamin filiis cum Jebusæus habitavit &
וַיֵּשֶׁב הַיְבוּסִי אֶת־בְּנֵי בִנְיָמִן בִּירוּשָׁלִַם עַד הַיּוֹם
Domin & ,Bethel ipsi etiam ,Joseph domus ascenderūt Et .hanc
22 הַזֶּה׃ וַיַּעֲלוּ בֵית־יוֹסֵף גַּם־הֵם בֵּית־אֵל וַיהוָה
urbis nomen & (: Bethel in ,Joseph domus fecerūt explorari Et .eis cum
23 עִמָּם׃ וַיָּתִירוּ בֵית־יוֹסֵף בְּבֵית־אֵל וְשֵׁם־הָעִיר
,urbe ex egredientem virum custodes viderunt Et (.Luz antea
24 לְפָנִים לוּז׃ וַיִּרְאוּ הַשֹּׁמְרִים אִישׁ יוֹצֵא מִן־הָעִיר
tecum faciemus & ,urbis introitum quæso nobis Ostende : ei dixeruntq;
וַיֹּאמְרוּ לוֹ הַרְאֵנוּ נָא אֶת־מְבוֹא הָעִיר וְעָשִׂינוּ עִמְּךָ
urbem percusseruntque ,urbis introitum eis ostendit Et .misericordiā
25 חָסֶד׃ וַיַּרְאֵם אֶת־מְבוֹא הָעִיר וַיַּכּוּ אֶת־הָעִיר
.dimiserunt ejus familiam omnem & ,virum & : gladii os ad
לְפִי־חָרֶב וְאֶת־הָאִישׁ וְאֶת־כָּל־מִשְׁפַּחְתּוֹ שִׁלֵּחוּ׃
ejus nomen vocavit & ,urbem ædificavit & :Chitthim terram vir ivit Et
26 וַיֵּלֶךְ הָאִישׁ אֶרֶץ הַחִתִּים וַיִּבֶן עִיר וַיִּקְרָא שְׁמָהּ
expulit non Et .hanc diem ad usque ejus nomen hoc ; Luz
27 לוּז הוּא שְׁמָהּ עַד הַיּוֹם הַזֶּה׃ וְלֹא־הוֹרִישׁ
,ejus filias & ,Tahanach & ,ejus filias & ,Bethsean Menasseh
מְנַשֶּׁה אֶת־בֵּית־שְׁאָן וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־תַּעְנַךְ וְאֶת־בְּנֹתֶיהָ
& ,Iblehā habitatores & ,ejus filias & ,Dor habitatores &
וְאֶת־יֹשֵׁב דּוֹר וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי יִבְלְעָם וְאֶת־
Chenahanæus voluitque ; ejus filias & ,Meghiddo habitatores & ,ejus filias
בְּנֹתֶיהָ וְאֶת־יוֹשְׁבֵי מְגִדּוֹ וְאֶת־בְּנוֹתֶיהָ וַיּוֹאֶל הַכְּנַעֲנִי
posuit & ,Israel esset roboratus cum ,fuit Et .ipsa terra in habitare
28 לָשֶׁבֶת בָּאָרֶץ הַזֹּאת׃ וַיְהִי כִּי־חָזַק יִשְׂרָאֵל וַיָּשֶׂם
.eum expulit non expellendo sed : tributum ad Chenahanæum
אֶת־הַכְּנַעֲנִי לָמַס וְהוֹרֵישׁ לֹא הוֹרִישׁוֹ׃

Versio VULG. LAT.

14 Quā pergentē in itinere monuit vir suus ut peteret à patre suo agrū. Quæ cùm suspirâsset sedens in asino, dixit ei Caleb; 15 Quid habes? At illa respondit, Da mihi benedictionem: quia terrā arentē dedisti mihi, da et irriguā aquis. Dedit ergò ei Caleb irriguū superius, & irriguū inferius. 16 Filii autē Cinæi cognati Moysi, ascenderunt de civitate palmarū, cū filiis Juda in desertū sortis ejus, quod est ad Meridiem Arad, & habitaverunt cū eo. 17 Abiit autem Judas cū Simeone fratre suo, & percusserunt simul Chananæum qui habitabat in Sephaath, & interfecerunt eum. Vocatúmq; est nomen urbis, Horma, id est, Anathema. 18 Cepítq; Judas Gazam cū finibus suis, & Ascalonē, atq; Accaron cū terminis suis. 19 Fuitq; Dn̄s cū Juda, & montana possedit: nec potuit delere habitatores vallis, quia falcatis curribus abundabant. 20 Dederúntq; Caleb Hebron, sicut dixerat Moyses, qui delevit ex ea tres filios Enac. 21 Jebusæum autem habitatorem Jerusalem non deleverunt filii Benjamin: habitavítque Jebusæus cum filiis Benjamin in Jerusalem, usque in præsentem diem. 22 Domus quoque Joseph ascendit in Bethel, fuitque Dominus cum eis. 23 Nam cùm obsiderent urbem, quæ priùs Luza vocabatur, 24 Viderunt hominem egredientem de civitate, dixerúntque ad eum, Ostende nobis introitum civitatis, & faciemus tecū misericordiam. 25 Qui cùm ostendisset eis, percusserunt urbem in ore gladii: hominem autem illum, & omnē cognationē ejus, dimiserunt. 26 Qui dimissus, abiit in terrā Hetthim, & ædificavit ibi civitatem, vocavítq; eā Luzam: quæ ita appellatur usque in præsentē diē. 27 Manasses quoque non delevit Bethsan, & Thanac cū viculis suis, & habitatores Dor, et Jeblaam, & Mageddo cū viculis suis: cœpítq; Chananæus habitare cum eis. 28 Postquàm autē confortatus est Israel, fecit eos tributarios, & delere noluit.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

14 Καὶ ἐγένετο (β) ἐν τῇ εἰσόδῳ αὐτῆς, καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν Γοθονιὴλ τοῦ αἰτῆσαι παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτῆς (γ) ἀγρόν. καὶ (δ) ἐγόγγυζεν καὶ ἔκραζεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, Εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με. 15 καὶ εἶπεν αὐτῇ Χάλεβ, Τί ἐστί σοι; Καὶ εἶπεν αὐτῷ Ἀσχά, (ε) Δὸς δή μοι εὐλογίαν, ὅτι εἰς γῆν Νότου ἐκδέδοσαί με, καὶ δώσεις μοι λύτρωσιν ὕδατος. καὶ ἔδωκεν αὐτῇ Χάλεβ κατὰ τὴν καρδίαν αὐτῆς (ζ) λύτρωσιν μετεώρων 16 καὶ (η) λύτρωσιν ταπεινῶν. Καὶ οἱ υἱοὶ (θ) Ἰοθὸρ τοῦ Κιναίου (ι) τοῦ γαμβροῦ Μωυσῆ ἀνέβησαν ἐκ (κ) πόλεως τῶν φοινίκων (λ) μετὰ τῶν υἱῶν Ἰούδα εἰς τὴν (μ) ἔρημον τὴν οὖσαν ἐν τῷ Νότῳ Ἰούδα, ἥ ἐστιν ἐπὶ καταβάσεως Ἀράδ, καὶ (ν) κατῴκησαν μετὰ τοῦ λαοῦ. 17 Καὶ ἐπορεύθη Ἰούδας μετὰ Συμεὼν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ (ξ) ἔκοψε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα (ο) Σεφὲθ, καὶ ἐξωλόθρευσαν αὐτοὺς καὶ ἐκάλεσεν τὸ ὄνομα τῆς πόλεως, (π) Ἀνάθεμα. 18 Καὶ οὐκ ἐκληρονόμησεν Ἰούδας τὴν Γάζαν (ρ) οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, (σ) οὐδὲ τὴν Ἀσκάλωνα (τ) οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, καὶ τὴν Ἀκκαρὼν (υ) οὐδὲ τὰ ὅρια αὐτῆς, (φ) τὴν Ἄζωτον (χ) οὐδὲ τὰ περισπόρια αὐτῆς. 19 (ψ) Καὶ ἦν κύριος μετὰ Ἰούδα. καὶ ἐκληρονόμησε τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ (ω) ἠδυνάσθησαν ἐξολοθρεῦσαι τοὺς κατοικοῦντας τὴν κοιλάδα, ὅτι Ῥηχὰβ διεστείλατο (α) αὐτοῖς. 20 Καὶ ἔδωκαν τῷ Χάλεβ τὴν Χεβρών, (β) καθὼς ἐλάλησε Μωυσῆς. καὶ ἐκληρονόμησεν ἐκεῖθεν τὰς τρεῖς (γ) πόλεις τῶν υἱῶν Ἐνάκ. 21 Καὶ τὸν Ἰεβουσαῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Ἱερουσαλὴμ (δ) οὐκ ἐκληρονόμησαν οἱ υἱοὶ (ε) Βενιαμίν. καὶ κατῴκησεν ὁ Ἰεβουσαῖος μετὰ τῶν υἱῶν (ζ) Βενιαμὶν ἐν Ἱερουσαλὴμ ἕως τῆς ἡμέρας 22 ταύτης. Καὶ ἀνέβησαν οἱ υἱοὶ Ἰωσὴφ καί γε αὐτοὶ 23 εἰς Βαιθήλ· (η) καὶ κύριος ἦν μετ᾽ αὐτῶν. Καὶ παρενέβαλον, καὶ κατεσκέψαντο Βαιθήλ· τὸ δὲ 24 ὄνομα τῆς πόλεως ἦν ἔμπροσθεν Λουζά. Καὶ εἶδον οἱ (θ) φυλάσσοντες, καὶ ἰδοὺ ἀνὴρ ἐξεπορεύετο ἐκ τῆς πόλεως, καὶ ἔλαβον αὐτὸν καὶ εἶπον αὐτῷ, Δεῖξον ἡμῖν (ι) τῆς πόλεως τὴν εἴσοδον, καὶ 25 ποιήσομεν μετὰ σοῦ ἔλεος. Καὶ ἔδειξεν αὐτοῖς τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως. καὶ ἐπάταξαν τὴν πόλιν ἐν στόματι ῥομφαίας· τὸν δὲ ἄνδρα καὶ τὴν συγγένειαν 26 αὐτοῦ ἐξαπέστειλαν. (κ) Καὶ ἐπορεύθη ὁ ἀνὴρ εἰς γῆν (λ) Χεττιὶν καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ πόλιν, καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτῆς, Λουζά· τοῦτο ὄνομα 27 αὐτῆς ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης. Καὶ (μ) οὐκ ἐξῆρε Μανασσῆ τὴν Βαιθσὰν, ἥ ἐστι Σκυθῶν πόλις, οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς οὐδὲ (ν) τὰ περίοικα αὐτῆς, οὐδὲ τὴν (ξ) Θανὰκ οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Δῶρ (ο) οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ (π) τὸν κατοικοῦντα Βαλὰκ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, (ρ) οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας (σ) Μαγεδὼ οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῆς, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας Ἰεβλαὰμ (τ) οὐδὲ τὰ περίοικα αὐτῆς οὐδὲ τὰς θυγατέρας αὐτῆς. καὶ ἤρξατο ὁ Χαναναῖος κατοικεῖν ἐν τῇ γῇ ταύτῃ. 28 Καὶ ἐγένετο ὅτε ἐνίσχυσεν Ἰσραήλ, (υ) καὶ ἐποίησεν τὸν Χαναναῖον εἰς φόρον, καὶ ἐξαίρων οὐκ ἐξῆρεν αὐτόν.

14 Et factū est in (l) ingressu ejus, et (m) incitavit eā Gothoniel ad petendū à patre suo agrū. Et (n) murmuravit, & clamavit de subjugali; In terrā Austri tradidisti me. 15 Et dixit ei Chaleb, Quid est tibi? Et dixit ei Ascha, Da nunc mihi benedictionem: quoniā in terrā Austri tradidisti me, et dabis mihi (o) redemptionem aquæ. Et dedit ei Chaleb secundū cor ejus redemptionē excelsorū, & redemptionē humiliū. 16 Et filii Jothor Cinei (p) affinis Moysis ascenderūt de civitate palmarū cum filiis Juda in desertum, (q) quod est in Austro Juda, quod est super descensū Arad: (r) et habitaverūt cū populo. 17 Et ivit Iudas cū Symeon fratre suo, et concîdit Chananæū habitantē Sepheth, et (s) exterminaverūt eos: & vocavit nomen civitatis, Anathema. 18 Et (t) nō hæreditavit Iudas Gazā, neq; fines ejus; neq; Ascalonē, neq; fines ejus; et Accaron, neq; fines ejus; Azotū, neq; adjacentia ejus. 19 Et erat Dominus cū Iuda. Et hæreditavit montē, quoniā nō potuerūt (u) exterminare inhabitantes in valle, quoniā (x) Rechab obstitit eis. 20 Et dederūt ipsi Chaleb Chebron; sicut locutus est Moyses. Et hæreditavit indè tres civitates filiorum (y) Enac. 21 Et Iebusæū habitantē in Hierusalem non (z) hæreditaverūt filii Beniamin. Et habitavit Iebusæus cū filiis Beniamin in Hierusalem usq; in diē hanc. 22 Et ascenderunt filii Ioseph, et utiq; ipsi in Bethel: et Dominus fuit cū eis. 23 Et castrametati sunt, (aa) et exploraverūt Bethel. Nomen autē civitatis erat antea Luza. 24 Et viderūt, qui observabāt; (bb) et ecce vir egrediebatur è civitate, et ceperūt eū: et dixerūt ei, Ostende nobis civitatis ingressū, & faciemus tecū misericordiā. 25 Et ostendit eis ingressū civitatis. Et percusserūt civitatē in ore gladii: virū autē, et cognationē ejus dimiserunt. 26 Et ivit vir in terrā Chettiin: et ædificavit ibi civitatē, & vocavit nomen ejus, Luza: Hoc est nomen ejus usq; in diē hanc. 27 Et (cc) non abstulit Manasses Bethsan, quæ est Scytharū civitas, neq; filias ejus, neq; adjacentia ejus; neq; Thanac, neq; filias ejus; neq; habitantes Dor, neq; filias ejus; neq; habitantem Balac, neq; adjacentia ejus, neq; filias ejus; neq; habitantes Magedo, neq; adjacentia ejus, & filias ejus; neq; habitantes Ieblaam, neq; adjacentia ejus, neq; filias ejus. Et cœpit Chananæus habitare in terra hac. 28 Et factū est, quando prævaluit Israel, et (dd) fecit Chananæū in tributū: & auferens nōn abstulit eum.

MS. A. (β) ἐν τῷ εἰσπορεύεσθαι αὐτὴν, καὶ ἐπέσεισεν αὐτὴν αἰτῆσαι παρὰ τοῦ (γ) τὸν ἀγρόν. (δ) ἐγόγγυζεν ἐπάνω τοῦ ὑποζυγίου, καὶ ἔκραξεν ἀπὸ τοῦ ὑποζυγίου, (ε) Δός μοι (ζ) τὴν λύτρωσιν (η) τὴν λύτρωσιν (θ) Ἰωὰβ (ι) πενθεροῦ Μωυσῆ (κ) τῆς πόλεως (λ) πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰούδα (μ) ἔρημον Ἰούδα τὴν οὖσαν ἐν τῷ Νότῳ ἐπὶ καταβάσεως (ν) ἐπορεύθη, καὶ κατῴκησεν (ξ) ἐπάταξαν (ο) Σεφὲρ, καὶ ἀνεθεμάτισαν αὐτὴν, καὶ ἐξωλέθρευσαν αὐτήν· καὶ ἐκάλεσαν (π) Ἐξολέθρευσις. (ρ) καὶ τὸ ὅριον (σ) καὶ τὴν (τ) καὶ τὸ ὅριον (υ) καὶ τὸ ὅριον (φ) καὶ τὴν (χ) καὶ τὰ (ψ) Καὶ κύριος ἦν (ω) ἐδύνατο κληρονομῆσαι τοὺς (α) αὐτήν. Καὶ ἔδωκεν (β) καθὰ (γ) πόλεις, καὶ ἐξῆρεν ἐκεῖθεν τοὺς τρεῖς υἱοὺς Ἐνάκ. Καὶ τὸν (δ) οὐκ ἐξῆραν οἱ (ε) Βενιαμίν. (ζ) Βενιαμὶν ἕως (η) καὶ Ἰούδας μετ᾽ αὐτῶν. Καὶ παρενέβαλον οἶκος Ἰσραὴλ κατὰ Βαιθήλ· τὸ δὲ (θ) φυλάσσοντες ἄνδρα ἐκπορευόμενον ἐκ τῆς πόλεως, (ι) τὴν εἴσοδον τῆς πόλεως, καὶ (κ) Καὶ ἀπῆλθεν ὁ ἀνὴρ (λ) Χεττιείμ (μ) οὐκ ἐκληρονόμησεν Μανασσῆ τὴν Βαιθήλ, ἥ ἐστιν (ν) τὰ περισπόρια αὐτῆς, (ξ) Ἐκθανάαδ καὶ τὰς (ο) καὶ τὰς (π) καὶ τοὺς κατοικοῦντας Βαλαὰμ καὶ τὰς θυγατέρας (ρ) καὶ τοὺς (σ) Μαγεδὼν καὶ τὰς θυγατέρας (τ) οὐδὲ τὰς θυγατέρας (υ) καὶ ἔθετο τὸν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

14 וַהֲוָה בְּמֵעֲלַהּ וְאַמְלְכָתֵיהּ לְמִשְׁאַל מִן אֲבוּהָא אַחְסַנְתָּא וְאִתְרְכִינַת מֵעַל חֲמָרָא וַאֲמַר
15 לַהּ כָּלֵב מַה לִיךְ׃ וַאֲמַרַת לֵיהּ הַב לִי אַחְסַנְתָּא אֲרֵי לַאֲרַע דָּרוֹמָא יְהַבְתַּנִי וְתִתֵּן לִי אֲתַר
בֵּית שַׁקְיָא דְמַיָּא וִיהַב לַהּ כָּלֵב יָת בֵּית שַׁקְיָא עִלָּאָה וְיָת בֵּית שַׁקְיָא תַּחְתָּאָה׃ וּבְנֵי 16
שַׁלְמָאָה חֲמוּהִי דְמֹשֶׁה סְלִיקוּ מִן קַרְתָּא יְרִיחוֹ עִם בְּנֵי יְהוּדָה מַדְבַּר יְהוּדָה דִּי בִדְרוֹם
עֲרָד וַאֲזַלוּ וִיתִיבוּ עִם עַמָּא׃ וַאֲזַל יְהוּדָה עִם שִׁמְעוֹן אֲחוּהִי וּמְחוֹ יָת כְּנַעֲנָאָה יָתֵיב צְפַת 17
וְגַמָּרוּ יָתַהּ וּקְרָא יָת שְׁמָא דְקַרְתָּא חָרְמָה׃ וּכְבַשׁ יְהוּדָה יָת עַזָּה וְיָת תְּחוּמַהּ וְיָת אַשְׁקְלוֹן 18
וְיָת תְּחוּמַהּ וְיָת עֶקְרוֹן וְיָת תְּחוּמַהּ׃ וַהֲוָה מֵימְרָא דַּייָ בְּסַעֲדֵיהּ דְּבֵית יְהוּדָה וְתָרִיכוּ יָת 19
יתבי טורא בתר כן דחבו לא יכילו לתרכא ית יתבי מישרא ארי רתיכין דברזלא להון׃
ויהבו לכלב ית חברון כמא דמליל משה ותריך מתמן ית תלתא בני גבריא׃ וית יבוסאי 20
יתבי ירושלם לא תריכו בני בנימן ויתיבו יבוסאי עם בני בנימן בירושלם עד יומא הדין׃ 21
וסליקו דבית יוסף אף אנון לבית אל ומימרא דיי בסעדהון׃ ושלחו דבית יוסף לבית אל 22
ושמא דקרתא מלקדמין לוז׃ וחזו סכותא גברא נפיק מן קרתא ואמרו ליה אחזינא כען 23 24
ית מעלנא דקרתא ונעביד עמך טיבו׃ ואחזינון ית מעלנא דקרתא ומחו ית קרתא לפתגם 25
דחרב וית גברא וית כל זרעיתיה שיזיבו׃ ואזל גברא לארע חתאי ובנא קרתא וקרא שמה 26
לוז הוא שמה עד יומא הדין׃ ולא תריך דבית מנשה ית בית שאן וית כפרנהא וית תענך וית 27
כפרנהא וית יתבי דאר וית כפרנהא וית יתבי יבלעם וית כפרנהא וית יתבי מגדו וית כפרנהא
ושרי כנענאה למתב בארעא הדא׃ והוה כד 28
תקיף ישראל ושוי ית כנענאי למסקי מסין ותרכא לא תרכינון׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

14 Et fuit in intrando eam, & induxit eum ad petendum à patre suo possessioné; & delapsa est de asino, & dixit ei Chaleb: Quid tibi? 15 Et dixit illi, Da mihi possessioné, nam ad terram Australem dedisti me; & dabis mihi terram domus irrigationis aquarum: & dedit ei Chaleb domum irrigationis superioris, & domum irrigationis inferioris. 16 Et filii Salmaah soceri Mosis ascenderunt ex urbe Jerihho cum *filiis* Jehuda ad desertum Jehuda, quod in Austro Gharod; & venerunt & habitaverunt cum populo. 17 Et ivit Jehuda cum Simghon fratre suo, & percusserunt Chenaghanæum habitaté Szephath; & destruxerunt illam, & vocavit nomen urbis Hhorma. 18 Et subegit Jehuda Ghazam & terminum ejus, & Askalon & terminum ejus, & Gheqron & terminū ejus. 19 Et fuit verbū Domini in auxiliū domus Jehuda, & extirpaverunt habitatores montis: post sic (quod peccarunt) nō potuerunt ad extirpandū habitatores planitiei, nam currus ferri illis. 20 Et dederunt Chaleb Hhebrō ut id quod locutus est Moses; & extirpavit inde tres filios fortiū. 21 Et Jebuzzæos habitatores Jerusalē nō extirpaverunt filii Benjamin; & habitarūt Jebuzzæi cū filiis Benjamin in Jerusalē usq; ad diē hanc. 22 Et ascenderunt domus Joseph etiā illi ad Bethel: & dictum Domini in auxiliū eorum. 23 Et miserunt exploratores domus Joseph ad Bethel: & nomen urbis ab antiquo Luz. 24 Et viderunt custodes virum exeuntem ex urbe, & dixerunt ei: Videre nos fac nunc ascensum urbis, & faciemus tecum beneficentiam. 25 Et videre eos fecit ascensum urbis; & percusserunt urbem ad verbum gladii; & virum & omnem prosapiam ejus servarunt. 26 Et abiit vir in terram Hhethæorū: & ædificavit urbem & vocavit nomen ejus Luz, ipsum nomen ejus usque ad diem hanc. 27 Et non extirpavit domus Menasse Beth-Sean & vicos ejus, & Thaghnach & vicos ejus, & habitatores Dor & vicos ejus, & habitatores Jiblegham & vicos ejus, & habitatores Migdo & vicos ejus; & reliquit Chenaghanæum ad habitandum in terrā hac. 28 Et fuit cum fortificatus est Israel; & apposuit Chenaghanæos ad collatores tributorum, et extirpando non extirpaverunt eos.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܟܕ ܥܠܬ. ܐܬܪܥܝܬ ܠܡܫܐܠ ܡܢ ܐܒܘܗ̇ ܚܩܠܐ. ܘܐܬܪܟܢܬ ܡܢ ܚܡܪܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ̇ 14
ܟܠܒ. ܡܢܐ ܐܝܬ ܠܟܝ ܒܪܬܝ . * ܐܡܪܐ ܠܗ. ܗܒ ܠܝ ܒܘܪܟܬܐ. ܡܛܠ ܕܒܐܪܥܐ ܕܬܝܡܢܐ 15
ܝܗܒܬܢܝ . ܘܬܬܠ ܠܝ ܡܥܝܢܐ ܕܡܝܐ. ܘܝܗܒ ܠܗ̇ ܟܠܒ ܡܥܝܢܐ ܥܠܝܐ. ܘܡܥܝܢܐ
ܬܚܬܝܐ. * ܘܒܢܝ ܩܝܢܝ ܚܡܘܗܝ ܕܡܘܫܐ. ܣܠܩܘ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ ܕܕܩܠܐ ܥܡ 16
ܒܢܝ ܝܗܘܕܐ . ܠܡܕܒܪܐ ܕܝܗܘܕܐ ܕܠܬܝܡܢܐ ܕܥܕܪ. ܘܐܙܠܘ ܘܐܘܬܒܘ ܥܡܐ. * ܘܐܙܠ 17
ܫܡܥܘܢ ܥܡ ܝܗܘܕܐ ܐܚܘܗܝ . ܘܩܛܠܘ ܠܟܢܥܢܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܨܦܬ. ܘܐܚܪܒܘܗ̇.
ܘܩܪܘ ܫܡܗ̇ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܚܪܡܐ. * ܘܟܒܫ ܝܗܘܕܐ ܠܥܙܐ ܘܠܬܚܘܡܝܗ̇. ܘܠܐܫܩܠܘܢ 18
ܘܠܬܚܘܡܝܗ̇. ܘܠܥܩܪܘܢ ܘܠܬܚܘܡܝܗ̇. * ܘܗܘܐ ܡܪܝܐ ܥܡ ܝܗܘܕܐ. ܘܐܚܕܘ ܛܘܪܐ. 19
ܡܛܠ ܕܠܐ ܚܪܒܘ ܠܥܡܡܐ ܕܥܘܡܩܐ: ܕܡܪܟܒܬܐ ܕܦܪܙܠܐ ܐܝܬ ܗܘܐ ܠܗܘܢ. * ܘܝܗܒܘ ܠܟܠܒ 20
ܚܒܪܘܢ. ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܡܘܫܐ. ܘܩܛܠܘ ܘܐܚܪܒܘ ܡܢ ܬܡܢ ܠܬܠܬܐ ܒܢܝ ܓܢܒܪܐ. *ܘܠܝܒܘܣܝܐ 21
ܕܝܬܒܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ . ܠܐ ܐܚܪܒܘ ܒܢܝ ܒܢܝܡܝܢ. ܘܝܬܒܘ ܝܒܘܣܝܐ ܥܡ ܒܢܝ
ܒܢܝܡܝܢ ܒܐܘܪܫܠܡ . ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. * ܘܣܠܩܘ ܕܒܝܬ ܝܘܣܦ ܐܦ ܗܢܘܢ ܠܒܝܬ 22
ܐܝܠ. ܘܗܘܐ ܡܪܝܐ ܥܡܗܘܢ. * ܘܝܬܒܘ ܕܒܝܬ ܝܘܣܦ ܠܘܩܒܠ ܒܝܬ ܐܝܠ. ܘܫܡܗ̇ ܕܡܕܝܢܬܐ ܡܢ 23
ܩܕܡ. ܠܘܙ. * ܘܚܙܘ ܢܛܘܪܐ ܠܓܒܪܐ ܕܢܦܩ ܡܢ ܡܕܝܢܬܐ . ܘܐܡܪܝܢ ܠܗ. ܚܘܝܢ ܐܝܟܢܐ 24
ܡܥܠܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ . ܘܢܥܒܕ ܥܡܟ ܛܝܒܘܬܐ. * ܘܚܘܝ ܐܢܘܢ ܡܥܠܢܐ ܕܡܕܝܢܬܐ. ܘܡܚܘܗ̇ 25
ܠܡܕܝܢܬܐ. ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ. ܘܠܓܒܪܐ ܗܘ. ܘܠܟܠܗ̇ ܫܪܒܬܗ. ܫܒܩܘܗܝ. *ܘܐܙܠ ܓܒܪܐ 26
ܠܐܪܥܐ ܕܚܬܝܐ . ܘܒܢܐ ܡܕܝܢܬܐ. ܘܩܪܐ ܫܡܗ̇. ܠܘܙ. ܗܘܝܘ ܫܡܗ̇. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ.
ܘܠܐ ܚܪܒ ܡܢܫܐ . ܠܒܝܬ ܫܐܢ ܘܠܟܦܪܢܝܗ̇. ܘܠܬܥܢܟ ܘܠܟܦܪܢܝܗ̇. ܘܠܥܡܘܪܝ * 27
ܕܘܪ ܘܠܟܦܪܢܝܗ̇. ܘܠܥܡܘܪܝ ܐܒܝܠܥܡ ܘܠܟܦܪܢܝܗ̇. ܘܠܥܡܘܪܝ ܡܓܕܘ
ܘܠܟܦܪܢܝܗ̇. ܘܠܐ ܐܫܬܥܒܕ ܟܢܥܢܝܐ ܕܝܬܒ ܒܐܪܥܐ ܗܝ. * ܘܟܕ ܐܬܚܝܠ ܐܝܣܪܝܠ. 28
ܫܥܒܕܘ ܠܟܢܥܢܝܐ ܒܡܕܐܬܐ. ܘܡܚܪܒܘ ܠܐ ܐܚܪܒܘ.

14 Quæ cùm ingrederetūr, agrum à patre suo postulare exoptavit, seseque ex asino demisit, Ait illi Caleb, Quid habes filia mēa? 15 Dixit ei, Da mihi benedictionem: quandoquidem in terra Australi me collocâsti, da mihi piscinam aquarum: Dedit itaque ei Caleb aquarium superius & aquarium inferius. 16 Filii quoque Cini soceri Mosis ascenderunt de civitate palmarum cum filiis Juda ad desertum Juda, quod est ad Australem plagam Adar, & abeuntes populum *illic* habitare fecerunt. 17 Simon verò cum Juda fratre suo profectus, percusserunt Chananæos habitantes in Sophath, eamque devoventes vocaverunt nomen civitatis illius, Herma. 18 Præterea subjugavit Juda Azam & limites ejus, Ascalonem & limites ejus, & Acronem ac limites ejus. 19 Affuit etiam Dominus Judæ, & occupârunt montanos (nam vallis incolas minimè vastârunt, quòd currus ferreos haberent) 20 Et dederunt Calebo Hebronem, prout dixerat Moses; & peremerunt atque extinxerunt illinc tres illos gigantum filios. 21 Jebusæos degentes in Jerusalem non extinxerunt filii Benjamin; sed manserunt Jebusæi cum filiis Benjamin in Jerusalem ad hunc usque diem. 22 Qui de domo Joseph erant, ascenderunt ipsi quoque in Beth-il; & fuit Dominus cum eis: 23 Moratique sunt familia Joseph prope Beth-il, cujus civitatis nomen erat antea, Luz. 24 Videntes autem custodes virum quendam exeuntem è civitate, dixerunt ei, Ostende nobis qualis sit aditus ad civitatem, & agemus tecum benignè. 25 Ostendit igitur eis aditum ad civitatem, & percusserunt civitatem acie gladii; virum autem illum & universam familiam ejus dimiserunt. 26 Et abiens vir ille ad terram Hethæorum, urbem extruxit, vocavitque nomen ejus Luz; idemque est nomen ejus ad hunc usque diem. 27 Neque Manasse vastavit Beth-saan & oppida ejus, Taanach & oppida ejus, incolas Dor cum oppidis ejus, incolas Abineam cum oppidis ejus, & incolas Magedo cum oppidis ejus: neque mancipatus fuit Chananæus qui terram illam inhabitabat. 28 Cúmque vires acquisîsset Israel, Chananæum tributo *quidem* subjecit, sed funditùs non excîdit eum.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

14 * فلما زفت اليه اسهبت ان تسال اباها مزرعه * فنكست راسها على الداب * فقال لها كالب
15 ابوها * ما بالك يا ابنتي * قالت له * اعطني ميراثا اتبرك به * لانك ازوجتني في ارض اليمن اعطني
16 ساقية * فاعطاها كالب ابوها الساقية العليا والسفلا * وبنو قيني ختن موسي صعدوا من
قرية موسي مع بني يهودا الي قفر يهودا الذي في يمين عادار * وانطلقوا فاسكنوا الشعب
17 هناك * وانطلق بنو سمعان مع بني يهودا اخوتهم * وقتلوا الكنعانيين الذين في صوفات *
18 واخربوا القرية * ودعوا اسمها حراما * وافتتح بنو يهودا غزة وتخومها * وعسقلان وحدودها * وعقرون
19 وتخومها * فاعان الرب بني يهودا وورثوا الجبل * ولم يقتلوا اهل الغور الذين كانت لهم
20 مراكب من حديد * واعطي كالب حبرون كما قال موسي * وقتل فيها ثلاثة من بني الجبابرة *
21 * فاما اليابسانيون الذين كانوا باوروشليم لم يقتلوهم بنو بنيامين * وسكن اليابسانيون
22
23 بين بني بنيامين الي اليوم * وصعدوا بنو يوسف الي بيتايل * والرب معهم * واقام بنو يوسف
24 بيتايل * وكان اسم القرية قبل ذلك لوز * فراي الحراس رجلا يخرج من القرية فقالوا له * دلنا
25 على مدخل القرية * ونعطيك الامان * فاراهم مدخل القرية * فدخلوا وقتلوا كل من فيها
26 بالسيف * واتبعوا الرجل الذي دلهم على باب القرية واهل بيته * فانطلق ذلك الرجل الي
27 ارض الكنعانيين * وبني قرية * ودعا اسمها لوز * وهو اسمها الي اليوم * ولم يقتل بنو منسا اهل
بيت باسان ومساكنها * واهل تعنك ومساكنها * واهل دور ومساكنها * واهل يبلعام
ومساكنها * واهل مجدو ومساكنها * ولم تصح الكنعانيين الذين كانوا يسكنون في
28 تلك الارض * فلما قوي بنو اسرائيل استعبدوهم الخراج * ولم يهلكوهم *

14 *Quæ cùm deduceretur ad illū, appetivit postulare à patre suo sacū quoddā; ac proinde caput suū super jumentū demisit. Ait autem illi Caleb pater ejus, Quenā est mens tua filia mea?* 15 *Dixit ad eū, Da mihi hæreditatē quâ benedictionem cōsequar; siquidē matrimonio me collocâsti in terra Meridionali, da mihi aquariū: deditq; ei Caleb pater ejus aquariū superius & inferius.* 16 *Porrò filii Cini soceri Mosis ascendentes de civitate Mosis unà cum filiis Juda in desertū Juda, quod est ad Meridionalē plagā Adar, abierunt, & populū illic habitare fecerunt.* 17 *Filii quoq; Simeonis unà cū filiis Juda fratribus suis profecti, interfecerunt Chananeos qui erant in Sophath, civitatem destruxerunt, & vocârunt nomen ejus, Interdictū.* 18 *Tū expugnârūt filii Juda Gazam & terminos ejus, Ascalan & terminos ejus, Acron & terminos ejus.* 19 *Auxiliatus est enim Dominus Juda, possederuntq; montē; sed cō vallis incolas qui currus ferreos habebant, non interfecerunt.* 20 *Data fuit verò Calebo Hebron, quemadmodum dixerat Moses, interfecitq; in ea tres ex filiis gigantum.* 21 *Cæterùm Basanitas qui erant in Ierusalem, non interfecerunt filii Benjamin, quin habitârunt Basanitæ inter filios Benjamin ad hunc usq; diem.* 22 *Ascenderunt etiā filii Ioseph in Beth-el, existente cū eis Domino;* 23 *Et habitârunt filii Ioseph in Beth-el: erat autē nomen civitatis hujus antea Luz.* 24 *Viderant enim custodes virū quendā egressū è civitate, & dixerunt ei; Indica nobis aditū civitatis, & præstabimus tibi securitatem.* 25 *Qui cum indicasset eis aditū civitatis, ingressi gladio peremerunt omnes qui erant in illa; virū autem illū qui indicaverat eis portā civitatis, servârunt cū filiis familiæ ipsius.* 26 *Abiitq; vir ille in terrā Hethæorum, civitatemq; ædificavit, & vocavit nomen ejus, Luz; idemque est enim nomen ipsius ad hodiernum usque diem.* 27 *Item filii Manasse non interfecerunt incolas Beth-basan & pagorum ejus, incolas Taanach & pagorū ejus, incolas Dor & pagorū ejus, incolas Jeblaam & pagorū ejus, incolas Magedo & pagorum ejus; nec subdiderē se Chananæi qui habitabant in terra illa.* 28 *At, cùm invaluisset filii Israel, tributū imposuerunt eis, nec disperdiderunt illos.*

ספר שופטים : ב

habitavit sed,Ghazer in habitantē Chenahanæum expulit non Ephraim Et
29 וְאֶפְרַיִם לֹא הוֹרִישׁ אֶת־הַכְּנַעֲנִי הַיּוֹשֵׁב בְּגָזֶר וַיֵּשֶׁב
habitatores expulit non Zebulun .Ghazer in ej' interiore in Chenahanæ'
30 הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ בְּגָזֶר׃ זְבוּלֻן לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יוֹשְׁבֵי
,ej' interiore in Chenahanæ' habitavit sed ,Nahalol habitatores & ,Chitron
קִטְרוֹן וְאֶת־יוֹשְׁבֵי נַהֲלֹל וַיֵּשֶׁב הַכְּנַעֲנִי בְּקִרְבּוֹ
& ,Hacho habitatores expulit non Aser .tributum in fueruntque
31 וַיִּהְיוּ לָמַס׃ אָשֵׁר לֹא הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי עַכּוֹ וְאֶת־
& ,Chelbah & ,Achzib & ,Achlab & ,Sidon habitatores
יוֹשְׁבֵי צִידוֹן וְאֶת־אַחְלָב וְאֶת־אַכְזִיב וְאֶת־חֶלְבָּה וְאֶת־
habitatorum Chenahanæi interiore in Aser habitavit Et .Rechob & ,Aphic
32 אֲפִיק וְאֶת־רְחֹב׃ וַיֵּשֶׁב הָאָשֵׁרִי בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי יֹשְׁבֵי
habitatores expulit non Naphthali .eum expulit non quia ,terræ
33 הָאָרֶץ כִּי לֹא הוֹרִישׁוֹ׃ נַפְתָּלִי לֹא־הוֹרִישׁ אֶת־יֹשְׁבֵי
Chenahanæi interiori in habitavit sed:Bethhanath habitatores & ,Bethsemes
בֵית־שֶׁמֶשׁ וְאֶת־יֹשְׁבֵי בֵית־עֲנָת וַיֵּשֶׁב בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי
eis erant Bethhanath & ,Bethsemes habitatores & :terræ habitatorum
יֹשְׁבֵי הָאָרֶץ וְיֹשְׁבֵי בֵית־שֶׁמֶשׁ וּבֵית עֲנָת הָיוּ לָהֶם
non quia ;montem ad Dan filios Emoræus oppresserunt Et .tributum in
34 לָמַס׃ וַיִּלְחֲצוּ הָאֱמֹרִי אֶת־בְּנֵי־דָן הָהָרָה כִּי־לֹא
monte in habitare Emoræus Cœpitque .vallem in descendere eis dederat
35 נְתָנוֹ לָרֶדֶת לָעֵמֶק׃ וַיּוֹאֶל הָאֱמֹרִי לָשֶׁבֶת בְּהַר־
,Joseph domus manus est aggravata & :Sahalbim in & ,Ajalon in Cheres
חֶרֶס בְּאַיָּלוֹן וּבְשַׁעַלְבִים וַתִּכְבַּד יַד בֵּית־יוֹסֵף
,scorpionum ascensu ab Emoræi terminus Et .tributum in fuerunt &
36 וַיִּהְיוּ לָמַס׃ וּגְבוּל הָאֱמֹרִי מִמַּעֲלֵה עַקְרַבִּים
.supra & ,petra à
מֵהַסֶּלַע וָמָעְלָה׃

CAP. II. ב

: dix't & ,Bochim ad Ghilgal de Domini angelus ascendit Et
1 וַיַּעַל מַלְאַךְ־יְהוָה מִן־הַגִּלְגָּל אֶל־הַבֹּכִים וַיֹּאמֶר
,terram in vos introduxi & ,Ægypto ex vos feci Ascendere
אַעֲלֶה אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם וָאָבִיא אֶתְכֶם אֶל־הָאָרֶץ
meum pactum faciam irritū Non :dixi & ;vestris patribus juravi quam
אֲשֶׁר נִשְׁבַּעְתִּי לַאֲבֹתֵיכֶם וָאֹמַר לֹא־אָפֵר בְּרִיתִי
terræ habitatoribus pactum excideitis non vos Et .seculum in vobiscum
2 אִתְּכֶם לְעוֹלָם׃ וְאַתֶּם לֹא־תִכְרְתוּ בְרִית לְיוֹשְׁבֵי הָאָרֶץ
hoc cur ;mea voce in audiistis non & :diruetis eorum altaria : hujus
הַזֹּאת מִזְבְּחוֹתֵיהֶם תִּתֹּצוּן וְלֹא־שְׁמַעְתֶּם בְּקֹלִי מַה־זֹּאת
vestris faciebus à eos expellam Non : dixi etiam Et ?fecistis
3 עֲשִׂיתֶם׃ וְגַם אָמַרְתִּי לֹא־אֲגָרֵשׁ אוֹתָם מִפְּנֵיכֶם
.laqueum in vobis erunt eorum dii & ,lateribus in vobis erunt sed
וְהָיוּ לָכֶם לְצִדִּים וֵאלֹהֵיהֶם יִהְיוּ לָכֶם לְמוֹקֵשׁ׃
ad hæc verba Domini angelum loqui secundum ,fuit Et
4 וַיְהִי כְּדַבֵּר מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה אֶל־
.fleverunt & ,suam vocem populus elevaverunt & ,Israel filios omnes
כָּל־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וַיִּשְׂאוּ הָעָם אֶת־קוֹלָם וַיִּבְכּוּ׃
ibi immolaverunt & :Bochim ipsius loci nomen Vocaveruntq;
5 וַיִּקְרְאוּ שֵׁם־הַמָּקוֹם הַהוּא בֹּכִים וַיִּזְבְּחוּ־שָׁם
,Israel filii abierunt & ,populum Jehosuah dimisit Et .Domino
6 לַיהוָה׃ וַיְשַׁלַּח יְהוֹשֻׁעַ אֶת־הָעָם וַיֵּלְכוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
Servieruntque .terram possidendum ad ,suam hæreditatem ad vir
7 אִישׁ לְנַחֲלָתוֹ לָרֶשֶׁת אֶת־הָאָרֶץ׃ וַיַּעַבְדוּ
seniorum diebus omnibus & ,Jehosuah diebus omnibus Domino populus
הָעָם אֶת־יְהוָה כֹּל יְמֵי יְהוֹשֻׁעַ וְכֹל יְמֵי הַזְּקֵנִים
omne viderunt qui ,Jehosuah post dies prolongaverunt qui
אֲשֶׁר הֶאֱרִיכוּ יָמִים אַחֲרֵי יְהוֹשׁוּעַ אֲשֶׁר רָאוּ אֵת כָּל־
est mortuus Et .Israeli fecit quod ,magnum Domini opus
8 מַעֲשֵׂה יְהוָה הַגָּדוֹל אֲשֶׁר עָשָׂה לְיִשְׂרָאֵל׃ וַיָּמָת
.annorum decem & centum filii ,Domini servus ,Nun filius Jehosuah
יְהוֹשֻׁעַ בִּן־נוּן עֶבֶד יְהוָה בֶּן־מֵאָה וָעֶשֶׂר שָׁנִים׃

Versio VUL. LAT.

29 Ephraim etiam non interfecit Chananæum, qui habitabat in 30 Gazer, sed habitavit cū eo. Zabulon non delevit habitatores Cetron, & Naalol: sed habitavit Chananæus in medio ej', fa-31 ctúsq; est ei tributarius. Aser quoq; non delevit habitatores Accho, & Sidonis, Ahalab, & Achazib, & Helba, & Aphec, & 32 Rohob: Habitavítq; in medio Chananæi habitatoris illi' ter-33 ræ, nec interfecit eū. Nephthali quoque nō delevit habitatores Bethsames, & Bethanath: & habitavit inter Chananæū habitatorē terræ, fuerúntq; ei Bethsa-34 mitæ et Bethanitæ tributarii. Arctavítq; Amorrhæus filios Dan in monte, nec dedit eis locū ut 35 ad planiora descenderent: Habitavítq; in monte Hares, quod interpretatur Testaceo, in Aialon & Salebim. Et aggravata est manus domûs Joseph, fa-36 ctúsq; est ei tributari'. Fuit autē terminus Amorrhæi ab Ascensu Scorpionis, petra, & superiora loca.

CAP. II.

1 Ascendítq; Angelus Dñi de Galgalis ad Locū flentiū, et ait; Eduxi vos de Ægypto, & introduxi in terrā, pro qua juravi patrib' vestris: & pollicit' sū, ut non facerem irritū pactum meum vobiscum in sempiter-2 num: Ita duntaxat ut non feriretis fœdus cum habitatoribus terræ hujus, sed aras eorū subverteretis: & noluistis audire vocem meam: cur hoc fe-3 cistis? Quam ob rem nolui delere eos à facie vestra: ut habeatis hostes, & dii eorum sint 4 vobis in ruinam. Cúmque loqueretur Angelus Dñi hæc verba ad omnes filios Israel: elevaverunt ipsi vocē suā & fleve-5 runt. Et vocatum est nomen loci illi', Loc' flentium, sive lacrymarum: immolaverúntque 6 ibi hostias Dño. Dimisit ergò Josue populum, & abierunt filii Israel unusquisque in possessionem suam, ut obtinerent 7 eam: Serviérúntque Domino cunctis diebus ejus, & seniorum qui longo post eum vixerunt tempore, & noverant omnia opera Domini quæ fecerat cum 8 Israel. Mortuus est autem Josue filius Nun, famulus Domini, centum & decem annorum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

29 Καὶ Ἐφραὶμ οὐκ ἐξῆρε τὸν Χαναναῖον τὸν κατοικοῦντα ἐν Γαζέρ· καὶ (φ) κατῴκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ αὐτοῦ ἐν Γαζὲρ, καὶ ἐγένετο εἰς φόρον. 30 Καὶ Ζαβουλὼν οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας (χ) Κέδρων, οὐδὲ τοὺς κατοικοῦντας (ψ) Δωμανά· καὶ κατῴκησεν ὁ Χαναναῖος ἐν μέσῳ (ω) αὐτῶν, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον. 31 Καὶ Ἀσὴρ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας Ἀκχὼ, καὶ ἐγένετο αὐτῷ εἰς φόρον, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δὼρ, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Σιδῶνα, καὶ τοὺς κατοικοῦντας Δαλὰφ, (α) τὸν Ἀσχαζὶ, καὶ τὴν Χεβδὰ, καὶ τὴν Ναὶ, καὶ τὴν Ἐρεώ. 32 Καὶ κατῴκησεν ὁ Ἀσὴρ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν, ὅτι οὐκ (β) ἠδυνήθη ἐξᾶραι αὐτόν. 33 Καὶ (γ) Νεφθαλὶ οὐκ ἐξῆρε τοὺς κατοικοῦντας (δ) Βαιθσαμὺς, καὶ τοὺς κατοικοῦντας (ε) Βαιθανάχ. καὶ κατῴκησε (ζ) Νεφθαλὶ ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου τοῦ κατοικοῦντος τὴν γῆν· οἱ δὲ κατοικοῦντες (ε) Βαιθσαμὺς καὶ τὴν (ζ) Βαιθενὲθ, ἐγένοντο αὐτοῖς εἰς φόρον. 34 Καὶ ἐξέθλιψεν ὁ Ἀμορραῖος τοὺς υἱοὺς Δὰν εἰς τὸ ὄρος, ὅτι οὐκ (η) ἀφῆκαν αὐτὸν καταβῆναι εἰς τὴν κοιλάδα. 35 Καὶ ἤρξατο ὁ Ἀμορραῖος κατοικεῖν ἐν τῷ (θ) ὄρει τῷ ὀστρακώδει, ἐν ᾧ αἱ ἄρκοι καὶ ἐν ᾧ αἱ ἀλώπεκες, ἐν τῷ Μυρσινῶνι, καὶ ἐν Θαλαβίν. καὶ ἐβαρύνθη ἡ χεὶρ οἴκου Ἰωσὴφ ἐπὶ τὸν Ἀμορραῖον, καὶ (ι) ἐγενήθη αὐτοῖς εἰς φόρον. 36 Καὶ τὸ ὅριον τοῦ (κ) Ἀμορραίου ἀπὸ τῆς ἀναβάσεως Ἀκραβὶν ἀπὸ τῆς πέτρας καὶ ἐπάνω.

Κεφ. β'.

1 Καὶ ἀνέβη ἄγγελος κυρίου ἀπὸ Γαλγὰλ ἐπὶ τὸν κλαυθμῶνα καὶ ἐπὶ Βαιθὴλ καὶ ἐπὶ τὸν οἶκον Ἰσραὴλ, καὶ εἶπε πρὸς (α) αὐτοὺς, Τάδε λέγει κύριος, Ἀνεβίβασα ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, καὶ (β) εἰσήγαγον ὑμᾶς εἰς τὴν γῆν ἣν (γ) ὤμοσα τοῖς πατράσιν (δ) ὑμῶν· καὶ εἶπα, Οὐ διασκεδάσω τὴν 2 διαθήκην μου τὴν μεθ' ὑμῶν εἰς τὸν αἰῶνα. Καὶ ὑμεῖς οὐ διαθήσεσθε διαθήκην τοῖς ἐγκαθημένοις εἰς τὴν γῆν ταύτην, οὐδὲ τοῖς θεοῖς αὐτῶν (ε) προσκυνήσετε, ἀλλὰ τὰ γλυπτὰ αὐτῶν συντρίψετε, (ζ) τὰ θυσιαστήρια αὐτῶν (η) καθελεῖτε. καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου, (θ) ὅτι 3 ταῦτα ἐποιήσατε. (ι) Κἀγὼ εἶπον, Οὐ μὴ ἐξάρω αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν, καὶ ἔσονται ὑμῖν εἰς συνοχὰς, καὶ οἱ θεοὶ αὐτῶν ἔσονται ὑμῖν 4 εἰς σκάνδαλον. Καὶ ἐγένετο ὡς ἐλάλησεν ὁ ἄγγελος κυρίου τοὺς λόγους τούτους (κ) πρὸς πάντας υἱοὺς Ἰσραὴλ, καὶ ἐπῆραν ὁ λαὸς τὴν φωνὴν 5 αὐτῶν καὶ ἔκλαυσαν. (λ) Καὶ ἐπωνόμασαν τὸ ὄνομα τοῦ τόπου ἐκείνου, (μ) Κλαυθμῶνες· καὶ (ν) 6 ἐθυσίασαν ἐκεῖ τῷ κυρίῳ. Καὶ ἐξαπέστειλεν Ἰησοῦς τὸν λαὸν, (ξ) καὶ ἦλθεν ἀνὴρ εἰς τὴν κληρονομίαν αὐτοῦ κατακληρονομῆσαι τὴν γῆν. Καὶ 7 ἐδούλευσεν ὁ λαὸς τῷ κυρίῳ πάσας τὰς ἡμέρας Ἰησοῦ καὶ πάσας τὰς ἡμέρας τῶν πρεσβυτέρων, ὅσοι ἐμακροημέρευσαν μετὰ Ἰησοῦ, ὅσοι ἔγνωσαν πᾶν τὸ ἔργον κυρίου τὸ μέγα (ο) ὅσα ἐ-8 ποίησε ἐν τῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ δοῦλος (π) κυρίου, υἱὸς ἑκατὸν δέκα ἐτῶν.

cum Translatione LATINA.

29 Et Ephraem non abstulit Chananæū habitantē in Gazer. Et habitavit Chananeus in medio ejus in Gazer: & (ee) factus est in tributū. 30 Et Zabulon non abstulit habitantes Cedron, neq; habitantes Domana. Et habitavit Chananæus in medio eorū: et factus est ei in tributū. 31 Et Aser non abstulit habitantes Accho: (ff) & factus est ei in tributū, & habitantes Dor, & habitātes Sidona, & habitantes Dalaph, Aschazi, & Chebda, & Nai, & Ereo. 32 Et habitavit Aser in medio Chananæi habitantis terrā: quoniā non potuit auferre eum. 33 Et Nephthali non abstulit habitantes Bethsamys & habitantes Bethanach. Et habitavit (gg) Nephthali in medio Chananæi habitantis terram. Habitantes autem Bethsamys, & (hh) Betheneth, facti sunt eis in tributū. 34 Et contribulavit Amorrhæus filios Dan in monte; quoniā (ii) non permiserunt eū descendere in vallē. 35 Et cœpit Amorrhæ' habitare in monte (kk) Testaceo, (ll) in quo ursi, et in quo vulpes) in Myrsinoni, & in Thalabin. Et gravata est manus domûs Ioseph super Amorrhæum: & factus est (mm) eis in tributū. 36 Et terminus Amorrhæi ab ascensu Acrabin à petra & suprà.

CAP. II.

1 Et ascendit Angelus Domini de Galgal super (a) Clauthmona, & super Bethel, & super domū Israel: & dixit ad eos; Hæc dicit Dominus, Ascendere vos feci de Ægypto: & induxi vos in terrā, quā juravi patrib' vestris. Et dixi, Non dissipabo testamentū meū, quod vobiscū, in seculū. 2 Et vos non disponetis testamentū iis qui insident in terra hac, neq; deos eorum adorabitis: sed sculptilia eorū conteretis, altaria eorum destruetis. Et non exaudistis vocē meā, (b) quoniā hæc fecistis. 3 Et ego dixi, (c) Non auferā eos à facie vestra: & erunt vobis in angustias: & dii eorum erunt vobis in scandalū. 4 Et factū est, postquā locutus est angelus Domini verba hæc ad omnes filios Israel; & elevaverunt populus vocē suā, et ploraverunt. 5 Et cognominaverunt nomen loci illius, (d) Clauthmones, [id est, plorationes.] Et sacrificaverunt ibi Domino. 6 Et dimisit Iesus populum: & (e) venit vir ad hæreditatem suā hæreditare terram. 7 Et servivit populus Domino omnes dies Iesu, & omnes dies seniorum, qui prolongaverunt dies (f) cum Iesu, quicunq; cognoverunt omne opus Domini magnum, (g) quæcunq; fecit in Israel. Et mortu' est Iesus filius Naue servus Domini, filius centum decem annorum. 8

MS. A. (φ) κατῴκει (χ) Χεβρὼν, καὶ τοὺς (ψ) Ἐναμμάν· (ω) αὐτοῦ, καὶ ἐγένετο εἰς (α) καὶ τὸν Ἀσχενάει, καὶ τὴν Σχεδιὰν, καὶ τὴν Ναφὲκ, καὶ τὴν Ῥοώβ. Καὶ κατῴκησεν Ἀσὴρ (β) ἐδυνάσθη (γ) Νεφθαλὶμ (δ) Βεθσαμὺς, οὐδὲ τοὺς (ε) Βαιθενέθ. (ζ) Ἰσραὴλ ἐν μέσῳ (ε) Βεθσαμὺς (ζ) Βεθενὲκ, ἐγενήθησαν (η) ἀφῆκεν (θ) ὄρει τῷ Μυρσινῶνος, οὗ αἱ ἄρκοι καὶ αἱ ἀλώπεκες. Καὶ ἐβαρύνθη χεὶρ (ι) ἐγένετο εἰς (κ) Ἀμορραίου ὁ Ἰδουμαῖος ἐπάνω Ἀκραβεὶν ἐπὶ τῆς. Κεφ. β'. MS. A. αὐτοὺς, Κύριος κύριος ἀνεβίβασεν ὑμᾶς (β) εἰσήγαγεν (γ) ὤμοσεν (δ) ὑμῶν τοῦ δοῦναι ὑμῖν· καὶ εἶπεν ὑμῖν, Οὐ διασκεδάσω (ε) οὐ μὴ προσκυνήσητε, (ζ) καὶ τὰ (η) κατακαύσετε. καὶ οὐκ (θ) ὅτε (ι) Καὶ ἐγὼ εἶπα, Οὐ προσθήσω τοῦ μετοικίσαι τὸν λαὸν, ὃν εἶπα τοῦ ἐξολεθρεῦσαι αὐτοὺς ἐκ προσώπου (κ) πρὸς πάντα Ἰσραὴλ, καὶ ἐπῆρεν (λ) Διὰ τοῦτο ἐκλήθη τὸ ὄνομα (μ) Κλαυθμών· (ν) ἔθυσαν (ξ) καὶ ἀπῆλθαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἕκαστος εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ εἰς τὴν κληρονομίαν τοῦ κατακληρονομῆσαι (ο) ὃ ἐποίησεν τῷ (π) κυρίου, ἑκατὸν δέκα ἐτῶν.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

29 ודבית אפרים לא תריכו ית כנענאי דיתבין בגזר ויתיבו כנענאי ביניהון בגזר: דבית זבולן
30 לא תריכו ית יתבי קטרון וית יתבי נהלול ויתיבו כנענאי ביניהון והוו למסקי מסין:
31 דבית אשר לא תריכו ית יתבי עכו וית יתבי צידון וית אחלב וית אכזיב וית חלבה וית
32 אפיק וית רחוב: ויתיבו דבית אשר בגו כנענאי יתבי ארעא ארי לא תרכנון: דבית
33 נפתלי לא תריכו ית יתבי בית שמש וית יתבי בית ענת ויתיבו בגו כנענאי יתבי ארעא
34 ויתבי בית שמש ובית ענת הוו להון למסקי מסין: ודחקו אמוראי ית בני דן לטורא ארי
35 לא שבקונון למחת למישרא: ושרי אמוראה למתב בטור חרס באילון ובשעלבים
36 ותקיפת יד בית יוסף והוו למסקי מסין: ותחום אמוראה ממסקני עקרבים מן כיפא
ולעלא:
ב
1 וסליק נביא בשליחות מן קדם יי מן גלגלא לבוכים ואמר אסקית יתכון ממצרים
2 ואעלית יתכון לארעא די קיימית לאבהתכון ואמרית לא אשני קימי עמכון לעלם: ואתון
לא תגזרון קים ליתבי ארעא הדא אגוריהון תתרעון ולא קבלתון למימרי מא דא
3 עבדתון: ואף אמרית לא אתריך יתהון מן קדמיכון ויהון לכון למעיקין וטעותהון יהון
4 לכון לתקלא: והוה כד מליל נביא דיי ית פתגמיא האלין לכל בני ישראל וארימו עמא
5 ית קלהון ובכו: וקרו שמא דאתרא ההוא בוכים ונכיסו תמן נכסת קודשיא קדם יי:
6 ושלח יהושע ית עמא ואזלו בני ישראל גבר לאחסנתיה למירת ית ארעא: ופלחו
7 עמא קדם יי כל יומי יהושע וכל יומי סביא די אוריכו יומין בתר יהושע דחזו ית כל
8 עובדא דיי רבא די עבד לישראל: ומית יהושע בר נון עבדא דיי בר מאה ועשר שנין:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

29 Et dom' Ephraim non *extirpavit* Chenaghanæos qui habitantes in Gazer: & habitarunt Chenaghanæi inter eos in Gazer. 30 Domus Zebulun non extirpavere habitantes Kitron, & habitantes Nahhalol; & habitarunt Chenaghanæi inter eos, & fuerunt ad collatores tributorum. 31 Domus Aser non extirparunt habitantes Ghacho, & habitantes Szidon, & Ahhlab, & Achzib, & Hhelba, & Aphic, & Rehhob. 32 Et habitaverunt *domus* Aser inter Chenaghanæos habitatores terræ, quoniā non extirparunt eos. 33 *Domus* Neptali nō extirpaverunt habitatores BethSemes, et habitatores Beth-Ghanath; & habitarunt in medio Chenaghanæorū habitatorū terræ; & habitatores Beth-Semes & Beth-Ghanath fuerunt illis in collatores tributorum. 34 Et arctaverunt Æmorrhæi filios Dan ad montem, quoniā non siverunt eos ad descendendum in planitiem. 35 Et *cœpit Æmorrhæ'* ad habitandū in monte Hharezz in Ajalon, & in Saghalabim; & *invaluit manus* domus Joseph, & fuerunt in collatores tributorum. 36 Et terminus Æmorrhæi in ascensu Ghakrabim à Petrâ & supra.

CAP. II.

1 Et ascendit Propheta in legatione ab-ante Dñm à Gilgelâ ad Bochim: Et dixit; Eduxi vos ex Ægypto, et ascendere feci vos ad terrā quā juravi patrib' vestris, et dixi: Non alterabo fœd' meū; quod vobiscū in seculū. 2 Et vos non pangatis fœd' habitatorib' terræ huj', altaria eorū excidetis; & non obedistis dicto meo: quid hoc fecistis? 3 Et etiā dixi: Non exterminabo eos ab-ante vos, & erunt vobis ad tribulantes; & abominationes eorū erūt vobis ad offendiculū. 4 Et fuit, cū locut' est *Propheta* Dei verba hæc omnib' filiis Israel; & elevarūt popul' vocē suam, & fleverunt. 5 Et vocarunt nomen loci illi' Bochim; & obtulerunt ibi oblationē sanctitatū ante Dominū. 6 Et dimisit Josue populū, & abierunt filii Israel, vir ad possessionē suā, ad hæreditandū terrā. 7 Et servierunt popul' ante Dominū omnib' dieb' Josue, & omnib' dieb' senū, qui prolongarunt dies post Josue; & qui viderunt omne factū Domini magnū quod fecit Israeli. 8 Et mortu' est Josue filius Nun, servus Domini; filius centum & decem annorum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

29 * ܘܐܦܪܝܡ ܠܐ ܐܘܒܕ ܠܟܢܥܢܝܐ ܕܝܬܒ ܒܓܙܪ. ܘܝܬܒܘ ܟܢܥܢܝܐ ܒܝܢܬܗܘܢ ܒܓܙܪ.
30 * ܘܙܒܘܠܘܢ ܠܐ ܐܘܒܕ ܠܥܡܘܪܝ ܩܛܪܘܢ. ܘܠܥܡܘܪܝ ܢܗܠܠ. ܘܝܬܒܘ ܟܢܥܢܝܐ ܥܡܗ.
ܘܐܫܬܥܒܕܘ ܠܡܕܐܬܐ. * ܘܐܫܝܪ ܠܐ ܐܘܒܕ ܠܥܡܘܪܝ ܥܟܘ. ܘܠܥܡܘܪܝ ܨܝܕܘܢ. ܘܠܚܒܠ ܘܠܐܝܙܒܠ 31
ܘܠܚܠܒܐ ܘܠܐܦܝܩ ܘܠܪܚܘܒ. * ܘܝܬܒ ܐܫܝܪ ܒܝܢܬ ܟܢܥܢܝܐ ܥܡܘܪܝ ܐܪܥܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܘܒܕ 32
ܐܢܘܢ. * ܘܢܦܬܠܝ ܠܐ ܐܘܒܕ ܠܥܡܘܪܝ ܒܝܬ ܫܡܫ. ܘܠܥܡܘܪܝ ܒܝܬ ܥܢܬ. ܘܝܬܒ ܒܝܬ 33
ܟܢܥܢܝܐ ܥܡܘܪܝ ܐܪܥܐ. ܘܥܡܘܪܝ ܒܝܬ ܥܢܬ. ܘܥܡܘܪܝ ܒܝܬ ܫܡܫ. ܘܐܫܬܥܒܕܘ ܠܗܘܢ
ܠܡܕܐܬܐ. * ܘܐܠܨܘ ܐܡܘܪܝܐ ܠܒܢܝ ܕܢ ܠܛܘܪܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܫܒܩܘ ܐܢܘܢ ܠܡܚܬ 34
ܠܡܫܪܐ. * ܘܐܬܛܦܝܣܘ ܐܡܘܪܝܐ ܠܡܬܒ ܒܐܪܥܐ ܕܚܪܣ ܒܛܘܪܐ. ܒܐܝܠܘܢ ܘܒܫܥܠܒܝܢ. 35
ܘܥܫܢܬ ܐܝܕܐ ܕܒܝܬ ܝܘܣܦ. ܘܐܫܬܥܒܕܘ ܠܡܕܐܬܐ. * ܘܬܚܘܡܐ ܕܐܡܘܪܝܐ. ܡܢ ܡܣܩܢܐ 36
ܕܥܩܪܒ. ܡܢ ܫܘܥܐ ܘܠܥܠ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܒ *

* ܘܣܠܩ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܡܢ ܓܠܓܠܐ ܠܒܟܝܡ. ܘܐܡܪ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ 1
ܡܪܝܐ. ܐܢܐ ܐܣܩܬܟܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܐܥܠܬܟܘܢ ܠܐܪܥܐ ܕܝܡܝܬ ܠܐܒܗܝܟܘܢ. ܘܐܡܪܬ.
ܠܐ ܐܒܛܠ ܩܝܡܝ ܕܥܡܟܘܢ. ܠܥܠܡ. * ܘܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܬܣܝܡܘܢ ܩܝܡܐ ܠܥܡܘܪܝ ܐܪܥܐ ܗܕܐ. 2
ܡܕܒܚܝܗܘܢ ܬܣܬܘܪܘܢ. ܘܠܐ ܫܡܥܬܘܢ ܠܩܠܝ. ܠܡܢܐ ܗܟܢܐ ܥܒܕܬܘܢ. * ܐܦ ܐܢܐ ܗܟܢܐ 3
ܐܡܪܬ. ܕܠܐ ܐܘܒܕ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܘܢܗܘܘܢ ܠܟܘܢ ܠܣܪܝܩܘܬܐ. ܘܐܠܗܝܗܘܢ ܢܗܘܘܢ
ܠܟܘܢ ܠܬܘܩܠܬܐ. * ܘܟܕ ܐܡܪ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܡܠܐ ܗܠܝܢ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܐܪܝܡ ܥܡܐ ܟܠܗ 4
ܩܠܗܘܢ. ܘܒܟܘ. * ܘܩܪܐ ܥܡܐ ܫܡܗ ܕܐܬܪܐ ܗܘ. ܒܟܝܡ. ܘܕܒܚܘ ܬܡܢ ܠܡܪܝܐ. * ܘܫܪܐ 5 6
ܝܫܘܥ ܠܥܡܐ. ܘܐܙܠܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܓܒܪ ܠܝܪܬܘܬܗ. ܠܡܐܪܬ ܐܪܥܐ. * ܘܦܠܚܘ ܥܡܐ 7
ܠܡܪܝܐ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܗ ܕܝܫܘܥ. ܘܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܩܫܝܫܐ ܕܐܘܪܟܘ ܒܬܪ ܝܫܘܥ.
ܘܚܙܘ ܟܠܗܘܢ ܥܒܕܘܗܝ ܕܡܪܝܐ. ܘܪܘܪܒܬܐ ܕܥܒܕ ܠܐܝܣܪܝܠ. * ܘܡܝܬ ܝܫܘܥ ܥܒܕܗ 8
ܕܡܪܝܐ. ܟܕ ܒܪ ܡܐܐ ܘܥܣܪ ܫܢܝܢ.

29 Aphrem quoque non extinxit Chananæum habitantem in Gazer, sed habitârunt inter eos Chananæi in Gazer. 30 Nec Zebolon consumpsit habitatores Ketron, nec habitatores Jahlil; sed habitârunt Chananæi cum ipso, sub tributum tamen subacti. 31 Nec Asir peremit habitatores Acco, nec habitatores Sidon, nec Hebel, Jezabel, Halaba, Aphec, & Rehob: 32 Sèd habitavit Asir inter Chananæos habitatores terræ illius, eò quòd non peremerint eos. 33 Nephtali non consumpsit incolas Beth-semes, nec incolas Beth-anath; sed habitârunt inter Chananæos habitatores terræ illius, incolas Beth-anath, & incolas Beth-semes; hi autem subacti fuerunt ab illis sub tributum. 34 Propulsârunt Amorrhæos filii Dan ad montem, nec permiserunt illis ut descenderent in vallem. 35 Acquieverunt Amorrhæi habitare in terra Hedes in monte, in Alun, & Scjaalbin: invalescente autē manu domûs Joseph, sub tributum subegerunt eos. 36 Porrò limes Amorrhæi fuit ab acclivi Acron, à rupe & suprá.

CAP. II.

1 PRæterea ascendens Angelus Domini de Galgala ad Bechian, dixit filiis Israel, Ita dicit Dominus, Ego extraxi vos è terra Ægypti, & adduxi vos ad terram pro qua juraveram patribus vestris, & dixi me nunquam aboleturum pactū meū quod *pepigeram* vobiscum. 2 Vos verò ne fœdus ineatis cum habitatoribus hujus terræ, altaria eorum funditùs evertite; & non audistis vocē meā: cur ita fecistis? 3 Ego quoq; sic dixi, Non absumā eos à conspectu vestro, eruntq; vobis in vanitatē, & dii eorum erunt vobis in offensionē. 4 Cúmque pronuntiâsset Angelus Dñi hujusmodi verba Israeli, sublatâ universus populus voce suâ, fleverunt. 5 Vocavitq; populus nomen loci illius, Bechian; & sacrificaverunt ibidem Dño. 6 Deinde dimisit Jesus populum, & abierunt filii Israel, quisq; in possessionem suam ad acquirendam terram. 7 Et coluerunt populus Dñm cunctis diebus Jesu, & cunctis diebus seniorum qui post Jesum remansêre, & viderant omnia opera Dñi, & ingentia facta quæ præstiterat in Israelem. 8 Et mortuus est Jesus servus Domini, annos natus centum ac decem,

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

29 30 * وبنو افرايم لم يقتلوا الكنعانيين المقيمين بجزر* وسكن الكنعانيون عندهم في جزر* وبنو
زابلون ايضا لم يهلكوا اهل قطرون* واهل نهلال ولكن سكنوا الكنعانيون عندهم* واستادوهم
31 الخراج* وبنو اشير لم يهلكوا اهل عكا* وصيدون* واهل حبال وإيزبال* وحلبا* واهل افاق* ورحوب*
32 33 * وسكن بنو اشير بين الكنعانيين اهل الارض* لانهم لم يقتلوهم* وبنو نفتالي لم يقتلوا
اهل بيت شمس واهل عنات* ولكن سكنوا بين الكنعانيين اهل الارض بين اهل بيت
34 شمس واهل عنات* واستادوهم الخراج* فاما بنو دان فابعدوا الاموراييين الي الجبل* ولم
35 يتركوهم ان ينزلوا الي الغور* ورضي الاموراييون ان ينزلوا جبال ارض حداس في الون
36 وساعلبين* وقوي بنو يوسف عليهم* واستادوهم الخراج* وكان تخوم الاموراييين من عقبة
عقرون من اصل الكهف الي فوق* * الفصل الثاني * *وصعد ملك الرب من 1
الجلجال الي بخي* وقال لبني اسرايل* هكذا يقول الرب* انا الذي اصعدتكم من ارض مصر*
واتيت بكم الي الارض التي اقسمت لآبايكم* وقلت اني لا ابطل عهدي الذي عاهدتكم الي
2 الابد* امرتكم ان لا تعاهدوا اهل هذه الارض* ولكن استاصلوا مذابحهم* ولم تقبلوا* ولم
3 تطيعوني* فلماذا صنعتم هذا الصنيع* وانا ايضا قد قلت اني لا اهلكهم من امامكم* ولكن
4 يكونون لكم ضلالة* ويكون لكم آلهتهم عثرة* فلما قال ملك الرب لبني اسرايل هذا القول
5 رفع القوم اصواتهم بالبكاء* ودعوا اسم ذلك الموضع بكا اي موضع البكاء* وذبحوا هناك ذبايح
6 7 للرب* ولما ارسل يوشع الشعب* وانصرف كل امرء الي موضعه ليرثوا الارض* وعبد الشعب الرب كل
ايام حياة يوشع* وطول ايام المشيخة الذين عاشوا بعد يوشع دهرا* وعاينوا الاعاجيب التي
8 اكملها الله لبني اسرايل* وتوفي يوشع بن نون عبد الرب بن ميه وعشرين سنه*

29 *Filii Ephraim non occiderunt Chananæos habitantes in Gazer, sed habitârunt Chananæi apud ipsos in Gazer.* 30 *Filii quoque Zabulon non perdiderunt incolas Ketron, nec incolas Nahlal; verùm habitârunt Chananæi apud ipsos, imposueruntq; eis tributū.* 31 *Itē filii Asir non perdiderunt cives Acca & Sidon, nec cives Habbal, Izabel, & Helba, neq; cives Aphac & Rehob:* 32 *Imò habitârunt filii Asir inter Chananæos incolas terræ illius, quandoquidem non occiderunt illos.* 33 *Filii Nephtali non occiderunt incolas Beth-semes, neq; incolas Anath, sed habitârunt inter Chananæos terricolas, inter cives Beth-semes, & cives Anath; imposuêre tamen eis tributum.* 34 *Porrò filii Dan expulerunt Amorrhæos ad montem, nec permiserunt eis descendere in vallem.* 35 *Libuitq; Ammorrhæis degere in montibus terræ Hadas, in Alun, & Scjaalbin: prævaluerunt autem eis filii Joseph, & adegerunt illos ad tributum.* 36 *Erat autem terminus Amorrhæorum ab acclivi Acron, ab radice rupis sursum tendendo.*

CAP. II.

1 *Ascendit autem Angelus Domini de Galgal in Bochia, & dixit ad filios Israel, Sic ait Dominus, Ego sum qui extraxi vos de terra Ægypti, & adduxi vos in terram pro qua juraverā patribus vestris, & dixerā me non abrogaturum fœdus meū quod pepigerā vobiscum, in æternū.* 2 *Præceperam vobis ne pacisceremini cum incolis hujus terræ, imò aras eorū evelleretis; vos autem non acquievistis, neq; obedivistis mihi: quare tantū facinus commisistis?* 3 *Quamobrem ego etiam dixi me non expulsurū eos à conspectu vestro, sed eos errori vobis futuros, & deos eorum fore vobis offendiculo.* 4 *Hæc verba cùm dixisset Angelus Domini ad filios Israel, extulit populus voces suas cum fletu.* 5 *Et loco illi nomen indiderunt Bocha, idest, Locus fletûs; & mactaverunt ibi victimas Domino.* 6 *Deinde cùm dimisisset Josue populū, abiit unusquisq; in locū suū ad possidendum terrā.* 7 *Coluitq; populus Dominū cunctis diebus vitæ Josue, & omnibus diebus seniorū qui aliquandiu vixerunt post Josue, & viderant universa miracula quæ peregerat Deus erga filios Israel.* 8 *Defuncto autem Josue filio Nun, servo Domini, annos nato centum viginti.*

ספר שופטים : ב

monte in,Heres Thimnath in ej⁹ hæreditatis termino in eum ſepelierunt Et
9 ויקברו אותו בגבול נחלתו בתמנת־חרס בהר
illa generatio omnis etiam Et Ghabas montis aquilone ab,Ephraim
10 אפרים מצפון להר־געש׃ וגם כל־הדור ההוא
non qui ,eos poſt alia generatio ſurrexitque:ſuos patres ad *ſunt collecti*
נאספו אל־אבותיו ויקם דור אחר אחריהם אשר לא־
.Iſraeli fecit quod *factum* etiam &,Dominum noverunt
ידעו את־יהוה וגם את־המעשה אשר עשה לישראל׃
ſervierunt &,Domini oculis in malum Iſrael filii Feceruntque
11 ויעשו בני־ישראל את־הרע בעיני יהוה ויעבדו את־
educentem ,ſuorum patrum Deum Dominum dereliquerũt Et .Behalim
12 הבעלים׃ ויעזבו את־יהוה אלהי אבותם המוציא
diis è ,alienos deos poſt iverunt & ,Ægypti terra è eos
אותם מארץ מצרים וילכו אחרי אלהים אחרים מאלהי
irritaverunt & ,eis ſe incurvaverũt & ,eorum *circuitus* qui ,populorum
העמים אשר סביבותיהם וישתחוו להם ויכעסו את־
.Aſtaroth & ,Bahal ſervierunt &,Dominũ Dereliquerũtq; .Dominũ
13 יהוה׃ ויעזבו את־יהוה ויעבדו לבעל ולעשתרות׃
: diripientiũ manu in eos *dedit* & ,Iſrael *in* Domini *naſus* eſt iratus Et
14 ויחר־אף יהוה בישראל ויתנם ביד שסים
non & ,circuitu à eorũ inimicorũ manu in eos *vendidit* & ,eos diripuerũt &
וישסו אותם וימכרם ביד אויביהם מסביב ולא־
,egrediebãtur *quò omni In* .*ſuorum inimicorum facies in* ſtare ultrà potuerũt
15 יכלו עוד לעמד לפני אויביהם׃ בכל אשר יצאו
ſicut & ,Dominus eſt locutus ſicuti ,malum in eos *in* erat Domini manus
יד־יהוה היתה־בם לרעה כאשר דבר יהוה וכאשר
Dominus ſuſcitavit Et .valde *eis fuit anguſtia* & : eis Dominus juravit
16 נשבע יהוה להם ויצר להם מאד׃ ויקם יהוה
ſuos judices *ad* etiam Et .eos diripientiũ manu è eos ſervaverũt & ,Judices
17 שפטים ויושיעום מיד שסיהם׃ וגם אל־שפטיהם
:eis ſe incurvaverũt & ,alienos Deos poſt ſunt fornicati *quia*,audierũt non
לא שמעו כי זנו אחרי אלהים אחרים וישתחוו להם
præcepta *audiendũ ad*,eorũ patres ambulaverãt *qua* via de citò receſſerũt
סרו מהר מן־הדרך אשר הלכו אבותם לשמע מצות־
,Judices eis Dominus ſuſcitaret cùm Et .ſic fecerunt non ; Domini
18 יהוה לא־עשו כן׃ וכי־הקים יהוה להם שפטים
eorũ inimicorũ manu è eos ſervabat & ,judice cum Dominus erat &
והיה יהוה עם־השפט והושיעם מיד איביהם
facie à eorum *gemitu à* Dominus miſerebatur quia ; Judicis diebus omnib⁹
כל ימי השופט כי־ינחם יהוה מנאקתם מפני
,revertebãtur ,*judicem moriendo in* ,erat Et .eorũ *coarctatorum* &,*eos opprimentiũ*
19 לחציהם ודחקיהם׃ והיה במות השופט ישבו
,eis ſerviẽdo ,alienos deos poſt *eundũ ad ſuis patrib⁹ præ corrũpebant ſe* &
והשחיתו מאבותם ללכת אחרי אלהים אחרים לעבדם
ſua via de & ,ſuis actibus de faciebãt cadere non : eis ſe incurvando &
ולהשתחות להם לא הפילו ממעלליהם ומדרכם
quod eo Pro :dixit & ,Iſrael *in* Domini *naſus* eſt iratus Et .dura
20 הקשה׃ ויחר־אף יהוה בישראל ויאמר יען אשר
,eorum patribus præcepi quod meum pactũ iſta gens ſunt transgreſſi
עברו הגוי הזה את־בריתי אשר צויתי את־אבותם
expellendum ad addam non ego Etiam :meæ voci obedierunt non &
21 ולא שמעו לקולי׃ גם־אני לא אוסיף להוריש
.eſt mortuus & ,Jehoſuah dimiſit quas gentibus de ,eorũ *faciebus à virum*
איש מפניהם מן־הגוים אשר־עזב יהושע וימת׃
viam *ipſi cuſtodientes num* , Iſrael *eis in* tentare Pro
22 למען נסות בם את־ישראל השמרים הם את־דרך
.non an ,eorum patres ſervaverunt ſicut ,*eis in ambulandũ ad*,Domini
יהוה ללכת בם כאשר שמרו אבותם אם־לא׃
eas *expellendum non ad* ,iſtas gentes Dominus dimiſit Et
23 וינח יהוה את־הגוים האלה לבלתי הורישם
.Jehoſuah manu in eas *dedit* non & : citò
מהר ולא נתנם ביד־יהושע׃

Verſio VULG. LAT.

9 Et ſepelierunt eũ in finib⁹ poſſeſſionis
ſuæ in Thamnathſare
in monte Ephraim, à Septentrionali
plaga montis Gaas.
10 Omniſque illa generatio congregata
eſt ad patres ſuos : &
ſurrexerunt alii, qui non noverant
Dominũ, & opera quæ
11 fecerat cũ Iſraël. Feceruntq;
filii Iſrael malũ in conſpectu
12 Dñi, & ſervierunt Baalim. Ac
dimiſerunt Dñm Deum patrũ
ſuorũ, qui eduxerat eos de
terra Ægypti : & ſecuti ſunt
deos alienos, deóſq; populorum,
qui habitabant in circuitu
eorũ, & adoraverunt eos :
& ad iracundiã concitaverunt
13 Dñm, Dimittentes eũ, & ſervientes
14 Baal & Aſtaroth. Iratúſque
Dñs contra Iſrael, tradidit
eos in man⁹ diripientiũ:
qui ceperunt eos, & vendiderunt
hoſtibus, qui habitabant
ꝑ gyrum : nec potuerunt
15 reſiſtere adverſariis ſuis : Sed
quocunq; pergere voluiſſent,
man⁹ Dñi ſuper eos erat, ſicut
locut⁹ eſt, & juravit eis : &
16 vehementer afflicti ſunt. Suſcitavítq;
Dñs judices, qui liberarent
eos de vaſtantiũ manibus
: Sed nec eos audire voluerunt,
17 Fornicantes cum diis
alienis, & adorantes eos. Citò
deſeruerunt viã, ꝑ quã ingreſſi
fuerãt patres eorum: & audientes
mandata Dñi, omnia fecêre
18 contraria. Cúmque Dñs
judices ſuſcitaret, in dieb⁹ eorũ
flectebatur miſericordiâ, &
audiebat afflictorũ gemit⁹, &
liberabat eos de cæde vaſtantium.
19 Poſtquã autem mortuus
eſſet judex, revertebantur, &
multò faciebant pejora quàm
fecerant patres eorum, ſequentes
deos alienos, ſervientes
eis, & adorantes illos.
Non dimiſerunt adinventiones
ſuas, & viã duriſſimã, per
quam ambulare conſueverunt.
20 Iratúſq; eſt furor Dñi in Iſrael,
& ait; Quia irritum fecit gens
iſta pactũ meũ, ꝙ pepigerã cũ
patrib⁹ eorũ, & vocem meam
21 audire contempſit : Et ego nõ
delebo gentes, quas dimiſit Joſue,
22 et mortu⁹ eſt: Ut in ipſis experiar
Iſrael, utrùm cuſtodiant
viã Dñi, & ambulent in ea, ſicut
cuſtodierunt patres eorũ,
23 an non. Dimiſit ergò Dominus
omnes nationes has, & citò
ſubvertere noluit, nec tradidit
in manus Joſue.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

9 Καὶ ἔθαψαν αὐτὸν (ρ) ἐν ὁρίῳ τῆς κληρονομίας
αὐτοῦ (σ) ἐν Θαμναθαρὲς, ἐν ὄρει Ἐφραὶμ ἀπὸ
10 Βοῤῥᾶ τοῦ ὄρους Γαάς. Καὶ πᾶσα ἡ γενεὰ ἐκείνη
προσετέθησαν πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν. καὶ
ἀνέστη γενεὰ ἑτέρα μετ' αὐτοὺς, (τ) οἳ οὐκ ἔγνωσαν
τὸν κύριον, (υ) καί γε τὸ ἔργον ὃ ἐποίησε
11 (φ) ἐν τῷ Ἰσραήλ. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ
Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν (χ) ἐνώπιον κυρίου, καὶ (ψ)
12 ἐλάτρευσαν τοῖς Βααλίμ. Καὶ ἐγκατέλιπον τὸν
(ω) κύριον τὸν θεὸν τῶν πατέρων αὐτῶν, τὸν ἐξαγαγόντα
αὐτοὺς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐπορεύθησαν
ὀπίσω θεῶν ἑτέρων ἀπὸ τῶν (α) θεῶν τῶν ἐθνῶν
τῶν περικύκλῳ αὐτῶν, καὶ προσεκύνησαν αὐτοῖς· καὶ
13 παρώργισαν τὸν κύριον, Καὶ ἐγκατέλιπον (β) αὐτὸν,
καὶ ἐλάτρευσαν (γ) τῷ Βάαλ καὶ ταῖς Ἀστάρταις.
14 Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος (δ) ἐν τῷ Ἰσραήλ.
καὶ παρέδωκεν αὐτοὺς (ε) εἰς χεῖρας προνομευόντων,
καὶ (ζ) κατεπρονόμευσαν αὐτούς· καὶ (η)
ἀπέδοτο αὐτοὺς (θ) ἐν χερσὶ τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν
κυκλόθεν, καὶ οὐκ (ι) ἠδυνήθησαν ἔτι ἀντιστῆναι
15 κατὰ πρόσωπον (κ) τῶν ἐχθρῶν αὐτῶν. Ἐν πᾶσιν
οἷς (λ) ἐπορεύοντο. καὶ χεὶρ κυρίου (μ) ἦν ἐπ'
αὐτοὺς εἰς κακὰ, καθὼς ἐλάλησε κύριος καὶ
καθὼς ὤμοσε (ν) κύριος αὐτοῖς, καὶ ἐξέθλιψεν
16 αὐτοὺς σφόδρα. Καὶ ἤγειρε κύριος κριτὰς,
καὶ ἔσωσεν (ξ) αὐτοὺς κύριος ἐκ χειρὸς τῶν
προνομευόντων αὐτούς. καί γε (ο) τῶν κριτῶν οὐχ
17 ὑπήκουσαν, Ὅτι ἐξεπόρνευσαν ὀπίσω θεῶν ἑτέρων,
καὶ προσεκύνησαν (π) αὐτοῖς. καὶ ἐξέκλιναν
ταχὺ ἐκ τῆς ὁδοῦ, ἧς ἐπορεύθησαν οἱ πατέρες
αὐτῶν τοῦ (ρ) εἰσακούειν τῶν λόγων κυρίου· οὐκ ἐποίησαν
18 (σ) οὕτω. Καὶ ὅτι ἤγειρε (τ) κύριος αὐτοῖς
κριτὰς, καὶ ἦν κύριος μετὰ τοῦ κριτοῦ, καὶ ἔσωσεν
αὐτοὺς (υ) ἐκ χειρὸς ἐχθρῶν αὐτῶν πάσας τὰς
ἡμέρας τοῦ κριτοῦ, ὅτι παρεκλήθη κύριος ἀπὸ τοῦ
στεναγμοῦ (φ) αὐτῶν ἀπὸ προσώπου τῶν πολιορκούντων
19 (χ) αὐτοὺς καὶ ἐκθλιβόντων αὐτούς. Καὶ ἐγένετο
ὡς ἀπέθνησκεν ὁ κριτὴς, καὶ ἀπέστρεψαν
καὶ πάλιν διέφθειραν ὑπὲρ τοὺς πατέρας αὐτῶν
(ψ) πορευθῆναι ὀπίσω θεῶν ἑτέρων, λατρεύειν
αὐτοῖς καὶ προσκυνεῖν αὐτοῖς. οὐκ (ω) ἀπέῤῥιψαν
τὰ ἐπιτηδεύματα αὐτῶν, (α) καὶ τὰς ὁδοὺς αὐτῶν
20 τὰς σκληράς. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν
τῷ Ἰσραὴλ· καὶ εἶπεν, Ἀνθ' ὧν ὅσα (β) ἐγκατέλιπον
τὸ ἔθνος τοῦτο τὴν διαθήκην μου ἣν ἐνετειλάμην
τοῖς πατράσιν αὐτῶν, καὶ οὐκ (γ) εἰσήκουσαν
21 τῆς φωνῆς μου, Καὶ ἐγὼ οὐ προσθήσω τοῦ ἐξᾶραι
ἄνδρα ἐκ προσώπου αὐτῶν ἀπὸ τῶν ἐθνῶν,
ὧν κατέλιπεν (δ) Ἰησοῦς υἱὸς Ναυῆ
22 ἐν τῇ γῇ· καὶ ἀφῆκε Τοῦ πειράσαι ἐν αὐτοῖς
τὸν Ἰσραὴλ, εἰ φυλάσσονται τὴν ὁδὸν κυρίου
πορεύεσθαι ἐν αὐτῇ, ὃν τρόπον (ε) ἐφύλαξαν
23 οἱ πατέρες αὐτῶν, ἢ οὔ. Καὶ ἀφῆκε κύριος
τὰ ἔθνη ταῦτα τοῦ μὴ ἐξᾶραι αὐτὰ τὸ τάχος,
καὶ οὐ παρέδωκεν αὐτὰ ἐν χειρὶ Ἰησοῦ.

Et ſepelierunt eum in termino hæreditatis 9
ejus in Thamnathares, in
monte Ephræm ab Aquilone montis
Gaas. Et omnis generatio illa 10
appoſiti ſunt ad patres ſuos. Et ſurrexit
generatio altera poſt eos,
qui non ſcierunt Dominum, &
opus, quod fecerat in Iſrael. Et fecerunt 11
filii Iſrael malignũ coram
Domino : & ſervierunt Baalim.
Et dereliquerunt Dominum Deũ 12
patrũ ſuorum, qui eduxit eos de
terra Ægypti : & ambulaverunt
poſt deos alios de diis gentium,
quæ in circuitu eorum, & adoraverunt
eos. Et exacerbârunt Dominum:
Et reliquerunt eum: et ſervierunt 13
Baal, & (h) Aſtartibus.
Et irat⁹ eſt furore Dominus in Iſrael. 14
Et tradidit eos in (i) manus
prædantium : & deprædati ſunt
eos. Et vendidit eos in manib⁹ inimicorum
ſuorum in circuitu: &
non potuerunt ultrà reſiſtere ad
faciẽ inimicorũ ſuorum In omnibus 15
in quibus (k) ibant. Et manus
Domini erat ſuper eos in mala :
ſicut locutus eſt Dominus, et ſicut
juravit Dominus eis. Et contribulavit
eos valdé. Et ſuſcitavit Domin⁹ 16
Judices: et ſalvavit eos Dominus
de manu deprædantiũ eos.
Ac ne Judicibus quidem obedierunt,
Quoniam exfornicati ſunt 17
poſt deos alios, & adoraverunt
eos. Et declinaverunt citò de via,
quâ ambulaverunt patres eorũ ad
exaudiendum verba Domini: non
fecerunt ita. Et (l) quia ſuſcitabat 18
Dominus eis Judices; & fuit
Domin⁹ cum Judice, & ſalvavit
eos de manu inimicorum eorum
omnes dies Judicis : quoniam flectebatur
Domin⁹ à gemitu eorum
à facie obſidentium eos, & contribulantium
eos. Et factum eſt, 19
poſtquàm mortuus eſt Judex; &
(m) reverterunt, & iterum corruperant
ſuper patres ſuos, eundo
poſt deos alios, ad ſerviendũ illis,
& adorandum illos. Non abjecerunt
ſtudia ſua, et vias ſuas duras.
Et iratus eſt furore Domin⁹ 20
in Iſrael, & dixit ; (n) Pro iis
quanta dereliquerunt gens hæc
teſtamentũ meum, quod mandavi
patribus eorum, et non obedierunt
voci meæ; Et ego non apponam auferre 21
virũ à facie ipſorũ de gentibus,
quas reliquit Jeſus filius
Naue in terra : Et (o) dimiſit Ad 22
tentandũ in eis Iſrael, ſi obſervarent
viã Domini ire in ea, quemadmodũ
cuſtodierũt patres eorũ,
an non. Et (p) dimittet Dñs gentes 23
has; ut non auferat illas celeriter:
Et non tradidit eas in manu Jeſu.

MS. A. (ρ) ἐν ὄρει (σ) ἐν Θαμναθαρὲς, ὡς ἐν ὄρει (τ) ὅσοι οὐκ (υ) καὶ τὸ (φ) τῷ Ἰσραήλ. (χ) ἐναντίον (ψ) ἐλάτρευον (ω) κύριον θεὸν (α) θεῶν αὐτῶν τῶν (β) τὸν κύριον, καὶ (γ) τῇ Βάαλ (δ) τῷ Ἰσραήλ. (ε) ἐν χειρὶ (ζ) ἐπρονόμευσαν (η) ἀπέδοντο (θ) ἐν χειρὶ τῶν προνομευόντων κυκλόθεν, (ι) ἠδυνάσθησαν (κ) ἐχθρῶν (λ) ἐπόρνευον. (μ) ἦν αὐτοῖς (ν) κύριος, καὶ (ξ) αὐτοὺς ἐκ (ο) τῶν αὐτῶν οὐκ ἐπήκουσαν, (π) αὐτοῖς. καὶ παρώργισαν τὸν κύριον, καὶ ἐξέκλιναν (ρ) εἰσακούειν ἐντολὰς κυρίου· (σ) οὕτως. (τ) αὐτοῖς κύριος κριτὰς, (υ) ἐν χειρὶ τῶν κριτῶν αὐτῶν (φ) αὐτῶν καὶ πρὸ προσώπου (χ) αὐτούς. Καὶ ἐγένετο (ψ) πορευθῆναι (ω) ἀπέρριψαν (α καὶ οὐκ ἀπέστησαν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτῶν τῆς σκληρᾶς. (β) ἐγκατέλειπαν (γ) ὑπήκουσαν (δ) Ἰησοῦς· καὶ ἀφῆκεν (ε) ἐφυλάξαντο οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ. Καὶ ἀφῆκαν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

9 וקברו יתיה בתחום אחסנתיה בתמנת חרס בטורא דבית אפרים מצפונא לטור געש׃
10 ואף כל דרא ההוא אתכנישו לות אבהתוהי וקם דרא אוחרנא בתריהון דלא ידעין
11 למדחל מן קדם יי ואף ית עובדא די עבד לישראל׃ ועבדו בני ישראל ית דביש קדם יי
12 ופלחו ית בעליא׃ ושבקו ית פולחנא דיי אלהא דאבהתהון דאפיק יתהון מארעא
דמצרים וטעו בתר טעות עממיא מטעות עממיא די בסחרניהון וסגידו להון וארגיזו קדם
13 14 יי׃ ושבקו ית פולחנא דיי ופלחו לבעלא ולעשתרתא׃ ותקיף רוגזא דיי בישראל
ומסרינון ביד בוזזיהון ובזו יתהון ומסרנון ביד בעלי דבביהון מסחור סחור ולא יכילו
15 עוד למקם קדם בעלי דבביהון׃ בכל אתר די נפקו מחא מן קדם יי הות בהון לבישא
16 כמא דמליל יי וכמא דקיים יי להון ועקת להון לחדא׃ ואקים יי נגידין ופרקנון מיד בוזזיהון׃
17 ואף מן נגידיהון לא קבילו ארי טעו בתר טעות עממיא וסגידו להון סטו בפריע מן
18 אורחא דאזלו אבהתהון לקבלא פקודיא דיי לא עבדו כן׃ וארי אקים יי להון נגידין והוה
מימרא דיי בסעדיה דנגידא ופריק להון מיד בעלי דבביהון כל יומי נגידא ארי מתיב
19 מקדם מימרא דאמר יי ומקבל צלותהון ופריק להון מן קדם דחקיהון ומשעבדיהון׃ והוה כד
מאת נגידא תיבין ומחבלין מאבהתהון למהך בתר טעות עממיא למפלחהן ולמסגד
20 להן לא שבקין מעובדיהון בישיא ומאורחתהון מקלקלתא׃ ותקיף רוגזא דיי בישראל
21 ואמר חלף די עברו עמא הדין על קימי די פקדית ית אבהתהון ולא קבילו למימרי׃
22 אף אנא לא אוסיף לתרכא אנש מן קדמיהון מן עממיא די שבק יהושע ומית׃ בדיל
לנסאה בהון ית ישראל הנטרין אנון ית אורחן דתקנן קדם יי למהך בהון כמא די נטרו
23 אבהתהון אם לא׃ ושבק יי ית כל עממיא האלין בדיל דלא לתרכותהון בפריע ולא
מסרנון בידא דיהושע׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et ſepelierunt eũ in termino hæreditatis ejus, in Thimnath Zzarahh, in 9
monte dom⁹ Ephraim à Septentione montis Gaghas. Et etiã omnis generatio 10
illa congregati ſunt ad *patres ſuos*; & ſurrexit generatio alia poſt eos,
qui non noverunt ad timendũ ab-ante Dñm, & etiã facta quæ fecit Iſraeli.
Et fecerunt filii Iſrael id quod malũ ante Dominum; & coluerunt Baghalaja. 11
Et reliquerunt cultũ Domini Dei patrum eorũ qui eduxit eos de 12
terrâ Ægypti; & erraverunt poſt errores *populorũ* ab errore populorum,
qui in circuitu eorum : & adoraverunt eos, & irritaverunt ante Dominũ.
Et remiſerunt cultũ Domini, & coluerunt Baghala & Ghaſteratha. Et invaluit 13
indignatio Domini in Iſrael, & tradidit eos in manu direptorũ *ſuorum*, 14
& diripuerunt eos ; & *vendidit* eos in manu auctorũ inimicitiarum
ſuarũ à circũcircũ, & nõ valuerunt ultra ad ſurgendũ ante auctores inimicitiarũ
ſuarũ. In omni loco quo exierunt, percuſſio ab ante Dñm fuit in eis 15
in malũ, ut id quod locutus eſt Domin⁹, & ut id quod juravit Domin⁹ eis; &
arctavit eos valde. Et erexit Dñs duces, & liberavit eos de manũ direptorũ 16
ſuorũ. Et etiã ex ducib⁹ non audierunt, nam erraverunt poſt errores populorũ, 17
& adoraverunt eos; declinaverunt citò de via quã ambulaverunt patres
eorũ ad accipiendũ juſſa Domini, & non fecerunt ſic. Et quando erexit 18
Domin⁹ eis duces, et fuit dictũ Domini in auxilio ducis, & liberavit eos de
manu auctorũ inimicitiarũ ſuarum, omnib⁹ dieb⁹ ducis; nam converſus eſt
a verbo quod dixit Dñs, & excepit orationẽ eorũ, & liberavit eos *ab-ante
oppreſſores* eorũ, & *humiliatores* eorũ. Et fuit cũ mortu⁹ eſt dux, revertentes 19
& corrũpentes à patrib⁹ ſuis ad eundũ poſt errores Gentiũ, ad colendum
eos & ad adorandũ eos; non remittentes de factis ſuis malis & de
via ſuâ corrupta. Et invaluit indignatio Dñi in Iſrael, & dixit : Propterea 20
quod tranſierũt popul⁹ hic ſuper pactũ meũ, quod juſſi patres eorũ; & non
obedierunt dicto meo: Etiã ego non addã ad ejiciendũ hominem ex-ante 21
illos de gentib⁹, quas reliquit Joſue, & mortu⁹ eſt. Propter tentandũ in eis 22
Iſraelẽ, an cuſtodientes illi vias quæ munitæ ante Dñm ad ambulandũ in eis,
ut id ꝙ cuſtodierũt patres eorũ, an nõ. Et reliquit Dñs oẽs gentes has, propterea 23
ꝙ non ad extirpandũ eas celeriter; & nõ tradidit eas in manu Joſue.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

9 * ܘܩܒܪܘܗܝ ܒܬܚܘܡܐ ܕܝܪܬܘܬܗ ܒܬܡܢܬܣܪܚ ܕܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ܆ ܡܢ ܓܪܒܝܐ ܕܛܘܪܐ
10 ܕܓܥܫ܀ * ܘܐܦ ܟܠܗ ܕܪܐ ܗܘ ܐܬܟܢܫܘ ܠܘܬ ܐܒܗܝܗܘܢ܆ ܘܩܡ ܕܪܐ ܐܚܪܢܐ ܡܢ ܒܬܪܗܘܢ܆ ܕܠܐ
11 ܝܕܥܘ ܠܡܪܝܐ܆ ܘܐܦ ܠܐ ܠܥܒܕܘܗܝ ܕܥܒܕ ܠܐܝܣܪܝܠ܀ * ܘܥܒܕܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܕܒܝܫ ܩܕܡ
12 ܡܪܝܐ܆ ܘܦܠܚܘ ܠܒܥܠܐ܀ * ܘܫܒܩܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܒܗܝܗܘܢ܆ ܕܐܦܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ
ܕܡܨܪܝܢ܆ ܘܐܙܠܘ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܐܚܪܢܐ ܕܥܡܡܐ ܕܚܕܪܝܗܘܢ܆ ܘܣܓܕܘ ܠܗܘܢ܆ ܘܐܪܓܙܘ
13 14 ܠܡܪܝܐ܀ * ܘܫܒܩܘ ܠܡܪܝܐ܆ ܘܦܠܚܘ ܠܒܥܠ ܘܠܐܣܬܪܬ܀ * ܘܐܬܚܡܬ ܡܪܝܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ܆
ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ ܕܒܙܘܘܐ܆ ܘܒܙܘ ܐܢܘܢ܆ ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ ܕܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ
15 ܕܚܕܪܝܗܘܢ܆ ܘܠܐ ܐܫܟܚܘ ܬܘܒ ܠܡܩܡ ܩܕܡ ܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ܀ * ܒܟܠ ܕܢܦܩܝܢ ܗܘܘ܆
ܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܗܘܬ ܒܗܘܢ ܠܒܝܫܬܐ܆ ܐܝܟ ܕܡܠܠ ܡܪܝܐ܆ ܘܐܝܟ ܕܝܡܐ ܠܗܘܢ ܡܪܝܐ܆
16 ܘܐܥܝܩ ܠܗܘܢ ܛܒ܀ * ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ ܕܝܢܐ ܒܝܬ ܐܝܣܪܝܠ܆ ܘܦܪܩܘ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܝܕܐ ܕܒܙܘܘܝܗܘܢ܀
17 * ܘܐܦ ܠܕܝܢܝܗܘܢ ܠܐ ܫܡܥܘ܆ ܡܛܠ ܕܐܙܠܘ ܒܬܪ ܐܠܗܐ ܢܘܟܪܝܐ܆ ܘܣܓܕܘ ܠܗܘܢ܆ ܘܣܛܘ
ܥܓܠ ܡܢ ܐܘܪܚܐ ܕܐܙܠܘ ܒܗ ܐܒܗܝܗܘܢ܆ ܠܡܫܡܥ ܦܘܩܕܢܘܗܝ ܕܡܪܝܐ܆ ܘܠܐ ܥܒܕܘ
18 ܗܟܢܐ܀ * ܘܡܐ ܕܐܩܝܡ ܠܗܘܢ ܡܪܝܐ ܕܝܢܐ܆ ܗܘܐ ܡܪܝܐ ܥܡ ܕܝܢܐ܆ ܘܦܪܩ ܐܢܘܢ ܡܢ ܐܝܕܐ
ܕܒܥܠܕܒܒܝܗܘܢ܆ ܟܠܗܘܢ ܝܘܡܬܐ ܕܕܝܢܐ܆ ܫܡܥ ܗܘܐ ܡܪܝܐ ܬܢܚܬܗܘܢ ܡܢ ܩܕܡ ܐܠܘܨܝܗܘܢ
19 ܘܕܚܘܩܝܗܘܢ܀ * ܘܡܐ ܕܡܝܬ ܕܝܢܐ܆ ܗܦܟܝܢ ܗܘܘ ܘܡܚܒܠܝܢ ܝܬܝܪ ܡܢ ܐܒܗܝܗܘܢ܆ ܠܡܐܙܠ ܒܬܪ ܐܠܗܐ
ܢܘܟܪܝܐ܆ ܠܡܦܠܚ ܐܢܘܢ ܘܠܡܣܓܕ ܠܗܘܢ܆ ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܡܢ ܥܒܕܝܗܘܢ܆ ܘܡܢ ܐܘܪܚܬܗܘܢ
20 ܒܝܫܬܐ܀ * ܘܐܬܚܡܬ ܡܪܝܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ܆ ܘܐܡܪ܆ ܡܛܠ ܕܥܒܪ ܥܡܐ ܗܢܐ ܥܠ ܩܝܡܝ ܕܦܩܕܬ
21 ܠܐܒܗܝܗܘܢ܆ ܘܠܐ ܫܡܥܘ ܠܩܠܝ܀ * ܘܐܦ ܐܢܐ ܠܐ ܐܘܣܦ ܠܡܘܒܕܘ ܐܢܫ ܡܢ ܩܕܡܝܗܘܢ܆
22 ܡܢ ܥܡܡܐ ܕܫܒܩ ܝܫܘܥ ܘܡܝܬ܀ * ܡܛܠ ܕܒܗܘܢ ܐܢܣܐ ܠܐܝܣܪܝܠ܆ ܐܢ ܢܛܪܝܢ
23 ܐܘܪܚܗ ܕܡܪܝܐ܆ ܘܢܗܠܟܘܢ ܒܗ܆ ܐܝܟ ܕܢܛܪܘ ܐܒܗܝܗܘܢ܆ ܐܘ ܠܐ܀ * ܘܫܒܩ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ
ܠܥܡܡܐ ܗܠܝܢ܆ ܘܠܐ ܐܘܒܕ ܐܢܘܢ ܥܓܠ܆ ܘܠܐ ܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܐ ܕܝܫܘܥ܀

Sepelierúntque eum in termino hæreditatis 9
ſuæ, in Tamnath-ſerah quæ eſt in monte Aphré;
ab Aquilonari plaga montis Gaas. Totũ 10
quoq; ſeculũ illud collecti fuerunt ad patres
ſuos, & ſucceſſit eis aliud ſeculũ quod neque
Dñm noverat, neque opera ipſius quæ fecerat
Iſraeli. Quare perpetrârũt Iſraelitæ quod malum 11
erat coram Dño, & coluerunt Baal; Deſeruerunt 12
Dominum Deum patrum ſuorum,
qui eduxit eos de terra Ægypti, et ſectati ſunt
deos alienos gentium quæ circum eos erant,
adoraverunt eos, & iram Domini concitaverunt.
Deſeruerunt inquam Dominum, coluerúntque 13
Baal & Eſteroth. Unde commotus 14
irâ Dominus in Iſraelem, tradidit eos in manum
direptorum, qui diripuerunt eos; & tradidit
eos in manum hoſtium eorum qui circũ
eos erant, nec potuerunt ampliùs ſtare coram
hoſtibus ſuis. Quin quocunque egrediebantur, 15
manus Domini erat adverſùs eos in
malum, quemadmodum dixerat Dominus, &
prout juraverat eis Dominus : quod & admodum
angebat illos. Suſcitavit autem Dominus 16
judices inter Iſraelitas, et liberârũt eos
de manu diripientiũ eos. Sed & judices ſuos 17
non audierunt, quia poſt deos peregrinos errantes
adorârunt eos, & citò defecerunt à
via quâ inceſſerant patres eorum audiendo
præcepta Domini, *ipſi* verò non ita fecerunt.
Et quoties ſuſcitabat eis Domin⁹ judices, aderat 18
Dominus judicibus, & liberabat eos de
manu hoſtium eorum : cunctis diebus judicum
exaudiebat ſuſpiria illorum, *quæ emittebant*
metu opprimentium & depellentiũ eos.
Mortuis autem judicibus, reſiliebant, & corruptelis 19
indulgebant ſecus ac patres eorũ, ſectando
deos alienos, eos colendo atq; adorando,
nihil diminuentes ab actionib⁹ & viis
ſuis pravis. Proinde iratus Dñs Iſraeli, dixit, 20
Quandoquidẽ gens iſta tranſgreſſa eſt fœdus
meũ quod mandavi patrib⁹ eorũ, nec audierunt
vocẽ meam; Etiam ego non perdã ultrà 21
à conſpectu eorum quenquã ex populis quos
moriens Jeſus reliquit, Ut per eos tentet Dominus 22
Iſraelẽ cuſtodiántne viam Dñi, incedántque
in ea, ſicut patres eorũ cuſtodierunt,
nécne. Reliquit ergò Dominus populos illos, 23
nec cito perdidit eos, neque tradidit eos
Dominus in manum Jeſu.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

9 10 * ودفن في حد ميراثه * في تمنسرح التي في جبل افرايم * عن يسار جبل جعاس * وكل ذلك الحقب
ايضا قبروا * وصاروا الي اباءهم * ونشا من بعدهم حقب لا يعرف الرب * ولم يعاين اعماله التي عملها
11 12 ببني اسرايل * وارتكب بنو اسرايل السيات امام الرب * وعبدوا بعلا الصنم * واجتنبوا عبادة الله
اله اباءهم الذي اخرجهم من ارض مصر * وتبعوا الهة الشعوب الذي حولهم * وسجدوا لها *
13 14 واسخطوا الرب * وتركوا عبادته * وعبدوا بعلا واسترانا الصنمين * وغضب الرب على اسرايل *
وسلط عليهم المنهبين فانتهبوهم * ودفعهم الي اعداءهم الذين حولهم * ولم يقدروا ان يثبتوا
15 لاعداءهم * وكلما كانوا يخرجون الي حرب كانت يد الرب عليهم بالعقاب والبلاء * كما قال لهم الرب
16 وكما اقسم لاباءهم * فاضطروا وضاق بهم الامر جدا * فصير الرب عليهم قضاة خلصوهم من يد
17 المنهبين * ولم تطع بنو اسرايل قضاتهم لانهم ضلوا وسجدوا لالهة اخر * وحادوا عن الطريق
18 التي سلك اباوهم فيها * ولم يسمعوا وصية الرب * ولم يعملوا بما امرهم * فلما صير الرب عليهم
قضاة اعان قضاتهم * وخلصوهم من ايدي اعداءهم * وكل ايام القضاة كان يسمع الرب
19 انينهم * وما يشكون من المضيقين عليهم والمزعجين لهم * فلما توفت قضاتهم رجعوا
الي الفساد كاباءهم * وعبدوا الاصنام وسجدوا لها * ولم ينقصوا من سوء اعمالهم الاولى وطرقهم
20 الردية * واشتد غضب الرب على اسرايل وقال * ان هذا الشعب تعدوا على الوصية التي
21 اوصيت اباءهم * ولم يسمعوا قولي * لا اعود ان اهلك انسانا من بين ايديهم من الشعوب
الذي خلف يوشع بعد وفاته ليجرب الرب بها اسرايل ان كانوا يحفظون طرق الرب
22 ويسلكونها كما حفظوا اباءهم ام لا * ولذلك ترك الرب هذه الشعوب * ولم يهلكهم سريعا * ولم
يسلمهم في يدي يوشع *

Eóque in poſſeſſionis ſuæ termino, (videlicet *in Tamnath ſerah, quæ eſt in monte* 9
Ephraim, ad Levam montis Gjaas) ſepulto; Toto etiam illo ævo ſepulto, & ad 10
*patres ſuos profecto, procreatum eſt poſt
eos ævum quod nec Dominũ agnoſcebat,
nec opera ipſius viderat quæ patrârat erga
filios Iſrael. Et architectati ſunt filii Iſrael* 11
*ſcelera coram Domino, & coluerunt
Baal idolum; Et recedentes à cultu Dei,* 12
*Dei patrum ſuorum, qui eduxerat eos è
terra Ægypti, ſectati ſunt deos gentium
ſibi adjacentium, & adoraverunt eos;
Dominũ verò irritaverunt, Ejuſq; cultũ* 13
*deſerentes, coluerunt Baal & Aſtarath duo
ſimulacra. Iratus itaq; Dominus filiis Iſrael,* 14
*poteſtatem dedit in eos raptoribus, qui
diripuerunt illos, tradiditque eos inimicis
ſibi circumjacentibus, nec poterant reſiſtere
inimicis ſuis. Et quoties egrediebantur ad* 15
*prælium, erat manus Domini contra eos in
punitionẽ & afflictionẽ, quemadmodum
dixerat eis Dominus, & ut pollicitus fuerat
patribus eorum; adeo ut in ſummam
miſeriam & anguſtiam redegiſſet eos negotium.
Quapropter præpoſuit eis Dominus* 16
*judices qui liberârunt eos de manu
raptorum : At neque judicibus ſuis obedivêre
filii Iſrael, eò quòd aberrâſſent,* 17
*deos alienos adorâſſent, à via per quam
ambulaverunt patres eorũ, digreſſi eſſent,
præceptum Domini minimè audiſſent, nec
feciſſent quod mandaverat eis. Cùm* 18
*enim præponebat illis Dominus judices,
opem ferebat judicibus eorum, & ſalvabant
illos de manibus inimicorum eorum;
& omnibus judicum diebus audiebat
Dominus gemitum illorum & querelas
quas opprimentium atque perturbantium
ſe causâ fundebant. At judicibus eorum* 19
*defunctis, revertebantur ad corruptelam
more patrum ſuorum, idola colebant &
adorabant, nil detrahentes à priſtinis malis
operibus & peſſimis viis illorum. Quacirca* 20
*deſævit ira Domini in filios Iſrael,
& ait, Si populus iſte tranſgrediatur præceptũ
quod mandavi patribus eorum, nec
audierint ſermonem meum, Haud pergam* 21
*conſumere à conſpectu eorum quenquam
ex gentibus quas reliquit Joſue poſt obitum
ſuum, ut per eas probaret Dominus
filios Iſrael, num cuſtodirent vias Domini
et ambularent in eis quemadmodum
cuſtodierant patres eorum, nécne. Et hac* 22
*de cauſa reliquit Dominus gentes iſtas,
nec illico perdidit eas, nec tradidit eas in
manus Joſue.*

ספר שופטים : ג

CAP. III. ג

,Israel eis in tentandum ad ,Dñs dimisit quas ,gentes istæ Et
1 וְאֵלֶּה הַגּוֹיִם אֲשֶׁר־הִנִּיחַ יְהוָה לְנַסּוֹת בָּם אֶת־יִשְׂרָאֵל
כנען Tantùm .Chenaban prælia omnia noverant non qui omnes
2 אֵת כָּל־אֲשֶׁר לֹא־יָדְעוּ אֵת כָּל־מִלְחֲמוֹת כְּנָעַן׃ רַק לְמַעַן
qui tantùm ,prælium eos docere Israel filiorum generationes scire
דַּעַת דֹּרוֹת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל לְלַמְּדָם מִלְחָמָה רַק אֲשֶׁר־
omnem & ,Pelistim satrapas Quinque .ea cognoverant non antea
3 לְפָנִים לֹא יְדָעוּם׃ חֲמֵשֶׁת סַרְנֵי פְלִשְׁתִּים וְכָל־
monte à : Libanum monte habitantē Chivvæum & ,Sidonium & ,Chenahanæū
הַכְּנַעֲנִי וְהַצִּידֹנִי וְהַחִוִּי יֹשֵׁב הַר הַלְּבָנוֹן מֵהַר
eis in tentandum ad Fueruntq; .Chamath ingrediendū ad usq; Chermon Bahal
4 בַּעַל חֶרְמוֹן עַד לְבוֹא חֲמָת׃ וַיִּהְיוּ לְנַסּוֹת בָּם
quæ ,Domini præcepta audirent utrùm sciendum ad ,Israel
אֶת־יִשְׂרָאֵל לָדַעַת הֲיִשְׁמְעוּ אֶת־מִצְוֹת יְהוָה אֲשֶׁר־
habitaverunt Israel filii Et .Moseh manu in eorum patribus præcepit
5 צִוָּה אֶת־אֲבוֹתָם בְּיַד־מֹשֶׁה׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יָשְׁבוּ
,Chivvæi & ,Perizæi & ,Emoræi & ,Chittæi ,Chenahanæi interiore in
בְּקֶרֶב הַכְּנַעֲנִי הַחִתִּי וְהָאֱמֹרִי וְהַפְּרִזִּי וְהַחִוִּי
& ,uxores in sibi eorum filias Acceperuntq; .Jebuzæi &
6 וְהַיְבוּסִי׃ וַיִּקְחוּ אֶת־בְּנוֹתֵיהֶם לָהֶם לְנָשִׁים וְאֶת־
.eorum diis servieruntque : eorum filiis dederunt suas filias
בְּנוֹתֵיהֶם נָתְנוּ לִבְנֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־אֱלֹהֵיהֶם׃
Domini sunt oblitique ; Dñi oculis in malum Israel filii Fecerūtq;
7 וַיַּעֲשׂוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיִּשְׁכְּחוּ אֶת־יְהוָה
est iratus Et .Lucis & ,Behalim servierunt & ,sui Dei
8 אֱלֹהֵיהֶם וַיַּעַבְדוּ אֶת־הַבְּעָלִים וְאֶת־הָאֲשֵׁרוֹת׃ וַיִּחַר־
regis Rishathaim Chuscā manu in eos vēdidit & ,Israel in Dñi nasus
אַף יְהוָה בְּיִשְׂרָאֵל וַיִּמְכְּרֵם בְּיַד כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ
octo Rishathaim Chuscan Israel filii servieruntque: Naharaim Aram
אֲרַם נַהֲרָיִם וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם שְׁמֹנֶה
Dñs suscitavitque; Dominum ad Israel filii clamaverunt Et .annos
9 שָׁנִים׃ וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה וַיָּקֶם יְהוָה
Chenaz filius Hothniel :eos servavit & ;Israel filiis servatorem
מוֹשִׁיעַ לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וַיּוֹשִׁיעֵם אֵת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז
,Domini spiritus eum super fuit Et .illo ab minoris Caleb fratris
10 אֲחִי כָלֵב הַקָּטֹן מִמֶּנּוּ׃ וַתְּהִי עָלָיו רוּחַ־יְהוָה
Dominus deditque ,bellum ad est egressusque :Israel judicavit &
וַיִּשְׁפֹּט אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיֵּצֵא לַמִּלְחָמָה וַיִּתֵּן יְהוָה
est roborata & :Aram regem Rishathaim Chuscan ejus manu in
בְּיָדוֹ אֶת־כּוּשַׁן רִשְׁעָתַיִם מֶלֶךְ אֲרָם וַתָּעָז
quadraginta terra Quievitque .Rishathaim Chuscan super ejus manus
11 יָדוֹ עַל כּוּשַׁן רִשְׁעָתָיִם׃ וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ אַרְבָּעִים
Israel filii addiderunt Et .Chenaz filius Hothniel est mortuus &:annis
12 שָׁנָה וַיָּמָת עָתְנִיאֵל בֶּן־קְנַז׃ וַיֹּסִפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל
Dominus confortavit & :Domini oculis in malum faciendum ad
לַעֲשׂוֹת הָרַע בְּעֵינֵי יְהוָה וַיְחַזֵּק יְהוָה אֶת־
malum fecerant quod super ,Israel super Moab regem Heglon
עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב עַל־יִשְׂרָאֵל עַל כִּי־עָשׂוּ אֶת־הָרַע
:Hamalec & ,Hammon filios se ad collegit Et .Domini oculis in
13 בְּעֵינֵי יְהוָה׃ וַיֶּאֱסֹף אֵלָיו אֶת־בְּנֵי עַמּוֹן וַעֲמָלֵק
.Palmarum urbem possederunt & ,Israel percussit & ,ivit &
וַיֵּלֶךְ וַיַּךְ אֶת־יִשְׂרָאֵל וַיִּירְשׁוּ אֶת־עִיר הַתְּמָרִים׃
,Moab regi Heglon Israel filii Servieruntque
14 וַיַּעַבְדוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־עֶגְלוֹן מֶלֶךְ־מוֹאָב
:Dominum ad Israel filii clamaverunt Et .annos octodecim
15 שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה שָׁנָה׃ וַיִּזְעֲקוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶל־יְהוָה
filii Ghera filium Ehud servatorem eis Dominus suscitavitq;
וַיָּקֶם יְהוָה לָהֶם מוֹשִׁיעַ אֶת־אֵהוּד בֶּן־גֵּרָא בֶּן־
Israel filii miseruntque :sua dextera manu obturatum virum ,Jemini
הַיְמִינִי אִישׁ אִטֵּר יַד־יְמִינוֹ וַיִּשְׁלְחוּ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל
.Moab regi Heglon munus ejus manu in
בְּיָדוֹ מִנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב׃

Versio VULG. LAT.

CAP. III.

1 HÆ sunt gentes quas Dñs dereliquit, ut erudiret in eis Israelē, & omnes qui non noverant bella Chananæorum: 2 Ut posteà discerent filii eorum certare cum hostibus, & habere consuetudinem præliandi: 3 Quinq; satrapas Philisthinorū, omnémque Chananæū, & Sidoniū, atque Heuæum; qui habitabat in monte Libano, de monte Baal-Hermon 4 usq; ad introitum Emath. Dimisitq; eos, ut in ipsis experiretur Israelem, utrùm audiret mandata Dñi quæ præceperat patrib⁹ corū p manum Moysi, 5 an non. Itaq; filii Israel habitaverunt in medio Chananæi, & Hethæi, & Amorrhæi, & Pherezæi, & Heuæi, & Jebu-6 sæi: Et duxerunt uxores filias corū, ipsíque filias suas filiis eorum tradiderunt, & servie-7 runt diis eorum. Fecerúntq; malū in conspectu Dñi, & obliti sunt Dei sui, servientes Ba-8 alim & Astaroth. Iratúsq; contra Israel Dñs, tradidit eos in man⁹ Chusan Rasathaim regis Mesopotamiæ, servierúntq; ei 9 octo annis. Et clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit eis salvatorem, & liberavit eos, Othoniel videlicèt filium Cenez, fratrem Caleb minorem: 10 Fuitque in eo Spiritus Domini, & judicavit Israel. Egressúsque est ad pugnam, & tradidit Dominus in manus ejus Chusan Rasathaim regem Sy-11 riæ, & oppressit eum. Quievitque terra quadraginta annis, & mortuus est Othoniel filius 12 Cenez. Addiderunt autem filii Israel facere malū in conspectu Domini: qui cōfortavit adversùm eos Eglon regem Moab: quia fecerunt malum in 13 conspectu ejus. Et copulavit ei filios Ammon, & Amalec: abiitq; & percussit Israel, atq; possedit Urbem palmarum. 14 Serviéruntque filii Israel Eglon regi Moab decem & octo 15 annis: Et posteà clamaverunt ad Dominum: qui suscitavit eis salvatorem vocabulo Aod, filium Gera, filii Jemini, qui utrâque manu pro dextera utebatur. Miserúntque filii Israel per illum munera Eglon regi Moab.

Versio GRÆCA LXX. Interp.
Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. γʹ.

1 ΚΑὶ ταῦτα τὰ (α) ἔθνη ἃ ἀφῆκε κύριος αὐτὰ ὥστε πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραήλ, πάντας τοὺς μὴ ἐγνωκότας τοὺς πολέμους 2 Χαναάν. Πλὴν διὰ τὰς γενεὰς (β) υἱῶν Ἰσραὴλ τοῦ διδάξαι αὐτοὺς πόλεμον, πλὴν οἱ 3 ἔμπροσθεν αὐτῶν οὐκ ἔγνωσαν αὐτά. Τὰς πέντε σατραπείας τῶν ἀλλοφύλων, καὶ πάντα τὸν Χαναναῖον, καὶ τὸν Σιδώνιον, καὶ τὸν Εὐαῖον τὸν κατοικοῦντα τὸν Λίβανον ἀπὸ τοῦ ὄ-4 ρους (γ) τοῦ Ἀερμὼν ἕως Λαβωεμάθ. Καὶ ἐγένετο ὥστε πειρᾶσαι ἐν αὐτοῖς τὸν Ἰσραήλ, γνῶναι εἰ ἀκούσονται τὰς ἐντολὰς κυρίου, ἃς ἐνετείλατο τοῖς πατράσιν αὐτῶν ἐν 5 χειρὶ Μωυσῆ. Καὶ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ κατῴκησαν ἐν μέσῳ τοῦ Χαναναίου, καὶ τοῦ Χετταίου, καὶ τοῦ Ἀμορραίου, καὶ τοῦ Φερεζαίου, καὶ τοῦ Εὐαίου, καὶ τοῦ Ἰε-6 βουσαίου. Καὶ ἔλαβον τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἑαυτοῖς εἰς γυναῖκας, καὶ τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἔδωκαν τοῖς υἱοῖς αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευ-7 σαν τοῖς θεοῖς αὐτῶν. Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν (δ) ἐναντίον κυρίου· καὶ ἐπελάθοντο (ε) κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτῶν, καὶ ἐλάτρευσαν (ζ) τοῖς Βααλὶμ καὶ τοῖς 8 ἄλσεσι. Καὶ ὠργίσθη θυμῷ κύριος ἐν τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἀπέδοτο αὐτοὺς (η) ἐν χειρὶ Χουσαρσαθαὶμ βασιλέως (θ) Συρίας ποταμῶν. καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Χουσαρ-9 σαθαὶμ (ι) ἔτη ὀκτώ. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον. καὶ ἤγειρε κύριος σωτῆρα τῷ Ἰσραήλ, καὶ ἔσωσεν αὐτούς, τὸν Γοθονιὴλ υἱὸν Κενὲζ ἀδελφοῦ Χάλεβ τὸν (κ) 10 νεώτερον ὑπὲρ αὐτόν. Καὶ ἐγένετο ἐπ᾽ αὐτὸν πνεῦμα κυρίου, καὶ ἔκρινε τὸν Ἰσραήλ. καὶ ἐξῆλθεν (λ) εἰς πόλεμον πρὸς Χουσαρσαθαίμ. καὶ παρέδωκε κύριος ἐν χειρὶ αὐτοῦ τὸν Χουσαρσαθαὶμ βασιλέα (μ) Συρίας ποταμῶν· καὶ ἐκραταιώθη χεὶρ αὐτοῦ ἐπὶ τὸν 11 Χουσαρσαθαίμ. Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ (ν) ἔτη τεσσαράκοντα. καὶ ἀπέθανε Γοθονιὴλ υἱὸς Κε-12 νέζ. Καὶ προσέθεντο οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν (ξ) ἐνώπιον κυρίου. καὶ ἐνίσχυσε κύριος τὸν Ἐγλὼμ βασιλέα Μωὰβ ἐπὶ τὸν Ἰσραήλ, διὰ τὸ πεποιηκέναι 13 αὐτοὺς τὸ πονηρὸν ἔναντι κυρίου. Καὶ (ο) συνήγαγε πρὸς ἑαυτὸν πάντας τοὺς υἱοὺς Ἀμμὼν καὶ Ἀμαλήκ, καὶ ἐπορεύθη καὶ ἐπάταξε τὸν Ἰσραήλ, καὶ ἐκληρονόμησε 14 τὴν πόλιν τῶν φοινίκων. Καὶ ἐδούλευσαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωὰβ 15 ἔτη δεκαοκτώ. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον. καὶ ἤγειρεν (π) αὐτοῖς σωτῆρα, τὸν Ἀὼδ υἱὸν Γηρὰ (ρ) υἱὸν τοῦ Ἰεμινὶ ἄνδρα ἀμφοτεροδέξιον. καὶ (σ) ἐξαπέστειλαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ δῶρα ἐν χειρὶ αὐτοῦ τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ.

CAP. III.

1 ET hæ gentes, quas reliquit (a) Dominus eas, ut (b) tentaret in eis Israel, omnes qui nescierunt (c) bella Chanaan. (d) 2 Tantùm propter generationes filiorum Israel, ut doceret illos bellum: verùm, qui ante illos, nescierunt (e) illas: 3 Quinque satrapias Alienigenarum, & omnem Chananæum, & Sidonium, & Euæum inhabitantem Libanum à monte Aermon usque (f) Laboemath. 4 Et factum est, ut tentaret in ipsis Israel, ad sciendum, si audient mandata Domini, quæ mandavit patribus eorum in manu Moysis. 5 Et filii Israel habitaverunt in medio Chananæi, & Chettæi, & Amorrhæi, & Pherezæi, & Euæi, & Jebusæi. 6 Et acceperunt filias earum sibi ipsis in uxores: & filias suas dederunt filiis eorum; & servierunt diis eorum. 7 Et fecerunt filii Israel malum ante Dominum: & obliti sunt Domini Dei sui, & servierunt Baalim, & (g) Lucis. 8 Et iratus est furore Dominus in Israel: & vendidit eos in manu Chusarsathæm regis Syriæ (h) fluminum. Et servierunt filii Israel Chusarsathæm annos octo. 9 Et clamaverunt filii Israel ad Dominum. Et excitavit Dominus salvatorem Israel, & salvavit eos; Gothoniel filium Cenez (i) fratris Chaleb minorem super ipsum. 10 Et factus est super eum spiritus Domini: & judicavit Israel. Et exiit ad bellum (k) adversùs Chusarsathæm. Et tradidit Dominus in manu ejus Chusarsathem, regem Syriæ fluminum: & prævaluit manus ejus super Chusarsathæm. 11 Et quievit terra annos quadraginta. Et mortuus est Gothoniel filius Cenez. 12 Et adjecerunt filii Israel facere malum in conspectu Domini. Et confortavit Dominus Eglom regem Moab super Israel, eò quòd ipsi fecerant malum ante Dominum. 13 Et congregavit (l) ad se omnes filios Ammon, & Amalec, & ivit, & percussit Israel: & hæreditavit Civitatem palmarum. 14 Et servierunt filii Israel Eglom regi Moab annos decem octo. 15 Et clamaverunt filii Israel ad Dominum. Et suscitavit eis salvatorem Aod filium Gera (m) filium Jemeni, virum ambidexterum. Et miserunt filii Israel munera in manu ejus Eglom regi Moab.

MS. A. (α) ἔθνη ἀφῆκεν Ἰησοῦς ὥστε (β) τῶν υἱῶν (γ) τοῦ Βααλερμὼν ἕως Λοβωημάθ. (δ) ἔναντι (ε) κυρίου θεοῦ (ζ) ταῖς Βααλείμ (η) εἰς χεῖρας (θ) Συρίας Μεσοποταμίας ποταμῶν. (ι) ὀκτὼ ἔτη. Καὶ (κ) νεώτερον αὐτοῦ, καὶ εἰσήκουσεν αὐτοῦ. Καὶ ἐγένετο (λ) ἐπὶ τὸν πόλεμον. καὶ παρέδωκεν (μ) Συρίας. * Καὶ ἡσύχασεν (ν) ἔτη πεντήκοντα. (ξ) ἔναντι (ο) προσήγαγεν πρὸς αὐτὸν (π) αὐτοῖς * κύριον σωτῆρα (ρ) υἱὸν τοῦ Ἰεμινεὶ (σ) ἀπέστειλαν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

ג

1 וְאִלֵּין עַמְמַיָּא דִּי שְׁבַק יְיָ לְנַסָּאָה בְהוֹן יָת יִשְׂרָאֵל יָת כָּל דְּלָא הֲווֹ יָדְעִין יָת כָּל קְרָבֵי כְנָעַן׃
2 לְחוֹד בְּדִיל דְּיִדְּעוּן דָּרַיָּא דִּבְנֵי יִשְׂרָאֵל לְאַלָּפוּתְהוֹן קְרָבָא לְחוֹד דְּמִלְקַדְמִין לָא הֲווֹ יָדְעִין׃
3 חַמְשָׁא טוּרְנֵי פְלִשְׁתָּאֵי וְכָל כְּנַעֲנָאֵי וְצִידוֹנָאֵי וְחִוָּאֵי יָתְבֵי טוּרָא דְלִבְנָן מִטּוּר מֵישַׁר
4 חֶרְמוֹן עַד מֵעֲלָנָא דַחֲמָת׃ וַהֲווֹ לְנַסָּאָה בְהוֹן יָת יִשְׂרָאֵל לְמִדַּע הֲיְקַבְּלוּן יָת פִּקּוֹדַיָּא דַּייָ
5 דְּפַקֵּיד יָת אֲבָהָתְהוֹן בִּידָא דְמֹשֶׁה׃ וּבְנֵי יִשְׂרָאֵל יְתִיבוּ בְּגוֹ כְנַעֲנָאֵי חִתָּאֵי וֶאֱמוֹרָאֵי וּפְרִזָּאֵי
6 וְחִוָּאֵי וִיבוּסָאֵי׃ וּנְסִיבוּ יָת בְּנָתֵיהוֹן לְהוֹן לִנְשִׁין וְיָת בְּנָתֵיהוֹן יְהִיבוּ לִבְנֵיהוֹן וּפְלַחוּ יָת
7 טַעֲוָתְהוֹן׃ וַעֲבַדוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ וְאִתְנְשִׁיאוּ יָת פּוּלְחָנָא דַּייָ אֱלָהֲהוֹן וּפְלַחוּ יָת
8 בַּעֲלַיָּא וּלְאַשְׁרָתָא׃ וּתְקֵיף רוּגְזָא דַּייָ בְּיִשְׂרָאֵל וּמְסַרְנוּן בְּיַד כּוּשַׁן חַיָּבָא מַלְכָּא דַאֲרָם דִּי
9 עַל פְּרָת וּפְלַחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת כּוּשַׁן חַיָּבָא תְּמָנֵי שְׁנִין׃ וּזְעִיקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ וַאֲקֵים
10 יְיָ פָּרִיק לִבְנֵי יִשְׂרָאֵל וּפַרְקִנּוּן יָת עָתְנִיאֵל בַּר קְנַז אֲחוּהִי דְּכָלֵב דִּזְעֵיר מִנֵּיהּ׃ וּשְׁרַת
עֲלוֹהִי רוּחַ נְבוּאָה מִן קֳדָם יְיָ וְדָן יָת יִשְׂרָאֵל וּנְפַק לַאֲגָחָא קְרָבָא וּמְסַר יְיָ בִּידוֹהִי יָת כּוּשַׁן
11 חַיָּבָא מַלְכָּא דַאֲרָם דִּי עַל פְּרָת וּתְקֵיפַת יְדֵיהּ עַל כּוּשַׁן חַיָּבָא׃ וּשְׁדוֹכַת אַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל
12 אַרְבְּעִין שְׁנִין וּמִית עָתְנִיאֵל בַּר קְנַז׃ וְאוֹסִיפוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל לְמֶעְבַּד דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ וּתְקֵיף יְיָ
13 יָת עֶגְלוֹן מַלְכָּא דְמוֹאָב עַל יִשְׂרָאֵל עַל דַּעֲבַדוּ יָת דְּבִישׁ קֳדָם יְיָ׃ וּכְנַשׁ לְוָתֵיהּ יָת בְּנֵי
14 עַמּוֹן וַעֲמָלֵק וַאֲזַל וּמְחָא יָת יִשְׂרָאֵל וִירִיתוּ יָת קַרְתָּא יְרִיחוֹ׃ וּפְלַחוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל יָת עֶגְלוֹן
15 מַלְכָּא דְמוֹאָב תְּמָנֵי עַסְרֵי שְׁנִין׃ וּזְעִיקוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל קֳדָם יְיָ וַאֲקֵים יְיָ לְהוֹן פָּרִיק יָת אֵהוּד
בַּר גֵּרָא בַּר שִׁבְטָא דְבִנְיָמִין גַּבְרָא נְמִיד בִּידֵיהּ דְּיַמִּינָא וְשַׁדַּרוּ בְנֵי יִשְׂרָאֵל בִּידֵיהּ
תִּקְרוּבְתָּא לְעֶגְלוֹן מַלְכָּא דְמוֹאָב׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

CAP. III.

1 ET hæ Gentes, quas reliquit Dñs ad tentandum in eis Israel: omnes quæ 2 non noverunt omnia bella Chenaghan. Tantum propterea ut scirent generationes filiorum Israel, ad docendum eos bellū; tantùm qui ab antiquo 3 non fuerunt cognoscentes. Quinq; Turnæos Philistinorum et omnes Chenaghanæos, & Szidonæos, et Hhivæos habitatores montis Libani, à monte 4 planitiei Hhermon usq; ad ascensum Hhamath. Et fuerunt ad tentandum in eis Israel, ad cognoscendū an audient jussa Dñi quæ jussit patres eorum 5 in manu Mosis. Et filii Israel habitaverunt inter Chenaghanæos, Hhethæos, 6 & Emorrhæos, Pherizæos, et Hhivæos et Jebuzæos. Et acceperunt filias eorum sibi in uxores, et filias suas dederunt filiis eorum; et coluerunt er-7 rores eorum. Et fecerunt filii Israel quod malum ante Dñm, et obliti sunt 8 cultum Domini Dei ipsorum: et servierunt Baghalaia et Asteratha. Et invaluit indignatio Dñi in Israel, et tradidit eos in manu Chusan scelerati regis Aram, quæ juxta Perath; et servierunt filii Israel Chusan scelerato octo an-9 nis. Et clamaverunt filii Israel aute Dñm, et suscitavit Dñs liberatorem filiis Israel, & liberavit eos: Ghathniel filium Kenaz fratrem Chaleb qui par-10 vus ab illo. Et mansit sup eum spiritus prophetiæ ab ante Dñm, et judicavit Israel; et egressus est ad ineundum bellum, et tradidit Dñs in manu ejus Chusan sceleratum regem Aram; et invaluit manus ejus super Chusan 11 sceleratum. Et quievit terra Israel quadraginta annis, et mortuus est Ghath-12 niel filius Kenaz. Et addiderunt filii Israel ad faciendum quod malum ante Dominum; et roboravit Dominus Gheglon regem Moab super Israel, su-13 per quod fecerunt id quod malum ante Dominum. Et congregavit ad eum filios Ghamon, et Ghamalek: et venit et percussit Israel, et possederunt 14 urbem Jericho. Et servierunt filii Israel Gheglon regi Moab decem et octo 15 annis. Et clamaverunt filii Israel ante Dominum; et erexit Dominus eis liberatorem Ehud filium Gera, filii tribus Binjamin, virum impeditum in manu sua dexterâ: et miserunt filii Israel in manu ejus munus Gheglon regi Moab.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

1 * ܩܦܠܐܘܢ * ܓ * ܘܗܠܝܢ ܥܡܡܐ ܕܫܒܩ ܡܪܝܐ ܠܡܢܣܝܘܬܗ ܒܗܘܢ ܠܐܝܣܪܝܠ.
ܟܠ ܕܠܐ ܝܕܥܘ ܩܪܒܝܗܘܢ ܕܟܢܥܢܝܐ. *ܠܚܘܕ ܡܛܠ ܕܢܕܥܘܢ ܕܪܐ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. 2
ܠܡܠܦܘ ܩܪܒܐ. ܠܚܘܕ ܕܩܕܡܝܗܘܢ ܠܐ ܝܕܥܘ. *ܚܡܫܐ ܛܘܪܢܐ ܕܦܠܣܛܝܐ. ܘܟܠܗܘܢ 3
ܟܢܥܢܝܐ ܘܨܝܕܢܝܐ. ܘܚܘܝܐ ܕܝܬܒܝܢ ܒܛܘܪܐ ܕܠܒܢܢ. ܘܡܢ ܛܘܪܐ ܕܒܢܝ ܚܪܡܘܢ.. ܘܥܕܡܐ
ܠܡܥܠܢܐ ܕܚܡܬ ܀ *ܘܗܘܘ ܠܡܢܣܝܘܬܗ ܒܗܘܢ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܕܢܕܥ ܐܢ ܫܡܥܝܢ ܦܘܩܕܢܘܗܝ 4
ܕܡܪܝܐ. ܕܦܩܕ ܠܐܒܗܝܗܘܢ. ܒܐܝܕܐ ܕܡܘܫܐ. *ܘܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܝܬܒܘ ܒܝܢܬ ܟܢܥܢܝܐ 5
ܘܚܬܝܐ. ܘܐܡܘܪܝܐ ܘܦܪܙܝܐ ܘܚܘܝܐ ܘܝܒܘܣܝܐ. *ܘܢܣܒܘ ܡܢ ܒܢܬܗܘܢ ܠܗܘܢ ܢܫܐ. 6
ܘܒܢܬܗܘܢ ܝܗܒܘ ܠܒܢܝܗܘܢ. ܘܦܠܚܘ ܠܐܠܗܝܗܘܢ. *ܘܥܒܕܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܝܫܐ 7
ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܛܥܘ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܗܘܢ. ܘܦܠܚܘ ܠܒܥܠܐ ܘܠܥܫܬܪܬ. *ܘܐܬܚܡܬ ܡܪܝܐ 8
ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܒܐܝܕܐ ܕܟܘܫܢ ܪܫܝܥܐ. ܡܠܟܐ ܕܐܪܡ ܢܗܪܝܢ. ܘܦܠܚܘ ܒܢܝ
ܐܝܣܪܝܠ ܠܟܘܫܢ ܪܫܝܥܐ. ܬܡܢܐ ܫܢܝܢ. *ܘܩܥܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܝܐ. ܘܐܩܝܡ ܡܪܝܐ 9
ܦܪܘܩܐ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܦܪܩ ܐܢܘܢ. ܠܥܬܢܝܐܝܠ ܒܪ ܩܢܙ ܐܚܘܗܝ ܕܟܠܒ ܙܥܘܪܐ
ܡܢܗ. *ܘܗܘܬ ܥܠܘܗܝ ܐܝܕܗ ܕܡܪܝܐ ܘܕܢ ܠܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܦܩ ܠܩܪܒܐ. ܘܐܫܠܡ ܡܪܝܐ 10
ܒܐܝܕܘܗܝ ܠܟܘܫܢ ܪܫܝܥܐ. ܡܠܟܐ ܕܐܪܡ ܢܗܪܝܢ. ܘܥܫܢܬ ܐܝܕܗ ܥܠ ܟܘܫܢ ܪܫܝܥܐ.
*ܘܫܠܝܬ ܐܪܥܐ. ܐܪܒܥܝܢ ܫܢܝܢ. ܘܡܝܬ ܠܥܬܢܝܐܝܠ ܒܪ ܩܢܙ. *ܘܐܘܣܦܘ ܒܢܝ 11 12
ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܥܒܕ ܒܝܫܐ. ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܚܝܠ ܡܪܝܐ ܠܥܓܠܘܢ. ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒ ܥܠ
ܐܝܣܪܝܠ.. ܥܠ ܕܥܒܕܘ ܒܝܫܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. *ܘܟܢܫ ܠܘܬܗ ܠܒܢܝ ܥܡܘܢ 13
ܘܠܥܡܠܩ. ܘܐܙܠ ܘܡܚܐ ܠܐܝܣܪܝܠ.. ܘܝܪܬܘ ܡܕܝܢܬܐ ܕܕܩܠܐ. *ܘܦܠܚܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ 14
ܠܥܓܠܘܢ. ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒ. ܬܡܢܥܣܪܐ ܫܢܝܢ. *ܘܩܥܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܝܐ.. ܘܐܩܝܡ 15
ܠܗܘܢ ܡܪܝܐ ܦܪܘܩܐ.. ܠܐܗܘܪ ܒܪ ܓܪܐ ܡܢ ܫܒܛܐ ܕܒܢܝܡܝܢ. ܓܒܪܐ ܕܡܚܝܠܐ ܗܘܬ ܐܝܕܗ
ܕܝܡܝܢܐ. ܘܫܕܪܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܩܘܪܒܢܐ ܒܐܝܕܗ. ܠܥܓܠܘܢ ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒ.

CAP. III.

1 ISti verò sunt populi quos reliquit Dominus ad tentandum per eos Israelem, nempe omnes qui non noverant cuncta bella Chananæorum; 2 Ad hoc tantùm, ut nôssent posteri filiorum Israel bellum ediscere quod ne pristini quidem didicerant. 3 Quinque ergò tyranni Palestinorum, Chananæi omnes, Sidonii, & Hevæi incolæ montis Libani, & à monte filiorum Hermon ad ingressum usque Hemath, 4 Manserunt ut iis tentaret Israelē, cognosceretque utrū audirent præcepta Domini, quæ mandaverat patribus eorum per Mosen. 5 Igitur habitârunt filii Israel inter Chananæos, Hevæos, Amorrhæos, Pherezæos, Hethæos, & Jebusæos; 6 Et duxerunt ex filiabus eorum sibi uxores, filias suas dederunt filiis eorum, & deos eorum coluerunt. 7 Denique perpetrârunt filii Israel quod malū erat coram Domino, & Dominum Deum suū obliviscentes coluerunt Baal & Esteroth. 8 Iratúsque Dominus Israeli tradidit eos in manum Chusan scelerati, regis Aram-naharin, & servierunt filii Israel Chusan scelerato annos octo. 9 Clamantibus autem filiis Israel ad Dominum, suscitavit Dominus salvatorem filiis Israel: salvavit enim illos Athnael filius Kenaz fratris Caleb natu minoris. 10 Huic affuit manus Domini, & judicavit Israelem; egressus est ad bellum, tradiditque Dominus in manus ejus Chusan sceleratum, regem Aram-naharin, & prævaluit manus ejus contra Chusan sceleratum: 11 Quievitque terra quadraginta annis. Verùm mortuo Athnaele filio Kenaz, 12 Rursum filii Israel malum perpetrârunt coram Domino: Roboravítque Dominus Eglonem regem Moab adversùs Israelem, eò quòd malum fecissent coram Domino. 13 Congregavit autem ille contra eos, filios Ammon & Amalec, qui abeuntes percusserunt Israelem, & possederunt Civitatem palmarum. 14 Servierunt ergò filii Israel Egloni regi Moab octodecim annos. 15 Rursùm verò clamantibus filiis Israel ad Dominum, excitavit eis Dominus vindicem Ahur filium Gera de tribu Benjamin, virum manûs suæ dexteræ impotem: per quem miserunt filii Israel munus Egloni regi Moab.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * الفصل الثالث * وهذه الشعوب الذي ترك الرب ليجرب بني اسرائيل بها *
2 وجميع الذين لم يعرفوا محاربة الكنعانيين * وليتعلم احقاب بني اسرائيل المحاربة ايضا * فاما
3 الاولون فلم يعلموا * والذين تركوا خمسة روساء اهل فلسطين * وجميع الكنعانيين *
والصيدانيين والحاويين * والذين يسكنون جبل لبنان * ومن جبل بني حرمون الى مدخل
4 حماة * ليجرب بهم بني اسرائيل هل يقبلون ويسمعون وصية الرب الذي اوصي اباهم على يد
5 موسي * وجلس بنو اسرائيل بين الكنعانيين * والحاويين * والاموريين * والكاثانيين * واليابسانيين *
6 7 وزوجوا بنيهم من بناتهم * وعبدوا الهتهم * وارتكب بنو اسرائيل السيئات امام الرب * ونسوا
8 صنيع الرب الاههم * وعبدوا بعلا واسيرانا * واشتد غضب الرب على بني اسرائيل * ودفعهم الى
9 كوسان الاثيم ملك حران * واستعبد كوسان الاثيم بني اسرائيل ثمانية سنين * فدعي بنو
اسرائيل الرب متضرعين * وصير الرب لبني اسرائيل مخلصا * وخلصهم عتنايال بن قنز اخي كالب الاصغر
10 * فاعانه الرب * وصار قاضيا لبني اسرائيل * وخرج الى الحرب * واسلم الرب في يده كوسان الاثيم
11 ملك حران وظفر به * واستراحت الارض من الحرب اربعين سنة * وتوفي عتنايال بن قنز اخي
12 كالب الاصغر * وعاد بنو اسرائيل في سوء اعمالهم امام الرب * فقوي الرب عغلون ملك مواب
13 على بني اسرائيل * لانهم ارتكبوا القبيح امام الرب * وجمع عليهم بني عمون والعمالقانيين *
14 وصعدوا الى بني اسرائيل * وهزموهم * وجرحوا منهم جرحاء واخذوا قرية النخل * واستعبد عغلون
15 ملك مواب بني اسرائيل ثمانية عشر سنة * ودعي بنو اسرائيل الى الرب متضرعين * فاقام لهم
مخلصا اهور بن جاري من قبيلة بنيامين * رجلا كانت يده اليمني عسماء * هذا ارسل بنو
اسرائيل معه هدية الى عغلون ملك مواب *

CAP. III.

1 HÆ autem sunt gentes quas reliquit Dominus, ut per eas probaret Israelitas & omnes qui ignorabant certamen Chananæorum, 2 Utq; discerent etiam posteri Israelitarum certamen, quandoquidem priores haud noverant. 3 Qui inquam relicti fuerunt, sunt quinque duces Palestinorū, Chananæi omnes, Sidonii, Hevæi, incolæ montis Libani, & à monte filiorum Hermon usq; ad ingressum Hamat: 4 Quatenus per hos probaret filios Israel num susciperent & audirent mandatū Domini, quod præceperat patribus eorum per Mosen. 5 Commorati ergò Israelitæ inter Chananæos, Heuæos, Amorrhæos, Hethæos, & Jabesæos, 6 uxores duxerunt filiis suis de filiabus eorum, & servierunt diis eorum. 7 Demum fabricaverunt filii Israel flagitia coram Domino, & obliti beneficiorum Domini Dei sui, servierunt Baal et Asirath. 8 Quapropter desæviente irâ Domini contra filios Israel, tradidit eos Kusan impio regi Harran, qui Kusan impius servitute pressit filios Israel annis octo. 9 Verùm filiis Israel Dominum suppliciter invocantibus, constituit Dominus filiis Israel servatorem; servavitque eos Athnael filius Canzi fratris Caleb minoris. 10 Huic enim auxiliatus est Dominus, fuitq; judex filiorū Israel, egressus est in prælium, tradiditq; Dominus in manum ejus Kusan impium regem Harran, & devicit illum. 11 Et quievit terra à bello quadraginta annis. Defuncto autem Athnaële filio Canzi fratris Caleb natu minoris, 12 Redierunt filii Israel ad scelestas actiones suas coram Domino perpetrandas: Roboravitq; Dominus Eglonem regem Moab adversùs filios Israel, eò quòd turpitudinē egissent coram Domino. 13 Is enim coactis adversùs illos filiis Ammon & Amalecitis, ascenderunt ad filios Israel, debellârunt eos, vulnerârunt ex eis vulneratos multos, & occupârunt Civitatem palmarum: 14 Tenuitque subditos Eglon rex Moab filios Israel octodecim annis. 15 At filiis Israel Dominum suppliciter invocantibus, excitavit eis servatorem Ahur filium Gera, de tribu Benjamin, virum cujus dextera manus erat arida. Per hunc miserunt filii Israel munus ad Eglonem regem Moab.

accinxit &;ei⁹ lōgitudo cubit⁹ :ora duo ei & ,gladium Ehud sibi fecit Et
16 וַיַּעַשׂ לוֹ אֵהוּד חֶרֶב וְלָהּ שְׁנֵי פֵיוֹת גֹּמֶד אָרְכָּהּ וַיַּחְגֹּר
fecit appropinquare Et.suum dexterū femur super suis vestibus desub eum
17 אֹתָהּ מִתַּחַת לְמַדָּיו עַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ: וַיַּקְרֵב אֶת־
,fuit Et .valde pinguis vir Heglon &:Mo.b regi Heglon munus
18 הַמִּנְחָה לְעֶגְלוֹן מֶלֶךְ מוֹאָב וְעֶגְלוֹן אִישׁ בָּרִיא מְאֹד: וַיְהִי
dimisit & ,munus facere appropinquare complevit quemadmodum
כַּאֲשֶׁר כִּלָּה לְהַקְרִיב אֶת־הַמִּנְחָה וַיְשַׁלַּח אֶת־
quæ delaturis à est reversus ipse Et .munus ferentes populum
19 הָעָם נֹשְׂאֵי הַמִּנְחָה: וְהוּא שָׁב מִן־הַפְּסִילִים אֲשֶׁר
.Sile :dixit Et .rex ô te ad mihi secretū Verbum :dixit & ,Ghilgal cum
אֶת־הַגִּלְגָּל וַיֹּאמֶר דְּבַר־סֵתֶר לִי אֵלֶיךָ הַמֶּלֶךְ וַיֹּאמֶר הָס
est ingressus Ehud Et.eum super stantes omnes eo desuper sunt egressi Et
20 וַיֵּצְאוּ מֵעָלָיו כָּל־הָעֹמְדִים עָלָיו: וְאֵהוּד בָּא
Dixitque.ipsi soli ei quod ,refrigerii cœnaculo in sedebat ipse &:eum ad
אֵלָיו וְהוּא־יֹשֵׁב בַּעֲלִיַּת הַמְּקֵרָה אֲשֶׁר־לוֹ לְבַדּוֹ וַיֹּאמֶר
Misitque .solio desuper surrexit Et.te ad mihi Dei verbum :Ehud
21 אֵהוּד דְּבַר־אֱלֹהִים לִי אֵלֶיךָ וַיָּקָם מֵעַל הַכִּסֵּא: וַיִּשְׁלַח
,suo dextro femore desuper gladium cepit &,suam sinistrā manum Ehud
אֵהוּד אֶת־יַד שְׂמֹאלוֹ וַיִּקַּח אֶת־הַחֶרֶב מֵעַל יֶרֶךְ יְמִינוֹ
,laminam post capulus etiam est ingressus Et.ej⁹ ventrem in eum infixit &
22 וַיִּתְקָעֶהָ בְּבִטְנוֹ: וַיָּבֹא גַם־הַנִּצָּב אַחַר הַלַּהַב
:ej⁹ ventre è gladium eduxerat non quia ;laminam propter adeps se clausit &
וַיִּסְגֹּר הַחֵלֶב בְּעַד הַלַּהַב כִּי לֹא שָׁלַף הַחֶרֶב מִבִּטְנוֹ
clausit & ,vestibulum per Ehud est egressus Et .effusio stercoris exivit &
23 וַיֵּצֵא הַפַּרְשְׁדֹנָה: וַיֵּצֵא אֵהוּד הַמִּסְדְּרוֹנָה וַיִּסְגֹּר
ej⁹ servi &,est egressus ipse Et.sera offirmavit &,se pro cœnaculi fores
24 דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה בַּעֲדוֹ וְנָעָל: וְהוּא יָצָא וַעֲבָדָיו
:dixerunt &:obseratæ cœnaculi fores ecce &,viderunt &,sunt ingressi
בָּאוּ וַיִּרְאוּ וְהִנֵּה דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה נְעֻלוֹת וַיֹּאמְרוּ
expectaverunt Et .refrigerii conclavi in suos pedes ipse tegens Certè
25 אַךְ מֵסִיךְ הוּא אֶת־רַגְלָיו בַּחֲדַר הַמְּקֵרָה: וַיָּחִילוּ
ceperunt & :cœnaculi fores aperiens ipse non ecce & :pudefieri ad usque
עַד־בּוֹשׁ וְהִנֵּה אֵינֶנּוּ פֹּתֵחַ דַּלְתוֹת הָעֲלִיָּה וַיִּקְחוּ
.mortu⁹ terram in cadens eorū domin⁹ ecce &:aperuerunt & ,apertorium
אֶת־הַמַּפְתֵּחַ וַיִּפְתָּחוּ וְהִנֵּה אֲדֹנֵיהֶם נֹפֵל אַרְצָה מֵת:
,delaturas transivit ipse & :eos tardare ad usque evasit Ehud Et
26 וְאֵהוּד נִמְלַט עַד הִתְמַהְמְהָם וְהוּא עָבַר אֶת־הַפְּסִילִים
tuba in clanxit & ,cum ingrediendo in ,fuit Et .Sehirath in evasit &
27 וַיִּמָּלֵט הַשְּׂעִירָתָה: וַיְהִי בְּבוֹאוֹ וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר
ipse & ,monte de Israel filii eo cū descenderuntq; ;Ephraim monte in
בְּהַר אֶפְרָיִם וַיֵּרְדוּ עִמּוֹ בְנֵי־יִשְׂרָאֵל מִן־הָהָר וְהוּא
Dominus dedit quia ;me post Sequimini :eos ad Dixitque .eorum facies ad
28 לִפְנֵיהֶם: וַיֹּאמֶר אֲלֵהֶם רִדְפוּ אַחֲרַי כִּי־נָתַן יְהוָה
ceperūt &,eū post descenderūt Et .vestra manu in Moab vestros inimicos
אֶת־אֹיְבֵיכֶם אֶת־מוֹאָב בְּיֶדְכֶם וַיֵּרְדוּ אַחֲרָיו וַיִּלְכְּדוּ
.transire virum dederunt non & ,Moab ipsi Iarden transitus
אֶת־מַעְבְּרוֹת הַיַּרְדֵּן לְמוֹאָב וְלֹא־נָתְנוּ אִישׁ לַעֲבֹר:
,virorū millia decem circiter illo tempore in Moab Percusseruntq;
29 וַיַּכּוּ אֶת־מוֹאָב בָּעֵת הַהִיא כַּעֲשֶׂרֶת אֲלָפִים אִישׁ
.vir evasit non & :virtutis virum omnem & ,pinguem omnem
כָּל־שָׁמֵן וְכָל־אִישׁ חָיִל וְלֹא נִמְלַט אִישׁ:
:Israel manu sub illa die in Moab est humiliatus Et
30 וַתִּכָּנַע מוֹאָב בַּיּוֹם הַהוּא תַּחַת יַד יִשְׂרָאֵל
fuit ipsum post Et .annis octoginta terra quievit &
31 וַתִּשְׁקֹט הָאָרֶץ שְׁמוֹנִים שָׁנָה: וְאַחֲרָיו הָיָה
viros sexcentos Pelistim percussit & ;Hanath fili⁹ Samghar
שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת וַיַּךְ אֶת־פְּלִשְׁתִּים שֵׁשׁ־מֵאוֹת אִישׁ
.Israel ipse etiam servavit & :bovis documento in
בְּמַלְמַד הַבָּקָר וַיּוֹשַׁע גַּם־הוּא אֶת־יִשְׂרָאֵל:

Versio VULG. LAT.

16 Qui fecit sibi gladium ancipi-
tem, habentem in medio capu-
lū longitudinis palmæ manûs,
& accinct⁹ est eo subter sagum
17 in dextro femore. Obtulítq;
munera Eglon regi Moab. E-
rat autem Eglon crassus nimis.
18 Cúmque obtulisset ei munera,
prosecutus est socios, qui cum
19 eo venerant. Et reversus de
Galgalis, ubi erant idola, dixit
ad Regē, Verbum secretū ha-
beo ad te, ô Rex. Et ille impe-
ravit silentiū: egressisq; omni-
20 bus qui circa eum erant; In-
gressus est Aod ad eum: sede-
bat autem in æstivo cœnaculo
solus: dixítque; Verbū Dei ha-
beo ad te. Qui statim surrexit
21 de throno. Extendítq; Aod si-
nistram manū, & tulit sicā de
dextero femore suo, infixítque
22 eam in ventre ej⁹ Tam validè,
ut capulus sequeretur ferrū in
vulnere, ac pinguissimo adipe
stringeretur. Nec eduxit gladi-
um, sed ita ut percusserat, reli-
quit in corpore: statimque per
secreta naturæ alvi stercora
23 proruperunt. Aod autē clausis
diligentissimè ostiis cœnaculi,
& obfirmatis serâ, Per posticū
24 egressus est. Serviq; regis in-
gressi viderūt clausas fores cœ-
naculi, atque dixerunt; Forsitan
purgat alvū in æstivo cubicu-
25 lo. Expectantésque diu donec
erubescerent, & videntes quòd
nullus aperiret, tulerunt clavē:
& aperientes invenerunt do-
minum suum in terra jacentem
26 mortuum. Aod autē, dum illi
turbarentur, effûgit, et pertran-
siit locum idolorū, unde rever-
sus fuerat. Venítq; in Seirath:
27 Et statim insonuit buccinâ in
monte Ephraim: descende-
rúntq, cum eo filii Israel, ipso
28 in fronte gradiente. Qui dixit
ad eos, Sequimini me: tradidit
enim Domin⁹ inimicos nostros
Moabitas in man⁹ nostras. De-
scenderúntq; post eum, & oc-
cupaverunt vada Jordanis quæ
transmittunt in Moab: & non
dimiserunt transire quenquā:
29 Sed percusserunt Moabitas in
tempore illo, circiter decē mil-
lia, omnes robustos et fortes vi-
ros. Nullus eorum evadere po-
30 tuit. Humiliatúsq; est Moab in
die illo sub manu Israel: et qui-
31 evit terra octoginta annis. Post
hunc fuit Samgar fili⁹ Anath,
qui percussit de Philisthiim
sexcentos viros vomere: et ipse
quoque defendit Israel.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

16 Καὶ ἐποίησεν ἑαυτῷ Ἀὼδ μάχαιραν δίστο-
μον, σπιθαμῆς τὸ(τ)μῆκος αὐτ̃ ϗ περιεζώ-
σατο αὐτ̃ ὑπὸ τ̃ (υ) μανδύαν ἐπὶ τ̃ μηρὸν
17 (φ) αὐτ̃ τ̃ δεξιόν. Καὶ ἐπορεύθη, ϗ προσή-
νεγκε τὰ δῶρα τῷ Ἐγλὼμ βασιλεῖ Μωάβ. ϗ
18 Ἐγλὼμ ἀνὴρ ἀστεῖος σφόδρα. Καὶ ἐγένετο
(χ)ἡνίκα συνετέλεσεν Ἀὼδ προσφέρων τὰ
δῶρα, ϗ ἐξαπέστειλε (ψ) τοὺς φέροντας τὰ
19 δῶρα, (ω) Καὶ αὐτὸς ὑπέστρεψεν ἀπὸ τ̃ (α)
γλυπτῶν τ̃ μετ̃ τ̃ Γαλγάλ· ϗ εἶπεν Ἀὼδ, Λό-
γος μοι κρύφιος πρὸς σὲ βασιλεῦ. ϗ εἶ-
πεν (β) Ἐγλὼμ πρὸς αὐτὸν, Σιώπα. ϗ ἐξ-
απέστειλεν ἀφ' ἑαυτ̃ πάντας τοὺς ἐφεστῶτας
20 ἐπ' αὐτόν. Καὶ Ἀὼδ εἰσῆλθε πρὸς αὐτόν·
ϗ αὐτὸς ἐκάθητο ἐν τῷ ὑπερώῳ τῷ (γ) θε-
ρινῷ τῷ ἑαυτ̃ μονώτατος. ϗ εἶπεν Ἀὼδ,
Λόγος θεοῦ μοι πρὸς σὲ βασιλεῦ. ϗ ἐξ-
21 ανέστη ἀπὸ τ̃ θρόνου Ἐγλὼμ ἐγγὺς αὐτ̃. Καὶ
ἐγένετο ἅμα (δ) τῷ ἀναστῆναι αὐτὸν, ϗ ἐξ-
έτεινεν Ἀὼδ τ̃ χεῖρα τ̃ ἀριστερὰν αὐτ̃, ϗ
ἔλαβε τ̃ μάχαιραν (ε) ἐπάνωθεν τ̃ μηροῦ
αὐτ̃ τ̃ δεξιοῦ, ϗ ἐνέπηξεν αὐτὴν (ζ) ἐν τῇ
22 κοιλίᾳ αὐτ̃, Καὶ ἐπεισήνεγκε καί γε τ̃ λαβὴν
ὀπίσω τ̃ φλογὸς, ϗ ἀπέκλεισε τὸ στέαρ κατὰ τ̃
φλογὸς, ὅτι οὐκ ἐξέσπασε τ̃ μάχαιραν ἐκ τῆς
23 κοιλίας αὐτ̃. Καὶ ἐξῆλθεν (η) Ἀὼδ τ̃ προ-
στάδα. ϗ ἐξῆλθε τοὺς διατεταγμένους, ϗ ἀπ-
έκλεισε τὰς θύρας τ̃ ὑπερώου (θ)κατ' αὐτ̃, ϗ
24 ἐσφήνωσε. Καὶ αὐτὸς ἐξῆλθε· ϗ οἱ παῖδες
αὐτ̃ (ι)ἐπῆλθον ϗ εἶδον, ϗ ἰδοὺ αἱ θύραι τ̃
ὑπερώου(κ)ἐσφηνωμέναι· ϗ εἶπαν, (λ)Μήποτε
ἀποκενοῖ τοὺς πόδας αὐτ̃ ἐν τῷ ταμείῳ
25 τῷ θερινῷ; Καὶ ὑπέμειναν ἕως ᾐσχύνοντο· ϗ
ἰδοὺ οὐκ ἔστιν ὁ ἀνοίγων τὰς θύρας τ̃ ὑπερώου.
ϗ ἔλαβον τ̃ κλεῖδα, ϗ ἤνοιξαν. ϗ ἰδοὺ ὁ κύ-
26 ριος αὐτ̃ πεπτωκὼς ἐπὶ τ̃ γῆν τεθνηκώς. Καὶ
Ἀὼδ διεσώθη ἕως ἐθορυβοῦντο, ϗ οὐκ ἦν ὁ
προσνοῶν αὐτῷ· ϗ αὐτὸς παρῆλθε τὰ γλυ-
27 πτὰ, ϗ διεσώθη(μ)εἰς Σεϊρωθά. Καὶ ἐγένετο
ἡνίκα (ν)ἦλθεν Ἀὼδ εἰς γῆν Ἰσραήλ, ϗ ἐ-
σάλπισεν ἐν κερατίνῃ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ, ϗ
κατέβησαν σὺν αὐτῷ οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ τ̃ ὄ-
28 ρους, ϗ αὐτὸς ἔμπροσθεν αὐτ̃. Καὶ εἶπε πρὸς
αὐτοὺς, (ξ) Κατάβητε ὀπίσω μου, ὅτι παρέδωκε
κύριος ὁ θεὸς τοὺς ἐχθροὺς (ο) ἡμῶν τ̃ Μωὰβ
ἐν χειρὶ (π)ἡμῶν. ϗ κατέβησαν ὀπίσω αὐτ̃, ϗ
προκατελάβοντο τὰς διαβάσεις τ̃ Ἰορδάνου τ̃
29 Μωὰβ, ϗ οὐκ(ρ)ἀφῆκεν ἄνδρα διαβῆναι. Καὶ
ἐπάταξαν τ̃ Μωὰβ (σ) τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ
ὡσεὶ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν, (τ) πᾶν λιπαρὸν,
ϗ πάντα ἄνδρα δυνάμεως, ϗ οὐ διεσώθη (υ) ὁ
30 ἀνήρ. Καὶ ἐνετράπη Μωὰβ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐ-
κείνῃ (φ) ὑπὸ χεῖρα Ἰσραήλ, ϗ ἡσύχασεν ἡ
γῆ ὀγδοήκοντα ἔτη. ϗ ἔκρινεν αὐτοὺς Ἀὼδ
31 ἕως οὗ ἀπέθανε. Καὶ(χ) μετ' αὐτ̃ ἀνέστη Σαμε-
γὰρ υἱὸς (ψ) Διναχ, ϗ ἐπάταξε τοὺς ἀλλοφύ-
λους εἰς ἑξακοσίους ἄνδρας ἐν τῷ (ω) ἀροτρόπο-
δι τ̃ βοῶν, ϗ ἔσωσε καί γε αὐτὸς τ̃ Ἰσραήλ.

Et fecit sibi Aod gladium(n)ha- 16
bentem duo ora: palmi longitudo
ejus. Et accinctus est eo sub sago
super femur suū dextrū. Et ivit: 17
et attulit munera Eglom regi Mo-
ab. Et Eglom vir(o)urbanus val-
dè. Et factum est postquàm con- 18
summavit Aod offerens munera;
& dimisit ferentes munera, Et 19
ipse reversus est à sculptilib⁹, quæ
(p) cum Galgal. Et dixit Aod,
Verbum occultum mihi est ad te,
Rex. Et dixit Eglom ad eū, Tace:
et dimisit à se omnes, qui astabant
super eum. Et Aod intravit ad 20
eum. Et ipse sedebat in cœnaculo
æstivo suo prorsus solus. Et dixit
Aod, Verbū Dei mihi ad te, Rex.
Et exurrexit Eglom de throno
prope eum. Et factum est simul, 21
dū ille surgeret; et extendit Aod
manum sinistrā suam: & sumpsit
gladium desuper femore suo dex-
tro: & infixit illum in ventre e-
jus: Et superimmisit etiam capu- 22
lum post(q)flammā: & conclusit
(r)adeps super flammam: quoniā
non extraxit gladiū è ventre ej⁹.
Et exiit Aod(s) vestibulum: & 23
transiit observantes: & clausit
januas cœnaculi super se, & co-
arctavit. Et ipse exiit. Et pueri 24
ejus supervenerunt, & viderunt:
& ecce januæ cœnaculi coarcta-
tæ. Et dixerunt, Nunquid fortè
(t) evacuat pedes suos in con-
clavi æstivo? Et sustinuerunt, 25
quoadusque erubuerunt. Et ec-
ce non est, qui aperiat januas
cœnaculi. Et sumpserunt clavim,
& aperuerunt. Et ecce Dominus
eorum prolapsus in terrā mortu⁹.
Et Aod salvus evasit, dum turba- 26
bantur; et non erat qui attenderet
ei. Et ipse transiit sculptilia: &
evasit salv⁹ in Seirotha. Et fa- 27
ctum est, postquàm venit Aod in
terrā Israel; & cecinit in cornea
in monte Ephræm: & descende-
runt cum eo filii Israel de monte:
et ipse ante eos. Et dixit ad eos, 28
Descendite post me: quia tradidit
Dominus Deus inimicos nostros,
ipsam Moab in manu nostra. Et
descenderunt post eum: & præoc-
cupârunt transitus Jordanis ipsi⁹
Moab, & non(u)permisit virum
transire. Et percusserunt ipsam 29
Moab die illâ, circiter decem mil-
lia virorū, (x)omnem pinguem, et
omnem virum virtutis: & non e-
vasit salvus vir. Et(y)confusa est 30
Moab in die illa sub manu Isra-
el. Et quievit terra octoginta
annos. Et judicavit eos Aod;
quoadusque mortu⁹ est. Et post 31
eum surrexit Samegar filius Di-
nach, & percussit alienigenas in
sexcentos viros in(z)vomere bo-
um: & salvavit & ipse Israel.

MS.A.(τ)μῆκος· ϗ(υ)μανδύαν αὐτ̃ ἐπὶ(φ) τ̃ δεξιὸν αὐτ̃. Καὶ προσήνεγκεν τὰ (χ)ὡς συνετέλεσεν (ψ)τοὺς αἴροντας τὰ (ω) Καὶ Ἐγλὼμ ἀνέστρεψεν(α) γλυπτῶν μετ̃ (β) Ἐγλὼμ πᾶσιν ἐκ μέσου. ϗ ἐξῆλθον ἀπ' αὐτ̃ πάντες οἱ παρεστήκοντες αὐτῷ. Καὶ Ἀὼδ εἰσῆλθεν(γ) θερινῷ αὐτῷ μονώτατος.(δ) τ̃ ἀναστῆναι, ἐξέτεινεν(ε) ἀπὸ τ̃ μηροῦ τ̃ δεξιοῦ αὐτ̃, ϗ(ζ) εἰς τ̃ κοιλίαν Ἐγλὼμ, Καὶ(η) Ἀὼδ εἰς τ̃ προστάδα. ϗ ἀπέκλεισεν(θ) ἐπ' αὐτ̃,(ι)εἰσῆλθον(κ) ἀποκεκλεισμέναι (λ)Μήποτε πρὸς δίφρους κάθηται ἐν τῇ ἀποχωρήσει τ̃ κοιτῶνος; Καὶ προσέμειναν αἰσχυνόμενοι καὶ ἰδοὺ οὐκ ἦν ὁ ἀνοίγων(μ) ἕως Σεϊρωθά.(ν) ἦλθεν ϗ ἐσάλπισεν κερατίνῃ (ξ) Καταβαίνετε (ο) ὑμῶν. (π) ὑμῶν (ρ) ἀφῆκαν (σ) ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ ὡσεὶ (τ) πάντας τοὺς μαχητάς, ϗ πάντας ἄνδρας δυνάμεως, (υ) ἀνήρ. Καὶ (φ) ὑπὸ τ̃ χεῖρα (χ) μετ̃ τοῦτον (ψ) Ἀνὰθ, (ω) ἀροτρόποδι ἐκτὸς μόσχων, ϗ ἔσωσεν αὐτὸς

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

16 וַעֲבַד לֵיהּ אֵהוּד חַרְבָּא וְלַהּ תְּרֵין פּוּמִּין גַּרְמִידָא אַרְכַּהּ וְזָרֵיז יָתַהּ מִלְּרַע לִלְבוּשׁוֹהִי עַל
17 יַרְכֵּיהּ דְּיַמִּינֵיהּ: וְקָרֵיב יָת תִּקְרוּבְתָּא לְעֶגְלוֹן מַלְכָּא דְמוֹאָב וְעֶגְלוֹן גְּבַר פְּטִים לַחֲדָא:
18 וַהֲוָה כַּד שֵׁיצִי לְקָרָבָא יָת תִּקְרוּבְתָּא וְשַׁלַּח יָת עַמָּא נָטְלֵי תִּקְרוּבְתָּא: וְהוּא תָב מִן
19 מַחְצְבַיָּא דְּעִם גִּלְגְּלָא וַאֲמַר פִּתְגָּמָא דְסִתְרָא אִית לִי לְמַלָּלָא עִמָּךְ מַלְכָּא וַאֲמַר סְלִיק
20 וּנְפַקוּ מֵעִלָּווֹהִי כָּל דְּקָיְמִין עִלָּוֹהִי: וְאֵהוּד עָאל לְוָתֵיהּ וְהוּא יָתֵיב בְּעִלִּית בֵּית קַיְטָא
21 דִּילֵיהּ בִּלְחוֹדוֹהִי וַאֲמַר אֵהוּד פִּתְגָּמָא דַייָ לִי לְמַלָּלָא עִמָּךְ וְקָם מֵעַל כּוּרְסֵיהּ: וְאוֹשִׁיט
22 אֵהוּד יָת יַד שְׂמָאלֵיהּ וּנְסֵיב יָת חַרְבָּא מֵעַל יַרְכָּא דְיַמִּינֵיהּ וּקְבָעָהּ בִּמְעוֹהִי: וְעַל אַף
דִּסְתְּקָא בָּתַר שִׁנָּנָא וְטַמְטֵים שׁוּמְנָא בְּאַפֵּי שִׁנָּנָא אֲרֵי לָא שְׁלַף חַרְבָּא מִמְּעוֹהִי וּנְפַק
23 אוּכְלֵיהּ שְׁפִיךְ: וּנְפַק אֵהוּד לְאַכְסַדְרָא וַאֲחַד דָּשֵׁי עִלִּיתָא בְּאַפּוֹהִי וַאֲנַף: וְהוּא נְפַק וְעַבְדוֹהִי
24 עָלוּ וַחֲזוֹ וְהָא דָּשֵׁי עִלִּיתָא אֲחִידָן וַאֲמַרוּ בְּרַם עָבֵיד הוּא יָת צָרְכֵיהּ בְּאִדְּרוֹן בֵּית קַיְטָא:
25 וְאוֹרִיכוּ עַד סַגִּי וְהָא לֵיתוֹהִי פָּתַח דָּשֵׁי עִלִּיתָא וּנְסִיבוּ יָת מַפְתְּחָא וּפְתַחוּ וְהָא רִבּוֹנְהוֹן
26 טְרִיף רְמֵי עַל אַרְעָא מִית: וְאֵהוּד אִשְׁתֵּיזִיב עַד אִתְעַכְּבֵיהוֹן וְהוּא עֲבַר יָת מַחְצְבַיָּא
27 וְאִשְׁתֵּיזִיב לְשְׂעִירְתָא: וַהֲוָה בְּמֵיתוֹהִי וּתְקַע בְּשׁוֹפָרָא בְּטוּרָא דְּבֵית אֶפְרַיִם וּנְחַתוּ עִמֵּיהּ
28 בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מִן טוּרָא וְהוּא קֳדָמֵיהוֹן: וַאֲמַר לְהוֹן רְדִיפוּ בָּתְרַי אֲרֵי מְסַר יְיָ יָת בַּעֲלֵי
דְּבָבֵיכוֹן יָת מוֹאֲבָאֵי בִּידֵיכוֹן וּנְחַתוּ בָּתְרוֹהִי וַאֲחַדוּ יָת מְגִיזַת עִבְרָאֵי יַרְדְּנָא עַל מוֹאָב וְלָא
29 שְׁבַקוּ אֱנַשׁ לְמֶעְבַּר: וּקְטַלוּ יָת מוֹאָב בְּעִדָּנָא הַהִיא כְּעַסְרָא אַלְפִין גַּבְרָא כָּל אֵימְתָן וְכָל
30 גְּבַר גִּבַּר חֵילָא וְלָא אִשְׁתֵּיזִיב אֱנַשׁ: וְאִתַּבָּרוּ מוֹאֲבָאֵי בְּיוֹמָא הַהוּא תְּחוֹת יַד אֱנַשׁ יִשְׂרָאֵל
31 וּשְׁדוּכַת אַרְעָא דְיִשְׂרָאֵל תְּמָנַן שְׁנִין: וּבַתְרוֹהִי הֲוָה שַׁמְגַּר בַּר עֲנָת וּקְטַל יָת פְּלִשְׁתָּאֵי
שִׁית מְאָה גֻּבְרִין בְּפַרְשׁ תּוֹרַיָא וּפְרַק אַף הוּא יָת יִשְׂרָאֵל:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et fecit sibi Ehud gladiū, et illi duo ora, cubit⁹ longitudo ejus; et cinxit 16
illum subt⁹ vestimentum suum, super lat⁹ suum dextrū. Et attulit munus 17
Gheglon regi Moab: et Gheglon vir pinguis valde. Et fuit cùm finivit 18
offerre munus, et misit populū portatores muneris. Et ipse rediit ab scul- 19
ptilib⁹ quæ cum Gilgela: et dixit, Verbū arcani est mihi ad loquendum
tecum, rex: et dixit: Ascende, et exierunt ex juxta illum omnes qui stantes
juxta illum. Et Ehud ingressus est ad eum, et ipse habitabat in cœnaculo 20
dom⁹ æstatis quæ ipsi uni: Et dixit Ehud, verbū Dñi est mihi ad loquen-
dum tecum; et surrexit de solio suo. Et extendit Ehud sinistrā suam, et ac- 21
cepit gladium desuper latus suum dextrum, et infixit eum in intestinis ejus.
Et intravit etiam capul⁹ post laminam, et obturavit pinguedo in faciebus 22
laminæ; quoniam non extraxit gladium de intestinis ejus, et exiit cibus
ejus eject⁹. Et exiit Ehud ad atrium, et junxit portas cœnaculi in facie sua, 23
et clausit. Et ipse exiit, et servi ej⁹ venerunt et viderunt; et ecce portæ cœ- 24
naculi conjunctæ: et dixerunt, Profectò faciens ipse necessitates suas in cu-
biculo dom⁹ æstatis. Et expectaverūt usq; multū; et ecce non ipse aperuit 25
portas cœnaculi; et tulerunt clavē, et aperuerunt: et ecce dominus eorū
jacens projectus super terram mortuus. Et Ehud salvatus est dum impedi- 26
rentur illi; et ipse transiit statuas, et salvatus est ad Seghir. Et fuit in eun- 27
do eum, et clanxit in buccina in monte domus Ephraim; et descenderunt
cum eo filii Israel de monte, et ipse ante eos. Et dixit eis, Persequimini 28
post me, nam tradidit Dñs auctores inimicitiarum vestrarum Moabitas in
manibus vestris; et descenderunt post eum et contigerunt vadum *transitus*
Jordanis super *Moab*, et non siverunt hominem transire. Et occiderunt 29
Moabitas in tempore illo, ut decem mille virum omnem terribilem, &
omnem virum virtutis; et non salvatus est homo. Et fracti sunt Moabitæ 30
in die illa subtus manum hominis Israel: et quievit terra Israel octoginta
annis. Et post illum fuit Samgar filius Ghanath, et occidit Pelisthæos sex- 31
centos viros in stimulo boum; et liberavit etiam ipse Israel.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

16 * ܘܥܒܕ ܠܗ ܐܗܘܪ ܣܦܣܪܐ. ܕܬܪ̈ܬܝܢ ܦܘܡ̈ܝܢ. ܡܫܘܚܬܗ ܙܪܬܐ. ܘܐܣܪܗ ܬܚܝܬ ܡܐܢ̈ܘܗܝ
17 ܥܠ ܥܛܡܗ. ܠܘܬ ܓܒܗ ܕܝܡܝܢܐ. * ܘܩܪܒ ܩܘܪܒܢܐ ܠܥܓܠܘܢ ܡܠܟܐ ܕܡܘܐܒ.
18 ܥܓܠܘܢ ܕܝܢ ܡܠܟܐ. ܓܒܪܐ ܗܘܐ ܕܦܫܝܛ ܛܒ. * ܘܟܕ ܫܠܡ ܠܡܩܪܒܘ ܩܘܪܒܢܐ. ܫܪܐ ܠܓܒܪ̈ܐ
19 ܫܩܘܠܝ ܩܘܪܒܢܐ. * ܘܗܘ ܗܦܟ ܡܢ ܦܣܝܠܐ ܕܠܘܬ ܓܠܓܠܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܠܬܐ
ܕܟܣܝܐ ܐܝܬ ܠܝ ܠܡܐܡܪ ܠܟ ܡܠܟܐ. ܒܝܢܝ ܘܠܟ. ܘܐܡܪ ܡܠܟܐ. ܦܪܘܩܘ ܡܢ ܬܡܢ. ܘܢܦܩܘ
20 ܡܢ ܠܘܬܗ ܟܠܗܘܢ ܕܩܝܡܝܢ ܗܘܘ ܩܕܡܘܗܝ. * ܘܐܗܘܪ ܥܠ ܠܘܬܗ. ܘܗܘ ܝܬܒ ܗܘܐ
ܒܥܠܝܬܐ ܒܠܚܘܕܘܗܝ ܕܡܛܝܒܐ ܗܘܬ ܠܗ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܐܗܘܪ. ܡܠܬܐ ܕܐܠܗܐ ܐܝܬ ܠܝ
21 ܠܡܐܡܪ ܠܟ. ܘܩܡ ܥܓܠܘܢ ܡܢ ܟܘܪܣܝܗ. * ܘܐܘܫܛ ܐܗܘܪ ܐܝܕܗ ܕܣܡܠܐ. ܘܢܣܒ ܣܦܣܪܐ
22 ܡܢ ܥܛܡܗ ܕܝܡܝܢܐ. ܘܕܫܗ ܒܟܪܣܗ. * ܘܥܠܬ ܐܦ ܩܒܥܬܐ ܒܬܪ ܡܚܘܬܐ. ܘܐܚܕ ܬܪܒܐ
23 ܠܡܚܘܬܐ. ܡܛܠ ܕܠܐ ܐܦܩܗ ܠܣܦܣܪܐ ܡܢ ܟܪܣܗ. ܘܢܦܩ ܡܣܪܗܒܐܝܬ. * ܘܢܦܩ
24 ܐܗܘܪ ܠܐܣܛܘܐ. ܘܐܚܕ ܬܪ̈ܥܐ ܕܥܠܝܬܐ ܒܐܦ̈ܘܗܝ. ܘܢܦܩ. * ܘܟܕ ܢܦܩ. ܥܠܘ ܥܒܕ̈ܘܗܝ ܘܚܙܘ.
25 ܬܪ̈ܥܐ ܕܥܠܝܬܐ ܐܚܝܕܝܢ. ܘܐܡܪܘ. ܕܠܡܐ ܢܦܩ ܠܒܝܬ ܡܦܩܬܐ ܕܥܠܝܬܐ. * ܘܟܕ ܩܘܘ
ܛܒ ܘܚܙܘ ܕܠܐ ܦܬܚ ܬܪ̈ܥܐ ܕܥܠܝܬܐ. ܘܢܣܒܘ ܩܠܝܕܐ ܘܦܬܚܘ. ܘܚܙܘ ܠܡܪܗܘܢ ܕܢܦܝܠ ܥܠ
26 ܐܪܥܐ ܘܡܝܬ. * ܘܟܕ ܬܘܗܝܢ ܗܘܘ ܗܢܘܢ. ܐܗܘܪ ܥܒܪ ܠܦܣܝܠܐ ܘܐܬܦܠܛ. ܘܪܗܛ ܠ
27 ܣܝܪܬ. * ܘܟܕ ܐܬܐ. ܐܬܩܥ ܒܫܝܦܘܪܐ ܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܢܚܬܘ ܥܡܗ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܡܢ
28 ܛܘܪܐ ܘܗܘ ܩܕܡܝܗܘܢ. * ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܬܘ ܒܬܪܝ. ܡܛܠ ܕܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܝܟܘܢ ܠܒܥܠܕܒ̈ܒܝܟܘܢ
ܠܡܘܐܒܝ̈ܐ. ܘܢܚܬܘ ܒܬܪܗ. ܘܐܚܕܘ ܡܥܒܪܬܐ ܕܝܘܪܕܢܢ ܕܡܘܐܒ. ܘܠܐ ܫܒܩܘ ܠܐܢܫ
29 ܕܢܥܒܪ. * ܘܩܛܠܘ ܡܢ ܡܘܐܒܝ̈ܐ ܒܗܘ ܙܒܢܐ. ܐܝܟ ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪ̈ܝܢ. ܟܠ ܕܚܓܝܪ
30 ܘܟܠ ܓܒܪ ܚܝܠܬܢ. ܘܠܐ ܐܬܦܠܛ ܐܢܫ. * ܘܐܬܬܒܪܘ ܡܘܐܒܝ̈ܐ ܒܗܘ ܙܒܢܐ. ܬܚܝܬ ܐܝܕܐ
31 ܕܐܝܣܪܝܠ. ܘܫܠܝܬ ܐܪܥܐ ܬܡܢܝܢ ܫܢܝܢ. * ܘܒܬܪܗ ܗܘܐ ܫܡܓܪ ܒܪ ܥܢܬ. ܘܩܛܠ
ܡܢ ܦܠܫܬܝ̈ܐ ܫܬܡܐܐ ܓܒܪ̈ܝܢ ܒܡܥܩܣܐ ܕܬܘܪ̈ܐ. ܘܦܪܩ ܐܦ ܗܘ ܠܐܝܣܪܝܠ.

(Fecerat autem sibi Ahur sicam duarum aci- 16
erum, longitudinis pugillaris, eamque intra
vestimentum suum alligavit semori suo dex-
tero.) Obtulit ergò munus Egloni regi 17
Moab (Eglon verò rex, homo erat admodum
rudis.) Cúmque absolvisset offerre munus, 18
ablegavit homines portitores muneris. Ipse 19
verò reversus è Pesilin quæ est secus Gal-
galam, dixit ad eum, Verbum secretum ha-
beo tibi dicendum O rex, inter me & te.
Ait autem rex, Secedite istinc: decesserunt
igitur omnes qui astabant ipsi. Et ingressus 20
ad eum Ahur (ille verò sedebat in cœnacu-
lo solus, quod ei paratum fuerat) dixit ad
eum Ahur, Verbum Dei habeo tibi dicen-
dum: surrexítque Eglon è solio suo. Por- 21
rò Ahur extensâ manu suâ sinistrâ, arreptâ-
que à femore suo dextero sicâ, defixit eam
in ventrem illius: Adeo ut capulus ictum 22
sequeretur, adepsque obturaret vulnus, non
enim extraxerat sicam è ventre ejus, & egres-
sus est velociter. Egressus itaque Ahur ad 23
xystum, cœnaculi fores obseravit in faciem
ejus, & egressus est. Hoc egresso, ingressi 24
sunt servi illius, & videntes fores cœnaculi
clausas, dixerunt, Fortassis ad latrinam exivit
per conclave cœnaculi. Sed quum diu 25
expectâssent, viderentque eum non aperire
fores cœnaculi, acceptis clavibus aperue-
runt, vidéntque dominum suum humi pro-
stratum ac mortuum. Dum isti obstupesce- 26
rent, transivit Ahur ad Pesilin, & evasit cu-
currítque ad Sierath. Et cùm pervenisset, 27
buccinâ clanxit in monte Aphrem: & de-
scenderunt cum eo filii Israel de monte, &
ipse ante eos. Dicebátque ad eos, Venite 28
post me, tradidit enim Domin⁹ in manus ve-
stras inimicos vestros Moabitas. Itaque de-
scendentes post eum occupârunt pontem
Jordanis Moab, nec sinebant quenquam tra-
jicere. Et peremerunt ex Moabitis eo tem- 29
pore circiter decem millia virorum, accin-
ctum quemlibet, omnémque virum robustum;
& nemo effûgit. Igitur contriti fuerunt eo 30
tempore Moabitæ sub manu Israelis, quie-
vitque terra octoginta annis. Post hunc fuit 31
Samgar filius Anath, qui interfecit ex Phi-
listhæis sexcentos viros stimulo boum; & hic
etiam salvavit Israelem.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

16 * فاخذ اهور سيفا ذا شفرتين طوله ذراع غير قبضته * وشد السيف على فخذه الايمن تحت ثوبه
17 * واتى عغلون ملك مواب بالهدية * واوصلها اليه * وكان عغلون الملك سمينا جدا * فلما فرغ
18 من احصاء هديته امر القوم الذين معهم الهدية بالانصراف * ورجع اهور من فلسطين الذي
19 عند الجلجال * وقال للملك * لي سرا اريد ان افشيه لك ايها الملك بيني وبينك * فقال الملك
20 لمن عنده * اخرجوا * فخرج كل الذين كانوا بحضرة الملك * فدخل اليه اهور * وكان جالسا في علية
21 اصلحت له * فقال اهور عندي كلام الله اريد اقوله واخبرك به * فقام عغلون عن سريره * ومد
22 اهور يده اليسار * واخذ المشمل من فخذه الايمن * وضربه في بطنه * فخرج مراقه من موضع ضربته *
23 وسد الحجاب موضع الضربة * وذلك انه لم ينزع المشمل من بطنه * وخرج اهور مسرعا * فلما خرج
24 الى الرواق اغلق ابواب العلية على المقتول ومر * فلما دخل عبيد الملك * وراوا ابواب العلية
25 مغلقة قالوا * لعله خرج الى المخرج من الباب الداخل * فلما مكثوا طويلا * وراوا انه لم يفتح
ابواب العلية * فصاحوا فلم يجبهم * فاخذوا المفاتيح وفتحوا الباب * فلما دخلوا راوا مولاهم ميتا
26 مطروحا * وبينما هم متعجبين جاز اهور فلسطين * ونجا ومضى الى سعيرتا * فلما اتى الى هناك
27 نفخ في البوق في جبل افريم * فهبط بنو اسرائيل معه من الجبل * وسار اهور امامهم * وقال لهم
28 اتبعوني * فان الرب قد دفع اعداءكم المواببين في ايديكم * فنزلوا على اثره واخذوا معابر
29 الاردن التي في ناحية مواب * ولم يدعوا انسانا يجوز * فقتلوا من المواببين في ذلك اليوم نحو
30 عشرة الف رجل * كل غني وكل قوي * ولم ينج منهم انسان * وانكسر المواببون امام آل اسرائيل في
31 ذلك الزمان * وسكنت الارض من الحرب ثمانين سنة * وقام من بعده سمجر بن عنث * وقتل
من اهل فلسطين ستمية رجل بفاس البقر * وخلص هو ايضا آل اسرائيل

Itaque Ahur paravit sibi gladiū bipennē, 16
cujus longitudo, secluso capulo, erat cubi-
talis; eoque gladio se præcingens super
femore dextro sub tunica sua, Attulit ad 17
Eglonem regem Moab munus, & obtulit
illud ipsi: erat autem Eglon rex valdè ob-
esus. Cúmque finem fecisset recensendi 18
muneris sui, præcepit iis qui munus gesta-
bant, ut abscederent. Reversus autem A- 19
hur de Palestina quæ est prope Galgal, di-
xit ad regem, Secretum habeo, quod tibi O
rex, declarare vellem inter me et inter te.
Dixit ergò rex his qui penes eum erant,
Egredimini: egressique sunt omnes quot-
quot astabant in præsentia regis. Et in- 20
gressus ad eum Ahur (ille verò sedebat
in cœnaculo quod paratum ei fuerat) ait
Ahur, Sermonem Dei habeo, quem tibi di-
cere & significare vellem: Surrexit igitur
Eglon è solio suo. Ahur autem extendens 21
manum suam sinistram, accepit gladiolum
à femore suo dextero, & infixit eū ven-
tri illius: Prodieruntque lactes ejus è loco 22
ictûs ipsius, obstruxit autem locum ictûs
reticulum adipis, eò quòd gladiolum non
extraxerit ex ejus ventre: tum exivit A-
hur festinus. Et cùm exiisset ad porticum, 23
cœnaculi fores clausit super occisū, et ab-
iit. Ingressi autem servi regis, & fores 24
cœnaculi obseratas videntes, dixerunt,
Forsan egressus est ad foricā per januam
interiorem. Cúmque diu expectâssent, & 25
vidissent quòd is cœnaculi fores non ape-
riret, clamâssentq;, nec respondisset eis,
sumptis clavibus aperuerunt januam; &
ingressi viderunt herū suum mortuū pro-
stratum. Interim verò dum illi miraren- 26
tur, transiit Ahur Palestinam, & evadens
recepit se in Seirath. Cúmque devenisset 27
illuc, buccinam insufflavit in monte E-
phraim; descenderuntque filii Israel de
monte, & Ahur præibat illis. Nam dice- 28
bat eis, Sequimini me, quoniam dedit jam
Dominus inimicos vestros Moabitas in
manus vestras: descenderunt inquam post
ejus vestigia, et Jordanis aditus qui erant
versùs Moab occupantes, nemini transire
permittebant. Occiderunt itaque ex Moa- 29
bitis eo die circiter decem millia virorū,
divitem quemq; & quemlibet robstū, ita
ut nemo ex eis evaderet. Itaque confracti 30
fuerunt Moabitæ corā Israelitis eo tem-
pore, quievitq; terra à bello octogita an-
nis. Post hunc surrexit Samgar filius A- 31
nath, qui interfecit è Palestinis sexcentos
viros bipenni boum, & hic etiam libera-
vit Israelitas.

ספר שופטים : ד

CAP. IV. ד

:Domini oculis in malum *faciendum ad* ,Israel filii addiderunt Et
ויספו בני ישראל לעשות הרע בעיני יהוה 1
,Chenahan regis Jabin manu in Domin⁹ eos *vendidit* Et .erat mortu⁹ Ehud &
ואהוד מת: וימכרם יהוה ביד יבין מלך־כנען 2
habitans ipse & ,Sisera ejus exercit⁹ princeps & ;Chasor in regnavit qui
אשר מלך בחצור ושר־צבאו סיסרא והוא יושב
quia ,Dominum ad Israel filii clamaverunt Et .gentium Charoseth in
בחרשת הגוים: ויצעקו בני־ישראל אל־יהוה כי 3
Israel filios oppressit ipse & ,ei *ferri* currus nongenti
תשע מאות רכב־ברזל לו והוא לחץ את־בני ישראל
uxor ,prophetis mulier Deborah Et .annis viginti *fortitudine in*
בחזקה עשרים שנה: ודבורה אשה נביאה אשת 4
ipsa Et .illo tempore in Israel *judicans* ipsa ,Lappidoth
לפידות היא שפטה את־ישראל בעת ההיא: והיא 5
Bethel inter & ,Ramah inter Deborah palma sub *sedens*
יושבת תחת־תמר דבורה בין הרמה ובין בית־אל
.judicium ad Israel filii eam ad ascendebāt & :Ephraim monte in
בהר אפרים ויעלו אליה בני ישראל למשפט:
,Napthali Chedes de Abinoham filium Barac vocavit & Misitque
ותשלח ותקרא לברק בן־אבינעם מקדש נפתלי 6
Vade ,Israel Deus Dominus præcepit Nonne : eum ad dixitque
ותאמר אליו הלא־צוה יהוה אלהי־ישראל לך
,virorum millia decem tecum *capies* & ,Thabor monte in *trahes* &
ומשכת בהר תבור ולקחת עמך עשרת אלפים איש
torrentem ad *te ad* traham Et ? Zebulun filiis è &,Naphthali filiis de
מבני נפתלי ומבני זבלון: ומשכתי אליך אל־נחל 7
& ,ejus *currum* & ,Jabin exercitus principem Siseram Chison
קישון את־סיסרא שר־צבא יבין ואת־רכבו ואת־
Si : Barac eam ad Dixitque .tua manu in eā *dabo* & ;ejus multitudinē
המונו ונתתיהו בידך: ויאמר אליה ברק אם־ 8
.ibo non ,mecum *iveris* non si & : ibo & ,mecum *iveris*
תלכי עמי והלכתי ואם־לא תלכי עמי לא אלך:
tuus decor erit non veruntamen ;tecum ibo Eundo : dixit Et
ותאמר הלך אלך עמך אפס כי לא תהיה תפארתך 9
Dominus *vendet* mulieris manu in quia :*ambulans* tu *qua* ,via *super*
על־הדרך אשר־אתה הולך כי ביד אשה ימכר יהוה
.Chedes in Barac cum *ivit* & ,Deborah Surrexitque .Siseram
את־סיסרא ותקם דבורה ותלך עם־ברק קדשה:
ascendit & ,Chedes in Naphthali & ,Zebulun Barac *conclamavit* Et
ויזעק ברק את־זבולן ואת־נפתלי קדשה ויעל 10
.Deborah eo cum ascenditque: virorum millibus decem suis pedibus *in*
ברגליו עשרת אלפי איש ותעל עמו דבורה:
: Mosch soceri Chobab filiis de ,Chain à se separavit Chenæus Cheber Et
וחבר הקיני נפרד מקין מבני חבב חתן משה 11
.Chedes *cum* quæ ,Sahananim in quercum ad usque *suam aulam* tetendit &
ויט אהלו עד־אלון בצענים אשר את־קדש:
Abinoham filius Barac ascendisset quòd ,Siseræ ipsi nunciaverunt Et
ויגדו לסיסרא כי עלה ברק בן־אבינעם 12
,suum currum omnem Sisera *convocavit* Et .Thabor montem
הר־תבור: ויזעק סיסרא את־כל־רכבו 13
Charoseth de,secum qui ,populū omnem & ,*ferri* currus nongentos
תשע מאות רכב ברזל ואת־כל־העם אשר אתו מחרשת
:Barac ad Deborah Dixitque .Chison torrentem ad gentium
הגוים אל־נחל קישון: ותאמר דבורה אל־ברק 14
:tua manu in Siseram Dominus *dedit quo* dies *hic* quia ,Surge
קום כי זה היום אשר נתן יהוה את־סיסרא בידך
monte de Barac descendit Et ? *tuas facies ad* est egressus Dominus nonne
הלא יהוה יצא לפניך וירד ברק מהר
.eum post virorum millia decem & ,Thabor
תבור ועשרת אלפים איש אחריו:

Versio VULG. LAT.

CAP. IV.

1 ADdiderúntq; filii Israel facere malum in conspectu 2 Dñi post morté Aod. Et tradidit illos Dñs in manus Jabin regis Chanaan, qui regnavit in Asor: habuítq; ducem exercit⁹ sui nomine Sisaram, ipse auté habitabat in Haroseth gentiū. 3 Clamaveruntque filii Israel ad Dñm, nongentos enim habebat falcatos currus, & per viginti annos vehementer op- 4 presserat eos. Erat auté Debbora prophetis uxor Lapidoth, quæ judicabat populum in illo 5 tempore. Et sedebat sub palma, quæ nomine illius vocabatur, inter Rama & Bethel in monte Ephraim: ascendebántque ad eam filii Israel in omne 6 judiciū. Quæ misit & vocavit Barac filium Abinoé de Cedes Nephthali: dixítq; ad eū; Præcepit tibi Dñs Deus Israel, vade, & duc exercitū in montem Thabor, tolléſque tecū decem millia pugnatorum de filiis Nephthali, et de filiis Zabulon: 7 Ego auté adducā ad te in loco torrentis Cison, Sisarā principé exercit⁹ Jabin, & currus ej⁹, atq; omné multitudiné, & tra- 8 dam eos in manu tua. Dixítq; ad eam Barac; Si venis mecum, vadā: si nolueris venire mecū, 9 non pergā. Quæ dixit ad eū; Ibo quidé tecū, sed in hac vice victoria non reputabitur tibi, quia in manu mulieris tradetur Sisara. Surrexit itaq; Debbora, & perrexit cum Barac in 10 Cedes. Qui, accitis Zabulon et Nephthali, ascendit cum decé millibus pugnatorum, habens 11 Debborā in comitatu suo. Haber autem Cinæus recesserat quondā à cæteris Cinæis fratrib⁹ suis filiis Hobab, cognati Moysi: & tetenderat tabernacula usq; ad vallé, quæ vocatur Sennim, & erat juxta Cedes. 12 Nuntiatúmq; est Sisaræ, quòd ascendisset Barac fili⁹ Abinoé 13 in monté Thabor: Et congregavit nongentos falcatos curr⁹, & omné exercitū de Haroseth 14 gentiū ad torrenté Cison. Dixítq; Debbora ad Barac; Surge, hæc est enim dies, in qua tradidit Dñs Sisaram in manus tuas: en ipse ductor est tu⁹. Descendit itaque Barac de monte Thabor, & decé millia pugnatorum cum eo.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

ΚΕΦ. Δ'.

1 ΚΑὶ προσέθεντο (α) οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν (β) ἐνώπιον κυρίου. καὶ Ἀὼδ ἀπ- 2 έθανε. Καὶ ἀπέδοτο (γ) τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ κύριος ἐν χειρὶ (δ) Ἰαβὶν βασιλέως Χαναὰν, ὃς ἐβασίλευσεν ἐν Ἀσώρ. καὶ ὁ ἄρχων τῆς δυνάμεως αὐτοῦ Σισάρα, καὶ αὐτὸς κατῴκει ἐν (ε) 3 Ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν. Καὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον, ὅτι ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ· καὶ αὐτὸς ἔθλιψε τὸν Ἰσραὴλ 4 κατακράτος εἴκοσιν ἔτη. Καὶ Δεββῶρα γυνὴ προφῆτις γυνὴ Λαφιδώθ, αὐτὴ ἔκρινε τὸν Ἰσ- 5 ραὴλ ἐν τῷ καιρῷ ἐκείνῳ. Καὶ αὐτὴ ἐκάθητο ὑπὸ φοίνικα Δεββῶρα ἀναμέσον (ζ) τῆς Ῥαμὰ καὶ ἀναμέσον τῆς Βαιθὴλ ἐν τῷ ὄρει Ἐφραίμ· καὶ (η) ἀνέβαινον πρὸς αὐτὴν οἱ υἱοὶ Ἰσ- 6 ραὴλ (θ) εἰς κρίσιν. Καὶ ἀπέστειλε Δεββῶρα καὶ ἐκάλεσε τὸν (ι) Βαρὰκ υἱὸν Ἀβινεὲμ ἐκ (κ) Κάδης Νεφθαλί, καὶ εἶπε πρὸς αὐτόν, (λ) Οὐχὶ ἐνετείλατο κύριος ὁ θεὸς (μ) Ἰσραὴλ σοί; καὶ ἀπελεύσῃ εἰς ὄρος Θαβώρ, καὶ λήψῃ μετὰ σεαυτοῦ δέκα χιλιάδας ἀνδρῶν (ν) ἐκ τῶν υἱῶν Νεφ- 7 θαλί, καὶ (ξ) ἐκ τῶν υἱῶν Ζαβουλών, (ο) Καὶ ἐπάξω πρὸς σὲ εἰς τὸν χειμάρρουν Κισὼν ἐπὶ τὸν Σισάρα ἄρχοντα τῆς δυνάμεως (π) Ἰαβίν, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ, καὶ παραδώσω 8 αὐτὸν (ρ) εἰς χεῖράς σου. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὴν (σ) Βαράκ, Ἐὰν πορευθῇς μετ' ἐμοῦ, πορεύσομαι, καὶ ἐὰν μὴ πορευθῇς (τ), οὐ πορεύσομαι, ὅτι οὐκ οἶδα τὴν ἡμέραν ἐν ᾗ εὐοδοῖ κύριος τὸν 9 ἄγγελον μετ' ἐμοῦ. Καὶ (υ) εἶπε, Πορευομένη πορεύσομαι μετὰ σοῦ. πλὴν γίνωσκε, ὅτι οὐκ ἔσται τὸ προτέρημά σου (φ) ἐπὶ τὴν ὁδὸν ἣν σὺ πορεύῃ, ὅτι ἐν χειρὶ γυναικὸς ἀποδώσεται κύριος τὸν Σισάραν. καὶ ἀνέστη Δεββῶρα, καὶ ἐπορεύθη 10 (χ) μετὰ τοῦ Βαρὰκ ἐκ Κάδης. (ψ) Καὶ ἐβόησε Βαρὰκ τὸν Ζαβουλὼν καὶ τὸν Νεφθαλὶ ἐκ Κάδης, καὶ ἀνέβησαν κατὰ πόδας αὐτοῦ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν, (ω) καὶ ἀνέβη Δεββῶρα μετ' αὐτοῦ. (α) 11 Καὶ Χαβὲρ ὁ Κιναῖος ἐχωρίσθη ἀπὸ Καινὰ ἀπὸ τῶν υἱῶν Ἰωβὰβ γαμβροῦ Μωυσῆ· καὶ ἔπηξε τὴν σκηνὴν αὐτοῦ (β) ἕως δρυὸς πλεονεκτούν- 12 των, ἥ ἐστιν ἐχόμενα Κέδες. Καὶ (γ) ἀνηγγέλη Σισάρᾳ, ὅτι ἀνέβη Βαρὰκ υἱὸς (δ) Ἀβινεὲμ 13 εἰς ὄρος Θαβώρ. Καὶ ἐκάλεσε Σισάρα πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ (ε) ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ, καὶ πάντα τὸν (ζ) λαὸν τὸν μετ' αὐτοῦ ἀπὸ (η) Ἀρι- 14 σὼθ τῶν ἐθνῶν εἰς τὸν χειμάρρουν (θ) Κισῶν. Καὶ εἶπε Δεββῶρα πρὸς (ι) Βαράκ, Ἀνάστηθι, ὅτι αὕτη ἡ ἡμέρα, ἐν ᾗ (κ) παρέδωκε κύριος τὸν (λ) Σισάρα ἐν τῇ χειρί σου, ὅτι κύριος ἐξελεύσεται ἔμπροσθέν σου. καὶ κατέβη (μ) Βαρὰκ κατὰ τοῦ ὄρους Θαβώρ, καὶ δέκα χιλιάδες ἀνδρῶν ὀπίσω αὐτοῦ.

MS.A. (α) ἔτι οἱ υἱοὶ (β) ἔναντι (γ) αὐτοὺς κύριος (δ) Ἰαμεὶν (ε) Ἀσηρὼθ (ζ) Ἰαμά, καὶ ἀναμέσον Βαιθὴλ ἐν ὄρει (η) ἀνέβησαν (θ) ἐκεῖ τοῦ κρίνεσθαι. (ι) Βαρὰχ (κ) Κέδες Νεφθαλεί, (λ) Οὐχὶ* σοὶ ἐνετείλατο (μ) Ἰσραήλ; καὶ (ν) ἀπὸ τῶν (ξ) ἀπὸ τῶν (ο) Καὶ ἀπάξω σε πρὸς τὸν χειμάρρουν (π) Ἰαμείν, (ρ) ἐν χειρί σου. (σ) Βαράχ, (τ) μετ' ἐμοῦ, οὐ (υ) εἶπεν πρὸς αὐτὸν Δεββῶρα, Πορευομένη πορεύσομαι (φ) εἰς τὴν (χ) μετ' αὐτοῦ Βαρὰχ ἐκ Κέδες. (ψ) Καὶ παρήγγειλεν Βαρὰχ τῷ Ζαβουλὼν καὶ τῷ Νεφθαλὶ εἰς Κέδες, καὶ ἀνέβησαν (ω) καὶ Δεββῶρα ἀνέβη μετ' αὐτοῦ. (α) Καὶ οἱ πλησίον τοῦ Κιναίου ἐχωρίσθησαν ἀπὸ τῶν υἱῶν (β) πρὸς δρῦν ἀναπαυομένων, ἥ ἐστιν (γ) ἀνήγγειλαν τῷ Σισάρᾳ, (δ) Ἰαβινεὲμ ἐπ' ὄρος (ε) ὅτι ἐννακόσια ἅρματα σιδηρᾶ ἦν αὐτῷ, καὶ (ζ) λαὸν μετ' αὐτοῦ (η) Ἀρησὼθ (θ) Κισῶν. (ι) Βαράχ, (κ) παραδώσει (λ) Σισάρα ἐν χειρί σου, οὐχ ἰδοὺ κύριος ἐλεύσεται ἔμπροσθέν σου; (μ) Βαρὰχ ἀπὸ τοῦ

CAP. IV.

1 *ET adjecerunt filii Israel facere malū in conspectu Domini. Et Aod mortuus est.* 2 *Et vendidit filios Israel Domin⁹ in manu Jabin regis Chanaan, qui regnavit in Asor. Et princeps virtutis ejus Sisara: & ipse habitabat in Arisoth gentiū.* 3 *Et clamaverunt filii Israel ad Dominū, quoniam nongenti currus ferrei erant ei. Et ipse vexavit Israel imperiosè viginti annos.* 4 *Et Debbora mulier prophetissa uxor Laphidoth, ipsa judicabat Israel in tempore illo.* 5 *Et ipsa sedebat sub palma Debbora inter Rhama, & inter Bethel in monte Ephræm. Et ascendebant ad eā filii Israel (a) ad judicium.* 6 *Et misit Debbora, & vocavit Barac filiū Abineem è Cades Nephthali: & dixit ad eum; Nonne præcepit Dominus Deus Israel tibi, & perges ad montem Thabor? & accipies tecū (b) decem millia virorū ex filiis Nephthali, & ex filiis Zabulon:* 7 *Et inducā ad te ad torrentē Cison (c) super Sisaram principē virtutis Jabin, & curr⁹ ejus, & multitudinē ejus: & tradam eum in manus tuas.* 8 *Et dixit ad eā Barac, Si iveris mecū, ibo: et si non iveris, non ibo; (d) quoniam nescio diem, in qua prosperat Dominus angelū mecū.* 9 *Et dixit, Pergens pergā tecum. Verū cognosce, quia non erit (e) primat⁹ tuus super viā, quam tu ambulas: quoniā in manu mulieris vendet Domin⁹ Sisarā. Et surrexit Debbora: & ivit cum Barac è Cades.* 10 *Et Barac (f) conclamavit Zabulon, & Nephthali è Cades, & ascenderunt juxta pedes ejus decē millia virorū. Et ascendit Debbora cum eo.* 11 *Et (g) Chaber Cinæus secesserat à Caina de filiis Jobab affinis Moysis: & fixerat tabernaculū suum usq; ad quercum (h) rapacium, quæ est juxta Cedes.* 12 *Et nuntiatum est Sisaræ, quia ascendit Barac filius Abineem in montem Thabor.* 13 *Et vocavit Sisara omnes currus suos, nongentos currus ferreos, & omnem populum qui secum, ab Arisoth gentium ad torrentē Cison.* 14 *Et dixit Debbora ad Barac, Surge, quoniā hæc est dies, in qua tradidit Dominus Sisarā in manu tua: (i) quoniā Domin⁹ egredietur ante te. Et descendit Barac de monte Thabor, et decē millia virorū post eū.*

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

ד

1 2 ואוסיפו בני ישראל למעבד דביש קדם יי ואהוד מית: ומסרנון יי ביד יבין מלכא דכנען
3 די מלך בחצור ורב חיליה סיסרא והוא יתיב בתקוף כרכי עממיא: וצעיקו בני ישראל
קדם יי ארי תשע מאה רתיכין דברזלא ליה והוא דחק ית בני ישראל בתוקפא עסרין
4 5 שנין: ודבורה אתתא נביאתא אתת לפידות היא דינא ית ישראל בעדנא ההיא: והיא
יתבה בקרתא בעטרות דבורא מתפרנסא מן דילה ולה דקלין ביריחו פרדסין ברמתא
זתין עבדין משח בבקעתא בית שקיא בביתאל עפר חור בטור מלכא וסלקין לותה בני
6 ישראל לדינא: ושלחת וקרת לברק בר אבינועם מקדש דבית נפתלי ואמרת ליה הלא
פקיד יי אלהא דישראל איזיל ותתנגיד בטורא דתבור ותדבר עמך עסרא אלפין גברא
7 מבני נפתלי ומבני זבולן: ואתגריב על ידך לנחלא דקישון ית סיסרא רב חילא דיבין וית
8 רתיכוהי וית משריתיה ואמסרניה בידך: ואמר לה ברק אם תיזלין עמי ואיזיל ואם לא
9 תיזלין עמי לא איזיל: ואמרת מיזל איזיל עמך לחוד ארי לא תהי תושבחתך על אורחא
10 דאת אזיל ארי ביד אתתא ימסור יי ית סיסרא וקמת דבורה ואזלת עם ברק לקדש: וכנש
ברק ית שבטא דזבולן וית שבטא דנפתלי לקדש וסליקו עמיה עסרא אלפין גברא
11 וסליקת עמיה דבורה: וחבר שלמאה אתפרש משלמאי מבני חובב חמוהי דמשה
12 ופרסיה למשכניה עד מישר אגניא דעם קדש: וחויאו לסיסרא ארי סליק ברק בר
13 אבינועם לטור תבור: וכנש סיסרא ית כל רתכיה תשע מאה רתיכין דברזלא וית כל
14 עמא דעמיה מתקוף כרכי עממיא לנחלא דקישון: ואמרת דבורה לברק קום ארי
דין יומא דמסר יי ית סיסרא בידך הלא מלאכא דיי נפק לאצלחא קדמך ונחת ברק
מטורא דתבור ועסרא אלפין גברא בתרוהי:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

IV.

1 ET addiderunt filii Israel ad faciendū quod malum ante Dñm; et Ehud mortuus est. 2 Et tradidit eos Dñs in manum Jabin regis Chenaghan, qui regnavit in Hhaszor; et princeps exercitus ejus Zzizzara; et ipse habitans in munitione arcium gentium. 3 Et clamaverunt filii Israel ante Dñm, nam nongenti currus ferri illi; et ipse afflixit filios Israel in duritie viginti annis. 4 Et Debora mulier Prophetis uxor Laphidoth, ipsa judicans Israel in tempore illo. 5 Et fuit habitans in urbe in Ghataroth Debora, *sustentata de suo; eique palmæ in Jericho, horti in Ramatha, oleæ facientes oleum in valle, domus irrigationis in Bethel, pulvis albus in monte regis*: et ascendentes ad eam *filii* Israel ad judicium. 6 Et misit, et vocavit Barak filium Abinogham de Kedes domus Nephthali, & dixit ei; Nonne jussit Dñs Deus Israel, Vade, et extendere in monte Thabor; et duces tecum decem mille viros ex filiis Nephthali, et ex filiis Zebulun? 7 Et excitabo super manum tuam ad fluviū Kisson Zzizzarā principē virtutis Jabin et currus ejus, & exercitū ejus; & tradā eum in manu tuâ. 8 Et dixit ei Barak; Si veneris mecū, et veniā; et si non veneris mecū non veniā. 9 Et dixit, Veniendo veniā tecū, tantū quia non erit gloria tua sup viā quā tu ambulans; quia in manu mulieris tradet Dominus Zzizzaram: 10 et surrexit Debora, & venit cum Barak ad Kades. Et congregavit Barak tribum Zebulun, & tribū Nephthali ad Kades, & ascenderūt cum eo decē mille viri; et ascendit cum eo Debora. 11 Et Hheber Salmæus separatus est à Salmæis à filiis Hhobab soceri Mosis, et tetendit tabernaculum suum *usque ad* planitiem lacuum qui prope Kades. 12 Et nunciaverunt Zzizzaræ, quod ascendit Barak filius Abinogham ad montem Thabor. 13 Et congregavit Zzizzara omnes currus suos, nongentos currus ferri, & omnem populum qui cum eo, de fortitudine arcium gentium ad fluvium Kisson. 14 Et dixit Debora Barak, Surge; nam hic dies quo tradidit Dominus Zzizzara in manu tua, nonne angelus Domini *exiit* ad prosperandum ante te? et descendit Barak ex monte Thabor, & decem mille viri post eum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܕ *

1 * ܘܐܘܣܦܘ ܬܘܒ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܥܒܕ ܒܝܫܬܐ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܐܗܘܕ ܡܝܬ. * ܘܐܫܠܡ
2 ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܝ ܝܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܟܢܥܢ. ܕܐܡܠܟ ܒܚܨܘܪ. ܘܪܒ ܚܝܠܗ ܣܝܣܪܐ. ܘܗܘ ܝܬܒ
3 ܗܘܐ ܒܚܪܫܬ ܕܥܡܡܐ. * ܘܩܥܘ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܝܐ. ܡܛܠ ܕܬܫܥܡܐܐ ܡܪܟܒܬܐ ܕܦܪܙܠܐ
4 ܐܝܬ ܗܘܝ ܠܗ. ܘܗܘ ܡܫܥܒܕ ܗܘܐ ܠܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ ܒܡܩܣܛܪܘܬܐ ܥܣܪܝܢ ܫܢܝܢ. * ܘܕܒܘܪܐ
5 ܐܢܬܬܐ ܢܒܝܬܐ ܐܢܬܬܗ ܕܠܦܝܕܘܬ. ܗܝ ܗܘܬ ܕܝܢܐ ܠܐܝܣܪܝܠ ܒܗܘ ܙܒܢܐ. * ܘܗܝ ܕܒܘܪܐ ܝܬܒܐ
ܗܘܬ ܬܚܝܬ ܬܡܪܐ. ܒܝܬ ܪܡܬܐ ܘܒܝܬ ܒܝܬ ܐܝܠ ܒܛܘܪܐ ܕܐܦܪܝܡ. ܘܣܠܩܝܢ ܗܘܘ ܠܘܬܗ ܒܢܝ
6 ܐܝܣܪܝܠ ܠܕܝܢܐ. * ܘܫܕܪܬ ܩܪܬ ܠܒܪܩ ܒܪ ܐܒܝܢܘܥܡ ܡܢ ܪܩܡ ܕܢܦܬܠܝ. ܘܐܡܪܬ ܠܗ. ܠܐ
ܦܩܕܟ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܕܙܠ ܘܢܚܘܬ ܠܛܘܪܐ ܕܬܒܘܪ. ܘܕܒܪ ܥܡܟ ܐܝܟ ܥܣܪܐ
7 ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ ܡܢ ܒܢܝ ܢܦܬܠܝ. ܘܡܢ ܒܢܝ ܙܒܘܠܘܢ. * ܘܢܐܬܘܢ ܥܡܟ ܠܢܚܠܐ
ܕܩܝܫܘܢ. ܠܘܬ ܣܝܣܪܐ ܪܒ ܚܝܠܗ ܕܝܒܝܢ. ܘܠܘܬ ܡܪܟܒܬܗ ܘܠܘܬ ܚܝܠܗ. ܘܐܫܠܡܝܘܗܝ
8 ܒܐܝܕܝܟ. * ܘܐܡܪ ܠܗ ܒܪܩ. ܐܢ ܐܙܠܝܢ ܐܢܬܝ ܥܡܝ. ܐܙܠ ܐܢܐ. ܘܐܢ ܠܐ ܐܙܠܝܢ ܐܢܬܝ ܥܡܝ. ܠܐ ܐܙܠ ܐܢܐ.
9 * ܘܐܡܪܐ ܠܗ. ܡܐܙܠ ܐܙܠ ܐܢܐ ܥܡܟ. ܒܪܡ ܒܪܩ ܠܐ ܬܫܬܒܗܪ ܒܐܘܪܚܐ ܕܐܙܠ ܐܢܬ. ܡܛܠ
ܕܒܐܝܕܝ ܐܢܬܬܐ ܢܫܠܡܝܘܗܝ ܡܪܝܐ ܠܣܝܣܪܐ. ܘܩܡܬ ܕܒܘܪܐ ܘܐܙܠܬ ܥܡ ܒܪܩ ܠܪܩܡ.
10 * ܘܩܪܐ ܒܪܩ ܠܙܒܘܠܘܢ ܘܠܢܦܬܠܝ ܠܪܩܡ. ܘܣܠܩܘ ܥܡܗ ܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ.
11 ܘܣܠܩܬ ܥܡܗ ܐܦ ܕܒܘܪܐ. * ܘܚܒܪ ܩܝܢܝܐ ܢܦܩ ܗܘܐ ܡܢ ܩܝܢ ܡܢ ܒܢܝ ܚܘܒܒ ܚܡܘܗܝ
12 ܕܡܘܫܐ. ܘܢܨܒ ܡܫܟܢܗ ܥܕܡܐ ܠܒܘܛܡܬܐ ܕܒܨܥܢܝܢ ܕܠܘܬ ܪܩܡ. * ܘܚܘܝܘ ܠܣܝܣܪܐ
13 ܕܣܠܩ ܒܪܩ ܒܪ ܐܒܝܢܘܥܡ ܠܛܘܪܐ ܕܬܒܘܪ. * ܘܟܢܫ ܣܝܣܪܐ ܡܪܟܒܬܗ ܟܠܗܝܢ. ܬܫܥܡܐܐ
ܡܪܟܒܬܐ ܕܦܪܙܠܐ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܥܡܗ. ܡܢ ܚܪܫܬ ܕܥܡܡܐ. ܥܕܡܐ ܠܢܚܠܐ ܕܩܝܫܘܢ.
14 * ܘܐܡܪܬ ܕܒܘܪܐ ܠܒܪܩ. ܩܘܡ. ܡܛܠ ܕܗܢܘ ܝܘܡܐ ܕܐܫܠܡ ܡܪܝܐ ܠܣܝܣܪܐ ܒܐܝܕܝܟ. ܗܐ
ܡܪܝܐ ܢܦܩ ܩܕܡܝܟ. ܘܢܚܬ ܒܪܩ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܬܒܘܪ. ܘܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܓܒܪܝܢ ܒܬܪܗ.

CAP. IV.

1 AT verò filii Israel adjecerunt adhuc operari quod malum erat corā Domino, mortuo Ahure. 2 Tradidítque eos Dominus in manum Nabin regis Chanaan, qui regnabat in Hasor, & ducis exercitûs ejus Sisaræ qui habitabat in Harsath-gentium. 3 Quare vociferârunt filii Israel ad Dominum; habebat enim ille nongentos currus ferreos, idémque cum violentia subegerat filios Israel annis viginti. 4 Debora autem mulier prophetissa uxor Lephithor, judicabat Israelem tunc temporis: 5 Eadémque Debora degebat sub palma, inter Ramath & inter Beth-il quæ est in monte Aphrem, ascendebántque ad eam filii Israel ad judicium. 6 Hæc mittens accersivit Barac filium Abineam de Recem-Nephtali, & ait illi, Nonne præcepit tibi Dominus Deus Israelis ut abires degerésque in monte Tabor, ducerésque tecum circiter decem millia virorum de filiis Nephtali & de filiis Zebolon, 7 Qui tecum venirent ad torrentem Cisson contra Sisarā ducem exercitûs Nabini, contra quadrigas ejus, & contra exercitum ejus, ut eum traderem in manus tuas? 8 Dixit illi Barac, Si mecum proficiscare, proficiscar, si verò non proficiscare mecum, haud proficiscar. 9 Ait illi, Certissimè tecum proficiscar, veruntamen O Barac, non assequêris gloriam ex itinere ad quod pergis; nam in manum mulieris traditurus est Dominus Sisaram: surrexit itaque Debora, & abiit cum Barac in Recem. 10 Collegit autem Barac Zebolonem & Nephtali ad Recem, & ascenderunt cum eo decem millia virorum; ascendítque cum eo etiam Debora. 11 (Verùm Hobar-Cainan egressus fuerat è Caino, è filiis Hobab soceri Mosis, fixerátque tentorium suum, usque ad Terebinthum quæ est in Seinin quæ est secus Recem) 12 Nuntiatúmque est Sisaræ quòd ascendisset Barac filius Abineam in montem Tabor. 13 Quare collegit Sisara omnes quadrigas suas, *nempe* nongentas quadrigas ferreas, totámque turbam quæ cum eo erat, ab Harsath-gentium usque ad torrentem Cisson. 14 Dixit autem Debora ad Barac, Surge, hæc est enim dies quā tradidit De⁹ Sisaram in man⁹ tuas: en Dñs egredietur ante te. Et descendit Barac de monte Tabor secum habens decem millia virorum;

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

1 * الفصل الرابع * وعاد بنو اسرايل في عمل السيات امام الرب * لان
2 اهور دوفي * فسلط الرب عليهم يابين ملك كنعان الذي بحاصور * وكان اسم حامل حربته
3 سيسرا * وكان ينزل في حرست الشعوب * وهتف بنو اسرايل الي الرب متضرعين * وذلك لانه كانت
4 له تسع مائة مركبة من حديد * هذا استعمل في اسرايل عسفا عشرين سنة * واما دبورا
5 النبيه امراة العسوب * وكانت تقضي لبني اسرايل في ذلك الزمان * فكان منزل دبورا تحت
الجبل * بين الاكمة وبين ايل الذي في جبل افرايم * فصعد اليها بنو اسرايل لينظروا في
6 القضاء * فارسلت ودعت باراق بن ابينعام من رقام قرية نفتالي * وقالت له * اليس امرك الله
اله اسرايل ان تنطلق وتنزل الي جبل تابور * وان تاخذ معك عشر الف من بني نفتالي ومن
7 بني زابلون * ويسيرون معك الي وادي قيسون على سيسرا صاحب حربة يابين وعلي مراكبه واجناده *
8 فاني اظفرك به * قال لها باراق ان انتي انطلقتي معي انطلقت * وان لم تنطلقي لم انطلق
9 * قالت له * انا انطلق معك ولكن لا تفتخر يا باراق بالطريق التي تصير اليها * فان الرب دافع
10 سيسرا في يد امراة * وقامت دبورا فانطلقت مع باراق الي رقام * وجمع باراق بني نفتالي وبني
11 زابلون الي رقاين * وصعد معه عشر الف رجل * وصعدت دبورا معه ايضا * وخرج حوبر قيان من
قين من بني حوباب ختن موسي النبي * وضرب خيمه الي جانب شجر البطم التي عند صعنين
12 13 التي في حور رقام * واخبر سيسرا ان باراق بن ابينعام صعد الي جبل تابور * وجمع سيسرا مراكبه
كلها * وهي تسع مائة مركبة حديد * وجميع الشعب الذي معه * من حراسات الشعوب الي وادي
14 قيسون * وقالت دبورا لباراق * قم لان الرب دافع سيسرا في يديك اليوم * هذا الرب خارجا امامك *
فنزل باراق من جبل تابور * ومعه عشر الف رجل *

CAP. IV.

1 *REdierunt quoque filii Israel ad perpetranda scelera coram Domino, eò quòd obiisset Abir.* 2 *Quapropter potestatem dedit in eos Dominus Jabino regi Chanaan, qui erat in Hasor: & nomen ejus qui portabat lanceam ipsius, erat Sisara qui habitabat in Harasath-gentium.* 3 *Exclamârunt autem filii Israel ad Dominum supplices: & id quidem, quòd ille haberet nongentos currus ferreos. Hic idem violenter usus est filiis Israel viginti annis.* 4 *Verùm Debora prophetissa uxor principis judicabat filios Israel tunc temporis.* 5 *(Erat autem habitaculum Deboræ sub monte, inter collem & inter Beth-il quæ est in monte Ephraim) ascendebantque ad eam filii Israel ut indagarent judicium.* 6 *Hæc ergò mittens advocavit Barac filium Abinoam de Racem urbe Nephtali, dixitque ad eum, Nonne præcepit tibi Deus, Deus Israelis, ut ires descenderesque ad montem Tabor, ducerésque tecum decem millia de filiis Nephtali & de filiis Zabolon, ut abirent tecum* 7 *ad torrentem Cisson contra Sisaram sarissophorum Jabini, & contra currus ejus, & milites ejus, & ego inquit victorem ejus te reddam?* 8 *Ait illi Barac, Si tu mecum abieris, abibo; sin autem abeas, non abibo.* 9 *Dixit ad eum, Equidem tecum abibo, verùm ne te jactes O Barac de itinere ad quod perrecturus es; nam Dominus traditurus est Sisaram in manum mulieris: surgensque Debora profecta est cum Barac ad Racem.* 10 *Convocatis itaque Barac Nephtalitis & Zabolonitis in Racain, ascenderunt cum eo decem millia virorum, ascenditque Debora quoque cum ipso.* 11 *Porrò Hobar-Cainan egressus è Caino de filiis Hobab soceri Mosis prophetæ, fixit tentoria sua ad latus arboris terebinthi quæ prope Saanin in territorio Racem.* 12 *Ut autem renuntiatum fuit Sisaræ ascendisse Baracum filium Abinoam ad montem Tabor,* 13 *Collegit Sisara currus suos omnes, nimirum nongentos currus ferreos, et universum populum qui cum eo erat, ab Harasath-gentium usque ad torrentem Cisson.* 14 *Tum dixit Debora ad Barac, Surge, quoniam traditurus est hodiè Dominus Sisaram in manus tuas: ecce Dominus processurus est ante te. Descendit ergò Barac de monte Tabor, stipatus decem millibus virorum;*

castrametatione omne & ,currum omnem & ,Siseram Dominus contudit Et
15 וַיָּהָם יְהוָה אֶת־סִֽיסְרָא וְאֶת־כָּל־הָרֶכֶב וְאֶת־כָּל־הַֽמַּחֲנֶה
fugit & ,curru desuper Sisera descenditq; :Barac facies ad gladii os ad
לְפִי־חֶרֶב לִפְנֵי בָרָק וַיֵּרֶד סִֽיסְרָא מֵעַל הַמֶּרְכָּבָה וַיָּנָס
castrametationē post & ,currum post est persecutꝰ Barac Et.suis pedibꝰ in
16 בְּרַגְלָֽיו׃ וּבָרָק רָדַף אַחֲרֵי הָרֶכֶב וְאַחֲרֵי הַֽמַּחֲנֶה
non :gladii os ad Siseræ castrametatio oīs cecidit & :gentiũ Charoseth usq;
עַד חֲרֹשֶׁת הַגּוֹיִם וַיִּפֹּל כָּל־מַחֲנֵה סִֽיסְרָא לְפִי־חֶרֶב לֹא
tentorium ad suis pedibus in fugit Sisera Et .unum ad usque remansit
17 נִשְׁאַר עַד־אֶחָֽד׃ וְסִֽיסְרָא נָס בְּרַגְלָיו אֶל־אֹהֶל
,Chasor regem Jabin inter pax quia :Chenæi Cheber uxoris Jahel
יָעֵל אֵשֶׁת חֶבֶר הַקֵּינִי כִּי שָׁלוֹם בֵּין יָבִין מֶֽלֶךְ־חָצוֹר
,Siseræ occursum in Jahel est egressa Et .Chenæi Cheber domum inter &
18 וּבֵין בֵּית חֶבֶר הַקֵּינִֽי׃ וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרַאת סִֽיסְרָא
declinavit &:timeas ne ,me ad declina ,mi domine Declina:eum ad dixitq;
וַתֹּאמֶר אֵלָיו סוּרָה אֲדֹנִי סוּרָה אֵלַי אַל־תִּירָא וַיָּסַר
: eam ad Dixitque .crasso tegumento in eum operuit &,tentorium in eam ad
19 אֵלֶיהָ הָאֹהֱלָה וַתְּכַסֵּהוּ בַּשְּׂמִיכָֽה׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
aperuit Et .sitivi quia ,aquarum paululum quæso mihi bibere Da
הַשְׁקִינִֽי־נָא מְעַט־מַיִם כִּי צָמֵאתִי וַתִּפְתַּח אֶת־
: eam ad Dixitque .eum operuit & ,ei potum dedit & ,lactis utrem
20 נֹאוד הֶחָלָב וַתַּשְׁקֵהוּ וַתְּכַסֵּֽהוּ׃ וַיֹּאמֶר אֵלֶיהָ
;te interrogaverit & ,fuerit ingressꝰ vir si ,erit & ;tentorii ostiũ Sta
עֲמֹד פֶּתַח הָאֹהֶל וְהָיָה אִם־אִישׁ יָבֹא וּשְׁאֵלֵךְ
uxor Jahel cepit Et .Non :dices & ? vir hic Estne : dixerit &
21 וְאָמַר הֲיֵשׁ־פֹּה אִישׁ וְאָמַרְתְּ אָֽיִן׃ וַתִּקַּח יָעֵל אֵֽשֶׁת־
,sua manu in terebellum posuit & ,tentorii paxillum Cheber
חֶבֶר אֶת־יְתַד הָאֹהֶל וַתָּשֶׂם אֶת־הַמַּקֶּבֶת בְּיָדָהּ
,ejus tempus in clavum infixit & ,silentio in eum ad est ingressa &
וַתָּבוֹא אֵלָיו בַּלָּאט וַתִּתְקַע אֶת־הַיָּתֵד בְּרַקָּתוֹ
ecce Et .est mortuꝰ &,est lassꝰ & ,est soporatus ipse & :terram in se fixit &
22 וַתִּצְנַח בָּאָרֶץ וְהֽוּא־נִרְדָּם וַיָּעַף וַיָּמֹֽת׃ וְהִנֵּה
:ei dixitque ,ejus occursũ in Jahel est egressa Et :Siseram persequens Barac
בָרָק רֹדֵף אֶת־סִֽיסְרָא וַתֵּצֵא יָעֵל לִקְרָאתוֹ וַתֹּאמֶר לוֹ
:eam ad est ingressꝰ Et.quærens tu quem ,virum tibi ostendã &,Vade
לֵךְ וְאַרְאֶךָּ אֶת־הָאִישׁ אֲשֶׁר־אַתָּה מְבַקֵּשׁ וַיָּבֹא אֵלֶיהָ
Deus Humiliavitq; .ipsiꝰ tēpore in paxillus & ,mortuꝰ cadens Sisera ecce &
23 וְהִנֵּה סִֽיסְרָא נֹפֵל מֵת וְהַיָּתֵד בְּרַקָּתֽוֹ׃ וַיַּכְנַע אֱלֹהִים
.Israel filiorum facies ad Chenahan regem Jabin ipso die in
בַּיּוֹם הַהוּא אֵת יָבִין מֶֽלֶךְ־כְּנָעַן לִפְנֵי בְּנֵי יִשְׂרָאֵֽל׃
regem Jabin super erat dura & ,eundo Israel filiorum manus ibat Et
24 וַתֵּלֶךְ יַד בְּנֵֽי־יִשְׂרָאֵל הָלוֹךְ וְקָשָׁה עַל יָבִין מֶֽלֶךְ־
.Chenahan regem Jabin exscinderent donec ,Chenahan
כְּנָעַן עַד אֲשֶׁר הִכְרִיתוּ אֵת יָבִין מֶֽלֶךְ־כְּנָֽעַן׃

CAP. V. ה

: dicendo ,illa die in Abinoham filius Barac & ,Deborah cecinit Et
1 וַתָּשַׁר דְּבוֹרָה וּבָרָק בֶּן־אֲבִינֹעַם בַּיּוֹם הַהוּא לֵאמֹֽר׃
benedicite ,populus spontaneum se offerendo in ,Israel in ultiones ulciscendo In
2 בִּפְרֹעַ פְּרָעוֹת בְּיִשְׂרָאֵל בְּהִתְנַדֵּב עָם בָּרְכוּ
,Domino Ego ;principes auribus percipite ,reges Audite .Domino
3 יְהוָֽה׃ שִׁמְעוּ מְלָכִים הַאֲזִינוּ רֹזְנִים אָנֹכִי לַֽיהוָה
.Israel Deo Domino psallam ,canam ego
אָנֹכִי אָשִׁירָה אֲזַמֵּר לַֽיהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵֽל׃

Versio VUL. LAT.

15 Perterruítq; Dñs Sisaram, & omnes currꝰ ejus, universámq; multitudinē, in ore gladii, ad conspectũ Barac: in tantum, ut Sisara de curru desiliens, pedi-16 bus fugeret, Et Barac persequeretur fugientes currꝰ, et exercitũ, usq; ad Haroseth gentium, & omnis hostiũ multitudo usque ad internecionē ca-17 deret. Sisara autē fugiens pervenit ad tentoriũ Jahel uxoris Haber Cinæi. Erat enim pax inter Jabin regē Azor, & do-18 mũ Haber Cinæi. Egressa igitur Jahel in occursũ Sisaræ, dixit ad eum; Intra ad me, domine mi: intra, ne timeas. Qui ingressꝰ tabernaculũ ejꝰ, et oper-19 tus ab ea pallio, Dixit ad eam; Da mihi, obsecro, paululum aquæ, quia sitio valdē. Quæ aperuit utrē lactis, & dedit ei bi-20 bere, & operuit illum. Dixítq; Sisara ad eam, Sta ante ostium tabernaculi: & cùm venerit aliquis interrogans te, et dicens; Numquid hîc est aliquis? Re-21 spondebis, Nullꝰ est. Tulit itaque Jahel uxor Haber clavum tabernaculi, assumens pariter & malleũ: & ingressa abscondite & cum silentio, posuit supra tempꝰ capitis ejus clavum, percussũmq; malleo defixit in cerebrũ usque ad terrã: qui soporē morti consocians defecit, 22 & mortuꝰ est. Et ecce Barac sequens Sisarã veniebat: egressáq; Jahel in occursũ ejus dixit ei; Veni, & ostendã tibi virum quē quæris. Qui cùm intrâsset ad eã, vidit Sisarã jacentē mortuũ, et clavum infixũ in tempo-23 re ejus. Humiliavit ergò Deus in die illo Jabin regē Chanaan 24 corã filiis Israel: Qui crescebant quotidiè, & forti manu opprimebant Jabin regē Chanaan, donec delerent eum.

CAP. V.

1 CEcinerúntq; Debbora & Barac filiꝰ Abinoem in illo die, 2 dicentes; Qui sponte obtulistis de Israel animas vestras ad pe-3 riculũ, benedicite Dño. Audite reges, auribꝰ percipite principes: Ego sum, ego sum quæ Domino canam, psallam Domino Deo Israel.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

15 Καὶ ἐξέστησε κύριος τὸν Σισάρα καὶ πάντα τὰ ἅρματα αὐτοῦ καὶ πᾶσαν τὴν παρεμβολὴν αὐτοῦ ἐν στόματι ῥομφαίας ἐνώπιον (ν) Βαράκ. καὶ κατέβη Σισάρα (ξ) ἐπάνωθεν τοῦ ἅρματος αὐτοῦ, καὶ 16 ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. Καὶ (ο) Βαρὰκ διώκων ὀπίσω τῶν ἁρμάτων καὶ ὀπίσω τῆς παρεμβολῆς (†) ἕως Ἀρισὼθ τῶν ἐθνῶν. καὶ ἔπεσε πᾶσα (π) παρεμβολὴ Σισάρα ἐν στόματι ῥομφαίας· οὐ κατελείφθη 17 ἕως ἑνός. Καὶ Σισάρα (ρ) ἔφυγε τοῖς ποσὶν αὐτοῦ εἰς σκηνὴν Ἰαὴλ γυναικὸς (σ) Χάβερ ἑταίρου τοῦ Κιναίου, ὅτι εἰρήνη (τ) ἦν ἀναμέσον Ἰαβὶν βασιλέως Ἀσὼρ καὶ ἀναμέσον (υ) τοῦ οἴκου Χα-18 βὲρ τοῦ Κιναίου. Καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ (φ) εἰς συνάντησιν Σισάρα, καὶ εἶπεν (χ) αὐτῷ, Ἔκκλινον κύριέ μου, (ψ) ἔκκλινον πρός με, μὴ φοβοῦ. καὶ (ω) ἐξέκλινε πρὸς αὐτὴν εἰς τὴν σκηνήν, (α) καὶ 19 περιέβαλεν αὐτὸν ἐπιβολαίῳ. Καὶ εἶπε Σισάρα πρὸς αὐτήν, Πότισόν με δὴ μικρὸν ὕδωρ, ὅτι ἐδίψησα. καὶ ἤνοιξε τὸν ἀσκὸν τοῦ γάλακτος, καὶ 20 ἐπότισεν αὐτόν, (β) καὶ περιέβαλεν αὐτόν. Καὶ εἶπε πρὸς (γ) αὐτὴν Σισάρα, Στῆθι δὴ ἐπὶ τὴν θύραν τῆς σκηνῆς, καὶ ἔσται (δ) ἐὰν ἀνὴρ ἔλθῃ πρὸς σέ, καὶ ἐρωτήσῃ σε, (ε) καὶ εἴπῃ, Εἰ ἔστιν 21 ὧδε ἀνήρ; καὶ ἐρεῖς, Οὐκ ἔστι. (ζ) Καὶ ἔλαβεν Ἰαὴλ γυνὴ Χάβερ τὸν πάσσαλον τῆς σκηνῆς, καὶ ἔθηκε τὴν σφῦραν ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς, καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτὸν (η) ἐν κρυφῇ, καὶ ἔπηξε τὸν πάσσαλον ἐν τῷ κροτάφῳ αὐτοῦ, καὶ διεξῆλθεν ἐν τῇ γῇ· 22 καὶ αὐτὸς ἐξεστὼς ἐσκοτώθη, καὶ ἀπέθανε. Καὶ ἰδοὺ (θ) Βαρὰκ διώκων τὸν Σισάρα. καὶ ἐξῆλθεν Ἰαὴλ (ι) εἰς συνάντησιν αὐτῷ, καὶ εἶπεν αὐτῷ, Δεῦρο καὶ δείξω σοι τὸν ἄνδρα ὃν σὺ ζητεῖς. καὶ εἰσῆλθε πρὸς αὐτήν· καὶ ἰδοὺ Σισάρα (κ) ἐρριμμένος νεκρός, καὶ ὁ πάσσαλος (λ) ἐν τῷ κροτά-23 φῳ αὐτοῦ. Καὶ (μ) ἐτρόπωσεν ὁ θεὸς τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναὰν ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ (ν) ἔμ-24 προσθεν υἱῶν Ἰσραήλ. Καὶ (ξ) ἐπορεύετο χεὶρ τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ πορευομένη καὶ σκληρυνομένη ἐπὶ Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν, (ο) ἕως οὗ ἐξωλόθρευσαν τὸν Ἰαβὶν βασιλέα Χαναάν.

ΚΕΦ. ε΄.

1 ΚΑὶ (α) ᾖσε Δεββώρα καὶ (β) Βαρὰκ υἱὸς Ἀβινεὲμ ἐν τῇ ἡμέρᾳ ἐκείνῃ, (γ) λέγοντες, 2 Ἀπεκαλύφθη ἀποκάλυμμα ἐν Ἰσραὴλ ἐν τῷ 3 ἑκουσιασθῆναι λαόν, εὐλογεῖτε κύριον. Ἀκούσατε βασιλεῖς, καὶ ἐνωτίσασθε σατράπαι· ᾄσομαι ἐγώ εἰμι τῷ κυρίῳ, ἐγώ εἰμι, ψαλῶ τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ.

Et pavefecit Dominus Sisarã, & omnes currus ejus, & omnia castra ejꝰ in ore gladii in conspectu Barac. Et descendit Sisara desuper curru suo, & fugit pedibus 16 suis. Et Barac persequens post currꝰ, & post castra usq; (k) Arisoth gentiũ. Et ceciderunt omnia castra Sisaræ in ore gladii: non re-17 mansit usq; ad unũ. Et Sisara fugit pedibꝰ suis ad tabernaculũ Jael uxoris Chaber (l) sodalis Cinæi: quoniã pax erat inter Jabin regē Asor, & inter domũ Chaber Ci-18 næi. Et exiit Jael in occursũ Sisaræ, & dixit ei; Declina, domine mi, declina ad me, nè timeas. Et declinavit ad eã in tabernaculum: (m) & circumvolvit eũ 19 indumento. Et dixit Sisara ad eam, Pota me nunc pusillũ aquã, quoniam sitivi. Et aperuit utrem lactis, & potavit eum: & ope-20 ruit eum. Et dixit ad eam Sisara, Sta nunc ad portam tabernaculi: & erit, si vir venerit ad te, & interrogaverit te, et dixerit, Si est hîc vir? et dices, (n) Non 21 est. Et sumpsit Jael uxor Chaber paxillum tabernaculi: et posuit malleum in manu sua, et intravit ad eum (o) in occulto, et fixit paxillum in tempore ejus, et prolapsus est in terram: et ipse soporatus obtenebratus est, et periit. 22 Et ecce Barac persequens Sisaram. Et exiit Jael in occursum ei: et dixit ei; Veni, et ostendã tibi virum, quē tu quæris. Et intravit ad eam. Et ecce Sisara projectus mortuus, & paxillus in 23 tempore ejus. Et (p) fugavit Deus Jabin regem Chanaan in die illa 24 ante filios Israel. Et pergebat manus filiorum Israel pergens, & indurata super Jabin regem Chanaan: quoadusque exterminaverunt Jabin regem Chanaan.

CAP. V.

1 ET (a) cecinerunt Debbora, & Barac filius Abineem, in die illa, 2 dicentes; (b) Revelata est revelatio in Israel, dũ spontè se offerret 3 populꝰ, benedicite Dñm. Audite reges: et auribꝰ percipite satrapæ. (c) Canam ego quidē Domino, ego quidē psallã Domino Deo Israel.

MS.A. (ν) Βαράχ. (ξ) ἀπὸ τοῦ (ο) Βαράχ (†) καὶ ἕως δρυμοῦ τῶν ἐθνῶν. (π) ἡ παρεμβολὴ (ρ) ἀνεχώρησεν τοῖς (σ) Χαβὲρ τοῦ Κειναίου, (τ) ἀναμέσον Ἰαβεὶν (υ) οἴκου (φ) εἰς ἀπάντησιν (χ) πρὸς αὐτόν, Ἔκνευσον (ψ) ἔκνευσον (ω) ἔκνευσεν πρὸς * αὐτὸν (α) καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς. Καὶ εἶπεν (β) καὶ συνεκάλυψεν τὸ πρόσωπον αὐτοῦ. Καὶ (γ) αὐτῇ, Στῆθι ἐν τῇ θύρᾳ τῆς (δ) ἐὰν τις ἔλθῃ (ε) καὶ εἴπῃ σοι, Ἔστιν ἐνταῦθα ἀνήρ; (ζ) Καὶ συνεκάλυψεν αὐτὸν ἐν τῇ δέρρει αὐτῆς καὶ ἔλαβεν (η) ἡσυχῇ, καὶ ἔθηκεν τὸν πάσσαλον ἐν τῇ γνάθῳ αὐτοῦ, καὶ διήλασεν ἐν τῇ γῇ καὶ αὐτὸς ἀπεσκάρισεν ἀναμέσον τῶν γονάτων αὐτῆς, καὶ ἐξέψυξεν, καὶ ἀπέθανεν. (θ) Βαράχ (ι) εἰς * ἀπάντησιν αὐτοῦ (κ) πεπτωκὼς νεκρός, (λ) ἐν τῇ γνάθῳ αὐτοῦ. (μ) ἐταπείνωσεν κύριος ὁ θεὸς (ν) ἐνώπιον (ξ) ἐπορεύθη χεὶρ υἱῶν (ο) ἕως ἐξωλέθρευσαν αὐτόν.
Καὶ MS.A. Κεφ. ε΄. (α) ᾖσεν (β) Βαράχ (γ) καὶ εἶπεν ἐν τῇ ᾠδῇ, Ἐν τῷ ἄρξασθαι ἀρχηγοὺς ἐν Ἰσραὴλ ἐν προαιρέσει λαοῦ, εὐλογεῖτε τὸν κύριον. Ἀκούσατε βασιλεῖς, ἐνωτίζεσθε σατράπαι δυνατοί. Ἐγὼ τῷ κυρίῳ ᾄσομαι, ψαλῶ τῷ θεῷ Ἰσραήλ.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

15 וְתַבַּר יְיָ יָת סִיסְרָא וְיָת כָּל רְתִיכַיָּא וְיָת כָּל מַשְׁרִיתָא לְפִתְגַם דְּחֶרֶב קֳדָם בָּרָק וּנְחַת
סִיסְרָא מֵעַל רְתִיכָא וַאֲפַךְ בְּרַגְלוֹהִי׃ וּבָרָק רְדַף בָּתַר רְתִיכָא וּבָתַר מַשְׁרִיתָא עַד תְּקוֹף 16
17 כְּרַכֵּי עַמְמַיָּא וְאִתְקְטָלָא כָּל מַשְׁרִיַת סִיסְרָא לְפִתְגַם דְּחֶרֶב לָא אִשְׁתְּאַר עַד חַד׃ וְסִיסְרָא
אֲפַךְ בְּרַגְלוֹהִי לְמַשְׁכְּנָא דְיָעֵל אִתַּת חֶבֶר שַׁלְמָאָה אֲרֵי שְׁלָמָא בֵּין יָבִין מַלְכָּא דְחָצוֹר
18 וּבֵין בֵּית חֶבֶר שַׁלְמָאָה׃ וּנְפַקַת יָעֵל לִקְדָמוּת סִיסְרָא וַאֲמַרַת לֵיהּ זוּר רִבּוֹנִי זוּר לְוָתִי לָא
19 תִּדְחַל וְזָר לְוָתַהּ לְמַשְׁכְּנָא וְכַסִּיתֵיהּ בְּגוּנְכָא׃ וַאֲמַר לַהּ אַשְׁקִינִי כְעַן זְעֵיר מַיָּא אֲרֵי צְחֵי
20 אֲנָא לְמִשְׁתֵּי וּפְתַחַת יָת נוֹדָא דַחֲלָבָא וְאַשְׁקִיתֵיהּ וְכַסִּיתֵיהּ׃ וַאֲמַר לַהּ קוּמִי בִּתְרַע מַשְׁכְּנָא
21 וִיהֵי אִם אֱנָשׁ יֵיתֵי וְיִשְׁאֲלִנִּיךְ וְיֵימַר הַאִית כָּא גַבְרָא וְתֵימְרִין לָא׃ וּנְסִיבַת יָעֵל אִתַּת חֶבֶר
יָת סִכַּת מַשְׁכְּנָא וְשַׁוִּיאַת יָת אַרְזַפְּתָא בִּידַהּ וְעָלַת לְוָתֵיהּ בְּרָז וּנְקִישַׁת יָת סִכְּתָא בְּצִדְעֵיהּ
22 וּנְעַצַת בְּאַרְעָא וְהוּא דָמוּךְ וְאִשְׁתַּלְהֵי וּמִית׃ וְהָא בָרָק רָדֵיף יָת סִיסְרָא וּנְפַקַת יָעֵל
לִקְדָמוּתֵיהּ וַאֲמַרַת לֵיהּ אֱתָא וְאַחֲוֵינָךְ יָת גַּבְרָא דְאַתְּ בָּעֵי וְעָל לְוָתַהּ וְהָא סִיסְרָא טְרִיף
23 וּמִית וְסִכְּתָא נְעִיצָא בְּצִדְעֵיהּ׃ וְתַבַּר יְיָ בְּיוֹמָא הַהוּא יָת יָבִין מַלְכָּא דִכְנַעַן קֳדָם בְּנֵי יִשְׂרָאֵל׃
24 וַאֲזַלַת יַד בְּנֵי יִשְׂרָאֵל אָזְלָא וְתָקְפָא עַל יָבִין מַלְכָּא דִכְנַעַן עַד דִּשְׁצִיאוּ יָת יָבִין מַלְכָּא
דִכְנַעַן׃

ה

1 וְשַׁבַּחַת דְּבוֹרָה וּבָרָק בַּר אֲבִינוֹעַם עַל נִסָּא וּפוּרְקָנָא דְּאִתְעֲבִידָא לְיִשְׂרָאֵל בְּיוֹמָא הַהוּא
2 לְמֵימַר׃ בִּפְרוֹעַ׃ כַּד מָרְדוּ בֵּית יִשְׂרָאֵל בְּאוֹרַיְתָא אֲתוֹ עֲלֵיהוֹן עַמְמַיָּא וְטָרְדוּנוּן מִקִּרְוֵיהוֹן
וְכַד תָּבוּ לְמֶעְבַּד אוֹרַיְתָא אִתְגַּבַּרוּ אִנּוּן עַל בַּעֲלֵי דְבָבֵיהוֹן וְתָרְכוּנוּן מִכָּל תְּחוּם אַרְעָא
דְיִשְׂרָאֵל בְּכֵן עַל פּוּרְעָנוּת תְּבַר סִיסְרָא וְכָל מַשְׁרִיתֵיהּ וְעַל נִסָּא וּפוּרְקָנָא דְּאִתְעֲבִיד לְהוֹן
לְיִשְׂרָאֵל בְּכֵן תָּבוּ חַכִּימַיָּא לְמִתַּב בְּבָתֵּי כְּנִשְׁתָּא בְּרֵישׁ גְּלֵי וּלְאַלָּפָא יָת עַמָּא פִּתְגָּמֵי
3 אוֹרַיְתָא בְּכֵן בָּרִיכוּ וְאוֹדוּ קֳדָם יְיָ׃ שִׁמְעוּ מַלְכַיָּא [דַּאֲתוֹ עִם סִיסְרָא לִקְרָבָא] אֲצִיתוּ
שִׁלְטוֹנַיָּא [דַּהֲווֹ עִם יָבִין מַלְכָּא דִכְנַעַן לָא בְּחֵילְכוֹן וְלָא בִגְבוּרַתְכוֹן אִתְגַּבַּרְתּוּן
וּסְלֵקְתּוּן עַל דְּבֵית יִשְׂרָאֵל] אֲמַרַת דְּבוֹרָה בִּנְבוּאָה קֳדָם יְיָ אֲנָא מְשַׁבְּחָא מוֹדָא וּמְבָרְכָא
קֳדָם יְיָ אֱלָהָא דְיִשְׂרָאֵל׃

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et fregit Dominus Zzizzaram et omnes currus et omnem exercitum ad 15 urbem gladii ante Barak; et descendit Zzizzara desuper curru suo, et vertit in pedibus suis. Et Barak persecutus est post currus, et post exercitũ 19 usque ad munitionem arcium gentium, et occisus est omnis exercitus Zzizzaræ ad os gladii; non relictus est usque ad unum. Et Zzizzara vertit in 17 pedibus suis ad tentorium Jaghel uxoris Hheber Salmæi, quoniam pax inter Jabin regem Hhassor, et inter domum Hheber Salmæum. Et exivit Ja- 81 ghel in occursum Zzizzaræ, et dixit ei: Diverte domine mi, diverte ad me, ne timeas: et divertit ad eam ad tentorium, & occultavit eum in linteo. Et dixit ei, Pota me nunc pauxillo aquæ, nam areo ad bibendum: et ape- 19 ruit utrem lactis, et potavit eum, et operuit eum. Et dixit ei, Sta in por- 20 ta tabernaculi: et erit, si homo venerit et interrogaverit te & dicet, Num est hic vir? et dices, Non. Et tulit Jaghel uxor Hheber clavum tabernacu- 21 li, et posuit malleum in manu sua, et venit ad eum clanculum, et incussit clavum in tempore ejus; et infixit in terrâ, et ipse sopitus est, & defecit et mortuus est. Et ecce Barak persecutus est Zzizzaram, et exiit Ja- 22 ghel ad occursum ejus, et dixit ei: veni, et videre faciam te virum quem tu quærens: et ingressus est ad eam, et ecce Zzizzara jacens, & mortuus; et clavus infixus in tempore suo. Et fregit Dominus in die illo Jabin 23 regem Chenaghan ante filios Israel. Et ivit manus filiorum Israel iens et 24 roborans se contra Jabin regem Chenaghan, quoad perdiderunt Jabin regem Chenaghan.

CAP. V.

ET laudavit Debora et Barak filius Abinogham *super signum & liberationem quæ facta est Israel in die* illo, ad dicendum. Quando rebellarunt 1 2 domus Israel *in legem*, venerunt sup eos gentes, et expulerunt eos ex urbibꝰ suis: et quando redierunt ad faciendã legem, fortificati sunt illi super auctores inimicitiarum eorum, qui expulerũt eos desup termino terræ Israel: ita super ultione fractꝰ est Zzizzara et *omnis* exercitꝰ ejꝰ, et sup signũ et liberationē quæ facta est Israeli; ita redierunt sapientes ad sedendum in domibus Synagogæ, in capite detecto, & ad docendum populũ verba legis: ita benedicite et confitemini ante Dñm. Audite reges, *qui venerunt cum* 3 *Zzizzara ad bellum*; Attendite dominatores, *qui fuerunt cum Jabin rege Chenaghan; non virtute vestra neque fortitudine vestrâ prævaluistis, & ascendistis contra domum Israel*: et dixit Debora in prophetiâ Domini; Ego laudans, confitens & benedicens ante Dominum Deum Israel.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

15 * ܘܬܒܪ ܡܪܝܐ ܠܣܝܣܪܐ ܘܠܟܠܗܝܢ ܡܪ̈ܟܒܬܗ: ܘܠܟܠܗ ܡܫܪܝܬܗ. ܒܦܘܡܐ
ܕܣܝܦܐ ܩܕܡ ܒܪܩ. ܘܢܚܬ ܣܝܣܪܐ ܡܢ ܡܪܟܒܬܗ ܘܥܪܩ. ܒܪ̈ܓܠܘܗܝ. * ܘܒܪܩ ܪܕܦ 16
ܒܬܪ ܡܪ̈ܟܒܬܗ ܘܒܬܪ ܡܫܪܝܬܗ. ܥܕܡܐ ܠܚܪܫܬ ܕܥܡ̈ܡܐ. ܘܢܦܠܬ ܟܠܗ
17 ܡܫܪܝܬܗ ܕܣܝܣܪܐ. ܒܦܘܡܐ ܕܣܝܦܐ. ܘܠܐ ܐܫܬܚܪ ܐܦ ܚܕ. * ܘܣܝܣܪܐ ܥܪܩ
ܒܪ̈ܓܠܘܗܝ. ܘܥܠ ܠܡܫܟܢܐ ܕܝܥܝܠ ܐܢܬܬܗ ܕܚܒܪ ܩܝܢܝܐ. ܡܛܠ ܕܫܠܡܐ ܗܘܐ ܒܝܬ
18 ܝܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܚܨܘܪ. ܘܒܝܬ ܒܝܬܗ ܕܚܒܪ ܩܝܢܝܐ. * ܘܢܦܩܬ ܝܥܝܠ ܠܐܘܪܥܗ ܕܣܝܣܪܐ.
ܘܐܡܪܬ ܠܗ. ܣܛܝ ܡܪܝ. ܣܛܝ ܠܘܬܝ. ܘܠܐ ܬܕܚܠ. ܘܣܛܐ ܠܘܬܗ ܠܡܫܟܢܐ.
19 ܘܟܣܝܬܗ ܒܣܡܝܟܬܐ. * ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܫܩܝܢܝ ܩܠܝܠ ܡܝܐ. ܡܛܠ ܕܨܗܝܬ. ܘܦܬܚܬ
20 ܙܩܐ ܕܚܠܒܐ ܘܐܫܩܝܬܗ. ܘܟܣܝܬܗ. * ܘܐܡܪ ܠܗ. ܩܘܡܝ ܒܬܪܥܐ ܕܡܫܟܢܐ.
21 ܘܐܢ ܐܢܫ ܢܐܬܐ ܘܢܫܐܠܟܝ ܘܢܐܡܪ. ܐܝܬ ܬܢܢ ܐܢܫ. ܘܐܡܪܝ ܠܗ ܠܝܬ. * ܘܢܣܒܬ
ܝܥܝܠ ܐܢܬܬܗ ܕܚܒܪ ܣܟܬܐ ܕܡܫܟܢܐ. ܘܐܚܕܬ ܐܪܙܦܬܐ ܒܐܝܕܗ. ܘܥܠܬ ܠܘܬܗ.
ܟܕ ܗܘ ܕܡܟ. ܘܢܩܫܬ ܣܟܬܐ ܒܨܕܥܘܗܝ. ܘܐܥܒܪܬܗ ܒܐܪܥܐ ܟܕ ܗܘ ܕܡܟ. ܘܐܬܛܪܦ
22 ܘܡܝܬ. * ܘܗܐ ܒܪܩ ܪܕܦ ܒܬܪ ܣܝܣܪܐ. ܘܢܦܩܬ ܝܥܝܠ ܠܐܘܪܥܗ. ܘܐܡܪܬ ܠܗ.
ܬܐ ܐܚܘܝܟ ܠܓܒܪܐ ܕܐܢܬ ܒܥܐ. ܘܥܠ ܠܘܬܗ ܘܚܙܐ. ܘܗܐ ܣܝܣܪܐ ܪܡܐ ܘܡܝܬ. ܘܣܟܬܐ
23 ܒܨܕܥܘܗܝ. * ܘܬܒܪ ܡܪܝܐ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܠܝܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܟܢܥܢ. ܩܕܡ ܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ.
24 * ܘܐܙܠܬ ܐܝܕܗܘܢ ܕܒܢܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܬܬܩܦܬ ܥܠ ܝܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܟܢܥܢ. ܥܕܡܐ ܕܐܘܒܕܘܗܝ
ܠܝܒܝܢ ܡܠܟܐ ܕܟܢܥܢ.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܗ *

* ܬܫܒܘܚܬܐ ܕܕܒܘܪܐ ܘܒܪܩ *

1 * ܘܫܒܚܬ ܕܒܘܪܐ ܘܒܪܩ ܒܪ ܐܒܝܢܥܡ ܒܗܘ ܝܘܡܐ ܟܕ ܐܡܪܝܢ. * ܒܬܘܒܥܬܐ ܕܐܬܬܒܥ
2 ܐܝܣܪܝܠ. ܫܒܚܘ ܠܡܪܝܐ ܫܒܘܚܬܐ ܕܥܡܐ. * ܫܡܥܘ ܡܠܟܐ. ܘܨܘܬܘ ܫܠܝܛܢܐ.
3 ܐܢܐ ܠܡܪܝܐ ܐܫܒܚ. ܘܐܙܡܪ ܠܗ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܐ ܕܐܝܣܪܝܠ.

Contrivítque Dominus Sisaram, omnes qua- 15 drigas ejus, totúmque exercitum ejus acie gladii ante Barac, ita ut descenderet Sisara de quadriga sua, & pedibus effugeret. At 16 Barac insecutus est quadrigas & exercitum ejus usque ad Harsath-gentium, cecidítque totus exercitus Sisaræ acie gladii, & nemo vivus evasit. Igitur Sisara pedibus effuge- 17 rat, & ingressus fuerat tentorium Enaelis uxoris Hobar Cinæi; pax enim erat inter Nabin regē Hasor, & inter Hobar Cinæum. Nam egressa Enael obviàm Sisaræ, dixerat 18 ei, Diverte mi domine, diverte ad me, & ne metuas; diverterátque ad eam in tentorium, & operuerat eum cortinâ *tentorii*. Et 19 ait illi, Præbe mihi bibendum parum aquæ, quoniam sitio: illa verò solvens utercnlum lactis, potũ præbuit ei, ac rursꝰ operuit eum. Deinde dixit ad eam, Sta in ostio tentorii; & 20 si quispiam veniat, teque interroget, ac dicat; Estne hîc quispiam? dicas illi, Nemo est. Accepit autem Enael uxor Hobar cla- 21 vum tentorii, suménsque malleum manu suâ, invasit eum dum dormiret; & infligens clavum temporibꝰ ejus, infixit in humum, eo dormiente: sic *ille* exagitans sese mortuus est. Ecce autem Baraco Sisaram persequen- 22 te, prodiit Enael obviàm ei, & dixit illi; Veni, & ostendam tibi virum quem quæris: ingressúsque ad eam vidit, & ecce Sisaram jacentem ac mortuum, & clavum in temporibus ejus. Confregit ergò Dominus co 23 die Nabinum regem Chanaan coram filiis Israel: Et manus Israelitarum profecit & 24 invaluit adversùs Nabinum regem Chanaan, adeo ut interfecerint ipsum Nabinum regem Chanaan.

CAP. V.

Canticum Deboræ & Barac.

CEcinit verò Debora & Barac filius Abi- 1 neam in die illa, dicentes; Pro vindicta quâ 2 vindicatus est Israel, canticum populare canite Domino. Audite reges, & attendite 3 præfecti, ego Domino canam, & psallam ipsi Domino Deo Israelis.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 وهزم الرب سيسرا وجميع مراكبه * وقتل جميع عسكره بالسيف امام باراق * وترجل سيسرا
16 وهرب راجلا * فركض باراق في اثر مراكبه وعسكره الى حرست الشعوب * وصرع كل
17 من كان في عسكره قتلا بالسيف * ولم ينج منهم انسان مسبيا * وهرب سيسرا راجلا
ودخل خيمة عنايل امراة حوبار القيناني * لانه كان بين يابين ملك حصور وبين
18 حوبار القيناني صلح * وخرجت عنايل الى سيسرا وقالت له * هلم الي يا سيدي ولا تخف *
19 فمال اليها ودخل خيمتها * فغطته بالقطيفة * فقال لها * اسقيني ماء لاني ظمان * فحملت
20 زق اللبن فاسقته وغطته * وقال لها * قومي على باب الخيمة * فان اتاك انسان وسالك
21 هاهنا احد * فقولي لا * فاخذت عنايل وتدا من اوتاد الخيمة * واخذت مزربة بيدها *
ودخلت عليه وهو راقد * فضربت الوتد في صدغه حتى جاوز ودخل في الارض * وتضرب
22 ومات * واذا باراق يركض في طلب سيسرا فخرجت عنايل وقالت له * اقبل الي اريك الرجل
23 الذي تطلب * ودخل اليها ونظر * فاذا بسيسرا ملقي ميتا * والوتد في صدغه * وكسر
24 الرب في ذلك اليوم يابين ملك كنعان امام بني اسرائيل * واعتز بنو اسرائيل * وازدادوا
قوة على يابين ملك كنعان *

* الفصل الخامس *

1 * وسبحت دبورا وباراق من اجل الانتقام في ذلك اليوم وقالا * النقمة التي انتقم بنوا اسرائيل *
2 من اجلها سبح الرب الشعوب * اسمعوا ايها الشعوب * وانصتوا ايها الملوك والسلاطين * اني انا
3 اسبح الرب اله اسرائيل * من صهيون تسبحته *

* *Profligavitque Dominus Sisaram, & omnes currus ejus, & peremit cunctos exercitus ejus gladio coram Baraco: Sisara verò exscendens* ex curru *aufugit* 16 *pedes. Cucurrit autem Barac per vestigia curruum ejus & exercitus ejus ad Harasath-gentium usque; prostratique fuerunt omnes qui erant in exercitu ipsius, gladio cæsi, nemine ex eis evadente captivo.* 17 *Porrò Sisara pedibus aufugiens ingressus est tentorium Anaëlis uxoris Hobar Cainanæi, erat enim pax inter Jabin regem Hasor, & inter Hobar Cainanæum.* 18 *Et prodiens Anael ad Sisaram ait illi, Venias ad me domine mi, & ne timeas. Divertit igitur ad eam, ingressusque est tentorium ejus; & contexit illum pallio.* 19 *Dixerat autem ad eam, Da mihi bibendum aquam, quia vehementi siti laboro: & illa, allato lactis utercul o, dederat ei* 20 *bibendum; tum texerat eum. Deinde dixit ad eam, Sta pro foribus tentorii, & si quis adveniens interroget te, Estne istic* 21 *aliquis? dic, Minimè. Porrò Anaël, arrepto paxillo de paxillis tentorii, sumptoq; manu suâ malleo, aggressa est illum ipso dormiente, infixitque paxillum in tempora ejus, ita ut penetraret, & ad terram usque permearet: sic agitans sese* 22 *mortuus est. Ecce autem Baraco currente ad quærendum Sisaram, egressa est Anaël & dixit ad eum, Veni ad me,* ut *ostendam tibi virum quem quæris: qui ingressus ad eam vidit, & ecce Sisaram prostratum mortuum, cum paxillo in tempo-* 23 *ribus ejus. Contrivit itaque Deus illo die Jabin regem Chanaan ante filios Israel.* 24 *Filii autem Israel confortati sunt, majoresque vires adepti contra Jabin regem Chanaan.*

CAP. V.

1 *CEcinit autem Debora et Barac de ultione eo die sumpta, ac dixêre ambo,* 2 *Propter vindictam quam sumpserunt filii Israel, laudent Dominum populi. Audite* 3 *O populi, et auscultate O reges et principes; nam ego laudabo Dominum Deum Israelis, ex Sion laus ejus.*

ספר שופטים : ה

,Edom agro ex *te incedendo in* ,Sehir è *te exeundo in* ,Domine
4 יְהוָה בְּצֵאתְךָ מִשֵּׂעִיר בְּצַעְדְּךָ מִשְּׂדֵה אֱדוֹם
.aquas ſtillaverunt nubes etiam,ſtillaverunt cœli etiam ,eſt *commota* terra
אֶרֶץ רָעָשָׁה גַּם־שָׁמַיִם נָטָפוּ גַּם־עָבִים נָטְפוּ מָיִם׃
facibus à Sinai iſte : Domini *facibus* à fluxerunt Montes
5 הָרִים נָזְלוּ מִפְּנֵי יְהוָה זֶה סִינַי מִפְּנֵי
,Hanath filii Samghar diebus In .Iſrael Dei Domini
6 יְהוָה אֱלֹהֵי יִשְׂרָאֵל׃ בִּימֵי שַׁמְגַּר בֶּן־עֲנָת
perambulabāt,ſemitas perambulantes & :ſemitæ ceſſaverunt ,Jahel dieb⁹ in
בִּימֵי יָעֵל חָדְלוּ אֳרָחוֹת וְהֹלְכֵי נְתִיבוֹת יֵלְכוּ
,ceſſaverunt ,Iſrael in *pagi* Ceſſaverunt .tortuoſas ſemitas
7 אֳרָחוֹת עֲקַלְקַלּוֹת׃ חָדְלוּ פְרָזוֹן בְּיִשְׂרָאֵל חָדֵלּוּ
Eliget .Iſrael in mater ſurrexi donec ,Deborah ſurrexi donec
8 עַד שַׁקַּמְתִּי דְּבוֹרָה שַׁקַּמְתִּי אֵם בְּיִשְׂרָאֵל׃ יִבְחַר
,*conſpicietur* ſi clypeus ,portis bellum tunc : novos deos
אֱלֹהִים חֲדָשִׁים אָז לָחֶם שְׁעָרִים מָגֵן אִם־יֵרָאֶה
ſcribis ad meum Cor .Iſrael in millibus quadraginta in ,lancea &
9 וָרֹמַח בְּאַרְבָּעִים אֶלֶף בְּיִשְׂרָאֵל׃ לִבִּי לְחוֹקְקֵי
.Domino benedicite ,populo in *ſpontanei* : Iſrael
יִשְׂרָאֵל הַמִּתְנַדְּבִים בָּעָם בָּרְכוּ יְהוָה׃
ambulantes & ,Middin *ſuper ſedentes* ,candidas aſinas Equitantes
10 רֹכְבֵי אֲתֹנוֹת צְחֹרוֹת יֹשְׁבֵי עַל־מִדִּין וְהֹלְכֵי
,aqua hauritur ubi loca inter *ſagittariorum voce A .meditemini* ,via *ſuper*
11 עַל־דֶּרֶךְ שִׂיחוּ׃ מִקּוֹל מְחַצְצִים בֵּין מַשְׁאַבִּים
: Iſrael in ejus *villæ* juſtitias ,Domini juſtitias *diſſerent* ibi
שָׁם יְתַנּוּ צִדְקוֹת יְהוָה צִדְקֹת פִּרְזוֹנוֹ בְּיִשְׂרָאֵל
exurge ,Exurge .Domini populus portas ad deſcenderunt tunc
12 אָז יָרְדוּ לַשְּׁעָרִים עַם־יְהוָה׃ עוּרִי עוּרִי
captiva & ,Barac *Excitare* .canticum loquere ,exurge ,exurge : Deborah
דְּבוֹרָה עוּרִי עוּרִי דַּבְּרִי־שִׁיר קוּם בָּרָק וּשְׁבֵה
magnificis ſuperſtes dominabitur Tunc .Abinoham fili tuā *captivitatē*
13 שֶׁבְיְךָ בֶּן־אֲבִינֹעַם׃ אָז יְרַד שָׂרִיד לְאַדִּירִים
Ephraim De *fortibus in* mihi *dominabitur* Dominus :populi
14 עַם יְהוָה יְרַד־לִי בַּגִּבּוֹרִים׃ מִנִּי אֶפְרַיִם
de :tuis populis in Binjamin te poſt ,Hamalech *in* eorum radix
שָׁרְשָׁם בַּעֲמָלֵק אַחֲרֶיךָ בִנְיָמִין בַּעֲמָמֶיךָ מִנִּי
trahentes Zebulun de & ,legiſlatores deſcenderunt Machir
מָכִיר יָרְדוּ מְחֹקְקִים וּמִזְּבוּלֻן מֹשְׁכִים
.ſcribæ *virga in*
בְּשֵׁבֶט סֹפֵר׃

Verſio VULG. LAT.

4 Domine cùm exires de Seir,& tranſires ꝑ regiones Edom,terra mota eſt,cœliq; ac nubes diſtillaverunt aquis. 5 Montes fluxerunt à facie Dñi, & Sinai à facie Dñi Dei Iſrael. 6 In dieb⁹ Samgar filii Anath, in diebus Jahel, quieverunt ſemitæ : & qui ingrediebantur per eas, ambulaverunt per calles devios. 7 Ceſſaverunt fortes in Iſrael, & quieverunt : donec ſurgeret Debbora, ſurgeret mater in Iſrael. 8 Nova bella elegit Dñs, & portas hoſtium ipſe ſubvertit : clype⁹ & haſta ſi apparuerint in quadraginta millibus Iſrael. 9 Cor meū diligit principes Iſrael : qui propria voluntate obtuliſtis vos diſcrimini, benedicite Dño. 10 Qui aſcenditis ſuper nitentes aſinos, & ſedetis in judicio, & ambulatis in via, loquimini. 11 Ubi colliſi ſunt currus,& hoſtiū ſuffocatus eſt exercitus, ibi narrentur juſtitiæ Dñi & clementia in fortes Iſrael : tunc deſcendit populus Domini ad portas, & obtinuit principatū. 12 Surge,ſurge Debbora, ſurge, ſurge, & loquere canticū : ſurge Barac, & apprehende captivos tuos fili Abinoem. 13 Salvatæ ſunt reliquiæ populi, Dominus in fortibus dimicavit. 14 Ex Ephraim delevit eos in Amalec,& poſt eum ex Benjamin in populos tuos ô Amalec : de Machir principes deſcenderunt, & de Zabulon qui exercitum ducerent ad bellandum.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

4 Κύριε, ἐν τῇ ἐξόδῳ σου (δ) ἐν Σηεὶρ ἐν τῷ ἀπαίρειν σε ἐξ ἀγροῦ Ἐδώμ, γῆ ἐσείσθη, καὶ ὁ οὐρανὸς (ε) ἔσταξε δρόσους, καὶ αἱ νεφέλαι ἔσταξαν ὕδωρ. 5 Ὄρη ἐσαλεύθησαν ἀπὸ προσώπου (ζ) κυρίου Ἐλωΐ, τοῦτο Σινὰ ἀπὸ προσώπου κυρίου θεοῦ Ἰσραήλ. 6 Ἐν ἡμέραις Σαμεγὰρ υἱοῦ (η) Ἀνὰθ ἐν ἡμέραις Ἰαήλ, (θ) ἐξέλιπον ὁδούς, καὶ ἐπορεύθησαν ἀτραπούς, ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμένας. 7 Ἐξέλιπον δυνατοὶ ἐν Ἰσραήλ, ἐξέλιπον ἕως οὗ (ι) ἀνέστη Δεββώρα, (κ) ἕως οὗ ἀνέστη μήτηρ (λ) ἐν Ἰσραήλ. 8 Ἐξελέξαντο θεοὺς καινούς, τότε ἐπολέμησαν πόλεις ἀρχόντων. θυρεὸς ἐὰν ὀφθῇ καὶ λόγχη ἐν τεσσαράκοντα χιλιάσιν ἐν Ἰσραήλ. 9 Ἡ καρδία μου εἰς τὰ διατεταγμένα τῷ Ἰσραήλ· (μ) οἱ ἑκουσιαζόμενοι ἐν λαῷ εὐλογεῖτε κύριον. 10 Ἐπιβεβηκότες (ν) ἐπὶ ὄνου θηλείας μεσημβρίας, καθήμενοι ἐπὶ κριτηρίου, καὶ πορευόμενοι ἐπὶ ὁδοὺς συνέδρων ἐφ᾽ ὁδῷ, διηγεῖσθε. 11 Ἀπὸ φωνῆς ἀνακρουομένων ἀναμέσον ὑδρευομένων· ἐκεῖ δώσουσι δικαιοσύνας. κύριε δικαιοσύνας αὔξησον ἐν Ἰσραήλ. τότε κατέβη εἰς τὰς (ξ) πόλεις λαὸς κυρίου. 12 Ἐξεγείρου, ἐξεγείρου Δεββώρα· (ο) ἐξέγειρε, ἐξεγείρου, λάλησον ᾠδήν· ἀνάστα Βαράκ, καὶ αἰχμαλώτισον αἰχμαλωσίαν σου, υἱὸς Ἀβινεέμ. 13 (π) Τότε κατέβη κατάλειμμα τοῖς ἰσχυροῖς· λαὸς κυρίου κατέβη αὐτῷ ἐν τοῖς κραταιοῖς ἐξ ἐμοῦ. 14 Ἐφραὶμ ἐξερρίζωσεν αὐτοὺς ἐν τῷ Ἀμαλήκ, ὀπίσω σου Βενιαμὶν ἐν τοῖς λαοῖς σου. ἐν ἐμοὶ Μαχὶρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες· καὶ ἀπὸ Ζαβουλὼν ἕλκοντες ἐν ῥάβδῳ διηγήσεως γραμματέως.

Domine, in exitu tuo (d) in Seir, dū premoveres tu ex agro Edō, terrā commota eſt: & (e) cœlum ſtillavit rores, et nubes ſtillārūt aquā. 4 *Montes cōmoti ſunt à facie Domini (f) Heloi: iſte Sina à facie Domini Dei Iſrael.* 5 *In dieb⁹ Samegar filii Anath, in dieb⁹ Jahel, reliquerunt vias, & ambulaverunt (g) diverticula, ambulaverunt vias diſtortas.* 6 *Defecerunt (h) potentes in Iſrael, defecerunt, quoadusq; ſurrexit Debbora, (i) quoadusq; ſurrexit mater in Iſrael.* 7 *(k) Elegerunt deos novos: tunc expugnaverunt civitates principum. (l) Clype⁹ ſi apparuerit & lancea in quadraginta millib⁹ in Iſrael;* 8 *Cor meū, ad ea, quæ diſpoſita ſunt huic Iſrael. (m) Qui ſponte agitis in populo, benedicite Dominum.* 9 *Qui aſcendiſtis ſuper (n) aſinā fœmellā meridiè, ſedentes ſuper (o) tribunal, & ambulantes (p) ſuper vias conſeſſorum ſuper viā, (q) narrate.* 10 *A voce agitantium in medio haurientium aquā. Ibi dabunt (r) juſtitias. Domine juſtitias auge in Iſrael. Tunc deſcendit ad civitates popul⁹ Domini.* 11 *Expergiſcere, expergiſcere Debbora: expergiſcere, (ſ) expergiſcere : loquere canticum. Exurge Barac, et captiva captivitatē tuā, fili⁹ Abineam.* 12 *(t) Tunc deſcendit reſiduū fortib⁹: populus Domini deſcendit ei in potentib⁹ ex me.* 13 *(u) Ephræm eradicavit eos in Amalec, poſt te Beniamin in populis tuis. In (x) me Machir deſcenderunt perſcrutantes. Et de Zabulon (y) trahentes in virga narrationis ſcribæ.* 14

MS.A. (δ) ἐκ Σηεὶρ (ε) ἐξεστάθη, καί γε νεφέλαι (ζ) κυρίου, τοῦτο Σινά, (η) Κενὰθ (θ) ἐξέλιπον βασιλεῖς, καὶ ἐπορεύθησαν τρίβους, ἐπορεύθησαν ὁδοὺς διεστραμμένας. Ἐξέλιπεν φράζων ἐν Ἰσραήλ, ἐξέλειπεν (ι) ἐξανέστη (κ) ὅτι ἀνέστη (λ) ἐν τῷ Ἰσραήλ. Ἡρέτισαν θεοὺς καινούς, ὡς ἄρτον κρίθινον. σκέπη νεανίδων σιρομαστῶν ἂν ὀφθῇ καὶ σιρομάστης ἐν τεσσεράκοντα χιλιάσιν. Ἡ καρδία (μ) οἱ δυνάσται τοῦ λαοῦ εὐλογεῖτε τὸν κύριον. (ν) ἐπὶ ὑποζυγίων καθήμενοι ἐπὶ λαμπηνῶν φθέγξασθε φωνὴν ἀνακρουομένων ἀναμέσον εὐφραινομένων. ἐκεῖ δώσουσιν δικαιοσύνας κυρίῳ. δικαιοσύνας ἐνίσχυσον ἐν τῷ Ἰσραήλ. (ξ) πόλεις αὐτοῦ ὁ λαός (ο) ἐξέγειρε μυριάδας μετὰ λαοῦ. ἐξεγείρου, ἐξεγείρου, λάλει μετ᾽ ᾠδῆς. ἐνισχύων ἐξανάστα ὁ Βαράκ, καὶ ἐνίσχυσον Δεββώρα τὸν Βαράκ, αἰχμαλώτιζε τὴν αἰχμαλωσίαν (π) Πότε ἐμεγαλύνθη ἡ ἰσχὺς αὐτοῦ, κύριε ταπείνωσόν μοι τοὺς ἰσχυροτέρους μου. Λαὸς Ἐφραὶμ ἐτιμωρήσατο αὐτοὺς ἐν κοιλάδι ἀδελφοῦ σου Βενιαμεὶν ἐν λαοῖς σου. ἐξ ἐμοῦ Μαχὶρ κατέβησαν ἐξερευνῶντες· καὶ ἐκ Ζαβουλὼν κύριος ἐπολέμει μοι ἐν δυνατοῖς ἐκεῖθεν ἐν σκήπτρῳ ἐνισχύοντος ἡγήσεως ἐν Ἰσσάχαρ μετὰ Δεββώρας. ἐξαπέστειλεν πεζοὺς αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλάδα ἵνα τί σὺ κατοικεῖς ἐν μέσῳ χειλέων ἐξέτεινεν τοῖς ποσὶν αὐτοῦ. διαιρέσεις Ῥουβὴν μεγάλοι ἀκριβασμοὶ καρδίας. ἱνατί μοι κάθησαι ἀναμέσον τῆς Μοσφαιθὰμ τοῦ εἰσακούειν συρισμοὺς ἐξεγειρόντων τοῦ διελθεῖν εἰς τὰ τοῦ Ῥουβήν. Μεγάλοι ἐξιχνιασμοὶ καρδίας Γαλαάδ.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

4 יי אוריתך דיהבתא לישראל כד עברין עלה שלטין בהון עממיא וכד תיבין לה מתגברין
אנון על בעלי דבביהון יי ביום אתגליתך למתנה להון משעיר בהון אתגליתא בהופעות
5 יקרך על תחומי אדום ארעא זעת אף שמיא מכו אף ענניא נגידו מטרא : הרים : טוריא
זעו מן קדם יי טורא דתבור טורא דחרמון וטורא דכרמלא מתרגשין דין עם דין ואמרין
דין לדין דין אמר עלי תשרי שכנתיה ולי חזיא ודין לדין אמר עלי תשרי שכנתיה ולי חזיא
אשרי שכנתיה על טורא דסיני דהוא חלש וזעיר מכל טוריא דין סיני מתרגיז ומתרגיש
וסליק תנניה כתננא דאתונא מן קדם דאתגלי עלוהי יקרא דיי אלהא דישראל :
6 בימי : כד חבו ביומי שמגר בר ענת ביומי יעל פסקו עדי אורחן דהוו מהלכין בשבילין
7 דתקנין תבו למהוי אזלין באורחן מנגבן : חדלו : חריבא קרוי פצחיא דהוו יתבין בארעא
דישראל אצטדיאו ואטלטלו דיריהון עד דאשתלחית אנא דבורה אשתלחית
8 לאתנבאה על דבית ישראל : יבחר : כד אתרעיאו בני ישראל למפלח לטעותא חדתן
דמקריב אתעבידא דלא אתעסקו בהון אבהתהון אתו עליהון עממיא וטרדונון
מקרויהון וכד תבו למעבד אוריתא לא יכילו להון עד דאתגברו וסליק עליהון סיסרא
סנאה ומעיקא בארבעין אלפין רישי משרין בחמשין אלפין אחידי סיפין בשתין
אלפין אחידי רומחין בשבעין אלפין אחידי תריסין בתמנן אלפין מחצצי גיריא בר
מתשע מאה רתיכין דברזלא דהוו עמיה ורתיכוהי כל אלין אלפיא וכל אלין משריתא
9 לא יכילו למקם קדם ברק וקדם עשרא אלפין גברא דעמיה : לבי : אמרת דבורה
בנבואה אנא שליחא לשבחא לספרי ישראל דכד הות עקתא ההיא לא פסקו מלמדרש
באוריתא וכדו יאי להון דיתבין בבתי כנשתא בריש גלי ומאלפין ית עמא פתגמי
10 אוריתא ומברכין ומודין קדם יי : רכבי : דהוו מבטלין עסקיהון רכיבין על אתנן
דחשיכן בכל מיני צייורין ומהלכין בכל תחום ארעא דישראל ומתחברין למתב
על דינא דהוו אזלין באורחתהון ומשתעין על גבורן דאתעבידא להון בארעא דישראל :
11 מקול : מאתר דהוו אנסין להון ונסבין מה דבידיהון בית מכונת לסטין ומתיבת
מכמנין על גובין בית שקיא דמיא לאתר דהואה נפקן בנתא דישראל למימלי מיא דלא
הואה יכלין לאשמעא קל טרפת פרסת רגליהון מן קדם סנאה ומעיקא תמן יודון על
זכותא דיי ועל זכותיה דיתיב קרוי פצחיא בארעא דישראל בכן נחתו מכרכי תוקפא
12 למתב בקרוי פצחיא עמיה דיי : עורי : שבחי שבחי דבורה שבחי ואודי מלילי תושבחא
13 קום ברק ושבי שביך בר אבינועם : אז : בכן נחת חד משירית ישראל ותבר תקוף
גברי עממיא הא לא מגבורא דדהון הות דא אלהן יי תבר קדם עמיה תקוף גברי
14 שנאיהון : מני : מדבית אפרים קם יהושע בר נון בקדמיתא אגיח קרבא בדבית עמלק
בתרוהי קם מלכא שאול מדבית בנימין וקטיל ית דבית עמלק ואגיח קרבא בשאר
עממיא מדבית מכיר נחתו כד מרשמין בקרבא ומשבטא זבולן כתבין בקולמוס
דספר חד :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Domine, legem tuam quam dediſti Iſraeli, cùm tranſgrediuntur eam dominantur in eos gentes; cùm verò revertuntur ad eam, ſuperant ipſi inimicos ſuos : Domine, in die revelari te *ad dandum eam* illis de Seghir, *revelatus es eis* in oſtenſione gloriæ tuæ, ſup terminos Edom, terra tremuit impetu, etiam cœli diſtillaverunt, etiam nubes ſtillaverunt pluviam. 4 Montes diſtillaverunt ab-ante Dñm : *mons Thabor, mons Hhermon et mons Carmel fremuerunt inter ſe, et locuti ſunt ſibi invicem ; hic dixit, Super me habitabit majeſtas ejus, & mihi convenit ; et ille dixit huic, Super me habitabit majeſtas ejus, et mihi convenit : habitare fecit majeſtatem ſuam ſuper montem Sinai, qui debilis erat & minimus omnium montium* : hic Sinai motus et tremefactus eſt ; et aſcendit fumus ejus ut fum⁹ fornacis à facie quòd revelata eſt ſup eum gloria Dñi Dei Iſrael. 5 Quando peccaverunt in diebus Samghar filii Ghanath, in dieb⁹ Jaghel defecerunt tranſeuntes viam; qui fuerunt ambulantes in ſemitis præparatis, redierunt ad eſſe ambulantes in viis furtivis. 6 Deſolatæ ſunt urbes oppidorum quæ fuerunt ſedentes in terrâ Iſrael; expugnati ſunt et diſperſi ſunt habitatores earum quoad miſſa ſum; ego Deborah miſſa ſum ad prophetandum in *domum* Iſrael. 7 Quando voluerunt *filii* Iſrael ad ſerviendum erroribus novis, qui de proximo facti ſunt, quibus non ſtuduerunt in eis patres eorum, venerunt ſup eos gentes, et expulerunt eos ex urbibus eorum; et cum redierunt ad *faciendum* legem, non prævaluerunt eis : *donec fortificarentur & aſcenderet contra eos Zzizzara* oſor & tribulator in quadraginta millibus *principum caſtrorum, in quinquaginta millibus* tenentium gladios, in ſexaginta millib⁹ tenentium haſtas, in ſeptuaginta millib⁹ tenentium clypeos, in octoginta millib⁹ ſagittarorum jaculorum, præter nongentos currus ferri qui fuerunt cum eo *et currus ipſius*, omnia hæc millia et omnes hæ turmæ non potuerunt *ſtare coram Barak et coram decem millibus virorum qui cum eo.* 8 Dixit Deborah in prophetiâ, Ego miſſa ſum ad laudandū ſcribas Iſrael; qui, quando fuit tribulatio illa, non ceſſarunt ab interpretanda lege; et ſic pulchrum illis, quòd ſedentes in *domibus* congregationis in capite detecto, et docentes populū verba legis, et benedicentes et confitentes ante Dñm. 9 Qui fuerunt impedientes negotia ſua, equitantes ſuper aſinas ſtratas in omnib⁹ generib⁹ pictarū veſtium, et ambulantes in omni termino terræ Iſrael, & aſſociati ad ſedendum ſup judicium; erunt ambulantes in viâ eorum, et narrantes ſup fortitudines quæ factæ ſunt ipſis *in terra Iſrael.* 10 Ex loco ubi fuerunt diripientes eos; et accipientes quidquid in manibus eorum, dom⁹ *habitationis* latronum, et ſeſſionis abſconditorū ſup lacus dom⁹ irrigationum aquarum, *ad* locum quo fuerunt filiæ Iſrael exeuntes ad implendum aquas, *quod non poſſent audiri facere* vocem ſtrepitus pedum *ſuorum* ab-ante *oſorē et affligentē*: ibi confitebuntur ſup præmia Domini ſup juſtitiam ejus qui poſuit oppida terræ Iſrael; tunc deſcenderunt ex arcibus munitis ad habitandum in urbibus oppidorum populi Domini. 11 Lauda, lauda Deborah, lauda et confitere, loquere laudationes: 12 Surge Barak, et captiva captivitatem tuam fili Abinogham. 13 Tunc deſcendit unus ex exercitu Iſrael, & fregit fortitudinem fortium gentium. Ecce non ex fortitudine manus eorum fuit hoc; ſed Dominus fregit ante populum ſuum fortitudinem virorum oſorum eorum. Ex domo Ephraim ſurrexit Joſue filius Nun in anteriori, inivit bellum in domum Ghamalek: 14 poſt eum ſurrexit rex Saul ex domo Binjamin, et occidit domū Ghamalek, et inivit bellum in reliquis gentib⁹ : ex domo Machir deſcenderūt *quaſi* ſignati in bello: et ex tribu Zebulū ſcribentes in calamo ſcribæ *acuti.*

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܡܪܝܐ. ܒܡܦܩܟ ܕܡܢ ܣܥܝܪ. ܟܕ ܡܗܠܟ ܐܢܬ ܒܚܩܠܐ ܕܐܕܘܡ. ܐܪܥܐ ܐܬܬܙܝܥܬ. 4
ܐܦ ܫܡܝܐ ܢܛܦܘ. ܘܥܢܢܐ ܪܣܘ ܡܝܐ. * ܘܛܘܪܐ ܐܬܬܙܝܥܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. ܘܗܢܐ ܣܝܢܝ. 5
ܩܕܡ ܡܪܝܐ ܩܕܝܫܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܒܝܘܡܬܗ ܕܫܡܓܪ ܒܪ ܥܢܬ. ܘܒܝܘܡܬܗ 6
ܕܝܥܝܠ. ܦܣܩܘ ܐܘܪܚܬܐ. ܘܐܝܠܝܢ ܕܡܗܠܟܝܢ ܗܘܘ ܒܫܒܝܠܐ ܬܪܝܨܐ. ܐܙܠܘ ܒܐܘܪܚܬܐ
ܡܥܩܡܬܐ. * ܦܣܩܘ ܦܩܥܬܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܦܣܩܘ. ܥܕܡܐ ܕܩܡܬ ܐܢܐ ܕܒܘܪܐ. ܩܡܬ 7
ܐܡܐ ܒܐܝܣܪܝܠ. * ܢܓܒܐ ܐܠܗܐ ܚܕܬܬܐ. ܘܗܝܕܝܢ. ܠܚܡܐ ܕܣܥܪܐ. ܘܣܦܣܪܐ ܘܪܘܡܚܐ 8
ܠܐ ܢܬܚܙܐ ܒܝܢܝ ܐܪܒܥܝܢ ܐܠܦܝܢ ܕܐܝܣܪܝܠ. * ܠܒܝ ܐܡܪ ܠܡܦܫܩܢܐ ܕܐܝܣܪܝܠ. 9
ܐܝܠܝܢ ܕܦܪܝܫܝܢ ܒܥܡܐ. ܒܪܟܘ ܠܡܪܝܐ. * ܘܪܟܒܝ ܐܬܢܐ ܚܘܪܬܐ. ܘܝܬܒܝ ܒܒܬܐ. 10
ܘܡܗܠܟܝ ܒܐܘܪܚܬܐ. * ܚܙܘ ܟܥܢ ܡܠܐ ܕܒܨܘܝܐ ܕܒܝܢܝ ܡܠܦܢܐ. ܬܡܢ ܢܬܠܘܢ 11
ܙܕܝܩܘܬܗ ܕܡܪܝܐ ܙܕܝܩܘܬܐ ܕܐܣܓܝ ܒܐܝܣܪܝܠ. ܗܝܕܝܢ ܢܚܬ ܠܬܪܥܐ ܥܡܗ ܕܡܪܝܐ.
* ܐܬܬܥܝܪܝ ܐܬܬܥܝܪܝ ܕܒܘܪܐ. ܐܬܬܥܝܪܝ ܐܬܚܝܠܝ. ܘܡܠܠܝ ܬܫܒܘܚܬܐ. ܩܘܡ ܒܪܩ. 12
ܘܫܒܝ ܫܒܝܟ. ܒܪܗ ܕܐܒܝܢܥܡ. * ܗܝܕܝܢ ܢܚܬ ܦܪܘܩܐ ܠܡܫܒܚܘ ܩܕܡ ܡܪܝܐ. 13
ܢܗܪܬ ܠܝ ܒܓܒܪܐ ܡܢ ܐܦܪܝܡ. * ܕܥܒܕܘܗܝ ܡܬܚܙܝܢ ܒܥܡܠܝܩ. ܒܬܪܟ ܒܢܝܡܝܢ 14
ܒܚܘܒܟ. ܡܢ ܡܟܝܪ ܢܦܩ ܡܦܫܩܢܐ. ܘܡܢ ܙܒܘܠܘܢ ܟܬܒܝܢ ܒܩܢܝܐ
ܕܣܦܪܐ.

4 Domine, ad egreſſum tuum de Seir, cùm incederes inter agros Edom, terra contremuit, quin etiam cœli ſtillârunt, & nubes ſparſerunt aquas; 5 Montes quoque defecerunt coram Domino, & iſte Sinai à conſpectu Domini ſancti Iſraelis. 6 In diebus Samgar filii Enath, & in diebus Enael intercluſerant vias; & qui gradiebantur per ſemitas rectas, ambulabant per vias obliquas. 7 Intercluſerant planities Iſraelis, intercluſerant, donec ſurgerem ego Debora, ſurgerem *inquam* mater in Iſraele. 8 Eliget Deus rem novam, ac tunc panem hordeaceum; & gladius aut haſta non videbitur inter quadraginta millia Iſraelitarum. 9 Cor meum dixit ad Interpretem Iſraelis, Qui peculiares eſtis in populo, benedicite Dominum : 10 Equitantes aſinas candidas, ſedentes in domibus, & iter facientes in viis, 11 Contemplamini quæſo, dicta indagantium qui inter doctores *verſantur* : ibi rependent juſtitiam Domini, juſtitiam quam multiplicavit erga Iſraelem : tunc deſcendit ad portam populus Domini. 12 Expergiſcere, expergiſcere Debora, expergiſcere, confortare, & eloquere canticum. Surge Barac, & captivos duc captivantes te, fili Abineā. 13 Tunc deſcendit ſalvator ad canendum coram Domino, Illuxiſti mihi per virū ex Aphrem, 14 Cujus facta *elucent* in Amalec : poſt te Benjamin ob amorem tui: de Machir egreſſus eſt Interpres, & de Zebolon ſcribentes calamo ſcribæ.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

4 * يا رب عزك ومجدك من صاعير * حين مسيت بين ضياع ادوم تزلزلت الارض * وقطرت السماء
5 ايضا * ورشت السحاب ماء * وتزعزعت الجبال قدام الرب * وجبل سينا هذا امام الرب اله اسرائيل
6 * في ايام شمجار بن عنات وايام عنائيل انقطعت الطرق * والذين كانوا يسيرون في الطرق
7 المعتدلة ساروا في الطرق المعوجة * لان طرق صحاري بني اسرائيل انقطعت ولم تسلك * ومنعت
8 اغنامهم من الدخول والخروج * حتى قمت انا دبورا * وصرت اما لبني اسرائيل * واختار الله
امرا جديدا * ثم يقوم خبز الشعير * ولا يسقط سيف ولا رمح بين اربعين الف بني اسرائيل
9
10 * قلبي قال للمخبر بالنبوة لبني اسرائيل * راس الشعب ورؤساوهم قولوا تبارك الرب * وانتم
ايها الذين تركبون الاتن الاشهب * والذين في البيوت جلوس * والذين تسيرون في الطرق
11 * افحصوا عن كلام الذين يتدبرون الكتب العلماء * هنالك يعرفون بر الرب الذي اظهر
12 لبني اسرائيل * حينئذ نزل الى الباب شعب الرب * انهضي انهضي يا دبورا * وتكسي
13 وانطقي * انهض يا باراق * واسب الذين كانوا يسبونك يا ابن ابينعام * هنالك نزل المنجي
14 ليسبح امام الرب * اشرقت لي برجل من افرام * الذي اعماله بعمالاق * وعلى اثرك
يسعى بنيامين من الحب * لانه خرج مني من ماخير * والذين يركبون بعلم
الكتاب من زبولون *

4 *O Domine, robur tuum & gloria tua de Seir : cùm graderetis inter oppida Adum, mota eſt terra, cœlum quoque ſtillavit, & nubes ſparſerunt aquam;* 5 *Trepidârunt montes ante Dominum, & mons iſte Sinai coram Domino Deo Iſraelis.* 6 *Diebus Samgaris filii Anath, & diebus Ananaelis occluſæ fuerant viæ; & qui ambulabant in viis rectis, ambulârunt in viis tortuoſis:* 7 *Quoniam viæ ſolitudinum filiorum Iſrael occluſæ fuerant, evaſerantque imperviæ, denegabatur armentis eorum ingrediendi & egrediendi facultas; donec ſurrexi ego Debora, & facta ſum mater filiorum Iſrael,* 8 *Et elegit Deus rem novam : tum exurget panis hordeaceus, nullusque cadet gladius aut ſpiculum inter quadraginta millia filiorum Iſrael.* 9 *Cor meum alloquitur Expoſitorem prophetiæ filiis Iſrael, dicens; Princeps populi & duces eorum dicite, Benedictus ſit Dominus.* 10 *Et vos qui aſinas ex albo fuſcas conſcenditis, qui in domibus ſedetis, quique ambulatis in viis,* 11 *Scrutamini verba eorum qui ſe libris exercent, doctorum : docebunt juſtitiam Domini, quam indicavit filiis Iſrael : tunc deſcendit ad portam populus Domini.* 12 *Surge, ſurge O Debora, te exorna, & loquere : ſurge O Barac, & prædare eos qui te prædabantur, O fili Abinoam.* 13 *Tunc deſcendit vindex ad hanc laudem dicendam coram Domino, Affulſiſti mihi per virum ex Ephrem,* 14 *Cujus opera cernuntur in Amalec : & in veſtigiis tuis gradietur Benjamin amore compulſus; eò quòd prodierit Explanator è Machir, & qui infudant ſcientiâ libri, è Zebulon.*

ספר שופטים : ה

vallem in ,Barac ſic Iſſachar & : Deborah cum Iſſachar in principes Et
15 ושרי ביששכר עם־דברה ויששכר כן ברק בעמק
decretarii magni ,Reuben diviſionibus in : ſuis pedibus in eſt miſſus
שלח ברגליו בפלגות ראובן גדלים חקקי־
ſibilos audiendum ad ,duos ordines inter ſediſti quid Ut ,cordis
16 לב׃ למה ישבת בין המשפתים לשמע שרקות
Ghilhad ,cordis ſcrutationes magnæ Reuben diviſionibus in ?gregum
17 עדרים לפלגות ראובן גדולים חקרי־לב׃ גלעד
ſedit Aſer ?naves habitabit quid ut Dan & ,habitavit Jarden tranſitu in
בעבר הירדן שכן ודן למה יגור אניות אשר ישב
repudiavit populus Zebulun .habitabit ej' fracturas ſuper & ,marium portum ad
18 לחוף ימים ועל מפרציו ישכון׃ זבלון עם חרף
.agri altitudines ſuper Naphthali & ,moriendum ad ſuam animam
נפשו למות ונפתלי על מרומי שדה׃
Chenahan reges pugnaverunt tunc ,pugnaverunt ,reges Venerunt
19 באו מלכים נלחמו אז נלחמו מלכי כנען
.acceperunt non argenti cupiditatem :Meghiddo aquas ſuper Tahanach in
בתענך על־מי מגדו בצע כסף לא לקחו׃
pugnaverunt ſuis exaltationibus de ,ſtellæ pugnaverunt cœlis De
20 מן־שמים נלחמו הכוכבים ממסלותם נלחמו
: Chedummim torrens ,eos devolvit Chiſon Torrens .Siſera cum
21 עם־סיסרא׃ נחל קישון גרפם נחל קדומים
ſunt contriti Tunc .robur mea anima conculcabit ,Chiſon torrens
22 נחל קישון תדרכי נפשי עז׃ אז הלמו
Maledicite .ejus fortium calcitratibus ,calcitratibus à ,equi calcanei
23 עקבי־סוס מדהרות דהרות אביריו׃ אורו
: ej' habitatores maledicendo maledicite ;Domini legatus dixit ,Meroz
מרוז אמר מלאך יהוה ארו ארור ישביה
Domini auxilium ad ,Domini auxilium ad venerunt non quia
כי לא־באו לעזרת יהוה לעזרת יהוה
Cheber uxor Jahel mulieribus præ Benedicetur .fortibus in
24 בגבורים׃ תברך מנשים יעל אשת חבר
,poſtulavit Aquam .benedicetur tentorio in mulieribus præ : Chenæi
25 הקיני מנשים באהל תברך׃ מים שאל
.butyrum obtulit illuſtrium phiala in : dedit lac
חלב נתנה בספל אדירים הקריבה חמאה׃
malleum ad ejus dextera & ,ſeſe miſerunt clavum ad ejus Manus
26 ידה ליתד תשלחנה וימינה להלמות
,tranſfixit & ,ejus caput amovit : Siſera contudit & ;laborantium
עמלים והלמה סיסרא מחקה ראשו ומחצה
.ejus tempus penetravit &
וחלפה רקתו׃

Verſio VULG. LAT.

15 Duces Iſſachar fuére cum Debbora, & Barac veſtigia ſunt ſecuti, qui quaſi in præceps ac barathrum ſe diſcrimini dedit : diviſo contra ſe Ruben, magnanimorum re- 16 perta eſt contentio. Quarè habitas inter duos terminos, ut audias ſibilos gregum? diviſo contra ſe Ruben, magnanimorum reperta eſt 17 contentio. Galaad trans Jordanem quieſcebat, & Dan vacabat navibus : Aſer habitabat in littore maris, & in 18 portubus morabatur. Zabulon verò & Nephthali obtulerunt animas ſuas morti 19 in regione Merome. Venerunt reges & pugnaverunt, pugnaverunt reges Chanaan in Thanach juxta aquas Mageddo, & tamen nihil tulêre 20 prædantes. De cœlo dimicatum eſt contra eos : ſtellæ manentes in ordine & curſu ſuo, adverſùs Siſaram pu- 21 gnaverunt. Torrens Ciſon traxit cadavera eorum, torrens Cadumim, torrens Ciſon : conculca anima mea ro- 22 buſtos. Ungulæ equorum ceciderunt, fugientibus impetu, & per præceps ruentibus for- 23 tiſſimis hoſtium. Maledicite terræ Meroz, dixit Angel' Dñi: maledicite habitatoribus ejus, quia non venerunt ad auxilium Domini, in adjutorium 24 fortiſſimorum ejus. Benedicta inter mulieres Jahel uxor Haber Cinæi, & benedicatur in 25 tabernaculo ſuo. Aquam petenti lac dedit, & in phiala principum obtulit butyrum. 26 Siniſtram manum miſit ad clavum, & dexteram ad fabrorum malleos, percuſſitq; Siſaram quærens in capite vulneri locum, & tempus validè perforans.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.
cum Tranſlatione LATINA.

15 Καὶ ἀρχηγοὶ ἐν Ἰσσάχαρ μετὰ Δεββώρας καὶ Βαράκ· οὕτω Βαρὰκ ἐν κοιλάσιν ἀπέστειλεν ἐν ποσὶν αὐτοῦ, εἰς τὰς μερίδας Ῥουβὴν, μεγάλοι 16 ἐξικνούμενοι καρδίαν. Εἰς τί ἐκάθισας ἀναμέσον τῆς διγομίας τοῦ ἀκοῦσαι συρισμοῦ ἀγγέλων; εἰς διαιρέσεις Ῥουβὴν, μεγάλοι ἐξετασμοὶ καρ- 17 δίας. Γαλαὰδ ἐν τῷ πέραν τοῦ Ἰορδάνου (ρ)οὗ ἐσκήνωσε· καὶ Δὰν (σ)εἰς τί παροικεῖ πλοίοις; Ἀσὴρ (τ)ἐκάθισεν παραλίαν θαλασσῶν, 18 καὶ ἐπὶ διεξόδοις αὐτοῦ σκηνώσει. Ζαβουλὼν λαὸς (υ) ὠνείδισε ψυχὴν αὐτοῦ εἰς θάνατον, καὶ (φ)Νεφθαλὶ ἐπὶ ὕψη ἀγροῦ (χ)ἦλθον αὐτῶν. 19 Βασιλεῖς παρετάξαντο, τότε ἐπολέμησαν βασιλεῖς Χαναὰν ἐν (ψ) Θανααχ ἐπὶ ὕδατι 20 Μαγεδδώ, δῶρον ἀργυρίου οὐκ ἔλαβον. (ω) Ἐξ οὐρανοῦ παρετάξαντο οἱ ἀστέρες, ἐκ τρίβων 21 αὐτῶν παρετάξαντο μετὰ Σισάρα. Χειμάρρους Κισῶν ἐξέσυρεν αὐτοὺς, χειμάρρους ἀρχαίων, χειμάρρους Κισῶν. καταπατήσει αὐτὸν ψυχή 22 μου δυνατή. (α) Ὅτε ἐνεποδίσθησαν πτέρναι 23 ἵππου, (β) σπουδῇ ἔσπευσαν ἰσχυροὶ αὐτοῦ. Καταρᾶσθε Μηρώζ, εἶπεν ἄγγελος κυρίου, Καταρᾶσθε· ἐπικατάρατος πᾶς ὁ κατοικῶν αὐτὴν, ὅτι οὐκ ἤλθοσαν εἰς βοήθειαν κυρίου, εἰς βοήθει- 24 αν ἐν δυνατοῖς. Εὐλογηθείη (γ) ἐν γυναιξὶν Ἰαὴλ γυνὴ Χαβὲρ τοῦ Κιναίου, (δ) ἀπὸ γυ- 25 ναικῶν (ε)ἐν σκηναῖς εὐλογηθείη. Ὕδωρ ᾔτησεν (ζ), γάλα ἔδωκεν (η)ἐν λεκάνῃ ὑπερεχόντων 26 προσήνεγκε βούτυρον. Χεῖρα αὐτῆς ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, καὶ δεξιὰν αὐτῆς εἰς σφῦραν κοπιώντων, καὶ ἐσφυροκόπησεν Σισάρα, διήλωσεν κεφαλὴν αὐτοῦ καὶ ἐπάταξεν, διήλωσεν κρόταφον αὐτοῦ.

Et principes in Iſſachar cum Debbora,(z)& Barac : ſic Barac in vallibus miſit in pedibus ſuis: In (aa)portionibus Ruben, magni penetrantes corde. Ad quid ſediſti 16 *inter medium (bb) digomiæ, ad audiendū ſibilum(cc)gregum? In (dd) diviſionibus Ruben, magnæ perſcrutationis cordis. Galaad* 17 *trans Jordanem, (ee)ubi habitavit: Et Dan ad quid incolit navibus? Aſer ſedit(ff)ad litt^a mariū, & ſuper exitus ejus habitabit. Zabulon populus improperavit a-* 18 *nimā ſuā in morte: & Nephthali venerunt ad(gg)altitudines agri ſui. Reges pugnaverunt: tunc* 19 *pugnaverunt reges Chanaan in Thanaac ſuper aquam Mageddo: (hh)mun^e argenti nō acceperunt. De cœlo(ii)pugnaverunt ſtellæ: è* 20 *(kk) ſemitis ſuis pugnaverunt cū Siſara. Torrens Ciſon(ll)devolvit* 21 *eos, torrens, (mm) antiquitatum, torrens Ciſon. Conculcabit eū anima mea potens.(nn)Quando im-* 22 *pediti ſunt calcanei equi; (oo) feſtinatione feſtinaverunt fortes ejus. Maledicite Meroz, dixit* 23 *angelus Domini, (pp) maledicite. Maledictus omnis inhabitans eam: quoniam non venerunt in auxilium (qq) Domini, in auxilium in potentibus. Bene-* 24 *dicatur in (rr) mulieribus Jael uxor Chaber Cinæi, à mulieribus in tabernaculis benedicatur. A-* 25 *quam petiit; lac dedit in phiala: præſtantium attulit butyrum. Manum ſuam ſiniſtram ad* 26 *paxillum extendit, & dextr. m ſuam in malleum laborantium: & malleo terebravit Siſaram, perforavit caput ejus, et percuſſit, perforavit tempus ejus.*

MS.A. (ρ) κατεσκήνωσεν (σ) ἵνατί (τ)παρῴκησεν παρ' αἰγιαλὸν θαλασσῶν, καὶ ἐπὶ τὰς διακοπὰς αὐτοῦ κατεσκήνωσεν. Ζαβουλὼν (υ) ὀνειδίσας(φ) Νεφθαλεὶμ (χ) ἦλθον. Βασιλεῖς καὶ παρετάξαντο (ψ) Θενναχ ἐπὶ ὕδατος Μεγεδδώ, πλεονεξίαν ἀργυρίου (ω) Ἐκ τοῦ οὐρανοῦ ἐπολεμήθησαν ἀστέρες, ἐκ τῆς τάξεως αὐτῶν ἐπολέμησαν μετὰ Ἰσραήλ. Χειμάρρους Κεισῶν ἐξέβαλεν αὐτοὺς, χειμάρροις Καδησείμ, χειμάρρους Κεισῶν. (α) Τότε ἀπεκόπησαν (β) Ἀμμαδαρὼθ δυνατῶν αὐτοῦ· * Καταρᾶσθαι Μαζὼρ, εἶπεν ὁ ἄγγελος κυρίου, καταράσει καταρᾶσθαι τοὺς ἐνοίκους αὐτῆς, ὅτι οὐκ ἤλθοσαν εἰς τὴν βοήθειαν κυρίου· Βοηθὸς ἡμῶν κύριος ἐν μαχηταῖς δυνατοῖς. (γ) ἐκ γυναικῶν * Ἰσραὴλ γυνὴ * Χαλὲβ (δ)ἐκ (ε) ἐν σκηνῇ (ζ) αὐτὴν, καὶ γάλα (η)αὐτῷ ἐν λακάνῃ· ἰσχυρῶν προσήγγισεν βούτυρον. Τὴν χεῖρα αὐτῆς τὴν ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, τὴν δεξιὰν αὐτῆς εἰς ἀποτομὰς κατακόπων, καὶ ἀπέτεμεν Σισάρα, ἀπέτριψεν τὴν * κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ συνέθλασεν καὶ διήλασεν τὴν γνάθον αὐτοῦ.

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

15 ושרי: ורברבי יששכר משתמעין למלי דבורה ושאר שבטא דיששכר משמשין קדם ברק משתלחין בקרוי מישרא לכל אתר דצריך לתמן בתושלחתיה אזלין בזרעית
16 ראובן סגיאין נכלי לבא : למה : למא תבתון משרית קרבא למתב בין תחומין בפרשת ארחא למשמע בשורתא דא מן דא לברק אתון אמרין דילך אנחנא לסיסרא אתון אמרין דילך אנחנא למשמע בשורא למדע אי דא היא משריתא נצחא בקרבא למהוי עמיה איכדין כשר למעבד לכון דבית ראובן הלא ידעיתון דקדמוהי גלין
17 מחשבות לבא : גלעד : דבית גלעד בעברא דירדנא שרן ודבית דן גוו עברי ירדנא ושויאו נכסיהון בספינן דבית אשר על ספר ימא שרו קרוי עממיא דפגרו תבו ובנין
18 ויתיבו בהון : זבולן : דבית זבולן לקביל עממיא דנדיפו קדם יי מסרו נפשיהון לקטלא
19 אנון ודבית נפתלי ישבחונון כל עממי ארעא : באו : אתו מלכיא דהוו עם סיסרא ואגיחו קרבא בכן אגיחו קרבא מלכי כנען בתענך הוו שרן ומטן על מי מגדו ממון דכסף לא
20 קבילו : מן : מן שמיא אתגח עמהון קרבא מאתר דנפקין כוכביא ממבשי דבריהון תמן
21 אתגח קרבא עם סיסרא : נחל : נחלא דקישון תברינון נחלא דאתעבידו ביה נסין וגבורן
22 מלקדמין לישראל הוא נחלא דקישון תמן דושישת נפשי קטילי גבריהון בתקוף : אז :
23 בכין אשתלפו טופרי סוסותהון מפגול דהוה מפגיף קדם רתיכי גברוהי : אורו : לוטו מרוז אמר ברק נביא דיי לוטו ותברו ית יתבהא ארי לא אתו לסעדן עמא דיי כד אגיח קרבא
24 בגבריא : תבורך : תתבריך מברכת נשיא טבתא יעל אתת חבר שלמאה כחדא מנשיא
25 דמשמשין בבתי מדרשין תתבריך : מים : מיא שאל מנה סיסרא רשיעא חלבא אשקיתיה
26 למדע אם אית רעיונוהי עלוהי בפילי גבריא קריבת לקדמוהי שמן דגובנין : ידה : טבתא יעל אתת חבר שלמאה דקימת מה דכתיב בספר אוריתא דמשה לא יהוי תקון זין דגבר על אתתא ולא יתקין גבר בתקוני אתתא אלהן ידהא לסכתא אושיטת וימינה לארזפתא דנפחין למתבר רשיעין ואנוסין מחתה לסיסרא תברת רישיה פצעת מוחיה אעברת סכתא בצדעיה :

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

Et principes Iſſachar obedientes ſermonibus Debora, & *reliqui tribûs Iſſachar* miniſtrantes ante Barak *miſſi* in urbibus planiciei, in omni loco quo opus eſſet illuc miſſione ejus euntes; in proſapia Ruben multi inſidiatores cordis. 15 Quare reditis ex exercitu belli ad ſedendū inter terminos *in diviſione viæ, ad audiendū nuncium alius ab alio:* Barak vos dicentes, Tui nos; & Zzizzaræ vos dicentes, Tui nos; ad audiendū legationé, ad ſciendum manum exercitus vincentem in prælio ad eſſe cum eo : num ita rectum vobis faciendum domus Ruben, nonne cognoviſtis quod ante eum apertæ cogitationes cordis? 16 Domus Gilghad trans Jordanem habitarunt, et domus Dan vadarunt *tranſitus Jordanis*, poſuerunt divitias ſuas in navibus : domus Aſſer ſuper limitem maris habitarunt urbes gentium quas deſtruxerūt, redierunt, ædificaverunt eas et habitaverunt in eis. 17 Zebulun, è regione gentium, quas exprobraverunt *coram Domino*, tradiderunt animas ſuas ad occidendum eas; & domus Nephthali, laudabunt eos omnes *populi* terræ. 18 Venerunt reges *qui fuerunt cum Zzizzara*, inierunt bellū, tunc inierunt *bellum* reges Chenaghan; in Thaghanach fuerunt habitantes & pertingentes uſque ad aquas Megido, divitias argenti non voluerunt. 19 De cœlo initum eſt cum illis bellum, de loco quo exeunt ſtellæ; de ſemitis ductuum earum, ibi initum eſt bellum cum Zzizzarâ. 20 Fluvius Kiſſon fregit eos, fluvius quo facta ſunt in eo ſigna & fortitudines Iſraeli ab antiquis, ipſe fluvius Kiſſon : ibi conculcavit anima mea occiſos fortium eorum in robore. 21 Tunc eductæ ſunt ungulæ equorum eorum à fremitu, quo fuit fremens ante currus fortitudinis ejus. 22 Maledicite Meroz, dixit Barak propheta Domini : maledicite & frangite habitatores ejus, quia non venerunt ad auxilia populi Domini, quando inivit bellum cum fortibus viris. 23 Benediceris à benedictione mulierum bonarum Jaghel uxor Hheber Salmæi : ſicut una ex mulieribus, quæ miniſtrantes in domibus Scholarum benediceris. 24 Aquas petivit *ab ea* Zzizzara impius, lacte potavit eum, ad ſciendum, ſi cogitationes ejus ſuper eum : in phialis virorum attulit ante eum pinguedinem caſeorum. 25 *Bona Jaghel uxor Hheber Salmæi, quæ præſtitit quod ſcriptum eſt in libro legis Moſis; non erit armatura viri ſuper mulierem, neque ornabitur vir ornamentis mulieris : ſed* manum ſuam ad clavum tetendit, & dexteram ſuam ad malleum, quæ conflata ad confringendum impios & violentos: percuſſit eum Zzizzaram, fregit caput ejus, transfixit cerebrum ejus, tranſivit *clavus* in tempore ejus. 26

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

[illegible]

Magnates Iſacharis cum Debora, & Iſachar ut Barac inter gentes miſſus eſt pedibus ſuis ad portionem Rubil : magni ſunt declaratores cordis. 15 Cur ſedes inter ſemitas ad audiendum halitum onagrorum, portionem Rubil? magni ſunt declaratores cordis. 16 Gad in adverſa Jordanis ripa commoratur, 17 Dan ad portum trahit naves, Aſir degit ſecus littus maris, & ad ejuſdem oſtium habitabit : Zebolon populus eſt qui cum exprobratione objicit ſe morti, 18 Nephtali ſuper altitudinem agri ſui. Venerunt reges, & pugnaverunt ſecus aquas Mageddo, ſupellectilem & argentum minimè abſtulerunt. 19 Bellum geſſerunt ſidera è locis ſuis, bellum *inquam* de cœlo contra Siſaram in torrente Ciſſon. 20 Alluvione devolvit eos torrens Ciſſon & torrens Carmin : acquiret anima tua robur : 21 Tunc cadet extremitas equorum ejus præ gemitu roboris fortiorum ejus. 22 Maledicite Merod, inquit Angelus Domini, maledicite ei, & maledicite habitatoribus ejus, quoniam non adfuerunt ad auxilium Domini cum viris. 23 Benedicatur præ mulieribus Anael uxor Hobaris Cinæi; præ mulieribus quæ in tentorio ſunt, benedicatur. 24 Aquam poſtulavit ille, & lac illa dedit; in cratere gigantum obtulit butyrū. 25 Manum ſuam ad clavum porrexit, & dexteram ſuam ad malleum lignarii; Siſaram percuſſit, & caput ejus perrupit; percuſſit inquam, & tempus ejus perfodit; 26

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

15 * لِأَنَّ أَشْرَافَ إِيسَاخَرَ مَعَ دَبُورَا * وَإِيسَاخَرُ مِثْلُ بَارَاقَ فِي ٱلشَّعْبِ * لِأَنَّهُ أَرْسَلَ رِجَالًا إِلَى
16 قِسْمَةِ رُوبَالَ * لِأَنَّ مُبْنِيَ مَا فِي ٱلْقُلُوبِ عَظِيمٌ * لِمَاذَا جُلُوسُكَ بَيْنَ ٱلطُّرُقِ لِتَسْمَعَ ضَجَّةَ
17 ٱلْوُحُوشِ بِقِسْمَةِ رُوبَالَ * مَا أَعْظَمَ ٱلْمُبْنِيَ عَمَّا فِي ٱلْقُلُوبِ * حَازَ رُوبَالُ فِي مَجَازِ ٱلْأُرْدُنِّ * وَدَانُ
18 غَوَّصَ ٱلسُّفُنَ * وَأَسِيرُ نَازِلٌ عَلَى سَاطِي ٱلْبَحْرِ * وَهُوَ يَنْزِلُ عَلَى بَلَدِهِ * وَزَبُلُونُ شَعْبٌ صَيَّرَ
19 نَفْسَهُ لِلْمَوْتِ * وَأَمَّا نَفْتَالِي فَعَلَى عُلُوِّ ضِيَاعِهِ * أَتَتِ ٱلْمُلُوكُ فَجَاهَدَتْ * وَقَاتَلَتْ حِينَئِذٍ
20 مُلُوكُ كَنْعَانَ * فَجَاهَدُوا فِي تَعْنَخَ عَلَى مَاءِ مَجِدُّو * وَلَمْ يَأْخُذُوا مَوَاشِيَ وَلَا فِضَّةً * تَمَايَلَتِ
21 ٱلنُّجُومُ مِنْ مَوَاضِعِهَا * وَنَزَلَ ٱلْحَرْبُ مِنَ ٱلسَّمَاءِ عَلَى سِيسَرَا فِي وَادِي قِيسُونَ * فَجَرَّهُمْ وَادِي
22 قِيسُونَ * وَجَرَّهُمْ وَادِي قَرْمِينَ * تُدْرِكُ نَفْسِي ٱلْقُوَّةَ * هُنَالِكَ سَقَطَ حَوَافِرُ ٱلْخَيْلِ مِنْ
23 ضَجَّةِ أَعْرَابِهِ * ٱلْعَنُوا مَرُوذَ يَقُولُ مَلَاكُ ٱلرَّبِّ * وَٱلْعَنُوا سُكَّانَهَا ٱلْعَنُوهُمْ * لِأَنَّهُمْ لَمْ يُعِينُوا فِي
24 ٱلْحَرْبِ لِلرَّبِّ بِرِجَالِهَا * تُبَارَكُ مِنَ ٱلنِّسَاءِ عَنَايَالُ ٱمْرَأَةُ حُوبَارَ ٱلْقِينِيِّ * تُبَارَكُ مِنَ ٱلنِّسَاءِ
25 * لِأَنَّهُ طَلَبَ مَاءً أَسْقَتْهُ لَبَنًا * وَقَرَّبَتْ فِي كَأْسِ ٱلْجَبَابِرَةِ سَمْنًا * وَمَدَّتْ يَدَهَا ٱلْيُسْرَى
26 إِلَى ٱلْوَتَدِ * وَيَمِينَهَا إِلَى أَرْزَبَةِ ٱلنَّجَّارِ * وَضَرَبَتْ سِيسَرَا وَفَدَغَتْ رَأْسَهُ * ضَرَبَتْ صُدْغَهُ وَأَنْفَذَتْ
إِلَى ٱلصُّدْغِ ٱلْآخَرِ *

Nobiles enim Iſacharis cum Debora, & Iſachar velut Barac inter populum; quòd is miſſus ſit pedes in portionem Rubel; quoniam qui declarat quod cordibus ineſt, maximus eſt. 15 *Ad quid ſeſſio tua inter vias, ut audias ſtrepitum ferarum in portione Rubel? Quàm ingens eſt qui quod in cordibus eſt patefacit!* 16 *Poſſeſſionem obtinuit Rubel in tranſitu Jordanis, Dan naves ſummerſit, & Aſer habitat in ora maritima, ipſeque habitabit in patria ſua.* 17 *Zebolon populus eſt qui ſeipſum morti expoſuit; at verò Nephtali ceſſitudini pagorum ſuorum inſidet.* 18 *Venerunt reges & dimicaverunt, tunc pugnaverunt reges Chanaan, dimicaverunt inquam in Taanach prope aquam Mageddo; at nec armenta neque argentum acceperunt.* 19 *Digreſſa ſunt ſidera propriis è locis, deſcenditque bellum de cœlo contra Siſaram in torrente Ciſſon:* 20 *Abduxitque eos torrens Ciſſon, & rapuit illos torrens Carmin: fortitudinem aſſequitur anima mea.* 21 *Tunc ceciderunt ungulæ equorum præ clamore fortium ejus.* 22 *Maledicite Merod, ait Angelus Domini, & maledicite civibus ejus; maledicite eis, quia non juverunt in bello Dominum cum viris ſuis.* 23 *Benedicatur è mulieribus Anael uxor Hobaris Cinæi, benedicatur è mulieribus:* 24 *Quoniam petenti illi aquam præbuit lac bibendum, obtulitque in ſcypho gigantum butyrum.* 25 *Tum extendit manum ſuam ſiniſtram ad paxillum, dexteram autem ſuam ad malleum fabri lignarii, & percutiens Siſaram fidit caput ejus; percuſſit tempus ejus, & tranſverberavit ad alterum uſque tempus.* 26

ספר שופטים : ו

ejus pedes inter jacebat ,cecidit ,est incurvatus ejus pedes inter
27 בין רגליה כרע נפל שכב בין רגליה
.vastatus cecidit ibi ,se curvavit quo in ;cecidit ,se curvavit
כרע נפל באשר כרע שם נפל שדוד :
per Sisera mater exclamavit & ,respexit fenestram Per
28 בעד החלון נשקפה ותיבב אם סיסרא בעד
tardaverunt cur ?veniendum ad ejus currus erubescit Cur :cancellum
האשנב מדוע בשש רכבו לבוא מדוע אחרו
,ei respondebant ejus dominæ Sapientes ?ejus quadrigarum vices
29 פעמי מרכבותיו : חכמות שרותיה תענינה
divident ,invenient Nonne :sibi sua dicta convertebat ipsa etiam
30 אף היא תשיב אמריה לה : הלא ימצאו יחלקו
Siseræ ipsi ,colorum spolium ;viri capiti duæ amasiæ amasia ?spolium
שלל רחם רחמתים לראש גבר שלל צבעים לסיסרא
collis duo recamata ,color recamatum colorum spolium
שלל צבעים רקמה צבע רקמתים לצוארי
:DOMINE tui inimici omnes pereant Sic ?spolii
31 שלל : כן יאבדו כל־אויביך יהוה
quievit & :sua fortitudine in solis exire secundùm eum diligentes &
ואהביו כצאת השמש בגברתו ותשקט
.annis quadraginta terra
הארץ ארבעים שנה :

CAP. VI. ו

eos dedit & :DOMINI oculis in malum Israel filii fecerunt Et
1 ויעשו בני־ישראל הרע בעיני יהוה ויתנם
manus invaluit Et .annis septem Midian manu in DOMINUS
2 יהוה ביד־מדין שבע שנים : ותעז יד־
Israel filii sibi fecerunt Midian faciebus à :Israel super Midian
מדין על־ישראל מפני מדין עשו להם בני ישראל
.munitiones & speluncas & ,montib⁹ in quæ antra
את־המנהרות אשר בהרים ואת־המערות ואת־המצדות :
,Hamalec & ,Midian ascendebat & ,Israel serebat si ,erat Et
3 והיה אם־זרע ישראל ועלה מדין ועמלק
eos super castrametabantur Et .eum super ascendebant & :Chedem filii &
4 ובני־קדם ועלו עליו : ויחנו עליהם
non & :Hazzah in te venire usque ,terræ productionem corrumpebant &
וישחיתו את־יבול הארץ עד־בואך עזה ולא
asinum & ,bovem & ,agnum & ,Israel in victum relinquebant
ישאירו מחיה בישראל ושה ושור וחמור :
veniebant & :eorum tentoria & ,ascendebant eorū acquisitiones & ,ipsi Quia
5 כי הם ומקניהם יעלו ואהליהם יבאו
:numerus non eorū camelis & ,ipsis & ;multitudine in locusta tanquam
כדי־ארבה לרב ולהם ולגמליהם אין מספר
valde Israel est attenuatus Et .eā corrumpenda ad terram in veniebāt &
6 ויבאו בארץ לשחתה : וידל ישראל מאד
,fuit Et .Dominum ad Israel filii clamaverūt & :Midian faciebus à
7 מפני מדין ויזעקו בני־ישראל אל־יהוה : ויהי
Midian causa super DOMINUM ad Israel filii clamaverunt cùm
כי־זעקו בני־ישראל אל־יהוה על אדות מדין :
Israel filios ad prophetam virum DOMINUS misit Et
8 וישלח יהוה איש נביא אל־בני ישראל ויאמר
ascendere Ego Israel Deus DOMINUS dixit Sic :eis
להם כה־אמר יהוה אלהי ישראל אנכי העליתי
servorum domo è vos eduxi & ,Ægypto ex vos
אתכם ממצרים ואוציא אתכם מבית עבדים :
manu de & ,Ægyptiorum manu de vos erui Et
9 ואצל אתכם מיד מצרים ומיד
dedique ,vestris faciebus à eos expuli & :vos opprimentiū
כל־לחציכם ואגרש אותם מפניכם ואתנה
.eorum terram
להם את־ארצם :

Versio VULG. LAT.

27 Inter pedes ejus ruit: defecit, & mortuus est: volvebatur ante pedes ejus, & jacebat exanimis & miserabilis. 28 Per fenestram respiciens, ululabat mater ejus: & de cœnaculo loquebatur; Cur moratur egredi currus ejus? quarè tardaverunt pedes quadrigarum illius? 29 Una sapientior cæteris uxoribus ejus, hæc socrui verba respondit; 30 Forsitan nunc dividit spolia, et pulcherrima fœminarum eligitur ei: vestes diversorum colorum Sisaræ traduntur in prædam, & supellex varia ad ornanda colla congeritur. 31 Sic pereant omnes inimici tui, Domine: qui autem diligunt te, sicut Sol in ortu suo splendet, ita rutilent. 32 Quievitque terra per quadraginta annos.

CAP. VI.

1 Fecerunt autem filii Israel malum in conspectu Domini: qui tradidit illos in manu Madian septem annis. 2 Et oppressi sunt valdè ab eis. Fecerúntque sibi antra & speluncas in montibus, & munitissima ad repugnandum loca. 3 Cumque sevisset Israel, ascendebat Madian & Amalec, cæteríque Orientalium nationum: 4 Et apud eos figentes tentoria, sicut erant in herbis cuncta vastabant usque ad introitum Gazæ: nihilque omnino ad vitam pertinens relinquebant in Israel, non oves, non boves, 5 non asinos. Ipsi enim & universi greges eorum veniebant cum tabernaculis suis, & instar locustarū universa complebant, innumera multitudo hominū, & camelorum, quidquid tetigerant devastantes. 6 Humiliatúsque est Israel valdè in conspectu Madian. 7 Et clamavit ad Dominum postulans auxilium contra Madianitas. 8 Qui misit ad eos virum prophetam, & locutus est, Hæc dicit Dominus Deus Israel; Ego vos feci conscendere de Ægypto, & eduxi vos de domo servitutis, 9 Et liberavi de manu Ægyptiorum, & omnium inimicorum, qui affligebant vos: ejecique eos ad introitum vestrum, & tradidi vobis terram eorum.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

27 (θ) Ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς κατεκυλίσθη· ἔπεσεν καὶ ἐκοιμήθη ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς, κατακλιθεὶς ἔπεσεν, καθὼς κατεκλίθη ἐκεῖ ἔπεσεν ἐξοδευθείς. 28 Διὰ τῆς θυρίδος παρέκυψεν μήτηρ Σισάρα ἐκτὸς τῆς τοξικῆς, Διότι ᾐσχύνθη ἅρμα αὐτοῦ; διότι ἐχρόνισε πόδες ἁρμάτων αὐτοῦ; 29 Αἱ σοφαὶ ἄρχουσαι αὐτῆς ἀπεκρίθησαν πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἀπέστρεψεν λόγους αὐτῆς ἑαυτῇ, 30 Οὐχ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα; οἰκτίρμων οἰκτειρήσει εἰς κεφαλὴν ἀνδρός· σκῦλα βαμμάτων τῷ Σισάρα, σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας, βάμματα ποικιλτῶν αὐτὰ τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ σκῦλα. 31 Οὕτως ἀπόλοιντο πάντες οἱ ἐχθροί σου, κύριε· καὶ οἱ ἀγαπῶντες αὐτόν, (ι) ὡς ἔξοδος ἡλίου ἐν δυνάμει αὐτοῦ. 32 Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

27 Inter pedes ipsius devolutus est: cecidit, et dormivit inter pedes ejus: procumbens cecidit, sicut procubuit, ibi cecidit expirans. 28 Per fenestrā respexit mater Sisaræ extra (ss) fenestellā; Cur erubuit (tt) curr⁹ ej⁹? Cur tardaverūt pedes curruū ej⁹? 29 Sapientes principes ejus responderunt ad eā, & ipsa convertit sermones suos sibi; 30 Nonne invenient eū dividentem spolia? (uu) misericors miserebitur in caput viri: Spolia tincturarū ipsi Sisaræ, spolia tincturarum varietatis, spolia variatorum ipsa, capiti ejus spolia. 31 Sic pereant omnes inimici tui, Domine: & qui diligunt eum, sicut (xx) exit⁹ Solis in (yy) virtute sua. 32 Et quievit terra quadraginta annis.

MS.A. (θ) Ἀναμέσον τῶν ποδῶν αὐτῆς συγκάμψας ἔπεσεν· ἐκοιμήθη μεταξὺ ποδῶν αὐτῆς, ἐν ᾧ ἔκαμψεν ἐκεῖ ἔπεσεν ταλαίπωρος. Διὰ τῆς θυρίδος διέκυψεν καὶ κατεμάνθανεν ἡ μήτηρ Σισάρα διὰ τῆς δικτυωτῆς ἐπιβλέπουσα ἐπὶ τοὺς μεταστρέφοντας Σισάρα, Διατί ᾐσχάτισεν τὸ ἅρμα αὐτοῦ παραγενέσθαι; διατί ἐχρόνισαν ἴχνη ἁρμάτων αὐτοῦ; Σοφαὶ ἀρχουσῶν αὐτῆς ἀνταπεκρίναντο πρὸς αὐτήν, καὶ αὐτὴ ἀπεκρίνατο ἐν ῥήμασιν αὐτῆς, Οὐχὶ εὑρήσουσιν αὐτὸν διαμερίζοντα σκῦλα; φιλιάζων φίλοις εἰς κεφαλὴν δυνατοῦ· σκῦλα βαμμάτων Σισάρα, σκῦλα βαμμάτων ποικιλίας, * βαφὴ ποικίλων περὶ τράχηλον αὐτοῦ σκῦλον. Οὕτως (ι) καθὼς ἡ ἀνατολὴ τοῦ ἡλίου ἐν δυναστείαις αὐτοῦ. Καὶ ἡσύχασεν ἡ γῆ τεσσαράκοντα ἔτη.

ΚΕΦ. ϛʹ.

1 Καὶ ἐποίησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ τὸ πονηρὸν (α) ἐνώπιον κυρίου, καὶ (β) ἔδωκεν αὐτοὺς κύριος ἐν χειρὶ Μαδιὰμ (γ) ἑπτὰ ἔτη. 2 Καὶ (δ) ἴσχυσε χεὶρ Μαδιὰμ ἐπὶ Ἰσραήλ. καὶ ἐποίησαν ἑαυτοῖς οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ ἀπὸ προσώπου (ε) Μαδιὰμ τὰς τρυμαλιὰς τὰς ἐν τοῖς ὄρεσι, (ζ) καὶ τὰ σπήλαια, καὶ τὰ κρεμαστά. 3 Καὶ ἐγένετο (η) ἐὰν ἔσπειραν οἱ υἱοὶ Ἰσραήλ, καὶ ἀνέβαινον Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλήκ, καὶ οἱ υἱοὶ ἀνατολῶν (θ) συνανέβαινον αὐτοῖς, 4 Καὶ παρενέβαλλον εἰς αὐτούς, καὶ (ι) διέφθειρον τοὺς καρποὺς αὐτῶν ἕως ἐλθεῖν εἰς Γάζαν· καὶ (κ) οὐ κατελείποντο ὑπόστασιν ζωῆς (λ) ἐν τῇ γῇ Ἰσραήλ, οὐδὲ ἐν τοῖς ποιμνίοις ταῦρον καὶ ὄνον. 5 Ὅτι αὐτοὶ καὶ αἱ κτήσεις αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ αἱ σκηναὶ αὐτῶν παρεγίνοντο, καθὼς ἀκρὶς εἰς πλῆθος, καὶ αὐτοῖς καὶ τοῖς καμήλοις αὐτῶν οὐκ ἦν ἀριθμός· (μ) καὶ ἤρχοντο εἰς τὴν γῆν Ἰσραήλ, καὶ διέφθειρον αὐτήν. 6 Καὶ ἐπτώχευσεν Ἰσραὴλ σφόδρα ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ. 7 Καὶ (ν) ἐβόησαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς (ξ) κύριον ἀπὸ προσώπου Μαδιάμ. 8 Καὶ ἐξαπέστειλε κύριος ἄνδρα προφήτην πρὸς τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ· καὶ εἶπεν αὐτοῖς, Τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ, Ἐγώ εἰμι (ο) ὃς ἀνήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐξ οἴκου δουλείας ὑμῶν· 9 Καὶ ἐρρυσάμην ὑμᾶς ἐκ χειρὸς Αἰγύπτου καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν θλιβόντων ὑμᾶς, καὶ ἐξέβαλον αὐτοὺς ἐκ προσώπου ὑμῶν· καὶ ἔδωκα ὑμῖν τὴν γῆν αὐτῶν.

CAP. VI.

1 Et fecerunt filii Israel malum in conspectu Domini: & tradidit eos Dominus in manu Madiam septem annos: 2 Et invaluit manus Madiā super Israel. Et fecerūt sibi filii Israel à facie Madiā antra, quæ in montib⁹, & speluncas, & (a) pensilia. 3 Et factum est, (b) si seminaverunt filii Israel; & ascendebant Madiam, & Amalec, et filii Orientis simul (c) ascendebant cū eis. 4 Et castrametabantur adversùs eos, & corrumpebant (d) fructus eorū, donec venias in Gaza. Et non relinquebant substantiam vitæ in terra Israel, (e) neq; in gregibus, taurū, & asinū. 5 Quoniam ipsi, & (f) possessiones eorum ascendebant, & tabernacula eorum (g) adveniebant, tanquā locusta in multitudine: et eis, & camelis eorum non erat numerus: & veniebant in terrā Israel, et corrumpebant eā. 6 Et mendicavit Israel valdè à facie Madiā. 7 Et clamaverunt filii Israel ad Dominū à facie Madiā. 8 (h) Et misit Dominus virum prophetam ad filios Israel. Et dixit eis, Hæc dicit Domin⁹ De⁹ Israel; Ego sum qui eduxi vos de terra Ægypti, et eduxi vos de domo servitutis (i) vestræ: 9 Et liberavi vos de manu Ægypti, & de manu omnium tribulantium vos, & ejeci eos à facie vestra: & dedi vobis terram eorum.

MS. A. (α) ἔναντι κυρίου (β) παρέδωκεν (γ) ἔτη ἑπτά. (δ) κατίσχυσεν (ε) Μαδιὰμ * ἄνδρας ἐν τοῖς (ζ) καὶ τοῖς σπηλαίοις, καὶ τοῖς ὀχυρώμασιν. Καὶ (η) ὅταν ἔσπειρεν ἀνὴρ Ἰσραήλ, (θ) καὶ ἀνέβαινον ἐπ' αὐτόν, Καὶ παρενέβαλον ἐπ' αὐτούς, (ι) διέφθειραν τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς, ἕως τοῦ ἐλθεῖν (κ) οὐχ ὑπελείποντο (λ) ἐν Ἰσραήλ, καὶ ποίμνιον, καὶ μόσχον, καὶ ὄνον. Ὅτι αὐτοὶ τὰ κτήνη αὐτῶν ἀνέβαινον, καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν παρέφερον, καὶ παρεγίνοντο, ὡς ἀκρὶς (μ) καὶ παρεγίνοντο ἐν τῇ γῇ Ἰσραὴλ τοῦ διαφθείρειν αὐτήν. (ν) ἐκέκραξαν (ξ) κύριον· καὶ ἐγένετο ἐπεὶ ἐκέκραξαν οἱ υἱοὶ Ἰσραὴλ πρὸς κύριον περὶ Μαδιάμ, Καὶ ἐξαπέστειλεν (ο) ὁ ἀναβιβάσας ὑμᾶς ἐξ Αἰγύπτου, * καὶ ἐκ χειρὸς πάντων τῶν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

27 בין רגלהא כרע נפל שכיב בין רגלהא כרע נפל באתר דכרע תמן נפל בזיזא סיסרא: 28
בעד: מן חרכא אסתכיאת ומדיקא אמיה דסיסרא מביני אעיתא אמרת מא דין אתעכבו
רתיכוהי דסיסרא ברי מלמיתי מא דין אתעכבו רהטיא דהוו מיתן לי אגרת נצחנין: 29
חכמות: חכימת פרסתותהא ענין לה אף היא בחוכמתה מתיבא ואמרא למימר 30
הלא: הלא מדמשכחין מפלגין בזתא יהבין גבר וביתיה לכל חד וחד בזא סגי קדם
סיסרא בזת ציורי צבעונין על צורי נכסי עתירין ומני רגוג קדם גבריא דהוו בזזין: 31
כן: כסיסרא ייבדון כל סנאי עמך יי ורחמוהי יהון צדיקיא למנהר כמא דנהיר
יקריה חד על תלת מאה וארבעין ותלת כמפקה שמשא בגבורתיה ושקטת ארעא
דישראל מלמעבד קרבא ארבעין שנין:

ו

1 ועבדו בני ישראל דביש קדם יי ומסרינון יי בידא דמדינאי שבע שנין: ותקיפת ידא דמדינאי 2
על ישראל מן קדם מדינאי עבדו להון בני ישראל ית מטמרתא דבטוריא וית מערתא
וית מצדתא: והוי כד זרעין ישראל וסלקין מדינאי ועמלקאי ובני מדינחא וסלקין עלוהי: 3
ושרו עליהון וחבילו ית עללתא דארעא עד מיעלך לעזה ולא משארין מזון לקימא 4
נפש בישראל ואמר ותור וחמר: ארי אנון ובעירהון סלקין ומשכניהון מיתן כמסת גובא 5
לסגיאו ולהון ולגמליהון לית מנין ועלין בארעא לחבלותה: ואתמסכן ישראל לחדא מן קדם 6
מדינאי וזעיקו בני ישראל קדם יי: והוה כד זעיקו בני ישראל קדם יי על עיסק מדינאי: 7
ושלח יי גבר נביא לות בני ישראל ואמר להון כדנן אמר יי אלהא דישראל אנא 8
אסקית יתכון ממצרים ואפקית יתכון מבית עבדותא: ושיזבית יתכון מידא דמצראי 9
ומידא דכל מעיקיכון ותריכית יתהון מן קדמיכון ויהבית לכון ית ארעהון:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

27 Inter pedes ejus curvat⁹ est, cecidit, jacuit inter pedes ejus, curvat⁹ est, cecidit; in loco quo curvatus est, ibi cecidit spoliatus Zizzara. 28 Ex fenestra prospexit, et attendens mater ej⁹ Zzizzaræ ex-inter cancellos dixit; Quid hoc tardavit currus ej⁹ Zzizzaræ filii mei à veniendo? Quid hoc impediti sunt cursores, qui fuerunt venire facientes mihi epistolā victoriarū? 29 Sapientes dominæ illi⁹ responderunt ei, etiā ipsa in sapientia sua respondit *et dixit* ad dicendū illis. 30 *Nonne* ex quo invenientes dividentes prædā, dantes virū et domū ej⁹ omni uni et uni, prædā multā ante Zzizzarā, prædā polymitarū colorū sup collū ej⁹, divitias opulentorū et vasa desiderii ante virū eū quē spoliarunt? 31 *Sicut Zzizzara* sic peribūt omnes osores populi tui Dñe, et *amatores ejus justi futuri* erunt splendescere, sicut *splendet gloria ejus pro uno trecenta et quadraginta et tria in* exire Solem in fortitudine sua. Et quievit terra Israel à faciendo bello quadraginta annis.

CAP. VI.

1 Et fecerunt filii Israel malū ante Dñm, et tradidit eos Dñs in man⁹ Madianæorū septē annis. 2 Et roborata est man⁹ Madianæorū sup Israel: ab-ante Madianæos fecerūt sibi filii Israel latibula quæ in montib⁹, et speluncas et munitiones. 3 Et fuit quando seminavit Israel, et ascendentes Madianæi & Ghamalekæi, et filii Orientis, et ascendentes sup *eū*. 4 Et tetenderūt sup eos, et devastantes proventū terræ usq; ad ascensū Ghazæ; et non reliquerunt eis cibū ad vivificandū animā in Israel, et pec⁹, et bovē, et asinū. 5 Nam illi et greges eorū ascendentes, et tentoria eorū; et venerunt ut sufficientia locustæ ad multitudinē; et illis, et camelis eorū non erat numerus: et intrantes in terrā ad vastandū eam. 6 Et humiliat⁹ est Israel valde ab-ante Madianæos, et clamaverunt filii Israel ante Dominum. 7 Et fuit cum clamaverunt filii Israel ante Dominum super causam Madianæorum. 8 Et misit Dominus virum prophetam ad filios Israel, et dixit eis: Sic dixit Dñs De⁹ Israel, Ego, ascendere feci vos *ex Ægypto*, et eduxi vos de domo servitutis. 9 Et liberavi vos de manu Ægyptiorum, et de manu omniū molestatorum vestrorum, et ejeci illos ex ante-vos, et dedi vobis terram eorum.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

27 * ܘܒܝܢܬ ܪ̈ܓܠܝܗ ܓܚܢ ܘܢܦܠ ܘܫܟܒ. ܒܕܘܟܬܐ ܕܓܚܢ. ܬܡܢ ܢܦܠ ܒܙܘܙܐ. * ܘܡܢ
28 ܟܘܬܐ ܐܣܬܟܝܬ. ܘܝܠܠܬ ܐܡܗ ܕܣܝܣܪܐ ܡܢ ܟܘܫܟܘܫܐ. ܘܐܡܪܬ. ܡܢܐ ܗܘ ܐܬܐܚܪܘ
29 ܡܪ̈ܟܒܬܗ ܕܒܪܝ ܠܡܐܬܐ. ܘܡܢܐ ܗܘ ܐܘܚܪ ܩܠܐ ܕܡܪ̈ܟܒܬܗ. * ܚܟܝܡܬܐ ܕܥܠܝܡ̈ܬܗ
30 ܥܢܬ ܘܐܡܪܬ ܠܗ. * ܕܠܡܐ ܐܙܠ ܘܐܫܟܚ ܒܙܬܐ ܣܓܝܐܬܐ. ܘܦܠܓ ܡܥܢܐ ܠܪ̈ܫܝ
ܓܒܪ̈ܐ. ܘܒܙܬܐ ܫܦܝܪܬܐ ܘܨܒܥܐ ܘܪܩܡܐ ܠܣܝܣܪܐ. ܘܨܒܥܐ ܘܪܩܡܐ ܥܠ ܨܘܪ̈ܐ ܕܒܙܘܙ̈ܐ.
31 * ܗܟܢܐ ܢܐܒܕܘܢ ܟܠܗܘܢ ܒܥܠܕܒܒ̈ܝܟ ܡܪܝܐ. ܘܪ̈ܚܡܝܟ ܐܝܟ ܡܦܩܗ ܕܫܡܫܐ
ܒܓܢܒܪܘܬܗ. ܘܫܠܝܬ ܐܪܥܐ ܐܪ̈ܒܥܝܢ ܫܢܝ̈ܢ.

27 Et inter pedes ejus concidit, corruit, jacuítque: quo loco concidit, illic corruit prædo. 28 Cæterùm è fenestra prospexit, & è xysto ululavit mater Sisaræ, ac dixit; Quid rei est quòd cunctantur aurigæ filii mei quò minùs veniant? & quid causæ est quòd tardet tinnitus aurigarum? 29 Sapientissima adolescentularum *ejus* respondens ait illi, 30 Forsan abiens invenit spolia multa, & distribuit mulum *onustum singulis* ducibus virorum: spolia verò optima, *variæ* tincturæ, atque picturæ *ipsi* Sisaræ, tincturæ atque picturæ super colla prædantium. 31 Ita dispereant omnes inimici tui Domine; amici verò tui sint veluti ortus solis in fortitudine sua. Porrò tranquilla fuit terra quadraginta annis.

* ܩܦܠܐܘܢ * ܘ *

CAP VI.

1 * ܘܥܒܕܘ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܕܒܝܫ ܩܕܡ ܡܪܝܐ: ܘܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܡܪܝܐ ܒܐܝܕܐ ܕܡܕܝܢ̈ܝܐ.
2 ܫܒܥ ܫܢܝ̈ܢ. * ܘܐܬܥܫܢܬ ܐܝܕܐ ܕܡܕܝܢ̈ܝܐ ܥܠ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܥܪܩܘ ܡܢ ܩܕܡ ܡܕܝܢ̈ܝܐ. ܘܥܒܕܘ
3 ܠܗܘܢ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܒ̈ܬܐ ܒܛܘܪ̈ܐ. ܘܡܥܪ̈ܐ ܘܚܨ̈ܢܐ. * ܘܟܕ ܙܪܥ ܗܘܐ ܐܝܣܪܝܠ. ܣܠܩܝܢ
4 ܗܘܘ ܡܕܝܢ̈ܝܐ ܘܥܡܠܩܝ̈ܐ ܘܒܢ̈ܝ ܪܩܡ. * ܘܫܪܝܢ ܗܘܘ ܠܘܩܒܠܗܘܢ. ܘܡܚܒܠܝܢ ܗܘܘ ܠܟܠܗ
5 ܐܪܥܐ ܥܕܡܐ ܠܡܥܠܢܐ ܕܥܙܐ. ܘܠܐ ܫܒܩܝܢ ܗܘܘ ܠܐܝܣܪܝܠ ܕܢܛܪ ܬܘܪ̈ܐ ܘܥܢܐ ܘܚܡܪ̈ܐ. * ܡܛܠ
ܕܗܢܘܢ. ܘܒܥܝܪܗܘܢ ܘܡܫܟܢܝܗܘܢ. ܐܬܝܢ ܗܘܘ ܐܝܟ ܩܡܨܐ ܣܓܝܐܐ. ܘܠܗܘܢ ܘܠܓܡ̈ܠܝܗܘܢ
6 ܠܐ ܗܘܐ ܡܢܝܢܐ. ܘܥܐܠܝܢ ܗܘܘ ܠܐܪܥܐ ܠܡܚܒܠܘܬܗ. * ܘܐܬܬܙܝܥ ܐܝܣܪܝܠ ܛܒ ܡܢ ܩܕܡ
7 ܡܕܝܢ̈ܝܐ. * ܘܩܥܘ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ ܠܡܪܝܐ ܥܠ ܥܠܬ ܡܕܝܢ̈ܝܐ. * ܘܫܕܪ ܡܪܝܐ ܠܓܒܪܐ
8 ܢܒܝܐ ܠܘܬ ܒܢ̈ܝ ܐܝܣܪܝܠ. ܘܐܡܪ ܠܗܘܢ. ܗܟܢܐ ܐܡܪ ܡܪܝܐ ܐܠܗܗ ܕܐܝܣܪܝܠ. ܐܢܐ
9 ܐܣܩܬܟܘܢ ܡܢ ܐܪܥܐ ܕܡܨܪܝܢ. ܘܐܦܩܬܟܘܢ ܡܢ ܒܝܬ ܥܒܕܘܬܐ. * ܘܦܪܩܬܟܘܢ ܡܢ ܐܝܕܝܐ
ܕܡܨܪ̈ܝܐ ܘܡܢ ܐܝܕܝܐ ܕܟܠܗܘܢ ܐܠܘܨܝܟܘܢ. ܘܫܪܦܬ ܐܢܘܢ ܡܢ ܩܕܡܝܟܘܢ. ܘܝܗܒܬ
ܠܟܘܢ ܐܪܥܗܘܢ.

1 Filiis autem Israel malum perpetrantibus coram Domino, tradidit eos Dominus in manum Medianitarum septem annorum *spatio*. 2 Et manus Medianitarum *adeo* roborata est adversùs Israelem, ut fugerint à conspectu Medianitarum, fecerintque sibi filii Israel domos in montibus, speluncas, & munitiones. 3 Nam cùm seminâsset Israel, ascendebant Medianitæ, Amalecitæ, & filii Recem, 4 Castra ponebant adversùs eos, totámque terram vastabant usque ad aditū Aza, nec permittebant Israeli servare boves, neque pecudes, neque asinos. 5 Hi namque cum jumentis ac tentoriis suis veniebant plurimarum instar locustarum (ipsis enim & camelis eorum nullus erat numerus) & terram ingrediebantur ut vastarent eam. 6 Et concussus est Israel vehementer à conspectu Medianitarum? 7 Clamaverúntque filii Israel ad Dominum ob causam Medianitarum. 8 Misit ergò Dominus virum prophetam ad filios Israel, qui dixit eis, Sic dicit Dominus Deus Israel, Ego extraxi vos de terra Ægypti, & eduxi vos de loco servitutis; 9 Eripui vos de manu Ægyptiorum, & de manu omnium opprimentium vos, & consumpsi eos à conspectu vestro, dedíque vobis terram eorum.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

27 * فتصرب بين رجليها وسقط ميتا * في الموضع الذي سقط هنالك وقع مجدوعا * تطلعت 28
من الكوة * جلبت ام سيسرا من الكوة جالسة علي الروشن وقالت * ما حال مراكب ابني
29 ابطت ولم تجي * وما بال صرير مراكبه لم يسمع بعد * فاجابتها الحكيمة من فتياتها * وقالت
30 لها * لعله ظفر بنهب كثير في طريقه * فقسم لكل امري حمل عسل وزيت كثير * ومصبغات
31 ووشي لسيسرا * ومصبغات ووشي علي اعناق المنتهبين * كذلك يهلك جميع اعدايك يا
رب * ومحبوك مثل مخرج الشمس في جبروتها * وسكنت الارض من الحرب اربعين سنة *

27 *Is verò jactatus inter pedes illius, ruit mortuus: in loco ubi ruit, ibidem cecidit obtruncatus.* 28 *Per fenestram prospectavit, clamitavit mater Sisaræ de fenestra sedens super podio, & ait, Qua de causâ currus filii mei morati sunt, nec advenere? & quamobrem adventus stridoris curruum ejus nondum est auditus?* 29 *Respondit ei sapientissima puellarum ejus, ac dixit illi,* 30 *Fortè faustè offendit prædam multam in itinere suo, & partitus est unicuique viro onus mellis & olei copiam; aurificia & phrygionicū opus pro Sisara, aurificia quoque & phrygionicum opus super colla prædantium.* 31 *Sic pereant omnes inimici tui O Domine, amici verò tui sint veluti ortus solis in robore suo. Quievitque terra à bello quadraginta annis.*

* الفصل السادس *

1 * فارتكب بنو اسرائيل السيات امام الرب * فسلط عليهم الرب المدينيين سبعة سنين
2 * فاعتزت يد المدينيين علي بني اسرائيل * وهرب بنو اسرائيل من المدينيين * واتخذ بنو
3 اسرائيل بيوتا في الجبال * ومغاير وحصاير * وكان بنو اسرائيل اذا زرعوا تصعد المدينيون
4 والعمالقيون وبنو رقام * وينزلون عليهم * ويفسدون الارض كلها الي مدخل غازا * ولم يتركوا
5 لبني اسرائيل بقرا * ولا حميرا * ولا احمالا * لانهم كانوا ياتون ببهايمهم ودوابهم وخيمهم
الكثير مثل الجراد الكثير * فكانوا لا يحصون * ولا تحصي ابلهم * وكانوا اذا دخلوا الارض
6 يفسدوها * وفزع بنو اسرائيل من المدينيين فزعا عظيما * وضج بنو اسرائيل * وجاوا الي 7
8 الرب مستغيثين من المدينيين * فارسل الرب نبيا الي بني اسرائيل وقال لهم هكذا
9 يقول الله رب اسرائيل * انا الذي اخرجتكم من العبودية * واصعدتكم من ارض مصر *
وانقذتكم من ايدي المصريين * ونجيتكم من ايدي جميع مضطهديكم * واهلكتهم
من بين ايديكم * واعطيتكم ارضهم *

CAP. VI.

1 *Verùm filiis Israel scelera aggredientibus coram Domino, immisit in eos Dominus Medianitas septem annis.* 2 *Quare invalescente manu Medianitarum adversùs Israelitas, fugerunt Israelitæ à Medianitis, et adhibuerunt sibi Israelitæ domos in montibus, cavernas, & arces.* 3 *Contingebatque ut cùm seminâssent Israelitæ, ascenderent Medianitæ, Amalecitæ, & filii Racem,* 4 *Invaderentq; eos, et vastarent universam terrā usque ad ingressum Azæ, nec relinquerent Israelitis boves, nec asinos, nec agnos.* 5 *Veniebant enim cum pecoribus, jumentis, atque tentoriis suis copiosissimarum instar locustarum, plurimis, (innumeri siquidem erant, & innumeri eorum cameli) terramque ingredientes vastabant eam.* 6 *Itaque metuerunt filii Israel Medianitas metu maximo:* 7 *Et vociferantes filii Israel venerunt ad Dominum, opem implorantes contra Medianitas.* 8 *Misitque Dominus prophetam quendam ad filios Israel, qui dixit eis, Sic dicit Deus Dominus Israelis, Ego sum qui eduxi vos è servitute,* 9 *Extraxi vos è terra Ægypti, eripui vos è manibus Ægyptiorum, vos liberavi de manibus omnium persequentium vos, disperdidi eos à conspectu vestro, tradidique vobis terram eorum:*

timeatis non ;vester Deus DOMINUS Ego : vobis dixi Ac
וָאֹמְרָה לָכֶם אֲנִי יְהוָה אֱלֹהֵיכֶם לֹא תִירְאוּ 10
;eorum terra in habitantes vos quorum ,Emoræorum Deos
אֶת־אֱלֹהֵי הָאֱמֹרִי אֲשֶׁר אַתֶּם יוֹשְׁבִים בְּאַרְצָם
,Domini angelus venit Et .meæ voce in audivistis non &
וְלֹא שְׁמַעְתֶּם בְּקוֹלִי׃ וַיָּבֹא מַלְאַךְ יְהוָה 11
patri Joas ipsi quæ ,Hophrah in quæ ,quercu sub mansit &
וַיֵּשֶׁב תַּחַת הָאֵלָה אֲשֶׁר בְּעָפְרָה אֲשֶׁר לְיוֹאָשׁ אֲבִי
fugiendum ad ,torculari in frumenta excutiens ejus filius Gidhon & : Hezri
הָעֶזְרִי וְגִדְעוֹן בְּנוֹ חֹבֵט חִטִּים בַּגַּת לְהָנִיס
dixit ac ; Domini angelus eum ad est conspectus Et . Midian faciebus à
מִפְּנֵי מִדְיָן׃ וַיֵּרָא אֵלָיו מַלְאַךְ יְהוָה וַיֹּאמֶר 12
eum ad Dixitque .virtute potens tecum Dominus :eum ad
אֵלָיו יְהוָה עִמְּךָ גִּבּוֹר הֶחָיִל׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו 13
nos invenit quid ut & ?nobiscum Dominus est & ,mi domine me In:Gidhon
גִּדְעוֹן בִּי אֲדֹנִי וְיֵשׁ יְהוָה עִמָּנוּ וְלָמָּה מְצָאַתְנוּ
nobis narraverunt quæ ,ejus mirabilia omnia ubi & ?hoc totum
כָּל־זֹאת וְאַיֵּה כָל־נִפְלְאֹתָיו אֲשֶׁר סִפְּרוּ־לָנוּ
? Dominus nos fecit ascendere Ægypto de Nonne :dicendo ,nostri patres
אֲבוֹתֵינוּ לֵאמֹר הֲלֹא מִמִּצְרַיִם הֶעֱלָנוּ יְהוָה
.Midian volæ in nos deditque ,Dominus nos dereliquit nunc &
וְעַתָּה נְטָשָׁנוּ יְהוָה וַיִּתְּנֵנוּ בְּכַף מִדְיָן׃
,hac tua fortitudine in Vade : ait & ,Dominus eum ad respexit Et
וַיִּפֶן אֵלָיו יְהוָה וַיֹּאמֶר לֵךְ בְּכֹחֲךָ זֶה 14
? te misi nonne :Midian vola de Israel facies salvum &
וְהוֹשַׁעְתָּ אֶת־יִשְׂרָאֵל מִכַּף מִדְיָן הֲלֹא שְׁלַחְתִּיךָ׃
;Israel faciam salvum quo in ,mi Domine me In :eum ad Dixitque
וַיֹּאמֶר אֵלָיו בִּי אֲדֹנָי בַּמָּה אוֹשִׁיעַ אֶת־יִשְׂרָאֵל 15
.mei patris domo in minimus ego & ,Menasseh in tenuis mea chilias Ecce
הִנֵּה אַלְפִּי הַדַּל בִּמְנַשֶּׁה וְאָנֹכִי הַצָּעִיר בְּבֵית אָבִי׃
percutiesque ,tecum ero Quia : Dominus eum ad Dixitque
וַיֹּאמֶר אֵלָיו יְהוָה כִּי אֶהְיֶה עִמָּךְ וְהִכִּיתָ אֶת־ 16
gratiam inveni nunc Si :eum ad Dixitque .unum virũ tanquã Midian
מִדְיָן כְּאִישׁ אֶחָד׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו אִם־נָא מָצָאתִי חֵן 17
move Ne .mecum loquens tu quod ,signum mihi facies &,tuis oculis in
בְּעֵינֶיךָ וְעָשִׂיתָ לִּי אוֹת שָׁאַתָּה מְדַבֵּר עִמִּי׃ אַל־נָא 18
,mecum munus educam & ,te ad me venire ad usque ,hinc recedas
תָמֻשׁ מִזֶּה עַד־בֹּאִי אֵלֶיךָ וְהֹצֵאתִי אֶת־מִנְחָתִי
.te reverti usque ,manebo Ego : dixit Et .tuas facies ad ponam &
וְהִנַּחְתִּי לְפָנֶיךָ וַיֹּאמַר אָנֹכִי אֵשֵׁב עַד־שׁוּבֶךָ׃
farinæ modium & ,caprarum hœdum fecit & ,est ingressus Ghidhon Et
וְגִדְעוֹן בָּא וַיַּעַשׂ גְּדִי־עִזִּים וְאֵיפַת־קֶמַח 19
; olla in posuit carnium jus & ,canistro in posuit carnem ; infermentatorũ
מַצּוֹת הַבָּשָׂר שָׂם בַּסַּל וְהַמָּרַק שָׂם בַּפָּרוּר
eum ad Dixitque .obtulit & ,quercu sub ad eum ad eduxit &
וַיּוֹצֵא אֵלָיו אֶל־תַּחַת הָאֵלָה וַיַּגַּשׁ׃ וַיֹּאמֶר אֵלָיו 20
pone & ,infermentata & ,carnem Cape : Dei angelus
מַלְאַךְ הָאֱלֹהִים קַח אֶת־הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמַּצּוֹת וְהַנַּח
misit Et .sic fecit & :effunde jus & ,illam petram ad
אֶל־הַסֶּלַע הַלָּז וְאֶת־הַמָּרַק שְׁפוֹךְ וַיַּעַשׂ כֵּן׃ וַיִּשְׁלַח 21
tetigitque,ejus manu in quod ,fulcri extremitatem Domini angelus
מַלְאַךְ יְהוָה אֶת־קְצֵה הַמִּשְׁעֶנֶת אֲשֶׁר בְּיָדוֹ וַיִּגַּע
comedit & ,petra de ignis ascendit & :infermentata in & ,carnẽ in
בַּבָּשָׂר וּבַמַּצּוֹת וַתַּעַל הָאֵשׁ מִן־הַצּוּר וַתֹּאכַל אֶת־
.ejus oculis ab abiit Domini angelus Et .infermentata & ,carnem
הַבָּשָׂר וְאֶת־הַמַּצּוֹת וּמַלְאַךְ יְהוָה הָלַךְ מֵעֵינָיו׃
:Ghidhon dixit & ;ipse Domini angelus quòd Ghidhon vidit Et
וַיַּרְא גִּדְעוֹן כִּי־מַלְאַךְ יְהוָה הוּא וַיֹּאמֶר גִּדְעוֹן 22
facies Domini angelum vidi idcirco quia ;Deus Domine Heu
אֲהָהּ אֲדֹנָי יְהוִה כִּי־עַל־כֵּן רָאִיתִי מַלְאַךְ יְהוָה פָּנִים
.facies ad
אֶל־פָּנִים׃

Versio VULG. LAT.

10 Et dixi; Ego Dominus Deus vester, ne timeatis deos Amorrhæorum, in quorum terra habitatis. Et noluistis audire vocem meam. 11 Venit autem Angelus Domini, & sedit sub quercu, quæ erat in Ephra, & pertinebat ad Joas patrem familiæ Ezri. Cúmque Gedeon filius ejus excuteret atque purgaret frumenta in torculari, ut fugeret Madian, 12 Apparuit ei Angelus Domini, & ait; Dominus tecum, virorum fortissime. 13 Dixítque ei Gedeon; Obsecro, mi domine, si Dominus nobiscum est, cur apprehenderunt nos hæc omnia? ubi sunt mirabilia ejus, quæ narraverunt patres nostri, atque dixerunt; De Ægypto eduxit nos Dominus? Nunc autem dereliquit nos Dominus, & tradidit in manu Madian. 14 Respexítque ad eum Dominus, & ait; Vade in hac fortitudine tua, & liberabis Israel de manu Madian: scito quòd miserim te. 15 Qui respondens ait, Obsecro, mi domine, in quo liberabo Israel? ecce familia mea infima est in Manasse, & ego minimus in 16 domo patris mei. Dixítque ei Dominus, Ego ero tecum: & percuties Madian quasi unum 17 virum. Et ille, Si inveni, inquit, gratiam coram te, da mihi signum quòd tu sis qui loqueris ad me. 18 Nec recedas hinc, donec revertar ad te, portans sacrificium, et offerens tibi. Qui respondit, Ego præstolabor adventum tuum. 19 Ingressus est itaque Gedeon & coxit hœdum, & de farinæ modio azymos panes: carnésque ponens in canistro, & jus carnium mittens in ollam, tulit omnia sub quercu, & obtulit ei. 20 Cui dixit Angelus Domini; Tolle carnes & azymos panes, & pone supra petram illam, & jus desupèr funde. 21 Cúmque fecisset ita, Extendit Angelus Domini summitatem virgæ, quam tenebat in manu, & tetigit carnes & panes azymos: ascendítque ignis de petra, & carnes azymósque panes consumpsit: Angelus autem Domini evanuit ex oculis 22 ejus. Vidénsque Gedeon quòd esset Angelus Domini, ait; Heu mi Domine Deus: quia vidi Angelum Domini facie ad faciem.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

10 Καὶ εἶπα ὑμῖν, Ἐγὼ κύριος ὁ θεὸς ὑμῶν, οὐ φοβηθήσεσθε τοὺς θεοὺς τοῦ Ἀμορραίου, ἐν οἷς ὑμεῖς (π) κάθησθε ἐν τῇ γῇ αὐτῶν. καὶ οὐκ εἰσηκούσατε τῆς φωνῆς μου. 11 Καὶ ἦλθεν ἄγγελος κυρίου, καὶ ἐκάθισεν (ρ) ὑπὸ τὴν τερέμινθον τὴν ἐν Ἐφραθὰ ἐν γῇ Ἰωὰς πατρὸς τοῦ Ἐσδρί. καὶ Γεδεὼν ὁ υἱὸς αὐτοῦ (σ) ῥαβδίζων σῖτον ἐν ληνῷ (τ) εἰς ἐκφυγεῖν ἀπὸ προσώπου τοῦ Μαδιάμ. 12 Καὶ ὤφθη αὐτῷ ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν, Κύριος μετὰ σοῦ, (υ) ἰσχυρὸς τῇ δυνάμει. 13 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, Ἐν ἐμοὶ, (φ) κύριέ μου· καὶ εἰ ἔστι κύριος μεθ᾽ ἡμῶν, (χ) εἰς τί εὗρεν ἡμᾶς (ψ) τὰ κακὰ ταῦτα; καὶ ποῦ ἐστι πάντα τὰ θαυμάσια αὐτοῦ, (ω) ἃ διηγήσαντο ἡμῖν οἱ πατέρες ἡμῶν, λέγοντες, (α) Μὴ οὐχὶ ἐξ Αἰγύπτου (β) ἀνήγαγεν ἡμᾶς κύριος; καὶ νῦν (γ) ἐξέρριψεν ἡμᾶς καὶ ἔδωκεν ἡμᾶς ἐν χειρὶ Μαδιάμ. 14 Καὶ (δ) ἐπέστρεψε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου, καὶ (ε) εἶπεν, Πορεύου ἐν τῇ ἰσχύϊ (ζ) σου ταύτῃ, καὶ σώσεις τὸν Ἰσραὴλ ἐκ χειρὸς Μαδιάμ. (η) ἰδοὺ ἐξαπέστειλά σε. 15 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, Ἐν ἐμοὶ, (θ) κύριέ μου, ἐν τίνι σώσω τὸν Ἰσραήλ; ἰδοὺ ἡ χιλιάς μου (ι) ἠσθένησεν ἐν Μανασσῇ, καὶ ἐγώ εἰμι (κ) μικρότερος ἐν οἴκῳ τοῦ πατρός μου. 16 Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος κυρίου, Κύριος ἔσται μετὰ σοῦ, καὶ πατάξεις τὴν Μαδιὰμ ὡσεὶ 17 ἄνδρα ἕνα. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν Γεδεὼν, (λ) Εἰ δὴ εὗρον ἔλεος ἐν ὀφθαλμοῖς σου, καὶ ποιήσεις μοι (μ) σήμερον πᾶν ὅ,τι ἐλάλησας μετ᾽ 18 ἐμοῦ, (ν) Μὴ χωρισθῇς ἐντεῦθεν ἕως τοῦ ἐλθεῖν με πρὸς σὲ, καὶ (ξ) ἐξοίσω τὴν θυσίαν (ο) καὶ θύσω ἐνώπιόν σου. καὶ εἶπεν, Ἐγώ εἰμι (π) καθίσομαι ἕως τοῦ ἐπιστρέψαι σε. 19 Καὶ Γεδεὼν εἰσῆλθε, καὶ ἐποίησεν ἔριφον αἰγῶν καὶ οἰφὶ ἀλεύρου ἄζυμα, καὶ τὰ κρέα (ρ) ἔθηκεν ἐν τῷ κοφίνῳ, καὶ τὸν ζωμὸν (σ) ἔβαλεν ἐν τῇ χύτρᾳ, καὶ (τ) ἐξήνεγκεν αὐτὰ πρὸς αὐτὸν ὑπὸ (υ) τὴν τερέμινθον, καὶ 20 προσήγγισεν. Καὶ εἶπε πρὸς αὐτὸν ὁ ἄγγελος (φ) τοῦ θεοῦ, Λάβε τὰ κρέα καὶ (χ) τὰ ἄζυμα, καὶ θὲς πρὸς τὴν πέτραν ἐκείνην, καὶ τὸν (ψ) ζωμὸν ἐχόμενα 21 ἔκχεε. καὶ ἐποίησεν οὕτως. Καὶ ἐξέτεινεν ὁ ἄγγελος κυρίου τὸ ἄκρον τῆς ῥάβδου τῆς ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, καὶ ἥψατο τῶν κρεῶν καὶ τῶν ἀζύμων· καὶ (ω) ἀνέβη πῦρ ἐκ τῆς πέτρας, καὶ κατέφαγε τὰ κρέα καὶ τοὺς ἀζύμους. καὶ ὁ ἄγγελος κυρίου (α) ἐπορεύθη ἀπ᾽ ὀφθαλμῶν αὐτοῦ. 22 Καὶ εἶδε Γεδεὼν, ὅτι ἄγγελος (β) κυρίου οὗτός ἐστι. καὶ εἶπε Γεδεὼν, Ἆ ἆ, (γ) κύριέ μου κύριε, ὅτι εἶδον τὸν ἄγγελον κυρίου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον.

10 Et dixi vobis, Ego Dominus Deus vester; Non timebitis deos Amorrhæi, in quibus vos sedetis in terra eorũ. Et non exaudistis vocem meã. 11 Et venit angelus Domini, & sedit sub (k) terebintho, quæ in (l) Ephratha in terra Joas patris Esdri. Et Gedeon filius ejus excutiens frumentũ in torculari ad effugiendũ à facie ipsius Madiã. 12 Et apparuit ei angelus Domini, et dixit ad eũ, Dominus tecũ, (m) fortis virtutũ. 13 Et dixit ad eũ Gedeon, In (n) me, Domine mi: Et, si est Dominus nobiscũ; ad quid invenerunt nos mala hæc? Et ubi sunt omnia mirabilia ejus, quæ narraverunt nobis patres nostri, dicentes; Nónne ex Ægypto eduxit nos Dominus? Et nunc projecit nos, & dedit nos in manu Madiam. 14 Et respexit ad eũ (o) angelus Domini, & dixit; Vade in fortitudine tua hac, & salvabis Israel de manu Madiã. (p) Ecce misi te. 15 Et dixit ad eum Gedeon, In me, Domine mi, in quo salvabo Israel? Ecce chilias mea (q) infirmata est in Manasse, et ego sum minor in domo patris mei. 16 Et dixit ad eũ (r) angelus Domini, Dominus erit tecũ; & percuties ipsã Madiam tanquàm virum unum. 17 Et dixit ad eum Gedeon; Si nunc inveni misericordiã in oculis tuis, & facies mihi (s) hodiè omne quicquid locutus es mecum; 18 Nè recedas hinc, quoadusq; ego veniam ad te: & (t) proferam sacrificium & sacrificabo coram te. Et dixit; Ego quidẽ sedebo, donec tu reverteris. 19 Et Gedeon intravit, & fecit hœdũ caprarum, & œphi farinæ, azyma: et carnes imposuit (u) in cophino, & jus injecit in ollam, et protulit ea ad eũ sub terebintho, & (x) appropinquavit. 20 Et dixit ad eũ angelus Dei, Accipe carnes, & azyma, & pone ad petrã illã, et jus (y) juxtà effunde. Et fecit sic. 21 Et extendit angelus Domini summum virgæ, quæ in manu sua, & tetigit carnes, et azymos. Et (z) ascendit ignis de petra, & comedit carnes, & azymos. Et angelus Domini ivit ab oculis ejus. 22 Et vidit Gedeon, quoniam angelus Domini hic est. Et dixit Gedeon (aa) Ah, ah, Domine, mi Domine: quia vidi angelũ Domini, faciem ad faciẽ.

MS.A. (π) ἐνοικεῖτε ἐν (ρ) ἐπὶ τὴν δρῦν τὴν οὖσαν ἐν Ἐφραθὰ τὴν τοῦ Ἰωὰς πατρὸς Ἀβιεζεί. (σ) ἐρράβδιζεν πυροὺς ἐν (τ) τοῦ ἐκφυγεῖν ἐκ προσώπου τοῦ Μαδιάμ. Καὶ εὗρεν αὐτὸν ἄγγελος (υ) δυνατὸς τῇ ἰσχύϊ. Καὶ (φ) κύριε κύριε· καὶ (χ) ἱνατί (ψ). πάντα τὰ (ω) ὅσα (α) Οὐχὶ ἐξ (β) ἐξήγαγεν (γ) ἀπώσατο ἡμᾶς κύριος καὶ παρέδωκεν (δ) ἐπέβλεψεν πρὸς (ε) εἶπεν αὐτῷ, Πορεύου (ζ) σου, καὶ (η) καὶ ἰδοὺ (θ) κύριε, ἐν (ι) ταπινοτέρα ἐν Μαννασῇ, (κ) μικρὸς τῷ οἴκῳ (λ) Καὶ εἰ εὗρον χάριν ἐν (μ) σημεῖον ὅτι σὺ λαλεῖς μετ᾽ ἐμοῦ, (ν) Μὴ κινηθῇς ἐντεῦθεν (ξ) οἴσω (ο) μου καὶ θήσω (π) καθήσομαι (ρ) ἐπέθηκεν ἐπὶ τὸ κανοῦν, (σ) ἐνέχεεν εἰς χύτραν, (τ) ἐξήνεγκεν πρὸς (υ) τὴν δρῦν, καὶ προσεκύνησεν. Καὶ (φ) κυρίου, Λάβε (χ) τοὺς ἄρτους τοὺς ἀζύμους, καὶ (ψ) ζωμὸν ἔκχεον. (ω) ἀνήφθη (α) ἀπῆλθεν ἐξ ὀφθαλμῶν (β) κυρίου ἐστίν. (γ) κύριε κύριε,

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

ואמרית לכון אנא יי אלהכון לא תדחלון ית טעות אמוראי דאתון יתבין בארעהון ולא 10
קבלתון למימרי : ואתא מלאכא דיי ויתיב תחות בוטמא די בעפרה די ליואש אבוהי 11
דעזרי וגדעון בריה חביט חטין במעצרתא לערקא מן קדם מדינאי : ואתגלי ליה מלאכא 12
דיי ואמר ליה מימרא דיי בסעדך גבר חילא : ואמר ליה גדעון בבעו רבוני ואית שכינתא 13
דיי בסעדנא ולמא ערענא כל דא ואן כל פרשותיה דאשתעיאו לנא אבהתנא למימר
הלא ממצרים אסקנא יי וכען רטשנא יי ומסרנא בידא דמדינאי : ואתפני ליה יי ואמר 14
איזיל בחילך דין ותפרוק ית ישראל מידא דמדינאי הלא שלחתך : ואמר ליה בבעו יי 15
במה אפרוק ית ישראל הלא האזרעיתי זעירא בשבט מנשה ואנא חלש בבית אבא :
ואמר ליה יי ארי יהי מימרי בסעדך ותקטול ית מדין כגברא חד : ואמר ליה אם כען 16 17
אשכחית רחמין בעינך ותעביד לי את די את ממלל עמי : לא כען תעדי מכא עד מיתאי 18
לותך ואפיק ית תקרובתי ואניח קדמך ואמר אנא אוריך עד דתתוב : וגדעון אתא ועבד 19
גדיא בר עזי ומכילתא דקמחא אפה פטיר בסרא שוי בסלא ותבשילא שוי
בקדרא ואפיק לותיה לתחות אילנא וקריב : ואמר ליה מלאכא דיי סב ית 20
בסרא וית פטירא ואחית לכיפא דיכי וית תבשילא שפוך ועבד כן : ואושיט מלאכא 21
דיי ית ריש שוטיתא דבידיה וקריב בבסרא ובפטירא וסליקת אשתא מן טינרא
ואכלת ית בסרא וית פטירא ומלאכא דיי אסתלק מלקביל עינוהי : וחזא גדעון 22
ארי מלאכא דיי הוא ואמר גדעון בבעו יי אלהים ארי על כן חזיתי מלאכא דיי אפין
באפין :

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

10 Et dixi vobis, Ego Dominus Deus vester, ne timeatis errores Amorrhæi, qua vos habitantes in terra eorum; et non audistis in dicto meo. 11 Et venit angelus Domini, et sedit subtus quercum quæ in Ghaphra quæ Joas patris *Ghezri*; & Gidghon filius ejus excutiens triticum in torculari ad fugiendum ex-ante Madianæos. 12 Et visus est ei angelus Dñi, et dixit ei, Dictum Domini in auxilio tuo, vir virtutis. 13 Et dixit illi Gidghon, Obsecro Domine mi, & est divinitas Domini nobiscum? & ad quid *accidit* nobis *omne hoc*? et ubi omnes separationes ejus, quas narraverunt nobis patres nostri, ad dicendum, An non ex Ægypto ascendere fecit nos Deus? & nunc dereliquit nos Deus, et tradidit nos in manu Madianæorum. 14 Et reversus est ei *Dominus* & dixit, Ito in virtute tuâ hac, & redime Israel de manu Madianæorum: nonne misi te? 15 Et dixit ei, Obsecro Domine, in quo redimam Israel? ecce prosapia mea exigua in tribu Menasse, et ego debilis in domo patris mei. 16 Et dixit illi Dominus, Nam erit dictũ meum in auxilio tuo; et occides *Midian* ut virum unum. 17 Et dixit ei, Si nunc inveni misericordias *in oculis tuis*, et facies mihi signum quod tu loquens mecum. 18 Ne nunc transeas hinc usq; ire me ad te, et *proferam* donum meum, et apponam ante te: et dixit, Ego prolongabo usque quo redeas. 19 Et Gidghon venit et fecit hœdum filium caprarum, & mensuram farinæ coxit azymum, carnem posuit in canistro, & coctum posuit in lebete: & protulit ad eum ad-subtus *arborem* et obtulit. 20 Et dixit ei angelus Domini, Accipe carnem et azyma; et depone ad petram istam, et coctum effunde: & fecit sic. 21 Et tetendit angelus Domini caput baculi, qui in manu ejus; et tetigit in carne, et in azymis; et ascendit ignis ex petrâ, et comedit carnem & azyma, et angelus Domini ascendit ex è regione oculorum ejus. 22 Et vidit Gidghon quod angelus Domini ipse; et dixit Gidghon, Obsecro Domine Deus; nam propterea vidi angelum Domini facies ad facies,

---

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܡܪܬ ܠܟܘܢ ܕܐܢܐ ܐܢܐ ܡܪܝܐ ܐܠܗܟܘܢ. ܠܐ ܬܕܚܠܘܢ ܠܐܠܗܐ ܕܐܡܘܪܝܐ ܕܐܢܬܘܢ ܝܬܒܝܢ 10
ܒܐܪܥܗܘܢ. ܘܠܐ ܫܡܥܬܘܢ ܒܩܠܝ. * ܘܐܬܐ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܘܝܬܒ ܬܚܝܬ ܒܘܛܡܬܐ ܕܒܥܦܪܐ 11
ܩܪܝܬܐ ܕܝܘܐܫ ܐܒܘܗܝ ܕܥܙܪܝ. ܘܓܕܥܘܢ ܒܪܗ ܕܫ ܚܛܐ ܒܓܬ. ܕܢܥܪܘܩ
ܡܢ ܩܕܡ ܡܕܝܢܝܐ. * ܘܐܬܚܙܝ ܠܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܡܪܝܐ ܥܡܟ ܓܢܒܪܐ ܚܝܠܬܢܐ. 12
* ܘܐܡܪ ܠܗ ܓܕܥܘܢ. ܒܒܥܘ ܡܢܟ ܡܪܝ. ܐܢ ܐܝܬܘܗܝ ܡܪܝܐ ܥܡܢ. ܠܡܢܐ ܐܪܥܢ ܟܠܗܝܢ 13
ܗܠܝܢ. ܘܐܝܟܐ ܐܢܘܢ ܟܠܗܝܢ ܬܕܡܪܬܗ. ܕܐܫܬܥܝܘ ܠܢ ܐܒܗܬܢ ܘܐܡܪܝܢ ܠܢ. ܕܡܢ ܡܨܪܝܢ
ܐܦܩܢ ܡܪܝܐ. ܘܗܫܐ ܫܒܩܢ ܡܪܝܐ. ܘܐܫܠܡܢ ܒܐܝܕܝܐ
ܕܡܕܝܢܝܐ. * ܘܐܬܦܢܝ ܠܘܬܗ ܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܙܠ ܒܚܝܠܟ ܗܢܐ. ܐܢܬ ܓܝܪ ܬܦܪܘܩ ܠܐܝܣܪܝܠ ܡܢ ܐܝܕܝܐ 14
ܕܡܕܝܢܝܐ. ܗܐ ܫܕܪܬܟ. * ܘܐܡܪ ܠܗ. ܒܒܥܘ ܡܢܟ ܡܪܝ. ܒܡܢܐ ܐܦܪܘܩ ܠܐܝܣܪܝܠ. 15
ܗܐ ܫܪܒܬܝ ܡܟܝܟܐ ܒܡܢܫܐ. ܘܐܢܐ ܙܥܘܪܐ ܒܒܝܬ ܐܒܝ. * ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܐܢܐ ܐܗܘܐ ܥܡܟ. ܘܬܩܛܘܠ 16
ܠܡܕܝܢܝܐ ܐܝܟ ܓܒܪܐ ܚܕ. * ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢ ܐܫܟܚܬ ܪܚܡܐ ܒܥܝܢܝܟ. ܥܒܕ ܠܝ ܐܬܐ. ܘܐܕܥ ܕܐܢܬ 17
ܡܡܠܠ ܥܡܝ. * ܠܐ ܬܥܢܕ ܡܢ ܗܪܟܐ. ܥܕܡܐ ܕܐܬܐ ܠܘܬܟ. ܘܐܦܩ ܩܘܪܒܢܝ. ܘܐܣܝܡ 18
ܩܕܡܝܟ. ܘܐܡܪ ܠܗ. ܐܢܐ ܐܩܘܐ ܥܕܡܐ ܕܬܬܐ. * ܘܥܠ ܓܕܥܘܢ. ܘܥܒܕ ܓܕܝܐ ܕܥܙܐ. ܘܣܐܬܐ 19
ܕܩܡܚܐ ܦܛܝܪܐ. ܘܣܡ ܒܣܪܐ ܒܣܠܐ. ܘܚܡܪܐ ܫܕܐ ܒܩܢܩܢܐ. ܘܐܦܩ ܠܒܪ ܬܚܝܬ ܒܘܛܡܬܐ.
ܘܩܪܒ ܠܗ. * ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ. ܣܒ ܒܣܪܐ ܘܦܛܝܪܐ. ܘܣܝܡ ܥܠ ܟܐܦܐ. ܘܚܡܪܐ 20
ܫܕܝ ܥܠܝܗܘܢ. ܘܥܒܕ ܗܟܢܐ. * ܘܐܘܫܛ ܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܪܝܫܗ ܕܫܒܛܐ ܕܒܐܝܕܗ. ܘܩܪܒ 21
ܒܒܣܪܐ ܘܒܦܛܝܪܐ. ܘܣܠܩܬ ܢܘܪܐ ܡܢ ܟܐܦܐ. ܘܐܟܠܬ ܒܣܪܐ ܘܦܛܝܪܐ. ܘܡܠܐܟܗ ܕܡܪܝܐ ܐܙܠ ܡܢ ܥܝܢܘܗܝ. * ܘܚܙܐ 22
ܓܕܥܘܢ. ܕܡܠܐܟܗ ܗܘ ܕܡܪܝܐ. ܘܐܡܪ ܓܕܥܘܢ. ܐܘ ܡܪܝܐ ܐܠܗܐ. ܚܙܝܬ ܡܠܐܟܗ
ܕܡܪܝܐ ܐܦܝܢ ܠܘܩܒܠ ܐܦܝܢ.

10 Et dixi vobis me esse Dñm Deum vestrum, ne colatis deos Amorrhæorum in quorum terra habitatis; at non obedîstis voci meæ. 11 Præterea venit Angelus Domini, & sedit sub terebintho quæ est in Ophra civitate Joas patris Azri: & Gedeone ipsius filio triticum excutiente in Gath, ut fugeret à conspectu Medianitarum, 12 Apparuit ei Angelus Domini, dixitq; ad eum Dominus robore potentissimus tecum sit. 13 Cui respondit Gedeon, Rogo te Domine mi, Si est nobiscum Dominus, cur acciderunt nobis hæc omnia? & ubi sunt omnia miracula ejus, quæ narraverunt nobis majores nostri, dicentes nobis quòd ex Ægypto eduxerit nos Dominus? nunc verò dereliquit nos Dominus, & tradidit nos in manum Medianitarum. 14 Conversus ad eum Dominus ait illi, Vade in hac virtute tua, tu enim servabis Israelẽ de manu Medianitarum: ecce misi te. 15 Respondit ei, Quæso te mi Domine, per quid servabo Israelem, quandoquidem familia mea tenuissima est inter Manassitas, & ego minimus sum domesticorum patris mei? 16 Dixit ad eum Dominus, Ego tecum ero, interficiésque Medianitas quasi virum unum. 17 Respondit ei, Si gratiam adeptus sum in oculis tuis, ede mihi signum, & sciam te mecum loqui. 18 Ne recedas hinc donec ad te rediero, & protulero pastum meum, & ante te posuero. Ait illi, Ego manebo donec redieris. 19 Ingressus ergò Gedeon mactavit hœdum caprarum, satum farinæ infermentatæ carnémque posuit in canistro, & *vinum* defæcatum immisit in lagenam, protulit foras sub terebintho, & obtulit ei. 20 Et dixit ei Angelus Domini, Accipe carnem & infermentatum, & repone super lapidem; & defæcatum effunde super illam: fecitque sic. 21 Tum extensâ Angelus Domini extremitate baculi quem manu tenebat, tactâque carne & infermentato, emersit ignis è lapide, devoravitque carnem & & infermentatum: & Angelus Domini evanuit ab eo. 22 Videns autem Gedeon quòd esset Angelus Domini, dixit Gedeon, Ah Domine Deus, Vidi angelum Domini facie ad faciem.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وقلت لكم اني انا الله ربكم * لا تعبدوا آلهة الاموراniين الذين سكنتم ارضهم * ولم 10
تسمعوا ولم تقبلوا قولي * فجاء ملاك الرب وجلس على عفرا قرية يواس ابي عزرا وكان جدعون 11
ابنه يفرك سنبلا في جات ليهرب من المدينيين * فتراءا له ملاك الرب وقال له الرب الجبار ذوا 12
القوة معك * قال له جدعون اطلب اليك يا سيدي * ان كان الرب معنا فلم اصابتنا هذه 13
الاشياء كلها واين جميع اعاجيب الرب الذي حدثنا بها اباونا وقالوا لنا ان الرب اخرجنا من
ارض مصر * والآن خذلنا الرب ورفضنا في ايدي المدينيين * فاقبل اليه ملاك الرب وقال له 14
انطلق بقوتك هذه فانك تخلص آل اسرايل من المدينيين * هوذا قد ارسلناك * قال له 15
جدعون * اطلب اليك يا سيدي بماذا اقدر ان اخلص بني اسرايل * وعشيرتي اصغر واقل
عددا من جميع عشاير بني منسا وانا اصغر ولد ابي * قال له الرب انا اكون معك * وتقتل 16
المدينيين كرجل واحد * ثم قال له ان كنت ظفرت منك برحمة فاعطني علامة * واجعل آية 17
بين يدي * لكي اعلم انك انت الذي كلمني الآن * ولا تبرح من هذه المواضع حتي 18
آتيك لاخرج بغداي واقدمه لك * قال له لست بارحا حتي تاتيني * فدخل جدعون وذبح جديا 19
وهياه وخبز صاعا من دقيق فطير وحمل الخبز واللحم على طبق وصب خمرا صافيا في قسط *
واخرج اليه وقدم له تحت شجرة البطم * وقال له ملاك الرب * خذ اللحم والخبز الفطير * 20
وصيرهما على هذه الصخرة وصب عليهما الخمر الصافية * ففعل ذلك * ثم رفع ملاك الرب 21
العصا التي كانت بيده وقدم راس العصا الي اللحم والخبز الفطير * فخرجت نار من الصخرة *
واحرقت اللحم والخبز وارتفع ملاك الرب من عنده * فلما رأي جدعون انه ملاك الرب عيانا * 22
قال جدعون يا رب يا الله اني رايت ملاك الله وجها لوجه *

10 Et dixi vobis, Ego sum Deus Dominus vester, ne adoretis deos Amorrhæorum quorum terram inhabitastis: at non audistis, neque acquievistis dictis meis. 11 Deinde venit Angelus Domini, seditque super Aphra civitate Joas patris Azra; & Gedeon filius ejus fricabat spicas in Gath, ut effugeret Medianitas. 12 Hinc apparuit Angelus Domini, et dixit ad eum; Dominus potentissimus fortissimus tecum. 13 Ait illi Gedeon, Obsecro te Domine mi, Si Dominus nobiscum est, quare obvenerunt nobis hæ res omnes? & ubinam sunt universa Domini miranda quæ narraverunt nobis patres nostri, dicentes nobis Dominum eduxisse nos è terra Ægypti? nunc autem dejecit nos Dominus, rejecitque nos in manus Medianitarum. 14 Accessit ad eum Angelus Domini, & ait illi; Vade in hujusmodi fortitudine tua: tu enim salvabis Israelitas à Medianitis: en misimus te. 15 Dixit ad eum Gedeon, Rogo te O Domine mi, per quid salvare possim Israelitas, cùm familia mea minima sit & paucissima numero omnium familiarum filiorum Manassis, et ego minimus sim natorum patris mei? 16 Ait illi Dominus, Ego ero tecum, & interficies Medianitas quasi virum unum. 17 Tum ille dixit ad eum, Si benignitatem apud te sum nactus, da mihi signum aliquod, et ede portentum in conspectu meo, ut sciam te esse qui me modò es allocutus. 18 Et ne decedas his locis, donec redeam ad te, ut proferam prandium meum, tibique proponam. Dixit ei, Non sum decessurus, donec ad me redeas. 19 Ingressus itaque Gedeon mactavit hœdum & paravit illum, pinsitque modios quatuor similæ azymæ, et panes cum carne disco imponens, vinúmq; purum in hemina infundens protulit ad eum, obtulitque ei sub arbore terebinthi. 20 Dixit autem illi Angelus Domini, Sume carnem & panes azymos, & utrumque ponito super hanc petram, vinúmque purum fundito super utrumque: et fecit id. 21 Tum elevans Angelus Domini baculum quem manu tenebat, baculi apicem ad carnem & panes azymos admovit, egressusque ignis ex illa petra, carnem ac panes combussit: & sublatus est ab eo Angelus Domini. 22 Cùm verò vidisset Gedeon quòd Angelus Domini esset oculatim, dixit Gedeon; O Domine, O Deus, equidem vidi Angelum Dei facie ad faciem.

ספר שופטים ו׃

ne :tibi Pax :DOMINUS ei Dixitque
23 וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה שָׁלוֹם לְךָ אַל־
altare Ghidhon ibi ædificavit Et ,morieris non ,timeas
24 תִּירָא לֹא תָּמוּת׃ וַיִּבֶן שָׁם גִּדְעוֹן מִזְבֵּחַ
diem ad usque ,Salom Adonai ei vocavit & ,DOMINO
לַיהוָה וַיִּקְרָא־לוֹ יְהוָה שָׁלוֹם עַד הַיּוֹם
nocte in fuit Et .Hezri patris Hophrath in illud adhuc :hanc
25 הַזֶּה עוֹדֶנּוּ בְּעָפְרַת אֲבִי הָעֶזְרִי׃ וַיְהִי בַּלַּיְלָה
,bovis juvencum Cape :DOMINUS ei dixit & ,ipsa
הַהוּא וַיֹּאמֶר לוֹ יְהוָה קַח אֶת־פַּר־הַשּׁוֹר
destruesque ,annorum septem secundum juvencum & ,tuo patri qui
אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וּפַר הַשֵּׁנִי שֶׁבַע שָׁנִים וְהָרַסְתָּ
qui ,lucum & ,tuo patri quod ,Bahal altare
אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל אֲשֶׁר לְאָבִיךָ וְאֶת־הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־
tuo Deo DOMINO altare ædificabis Et .succides ,illud super
26 עָלָיו תִּכְרֹת׃ וּבָנִיתָ מִזְבֵּחַ לַיהוָה אֱלֹהֶיךָ
juvencum capies & ;ordine in hujus fortitudinis caput super
עַל רֹאשׁ הַמָּעוֹז הַזֶּה בַּמַּעֲרָכָה וְלָקַחְתָּ אֶת־הַפָּר
,luci lignis in holocaustum facies ascendere & ,secundum
הַשֵּׁנִי וְהַעֲלִיתָ עוֹלָה בַּעֲצֵי הָאֲשֵׁרָה
viros decem Ghidhon Cepitque .succides quem
27 אֲשֶׁר תִּכְרֹת׃ וַיִּקַּח גִּדְעוֹן עֲשָׂרָה אֲנָשִׁים
.DOMINUS eum ad est locutus quemadmodum fecit & ,suis servis de
מֵעֲבָדָיו וַיַּעַשׂ כַּאֲשֶׁר דִּבֶּר אֵלָיו יְהוָה
viros & ,sui patris domum timebat quemadmodum ,fuit Et
וַיְהִי כַּאֲשֶׁר יָרֵא אֶת־בֵּית אָבִיו וְאֶת־אַנְשֵׁי
viri mane surrexerunt Et .nocte fecit & ,die in facere à ,civitatis
28 הָעִיר מֵעֲשׂוֹת יוֹמָם וַיַּעַשׂ לָיְלָה׃ וַיַּשְׁכִּימוּ אַנְשֵׁי
lucus & ,Bahal altare erat destructum ecce & ,mane in civitatis
הָעִיר בַּבֹּקֶר וְהִנֵּה נֻתַּץ מִזְבַּח הַבַּעַל וְהָאֲשֵׁרָה
ascendere factum secundum juvencum & :erat succisus ,illud super qui
אֲשֶׁר־עָלָיו כֹּרָתָה וְאֵת הַפָּר הַשֵּׁנִי הֹעֲלָה
:suum socium ad vir Dixeruntque .ædificatum altare super
29 עַל־הַמִּזְבֵּחַ הַבָּנוּי׃ וַיֹּאמְרוּ אִישׁ אֶל־רֵעֵהוּ
,investigaverunt & ,quæsierunt & ?hoc verbum fecit Quis
מִי עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה וַיִּדְרְשׁוּ וַיְבַקְשׁוּ
.hoc verbum fecit Joas filius Ghidhon :dixerunt &
וַיֹּאמְרוּ גִּדְעוֹן בֶּן־יוֹאָשׁ עָשָׂה הַדָּבָר הַזֶּה׃
,tuum filium Educ :Joas ad civitatis viri Dixeruntq;
30 וַיֹּאמְרוּ אַנְשֵׁי הָעִיר אֶל־יוֹאָשׁ הוֹצֵא אֶת־בִּנְךָ
succidit quia & ,Bahal altare diruit quia ;moriatur &
וְיָמֹת כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבַּח הַבַּעַל וְכִי כָרַת
qui omnibus Joas Dixitque .illud super qui ,lucum
31 הָאֲשֵׁרָה אֲשֶׁר־עָלָיו׃ וַיֹּאמֶר יוֹאָשׁ לְכֹל אֲשֶׁר־
vos si :Bahal litigabitis vos Nunquid :se super stabant
עָמְדוּ עָלָיו הַאַתֶּם תְּרִיבוּן לַבַּעַל אִם־אַתֶּם
:mane usque moriatur ,ei litigaverit qui ?eum facietis salvum
תּוֹשִׁיעוּן אוֹתוֹ אֲשֶׁר יָרִיב לוֹ יוּמַת עַד־הַבֹּקֶר
.ejus aram diruit quia ,sibi litiget ipse Deus si
אִם־אֱלֹהִים הוּא יָרֶב לוֹ כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבְּחוֹ׃
cum in Litiget :dicendo ,Jerubbahal ipsa die in eum vocavit Et
32 וַיִּקְרָא־לוֹ בַיּוֹם־הַהוּא יְרֻבַּעַל לֵאמֹר יָרֶב בּוֹ
,Hamalec & ,Midian omnis Et .ejus aram diruit quia ,Bahal
33 הַבַּעַל כִּי נָתַץ אֶת־מִזְבְּחוֹ׃ וְכָל־מִדְיָן וַעֲמָלֵק
sunt castrametati & ,transierunt & ,pariter sunt collecti Chedem filii &
וּבְנֵי־קֶדֶם נֶאֶסְפוּ יַחְדָּו וַיַּעַבְרוּ וַיַּחֲנוּ
,Ghidhon induit DOMINI spiritus Et .Izrehel valle in
34 בְּעֵמֶק יִזְרְעֶאל׃ וְרוּחַ יְהוָה לָבְשָׁה אֶת־גִּדְעוֹן
.eum post Abihezer est accitus & ,tuba in clanxit &
וַיִּתְקַע בַּשּׁוֹפָר וַיִּזָּעֵק אֲבִיעֶזֶר אַחֲרָיו׃

Verſio VULG. LAT.

23 Dixítque ei Dominus, Pax tecum: ne timeas, non moriéris. 24 Ædificavit ergò ibi Gedeon altare Domino, vocavítque illud, Domini pax, uſque in præſentem diem. Cúmque adhuc eſſet in Ephra, quæ eſt 25 familiæ Ezri, Nocte illâ dixit Dominus ad eum; Tolle taurum patris tui, & alterum taurum annorum ſeptem, deſtruéſque aram Baal, quæ eſt patris tui: & nemus, quod cir- 26 ca aram eſt, ſuccîde: Et ædificabis altare Domino Deo tuo in ſummitate petræ hujus, ſuper quam antè ſacrificium poſuiſti: tolléſque taurum ſecundum, & offeres holocauſtum ſuper ſtruem lignorum, 27 quæ de nemore ſuccideris. Aſſumptis ergò Gedeon decem viris de ſervis ſuis, fecit ſicut præceperat ei Dominus. Timens autem domum patris ſui, & homines illius civitatis, per diem noluit id facere, ſed o- 28 mnia nocte complevit. Cúmque ſurrexiſſent viri oppidi ejus manè, viderunt deſtructam aram Baal, lucúmque ſucciſum, & taurum alterum impoſitum ſuper altare, quod tunc 29 ædificatum erat. Dixerúntq; ad invicem, Quis hoc fecit? Cúmque perquirerent auctorem facti, dictum eſt, Gedeon 30 filius Joas fecit hæc omnia. Et dixerunt ad Joas; Produc filium tuum huc, ut moriatur: quia deſtruxit aram Baal, & 31 ſuccîdit nemus. Quibus ille reſpondit; Numquid ultores eſtis Baal, ut pugnetis pro eo? qui adverſarius eſt ejus, moriatur antequàm lux craſtina veniat: ſi Deus eſt, vindicet ſe de eo, qui ſuffodit aram ejus. 32 Ex illo die vocatus eſt Gedeon, Jerobaal, eò quòd dixiſſet Joas; Ulciſcatur ſe de eo Baal, 33 qui ſuffodit aram ejus. Igitur omnis Madian, & Amalec, & Orientales populi congregati ſunt ſimul: & tranſeuntes Jordanem, caſtrametati ſunt in 34 valle Jezrael. Spiritus autem Domini induit Gedeon, qui clangens buccinâ, convocavit domum Abiezer, ut ſequeretur ſe.

Verſio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Tranſlatione LATINA.

23 Καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος, Εἰρήνη σοι, μὴ φοβοῦ, (δ) οὐ μὴ ἀποθάνῃς. 24 Καὶ ᾠκοδόμησεν ἐκεῖ Γεδεὼν θυσιαστήριον τῷ κυρίῳ, (ε) καὶ ἐπεκάλεσεν αὐτῷ, Εἰρήνη κυρίου, ἕως τῆς ἡμέρας ταύτης, ἔτι αὐτοῦ ὄντος ἐν Ἐφραθὰ πατρὸς τοῦ (ζ) Ἐσδρί. 25 Καὶ (η) ἐγένετο ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ, καὶ εἶπεν αὐτῷ κύριος, Λάβε τὸν μόσχον (θ) τὸν ταῦρον ὅς ἐστι τῷ πατρί σου, καὶ μόσχον δεύτερον ἑπταετῆ, καὶ καθελεῖς τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ ὅ ἐστι (ι) τῷ πατρί σου, καὶ τὸ ἄλσος τὸ (κ) ἐπ' αὐτὸ ὀλοθρεύσεις. 26 Καὶ οἰκοδομήσεις θυσιαστήριον (λ) τῷ κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐπὶ κορυφὴν Μαωζὶ τούτου ἐν τῇ παρατάξει· καὶ λήψῃ τὸν μόσχον τὸν δεύτερον, καὶ ἀνοίσεις (μ) ὁλοκαυτώματα ἐν τοῖς ξύλοις τοῦ ἄλσους, (ν) οὗ ἐξολοθρεύσεις. 27 Καὶ ἔλαβε Γεδεὼν (ξ) δέκα ἄνδρας ἀπὸ τῶν δούλων (ο) ἑαυτοῦ, καὶ ἐποίησε (π) ὃν τρόπον ἐλάλησε πρὸς αὐτὸν κύριος. καὶ (ρ) ἐγενήθη ὡς ἐφοβήθη τὸν οἶκον τοῦ πατρὸς αὐτοῦ καὶ τοὺς ἄνδρας τῆς πόλεως (σ) τοῦ ποιῆσαι ἡμέρας, καὶ 28 ἐποίησε νυκτός. Καὶ ὤρθρισαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως τοπρωΐ· καὶ ἰδοὺ (τ) καθῄρητο τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ (υ) ὠλόθρευτο. καὶ εἶδον τὸν μόσχον τὸν δεύτερον, ὃν ἀνήνεγκεν ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ 29 ᾠκοδομημένον. Καὶ εἶπεν ἀνὴρ πρὸς τὸν πλησίον αὐτοῦ, Τίς ἐποίησε (φ) τὸ ῥῆμα τοῦτο; καὶ ἐπεζήτησαν καὶ ἠρεύνησαν, καὶ ἔγνωσαν ὅτι Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς ἐποίησε (χ) τὸ ῥῆμα τοῦτο. 30 Καὶ εἶπαν οἱ ἄνδρες τῆς πόλεως πρὸς Ἰωὰς, (ψ) Ἐξένεγκε τὸν υἱόν σου, καὶ ἀποθανέτω, ὅτι (ω) καθεῖλε τὸ θυσιαστήριον τοῦ Βάαλ, καὶ ὅτι 31 (α) ὠλόθρευσε τὸ ἄλσος τὸ ἐπ' αὐτῷ. Καὶ (β) εἶπε Γεδεὼν υἱὸς Ἰωὰς τοῖς ἀνδράσι πᾶσιν, οἳ ἐπανέστησαν αὐτῷ, Μὴ ὑμεῖς νῦν δικάζετε (γ) ὑπὲρ τοῦ Βάαλ; ἢ ὑμεῖς (δ) σώσετε αὐτόν; (ε) ὃς ἐὰν δικάσηται αὐτῷ, θανατωθήτω ἕως πρωΐ. (ζ) εἰ θεός ἐστι, δικαζέσθω αὐτῷ, ὅτι καθεῖλε τὸ θυσια- 32 στήριον αὐτοῦ. Καὶ ἐκάλεσεν αὐτὸ ἐν τῇ ἡμέρᾳ (η) ἐκείνῃ Ἱεροβάαλ, λέγων, Δικαζέσθω ἐν αὐτῷ ὁ Βάαλ, ὅτι καθῃρέθη τὸ 33 θυσιαστήριον αὐτοῦ. Καὶ πᾶσα Μαδιὰμ, καὶ Ἀμαλὴκ, καὶ υἱοὶ ἀνατολῶν συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ, (θ) καὶ παρενέβαλον ἐν τῇ 34 κοιλάδι Ἰεζραέλ. Καὶ (ι) πνεῦμα κυρίου ἐνέδυσε τὸν Γεδεὼν, καὶ ἐσάλπισεν ἐν κερατίνῃ, καὶ ἐβόησεν Ἀβιέζερ ὀπίσω αὐτοῦ.

23 Et dixit ei Dominus, Pax tibi: ne timeas, non morieris. 24 Et ædificavit ibi Gedeon altare Domino; & vocavit (bb) ei, Pax Domini, usq; in diem hanc, adhuc (cc) illo existente in Ephrata patris Esdri. 25 Et factum est in nocte illa, & dixit ei Dominus; Accipe vitulum, (dd) taurum, qui est patri tuo, & vitulum secundum septem annorum: et destrues altare ipsius Baal, quod est patri tuo; et lucum, qui est super illud, exterminabis. 26 Et ædificabis altare Domino Deo tuo super cacumen (ee) Maozi hujus in ordine. Et sumes (ff) vitulum secundum: et offeres holocaustomata in lignis lucûs, quem exterminâsti. 27 Et sumpsit Gedeon decem viros ex servis suis: & fecit, quemadmodùm locutus est ad eum Dominus. Et factum est, (gg) sicut timuit domum patris sui, & viros civitatis, faciendo in die; & fecit nocte. 28 Et diluculò surrexerunt viri civitatis mané: & ecce destructum erat altare ipsius Baal, & lucus, qui super illud, erat exterminatus. Et viderunt vitulū secundum, quem obtulerat super altare ædificatum. 29 Et dixit vir ad proximum suum, Quis fecit verbum hoc? Et inquisierunt, & investigârunt, & cognoverunt, quia Gedeon filius Joas fecit verbum hoc. 30 Et dixerunt viri civitatis ad Joas, Profer filium tuum, & moriatur: quoniam destruxit altare Baal, & quoniam exterminavit lucum, qui super illud: 31 Et dixit (hh) Gedeon filius Joas viris omnibus, qui insurrexerant ei, Numquid vos nunc judicium facitis pro Baal? aut vos salvatis eum? Quicunq; judiciū fecerit ei, morti detur usq; mané. Si Deus est, judicium faciat sibi: quoniam destruxit altare ejus. 32 Et vocavit eum in die illa Jerobaal, dicens; Judicet in eum Baal; quia diruit altare ejus. 33 Et universa Madiam, & Amalec, et filii Orientis congregati sunt in idipsum: et castrametati sunt in valle Jezrael. 34 Et spiritus Domini (ii) induit Gedeon: et cecinit in cornea. Et (kk) clamavit Abiezer post se.

MS.A. (δ) μὴ ἀποθάνῃς. (ε) καὶ ἐκάλησεν αὐτὸ, (ζ) Ἰεζρί. (η) ἐγενήθη τῇ νυκτὶ (θ) τὸν σιτευτὸν τοῦ πατρός σου, μόσχον τὸν δεύτερον τὸν ἑπταετῆ, (ι) τοῦ πατρός σου, (κ) * ἐπ' αὐτῆς ἐκκόψεις. Καὶ (λ) κυρίῳ τῷ θεῷ σου τῷ ὀφθέντι σοι ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ ὄρους Μαωχ τούτου (μ) ὁλοκαύτωμα (ν) ὃ ἐκκόψεις. (ξ) τρισκαίδεκα (ο) αὐτοῦ, (π) καθὰ (ρ) ἐγένετο (σ) μὴ ποιῆσαι (τ) κατεσκαμμένον τὸ (υ) ἐκκεκομμένον. καὶ ὁ μόσχος ὁ σιτευτὸς ἀνηνεγμένος εἰς ὁλοκαύτωμα ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον τὸ (φ) τὸ πρᾶγμα τοῦτο; καὶ ἀνήταζον, καὶ ἐξεζήτουν, καὶ εἶπαν, Γεδεὼν ὁ υἱὸς (χ) τὸ πρᾶγμα τοῦτο. (ψ) Ἐξάγαγε τὸν (ω) κατέσκαψεν τὸ (α) ἔκοψεν τὸ (β) εἶπεν Ἰωὰς πρὸς τοὺς ἄνδρας τοὺς ἐσταμένους ἐπ' αὐτὸν, Μὴ (γ) περὶ τοῦ (δ) σώζεται (ε) ὃς ἀντεδίκησεν αὐτὸν, ἀποθανεῖται ἕως (ζ) εἰ ἔστιν θεὸς, αὐτὸς ἐκδικήσει αὐτὸν, ὅτι κατέσκαψεν τὸ (η) ἐκείνῃ δικαστήριον τοῦ Βάαλ, ὅτι κατέσκαψεν τὸ θυσιαστήριον αὐτοῦ. (θ) καὶ διέβησαν, καὶ παρενέβαλον (ι) πνεῦμα θεοῦ ἐνεδυνάμωσεν

תרגם יונתן Targum JONATHAN.

23 וַאֲמַר לֵיהּ יְיָ שְׁלָם לָךְ לָא תִדְחַל לָא תְמוּת׃ וּבְנָא תַמָּן גִּדְעוֹן מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ
24 וּפְלַח עֲלוֹהִי קֳדָם יְיָ דַּעֲבַד לֵיהּ שְׁלָם עַד יוֹמָא הָדֵין עַד כְּעַן אִיתוֹהִי בְּעָפְרַת אֲבוּהִי
25 דְעֶזֶר׃ וַהֲוָה בְּלֵילְיָא הַהוּא וַאֲמַר לֵיהּ יְיָ סַב יָת תּוֹר בַּר תּוֹרֵי דִּי לַאֲבוּךְ וְתוֹר
תִּנְיָנָא דְּאִתְפַּטַּם שְׁבַע שְׁנִין וְתִפַּגַּר יָת אֱגוֹרָא דְבַעֲלָא דִּי לַאֲבוּךְ וְיָת אֲשֵׁירְתָא
26 דִּי עֲלוֹהִי תִּקּוֹץ׃ וְתִבְנֵי מַדְבְּחָא קֳדָם יְיָ אֱלָהָךְ עַל רֵישׁ תּוּקְפָּא הָדֵין בְּסִדְרָא וְתִסַּב
27 יָת תּוֹרָא תִּנְיָנָא וְתַסֵּיק עֲלָתָא בְּאָעֵי אֲשֵׁירְתָא דִּי תִקּוֹץ׃ וּדְבַר גִּדְעוֹן עַסְרָא גֻּבְרִין
מֵעַבְדוֹהִי וַעֲבַד כְּמָא דְּמַלֵּיל עִמֵּיהּ יְיָ וַהֲוָה מִדְּדָחִיל מִן בֵּית אֲבוּהִי וּמִן אֱנָשֵׁי קַרְתָּא
28 מִלְּמֶעְבַּד בִּימָמָא וַעֲבַד לֵילְיָא׃ וְאַקְדִּימוּ אֱנָשֵׁי קַרְתָּא בְּצַפְרָא וְהָא מְתַרַע
אֱגוֹרָא דְבַעֲלָא וַאֲשֵׁירְתָא דִּי עֲלוֹהִי קְצִיצָה וְיָת תּוֹרָא תִּנְיָנָא מַסַּק עַל מַדְבְּחָא
29 דִּבְנֵי׃ וַאֲמָרוּ גְּבַר לְחַבְרֵיהּ מַן עֲבַד פִּתְגָּמָא הָדֵין וּתְבַעוּ וּבְעוֹ וַאֲמָרוּ גִּדְעוֹן
30 בַּר יוֹאָשׁ עֲבַד פִּתְגָּמָא הָדֵין׃ וַאֲמָרוּ אֱנָשֵׁי קַרְתָּא לְיוֹאָשׁ אַפֵּיק יָת בְּרָךְ וְיִתְקְטֵל
31 אֲרֵי תְרַע יָת אֱגוֹרָא דְבַעֲלָא וַאֲרֵי קַץ אֲשֵׁירְתָא דִּי עֲלוֹהִי׃ וַאֲמַר יוֹאָשׁ לְכֹל דְּקָמוּ
עֲלוֹהִי הַאַתּוּן תִּתְפָּרְעוּן לְבַעֲלָא אִם אַתּוּן תִּפְרְקוּן יָתֵיהּ דְּיִתְפְּרַע לֵיהּ יִתְקְטֵל בְּרַם
אַרְכָּא יִתְיְהֵיב לֵיהּ עַד צַפְרָא אִם צְרוֹךְ אִית בֵּיהּ יִתְפְּרַע לֵיהּ בַּעֲלָא אֲרֵי
32 תְרַע יָת אֱגוֹרֵיהּ׃ וּקְרָא לֵיהּ בְּיוֹמָא הַהוּא יְרוּבַּעַל לְמֵימַר יִתְפְּרַע לֵיהּ בַּעֲלָא אֲרֵי
33 תְרַע יָת אֱגוֹרֵיהּ׃ וְכָל מִדְיָנָאֵי וַעֲמַלְקָאֵי וּבְנֵי מַדִּנְחָא אִתְכְּנָשׁוּ כַּחֲדָא וַעֲבַרוּ וּשְׁרוֹ
34 בְּמֵישַׁר יִזְרְעֶאל׃ וְרוּחַ גְּבוּרָא מִן קֳדָם יְיָ לְבֵישַׁת יָת גִּדְעוֹן וְתָקַע בְּשׁוֹפָרָא וְאִתְכְּנִישׁוּ
אֱנָשׁ אֲבִיעֶזֶר בַּתְרוֹהִי׃

PARAPH. CHALD. Verſio Latina.

23 Et dixit illi Dominus, Pax tibi; ne timeas, non morieris. 24 Et ædificavit ibi Gidghon altare ante Dñm, & ſervivit ſuper illud ante Dñm, qui fecit ei pacem uſq; diem hanc, uſq; nunc eſt ipſum in Ghaphra patris Ghezer. 25 Et fuit in nocte illa, & dixit ei Dñs, Accipe bovē filiū boū qui patri tuo, & bovem ſecundū qui ſaginatur ſeptē annis; & dirues arā Baghal patris tui; & lucum qui ſuper eam, excîdes. 26 Et ædificabis altare ante Deum tuū ſuper caput fortitudinis hujus, in ordine: & accipies bovem ſecundum, & aſcendere facies *holocauſtum* in lignis luci quem ſuccides. 27 Et duxit Gidghon decem viros ex ſervis ſuis, & fecit, ut id quod locutus eſt cum eo Deus: & fuit ex quo metuit à domo patris ſui, & à viris urbis à faciendo in die, & fecit in nocte. 28 Et anticipârunt viri urbis in aurora, & ecce diruta ara Baghal, & lucus qui ſuper eam exciſus, & bos ſecundus aſcendere factus ſuper altare quod ædificatum. 29 Et dixerunt vir ad ſocium ſuum, Quis fecit verbum hoc? & petiverunt & quæſierunt, & dixerunt: Gidghon filius Joas fecit verbum hoc. 30 Et dixerunt viri urbis ad Joas, Produc filium tuum & occidetur, quia diruit aram Baghal, & quia excîdit lucum qui ſuper eum. 31 Et dixit Joas omnibus qui ſurrexerunt ſuper eum, An vos ulciſcemini Baghal? an vos liberabitis eum? qui ultus fuerit ei, occidetur: verum ſpatium dabitur ei uſq; mane; ſi utilitas eſt in eo, ulciſcatur ſibi Baghal, quia diruit aram ejus. 32 Et vocavit illum in die illo Jerubaghal, ad dicendum, ulciſcatur ſibi Baghal, quia diruit aram ejus. 33 Et omnes Midianæi, & Ghamalekæi, & filii Orientis congregati ſunt ut unus; & tranſierunt, & poſuerunt in planicie Jizreghel. 34 Et ſpiritus fortitudinis ab-ante Dominum veſtivit Gidghon, & clanxit in buccina; & congregatus eſt homo Abighezer poſt eum.

Verſio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

23 * ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܫܠܡܐ ܠܟ ܠܐ ܬܕܚܠ. ܠܐ ܡܐܬ ܐܢܬ. * ܘܒܢܐ ܬܡܢ ܓܕܥܘܢ
24 ܡܕܒܚܐ ܠܡܪܝܐ. ܘܩܪܝܗܝ. ܡܪܝܐ ܫܠܡܐ. ܥܕܡܐ ܠܝܘܡܢܐ. ܘܥܕܟܝܠ ܒܥܦܪܐ
ܗܘܐ ܡܕܝܢܬܐ ܕܐܒܘܗܝ ܕܥܙܪܝ. * ܘܗܘܐ ܒܠܠܝܐ ܗܘ. ܘܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܣܒ ܬܘܪܐ 25
ܕܐܒܘܟ. ܘܬܘܪܐ ܐܚܪܢܐ ܒܪ ܫܒܥ ܫܢܝܢ. ܘܣܚܘܦ ܡܕܒܚܗ ܕܒܥܠ ܦܬܟܪܐ
ܕܐܒܘܟ. ܘܐܣܬܪܐ ܕܥܠܘܗܝ ܦܣܘܩ. * ܘܒܢܝ ܡܕܒܚܐ ܠܡܪܝܐ ܐܠܗܟ. ܥܠ 26
ܪܝܫ ܬܘܩܦܐ ܗܢܐ. ܒܣܕܪܐ. ܘܣܒ ܬܘܪܐ ܐܚܪܢܐ. ܘܐܣܩ ܥܠܘܗܝ ܥܠܬܐ. ܘܩܝܣܐ
ܕܩܝܣܐ ܕܐܣܬܪܐ ܕܦܣܩܬ ܐܢܬ. * ܘܕܒܪ ܓܕܥܘܢ ܥܣܪܐ ܓܒܪܝܢ ܡܢ ܥܒܕܘܗܝ. 27
ܘܥܒܕ ܐܝܟ ܕܐܡܪ ܠܗ ܡܪܝܐ. ܘܡܛܠ ܕܕܚܠ ܗܘܐ ܡܢ ܒܝܬ ܐܒܘܗܝ ܘܡܢ ܐܢܫܐ ܡܕܝܢܬܐ
ܕܢܥܒܕ ܒܐܝܡܡܐ. ܥܒܕ ܒܠܠܝܐ. * ܘܩܕܡܘ ܐܢܫܐ ܡܕܝܢܬܐ ܒܨܦܪܐ. ܘܚܙܘ ܕܥܩܝܪ 28
ܡܕܒܚܐ ܕܒܥܠ. ܘܐܣܬܪܐ ܕܥܠܘܗܝ ܦܣܝܩܐ. ܘܬܘܪܐ ܐܚܪܢܐ ܡܣܩ ܥܠ ܡܕܒܚܐ ܐܚܪܢܐ
ܕܒܢܐ. * ܘܐܡܪܝܢ ܓܒܪ ܠܚܒܪܗ. ܡܢܘ ܥܒܕ ܥܒܕܐ ܗܢܐ. ܘܫܐܠܘ ܘܒܨܘ. 29
ܘܐܡܪܝܢ. ܓܕܥܘܢ ܒܪ ܝܘܐܫ ܥܒܕ ܥܒܕܐ ܗܢܐ. * ܘܐܡܪܘ ܐܢܫܐ ܡܕܝܢܬܐ ܠܝܘܐܫ. ܐܦܩ 30
ܒܪܟ ܢܡܘܬ. ܕܥܩܪ ܡܕܒܚܗ ܕܒܥܠ. ܘܦܣܩ ܐܣܬܪܐ ܕܥܠܘܗܝ. * ܘܐܡܪ ܝܘܐܫ ܠܟܠ 31
ܕܩܡܘ ܥܠܘܗܝ. ܐܢܬܘܢ ܕܝܢܝܢ ܐܢܬܘܢ. ܠܐ ܬܕܘܢ ܠܒܥܠ. ܐܘ ܐܢܬܘܢ. ܡܦܪܩܝܢ ܐܢܬܘܢ
ܠܗ. ܡܢܘ ܕܕܐܢ. ܠܐ ܢܬܩܛܠ. ܥܕܡܐ ܠܨܦܪܐ ܕܡܚܪ. ܐܢ ܐܠܗܐ ܗܘ. ܢܬܕܝܢ ܠܗ
ܕܦܣܩ ܠܗ. ܠܐ ܕܥܩܪ ܡܕܒܚܗ. * ܘܩܪܝܗܝ ܒܝܘܡܐ ܗܘ. ܢܕܘܒܥܠ. ܘܐܡܪ 32
ܢܬܕܝܢ ܥܡܗ ܒܥܠ. ܠܐ ܕܥܩܪ ܡܕܒܚܗ. * ܘܟܠܗܘܢ ܡܕܝܢܝܐ ܘܥܡܠܩܝܐ ܘܒܢܝ 33
ܪܩܡ. ܐܬܟܢܫܘ ܐܟܚܕܐ. ܘܥܒܪܘ ܘܫܪܘ ܒܦܩܥܬܐ ܕܐܝܙܪܥܝܠ. * ܘܪܘܚܗ ܕܡܪܝܐ 34
ܠܒܫܬܗ ܠܓܕܥܘܢ. ܘܩܪܐ ܒܫܝܦܘܪܐ. ܘܙܥܩ ܐܝܣܪܝܠ ܒܬܪܗ.

23 Et dixit ad eum Dominus, Pax tibi, ne timeas, nequaquam moriêris. 24 Et extruens ibi Gedeon aram Domino, vocavit eam, Dominus pax, ad hodiernam uſque diem: & adhuc extabat in Ophra civitate patris Azri. 25 Contigit præterea eâdem die ut diceret ad eum Dominus, Sume taurum patris tui, & taurum alium ſeptem annos natum; everte aram Baal idoli patris tui, Eſtherem illi ſuperpoſitam excîde, 26 Et extrue aram Domino Deo tuo ſupra verticem muniminis hujus, ex ordine: tollénſque taurum illum alterum offer ſuper eam in holocauſtum, & ſtruem *componito* ex lignis Eſtheris quam ſuccîdes. 27 Ducens itaque Gedeon decem viros ex ſervis ſuis, fecit quemadmodum dixerat ei Dominus: at quia timuerat ob domum patris ſui & ob homines civitatis illius id exequi interdiu, nocte executus eſt. 28 Surgentes autem homines civitatis illius diluculo, viderunt aram Baal dirutam, & Eſtherem quæ ſuper illam erat, excîſam, & taurum illum alterum oblatum ſuper aliam aram quæ extructa fuerat. 29 Dixerunt ergò vir ad ſocium ſuum, Quis hoc facinus perpetravit? Et cùm interrogâſſent, & perquiſiſſent, dixerant, Gedeon filius Joas perpetravit hoc facinus. 30 Dixerunt ergò homines civitatis illius ad Joas, Educ filium tuum ut moriatur, quoniam demolitus eſt aram Baal, & Eſtherem quæ ſuper illam erat, excîdit. 31 Reſpondit Joas omnibus iis qui contra eum ſurrexerant, Num vos diſceptabitis pro Baal? an vos ſervabitis illum? Quicunque diſceptaverit pro ipſo, ad diem craſtinam moriatur. Si Deus eſt, judicium ſibimet exigat, quandoquidem aram ejus demolitus eſt. 32 Et vocavit eum in die illa, Nedubaal; dixerat enim, Judicium exigat ab illo Baal, quòd ejus aram ſit demolitus. 33 Interim Medianitæ omnes, & Amalecitæ, atque filii Recem unà conſpirantes trajecerunt, & caſtra fixerunt in valle Izrael. 34 Spiritus autem Domini induit Gedeonem, & cùm tubâ ceciniſſet, clanxit Iſrael poſt eum.

Verſio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

23 * فقال له الرب * السلام عليك * لا تخف * فانك ليس تموت الان * وبني جدعون
24 هناك مذبحا للرب * ودعي اسمه سلام الرب الي اليوم * وهوذا هو في عفرا قرية ابي
25 عزري * فلما كان في ذلك اليوم قال له الرب * خذ ثور ابيك وثورا اخر قد اتت
عليه سبعة سنين * واهدم مذبح بعلا الصنم صنم ابيك * واقطع اسيرا الصنم الانثي
26 التي على المذبح * وابني مذبحا لربك على راس هذا الموضع المرتفع * وخذ الثور الثاني
27 وقربه عليه قربانا * واجعل حطبه خشب الصنم اسيرا الذي تقطعه * فعهد جدعون
الي عشرة رجال من عبيده * وفعل كما امر الرب * ولانه اتقي اهل بيته * واتقي
28 اهل القرية ان يعمل ذلك نهارا * عمله ليلا * وبكر اهل القرية بكرة * وراوا ان
مذبح بعلا قد قلع * وقطع اسيرا التي كانت عليه * وراوا مذبحا مبنيا عليه ثور
29 قربان * فقال القوم بعضهم لبعض * من فعل هذا الفعل * فسالوا وفتشوا وقالوا *
30 هذا عمل جدعون بن يواش * فقال اهل القرية ليواش * اخرج ابنك فنقتله * لانه
31 هدم مذبح بعلا * وقطع اسيرا التي كانت عليه * قال يواش للذين اتوه * انتم تنتقمون
لبعلا * ام انتم تنجونه * من اراد ان ينتقم لبعلا الي غد يقتل * ان كان الاها فلينتقم
32 لنفسه ممن استقلع مذبحه * ودعي اسمه في ذلك اليوم يربعال * وقال ينتقم منه بعلا *
33 لانه هدم مذبحه * فاما جميع المدينيين * والعملقانيين * واهل راقام فاجتمعوا جميعا *
34 وجاروا ونزلوا غور ايزرعال * ونزلت روح الرب على جدعون * ونفخ في الصور * وخرج
اهل ايزرعال على اثره ولحقوه *

23 Ait illi Dominus, Pax tibi, ne timeas, non enim moriêris modò. 24 Et ædificavit illic Gedeon altare Domino, vocavítque nomen ejus, Pacem Domini, ad hunc uſque diem; & ecce illud extat in Aphra civitate patris Azræ. 25 Factum eſt etiam eodem die ut diceret ad eum Dominus, Accipe bovem patris tui, & bovem alterum qui ſeptimum jam attigerit annum; & altari Baal idoli, idoli inquam *patris tui deſtructo, conſcíſſque Aſira idolo fœminco, quæ eſt ſuper idem altare, Extrue* aliud *26 altare Domino tuo ſuper cacumine loci hujus editi; ſuméſque bovem ſecundum, offer eum ſuper ipſo in oblationem; & in ſtruem ipſius adhibe ligna idoli Aſiræ, quod concîdes. 27 Conſpirans ergò Gedeon cum decem viris è ſervis ſuis, fecit quemadmodum præceperat ei Dominus: quoniam tamen metuebat domeſticos ſuos, & metuebat concives quo minùs id ageret interdiu, egit illud noctu. 28 Manè verò conſurgentes cives urbis illius, & videntes altare Baalis jam extirpatum, conciſámque Aſiram quæ ſuper illud erat; videntes etiam* aliud *altare extructum,* & *bovem ſacrificii ſuperpoſitum, 29 Dixit turba alter ad alterum, Quiſnam tantum facinus commiſit? Cúmque percunctati eſſent & inquiſiviſſent, dixerunt; Gedeonis filii Joas eſt facinus iſtud. 30 Quarè dixerunt cives urbis illius ad Joas, Profer filium tuum ut occîdamus eum, quòd altare Baalis deſtruxerit, & Aſiram quæ ſuper illud erat, concîderit. 31 Dixit Joas his qui cum convenerant, Vóſne ulciſcemini Baalem? an vos ſalvabitis eum? Quicunque Baalem ulciſci voluerit, cras manè interficiatur. Si Deus eſt, ulciſcatur ſeipſum ab eo qui ipſius aram extirpavit. 32 Vocavítque nomen ejus illâ die Jerobbaalem, & ait; ulciſcatur ab eo Baal, quòd ipſius altare deſtruxerit. 33 Cæterùm Medianitæ, & Amalecitæ omnes, necnon cives Racem ſimul congregati trajecerunt, & caſtrametati ſunt in planitie Izrael. 34 Deſcendit autem ſpiritus Domini ſuper Gedeonem, & inſufflato cornu exierunt cives Izrael per veſtigia ejus, & aſſecuti ſunt eum.*

ספר שופטים : ז

eum post ipse etiam *est accitus* & ,Menasseh omnem in misit *legatos* Et
ומלאכים שלח בכל־מנשה ויזעק גם־הוא אחריו 35
ascenderunt &,Naphthali in &,Zebulun in & ,Aser in misit nuncios &
ומלאכים שלח באשר ובזבלון ובנפתלי ויעלו
salvans in es Si :Deum ad Ghidhon Dixitque,corā occursum in
לקראתם: ויאמר גדעון אל־האלהים אם־ישך מושיע 36
statuens ego Ecce :es locutus quemadmodum ,Israel *mea manu in*
בידי את־ישראל כאשר דברת: הנה אנכי מציג 37
ipsum solum vellus super fuerit ros si ,area in lanæ vellus
את־גזת הצמר בגרן אם טל יהיה על־הגזה לבדה
mea manu in facies salvum quòd sciam & ,siccitas terram totam super &
ועל־כל־הארץ חרב וידעתי כי־תושיע בידי את־
,crastino à *manicavit* & :ita fuit Et .es locutus quemadmodum ,Israel
ישראל כאשר דברת: ויהי־כן וישכם ממחרת 38
phialæ plenitudinem ,vellere de rorem expressit & ,vellus constrinxit &
ויזר את־הגזה וימץ טל מן־הגזה מלוא הספל
,me in tuus *nasus* irascatur Ne .Deum ad Ghidhon Dixitque *.aquarum*
מים: ויאמר גדעון אל־האלהים אל־יחר אפך בי 39
,vellere in semel tantùm nunc tentabo :semel tantùm loquar &
ואדברה אך הפעם אנסה־נא רק־הפעם בגזה
sit terram totam super & ,*ipsum solum* vellus ad siccitas *nunc* sit
יהי־נא חרב אל־הגזה לבדה ועל־כל־הארץ יהיה־
vellus ad siccitas fuit & :ipsa nocte in sic Deus Fecitque .ros
טל: ויעש אלהים כן בלילה ההוא ויהי־חרב אל־הגזה 40
.ros fuit terram totam super & ,*ipsum solum*
לבדה ועל־כל־הארץ היה טל:

CAP. VII. ז

,eo cum qui populus omnis & (,Ghidhon ipse) Jerubbahal *manicavit* Et
וישכם ירבעל הוא גדעון וכל־העם אשר אתו 1
sibi erat Midian *castrametatio* &:Charod *oculum super* sunt castrametati &
ויחנו על־עין חרד ומחנה מדין היה־לו
ad Dominus Dixitque .valle in Hammoreh colle à ,aquilone ab
מצפון מגבעת המורה בעמק: ויאמר יהוה אל־ 2
eorū manu in Midian *me dare quàm* ,tecum qui populus Multus:Ghidhon
גדעון רב העם אשר אתך מתתי את־מדין בידם
.mihi fecit salutē mea Manus ,dicendo ,Israel me *super* glorietur fortè ne
פן־יתפאר עלי ישראל לאמר ידי הושיעה לי:
,*pavidus* &,*timidus* Qui :dicendo ,populi auribus in nunc clama nunc Et
ועתה קרא נא באזני העם לאמר מי־ירא וחרד 3
populo de *est reversus* & :Ghilhad monte è *abeat manè* & :revertatur
ישב ויצפר מהר הגלעד וישב מן־העם
Dixitque .remanserunt millia decem & ;millia duo & viginti
עשרים ושנים אלף ועשרת אלפים נשארו: ויאמר 4
eos descendere fac ;multus populus Adhuc :Ghidhon ad Dominus
יהוה אל־גדעון עוד העם רב הורד אותם
,te ad dixero quem ,erit & :ibi tibi eum probabo & ,aquas ad
אל־המים ואצרפנו לך שם והיה אשר אמר אליך
,te ad dixero quem ,omnis & :tecum *ibit* ipse ,tecum vadat Iste
זה ילך אתך הוא ילך אתך וכל אשר־אמר אליך
fecit descendere Et .ibit non ipse ,tecum vadet non Iste
זה לא־ילך עמך הוא לא ילך: ויורד את־ 5
qui Omnem :Ghidhon ad Dominus dixitque ,aquas ad populum
העם אל־המים ויאמר יהוה אל־גדעון כל אשר־
,canis *lamberet* quemadmodum ,*aquis* de sua lingua in lambuerit
ילק בלשונו מן־המים כאשר ילק הכלב
sua genua super se incurvaverit qui omnem & *solum ad* eum facies stare
תציג אתו לבד וכל אשר־יכרע על־ברכיו
,suum os ad sua manu in lambentium numerus fuit Et .bibendum ad
לשתות: ויהי מספר המלקקים בידם אל־פיהם 6
super se incurvaverunt populi reliquum totum & :viri trecenti
שלש מאות איש וכל יתר העם כרעו על־
.*aquas* bibendum ad sua genua
ברכיהם לשתות מים:

Versio VULG. LAT.

35 Misítque nuntios in universū Manassen, qui & ipse secutus est eum: et alios nuntios in Aser et Zabulon & Nephthali, qui oc- 36 currerunt ei. Dixítq; Gedeon ad Deum; Si salvum facis per manum meam Israel, sicut locutus es, 37 Ponam hoc vellus lanæ in area: si ros in solo vellere fuerit, & in omni terra siccitas, sciam quòd per manum meam, sicut locutus es, 38 liberabis Israel. Factúmque est ita. Et de nocte consurgens, expresso vellere, concham rore implevit. 39 Dixítque rursùs ad Deum; Ne irascatur furor tuus contra me, si adhuc semel tentavero, signum quærens in vellere. Oro ut solum vellus siccum sit, & omnis terra rore 40 madens. Fecítque Deus nocte illâ ut postulaverat: & fuit siccitas in solo vellere, & ros in omni terra.

CAP. VII.

1 Igitur Jerobaal qui & Gedeon, de nocte consurgens, & omnis populus cum eo, venit ad fontem qui vocatur Harad. Erant autem castra Madian in valle ad Septentrionalem pla- 2 gam collis excelsi. Dixítque Dominus ad Gedeon; Multus tecum est populus, nec tradetur Madian in manus ejus: ne glorietur contra me Israel, & dicat; Meis viribus liberatus 3 sum. Loquere ad populum, & cunctis audientibus prædica; Qui formidolosus & timidus est, revertatur. Recesserúntque de monte Galaad, & reversi sunt de populo viginti duo millia virorum, & tantùm de- 4 cem millia remanserunt. Dixítque Dominus ad Gedeon; Adhuc populus multus est, duc eos ad aquas, et ibi probabo illos: & de quo dixero tibi ut tecum vadat, ipse pergat: quē ire prohibuero, revertatur. 5 Cúmque descendisset populus ad aquas, dixit Dñs ad Gedeon; Qui linguâ lambuerint aquas, sicut solent canes lambere, separabis eos seorsum: qui autē curvatis genibus biberint, 6 in altera parte erunt. Fuit itaq; numerus corū qui manu ad os projiciente lambuerant aquas, trecenti viri: omnis autē reliqua multitudo flexo poplite biberat.

Versio GRÆCA LXX. Interp.

Cum Translatione LATINA.

35 Καὶ ἀγγέλους ἐξαπέστειλεν (κ) εἰς πάντα Μανασσῆ, καὶ ἐν Ἀσὴρ, καὶ ἐν Ζαβουλὼν, καὶ ἐν Νεφθαλί. καὶ (λ) ἀνέβη εἰς συνάντησιν αὐτῶν. 36 Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν Θεὸν, (μ) Εἰ σὺ σώζεις 37 ἐν χειρί μου τὸν Ἰσραὴλ, (ν) καθὼς ἐλάλησας, Ἰδοὺ ἐγὼ (ξ) τίθημι τὸν πόκον (ο) τοῦ ἐρίου ἐν τῷ ἅλωνι· (π) ἐὰν δρόσος γένηται ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν ξηρασία, (ρ) γνώσομαι ὅτι (σ) σώσεις ἐν χειρί μου τὸν Ἰσραὴλ, 38 (τ) καθὼς ἐλάλησας. Καὶ ἐγένετο οὕτως· καὶ ὤρθρισε (υ) τῇ ἐπαύριον, καὶ (φ) ἐξεπίασε τὸν πόκον, (χ) καὶ ἔσταξε δρόσος ἀπὸ τοῦ πόκου 39 πλήρης λεκάνη ὕδατος. Καὶ εἶπε Γεδεὼν πρὸς τὸν Θεὸν, (ψ) Μὴ δὴ ὀργισθήτω ὁ θυμός σου ἐν ἐμοὶ, καὶ λαλήσω (ω) ἔτι ἅπαξ, (α) πειράσω δὴ καί γε ἔτι ἅπαξ ἐν τῷ πόκῳ· καὶ (β) γενέσθω ἡ ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, (γ) καὶ ἐπὶ 40 πᾶσαν τὴν γῆν γενηθήτω δρόσος. Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς οὕτως ἐν τῇ νυκτὶ ἐκείνῃ· καὶ ἐγένετο ξηρασία ἐπὶ τὸν πόκον μόνον, (δ) καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν (ε) ἐγενήθη δρόσος.

Et nuntios misit in omnem Manasse, & in Aser, & in Zabulon, & in Nephthali. Et ascendit in occursum eorum. Et dixit Gedeon 36 *ad Deum, Si tu salvas in manu mea Israel, sicut locutus es; Ecce* 37 *ego pono vellus lanæ in area. Si ros factus fuerit super vellus solum, & super universam terram siccitas; cognoscam, quia salvabis in manu mea Israel, sicut locutus es. Et factum est* 38 *sic. Et surrexit diluculò die crastinâ, & expressit vellus: & stillavit ros de vellere, plena lagena aquâ. Et dixit Gedeon ad* 39 *Deum, Ne irascatur nunc furor tuus in me; & loquar adhuc semel: tentabo nunc & quidem adhuc semel in vellere: & fiat siccitas super vellus solum, & super universam terrā fiat ros. Et fecit Deus sic in nocte illa. Et* 40 *facta est siccitas super vellus solum: et super universam terram factus est ros.*

MS.A. (κ) ἐν παντὶ Μανασσῆ, καὶ ἐβόησεν καὶ αὐτὸς ὀπίσω αὐτοῦ. καὶ ἐξαπέστειλεν ἀγγέλους ἐν Ἀσὴρ, (λ) ἀνέβησαν εἰς ἀπάντησιν αὐτῶν. (μ) Εἰ σώζεις ἐν τῇ χειρί μου (ν) ὃν τρόπον (ξ) ἀπερείδομαι τὸν (ο) τῶν ἐρίων (π) καὶ ἐὰν (ρ) καὶ γνώσομαι (σ) σώζεις ἐν τῇ χειρί μου (τ) ὃν τρόπον (υ) Γεδεὼν τῇ (φ) ἀπεπίασεν (χ) καὶ ἀπέρρυη ἡ δρόσος ἐκ τοῦ (ψ) Μὴ ὀργισθήτω (ω) πρὸς σὲ ἔτι (α) καὶ πειράσω ἔτι (β) γενηθήτω ξηρασία (γ) ἐπὶ τὸ (δ) ἐπὶ τὸ (ε) ἐγένετο

ΚΕΦ. ζ'.

1 Καὶ ὤρθρισεν (α) Ἱεροβάαλ, αὐτός ἐστι Γεδεὼν, καὶ πᾶς ὁ λαὸς μετ' αὐτοῦ, καὶ (β) παρενέβαλον (γ) ἐπὶ πηγὴν Ἀράδ· καὶ παρεμβολὴ (δ) Μαδιὰμ ἦν αὐτῷ ἀπὸ Βοῤῥᾶ (ε) ἀπὸ Γα- 2 βααθαμωρὲ ἐν κοιλάδι. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν, Πολὺς ὁ λαὸς ὁ μετὰ σοῦ, ὥστε μὴ παραδοῦναί με τὴν Μαδιὰμ ἐν χειρὶ αὐτῶν, μήποτε καυχήσηται Ἰσραὴλ ἐπ' ἐμὲ, λέγων, Ἡ 3 χείρ μου (ζ) ἔσωσέ με. Καὶ νῦν λάλησον δὴ ἐν ὠσὶ τοῦ λαοῦ, λέγων, (η) Τίς ὁ φοβούμενος καὶ δειλός; ἐπιστραφέτω καὶ ἐκχωρείτω ἀπὸ ὄρους Γαλαάδ. καὶ (θ) ἐπέστρεψεν ἀπὸ τοῦ λαοῦ εἴκοσι καὶ δύο χιλιάδες, καὶ δέκα χιλιάδες 4 ὑπελείφθησαν. Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν, Ἔτι ὁ λαὸς (ι) πολύς ἐστι. κατένεγκον αὐτοὺς πρὸς τὸ ὕδωρ, καὶ ἐκκαθαρῶ σοι αὐτὸν ἐκεῖ. καὶ ἔσται ὃν ἐὰν εἴπω πρὸς σὲ, οὗτος πορεύσεται (κ) σὺν σοὶ, αὐτὸς πορεύσεται (λ) σὺν σοί· καὶ πᾶς ὃν ἂν εἴπω πρὸς σὲ, οὗτος οὐ πορεύσεται μετὰ σοῦ, αὐτὸς οὐ πορεύσεται μετὰ 5 σοῦ. (μ) Καὶ κατήνεγκε τὸν λαὸν (ν) πρὸς τὸ ὕδωρ· καὶ εἶπε κύριος πρὸς Γεδεὼν, Πᾶς ὃς ἂν (ξ) λάψῃ τῇ γλώσσῃ αὐτοῦ (ι) ἀπὸ τοῦ ὕδατος ὡς ἐὰν (ο) λάψῃ ὁ κύων, στήσεις αὐτὸν κατὰ μόνας· καὶ πᾶς ὃς (π) ἐὰν κλίνῃ ἐπὶ τὰ γόνατα αὐ- 6 τοῦ (ρ) πιεῖν. Καὶ ἐγένετο ὁ ἀριθμὸς τῶν λαψάντων ἐν χειρὶ αὐτῶν πρὸς τὸ στόμα αὐτῶν, τριακόσιοι ἄνδρες. καὶ (σ) πᾶν τὸ κατάλοιπον τοῦ λαοῦ ἔκλιναν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν πιεῖν ὕδωρ.

CAP. VII.

Et diluculò surrexit Jerobaal 1 *(ipse est Gedeon) & omnis populus cum eo, et castrametati sunt super fontem Arad: & castra Madiam erant ei ab Aquilone à (a) Gabaathamoræ in convalle. Et dixit Dominus ad Gedeon,* 2 *Multus est populus, qui tecum; ita (b) ut non ego traditurus sim Madiā in manu eorū, ne quando glorietur Israel super me, dicens; Manus mea salvavit me. Et nunc* 3 *loquere utique in auribus populi, dicens; Quis est timens, & formidolosus? revertatur, (c) et recedat à monte Galaad. Et reverterunt de populo viginti & duo millia: et remanserunt decē millia. Et dixit Dominus ad Gedeon,* 4 *Adhuc populus multus est. Fac eos descendere ad aquā: et (d) emundabo tibi eū illic: et erit, quemcūque dixero ad te, hic ibit tecū; ipse ibit tecū: et omnis quemcūq; dixero ad te, hic non ibit tecū; ipse non ibit tecū. Et descende-* 5 *re fecit populū ad aquā. Et dixit Dominus ad Gedeon; Omnis, quicunq; lambuerit linguâ suâ de aqua, tanquam si lamberet canis; statues eū seorsū: et omnis quicunque inclinaverit super genua sua ad (e) bibendū. Et factus est* 6 *numerus eorū, qui lambuerunt in (f) manu sua ad os suū, trecenti viri. Et omne residuū populi procubuerunt super genua sua ad bibendam aquam.*

MS.A. (α) Ἱεροβάαλ. (β) παρενέβαλεν (γ) ἐπὶ τὴν γῆν Ἰαέρ· (δ) Μαδιὰμ καὶ Ἀμαλὴκ ἦν (ε) ἀπὸ τοῦ βουνοῦ τοῦ Ἀβὼρ ἐν τῇ κοιλάδι. (ζ) ἔσωκέν με. Καὶ εἶπεν κύριος πρὸς αὐτὸν, Λάλησον δὴ εἰς τὰ ὦτα τοῦ λαοῦ, (η) Τίς δειλὸς καὶ φοβούμενος, ἀποστραφήτω καὶ ἐξώρμησεν ἀπὸ τοῦ ὄρους τοῦ Γαλαάδ. (θ) ἀπεστράφησαν (ι) πολύς. κατάγαγε αὐτοὺς εἰς τὸ ὕδωρ, καὶ δοκιμῶ αὐτούς σοι ἐκεῖθεν. καὶ ἔσται (κ) μετὰ σοῦ, (λ) μετὰ σοῦ· καὶ πάντα ὃν ἐὰν εἴπω σοι, ὅτι οὐ πορεύσεται (μ) Καὶ κατεβίβασεν τὸν (ν) εἰς τὸ (ξ) λάψῃ (ι) ἐκ τοῦ (ο) λάμψῃ (π) ἂν κάμψῃ τὰ γόνατα (ρ) τοῦ πιεῖν, μεταστήσεις αὐτὸν καθ' αὑτόν. Καὶ ἐγένετο πᾶς ὁ ἀριθμὸς τῶν λαμψάντων ἐν τῇ γλώσσῃ αὐτῶν, τριακόσιοι (σ) πᾶς ὁ ἐπίλοιπος τοῦ λαοῦ ἔκαμψαν ἐπὶ τὰ γόνατα αὐτῶν τοῦ πιεῖν

תרגום יונתן Targum JONATHAN.

35 ואזגדין שלח בכל תחום מנשה ואתכנישו אף אנון בתרוהי ואזגדין שלח בשבט אשר
36 ובשבט זבולן ובשבט נפתלי וסליקו לקדמותהון: ואמר גדעון קדם יי אם איתך פריק
37 בידי ית ישראל כמא דמללתא: הא אנא מחית ית גותא דעמרא בבית אדרי אם טלא
יהי על גותא בלחודה ועל כל ארעא יובשא ואדע ארי תפרוק בידי ית ישראל כמא
38 דמללתא: והוה כן ואקדם מיומא דבתרוהי ועצר ית גותא ונפץ טלא מן גותא מלי
39 לקנא דמיא: ואמר גדעון קדם יי לא יתקיף רוגזך בי ואמלל ברם זמנא הדא אנסי כען
40 לחוד זמנא בגותא יהי כען יובשא על גותא בלחודה ועל כל ארעא יהי טלא: ועבד יי כן
בליליא ההוא והוה יובשא על גותא בלחודה ועל כל ארעא הוה טלא:

ז

1 ואקדים ירובעל הוא גדעון וכל עמא די עמיה ושרו על עין חרוד ומשרית מדינאי שריא
2 לקבליה מצפונא מגבעתא דמסתכיא למישרא: ואמר יי לגדעון סגי עמא די עמך
מלממסר ית מדינאי בידיהון דלמא יתרברבון קדמי ישראל למימר ידנא פרקת לנא:
3 וכען אכלי כען קדם עמא למימר מן דדחיל וזע יתוב ויתבחר מטורא דגלעד ותב מן עמא
4 עסרין ותרין אלפין ועסרא אלפין אשתארו: ואמר יי לגדעון עוד עמא סגי אחית יתהון
למיא ואבחרנון לך תמן ויהי די אמר לך דין יזיל עמך הוא ייזיל עמך וכל די אימר
5 לך דין לא ייזיל עמך הוא לא ייזיל: ואחית ית עמא למיא ואמר יי לגדעון כל די לחיך
בלישניה מן מיא כמא דמלחיך כלבא תקים יתיה בלחודיה וכל דכרע על ברכוהי
6 למשתי: והוה מנין דשדן בידיהון לפומהון תלת מאה גברא וכל שאר עמא כרעו על
ברכיהון למשתי מיא:

PARAPH. CHALD. Versio Latina.

Et nuncios misit in omni termino Menasse; & congregati sunt etiam illi 35 post eum: & nuncios misit in tribu Asser, & in tribu Zebulun, & in tribu Nephthali, & ascenderunt ad occursum eorum. Et dixit Gidghon ante 36 Dominum: Si es tu liberans in manu mea Israel, ut id quod locutus es: Ecce ego doponens vellus lanæ in domo areæ meæ, si ros erit super vellus 37 in singularitate sua, & super omnem terram ariditas: & cognoscam quòd liberabis in manu mea Israel, ut id quod locutus es. Et fuit sic, & anti- 38 cipavit in die qui post eum, & expressit vellus, & *elicuit rorem* à vellere complementum lagenæ aquarum. Et dixit Gidghon ante Dominum, Ne 39 fortificetur indignatio tua in me; & loquar tantum vice hac: tentabo nunc tantum vice hac in vellere; erit nunc siccitas *super vellus* in singularitate sua, & super omnem terram erit ros. Et fecit Dominus sic in 40 nocte illa: & fuit ariditas super vellus in singularitate sua, & super omnem terram fuit ros.

CAP. VII.

Et anticipavit Jerubaghal, ipse Gidghon, & omnis populus qui cum 1 eo, & posuerunt super fontem Hharod: & exercitus Midianæorum posuit ad contra eum à Septentrione, à colle qui respicit ad planiciem. Et dixit Dominus ad Gidghon, Multus populus qui tecum, à tradendo 2 Midianæos in manibus eorum: fortasse magnificabuntur ante me Israel, addicendum, Manus nostra liberavit nos. Et nunc *clama* nunc ante po- 3 pulum, ad dicendum; Qui timens & pavens, redeat; & deligatur ex monte Gilghad. Et rediit ex populo viginti duo millia, & decem millia relicti sunt. Et dixit Dñs Gidghon, Adhuc populus multus, descendere fac eos 4 ad aquas, & deligam eos tibi ibi: & erit quem dixero tibi, hic ibit tecū, is ibit tecum; & omnis quem dixero tibi, hic non ibit tecum, is non ibit. Et 5 descendere fecit populum ad aquas, & dixit Dominus Gidghon: Omnis qui lambet in lingua sua ex aquis, sicut quod lambit canis, constitues eum in singularitate sua, & omnis qui curvatur super genua sua ad bibendum. Et fuit numerus qui projicientes in manibus suis ad os, trecenti viri; 6 & omnis reliquus populus curvaverunt super genua sua ad bibendū aquam.

Versio SYRIACA cum Interpretatione LATINA.

* ܘܐܝܙܓܕ̈ܘܗܝ ܫܕܪ ܒܟܠܗ ܡܢܫܐ. ܘܐܦ ܗܢܘܢ ܩܥܘ ܒܬܪܗ. ܘܐܝܙܓܕ̈ܘܗܝ ܫܕܪ ܐܦ ܠܐ 35
ܫܝܪ ܘܠܙܒܘܠܘܢ ܘܠܢܦܬܠܝ. ܘܣܠܩܘ ܠܐܘܪܥܗܘܢ. * ܘܐܡܪ ܓܕܥܘܢ ܠܡܪܝܐ. ܐܢ ܦܪܘܩ ܗܘܐ 36
ܦܪܘܩ ܐܢܬ ܒܐܝܕܝ ܠܐܝܣܪܝܠ ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ. * ܗܐ ܣܐܡ ܐܢܐ ܓܙܬܐ ܕܥܡܪܐ ܒܐܕܪܐ. ܐܢ ܗܘܐ 37
ܛܠܐ ܥܠ ܓܙܬܐ ܒܠܚܘܕܝܗ. ܘܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ ܝܒܫܐ. ܝܕܥ ܐܢܐ ܕܦܪܘܩ ܐܢܬ ܒܐܝܕܝ
ܠܐܝܣܪܝܠ. ܐܝܟ ܕܐܡܪܬ. * ܘܗܘܐ ܗܟܢܐ. ܘܩܕܡ ܒܠܚܕ ܝܘܡܐ. ܘܥܨܪܗ ܠܓܙܬܐ. ܘܐܦܩ 38
ܛܠܐ ܡܢ ܓܙܬܐ. ܡܠܐ ܩܒܘܠܐ ܡܝܐ: * ܘܐܡܪ ܓܕܥܘܢ ܠܐܠܗܐ. ܠܐ ܢܬܚܡܬ ܪܘܓܙܟ ܒܝ. 39
ܘܐܡܠܠ ܗܕܐ ܙܒܢܬܐ ܒܠܚܘܕ. ܐܢܣܐ ܗܟܝܠ ܙܒܢܬܐ ܗܕܐ ܒܓܙܬܐ. ܢܗܘܐ ܢܓܒܐ ܥܠ ܓܙܬܐ
ܒܠܚܘܕܝܗ. ܘܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܢܗܘܐ ܛܠܐ. * ܘܥܒܕ ܐܠܗܐ ܒܠܠܝܐ ܗܘ. ܗܟܢܐ. ܘܗܘܐ 40
ܢܓܒܐ ܥܠ ܓܙܬܐ ܒܠܚܘܕܝܗ. ܘܥܠ ܟܠܗ ܐܪܥܐ. ܗܘܐ ܛܠܐ. * ܫܠܡ * ܙ *
* ܘܩܡ ܢܕܘܒܥܠ. ܕܗܘ ܓܕܥܘܢ. ܘܟܠܗ ܥܡܐ ܕܥܡܗ. ܘܫܪܘ ܥܠ ܥܝܢ ܚܕܪ. ܘܡܫܪܝܬܐ 1
ܕܡܕܝܢ ܗܘܬ ܠܗ ܡܢ ܓܪܒܝܐ ܕܓܒܥܬܐ ܕܡܘܪܐ. ܒܥܘܡܩܐ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܓܕܥܘܢ. 2
ܣܓܝ ܗܘ ܥܡܐ ܕܥܡܟ. ܕܐܫܠܡ ܐܢܘܢ ܠܡܕܝܢܝ̈ܐ ܒܐܝܕܝܟܘܢ. ܕܠܐ ܢܫܬܒܗܪ
ܐܝܣܪܝܠ. ܘܢܐܡܪ. ܐܝܕܝ ܗܝ ܦܪܩܬܢܝ. * ܗܫܐ ܩܪܝ ܒܐܕܢܝ ܥܡܐ. ܘܐܡܪ. ܡܢ ܕܕܚܝܠ ܘܪܬܝܬ 3
ܢܗܦܘܟ ܠܗ. ܘܗܦܟܘ ܡܢ ܛܘܪܐ ܕܓܠܥܕ. ܘܗܦܟܘ ܡܢ ܥܡܐ. ܥܣܪܝܢ ܘܬܪܝܢ ܐܠܦܝܢ.
ܘܥܣܪܐ ܐܠܦܝܢ ܐܫܬܚܪܘ. * ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܓܕܥܘܢ. ܬܘܒ ܣܓܝ ܗܘ ܥܡܐ ܗܢܐ. ܐܚܬ 4
ܐܢܘܢ ܠܡܝܐ. ܘܐܒܩܐ ܐܢܘܢ ܠܟ ܬܡܢ. ܘܡܢ ܕܐܡܪ ܠܟ. ܗܘ ܢܐܙܠ ܥܡܟ.. ܗܘ ܢܐܙܠ
ܥܡܟ. ܘܡܢ ܕܐܡܪ ܠܟ. ܗܘ ܠܐ ܢܐܙܠ ܥܡܟ. ܗܘ ܠܐ ܢܐܙܠ ܥܡܟ. * ܘܐܚܬܗ ܠܥܡܐ 5
ܠܡܝܐ. ܘܐܡܪ ܡܪܝܐ ܠܓܕܥܘܢ. ܟܠ ܕܠܐܩ ܡܝܐ ܒܠܫܢܗ ܐܝܟ ܕܠܐܩ ܟܠܒܐ. ܐܩܝܡ
ܐܟܚܕܐ. ܘܟܠ ܕܒܪܟ ܥܠ ܒܘܪܟܘܗܝ ܠܡܫܬܐ. ܐܩܝܡܝܘܗܝ ܐܟܚܕܐ. * ܘܗܘܐ ܡܢܝܢܐ 6
ܕܠܐܩܝܢ ܕܐܪܡܝܘ ܒܐܝܕܝܗܘܢ ܠܦܘܡܗܘܢ. ܬܠܬܡܐܐ ܓܒܪ̈ܝܢ. ܘܫܪܟܗ ܕܥܡܐ.
ܒܪܟܘ ܥܠ ܒܘܪܟܝܗܘܢ ܠܡܫܬܐ ܡܝܐ.

* Suos prætereà nuntios misit per totum Manassen, qui & ipsi clanxêre post eum. Suos etiam nuntios misit ad Asir, ad Zebolon, & ad Nephtali, & ascendit in occursum eorum. Et 35 36 dixit Gedeon ad Dominum, Si tu servaturus es per manus meas Israelem quemadmodum dixisti, Ecce ego ponam vellus lanigerum in 37 area: si fuerit ros super vellus duntaxat, super universam verò terram siccitas, cognoscam te liberaturum per manus meas Israelem, quemadmodum dixisti. Atq; ita factum est: nam 38 postero die antevertens, expresso vellere, rorem elicuit è vellere plenum catinum aquâ. Rursum dixit Gedeon ad Deum, Ne exar- 39 descat ira tua adversùm me, loquárq; hâc tantummodo vice: tentabo hâc iterum vice per vellus; sit *quæso* siccitas super vellus tantùm, super reliquam verò terram sit ros. Fecítque 40 Deus sic nocte illâ; nam contigit siccitas super solum vellus, super universam verò terram contigit ros.

CAP. VII.

Igitur manè consurgens Nedubaal, nempe 1 Gedeon, & universus populus qui cum eo erat, castrametati sunt juxta In-hadar, castra autem Median erant à Septentrionali parte Gebeath collis, in convalle. Dixítq; Dominus 2 ad Gedeonem, Nimius est populus iste qui tecum est, ut tradam Medianitas in manus vestras: ne glorietur Israel, ac dicat, Manus quidem mea dedit mihi victoriam. Igitur 3 proclama in auribus populi, & dic, Qui timidus est ac formidolosus, remaneat, & revertatur à monte Gelaad: reversiq; sunt è populo viginti duo millia, decem verò millia remanserunt. Rursus dixit Dominus ad Gede- 4 onem, Adhuc nimius est populus iste, deduc eos ad aquas, & illic tentabo eos tibi; & de quocunq; dixero tibi, Ille tecum abeat, is tecum abibit; de quocunq; verò dixero tibi, Ille ne tecum abeat, is non abeat tecum. De- 5 ducto itaq; populo ad aquas, ait Dominus ad Gedeonem, Omnes aquam linguâ suâ lambentes ut lambit canis, simul statuito; omnes autē super genua procumbentes ad bibendū, simul statuito. Fuit ergò numerus lambentium 6 *aquam* manibus ad os *admotis*, trecentorum virorū; totus autem reliquus populus procubuerant super genua sua ad bibendam aquam.

Versio ARABICA cum Interpretatione LATINA.

* وارسل رسله في كل قبايل منسا وخرجوا هم ايضا فتبعوه * فارسل رسله ايضا الي قبايل اسار 35
وزبولون ونفتالي * وصعدوا اليه فلقاهم * ثم قال جدعون يا رب ان كنت تخلص بني اسرايل 36
على يدي كما قلت * فهوذا انا واضعا جز صوف في البيدر ان نزل المطر على الجز وحدها * 37
ولا ينزل على الارض كلها عرفت انك تخلص آل اسرايل على يدي كما قلت * فكان ذلك * 38
وبكر في الغد وعصر الجز فخرج منها من الماء ملو سطل * ثم قال جدعون لله لا تغضب 39
على فاني اتكلم هذه المرة فقط واجرب هذه المرة ايضا بالجز ان كانت وحدها يابسة والارض
كلها ندية بالطل * فصنع الرب كذلك في تلك الليلة ايضا وكان اليبس علي الجز وحدها * 40
وكان الطل على الارض كلها * * الفصل السابع *
* فطلع جدعون الي ايرعال * وجميع الشعب الذين معه * ونزلوا في عين حادار * واما عسكر 1
اهل مدين فصار على يسار حافة الاكمة في جلعد * وقال الرب لجدعون * الشعب الذين معك 2
كثير * فان دفعت اهل مدين في ايديهم وظفرتكم بهم * افتخر اسرايل وقال * بقوتي
ظفرت * فالآن مر المنادي ينادي في الشعب ويقول * من كان متخوفا مرتعبا * فليرجع وينزل 3
من جبل جلعاد * فرجع من الشعب اثنان وعشرون الفا * وبقي معه عشرة الاف * وقال الرب 4
لجدعون * هذا الشعب الذي معك ايضا كثير * انزلهم الي الماء وجربهم هناك * فالذي اقول
لك ان ينطلق معك فذلك ينطلق * والذي آمرك ان ينصرف عنك فاصرفه * فانزل 5
الشعب الي الماء * وقال الرب لجدعون * كل من يشرب الماء بلسانه كما يشرب الكلب فاعزله
ناحية * وكل من يجثوا على ركبتيه ليشرب اقمه ناحية * وكان عدد الذين يلعقون الماء 6
بلسانهم ثلاثماية رجل * وبقية الشعب جثوا على ركبهم *

Prætereà misit nuntios suos in omnes familias Manassis, & hi quoque exeuntes secuti sunt eum: misit etiam nuntios suos ad familias Aser, Zebulon, & Nephtali, quibus ad se ascendentibus obvius occurrit. Tum dixit Gedeon, O Domine, si tu 36 *servaturus es Israelitas per manum meā uti dixisti, Ecce ego positurus sum ton-* 37 *suram lanæ in area: si deciderit pluvia super solam tonsurā, nec descenderit super universam terram, novero te servaturum Israelitas per manum meā, quemadmodum dixisti. Quod quidē evenit: nam* 38 *manè consurgens tonsurā expressit, emanavitque ex ea plena situla aquæ. Rur-* 39 *sum dixit Gedeon ad Deum, Ne irascaris mihi, hâc enim solâ vice sum locuturus, & hâc etiam vice per tonsuram probaturus, si hæc sola fuerit sicca, tota verò tellus rore madida. Hoc etiam fecit Dominus* 40 *illâ nocte; fuit enim siccitas super solam tonsuram, super totam verò tellurem fuit ros.*

CAP. VII.

Itaque Gedeon & omnis populus qui 1 *cum eo erat, ascendentes ad Izrael castrametati sunt in En-hadar; exercitus autem Medianitarum fuit ad lævam oræ collis in Gelaad. Dixit autem Dominus* 2 *ad Gedeonem, Populus qui tecum est, nimius est: quòd si tradidero Medianitas in manus eorum, & victoriam tribuero vobis adversùm eos, gloriabitur Israel, ac dicet; Fortitudine meâ victoriā reportavi. Præcipe igitur præconi ut proclamet* 3 *inter populum, ac dicat; Qui timidus est & formidolosus, revertatur, descendatq; de monte Gelaad: & reversi sunt de populo viginti duo millia, manseruntq; cum eo decem millia. Dixit prætereà Domi-* 4 *nus ad Gedeonem, Populus hic qui tecum est, adhuc nimius est: fac descendant ad aquam, ibique tenta illos; & is de quo dixero tibi ut tecū abeat, abibit; quem verò jussero à te abscedere, dimitte eum. Quum ergò descendere fecisset populum* 5 *ad aquam, dixit Dominus ad Gedeonem, Quicunq; biberit aquā suâ linguâ quemadmodum bibit canis, seponito eum seorsim; quicunque verò procubuerit in genua sua ad bibendum, statuito seorsim. Fuitq;* 6 *numerus eorum qui lamberant aquam linguâ suâ, trecentorum virorum; reliquus autem populus procubuerat in genua.*